16544. 45. VI K. a. 2°

a Rubrica. Super ista rubrica. vide Cy. & Bal. in rub. C. eo.
b Facilius. Sup hoc vide glo. in rub. de reg. iur. lib. vj.
c Criminalibus. Vide. d. An. in. c. afferte. de psumptionibus.
d Confessio. ¶ Dic hoc est tex. in. c. cū causa. ij. rū. de rap. vbi ,pbatio & pfessio ponunt vt diuersa dū tex. dicit vel ,pbatiōib⁹ viri vel ex mulieris pfessione vide glo. in l ſz & si possessori. §. si cum de here. in v. ,pbatū eēt. in fi. ff. ō iureiu. Et dicit hic d. Abb. q; si statutū dicit q; nō admittat ,pbatō q; nihilominus admittēt cōfessio. An āt appellatōne quicti ptinetur pfessus glo. fac q; sic ſlata ad tex. in. c. cū ad sedē. in v. testium. de testi. spo. Sz in ō riū facit tex. i. c. nos i quē q̄. ij. q. i. & indubitāter in statutis cuz sint stricti iuris nō ptinetur. vt nō. d. Ab. in. c. vnico. vltra medi. ō scru. sed pro pte q; cōfessio sit ,pbatio allo tex. optimū. i. l. i. i fi. ō iter. ac. ibi. ſz tñmō ,pbatōes &c. Et adō hic q; ſz dicam⁹ q; pfessio de credulitate eq̄ pūdicz si cut pfessio ō vitate: vt est gl. fin. i. c. ex lris. ō iureiu. rā. tñ tal' rñsio de credulitate nō ē, pprie cōfessio sed ,pbatōis releuatio. vt nota. voluit Bal. in. l. ij. §. q; obseruari. C. de iura. calū. quē refert & sequit⁹ scholaris ¶ De. de an. i c. j. circa si. ō iura. calū. li. vj. Et q; cōfessio non sit probatō sed probationis releuatio tenet etiam. d. Anto. in. c. ſz cām. de ,pba. in fi. vj. col. & ptūptiōes vt in crīnalibus[c] nisi essent violētisſume: vt dicā in. c. tertio loco. j. eo. sed ¶ Hosti. dicit q; nō est hec sufficiens cū & multis alijs mōis fiat ,pbatio q; non ptinent in diffinitiōe Goff. de quibus remittit ad sūmā. eo. ti. §. fi. remitto te ad specu. eo. ti. §. fi. & etiā remitto te ad bo. tex. cuz glo. in ver. q̄. s̄. de testi. spo. c. cuz ad sedem. vñ plus placz sibi p̄ma. & rñdet ad decre. forus sup qua se fūdat Gof. q; argumētum sumit ibi stricte & proprie vt dialectici sumūt: sed in diffinitiōe pdicta sumitur large pro oi specie ,pbationis sicut instrumētuz quādoq; stricte quādoq; large sumit. Dicit tamē vt Gof. satis fiat dici posse q; ,pbatio ē rei dubie legitime facta declaratio. Sed certe ista diffinitio ¶ Hosti. impugnari pōt q; non est cōuertibilis cū suo diffinito sicut dz esse quelibet bona diffinitio. vt nō. glo. sup rub. de summa tri. & insti. ō obli. in p̄n. sequeret enim q; oīs declaratio rei dubie esset ,pbatio. quod est falsum cū extra iudiciū multis modis declaret res dubia tamē nō est probatio. vnde pōt sic diffiniri ,put proprie sumit ,pbatio in titulo nostro q; ē rei dubie in iudicio per legitimos modos facta declaratio. pōt etiam satis sustineri p̄ma sed oportet improprie ver. argumenta: vt. s̄. dictū est. Ad secundū vnde dicat probatio respondet Jo. an. fm ¶ Pla. q; dicitur a ,pbe aduerbio. facit enī probe qui ,pbat. manifestat enī dubiū: vincit aduersarium & euitat penas nō ,pbantium. vel fm eū dicitur ,pbatio quasi ,ppalatio vl' manifestatio eius qō est dubiū. Vel tertio dico q; ,pbatio pōt dici quasi proba actio. & capitur actio ,put sonat in factum nō prout iuris est

Ec rubrica' sa

b tis continuata fuit supius in p̄cedenti rub. ſz magis specifice pōt sic cōtinuari. Supra in prece. ti. visum est de confessionib⁹ per quas aduersarius releuatur ab onere probandi. verūtamē q; parte negante bz asseuerans probare. vj. q. vlti. actor. merito subijcit de ,pbationib⁹. & p̄mittit p̄mo genus vt postea facilius[b] descēdat ad species. sic etiaz fecit cōpilator ffor̄ū. & C. ¶ Dic io. an. sup rubrica formauit duas qō nes & duas oppōes. & q; satis vtiles sunt ad illuminādū intellectū inuenū ideo annectā. ¶ Primo nāq; querit qd sit ,pbatio. scōo vnde dicat. Ad primū respōdet fm azo. & accur. C. eo. sup rubrica q; est rei dubie p argumēta oīsio. Bof. hāc diffinitionē impugnat: q; ex ea sequit q; probatio nō fiat testibus & instrīs cum simpliciter dicat in diffinitione p argumēta &c. nā vbum argumētum non cōprehēdit in se testes vel instrā sz sola inuestigatione inuenit veritatē. vñ dicit argumētuz q̄si argute inuentū. vt dicit tex. in. c. forus. de v signi. Ipe vo Goff. diffinit sic. q; ,pbatio est rei dubie per testes vel instrā & plerū q; indicia & p̄sumptiōes oīsio. & dicit plerū q; q; nō in oi cā sufficiunt indicia & p̄sumptiōes vt in crīnalibus[c] nisi essent violētisſume: vt dicā in. c. tertio loco. j. eo. sed ¶ Hosti. dicit q; nō est hec sufficiens cū & multis alijs mōis fiat ,pbatio q; non ptinent in diffinitiōe Goff. de quibus remittit ad sūmā. eo. ti. §. fi. remitto te ad speciu. eo. ti. §. fi. & etiā remitto te ad bo. tex. cuz glo. in ver. q̄. s̄. de testi. spo. c. cuz ad sedem. vñ plus placz sibi p̄ma. & rñdet ad decre. forus sup qua se fūdat Gof. q; argumētum sumit ibi stricte & proprie vt dialectici sumūt: sed in diffinitiōe pdicta sumitur large pro oi specie ,pbationis sicut instrumētuz quādoq; stricte quādoq; large sumit. Dicit tamē vt Gof. satis fiat dici posse q; ,pbatio ē rei dubie legitime facta declaratio. Sed certe ista diffinitio ¶ Hosti. impugnari pōt q; non est cōuertibilis cū suo diffinito sicut dz esse quelibet bona diffinitio. vt nō. glo. sup rub. de summa tri. & insti. ō obli. in p̄n. sequeret enim q; oīs declaratio rei dubie esset ,pbatio. quod est falsum cū extra iudiciū multis modis declaret res dubia tamē nō est probatio. vnde pōt sic diffiniri ,put proprie sumit ,pbatio in titulo nostro q; ē rei dubie in iudicio per legitimos modos facta declaratio. pōt etiam satis sustineri p̄ma sed oportet improprie ver. argumenta: vt. s̄. dictū est. Ad secundū vnde dicat probatio respondet Jo. an. fm ¶ Pla. q; dicitur a ,pbe aduerbio. facit enī probe qui ,pbat. manifestat enī dubiū: vincit aduersarium & euitat penas nō ,pbantium. vel fm eū dicitur ,pbatio quasi ,ppalatio vl' manifestatio eius qō est dubiū. Vel tertio dico q; ,pbatio pōt dici quasi proba actio. & capitur actio ,put sonat in factum nō prout iuris est

in. c. si sacerdos. in. j. col. de offi. or. & in. c. in p̄tia. i. ij. col. de renū. & ¶ Dau. de ca. in. l. i. ff. de cōfes. de quo vide p; ¶ De. de anc. in. c. j. de pfes. li. vj. vbi est optim⁹ tex. in. ij. q. & istud idē qō dicit. d. An. hic allegat & sequit Lodo. in repe. l. admonēdi. in. xxvij. col. ff. de iureiur. Et vide Archi. vj. q. vlti. in §. actor. circa p̄n. vbi dicit q; pfessio non est va ,pbatio lz ,pbet quo ad p̄iudiciuz pfitētis. & ita dic tenere cōpo. i. d. c. bone. de elec. Sz tu vide bar. in l. triticū. circa mediū. ff. de v. ob. vbi dicit q; cōfessio nō est noua dispō sz ,pbatio. Item atq; q; idez qō dicit. d. Anto. hic dicit Bal. in rub. C. de ,pba. Sed Sal. ibi p mīta motiua tenet contra cōem opi. q; confessio sit probatio. cui⁹ opi. fulcentari pōt per tex. in d. l. i. §. fi. ff. de inter. acti. & in l. fi. §. licētia. in ver. approbari vel per tormenta seruoruz &c. C. de in re deli. An aūt iuramentū dicatur esse probatio Sali. in d. rub. dicit q; sic per tex. in. l sed & si possessori. §. pe. ver. perinde. ff. de iureiur. Sz ille tex. nō probat per verbū perinde qō est nota similitudinis. Sz pro eo allego optimū tex. in. d. l. fina. §. licētia. Sed ad istam q. vide oīo qō nota. dicit ¶ Mico. de ma. Et ibi Bal. ptra euz in. l. fi. & in aut. ibi posita. C. si cer. pe. et q; confessio sit ,pbatio ē tex. cū glo. in ver. ,pbatio. i aut. si qs in aliquo C. de edē. Et cum dicto. d. Ant. hic cōcordat ¶ Dau. de ca. in. l. publia ff. de po. & alle. Jo. an. hic. & i d. c. bone post ibi hinc est q; putāt. dicit tñ Imo. in. c. cū ptingat. de offi. dele. sup gl. in v. indigeat. q; illō dz vere

appere qđ cō/ stat per confes sionem.

r epistole

Reus actori sua ꝓpria instrumē

e ta edere non tenetur. sic comuniter summat infra tñ multipl̄r limitatur In ꝑma parte ponit petitio. In se/ cunda ipsius repulsio. ibi sed ad hoc. Casus. Inter Justinianū ꝓncipem ⁊ anteceſſores Tan/ credi regis q̄dam pacta facta fuerūt in qbus cōti/ nebat q; anteceſſores ipsius tācredi ⁊ ipse q̄ dam obsequa debebāt imperatori: in quoꝝ possessione erat impator. Iste rex tācredus ignorabat illa pa cta: vñ petit a dño papa Gre. vt scriberet impato ri vt ipe regreret pacta illa i carthofilatio suo: ⁊ fa ceret inde copiā: vt per hoc colligeret qđ deberet facere impatori: ⁊ qđ impator sibi ſuare deberet Sup hoc rñdet papa regi tācredo dicēs q; illō fa cere nō pōt: qr nulli dicendū est. ea q̄ ꝛre sunt apō te debes requirere documēta ⁊ i medium ꝓferre Ber. Nō primo sin. ex isto tex. ꝓncipē obliga ri saltē naturaliꝛ ex ꝯctu inito cum subdito: adeo ēt q; succeſſor tenet ad illi⁹ obseruātiā si ꝓtract⁹ est init⁹ noie dignitatis. qđ tꝫ Li. in. l. digna vox. C. de legi. ⁊ io. an. ⁊ cōiter sequētes hic. facit. l. cesar ff. de pub. ꝓ hoc facit qr obligatio est de iure na turali cui ēt ꝓnceps subijcit cuꝫ nō possit tollere ea q̄ sunt iuris naturalis vel diuini. ad hoc qđ nōt Inno. in. c. q̄ in eccl̄iarū de ꝓsti. vbi hoc nō. sentit ad idē de. pastoral. de re iu. Idē dico i papa ⁊ ma xime vt astringat dispositione iuris diuini. ad hoc qđ dixi post io. an. i. c. significasti. s. de fo. cōp. fa/ cit qđ nō. glo. in. c. nō est. de voto. ⁊ in. c. quāto de iureiu. ⁊ p Inno. in. c. cū inter. p. de renū. Nō

b Vide do. Anto. in. c. j. in ij. col. ⁊ qđ ibi nō. de constitu tionibus.

secūdo nō mīn⁹ singulariter[b] ꝓueniri ipatorē pos se pro tali obligatione naturali a subiecto cora pa pa. ⁊ dico q; poterit cōueniri. pro rōe peccati de iudi. nouit. ⁊ tūc p denūciationē euāgelicā vl̄ iudi cialē vt ibi. secūdo pōt itelligi vt adeat directa via vt papa tanqꝫ supior reddat ius manu regia sicut olī fiebat anteqꝫ eēnt introducte actiones. l. ij. ff. de ori. iur. ⁊ qđ nō. Inno. i. d. c. q̄ i eccl̄iarū. de cō sti. Et hoc ꝓcedit tenēdo cōem opi. maxime cano nistarū q; ipator immediate bꝫ impiū a papa ita q; circa papā tanqꝫ vnicū vicariū dei sit ptās tpaliū habitu: quā ptātez exercet in graui⁹ negocijs et vbi dat defect⁹ iudicū. ad hoc qđ nō. i. d. c. nouit. ⁊ ibi dixi ⁊ p Inno. in. c. lꝫ ex suscepto de fo. ꝓpe. lꝫ aliud sentit glo. i. c. qm̄. x. di. sꝫ tene primū. Et p hoc limita nō. p legistas in. l. vna. C. neqs in sua cā. ⁊ qđ dixi in. c. cū venissent. de iudi. vt non reco gnoscēs superiorē possit eē iudex in cā sua. pro quo facit. l. prime. ff. de bis q̄ i testa. delē. ⁊. l. ⁊ hoc ty beri⁹ de here. insti. glo. iuncto tex. in. c. guilizari⁹ xxiij. q. iiij. Et hec ꝓcedūt qñ superior agit contra subiectū. sꝫ si subiect⁹ agit ꝓtra dñm pōt eū cōue/ nire cora sūmo pontifice p supradicta. Et primū ēt limita p nō. ⁊ p sin. dictū hosti. in. c. cū ioannes de fi. instru. vbi dicit q; a superiore nō recognoscēte su periorē pōt appellari ad papā. hec oīa defendi possit per ea que dixi in. d. c. nouit. ⁊ in. c. lꝫ ex suscepto.

Nō ibi in mediū ⁊c. q; iudiciū dicit mediū boc ideo qr ē mediū inter actorē ⁊ reū. ad idē. C. de iu di. nullū. ⁊ ita exponit Jo. an. hic. ⁊ bñ ex quo cla rius colligit qđ supra dixi de ꝓncipe ꝓuenēdo co rā papa iudicialr. Aliqñ mediū capit pro hac vi ta: qr tꝫ mediū inter paradisum ⁊ infernum tenēdo opi. eoꝝ hic dicūt q; infern⁹ est sub terra. xxiij. q. iiij. hec aūt vita. alia nō colligo qr veniūt infra exa minānda. Glo. j. q̄rit qd sit carthofilatiū. ⁊ rñdet vt in ea pꝫ. ⁊ dic q; dr a carthe ⁊ filaze qđ est idem qđ seruare q̄si locus vbi seruant carthe. alibi babe/ tur gazofilatiū ⁊ dicit a gaza qđ est idē qđ diuitie

a Ad dicta inno. vide bal. in. l. fi. C. de ꝓ ci. impera. offe ren.

⁊ filaze q̄si loc⁹ vbi reponunt diuitie vt est tex. iun cta glo. in. c. ij. xc. di. Op. ⁊ videt q; qs teneat edere instrm̄ ꝯ se. ⁊ nūc intro materiā. c. vt pꝫ in. l fi. C. de edē. ⁊. l. j. §. edenda. ff. e. ⁊. j. de fi. instru. c. g. ꝑpetuus. Glo. ij. metu ꝯij exponit q; nul li est dicēdum. s. reo q̄si sentiat glo. q; lꝫ reus non teneat edere sua instra actori actor tñ tenet edere reo. vñ intelligit q; impator hic erat re⁹ q̄si secus si fuisset actor. nihil ad hoc glo. allegat. sed tex. est nō. ꝑm cōez lram quā cōiter sequtur Bar. in. l. fi. C. de edē. pal. ⁊ ita tꝫ Ala. ⁊ Jo. an. hic. ⁊. j. dicā rōnē diuersitatis. excipit ēt ista gl. alios cāus vt pꝫ iea ⁊ i glo. fi. sꝫ p hec dicta gl. nō br̄ plene materia b⁹. c. lati⁹ attingūt hic doc. canoniste ⁊ legi. marie Bar. in. l. fi. ⁊. l. i. C. de edē. ⁊. l. i. §. editōes. ff. e. sed clare colligendo oīa faciunt tria mēbra. qñ qꝫ enī instra sunt cōia. qñ qꝫ ꝓpria ipsius petētis. qñ qꝫ ꝓpria ipsius a quo petunt. prio casu aduerten dū q; pñt dici cōia multipharie: aut sunt cōia quo ad ꝓpietatez: ⁊ tūc indubie pñt ex cā peti vt edant. vt. d. ll. ⁊. c. g. ꝑpetuus. de fi. instr. ⁊. l. j. ff. e. cuꝫ si. qñ qꝫ dicunt cōia ex natura negocij: vt qr sunt gesta ab exercente aliqō officiū vel aliquā ar/ tem: ⁊ ex cōsuetudine tenebat librū vbi scribebat oīa negocia officij ⁊ illa tenet edere. l. quedā. ff. ō eden. ⁊. l. i. C. e. ꝑm vnū intellectū quez ponit Ja. bu. ⁊ sequtur Bar. in. l. q̄dā. ff. e. vbi ēt p eū q̄si vi deatur hoc eis mādatū vt scripturā ꝓficiant. Idē dicit ibi Bart. in vsurario q; qđ videt reprobare glo. in cle. vna. de vsu. que dicit q; ibi ponit casus spālis. sed certe nō bñ reprobat vt satis colligitur ex illo tex. Unde dicerez q; q̄dam sunt psone q̄ ex necessitate officij cōficiunt libros vt tutor curator ꝓcurator ⁊ siles: ⁊ isti tenent edere qr rōne officij videt eis mādatū. d. l. q̄dam. Quedā sunt psone q̄ exercent aliquā artē nō tñ astringunt ad libros faciēdos. ⁊ tūc aut ex ꝓsuetudine faciūt seu edunt libros in publico ⁊ idē qr rōe ꝓsuetudinis vī eis mandatū. ⁊ hoc casu ꝓcedit dictū Ja. ⁊ Bar. aut nō bñt libros in publico sed in secreto in domib⁹ ad ipsoꝝ instructiōem dūtaxat sicut faciūt isti usu rarij exercētes usurā nō palam cū altari seu ban/ cha parata: ⁊ tūc regulr isti non cōpellunt qr sunt instra ꝓpria: vt. j. dicā in vltimo mēbro. cessat enī illa rō q; videat eis mādatū ex ꝓsuetudine. ⁊ hoc cāu ꝓcedat spālitas i usurario. ō quo i. d. cle. vni ca. iuncta glo. Q̄ñ qꝫ dicunt instra cōia ꝓpter ma teriā in eis contentā charta tñ nō est cōis nec ex se nec ex natura negocij. ⁊ ista aut sunt penes notari um q; cōficit aut penes ptem. primo cāu tenet nota ri⁹ edere satisfacto sibi de sua mercede: qr ad hoc tenetur rōne officij. vt. §. dixi. ad hoc. c. qñ ꝯ. de ꝓba. ⁊. l. si qs ex argētarijs. §. ptinere. ff. de edē. Aut sunt penes ptē aduersam: ⁊ tūc aut sūt originalia ⁊ tenet edere qr illa sunt cōia. d. c. qm̄. ⁊. d. c g. ꝑpetu⁹. Aut exēplata ex pecūia ptis: ⁊ tūc ista pñt dici ꝓpria respectu ꝓpietatis charte. ⁊ de bis dicā. j. in vltimo membro vbi tracto de instris p/ prijs ipsi⁹ a quo petunt. Secō mēbro principali qñ sūt ꝓpria ipsi⁹ petētis: ⁊ tūc in dubio debēt edi. pñt enī tanqꝫ ꝓpria vēdicari seu agi ad exhibēdū l. fi. C. ad exhi. nō. i. l. vna. C. ō ꝓdi. ex lege. Ter tio ⁊ vltio mēbro principali qñ sunt ꝓpria ipsius a quo petunt aduerte: aut petunt ex pte rei ab ipo actore ad exceptiōem fundandā. ⁊ cōiter tenet q; dꝫ fieri editio p. l. fi. C. e. ⁊ ar. in. l. dissolute. C. de cōdi. ex lege. ⁊. l. q tabulas. ff. de fur. facit. c. acce/

dens.ij.ſ.vt lit.nō ꝓte.rō qz rei ſunt fauorabilio/
res. Itē reus ſtimulaī ⁊ non pōt venire pat⁹ ſicut
actor q appenſate venit. Itez actor ipugnat reus
ſe defendit. Itez qz inſtra ſunt cōiter penes acto/
rez q bz pingui⁹ ius. ideo reo facili⁹ ſubueniē qō
nō. Aut petunī ex ꝓte actoris. ⁊ tunc aut reus eſt
illis vſur⁹ ⁊ teneī edere. vt.l.i.ff.de edē. ſaltē illaz
ꝓtez qua vtiī vt.c.ꝓtingit de fi.inſtru.⁊.c.cū ꝓſo/
ne de priui.li.vj. Aut nō eſt vſur⁹ ⁊ tunc aut petit
actor ad intētionē ſuā fundatā coadiuuādā ⁊ tunc
teneī edere. exēplū ego peto a te fundū ſempronī
anū quē mihi vēdidiſti: fundaui intētionē meaz q
mihi vēdidiſti: nūc eſt ꝓtētio in quātū ille fund⁹ ex
tēdiī. certe quo ad adiuuādaz intētionē meā, pba/
tā cogiī reus edere ſua inſtra cū nō petā pricipali
ter ad impugnādū. ar.in.l.q ꝓcubina.§.cū ita.ff.
de leg.iij. boc tz Bar.in.d.l.fi.⁊.d.l.i.C.de edē.
alſs i.l.quedā. ⁊ ita tenēt noſtri moderni hic. Aut
petit actor a reo ad replicationē ſuaz fundādaz vt
ſ.dixi. ⁊ idē. ſicut.n. actor teneī edere reo ad exce
ptionē, pbādā vt.ſ.dixi ſic ⁊ reus actori ad repli/
cationez ſuaz fundandā: cū replicatio ſit q̄dā exce
ptio exceptionis.l.ij.ff.de excep.nō.i.c.a nobis
de excep.⁊ ar.op.ad dcm̄ principale in.d.l.fi.C.
de eden. vbi hoc cōiter teneī ꝑ doc. ⁊ tenēt nr̄i mo
derni hic. Aut petit actor[a] ad intētionē ſuaz, pbā
dā ⁊ regulariter nō teneī reus edere vt hic. ⁊.l. q
accuſare. C. de eden. dz.n. venire parat⁹ ⁊ nō q̄re
inſtra de domo aduerſarij lz fec⁹ ſit i ꝓfeſſione
cū poſſit cā petere a reo faciēdo poſitōes. Nō aūt
diuerſitatis nō. ꝑ Jo.an.in.c.i.de ꝓſeſ.li.vj. nam
reſpectu ꝓfeſſionis pris nō potuit venire paratus
cū nō ſit in ptāte ſua lz reſpectu inſtrī ſic cū potue
rit a principio ſibi pricauere. ⁊ ideo ſibi imputan/
dū eſt ſi nō fuit diligēs cū vigilātib⁹. ⁊ nō dormiē/
tib⁹ iura ſubueniāt. de ꝓſcrip. vigilāti. Fallit in fi/
ſco cui lz actori teneī reus edere, ppria inſtra ad i
tētionē ſuaz fundādā vt in.l.nec qſquā. ff. de edē.
⁊ boc i ciuili. In criali vo nō cogiī priuata ꝑſona
edere ꝓtra ſe ēt fiſco qz valde durū eēt in cā criali
exigere, pbationes de domo rei. iſte ē nō. tex. ſm
vnā lec. quā approbat ⁊ ſeqī Bar. in.l.ij.§. diu⁹
ff. de iure fiſ. ⁊ de editione a fiſco vel ꝓtra eū fiēda
diſtingue vt le. ⁊ nō. in.l. in fraudē. §. neqz ⁊.§. p/
cedēn ⁊ i.l.ij. palī. ff.e. ⁊ ꝑ boc arguit Jo.an. idē
eē in cā matrimoniali ſup quo remittit ad nō. ꝑ eū
in addi. ſpe. in ti. de inſtru. edi. §. videdū v. ex pre
miſſis i fi. vbi refert boc fuiſſe diſputādo termina
tum vz q̄ ſi ego ꝓtraxi cū illa que dī bre aliū virū
⁊ ꝓuoco eā ad diuortiū poſſum petere vt exhibe/
at inſtra primi ꝓtract⁹ vel inſtra dotalia q̄ ſcit bre
vel veriſimilr ꝑſumit: qz ſi hoc ē ſpāleſi fiſco fortı
us idez erit in cā matrimoniali vbi ſunt multa ſpā
lia ⁊ maxime cuz verī in ea ꝑiculū aīe qō bn̄ nō.
⁊ credo q̄ ēt poſſit excipi cā ecclie q̄ nō min⁹ ē pri
uilegiata q̄z fiſcus. vt i ſiū nō. doc. in.c.fi. de iudi.
⁊.c. venerabilis.e.ti.⁊.c.i. de reſti. in inte. Idem
poſſet dici ſm do.an. in dorib⁹[b] in alimētis i lega/
tis ad pias cās: i eccleſijs boſpitalib⁹ ⁊ alijs fauo
rabilib⁹ ſaltē vbi nō adeſt copia, pbādi. Itez ſm
eū vbi manifeſte arguiī peccatū in retētione inſtrī
⁊ aliqua fides pōt fieri de retētione inſtrī vt tūc ſal
tē poſſit agi ꝑ viā denūciatōis euāgelice Ego pu/
to hec oīa, pcedere qn̄ nō pōt bn̄ copia probādi
Si aūt eſt pn̄s notari⁹ bn̄s originale nō video bo
nā cām violādi regulas iuris ⁊ extēdendi ita priui
legiū ꝓtra.c. ſane de priui. Ceſſat.n. tūc rō pcti cū
poſſit de facili ab eo copia bn̄. hec oīa, pcedīt ad
petitionē partis. Sz nūqd iudex ex officio ſuo
poſſit r euz ad hoc ꝓpellere. Jnno. vī hoc dicere
q̄ ſic ſi magna egras eum mouet: vtputa qz origi

a Vide oīo d.m.d.Alex. de imola i.l. ſi. C. de edē. ibi ad hāc re gulam tradi dit.xviij.fal/ lentias

b Ididem vide Ludo. in aut.ſimili ter in.v. ꝑui legio pie cau ſe circa iudi/ cia. C. ad.l. fal.

nalia ſunt depdita. dicit tn̄ poſtmodu⁹ q̄ reuz nō
cogeret edere, ppria inſtra niſi ex magna cā. ⁊ vī
limitare dcm̄ pcedēs puto q̄ de mente Jnno. fue
rit q̄ ſi originalia cōia ſunt depdita ⁊ exēpla ſunt
penes reum lz illa ſint ſua qz ꝓprijs pecunijs re/
demit nihilomin⁹ qz ꝓtēta in ea ſunt cōia: iudex ex
officio ſuo ꝓpellet ad editionē qō ſatis placet. ar.
l.i. C. de edē. in. fi. ſz ſi ſunt, ppria ipſi⁹ rei ēt quo
ad ꝓtēta lz in aliquo poſſit actor fundare itētionē
ſuā tūc. n. niſi ex cā magna iudex nō faciet exhibe
ri., p quo facit qō notāt. do. de ro. deci. cclviij. vbi
boc videnī tenere lz ſint varij: iter ſe videnī tn̄ cō
cludere qō. ſ. dixi. qz lz pars nō arteī edere parti
iudex tn̄ ex officio ſuo[c] facit illa exhiberi vt ex eis
colligat iuſticiā. qō ēt vī placere. d. an. q dicit ma/
gnā cām foze ſi alteri pti perijſſet copia[d] probādi
maxime ſi nulla culpa potuiſſet ſibi imputari. ⁊ al
lat. ſpe. in. d. §. videduz. v. ex pmiſſis. vbi inueni/
es ſatis de hac materia. ibi ſpe. vī in boc tenere di
ctuz Jnno. hic. Ego nultuz dubito an boc dictū
ſit verū. prio p iſtuz tex. vbi iſte re⁹ nullā hēbat, p
bationē. Et maxime excuſabaī ex antiqtate facti
cū fuiſſent illa pacta inita inter ꝓdeceſſores ſuos
⁊ tn̄ papa neganit officiū impartiri. Itez iura ciui
lia videnī hoc ſimpliciter denegare. l. q accuſare.
C. de edē. cū ſi. nec, pcedit id qō dī de iudicis offi
cio qz nō dz impartiri officiū ſuū ad cōmodū pri/
uatū. vt nō. Jnno. in.c. ad nr̄am. ij. de iureiur. fa/
cit. l. iiij. §. boc aūt iudiciū de dā. infec. Itē iſta iu/
ra redderenī quaſi inutilia cū nunqz petanī a reo
niſi qñ nō poſſunt bn̄ aliūde. fateor tn̄ q̄ vbi ſub/
eſt cā in qua exuberaret iudicis officiū poſſet, pce
dere illud dictū vt in ſimili nō. in.c. cū nobis in fi.
de ele. in.c. oblate ⁊.c. cōſtitut⁹ de app. ⁊ in.d.§.
boc aūt iudiciū. In cā āt priuata nō video q̄ boc
poſſet practicari ēt ꝑ viā denūciationis euāgelice
cū ex quo ignoraī tenor inſtrī nō poſſit detinens
ꝓuinci de notorio pctō ⁊ q̄ teneaī ꝓtra ꝓſciaz qō
requirīt in hac via, pcedēdi iuxta nō. per Jnno. i
c. nouit de iudi. de quo ramē dicēdū vt ibi nō. vī
Bar. de boc caſu nō vī aliqd cogitaſſe in locis ꝑ
al. ⁊ boc bn̄ nō. bec tn̄, pcedūt qñ agiī inter ipſas
partes. ſi aūt litigio vtente inter duos petiī ex cā
inſtrumētū ꝓſiſtēs penes tertiū nō ꝓtra eū ſz vt ſi
dē in aliquo faciat inter litigātes tunc fieri dz edi/
tio qz ceſſat rō hui⁹. c. ſicut. n. qs dicit teſtimoniū
l. ſiqñ. C. e. ⁊. j. de teſti. ꝑ totū. ita ⁊ inſtrm edere.
fallit in fiſco ꝓtra quē nō eduniī inſtra a tertio niſi
ſint, ppria ipſi⁹ petētis. l. in fraudē. §. ſz neqz. ff.
de iure fiſ. ⁊ boc tz do. an. hic, p boc facit qz vt di/
xi ceſſat boc caſu rō cōſtitutionis cū nō dicaī ſibi
vt edat cōtra ſe. ⁊ hec nō. de quo tn̄ ſatis pōt dubi
tari ex quo ipſe nō mādauit tacite vel exꝑſſe illa cō
fici. vt. l. ſiqs ex argētarijs. § ptinere. ff. de edē. ⁊
ſentit Bar. in. l. q̄dā. ff. e. vt ſubijciā in ſe. di. ſeu.
q. nec ob. qō. dī de teſtimonio qz ad teſtificādum
qs cōpelli pōt p rōnez quā ſupra tetigi in ꝓfeſſio
ne. ſz i editione inſtrī ceſſat illa rō cū ſit qd ſibi im
puteī quare ſibi a principio nō, puidit. Item ad/
uerte qz reperio hoc dictū do. an. originaliter po/
ſuiſſe glo. in. l. in fraudē. §. neqz palī. ff. de iure fi.
⁊ ſenſiſſe Bar. in. l. i. §. editiones. ff. de eden. vbi
nō. dicit ſe putare indiſtincte q̄ oīs ille cui⁹ inter/
eſt pōt petere vt fiat ſibi copia actoꝝ publicoꝝ ꝑ
tex. in. d. l. is apud quē. C. de edē. q generalr loq/
tur. ⁊ ꝑ. l. in fraudē. §. neqz preal. vbi ponit ſpāle
q̄ ꝓtra fiſcū nō eduniī a tertio ſed cōtra quēlibet
aliū ſic. ⁊ ꝑ boc infert ibi Bar. q̄ ſi aliqs ē excōi/
cat⁹ in curia ēpi ad mei petitiōz q̄ copia illi⁹ excōi
catiōis dz dari ei cui⁹ intereſt: qz reſpectu alterius
probat: argu. l. ex ea. ff. de poſtu. ⁊ qō ibi nō. ⁊ ita

c Et hec opi nio do. de ro. mihi placet, p qua allgo tex. ſecunduz vnā lec. in. l. i. C. de edēdo vbi tex. dicit ex cā ad iudicem offici cium pertine/ re ⁊ non dicit de magna nec de parua.

d De hoc mi nime dubitan dum per tex. i l. ſiquis ex ar/ gentarijs. §. ſi. ff. de eden. ⁊. l. veluti in prin. vbi caſus. ff. e. ti. Sed iunge hic qō. j. proxi ma quāta col. ſcribam.

simplr trāsit ibi Bar. sed certe nimis gñaliter fuit ibi locut⁹. ⁊ aliter vr hoc limitare in. l. ij. §. diu⁹. ff de iur. fi. ⁊ in. §. neqz palle. Unde dico qp ꝺ hoc dictum Bar. ⁊ do. An. vr tex. in. l. q̄daz. in fi. ⁊ i. l. is q. §. ptinere. ff. de edē. vbi clare pz qp ille q nō mandauit p se vel p aliū nec succedit in ius mādā/tis instrā ꝓfici non pōt petere editōem: ⁊ glo. ī. d. §. neqz. cuz qua trāsit ibi Bar. intelligēs finalr p illum tex. qp terti⁹ pōt si vult edere ꝺ aliū sz nō cō/pellit si nō vult: sz in fisco est spāle: qz ēt tertius si vult non pōt edere ꝺ fiscū vt ibi dr. Item fisc⁹ nō teneť edere tertio: ⁊ si vult edere dz recipe cautio/nē de q̄ ibi vt nō vtať illis ꝺ fiscum. ⁊ in bis nō. spī litas in fisco vt voluit ibi gl. ⁊ bar. post eā. verū tñ Bar. in. d. l. ij. §. diu⁹. videť limitare dictū suum gñale in. d. §. editōes. dicit. n. ibi qp a quocūq; of ficiali pñt peti a quolibz de pplō acta q̄ sunt ꝓtinē tia dānatiōem bāna infamiā excōicatiōem ⁊ filia q̄ afficiunt psonā: qz ista faciūt fidē quo ad oēs: ar. ī d. l. ij. §. ex ea. ⁊ sic vr sētire. sec⁹ ī alijs actib⁹. Itē adhuc ī illis afficiētib⁹ psonā dubito an illō dcz fit vex cū nullibi ꝓbeť. ⁊ ī ꝺriū faciūt iura supi⁹ pal. forte tñ iudex ex officio suo poterit facere: vt nō. ī d. l. ij. fz vnū ītellectū. Nec ob. qp faciūt fidē quo ad oēs qz in multis alijs actib⁹ ciuilib⁹ faciūt fidē quo ad nō mādantes: ⁊ tñ illi non pñt petere nec tertius cōpellit nisi velit. vt nō. glo. in. d. §. neqz. egtatē tñ bz vt ex iudicis officio postulenť si acta sint publicata sz ītер alios ꝓfecta: sed de instrīs cō fectis nō in iudicio sz iure ꝑuator forte iudex nō posset officiū suū imptiri: ar. in. d. l. q̄dam. in fi. ⁊ d. §. ptinere. ⁊ hoc fin. nō. ⁊ ī pmo cāu dūtaxat, p cedit gñalitas illius. l. is apꝺ quē. Quero nūc supra visum est an ⁊ qñ possit peti editio instrorū nūc q̄ro quo iure peti dēat. Rñdeo Inno. ⁊ Jo. an. post eū tangūt hic aliq̄ sed nō pfecte. sed tu di/stingue notabilius post Bar. in. l. q̄dā. ff. de edē. aut. n. ptēdit qs ītereſſe rōne ꝑsonatis ⁊ petit acti one ad exhibēdū. l. iij. §. sciendum. ff. ad exhi. dico etiā qp poterit agere rei vēdi. q̄ dať rōe dñij: vt nōt glo. in. l. dissolute. C. de cōdi. ex lege. Si aūt dicit instrm eē suū pro pte tūc agit fa. ber. ff. fa. ber. l. si que sunt. hoc dictū ītelligo qñ dicit eē sūū pro pte rōne cōis hereditatis: qz tūc dať illa actio fa. ber. ⁊ ita loqtur illa. l. si que sunt. sz si eēt cōe instrm alio mō: tunc dareť alia actio fm naturā cōitatis. qñqz petit rōne alteri⁹ interesse q̄z ꝑsonatis. ⁊ tūc fiq/dez sunt instrā ptinētia ad ꝓcus ⁊ ad act⁹ inter vi uos ꝺistinguēdum ē qp aut sunt ꝓfecta ex necessita te alicui⁹ ꝓct⁹ vel q̄si ꝓcus ꝓcedentis ⁊ agit acti/one descēdēte ex eo ꝓcu vel q̄si. exēplum ego ago ꝓtra tutorē vt edat libros tutele certe agā actōe tu tele. Ago ꝓtra, procuratorē agaz actōe mādati. ⁊ sic de fi. de quo le. ⁊ nō. in. l. q̄dam pal. ⁊ in. l. j. §. offi cium. ff. de tu. ⁊ ra. distra. Si vō talis ꝓtract⁹ non ꝓcessit: ⁊ tūc aut ille q illa instrā vl rōnes bz ꝓfecit me mādante tacite vel exꝑsse ex natura alicui⁹ offi cij ⁊ cogit mihi edere ex edicto de edē. vt. l. ꝓtor. ī pn. ⁊. l. si qs ex argētarijs. §. ptinere. ff. e. fac cle. j de vsu. fz vnū intellectū ītelligēdo qp nō ponat ca sum spāle. vt. s. dixi. aut hic nō confecit me nan/dante sed alio modo apud eum sunt. ⁊ tunc siqui/dem p aliū me mandante fuerunt cōfecta ita qp ad me ptinent ⁊ possiuz petere qp mihi edant vtili acti one in factū. d. l. q̄dam. §. bis aūt. v. qp si dolo. Si vō me mādante ꝓfecta nō fuerūt sed in eis aliqua mea vtilitas ꝓtineť: ⁊ tūc aut hoc qs petit ab extra neo: ita qp non a pte cum qua litigat sibi edi: ⁊ non pōt petere. d. l. si qs ex argētarijs. §. ptinere. fallit in fisco fz Bar. in. d. l. iij. ff. e. ⁊ nō. qz p hoc apte sentit ꝓtra illud dictū. d. Ant. de quo in ꝑce. di. in fi. vt a tertio nō possit peti. lz in testimoniū tertius vocari possit. Aut hec petūt iuicē actor ⁊ reus: ⁊ tūc distingue vt supra dixi. Aut ad intētiōem fun/dandā ⁊ coadiuuādam: aut exceptiōz ⁊ replicatio nē, pbandā ⁊ dic vt. s. Si vō sunt instrā ptinentia ad vltimas volūtates tūc petunt p ītердictū de ta bulis exhi. vel p edictū quēad. testa. ap. vt nō. gl. in. d. l. q̄dam. Sz op. ꝓtra ꝑdicta. vr enī qp nū/qz petať editio p ti. de edē. qz ego nō possum pete re editiōem nisi mādauerim instrm ꝓfici p me vel aliū seu succeſſerim in loco illius: vt. d. l. q̄dā. ⁊. d. §. ptinere. ergo semp ageť actiōe mandati. qz vbi adest illa actio cessat actio p edictū de edē. vt. d. l. q̄daz. So. vt nō. in. d. l. q̄dā. p Nico. ma. But. ⁊ Bar. mādatū semp ē gratuitū. l. j. ff. mā. ⁊ iō si rō nes ꝓficiunť ab eo q̄ sponte suscepit mandatū bēt locū actio mādati: vt in ꝑcurator. sz si conficiant ab argētario ⁊ bodie a notario: qz isti faciūt ex ne/cessitate officij nō dať actio mādati: vt. s. dictū est sed p edictū de edē. Supra visum est an ⁊ qñ ⁊ q̄liter seu q̄ actōe instrā debeāt edi: nunc q̄ro quo tpe instrā sunt in iudicio, pducēda. Inno. hic dicit qp aut actor facit de instro mētionē ī libello aut nō pmo casu dz edi ante lit. pte. exēplum ego peto. c. q̄ mihi debes ex tali instro ⁊c. si. n. hoc casu nō fie/ret editio añ lit. pte. nō posset re⁹ deliberare an ve lit cedere vel cōtendere. ar. C. de edē. aut. si qs in aliquo. ⁊ in. c. ij. de fi. instru. dicit tñ qp si nō bz illō instrm in pñti, pcedeť ad vlteriora lz nō exhibeať. sēdo casu qñ nō facit mētionē in libello nō cogitur edere nisi vtať eo. de quo in Spe. de instru. edi. § nunc dicam⁹. v. qd siqs. Bar. limitat pmū dictū in. l. si legatū. ff. de edē. p illuz tex. ⁊ latius in. l. edi ta. C. de edē. vbi dicit qp qñqz in libello fit mentio de aliquo instro nō p modū limitatōis: sz per mo/dum cuiusdā assertiōis, pbationis. exēplum dicit actor qp ticius vēdidit mihi talem rē pro tāto pcio ⁊ qp de hoc rogat⁹ est talis notarius: vel qp de hoc apparet publicū instrm manu talis notarij: ⁊ tunc cū re⁹ posset deliberare ex illo libello absqz eo qp videat instrm cū non fiat mētio de instro ad limitā dum cōtenta in libello: sed solū vt ostēdat qp contē ta in illo libello, pbare pōt nō est necesse qp in pn/cipio fiat editio. ⁊ hoc casu nō, pcedit dictū Inno. qñqz fit mentio in libello de instrumēto limitative vt qz declarat ⁊ limitat libellū. exēplum dico in li/bello qp ticius vēdidit mihi fundum, p tanto pcio prout apparz ī instro ꝓfecto manu talis notarij: ⁊ tunc aut reus verisimiliter non est informatus de illo instro qz ad euz nō ptinet ⁊ dz ei fieri copia añ lit. pte. qz alias deliberare nō posset. ⁊ in tali casu, pcedit dictū Inno. Si vero ē tale instrm de quo verisimilr re⁹ est instruct⁹. exēplū petit legatarius legatū ab herede, put ptineť ī tali testamēto ⁊ tūc nō dz fieri copia qz apud heredez pſumiť eē testa mētū ⁊ pſumiť eē instruct⁹ de petito. vt, pbať in. l. ij. ff. e. Nec ob. l. postq̄z. §. si dies. ff. vt le. no. ca. vbi ēt heredi instrm ediť qz fatēdū est qp respectu, pbationis fiēde, pducit instrm ēt cū agit ꝓtra be redē sz nō ediť respectu deliberationis. ad hoc. n. vt obtineat ꝑdēnationē oz qp fundet intētionē suā Ego putarē qp ēt in prio casu cū simpliciter fit mē tio de instro in libello dz fieri editio ante lit. pte. si est tale instrm de quo re⁹ verisimilr nō ē informa/t⁹ vt qz dixit qp fuit ꝓtractū cū defuncto cui⁹ reus fuit heres ar. op. in. d. l. si legatū. et sic credo In/no. intellexisse. Sz aduerte qz hec dicta, pcedunt in instrīs qbus actor est usur⁹. sz qō nra vt bñ sit ꝓportionabilis materie. c., pcedit vbi petit gene raliter instrm edi. quare dico qp si petunt, ppria ī strā vel cōia pñt peti qñcūq; ēt añ iudiciū seu cita/

tionē fiendā vt sic actor possit deliberare an debeat litē mouere. ar. in. d. l. sique sunt. ff. fa. ber. Si vero petunt aliena tūc reꝰ vel actor poterit petere tēpore condeceti. nā actor eo casu quo petere pōt audit vt puto ēt ante iudiciū. exēplū in fisco. nam poterit narrare qꝫ intēdit mouere litē ꝓtra talē ratione iuris sup quo ipe bz instrm. vñ vt possit bñ venire instructꝰ petit illū cōpelli ad edēdū ar. in. l. fi. C. de edē. ⁊ hoc intelligēdo qꝫ hic iste fuisset ad missus si fuisset priuilegiatꝰ vt fiscꝰ. In reo vero ad fundādā suā intētionez credo qꝫ poterit petere post receptū libellū. In actore vero nō priuilegiato qui petit quo ad coadiuuandā intētionem suā. poterit petere postqz fundauit intentōem suā. Si ad replicādū tūc postquā reꝰ excepit qr alꝫ recte nō posset respōdere exceptioni ipius rei. oia enim debēt suis tpibꝰ ꝓuenire. ar. i. l. nimis. ꝑpter. C. de exce. rei iudi. ⁊. xxiij. q. iiij. c. si eccla. Ultimo vt plene bēat hꝰ. c. materia q̄ro de vna qōne quā glo. nr̄e in multis locis attingūt ⁊ minꝰ pfecte examināt. qr. s. visuz est de tribꝰ pricipalr. primo an ⁊ qñ dz fieri editio instrorū. secūdo quo iure petātur. tertio quo tēpore debeāt exhiberi. nūc cōgruenter restat videre de quarto videlicet quō debeant edi. an integralr vel solū illa ps de qua est qō ⁊ an totū cū die ⁊ consule. de hac qōne est glo. satis plena ⁊ bona in. l. i. §. editiones. ff. de eden. ⁊ per Bar. pꝰ eā. Et clare ꝑsequendo distingue sic qꝫ aut peto editōez a psona publica rōne mei intesse qr me mādāte cōfecit vel successi ei q mādauit ⁊ tē integralr dz edi. ad hoc. l. quedaz in fi. ⁊. l. fiqs argētarijs. ff. de edē. Ex hoc dico qꝫ acta iudicialia debēt vtriqz pti integralr exhiberi cū principaliter cuius libz interfit. tū qr sunt cōia. tū qr itegraliter sunt exhibēda corā iudice appellationis. l. is apud quē. C. de edē. qō tz glo. ⁊ bar. in. d. §. editiones. ⁊ op. facit. c. qm̄ contra de ꝑba. Aut peto ab alio ⁊ tūc si peto instra cōia debēt integralr exhiberi. ar. in. l. fiqs cū. l. ꝑce. ff. fa. ber. ⁊ tz glo. in d. §. editiōes. Bar. ibi limitat. qñqz sunt cōia respectu ꝓprietatis: vtputa qr sunt de hereditate cōmuni. Si āt eēnt cōia respectu vtilitatis tm̄ seu cōtēti vtputa instrm emptionis ⁊ vēditionis facte inter te ⁊ me cū pecunia mea redemi illud a notario ⁊ tūc. n. nō dr̄ cōe vt teneat edere cū die ⁊ consule alꝫ at Inno. hoc tñ Inno. nō tāgit hic specifice sz tm̄ dicit qꝫ iste q sua pecunia redemit non tenetur edere tā qz cōe sz dictū satis placet. dic ergo de tali instro sicut de alieno vt statiz subijciā. Qñqz peto instra mea ꝓpria: ⁊ tūc in dubio debēt integraliter edi qr possuz illa vēdicare seu agere ad exhibēduz: ⁊ nō tm̄ vt der copia. vt nō. in. l. dissolute. C. de cōdi. ex. l. ⁊. l. fi. C. ad exhi. ⁊. s. dixi. Qñqz peto instrm alienū ⁊ tūc confidērāda est cā petēdi aut eniz peto vt qr illud volo redarguere de falso. aut vt deliberē an faciat pro ꝑducēre. aut ad intētionez meā fundādā. aut ad coadiuuādā. aut exceptionē vel replicationē ꝑbādā. primo casu cū volo illud redarguere de falso dz edi integraliter cū die ⁊ cōsule. l. optimaz. C. de ꝓben. ⁊ ꝓmit. stipu. qō ꝑcedit fm̄ glo. ꝑal. qñ volo redarguere de falso circa diē ⁊ ꝓsulē. secꝰ si circa cōtēta in instro tūc n. sup flue edent dies ⁊ cōsul. nā ex editione diei ⁊ cōsulis posset administrari materia fabricandi falsuz aliud instrm simulādo illud fuisse prius editum vt dicit tex. in. d. §. editiones. ⁊ iō dicit ibi glo. qꝫ petēs editionē dz interrogari solēniter circa quaz ptez vult instrm redarguere de falso. ⁊ dicit Spe. in. §. videndū. v. faciēda ē in ti. de instru. edi. qꝫ index poterit exigere iuramētum a pte qꝫ credit instrm posse redarguere de falso circa diez ⁊ cōsulē ⁊ etiā inuit qꝫ dz subscribere se ad penam talionis añquaz fiat sibi editio. facit. l. fi. C. de fi. instru. ap probat Bar. in. d. §. editiōes. Scdo casu principali qñ petit editio vt deliberet an faciat ꝑ ꝑducente dz fieri sine die ⁊ cōsule. vt. d. §. editiones. ⁊ fiet tm̄ in illo capto sup quo ē qō: lz dēat corā iudice integralr legi: ne forte in fi. corrigat vt limitet ꝓcedentia: vt ꝓbat in. c. cū psone. de ꝓui. li. vj. ⁊ i. c ꝓtingit. de fi. instru. putat tm̄ Bar. in. d. §. editōes qꝫ si nō pōt deliberare nisi edat dies ⁊ cōsul: puta vnꝰ creditor agit cōtra aliū hypothecaria: vñ vult informari de anterioritate obligatōis. ⁊ sic opz qꝫ sciat diē istri qꝫ dz tē edi cū die ⁊ ꝓsule. Sz ne deꝭ sibi materia fabricādi aliud ꝓtato die: tūc dicat pꝰ diē obligatiōis sue ⁊ postea petat copiā ab aduersario qō satis placz: ar. in. d. l. j. §. rōnes. ff. ō edē. Idem dic in oīb⁹ sequentib⁹ casibus vt vbi est fiēda editio alieni instri. qō qñ fit. s. dixi fiat sine die ⁊ cōsule. d. §. editiōes. nisi talis eēt materia instri vt nihil ꝑdesset hēre copiā sine die ꝑ. s. dicta. In effectu oīa ꝓdicta sic breuiter ꝓcludo qꝫ editio alieni instri vbi fienda est soluz necessario fit respectu ptis de q̄ est ꝓtrouersia. vt. d. c. cū psone. ⁊. c. ꝓtingit. ⁊ fit sine die ⁊ ꝓsule: nisi circa diez ⁊ ꝓsulē velit aduersarius illō redarguere de falso vel nisi instri copia nihil sibi ꝑdesset sine die ꝓfecti instri ⁊ ꝓsule. Ad duo tm̄ aduerte. ꝓmo qꝫ vbi petit editio alieni instri nō est necesse originale tradere nisi ad plegēdum corā iudice: sed sufficit dare copiā ptis necessarie: vt. d. c. cū psone. ⁊. c. ꝓtingit. Idē videtur si qs illo vtit vt sufficiat ostendere iudici ad vidēdum ⁊ plegēdū ne fit falsum vel in fine se corrigat: sz postea sufficit relinqre copiā in iudicio. ⁊ ē hoc cautū ne ꝑdant originalia ad hoc illud. c. cū psone qō nō. Ly. i. l. sancim⁹. C. ō diuer. rescri. ⁊ inno. in. c. cū in iure. de offi. dele. in fi. Scdo ēt scias qꝫ hodie nō apponit in instro nomē ꝓsulis sz apponebat olim cū roma regeret per ꝓsules: sz sufficit hodie apponere nomē pape ⁊ impatoris. vt dicit glo. nō. in. c. quoties. j. q. vij. ⁊ nō illā glo. iquātū dicit de noie pape. nā i aut. vt ꝓpo. nomē impatoris. solū dr̄ de ipatore: sed de hoc dic. vt nō. in ꝑ. huius compi. sed sicut olim fiebat editio nominis consulis ita ⁊ hodie fiet editio istorum ꝓncipū qui succedunt loco illoꝝ ꝓsulū. ⁊ hec nō bñ tu canonista: marie qr bēs hāc materiā plē ⁊ clare discussaz

Qualiter aūt debeat fieri editio statuti[b]. an dz ꝑduci totū volumē an solū vnū capz vel ps capli sup quo est qō: dic vt nō. Barto. sup rub. de nouo. nū. ⁊ oino p cū in. l. oēs ppli. in vlti. col. ff. de iusti. ⁊ iur. vbi in effectu vult qꝫ si allegat statutum alterius ciuitatis seu loci: ⁊ tūc ēt si fit publicū dz ꝑduci saltē illud statutū nō aūt totū volumen. aut allegat statutū illiꝰ loci ⁊ tūc si est publice notū qr incorporatū i volumine statutorū ⁊ nō est necesse ꝑducere qr ius loci est notū. aut nō est in volumine. puta est reformatio facta ad ius que ꝑbabilit pōt ignorari ⁊ dz ꝑduci qō satis placet. ⁊ facit ad hanc di. qō ipe nō. in. l. cū ꝑlatis. ff. de re iudi. et c. sepe de app. in prin. iuncto. c. pastoralis cuz ibi nō. de fi. instru.

Sicut consuetudo [c] actor q plene ꝑbauit non dz cōpelli iurare. vel ad idez sic. Non valet ꝓsuetudo vltra ꝑbationē plenā exigēs iuramētū. Ego ad intellectuz summo sic. Nō valet ꝓsuetudo exigens sine cā rōnabili vltra plenā ꝑbationē iuramētum seu aliqd aliud. primo narrat ꝓsuetudinē quaz secundo improbat ibi nos cū tūc demum. Casus Consuetudo ē in q̄dam terra qꝫ si aliqs intentōez

a Be hoc vid p Jmol. in. d. cle. i. in x. col. de vsuris.

b Be hoc p d. ant. in. c. contingit de fi. instru. vbi late p euz ⁊ p Bar. ⁊ Bal. in. d. l. ius ciuile de legi. vbi elegāter dicit Bal. qꝫ ista qō de ꝑductōe statuti nō habet locū nisi quādo allegatur statutum alterī⁹ ciuitat quia nō est necesse pro ducere statutum vbi litigatur qr quilibz tenetur scire. ⁊ vide Jo. de ligna. in repe. c. cum dilectis i vlr. col. de cōsue. vbi elegāter examinat hūc passum et adō hic qō nota. Bart. in. l. ꝑscriptiōe circa fi. ver. nō secundo qꝫ licet circa. C. si contra ius vel vti. pu. ⁊ an statuta vl reformationes ciuitatis in qua litigār sint edēda in iudicio vidē Jaco. de bu. i l. ij. C. q̄ sit lō. ꝓsue. ad quē i hac. q. se remittit ang. in. l. cū ꝑlatꝰ in fi. ff. ō re iudi. ⁊ adō hic qō nō. do. i. c. i. circa. prī. ō verbo sig. li. vj. ⁊ vide domi. i c. i. in. i. col. in vſ. itē nō. ar. x. di. ⁊ in. c. si romanorū circa prī. ij. col. xviiij di.

c Dro intellectu hꝰ decre. vide oīo q̄tuz scribit ro. i repe. l. admonēdi i vlt. col. vſ. itē an valeat ꝓsuetudo de iureiur. Jtē vidē qō singlariť ꝑ istuz tex. dicit Bal. hic. Jtē limita istū tex tū vt p domi. in. c. i. in. i. col. vſi. nō consuetudinem de iura. calum.

suã fundauerit testib⁹ vel istris nihilomin⁹ deferebaꝫ ei sacrm: qđ si ꝑstare nollet fides ꝓbatõib⁹ suis nõ bẽbaꝫ. Dicit papa q⁹ ad huiusmõi iuramẽtũ recurrendũ ẽ tũc demũ cũ alie legitime ꝓbatiões deesse noscunt: vñ talem consuetudinẽ reꝓbat. Ber. Nõ ꝓmo q⁹ qs dr̃ fundare itentiõez suã cũ,ꝓbat id qđ intẽdit. Nõ ꝺo q⁹ iuramẽtũ qñqz appellaꝫ sacrm nõ tñ itelligas q⁹ sit de septẽ sacris ecclie de qb⁹ per glo. in. c. veniẽs. de trãsac. ſz dr̃ sacrm large q̃si sacre rei signũ. Nõ non valere cõsuetudinẽ irrõnabilẽ ꝑsertim ꝓtra ius diuinũ ẽt inquãtũ ꝓcernit ꝑiudiciũ hoĩs. Ultimo nõ vnã licitã cãz recusandi iuramẽtũ iudiciale. s. qñ ps plene ,ꝓbauit. idẽ est si actor nil ,ꝓbauit ⁊ iuramẽtum deferr̃ reo. põt enĩ licite illud recusare: vt nõ. in. c. fi. de iureiu. q⁹ sicut actore plene ,ꝓbãte dz re⁹ cõdemnari: ita eo ꝓrsus deficiẽte dz reus absolui. d. c. fi. ⁊. l. q accusare. C. de edẽ. ſz actore semiplene ,ꝓbante seu ꝑsumptõem bñte loc⁹ est delatõi iuramẽti: vt in. c. fi. ꝑalle. ⁊ sic itellige ⁊ distingue bunc tex. põt ẽt colligi q⁹ ad papã ptinet tollere ꝓsuetudinẽ irrõnabilem laicoꝝ maxie qñ deuiat a iure diuino ⁊ est pctĩ nutritiua. ad hoc. c. ex pte. de ꝓsue.

Nũc intrãdo itellectũ. c. op. nã ꝓsuetudo derogat legi ⁊ canoni. l. de qb⁹. ff. de legi. ⁊. c. fi. de cõsue. ergo ista ꝓsuetudo debebat valere hic. Sol. glo. fi. q⁹ cõtrariũ ,ꝓcedit vbi cõsuetudo ẽ rõnabilis: ſz hic obuiabat rõni. Et ex glo. pñt colligi tres irrõnabilitates ꝓsuetudinis huius. c. ꝓmo q⁹ erat ꝑ ordinẽ iudicioꝝ ⁊ nõ declarat in quo: forte ĩ hoc q⁹ actore ,ꝓbante re⁹ absqz alio dz ꝓdemnari: q⁹ in ore duoꝝ ⁊c. ⁊ testes ⁊ instrã parẽ vim obtinẽt. c. cũ Joãnes. de fi. instru. ſz cõsuetudo hic bẽbat oppositũ. Secũdo videbaꝫ hec ꝓsuetudo introducta ꝑ errorẽ. forte. n. putabant iuramẽtũ idistincte deferẽduz. ⁊ hoc errore ducti introduxerũt cõsuetudinẽ iõ extirpãdã. l. qđ vo. ff. de legi. nõ. plene in. c. fi. de cõsue. Tertio q⁹ exquo semel erat iuratũ de calũnia nõ erat amplius iurãdum. C. de iura. calũ. aut. hoc sacrm. hec vltima rõ non valet q⁹ ista sunt diuersa iuramẽta. nã ꝓmũ est de calũnia. ⁊ scõm erat de vitate dicẽda. ⁊ hec iuramenta bñ pñt in eadẽ cã cõcurrere: vt est tex. in. c. j. de iura. ca. lib. vj. Itẽ hec cõcurrũt quotidie vbi nõ est plene ,ꝓbatũ. Jo. an. reddit tres bonas rõnes reꝓbãdi. ꝓma q⁹ erat ꝑ naturalẽ rõnẽ q̃ nõ admittit supflua. de⁹. n. ⁊ natura nihil faciunt frustra. ⁊ supfluis remedijs nõ est vtẽdum. l. hec stipulatio §. diuus. ff. vt le. no. ca. ⁊ in hoc nõ istũ tex. q⁹ consuetudo introducẽs supflua remedia cã subsistente legitima nõ valet tanqz irrõnabilis. qđ. n. rõne caret extirpãduz est. vt dicit tex. i. c. coꝝ epi. lxviij. di. ⁊ fortioꝝ est rõ qz cõsuetudo. viij. di. vitate. Secũda rõ q⁹ erat ꝑ ius scriptũ. vt pz ex ꝓcedentib⁹ ttia rõ q⁹ erat ꝑ ius diuinuz: ſz qđ nõ iuraꝫ nisi ex cã ,sic cõsuetudo ꝓuersa reꝓbaꝫ. s. vt facta plẽa ,ꝓbatõe reus debeat absolui si iurauit. ĵ. e. ad nostrã. ⁊ ꝑ istã decre. vr̃ ,ꝓbari ꝑm Jo. an. nõ valere cõsuetudinẽ necessario ad ,ꝓbatõez reqrentẽ tres testes. si enĩ nõ valet cõsuetudo q̃ ad plenã ,ꝓbationem duoꝝ testiũ addit necessario iuramẽtũ: pariter ergo nõ valet q̃ addit necessario tertiũ testem. Aduerte q⁹ ꝑm hoc extẽdim⁹ terminos huius. c. ad aliã spẽm ,ꝓbatõis: vt nõ valeat cõsuetudo exigens supfluã,ꝓbatõem. Dic examinabo tria. ꝓmo nunqd valeat ꝓsuetudo exigẽs supfluã ,ꝓbationem. scõo nunqd valeret detrabẽs legitime ,ꝓbationi. tertio qđ si restringit facultatẽ ,ꝓbãdi postulans certã spẽm: puta instrorꝝ dũtaxat vel testium. Ad ꝓmũ Jo. an. sentit vt supra diri cõsuetudinẽ nõ valere. ꝓ hoc iste tex. inducẽdo. vt. s. sed ipemet. Jo. an. aptissime sentit oppositũ i addi. Spe. in ti. de instru. edi. §. cõpẽdiose. v. ſz nũqd mouer̃. q⁹ sicut cõsuetudo inualidã,ꝓbatiõem facit validã: vt,ꝓbaꝫ in. c. cũ dilect⁹. de fi. instr. sic eã validã inualidã facere põt. ad hoc. c. cũ olim. de cle. cõiu. cũ ibi nõ. oppositoꝝ. n. eadẽ ẽ rõ. de iure in. ĩtellecto. d. An. dic̃ se putare q⁹ si ꝓsuetudo cã nõ subsistente addit ,ꝓbatiõem iuramẽtale ꝛ plene ,ꝓbatiõi vel aliã ,ꝓbatiõem ꝓbatiõi nõ valet: vt hic. ſz cã subsistẽte valet. si est dubiũ de existẽtia legitime cãe subdistinguit q⁹ aut ex eo: q⁹ nõ admittit legitima,ꝓbatio per testes vel instrã cõtingit alium ditari cũ iactura alteri⁹: ⁊ non valet cõsuetudo saltẽ de canonica alteri⁹. Si aũt ex hoc nõ ꝓtingit aliũ ditari cũ iactura alterius valet cõsuetudo ⁊ nihil ad hoc mẽbrũ allegat. ⁊ certe putovltimũ eẽ falsum: q⁹ exquo cõsuetudo ista est contra ius ꝓsumitur ꝑma fronte irrõnabilis. vñ oz q⁹ stans,ꝑ ea ,ꝓbet rõnabilitatez. alĩs succũbit. vt i. c. iij. de eo q mit. in pos. cã rei ser. ⁊ nõ. in. c. fi. de cõsue. ad hoc enĩ vt cõsuetudo ꝑiudicet iuri dz eẽ rõnabilis i. c. fi. ỏ ꝓsue. ⁊ sic oz q⁹ ,ꝓbeꝫ illa q̃litas rõnabilitatis ⁊ dubia,ꝓbatio nõ releuat ,ꝓbantẽ in. c. in pñtia. ỏ ,ꝓba. Bas. de cal. ⁊. d. Lar. post eũ dicũt q⁹ cõsuetudo non põt indifferẽter exigere iuramẽtũ vel aliqd aliud vltra plenã ,ꝓbatiõez: q⁹ ⁊ lex hoc facere ñ posset cũ eẽt ex toto tollere ius diuinũ. nõ ãt ĩter pretari ꝫ nõ. in. c. fi. de ꝓsue. sed in aliqb⁹ cãis hoc posſz introducere ꝓsuetudo sicut ⁊ lex: vt videm⁹ in testis. de testa. cũ esses. C. de testa. l. si vn⁹. ij. q iiij. c. ꝑsul. nõ. gl. in. c. lz. de testi. vñ dicunt q⁹ hoc nõ valuit: q⁹ indifferẽter in oĩ cã exigebat iuramẽtum vltra plenã ,ꝓbatiõez. ⁊ hãc opi. fui sepe secutus: ſz nũc cogitaui diuti⁹ ⁊ visa fuit mihi hec theorica falsa. Primo q⁹ hec ꝓsuetudo non erat vlis per totũ orbez sed localis. vñ non esset tollere ius diuinũ inducendo ꝓsuetudinez vel statutũ in certo loco vt ,ꝓbatio duoꝝ testium non sit sufficiens: ſz q⁹ ꝑstaretur iuramentum vel aliqd aliud vltra: puta tertium testem. remanet enĩ ius diuinũ in se validũ ⁊ obseruãdũ vbi cã violãdi vel iterpretãdi nõ subest. Quid. n. si in certo loco hoĩes sunt ita deprauati vt facillime corrũpant duo testes dicem⁹ ne q⁹ nõ valeret ꝓsuetudo vel statutũ exigẽs firmi orẽ ,ꝓbatõez. certe nemo sane mẽtis dicerct cuz ⁊ ipe de⁹ hoc faceret casu aduenĩẽte. sicut. n. ĩ testis illud fuit ĩmutatũ q⁹ sepe falsitas fuit detecta ĩ numero duoꝝ testiũ. eodẽ mõ dicẽdũ in oĩbus cais alicui⁹ loci si falsitas in tali ,ꝓbatione indifferẽter ꝓpetraret: q⁹ eadẽ rõ q̃ ẽ de pte quo ad ptez dz eẽ de toto quo ad totũ. ff. de rei ven. l. q̃ de tota. et. c. pastoralis. §. ſz cũ totũ de offi. dele. ⁊ qđ fort⁹ est idẽ putarẽ de vniuerso orbe si ad bãc fraudẽ ꝓmitterẽt hoĩes sic eẽnt deprauati cuz illa regula iuris diuini. Jn ore duoꝝ vel triũ ⁊c. nõ sit ꝓceptũ morale ita vt ex trãsgressione incurraꝫ mortale pẽm ſz iudiciale fundatũ sup certa rõe qua deficiẽte q⁹ veritas nõ reperir̃ nũc in duob⁹ satis mutari põt iuris dispositio. ad hoc tex. op. in ar. in. l. si hõiem ff. mã. ⁊. qđ nõt Jn. in. c. qđ sup bis de voto. et. l. ex fcõ. ff. de vul. ⁊ pupi. sed vbi cã rõnabilis hoc statuẽdi vl̃ cõsuetudinẽ inducẽdi nõ subsisteret satis puto nõ valere ꝓsuetudinẽ seu statutũ nec ĩ toto nec in pte. ⁊ hoc casu intelligo istũ tex. hic. n. nõ appet de rõnabilitate ꝓsuetudinis. vel aliqua allegabaꝫ. merito ex rõnib⁹ ꝑdictis post gl. veniebat reꝓbãda. facit qđ nõt Jnno. in. c. q⁹ plerigz in fi. de ĩmu. eccl̃. ⁊. c. q̃ in eccliarũ de ꝓsti. ꝑ legistas in. l. fi. C. si ꝓtra ius vel vti. pu. ⁊. iiij. di. erit autez lex. Et ex ꝑdictis infer̃ ad id qđ diri ĩ tertio summario⁹ q⁹ nõ valet ꝓsuetudo vel statutũ exigẽs si-

a Vide. d. ant. in. c. dilecti i. iiij. col. vſ. itez nõ q⁹ statutũ de iudi. Et de statuto addẽte solẽnitatẽ iuri cõi vid̃ ange. in consi. lxxxvj. ⁊ qđ ipe ang. nõ. i cõsi. cxxvii.

a Addō q̄ hoc dictū Jo.an.in fert ēt.do. an.i.c.fi.ō ꝓsuc.i rep i.xvj.col. 2 ō hoc vi de late p bar.i.l.cū ctos popu los in.viii col.C.ō sū ma tri.2 p bal.in.l.fi. C.ō testa. 2 p bal.et ang.i.l.iii. ff.de testa. 2 viō bal. in.l.si non ſpeciali in ij.col.vſ. itez nō.in hac.l.C.ō testa. vbi dicit q̄ vz ꝓsuetudo vt fiat te ſtamētū ſi ne ſolēni tate iuris. vñ dicit q̄ vz ꝓsuetu do q̄ est ve netijs vt ſi at teſtamē tū coꝝ ſo lo ſacerdo te.2 adde hic bal.in d.l.fi.C.de testa.verſ. qd ſi statu tū dicit q̄ in testa.2c̄ vbi dic̄ q̄ ſi statutuz dic̄ q̄ poſ ſit fieri te ſtamētum cū duob⁹ teſtib⁹ idē erit i dona tione cauſa mortis. Item hic adō bal.i l.non p̄it C.ō.ll.vbi dicit q̄ ſta tutū diſpo nēs q̄ va leat teſta mēnū cum duob⁹ te ſtib⁹ itelligit ēt non rogatis 2 idem dicit pau.de ca ſtro.i aut. q̄ ſine.C. ō testa.all gādo bal. in.d.l.non p̄it. ſecus dicit pau. ō ca.ſi ſta tutū dice-

ne cā iuramētū ſeu aliqd aliud vltra plenā ꝓbationē ſec⁹ aūt cā legitima vel rōnabili ſubſiſtēte. Uenio nūc ad ſecūduz an valeat ſtatutū vel ꝓſuetudo detra bēs legitime ꝓbationi vtputa vt ſteť dicto vni⁹ teſtis vel inſtr̄o alicui⁹ p̄uati vel qd ſimile. Jo.an.in addi.ſpe.in loco p̄all.ſentit q̄ ſic̄ ſatis colligit̄ ex dictis ſuis.ſ.recitatis.vt vſ,ꝓbari in.c.cū dilect⁹.de fi.inſtru. Diſputat ēt in loco p̄alle. Jo.an.an ꝓſuetudo² poſſit facere vt valeat teſtiñ cū duob⁹ teſtib⁹: 2 ī hac qōne ꝓcludit q̄ nō q2 lex exp2eſſe in hoc derogat cō ſuetudini^b ſm eum p.l.fi.C.de testa.niſi conſuetudo ſit inducta de cōſenſu p̄ncipis.2 ſic ēt videť hic trāſi re.d.Ant.īmemor vt arbitror eoꝝ que tāgit Bar. in.l.cūcros pp̄oſ.C.de ſum.tri.i ver.tertio q̄ro.vbi Bar.recitata hac ſnīa Ja.de are.determinat ꝓ̄ium ꝓcludēs q̄ ſtatutū 2 cōſuetudo valeāt etiam p̄ncipe ignorāte.mouet p̄mo p boc ſilē ad hoc vt teſtiñ factū ,p̄ſit regritur publicatio.C.de testa.l. publicati.2.ff quēad.testa.ap.l.j.§.ſi qs ex ſignatoꝛib⁹.2 ibi nō. Sz illa ſolēnitas publicādi p̄ōt p ſtatutū 2 ꝓſuetudinem minui 2 īmutari.vt.l.ij. quēad. te.ap. ergo 2c̄. Mouet ſcdo hac rōne.p̄ p̄ōt inter liberos cū duobus teſtib⁹ diſponere.vt.l.hac ꝓſultiſſima.§.ex imp fecto.C.de testa.2.l.fi.C.fa.herc.ita dz patria poſſe diſponere in ſubditos cum eius ptās eq̄pareť pote ſtati patris.l.veluti.ff.de iuſti.2 iure.tertio mouetur q2 nō repitur ,p̄hibitum tale ſtatutū facere. ergo vi deť p̄miſſum.l.oēs pp̄li.ff.de iuſti.2 iu.ad.l.fi.C.de testa.rñdet q̄ ibi ꝓſuetudo p̄terita limitat̄: nō aūt fu tura,p̄hibeť.2 ita ibi videť Ly.ſentire ſm eū.2 in.l. dudū.de ꝫ.emp.vult dicere q̄ imꝑator ibi nō ,p̄hibet banc ꝓſuetudinē induci ſz limitat ꝓſuetudinē ibi inductam p p̄us vt ,p̄cedat in terris vbi pitoꝝ copia nō adeſt. Nō ob.aliud motiuū ſup quo ſe fundabat Ja.de ar.q̄ talis ꝓſuetudo eſt temeraria: q2 īmo ſz Bar.eſt vtilis 2 bona 2 fauoꝛabilis inducta tā fauo re teſtātis ſicut iura ſtatuūt in militātib⁹ q̄z etiā rōne eoꝝ qb⁹ relinqtur ſicut iura faciunt iter liberos etiā rōne teſtiū ne a ſuis negocijs auocarenť.d.l.j.§.ſiqſ ex ſignatoꝛib⁹.quēad.te.ap. Quid dicēdum.certe.l ſi.multū p̄ima fronte facit,p opi. Ja.de are.2 Jo. an.q̄ ibi repꝛobať ꝓſuetudo iſta.2 ſi nō apte ſaltem optime facit ī ar.cū ꝓſuetudinē ibi īductā appꝛobat nō tñ per oīa.nā reſpectu teſtiū limitat vt ſaltem iter ueniāt qnqz teſtes ſi nō repiunť i locis cōiter viri lit terati vt in illis.,p boc tex.ibi.in v.ita tñ iūcta glo.er go dānat ibi ꝓſuetudinē que eſt p̄tēta mīoꝛi numero Concludo totā materiā ſic.q̄ aut ꝓſuetudo aut ſtatu tū detrabit legi reſpectu,p̄batōis legitime non bēnti clauſulā derogatoꝛiā ad ꝓſuetudinem: aut illa lex cui derogať hz clauſulā talē derogatoꝛiā.p̄mo cāu aut ñ ſubeſt cā rōnabilis 2 nō valet.ō ꝓſue.c.fi.l.j.C. que fit lon.ꝓſue.iij.di.erit aūt lex.niſi forte i leuib⁹.ar.ī l.j.ff.de ven.inſpi.in fi.2 ſentit Ja.de ar.2 Jo.an.in loco p̄al.q̄ nō. Aut ſubeſt euidēs neceſſitas vel vtilitas:2 tūc valet.nā p̄ſumēdum eſt q̄ ēt p̄nceps hoc ſtatuiſſet pp neceſſitatē vel vtilitatē ſubiectoꝝ:ar.ī.l. ex facto.ff.de vul.2 pu.facit optime p̄al.c.cū dilect⁹ Nec hoc eſt ꝫ ius diuinū.in oꝛe duoꝝ vel triū 2c̄.q2 illa regula ,p̄cedit niſi ex cā aliud induca.ſicut enim ex cā reqꝛi p̄ñt plures:2 ita ēt numer⁹ illoꝛuz minui. ad hoc q̄ nō.glo.in.c.nup.de testi.vbi notanť aliq caſus ī qb⁹ ſtať dicto vni⁹.2 p Inno.ſup rub.de cō ſe.ec.vel alta.2 p glo.in.c.ls vniuerſis.ō testi.2. xxx caſus ponit Spec.e.ti.§.reſtat.v.boc tñ fallit. vide glo.2 Jo.an.in.c.oīs vtriuſqz.de pe.2 re.2 allego aliū tex.ſing.in materia ſm intellectū Inno.quē po nit in.d.c.nup.vz.xj.q.j.qnqz. vbi imꝑator ſtatuit vt in cāis vertēib⁹ in ciuili ptorio credereť teſtimo nio ſolius epi adeo vt alia ps nō audiť in ꝓ̄ium.hēs ergo illū tex.ſing.in nūero teſtiū 2 reſpectu inſtr̄oꝝ

bēs alium tex.ſing.in.d.c.dilectus. Ad p̄dicta vide tex.exp̄ſiū fz lec. Hoſti.in.c.j.ō ap.vbi de ꝓſuetudi ne crediť teſtib⁹ deponentib⁹ de credulitate 2 fama loci. iō ibi copulatiue tex.mādat inquiri veritatē p te ſtes idoneos 2 famā loci.2 vide qō ibi dicā. Scdo mēbro p̄ncipali qñ lex hz clauſulā derogatoꝛiā ad cō ſuetudinē. Ja.ſentit aperte 2 Jo.an.poſt eū ī addi. p̄al.q̄ ꝓſuetudo non p̄ōt induci ꝫ talem legez. idem ſentit Bar.in.l.de qb⁹.ff.de legi.2 in.l.oēs pp̄li p̄ all.2 pro hac opi.adduco hanc rōnē lex ſemp logtur C.de here.l.arriani.ergo ſemp lex repꝛobat ꝓſuetu dinē 2 per ꝓ̄ns de nouo induci nō p̄ōt .hoc idē ſentit Pau.2 Jo.de lig.in cle.ſi vna.de re.ec.nō alie. ſed ego allego tibi tex.iuncta glo.ſin.in v.ꝓſuetudine de elec.cle.ſtatutū.vbi apte,p̄bať q̄ ꝓſuetudo ſemel dā nata p legē p̄ōt iterū induci.ſz reducēdo ad ꝓcordiā p̄dictas opi.dicerē q̄ ex cā noua verifiliť nō ,cogitata p legē dānantē cōſuetudinē vel ex antiq̄:tūc nō dete cta que tūc ſi fuiſſet verifiliť p̄nceps nō dānaſſet cō ſuetudinē p̄ōt cōſuetudo ſemel dānata induci de no uo.ar.op.in.l.ſi boiez.ff.mā.2 qō ibi nō. Bar.vbi ex tali cā noua ,p̄curatoꝛ gīalis inhibet ſpāli ne ,p̄ce dat ad iniunctū ſibi mādatū.ad idē qō nō. Bal.in.l. oēs pp̄li.ff.de iuſti.2 iu.facit optime.c.nō dz de cō ſan.2 affi.nō enī dz repꝛehēſibile reputari ſi ſm vari etatē tēpoꝝ ſtatuta mutenť humana. Itez mens ſeu rō legis eſt ipſa lex nō aūt v̄ba.C.de legi.l.nō dubiū 2 in regula ſi.de reg.iur.li.vj.2 ibi p Di.ſz inſpecta rōne legis non eſt verū dicere q̄ iſta ꝓſuetudo dāne tur p legē antiquā:q2 nō eſt illa ſed alia exquo nō in ducitur noua rōne tunc nō cōſiderata.ſi vero induce retur ex antiq̄ rōe ſeu noua:tūc verifiliť cogitata non p̄ōt de nouo induci.2 boc caſu ,p̄cedat cōtraria opi. 2 boc quo ad ſcām. Nunc infero quo ad aliā ſpā lez qōnē an valeat cōſuetudo vel ſtatutū diſponēs vt valeat teſtiñ coꝝā duob⁹ teſtib⁹.ſi.n.tenem⁹.l.fi.C. de testa.nō bēre tacite vel exp̄ſſe clauſulā derogatoꝛi am ad ꝓriaz ꝓſuetudinē. vt voluit Bar.tūc indubie valebit p p̄dicta: aut tenem⁹ ꝓ̄iū vt ſentit io.an.poſt Ja.de are.q̄ v̄ p̄ma fronte verius p ea q̄.ſ. dixi.2 tūc dicēdū q̄ ex noua cā tūc nō exiſte poterit induci pone in illuſtri ciuitate Uenetiarū:vbi ſubeſt boc ſta tutū forte inductū q̄ nō eſt memoꝛia q̄ falſitas aliq̄ fuerit cōmiſſa circa teſtā in numero teſtiū.2 q̄ graue erat ſemp bñe ſeptē teſtes cū boies itēdant ſuis mer cimoniis 2 forte ex defectu teſtiū multa teſtā deficie bant.nā certe ipſe p̄nceps ex bis cāis reuocaſſet ſta tutū ſuuz cū nō ſubſit cā recedendi ab illa regula iu ris diuini. In oꝛe duoꝝ vel triū 2c̄.2 q2 ex obſeruā tia legis annullať ſine cā voluntas legitima defuncti ꝫ.l.j.C.de ſa.ſan.ec.facit ad p̄dicta.d.c.nō dz de cō ſan.2 affi.2 boc bñ nō q2 nō legi alibi diſcuſſē Ue nio nunc ad tertiū nunqd valet ꝓſuetudo reſtringēs facultatē,p̄bādi ad certā ſpēm,p̄bationis.de hac qō ne.vide ſpe.in ti.de,pba.§.ſi.v.ſz pone q̄ in inſtr̄o vbi tractat qd in pacto nunqd valeat 2 tacite in ſtatu to ponit varias opi.2 tandez vſ reſidere cuz Uber to de bo.vt pactū lex 2 cōſuetudo valeāt ex cā: ita tñ q̄ vbi requireť ,p̄batio inſtr̄i nō ex toto excludať,p batio teſtiū ſed ſit arbitrariū ex q̄litate teſtiū ,p̄ducto rū vtꝫ admittanť.qō placz hic do.an.maxime de eq tate canonica ne ꝓtingat ꝫ iuſticiā alterū cū aliena ia ctura ditari.mihi ſatis boc placet cā ſubſiſtēte:vt p̄di xi cū videā q̄ in multis caſib⁹ iura reqꝛāt ſcripturā de quib⁹ p glo.in.c.i.de cenſi.li.vj.in illis tñ caſib⁹ nō reqꝛit̄ ſcriptura ad ſubſtātiā ,p̄bationis ſz ad eēn tiaz 2 validitatez actus.vñ ſcias q̄ vbi ad validitatē actus requirit̄ ſcriptura ſi illa interuenit in actu 2 po ſtea fuit p̄dita p̄ōt,p̄bari tenoꝛ p duos teſtes vt ē tex. nō.in.l.teſtiuz.C.de testi.2 ibi p Ci.2 in.c. ſicut.j. de re iudi.iuncto.c.fi.de re iudi.li.vj.ſz magis ad,p

ret q̄ vale ret teſtamē tū cuz quat tuoꝝ vl quin q̄ teſtib⁹ qa tūc dñt eſſe rogati 2 ē rō q2 p̄ro caſu ſtatutum re ducit reꝛ ad iuſgētiū quo nō regrit̄ q̄ teſtes ſint ro gat i alio vo caſu nō.ſz di cit q̄ tñ con tra dictum bal.facit tex cum glo.i.l. diu⁹ ō mi.te. vbi lex p̄iui legiat militē vt poſſit re ſtari cū duo bus teſtibuſ tātūmodo 2 tñ debēt eſſe rogati.

b Et idez dicit bal.nō in rep.l.ō q̄ b⁹ in.ij.col. vbicūq̄ ꝓſu etudo induc̄it cōtra au ctoꝛitatē ſu pꝛioꝛis qō ē in.l.exp̄ſſe ō rogāt cōſue tudini non poteſt iduci ꝓſuetudo ſi ne conſenſu p̄ncipis et ita ,p̄rie eſt i caſu hic po ſito de teſtō. 2 q̄ in ꝓſue tudine reqꝛat exp̄ſſus p̄ncipis cō ſenſus q̄ñ.l. derogat cō ſuetudini ꝫ domi.xj.di.i ſumma cir ca fi.allegan do Jo.and. in.d.§.cōpe dioſe vſ.ſed nūqd de in ſtru.edi. Ad ō q̄ ſi.l.ciui lis.i.ſtatutū diſponat,ali quē actū nō poſſe ,p̄bari niſi p quat tuoꝝ teſtes, vel quinq̄ ſi iuramētū fu erit iterpoſi tū ſuper illo actu poterit iuramētū ip ſum ſup tali actu iterpo ſitū maxime coꝝā iudice eccleſiaſtico per duos te ſtes,p̄bari ſi

ue iuramentum fuerit implicite siue explicite ꝑstitū in illo actu ⁊ ad ipsius iuramētum per duos testes ꝓbari poterit agi coꝝ iudice ecclesiastico saltē ꝑdicta oia valde sing. decidit Jmo. in repe. c. cū ꝓcingat. in. xxxviij. car. de iureiuran. in primo col. illius carthe.

a Adde q᷑ vbi ex statuto nō admittit᷑ ,pbatio ꝯ instr̄m tm̄ admittet᷑ ꝓbatio ꝑ quoscūq᷑ testes. hoc fuit nō. dictū cy. in l. optimā. C. de ꝑben. ⁊ ꝯ. stip. quē refert ⁊ seq᷑t Abb. in. c. cū ioāne. de fi. instru. ,p quo ipse allegat tex. in l. testium. C. de testi. Sz circa qōnez hic tactam per. d. An. vide gl. in ver. autē tico. in. c. cuz medicinalis de sen. excō. lib. vj. ⁊ vide bal. in l. quoties. §. fi. ff. ō ,pba. ⁊ q᷑ qū ꝯ instr̄m nō ꝑōt admitti ,pbarō nisi p aliud instr̄m tm̄ ꝯ pscripti onez q᷑ resultat ex instr̄o admittet᷑ ,pbatio per testes. ita dicit glo. i. l. iurisgentiuz. §. q᷑ fere. in v. approbet. ff. de pac. ⁊ Bar. i. l. j. ff. ō apo. pu. li. xj. ⁊ in l. sciēdum. in fij. col. ff. de ver. ob. ⁊ Bar. in l. gener aliter. in ij. col. C. de nō nu. pec. Sz ꝯ istud dictum facit. q᷑ idē deberem⁹ iudicare ō eo qō ꝓsumptiue surgit ex instrūmēto qō iudicam⁹ de eo qō exp᷑esse cōtinet in instr̄o. nā dicit nō. Bar. i l. ad ,pbatiōes. C. de ,pba. q᷑ si statutū dicit q᷑ instr̄m guarētigiatū hz executionē paratā nō solū qō exp᷑sse cōtinet in instr̄o hēbit executōem parataz sed etiā illud qō tacite ex ꝓsumptiōe sumpta ex instr̄o. ⁊ ita dicit se ꝓsuluisse. ⁊ dicit q᷑ fuit ꝑmū ꝓsilium qō tradidit vnq᷑ ad req᷑siti. iudicis de hoc dubitantis. ⁊ idem dicit. d. Ant. in. c. cū olim. in vlti. nō. de cēsi. Sed ꝯtrium dicit do. ant. in ,pe. Grego. in. xij. col. ꝓ ista etiā pte facit q᷑ accessoriū hz naturam p᷑incipalē seq: vt reg. accessoriū. lib. vj. cū si. Jtem nō multos casus in qbus reꝓbari pōt testm̄ ꝑ testes qm̄ de iure cōmuni vel statuto vel alio modo instrūmētū nō admittitur ꝓ bono nisi per aliud instrūmētuz. vide elegantissime per do. Ant. in. d. c. cū ioānes. in. x. col. ver. ad ꝑmum. de fi. instru. vbi ponit singularia verba que oia vide. ⁊ adde hic q᷑ si dicit statutum q᷑ a certa quātitate vltra nō possit ,pbari debitū per testes. tm̄ si ,pducit᷑ instrumētum ⁊ testes simul se inuicē coadiuuāt bene admittunt᷑ testes. ita dicunt Ja. but. ⁊ Bal. in l. certi cōditio. §. qm̄. ff. si cer. pe. ⁊ sequitur ꝯ Dau. ō ca. in. d. §. qm̄. circa p᷑in. vbi vide Bar. ⁊ ponūt exemplū si quis vellet ꝓbare ,pmissionē ꝑ publicum instr̄m de cōseruando indēnez ⁊ ꝑ testes vellet ,pbare quātitatem dāni: q᷑ hz quātitas dāni excederet quātitatē taxatam a statuto nihilomin⁹ admittitur ,pter cōiunctionē instrūmēti. ⁊ ꝓ isto dicto bene facit singu. dictū do. Ant. in. d. c. series. de testi. ⁊ an possit qs renūciare facultati ,pbādi per testes ita q᷑ nō possit ,pbare nisi per instr̄m dic q᷑ non. sed do. Ant. in c. si diligenti. in. vj. col. in ver. per hoc dicunt de foro cōpe. qui ad hoc allegat glo. in aut᷑. vt ma. debi. §. q᷑ vero. colla. vij. ⁊ idem cōcludunt Bal. ⁊ Ang. in l. pactū inter heredē. ff. de pac. ⁊ adde hic qō nō. d. Ant. post Jnno. ⁊ Hosti. in. c. significauit. in vlti. col. j̄. de testi. vbi dicunt q᷑ quādo examinant᷑ testes ad ꝑpetuam rei memoriā sufficit q᷑ adhibeant᷑ testes ꝑ quos postea ,pbabit᷑ examinatio. ⁊ seq᷑tur ibi. d. Abba. ⁊ tm̄ ter. illius c. significauit vult q᷑ de dictis testiū examinatoꝝ ad perpetuā rei memoriā cōficiatur publicū instr̄m. ⁊ adde hic duos cāus in qbus ꝯ instrūmētuz nō admittit᷑ ꝓbatio per testes quos enumerat Jo. an. in sua sūmula. de testi.

positū nr̄m facit ꝑ al. l. testiū. vbi i certo casu exigit ,p bationē ꝑ instr̄m sz loco instr̄i deficientis regrit᷑ ꝓbatio ꝑ qnq᷑ testes idoneos. est tex. valde fin. iudicio meo ꝑ quē dico i. q. nr̄a q᷑ tale statutū vel ꝓsuetudo seu᷑ pactū valet sz in defectū instr̄i debēt ,pduci qnq᷑ testes. vt in. d. l. sicut. ⁊ limito illō dictū spe. nā duo indistincte nō vident᷑ sufficere ꝓp rōnē statuti. ⁊ hoc bñ nō. Et ꝑm ꝑdicta limito gl. in aut. vt sine ꝓbi. ma. ⁊ in ver. senatusco. que videtur velle fin pliciter tale pactum non valere. Additio.

¶ litteris Cāus. Jn cōi iudicio ,pbant actoꝝ ⁊ re⁹: ⁊ si pariter ,pbāt reus absoluit᷑ nisi fauorabilē causam foueat actoꝝ. hoc dicit cōis diuisio. secūda ibi ad quod [b]. Casus ep̄s Bononiensis ⁊ archidiacon⁹ ei⁹ ꝓfines bēbāt ꝑbēdas i villis siue terris quas ipi hēbāt ꝑtextu terminoꝝ siue ꝓfiniū. inter eos orta est ꝓtrouersia. dicebat ep̄s archidiaconū fines antiquos egressuz: ⁊ occupasse partē fundi sui: archidiacon⁹ i ꝯriū asserebat se ptē candē spacio q̄draginta annoꝝ incōcusse posse disse. Queritur cui incūbat ,pbatio vtruz possessori aut petitori. Rñdet papa q᷑ iudiciū finiū regūdoruz tale est vt in eo vtraq᷑ ꝑsona vices habeat duarū actoris vz ⁊ rei. Unde binc inde testes ,pduci possunt ad fidē faciēdam iudici: ⁊ illos admittat q meli⁹ ,pbauerint. ⁊ si testes vtriusq᷑ partis eq̄les fuerint testes possessoris ꝑualebūt: q᷑ ꝓmptiora sūt iura ad absoluēdū q̄z ad ꝯdēnandū: ꝑter q̄z in cā liberali in qua si testes equales fuerint ,p libertate sententiabit᷑. Jn fine respondet tacite q̄stioni quare dz ꝓbare possessor. Et ip̄e rñdet iure cautū est ,pbationē aliquando dari possessori: q᷑ q obijcit ꝑscriptiōz ⁊ eā ,pbauerit optinebit: sz nemo eam obijcit nisi q᷑ possidet Ber.

Nō p᷑io q᷑ ꝑbenda ꝓsistit in tp̄alitate. solēt. n. assignari aliqua tp̄alia loco ꝑbende. qm̄q᷑z tm̄ ꝓstituit᷑ ex quodā iure spūali cui est annexa ꝑbenda. de quo vide bo. tex. in. c. dilecto de ꝑben. ⁊ vide oio ꝑ Jnno. in. c. maiores. e. ti. ⁊ dic vt vtrobiq᷑ nō. Nō secūdo canonicos eccl̄e eiusdē posse inuicē litigare super iurib⁹ suarū ꝑbendarū absq᷑ alio mādato ecclesie. Nūquid eodē mō ꝑnt agere ꝓtra extraneos. dicā. j. sup glo. Nō tertio q᷑ canonicus qlibet dī possidere suā ꝑbendā. ⁊ large pōt dicere ꝑbendā esse suā rōne iuris qō hz in ea. sicut beneficiat⁹ pōt dicere de beneficio sibi collato. ⁊ ,pbat᷑ hoc vltimū in. c. si tibi abnīti de ꝑben. li. vj. Nō ar. q᷑ fines ꝑbendarū ꝑ scribunt᷑ spacio. xl. annoꝝ sicut alia bona ecclesiastica. Nō. q᷑ iudiciū finiū regnudoꝝ. s. qō dat᷑ inter ꝓtēdētes de finib⁹ ꝓpetit ēt altero possidēte tantū q dī occupasse ⁊ corrupisse terminos. q᷑m̄q᷑z dat᷑ inter duos ꝓtendētes se pariter possidere vsq᷑z ad certuz terminū de quo ēt. j. Nō q᷑ q᷑m̄q᷑z qs sustinet vices duoꝝ: sil̄e in. c. cū olim. de re iudi. ⁊ multas ꝓcordātias q̄s nō. videbis cum glo. vbi dicet. Nō ibi ad fidem sibi faciēdam ⁊ ibi ad cognitōez iudicis ⁊c. q᷑ fides ⁊ ,pbatio est iudici facienda. nō ergo valet si fit notario vel alteri. ad hoc de testi. in nostra. ⁊. ff. e. ti. q᷑nquaginta. in fi. Nō ibi quos ꝑcellere intellexerit ⁊c. arbitrariū esse, pductis testib⁹ ex vtraq᷑z parte quoꝝ depositiōes ꝑualeāt. nō enim simplr ꝓferat᷑ numer⁹: sed multa de qb⁹ in. c. in nostra. j̄. de testi. i l. iij. ff. e. Nō magnū esse cōmodū possessionis ēt cū ꝓtendit᷑ de ,pprietate rei q᷑ data pitate ,pbationis actoꝝ ⁊ rei absoluit᷑ possessor. ⁊ hoc q᷑ ꝑsumptio est ,p eo q᷑ possidet. cōcor. regula cū iura partiū sunt obscura. de re. iur. li. vj. ⁊. c. inter dilectos. de fi. instru.

Et nō q᷑ reus nō dz absolui si in aliquo dat᷑ excessus in ,pbatōe actoꝝ. hoc tm̄ nō credo ,pcedere indistincte. ꝓ hoc allego glo. sing. in. c. clerici. lxxxj. di. q᷑ dicit q᷑ si duo testes clerici dicūt me cōmisisse fornicatōez vel aliō delictū certa die: ⁊ duo alij testes laici in ver. qd si testes sint diuersi. in fi. Adde hic Ange. in. l. j. §. puericiaz. ff. de postu. vbi dicit q᷑ si ex forma statuti cōtra instrumētum nō ꝑōt admitti ,p batio nisi p aliud instr̄m allegās se hēre ,pbationes paratas ꝑ testes non ꝑōt petere se remitti ad curiā ep̄i rōne denegatōis iustitie per iudicez laicum. q᷑ nō denegat iusticiam ex quo statutū ita disponit. Adde hic singulare dictū Bal. in. l. iij. ff. ō vsu. i apostillis ⁊ etiā videbar. in. d. § qm̄. vbi elicit q᷑ si ex statuto solutio nī potest ,pbari nisi p scripturā. sufficit ,pbare solutionez legitima, p batiōe iuris: ⁊ sine alia scriptura: q᷑ ꝑsumptō iuris ē genus ,pbatiōis. ⁊ est iuris scripti. Jt̄ adō hic q᷑ illō q᷑ ſ̄ꝑt ,pbari nisi pscripturā pōt tm̄ certificāi ⁊ coadiuuari ꝑ testes. ita dicit. d. an. in. c. audit᷑ ō testi. i ite. i. iij. col. v. nota. vj. dices de hoc esse ibi casum q᷑ alibi nō reperit᷑. Jt̄ ad de hic qō nō d. Ant. in. c. sicut. post glo. in vlti. col. de re iudi. Jtem adde q᷑ si ex forma statuti ꝯ instr̄m ꝓfessionatū nō dz admitti ,pbatio per testes tm̄ si ,pducunt᷑ testes pte pñte ⁊ tacēte vz ,pbatio. secus si ps ꝯstaret. ita determinat bal. in l. certi ꝯditio. §. qm̄. in fi. ff. si cer. pe. Jt̄ adde q᷑ qm̄ ꝯ instr̄m nō admittit᷑ ,pbatio nisi p scripturā illō itelligit᷑ qm̄ qs vult ,pbare ꝯ tenorē istr̄i sz si vellet ,pbare ꝯ solēnitatē instr̄i admitteret᷑ ,pbatio p testes fin Bar. i l. iurisgen. §. qō fere. in fi. post glo. ff. de pac. Jt̄ qd si statutū dicit q᷑ debitū a. c. libris. s. nō possit ,pbari nisi p instr̄m ⁊ debitū ꝑncipale erat ō. rc. ⁊ vsura ⁊ interesse est. ō. l. vbigratia. an debeat fieri cumulatio tanq᷑z vni⁹ debiti excedētis sūmā. c. ⁊ per ꝓns non possit ,pbari nisi per instr̄m videt᷑ dicēdum q᷑ sic ꝑ tex. optimū. in. l. si plures. in fi. ff. de pac. sed in ꝯriuz facit tex. in. l. eos. in ꝑn. de vsur. ⁊ hoc exp᷑esse ⁊ in terminis tenuit Bar. in. d. §. qm̄. post Ja. bu. ibi. Non ob. tex. in l. si plures. in fi. q᷑ dico q᷑ loqtur in mā fauorabili in qua bene fit coaceruatio sortis vsuraꝝ seu interesse. ⁊ facit. l. fi. C. qui bo. ce. pos. Nos aūt loqmur in statuto odioso in quo ,pbationis facultas angustat᷑ ꝯ. l. qm̄. C. ō bere. merito nō dz fieri coaceruatio ad ipediendū ,pbatiōes ꝑ testes. ꝓ hoc. l. si idem cū eo. in p᷑in. ⁊ qō ibi nō. Bar. ff. de iu. om. iudi. ⁊ tex. in l. sancim⁹. §. pe. C. de nou. ⁊ qō dixi de vsuris vel interesse. idē dico si esset debitū qō creuisset ꝑ inficiatiōez. ⁊ ad hoc allego id qō nō. Bar. in. d. l. item veniūt. §. cū ꝑdiximus. de pe. here. Jt̄ adde oīno qō scribit Bar. in l. iul. verū debitorē in. vij. col. ff. ō ꝓdi. inde. vbi ꝑōit nō dictū in mā. Et adde q᷑ qm̄ est ꝑsumptio ꝯ excipientem quia exceptio nō est verisimilis tūc excipiēs grauat᷑ grauiori onere ,pbandi q᷑ sit plena ,pbatio exceptōis. Ad hoc est cāus nō. in. c. q᷑ verisimile. de ꝑsump. Et idem clarius dicit. d. ant. in. c. sup hoc. in. xiij. col. de rerum. qō nō ad mām huius decre. sup quo etiā vide do. Ant. post Hosti. ⁊ Boc. in dicto c. quia verisimile. de ꝓesumptio.

b Jste ter. quotidie alle. q᷑ in dubio iudicādum est ꝓ reo qō est verus ⁊ si testes actoris aliquāto sunt digniores testib⁹ rei: vt q᷑ testes actoris sunt clerici: testes rei sunt laici. Adde q᷑ est glo. sing. in. c. clerici. lxxxj. di. ⁊ dixit Bal. in l. cū magistrat⁹. in fi. C. qm̄ ,puo. q᷑ qm̄ ,pbatōes sunt pares iudex adhērere pōt cui ꝑti vult dūmō cām adhesionis scribi faciat i act᷑.

qō intelligo verum quādo iudicare vel let ꝓ actore al's secꝰ quia tunc nō recedit a regulis iuris cōmunis.

dicūt oppositum q tota die illa fuit cum eis: ita q nō potuisſeꝫ cōmittere qn ipſi vidiſſent q ego q ſuꝫ reꝰ debeo abſolui: ⁊ taīn clerici qui ſtant ꝓo accuſatore ſūt idonei ores. ⁊ ſic videt q modicꝰ exceſſus in teſtibus actoris nō tollit reo hoc ꝑuilegiū qō bñ nō. Et nō illud q ꝓmptiora ſint iura ad abſoluēdū q̄ ad ꝯdēnādū. q ſic debēt facere iudices. vide tex. op. ſem per mēti tenendū. xxvj. q. vltima alligāt. q dicit inter cetera meliꝰ eē ꝑ miſericordiā rōnē reddere q̄ ꝑ crudelitatē. vbi. n. paterfami. largus eſt: diſpenſatoꝛ nō debet eē tenax. ſi deus benignus ad qd ſacerdos eiꝰ auſterꝰ vult apparere. ⁊ ē tex. ſcti Joannis chry ſo. ⁊ ita ſemp ſolemꝰ ꝓſulere nouitijs q vadūt ꝓ offi cia. Nō vltimo q poſſeſſoꝛi nō incūbit regularit onus ꝓbādi. nō. n. teneī poſſeſſionē reddere niſi ꝓ bāti de iure ſuo de rei vēdi. l. fi. ⁊ aligd. j. dicā. Op. ⁊ vī q canonici nō pſūt inuicē litigare de ꝑbendis qꝝ nō ſunt clericoꝝ ſꝫ eccl'ie. Glo. nihil ad hoc allegat. ſꝫ ego allego ad hoc tex. nō. ponentē originē ꝑbēdarū. xij. q. i. §. fi. cū. c. ſe. vbi dī q licet bona eccliarū fuerint diuiſa ꝑ ꝑbendas nō tñ canonici ea pſūt poſſi dere vt ꝓpria ſꝫ vt ꝓcurationē quādā quatenus ex eis neceſſaria ſibi adminiſtrēt. ſiqua vo ſupſunt i cō munes vſus eccl'e expendēt. ⁊ facit ſingu. tex. ille cō tra glo. i. c. pñti. de offi. oꝛ. li. vj. que dicit q iſti cano nici adminiſtrationē nō habētes faciūt fructus ſuos qō tñ largiſſime, ꝓſequoꝛ in repetitione. c. cuꝫ eſſes. de teſta. ⁊ facit illa glo. c. pñti. ꝓo his que dixi q ca nonicꝰ nō poſſit agere ſine mādato eccl'ie cū nō habe ret adminiſtrationē bonoꝝ ꝑbende ſꝫ ipa eccleſia vi deī habere ad diē. c. reqſiſti in fi. ⁊ c. relatū. ij. de te ſta. in fi. ⁊ patet q canonicꝰ nō videt habere ſucceſ ſoꝛē in ꝑbēda ſꝫ oīa deuoluunt ad eccleſiaꝫ cuiꝰ ſunt bona. ꝓo hoc vide bo. glo. in. c. q ſicut de elec. in v. ꝓſentire. ⁊ qō ibi nō. Habes nūc ꝛiū qō ſentit glo. iſta prīa multū fortificatū. ad qō glo. iſta rñdet. q ſꝫ nō habeāt ꝓprietatē tñ habēt vſufructū in illis rōne cuiꝰ agere pñt. l. iiij. ff. finiū regund. Nō iſtā glo. que ſentit canonicos habere nō nudū vſuꝫ tm̄ ſꝫ vſu fructū. de quo remitto ad pleniſſime ꝑ me tractata in d. c. cuꝫ eſſes. ⁊ aligd nō. in. c. fi. de pecul. cle. ſꝫ quo ad principalē qōnē dicit Jo. and. glo. verā q̄ cano nici inter ſe agūt ita q nil deperire pōt eccl'ie quaſi di cat nō intereſt vt poſſideat ille canonicꝰ vel iſte qꝛ qſ qꝫ bꝫ nomine eccl'ie Si vo vellent agere cōtra extra neū neceſſariū eēt ꝓcuratoꝛiū eccl'ie cui poſſet aliqd deperire. ſ. ſi ſuccūberet canonicꝰ. Jnno. vo in prī. glo. ſue intelligit canonicos poſſe agere ⁊ ꝓuenire ꝓ ꝑbendis ſuis q̄ ex ꝓſuetudine vel ꝓſtitutione vl' ab epo vel ab alio iudice ordinario ptātē receperūt ad miniſtrādi. ⁊ hāc reputāt legis adminiſtrationez. C. de iura. calū. l. ij. §. ij. nā q bꝫ generalē adminiſtrati onē a dño rē in iudicio deducere pōt. ff. de pac. l. naꝫ ⁊ nocere. ſecūdū Jnno. Aduerte qꝛ aliud vī poſtea ſentire Jnno. in alia glo. ſua. vbi ſentit hāc opinionē videlicet q iſte canonicꝰ nō poterit aliquo mō agere qꝛ nō interdicto vti poſſidetis: qꝛ aliꝰ occupauerat. vt dī hic in tex. ⁊ ſic ꝓdiderat poſſeſ. nec iterdicto vī vi qꝛ nō fuerat ſpoliatꝰ. ſꝫ forte a principio ſine violē tia ptē ꝑbende iſtiꝰ occupauerat. nec rei vendica. cū ꝓprietas nō eēt ſua ſꝫ eccl'ie. nec noīe eccl'ie agere po terat cū ipſa poſſideret equaliter oēs ꝑbēdas. hec ēt vī rō ſufficiēs ſm eū. quare nec ſupioꝛib⁹ iterdictis iſte egit ꝑ ſuppoſito q ꝓpeterēt. vt nō. j. de ꝓbē. re latū. ij. in prin. vbi pꝫ q ipſa eccl'ia dicī bēre bona ꝑ bēdarū vt. ſ. dixi. Jnno. ſol. hoc mō. ⁊ aduerte mo dū ſoluēdi. qꝛ vī recedere a primo dicto. ſ. ꝑ eū poſi to. dicit. n. ſub dubio forte poſſe dici canonicū poſſe agere noīe ꝑbende ſue ſicut ſolꝰ abbas agit noīe ſue dignitatis cū hēat bona diſcreta a ꝙētu ſuo. de quo in. c. edoceri de reſcrip. ⁊ expedit agere[a] noīe ꝑbēde ſue ſm eū qñ agit ꝫ canonicos vel laicos qꝛ noīe ec cleſie ſe poſſidere dicūt vel ius hr̄e. contra alios autē extraneos q non nituntī iure eccleſie melius videtur agēdum noīe eccl'ie: dicit tñ q ſi noīe eccl'ie vult age re oꝫ q hēat ꝓcuratoꝛiū canonicoꝝ vel ꝑpoſiti quo rū noīe agit. ⁊ ſi diceres qūo agit noīe ꝑbende cū ꝑ benda nihil hēat vel poſſideat. Rñdet Jnno. q imo ꝑbēda pōt hr̄e iura ſua ⁊ poſſeſſiones ſicut epat⁹ ab batia boſpitale vel quecūq alia dom⁹ vel dignitas vel adminiſtratio adeo ſm eū: q ſi cōcurreret, ꝓcura toꝛ eccleſie ⁊ ipſe ꝑbēdarius: videt q ipſe ꝑbendari us ꝑferēd⁹ eſt in agendo iuxta nōt. de reſti. ſpo. olim cā. hec ſunt v̄ba Jnno. ꝑ q vī innuere plura. ꝓio q ꝑbendari⁹ pōt agere abſq alia ꝓſuetudine vel cōſti tutione ꝓo iurib⁹ ꝑbende ſue noīe ipius ꝑbende ſi cut qlibꝫ adminiſtratoꝛ ēt ꝓtra extraneū lꝫ tūc fit me lius vt agat noīe eccl'ie nō tñ dicit hoc eſſe neceſſariū qō ē ꝫ id qō dixi. ſ. fꝫ eū ⁊ ꝫ illā opi. Jo. an. ſup iſta glo. Scōo ſentit q, ꝓcuratoꝛ gñalis eccl'ie pōt age re, ꝓ iurib⁹ ꝑbendaꝝ. Tertio q ꝑbendari⁹ hēat le gitimā adminiſtrationē ſup iurib⁹ ꝑbende ſicut aliꝰ in dignitate ꝓſtitut⁹ qō nō. nā vī ꝓtra cōiter nō. in. c. fi. ne ꝑlati vi. ſua. doc. nr̄i. ſequētes trāſeunt multū ſic co pede recitādo hec dicta doc. alr nō pōderādo nec ad ꝓcordiā reducēdo gnīmo ſparſim hec dicta reci tando. Ego meliori iudicio ſemp ſaluo puto hoc no uum attētari poſſe vt dicam⁹ q aut fund⁹ aligs ſeu aliqua tꝑalitas aſſignat canonico loco ꝑbende vt in de viuat ita q nō ꝓſtituīt vt ſit bñficiū ꝑpetuum nec alr vnīt canonie vt ſic efficiat vnū ius ſpūale cuꝫ illa iuxta ea q̄ hītur in. c. dilecto de ꝑben. lꝫ aſſignat tm̄ vt inde viuat ſicut fit qñqꝫ in eccleſijs collegiatis in qbus licꝫ oīa bona ſint cōia tñ cā murmuratiōis eni tande aſſignat cuilibꝫ certū qd vī viuat. iuxta nō. ꝑ Jnno. in. c. inſinuante ne cle. vel mo. ⁊ ꝑ Jo. an. i re gula nō eſt obligatoꝛiū de re. iur. li. vj. in mer. ⁊ tunc ꝓcedat primū dictū Jnno. ⁊ illud Jo. an. q̄ ſimul iū gendo dico hoc caſu ſic: q ſi ex ꝓſuetudine vel ſtatu to vel alr būerit iſte canonicꝰ ſup tali fundo ltīmā ad miniſtrationē poterit agere ⁊ ꝓuenire ſicut qlibꝫ ba bēs adminiſtrationē a iure vt voluit Jnno. qō bñ nō. in. c. fi. ne ꝑlati vi. ſuas. Aut nō fuit cōſecut⁹ ltīmam ptātē adminiſtrādi ⁊ tūc, ꝓcedit dictū Jo. an. vt ad in uicez poſſint agere qꝛ nil depit eccl'ie ſꝫ aduerſus ex traneuz nō. vī. n. hūiſſē hoc caſu illū fundum ꝑcario ⁊ remanſiſſe in poſſeſſione eccleſie ſicut cetera bona ꝓo hoc bo. tex. in. c. clici. xvj. q. iij. ⁊ c. poſſeſſiones e. cā. q. i. ⁊ hoc caſu recte dī canonicū nō habere ad miniſtrationē ꝑbēde ſue. ⁊ qō aliō eſt in locatiōe quā talis canonicꝰ facit reſpectu ſucceſſoꝛis q̄ in alio ad miniſtratoꝛe eccleſiaſtico. puta abbate rectoꝛe eccl'ie ⁊ ſi. vt nō. in. d. c. fi. ne ꝑla. vj. ſuas. Aut ex bonis ec cleſie ſunt ꝓſtitute ꝑbēde ꝑpetuo: ita q ſunt ſolide ꝑ bende date in beneficiū firmū maxime ſi vniunt ca nonicatib⁹ ſicut in pleriſq ecclijs fit: ⁊ tūc, ꝓcedit ali ud dictū Jnno. vt dicam⁹ quālibet ꝑbendā hēre iu ra ſua ēt ſicut alia dignitas ſeu adminiſtratio. ⁊ q ꝑ bendarius hēat legitimā adminiſtratōem ⁊ facultatē agendi ⁊ defendēdi ſicut alius rectoꝛ eccleſiaſtic⁹. nō enī apparet rō q̄re iſte nō debeat hēre adminiſtratio nem ꝑbende ſue ex quo beneficiū eſt ꝑpetuū ⁊ legiti me ⁊ ꝑpetuo ꝓſtitutū ſicut qlibet alius hēns bñficiū vt ſingu. ſentit hic Jnnoc. in. ij. glo. ſua. ⁊ op. ad hoc facit iſte tex. ⁊ hec ſing. nō. ſunt maxime ad materiaꝫ illius. c. fi. ne ꝑla. vi. ſuas. lꝫ doc. ibi ſimplr pene oēs dicant canonicū nō hēre adminiſtratiōem bonoꝝ ꝑ bende. ſed ego limito ꝑ ſupꝛadicta. nec alꝫ hoc cogi tani ſed nouiſſime in mēte accidit. ⁊ ꝑ hoc reduco ad ꝓcoꝛ. dicta Jnno. ⁊ ſaluo dictū Jo. an. ⁊ limito dicta doc. in. d. c. fi. ⁊ ꝓo hoc vltimo facit ille. §. fi. xij. q. j. iuncto. c. vlti. cū glo. in ver. ꝓcuratoꝛi. Vel ſaluādo

a Deboc vide p Spe cu. in titulo de actoꝛe. §. j. in vlti. col. ver. canonicus autē re gularis. ⁊ vi de q do. an. in. c. edoceri in. v. col. de reſcrip. ⁊ la pum. alle. li. vbi late.

dictum Jnno. ⁊ Jo. an. hic. ⁊ in. d. c. fi. ne pre. vi. su. pot sic dici: q canonicus hens distinctā pbendaz po test agere ⁊ ꝙueniri pro iurib⁹ pbende. ⁊ quātuz ad hoc dr̄ hre legitimā admīstrationē vt hic in tex. ⁊ per Jnno. sed nō dicit hre administratōez simplr vt pos sit obligare locādo vel ꝓtrahendo ipsaz pbendā seu bona ipi⁹ vltra tēpus vite sue sicut pōt ali⁹ plat⁹ seu rector q hz legitimā admīstrationē vt voluit Jnno. in. d. c. fi. ⁊ Jo. an. post eū ⁊ cōiter alij doc. ibi ⁊ pōt eē rō diuersitatis q pbenda dat canonico tanqz vsu fructuario seu vsuario. dat. n. principaliter vt inde vi uat nō vt ꝓcurator seu administrator. vt ꝓbat. xij. q. i. §. fi. cū. c. se. iō tanqz vsufructuari⁹ vel vsuarius nō pōt rez vltra ipsi⁹ vitā iure suo locare. vt in. l. siqs domū. ff. loca. finit. n. tale ius morte. isti. de vsufruc. §. finit. ita accidit in canonico. nā ꝓprie nō dr̄ habe re succesſorē nisi in pbenda seu canonica sz in alijs iu rib⁹ succedit capitulū ad qō ptinet ꝓprietas pbēde ⁊ ius canonie. sic intelligas. c. relatū. ij. de testa. ⁊ gl. nō. in. c. qō sicut de elec. in v⁹. ꝙsentire in fi. q vult suc cessorē plati posse agere de ꝓtēptu pdecessoris quia succedit i honore ⁊ onere nō sic in successore canoni ci. ⁊ lati⁹ vide ibi p Jnno. ⁊ sm pdicta intellige glo. in. c. pnti. de of. or. li. vj. q vult canonicū dici simplici ter ⁊ psonalr bnficiatū. dr̄ enī simplr qr nō hz curaz aiarū. dicit psonaliter qr ꝓprie nō hz successorē: sed caplm ad qō ptinet ꝓprietas succedit: sed nō canoni cus nisi respectu pbēde vt pdixi. ⁊ q illa gl. itelligat de canonico pz ex iurib⁹ q̄ alr̄at: ⁊ qr sic videt eā intel ligere tā Hosti. qz Jo. an q fuerūt auctores illi⁹ di cti in. c. relatū. pal. in ver. moriēris. ⁊. c. reqsisti. e. ti. ⁊ sentit Jo. an. in. c. ij. de deci. ⁊ in regula nemo pōt. lib. vj. in mercu. ⁊ idē videt velle glo. or. in. c. pontifi ces. xij. q. iij. que dicit q si alqd relinqtur canonico a ꝓpinquo vel extraneo nō acqrit eccle p. d. c. reqsi sti. in fi. vbi dr̄ q reliciū factū clerico nō bēnti admi nistratioz nō acqrit eccle. ⁊ sic vult q canonic⁹ non bēret administratōez. s. vt plat⁹. Nunc qro qliter* hic vtraqz psona sustinet vices duox. Rndet glo. ij. qr hoc iudiciū finiū regūdox est duplex cū qlibet sit actor ⁊ re⁹. binc ē q qlibet dz pstare duplex iuramē tuz calūnie ⁊c. vt in glo. fatet tm̄ q ille sit ꝑncipalis q ꝑmo ad iudiciū[b] ꝓuocauit ⁊c. Aduerte ad decla ratiōem tex. ⁊ glo. q in hoc iudicio finiū regūdorum iō qlibet dr̄ actor ⁊ re⁹: qr qlibet agit ⁊ ꝙuenit vt ter mini antiqt⁹ positi vel de nouo ab eo q habuit ptātē terminādi obſuent. ff. fi. re. l. j. i fi. ⁊. §. eos. iō qlz iu rat de calūnia vt actor ⁊ re⁹. s. q ñ calūnioſe agit nec calūnioſe excipit. ⁊ sic pstabit iuramtū vnū sub dupli ci forma. vt i gl. Jtē scias q hoc iudiciū qnz dat iter duos quox vterqz ꝓtēdit possidere ⁊ ꝓperatē termi nox hēre: ⁊ hoc casu practica ꝓcedēdi colligit ex. l. iij. iuncta glo. C. fi. regū. Nā primo iudex cognoscz de possessione. secōdo de ꝓpetate. tertio mittet agrimē sorem ad mēsurandū vbi qlibet ptendit certa iugera seu mēsuras terre. qrto p suā sniam statuet terminos bz. n. iudex ⁊ hoc iudicio ptātem statuēdi terminos de nouo si euidētioribus signis statui pōt vt euitentur scandala ēt tollēdo de fundo alterius ⁊ faciendo sibi pecuniā refundi ab alia pte: vt est tex. nō. insti. ō offi. iudi. in fi. ⁊ dic vt ibi ⁊ in casu pdicto qñ qlibet ptēn dit se possidere vsqz ad certos termios recte ꝓcedit hoc iudiciū fi. re. qr qlibet dz ꝓbare de possessione ⁊ iure suo. ⁊ in hoc differt hoc iudiciū cōe ab alijs: qr i alijs singularib⁹ ⁊ simplicib⁹ iudicijs nō tenet reus aliqd ꝓbare nisi velit. Et an ⁊ qñ dēat admitti si velit volūtarie assumere onus ꝓbandi dixi plene in. c. j. ō or. cog. Si vo alter tm̄ possidet ⁊ reliqu⁹ dicit q per vsurpatōem: ⁊ tūc si ꝓuocat⁹ ad iudiciū etiā instat vt termini antiqt⁹ positi obseruent adhuc vterqz ꝓbabit de ꝓprietate: qr in ꝓpetate vterqz est actor ⁊ reus ⁊ sic itelligo istū tex. Vel dic q iste Archi. q possidebat allegabat pscriptionē: iō in ea ꝓbanda erat actor j. de pscrip. c. illud. qñqz ꝓuocat⁹ nihil petit: sed solūmodo negat narrata p actorē: ⁊ tunc non credo q necessario teneat aliqd ꝓbare sed actore nō ꝓbante re⁹ dz absolui. in. c. fi. de iureiu. ⁊ hic ⁊ sic erit idē qō in simplicib⁹ iudicijs respectu oneris ꝓbandi. pote rit. n. si vult qr mos ei gerēdus est. l. qr circa. ff. de ꝓ ba. Glo. ista in scōa pte colligit ar. ex tex. q vna pso na vicē duaz sustinet. allegat multas cōcor. adducit post modū in ꝓtū multa iura ⁊ finaliter duas solutōes ponit. ⁊ nō bene vlt. Do. an. dicit q si officia sunt cō passibilia qs sortiri pōt vicē duox si sūt icōpassibilia sec⁹ nisi aliō opereť hois vl iuris dispēsatio vt colligi pōt hic ex iurib⁹ pal. in glo. sz certe hec solutio nō sa tisfacit: qr hoc est de quo qrim⁹. s. q sint cōpassibilia vel incompassibilia ⁊ puto q in istis non potest dari certa doctrina. sed sm qualitatem ⁊ varietatem fa ctox ⁊ psonaz ac officiox qs pōt vl nō pōt fingi vi ce pluriū. gñalr tn̄ ꝓ aliqli itroductiōe dicerē sic q i iurisditōe ꝓtētiosa nō pōt qs sustinere vices pluriuz vñ nō pōt eē aduocat⁹ ⁊ assessor seu iudex. l. qsquis. C. de postu. l. nemo. C. de assess. vel iudex ⁊ testis. iiij q. iij. c. j. de ver. signi. c. forus. vel iudex ⁊ notarius cause. licz alis sit notarius. vt nō. Barto. post Guil. in. l. iubem⁹. C. de sa. san. eccle. ⁊ Jnno. in. c. cum a nobis de testi. vī ꝓbari in. c. qñ ꝺ de ꝓba. Fallit in cāis modicis in qbus nulla regrit scriptura. cū. n. in illis credat alis verbo iudicis sorti⁹ scripture ipsius vt nō. Bar. in aut. nisi breuiores. C. de sen. ex peri cu. re. ⁊ in. dicta. l. nemo. C. de assess. qō sing. nō. pro istis vicarijs castrox q ēt scribunt acta vt in istis mo dicis scripturis eox credat ēt si alis non sint notarij. In iurisditiōe voluntaria pōt qs sustinere vices plu riū dūmodo exercitiū vni⁹ actus nō pstet impedimē tū exercitio alteri⁹. quo casu appello officia incōpas sibilia. ar. op. in. d. l. nemo. ⁊. l. qsqs ⁊ i. l. i. ff. de col le. illi. exēplū primi dicti in. l. fi cōsul. ff. de adop. vbi dr̄ q si filiussa. est pīs pōt semetipsuz apud seipsum emācipare vel in adoptionē dare. exēplum ēt i. l. vna ff. de offi. cōsu. vbi cōsul pōt apud semetipsuz manu mittere seruū suū ⁊ sic repsentat psonā dñi ⁊ psonaz ꝓsulis. ad idē. c. postulasti. ⁊ qō ibi nō. de concess. pre ben. Done aliō exēplū bonū in notario q si alis ē iu dex pōt scribere vt notari⁹ ⁊ auctoritatē pstare tāqz iudex in istis voluntarijs. sic intellige glo. nō. in. l. iu benius. C. de sa. san. eccle. ⁊ ibi p Bar. exēplū secū di qñ nō sunt cōpatibilia vt esse de duobus collegijs quox exercitia mutuo se impediūt. vt qr est de colle gio vnius artis vt nō. Jnno. in. c. dilecta. de excess. p la. plenius p bar. in. l. fi. ff. de colle. illi. secus si nō se mutuo impediūt: vt qr est de collegio disciplinatorū ⁊ de collegio vnius artis. binc est q nō pōt qs hēre duo beneficia curata in. c. de multa de pben. ⁊ oliz ēt nō poterat eē pluralis in beneficijs simplicib⁹. quia quodlibet exigebat residentiā de cle. nō resi. c. ꝙque rente. ⁊ impossibile erat residere in diuersis benefi cijs. vt nō. in. c. pōt. de pbē. li. vj. ⁊ ex se patet ⁊ mul ta alia exēpla potes colligere ex iurib⁹ hic allegatis in glo. ⁊ p glo. in. d. l. nemo. ⁊ vide glo. in. d. l. si con sul. q ponit vltimā theoricā huius glo. vel do aliā do ctrinā breuiorē q taz in iudicio qz extra pōt qs susti nere vices duox nisi impediat. aut pp ipotentiaz fa cti qr nō sufficit de facto exercitiū vtriusqz. d. l. nemo ⁊ de pben. qr in tantū ⁊. c. de multa. ⁊. l. i. ff. de colle. illi. aut pp impotentiā iuris. exēplū in iudice nō valē te iudicare i facto suo: ita q si pōt eē iudex ⁊ actor cū nō possit sibijpsi imperare. ar. l. pe. ff. de arbi. C. ne qs i sua cā. l. vnica. nec eē testis ⁊ iudex cū nō posset seipsuz examinare ⁊ sic in similib⁹. qñqz impeditur pp psumptionē seu suspitiōez affectionis amicitie vt

c Et vi de Spec. i ti. de leg. §. vidim⁹. v. illud. ⁊ i ti. de accef. §. fi. ver. vlti. nō. Et in hac mā vi de tertus quos tam̄ nō allegat glo. lz sint quotidiāi i c. cū ad no straz. de in sti. ⁊ in. c. p nostras. ō iure pa. ⁊ i c. cuz debi tum de ba ptis. et qñ qs hz duo officia ad q cōsueue rit duo de putari dz hre ambo salaria sm Bal. in. l. ibi nos. C. ō aduo. di uer. iu. ⁊. l. q duos. ff. ō cōdi. ⁊ de. p ter. in. §. illō. i aut. vt iudi. si ne quoq⁹ suffra. Et in ista mā an qs pos sit sustine re vices pl rium pso narum. vi de bo. ter. in. l. si plu res. ff. ō pa ctis. ⁊ in. l. lz popula ribus. § fi plures. ff. de ꝓcu. est verū q in ista mā nō est multuz insistendū qa est via brocardi ca qō patz glo. ista di cit ꝓma re gula causa lis ē. quia quādo gl. vtitur isto verbo illa semp mā ē brocardi ca. ⁊ adde hic qō nō. d. ant. in. c. cuz nup. ⁊ ibi late no taui de cē bus.

a Adde q i his iudicijs duplicib⁹, p curator cogi tur prestare duplicē cau tionē. s. de ra to ⁊ iudica to soluendo tex. est in. l. si defunct⁹. i ff. ff. de ꝓcura.

b Adde qō in simili qō ne nō. gl. ma gna. ⁊ ibi. d. An. in. c. qñ. Abb. de offi. deleg. Adde hic Jnno. in l. huiusmodi §. fi. de leg. j. vbi dic q qñ est dubiū su per facto nū quā recurrit ad iudicium sortis: sz tūc demū quando factuz est certum sz iust est dubium: ⁊ ō hoc dicit glo. sing. in l. C. vti possi.

inimicitie. vnde nō pōt eē iudex vel aduocat⁹ ⁊ ꝓcurator ⁊ testis. ij. q. vj. statuendū. de testi. c. fi. li. vj. cū si. Ex p̄dictis potest colligi q̄ sunt officia cōpatibilia vel incōpatibilia. ⁊ p ꝓnīs an ⁊ qñ qs pōt sustinere vices pluriū. alie gl. sūt faciles. Extra glo. q̄ro de pēa turbātiuꝫ fines. Jo. an. post hosti. dicit q; ī hoc nō ē pena arbitraria sꝫ splendidiores psone si euulserint termios releganť. humiliores vo castiganť ⁊ ad op⁹ biennio danť. sꝫ ⁊ si criāliter agať ex. l. agraria pena l. aureoꝝ est statuta. ⁊ si seruus sit pena est capitalis. ff. de ter. mo. l. i. ij. ⁊. iij. ⁊ cū hac breui distinctiōe trā sit hic do. ant. sed certe hec distinctio nō est ꝓfecta cū iura varie loquanť in hac materia quare tu latius distingue post Ci. in. l. i. C. de accus. Aut. n. qs amouit terminos ignorant aut scienter. si ignoāter vt qr credebat alios lapides furari ⁊ tunc amouens terminos potest peti vt vberib⁹ cedať. l. ij. in fi. ff. de ter. mo. ⁊ nihilomin⁹ ꝑm eū teneť furti qr diuersi sunt effectus delinquēdi. pro hoc bo. tex. in. l. si stupruꝫ. ff. de iniurijs. Si scienter aut amouit gr̄a occupādi cōfines ⁊ puniť tpaliter. relegať. n. habita consideratione etatis. vt. d. l. ij. Aut amouit non gr̄a occupandi ꝓfines: ⁊ tūc refert: aut facit gr̄a obscurādarū ꝓfiniū finalium qōnū. ⁊ sic vt p̄staret materiā litium ⁊ punitur corporaliť: vt. d. l. vlti. in fi. Si vo amouit nec gr̄a obscurādi nec gr̄a occupandi: ⁊ tunc puniť pecunialiter: vt. d. l. j. in p̄n. ꝑm Cy. de quo ēt videas p glo. in. d. l. agraria. Sꝫ aduerte qr Cy. nō videť facere differentiā inter splēdidas psonas ⁊ humiles quā tñ sentiūt Jo. an. Hosti. ⁊ Bar. in. d. l. ij. ⁊ satis hāc differentiā vī ibi innuere ille tex. Itē ꝑm illā opi. Ci. l. ij. solū, puideret in splendidis psonis. ⁊ nihil de humilib⁹ ⁊ sic fuisset iurisc̄onsul. diminut⁹. Itez fecisset ꝯ alias regulas iuris. cū cōiter a nobiliorib⁹ vbera aliena sunt. xxiiij. q. i. c. q ꝓtra pacē. cū ibi nō. ꝰz Ci. intellectū ēt nobiles punirent vberib⁹ si animo obfuscādi terminos corrupissent. Unde ego clare expediendo, psequor tria mēbra. aut qs corrūpit terminos occupando. aut cā obfuscādarū finaliū q̄stionū aut nec cā occupādi nec cā obfuscādi. Primo casu si est psona splendida relegať ad tēpus habito respectu an sit iuuenis an senex ꝑm q; distinguiť in. l. ij in p̄n. ff. de ter. mo. si vero est psona humilis castigať ⁊ ad opus biennio dať vt in ea. l. fi. Secūdo casu qñ cā obfuscādi est plectendus pena ꝑm q̄litatē psone ⁊ facti ⁊ violentie. vt. l. fi. in fi. ff. e. Tertio casu qñ nec cā occupādi nec cā obfuscandi: tūc subdistingue: aut dolo malo hoc fecit ⁊ puniť pēa. l. aureo rū: vt. d. l. agraria. aut p ignorātiaꝫ seu fortuito: vt qr nō credebat ꝓfinia corrūpe ⁊ vberib⁹ cedeť vt. d. l. ij sed intelligo hoc vltimū in būilib⁹: qr de eis tm̄ loqť illa. l. in scōa pte. nō aūt pōt finis referri ēt ad splendidas psonas: qr cū ille nō puniant pena vberū cuꝫ secerint aīo occupādi aliena cōfinia fortius nō debent tali pena puniri cū hoc fecerint ignorāter. in eis ergo erit pena arbitraria. ar. in. d. l. ij. in p̄n. ⁊ mitior ipponitur pena q̄ꝫ qñ sciēter fecerūt. vt ꝑz ex illa. l. ij. in secunda pte ipsius: ⁊ p hoc bēs intellectū oīum legum illius ti. de ter. mo. Cui āt applicabiť illa pena pecuniaria de qua in. d. l. agraria. dic q; accusatori vt vult ibi tex. ⁊ ē ꝑm Bar. ibi spāle. alꝫ aūt vbi ius, pducit actiōeꝫ pena applicať fisco: sed vbi, pducit accusationeꝫ applicať pti. si aūt impsonaliter loqtur in dubio videť, pducere actōem. ⁊ sic[a] applicať fisco nisi in aliquo istoꝝ mēbroꝝ aliud specifice iure disponať. hec sunt vba nō. Bar. in. d. l. agraria. q̄ latius retuli sup rub. de iudi. ⁊ hec valent ad multa.

a Hoc tamen itelligę ⁊ limita: vt p do. an. in. c. cū contingat de reserip. ī. iij. col. v. ad primū oppono.

Roposuisti. Casus. In virginitate, pbāda

p attestatio matronaꝝ assertioni viri p̄fertur: vel summa sic. Nō creditur marito asserenti etiā cū iuramēto vxorē cognouisse si vxor per matronas attestātes p ipsius corporis aspectū, pbat ꝯrium. cōis diuisio. scōa ibi videť. Casus. Inter o viꝝ ⁊. s. mulierē corā delegatis iudicib⁹ mrimonij qō vtebať corā qb⁹ mlier, pponebat se nec a viro cognitā nec potuisse cognosci: qō tā, ppō iuramēto qꝫ iuramēto. vij. mulierū, pbauit q̄ p aspectū corpis eā eē vginē asseuerāt: viro p suū iuramētuꝫ in ꝯrium asserē te q̄riť cui sit potius fides adhibenda. Rndeť q; iuramēto puelle ⁊ testimonijs illaꝝ septē mulierū ē potius credendū. Ber. Nō ꝑmo ex tex. iuncta glo. iij. cū iurib⁹ allegatis in ea. ⁊ maxime. c. cōtinebať de despon. impu. q; vbi ex aliq̄ dispōne statur iuramento alicuius illi nō creditur si ex aduerso, pbať ꝯrium. qō nō. fing. pro statutis q̄ qñqꝫ disponūt credēdum iuramēto officialis in aliq̄ re., pcedunt. n. nisi ex aduerso, pbeť legitime ꝯrium. hoc aptissime, pbať hic iuncto. c. ꝓtinebať. ⁊ rō est qr iuramētū vni⁹ nō est itegra, pbatio. ī. de testi. lꝫ vniuersis. l. iurisiurandi. C. e. timerito si offerť ex aduerso, pbatio integra dꝫ admitti ⁊ pualere probatiōi min⁹ integre. ar. in. l. admonēdi. ff. de iureiu. ⁊ qō nō. in. c. fi. e. ti. qō sentit Bas. de cal. in. c. ꝓtinebať. pal. Nō. bo. tex. ad instruēduꝫ q̄liter fit, pbanda virginitas ⁊ q̄liter testes bēant sup virginitate deponere., pbať. n. p matronas seu mlieres in hoc instructas q̄ deponūt eā virginē: qr eā viderunt ⁊ inspexerūt in locis vbi deprehēdiť virginitas. ꝓcor. c. cām mrimonij. ī. e. nec est necesse q; magis specifice reddāt cām scīe. ⁊ vide ad materiā duas glo. nō. in. c. hec imago. xxxiij. q. v. in v. vī. ⁊ se. quarū prima instruit ptem puelle ad docēdum se fuisse p ma nocte virginē: si marit⁹ dicit eā nō repisse virginē vꝫ p aspectū linteaminū sanguinolēroꝝ. Alia vo gl. docet ptem mariti ad, pbandū eā nō fuisse virginem faciendo, pbatōem ꝯriā: qr. s. linteamina pme noctis si sunt sanguinolenta: ⁊ hec remedia fuerūt inuēta in veteri testō: ⁊ hoc pp defectuꝫ, pbationū in tali re secreta. alꝫ āt satis dicerent vilia ⁊ fallacia. tñ vt dic̄ archi. ī. d. c. hec imago. mlier cognita milies ō facili scit iuenire remedia ꝯria. Ultio iste tex. iducit ad duo primo q; vbi, pbanda est res in qua iudex non est instructus nec instrui pōt. siue qr huius rei inexpt⁹ est: siue qr honestas nō patiť recurrēdum est ad iudiciū ꝓitoꝝ in illa arte: ⁊ ꝑm illoꝝ testimoniuꝫ iudex, pfert sniam. si enī dubitať de vginitate recurriť ad matronas in hoc instructas. vt hic. ⁊. c. cām. ī. e. ⁊. l. j. ff. de ven. inspi. vbi bētur qñ dubitať an mulier sit p̄gnans si dubitať an vuln⁹ sit letale: aut mortale recurriť ad iudiciuꝫ medicoꝝ: vt in. c. significasti. ij. de homi. Si de pitia scholaris recurriť ad suū doctorē. l. nemini. C. de aduo. diuer. iudi. vide tex. cū glo. in. c. j. xij. q. j. Si de finib⁹ ad agrimessorem. ī. de p̄scrip. qr indicante. l. iij. C. fi. reg. ⁊ sic de fi. Inducit scōo iste tex. q; istis pitis in arte fine iuramēto crediť. ad hoc ponderat Jo. an. v. testimonijs positū in lr̄a. sunt enī testimonia fine iuramēto, plata. ī. de coba. cle. ⁊ multua. de quo tm̄ remittit ad nō. ī. de fri. frnitatis. Nūc discutiam⁹ vtrūq; dictū qr materia ē pulchra ⁊ quotidiana. ⁊ prio circa pmū dictuꝫ q̄ro nunqd sufficiat attestatio vni⁹ piti in arte illa an sufficiant plēs. ⁊ videť q; plures vt hic. ⁊ in. c. significasti. de homi. p̄al. vbi in plurali dr̄ ꝓitoꝝ iudicio medicoꝝ. ⁊ sic req̄rūtur plures. iiij. q. iij. vbi numer⁹. ad idem. c. cām matrimonij. ī. e. ⁊ de fri. frnitatis. cū si. facit illud generale dictum. vnius dictū nullius in. c. lꝫ vniuersis. de testi. ⁊. l. iusiurādi. C. e. In ꝯrium facit. c. qr indicante. de p̄scrip. ibi agrimessoris diffinitōe ⁊c. ⁊. l. iij. C. fire. Bar. hoc tractat ī. l. j. §. j. ff. ō vē. īspi. ⁊ in. j. ffoꝝ cōstitutione. ⁊ in vtroq; loco cōcludit q; si in eodem loco repiunt plures[b] debēt plures adhiberi alꝫ sufficit vnus. allegat tex. in aut. de nō alie. §. qō aūt. col.

b Ad hoc facit qō nōt Bar. in. l. j. §. fi. de v. ob. ⁊ Bal. insti. eo. de v. ob. in fi. p̄n. vbi dicunt q; iudex latin⁹ in examinatōe Teutonici si nō bēat notariū interpretez debēt ad hiberi duo interpretes. ⁊ si ibi nō possit repiri nisi vnus ille solus sufficit. facit qō nōt Bar. in. l. si ī rixa. in fi. ff. ō sicca. vbi illō qō dz de vulnere debere stari dcō medicoꝝ. est verus. vbi sunt plures medici. sed si non est nisi vnus solus eius dicto stabitur. Aduerte tamen q; licet qs asserat se peritū ī arte ex hoc si aliō appareat nō p̄sumit peritus i arte. ꝰz Bal. i. c. j. §. si ist̄m. in ti. de nā feu., p quo bñ facit qō nō. glo. q̄ c. si forte. de elec. lib. vj. ⁊ vide Ang. in l. iiij. in p̄n. ff. de dam. in fec. vbi dicit q; si statutuꝫ vult q; debeat adhibere iudiciuꝫ medicoꝝ: an de vlnere sit remāsura cicatrix. si notoriuꝫ est q; sit remansura nō dz adhiberi iudiciū medicorum.

a Qñ est discordia inter pitos in arte qbus magis credit. vide Bal. i. c. j. in pn. in. v. col. in ti. qbus mo. seu. amit. Et p Bal. in proe. ff. in pn. p Ro. in l. j. §. fi. in. iij. col. de ver. ob. vbi allegat ad hoc glo. sing. in. c. vt veterū. ix. di. Itē an isti piti in arte cōpellant arbitrari si nolunt sicut testes. vide per do. Abba. in. c. cū dilecti el picolo. de pur. ca. Itē q magis sit credendū testi pito in arte cū alijs tz Spec. i. e. ti. de ꝓba. §. j. in vlt. col. v. hoc quoq; nō de medico vbi ēt ponit de cāpsore q rome pcussit scholarez cū falcastro. z vidē bal. i. l. fi. rira. ff. ad l. iul. de sicc. Itē adde q iudex qñcūq; pōt ex officio suo etiā pte nō petēte corrigere dictū deponentiū de pitia, ita notat singulariter bar. i. l. arbitrio. añ medi. ff. q satisda. cog. Itē addē q ēt in statuto appellatōe medici vēit medicus nō doctoratus seu nō gradat9 sm bar. in. l. sciēdū. §. dei de. ff. de edi. edi. qđ bene nō ad statuta volentia stari dcō medicoz. Sed si statutū dicit q debeat stari dcō peritoz si ñ sit ibi nisi vnus pitus ei9 dicto stabitur. z ꝓ hoc dcō facit qđ nōt. bal. in. l. i. C. vñ vir z vx. vbi dicit q ſtāte statuto q mlier nō possit ꝯbere sine cōsensu duoz ꝓpinquoz. si mulier nō bz nisi vnū ꝓpinquū ille sol9 adhibebit. Sz ꝑdictū dicit. d. Ab. in c. quoties. j. ti. i. dicēs q cū illo ꝓpinquo adhibebit vn9 vicinus z al. ad hoc Bart. i l. j. de le. j. ꝓ ij. v. vt neqz. z est ille tex. multū nō. hoc dictū optime ꝓbans. Idē seqt do. an. hic. Ego potī9 inuestigan/ de vitatis cā qz repbendendi seu emēdandi dicerē sic q aut in re multū ardua exgrit iudiciū peritoz: puta vbi agit de vita hois an vulnus fuerit mortale vel nō z tūc lz in loco nō repiat nisi vnus nihilomin9 mitte/ ret ꝓ alijs vicinis seu existentib9 in loco vicino: cū in istis arduissimis debeāt eē ꝓbationes luce clariores. z maxime in hoc casu vbi periti deponūt de credulitate z nō de certa scia. vt. j. dicā ꝓ hoc dictū. c. significasti. videm9. n. in fili q si in depositione clerici nō sunt in ꝓincia epi sufficienti numero vocantur de locis vicinis vt nō. iij. q. viij. suggero. facit. c. fi. lx/ v. di. Itē videm9 in fili q ꝓ testib9 in sufficienti numero recipiendis remittit ad loca remota de fideiuss9 ꝓstitutis. z. l. fiqñ. C. de testi. Et idez forte eis dē rōnib9 z iurib9 posset dici qñ agit de graui ꝑiudicio in dānuz alteri9: z isti periti babēt deponere tanqz testes q intantū debēt eē numero plures inquantū nō deponūt de certa scia sz de credulitate z estimatione. ad hoc. c. ꝓterea. de testi. z. c. ꝓsul. sm vnū itel lectū. ij. q. iiij. Nec ob. mihi dict9. §. q aūt. sup quo fundat se. Bar. q in casu illo periti nō venunt ad testificandū vt testes in cōtentioso iudicio in ꝑiudiciuz alterius sz potius vt boni instructores ad ꝓseruādū indēnitatez ecclesie. vñ z sine eis illud fieri pōt sicut hodie fit: q nō obseruat illa solēnitas cū ecclesia aliena t directū vel vtile dñium. vt nō. in. c. i. de re. ec. nō alie. li. vj. Aut nō agit de graui ꝑiudicio z tunc si īmi net explicāda res facilis ī qua nō exigit magna industria nec venit tanqz testis ad deponendū in ꝑiudicium alterius. z puto vnū sufficere ēt si in loco reperiā tur plures. z sic intelligo. c. q indicante. j. de ꝓscr. cū si. Aut est res magis grauis que nō ita de facili p cipit p vnū z veniūt piti tanqz instructores: z tūc adbererez illi tex. z dicto bar. vt adhibeantur plures si possint haberi alś sufficiat vnus. Et hoc adduco ad qōnez quotidianā. in approbatiōe scholaris examinādi regrunt septē doc. ad min9. vt nō. in. l. mgros C. de ꝓfes. z medi. li. x. nō. Jo. an. in. c. i. de cele mis. q bñt deponere tanqz periti in arte illa de sufficiētia scholaris apud cācellariū studij. vt sentit Bar. in. d. loco. s. in ꝓemio. ffoz. Quid si in loco studij nō repiunt septē in illa facultate vt sepe vidi accidere in facultate artistarū z medicoz nunqd sufficiūt ptes: z sic saltē vnus sufficiat. vidi in practica ad maiorē cautelā mitti ꝓ vicinis. nā ista qō pōt habere duo capita. p mo nunqd illi septē regrant tanqz maior pars illius collegij decurionū seu doctoz q solebant esse. xij. an regrant ꝓcise. vij. tanqz singulares. nā ꝓmo casu sufficeret vn9 cū iura collegij ptt residere in vno solo si alij deficerēt. l. sicut. ff. qđ cuiusqz vniuer. no. nō. i. c gratū. de postu. ꝓla. si vt testes singulares bēret locū qō nostra. z sm illā theoricā Bar. deberet sufficere ēt vn9 si nō repiunt plures in loco. cuius ꝓriū sentit ipse in. l. magros. C. de ꝓfes. z medi. li. x. Credo q isti septē doc. regrant vt singlares z nō vt maior ps collegij: qđ optime videt ꝓbare tex. in. l. si qs. C. e. vbi dr q debēt ꝓuenire ad approbatiōem septez de bis q repiunt in collegio. qđ ēt sentit Bar. ī. d. l. magistros. vbi dicit q ciuitas Perusina seu illud studium bz ex ꝑuilegio romani pontificis vt sufficiāt qt tuor doc. ñ. n. eēt necessariū ꝑuilegiū si sufficeret maior ps collegij: z ēt credo q ꝓp arduitatē negocij nō sufficiāt minus septē lz in loco nō sint tot vt videntur īuere illa iura. z sentit Bar. in. d. l. magros. z facit cuius dicto vide Bal. in. l. conuentōe. C. de nup. p. tex. z ibi Bal. in. c. j. in ti. de ꝓtro. inuesti. z de. q. hic formata p. d. An. vide p Bar. in. l. bonoz. ff de bo. pos. z p Bal. in. l. iuris ignorātia. C. q admitti. z ī terminis elegan ter per Roma. in. l. j. §. fi in. ij. col. de verbo. obli.

b Adde qō nō. do. Ant. in. c. fi. de iureiur. in vlti. col. z in. c. cū venerabilis. in fi. j. de except. vbi dic q sniа lata p tertu, pbationis nō oino integre retractat supuenientib9 legitimis ꝓbationib9 in ꝓcium. Et iō dic q si pp. pbatiōz venius testi cū delatōe iuramēti in supplemē tuz fuerat lata sniа si supueniāt legitime, pbatiōes in ꝓcuz etiā p testes re tractabit sententia. vbi oio vide q multa addidi ad ꝓpositum faciētia. Et ꝓ hac opi. facit tex. in. l siq adulteri. C. ō ad ul. vbi ē casus q sentētia lata ptextu p supptōis retractat supuenīēte cōtraria vehemētiori ꝑsumptōe Et q sniа lata p ꝓbatōes de credulitate ñ trāseat in rez iudi. tz Ro. in repe. l. admonēdi. i. vij. col. vsi. vñ si lata. ō iureiur. Et audiui all' gari dictū Jo. an. in c. significasti. de bomi. q sniа medicoz declarāti/ um vtruz de illo vulnere sit remāsura cicatrix: nō trāsit in rē iudi. z illō qō dixi. s. q. principali. Mittat ergo ꝓ vicinis si tot non repiant in loco vt in filibus fit. de qb9 supra. Et sepe ēt dubitaui nunqd doc. pntantes possint cōputari in numero septē. z videt q sic p. l. nemini. C. de aduo. diuer. iudi. vbi doctor attestat de pitia scholaris. ad idem tex. in glo. xij. q. i. c. i. Contrariuz sentit Bar. in. d. l. mgros. vbi dicit q ꝓmouēdus ad gradum doctorat9 dz pus pntari z doc. pntantes debēt iurare de sufficiētia p. d. l. nemini. Scōo dz a doctoribus examinari z approbari. Tertio dz iteruenire auctoritas supioris: vt. d. l. mgros. z in cle. ij. de magi. Ego crederē posse sustineri maxime necessitate istante eos posse in numero septē cōputari ex quo sūt de illo collegio doctoz p. l. si qs pal. C. ō ꝓfes. z medi. lib. x. vbi tex. solū regrit vt approbet a septē illorū q repiunt in collegio: z vt dixi nēo pōt magis red re sufficiens testimoniū de doctrina scholaris qz doctor ꝓpus q satis approbat eū pntando z postea in actu ipso. Non ob. d. l. nemini. logtur. n. in alio casu qñ qs. s. surrogat in locū aduocati deficiētis tūc examinabit nō a collegio sz ab alio mgratu z doctor su9 deponebat pus de sufficiētia. i practica tñ fuat q pntantes nō dent voces. sz satis credo q de iure posset sustineri qō ꝓxi. dixi marie ad cōplendū numerū septez reqsitoz. vide ad oia ꝑdicta de oibus istis peritis: z ēt de doctore circa discipulū p Spec. e. ti. §. fi. v. hoc quoq; notādum. vbi iter cetera dicit q semp credendū est magis pitis. ad hoc. c. in nra. de testi. p quē tex. dico. q nō dz attēdi ad numerū pitoz data inter eos discordia: sed potius ad pitiam cuz sup ea fundet ipsoz testimoniū. z debēt eē isti piti bone opinionis z fidē digni z expti in illa arte. ad hoc bo. tex. in. c. fi. de fri. z male. z q nō attendat ad numerū sed potius ad pitiā. op. facit tex. in. l. j. v. sed neqz. C. de ve. iur. enu. z qō nō. Jo. an. in. c. j. de ꝓsti. Scōo circa hoc qrit p quē eligētur isti piti. Jo. an. in addi. spe. ī ti. de boni. §. j. v. sz pone. refert Guil. de suza. in pe. ffoz. tenuisse q si ptes ꝓcordēt in aliquē illuz iudex deputabit. alś ipe iudex assumet all'at in fili qō cauet in plib9 tutoribus volētib9 administrare p vnū sed nō ꝓcordāt in psonaz. tūc enī iudex interponere dz partes suas isti. de satisd. tu. §. finā. Ego hoc puto verū ī facto dependente a plena facultate partiū alś iudex ex officio suo illos ꝺputabit ad hoc. c. fi. ꝺ fri. z male. z. c. cām matrimonij. j. e. Tertio circa hoc cadit dubiū notabile valde z quotidianū nū qd sentētia lata ad dicta peritoz veniat retractāda si, pducantur postmodū pitiores affirmātes ꝓriū. z pone ī terminis. Judex ad dictū medici deponētis vuln9 ticij fuisse mortale cū plures vulnerassent occisuz ꝓdēnat ticiū de occiso q tici9 dicēs medicū falsuz dixisse petit ante sepulturā occisi pitiores medicos adhiberi nunqd debeant assumi: z si dixerit ꝓtrariū an retractabitur snia pri9 lata. Jo. an. in addi. spe. pal. refert dictū Guil. de suza. in loco iā dcō tenuisse q sic. sicut retractat snia lata p falsos testes vel instrā. C. si ex fal. instru. l. falsaz. z. l. fi. ff. de re iudi. l. diu9. z ō excep. cū venerabil. z sic trāsit Jo. an. hoc dictū exꝑsse approbat hic do. an. adducit. l. admonendi. ff. de iureiur. z qō le. z nō. in. c. ij. de pur. vul. in qbus retractat snia lata p ꝓbationes nō plenas seu integras supuenientib9 ꝓbationib9 integris. Et ex hoc dicto infert ipe q ois snia[b] lata cū attestatiōib9 de credulitate vel ad ꝓfiliū sapientis reptis testib9 melius informatis vel sapientioribus cōsulētibz oppositū poterit retractari Et hec dicta lz dubitādo bacten9 fui secut9 sz nūc in

ponit spe-
cu. in ti. de
boni. §. i.
v. §3 pone.
Et idē di-
cit bal. in l
si ab hosti-
bus. §. i. ff.
solu. ma. ꝛ
flo. in l. si
dñs seruū
cū. l. se. ad
fi. ff. ad l.
aq. ꝛ Ro-
ma. i repe.
l. admonē-
di ī. vij. col
de iureiu.
v. vij. si la-
ta. Idē di-
cit ang. i. l.
ꝙ si nolit.
§. si manci
pium. ff. de
edi. edic.
pro quo vi
de qō nōt.
bal. i addi.
specu. i ti.
de cōfessis
ꝛ in. l. siqs
testib⁹. C.
de testi. ad
hoc vt di-
ctuz testis
deponētis
de peritia
valeat ve-
lut medici
deponētis
an vulnus
sit morta-
le vl an sit
remāsura
cicatrix est
necesse ꝙ
dicat ꝙ di
ligenter fa
cta inqsiti-
one dic ꝙ
vuln⁹ non
est morta-
le. Et iō
cautuz ē ꝙ
nōri⁹ scri-
bat ꝙ tal
medic⁹ fa-
cta diligē-
ti inqsitōe
taliter depo-
nit ita nō.
determiat
bar. in l. se
mel. p illū
tex. ff. de re
mi. An āt
testes ōpo
nentes ne-
cessario re-
neant red-
dere cām
dicti sui. vi
de p. d. an.
post inno.
in. d. c. cuz
cām. el. j.
a An pe-
riti in arte
debeāt iu-
rare. vide
bal. in pe-

lectura hīto tpe maturius inuestigādi visa mihi sunt
hec dicta nō vera. vnde credo ꝙ nec de rigore nec de
eqtate talis sīa veniat retractanda ex quo appellatū
nō extitit de rigore. pz qz publicatis attestationibus
maxime lata sententia que transiuit in rez iudicatam
nō possunt alij testes adduci sup articulis directo cō
trarijs, put in. c. fraternitatis de testi. ꝛ in cle. ij. e. ti.
Timeť. n. subornatio testiū ēt peritoꝝ cū in hoc iura
nō distinguant immo pariter oēs repellūt: vt in iuri-
bus p̄al. ēt vbi apte pars vult, pbare falsitatē qō pl⁹
est. nā p̄textu vere falsitatis nō retractať sīa iaz lata
nisi, pbareť indirecte vel adijcereť articulus corrupt⁹
vt sic nō fit articulus directe p̄rius. vt pz ex nō. ꝙ gl.
in. d. cle. ij. ꝛ p Jo. an. ꝛ alios in. c. lz. j. c. ꝛ sic tollit
illud simile guil. de suza. ꝛ p̄mū motiuū. Itez ex alio
tollit apti⁹. iura enī allegata p eū loquunť cū vere ꝛ
apte, pbať falsitas. sz in casu nr̄o hoc cessat cum etiaz
scōa, pbatio p petitores ēt fundeť sup p̄sumptione ꝛ
credulitate: ꝛ possibile ē ꝙ lz isti sint petitores nihilo
minus p̄mi potuerūt dicere meli⁹ veritatē. vt est tex.
valde nō. in. d. l. j. §. sed neqz ex multitudine. C. ō ve.
iu. enu. vbi dř ꝙ sepe sīa vni⁹ forsan ꝛ ōteriozis plu
res ꝛ meliozes in aliq̄ pte superare pōt: q̄re ergo dz re
tractari p̄ma sīa que pōt esse iustissima ꝛ maxīe cuz
fuerit silentio partiū p̄firmata. de re iudi. qō ad p̄sul
tationē. ꝛ p banc rōnem pz ꝙ eqtas nō patiť illaz re
tractari maxīe ne, pcessus sit in infinitū cū postea pos
sunt adhuc alij peritiores adduci. ꝛ sic iterū retracta-
reť scōa sīa qō est ridiculū dicere. ar. c. ij. ō rescrip.
lib. vj. ꝛ p hoc etiā tollo aliud motiuū do. an. de. l. ad
monendi. ꝛ. c. ij. de pur. vul. Illa enim iura ponunt
casuz singulariss̄imū ꝛ loquunť qñ p̄ma sīa fuit lata
p, pbatiōes nō integras ꝛ a iure reprobatas. vt. d. c.
ij. vel ad iuramētū partis delatū p iudicē quo casu si
postea apparet, pbatio integra ꝛ plena retractať. qō
certe cessat in casu nr̄o cū secunda, pbatio non fit ple
na ꝛ integra: ꝛ cū peritiores ēt deponāt de credulita-
te sicut p̄mi vt supza dixi. vnde ille casus nō dz exten
di ad casuz nō habentē p̄similē rōnē. vt nō. in si. per
Jo. an. in. c. ij. vt li. pen. li. vj. vbi voluit ꝙ ēt ex iden
titate rōnis nō dz extendi casus q valde initiť eqtati
p̄ alias regulas iuris. Itē dicta. l. admonēdi. loqť in
instr̄is nouiter reptis p̄ iuramētū p̄stitū p partē. ꝛ sic
ibi apparet clare de p̄rio. nec est timor suboꝛnatiōis
testiū. que oīa cessant in casu nr̄o. oīa hec militāt ēt in
sīa lata ad p̄filiū sapientis. ꝛ ideo idē dicēdū in ea. ꝛ
hec bñ nō qz puto verissima. Venio nūc ad secun
dū principale qō sint an istis peritis in arte credať si
ne iuramēto. ratio dubitādi est qz nō deponūt de eo
qō pcipiť sensu corporeo sz iudicio intellect⁹ s̄m pe
ritiā artis eoꝝ. vñ cū possunt errare de facili subirent
periurīū si iurarēt. ar. l. marcellus. ff. rerū amo. ꝛ pp
hoc sunt opi. iter glosatores iuris ciuilis ꝛ sequaces
de quo p glo. in. l. i. ff. de ven. inspi. ꝛ in. l. iurisiurādi
C. de testi. vbi nō. ꝙ nō debent iurare. sz p̄riū nō. in
l. p̄parationes. C. de fi. instru. ꝛ vř exp̄ssum in. l. hac
edictali. C. de secū. nup. ꝛ in auť. de nō alie. §. ꝙ aūt
vř tex. cū glo. ij. in. c. fraternitatis de fri. ꝛ male. Jo.
an. post Host. in. d. c. fraternitatis. vř distinguere in
ter iuramentū de vitate. ꝛ hoc nō p̄stant p rōnez p̄al.
ꝛ iuramētū de credulitate. ꝛ hoc p̄stant ꝛ sic intelligā
tur iura p̄ria. Idē bar. in p̄oe. ff̄oꝝ. ꝛ op. facit tex. ī
l. nemini. C. de aduo. diuer. iudi. vbi doctoꝛ attestať
iureiurando de peritia discipuli. mihi hoc placet. ꝛ i-
dubie credo ꝙ debeant iurare. ꝛ arbitroꝛ ꝙ iurabūt
sicut deponētes sup p̄sanguīnitate que nō pcipiť sen
su corporeo. de quo est bo. tex. in. c. quotiēs. j. de te
sti. ꝛ forma erit ꝙ nō p̄uato odio neqz amicitia ꝛc. et
ꝙ id qō deponūt pceperūt s̄m peritiam artis eoꝝ ꝛ
credūt ita ee. vt colligiť ex. d. c. quotiēs. ꝛ facit qō ibi
dicā. Ex p̄dictis pōt colligi an ꝛ q̄liter debeāt iurare

doc. apud cancellariū studij qñ examinauerūt scho-
larē, pmouendū. sentit. n. bar. in. d. loco ꝙ debēt iu-
rare de credulitate. Nō ergo ꝙ doc. examinātes
debēt iurare. ꝛ idē dic de p̄titantib⁹ pro hoc bo. tex.
in. d. l. nemini. ꝛ credo ꝙ iurabūt s̄m formā quā p̄e
misi. Et aduerte ꝙ ante doctoratū ter debet approbari. primo a p̄titantib⁹. secūdo in examine p̄uato a
doctoꝛib⁹ collegij. tertio in publico qñ doctorať qa
vt pro aliquo recte p̄sumať ter debet in exercitio ali-
cuius act⁹ approbari. sicut in filī legiť de athl. l. vna.
C. de athletis. li. x. ꝛ ibi ō hoc p bar. qō nō. ꝺ illos q
p vnicū examē cōsequunť p̄uatiz licentiā publicā. et
idē archi. ī. c. de qbusdā. xxvij. di. vbi ēt p illā. l. vnā
dicit ꝙ q approbať a doctoꝛib⁹ corruptis non gau-
det p̄uilegio doctoratⁱ. Itē nō q nō solū pp defectū
scie sz ēt moꝝ pōt scholaris reprobari. vt, pbať in. l.
mgros. C. de, pfes. ꝛ medi. li. x. ꝛ ibi p bar. ꝛ sex req
runť ad, p̄mouendū ad magisteriā dignitatē. primo
p̄itia docēdi. secūdo facūdia dicēdi. tertio subtilitas ī
terp̄tandi. quarto copia dicēdi seu dictoꝝ ꝛ hec colli
guntť ex. l. vna. C. de, pfes. q in vr. cōstan. li. xij. q nto
moꝝ excellētia. vt. d. l. mgros. sexto virtus fortitudi
nis vt sciat resistere aduersus vim fortune. vt. l. red-
dať. C. de, pfes. ꝛ medi. ꝛ ibi bar. ꝛ ideo pauci digne
attingūt dignitatē doctoratⁱ: vt dicit Bar. post Ci.
in. l. oēs populi. ff. de iusti. ꝛ iu. ꝛ dixi dignitatē quia
doctoratⁱ dignitas est: vt est pulcher tex. s̄m vnū in-
tellectū in. c. q̄nto de magis. sentit bar. ī. l. fi. C. de iu-
deis. ꝛ in. l. oēs. C. de decur. li. x. vide p eūdē in, pe.
ffoꝝ. licz aliud sentiat in. l. ex eo. ff. de mili. testā. nisi
legerit p. xx. an. d. l. vnica. de, pfes. q in vr. pstā. li. xij
sz dic p̄cordando ꝙ eoipso ꝙ incipit legere assumit
quādam dignitatē cū bēat iurisditioz. vt in auť. hita.
C. ne fi. p̄o pa. sz post cōtinuatiōem lectu. p. xx. an.
adipiscit maioꝛē dignitatē: vt. d. l. vna. sz hec vlti. rō
p̄cludit in doctoꝛe legente sed ī nō legēte posset dubi
tari. Bar. tū in. d. l. oēs sentit ꝙ idē dū ibi dixit. ꝛ in
d. l. fi. C. de iude. ꝙ iudei nō possunt doctoꝛari quia
doctoratⁱ ē dignitas: ꝛ posset dici ꝙ lz ī legat p̄segť
tū p̄tātē legēdi p doctoratū ꝛ efficit magr̄ saltē habi-
tu: ꝛ hoc inferere volui pp canonistas q nō bñt alicu
bi hāc materiā pulchrā ꝛ quotidianā. Ultimo hic
q̄ro p̄o declaratiōe tex. q̄re hic ponderať seu capitu
lať ex pte mulieris ꝙ nō fuerit cognita nec a viro po
tuisse cognosci. So. vt sentit glo. j. forte agebatur ad
dissolutionē matrimonij pp ipotentiā mariti. quo ca
su nō sufficit ꝙ vxoꝛ nō fuisset cognita: sed ēt ꝙ non
potuerit cognosci ī tū hoc solū sufficit ad dissolutio-
nē mr̄imonij: sed dic vt le. ꝛ nō. in. c. laudabilē. ꝛ in. c
fi. ꝛ in. c. i. de fri. ꝛ male Secūdo pōt itelligi ꝙ hec
pōderanť ad effectū. c. is q. ꝛ. c. fi. de spon. an spōsa
lia transiuissent in mr̄imoniū p carnis copulā. vel ter
tio qz forte mulier volebat intrare religionē qō ei li-
cebat inuito marito si mr̄imoniū nō erat p̄summatū.
vt in. c. ex publico de cōuer. coniu. sed tūc superflue
ponderatur ꝙ nō poterat cognosci. d. c. ex publico.

Tertio loco.

Probatio testi
um p̄ferť instru-
mēto. sic cōit sūmat. sz hec sūmatio parū
vtilitatis affert p. c. cū Joānes. j. de fi.
instru. vbi hoc lati⁹ discutiť. vñ ego summo aliter. ꝛ sic
Singulares de vniuersitate p̄nt ad cōmodū vniuer
sitatis reprobare instr̄m falso p̄fectū noīe vniuersita
tis. primo ponit qō. secundo rñsio ibi sz qñ. Ca-
sus. Quidā canonic⁹ regularis sub noīe capli sui fe-
cit q̄dā alienatiōem q̄rūdā rerū īmobiliū eccl̄ie cui
dā amico suo ꝛ instr̄m alienatōis signauit sigillo capi
tuli: p qō instr̄m ille amic⁹ dicebat in iudicio intētōez
suā fundatā:, p curatoꝛ monasterij asserebat instr̄m il
lud de p̄fectu capli nō fuisse p̄fectū ꝛ adulterinū vř fur
tiuū fuisse sigillū: ꝛ ad hoc p̄bandū induxit frēs illius

ff. i. xi. col. v.
certaui. vbi
dicit ꝙ si de-
ponūt vt te-
stes debēt iu
rare. secus si
deponūt vt
extimatoꝛes
ad qō vid oī
no. d. ant. i. c.
veniēs. el. j. ī
ti. i. i. iij. col.
Et vide oīo
remissiue ro.
in. l. j. §. fi. ff.
de v. ob. i. iij.
col. de hoc ēt
p bal. in. l. ve
niēs. circa fi.
C. de aduo.
di. iudi. ꝛ in
l. cōparatio
nes. C. de fi.
instr. ꝛ p an-
ge. in. §. non
aūt. in aut. ō
nō alie. ter.
meliozez de
iure. i auť. de
naufra. fuit
ppe p̄n. col.
vj. quē Nic.
de neap. i. l. i.
§. j. de vē. in
spi. all. vbi oī
no etiā vide
Bart. ꝛ per
Ange. in. l si
vacātia. C. ō
bo. va. lib. x.
Itē ꝙ ois q
hz deponere
ō pitia depo
nat de credu
litate. vide
Bar. in tra-
ctatu. de te-
ste. in. v. col.
v. testif. dixit
aliqua va ee
q̄ credit ꝛc.
p quo ē tex.
i. d. l. i. in p̄n.
ꝛ ibi bar. de
ven. inspi. ꝛ in
l. semel. C. de
re. mi. li. xij.
ꝛ facit qō no
tat bal. i. l. so
lā. in. iij. col.
in v̄. quid si
testis reddit
cām de testi.
ꝛ idē dic Ro
in. l. i. §. fi. in
p̄in. iij. col.
de v. ob. Sz
ang. i. l. si va
cātia i. i. car.
C. de bonis
va. li. x. dicit
ꝙ doctoꝛ de
ponēs de pe
ritia discipu
li ad doctoꝛa-
tū dz iura
re ō veritate
Sz secus di
cit esse in me
dico ōponē
te an sit re-

māsura cicatrix vl' in obstetrice ꝺ̄ponēte an multier sit p̄gnās q2 sufficit q̄ ille iurent de credulitate.

vniuersitatis in testes q̄ iurati dixerūt q̄ quotiēs de hoc inter frēs mentio erat ꝓciliū totius q̄ētus ⁊ vox fuit vnanimis q̄ nolebāt alienatiōem illarū rex: sed illas integras ſuare volebāt. Sed ꝫ hoc ps aduersa nihil ꝓbauit. Querit cui ꝓbatōi sit standuz. Rñdet q̄ ſm assertiōem testiū est iudicādum Ber. Nō pmo q̄ alienatio rei ecclie ēt īmobilis pōt ꝓbari etiā p̄ scripturā ꝓuatam sigillo ecclie sigillatā. nā hic non iteruenit scriptura publica alꝫ ipsa sola fecisset etiā fidem sine sigillo. vt nō. Inno. in. c. iter dilectos. de fi. instru. nec ex toto hoc cōꝓrehēdi pōt. ⁊ ꝓ hoc dicto fac̄. c. ij. de fi. instr. ⁊ cle. j. ꝺ̄. pcu. ⁊. d. c. iter dilectos.

Nō scōo q̄ vbi factū affirmatiuū est coartatū ad certas p̄sōas ēt collegialiꝫ pōt negatiua ꝓbari p̄ illas p̄sonas singulīr deponētes dūmō nō sint singulares in dictis suis. alꝫ obstaret. c. cū dilecti. ꝺ̄ elec. de quo aliqd. j. Nō q̄ clerici ecclie p̄nt testificari i facto ecclesie ⁊ in ipsius fauorē ēt deponēdo sup facto vel nō facto ab eis collegialiꝫ qꝺ̄ ē bene nō. Nō q̄ sigillū appositū qñ qz ē adulterinū qñ qz furtiuū. Et dicitur adulterinū ſm Jo. an. qñ est aliud sigillū silē. Furtiuum ꝺ̄ dicit qñ est verū sigillū furtiue apposituz: vt q2 sine cōsensu cōuentus. Et nō q̄ valet hoc casu exceptio alternatiue facta: tū q2 in q̄libet p̄te alternatiue cōcluditur mens excipiētis de rescrip. ex p̄te. j. ⁊ qꝺ̄ ibi nō. tum q2 reus pōt diuersis exceptōibꝰ vti de quo in regula nullus plurib⁹ de re. iur. lib. vj. tuz q2 redditur excipiēs incert⁹ ex facto aduersarij iuxta nō. p̄ Inno. in. c. cōstitutus. de testi. in ītē. ⁊ facit. l. q̄ de tota. §. incerta. ff. de rei vē. Nō vltimo exq̄sitū ⁊ singularē modū ꝓbandi falsitatē instr̄i confecti nomine alicuiꝰ collegij vt illi de collegio deponāt q̄ collegium nunq̄z voluit cōsentire qñ illius rei mētio habebat. ⁊ sic debēt se fundare sup facto collegij: nō āt sup facto eoꝝ dicendo ego non ꝓsensi nec ego ⁊c. q2 sic essent singulares in testimonijs suis ⁊ nō facerent plenā fidē de elec. cū dilecti. de testi. tā lr̄is. j. e. lz. cū si. Contra hoc ⁊ ꝫ tex. op. isti enī de ecclesia satagebant, ꝓbare negatiuā q̄ est īꝓbabilis. ſ. q̄ nō cōsenserant de elec. bone. ergo debebāt succūbere: vt ibi. ⁊ in. c. cū eccl̄ia. de cā pos. ⁊, ꝓpie. So. dicit glo. j. q̄ directe, ꝓbari non pōt vt in ꝫrio ſz indirecte sic de testi. ex tenore. l. optimā. C. de ꝫhen. ⁊ cōmit. stip. ⁊ ita indirecte, ꝓbabāt hic. Inno. ꝑmo tz q̄ indirecte, ꝓbatur hic postea dicit q̄ hic non, ꝓbaꝫ negatiua ſz tm̄ p̄sumptiōes ꝓ negatiua qb⁹ stat̄ nisi, ꝓbet̄ ꝫrū. ⁊ ꝓbabiliter pōt dici ſm eū q̄ vbicū qz agit̄ de falsitate instr̄i p̄ eos q̄ inscripti sunt vl' nō inscripti in instr̄o ꝓbatur vel īꝓbaꝫ fides instr̄i. j. de fi. instr. cū Johannes. C. de fal. l. vbi. Jo. an. dicit q̄ si isti frēs ꝓcorꝝ darent de die ⁊ loco ꝫct⁹ p̄nt directe, ꝓbare negatiuā sicut affirmatiuā per ea q̄ nō. in. d. c. bone. Aduerte an negatiua possit directe vel indirecte, ꝓbari nō est materia nr̄a: sed plene nō. in. d. c. bone. Itē generaliter q̄liter reꝓrobetur instr̄m per testes inscriptos vl' nō inscriptos plene dicet̄ in. c. cū ioānes. de fi. instr. ⁊ aliqd. j. dicet̄. hic aūt solum tractam⁹ de reꝓrobatione instr̄i cōfecti nōie collegij singulis de collegio deponētib⁹ collegiū nō ꝓsensisse in forma de qua i tex. quo casu dicit hic Inno. vt supra dixi negatiuam hic nō, ꝓbari: sed tm̄ p̄sumptiōes ꝓ negatiua. glo. vo dicit q̄, ꝓbatur negatiua indirecte. ⁊ cū his duab⁹ solutionib⁹ trāseunt hic cōiter doc. Cōtra solutiōez seu intellectū Inno. facit q2 p̄ p̄sumptiōes nō ꝺ̄z recedi a, ꝓbatione ꝓfecta cū tam diu standum sit instr̄o donec, ꝓbet̄ ꝫrium. l. cū ꝓcibus. C. de ꝓba. ⁊. c. cū ioānes. p̄all'. cū enim versetur in dubiū nunq̄ instr̄z per claras, ꝓbationes reꝓrobari possit vt hic in glo. magna. ⁊ nō. in. d. c. cū ioānes. fortiꝰ ergo p̄ p̄sumptiones nō ꝺ̄z euacuari fides instr̄i. Contra aūt solutionem seu lec. glo. facit. q2 isti solū deponebāt q̄ quotiens de hoc inter frēs aliqua erat mentio cōciliū totius cōuentus fuit in ꝫrium ⁊c. hec enī, ꝓbatio nō cōcludit directe nec indirecte q2 instr̄m istud nō emanauit a capitulo cū potuerit capl'm congregari īscijs illis testibꝰ ⁊ cōsentire. oꝝ enī ad hoc vt, ꝓbatio negatiue valeat vt necessario ꝓcludat rem aliter se hēre non posse. vt. d. c. bone. in glo. in ver. singulares. ⁊ super ea. Item isti testes nō deponebāt ꝫdictōem capituli interuenisse die ⁊ loco cōtentis in instr̄o ergo non ꝺ̄z reꝓrobari instr̄m: vt in. c. cuz ioānes. ⁊ forte pp̄ bas rōnes fuit motus Inno. hic ad dicēduz q̄ negatiua nō, ꝓbatur ēt indirecte hic. sed p̄sumptiōes negatiue tū̄. ⁊ ex his remanet intellectus hꝰ. c. dubius. Ego pono ītellectū clarissimū q̄ hic oēs frēs ecclesie fuerunt, ꝓducti in testes q̄ dicebant̄ alꝫ cōsensisse illi alienationi: vt ꝑz ex illa indefinita cū qz frēs ⁊c. vel saltē maior pars sine q̄bus nō poterat capl'm valide congregari. x. q. ij. hoc ius ꝑtectū. q̄ dicebāt q̄ cuz inter frēs hic erat mentio oēs ꝫdicebant. ⁊ sic deponebāt de facto collegij nec poterat eis inscijs ꝙgregari capl'm. ergo satis indirecte, ꝓbatur negatiua cū esset coartata ad certas p̄sonas q̄ deponebant in ꝫrium. ⁊ ſm hunc intellectū pōt saluari opi. glo. si autē minor pars capituli depositus esset certe nō, ꝓbassent cuz sine minori p̄te potuisset eis inscijs congregari capl'm in alio tpe ⁊ cōsentire. ⁊ ita esset interꝓretandū ar. c. cū tu. de testi. ⁊. c. cum ioānes. nisi restrinxissent se ad locum ⁊ diez ꝫctus: vt q̄ tota illa die fuerūt in loco vbi ꝫctus dicebat̄ celebrat⁹: ⁊ q̄ nō potuisset cōgregari capitulum ⁊ ꝙsentire qn ipsi vidissent tūc satis saltez indirecte, ꝓbassent negatiuaz iuxta nō. in. d. c. bone. Ex his potes sumere bonā ⁊ tutā practicam reꝓrobandi instr̄m cōfectū noīe collegij. Glo. ij. in p̄n. est facilis. deinde sentit oppositōem q̄ isti frēs ecclesie cum essent affecti ad augumētū ecclie nō debebāt admitti ad testimoniū: ar. in. c. tam lr̄is. de testi. Solu. q̄ hic admittunt̄ pp̄ defectū testium: q2 natura negocij erat talis q̄ p̄ extrinsecos, ꝓbari nō poterat cū ad capl'm extranei nō ꝙsueuerūt admitti. de testi. veniens. in fi. vbi bo. tex. multa p̄nt ex hac glo. colligi. ꝑmo q̄ actꝰ capitulares p̄nt reꝓbari p̄ illos de collegio ēt si aliquatenus reddant̄ suspecti: q2 pp̄ defectū testium surgētem ex natura rei admittunt̄ testes non oīno integri. ad hoc. d. c. veniēs. vide bo. gl. in. c. cū dilecti. de elec. ⁊ qꝺ̄ nō. per Inno. ⁊ alios. in. c. ij. de arbi. secūdo colligit̄ q̄ singulares de collegio nō admittunt̄ in testes in fauorē collegij nisi in defectū aliorū testium. ⁊ ꝓ hoc facit. c. ⁊ si xp̄s. in fi. de iureiur. ⁊ sentit spe. in ti. de testi. §. j. ver. sed nunqd. ꝫriū sentiunt doc. in. c. ⁊ si xp̄s. qꝺ̄ videt̄ verius. per. c. insup ⁊. c. cū nuncius. j. de testi. ⁊ dic plenissime: vt ibi dicā Op. ⁊ videt̄ q̄ testes hic nō debeāt p̄ualere instr̄o cum parē vim hēant testes ⁊ instr̄a in litibus exercendis. l. in exercēdis. C. de fi. instru. ⁊. c. cū ioānes. eo. ti. ⁊ par in parē nō ꝫ impium. de elec. inotuit. ⁊. l. ille a quo. §. tēpestiuuz. ff. ad treb. Glo. vltima circa hoc multū instat allegādo, p ⁊ ꝫ. scōo ꝙcludit. tria p̄mū qñ testes p̄ualēt instr̄o vel eꝫ. scōo quales debeāt esse testes ad hoc vt p̄ualeāt instr̄o. tertio quot testes req̄rant̄ ponens in fine aliquos cāus in q̄bus non admittit̄, ꝓbatio ꝫ instr̄m. ⁊ ex his glo. satis ē clara. Boff. in. c. cū a nobis. j. de testi. vt hic refert Jo. an. dicit iudicem debere cōsiderare q̄litatem tabellionis. j. de p̄scrip. ad audientiā. ⁊ ꝙditōez testiū. iij. q. ij. si testes. ⁊ ſm hoc alterū alteri p̄ferri. ſ. instr̄m vel testes. Si vo oīa sint eq̄lia ⁊ sint, ꝓbationes obscure absoluet reū. ś. e. c. ex litteris. cū si. ⁊ vide de hac materia glo. pleniorem. iij. q. ij. si testes. Ego banc materiā plenissime examinabo in. c. cuz ioānes. vbi melius cadit ⁊ cōiter examinat̄. Ultimū tm̄ dictū Bof. q̄ data paritate inter ꝙditōem notarij ⁊ testiū absol

uaꝫ reus nō placet: qz exquō testes sunt idonei sicut notariꝰ debent duo testes viua voce deponētes pre ualere dco notarij: qz dicta ꝓbatio testiū ē vera ⁊ na turalis ⁊ iuri diuino ꝙsona. In ore duoꝝ ⁊c. Jsta ve ro ꝓbatio que fit ꝑ instrm est extraordinaria ⁊ artifi cialis ⁊ quodāmō miraculosa vt credaꝫ pelli anima lis mortui alijs nō loquētib⁹. vt nō. ꝑ Jnno. in. c. cū ꝑ. ⁊. c. cū ioannes de fi. instru. vbi pleni⁹ tāgā. Ultri mo nō bñ vnū incidēter tactū ī glo. q̄ indicia[a] bñt eq̄ lē viz cū testib⁹ ⁊ instris. allegat bonuz tex. iu. l. indi cia. C. de rei. ven. ꝙ hoc facit qz testes ⁊ instra faciunt plenā ꝓbationē ēt in criminalib⁹. de quo ꝑ Jo. an. ī regula semel malus de reg. iur. li. vj. in merc. vbi tra ctat an crimē possit ꝓbari ꝑ instrm. vide ēt ꝑ Ci. ī. l. sciant. C. de proba. ⁊ ꝑ bar. in. l. senat⁹. ff. ad turpil. ⁊ ꝑ duos testes pōt ēt papa ꝙinci de crimine: vt est glo. fing. ij. q. iiij. c. p̄sul. ſz indiciū nō sufficit ad con uincendū ſz q̄q̄z sufficat ad torturā. [b] nā ⁊ vn⁹ testis facit indiciū. vt nō. glo. in. l. iij. C. ad. l. iul. ma. ⁊ in. c. fi. de iureiu. plene de indicijs ꝑ bar. in. l. fi. ff. de que sti. ⁊ ibi tex. q̄ indicia nō sufficiūt ad cōuincēdū ſz ad torturā. qd dicem⁹. aduerte nā indicia in lata signifi catione pñt sumi pro plena ꝓbatione ⁊ dicunt tunc ab indicādo qz indicat aliquod factū vel nō factū eē. iudex. n. vbi factū nō est notoriū ꝓmanēs nō pōt ad duci ad verā sciētiā alicui⁹ facti ſz adducit ad credu litatē ex ꝓbationib⁹. vñ respectu iudicis cui nō ꝙstat an sic fuerint facta oīa pñt dici īdicia. ⁊ sic vno modo pōt intelligi illa. l. indicia. secundo mō pōt intelligi vt capiant ibi indicia pro p̄sumptionibus iuris tm̄ siue iuris ⁊ de iure vel p̄sumptionib⁹ violentis que suffi ciunt ad ferendā sn̄iaz diffinitiuā de p̄sump. afferte. ⁊ sic videt ibi intelligere Ci. iste. n. p̄sumptiones eq ualent testib⁹ ⁊ instrumentis ⁊ pñt dici indicia largo mō qz p̄sumptiue indicāt factū de quo q̄rit. q̄q̄z et tertio indicia sumunt in stricta ⁊ ꝓpa significatione ⁊ tunc sumunt pro aliquo notabili signo maleficij vl'al teri⁹ rei ad vitatē bñdaz. ⁊ dr ēt ab indicādo. l. solēt ff. de p̄scrip. v. nō q̄ plene indicēt ſz dant signū ⁊ viā ad plenā vitatē bñdā. ⁊ de istis indicijs sic ꝓpe sum ptis intelligi debēt iura q̄ dicūt īdicia nō sufficere ad ꝙuincendū ⁊ de bis vide aliqua bona dca que ponit Jo. an. in addi. spe. in ti. de proba. §. ff. v. xiij. q̄ post quendā Tho. de pipata dicit q̄ indiciū oriꝫ ex bis q̄ vrgere debent iudicis animū ad credendū maleficiū vel reꝫ aliquā de qua agit eueniſſe saltē ea credulita te que eū moueat ad torturā. ⁊ dicit q̄ effect⁹ iudicij est vt ex indubitatis indicijs puniaꝫ reus. ex dubita tis torqueaꝫ. de pmis ponit exēplū cū de camera[c] ba bente vnū aditū ⁊ egressuz egrediꝫ aliqs pallid⁹ cū gladio sanguinolēto ⁊ ibi inueniꝫ homo mortuus et de bis intelligit. l. sciāt. C. de ꝓba. vbi ꝑ indicia pōt qs conuinci de crimine. palliditas. n. ⁊ trepidatio est vnū īdiciū. ar. ff. de q̄stio. l. de minore. §. pe. delatio gladij pōt dici aliud indiciū qō lex p̄sumit ad malum C. vt ar. vsus. l. vna li. xj. ⁊ ī aut. de armis col. vj. san guinolentia gladij est aliud indiciū exquo capiꝫ cōie ctura sicut ⁊ alꝫ. ff. de do. inter vi. ⁊ vxo. l. virum. sed qz talia indicia sunt verissima ponebat dictus Tho. aliud exēplū magis leue. occisus est tici⁹ in vinea vel fundo nec sunt testes q̄ seius occiderit: asserūt bene de inimicitia[d] ⁊ vibratione gladij. ꝙ illuz ⁊ q̄ viderūt euz effugientē de loco illo vbi maleficiū fuit ꝓmissuz Jtē de voce ⁊ fama q̄ occidit hic quattuor ꝓm eū bñ ꝓbabūt ticiū ꝑ seiuz occisuz. ⁊ sic intelligit. d. l. sciāt ⁊. l. iij. §. vlti. ff. de testi. ponit ēt aliud exēplū sub eo dē themate. nō stāt testes q̄ ticiū occidi fecit seius ſz ꝓbaꝫ q̄ ipse seius erat inimicus ticij ⁊ q̄ tpe occisio nis erat in loco. Jtē q̄ receptauit occidētē: ⁊ q̄ occi dēs erat familiaris ⁊ domestic⁹ ei⁹ ꝓbaꝫ fama. Jtez q̄ seius iactauit se q̄ faceret eū occidi ⁊ q̄ erat bō ad id potens ⁊ q̄ inter eos offensa ꝓcesserat. et de bis ēt dicit posse intelligi. s. d. l. sciant. ſz ego addo vnū no tabile dictū bar. in. l. fur est. ff. de fur. vbi nō videt re qrere tanta indicia seu p̄sumptiones sicut dicit Tho. ⁊ Jo. an. imo dicit. q̄ vbi qs deꝑhendit in ipso deli cto seu in aliquo actu ꝓpinquo ad ipsuz delictū tunc tale maleficiū efficit notoriū ꝑ. d. l. fur est. Ex quo in fert q̄ si aliqs visus est fugere cū gladio euaginato ⁊ ibi repiꝫ aliqs mortu⁹ ex boc est homicidiuz manife stū q̄ ipse fecit. Jdē dicit siqs deꝑhēdit in domo ali cuius vbi pulchra mulier est. boc. n. facit adulteriuz mānifestū. ⁊ ita dicit debere ītelligi. l. capite qnto. ff. ō adul. boc vltimū mihi nō plz qz iste nō est act⁹ ꝓpin quus adulterio qz forte intrauerat insciēte muliere vt sepe reptū est. ſz ꝓcederet boc dictū qñ repireꝫ cum muliere in actibus venereis puta osculando vel cōfa bulādo in loco secreto. ⁊ ita vr velle glo. ⁊ idē bar. in d. l. capite qnto. ⁊ sic limito ēt dicta Tho. ⁊ Jo. and. De scōis indicijs. s. dubitatis que solū sufficiunt ad torturā remittit ibi Jo. an. ad nō. ꝑ eum post dictum Tho. in ti. de noto. cri. §. vt aūt. ⁊ se. ⁊ ibi īter cetera dicit q̄ argumentū p̄sumptio ⁊ suspitio sunt indicia. alle. nō. in. l. ij. C. de fal. ⁊ in. l. abstez. ff. de penis. et in. l. i. in fi. de q̄sti. cū multis si. Ego de bis vltimis in dicijs. ⁊ an ⁊ qñ sufficiāt ad torturā ⁊ qñ sufficiat vnū indiciū ⁊ an reqrant plura ⁊ que indicia sint sufficien tia: ⁊ an sufficiat q̄ ꝓbet ꝑ vnū teste remitto ad nō. ꝑ bar. ī. d. l. fi. ff. de qō. nō. n. est verū q̄ p̄supponit di ctus tho. qōlibz indiciū sufficere ad torturā. vt nō. ꝑ bar. in. d. l. fi. pondera tm̄ q̄ dictus Tho. dicit p̄sum ptionē ee indiciū. ⁊ q̄ ꝑ indicia qs pōt ꝙinci de gra uissimo crimine si sunt vrgentissima. ⁊ sic ꝑm bunc in tellectū posset intelligi. d. l. indicia. ⁊ ista glo. in ꝓpis indicijs. ſz mihi plus plz qō p̄dixi q̄ illa nō sunt pro prie indicia ſz magis p̄sumptiones violente ⁊ vrgen tissime que bñt iudicis aīum inducere ad credulitatē ⁊ sic improꝑe ponit ver. indicia. in. d. l. indicia. ⁊ ī. d l. sciāt. Nō tm̄ dictū Tho. ⁊ Jo. an. q̄ satis posset su stineri nec est curandū de vocabulis exquo idē resul tat effectus. nā vt dicit Jnno. in. c. qz verisimile. de p̄ sump. disputatio de vocabulis est pnacib⁹ relinq̄n da. ⁊ vide bar. in. l. admonendi. q vtit alijs vocabu lis. dicit. n. q̄ ꝑ tres vel quattuor grad⁹ iudex addu cit ad credulitatē ⁊ fidē. pmo. n. cū cā introducit per actorē ⁊ negatio seqtur per reum iudex adducit ī du bitationē qz nō p̄sumit adhuc nec pro actore nec pro reo. secundo ex aliquo leui indicio vel argumento in ducit ad suspitionez. ⁊ hec appellaꝫ suspitio. tertio si argumēta insurgunt fortiora incipit opinari ⁊ appel laꝫ opinio nec tm̄ sufficit ad fidē ⁊ credulitatē ſz parū deficit. quarto si alique adhuc magis erigunt in cau sa adducit ad credulitatez ⁊ fidez ita q̄ iudex poterit ferre sn̄iaz. dic ergo q̄ in iure habemus multa voca bula vt indiciū argumētū suspitio ⁊ p̄sumptio et alia appellaꝫ leuis alia vehemens alia ꝓbabilis alia vio lentia ⁊c. de qbus in. c. lras ⁊. c. q̄zto. ī. de presump. Jtē habemus opi. credulitatē sciaz ⁊ fidē nec possu mus de oībus illis p̄dictis dare certā doctrinā ſz iu dex bz ex arbitrio suo examinare an sint talia que in ducere debeāt animū suū ad torturā vel semiplenaz vel plenā ꝓbationē ⁊ ideo dr in. l. iij. ff. de testi. §. ei⁹ q̄ nullo mō diffiniri pñt q̄ sufficiāt ad ꝓbationē sed iudex ex suo ingenio dz hoc ex multis arbitrari. ⁊ vi de ibi tex. pulcherrimuz. ad idē. c. ex lris. s. e. ⁊. c. in nra ⁊. c. ꝑterea. ī. de testi. cū si. Et extendi me in p̄dictis vltra q̄z forte materia subiecta patiatur sed non sunt hec aliena titulo nostro ⁊ aperiunt intellectū ad infinita iura ⁊ hec sufficiant hic ⁊c.

i **Jrault** Jo. an. summat banc de cre. dupliciter ſm glo. p̄ mo sic. Etiam in causa matrimoniali pu

fina. fi. de bere. insti. ⁊ vi de in tracta tu de alluu. sup ver. quo quo momē to tpis. ⁊ vi de oīno bal. i. l. fi. C. de be re. institu.

d Quid āt si quis fuerit minat⁹ ticio mortem ⁊ ti cius p⁹ pau cos dies re peritur mor tuus: an ex boc p̄suma tur ille ticiū occidisse. vi de Bal. i. l. metuz. C. qō me. ca. ⁊ do. Abba. in re collectis ī. c. litteras. de p̄sump. vbi etiam ponit aliam similē qōnem.

a Quid sit indiciū ⁊ qs sit effect⁹ indi cioꝝ. vide bal. in. l. siue possidetis. C. de ꝓba. Et ad de hic que scribit do. an. in. c. fi. in. vij. col. de iureiu. Et viō oi no de hoc qō ꝑ plēs qōnes scri bit Sali. ī l. fi. in vlti. car. de qō. ꝑ quot autem testes ꝓbet indi cium vide ꝑ Jnno. ī c. sicut. el. j de simo. et qō ibi late notaui p⁹ eum.

b An su tē fama sit sufficiēs ī dicium ad torturā. vi de hic do. ant. ⁊ in. c. veniēs. el. j. in. v. col. ī. ti. pri.

c Jstud idem dicit Bal. in. l. neq̄ natales. in fi. j. col. C. ō. ꝑ ba. vbi etiaz dicit q̄ si repiatur scholaris in camera cuz puella non p̄sumit q̄ dicerent pater nr̄. Et vi de omnio Bal. in. l. sciant cun cti. C. de ꝓ ba. ī. ij. col. Et viō oi no pet. de an. in regu la fel'mal⁹ in. vj. car. ī ver. ex qui bus videt ⁊c. lib. vj. Et adde Jmo. in. l.

blicatis atteſtationibus ſup eodē articulo teſtes pro
duci nō poſſunt. ⁊ reſpicit hec ſūmatio ſm eū ver. pti
bus publicatā. ſcōo ſūmat ſic. Cōtra dicta pluriū te
ſtium vnic⁹ teſtis admitti nō dz. ⁊ hec ſūmatio colli
gitur ibi qdam alius ⁊c. ⁊ in antiq̄ decre. ſed nūbi be
ſūmationes nō placēt. ꝓma enī eſt ꝛ. c. cū in tua. j. de
teſti. ⁊ ꝛ id qō ipſemet Jo. and. tz in. c. ſeries. eo. ti.
ſcōa eſt de indubitato: iō ſequēdo verū intellectū ſū
mo ſic. Ubi agit de mr̄imonio ꝛbendo, pbato ipedi
mēto ⁊ publicatis atteſtatōib⁹ alij teſtes ſup defectu
ipedimēti admittēdi nō ſunt. b. d. nō. cōis diuiſio. Fa
ibi. q2 vo. Caſus. Quidā iurauit q⁹ quādam acci
peret in vxorē: quā cū vellet traducere: iuramētis ſm
morē i iudicio ltīme exhibitis alij, pbauerūt illos qn
to gradu ꝓſanguinitatis ad iuicem attinere: teſtib⁹ a
ptib⁹ publicatis qdā alius volebat, pbare q⁹ nullo
ꝓſanguinitatis gradu ſe attingūt. Queritur qd in hoc
caſu ſit agendū. Rñdetur q⁹ ſtandū eſt, pbatiōi pri
ori. Ber. Nō qd ipoꝛtēt hec vba q̄ cōiter ſolent po
ni in inſtro. Talis, pmiſit ſe ducturū ſeu accepturu3
talem in vxorē. denotāt. n. ſponſalia dūtaxat de futu
ro. hoc enī denotant vba hic ſequēcia ibi cū vellet tra
ducere ⁊c. q̄ſi primo ꝛxerat p verba de futuro nunc
volebat ꝛbere p vba de pñti. Aduerte q2 ſi illud
ver. traducere denotat factū. i. q⁹ de facto volebat ad
domū traducere tanq̄3 vxorē tūc notabile iſtud non
colligeret ex tex. eſt tñ verū in ſe q2 exquo vba ſonāt
in futurū vt, pmitto me ducturū vel accepturū vel de
ſpōſaturū vel q⁹ accipiā vel p verba filia ſemp ꝛbun
tur dūtaxat ſponſalia de futuro. ſec⁹ ſi vba ſunt de p
ſenti: vt accipio te in meā vxorē vel duco te vel p filia
verba. hec, pbant clariſſime in. c. ſicut ex litteris. ⁊. c
pe. j. de ſpon. ⁊ idē dic vbi ſonāt vba in futurū: ſz ſūt
executiua mr̄imonij: q2 tunc tacite p̄ſupponunt mr̄i
moniū de pñti. exēplum ſi dico, pmitto q⁹ tenebo te
pro legitima ꝛiuge: vel, pmitto illū in virū bīturū vel
filia verba executiua mr̄imonij: tūc enī tacite ꝛbitur
mr̄imoniū de pñti. tex. eſt nō. in. c. ex pte. de ſpon. ⁊
eſt rō q2 qui vult ꝓis vult ⁊ añs. vt nō. in. c. cū. Ad
de cōſti. de quo plenius. in. d. c. ex pte. ⁊ hec nō pro
inſtris nuptialib⁹. ⁊ vide qō nō. Joā. an. in ſum. ſua
de ſpon. Nō ſcōo q⁹ in cā mr̄imoniali allegans i
pedimentū ad mr̄imoniū ipediendu3 pōt eē teſtis. ⁊
ſic idem pōt eſſe denūciator ⁊ teſtis. Idē puto eē di
cendū in oī caſu vbi nō cōparet pro ītereſſe ſuo ſz ad
peccatū ipediendū: q2 tūc tollitur oīs ſuſpitio falſi. ⁊
ſic ē cāus nō. in quo nō repellit teſtis tanq̄3 ſuſpect⁹
lz vltrone⁹ ⁊ ſpōte ſe obtulerit: ad hoc. c. i oī negocio
⁊ qō ibi nō. de teſti. exquo ſatis, pbat ⁊ defendit hoc
notabile facit. c. ꝓterea. ij. de ſpon. Nō ibi ſm mo
rem ⁊c. q⁹ etiā in cā mr̄imoniali attendit ꝓſuetudo. ō
hoc dic vt plene nō. in. c. i. de ſpon. ⁊ loqtur hic ō mo
re ſeu ꝓſuetudine q̄ bodie eſt redacta ad ius cōe: vt ī
c. fi. de dā. deſpon. ⁊ dic vt ibi. Nō q⁹ olim nō po
terat mr̄imoniū ꝛbi in qnto conſanguinitatis gradu
bodie vo, pbibitio nō excedit q̄rtum ꝓſanguinitatis
vel affinitatis gradū: vt in. c. nō dz. de cōſan. ⁊ affi. ⁊
dic vt ibi. Nō q⁹ glibet de pplō admittit ad impe
diendum mr̄imoniū, pbando legitimū impedimētū
de quo in. c. fi. q ma. ac. poſ. ⁊ in. c. non videt. eo. ti.
Ultimo nō tu inuenis qō dixi in vltimo ſūmario ex
quo limitat illud cōe dcm q⁹ in cā matrimoniali non
ob. publicatio atteſtationū quo min⁹ alij teſtes, pdu
ci pñt. ⁊ que ſit ſpālitatis rō ſtatim videbis cum glo.
Opp. ⁊ vr̄ q⁹ nō ob. publicatiōe atteſtationū pñt
alij teſtes, pduci. vt in. c. cū ioānes. deſi. inſtru. Glo.
in ꝓm. rñdit q⁹ ſup eiſdē articulis vl directe ꝛriis re
cipi nō debēt vt hic ⁊ in. d. c. fraternitatis de teſti. ſz
ſup nouo articulo depēdēte ex ꝓoꝛi recipiunt. et hoc
caſu loqt ꝛriū. Sz ꝛ hoc iterū op. glo. vr̄. n. q⁹ ſu
per eiſdē articulis ſeu directe ꝛriis pñt teſtes recipi.
vt i. c. ſeries. j. de teſti. vbi, pbata ꝛſanguinitate ⁊ pu
blicatis atteſtationib⁹ recipiunt teſtes ad eā impro
bandā. Glo. ponit quattuoꝛ ſo. pria q⁹ illa decre.
ſeries nō tenet ſm Ain. ſz vt dicit Jo. an. ⁊ bñ Ain.
hic dicit olim qñ illa decre. nō erat in iſta ꝓpilatione
ſz bodie nō poſſz hoc dicere p id qō habeā. ſ. in, pe
nio reſecatis ſuperfluis ⁊c. quare ipemet Ain. poſtea
mutauit ſnīa3 in ſecūdo apparatu ⁊ dedit alias ſo. ad
illud. c. ſeries. quas ibi referā que cōiter nō tenentur
ideo nō curo hic referre. ſecunda ſo. glo. eſt q⁹ ꝛriuz
loqt qñ impedimētū eſt, pbatū ad ſeparandū matri
moniū ia3 ꝛctū. tunc. n. in fauoꝛē matrimonij admit
tunt teſtes ad, pbandū ꝛriū q2 eſt maximū periculū
in ſeparādo matrimoniū legitime ꝛctū. de teſti. lz ex
quadā in fi. hic vere loquit, pbato impedimēto ꝛtra
ſponſalia de futuro quo caſu nullū ſubeſt periculū ſi
nō ꝛbant: ideo debet obſeruari regula iuris q⁹ publi
catis atteſtationib⁹ ⁊c. Hoſti. banc lec. ipugnat qa
hec diuerſitatis ratio inter ꝛctū ⁊ ꝛbendū reꝛobat
ſm cū. j. de ſpō. c. ꝓterea. i. ⁊. ij. ⁊. j. ti., pxi. c. cū ī tua
vult forte allegare illa iura q2 pēm īminet in nō pfici
endo ſponſalia ſm, pmiſſionē maxime vbi iuramētū
interuenit vt hic in ꝓm. Cal ſeqt glo. dicens eā, pce
dere, pbato impedimento. ſecus vero nō, pbato im
pedimēto: q2 tūc admittunt teſtes publicatis atteſta
tionibus ad, pbandū ipedimentū. Ratio diuerſita
tis ē q2 in ꝓmo caſu nō ſubeſt piculū ſi nō ꝛbant cuz
ſponſalia poſſint diſſolui pari ꝓſenſu. de ſpon. c. ij. ⁊
ideo obſeruanda eſt cōmunis regula iuris q⁹ publi
catis atteſtationib⁹ ⁊c. q2 ceſſat rō exceptionis. ſz in
ſecundo caſu ſubeſt periculū ſi ꝛberent ſtante ipedi
mento ideo debēt admitti teſtes ſicut in matrimonio
ꝛcto. ⁊ hoc caſu, pcedit dictū boſti. vt nō ſit differētia
iter ꝛctū ⁊ ꝛbendū: ⁊ ſatis optime loqt iudicio meo
Et ex hoc nō q⁹ vbi vnū ius venit exceptiue ſeu li
mitatiue ad cōes regulas iuris fit extēſio illius iuris
p identitatē rōnis. iura enī que admittunt teſtes pu
blicatis atteſtatiōib⁹ loquūtur cū agit de mr̄imonio
iam ꝛcto. j. de teſti. ſeries. ⁊. c. cū in tua. cū ſi. ⁊ nihilo
minus extēdunt ad ſponſalia qñ ſubeſt rō peccati. al
lego ad hoc tex. nō. q bene hoc, pbat in. c. cū dilecta.
de ꝓbr. vti. vel iuti. idem qō Cal. ſeqtur hic do. An.
lz eū nō noīet. dic ergo faciēdo regulā q⁹ vbicū qz in
cā mr̄imoniali ſnīa trāſit in rē iudicatā ibi ob. publi
catio atteſtationū. ⁊ qñ dicit tranſire vel nō trāſire in
rē iudi. colligit ex hac regula vbicū qz viciū ſnīe eſt p
partez ꝛ quā fertur remiſſibile ſnīa trāſit in rez iudi.
vbi nō eſt p ptes remiſſibile nō tranſit in rē iudicatā
rō ē q2 tranſit⁹ in rē iudicatā cātur ex acqeſcione pti
um de re iudi. q⁹ ad ꝓſultatōem. C. qūo ⁊ qñ iu. l. ab
eo. Ad, ppoſitū ergo tā in ſponſalib⁹ qz in mr̄i
monio[a] ſi viciū ſnīe eſt remiſſibile p ptes ſnīa tranſit
in rē iudicatā ⁊ obſtabit publicatio. exēplum in ſpon
ſalibus qñ, pbatū eſt ipedimētum. pñt enī partes oī
ſnīa ceſſante diſſoluere ſine aliquo pacto ſponſalia ēt
inrata. d. c. ij. ita ⁊ tacite poterūt ſibi ꝑiudicare patiē
do publicatiōez atteſtationū ſup impedimēto: vt nō
appellādo a ſnīa lata ꝛ ſponſalia. exēplum in mr̄imo
nio ſi publicatio atteſtationū eſt facta vel ſnīa lata, p
mr̄imonio: vt q2 ab actoꝛe dicebat ꝛctū: a reo vo ne
gabat nullo alio ipedimēto allegato. nullū. n. ſubeſt
peccatum ſi non admittuntur teſtes de nouo ad, pbā
dū q⁹ nō fuerit ꝛctū cū poſſit re⁹ de nouo ꝛbere. ⁊ ſic
potuit ſibi tacite ꝑiudicare. Si vo viciū ſnīe nō eſt
remiſſibile per ptes tūc nec ſnīa trāſit in rem iudica
tam. nec ob. publicatio atteſtationū. exēplu3 in ſpon
ſalibus ſi, pbatū nō eſt impedimētum: vt ſupra dixi
poſt Cal. exēplum ī mr̄imonio idē qō in ſponſalib⁹
vel ſi, pbatū fuit ipedimentū p qō mr̄imoniu3 venit
diſſoluendū. pōt enī, pbari ꝛriū nō obſtante publi
catiōe: q2 nec ſnīa obſtaret hoc caſu qō plus eſt de re

a Et vi de oīo que ſup hoc la te ſcribit. d An. i. c. fra ternitatis. in. xl. col. ō teſti. ⁊ i. d. c. ſeries. in pe. col. eo. titulo.

iudi. tenor. c. lator. ⁊. c. cõsanguinei. Concludo ergo breuiter hanc materiaz ⁊ multas alias ꝓsiles. q; vbi cũ qz ĩminet peccatũ veritate nõ manifestata nec sñia transit in rẽ iudica. nec ob. publicatio attestationum quo minus alij testes possint ꝓduci sup eisdez capitulis vel directe ꝟrijs. de sñia ꝓbaf in. d. c. lator. ⁊ ibi hoc exꝑsse tenuit hosti. vbi dicã lati⁹. ⁊ aliqd in. c. ꝓsanguinei eo. ti. q; nõ ob. publicatio ẽt in eadẽ instãtia exꝑsse voluit gl. ĩ. d. c. series. vbi firmat istũ itellectũ ad hoc capl'm in glo. fi. Dz aduerte qz io. an. ĩ. d. c. series voluit limitare oĩa ꝑdicta. dicit. n. q; in hoc ẽ fauor mr̃imonij. qz cũ in alijs cãis non liceret ꝓbare falsitatẽ directe ꝓior testium: qz hoc eẽt ꝓducere testes sup articulo directe ꝟrio. qõ nõ licet. vt in cle. ij. de testi. Jn mr̃imoniali tr̃i hoc licebit. vt ĩ. d. c. series ⁊ exꝑssius in. c. cũ in tua. eo. ti. Jtẽ in cã mr̃imoniali sup capl'o sup quo deposuerũt testes si nõ ꝓbauerũt poterũt alij ꝓduci publicatõe nõ ob. qõ in alijs cãis nõ liceret. Et nõ. singu. hoc vlti. qz alibi nõ ꝓbatur hoc dictũ in eadẽ instãtia nisi ꝑ argumenta a simili. vt patz ex ꝑdictis. sed oĩa ꝑdicta limitat in eo q stat ꝓ matrimonio. Et nõ. singl'r hanc limitationem quam non memini alibi legisse. sentit enim per hoc q; publicatio non ob. in causa matrimoniali. ⁊ ꝑ ꝟns nec sententia transit in rez iudicatã in ꝑiudiciũ illius scilz q stat ꝓ matrimonio. secus ꝟ eũ q stat ꝟ mr̃imoniuz. qõ est valde sin. sz nihil allegat Jo. cal. in. d. c. series quẽ seqf do. an. q tenet idẽ eẽ in eo q staret ꝟ mr̃imoniũ: vt si allegaret aliquod ĩpedimentũ ꝑpetuũ cum tunc subsit eadẽ rõ vt euitef piculuz anime. adducit nõ. in. c. lator. de re. iudi. ⁊ qz eque fauor est dissoluere mr̃imoniũ ꝟ legẽ dei ꝓtractũ sicut legitimũ cõsolidare. ⁊ hoc dictũ plus mihi placet qz opi. Jo. an. qa hec specialis ꝓuisio nõ est fundata sup fauore matrimonij sz potius ꝑꝑ piculũ anime. ad hoc nõ. ꝑ Jo. an. ⁊ Host. in. d. c. lator. vbi dicunt istud. c. ꝓcedere vbi vtiq; piculũ anime. ⁊ apte sentit glo. in. d. c. series dico ergo q; siue stet ꝓ mr̃imonio siue ꝟ habent ꝑdicta locũ. ꝓ ꝓmo vide tex. in. c. cãm mr̃imonij. ĵ. eo. ꝓ secũdo vide tex. iũcta glo. in. c. i. de ꝓsangui. ⁊ affi. Addo tr̃i vnã limitationẽ quã credo vsitatam vt publicatis attestationib⁹ admittaf stans ꝓ mr̃imonio vel ꝟ ad ꝓbandũ qõ nõ ꝓbauerat alĩs directe ꝟrijũ ꝑmissa tr̃i aliquali cãe cognitione. Nõ. n. idistincte est audiendus ne hoc faciat vt corrũpat testes vel cã verandi aduersariũ vel causa differendi negociuz seu illudẽdi iudiciũ. qz vbi piculũ magis vtiq; ibi cautius est agẽdũ de elec. vbi piculũ li. vj. facit. c. i. de iura. calũ. lib. vj. Debet examinari quare istos testes ꝑus nõ ꝓduxerat ⁊ q̃les sunt. ⁊ si videt legitimã cãz admittet alĩs secus. nã in. c. cũ in tua dioceſi. ⁊ in. c. series de testi. habuit legitimã cãm ꝓducẽdi vt ibi nõ. ꝓ hoc facit nõ. dictũ Jnno. ĩ. c. tenor de re iudi. vbi idem dicit in eo q vult admitti post sñiam appellationẽ nõ suspensa. ⁊ sic limitat illa capitula lator. tenor. ⁊ ꝓsanguinei. ⁊ ꝑ hoc habes declarata mlta iura ⁊ vificatã hanc secundã lec. gl. Tertio glo. ponit tertiã solutionẽ q; in. c. series. nõ potuit re⁹ ex articulis ꝓducts ꝑ partẽ informari sup ꝓbatiõe ꝟrija qz posuit articulum nimis gñalem ⁊ ꝓsumsi q; illi erãt cõsanguinei: sed testes deuenerũt ad specialitatẽ ponẽdo. a. ⁊ b. in ꝓmo gradu. vñ visis attestatõibus fuit instruct⁹ sup ꝓbatione ꝟrija. ideo admissus fuit post publicationem: qz nõ est sibi imputandũ q̃re ꝑus non ꝓbauit sed glo. nõ ꝑsistit in hac solutõe dicẽs q; ex quo pars dicit illos eẽ cõsanguineos satis potuit ꝑs ꝓbare ꝟrium. sed certe glo. male reꝓbat hãc solutiõem qz difficillimũ ⁊ ꝑꝑ ĩpossibile est ꝓbare q; aliq nõ sint ꝓsanguinei nisi ꝓbatio ꝓsanguinitatis restringaf ad certas ꝑsonas: qz tũc indirecte põt ꝓbari ꝟrium: ⁊ sz hec solutio nõ sit necessaria ad. c. series. qz spãle ẽ in mr̃imonio tr̃i in se est vera ⁊ valde nõ. ⁊ eam tz Jn no. ĩ. c. ex tenore. ĵ. de testi. vbi latius attingã. Quarto soluit glo. q; hic ꝓducebaf vn⁹ testis ꝟ ꝓbationẽ pluriũ. sz hec solu. est indubitabilis ⁊ de modico seruiret. Extra glo. ponunt due alie lec. q̃ nihil valẽt ideo non curo recitare. tene secũdam lec. declaratam ⁊ suppletam vt sup ea dixi.

Post cessionem

Casus. Per lr̃as ꝑ ordinarij ꝓbaf qs excõicatus nisi ꝟriũ doceaf. ita sũmat Jo. an. verũtr̃ hec sũmatio nimis gñalis ẽ vt patebit ex ifra dicẽdis. ideo sũmo sic. Si ꝑ lr̃as ordinarij ꝓbatur qs excõicat⁹ a ꝓcuratione repellitur. b. d. ⁊ hec summatio cõuenit tex. ⁊ ti. ⁊ nullã patif calũniã. nã. d. Ant. sunmat aliter ⁊ eius sũmatio nec cõgruit titulo nec attingit ꝑncipalem materiã capli. dicit enĩ sic. Procurator excõicatus tpe assũmptiõis mãdati ab agẽdo iudicialr repellif. hec sũmatio pot⁹ ꝟgrueret ti. de sen. ex. vel ti. de iudi. cũ nullã mentiõem faciat de ꝓbatiõe marime que fit ꝑ lr̃as. sup quarũ effectu pendet ꝑncipalr ꝓlixa ⁊ subtilis materia huius. c. iõ tene ꝑcedentem

Diuidit ꝟpendiose in duas ptes. in prima ponit repulsionis cãm in scda repulsionẽ ibi ipm. Cãus litteralis. Aliqs dũ erat excõicat⁹ erat cõstitut⁹ procurator in q̃dam cã: ille cõparuit in iudicio obiectũ fuit ei q; nõ erat admittẽdus cũ eo tpe quo dat⁹ erat ꝓcurator excõicat⁹ erat. ⁊ hoc ꝓbatuz fuit ꝑ lr̃as ordinarij sui: qz litteris ordinarij standũ est donec ꝓbeẽ cõtrariũ. d. papa ipm tanq̃z ꝓcuratorem non admisit Ber. Nota ibi iudicis ordinarij. q; nõ solum lr̃e ẽpoꝟ faciunt fidem maxime in sñia excõicatiõis: vt ĩ c. cure. xj. q. iij. ⁊ in. e. j. de treu. ⁊ pa. sz ẽt lr̃e cuiuslibet ordinarij: vt hic. hoc enĩ vbum ordinarius nõ solum cõꝓrehẽdit ẽpos q; sunt gñales ordinarij. de offi. ordi. cũ ẽps. li. vj. ⁊. c. i. e. ti. sed ẽt inferiores ⁊ spãles ordinarios: vt est tex. iuncta glo. nõ. in. c. ordinarij. de of. or. li. vj. facit. c. cũ ab ecclesiaꝟ. e. ti. qõ sentiunt hic cõiter doc. qõ est nõ. ꝓ dispõnib⁹ facientibus mẽtionẽ de ordinarijs. Et nõ ex hoc ⁊ ex tex. q; libet hẽns ordinariã ptãtem põt dici iudex ex quoĩ fero q; poterit suã iurisdiõem iudicialiter seu in figura iudicij exercere. ⁊ ad hoc qõ nõ. in. d. c. cum ab ecclesiaꝟ. dixi plene in. c. cũ ꝓtingat. ó fo. cõpe. Nõ ó v. standũ. q; ꝟ cõiter ponaf vt differat ab eo qui sedet hic rũ ⁊ in multis alijs locis ponif ꝓ fide adhibenda q̃si nõ sit vltra querẽduz seu ꝓcedendũ sz illi ststandũ ⁊ qescẽdum. aliqñ aliter ponif: vt in. c. itelleximus. de iudi. cũ si. Nõ q; plena ꝓbatio põt reꝓbari cõcor. c. tertio loco. s. e. ⁊. c. cũ ioãnes de fi. instru. ⁊. l. cũ ꝑcibus. C. de ꝓba. vide qõ nõ. glo. ĩ. c ferrũ. l. di. ⁊ qõ nõ. in. c. is qui. ĵ. de spon. Nõ q; excõicatio repellit excõicatũ neduz a beneficiorũ ecclesiasticorũ adeptione. ĵ. de cle. ex. mi. postulasti. nõ. ⁊ le. in. c. cũ bone de eta. ⁊ quali. Jtẽ ab honorabili officio ⁊ publico in. c. decernimus. de sen. ex li. vj. sz ẽt ab officio vili ⁊ oneroso. vt est officiũ ꝓcuratoris ad qõ ẽt infames saltẽ de iure ciuili, ꝑmouenf insti. de excep. in fi. dixi plene in. c. imperatoꝟ. de iura. ca. ⁊ hoc ĩ odiũ sui qz posset eẽ sibi vtile. Jtẽ vt facili⁹ resipiscat ⁊ vt euitef aliorũ periculũ in cõione. vt in. c. pia de excep. li. vj. Et bene nõ ex isto tex. q; excõicatio existens tpe assũptionis mandati nedũ repellit ab exercitio ꝓcurationis: sz ẽt reddit eũ incapacẽ vt nulla potestas ẽt habitu transeat in eũdẽ sicut in simili ĩpedit acquisitionem beneficij ecclesiastici ⁊ aliorũ officiorũ publicoꝟ dictis iurib⁹ statiz alle. Et nõ ex hoc ⁊ ex tex. q; ꝓcurator dicif habere officiũ. ⁊ largo mõ quodlibet ministeriũ qõ necessario ẽ explicãdũ põt dici officiũ vt ꝓbaf in. c. cuz in cunctis. §. inferiora. de elec. iuncto. c. i. de consue. li. vj. ⁊ dicit tullius offi-

a Adde ꝙ ãte. Cal. ita dixit sanctus Ambro. i aureo libello suo offi. lib. j. c. iij. in fi. vbi dicit quãdo qdem officium ab efficiẽdo dictũ putamus quasi efficium: ſz ꝓpter decoꝛz sermonis vna ĩmutata littera officiũ nũcupari vel certe vt ea agaſ que nulli officiant, plint omnibus.

b De hoc an credatur litteris epiſcopoꝛum. vide glo. i ver. marie. ⁊ ibi aliquid per Cy. ⁊ Bal. in. l. iij. C. de epi. ⁊ cleri. ⁊ per Ja. but. ⁊ Bal. poſt Guil. in. l. ſi qua. C. ō epi. ⁊ cle. ⁊ in. l. ſi procuratoꝛe ff. de procu. ⁊ i. l. ſi publicanus. §. i. ff. de pub. ⁊ in l. i. §. ſiqs neget. quẽad. re. aper. per Bal. in. l. i. ad fi. C. de, pcura. ⁊ in. c. j i ver. ſigillo. de pace conſtã. per Jo. an. in addi. Spec. in ti. de inſtr. edi. §. nunc videduz. ver. ſed ſupplementuz. in addi. magna. ⁊ facit quod nõ. Barto. in. l.

cuiz eẽ qꝺ natura aut legib⁹ neceſſe eſt adimplere. et dicit ſm Jo. cal. ab efficiendo[a] quaſi efficiũ. ſz ꝓpter ſermonis decoꝛẽ mutata eſt lr̃a e in o. vel dic q dicit officiũ ab officiẽdo ꝑ ꝯriũ. qz officiũ nemini dz officere ſeu eẽ dãnoſuz de ele. cũ nõ deceat li. vj. facit xiiij. q. v. deniqz. ſicut luce⁹ dr̃ a luceo ꝑ ꝯriũ. ⁊ hoc nõ ꝓp ſtatuta faciẽtia mẽtionẽ de bñficiis offiñ. Ultimo nõ ibi aſſumpſit ⁊c. q ad hoc q alicui officium valide acqraſ reqriſ capacitas pſone nedũ tpe delationis ſz tpe ẽt aſſumptionis: qz eo tpe ius ſibi acquiriſ in re de ꝑben. ſi tibi abſenti li. vj. ꝓo hoc bo. tex. in ſimili. in. §. in extraneis. inſti. de bere. q. ⁊ dif. ſi ergo tpe collationis ſeu delationis beneficij ſeu officij qs eſt habilis ſz tpe acceptionis eſt inhabilis nihil ſibi acqriſ vt hic. Idẽ eꝫ. vt in. c. ſi eo tpe. de reſcrip. li. vj. ⁊. j. ſup glo. ſi. aliqd dicã. hec ſufficiant ꝓ notabilibus. Uenio nunc ad apparatũ ⁊ ſcias q hoc c. cõiter hz materiã, plirã ⁊ difficilẽ nitar abbꝛeuiare et declarare quãtũ potero. ⁊ ꝑncipaliter diuidiſ i duas ptes. In prima tractaſ de fide adhibẽda lr̃is iudicum ordinariorũ qz delegatoꝛ ⁊ arbitroꝛ q ſunt qſi iudices. l. j. ff. de arbi. ⁊ iſta ps expedieſ cũ glo. j. ſecũda ps tractat de effectu excõicatiõis circa, pcurationis officiũ. ⁊ iſta expedieſ cũ glo. ij. Uenio ad pmã ptem ⁊ qro qz hic adhibeſ fides lr̃is ordinariorũ in ,pbanda excõicatiõe: nunqd iſtud ſit regulare i alijs actib⁹ ,pbãdis. Glo. j. allegat pmo q ſic. ſcõ nitiſ ,pbare ꝯriũ. tertio ponit tres opi. Ego vltra gl. ponã ſex. ⁊ fic erũt. ix. opi. adijciaz ,p. x. qõ mihi bre uiſſime videbiſ: ⁊ qm̃ materia ſatis difficillima ẽ male per tex. declarata recitabo ſuꝑadictas opi. vt qſqz ſtudioſus cui ĩgenij talentũ de⁹ ꝓtulit poſſit melius veritatẽ diſcernere. ⁊ pmo expediã in iudicib⁹ ordinarijs. motiua ad vtrãqz ptẽ patẽt ex glo. ⁊ opi. j. recitãdis. ⁊ incipiẽdo ab opi. glo. Ꝑria fuit opi. Hug. dicẽtis q ſemp ſtaſ ſcripture ſigillo epi ſigillate qz vicẽ hz publici inſtr̃i per iura in pn. glo. al. banc opi. ſecut⁹ eſt Hoſti. ⁊ multi alij dicẽtes q lr̃is [b] epoꝝ ⁊ alioꝝ ordinarioꝝ creditſ ſigillatis eoꝝ ſigillis ꝓ hoc iſtud. c. ⁊. j. de fi. inſtr. c. ij. ⁊ alia iura hic alle. in pn. glo. ⁊ in. c. pe. j. de pur. ca. ⁊ dicit Hoſti. mirandũ de tenẽtib⁹ ꝯrium. nã ſi officiũ tabellionis cõceſſum forte vili⁹ abiecte pſone facit ſcripturã autẽticam multo fortius officiũ ẽpalis dignitatis ⁊ ordiniſ cũ in ſua ꝓſecratiõe ſolẽniter ,pfiteaſ ⁊ iuret ſe canones ſeruaturũ. ſicut ergo creditſ inſtr̃o tabellionis cũ teſtiũ ſubſcriptiõe fic ⁊ fortius credendũ eſt lr̃is epi cũ ſigillo: cũ fides epi videaſ ꝑponderare fidei tabellionis. de fi. inſtru. c. pe. ⁊ vl. facit ⁊ q̃ſdaz alias pſuaſiones ad. c. qm̃. j. e. quod videſ ſue ꝓcluſioni obſtare. rñdet q loqtur qñ lr̃e nõ apparẽt ſigillo epi ſigillate: ſed ipe viua voce dicit q ita, pceſſit. vel loqſ ſm eundẽ qñ iudex hoc extẽdit in cbartulario manu publica ſeu ꝑ duos viros idoneos nõ ꝓfecto. ſed hic loquiſ qñ apparẽt littere ſigillate. Non ob. ſm eũ aliõ motiuũ q dignioꝛ ẽ viua voꝛ cui nõ creditſ etiã ſi eẽt epꝰ: vt in. c. placuit. ⁊. c. ſi tm̃. vj. q. ij. qz illud ẽ verũ qñ ꝯrium, pbaſ ꝑ plures. j. de teſti. cũ a nobis. vl̃ dicit rñdendũ q nõ. ſ. e. tertio loco. q. d. q nõ ſemp viua voꝛ eſt dignioꝛ. vt ibi nõ. nã videmus q viue voci tabellionis nõ creditſ: ⁊ tm̃ inſtr̃o ipſius fic. ita nec viue voci epi: ſed ipius lr̃is ſigillatis fic. ſed hec opi. q̃ hz q indifferẽter credaſ lr̃is epi ⁊ alioꝝ iudicuz ſigillatis cõiter repꝛobaſ ꝑ doc. notãtes diuerſitatem iter ſcripturã publica manu ꝓfectã ⁊ lr̃as ſigillo epi ſigillatas. nã vt dicit Jo. an. ſi inſtr̃z falſo ſcribaſ ſub noie notarij hoc facile ꝑ cõparatiõem lr̃aꝝ deꝓhẽdi poterit. ſz ſi verũ ſigillũ furtiue ſubtractũ falſis literis apponaſ deficiet, pbatio. vñ cum facile poſſit a cancellario forſan dormiẽte ſurripi ſigillũ: a notario vo ipoſſibile eſt ſurripi actũ ſcribẽdi. ſalua pace boſ.

videſ notanda dr̃ia iter notariũ ⁊ epm ſeu aliũ ordinariuz. Itẽ ſm Jo. cal. officiũ tabellionis ẽ ſcribere nõ ergo mirũ ſi ſue ſcripture creditſ. nõ ſic iudicis qz officiũ iudicis nõ eſt inuentũ vt ſcribat: lz qñqz ſcripture auctoꝛitatẽ ꝑſtet. J. ō fi. inſtr. c. pe. ⁊ vl. nec ſeqſ ꝑſtat auctoꝛitatẽ. ergo ſue ſcripture fides eſt adhibẽda. iſta enĩ ſunt diuerſa aliqd facere vel facto auctoꝛitatẽ ꝑſtare. vñ in ,ppꝛio facto qs non põt auctoꝛitatẽ ꝑſtare in cle. ſi vna. de re. ec. nõ alie. l. j. ff. de auc. ꝑſ. ⁊ tñ põt noĩe, ppꝛio ꝯbere. ⁊ ſic actũ facere. Ad dec. penul. de pur. ca. quã alr̃. Hoſti. rñdet Cal. q ibi nõ dicit q illi relatiõi ſtetur ſup illis q̃ in ea ꝓtinent. ſed nõ apparebat de ꝯꝛio: vñ ,p illis ꝑſumebaſ. j. e. qm̃. Item ibi ſtatur relatõi ꝯ ,pducentẽ. ⁊ loqtur de delegatis de qb⁹ eſt dicẽdũ: vt. j. ſubijcieſ. ex qb⁹ apparebit intellectus hui⁹. c. Et decre. cũ a nobis. j. ti. ,p xi. quã Hoſtiẽ. ⁊ multi alij adducũt ad illam opi. ꝑbandam. facit potius ꝯ exponẽdo ſeu ĩtelligẽdo illũ ver. nec de notarijs: vt ibi intelligit Jnno. vel exponẽdo dictionẽ niſi, p qꝯuis. vt qdam ibi exponũt: vt ibi in glo. ⁊ ſup ea. Uel tertio põt intelligi in caſibus ſpãlibus in qb⁹ littere iudicũ faciũt fidẽ de qbus. j. ⁊ iſta rñſio melioꝛ eſt ⁊ ,pcedit ſine ĩpꝛopꝛiatiõe aliq de quo diceſ plenius in. d. c. cuz a nobis. Decre. ij. de fi. inſtru. Et facit potius ꝯ ſi recte ĩtelligaſ. naz tex. ibi tacite loqtur de ſigillatis lr̃is bẽtib⁹ ſubſcriptionem ſeu inſcriptionẽ teſtiũ lz teſtes ſint mortui. Alia iura de qb⁹ hic in pr̃icipio glo. loquũſ in caſib⁹ ſpãlibus de qb⁹ diceſ. j. i. ix. ⁊ .x. opi. ⁊ hoc quo ad pmã opi. Secũda fuit opi. quoꝛũdam ſm glo. tenẽtiũ fere oppoſitũ pꝛime opi. ſ. q charte ſeu inſtr̃o quãtũ cũqz ſigillato nõ credaſ niſi ſit redactũ in publicam formã in aut. vt nulliiudi. §. ſi qs vo. ⁊ in. l. in donationib⁹. C. de dona. niſi ſaltẽ duob⁹ cõcurrentib⁹. ſ. q bẽat ſubſcriptionẽ teſtiũ: ⁊ q ibi deſit vſus tabellionis ar. xvj. q. iij. põt. ⁊ hãc opi. tenuit Ber. biſpa. adducebat. l. iij. §. ſunaũt. C. de arbi. fallit ſm cuz ſi littere eẽnt redacte in actis ꝑ tabellionẽ. d. l. in donationib⁹. j. de fi. inſtru. c. iter. Uel ſi bẽat teſtium ſubſcriptionẽ. xvj. q. iij. põt. ver. is aũt. ⁊. l. vt pfectius. C. de anna. excep. Hinc ẽt ſecut⁹ fuit hanc opi. excipiebat tm̃ tres caſus. ſ. cũ littere epi bẽnt ſigillũ capituli p. c. ſtatuim⁹. xix. q. iij. de elec. cũ iter. vel qñ apparent ſigilla pluriũ epoꝝ. de cle. pere. c. j. vel cũ ordinarius delegat cãz ꝑ ſuas lr̃as qꝯ iudiciũ redditur in ũitũ. l. iter ſtipulantem. §. j. ff. de v. ob. Hec opi. mihi nõ placet nec video eaz approbari a doc. vr̃. n. mihi q ſit ꝯ iſtũ tex. ⁊ tex. c. j. ō treu. ⁊ pa. ⁊. xj. q. iij. cure. vbi creditſ lr̃is ſolius ordinarij nec aliqd dr̃ de ſubſcriptiõe teſtiuz ſeu ſigillo capituli vel de defectu tabellionis. ad idem. c. i. de ſen. ex. li. vj. ⁊. c. ad, pbãdum. de re iudi. que oĩa, pbant de ſnĩa excõicatiõis multaqz alia iura reperiunt ſup alijs actib⁹: vt. xviij di. c. j. ⁊. c. ſi epꝰ. ⁊. xix. q. ij. c. j. ij. ⁊. iij. ⁊ de tẽpo. or. nec epi. cũ multis ſi. Itẽ exceptiões Un. ſunt nimis gñales vt indifferenter credaſ lr̃is ſigillatis epi ⁊ capli ſeu pluriũ ꝑlatoꝝ cuz boc nullibi caueaſ excepta auctoꝛitate pape de ,pba. cle. lr̃is. ⁊ iura alle. ꝑ eũ loquũtur in caſib⁹ ſpãlib⁹: vt. j. diceſ. Tertia ẽ opi. glo. noſtri diſtinguẽtis inter iudicialia ⁊ extraiudicialia: vt pmo caſu nõ credaſ ſigillo epi ſeu alioꝝ iudicũ niſi bẽat teſtiũ ſubſcriptionem p. c. qm̃. j. e. ſcõo caſu credaſ ꝑſertim in ſnĩa excõicatiõis: vt hic ⁊ in iurib⁹ ꝑal. in glo. vſqz ad fi. ⁊ hec ſunt opi. Jo. ⁊ vide glo. in d. c. cure. hanc opi. tenuit Jnno. hoc videſ tm̃ primo diſcrepare in iudicialib⁹. ſentit enĩ ꝑ. c. qm̃. j. e. q in eis nõ credaſ lr̃is iudicis ẽt cũ ſubſcriptiõe teſtiũ: ſz oꝫ q acta ſunt deſcripta ꝑ notariũ vl̃ duos viros idoneos p. d. c. qm̃. poſtea in alia glo. videſ recedere in totũ iudicio meo ab hac opi. glo. maxime in extraiudicialibus. dicit enĩ ſup v. ꝑ lr̃as. quoſdaz tenere q

quotiens. in fi. cuz ſi. ff. ſolu. matri. Itẽ ad de hic tex. cum glo. i c. ad, pbandum. in v. per metro politãi litteraſ de re iudi. Itez vide ō hoc bal. in. l. ex emplo. in pe. q. C. de pꝛobat. ⁊ i rub. C. de fide inſtr. in vlt. car. Itẽ adde oĩo hic qꝯ nõ. domi. poſt Joã. an. in. c. ſeculares. ō fo. compe. li. vj. ⁊ bal. i extraua. de pa. conſtan. in fi. pr̃inc. Ad quem aũt ō collegio ſpectet facultaſ ſigillandi nõt Joã an. ⁊ Abba. antiquus in c. inter dilectos. de fi. inſtru. ⁊ bal. in. c. j. circa pr̃in. de contro. iue. Et an credatur ſigillo legati de latere vide Specu. in ti. de lega. §. ſup eſt. Et an ſigillũ epi faciat fidẽ vide Oldra. cõ. cl. xxxiij. ⁊ ſeqẽ. ⁊ vide d. Anto. in c. ij. circa fi nẽ. de fi. inſtru. Et ō articlo hic poſito per do. ant. vide oĩno ꝑ domi. poſt archi. in. c. vt circa. §. j. in. ij. col. verſi. ⁊ ex iſto infert. de elec. in vj. vbi etiã põit qd de litteris aliorum pꝛelatoꝝ.

hodie nō crederet ĩstis lr̃is de qb⁹ in tex. intñ vt qs
viteť in iudicio tanq̃ excōicat⁹ p. d. c. qm̃. nec est cō
tra. d. c. cure. xj. q. iij. qr ibi ꝑm eū nō dr̃ q⁹ viteť p ta
les lr̃as in iudicio sed in ecclesia tñ qr nō est hoc eis
ꝓiudiciale sz salutiferū ⁊ medicinale dūmodo nō ꝓtē
nat. ij. q. j. multi. p qō sentit q⁹ si epus mādat excōica
tū a se in iudicio vitari lr̃is suis nō parebiť: sed oz q⁹
aliter doceať de excōicatiōe. secus si mādet eū vitari
extra iudiciū. Et hoc videť sentire p rōnem suā q⁹ lit
teris epi ēt de gestis p se extra iudiciū nō creditur in
graue ꝓiudiciū alterius. Alij vt hic refert Jo. an. cir
ca articulū excōicationis ponūt aliā limitatiōem. vz
q⁹ lr̃e epi ,pbant excōicationē oppositā in vim dilato
rie sed nō in vim emptorie. huius diuersitatis rō est
qr minus afficit seu ledit ꝓmo mō opposita q̃z scō.
vñ primo mō artať excipiens ad ,pbādum infra. viij
dies. scō vo casu oz dari tps lōgius. vt nō. in. c. pia
de excep. li. vj. facit qō le. ⁊ nō. in cle. vna. de excep.
Jo. an. nō videť hoc placere sed potius eē distinguē
dum ꝑm eum in forma lr̃e: vt si sit pure testimonialis
ei nō stetur: vt qñ eps ad petitiōz ptis scribit ei q⁹ ex
cōicauit talem. si vo sit ,pmulgatoria sine tūc ei stetur
ad ꝓmaz facit qō nō. iij. q. ix. testes hec opi. tertia nō
videť vera vt indistincte credať in extraiudicialibus
corruit. n. ex rōnib⁹. s. alle. ꝙ ꝓmā opi. graue enī eēt
dicere q⁹ eps p suas lr̃as suo sigillo sigillatas posset
nocere cuicū qz scribēdo vt vult. ⁊ facit apte in ꝙuz
illud. c. ij. de fi. instru. ĩtelligēdo vt. s. Item apte faē
in ꝙium mens. c. qm̃. j. e. lz enī illud loquať in iudi
cialib⁹: idem videť in extraiudicialib⁹ in qbus posz
qñ qz ĩminere maius ꝑiculum q̃z in iudicialib⁹ ergo
idem dicēdum. ad hoc qō nō. Jo. an. in. c. dispēdia.
de rescrip. lib. vj. in nouella. ⁊ qr in iudicio q̃si ꝙbiť. l
iij. ff. de pecu. si ergo in q̃si ꝙctibus nō creditur lr̃is epi
seu cuiuslibet iudicis: vt. d. c. qm̃. ꝑm verū ⁊ cōem in
tellectū. ergo multo min⁹ in veris ꝙctib⁹ in qb⁹ mi
nus exuberat ptās iudicis. Et nō banc rōnem qr ne
mo tangit q⁹ meminerim. ⁊ satis vrget ꝙ prima ⁊ istā
tertiā opi. Quid aūt dicēdum respectu excōicationiś
an ,pbeť p lr̃as qualescūq; ⁊ qualitercūq; opponať
j. dicā. Quarta opi. poniť hic per Bof. ⁊ pe. dicē
tes per iura allegata ĩ secūda pte glo. q⁹ epo aliquid
cōtentiose dicēti ⁊ cōstituēti se ptem nō creditur. si autē
aliqd scribit iure ordinario tūc creditur sibi vt iudici
de eo qō fit coram eo vel per euz. vt in. d. c. cure. hec
opi. corruit per. c. quoniā. j. eo. ⁊ per. s. dicta. Item
ipsemet Bof. in. q. xiij. vt hic refert Jo. an. tenuit id
qō hec glo. qō ēt vr̃ tenere spe. ĩ ti. de ,pba. §. fi. v. x.
ibi. n. refert curiā tenere nō credi sigillo epi nisi sit au
ctenticū de fi. instru. c. ij. de sen. excō. cum medicina
lis li. vj. ⁊ de fi. instru. cū dilect⁹. ⁊ hic vñ dicit sigilla
epoz ⁊ officialiū suoz ⁊ p̄cipue abbatuz exēptoz et
nōrioz iurisditionē bñtiuz fidē facere ēt in negocijs
alienis. Inferiorē vo nō nisi in eis q̃ sunt sue iurisdi
onis. et dicit hoc placere Jnno. de fi. instru. c. i. ⁊ ij.
Nō bñ bāc opi. iuncta opi. Host. in practica. sunt
n. viri magne auctoritatis sz ,pfecto hec nō vr̃ idistin
cte va p rōnes superius tactas ⁊ infra tangēdas. nec
est verū q⁹ Jnno. hoc simplr̃ tenuit vt ipe allegat im
mo vt patet ex dictis suis in. c. i. de fi. instru. posuit in
hoc tres opi. quas ēt hic recitauit Jo. an. ⁊ statim p
ordinē dicā sicut supra pollicit⁹ fui. Quīta opi. po
niť p Jnno. in. d. c. i. vt colligiť ex prī. magne glo. q⁹
lr̃a dr̃ auctentica qñ bz sigillū auctenticuz cū subscri
ptione testiū nisi in leuibus in qbus creditur sine sub
scriptione testiū cū non sint multuz ꝓiudicialia. xi. q.
iij. cure. lxxiij. di. 7. lxxij. per totuz. xcviij. di. c. i. ⁊ ij.
ar. xcvij. di. nobilissimus. sz hosti. ibi dicit q⁹ aliqua
ex eis sunt ꝓiudicialia multū ⁊ in aliqbus ex his req
rūtur plura sigilla de cle. pere. c. i. Sed hec opi. Jn
no. iudicio meo multū est ,ppinqua egtati ⁊ veritati.
vt infra latius dicā. Sexta opi. ponit p eundē Jn
no. in loco statiz alle. in medio illius glo. vbi dicit q⁹
an credať litteris abbatis vel archidiaconi vel aliorū
ꝓlatorū de his q̃ extra iudiciū fiunt: ⁊ quantū eis cre
dať. i. vsqz ad quā summā: ⁊ inter quas gentes totū
relinqť ꝓsuetudini. nā ⁊ cōsuetudo tales scripturas
publicas facit de fide instru. cū dilectus. C. de emā.
l. i. ⁊ ix. q. iij. ꝙquest⁹. nec ob. ꝑm eū hoc. c. ⁊. c. cure
⁊. c. i. de treu. ⁊ pa. qr possunt dici spālia ĩ snīa excōi
cationis pp participationis ꝑiculū de rap. c. i. alś cō
stat q⁹ episcopo vel alteri dicenti talē snīaz dedi vel ci
tauī nō creditur nisi aliter ,pbeť. j. eo. qm̃. Nō bñ qr
sentit. c. qm̃. bēre locum vbr̃ cessante ꝓsuetudine. hec
opi. q̃ten⁹ videť se fundare sup cōsuetudine vt aliter
lr̃e non probent possēt ,pcedere in multū ꝓiudiciali
bus. secus vbr̃ in leuib⁹. ⁊ sic ꝓcordabit cuz ꝓce. opi.
alś nō esset vera cū in multis leuib⁹ credať lr̃is ꝓlato
rū cessante ēt ꝓsuetudine. vt. s. dixi ⁊ latius. j. Se
ptima opi. colligiť ex dictis Jnno. in fi. illius glo. p̄
al. vbi dicit q⁹ crediť lr̃is cuiuslibz ꝓlati de bis q̃ rōe
sui officij facere dz vel pōt vt archiepo vocāti suffra
ganeos ad cōciliū vel ad aliū suffraganeū ꝓsecrāduz
xviij. di. si eps. lxv. di. nō dz. vel in subfidiū extrane
os quos ēt vocat simpliciter eps. vij. q. i. pontifices
vbr̃ cū capl̃m vocat canonicos de elec. cū inter vniuer
sas. ⁊ in. c. statuim⁹. xix. q. iij. ⁊. c. cure ꝓal. et. lxxij.
di. p totū. Jtē crediť qñq; ꝑm eundē lz ad officium
scribentis non spectet: vt in lr̃is testimonialib⁹ de or
dinibus vel moribus alicuius de cle. pere. c. i. Item
in ,pcuratore ad impetrandū ⁊ ꝺdicendū cōstituto ⁊
in omnibus alijs vbi nullū vel modicū ꝓiudiciuz alij
generať. nā in ꝓdictis casibus ⁊ si nō ꝓstet sigillū eo
rū esse q⁹ scribunt vel ēt si homines modice auctorita
tis scribant crediť eis ꝑm Jnno. in ꝓal. c. i. in fi. de fi.
instru. Aduerte qr p fi. glo. sue pōt restrigi id quod
s. dixi. in prin. huius opi. vt intelligať hec opi. in his
que sunt modici ꝓiudicij ⁊ nō in alijs lz spectēt ad of
ficiū suū: ⁊ tunc ꝓcordabit cū prima opi. ⁊ limitabit eā
⁊ nō notabiť de tanta diuersitate. attamē ipsemet Jn
no. in. c. ij. de fi. instru. in medio prime colū. vbr̃ mul
tū a ꝓdictis discrepare dicens q⁹ sigillis inferioz ꝓla
torū ab epo non crediť nisi hoc habeat ꝓsuetudo. d.
c. cū dilectus de fi. instru. nisi forte habeant iurisditi
onē qr tunc in his q̃ sunt sue iurisditionis instrumēta
cuiuslibet iudicis ordinarij vel delegati reputarēt̄r
auctērica. ar. j. de testi. cū a nobis. hec opi. posset sal
uari ⁊ reduci ad ꝓcedentia intelligendo qñ instr̃a ba
bent testiū subscriptionē. vel in casibus specialib⁹ in
qbus ,pcedit. c. cuz a vobis. super quo se fundat alś
Jnno. redargueret de ꝙietate de qua eū nōt Host.
reducens hoc ad opi. suā de qua satis in prima dictū
fuit. Octauā opi. posuit archi. in. c. vt circa de elec.
li. vj. ⁊. vj. q. ij. placuit. q⁹ littera epi non ,pbat nisi ha
beat subscriptionē vel nisi hoc habeat cōsuetudo. ad
hanc opi. vbr̃ hic accedere Jo. an. q dicit q⁹ regritur
subscriptio testiū. ⁊ vbr̃ velle q⁹ subscriptio debeat fie
ri manu ipsorū testiuz subscribentium qr alś p sub
scriptionē nō esset plene ,puisuz fraudibus cū posset
apponēs furtiuz sigilluz subscribere seu inscribere
testes nunc mortuos tpe date ipsius scripture viuos
⁊ sic nō posset reprobari. ad hoc qō nō. in. c. ex teno
re de testi. Nona opi. est Jo. cal. hic q dicit se cre
dere lr̃is epi vbr̃cuiusuis ordinarij ēt sigillatis si non
bñt testiū subscriptionē nō credi sz si sigillū est auctē
ticū ⁊ bz testiuz subscriptionē bene crediť ⁊ hoc p. c.
ij. de fi. instru. inductū vt. s. p rōnes alle. pro hac pte
Fallit qō dictū est non credi ꝑm eū in qbusdā casib⁹
primo in leuib⁹ ⁊ nō ꝓiudicialib⁹ vt cū scribiť de mo
ribus ⁊ ordinib⁹ clericoz ⁊ huiusmodi de qbus. s.
Jn dubio tñ an sint leuia vbr̃ne discernat iudex discre
tus ꝑm eū ⁊ nō is cuius sunt lr̃e qr esset suspectus. fa

cit.ꝯ.ti.i.c.ꝑterea.⁊.c.in uostra. Itē fallit secundo in excōicatione vt hic ⁊ sīlibus.⁊ hoc in lr̄is ꝓmulgato rijs. Quid āt in testimonialib⁹:multū instat Cal.tan dē in fi.videt tenere generaliter ꝙ non ꝓbant salua ꝓsuetudine ⁊ saluis leuibus ⁊ non ꝑiudicialibus.ter tio fallit ꝯ ꝓducentez vel sigilla cōcedentē.ꝯ.de solu. si quozūdā.ff. depos.publia.i.q.vij.quotiēs.de ꝓ cu.cle.i. Quartus casus cū hoc habet loci ꝓsuetudo d.c.cum dilectus de fi.instru.alʒ dicit tenendū lr̄as quozūcunqz ozdinariozū non ꝓbare sine testiū sub scriptione.⁊ in hoc pōderat tex.c.ij.de fi.instru.vbi tex.voluit ꝓuidere nō solū locis vbi est vsus tabelli onum vt ꝑ eos conficiant instr̄a sed cū testiū subscri ptione ſz ēt locis vbi nō est tabellionū vsus vt appo natur sigillū auctēticū tamen cū testiū subscriptione. Itē ponderat.c.qm̄.ꝯ.c.vbi duo viri idonei eqparā tur fidei tabellionis cui⁹ scriptura sufficeret quo ad acta sine testium subscriptione:vt vbi nō.quasi velit dicere Cal.ꝙ iudici noluit credere ſz in defectū nota rij voluit haberi duos viros idoneos.⁊ tacite vī vel le ꝙ cū subscriptione duoz testiū crederet scripture iudicis sigillate.qō ēt nō.i.d.c.qm̄.⁊ satis placet mi bi ꝑ dictū.c.ij.⁊ per.d.c.qm̄.in fi. Et aduerte ꝙ hec opi. Cal.respectu regule vī icidere cū opi.archi.nec logr̄ clare an regrat subscriptio manu testiū sicut vo luit Jo.an.an vero sufficiat inscriptio facta ꝑ scriben tē lr̄as seu instrumētū.qz qz do.an. hic dicat Jo.cal. tenere ꝙ sufficiat inscriptio ꝑ.c.ij.de fi.instru.⁊.c.i. de,pcu.ſz ego nō video ꝙ io.cal.hoc apte dicat imo potius posset inui ꝯziū ex verbis suis cū vtat.v.sub scriptione.ipse tñ do.an.vī transire cū illa opi.vt suf ficiat inscriptio.⁊ idē do. Car.anteqz ānectā qd sen tiā in hac materia ꝓmittā vnā decisionē rote satis vti lem in practica ſz ex toto nō placeat:vt.ꝯ.dicā.⁊ quia multa dicta pñt ex ea colligi inserā ,ppria vba ipsius collectoris. Fuit enī dubitatū inter eos vtrū credat lr̄is ep̄i solo suo sigillo sigillatis sine tabellione⁊ testi bus sup resignatiōe ex cā ꝓmutationis facta in mani bus suis⁊ ꝑ ip̄m admissa⁊ collatione subsecuta. Et ſz in hoc dubio possent fieri multa argumenta⁊ alle gari ꝓo⁊ ꝯ de qbus in isto.c.tñ attenta gñali cōsue tudine totius ozbis qua reputat sigillū ep̄i auctēticū quā etiā ꝟuat palatiū aplicum in bis q̄ spectāt ad ip̄i⁹ officiū:⁊ q̄ inter suos subditos extra cāz ei⁹ ,ppriā fi dem facit dūmō nō,pcedat vt index:qz tunc sec⁹.vt ī c.qm̄ ꝯ.ꝯ.e.⁊.c.cum a nobis.ꝯ.de test.finit ꝑ oēs do minos determinatū⁊ cōclusuz ꝙ in cān predicto lr̄e ep̄i faciant plenā fidem dūmō ꝑdicta oīa in sua lr̄a cō tēta cozā eo⁊ ꝑ eū vno⁊ eodē tpe facta⁊ ꝓpleta exi stant:alʒ nō facerent fidez nisi de vltimo actu suo vel ptium.,put nō.ꝑ Inno.ī.c.qm̄.ꝑalle. Nō ꝑdicte cō clusionis pz ꝑ sup̄adicta:qz oīa⁊ singla ꝑmissa spe ctant ad officium suū⁊ inter subditos suos extra iu dicium per cuz expediunt.de renun.c.admonet. de re.ꝓmu.q̄situ.⁊.c.i.co.ti.lib.vj.pro qua cōclusione facūt exꝑsse nō.ꝑ Inno.⁊ Hosti.in.c.i.⁊.ij.de fi.in strū.⁊ ꝑ Hosti.hic.nō ob.stilus palatij.quo cauetur ꝙ nō credit lr̄is ep̄i ꝯ aplicum impetrantē in qb⁹ epi scopus dicez se ꝓmo ꝓmisse beneficiū qz papa seu executoz.boc enī ꝓtingit nō ꝙ sigillum ei⁹ nō sit au cteticū:qz imo est vt ꝑdictū est ſz ꝑꝑ frandē q̄ timet qz sepe imo frequenter accidit ꝙ ep̄i vel eozū cancel larij ꝯ apostolicos ipetrātes anticipāt datas.⁊ quia fraus⁊ dolus nemini debent patrocinari.⁊ vt malici is obuietur.de rescrip.sedes.⁊.c.ex tenoze.ff.de rei ven.in fundo.⁊ est istud in palatio apostolico inuctū in quo etiā seruat ꝙ lr̄is ep̄i in cā,ppria fides nullate nus adbibeat.C.negs in sua cā in rubzo⁊ nigro.et iiij.q.iij.§.nullus.ſz in hoc casu videz vltime collati onis facte per episcopū ꝯ apostolicū impetrātē quo dāmō eps videt facere testimoniū in cā ,ppria vt ipe collatiōem suā ,ppriam factā forsan in ꝑsonā frīs ne potis vel ꝓsanguinei aut familiaris collatōi aplice fa cte alteri ꝑsone sibi extranee ꝑferrz.⁊ ita solebat sem per dicere in cōsilijs reuerēdissim⁹ pī do.de fosona to sancte ro.ec.cardinalis dum erat in rota. Ꝑdete rea ēt posset assignari alia rō diuersitatis q̄re in ꝓmo cāu credit lr̄is ep̄i⁊ nō in scōo:qz in ꝓmo casu nō po test fieri collatio alteri qz ꝓmutanti per cle.vnā.ō re. ꝓmu.⁊ sic quodāmō illa collatio est necessaria:qz de necessitate iuris non pōt fieri alteri. In scōo vō casu est loc⁹ gratificatiōi⁊ pōt ꝓferri cui vult: vt le.⁊ nō. de ꝑben.relatū.⁊.c.tibi q.de rescrip.li.vi.ſz ꝑlati mo dernis tꝑibus plus sequētes carnalitatis affectū qz iudiciū rōnis sepe ex inordinata affectiōe ,ꝓmouent suos de ꝑben.c.graue.⁊ machinant oēs frandes q̄s pñt ꝯ aplicos impetrātes.de renū.c.ij.lib.vj.de cō cess.ꝑben.c.i.e.li.hec sunt vba illius decisionis que est in ordine.xxij.in qua vident velle dñi ꝙ ēt in ꝑiu dicialib⁹ credit lr̄is ep̄i sine subscriptiōe in spectāti bus ad officiū suū.⁊ in boc vident accedere ad septi maz opi.s.recitatā⁊ deuiare ab opi. Archi. Jo.an. ⁊ Cal.de qbus nullā faciunt mentionē.⁊ multa alia pñt colligi ex dictis ipsoz q̄ infra statim ponderabo Ego vō lz inter tātos⁊ tales doc.nō deberē calamū apponere tñ vt nō captiuē itellectū⁊ vt maiozē viaz posteris ad veritatē inueniendā ꝑbeam ponā ꝓo de cima opi.vnā ꝓclusionez respectu ,plixitatis materie nō longā sed cōpendiosam.xi.cōsiderātē q̄ talis est. Litteris ep̄i seu alterius ozdinarij autētico sigil lo sigillatis⁊ testiū subscriptoz manu ,ppria roboza tis credit tam in spectantib⁹ ad officiū sigillantis qz in alienis negocijs:⁊ taz in leuib⁹ qz arduis siue sint ,ꝓmulgatozie siue dispositiue siue testimoniales atte stantes tñ factū de pñti ꝑm datā lr̄aruz siue ꝓtineant extraiudicialia siue iudicialia:sine subscriptiōe vō nō credit nisi in casib⁹ sup̄a exceptis ꝑ Jo.cal.in qbus credit ēt si sint testimoniales attestantes factū de ꝑte rito.sine sigillo vō⁊ subscriptiōe etiā in ꝑdictis casi bus exceptis nō credit si alʒ non ꝓstat eas esse ozdi narij. Declaro nūc singulas ptes huius ꝓclusionis. Primo enī regro vt lr̄e sint sigillate sigillo autētico hoc dico ꝑ.c.ij.de fi.instr.⁊.c.si canonici.de of.ozd. li.vi.cū si.cessante ergo sigillo lr̄e censent oīno ꝓua te ex quo nō sunt manu tabellionis cōfecte.⁊ sic non facerent fidem.d.c.ij.de fi.instr.l.scripturas.C. qui po.in pi.ba.l.cōparationes.C.de fi.instr.nisi in leui bus si cōstat eas eē ozdinarij:vt infra dicā in fi.ꝓclu sionis. Scōo regro ꝙ lr̄e sigillate sint subscripte ma nu ,ppria ip̄oz testiū. Moueoz ꝓmo ꝑ motiua Jo. an.supius recitata. Itē per.c.j.in fi.de ,pcu.fm vnī intellectū ſz qdā adducant illud ,ꝑ ꝯria opi.sed certe potius facit ,ꝑ cū faciat mentionē de subscriptione.⁊ vbī subscriptio cōsequebēdit ,pprie⁊ fm cōem vsum loquēdi subscriptionē in fi.factā manu testiū.vī dici tur subscriptio q̄si subt⁹scriptio. Itē cū in lr̄is ꝓpria tis regrat subscriptio ip̄oz testiū.d.l.scripturas.nō plene in.c.ij.de fi.instr.ergo⁊ in istis cū magis attra hant ad naturā ꝓuatarū qz publicarū cū iudex nō sit ꝑsona publica in scribēdo. Item facit.e.qm̄.ꝯ.e. vbi tex.in defectu notarij reqrit inscriptionē seu sub scriptionē duoz viroz idoneoz.ergo eadē rōne idē dicendū in extraiudicialib⁹ vt nō credat lr̄is ep̄i seu ozdinarij in ꝑiudiciū alteri⁹ si nō hēant ad mīn⁹ sub scriptiōem duoz.ꝓo hoc qō sup̄a dixi inducēdo il lud.c.qm̄.⁊.ꝯ.tangā.moneoz nō mīn⁹ imo ꝓncipa liter ꝑ hāc rōnez.voci ep̄i nō credit in ꝑiudiciū alteri us.vi.q.ij.c.si tm̄.⁊.c.placuit.xi.q.iij.si eps forte.⁊ d.c.qm̄.ergo nec lr̄is suis cū is q̄ inducit ad falsum dicendū nō mīn⁹ induci pōt ad scribēdum⁊ sigillum suū apponēdum⁊ inscribēdum testes q̄ nūc mortui sunt tpe date lr̄az viuos, oīa.n.ista pēdent a volunta

a De
hoc an ⁊
qñ credat
lr̄is episco
pi.viō ple
ne per Ar
chi.in.c.q̄
liter.vij.q.
i. Et vide
archi.post
glo.i.c.cu
re.xi.q.iij.
⁊ glo.in.c.
testes iij.q
ix. Et an
sit creden
dū litteris
de credēti
tia. vide ꝑ
do. Ant.⁊
Abba.in.c
fraternita
ti.ō cle.nō
resi.vbi di
stinguit p⁹
Bar.in.l.
luci⁹. ff. de
fideius. an
sint littere
generales
⁊ eis non
est creden
dū.nec ob
ligant scri
bentez. an
sint specia
les.⁊ tunc
secus. Et
de hoc ar
ticulo an
credat lit
teris ep̄i.
vide oīno
ꝑ Domi.
de ro.deci.
xij.fm or
dinem me
um nouissi
mum. Et
vide Are.
ī.d.c.testes
iij.q.ix.vbi
dicit q̄ cre
ditur lr̄is
ep̄i ō excōi
catōe non
ī alijs. Et
dicit q̄ de
hac mate
ria plene
nō. Jnno.
⁊ Hostiē.
in.c.i.de fi.
instru. Et
de isto arti
culo quan
do credat
litteris ep̄i
vide ꝑ Ar
chid. vj.q.
ij. placuit
vbi refert.
⁊ sequitur
dicta Jn
no.in.d.c.j
de fi. instr.
⁊ ī hac mā
vide nō.di
ctū qō po
suit domi.
post archi.

in.c.qui in aliquo. ꝑ pe finem. quinquagesima pma distin.

te sua ⁊ pauꝑi innocenti deficiet ꝓbatio negatiue. ⁊ sic erit in facultate iudicis desolãdi ⁊ quodãmodo necãdi ⁊ spoliandi oẽs subditos suos faciendo lr̃as modo predicto quod est contra oẽm equitatez. ⁊ si iura deficerent nõ deficit ratio ⁊ apta mens. d.c. qñ. ⁊.c. si tñ. ⁊.c. placuit ꝑal. nec ob. illa rõ Inno. idem cẽ in notario cuius voci nõ credit̃ ⁊ tñ eius scripture credit̃: qꝛ rõ diuersitatis est in ꝓmptu. nã nõnius apposuit testes ꝑ quos poterit ꝓbari ꝙ ꝑs solũ apposuit sigillũ suũ qõ est in facultate sua nec põt reꝓbari. ⁊ si diceres ẽt ꝑs põt apponere testes sicut nõnius. rñdeo q᷑ notar⁹ est ad hoc officiũ electus ⁊ approbat⁹. nec est verisile q᷑ cõmittat falsuꝫ cũ sit persona media. ordinar⁹ vꝰ nõ est ad hoc deputat⁹. Itez nõ est ꝑsona media cũ plerunq᷑ ꝓp multa ꝛminentia capiat odiũ subditoꝝ actiue ⁊ passiue ꝺ accu. q̃lit. el. ij. ⁊ sic qñq᷑ vellz vlcisci qõ nõ est ꝓmittendũ. Itez officiuꝫ notarioꝝ est exoꝛbitãs ⁊ supꝛanaturalit̃ scriptura sua facit fidẽ iuxta nõ. ꝓ Inno. in.c.cũ. ꝓꝺ. tabellio de fi. instru. ergo nõ ꝺz hoc extẽdi ad ordinarios. satis est q᷑ ipsi hñt officiũ iudicandi. nõ. n. cũ hoc debent habere officiũ attestãdi. ar. in.c. forus. de v̄. si. ⁊. iiij. q. iiij. c.i. nõ ob. c.ij. de fi. ĩstru. vbi tex. facit mentionẽ de inscriptione ⁊ nõ de subscriptione. dico n. q᷑ v̄. iscriptiõe. largo mõ sumit̃. nã oẽs iscripti ꝓsit dici subscripti quasi intus scripti. Tertio dico in cõclusione q᷑ tales lr̃e faciunt fidez tã in spectantib⁹ ad officiũ suũ q̃z ĩ alienis negocijs. hoc ꝓbo ꝑ. d.c.ij. ꝺ fi. instru. vbi tex. indistincte loquens eqꝑarat eas instrumẽto ꝑfecto manu tabellionis. ad idem. d.c.cũ a nobis. v̄. neqz. ꝓ hoc qõ ponũt domini[a] de rota de cis. cccij. vbi dicũt q᷑ ẽt in ꝓiudiciũ aplici spectãtis faciunt fidẽ tales littere a testib⁹ vel notario subscripte Et nõ q᷑ vtunt̃ v̄. subscriptiõe. facit ꝓ bis que dixi ĩ ꝑce. arti. Dixi q̃rto q᷑ faciũt fidẽ taz in leuib⁹ q̃z in arduis. hoc ꝓbãt q̃ statiz dixi in ꝑcedẽtib⁹ q᷑ genera liter loqtur. Dixi qnto q᷑ ꝓbant siue sint ꝓmulgatorie seu dispositiue. ꝓmulgatorie sunt lr̃e q̃ aliqd ꝓmulgauit seu disponũt. exemplũ ĩ litteris ꝓmulgãtibus excõmunicatiõez. Itẽ in litteris citatorijs seu sentẽtiã aliquaz cõtinẽtibus ⁊ similib⁹. hoc ꝓbat̃ hic ⁊ in.c.ij. de dila. ⁊ in.c. quoniã in fi. ꝛz intellectũ quẽ statiz dabo ad illud. c. ⁊ in. d.c.cũ a nobis. ⁊.c.ij. de fi de instrumẽ. dum generaliter loquunt̃. Dixi sexto idem si sint testimoniales[b] attestantes tamen factũ de presenti ꝑm datã litteraꝝ dicunt̃ testimoniales qꝛ attestantur aliqd factũ vel nõ factũ. puta q᷑ ticius ꝓmutauit bñficiuꝫ cuz sempꝛonio vel q᷑ mutuauit illi x. vel simile. hoc ꝓbat̃ in preale. iurib⁹ generaliter loquentib⁹ ⁊ sentiunt do. de ro. decis. cccij. ꝑalle. ⁊ maxime ꝓbatur in. d. c.ij. vbi tales littere instrumento publico eqparant̃. Septimo dicit̃ in conclusione siue cõtineãt iudicialia siue extraiudicialia. istud ꝓbat̃ ꝑ. d.c. quoniã. in fi. dũ presupponit q᷑ citra notariũ ⁊ duos viros idoneos possiunt acta ꝓbari ꝑ legitima documẽta. sed tales littere sic sigillate ⁊ subscripte obtinẽt vim publici documẽti. vt. d.c.ij. ergo ⁊c. non tamen credo sufficere litteras sigillatas sine subscriptione testiũ. qõ ẽt apte sentiũt do. de ro. in. d. de cis. cccij. licz qdam teneãt ꝓtra. sed primũ ẽ veri⁹ ꝑ rationes quas supꝛa dixi in secunda parte cõclusionis ⁊ ex mente illius. c. qñ. dũ notat falsam assertiõz iniqui iudicis q̃ satis adesse põt in litteris remota subscriptione testiũ. Octauo dicit̃ q᷑ sine subscriptione testiũ nõ credat̃. hoc ꝓbat̃ ꝑ ea q̃ supꝛa dixi ĩ secũda parte cõclusionis. Nono dicit̃ q᷑ fallit in casib⁹ supꝛa exceptis ꝑ Jo. cal. nam vt patet in eis subscriptio testiũ in illis nõ regrit̃. Nunqd aũt hoc sit indistincte verũ in snĩa excõicationis statim dicã declarata ꝑus tota ꝓclusione. Decimo ꝺ̃ in ꝓclusione q᷑ in casib⁹ exceptis credit̃ sine subscriptõe ẽt si sint lr̃e testimoniales de ꝑterito. hoc ꝓbat̃ in.c. cure. xi. q. iij ⁊ i.c.i. de treu. ⁊ pa. ⁊ de rap. c.i. ⁊. lxxij. ⁊. lxxiij. di. ꝑ totũ in lr̃is de ordinibus q̃ sunt de ꝑterito vel de bona ꝙuersatõe in ꝑteritũ ⁊ silib⁹ q̃ sũt modici ꝓiudicij.

Undecimo ⁊ vltimo ꝺ̃ q᷑ sine sigillo ⁊ subscriptione nõ credit̃ ẽt in casib⁹ exceptis nisi aliter ꝓstet eas esse ordinarij. hoc ꝓbat̃ per id qõ dixi supꝛa in pma pte cõclusionis. sed si ꝓstat eas eẽ ordinarij ꝑ modi citatem ꝓiudicij credit̃. nã sigillũ apponit̃ vt detur fides q᷑ scriptura sit sigillantis. si ergo aliter cõstat nõ est vis qd ex eqpollentibus fiat de testi. ꝛz ex q̃daz. l certũ. ff. si cer. pe. Sed nũc q̃ro nũqd indistincte credat̃ lr̃is sigillatis sine subscriptõe testiũ vidisti supꝛa opi. sup gl. ⁊ Jo. an. ⁊ Jo. cal. vident̃ acqescere illi opi. vt ĩdistincte faciãt fidem si sint ꝓmulgatorie: siue opponat̃ in viz pẽptorie: vtputa qꝛ ãnullat actũ ea ꝓbata. vt qꝛ collatio beneficij facta ea pẽdente. siue opponat̃ in viz dilatorie vt qꝛ opponit̃ ad effectũ repellẽdi actorẽ in iudicio. secus si sint testimoniales Do. an. ẽt videt̃ tandẽ tenere vt indistincte ꝓbent si ue tractet̃ de leui siue de modico ꝓiudicio. satis enim est q᷑ id qõ ꝓcipaliꝝ ꝓtinet nõ ẽ in se magni ꝓiudicij: qꝛ excõicatio est medicinalis ꝛz aliquo accidẽti ꝓsiderato posset esse magni ꝓiudicij. Debeni⁹ eni ꝑm euz attendere id qõ ꝓcipaliꝝ submittit̃ in lr̃is non qõ in ꝑtiam venit accidentaliter. l. i. ff. de auc. tu. ⁊ hoc in ꝓmulgatorijs. In testimonialib⁹ de ꝑterito Inno. ꝛz q᷑ faciãt fidẽ in extraiudicialib⁹. vt. s̃. dixi. d. An. dixit q᷑ in his in qb⁹ exigit̃ q̃lisqualis ꝓsumptio credit̃ istis lr̃is testimonialib⁹ puta vt vitet̃ excõicat⁹ extra iudiciũ. ⁊ ꝓcedit opi. Inno. in alijs vero ꝓcedit alia opi. Ego indistincte tenerẽ qõ. s̃. dixi in ꝓclusione. vt si tractet̃ de modico ꝓiudicio credat̃ lr̃is sigillatis sine subscriptione. als secus ꝛz contineant excõicationẽ. pondero. n. rõnez quare nõ credit̃ sine subscriptione que militat ẽt in excõicatione si ꝓducit̃ in facto arduo. Quid enim si ordinarius volens cassare electionẽ factã de inimico suo facit ꝓduci lr̃as suas ꝓmulgatorias excõicationis falso cõfectas dicemus ne illis fidem eẽ adhibendã si neget maxime si concludat irregularitas illi⁹. vt qꝛ ꝺ̃ celebrãsse pst datã illarum litteraruz. certe nulla eqtas hoc patitur ⁊ multũ reſistit mẽs illius. c. qñ. hoc aũt. c. ⁊.c. cure ⁊.c.i. de treu. ⁊ pa. ⁊ cõsilia loquunt̃ in actu modici ꝓ iudicij. ⁊ hec sufficiant quo ad lr̃as ordinarioꝝ. Uenio nunc ad lr̃as delegatoꝝ nunqd credat̃ ipsoruz sigillis. vide Posti. in.c. pe. de pur. ca. ⁊ Lopo. in.c. caplin de rescrip. ⁊.c.i. de elec. li. vi. ⁊ maxime verit̃ dubiũ sup remissione cause sibi cõmisse quã faciunt doc. nostri vt Jo. an. Cal. do. ant. cõiter sequunt̃ dictuz Guil. in spe. in ti. de remi. §. vtile. v̄. sed nunqd vbi dicit q᷑ sup remissione facta credit̃ vt sic superior possit ꝓcedere ad vlteriora. sup ꝓcessu vo ibi facto vt q᷑ sic vel sic fuerit factũ non credit̃ si illud fuerit iudiciale ꝛz oꝛ q᷑ illud cõstet ꝑ legitima documẽta. ĵ. e. qñ. nisi in lr̃is pape diceret̃ qcqd ãt sup hoc feceris nobis ꝑ lr̃as tuo sigillo sigillatas referas ⁊c. tunc. n. credit̃ nõ virtute lr̃arũ ꝛz virtute ꝓmissionis facte. facit de testib⁹. c.cũ clamor. Si vero fuerit extraiudiciale. puta qꝛ executus fuit ministeriũ sibi ꝓmissuz ⁊ sibi credit̃ ex quo ꝓstat de sigillo suo qꝛ agit̃ de modico ꝓiudicio qꝛ ptes pñt coꝝ supioꝛe iusticiã ꝓsequi ⁊ dicit q᷑ sic ẽuat curia. Breuissime dicerẽ q᷑ ĩ oib⁹ casib⁹ in qbus. s̃. dixi nõ credi ordinario mlto fortiꝰ nec delegato. ar. c. qñ. ĵ. e. In casibus in qbus dixi credi ordinario dico credendũ delegato si bz sigillũ aucteticũ ⁊ hoc ĩ spectãtib⁹ ad officiũ suuz. In alijs aũt censeri ꝺz ꝓuata ꝑsona. ar. in. l. i. ff. de offi. eius cui mã. ẽ iur ⁊ de offi. dele. sane. Uenio ad litteras arbitroꝝ qbus ꝑm cõez opinionẽ fides nõ adhibet̃ nec bz dubiũ ꝑm Jo. an. quo ad casuz nr̃um cũ arbi

a Et vide omnio dominos de rota de cis. cccxlj. i ordie meo nouissimo vbi hoc q̃pliat. Et an credat̃ litteris epi scopi dicẽtis se instituisse aliquez in beneficio ad ꝑsentationem talis patroni. vide per do. de ro. deci. ccccliij. in ordie meo nouissimo

b Et an credat̃ litteris epi scopi in factis beneficioꝝ si narrat solẽnitatem presentatiõis ꝑsisse. vide elegantissime et copiose ꝑ Ro. i. l. sciẽdum. in. x. q. prin. incipi. quero quid si cõstat clericum per episcopũ.

ter ex volũtate adit⁹ ex ꝓmiſſaria ptãte excõicare nõ poſſit: vt nõ.in.c.i.de offi.or. Idem dicit quo ad alios caſus p.l.ne in arbitris.C.de ar.nec mirũ ꝑm eũ cum ẽt infamis poſſit eẽ arbiter.ff.de arbi.l. pedius.§.pui.ꝛ.iij.q.vij.§.tria.ꝛ talium litteris credere abſurdũz eẽt.nec ob.j.de teſti.pñtata.qz ibi factum narrat qđ ſatis placet:qz arbiter nõ eſt publica ꝑſona nec gerit officiũ publicũ.ideo idẽ dicendũ de eo ſi cut de lr̃is ꝓuatoꝝ:de quoꝝ litteris pleniſſime dicetur in.c.ij.de fi.inſtr. Quid aũt ſi iudices ſunt pluresnunqd eis credat.dic vt nõ.ꝛ dicã in.c. qm̃.j.e.ꝛ.c. cũ a nobis.j.de teſti. Et qd de lr̃is pape:dicẽdũz vt in cle.vna.de ꝓba.aliqd dico in.c.fi.de ſuc.ab inte.

Nunc veniam⁹ ad ſcm̃ paſſum ꝓncipalez h⁹.c. vz ad effectũ excõicatiõis circa ꝓcuratiõis actũ. Et circa hoc glo.fi.colligit duo ex tex.ſatis lenia.primũ q tr̃s ꝓcuratiõis facte attẽdendũ eſt. Scõo colligit ar.q excõicat⁹ ad ĩpetrandũ nõ eſt admittẽdus ꝛc. de hoc vltimo dic vt hodie bẽs in.c.i.de reſcrip.li.vj Circa pmũ nõ videt gl.ponderaſſe tex.q ponderat tr̃s aſſumptiõis mãdati.nõ aũt tr̃s ꝓſtitutiõis:ſz vt materia bẽatur fil'attẽdẽda ſunt q̃ttuoꝝ tpa. Primũ qñ erat excõicatus tpe ꝓſtitutiõis ſed tpe aſſumptionis mãdati ꝛ exercitij erat abſolut⁹. Scõz ecõtra qñ tpe ꝓſtitutiõis nõ erat excõicatus:tpe vo aſſumptionis ſic. Tertiũ qñ erat excõicatus tpe conſtitutõis ꝛ tpe aſſumptiõis ſz tpe exercitij erat abſolut⁹. Quartuz qñ vtroq tpe erat abſolut⁹ ſed tpe exercitij erat excõicatus. Venio ad primũ. Ber.ꝛ Jo.an.poſt eũ dicit nõ valere cũ ꝓſiderem⁹ iniciũ.vt in glo.pro hoc facit.qz capacitas ꝛ habilitas req̃runt reſpectu acq̃ſitionis fiende ẽt reſpectu ipſius delationis tr̃is ſeu ꝓceſſionis:vt in.§.i extraneis.inſti.de ber.q̃li.ꝛ dif.ꝛ in.c.dudũ.de ele.ꝛ in.c.ſi eo tpe.de reſcrip.li. vj.ꝛ.c.auditis.de ele.cũ multis ſilib⁹. Sed circa hoc ꝓ declaratiõe huius arti.ꝛ totius materie q̃ritur an excõicatio inficiet ipſo iure actũ cõſtitutiõis:vt ſic nihil acq̃rat conſtituto.anvo req̃rat exceptio tpe exercitij. Jnno.ſentit hic q req̃rat exceptio.alꝫ tenẽt oĩa geſta ſicut tenerẽt cũ actore excõicato añ repulſionem.vt in.c.pia.de excep.li.vj. Spe.in ti.de ꝓcu. in pn.tz ꝓceſſuz nõ valere cũ excõicato tpe ꝓſtitutionis:lz ſecus ſi fuiſſet excõicat⁹ poſt.ꝛ hoc videt tenere Jo.an.d.An.Cal.ꝛ cõiter doc.ꝛ iudicio meo de hoc videt hic caſus.nã hic nõ dicebat q eẽt excõicatus tũc ſed q eẽt excõicatus tpe aſſumptiõis officij: qz tũc nõ tenuit ꝓcuratoris conſtitutio:ꝛ iõ nunc nõ dz admitti:lz nunc ſit abſolut⁹.ꝛ ſic geſta cũ iſto non debẽt tenere ſicut nec geſta cũ falſo ꝓcuratore de reſcrip.ex parte decani.de ꝓcu.ex inſinuatõe.ꝛ in.c.in nr̃a.l.licet.ff.de iudi.cũ ſi. Et hoc ſing.nota qz mltũ limitãt nõ.in.c.vitatis.de do.ꝛ ꝓtu.ibi enĩ cõcluſum fuit q excõicat⁹ põt alijs obligari ꝛ aliũ ſibi obligare lz exercitiũ actionis ſit ſibi interdictũ tpe excõicationis.ꝛ tñ vides hic q licz ꝓcurator obligeꝫ alteri ꝛ aliũ ſibi obligat nihilomin⁹ non tz act⁹.ꝛ hoc ideo qz hic deferꝫ ſibi officiũ ſaltẽ publicũ auctoritate.ff. de ꝓcu.l.i.cuius nõ videt capax.vt plenius dixi.ſ.ĩ quodã notabili. Sed z̃ hoc ꝛ z̃ tex.op.intelligendo q tpe aſſumptiõis mãdati eſſet abſolut⁹.d.c.lz. de ꝓcu.li.vi.vbi patet q ſi ꝓcurator cõſtitut⁹ ſemel diſſenſerit nihilomin⁹ põt poſtea ꝓſentire dño in eadẽ volũtate pmanente.ad idẽ.l. obſeruare.ff.de of. ꝓcõ.vbi delegatio fcã ꝑ ꝓcõſulẽ añ ĩgreſſuz ꝓuincie q̃ tũc nõ valuit ꝙualidaꝫ tpe ingreſſus ipſi⁹ ꝓcõſule ĩ eadẽ volũtate manẽte.ergo idẽ dicẽdũ in caſu nr̃o q lz ĩpedimẽtũ eẽt tpe conſtitutõis exquo nũc erat abſolutus tpe aſſumptõis conſtituẽte in eadẽ voluntate manente debet cõſtitutio cõualidari.ꝛ idẽ erit dicendum qñ erat excõicat⁹ tpe ꝓſtitutiõis ꝛ aſſumptiõis exquo nunc eſt abſolutus dño in eadẽ voluntate manente. Vin. Spe. Ab. Jo.an.ꝛ Spe.de ꝓcur.poſt prin.tenẽtes pmã ptem rñdent ad r̃ia q in.d.c.lz. actus cõſtitutionis tenuit a ꝓncipio.nec deſit valere ꝑ diſſenſum ,ꝓcuratoꝝ merito dño in eadẽ volunta/te manente cõfirmaꝫ.ad.l.obſeruare rñdent q delegatio nõ fuit ibi ex toto nulla qz ,ꝓconſul ibi ante ingreſſum,ꝓuincie bẽbat iuriſdictõez ſaltẽ in habitu.vñ potuit illã tranſferre.ad hoc qđ nõ.in.c. paſtoralis. §.i.de reſcrip.ꝑ ingreſſuz ergo ,ꝓuincie aſſumit exercitium iuriſdictõis ꝛ illud delegato ꝓticipat ſi illũ non reuocat ex vi ꝓcedentis hĩtus.ſed in caſu nr̃o act⁹ cõſtitutionis fuit nullus cũ incapacitas eẽt tpe delatõis vel vtroq tpe.ſ.delatiõis ꝛ ſuſceptiõis. ad hoc iura ſuperius alle. Itẽ dic clarius ꝛ melius ad.d.c.lz.q ibi voluntas ꝓſtituentis nõ fuit erronea:iõ data ꝓſeuerantia potuit ille acceptare quandocũ qz ar.eoꝝ q̃ le.ꝛ nõ.in.c.ſi tibi abſenti.de ꝓben.li.vi.ſed in cãu nr̃o fuit erronea.aut reſpectu facti qz credebat illum nõ excõicatũ.aut reſpectu iuris:qz putabat excõicatuz poſſe ꝓſtitui ,ꝓcuratorẽ.vnde ſupueniẽte abſolutione cõſtituens videt ꝓdurare in poze ꝓſenſu erroneo:merito ex ſola noua ſuſceptione nil agit in.c.i.ꝛ in.c.,ꝓpoſuit de cõiu.ſer.ꝛ nõ.in.c.i.de eo q dux.in ma. Et ꝑ nõ.in dictis iurib⁹ vr̃ inferẽdũ.q ſi cõſtituens nũc certificat⁹ de abſolutiõe ꝓſeuerat ĩ ſua volũtate q tũc ex noua volũtate iſte põt acceptare de nouo.qđ ſatis p.ato veruz ẽt ſine exꝑſſo ꝓſenſu licz do. an.videat hic requirere patientiã ꝛ exꝓreſſuz cõſenſuz p⁹ abſolutionẽ.ſed tũc nulluz eſſet dubiũ.vñ puto ſufficere tacitũ mõ ꝓdicto.facit qđ dixit Jnno.in c.ex parte decani.de reſcrip. Idẽ dic ſi ꝓſeuerans in ꝓſenſu erroneo ex poſtfacto ratũ habuit geſtũ ꝑ iſtũ noie ſuo:qa qs põt ex poſtfacto ratificare geſta ſuo noie vt in regula rati de re.iu.li.vj.ꝛ.l.lz.C.de ,ꝓcu. ꝛ.l.licz.ff.de iudi.qđ hic voluit Jo.cal. Et ex predictis nũc patet deciſio ad oĩa mẽbra ꝓdicta.ſiue ergo ſit excõicatus tpe cõſtitutionis ſiue tpe ſuſceptionis ſiue vtroq tpe impediꝫ validitas,ꝓcuratiõis:qz cauſaꝫ ex ꝓſenſu vtriuſq .data ergo ĩcapacitate in altero nõ valz. facit.c.ei cui.de ꝓben.li.vi.ꝛ.d.§.in extraneis.niſi ratificeꝫ ex voluntate cõtinuata mõ ꝓdicto ꝛ ita cõiter teneꝫ hic. Ultimo mẽbro qñ tpe cõſtitutionis ꝛ tpe aſſumptionis erat nõ ligatus ſz tpe exercitij repit ligat⁹.diẽ Jo.an.ꝛ bñ',ꝓcuratoriũ valere ſz q̃ẽdiu ſic ligat⁹ manet nõ,ꝓcedeꝫ cũ ipſo ſz cũ fuerit abſolut⁹ vteꝫ ꝓrio,ꝓcuratorio r̃pelliꝫ ergo boc caſu ꝓp cõionis piculũ:ſz nõ ꝓp defectũ ,ꝓcuratorij de excep.pia li.vi. Sed dubium eſt nunquid boc ,ꝓcedeꝫ indiſtincte ſiue ſit ꝓro parte rei ſiue ꝓro parte actoris.videt.n.q excõicatus poſſit eẽ ,ꝓcurator ꝓro parte rei cũ ipe reus poſſit eẽ in iudicio.de iudi. intellexim⁹.ſz cõiter teneꝫ oppoſitũ vt indiſtincte repellaꝫ qz reus eſt neceſſari⁹ nõ mirũ ſi admittiꝫ quinimo ſm vnã opi.dz tunc reſpondere ꝑ ,ꝓcuratorem d.c.intelleximus.ſaltẽ de neceſſitate vt ibi.,ꝓcurator vero eſt voluntari⁹ quo caſu ceſſat rõ.c.intellexim⁹.

Sz annecto qõnẽ notabilẽ.nunqd geſta cũ iſto,ꝑ curatore excõicato ſint indiſtincte nulla.vide ſi excõicatio ſupuenit actũ ꝑfectũ ꝓſtitutionis ꝛ aſſumptõis tũc puto valere geſta anteq̃z repellaꝫ p.c.pia pal.qz in iſto nõ defuit ptãs ſz ſolũ poterit repelli ꝓp cõionis periculũ.dubiũ vo ẽ eo caſu quo ꝓſtitutio nõ valuit impediẽte excõicatione. Jo.an.ſcrit hic poſt ſpe. in loco palle.q nõ tz.ꝛ.ſ.tetigi.ſz Jo.cal.hic aliter diſtinguit dicẽdo q ſi erat publice excõicatus nõ valuit ꝓſtitutio nec ea q̃ poſtea fecit de re iudi.ad,ꝓbandũ. Idẽ ſi erat occultũ ſz ꝓſtituẽs ſciebat eũ excõicatũ q̃ztũ ad ea que tẽderẽt in fauorẽ ipſius ſciẽtis.ſi aũt ignorabat ꝛ ille erat occulte excõicatus tũc tenẽt geſta ratiõe publici officij.ar.in.d.c.ad,ꝓbãdũ.ꝛ.l.barbari⁹.ff.de offi.pre.ꝛ ſic dicit ſe itelligere nõ.in.c.ſi.

a Et ad de qō nō. Bar. in l. istitutio talis. in fi. ff. de qdi. insti. vbi ponit vtrum valeat constitutio ꝓcuratoris cū dīs dicit ꝓstituo illum quē ticius nominabit & ille q habz noīare est inhabilis.

b De hoc vide p Imol. i. d. cle. si religiosus. in vlti. col.

c Quot modis dicant verba directa vl obliqua vide p bar. to. i. l. ij. circa prin. C. cō. delega.

Et adde hic do. an. in v. nota vnā practicaz ibi mere directaz & idē videtur sentire do. an. in c. raimutius. i. xxij. col. ō testa. dū dicit q dō substitutō directa nō ciuilis qñ verba substitutus sonāt q substitutus a se capiat nō ex manu alicuius. Sz hoc vbum ꝺuoluerit hic positū videt tale Sz Bar. in l. centurio. circa fi nē. in v. vij dubitat. ff. ō vulga. & pu. dicit q vbū ꝺuoluerit ē cōe vbum. Et idez tenet Bal. in l. lucius. in prīc. ff. de vul. & pu. & Ioan. de ancha. i reperi. circa pn. & bal. ī l. iam hoc.

de, pcu. hoc nō placet hic do. an. qz officiū ꝓcuratoris nō est publicū sz priuatū iō nō debet eē dīa inter publicū & occultū. de do. & ꝓtu. veritatis. de elec. nihil. allegat, p hoc vltimo expressaz theoricā Inn. ī. c. cū dilectus de ꝓsue. & Jo. an. in. c. i. de rescrip. li. vj. & iō indistincte putat do. an. gesta nō valere. qō & mihi satis placet. ꝓ hoc allego bo. tex. cū materia sua in l. i. ff. qō cum fal. tu. vbi pz q gesta cū falso tutore q putabaꝫ ver⁹ non habent rata nisi iudex a principio aliter decreuerit. qō an, pceꝺat in, ꝓcuratore ibi nō. ꝓ Bar. Ex his sing. nō. id qō dicit de gestis rōne publici officij valere, pcedit in officio publico auctoritate & vtilitate. sec⁹ si eēt publicū auctoritate: & vtilitate priuatū: vt officium tutele, pcu. & filiuz qō nō. Dicere s tu q̄re valēt gesta cuz actore excōicato anteq̄z repellaꝫ. d. c. pia. & non fic cū, ꝓcuratore excōicato. rīdeo q ī ipso dño nō deest ptās agēdi sz poterat repelli pp cōionis piculū. Si ergo nō fuit repulsuz tenēt gesta sic̄ si de fcō cōtraxisset vt nō. in. c. veritatis sed in excōicato q fuit ꝓstitut⁹, ꝓcurator deficit ptās agēdi cū nō valuerit ꝓstitutio vt. s. dictū ē. Sed q ro de qōne nō minus dubitabili & notabili. nūqd ex cōicat⁹ de fcō ꝓstitutus, ꝓcurator cū prāte substituēdi possit valide aliū substituere. Jo. an. instat hic & ī glo. in cle. religiosus. de, pcu. & videt ꝓcludere q eo casu quo ꝓstitutio est nulla pp incapacitatē ipsius cōstituti nō pōt etiā substituere: vt. d. cle. religiosus. secus si eēt, ꝓcurator: lz pp excōicationē posset repelli ab agēdo: vt qz fuit excōicatus post assumptionē mādati. Jo. cal. fateꝫ pīmū qñ simplr fuit data ptās substituēdi. secus si fuit deputat⁹ nudus minister ad eligēdū siue noīandū aliquē quē ex tūc dīs ꝓstituebat ar. i. q. i. si fuerit. quasi sentiat q hoc vltimo casu videat & sit cōstitutus nó ab excōicato sz ab ipso dño. ꝓ quo optime facit. l. cū pr̄. §. hereditatē. ff. de le. ij. vbi p deportationē nō amittit qs ptātem eligendi seu nominādi sic nec p excōicationē. Do. an. vr̄ velle q ēt simpliciter dat⁹ ad substituēdū possit substituere: qz dare mādatū ad substituendū & substituere expediť p viā ꝓtract⁹: sz excōicat⁹ valide ꝑbit fm cōez opi. nō. in. c. veritatis ꝑalle. Sz certe hec sua opi. mihi nō placet qz in iudicio quasi ꝑbimus. l. iij. ff. de pecul. & tñ nō valent gesta cū excōicato, ꝓcuratore ꝓstituto. vnde credo q excōicat⁹ nō pōt cōstitui, ꝓcurator ēt ad negocia qz uō vr̄ capax officij publici saltez auctoritate vt supra dixi lz ex rōne do. an. vr̄ inferendū q posset cōstitui, ꝓcurator ad negocia. qō nō placet vt supra dixi. nā ꝓstitut⁹ ad iudicia ꝓstituit ad q̄si ꝑbendū: & tñ nō valet vt hic & supra dixi. ita & fortius si ad vere ꝑbendū cū vtroqz casu subsit eadē rō Ultimo q̄ro an excōicat⁹ b possit esse, ꝓcurator pro suo ꝓsorte. Jo. an. vr̄ dubitare q possit alleg. cle religiosus ꝑal. vr̄ tñ postea sentire ꝑnū & hoc aptius tz do. an. mouet qz cōsortiū litis nō supplet inhabilitatē psone quo ad excōicationē qz hoc casu nulla subest necessitas agendi vel defendendi pro cōsorte nisi eēt cā indiuidua: qz tūc ex psona sua posset defendere consortē absqz aliquo mandato. l. ij. §. ex bis. ff. de ver. obli. sec⁹ in religioso q pōt ēt esse pro casu, ꝓcurator pro cōsorte: qz ex quo bz pro se esse in iudicio nō impediť cōtēplatio si est pro cōsorte. Ego allegarē aliā rōnē in excōicato vt repellaꝫ duplici rōe. prima qz vt supra dixi incapax est huius officij & non pōt negari qn pro parte consortis assumat negociū & officiū, ꝓcurandi. Itē in odiū sui vt cuz videat se repelli ab oī actu citius inducaꝫ ad satisfaciēduz, ꝓ quo fuit excōicat⁹. ar. c. pia ꝑalle. Si fui, plixus fuz excusand⁹ pp, plixitatem materie que quotidie est in vsu.

n presentia

Casus. Dubia, ꝓbatio non relevat probantem. sic summatur cōmuni

ter. Ego summo pinguius euacuando & enucleando totū tex. Si rogat⁹ restituere totā hereditatem eo sine liberis decedente itret monasteriū euanescit fidei cōmissuz & hereditas applicať monasterio. nec ad īualidandū ingressuz sufficit, ꝓbare minorē etatē tpe ingressus si ex aduerso geminat⁹, ꝓbet ingressus. b. d. itelligēdo q fuit hec substitutio fideicōmissaria. si vo fuit directa summa fic. Substitutio facta filio eo decedente sine liberis euanescit p ingressuz monasterij. Et tūc adde id qō est ī pmo summario ibi nec ad īualidandū ingressuz & c. vsqz ad fi. & vterqz intellectus ē verus in se. dico tñ q prim⁹ intellect⁹ est vior q hec fuit substitutio fideicōmissaria. lz. d. Ant. hic dicat q fuit ꝓpēdiosa. & q illud sit verbū directum deuoluerent & c. sed pro prio dicto allego tex. aptuz in. l. heredib⁹. §. i. ff. ad tre. vbi hoc dicit Rai. & idez dicit tenere Hosti. in sum. de testa. ex quo aliqs ē instituť. secus si nullo instituto qs diceret volo q bona mea deuoluant ad talē. & de hoc ibi latius. Diuidiť principaliter in tres partes. In prima processus narratio. In secūda ibi dilect⁹. auditoris diffinitio. In tertia ibi nos. diffinitionis ꝓfirmatio. ¶ Pria sub diuidiť in quattuor. nā primo ponit actoris petitio. secunda ibi verū. rei rīsio & recōuentio. tertia ibi ad hoc. actōis replicatio. quarta ibi verū. rei duplicatio

Cāus lr̄alis. Inter. B. & B. frēs ex vna parte & monasteriū casinēn. ex altera vrebať q̄stio sup bonis q. A. frīs dcōz. B. & B. Datus fuit eis qdaz cardinalis auditō corā quo dci frēs, pponebāt q cū. A ff ipoz ꝓderet testm̄ ℔. filiū suū in beredē instituit & ei pcepit vt si absqz liberis decederz ad ipos bona deuoluerent ipsi⁹ vñ postulabat oīa illa sibi restitui que monasterium de bonis illis detinebat: & petebat monasteriū illud cōpelli vt de cetero ipos sup bonis illis nō molestaret. Sindicus vero monasterij, ppo fuit ex aduerso q p̄dict⁹. ℔. se & sua obtulerat monasterio vñ petebat oīa que de bonis ipius. ℔. inaserāt restitui monasterio & sup alijs silentiū ponī. ad hoc dcōz frum pars replicabat q dict⁹. ℔. oblationis sue tpe fuerat minor annis & illud fecerat fer nore infirmitatis: & post cōualescētiam qō fecerat revocauit. An cū fine liberis decessisset ad ipsos erant bona ipius deuoluta. Ad hoc rīdet sindicus monasterij q lz dictus. ℔. de monasterio recessisset eidē postmōz obtulit se & sua firmās, ꝑō iuramēto q vlterius ꝑ oblationē suā nō veniret. Unde cū idē. ℔. bis obtulerit se & sua, bona dcō monasterio: nec ex aduerso, ꝓbet q tpe vtriusqz, ꝓbationis fuerit minor annis: talis, ꝓbatio monachoz, ꝓbationē nō elidit qz & si fuit minor annis tpe prime electionis tpe secūde maior potuit extitisse. ¶ Preterea verbū illud minor ānis duob⁹ modis pōt intelligi. Unde verbū dubiū intētioni monasterij nō nocebat cuz infra. xxv. ānos teneret donatio maxime iuramēto firmata nec intelligendus erat dictus. ℔. decedere fine liberis q monasteriū sibi instituerat beredē. bis & alijs ꝓsideratis B. sci eustachij diaconus cardinalis videns q sindicus monasterij plene fundauerat intentionē suā & ex aduerso nihil, ꝓbatū fuerat de mandato dñi pape sententiā, pnulgauit p̄dictis. B. & B. silentiū iponēs sup bis q̄ a monasterio postulabāt: & ꝓdēnauit eosdē ad restitutiōz illoz q̄ de bōis p̄dicti. m. occupauerāt & d. papa hāc sniaz cōfirmauit. Ber. ¶ Nō. j. q cō sortes eiusdē litis pñt ex eodē libello reum ꝓuenire & ꝓnter tot⁹, pcessus iudiciari⁹ fiť sup vtroqz fundari.

¶ Nō. ij. fm vnū intellectū q, pcedit iste libellus peto oīa bōa q̄ tibi obuenerūt ex hereditate taliś alr bona nō specificādo. hoc, pcedit idubie si intelligaꝫ tex. q isti agebāt petitione hereditatis: qz cū hec sit actio vlis nō est necesse aliqd exprimere nec ī pncipio nec in, pgressu iudicij: sed tñ executionis tpe. l. iiij. ff. de

de vul. & pu. Et adō hic q ista verba sequaꝫ reuertatur vel restituatur nō sunt vba mere directa. ita Ang. in l. i. fi. ff. de dona. et de isto verbo deuoluaꝫ. vide oīno Bart. in l. ij. ad fi. ff. ō ali. & cib. lega. Et ō istis & silibus verbis que ponuntur ī institutionib⁹ an sint directa vel cōia vide plene p Bal. in. l. fi. in pe. & vlti. col. C. de sa. sā. ec. & latissime p Bal. & Soder. ī d. l. centurio Et i ista mātene menti banc doctrinam. nā vbicunq perceptio bz fieri de manibus alicuj⁹ nūq substitutō dicitur directa sed fideicommissaria fm Bar. in. l. si qs. in fi. ff. de vsu. leg. Et vtrū ista verba si filiꝰ meꝰ decesserit bona mea deneꝫ & distribuantur iter pauperes christi per tales fideicōmissarios meos ī telligatur facta substitutio directa vl obliqua. vide p Bar. ī l. pu-

blia.i pnc.ff. depositi.

a Adde q illud qđ dr q dubia p̄o batio nō re/leuat ,pbanr̄ē est vex qñ ,pbatō nihil ꝓcludit. Sz qñ necessa/rio altex du orū ꝓcludit quox alterū sufficit tunc ꝛleuat. ita di cit.d.an.in.c plerūq; ī fi. ō referi. Adde q dictuz testis dz de necessitate ꝓ cludere. l. si hoc.C.vnde cog.ꝛ.c. in p̄ sentia. de ꝓba. et ita hec duo iura in quadaz pul chra .q. alle. Bar.p ea ō cidēdo qđnē in.l.de mino re.§.tormen ta.in.vi. col. v.q̄ro .qd si testis dicat hoc audiui. ff.de qđ. p̄o hoc optime faē qđ singlr dicit bal.in.l vnica.in.xiij col.C.de cōfes.de cui⁹di/cto late scri/psit.d.Bar/tho de bell'. post Jmol.ī clc.j.ō hom. in.iiij.col.itē adde bar.i.l ij. in fi. ff. de duo.reis.vbi dixit q vba dubia testis semp intelligunt̄ ō ,pfe/rentē de quo dic se plē di/xisse in.l.iter stipulantē.ꝛ vide.d.ant.ī c.cām . circa fi.de rescrip. Et vide qđ nō.d. Bar. de bellēzi.p⁹ do.an.ī.c. cū clamō .circa pri.ō testi.ꝛ vide ēt.d.de ro.in antiqs deci. ccxx. q̄ icipit itē nō. allegādo ī/no.hic q dictū testis int̄ pretat̄ ō pro ducētē.ꝛ idē dicit Jo. de peti.here.dixi plene ī.c.ij. de libel.obla. si aūt intelligat̄ q agebat̄ rei ven.ꝛ q petebāt bona illa restitui respectu dñij tūc eēt iste tex. in hoc valde nō.ꝛ decide ret nō.p Jnno.ī.c.certificari.de sepul.vbi hoc dispu tat. Nō tertio reum posse dare in cā recōuentiōis libellū directe ꝓtrariū libello actoris.vide ad materi am nō.p Jnno.in.c.ex ꝓqōne.de rest.spo.ꝛ in.c.cū ꝓtingat.de offi.dele. Nō iiij.quē posse donare se ꝛ oia bona sua monasterio p modū cōuersionis licz aliter nō fiat mōchus.ꝛ erit iste ꝙuersus mōasterij ꝺz gl.fin.in.c.vt lex cōtinētie.xxvij.q.i. Itē iste talis est magis astrict⁹ mōasterio q̄z monachus.censeē.n.q̄/si seru⁹ mōasterij adeo q ēt cā maioris religionis nō pōt inde discedere ꝑm illā glo.fin.qdaz tñ in hoc vl/timo ꝓtra.vt nō.ibi Archi. Nō v.ex hoc ꝛ ex tex. casuz fingu.in quo qs pōt in vita se p̄uare facultate testādi donādo se ꝛ oia bōa sua loco religioso.p hoc arguit multū sing.bar.in.l.fi.C.de pac.q valet do/natio oium bonox facta ecclesie p̄ntiuz ꝛ futurorūz. ꝛ fic in fauorē ecclesie posset se p̄uare facultate testā di ꝺz nō itret religionē:qz sicut pōt fauore eccl'e dare se ꝛ oia bona sua ita ꝛ sua fine se. Et nō sing.illud di/ctū qz bar.de illo dicto nullā mētionē facit in.l. stipu latio hoc mō cōcepta.ff.de ver.ob.vbi tractat plene hāc materiā.posset tñ illud dictū mozderi:qz qñ con fert etiā se videt tūc mori cū p ingressum fingat moz tuus.xvi. q.i.placuit.l.deo nobis.C.de epi.ꝛ cleri. ideo non mirū si pōt donare p̄ntia ꝛ futura:qz etiā si exp̄resse nō donaret tacita tñ trāseūt in monasterium si aliter p̄ius nō disposuit.xix.q.vlti.qz.ingredienti bus.ꝛ in.c.si qua mulier.ꝛ in.c.nūc aūt.ꝛ in aut. in/gressi.C.de sa.san.ec.ꝺz hec rō cessat qñ nō itrat ipse monasteriū.sed ,p hoc dicto Bar.qđ est satis pium ꝛ fauorabile eccl'is ego allego glo.que hoc sentit ī.d c.vt lex ꝓtinētie.banc materiā latius attingā in.c.fi. de suc.ab inte. Nō quē licite oblatiōem suā posse iuramēto firmare nec ex hoc oriť p̄sumptio ꝺz recipiē tes tale iuramētuz q hoc fecerūt alliciētes eū pp sua bona tpalia bēnda.hoc dico ,ppter tex.valde singu. xx.q.iij.c.cōstituit. vbi dicit q si religiosi alliciūt ali/quē ad religionis ingressum pp sua bona tpalia bēn/da nullū inde cōmodū cōseq debent. Nō ibi cum ꝓstet q act⁹ in dubio nō p̄sumit̄ geminat⁹:ꝛ ideo qz facta nō p̄sumunt̄ nisi ,pbent̄.facit.c.cū in iure.de of fi.dele.ꝛ ,pbat̄ in.c.cū ioānes.de fi.instru.ꝛ hoc ve/rū nisi subsit cā vrgens p̄sumendi:vt est tex.nō.in.c. cū tu.de testi.vbi dicet̄ plenius. Nō fin.ex isto tex. q fundāti se sup certo actu satis est ,pbare bene illuz actū fuisse gestū:lz aliter non,pbet habilitatez p̄sone ad illum actū exercēdum. hic enī findic⁹ monasterij dūtaxat,pbauit illum obtulisse se ꝛ sua.ꝛ ex hoc p̄su/mitur illū fuisse idoneū respectu etatis ꝛ iudicij ratio nis adeo q asserēti ꝓriū icūbit on⁹ ,pbādi.ꝛ qđ plus est nō sufficit,pbare aliqd p̄sumptiue ꝺz istā p̄sūptōez ꝺz oz q ,pbatio ꝓcludat necessario sicut appet hic q aduersus illā p̄sūptionē q erat idone⁹ etate nō,pfuit illa,pbatio gñalis q erat minor ānis.qđ facit ad nō. p Jnno.in.c.inotuit.de eo q fur.or.rece.p Bar.ī.l sciēdum.ff.de verb.ob. Nō vlterius ex hoc ꝛ ex tex.q sicut ,pbatio ex parte actoris dz cōcludere ne cessario vt est tex.nō.in.l.mrem.C.de ,pba.ita ꝛ ex/ceptio ex parte rei vt hic ꝛ cōcordat.c.audiris de p̄e scrip.ꝛ pōt dici vtrunq; dictū ,pbari hic cū pp recō/uentionis actū isti frēs carnales eēnt actores ꝛ rei nec ad aliquē effectū sufficit illa ,pbatio generalis q erat minor annis:imo,pbata oblatione ex alia parte suc/cubuerūt tā in cā cōuentionis q̄z recōuentōis qđ nō

Itē ex p̄dictis ꝛ ex tex.colligo vnā notabilē limi/tationē ad illud dictū vulgare.dubia ,pbatio⁹ nō rele uat ꝛc.,pcedit.n.qñ ,pbatio est dubia in se ꝛ ex facto suo.sec⁹ aūt si offuscat ex ,pbatione exceptionis ad/uersarij.declaro hec,pbatio facta per istos frēs q il/le oblat⁹ erat minor annis erat in se fine facto aduer/sarij dubia qz nō cōcludebat necessario intentionem istox.ideo merito nō,pfuit eis ſz negari nō pōt quin aliquaten⁹ offuscauerūt ꝛ reddiderunt dubiā ,pbati onē monasterij sup oblatiōe facta.cū possibile potue rit eē q iste erat minor ānis tpe scōe oblatiōis:ꝛ tamē hoc nō sufficit ad tollēdam ,pbatiōem pfectā mona/sterij:qz vt dixi illa in se erat pfecta lz aliquaten⁹ offu scata p ,pbatiōem rei.satis enī est q ,pbatiōz penit⁹ nō elidit.ꝛ fic ,pbat iste tex.decisionē glo.sing.in cle. fi.de rescrip.ꝛ cōcordat.c.auditis.de p̄scri.ꝛz Bar. in.l.nō solū.§.ſz reprobari.ff.de op.no.nū.vbi sin. videt hoc dictū limitare vt,pcedat vbi nō p̄sumit̄ de/lictū.si aūt p̄sumeret delictū ꝛz q exceptio reddēs,p batiōem actoris seu accusatoris dubiā eā penit⁹ ex/cludit.ponit exēplū.statuto ē ipposita pena nobili ītrā ti palatiū nisi tpe ꝓcilij gñalis:accusat̄ nobil' q de mē se maij ītrauit palatiū ꝛ,pbatur.re⁹ ,pbat q die.xv. maij fuit fcm̄ ꝓciliū gñale.ꝛ fic ex cā p̄missa potuit ō mēse maij ītrare palatiū.Cōcludit ibi q,pbatō accu satoris tollit̄ p hāc exceptiōem dubiā cuz nō ,pbaue rit q illa die qua intrauit fuit factū conciliū generale. potuit.n.eē q intrauit p̄ius vel postea:ſz qz ex ꝓio p̄sumit̄ delictū vt euitet̄ hoc ꝺz p̄sumi q intrauit tpe licito.qđ ē valde fin.ꝛ ponit ad hoc mlta exēpla ꝛ iu/ra multa allegat.ꝛ facit illud qz in penis mitior inter/p̄tatio est facienda.l.pelt'.ff.de pe.regula in penis de reg.iu.li.vi.ꝛ in.c.cū tu.de testi.p̄sumptio.n.bonita tis q̄ est p̄o reo.de p̄sump.c.fi.facit p̄sumi actum eē gestū tpe licito.Ego addo aliā limitationē q ēt in ci/uilib⁹ qescente p̄sumptione delicti tollit̄ pfecta,pba/tio actoris si rei exceptio reddit illā equocā.exēpluz in terminis.c.monasteriū,pbauit riciū sempronij ob tulisse se ꝛ sua mōasterio tali tpe :re⁹ ,pbat q illo tpe erant duo q vocabant̄ hoc noīe.certe ex hoc tollet̄ il la ,pbatio actoris nisi aliter declaret̄ ar.l.duo sunt ti/cij.ff.de testa.tute.ꝛ.c.inter dilectos de fi.instru.ꝛ p̄ dicta sunt bñ nōnda. Nō vlteri⁹ aliud bonū dictuz q ,pbatio in genere facta nō ,pdest qñ q̄libz ſpēs ge neris nō cōseqt̄ illū effectū ad quē ,pponit̄.declaro. hic finit facta ,pbatio q oblator erat minor annis tpe oblationis.dicit tex.hic hoc nō sufficere cum duplici ter posset dici minor annis ꝛ añ.xxv.annū ꝛ añ.xiiij. Jn hoc vltimo intellectu seu in hac vltima specie p̄o batio cōcludebat ſz in alia non:qz minor.xxv.maior xiiij.pōt religionē intrare.de reg.c.i.li.vi.ꝛ idē dic in articulando seu excipiendo vt cogat̄ a principio spe/cificare.ꝛ fic nō in genere,pponere:vt est tex.nō.i.c. pia de excep.li.vi.ꝛ ibi nō glo. Si aūt a principio fu/it in genere admissus ad excipiendū seu ,pbandū ꝺz inspici postea ,pbatio.fi.n.est generalis nō ,pdest vt hic.fi aūt est spālis admittit̄.vt nō. Jnno.in.c.cetex de iudi. Et ex bis ꝛ ex tex.nō q,pbatio generalis nō declarat̄ ꝑm materiā subiectā seu intentionez arti culantis. Idē dico qñ gen⁹ ē simpliciter ,platū intel/ligit̄ a iure in potiori specie.vt si illud genus ,pferat̄ a testib⁹ nō capiat̄ in illa specie sed in nullo bēat rele/uare ,pbātē:exquo ī alia specie nō ꝓcludit intētū arti culātis. exēplū excipio ꝺz actorē q est excōicat⁹.ꝛ ita generaliter ,pbo excōicationē p testes.certe nō rele/uor qz possibile ē q sit excōicatio minor.vt.d.c.pia ꝛ in testib⁹ nō facimus interp̄tationē illā sicut si a iu/re illud verbū ,pferret vel a iurisperito.p̄o hoc tex. iuncta glo.nō.in.l.i.C.devsur. Ultimo nō ꝑm Jo. an.hic exp̄sse q[b] minor.xx v.annis bona sua sine cu/ratore ꝛ decreto alienat intrādo tm̄ monasteriū:sec⁹ tñ esset si nō intraret monasteriū.l.fiqd est.ꝛ.l.si p̄di um.C.de p̄di.mi.fine decre.nō alie.ꝛ quasi p totum ēt si vellet alienare in alias pias cās.ar.ī.l.ij.ff.ō pol li.qđ bñ nō.p̄o hoc facit qz ingrediēs monasterium

lig.ī.c.cāz de rescrip. ꝛ vide bo. glo.in.d.c. cū clamor ō testi. Sz ꝺ ilta qđ nō gl.ī.l.sti p latio ilta §.hoc quo qz.ō v. ob. q̄ dicit q v buz testis sumit̄ ī la/tissīa signi ficatiōe vt ,pbet,p,p/ducente.ꝛ viō qđ nō. in tex.in.c. abbate .de vbo.fi. Et ad p̄imuz vide bal.ī d.c.cām . i p̄n.vl. col. de rescrip. Idem di/cit Spec.ī ti.de statu mo. v. xv. et pp hoc dicit Bo. notant̄ cō. xvij q si te stis depo/suit testa/torem tpe quo fecit testm̄ eē in sanū nō ,p bat:cōclu/dēs qz isa/nus pōt ī telligi vz ō insania mē tis quo ad ītellectū ꝛ de insania nō regulata rōne iuris positiui.ꝛ all'at istuz tex. Et ,p bis facit̄ optime q̄ scribit.do. an.ī.c. exp te.iij. col. de rescrip. Itē adde q cū dicto d.an.ī.d.c. plerūq; cō cordat do. in.c.i.ī vlt. col. vsi.nō bñ.de pac. in.vj.ꝛ do. an.ī.d.c.ex pte ad hoc all'anſ ter. in.c.p tuas qui fi. fuit legī.

b Utrū mior.xxv. an.īgredi/ens mona steriū. pos/sit transfer/

re bõa sua sine auctõitate curatoris. & vi/ õ qõ õ hoc late scribit ¶De. õ an. in repet. c. accessoriũ i. xxxv. col. v. sz incidẽter iuxta p dicta õ re. iuris i. vi. & de hoc vide i terminis p spec. in ti. de statu. mo. v. xlv. et lapum alle. cvi. circa mediũ &c. a Similẽ glo. vide i c. rainaldꝰ in v. descẽdẽtes õ testa. Et facit glo. nõ. in. c. statuz el. ij. de bereti. lib. vi. Et vide gl. i cle. i. õ baptis. hic alle. p ab. Et qõ ibi late notaui. super abb. & late p ¶Det. de anch. in repe. c. canonũ statuta de pstitu. i vi. pri. qsito i. xxxvi. ij. col. illiꝰ qsiti. et vltra pdicta adde oio. Imo. post glo. & bar. i. l. ex facto §. figs rogatꝰ. ff. ad tre. alla. in gl. vbi ponit melius q̃ alibi.

b An ãt filiꝰ legitimatꝰ excludat substitutũ viõ late p Imo. i. l. ex facto i pri. i. vij. col. õ vul. et pupi. q tz qꝫ nõ. et idẽ dicit tenere salí. i l. generali r §. fi. de isti. & substi. et vide õ hoc p. d. ant. in repe. c. per venerabi/

fingit mori tpe ingressus. l. deo nobis. C. de epi. & cl. & xvi. q. i. placuit. sz tpe mortis põt pubes sine alia solẽnitate disponere de rebus suis. l. qua etate. ff. de testa. & pser tin ingrediens religionẽ habet liberã & in tegrã facultatez disponendi de rebus suis in aut. de mona. §. illud. & xix. q. vlti. siqua mulier. & c. q ingredientibus. que rões cessant in eo q vult alienare bona sua nõ intrãdo religionẽ sz ad pias cãs. Nunc primo expediã glo. nras. iuxta morẽ. demũ veniã ad glo. Inno. & alioz. Et glo. i. a in prin. allegat aliquas cõcordãtias. secũdo formatꝰ p ordinẽ. v. qões & solu. ¶Prio. n. querit an substitutio facta si decesserit sine liberis euanescat p natiuitatẽ naturalis tm̃. glo. rñdet simpliciter q sic p. l. ex facto. §. figs rogatus ff. ad treb. cum si. hic alleg. Jo an. remittit ad ibi nõ. & do. an. ẽt simpliciter trã siuit. & certe minus bene expediunt hunc passuz ,p canonistis ideo aduertas. nã glo. nõ. in cle. i. de bap. sentit ꝓriũ q appellatione liberoz nõ veniunt naturales tm̃ vbi agit de ipoz cõmodo & bonore p. l. cũ legitime. ff. de sta. ho. vbi dr̃ q filij spurij sequũt mrez nõ patrẽ. ad idẽ. l. q semp ff. de in ius vo. sz banc opi. glo. nre seq̃t glo. in. c. rainaldus de testa. in v. vr̃ ẽt. vbi dr̃ q si nõ adijcit vbũ legitimus tũc intelligit de legitimis & naturalibꝰ. secus si tm̃ dixit sine liberis. qd dicendũ. Aduerte qa q̃stio ista est satis dubia. vtrũ appellatione filioz seu lib eroz veniũt naturales tm̃. siue hoc verbũ ,pferat in vltima voluntate: siue inter vivos in cõtractibꝰ sive in statutis. & ẽ materia quotidiana & necessaria maxime canonistis. ideo hic aliquãtulũ insta bo vltra alios. Et pio quantũ ad q̃stionẽ gl. an filiusb naturalis excludat substitutũ venientẽ in defectũ liberoruz distingue post Bar. in. l. ex facto. §. figs rogatꝰ pal. q aut talis naturalis est natꝰ in seruitute aut nõ. primo casu si est natꝰ in figura mrimoniali excludit substitutum alis nõ. alle. insti. de cognati. ser. i prin. & ff. de le. ij. l. lucioꝰ. in fi. & l. fi. ff. de iu. deli. dr̃ aũt natꝰ in figura mrimonij q̃ mrimoniũ fuit cõtractũ inter seruos vel inter liberuz & seruũ inter quos de iure ciuili mrimoniũ nõ ꝓbit sz de iure canonico secꝰ ẽ. vt. j. de ꝓiu. seruo. p totũ. Aduerte tm̃ qz illa iura alle. p bar. apte nõ ,pbãt principiũ huius dist. nã pria allegatio logt de successione legitima an & q̃ seruoruz filij succedãt pri adepta libertate. Alia vero duo iura nõ distinguunt inter naturalẽ cõceptũ ex mrimonio lz nullo & aliũ natũ sine vllo matrimonio: imo potius videtur loq in natis sine vllo matrimonio. vnde plus placet qõ seqt in se. di. & post eã dicã. Aut nõ fuit natus in seruitute: & tũc aut illa verba si decesserit sine liberis referunt ad psonã que nõ põt habere nisi naturales tm̃. vt ad furiosuz nõ habentẽ vtorẽ: & tunc naturalis excludit substitutũ qz de eo vr̃ cogitatũ. vt in. l. beredibꝰ. §. i. ff. ad tre. sin vnũ intellectũ. aut referũtur ad aliũ q nõ põt sine peccato bre nisi legitimos vt ad clericũ in sacris & intelligat de ecclesia & sic de filio lrimo tm̃. nõ aũt rõe pdicta põt intelligi de alijs. hoc est nõ. dictũ Bar. in. d. l. beredibꝰ. & si fuit dictuz sine liberis ex suo corpore descendentibꝰ br̃ hec cõditio pro nõ adiecta qz inuitat metu pditionis bonorũ ad illicitũ coitũ. sicut nõ valet illa que inducit viduitatẽ vt si nõ nupserit. ff. de cõdi. & de. l. cũ tale. ita nõ. dixit Bar. in. d. l. beredibꝰ. Aut illa cõferunt in psonã que põt habere legitimas & naturales ,ples. & tũc si põt tacite apparere de voluntate defuncti. qz in aliqua parte testamẽti fecit mentionẽ de naturalibꝰ. ar. l. q filiabꝰ. ff. de le. i. & naturalis excludit substituturz ar. in. d. l. fi. de iur. deli. aut nõ põt sic appere ex vbis testamẽti. & si erat ipse q rogauit bõ positꝰ in dignitate neqz inhoneste conuersationis & venerabilis hõ. & tũc naturalis nõ excludit substitutũ qz nõ est vsimile q talis bõ voluerit substitutũ excludi p talẽ naturalẽ

ar. in. l. generali r in fi. C. de insti. & substi. & d. §. figs rogatꝰ. als si nõ ẽ talis qui rogauit substitutus excludet p naturalẽ vt ibi. hoc vex in filio naturali secus i spurio nato ex dãnato coitu q nõ põt eẽ vxorius. talis. n. nullo cãu excludit substitutũ. ar. in aut. ex ꝓplexu. C. de incest. nup. Idẽ in filijs adoptiuis tm̃. vt. l. si ita. ff. de le. ij. hec vera q naturalis in dictis casibꝰ nõ excludit substitutuz nisi substitutio fieret femine. Ratio qz matri talis filius succedit nisi sit illustris. l. siqua. C. ad orphi. & insti. de succes. cogna. §. vulgo. & iõ in femina nõ ẽ recurrendũ ad supradicta. sz indistincte naturalis excluderet substitutũ. ita dicit bar. i d. §. figs rogatus. & p eo allego ter. sz vnã lec. quaz põit ibi glo. in. d. l. beredibꝰ. §. i. ff. ad tre. sz Bar. i d. l. beredibꝰ. hoc reprobat qz i istis principaliter inspicit volũtas testatoris. vt. d. §. figs rogatꝰ. sz non videt ꝓsonũ volũtati testõris q in femina indistincte senserit de filijs illegitimis cũ magis sit horridũ feminis q̃z masculi habere filios illegitimos. ar. l. fiq illustris ꝓalle. & hoc mihi plus plz. Nõ tm̃ ex dicto illius glo. ar. op. q vbi in loco ẽ statutũ q naturales succedãt sicut legitimi q tũc i distincte naturalis excludet substitutũ. qz ,ppter dispositionẽ. l. mũicipalis vr̃ de tali filio cogitatũ. An aũt valeat tale statutũ vide qõ nõ. in. c. p venerabilẽ q fi. sint le. & p Fe. ꝓsi. cclxviij. vbi tz q nõ valeat qz dat materiam peccandi. Idem Bar. i. l. testamẽti factõ. ff. de testa. Nũc attende qz si bñ põderas oia predicta vna cum inribꝰ preall. fundantur sup tacita volũtate testatoris siue disponẽtis. Et ex bis infero vnam notabilẽ ꝓclusionẽ q vbi cũ q̃z põt apparere de tacita volũtate disponẽtis siue ex vbis positis in dispõne. siue qz eadẽ ratio in filio legitimo & naturali semp appellatiõe filij venit filiꝰ naturalis tm̃ etiã si tractet de pena siue de ꝓmodo. siue dispositio sit in vltima volũtate siue in legibꝰ siue in statutis vel in alijs ꝓtractibꝰ. hec ,pbant ex pdictis & p no. plene p Ci. in. l. q̃squis. C. ad. l. iul. ma. vbi tractat an in dispõne illa penali includant filioz appellatione spurij iunctis nõ. per eũ in. l. q cunq̃z. C. de ser. fugi. vbi tractat an & q̃ statutũ debeat extendi ex idẽtitate rõnis. Adde etiã aliũ moduz ꝓiecturãdi volũtatez disponẽtis ex nõ. p bar. in. l. pronũciatio. ff. de verbo. signi. & l. fi. C. de fideicõ. q aut dispositio loqtur p verba significãtia naturalitatez & veniũt naturales. secꝰ si p vba significãtia agnationẽ. & in vtroq̃z loco videas p bar. an bastardi dicant de familia vel de domo nobiliũ. & sic ꝓprehendant sub statuto puniẽte certo cãu illos de domo vel familia nobiliũ. Si vero ex pdictis nõ põt apparere de tacita voluntate disponẽtis: & tũc ẽ magis dubiũ. credere tm̃ q vbi agit de filioz ꝓmodo veniũt naturales ex q̃daz humãitate & benignitate. ar. optimũ ex. l. generali t. §. i. C. de insti. & substi. vbi tex. opti. ad materiã q̃ intelligo in naturali nato ex coitu nõ icestuoso seu simili. tales. n. nõ veniẽt qz non debẽt dici filij maxime hoc casu vbi tractat de ipsoz bonore & ꝓmodo. vide tex. bo. in. c. vno. xxxv. q. vij. Si vo tractet õ odio maxime penali tũc nõ intelligerẽ naturales qz nõ apparẽte rõne dispositiõis seu tacita volũtate disponentis isti naturales veniũt poti ex q̃dã benigna interptatione q̃z ex ,ppria significatione. d. l. gñaliter. & bo. tex. in. l. filiũ ff. de bis q sunt sui vel alie. iur. q interptatio cessat in odiosis & maxime in statutis õ iureiur. in nra. l. iij. ff. de ne. ge. & regu. odia. õ re. iur. li. vj. & vide i materia bo. gl. i. l. filij. ff. õ v. si. q restringit vbũ filij i materia odiosa. & sz oia pdicta distingue & intellige glo. hic & in. d. cle. vna. de bap. Et p hoc decidit qõ quã ponit hic Joã. an. de emphiteosi data alicui & filijs suis an includant filij naturales. de q̃ q̃stione remittit ad Spe. in ti. de loca. §. nũc aliq̃. ver. lxvij. & v. lxxij. vbi oio videas oia motiua Spe. ,p & z nõ solũ i vltia vo

lẽ q filij sint legi. & an q̃ sit mẽtio õ filijs ltimis et naturalibus ꝓprehendãtur legitima ti vide ang. i con. suo. lxx. Et õ illa qõne an legitimatus excludat substitutuz vide per ang. in qõne sua incip. nobilis qdã genere. ad quẽ in hac q̃stione se rimittit Imo in. l. si quis postbumos. in pri. ff. õ lib. & posthu. vbi dic q si pr̃ substituat filio suo in sacris ordinibꝰ cõstituto si decesserit sine liberis tũc spurius natꝰ ex filio in sacris excludit substitutũ: qz de eo cogitasse vr̃ pr̃ cũ filiꝰ in sacris nõ possit nisi filium spurium ,procreãe. Sz cõtrariũ ibi tz Imol. dices ita tenuisse etiã ang. post bar. i. l. beredibꝰ. §. fi. ff. ad treb. saluo nisi iste spuriꝰ eẽt legitimatꝰ naz dicit q tunc bene excluderet substitutum.

a Qui cõprehẽdant appellatiõe heredum in substitutione. adde q̃ lz appellatione hereduz regulariter cõtineat heres heredis: vt est tex. in l. fi. C. de here. instit. & in l. patersa. ff. de vul. & pu. & glo. apud cano. in c. fi. de sepul. nĩ in legato vsufructꝰ appellatione heredis intelligitur de primo herede tãtum. tex. est in l. antiquitas. C. de vsufruc.

b Et vide p Bal. in l. etiam. ff. sol. ma. Et adõ vnũ sing. qõ dicit Bal. ĩ l. ex facto. ij. ff. de here. instit. vbi dicit q̃ si cõcedit alicui feudũ ,p se & heredibus q̃ si testatoꝛ instituit vnũ ĩ legitimam ille succedet in feudũ ,p rata legitime. Et õ hoc vide Jſdau. de ca. in. l. quoties. C. õ here. instit. et eãdem et qõ nẽ põit bal. ĩ l. j. in. xlix. q. ff. de re. diui. Et quando alicui est cõcessuz feudũ vel aliqd aliud ,p se & heredibꝰ ex suo coꝛpe descẽdentibus an extendat ad descẽdentes heredes qui non descẽderunt de ,ppo coꝛpoꝛe. puta qꝛ sunt nepotes vel vlteriozes in gradu. vide late examinatum p Bali. in aut. sed si qs. C. de sec. nup. Et si p cessum sit alicui qd alicui ,p se & posteris ĩtelligit õ descẽdentibus ex filijs masculis nõ ex feminis. hoc dicit Bar. in l. i. ff. de iure ĩmu. Et facit. c. vbicũq; de pe. in. vj Sed si dictũ esset pro se & filijs masculis & feminis extẽdit etiã ad feminas viduas. secus si cẽnt maritate fm Bar. in l. quoties. de priui. scho. li. x. Et adde Ange. cõsi. clxxxij. vbi ponit vnã. q. ad ppositũ. & ibi etiam ponit an & qñ filius non heres succedit in feudo. Et adde Bal. in l. gallus. §. nũc de lege. quẽ ibi sequit Jmo. ff. de lib. & post. vbi dicit q̃ si qs recepit emphiteosim pro se & descẽdentibꝰ per virilem seruz poterit succedere in emphiteosi neptis ex filio. lz nõ possit succedere nepos ex filia. Et adde hic Bal in l. sed si hac. §. liberos. ff. de in ius vo. vbi dicit q̃ si sit cõcessum alicui feudum pro se & liberis suis filia femina succedit in feudo. Et ibi dicit etiã q̃ femina semp succedit in feudo actiue puta si succedant dño feudi. de ista qõe. vide etiã per Jmol. in l. fi ita scriptũ. ff. de le. ij. & in l. qõ dicitur. in vlti. car. de ver. ob. & per Bal. in l. ij. C. de iure emp. sed Jmol. in c. potuit. in fi. cõmẽti de loca. dicit q̃ si qs stipulatur emphiteosim pro se & filijs suis nõ succedit filia femina. & alle. Arch. in c. si qs suadente. xvij. q. iij. Et adde hic Ange. cõsi. suo. ccxviij. vbi dicit q̃ si qs recepit emphiteosim pro se & filijs masculis & vna femina si recipiẽs būit plures feminas filias viciat stipulatio quo ad filiam si ob. matri. q̃ inuestiẽs de illa nõ senserit. Et ibi dicit q̃ inuestitꝰ

lũtate sz ẽt in ꝓtractibꝰ iter vinos vt ĩ terminis q̃stionis. & tãdez spe. vĩ cõcludere in hac qõne sicut supra cõclusuz exist in vltima volũtate vt coniecturemus tacitã voluntatẽ ꝓtrabẽtiũ. & vĩ velle q̃ in femina ĩdistincte veniẽt filij naturales qꝛ matri succedũt sicut legitimi. de quo tñ dicẽdũ vt babes glo. nõ. in l. fiq̃ illustris. pal. Et nõ boc qꝛ facit, p ꝓclusione mea. s. posita vt in q̃libet dispositiõe ponderemꝰ mẽtẽ disponẽtis. sz bar. in. d. §. siqs rogatꝰ. videtur hoc reꝓbare alio respectu. qꝛ pĩ stipulãdo nõ potuit q̃rere filio naturali cũ non sit in sua ptãte nec ẽt mater filio. vide ad hoc qõ plene nõ. in l. qõcũqz. & l. qõ dĩ. ff. de v. ob. & l. debitoꝛ. ĩ fi. ff. ad treb. Sz aduerte qꝛ repio bar. apte sensisse ꝓtiũ in. d. l. qõ dĩ. ff. de ver. ob. & l. debitoꝛ ĩ fi. vbi in ,ppijs terminis dicit q̃ si mater capit emphiteosim pro se & filijs suis q̃ acqrit filijs ex stipulatõe mris. rõ qꝛ stipulat sup re ipsius vel futura ipsius rõne vtilis dñij. quo casu ẽt qlibz extraneꝰ posset alteri stipulari. l. quoties. C. õ dona. q̃ sub mõ & sic vĩ q̃ ex p̃dicta rõne qꝛ naturales nõ sunt in ptã te patris vel mris nõ debuit reꝓbari dictũ spec. tamẽ vnũ dictũ nõ. ponit bar. in. d. §. siqs rogatꝰ. q̃ in emphiteosi ecclesie nũ q̃z veniũt naturales appellatione filioꝝ. qꝛ nõ ẽ verisimile q̃ ecclesia de talibꝰ senserit. qꝛ de iure diuino & canonico nõ pñt bñ sine peccato. qõ singularit nõ. qꝛ facit ad multa q̃ disponunt cũ ecclesia vel p ecclesiã. õbes. n. scire q̃ simplex foꝛnicatio & ẽt cõcubinatꝰ ẽ ,phibitꝰ de iure diuino & canonico. xxxij. q. iiij. nemo. & c. meretrices. vide p io. an. in regula sine culpa de reg. iur. ĩ mercu. & hec oĩa bñ nõ. qꝛ plenĩ hic q̃z alibi hẽs hunc articulũ declaratũ. & doc. nĩ trãseunt hic multũ lente. Ucio nũc ad secũdaz ptez glo. q̃ q̃rit nũqd ĩ terminis lre euãescat substitutio si ẽt instituꝰ habuerit filiũ sz añ eũ decessit. Rñdet glo. & bñ q̃ nõ qꝛ satis ẽ q̃ tpe mortis decessit sine liberis. vt in iuribꝰ allegatis ĩ glo. & hoc clarissimuz ẽ. In tertia pte gl. q̃rit qd si fuit dictũ si õcesseris sine herede substituo talẽ. q̃ veniat appellatiõe heredis ad hoc vt euanescat substitutio. Blo. rñdet q̃ soli filij ĩtelligũt. l. ex facto. §. vltimo. ff. ad tre. & ẽ ille cãus nõ. ĩ quo appellatõe heredũ soli filij ĩtelligũt. & sit illa stricta iterꝓtatio vt euitet absurdũ qꝛ ẽ q̃si ĩpossibile q̃ qs posset decedere sine herede ,ppe intelligẽdo ex testamẽto vel ab intestato. fatet tñ gl. q̃ si nõ bẽat filiũ sz nepotẽ ex filio euanescit substitutio. vt in iuribꝰ alle. ĩ ea. Aduerte circa primũ dictũ. nã ex p̃dicta rõe arguit gl. in. d. l. ex facto. §. fi. q̃ si cõcedo feudumᵇ vel p̃cariuz tibi & heredibus tuis de emphiteo si põt ipsam vni filioꝝ assignare alijs exclusis. Et si dicit cõcedimꝰ tibi & tue soboli vel tibi & tue ,pgenici. de quo vbo ,pgenici. vide p Bo. in. c. dñs. in. v. nõ. lvj. di. vel tibi & tuis posteris. qd ipoꝛtent. illa vba ẽt de his oĩbus & q̃ plurimis alijs huiusmodi vbis. vide oĩno p Ro. plene in. l. i. ff. ad silla. Et qñ qs recepit emphiteosim pro se & filijs suis vel q̃ videatur de filijs intellectum. alĩs sequeretur dicta absurditas q̃ duraret sine fine etiam in emphiteosi. Idem tenet Spe. in ti. de loca. §. nũc aliqua. v. cxiij. si cõcessio fiat ab eccla vt tũc intelligat de suis tantuz & nõ extraneis p. §. emphiteosis. in aut. de nõ alie. secus si cõcessio fit a priuato. facit glo. Accur. in. l. etiã ff. so. ma. sz attende qꝛ repio Spe. e. ti. & §. alle. ver. vij. tenere q̃ bodie ecclesia põt ꝓcedere in ꝑpetuum rẽ in emphiteosiz. & q̃. §. emphiteosis. sit correctus p. §. licentiã in aut. de alie. & emphi. sed posset rñderi vt dicit hic Jo. an. q̃ vĩ seq primũ dictuz vt corrigat ille. §. quo ad tps & numerũ successoꝝ nõ ãt quo ad q̃litatem ipsoꝝ. declaro hoc pro puris canonistis. §. emphiteosis. cõtinebat duo. primo q̃ res eccle non possent dari in emphiteosim nisi in vita accipientis & duoꝝ heredũ suoꝝ. scõo exigit q̃ isti heredes sint de suis vt sic extendat ad filios vl filias & ad nepotes vl neptes & sic ad descẽdẽtes. supuẽit postea aut. õ ali. & emphi. §. licẽtiã. vbi vĩ dari licentia ꝓcedendi in ꝑpetuũ nũc oriꝝ difficultas vtrũ corrigit in totũ. an vo quo ad tps & numeruz successoꝝ tñ. Jo. an. vult q̃ nõ corrigat quo ad q̃litatẽ successoꝝ. q. d. q̃ cõcessio põt fieri in heredẽ accipiẽtis in ꝑpetuũ dũmõ sint de suis descẽdẽtibꝰ. vt sic id qõ disponebat bodie qualificãdo illos duos successoꝛes ,pcedat bodie ẽt in vlteriozibꝰ. Unde hic sunt examinãda duo. primo q̃ veniat appellatione hereduz qõ glo. hic tangit. secũdo inferemus ad decisionẽ qõnis tacte an emphiteosis eccle trãseat ad heredes extraneos. Ad primuz distinguit bar. in. l. gallus. §. ẽt. ff. de lib. & posth. q̃ qñq̃z v. suis heredibꝰ ,pferẽt ĩ tps vite illiꝰ cuiꝰ heredes appellãt. & intelligit de filijs. nõ. n. põt intelligi de extraneis qꝛ hereditas nõ est vinctis. l. i. §. i. ff. de vul. & pu. & sic itelligi dz. d. §. ẽt qñq̃z illa verba suis heredibꝰ ꝓferũt in tps post mortẽ & tũc si ,pferũt supre sui natura nõ trãmissibili ad heredes extraneos & dicẽdũ ẽ idẽ vt pp materiã subiectã restringãt verba ad filios. exẽplũ in feudo ꝓcesso alicui & suis heredibꝰ. ad hoc de succes. feu. c. i. col. x. & nõ. in. d. l. ex fcõ. §. fi. & p Di. in. l. ꝙuẽtiõibꝰ. ff. de ver. obli. lz aliq aliter dicãt. vt nõt Ci. in. l. liberti. C. de ope. lib. qñq̃z illa verba ,pferũt sup re sui natura trãnissibili ad extraneos heredes. & tũc aut vba exprimũt a recipiẽte aut a ꝓcedente, primo casu ĩtelligunt ẽt de heredibꝰ extraneis. l. stipulatio ista. §. siqs. ff. de ver. ob. & l. fi pactũ. ff. de ꝑba. secundo casu qñ ,pferunt a cõcedente pura a testatoꝛe vel ab aliquo dño idẽ vt trãseat cõcessio ẽt ad extraneos heredes. l. in annalibus

de nepotibus an succeõre debeãt filij vel nepotes non heredes. vide p imol. post Bal. in l. gaius ĩ. iij. col. ff. so. ma. Et si quis recepit ẽphiteosiz pro se & filijs & nepotibus an hoc casu appellatiõe nepotis ꝓtinctur filiꝰ fratris. vide oĩo p imo. in l. si dotali. ff. so. ma. Et õ multis filijs vbis q̃ apponunt in cõcessione ẽphitheosis vide plene per Jmo. in l. ex facto §. si qs rogatus. el. j. ff. ad treb. Et p dñz benedictũ capram in rep. c. si pr. in pe. cart. de testa. in vj. Jtẽ de recipiente in emphiteosiz pro se & filijs. vide imol. post bal. ĩ l. apõ iur. §. si qs alicui. de le j. Qui autẽ veniat appellatione aliozuz de cognatiõe

marime in materia penali. vide late p Bo. in. c. qcunq;. de pe. in. vj. Jtez adde hic Archi. xvij. q. iiij. c. si qs suadente in pe. col. vbi dicit q̃ si est ꝓcessum priuilegiũ mihi & filijs meis vel mihi & posteris meis extẽditur ad filias femias. Et ad mãz adde nõ. p Jmo. & moder. in. c. si qs ꝑsbyteroꝝ. de re. eccle. nõ alie. Jtẽ adde q̃ qñ dico cõcedo tibi & generi tuo nõ veniunt Bastardi. qꝛ nõ dicunt eẽ de genere fm Bal. in. l. fi. circa me. C. de nã. libe. Jtem de p̃dictis vide oĩno p. d. Nellũ de florentia in tractatu suo de bãnitis in pma pte in. ix. q. Jtem feudũ cõcessum alicui pro se & filijs masculis nõ intelligit cõcessum feminis adequatiue vz deficientibꝰ filijs masculis fm Bal. sing. in. c. ceterũ. in pe. car. de iudi. & ibi etiã dicit sing. q̃ si ꝓtingat tres filias succedẽ in feudo quarũ vna moriatur relicto filio masculo alia mõiat sine hẽde succedet masculꝰ & ꝑferet ẽtie sozoꝛi supuiuẽti. c Nota bonã doctrinam & distinctiõem q̃ cõprehendant appellatione heredum. Et de hoc latissime p Jſdau. de ca. in. d. l. gallus. §. etiã. Et adde q̃ lz regulariter appellatiõe heredis cõtineat heres heredis tñ si princeps cõcedit alicui ꝓuilegium pro se & herede suo loquendo in singulari nõ in plurali pura tibi & heredi tuo. istud ꝓuilegium nõ trãsibit nisi ad ꝓmum heredem. ita singulr cõcludit Bar. in. l. i. vltra me. ff. de cõsti. prin.

Item de hoc qui contineant appellatiõe heredis. vide per d. Abba. in. c. in quibusdam. sup gl. in v. ad heredes. de penis. Itẽ adde q̃ substitutio facta si decesserit sine herede nõ euanescit etiã decedẽte cũ filijs naturalib⁹ lz appellatõe heredis cõtineant filij. ita sing. determinat Jo. an. post Ja. de are. in addi. spec. in ti. de testa. §. fi. in additione magna vsi. est. z alia q̃stio. Item adõ q̃ habens filiũ ex filia nõ dicit sine liberis: vt ẽ tex. i. l. i. C. de condi. i ser. Et eodẽz modo ille qui hẽt filios sibi non heredes. vt. l. filiusfami. § cum quis. de leg. j. de quo vide oĩno glo. i l. ex facto. §. fin. ff. ad trebel.

a Vide oĩo Bal. in auth. perpetua. C. õ sac. sanc. ec circa pnci.

b Adde qõ subtilit ponit ang. in. l. q alie na. §. i. ff. õ acq. her. z Jmol. ibi in. j. col. et vide Ang. in. l. male. agit. C. de pscrip. xxx an. Et ad de õ dictũ d. Ant. hic q̃ dispositio. d. §. emphiteosim est approbata de iure canonico p tex. in c. nulli. de re. ec. non ali. vbi papa approbat pstitutionez leonina ẽz. z q̃ emphiteosis ecclesie nõ trãseat i eĩneos tz Bar. in. l. si tibi. §. si pacto. ff. õ pac. p. d. §. emphiteosim ex quo nõ. decidit ibi ad fi. q̃ si qs recipiat ẽphiteosim ab ecclesia ꝓ se z filijs q̃ ista emphiteosis trã

C. de lega. z. l. sciendũ de verb. ob. hoc verũ nisi aliqua iniqtas resultaret ꝯ mentẽ testantis. vt in cãu bu ius glo. z hic nõ. Et p hoc infert ad decisionẽ secunde qõuis. Quid si verba ꝓferant in cõtractu emphiteotico. z si ꝓferant in re priuati vel ciuitatis capiuntur ꝓprie z cõcernũt ẽt extraneos heredes. q̃ sui natura possunt taliũ res cõcedi in emphiteosim ꝑpetuã l. i. C. de iur. emphi. l. i. z ij. ff. si ager vec. vel emphi. pe. vnde plus fin. dicit Spe. in. d. v. cxiij. q̃ ẽt legari põt extraneo dño irrequisito. q̃ ex quo donat in vltima voluntate nõ pinet ad alienatõez. z sic nõ hz locũ. c. fi. de loca. vide tñ Bar. in. l. fi. C. de iu. emphi. z in. l. in cõuentionib⁹. ff. de verb. ob. vbi videt sentire ꝯriũ cũ distinctione tñ. si aũt cõcessio fit ab eccle sia tunc insurgit dubietas pp dictos. §. emphiteosis z licẽtiaz. vidistis supra Spe. variuz z opi. Jo. an. z glo. in. d. §. emphiteosis. z in aut. si q̃s. C. õ sa. san. eccle. tz q̃ cõcessio bodie põt fieri in ꝑpetuuz. sz ille gl. posset reduci ad opi. Jo. an. aliter distinguit Ci. in. d. aut. si q̃s. repio in hoc Bar. variũ naz in. l. q̃ dicit. ff. de v. ob. z. l. si tibi decẽ. §. si pact⁹. ff. de pac. vt velle emphiteosim ecclie nõ trãsmissibilẽ ad extraneos heredes. sz i. d. aut. si q̃s. vt tenere simplr q̃ ille. §. emphiteosis. fit correct⁹ p. §. licẽtiam. dicit. n. q̃ põt dari in ꝑpetuuz. i. q̃diu soluet pensio. Do. an. distinguit q̃ si cõcessio fit ex cã necessitatis. vt q̃ res a ẽ ruinosa vel vrgẽt debita ecclie vel ex cã vtilitatis q̃ res ẽ modici reddit⁹ q̃ tũc pmittunt ꝓcessiones in ꝑpetuuz. q̃ in his casib⁹ pmittit alienatio directi dñij forti⁹ vtilis tñ. ad hoc de re. ecc. nõ ali. ad aures. z. x q. ij. ꝑpetua. si ãt fit sine cã. vtputa qñ eccl̃a ꝓsueuit ralẽ rez dare in emphiteosim putat q̃ cessante ꝓsuetudine possit ꝓcedi ꝑpetuo quo ad descẽdentes sz quo ad extraneos ñ. z hoc cãu ꝓcedat opi. Jo. an. limitat tñ ꝑdicta. q̃ si cõcessio fieret simplr ẽt vbi posset fieri in ꝑpetuũ nõ dz itelligi nisi ad tertiã⁵ gnationez p. d. c. emphiteosis. z credo q̃ hoc voluit Spe. in. d. ver. cxij. ne fit sibi ꝯriuz i his q̃ dixi i. §. vij. palle. hec dicẽ vera. d. An. nisi cõsuetudo ᶜ ecclie fit vt locet i ꝑpetuum ẽt quo ad extrãeos. quo casu vba itelligent vt sonãt. Et attẽde ad vnũ dictũ ipsi⁹ in practica. dicit. n. q̃ si res ẽ preciosa nõ ãt ruinosa vel modici reddit⁹ q̃ nõ ẽ sufficiẽs cã cõcedendi i ꝑpetuũ q̃ põt haberi paz pl⁹ dãdo in emphiteosim q̃z locãdo pticulatim q̃ mai⁹ eẽt ꝓiudiciũ alienatiõis vtilis dñij q̃z eẽt illa modica vtilitas q̃ adijcit vltra solitũ. iõ iura põderãt sterilitatẽ rei aut magnã vtilitatẽ reddituum. Ego in hoc dubio aliter sentio z miror de nr̃is p̃decessorib⁹ ira instantib⁹ sup intellectu istaz auctẽticaz. cũ dispositio maxime illius. §. emphiteosis. nullo mõ debeat obseruari cũ lex ciuilis specifice disponẽs sup rebus ecclie p̃sertiz, phibẽdo vel certã solẽnitatẽ dãdo ẽt in fauorẽ ecclie nõ teneat cũ nõ bẽat ptãtez. vt i. c. ecclia sancte marie de cõsti. nõ. Jo. an. in. c. cõstitut⁹ õ reli. do. Jo. cal. in. c. i. de no. oper. nun. dico plene in repetitõe. c. ecclia p̃alle. vide bonã glo. z Jnn. in. c. j. de re. ec. nõ ali. li. vj. lz lex ꝓncipis generaliter disponẽs debeat obseruari quo ad ecclesias vbi cãonib⁹ nõ ꝓtradicit. vt. d. c. i. secus tñ qñ specifice dispõit de ecclesia seu reb⁹ suis. vt facit. d. §. emphiteosis. z. §. licẽtiã. vñ enim habuit imꝑator ptãtem ipediẽdi alienationẽ rez ecclesiasticaz vel postmodũ dãdi licẽtiã simplr alienãdi z sic ponẽdi falcẽ i messez alienã ꝯ. c. nouit. s̃. de iud. xcvj. di. duo sunt. hoc ẽt expsse sentit bar. in. l. cũctos populos. C. de sum. tri. in v. hoc ꝓmisso. z maxime hoc cãu dicte. l. nõ debẽt obseruari

sibit equaliter in oĉs filios. lz sint instituti ex disparib⁹ ptibus in testamẽto patris. Et ibi etiã dicit q̃ lz filius repudiauerit hereditatẽ paternã tñ succedit in emphiteosi tali. Et adde q̃ eadẽ rõne dico q̃ lz filius sit exhereda tus a pre tñ succedit in tali ẽphiteosi ecclĩastica. ad p̃dicta tñ vide qõ plenissime scribit hic. d. Fran. de are. in. viij. ix. x. car. z plenissime p Bal. in aut. si vbi habem⁹ spãlẽ, puisionẽ de iure canonico z respectu solẽnitatis adhibende. vt elegãter dixit Jnno. z glo. in. d. c. i. de re ec. nõ alie. li. vj. Jn iure enĩ canonico, phibet alienatio vtilis dñij z directi. sicut, pbat in. c. nulli de re ec. nõ ali. Aliẽatio vero pmittit spãlr ex q̃ttuor causis de qb⁹ p glo. nõ. xij. q. ij. i sũma. vt cã necessitatis pietatis vtilitatis z incõmoditatis vel minoris vtilitatis ꝓuata solẽnitate. de q̃. xij. q. ij. fine exceptiõe. z. c. placuit z. c. abbatib⁹. z de re ec. ñ alie cle. j. z. c. j. e. ti. li. vj. cũ se. Si ergo eccl̃a vult alienare directũ vl vtile dñiuz respiciet an sit aliq̃ de cãis p̃missis. z rspectu aliẽatõis vtilis dñij iformabit motũ aĩ sui ex bis q̃ hẽt. x. q. ij. ꝑpetua. cũ se. §. z plẽ. per spe. i. d. §. vij. z sic ꝓcedere ipꝑetuũ vl ad tps, put fibi videbit. ad hoc q̃ nõ. arc. z Jo. an. i. c. ij. õ re. ec. ñ alie. li. vj. z bo. tex. iũctis nõ. p Jnno. i. c. ad aures de re. ec. nõ alie. Si ãt ꝓcessio fieret simplr. vtputa ticio z heredib⁹ suis. itelligo õ oĩb⁹ heredib⁹ ẽt extraneis q̃ hoc iportat natura illoz ỹboz. l. i ãnalibus. C. de lega. z hec res trãsmissibilis ẽ i heredes extraneos ẽt in ꝑpetuũ ex quo p̃tẽdit cã legitima ex q̃ etiã directũ dñium alienari põt. nõ. n. appet cã restringẽdi. hoc dico nisi aliud hẽret cõsuetudo q̃ attẽdenda ẽ z subintelligẽda ẽt in ꝯtib⁹. ad hoc. bo. tex. i. l. q̃ si nolit. §. q̃ assidua. ff. õ edi. edic. z p bar. i. l. nẽo est q̃ nesciat. ff. õ duo. re. z p Jnn. sup rubrica õ ꝓsue. z p hoc hẽs hũc vtilẽ ar. plẽissime õclaratũ. Jn q̃rta pte gl. q̃rit an rogat⁹ alij restituer brẽditatẽ possit aliq̃d õ dicta hereditate alienare. gl. q̃ nõ. C. cõia dele. l. vlt. nisi in casib⁹ q̃ nõ. in aut. ibi posita q̃ incipit res que Et aduerte q̃ melius diceret glo. q̃ habent q̃z q̃ nõ. q̃ illi cãus exꝑmunt ibi in tex. z sunt duo vz cã dotis z donatiõis pp nup. z logt ibi tex. in liberis. z sic secus vr i extraneis. de quo dic vt ibi plene nõ. p doc. põt tñ rogat⁹ retinere sibi quartã ptẽ p treb. z c. vt in glo. si aũt eẽt rogat⁹ restituere qcqd supesset de hereditate tunc ad minus quartã seruabit instituto. vt in aut. ꝯ rogat⁹ ad tre. dic tñ q̃ in quattuor casibus ibi positis posset alienare ẽt quartã partẽ. in cã dotis vl donationis pp nuptias vel pp alimoniã vel redẽptionẽ captiuorum si sua substantia nõ sufficiat. de quo dic vt pleni⁹ ibi nõ. Ultimo glo. q̃rit q̃d si pure rogat⁹ fuit q̃s restituere hereditatẽ nulla mentione fcã de filijs nunq̃d teneat ad restitutionẽ post mortẽ suã si habeat filios vel nepotes ex filio. glo. dicit q̃ nõ. sz euanescit substitutio vt in iurib⁹ all. i ea q̃ hoc bñ ꝓbant. q̃ intellige sm Jo. an. qñ substitutio est facta filio vel nepoti. q. d. sec⁹ si extraneo. z bene loquitur q̃ hoc casu loquunt iura alle. in glo. z est rõ q̃ nõ est vsimile testatorẽ voluisse ꝑferre alienã sobolẽ sue posteritati. que rõ cessat cũ substitutio ẽ facta extraneo.

Quero iste cõtulit se z sua nũq̃d valuisset vnuz sine alio. glo. in v. ꝓtulit dicit q̃ nõ q̃ sua nõ poterat sine se ꝓferre cũ subiacerẽt restitutioni. dic melĩ⁹ z credo q̃ fuit de mente glo. q̃ sufficiebat dedicare se. nã tũc p ꝓfitiaz transissent bona in monasteriũ in aut. õ sac. epi. §. sz hoc p̃ti. z. C. ad tre. aut. nisi rogati. sua ãt sine se nõ poterat donare. s. que subiacebãt restitutioni. alia vero q̃ nõ subiacebãt restitutioi. vt õbita ps iure nature z quarta p treb. bñ potuisset sine se donare etate nõ ipediẽte vt. s̃. dixi. Sz q̃ro quõ monasteriuz hoc obtinuit vigore oblationis cũ nõ ꝓbauerat eũ tũc fuisse maioris etatis. glo. in v. sedere rñdet q̃ iste ꝑsumit maior nisi ꝓbet ꝯriuz. Ex quo colligit quẽ ꝑsumi maiorẽ nisi ꝓbet ꝯriũ. all. iura. sua. hoc dictũ glo. ꝓmũiter reprobatur p cano. z legistas. nã di

quas ruinas in. ij. col. C. õ sac. san. eccl. Itẽ qñ fit cõcessio alicui vsq̃ ad ttiuz gradũ an ne pos qui pp mortẽ pris i trat locũ patris sz. l. gallus. dicat obtinere pmuz gradum vel secũdũ quo ad effectum concessionis tãgit Bal. in. c. j. in cõmẽto. in pe. col. de iudi. Et vide etiam circa predicta latissime z melius q̃z alibi q̃ ñ põt dari in eĩneos nec i descẽdentes nisi vsq̃ ad tertiaz generatõem Bi cit ẽt q̃si simpliciter cõcedit. ita videt ꝓcessa õ quo etiam vide p bal. in. l. fi. C. de her. insti. Et facit qõ nõ. Bal. i. c j. §. fi. de feu. da. iuicem. l. cõis. z in. l. i. circa me. C. de iur. ẽphi. vbi dicit q̃ p̃scribẽs ẽphiteosim ecclesiasticã itelligit p̃scribere vsq̃ in tertiã gnationem. tantum.

c Adde hic qõ nõ. Azo. i sũma. de sa. sanc. ec. in fi. vbi dic q̃ hodie abbates cũ suo collegio de cõsuetudine tra idistincte res ecclĩasticas i ẽphiteosim.

cēs aliquē maiorez ⁊ p̄ncipaliter fundās se sup̄ etate
hoc ꝓbare dz. qō nō eēt si p̄sumeret maior. ff. ō mi.
l. de etate. ⁊ l. minor. xxv. annis. ⁊ iō vide glo. melio
rem in. c. p̄sbyter. lxxix. dist. glo. ⁊ bar. in. l. de etate.
p̄alle. ⁊ p̄ spe. in ti. de act. in p̄n. ⁊ maxime ī v. si q̄ris
p̄ Ci. in. l. cū te. C. de ꝓba. a liquid p̄ archi. in. c. si eo
tpe. de rescrip. li. vj. ⁊ breuis ꝯclusio ē hec. fundās se
sup̄ etate maiori vl minori habet ꝓbare qō est sue in
tentionis cā. hoc est verū nisi iudex ex aspectu trans/
fundat onus ꝓbandi in aliū. vt. l. minor. xxv. annis
ex aspectu. ff. de mino. ⁊ iō isti patrui succubuerunt
q2 fundabant exceptionē suā sup̄ minori etate quam
necessario nō ꝓbauerūt. dices tu quare monasteriuz
obtinuit cū nō ꝓbauit maiorē etatez sup̄ quo se fun/
dabat. Respondeo q2 principali nō fundabat se sup̄
maiore etate sz sup̄ oblatione quā ꝓbauerūt. etas ār
allegabat implicite ad actū que p̄sumit ꝓbato actu
ficut alie solēnitates extrinsece p̄sumunt. vt nō. in. l.
sciendū. ff. de vb. ob. p̄ Bart. ⁊ in. c. inotuit. de eo q
fur. or. rece. p̄ Inno. ⁊ p̄ hoc habes vnū casum nota
bilē ī quo etas p̄sumit qñ. s. venit accessorie ad actuz
ꝓbatū q solū maioribꝰ cōuenit. ⁊ adeo p̄sumit q ꝓ
batio minoris etatis eā nō excludit nisi necessario cō
cludat minorē etatē. vñ nō sufficit q̄lisq̄lis ꝓbatio vt
hic fing. ꝓbat. ⁊ nescio q ꝓ alibi ita bene ꝓbet. ⁊ mul
tū limitat nō. p̄ Inno. ī. c. inotuit. ō eo q fur. ordi. re
ce. vbi dicit q ꝙ solēnitas p̄sumit ad actum de facili
tollit illa p̄sūptio p ꝛriā p̄sumptionē. ar. in. c. q2 veri
simile de p̄sump. hoc. n. dictū nō ꝓcedit ī idoneitate
p̄sone respectu tpis ⁊ sane mētis q̄ p̄sumunt ad actū
sz oz q defectꝰ plene ꝓbet vt hic. Rō ār p̄dicte ꝯclu
sionis ē q2 cū etas variet semp cursū tpis ius nō p̄su
mit nec p maiori nec p minori etate lz ꝓbet q oli fu
it minor. facit qō nō. Jo. an. in. c. cū iter. R. de elec.
Sz ꝑ illud qō statiz. s. in nō. tetigi q etas idonea p̄/
sumit ad actū ꝓbatū. multū ob. vnū dictū Jo. an. in
c. fraternitatis in. iiij. q. j. de testi. vbi dicit q etas in/
est ꝓfessiōi sicut pubertas mr̄imonio de regu. c. i. de
despon. impu. c. i. li. vi. adeo q ꝓbans ꝓfessionē vel
matrimoniū nō hz necesse ꝓbare etatē vel puberta/
tez nisi neget. ⁊ sic ex hoc vltimo sentit q ꝓbāda est
etas p ꝓbantez ꝓfessionez si etas neget. ⁊ sic ex quo
patrui negabāt etatē monasteriū debebat ꝓbare vel
debebat succumbere. lz Jo. an. nō alleget iura ꝓ di/
cto suo ego allego. c. cū nobis de ele. ꝑpe. fi. vbi istā
ti p̄o electione fuit necesse ꝓbare etatez legitimaz. ⁊
q2 nō potuit ꝓbare fuit repulsus. ad idē. c. attestatio
nes ⁊ c. fi. de despon. impu. facit in simili. l. matrē. C
de ꝓba. contrariū est difficile sz pōt responderi duo
bus modis. p̄imo q monasteriū erat hic in possessi/
sione istius p̄fessi seu oblati. ideo oia debent p̄esu
mi legitime intercessisse. ⁊ ex ꝛrio p̄sumeremus deli/
ctū in recipientibꝰ nō legitimo tpe. secus vbi mona/
steriū directe ageret ꝓ oblatū vel ꝓfessuz ⁊ ille nega/
ret legitimā etatē. tunc enim monasteriū haberet ꝓba
re vt in ꝛrijs. ⁊ tunc multuz restringeret hoc. c. ⁊ oia
supra dicta. Secundo pōt dici q dictū Jo. an. nō
est verū nec iura superius alle. apte ꝓbant contrariū
nā. c. cū nobis nō dicit q alio negāte bēat electus ꝓ
bare idoneā etatē. sz q iudex ex officio suo p̄ocessit
q2 in electione multū exuberat officiū iudicis. ⁊ p̄o
hoc optime facit. c. cū dilecti. eo. ti. vbi in fi. innuitur
q neganti etatez electi incūbit onus ꝓbandi. ⁊ facit
c. i. de elec. li. vi. ⁊ qō nō. Jo. an. in regula infamibꝰ
in mercu. alia iura supius alle. hoc nō ꝓbāt si bñ pō/
derent. Opp. videt enī q illud v̄ dubiū q erat mi
nor annis debebat interp̄rari in fauorē actoris ⁊ con
tra reū. l. siqs intentione ambigua. ff. de iudi. cuz fi.
glo. in ver. verbū respondet q hoc contingit religio
nis fauore p̄o qua multa cōtra iuris regulas cōstitu
ta sunt. vt ī. l. sunt p̄sone. ff. de reli. ⁊ sump. fu. hec so.
nō est bona. tū q2 ex littera patet q sententiās funda
uit se sup̄ mero iure. tū q2 pp fauorē religionis nō de
beremus alij iniusticiā facere arg. in. c. ex tenore. de
foro cōpe. ideo glo. trāsit ad aliā solu. q verbū acto/
ris ambiguū bñ est p̄o eo interp̄retandū sz verbum
ambiguū testiuz suorū ꝓ eū ⁊ in fauorē rei. vt hic. et ē
rō q2 q ꝓbat clare debet ꝓbare alis succumbit. vt hic
⁊ in. c. inter dilectos de fi. instr. ⁊ hec solu. melior. de
clara tñ vt plene dixi in. c. cū ad sedē. de re. spo. Sz
op. ⁊ alr q2 iudex saltez debuit iterū testes interoga/
re vt verbū dubiū declarent. Gl. ista rñdet q iudex
bū potuit hoc facere ex officio suo sz nō ad instātiam
partis. Nō bñ glo. ad duo. p̄io q iudex pōt ex of
ficio suo q̄cunq interrogare ēt testes vt declarent
verba obscure ꝓlata. Idē nō. glo. in. c. p̄ tuas. ⁊ ī. c.
cū clamor. j. de testi. qō limita fm nō. p̄ Inno. in. c.
cū ioannes. de fi. instru. vbi dicā. ⁊ hoc nō ad limitati
onē. c. p̄terea de test. cogē. Nō secūdo ex glo. q ad
petitionez partis nō dz iudex iterū examinare testes
q obscure deposuerunt. q2 timet verisimiliꝰ de subor
natione. hoc intellige si fuerint p̄ius debite examina
ti alis secus. vt legi. ⁊ nō. in. d. c. per tuas. ⁊ dic vt ibi.
Quero vtrū indistincte p religionis ingressuz expi
ret substitutio facta in defectū liberor. Glo. fi. dicit
q aut substituit p̄sona p̄uata ⁊ euanescit. q2 hoc casu
ingressus monasteriū fingit bre beredē. vt hic ⁊ ī aut.
de san. epi. §. sz hoc p̄nti. fi aūt substituit ecclesia seu
locus religiosus vel iubetur expēdere ī pias cās tūc
nō expirat substitutio seu fideicōmissum p religionis
ingressum. vt in. d. §. sed hoc p̄nti. vbi hec distinctio
seu dr̄ia ꝓbat. ⁊ ē diuersitatis rō q2 q expiret substi
tutio p religionis ingressum inductū est ꝓ ꝓp̄ria signi
ficatōez v̄borz in fauorē pie cāe. vbi ergo substitutio
seu fideicōmissum dz expēdi in piaz cām cessat dicta
rō cū nō debeamus imꝓp̄riare v̄ba in fauorez pie
cāe seu religiōis in p̄iudiciū alterius religiōis seu pie
cāe. ad hoc. c. cū cā. de p̄bē. p̄iuilegiatus enī nō vti/
tur p̄iuilegio suo ꝓ pariter p̄iuilegiatū. vbi pariter
cōcurrit p̄iuilegium vtriusq. vt. d. §. sed hoc p̄nti. ⁊
plene p̄ Bar. in aut. q̄s actiones. C. de sac. san. ec. ⁊
p̄ hanc glo. ⁊. d. §. sed hoc p̄nti. ꝓsuluit q dam solēnis
doc. Fran. de alber. q lz de legato ecclesie p̄uat beꝰ/
res nō detrahit falcidiam p̄iuilegio eccle. vt in aut.
fili. C. ad. l. fal. plene nō. in. c. si p̄. de testa. lib. vj. se/
cus si ecclesia est heres. quo cāu cōcurrit p̄uilegium
cū p̄iuilegio. ⁊ sic cōquassatis p̄iuilegijs vtunt iure
cōi. ad hoc. l. assiduis. C. qui po. in pig. ba. ⁊ hoc sa/
tis placet. lz glo. hoc nō bene firmauerit in. c. pontifi
ces. xij. q. iij. Sed dices tu nōne ecclesia petit restitu
tionē ꝓ aliam ecclesiā de in ite. resti. c. auditis. cuz fi.
⁊ minor ꝓ minorē. l. verū. in fi. ff. de mino. ⁊ sic p̄iui/
legiatꝰ vtit p̄iuilegijs ꝓ pariter p̄iuilegiatū. Solu.
hoc casu nō est p̄uilegiatꝰ qlibet respectu cāe de qua
agit. lz in gñe sint pariter p̄iuilegiati. nā si minor vel
ecclesia ledit ī hoc casu lesionis solū reperit p̄uileg ia
ta p̄sona lesa. Et qñ iste articulus ē quotidianꝰ sub ij
cio hic q̄dam bona dicta Bart. in aut. quas actiōes
p̄al. vbi sic distinguit cū q̄ritur an p̄iuilegiatꝰ vtatur
p̄iuilegio ꝓ piter p̄uilegiatū. q aut q̄rit vtz p̄uilegia
tus possit vti p̄uilegio ꝓ p̄uilegiatū eo cāu quo ab ipo
p̄iuilegiato aduersario suo p̄uilegiū cōsequtur. ⁊ ista
p̄opr̄ie nō est materia nr̄a. tractat in. l. fi. C. de fru. ⁊
li. expen. qñq qlibet est p̄iuilegiatus p̄incipaliter
⁊ tūc quādoq quilibz est p̄iuilegiatꝰ ī genere sz nō
in ea cā de qua agitur sed vnꝰ tñ est ibi p̄uilegiatꝰ: ⁊
tunc vtet p̄uilegio suo ꝓ aliuz p̄uilegiatū. vt est casus
in. l. vltima. ff. ex qui. cau. ma. ⁊. c. auditis. licz enim
vtraq ecclesia sit p̄iuilegiata tamen in genere in ca/
su quo agitur est p̄iuilegiata solū eccl̄ia lesa seu ꝓtra
quā p̄scribit nō altera q̄ p̄scribit seu q̄ est in lucro. si/
mile in duobꝰ abñtibꝰ. d. l. fi. Si v̄o vterq est p̄iui

a Vide bal in aut. ni si rogari C. ad treb. Et ibi etiam dicit q̃ ls testō dixerit se velle q̃ monasteriū non possz excludere substitutum reijcietur ꝓditio tanq̃ turpis. Et adde q̃ si testō dixerit si filius meꝰ decesserit sine liberis substituo sem proniū. Et adiecē volo q̃ v̄ba testi seruentur de v̄bo ad v̄bum. tunc mōasteriū non hēbit loco filij. ita dic hic singlr bal. in .iiij. col. Et si dixerit etiā testator substituo ei sē proniuz si decesserit sine liberis ex se, pcreatis tūc monasterium nō excludit substitutū hoc fuit dictum Abbatis antiq̃ in .c. raynutius. de testa. quez refert. ꝛ sequit Bal i margine Inno. i litera super ver. substitutio. Et idez credo si facta substitutiōe p v̄buz si decesserit sine liberis testō adiecēit q̃ volebat v̄ba testi sui seruari ad litteram ar. coz q̃ i filij ex desēsione snie nō. bal. i. l. fi. i pe. col. C. ō bis q̃ fi. di. dicit tñ q̃ l fa dz que

legiatꝰ respectu eiusdem cāe que agitaꝫ. ꝛ tunc fiqdē vnꝰ hz ꝓuilegium potētius altero ille ꝓferꝫ ꝛ pōt esse potēriꝰ. q̃ ille certat de dāno alter de lucro. vl q̃ cāe cōcedendi ꝓuilegiū sunt fauorabiliores. vt. l. verū. §. fi. cū. l. se. ff. de mino. Si v̄o cāe ꝓuilegiorū sunt pares vel ꝓuilegia sunt paris potētie tunc cū cōcurrunt ambo pariter admittūtur: vt. l. ꝓuilegia. ff. de ꝓbatio. cre. ꝛ inter seipsos potior est ꝓditio possidētis l. si seruꝰ. §. illo. ff. de ver. ob. ꝛ in regula ī pari cā. de re. iur. lib. vi. ꝛ hec nō ꝓ que potes allegare pro ꝛ ꝑ ad. q. s. deciſaz. Nō scōo principalr ex principio gl. q̃ monasteriū fingiꝫ loco heredis. alij dicūt q̃ loco filij: vt nō. in aut. nisi rogati. C. ad tre. ꝛ in aut. si qua mulier. C. de sa. san. ec. sz Bar. ī vtroq̃ loco tz ꝑtium q̃ sequereꝫ q̃ monachus hēret monasteriuz in sua ptāte qđ est falsum. de ēle. si religiosus. lib. vj. vñ dicit q̃ nulla lex est in mūdo vel decre. que hoc ,p bat. ad hoc. c. rñdet. in. d. c. aut. nisi. dicēs q̃ solū ,p bat q̃ hētur loco heredis. sed certe si illa allegatio q̃ ponit in tex. dū facit mentionē de herede eēt vera vt sentire videt Bar. tūc bene, pbaret tex. iste q̃ habetur loco filij. q̃ v̄bū heredis capiꝫ hic stricte pro liberis. pz q̃ in substitutiōe fuit facta mētio dūtaxat de liberis. vz si sine liberis ꝛc. nūc allegabaꝫ pro pte monasterij q̃ nō dī decedere sine herede q̃ monasteriū sibi heredē instituit. ꝛ dz exponi sine herede. i. sine liberis. alꝫ ista allegatio nō ꝓcluderet intentū allegantis pp verba substitutiōis. Si ergo vis saluare dcm Bar. oz dicere q̃ ista fuit allegatio pris que nullo iure ,pbaꝫ. nā decisio huius decr. sumiꝫ ex aut. de san. epi. §. sed hec pñti. vbi nō dicit q̃ monasteriuz hēaꝫ loco filij vel heredis. sed q̃ oēs iste ꝓditiōes si nupserit. si habuerit liberos ꝛ si. apposite in psona instituti ad faciendū locū substituto tolluntur ꝛ hēntur ,p nō adiectis si institutꝰ intrauerit monasteriū. ꝛ hoc ideo ne timore restitutiōis fiende retraheret a vita cōtemplatiua. ꝛ de hoc aliqd infra tangā latius. hec enī sufficiant ad declarandū illud v̄bū heredis positū ī tex. ꝛ in glo. Nō vlterius ex glo. substitutōez vel fideiꝓmissum nō euanescere si restitutio ē fienda loco religioso vel ecclesie vel in aliā piā cām debeat expendi. naz logtur magis clare hec glo. q̃z tex. in. d. §. sz hec pñti. qđ placet hic. d. An. q̃ cū ille. §. sit exorbitans a iure sufficit locū substitutū eē pium. lz nō sit equaliter pius cuz monasterio ad qđ instituꝰ ingrediꝫ. qđ satis placet p supradicta. Ex ꝑdictis deciſaz puto qōnem quā ponit hic Jo. an. nunqd euanescit substitutio si institutꝰ nō ingrediꝫ monasteriū sz ipm heredem instituit. glo. in aut. nisi rogati. q̃ nō. ꝛ idē tenēt cōiter doc. lz qdam ꝑ quoz opi. ē equior ꝑm Host. lz pria sit cōior. Sz tu tene pmā vt veriorē ꝛ equiorem. nulla enī eqtas dz surgere ad spoliandū aliū fauore religionis. ar. xvij. q. iij. c. fi. hoc enī casū cessat rō illius. §. sed hec pñti. cū nō impediaꝫ vita ꝓtēplatiua. nec dz ille. §. fic exorbitās in ꝓiudiciuz alioz extendi. ar. l. qđ vo. ff. de legi. Alia ēt qō decidiꝫ p ꝑmissa. qd si substitutio ē facta de aliquo sub ꝓditōe si nō ingrederet monasteriū. cōiter tenet q̃ talis ꝓditio bꝫ pro nō adiecta. nā si cōditio indirecte impediēs seu retrabēs a vita contēplatiua bꝫ ,p non adiecta. vt hic ꝛ in. d. §. sz hec pñti. fortius ꝛ ista q̃ directe impedit religionis ingressum. Itē conditio filiis nō impedit matrimoniū carnale. l. cū tale. ff. de cōdi. ꝛ de. l. ij. C. de indi. vi. tol. multo min⁹ mrimonium spūale cū sit maius bonū. facit. c. i. ꝛ fi. de ꝓdi. ap. Quero vlterius, psequendo banc glo. fi. qd si rogatus restituere hereditatem vel legatū fiat clericus nunqd euanescit substitutio. Glo. rñdet q̃ sic duob⁹ tñ intervenientibus. vz q̃ ꝑpetuo remaneret in ecclesia ꝛ relictū expēdaꝫ ī pias cās. Aduerte q̃ glo. logꝫ nimis generaliter ꝛ aliquātulū obscure. ꝛ ꝓriū prima fronte vr

determinare. j. in fi. in vlti. q. ꝛ glo. ē sic locuta. q̃ sic generaliter de clerico logꝫ tex. ī. d. §. sz hec pñti. nec doc. aliter hic declarāt. iō, ꝓ declaratiōe scias q̃ tex. in. d. §. logtur de intrante religionē ꝛ de eo q̃ fit clericus. vnde insurgūt duo intellectus ad illū tex. vt ibi nō. in glo. Quidaz. n. intelligunt vt loquaꝫ in eo qui efficitur clericus secularis. vt sic duob⁹ intervenientibus euanescat substitutio. ꝛ ꝓ hoc intellectu facē vt differat ab eo q̃ ingrediꝫ vt fiat monachꝰ de quo ꝓmi serat. Alius itellectꝰ ē vt loquaꝫ de ingredīte mōasteriū vt ibi fit mōachꝰ ꝛ clericꝰ. ꝛ sic fit sēl⁹ q̃ sine ingrediaꝫ vt sit quersus mōasterij siue vt sit mōachꝰ ꝛ clicꝰ sp euanescit substitutio ex quo ī ecclia ꝑpetuo ē ꝓmāsurꝰ ꝛ bona expēdūꝫ ī pias cās. ꝛ iste itellectꝰ vr placere ibi glo. ꝛ satis mihi placet tanq̃ magis cōsentaneus illi lr̄e. ad qd enīz ponderaret vt ꝑpetuo maneret in ecclia si efficereꝫ clericꝰ secularis. ꝛ facit qō hic subijciꝫ in glo. fi. Insup q̃ro qd si institutꝰ ingrediꝫ mōasteriū sz monachatꝰ nō tenuit. Rñdet gl. q̃ p hoc nō euanescit substitutio. oz enī q̃ fiat mōachꝰ p hoc dicit Vin. q̃ si moriaꝫ añ q̃z teneat monachatꝰ substitutio nō euanescit. Idē ꝓm eū si intrauit ꝛ ante tpus ,pbationis exiuit. non. n. p hoc ꝓiudicaꝫ substituto. ar. j. de regu. statuim⁹. Sz circa ꝑdicta oriꝫ dubiū qd si intrauit ꝛ tenuit monachatꝰ sz hoc fecit ī fraudē substituti. Abbas dicit ꝓz magr̄m suū substitutōz nō euanescere. q̃ fraus ꝛ dolus ꝛc. de rescrip. sedes. de sepul. in nr̄a. ꝛ bñ facit de testa. officij. ꝛ. c. regsisti. ꝛ. c. fi. cū si. ꝛ dicit q̃ ,pbaꝫ fraus ,pbādo cōminatōes factas p heredē ipsi substituto ar. de renū. c. ij. li. vi. qō placere vr docto. cōiter hic. Ego allego ad hoc tex. fin. xx. q. iij. c. fi. vbi inductio facta cā bonoꝝ ipedit acgsitiōez ipsoꝝ bonoꝝ. idē ꝛ fortⁱ quādo fit in fraudē alterius. Ultimo glo. hic q̃rit vtruz euanescat substitutio si institutꝰ se ꝛ sua dedicauit ecclesie seculari faciēdo se oblatū illius ecclie. Glo. tandē concludit q̃ nō q̃ nō dz extendi dispositio illi⁹. § sed hec pñti. ad aliū casum. lz qdam ez. Et nō bñ. fi. huius glo. vt dispositio illius. §. nō extendaꝫ ad aliū casum. ꝛ refert hic Jo. an. do. suū do. Mar. de sill. tenuisse q̃ nec ad alios terminos dz extēdi. Ex quo inferebat q̃ cū ille. §. ponat terminos qñ alius est cōditionē apponēs ꝛ alius ī cuⁱ⁹ psonā apponiꝫ. vtputa heres vel legatariꝰ q̃ si mutaꝫ termini nō habeat locū ille. §. puta. q̃ vnꝰ de se loquēs donādo vel legando apponeret cōditionē si decessero sine liberis. tūc enī intelligereꝫ de veris liberis. nec eēt locus illi aut. de quo p Jo. an. in spe. de sta. mo. sup v. xv. vbi ponit duo motiua mar. ,p dicto prece. dicebat enim primo q̃ loquens de seipso vr intelleri sse de liberis naturalibus. ergo conditio est tenaciter obseruanda ff. de adi. le. l. iij. §. ꝓditio. Itē q̃ monasteriū hēatur loco filij, pcedit ex quadā fauorabili ꝛ speciali interꝓtatione cōtra ,ppriā significationē vocabuli ergo nō debet extendi q̃ ipropꝛietates sunt restringēde non trahende ad ꝓpriaz. l. qō vero. ff. de legi. ꝛ qō nō. in regula que a iure. de re. iur. li. vi. ꝛ in. c. ꝓterea. vbi nō. de verb. signi. Et hec faciunt ad vnā notabilē dci. Jo. palagarēsis quā ponit Fe. de senis. cōsi. clxix. vbi dicit q̃ si statuto[b] loci pena offendentis applicet heredibꝰ offensi. ꝛ ,pcessus habens filiū naturalē in seculo fuit interfectus q̃ pena applicabitur filio naturali ꝛ nō monasterio q̃ monasteriū est ciuilis bes ꝛ nō naturalis sicut filius. ꝛ verba statuti debent intelligi in casu vo ꝛ naturali. ꝛ ,pprie ꝛ stricte appellatiōe heredis intelligiꝫ de filio. d. l. ex sacro. §. fi. ff. ad treb. Sed aduerte q̃ idez Fede. cōsi. xxxiij. vbi pleniꝰ hūc articulū disputat tenet q̃ applicaꝫ monasterio ēt si filiū instituit heredem. Mouet ꝓncipaliq̃ qcqd acgrit monachus acgrit monasterio. xviij. q. i. c. vno. sed hoc lucrum seu pena ꝓuenit ex iniu

oculo vr ñ q̃ solū intellectu ꝓcipitur Et vtrū ille cui facta est substitutio si deicōmissaria si decesserit sine liberis legitimis ꝛ nālibꝰ si intret religionem frūz minorū sit locꝰ substitutiōi vide ang. in cō. lxxxviij. ꝛ vide ēt ange. in cō. xxxviij. ꝛ de isto articulo qñ ꝓ ingressum mōasterij excludaꝫ substitutꝰ. vide oio ꝓ Jmo. post ange. in l. in pupillari. circa fi. ff. de vul. ꝛ pu. Et q̃ monasteriuz hēaꝫ loco filij ex ,pprio cōpore nati tz lapus allegatio. cxxix. de quo vide oīno in terminis p Bal. ī l. deo nobis. in. i. col. C. ō epi. ꝛ cler. et adō hic bal. circa fi. in. c. i. ī. i. col. ō eo q̃ sibi ꝛ here. masc. vbi dicit q̃ nascentes siue per masculos siue p femias dicunt descē der ex corpe pīmi pentis. Et ō hoc dicit cē ibi tex. nō. Itē vide oio q̃ hic scribit bal. ī. iiij. col. Itē de p dcā. q. vz an monasteriū succedat loco filij ex ,pō cōpe nati ī substitutōe vide p io. de li. ī. c. rainaldus. ō testa. ꝛ p Jmo. pꝰ bar. in. d. l. si ita quis. §. si cui. ff. ō le. ij. b Et ō hoc vide late p ⁊ſde. de an. in repe. c. canonū. de cōstituti. in. vi. ꝑnc. q̃sito in

xliij.col. illius quesiti.v. procedo vlterius.

ria illata monacho ergo ꝛc̄.secunda q2 monasteriuz est isti heres ab intestato q2 tanqz miles celestis mili tie põt pro parte decedere testatus ꝛ pro parte intestatus.ꝛ plenius ibi circa hoc instat.Ego in hoc articulo sic dicerē.q; aut instituit monasteriū ꝛ filiū here des.ꝛ tūc lucrū applicabit eis pro portionib9 hereditarijs.aut instituit filiū in totū ꝛ tūc applicabit filio si vero instituit monasteriū instituto filio in re certa ꝛ tunc applicabit monasterio.q2 filius sic institutus in re certa habet loco legatarij.l.quot.C.de bere.isti. In summa ergo dico q; applicabit ei q est beres.i.q succedit.in ius defuncti q2 ille est ,ppie beres.ff.de verb.sig.l.heredis appellatione. Nō ob.motiuum Fede.q; qcqd acgrit monach9 acgrit mōasterio ꝛc̄. q2 fateo2 qñ ipe directe acgreret.sz in casu nr̄o statutū defert heredi ꝛ institutus p defunctū est verus beres ipsius. Nec ob.ratio Jo.pal.q2 stricte capiēdo filius est beres.qñ hoc nō est verū q2 lex ex facto.in fine logt in casu spāli.ideo ibi restringit nomē heredis.vt sup prima glo.plenissime dixi.ꝛ sic reduco ad cōcordiā corū dicta. Faciunt ēt ꝑdicta ad aliā q̄nē satis nō. Quid si testato2 dedit substitutū sub cōditiōe si institut9 decederet sine liberis ex se legitime descendentib9 vel ex corpore suo nascētib9 nunqd euanescat substitutio p ingressuz religionis.hec qō satis pulchra ꝛ quotidiana est.ꝛ idē põt dici qñ testato2 p alia verba cōtinentia naturalitatē fecit substitutionez docto.sunt varij in hac opi.nā Ja.de bel. disputauit hanc q̄nē ꝛ posuit in.d.§.sz hec ꝑsenti. ꝛ concludit substitutionē dicto mō cōceptā nō expirare p ingressuz religionis.q2 testato2 p illa verba eligit naturalitatē nec relinqt volūtatē suā interpratōi iuris.sec9 qñ locut9 fuit generalr vt si sine liberis decesserit ꝛc̄.tūc succedit iuris interptatio que cessat in casu certo.q2 ī incertis nō certis op9 est cōiecturis.de reg.iur.esto te. In hac opi.accedere videntur mar.fill.ꝛ Host.ꝛ Jo.and.vt nō.p eos in.c.rainaldus de testa.ꝑiū tenuit Bagarot9 dū esset bononie cū hec qō eēt de facto ꝛ Di.seqt in.l.fi.ita qs.ff.de lega.ij.ꝛ Ricard9 mal.ꝛ Bar.in aut.nisi rogati.ꝛ in.l.fi ita qs palle.ꝛ sic postmodū eleganter consuluit in.q.facti.primo p rōnē quā faciebat Di.exꝑssio eoz que tacite insunt nihil opat.ff.de lega.i.l.iij.ꝛ.c.significasti de elec.sz hec vba ex suo corpore vel ex se legitime natis insunt in illis verbis si sine liberis decesserit.ergo nihil opatur exꝑssio.q; insint pz ēt qm̄ p illa verba si sine liberis ꝛc̄.nō veniūt filij legitimi tm̄.vt.d.l.si ita qs.§.fi. ergo solū intelligunt de naturalib9 ꝛ tm̄ fauore monasterij expirat talis substitutio p religionis ingressum Secūdo mouet p rōnē Ri.mal.istud fideicōmissiuz seu institutio si decesserit sine liberis ꝛc̄.reprobatur ꝛ pro nō scripto habet.nō ideo q2 monasteriū nō haberet loco filij sz q2 ꝑbet ipedimentū vite cōtēplative.seu retrahit a vita ꝓtēplatiua eligēda.nā substitutus timens ne bona sua cogat restituere si decederet sine liberis inducit ad ꝓbendū matrimoniū ꝛ remoueret a ,pposito religionis ꝛ castitatis. ꝛ iō impato2 tale grauamē voluit hr̄e pro nō adiecto.ꝛ hoc voluit tex.in.d.§.sz hec ꝑsenti.dū dicit tales ꝓditiones inualidas ꝛ pro nō scriptis.sz hec cōditio de qua in q̄ne nr̄a est multo plus ꝑia vite ꝓtēplatiue castitati ꝛ religioni q̄z illa de qua in.d.§.sz hec ꝑsenti.ꝛbic.ergo fortius dz illa br̄i pro nō adiecta.ꝛ ita ēt refert et tz Li.ī d.aut.nisi rogati. Tertio ,pbat a filiū.illud q̄ relinq tur cā dotis[a] de necessitate intelligit pro matrimonio carnali sine quo nō potest dici dos.vt.l.iij.ff.de iur. do.ꝛ.c.ꝛ si necesse.de dona.inter.vi.ꝛ vxo.nā pro introitu monasterij nō dat dos.de simo.c.nō satis ꝛ.c veniens.ꝛ tm̄ illa cōditio seu cā remittit ī̄stituto seu legatario intrāte monasteriū lz nō posset dici q; ciuilit ꝑleat.vt.d.§.sz hec ꝑsenti.ergo lz in casu q̄nis nr̄e nō posset dici ꝑpleta cōditio ciuiliter q; monasteriū dicat ex se natū nihilominus rōe ꝑdicta debēt bona apud monasteriū remanere. Idē debet ꝛ pōt dici de eo q̄ relinqt cā donationis pp nuptias.vt habet in d.§.quarto ,pbat sic inter monasteriū ꝛ monachum nō dicit mr̄imoniuz spirituale cū sol9 abbas dicatur sponsus de elec.q2 pp.sz si fideicōmissum relingtur sub cōditione si nuptias ꝓxerit ꝛ ille grauatus monasteriū ingrediat nō tenet ad fideicōmissuz.vt.d.§.sz hec ꝑsenti.ergo apparet q; nō est iō q; videat defecisse ꝓditio fideicōmissi.sz iō q; tale grauamē habetur ,p nō adiecto ꝛ pro nō scripto cū vite cōtēplatiue ꝓxiet. ergo idē dicendū in q̄ne nr̄a.qnto ꝛ vltimo ꝓbat isto modo ego video q; si aliqd relinqt mulieri cum onere restituendi si nupserit q; non tenet restituere si nupserit.l.quoties.ff.de ꝓdi.ꝛ de.ꝛ.l.cū ita legatuz cū.l.se.ff.eo.qō tm̄ limita ,put nō.in aut.cui qd relictū.C.de idic.vi.tol.ergo multo magis nō valet istō grauamē de quo in q̄ne nr̄a cū sit impedimentū religioni ꝛ vite ꝓtēplatiue que longe melioz est q̄z actiua ꝛ hec opi.plz do.an.lz non alleget ꝓfiliuz ꝛ motiua. bar.que multū mihi placent ꝛ ipsaz veritatē ꝓtinere vident.pro hac ꝓclusione vide bo.tex.in.l.ticie si nupserit.ff.de condi.ꝛ de.vbi dr̄ q; si testato2 reliquit ticie ducenta si nō nupserit.ꝛ si nupserit reliqt centū.si ticia elegerit nuptias debet br̄e ducentū ꝛ tm̄ nō iplet ꝓditionē sz illa habet pro nō adiecta q2 retrahit a mr̄imonio carnali ꝓbendo. Idē ꝛ fortius si a spūali. ꝛ p hoc clarissime pz intellectus illius.§.sz hec ꝑsenti. ꝛ huius.c.obtinet ergo hic monasteriū nō q2 habet loco filij vl̄ heredis q2 fuit illa allegatio partis.vt.s. dixi sz q2 habet pro non adiecta si voluit intrare monasteriū.ꝛ infert ad decisionē q̄nū sup tractatarū ꝛ multarū aliarū si. Expeditis ꝛ suppletis glo.ex q bus patuit clarissime itellect9 huius.c.ꝛ multoz iuriuz ciuiliū ꝛ canonicoz descendam ad aliā nō min9 vtilem materiā extrinsecā huius.c.q̄ versat circa bona ingrediētiū religionē ꝓdito vel nō ꝓdito p eos pus testō. Et pro hac vēiam9 ad cām testi q2 cessat cā intestati q̄z diu hereditas põt adiri ex testō.l.q̄z diu.ff.ō acq. here.ꝛ.xij.q.v.c.fi. Quero igit nunquid ingrediens religionē posit cōdere testm̄ de bonis suis ꝛ disponere ,put sibi placuerit.dic q; sic.tex.nō. videtur xix.q.iij.q2 ingredientibus.ꝛ.c.nūc aūt. sed melior tex.est ꝛ multū fin.in aūt de mona.§.illud.vbi dicit q; ante ingressum põt de bonis suis disponere vt voluerit.ꝛ p istū tex.iūcta.l.i.ff.ō mi.test.nō.dicit bar. in aut.si qua mulier.C.de sac.san.eccl.q; sicut miles cui datū est ꝓuilegiū vt possit testari quo voluerit. vt.d.l.i.põt filios ꝑterire ꝛ exheredare ꝛ sine legitio nūero testiuz testari.ꝛ põt decedere pro pte testat9 ꝛ ꝑ pte intestatus ꝛ filia.ita ꝛ volens ingredi monasteriū lz de monasterio nullā mentionem fecerit in testō monasteriū non põt ꝓqueri q2 ꝑmissum est sibi testari quo voluerit. Itē si ꝑterierit vel exheredauerit filium nō poterit rūpere testm̄.poterit tm̄ legitimā petere vigore illius aut.si q̄ mulier.canonizata.xix.q.iij fiq̄.ꝛ idē dicēdum in filib9 solēnitatib9 ꝑm eū. Si enī hoc ꝑmittit militi armate militie q; pugnat pugna cōporali.multo magis dz ꝑmitti militi celestis militie q; pugnat pugna mētali ꝛ ꝓtēplatiua.ꝛ hec opi.multuz placet attēto maxime ꝑin.illius aut.de mona.ꝛ.xvj q.i.c.qui vere. Et p hec decisa remanet q̄ in qua varie senserāt glo.ꝛ doc.sequentes an rūpat[b] testm̄ ꝑius cōditum p religionis ingressum.vñ si testato2 reliquisset aliqd monasterio iure institutiōis.tūc cōiter teneт q; non rūpat testm̄ p religionis ingressū.vt nō. hic.ꝛ in aut.siqua mulier. Si vo nihil est relictum ꝛ intrauit monasteriū frūm minoz idē dicēdum q; nō rumpit.imo sic morte naturali ꝓfirmat de cele. miss. cū martbe.ita ꝛ hic morte ciuili.q2 post ingressuz nō

a Adde hic q; statutum de lucranda dote p maritum non bz locum in dote vxoris q̄ de consensu mariti ingressa est monasteriū ꝑm lapum allegatione. cxxix. i.xi. col. Et vide glo.i.c. placuit.el.ij. xvj.q.i.ꝛ qō ibi nō.

b Utrū per ingressum monasterij rumpat testamentuz.de hoc vide late p Jmol.in.l ī.de testa. ꝛ per eundem in.l.si filius a patre.§.i.ff.ō lib.ꝛ post. ꝛ plenissime ꝛ melius q̄ alibi per Bal. post Bart. in aut. si qua mulier.in.ij. col.v̄.mō veniamus ad q̄sti.C. de sac.san. eccle.

pñt fratres minores disponere de bonis ingressi. vt in cle. exiui de paradiso. de v. sig. hoc tz Bart. in. d. aut. siqua mulier. 7 in tractatu minoricarū iuxta fi. sequitur hic do. An. Hic dubiū remanet qñ nil reliqt monasterio 7 intrauit monasteriuz cui poterat bona cōicare. quo casu multe sunt opi. q̄s seriatz hic nō, p sequor. q2 hoc. c. est materia satis, plixa oneratum. Unde expediā satis succincte remittēdo 7 ꝓcludendo. 7 idem faciā in alijs qōnib⁹ quas. j. tractabo. vide ergo de materia. xix. q. vlti. si qua mulier. vbi ꝓie opi. recitañ sicut etiā recitant hic Inno. 7 Jo. an. 7 nō eligūt. Bar. post alios, plixe, psegtur in. d. aut. siqua mulier. 7 tandē cōcludit hoc mō. q⁹ aut ille q fecit testm̄ cogitauit de ingressu. 7 tūc non rūpit testm̄ vt videt casus in. d. aut. si qua mulier. de mona. §. illud. frustra enī ꝓmitteret disponere nisi valeaz dispositio. Aut fecit testm̄ simplr nō cogitans ingredi monasteriū. 7 tunc p ingressum rumpit tanq̄z p nouā collationē seu volūtatē. cū enī oia bona sua det expresse vel tacite monasterio videt reuocare ꝑmū testm̄ sicut ꝑmū tollitur p scōm. vt in. l. sancim⁹. C. de testa. Do. an. distinguit iter expresse cōferentez bona sua tpe ingressus. nulla tñ mentiōe facta de testō 7 tacite cōferentez. vt primo casu distinguat an incōtinēti post testm̄ cōditū bona sua tradiderit: an ex iteruallo. 7 primo cāu nō videt reuocare sed potius ꝓtulisse ad tps vite sue. nō enī est verisimile q⁹ ita incōtinēti voluerit mutare aiam suā: ar. l. nā ad ea. ff. de cōdi. 7 de. scōo casu qñ ex interuallo tūc ꝑsumēdum est voluisse mutare. 7 lz de hoc videat dubitare tñ in hoc videt magis pfistere. Scōo casu principali qñ tacite cōtulit tz i distincte q⁹ nō videat reuocasse q2 exquo aliter expſ se nō dispōit vī velle istō testm̄ remanere. 7 subiūgit q⁹ lz monasteriū debeat hēre portionē poterit tñ illā conseq aliter q̄z rumpēdo testm̄. vñ prima distinctio do. Ant. mihi plus placet q̄z distinctio Bart. q2 regulariter testm̄ nō tollit tractu tpis sed op⁹ est noua dispositiōe. C. de testa. l. sancimus. q̄ hic nō interuenit nec debem⁹ ꝑsumere opi. mutatā. de bap. maiores. 7. l. eū. ff. de, pba. Sz inquātum sentit do. An. q⁹ monasteriū dz hēre portiōz suā illud nō placet q2 nullo iure, pbat. imo potius innit ꝓriū in. d. §. illud. vbi dicit q⁹ pōt de bonis suis disponere, put vult. 7 qō alijs nō confert remanet penes monasterium. ad idem aut. siq̄ mulier. vbi monasteriū teneat cōnumerari in numero filioz qñ intrauit nō disponēdo pus de bonis iter filios. secus. n. si pus ante ingressuz disponit. Item monasteriū nō dz duci spe bonoz tpalium ad recipiendū aliquē in monachū. alś. n. esſz simoniacū si qs pcise teneret aliqd conferre monasterio pro ingressu. etiam si hoc fieret ex dispōne legis seu statuti: vt nō. dicit Inno. in. c. cū. M. de cōsti. facit. c. qm̄. c. veniēs. 7. c. pe. de simo. 7 hoc videt sentire Bar. in. d. aut. siqua mulier. lz aliter ibi glo. sentiat. 7 in. d. aut. canonizata. sed ꝑmū absq̄z dubio verius est p rōnes ꝑdictas. Item ex dictis[a] in. j. q. decidit an pr̄ in testō possit puare descēdentes vel ascēdentes legitima sua q̄ debet iure nature in aut. de bere. que ab inte. defe. dic q⁹ si non reliquit eis aliqd p hoc testm̄ nō rumpit p ea que supra dixi. Sz dubium est vtrū possint petere legitimā. 7 de descēdentibus clarū est q⁹ pñt pdictōe. d. aut. siqua mulier. sz descēdentib⁹ nō extātibus est magis dubiū. glo. dubitauit in. d. aut. si qua mulier. sed Bar. 7 Li. ibi determināt ꝓriuz 7 nr̄i doc. cōiter hic vt Inno. Jo. an. 7 alij q2 nō est verū q⁹ monasteriū hēatur p oia loco filij. vt sup. gl. fi. fuit plene dictū. 7 ideo descēdentib⁹ nō extantib⁹ ascēdentes debēt admitti. ff. ō inofficio. testa. l. nā 7 si. allego tex. singu. in materia indicio meo i aut. ꝑbyteros. C. ō epi. 7 cle. vbi specifice fit mētio de ascēdētib⁹ ñ extātib⁹ descēdētib⁹. 7 lz loquat i cle ricis idē eadā rōne dicēdū in religionē ingrediētib⁹.

Sed nunqd minor, pdigus vel furiosus possit testari vel aliter de bonis suis disponere intrādo religionem etiā sine auctoritate curatoris si quem hñt. cōiter tenet q⁹ sic dūmodo tpe dispōnis 7 ingressus nō fuerit furiosus. hoc apte sentit Jo. an. hic. vt dixi i vlti. nō. 7 plene, psegtur Lapus alle. xxvij. vbi videas fundamentū huius dicti est q⁹ ingrediēs religionem hz liberā facultatē de reb⁹ suis disponēdi. vt in. d. §. illud in aut. de monachis. Itē q2 in istis spūalib⁹ nō curam⁹ de pria vel curatoris auctoritate. vt in. c. si annum. de iudi. li. vi. 7. xx. q. ij. c. i. 7. ij. 7 qō nō. Inno. in. c. ij. de regula. Sed dubitat de filiosa. nō dico de psona q2 certū ē q⁹ pōt ingredi monasteriuz iuito pre ex quo ē pubes 7 eripit[b] p ingressuz a pria ptāte. vt nō. i gl. c. i. xx. q. ij. 7 i. l. si ex cā. §. papini. ff. ō mino. vbi ēt bart. 7 Fede. cōsi. xxxiij. Sed dubitat de bonis. 7 de bac. q. p Li. in aut. ingressi. C. de. sa. san ec. vbi dicit q⁹ de bonis castrensib⁹ vel quasi nō ē dubiū q2 filiꝰ de illis pōt disponere sicut paterfa. l. pe. C. q testa. facere possunt. nec ēt de, pfecticijs est dubium q2 illa sunt pris. Dubiū ergo remanet in bonis aduenticijs. q2 regulariter de illis disponere nō pōt in vita pris. nec ēt de ꝓsensu pris testari iuxta ea que le. 7 nō. in. l. pe. C. q te. fa. pos. Ide. 7 Li. in. d. aut. tenent in monasteriū hec bona transire. ar. l. deo nobis. C. de. epi. 7 ele. In ꝓrium allegat do. an. c. lz de sepul. li. vi. vbi filiusfa. nō pōt ēt de aduēticijs aliqd relinq̄re pro anima sine cōsensu pris. ideo vī q⁹ cum ista alienatio de qua queritꝰ trabat originē a principio voluntario nō valeat pre nō cōsentiente. putat tñ ipe q⁹ patri remaneat vsufructus illoz bonoz i vita sua sz post mortē eius hec bona transibunt ad monasteriū q2 cuilibet cōcedit de, pprio testamenti factio volenti intrare religionē. d. §. illud. Ego aliter dicerem q⁹ aut queritꝰ de bonis aduenientib⁹ ingressō. aut de bonis que prius p ingressuz obuenerūt. primo casu illa indistincte acqrant monasterio. tū q2 ampli⁹ non est filius in ptāte patris vt supra dixi. 7 sic nō acqritꝰ vsufructus pri. tū q2 clerici 7 psone religiose sunt p̄uilegiate sup bonis aduenticijs vt habeant plenā ipsoz administrationez ita q⁹ id qō est laicis aduenticium clericis reputat castrense vel quasi vt est tex. nō. in. aut. ꝑbyteros. C. de epi. 7 cle. 7 nō. in. c. q2. j. de testa. 7 hac rōne forte idē posset dici in bonis acquisitis prius vt statiz p ingressuz gaudeat illo priuilegio aut. ꝑbiteros. 7 sic puabit pr̄ vsufru. illoz bonorū ēt in vita sua. 7 est pulchra cōsideratio 7 noua. 7 intelligo qñ filiꝰ hoc expresse disposuit. alś āt stabo dispositiōi aut. siqua mulier. Nō ob. c. lz. allegarū per do. an. q2 illud logt in laico sz nos in clerico, seu religioso. Et p hoc ēt decidit qō de libris collatis filiosa. p patrē q⁹ postea ingredit religionē. Li. i. d. aut. refert Ja. de ranē. tenuisse q⁹ censent quasi castrēsia bona. 7 sic transirent in monasteriū ꝑm dispōnē ingredientis vt supra dixi. Ide. hoc admittit in libris collatis magistris artiū vel doctorib⁹ legū. secus si scholaribus. argu. in. l. fi. ff. de inoffi. testa. hoc idē vī sentire Bar. in. l. filie. C. fami. ber. 7 in. l. i. §. sz nec castrēse ff. de coll. vbi plene repies. mouet. n. pncipaliter quia q̄diu filiusfa. est in studio nō dī exercere aliquā professionē militarem vel quasi ideo non potest dici habere castrense vel quasi castrense peculiū. sec⁹ si iaz erat aduocat⁹ vl doctor. 7 dic de hoc vt ibi pleni⁹ nō. 7 hec satis placēt. marie ispecto aio paterno q vī donasse nō vt libere disponat sz pot⁹ vt ꝑficiat 7 redeat ad, pprios lares. Sz circa hoc cadit alia qō. Ecce supra vidim⁹ de istis bonis aduenticijs qñ filiꝰ intrauit religionē. sed qd si pr̄ effect⁹ est monach⁹ num qd vsufructus in vita ipsius intrabit monasteriū. an redibūt bona ad filiū remanentē in seculo. de hoc vi-

cre. vis quasdam qōnes quas notaui post. d. Abb. in cle. i. circa prin. de reli. domi.

b An filiꝰ igrediēs monasteriū desinat cē in potestate pris. dic q⁹ sic inquātuz pria ptās esset onerosa mōasterio. sec⁹ in quātum eēt ei fauorabilis. ita dicit bal. p⁹ guil. 7 Ja. but. in. l. deo nobis. C de epi. 7 cle. 7 idem pau. de ca. i. l. sub ꝓditōe. ff. de li. 7 post. ad hoc optime facit qō nōt Bar. i. l. itē si in ptāte. ff. de bis q fūt sui. 7 bal. i. l. nepotes. ff. e. ti. 7 facit etiā ad hoc qō nō. bal. in. l. i C. de insa. li. x. Et vide in spec. ō sta. mo. v. xij. ad quē locuz se remittit spe. in ti. de actore. §. i. vsi. lij. q⁹ filius qui ingredit monasteriuz desinit cē suus. Et q⁹ nepos ex eo rāquā suus dz instituti vt succedens in locū patris. qō dictum nō placet Bal. in aut. siq̄ mulier. C. de sac. san. ec.

a An ingrediens mōasteriū teneat reli q̄re quartam, ascendentib⁹. 7 adō q⁹ gl. xix. q. iij. si qua mlier tz q⁹ nō. 7 de hoc vide oio per spec. in ti. de sta. mo. vsi. Et ad materiam huius de-

a Jn qnta col. versi. ante ꝙ. Et vide glo. in ver. mortem. in l. i. ff. de testa. que dicit q̄ per mortem naturalem impletur testamētū nō per ciuilem. ⁊ vi de Bar. ibi. ⁊ ibidē per Bal. ⁊ Jſdau. de ca. qui ponūt questi. iſtā in ter mi nis. Et vide Bal. i. l. cū pater. §. hereditatis. hic allē. ⁊ in. d. l. ex facto. ⁊ in. l. statius. §. cornelio. de iure fi. Cy. Bal. ⁊ Sali. in. l. deo nobis. de epi. ⁊ cler. ⁊ vide latiſſi me p Jmo. in dcā. l. i. de testa.

b Utrum igrediēs mo naſterīū poſ ſit teſtari p⁹ ingreſſuz. vi de etiaz per Archi. in. c. nūc aūt. xix. q. iij. vbi po nit an poſſit teſtari infra annū, pbari onis. Et cō cludit hoc pēdere ex fu turo euentu quoniā ſi, p⁹ fitebitur ei⁹ teſtamētum non valebit cū nō appa reat q̄ tunc voluit cē mo nachus alſ ſecus. ⁊ dicit q̄ ſi contin gat cū mori infra annuz ꝓbatōis va lebit eius te ſtamentū. ⁊ vide. d. Jnt. in. c. de bis. circa fi. de ſe pultu. vbi in alia. q. videt ponere ꝓ cō ſtanti q̄ in greſſus poſ ſit teſtari in fra ānū, pba tiōis de quo vide p Bo. in. c. nō ſolū in. iij. col. de reg. i. vj. vbi refert lapuz in alle. Jdē adde hic ad qōnem quā ponit lapus alle. xlvij. in fi. ⁊ Bal. in auten. ſiqua mlier. in añ pe. col. v̄ ter tio. p̄incipa liter q̄rit. C. de ſa. ſan. ec. Et q̄ igreſ ſus monaſte riuz poſſit te ſtari iſra an num, pbatio nis tz Bal. in. l. generali circa p̄in. C de ſa. ſan. ec. ⁊ ad hoc al le. Jo. an. in no. i. c. bene ficiū de reg.

de glo. in aut. idez eſt. C. de bo. q̄ li. q̄ vī velle q̄ vſu fru. nō extinguī viuēte pſe ſz nil boni allegat. Bar. ibi dicit q̄ pī pdit dimidiā vſufru. ⁊ ſic ſola dimidia applicabīt mōaſterio in vita pīs. mouet hac rōe. ꝙ ingreſſuz monaſterij fili⁹ remanens in ſeculo libera tur a pīa ptāte. nā cū ipſe pī efficiaī alterius poteſta tis nō pōt aliū bre i ptāte. vt. ff. de adul. l. ſic euenit. nō. ēt bar. in. l. pī. ff. de adul. ſz qñ pīa ptās perimi tur abſq̄z facto pīs tunc clarū eſt q̄ vſufru. nō extin guit vt plene nō. in. l. ij. C. de bo. ma. qñq̄z vo patria ptās extinguī pīs facto ⁊ tūc ipſe dz habere medie tatē vſufructus. ⁊ medietatē pdit. vt. l. i. ⁊. l. cū opoz teat. §. cū aūt. C. de bo. q̄ li. ſed in caſu nro qñ pī mo nachaī pdit pīa ptāſ ſuo facto. ergo vī q̄ pdat dimi diā vſufructꝰ qō nō. Sz q̄. ſ. viſū ē q̄ igrediēſ mo naſterīū pōt ꝓdere teſtū ita q̄ ſalua dz eſſe ltīma de ſcēdentū ſeu aſcēdētū. nunc q̄ro an beres filij legata rius ⁊ filēs q aliq̄d debēt capere ex teſtamēto vel ſi ne teſtamento vt deſcendentes ſeu aſcendētes debe ant expectare mortē naturalē iſtius teſtātis. an vero debeāt bre īmediate poſt ingreſſuz. facit dubiū q̄ in greſſus monaſterīū habeī p̄o mortuo. xvi. q. i. pla cuit. ij. l. deo nobis. C. de epi. ⁊ cle. Li. ⁊ Bar. tenēt ꝙ. ū in. d. aut. ſiqua mulier. Bar. tñ diſtīguit q̄ aut qñq̄z iſta moꝛs ciuilis q̄ inducīt ꝓ igreſſuz monaſte rij hz oio quo ad bona eūdē effectū quē hz moꝛs na turalis. vtputa ſiqs ingrediī religionē fratrū minoꝝ q nō pōſt aliq̄d bre nec in ꝑticulari nec in cōi. ⁊ tūc be res hēbit oīa bona incōtinēti. ar. in pall. l. deo nobis in p̄in. ſz qñ talis moꝛs ciuilis nō hz oio eundē effe ctū q̄ ſaltē in cōi illa religio pōt bona retinere tūc be res inſtitutus dz expectare mortē naturalē. ⁊ ſic per ꝓſs alij legatarij ⁊ interiz diſpoſitio teſtatoris erit in ſuſpenſo ſeu in pendenti. poterit eniz antea mori be res q̄z teſtatoꝛ. arg. i. l. ſtati⁹. ff. de iu. fiſ. ⁊. C. de do na. inter vi. ⁊ vxo. l. res. Et idē in alia qōe dicit bart. de filijs vt demū poſt moꝛtez naturalē poſſint petere legitimā ⁊ nō ante. q̄ interiz ipe hz poteſtatē diuidē di, put vult, put colli ex. d. aut. ſiqua mulier. Jtē poꝛ tio legitima filio ñ debeī niſi poſt mortē naturalē. l. i. ff. de col. bo. Jtē ē poſſibile q̄ iſte fili⁹ moꝛiaī añq̄z pī. ergo ⁊c. ff. de iure fiſ. l. ſtatius. ſm Bar. habebit ergo iſte filius interiz alimēta a monaſterio ſm Li. ⁊ cū hac opi. tranſit hic do. an. lz ſpecifice non attingat legitimā filioꝝ. Ubi ſatis placet ꝓclūſio ꝑdicta re ſpectu heredū ⁊ legatarioꝝ. ar. in. l. cū pī. §. heredi tatē. ff. de lega. ij. vbi ꝑ deportationē nō teneī qs re ſtituere qō debebat in caſu mortis ita q̄ expectatur moꝛs naturalis cū illa moꝛs ciuilis nō bēat effectum totalē mortis naturalis maxīe q̄ poſſet cōtingere q̄ illud collegiū deſtrueret ⁊ ſic mēdicaret in vita ſua vl̄ qd ſimile poſſet ſibi accidere. Jō ſatis cōgruū eſt vt expectet moꝛs naturalis. ſz reſpectu legitime filioꝝ nō placz illa opi. ꝑ tex. ſingu. i. c. cū ſim⁹. j. de regu. vbi aptiſſime, pbaī q̄ fili⁹ i vita pīs poteſt legitimā petere niſi velis diuinare q̄ pater fuerat ibi mortu⁹. tex. tñ ibi innuit ꝓiū vt ibi ſentit Jo. an. ⁊ clari⁹ do. Pe. de ancha. ⁊ do. Cardi. ⁊ Bar. ⁊ Bal. in aut. i greſſi. ⁊ ſic ſaltē ꝓdictione illius. c. poterit fili⁹ petere legitimā poſt, pfeſſionē pīs licz monaſterium ſit ca pax bonoꝝ. boc ēt ſuadet eqtas maxīa. exquo. n. pa ter eū abijcit a cura ſua eqſſimū eſt vt nō habeat men dicare alimēta a monaſterio. ad idē adduco illā aut. ſiqua mulier. lz Bar. eā adducat p̄o ſe. ſi. n. fili⁹ nō poſſit petere legitimā in vita pīs intrantis monaſte riū ad qđ daret ibi facultas pī diuidēdi ſubſtantiaz

lib. vi. Sed tu vide per ſpe. in ti. de ſta. mo. ver. liij. vbi cōcludit q̄ poterit teſtari inter filios ſed nō inter extraneos. etiā ſi ſint filij naturales: ſz ipe met Spec. in co. ti. ver. lv. dicit q̄ lz ingreſſus poſſit teſtari inter filios tñ eis nō poterit facere ſubſtitutiōem pupillarē cū eos nō hēat in ptāte ar. l is. de vul. ⁊ pu. Jtem vide ſpec. in ti. de ſta. mo. verſi. l vij. vbi dicit q̄ ſicut

poſt ingreſſuz inter liberos cū ius eēt acqſitū mona ſterio retinendi illā ltīmā toto tpe vite pīs. ſz q̄ filij poterāt petere ⁊ debebat pī ante ingreſſuz bona di uidere iō fit illa ſpālis gīa vt poſſit diuidere iter libe ros poſt igreſſuz. ⁊ qđ fit maxīmā hz hec opi. eq tatē. Ex his decidīt alia qō an poſt ingreſſum mona ſterij poſſet reuocari p iſtū monachū teſtū antea cō ditū. Jſde. ⁊ Li. in. d. aut. ſiqua mulier. ſimplr tenēt q̄ ſic. Bar. diſtinguit. vt. ſ. q̄ qñ fuit ingreſſus mo naſterīū fratrū minoꝝ nullo mō pōt reuocari quia ſi cut poſt mortē naturalē teſtū cōfirmaī irreuocabilr ex parte teſtatoris ita ꝓ ingreſſum huius religionis. Jtē q̄ frēs minoꝛes nō pīt poſt, pfeſſionē factaz ali qd diſponere de reb⁹ mundanis. vt in. d. cle. exiui. de v̄. ſig. quare credit i eis nō bre locū illā aut. ſiqua mulier. que ꝓmittit poſt ingreſſuz diſponere inter li beros. ſecundo caſu qñ fuit ingreſſus aliā religionez putat q̄ pōt ipe reuocare teſtū donec viuit. ⁊ vī tex. in ſimili ſm eū in. l. res vxoris. C. de dona. inter vi. ⁊ vxo. ⁊ cū hac opi. bar. trāſit hic do. an. q̄ ex boc ꝓclu dit q̄ lz p̄imū teſtū fuerit cōditū cum. vij. teſtibus valebit tñ ſm cū duobus vel trib⁹ de testa. c. relatū. ⁊ c. cū eſſes q̄ nunc act⁹ ſubijcīt diſpoſitioni iuris ca nonici. Jtē q̄ valebit ſimplex reuocatio lz nō fit cla pſuz decennū. ſicut exigīt in. l. ſancim⁹. C. de testa. Ego inueſtigando veritatis gratia tenerē ꝙ. ū q̄ ex cepto caſu aut. ſiqua mulier. nullo mō poſſet ampli us de bonis diſponere ꝑ tex nō. in. d. §. illud in aut. de mona. q̄ iudicio meo hoc bñ, pbat. ibi. n. dicīt q̄ volēs intrare monaſterīū pōt p̄ius quō voluerit di ſponere poſtea vero nullā hz facultatē diſponendi. ⁊ gratioſe fuit cōceſſus caſus aut. ſiq̄ mulier. qñ vo di ſponit liberis exiſtētib⁹ ⁊ tunc poſſit inter eos diſpo nere, put ibi dī nō aūt daī ſibi facultas diſponēdi in ter alios. vñ arguēdo ex illo tex. ꝑ locū a ſpāli vī opti me boc, pbari. ⁊ ſic habem⁹ caſuz ſpecificatū i. d. §. il lud ⁊ aut. ſiqua mulier. facit ēt ratio ne noteī, p̄petas in eo ſic diſponendo de reb⁹ tēpoꝛalib⁹ ad libitū cū iā poſt, pfeſſionē ſit moꝛtu⁹ mundo. d. c. placuit. xvi. q. p̄ia. ⁊ ampli⁹ nō hz velle aut nolle. de elec. ſi religi oſus. li. vi. nec teſtū pōt dependere a volūtate tertij l. pe. cū ibi nō. C. q te. fa. poſ. ⁊. ff. de bere. inſti. l. illa inſtitutio. ⁊ l. captatoꝛias. ⁊ ꝑ boc tollīt ſi diceret q̄ cū abbatis cōſenſu boc facere poſſet. Jtē adhuc ob. iura ſupi⁹. all. Ex his infero ad deciſionē alteri⁹ qō nis an poſſet b teſtari poſt ingreſſuz. ⁊ certe inter libe ros ⁊ monaſterīū pōt iuxta aut. ſiqua mulier. intelli ge qñ p̄i⁹ nō diſpoſuit vt ibi. aliter aūt diſponēdo in ter alios nō pōt in forma teſtamenti ſm Li. in. d. aut ſiqua mulier. ſz ad hoc vt valeat donatio poterit con ſentiēte abbate ⁊ capitulo de mobilib⁹ tñ. nā īmobi lia nō pūt alienari ſine debita ſolēnitate. Ego non vi deo q̄ ipſe amplius tanq̄z ipſe poſſit aliq̄d diſpone re de illis reb⁹ cū iā tranſiuerint in ius monaſterij et nullā ampli⁹ in eis facultatē hz vt aptiſſime dicit tex. in. d. §. illud. ſz noīe monaſterij poterit illas res ꝓce dere quas poſſz monaſterīū. nec tūc dī facere ipſe ſz monaſterīū. Nūc venio ad cām inteſtati ⁊ tractabo ēt aliq̄ ꝓmunia cāe teſtati. Quero ergo ſi gis ingrediī monaſterīū p̄i⁹ nō cōdito teſtō cui applicabunt bo na igreſſi. So. regula ē q̄ applicanī monaſterio ſuo ſi nō hz deſcēdentes vel aſcendentes: vt in. d. aut. de mona. §. illud. ⁊. xix. q. vlti. q̄ ingrediēnib⁹. ⁊. c. nūc aūt. ſi aūt hz deſcēdentes vel aſcēdentes ſua qō le. ⁊ nō. in aut. ſiqua mulier. canonizata vbi ſupza. ⁊ vt di xi in p̄cedēnib⁹ qōnibus veruntī in aliq̄b⁹ remanet

monachuſ non poſſit teſtari. ita nec pōt cō fiteri ō do te vroꝛis ſue nec cō trabere. Jtē q̄ no uicius pōt teſtari iſra annum tz Bo. poſt Jo. an. i. c. beneficiuz in. iiij. col. de regu. in vj. Et qđ ſi ingreſſuſ monaſteri um cui bo na ſūt acq ſita ꝓfitet ſe recepiſ ſe certā ꝙ. ritatez no mine dotiſ ab vroꝛe l̄ ſe recepiſſe noſe viura rum quas vult reſti tui. dic q̄ nō pōt ni ſi boc faci at de ꝓcen ſu abbatis ſm Bal. i aut. ſiqua mulier. cir ca pn. C. ō ſac. ſan. ec. vbi ad v truncp di ctū al. Et ſi pater, p feſſus reli gionē inſti tuit filium in dimidia bonoꝝ ⁊ ō alia parte nihil dicit reliqua ps applicaī mōaſterio ſm Bal. in. d. aut. ſi qua mlier. in pe. col. ver. vj. que ritur pona mus per il luz tex. qō tene menti q̄ eſt pul chra limi tatō ad mlta iura.

a Et cp frēs incapaces bonoꝝ possint capere vt vendāt ꝛ ex ill' pecuniis sibi ꝓuideant ꝛz pulchre examinando Archi. i. c. qꝛ ingredientib⁹ .xix. q. iij. et dic se de hoc dicturuz i c. de viduis. xxvij. q. j. Et dicit idē Jmo. in. l. apud iul'. ff. ō leg. i. alleganꝺo. glo. in d. c. i. de reli. do. in. vj Itē addeꝙ monasterio incapaci bonorū pōt relinqui ꝓ alimentis ita dic ange. i. l. si sti chuz. §. stipulatio. ff. de ver. ob. de quo vide ꝙ bar. i l. seruos. ff de ali. ꝛ ci. leg. ꝛ vide ter. ꝛ ibi Bart. i. l. legatū. ff. ō capi. di. ꝛ in. l. si in metallū. ff de his q. ꝙ non scrip. ba. Itē vide Archi. in. c. de viduis. xxvij qō. i. circa mc. vbi dicit ꝙ quicqd dicant hodie talia monasteria incapacia bonoꝝ volūt bēre bona ingredientiuz nō vt retineāt sz vt vēdant Sz subiūgit Archi. quo iure ista faciūt. gnāl' cniz pcium sucedit loco rei. vt. ff. ō

dubietas. Et primo dubitaꝝ de bonis ingrediētium monasteriū qb⁹ nō licet bre imobilia sicut sunt minores p̄dicatores ꝛ filēs mendicātes quo cāu varie sūt opi. Quidam. n. dicūt vt referūt Jnno. ꝛ Jo. an. qꝙ imobilia bīntur ꝓ derelicto ꝛ sic occupanti cōcedū tur. ff. ꝙ derelicto. l. i. ij. ꝛ. iij. Alij dicūt qꝙ debēt venire ad succedētes ab intestato. Tertij dicūt qꝙ cum talis non sit tm̄ monachus monasterij qō ingrediāt. sz etiā ipius diocesani qꝙ bona ipsi⁹ debēt vēire ad ipm dio cesanū ex quo monasteriū cape nō pōt. ar. xvi. q. i. q vere. ꝛ. xviij. q. i. c. vno. ꝛ. xxvij. q. i. de viduis. el i. vbi de hoc. de deci. c. qm̄. C. de epi. ꝛ cle. l. nulli. §. qꝙ si testator. Alij aliter. ꝛ vide Ly. in. l. deo nobis. C. de epi. ꝛ cle. ꝛ cū hodie isti mendicātes sint exēpti ꝛ papa sit eis loco diocesani. hec bona venirēt ad papaz ꝑm hanc opi. ꝛ ꝑm Gas. de cal. q tm̄ dicit qꝙ Jo. papa. xxij. in extrauag. q̄ incipit ad cōditorē. renūciat oīo qō sibi reseruauerat Ni. iij. i bonis oblatis q̄ litercū qz obuenientib⁹ frībus minorib⁹. ꝛ vide banc reuocationē ꝙ Jo. de lig. in tractatu minoricaꝝ post Bar. vide ēt ad materiā Spec. in ti. de sta. mo. §. i. v. iij. ꝛ glo. in. c. vnico de reli. domi. li. vi. Cōcludo ꝑm cōez opi. que mihi satis placz in breuib⁹. qꝙ bona ingredientis religionē minoꝝ veniūt ad succedentes ab intestato. ipsi. n. fratres nō possunt capere bona nisi. put bētur in cle. exiui ō paradiso. de v. si. ꝛ dicēdū vt ibi. hoc voluit bar. in tractatu seu libro minoricaꝝ. ꝛ Fe. ꝓsi. xxvj. ad hoc. ff. que. ꝙ nō scrip. ba. l. in metallū C. de bere. insti. l. i. ff. si tab. te. nul. exta. l. i. ff. ō testa. mil. l. neqz. fratres vero p̄dicatores ꝛ alij mēdicātes q nō sunt astricti tāte mēdicitati poterunt capere nō vt bōa imobilia seu vt iura ꝑpetua sibi retineāt sz vt ꝰ vēdant ꝛ se alant. ita ꝑuat glo. in. d. c. vnico. ꝛ Li. in. d. l. deo nobis. Et spe. vbi. s. ꝛ Fede. de senis ꝓsi. xij. ꝛ. xxvj. Ad vnā tamē aduerte ꝙ licz isti fratres possūt cape vt vēdant dicit tm̄ Gasp. de cal. se obtinuisse in iudicio qꝙ ad hec bona ꝓsequēda nō habeāt actionē. nō. n. possūt vēdicare cū nō ꝑnt bēre dīnium rex imobiliū. vt. c. vno de reli. do. li. vj. sz iplorabūt in hoc officiū iudicis. Idē dicit in alijs bonis relictis fratribus istis aliter qz ꝙ religiōis ingressuz ꝛ ēt minorib⁹ vt ꝑnt cape vt vendāt seu ꝑmutēt. ex quo nō sūt icapaces ꝑꝑ delictū sz ꝓpter zeluz dei. l. apud iul'. i fi. cū. l. se. ff. de. le. j. hoc vex nisi modus ꝙ quē relinqtur sit ꝓtrari⁹ regule eoꝝ. exēplum si relinquo beredē meū vl' aliquod hospitale qō legatis onerauī oneratū ad dādum in ꝑpetuū frīb⁹ minoribus vel predicatoribus centuz. hoc enim non valet qꝛ nō possunt bēre annuos reddit⁹ in ꝑpetuuz. vt in cle. exiui de paradiso. de ver. si. §. cū qz ānui reddit⁹ nec possūt petere estimationem ꝓpter moduz ꝛ voluntatē testatoris. de quo vide latius ꝙ Jo. de ligna. post bar. i li. minoricarū. in. c. interdū. ꝙ Fe. ꝓsi. xij. ꝛ se. secus si testator aliqō annuū redditum dimisisset istis fratrib⁹. tūc. n. poterūt cape estimatōez. de quo dic vt plenissime nō. in locis p̄al. Secundo dubitaꝝ ō qōne nō. qd de bonis ingrediētis aliquā religionē ꝑticularē alicui⁹ ordinis habentis patrem abbatem q pōt ꝛ solet trāsferre monachos de loco ad locū ita qꝙ oīa monasteria illi⁹ ordinis sunt q̄si membra sub vno capite. nec intrantes ꝑticularē locū ꝑmittunt stare ibi sz ꝑmittūt seruare regulā ꝑm statuta ordinis sicut ꝓprie vī in monachis montis oliueti. ita ēt credo qꝙ seruent isti alij mendicantes. ꝛ scias banc vnionez potius ꝓcedere ex statutis ordinis cōfirmatis ꝙ papā q̄z a iure cōi vl' ex dispositione regule sancti benedicti qꝛ ꝑm regulā ꝛ dispositionez iuris cōis quodlibet monasteriū recognoscit caput de ꝙ se. s. abbatez vel priorē ꝛ eps est supior tanq̄z diocesan⁹. sic habetur. xviij. q. ij. q̄si ꝙ totū. Jn hac qōne cōsulit Gas. de cal. vt hic refert do. an. q in effectu dicit quosdam

ꝓfessos i genere generalissimo aliquos i genere sub alterno quosdā in spē. Jn genere generalissimo dicit ꝓfessos istos q ꝓfitent in manib⁹ epi vel qui vouerūt se ꝑuaturos tria substantialia regule. xxvij. di. qō interrogasti. xx. q. i. quē, ꝙgenitores. xxvij. q. i. vidua cū si. Jtez is q ꝓfitet regulā ꝓdicatoꝝ vel minoꝝ añ annū, ꝙbationis. de regu. nō solū. ꝛ. c. cōstitutionem li. vj. obligant. n. isti religioni in genere ꝛ nō in specie ꝛ de istis quatr obligent dic vt nō Jnn. i. c. porrectū de reg. de bonis āt istoꝝ nō pōit exꝑsse bic do. an. sz ego credo qꝙ sint in dispositione epi q ē eis loco abbatis qō sentit Fe. de senis ꝓsi. xx. Venio ad secū dos. s. ꝓfessos in genere subalterno ꝛ istos vocat illos de qb⁹ in terminis qōis nre. ꝛ istoruz bona dicit qꝙ acgrunt nō monasterio recipiēti sz toti ordini. qꝛ ex quo tot⁹ ordo sentit on⁹ istius ingressi naturale ē vt sentiat ꝓmodū. allegat Spe. ō sta. mo. v. xix. ꝛ gl. quā dicit fin. xxvij. q. i. ō viduis. el. i. in glo. ij. q̄ dicit bona esse in ꝓtate ꝛ dispositiōe illi⁹ q ē supior i ordine vt sic diuidat ꝛ distribuat, put sibi vī. putat tamen do. anto. qꝙ si essent plura monasteria sub vno capite ꝛ ꝓfessio determinaret ad loca particularia qꝛ monachi deparcticulari loco nūqz remouent qꝙ tunc bona applicabunt ad ꝑticularē locū vbi ingredit. qō satis placet qꝛ cessat cā ꝓdicta ꝛ adest cā quare bona ingressi aggregant monasterio. s. onus monasterij iminēs xvi. q. vi. de lapsis. bona vero eoꝝ q ꝓfitent in spē. vt sunt isti q ꝓfitent certā regulā ꝛ i certo mōasterio alij nō suppositio mō predicto applicant illi monasterio. ꝛ ita intelligunt iura cōmunia. vt istud. c. ꝛ aut. i gressi. ꝛ aut. si q̄ mulier. cū si. Sed in istis oriť dubiū. Quid si monachus claustralis vnius monasterij efficit ꝓ alterius ꝓorat⁹ reuocabilis tm̄ ad nutū abbatis vel supioris. vtz hereditas sibi delata vl' bona aliūde sibi obuenientia acgrant monasterio principali aut ꝓoratui. vide plēissime ꝙ Fe. ꝓsi. xxxiij. vbi determinat qꝙ prioratui si bona priorat⁹ sunt diuisa a bonis monasterij. Ex hoc habes qꝙ licz bona obuenientia ꝙ actū, ꝓfessionis acgrāt monasterio vbi ingressus facit, ꝓfessionem alia tm̄ bona acgrunt dignitati cui ꝓsidet acgrēs vel vbi translat⁹ ē lz sit ide remouibilis ad nutū. qō multū limitat. c. vnū. xviij. q. i. vide motiua plenissime ꝙ Fe. vbi. s. Et ad aliud dubium magis forte. Utz hereditas acgrat loco vbi religiosus erat tpe delatiōis ꝛ aditiōis. vide plenissime per Fe. ꝓsi. xxvj. vbi vī ꝓcludere qꝙ loco aditionis. ꝛ facit nō. ꝙ archi. in. c. i. xviij. q. i. sz in ꝓxiū facit nō. ꝙ Jnno. hic vbi dicit qꝙ oīa iura ingressi incōrinenti applicant monasterio adeo qꝙ ꝑm quosdā mortuo monacho añ aditionē pōt monasteriū adire hereditatez de quo. j. subijciā. Aliud dubiū nō. circa idē ē qñ tpe delatōis hereditatis mōach⁹ vel frat erat i mōasterio incapace vtputa inter minores sz tpe aditiōis erat trāslat⁹ legitīe ad ordinē sci benedicti. vide Fe. ꝓsi. xx. Itē ē dubiū qd si ingrediēs monasteriū moriat infra ꝓbationis annū. Li. ꝛ multi alij in aut. ingressi. C. de sac. san. ec. tenēt qꝙ ipsius bona spectāt ad monasteriuz. qꝛ moriendo ibi vī mori voluisse vt monach⁹. Idē do. an. dicēs se putare qꝙ illa bōa ꝑtineāt ad monasteriū rone vltime volūtatis qꝛ illa bona vī ꝓtulisse monasterio si ibi remāeat. Bar. i' aut. siqua mulier. i fine. dicit qꝙ ꝓ monasterio vī casus in. c. fi. de successio. ab ite. dicit tm̄ boc relinquēdū canonistis. certe illud. c. fi. boc nō ꝓbat. Ego dicerez sic. qꝙ aut iste itrādo ꝓbatiōis cā exꝑsse bōa sua ꝓtulit monasterio ita qꝙ fecit rone transitus ꝛ tunc cuz sum⁹ clari de intētione qꝙ data pseuerātia volebat ea eē monasterij nec amplius in vltima voluntate ea reuocauit. ꝛ pōt sustineri predicta opi. aut exꝑsse nō ꝓtulit sz simpliciter intrauit cā ꝓbationis. ꝛ tunc nō video quo iure saluet illa opi. cū. n. iste nō fuerit religiosus

vsufru. l. qa ꝙ precio. et de tribu. l. ꝙ curatoꝝ. §. nostra. Jtez addeꝙ frat minoꝝ ē icapax emolumenti ꝛ titu li. vnde si instituit ē per inde ac si nō mortu⁹ instituť fuisz sz Bal. i. l. eaz quā. i. ij. col. ꝛ. v. col. C. ō le. vbi pōt ō multiplici i capacitate. Itē frat minoꝝ nō excludit substitutū sz bal. i. l. cū acutissimi C. ō fideicō. b Itē addeꝙ frater minoꝝ q est i capax lz effi ciat ēps vel al' capax bonoꝝ ꝓp hoc nō recupat bona ab his qui successerunt ꝑi ingressū, ꝓpter i ꝓius fratris minoris icapacitatē. ita ꝺeterminat Bar. in tractatu minori. in. iiij. lib. in antepe. q. ꝓ quo faciunt que latissime scripsit post. ō. Ant. ō. barth. de bellēzi. in. c. qꝛ diligētia. de elec. Et vtrū si filius efficitur frater minoꝝ. deide erit monasteriū illō ꝛ itrauit monasteriū capax bonoꝝ an succedere possit patri. vide bar. in. d. tractatu mino. in iiij. li. in pe. q. Et qd si institutus ꝛ substitut⁹ in testō rone istitutiōis reperit capax ꝛ ante cuentum institutionis ingreditur monasteriuz mendicantiū incapax bono

rum tãdem tpe euentus substitutus sorte ex dispensatiõe aplica est abbas vel monachus in monasterio capace bonor an possit succedere ex substitutione. Bal. in l. ex sacro. §. fi. per illum tex. ff. de vul. r pu. concludit q sic.

a Vide Bal. in. c. ceterũ. in vlt. col. de iudi. vbi dicit q in successione seu di monasterium nõ bẽtur locẽ filij. Itẽ vtrum monach⁹ vel canonicus, regularis succedat in feudũ. vide io. de lig. i. c. fi. de cõsti. i vl. col. Et adde hoc singulare dictum qõ ponit Bal. i extraua. de pace cõstantie. in ver. libellarie. i fi. vbi dicit q mut⁹ furdus r furiosus r filius succedunt in feudo si feudatarij non tenent pstare opas vel seruitiũ psonale sed cõmodum pecũiariũ puta spatium porcelli nisi pactum vel cõsuetudo pric aliter disporz qõ firmat d. an. i. c. cum apõ circa finẽ. de spon. Et remittit ad naturam feudi in ti. epm vl abba. §. mutus. r est vltra cũ tex. in c. i. in ti. an mut⁹ vel aliter iperfect⁹ vbi est etiaz ter. an retineat feudum pnum. Et circa illõ qõ dixi de mõacho. adde oino glo. in l. de quib⁹. ff. de legi. vbi dicit q si de cõsuetudine monachus non succedit in feudo extenditur ad canonicum regularez. Et de mõacho an succedat in feudo. vide glo. in l. i. C. de legi. Et adde q mo. hic tenet indistincte q feudum non trãseat in monasterium qr p hoc fieret deterior conditio dñi cũ feudũ nunq̃ possit redire ad dñm pp mortem vasalli qr ecclesia nunq̃ moritur qõ forte cõtigisset si transirent in ecclesia. r de qõ. hic posita. vide p Bal. in. c. q̃ in ecclesiarũ. de cõsti. vbi et ponit qd ecõtra si dñs seu. ingrediat monasterium. Item de ista. q. in terminis vz an feudũ trãseat in monasterium. vide p Arc. in. c. siqua mulier. xix. q. ij. ver. vbi tz idez qõ Inno. hic. r per Hosti. in summa de imu. r §. inquãtum. in. iiij. col. vsi. sed nec illa imunitas. p Bal. i aut. nisi rogati. C. ad tre. r late per eũ in sua repe. l. de qbus. ff. de legi. Itẽ ad p̃dicta vide Bal. in. c. i. circa fi. si de seu. fuerit contro

b Et istam qõnem vide p Bal. in aut. nisi rogati. C. ad tre. Et q transeat tenet Archi. in aut. si qua mulier. vltra me. xviij. q. iij. de quo vide oino p Bal. in aut. ingressi. in. vj. col. vsi. qõ in emphiteosi.

l Quod vsufructꝰ transeat in monasteriũ per ingressum religionis. tz Archi. in. d. c. si qua mulier. xix. q. iij. Et an vsufru. quẽ bz pater in bonis aduẽticijs filij finiat si ipe pater ingrediat monasteriũ. vide oino p Bal. post glo. i aut. ingressi i. vj. col. ver. vij. q̃. ro. C. de sacrosan. ec. vbi dic q vsufru. inseparabilis nõ transibit in monasterium sed transit vtilis vsufru. seu cõmoditas. Adde q bona offerẽtis se ecclesie seculari vel alicui hospitali vel capelle non acgrunt illi loco nisi se offerens ea offerat sm Bal. in aut. ingressi. in. i. col. ver. iij oppono. C. de sa. fã. ec. r ibi in se. col. ver. vlti. oppono. idẽ dic de intrusis i monasteriũ ppter delictũ q bona sua nõ acgrãtur monasterio. Et de istis qõnibus: an p ingressũ mõasterij | feudũ emphiteosis | vl vsufru. amittatur hẽs p glo. cy. r doc. i aut. ingressi. C. de sa. fã. ec. bal. ponit i ti. fi ff. de seu. fuerit cõtro. c. q cleric⁹ i fi. r in. l. si qs pbyter

lib. idem Bart. r alij in aut. ingressi. Et hoc teneas

Quero qd de bonis collatis igredienti ea lege vt alienari nõ possint. Jo. an. dicit q trãseũt i monasteriũ. ar. ff. de fũ. do. l. i. ff. de le. iij. l. pr. r in eo qõ le. r nõ. de iu. pa. ex litteris. lz sit ar. z. ff. de le. ij. l. peto. luti. titi. §. fi. cui prio qdã adherẽt. Ci. tz pmũ in aut. i ingressi. qõ satis plz. qr hec ẽ alienatio legis r accessoria ad psonã ingrediẽtis. facit qõ le. nõ. in. l. si ita qs. §. si ea lege. ff. de v. ob. Sed q̃ro qr supra vidim⁹ de bonis q̃ acgri pnt monasterio rõne ingressus taz ex testõ q̃z ab intestato nũc q̃ro quo iure hec bõa acgrant monasterio. Et scire debes q qõ ista põt esse duplex pmo rõne bonor q̃, pueniũt tpe igressus. secũda rõne eor q̃ obueniũt post ingressuz rõne tñ ipsius igressus. vt hereditates legitime vel testamentarie seu donatiões vel similia. de pnis sentit Inno. q monasteriũ venit iure hereditario. dicit enim q dria ẽ inter monasteriũ heredẽ r aliũ. qr monasteriũ habet dominiũ r possessionẽd omniuz bonor q̃z cito fact⁹ ẽ monach⁹. ar. l. fi adoptauero. ff. de pca. r ẽ exp̃ssuz de dominio in. l. fi. C. de sacrosan. eccle. facit qõ le. r nõ. in. c. ij. ỏ cõsue. alis ãt heres non fit dñs quousq adierit hereditatẽ q̃ztũcunq tñ adeat nõ intelligitur possidere ipsa bona nisi rex ipsar hereditariar cor possessionẽ nact⁹ fuerit. l. cũ heredes. ff. ỏ ac. pos. qõ nõ in eo q vult monasteriũ incõtinẽti acgrere nedũ dñiuz sz ẽt possessionẽ bonor ingrediẽtis religionẽ. nec intelligas hoc generale esse in oĩb⁹ quorũ monasteriũ ẽ heres qr resisterent nõ. in. c. ij. de cõsue. r in. d. l. fi. sz, pcedũt in bonis ingressi qr ex quo monasteriũ acgrit possessionẽ psone igrediẽtis p pñs tiã acgrit possessionẽ oĩum q̃ bz ingrediẽs qr nõ põt ille aliqd possidere ex quo trãsit i ptãtẽ alterius sicut dicim⁹ in eo q p arrogationez trãsit i ptãtez alterius d. l. si adoptauero. r idem vult glo. nõ. xix. q. vlt. siq̃ mulier. hoc ẽt vult Bar. in. d. aut. siq̃ mulier. sz discrepat a dicto Inno. in hoc q sentit mõasteriuz succedere iure hereditario qõ ẽt volunt gl. in aut. palle. dicit. n. ipse bar. q ex quo ipse monach⁹ vivit r põt adhuc cõueniri de gestis pus ita q dar libellus z eũ in aut. cã q̃ fit cũ monachis. C. de epi. r cle. nõ põt dici q bẽat iure hereditario sed ptinẽt ad ecclesiaz iure naturalis acgsitiõis. sicut dicim⁹ de bonis ei⁹ q arrogat isti. de acq. p arro. p totuz. hoc placet. Nec ob. iste tex. dũ dic nõ dr decedere sine herede r c. qr hec fuit allegatio pris nec est vera. vt. s. glo. fi. vbi plene dixi. Itẽ hoc ꝓsiderar hic respectu fideicõmissi qõ veniebat restituẽdum post mortẽ istius instituti. r tunc ille institut⁹ decesserat cũ mõasterio qõ faciebat euanescere substitutiõz. pma tñ solutio subtilior r verior est. De scõis bonis q̃ obueniũt post ingressum occasione igrediẽtis. dicit Inno. q ipsa bona delata monacho melius capit monasteriũ q̃z monach⁹. Nota sin. hoc dictũ. qr ex hoc sentit q nedũ bona existẽtia tpe ingressus acgrunt statim monasterio: sz ẽt oĩa iura

C. de epi. r cle. ter. r ibi p Bal. in. c. i. circa prin. de mili. vasa. qui belli. ar. deponũt. Et quãto tpe retineat feudũ monasteriuz qñ vasallus ingreditur monasteriũ. vide p spec. in ti. de loca. §. nũc vero aliqua. v. lv. ad quez in hac qõne se remittit Bo. in. c. i. de imu. ec. in. vj. Item ad mãm adde q de ingressu monasterij non trãsferunt in monasteriũ iura collegij sm Jo. an. in. c. beneficiũ. de regu. in. vi. r segtur ibi Bo. in. v. col.

c Monasteriũ acquirit possessionem bonor ingressi absq̃ apprehẽsione aliqua. r idẽ tz. do. Ant. hic. r in. c. ex litteris. de cõsue. Hosti. r Jo. de anch. in. c. ij. de testa. de quo per Archi. in. c. qua mulier. post glo. ibi. xviij. q. iij p Spec. in ti. de sta. mo. §. i. ver. lxi. per Bal. r Sali. in. d. aut. ingressi. p Bar. in. l. q vniuersas. §. si is. r. l. cũ heredes. §. fi. vbi etiã hoc tz Ro.

de acquir. pos. & in l. si adoptauero. ff. de precario. & p Jo. de ligna. in. c. cū sim⁹. de regla. vbi dic̄ q⁹ monasterium nō poterit agere interdicto recuperāde qō presuppo-nit possessionē q̄ eā nunq̄ apprehendit in bonis ingressi. & vide ibi de. ō anc. in repe. regu. sine possessione i. xxxvij. col'. & al. Jo. an. in hoc. c. i pſentia. & Bal. in. d. aut. ingressi. i. iij. col'. ver. iij. op. a Utrū monachus cogparetur suo vel filiosa. Et adde qō ino. eū cogparat suo in. c. cū oli el. ij. de priui. vbi oīo vide bal. i l. i. i. xx. co. v. quo ad decimū. & vlti. C qui admit. cōcludit q⁹ mōachus equiparat seruo vl filiosa. put vertit vtilitas monasterij. etiā vide bar. i l. i. ff. de sti pu. seruo. Et q⁹ monach⁹ equiparet suo ꝛ Dau. de ca. in. l. i. ff. de iur. delib. allegādo Jnno. in. d. c. cū oliz. circa medi. & glo. i. c. nō dicatis. xij q. j. Sz ro. in. l. q cqd. ff. de acqr. poss. dicit q⁹ equipat

cōpetentia eidē monacho in spe vel ꝓpetitura acgrūtur ipſi monasterio. Et p hoc solui⁹ qō Jo. an. q̄ q̄rit qs adeat hereditatez monacho delatā ex testō vel ab intestato. nā ſm hoc adibit ipsum monasterium & nō monach⁹. Circa hoc tamē sunt due alie opi. qdā. n. cōparāt monachū filiosa. ª q adit hereditatē sibi delatā iussu pris. & si nō vult adire pōt adire ipse pr̄. ff. de acq. he. l. siqs mihi bona. §. iussu. iuncta. l. cuz nō solū. C. de bo. q̄ li. alij cōparant cum suo q pōt nolle adire & potius pati se excoriari. & sic nihil acgrit dño nec ipse dñs pōt adire. l. cū. pponas. C. ō here. instit. & q⁹ equipareť filiosa. ꝛz Bar. in. l. i. ff. de vul. & pu. Tertij dicūt q⁹ si monach⁹ vult adire sz monasteriū vult repudiare pferť monasteriū ſm Ja. de are. ff. ō succes. edi. l. i. §. p seruum. be oēs intricatiōes cessāt ſm Jo. an. si dicamus sic velle & nolle monacho deficere q⁹ hec oīa p monasteriū sunt agenda p qō ēt solueret hec qō sequēs. Moriť monachus hereditate sibi delata nō adita quo casu dicit pdict⁹ Ja. q⁹ si hereditas erat ascēdentium transmissa ē in monasteriuz qō habeť loco filij. C. de bis q añ ap. tab. l. i. ī aut. ō san. epis. §. sz hec pñti. si vō erat hereditas extraneorum dicit ipso iure excluſuz monasterium. sz poterit restitui sicut minor. C. de sacrosan. ec. l. si. ff. ō acqui. be. cū qdam. de mino. l. ait pror. Jo. an. dicit & bñ q⁹ ista oīa cessare videnť si dicamus vt. s. potius monasterio q̄z mōacho delatā hereditatē. qō vr̄ ēt placere hic do. an. & bene facit. c. pe. xix. q. vlti. alle. p Jnno. vbi pz q⁹ lz añ ingressum potuisset qs de meritis exheredari post ingressū tñ hoc nō licet q̄si monasteriū hoc casu puniret. p hoc ēt allego. hic. d. §. Illō in aut. ō mo. vbi ī distincte dr̄ q⁹ post ingressū ñ dz aliquo mō iste bñe rex administratioz. & p hoc puto Fe. nō bñ dicere ꝓsilio. xx. vl'. xxvj. vbi dicit q⁹ si tpe ōlate hereditatis qs erat monachus & postea fact⁹ eps adit q⁹ acqrit epatui & nō monasterio. nam ſm pdicta hereditas fuit delata nō sibi sz monasterio. & sic adibit monasteriū & nō ipse. sz ſm aliā opi. q⁹ habeat loco filij vel seruī tūc sua decisio esset optima. vt instit. de le. §. ex diuerso. vbi pz q⁹ seru⁹ heres institut⁹ non acgrit ei in cuius ptāte erat tpe delate hereditatis sz ei cui⁹ est tpe additionis. vide tñ motiua Fe. et qō scribit archi. in. c. vno. xviij. q. i. vbi ponit qd si monach⁹ fuit institut⁹ heres sub cōditione & tpe ꝓditionis extātis est translat⁹ ad aliū locū. Cōcludo ergo q⁹ oīa acquirunt monasterio. & sic monasteriū aget p illis reb⁹ bis actionib⁹ qbus egisset monachus añ ingressum & pro antea gestis tenebit[b] monasteriū inquātum ad ipsuz puenit de bonis[c] ingressi ſm Jnno. et Jo. an. ff. de adop. l. si arrogator. & idē est vbicūq̄z pr̄imonium alicuius ad aliquez puenit. l. ij. C. de impu. & ali. substi. & p hoc sentiūt doc. hic q⁹ libellus ꝓcipieť cōtra monasteriū. Legiste vō sentiunt q⁹ ꝛ monachum vt in. d. aut. cā q̄ fit cū monacho. hec opi. doc. nr̄oz plz q⁹ iste amplius nō inuoluat in istis. ar. xvi. q. i. placuit. & d. §. illud. Ultimo vt nil ad materiā subiectā deficiat pōt q̄ri qd si nō teneat ingressus vel reuocat ītime ex postfacto nunqd reuocent bona tacite vel exp̄sse collata. vide p canonistas in. c. qō a te de cle. ꝓiug. p bar. in aut. ingressi. C. de sacrosan. ec. Itē qd de bonis clericoz tā ecclesie regularis q̄z secularis. vide glo. nō. cū ibi nō. xxvij. q. i. vt lex cōtinē tie. & plene p bar. in. d. aut. ingressi. vbi sentit q⁹ pōt qs dare oīa bona sua ecclie seculari cui se dedicat vt nihil sibi remaneat. & nihilomin⁹ pōt facere testū nō tñ in p̄iudiciū ecclesie sz heredis q poterit si voluerit hereditatē dānosaz adire. nā hereditas pōt eē sine aliquo corpore cū fit nomē iuris. l. hereditas. ff. de peti. he. & nō. q⁹ hoc facit pro bis q̄ ipse nō. in. l. fi. C. de pac. & contrarium nō. per eum ī. l. stipulatio hoc mō concepta de ver. ob.

1 Jcet Casus. In interdicto vti possidetis obtinet q iustiorē titulū ꝓbat. ita cōiter sūmať. sz certe hec sūmatio ē nimis grīalis & vr̄ regrere tit. ī hoc interdicto cōtra id qō habeť insti. de interdic. §. retinē de. iō summo sic. Si actor & reus in interdicto retinē de possessionē, pbant obtinet is q antiqorē possessionē, pbat titulo maxime iustificatā vel meliores, pbationes respectu possessionis adduxit. b. d. nō. & pbatur satis hoc summariū in vsi. ex p̄missis ponderato v. marie. Diuidit decre. ista in. v. partes. In p̄ma ꝓcessus decisa narratio. In secunda ibi porro. fauētinoz exceptio ꝑ testes ecclesie. Et ipsius ecclesie rūsio. pape interlocutio & interlocutionis rō. In tertia ibi p⁹ boc. corruptōis & falsitatis noua exceptio. ipi⁹ ꝓbationis & reprobationis cōmissio. In q̄rta ibi q̄z q̄z. testes fauētinoz impugnat. p̄io ꝓbatorios. ſo reprobatorios. In qnta ibi ex p̄missis. allando ꝓcludit ꝓ ecclia. Casus lr̄alis. Inter archiep̄z Rauenī. ex vna pte & cōe fauentie ex altera qō vertebať sup iurisdictione honore & districtu in villa sc̄i petri ac qbusdā castris & terris alijs que de iure ad raueñ. ecclesiaz p tinebant. ꝓcuratores vtriusq̄z partis ꝓpter hoc ad sedem aplicam accesserunt. lite contestata sup predictis per ꝓcuratores predictos: & iuramento calūnie prestito: q⁹ vtriq̄z pti erat plurimū onerosum testes ꝓducere coram papa. Mandauit papa ep̄o placentino vt infra tres menses testes reciperet quos vtra q̄z pars taz sup p̄cipali negocio q̄z ī psonas testiū duceret ꝓducendos: statuendo partib⁹ terminuz in quo cum attestationib⁹ apō sedem aplicaz se presentent. Tandez partes cuz attestationib⁹ cōparuerūt coram papa. Attestationib⁹ publicatis syndic⁹ fauētinoz proposuit se velle in personas testiuz ex parte altera, ꝓductoz quedā obijcere & probare. Syndic⁹ archiepiscopi econtra rñdit illud fieri nō debere. papa interloq̄ndo decreuit ipsuz non audiendum cum infra tres menses vt in litteris dñi pape mādabať id facere nō curauit. Post hoc syndicus p̄dictus obiecit ī testes predictos q⁹ corrupti falsa diriſſent. papa q⁹ talis exceptio non soluz añ sententiā sed etiaz post pōt opponi q̄uis credereť q⁹ talis exceptio p excogitatam maliciaz ad differendū negocium proponeretur eam admisit: mandans qbusdam iudicibus vt testes quos super hac exceptione, ꝓcurator fauentinozum duceret, ꝓducendos reciperēt infra mensem Indulto ex tunc altero mense, ꝓcuratori ecclesie rauen. infra quē ad reprobationem illoz testes, ꝓduceret coram eis. iudices predicti receptis testibus predictis attestationes ad. d. papam remiserunt, put receperāt in mādatis. Post hoc. d. papa examinauit testes binc inde, ꝓductos. Et q̄uis, ꝓcurator fauētinorum multos testes, ꝓduxerit super negocio principali vix tñ ex illis ser tantūmodo remanserunt. q⁹ qdaz sibimet ꝓdixerūt in serie sui dicti. Et quidaz alij sibi in suis testimonijs singulares. Et alij qui inducti fuerant ad reprobandū testes ecclesie rauen. Plures reprobant quia sibi inimicē ꝓdicunt. & alij lz pauci numero male fame sunt & opinionis. & ex alia cā ēt repellunt. q⁹ non, pbant id ad quod coz syndic⁹ se astrinxit: vz q⁹ corrupti falsa diriſſent: q⁹ & si corruptiōe aliqua videāť diriſſe de falsitate nihil dicūt. Ex p̄dictis apparet euidenter q⁹ ecclesia Rauē. p testes plures quibus potius lux veritatis assistit sufficienter, pbauit q⁹ a. xl. ānis & citra sup̄adicta loca possedit p qō patet q⁹ si fauen. a. l. annis citra vt testes sui videntur deponere aliqua percepunt in locis predictis illa inceperūt percipere sine iusto titulo. duo insimul & eodem mō insolidum eandem rem possidere non p̄sit. Et fauentini titulum non ostendunt. Sz ex priuilegijs imperatoz & ro. pontificum concessis ecclesie rauen

suo vel filiosa. prout occurrit vtilitas mōasterij. & dicit q⁹ ō hoc plene dixit in. l. is q bēs. §. neq⁹ filius. & in. l. is pōt. & in. l. seruus. ff. de acq. here.

b Hoc est verū donec permāserit monach⁹ in illo mōasterio. nā si exiret monasteriū non esset amplius obligatū credito⁹. vt dicit Bar. i. l. adulť. §. fi. ff. ō adul. Mō ego itelligo q̄ monasterium monacho exeunti sua bona restituisset qō q̄ sit plene bēs i. c. q⁹ ad te. de cle. cōiuga.

c Et adō Bart. i. l. fi. ff. de adop. vbi dicit q⁹ monasteriū subijt omia onera ingressi. Et iō dic̄ Bar. in. l. si qs a liberis. §. item reseripti. ff. ō lib. agno. quem retulit Bo. Ab. i. c. trāsmisse. super glo. in v. qō mota. q filij sint legi. q⁹ monasteriū tenet alere filios ingressi lz ꝓrium videat dicere Bar. in tractatu. de alimētis. in pe. col. Et viō hic p do. an. q dicit q⁹ monasteriuz tenetur soluere debita ingredientis, p q̄titate bonorū q̄ transtulit in monasteriū. Jt adde hic qō nō. Ro. in. l. fuus. in fi. ff. de acqr. pos. vbi dicit q⁹ si monasteriū apprehēdit

bõa iniuste quesita per mõachũ poterit monasteriũ quenirí vt satis faciat illis a q̃ b⁹ monach⁹ iniuste quesiuit. Et de hoc dicit expresse notare spec.in ti. de sta.mo.§. i.vsi.xl viij.ꝛ v.lv. Itẽ vide qõ hic nota. Bal. in iij.col.v. sed qd ccce.ꝛ de hoc vide per Jmo.in cle. ne in agro i xvi.col. ver. deinde q̃rit. õ sta.mo. itẽ vide sanctũ Tho.in.iiij. sen.di.xxxvi ij.q.i.art.iij. circa me.vbi dicit q̃ si ingredientes monasteriũ ꝓtendebant stati obligari nõ possũt amplius exire ꝛ mõasteriũ tenet̃ solvere debita sua. Si vo ñ intẽdebant stati obligari pñt exire monasteriũ ꝛ solvere debita sua .de quo vide oíno p Bo.in c.ꝓterea.í fi. ꝛ Bal.in.l. arrogatiõez p illum tex. ff.de pecu. ꝛ plene p bal.í d.aut.ingressi.i.v. col. v. q̃re sexto.C de sac. sanc. eccle.

colligitur manifeste possessionem ecclesie in predictis iustam fuisse. Et ita per consequens apparet q̃ fauentini minus iuste ꝛ sine titulo aliqua in locis predictis occupauerũt. Quia vero sindic⁹ ecclesie raueñ. petijt cõe fauentie a vi turbatiua seu inquietatiua supremissis ꝓhiberi. papa videns in hoc casu nõ sic eẽ locum interdicto vti possidetis ita possideatis cuz ꝓbatiões ecclesie raueñ. longe sint potiores et ideo sit interdicto superior condẽnauit cõe fauẽtie ipsi ecclesie super iurisditiõe honore atq̃z districtu ꝛ alijs generaliter pertinentib⁹ ad hoc in locis predictis quo ad possessorium iudicium quo tantũmodo actum est sibi perpetuum silentium imponens. Et prohibens eisdem vt neq̃z per se neq̃z per alios super predictis presumant aliquatenus ecclesiam molestare. Ber. Notabilia nomine ꝛ facto pñt ex hoc tex. multa colligi. ꝛ ꝓmo q̃ in loco tpali pñt ecclesie cõpetere tria iura sepata. videlz iurisditio honor ꝛ district⁹. Jurisdictio põt capi largo mõ vt sumit̃ in.l.i.ij.ꝛ.iij.ff. de iu. om.iu.ꝛ p glo.ĩ cle.vna.de fo.ꝓpe. Honor q̃ illi de loco vocabãt ecclesiã dominã ꝛ ita vt dominã honorabãt eã occurrẽdo nũcijs suis eorundẽq̃z mãdatis parẽdo. Districtus idẽ ẽ qõ territoriũ. vt ĩ cle.ne romani de elec.ꝛ territoriũ dr̃ a terrẽdo.l.pupillus.§. territoriũ.ff.de v̊.fi.ita q̃ habebat prãẽ exercẽdi iurisditionẽ neduz in ĩcolas loci sz ẽt ĩ oẽs delinquẽtes ibidẽ.s.infra districtũ seu territoriũ. Qualiter aũt ecclesia exerceat iurisditionẽ tpalẽ.dic vt habet̃ in.c.fi. ne cle.vel no.li.vj. Nõ secundo ibi de iure ad se spectare ꝛc.q̃ certũ qd ꝓpetens alicui de iure spãli põt dici de iure spectare ad eũ nec vitiat̃ libellus si illud nõ ꝓpetat de iure cõi qõ.ẽ valde nõ. Facit si dat̃ ptãs alicui a principe vel a ptib⁹ terminãdi aliquam ꝓtrouersiã de iure vt possit ꝛ debeat vt ꝓmissari⁹ habere respectũ ẽt ad iura spãlia.dz.n. illud v̊bum generaliter ĩtelligi maxime qñ materia subiecta nõ subijcitur dispõni iuris cõis. vt hic erat.cõcor.bo.tex.in c.i.ne li.pẽ.ꝛ.c.iij.de eo q̃ mit.in pos. vbi aliqd dixi ẽt tetigi sup rubrica de ꝓsue.ꝛ vide per do. An.in.c. qntuallis.de iureiu.in fi. Nota tertio ex hoc pncipio iuncta decisa que ponit̃ in.c.cũ cãm.j.de testi. q̃ idem termin⁹ põt a pncipio pfigi ad ꝓducendum testes,pbatorios ꝛ reprobatorios. ꝛ sic est in facultate iudicis admittere testes sup principali ac reprobatorios simul de quo dicaz plene post Jo.an.in.c. ex parte.de testi. Et nota bene boc.q̃ habes casum in quo idẽ termin⁹ posset pfigi ad duos act⁹ qõ ꝓcedit qñ illi act⁹ pñt fil'ꝓcurrere in eodẽ tpe vt hic.alꝫ si ordine successiuo eẽnt expediẽdi sec⁹ eẽt. vide glo. nõ. ĩ cle.sepe.õ v̊.ob.ĩ v̊.p⁹ dationz. Nõ.iiij.ex v̊.porro. iũcto.d.c.cũ cãm de testi.q̃ oĩs dilatio,pbatoria censet̃ emptoria ita q̃ nõ apparente ĩpedimẽto nõ dz dari secunda dilatio.ꝓcor.l.fi.ff.de dila.cũ ibi nõ.faciunt nõ.in.c.ij.de dila.vbi bona glo. Nõ quinto q̃ exceptio falsitatis testiũ cũ corruptiõe põt opponi ꝛ directe,pbari post publicatas attestatiões.ꝛ boc iõ q̃ v̊ articulus nouus pp additionẽ corruptionis de qua prius nõ fuerat capitulatuz.de quo.j.ꝛ p glo.in cle.ij.de testi.Et nõ bñ q̃ huic exceptiõi ꝛ ,pbationi nõ ob.lapsus triẽnij pfixi ad,pbatorios ꝛ reprobatorios testes,pducendos.ꝛ boc in odiuz falsitatis q̃ ẽt post spatiaz põt opponi vt hic. Nõ.vj. ibi nonnulli crederẽt ꝛc.quẽ nõ õbere excludi a facultate falsitatẽ ,pponẽdi ꝛ,pbandi exceptiõem pemptoriã vel q̃si,propter leuẽ psumptionẽ ortã ꝑ opponentez. secus dic vbi psumptio de malitia esset vehemẽs.de quo vide nõ p Jnno.in.c.post elec.de ꝓcess.pben.vbi boc concludit ꝛ est hic bo.tex.,p eo. In excludẽda vo dilatoria nõ exigit̃ tã vrgẽs psumptio pp modicitatẽ piudicij.vt ibi nõ.p eũ.facit.c.pia de excep.lib.vi. Nõ vij.ibi de singulis circũstantijs subtiliter ꝛc.q̃ ẽt pte nõ dãte interrogatoria iudex põt ex officio suo testes de causis ꝛ ꝑ circũstantijs singulis subtiliter interrogare.ꝛ boc iõ q̃ tenet̃ ad veritatẽ inuestigandam ꝛ bñdam.ꝛ ad boc iudex dz laborare. xxx.q.v. iudicã tez.ꝛ.l.vbicũq̃z.ff.de interrog.ac.j.de fi.instru.cuz ioãnes.de testi.cũ cã. Et nõ tu canonista q̃ subtiles tendẽs ad veritatẽ dicẽdaz ꝓmendaf̃ de iure cãonico.concor.c.capellan⁹ de ferijs.ꝛ qõ nõ.in.c.dilecti.de iudi. Nõ octauo hic multa detrahẽtia fidei testiũ. Primo si cõtradicãt sibiipsis.i.q̃ quilibet testis ꝑdicit sibi.secus si plures pluribus ẽt ab eadem pte ,pductis.de quo dic vt nõ.in.c.in nra.j.de testi. secundo si sunt singulares in dictis suis.j.de testi.tãlis.ꝛ de elec.cũ dilecti.tertio si sunt male fame.quarto si sunt leuis opinionis.ꝛ de istis vide in.c. testimoniũ de testi.ꝛ.c.oĩb⁹.ij.q.v.Et nõ.fin.ꝑm vnũ intellectũ q̃ infamia facti nõ repellit in toto a testimonio ĩ cã ciuili sz pendet ex iudicis arbitrio ꝓsiderata qualitate ꝛ q̃ztitate infamie.ꝛ ita põt intelligi tex.ibi nulla vel modica ꝛc.põt ẽt referri v̊.nulla.ad v̊.male fame.ꝛ ver.modica.ad v̊.leuis opinionis.ꝛ tunc ,pbaret̃ q̃ infamia facti ex toto repellit ẽt in ciuili.de quo dicã plene in.c.testimoniuz ꝑalle. Leuis opiniõis dicunt̃ duplr ꝑm abbatez bic.vel q̃ quotidie mentiuntur lz nulluz ledant.vel dic q̃ facile omnib⁹ oĩa credũt.vt nõ.glo.in.d.c.oĩbus .Et tene bñ mẽti q̃ talis dicat̃ leuis opinionis. Quinto si nõ,pbãt clare id ad qõ sunt ĩducti seu ad qõ se astrinxit,pducẽs. Sexto si sunt corrupti. Septimo si sunt falsi. vide ad hoc tex.in.c.testimoniũ de testi. Nõ nono ibi se astrinxit.ꝑm vez ĩtellectũ q̃ ꝓponẽs duo quoz vnum venit qualificatiue ad reliquũ ita q̃ est vnum dictum q̃lificatuz videt̃ se in dubio astringere ad vtrũq̃z ,pbãdum.nec sufficit ,pbare altez licz illud p se alꝫ sufficiat qõ tz Bar.in.l.diu⁹.ff.de re iudi.ꝛ.j.latius dicã lz sec⁹ fit in mandato q̃lificato q̃ distribuit̃ ĩ duo mãdata in.c.cum dilecti de do.ꝛ cõtu.ꝛ.l.celsus.ff. de arb.ꝛ in.c.fi.õ re.spo.q̃z q̃z posset dici q̃ ibi tenetur mãdatarius ad vtrũq̃z si vtrũq̃z põt explicari. vt.d. c.fi.ꝛ sic nulla vr̃ dr̃ia sed ps psumit̃ posse ex quo se astrinxit ꝛ ĩputet̃ sibi si non potuit.ꝛ iõ dicit Jo.an. bonũ cõsilium eẽ vt in fine articuloz seu capl'oz proteset̃ ps q̃ nõ astringit se ad ,pbãdũ nisi id qõ necessario sibi incũbit.ꝛ fic faciunt boni practici qõ nõ.

Nõ.x.ex v̊.ex ꝑmissis.q̃ttuor quoz quodlibz distributiue sufficit.ꝛ fortius si cõcurrũt oĩa fil'ad faciẽdam alterutrã ptem obtinere in,iterdicto vti possidetis ,pbata possessione p vtranq̃z ptẽ. Primo plura litas testiũ.vt q̃ altera pars plures testes ,pduxit.facit.j.de testi.ĩ nostra. Scõo dictoz q̃litas.vt q̃ sunt aptiora ꝛ verisimiliora negocio.facit.c. ꝓterea.j. de testi.ꝛ.c.auditis.de ꝑscrip.vbi per Jnno.q̃ iter cetera notanter dicit q̃ data paritate testiũ dicẽtium ꝛium plus credit̃ illis quoz dicta cõsonãt iuri cõi. facit.l. iij.ff.de testi.ꝛ vide glo.fi.in.c.i.de ꝑscrip.li.vi.ꝛ q̃ñ sunt aptiora vel verisimiliora negocio arbitrabit̃ iudex ex varijs cõiecturis.ar.illius.l.iij.ꝛ.c.ꝓterea. ꝑalle. Tertio possessionis ꝓpositas.ꝛ boc bene nõ.quapro pter dicunt hic doc.ꝛ pncipalr Jnno.q̃ sola ,pbatio anterioris possessiõis sufficiebat huic ecclesie ad obtinẽdum in boc interdicto vti possidetis.facit qõ nõ. Bar.in.l.celsus.ff.de vsuca.ꝛ p Jnno.in.c. sepe.õ resti.spo.vbi reperies bona dicta ad hoc.hec oĩa videt̃ sequi Bar.in.l.si duo.ff.vti.pos.ꝛ ad boc allegat istũ tex.ꝛ põt esse rõ q̃ apte colligitur ex hac lr̃a. Et nõ.ẽt Jo.an.hic.in ver.temeritatẽ.vz ex quo.n. ꝓstat aliquẽ rem aliquã possidere intrãs possessionẽ illius dicit̃ aut violentiã cõmittere aut iniuste possidere nisi ,pbet q̃ iuste.,p boc.l.cũ q̃rebatur.C.vñ vi.ꝛ qõ nõ.Jnno.hic.ꝛ Bar.in locis ꝑal.qõ nõ.sing.in practica.ꝛ lz dicat hic Jo.an.boc intelligendũ de re

a Utrū iudex possit assignare ꝫminuꝫ ad ꝓbādū ꝑte nō petēte. ⁊ idez dic̄ bar. i. l i. C. vt q̄ ō fūt. aduo. quē refert ⁊ sequitur ꝙau. de ca. in. l. i. §. ait ꝓtor. ff. de iure de li. circa p̄n ci. Et de hoc vide plene p ange. in. l. ij i i col. C. de rēp. ap. ⁊ i l. debitoribus. circa p̄n. ff. de re iudic. ⁊ q̄ possit dari dilatio pti ea iuita. vide p Bal. i. c. p̄terea. in vnc. pe. col. de dila. ⁊ an iudex possit ex officio suo nō solū assignare primaꝫ dilatiōem ſz ēt ſcōaꝫ ⁊ tertiam ꝑte nō petēte bal. i. l fi. i repor. antiqs de serijs argu it pro ⁊ ꝯ sed non firmat.

b Nota bñ hoc dictum. Et adō quod idem dicit ipemet pano. in. ca. pe. i pe. co. §. ō iudi. ⁊ pau. de ca. i. l. ꝓperādum. i p̄n. in. ij. col. ⁊ d. alerā. in l. iij. C. ō iudi. Ad idē fac̄ qō scribit pano. i. c. fi. i pe. col. §. ō rescrip. vbi dicit q̄ id qō dz q̄ iudex ñ ꝑdēnans ꝑtez in expēsis tenet ꝛsarcire de suo bz locum qñ expēse bus cozpalibus que nō p̄sit eodē mō a plurib⁹ possideri secus in incozporalib⁹ ſm eū. adducit nō. in. c. i. de iur. pa. Ego puto idē esse in cozporalib⁹ q̄ꝫtum ad effectum. vt hic aptissime ꝓbatur. Quarto ꝓbatio melioris tituli. ex quo nō. q⁹ lz in iterdicto vti possidetis non sit necesse ꝓbare titulum vt insti. de interdic. §. retinende. Est tamē multū vtilis titulus. q⁹ data paritate ꝓbationum obtinet is q̄ melioꝛē titulum ꝓbat q̄re testes sui p̄ferunt sup possessione tanq̄ꝫ ponētes verisimiliora exquo bz titulū cōcurrētez cū dictis eoꝝ. vt hic nō. ꝓbatur. Nō. xi. ⁊ tene mēti q⁹ copula apposita tpi a quo ꝓbatur possessio denotat cōtinuationem possessionis ab illo tpe vsq̄ꝫ ad tēpus p̄finitū. sec⁹ vbi copula nō apponit. q⁹ tunc pōt verificari possessio ī vno momēto. Declaro hoc. tex. n. hic ſm doc. ⁊ bñ ideo in ꝓbatiōe ecclesie apponit copulā ⁊ q⁹ possederat a. xl. annis ⁊ citra. ⁊ in ꝓbatione cōis nullā copulā apponit: ſz dz q⁹ possederat a. l an. citra. q⁹ ex pte eccle fuit ꝓbata cōtinuatio possessionis qō ꝙportat illa copula ⁊ sed nō sic fuit ꝓbatuꝫ ex pte cōis. ⁊ ideo clara ⁊ bona ꝓractica est vt in articulis ponaf̄ illa dictio ⁊ ad denotandū cōtinuatiōem ⁊ melioꝛ ⁊ clarioꝛ ꝓractica erit vt articuleſ̄ q⁹ p. xl. annos. ⁊ p totū illud tp̄s possedit. Quo aūt ꝓbatur cōtinuatio dixi in. c. cū ad sedem. de resti. ſpo. p Bar. ī l. celsus. ff. de vsuc. Nō. xij. illud gñale ad qō quotidie allegaf̄ hec lr̄a. q⁹ duo insolidū eādem rē fit ⁊ c̄.

Nota. xiij. ex v̄. ex p̄ilegijs. q⁹ ꝓbatio q̄ elicit ex p̄iuilegijs seu instr̄is indubitatis dz euidētissima. facit ad statuta exigētia certo casu ꝓbatiōem euidētissimam seu euidētissima documēta. sicut in filū loquitur tex. in. c. pia. de excep. lib. vi. facit qō nō. Inno. in. c ex insinuatiōe. in fi. de ap. ⁊ vide tex. nō. in. l. licz impator. ff. de le. i. vbi pōt dici euidens qō elicit ex coniecturis. Nō. xiiij. formā libellandi ⁊ ꝓnunciandi in hoc iterdicto vti possidetis. Aduerte tū q⁹ potuisset petere interesse molestatiōis de preterito. vñ dicit hic Jo. an. post Hosti. q⁹ iputet sibi eccl̄a inquātuꝫ nō petijt sibi cōe ꝯdēnari sup interdicto quāti sua intererat pacifice nō possediſſe. q̄ ꝯdemnatio facta fuisset ſm eos si de hoc fuisset actū ⁊ de iterresse cōstaret ff. vti pos. l. fi duo. §. fi. qō nō. ⁊ dic formaliꝰ q⁹ tria p̄nt deduci in libello ⁊ in cōdemnatiōe. vz vt desistat a molestatiōe de p̄nti: ⁊ vt nō molestet in futuruꝫ ⁊ vt cōdemneſ̄ ad interesse ꝓ molestatiōe de preterito vt colligit ex. l. i. ff. vti pos. ⁊ ibi p bar. ⁊ ꝓractica erit vt narret se possidere ⁊ q̄liter ⁊ aduersariū molestare ⁊ q̄liter ⁊ interesse ex hoc illatū ⁊ postea concludere. vt supra dixi. Et an debeat apponere locum tp̄s ⁊ si. vi de plene nō. in. d. l. i. ⁊ in. l. fi duo. maxime p Bar.

Ultimo nō ſm Jo. an. dñm ꝓ hoibus suis q̄ꝫuis liberis agere posse. naꝫ ex forma sñie pōt colligi q⁹ fait petitū vt boies nō molestarenf̄. vt pz in fi. tex. nō. n. dz iudex ꝓnunciare sup nō petito. imo fatu⁹ ē ille iudex. l. fi. C. de fideicō. li. ⁊. c. lz beli. de fimo. assignat Jo. an. rōnem ꝓnī dicti q⁹ in molestatōe hominum ītelligit dñs molestari ⁊ interest dñi bēre subditos locupletes in aut. vt iudi. sine quo. suffra. §. cogitatio. col. ij. ⁊ certe hec rō est nimis gñalis. naꝫ ſm hanc rōnem posset agere de furto eis cōmisso. quod nō est verum iuxta nō. plene p Inno. in. c. dilecti. de ap. ⁊ p glo. ī. c. auctoritate. de p̄ui. lib. vi. ⁊ de materia dic plene vt in illis iurib⁹ nō. ⁊ hic poterat agi q⁹ p molestatiōem hoium molestabat̄ ecclesia in possessione sua cū cōe volebat in boibus possidere q̄ possidebat ecclesia. ⁊ hoc pz ex eo q⁹ hoc venit in hoc interdicto vti possidetis in quo eccl̄a tātū ꝓbauit de iure suo. ⁊ hec bene nō. qa vera sunt ⁊ notabilia ⁊ per ea multū bñ declarat̄ iste tex. Nūc venio ad glo. ⁊ p ma colligit ex tex. iudicē ex officio⁹ posse terminū p̄fīgere ꝓductiōi testiū. ⁊ ponit multos alios casus ī q⁹ bus iudex supplet ex officio suo. Et nō. fin. primum dictum glo. iuncto tex. hoc plene examinat Bar. in l. i. C. de dila. vbi. tandem concludit iudicez hoc posse si viderit expedire. puta quia videt partez negligē tem in producendo testes nec curare in petenda dilatione. pro hoc allegat. l. properādum. §. i. C. de iudi. dū dicit nemo erit taꝫ audax vt possit iudice inuito litez ꝓtelare. Ego puto satis iudicez hoc posse. vt satis ꝓbat̄ hic iuncto. c. cū cām. ī. de testi. qō ē pars ist⁹. ſz credo iudicē ad hoc nō artari. nec ex hoc posse findicari si nō fecit nisi sit talis cā in qua teneat̄ supplere ex officio. tunc. n. pōt ⁊ dz ad hoc allego tex. in c. oblate de ap. v̄. supioꝛ. ⁊ ideo si statutum⁹ apponit penā iudici nō terminā̄ti cām ifra terminū sibi p̄fixū dico iudicē nō incidere in penā si nō fuit req̄sit⁹ a ptibus. q⁹ nō tenet̄ ꝑpendere officiū suū ad vtilitatē p̄ri uatā nisi req̄rat̄ a ptib⁹. vt. l. iiij. §. hoc aūt iudicium ff. de dam. infec. ⁊ qō ibi nōt. Bar. q̄mo nec valet citatio iudicis nisi fiat ad petitōez partis. vt nō. bar. in. l. ad emptoriū. ff. de iudi. dixi in. c. i. e. ti. facit qō nōt. Jnno. in. c. ad nostrā. ij. de iureiu. vide gl. nota. in. c. fi. de rescri. ⁊ qō nō. in. l. scim⁹. C. de iudi. Sz circa hoc q̄ro qd si pars ꝓbauit dilatione nō data. vide Bar. in. l. in crimine. ff. de adul. vbi p illaz. l. tz valere ꝓbatōez. Jdē tenet in. l. fi. ff. de ferijs. dicit. q⁹ totū tēpus instante cedit probationi fiende nisi iudex aliter statuat dilationē. Do. anto. dicit q⁹ ꝓbare poterit vsq̄ꝫ ad cōclusionē in cā nō post. ſ. de ꝓcur. auditis. ⁊. ī. de fi. instru. cū dilect⁹. Ego dico q⁹ qescēte dilatione iudicis qdaꝫ sunt termini iuris excluſiui ꝓbationis. nā renunciatio ⁊ publicatio attestationum impediunt testes, ꝓducendos sup eisdē articulis vel directe ꝛrijs. nō aūt sup capīs nouis. ī. de testi. cū cām ⁊. c. cū venissent. ⁊. c. fraternitatis. cū multis si. isti tñ duo termini nō excludunt ꝓbationē fiendam per instrumēta ſz illa ꝓbatio instrumentalis excludit̄ solū p cōclusionē in cā. vt in. c. cū dilect⁹ pal. illa. n. excludit ꝓbationes ⁊ ēt allegationes cōsistētes tā in iure q̄ꝫ in facto vt ibi nō. ⁊ in. c. pastoralis. de cā pos. ⁊ ꝓprie. p Inno. ad p̄dicta vide bonū filē li. cōte. est termin⁹ exclusiu⁹ oīum dilatoriaꝝ. vt in. c. inter monasteriuꝫ de re iudi. C. de excep. l. fi. tñ iudex cā abbreuiande litis pōt p̄fīgere terminū ad omnes dilationes proponendas. vt in. c. pastoralis. ī. de excep. ita ī ꝓposito supra scripti sunt termini excluſiui ꝓbationū. pōt tñ iudex cā abbreuiande litis p̄fīgere terminū certū pro testib⁹ seu ꝓbationib⁹ ꝓducēdis sic ēt videm⁹ in cā appellationis. dat̄. n. a iure annus ⁊ ex cā bienniū ad ꝓsequendā ⁊ finiendā ap. de ap. ex rōe. ⁊ cle. sicut de ap. ſz iudex pōt p̄figere terminum ad prosequendā appellationē statuendo breuius tp̄s. de ap. cū sit romana. ⁊. c. psonas cū si. ⁊. d. c. oblate. Alterius querit̄ nunqd in isto termino dato ad testes ꝓbatorios vel reprobatorios sufficiat testes fuisse iuratos lz nō sint examinati in termino sed post. vide termin⁹ pōt multifarie p̄fīgi. q̄ñqꝫ. n. p̄fīgi iur ad testes ꝓducendos. q̄ñqꝫ ad ꝓducendū ⁊ faciendū eos examinari. q̄ñqꝫ ad ꝓbandū. q̄ñqꝫ ad probandū ⁊ ꝓbatū bñduꝫ. q̄ñqꝫ ad ꝓbandū ⁊ ꝓbatuꝫ bñduꝫ p oēm gen⁹ ꝓbationis. primo cāu satis est probuisse testes ⁊ fecisse eos iurare q⁹ in effectu tunc dicit testes ꝓduci ⁊ recipi. ad hoc. l. fiqñ. C. de testi. et c. ij. e. ti. de quo vide p Spe. in ti. de testi. §. qualiter v̄. is quoqꝫ. vbi de hoc. ⁊ idē ibi Jo. an. ī addi. secū do casu tz ſpe. ibi q⁹ nō sufficit, ꝓduxisse nisi ēt examinati fuissent. qō v̄ seq Jo. an. arch. hic refert ia. busenisse q⁹ ēt hoc casu sufficiat testes iurasse cū nō fit ī parte examinatio sed in iudice. satis ergo est q⁹ pars fecit qō in eo erat. de hoc vide p archi. in. c. pia de excep. li. vj. do. de rota ponūt tertiā opi. q̄ pōt esse concordantia duarū p̄cedentiū. dicunt. n. sufficere q⁹ testes fuerūt petite a pte p gl. fi. ibi fin. Et adde q⁹ sufficit vnica ī ꝓpellatio ſz bar. in. l. mora. in p̄in. ff. de vsu. ⁊ in. l. ticia scio. §. vsuras. ff. de le. ij. ⁊ philinuꝫ fer. in. c. ex lr̄is. de cōsti. in. ix. col. circa mediū

Confirmo dictū panoꝛ hic p aliud bo. fiſe. quia stante statuto q⁹ capitaneus teneat̄ ferre sñiam ſm ꝓsilium sapientis. qz vt plurimū sūt ignari litterarū intelligit̄ si ps petierit. als secus ſm doc. ī. d. c. fi. ō rescrip. ⁊ d. anto. i. d. c. pe. de iudi. ⁊ d. alex. cō. cclx iiij. incip. viso processu vtriusq̄ cāe i vlti. col.

c Et ō hoc vide aliqd p do. An. in. c. vltra tertiaꝫ in. x. col. ō testi. Et adde Bal. in. l. ij. in fi. ff. de testi. in aposti. vbi dic̄ q⁹ datio dilatiōis ꝓbatōie nō ē de ordine formali iudicij. ⁊ vīō bar. to. in. l. vnī⁹. §. cognituꝫ ff. de qō. vbi p illū tex. dicit q⁹ vz defesio sine termino. ⁊ idez tz Jmol. p⁹ Jo. de lig. ī cle. sepe. ī. xx xvi. col. ver. vij. querit. ō ver. fi. Et q⁹ valeat ꝓbatio sine dilatione tz bal. in. l. p̄die. aūt fi. ff. de fer. in apo. in duobus locis. ⁊ bar. in extraua. ad repri. ī ver. figura. in pe. col.

a Si assignat terminus ad ꝓducendū testes vtrū sufficiat ꝙ iurauerint in termino. ⁊ de hoc p Bar. in l. siqñ. C. de testi. ⁊ ibi plenius. p Bal. ⁊ per Bar. in l. dāni. §. sabini. ff. de dā. infec. ⁊ p Jmol. in cle. i. in. iij. col. de offi. de le. Et faciunt tacta hic per do. An. ad qō. de teste. qui est habilis tpe depositionis vel ecōtra ꝙ tps inspici debeat. de qua qōne plene p Jo. an. in regu. factum legitime in mer. li. vj. ⁊ ī spe. de teste. §. i. i ix. col. v. qd si testis erat. cuius decisiōne refert ⁊ seqtur Alre. in. c. cōstitumus. iij. q. v. ⁊ p Bal. ⁊ p doc. ī. l. ad tertiū. §. conditiōem. ff. ō testa. p bal. ī l. si vero. ff. ō milit. testa. ⁊ ī l. antistius. ī pn. ff. ō acq. here. ⁊ p ange. plene. in fuo ꝓsi. ccrc vj. qō icipit ī dei noie ⁊c. ī ꝓpsita qō ne consuluit multū elegāter ⁊c. ⁊ aliqd p Bal. ī l. iij. in pn. ff. de testi. ⁊ ibi etiā aliqd p do. Flo. Et ō qō. hic posita p do. an. vide p bal. ī l. ij. C. vt lit. pē. ⁊ in rub. C. si ex falsis istrīs vbi videt attingere veritatez hui⁹ passus. Et vīd bal. ang. ⁊ imol. in. l. qb⁹ diebus. in pnc. ff. de cōdi. ⁊ demō. ⁊ bal. ang. ⁊ mod. ī. d. l. antisti⁹ ⁊ vide bal. ī apostil. in. l. i. ff. de testi. ī fi. i. colū. vbi dicē ꝙ qñ testis iurauit vno tpe ⁊ ō posuit alio sufficit ꝙ notari⁹ scribat diez iuramēti qñ testis ō posuit infra terminū assignatū. etiam dicit si iurasset ante terminū ⁊ deposuisset post terminū. Et an si testis erat bannit⁹ tpe iuramenti ⁊ cancellat⁹ de banno temporc depositōis valeat eius dictū. vide Albe. in. iij. prēsta. q. lxx. Jtez vide Bal. in. l. ij. C. de sa. san. ec. vbi dicit ꝙ nō solū dies depositiōis trahitur ad diem iuramēti. sed ēt locus depositiōis trahitur ad locū iuramenti. ⁊ vide oīno que late notauit post do. An. d. Barth. de bellē. in cle. i. de offi. delega. Jtem vide Bo. in. d. c. pia. §. ij. in. i. col. de excep. lib. vi. ⁊ in. c. in noīe dñi. in iij. col. de testi. Et q̄ late scripsit Bo Bartho. in suis recollectis. in. c. i. de fer. Et dde hic ꝙ illud qō dicit sufficere testem iurare in termino. licz deponat extra terminū est vex in termino hois. secus ē in termino legis qz infra ipm dz iurare ⁊ deponere. ita singlr dicit Bal. in. d. c. in noīe dñi. in pe. col. vbi etiā ponit qñ testis solū iurauit ī termino an postea cū deponit ps sit iterato citanda. vide oīno ibi p eum. Si p̄figitur termin⁹ ad ꝓbandū ⁊ ꝓbatum bēndum nō sufficit testes iurasse ante terminū nisi deposuerint. ⁊ de hoc per Jmo. in cle. i. de offi. delc. in. iij. col. Et qñ est solum p̄fixus terminus ad ꝓbādum an sufficiat ꝙ iurauerint in termino. vide p Bal. in l. i. in prin. de testi. in apostil. vbi ffert disti. cano. Sz eā non videt seq. ⁊ ꝙ nō sufficiat testes iurare in termio qñ est p̄fixus terminus ad ꝓbandum ⁊ ꝓbatum habenduz tz Bal. in. l. ij. i vl. col. in ver. itez fac ad aliō C. vt li. pē. ⁊ Ang. ex presse in. l. dāni. §. sabini. ō dā. infe. ō quo vide ēt per bal. in. l. si qñ. in prī. in pe. col. C. de testi. b Quā do p̄figit terminus ad ꝓbādū aptissimis documētis an reqrat ꝙ i termino attestatiōes fint publicate. vide p pe. de anc. i. d c. pia. ō ex cep. li. vi. ⁊ p Dau. ō ca. i. d. l. ad testium. §. ꝓditionez i fi. ff. de testa. ⁊ ibi vide p Jmol. Et īmin⁹ probatōis nō pōt ꝓrogari de ꝓsensu ptium nisi ex noua causa fm bal. in. l. pemptōias. circa prin. C.

stes iurauerint in termino ⁊ ꝙ ps adhibuerit aliquā diligentiā vt infra terminū examinarent. et hoc quia examinatio est qd facti q̄ pōt ꝓmitti notario. et sic est in iudice ⁊ nō in parte. Credo indubitanter hāc esse dñaz inter primū casuz ⁊ secundū vt primo casu qñ simplr fuit dat⁹ termin⁹ ad testes ꝓducendos sufficiat ꝓductio facta coꝝ iudice ēt si fiat in vltīa die termini. qz satisfactū est termino. ad hoc qō nō. idē spe. ī ti. ō dila. §. i. v. qd si. ifra ⁊ se. ⁊ sic nō exigit petitio vt examinet. secūdo casu oz ꝙ testes producant. ita ante lapsum termī vt verifiīr possint examinari infra terminū. ⁊ ꝙ det aliq̄ diligētia per ptē vt examinent alīs nil oparet illa statutio termini ad examinādū ⁊c. hoc ꝓbo aptissime per sile. ꝓsequi appellatiōem est in pte. finire vo nō solū depēdet ab ea: sed a iudice nihilomin⁹ dat pti annus ad ꝓsequēdum ⁊ finiendum appellatiōez. vt in cle. sicut. de appel. ⁊ intelligit vt fiat quātum in ea est. vt in. c. ex insinuatiōe. de ap. ⁊ nō plene in. c. ex rōne. eo. ti. ita dico in ꝓposito si det termin⁹ ad ꝓducendū ⁊ faciēdum eos examinari oz ps vtrū qz facere quātum in ea est ⁊ adhibere diligētiam cū effectu vt fiat ⁊ ꝓducēdo. ita ante terminū vt possint p iudicē recipi ⁊ examinari in termino parte instante ⁊ postulante sicut obseruat in cā appellationis. facit. l. ij. ff. si qs cau. ⁊ qō nō. Jnno. in. c. ex trās missa. de ꝓscrip. ⁊ rōes spec. in pal. v. qd si ifra. Tertio casu principali qñ fuit datus termin⁹ ad ꝓbandū dicit But. in aut. si dicat. C. de testi. ꝙ sufficit ꝙ iurauerit infra terminū qz dictū testis trahit ad diez iuramēti. vt. d. l. siqñ. fingit. n. tunc examinat⁹. segtur hic do. Anto. ⁊ ita dicit tenere Archi. ⁊ Jo. an. post euz in. d. c. pia. Ego crederem ꝙ ēt hoc casu regrat diligētia ex parte hēntis ꝓbare. cū. n. hēat terminuz ad ꝓbandū certe ex sola ꝓductiōe testium nō ꝓbat cū effectu qz sola ꝓductio nil ꝓbat. nā vt dixi. s. e. sup rub. ꝓbatio idē est qō ꝓpalatio seu manifestatio q̄ non fit ex sola ꝓductiōe. Jtē si sufficeret sola ꝓductio posset fieri vltima die termini. ⁊ sic nil eēt ꝓbatū in termino. ⁊ multa impedimēta possent accidere ꝓpter q̄ nō possent postea examinari. ⁊ sic p hoc dat materia ꝓtelandi iudicia. facit qō nō Spec. in. d. v. quid si infra. ⁊ maxīe hoc ꝓcedit qñ dat terminus ad ꝓbandū aptissimis documētis. de quo p Spec. in. d. v. ⁊ in. d. c. pia. p̄al. ⁊ ita reperi postmodū apte tenere Bar. in. l. dāni. §. sabini. ff. de dam. infec. vbi vide. q̄rto casu qñ fuit datus termin⁹ ad ꝓbādū ⁊ ꝓbatū bñdū cōiter tenet vt nō sufficiat sola ꝓductō. ſz etiā regritur examinatio in termino. q̄si illa verba denotant oē cōplemētum ꝓbationis. ⁊ sic q̄ sint examinati. de quo p Jo. an. in. d. c. pia. ⁊ Bu. ī aut. si dicatur. C. de testi. puto trī ꝙ ēt hoc casu sufficiat ptez adhibuisse diligentiā qz actus examinatiōis non ptinet ad ptez sed ad iudicē. ꝓ hoc qō supra dixi qñ exprest se dat termin⁹ ad examinare faciēdum. Quinto ⁊ vlti. casu qñ datur ad ꝓbādum ⁊ probatū babēdum per oē genus probatiōis sicut hodie in multis locis practicat. dicit do. Anto. ꝙ lapsus hui⁹ termini habet vim cōclusiouis in causa quo ad ꝓbationes facti nō quo ad allegationes iuris vñ putat ꝙ nō excludit probatiōem p cōfessionē qz illa nō est ꝓbatio sed ꝓbatōis releuatio. vt nō. s. super Rubrica. puto ꝙ in precedenti casu restringit termin⁹ ad ꝓbationē fiendā p testes nō aūt debet extendi ad ꝓductionē instrumentoꝝ. cū. n. illa bēat a iure terminū limitatū videlz cōclusionē in cā de fi. instru. cū dilect⁹. nō debet illa ꝓbatio includi. vbi apte ad hoc termin⁹ pfix⁹ non fuit qz nō est angustanda ꝓbationū copia nisi exprimant talia verba in qbus satis tacite icludat producti⁹ instrumentoꝝ. pone exēplū in cle. sepe de v. sig. videlz ad ꝓducendū oīa acta ⁊ munimenta qb⁹ partes sunt vsure. vt ibi in tex. ⁊ glo. ⁊ nō illā practicā q̄ satis pōt obseruari in causis summarijs vt ibi ꝓbat. Jn alijs aūt vide qō dicā in. c. cū dilect⁹ pal. ſz ī hac vltima. v. forma satis includit ꝓbatio p instrumenta p illa verba p oē gen⁹ ꝓbatōis ⁊c. Et an p lapsum termini indifferenter excludat ps a ꝓductiōe instrumentoꝝ cū restringat beneficiū iuris nō. gl. ī. d. cle. sepe in. v. nō obstante. ⁊ dicā lati⁹ in. d. c. cū dilectus hec sufficiāt quo ad istā gl. et multi alij cāus possunt addi ad fi. huius glo. in qb⁹ index supplet ex officio statuendo terminū. ſz hoc relinquēdum est sūmistis Blo. ij. in effectu ꝓsequtur q̄ttuor. primo an idistincte qō falsi possit ꝓponi p⁹sniam. secundo ibi ⁊ nō. prosequtur an sufficiat ꝓbare testes falsum dixisse absqz eo ꝙ aliqd ꝓbetur de corruptōe. tertio ibi sed nūqd an sufficiat corruptiōz ꝓbare absqz falsitatē. quarto ibi itē nō. nunqd sniā lata p falsos testes vel instrā falsa teneat. ⁊ si teneat qb⁹ remedijs ⁊ infra q̄ttū terminū possit retractari. Venio ad primū. vī. n. ꝙ post sniam nō possit moueri qō falsi. C. si ex fal. instru. l. i. ⁊. ij. Blo. rīdet ꝙ aut in prima instātia fuit mora qō falsi aut nō. primo cāu nō admittit secundo sic. ⁊ dic lati⁹ vt in prin. glo. Conclude lati⁹ sic ꝙ aut qō falsi nunqz fuit mora aut sic. primo casu pōt post sniaz citra appellationē ⁊ in cā appellationis ꝓponi dūmō indirecte ꝓbet. directe aūt publicatis attestationib⁹ ꝓbari nō pōt qz eēt ꝓducere testes sup articulis cōtrarijs directe qō nō licet nec in cā principali nec in cā appellatōis. vt in. c. fraternitatis. ⁊. c. cū venissent. cū si. de testi. ⁊ clari⁹ in cle. ij. e. ti. in tex. ⁊ glo. vbi gl. pn cipaliter tangit būc articulū falsitatis. Jdez inno. hic licz nō ita specifice loquat. hoc verū nisi addat articulis corruptionis. vel fm Jnno. ꝙ als dolose testis falsum testimoniuz dixit puta odio vel amore. C. de fal. l. nec exēpluz. nā tunc ēt directe admittit ꝓbatio qñ rōe illi⁹ additionis vī nouū caplm vt ꝓbat ⁊ nō in. d. cle. ij. vel nisi fit cā priuilegiata. puta cā mīmonialis vel vbi īminet pcm̄. vt plene dixi in. c. iurauit s. e ⁊ sic intellige oīa iura q̄ dicūt de falso posse agi ēt post sniaz lz legiste in hoc nullā differentiā faciāt sed

sen. ref. nō pos. qui dicit ita tenere Spec. in ti. de sen. §. nunc videndū. ver. qō vo. qz quotidie occurrit de facto. Jtē adde ꝙ testis examinat⁹ seu receptus a iudice post terminū nō ꝓbat sed facit indiciū fm Bar. in. l. ij. circa fi. ff. de ap. reci. quē sequit Bal. in. l. ij. C. de epi. audi.

c An post terminū pemptorium assignatum ad ꝓbandū p̄sit ꝓduci instrumēta. vide per Spec. in ti. de dila. §. videndū. in fi. i. col. ver. qd si data ⁊ ibi immediate post in ver. qd si datus. ponit ꝙ si datus est terminus ad ꝓducenda oīa infra qbus intendit vti in cā audiatur ꝓducens infra post terminū de quo etiā vide in ver. qd si post terminū datū. Jtem adde hic Bal. in. l. ꝓperandū. in prin. in. i. col. C. de iudi. Jtē adde ꝙ qñ p statutū post certū terminū excludit non poterit iuramentū deferri necetiā pars

interrogari ad ptis petitionē.ita sing.dicit Alico.ma.in.l.fi.in aut.ibi posita.C.si cer.pe.lz Bal.ibi cōtra. Item adde q̄ qñ quis nō fuit admissus ad ,pbandū in termino pōt ,pbare post terminū etiā si sit cōclusum in cā. ita singu.dicit Ant.in.c.tam lris.de testi.circa prin.p glo.i.c.ex cōquestione.de testi.spo. Item adde hic q̄ qñ a iudice est assignatus termin⁹ pentor⁹ ad probāduz vel excipiendū nunq̄ p lapsū termini p̄fixi excludit nisi monit⁹ fuerit bis a iudice vt ,pbaret vel exciperet.ita dicit sing. Ang.in.§. si qs autē. in pe. col.i aut.de here.z fal. in pnci. nouiter dicens de hoc ibi esse casum Ad qō vidō qō nō. idē ange.in.§. si qs ,p redeptōe. in aut. de ec. ti. Item adde hic qō nō. Bo.i c.frequēs. §.solet. circa p̄n.ō resti.spo.vbi pōit de termio daro ad iudiciū finiēdū. et adde hic ō.de ro.de ci. lxx. sm ordinē meum nouissimuz vbi dicūt q̄ si p̄fixus est alicui t̄minus ad recipiendos z examinādos testes sufficit q̄ infra terminū sint recepti z adhibita fuerit aliqualis cognitio de examinando eos. Item adde hic qō nō. bal in.§.cum autem.in fi.insti.de excu.tuto.

simpliciter dicāt ,pbationē admitti.vt nō.in.l.diuus ff.de re iudic.z in.l.i.C.si ex fal.instru.sz min⁹ bene dicunt.vt patet ex p̄dictis. Si vero qō falsi fuit mota in prima instātia z ea nō ob.fuit lata sīa z tūc ampli⁹ nō admittit.l.i.C.si ex fal.instru.potest tī appellari z peti illā sīaz corrigi tanquā iniustā sz oz q̄ falsitas post publicatas attestationes ,pbet mō p̄dicto z ex hoc hēs primā qōnē declaratā. Venio ad secū dā an sufficiat ,pbare solū falsitatē ad obtinēdam retractatiōz sīe.gl.ista ponit opi.ȳriaſ.z inheret scōe opi.q̄ sufficiat sicut sufficit probare instrm fuisse falsuz cui⁹ vigore lata fuit sīa.l.i.alt.in glo.hec tī glo. limitat vt hoc sufficiat si ,pbet iudicez fuisse secutum dēa falsorū testiū.ar.j.de re iud.cū.J.z.A. Cōclude latius q̄ aut iudex nō fuit secut⁹ dicta falsoz testium vt qz iudex fuit mot⁹ ad sīaz aliūde q̄z ex dictis testiū z tunc clarū q̄ nō sufficit testes dixisse falsuz.d c.cū.J.z.A.z rō qz nō ,pbat hoc esse qō ob hoc cōtingit abesse.c.ij.de trāsl.prela.l.neq̄ natales.C.de ,pba.aut iudex fuit mot⁹ ex dictis testiū vtputa qz dixit in sīa visis attestationib⁹.vt nō.dicit Spe.in ti. de ,pba.§.fi.v.in sīa.alʒ puto sec⁹ p rōnē.c.cām q̄ de re iudi.z de renū.in p̄ncia.qz nō semp ad vnā probatiōis spēm z̄.l.iij.ff.de testi.z hoc casu qñ fuit iudex mot⁹ ex dictis falsoz testiū.dic q̄ si sīa fuit lata ȝ abnātez dolo z falsis allegationib⁹ p̄tis p̄ntis.z tūc sīa est nulla.l.si pretor.§.marcellus.ff.de iudi.nōt Bar.in.l.diu⁹.ff.de re iudi.z hoc casu in dubio sufficiat,pbare solā falsitatē.puto tī q̄ post publicatas attestationes nō dz admitti ad eā ,pbādā nisi prout §.dixi in primo arti.alʒ posset timeri timor subornationis testiū nisi in casib⁹ in qb⁹ pōt probari ȝrium directe publicatione nō.ob.de qb⁹ aliqd.§.z aliqd dicā in.c.series.j.de testi. Aut fuit lata sīa ȝ p̄ntem z tūc si ȝ minorē sīa est nulla fauore minoris etatis nō. Bar.in.l.diu⁹ z.l.i.C.si ex fal.instr.pal.z idē dicā in sīa tali mō lata ȝ ecclesiam.ar.c.i.de in inte.resti.z nō q̄ poterit falsitas probari mō predicto.si vo ptra aliū z tūc sīa tz sz venit retractanda.vt.j.dicaz sz oz q̄ probet falsitas vt.§.dixi.z p hoc est declaratū aliquantulū vltimū dubiū. Venio nunc ad tertiā[b] qōnē an sufficiat probare solā corruptionē absq̄ falsitate.glo.ista finaliter vī pcludere q̄ si iudex fuit secut⁹ dicta corruptoz alʒ secus p illud.c.cū.J.et A.finaliter banc opi.vī seq̄ Bar.in.l.diu⁹.si ,pbat testem fuisse corruptū pecunia vt testimoniū diceret i hac cā lz exp̄sse nō fuit actū vt ferret iniustū z falsuz testimoniū qz sm cū hoc ipso ,pbat falsuz.l.i.ff.ad.l cor.de fal. Jo.an. vī hic distinguere q̄ añ sīam sufficit ,pbare solā corruptionē qz agit solū ad testes repellendos q̄,pfecto repellendi sunt cuz sint piuri qz cōtra iuramentū receperūt p̄ciū.sz post sīaz nō sufficit ,pbare nudā corruptionē.qz nunc agit ad sīaz retractandā nō ad testes repellendos.pōt esse rō quia nō se q̄t fuit corrupt⁹ ergo dixit falsuz.do. An. tran-

opponi sola directa falsitas tz spe.in ti.de testi.§.qualr.in pe.col.vsi.sed opponit ad id qō supra dictū est. Et idē dicit do.An.in.c.series.in.iiij col. de testibus reprobando.glo.ibi positam.z in.c.ex tenore.in fi.iij.col.de testib⁹ Sed tu limita hoc esse verum nisi articulus fuisset ita confuse z nō specificate positus vt pars super directa vel contraria falsitate probanda non potuisset bene istrui vtputa generaliter opposui cōtra instrumentum de falso z postea ,pbaui q̄ ille q̄ dicebatur confecisse instrumētum mortuus erat ante confectionem instrumenti certe aduersarius etiam si sint publicate attestatōes potest ,pbare q̄ ille tūc vivebat . hoc elegant dic̄ io.an.i add. spe.i ti. de testi.§.sepe.i.i. col.v.ad falsitatē directā.d.an.post io. an. i.c. ex tenore.i vlr. col.v.pl⁹ dic̄ ō testi.z adde hic arch. i.§.si qs testibus.iij.q.iij. vbi dic̄ q̄ re scidit sīa ,pbata falsitate.vt.l.i.z.ij C.si ex fal.instru.mlto fōti⁹ potit,pbari falsitas lz sint publicate attestationes cū mlto minus p̄sumat subornatio añ sententiā q̄ post. Et q̄ publicatis attestationib⁹ non liceat directo probare solaz falsitatem sed solū indirecte.tenet z firmat Pdau.ō ca. in.l.diuus.ff ō re iudi. ante medium z.z

a Et ad hoc vide bo.gl.in.l.i.C.sen.rescin.z glo in.l.pe.C.si ex fal.instru.hic alle.in glo.que tenent q̄ sufficiat,pbare solum testium falsitatem.Sed Bar.in aut.q̄ semel.C.de ,pba.dicit q̄ post dicta testificata nō possum ,pbare solū falsitatē testiū directā nisi volēs ,pbare falsitatē cū corruptione.z alle.d.cle.ij de testi.Et idē dicit Bal.in.l.si qs testib⁹.in.ij.col.C.de testi.z ita dicit tenere cano.dicit tī q̄ qñ opponit falsitas cū corruptiōe post sīaz oportebit,pbare iudicē coz dictū secutū.vt.l.ij.C.si ex fal.instr.z in.c.cū.i.z.a.ō re iu.Sed Spe.in ti.de testi.§.satis vtiliter.in.ij.col.v.iiij.fallit.dicit q̄ i crīne falsi publicatis attestatiōib⁹ p̄nt ,pduci testes. Et vide do.Ant.i.c. fraternitatis.de testi.in.xliij.col.Sed q̄ publicatis attestatiōib⁹ nō pōt

b Et vide super hoc latissime scripta per dominū Fran. de are.post do. Abbatem in.c.sicut.in vltima car.j.de testibus.

c Adde hic glo.in.c.z si non cognitio.xxv.q.ij.que dicit q̄ sentētia per falsa instrumenta lata est ipso iure nulla.sed illā glo.ibi.reprobat Archi.

d An ipso iure audiatur an ope restitutionis.vide Archidiaconum in.c. sicut circa finem.ij.q.i.vbi dicit q̄ quando sententia fuit lata per falsos testes vel instrumenta non auditur quis ipso iure.quia sentētia non fuit nulla.vt.l.a diuo pio.ff.de re iudica.sed solum auditur petita restitutiōe in integrum.z de hoc vide bo.glo.in.d.c.cum rōnabilis.in glo.penultima.z ibi late.domi.Antonius.de exceptio.

a Et vide qꝺ̄ de hoc scribit ꝺo. Abba. post Jo. an. in. c. cū hēret. de eo qui ꝺuxit in ma. ⁊ qꝺ̄ singulariter scribit iꝺē ꝺominus abba. in. c. fi. circa prin. de pur. cano. per illum textum.

b ſ̄p ꝺicto hoc ꝺicto Bar. aꝺꝺuco qꝺ̄ in ſili nō. Bar. in. l. apuꝺ labeonē. §. ſeꝺ qꝺ̄ aꝺꝺicit. ff. ꝺe iniur. vbi ꝺicit q ꝙ̄ exp̄imunt ꝺuo v̄ba iniurioſa quoꝝ vnū venit q̄ lificatiue aꝺ aliuꝺ non viꝺeꝫ niſi vna iniuria illis compoſita ⁊ ꝺat exc̄pluꝫ qui ꝺicit int̄ feciſti, hoicꝫ proꝺitorie. Et aꝺꝺ̄ hic ꝺino Bal. ī l. fi. i. iij. col. v. mō ego q̄ ro quiꝺ ſi ex falſis inſtris ff. ꝺe re iuꝺi. ꝺum ꝺiſtinguit an ꝙ̄ponāt ꝺuo q̄ lificatiue. ⁊ vide bar. in anť. q ſemel. in pe. col. C. ꝺe ꝓba. bal. in. l. ſi qs teſtibus. in. ij. col. C. ꝺe teſtib⁹. vbi ponunt qꝫ falſitas cū coꝛruptiōe opponiť p⁹ ꝺicta teſtiſi cata vl̄ poſt ſniam an aꝺ mittať exceptō ſup quo vide ꝺo. an. in. c. fraterni tatis. ō teſti. in. xxxv. col. et aꝺꝺe hic Bar. ī. l. ꝺe nunciaſſe. §. qꝺ tū. ff. ꝺe aꝺul. Bal. plene i. l. i. C ꝺe cōꝺi. iꝺe. ꝺ̄ Bar. i. ꝺ. l. ꝺiuus. Et aꝺꝺ̄ hic bar. i. l. fulcin⁹. § cū hoc. circa p̄n. ff. ex qb⁹ cau. ī poſ. ca vbi ꝓcluꝺit q quanꝺo ꝺuo ponuntur qualificatiue eſt neceſſe vtrūq; ꝓbare ſecuſ ſi opponerē tur nō qualificatiue p illuꝫ tex. Et q ꝺixi qñ ꝓponunť qualificatiue in tantū eſt veruꝫ q ēt ſi ꝓteſtareť q nō vult ſe aſtringere aꝺ nō neceſſaria talis ꝓteſtatio nō iuuat vt ꝺicit ꝺomi. in. ꝺ. c. ab eo. circa p̄i. ꝺe cle. in. vi. Et ꝺe illa cl'a q̄ ꝙ̄ſue uit cōiter apponi in fi. articuloꝝ vꝫ non ſe aſtringens aꝺ ꝓbanꝺuꝫ niſi neceſſaria viꝺe p ꝺo. anť. in repe. c. cū. Alꝺ. ferra. ꝺe conſti. ꝺe qua ēt viꝺe p ꝺo. anť. in. c. ij. ī pe. col. ꝺe reſcrip. ⁊ p bar. in. l. circa. ff. ꝺe ꝓba. ⁊ ꝺo. car. ī. c. qualiter. el. ij. ꝺe accu. ⁊ ſali. in. l. in cāis. C. ꝺe ap. Et qꝺ operēť in lib. ꝺicta clauſula nō ſe aſtringens ⁊c. viꝺe p ꝺo. Ant. in. c. ꝺilecti. in fi. in antepe. col. ꝺe iuꝺi. Et vide q ꝺe iſta oppoſitiōe falſitatis cū coꝛruptiōe qualificate poſita ſcribit ꝺo. Ant. hic. in. xxiiij. col. ⁊ aꝺꝺe q ēt qñ illa ꝺuo qualificate ponunť non ſufficit vtrunq; ꝓbare. ſ. falſitatē ⁊ coꝛruptionē niſi ꝓbē teſtes aꝺ hoc eſſe coꝛruptos. vt ꝺ̄ me ꝺeponāt. ita notāter ꝺeterminat Bar. in. ꝺ. l. fulcinius. §. qꝺ aūt ſit latitare. circa p̄in. ff. ex q. cau. in poſ. ca. Et facit tex. ī l. heꝛeꝺes palā. §. in teſtis. ff. ꝺe teſta. qꝺ̄ nō. q hoc poſſet eſſe valꝺe vtile i ꝓactica aꝺ elicꝺēꝺas ꝓbatiōes tanq̄ non ꝓcluꝺētes. Sꝫ viꝺeť q ꝙ iſta ꝺoctrina bar. in. ꝺ. §. qꝺ aūt ſit latitare. non ſit vera. q ꝛ imo ꝺato q aliq̄ coꝛrupti fuiſſent ꝺ̄ aliꝫ um ⁊ ꝺ̄ aliꝫ um falſuꝫ ꝺiriſſent. hoc iꝺem nūc ſufficeret aꝺ repellenꝺuꝫ eos a teſtimonio. qa cum teſtis iurꝫ nō ꝺicere teſtimoniū ꝑcio. vt eſt tex. in. c. quotiēs. ō teſti. ⁊ gl. ī c. fīnitatis ꝺe teſti. itē cum iuret nullaꝫ aꝺ miſcē falſitatē. vt eſt tex. ī. c. nullaꝫ. q. q. iiij ⁊ in. c. cuꝫ ꝺilecti. ꝺe accu. ſequitur q ꝙ iſti teſtes non p̄ñt repelli a teſtimonio ſaltem vt piuri vt in. c. teſtimoniū. ꝺe teſti. Sol. ꝺictū bar. in. ꝺ. §. qꝺ aūt. pōt ī telligi qñ qs nō repellitur vt ſimplīr criminoſus: ſeꝺ vt coꝛrupt⁹ q ſalſum ꝺixit ī hac cā ꝺ̄ me. ſꝫ ſi repelleretur ſimplīr vt crioſus p iurus non poſſet repelli niſi antea fuiſſet ſniatuꝫ eum fuiſſe crīnoſuꝫ ī illo crimine vt ē textus. iiij. q. iij. §. item. l. iulia. ſeꝺ iſta ſol. nō militaret iure canonico quo ſufficit aꝺ repellenꝺum a teſtimonio q nūc poſſit ꝙueniri ꝺe crīne. vt eſt tex. in. c. ſup eo. el. i. ⁊ c. teſtimoniū. ꝺe teſti. Et iꝺeo ſoluo aliter ⁊ ꝺico q qñ qs vellet repellere teſtem vt ſimplīr piurum �herē neceſſe ei opponere crimē a p̄in. vt in aūt. ſi ꝺicatur. C. ꝺe teſti. ⁊ in. c. p̄ſentium. ꝺe teſti. Et iſtuꝺ eſſet qñ ꝓbaretur ipſos coꝛruptos falſum ꝺixiſſe ꝺ̄ alium. ſeꝺ ꝺictuꝫ Bar. in. ꝺ. §. qꝺ aūt. ītelligiť qñ quis opponit falſitatē cū coꝛruptione poſt publicatas atteſtationes quo caſu tūc ꝺemū habeo p̄iuilegiū vt poſſim opponere eaꝫ poſt publicatas atteſtationes ⁊ poſt cōcluſionē meam ſeꝺ ꝓbem ſpecifice q coꝛruptio fuit contra me. Cogita tamen bene q ꝛ iſta eſt noua conſideratio, ſeꝺ ꝺico q iſto caſu bene ſufficit ꝓbare coꝛruptionem eſſe factam exquo ſnīa tranſiuit in rē iuꝺicatā ⁊ ſublata eſt facultas petenꝺi reſtitutionē ampliꝰ nō auꝺieť. ⁊ ſibi ipute q reſtitutionē infra legitimū tp̄s nō petijt. ⁊ p hoc limitat p̄imū ꝺictū ſeu coꝛrigit. ſcꝺm vero ꝺictū limitat ꝺicens ſe putare q ꝙ inquantū agiť aꝺ penā naturalem ꝺelicti ſolet obſeruari ꝺiſpō. l. q̄rela. quaſi ſentiat ſecus vbi agiť aꝺ p̄ñiam. aꝺ hoc qꝺ̄ nō. in. ꝺ. c. aꝺmonere. Ego quo aꝺ p̄imū ꝺictuꝫ ꝺicerē q ex quo ſnīa eſt talis ex cuius obſeruantia nō īminet peccatū ſaltē nō remiſſibile p partē q nō auꝺieť qs poſt tpa legitima ꝺe qb⁹. ſ. ar. c. q aꝺ ꝓſultationē. ī. ꝺe re iuꝺi. ⁊ eoꝝ q̄ nō. p Inno. in. c. qꝛ pleriq; ꝺe ītu. ec. ſecus aūt vbi īmineret pēt̄m. qꝛ tūc ſp poſſet ꝺocto ꝺe errore reuocari. vt in. c. latoꝛ. ⁊. c. cōſanguinei. ⁊ qꝺ̄ ī eis nō. ī. ꝺe re iuꝺi. Quo aꝺ ſcꝺm ꝺe p̄ſcriptōe reſpectu facultatis accuſanꝺi ꝺiſtinguo an ſint crīa que īpeꝺiunt oꝛꝺinis executionē vel retentionē bñficij ēt poſt pactā pnīam. ⁊ in iſtis non obſtabit p̄ſcriptio tp̄is. ꝺeuiam⁹. n. ī iſtis accuſationiꝫ a regulis iuris vt in. c. inq̄ſitionis ꝺe accu. ⁊ rō in iſtis ſatis eſt euiꝺētiſſima. ⁊ in hoc caſu ītelligo p̄imā opi. ⁊ pōt ꝓcedere glo. in. ꝺ. c. aꝺmonere. iſta. n. peccata neꝺū nō alleuiant tpe īmo efficiunt grauioꝛa. ꝺe ꝓſue. c. fi. Jn aliis vero nō ſic īpeꝺientiꝫ tolleť ꝺirecta accuſatio tēpoꝛis p̄ſixi a iure ciuili cū nō repiam⁹ ꝛ̄ium ꝺe iure canonico. ar. c. i. ꝺe noui ope. nū. et. c. auctoꝛitate, ꝺe ꝓceſ. preben. li. vi. ſꝫ reſpectu pnīe peragenꝺe ſp poteſt īpeti. ⁊ ſic pōt intelligi glo. in. ꝺ. c. aꝺmonere ſm aliū intellectū. ⁊ qꝛ crīa nō ꝺebent remanere impunita ꝺe collu. ꝺete. c. crimīa. ꝺe ſen. ex. vt fame. xxv. ꝺi. q̄liꝫ. ⁊ qꝺ̄ nōt. in. c. ſup eo ꝺe reſcrip. ⁊ p hoc ſit expeꝺita hec glo. cū materia ſua. Glo. in v. repꝛobationem nō. tres repꝛobationes poſſe fieri in cā. Jo. an. ꝺicit q meliꝰ ꝺiceret tres ꝓbatiōes ⁊ ꝺic vt plene ꝺiceť in. c. ꝺilectꝰ p̄al. in glo. Glo. in v. leuis opi. querit qūo ꝓſtitit q iſti teſtes erant leuis opi. Rñꝺet q ꝙ potuit conſtare ꝺupliciter vel p alios teſtes repꝛobatoꝛios. vel p relationeꝫ iuꝺicis q examinauit teſtes. hꝫ. n. referre quāta fiꝺes ſit teſtibꝰ aꝺhibēꝺa. Nō bñ ex hac glo. examinatoꝛi credenꝺū ſi in actis reꝺegit teſtes eē leuis opi. vt qꝛ forte hoc ꝺepꝛehenꝺit in actu ꝺepōnis Jꝺē Inno. in. c. qñ. ī. e. vbi aliq̄ ꝺiceť. Glo. in v. aꝺ qꝺ̄ op. ꝺe. c. ſignificauit in fi. ꝺe ap. ⁊ ꝺe p̄ben. cū iāꝺuꝺū cū fi. in q̄bus ſufficit ꝓbare alterū ex ꝺuobus ēt copulatiue narratis ſi quoꝺlibꝫ illoꝝ ꝓcluꝺit intentū, ꝓponentis. ſꝫ in caſu noſtro ſufficiebat aꝺ teſtes repellendos ꝓbare coꝛruptelaꝫ vel falſitatē vt. ſ. ꝺictū eſt ergo ⁊c. Glo. rñꝺet fatēꝺo quoꝺlibet iſtoꝝ ſufficere ꝺe ꝓſe. qꝺ̄ pꝫ ex v̄bis tex. ꝺū ponꝺerat q iſte ſe aſtrinxit aꝺ vtrunq;, ꝓbanꝺuꝫ quaſi ſuffeciſſet alteꝝ ſi ſe nō aſtrinxiſſꝫ lꝫ qꝺā ꝺicāt ꝛ̄ium ⁊ minꝰ bñ. Aꝺ ꝛ̄ium ſupꝛa formatū glo. rñꝺet q ꝙ hic ſe aſtrinxit. iō nō ſufficeret alteꝝ pꝛobare ſecus ſi ſe nō aſtrinxiſſet. ex hoc ſentit gl. q ꝙ expꝛeſſe iſte ſe aſtrinxit. ⁊ apꝛi⁹ tꝫ hoc Hoſtī. ⁊ iō ſm eū nō ꝓ

contra me specifice . sed contra illuz in cuius locum succedo ñ solum iure hereditario vl̃ testamentario .qz heres repzesentat personam defuncti : vt est tex. i. §. si. instit. de here. qua. t dif. vl̃ iure cessionario.qz surrogat⁹ sapit naturã t̃c.vt in.c. cũ ecclesia vul. vt lit. pen. fz etiam alio iuris pziuilegio . Ad hoc all'go tex.in.l.ij. ff. de cessi. bo. t in.l. si ventri.§ fi.ff. ö pzi. cre. qõ tenc menti . quia multum limitat dictuz Barto . i d.§. quid autem.

fuit ꝓbatio alterius. all'. sile in.l.fi. C. de fideiuss. Aduerte qz Jo. an. sup tex. aliter refert Host. dixisse. dicit. n. ſm euz q ꝑ se astrinxit eoipso q bec duo de qb⁹ in tex. sic ꝓnere ꝓposuit. t idẽ ſm Jo. an. si copulatiue. sec⁹ si disiunctiue. remittit ad nõ. in. c. iter ceteras de rescrip. iõ cauti aduocati faciũt ꝓtestatiõz i fine articuloꝝ q nõ astringunt se ad aliquã ꝓbationez supfluã quã. s. recitaui in nõ. et Bar. in. l. diu⁹. ff. de re iudi. aliter dixit t notabili⁹ iudicio meo t cũ vſ hic sequi do. An. q qñqz⁹ ponunt duo copulatiue vel disiunctiue in eadẽ oꝛone vnuz tñ nõ venit qualificatiue ad alterũ t tũc nõ vꝛ in dubio se astrinxisse ad vtrũqz ꝓbandũ vt in ꝛijs. Qñqz vnũ venit qualificatiue ad alterũ t tunc cũ vnicũ fit factũ lz qualificatũ vꝛ se ad vtrunqz ꝓbandũ astrinxisse. sic intelligit boc. c t. d. l. diu⁹. t boc satis placet. Reddo rõnẽ vtriusqz dicti. nã cũ verba debeam⁹ semp latissime interꝑtari in fauoꝛẽ ꝓponentis. vt. l. siqs intentione dubia. ff. de iudi. t qõ ibi nõ. Bar. dixi in. c. cũ ad sedẽ de re. spo. nõ est visimile q supfluis ꝓbationib⁹ vellet qs in dubio onerari ar. l. bec stipulatio. §. diu⁹. ff. vt le. no. ca. t. c. ficut. s. e. t qõ ibi dixi et de renũ. sup boc t. l. cũ de indebito. ff. de ꝓb. maxime cũ sepe in iure copulatiua resoluit in disiunctiuã exquo altera pars sufficit t eꝫ disiunctiua in copulatiuaz qñ altera pars nõ sufficit. vt plene nõ. in. c. ex parte t in. c. inter ceteras. de rescrip. t. l. sepe de ỽ. sig. ita i dubio debem⁹ interꝓetari istũ. ꝓposuisse ista duo copulatiue. sed in secũdo casu aliud est qz qñ vnũ venit vt qualitas ad alteꝝ vnũ est factũ in effectu lz qualificatũ vñ si ꝓbat factum sine qualitate nõ ꝓbat id qõ ꝓposuit sed est aliud factũ iuxta nõ. p Ci. in fi. in. l. i. t. ij. C. de ꝓba. merito nõ obtinet. Sed dices tu q̃re nõ obtinuit hic cõe cum p testes ꝓbauerit coꝛruptiõz. t sic p ꝑs falsitatẽ. Rñdeo q testes nõ plene ꝓbauerunt hic coꝛruptionẽ. vt patet ibi videant aliqd dicere t̃c. Ultra glo. dicit hic. Ain. q põt ꝓbari falsitas p dicta alioꝝ testium iã ꝓductoꝛũ ante publicationẽ vel p ꝓpꝛia dicta ipoꝝ testiũ si sibi ꝛdicunt t boc itelligo ſm nõ. in. c. in nꝛa. de testi. vel tertio ſm eũ poterat ꝓbari p instrã. Nõ bene boc vltimũ q sicut instrm põt reꝓbari p testes in. c. cũ ioannes. de fi. instru. ita t testes põt reꝓbari p instrã ꝓbando p eã directe ꝛium. sed boc intelligo inspecta q̃litate facti testiũ t notarioꝛũ iuxta nõ. in. c. tertio loco. s. e. t ꝑal. c. cũ ioannes. Nõ etiã q directa ꝛia ꝓbatio p instrã admittit post publicationẽ attestationũ. vide. j. ti. i. series. t qõ ibi dicã. Secũdo ista glo. sentit tacite oppositionẽ q nõ debeat hic admitti ꝓbatio ꝛia publicatis attestatiõib⁹ in cle. ij. de testi. cũ multis si. Rñdet q poterit falsitas indirecte ꝓbari. t nõ bene bãc gl. pꝛo bis q̃ supꝛa dixi q falsitas directe ꝓbari nõ põt publicatis attestatõibus rõne ꝑdicta. Et qñ dicatur indirecta, ꝓbatio. dic vt nõ. in. d. c. series. t. c. ex tenore. de testi. vel scõo. ſm gl. poterit ꝓbari q coꝛrupti fuerũt inde ꝑciuz recipiendo. t nõ bene glo. qz sentit illã opi. Bar. q coꝛruptus pecunia ꝑsumit falsus t satis ex boc ꝓbat falsitas. t nõ bene ꝓp auctoꝛitatez huius glo. Ultimo glo. q̃rit qd si ad plenum fuisset ꝓbatum alterũ istoꝝ. s. coꝛruptela vel falsitas nũqd iudex feret sniam ꝛriam sequẽdo dictũ coꝛruptorum vel falsoꝝ. Rñdet q sic in cã ꝓuata. sibi enĩ ipu tandum est q ad vtrũ qz se obligauit. secus dicit in cã in qua vertit fauoꝛ publicus qz tũc iudex supplet ex officio. Et nõ fi. glo. pꝛo qua facit glo. ĩ. c. si forte. de elec. li. vj. t in. c. cupientes. §. ceterũ. in ver. excludendas. t. c. vt circa. in ỽ. interdũ. e. ti. t lib. de ap. ꝓstitutus. t. c. cũ dilecti. in fi. de elec. t qõ nõ. Jo. an. in regula infamib⁹. de re. iu. lib. vj. Sed ꝛ pꝛimũ dictum glo. adducit do. Ant. dictũ Jnno. in. c. cum olim. de cẽsi. vbi ĩter cetera dicit q dato q qs nõ posset se fũ dare ex eo q ꝓbauit. si tñ iudex videt illud facere pꝛo pte admittet ꝓbationẽ t sniam ꝓmulgabit pꝛo pte ex quo est ꝓbatũ. t huius dicti occasione. tz do. Ant. hic ꝛ pmam ptem huius glo. vbi exꝑsse se non astrinxit ad ꝓbãduz. t sic saltem ex eqtate iudex moueat ad ferendã sniaz pꝛo pte. monet etiã qz ex ꝓbatione facta resultat notoꝛiũ in quo supplet iudex sine pte. vt nõ. in. c. cũ dilect⁹. de consue. t de postu. ꝑla. bone. el. i. Itẽ q vbi euidens dat iniqtas vt snia feratur cũ dãno t iactura alterius põt ps licz de rigoꝛe iuris repellat ex eqtate incitare officiũ iudicis vt eqtatem eligat. l. plane. t. l. fi. ff. de peti. here. vbi aũt se astrinxisset ad ꝓbandũ vtrũqz tũc ꝙuentio ei obstat ſm eũ qz mos ei gerendus fuit. l. circa. ff. de ꝓba. t snia iustificatur ex cõuentione ꝑtium. ad boc. c. fi. de cri. fal. bec dꝛia quã facit do. an. inter exꝓesse t tacite se obligantẽ nõ ꝓcedit qz id qõ tacite inest bꝛ regulariter pꝛo exꝓesso. vt. l. cuz qd. ff. si cer. pe. t ꝓbat exꝓesse boc ſm intellectũ t lec. bar. de quo. s. Itez si sufficeret ꝓbare falsitatẽ ꝓducto articulo qualificato de coꝛruptione et falsitate vt sentit do. an. tã dareť aptissime via illudendi iura. qz excluſus a ꝓbatione directa falsitatis nõ haberet nisi imiscere se de coꝛruptione vt sic admittat ꝓp nouitatem articuli t postea solum ꝓbaret falsitatẽ cũ ei sufficeret ſm opi. do. an. Itẽ dareť via t materia coꝛrumpendi testes. ille. n. timoꝛ q pꝛi⁹ iminebat põt timeri nunc si nõ fuit ꝓbatum nisi soluz falsitas. t si ꝓbata fuit soluz coꝛruptio vꝛ q in fraudez capitulauerit de falsitate vt sic admitteret ad ꝓbandũ coꝛruptionẽ ad quã als admitti nõ debebat obstante publicatione attestationuz ex quo pꝛi⁹ nõ pꝛecesserat ꝓtestatio iuxta ea que habent in c. ꝓsitum. j. de testi. t be cõsideratiões faciunt etiam ꝛ scõam seu vltimã ptem glo. Quapropter ego dixi guerem sic. q aut aliqd fuit deductũ in libello vel articulo q̃lificato. exẽplum in tex. vel pone aliud si dico q ticius sempꝛoniũ pcussit cũ effusione sanguinis vꝛ q insultauit eum cum armis aut plura fuerunt deducta non q̃lificatiue sed copulatiue p̃sertz in eadẽ oꝛone. pꝛimo casu credo q nec in cã priuata nec publica seu vbi vertit cõmodũ publicũ sufficit ꝓbare factuz sine qualitate vel ipsaz qualitatem sine facto. qz istud ꝓbatũ nũc nõ est illud qõ fuit deductũ in libello vel articulo sed aliud. vt. l. denũciasse. ff. de adul. t in. c. fi. de resti. spo. t eleganter p Ci. i. l. ij. C. de ꝓba. vbi dicit q si p accusatiõem vel inqsitiõem fuit ꝓcessum ꝛ aliquẽ sup insultu cũ armis vel pcussione cũ sanguinis effusione t solũ fuit ꝓbat⁹ insultus vel pcussio sine armis nõ dz seq cõdẽnatio qz boc est aliud factuz t posset vt credo attẽtari. q etiã in alio ꝓcessu nõ faciẽt fidẽ ille ꝓbatiões ẽt sup nudo facto qz testes deposuerũt extra articulũ. t sic nõ iurati de testi. c. de testib⁹. t ideo voluit simpliciter bic tex. q ꝓbatio alteri⁹ nõ sufficiat. Scõo cãu subdistinguo q aut illa plura in eadem oꝛone deducta erãt talia ad q̃ fuisset admissus qs a ꝑncipio ẽt distributiue. aut nõ. si nõ tunc puto q nõ sufficiat alterutri⁹ ꝓbatio qz ꝓesumitur q in fraudẽ vtrũqz deduxit. vñ puto q si publicatis attestationib⁹ qs capitulauerit q testes fuerunt coꝛrupti t falsum direrũt t postea ꝓbauerit solũ falsitatẽ directã. hoc nõ sufficit qz vꝛ in fraudez capitulasse de coꝛruptiõe vt liceret ꝓbare directe falsitatẽ testiũ vt supꝛa dixi. t qõ vna via t̃c. de ꝓcura. tue. t fraudibus obuiandũ est. de diuoꝛ. quanto. facit optime qõ le. t nõ. in. c. vt circa de elect. li. vi. Aut fuisset admissus distributiue. t tunc aut exꝑsse se astrinxit ad vtrũqz ꝓbãdum t ꝓcedat di. glo. quo ad bũc casum. nã in cã priuata nõ sufficeret qz potuit sibi ꝑiudicare. argu. optimũ in. l. si cõuenerit. de re iudi. t de regu. ad aplicam. sed in ꝓcernẽte fauoꝛẽ publicum nõ potuit se astringere in dãnũ ipsius sed ad exclusionẽ ipsius

,pponentis sic.vt in fi.glo.ꝛ in iurib⁹ que.s̄.alle.ad corroborationē ipsius.si aūt se nō astrinxit apte suffi cit alterū ,pbare exquo illud sufficit ad victoriā.vt di xi in prin.glo.ꝛ nō bas cōsiderationes nouas quas puto vilissimas. Glo.in v.ſz quare.op.in eo q̄ tex. ponderat cōe nō ,pbasse aliquē titulū.duplici .n. rō ne nō debebat vrgeri ad,pbandū titulū.tū qz possef ſoz nō teneť regīr oñdere tituluz sue possessionis.tū ēt qz in hoc interdicto vti possidetis obtinet ille q nec vi nec clam nec p̄cario possidet tpe lit. cōte. inſti.de interdict.§.hodie.ꝛ sic ad obtinendū sufficit ,pbare nudā possessionē. Glo.instat finaliter mens eius est q̄ vbi altera pars ,pbaret possessionē altera nihil vel parū,pbante ,pcedit ꝯrium.sed vbi vtraqz pars pro baret possessionē ꝛ sic iura sunt dubia valz tunc,pba re titulum qz p̄sumiť q̄ iura sua sint potiora.ꝛ dic vt supra diri. Host.clari⁹ soluit q̄ ex eo q̄ archiep̄s p̄mo possederat ꝛ titulū,pbauerat orta erat p̄sumptio cōtra fauentinos q̄ violenter illā possessionē occupa uerant.ꝛ ad hanc p̄sumptionē tollendā vtile erat,p bare titulū. Itez regrebať titulus ſm eū pp̄ seruitia que sibi deberi dicebat ad que nō sufficit tp̄s,pbare de censu.puenit.de hoc vltimo dic plene vt ibi nō.de p̄mo.s̄.tetigi in notabilib⁹. Op.contra tex.in eo q̄ innuit hic nō fuisse locum interdicto vti possidetis cuz archiep̄s solus veraciter possideret.ꝛ sic ob.l.ſi duo.ff.vti.pos.vbi pz q̄ hoc interdicto agere pōt il le q̄ possidet ꝯ molestantē ꝛ contra inquietantē. Glo. magna sentit hic contrarium in p̄ī.ꝛ sol.q̄ bene lo cus est interdicto cū vnus possidet ꝛ alter inquietat. nec hic dicit contrariū ſz nō est locus vt iudex ,pnū ciet vti pos.ita possideatis qz nō cadit hoc casu ista,p nunciatio cum alter nō,possideat.ꝛ hoc vult iste tex.

Nō hoc dictū glo.q̄ hoc interdictū nō semp̄ dať inter duos q̄ ꝓtendunt se possidere ſz qñqz iter pos ſidentē ꝛ molestantē lz glo.senserit ꝯrium in.c.cū di lect⁹.de cā pos.ꝛ ,pp̄rie.ſz p̄mū dictū sequunť cōi ter doc.ibi ꝛ hic.ꝛ dico hoc ,pbari aptissime per istū tex. Sz q̄ro de p̄actica ,pnunciandi de hoc inter dicto vti possidetis.Sol.dic assumendo mentē hui⁹ glo.magne q̄ qñqz vnus ,pbauit se possidere tantū qūqz vterqz ſz diuerso mō ꝛ diuerso iure.qñqz eo dem mō ꝛ eodez iure. ¶Primo casu ,pnunciať soluz p̄o eo q̄ ,pbauit.ꝛ p̄actica ,pnunciandi est hic.p̄ci piť ei vt desistat a molestatione de p̄ñti ꝛ vt nō mole ſtet in futurū.ꝛ poterit cōdēnari ad interesse molesta tionis de preterito si hoc fuit petitū vt.s̄.plene. diri.

Scō casu qñ vterqz ,pbat possessionē diuerso iu re iudex ,pnunciabit p̄o vtroqz nō tñ sic in confuso vti pos.ꝛc.ſz distinguet q̄litates possessionū ,put qſ qz ,pbauit.vt puta qz tu ,pbasti te bēre possessionez ,pp̄rietatis ciuilē ego,pnuncio te ita possidere vt pos ſides ꝛc.vt in glo.ꝛ ſm Inno.debz addere in sniā.ꝛ circa istā possessionē vim tibi fieri,phibeo.hoc sem p̄ iudex dz addere cū de hoc interdicto,pnunciat.C. vti pos.l.vna.ſm euz ꝛ bene.ꝛ dicit ibi Ci.q̄ dz ad dere ad illa v̄ba p̄onuncio te possidere vt p̄op̄rieta riū ꝛ liceat tibi facere oīa que spectāt ad p̄op̄rietari um.ꝛ de altero pōt dicere p̄onuncio te possidere vt vsufructuariū ꝛ liceat tibi facere oīa que spectant ad vsufructuariū.ꝛ sic de simili.et oīa ista debent simul cōiungi ad maiorē dilucidationē rei. In tertio ca su qñqz vterqz p̄obat eodē iure ꝛ eodē mō posside re.glo.dicit q̄ si alter melio⁹ p̄obauit.puta p̄oban do anterioritatē possessionis vel melioꝛē titulū vel p meliores testes ipse solus obtinebit ꝛ p̄o eo p̄onū ciabiť.vt in prima practica diri seu p̄imo mō.ꝛ p̄o bať hic vt diri in nōt. Si v̄o p̄obationes p̄ oīa sunt equales ferēť sniā ꝯ eū q̄ in iudicio p̄ouocauit ꝛ ab ſolueť p̄ouocat⁹ q̄ tenet locū rei.s̄.eo.c.ex litteris. Si simul ad iudiciū p̄ouocauerūt.ꝛ sic oīo sunt pa ria. Glo.ponit tres opi.q̄dam enī dicūt q̄ iudex dz p̄onunciare in confuso vti pos.ita possideatis qō nō placet glo.qz cōtinet īpossibilitatē cum īpossibile sit vtrūqz eandē rem eodē mō possidere. Item dicit q̄ poneret arma in manib⁹ cōtendentiū ꝯ.l. equissi mum.ff.de vsufr.ideo alij ꝛ secūdi dicunt iudicem de bere hoc casu supsedere.qz in re incerta non deberet certam sniam ferre.vi.q.iij.graue.ꝛ facit ,p hac opi. ſm Jo.an.vt p̄tes tedio cōponant inter se vel p̄ cōes arbitros.Sz ꝯ hanc opi.facit qz ex dilatiōe finie par tes cōtendentes insolidū possidere de facili venient ad arma.ꝛ his⁹ scādalis iudex dz occurrere.d.l.eqſ ſimuz. Tertia opi.est.vt hec dubietas sorte dirimať l.sed cum ambo.ff.de iudi.ꝛ hoc iustius est ꝛ de con suetudine app̄robať ſm Host.sed Accur.tenet ꝯrium.C.vti pos.l.i.qz iudiciū sortis nō bz locum in fa cto incerto.idem Bar.in.l.ſi duo.pal.qz lz qō iuris sorte qñqz dirimať.d.l.sed cum ambo. qō aūt facti non.vt.l.ſi duo sunt ticij.ff.de testa.tu. Jo.an.videť trāsire cū hac tertia opi.glo.dicens eā debere intelli gi nisi vtraqz p̄tium resistat iudicio sortis.tūc.n.mu tuo se impediunt ſm euz.adducit nō.in.c.ſi.de sorti. vnde si vterqz cōsentiat iudicio sortis. qō non videť mihi dubia.cū enī in hoc p̄tes cōueniri possint ar.l. ſi ꝓuenerit.ff.de re iudi.ſi aūt vterqz vel alter dissen tit placet mihi ꝯria opi.vt nō recurrať ad sortes ne in iuria fiat alteri.ad hoc qō nō.sup rub. de spon.duo. sed vt saluetur hoc casu glo.intelligo eam vt sorte di rimatur quis debeat sustinere p̄tes actoris cum am bo simul ad iudicium ,puocauerunt.hec enim est qō iuris vt,pbatur in.d.l.sed cuz ambo.nō āt dz dirimi sorte quis dicatur possessoꝛ qz hec ē qō facti.ꝛ sic ba bes tertiam lec.ꝛ glo.in p̄ria p̄te declaratam. Ex tra glo.ponit Ain.quartam p̄acticā seu opi.poterit n.iudex ſm euz,pnunciare vtrūqz possidere medie tatez,p indiuiso donec de,pp̄rietate constabit.ꝛ q̄z qz hec opi.non placeret in hoc qz non fuit petitum ꝛ sic ob.c.lz beli.de simo. Bar. tamen in.l.ſi duo. ff. vti pos.hāc opi.tz lz non alleget hoc dictum Ain.,pbat hac rōne.ſi.n.duo sunt fructuarij in fundo qz cuilibz est vsufructus relictus insolidum faciūt sibi p̄tes per ꝓcursum ꝛ vterqz erit in possessione ,p medietate.l. ſi.in p̄in.ff.vti possi. Idē videmus in duob⁹ legata rijs q̄buſ eadē res insolidū est legata.nā ſi q̄libz p̄o bat se possidere ꝛ q̄ possideat medietatē ,p indiuiso tunc faciāt sibi p̄tes p̄ ꝓcursum.l.plane.ff.de le.i. ita in,pposito vī dicendum q̄ ex quo oñdunt tituluz eq̄ lem vel nullum ostēdunt cum habeant saltē titulum a iure gētium q̄ſi occupauerint rem vacantem iudex,p nūciabit vtrūqz istoꝝ possidere cōmuniter ꝛ ,p indi uiso.ꝛ hoc satis mihi plz vt sic vterqz obtīeat.ar.bo. hic a ꝯrio.ꝛ ad dictū seu impugnationē Inno.rñdeo q̄ satis vtraqz ps hic petijt dum q̄libz peteret aliuz a molestatiōe ꝓesci.dz.n.alter vtriqz p̄cipe ne alte rū molestet quo minus medietatem ,p indiuiso possi dere liceat. Dicit ēt ibi bar.q̄ poterit iudex diuide re si vult.hoc ego puto verum si vtraqz vel altera ps instat.alīs nō dz iudex sup nō petito tacite vel expreſ se se īpedire.ar.in.l.ſi.C.ō fiddeicō.liber.ꝛ.l.iij.§. hoc āt iudiciū.ff.de dā.infe. Nūc q̄ro qz supra vi suz ē de p̄actica,pnūciādi sup hoc interdicto vti pos sidetis,p quib⁹ reb⁹ ꝓpetit.rñdet hec glo.q̄ locum bz,p possessione sola retinēda.ff.vti pos.l.i.§.iij.dať ēt,p iurib⁹ īcorporalib⁹ ꝛ vsufr.ff.vti pos.l.vlti.ꝛ di cit Gof.ꝛ bñ q̄ dať,p iurib⁹ q̄ſi vti po.ꝛ dic q̄ dať vtile interdictum vti pos. sicut in simili de interdicto vī vi dicit Inno.in.c.q̄relā de elec.ꝛ diri vtile inter dictū qz mēs legis ꝓgruit ſz nō verba. de quo plene nō.p Ci.in.l.ex placito.C.de re.pmu.ꝛ dať hoc iter dictuz ēt possessoꝛi vt hic in glo.ꝛ in tex.,p reb⁹ vero mobilib⁹ cōpetit interdictū vtrobi.ꝛ expone vt hic ī

a Et iō dixit bar. in.l. quod iussit.i p̄n. ff.de re iu di.q̄ ſi sūt duo habē tes guer raz iudex poteſt p̄e cipere qō vnus non vadat ad domum al terius per tex.in.l.i.§ ſi.ff.ō offi. p̄efec. vr.

Et vide notabile v̄ buz Bal. i.l.i.§. qui es.in vlti. colū. ff. de offi. p̄efe. vrbis.

glo.quã nõ.ꝛ vide ſpe.in ti.de pe.ꝛ poſ.§.i.v.nó tñ vbi dat ꝓſiliũ ī apprehendenda poſſeſſione ꝛ priuando aduerſariũ cũ credit,pbationes eẽ eg̃les ſup poſteſſiõe. Glo.vlti.op.ꝫ tex.in eo q; ſnīa fuit hic lata ꝫ cõe cñ tñ ſindic⁹ cõitatis fuiſſet in iudicio ꝛ cum eo fuiſſꝫ lis ꝓteſtata.vt pꝫ in.c.pe.de iura ca.vbi narratur idẽ factũ.ꝛ ſic ob.l.i.C.de ſen.ꝛ iter.om.iu.ꝛ nõ in.c.q̃relã de elec.glo.remittit ad ibi nõ.ſecundo dicit q; eccleſia nõ mltũ curat de hac ſolẽnitate.ꝛ ſic nõ ſit vis an ferat̃ contra dñm an ꝫ ,pcuratorem. Idem nõ.glo.ī.c.ſuſcitata.de in ite.reſti. Jo.an. refert hic quoſdaꝫ dicere q; cõe iniurioſe exegerat iſta ſeruitia ꝛ ꝫ iniuriantẽ debuit ſnīa ferri.C.de iniur.l.vlti.ꝛ cũ hoc tranſit hic do. Ant. Sed certe hoc nõ ,pcedit qꝛ hic nõ agebat̃ actiõe iniuriarũ q̃ infamat ſed interdicto vti poſſideris qõ nõ infamat ſicut nec alia interdicta.l.neqꝫ vñ vi.ff.de vi ꝛ vi ar.ꝛ ſic ceſſat ratio.l.ſi. dic ergo melius nõ ponẽdo in hoc ſpecialitatẽ in eccleſia q; vbicũ qꝫ adminiſtrator gñalis eſt in iudicio põt ſnīa ferri ꝛ ī pſonaꝫ ,pcuratoris ꝛ in pſonã dñi.ꝛ ita fuit hic.ꝛ in.d.c.ſuſcitata.vt nõ. Bar.in.l.ſtipulatio iſta.§.ſi ſtipuler.ff.de ver.ob.ſec⁹ ẽ vbi ſimplex ,pcurator interuenit in iudicio. Rõ diuerſitatis ẽ qa ī iudicio quaſi ꝫbimus.l.iij.ff.de pecul.nõ. in.c.pia de excep.li.vi.ſꝫ ,pcurator nõ habens generales ad miniſtrationẽ directe ꝫbendo vba cõcipit in pſonam ſuã ꝛ nõ in pſonã dñi.vt nõ. in.l.multũ intereſt.C.ſi qs alteri vel ſibi.ideo ſnīa ferẽda eſt in pſonam,pcuratoris qui quaſi ꝫbit. ſꝫ generalis adminiſtrator vt tutor ,pcurator iconomus ſeu ſindicus vel actor põt ẽt ꝫbendo cõcipe verba in pſonã dñi ꝛ illi acqrit vtilem actionẽ.vt.l.eũ qui.§.ſi actori.ff.ō eo qõ cer.lo. ſic ꝛ in quaſi ꝫctu vt in iudicio pñt verba cõcipi ī pſonam dñi vt hic.ꝛ ſic in hoc nõ notatur diuerſitas ĩter ius canonicũ ꝛ ius ciuile.ꝛ bñ nõ banc rõnẽ.qꝛ doc. nr̃i ſimplr̃ tranſeunt cũ glo.ꝛ de materia dic vt plene nõ.in.d.c.q̃relã.vide etiã Bar.in.d.l.i.C.de ſen.ꝛ inter.om.iu. Vltimo ſcias q; Jnno.hic poſuit gl. mag.ꝛ intricatã referã tñ id qõ eſt vtilitatis. Op. ergo ꝫ tex.exquo enī archiepus ,pbauit ſe poſſidere dicta loca cũ oĩ iuriſditiõe honore ꝛ diſtrictu .ꝛ commune,pbauit de qbuſdaꝫ ſeruitijs dũtaxat debebat ſnīa ferri pro vtroqꝫ.ꝛ ſic dicta teſtiũ erãt ad concor diã reducenda.ar.c.cũ tu.j.de teſti.nã reſpectu iſtorũ ſeruitiorꝫ que cõe pceperat ceſſabãt rõnes lr̃e qa duo eandẽ rẽ ꝛc.ꝛ qꝛ archiepꝰ melius ,pbauerat qa iſte probationes reflectebant̃ ad diuerſa ꝛ nõ ad idẽ ꝛ poſſibile eſt q; aliqs habeat generalẽ iuriſditionẽ ī loco ꝛ q; alter pcipiat ibidẽ aliqua iura.ar.c.cũ oli de pſcrip.nõ. Jnno.in.c.ꝙquerente de offi.or. So. Jnno.multũ inſtat.vt.ſ.dixi ſꝫ vera ꝛ clara ſo.eſt q; cõe pꝛtendebat hic hẽre nõ illa ſeruitia ſpãlia dũtaxat que probauerat ſꝫ oẽm iuriſditionẽ honorẽ ꝛ diſtrictum ſicut aſſerebat ꝛ pꝛtendebat ẽt eccleſia.ꝛ ad hoc probandũ probauit q; illa ſeruitia pceperat ꝛ ſic iſte probationes reflectebant̃ ad idem merito ſuccubuit cõe ꝛ obtinuit eccl̃ia qꝛ probauit meli⁹ de iure ſuo ꝛ duo eandẽ rem eodẽ mõ poſſidere nõ pñt.vt in lr̃a ꝛ ſic militãt rõnes hic allegate.ꝛ ſatis hic intellect⁹ cõgruit lr̃e nec debuit iudicari pro cõi quo ad iſta ſeruitia qꝛ ea nõ petebat vt p̃dixi.numqd ãt obtinuiſſet ſi ſpecifice egiſſet pro iſtis ſeruitijs. Jnno.variat ſꝫ bo ſti.vr̃ ſentire q; nõ qꝛ exquo eccleſia probauit de antiqor poſſeſſione ꝛ generaliter pſumit̃ cõe illa occupaſſe violenter ꝛ illicite vt in lr̃a. Ego putarẽ hoc dictũ procedere ſi hec ſeruitia includerent̃ ſub generali iuriſditione eccleſie.ſec⁹ ſi eſſent alia ſeruitia alĩs nõ debita eccleſie tunc.n.potuiſſet cõe illoꝝ poſſeſſiõeꝫ acqrere ꝛ ẽt pſcribere eccl̃ia ẽt iſcia qꝛ nõ ageret̃ hoc caſu de preiudicio eccleſie ſꝫ ſubditoꝝ vt nõt. voluit Jnno.ī.c.ꝙquerẽte pal.ꝛ ibi videas ꝛ hec ſufficiãt.

Per tuas Si q noĩent aliquez filium.ꝛ ita cõiter reputaꝫ nõ creditur poſtea alteri eoꝝ iuranti p ꝓiuꝫ.b.d.cõis diuiſio.ſecũda ibi quia.

Caſus. Quidã ciuis tiburtinus.t.noĩe quandaꝫ cõcubinam tenuit p ſeptennĩ:nec interim prolez ſuſcepit ex ea.poſtmodũ vo ab ipo recedẽs ad ipm nõ poſt multũ tps eſt reuerſa ꝛ in domo ipſi⁹ filiũ pepe rit dicens ſe illũ ſuſcepiſſe ex eo:ipe tñ dicebat q; filius eius nõ fuiſſet cũ p ſeptẽniuꝫ ſtetiſſet cũ eo nec cõcepiſſet.tandẽ deuict⁹ inſtantia mulieris filium recõgnouit. Cũ aũt dict⁹ filius. R.noĩe ad etatẽ virilẽ peruenĩſſet ſubarrauit Sophiã neptẽ ipſius.t.ꝛ carnaliter cognouit eandẽ.poſtmodũ mater ipſi⁹ cepit coꝝ multis publice ꝓfiteri iurãs q;. R.fili⁹ eius Sophiam nulla cõſanguinitatis linea attinebat affirmans p idem iramentũ ſe illum de alio q̃ de predicto.r.ſuſcepiſſe. Querebat̃ an dicto mulieris eſſet ſtandũ vt ſic idem. R. Sophiã valeat habere in vxorẽ. Rñdit papa q; cũ mlier illa ꝓmo aſſeruit ſe dẽꝫ.r.de ꝓfato.r ſuſcepiſſe.ꝛ idẽ.t.ad inſtantiaꝫ illius ſuũ filium recognouit.ꝛ filius illius cõiter noĩatus fuit ꝛ habit⁹ ab vtroqꝫ iuramẽto illius in ꝫriũ poſtmodũ pſtito nõ ẽ ſtandũ:qꝛ nimis indignum eſt vt qõ qſqꝫ voce diluci da ,pteſtat⁹ eſt in eũdem caſum,ppio valeat teſtimonio infirmare. Unde p ꝓñs apparꝫ q; dictus.r. Sophiam neptẽ dicti.r.cuius ꝓma facie pſumit̃ ꝓſobrinus hẽre non põt aliquaten⁹ in vxorẽ Ber. Nõ primo q; quẽadmoduꝫ natus in domo ex vxore pſumitur filius mariti.l.ſi vicinis ſciẽtib⁹.C. de nup.ff. de in ius vo.l.qꝛ ſemp.qõ intellige ſi tpe cõceptiõis marit⁹ erat pñs.ſec⁹ ſi abſens.l.filiuꝫ.ff.de bis q ſũt ſui vel ali.iu.ita nat⁹ ex cõcubina in domo pſumit̃ filius cõcubinarij vt hic.ꝛ vide glo.nõ.magis claram in.c.michael.de filijs pſ.ꝛ plus,pbat̃ hic q; ẽt pſumitur filius ꝫ multo tpe p prius,plem ex ea hẽre nõ potuiſſet ꝛ ab eo qñqꝫ diuertiſſet.qõ nõ.ꝛ,p hoc allego tex.valde nõ.in.l.miles.§.defuncto.ff. de adul. vbi ,pbat̃ q; ꝫ ,pbetur vxorem fuiſſe adulterã tpe cõceptionis filij exquo etiã illo tpe iacebat cũ marito pſumitur potius filius mariti q̃ꝫ adulteri fauore filiatõiſ ita dicerẽ etiaꝫ in cõcubina.vt ꝫ illo tpe cognoſceret̃ ab alio exquo ẽt iacebat cũ cõcubinario pot⁹ pſumatur filius ꝙcubinarij q̃ꝫ alterius.qꝛ fauorabili⁹ ꝛ honorabilius hoc ẽ filio q̃ꝫ q; dicat̃ vulgo cõcept⁹.ar.ĩ aut.ꝫ.C.de natura.li.ꝛ iſti.de bere.q̃ ab inteſta.poſt pri.ꝛ qõ nõ.in.c.tãta.q ſi.ſint le.ꝛ in.c.niſi.de renũ. ergo ita eſt pſumẽdum ar.inſti.de iure pſo.,ppe ſi.ꝛ ſatis bene facit hec lr̃a in ar.qõ bñ nõ. Nõ ſcõo q; baſtardus dr̃ eſſe de ꝙſanguinitate pr̃is quo ad ipotentiã ꝫbendi mr̃imoniũ cũ aliq̃ de ꝙſanguĩtate pr̃is ꝛ ſic quo ad ,pbitiõꝫ ꝓiugij nõ intereſt an ſint ,pducti ex coitu vxorio an fornicario qõ bñ nõ.ꝛ idez per bũc tex.nõ.glo.ſup arbore ꝙſanguinitatis.ſic ẽt affinitas ꝫbit̃ p illicitũ coitũ.vt in.c.diſcretionẽ.de eo q cogno.ꝙſan.vxo.ſue.ꝛ facit ad.q.an baſtardus ſit ō domo vel familia pr̃is.de quo p Bar.in.l.ſi.C.ō v. ſi.ꝛ.l.,pnũciatio.ff.de v.ſi. Nõ tertio q; filiatio ,pbatur pſumptiue.vere aũt ſaltẽ ex pte pr̃is,pbari nõ põt.l.lucius.ff.de cõ.ꝛ de.ꝛ ſatis pꝫ ad ſenſum.mat aũt certa eſt.l.qꝛ.ff.de in ius vo. Et nõ qũo ,pbat̃ filiatio.qꝛ p cõem reputatiõem ꝛ noĩationẽ parẽtum ꝛ alioꝝ.de quo ī.c.trãſmiſſe.qui ſi.ſint le.ꝛ hoc puto vex qñ nõ põt,pbari de neceſſitate,alĩs aũt ex quo qſ nat⁹ ẽ in domo mariti ex vxore ſua adeo pſumit̃ filius mariti ꝛ nõ admittat̃ volẽs illũ dicere ſuũ nõ eẽ filiuꝫ niſi,pbet ſecũ tpe cõceptiõis filij nõ ꝙcubuiſſe vel pp abñtiã vel ifirmitatẽ vel qd aliõ. tex.eſt nõ.in.l.filiũ ff.de bis q ſunt ſui vel alie.iur.facit.l.ſi vicinis ſcientibus.C.de nup. Idem puto in nato ex cõcubina retenta in domo.vt eſt glo.nõ.in.d.c. michael.facit gl.

iuncto tex. in l. fi. ff. de proba. sed q2 hic diuerterat a cõcubinatu 7 sic nõ fuit semp retenta in domo pôderaf cõis reputatio 7 tractat9 q in tali casu dz attẽdi vt dicit illa glo. nõ. in. d. c. michael. Et hec faciũt ad qõ nẽ quã ponũt legiste in. d. l. filiũ 7. l. fi vicinis. vbi referunt fuisse quãdã reginã q̃ susceperat filiũ ex quodã milite. sz cõiter reputabaf fili9 regis 7 tanquã regis fili9 successit in regno post mortẽ regis. demũ regina veniens ad mortẽ dixit filio q nõ erat fili9 regis qua re ad dictũ soli9 mris cessit regno. An aũt tenebatur sibi credere. dicunt doc. cõiter ibi q nõ. 7 de hoc dico casum hic. 7. d. l. filium. 7. l. fi. iuncta glo. ff. de p̃ba. 7 dico hoc, pcedere etiã si ambo parẽtes negarẽt vt, pbaf in. c. transmisse in fi. iuncta glo. in v̊. indicijs qui fi. sint legi. Nõ 7 tene menti q potius staf p̃mo dicto extraiudiciali etiam sine iuramento q̃z secũdo iudiciali etiam cum iuramento qõ satis puto indistincte verũ qñ scõm dictũ venit in fauorẽ cõfitentis seu id p̃sumif appetere sicut mulier hic vt fili9 euitaret mortẽ sibi p̃minatã nisi illã puellã quã p̃i9 illicite cognouerat duceret in vxorẽ vt colligif hic ex antiqua. 7 sic logf. l. generaliter. C. de nõ nu. pe. vñ fuit sumptũ illud qõ q̃sq̃z sua dilucida voce. Quid si secundũ dictũ iuratũ tendit in fauorẽ vel dãnũ alterius vt in teste., pfecto est pulchra qõ iõ lati9. j. tãgã. Nõ q appellatione neptis venit filia fratris. simile in. c. accedens de accu. 7 hoc est ex cõi vsu loquendi. nã, p p̃ie appellatione nepotis venit filius filij vel filie. vt nõ. dicit tex. in. l. iurisconsult9. §. nepos. ff. de gradi. sz cõmunis vsus loquendi attendendus est etiam in dispositione odiosa. vt nõ. de nepote dicit Jo. an. in c. fundamenta de elec. li. vi. in nouella lz in cõtrariuz 7 minus bene iudicio meo dixerit. Fe. in p̃silijs suis. sed p̃o primo dicto facit qõ nõ. bar. in. l. oẽs populi ff. de iusti. 7 iur. 7 Inno. in. c. oliz de vbo. sig. 7 glo. ĩ c. nõnulli de rescrip. vt in qualibz dispositione etiam statutaria cõis vsus loquendi p̃ferat, pp̃ie significationi vocabuli qõ nõ. Venio nunc ad glo. 7 op. vñ enĩ q sola noiatio nõ faciat eũ filium. l. nõ eplis. 7. l. nõ nudis. C. de proba. So. glo. i. fatendo contrariũ q hic nõ fuit sola noiatio: sed ẽt tractat9 vt in lra. Dosti. dicit q nec tractat9 facit quẽ filium lz inducat p̃e sumptiõem, p vel ꝯ filiatiõem. l. etiã matris. ff. de, pba. q fi. sint le. p tuas. 7. c. trãsmisse. cum si. credo q nec glo. senserit ꝓriũ lz ip̃o p̃ie fuerit locuta. dico ẽt q noiatio 7 tractat9 req̃runt qñ filius nõ fuisset nat9 ex cõcubina vel vxore domi retenta. alʒ aũt sufficit si ne noiatõe 7 tractatu q fuerit nat9 in domo. vt nõ. dicit glo. in. d. c. michael. p. l. filiuz. ff. de bis q sunt sui vl' ali. iu. 7. d. l. si vicinis sciẽtib9. 7. s̃. latius dixi. Itẽ scias q ẽt in nato extra domũ sola noiatio ẽt ĩcidẽter facta ꝓstituit quẽ in quasi possessiõe filiatiõis donec ꝓriũ, pbef qñ fit in actu q magis q̃uenit filio q̃z extraneo. vtputa si dixit bñ veniat fili9 quẽ volo habere 7 tenere res meas. ita nõ. dixit Bar. in. l. i. §. iulianus. ff. de li. agno. ar. l. qdã ff. de, pba. 7 vñ eũ sequi hic. d. An. sed ego nõ credo hoc dcm̃, pcedere p tex. nõ. in cle. si summ9 pontifex. ij. rñso de sen. ex. vbi dr̃ q si papa noiet aliquez seu quouis mõ tractet titulo alicui9 dignitatis etiã scienter nõ p hoc vñ eũ approbare in illa dignitate. ad idem. c. si papa. de p̃bui. lib. vi. 7. l. neq̃z, pfessio. C. de test. maxime q2 v̊ba supra scripta solent qñ q̃q dici ei q diligit vt fili9 lz nõ sit filius 7 sic nõ, pbat hoc esse qõ ob hoc ꝓtingit abesse de transla. pla. c. ij. 7. l. neq̃z natales. C. de, pba. ꝓfessio tñ de filiatione directa facta in iudicio bñ ꝓstituit nominatuz in possessione filiationis. vt nõ. in. d. §. iulianus. 7 idez puto in ꝓfessione extraiudiciali directe facta noiato pñte. ar. l. certũ. §. figs abñtez. ff. de confes. cũ materia sua. 7 qõ nõ. in. c. fi. s̃. de ꝓfes. 7 facit a ꝓrio. l. nõ nudis. 7. l. nõ epistolis. C. de, pba. que lo-

quunt in ꝓfessione seu nominatione pp aliud facta. 7 sic in verbis enunciatiuis pp aliud, platis. sec9 in verbis directe 7 pp se, platis. argu. in. d. c. si papa. et. l. ex hac scriptura cũ materia sua. ff. de dona. 7 qõ nõ. in. c. fi. de succes. ab intest. 7 hec nõ q2 aperiunt multũ intellectũ hui9. c. Opponif 7 vr̃ q p̃ poti9 debuit hic iudicari ꝯ filiatiõem q̃z p̃o. q2 in ꝓrium cõcurrebat p̃ma assertio p̃na dñi nolebat istũ recipe p̃o filio nec p̃sumendũ est sine legitima rõne fuisse motũ Itẽ concurrebat scda assertio mr̃na iurata 7 plus dz credi secũdo dicto iurato q̃z primo sine iuramẽto. ar. c. de testi. j. de testi. Glo. ij. formatin effectu ista contraria 7 sol., ppe fi. q hic cõcurrebat fauor filiatiõis 7 cõis opi. 7 noiatio vtriusq pentis. pondera bene glo. q2 sentit q vbi cessasset noiatio 7 cõis opi. poti9 staret secũdo dicto iurato q̃z primo. Itẽ q2 hic concurrebat fauor filiatiõis, ꝯ hanc rõnem surgit Dosti. dicẽs q huic, pli cum eẽt legitima fauor nõ debetur. vñ assignat ipse duas rõnes q̃re statur potius primo dicto. Prima q2 p̃sumebaf mr̃em nũc dicere ꝓriuz vt euitaret mortẽ filij. vt. s̃. dixi. ar. l. isti qdem. ff. qõ me. cã. secũda rõ q2 primũ dictũ ꝓrium scõo dubitatiõem inducit. 7 in dubio via tutior est eligenda q̃ nõ erat in nõ ꝓbendo. Jo. an. dicit q si hec littera itelligaf in mr̃imonio iam ꝯcto, put magis colligif ex antiqua. illa rõ Dosti. nõ est bona. sed potius ꝯdicit q̃ si tutior via eẽt tũc vt nõ dissolueret mr̃imonium ar. c. lz ex q̃dam. in fi. j. de testi. 7 ideo simplr tenẽdũ qõ posuit ĩ summario. q̃si velit q hic cũ p̃io dicto ꝓcurrebat noiatio 7 cõis reputatio. 7 hoc ẽ qõ voluit glo. hic in fi. 7 sic etiã transit hic. d. Ant. Ego bẽo p̃o indubitato vt scõo dicto nõ sit standũ lz iurato vbi cuz primo ꝓcurrit cõis reputatio duab9 rõnibus. Prima q2 ex noiatiõe 7 cõi reputatiõe 7 tractatu plene, probatur filiatio eo mõ quo, pbari põt a qua plene, pbatiõe durũ eẽt recedere p assertiõem vnius lz iurataz. alʒ enĩ sequeref absurdũ q parẽtes possent ad eoz̃ beneplacitũ filios, pp̃ios ab eoz̃ cura 7 successione repellere negãdo filiatiõem, pp̃io iuramẽto ꝯ. c. trãsmisse. in fi. q fi. sint le. cũ glo. sua. 7. l. fi. iuncta glo. ff. de, pba. vbi est casus. 7. l. filiũ. ff. de bis q sunt sui vel ali. iur. Secũda rõ que ponif hic in tex. q2 nimis iniquũ eẽt qõ q̃sq̃z sua dilucida voce 7 c. Ex his hẽs clarissimas rõnes decidẽdi in. c. nostro. Sed dubiũ eẽt extẽdendo 7 ampliãdo terminos lr̃e. Quid si cũ primo dicto nõ ꝯcurreret cõis reputatio 7 tractat9 nunqd p̃ualeret scõm dictũ cũ iuramẽto. Ex dicto glo. 7 cõis lec. videref dicendũ q sic. Ego adhuc dicerem oppositũ si prima ꝓfessio emanasset cũ suis solennitatib9 7 principaliʒ pp se. q2 tũc non dz admitti ad dicẽdum ꝓrium etiã cũ iuramẽto vt aptissime, pbatur hic iuncta. l. gñaliter. C. de nõ nu. pe. Iniquũ enim nimis eẽt vt qõ q̃sq̃z sua dulcida voce cõfessus est 7 c. vt hic 7. d. l. gñaliʒ. 7 supra aliqd dixi. 7 optime facit qõ nõ. Bar. in. l. eos. ff. de fal. ad idẽ. l. vbi repugnãtia. ff. de regu. iur. 7. c. sollicitudinẽ. de ap. 7. c. lr̃as. de p̃e sump. Et hec faciũt ad qõnem. Quidã extra iudiciũ dixit 7 asserui certũ qd vno mõ demũ, pduct9 in testem in iudicio dixit opposituz seu alio mõ nunqd sit credendũ scõo dicto iurato in iudicio. an p̃io extrajudiciali sine iuramẽto. hec glo. in fi. videf sentire q potius sit standũ scõo cũ iuramẽto. Bar. in. d. l. eos ff. de fal. aptissime tz ꝓrium dicẽs q nedum nõ creditur dicto scõo qnimo põt de falso puniri p. d. l. eos. ij. rñ. que, pfecto. l. nõ, pbat. q2 logtur de bis q varia 7 ꝓria testimonia, ptulerunt. Jo. an. in. d. c. cũ ĩ tua. v̊ testi. vbi refert hoc dictũ Bar. dicit se putare secũdum dictũ nõ valere ꝯ primũ maxime si primũ trãsiuit in tractatũ. allegat hoc. c. q2 cũ primo dicto iũcto secũdo saltẽ ꝓuincit mendax. 7 sic in pctõ. dixit tñ q p hoc nõ includit falsitas vt voluit Bar. Possibile

a Adde inquātum sentit iste tex. in vſi. adhibeat ſ. q̄ iudex hēat eligere notariū ⁊ poſtq̄ elegerit nō poterit cū mutare vſq̄ in fi. cāe ita dic̄ bal. in .l. ij. C. qūo et qñ iud. circa fi. ver. ſed nūqd poſſit vti. idē dicit ō nūcio. Et ad de bal. i. l. fi. i. ij. col. verſic. quero ſi notarij. C. de reiu. vbi dic̄ q̄ ſi notarij q̄ cepit ſcribere acta ſe abſtauit ali⁹ poteſt māda to iudicis redigē ſcripturas in publicam formā. Secus ſi primus notarius eēt p̄ſens ar. l. ſi longius ff. de iudi. Et vlō ad iſtā qōnez glo. i auc. ō hz. ⁊ ſal. §. ſi vo abſunt. q̄ dic̄ q̄ ille notarius qui cepit ſcribere acta oz̄ pficere vſq̄ ad fi. cāe. Item adde hic bal. in l. i. circa prin. C. de rela. vbi dicit q̄ tabellio cāe ꝓſenſu ptiuz ⁊ ex pēſis vtriuſq̄ partiſ ⁊ alleg. nō in auc. de trien. ⁊ ſe. §. q̄ ſepe. ſuper v. artificij. ad q̄ adō tertū ⁊ ibi nō per Ja. de bel. in auc. ō deſen. ciui. §. decide cos. col. iij

enim eſt q̄ prius dixit mēdaciū vt cōplaceret ptibus ſed nūc dixit verū. ⁊ non oīs mendax punit̄ pena falſi. l. i. ff. de fal. putat tñ q̄ ſit ſuſpectus de falſo. Ego ſimplr̄ dicerem ſtandū ſcōo dicto. lz aliqualr̄ ei detrahatur ex priori dicto ꝟrio. arg. c. ꝓterea. de teſti. cog. cū ibi nō. p. Inno. Mouetor principaliter q̄ ad hoc vt credat teſti deferr̄ iuramentū vt timore iuramenti cogat dicere veritatē. d. c. de teſtib⁹. j. de teſti. ⁊. iiij. q. iij. §. itē iuſiurādi. q̄propter p̄ſumendū eſt q̄ nunc dixit veritatē ⁊ nō prius. vide ſil̄e in eo q̄ vnum dixit ante torturam ⁊ cōtrarium dixit poſt torturaz. ſtatur enim ſecūdo teſtimonio. q̄ tūc metu torture p̄ſumit̄ dicere veritatē. vt in. l. ſi poſtulauerit. §. ſed ⁊ ſi negauerint. ff. de adul. idem nō. Bar. in. d. l. eos. ita dicē dum in ꝓpoſito cū iuramētum ſit q̄daz tortura ſpūalis nec oz̄ p̄ſumi īmemor ſue ſalutis maxie i hoc vbi nō tractat̄ de ſuo dāno vel cōmodo. i. q. vij. ſancim⁹

Secūdo de hoc videt̄ bo. tex. in. c. inquiſitionis. ver. aut etiā de accu. vbi ſigs dixit ſe inimicū alicui⁹ extra iudiciū credit̄ nihilomin⁹ ſibi poſtea teſtificāti cōtra illū in iudicio ſi preſumat̄ primo dixiſſe in fraudem vt nō teſtificaret̄ ꝟ illū. ⁊ ſic mendaciuz ſimplex non repellit̄ indiſtincte a teſtimonio. ita in ꝓpoſito preſumendū eſt q̄ primo id dixit vt ptib⁹ morem gereret ſed poſtea timore iuramenti dixit verum. ⁊ hec experientia efficax rerū magiſtra cōprobat. Tertio vide glo. optimā que hoc ſentit in. c. cām que. j. de teſti. ⁊ eſt glo. fi. in fine que dicit plus q̄ primum dictū cōtrariū nō ob. ſcōo etiā ſi primū fuit receptū in forma teſtimonij dūmō ex aliqua cā nō valuerit atteſtatio recepta. puta q̄ recepta a iudice nō ſuo q̄ō nō. et pro iſta parte ꝟ Bar. audini ꝓſuluiſſe Bal. ⁊ incipit ꝓſiliū lz aſſeſſores. ⁊ tenuiſſe i. d. l. eos. ac Ange. eū ſecutū. ⁊ vide q̄ō nō. i ſpe. in ti. de teſti. in. §. i. verſi. qd ſi idē. puto tñ q̄ ſi primū dictū fuiſſet iuratum q̄ nō valeret ſecundū. q̄ cōuincit̄ neceſſario de piurio ponendo ſe inter duo ꝟria iuramenta. de iureiura. c. tua. ⁊ q̄ō ibi nō. facit. d. c. lr̄as de preſump. ⁊ ſic cum iuramento poſſet ſaluari theorica quā dat ibi bar. cū timeat̄ de variatione teſtiū vt pri⁹ faciet extra iudiciū corā teſtib⁹ confiteri cū iuramento. Sz p̄dictis ob. iſte tex. ⁊. d. l. generaliter. vbi ēt cū iuramēto nō pōt qs venire ꝟ ꝓfeſſionē ſuā. ſz rñdeo vt ſupra dixi q̄ procedit qñ qs cōfiteat̄ ſeu negat in facto, pprio vel quaſi ſeu qñ aſſerit ſecundo id q̄ō preſumit̄ appetere tunc n. ob. ſibi confeſſio ſua. ſec⁹ aūt qñ aſſumit̄ i facto alieno. durū. n. eſſet q̄ ex ſimplici aſſertione poſſit precludere viā vītatis indagande. ſimile intortura vt ſupra dixi. ⁊ in. d. c. inq̄ſitionis. ⁊ hec bene nō. quia habes intellectum ad multa.

q **Voniam contra** Iſtō c. eſt valde famoſuz ⁊. b. d. in ſumma. Judex oz̄ habere notarium vel duos viros idoneos qui ſcribunt acta iudicij. alſ ſiquid difficultatis emerſerit p ſuperiorē puniet̄. nec credet̄ ei ſup ꝓceſſu niſi inquātū p acta vel alſ p legitima documēta conſtabit. Diuidit̄ in tres partes. In prima ponit̄ cōſtitutionis cā. In ſecunda cōſtitutio ibi ſtatuimus. In tertia pena ibi iudex aūt. Caſus. Quia iudices aliqñ i ꝓiudiciū alteri⁹ partis aliqua aſſerebāt inique ⁊ litigator verā negatiuā cōtra aſſertionē iudicis, pbare nō poterat. ne ergo falſitas preiudicet veritati ſtatuit cōciliū vt tam in ordinario iudicio q̄z extraordinario iudex habeat ſemp aut publicā pſonam ſi pōt aut duos idoneos viros q̄ fidelit̄ vniuerſa iudicij acta conſcribāt. vz citationes dilationes et oīa q̄ in lr̄a p ordinē explicant̄: deſignādo loca et tpa ⁊ pſonas ⁊ oīa ſic ꝓſcripta ptib⁹ tribuant̄ ita q̄ originalia penes ſcriptores vel iudices remaneāt. ⁊ ſi ſup ꝓceſſu iudicis orta fuerit dubitatio p acta poſſit veritas declarari. ita vz vt ſic honeſtis ⁊ diſcretis iudicib⁹ deferat̄ q̄ per improbos ⁊ iniquos innocentium iuſticia non ledatur. Judex vō q̄ cōſtitutionē iſtam neglexerit obſeruare ſi pp ipſi⁹ negligentiaz aliqd difficultatis emerſerit p ſuperiorē pena debita caſtiget̄: nec pro ipſi⁹ p̄ſumat̄ ꝓceſſu: niſi quaten⁹ in cā legitimis cōſtiterit documentis Ber. Nō ibi iniq̄ iudicis. iudicē dici iniquū cū male ſe bz in officio ſuo. et hoc iō q̄ iudex debet vti equitate. iiij. q. iij. c. i. vñ ſin Jo. an. falſitas, ppria eſt in teſte q̄ oz̄ vti vīrate. de cri. fal. c. i. xi. q. iij. q̄ſqs. iniqtas in iudice q̄ oz̄ vti eqtate. d. c. i. qō nō pro forma ⁊ practica formandi ꝓceſſuz cōtra teſtem vel iudicē. Nō ſecundo ibi verā negationē ⁊c. q̄ negationū q̄dam eſt va quedā nō vera. ⁊ appellat Boſti. verā illā que eſt vera ſimplex ⁊ indeterminata. Jo. an. intelligit tex. in determinata. nā ſi dicat̄ citat⁹ tali die ⁊ ſic ſit determinata nihilomin⁹ pōt deficere, pbatio de ꝟrio. ⁊ iō tex. hic dixit q̄ñq̄z quaſi aliqñ, pbari pōt. Ego dico q̄ vera negatiua eſt illa que nō bz in ſe incluſam affirmatiuā ſiue ſit determinata ſiue nō. ſ. de renū. ſup hoc in fi. vbi nō. Si enīz bz in ſe incluſam affirmatiuā illa nō eſt, ppria negatio vt ſi dico q̄ nō conſenſi ſponte. includit enim q̄ p metū conſenſi ⁊ hoc eſt affirmatiuuz qō directe, pbari pōt ſed negatiua va num q̄z directe, pbari pōt vt patet ibi in tex. nulla ſit directa, pbatio. lz aliō ſenſerit ⁊ mīn⁹ bñ Jo. an. in. c. bone de elec. ⁊ dic vt ibi plene nō. ſz q̄ñq̄z ipoſſibilis eſt, pbatio vt qñ nō eſt reſtricta ſeu determinata ad certū locū ſeu ad certas pſonas. q̄ñq̄z, pbat̄ ſz difficulter: vt q̄ indirecte vt qñ eſt reſtricta mō p̄dicto. iō tex. hic dicit q̄ñq̄z. Nō tertio acta ſcribenda tā in ordinario iudicio q̄z extraordinario ⁊ hoc intellige niſi ſit cā modica. tunc. n. nulla ſcriptura regrit̄ nec reſpectu ſtīe nec reſpectu, pceſſus ſz credit̄ ſimplici informationi iudicis vt eſt tex. nōt. i aut. niſi breuiores. C. de ſen. ex peri. reci. et ibi per bar. q̄ hoc tz expreſſe ⁊ clari⁹ facit tex. in. aut. vt iud. fine quo ſuf. §. neceſſitatē col. ij. naz ⁊ ſi in iſtis modicis credit̄ relationi nuncij. l. ea qdem. C. de accu. nō. in. c. cū parati. de ap. fortius credet̄ ſimplici aſſertiōi iudicis. facit ad p̄dicta tex. in. c. ſi qs cū clerico. xi. q. i. vbi optim⁹ tex. iuncta glo. ⁊ vide q̄ō nō. glo. in. c. i. de libe. obla. ⁊ q̄ō ſup ea dixi. ⁊ idem dic in crīnibus leuib⁹. vt. l. lēuia. ff. de accu. ⁊ q̄ō ibi nō. ⁊ in. d. aut. niſi. ⁊ pro hoc nō. dicit Bar. in. d. aut. niſi breuiores q̄ vbi daf̄ ptās arbitro ſeu iudici vt, pcedat ſine ſcriptis videt̄ ptes voluiſſe vt ipſius ſimplici informationi ⁊ relatiōi credaf̄. q̄ō bene nō. pro limitatiōe eorū que dixi in. c. poſt ceſſionē. ſ. eo. Que aūt̄ dicat̄ cā leuis dic hoc arbitrariū reſpectu q̄litatis p̄ſonarū ⁊c. vt nō. in. d. aut. niſi. vide glo. in. c. fi. de re iudi. lib. vj. ⁊ p̄dicta limitāt multū hunc tex. ⁊ vide p. d. anto. in. c. q̄tauallis. j. de iureiu. in. xxvj. col. vbi limitat hoc dictū. Bar. in actis ordinatorijs. ſec⁹ in deciſionis. q̄ hoc eēt valde piculoſum qñ ex eis depēdet deciſio iuſticie. pro hoc q̄ō ipſe bar. nō. in. l. ſi ſocietatem. §. arbitror. ff. pro ſo. vbi vult q̄ p teſtes poſſit, pbari factū arbitror cū coraz eis reqrat̄ ſcriptura.

Nota ibi publica pſona ⁊c. q̄ notarius dr̄ publica pſona. ⁊ hoc ideo q̄ gerit officiū publicuz. ⁊ ideo qñq̄z appellat̄ ſuus public⁹ q̄ ſeruit publice exercēdo officium ſuū. ff. rē pu. ſal. fo. l. ij. in fi. ⁊. c. ij. ō vſu. li. vj. Qñq̄z dicit̄ ſcriniarius. j. de reſcrip. ad audientiam. ⁊ de bereti. ſi aduerſus. Qñq̄z dr̄ tabellio. j. de fi. inſtru. c. pe. Itē ⁊ notarius de fimo. c. i. itē tabularius. C. qui teſta. fa. poſ. l. hac cōſultiſſima. §. ſed qa tabularioz ⁊ in. l. i. C. de tabul. lib. x. Dicit̄ etiā ſcriba. vt ibi nō. in rub. de diuerſis noibus ⁊ officijs eorū. Et ex p̄dictis nota q̄ qñq̄z vnū ⁊ idez bz diuerſa noīa. ⁊ hoc pp diuerſos effect⁹. dicit enī notarius q̄ redigit in nō. ſuus public⁹ q̄ ſeruit publice ⁊c. ſic li

Iſte tñ tex. hic. ⁊ de electione notarij. non facit mētionē aliquaz de partium conſenſu ſed de iudice tñ. Adde hic Bal. in l. i. C. ō ſpoꝛ. vbi dicit q̄ ſi vn⁹ notari⁹ cepit ſcribere acta vni⁹ pceſſus nō pōt ſcribere alius acta illius, pceſſus niſi ꝓtingat primū impediri. q̄ vt dicit bal. i auc. ſi iudex. C. ō epi. ⁊ cle. ille notari⁹ q̄ cepit prio ſcribere oz̄ complere ēt q̄ iudex nō poſſit poſtq̄ elegit amplius mutare notarium in cā tz ſ Dau. de ca. in. l. teſtamenta. C. de teſta. vbi etiam idē dicit de nūcio allegādo. l. in fraudem. §. quotiens. in v. manu cōmentariēſi. ff. de iure fiſ. quā dic̄ bal. cōſueuiſſe allegare. Sed de primo arti. videlz an iudex poſſit mutare notariuz. vide etiā p. Bar. in. l. cum ſententiā. C. de ſen. ⁊ interl. om. iu. Et p Inno. in. c. cū in iure. p pe fi. de offi. de leg. vbi videtur ſentire q̄ ſic.

a Hic nō fit mentio de publicatiōe attestationū tamen dubitaſ an illa ſit de ſubſtātia. Et glo. dicit q̄ ſic in.l. platam. C. de ſen. ⁊ inter. om. iu. Sed ꝓ rium ſentit Jmmo. in. c. cū bertholdus. de re iudi. Sed vide oīno q̄ ibi notani ſupra Alb. Et ex his dubitaſ qd de captura an ſit de ꝓceſſu. Et q̄ ſic eſt tex. in cle. i. circa fi. de bere. ⁊ nō. Pe. de anc. ⁊ Car. in cle. i. de exceſ. p. fz

ego dicerem pronūc q̄ illa cle. loquit de captura q̄ ſit in crinali b⁹ ante ſentētiam. Sed ſi ꝓ cā ciuili fieret captura poſt ſniaz dicerē q̄ cū ipſa ſnia nō dicaſ de ꝓceſſu multo min⁹ captura q̄ hz fieri poſt ſniam. Quid ō decreto iudiciſ an cōtineaſ appellatiōe actoꝝ. vide p Bal. in. l. ij. circa ꝓic. ver. ſz an de cretuz. C. vt lite pen. An ät datō libelli dicatur de ꝓceſſu. vide bar. ⁊ bal. in rub. de i ius vo. Que ät ꝓprie dicantur acta ponit glo. in. l. acta. in pri. ff. de re iudi. An autez ex quo inſtrz ē ꝓductuz in iudicio dicatur eē de actis Jmmo. in. c. cū i iure. i fi. de offi. dele. dicit q̄ iſtrz ſi dō ō actis ſz bene ipſa ꝓductio. ſed ſubijcit q̄ alij aliter tñ dicunt poſt lit. cōte. Ad de hic bal. i l. ij. in fi. C. ō ap. vbi dicit q̄ non exceptio ſz exceptiōis ꝓpoſitio nō iſtrz ſed ipſius inſtrumēti ꝓductio dicūtur de actis ⁊ al. Jmmo. i iſto. c. qñ ꝝ. Jſt adde hic

mita. l. ſi idem codicilli. C. de codi. vbi videſ innui ꝝ riuz. Nota ibi aut duos viros idoneos ⁊c. q̄ vn⁹ quātūcunq̄ idone⁹ non eqparaſ notario q̄ ille ē approbatus ⁊ gerit officiū publicū. ⁊ ſic collige q̄ in ptinētibus ad officiū alicui⁹ plus dz ſibi credi q̄z alteri quātumcū q̄z idoneo. facit. c. ad audientiā. de prescrip. ⁊ vide qō nō. in. c. cū parati. de appel. ſed duo teſtes bene equiparanſ notario vt hic. ⁊ in. c. cū ioannes. de fi. inſtru. ⁊ in. l. exercēdis. C. de fi. iſtr. Nota q̄ officiū notarij in cauſa verſaſ circa tria dūtaxat. Primo vt vniuerſa iudicij acta ſcribat ſm iudicis ꝓceptum apponēdo locū ⁊ tps ſcripture. ⁊ q̄ requiraſ iudicis ꝓceptuz ſeu auctoritas facit ibi tex. iudex ſemp adhibeat ⁊c. ⁊. j. aliqd dicaz. de loco ⁊ tpe vide tex. cū ibi nō. in. c. abbate ſane de re iudi. li. vi. vbi declaraſ quare iſta inſerunt. ſcō vt actoꝝ exempla tradat ptib⁹. tertio vt actoꝝ originalia penes ſe retineat vt ſiqd difficultatis poſtea emerſerit ad ipa bēatur recurſus. ⁊ p hoc ē expedita qō qua q̄rit qd ſi iudex dicat q̄ velit acta remanere penes eū ⁊ notari⁹ velit q̄ penes ſe. certe preferendus eſt ſcriptor p iſtā litterā. Jtem q̄ ſi de ſua ſcriptura dubitareſ poſſet ſibi periculum iminere. vñ ſua intereſt vt penes eū remaneāt Nec ob. c. fi. j. e. q̄ ibi de facto acta remanſerunt penes iudicē. ⁊ hoc tz Jo. an. hic ⁊ facit iuramētum qō ipſe notarius pſtat de quo in. c. ficut. ne cle. vel mo. dicit tñ Jo. an. q̄ de facto ſeruaſ q̄ ſi notarij ſunt officiales ep̄oꝝ comitū vel rectoꝝ q̄ ciuitatibus pſunt cogunt finito ipſoꝝ officio dimittere acta in camera officij qō geſſerunt. ⁊ pro hoc more bene facit ſm eū c. ad audientiā. de pſcrip. ⁊ qō le. ⁊ nō. j. e. cū cauſaz dicit tñ equuz talia duplicari vt penes vtroſq̄z remaneant qō ſatis mihi placz vt ſic ꝓſulaſ ⁊ officio quod geſſerunt ⁊ ipſi notario ⁊ iura varia reducent ad cōcordiaz. Nota ex p̄dictis ⁊ ex tex. q̄ ſi ſup exēplari oriſ dubitatio recurrēdum eſt ad originalia. Nō hic⁹. xiiij. q̄ ſunt de actis iudicij. ⁊ de exceptione vide qō nō. Spe. in ti. de dila. §. i. ver. ⁊ nō. ⁊ pondera q̄ hic inter acta nō fit mentio de ſnia. ⁊ ſic videſ q̄ ſnia nō ſit de actis ſeu ꝓceſſu iudicij. ⁊ ſic facit vt appellatiōe actoꝝ aut ꝓceſſus nō cōprehendaſ ſnia. Primum tenet hic Jo. an. ſup v⁹. ꝓceſſu. remittens ad nō. p ſe in. c. in pītia. de renū. ⁊ vide p eundē in addi. Spec. ſup rub. de ſen. pla. vbi latius diſputat cōludens q̄ eſt actus. Ad hunc tex. rñdet q̄ hic intendit tñ ꝓuidere q̄ acta deſcribanſ. vnde nō erat opus exprime re de ſnia cū de illa iam p priꝰ erat ꝓuiſum. hec reſpō ſio mihi non placet q̄ lz foret prouiſum. vt ferretur in ſcriptis. C. de ſent. expi. reci. p totum. ij. q. i. in primis. de re iud. c. fi. li. vi. nō tñ erat ꝓuiſum vt redigeret in actis publicis ſicut hic dr̄ de actis ſeu ꝓceſſu. vñ ſatis erat olim q̄ ſnia ferret in ſcriptis lz inde nō fieret publicuz inſtrm vel in actis publicis nō redigeretur. vt eſt cāus ſm cōem ⁊ vez intellectū in. c. albericus. de teſti. ⁊ ideo dico q̄ iſte tex. potius ꝓbat q̄ ſit de actis. ⁊ q̄ debet redigi in ſcriptis ſicut alia acta ad hoc induco lr̄am ibi cōcluſiones ⁊c. vñ pondera

chi. ⁊ Jo. an. in. c. ſi a ſubdelegato. de offi. dele. li. vj. de materia p ſpec. in tī. de dila. §. i. ver. ſed pone iudex. ⁊ per Bal. in aut. cleri. circa. iij. col. de epi. ⁊ cle. Sed pro pte q̄ appellatione actoꝝ contineaſ ſnia. facit tex. in. c. cū eterni. ver. vt in oībus que in cauſis ⁊c. Et ibi aperte Bo. de re iu. lib. vj ⁊ qō apte tz bar. i. l. is apō quē. in fi. C. de edē. Jtez de hoc q̄ dirian libelli oblatio ſit de ꝓceſſu. vide p bal. i. l. i. qñ li. ꝓin. da. ⁊ in. l. i. ff. de in ius vo. Jtē adde q̄ cōſiliuz ſapiētis interpoſitū i cā dz eē de actis ſm Ja. ō are. i tractatu ſuo de conſilio ſapiētis circa ſi nē. Et p dicta tenementi ad ſtatuta annulāria rotū ꝓceſſuz niſi p notariuz bāchi ſcripta fuerint oia acta cāe. Et vtruz ſnia dicaſ eē de ꝓceſſu allego tex. i c. prudēti am. ō offi. dele. i pri. ibi ꝓcedere i cā ſine calculo ⁊c Et ibi. d. An. ⁊ tex. i c. decet. circa fine. de imu. ec. li. vj. ⁊ tex. in cle. i. circa ſi. verſi. eo rūdē autē. de fo. cōp. et ad iſtaz q. pōdera tex. in. c. inter monaſteriū ō reiud. Et p opi. q̄ ſententia dicaſ eſſe de actis eſt tex. in. l actoꝝ. ff. ō re iudic. ⁊ hoc exp̄ſſe firmat bal i. l. ij. circa pin. C. vt lit pen. rñdendo ad tex. illuz q

ver. ⁊c. cū ſequētibus que apte inuūt. q̄ etiā ſnia ſit redigenda in ſcriptis cū illa ſequaſ poſt cōcluſionez ⁊ idem de appellatiōe a diffinitiua. Nā ſupra tñ ſentit de appellationib⁹ ab interlocutoria q̄ illud v̄buz ſeqtur verbuz interlocutiones. als. n. qd oparenſ illa verba ⁊c. q̄ occurrerent ꝓpetenti ordine ꝓſcribenda cū poſt cōcluſionē nō ſperenſ alia acta p̄ter ſniaz ⁊ appellationē. ad hoc. c. cū dilect⁹ de fi. inſtru. ⁊ qō nō. Jnn. in. c. paſtoralis de cā poſ. ⁊ ꝓprie. ⁊ q̄ ſnia ſit de actis facit. c. cū eterni de re iu. li. vi. ⁊. c. cū inter de re iudi. ⁊ optime in alio facit iſte tex. p ar. a maiori nā ſi ſnia interlocutoria q̄ etiā ferī ex actis debet rediqi in ſcriptis publicis vt hic. forti⁹ diffinitiua q̄ eſt maioris preiudicij. ⁊ hoc nō. ⁊ banc opi. q̄ ſit de actis ſeqtur etiā Cal. in. c. cū dilect⁹ de cā poſ. ⁊ ꝓprie. in v⁹. ſententiā. ⁊ pro hac dictione ⁊c. facit qō nō. in. l gallus. §. ⁊ qd ſi tñ. ff. de lib. ⁊ poſthu. Ultiō hic nō q̄ qñ ꝓſtitutio continet aliqd nō pp ſe principaliter ſed ad finē alicuius mali euitandi tranſgreſſores non illaqueat ad penā ſi finis ad quē principaliter tēdit ꝓſtitutio nō violaſ. ⁊ idem puto reſpectu peccati mortalis dūmō conſtitutio non cōtēnaſ. vide qō pulchre nō. Archi. poſt beatū Th. in. c. vtinā. lxxvi. di. vides. n. q̄ acta mandanſ deſcribi ne innocēs ledaſ. vñ ſi conſtitutio iſta nō ſeruaſ nō puniſ iudex ſi nulli difficultas ex omiſſione ꝓſtitutionis emergat quaſi tunc ceſſat finis huius conſtitutionis. facit qō nōt. Jnno. in. c. q̄ plerīq̄z de immu. ec. ⁊ hoc bene nota q̄ multa ſunt ſtatuta preſertī in eccleſia que nō ordinanſ principaliter pp ſe ſz ſunt inſtructiua bonorum vt precepta iudicentia ieiunia ⁊ filia. Ueniam⁹ nūc ad examinationē glo. iuxta morem ⁊ primo queritur in glo. i. quare dixit tex. q̄ negatiue nō eſt directa ꝓbatio. Rñdet q̄ indirecte bene pōt ꝓbari directe ät nō. hoc declara ꝓut nō. in. d. c. ex tenore alle. in glo. Jo. an. hic dicit q̄ etiam directe ꝓbari pōt p ꝓfeſſionem aduerſarij de tempo. or. dilectus. de eta. ⁊ qua. c. vltimo de ꝓfeſ. c. i. li. vi. ſed dic meli⁹ q̄ p confeſſionem non ꝓbaſ ꝓprie negatiue q̄ confeſſio nō eſt probatio ſed probationis releuatio vt ipſemet Joā. an. voluit. ſ. e. ſup Rub. vbi dixi. ⁊ ſic ſtat ꝓprie ⁊ vniuerſaliſ iſte tex. q̄ nulla ē directa ꝓbatio. Quero ſecundo qō dr̄ iudiciū extraordinariū de quo tex. hic facit mētionē. glo. ij. dat duos intellect⁹. Primus vt intelligaſ de iudicio inſtituto ſine accuſatore vt qñ iudex ꝓcedit p viā inqſitionis vel denunciationis. ⁊ nō vtrunq̄z intellectum pro intellectu ſtatutorū. Jtē nō ⁊ tene menti glo. q̄ proceſſus geſtus per viā inqſitionis dr̄ extraordinari⁹. et idē vr̄ ſentire Jnno. in c. cū oporteat de accu. ſz ꝝ nō. in. c. dilecto de ſen. ex. li. vi. q̄ ſit via ordinaria. vide tu qō dixi ſupra ſup rubrica de iudi. vel dic ⁊ tertio ſm Uince. ⁊ cōmuniter doc. hic q̄ iudiciū agitatū coram arbitro pōt dici ordinariū cū arbitria ſint redacta ad inſtar iudiciorū ff. de arbi. l. i. ⁊ in ſcriptis procedi. C. de arbi. l. penec verbo arbitri credi. l. ne in arbitris. C. e. et hoc limita vt ſupra dixi ⁊ glibet iſtoꝝ intellectuuz ſaluari

videſ innuere ꝝium. De hoc etiam vide hic p Jmol ⁊ Pau. de ca. in. d. l. actoꝝ. Et an appellatione actoꝝ cōtineatur ſnia abſolutoria ab obſeruatione iudicij. ⁊ dicit hēri p Jmo. in. c. cōſuluit. de offi. dele. Et ang. i. d. l. actoꝝ. dicit hoc hēri p Jo. an. in ti. de ſen. in addi. Spec. §. ſpēs. in pri. Et vide do An. in. c. ab excōicato. in pri. vi. col. de reſcrip. vbi dr̄ q̄ ſtricte ſumēdo ſnia nō dicit de actis. Et de hoc vide p Bar. in. l. in fraudez. §. neq̄ inſtra. in fi. poſt glo. ibi. ff. de iur. fi. p Jo. an. in. c. in preſentia. de renun. ⁊ per Bui. de ſuz. in. l. ij. C. de eden. ⁊ per Bar. in. c. cum. i. ⁊. a. de re

iudi.in pn ci.ij.col.et de hoc an appellatione ,pcessus continentur sententia . vide oino p Bo. post Jo.an.i.c vt sup i.iij.col.ō appel.lib.vi.

Et vide qō de hoc latissīe scripsit in suis recollectis d.bartho. de bellen. in.c.fi. circa prin.de fer. Et ad ptez negatiuam. vide tex.in.l pe.C.ō sentē.que finem cer.quan. Et textus in.c.ne aliquē.quem ponderat ibi domi.i vlti.nota. de priuile. lib.vi.

põt nisi aliud appareret quo ad hoc vltimū de voluntate ptium p supradicta vide tñ multos casus in gb9 acta non requrunt p doc.in.c.i.de libel.ob.vbi dixi.

Glo.iij.primo colligit q9 tabellio equalet duob9 testib9 qñ qz tribus.vt in iurib9 allegatis in glo.7 facit.l.i.iuncta.l.domini9.ff.de testa.7.l.hac cōsultissima.C.q testa.fa.po.dic vt plene nōt.in.c.cū ioānes de fi.instru.7.c.cū a nobis de testi. Secundo colligit glo.q9 pl9 creditur scripture tabellionis qz scripture epi.dic vt plene dixi i.c.post cessionē.s.e. Tertio oppo.q9 scripture tabellionis nō dz credi sine testiū subscriptione in aut.de here.7 fal.§.sancim9.cuius ꝓrium innuit hic.glo.rñdet q9 ꝓrium ,pcedit in ꝯscribus sed in iudicijs creditur circa acta soli9 tabellionis scripture vt hic vbi de testib9 nulla fit mentio. fateť tñ q9 tuti9 est testes adhibere si haberi pñt. Nō bñ hanc glo.7 qcqd dicať satis facit iste tex.7.l.in donationib9.C.de dona. fm cōem intellectū quē vr sequi ibi bar.7 dicit ad hoc illā.l.valde nō.7 idem Bof.7 Inno.hic 7 in.c.p9 cessionē.s.e. Hosti.dicit hoc verum vbi non vertit in dubium de scriptura notarij. alis non creditur in aut.de fi.instru.§.fiqs igit.7.§.si vero.7 ad.l.in donationib9.nititur rñdere sz mn9 bñ Jo.an.dicit cōiter seruari q9 in lit.conte.7 in interlocutionib9 scribunt testes in alijs non.apud aliquos vero obseruať q9 in diffinitiua tñ scribunt cū illa fit finis 7 terminis actoꝝ.ff.de re iudi.l.i.7 vbi maius piculum vertit ibi cautius ē agēduz de elec.vbi piculum.li.vi. Ipse tñ Jo.an.videtur velle q9 de iure nō requrunt testes cū debeat credi scripture tabellionis q testem sine pñtia testium examinauit in secreto.sed Hosti.dicebat illud spāle q9 examinatio dz sic fieri i secreto.j.de testi.venerabilis.sed ego dico q9 hec nō est bona rñsio.qz bene pñt adhiberi testes.sed ipi testes nō debent examinari sil'vt ,pbatur in.c.vt officium.de here.lib.vi.vbi pp grauitatē facti iubet duas religiosas psonas adhiberi in examinatiōe testiuz.7 hoc est bonū ꝓsilium in qlibet cā si testis possit cōuinci de falso.ad hoc qō nō. Inno.in.c.alberic9.j.ti.i.7 qō dicā in.c.sicut.eo.ti.7 sic arguendo ex.d.c.vt officium.p locū a spāli satis ,pbatur q9 in actis iudicialibus nō sit necesse testes adhiberi.tene ergo pmum Et aduerte qz nō oia que scribunt in actis ,pbant p solam scripturā notarij sz oz q9 sint de actis.vnde tz Lapus sua alle.lxxxviij.q9 instrm ,pcuratōis vel de legatōis nō ,pbatur per solam scripturā tabellionis absqz inscriptōe testiū.qz ista nō sunt acta iudicij fm eū qō bene nō.7 videt eum seq.d.An.hic.ego alle. Inno.in.c.cū in iure.in fi.de offi.deleg.vbi nō.dicit q9 sola ,pductio instrōz est de actis.7 sic de ,pductione scriptura tabellionis facit fidem dūtaxat.7 sic itelligit.tenorē aūt instrī non,pbat nisi aliter soleniter fuerit exemplatū.refert alios tenere ꝓrium.7 de hoc vltimo aliqd infra in practica tñ cautū est seruare ꝯsuetudinem regionis.7 vbi de ea nō apparz testes adhiberi in oibus actib9 ꝓiudicialib9 pp opi.ꝓrias.7,ppter nō.in.d.l.i donatōib9. Glo.inver.citatiōes primo qrit qre citatiōes scribunt.7 ponit aliquos effectus vt patet in ea.sed nō ponit meliores effectus. ego dico q9 citatio est fundamētū iudicij insti.de pe. teme.liti.in fi.7 oia q̄ fiunt in ꝓiudicium abñtiuz sine citatiōe non valent.vt.c.oia.7.c.caueant.iij.q.ix.gn imo 7 sñia lata in fauorem abñtis nō citati non valet vt est glo.nō.in.l.ea que.C.qūo 7 qñ iu.facit.l.furioso.cū ibi nō.ff.de re iudi.ideo vt appareat validitas actus describunt citatiōes. Sed ꝯ hoc 7 ꝓtra tex. oppo.glo.nā si creditur nuncio citanti fortius dz credi iudici.7 sic nō dz esse opus scribere. Sol.hec glo.q9 hodie nō creditur etiā nūcio nisi sit iurat9.7 hoc fm cō suetudinem Lombardoꝝ.sed auctoritate 7 dispositione huius.c.nō dz credi etiā tali nuncio.sed oz q9 legitime cōstet vt hic in fi.vult ergo glo.q9 hodie etiaz nūcio non creditur.7 hoc etiam tenebat Jo.vt hic refert Jo.an.dicebat hoc tñ sub dubio forte vel fz eūdem Jo.saltē quo ad hoc creditur nuncio vt negās cogatur iurare se nō citatū.s.de rest.in inte.ex lr̄is.sed Inno.7 Hosti.sentiunt ꝓrium dicētes q9 ius nō vetat nūcio credi sed iudici.7 rō diuersitatis est qz officium iudicis nō est citare qnimo dz bēre notariū qui sua gesta cōscribat sz officiū nuncij est citare nō ergo mirū si sibi creditur. Itez graue eēt etiā ptib9 si nuncio9 bēret ducere secū notariū in citatiōis actu. Aliam rōnem inter nunciū 7 iudicem addit Bof. dicit enim q9 frequētius oriť altercatio inter iudicē 7 ptez qz inter nuncium 7 ptē.7 ideo mn9 creditur iudici qz nuncio. 7 sic tranfit Jo.an.hic sup ista glo.sed sup tex.refert opi.Hosti.q dixit credi nūcio si est iuratus sicut creditur tabellioni.s.prima facie.nā si negať citatio non pruincit negās per solam assertionē nuncij.7 ideo vtile est fm eum vt testes adhibeat in actu citatōis.arg. in.c.sacro.de sen.ex.7 in.c.ex litteris.de in ite.testi. 7 fm hoc dicit intelligendū qō nō.de appel.cū parati.de do.7 cōtu.cū dilecti. Ego remitto te ad nō.per Ey.7 alios in.l.si qs decurio.C.de fal.7 plene dicā in.c.cuz parati.de ap.nec placet mihi indistincte bec opi.vt nō possit negās citatiōem cōuinci p nuncium ad qd enī nūcius bēret officium publicū.magis enī dz sibi credi q deponit sup ptinentib9 ad officiū suū 7 in facto nō ,pprio qz parti negāti ad cōmodum ,pprium.ar.hic 7 in.c.ad audientiā.de pscrip.7 licz dicatur nuncius vilis fortune tñ satis est q9 fuit apprōbatus in illo officio.ar.in.c.ꝓterea.de testi.cogē.vbi bo.tex.dicā latius.in.d.c.cū parati. Et cōcludendo aliq̄ dicta Inno.sup tex.q̄ faciunt ad materiā huius glo.dico q9 lr̄is figillatis figillo iudicis ptinentib9 citatiōem etiā sine scriptura tabellionis dz stari 7 citatus dz credere fm tñ ea que plene dixi in.c.ꝓterea.ō dila.7.c.post cessionē.s.eo.7 tz Hosti.7 Inno.idē est de lr̄is qbus iudex dat prātem nuncio citandi.qa iste lr̄e nō sunt de actis. Quid ergo dz scribere notarius.dicit Inno.7 Hosti.q9 dz scribere citatiōes.i. relatōes nunciorꝝ citantiū seu litteras citatorias porrigentiū 7 pñtantiū.vel citatōes.i.ꝓcepta ipposita nūcijs de citando.7 hoc vltimū cōiter nō fuať fm Jo. an.hic 7 male.vñ dico nō difiūctiue vt loquunt doc. sz copulatiue q9 dz notari9 in actis describere ꝓmissionē nūcio factā de citādo 7 relatiōez ipsi9 nūcij q̄lr citauit.7 hoc sentit Host.hic.,pbo rōe.nūcius nō dz aliquē citare nisi recepit spāle mandatū iudicis de citando nec sufficit licētia gñalis in qua fuit officiū sibi cōmissum.argu.in.l.fi.C.de exbi.reis.7 hoc ibi expresse tenebat Bar.lz alleget Inno.in ꝓriū hic sed certe pōt intelligi ita vt non sit ꝓrius.7 plus dico q9 nō dz iudex citare nisi ad petitionem partis alis non valet citatio.vt nō.idem Bar.in.l.ad pemptorium ff.de iudi.dixi in.c.i.s.de iudi. Item p banc cōmissionē non ,pbať partē fuisse citatā.7 sic non includeretur validitas actus.ar.in cle.ij.vt li.pen.iō vtile 7 q̄si necessarium est vt notarius scribat qualiter iudex ad petitionē partis iniunxit nuncio vt citaret ticiuz 7 q9 nuncius reuersus rettulit se citasse.et in multis locis fit citatio cū cedula notarij.7 per hec sit expedita hec glo. Glo.in v̄.dilationes.qrit ad qd scribuntur dilationes.reddit tres rōnes ꝓria vt sciať qztuz cōtineat vnaquezq dilatio si forte postea negaret.secunda vt sciať an fuerit peremptoria vel non.nā prima nō dz eē peremptoria nisi ex cā.de dila.c.i.7 i hoc glo.dupliciter male logť prio qz.c.i.de dila.logtur ō dila.citatoria.7 tex.hic logť de dilatōe delibatoria vl' ꝓbatoria. Itē 7 citatoria pōt eē peptoria ēt fine cā dūmō non fit nimis breuis.7 sic logť.c.i.de dila.ad boc.xxiiij.q.iij.de illicita.7.l.ꝓtumacia.ff.de re iud.

Deliberatoria vero vel ꝓbatoria semp intelligit̃ ꝓ emptoria fine q̃libet alia cā etiā si nō exp̄miat̃. vt p3 iij. q. iij. offerat̃. ⁊ l. fi. ff. de fer. dixi plene p⁹ gl. in. c. ij. de dila. tertia rō fm glo. vt sciat̃ qñ qs possit puni ri vt cōtumax. q̄ non d3 qs excōicari vel missionem pati nisi post tertiā citationē vel vnā tm̃ ꝑemptoriam in expensis tm̃ factis ꝑ alterā partē poterit cōdemna ri ex cōtumacia in p̄ia citatione. Nō bn̄ bāc glo. ad plura. primo q̄ non d3 missio fieri nisi p̄cedente tertia citatione vel vna peremptoria. ⁊ q̄ postea non req̄rit̃ alia citatio in actu missionis sicut obseruat̃ in excōicatione vt in. c. sacro de sen. ex. ⁊ in. c. i. de iudi. hoc etiā voluit glo. in. l. si finita. §. iulian⁹. ff. de dā. in fec. vbi ꝑ bar. vide qō dixi. in. c. i. de iudi. ⁊. c. qm̃. § in alijs. vt li. nō cōte. Secundo nō q̄ ex p̄ia citati one l3 non possit ꝓcedi ad penā cōtumacie pōt tm̃ ꝓ cedi ad cōdēnationē expensarū quas fecit pars p̃s idez nō. in. c. q̃relā de ꝓcu. vbi pleni⁹ de boc. hoc tm̃ limita fm ea q̄ dixi in. c. cū dilecti de do. ⁊ contu. vbi oīo vide. Tertio nō ex glo. iudicem nō debere cō tumacē cōdēnare nisi sibi p̄i⁹ cōstet de contumacia. ad hoc. ij. q. vj. figs. Et aduerte ad vnū nōt. dictum bar. qō repetit in duob⁹ locis in. l. si. finita. §. iulian⁹ ff. de dā. infec. ⁊ in. l. multū iterest. ff. de condi. ⁊ de. vbi dicit q̄ etiā p̄supposita contumacia si tm̃ iudex eam ignorat nō valet ꝓcessus cōtumacie punitiu⁹ seu fundat⁹ sup cōtumacia q̄ ignorat id qō est cā et fundamētuz sui, ꝓcessus. dicit de boc casum in. l. boc aut̃. §. i. ff. ex q. cau. in pos. ea. ⁊ allegat Inno. in. c. cū contingat de of. dele. vñ dicit se reprobasse semel quendā ꝓcessuz in quo p̄i⁹ erat facta cōdēnatio cō tumacie ⁊ postea erat facta relatio ꝑ nunciū de citati one ió dicit cautelā esse vt iudex dicat visis citationi b⁹ relationib⁹ ꝓtumacie ⁊ toto ꝓcessu ⁊c. ⁊ dic q̄ l3 sit tutū nō tm̃ credo necessariū. satis. n. est q̄ ex actis pateat contumacia. ⁊ sic constat iudicem instructū. fa cit. c. i. de sen. ex. ⁊ hoc bn̄ nō. q̄ doc. nr̄i nō ponunt

Nunqd aūt sufficiat q̄ nunci⁹ retulit notario. di cit bar. in pal. §. iulian⁹. q̄ sic q̄ ꝑ notariū pōt fieri fi des iudici sicut ⁊ instrā p̃nt ꝓduci soli notario. l. eos §. sup his. C. de ap. ex quo ꝯcludit nō esse necesse q̄ ꝓmissiones de citando vel relationes nuncioꝝ fiant iudice cedēte ꝓ tribunali. ar. l. l3 interpellat̃. ff. de arbi. ⁊ vide qō dixi in. c. ij. de dila. ⁊ qō nō. in. l. a ꝓ cedente. C. de dila. qō bn̄ nō ꝓ intellectu huius. c.

Glo. sup v̄. recusationes. colligit q̄ iudicis recu satio dāda ē in scriptis. alle. in ar. j. de ap. c. scdo req ris. dicunt Hosti. ⁊ Jo. an. q̄ in boc nō egem⁹ argu mento q̄ est exp̄ssuz. C. de iud. l. aptissimi. q̄ recu satio danda est in scriptis. Aduerte fateor. n. q̄ dan da est recusatio in scriptis. p. l. aptissimi. ⁊. l. cū spāli C. de iudi. ⁊ ibi glo. format libellum recusationis. et tenet Spe. in ti. de recu. §. fi. v̄. ad hoc rn̄deo. sed di co q̄ hoc nō colligit̃ ex isto tex. boc. n. solum p̄cipi tur vt acta rediganꝫ in scriptis ꝑ notariū cāe. nihil. n disponit̃ de parte an ⁊ qñ debeat aliqd facere in scri ptis. ⁊ regulariter p̄ter sn̄iam ⁊ recusationē ⁊ libellū nil dandum est ꝑ partē in scriptis. ⁊ de libello adhuc sunt opi. vt nō. in. c. i. de libel. ob. tz etiam bar. in. d. aut̃. nisi breuiores. ⁊ facit qō statī dicā in se. gl. Sz q̄ro ad qd scribit̃ recusatio. glo. ista. secūdo rn̄det q̄ quo ad effectū iudicandi validitatē ⁊ invaliditatē ꝓ cessus. q̄ ꝓposita recusatione iudex nō d3 ꝓcedere sup p̄incipali ⁊ si ꝓcesserit cassabit̃ qcqd facit post appel. Nō ⁊ pondera glo. q̄ sentit aptissime q̄ ni si appellet̃ valet ꝓcessus gestus post ꝓpositā recu satione. Idem tz Inno. in. c. cū spāli de appel. ⁊ ibi dicā an boc sit verū indistincte melius. n. ibi cadit q̄z hic. Glo. in v̄. exceptiones. colligit in p̄in. q̄ ex ceptō dāda est in scriptis ⁊ redigēda est in actis. Ho stien. dicit q̄ de necessitate nō est exceptio porrigen da in scriptis sz redigenda tantū in actis ꝑ notariuz cāe ⁊ bn̄ loqnr. declara vt dixi in glo. p̄cedēti. An aūt sufficiat scribere exceptiones ⁊ offerre scripturā iudici absq̄ alia verboꝝ exp̄ssiōe. vide gl. in. c. ap pellatio de ap. li. vi. que cōcludit q̄ sic ⁊ facit ibi tex. in ar. Sz op. p̄ tex. de supfluitate. nā supra ꝓmissit de recusatione ⁊ nunc iterū submittit de exceptio ne cū recusatio non fit aliud q̄z exceptio. glo. ista rn̄ det q̄ exceptiones ꝓprie sunt ille que ꝓponunt̃ cō tra aduersariū vel p̄ rescriptū recusatio vo p̄ iudicez ⁊ sic nulla supfluitas. Nota bene glo q̄ ꝓprie et stricte recusatio nō cōprehendit̃ sub v̄. exceptiōis et sic videt̃ q̄ in materia odiosa v̄. exceptio nō cōprehē dit recusationē sz in materia larga ⁊ fauorabili sic qō nō ꝑ statuta ꝑponentia penā excipienti vt nō exten dant̃ ad recusantē iudicē. alia dicta gl. sunt clara. Et i fi. adde qō plene nō. in. c. inter monasteriū. de re iu di. ⁊ in. c. pastoralis de excep. Glo. in v̄. petitōes q̄rit quare petitiones debēt dari in scriptis. et rn̄det vt in ea p3. Sz aduerte tu q̄ vt dixi in alijs glo. p̄ce dentib⁹ hic nō ꝓbat̃ q̄ petitio siue libell⁹ d3 dari in scriptis sz q̄ d3 redigi in scriptis ꝑ notariū cāe ⁊ boc v̄ semp necessariū etiā in cāis que expediunt̃ simpli citer ⁊ de plano sine strepitu ⁊ figura iudicij. de quo dic vt dixi ⁊ nō. in cle. sepe de v̄. sig. Et generaliter an valeat iudiciuz sine libelli oblatione dixi in. c. i. de lib. ob. Nō tm̃ ex rōnib⁹ glo. q̄ non solum interest partis libellum offerre sed etiā iudicis q̄ bz formare sn̄iam fm formā libelli. ex quo infert̃ partē nō posse remittere inuito iudice cōfectionem libelli. de boc tm̃ dicendum vt nō. in. d. c. i. ⁊ in. d. cle. sepe. Glo. in v̄. rn̄siones. q̄rit quare rn̄siones rediguntꝫ in scriptis rn̄det vt appareat lit. conte. esse factam. ⁊c. vt in glo. Quero q̄ tex. mandat hic interogationes scribi de q̄bus interrogationibus intelligit̃. rn̄det dupliciter p̄mo intelligendo de positionibus quas fecit actor sup q̄bus vult aduersarij cōfessionē br̄e. vñ exponit interrogationes. i. positiones. ⁊ ad istas positiones reus rn̄det aut ꝑ v̄buz credit si solū fuit iuratū de ca lumnia aut ꝑ verbū assertiuū. puta concedo si fuit iu ratū de v̄itate. ⁊ ex boc ⁊ ex tex. glo. colligit dn̄iam in ter rn̄sionē que fit ad libellum ⁊ illam que fit ad posi tiones. nā p̄ia appellat̃ rn̄sio. secunda appellat̃ con fessio vt in l̄ra. Secūdo intelligit glo. tex. in interro gationib⁹ ꝓprie sumptis que. s. fiunt a iudice ex offi cio suo. xxx. q. v. iudicantē. dicit etiaz q̄ pars pōt in terrogare partē ⁊ aduocat⁹ etiā ⁊ valet rn̄sio ꝑ iura allegata in ea. Nō ex glo. plura. p̄io q̄ largo sum pto vocabulo interrogatio pōt dici positio sz ꝓprie ⁊ stricte differentia ē inter interrogationē ⁊ positionē qō nō. ꝑ statuta. ⁊ differunt in boc q̄ positiones si unt assertiue ita q̄ ponens in ea cōfitet̃ in ea cōtenta de iureiū. c. cū in positionib⁹ ⁊. c. ij. de testi. li. vi. sed interrogatiōes fiunt interrogatiue ita q̄ interrogās non cōfitet̃ vt dixi in. c. fi. de cōfes. Jtez positiones fiunt a parte. vt in. c. i. de confes. li. vi. et in cle. sepe. de v̄b. sig. Interrogationes vo fiunt a iudice. l. i. ff. de iter. ac. ⁊ qō ibi nō. ⁊ de bis differentijs vide bo. glo. in. d. c. i. de confes. ⁊ ex boc dico limitandaz istā glo. in fi. dū dicit q̄ etiā pars ⁊ aduocat⁹ possunt in terrogare. dic. n. q̄ l3 valeat rn̄sio de facto emanata pars tm̃ nō tenet̃ ad talē interrogatōez rn̄dere vt nō. glo. in. d. l. i. ⁊. l. si fine interrogatione. ff. de inte. ac. nōt. glo. in. c. pe. de iura. calū. vbi babes bo. glo. de bis interrogationib⁹. ⁊ ibi aliqd dixi. vide etiā gl. in c. iudicātē ꝑ. pal. que nō. dicit q̄ si pars vult interroga re oz q̄ p̄i⁹ ponat. s. faciendo positionē ⁊ sic confitē do ⁊ sic ne videat̃ calūnioſe interrogare sed aliud est cū iudex interrogat. remediū ergo est vbi pars non vult cōfiteri q̄ implorꝫ officiuz iudicis vt ipse inter roget. vt. nō. in. d. l. i. ⁊ de materia positionū vide in

a An p̄sumaṫ p̄o sñia. vide oīno q̄ nō. scribit Jnno. ī. c. i. circa fi. v. item plus dicimus de cōsūr. vti. vel inuti. ⁊ per Jnno. in. c. cum in iure. in p̄in. de offi. dele. Jtem adde q̄ si per inspectiōem actoꝝ apparet defect⁹ alicuius solēnitatis iudicialis talis inspectio elidit p̄sumptionē que viget q̄ p̄sumi debeat p̄o solēnitate actoꝝ tex. est quem ibi alle. do. Anto. circa p̄in. in ver. nō. hoc apertuꝫ. in. c. i. de lit. con te. Sed tu dicas. q̄ ideo nō p̄sumitur, p actoꝝ solennitate. qꝛ ibi non dū lata fuerat sententia que est illa que facit p̄sumi p̄o solennitate. Jtē adde id qō nōt. do. Abba. in. c. cū inter r senio rez. ō elec. in. vi. col. vbi dicit q̄ nō est p̄sumēdum p̄o sentēt̄ia iudicis qui p̄ocedit pte nō vocata et eius defensione non admissa. ⁊ hoc dic̄ ee singlare dictum bal. post glo. ī l. fi. C. de legi. An p̄sumaṫ solēnitas citationis. vide do. ant. ⁊ quod ibi plene notauī ī. c. qō sicut. in. v. col. de ele. Jtem de hoc an p̄sumaṫ p̄o sentēt̄ia iudicis quo ad solemnitarem p̄o cessus. vide p Jmo laꝫ in. l. ex hac, scriptura. ff. de dona. ⁊ in l. iiij. §. condemnatuꝫ ff. de re iu. ⁊ in. l. si cū nulla. e. ti. āg. ⁊ imo. ī l. ō vnoquoq; ff. e. ti. ⁊ Bar. in. l. acta. e. ti. ⁊ in. l. fi. ff. qñ appel. sit Bal. in. l. i. C. ne li. in vna eadēq; cā. tertio p̄ouo. ⁊ in. l. emācipatōe post Ey. ibi. C. de fi. instru. Bar. in. l. admonēdi. ver. quero qd si reperiant dicta. ff. de iu reiur. Et cū dicto Bar. in. l. fi. C. de sen. ex peri. reci. ⁊ in. l. sciēdum. circa fi. de ver. ob. in illo articulo an sñia p̄sumaṫ lecta p̄cordant Bal. ⁊ Ang. in. l. quecūq; §. fi. ff. de pub. ⁊ Bal. in. l. fideicō. §. i. ff. de le. iij. ⁊ bal. ī. l. si is q ff. de testa. ⁊ in l. i. in. ij. col. C. de sen. ex p̄icu. reci. ⁊ bal. in. l. i. in vlti. car. C. de fi. instru. li. x. Jtē de illo articulo an ⁊ qñ cōstat de sñia p̄o solēnitate, p̄cessus p̄sumaṫ. vide latissime ⁊ melius q̄ alibi p̄ Ro. in repe. sua. l. sciendū. ff. ō ver. ob. in. xxiiij. col. ver. succedit. post p̄dicta. ff. de ver. ob. vbi reassumit fere oīa dicta ī hoc passu q̄ do. Ant. hic. Jtē adde q̄ qñ petit cōfirmatō sñie non p̄sumit p̄o sñia sed ille q̄ petit ꝛ firmari tenetur docere ō et⁹ validitate. ita dic̄ sup gu. Jnno. i c. i. de cōsūr. vti. vel iuti. Et vide qō ibi nō. ⁊ tene menti q̄ est singulare dictū in mā. Jtem adde q̄ qñ ille ꝛ q̄nez allegaṫ sñia negat se tentiā lataꝫ si postea p̄babit sñiam latā in penā negātis nō solū p̄sumit „p sñia. sz ieti am „p oi eiuſ qualitate ita sñ. sētit bal. ī. c. i. circa ī fi. in ti. quot testes sunt ne. ī vsi. feu. Et q̄ p̄sumaṫ „p sñia ēt quo ad „pcessum qñ transiuit in rem iu. est optim⁹ tex. ī c. cū inter. in fi. de re iu. ⁊ vide Jo. de lig. in. c. in p̄ sentia. in fi. ō renū. Et de hoc an p̄sumi debeat p sñia: ⁊ an „p iustitia vl so lēnitate p̄o cessus. vide ēt Jnno. ī. c. inotuit. ō ea q̄ fur. oꝛ. suſce. ⁊ viō gl. in. c. cū spāli §. porro. de ap. et de hoc qñ p̄sumi debeat „p actis p̄cessus ⁊ qñ non vide p bal. in. l. ff. in vlt. col. v. q̄ro nūqd „p actis. C. de re iu. ⁊ plene etiā p̄ do. Ant. in. c. cū ad sedem. in pe. ⁊ vlti. col. de resti. spo. ⁊ p̄ silo. in. l. ab ea pte. circa fi. ff. de „pba. vbi inter alia dicit q̄ lz p̄e sumaṫ „p solēnitate intrinseca iusticie nō tñ p̄o extrinseca. vñ dicit q̄ non p̄ sumitur q̄ sñia fuerit lata. Et adde bal. hic. in. c. i. in fi. iij. col. ver. si valeat. in ti. de mili. va. q̄ cōtu. est vbi dicit q̄ post biēnium p̄sumit p̄o sñia ⁊ „pcessu

c. i. ⁊ ij. de cōfes. lib. vi. ⁊ in cle. sepe. ⁊ per Jnno. i. c. dudū. ij. de elec. ⁊ p̄ legistas. C. de iur. calū. aliqd tetigi in. c. pe. p̄al. Scōo nō ex hac glo. q̄ rñsio q̄ fit ad libellū nō est „p p̄ie ꝓfessio. nā tex. ponit hic ista vt diuersa. Quid aūt releuat ꝓfessio ex quo reꝰ cōtestando negauit cōtenta in libello. nō. in. d. cle. sepe. vbi. ⁊ qꝛ. in glo. ij. in fi. ⁊ vide in specu. in ti. de posi. §. iij. v. sed patron⁹. Ultimo inq̄tū glo. dicit q̄ aduocatus interrogat limita vt. s. Jtē intellige qñ cliētulus hoc hz ratū. vide qō le. ⁊ nō. in. c. cū cām. de appel.

Quero qꝛ tex. mādat inscribi ꝓfessiones. quid si ps noluit rñdere sed tacit. Glo. in v. cōfessiones. dicit q̄ dz scribi ipsa taciturnitas. s. q̄ ps interrogata tacuit. nā ex hoc habetur p̄o confitente. ff. de interroga. actio. l. de etate. §. qui tacuit. ⁊. §. nihil. Jtez dicit Jo. an. q̄ si negat dz scribi negatio. ⁊ bene eadez rōne qua scribit ꝓfessio ⁊ taciturnitas. submittit tam glo. q̄ huiusmodi cōfessiones q̄ fiunt post lit. conte. p̄sit reuocari si doceꝫ de errore. Et nō q̄ glo. loqtur de cōfessionib⁹ factis post lit. cōte. de antea factis nil dicit. dic tñ plene de hac materia vt dixi in. c. fi. de cō fes. Glo. in ver. „pductiones instrōz. q̄rit q̄re scribunt ille „pductiones ex quo instra reprobant in iudicio rñdet vt sciaṫ an fuerūt „pducta tpe ꝓpetenti: qꝛ post ꝓclusionem in cā, „pduci nō p̄sit. de fi. instr. cū dilect⁹

Nota bñ glo. qꝛ vult q̄ si de facto admittaṫ „pductio instrī post cōclusionē in cā illa nō releuat. Cōtrarium sentiunt do. de ro. deci. v. vbi iudex sciens conclusionez admisit aliq̄ que nō debebat admittere. vi detur enī tūc reuocare cōclusionē. ar. c. cū renunciaṫ xxxij. q. i. admissio. n. vnius ꝛrioꝛ ē alteri⁹ exclusio. facit qō nō. glo. in filii in. c. i. de elec. lib. vi. Ego puto hoc verū indistincte vbi cā legitima suberat. qꝛ tunc p̄ōt reuocare suā interlocutoriā. de ap. cuz cessante. ⁊ facit. c. pastoralis. in fi. de cā pos. ⁊ „p p̄ie. quā satis tacite reuocauit p actū ꝛriū. ar. c. ex pte. el. iij. de ap. ⁊. c. cū. m. de ꝓsti. Si aūt cā legitima nō suberat adhuc puto idē si aduersa ps fuit p̄sus ⁊ nō ꝛdixit. ar. l. quod iussit. ff. de re iudi. ⁊ sibi imputari potest. ar. l. acta. ff. de re iudi. ⁊ quod le. ⁊ nō. in. c. cuz cām. de testi. in fi. si aūt ps ignorauit vel sciuit ⁊ ꝛdixit ac appellauit nō credo q̄ „p ficiat admissio solius iudicis per nō. in. d. c. cū cessante. ⁊ p̄ Jnno. in. c. q̄relā. de ele. ⁊ in. c. sacro. de sen. ex. ⁊ Bar. in. d. l. q̄ iussu. Glo. in v. interrlocutiōes. q̄rit an p̄ hoc interlocutoria fit in scriptis ferēda. rñdet q̄ non. qꝛ hic tm̄ dr q̄ redigaṫ in actis nō aūt q̄ ferat in scriptis. Nota bñ banc glo. que facit p̄o bis q̄ dixi. s. sup glo. recusationes ⁊ rectius loqr hec glo. qz fecerit ibi ⁊ in glo. se. Aliō dicit glo. in diffinitiua. illa enīz ferenda est in scriptis nō tñ dispōne huius. c. vt. s. dixi. sed alioꝝ iuriuz. ij. q. i. in p̄mis adde. c. fi. de re iudi. lib. vi. ⁊. l. i. C. de sen. ex picu. reci. Glo. in ver. appellationes. ⁊ se. sunt clare. ⁊ nō ex glo. illa. in v. renunciatōes. q̄ per cōclusionem in cā p̄cludit via nō solum „pbationibus sed etiā allegationib⁹ que ꝓsistunt in iure ⁊ in facto. vide Jnno. in. c. pastoralis. de cā pos. ⁊ „p p̄ie. ⁊ glo. in. c. cū dilect⁹. de fi. instr. Glo. in v. loca ⁊ tēpora. q̄rit de q̄bus locis ⁊ tpibus intelligitur tex. rñdet q̄ de bis in q̄bus hec acta cōfecta sunt. ⁊ de loco ⁊ tpe inferendis instris. ⁊ q̄re inferant vide tex. cum ibi nō. in. c. abbate sane. de re iudi. lib. vi. ad fi. Et in fi. glo. vide circa hoc qō plene dixi in. c. i. §. e. ti. In glo. in ver. negligētiā. in fi. Nō bene tu iuuenis hāc glo. Et ēt in foro aīe banc penā que parti est ītereſſe metuere dz qꝛ negligētia vel dolo suo hoc dānum „p uenit p̄ti qō sentiunt hic doc. vt infra dicā. ⁊ vide latius in. c. calūniaz. de pe. ⁊ idem in aduocato. vide gl. in. c. i. de ꝓfes. lib. vi. vide tñ oīno fing. dictū Jnno. in. c. ficut dignū. de homi. circa fi. vbi vult q̄ in foro aīe qs teneaṫ ad emendā dāni qñ fuit in dolo vel lata culpa que eq̄paraṫ dolo. l. qō nerua. ff. depo. secꝰ si fuit in leui vel leuissima culpa. lz enim tunc posſit agi ad emēdam dāni in foro cōtentioso. l. aql. que tēdit ad cōseruatiōem p̄monij. vt. l. in lege aql. ff. ad le. aql. secus in foro aīe sed imponeṫ penitētia iuxta modum culpe. ar. xv. q. i. inebriauerūt. qō ꝓpetuo nō. ⁊ adde glo. fin. in. c. fraternitatis. xij. q. ij. que dicit q̄ mera pena nō hz locū in foro penitētiali. Sed q̄ro ad declaratiōez materie huius glo. qd si iudex nō est soluēdo. dicit Hosti. sup tex. q̄ alia pena mulctabit ad arbitrium supioꝝ alle. j. de male. c. ij. ⁊ de do. ⁊ ꝓtu. finē. facit p̄o dicto huius gl. c. de mulcta. ver. bis quoq;. de ꝓben. ⁊ p̄o dicto Hosti. facit hec litera cū remissionibus supra factis. Et credo p̄ vbum castigeṫ hic posituz q̄ non solum puniet ad interesse partis sed etiā arbitrio iudicis ſm moduz culpe. ad hoc bo. tex. in filii in. c. sacro. de sen. ex. ⁊ idem videt sentire hic Jnno. in v. aīaduersione. ⁊ alle. instit. de ob. que ex q̄si delic. in p̄in. Sed q̄ro q̄ñ iudex dicitur cōmittere hanc negligētiam vt sic sit locꝰ pene. Sol. dicit Hosti. q̄ñ negligit hēre tabellionē vel duos viros idoneos vel negligit aduertere qd scribaṫ ⁊ „p ter hoc aliq̄ō falsum cōmittit qō forte postea reprobaṫ. ⁊ fic oz de nouo „p cedere ⁊ grauaṫ pars laborib⁹ ⁊ retractaṫ „p cessus ſm eum. Nō bene hec dicta Hosti. q̄ locū hēat pena etiā si nō diligēter animaduertit ad id qō scribit notarius. ⁊ „p hoc induco litterā ibi q̄ fideliter vniuersa ⁊c. Glo. vlti. in effectu facit duo nā primo opponit ⁊ duas solōnes tradit. vnā in p̄in. aliā „p p̄e fi. Scōo p̄ncipaliter q̄rit de vna. q. ⁊ soluit. secūda ibi. sed pone. Oppo. igit ꝛ tex. in fi. in eo q̄ dicit p̄o iudicis sñia⁹ ⁊ „p cessu non p̄sumendū nisi q̄tenus cōstat p̄ legitima documēta. quare ob. multa iura sup. de elec. bone. de renū. in p̄ sentia. cū alleg. in p̄in. glo. soluit glo. primo ſm Jo. q̄ dixit p̄sumēdum p̄o iustitia sñie si de ea ꝓstat. s. q̄ fit recte ⁊ iuste lata sed nō p̄sumitur de rectitudine „p cessus. s. q̄ ordo iudiciarius fuerit obseruat⁹ nisi „pbetur per legitima documēta vt hic. ⁊ idē sentit glo. in sñia excōicationis q̄ lz in ea fit spāle q̄ „pbetur p lras epi. §. e. post cessionem. tñ nō p̄sumitur q̄ recte lata fuit si negeṫ sed oz q̄ per iudicem vel aduersarium „pbeṫ q̄ legitimo mō fuit lata p. c. sacro. de sent. ex. Predicta „p cedunt ſm Jo. an. nisi acta sint deperdita. qꝛ tunc sufficit „pbare p̄ditionem. vt. c. cū olim. de priui. vt „pbetur „p cessus p̄ testes. Alia fuit opi. Jnno. iiij. ⁊ logtur de cōmētatoꝛe q̄ fuit papa ⁊ fecit lec. qua quotidie vtimur distinguēs inter sñiam latā p̄sentib⁹ partib⁹ vel earū „p curatoꝛib⁹ a qua nō fuit

ꝛ ita dicit tenere Jnno. in.c.in ꝑsentia.de renũ. adꝺ̃ hic bar. in.l. sciendũ in fi.ff. de v. ob. vbi dicit qꝫ si in actis reperitur scriptura qꝫ sententia fuerit snialiter lata ꝑsumitur lata iudice sedẽte ꝑ tribunali. adꝺ̃ hic qꝺ̃ nõt. Bar. ꝛ Ange. in. l. fi. C. de sen. ex pireci. vbi ponunt vtrum snia ꝑsumatur tecta.

appellatum ꝛ illã que nõ fuit ꝑdicto mõ lata. vt prio casu ex quo cõstat de snia intantũ ꝑsumitur pro ea qꝫ si aliqua ptium vellet ipsam impugnare rõe ,pcessus nõ ꝺz audiri ex quo tpe snie nil dixit nec appellauit. alꝫs secus. hec opi. nõ placet glo. qꝛ si snia est nulla ex defectu ,pcessus nõ potuit cõualidari ex taciturnitate ptium. hoc dictũ glo. placet Jo. an. dicit tñ se putare hoc etiã fuisse de mẽte Jnno. vt ipse exprimit in. c. cũ in iure. de offi. dele. ſ. qꝫ pñ ita ꝛ taciturnitas opetur vt transferat onus ,pbandi in tacentẽ. nõ aũt qꝫ habet cõualidare sniam vel inducere ꝑsumptiõez iuris ꝛ de iure. ꝛ si dicas qliter ,pbatur. dicit qꝫ ꝑ acta causę quibus ,pductis si ex eis nõ apparet lis ꝓtestata habetur ,ꝑ nõ cõtestata nisi victor probet ẕriuz. ad hoc adducit. c. cũ ad sedem. de resti. ſpo. de priui. cũ oliz vult ergo Jo. an. qꝫ post lapsum decẽnij ꝑsumit etiã pro rectitudine ,pcessus sed nihilomin9 admittit ,pbatio in ẕrium per aduersam ptem sup defectu ,pcessus substantialis. ꝛ intellige in hoc mlta que hic ꝛ alibi scribunt. ꝛ maxime ꝑ do. Ant. q more suo solito plurima inculcat. Ego in effectu cõprehẽdendo oia ꝛ clarissime expediendo facio tria mẽbra. Aut enim a snia fuit appellatũ aut nõ fuit appellatũ. sed sumus infra terminũ appellandi. vel si fuit appellatũ appellatio est nulla seu deserta. prio casu qñ fuit appellatũ ꝛ pender appellatio breuiter dico qꝫ nõ ꝓsumitur pro ,pcessu sed oz qꝫ ,pbetur ꝑ stantẽ pro snia. vt hic ꝛ in. c. cũ inter in fi. a ẕrio. ĵ. de re iudi. nec etiã ꝓsumitur pro iustitia snie qꝛ ipsa sententia ꝛ ipsius virt9 est extincta vel suspensa ꝑ appellationem. vt in. c. venientes. de iureiur. ꝛ in. c. paltoralis. §. preterea. de offi. dele. l. i. ff. ad turpil. ꝛ. ff. nil no. ap. pen. l. vna. § integre. vnde is qui habebat probare in prima instãtia habebit ,pbare nũc ꝛ ,pbabit producẽdo prima acta vel alia de nouo. vt in. c. cum ad sedem. de resti. ſpo. ꝛ. c. cũ ioannes. de fi. instru. ꝛ. l. per banc. C. de tempo. ap. hec est cõis doc. conclusio in. c. in ꝑsentia de renũ. ꝛ Jnno. ꝛ clarius Jo. cal. hic. ꝛ per Jnno. i. d. c. cũ in iure. ꝛ nisi snia iustificet ex prioꝛib9 actis vel alijs legitime fiendis retractabit talis snia ꝑ iudicẽ appellationis. vt in. d. c. cũ ad sedẽ. ꝛ vide oĩno q̃ dicam in. c. causam. de re iudi. ꝛ hoc quo ad primũ.

Jn secũdo membro si nõ fuit appellatũ sum9 tamen infra terminũ appellãdi cõcludo sic qꝫ respectu rectitudinis ,pcessus nõ ꝑsumit. ꝛ ideo si citra appellationem qs diceret nullam eẽ sniam ex defectu processus substantialis nõ presumeret pro eo. sed oportet qꝫ probet ꝑ legitima documẽta vt hic. ꝛ ,pbat a ẕrio in. d. c. cuz inter. in fi. ĵ. de re iudi. vbi bo. tex. sed respectu iustitie snie credo qꝫ presumat. hoc ,pbo ꝑ c. in pñtia de renũ. vbi tex. aptissime se fundat sup auctoritate iudiciali vt pp officiũ ꝛ auctoritatez iudicis presumat qꝫ iuste ,pcesserit donec ,pbet ẕriũ. ad idẽ c. in nra. de ,pcu. vbi presumit pro iudicib9 maxime lratis ꝛ pitis. Nec ob. dicta supius in primo mẽbro qꝛ ibi fuit appellatũ. ꝛ sic fuit extincta vel saltẽ suspẽsa virtus snie auctoritate iuris. vt in iurib9 hic allegatis. ſz in casu nro lz possit appellari satis tñ est qꝫ nõ sit appellatũ ꝛ sic non est suspensa virt9 snie ꝛ auctoritatis iudicialis. Et nõ bo. intellectũ ad illud. c. i pñtia. sed diceres tu quare aliud est respectu processus vt pro eo non presumat lz non fuerit appellatũ. rñdeo qꝫ iura respectu ,pcessus volunt scripturã adhiberi vt hic. ꝛ sic oz qꝫ fiat probatio ꝑ scripturam ꝛ de facili hoc põt fieri adhibẽdo notariũ vel duos viros idoneos vt hic. vide in fiñ nõt. dictũ Jnno. in. c. sup bis de accu. añ fi. vbi dr̃ qꝫ si excipit ꝑ aliquez qꝫ non est clericus ipse ordinat9 bz ,pbare qꝛ iura mandant sup hoc lras fieri. ij. q. i. legũ. Idem nõ. glo. ij. q. v. in summa. vide etiã Jnno. i. c. innotuit. de eo qꝫ fur. oꝛ. rece. vbi dat hoc pro regula. qꝫ vbi ius exigit scripturã ꝺz solẽnitas ,pbari per eũ qui stat pro solẽnitate ꝛ non per excipientẽ qõ bñ nõ. rõ qꝛ est ꝑsumptio fraudis si scriptura non exhibeat. sed respectu iustitie iura nõ mandant fic scripturas fieri cũ ꝛ ipossibile esset scripturã semp fieri. qm̃ qñqz ex argumentis qñqz ex presumptionibus iudex fundat morum aĩ sui ꝛ ex filibus. vt. l. iij. ꝛ. l. ob. carmẽ. ff. de testi. et vide tex. op. i. c. cãz. ĵ. de re iudi. merito hoc cãu ꝑsumit pro iudice ꝛ non fic in alio. ꝛ nõ bñ banc differẽtiã qꝛ credo qꝫ nemo specifice eã attingit qꝫ viderim ꝛ credo esse verissimã ꝛ babes rõnem multoꝛũ iuriũ ꝛ hoc quo ad secundum articulũ. Venio ad tertiũ qñ. ſ. non fuit appellatũ ꝛc̃. ꝛ in hoc subdistinguo qꝫ qñqz qs ipugnat sniam respectu iustitie qñqz respectu ,pcessus. prio casu aut erroꝛ ẕ ius scriptũ est expressus in snia ꝛ nõ presumit pro ea nec omissio appellationis purgat hoc vicium nullitatis. vt in. c. i. ĵ. de re iudi. ꝛ. c. cũ inter. e. ti. l. fi expressim. ff. de ap. et l. ij. C. qñ ,puo. nõ ẽ ne. hoc itellige qñ solũ erat exꝑssa ẕ ius sec9 si eẽt exꝑssa ẽt alia nõ ẕ ius lz fit ẕ ius litigatoris tũc snia nõ ẽ nulla ex hoc capite. vt nõt. vult Jnn. i. c. i pñtia de renũ. ꝛ hoc cãu dicẽdũ fic qñ nulla est cã exꝑssa de quo. ĵ. dicã. Qñqz talis erroꝛ ẕ ius nõ est expressus ſz alꝫs ꝓtinet notoriã iniustitiã. ꝛ tũc adhuc puto sniam esse nullam nec presumit pro snia lz infra decendiuz non fuerit appellatũ vt tz Jnno. i c. fraternitatis. de frigi. ꝛ vr̃ bo. tex. scõm vnũ intellectum in. c. inter cetera. ĵ. de re iudi. vbi latius dicam Qñqz non continet notoriã iniustitiã sed allegat erroꝛ partes ex actis. ꝛ in hoc sunt opi. nã Li. in. l. i. C. de erro. cal. indistincte vr̃ concludere sniam nullaz ꝛ istuz ipugnãtẽ admittendum ad ,pbandum talẽ erroꝛem qꝛ snia iustificat ex actis ꝛ cũ ad ea semp snia referat facit. c. cũ ad sedez de resti. ſpo. Jnno. ꝛ Host. hic post eum sentiunt oppositũ. dicit. n. hic Jnnoc. qꝫ si iudex dicit in snia p. a. ꝛ. b. fuit ,pbatũ nihilominus presumit pro snia lz ex actis nihil appeat per illos ,pbatuz. ar. c. in presentia de renun. ꝛ de re iudi. cãm. ff. de re iudi. l. cũ ,platis. nec ob. fm Host. si dicatur erroꝛẽ fuisse expressum in snia. qꝛ iste est erroꝛ ẕ ius litigatoris. ꝛ idem iputandũ est ei qꝫ infra decẽdiũ non appellauit. nec ob. c. ij. de pur. vulga. qꝛ fm eum ibi notoriũ erat sniam nõ tenere. tũ qꝛ reus fuerat cõdẽnatus ꝑ ,pbationẽ a iure iprobatã. tũ qꝛ fuit repertũ publice ẕrium eius qõ videbat fuisse probatum. iõ potuit snia retractari de ap. sollicitudinẽ. §. si vero. ꝛ nõ bene casum illius. c. ij. sed attende qꝛ ipse Jnno. sentit ẕrium in. c. cum bertoldus. ĵ. de re iud. vbi dicit sniam retractandã etiã citra appellationem si iudex dicit p. a. ꝛ. b. fuisse ,pbatuz. vt pz ex actis si postmodũ ex inspectione actoꝛ nõ repit ꝑ illos probatũ. ſz concoꝛdo qꝫ aut iudex non retulit se ad acta sed simpliciter dicit p. a. ꝛ. b. fuisse ,pbatũ. ꝛ ,pcedit dictũ Jnno. ꝛ Hosti. hic aũt retulit se ad acta. puta dicendo sic p. a. ꝛ. b. fuit ,pbatũ vt pz ex actis ꝛ tunc ,pcedat aliud dictum Jnno. ꝛ sic in veritate logt̃ ibi ꝛ hoc sentit do. An. hic ꝛ clarius in. c. cũ bertoldus de re iudi. ꝛ ad hanc distinctionẽ esset reducendũ dictum Li. in. d. l. i. ꝛ dictum do. de ro. deci. cccxxiiij. vbi dicunt sniam nullam qñ erroꝛ pz ex actis. alle. dictum Pau. de re iudi. pastoralis. in cle. ꝛ Archi. de sen. ex. romana lib. vi. ꝛ banc reddo rõnẽ pro diuersitate casuũ. qñ. n. exprese retulit se ad acta. tunc clarissime pz de erroꝛe iudicis qꝛ vr̃ expressum in snia qñ constat ex actis ad que expresse se retulit. vt pz in simili in. l. pe. C. de sen. que sine cer. quanti. ꝛ qõ nõ. Jnno. in. c. fi. de lib. ob ergo talis snia nulla sicut qñ iudex arrauit in calculo in ipsa snia. vt. d. l. i. C. de erro. cal. ꝛ. l. i. ff. que sen. sine ap. rescin. sed in alio casu qñ expresse nõ retulit se ad acta nõ pz necessario de erroꝛe iudicis. forte enim aliquid isti testes dixerunt

postmodum interrogati per iudicem viua voce arg. c. cū ioannes. de fi. instru. ⁊ lz p̄sumptio sit in cōtrarium tamē alia p̄sumptio que oriť ex auctoritate iudicis ⁊ trāsitu in rez iudicatā ex taciturnitate ptis in nō appellādo tanqz fortior elidit illam p̄sumptionē minus fortem. ⁊ satis est q̄ notorie ⁊ indubitāter nō cōstat de errore. Sentētia enī facit ius iter partes. l. in genuū. ff. de sta. homi. ⁊. c. cū inter. de re iudi. facit illud dictū Inno. in. d. c. in p̄sentia. de renū. ⁊ hoc nō. quādoqz nō allegatur error patēs ex actis sz simpliciter allegať iniusticia ⁊ petitur acta ꝓduci ad ꝓbationem vel aliter. ⁊ tūc in dubio ob. isti exceptio rei iudi. d. c. cum iter. ⁊. l. res iudicata. ff. de re iudi. Sed dubium est qd si de facto fuit admissus ad disputandum de iusticia vel iniusticia ⁊ cōstituit de ea. tūc Inno. in. c. cū dilecta. de rescrip. ⁊ in. c. cū bertoldus. ō re iudi. tenet iudicē debere illā sniam retractare. qa de qua re iudex cognouit ⁊ c. l. de q̄ re. ff. de iudi. ⁊. c. cum sup. de causa pos. ⁊ ꝓprie. ⁊ imputandū est parti non opponēti p̄ prius exceptiōem rei iudi. ⁊ dicit singu. Inno. in. c. qz pleriqz. de īmu. ec. q̄ si ps pro qua lata est illa snīa fateť illam iniustā dz illa retractari. ar. auť. sed iam necesse. C. de dona. ante nup. Sz in cōtrarium facit qđ nō. glo. in cle. si appellatiōem. de ap. nō enī possunt partes renūciare huic trāsitui in rem iudicatā ⁊ dare iurisditiōem iudici ad quem. do. An. hic cōcordat q̄ aut de iniusticia fuit disputatum coꝝ iudice qui nō poterat adiri nisi remedio appellatiōis ⁊ ꝓcedit hoc vltimū nisi prius ꝓnūciauerit se iudicē. aut isti scienter ⁊ volentes ꝓrogauerunt iurisditionē illius. aut fuit actū coꝝ iudice q̄ poterat adiri per viā q̄rele ⁊ ꝓcedet primū dictuz. ⁊ satis mihi placet. qz p̄sumptio prime snie cōfundit per secūdam nec credo inno. aliter senfisse. ⁊ hoc quo ad primū membrū subdistinctiōis. Scđo vo membro quādo impugnať snia ex defectu processus. aduerte enī gnqz opiniones principales. Repio primā Jo. quā videť glo. hic seq vt nunqz p̄sumať pro ꝓcessu. sed oportet ꝓbari p̄ legitima documēta vt hic. hanc videť tenere etiā Spe. in ti. de sen. prola. §. iusta. v. sed pone publicatis. Secūda est opi. Inno. hic. ⁊ in addi. quā refert hic glo. vt si fuit lata cōtra p̄sentem ⁊ nō appellantē infra decēdiū p̄sumať pro ꝓcessu ⁊ neganti incumbit onus ꝓbādi. ⁊ cū hac opi. videť trāsire Jo. an. hic. ⁊ hāc opi. repetit inno. in. c. cuz in iure. de offi. dele. lz nō multū firmet pedes. sentit enīz aliā vt. j. subijciam. Tertia opi. est Hosti. in. c. cū iter. de re iudi. quā recitat Jo. an. ibi. ⁊ cū ea simpliciter transit distinguēs an snia sit lata de recēti ⁊ non p̄sumiť pro ꝓcessu an de antiquo ⁊ p̄sumitur[a]. ⁊ dicitur factū antiquū quo ad hoc ſm Hosti. si lapsum ē biennū. ar. c. ex rone. j. de appel. Quarta est opi. Lōpo. in. c. bone. de elec. quā recitat Jo. cal. vt non appellans amplius nō audiať volēs snīaz infirmare ex ordine q̄ nō appellando cōfirmauit iudiciuz. l. fi. C. de sen. que sine cer. quāti. sed q̄ difficillimum est oīa acta recensere ideo hāc reprobauit Cal. per rōnē huius glo. in fi. q̄ taciturnitas p̄ris nō validat sententiā nullam. l. fi expressim. ff. de appel. posset tamē saluari ſm eū in facto antiquo lz super hoc nō sit ius expssum. ⁊ dicit factū antiquū aut tēpus biennij qđ dať ad p̄sequēdam ⁊ finiendā appellatiōem. d. c. ex rone. aut tēpus. xx. annorū arg. c. cū venerabilis. de excep. als relinquendum est arbitrio iudicis. omissio ergo appellatiōis solū transfundit onus ꝓbandi defectū in opponentē ſm eū. Quinta ē opi. supradicti inno. quā posuit in. c. bone. de elec. ⁊ sentit in d. c. cū in iure. ⁊ hoc ante q̄z feciſſet additionē vt simpliciter distinguam[9]. an trāsiuerit in rez iudicatā per lapsum decēdij an nō. vt in primo casu p̄sumať pro ꝓcessu. secūdo nō. hāc opi. expresse tenet Spe. in ti. de proba. §. i. ver. sequit. ⁊ in ti. de sen. pla. §. vt autez. ver. ⁊ nō. vbi latius ⁊ clarius loquit q̄z i alio loco supius alle. banc opi. vt nō distinguať an sit lata p̄sentem vel absentē tenēt do. de ro. deci. ccxcvij. cū limitatiōe trī vt ꝓcedat q̄n est lata in p̄sentem vel absentem verū cōtumacez. secus dicūt quādo est lata in p̄sumptum vel fictū cōtumacē ⁊ tūc nō p̄sumať. Ratio diuersitatis ē q̄z ꝥa ꝓtumacia absentis suppleť defectū iudicis p̄ncia de do. ⁊ cōtu. ꝥitatis. de arbi. c. ij. li. vi. C de iudi. l. ꝓperādum. d. An. simpliciter segtur p̄cedentē opi. inno. vt etiā pro lata in absentem cōtumaciter p̄sumať. ⁊ pro hac opi. dicit esse casum in. c. bone el. i. de elec. Hec ob. si dicať q̄ ibi erat notorium. q̄z tex. ibi assignat duas rōnes differētes. ⁊ ideo sufficit alteram adesse instit. de nup. §. affinitatis. ⁊ quia hec p̄sumptio oritur ex auctoritate rei iudicate que ita adest quando est lata in contumacem. sicut quando in p̄sentez vt in. c. sicut. de re iudi. ⁊ hoc dicit tenendum de rigore. satis mihi placet illa opi. sed de equitate saluando ⁊ concordando opiniones dicerem sic q̄ aut snia fuit lata in p̄sentem ⁊ nō fuit appellatū infra decēdium ⁊ p̄sumiť pro ꝓcessu quantūcunqz de recēti fit lata. adduco tex. aptū iudicio meo in. c. cum inter. in fi. in ver. rite. j. de re iudi. vbi dicit tex. q̄ ex quo snia transiuit in rē iudicatā oīa p̄sumunť rite gesta nō obstāte assertiōe cōtraria p̄ris aduerse. pondera ergo primo illū tex. qui simpliciter fundat se sup trāsitu in rē iudicatā ⁊ nō sup antiquitate. vt suo capite voluit Hosti. ibi. Item pondera vbuz rite. nā denotat solēnitates iudicij. vt nō. in. l. ij. ff. de inoffi. testa. si tū pars vult ꝓbare contrariū admittet q̄z probando nullitatē tollit p̄ p̄ns tranſitū in rez iudicatā. d. c. cū iter. ⁊. c. in nra. de ꝓcu. ⁊ credo eā admittēdā ad ꝓbādum donec sit huic actiōi agendi de nullitate p̄scriptū q̄z cōtrarium reputur in iure lz aliter sentiat Cal. post Lōpo. qđ nō placet ar. c. sup eo. ⁊ qđ ibi nō. de cri. fal. ⁊ eoꝝ q̄ nō. ibi ⁊ dixi in. c. lz. s. eo. Aut snia fuit lata in absentē. ⁊ an de antiqtate ⁊ p̄sumetur pro ea. argu. d. c. cum inter. vbi non distinguit an in absentem an in p̄sentem lata fuerit. Aut est lata de recenti ⁊ equissimum esset distinguere an fuerit lata in verum contumacem ⁊ presumitur pro ea. Aut in fictum seu p̄sumptum ⁊ nō p̄sumiť exquo inconuenīens cum sciuit sentētiam esse latam cōtra cum querelauit. argu. opti. adduco pro hoc vltimo tex. cum glo. in. l. ab eo. C. quomodo ⁊ quando iudex. ⁊ sic saluo alias opiniones. An autē p̄sumatur sentētia lata in absentem vel p̄sentem. vide Inno. in. c. cuz in iure. de offi. delega. per Specu. in ti. de sentē. pro la. §. vt autem. ver. ⁊ nō. per Jo. an. in additio. Spec. in ti. de empto. ⁊ vē. super secūda forma. col. viij per Fede. consilio. clxv. Predicta omnia procedūt etiam in sententijs censure[b]. q̄z q̄z enim non suspendatur per appellatiōez. vt in. c. pastoralis. de appel. ⁊. c. is cui. in fi. de sentē. excōmu. lib. vi. ⁊ super earū prolatione credatur litteris ordinarij sigillatis vt in c. post cessionem. cum ibi nō. s. e. non tamē p̄sumitur pro iusticia earum nec pro ordine sed oportet q̄ iustificentur per iudicem vel aduersarium ad cuius instantiam late fuerunt. arg. in. c. sacro de sen. excō. nō. glo. ⁊ Inno. hic. ⁊ idez Inno. in. c. bone. de ele. ex quo sin. nō q̄ licz appellatio nō suspendat snīam censure suspendit tamen ipsius p̄sumptionem ⁊ respectu iusticie ⁊ respectu processus. vide alios effectus nō. per glo. in. c. ad reprimendam de offi. ordi. ⁊ qđ nō. super ea. Nunc quero an in casibus in q̄bus nō p̄sumitur pro processu iudicis maxime tenendo alias opiniones de quibus. s. saltem probetur processus si iudex illum recitauit in sentētia vt so

[a] Idez dicit. d. anto. in. c. cū inter vos. in fi. de reiu. Et vide qđ nōt. do. ant. in c. veniens el. i. in pe. col. ō testi. ⁊ quod ibi nō. bal. in c. i. §. sanctimus. in ti. quo rēpore mi. iur. ta fin. Et adō hic q̄ solum p̄sumitur i his q̄ ipse exercet p viam cōtentiose iurisditōis

[b] Utrum in sentētijs q̄ nō trāseunt in rē iudi. p̄sumať pro ꝓcessu vt sunt sinie cēsure. ⁊ de hoc vide p Ro. in. d. l. sciēdū. i. xxx col. vf. qd in snijs cēsure. Et q̄ presumať p sentē tijs censure nisi fit appellatū tz d. an. in. c. in p̄ncia in anpe. col. de renū. ⁊ in suo cō. qđ incipit. qđ hec dubia.

a Utrū ꝓbent verba narratiua que dicit iudex viso libello visa litis contesta. ⁊ cetera. vide glo. in ver. fundat in cle. litteris de ꝓba. ⁊ adde mirabilem effectū quē hñt talia verba expressa in sententia quē ponit. do. ant. in. c. 13 cām in. xv. col. e. ti. ⁊ ꝓ illa practica vt in sñia exꝑmant illa v̄ba viso libello ⁊ visa lit. ꝓte. vide glo. in v̄. libello in. l. ij. C. de sen. ex pt. reci. Et an talia verba ꝓlata in sñia ꝓbēt acta vīd per bar. i. l. i. circa med. C. d relat. Et de hoc vīd per spe. i ti. de ꝓba. §. videndū restat. v̄. sed pone iudex in sentēria. p iac. bu. in l. veteris C. de contraben. ⁊ ꝑmit. stipu. et per Inn i. c. cuz in iure. circa medi. al. circa fi. vlt. glo. de offi. dele. Et vīd bar. in l. acta circa fi. pricipij ff. de re. iudi. vbi dic̄ q talis narratio in sententia probat solēnitatez ꝓcessus ⁊ alle. in no. in. d. c. cū i iure. ⁊ spe. in ti. de sent. prolati. §. restat v̄. in sñia als ē. §. nūc aūt. vsi. ⁊ nō ſm quosdaz ⁊ dicit q̄ spec. alle. ꝓ casu. l. fi. C. d rela. Sz tu vide d hoc io. an. in addit. spe i ti. de re iud. vbi recitat longissimaz disputationē. Bui. d suza. i hoc passu. ⁊ bar. in aut. siquis in aliquo. C. de edē. ⁊ adde hic Bal. in. c. i. i fi. iiij. col. v̄. q̄ro. qd si vz in ti. de mi. vas. q ꝓtu. ē. vbi dicit q̄ si in aliq̄ sñia multū antiqua dz q̄ ps fuit citata q̄ presumit̄ citatio ⁊ ita dicit tenere Inno. i. c. alberic⁹. de testi. Et de. q. hic posita p. d. An. vide in termis p bal. ⁊ ibi Raph. in. l. fi. ff. q̄ ap. sit. ⁊ vide ang. in. l. si p̄ses. circa prin. C. quō ⁊ q̄n iu. q vz ꝓcludē q̄ v̄ba apposita in sñia nō ꝓbant nisi quaten⁹ appet ex act̄ vide ang. i. l. plata. C. d scn. vbi dic̄ q̄ iudex in sñia dicat visis actis. q̄ illa v̄ba nihil opant si enunciet ipossibile pp tpis breuitatē. Et adde qd nō. d. an. in c. cōsequēter. circa prin. v̄. veniam⁹ ad sñiam. de offi. or. nō. illū tex. Itē vide in terminio p spec. in ti. de instru. edi. §. restat. in prin. vl. col. vbi cōcludit talia verba iudicis in sñia ꝓlata nō ꝓbare. Et idē dicit ang. quē vidi originaliter in. l. sciēdū. circa me. ff. de v̄. ob. Sz tu vide plē ⁊ elegāter de hoc p do. Ant. in. c. i. in vlt. col. j. de fi. instr. ⁊ p Jmo. in. l. iiij. §. condemnatū. de re iu. ⁊ in. l. si cū nulla. c. ti. ⁊ de hoc vide lapum. al. xliij. cē.

b Ad hoc vide bal. in. l. fi. circa fi. C. de re iudi. ⁊ bar. in. l. sciēdū. de v̄. ob. ⁊ bal. in. l. nō iccirco. C. de iu. ⁊ fa. igno. vbi alle. Jnno. hic. ⁊ in. c. cū in iure. de of. dele. ⁊ vide bal. i. l. ex his v̄bis. C. de te. mi. cir. me. vbi ponit an notarius hodie possit ꝓficere instrz dicēdo q̄ tu hodie mutuasti mihi. vbi adde inno. hic. Itē adde hic qō nō d. an. in. c. fr̄nitatis. in vlt. col. de testi. adde hic. do. an. i. c. post cessionē. in. xv. col. v̄. fert⁹ casus. ē. vbi dz q̄ nō credit notario ꝓtestāti aliqd de ꝑterito q nō dat̄ ei fides nisi de his q̄ sunt edita tpe ꝓfecti instr̄i. adde hic Ang. i. l. q ad ciuilia. in fi. C. de ap. vbi dicit q̄ sñia lata i pītem nō ꝓdicentē oia enūciata i sñia ꝑsumunt̄ v̄a. lz tūc iterueīre nō potuerūt. ⁊ ita dicit tenere inno. i. d. c. qñ ꝓ. Adde hic ang. i. l. i patores. ff. de p. cre. vbi dicit q̄ te nūciatōi fcē i instro nūq̄ stat i ꝑiudiciuz ttij qñ enūciata ñ potuerūt int uenire tpe ꝓfecti instr̄i lz stet in p iudiciū ꝓ bentiuz ⁊ hoc dz cē dēz io. an. i hoc. c. qñ ꝓ. Sed de hoc vīde elegant̄ p eū dē ang. i. l. optimā. in pe. col. C. de ꝓ. ⁊ cō. stip. vbi ēt ad hoc al. io. an. in. c. i hoc. c. qñ ꝓ. ⁊ vīd ange. cir. me. ff. de v̄. ob. ⁊ vide late p ro. i. d. l. sciēdū. i. xxxi. col. v̄. quo ad ter tiū. Jt ad de hic qō nō. bal. i. c. cām ad fi. de re iu. ⁊ qō scribit inol. post bal. i. l. i eo ff. de testa. Et adde qō singulr scribit do. an. i. c. cuz dilect⁹. in pe. car. de succes. ab i testa. ⁊ i. c. ea noscit ⁊ qō ibi noraui de his q̄ fiunt a p

qñ iudex aliqd facit seu dicit pñte parte si sibi displicet dz ꝓdicere als v̄ consentire. ar. ibi qō dicit ppetuo menti tenendum. facit qō nō. inno. in. c. ex parte decani de rescrip. dicit tñ Bar. q̄ in sententijs diffinitiuis ⁊ interlocutorijs vbi appellationi loc⁹ est nō v̄ pars cōsentire nisi taceat per. x. dies vel per aliuz actū citius ꝓsentiat ar. l. ad solutionem. C. de re iud. ⁊ l. ab eo. C. qūo ⁊ qñ iu. qō nō. dic ergo q̄ aut pñte parte fert̄ sñia in qua recitant̄ acta ⁊ probant̄ acta ipsa per sñiam ex quo non fuit appellatū siue idē notarius scripsit acta ⁊ sñiaz siue nō. qz semp subest eadem rō siue factū sit antiquum siue recens. Aut fuit sñia lata in abñtez ⁊ cessat tunc rō Bar. lz serua tūc qō supra dixi post inno. ⁊ Host. Circa p̄dicta q̄rit̄ nunqd sicut presumit̄ pro sententijs iudicū ita p sumat̄ pro dicto seu laudo arbitri vel arbitratoris. Di. consi. suo. xiij. qō incipit ptolomeus. ꝓsuluit q̄ sic. ⁊ hoc dictū recitat io. an. in addi. Spe. in ti. de arbi. §. seqtur. v̄. qd si actum fuit in cōpromisso. all. l. ab ea parte. ff. de ꝓba. ⁊ insti. de fideius. §. fi. insti. de inuti. stipu. §. fi ita scriptū. ⁊ dicit hoc verum nisi pendeat reclamatio. ex his putat do. An. q̄ pendente[d] reclamatione seu petitione reductionis ad arbitriuz boni viri non presumit̄ pro laudo qz vel hec presumptio surgit ab auctoritate rei iudicate que hic nō adest. vel ex partis presentia que nō v̄ ꝓsensisse ex quo nunc reclamat. ⁊ satis mihi placet vt hoc cāu nō presumatur nec pro iusticia nec pro ꝓcessu qz cessat auctoritas iudicialis super qua se fundat. c. in pñtia de renū. nā ⁊ infamis pōt esse arbiter. l. pedi⁹. ff. de arbi. iij. q. vij. §. tria. v̄. cognitores. ⁊ vide Bar. in. l. si societatē. §. arbitrorū. v̄. quero qñ examinant̄. ff. p socio. ⁊ facit qō dixi super glo. ij. In alijs aūt gestis extraiudicialiter nunqd presumat̄ solēnitas debita vide Inno. in. c. innotuit. de eo q fur. or. rece. ⁊ bar. in. l. sciendum. ff. de v̄. oblig. Ultima pars glo. q̄rit an ꝓ hanc scripturā tabellionis vel duoz virorum admittat̄ ꝓbatio in ꝓprium. ⁊ rsidet q̄ sic ⁊ est clara.

Nunc glo. expeditis expediā aliqua hic per doc. tacta que veniunt ad declarationē materie huius. c.

Et oppo. primo ꝓ tex. ⁊ v̄ q̄ iudicib⁹ sit credendum vt in. c. cū dilecti. j. de accu. ⁊ de excess. prela. inter dilectos. §. preterea. ⁊ ar. in. c. ij. de arbi. ⁊ c. cuz dilecti. de elec. So. Inno. q̄ vni iudici non creditur vt hic plurib⁹ vero sic vt in ꝓpio. ⁊ sic seruat curia romana ſm eum lz aliqui ꝓdicant. Ex hoc infert Inn. q̄ ex quo credit̄ duob⁹ iudicib⁹ vel duob⁹ scriptoribus ergo vni iudici ⁊ vni scriptori ⁊ sic duob⁹ credē la. Itē vide ad hoc qō multū singulr nō. d. ant. post do. de ro. i. c. sollicite. i. vi. col. ⁊ qō ibi notaui ō resti. spo. vbi vide pulchra circa v̄ba narratiua.

c Utrū ꝑsumat̄ ꝓ sñijs arbitroz vel arbitratoz fiē ꝓ sñijs iudicū. Et de hoc vide pro. i. l. sciēdū. i. xxvij. col. v̄. dixit ēt ex his infert ad qō. ⁊ i. c. l. pe. col. vbi dixit ēt lud. p⁹ ang. q̄ si appet q̄ arbit̄ tulit sñiaz pñtib⁹ ptib⁹ lz alr nō appeat de ꝓmisso tñ ꝑsumit̄ ꝓmissū p̄cessisse ⁊ q̄ ꝑsumat̄ ꝓ sñia arbitri tz d. An. in. c. i pñtia. in pe. col. de renū. ⁊ idē in sñia arbitroz tz Bal. in ꝓclusionib⁹ spec. in ti. de ap. in. xv. col. ꝓ quo ē ter. melior de iure ſm do. Car. Jmo. ⁊ d. An. i. c. nisi cēsent. circa p̄n. de p̄bē. Et q̄ ꝑsumat̄ pro sñijs arbitroz tz Bal. in. l. vñ si neruc. ꝓ illū tex. ff. ꝓ so. Et ita ēt dic̄ tenuisse By. in illo cō. qō incipit ptolomeus. ⁊ vtrū ꝑsumat̄ pro iudice i cā appellatiōis. vide p do. Ant. in. c. vt debitis. in. vij. col. de apel.

d Pendente reductōe ad arbitriū boni viri nō ꝑsumit̄ ꝓ laudo dato ⁊ idē tz. d. an. i cō. suo qō incipit. qō hec dubia tē. ⁊ i. c. qntauallis. i. xlvi. de iureiu. ⁊ i. c. i pñtia. in añ pe. col. de renū. ⁊ facit qō nō. bal. i. l. nā ⁊ postea. i p̄n. de iureiu. qō limita. vt p. d. an. i. d. c. in pñtia. in pe. col. ō renū. Sz ꝓprium⁹ v̄ determinare Bal. in cōclusionib⁹ Spec. in ti. de appel. in. xv. col.

e Utrū ꝑsumat̄ ꝓ gestis p iudicē ētiudicialr. vide ro. in. d. l. sciendū. in

xxvij. col. v. itez exp missis. zv. itē qd si cō stat quem ꝓmotū. z d. An. in. c inotuit circa fi. de eo q fur. oz. su fce.

dū est. qō plz Hosti. qz in oze duox vel triū zc. j. de testi. in oi. ō testa. cū ees. z. c. relatū. ff. ō testi. vbi numer⁹. z ita cōiter trāseūt doc. hic. Sed aduerte tu ne decipiaris. nā hec dicta itelligēda sūt qñ plēs iudices assumunt in testes sup gestis coꝝ se in aliēo tñ iudicio ñ coꝝ se qz in eadē cā nō pñt eē iudices z testes iiij. q. iiij. c. i. de v. fi. fozus. j. ti. ꝓxi. dilecto. z eadem rōne vn⁹ iudex ēt poterit eē testis coꝝ alio lz sibi rō ne singularitatis nō credereť in. c. lz. j. de testi. z hoc satis sentit Jo. an. in alia apostilla q̄ est in vbo ipsius Intelligo ergo, ꝓprie banc lr̄am vt si oriť difficultas super ꝓcessu coꝝ iudice vno vel plurib⁹ ꝓiudicib⁹ non sit standū eoꝝ assertioni etiā si vellent iurare rō ne predicta qz nō pñt esse iudices z testes. qz sequeretur q vbi essent plures ꝓiudices non esset necessaria obseruanda hec ꝓstitutio qō repugnat menti huius ꝓstitutionis z etiā verbis vt pz in v. quaten⁹ zc. ibi fic discretis et honestis deferatur iudicib⁹. et sic logtur in plurali z ibi per ip̄rouidos et iniquos zc. z fic tollit consideratio Jnno. z alioꝝ qui ponderabant p̄incipiū dū loquit in singulari. dico etiā q nō indifferenter iudices admittunt in alio iudicio ad testificandum de gestis coꝝ se. vel si ex facto vel non facto coꝝ eis laus vel vituperiū eis ascribereť. iō non sunt idonei testes saltem ad plenā fidem faciendam. ar. c. fi. de testi. li. vi. solet notari in. c. a nobis. j. de testi. z. c. iter dilectos. z. c. ij. de arbi. z rō patet ad sēsum. facit optime qō le. z nō. ij. q. vi. statuēdū. Nūc quero an iste notarius seu duo viri idonei pñt indifferenter scribere oia fienda per partes vt sic eis vel eoꝝ scripturis credať. Jnno. dicit q nō sz oz q scribat ea que fiunt coꝝ iudice vel coꝝ alio p ipsum ad hoc deputato. z fic transeūt cōiter doc. hic. Sz ego dico q aliqua leuia sunt que ipi soli notario fieri possunt z per ipsum intimabiť iudici vt relatio nuncij super citatione facta vel instrumentoꝝ ꝓductio z similia. vt nō. bar. in. d. l. si finita. §. iulianus. ff. de dā. infec. ad hoc. l. eos. ff. de ap. z supza dixi. Ad vnuz tñ notabile dictum positū hic per Jnno. aduerte et tene menti p̄o practica quotidiana. dicit. n. q iudex poterit satis ipsum notariū vel duos viros idoneos deputare ad vtrunqz officiū. s. receptionis testiuz et scriptoris. z hoc hz ſm euz generalis ꝓsuetudo que optima est legum interpres. ff. de legi. l. minime. z. l si de interpretatione. s. de consue. cū dilect⁹. dicit ēt q receptio testium positōes z ꝓfessiones vbiqz recipiunť z scribunť siue in pñtia siue in abñtia iudicis. Et dūmodo fiant de iudicis mādato iter acta iudicij cōputanť z valēt qz reputāť facta coꝝ iudice. exquo ipsi⁹ mādato facta fūt ſm eū z hoc placet. Hosti. ſm quē sanū ꝓsiliū ē q de auctoritate iudicis siue cōmissione p eū fcā fides fieri possit nō p illū solū cui ꝓmittit qz sibi tanqz in facto, ꝑprio nō credereť. ar. C. de mā. p̄i. l. i. C. de testi. l. oīb⁹. C. de iur. fi. l. ꝓhibitū li. vi. sz ꝓficiať sup hac ꝓmissiōe instr̄m manu alteri⁹ notarij vel sigillo auctētico sigillatū ſm eū. Nō bñ plura ex p̄dictis z nō tradas vnqz oblitioni. Ꝑprio q notari⁹ cāe pōt deputari ad officiū receptionis testiū. z fic vti duplici officio in eadē cā. facit ad nō. per me i. c. ex lr̄is. s. eo. vbi vide. Ego tñ ꝓfidero q hoc dictū pōt intelligi duplicit. p̄rio vt deputeť nud⁹ minister in receptiōe testiū ita q nō efficiať iudex. vtputa qz examinatis articulis z interrogatorijs z approbatis psonis testiū p iudicē fit ꝓmissio notario super receptiōe quo casu efficiť, ꝑprie examinator nō āt iudex nec, ꝑprie receptor. vt dicit glo. nō. in. cle. vna de offi. delega. z hoc nō dubito posse fieri qz nō hz officiū ꝓtēctiosuz. vt dixi i. d. c. ex lr̄is. Ꝑoteſt ſo itelligi vt ꝓmissari⁹ efficiať iudex in receptione. vt qz hz examinare capitula interrogatoria artare z ꝓpellere seu punire testes zc. vt in. d. cle. vna iūcta gl. et istud nō credo posse ꝓmitti notario. vt sic fit notari⁹ z delegat⁹ qz tūc obstaret mēs hui⁹. c. z multa alia q̄ nō. et dixi in. d. c. ex lr̄is. z sic restrīgerē hoc dictū Jnno. z alioꝝ. Scdo nō q receptio testiū pōt fieri vbiqz z sic extra iudiciū. z sic itellige de nuda examinatiōe. z idē intellige de positiōib⁹ z interrogatiōib⁹ z ꝓfessionib⁹ recipiēdis sup eis. qō nō in practica. z vide bo. glo. i. d. cle. vna. de of. dele. z vide i. c. i. de fer. Tertio nō bñ illud dictū Hosti. vt notario nō credať seu ipsius scripture sup cōmissione sibi facta. z sic videť q notari⁹ nō possit scribere instr̄m, ꝑcuratiōis si ab aliquo ꝓstituť, ꝑcurator facit. c. nobilissimus. xcvij. di. cū ibi nō. z in. c. cū in iure. de of. dele. An aūt notarius ꝓstitut⁹, ꝑcurator possit vti instro faciente ad cām cōfecto tñ p ipm notariū. vide Jo. an. in regula cū qd vna via. de re. iur. lib. vi. in mer. Circa psonas istoꝝ duoꝝ viroꝝ q assumunt loco notarij q̄rit q̄les debēt esse. Sol. tex. hic dicit q debēt eē idonei z nullam aliā q̄litatē eqrit. ex hoc tñ vbo inferūt Jo. an. z Hosti. q debēt eē honesti z bone fame de qb⁹ nō fit verisile q aliquā falsitatē ꝓmittāt. z ideo eqrunt duo ſm Hosti. qz nec iurati sunt nec eis hoc publicū officiū cū solita solēnitate iniunctū ē. Nō bñ hoc dictum Hosti. qz vult q isti erūt ꝑuare psone nec iurabunt in assumptiōe officij. hinc dicebat abbas nō eē iure cautū q iurēt. tñ dicit cautius eē q iurēt. z mihi satis placz q iurēt z credo q lz exp̄sse nō caueatur ī iure tñ satis est de mēte iuris cū isti sint q̄si testes. ar. l. domicius labeo. ff. de testa. et optime facit in fiñ. c. puenit. j. de testi. cogē. z qō dixi in. c., ꝑposuisti. s. e.

Sz q̄ro nūqd isti duo viri debent ambo scribere Bof. q fic. nō eni sufficit ſm eū alterū scribere sicut in fili dr̄ de plurib⁹ arbitris. q aut oēs, pnūciabunt aut nullus. ff. de arb. l. itē si vn⁹. §. itē si plēs. de quo in. c. ij. de arbi. li. vj. Hosti. dicit z melius sufficere si vn⁹ scribat z alter subscribat z testificeť coꝝ eo sic fuisse actū. p hac pte facit. c. cū ab vno. de arbi. lib. vi. qō vr̄ tollere ar. Bof. vbi vnus, pnunciat noīe suo z alioꝝ. z plus dicit hic Jnno. q nō solū p vnum ex se subscribere pñt. sed ēt p quēlibet extraneuz. ille tñ q ꝓpria manu se nō subscribit dz p sigillū auctēticū vel suā subscriptiōz vel alio legitimo mō notū facere hec sua auctoritate factū fuisse. ar. d. c. cū ab vno. z ō of. dele. significasti. z. c. pastoralis. z fic ſm Jnno. q libet tabellio chartis p aliū factis auctoritatez p̄stare pōt in aut. de tabel. coll. v. Hosti. autē hoc vltimum reprobat p id qō le. z nō. in. c. pe. z vlti. de fi. instru. Itē exquo iudex eligit industriā z fidelitatē tabellionis vel duarū psonarū nō vr̄ q extraneo id cōmittere possit sine iudicis auctoritate. ad hoc. c. fi. §. is āt. de of. dele. sed ꝓ dicto Jnno. qō est nō. z menti cō mēdandū facit fin. c. inter dilectos. j. de fi. instru. vbi videť casus a ꝓrio iudicio meo. ibi eniz ponderať q tota scriptura instri erat vni⁹ man⁹ z subscriptio erat alterius man⁹ sz notarius in subscriptiōe dicebat q totū, ꝑpria manu scripserat. z hoc erat indiciū falsitatis. sed sec⁹ si nō dixisset q, ꝑpria manu scripserat. z fic inuit q p alium subscribere pōt dūmō ipse se subscribat auctoritatē p̄stando. z de hoc ibi dicā latius. Itē facit, p Jnno. qz nō q̄litas scripture sed fides notarij est electa q̄ satis br̄ ex subscriptōe exquo attestatur de p̄dictis fuisse rogatū. Nota tñ ex p̄rio dicto Jnno. q vbi plēs notarij ex forma statuti requruntur ad certū actū nō est necesse q oēs scribāt gesta sz sufficit scriptura vnius cū subscriptiōe alteri⁹ seu alioꝝ qō tene mēti. Quero hic vlterius qz dr̄ hic q debent scribi testiū depositiōes qd de iuramētis ipsoꝝ testiū. dicit Jo. an. q scribi debēt cū p̄cedūt ipsoꝝ testiū depositiōes. j. de testi. frnitatis. in fi. Idē dic de

a An pro-
ducto instro
sit necesse p-
ducere istra
origialia ex-
quo fuerunt
apud acta, p
ducta ⁊ exē-
plata ō quo
vide p Jn-
no. in. c. cum
in iure. circa
fi. de of. dele.
⁊ per Bal. i
recollectis. i
l. ij. ff. de fi. in
stru. vbi dic̄
q copia re-
dacta in act̄
facit fidez vt
habuit in fa-
cto. ibi etiaz
dic̄ q instrz
registratum
facit fidem
absq; origia
li. Et adde
hic bal. in. l.
ij. in fi. C. de
re iu. vbi dic̄
q si vnū in-
strumētuz ē
registratum
in iudicio p
notarium fi
postea pdaī
originale il-
le nō potest
amplius co-
gi ,pducere
originale. qz
illō registra
rum dicitur
autēticū ad
qō vide Jn
no. in. c. albe
ricus. de te-
sti. Et vide
ad istam. qō
nem ter. in. l
fi. C. de fi. in
strumē. ⁊ ibi
Bar. ⁊ bal.
Et adō hic
bal. i aposti.
i. l. fi. ff. de fi.
instr. vbi di-
cit q si vnū
instrm origi
nale ,ducit
apud acta il
lud instrm ñ
oz remane-
re apō acta
sed registrari
⁊ originale
oz tradi ei
qui ipm pro
duxit. Et ō
qō. hic posi-
ta per do. an
to. vide per
Bart. in. l.
cirographis
ff. de admi.
tu. ⁊ p Bar
to. ⁊ Jsdau.
de ca. vbi est
bo. ter. in. l.
publicati. C.

iuramēto calūnie lz tacite possit omitti in. c. i. de iura.
ca. li. vi. ⁊ idez eadez rōne dic de toto ,pcessu iudicia
li. vt ,pbaī in ter. ibi vniuersa iudicij acta cōscribant
⁊ ibi nec pro ipsius psumaī ,pcessu ⁊c. Et hec faciūt
ad qōnez nō. Quid si iudex repit testes vacillare seu
trepidare ita q fides integra nō sit eis adhibenda in
dicio iudicis nūqd hoc debeat redigi in actis. Jnn.
hic valde nō. dicit q oz is q testes recepit ⁊ dicta ac-
ta redegit scribere seu scribi facere fm suā sanam esti
mationē quāta sit eis fides adhibenda. ar. j. ti. i. cum
cām q. ⁊ in. c. pstitut⁹. i. ⁊. ij. ⁊. c. cōstitut⁹ de fideius.
in fi. ⁊ nisi hoc apponaī tale periculū fm eum poterit
accidere q q̄zuis iudex qui prius fuit in testiuz rece
ptione ⁊ nouit ipsos vacillare bonā sententiā ferat ꝺ
ipsoz dicta testiū tm iudex supioz q per appellatiōez
vel alio mō cognoscet ferat sentētiā iniustā fm dicta
testiū reuocando iustam sniam. ⁊ hoc qz vacillationē
ignorabat ⁊ sic sibi non poterit iputari. ar. de fide in
stru. cū ioānes. ad fi. ⁊ ille p cui⁹ negligētiā hoc acci-
dit ēt in foro aīe pōt sibi timere fm io. an. cū Iesus sit
prim⁹ su⁹ pp culpā suā qz nō adhibuit diligētiā quā
i officio suo adhibere debuit facit. j. e. ad fi. ⁊ ō of. ar
chi. ea q. ⁊ negligētia q in ,ppo facto culpāda ē in alie
no ē vitupāda. ff. so. ma. l. si pstante. §. si marit⁹. ⁊ nō
bñ ꝑdicta qz iferī q nisi sntia in cā appellatiōis iusti-
ficeī ex actis ē retractāda nec ē psumēdū iudicē fuis-
se motū ex aliq̄ cā ad nō seq̄ndū acta ⁊ depositōes te
stiū. ꝓiū tm vr inuere. c. cām. j. de re iudi. ⁊ doc. ibi.
sz vide qō ibi dicā. nā plz mihi hoc dām Jnno. hic p
c. cū ad sedē. ō resti. spo. ⁊ p nō. i. c. pnūa. de renū. ⁊
nō qō dic̄ io. an. ō resti. in foro aīe dic vt plen⁹. s. re-
nisi ⁊ dixi. Subiūgit ēt circa hoc ino. q bāc vacilla-
tiōz seu variatiōz oz receptoz testis facere ō scribi au
diēte ipo teste. vt sic fit illi ꝺicēdi facultas. ptē āt ñ oz
eē pntē fz eū nec ō eo aliqd scire dōec, pcessus sit pu
blicat⁹ nec pp ipi⁹ ꝺictōez ipediaī cāz ,pcessus nec
mirādū fm eū si testiū pnūa regrīī ⁊ ipi⁹ ꝺictio qu-
diaī. qz sua ītereī cū p hoc sit puniēdus. vt. j. de pe.
sup bis. ⁊. l. nullū. C. de testi. nec ob. c. cū dilect⁹. ad
fi. vbi nulla pēa igerīī testi. qz ibi testis ex ,ppo dicto
ñ ꝓuicīī sic i cāu nro sz abñs p alios testes reprobaī
Nō bñ hoc dōz q i cāu. c. cū dilect⁹. i fi. nulla pēa te
stis pūīī cū reprobaī abñs p alios testes. ⁊ adduco
c. i. ō excep. vbi, pbaī p vbū sufficit. ⁊ ibi dico lati⁹ ⁊
dixi i. d. c. cū dilect⁹. nā ex variatōe seu vacillatōe pu
nīī solū pēa extraōdiaria. vt sēīt gl. i. d. l. nullū. ⁊ cla
ri⁹ bar. i. l. ifamē. C. ō pub. in. vī tm aliqb⁹ ⁊ nō male
fm inno. q ēt teste abñte ⁊ pēit⁹ ignorāte hoc scribi
possit. qō satis plz bosti. tū ne p ipz testē secreta iudi-
ci reuelēt añ attestatōnū publicatōz ꝺ. l. vbi. C. ō fal.
tū ne ex hoc rācores. odia litigia vl bella oriāt q ēt vi
tāda sī. ff. ō vsuf. l. eqssimū. tū ne ex hoc qō occultū ē
ifameī testis. ar. vi. q. i. ex merito. ⁊. c. deī ioreſ. tū qz
sol⁹ iudex ⁊ ñ ali⁹ bz motū sui aī iformare. ff. ō testi.
l. iij. ⁊. l. ob carmē. hec dicit va io. an. dūmō nullā pe
nā iudex testi ifligat vl infligere intēdat. alꝭ fueī qō
dōz ē. Nō bñ ꝑdicta ad itellectū. l. nullū. C. ō testi.
⁊. c. i. ō eccep. Qñ āt dz facere vacillatōz describi di
cit ino. q nisi faciat describi dū testis testimoniū suū
,pfert postea scribi nō faciet nec credeī in hoc ei. hoc
plz bosti. qñ ex eo itēderet testes pūire vl qñ illō scri
bereī p⁹ magnū iterualli. alꝭ si hoc vult abscōdere
ipi testi nil scribz eo pnte sz exquo ille exiuit icōtinēti
⁊ añ q̄z ali⁹ itromittaī vel ad alia diuertaī. ar. j. ti. ij.
c. pterea. Sz dices tu si ꝑdicta sī va certe daī ex hoc
tāta prās iudici q q̄si sēp poterit ad velle suuz instifi
care vel ꝺēnare. dicit Bosti. esto q fit sic tm hoc fa-
cere nō poterit sine graui pena. de re iu. c. i. lib. vi. di
cit ēt q psumptio est ,p iudice. de ,pcu. in nīa. de pre
ben. nisi de pscrip. ad audientiā. cuz si. Sed circa

hoc q̄rīī nunqd tabellio dz scribere hāc vacillatiōez
si ipaz nō depbēdit. Jnno. prio dicit videri q nō dz
hoc i actis scribere nisi ipe prio bene videat ⁊ cogno
scat q vacillet. refert alios dicere q si solus iudex di
cat in receptōe testis testē vacillasse q sibi credēdum
ē ⁊ tabellionē hoc debere scribere ad mādatū iudicis
ēt si ipse tabellio nil de titubatiōe vel de vacillatōe p-
pēdat. pria rō est qz tabellio nō bz auctoritatē i teste
recipiendo sed in scribēdo tm. Judex vo bz auctori
tatē examinādi etiā ⁊ vinculandi ipsos testes seu ali-
ter puniēdi si sibi videbiī. vt in iurib⁹ pal. Et in tor-
mentis ponere. ff. de qō. p totū. j. de re. iur. cū in cō-
templatōe. ⁊ in. c. i. de depo. Alia rō qz iudex supior
est. vñ magis tabellio iudici q̄z eꝫ credere oz. tertia
rō melior qz tabellio circa scripturā intentus nō pōt
ita pcipe titubatiōem vel variatiōz faciei ruborē pal-
lorem vel mutatiōem sicut iudex. lz. n. ipse iudex di-
ctet semp tm pōt oculos ad testem bre. ergo ei magis
credenduz est q vitatē nouit q ma. ac. pos. c. videī. ⁊
facit fz Hosti. qō nō. in summa. de testi. §. qs possit
esse testis sub. §. ⁊ cū cā. v. bz aūt. pōt tm tabellio cuz
bona ꝓscia sic scribere fm Jnno. Et iudex mihi ta-
bellioni dixit vt scriberē q testis vacillabat. sz efficā-
cioz eēt scriptura si adderet. ⁊ sic mihi videī q vacil-
larz ⁊ hoc si sic bz vitas. non aūt dz hoc dicere si sibi
nō videī. ⁊ debēt quātum pōt cuz vitate tm exprime
re vacillatōez. ⁊ hoc diligēter nō in practica. Habes
enī ex ꝓdictis q̄ttuor. primo an iudex debeat scribe-
re vacillatiōem ⁊ qd si nō scribit. scōo an debz scribi
ipo teste vel pte audiente. tertio an debeat scribere i-
mediate vel ex interuallo. q̄rto qd si notarius vacilla
tiōem nō deprehendit vel sic ⁊ multa alia bona dicta
incidenter. Quero vlterius de qōne quotidiana et
notabili. dī hic q instri editōes debent describi nun
qd sit opus amplius ipsa⁹ originalia pti edere vel in
iudiciū ,pducere. Aduerte ad q̄dam vba notabi-
lia Jnno. dicit enī hic q ex quo ,pducta sunt instra
iudici vel etiā corā alio de ipsius mādato ⁊ exēplata
ex tunc nō agit ad editiōem instroz ,ppioz ad que
nisi raro agi non pōt sed agit ad editiōem actoz̄ ad
q̄ semp agi pōt. vt nō. s. e. c. i. prima enī instra trāsla-
ta sunt in acta. ⁊ idē est fm eū si non sunt exēplata. sz
tm scriptū est in actis. talis, pduxit instrm cuius pri-
cipium est tale ⁊ finis talis. nā ex tūc illud instrm vel
eius tenor in actis cōputādus est. p hoc dicūt qdam
fm eū. q etiā rescriptum ,pcuratōis ⁊ delegatiōis i-
serendum est in actis. Idem tm inno. fateī hoc vtile
esse ⁊ tutū sed si nō inseraī post lit. cōte. nō oz ,pcu-
ratorem ,pbare mādatuz exquo admissus fuit vsq;
ad lit. ꝓte. ff. de ,pcu. l. pōponius. §. ratibabitio. nec
iudex cōmissionē sibi factā ,pbare teneī post lit. ꝓte.
sed postmodū Jnno. a ꝑdictis recedit dicēs. vel dic
⁊ melius q bñ dz, pbare rescriptū cōmissiōis ⁊ ,pcu
ratiōis exhibitū in iudicio ⁊ scriptū in actis sed nō te
neī monstrare ipsa originalia nec tenorē eoz ,pbare
sed si nō sunt in actis scripta⁹ eū, pbare oz. sicut enim
hic inuī satis expresse. sufficit enī in actis prineri ta
lis exhibuit rescriptū aplicum ⁊ ,pcuratiōez suā. nec
aūt est necesse tenorē inseri. ⁊ idem dicit de delegati
onib⁹ ⁊ subdelegatiōib⁹. hec sunt vba Jnno. q diui
do in duas. q. pria an instra semel ,pducta ⁊ exēpla-
ta sint denuo ,pducēda an vo sic scripta faciant fidez
scōa an post lit. ꝓte. teneaī ,pcurator docere de man
dato vel iudex de sua iurisditiōe. Ad primā videī
qō voluit Jnno. cōcludit enī q nō teneī docere etiā
si ad plenuz exēplata nō sunt sed in effectu. vt si dicīī
talis ,pduxit instrm ,pcuratiōis ⁊c. idez in effectu vo
luit Hosti. hic lz multa verba inserat. sed adducīī in
primum singu. dictū Jnno. in. c. cū in iure. de of. dele.
in fi. vbi dicit notandū q qñ offerī in iudicio instrm

ō testa. vbi
dic̄. d. pau.
q exquo i
strm est re
gistratum
in actis fa
ciet fidem
absq; alio
originali. i
mo etiam
plus dicit
q etiam si
nō fuisset
origiale re
gistratum
in actis sz
data opa
fuisset par
ti si postea
pdaī origi
nale aduē
sa ps coge
tur redde
re illaz co-
piam vt re
gistretur i
actis quo
facto illi
registrato
adhibebiī
fides dum
tm exēpla-
ta sint au-
ctōritate iu
dicis corā
quo facta
sūt. Et vi
de ēt bar.
in. l. i. §. si
qs duob⁹.
ff. de secū.
tab. Et ō
q. hic posi
ta p. d. an.
vide in ter
minis per
eundē i. c. i
i. xviij. col.
v. ij. fallit.
de fi. instr.
⁊ in. c. c. i. i
pe. col. vsi.
ad secūdū
an adhibe
atur. Jrez
adō hic. d.
de ro. i an-
tiquis de-
ci. cxxiij. ⁊
q instrm
registratū
in actis fa
ciat fidem
absq; pdu
ctiōe origi
nalis tenz
Bal. ⁊ an
ge. in. d. l. si
qs in ali-
quo. ⁊ bal.
i. l. nostraz
in. iiij. col.
C. de testa.
⁊ in. l. fi. C.
de edi. di.
i. xviij. col.
⁊ in. d. l. ij.
de fi. instr.
⁊ Spec. i
ti. ō rescri.

pñta.§.i.v̄ ſz of. ⁊ ibi vide oino to. an.limi tãtem vbi vult q̄ ad hoc vt per hãc exẽpli ficatõez in iudicio fa ctã exclu dant a pe titõe oziginalis req̄ q̄ ſit fcã ci tato aduẽ ſario pñte Et idẽ tz ſpe.in ti. ō iſtru.edic. §.nũc dica mus v̄.pe. Et ſac.l. geſta. C. ō re iu. Qō itellige ve ruz ẽt ſi p⁹ regiſtrati onẽ appa reat oziginale eẽ ab olitũ vl̄ra ſuz vt cle gãter volu it bal.in.l. i.ff. ſi tab. te. nul. ex ta.⁊ idem voluit bal. in.l.ſi vn⁹ in fi.de te ſta. ⁊ vide do.an.i.c. cũ dilect⁹. §.nos igit in vlt. col. ver. puto de ord.co gni.⁊ vide oino bar.i d.l. publi cati.

,pcuratiõis vel aliud ſiḳ lz oblatio ſit de actis nõ tñ tenoz inſtr̄i. vñ niſi alꝫs ſolẽniter publicet ſp oz oſtẽdi oziginale ⁊ hãc opi. recitat ⁊ ſeq vr̄ Spe. de iſtr. edi. §. nũc dicam⁹. v̄. illud. ⁊ de inſtru. pñ. i pn. v̄. bis igr̄ ⁊ v̄. ſz obijcit. Cõcordarẽ bas opi. hoc mõ q̄ aut inſtr̄a nõ fuerũt lecta pte pñte nec auctoritate ⁊ man dato iudicis exẽplata: ſz ſolus notari⁹ hoc fecit. ⁊ tũc ſola ,pductio de actis ẽ ⁊ nõ tenoz exẽplat⁹. tũ q⁊ tex. hic ſolũ dicit ſcribẽdas ,pductões inſtr̄oz. tuz q⁊ no tarius ſolus nõ põt auctẽticare ſcripturas de qbus ipſe pncipaliṫ nõ fuit rogat⁹. vt in. c. pe. ⁊ vlt. de fi. in ſtru. vide bo. glo. ⁊ doc. in. c. abbate de v̄. ſig. in verſ. fiat fides. facit auc̄. ſi qs in aliquo documẽto. C. de e den. Aut inſtr̄a fuerũt exhibita pte pñte ⁊ iudice ple gẽre ⁊ examinãte an ſint ſine vitio ⁊ mãdãte poſtmõz ea in actis redigi. ⁊ bz locuz opi. ĩno. hic ad hoc iura ſupius alle. Nõ tñ ex dicto Inno. ⁊ inſup Hoſti. q̄ lz inſtr̄a delegatõis vel ,pcuratõis nõ ſint exhibita in iudicio nihilomin⁹ ,pbari pñt per oziginalia. q⁊ illa nõ ſunt de actis iudicij. qõ nõ. ad p̄dicta ẽt facit. ſc. cũ pſone de priui. li. vi. ⁊. c. ꝓtingit de fi. inſtr. Uenio nũc ad ſcõaz qõnez an p⁹ lit. ꝓte. teneaṫ pars docere de ,pcuratorio vel iudex de ſua iuriſditiõe. vidiſti Inno. hic ponẽtẽ duas opi. ꝓmas. ſz in vltia vt nõ teneaṫ poſt lit. ꝓte. ,pbare pſeuerare vr̄. ſz ipſe Inno. in. c. ĩnotuit. ĵ. de eo qui fur. oz. rece. approbare vr̄ primã dic̄. n. q̄ poſt q̄z pars paruerit iuriſditiõi alicui⁹ vſq̄z ad lit. ꝓte. ſi poſtea opponit de iuriſditõis defectu ſi bi incũbit on⁹ ,pbãdi. ar. l. fi. de ,pba. ⁊. d. §. rati. vi ō tn de hoc bo. glo. modificãtẽ dcm̄ ĩno. in. c. i. de clec. li. vi. in. v̄. abñtia ĩ fi. ⁊ remitto te ẽt ad ea q̄ plene nõt. in. l. lz. C. de ,pcu. vbi p gl. ⁊ doc. ⁊ inter ceteros bar. ibi ad plenã indaginẽ diſtinguit ſic q̄ exceptio ,pcura toria ẽ qncupler. qñq̄z. n. op. tu nõ potes eſſe ,pcura toz. qñq̄z op. iſte q te ꝓſtituit nõ potuit te ꝓſtituere ,p curatorẽ. qñq̄z op. q̄ ex natura cãe nõ potuit ꝓſtitui ,pcurator. qñq̄z op. ꝯ ,pcuratorẽ q̄ non cauit. qñq̄z op. ꝯ ,pcuratorẽ tu nõ es ,pcurator. ⁊ in hoc vltio ꝓſi ſtit ,ppria materia nr̄a. Sdria exceptio q̄ opponit rõ ne pſone ,pcuratoris aut pſona ẽ talis q̄ neq̄z pro ſe neq̄z pro alio põt eẽ in iudicio. vt ſuus ĩ cãis ciuilib⁹ ⁊ põt opponi qñcũq̄z q⁊ reddit iudiciũ retro nullũ. l ij. §. i. ff. q̄ ſatisda. co. Credo tñ q̄ opponẽti ſemp in cũbat on⁹ ,pbãdi q⁊ qlibet p̄ſumit legitim⁹. c. i. de p ſũp. ⁊. l. i. ff. de ,pcu. ⁊. c. i. de teſti. cũ ibi nõ. qñq̄z põt eẽ in iudicio pro ſe ſz nõ pro alio. vt mulier miles mi noz ⁊ filius ⁊ tũc dz opponi añ lit. cõte. vt. l. ita demũ C. de ,pc. ⁊ nõ. in. c. in nr̄a. e. ti. Ho opponit exceptio de pſona ꝓſtituẽte. ⁊ de hoc nõ ĩ. l. nõ eo min⁹. C. eo. ti. tertio op. rõne cãe. vt puta in cã criali in qua nõ in teruenit ,pcurator. ⁊ dic vt plene nõ. ĩ. c. veniẽs ō ac. ⁊ in. c. i. de iu. li. vi. ⁊ ĩ. l. pe. §. ad crimẽ. ff. de pub. iu di. q̄rto opponit de cautiõe nõ p̄ſtita. ⁊ iſta dz oppo ni añ lit. ꝓte. l. põni⁹. §. rati. pal. qnta ẽ exceptõ tu nõ es ,pcurator ⁊ ẽ materia nr̄a et iſta q̄ñq̄z opponit ab eo contra quem procurator litigauit. q̄zdoq̄z op. ab ipo dño cui⁹ noie litigauit ,pcurator. prio cãu fiq dẽ ab initio ꝓtẽdit de mãdato nec decidit ſz pp dubi um ,pcuratiõis admittit cũ cautiõe de rato. ⁊ tũc non põt hec exceptio vlteri⁹ opponi niſi opponẽs incõti nẽti hoc ,pbaret. vt. l. inter quos. §. alieno. ff. de dã. ĩ fec. q̄ñq̄z diſputat de mãdato ⁊ iudex ,pnũciat eũ ,p curatorẽ legitimũ ⁊ de cetero nõ põt opponi ar. i. l. ij C. ſi ex fal. inſtru. ⁊ qō nõ. in. c. lz. ſ. eo. Idẽ ſi inſtr̄m ,pcuratoris fuit in iudicio ,pductũ ⁊ approbatum vt nõ. hic Inno. ſz ego hoc itelligo vt. ſ. dixi. Si v̄o de hoc nunq̄z fuit cognitũ nec diſputatũ vtrũ hẽret man datũ vel nõ ⁊ tũc põt opponi q̄ñcũq̄z fm eum q⁊ hec exceptio reddit iudiciũ retro nullũ. de ,pcu. in nr̄a. et ſic nõ ob. retardatio cũ reddat ꝓte. li. ĩualidã. dicit tñ q̄ vbicũq̄z ſupradictũ ẽ q̄ poſtq̄z ẽ determinatũ q̄ ẽ ,pcurator opponi nõ põt hoc verũ niſi opponens ve lit in ſe aſſumere on⁹ ,pbãdi iſtã negatiuã quã poſſet ,pbare ,pbãdo mãdatũ reuocatũ vel inſtr̄m falſum. ⁊ ſic in hoc vr̄ ſentire cũ hac vlti. opi. Inno. ⁊ pro hac opi. ego adduco q̄ cũ ſinguli act⁹ iudiciales ſint diſtĩ cti ⁊ ſepati ⁊ defect⁹ iuriſditiõis vel ,pcuratiõis ꝯclu dat in quolibz actu lz iſte nõ oppoſuerit ⁊ p̄iudicaue rit ſibi ĩ aliqb⁹. nõ tñ ſeq̄ṫ q̄ in oĩb⁹ teneaṫ ⁊ dz ſibi p̄iudicare. vide doc. ĩ ſili in. c. nõnulli de reſcri. ⁊ nõ. glo. in cle. ſepe, ppe fi. de v̄. ſig. in v̄. ptib⁹. quã oĩo vi de. fateoz tñ q̄ opi. glo. in. d. c. i. de elec. li. vi. eſt mul tũ equa. ſz iure nõ, pbaṫ. Ultio caſu q̄ñ opponit ex ceptio falſi ,pcuratoris ab ipſo dño cui⁹ noie agit. dic q̄ ſp boc põt dicere niſi doceaṫ ō mãdato. ⁊ pro boc tex. in. c. ĩ nr̄a de ,pcu. adde nõ. p Inn. ⁊ alios ĩ. c. ex pte decani de reſcrip. Ultio hic queriṫ quare ĩ fi ne dr̄ q̄ nõ p̄ſumit pro iudicis ,pceſſũ niſi q̄ten⁹ pſti terit legitimis documẽtis. q̄ ſiṫ ipa legitima docume ta ſoluit Inno. dicẽs q̄ lz ipſa acta nõ ſcribant p ta bellionẽ vel viros duos idoneos. valẽt tñ ſi pñt, pba ri p ꝓfeſſionẽ partiũ vel p teſtes vl̄ alio mõ. Et nõ qõ dic̄ de ꝓfeſſiõe ptis ad hoc allego tex. fin. ĩ. c. fi. ĵ. e. ti. vbi dicã. Hoſti. ſeq̄ṫ Inno. q⁊ appellatõe documen toz ꝓtinent teſtes. ff. de fi. inſtr. l. i. ⁊ in. c. puenit. ĵ. ti. ij. Boſ. tñ dicebat q̄ hic appellabãṫ legitia docume ta ea q̄ ſiṫ ꝓfecta p tabellionẽ vl̄ duos viros idoneos vtrũq̄z dictũ põt ꝓiũgi iudicio meo vt dicam⁹ q̄ aſ ſertõi iudicis nõ eſt ſtãdũ ⁊ ad hũc finẽ emanauit hec ꝓſtitutio. vt pz ĩ pn. ſz oz q̄ probent acta p legitima documẽta. q̄ ſiṫ legitia documẽta. dico q̄ oẽs proba tiões legitie. ⁊ ſic ſatiſſactũ eſt mẽti b⁹ ꝓſtitutiõis. Et ex hoc decidit qõ nũq̄d ſufficiãt lr̄e iudicis ſaltẽ cũ te ſtiũ ſubſcriptõe. dic vt plẽ dixi ĩ. c. p⁹ ceſſionẽ de, pb. fateoz tñ q̄ lz poſſit fieri, pbatõ aliṫ q̄z p ſcripturã ta bellioĩs vel duoz v̄oz idõeoz. tñ iudex ñ euadit pe nã ex quo ex ſua negligẽtia oriṫ difficultas ,pbãdi. ⁊ b⁹ iudicio meo aptiſſime voluit hec lr̄a ĩ v̄. iudex ãt iũ cto v̄. nec, p ipi⁹ p̄ſumaṫ ꝛc. q̄ vẽit ꝓtinuatie ad ꝓced.

a **Bno** ſtraz. Si probari põt reũ de liq̄ſſe ei⁹ probatio q̄ nõ deliq̄ rit nõ eſt admittẽda. Sdrio ponit prauaz ꝓſuetudinẽ quã 2° ſuari prohibet ibi volẽ tes. Caſus. In regno dacie lex talis ſiue ꝓſuetudo ſuabaṫ q̄ aliq̄ q de criminib⁹ accuſabanṫ: que p le gitimos teſtes probari poterãt ꝯ ipſos: reputabanṫ imunes dũmõ valerẽt ſe purgare. Qñ v̄o ſacerdotes ⁊ clerici dacie huic legi initebanṫ. ꝓuenit hoc ad noti ciã dñi pape. ipſe volẽs vt hec mala ꝓſuetudo q̄ eſt ꝯ ria oĩ iuri extirpet a clero. Mãdat q̄ten⁹ in probati one b⁹ negatiue nullus audiaṫ. dũ tñ ex aduerſo poſ ſit affirmatiua probari. Ber. Nõ pro fm d. an. ar. pro. ⁊ ꝯ. q̄ ſtatutũ loci ligat eccliaſticas pſonas ẽt inq̄ztũ cã tractaṫ coram iudice eccleſiaſtico dũmõ ſit aliṫ iuſtũ. q̄ſi ſentiat q̄ irrõnabilitas iſti⁹ cõſuetudis ſeu ſtatuti fuit cã ipediẽdi illi⁹ effectũ. ſz certe hoc dictuz ſic collectũ nõ plz q⁊ ẽ de directo ꝯ. c. eccliaſtice marie ō ꝓſti. itelligẽdo vt ibi dixi. ⁊ plene dixi ĩ. c. q̄ clericis de ſo. cõp. Añ vt ſaluet intellect⁹ a ꝓpio ſenſu h⁹ tex. nõ aliṫ ⁊ ſic q̄ lege ſeu ꝓſuetudie laicoz mere ꝑuilegi atiua pñt clerici vti ĩ ſuũ fauorẽ dũmõ aliṫ fit rõabilis ⁊ ſatis colligiṫ hoc a ꝓpio ſenſu. ⁊ ẽ vex itelligẽdo fm ea q̄ dixi ĩ. d. c. q̄ clericis. nã hec lex de q̄ in tex. nõ li gabat ſz erat ꝑuilegiatiua. ⁊ hoc tene mẽti ſic itellectũ

Nõ 2° tex. ibi vt hec peſtis ꝓpria. q̄ lex ꝯ bonos mo res ſeu peccati nutritiua amittit nomẽ legis ⁊ appel laṫ peſtis. nõ. n. bz ſubalia legis cũ lex debeat eẽ rõ nabilis ⁊ c. iiij. di. erit añt lex. ⁊ iõ recte dixerũt Inn. ⁊ Hoſti. q̄ ẽt princeps nõ poſſet inducere hãc legez vel talẽ ꝓſuetudinẽ roborare. xij. di. illa de ꝓſue. c. ſi.

Idē Bar. in l. oēs populi. ff. de iusti. ⁊ iu. vbi dicit nō valere legē ꝓtinentē aliqō inbonestū. facit. l. leges sacratissime. C. ō legi. Ex his inferť q ēt respectu laicoꝝ nō valebat hec lex seu ꝓsuetudo qō satis inuuunt verba lr̄e ⁊ ad verbū a clero supple maxime. vel hoc dicit q² forte a laicis nō poterat de facto illā euellere. de iure aūt poterat rōne peccati ſm Hosti. ⁊ bene de iudi. nouit. Et ſm hoc nō q ꝓsuetudinē peccati nutritiuā ēt inter laicos pōt papa tollere ⁊ nō mirū cū ex hmōi cā emēdet legē scriptā ēt ipsius principis de ꝓscrip. c. fi. cū ibi nō. ⁊ per glo. in regula possessor de reg. iu. li. vi. facit de ꝓsue. c. ad nr̄az. ⁊. c. pe. Nō q purgatio per iuramētū purgādi est subsidiaria. nū quā. n. admittit q̄ diu, pbatōes[a] legitime adsunt. ad hoc. c. accedēs de accu. ⁊. c. de boc de sumo. cū si. ⁊ vide Spe. in ti. de inquisitōe. §. nūc tractem⁹. vꝫ. ſz qd si reus. ⁊ ibi in addi. Quero qd intēdit lr̄a duz dicit q istī poterāt se quoquo mō purgare ⁊c. Rñdet glo. i. exponēdo tex. quoquo mō. i. per viles ⁊ sui similes. qō esse nō dz ſm glo. debēt. n. esse isti cōpurgatores bone fame ⁊c. Ex hac glo. colligit vna rō decidēdi ad tex. q nō valebat ista lex seu ꝓsuetudo: q² admittebat cōpurgatores inbonestos. sec⁹ ergo si fuissent honesti. Sed ꝯ hūc intellectū facit lr̄a in v. mādamus. q̄ aptissime inuit q q̄ diu pōt, pbari affirmatiua nō dz qſ admitti volēs, pbare negatiuā. ⁊ hoc ēt aptissime sentit hic glo. fi. Tu sic ꝓclude totā materiaz. q aut apparēte, pbatione sup affirmatiua reus vult negatiuā, pbare p ipsi⁹ iuramētū ⁊ alioꝝ cōpurgatoꝝ iurātiū solū de credulitate iuxta formā. c. quotiens. §. porro de pur. ca. ⁊ nō dz admitti. q² ista non est sufficiēs, pbatio vbi pōt ꝓstare de veritate per legitimas, pbatōes. ⁊ iste est casus, ppr⁹ hui⁹. c. ad idē c. accedēs de accu. ⁊. c. de boc de sumo. ⁊ vꝫ. quoquo mō. ponit hic ad maiorē detestationē hui⁹ cōsuetudinis. vnde idē ēt si per testes idoneos iurātes modo ꝑdicto vellet se purgare aut vult, pbare negatiuā indirecte p testes deponētes nō de credulitate ſz de veritate ⁊ dz admitti. ar. in. c. ex tenore de test. ⁊ hic ī glo. fi. ⁊ in hoc casu nō loquit iste tex. Ad hoc vide glo. nō. i. c. clerici. lxxxi. di. que dic q si duo clerici, pbāt me cōmisisse fornicationē tali die ⁊ tali loco possuz ēt p laicos, pbare ꝯtra q illa die semp fui in alio loco ⁊ debeo absolui q² si suz re⁹. ar. c. ex lr̄is. s. eo. qō nō bene marie in q̄ztū dic de testib⁹ laicis qui nō sunt respectu ordinis equales clericis. Ex quo infero ad vnū sing. q testes ex pte rei ꝓferunt lz testes actoris seu accusatoris sint aliquātulū ideoniores. facit nō. in. c. eccl̄ia. ij. de elec. ⁊. c. in nr̄a de test. Q̄z ⁊ tertio nō apparēt legitime, pbatiōes sup affirmatiua. ſz ꝯ reū est vehemēs suspitio vel infamia seu grauue scādalū ⁊ tūc admittit ⁊ ēt exigit purgatio p iuramentū cōpurgādi ⁊ alioꝝ cōpurgatoꝝ iurta formā d. c. quotiēs. §. porro. de quo ibi. ⁊. c. inter. eo. ti. vide tñ glo. ij. q. v. si ꝓ byter. ⁊ i. c. i. ⁊. ij. de pur. ca. cū si. ⁊ hoc voluit tex. hic a ꝯrio ibi dū tñ possit ⁊c. debēt tñ cōpurgatores eē honesti ⁊c. vt in. c. ꝓstitut⁹ ō pur. ca. Quero in quo hec lex vel ꝓsuetudo erat iuri ꝯria. Glo. ij. instat ⁊ mi⁹ bene iudicio meo. q² tñ exē plificat de iure positiuo. Ego dico q erat ꝯria iuri diuino naturali ⁊ positiuo. ꝯriebat. n. illi regule diuine In ore duoꝝ vel triū ⁊c. hic. n. excludebat iuramētū duoꝝ vel triū per istā purgatōez. 2° erat aduersa iuri naturali q² erat iste purgādus legitim⁹ testis in facto suo ⁊ ꝑualebat legitimis testib⁹ cui, pfecto rō naturalis repugnat. nā vt recitat hic Hosti. hec consuetudo erat in saxonia q si fur tenēs rē furtiuaz in vna manu sub tunica volebat cū altera manu iurare q rē illā nō bēbat nec sciebat vbi eēt absoluebat nec audiebatur agēs petēs vt inspiceret qd bēret ī altera manu. ⁊ diceebat bāc. l. sibi datā a carolo. ⁊ intellexi a pluribus scholaribus illi⁹ p̄rie q ēt hodie est ⁊ viget ibi hec lex seu ꝓsuetudo. Erat ꝯ ꝯria iuri positiuo. vt in iuribus hic allegatis in ista glo. merito hec ꝓsuetudo erat inꝓscriptibilis q² ꝯ rōnez ⁊ ꝯ ius diuinū cuius transgressio inducit pctū. vt in. c. fi. de consue.

Uncausam Casus. Fines diocesis, pbantur p libros antiquos adminicula testes ⁊ famā. cōis diuisio. 2° ibi mandamus.

Casus. Cū inter colubr̄ē. ⁊ egitanē. epos qō vertebat sup limitatōe suaꝝ dioceseuz papa cōmisit cām illā qbusdā iudicib⁹: mādās eisdē quatenus in negocio ipso, pcederēt ſm diuisiones que p libros antiquos vel alio mō meli⁹, pbarent. ⁊ per testes ⁊ famā ⁊ per alia quecunqz adminicula. Ber. Nō. prio ibi p libros antiquos ⁊c. tex. valde notabilē q istis libris antiqs ecclesiaꝝ credit in, pbandis finib⁹ diocesis vel parochiaꝝ. ⁊ idē ꝓsili rōne vr̄ dicēdū in alijs que sunt modici ꝑiudicij. ⁊ dic vt plenius. ſ. dicā cū glo. i. ⁊ nimiꝝ. nā be, pbant p verba enūciatiua ꝓtēta in aliqua scriptura auctētica. vt ē gl. nō. in. c. cū oliz de censi. Nō 2° ibi testes. q fines[b] diocesis p̄it, pbari p testes. Sed aduerte. cū tex. iste loquat in facto valde antiquo. vt pz per illa verba libros antiquos ⁊c. ⁊ illa fama ⁊c. vr̄ intelligēdus iste tex. de testib⁹ deponētib⁹ de auditu ⁊ cōi opinione. nā facta sic antiquata de quoꝝ initio memoria nō exist̄it, pbant per tale testimoniū. de quo plene p Inno. ⁊ Hosti. in. c. veniēs de ver. sig. li. vi. ⁊ p glo. fi. de prescrip. c. vlt. li. vi. dicēt. n. isti q semp viderūt fines b⁹ diocesis, ptendi vsqz ad talē locū ⁊ nū q̄z audiuerunt dici ꝯriū ⁊c. put nō. in iurib⁹ p̄real. ⁊ hoc in terminis nr̄is tz archi. in. c. inter. xvi. q. iij. facit. l. boc iure. §. ductus aque. ff. de iti. actuq ꝓ. Ultrio nō. q di uerse spēs, pbatōis que p se nō sufficiūt ꝯiungunt ⁊ imiscent ad faciēdā plenā, pbationē. ⁊ sic bz locū illō vulgatū. ⁊ q nō, psunt singula multa iuuāt. ⁊ quotidie ad hoc allegat. c. istud. facit opt. l. iij. ff. de testi. ⁊. iiij. q. iij. si testes. sed intellige ⁊ limita vt dicā sup glo. fi.

Glo. i. colligit vnū notabile ex tex. ⁊ postmoduz annecrit multa filia. prio colligit q scriptura antiquoruz libroꝝ facit fidē. allegat. c. ad audiētiā de ꝓscrip. vbi babet de libro cēsuali. scō adūge alia filia de q bus in glo. Hosti. ⁊ Jo. an. in fi. glo. dicūt q ſz glo. ponat spēs plurimas scripturaꝝ. nō tñ oēs distribuiue faciūt plenā fidem: sed ille solūmō que reseruate sunt sub custodia publica ⁊ fideli. Alie vero nō faciunt plena fidē ſz adminiculent. Quid. n. si reperitur scriptū in aliquo libro ecclesie q dom⁹ talis vl̄ vinea dz soluere certū cēsuz an hoc, pbet arbitrabit bonus iudex ꝓsideratis iurib⁹ ꝑdictis. nā forte iaz sunt centuz anni q sacerdos potuisset scribere q tota ꝓuincia vel parochia erat ecclesie. nō ergo dz tali scripture de facili credi sine alijs adminiculis. ar. c. i. de fi. in stru. Nota bene bec dicta doct. ſz examinem⁹ nūc plen⁹ gl. primo. n. dicit q scriptura antiquoꝝ libroruz facit fidē. Hosti. ⁊ Jo. an. intelligūt hoc, pcedere in libris reseruatis in custodia publica ⁊ fideli. ⁊ pro hac restrictione op time facit tex. in. d. c. ad audientiā ⁊ dicūt ibi doct. q satis faciunt fidē si reperiunt in camera cardinalis vel episcopi. Ego bec dicta nō admittere indistincte. Quid. n. si ep̄s pretendens aliqō castrū per aliuz detentū pertinere ad ecclesiā suā scripsit in libro aliquo ecclesie illud castꝝ ptinere ad ecclesiaz ⁊ successiue multis tēporibus ille liber fuit detentus in camera epi dicemus ne q, pbabit dñm castri cū grauissimo preiudicio possessoris ꝯ. c. cū inter dilectos de fi. instru. vbi nō credit antiquissimis priuilegijs ecclesie si figilla ꝓsumpta sunt vel enormem

[a] Et iō dicit do. an. in c. fi. i. xi. col. de iureiu. q qñ, pbatōes sunt incōpassibiles semiplena, pbatō cōtra plenā ꝓbationē nihil operat se cus si essent cōpassibiles cū possit deferri iuramētū in supplementū illius semiplene, pbatiōis. ⁊ vide hic d. an. ⁊ ſ. hic eo. c. in finalibus verbis. Et i quātū d. an. hic in versi. ꝓ boc vide spec. dicit q oblatio purgationis nō facit silere ac cusationē vl̄ inquisitionē vide plene glo. ⁊ ibi do. abb. qui clare tradidit hāc materiā in. c. ex tuaꝝ de pur. can.

[b] Adde q cōfines ꝑbant p instrumenta q ad alīū finē p̄cipaliter fūt facta. ita dic cū olim de cōsū. ⁊ i. c. si papa de p uile. in. vi. quas gl. alle. do. an. i c. cuz dilectus ꝺ succ. ab intesta.

a Item adde q̄ corrūpēs talis scripta in lapidibus tenet lege iulia peculatus tex. est in. l. qui tabulā. ff. ad. l. iul. pe. Itē adde q̄ vz probatio per cronicā glo. est in verbo nō magis quā cōiter sequunt doct. ibi in. c. inter dilectos. de fi. instr. ⁊ vide gl. in v. patris tui in fi. in. c. quāto de iureiu. que dicit nō credi scriptorib⁹ sepulchror. ⁊ ibi Jo. an. reuertit ad. c. sane hic allegatum q̄ videt p bare. Et idez dic̄ q̄ ille tex. nō loq̄t assertiue. Sed sub. dubio forte ego respōderē q̄ppōito q̄ loq̄t assertiue sit spāle i crie beresis sic est spāle q̄ in pbāda beretica pra uitate admittunt testes singulares vt singularit̄ voluit bal. in l. i. C. q numero tut. ⁊ fuit dcm̄ iac. de are. i l. testium C. de testi. Et de p batiōe per cronicā allego gl. in v. millesimo i §. forma. ij. q. vj Et de scriptura i māmoze q̄ap te, pbet ad ducas q̄ nō. do. an. i. c. i. i. xiij. col. de fide instru. vbi dicit q̄ instrumētuz potest scribi in tabulis ligneis cereis māmoreis vl eburneis. Et adde hic glo. in ver. transtulit in. c. venerabilez. de ele. Et vide. d. ant. in. c. ppositi i fi. i. colū. de consec. ecc. vel al. ⁊ ibi etiaz clarī p domi. ab. qui refert ad istud, ppositum Jnno. ibi i rubrica. Et adō hic q̄ fractura patiunt. dico ergo q̄ aut agitur de nullius p iudicio. ⁊ tūc scripture librorz nō auctēticorz vl scripture lapidū a faciūt fidē q⁊ tūc sufficiūt, pbatōes nō plene. ita itellige q̄d nō. hic i gl. ⁊ i. c. sane. ij. xxiiij. q. ij. ⁊ apte nō. Jnno. sup rub. de pse. eccl. vel alt. pone exēplū si dubitat an ecclia fuit p secrata vel infās baptizatus vel qd sit. idez puto si scīm est antiqssimū ⁊ agit de modico p iudicio. ar. op. ex isto tex. ⁊ pōt dici hic exp̄ssiuz. nō. n. mādat hic de libris reptis sub custodia publica ⁊ fideli. sz indistincte p libros antiquos ⁊c. q⁊ cū agit de modico p iudicio nec versat interesse bursale nō est verisile q̄ qs scripserit falsuz vt q̄ illa scriptura tāto tpe fuisset tolerata si nō ptinuisset vitatē. modicū aūt ē p iudiciū an bēat iste epat⁹ vel ille ar. c. cū aplica. de bis q̄ fi. a pre. Q̄ñqz agit̄ d magno p iudicio. ⁊ tūc aut est talis liber vel scriptura cui ab antiqs nr̄is cōiter creditū est vel repit̄ i loco vbi solū reseruant̄ scripture auctētice ⁊ faciūt plenā fidē. vt est tex. nō. i. d. c. ad audiētiā de p̄scrip. fac̄. l. celsus ff. de, pba. nō. bar. i. l. i. ff. si cer. pe. Et ex his infero q̄ istis libris historialib⁹ seu chronicis. qb⁹ a maiorib⁹ nr̄is fides cōiter adhibita ē credere debemus nō. bar. i. d. l. i. vide bo. gl. in. c. iter dilectos. de fi. instru. in v. magis. ⁊ i. c. venerabilē. de elec. i v. trāstulit. hinc ēt est q⁹ dcā Arist. Hippo. ⁊ sibuz fidē faciūt q⁊ cōiter in oībus studijs recepta sunt ad hec. l. septimo mēse. ff. de sta. ho. ⁊ l. si p̄. ff. de solu. nō. Bar. i d. l. i. aut est talis liber seu scriptura cui cōiter a maiorib⁹ nr̄is creditū nō est nec repit̄ in loco vbi seruant̄ scripture auctētice. ⁊ talis scriptura seu liber facit ad miniculū seu p̄sumptionē nō aūt plenā, pbationē hec, pbant̄ a p̄rio in. d. c. ad audiētiā. ⁊ fuit de mēte Jnn. in loco p̄al. sup rub. de pse. ec. vel al. quā sic itelligo. ⁊ vide ad materiā q̄d nō. glo. in. d. c. ad audiētiā. ⁊ in d. c. habeo. xvj. di. 2° dicit ista glo. q̄ credit instro, p ducto ex archiuo publico alīas multa iura. ⁊ est archinus loc⁹ in quo reponunt̄ scripture publice. ⁊ fac̄, p hoc d. c. i. §. e. ⁊ c. ad audiētiā p̄real. 3° dic̄ glo. q̄ creditur scripture sculpte in aliqua colūna vel lapide. intellige hoc vt dixi vt in nō tendētibus in alicui⁹ p̄eiudiciū faciāt plenā fidē. Jn alijs vero adminiculātur fm qualitatē loci vbi reperit̄ ⁊ fm q̄ztitatē p̄eiudicij d. c. sane. plenā aūt fidē nō faciūt. vt. l. monumētorū C. de reli. vbi dicit̄ q̄ scripture mōumētorz seu sepulchri nō, pbāt, pp̄rietatē ipsius. ⁊ dic de intellectu buius. l. vt ibi pleni⁹ notat̄. Ultimo dicit glo. q̄ scripture que olim fiebat in albo p̄toris fides adhibebatur. erat. n. olim loc⁹ dealbat⁹ ante ostiū p̄toris i quo p̄scribebant̄ p̄retoria edicta. ⁊ vide de hoc tex. iūcta glo. in v. de albo. i cle. i. de iudi. Ex his hēs plene declarata p̄mā glo. Glo. ij. colligit q̄ p testes vtriusq̄ parochie p̄nt, pbari fines diocesis ⁊ per famaz. dicit tamen q̄ fama plene nō, pbat sed adminiculat̄.

Nō bene glo. q⁊ vult per famā solaz finē diocesis nō, pbari. Archi. in hoc nō firmat pedes in. c. pluresq̄ xvi. q. i. ⁊ vide per eū de materia buī⁹. c. in. c. iter memoratos. xvi. q. iij. Tu dic plene an ⁊ q̄n fama plene vel semiplene vel nihil, pbet. vt nō. Bar. in. l. de minore. §. tormēta. ff. de, questi. dicā in. c. veniēs. el. i. j. ti., p̄ri. Glo. vlti. colligit q̄ adminicula ⁊ si nō plene, pbent. coadiuuāt tm̄ plenas, pbatiōes. ex quo colligit illud que nō p̄sunt singula' ⁊c. Sz circa hoc q̄ro vtrū hoc fit vez indistincte vt, pbationes imperfecte p̄iungant̄ ad faciendā plenā ⁊ p̄fectā, pbationē videt q̄ nō. videm⁹. n. q̄ testes singulares nihil p̄o nota. do. an. in. c. ad audientiaz circa princi. de sponsa. Et an sententia possit scribi in carta rasa. vide per bal. in apostil. in. l. quedam in fi. ff. de eden. Et vide quod nota. Jo. andre. ⁊ pe. de ancha. in. c. fi. de reg. iur. in vi. vbi dicunt q̄ sententia potest scribi in pariete. Et adde hic glo. in ver. scriptura in. c. solennitates de consecra. di. i. que dicit q̄ probatur consecratio ecclesie si, ita inueniatur i libris ecclesie vel etiam in lapide. Itez vide glo. in. l. in testamēto la grande de cōdi. ⁊ demon. Et q̄ probetur legitime per libros antiquos vel per scripturas ētiquas in lapidibus vel colūnis sculptas vel per libros censuales tz spe. i ti. de proba. §. videnduz i. iij. colum. ver. nono p libros. Itez vide domi. i c. quāuis. ante si. xxj. dist. vbi dicit q̄ i factis antiquis statur libris historiarum. ⁊ al. nota. in. c. cū causam. Jtē vide q̄ d. q. hic pōita notat Bar. in l. i. ff. de albo scrib. itē quādo reperiuntur scripture antiquissime contrarie quib⁹ potius sit standū. vide q̄d singulariter scripsi post do. Anto. in c. tam litteris de testi. vide Bart. in. l. vel q̄ d reli. ⁊ sumptu. Et per libros censuales, ētiquos probetur licet archi. in. c. ab eo. xj. dist. Flori. in. l. census. ff. de probatio.

bant in. c. cū dilecti de elec. ⁊ c. lz. s. e. ⁊ multa impfecta nō faciunt vnū pfectū. vt in. c. quoniā cū glo. i. xxiij. di. So. aut, pbatōes diuerse tendūt ad vnū aut ad diuersa. Primo casu sunt cōmiscibiles: ⁊ si sunt sufficientes ad iudicis aīum inducēdū ad plenā credulitatē. inducūt ēt ad plenā, pbationē iuxta ea que dixi in. c. tertio loco. s. e. ⁊ hoc, pcedit siue iste, pbationes sint eiusdē generis i duob⁹ testib⁹, siue sint diuersi generis vt vnus testis cū fama iuxta nō. in. c. i. d appel. ⁊ c. veniēs. j. ti., pr. Et hoc in casu quo fama facit semiplenā, pbationē. q̄d q̄n fit dicā in p̄real. c. veniens Jdē in alijs p̄sumptionib⁹ ⁊ adminiculis cōcurrētibus cū vno teste de visu vel plurib⁹ de credulitate. vt hic. ⁊, pbat̄ ēt in. d. l. iij. ff. de testib⁹. ⁊. iiij. q. iij. si testes. ⁊ c. cām que de re iudi. ⁊ dixi in. d. c. tertio loco. Jn scdo casu cū tendūt ad diuersa. tūc nō sunt cōmiscibiles. exemplū in plurib⁹ testib⁹ singularibus. Idē videt si aliq testes deponūt de mutuo sz nō p̄fecte. ⁊ aliq de p̄fessione mutui ēt nō p̄fecte: vt nō p̄iungant̄ ad faciēdā plenā fidē q⁊ mutuū ⁊ p̄fessio sunt diuersa. neq⁊ tēdūt ad faciēdū vnū totū cū sepe fit vnū sine reliquo. ad hoc q̄d le. ⁊ nō. in. l. ij. §. i. ff. de excutu. ⁊. l. i. C. q̄n muli. offō tute. fun. facit. dictū. c. lz. s. e. Hec sunt de mente bar. in. l. i. §. ijdē cornelio. ff. d de questi. ⁊. l. admonēdi. ff. de iureiur. ⁊ Cal. in. c. veniens p̄realle. Nunc ergo extra glo. opponit̄ ⁊ vt q̄ ad ista adminicula nō fit recurrēdū i diuisione diocesis. sed defendēdus est possessor donec plene fuerit, pbatū de, pp̄rietate per p̄riaz partē. l. fi. C. de proba. nec possessor dz artari ad docēdū d titulo siue possessionis. ij. q. v. in p̄in. l. cogi. C. de pe. bere. ⁊. c. ex lris. s. e. Ex dictis Jnno. ⁊ alioz pōt triplex solutio colligi. Primo q̄, pcedat iste tex. q̄n nō p̄stat de firma possessione alteri⁹ alīs, pcedit p̄riuz. pro hoc allego bo. tex. cū ibi notatis in. c. i. de reli. do. scda fol. q̄ p̄ possessorē erat hic vehemēs p̄sumptio iniusticie cū ibi nō, pbauerit eā habuisse a papa vel ab alio habente in hoc ptātem. nec p̄sumptio poterat iuuare cū d nouo hec loca fuissent ad fidē p̄uersa. ⁊ sic talis possessio nō releuat. c. di. p̄ morē. Et nō hāc solutionē exqua infero q̄ spūalia iuste nō possident̄ eo q⁊ possident̄. vnde nudus possessor pōt p iudicē molestari. vel si ē p̄sumptio iniusticie p eū nisi doceat de, pp̄rietate. facit. c. ordinarij. de of. or. li. vi. ⁊ q̄d nō. glo. in regula beneficiū. de reg. iu. li. vi. sec⁹ est i alijs rebus, pbanis q⁊ in illis iuste, qs possidet nec tenet tradere possessionē nisi, pbanti, pp̄rietatē. d. l. fi. Nōez diuersitatis puto hāc. hec tpalia vacātia lz sine alicui⁹ iniuria ⁊ pcō occupare. q⁊ q̄d in nulli⁹ bonis est hoc naturali rōne occupāti p̄cedit. insti. de re. di. §. fere igit ⁊. i. di. ius naturale. p̄sumit̄. n. res illius qui eā possidet nisi ab alio doceat̄ p̄riū. Sz spūalia nō p̄nt occupari lz vacāta sz debēt hēri a vicario xp̄i vel alio deputato ab eo seu auctoritate canonis. nōn. dicit hic Jnno. in fi. facit q̄d notat̄ in. c. p̄querēte. de of. or. ⁊ q̄d dixi in. c. olim. el. iij. de resti. spo. merito hic recurrit̄ ad libros antiquos ⁊c. Tertia so. q̄ quilibz eps hic occupauerat in q̄ztū poterat ⁊ p̄stabat de occupatione. ⁊ iō papa mādat q̄nez decidi. vt in tex. Ultimo opponit̄ q̄ nō poterat ex illo esse p̄retio hic definibus. q⁊ dioceses fuerunt limitate ⁊ etiā p̄uincie longe ante aduentū christi ⁊ fm traditionē gentiliuz ⁊ collationē suoz p̄sidentiū apostoli post modū cōstituerunt primates archiepos ⁊ episcopos. xcix. di. c. i. ⁊, lxxx. di. c. i. ⁊. xiij. q. i. c. i. Ex dictis doctorum

colligo quatuor solutiones. Prima q licet aposto li ordinauerunt in quibus locis eent epi nō tamē di stinxerunt episcopatuū fines fz Inno. vnde fz Ho sti. vnus epus excōmunicabat 7 sepe alius absolue bat. 7 sic exercebāt oēs iurisditionē insolidū. facit qō notaf in. c. cū sit romana de ap. lz hec solutio sit vera in se. mihi tamen nō placet quo ad tex. nostrū q hic presupponebaf diuisio antiquitus facta cū de ea mā def inquiri. Scōa so. ēt Inno. q lz apostoli aliqua diuiserūt nō tamē oīa. quasi dicat forte erāt de illis q nōdū fuerunt diuise. Tertia so. q lz olim fuerit facta diuisio tū processu tēporis potuit mutari 7 offuscari sepe. n. tractu tēporis mutaf 7 perdif seu ignoratur rei 7 loci origo. xij. q. ij. lōgingtate. ff. si. re. i finalib⁹ 7 i. c. ex litteris. s. eo. 7 hec bona 7 vera. Quarta so. ad idem tendit 7 est etiaz vera. vt pp multas varieta tes que quotidie fiūt potuit insurgere ista dubitatio nā pp delictū populi priuaf ciuitas dignitate epali. xxv. q. ij. ita nos. Item sepe duo epatus per papam vniunf. 7 vna ecclesia sepe erigif in catbedralez 7 da tur sibi noua diocesis. Et ex bis 7 multis similib⁹ potest oriri confusio limitū que debet determinari p ea que babenf hic. 7 ad. c. plures. xvj. q. j. qō videf aliū modū prefigere in diffinitione huius qōnis mul tipliciter respōdent doctores. placet mihi illa vt ista dispositio addaf ad illam. 7 sic sunt duo remedia suc cessiua non sunt hic alia.

Ausam Casus. Possunt repro bari matrone per quas c virginitas pbatur. boc dicit cōmunis di uisio. fa ibi mandamus. Casus in ter minis. Quedā puella cōtraxit matrimo niuz cum quodā iuuene 7 traducta ab ipso tandē re cessit ab eo 7 intrauit monasteriū se virginē 7 mona chaz asseuerans. iuuenis predict⁹ repetebat eandez dicēs q eā carnaliter cognouisset. illa ecōtra virginē se esse ac monachā asserebat. mulier ,ppter hoc edu cta fuit de monasterio. Et induxit quasdaz mulieres ad ,pbandū per aspectū corporis virginitatē. tandez vir volebat reprobare mulieres illas que iducte fue runt cōtra ipsuz. mulier vero dicebat q timebat vio lentiā sibi fieri ab illo. Consultus papa super boc ne gocio respōdens mādat quibusdā iudicib⁹ quaten⁹ puellā illam ponāt interim in illo monasterio qō in trauit vt ibi vsqz ad finez cause valeat secure morari recepturi postmodū nō soluz ,pbationes viri quas i ducere voluerit ,tra mulieres illas quas induxit pu ella ad probandā virginitatē: verū etiā alias proba tiones boc negociū ,tingētes quas vtraqz pars du xerit ,producendas. q dicit canon q manus 7 oculus obstetricū sepe fallitur. Mādat adhuc vt bonestas matronas 7 in hoc prudentes deputare ,curent ad inquirendā vtrū dicta puella virginitatis priuilegio sit munita. Ber. Nota ex principio ibi. 7. g. puel lam 7c. q cū agif cōtra monachū vel monachā 7 re uocaf in dubiū de ipsius ingressu ,cipiēdus est libel lus in psonā ipsius monachi 7 nō monasterij. vt hic probaf aperte. Quid aūt vbi nō reuocaf in dubium ingressus. sed agif ratione ,tractus vel delicti prius inniti vel cōmissi. dic vt leg. 7 nō. in auc. causa que fit cū monacho. 7 aliquid tetigi in. c. in presentia. s. e.

Nota scōo q publicatio attestationū nō impedit in causa matrimoniali ,productionē nouoz testiū etiā si tēdat in preiudiciū matrimonij spiritualis. boc. n. fit non tm in fauorē matrimonij carnalis qztum vt eui tetur peccatū imminens in dissolutiōe legitimi mrimo nij. de quo dic vt plenissime dixi in. c. iurauit. s. e.

Uel nō fic fm aliū intellectuz quē do ad istum in tellectuz nō ponendo aliquā specialitatē in matrimo nio. q vbicunqz causa est decidēda per iudiciū peri toruz ita q testes nō possunt deponere de veritate. sed de credulitate fm peritiā artis possunt testes pe ritiores publicatione prioz nō ob. recipi. q primi ō facili potuerūt decipi. per boc ratio tex. ibi sepe ma nus fallif 7c. qō posset ,procedere qñ recipiunf vel iu dicis officio vt hic vel ad partis instātiā cui nihil pos sit imputari quare illos prius nō ,produxit. ar. c. fi. qui mrimo. accusa. pos. 7 vide oīo que dixi in. c. ,pposui sti. s. e. Nota ,productos in testes super peritia artis eoz posse tanqz criminosos 7 inbonestos reprobari

Et nota ibi bonestas ,uidas 7 prudētes 7c. qua les debent eē periti in arte vt eorū testimonium sit in omni parte validū. non. n. sufficit sola peritia sed etiā bonestas requirif. ad boc. l. magistros studioz. C. ō profes. 7 medi. li. x. Nota vlti. q virginitas dicif habere priuilegiū in prerogatiuā 7 dignitatē quādā specialē quā paucissimi babēt cū vt ait Greg. pauci si ne vicio incōtinentie reperiunf. l. di. q tua. multiqz babēt corporis integritatē sed nō ipsam virtutē vir ginitatis qō declara vt nō. in. c. nisi cū prudē de renū. in glo. in v. virtutū. 7 facit qō le. 7 nota. in. c. nec solo xxxij. q. v. Insuper pōt hic notari vnū bo. dictū q in causa in qua exuberat iudicis officiū pōt etiam iudex parte nō excluſa testes ex officio suo ,producere vt ,pbat tex. ibi curetis 7c. Et sentit Jo. an. hic sub isto verbo curetis. 7 facit qō babef in. c. ,stitutus. 7 c. oblate de ap. 7 qō nō. in. l. iiij. §. boc aūt iudiciū de dam. infec. Opp. 7 videtur q hic ante oīa mulier erat marito restituenda. vt in. c. ex transmissa. 7. c. ex ,questione. de re. spo. Solu. glo. i. q hic ista fateba tur se virginē 7 monachā. vnō si erat virgo tenuit mo nachatus. 7 per ,ns nō debet restitui. de puer. ,niu. c. ij. 7. c. ex publico. 7 pendente isto dubio nō dz re stitui ne corrumperet ab eo. Nota 7 pōdera glo. q sentit q cessante causa monachat⁹ fit mulier resti tuēda marito lz nondū ab eo cognita fuerit. Jo. an. videf sentire ,trariū per illud. c. ex transmissa. q vt ibi pz nō babef hoc casu possessio sine copula. 7 di cit addendū qō dixit in. c. dudū de cōuer. coniu. 7 sic simpliciter trāsit hic do. an. Sed tu dic q si babu it possessionez cōiugis sine copula fiet restitutio quo ad cetera dempta copula. si timeaf de corruptōe nec possit sufficiēter p cautionē ,uideri. vt probaf in. c. lras de re. spo. Sed in isto casu non fiet q allegādo ingressuz religionis negat spoliationē 7 sic ante resti tutionē debet finiri questio ,put dicif hic. 7 de mate ria vide qō plene dixi in. c. ex pte. de re. spo. Que ro ad quid volebat iste inducere testes contra mulie res prius ,ductas ad probandū virginitatē. Glo. ij. respōdet q volebat eas repellere a testimonio tan quā criminosas 7c. Et nota bene glo. quales debent esse testes qui assumunf ratione peritie. 7 dixi super tex. vel fm Inno. dic q forte volebat eas ,pbare fuis se corruptas. vel volebat ꝺ eas inducere alias matro nas bonestiores 7 plures asserētes cōtrariū quibus standū est vt in. c. in nra. j. ti. ,pri. dic etiā q si nō sint plures dūmodo sint peritiores ꝑualent dictis alioz lz pluriū. ar. d. c. in nra. 7 tetigi in. c. ,pposuisti. s. e.

Glo. vlti. inter cetera colligit ar. ex tex. q in causa matrimoniali[a] apertis attestationib⁹ alij testes recipi possunt cōtra qō op. de. c. iurauit. s. e. dic plene ad ꝺ rium illius. c. vt ibi dixi 7 dic hoc esse verissimuz in se volēdo ponere specialitatē in matrimonio. sed aliqui volētes hic ponere aliquā specialitatē. vt Bof. dicit q hic loquif de quadā speciali extra ordinē ,pbatiōe in qua ratio legis de ,puncratōe attestationis 7 ne ali quid addaf minuaf vel corrigaf locū nō bz fm eum. vnde dicebat hic Uin. q reiteraf ,pbatio hic vt cuigi let bonū cōsideratiōis. Item in aspectione instrox. C. de fi. instru. l. vlti. 7 in aspectiōe finiū. ff. si. reg. si

[a] Adde hic glo. si. circa si. j. c. cū ad mo nasteriū ō sta. mo. 7 gl. si. i. c. i. ō voto. Et ad intellec tuz huius gl. viō do. ab. p⁹ glo. i. c. rex pa.

cisiē ī. iij. col. ī. phe. greg. Itē dicit augusti. in li. de virginitate vt refert beat⁹ tho. ij. ij. di. xxviij. q. vj. ar. vj. q⁹ nec q3 ipsa virginitas qa virginitas sed q2 deo dedicata ē honorat. Itez vide .iiij. pulchras qōnes ō castitate quas ponit btūs tho. ī. ij. ij. q. vj. in oib⁹ articl'is ili li⁹ qōis. Itē adde q⁹ status religiosorū ꝑtur virginitati vt dicit beatus tho. ī. ij. ij. q. clxxv. ī oī buf articulis illi⁹ qōnis.

a Adde hic tex. et ibi archi. ī c. si ad tē pus. xj. q. iij. Itē ad de sa. tho. ī. iiij. sniaz di. viij. q. ī. ar. ij. circa me. vbi dicit q⁹ lau-

irruptiōe. §. ad officiū. quasi velint isti dicere q⁹ hic nō ē timor de subornatiōe q2 nō bñt alia facere nisi diligēter ispicere ⁊ referre. Sed certe hec rō nō mihi satisfacit q2 videt se succūbere i cā posset corrūpere testes vt referāt se diligenter examinasse ⁊ reperisse illā corruptā vel virginē ꝑm appetitū corrūpētis. dico ergo q⁹ aut ē spāle. vt in glo. aut ꝓcedit qñ cā decidi tur iudicio peritorū q2 de facili pñt decipi. vt in tex. ⁊ sup eo dixi. Aut ꝓcedit ex offō iudicis. vt. s. dixi ī quo cessat subornatiōis timor. vt nō. in. c. venerabili ⁊. c. cū clamor. j. ti. pri. Aut loquit nō facta adhuc publicatiōe aliorū testiū. Nā pñt testes qñqz reprobari nō publicatis eorum dictis. vt. c. lz. s. eo. ⁊ nō. plene in. c. ex parte ade de testi. ⁊ sic multipliciter in hoc pōt itelligi iste tex. Ultimo glo. querit q̄ sunt ꝓuilegia virginitatis. ⁊ colligit multa ⁊ iter cetera dic q⁹ virginitas ē sola q̄ potēs ē deo alias pūtare i auc. de leno. ⁊c. Nō itelligas glo. q⁹ alie vtutes hoc non possint. ⁊ sic q⁹ vbū sola bēat excludere alias vtutes q2 male diceret p. c. firmiter. §. fi. s. ō sum. tri. vbi dr̄ q⁹ nō solū vgines ⁊ ꝓtinētes sed ēt ꝓiugati pñt virtuose viuēdo vitā eternā acquirere. Sz itellige q⁹ illa sola p se ē sufficiēs sine operib⁹ aliaz virtutū. nō tñ itelligas q⁹ sit alis vitiosus sz q⁹ ēt bēret alias vtutes accessorie tñ lz ñ pricipaliter. Nā ipossibile ē bēre vnā vtutē sine aliis ita iuicē sunt obligate. vt in. d. c. nisi cū pdē. cū glo. palle. ⁊ facit. xxxij. q. i. cū renūciatur. ⁊. c. defleat peccator de re. iu. Scō dicit glo. q⁹ solū virgines bñt laureolā. dicit hic Hosti. q⁹ etiā martyres ⁊ pdicatores bēbūt laureolā. vñ dicit q⁹ btūs Jo. bap. habuit triplicē laureolā. fuit vgo predicator ⁊ martyr iō dr̄ ī hymno ipius. Serta ter denis ⁊c. ⁊ dicit Jo. an. q⁹ laureola ē quidā splēdor pcipuus qui pdictis ꝓferf quo ab aliis scis distiguūtur. ⁊ dr̄ laureola ab arbore lauro q̄ nūqz viriditatē deponit ⁊ oli victores coronabant ea cū laude. Est eni bec laureola corona laudis: dic ēt q⁹ pōt nūcupari laureola. ⁊ dr̄ ab auro deriuatiue pp ipius splēdorē. Ultimo extra glo. q̄ro qualiter defendet se bec mulier ex quo dicebat se monachā. dicūt Bof. ⁊ bosti. q⁹ cū ista mulier sit ī possessiōe monachat⁹ defendet lite pēdēte p sindicū monasterij ⁊ bēbit expēsas a monasterio cū nō videat habere ꝓpriū. de accu. c. ex pte. ⁊. c. oli. ⁊ si apparebit cognita educet de monasterio cū rebus eā sequētib⁹ nō cū bis q̄s sepatiz obtulit. facit ꝑm Jo. an. q̄ nō. ō cleri. ꝓiu. q̄ a te. ⁊ ī. c. lz de reg. ⁊ sic etiā trāsit Bu. ⁊ Inno. vident isti ergo velle q⁹ vitiato ingressu nō reuocātur bona collata monasterio sepatim ab ingressu sz tñ illa q̄ transeūt ad monasteriū accessorie ad psonaz. Tu vo dic melius lz glo. ī auc. ingressi. C. de sa. san. eccle. ⁊ ī corpore vñ sumit. ⁊ in auc. de mona. §. illud. sentiat id q̄ō hic Bof. ⁊ Host. Bar. tñ aliter i dcā auc. ingressi vñ distingue post eū sic. q⁹ qñqz quis obtulit se nec aliquā mētionē fecit de bonis ita q⁹ bona trāseūt accessorie ad psonā. iuxta nō. in auc. ingressi. C. de sa. san. ec. ⁊ in. c. in pñtia. s. e. ⁊ tunc ꝑm oēs vitiato expresso. s. ingressu uitiat tacite bonorum trāsit⁹. qñqz quis obtulit se ⁊ expresse ēt ꝓtulit sua ⁊ tūc subdistingue. aut credebat ingressuz tenere aut sciebat nō tenere. prio casu bona recuperat lz exp̄sse collata. q̄ō ꝓbat Bar. prio p. l. si pr̄. ⁊. l. nec apud. C. ō bere. isti. vbi si aliquis credit aliquē fratrē vel filiū ⁊ bac cōtēplatiōe relinquit sibi bona sua reprio ꝟrio illa bōa auferunt ab eo cui fuerāt p errorē relicta ⁊ veniunt ad succedentes ab itestato: ⁊ de boc vltio est tex. nō. in d. l. nec apud. Ad idē ꝓ prio dicto adduco. l. fi. ff. ō bere. insti. facit. xvij. q. iiij. ī. c. fi. adducit ēt Bar. l. si ois. ff. si cer. pe. vbi siquis donauit ⁊ tradidit cā mortis donationē reuocat ꝓualescētia supuemente. ita in

ꝓposito iste qui itrauit religionē vr̄ donasse cā mortis mūdane cū sit mortuus mūdo. l. deo nobis. C. ō epi. ⁊ cle. c. placuit. xvj. q. i. cū ergo ñ sit mortuus dz posse reuocare. ad idē. ff. ⁊. C. ō ꝓdi. ob cām da. ⁊ cā nō secu. p totū. ⁊ banc opi. exp̄sse sentit glo. ī. d. c. q̄ō a te. Hec opi. mihi placet qñ ex cōiecturis appet. q⁹ rōne ingressus illa bona ꝓtulerit. vtputa q2 tpe ingressus dedit oīa sua nō eni est presūptio q⁹ dedisset oīa sua vel maiorē ptem sine se. ar. illius. c. ñ. xvij. q. iiij. ⁊ de remū. c. sup boc. vel silr si nō dedit oīa vl̄ maiorē ptē aliqua exp̄ssit ex quib⁹ apparet de tacita itentiōe sua ar. l. lz. ff. de le. i. vel dedit ī ipo puncto ingressus. Secus autē vbi ex iteruallo aliqua dōasset vel alijs ꝓiecturis ꝑsumi pōt q⁹ nō cā ingressus donauerit qa pfecta donatio nō reuocat in. c. fi. de dona. ⁊. C. de dona. q̄ sub mō fiunt. l. pfecta donatio. Scō cāu qñ sciebat ingressū nō tenere nō reuocat ꝑm Bar. et bñ q⁹ vr̄ libere donasse. ar. l. cuius p errorē. ff. de regu. iur. ⁊. l. cāpanus. ff. de ope. li. cessat. n. boc cāu dicta presumptio q⁹ fecerit cā ingressus ⁊c. Nico. ab.

Cum bone

Casus. Acta ēt litis ordinatoria scā

c corā primis iudicib⁹ fidē faciūt corā secūdis boc dicit ⁊ de eodē facto de arbi. cuz tpe. ꝓprie nō diuidit. pōit. n. cuiusdā cōmissiōis formā bimēbrē. ⁊ scōz mēbrū ibi alioqn. Casus ī terminis. Inter epm marsburgen. ex pte vna ⁊ abbatē ⁊ quētū pigamen. mōasterij sup statu ipius monasterij ⁊ gbusdā spoliationib⁹ ꝑ abbatē scis a pdcō epo qō vertebat: sup his cā ꝓmissa fuit gbusdā iudicib⁹ corā qb⁹ litis ꝓtestatio facta fuit ꝓ vt ptes ꝓfitebant ⁊ processū i cā. sed ñ termiauerūt eādē ipaz certis ō cāis ad papā remittētes. Ꝓterea papa cāz eādez ꝓmisit iudicib⁹ istis: mādās eisdē q̄ten⁹ acta originalia q̄ apud priores iudices remāserūt debeāt igrere diligēter: ⁊ ipsa si poterūt iueniri: ⁊ si qua alia partes duxerīt ꝓponēda in scriptis redacta ad suā plētiam remittāt. Si vo acta iueniri nō poterūt cū nō reuocetur ī dubiū de cōtestatiōe litis: sup statu monasterij ⁊ spoliationib⁹ pdictis recipiāt ꝓbatiōes ptiū ō nouo: ⁊ audiāt si ptes voluerint tractare de cōpositiōe. Et q̄ō sup boc iuenerint ⁊ cām sufficiēter instructaz ad dñm papā remittāt. Ber. Nō ꝑmo singulariter istū tex. ꝓ cōsuetudine quorūdaz iudicuz maxie rectorū ⁊ ptātū aliquorū locoz q finito offō retinent apud se originalia actoz seu gestorū sui officii: ꝟriuz tñ inuit tex. ī. c. qm̄. s. e. ōbēt. n. remāer apō scripto res vt ibi. vide oīno que ibi dixi. Jo. an. ibi intelligit q⁹ de facto potius q̄z de iure remāserūt bic apud iudices. Et ꝑm boc collige aliud nōbile sic. Nō⁹ q⁹ licet acta originalia cause debeāt remanere apud notariuz cause tñ si reperiantur de fcō apud iudicē etiā finita iurisditiōe nō p boc eorū fides vacillat. vt bic q̄ō tene mēti. Nō⁹ tertio ⁊ tene semp mēti q⁹ actis pditis nō ꝑsumit pro cōtestatōe litis uł aliis actis ordinatorijs vel decisiuis nisi aliter probēt iterueniss̄e puta p testes vł ptiū cōfessiōes. Ex boc ⁊ ex tex. nō vnū singulare q⁹ lz acta substātialia[b] iudicij nō depēdēt a partiū cōsensu vt illa possint omittere vel nulla ratificare de lit. cōte. c. vno. de elec. dudū. el. ij. l. nemo pōt. cū ibi nō. ff. de le. i. q̄ō nō. Inno. ī. c. cām .j. ti. pri. Si tñ dubitatur an ista iteruenerint vel pditis actis originalibus, vel alio mō stat ipsaz ptiū confessioni. vt bic singulariter ꝓbatur. Et sic bēs casum singularem in quo super nō dependēt⁹ a mera facultate ptiū stat ipsarū ptiū ꝓfessioui ꝟ. c. sup eo. ō eo qui cogno. ꝓsan. vxo. sue. sed dic boc cōtingere quia tractabat bic de modico vel nullo ꝓiudicio nec imminebat pctm̄ i alterutro casu. acta vero nō subālia pñt ptes cōi ꝓsensu ratificare vt in. c. cuz cām palle. ⁊ ibi

reola nō cui libet dat sed illis tm̄ q⁹ sī i statu pfectōis. Itē vi de infinitas qōes de laureola quas ponit btūs tho. ī. iiij. sēt. di. xlviij. qō v. ar. i. ii. iij. iiij. ⁊ .v. vbi pōit vtz laureola a fructu sit aliqd aliud ꝑmiū ab ēntiali. Et vtz laureola differat a fructu. ⁊ vtz fructus debeat soli virtuti ꝓtinētie. ⁊ vtrū ꝓueniēt assignātur tres fructus tribus ꝓtinētie pribus. Et vtz rōe vginitatis ōbeatur laureola. et vtrū martyribus ⁊ vir xpo. ⁊ vtrū angelis. Et vtz ēt corpi Et vtrū cō uenienter assignētur tres laureole. et vtz vn⁹ laureolā vginitatis ō mā excellētiori bē at. has oēs qōnes vide pulchre examinatas per sā. tho. ī loco supra allegato.

b Lz ptes ñ possint exp̄sse renūciare q⁹ corā iudice ordinario vel delegato ꝓceda tur sine substātialib⁹ iudicij vt no. glo. ī. c. fi. de re iu. li. vi. ⁊ bī. c. i. ō of. ōle. ⁊ viō al. ō imo. ī. l. si ꝓuenerit circa pri. ff. ō re iu. tñ si dubitet an iste solēnitates interuenerit ī iudicio stat ꝓfessiōi ptiū q⁹ fuerūt fcē casus ē singularis bic ⁊ vide q⁹ ita

firmant hic io.an. ꝛ do. ant. ꝛ ad idē vi͛s. ō. abb. i recollectꝭ in c. cū cāz. el. i. circa pri. de ꝓbat. Sed ꝺ hoc facit qꝛ qñ qs ñ pōt renūciare ſolēnitati alicui ñ ſtat ei⁹ cōfeſſiōi qꝺ ſolēnitas illa itercceſſerit vt nō. io. an. i. c. qñ ꝺ ſup gl. ſi. ſ. c. ti. ꝛ ꝓbat i. l. qui teſtiñ. ff. de ꝓba. ꝛ i. l. cū qs de cedens. §. ricia. ff. de leg. iij. et iō dic̄ io. an. i add. ſpe. i Rub. ō re. cc. nō ali. qꝺ nō ſtat cōfeſſiōi ꝓlati qꝺ ſubſit legitīa cā alie nādi bōa ecclēſie. cū hic ſolēnitati renunciare poſſet ꝓlat⁹ cuz ego ſup hac difficili ꝯſtrictate cōferre cū dño meo dño frā ciſco de are. ipſe dicebat qꝺ i caſu huius ōcre. bñ ſtat ꝓfeſſiōi ꝓtiū qꝛ erat ꝓeſūptio qꝺ litis cōteſtatio ꝛ alij actus iudiciales itercciſſet ita circūſcripta ꝓfeſſiōe ꝓtiū cogita bñ vide tñ ad ꝓdcā q ſcribit do. antonius in ca. cuz cām cl. i. in añpe. col. de teſti.

a Et ō in uēcōe mōi, ꝓ bādi ꝓ teſtes ꝛ ei⁹cā vide ꝓ btūz tho. i. ij. ij. q. lxx. arti. ij.

b Quare āt appellet teſtis ꝛ vi dicat. ꝛ qd ſit eius offiñ ponit archi. i. c. teſtes circa pri. iij. q. ix.

Inno. vide tñ vnū exqſitū modū ratificādi oīa acta ēt nulla ꝑ glo. ꝛ Bar. i. l. mutari. ff. de procu. vt ſi dicat actor libellū de nouo, ꝓduco poſitōes capitula teſtiū depoſitiōes ꝛc. ꝛ re⁹ eodē ordine rſideat. qō an ſit vex als examinani. Venio ad glo. ꝛ ꝓña ꝓio colligit qꝺ acta originalia debēt ſemꝑ remanere apō iudicē ſiue ſcriptorē ꝛc. Nō bñ glo. dū loquit alternatiue ſentit. n. qꝺ. c. qñ. ſ. e. ſuppleatur ꝑ iſtō vt ſic nō ſolū apud ſcriptores vt ibi ſed ēt apud iudices vt hic remanere debēt. dic vt. ſ. dixi. ꝛ vide i. d. c. qñ vbi plenius. ſcō colligit qꝺ atteſtatiōes in vno iudicio recepte fidē faciūt cora alijs. Aduerte hoc indiſtincte vex ſi iſtātia ñ ē adhuc pempta. qd āt perempta iſtātia. vide plene qō dicet in. c. cāz. j. ti. i. ꝛ ꝑ bar. in. l. cū lite mortua. ꝛ. l. cū apud. ff. iudi. ſol. dicit tñ boſti. hic, ꝓbari qꝺ inſtantia litis nō perit curſu triennij cū hic lis fuerit inchoata tempore Celeſtini. ꝛ per Inno. cōmiſſa cui poſtea ſucceſſit Honori⁹ qui plus vltra triēnū vixit ꝛ mō erat coram Gregorio. Tu plene de hoc vide qō dixi i. c. pe. ſ. de iudi. an āt faciāt fidē acta adhuc ñ publicata. vide qō plene dicetur in. c. cām. alie glo. ſunt faciles. Extra glo. quero pone alicui mandaſ vt faciat ſibi exhiberi, proceſſuz alicuius cāe nūquid ꝺ tale reſcriptū poſſit de furreptione obijci: puta qꝺ hoc fuit alteri cōmiſſuz de quo nō ē facta mēcio in ſcō. Inno. ꝛ boſt. qꝺ ſic ō reſcri. ceterū. niſi per appellationē uel alio modo ad ſuperiorē fuiſſet cā devolura. qꝛ tūc vz de offi. dele. paſtoralis. §. preterea. vel ſi partes fuiſſent abſolute a primo iudice ad obſeruatiōe iudicij. C. de iudi. l. ꝓperādū. ꝛ nō hoc vltimū uel aliter expiraſſet iuriſditio primi iudicis ꝛ hec ſufficiunt. Nico. ab.

De teſtibus ꝛ atteſtationibus Rubrica.

Rubrice huius cōtinuatio ꝓz ex cōtinuatione ſcā in precedēti ti. vel magis ſpecifice cōtinuando ad rubricā proximā precedentem cōtinuaſ ſic. Supra uiſum eſt de probationib⁹ in genere merito vt materia magis clareſceret ſubijcit de ſpeciebus ꝓbationuz. plures. n. ſunt ipſius ſpecies. Nā qñqz probaſ per teſtes[a] qñqz per inſtrumēta ꝑ ꝓſūptiōes ꝛ ꝑ iuſiurandū. ideo de his oībus tractat in ſequētibus. ꝛ qꝛ probatio que fit per teſtes ē efficacioꝛ alijs cū fiat vna voce. j. de fi. inſtru. cū ioānes. cū ibi notatis. iō premittit tractatuz de teſtibus ꝛ poſtea ſubmittit ō alijs ſpeciebus. Sed pro declaratiōe rubrice querit de duobus. primo queritur quare dicit de teſtibus in plurali cum in. C. ꝛ. ff. ſolū ſit mentio i ſingulari. ſecundo quare ſubijcit de atteſtationib⁹ cū ſufficiebat dixiſſe de teſtibus[b] ſicut ſit i. C. ꝛ. ff. Ad primuz dicit Jo. an. hoc eē de arbitrarijs que dependent a principum voluntate de quibus non tenemur rōnez reddere. l. non oium. ff. de legi. nō. i. c. ſi qñ de reſcriptis. vl pōt dici ſm eū qꝺ ideo dicit i plurali qꝛ regulariter in qualibet cā duo teſtes requirūtur. j. e. lz. i. ꝛ. ij. ꝛ. c. veniens cum multis ſi. primū tamē plus ſibi placet qō videtur probari per rubricas ſequētes in quibus dr̄ i plurali ꝛ tñ nō requiruntur pla. vt ꝓz de fi. inſtru. de preſump. ꝛ. ſ. de procu. vbi dicit in plurali ꝛ tñ ſufficit vnus procurator in iudicio. Ego tñ puto qꝺ iō dixit in plurali qꝛ in nigro tractat quot teſtes requirātur qualiter preualeāt alijs ꝛ qualiter reprobentur ꝛc. vñ fere totus tractatus eſt in plurali. Ad ſcōz quare dixit de atteſtationibus remittit Jo. an. ad nō. per eū ſup rubrica de homi. in ſcōa obiectione. ſcōo ſoluit qꝺ tractatus atteſtationū ē per ſe de quibus tractāt ſpecifice aliqua iura. vt i. c. i cauſis. c. pñtium. c. cū cām. cū multis ſilibus ꝛ hoc placet. Tractaturus. n. auctor de teſtib⁹ ꝛ perſonis eorum ꝛ numeri requiſitiōe ac de ipſorū depoſitiōib⁹ ſeu dictis ne haberet materiā geminādi rubricā ſubijcit hic de atteſtationib⁹. Et nō qꝺ dictū teſtis appellatur atteſtatio qñqz depō. d. c. cū cauſam.

Lacunt Breue ē cōtinēs tria dicta ꝛ cōiter nō ſūmaſ ſed ꝑ pro inuenibus ſūmo ſic. Precio nō debent teſtes ad teſtificandum induci hoc primo. Quiſqz fidelis ad teſtificādum induci pōt niſi probet indign⁹ hoc ſcōo. Nemo niſi ieiunus teſtimoniū dicere pōt hoc tertio. ꝛ ꝓtes patēt. Caſus lr̄alis ꝑ ſe patz ꝑ illud qō hic dr̄. Ber.

Nota primo ibi precio ꝛc. nihil. n. dicit de precedente ex quo argue ſm boſtiē. qꝺ preces iteruenire pñt dū mō ceſſet corruptio quo caſu loquit. j. e. quotiens.

Nō bñ hoc dictū qꝛ licite rogatur quis vt teſtimoniū perhibeat veritati. ex quo argue qꝺ teſtis produ ctus a ꝑte ſine alia citatōe nō pōt tāqz ſe ingerēs et ſuſpectus recuſari qꝛ precibus pris producentis potuit induci vt hic. qō bñ nō. ꝛ ſic nō debet dici ſe ingerere: ꝛ ſic reppi cōcluſiſſe do. ō ro. deci. xxxvj. ꝛ aliquid ſubiicit in. c. ſe. Quare aūt ꝓces ꝛ nō ꝓciū iteruenire poſſunt: dic qꝺ citius corrūpitur precio qz ꝓcibus. citra. n. dicit canon violatur iuſticia auro in. c. pauper. xj. q. iij. in collatione tū ſpūaliū ēt ꝓces ceſſare debent. i. q. i. ſunt nōnulli. de quo dic vt le. ꝛ nō. in. c. tuā de eta. ꝛ qua. Nota ſecūdo qꝺ edictū de teſtibus ē, ꝓhibitoriū. ſ. certarū perſonarū ꝛ pmiſſoriū regule. quilibet enim admittitur niſi exp̄eſſe reprobetur. Nota vltimo vnū actū qui explicādus ē a ieiunis. ſ. act⁹ teſtificādi an hoc ſit ō neceſſitate an ō bōeſtate dicā cū gl. plēs alios act⁹ a ieiūo explicādos vide per glo. in. c. ſacramēta de cōſe. di. j. ꝛ ultra illos addit Hoſti. hic vnū. ſ. predicare verbū dei. honeſtius. n. fit a ieiuno. vide pulchrū tex. bierony. i. c. eccliе principes. xxxv. di. tñ ſm Jo. an. ſeruaſ qñqz ꝺrium qꝛ poſt prādiū plerūqz habetur popul⁹ melius ꝛ ꝑ predicationē tūc fcāz retrahunt boies a peccatis vel ſaltē tūc deſiſtūt ꝛ iterrūpunt als nullū tps impedit ꝓfiluū ſane mētis. C. de trāſ. nō minorē. ſaluo qō nō. de offi. dele. cōſulūit. §. fi. dic qꝺ iſtud non fit ꝓp defectū rōnis ꝛ ſane mentis cōtingentez poſt prādiū ſed vt devotius ꝛ ſobrius reciteſ verbū dei. Nā tpe ieiunij facilius quis ꝓpungit ꝛ eleuaſ ad cōtēplationē dei. iuxta illud prefatij qō cātatur i miſſa tēpore quadrageſimali. Qui corporali ieiunio vitia cōprimis mētez eleuas ꝛc. Quis āt dicatur ieiunus vide bo. glo. in. d. c. ſacramēta. ꝛ nō. in. c. ſi cōſtiterit j. de accu. ꝛ breuiter pōt dici ieiunus pfecta digeſtione ēt fine dormitiōe de ꝓſe. di. ij. trib⁹. lz quidā ꝺ reſpectu dormitiōis. Quero quid ſi ꝑcio teſtes fuerunt inducti. rñdet glo. ij. teſtimoniū nō valere quia corrupti ſunt. ꝛ dic qꝺ poſſunt accuſari de falſo. l. i. ff. de fal. nō. Bar. in. l. diuus. ff. de re iud. vide qō dixi in. c. lz. ſ. ti. ꝓri. Et nō qꝺ alio nō probato preſumitur corruptus. ꝛ intelligo iſtū tex. de pecunia nō recipiēda pro actu teſtificandi. dz. n. dictū teſtis eē gratuitū. xiij. q. v. nō ſane. nā pro expēſis fiēdis in veniendo ſtādo redeūdo licite daſ pecunia. de quo dic vt i. c. ſtatutū in fi. de reſcrip. li. vi. ꝛ. iiij. q. iij. ventur⁹.

Alterius queritur quis dicatur idoneus teſtis. dic glo. iij. qꝺ quilibet preſumit idoneus niſi exp̄ſſe reprobetur de preſump. c. fi. Nō glo. iūcto tex. qꝺ ille dicit idoneus teſtis qui nulla exceptiōe legitima repelli pōt talis ēt dicit oī exceptiōe maior in. c. i. de cōſan. ꝛ affi. ubi nō. Itē quero nūquid teſtis debeat eē neceſſario ieiunus. Boſ. vlti. dicit qꝺ non. ad iſtū tex. reſpōdet qꝺ loquit de bōeſtate. allegat. xxij. q. v. honeſtū. Jo. an. ſup tex. dicit qꝺ ſalua glo. poſſet dici būc tex., ꝓcedere in locis vbi ſūt boies impo

Vide qđ notant do. de ro. deci. cxxv. fm ordinem meum nouissimum ꝛ in eo. or. deci. clxvij. Et adđ ꝙ i casu buj⁹ decretalis sufficit vnica citatio sine peremptorio fm do. an. post io. an. in. c. consuluit in. v. col. de of. dele. Sed bal. in. l. siquando in. ij. col. C. de testi. ꝛ ꝯrium ꝙ immo exigit per emptoria quia in testibus consistit tota vis iudicij. Et ꝙ nō requiratur peremptoria ꝛ do. an. in. c. pastoralis in vij. col. j. ō excep. Et vtrum sit necesse ꝙ qui citat ad videndum iurare testes citetur psonaliter an sufficiat citari ad domum vel plene per do. an. i. c. si. de co q mit. i pos. in antepe. colū. ꝛ plene p ioan. an. in reg. iure presumit li. vj. i mer. ꝛ per do. an. i. c. significauit i pen. col. v. ulti. glo. j. c. ti. ꝛ per bar. in auc. sigſ ab aliquo in ulti. col. C. de testi. Et adde ꝙ qñ examinād⁹ ẽ testis cui certuꝫ ẽ nihil posse oppoi nō est necessaria pñtia ptis istud dic do. an. in. c. veniēs el. i. in. iij. col. j. eo. Et quando dat⁹ est terminus ad probādum vtrū si ps velit produce re probationes infra terminum; alia ps sit citanda vide p bal. in. l. si. in si. i. col. C. q admit. vbi dicit si ꝙ ꝓbatōes producuntur in fi. termini assignati non ẽ necesse citari partē secus si ꝓducerentur alias. j. terminū vt dicit Bar. in l. ij. ante mediū. C. ō tēpo. ap. ꝛ vide qđ de hoc multuꝫ late scripsi post do. abba. in. c. ꝙuis de ap. Sed idem bal. videtur aliter distinguere in si. qđe in auc. ei qui circa pri. C. de tempo. ap. f. an sit assignatus terminus ab homine ꝛ non requirat citatio vt in. c. sepe de ap. Aut a iure ꝛ tunc requirit. ide tamē eundē bal. in. d. l. si quando. C. de testi. An aūt quando vna ps sit citanda dic ꝙ aut quis ꝓducit ad effectū notificationis ꝛ nō est citanda ita dicit bal. in. d. l. siqñ in fi. per tex. in. c. carte. iij. q. ix. ꝛ adde hic bal. i auc. bodie circa prin. C. de iu. ca. vbi dicit ꝙ ly sit citanda pars in examiatione testis tñ si pri⁹ testis deposuit ꝛ modo velit declarare dictū suū nō erit iterato pars citanda. Sed an sit nulla examiatio testium facta parte nō citata dic ꝙ sic fm bar. in auc. q semel in. v. col. uer. quero qd si publicatio. C. de ꝓba. Et idem dicit do. aut. j. eo. c. fraternitatis in. xxvi. col. v.

In nomine dñi

i Nulla ẽ receptio testiū fcā contra non citatum. Diuidit in tres ptes. nā prio ponit dictum. secundo probat per legē tertio cōcludit. Scōa ibi ne postea. tertia ibi ecce.

Casus lralis. Ep̃s qdā dicebat ꝙ eo absēte vilissimi testes recepti fuerūt ꝯ ipsū. vnde nō debēt sibi p̃ iudicare. vñ conqstus fuit domino pape: ꝛ ipe respōdet ꝙ si est ita nullius momēti esse huiusmodi testes ꝛ istud probat p legē vbi dicitur. ne postea obijciat testibus ꝙ p vnā partem gesta sunt opꝫ vt testimonia dentur aduersario a iudice monito vt veniat ꝛ audiat testes. Si vo venire noluerit iusto impedimēto cessante: valebūt ac si vtraqꝫ pars presens fuisset: ex qua lege argumētatur papa: aduersarium semp esse admonēdū vt veniat ad audiēdū testes. Et quia hoc hic omissū ẽ firmitatē nō obtinet. Et. c. istud loquit de materia illius decreti. ij. q. i. in primis. Ber.

Nota ex principio nomē dñi in actionib⁹ nr̃is inuocādum. Concor. xxiij. di. in nomine dñi. vide pulcbrū tex. in. c. nō liceat. xxvi. q. v. vbi dicit omnia q̃cūqꝫ facitis in verbo aut in opere in nomine dñi nr̃i iesu xp̃i facite gratias agētes deo. ꝛ bēntur illa verba originaliter actuum. xvij. ꝛ facit. i. q. i. cū paulus. vbi aliquas cōcordātias in spe. de instru. edi. §. ij. in pn.

Nota scōo cās decidēdas ꝛ instruendas ꝛ ordināndas fm ius ciuile ex quo canones nō obuiāt. vide plene in. c. i. de no. oper. nū. ꝛ generaliter an ꝛ qñ valeat lex ciuilis respectu eccliarū ꝛ personarū ecclīasticarū. dico plene in repetitione. c. que in eccliarū ō cōsti. Nota tertio ꝙ testes debēt eē cōes ꝛ deponere pro vtraqꝫ parte ꝛ nō ꝓ ꝓducēte tñ. xiij. q. v. nō sane. ꝛ ad hoc iuramēto astringi debēt. vt nō. glo. in c. fraternitatis. j. e. Nō ibi a iudice aut defensore ꝛ c. ꝙ iudex pōt monere ꝛ citare ptē p se ꝛ p alium .s. defensorē. i. nūciū quinimmo plus dico ꝙ ēt vbi requiritur trina citatio sufficit vnica monitio iudicis qꝛ illa bēt vim trine citationis. vt in. l. ij. C. quo ꝛ qñ iu. ꝛ vide glo. in. c. cōsuluit ō offi. dele. in v. terminū Itē nota sufficere vnicā citationē ad actū receptiōis testiū ꝛ cōiter in mediis cāe sufficit vnica citatio. vi⁹ plene per inno. ꝛ alios in. d. c. cōsuluit. aliquid ꝓ eū dē in. c. ad petitionē de accu. Nō ibi sed ipso pñte facta fuissent ꝛ c. ꝙ absens cōtumaciter bētur, ꝓ pñte in sui preiudicium ꝛ actus eo absente explicatus pinde vꝫ ac si eo presente factus fuisset concor. c. veritatis. de do. ꝛ cōtu. ꝛ. c. ij. de arbi. li. vi. Nota ꝙ tpaliter impeditus nō tenetur venire nec per aliū cōparere ꝛ actus gestus eo absente lꝫ citata pinde quo ad effectū inualidat ac si nulla citatio fuisset facta. ō quo aliquid. j. ꝛ in. l. quesitū. ff. de re iudi. Item nota ibi ꝛ nō ex ineuitabili necessitate ꝛ c. ꝙ quelibet necessitas excusat. iō alibi dicit tex. ꝙ leuis febricula ꝛ vel? quartana nō excusat. d. l. quesitū. ꝛ nō. glo. in. c. placuit. xviij. di. vi⁹ generaliter nō. in. c. querelā ō ꝓcu.

Nota ibi ad audiēdos testes ꝛ c. iuncta glo. ꝙ testis videtur recipi ꝛ deponere qñ iurat. actus. n. depositionis refertur ad ips iuramenti. ad hoc. l. si quā do. C. de testi. ꝛ tenigi in. c. lꝫ ō ꝓba. Ultimo nō ꝙ actus gestus ꝯ legē ẽ nullus cōcor. x. di. vides. et regula que cōtra ius de re. iu. li. vi. ꝛ. l. nō dubiū. C. de legi. Et anteqꝫ vltra ꝓgrediar qꝛ hoc est satis vti le canonistis quero an hoc sit verū indistincte maxime vbi pena est apposita. Distingue aut dispositio est non penalis aut penalis. primo casu actus regulariter est nullus vt hic ꝛ in iuribus superius allegatis qō intellige qñ lex habet ꝓpetuā cām ꝓhibitionis. i. rō prohibendi est perpetua secus si tēporalis quod declara vt nō. in. c. tua ō spō. duo. vbi glo. ꝛ. x. di. vides. Et est bona glo. declarans hic primū mēbrum quādo dispō nō est penalis in regula que ꝯ ius fiunt preal. quā omnino vide. sed difficultas maxima ẽ in scōo mēbro qñ dispositio ẽ penalis. in quo varij varia senserunt. vt notatur per legistas in. l. ꝛ dubium prealle. vbi plene ꝛ p Bar. in. l. pretor in prin. ff. de no. ope. nū. Quidam enim simpliciter dixerunt ꝙ p appositionē pene sustinetur actus qꝛ lex non videtur tunc simpliciter ꝓhibere sed vltra ꝓcessit apponendo penam. hoc verū nisi lex inducat vltra penā etiaꝫ actus nullitatē sicut facit tex. in. l. iubemus. C. de sa. reiur. ꝙ ꝙ eius dictū nō sit vex qꝛ ẽ ꝯ cāuꝫ apertū i. l. ij. §. sinauté vel gnitas. C. de iura. calū. Item adde ꝙ in tñ necessaria est citatio ad videduꝫ recipi testes ꝙ si papa simpliciter deleget receptionē testiū videt data potestas citandi partes ad videndā receptionē testiū tex. est in. c. constitutus ꝛ ibi notat do. an. in. i. col. j. de ap. Item ꝙ sufficiat vnica citatio sine peremptorio ad videndū iurare testes firmat bar. in. l. si finita. §. iul'. circa prin. in repe. ff. de dā. infec. ꝛ in. l. consentaneam. C. quomodo ꝛ quando iudex. dicit enim guil'. de cunio ꝛ bar. in. d. l. ad egregias ꝙ quando mittitur ad mulierem pro testimonio non debet pars citari vt veniat ad videndum iurare mulierem secus diceretur si mitteretur ad aliam personam priuilegiatā quia tunc debet citari pars vt vadat cum tabellione ad domū priuilegiate persone vt videat ipsam iurare per tex. in auc. vt liti. iurent. §. si vero. Sꝫ vide ꝙ scripsi post domi. in. c. ij. §. i. de iud. li. vj. vbi hec perfectissime declaraui. Item vide domi. in. c. multis in. ij. nota. xliij. di. vbi per illum tex. dicit ꝙ multitudini testiū nō credit sine partis citatione.

idem dicit. ꝛ adde ꝙ si notarius scripsit ꝛ talis testis iuratus deposuit nō tñ ex hoc presumit partem fuisse citatā ad videndū iurare testes. hoc dicit d. ant. in. c. fraternitatis i vlti. car. j. eo. ꝛ vide ꝙ ibi notaui. ꝛ de illo arti. qñ est signat⁹ alicui terminus ad ꝓbandū an qñ vult ꝓducere ꝓbationes debeat facere citari aduersariū vide bar. in. l. q ante calendas. ff. de ꝛbo. ob. ꝛ i extraua. ad repri. in ꝛbo de plano circa med., conuncto eo ꝙ scribit bar. i fi. illius ꝛ si. ꝛ ad videdū iurare testes sufficiat vnica citatio sine peremptorio tenet do. ant. in. c. qñ frequēter. §. in alijs i. iiij. col. vt li. non conte. ꝛ adde hic ꝙ testis examinatus parte nō citata facit i dictū ſz bar. i. l. beredita rias. ff. ō cri. expi. hz. Adde hic casuꝫ in quo testes recipiuntur parte non citata videlz i casu. c. preterea el. ij. de spon. ſz vnā lec. quam refert ibi do. abb. ꝛ ō hoc an sit necessaria citatio ptis quando statutū prefigit terminuꝫ ad ꝓducēdū vide bal. i. l. i. in fi. de lib. dimis. ꝛ bal. in. l. si ea i fi. C. qui accu. non pos. ꝛ in l. i. §. fi. ff. de se. ꝛ tex. buj⁹ decre. in nomine dñi limita valde mirabiliter: vt per bal. ꝛ pau. ō ca. p⁹ guil. de cūio in. l. ad eg regias. ff. de iu

a Casus in quib⁹ p̄ceditur ad receptionem testium sine citatione partis. Sed hos ⁊ q̄plures alios enumeratos vide per ro. in suo fin. no. qō incipit regula est q̄ ad receptionem vbi omnino vide. Et sic licet iste tex. circa finem dicat q̄ semper est admonendus aduersarius tamen hic patitur fallentias. Item ad casus hic positos adde q̄ etiam quando recipiuntur testes ex officio est necessevocari ptē ſm io. an. in addi. spec. i tit. de teste. §. nunc tractandum in princi. Et dicit q̄ fuit dictum gui. de suza. in. l. iurisiurādi. C. de testi. item non est necesse vocari partez qū certum est q̄ testi nihil potest opponi. ſm dom. an. in. c. veniens el. i. in iij. col. j. eo. Item adde alium casuz in quo non est vocāda pars quando testes ꝓpter potentiaz eius cōtra quem ꝓducuntur ñ audērēt deponere ter. est in. ca. fi. de here. in vi. ⁊ j. pro xi. p̄ pano. qō an sit verum indistincte vide plene per do. abba. in. ca. p̄terea. ij. circa finem de sponsa. Et per do. ant. in capi. quoniaz frequenter in vij. colū. vt lit. non contre. ⁊ quod ibi nōui cuius dicta refert ⁊ sequit̄ do. abb. itez adde alium casum quando qs vult p̄bare periculum suo consocio in mercātia qz potest recipere vel examinari facere testes qui interfuerunt periculo partis parte nō citata qz forte est multum remota. hoc dicit bar. in. l. ij. C. de naufra. li. xi. ⁊ adde hic nō. dictum io. an. in. c. i. de homi. li. vi. vbi dicit q̄ quando timet periculum possunt recipi testes ꝑte non citata ⁊ lite nō conte. quod dictuz refert ⁊ appellat singulare do. abb. in. c. cum non ab homine ante medi. de iudi. p̄o eo allegans tex. in. d. c. fi. de here. in. vi. Item adde q̄ quando agitur de p̄banda consuetudine introducta a populo eiusdez ciuitatis posſan. eccle. ⁊ in. c. qz propter de elec. hec opinio nō videtur placere Bar. in. d. l. p̄etor. allegat dictaz. l. iubemus. ⁊ multa alia iura que vltra penam inducunt nullitatē actus. Sed certe posset respōderi q̄ in illis iuribus lex nō fuit cōtenta pena extrinseca sed ēt voluit inducere nullitatē actus. ipse tamē Bar. multū instat in. d. l. p̄tor. ⁊ i effectu vult q̄ aut nullitas actꝰ tendit in p̄iudiciū facientis p̄ legem ⁊ habebit locū vtrūqz. s. actus nullitas ⁊ pena apposita i lege ⁊ hoc in odiū ipsius qui voluit actū gerere p̄ dictā. l. iubemus. Si vō nullitas actus tenderet in p̄iudicium alterius qui nō fecit p̄ legem ⁊ tunc actus remanet validus ⁊ pena cōmittitur. Ja. de ra. ⁊ multi alij aliter et ꝓbabilius distinxerunt in. d. l. non dubiū q̄ aut lex penalis est separata a lege simpliciter ꝓhibēte ⁊ tūc inducitur actus nullitas respectu legis penalis. aut non reperitur lex simpliciter prohibens sed solū respectu pene. ⁊ valet actus qz ex eadez dispōne pena generalis nō cōpatitur se cū spāli. vt in. l. sanctio leg. ff. de penis. sed ex diuersa lege bene cōpatit̄ ſm eū. dominus Bal. dicit q̄ quādoqz nullitas actus nō est pena vtputa quādo lex detrahit ptāti dānus vl ad ministrantis vel delictum p̄sumit. ⁊ tunc spālis pena inserta in lege non facit actum valere qz sua natura p̄hibetur ⁊ habet nullitatē intrinsecā. Si autem nullitas p̄prie loquendo ē pena tunc habet locum cōsideratio Ja. ⁊ aliorū ⁊ hoc inducit ad statutū quo cauetur q̄ nullus cōtrahat quin soluat gabellā de cōtractu ⁊ si non soluerit gabellam soluat centū nomine pene. hoc. n. casu vt patet ex predictis valebit contractus ſm eū qz lex vltra procedit imponēdo penā diuersam a pena nullitatis: vt in p̄all. l. sanctio. ⁊ hoc mihi satis placet. Et ad p̄mū membrū distinctionis Bal. facit qō nō. glo. in cle. i. de iurepa. quam vide. Ad secūdū ⁊ ad dictū Ja. ⁊ aliorū satis faciūt iura q̄ vltra penā ānullant actum. nā si induceret actus nullitas frustra iura illud exp̄imerēt. Ad vnū tamē aduerte qō limitat vtrūqz membrum. non enim semp ex nō obseruātia legis inducit̄ nullitas ipso iure sed quādoqz p̄stat causam irritandi quandoqz ipō facto irritat. Scire eniz debes qō quandoqz lex iubz aliquam solēnitatem adhiberi tpe p̄ctus ⁊ tunc si alit̄ fiat p̄tus est nullus ipso iure: vt in. c. sine exceptione xij. q. ij. ⁊. x. q. ij. hocius pozzectū. et d. l. nō dubiū ⁊. c. auditis cum ibi nōtis de elec. ⁊. C. de testa. l. bac cōsultissima circa p̄in. Quandoqz lex iubet aliquaz solēnitatem adhiberi post cōtractū vel aliū actum p̄fectū. ⁊ tunc si illa solēnitas nō interuenit nō inducit̄ actus nullitas ipso iure sed non vz in effectu qz debz annullari nisi aliud exp̄resse caueret̄ in dispōne ⁊ hoc notabiliter videtur probari in. l. vniuersa. C. ō preci. impe. offe. ⁊ ibi per glo. ⁊ Bar. pone exēplum dic̄ statutū de quolibet contractu soluatur gabella. x. solidoz̄ ꝓ libza. certe si nō soluitur contractus remaneat validus lz possit annullari. qō procedit etiam si lex dicat alias nō valeat. debet enim intelligi nō valeat. s. in effectu. vt. d. l. vniuersa. secus si diceret nō valeat ipso iure vel ipso facto. vide ad hoc glo. in regula in penis. ō reg. iur. li. vi. ⁊ hec nō. Quero quia hic excipiebatur testes fuisse vilissimos que debent considerari in testibus ad hoc vt dicantur idonei. gl. i. ponit versus quos sic ō declara. Cōditio. i. an sint serui an liberi. debent. n. esse liberi. iiij. q. iij. §. liberi ad finez. Ibi sexus. vt. s. sit masculus nō femina. hoc intellige vt nō. in. c. fozus de v̄. sig. Ibi etas vt sit maioz. xiiij. annoz̄ si deponit in ciuili. in criminali vero maioz viginti. iiij. q. iij. c. i. ⁊ ver. in testimoniū ⁊ vide spe. e. ti. §. i. v̄. itē excipitur q̄ ē impubes. Ibi discretio quis sit discretus ⁊ mentis cōpos. ad hoc. iij. q. vij. §. tria. Ibi fama vt nō sit infamis. j. eo. testimonium. Ibi fortuna vt nō sit pauper. de quo dic vt nō. j. e. si qui testiuz. Ibi fides vt nō sit infidelis. s̄. e. c. i. cum ibi notatis. Alij ponunt alios versus sed nō ē curandum. ⁊ vide Spe. e. ti. §. iam de interrogatorijs v̄. quid si vnus. Op. ⁊ videtur partem non citandam vt veniat ad audiendum testes cum debent deponere in secreto. j. e. venerabili. Glo. in v̄. audire dat duos intellectus. primus vt audiat testes scilicet iurantes: ⁊ iste est bonus intellectus ⁊ credo de mēte littere q̄ post publicationem poterit videre attestationes. secundus intellectus vt intelligat̄ quando testes recipiuntur in causa publicatiōis. i. ad eternam memoriam vt in. c. qm̄. §. sunt ⁊ alij. vt li. nō cō re. ⁊ sic dicit intelligendam auc. testi. vnde hec verba que sunt in tex. sumpta sunt. ⁊ tunc expone ſm glo. ad audiendum testes. ideſt depositiones testiuz. Sz certe iste intellectus in se non est verus quia tunc testes sunt examinandi in secreto licz postea publicentur ad futuram memoriam. tene ergo p̄imū intellectum. dicit tamen Jo. vt nō. ij. q. i. in p̄mis. q̄ quelibet partiū potest interesse depositioni testium tamen non poterit postmodum super illis capitulis testes producere. sed bar. bri. ibi p̄ qō vr̄ verius ſm Jo. an. vt liberius testes testimonium dicant ⁊ p̄ rationē qua mouebatur Jo. s. q̄ pars p̄sens melius sciret interrogare. habemus remedium ꝑz Jo. an. vt interrogatoria det in scriptis. vt in. c. ij. eo. ti. li. vi. ſm que testes examinabuntur vt ibi. ⁊ sic etiam seruat generalis consuetudo. vt nō. Accurſi. C. eo. siquando. ⁊ Spe. eo. ti. §. nunc tractandum in p̄in. quod satis mihi placet. ⁊ videtur de mente omnium iuriuz. An āt sit hoc indistincte vez vt pars debeat citari ad videndum iurare testes. certe regulariter hoc est verū vt hic: ⁊. l. siquando. C. e. Excipit do. an. tres casus. primus vbi factum est notoriū ⁊ iudex ad sui istructionem recipit testes. adducit notata per Jnno. in c. bone primo ō elec. Tu intellige hoc ꝑz notata per eundem Jnno. in. c. tua in fi. de coba. cle. ⁊ multi. ⁊ p glo. in. c. ad nostram. iij. de iureiu. Scōus casus vbi agitur de informatione persone an sit habilis ad dignitatem adducit nōta per Jnno. in. d. c. bōe. Ego allego Jnno. in. c. fi. de transla. p̄ela. in fin. vbi boc

videtur tenere bart. in. l. filius. ff. de donatio. Et ad de q̄ vbicunq; iurꝫ dex procedit ad īsor mandum se de absētia rei non requiritur citatio ad videndum iurare testes ita tꝫ singulariter bart. in ex trauagan. ad repīmē. in ver. per edictum p̄ tex. in an cten. de ex hi. ⁊ intro. reis. §. sancimus. itē adde hic alium ca sum quem ponit pa noz. j. hoc eo. c. in vſi cu. sed quero quid ſi pars non fuit citata ad videndum iurare testes ⁊c. itez ad de q̄ quā do partes dederunt licentiam iudici vt possit recipere testes in absētia ipsarū nulla requiritur citatio ad videndum iurare testes ſm bal. in l. ſi quando in. ij. colum. C. de testib⁹. Item adde q̄ vbi cunq; l. in actu non exigit plenam probationem sed contentatur solis articulis ibi possunt recipi testes parte non citata ita singulariter dicit domi. post Hostien. in capitulo p̄o humani. §. finali. in antepenul. colun. de homi. in. vi. Et ibi hostiē. dicit q̄ vbi subest periculum possunt recipi testes parte non citata quod dictum refert ⁊ sequitur ibi domini. in. §. fina. in antepe. colū. p̄o hoc optime facit elegans dictum qō ponit do. an. in capi. imputari. in p̄in. pen. colum. de fide instrumentoz̄.

a Hoc ió est de mẽte ino. i. c. cũ i tua i gl. sup v. de plano dẽ spon sa. ⁊ ibi vide do. an. i fi. p⁹ ino. ⁊ io. an. i. c. i. in. iij. col. v ad ſz ꝓriũ de postu. p̃ la. ét hoc vide p do. in c. si forte in vltri. col. v. vltri. quero de clc. i. vi. p⁹ do. ō ro. decí. cclx. ſz ordinez nouissimũ Itez circa hoc vide bal. i. l. congruit in fi. ff. de offi. p fi. ⁊ i. c. i. §. homicidiũ ō pa. iura. fir. Et fac qō nō. bal. i. ad. spe. in ti. de inquisitione. iuxta si. Et aduerte q ille tex. quẽ allegat hic d. ant. in. c. qualiter § dz de accu sa. nō, pbat q ad, pbãdũ crimẽ p viã inqsitionis possint recipi testes ꝑte non citata ſz, pbat q ad, pbãdũ famã mediante q̃ possit deueníri ad inqsitionez prit recipi testes parte nō citata vt dic̃ ille text. in v. ne, ppter suppressionẽ noiuz i famãdi ꝛc. ⁊ iō dicas q nō est verũ q hic dicit do. ant. de inquisitiõe. qō ét improbat. hic do. ab. ꝓ quo ꝓtra do. an. hic ẽ casus ſm do. frã. de are. in. l. diu⁹. §. cũ

ponit. ⁊ intellige hoc qñ, pcedit extraiudicialiter ꝑte absente quo casu cessat dispositio huius. c. Tertius casus qñ procedit̃ per viã inquisitõis. adducit nõ. in c. qualiter ⁊ qñ. §. dz de accu. ſz ego nõ credo hoc fu isse de mẽte illius lr̃e. nec puto vex in se: q̃ iura generaliter exigũt partẽ aduersaz citãdã ad testiũ recepti onez. nec distinguũt inter processuz inquisitiõis ⁊ aliuz. vt hic. ⁊ d. l. si qñ. Itẽ si in ciuilib⁹ in quib⁹ nõ agitur de tãto ꝓiudicio citaẽ pars vt nullo mõ supplãtetur fortius dz citari vbi agit̃ de crimine[a] lz per viã inquisitõis. nã posset ingeri pena corporalis que cẽsetur maior qualibz pecuniaria. l. in seruor. ff. de penis. fateor tñ q̃ tex. illius. §. debz. multũ facit ꝓ õria parte in eo q̃ dicit q̃ nõ solũ dicta ſz ẽt noia ipsoruz testiũ tradẽda sunt inquisito. ⁊ sic vr̃ q̃ nõ sit necessaria citatio ad videndũ eos iurare cũ tũc sit necesse q̃ noia tradant̃. ⁊ sic colligit ibi Jo an. illud dictũ q̃ in causa inquisitõis nõ est necesse inquisitũ vocari ad videndũ iurare testes. fateẽ tñ q̃ in practica est in õriuz. ego vt dixi nõ possuz mihi psuadere hoc cum nullã rõnem diuersitatis videã ⁊ reperio Bar. in. l. fi. ff. ō questi. in fi. apte tenere citationẽ fiendã etiaz si prius illi testes fuerint recepti in inquisitiõe generali cũ ignorabat̃ psona que cõmiserat maleficiuz. iuxta nõ. per Inno. in. c. bone. j. de elec. ⁊ sic ītellige illud dictũ Inno. ad tex. c. qualiter. posset rñderi q̃ vltra citationẽ ad videndũ iurare testes requirit̃ vt nomia tradant̃ inquisito. vt si psone sint sibi incognite possit interrogando de illoz qualitate se informare. posset. n. alia pars promouẽs inquisitionẽ vel ipse iudex ex officio suo adducere testes incognitos nec esset satisfactũ inquisito videre eos iurare nisi ⁊ noia sibi tradant̃. vt sic per traditionẽ nominũ possit peruenire ad cognitionem psonaz. insti. de lega. §. si quis in noie excipio ego a dicta regula casum notabilẽ. de quo in c. fi. de here. lib. vi. vz in causa hereſis cũ timeat̃ potẽtia inquisiti. tũc. n. noia subtricent̃. Adde aliũ casum qui pot̃ sub se cõprehendere multos. vz q̃ñ quis nõ audet alicui etiã in ciuilibus mouere qõnez propter illius potẽtiaz q̃ timet ne interim moriant̃ testes. potest. n. petere a iudice vt clãdestine recipiat testes ad futurã rei memoriã. vt notanter dicit Host. in. c. q̃ñ vt lit. nõ cõte. ⁊ facit in ar. d. c. fi. Quero quid si ps citata nõ curat ire ad videndũ iurare testes. Dic̃ glo. in v. noluerit. q̃ nihilomin⁹ testes reciperent̃ ⁊ valebit dispositio ac si pñs fuisset. hoc tñ limitat fi lis est ꝓtestata alis nõ per. c. q̃ñ. vt lit. nõ ꝓte. pondera duo ex glo. primo q̃ est in optiõe citati an velit ire vel nõ q̃ in hoc tractaẽ de suo ꝓiudicio tm̃. ⁊ de hoc videtur tex. hic. Sed tu limita būc tex. ⁊ glo. ſm notabilẽ tex. in. c. ꝓstitutus de fideiuſ. ⁊ ibi per glo. nam q̃ñq̃z ꝓstringit̃ ad eundũ velit nolit. vt ibi. sc̃do limita hãc glo. q̃ ad validitatẽ depositionis testiũ requirit̃ lit. ꝓte. ſ. nisi sit casus in quo pot̃ procedi. lit. nõ cõte. de quibus le. ⁊ nõ. in cle. dispendiosaz de iudi. Quero qd si pars citata venire nõ possit. Rñdet glo in v. ineuitabile. q̃ tũc nõ dz reputari cõtumax. ⁊ depositio eo absente facta nõ valet si ꝓstiterit de impedimẽto. Jo. an. hic dicit q̃ talis receptio nõ est ex toto nulla ex quo preceſſit citatio. sed nõ vz quo ad hoc quin possit absens in psonas testiũ obijcere sicut potuiſſz si fuiſſet presens. ⁊ sic audiet̃ ſm eum vltra casus decre. presentiũ. j. eo. sup̃ quo remittit se ad nõ. per eũ sup regula presumit̃ de re. iur. li. vi. in mer. in fi. questionis. ibi. n. ꝓcludit[b] citatũ personaliter qui venire nõ potuit ad opponẽduz ꝓtra personas testiuz resistuendũ ad facultatẽ opponẽdi in personas testiuz ea que tunc potuiſſet opponere nõ obstante q̃ non processit protestatio iuxta formã. c. presentiũ. j. e. ⁊ idem ꝓcludit in citato ad domũ qui nõ comparuit. vt in casibus in quib⁹ citatio ad domũ sufficit in receptione testiuz valeat receptio eo absente facta. sed ipse allegans citationẽ ignorasse audietur nunc cõtra personas testiũ lz non seruauerit formã. c. presentiũ. sicut audit̃ fictus cõtumax appellans. l. ab eo. C. quomodo ⁊ q̃ñ. ⁊ nõ. in cle. vna de do. ⁊ ꝓtu. sed vbi non sufficit citatio ad domũ receptio erit nulla. Et an ⁊ quãdo sufficiat citatio ad domũ in testiũ receptione. Vide ibi plene per Jo. an. ⁊ q̃ dixi i. c. causam. de do. ⁊ cõtu. ⁊ in. c. fi. de eo qui mit. i pos. Aduerte ego fateor dictũ Jo. an. vex in receptione facta cõtra fictũ cõtumacẽ eo casu quo valet receptio in fictum cõtumacẽ. q̃ hec receptio est legitime facta ⁊ nil suadet retractationẽ. ar. regule factũ legitie de re. iu. li. vi. ſz in alio casu q̃ñ citatus venire nõ potuit ⁊ vult probare legitimũ impedimentũ credo q̃ dictũ Jo. an. non sit indistincte vex. primo per istũ tex. a ꝓio ibi ⁊ non ex ineuitabili necessitate. que verba apertissime innuunt testimonia tunc non valere q̃ñ venire non potuit ex ineuitabili necessitate. Itez ⁊ secũdo nos habemus regulã q̃ acta contra absentem qui venire non potuit sunt nulla seu debent retractari docto de impedimento in. c. cũ bertoldus de re iud. ⁊. l. iij. §. si fo te. ff. de dam. infec. ⁊. c. querelã de procur. Tertio probo sic. citatio fit ad testes recipiendos non soluz vt possit obijcere in personã cuz ad hoc habeat facultatem vsq̃z ad tempus publicationis. vt in. d. c. presentiuz. sed vt videat eos iurare ⁊ in debita forma. ⁊ si opus erit eos repellere ex toto vt non examinent̃. iuxta nõ. in. c. ex parte ade. ⁊ in. c. cũ cãm. j. e. ⁊ maximum preiudiciũ est si examinati fuerunt vbi p⁹ potuiſſent repelli a principio. q̃ tunc facient quale preiudiciũ lz exceptiones legitime probentur contra ipsos. vt nõ. Bart. in. l. maritus. ff. de questi. quapp nõ vr̃ sibi plene satisfactũ si solũ admittitur ad facultatẽ excipiendi cũ forte non iurauerint vel non in debita forma. nec tenet̃ credere iudici nec notario cum ipse debuiſſet esse presens vel forte ex toto eos repulisse a principio. vt. s. dixi. talis ergo receptio damnosa forte absenti qui venire non potuit nõ debet valere vel saltem est retractanda. vnde dicerẽ sic q̃ aut iudex sciuit impedimentũ[c] partis. ⁊ ipso iure non valet receptio. vt. l. quesitũ. ff. de re iudi. de appel. c. si duobus. ⁊ nõ. in. c. querelam de procura. aut ignorabat. ⁊ talis receptio est retractanda si hoc postulauerit aduersarius. vt nõ. in. d. c. querelam. ⁊. l. quesitum salteꝛi vbi testes possunt de nouo examinari. ar. op. in c. presentata. ⁊. c. cuz causaz in fi. j. eo. facit quod nõ. Inno. in. d. c. bone. i. Bar. in. l. fi. in fi. ff. de questi. ⁊ sic salua ⁊ distingue hanc glo. Sed quero quid si pars non fuit citata ad videndum iurare testes. Respondet glo. receptionem non valere: ⁊ hoc probat̃ hic in prin. ⁊ in fi. ⁊ excipe casus supra notatos in quibus nõ requiritur citatio partis. ⁊ adde adhuc alium casum quẽ ponit Bar. in. l. theopompus. ff. de do. prele. vbi dicit q̃ si testatoꝛ mandauit super aliquib⁹ stari dicto alicuius quem dixit informatum de intentione sua ille poterit deponere super intentione defũcti absq̃z eo q̃ pars citetur. q̃ persona sua iaz est approbata a defuncto. ⁊ sic nil potest obijci: nec contra personam nec contra dictum cum defunctus approbauerit psonã ⁊ voluerit stare dicto eius. ⁊ sic presentia partis nil operaretur cum non posset illum trahere ad contrariam sententiam nec eius personam reprobare. secus ſm eum in teste qui habet deponere ſm sensum proprium. ego hoc non admitterem. q̃ñ citatio fit vt veniat ad videndum iurare testes. vt hic ⁊. c. constitutus de fideiuſ. cum ergo ille habeat iurare ex quo deponit super volũtate defuncti. vt probatur in. d. l. theopõpus. ergo debet citari pars. de cuius

aũt. ff. de offi. p̃fi.

b Q̃ñ ille ꝓtra quẽ absentẽ ⁊ citatũ recepti fuerunt testes docet de legitimo impedimẽto si iudex ignorauerit impedimẽtũ vz receptio ſz ps ablens resistuit̃ ad opponẽdũ i psonas testiũ, put p⁹ potuiſſet opponere p aũt. C. ō testi. Sz tu tene opi. d. ab. hic q̃ p istuz tex. ⁊ p pulchras alias rões tz q̃ nõ soluz restituetur ad opponendũ cõtra testes. ſz aduersus totã receptõez c Et ex hõ q̃ dic̃ hic ab. ⁊ do. ant. collige notabiliꝛ q̃ scia iudicis de ipedimẽto legitimo ptis reddit sniaz nullaz nõ solũ diffinitiuã sed ẽt quẽlz actũ, processus, put ẽ hic i repe. testiũ ⁊, p hoc ẽ casus i. d. c. si duob⁹ in fin. quẽ hic al. d. ab. Et est de mẽte bal. i. c. i. i. pe. colũ. in ti. de mi. vas. qui ꝓtu. est. vbi dic̃ q̃ regulariter sciẽtia ipedimẽti ligat man⁹ iudicis. Sz ꝓtrarium ex presse vult bar. i. l. fi. circa pri. ij. col. ff. de testi. in ite. vbi vult q̃ scia impediméti hz solum annullare diffinitiuã nõ aũt interlocutoriã ẽt si eẽt interlocutoria magni preiudicij vt missio i pos. ex pimo decreto. sed

credo verio rē ee opi. do. an. hic ⁊ ab. p supl⁹ dcā.

ius preiudicio agitur. Item lz non posset reprobare personaz directe poterit tamen reprobare indirecte dicendo hunc nō esse illuz de quo testator sentit ar. in l. duo sunt ticij. ff. de testa. tu. Itez vt dixi nō tenetur stare verbo iudicis vel notarij qꝫ iurauerit cū debeat esse presens. Sed circa predicta quero nunquid saltem hec dicta testium parte non citata receptoꝝ faciant aliquale indiciū. Bar. post glo. in l. res hereditarias. ff. de cri. expila. hered. qꝫ sic. sed idem Bar. latius ⁊ subtilius examinans materiā in l. maritus. ff. de questi. vbi generaliter tractat an testis examinat⁹ qui examinari non debuit faciat indiciū. dicit quo ad casum nostrum qꝫ non facit etiā inditiū per l. siquādo. C. e. ego dico hoc hic ꝓbari apertissime. vt patet in prin. c. ibi nullius momenti ⁊c. pondera enim verbum nullius quod est vniuersale negatiuū ⁊ verbuz momenti. quod excludit omne indiciū q̄ztuncunqz modicum. ⁊ vide de hoc verbo momentū quod nōt. in. c. i. de causa pos. ⁊ ꝓprie. Extra glo. quero nūquid debeant citari testes sicut citatur pars vt aliter non valeat dictū testis nisi prius fuerit citatus. Vide per do. de ro. dec. cccl. vbi ꝛcludunt valere exquo in presentia partis ⁊ iudicis deposuit. non enim presumitur se ingerere sed potius a parte productus nā vt dicit Spe. satis est qꝫ iudex assignet certum terminum parti ad producendum testes. tunc enim pars potest infra terminū absqz alia citatione eos ꝓducere vt ipse nō. in ti. de teste. §. qualiter ver. iudex. ⁊ vide lan⁹ in dec. preal. pro hoc dicto ego allego. c. constitutus. el. i. j. e. vbi videt probari. ad idem. c. lz de proba. ⁊. c. cum causaz in princ. j. eo. ⁊ facit quod dixi in. c. proxi. Format hic questionē do. an. quam dicit esse dominorū de rota vtrum ad articulos dandos vel porrigendos sit pars citāda. sed certe domini de rota nō sic loquunt. sed dicunt qꝫ iudex admittendo articulos parte nō vocata nō grauat. si ante fuit citata ad dicendū cōtra ⁊ dixit ꝓtra. ⁊ sic aperte sentiunt qꝫ a principio quādo porrigunt in iudicio pars dz citari cū possit opponere aliquos esse impertinentes ⁊ nō admittendos ⁊ habeat facere sua interrogatoria ad testes examinandos super articulis datis p partē aduersaz. vt in. c. ij. de testi. li. vi. ⁊ vide ibi glo. quid sit articulus. sed dubiuz dominoꝝ de rota est si bene ponderetur quando iudex vidit articulos producios per partem. ⁊ audiuit exceptiones aduerse partis contra illos. sed tunc vult admittere illos non obstantibus exceptionibus aduerse partis. puta voluit illos articulos mittere ad partes vt sup illis examinentur testes. vel ipsemet iudex vult recipere testes super illis articulis. ⁊ sic eos vult admittere non obstantibus exceptionibus aduerse partis. nūquid in hac admissione debeat pars citari. ⁊ hec est ꝓpria ipsoruz questio. ⁊ videntur ipsi velle qꝫ nō. Douentur qꝫ iste est actus iudicis. nec interest āmodo partis aduerse ex quo semel exceptiones suas dedit licz ab huiusmodi admissione tanquam iniqua ⁊ suarum exceptionuz repulsione possit pars appellare. de appel. dilecto. ⁊. c. ex parte. refert ibi collector decisionum Egi. tenuisse cōtrariuz. quia huiusmodi admissio est quedam interlocutoria ad quam est pars vocanda. de accusa. ad petitionem. ⁊ ibi per Innocen. ⁊ de appel. si a iudice li. vi. de of. deleg. cum cōtingat hec enim admissio fm eum est quedam declaratio pertinentiuz articuloruz. ⁊ per consequens admittendorum. Sed collector respondet qꝫ interlocutoria potest ferri parte absente etiam non per contumaciam fm Inno. in. c. auditis de procura. preterea fm euz siue per appellationem siue de speciali mandato causa sit in curia. tamen si in curia partes citate sunt ad totam causam ⁊ singulos actus vsqz ad diffinitiuaz sententiam inclusiue ⁊ citationes que fiunt postea in curia potius sunt ⁊ fiunt ex quadaz vbanitate q̄z ex necessitate. c. i. de elec. lib. vi. per Inno. in. c. auditis de procura. de do. ⁊ contu. c. fi. Do. an. putat opinionē Egi. veram nisi precesserit hec citatio generalis. ⁊ dicit dictum Inno. supra alle. non esse verum. vt nō. ō appel. ex ratione per Hosti. Videte multa sunt tacta supra per domi. dero. que non sunt indistincte vera. ego dicerem qꝫ citatio bene debet fieri cuz producuntur articuli ⁊ exceptiones contra eos audiende. vt. s. dixi. sed in admissione non video citationem necessariam qz eo ipso qꝫ index procedit ad vlteriora videtur eos admittere ideo opus est appellare. alꝫ tenet actus licet citatio non precesserit. de hoc est tex. i c. ex parte. iij. j. de appel. vbi hoc probat generaliter in qualz exceptione. ⁊ idē Bar. in. l. a precedēte. C. ō dila. nec curo si p̄cesserit citatio generalis vel nō. nā ibi citatio generalis tollit per primā cōparitōez. de quo dic vt dixi in. c. fi. de dila. nec ēt est vex indistincte dictum collectoris dum dicit interlocutoriam posse fieri in absentia partis per. c. omnia. ⁊. c. caueant. iij. q. ix. ⁊. c. i. de ca. pos. ⁊ proprie dic vt dico in. c. i. de ꝓcura. vbi de hoc. Quero de notabili questione et quotidiana. dicitur hic partem citandaz ad videndū iurare testes quid si citatus fuit dominus ⁊ non procurator qui contestatus fuerit litem nec dominus citatus comparuit. Hec⁹ questio fuit disputata per dominum Lambertinum de ramponibus. ⁊ refert hoc Joandre. ⁊ Bar. in. l. a furioso. ff. de re iudi. ⁊ attende qz questio habet locum in quolibet articulo maxime post litem contesta. ⁊ ad partem qꝫ valeat inducit qz causa est propria domini ⁊ ad euin spectat dannū ⁊ emolumentū. C. de procu. l. qui stipēdia. ij. q. vi. biduum. v. palam. Itez dominus iurat de calumnia ꝓducit testes exceptiōes opponit. ff. de inof. testa. l. si suspecta. facit de procura. c. ij. lib. vi. Item adesse potest cause sue. ff. de procur. l. paulus respondit. vide tex. de iure canonico. c. ij. de procura. lib. vi. Itē domino solutur. ff. de solu. l. hoc iure. Item dominus tranfigit ⁊ paciscitur ⁊ iuramentum defert ⁊ non procurator. ff. de procura. l. mandato generali. ⁊. c. q ad agendum. e. ti. lib. vi. Item contra dominū fit executio sententie. ff. de procura. l. plautius. satis ergo fuit dominum citari. In contrariū facit hec decre. ⁊. l. si quando. C. e. vbi dicitur partem citandaz. procurator autez qui cōtestatus est litem facit partem ⁊ est dominus instantie in. c. ij. de procu. lib. vi. ergo ipse citandus erat. Item ad quid dominus citaretur cuz causam ad se assumere nō potest inuito procuratore ff. de procura. l. post litē ⁊. d. c. ij. Soluendo dicebat actum nō valere, procuratore non citato. qz in his que pertinent ad litis ordinationez regulariter inspicim⁹ personā procuratoris. contraria vero procedunt in his que inspiciunt peremptionez litis vel effectū cause. in quibus regulariter inspicimus personā domini qꝺ diligenter notabis. qz facit ad multa. ⁊ hanc decisionem aperte probat Bar. in. d. l. a furioso. allegat ex quo dominus elegit litigare per procuratorē non compellitur comparere inuitus nisi ex causa. vt. l. fi. C. de procu. Item si posset compelli ad comparēdū per se fruſtratoriū esset consilium iuris in. l. furti. §. q alieno. ff. de bis qui nō. infa. dicit tamen Bart. qꝫ si sponte dominus comparuit valebit actus lz procurator non fuerit citatus. qz lz procurator sit domin⁹ instantie. directo tamen dominus est dominus vtiliter. vnde potest vti iure instantie sine aliqua cessione l. in causa. in fi. de procu. ⁊ sufficit procuratorem non contradicere fm eum. l. que omnia. ff. eo. Ego puto de hoc vltimo fore casum maxime iuncta glo. in. c. si quez. primo responso. de procu. lib. vi. vbi dicit tex.

a De ista questione vide p bal. in. l. si qñ in pe. col. C. co. i pe. col. v. vij. quero ⁊ in. l. i. C. ō sen. Itē ad hoc vide domi. i c. i. §. i. i pn ci. de ꝓcu. i. vi. Sz ō isto articulo vide copiose ⁊ sotilissime p do. frācis. ō are. hic.

q̃ si dominus cõstituit procuratorẽ simpliciter ⁊ postea comparuit per se vꝰ eoipso reuocare, pcuratorez nisi aliud fuerit, ptestatus vel per coniecturas aliud appareat, ꝓbat ergo tex. ille dominꝰ posse valide p se cõparere ⁊ tacite reuocare procuratorẽ. ⁊ satis est vt, pcurator nõ ꝓtradicat. vt dicit ibi glo. An autez a principio posset citari procurator ⁊ non dñs. vide qđ dixi in. c. cãm. de do. ⁊ cõtu. Vltimo ponit hic io. an. questionẽ similẽ predicte quã dicit disputasse dominꝰ suꝰ in legibꝰ. ſ. Marſiliꝰ. in quadã causa dati fuerunt duo, pcuratores insolidũ cũ clausula q̃ occupantis melior cõditio nõ fieret. quoꝝ alter ptestatus est litez ⁊ alter, pduxit testes qui deposuerunt. Querebatur an valeret depositio seu attestationes. ꝑ parte negatiua inducebat illꝰ cõtestantẽ fuisse dominum litis. C. de, pcu. l. q̃ quis. ⁊ in. c. ij. e. ti. li. vi. neqz dz reus cogi cuz pluribus litigare. ff. de excep. l. i. in fi. ⁊ l. ij. nec cõtinẽtia cause dz diuidi de sequestra. pos. ⁊ fruc. c. i. C. de iudi. l. nulli. In cõtrariꝰ inducebat il laz clausulaz q̃ nõ sit melior ꝯditio occupantis. que clausula dz aliquid operari. de procura. si duo. li. vi. Itẽ aduersarius tacẽs ꝓsentire vꝰ. ⁊ ꝓsensꝰ partium aliquid iuris relaxat. Itẽ si itez producerent testes sepe auocarent a suis negocijs qđ esse non dz. ff. quẽ admodũ testa. aperi. l. si quis ex ꝓsignatorib⁹. Item procurator, pducẽs fingit loco primi. l. filie. §. i. ff. de cõdi. ⁊ demõ. nec vtendũ est supfluis, pductionibus l. hec stipulatio. §. diuus. ff. vt le. no. ca. facit. c. abbate in fi. de re iudi. li. vi. Soluebat distinguẽdo q̃ aut dñs vult valere, pductionẽ ⁊ reus nõ. tunc si reus fuerit presens vz. allegat. l. filiussa. §. veteraui. ff. de procur. secus si erat absens vt in ꝑalle. l. i. ⁊ ij. ff. de exerci. Si autẽ eꝫ reus vult valere ⁊ dñs nõ vult exaudit reus. qz reus est fauorabilior. ⁊ qz dñs apposuit clausulã q̃ nõ esset melior cõditio occupantis. vbi vo ambo ꝓcordant valere vel nõ valere casus est indubitabilis ſm eũ. ⁊ sic ſm euz transit io. an. hic nihil addẽdo. vide vnus casus primo est excludendus tanqz indubitabilis videlicz qñ alter, pcurator, pduxit testes seu aliũ actũ fecit eo, pcuratore qui preoccupauit negociũ impedito vel prosequi nolẽte. qz tunc alter procurator datus cuz illa clausula potuit reassumere negociuz alio substituto ab illo nõ comparente. vt clare probatur in. d. c. si duo de procur. li. vi. Casus ergo dubitabilis est qñ ille qui preoccupauit nõ erat impeditus nec aliter apparebat de voluntate sua quo casu certũ est q̃ alter nõ poterat se ĩpedire de lite illa vt. d. c. si duo. Sed dubiũ nũc est an actus reddat ipso iure nullus an vero erat opus prꝰ exceptione. sentit n. dictus disputans q̃ opus erat exceptiõe. ⁊ sic si reus nõ excipit actus remanet validus. idẽ sentit d. an. tres. n. videnꝫ cause quare admitti nõ debeat alter. ꝑma qz nõ est dñs litis sed hanc dñs potuit supplere q̃ si videat suppleuisse apponẽdo illã clausulaz. ſcõa qz negociũ est preoccupatũ adhuc istã potuit supplere dñs. tertia qz interest rei ne in plures aduersarius distringat. ⁊ huiusmodi suppletio pendet a ꝓtate rei. si ergo fuit presens nõ põt amplius contradicere. si absens poterit ꝓtradicere. firmat ergo do. an. solutionẽ disputãtis. mihi vꝰ decisio satis dubia. plus tamẽ placet predicta solutio q̃z contraria opinio. moueor per illud. c. si duo. Si enim alter procurator desineret eẽ procurator altero preoccupante negociũ non põt reassumere causaz sine nouo mãdato altero impedito. qz semel extinctũ nõ reuiuiscet. de cõse. di. iiij. queris. cum. n. cãm posset assumere altero nolente vel impedito, psequi. vt. d. c. si duo. ergo clare colligit q̃ est procurator licet per exceptionẽ posset repelli non dato casu negligentie vel voluntatis. Si ergo nõ fuit exceptum vz actus. simile videmus in milite aliena procurante cõtra quẽ non fuit exceptum dicto. §. veterani. ⁊ l. ita demũ. C. de procu. nõ. in. c. in nostra ꝓsentia. eo. ti. Item in dño qui post litẽ ꝓte. non potest, procuratorẽ reuocare vt le. ⁊ nõ. in. c. ij. e. ti. li. vi. ⁊ tamẽ si assumit in se cãm ⁊ non excipit contra eum censetur procuratorẽ reuocare ⁊ actus cum eo gestus tz in. c. si quem. ij. rñ. eo. ti. lib. vi.

q **Quoniam** Casus. Mulier testificatur contra clericuz cuz de crimine agitur hoc dicit. Casus in terminis. Quidã sacerdos infamatꝰ fuit de quibusdaz mulieribus: nunciatũ fuit hoc domino pape. Mandat papa defensori sardinie vt cũcta diligenter inquirat: ⁊ mulieres illas cuz quibus dicit deliquisse: seu alios qui de hoc aliquid scire dicuntur ad. d. papã adducat vt de predictis excessibus inquiratur. Ber. Nõ. primo q̃ lz laicus nõ admittat ĩ testimoniũ cõtra clericũ cũ agit criminaliter. vt. j. c. ō cetero. secus tñ vbi agit ciuiliter etiã de crimine siue agat per viã denũciationis siue exceptionis siue inquisitionis. vt hic. ⁊ j. c. tam lris. Et nõ q̃ nõ solũ mares sed etiã femine admittunt qñ sic ciuiliter agitur ẽt si agitur ad priuationẽ beneficij. vt. d. c. tam lris. ⁊ c. ex parte ade. j. e. vbi laici repelluntꝫ: qz erãt infames ⁊ criminosi als secus. ⁊ idez Fede. ꝓsi. xxiij. vbi vide

a Vide q̃ ibi plene notaui post do. abbatem.

Nõ. scõo ſm do. an. iudicẽ ad simplicẽ denũciationez criminis posse ex inquisitione, pcedere. hoc dcñ indistincte nõ placet. nã ad inquirendũ nõ debz moueri prelatus nisi seruata forma. c. qualiter ⁊ qñ. el. ij. j. de accu. vnde puto q̃ hoc. c. simpliciter loquẽs sit reducendũ ad alia iura. vel intellige in denunciatione euangelica seu canonica. sed tunc oz intelligere q̃ pcesserit monitio ſm nõ. in. c. nouit de iudi. Nõ tertio principẽ posse aduocare testes etiã de alia prouincia vt veniant ad presentiã suã. quid de inferioribꝰ iudicibus. dicam plene. j. eo. cum cãm. papa tñ nõ consueuit hoc facere. vt. d. c. cuz causaz. Sed ꝓtra hoc ⁊ contra tex. facit. nam mulieres nõ debẽt cogi personaliter venire ad iudiciũ causa testimonij dicendi. j. ō iudi. c. ij. li. vi. So. duplex ſm doc. prima q̃ hoc procedebat olim ſm hec tẽpora secus hodie de iure nouo vt. d. c. ij. Scõa solutio vt exponatur mulieres. i. dicta mulierꝫ. Op. ⁊ vꝰ q̃ mulier nõ dz admitti ad testificandũ in criminalibus. vt in. c. mulierẽ. xxxiij. q. v. ⁊ c. fozus[a] de ver. sig. So. ꝓcedit cõtrariũ ſz glo. i. cũ agit de crimine criminaliter. secꝰ si agit ciuiliter[b] lz de crimine. vt hic ⁊ in alijs iuribus allegatis ĩ glo. vide de hoc glo. in. d. c. fozus. ⁊ in. c. ex eo. xv. q. iiij. ⁊ in sũma eiusdez questionis. ⁊ per Archi. in. d. c. ij. de iudi. li. vi. Cõis cõclusio est de iure ciuili admitti tur indistincte nisi vbi reperit, ꝓhibita. de iure vero canonico regulariter nõ admittit cuz agitur criminaliter vt in cõtrarijs. secus si ciuiliter etiã de crimine. vt hic ⁊ similibus ⁊ vide plenius in locis preal. ⁊ maxime in Spe. eo. ti. §. i. v̇. itẽ q̃ est mulier. ⁊ ibi io. an. in addi. Spe. recitat ia. ō ra. tenuisse q̃ etiam de iure ciuili non debz admitti mulier in criminali. nam si repellitur in testamentis. vt. l. qui testamento. §. mulier ff. de testa. fortius vbi agitur de vita hominis. sed io. an. ibi dicit q̃ sic cõmuniter practicatur contrariũ in foro ciuili. ⁊ q̃ habet veritatem vbi per masculos veritas haberi non potest. ⁊ certe satis hoc probat. l. ex eo. ff. de testi. canonizata vbi. s. quid in hermaphroditis, nunquid admittitur hermaphroditus bis casibus quibus repellitur mulier. dic vt leg. ⁊ nõ. iiij. q. iij. §. hermaphroditus. ⁊. l. queritur. ff. de sta. homi.

b Idez tz archi. i. c. ipsi apli cir. pri. ij. q. vij. allegãdo istã gl. ⁊ iura ⁊ glo. ij. q. viij. i sũma. Et vide q̃ nõui. i. c. ō cetero. j. e. ⁊ etiã vide p se de. i ꝓsi. xxiij c Sz tu vi de gl. i v̇. iurꝫ ꝓhibẽte i. d. c. ij. que innuit q̃ de iure mulier admittat in cã criali ciuilr mota. Sz credo q̃ illa glo. vz loquat de iure ciuili maxime cũ tex. in. d. c. ij. ad quẽ sc refert illa glo. hẽat locũ ẽt in foro seculari. vbi dicit io. an. in nouella aliter illã glo. nõ posse saluari. Et ō isto articulo qñ mulier admittat ad testificãdum vide p imo. in. l. qui testõ §. mulier. ff. de testa. ⁊ vide qō latissime scripsi pꝰ do. ab. i. c. forus de v̇. sig.

Op. q̃ ex alio iste mulieres non debeant admitti: qz erant participes criminis. vt. c. veniẽs. j. e. s̈. de cõfes. c. i. Soluit Glo. ij. q̃ hic admittuntur nõ ad plenam probationem sed ad presumptionem. dat simile

in seruis. Nō ⁊ tene menti hanc lec. q⁹ socij criminis ⁊ fortius criminosi qui fuerunt socij admittuntur in testes ad faciendā p̄sumptionē. hoc intelligo verum qñ agit̄ ciuiliter vt hic agebat̄. Si autez ageret criminaliter. dic vt dixi in. c. i. s̄. de confe. In criminibus tamen exceptis qñqz faciunt plenā probationē de quo dic vt plene nō. in. c. in fidei fauorez. de here. li. vi. ⁊ in. c. i. de testi. e. li. ⁊. j̄. de simo. per tuas. el. i. Dantur ⁊ alie lec. extra glo. ⁊ sit secūda q⁹ iste erant emendate. q⁹ egerant p̄iam p̄m inno. sed hoc est diuinare. tertia est p̄m eum q⁹ hic fuerunt admisse cum questionibus, ꝓpter infamiā que cōtra p̄sbyterum ⁊ contra eos ꝓcesserat. iiij. q. iij. §. item in criminali v̄. si ea. hec etiā diuinat. quarta lec. vt exponatur tex. ibi cū quibus peregisse ⁊c̄. i. qbus scientib⁹ egit ⁊c̄. ⁊ sic non erant socie criminis. hec est quedam exto⁹ sio. tene ergo p̄imā lec. quaz etiam ponit inno. ⁊ est alijs notabilio⁹ ⁊c̄. Ni. abbas.

i **Omni** Casus. Is qui denunciat per dictū suum ⁊ alterius, ꝓbat se p̄monuisse. ita summat io. an. ⁊ cōiter doc. Sed certe hec summatio nimis restringit lr̄am cū id qō hic dr̄ ō denūciatione sit positum cā exēpli ⁊ exēpla non restringunt dicta. vt in. c. i. ne cle. vel mo. facit. l. cū pater in. §. dulcissimis ff. de le. ij. ⁊ marīe q⁹ in fa auctoritate hic posita nulla fit de monitione mentio iō summo sic. Vbi agitur ad correctionē de peccato impediendo p̄cipalis p̄sona admittit̄ in testez. hoc dicit. Diuidit̄. naz p̄imo ponit dictum. ſo illud ꝓbat duab⁹ auctoritatib⁹. p̄ma ibi q⁹ patenter. scōa ibi item alibi. Casus i termīis. in hoc. c. tradit̄ forma p̄m quā denunciare dz aliqs crimen alterius qui aliū vult denūciare. Ideo admoneat illum inter se ⁊ ipsum solum ⁊c̄. vt in ore duoꝝ vel triū testiū stet oē verbum. Et alibi dicit ego sum qui testimoniū perhibeo de me ipso. Et testimoniū phibet de me pr̄ quia duoꝝ testimoniū verum est Ber. Nō ex p̄cipio iuncta glo. q⁹ generalis locutio restringit̄ vbi ex ipsius generalitate resultaret absurditas seu legum contrarietas. Nō scōo q⁹ in decisionibus causaꝝ pos sunt allegari auctoritates iuris diuini. imo illud ius preferendū est alijs cū nulla lex valeat contra ius diuinū. xxv. q. i. sunt quidā. Nō tertio q⁹ ad validitatez denunciationis sufficit p̄cessisse duas monitiones vna que fit per ip̄m monentē tantū. ⁊ si hec negatiua nō potest probari nisi per iuramentū monentis tm̄ cū non adhibeatur alius vt notat hic io. an. ⁊ i c. nouit. s̄. de iudi. scōa fit adhibito vno vel duobus testibus ⁊ ista si negat̄ probatur per ipsiuz monentez ⁊ aliū seu alios tunc adhibitos. vt hic. ⁊ hoc tene licz Hosti. nitat̄ probare trinā monitionē requiri in denunciatione euangelica. p̄imā p̄m eum per seipsum. scōa per vnū adiunctū. tertia per duos adiunctos, ꝓbatur. ⁊ sic p̄ima, ꝓbatur imperfecte. scōa semiplene tertia plene. ⁊ sic legit lr̄az adhibe vnū tecū in secūda monitione vel duos in tertia. hoc. n. dictū Hosti. nō placzlio. an. nec cōmuniter doc. est. n. lectura extorta ⁊ cōtraria alternatiue que hic ponit̄. ⁊ vide que dixi i c. nouit de iudi. Nō casum in quo eodez facto qs est actor ⁊ testis contra. c. i. iiij. q. iij. ⁊. c. fortis de v. sig. qō quādo, ꝓcedat statim super gl. i. dicā. Nō aliud speciale q⁹ pater est idoneus testis in causa filij cōtra id qō habetur. iij. q. ij. §. item testis idoneus. sed predicta, ꝓcedunt quando agit̄ ad correctionem vel ad, phibitionem peccati vel ad illuminationem fidei. in quibus affectio carnalis cōmuniter nihil operatur q⁹ nō agit̄ de cōmodo p̄cipalis p̄sone: nec de incōmodo alterius imo de ipsi⁹ salute. de hoc. j. cū glo. Vltimo nō. doc. optimū modū ꝓuincendi aliquē. s. per legem p̄priā sicut hic christus deuicit iudeos. ꝓcordat. xlv. dist. qui sincera. Op. contra tex. in p̄in. videt̄. n. q⁹ p̄cipalis p̄sona nō debz cōputari in numero testiū. q⁹ in, pp̄ria re nemo est testis idoneus. iiij. q. iij. nullus cū si. Glo. i. metu ꝓtrarij dicit tex. restringendū ad causam denunciationis vbi dz p̄cedere fraterna monitio ad hoc vt admittatur quis ad denunciandū. Et aduerte q⁹ glo. non aperit vtrū iste denunciato⁹ cōputet̄ in numero testium ēt quo ad p̄bandū delictū denunciatū an soluz quo ad, pbandū monitionē p̄cessisse. videt̄ tamen potius sentire vt cōputet̄ in numero testiū solū super denunciatione facta. ⁊ hoc clarius sentit hic Tan. super tex. Ego ex dictis glo. ⁊ doc. cōfuse hic recitatis tres p̄cipales lec. elicio. p̄ima vt iste denunciato⁹ qui dicit̄ p̄cipalis p̄sona cōputetur in numero testium sup denunciatione facta dūtaxat. ⁊ hanc sentit glo. ⁊ clarius Tan. vt dixi. sed hec lec. mihi nō placet q⁹ cū non verificet̄ nisi in vno casu tm̄. s. in p̄banda monitōe male diceret tex. in p̄n. in omni negocio ⁊c̄. Itē id qō dicit̄ in tex. de monitione dicit̄ causa exempli. qō ꝓz q⁹ in alia auctoritate que inducitur ad p̄bandū generalitatē tex. nil dicit de monitione nec ēt loquit̄ de causa denūciatiōis. sed christus phibebat testimoniū de doctrina sua. ⁊ sic nō dz ita amare tex. iste restringi. Scōa lec. q⁹ creditur denunciāti etiam super crimine denunciato vt habeat̄ in numero testium dummodo nō sit tale crimen in quo per denunciationē sequatur depositio. pone exemplum in. c. inquisitionis in p̄in. j̄. de accu. banc lec. sentit Ain. hic q̄ si velit q⁹ si agat̄ ad correctionē seu ad penitentiā vel ad pcm̄ impediendū cōputet̄ in numero testiuz. secus si ad naturalē penam delicti directe vel indirecte infligendā. hanc lec. videt̄ sequi do. an. qui dicit idez esse quando agit̄ ad illuminationē fidei. ꝓ hoc facit scōa auctoritas posita in fi. c. hec lec. est satis vera in se. sed restringit lr̄am ad exempla posita ad tex. qō ñ est fiendū. q⁹ vt supra dixi ea que dicunt̄ causa exempli nō restringunt generalē dispositionē legis. vt leg. ⁊ nō. in. c. i. ne cle. vel mo. nec reddit̄ ratio quare nō habeat̄ p̄o teste cuz venit indirecte imponēda pena depositionis. ⁊ q⁹ est tale crimen qō impedit ordinis executionē etiā post peractā penitentiā. vt. d. c. inquisitionis. Tertia lec. vt intelligat̄ etiā vbi agit̄ de crimine probando ad effectū puniendi sed intelligat̄ in teste synodali. ad hoc. j. ti., p̄ri. preterea. ⁊ banc lec. ponit Hos. ⁊ simpliciter cum ea transit Jo. an. ⁊ do. an. videt̄ etiā eam approbare. sed certe hec lec. nō est vera indistincte. qm̄ istis officialibus seu testibus synodalibus indistincte nō credit̄. vt probat̄ in. l. diu⁹. ff. de custo. ⁊ exhi. re. ⁊. l. ea quidē. C. de accu. nō. iiij. q. iij. §. aliquando. dicā latius in. d. c. preterea. vnde lz forte credat̄ eis vt iudex possit, ꝓcedere ad penam in istis minoribus delictis. vt in. l. i. §. quies. ff. de offi. prefec. vr. ⁊. l. leuia. ff. de accusa. non tamen credit̄ in delictis grauibus. vt nōt Bar. in. d. l. diuus. ⁊ etiam ratio naturalis facit vt isti nō cōputent̄ in numero testium q⁹ veniunt puniendi nisi probet denunciata dicta. l. diuus. vnde vt euitarent penā de facili deuiarēt a veritate. nam video q⁹ aduocat⁹ vel ꝓcurato⁹ in cā p̄cipali nō admittit̄ in testē in causa appellationis ꝓpter affectionē quā hz ad cām. vt in. c. fi. eo. ti. li. vi. fortius isti nō debēt cōputari in numero testiuz cū ex nō, pbatione timeant penā. facit. c. ij. de calū. ⁊ ad c. preterea. qō vr̄ aliquātulū obuiare. dic vt ibi dicā.

hec tamẽ lec. esset vera in se in minoribus delictis iuxta nõ. in. d. l. diuus. ℣Bone ergo quartã lec. saluando generaliter tex. quantũ fieri potest cũ a verbis nõ sit recedendũ nisi quatenus de mẽte cõstat per. l. nõn aliter. ff. de le. iij. ⁊. c. fi. de ver. fi. seu resultaret absonus intellectus vt ꝓcedat in omni negocio vbi ꝓncipalis persona nõ est reportatura aliqõ cõmoduꝫ vel dannũ laudẽ vel vituperiũ. nec aliqua affectione notat. tũc. n. nõ subest aliqua ratio quare nõ debeat cõputari in numero testiũ. intelligo tñ vt nõ agat de preiudicio alteri⁹ saltẽ graui. ⁊ sic saluo dictũ Ain. ℣Nam vbi ageret de graui preiudicio secus esset dicenduꝫ. ℣Ratio qꝛ in istis graui⁹ nõ est recedendũ a cõmuni forma iudicioꝝ fin quã idem nõ dꝫ esse accusator seu actor ⁊ testis. iiij. q. iiij. c. i. ⁊. c. fortus. §. in omni. ó v. fig. ℣Et ratio huius vltimi est qꝛ presumptio est cõtra illũ qui instat vt graue dannũ seu grauis pena alteri infligat. ij. q. vij. si quis ergo nõ vr̃ idone⁹ testis. Ad predicta facit. c. ꝑterea. ij. ⁊. c. cũ in tua. de spon. cum si. ⁊ hoc vr̃ sentire Jo. an. in. c. ij. de vsu. li. vi. sup gl. qꝛ magis in nouella. ℣Et per hec ꝓcludo q⁹ lr̃a hec nõ sit restringẽda qñ agit ó stricta denũciatõe in qua oꝫ monitionẽ precedere. sicut cõiter vident doc. intelligere lꝫ diuersificent in modo seu substãtia, pbãdi. sꝫ intelligo generaliter vt predixi. qó satis probat vltia auctoꝛitas in fi. c. posita. ⁊. d. c. preterea. ⁊. c. cũ i tua. vbi tñ ageretur pure per viã denũciationis posset qs esse nedũ actoꝛ ⁊ testis vt hic. sꝫ etiã iudex vt probat in. c. precipue. xi. q. iij. ⁊ nõ. Jo an. hic. poterit. n. iudex facere istas denũciationes ⁊ cõputari in numero testiũ si erit necesse ⁊ finaliter, ꝓcedere vt iudex. vt. d. c. precipue. cũ. n. nõ agat ad penã sed ad penitentiaꝫ sufficiũt, pbationes minus sufficientes. vt nõ. glo. ij. q. i. multi. vide tñ qó dixi in. c. at si clerici de iudi. sup glo. i. Itẽ aduerte qꝛ hec lr̃a vificat nõ solũ in actore: sed etiã in reo qñ. s. deficientib⁹ plenis, pbationibus se purgare dꝫ. nã tunc cõputat ipse in numero testiũ ar. c. quotiẽs. de pur. ca. vnde dicit hic ℣Hosti. ⁊ post eum Jo an. q⁹ prima auctoꝛitas huius. c. ꝓgrue adaptatur denũcianti. sc̃da vero purganti qui perhibet testimoniũ de seipso. ℣Nã chriſt⁹ purgauit se aduersus falsas assertiones iudeoꝝ. puto tñ q⁹ lꝫ dictũ fit in se vel nõ tñ cõgruit huic lr̃e vbi ꝓncipaliter disponit super actu, pbandi. nã reus se purgãdo, ꝓprie non, pbat sed se purgat. ℣Bone ⁊ quintã lec. magis generalem fin quã saluo magis generalitatẽ seu generalem dispositionẽ huius. c. videlꝫ vt, ꝓcedat in omni negocio siue agat per viã denũciatõis siue nõ siue agat de preiudicio alterius siue nõ. siue agat de directa actõe siue nõ. siue iudicis officiũ implorat vt deficientibus alijs probationib⁹ deferat iuramentũ ꝓncipali persone idest actori habẽti pro se vnũ testẽ nisi aliud suadeat qualitas negocioꝝ seu psonaꝝ. vt, pbat in. c. fi. de iureiu. iũcta glo. fi. ⁊ in. l. bone fidei. C. de re. cre. ⁊ iureiur. nã tũc ipse cõputat in numero testiũ cũ nulla causa terminet dicto vnius testis tñ vbi tangit alterius preiudiciũ. vt in. c. licꝫ vniuersis in fi. j. e. ti. ⁊ tunc oĩa plana sunt. ℣In quib⁹ aũt casibus fit locus dilationi iuramenti in supplemẽtũ, pbationis. dicaꝫ plene in. d. c. fi. ℣Et per hec habes expeditã materiam huius. c. intrinsecã. ⁊ primã partẽ glo. nam in secũda parte glo. intrat materiã nõ ꝓgruentẽ titulo nostro q̃ satis ad plenum fuit expedita in. c. nouit. s. de iudi.

Querit nanq; vtrũ infames ⁊ criminosi admittantur ad denunciandũ alioꝝ crimina. ⁊ ꝓcludit q⁹ nõ. sꝫ dic hoc nõ, ꝓcedere indistincte. ⁊ plene dicendũ vt no. in d. c. nouit. dicit tñ hic ℣Hosti. q⁹ in casibus in quib⁹ infamia repellit a denunciãdo si tñ denunciatus est infamatus aliter qꝫ ex dicto illius denunciatoris ecclesia inquiret. allegat de presumptionib⁹ cum in iuuentute. ⁊ nõ qꝛ sentit q⁹ infamia orta ex persona inhabili ñ prestat facultatẽ inquirendi. vide qó dixi in. c. qualit ⁊ qñ. ij. j. de accu. ℣Glo. ij. querit nunquid hec auctoꝛitas si peccauerit in te ⁊ c̃. extendat ad omnes. vt sic oẽs teneant denunciare vt hic dr̃. ℣Gl. respondet vt pꝫ in ea. ℣Hosti. aliter sed tu dic vt plenissime dixi ĩ in. c. nouit de iudic'. ℣Ultimo op. hic dicit q⁹ in oꝛe duoꝝ vel triũ ⁊ c̃. ⁊ sic sentit q⁹ per plures nõ possit fieri probatio. vnde ob. c. lꝫ de proba. vbi innuit contrariũ. So. glo. vlti. metu ꝓtrarij vt arbitroꝛ dicit illã auctoꝛitatẽ exponendã negatiue. s. in oꝛe duoꝝ vel triũ non paucoꝝ. quasi dicat q⁹ plures possunt adhiberi sꝫ pauciores nõ. ⁊ idẽ dicit in. c. lꝫ vniuersis. j. e. ego nõ credo q⁹ hec fuerit mens illius allegate auctoritatis: sed soluꝫ voluit innuere q⁹ omnis causa possꝫ instrui per duos vel tres testes ita q⁹ necessario non exigant plures. non tamẽ negat quin plures possint adhiberi. ⁊ hoc proprie volunt iste auctoritates posite in littera ⁊ maxime sc̃da. naꝫ hic nõ dubitabatur q⁹ minoꝛes duoꝝ nõ facerent fideꝫ. sed chriſtus voluit ostendere q⁹ duo sufficerẽt nec necessario plures requirerentur. ⁊ si diceres quomodo in aliquibus casibus requirunt vltra duos. vt plene nõ. per glo. in. d. c. lꝫ vniuersis. ℣Respõdeo q⁹ illa fuerũt inducta ex dispositione principis qui potuit ex causa ius diuinũ limitare ⁊ interpretari iuxta nõ. plene per Inno. in. c. que in ecclesiaꝝ de ꝓsti. ⁊ per legistas maxime Bar. ĩ. l. fi. C. si ꝓtra ius vel vti. publi. sic qñ ex causa min⁹ sufficiens, pbatio admittit iuxta ea que plene dixi in c. sicut de, pba. ⁊ casus in quibus sufficit vnus testis. dicam saltem remittendo in. c. nuper. j. eo. aliquid tetigi in. d. c. sicut.

q Quotiens

℣Casus. ℣Dicit q̃les eẽ ⁊ qualiter iurare debeant qui super consanguinitate deponunt. ⁊ duo sunt dicta. sc̃dm ibi, pbatio. ℣Casus interminis. ℣Quando aliqui volunt separari, ꝓpter consanguinitatem. consanguinitas illa dꝫ, pbari per duos vel tres testes de illa consanguinitate. vel si cõsanguinei non supersunt dꝫ, pbari per meliores ⁊ antiquiores illius loci qui iurabunt q⁹ nõ odio vel amore vel aliquo cõmodo quod habuerint vel qó habẽt vel habituri sunt ad hoc iuramentũ accedunt. ⁊ sicut ipsi dicunt rei veritatẽ accepisse a maioribus suis: et credere ita esse. ℣Ber. ℣Nõ primo q⁹ etiam in actibus grauissimi preiudicij duo testes faciunt plenã fideꝫ seu, pbationẽ. pꝫ hoc vbi agit ad separationẽ matrimonij, ꝓpter ꝓsanguinitatẽ. nã separatio est res gratissima. vt in. c. lꝫ ex quadã. in fi. j. e. ⁊ in. c. debitũ. s. de biga. ad hoc vide glo. fin. in. c. presul. ij. q. iiij. que dicit duos testes sufficere ad, pbandũ crimẽ ꝓ papã. ℣Et nõ. q⁹, ꝓcedit hoc ẽt vbi nõ põt haberi, pbatio necessario ꝓcludens ex natura rei vt sufficiãt duo testes ad, pbationẽ rei eo mõ quo, pbari põt. sicut pꝫ hic in ꝓsanguinitate que directe p testes ꝓcipi nõ põt. sꝫ admittit in parte testimoniũ ó credulitate. vt hic. ⁊. d. c. lꝫ ex quadaꝫ facit. c. ꝑterea. j. e. ℣Nõ 2° casuꝫ ĩ quo ꝓsanguinei preferunt alijs testibus. s. qñ agit de consanguinitate, pbanda. ipsi. n. ꝑsumunt melius q̃ extranei genealogiã, ꝓpriã scire. ad hoc. c. videt. q ma. accu. pos. secus vbi ageret de alio, pbando. vt in. c. super eo. j. e. ⁊ in. c. in lr̃is. ℣Nõ 3° q⁹ ceteris paribus plus credit⁹ senioꝛib⁹. facit. l. si choꝛ⁹. ff. de le. iij. qó puto vex vbi agit de antiquitate, pbanda qꝛ antiquitatẽ melius presumunt antiqui scire. secus puto ĩ actu recenti cũ iuuenes habeãt sensus acutioꝛes ⁊ velociores ad capiẽdũ. hec tamẽ relinquẽda sunt arbitrio iudicãtis qui ex varijs circũstantijs alios prefert. ar. l. iij. ff. e. ⁊ in. c. in nostra. j. e. ℣Nõ q⁹ in defectũ consanguineoꝝ requirunt seniores. quid aũt si nõ super

a ℣Nõ. q⁹ testimoniũ senis pfert testimonio iuuenis. ⁊ ad idẽ est tex. in c. lꝫ ex q̃daꝫ j. eo. ⁊ in. c. i. xxxv. q. vi. ⁊ glo. in. §. nũc aũt circa fin. lx. di. ⁊ spec. in ti. de teste. §. post q̃ꝫ. v. porro. ℣Et ó hoc vide ctiaꝫ gl. in. l. cũ q̃dã in v. nouuꝫ. ff. si cer. pe. ℣Illud ãt scias q⁹ spe. ĩ ti. de test. §. nũc tractandũ, ꝓpe fi. dicit q⁹ in testimonio visus magis creditur iuueni q̃ teni. qꝛ iuuenis perspicaci⁹ videt.

a Que veniãt appellatione ꝓpinquoꝝ. Et adde q̄ iste tex. ꝓbat q̄ nō solū veniũt agnati sed ēt cognati de quo vide per bal. in repe. c. si pater de testa. li. vi. vbi pro decisione q̄nis al. tex. in. l. officiales de epīsco. ⁊ cle. ⁊ in l. ēt. C. de accu. Et de hoc vide per pet. de anch. in ꝑsi. suo in questione que vertit in ciuitate trigesti. vt habet in. l. i. C. vnde vir ⁊ vxor.

b Utrum amicꝰ admittat̄ pro amico ad testificãdũ. Et de hoc viō bal. in. d. l. eos. C. de test. vbi dic̄ q̄ sola amicitia nō repellit a testimonio ⁊ dicit ō hoc eē casũ exp̄ssum in. l. sciẽdũ. ff. de vsu. Sed glo. tz ꝑriũ. iij. q. v. in sũma pro quo facit tex. i. §. itē testiũ fides. iiij. q. iij. Sz ro. in quodã suo ꝙ si. q̄ incipit oi potētis dei i plorato suffragio distinguit an grauis an leuis sit amicitia. Et al. gl. expressaz in. c. insinuãte de of. ōle. adde glo. ij. q. v. c. ij. de inimico aūt an repellat a testimonio vide que plene notaui post gl. ⁊ abb. i. c. cum oporteat ō accu. ⁊ adde b bal. in. l. si qs ab hostibus in vlt. col. C. de testi. vbi dicit q̄ amicitia nunq̄ repellit a testimonio nisi p accidēs. s. q̄n p amicitiam vnius resultat odiositas alteri⁹ q̄ amicitia ē virt⁹ odiositas vicii ⁊ illud odiũ repellit testē Sed super hoc viō bo. tex. i. l. iij. i ꝑn. ff. de testi. ⁊ ibi de hoc vide p do. flozi. vbi dic̄ q̄ putat q̄ nulla amicitia repellat a testimonio sz detrahit bene de fide ꝑm q̄titatē amicitie. Et de hoc vide p bal. in. l. i. circa fi. de testi. Et ad predicta facit q̄ō nō. domi. ant. in. c. accedens. el. ij. in princi. vlti. colum. vt lit. non conte. Item vtrum amicitia sit specialis virtus ⁊ vtrũ virtus sit pars iusticie. vide per beatum tho. in. ij. ij. q. clviij. ar. i. ⁊ ij.

c Adde q̄ in casibus in quibus depositio de credulitate plene ꝓbat sententia propter eam lata non transit in rem iudi. hoc est nō. do. an. in. c. pro posuisti de proba. Et circa hoc adde q̄ō ipse ibi notat. ⁊ adde etiam quod nō. do. abb. post Jo. and. in. c. inquisitionis. §. vlti. j. de accusa. Et adde q̄ non valet consuetudo q̄ testibus deponentibus de credulitate plene credatur eo casu quo alias non probarent ꝑm do. anto. in c. i. de ap. vide do. anto. in. c. ij. in. iij. co. de iur. calũ. Item adde hic q̄ō nō. do. anto. in. c. cum causam. in. iij. colum. ver. quero an testis j. eo. ⁊ vide pe. de anch. in. c. i. in ij. colum. de iur. ca. lib. vi. Et adde q̄ in his que non possunt sciri nisi per credulitatem si testis dicit. scio quantum possum vel quantum humana fragilitas nosse sinit probat. tex. est quem ibi nō. do. anto. in. c. i. de scrutinio. Et de hoc articulo hic posito etiam per do. anto. vide per Bart. in tractatu ō teste in. v. colum. v. testis dixit aliqua vera ēe quia credit. Et adde hic bal. in. l. restiuz in vlti. colum. ver. itez q̄rit. C. de testi. vbi dicit q̄ testis deponens de credulitate probat si scit credulitas iuncta sensui ⁊ munita ratione Et q̄ testis deponens ō credulitate ñ probet est glo. in. l. oiem proferre. §. si plures in ver. consenserunt. ff. de arbi. Et ō hoc vide per Bal. in. l. heredes palaz in fi. princ. ff. de testa. Et de isto articulo vide q̄ō nō. do. anto. i c. litteris. in. ij. colũ. de presũp. ⁊ i. c. quosdam in fi. e. ti Et vide ang. in auc. de here. ⁊ fal. §. hinc nobis in fi. ij. col. ver. secundo nō. vbi dicit q̄ testes debēt testificari sic esse vel

stimoniũ de credulitate vide notabile dictũ Ci. in. l. restituz. C. e. post Ja. de are. cuius sniam recitat ⁊ seq̄t Jo an. in addi. Spe. §. opponit. v. itē q̄ deposuit de credulitate. ⁊ ꝯclusio est hec q̄ vbi credulitas est prima sensui per quē percipit veritas valebit testimoniũ tale. secus si remota a tali sensu. exemplũ primi si dicit testis se vidisse nudũ cũ nuda in eodē loco ꝙ q̄ō credit eos adulteriũ cōmisisse. talis. n. testis ꝓbat. vt in. d. c. in litteris. ⁊. c. preterea. j. e. vide aliud exēplũ dicit q̄ talis puer fuit nat⁹ in domo talis. ⁊ ex hoc credit q̄ sit filius illius viri qui inhabitat illã domum ad hoc. l. si vicinis scientib⁹. C. de nup. ⁊. l. filiũ. ff. de bis qui sunt sui vel alie. iu. Exemplũ scōi q̄si credulitas ē remota a sensu per quez veritas percipit. dicit testis q̄ vidit virum ⁊ mulierē cōfabulantes ⁊ q̄ ex hoc credat q̄ se cognoscant carnaliter vel q̄ vidit aliquez de sero cū armis ⁊ ex hoc credit q̄ interfecit illum qui repertus fuit mortuus de mane. certe talis testis nō ꝓbat q̄ talis credulitas est nimis remota a sensu vel ab actibus per quos veritas percipitur sup qua deponit. oportet ergo q̄ illa credulitas eliciatur ex actib⁹ ex quibus homines cōmuniter aliquid presumunt ⁊ verisimiliter credunt. sicut in simili nō. Bar. in infamia probanda vt ad hoc q̄ probat requiratur q̄ ex verisimilibus coniecturis procedat. als possunt dici voces vane populi ⁊ vana credulitas de qua non curatur. vt in. c. ofius de ele. nō. Bar. in. l. de minore. §. tormenta. ff. de questi. facit q̄ō nō. Inno. in. c. cuz oporteat. de accu. Et credo q̄ in his casibus in quibus valet testimoniũ de credulitate fit etiam necesse vt deponat̄ de credulitate q̄ ex quo nō deponit dicte super ipso facto sed super strictis coniecturis debet adijcere de credulitate. ar. optimũ hic. ⁊ in. d. c. lz ex quadã. ⁊. c. litteris. de presump. ⁊. c. preterea. ⁊ hec diligēter nō. Admittit̄ etiã hoc testimoniũ de credulitate vbicũq̄z admittit̄ testimoniũ ō auditu. vt hic ⁊. d. c. lz ex quadã. nō Spe. in. d. versi. itē q̄ deposui de credulitate. ⁊ hoc q̄ hec credulitas adijcit ad testificationē de auditu. regulariter aūt nō valet tale testimoniũ de auditu vel de credulitate. vnde sic deponēs nō dicit verus testis. vt notat glo. in. l. in summa. §. itē labeo. ff. de aqua plu. ar. ⁊ spe. vbi. s. ⁊ videt tex. in. c. testes. iij. q. ix. ⁊ in. d. l. testiũ. facit. c. cuz causaz j. e. ⁊ q̄ dicat̄ ꝓprie testimoniũ ō auditu. vide bo. gl. in. c. hoc videt. xxij. q. v. quatenus tñ agit̄ de preiudicio ꝙfitētis eque preiudicat ꝙfessio de credulitate sicut de veritate. vt dicit glo. nō. in. c. ex litteris de iure iur. ⁊ Ci. in. l. ij. §. q̄ō obseruari. C. de iura. ca. ⁊ spe. in ti. de depos. §. vi. ver. hoc tñ. ⁊ ꝑm predicta limita Spe. in ti. de teste. §. iam de interrogatorijs in fi. vbi dicit q̄ iudex nō dz etiã ad petitionē partis aduerse interrogare testē in fine depositionis an credat̄ ea q̄ nō esse. non autē de credulitate ⁊ idem videtur dicere glo. in ver. ⁊ vidisse que est in. §. si vero absunt in ea auc. Item vide do. anto. in. c. cum ad sedez. in. iij. col. de testi. spo. vbi dicit q̄ nō ꝓbat testis qui respōdet de credulitate in ꝓceptibilibus solo sensu. Item an valeat dictũ testis deponētis de credulitate vide per ro. in. l. i. §. fi. in. iiij. col. de v. ob. qui al. multa cr. s. alle. ⁊ vltra ea i. q. v. remittit ad bal. i. l. ob hec vba. ff. de his q no. ifa. ⁊ i. l. i. ff. de excu. tu. ⁊ i. l. solã. C. de testi. ⁊ p bar. i. l. i. ff. de vē. inspi. ⁊ dicit q̄ posuit in. l. qd tñ. §. si arbiter. ff. de arbi. Sz tu vide. d. an. i. c. ꝓposuisti in pe. col. de. pba. itē vide pau. de ca. p⁹ gl. i rub. i fi. ff. de iureiu. Et ad id q̄ō dic hic. d. an. q̄ si testis deponit p vbū scio in his que nō subijciunt̄ nāli ⁊ pro prio sensui testis dr subire anceps piuriū. Tu in ꝑriū vide tex. cū gl. ⁊ q̄ō ibi no. d. an. i. ij. col. v. op. q̄ nō vz i. c. ꝓterea. j. e. ti. ⁊ q̄ ibi latissime notaui Et lūnita hoc elegāter p do. an. in. c. fi. in. iiij. col. de iura. calū.

dixit ne si dixerit sic videat annihilare testimoniū suū ⁊ idē recitat Jo. and. in. c. inquisitionis. j. de accu. dz n. intelligi in his i quib⁹ nō valet testimoniū de credulitate. Itē etiā in his casib⁹ in quib⁹ nō valet tale testimoniū putat do. An. dictū⁹ Spe. ꝓcedere qñ testis prius nullā assignauit cām scie vel assignauerat promiscuā ad scire vel credere. dicēdo. n. postea se credere inficit testimoniū suū. secus aūt dicit si prius reddidisset sufficiēter cām scie seu deposuit per verba que sapiunt certā ⁊ verā sciam. tūc. n. licz dicat se credere nō inficit dictū suū qz nō est verisimile q⁹ incōtinenti voluerit corrigere dictū suū. ar. l. nā ad ea. ff. de condi. ⁊ demō. Itē qz qui scit potest credere. vt in. c. cuz olim de re iudi. Ego puto hoc dictū do. an. procedere largo modo capiēdo credere sed stricte capiendo ſm suā verā naturā seu proprīū significatuz puto q⁹ super eodē nō possunt ꝓcurrere scire ⁊ credere. ⁊ q⁹ i sic dicente fit quedā ꝓrietas. Naz scientia in his que sunt facti habet qñ illa capimus per ꝓprium sensum vt qz vidimus vel gustauimus ⁊c. ⁊ ista scientia req⁹it in teste. vt in. d. c. testes. iij. q. ix. Credulitas vero causat ex ꝓiecturis. ⁊ sic ibi nō est vera scientia. vt nō. Bar. in. l. admonēdi. ff. de iureiu. dixi plene in. c. litteras de iura. calū. Nā credulitas seu fides est medi uz inter sciaz ⁊ nescientiā que sunt extrema. Jvt nō. in d. l. admonēdi. Scire ergo se bz ad certū. credere, vero ad dubiū. facit. c. firmiter credim⁹ ò sū. tri. ⁊ fi. ca. nō possunt ergo ꝓcurrere in eodē facto qz si credo excludo verā scientiā ⁊ certitudinez. ⁊ sic si testis in fine dicit se credere videt velle q⁹ nō bz indubitatā scientiā de his que dixit. ⁊ hoc est forte qò voluerunt Spe. ⁊ Jo. an. in locis prealle. Sz qz testes rudes nō capiunt istas subtilitates ⁊ sepe dicunt se credere illud qò sciunt. ⁊ qz largo modo credere referri pōt ad sciam vt. d. c. cū oliz. satis posset ex quadā equitate tolerari dcm̄ do. an. q⁹ si prius reddiderit verā cām scietie nō inficiat primū dictū si postea dixerit se credere. ar. op. ex his que le. ⁊ nō. in. l. stipulatio ista. §. hec quoqz. ff. de ver. ob. per glo. ⁊ Bar. vbi verba rusticoꝝ capiant grosso modo vt dispositio valeat ⁊ hoc diligenter nō. Nunc oppo. cōtra tex. in eo q⁹ dicit ꝓpter cognationē, ppinquitatis ⁊c. presupponit q⁹ fit cognatio fine, ppinquitate qò est impossibile. Glo. i. metu ꝓrij dicit q⁹ littera exponit intrā sitiue vt pz in ea. Hosti. aūt exponit cognationē. i. ꝓiunctionē. quasi dicat ꝓsanguinitas nō est qò de facili nō pōt esse nisi sint in primo gradu vel secūdo. j. de diuor. porro. ſm Jo. an. Glo. vltima est facilis bodie dicēdū sup ꝓsanguinitate, pbanda vt habet. j. e. lz ex quadaz. per qò supplet iste tex. in aliquib⁹. Extra gl. op. videtur n. q⁹ nedū senes sed etiā iuuenes admittent ad testificandū si alis sunt idonei. d. c. lz. ⁊ qò nō. j. ti. pxi. c. i. doc. fatent ꝓriū supplēt ad tex. maxime. ⁊ dixit de senibus qz meli⁹ presumunt scire antiquitates vt supra dixi. vel dic q⁹ si haberi possunt senes illi sunt producendi ratione predicta sed in defectū admittent iuuenes sicut admittunt extranei in defectū ꝓsanguineoꝝ ⁊ sic plana est littera. Nico. abb.

i **Insuper** Casus. Prelatus ⁊ clerici qui cām ecclesie nō, procurant testificari possunt in ea. boc. d. primo ponit dictū qò postea determinat ibi dūmodo. Casus in terminis. Prior ⁊ fratres sācte trinitatis peruenerunt vtz liceat producere de fratribus suis in testimoniū in causis ecclesie sue: statuit papa q⁹ liceat eis hoc facere: dūmodo vnus aut duo instituant ad agendū ⁊ respondendū: quoꝝ testimonium in causis in quibus instituti sunt non debet admitti. Ber. Nō primo ibi liceat vobis ⁊c. iuncta suprascriptione in qua loquitur priori ⁊ fratribus q⁹ non solum clerici ecclesie sed etiam prelatus potest testificari in causa ecclesie sue dūmodo per se non, pmoueat causam illam ⁊ nimiz. Nam potest esse iudex in causa ecclesie. ij. q. vij. si quis erga. ⁊ qò ibi nō. in. c. cū persone de priuil. lib. vi. fortius ergo potest esse testis cum facilius repellatur quis a iudicando qz a testificando vt le. ⁊ no. in. c. cū. R. de of. dele. ⁊ de hoc etiam. j. dicetur. Nō scdo q⁹ etiā religiosi possunt in proprijs personis prosequi causas ecclesiarum ac institui procuratores seu sindici ecclesiarum. facit. c. cum deputati de iudi. de honestate tamen deberēt instruere alios ⁊ se non inuoluere strepitibus iudicioꝝ sic intellige. c. vnum de sindico. ⁊ vide quod ibi nō.

Nota plures procuratores posse institui in eadez causa ⁊ qualiter tūc admittentur. dic vt habetur in. c. si duo de procura. lib. vi. Nota q⁹ procurator dicitur idoneus cum constituitur ad agendum ⁊ respōdendum. concor. de procur. accedens. ⁊. c. constitutus. Glo. huius. c. sunt multum faciles. nec doct. hic attingunt materiam. c. sed melius attingunt in. c. cum nuncius. j. eo. Et materia sic sparsa inducit difficultatem. vt. ſ. in proemio. quapropter hic inseraz totam materiam multa in varijs locis sparsa colligendo. Quero igitur primo nunquid indistincte clerici possunt testificari in causa ecclesie. iura huius volumi nis cōmuniter videntur disponere q⁹ sic quod probatur hic ⁊ in. c. cum nuncius. ⁊ in. c. nuper. j. eo. ⁊. c. ⁊ si christus. j. de iureiuran. cum multis similibus. verumtamen. c. super prudentia. xiiij. q. ij. videtur hoc restringere ad causas ciuiles. secus in criminalibus. aliam restrictionē videtur tex. innuere in. d. c. ⁊ si christus in fi. vt admittantur in ciuilibus alijs testibus deficientibus ⁊ non aliter. Item aduerte qz iura in hoc non faciunt differentiam vtrum sint clerici seculares vel religiosi an conuersi. vt in iuribus superius allegatis pluries sed indifferenter omnes admittuntur. ⁊ hoc qz damnum vel lucrū nō pertinet ad eos ꝓprio nomine ⁊ sic non potest dici causa singulorum. ij. q. vi. biduum. ver. palam. ex qua ratione infert idem fore dicendū in hominibus vniuersitatis secularis vt in causa vniuersitatis admittant singuli de vniuersitate qz causa nō est singulorum. pro hoc. l. in tm̄. §. i. ff. de re. di. ⁊. xij. q. ij. qui manumittitur. ⁊ sentiunt doc. in. d. c. cum nuncius. Sed plene prosequendo taz ò singulis collegijs ecclesiasticis qz secularibus distingue q⁹ aut causa est ciuilis aut criminalis. primo casu dicit Jo an. in. d. c. cum nuncius. q⁹ aut queritur de his que aguntur in capitulo ⁊ tunc singulares de capitulo possunt testificari. j. e. veniēs. C. de repu. l. cō sensu. §. pe. als ſm euz posset deficere probatio ⁊ bene facit. j. e. ti. c. vlti. ſm Jo. an. hoc membruz intelligerem quando damnum vel lucrum non venit applicandum ipsis singulis de vniuersitate prout statiz dicam in sequenti membro licet aliud senserit Jo. and. Non enim videtur rationabile vt propter inopiaz, probationum quis admittatur ad testificandum ad commodum consequendum vel damnum euitandum cū iuris regula videatur in contrarium. C. e. omnibus canonizata. iiij. q. iij. omnibus. potest enim hoc casu dici deficit tibi probatio non ius. l. duo sunt ticij. ff. ò testa. tute. ⁊ imputetur eis quare a principio non produxerunt testes. nec ob. iura allegata per Jo. an. q⁹ licet in defectum probationum admittātur testes nō omnino integri vt in illis iuribus. non tamen probat q⁹ debeant admitti illi de quoruz commodo vel damno tractatur. Si vero queritur de his que extra capitulum aguntur distinguit Jo. an. in. d. c. cum nunci⁹ q⁹ si vtilitas illius negocij obuenit singulariter singulis de collegio non admittuntur singuli qz in re propria ⁊c. d. c. omnibus. si vero non singulariter sz vni

* Et ad de bal. in a po. in. l. iij. circa prin. ff. de testi. vbi dicit q⁹ qui depōit de scia non dz postea iterrogari de credulitate ⁊ alle. spe. in loco hic allegato per istū Et vidē cū dē bal. i a posti. i. l. i. i. fi. ff. c. vbi dic q⁹ si testis dicit se scif postea dicit se credere nō vz eius dictū ⁊ al. io. an. in. d. c. inq⁹sitiōis vbi vide d. ab. i. §. quesiti circa pncipium.

uerſo collegio obuenit vtilitas. admittentur .d.l.i tñ
ꝛ.c. qui manumittit prealle. ꝛ per hoc ſoluitur ſm eũ
qđ ſepe queriť de vniuerſitate terraꝝ ꝛ villarum que
litigant de paſcuis vł nemoꝛib⁹ quibus ſingulorũ be
ſtie paſcuntur ꝛ ſinguli ligna ſcindunt. vt hoc caſu te
ſtimoniũ hominũ de villa non ſit admittendũ per pre
miſſa. ꝛ remittit ad nõ. in. l. parentes. C. e. ti. Primũ
membꝛũ diſtinctionis nõ videť mihi vſque quaqꝫ ve
rum ꝛ per cõſequens nec ſolutio huius vltime queſti
onis. lꝫ enim aliqua vtilitas obueniat ſingulis tñ ibilo
minus cauſa eſt vniuerſitatis ꝛ vniuerſitas poteſt cõ
mutare vſuꝫ nemoꝛis vel aliter diſponere de re illa ſu
per qua ꝓtenditur. Non ergo debent ſinguli indiſtĩ
cte ex toto repelli a teſtimonio ꝓpter illam vtilitatem
que conſecutiue obuenit ſingulis. do inſtantiã in alijſ
rebus eccleſie de quibus ſinguli viuunt ꝛ tamen non
repelluntur a ferendo teſtimonio ſuper illis rebuſ. vt
hic ꝛ in. c. nuncius. j. eo. cum ſimilibus. vide Archi.
xiiij. q. ij. in prin. vbi hoc videtur velle. vide aliam in
ſtantiam magis claraꝫ ſi ꝓtenditur de validitate teſta
menti ſeu iuris inſtituti admittunť legatarij in teſtes
lꝫ ex validitate teſtamenti legata ꝓſecuturi ſint. inſti.
de teſta. §. legatarijs. qꝛ principaliter non contendit
de iure eoꝝ ſimul. de auc. tut. l. i. vbi tutoꝛ non inter
ponit auctoꝛitatẽ in re principaliter ſibi profutura. ſe
cus ſi in conſequentiaꝫ ꝛ lꝫ ſit dubium de legatarijs.
vt. j. dicam. tamen ipſemet Jo. an. hic tenet vt ꝓpter
iſtam vtilitatẽ que ſecundario eis obuenit nec ex toto
repellantur nec omnimoda eis fides adhibeať. facit
qđ notat Arch. poſt Lau. loco. ſ. allegato. ideꝫ ergo
ſaltem dicendũ in caſu noſtro vt propter hanc vtilita
tem que ſecundario obuenit ſingulis de vniuerſitate
non repellantur ex toto a ferendo teſtimonio in cauſa
vniuerſitatis ſed minus qꝫ alijs eis credatur habito
reſpectu ad qualitatem perſonaꝝ ꝛ quantitatẽ lucri.
ar. c. ꝛ ſi queſtiones de ſimo. facit qđ dicam de iudice
qui eſt habiturus aliquod cõmoduꝫ nunquid poſſit
cognoſcere in dubio an ſua ſit iuriſditio. j. de appel.
ad audientiã. vbi vide. Circa ſcđm membꝛum di
ſtinctionis Jo. an. vt indiſtincte admittanť ſinguli de
collegio ſi ipſis de collegio obuenit vtilitas dicit Ar
chi. in loco prealle. qꝛ lꝫ admittantur ſinguli tamẽ mi
nus eis creditur cum bona ſint vniuerſitatis ipſoꝝuꝫ
ꝛ ſic aliquam vtilitatem cõſequantur. ꝛ ſic ſentit poſt
Lau. qꝛ iſti nõ ſunt teſtes integri. ꝛ ſic videtur qꝛ duo
non facerent plenam probationeꝫ. hoc dictum putat
verũ do. an. in. c. cum nuncius. quo ad vniuerſitateꝫ
laicoꝝ ſed non quo ad eccleſiam qꝛ res vniuerſitatis
plus ſpectant ad ſingulos qꝫ res eccleſie ad ſingula
res clericos de eccleſia. pro hoc dicto facit qꝛ ipſi diſ
ponunt de rebus vniuerſitatis ad libituꝫ. vt nõ. in. c.
dilecta de exceſ. prela. ꝛ per Bart. in. l. fi. de collegi.
illi. non ſic poſſunt facere clerici de bonis eccleſie. vt
xij. q. ij. ſine exceptione cum ſi. Ego putarem hoc di
ctum procedere quando per aduerſam partem pro
ducerentur alij teſtes in contrariũ ſed vbi non adſit
niſi teſtes pro vniuerſitate ſatis putareꝫ eis plene cre
dendum ſaltem in defectũ alioꝝ teſtiũ dummodo alis
idonei ſint. hoc probare videtur tex. in. c. ſuper pru
dentia. xiiij. q. ij. qđ. c. lꝫ loquatur in clericis. ratio ta
men eſt generalis ꝛ vendicat ſibi locum etiã in laicis
vniuerſitatis ſecularis. ad idem. l. in tñ. §. i. prealle.
Item non eſt veriſimile qꝛ quis velit deierare ꝓpter
iura vniuerſitatis conſeruanda cum ſoleat negligi qđ
cõmuniter poſſideť. l. ij. C. qꝫdo ꝛ a qui. quarta parſ
debeať. An autem admittantur iſti de vniuerſitate in
defectum duntaxat alioꝝ an indifferenter. Spe. eo.
ti. §. i. ver. ſed nunquid in cauſa. videť velle qꝛ in alio
rum defectũ qꝛ videntur affecti ad cauſaꝫ. pro hoc di
ctuꝫ. c. ꝛ ſi chriſtꝰ in fi. ſed Hoſti. ꝛ cõiter doc. ibi ſen
tiunt oppoſitum. Et ad. c. ꝛ ſi chriſtus. ſupplent ma
xime. Nam iſti de vniuerſitate ſunt melius informa
ti qꝫ forinſeci ꝛ experientia docet qꝛ ſepe teſtes dicũt
ſe ſcire ꝛ poſtmodum neceſſario non concludunt. et
hoc ſatis mihi placet cum iura reliqua hoc permittãt
indiſtincte. ꝛ maxime facit ratio dicti. c. ſuper pruden
tia. ꝛ ad. c. ꝛ ſi chriſtus. do aliam ſolutionẽ magis co
loratam qꝛ ibi illi religioſi habebant conſcientiam iu
randi vnde vt ſaluarent ſuam conſcientiam quantum
poſſent papa ibi indulget eis poteſtateꝫ iurandi alijs
deficientib⁹. ꝛ ſatis hec ſolutio colligit ex fine illi⁹ lit
tere. ꝛ per hoc habes primuꝫ principale membꝝ ex
peditum an in ciuilibus admittant ſinguli de vniuer
ſitate ad teſtificandũ. Venio ad ſcđm membꝝ qđ
in criminalibus. in quibus dico qꝛ illi de vniuerſitate
non ſunt idonei teſtes in fauoꝛẽ vniuerſitatis. caſus ẽ
apertus in. d. c. ſuper prudentia. ꝛ rationeꝫ ponit ibi
tex. qꝛ in criminalibus tanqꝫ arduis non debent do
meſtici ad probationẽ admitti. ſecus in ciuilibus vbi
agitur de paruo preiudicio. ſicut in ſimili videmuſ qꝛ
conſanguineus non repellitur in ciuili ſed in crimina
li ſic. vt in. c. i. iũcta glo. iij. q. v. ꝛ maxime hoc proce
dit quando eſt tale crimen propter qđ ipſa vniuerſi
tas venit deſtruenda iuxta nõ. per Bart. in. l. aut fa
cta. ff. de penis per Jnno. ꝛ alios in. c. grauẽ de ſen.
ex. ꝛ. c. dilectus de ſimo. hec procedunt quando que
ritur an poſſunt teſtificari in fauoꝛẽ vniuerſitatiſ. Nũ
quid autem poſſunt teſtificari in fauoꝛem eoꝝum qui
ſunt pariter de vniuerſitate ipſa. diſtingue pariter in
ter criminalia ꝛ ciuilia vt in ciuilib⁹ poſſunt. vide bo.
glo. in. c. cum. R. de of. dele. ꝛ. iij. q. v. accuſatoꝛes.
ꝛ. d. c. ſuper prudentia. Credo tamen qꝛ plus vel mi
nus eis credendũ ſit ſm quantitatem affectionis ꝛ fa
miliaritatis que inter eos eſt iuxta nõ. per glo. nõ. in
c. litteris. j. eo. ꝛ in. d. c. accuſatoꝛes. ꝛ facit qđ dicaꝫ
in ſequenti membꝛo. In criminalibus vero non ad
mittuntur ſm doc. in. d. c. cũ nunciuſ. ꝛ per dictuꝫ. c.
ſuper prudentia. ꝛ. c. accuſatoꝛes. qꝛ in eis repellun
tur domeſtici ꝛ familiares quales ſunt iſti de vniuer
ſitate inter ſe. ꝛ facit. c. repellantur de accuſa. ꝛ vide ꝓ
Spec. eo ti. §. i. ver. ſed nunquid in cauſa. vbi tempe
rat hoc verum niſi in defectum. ar. c. fi. j. ti. proxi. ꝛ in
c. ꝛ ſi chriſtus in fi. de iureiur. Jo. andre. in. d. c. cum
nuncius. dicit qꝛ nimis large locuti ſunt doc. Sed re
ſtringenda eſt eoꝝum opinio ad iura que allegãt quã
do videꝫ eſt ita parua vniuerſitas qꝛ illi de ipſi⁹ coꝝ
poꝛe cadunt in nomen domeſticoꝝum vel cohabitan
tium. vt. d. c. ſuper prudentia. ꝛ. d. c. repellantur. qđ
ſatis placet. hec procedunt quando volunt teſtificari
contra extraneum. ſed ſi inter illos de vniuerſitate
tunc admittuntur quia par affectionis cauſa omnem
ſuſpitionem excludit. l. non soluꝫ. ff. de ritu nup. nõ.
glo. in. d. c. cum. R. ꝛ. c. poſtremo de appel. ꝛ. d. c.
accuſatoꝛes. Hinc dicunt doc. in. d. c. cum nuncius.
qꝛ accuſato prelato ab aliquo de vniuerſitate. alij de
vniuerſitate recipiuntur in teſtes. arg. ij. q. vij. latoꝝ
ꝛ. j. de accuſa. ex parte de elec. per inquiſitionem.

Non enim ſunt magis domeſtici accuſantes qꝫ
accuſati quod nõ. Sed circa predicta ꝛ circa text.
contingit dubitari de aliquibus. Et primo quid de
prelato vnius capelle qui non habet collegiuꝫ ſed ſo
lus habet adminiſtrationem eccleſie nunquid admit
ti debeat in cauſa eccleſie. io andre. in addi. ſpec. e. ti.
§. i. ver. ſed pone qꝛ adminiſtratoꝝ. videtur ſentire qꝛ
omnino non admittatur per. c. relatum. ij. j. de teſta.
aliter illud. c. non inducit. ſed credo qꝛ voluit ſic indu
cere. ibi enim dicitur qꝛ vbi eſt congregatio ſeu colle
gium bona ſpectant ad congregationem ſeu collegiũ
vbi tantum eſt vna perſona ille ſolus habet diſpone
re de bonis eccleſie. ꝛ ſic videť iſte teſtificari in facto

a Utruz ꝑlat⁹ pos/sit testificari in cā eccle/sie sue i qua agitā da cōstitu it ꝓcurato/re. Et ad/de q opi. Inno. hic relata p d. ant. sequit spe. in ti. ō teste. §. i. in vi. col. v. ſz nunqd rec/tor q mi/bi placet. An aūt ꝑ/latus pos/sit testifica/ri in cā sui capli. vide Bal. in l. parētes. i vltri. col. C ō testi. Et de articlo hic posito viō p Inno. i. l. q testō cir. fi. prin. ff. de testa. Et q pos/sit prelat⁹ esse testis. ꝛ spec. i ti. de ꝓcu. §. rōne quo/q cōstituē/tis. cir. pn. ver. itez q cōstitutus/ē ad abba/te. de quo vide p pe. de anc. i. o. c. pīcium. in pn. i vl. col. ō testi. lib. vi. ꝛ p Do. post Pau. i. c. iudex ab aplica. i fi. i. col. ō of. dele. li. vi. ꝛ plenius p do. in. o. c. pītium. in prin. iiij col.

b Etistā doctrinaz magſalez recitat etiā do. an. i. c. ij. i pe. col. de ar/bi. ꝛ i. c. cū a nobis. in pe. col. j. c.

quodāmodo suo cum omnia bona spectant ad men/sam suam. secus in cōgregatōe q illud qō spectat ad vniuersitatē non spectat ad singulos. vt in iurib⁹ pre allegatis. ꝛ optime facit ad predicta clemē. ij. de reb⁹ eccle. nō alie. iuncto. c. exposuisti. de preben. ꝛ q di/ctum suum placet reddo aliam rationem vbi collegi/um cōstituit sindicum nemo pōt dici principalis me/rito quilibet testificaꝝ exceptis procuratoribus ad il lam causam vt hic. sed vbi prelatus⁸ solus constituit procuratorez ipe dicitur principalis licz procurator agat. vt in. c. i. in fi. s. vt lite non contesta. merito non potest esse testis ne sit principalis ꝛ testis vt hic. Itē est affectus ad causam cum cōstituendo ad illam pro curatorem videtur declarasse motum animi sui. facit l. pretor. ff. de iurisd. om. iudi. Et per hec ꝛ ea que sta/tim subijciam in sequēti questione credo dictuz Jo. an. limitandum quādo ipe solus constituit procura/torem. si autem ecclesia haberet iconomū generalez constitutum auctoritate episcopi vel ageret ipe epūs tanqz generalis administrator iuxta nō. in. c. fi. d succ cesso. ab inte. tunc arbitror istum prelatum seu recto rem capelle admittendum. q cessat ratio statim alle/gata. ꝛ si diceres non per hoc cessat argu. sumptū ex dicto. c. relatuz. dico q illa sola ratio nō sufficit vt ex toto repellatur. vide simile in prelato qui pōt esse iu/dex in pertinentibus ad ecclesiam suam seu iurisditi/onem suaz. vt in. c. cū persone. in fi. iuncta glo. de pri ui. lib. vj. Item bona ecclesie non ex toto cedūt men se prelati sed ꝛ alijs necessarijs ecclesie ꝛ vsui paupe/rum. vt in. c. pastoralis. de bis que fi. a prela. fine cō/sensu capituli. ꝛ in. c. fi. xvi. q. i. quare dico hunc ad/mittendum ꝛ sibi fidem adhibendam iuxta quantita tem affectionis quā habet ad causam. Quid enim si ecclesia habet multa alia bona ꝛ cōtentio soluz est de parua vilea. dicem⁹ ne q ille velit deierare cū fine ea ille percipiat necessaria ab ecclesia. sed si vinit ex illa vinea tantū tunc habebo eum aliquātulum suspectū bonus ergo iudex arbitrabitur. l. iij. ff. eo. ꝛ in. c. in nostra. j. eodem titu. Ex his infertur ad questio/nez an prelatus ecclesie collegiate maxime episcop⁹ debeat admitti in testem in causa ecclesie sue. Inno. hic instat in episcopo. Hostiē. cum impugnat dicens eū indistincte admittendum. Jo. and. hic reducit ad cōcordiam hoc modo q agente iconomo vel vicedo mino episcopi causam singularem mense episcopalis ꝛ per cōsequens singularem ꝛ propriā episcopi. ve/rum dicit inno. vt nō admittatur episcopus in testez. Si vero agat causam ecclesie vel cōmunem verū sit quod dicit Hostiē. ꝛ remittit ad nō. per eū post eos in. c. presentium. eo. ti. lib. vj. Et nō bene illa verba io. and. q causa mense prelati videtur propria ipius vt sic repellat a testimonio. facit. ij. q. vi. biduuz. Ex quo infero q canonicus non potest esse testis in cau sa prebende sue cum illa sit deputata solum pro men sa sua ꝛ hec satis placent quādo causa est mense pre/lati ita q bona sua sunt separata a bonis eccle. Sz dubium est quid si causa est totius ecclesie. dic q si p latus ꝛ capitulum cōstituerunt simul sindicum casus est clarus q prelat⁹ potest esse testis. tex. est hic iun/cta suprascriptione ꝛ tenent cōmuniter doct. in. d. c. presentiuz. ꝛ Archi. xiij. q. ij. super prudentia. si au tem solus prelatus cōstituit. ꝛ tunc sunt opi. Inno. i d. c. plentium. tenet q nō potest esse testis q ipse est principalis defensor. Hosti. ibi tenet contrarium q procurator contestando litem efficitur domin⁹ litis. dictum inno. sequitur Archi. in. c. i. xiij. q. ij. ꝛ d. an to. hic. ꝛ satis mihi placet per id quod. s. dixi in pre/lato capelle. Sed circa predicta queritur quid de eo qui fuit administrator in ea re de q nūc agitur ꝛ de fijt nunc esse administrator nūquid possit esse testis. Jo. an. tangit in. d. v. sed pone q administrator. ꝛ tā dem cōcludit q pro cōtraria parte bene pōt adduci quia nil repugnat. sed in fauorem illius pro quo ges/sit dicit si laus vel vituperium vel damnuz pōt sibi a/scribi ex assistentia vel non assistentia actus pro quo testificatur non admittit als secus. argu. eorum que nō. in. c. fi. eo. titu. lib. vi. quod placz hic⁹ do. Anto. putat tamē talem in subsidiuz admitti. allegat de ele. dilecti. cū gl. sua. de do. ꝛ cōm. cū olim. de proba. ter tio loco cū similibus. vide Bar. in. l. deferre. §. idez decreuerunt. ff. de iure fis. vbi generaliter prosequit an ꝛ quādo procurator sit admittēdus. ꝛ venit etiam ad declaratiōez materie huius. c. ꝛ ꝯcludit sic. q aut est procurator ad iudicia ꝛ nō potest produci in testē etiam per aliā partez q sicut persona principalis nō producit in testem cōtra se ita nec procurator. pōt ta men interrogari super negocio. vt in. c. ij. e. ti. lib. vi. aut est procurator ad negocia ꝛ ꝓducit in testem su/per his que gessit. ꝛ tunc si ex hoc sentiret cōmodum vel incōmodum ꝛ nō debet admitti. exemplū volo ꝓ bare q tibi mutuaui. x. ꝛ induco in testē illū per quē dico tibi trāmisisse. Nā si iste diceret cōtrarium ipse remaneret obligat⁹ ideo nō est idone⁹ testis. aut nō sentit cōmodum vel incōmodum. ꝛ tunc de consensu priū admittit als secus. sicut dixit in proxeneta. vt in auc. de testi. §. quoniā vero. allegat gl. que hoc volu/it. in. c. fi. eo. ti. lib. vi. mihi in hoc plus placz dictum Jo. and. vt inspiciant termini litis. si enim nullam af fectionem presumit habere deberet admitti etiaz in/uita altera parte. arg. l. i. ff. e. si vero fuit procurator in alia causa tūc dz admitti in ista quia nil repugnat ꝛ satis probat in isto. c. Et vide do. de ro. ad materiaz nostram dec. cxxij. ꝛ. clx. ꝛ plus dicit inno. per istuz tex. q si duo constituūt procuratores vnus in aliqui bus negocijs alius in alijs vn⁹ poterit esse testis vbi alius est procurator. Item dicit q si constitutus ꝓ/curator procurationē nō recipit poterit eē testis ar. j e. dilecto. Idē ꝑm eum si cepit ꝛ postea renūciauerit ꝛ dicit hoc ꝓcedere etiā inter laicos. satis est enim q nō repit prohibitū ar. l. i. ff. de testi. Jo. an. dicit pos se distingui an procurator ille reassumere possit cau/sam iuxta decretalem si duo de procu. lib. vi. ꝛ eo ca/su repellat. an nō possit ꝛ tunc admittat. postea dicit satis esse q pōt non reassumere. Item lz prelat⁹ pos/sit reassumere tamē admittit vt hic pz. ꝛ hoc placet ꝛ credo q si semel testificat⁹ est nō possit amplius reas sumere cām ne reperiat in eadē cā testis ꝛ ꝓcurator. vide tū quod nō. Jo. an. post Hosti. in. c. ij. e. ti. lib. vi. Ex predictis infert ad decisionē multarū que/stionū. ꝛ primo nunqd legatari⁹ possit eē testis in cā testamēti. tex. videt aptissim⁹ q sic in. §. legatarijs. i/sti. ō testa. ꝛ reddit ibi tex. rōnē q non iuris succesſo res sunt sed rei ꝑm glo. ibi ꝛ fine onere. q. d. q non cōtendit de iure eoz sed de substātia testamēti. ꝛ sic de ipsa hereditate que est qōdam ius vniuersale. du/bium facit q in cōsequētiā sunt habituri cōmodū le/gati q si testū non subfistit nō debent regulariter le gata. vt nō. ꝛ le. in. l. eam quam. C. de fideicōmi. ꝛ sic ratione huius commoditatis ꝛ affectionis non debe rent admitti. In contrarium facit quia illi de eccle/sia admittuntur in causis ecclesie lz viuant de bonis ecclesie vt hic satis dictum est. Item nō debemus at tendere ad id quod venit in cōsequentia sed ad id qō principaliter fit. l. i. ff. de aucto. tuto. Dubiū est pul/chrum ꝛ subtile ꝛ maxime quia videmus q sola affe ctio ad causam sine alia cōmoditate repellit quez a te stimonio. vt in. c. fi. e. ti. lib. vj. ꝛ. ij. q. vi. statuendum facit. c. psonas. j. e. cum fi. fortius deberent repelli le gatarij qui sunt affecti ad causam testamenti propter commoditatem quam inde habituri sunt. et ideo in

c An legatari⁹ admit/tat ad testifi candū in cā testi. ꝛ ō hoc vide p glo. ꝛ bal. i. l. in oī/bus. C. e. ꝛ vi de tex. ꝛ gl. i. ꝛ ibi pau. ō ca. plēissime in. l. q testō. i prin. ff. de te sta. ꝛ per gl. i. l. nullus. ff. de testi. ꝛ ibi vide oīo flo/ria q ponit q̄ dam ÿba sin gularia. ꝛ vi de plenis. p imo. in. d. l. q testō. ꝛ vide tex. ꝛ glo. in l. si qs scrip/sit. ff. ōre. du. ꝛ in. l. dictan tib⁹. C. de te/sta. Item qñ ex testificatu ꝛ sinia immedia/te acqreret ius testificā/canti tūc re/pellitur a te stificādo. se/cus si nō im mediate sed mediate ꝛ i pītiam acq reretur ius. hāc elegātez ꝛ magſalem doctrinā tra didit bal. in rub. de rc. di ui. in. iij. car. ver. de qnto autē. p quaz doctrinam reddit ratio quare legata/ri⁹ admit/tat ad testifi candum i te stamento. p hanc doctri nam ēt decidunt multe qōes ad ma teriaz decre talis nostre.

a An donator possit cē testis p donatario. Et de ista q. vide p Sa. i. l. & si ad tē. i. fi. C. ad l. cor. de falci.

b An socius admittat ad testificandū p socio & de hoc est glo. i l. qñ liberi. C. de testi. & ibi bal. & late p spe. & ibi Jo. an. i ad. in ti. de testi. §. i in. iij. col. v. sed nūqd socius. Et de hoc vide per Ange. in l. si duo rei. i pn. ff si qs cautio. Et vtrū amicus admittat p amico ad testificandū. vide do. an. in. c. quoties. i. ij. col. s. e. & q socius meus cum quo cōtinue vsor nō possit testificari pro me, pbatur nam domestic⁹ meus q stat in domo mea nō pōt pro me testificari vt in. c. in lris. j. e. ſz assidua quersatio eius domū cū pbatur bitatōi i domo. vt dixit gl. nō. fm vnuz itel. io. and. in. c. ad hoc ō iudeus ergo tē. & vide de hoc articulo p spe. i. e. ti. §. i. s. al le. i. ij. col. v. nunqd ergo socius. & p flo. i. l. null⁹. ff. ō testi. & p Jo. an. i sua summula. ō testi. cir. pn. vs. itē repellit qs a testimonio rō ne societatis vbi oio vide Et an fideiussor possit testificari p debitōe sup sua fideiussione. vi. p spe. n ti. de teste.

hoc dubio sunt opiniones. Quidam enim dicunt vt Inno. in. c. iij. s. eo. eos admittendos in causa testamenti quia non principaliter cōmodum sentiunt. nec eorum nomine tractatur causa. potest enim deberi legatum licz non valeat testamētum. C. de lib. prete. auc. ex cā. nec indistincte legatum est prestandum esto, q testamentum sit validū. C. ad le. fal. l. iij. & l. irritum. & hec opi. est verissima inquantum in omnem euentū legatū est prestandū. sed vbi in alterum casuz tm̄ non videt procedere qz licz principaliter non tractet de eorum cōmodo tamē afficiuntur ad causam, propter cōmoditatez que eis prouenit accessorie. Spe. in ti. ō instru. edi. §. postremo. als. §. instrm. ff. quid de legatario. & in ti. de teste. §. i. ver. item q est talis & post multa cōcludit q si est questio inter heredez & legatarium de legato nō testificatur legatarius qz est propria vel cōsimilis cā a qua repellitur dicto. c. plō nas. Si autē est questio inter duos cuius sit heredi tas tūc potest esse testis. hec opi. in vltimo membro corruit eadē ratiōe qua prima. Tertia fuit opi. d. Simo. vincē. quā bic refert Jo. an. dicebat enim legatarium admitti in testem. ita tamē q nō omnimoda fibi fides adbibeatur qz secūdario cōtingit eum lucrum adducebat qō babetur in auc. de teste. §. si vero dicatur odiosus. Contra banc opi. arguo fic. omnib⁹ testibus potest aliquid relinqui & nibilominus per eos confirmat & approbatur testm̄. vt. l. si qs ita scripserit. ff. de re. du. ergo fides oīmoda est eis adbibenda als non posset probari testamētum. ar. l. si vnus. C. de testa. Quartam opinionem ponit bic Jo. and. q si in omnem euētum testimonij sui debeat legatuz tunc legatarius admittitur in testem als si in alterum euentum tantū babeat locum dicta opi. do. Simo. & facit fm eum ad nō. in. l. nullus. ff. e. vbi distinguit in venditore an teneatur de euictione vel non. Idez ponit Jo. an. in addi. Spec. in. d. ver. item q est talis. Primum membrum sue distinctiōis non habet dubium. Contra secūduz facit quod supra dixi. contra precedentem opi. de materia vide per glo. & bar. in. l. qui testamento. ff. de testa. nil tamē noui dicunt non reducibile ad predicta. & videtur Bart. sentire qō supra dixi fm Spec. Quinta est opi. Bal. in l. dictantibus. C. de testa. vbi dicit q si est questio inter heredem & legatariū tūc legatarius nō debet esse testis. si vero inter heredem & alium tūc potest esse testis dūmodo protestetur q nō intendit vt ex boc aliquod cōmodum sibi applicetur. Sed contra boc arguo fic. licz enim protestet vt ex boc non cōsequatur cōmodū nibilomin⁹ affectus est ad causam. vide bo. ter. in. c. personas. j. e. cum ibi notatis. Et si testamē tum corrueret insurgeret p̄sumptio contra eū in suo legato ratiōe cuius lex permittit appellari. vt. l. a sententia. ff. de appel. breuiter puto q si testamentū apparet in scriptis ita q non capit toraliter essentiā a dictis testium tunc admittunt legatarij ad pbationem & confirmationem testamēti. ita loquūtur proprie iura que admittūt legatarios in testes. patet insti. de testa. or. in prin. vsqz ad illum. §. legatarijs. & in. d. l. q testamento. & d. l. dictantib⁹. Et ratio admissionis ē multiplex. primo qz nō agitur principaliter de iure eorum. vt. d. §. legatarijs. secundo qz non presumit de facili corruptio. in. vij. testibus insti. in loco prealle. tertio qz babēt secum presumptōez scripture marie publice & sigillorum que olim imprimebant. sed vbi deest scriptura ita q sua essentiam capit totalez testamentum ex dictis testiū. tunc puto illorū dicta nō sufficere quia suspecti sunt sicut notarius est suspect⁹ cū ascribit sibi legatum in testamento. C. de bis qui sibi in testa. ascrip. l. ij. & l. si qs legatū. ff. de fal. & boc intellige quādo in alterū euentū tm̄ sunt babituri legatum. Nam si in omnē euentū indistincte possunt esse testes cum questio est inter alios qz nil tunc ibi repugnat. Alia questio est in venditore nūquid possit esse testis in causa emptoris. Inno. s. c. iij. & glo. in. l nullus. ff. de testi. sentiunt q non. vbi tenetur de euictione als secus. Do. an. putat q etiā vbi non tenetur de euictione nō admittit. seu dictum suum nō est integrum si admittat quia verisimile est q affectat tenere id quod egit sicut dicitur in proxeneta. vt i auc. de testi. §. si vero. & nō. in. c. fi. eo. ti. lib. vi. de quo in Spe. eo. ti. §. i. ver. qd de venditore. vbi idem sentit Jo. an. & Ja. ō ra. Satis posset dici q sibi adbibeatur fides fm qualitatē persone & cause. argu. eorum que nō. in. c. litteris. j. e. isti enim proxenete cōmuniter sunt infimi status & aliqua lucra cōsequunt ex validitate ꝑctus. que omnia cessant in psona omnino integra maxime in defectum aliorum testium. arg. bo. in. c. cum dilecti. cum glo. sua. s. de elec. & j. c. pri. c. fi. Ex bis infertur ad confimilem questionē quid in donatorie. Quidam dicunt vt bic refert io. an. q sit idoneus testis qz non tenetur de euictōe. ff. de dona. l. aristo. §. fi. C. de euic. l. ij. Quidam cōtra vt placen. & Ja. de are. quia non est idoneus testis cuius interesse pōt sed istius interest. quod patet qz personale pactum transmittitur in donatariuz. ff. de pac. si tibi. §. pactum. Item donās affectat valere qō agit. & bec ratio repellit proxenetam fortius debz repellere donatorem. Et bac ratiōe dicunt prefati docto. q cedens non testificat pro cessionario. facit. ff. ne vis fi. ei. l. i. §. i. & fm boc dicit Jo. an. simile esse consilium quod dat Spe. in ti. de ꝓcu. in fi. vbi dicit q ille qui nō babet super debito suo nisi vnum testez cedat actionem & cū illo testificetur pro cessionario. ego distinguerem in vtroqz dubio prout dixi in precedenti vt si nullum interesse pretendit sit arbitrariū quanta fibi fides sit adbibenda fm qualitatem personarum. argu. in. c. & si questiones. de simo. & eorum que notant Docto. in. c. cum parati. de appel. Dubitatur etiam in socio b an possit testificari pro socio. Inno. in. c. ij. s. eo. & io. an. bic distinguunt q aut est socius oīuz bonoz. & nō admittat qz ei⁹ interest. Sz ār ē socius respectu partis tantum tūc pōt testificari super parte socij quia ex boc nullum cōmodum sentit. ff. si pars bere. pe. l. i. quinimo ego dicerem boc pro cedere inquātum babetur respectus an interesit ipsius principaliter vel secūdario. Sz respectu dilectionis & affectionis distinguerem vtrum sit societas talis que faciebat eos simul babitare vel erat maxima familiaritas inter eos. & tunc credatur plus vel min⁹ pro socio fm qualitatem amicitie vel affectionis. Et vtrum sit causa criminalis vel ciuilis. vt supra distinxi in questione vniuersitatis. & vt leg. & nota. in. c. super prudentiam. xiiij. q. ij. Queritur vlterius bic babetur de procuratore ad causam vt non possit esse testis quid de sollicitatore quid de adberente. dic q repelluntur quia omnes afficiuntur ad causaz. j. eo. c. fi. lib. vi. cum ibi nō. & tenent do. de ro. decisi. cccl xxiij. & clx. Ultimo queritur quid de vasallo nunquid admittatur in causa domini. quidam q nō arg. c. accedens vt lit. non conte. de quo in Spe. e. ti. §. i verſi. sed nunquid vassallus. Jo. and. ibi in additio. dicit considerādas qualitates dñi & vassalli & fm boc quandoqz cessabit suspitio quandoqz nō. forte eniz dominus est potens & solet seuire in eos qui non dicunt rem sibi gratam. & sic de similibus. multas cōsimiles questiones in quibus versatur affectio testiuz vide in Speculo eodem titu. §. primo. & per Cynū in. l. eos. C. eo. l. etiam. eodem titu. versicu. quid de vxore & marito. Item quid de subditis alicuius domini vel mercennarijs. & sic de similibus. vide aliquid

§. i. v. ttt. iij. & versi. qd de fideiussore. & p bal. i. l. nullus. i apo. ff. ō testi. q dicit cy. te nere q sic i. l. dictāti b⁹. C. de testa. & ō hoc etiā vide p bar. in. l. si an legēt. § ti. de le. i. & ibi ēt ō hoc vide p ange. & imol. q indistincte cōcludūt q fideiussor non p̄t cē testis p fideiussōr ꝑz bal. i. l si qs ita scripserit. ff. ō re. du. vbi ēt dic q corneus possit testificāi p creo, qō tz Cy. & bal. i. d. l. dictātib⁹. Item credito testificat i cā creditoris vt. l. nō solūz. §. ḡrip Ja. but. ff. de ꝓcu. & circa id qō dixi de corneo ad de qō bal. i. v. q. i terminis. i. c. i. cur. pn. s. e. & q nō sed postea subijcit q in ōnū fac l. creditor i pn. ff. mā. de quo dicē dicēdū. vt p cy. i. l. oībus. C. de testi. & ō fideiussore. vide flo. i d. l. dictantibus.

c Et ibi vide. d. ab ba. & Jo. in. d. l. idonei. ff. eo. & per Bal. i. c. ego. n. i vlt. col. de iureiurando.

per glo. in. c. lris. j. e. ti. Quid de amico. vide. iij. q. v. c. ij. 7 per Ly. vbi. s. plene. per spe. in loco palle. vbi vide. Quid ār de iudice aduocato 7 notario cāe. dicam in. c. cū a nobis. j. e. Hic. ab.

Ex parte Nec ōcre. reputatur fortis 7 est ꝑm Jo. and. 7 dicit q; quidam glo. eam transiuerunt quasi eius dubia non viderēt. Aliqui nil glosauerūt in ea vt bonaguida aretinus. Do. ant. dicit q; nec ipe Jo. an. intellectū decre. penitus dilucidauit. quicquid sit decretalis hec hz aliquos notabiles articulos. vt. j. patebit 7 statim deo duce videbimus quis melius attingit dubia decre. Et primo scias q; ab. summabat sic decre. Exceptio cōtra testes est post publicationē dictorum testiuz ꝓponenda. Jo. an. dicit hāc summatiōem falsam. Nam licet probatio possit differri in illud tps ꝓpositio tamē exceptionis ꝑ personas nō. sed debet fieri ante publicatiōez vt in. c. ꝓsentium. j. eo. ipe autem Jo. an. summat sic Probatio exceptōis propositе cōtra testes differri potest post publicatiōem attestationū. Ego multuz miror de hac summatiōe Jo. and. que lz sit vera in se in nullo summat litteraz cū in summario de cōtentis in tex. nulla fiat mentio. 7 admirari nō suffitio cū ipe Jo. an. longe 7 melius alijs solitus sit compendiose 7 eleganter summare tex. adeo vt cōiter doct. sequētes soleant cū suis summarijs trāsire. Sed nemo potest esse Job vt nō erret in dictis suis vt ipemet Jo. an. dicit in ꝓemio nouelle super sexto. Do. ant. ꝑm intellectum qui sibi videt verus summat sic. Appellatio quo ad finē autem deuoluendi sic. hec summatio vera est in se. Et melius probatur ex his que leg. 7 nō. in. c. interposita. j. de appel. cui melius cōgruit q̄z hic. Nā nil attingit de materia huius ti. nec discutitur hic principaliter virtus appellationis sed exceptiōis cōtra testes proposite ideo summo sic breuiter Si exceptio legitima opposita contra personas testium non admittitur licite appellatur. hoc dicit ꝑz lec. Jo. an. que hodie cōmuniter approbatur. vel aliter ꝑm lec. quam pono. Si probatio exceptiōis oppositе contra testem productum nō admittitur anteq̄z dictum testis recipiatur in casu quo admitti debuit licite appellatur hoc dicit. Diuiditur decre. principaliter in duas partes. In prima ponit querela. in secūda mādatum. ibi mandam⁹. prima facit quinq̄z. prima nāq̄z causaz iustificat. secūda ibi miles. ponit formam impetrati rescripti vitia notanter exprimendo. tertia ibi tandem ponit, processum postea ex eo secutū. quarta ibi nihilominus. narrat sentētiam. quinta ibi quā nunc. ponit euētum post sentētiam. Secūda ꝑncipalis subdiuiditur in tres. primo instruit iudices si narrata per presbyterū sunt vera. Secūda si nō sunt vera ibi si vō. Tertio ponit clausulam cōsuetam contra personas testium ibi testes. Cāus in terminis Quidā noīe. A. quādam ecclesiaz canonice adept⁹ est vt dicebat: 7 eam. xxx. annis. 7 amplius possedit in pace. Tandem qdam miles tacito q; esset laic⁹ impetrauit lras ꝑ ipsum ad quosdam iudices: vt si constaret q; dict⁹ psbyter filius fuisset illius cui ꝓme ī eadez ecclesia ministrauit: vel q; publice bēret focariam ipz a predicta ecclesia remouerēt corā quibus dictus presbyter per procuratorē militis tractus fuit ī causaz: qui quosdā testes infames 7 notabiles ad testimoniuz produxit: sacerdos asserebat illos nō esse recipiendos: pro eo q; qdam eorū erant latrones 7 raptores manifesti: dicēs se hoc probaturuz: iudices nihilomin⁹ talibus testibus receptis post appellatōnem a dicto psbytero interpositam priuauerūt ipsuz prescripta ecclesia: quaz qdam filius dapiferi ipsius militis detinebat occupataz quo facto presbyter cōquestus fuit dño pape. Unde mādat quibusdam iudicibus quaten⁹ si cōstiterit eis q; dictus presbyter non fuerit per testes idoneos spoliat⁹ dicta ecclesia: cassata sentētia predictorū iudicum: non obstantib⁹ etiam litteris confirmatiōis si que super ipsa ecclesia imperate fuerāt: restituant ecclesiam presbytero prefato: nec eum permittant ex inde molestari. Si vero non sunt vera que sacerdos narrauit. scilz q; iudices non processerunt taliter cōtra ipm: causam audiant 7 debito fine decidant. Et testes quos ille. A. nominauerit ad testimonium producendos moneāt vt corā eis testimonium peribeant veritati Ber. Nota ibi canōice fuisset adeptus 7c. q; sicut libellus in possessorio nō alteratur propter narratiōem proprietatis. vt i. c. ex parte. b. de fo. cōpe. 7 quod ibi dixi. ita libellus super reuocatiōe attentati post appellationē Nam iste narrabat se ecclesiā fuisse canonice adeptū ac eam. xxx. annis pacifice possedisse nec p hoc grauatur onere probandi. Nō secundo 7 tenementi q; littere impetrate per laicum cōtra clericū vt priuetur beneficio ratiōe defectus vel delicti nō sunt ipso iure nulle ac etiā valebit iudicium inter eos sup hoc agitatum. Nunqd autez a principio potuissent elidi exceptionis cōflictu. dicam cū glo. i. Nota tertio duas causas sufficientes etiā distributiue vt clericus priuet beneficio suo. pria si pater clerici īmediate ad ministrauit in illo beneficio quātūcunq; sit legitim⁹ ne videatur notari successio in ecclesia dei. Secus si alia psona fuit itermedia 7 hic casus est clar⁹. de quo dicendū vt in. c. ex transmissa. de fi. presby. Secus casus notabilis est cū publice detinet concubinā. facit optime. xxxij. di. nullus. 7. c. preter. 7. j. de coha. cle. vestra. Quid autem si occulte detinet vel cōmisit simplicem fornicationē. vide glo. in. c. maximianus. lxxxi. di. que dicit cōiter teneri clericum nō deponendum pro simplici fornicatōe. sed in ꝓtrariū vide tex. apertum in. c. a multis de eta. 7 quali. 7 plene dixi in c. at si clerici. de iudi. dic vt ibi. Nota quarto bo. tex. a cōtrario q; lz laici nō testificent cōtra clericum cum agitur criminaliter. vt in. c. decetero. j. eo. secus tamē est cum agitur de crimine ciuiliter etiā si agatur ad priuationem beneficij. facit optime. c. tam litteris j. e. 7 qō le. 7 nō. in. c. quoniā. s. eo. hic enīz nō repellunt isti quia laici sed q; infames 7 notabiles. i. habētes notā criminis. Et ex hoc 7 ex tex. nota q; infames etiaz infamia facti repellunt a testimonio. qō an procedat indistincte aliquid tetigi in. c. lz. de proba. dicam latius in. c. testimoniuz. j. e. ti. Nota q; latrones differunt a furibus. 7 dic q; fures ꝓprie dicuntur qui furantur in occulto 7 fine violētia i anc. sed nouo iure. C. de ser. fu. Latrones qui in publico stantes in stratis publicis. l. capitaliuz. §. famosos. ff. de pe. Raptores dicūtur qui rez rapiunt violenter siue in publico siue occulto. ff. vi bo. rapt. per totuz. vnde omnis raptor est fur sed grauius peccat rōne violentie. vide bo. tex. cum glo. xiiij. q. v. penale. 7 insti. vi bo. rap. in prin. Nota ibi in causa alia fuissent de periurio 7c. q; cōnict⁹ de periurio in vna causa, pbatur periur⁹ in qualibet alia. nec admitti debet amplius ad testimoniū. vide bo. tex. i. c. paruuli xxij. q. v. facit. c. testimoniū. j. e. Et pro primo dicto vide Fede. cōsi. xxiij. vbi hoc tz aperte sentit Inno. i. c. qualiter 7 qñ. ij. de accu. in vl. col. Et ex hoc bēs casum in quo acta in vno iudicio faciunt fidez in alio etiam inter alias psonas. 7 hoc ideo contingit q; hec sententia est corporis afflictiua. vnde sequitur ipum corpus sicut lepra leprosum. i. q. i. cito turpem. vide in simili. l. ingenuuz. ff. de sta. ho. 7 plene per Inno.

in.c.cãm.qui fi.ſint legi. Nota de verbo abiudico.nam cum ſcribit cuz.b.idem importat qđ primo vel aufero.ſi vero ſcribit cum.d.vt adiudico reportat ꝓpriuz intellectũ de reli.do.cũ venerabilis. Nõ ibi caſſata ſnia ꝛc.q; verbũ caſſata qñqz refertur ad actũ nullum ꝛ vificat tunc in caſſatiõe facti.vide bo.tex.cũ glo.in.c.accedens.vt lit nõ conte.hic enĩ ſnia erat nulla data legitimitate appellatõis.vt.c. nõ ſolũ de ap.lib.vi. Nõ vltimo q; caſſata ſnia cozzuit etiam confirmatio pape rõne illius ſnie emanãs. qđ intellige de cõfirmatiõe facta in forma cõi.de qua in.c. qz diuerſitatem.ꝛ ibi glo.de conceſ.ꝑben. Alia concernẽtia effectum appellatõis non colligo qz ſunt dubia.ꝛ.j.patebunt in diſcuſſione materie. Nunc venio ad examinatiõem materie. Et primo quero nunquid iſte littere ipetrate per militẽ cõtra clericum valuerint ita vt etiã exceptiõe elidi nõ potuiſſent.qđ eſt querere an clericꝰ poſſit accuſari per laicũ de crimie ſaltem ciuiliter ad priuatõem beneficij exquo ſuã vel ſuoz iniuriam nõ,pſequitur.ꝛ ſic ſumus extra cãm c.decetero.j.e. Glo.i.ponit in hoc tres opi. Quidã enĩ dicũt q; erant ſurrepticie. Ideo in littera ponderatur q; miles tacuit q; eẽt laicus.ꝛ ſic vult hec opi. q; laicus nõ poſſũt accuſare clericũ de crĩne etiã ciuiliter vt priuetur beneficio. Alij concedunt hoc procedere regulariter ſed in cãu noſtro vbi agebatur de publica fornicatione dicũt laicum debere admitti.ſicut.n.licet laico hoc caſu vitare clericum.j.de coha.cle.ꝛ niu.veſtra.ita ꝛ accuſare.ꝛ ratio iſtoz cõiter reprobatur ꝑ doc.qz non ſequit poſſuz vitare ergo accuſare. Lape inſtantiã in excõmunicato q debet vitare alium excõmunicatũ vel cõcubinarium notozium ꝛ tñ non põt illum accuſare de excep.c.a. nobis. de iudi.intellexim̃us.dicit tñ do. Ant.dictũ eſſe in ſe verum quia ſi clericus eſt infamatus eo q; publicuz eſt delictũ a laico accuſari põt allegat glo.c.cuz.p.de accu.credo do. Ant.tunc de ,primo non vidiſſe glo.in d.c.cum.p. Nam illa glo.logtur in criminibꝰ exceptis vt ſimonie leſe maieſtatis ꝛ ſimiliuz in quibꝰ admittit laicus ꝟ clericum infamatũ etiam ſi agitur,crialiter vt nõ.ibi.ꝛ in.c.ĩ primis.ij.q.i.ꝺ quo dic vt plene nõ.in.d.c.cum.p.ꝛ vide bo.glo.ij.q.vij.in ſũma Tertia opi.que placet glolatoꝛi eſt q; regulariter laicus non admittit ad impetrandũ vel ad accuſanduz quia ſua non intereſt. Fallit in patrono vel parochiano qz eoꝝ intereſt bẽre bonũ rectozem.vnde ſaltẽ admittent ad denunciandu3.xvi.q.vij.filijs.ꝛ ideo hic ponderat iſtum tacuiſſe q; erat laicus qz ſua non intererat.vñ ſi a principio fuiſſet exceptum nõ fuiſſet admiſſus.ſed nũc non poterat repelli qz illa exceptõ eſt dilatoria. Nota bene hoc vltimũ dictuz glo.q; hec exceptio tua nõ intereſt eſt dilatoria[a].ꝛ ſic debet opponi tempoze dilatoziarũ.vide plene per Inno. in.c.ſup bis.j.de accu.vbi idem finaliter concludit.

Nõ ſecũdo ex hoc dicto laicum nõ eſſe oĩno incapacem accuſatõis clericoꝝ.vnde ſi a principio nõ repellitur non põt amplius repelli. Tertio nota q; littere ſurrepticie impetrate ad litem etiã reſpectu puations fiende non ſunt nulle ipſo iure ſed elidibiles p exceptionem.de quo in.c.ad audientiaz.de reſcrip.

Sed attingendo principalem articulũ huius glo. ſciẽdum q; varie reperiunt opiniones. Et primo damaſius ꝛ Jſbi.poſuerunt hic iſtam queſtionem an laicus poſſit clericum ciuiliter impetere ſuper crimẽ ꝛ q; poſſet allegabant banc decre.item.j.eo.tam litteris.vbi ad teſtimonium admittuntur cũ de aliqua irregularitate agitur ciuiliter cõtra clericum.ergo ad agendum admittent. Item intereſt eccleſie habere plures defenſozes ſicut de republica dicit.ff.de no.ope.nun.l.nam reipublice.cui cõparatur eccleſia.l. ſi.C.de ſa.ſan.ec.poterit ergo quilibet ꝓtra malum prelatum agere vt ab adminiſtratõne remoueat. In cõtrarium allegabant vt ad agendum non admittat niſi cuius intereſt qz actio eſt ius ,pſequendi in iudicio qđ nobis debetur.inſti.de ac.in prin.ergo cuius nil intereſt ꝛ cui nil debetur non admittet.ff.de var.ꝛ extraoz.cog.l.vlt. Item queſtio ciuilis de crimine in aliquo habet vim accuſationis qz per eam ꝓditur beneficium.j.de ſimo.per tuas.ergo laicus non admittet. Et ſoluendo dixerunt q; non ꝺz admitti.ꝛ ad iſtam decre.reſpondebant.vt.ſ.in glo.dictum eſt q; hic non fuit obiectũ.ꝛ cum dicto ipſozum ſimpliciter tranſit hic Jo.an.glo.in.c.maximianus.lxxxi.di.generaliter.excludit laicum ab accuſatiõe clericozum ꝛ ſub dubio forte excipit patronum reſpectu criminis dilapidationis.qz tunc ſua intereſt cũ habeat defendere res eccleſie.d.c.filijs.glo.in.c.cõſtitutum.xvi.q.i.dicit patronũ laicum poſſe accuſare clericum criminaliter de dilapidatione cũ ſuam iniuriam tunc dicatur,pſequi.ſecus dicit in alio non patrono per nõ.ij.q.vij.in ſumma.ſed glo.i.d.c.filijs.dicit de patrono ꝛ quolibz parochiano vt poſſint accuſare ꝛ denũciare rectozẽ etiam ſi ſit rectoz eccleſie collegiate. allegat hoc.c.ꝛ.lxiij.di.plebs.vide glo.i.in fi.de accu.q̃liter ꝛ quãdo.ij.que dicit hoĩem alterius dio.vel parochie impetrantem inqſitionem vel denũciationem ꝓtra clericuz non debere audiri qz non ꝑſumitur bono zelo venire cum ſua non intereſt.allegabat hoc.c. in ṽbo tacito ꝛc.ꝛ idẽ ibi Bof.ꝛ Spe.ti.de inqſi.§. i.ver.ſed nunqd extraneus.glo.in.c. venerabili. de offi.dele.loquẽdo de crĩne dilapidatiõis dicit q; admittit qlibet de illa parochia ad denunciãdum qz intereſt eoz ne eccleſia pueniat ad malũ ſtatuz.ar.xvj q.i.c.vlti.Et ſic videſ q̃ztũ variauerũt gloſatozes in dictis ꝛ alijs locis. Bof.in.c.q; dei timoꝛẽ.de ſtatu regu.generaliter loquens de malo ꝓlato dixit parochianos admittendos ad petendũ deſtitutionez ꝓlati qz eoꝝ intereſt ne ſub malo prelato patiantur famẽ ꝛ fitiz verbi dei.viij.q.i.audacter.ſed Moſti.hoc reſtrinxit ibi ad parochianos patronos. Reliqui autem qui nõ ſunt patroni non debent admitti ꝓm eum quia non debent ſe impedire de iſtis vel alijs ſpiritu alibus.vt de elec.oſtius.ꝛ in.c.contingit.de arbi.cũ ſimi.Fede.de ſenis clare tenuit patronum admittendum ad accuſatõnem prelati ciuiliter vt remoueatur a beneficio.vt ponit conſilio.ꝛc. Idem dicit de parochiano vt poſſit petere illum remoueri ꝓpter crimen vel vt compellatur oſtendere titulu3 ſue promotionis ſi de ea non conſtat.vt plene proſequitur conſilio.xcviij. Idẽ dicit in conſi.xxiij.ꝛ licet ibi formet queſtionem in parochiano videtur tamen concludere idem in quolibet laico quia iſta non eſt propꝛie accuſatio exquo non agitur ad depoſitionem ſed vt remoueatur a beneficio.vt habetur in dicto.c.per tuas de ſimo.arg.c.tam litteris.j.eo.ꝛ.c.quoniam.ſ.e.ꝛ hic vide Lap.allegati.xi.vbi tenet patronũ ſeu parochianum poſſe petere vt rector declaretur priuatus vigoze iuris cõmunis ſeu alicuius diſpoſitiõis partícularis. Do.an.dicit q; ſi agitur de crimine precedẽte ,pmotionem quod inducit priuatiõez ipſo iure admittetur quilibet de populo qz eius itereſt ne anima fratris miſerabiliter decipiat. Si vero agitur de crimine cõmiſſo poſtea vel non inducente priuationem ipſo iure tũc admittuntur tñ parochiani nihil tamen allegat. Sed cõtra primũ membrũ ſue diſtinctionis vide glo.ꝛ doc.in.c.dudum.ij.de elec.in ṽ.decepte. Ego dicerem ſic.q; aut queritur nũquid laicus poſſit accuſare clericum de crimine criminaliter.ꝛ dicendum eſt q; non.fallit cum proſequitur ſuam vel ſuorum iniuriam.vt in.c.decetero.j.eo. Item fallit in

a Exceptio tua non interest dilatoria est iõ opponi ꝺz ãte lit. cõtc. Et idẽ dic̃ bart. in.l. posthumus.§. sigs ex his ꝺ iof. te. Et idem dic̃ do. abb. in.c.i. de accu.i pri. Et adde q; de illo dicto.c.sup bis singulariter exclamat imo.i.l. ille a quo.§. si de testamẽto.ff.ad trebel. Sed de hoc viõ per bal. in.l. qui non iusto.ff. ꝺ collu.ꝺte. q̃ arguit q; talis exceptio possit opponi post litem ꝓte. sed non firmat. Et adõ hic bar. in.l. cuz putarẽ.ff.sa. ber. vbi dic̃ per illũ tex q; hec exceptio tibi non cõperit ius agendi non põt opponi post sententiaz nec reddit iudiciuz retro nulluz Jtez illõ qđ dicit hic gl. ꝛ ꝺ.an.limita multũ singulariter p to.an.in addi.spe.in ti. ꝺ accu.in xta fi.idẽ q; hec glo.videtur velle bar.in l.si vnus.§. ante oĩa.ff.ꝺ pactis.

a Nñ laic⁹ admittat ad excipiēdū ꝯ prelatū. Et adde hic q̄ dato q̄ vacet illa qō q̄ illi quoꝝ nō interest admittāt ad excipiēdū ꝯ plātū tñ nō admittent ꝯ cū ad ipediendū executiōz suie nisi eoꝝ interesset. h. d. an. p⁹ Jn no. i. c. veniēs. el. ij. i. iij. col. v. op. qō nō. j. e. qō dicit ibi d. ab. nō. ꝑ intellectu māe. Et adde hic arch. i. c. qualr cir. pri. vij. q. i. vbi dicit q̄ laici ciues admittuntur ad denunciandū crimē sui epi sicut ⁊ pt petere prelatū. Jtez adō hic q̄ latissime ⁊ diffusissime scribit sup hoc do. in d. c. vt circa. §. i. de elec. li. vi. Et an laici admittant ad excipiendū ꝯ plātum petentē cōsecrationē vide Arc. in. c. q̄ eps xxiij. dist. Jtē adde hic qō nō. ino. p⁹ lap. i cle. ꝓstitutōz. ō cle. i xxviij. col. Jtē adde hic q̄ excipiēs ꝯ electū in plātum nō repellit pretextu crīs vel ifamie ⁊ pōt constituere ꝑ curatoꝛez cū actio ñ sit popularis sz quasi ppr̄ aris ēt si ipe elect⁹ nil petat nec cōfirmatōz ita dicit i. mo. i. c. dudum ecclesia rothomagensis. de elec. i. i. col. Jtem adō hic gl. in. c. maximian⁹. lxxxi. di. glo. i c. ꝓstitutū xvi. q. i. ⁊ i c. filijs ac nepotibus xvi. q. vij. Jtez vide oio qō notaui p⁹ do. Abb. in. c. sup his. de acc. ⁊ vid. arch. post gl. ij. q. vij. i fiīma. itē crīnibus exceptis. de qbus dic vt le. ⁊ nō. in. d. c. cū p. de accu. ⁊. ij. q. vij. in summa. Aut q̄ritur nunqd possit[a] excipe cōtra ꝑmouendum. ⁊ dico q̄ sic si est parochian⁹ vel patronus. vide bo. glo. in. c. vt circa. de elec. li. vi. in v. aliq plenius. per Jnno. in. c. super his. j. de accu. vbi discurit nunqd hoc cāu admitti debeat glibet laicus. ⁊ inter cetera ponit vnū notabile dictum dicēs q̄ reges ⁊ principes admittunt ad excipiendū ꝯ ꝑmouendū si bēnt eū verisimiliter suspectum de ꝑdītione terre vel ꝓsilioꝝ suoꝝ q̄ interest eoꝝ. ⁊ idem dicendū est de quolibet q̄ pōt ptendere spāle interesse. Aut q̄rit nunqd possit laicus denunciare vel accusare ciuiliter clericū. ⁊ respectu denunciandi pp crimē dilapidationis admitterez quelibet laicum inxta nō. in. c. si qs p̄sbyteroꝝ. de re. ec. non alie. versat enī in hoc ius publicū qō cōsistit in sacris sacerdotibus ⁊ magistratib⁹. i. di. ius publicum. de hoc tñ dicendū vt plene nō. in. d. c. si qs p̄lbyterorum. Aut q̄ritur respectu alterius crīs vel defectus ⁊ admitterē patronū ⁊ parochianos q̄ eoꝝ interest bēre bonum prelatum. ar. in. c. audacter. ⁊. c. qualis viij. q. i. ⁊ lxi. di. nullus. f. bene facit tex. cū glo. lxij. di. c. ij. Si enīz admittitur laicus, ꝓsequens suā vel suorum iniuriam fortius dz admitti qñ instat ꝓ salute aie sue ⁊ ne ecclesia vergat in peiorē statū maxime cū parochiani teneant alere rectoreꝝ in defectū vide bo. glo. in. c. oīs xp̄ianus. de conse. di. i. ⁊ qō nō. in. c. i. ⁊. c. de his. j. de eccle. edi. alios aūt laicos quoꝝ speciaſ nō interest nō admitterem. tū q̄ cum hic agit ciuiliter nō debent admitti nisi quoꝝ spāliter interest ij. q. vj. non solent. tū q̄ p̄sumunt non bono zelo ꝑcedere. cum laici clericis oppido sint infesti. ij. q. vij. laicos. ⁊. c. laici. maxime pp rationes. d. c. laicos. nec ob. tex. a ꝓrio. j. e. decetero. q̄ dico q̄ quaten⁹ ꝓceditur ad priuationē beneficij bz quādam spēm accusationis cū ex hoc nullum cōmodū applicetur accusanti. nec ob. iura que admittūt laicos hoc cāu ad testimonium q̄ in testib⁹ cessant rōnes predicte cuz veniant astricti nec ꝓ interesse ꝓprio ⁊ forte esset magis honestū dicere vt etiā patroni ⁊ laici nō admittantur ad accusandū sed ad denunciandū per ea que bēntur in. d. c. laicos. ⁊ vt sentit ista glo. hec ꝑcedunt in denunciatiōe canonica sed in euāgelica que solum tendit ad pnīam admitteretur qlibet laicus nō crīnosus. de quo dicendum vt plene nō. in. c. nouit. de iudi. ⁊. c. si peccauerit. ij. q. i. ⁊ p̄ hoc habes hūc articulum plenius expeditum hic q̄ alibi. Oppo. ⁊ videtur q̄ per ꝑcuratorem nō potuerit iste miles cām crīnalem agere. vt. c. veniens. de accu. l. pe. §. ad crimen. ff. de pub. iudi. So. glo. iiij. q̄ hic agebatur ciuiliter solūz vt remoueret ab ecclesia. Nō q̄ ciuiliter dicit agi lz veniat imponenda pena priuationis beneficij. ꝓ hoc videt tex. in. c. per tuas. de simo. Et dicitur ꝓ tanto agi ciuiliter q̄ non agitur ad penam naturalez delicti. s. ad depositionē ab ordine ad quam est instituta vera accusatio. vt in. c. q̄liter ⁊ quādo de accu. nō tamē est causa omnino ciuilis cū pena priuationis beneficij non applicetur priuato. habet enim quādam spēm accusationis ideo appellatur accusatio ⁊ nō actio ideo laici non debent admitti. vt supra dixi faciunt nō. per Jnno. in. d. c. qualiter ⁊ quādo. in fi. Jnno. dat aliam solu. q̄ hic datus erat procurator ad certum articulum[b] non ad totam litez puta ad ꝑductiōem testium vel ad videndūz illos iurare vel videndum publicationem illoꝝ vel aliquid simile. qō de iure pōt fieri etiam si criminaliter agatur allegat prealle. decre. veniēs. ⁊. v. q. iij. reos. plus mihi placet opi. glo. tum q̄ hic non agebatur criminaliter. tum quia veniebat hic imponēda pena minor relegatione ⁊ exequibilis in absentem. dictum tamen Jnno. est verum in se. ⁊ de materia dicendum est vt plene nō. in. d. c. veniens. ⁊. §. ad crimen. pal. Uenio ad glo. in ver. infames. cū qua expediam fm p̄cipalem articulum huius. c. ꝓ cuius expeditiōe op. vī enī q̄ hāc appellatōez papa nō debuit admittere cū non esset interposita ex iusta causa. exceptio[c] enim contra psonas testiuz nō debet examinari ante exceptionē testium sed debet reseruari in tēpus publicatiōis ⁊ disputationis. Satis enī est prius ꝓmittere protestationē. vt in. c. ꝓsentium. j. eo. videmus enim q̄ speciale est vt admittat prius quādo babz testis causam crīnalez cū parte in auc. si testis odiosus C. eo. ti. Jtem quādo malicioſe opponitur exceptio tunc iudex ad obuiandū, progationi litium pōt recipere ꝑbationes a principio. vt in. c. lz. §. de proba. regulariter ergo nō est prius hec exceptio examinanda. hec glo. instat ⁊ inuolute loqtur dando in effectu tres solutiōes. ꝓma fatendo hanc exceptionē nō fuisse oppositam debito tēpore. ⁊ ideo valuit hec receptio testium ⁊ sentētia lata quousq̄z testes fuerunt reprobati appellatione nō obstante. Sed cōtra hāc solu. facit q̄ si appellatio a principio nō fuit legitima non dz iustificari ex subsequēti grauamine. s. per receptōez postea factam de indignis testib⁹. vt in. c. dilecto. j. de ap. ⁊ cle. appellanti. eo. ti. ⁊ cum appellatio sua esset manifeste friuola non debebat amplius audiri etiam appellans. vt in cle. vna de do. ⁊ contu. ⁊ tamē hic audit p̄sbyter sup appellatiōe sua ideo hec solutio nō est bona. Secūda so. glo. est q̄ cōtrarium est regulare ⁊ ordinarium lz taliter de facto cōtigerit sed nō apparet qd glo. velit in hac secunda solutiōe. potest enīz intelligi q̄ de facto sic contigit sed de iure non. ⁊ forte voluit itelligere q̄ gratiose iste fuit auditus. vt sentit in glo. pe. sed non procedit q̄ nō apponitur hic aliq̄ verbum sapiens gratiam huius intellectus. et intellect⁹ iurium non debent trahi ad gr̄am intellectus nostri. vt dicam sup glo. pe. secundo potest glo. intelligi q̄ in facto sic cōtigit q̄ erat casus specialis sed hoc nō colligitur ex tex. Tertia sol. glo. est q̄ hec exceptio fuit opposita post receptionē testium. ⁊ sic de tēpore debito merito ex reiectiōe potuit appellari. hec sol. est contra tex. ibi nō esse recipiendos ⁊c. ⁊ ibi nihilominus iudices testib⁹ talibus receptis ⁊c. que verba satis innuunt exceptiōez fuisse propositā ante receptiōem testium nisi saluando velis dicere fm Jo. an. q̄ dicta verba tex. ꝓcernunt effectuz receptionis. tunc enī videntur recipi quando ad dicta illoꝝ iudex pronūciat. ad hoc. s. ti. ꝑ. ex litteris. ⁊ de renunciatio. super hoc. tamen hoc non cōgruit littere cum immediate post q̄z miles produxit testes fuit per p̄sbyterum exceptum. Extra gl. reperiuntur principaliter quinq̄z opiniones. ꝓma Jo. ⁊ Uin. in decre. cum causam. j. eodez. vbi tenent per banc decre. exceptionis probationem semper a principio admittendam nisi in casibus vbi ius exprimit illam reseruandam. inducunt etiā vltra hāc decre. l. ad probatōem. C. de proba. Sed dicit Jo. an. q̄ illa lex posset induci in cōtrarium vide illā. lex in effectu dicit quē non debere admitti ad probāduz qō probatum nō releuatur. facit enī pro opi. vt pus

a Nñ laic⁹ admittat ad excipiēdū ꝯ prelatū. Et adde hic q̄ dato q̄ vacet illa qō q̄ illi quoꝝ nō interest admittāt ad excipiēdū ꝯ plātū tñ nō admittent ꝯ cū ad ipediendū executiōz suie nisi eoꝝ interesset. h. d. an. p⁹ Jn no. i. c. veniēs. el. ij. i. iij. col. v. op. qō nō. j. e. qō dicit ibi d. ab. nō. ꝑ intellectu māe. Et adde hic arch. i. c. qualr cir. pri. vij. q. i. vbi dicit q̄ laici ciues admittuntur ad denunciandū crimē sui epi sicut ⁊ pt petere prelatū. Jtez adō hic q̄ latissime ⁊ diffusissime scribit sup hoc do. in d. c. vt circa. §. i. de elec. li. vi. Et an laici admittant ad excipiendū ꝯ plātum petentē cōsecrationē vide Arc. in. c. q̄ eps xxiij. dist. Jtē adde hic qō nō. ino. p⁹ lap. i cle. ꝓstitutōz. ō cle. i xxviij. col. Jtē adde hic q̄ excipiēs ꝯ electū in plātum nō repellit pretextu crīs vel ifamie ⁊ pōt constituere ꝑ curatoꝛez cū actio ñ sit popularis sz quasi ppr̄ aris ēt si ipe elect⁹ nil petat nec cōfirmatōz ita dicit i. mo. i. c. dudum ecclesia rothomagensis. de elec. i. i. col. Jtem adō hic gl. in. c. maximian⁹. lxxxi. di. glo. i c. ꝓstitutū xvi. q. i. ⁊ i c. filijs ac nepotibus xvi. q. vij. Jtez vide oio qō notaui p⁹ do. Abb. in. c. sup his. de acc. ⁊ vid. arch. post gl. ij. q. vij. i fiīma. itē

b In cā crīnali pōt constitui, ꝑcurator ad certū articulū. Et de hoc vide per spe. in ti. de ꝑcu. §. i. i viij. col. v. sz nunqd media cause. ⁊ plene p bal. in. l. reos. in viij. col. iv. q̄ro. circa istā ptez. ff. ō accu. ⁊ p bar. i l. pe. §. ad crimen. C. ō publi. iu. ⁊ late p Sali. in. d. l. reos. i. xiiij col. v. quero an saltez ad vnuz articulum. ⁊ facit qō nō. spec. i ti. de lega. §. excipi. in. ij. col. vi. qd si certis articulis cāe nō requirit q̄ i delegato sit q̄litas de qua in. c. statutū §. i. de reseri. lib. vi. Jtem ad hoc etiaz facit qō nōt. Jnnoc. in. c. graue. de p̄ben. Jtez sacit quod nō. Jo. an. in. c. vt ingsitōis in no. sup v. interdictuz. ⁊ qō ibi late post eū nota ui in tex. de hereti.

c Utrum iudex ōbeat incontinēti admittere, p bationē crīs obiecti testi vel in tps disputatōis reseruare. qō ē nō. pro itellectu auct. si dicat. C. e. ⁊ vide Archi. iij. q. v. i summa sup. ver. credenduz. vbi sub dubio forte dic q̄ illa auc. si dicat inquātum dicit testem odiosū ñ recipiēduz sed reseruari ei⁹ approbatiōez in tēpus disputatiōis nō bet locum de tu

d De testi. ⁊ attesta. Ex parte xxxix

a Nñ laic⁹ admittat ad excipiēdū ꝯ prelatū. Et adde hic q̄ dato q̄ vacet illa qō q̄ illi quoꝝ nō interest admittāt ad excipiēdū ꝯ plātū tñ nō admittent ꝯ cū ad ipediendū executiōz suie nisi eoꝝ interesset. h. d. an. p⁹ Jn no. i. c. veniēs. el. ij. i. iij. col. v. op. qō nō. j. e. qō dicit ibi d. ab. nō. ꝑ intellectu māe. Et adde hic arch. i. c. qualr cir. pri. vij. q. i. vbi dicit q̄ laici ciues admittuntur ad denunciandū crimē sui epi sicut ⁊ pt petere prelatū. Jtez adō hic q̄ latissime ⁊ diffusissime scribit sup hoc do. in d. c. vt circa. §. i. de elec. li. vi. Et an laici admittant ad excipiendū ꝯ plātum petentē cōsecrationē vide Arc. in. c. q̄ eps xxiij. dist. Jtē adde hic qō nō. ino. p⁹ lap. i cle. ꝓstitutōz. ō cle. i xxviij. col. Jtē adde hic q̄ excipiēs ꝯ electū in plātum nō repellit pretextu crīs vel ifamie ⁊ pōt constituere ꝑ curatoꝛez cū actio ñ sit popularis sz quasi ppr̄ aris ēt si ipe elect⁹ nil petat nec cōfirmatōz ita dicit i. mo. i. c. dudum ecclesia rothomagensis. de elec. i. i. col. Jtem adō hic gl. in. c. maximian⁹. lxxxi. di. glo. i c. ꝓstitutū xvi. q. i. ⁊ i c. filijs ac nepotibus xvi. q. vij. Jtez vide oio qō notaui p⁹ do. Abb. in. c. sup his. de acc. ⁊ vid. arch. post gl. ij. q. vij. i fiīma. itē crīnibus exceptis. de qbus dic vt le. ⁊ nō. in. d. c. cū p. de accu. ⁊. ij. q. vij. in summa. Aut q̄ritur nunqd possit[a] excipe cōtra ꝑmouendum. ⁊ dico q̄ sic si est parochian⁹ vel patronus. vide bo. glo. in. c. vt circa. de elec. li. vi. in v. aliq plenius. per Jnno. in. c. super his. j. de accu. vbi discurit nunqd hoc cāu admitti debeat glibet laicus. ⁊ inter cetera ponit vnū notabile dictum dicēs q̄ reges ⁊ principes admittunt ad excipiendū ꝯ ꝑmouendū si bēnt eū verisimiliter suspectum de ꝑdītione terre vel ꝓsilioꝝ suoꝝ q̄ interest eoꝝ. ⁊ idem dicendū est de quolibet q̄ pōt ptendere spāle interesse. Aut q̄rit nunqd possit laicus denunciare vel accusare ciuiliter clericū. ⁊ respectu denunciandi pp crimē dilapidationis admitterez quelibet laicum inxta nō. in. c. si qs p̄sbyteroꝝ. de re. ec. non alie. versat enī in hoc ius publicū qō cōsistit in sacris sacerdotibus ⁊ magistratib⁹. i. di. ius publicum. de hoc tñ dicendū vt plene nō. in. d. c. si qs p̄lbyterorum. Aut q̄ritur respectu alterius crīs vel defectus ⁊ admitterē patronū ⁊ parochianos q̄ eoꝝ interest bēre bonum prelatum. ar. in. c. audacter. ⁊. c. qualis viij. q. i. ⁊ lxi. di. nullus. f. bene facit tex. cū glo. lxij. di. c. ij. Si enīz admittitur laicus, ꝑsequens suā vel suorum iniuriam fortius dz admitti qñ instat ꝓ salute aie sue ⁊ ne ecclesia vergat in peiorē statū maxime cū parochiani teneant alere rectoreꝝ in defectū vide bo. glo. in. c. oīs xp̄ianus. de conse. di. i. ⁊ qō nō. in. c. i. ⁊. c. de his. j. de eccle. edi. alios aūt laicos quoꝝ speciaſ nō interest nō admitterem. tū q̄ cum hic agit ciuiliter nō debent admitti nisi quoꝝ spāliter interest ij. q. vj. non solent. tū q̄ p̄sumunt non bono zelo ꝑcedere. cum laici clericis oppido sint infesti. ij. q. vij. laicos. ⁊. c. laici. maxime pp rationes. d. c. laicos. nec ob. tex. a ꝓrio. j. e. decetero. q̄ dico q̄ quaten⁹ ꝓceditur ad priuationē beneficij bz quādam spēm accusationis cū ex hoc nullum cōmodū applicetur accusanti. nec ob. iura que admittūt laicos hoc cāu ad testimonium q̄ in testib⁹ cessant rōnes predicte cuz veniant astricti nec ꝓ interesse ꝓprio ⁊ forte esset magis honestū dicere vt etiā patroni ⁊ laici nō admittantur ad accusandū sed ad denunciandū per ea que bēntur in. d. c. laicos. ⁊ vt sentit ista glo. hec ꝑcedunt in denunciatiōe canonica sed in euāgelica que solum tendit ad pnīam admitteretur qlibet laicus nō crīnosus. de quo dicendum vt plene nō. in. c. nouit. de iudi. ⁊. c. si peccauerit. ij. q. i. ⁊ p̄ hoc habes hūc articulum plenius expeditum hic q̄ alibi. Oppo. ⁊ videtur q̄ per ꝑcuratorem nō potuerit iste miles cām crīnalem agere. vt. c. veniens. de accu. l. pe. §. ad crimen. ff. de pub. iudi. So. glo. iiij. q̄ hic agebatur ciuiliter solūz vt remoueret ab ecclesia. Nō q̄ ciuiliter dicit agi lz veniat imponenda pena priuationis beneficij. ꝓ hoc videt tex. in. c. per tuas. de simo. Et dicitur ꝓ tanto agi ciuiliter q̄ non agitur ad penam naturalez delicti. s. ad depositionē ab ordine ad quam est instituta vera accusatio. vt in. c. q̄liter ⁊ quādo de accu. nō tamē est causa omnino ciuilis cū pena priuationis beneficij non applicetur priuato. habet enim quādam spēm accusationis ideo appellatur accusatio ⁊ nō actio ideo laici non debent admitti. vt supra dixi faciunt nō. per Jnno. in. d. c. qualiter ⁊ quādo. in fi. Jnno. dat aliam solu. q̄ hic datus erat procurator ad certum articulum[b] non ad totam litez puta ad ꝑductiōem testium vel ad videndūz illos iurare vel videndum publicationem illoꝝ vel aliquid simile. qō de iure pōt fieri etiam si criminaliter agatur allegat prealle. decre. veniēs. ⁊. v. q. iij. reos. plus mihi placet opi. glo. tum q̄ hic non agebatur criminaliter. tum quia veniebat hic imponēda pena minor relegatione ⁊ exequibilis in absentem. dictum tamen Jnno. est verum in se. ⁊ de materia dicendum est vt plene nō. in. d. c. veniens. ⁊. §. ad crimen. pal. Uenio ad glo. in ver. infames. cū qua expediam fm p̄cipalem articulum huius. c. ꝓ cuius expeditiōe op. vī enī q̄ hāc appellatōez papa nō debuit admittere cū non esset interposita ex iusta causa. exceptio[c] enim contra psonas testiuz nō debet examinari ante exceptionē testium sed debet reseruari in tēpus publicatiōis ⁊ disputationis. Satis enī est prius ꝓmittere protestationē. vt in. c. ꝓsentium. j. eo. videmus enim q̄ speciale est vt admittat prius quādo babz testis causam crīnalez cū parte in auc. si testis odiosus C. eo. ti. Jtem quādo malicioſe opponitur exceptio tunc iudex ad obuiandū, progationi litium pōt recipere ꝑbationes a principio. vt in. c. lz. §. de proba. regulariter ergo nō est prius hec exceptio examinanda. hec glo. instat ⁊ inuolute loqtur dando in effectu tres solutiōes. ꝓma fatendo hanc exceptionē nō fuisse oppositam debito tēpore. ⁊ ideo valuit hec receptio testium ⁊ sentētia lata quousq̄z testes fuerunt reprobati appellatione nō obstante. Sed cōtra hāc solu. facit q̄ si appellatio a principio nō fuit legitima non dz iustificari ex subsequēti grauamine. s. per receptōez postea factam de indignis testib⁹. vt in. c. dilecto. j. de ap. ⁊ cle. appellanti. eo. ti. ⁊ cum appellatio sua esset manifeste friuola non debebat amplius audiri etiam appellans. vt in cle. vna de do. ⁊ contu. ⁊ tamē hic audit p̄sbyter sup appellatiōe sua ideo hec solutio nō est bona. Secūda so. glo. est q̄ cōtrarium est regulare ⁊ ordinarium lz taliter de facto cōtigerit sed nō apparet qd glo. velit in hac secunda solutiōe. potest enīz intelligi q̄ de facto sic contigit sed de iure non. ⁊ forte voluit itelligere q̄ gratiose iste fuit auditus. vt sentit in glo. pe. sed non procedit q̄ nō apponitur hic aliq̄ verbum sapiens gratiam huius intellectus. et intellect⁹ iurium non debent trahi ad gr̄am intellectus nostri. vt dicam sup glo. pe. secundo potest glo. intelligi q̄ in facto sic cōtigit q̄ erat casus specialis sed hoc nō colligitur ex tex. Tertia sol. glo. est q̄ hec exceptio fuit opposita post receptionē testium. ⁊ sic de tēpore debito merito ex reiectiōe potuit appellari. hec sol. est contra tex. ibi nō esse recipiendos ⁊c. ⁊ ibi nihilominus iudices testib⁹ talibus receptis ⁊c. que verba satis innuunt exceptiōez fuisse propositā ante receptiōem testium nisi saluando velis dicere fm Jo. an. q̄ dicta verba tex. ꝓcernunt effectuz receptionis. tunc enī videntur recipi quando ad dicta illoꝝ iudex pronūciat. ad hoc. s. ti. ꝑ. ex litteris. ⁊ de renunciatio. super hoc. tamen hoc non cōgruit littere cum immediate post q̄z miles produxit testes fuit per p̄sbyterum exceptum. Extra gl. reperiuntur principaliter quinq̄z opiniones. ꝓma Jo. ⁊ Uin. in decre. cum causam. j. eodez. vbi tenent per banc decre. exceptionis probationem semper a principio admittendam nisi in casibus vbi ius exprimit illam reseruandam. inducunt etiā vltra hāc decre. l. ad probatōem. C. de proba. Sed dicit Jo. an. q̄ illa lex posset induci in cōtrarium vide illā. lex in effectu dicit quē non debere admitti ad probāduz qō probatum nō releuatur. facit enī pro opi. vt pus

b In cā crīnali pōt constitui, ꝑcurator ad certū articulū. Et de hoc vide per spe. in ti. de ꝑcu. §. i. i viij. col. v. sz nunqd media cause. ⁊ plene p bal. in. l. reos. in viij. col. iv. q̄ro. circa istā ptez. ff. ō accu. ⁊ p bar. i l. pe. §. ad crimen. C. ō publi. iu. ⁊ late p Sali. in. d. l. reos. i. xiiij col. v. quero an saltez ad vnuz articulum. ⁊ facit qō nō. spec. i ti. de lega. §. excipi. in. ij. col. vi. qd si certis articulis cāe nō requirit q̄ i delegato sit q̄litas de qua in. c. statutū §. i. de reseri. lib. vi. Jtem ad hoc etiaz facit qō nōt. Jnnoc. in. c. graue. de p̄ben. Jtez sacit quod nō. Jo. an. in. c. vt ingsitōis in no. sup v. interdictuz. ⁊ qō ibi late post eū nota ui in tex. de hereti.

c Utrum iudex ōbeat incontinēti admittere, p bationē crīs obiecti testi vel in tps disputatōis reseruare. qō ē nō. pro itellectu auct. si dicat. C. e. ⁊ vide Archi. iij. q. v. i summa sup. ver. credenduz. vbi sub dubio forte dic q̄ illa auc. si dicat inquātum dicit testem odiosū ñ recipiēduz sed reseruari ei⁹ approbatiōez in tēpus disputatiōis nō bet locum de tu

re canonico ꝛ dicit ꝙ de hoc nō ī isto c. ex pte. Itē de itellectu d. auc. si dicatur. vide qō nō. scribit d. an. post Jo. an. ī. c. in nomine dñi. in vlti. col. s̄. e. tit. ꝛ qō late scribit d. an. post glo. ī. c. cū causam. i col. i. j. c. Et ad itellectū d. auc. si dicatur cū multꝫ limitatiōib⁹ vide eleganter ꝛ melius q̄ p aliū examinatū p. d. Frā. de are. hic. cui adō ꝙ in iudicio qō agitaꝫ sū marie nō potest obijci exceptioī psonam testiuz. ita singlr de termiat Ab. antiquus. ꝛ Jo. an. in. c. veniēs. el. ij. j. e. ꝛ segtur ibi. d. An. in vij. col. Sed ītellige ꝓut ibi dixi. item ꝓ intellectu d. auc. si dicatur. vide qō nō. d. an. ī. c. pñtium. j. e. a Et hāc opi. Jo. an. credit hic in addi. d. berth. ō bel. cē veriozem.

admittaꝫ ꝓbatio reprobationis qz facta reprobatione depositio nō releuat. sed in ꝟrium facit qz poterit esse ꝙ iste testis nil diceret. vel per alios q nō reprobant illud idem ꝓbabitur. ergo nō dz admitti prius hec reprobatio qz poterit eē ꝙ nō releuabit ꝛ ꝓ hoc j. diceī. Scōa opi. colligitur ex v̄bis Inno. ꝙ si id qō opponiꝫ est publicū ꝛ ꝓbatiōes offerunt recipi debēt. alꝫ si reqrit tpis tractū siue fieri debeat reprobatio p testes siue p instrz recipietur testis ꝛ reseruabitur ꝓbatio reprobatōis post publicatiōem. ꝛ hoc p auc̄. si dicaꝫ. C. eo. Tertia est opi. Mosti. q videī sentire ꝙ statim sit recipiēda ꝓbatio. ꝛ ꝙ dicit de reseruatiōe fienda tpe disputationis post publicatōez videī intelligere de publicatiōe ipsius ꝓbationis reprobatorie. prius enī dz publicari q̄z disputeī. j. e. ī causis. Quarta est opi. Guil. e. ti. §. i. v. sed qd dicitur. vbi videī velle ꝙ ꝓbatio exceptiōis fit differenda nisi mora periculz afferat. vt qz testes p quos vult reprobare sunt infirmi vel recessuri vel bellū vel mare intraturi. tūc enī recipieī dictum illoz. Jo. an. ponit qntam dicēs ꝙ exceptio legitima ꝟ testes semp a principio est recipienda. j. e. presentiū. alꝫ ad qd tpe productōis citaretur is ꝟ quē ꝓducit qō tñ omissuz vitiat ꝓductiōem. s̄. e. ti. c. ij. ꝛ putat ꝙ iudex nō recipiendo exceptiōem grauat intñ ꝙ locus est appellationi ꝛ forte sic contigit hic fm eum. Sz recipe ꝓbatiōem exceptiōis statim vel differre in tpus publicationis dicit esse arbitrariū ad hoc. j. e. cum cām. ꝛ s̄. ti. i. lz. exceptis duob⁹ casibus quos excipit glo. ꝛ tertio de excōicatione cū opponitur ꝟ testez ꝙ est excōicatus. tunc enī pp periculum cōionis tz Jo. an. ꝓbationē incōtinēti recipiēdam. ar. c. decernimus. de sen. ex. lib. vi. ꝛ remittit ad spe. loco ꝑalle. Adde ꝛ q̄rtum cāum. s. cū opponiꝫ testi ꝙ est suus ꝛ ille dicit se liberū non admittiꝫ nisi prius ostēdat chartam manumissionis. vt in auc̄. si testis suilis. C. e. Et tres casus ex p̄dictis ponit glo. i. in. c. cū cām ꝑal. Casuz autē Spe. s. qñ imminet periculum mortis. de quo. s̄. in iiij. opi. putat Jo. an. nō esse spālem ꝛ sic nō recte excipi a regula. Nam fatēdum est ꝙ pp talē timorē statim recipetur sed p hoc differt receptio testis ꝟ cuiꝰ psonam excipiꝫ. vñ poterūt codē tpe recipi. ꝛ iudex in arbitrando ꝛ informādo motū aī sui considerabit hic plura. ꝑmo an id qō excipiꝫ bēat parem egtatem cū casib⁹. s̄. exceptis. Et sic nō ex hoc dicto Jo. an. ꝙ casus excepꝰ extendiꝫ ad alium casum bēntez paritatem rōnis pro quo allego tex. nō. in. c. cū dilecta de cōfir. vti. vel inuti. vt est glo. in. l. i. C. de cōdi. īde. Item cōsiderabit fm eū an sit publicū qō excipiꝫ ꝛ an offerant ꝓbatiōes ꝛ an p̄sumptio sit ꝟ excipientē ꝙ hoc faciat cā differēdi. ꝛ an testibus qui ꝓducunt sup principale imminet periculum mortis vel cā abñtie cū venerint de longinquo ꝛ fm hoc ꝛ alias circūstantias plurimas arbitrabiꝫ an expediat prius recipe ꝓbatorios vel reprobatorios. ꝛ si eligat prius recipere ꝓbatorios nō poterit excipiens conqueri. Nam parciꝫ in hoc laborib⁹ suis ꝛ expēsis. forte enī testis nil deponit dicēdo nil scire vel si deponeret multi alij nō reprobabiles idem deponēt. ꝛ sic non expediret vel non ꝓdesset illū reprobasse imo expediret ꝛ prodesset nō reprobasse cū frustra hoc casū fecisset expēsas. Si v̄o ꝑius recipit reprobatorios nō pōt excipiens cōqueri lz forte voluisset differre in tps publicationis qz exquo excipit illum testē non recipiendū satisfacit iudex desiderio suo statim recipiendo ꝓbatōnem ꝟ illū ꝛ si volebat ꝙ statim recipetur ꝓbatio nō debebat excipe ꝟ testem. Et idem dicit sup dictis revolutis in ꝓducēte testem ꝟ quem excipiꝫ vt nō bēat cām q̄rele si iudex eligit ipm testem prius recipe vel reprobationem aduersarij prius admittere. Naz si

ꝑius recipit istum testē bz ꝓducens qō petit. si autē vult ꝑius recipe reprobationē poterit hoc esse vtile ipsi ꝓducēti qz exceptione probata non expediebat illum produxisse imo expediebat nō produxisse. in dubio v̄o vbi facti circūstantie non mouent videī eligendum fm eū ꝙ differaꝫ reprobatio tū p supradicta. tū qz adhuc posset reprobatio reprobari ꝛ fic est suspitio de longioꝛi tractu. j. e. lz. ꝛ hoc dicit secure tenendum qz rōnem bz ꝛ eqtatem. ꝛ ꝟrias opi. cōcordat reductas ad casus diuersos. hec opi. Jo. an. ē satis eq̄ ꝛ cōiter teneī. Ego tñ adderem ꝙ vbi iudex recte nō arbitraꝫ in admittēdo ꝑius testem in principali vel exceptionē probationis ꝙ poterit appellari qz hoc nō relinqtur ꝓscie sue sed arbitrio. ideo si nō arbitraꝫ tanq̄z bonus vir pōt appellari. vt in. c. i. de dila. cum ibi notatis. ꝛ nō. p gl. in. c. sup his de accu. ꝛ per glo. ꝛ Bar. in. l. si qua pena. ff. de v̄b. si. finge enim ꝙ excipiꝫ in casu filī excepto dicem⁹ ne iudicez ad libitum posse arbitrari ꝟrium. certe mīme ar. c. cū dilecta. ꝑal. vel finge ꝙ bz ꝓbationes incōtinenti paratas ꝟ testem ꝛ factū est quasi publicum nec imminet aliqua circūstantia in ꝟrium. Et si diceres ꝙ etiā bis casib⁹ non bz ꝓbabilem cām appellandi qz forte nil probauit. vt. s̄. dictū est dico hoc nō satisfacere. Nā si releuaret ꝙ ꝓbatio exceptiōis ꝑius admitteretur ad qd iura in certis casib⁹ ꝓbatōem ꝑius admitterent. Item dico ꝙ interesse pōt ꝑtendere excipiens vt testes ꝑius nō admittant qñ si post depositionē reprobent tñ eoꝛ dicta faciunt aliquale indicium. l. q vltimo. in fi. ff. de pe. nō. Bar. in. l. maritus. ff. de qō. dixi. ī. c. ij. s̄. e. qre cōcludo cū Jo. an. ꝙ extra q̄t tuoꝛ casus supra exceptos est in iudicis arbitrio an ꝑius admittat testez an ꝓbatiōem exceptiōis. sed si non arbitraꝫ sicut bonus vir poterit ab eo appellari Et ex his infero ad aliū intellectū huius decre. vltra intellectū Jo. an. ꝛ doc. ꝙ hic fuerit appellatuz quia recipiebaꝫ probatio exceptiōis. ꝛ ꝙ in hoc fuerat iudex male arbitratus cū presbyter diceret ꝙ qdaz ex testibus essent latrones ꝛ raptoꝛes manifesti. qdam in alia cā fuerāt quicti de piurio qō erat q̄si notoriuz ar. c. vestra. ꝛ. c. fi. ō coha. cle. ꝛ se hoc diceret probaturum. debebat enī iudex ꝑius recipere probationem exceptionis cū exciperet de facto publico ꝛ offerret probatiōes ꝛ hec lectu. est magis littere amica q̄z lect. Jo. an. q vult ꝙ hic fuit appellatum quia exceptio nō fuit admissa. nam p̄sbyter non simpliciter excipiebat contra personas testium iuxta formam. c presentium. j. e. sed etiā dicebat illos nō recipiendos vt in littera ꝛ hoc nō. Sed ꝟ hoc ꝛ contra tex. op. videī enim ꝙ exquo exceptio legitima fuit opposita ꝛ eius oblata probatio ex sola reiectōe fuit iustificata appellatio vt sic nō sit necesse probare veritatem exceptionis. vt probatur in. c. interposita. j. de appel. Et tertium nunc attingo difficilem articulum huius c. glo. in ver. p testes. qz alie glo. sunt faciles. attingit hic dubium in ver. ꝑterea. ꝛ soluit dupliciter. primo ꝙ contrarium procedit in exceptionibus dilatoꝛijs per quas non eliditur principale negocium. secus in peremptoꝛijs vel quasi. nam hec exceptio cōtra psonas testiū est peremptoria[b] saltem per obliquū. ꝛ seqntes banc so. inducebāt pro diuersitate hanc rōnem. Si enī peremptoria bēretur pro ꝓbata hoc ipso ꝙ iudex probatiōem oblatā non admisit de facili posset iudex in fauoꝛem excipientis perimere ius appellati ꝛ facit qō nō. Specu. de appel. §. qualiter. ver. sunt quoq̄z. Sed Jo. an. dicit hoc nihil eē qz lz peremptoria[c] bēatur pro probata ad iustificandum appellationem tamen quo ad cōsequendum ipsius effectum imo quo ad hoc erit necesse eā probare. Et idem in dilatoꝛia. ꝛ idem dicit tenēduz lz ꝑ. Ab. ꝛ Guil.

b Vtrū exceptio ī psonas testiuz dicaꝫ peremptōia ꝛ vide ad hoc d. an. ī c. vltra terriā. in. rūij col. j. e. vbi tz ꝙ ē quasi peremptoria. et idez dicit ī. c. exceptiōz in rij. col. vsi. qd de exceptio. Sed īmol. ī cle. ꝓstitutiōz in. v. col. ō elec. dic ꝙ hec exceptio ē peremptoria. ꝛ vide lapī alle. lxxxij in vlt. col. vbi dic ꝙ ē peremptoria p obliquum.

c Nota magnā restrictiōem ad. c inter posita. in prin. ō ap. tide dic d. an. hic. ꝛ ī c. j. pri. ī. c col. vsi. tu dic zē. j. e. ti. ꝛ qō ibi notaui.

dixerunt illam exceptionem ex probatõne repulsam baberi pro probata per quã non fit preiudiciũ intentioni actoris. secus si per eã fiat p̃iudicium perpetuũ vltẽpozale. Sed tene primũ dictũ Jo. an. quẽ cõmuniter in hoc sequũtur doc. ⁊ pro hoc adduco banc rationem. in appellatõe ab interlocutoria solum agitur de iniquitate iudicis. vt. d. c. interposita. ergo nõ debet hoc nocere parti que nõ fuit in culpa. facit regla delictũ p̃sone. lib. vi. ⁊ iniqua cõditio non dz alteri p alium deferri. Quare aũt dicit glo. banc exceptionem cõtra testes eẽ peremptoriã per obliquũ. dic q̃ ideo q̃ exceptio peremptoria, ꝓprie est illa que directe venit ad primendã actionẽ seu intẽtionem aduersarij. insti. de excep. in prin. qualis nõ est ista que proponitur cõtra personas testiũ sed qa testibus meis reprobatis deficiente ꝓbatiõe succumbo in. c. sepe. de resti. spo. ⁊. l. duo sunt ticij. ff. de testa. tu. Dicitur peremptoria per obliquũ. i. indirecte quia in effectu perimitur intentio mea ⁊ babes huic duas glo. cõfinales. vna est in. c. i. de excep. alia in. c. de testibus. j. e. Sed illa dicit q̃ est peremptoria sed intellige indirecte ꝓprie tamẽ non est dilatoria nec peremptoria. Dilatoria nõ est q̃ non differt iudiciũ. Itẽ necessario nõ proponitur ⁊ probaꝛ ante lit. contesta. vt in. c. p̃sentiũ. j. eo. Peremptoria, ꝓprie nõ est rõne predicta quia nõ indistincte admittiꝛ post lit. cõte. vt in. c. presentium. palle. ⁊ tamẽ regulariter q̃libet peremptoria potest proponi ⁊ ꝓbari post litẽ conte. vt in. c. fi. s̃. de do. ⁊ cõm. vbi dixi est enim anomala. Ex quo infero q̃ in dispositiõe restringibili non vẽiet hec exceptio appellatiõe peremptoriarũ per ea que nõ. in. c. in nostra. de iureiurã. regulariter tamẽ magis trabiꝛ ad naturã peremptoriarum ⁊ dilatoriarũ. vnde ex hoc dicit glo. nõ. in. c. i. de excep. q̃ hec exceptio põt proponi in causa appellationis si p̃us fuerit omissa sicut obseruaꝛ in alijs peremptorijs. ⁊ sic limita principiũ huius glo. qõ puto verũ indistincte si ante publicatiõnẽ attestationũ de ea fuit protestatũ. alꝫ nõ videtur admittẽdus in causa appel. nisi ,put dicitur in. d. c. p̃sentium. q̃ est presumptio cõtra nõ ,ptestãtẽ. d. c. p̃sentium. que nõ tollitur p appellatõem. ⁊ per hoc babes primã solutionẽ huius glo. nõ esse verã. ⁊ babes glo. expeditã vsq; ad v̄. pterea. Inde incipit secũda solutio q̃. c. interposita. procedit q̃n iudex post reiectam probationẽ oblatã non processit ad sniaz. si autem processit ad sniam non dz retractari nisi probet veritas exceptõis. Ratio q̃ si fieret retractatio ⁊ postea nõ probaret veritas iterũ ferret eadem sniã vt ergo euiteꝛ circuitus probari dz ꝑ̃us vĩtas exceptionis. Hec sol. nõ placet Jo. an. q̃ iura loquẽtia de renunciatiõe attẽtato x generaliter loquũtur quicquid post appellationẽ ⁊c̃. de rescrip. significante. ⁊. c. rodulphus. de iudi. exhibita. ó libel. obla. c. ij. ⁊. iij. cũ fini. Secũda ratio impugnatio. ẽ q̃ ratio quare reuocantur attentata est suspensio iurisditiõis iudicis a quo fuit appellatuz. Si ergo defect⁹ iste vitiat processum nõ apparet ratio q̃re non debeat vitiare etiã diffinitiuam. Tertia rõ lz de diffinitiua desit cãus expressior isto tamen de sniã excõmunicatiõis existunt multi cãus de offi. dele. cũ olim. ⁊. c. cũ contingat. de sen. excõ. per tuas. cuz multis filibus. ⁊ tñ maior est effectus sniẽ excõmunicatõis q̃z diffinitiue. qõ patz quia primã non suspẽdit sequẽs appellatio sed secũdam. s. aliam sniam. sic ergo cõcludẽdum est ꝑm euz q̃ qcquid factũ est post appellationẽ iustificatam reuocandũ est p viaz nullitatis etiã si lata sit diffinitiua nihil enĩ excipit qui oĩa dicit de ma. ⁊ obe. solite. rix. di. si romano x. ⁊ hoc satis placet ⁊ bene probatur in c. non solum. ⁊. c. si a iudice. de appel. li. vj. Nec obstãtiũ glo. q̃ erit modici effect⁹ reuocatio nisi pro

betur veritas exceptiõis q̃ dico lz hoc possit contingere satis est q̃ satisfaciat iuri. vt le. ⁊ nõ. in fili in cle. q̃ regulares. de sta. reg. Nam ⁊ idem est repire q̃n snia deficit in solẽnitatibus. retractaꝛ enim lz postea eadẽ snia seruatis solẽnitatibus ferenda fit. vt. c. vno de lit. conte. c. dudũ. de elec. cũ si. Item eadẽ ratio ẽ in processu ⁊ nihilomin⁹ fit retractatio. ergo ⁊c̃. Ex predictis babes duas solutões ad. c. iterposita. ambas reprobatas. Tertia solutio extra gl. est Bof. qui in ver. constiterit. dicit q̃ nõ est necesse hoc probare grauamẽ: sed propter oblatam probationẽ cõstat eoipo q̃ non cõstat contrariũ seu eoipso q̃ probat se obtulisse ,pbationes ad repellendum testes ⁊ non fuisse admissum. Quarta so. ponit per eũdez q̃ iste sacerdos voluit huiusmõi probati. facere ⁊ ad hoc se onerare. de iure enim nõ tenebaꝛ per. d. c. interposita. Quinta so. ponit per Guil. Nã q̃ iste presbyter in vno grauaꝛ in alio releuaꝛ. grauatur in eo q̃ non sufficit, pbare probatões obtulisse. releuatur q̃, pbata veritate vlterius aduersarius non auditur cõtra eũ vt pz in rñsione pape. Sexta so. ponitur per Abbi. q̃ lz papa sub cõditiõe cõmittat vt p̃sbyter probet exceptõez suam oppositã cõtra testes tamẽ isti secũdi iudices in oẽz euentũ cognoscunt de principali ⁊ hoc voluit tex. si vero aliꝫ ⁊c̃. ⁊ sic nullum p̃ium. Septima so. daꝛ per Hosti. Egi. ⁊ Guil. q̃ p̃sbyter se bene dixit, pbaturũ sz nõ obtulit, pba.

Octaua lec. ponit per Hosti. sup tex. q̃ hic p̃sbyter iterũ appellauit a diffinitiua quã nunc, psequatur

Nonam so. ponit Jo. an. q̃ p̃ium procedit quãdo offertur probatio quã iudex tenebaꝛ recipe. ⁊ sic tpe debito ⁊ necessitatiuo. sed hic iudex non tenebatur ,pbationem recipere sed poterat differre in tp̃us publicati. testiũ. vt. s̃. dictũ fuit in precedenti glo. dz ergo iustificari appellatio pretextu exceptionis non admisse ⁊ nõ p̃textu oblate probationis. Decima sol. per eundẽ confirmando opi. suam de qua in precedenti glo. ⁊ etiam saluãdo lec. ⁊ opi. illoꝝ qui dicunt q̃ debuerunt iudices probationes admittere. dicit. n. q̃ q̃zuis qs offerat, pbatões ⁊ exceptões ponat si tñ appellat pp exceptiões nõ admissas ⁊ nõ pp, pbatões oblatas nõ receptas nõ iustificabiꝫ ipi⁹ appellatio q̃zuis, pbet se obtulisse. vñ põt dici ꝑm eũ quia hic non fuit appellatum propter probationes oblatas nõ admissas. sed ,ppter nõ admissaz exceptionem. ⁊ ideo habet iustificare appellationem probãdo exceptionis veritatem. Et hoc bene notabis qa multũ limitat ⁊ restringit dispositiõem. c. interposita Et babes practicã appellandi cum oblata probatio non admittitur. Sed nunc cõtra premissos intellectus ⁊ eoꝝ quẽlibet oppono ⁊ intro nunc quartum difficilem articulum huius. c. Aut enim tenetur intellectus q̃ ex reiectiõe oblate, pbationis fuit iusticata appellatio. ⁊ tunc frustra ad effectum reuocandi attentata mandat papa inquiri de veritate excep. cum ex illa appellatiõe fuerit suspensa iurisditio iudicis. d. c. interposita. Aut non fuit iustificata appellatio: ⁊ tunc debebat causa remitti ad priores iudices exceptõe non probata. vt in. c. vt debitus. de appel. vel melius debebat papa mandare sententiam confirmari cum esset diffinitiua iam lata ⁊ licuit procedere appellatõe existente non legitima. vt in. c. ij. de dolo ⁊ cõtu. lib. vi. cuius cõtrarium ĩuitur in ver. si vero. vbi papa mandat causam de nouo audiri. Solu. super intellectu illius versi. dantur multe lecture due in glo. pe. ⁊ plurime extra glo. Et dimitto nunc glo. precedentem que congruentius expedietur postmodum. primo q̃ illa v̄ba si vero res aliꝫ se bẽret ⁊c̃. aduersentur omnibus p̃cedentibus sic. s. q̃ non fuerit lata sententia, nec iste fuerit cõuictus per testes nõ

idoneos. Et tunc ad ꝛ̃ium rñdetur q̃ de gr̃a voluit papa cãm iterum per iſtos ſecũdo iudices examinari. Sed iſte itellect⁹ non placet Jo.an. ⁊ cõiter doc. q̃ fugiende[a] ſunt lecture que contra naturã ſua iura deducunt ad gratias. Scõus intellect⁹ eſt q̃ illa verba ſi vero ⁊c̃. ſolum referãtur ad teſtes. vt q̃ teſtes fuerunt idonei ſentẽtia tamẽ lata fuit. ſed hic intellectus non placet pape. q̃ ſm hũc papa debuiſſet mãdare ſentẽtiam cõfirmari. Tertius intellect⁹ colligitur ex dictis Inno. vt dicaẽ ſi vo aliter. ſ. cum nõ apparet ſentẽtiatum vel ſi nõ eẽnt teſtes male recepti. ⁊ ſi diceres ſi teſtes nõ fuerunt mali ſentẽtia erat cõfirmanda vel cã non erat vlterius examinãda. Reſpondet ipe q̃ primo papa mãdat ingri de malis teſtibus q̃ ex illa cauſa fuerat appellatũ. ⁊ illud ſufficit ꝓbare vt caſſeẽ ſententia ſed illa cã ceſſante appellans ad aliã poterat bẽre recurſum cũ etiã a diffinitiua appellaſſet de appel. cõſtitut⁹. §. fi. vel exquo ſentẽtia erat ſecuta appellatio trabiẽ ad illam. vnde põt tũc alias cauſas ꝓſequi ac ſi a ſentẽtia appellaſſet ſm Abba.

Aduerte q̃ ex dictis inno. ⁊ Ab. poſſunt colligi tres diuerſe ⁊ varie lecture. prima vt ver. ſi vero ⁊c̃. itelligaẽ quãdo ſnĩa non fuit lata tamẽ teſtes fuerant male recepti. ⁊ tunc mãdat audiri cãm. ſ. principale; Secũdo põt intelligi quãdo teſtes fuerũt idonei ſed iſte appellans vult aliam iniquitatẽ proſequi. ⁊ tunc oportet dicere cauſam audiatis. ſ. appellati. ⁊ oportet p̃ſupponere q̃ fuerit appellatus a diffinitiua. ſed iſte intellect⁹ nõ valet. q̃ tunc papa ante oĩa mandaſſet reuocari ſpoliationẽ factam poſt ſnĩam ⁊ oĩa attẽtata reuocari. vt in. c. nõ ſolum. de appel. lib. vi. ⁊. c. venientes. de iureiur. qõ etiã videt ſentire Jo.an. ⁊ facit glo. in ver. cõſtiterit. Tertius itellectus retẽtis eiſdem terminis nõ tamẽ fuit appellatus a diffinitiua. quo caſu põt aliam cãm proſequi q̃ appellatio trabitur ad diffinitiuã exquo ſecuta eſt. ⁊ hunc intellectum ſentit Abb. poſt Inno. ſed nõ ꝓcedit q̃ appellatio ab iterlocutoria nõ põt iuſtificari niſi ex cauſis deductis exp̃reſſe in appellatiõe. vt in cle. appellanti. de appel. Et ĩputandũ eſt ſibi quare nõ appellauit a diffinitiua. ad hoc vide qõ le. ⁊ nõ. in cle. vna. de do. ⁊ cõtu. Quartam lec. ſentit inno. hic in alia glo. vt in ver. ſi vo audiaẽ iſte per beneficium reſtitutionis in integrus. vt q̃ ex aliqua cauſa ꝓbabili fuit abſens. ⁊ ſic iudex recepit teſtes crĩnoſos cõtra abſentem nõ contumacẽ. Sed hec lec. nõ eſt vera q̃ ſola cã appellationis iſte erat abſens. ⁊ ſic ea nõ iuſtificata debuit ꝓceſſus valere. Et ex p̃dictis habes ſex lec. Septima lec. eſt Moſti. qui multa ĩuoluit ⁊ in effectu vult vt exponatur tex. ibi cãm audiatis. i. ſententiã confirmetis exquo appellatõ nõ iuſtificaẽ. ſed hec lec. eſt nimis extorta. vt etiã fatetur Jo. an. non enim tũc audiẽ cauſa ſed confirmatur ſnĩa. Secũda lec. poniẽ per eũdem Moſti. vt ver. ſi vero. intelligatur quãdo iudices in nullo proceſſerũt poſt appellationem. ſed q̃ detulerũt appellationi cognitio fuit ab eis abdicata de ap. cũ appellationib⁹ lib. vi. Et licet io. an. dicat hanc lec. poſſe admitti ego dico q̃ diuinat. Item oportet itelligere q̃ ſolũ intelligaẽ facta dilatio in cãu. ver. ſi vo. Si enim intelligaẽ facta dilatio etiã in ver. p̃cedenti. tũc debuiſſet papa mandare vt oĩa a principio reuocarẽtur qa ilico fuit ab eis abdicata iuriſditio. d. c. cum appellatiõibus. Nona lec. ponit Iſdbi. vt intelligaẽ iſte ver. ſi vo ⁊c̃. quãdo non probat veritatẽ exceptiõis tamẽ iuſtificat appellationem probãdo q̃ obtulit ſed non fuit admiſſus. vt. d. c. interpoſita. hanc in effectu tenet do. An. vt. j dicam lz eã ampliet. Sed io. an. hanc ĩprobat q̃ ex quo iuſtificatur appellatio ex reiectiõe probationis oblate nõ debuit papa iſtum artare ad probandũ veritatẽ exceptõis ſicut facit in vſi. mandamus. Jo. an. ponit decimã lec. vt ille ver. ſi vo non aduerſetur ad ſingulas diſiunctas oratiõis probatiões ꝓcedentis ſed ſolum reſpectu ſnĩe vt intelligaẽ quãdo teſtes nõ idonei fuerũt recepti ſnĩa tamẽ non fuit lata. quo caſu cũ iuſtificata eẽt appellatio debent ſcõi ꝓcedere in cã principali cũ ſurrogant̃ loco priorũ iudicus j. de ap. vt debitus. ⁊ ſm hunc intellectũ filet oẽ contrariũ. ⁊ adducit ar. l. is qui ducenta. §. vtr̃. ff. de re. du. Et hunc intellectũ ſentit Jnno. in prima lec. prout eã declaraui. ſed do. An. hunc itellectũ impugnat q̃ ver. ſi vero. nõ aduerſabitur tunc omnib⁹ precedentibus ſicut deberet facere oĩs diſpoſitio aduerſatiua. vnde intelligẽdo vt aduerſeẽ ad p̃cedentia tam reſpectu ſnĩe q̃z reſpectu teſtium intelligit hũc ver. ſi vo. quãdo ſnĩa nõ fuit lata nec conſtitit teſtes nõ fuiſſe idoneos. Et ad ꝛ̃iũ ſup̃ formatũ q̃ cã debuit tũc remitti ad pores iudices rñdet ipe q̃ appellãs a grauamine põt ꝓſeq appellatões rſpectu grauamis tm̃ Jtẽ reſpectu iuſticie tm̃. Jtẽ põt ꝓſeq vtrãq̃z viaz ⁊ reſpectu grauamis ⁊ reſpectu iuſticie. Si ꝓſeqẽ reſpectu grauamis ſatis eſt ꝓbare grauamẽ abſq̃z eo q̃ ꝓbat alr iniuſticiã. exẽplum in eo q̃ appellauit pp probationẽ oblatã non admiſſam. ſatis enĩ eſt hoc ꝓbare ad iuſtificandũ appellationez reſpectu finis deuoluendi negociũ ad ſupiorem abſq̃z eo q̃ ꝓbet veritatem exceptiõis. vt. d. c. interpoſita. ſi ꝓſequatur appellationẽ reſpectu iniuſticie dz probare veritatẽ exceptiõis. ſi ꝓſequitur vtrũq̃z admittitur ad probãdum veritatẽ exceptiõis vt ſic iuſtificet ex iniuſticia. ⁊ ſi in hoc[b] deficit põt illã iuſtificare reſpectu grauaminis ꝓbando. ſ. probationẽ oblatam fuiſſe reiectã ⁊ ſic accidit hic ſm eũ. iſte enĩ preſbyter narrauit q̃ teſtes fuerũt criminoſi ⁊ q̃ contra eos excepit ⁊ probationẽ obtulit ⁊ nõ fuit admiſſus. ⁊ hec oĩa probare volebat non ſolũ ad finẽ iuſtificandi appellatiõem reſpectu deuolutionis. ſed etiã ad finẽ cõſequendi finem exceptionis vt in futurũ dimitteret in pace. Jõ papa gerendo ſibi morẽ primo mãdat ingri de iniuſticia vtrũ teſtes fuerint criminoſi quo cõſtito mãdat vt dimittaẽ in pace exquo deſunt alie probatiões. vt probaẽ in ver. mãdamus. q̃ non fuiſſet iſte cõſecut⁹ iuſtificando appellationez ex ſolo grauamine ſprete probatiõis. ſed iterũ de cauſa cognoſceret. Si autẽ iſte deficeret in hac via iniuſticie papa redit ad viam grauaminis vt cũ iuſtificata eſſet appellatio ſpreta ꝓbatõe oblata qõ ſolum ſufficit ad deuolutionẽ cauſe debeant iſti ſecũdi iudices cãm audire. ⁊ ſic procedit ver. ſi vo. ⁊ hanc dicit eſſe verã lec. huius. c. Sed certe iudicio meo q̃z q̃z hec lec. videaẽ prima fronte continere veritatẽ tm̃ ex multis puto cã nõ ꝓcedere. Et primo q̃ oportet p̃ſupponere q̃ hic fuerit iuſtificata appellatio ex oblata probatiõe qõ non puto verũ q̃ ad iuſtificandũ appellationẽ ex oblata ꝓbatione oportet q̃ aut interſit realis probatio. vtputa q̃ habebat ſecum teſtes vel inſtrumẽta ſm opi. Jo. an. in d. c. interpoſita. Aut q̃ dixit ſe velle[d] probare inconti-nẽti infra modicũ tempus ſm opi. ipſius do. Ant. quã ſentit hic. ⁊ in. d. c. interpoſita. ⁊ videt probari i c. lr̃as. de reſti. ſpo. ⁊ facit. c. frequẽs. de re. ſpo. li. vi quox neutrum interceſſit hic. ſed iſte iactauit ſe tãtũ q̃ volebat ꝓbare. ⁊ idẽ tacite facit qlibet excipiẽs. l. i. ff. de excep. vnde non obtulit probationez realiter nec obtulit ſe probaturũ incõtinenti. ⁊ ſic non põt dici q̃ ex hoc iudex eũ grauauit cũ forte ex iuſta cã noluit ſuã exceptionẽ admittere. ⁊ q̃ ex tali iactatiõe nõ releuetur qs ab onere probandi veritatez exceptionis probaẽ in. c. exhibita. de iudi. ⁊ etiã hic ſi littera iſta bene ponderet cũ nullibi papa fundet ſe ſup oblatione probationis. vt. j. dicam. ſecũdo non placet

a Fugiendi ſunt intellectus q̃ reddunt decretales. gratioſaz. ⁊ hoc dictum Jo. an. quotidie allegaẽ ⁊ idem dicit do. An. in. c. eam te. i. iiij. col. de reſcriptis.

b Sola oblatio ꝓbatõis ſufficit ad ſi. reuocationis attẽtatoz nõ ad ſi. iuſticie ꝓſequẽde ⁊ grauaminis. Et ẽ ver⁹ ⁊ bonus itellectus b⁹ decre. q̃ fuit d. ant. Et idem dicit d. An. hic. i. xxxi col. allegando Jo. an. in ad. ſpe. i ti. de teſte. §. qualr. vſi. ſũt quoꝯ. ⁊ idẽ dicit do. an. d. c. interpoſita in prin. vi. col. j. ꝺ appel. ⁊ Jo. an. in. c. nõ ſoluz. ſup v. verũ de ap. in. vi. i nõ. ⁊ in. c. romana. § q̃ ſi. ſup vlti. gl. de appel. lib. vi. c Vtrũ ad iuſtificandũ appellationẽ reqraẽ oblatio ꝓbatõis realis vl̃ ſufficiat v̋balis. Et de hoc vide q. d. an. in. d. c. iterpoſita. in prin. in vl. col. de ap. d Et vtꝺ qõ nõ. do. an. in. c. cũ i. ⁊. a. i. vij. col. ꝺ re iudi. v. q̃rit. glo. an ſufficiat ⁊c̃. ⁊ archi. ij. q. vi. c. appellatione.

a Vide do. dc ro. decci. ccvij. ꝙz ordinē meum no uissimū. et pro itellectu huius decre. vid Ro. i suis nō. i lra. p. i dicto qō incipit pri uilegiuz. l. ad egregias ꝛ in lra c. dicto qō incipit nō cōpellit p sona egregia. et adō q priuilegio d. l. ad egregias nō pōt renūciari ꝙz cy. in. l. nec honorē. C ō epi. ꝛ cl.

b Adde qō mihi videt q tāti fes dire rūt ō casū marie iuncta ibi gl. in vsi. ꝓbi bente i. c. mulieres. de iudi. in vi. Et ad de q dcm doc. hic sequit. d. abba. in. c. cū cām. circa pn. i. c. vbi dicit hoc tenere io. an. in. d. c. mulieres.

Ego vo credere in hoc articulo fore distinguēdū q aut loquimur i psonis q̄ ꝓpter reuerentiam nō cogunt venire ad iudicū vt testificent i criminali. rō q̄ occurrē te reuerentia barū psonaruz ꝛ honore iudicis q aliter cogeretur ire ad domū corū cū non pnt delegare vicē ꝓferendo hec lec. q̄ hic ver. si vero nō aduersatur oībus precedentib⁹ qō facit ꝯ impugnationem suā ad lec. Jo. an. cū enim in ver. mandam⁹. nullā faciat mentionez de oblatione ꝓbatiōis nec affirmatiue nec negatiue nō debemus hoc intelligere in ver. si vo. qui venit ad uersatiue ad p̄cedentia. Nam fm lec. suaz. hic mutaret casum q̄ loquereť quādo fundat se super probatione oblata ꝛ tū de hoc nulla fit in ter. mētio. Preterea ꝛ fortius si ꝓcederet iste ver. in ꝓbatōe oblata papa mandasset de hoc inqri vtrū ꝓbatiōem obtulerit. non eni est standū simplici assertioni ptis. ꝛ tū papa simplr mādat cām audiendam si res aliter se bret Alterius ꝯ hāc lec. facit qō ipe ponit post lec. Bof. in p̄cedenti articulo vbi dicit q reiectio ꝓbatiōis oblate iustificat appellatōem nisi offerens voluntarie assumit in se onus ꝓbandi veritatē exceptiōis ꝛ deficiat in ea. ꝓbanda. q̄ tūc apparet iudicē eū non grauasse in nō admittendo probatiōem nō concludentez. ꝛ sic dicit se obtinuisse in facto qō est valde notandū ꝛ valde rōnabile q̄ ista iustificatio procedit ex presumptiōe que cessat apparēte veritate in cōtrarium. vt in c. vitate manifesta. viij. di. ꝛ lz hic in iustificatiōe lec. sue dicat do. Ant. q̄ forte poterat probare tempore oblate probatiōis ꝛ non nūc. ꝛ sic nō constat clare iudicem eū nō grauasse. dico q̄ ex quo de hoc non fuit protestatus sed voluit nūc probare sicut ꝛ tūc ꝛ deficit satis ꝓsumitur q̄ etiā tūc defecisset ar. c. pītium. j. e. ꝛ q̄ ex presenti presumiť circa preterita. xxxiij. q. ij. cū per bellicaz. prope finē notat glo. in. c. scribā de presump. Itē sic posset dici in qualibet exceptiōe etiā sine probatiōis oblatione vt q̄ forte tunc tpe exceptiōis proposite poterat probari vītas sed nō nūc qō est falsuz. d. c. iterposita. imputet ergo sibi q̄ voluerit in se assumere onus probandi vbi nō tenebať. facit qō le. ꝛ nō. in. c. i. de testi. spo. Quid ergo dicendū. dico primo q̄ satis ꝓbabiliter pōt teneri premissa opi. Jo. an. vt tota littera itelligať iustificata appellatione probando veritatē exceptionis. ꝛ versi. si vero. aduersetur tātum p̄cedentib⁹ respectu sniē. Satis enīz dici potest rem aliter se habere si nō est p oīa vt narrabatur per istum appellantē. Ego pono alium intellectū magis clarum ꝛ littere cōsentaneum vt in ver. mandamus intelligať vt iacet quādo iustificatur appellatio probādo veritatem exceptōis quia sic erat necesse. ex quo nō iteruenerat oblatio probationis aliquo modorū predictoꝝ. d. c. interposita. ꝛ tunc debēt oīa attentata reuocari ac iste presbyter dimitti in pace. intellige respectu illorum testiū crimiosorum. postea segtur ver. si vero. in quo papa mādauit q̄ si res aliter se haberet deberent isti causam audire ꝛ fine debito terminare. quem vī. intelligo qualitercū qz res se habeat aliter causam audient ꝛ determinabūt fine debito. i. fm dispositiōem aliorum iurium. verba enī generalia rescripti debēt reduci ad terminos iuris in. c. causam. de rescrip. ꝛ qō ibi nō. In no. facit. c. cū dilectus. de ꝓsue. ꝛ sic si res aliter se habeat q̄z fuerit narrata iustificata tū appellatione cām principalez audient ꝛ decidēt. Si vero aliter se haberet q̄ etiam appellatio nō iustificatur causam audiēt s. appellationis. ꝛ si est lata sentētia eam ꝓfirmabunt si ferenda remittent partes ad priores iudices fm dispositiōem iuris. vt. j. de appel. vt debitus. ꝛ sic nullum resultat ꝓtrarium. cū eniz hic papa loquatur ad querelaz appellantis nō est verisimile q̄ voluerit iura nouum condere sed q̄ fuerū locutus fm iura iā condita seu posita. ꝛ sic generaliter locutus q̄ noluit discurrere per singulos casus in quibus hec causa poterat esse sita sed dedit mandatū generale qō poterat adaptari omni casui occurrenti ne bēret materiā iterum scribēdi. ꝛ vide in fili bo. tex. in. c. ex insinuatiōe in fi. iuncta glo. in verbo cām audiatis. j. de appel. ꝛ hunc puto verū intellectum huius. c. ꝛ silet oē ꝓbium fm quem hoc. c. reddit facillimū qō solet difficile reputari ꝛ in veritate est potius ꝓpter varietatē lectura rū q̄z ꝓpter seipm. Et sic habes duos vltimos articulos huius. c. clare expeditos. Nunc venio ad glo. in ver. molestari. quaz seriose omisi vt cōtexereť melius tota materia p̄cedens. que glo. querit q̄ papa mandat istū mitti in possessionem ꝛ missum defendi nunqd glibet delegatus possit non soluz in possessionem mittere. sed etiā missum tueri. Soluit ponendo duas opi. Lau. dixit q̄ nō possit defendere missū nisi ei specifice mandeť vt hic. Tā. dicit q̄ ante sniaz semp pōt sed post sniam durat sua ptās vsq̄z ad ānū rōnes sunt in glo. ꝛ vide glo. in. c. ij. vt lite non ꝓte. in gl. i. ar. in. c. i. de do. ꝛ ꝓtu. in glo. ij. plenius p doc. ꝛ glo. in. c. q̄renti. de of. dele. quoz nōnulla ponit do. Anto. hic. sed ego remitto te ad ibi nō. tum q̄ materia melius conuenit dicto. c. querenti. tum q̄ hoc. c. satis est oneratū materia sua. ꝛ hic sit finis.

Siqui testium

Casus. Jubet mittere dz exaiatorē discretum ad testes recipiēdos q̄ ad euz cōmode venire nō possunt. ꝛ nō diuiditur. Nota primo ar. p locuz a spāli q̄ testeſ regulariter possunt cōpelli vt accedant ad presentiā iudicis. vide qō dicam plene. j. e. cum causaz. Nota secūdo quatuor qualitates psonaruz a cōi regula exceptas videlicet valitudinarios. s. infirmos senes debiles ꝛ pauperes. Et nota bene q̄ isti nō simpliciter excipiunť. sed ita demū si tales sunt q̄ ad presentiam iudicis cōmode accedere non pīt. Nota vlti. q̄ articulus exceptionis testiuz est delegabilis. vide tex. cū glo. in cle. vna. de offi. dele. Sed q̄ro nunqd hoc procedat in causa crīnali. doc. b hic cōmuniter tenent q̄ nō sed tū in ciuili. facit qō nō. de iudi. at si clerici in glo. ij. ꝛ in. d. cle. vna. dic hoc ꝓcedere regulariter. vt in auē. apud eloquētissimum. C. de fi. instru. si aūt talis est iudex quē nō decet ire ad domū testiuz ꝛ testes ita grauant vt non possint accedere ad p̄sentiam iudicis poterit tunc iudex mittere ad eos lz causa sit criminalis. vide tex. cū glo. in. c. mulieres. de iudi. lib. vi. Sed quero nunqd bis casibus quibus mittiť ad domum testium debet ps aduersa citari vt vadat ad domum illorum ad videndum eos iurare. Bar. in. l. ad egregias personas. ff. de iureiur. q̄ sic per. l. generaliter. C. eo. quod satis placeť q̄ iura in hoc loquunť generaliter. ſ. eo. c. ij. ꝛ quod ibi nō. dicit tū ibi vnum notabile dictum post Guil. ꝛ hoc fallit in muliere que poterit in domo deponere pte non citata. quasi sit inhonestum partem ire ad domū mulieris. hoc est satis equū. Sed de rigore iuris nō admitterem. sicut enī ad eam mittitur notarius seu aliq̄ delegatus legat⁹. vt in. c. mulieres. p̄cal. ita ꝛ partī q̄ tractať de p̄iudicio suo ideo licitū esse dz. Op. ꝛ videtur q̄ nō solum ad istos. de q̄bus in tex. ꝙz ad alios mitti dz vt ad alias egregias ꝛ honoratas psonas. d. l. ad egregias. So. glo. i. fatetur ꝯiuz. ꝛ ideo supple ad litterā q̄ etiaz ad has psonas mitti debet. Item si psone sunt absentes habet iudex aliud remediuz vt scribat iudici loci q̄tenus illos recipiat ꝛ attestationes remittat de fideiuſ. cōstitutus. cum alijs iuribus alle. in glo. Aduerte duo enim hic tangunť prio q̄ testes sunt in loco iudicis sed excusanť vt nō veniant ad iudicis p̄sentiam. scōo q̄ sunt absentes.

Circa primū si cōmode ad p̄sentiam iudicis venire nō pīt iudex mittit ad eos vt hic. ꝛ. d. c. mulieres. Si aūt pīt venire sed eos nō decet pp honorē psone vt q̄ sunt honorate ꝛ egregie psone tūc glo. videť velle vt idē. sed Jo. an. hic post Bof. ꝛ in. c. significauit. ō

a Adde q̄ idē dicit hosti. i d.c. significauit quez ſequtur ibi. d. Anr. Adde hic q̄ ſi audi tor ſacri palatij ē neceſſarius i teſtē ad cū mittit rāḡ ad egregiā ꝑſonam. ita dicūt do. de ro. ōci. lxxxviij. ſz ordinē meum ne uiſ. et idē dicendū ē d aduocato ſi deſinit e ercere aduocatiōis offi. vt nō. bar. i. l. ij. C. d aduo. diuer. iu. facit q̄ d hoc ſcribit do. An. i ,pe. gre. z bilate ſcripſit d. bartho. de bel. Itē aduerte q̄ dēz doc. z hoſti. i. d. c. ſignificauit. nō eſt verū ſm do. barth. d bel. q ſimplr ſequtur abb. hic.

b Quomodo intelligātur ſenes. vide late p doctores in c. q̄m frequēter. in prin. vt lit. nō ꝓte. z qd nō nui poſt. d. abba. in. c. q̄ ſedez. de fri. z maleſi.

c Add hic glo. ſin. in v. ſubſtātiam i auc. de here. z fal. q̄ dicit q̄ ille nō ē idoneus teſtis q non bz bona rāti valoris quāti eſt cā ſuper qua teſtificatur. Et d hoc an paup repellatur a teſtimonio. vide p ſpec. i ti. de teſte. §. i. i. xxii. i. col. v. itē q̄ ē paup. z vide tex. i. l. iij. in prin. z ibi glo. q̄ incipit nota q̄ paup. z ibi glo. ff. e. z ad de hic io. an. in ſua ſūma of. 02. glo. ij. dicit q̄ de gra mittit iudex ad egregias ꝑſonas nō aūt tenet ſi non vult p. l. ij. ff. qs 02. i bo. poſ. ſer. §. ſi ꝑſes. Sz certe ille tex. hoc non probat Et in ꝓmz facit tex. in. d. l. ad egregias. vbi ponitur verbū 03. puto ſic dicendū q̄ ſi eſt talis cā in qua teſtis debeat deponere in ꝑſentia iudicis. puta crīnalis vel ciuilis ardua: z tunc potius dz ire egregia ꝑſona ad ꝑſentiam iudicis q̄z ē. ar. in. d. §. ſi ꝑſes. niſi velit ſibi facere gratiam vel ſit mulier. vt. d. c. mulieres.

Aut eſt cā in qua nō eſt neceſſe teſtē ire ad prīnā iudicis. z tunc iudex dz mittere ad egregias ꝑſonas. d. l. ad egregias. z dicit glo. in. d. l. q̄ docto. dici poſſunt egregie ꝑſone. vñ eis ſcribit egregio z c. Idem de ꝑſbytero vt dicit Spec. in ti. de teſti. §. ſequit. ver. qd de preſbytero. vbi ēt dicit q̄ vbi eſt clericus q̄ ꝓducitur in teſtem corā ſeculari nō iurat corā eo ſed corā epo. Et dic q̄ etiā corā eo. vel illo cui ipſe cōmiſit deponere dz z nō coram ſeculari. vide bo. tex. cuz glo. in. c. q̄z q̄z. xiiij. q. ij. De ſecūdo. ſ. cū teſtes ſūt abſentes dicā. j. e. cū cām. Sed q̄ritur nunqd ſenes ſint cōpellendi ad ferendum teſtimoniū. Blo. cōcludit q̄ de iure ciuili nō compellunt ſecus de iure canonico rōne pcī. Et nō bene banc glo. z vide qd nō. ꝓ Hoſti. in. c. i. de teſti. co. Sz q̄ro q̄ dicunt ſenes[b] Sol. dic q̄ generaliter dicunt ſenes a. l. āno vſq̄z ad lxx. ab inde incipit ſenīū z decrepita etas. vt nō. glo. in ,pe. vi. lib. Sed quo ad caſum noſtrum dicunt ſenes maiores. lxx. annis. q̄ ante nō excuſant a muneribus z tutelis z ſilibus. nec ſufficit q̄ ſint in. lxx. ſed q̄ ſint maiores. vt. l. maiores. ff. de iur. īnu. z vide bo. gl. iiij. q. iij. inuiti. ceſſante ergo neceſſitate maiores. lxx. annis nō compellunt teſtificari z ceſſat tunc pctū z poterūt vti priuilegio. Si aūt volunt ſponte teſtificari vel ſubeſt neceſſitas ſua i eis boc. c. Oppo. z videt q̄ lz ,pducendus in teſtē ſit paup nihilominus nō dz ad eū mitti cū poſſit ſe cōferre ad iudicem. So. glo. vlti. q̄ forte verecūdatur accedere. q̄ alīs nobilis ſeu ꝑſona boneſta eſt. Et nō bene glo. vt paupes alīs ꝑſone nobiles excuſent a muneribꝰ publicis q̄ palam explicāda ſunt ſi ꝓp paupertatē ſtant in domibꝰ. Sed ꝑ hoc z cōtra tex. op. videt enim q̄ pauptas repellat a teſtimonio. ij. q. i. in primis. z iiij. q. iij. ſi teſtes. So. glo. q̄ ꝓmz procedit in ſuſpectis. Nota bene glo. q̄ pauper alīs boneſtus nō repellitur a teſtificando imo bz priuilegium vt ad eum mittat ſi verecūdatur exire ꝓp nimiā pauptatem[c]. z idem qd hec glo. tz etiam glo. in. d. §. ſi teſtes. ver. teſtium. z vide in ſpe. e. ti. §. i. ver. item q̄ eſt pauper. Aduerte tū q̄ Tan. videt hic itelligere iura que repellunt paupem a teſtificando in crīnali. z idem dicit in accuſatore q̄ repellitur ꝓtextu pauptatis. ij. q. i. in primis. Ego nō video cām reſtringēdi illa iura. pauertas enī reddit teſtem ſuſpectuz q̄ timet ne fuerit corrupt⁹ ex pte ,pducentis que cauſa militat etiaz in cā ciuili. puto aūt pauperem admittendum in teſtem ſed iudex ſm qualitatē ꝑſone z quantitatem cāe arbitrabit quāta fides ſit ſibi adhibēda. Et ſic ,ppie loquit ꝑal. ver. teſtium. ad idem. l. iij. ff. e. Sed Vinc. dat alium intellectū ad lr̄am. dicit enī lr̄am poſſe intelligi de ,pducente cum eſt paup. ita q̄ nō poteſt teſtibus venturis expēſas miniſtrare vt tenetur. iiij. q. iij. venturis. z in. c. ſtatutuz. in fi. de reſcrip. li. vi. nec ipſi tenent venire expenſis ſuis merito mittit ad eos hec tū lec. eſt impropria. Et ipſe Vin. dicit⁹ q̄ iudex ordinarius dabit expenſas q̄ tenetur paupibus ,prouidere. vt in auc. de man. prin. §. ſic tibi. j. de ex. prela. c. ſicut venire. Aliud forte in delegato in quo ſauit eſt q̄ nil exigat. de vi. z bo. cle. cū ab oī. z vide d hoc quod nō. in. d. c. ſtatutum. z quod dixi in. c. olim. ij. de reſti. ſpoliato.

s **Sicut nobis** Caſus. Corrupti z periuri ad teſtimoniū non debent admitti ita cōiter ſummāt doc. Sed hec ſūmatio nil noui affert cū totum corpus iuris de hoc plenū ſit z maxime in. c. teſtimoniū. j. e. z. xxij. q. v. puuli. vbi probatur q̄ ſemel piurus non dz amplius ad iuramentum admitti niſi veniat in ſuū ꝓiudicium. vt in. c. cuz in eccleſia. de ma. z obe. Ego vō ſummo tex. vt ponat caſum ſingularē ſm lec. quā. j. teneo z ſic. Retracta eſt ſnīa ſi ꝓſtat eā fuiſſe latā ad dictū corrupto rū teſtū. primo ponit ꝓſultatio. ſecūdo diſtīguēs reſponſio. z ſm membrū diſtinctiōis ibi ſi vero primū ibi ſup quo. Cāus litteralis. Quidā pro pecunia falſū tulerūt teſtimoniū in cā matrimoniali: pp illorū teſtimoniū ſnīa diuortij lata fuit. poſtea vō priuatim acceſſerunt ad iudicem aſſerentes nullā cōſanguinitatem eſſe inter eos: z dicebant ſe corruptos ꝓbibuiſſe teſtimoniū falſitati. Querit vtr ad dictū iſtor debeat ſnīa ꝛuocari. Rñdet q̄ ſi vir z vxor aut alt eor ad ſecūda vota tranſiuerint penitētia dz imponi teſtibus de piurio: z adulterio vno vel plurib⁹ qb⁹ cām dederunt. z diligenter ingrendū eſt corā qbus talis corruptio interceſſit. Et ſi tales exhibeant per quos veritas dicte corruptiōis poſſit ,pbari: recipienduz eſt eor teſtimoniū z ſnīa eſt reuocanda. dictuz vero predictorū teſtium cum periuri ſint non eſt aliquatenus admittendum Ber. Nota primo q̄ ſi teſtis dixit vnū in iudicio z cōtrarium eius extra iudicium ſtatur primo dicto nec inficit primū per ſecūdum cōtrarium maxime ſi ꝓ primū ſnīa lata eſt vt hic apte ,probatur z facit. l. generaliter. C. d nō nu. pe. z. c. p tuas de proba. nō. Bar. in. l. eos. ff. de fal. vbi ad hoc allegat iſtum tex. Nota ſecūdo q̄ teſtis corruptus ſeu falſum deponēs non ſoluz puniendus eſt de piuria ſeu falſitate. ſed etiā de oī eo qd ex depoſitiōe ſua iniqua proceſſit qz qui occaſionē damni dat z c. vt in glo. z vide bo. tex. huic concordantē in. c. vno. de cuſto. cucha. z glo. in regula imputari. de re. iu. lib. vi. Et diſtingue vt ibi z hoc ,pbat ibi adulterio vno pluribuſue. Nō tertio ibi diligenter ingrendi ſunt z c q̄ non creditur teſti qui poſt depoſitionē dicit ſe corruptum fuiſſe. allegat enī turpitudinem ſuam. z ideo merito nō eſt ſibi credendū. vt in. c. i. de confe. cū ſi.

Nota ibi adulterio vno pluribuſue z c. q̄ totiens cōmittitur adulteriū quotiens copula iterat licet iter eaſdem ꝑſonas de qbus vide bo. glo. in. c. imitare. vi. q. i. que diſputat nunqd totiens pnīam agere debeo de fornicatione quotiens cōmitto fornicationez cū eadem muliere. z concludit q̄ ſic. z bene facit iſte tex. ad idem vide bo. tex. in. c. ad aplice. de re iud. li. vi. v. deieranit. vbi probat q̄ totiens cōmittit periurium quotiēs venit ꝑ iuramentū. z idem ibi vide Archi. z idem nō. Jo. an. z vide in ſpe. de ſen. prola. §. ſpēs autē. ſegtur. ver. ſed pone. Blo. i. q̄rit quantam pnīam dz qs agere de periurio. rīdet q̄. vij. annis per. c. quodcū q̄z. vi. q. i. Sed dices tu hec eadē pnīa imponitur pro quolibet pctō mortali. vt. c. boc ipm. xxxiij. q. iij. ſed dic q̄ ſacerdos durioze pnīam arbitrabitur infra iſtud ſeptēnium qd iniūgitur pro piurio q̄z in alio delicto. nam pro piurio poterit iniūgere ei vt ieiunet bis in ſeptimana z tot paupes recipiat. non aūt ſic aſpre arbitrabit in alijs minoribus delictis. Et an neceſſe ſit vt pro quolibz petō mortali agatur pnīa ſeptēnalis. dic q̄ ſic niſi preſbyter aliter artet tps qd pōt cū pnie ſint in arbitrio ſacerdotis. vide glo. nō. vt in. c. ſunt plures. de pe. di. iij. fac. c. de⁹ q de pe. z re. z de pe. di. i. menſurā. z multum pōt ſacerdos indulgere ēt de iuſta pnīa vt i. c. quem penitet. de pe. di. i. Et quid ſi iniuſte arbitret. vide

la. de teſti. i prin. vbi dicit q̄ qs repellitur a teſtificādo pp nimiā pauptatez ſi de ſubornati one poteſt hēri ſuſpitio. z vide elegāter p do. Fran. de ar. hic. d Et idē dicit ſpec. i ti. de teſte §. ſegtur. p pe fi. verſi. mittit ꝛc.

glo. bo. in. c. mensurã. Glo. ij. colligit ꝙ si aliqd ĩ putaꝝ alicui oia sibi ĩputantꝫ q̃ ex illo sequunt. Op po. de. c. inebriauerũt. xvi. q. i. vbi dr̃ ꝙ filie lot inebriauerũt eũ ꝛ se postea ĩmiscuerũt ei ignorãti qd a gerer quapp culpandus fuit lot. nõ q̃ztũ ille incest⁹ fit sed q̃ztũ illa ebrietas mereret. Et sic videt ꝓbare ille tex. ꝙ malum icestus nõ ĩputaꝝ ei lz ꝓuenerit ex malo ebrietatis. Glo. hoc so. ꝙ primũ malũ non ag grauaꝝ ꝓ sequẽs sed de vtroq; punit. Nõ ex hac glo. vnũ intellectũ ad illõ. c. vt ꝓmittens delictũ in e brietate lz nõ crederz delictũ punit de ebrietate ꝛ de alio delicto cõmisso. hunc intellectũ ponit ẽt glo. in. d c. inebriauerũt. ꝛ addit duos alios. Scõus ẽ vt pu niatur ibi de incestu sed nõ tm̃ q̃ztum meret si ex de liberatione, pcessisset. Tertius intellect⁹ est ꝙ nul lo mõ puniaꝝ de incestu sed tm̃ de ebrietate qõ est ve niale pctm̃. vt vr̃ tex. nõ. in. §. als ea demuz. xxv. di. Sed de hoc vltimo dic melius vt nõ. in. c. clerici. de vi. ꝛ ho. cle. ꝛ per Arch. xxxv. di. c. sexto die. ꝓ scõo intellectu vide bo. tex. in. l. oẽ delictũ. §. q se vulnera uit. ff. de re mili. ꝛ l. respiciendũ. in fi. de pe. vbi patz ꝙ punit de delicto ꝓmisso in ebrietate lz pena minui tur vñ ꝓ homicidio non punit pena mortis qõ bñ notabis. ꝛ satis hoc põt, pcedere in oĩ delicto in quo vere regitur dolus q excludit ꝓ ebrietatẽ. facit. l. i. ff. de sic. Et distingue ad materiã, put nõ. Bar. ĩ fili in. l. qõ nerua. ff. depos. ꝛ p. d. An. in. c. cognoscen tes. de cõsti. Ulterius op. ꝫ tex. in eo qõ vr̃ facere dr̃iam vtrum isti diuisi ꝓ sniam trãsiuerũt ad scõa vo ta vel ne. nã indistincte dz snia retractari ex quo ꝓsta re põt eccliam fuisse deceptaz. ĵ. de re iudi. tenor. ꝛ. c ꝓsanguinei. Glo. pe. fateꝝ ꝫ̃z ꝛ supplet ad tex. maxime Jo. an. dicit hoc dictũ glo., pcedere si ,pba ret falsitas ꝓior testium. sed iste tex. logtur de cor ruptiõe tm̃ ideo facit dr̃iam vtruz trãsiuerũt ad scõa vota vel nõ. Et sequẽdo ꝛ limitando opi. suã in. c. lz ꝫ. de, pba. dicit ꝙ regulariter nõ sufficit, pbare corru ptionẽ post sniam ad effectũ retractandi sniam. q̃si ꝓ hoc non ,pbet falsitas. de quo tm̃ dic vt plene dixi in d. c. lz. sed in cã mrimoniali qr snia nõ transit in rẽ iu dicatam est distinguẽdum vt colligit ex tex. vt si non trãsiuerit ad alia vota reuocet snia als secus. ꝛ ita pu tat in q̃libet snia q̃ non bz vigorẽ rei iudicate. vtputa si ab ea fuit appellatũ. cũ hac opi. transit hic. d. Ant. sed glo. istã sequtur. d. Lar. qr hec snia nõ trãsit in rez iudi. ꝛ sic nubẽdo alijs cõmiserũt adulteriũ. hec nõ est sufficiens rõ ad ĩpugnãdum dictũ Jo. an. Sz. p cederet vbi clare constaret de errore sñe sed ꝓ solaz corruptõez nõ probaꝝ falsitas fm opi. Jo. an. i. d. c licet. Ego pono tres intellect⁹ ad hoc. c. Primus vt sufficiat, pbare solã corruptionẽ etiã ad effectũ re tractãdi sniam qr ꝓsumptio est ꝙ corrupt⁹ falsum di xit iuxta opi. Bar. i. l. diuus. ff. de re iu. dixi in. c. lz ꝫ. palle. Et hoc videt, pbare hec lr̃a vbi papa solũ man dat inquiri de corruptione. vt patet. in versi. si vero. Si autem ex corruptiõe nõ ꝓsumeret falsitas non re tractaret snia ẽt si ad scõa vota nõ trãsiuisset. eadẽ er go rõ militat in illis transeuntib⁹ ad scõa vota. Et ꝙ ꝓsumaꝝ falsitas ẽt q̃ñ transiuerũt ad scõa vota pz. qr testib⁹ ĩponit ꝓñia de ꝑiurio ꝛ de adulterio vno vel plurib⁹ qbus cãm dederunt. ꝛ sic ꝓsumit ꝙ dixerũt falsum als nõ dicerent adulteriũ cõmisisse trãseundo ad scõa vota. ꝛ quo ad pnãm istã ĩponẽdam de adul terio ponderaꝝ an transuerint ad scõa vota. Secũ dus intellect⁹ est vt distinguaꝝ vtrũ pecunia fuit data vt diceret falsum vel vt simplr̃ diceret testimoniũ. ꝓ mo casu sufficit, pbare solã corruptionẽ ꝑdicto mõ ĩ teruenięte scõo nõ. ꝛ pro hoc facit iste tex. vbi ponde raꝝ ꝙ isti testes dicebant se cõruptos falsum testimo nium perbibuisse. ꝛ sic posset moderari precedens lec. ꝛ dictũ Bar. plus tm̃ mihi placet dictũ ꝑcedens.

Tertius intellect⁹ vt reuocet snia, pbando solã cor ruptionẽ qualrcũq; fit illa snia ꝓ rõnẽ ꝓfitaz in fine lre dũ dicit sniam reuocandã qr testimoniũ illoꝝ cuz sint ꝑiuri nõ est aliq̃ten⁹ admittẽdum. pondera ergo ꝙ tex. in fi. dũ ponit rõnẽ decidendi nõ fundat se sup falsitate ꝟa vel ꝓsumpta sed tm̃ sup ꝑiurio qõ ex cor ruptela ,pcessit cũ iurauerũt ꝙ nõ ꝓcio ꝛ c. s. e. quoti ens te. nõ. ĵ. e. c. fr̃nitatis. Et nõ ꝟbum in fine positũ s. aliq̃ten⁹ ꝓ qõ videt inferre ꝙ dictũ ꝑiuroꝝ non dz hẽre effectũ suũ si ꝓstat eos esse ꝑiuros añ sniaz siue postea. hic enĩ retractaꝝ snia qr cõstat illos ad quoꝝ dicta lata fuit snia fuisse ꝑiuros. q̃si snia lata fuerit ꝓ probationes reprobatas. facit qõ le. ꝛ nõ. in. c. ij. de pur. vul. ꝛ cũ hec rõ in fine posita sit gñalis dicam di sp̃ositiõem b⁹. c. ,pcedere siue snia sit talis que trãse at in rẽ iudicatã siue nõ. attendenda. n. est rõ q̃ exten dit ꝛ restringit dictũ ad limites ipsius rõnis. l. cũ pr̃. §. dulcissimis. ff. de le. ij. ꝛ. c. intelligẽtia. de ꝟ. si. nõt. Dy. ĩ re. fi. de re. iu. li. vj. ꝛ Ly. in. l. nõ dubiũ. C. õ legi. ꝛ hec lec. multũ mihi placet ex q̃ gñaliter posset inferri ꝙ snia lata ad dictũ eoꝝ q sunt ꝑiuri venit re tractanda lz ex postfacto cõstat eos ꝑiuros esse saltẽ q̃ñ ꝑiurium fuit cõmissum in eadez cã vt hic fuit. Ex dictis Jmo. colligit alius itellectus ꝙ ex sola corru ptõe possit agi ꝫ̃ separatos vt reintegret mr̃imoniuz ꝓ beneficium tm̃ resti. in inte. vel per cõditionem ex ca none qõ dicit ,pcedere ẽt si transiuerit ad scõa vota. Et ad tex supplet maxime. dicit tm̃ ꝙ eo casu ageꝝ cũ maiori maturitate seu cũ maiori discussione ,pcedeꝝ q̃z q̃ñ res ẽ integra. Nõ bũc intellectũ q iudicio meo nõ congruit rõni huius. c. sicut precedens.

Eniens ad nos

Casus Soci/

us cris ꝛ muneris non testificaꝝ ẽt in crie simonie. ꝛ vnius testimoniũ nõ sufficit ad ꝑdẽnatiõz. ꝓmo ponit petitõem p̃sbyteri. scõo illam exaudit ibi ꝛ nos. Casus lr̃alis. Obiectũ fuit cui/dam p̃sbytero. ℓ. noie ꝙ in eccliaz deuenĩ. canonice nõ fuisset ingressus: qr ,pmisit vnicuiq; ꝓchianoꝝ suoꝝ remittere qnq; barilos vini q ꝓ bñficio dari ꝓsueuerũt sacerdoti in ipa eccl̃ia deseruiẽti: ad hoc, p bandũ duo fuerũt testes inducti q iurati deposuerũt ꝑdictũ p̃sbyterũ talẽ feciss̃e, pmissionẽ: quoꝝ alter cũ dicto p̃sbytero fecit dictã ,pmissionẽ. Juder q de cã cognoscebat dictũ p̃sbyterum absoluit. quo facto p̃ sbyter ad. d. papã accedens predicta oĩa ei exposuit cũ ipsa snia. papa rescribit eidẽ iudici cõfirmans sen tentiã ipsius ex eo ꝙ ille q eodem erat infect⁹ crine ꝫ illum testificari nõ potuit ꝛ nulli de se cõfesso aduer sus alium ẽ credendũ. Et dictũ vnius testis nõ suffi cit ad ꝑdemnatiõem alicuius Ber. Nõ prio bo. ar. ex lr̃a ꝙ parochiani admittuntur ad accusandũ ꝛ testificãdũ ꝫ rectorẽ cũ agit̃ de crine ciuil̃r. ꝛ facit ad nõ. s. e. c. ex pte ade. Nõ. ij. simoniã cõmitti nõ so lum cũ ꝓ tpali obtinet ius mere spũale. vt est instĩ tutio vl̃ electio. sed ẽt cũ obtinet ius ꝓnexũ spũalib⁹ vt est p̃sentatio quã facit ꝓchianus p̃ron⁹. isti enĩ pa rochiani hẽbant ius p̃sentandi ꝛ recepunt illam ,pmis sionem ꝓ p̃sentatõe fienda. aliud enĩ ius laici nõ pos sent hẽre. s. de elec. massana. ꝛ. c. sacrosancta. ꝛ ꝙ in iurepatronat⁹ cõmittaꝝ simonia[a], vide bo. tex. in. c. ꝑterea. s. de transa. Nõ. iij. ꝙ simonia cõmittitur nõ solum dando tpale ꝓ spũali. sed etiã in remittẽ do debitũ tpale. Exquo infertur ad id de quo in gl. ꝙ remittere idẽ est ꝙ dare. l. qnetiã. ff. de calũ. Nõ ibi ꝓsueuerant ꝓ bñficio dare ꝛ c. ꝙ parochiani p̃sb cõpelli ad soluendu; qõ dare ꝓsueuerũt p̃sbytero eoꝝ. Exquo notabilr̃ inferꝝ ꝙ donatio alicuius rei multo tpe ꝓtinuata inducit in ecclesia obligatiõem in

a Cõmit titur simõia si daꝝ vel re mittitur ali qd tpale pro iure pre sentãdi in ec clesia. ꝛ ad idez tex. in c ꝑterea cl. i. hic alle.

a Ad idem est tex. in l. si fundū. §. ricio. ff. de le. ‡ interdum tñ licitū est remittere ꝛ nō dare vt nō. glo. in c. statutū. §. notariuz. in ver. remissione. de rescrip. in. vi. Sed cū hoc tex. ꝛ glo. pcordat tex. in l. si qs delegauerit. ff. de noua. ꝛ vide do. An. in. c. si quozūdam. in fi. i. col. de sol. Sed de hoc dic vt p Bar. ꝛ maxime ibi Bal. in l. fi mulier. ꝛ in l. si qs accepto. ff. ō pdi. ob causaz vbi bal. in hac materia plura bona dicit ꝛ vide bal. in l. pactū qō dotali. ver. viij. q̄ro. C. ō colla. ꝛ quod nō. Bo. i c. mediatores. ō testi. li. vi. in fi. i col. vbi vide. ꝛ hoc i tellige vt p Bar. in l trāsactio. C. de transac. ꝛ p cōcordia huius glo. est ter. in l. in edibus. in pn. ff. ō dona. Et iō sicut in donatiōe vltra qngentos aureos regrit i finuatō sic i remissione. vt dicit glo. nō. in l. si qs obligat⁹. ff. ō re. iur. que etiā rīdet ad l. mosstinis. ff. ō dona. que videt dicere p̄riū de quo latius p doc. in. § sed retro. insti. co. de dona.

futuruz vt singulis annis sic donec̄ more solito. facit optime. c. ad aplicam. de simo. ꝛ vide oino qō nō. in c. puenit. de cenfi. vbi plene dico maxime examinando dicta Bar. in l. cū de in rem verso. ff. de vsur. Et nō ibi pro beneficio ꝛc̄. q vbi ecclesia nō bz sufficientem dotem ad sustētatiōem p̄sbyteri licite dant parochiani loco beneficij aliqua tpalia pro administratione diuinoz qnimo ad hoc p̄sit compelli iuxta nō. i. c oīs xp̄ianus. de conse. di. i. qō intelligo qñ sacerdos nescit alr vitā ducere als secus. ar. c. clericus victum xci. di. ꝛ. c. i. de cele. miss. Nota vltimo q in crīne simonie etiā cum agit̄ ciuiliter regritur plena probatio. vñ non sufficit vn⁹ testis etiā cū p̄sumptiōe que oriť ex edicto alterius qui fuit delicti particeps. nec datur iuramentū in supplementū probationis cū cā sit nō leuis. ad hoc qō nota glo. in. c. taz lr̄is. j. e. vbi aliqd tangam in. c. fi. de iureiurā. ꝛ q ex edicto de se confessi oriatur aliqua p̄sumptio tz expresse hic Inno. qō nō. pro bis que plene dixi in. c. i. ō. de confes.

Sed q̄ro qd si presbyter remissionez fecisset post p̄sentationem seu electiōem. Sol. dicit Jo. an. q tunc non fuisset simonia nō tñ valuisset nisi ad vitā remittētis allegat de trāsac. de cetero. ꝛ de dona. c. ij. hoc dico vez nisi prius cōuenisset vt reciperet ꝛ eligeretur promittēs q postea faceret remissionē. de quo vide tex. in. c. oztaldus. viij. q. iij. ꝛ nō dictum Jo. and. q sacerdos pōt aliquod debitū ecclesie remittere in vita sua. ꝛ hoc intelligo qñ cōcernit illud vtilitatem ip̄ius remittētis: vt qz inde viuere debet. secꝰ si als vtilitatem ip̄sius ecclesie cōcerneret. ar. in. c. i. de in integr. resti. ꝛ. c. cum venissent. de insti. Glo. i. colligit q remittere est dare. in p̄rium facit⁸. l. fi. ff. que in fraud. cre. ꝛ. l. i. §. cū venditor. q. mo. pi. vel hypo. so. Sed glo. qñqz ex eo qō remittit nullum cōmoduz p̄ti applicatur: ꝛ tūc non dicit̄ dare. vtputa si remittit exceptio declinatoria fori vel fil's. facit. l. si fideiussor. §. q dam. ff. man. nā dare est rē accipientis facere. insti. ō actō. §. fic itaqz. ꝛ hoc cāu nil fit accipientis. qñqz ex remissione aliqō cōmoduz applicat̄ parti. ꝛ tunc si illud est liqdum idez est qō donare. vt hic ꝛ in iuribus hic allegatis in glo. ꝛ. viij. q. iij. talia. Si vo illud non est liquidum sed dubium potius dicitur facere q̄z da

b Utrum fama plene ,pber. ꝛ vide qō nō. do. An. in. c. cuz cām. in fi. de proba. ꝛ in. c. i. de app. Et an valeat statutum cp̄i vt per solaz famā quis probet vsurarius. vide ‡ De. de anch. in repe. c. canonū statuta. de consti. in. iij. prin. quesito. in. xiiij. col. illius quesiti ver. accedat. Et adde q de iure sola fama hō est sufficiens indicium ad torturam ſm Jo. and. in addi. Spec. in ti. de proba. §. videndū. ver. xiij. quē refert ꝛ sequit̄ do. Ant. in. c. tertio loco. in. vi. col. ō. de, pba. Et qd probet fama. vide p glo. in ver. confirmet. ꝛ ibi Bal. in l. iij. §. ciusdem. ff. de testi. p quot aūt testes ,pbetur fama. vide p tex. ꝛ ibi. d. Ab. ꝛ qō ibi post cuz notaui in. c. tertio loco. de p̄sump. Et an fama cū vno teste probet. vide p do. An. j. e. in. c. preterea. in pe. col. Et an fama cū testimonio de auditu ,prio vel auditu audit⁹. plene probet. vide glo. i. ꝛ ibi do. An. sup cam. in. c. tam lr̄is. j. e. Et quō probetur fama ponit Bal in l. si qs patrem. ff. ad mace. Qualiter aūt debeant dicere testes deponētes sup fama ponit Bar. ꝛ Bal. in. d. l. iij. §. ciusdem. ff. e. Et an p famā ,pbetur quē ee notariū ponit Spe. in ti. de, pba. §. i. v. item. etiā. quē refert do. An. in. c. i. in. iij. col. de fi. instru. Itez in hac mā vide duas qōnes quas ponit do. Ant. in. c. cuz cām. in. iij. col. ver. q̄ro qd si testis. j. e. Adde hic Archi. in. §. si testes. ver. item sepe. iiij. q. iij. vbi dicit q̄ si agenti opponit̄ exc̄icatio nō poterit, pbari per famā cū vno teste. alle. c. sciant cūcti. ij. q. viij. ꝛ spe. in ti. de no. cri. §. fama est. Ego allego, p comeliozē ter. in. c. pia. in ver. aptissimis documētis. de excep. i. vi. Et adde hic Bal. in l. cōuenticulam. C. de epi. ꝛ cler. ꝛ in auc̄. quas actio. C. de sac. san. ec. quē refert ro. in. l. ij. §. idem labeo. in. ij. col. ff. de aqua plu. ar. vbi dicit q papa pōt cōi fama ,pbare se esse dñm ciuitatū eccl'esie, lz illud nō, p

bet alijs instr̄is q fama in factis que excedunt hoīum memoriā facit plenā probatiōem. Et adde q fama non facit semiplenam probationem in iudicio in crīnalibus ſz Bal. in aposti. in. d. l. iij. ff. c. qui dicit ita nō. Ly. in l. ff. C. de qō. Item adde qō nō. do. de ro. deci. cexix. ſm ordinez meū nouissimū Item q fama cū vno teste plene ,pbet tz glo. in. c. i. j. de ap. ꝛ glo. in ver. posſessionis. i. § p̄scriptionū xvi. q. iij. itez vide ‡ De. ō anch. i. c. mediatores. circa fi. pe. col. de testi. in. vi vbi dicit q p famā cū vno teste nō probatur crīnē Itē adde q iudex se ipz mat de fama sine ordine iudiciario ꝛ sine testib⁹. vt dicit Inno. in. d. c. cuz in tua. in gl. sua q̄ est sup verbo de plano de spō. ꝛ sentit do. An. ō. c. c. ij. in vlti. col. Itez an fama cū vno teste equale at ,pbationi duoz testiū vide do. Abba. p⁹ Alin. ꝛ do. Car. i c. ij. de clāde sti. ō sponsa. Itē quaz, p̄ bat̄. iducat fama. vide p Arch. in. c. si duo. xxxv. q vi. vbi inter cetera. dicit q licet fama cū vno teste ,pbet in ciuilibus. tamē sec⁹ ē in crīnalib⁹. ꝛ ita dic̄ tenere Spe. i ti. ō no. cr i. §. fama. cui adde q ō idē dic̄ arch. i. d. c. sciāt cūcti. ij. q. viij. ꝛ ita dic̄ tenē host. hic. Itē q in cā vsurarū crīte fama deferť iuramētū in supplemētū, pbationis casus est sin. ſm vnā lec. in. c. ex lr̄is. de iureiur. Itē q fama cū vno teste non ,pbat in crīnalibus tz Oldr. cō. suo. crcij. vltra me. Itē ad id qō tetigi supra qualiter debeant deponere testes deponētes sup fama. vide Bar. in l. de minore. §. tozmēta. ff. de qō. in pe. col. ver. q̄ro qualiter, pbabitur fama. i quo. §. melius, q̄ alibi reassumpsit materiā fame cuius oia dicta p ordinem segtur Sali. in l. ca qdem. in vlti. pte repe. C. de accu. Itē vide do. An. in. c. cū cām. circa fi. de ,pba. Et Bal. in. c. suborta. vltra me. de re iudi. Itē glo. hic ponam singulr limita vt p Bo. in. c. i. §. i. in prin. vlti. col. de vsu. in. vi. Itē de predicta qōne qualiter debeāt deponere testes sup fama ꝛ quaz rationem debeant reddere. vide latiꝰ. per do. maria. in repe. c. qualiter ꝛ quā do in. xxix. q. cum. xi. sequē. xi. q. prin. de accu. Et ibi etiā vide per eū. xlv. q. prin. qd probet fama ꝛ quātum ꝛ de eius effectibus.

c Et ista opi. do. An. vī optime cōfundi p tex. sing. in. c. si duo. xxxv. q. vi. vbi est casus q etiā in gradibus antiquis excedētib⁹ memoriā hoīz nō sufficit ,pbatio p famam. Sed rīdeas subtilissime vt p. d. Frā. de ar. hic i suis recollectis. Et de hoc an in factis antiqs sufficiat ,pbatio p famā. vide tex. in. c. cū cām. §. ti. i. bal. in auc̄. quas actiones. cir. fi. C. de sa. san. ec. ꝛ p⁹ Imo. i. d. c. veniens. de ver. si. ꝛ Bal. in. l. nō ignorat. in. vi. col. C. q accu. ꝛ Bal. i l. cōparatiōes. C. de fi. instr. ꝛ in. l. cōuenticulam. in vl. car. post Bar. ibi. C. de epi. ꝛ cle. ꝛ Bal. in. l. iij. C. de, pba. Et opi. do. Ant. q̄ est cōis. tz etiā ang. in. l. atqui natura. §. q me abnūte. ff. de ne. ge. ꝛ do. An. in. c. qd p nouale. de v. sig. de quo vide p Spe. in ti. de ,pba. §. i. ver. ꝛ nō. ꝛ p Jo. an. in ti. de no. cri.

§. fama. in pria addi. iurta fi. et dicit factū ātiquū qō excedit sp aciū. c. vel xl. ānorū. sed vide q̄ nouit do. Bart. de bel. i cle. i. de rc. ec. ñ alie. 7 idē i his terminis ꝓprie dic̄ Jnno. i. c. veniēs in. ij. col. ō v. fig. ver. qdam. tñ dicūt. Et qñ dicat qd ꝓsuetū ab ātiquo vide ang. in. l. an i torum. C. de edi. priua. Jtē adde qō illō dic̄t factum in ꝓximis diebus qō est factum post mltos ānos ter. est in. l. qui funduz. in ꝓnci. ff. de ō. emptio.

enim potius dicunt vane voces populi que nō sunt audiende. in. c. ij. de elec. 7 l. decurionuz. C. de pen. voluit Bar. in. l. de minore. §. tormenta. ff. de qō. secundum dictū non placet indistincte. Nam imputādum est parti quare a principio sibi nō prouidit dicemus ne bonā 7 sufficientem ꝓbatiōem si per famaz probo q̄ iam sunt mille anni q̄ domus tua fuit ecclesia cōsecrata. certe non puto banc ꝓbatiōem sufficere ad domum tibi auferēdaz q̄ cōiter iura volunt vt fama non inducat plenā probatōem cum sepe fallax sit de presum. cum in iuuentute. 7 ꝓbatiōes debent cōcludere necessario de ꝓba. in presentia. 7 facit qō dixi in. c. cū ad sedem. de restit. spo. nec obstant iura allegata per do. Ant. q̄ loquūtur quādo est probāda prescriptio tanti tpis cuius initij memoria nō exi stit. vnde dicit no. Jnno. in. d. c. qd per nouale. q̄ illa ꝓbatio que fit q̄ memoria nō existat 7 c̄. solū habz locum quādo in iure exprimit vt probetur p̄scriptio tanti tpis cuius initij nō est memoria. procedit ergo dictum do. an. in istis casibus non aūt generaliter in omni facto antiquo 7 cōcludo banc materiā bui⁹ glo se post Bar. in. d. §. tormenta. Aduerte enim varie reperiunt opi. quidam enī volebāt famam facere plenam fidē. vt no. glo. in. l. arg natura. §. fi. ff. de nego. ge. 7. C. de proba. l. iiij. 7 l. vbi. C. de iure do. 7 i c. cum causaz. s̄. de proba. alibi glo. videt velle q̄ faciat semiplenam probationē vt no. in. l. ij. ff. de testi. 7 hic. 7. d. §. item sepe. 7. c. i. de app. 7 l. admonēdi. ff. de iureur. 7 l. in bonefidei. C. e. Alij videntur dicere q̄ fama nullo modo ꝓbat sed ꝓbationes iam factas confirmat. Unde si vtraq̄z ps plene ꝓbaret obtineret illa q̄ bz vltra aliā ptez famā. d. l. iiij. 7. d. §. itē sepe. dum dicūt cōfirmat 7 c̄. ideo dicunt q̄ fama nō probat cum vno teste cum solū confirmat ꝓbationē iam factam. sed dictum vnius testis non est probatio ideo nō potest confirmari. 7 banc opi. tenēt Jac. de are. 7 Ant. de pis. 7 Ja. de bel. item tenuit preter q̄z i causis breuiorib⁹. ar. auc̄. nisi breuiores. C. de sen. ex peri. re. Dy. aūt in. l. excusant. §. i. ff. de excu. tu. 7 Ly. in. l. fi. C. de testi. 7 in. l. iiij. C. de ꝓbati tenent q̄ glo. hic. vt in similib⁹ probet cum vno teste nō autem in criminalibus. cum aūt requirant probatiōes luce clariores. vt in iuribus hic alle. in glo. Bar. dicit in. d. §. tormenta q̄ q̄dam sunt in qbus sufficit famam esse lz sic in veritate nō sit. 7 tunc sufficit probatio fame. vt. l. barbarius. ff. de of. p̄. 7. l. i. C. de testa. 7. l. i. §. arbiter. C. de sen. adde. iij. q. vij. §. tria. ver. veruntñ. in his enim iuribus non requiritur veritas sed sufficit famaz subesse. quādoq̄z regritur veritas q̄ ita sit 7 q̄dam tunc sunt in qbus ipsa fama seu cōis opi. veritatez faciunt 7 inducūt: 7 tunc sufficit probatio fame. vt. l. labeo. ff. de suppel. le. 7. l. cum delationis. §. asinam. ff. de fun. instr. cū si. Nam ibi sufficit probare per famā q̄ aliqua verba bēant certum ītellectum ad inferendū qō disponēs intellexit. Quedā sunt in qb⁹ cōis opi. seu fama nō inducit sz inducit ad aliqō ꝓbādū. 7 tūc si qdē ꝓbat fama simplr ex voce populi nō probata aliq̄ p̄sumptiōe ex qua dicta opi. seu fama originem traxerit 7 nō probat. q̄ tūc magis dicitur vana vox populi que nō est exaudienda. d. l. decurionum. lz enī nō probet ſm eum tñ adiuuat ꝓbationem iā factam. d. l. iij. §. eiusdez quoq̄z. si vero probatur fama 7 cū hoc q̄ traxerit originem ex ꝓbabilibus cōiecturis. tunc dicit Bar. q̄ in qbusdaz casibus facit plenam ꝓbatōem. vtputa in his que sunt modici p̄iudicij. 7 sic intelligat glo. in. d. l. vbi. i qua sufficit probare per famaz q̄ marit⁹ male vtitur substantia sua ad effectū vt restituat dotez. Jtē qñq̄z habet effectum ſm eū vt transferat onus ꝓbandi in aduersarium. vt qñ qs cōi opi. habet pro libero. vt. l. fi mater. C. de sta. defun. 7 vide qō nō. in. c. vno. vt ec. bene. aliter ista fama non facit plenā probatōem ſm eū. An aūt faciat semiplenam ita q̄ plene ꝓbet cum vno teste. dicit q̄ debemus cōsiderare indicia 7 presumptiones ex qbus ipsa fama traxerit originem an multū vrgeāt an nō. 7 ꝑz hec arbitrabitur an fama faciat semiplenā prob tōem vel non. 7 sic dicit debere intelligi glo. in. d. l. excusant. ff. de excu. tu. 7 in. d. l. iij. §. eiusdem. Et ex his infert ad qōnem. statutū disponit q̄ in aliqbus casibus sufficiat ꝓbare malefici um per publicā formā. dicit enim debere intelligi de fama que traxit originem ex plurib⁹ causis que inducunt populum ad sic dicendum vel credendū alś nō esset fama sed magis vana vox populi de qua non est curandū. vt. s̄. dixi. dz enim intelligi statutū de fama legitima ſm eū que verba sunt multū notanda. Et faciunt pro hoc vltimo nō. per Jnno. in. c. cū oporteat de accu. vbi dicit q̄ testes deponētes sup infamia debent reddere cām sufficientez sui testimonij. non enī sufficit dicere q̄ populus bz illum suspectū. ad materiam vide qō ponit Jo. an. in addi. Spec. sup. §. fama. de no. cri. vbi ponit duas opi. ꝓprias antiquorū.

Sed ne captiuē intellectum ꝓprium simplr referendo alioz ingenia subijciam in effectu qō mihi videtur in hac materia satis difficili. aut enim fama processit ex inimicis 7 de ea non est curandū. vt in. c. cuz iuuentute. de p̄sump. 7. c. lz ex quadam. de testi. 7. c. qualiter 7 qñ. ij. de accu. Aut non constat q̄ ꝓcesserit ex inimicis. 7 tunc aut versat in his que sunt in assiduo 7 publico vsu 7 ꝓficit in duob⁹. primo ad declarandum vocabulum dubiū. vt. d. l. labeo. 7. l. cuz delationis. §. afinam pal. cum si. secundo proficit vt vtilitate publica suadente ex quo nō agit specifice de p̄iudicio alterius teneamus cōem opi. pro veritate. vt. d. l. barbarius. 7 i. d. §. tria. Aut versatur in alijs 7 aut non redditur cā rationabilis vnde ꝓcessit infamia 7 nō facit aliquem gradū probatōis vt supra dixi post Bar. sed coadiuuat ꝓbatiōem pfectaz. Aut redditur causa ꝓbabilis 7 probat. 7 tunc possent cē ita stricta indicia 7 cōiecture vt etiam plene probarēt in casibus. sed tunc probatio solum fingit ex indicijs 7 nō ex fama. iuxta ea que p̄ me dixi in. c. tertio loco. de proba. aut non ꝓbātur ita indicia stricta. 7 tūc puto q̄ si agitur ex contractu vel rei vendicatiōe vel quasi seu alia actione fama nō facit gradum probationis sed rñ coadiuuat. ita loquit tex. in. d. l. iij. 7. d. §. sepe. Et est ratio quia probationes debent cōcludere necessario. vt in. c. in presentia. de proba. l. non epistolis. C. eo. 7 l. actor. 7. l. cū res. eo. ti. fama enim sepe fallax est vt experientia docet. 7 de iure etiā dum no requirunt adminus duo testes vt sit plena 7 concludens probatio vbi agitur de p̄iudicio alterius. vt le. 7 nō. in. c. lz vniuersis. de testi. 7 hoc voluerunt quidam antiqui vt recitat Jo. an. in loco p̄allg. Jdē puto vbi non agitur ex contractu si est p̄iudicij nō modici. vt probatur in. c. tam litteris. j. eo. vbi fama 7 aliqui testes singulares non sufficerunt ad effectū cassandi electionem electi. Si vero agitur ad alium effectum tunc probat in his que sunt modici p̄iudicij 7 que de facili plene probari nō possunt vt in probando mortem alterius longe absentis vel q̄ maritus male vtitur substantia sua vel in probandis finibus dioceſum. vt in. c. cum causam. s̄. eo. 7 in similibus. hoc veruz nisi in casibus in qbus iura exigunt prescript. onem tanti temporis de cuius initio nō est memoria. tunc enim necesse est probare per famam seu cōmunem opi. quia aliter impossibilis esset probatio vt. s̄. dixi. 7 an sit differentia inter famam 7 cōmunem opi. vide per Jo. an. in. d. §. fama. In criminalibus vero qñq̄z prestat materiam indicendi pur-

a An ⁊ quãdo acta coram vno iudice faciant fidem corã alio de quo late per Bal.in.l.is apud quẽ.in pe.col.C.de eden.ver.q̃rit glo. vtrũ. ⁊ ibi etiã late p Bar.in.v.col.ver.vlteri⁹ q̃rit hic glo.⁊ do.Ant.in.c.p ingsitionez in vlti.col.de elec.Et adde que scribit do.Ant.in.c.cum cãm.el.i.in añpe.col. j.e.⁊ ibi eleganter p do.Abba.circa prin.⁊ vide Bal.in.l.fi.cir.prin. versi. modo q̃ro C de re iud. vbi põit an. ⁊ quãdo attestatiões facte in vno iudicio faciãt fidem ĩ alio. Et per empta prima ĩstantia acta illius instantie probẽt in scõa. de quo vide per do. Anto.in.c.p tuas.in antepe.col. j.c.⁊ in.c.fraternitatj.in.xliij. col.versi. venio ad quartum. Item adde q̃ attestationes in generali inq sitõe faciunt fidem in spãli h.d. Inn. in.c.bone.el i.in gl.sua super ver. notoria.de ele. quẽ refert.⁊ sequitur dominus Ab. in.c.graue.ẽ preben. vbi etiaz ad hoc alle. Bart.ĩ l.fi.de qõ.ff. vbi Bar.in fi.concludit ꝓtrariũ. nec ei cõtradicit Inno.in.d. c.bone.quia nõ loqtur ꝓ ut refert do. Abb.in.d.c. graue. Sed dic̃ q̃ testes qui fuerunt examinati i generali inqsitione iterũ examinabũtur in spe ciali de quo vide do.Abba.in.c.ad peritionẽ.in.i.col. de accu.Adde Bar.in.l.i.§.qui accusatione.ff.de va.mu.vbi dicit q̃ acta ĩ vna causa non prosunt in alia in his que cursu temporis mutantur. Adde Bar.in.l.preto2.§.hoc edicto.versi.quero vtrum.⁊ ver.quid si ille.ff.vi bo no.raꝑ. vide Bald.in extraua.de pace cõstan.in ver.in causis.in pe.⁊ vlti. col. Et vide Bar.in.l.si superatus.ff.de pigno. Item vide Bart.in.l.admonendi.in.xiiij.col.versic.quero quid si dicta testium.ff.de iureiuran. do. Anto.in.c.fi.in.x.col.j.de iureiurã. Item an acta facta coram iudice secular faciant fidem si de eodem agatur corã iudice ecclesiastico. vide per do. Anto.in.c.at si clerici.in princ.in.vi.col.de iud. Item adde q̃ ipse nõ.in.c. ab excõmunicato.in.ij.col.de rescrip. Item adde q̃ ipe notauit in.c.significauit.in vlti.col.j.eo.ti. Item de ista materia quam ponit hic do. Ant. vide Bar.in.l.de etate.in antepe.⁊ pe.col.ff.de mino. Item vide que latissi. vltra predicta scribit do.Alex.de imo.post Doc.in dicta.l.is apud quem. C.de eden.super si.glo.magne. Item an probatiões super etate facte coraz iudice laico in causa restitutionis faciant fidem corã iudice ecclesiastico in causa matrimoniali.dic q̃ sic ꝑm Bal.in.l.i.in vlt.col.in apostil.ff.de ferijs p ter.in.c.ij.de excep.in.vi. Item adde hic q̃ probatiões facte in tela exceptionis nõ prosunt in tela officij iudicis ꝑm do.Ant.in.c. cum dilectus.§. ff.de iud. primo cãu hec oĩa acta siue sint ordinatoria siue instructoria cause fidem faciunt corã iudice surrogato vt sup eis possit ꝓcedere sicut predecessor. hec ꝓbantur hic iuncto.c.fi.de ꝓba.⁊ in.l.mortuo. ff.de iudi. Idem enĩ videt̃ inder.ar.l.ꝓponebatur. ff.de iudi.⁊ c.innotuit.de elec.⁊ c.ecclesia scẽ Ma rie.s̃. vt lit.pen. Idem dicendum corã iudice appellationis. vt in.l.is apud quẽ.C.de eden.⁊ c.cum ad sedem.de resti.spo.⁊ c. per tuas.j.de appel.cuz ibi notatis.de satisdatione vo de iudicato soluẽdo vel iudicio sisti dic vt plene le.⁊ nõ.in.l. cum apud.⁊ l.iij. ff.iudi.so. Sed dubito quid in iudice alterius tribunalis vtrum acta saltez iudicij ordinatoria faciant fidem coram eo vt super illis possit ferre diffinitiuaz Et credo q̃ lz acta concernentia inuestigatõem veritatis faciant fidem coram alio tribunali. argu.in.l.cũ antea.C.de arb.⁊ c. inter dilectos.de fid. instrumẽ. secus puto in concernentibus ordinationẽ ipsius iudicij.argu.opti.in.l.iij.in prin.ff.iudi.so. Item hec acta ordinatoria restringunt̃ ad ipsum iudicẽ vel surrogatum. vnde in his obseruatur consuetudo cuiusq̃ fori. vt.l.iij.ff.eo.⁊ nõ.super rub.de cõsue.⁊ hoc quo ad primũ mẽbrum q̃n instantia non est ꝑempta

Circa hoc tamẽ dubitatur. primo quid si depositiones testium non fuerũt publicate coram iudice recipiente nunqd facerent fidem coram iudice.⁊ hec q̃ etiam cadit in alio mẽbro q̃n instantia est perempta. vt patet ex.j.dicẽdis. Jac.de ar.in.l.gesta.C.de re. in inte.tenet q̃ non facient fidem.⁊ pro hoc facit ille tex.dum regrit q̃ sint redacta in publica monumẽta ⁊ idem sentit glo.in.l.properãdum.C.de iud.⁊ in.c fi.de ꝓba.super ver. alioqn. Bar.in.d.l.cuz lite. tenet q̃ faciunt fidem ⁊ petet̃ publicatio ab illo iudice alterius instãtie corã quo producuntur.ad hoc allegat Inno.in.c.albericus.j.e.⁊ vide per eũ oĩo in c.cum in tua dioces.j.eo.do.An.tz q̃ est in optiõe partium an velint illis fidez adhiberi an de nouo eosdem testes,ꝓducere p.c.cum causam.j.e.in fi.nisi testes illi essent mortui.ar.c.presentata.j.e. Ego puto q̃ coram iudice surrogato siue sit eiusdem tribunalis siue appellatiõis in dubio facient fidem qa censetur idem iudex.d.l.mortuo.⁊ l.proponebat̃.ff.de iud. ⁊.d.l.is apud quem.als sequeret̃ q̃ sint lata fine publicatiõe testium non posset ꝓfirmari per iudicez ad quem nisi de nouo,ꝓducerentur testes qõ non ẽ dicẽdum cũ ad validitatem sint̃ non requiratur publicatio attestationũ. vt nõ. Bar.in.l.prolataz.C.de sen. delegati. Item adde hic qõ nõ.domi. an.i.c.dilect⁹.i xi.col ẽ cap.mo. vbi dicit q̃ lz empta instãtia pereant acta litis ordinatoria tñ nõ pereũt acta litis de cisoria.ita dicit tenere gl.in.c. pe.de iud. Item que acta iudicij peant p circunductiõem edicti. vide p d.an.in.c. cõsuluit.i ij.col.ẽ of. dele.⁊ adde q̃ acta facta inter alios seu testes iter alios recepti faciũt sempleną ꝓbatiõem si testes ñ pñt iteruz examinari q̃ forte sint mortui ꝑz Bar.in.l. admonendi.in.xiiij. col.v̂.qd si dicta testium.ff.ẽ in reiu. Sed ꝑ hec vide tur casus i c.inter dilectos.§. porro.ẽ fi. instru. vbi factũ erat

Tusam que

c Casus. Attestationes in vno iudicio recepte fidem faciunt in eadem causa ⁊ inter easdẽ personas coram alio iudice.h.d.⁊ non diuiditur. Nõ q̃ acta ꝓcernẽtia merita cause nõ restringunt̃ respectu effect⁹ quo ad personã iudicis corã quo acta sunt sed opantur effectuz suum etiã coram alio iudice. Et idem videt̃ dicendũ de actis cõcernentib⁹ ordinatiõem vt de lit.conte.⁊ similibus,ꝓbari videt̃ in.c.fi.s̃.de ꝓba. Sed q̃ ro nunqd hoc sit verũ indistincte. Inno.hic instat.⁊ vide glo.in cle.sepe.de ver.sig.latius per Bar.in.l. cuz lite.ff.iudi.sol.⁊ aliquid in.l.cum apud.e.ti. Et vt clare cõcludam materiã aduerte prius q̃ acta que fiunt in iudicio sunt triplicis qualitatis. Quedaz enĩ concernũt ordinatiõem iudicij. vt citatio libelli oblatio lit.cõte.satisdatio ⁊ filia que alio vocabulo appellantur acta iudicij seu iudicij ordinatoria. quedã concernunt indagationem veritatis. vt sunt attestatiões seu depositiones testium cõfessiones ⁊ filia que alio vocabulo dicunt̃ acta litis seu causę. quedam cõcernunt decisionem negocij vt sniẽ. que feruntur in cã ⁊ de hoc vltimo non tractat̃ hic. sed est materia ti. de re iudi.⁊ maxime in.c.pe.⁊.c.cũ super.⁊.c.cum inter. e.ti. Hoc premisso cũ queritur an acta[a] in vno iudicio faciunt fidem in alio distingue aut instantia iudicij nõ est perempta aut fic. puta per lapsuz triẽnij de iure ciuili vel p absolutiõz factaz ab obseruatõe iudicij ,pter ineptitudinẽ libelli vel ,ppter cõtumaciam actoris ꝑm vtrũ q̃z ius. iuxta nõ. in.c.cõsuluit.de ofdelega.⁊.c.examinata.de iudi.⁊ in.l.⁊ post edictum

⁊ interlo. sed coram alio iudice non surrogato posset dubitari sed nibilominus credo q⁹ facient fidez ⁊ sequor in hoc Bar. ⁊ Inno. ⁊ pro hoc bo. tex. in. c. cō stitutus. el. i. j. e. Item facit. c. qm̃ ꝯ. de ꝓba. vbi notarius scribit depositiões testium ad ꝑpetuaz rei memoriam nō ergo requirit publicatio ad fidem faciendam cū auctoritas notarij ꝑstat eis fidem ⁊ nō publicatio. vt patet in. d. c. qm̃ contra. Itē publicatio nō fit ad ꝑstandam fidem ipsius depositionis sed vt disputetur super eoz dictis. vt in. c. qualiter ⁊ qñ. §. doz. j. de accu. ⁊ in. c. ꝓtiuz. j. e. non ob. illa. l. gesta. qz nō requirit publicationez fiendam. s. per iudicem sed vt publica manu cōscribant. Non ob. c. cū causaz. j. e. qz nō annullantur ibi testes ex defectu publicatōnis ꝙ poti⁹ ex alio defectu. vt ibi nō. Inno. ⁊ cōiter doc. ita q⁹ nullibi aperte probatur opi. contraria. Secundo dubitatur circa hoc mēbrum ⁊ etiā sequens ī ter q̄s personas faciant fidem hec acta. So. dicit hic Inno. quē seqūtur Bar. in. d. l. cū lite. q⁹ valerent nō solum inter easdem ꝑsonas inter quas facta sunt. sed etiā inter eoz heredes dū tamē ad idez ⁊ eodem mō agat. vt. d. §. albericus. C. de lib. ca. l. iubemus. imo plus videt ꝑm eū q⁹ oīa acta facta respicientia causā esto q⁹ sniā nō sit lata prosunt non solum ꝓducentib⁹ ⁊ eoz heredibus sed etiā oībus q̄bus res iudicata prodesset. Exempluz aliqs a quo petebatur fundus probauit per testes q⁹ suus erat postmodū vendidit illuz Petro certe, pderunt attestatões Petro fic̄ p desset ei snie late pro venditore. ff. ō excep. rei iudi. l. si a te. §. i. ⁊. §. iulianus. ⁊ bene facit. c. inter dilectos §. nec attestatiões. de fi. instru. arguēdo per locum a spāli boc tamē notanter limitat Barto. qñ testes seu alia acta gesta sunt ꝯ ꝑsentem. Si aūt ꝯ absentem cōtumacez. tūc lz noceat cōtumacia nō tamen alijs personis q̄bus alīs preiudicasset si fuisset actū cōtra ꝓsentem sicut dicimus in snia vt nō noceat illis quibus alīs nocuisset si fuisset lata cōtra ꝓsentez. q̄si tunc videatur ꝓ iniuriā suā condemnatus. ad boc. l. pomponius. §. meminisse. ⁊. l. que repudiātis. de inof. testa. ⁊. l. si ꝓses. C. de pig. facit. c. fi. de emp. ⁊ ven. inter ꝑsonas aūt oīno extraneas nō faciunt fidem sed aliqualem ꝑsumptiōem. vt nō. Bar. in. l. a snia. ff. ō appel. ⁊ nō. in. d. l. si duo ꝑoni. ff. de iureiu. ⁊ per Ly. i. l. is apud quem ꝑalle. Aliam limitatiōez ponit do. Anto. dicens q⁹ nō faciant fidem inter alias ꝑsonas qñ agitur ad vtilitatē ꝓuatam. secus si rōne publice vtilitatis vult iudex moueri ex officio suo rōne cōfessionis habite inter ꝓuatas in alio iudicio. exēplum actore agente ꝯ beneficiatū ⁊ nil probante reus spōte fuit ꝑfessus defectū iuris sui lz nō prosit confessio vt snia feratur pro actore exquo nibil ꝓbauit de iure suo nec vt reus ꝓmeret cū ad hoc nō fuerit actuz tm̃ iudex ex officio suo poterit postmoduz incboando nouam instantiā ꝯ illum ꝓcedere virtute cōfessionis in alio iudicio inter alias ꝑsonas allegat Spe. de act. ⁊ pe. §. super actiōe. v. qd si reus. Ego allego Cōpo. ⁊ Jo. an. in. c. mādatum. de rescrip. Et aduerte quia idē voluit Inno. in. d. c. q̄liter ⁊ qñ. in fi. ī alijs factis actis dū ageret ciuiliter de crīne vt posset iudex post moduz sup illis se fundare qō nō placet qz multa forte opposuisset ꝯ testes si credidisset q⁹ adducerentur ad tm̃ preiudiciū secus in confessione ꝓpria. in illa enim nō cadit excusatio. vt nō. idem Inno. in. c. ꝓ inqsitiōem. de elec. ⁊ ꝯ illā opi. Inno. reperi glo. in. l. si qs a se fundū. C. ad. l. iul. de vi pub. ⁊ Bart. in. l. iij. ff. vi bo. rap. Item dubitat nunqd inter easdē ꝑsonas acta faciant fidem in alia cā. Inno. bic. q⁹ nō dicit enim q⁹ solū faciunt fidem in alia cā qñ ad idem agitur vel etiā ad aliud qō tm̃ pendet ex principali q̄le est si attestatiões sint sup mrīmonio non valebunt ad ꝓbandū legitimatōez filioz. j. e. albericus. refert alios dicere q⁹ valent boc cāu vltimo quo ad ꝓsumptionem tm̃ ⁊ nō quo ad ꝓbationem. Bart. in. d. l. cum lite simplr transit cū primo dicto vt valeant cum ad idez agit tm̃. sed aliter loqtur in. l. ij. ff. vi bo. rap. vbi dicit q⁹ si ꝓbationes sunt facte in ciuili principali ter circa delictū nō facient fidem in crīnali. vt nō. gl. in. d. l. si qs a se fundum. ⁊ probat ꝑm euz in. l. iij. ff. de testi. §. idem diuus. ibi testibus nō testimonijs ⁊c̄ Et ratio qz in crīnalibus regruntur ꝓbationes luce clariores. Et adde rōnem quā. s. dixi. ⁊ intelligit q⁹ non faciunt fidem. s. plenā tm̃ adminiculant ꝑm eum ar. l. quero. in fi. ff. de edi. edic. ⁊. l. capite qnto. ff. de adul. Aut ꝓbatiões sunt facte in cā ciuili sup aliquo adminiculo ad crimē ⁊ faciunt fidem in crīnali. vt. l. i ⁊. l. preses. ff. de plagia. Aut ꝓbatōnes sunt facte in crīnali ⁊ prosunt in ciuili intelligit tm̃ inter easdem ꝑsonas allegat. c. veniens. ⁊. l. is apud quem. ⁊ qō ibi nō. ꝑal. ⁊. l. cū antea. in fi. C. de arbi. Idem dicit iter alias ꝑsonas q̄bus ꝓiudicaret snia. ar. eoz̄. que. s. dixi. alleget in ꝓzium. c. veniēs. ij. j. eo. vbi distinguit an agatur ad eundem finem an ad alium. primo casu faciunt fidem secūdo non. ad idem qō nō. Inno. i. c ij. de or. cog. vbi dicit q⁹ probationes facte sup exceptione non faciunt fidem sup actione. ipse rñdet q⁹ illa differentia an agatur ad eundem finē an ad alium sibi non placet in questiōe ꝓposita. sed putat sic dicēdum q⁹ aut probationes fuerunt primo facte in causa vbi sufficit summaria probatio. vt fuit facta nō seruato iuris ordine. vt ante lit. cōte. sup aliqua dilatoria. ⁊ tunc nō faciunt fidem in alia cā. etiā inter easdē ꝑsonas. ⁊ hinc dicit esse casum in. d. c. veniens. ⁊ sic dicit intelligendum premissum dictū Inno. ibi enim probationes fuerūt recepte super dilatoria. sec⁹ vbi fuerunt recepte seruato ordine iuris. ⁊ plene ad boc quod nō. Inno. i. c. fi. de or. cog. ⁊ bec sunt bene notanda. ⁊ placet multum responsio ad illud. c. veniēs. Nam tex. ibi ponderat q⁹ lit. nō conte. fuerāt ille ꝓbatiões recepte in alio iudicio. Sed attende qz bar. loquitur quādo sup eodem agitur lz ad alium finem vt qz de eo primo fuit actū criminaliter nunc ciuiliter Nam ratione cōnexitatis seu vnitatis subiecti satis admitti pōt vt probatiões in vna instantia faciant fidem in alia. ar. in. c. i. de cā pos. ⁊ proprie. Sz maius dubium est nunqd faciant fidem inter easdem ꝑsonas in alia causa ꝓsus sepata. Et primo videt q⁹ nō. ar. in. c. inter dilectos. §. nec attestatiões. de fi. instru. vbi impugnabant ille attestatões duabus rōnibus. prima quia inter alias ꝑsonas. secūda qz in alio iudicio recepte fuerāt non ergo sufficit vt inter easdē ꝑsonas agatur si in alio iudicio sed ad alium finem recepte fuerant insti. de nup. §. affinitatis. vbi patet q⁹ non sufficit vnaz cām cessare. sed in ꝓzium facit. c. cū olim. de ver. si. vbi le. ⁊ nō. q⁹ acta inducunt notoriū Item instrumentum quādoqz facit fidem sup eo super quo principaliter nō fuit confectum. l. optimam C. de contrahē. ⁊ cōmit. stip. ⁊ de ꝓsump. c. illud. facit quod nō. glo. ij. in. c. cū olim. de cen. ⁊ bec pars tanqz eqor plus mibi placet. Non enim debem⁹ opprimere ⁊ angustare veritatez cū bis vanis subtilitatibus. ar. c. ecce. xxiij. q. iij. ⁊ in. c. abbate sane. in fi. de re iudi. lib. vi. Venio nūc ad secūdum mēbruz principale qñ est perempta instantia. in quo dic q⁹ ꝑ instantie peremptionem solū perimunt acta litis ordinatoria que alīs appellant acta iudicij. vt citatio libelli oblatio lit. cōte. satisdatio ⁊ similia. non aūt perimuntur acta cause tendentia ad veritatis indagationem. vt depositio testium cōfessio partium ⁊c̄. vt ꝓbatur ex. l. cum lite mortua ꝑal. iuncta. l. cū antea. C. de ar. ⁊. l. iubemus. C. de lib. cā. ⁊. l. fi. de testi. nō. in

a Et sic sacit iste text. ad nō. i. c. at si clerici. §. ō aduluteriis| §. de iudi. in qō. de eo cui ꝓcessuꝫ ē ꝓ uilegium dispēsandi cuꝫ spurio ꝛ icestuoso an possit dispēsare cū spurio ꝛ icestuoso sil. b Utrum clerici possint inter laicos testificari. vide de hoc p Bal. in apostil. in. l. iij. in v. col. ō testi. itē vide beatū Tho. i. ij. ij. q. lxx. ar. i. i fi. vbi dicit sm ordinez mīstri altaris non pīt cōpelli ad ferendū testimoniū in cā sanguinis. ꝛ vide spe. i ti. de teste. §. sequitur. vl. sz qd ō pīsbytero. ꝛ do. An. i. c. siq testiū. §. e. ꝛ gl. fi. ꝛ ibi do. abb. i d. c. fi. de iur. calū. Sz cū claruꝫ sit q clericꝰ nō possit testificari ꝯ laicū in cā crīnali. vt in. d. c. testimoniū. xi. q. i. q̄ro vtrum possit testificari ꝓ laico in cā crīnali videt q sic. qz sicut laicꝰ ꝓhibet testificari ꝯ clericuꝫ in cā crīminali. vt in d. c. decetero cū si. ī. e. admittit tn̄ ꝓ clerico in cā crīnali vt est glo. sin. in. c. clerici. lxxxi dist. ergo ita vī dicēduꝫ i hoc casu. cōtrarium credo hac rōne ne clericus ꝓp suū testimoniuꝫ faciat accusatorē deficere i ꝓbatōne qz punit pena l. properandum. C. de iudi. ꝛ hec est cōclusio Inno. hic. ꝛ Bar. in. d. l. cū lite. ꝛ vide glo. ī cle. sepe. de v. si. in ver. defensiones. Ratio diuersitatis ē qz acta respicientia decisionē cāe nō sunt acta iudicij sed cāe q̄ nō perijt. vt in. c. examinata. de iudi. ideo nec ipsius acta. acta iudicij ordinatoꝛia in tm̄ ꝓeunt q ꝓ nō valet postmoduꝫ sn̄ia sup illis lata qz repitur lata sine tela iudicij ꝛ substātialiꝫ debitis. vt nō. glo. in. d. l. ꝓperandum. §. i. in ver. triēnij. nec ꝓdest ꝓsensus ptium ꝛ iudicis p. l. nemo pōt. ff. de le. i. ꝛ. c. vnicum. de lit. cōte. Acta vero cause pempta instantia faciunt fideꝫ in eodeꝫ vel alio iudicio sm q plene dixi in mēbro p cedenti. Sed circa hoc scōm mēbruꝫ dubitaꝫ nūqd pempta instantia pereat oīno effectus actoꝝ per emptoꝝ. Inno. hic. ꝛ Bar. in. d. l. cū lite. ꝓcludunt q hoꝝ actoꝝ iudicij duplex est effectus. Quidā est de futuro vt p ea ꝛ super eis ferat sn̄ia ꝛ iste perit. vt ś. dixi. Alius est effectus iam ꝓfectꝰ de ꝓterito añ peremptiōem instātie ꝛ iste remanet. exēplum p lit. cōte. qs efficitur malefidei possessoꝛ. l. nemo. C. ō ac q. posꝫ. ꝛ. l. certuꝫ. de rei ven. ꝓpetuatur actio. vt. l. fi. C. de ꝓscrip. xxx. vel. xl. an. res efficitur litigiosa. C. de liti. anē. litigiosa. ꝛ sic de alijs. talis aūt effectus nō perimitur pempta instantia qz effectus iam est p fectus. ꝓ hoc. d. l. ꝓperandū. ꝛ qō ibi nō. §. i. licet aliud sentiat glo. in. l. ij. C. de fruc. ꝛ li. expen. Sz p mum dictū cōiter teneꝫ. sed vide glo. fi. ī. e. significauerunt. que videꝫ sentire oppositū. Sed pōt illa gl. vt saluetur intelligi qñ qs renunciat instantie. ꝛ sic loquitur. tunc eiꝫ qz videꝫ diffidere de iure suo tollitur effectus etiā iam ꝓductus. secus tn̄ si perit ex iure vl iudicis dispositiōe vt sic potius subueniatur ei q est i necessitate cōstitutus. ar. c. ab arbitris. de of. dele. li. vi. ¶ Predicta oīa ꝓcedunt siue acta sunt gesta coraꝫ ordinario siue corā delegato. vt in. c. fi. ś. de ꝓba. siue corā arbitro. vt. d. l. cū antea. in arbitris tn̄ limita vt habeꝫ in. c. ꝓtata. ī. e. ꝛ. l. fi. C. eo. tit. Et nō bene vnū dictū Host. hic. sentit enī q acta factū respicientia valent lz ꝓmaꝫ instātia ꝓp ineptitudineꝫ libelli. ꝛ sic valent ꝓbatiōes facte sup libello inepto qō intelligo dūmodo non subsit aliud viciū. ꝛ facit hoc dictuꝫ vt valeant acta ad alium finē inter easdem ꝓsonas de quo. ś. dixi ꝛc̄.

c **Am nuncius** Casus. Clerici non sunt a ferēdo testimonio in cā eccl̄ie sue sine rōnabili cā repellendi. b. d. Quero q̄ possit esse cā rōnabilis repellendi. dic q mūltiplex est. vt ex cōicatio crimen graue ꝓiurium infamia ꝛc̄. ī. eo. testimonij. ꝛ. ś. c. ex ꝓte ade. cū. multis filibus. Et nō ex hoc ꝛ ex tex. q habilitatus[a] ad certū actum respectu vnius cāe videt habilitaꝰ solum respectu illius ꝛ non respectu aliarū pariter ipedientiū. ꝓ hoc. c. ex tuarū. de auc. ꝛ vsu pal. ꝛ. l. fi domus. ff. de ser. vr. p di. ꝛ quod nō. glo. in. c. statutū. in p̄n. de rescrip. lib. vi. sicut cessante vna cā ex pluribꝰ pariter impedientibus nō cessat dispositio. vt in. §. affinitatis. insti. de nup. secus puto vbi plures cāe distributiue nō sufficiunt sed sit ꝓsiderate. tunc enīꝫ cessat dispositio vna cessante. vt ꝓbatur iudicio meo. in. c. qm̄ frequenter §. porro. iūcto. §. si aūt. vt lit. nō cōte. qō nō. Glo. i. facit duo primo tractat an clerici possint libere ferre testimoniū in cā ecclesie vel vniuersitatis. quā qō. plenissime tractaui in. c. insup. ś. c. vbi expediui etiā tacta p doc. hic. ideo dic vt ibi. Scdo q̄ritur nunqd clerici pīt cōpelli ad petitiōem aduersarij ad ferēdum testimoniū ꝯ ecclesiam. ꝛ allegat ꝓ ꝛ ꝯ. finaliter ponit duas opi. ¶ Prima vt nō cōpellant sed si velint testificari ꝓ ecclesia debent ferre testimoniū etiam ꝯ ecclesiam qz testis dz ꝓ vtraq; ꝑte ferre testimoniū. vt nō. in. c. fr̄nitatis. ī. e. Secūda opi. quā sequitur glo. est. vt indistincte cōpellant qz cā eccl̄esie nō est ꝓpe ipsoꝝ clericoꝝ ꝛ tacere veritatē ē pcm̄ Inno. approbat hāc vlt. opi. nō exīstib⁹ aliꝭ testib⁹ qz tunc militat rō glo. ꝛ placet Host. dūmō non sint isti clerici liberti ecclesie qz isti plus aliꝭ astringunt ecclesie. vt. ś. de ser. nō oꝛ. eo libētius. ꝛ. ī. de suc. ab inte. c. ij. ꝛ de testa. reg fisti in fi. Satis mihi placet q si ecclesia ꝓducit ꝓ se teneat etiam testificari ꝯ ecclesiam qz testis consistit ꝓ vtraq; parte. vt in. c. nō sane. xi. ij. q. v. nō. glo. in. c. fraternitatis. ī. eo. Si vō nō adducit ꝓ se aut reperiuntur alij testes ꝛ nō cōpellentur clerici. tū per rōnes huius glo. tū etiaꝫ per tex. op. in. c. q̄z q̄z. xxiij. q. ij. aut non subsunt alij testes sup hoc verisimiliꝫ informati ꝛ compellent qz in defectum ꝓbationū cessat omne ꝓuilegium. vt ī. d. c. q̄z q̄z. ꝛ no. ś. eo. c. si qui. ꝛ. ī. ō testi. co. c. i. ꝛ p hoc tollitur ꝝium supra formatum de filio in glo. Itē vt dicit Jo. and. illa ꝓhibitio est de filio carnali. ꝛ edictum de testib⁹ est ꝓhibitoꝝium. l. i. ff. eo. hoc puto verū nisi sint clerici ꝓmouentes illam causam ecclesie. Nam sicut nō admittunt in fauoꝛem ecclesie. vt ī c. insuper. ś. e. ita ꝛ fortius nec contra eā. non enī debet procuratoꝛ cogi ad testificandum ꝯ dom̄m in eadē causa lz possit interrogari. Item placz limitatio Hosti. in libertis ecclesie ne de domo ecclesie exqrat aduersarius probatōes suas contra. c. i. de ꝓba. ꝛ C de eden. l. qui accusare. ¶ Predicta adduco ad questionez nunqd i causis ꝓuatoꝝ clericiᵇ possint cogi ad testificandū. vide in hac materia tex. nō. in. c. q̄z q̄z. xiij. q. ij. vbi dicit q in secularibus negocijs nō debent clerici adhiberi in testes in instr̄o nec etiaꝫ in iudicio si trāseundo aliqua viderint vel audierint nisi vbi testes laici nō reperiunt. tunc enim in defectū admittuntur ne malus vt bonus estimetur ꝛ veritas occultetur. quo casu est in ꝓuidentia ꝓpꝛij ep̄i vt aut coraꝫ se ꝛ competentibus iudicibus aut aliter bonorifice testificent vt dicit ibi tex. Sed oꝛitur dubiū circa illū tex. vtrū possit testificari in p̄tia iudicis secularis coraꝫ quo vtiꝫ qō an coram ep̄o tm̄. Lau. ibi sentit q poterit coram iudice seculari p verba illius tex. ibi aūt aliter ꝛc̄. Sed ꝯ eum facit. xi. q. i. testimonium. ibi nisi in ecclesia ꝛc̄. xxij. q. vlt. c. nullus ex ecclesiastico. ꝛ vide oīno que dixi in. c. i. de iur. calū. vbi examinaui intellectum illius. c. nullus. Archi. ꝛ Hug. in. d. c. q̄z q̄z. dicūr per illum tex. q est in optione ep̄i vtrū ipse examinet testem per se vel aliū ꝛ deinde positionem remittat per tabellionez vel sub suo sigillo ad iudicem cause. vel vt faciat examinari per illum iudicem cause. ꝛ ita intelligantur verba illius. c. vel aliter bonorifice testificetur ꝛc̄. iurat enim clericus in manibus alterius cū licētia sui ep̄i. vt in. c. i. de iur. calū. ꝛ hoc placet. ꝛ sic obseruatur qñ testes sunt in alieno territorio. vt in. c. constitutus. de fideiuss. nullam enim potestatez potest habere iudex laicus in personam clerici de foꝛo compe. c. ij. ꝛ. c. vnico. de cle. coniu. lib. vi. Et quid si vacillat dum deponit coram iudice seculari. vide quod dixi in. c. verum. de so. compe. Sed nunquid valeat depositio si sponte deponit fine licentia sui ꝓlati coram iudice seculari vel alio iudice non suo. credo q sic quia hoc nullibi reperitur expresse ꝓhibitum exquo sponte deponit. ꝛ ad. c. i. de iura. calum. dic vt ibi dixi. Et ꝓ hoc facit iste tex. ꝛ. c. insuper. ś. eodem cum multis similibus. vbi dicitur q clerici possunt ferre testimoniuꝫ in causa ecclesie sue ꝛ nil dicitur de licentia episcopi. ꝛ facit qō dicam in sequenti questione. Item presupposito q male fecerint in nō babēdo licentiā ab ep̄o non tamen per hoc sequitur quin testimoniū debeat valere qz licētia est qōdam accidētale. nō aūt de subalijs ꝛ. ī. de ꝓ. co. gita qz nō repio hāc qō. tacta ꝓ aliquem Et adde hic Arch. xi. q. i. in. c. testioniuꝫ vbi dic q i ciuili ōnū ciatiōe testificat ꝯ laicū lz iudex ꝯ cuꝫ ad grauio rē sniam, p cessit non pp hoc clericᵘ erit irregularis argumen. c. ꝓlatᵘ. de homi. li. vi An aūt aliquo cāu clᵉ rteᵘ possit testificari ꝯ laicū in cā crīnali. vide ꝓ do. an. in. c. ꝛ lectoꝝ in vl ti. col. ī. ti. i. ꝛ dicit do. Ab. i. d c. ō cetero ī. c. q tunc admittit testimoniū cleri ci ꝯ laicuꝫ qñ delictū est ꝓmissū in loco in quo vīsiliꝫ non possꝫ ꝓbari ꝓ laicos qa hinc clericus admittit in subsidiū nisi ex iudicio criminali ad mittat pena sanguinis.

c Vide oīo ibi gl. q dicit q ꝓ hoc nō vitiat actus lz clericus non petat licentiā iurandi ab ep̄o. ꝛ ita ꝛz hic abb. Sed in ꝝium facit qz quādo in actu requiritur li

cētia necessario debz precedere actū vt nō. d. ant. in. c. cū cōsuetudinis cum cōcoꝛ. ibi signaſ. de p̄sue. sed dic q̄ fōrte ista est leuis cā iō nō vicia. ar. l. i. in fi. ff. de ventre inspi.

testimonij. facit. c. i. §. e. ⁊ ff. e. l. i. ⁊ multa ꝓhibent q̄ tñ facta tenēt. c. rursus. qui cle. vel vo. Et per hoc solu o questionē nū quid religiosi possint esse testes. spe. e. ti. §. item excipitur q̄ est monachus. ⁊ in v̄. quid ō monacho. tz q̄ sic. ⁊ idem de fratre minoꝛe ⁊ conuersis ⁊ similibus religiosis. q̄ non reperiuntur ꝓhibiti īmo potius permissi. vt in. c. nuper. j. e. ⁊ hic ⁊ ī c. ⁊ si christ⁹ de iureiur. cū si. idem nō. glo. in auč. de mona. §. cogitādū. ⁊ Bal. in auč. ingressi. C. de sac. san. ec. ⁊ sentit Spe. q̄ valeat testimoniū etiaz sine licentia epi. Ego credo q̄ a principio debent habere licentiaz prelati. cuz etiā litteras non debeant legere sine licentia prelati. vt. xij. q. i. non dicatis. sed si testificati sunt valet testimoniū per supradicta. facit. l. cuz pater. §. hereditatē. ff. de le. ij. Et satis est q̄ nō reperitur tale testimoniū a iure ꝓhibitū seu reprobatū. ⁊ potius interpretandū vt res valeat q̄z pereat in. c. abbate. de ver. sig. ⁊ l. quotiens. de verb. ob. allego ad predicta nota. tex. in. c. veritatis. §. de do. ⁊ cōtu. vbi extra cām monasterij etiaz in causa criminali admissi fuerunt in testes abbates priores prepositi: ⁊ alij religiosi nec alquid ibi dicitur de superioꝛis consensu seu licentia. ⁊ habes ibi bo. tex. de prelatis inferioꝛibus citra epm. ⁊ vide qō nō. in. c. cum pastoralis. in glo. iij. ij. q. vij. d e episcopis vero dic q̄ quando opus est ad eos mitti dz pro testimonio ferendo: tñ non cōpelluntur dicere testimoniū sed sponte p̄sit vt in. l. nec bonoꝛe cū auč. se. que incipit sz iudex. C. de sac. san. ec. cū glo. sua canonizata. xi. q. i. §. nec bonoꝛe. facit. c. fi. de iur. ca. credo tñ q̄ in defectū aliaꝝ probationū poterit etiā eps cōpelli ad ferendū testimonium per suum tamen superioꝛem q̄ boc casu vt dixi cessat omne priuilegium. ⁊ facit. c. dilecto. j. eo. vbi ob banc cām deponitur iudex a iudicando vt ferat testimonium ⁊ in foro seculari testimoniū soli⁹ epi sufficit ꝑm singulare priuilegium epis ab imperatoꝛe tributū. xi. q. i. ꝑm lec. Inno. in. c. nuper. j. e. plene dixi in. c. sicut. §. de proba.

s **Uper eo** Casus. Crimē nunc, p batū repellit testez alʒ de illo crimīe nō damnatū. cōis diuisio secunda ibi respondemus. Casus litteralis. Testes recepti sunt in aliqua cā crimīali vel ciuili ⁊ opponuntur eis crimina vt a testimonio repellantur. Queritur quid iuris sit. Respondet papa q̄ si de criminibus illis non sunt conuicti vel confessi: dūmodo inde conuincantur non sunt in testimoniuz admittendi. q̄ō dicitur hic intellige prout tradit. j. e. testimoniū. Ber. Nō q̄ testis q̄ztūcunq; toleratus tpe, pductionis pōt pretextu cris obiecti repelli non solū in criminali sed etiā in ciuili. secus si fuit descriptus in instr̄o tpe tolerationis. non. n. reprobat instrumentū si postea appareat inhabilis. l. i. C. de testa. Et idem potest dici quando ad dictū testiū inhabilium sntia fuit lata vt non reprobet lz postea offerātur ꝓbationes super inhabilitate. vt in. c. pītiuz. j. e. ti. nisi fuerit appellatū. Nam tūc in cā appellationis pfit crimina obijci. vt est glo. nō. in. c. i. de excep. sup v̄. per sntiam. vel nisi probet corruptio seu periuriuz ꝑm ea que dixi in. c. sicut. §. e. Quid aūt in iudice nū quid possit repelli pretextu criminis siue sit delegat⁹ vel ordinarius. vide plene nō. in. c. scisitatus. §. de rescrip. ⁊ aliquid per Inno. in. c. cuz venerabilis de excep. sed plenius per eundē in. c. scisitatus preallegatum.

Nō q̄ cōuictio vel cōfessio facta in vno iudicio q° ad certū finē facit fidē in alio iudicio quatenus agitur de habilitate persone. Et est ratio q̄ quatenus sentētia vel confessio inficit personā sequit eam quocunq; se vertit sicut infamia ⁊ lepra leprosum. i. q. i. cito turpem. ⁊ l. ingenuū. ff. de ita. ho. ⁊ vide Fed. ꝑsi. xxiij. ⁊ plene per Inno. in. c. cām qui fi. sint le. facit. c. testimoniuz. j. e. secus q̄ñ alia acta seu ꝓfessio nō respicit personā sed priuatā cōmoditatē alterius tunc nō faciunt fidē quo ad aliū. l. pe. ff. de interro. ac. ⁊ in. c. inter dilectos. §. nec attestationes de fi. instr. ⁊ l. cuz q̄ritur cū duab⁹ se. ff. de ex. rei iud. Op. ꝫ tex. ⁊ vr̄ nō sufficere q̄ alʒ fuerint ꝙicti vel ꝓfessi de crīe saltē in ciuili. vt in. c. testimoniū. j. e. So. ꝑm glo. i. intellige boc q̄ñ pseuerāt in crīe ⁊ distingue in materia, put ibi plene nō. Op. scdo. ⁊ aliter vr̄. n. q̄ si pseuerēt in crīe nō sint repellēdi. ex quo hactenus nō fuerūt ō crīe nūc obiecto ꝙdēnati⁹. ff. e. l. iij. §. itē. l. iulia canonizata. iiij. q. iij. §. itē. l. iulia. ⁊ facit. l. athletas. §. calūniatoꝛ. ff. de bis qui nō. infa. vbi dicitur q̄ calumniatoꝛ notaī infamia ita demū si calūnie cā dānatus fuit. nec sufficit calūniatū fuisse. Sol. glo. q̄ ꝑm leges repellit crīosus ita demū si fuisset dānat⁹. vt in ꝙijs ꝑz canones satis est q̄ nūc possit ꝙuinci. vt hic ⁊ in. c. testimoniū. j. e. Ex quo nō q̄ lex canonizata ꝫria canonibus nō est in foro canonico obseruāda. ⁊ boc iō q̄ gr̄anus incoꝛporādo illā canonib⁹ nō potuit preiudicare canoni cū ad boc nō habuisset ptātez a papa iuxta nō. in. c. ij. ō rescrip. Et dñt hic Ala. ⁊ vin. ō iure canonico nō sufficit omne crimen sed oz ad mīn⁹ q̄ sit tale qō a, promotione repellat ⁊ tūc cū eo nō fuerit dispensatū. Ego hāc materiā respectu vtriusq; iuris plene, pseq̄r in. c. testimoniū. j. e. dic vt ibi. Extra glo. op. de. c. ex parte ade. §. e. cū ibi notatis. vbi pz q̄ nō repellunt testes pretextu crīs obiecti quin saltē pīt recipi eoꝝ dicta. So. Jo. an. dupliciter primo q̄ nō debent admitti etiā a principio. ⁊ sic verbū admitti stat, p prie. ꝫa sol. q̄ nō debēt admitti. s. inspecto effectu. sed aduerte q̄ prima expositio non soluit ꝙriū. Sed tu dic q̄ boc verbū admitti pōt intelligi, p prie ⁊ impropꝛie reducēdo materiā ad ea que plene dixi in. d. c. ex parte ade. ar. in. l. non est nouū. ⁊ l. nā ⁊ posteriores. ff. de legi.

d **E cetero**[b] Casus. Laicus ī criminali non testificat cōtra clericū accusat tñ pro sua vel suoꝝ iniuria primo ponit regulā a qua secūdo excipit ibi nisi. ⁊ exceptionē determinat ibi nec nunc. Casus litteralis. Querebat vtrū laici recipiendi sint in testimoniū vel ad accusationē ꝫ clericos. Respondetur q̄ ꝑm canones non sunt aliquatenus admittendi nisi suā vel suoꝝ iniuriā, psequant ⁊ tunc ad testimoniuz nō sunt admittēdi: ſz ad accusationē possunt admitti. Ber. Nō primo vnā regulā q̄ vbi agit de crimine criminaliter nō testificant laici ꝫ clericū. ⁊ vide tex. nō. iuncta glo. in. c. testimoniū. xi. q. i. qui ponunt regulā conuersaz q̄ nec admittunt clerici ꝫ laicum cuz criminaliter agitur. ⁊ allegat ibi glo. istū tex. qui tñ facit per casum cōuersiuz ⁊ sicut laici non testificantur cōtra clericos ita per identitatē rationis nec clerici cōtra laicos qō nō. ⁊ satis bene facit illic tex. dicit tñ ibi Hug. q̄ de crimine ecclesiastico poterit clericus etiā coꝛā iudice seculari accusari ⁊ testificari cōtra laicū allegat. vi. q. ij. c. i. Credo etiam q̄ in crimine seculari vbi non ageret ad penaz sanguinis possit clericus ferre testimoniū cōtra laicum in defectum testium ne malus vt bonus reputet ar. op. in. c. quāq; xiiij. q. ij. ⁊ illud. c. testimoniū intelligit glo. in. c. i. lj. di. q̄ñ agitur ad vindictā sanguinis. Nec obstant predicta q̄ laici excludunt q̄ñ p̄sumunt infesti clericis ij. q. vij. laicos. ⁊. c. clerici. que ratio cessat in clericis cū p̄sumant sanctiones ⁊ patres spirituales ipsoꝝ laicoꝝ. xi. q. iij. abſit. xij. q. i. c. duo sūt genera. Nō secūdo p̄cipaliꝛ q̄ ēt laico prosequēte iniuriā, ppriā ꝫ clericū nō admittunt laici ad testificandū. nec apit iste tex. si sint alij testes vel non sed potius indistincte

a Tu vide ibi glo. in. v̄. vinculis que per illum text. dicit q̄ etiam criminosus nondum cōdēnatus repellitur a testimonio Et adde spe. in ti. de

teste. §. iij. in viij. col. v̄. itē opponit q̄ē criminosus. Et licet ad hoc vt testis repellat a testimonio pp crimē suffiſ cat q̄ sit ꝓdēnat⁹ vel ꝙictus de crīe vt dicit tex. i l. iij. §. Iulia ff. de testi. tñ ad hoc vt accusatoꝝ ꝓpelatur ab accusatōe opōtet q̄ sit condēnat⁹ ō crimine ita dic glo. fin. ⁊ ibi bar. in. l. qui iudicio. ff. ō accu. Sz vi de glo. in. v̄. moꝛs in. l. ij. ff. ō publi. iudi. Adde et q̄ indignitate nō pōt opponere terti us antequā sntia sit lata sup indignitate sed sol⁹ fisc⁹ ꝑz bal. ⁊ Jmol. in. l. ex facto. §. fi. de vul. ⁊ pupil. qui dñt cē ad hoc gl. sing. in. l. bis cons. quēter §. i. in. v̄. pertinere. ff. fami. her.

b Adde q̄ ista decretalis hz locuz ēt in clerico q hz solū p̄mā tōsuram vt ꝫ eū in cā crīali ad accusandū vel ad testificandū ñ admittant laici. h⁹ ꝓbat optime pistū tex. dū dicit clericū iūcto. c. clericos. xxi. di. Et h o aptez domi. i c. sacerdotes ij. q. vij. Et adde hic q̄ laic⁹ pōt deponere, p clerico in cā criminali glo. ē nō. i. c. clerici. lxxxi. dist. pro qua fac tex. cū gl. xv iij. q. ij in de cima.

a Ibi cuius vniuerse vicinie populus. ꝛ hoc ēt tenet ibi do. ab. ꝛ idem dicit. d. anto. in. c. cum non ab homine in. vij. col. ꝛ ibi ēt do. ab. de iudi. Itē sci as ꝙ laici sunt idonei testes ad probandū infamiam contra clericū. h. d. d. anto. post Jo. an. in. c. tū litteris in vlti. col. j. e. Adde hic spe. in ti. de teste. §. i. in. xxx. col. v. item ꝙ est laicus cum seq.

b Optie facit. qō nō. bar. i. l. fi. i fi. ff. de i lit. iu. vbi vult ꝙ quotiēscūq; priuilegiata ꝓbatio plene ꝓbat in ciuilibus i criminalib⁹ faciat indiciū sufficiens ad torturā. Sz clarꝫ est ꝙ i ciuilib⁹ testimoniū laici ꝓtra clericū plene ꝓbaret ergo ꝛc. In ꝓriū facit ꝙ testis qui ꝓhibet examiari ꝓpter reuerētiā eius ꝓtra quē ꝓducit examinatus nullū facit i diciū vt. l. i. §. diuus el. i. ꝛ ibi bar. ff. de q̄sti. ꝛ tz bar. i. l. maritus. c. ti. ꝛ gl. in ti. C. ō questi. Sed vna ex rationibus quare laicus ꝓhibetur in crie testificari ꝑ clericum est ꝓpter reuerentiā vt qz nō est paris querelatiōis vel gradus vt in. d. c. laicos. ij. q. vij. ergo ꝛc.

c Et generaliter an ꝓhibitus accusare sit ꝓhibitus testificari vel eō vide plene p gl. iiij. q. iij. i ſūma que est mgra. nā videtur dicendum ꝙ sic per tex in. c. fi. j. eo. ꝛ in. c. ipsi apostoli. ꝛ. c. testes. ij. q. vij. Sed tu ad hoc vide tex. ꝛ glo. in. c. lz. circa fi. de simo. facilius tamen ꝓpter crimen repellitur testis a testificando q̄ accusator ab accusando vt nō. glo. fi. ꝛ ibi bar. in. l. qui iudicio. ff. de accusa. cuius verba scripsi supra. c. ꝓori. ꝛ adde ꝙ sicut mino. xx. an. repellitur a testimonio in causa criminali vt est tex. iiij. q. iij. §. item in testimonium. ff. de testi. ita ꝛ mino. xx. an. repellitur ab accusando vt dicit glo. in. l. libellorum in. ver. pupilli. ff. de accu. ꝛ bar. in. l. qui accusare eo. ti. Sed nunquid sicut laicus ꝙ ꝓhibetur accusare clericum admittitur si ꝓsequatur suam iniuriam. vt est tex. hic ita clericus qui ꝓhibetur accusare laicos vt in. c. sicut sacerdotes. ij. q. vij. admittatur si suam vel suorum iniuriam ꝓsequatur. dic ꝙ nō glo. est sing. in. c. laicos. ij. q. vij. qō est vez nisi ꝓtestaret ꝙ nō intendit ꝙ ad vindictā sanguis ita dicit nō. io an. i nō. i. c. plat⁹. sup. v. q̄relā de homi. i. vi.

c Qui veniāt appellatione suoꝝ in casu huius decretalis ad hoc vide gl. i. in. l. si femina que est. l. pe. C. ad tur. hic all. per. d. ab. que dicit ꝙ illi intelliguntur de quibus in. §. item iulia. iiij. q. iij. ꝛ idem dicit bar. in. l. i. C. qui accu. videtur excludere per illud verbū aliquaten⁹ ꝛc. Et quā q̄z doc. alicubi. nō tangant ꝙ memineriz. ego tī soleo limitare hoc. c. quando delictum de quo clericus accusatur fuit commissum in quo est clericorum copia. Quid enim si in villa vbi esset vnus clericus. certe impossibile esset hoc casu probare delictum. ꝛ sic intelligendo hunc tex. indistincte remanebit impunitum ꝛ dabitur clerico materia delinquendi. quare intelligo ꝙ tunc admittantur laici in defectum ad testimonium. nam ex hac causa admittuntur als inhabiles vt ꝓbatur in. c. fi. j. t. ꝓori. facit. c. veniens i fi. j. e. vide bo. tex. iuncta glo. in v. ꝛ si tres. §. de ele. cū dilecti. saltem quando ex numero ꝛ qualitate testium non fit presumptio ꝙ velint dicere falsum. vt in simili dicit tex. in. c. in fidei fauorem de here. li. vi. Et vbi non potest haberi vera ꝓbatio admittit̄ presumptiua. vt in. c. preterea. j. e. ꝛ in. c. tertio loco. ꝛ. c. litteris j. de presump. cum si. multū tamen facit in contrariū l. prosperit. ff. qui ꝛ a quib⁹. sufficit. n. ita scriptuz eē vi. q. iij. scitote. Sed respondeo cum hec materia testium reperiat̄ a iure limitata modo predicto debemus ꝛ nos in casu nostro sic limitare. ar. l. nō possunt ff. de legi. ꝛ. c. cū dilecta. de cōfir. vti. vel inuti. Et ineptum est regulā nō fallere vbi ratio naturalis suadet. vt est tex. iuncta glo. nō. in auc. vt ma. debi. ꝛ facit. l. scire oz. §. sufficit. ff. de excu. tu. vbi tex. arguit ex naturali iusticia. Secūdo limito hoc. c. vt non procedat quando ōlictū clerici dicitur notoriū tunc etiā laicos admitterez ad testimoniū. tex. adduco nō. in. c. cū dilecti⁹ de pur. ca. Tertio limito vt laici regulariter nō admittant̄. s. ad plenā ꝓbationē faciendā. sed ad indicium faciendū sic saltem vt subijciant̄ torture^b ar. i. l. capite quinto. cum ibi nō. per Bar. ff. de adul. ꝛ ibi glo. ꝛ in. l. quero in fi. ff. de edi. edi. ꝛ qō nō. in. c. i. s. de proba. ꝛ sentit Inno. in. c. qm̄. s. e. Quartā limitationē sentit hic Host i. vt ꝓcedat quando agitur de crimine criminaliter vt prędixi. secus si ciuiliter p. c. iij. s. e. ꝛ hoc dic ꝓcedere etiā si agatur ad priuationem beneficij. Nam ꝛ tunc dicit̄ agi ciuiliter p. c. iij. s. e. ꝛ in. c. per tuas. j. de simo. qz ꝓprie accusatio tēdit ad depositionē ab ordine. vt in. c. qualiter ꝛ quando. ij. de accu. Et ꝓ hac limitatione est bonus tex. j. eo. tam litteris. Idem si agatur per viam inquisitionis vel denunciationis. argu. in. c. tam litteris. ꝛ. c. quoniam. s. eo. sentit hoc Fede. consi. xxiij. Et facit qz bis casibus non agitur ad penam naturalem delicti. vt. d. c. qualiter ꝛ quando. Nunquid autem bis casibus admittantur laici ad accusandum' sicut ad testificandū. vide qō dixi in. c. ex pte ade. s. e. Quin non pos. Et pe. de anch. in rep. c. canonū in. vi. prin. quesito. in. xlvi. col. illius quesiti. v. solet dubitari. s. de consti. ꝓ quibus ego allego casum ab eis neq; ab aliquo canonista ponderatū in. c. de crimine tuncto. c. de certif xv. q. iij. Sed bal. in. l. neganda in fi. C. qui accu. non pos. dicit ꝙ quādo fit mentio de suis intelligitur de suis coniunctis vsq; ad quartum gradum.

tam limitationem sentit glo. ij. hic vt admittantur laici exceptis criminibus. sed tu respectu accusationis clericorum dic vt plene nō. in. c. cum. p. de accu. ꝛ. ij. q. i. in primis. ꝛ. ij. q. vij. in summa. respectu vero testimonij an admittantur laici contra clericos in exceptis criminibus. dic vt plene le. ꝛ nō. i. c. per tuas el. i. j. de simo. vide in. c. in fidei fauorem de here. lib. vi.

Ultimo hic queritur qz tex. admittit hic laicos ad accusationem clericorum cum persequunt̄ suam vel suorum iniuriam qui cōprehendantur hic appellatione suoꝝ. So. vario modo exponitur per doc. qz in casu nostro non reperitur hoc a iure determinatum ꝛ ad alios effectus multifarie exponitur. Nam ꝓz Accur. illi dicuntur sui qui ꝓ eo testificari non possunt vt nō. C. ad turp. l. pe. in fi. ꝛ vide per Spec. in. ti. de accu. §. iij. in prin. Hosti. dixit illos suos de quib⁹ hī ff. de accu. l. i. ꝛ ij. Bof. intelligit suos omnes illos ꝓ quibus agere potest quis actione iniuriaꝝ quasi iniuria videatur sibi illata vt serui filij vxor. insti. de iniur. §. patitur. ff. de iniurijs. l. item apud labeonem. §. sponsum. Item si quis defendit mortem propinquoruz. l. hi tamen. ff. de accu. ꝛ sic intelligit. iij. q. xi. neganda. Ab. vero dicit hoc posse intelligi de omnibus constitutis in potestate vel nondum sint in ꝓmo gradu. allegat de sen. ex. si vero. Jde. dicit ꝙ in illis casibus poterit̄ accusare quibus sine pena poterit v̄berare qui habentur in. d. c. si vero. Jo. an. in addit. spec. in. d. §. iij. dicit ꝙ omnes sunt sui⁹ ꝓ quibus potest postulari qui est de tertio ordine non postulātium ꝛ enumerātur. ff. de postu. l. i. in fi. cum. l. seq. quod putat verum exceptis vltimis duobus ibi enumeratis. ꝛ enumerantur ibi be persone parentes patroni vel patrone ꝛ eorum liberi ꝓprij liberi frater soror socer vxor socros gener nurus vitricus nouerca priuignus pupillus furiosus ꝛ fatuus. mihi placēt omnia preter istas tres personas vltimas. qz isti non possunt dici sui ex quo sibi non attinent licet als illis sit miserendum ꝛ fauendum. Et nota ex hoc ꝛ ex tex. ꝙ licite etiam de iure canonico quis prosequitur etiam criminaliter iniuriam ꝓpriam ꝛ suorum facit c. ꝛ qui emendat. xlv. di. ꝛ vide qō nō. in. c. si is qui p latus. xxiij. q. iiij. ꝛ per doc. in. c. olim de iniurijs. ꝛ i c. grauis de resti. spo.

A causis Legitur principaliter duobus modis: i ꝛ fm lec. communem ꝛ verbis congruētem. h. d. In causis ecclesiasticis ꝛ ciuilibus possunt̄ fieri tres productōes testiū quarta autez non admittitur absq; solennitate legali

de belenzinis hic. ego addo circa p̄dicta vnā notabilē regulā. ꝙ vbicūq; in aliqua. l. vel dispositione fit mētio de se vel de sua persona vel similibus verbis ꝙ talia v̄ba cōprehendūt nedū personā ꝓpriā sed etiā alios quos circa se necessario hz puta vxorē ꝛ filios ꝛ similes tex. est de hoc nō. ꝛ forte ꝙ nunq̄ audiuisti alias. in. l. iij. §. sed qō dicimus. ff. de pe. leg. ꝛ istā regulā didici a dño Jas. maino. mediolanēsi preceptore meo dū papie legeret. l. vt vim. ff. de iusti. ꝛ iure.

c Quām h⁹ decretalis vide examinatā per legistas in auc. qui semel in iij. col. C. de ꝓb. Et si est cōmissa alicui examinatio testiū notatoꝝ ipse semel examinauit notatos non poterit iterꝫ eos examinare ita dicit. d. an. in. c. lz vndicq; in fi. de of. del. ꝛ ita dicit determinari per glo. ꝛ doc. in. c. causis de of. dele. Item de intellectu huius. c. ꝛ. c. vltra tertiam vide multum latissime per Hosti. in summa de dila. §. ꝛ quibus circa princ. ver. videtur tamen ꝙ in ciuilibus. ꝛ seq. Item vide qō late scribit lapus allegatione lxxxij. fm quoram meam vbi ponit latiſ. an dispositio huius decre. habeat locum in causa matrimoniali.

a Utrũ sola renunciatio in cã impediat ãr taz pductionẽ cũ solẽnitate. d. an. hic concl̃dit q̃ sic lz ino. p̃. fz vide spe. in ri. ō teste. § qualiter in iij. col. ver. quarta aũt pductio ⁊ de hoc vi bart. i auc. q semel in. iiij. col. ver si. cica scōz C. de pba. vbi distinguit an ante renũciationẽ vl cõclusionem potuerit testes pducere ⁊ tũc nõ admittaf. aut nõ potuit l' ignorabat se posse pducer tũc admittetur ad pducenduz cum hac solẽnitate legali.

b Qño sumaf hoc verbũ producti vi plene p. d. an. in. c. vltra tertiaz in. iiij. col. v. venio ad scōz q concludit cum glo. ⁊ bar. i auc que semel. C. ō pba. vt intelligitur put vbũ sonat q tñ intellige. vt ibi vide glo. i §. spaciũ in v. iudicantes in v. q̃ semel. iij. q. iij. ⁊ vide io. an. i sua sũma de testi. in. vsi. j. quot dilationes sunt testes pducendi. ⁊ de hoc vi mf tũ late per arcbi. in. d. §. spaciũ in ij. colũ. vbi vf tenef q in casu bu-

hoc primo. Super dictis testium potest post ipsoruz publicationem publice disputari hoc secundo. ⁊ duo sunt dicta. scōm ibi ⁊ super. Nota primo q causarum quedam sunt ecclesiastice quedam ciuiles. Ecclesiastice possunt dici dupliciter vel q̃ spectãt ad ecclesiasticũ forum. Ciuiles dicuntur ille que aguntur i. foro seculari. vel secundo dicũtur ecclesiastice spirituales ⁊ criminales. Ciuiles que aguntur de rebus tẽporalibus. ⁊ vide bonam glo. ⁊ plenam. xi. q. i. in sũma. Nota secundo q̃ regulariter cause ecclesiastice regulantur in iudicio ad instar ciuilium facit per locum a speciali cle. dispendiosam de iudi. ⁊. c. i. de iur. calum. lib. vi. Nota tertio ibi in legibus. ⁊c. q̃ cãe etiã ecclesiastice regulãtur in iudicio fm leges ciuiles ex quo non contradicunt canonibus. ⁊ sic tam in ordinando q̃z in decidendo attenditur ius ciuile iuri canonico non contrarium. ⁊ pro hoc dicto est tex. in. c. i. ⁊. ij. de no. ope. nun. adeo q̃ vbi ius ciuile expresse non disposuit. potest tamen adduci per simile vt notanter probatur in. c. auctoritate martini. de concess. preben. li. vi. ⁊ loquitur de illa solennitate legali que habetur in. c. vltra tertiam. j̃. eo. ⁊ originaliter in auc. eo. ti. §. q̃ vero. Ultimo nota q̃ lz testes recipiãtur in secreto in. c. venerabili. j̃. e. de dictis tamen eoꝝ postea potest publice disputari vt hic. simile in electionis scrutinio quod fit in secreto. postmodum tamen publicatur ⁊ super eo publice disputatur. vt in. c. qa propter. cum ibi nõ. s. de elec. ⁊ hec potuit esse ratio dubitandi nam videbatur q̃ deberet secrete disputari de dictis sicut recipiũtur in secreto. Sed alia ratio ĩminet in receptione q̃z in disputatione. q̃ primo casu dubitatur de falsitate. s. e. c. ij. secundo vero non.

Op. ⁊ videtur q̃ plures productiones possint fieri in causa cum dilatio data ad productionem testium cedat commodo debentis producere. naz dilatione pendente iudicis officiuz quiescit. j̃. de appel. significante. ⁊. l. siue pars. C. de dila. Glo. metu. contrarij vt arbitror exponit tex. ibi productionem. i. dilationem. ⁊ sic intelligendo de quarta dilatione vnde infra primaz secundam ⁊ tertiam dilationem potest qs totiens testes producere quotiẽs voluerit. sed quartam dilationem non habebit nisi cum omni solennitate de qua. j̃. e. vltra tertiam. ⁊ hoc verum fm glo. nisi obstet renunciatio[a] productionis testium vel si multitudo testium est producta. tunc enim nedum quartã non habebit sed nec etiam tertiam nec secundam. j̃. e. significauerunt. ⁊. c. cum venissent cum si. Deinde ponit glo. fm intellectum vt intelligatur tex. in productione fm q̃ verbum sonat vz vt in causa non possint fieri vltra tres productiones testium nisi cum solennitate legali. dicit tamen primum seruari de facto. ⁊ illõ dicit Jo. an. tenendum. Host. plus placet iste secundus intellectus vt tres productiones fiant in vna dilatione. ar. ff. de ver. sig. ter enixa. vnde ibi littera dicit q̃ non dixit dilationem sed productionẽ[b] que sunt diuersa. tres ergo fient productiones infra vnam dilationez. quarta fiet cum solennitate. quinta vero nullo modo fiet. Et dicitur prima cũ quis colligit testes quos potest habere ⁊ presentat iudici eos. cum vero colligit alios ⁊ eos presentat dicitur secunda ⁊ sic de tertia. Solent etiam a principio testes producẽdi nominari fm euz q̃ forsan ei non est possibile sic simpliciter presentare sed productiones postmoduz debẽt fieri de nominatis. ⁊ videf sentire Host. q̃ infra quãlibet dilationem poterunt fieri tres productiones testium. Jo. an. aperte non eligit. sed videtur transire cum primo intellectu glo. ille tamen intellectus si bene iura ponderentur non videf procedere. primo q̃ non in omni casu procederet. finge. n. q̃ pars fuit impedita infra primã secundam ⁊ tertiam dilationez ita q̃ nullos testes, pduxit dicemus ne q̃ ñ habeat quartam dilationem nisi cum solennitate legali. certe falsũ est q̃ frustra tunc iuraretur quod non dixerit testificata ⁊c. patet ex forma. c. vltra tertiam prealle. ⁊ tamen ista vltima littera simpliciter denegat quartam sine solennitate legali. ergo non debet intelligi in dilatione. Item intelligendo tex. in dilatione sequeretur q̃ tres dilationes simpliciter ⁊ sine difficultate possent dari taz in causis ecclesiasticis q̃z in ciuilibus qõ etiã est falsum. vt patet ex. l. oratione. ⁊. l. fi. ff. de fer. ⁊ ex notatis in. c. ij. de dila. vbi vide per gl. ⁊ ideo credo tex. intelligendũ prout iacet. ⁊ nedum intra vnam dilationem sicut sentit Host. sed etiam in tota causa non possunt fieri vltra tres productiones testium nisi cum illa solennitate legali. ⁊ ita proprie loquit iste tex. nullam faciens mentionem de dilatione. habens ergo vnam dilationem vel plures ex causa nunq̃z admittetur ad quartam productionem nisi cum illa solẽnitate legali. ⁊ est ratio q̃ ex iterata totiens productione est presumptio q̃ fuerit percunctatus dicta testium. ⁊ q̃ forte illi non probabant inductus est ad, productionem aliorum illos prius suborando ideo exigitur iuramentum huius presumptionis purgatiuũ.

Et ex hac ratione infertur q̃ si fecit plures productiones testium si adhuc non fuerunt examinati non habebit locum dispositio huius. c. q̃ cessat ratio ornationis ⁊ dictorum percunctationis. Idem si fuerunt examinati sed fecit istas productiones in actu continuo ita q̃ non potuit scire dicta illorum ante productionem quam nunc vult facere. ar. in. l. continuus actus. ff. de ver. ob. intelligatur ergo tex. de tribus, productionibus cum effectu factis. ⁊ ita proprie loquitur tex. in auc. eo. §. q̃ vero. vnde sumpta fuit hec decre. ⁊ quando interuallo facto post tres productiões ⁊ receptionem productorum vult facere quartam.

Quid autem si nominauit multos testes non tamñ produxit omnes simul sed fecit tres, productiones nũc vult facere quartam. Dic q̃ non admittetur sine illa solennitate q̃z eadem est ratio licet in veritate nõ omnino. ⁊ hoc ideo q̃z potuit maliciose plures nominare ⁊ figmentis dandus non est locus de diuor. quanto. Et pro predicto intellectu facit auc. qui semel. C. de proba. que vtitur hoc verbo productione sicut facit iste tex. ⁊ sunt predicta de mente Bar. in. d. auc. q̃ semel. lz non moueatur predictis rationibus. Ex his habes clare intellectum huius. c. ⁊ eius rationem. ⁊ infero q̃ si quis habuit tres dilationes ⁊ impeditus non potuit facere nisi vnam vel duas productiones testium. ⁊ nunc probando impedimentuz petit quartam dilationem q̃ illa dabitur ãbsq̃z illa solennitate legali ex quo non fecit tres productiones testium. nã vti dixi iure cauetur de ista solennitate adhibenda solum in quarta productione ⁊ non dilatione ⁊ rationẽ predixi. Sed quero nunquid dabitur ista quarta productio seruata duntaxat solennitate illius. c. vltra tertiam. Inno. dicit q̃ non sed oportet q̃ probet se impeditum fuisse. ⁊ idem dicit in concessione secunde ⁊ tertie q̃z lz prima detur sine grandi cognitione cause tamen secus in secunda ⁊ tertia. Aduerte hoc dictuz Inno. procedit capiendo productionem pro dilatõe sed capiendo prout verbum sonat cessat hec suppletio Inno. ex quo enim est adhuc infra dilationez sibi concessam potest facere quartam iurando solummodo prout ibi dī. Et ex hoc apparet q̃ iste secundus intellectus probabilior est cũ iura canonica ⁊ ciuilia nõ requirant in hac quarta, productione nisi illam solennitatem. vt pz hic ⁊ in. c. significauerunt. ⁊. c. vltra tertiam. j̃. e. ⁊ auc. qui semel prealle. ⁊ tamen in concessione secunde dilationis requirant aliam cause cognitionez. vt. d. l. oõne. ⁊. l. fi. ⁊ nõ. in. d. c. ij. ō dila. ergo

ius decr. tñ debeat dari vna dilatio sub qua multe fiãt pductiões lequẽ do phi. gof. ⁊ hosti. i hoc c. Sz postea ffert q̃ tho. in suo libello in ti. de dila. tz q̃ dabunt plures dilationes ⁊ de hoc vide per bal. in. l. i. in princ. ij. col. C. de dilatio. vbi dicit q̃ fm canones intelliguntur tot dilatiões sz fm leges intelliguntur multe, pductiones sub vna dilatione. Et vide glo. mag. v̄ fus fi. in. l. in pecuniarijs ff. de ferijs.

a Vide hic do.anto.in ver.iij.q; valeat q; vz productio testiū facta publicatis attestationibus si pars non opponit ⁊ idē dicit.do.an.j.e.c.vltra tertiaz in.v.col.ver.si aūt vbi limitat hoc dictū ⁊ ad idem est glo.in ver.producere in cle.ij.de testi.⁊ vide do.an.j.e.c.fraternitatis in.xxiiij.col.versi. fallit iiij. An aūt valeat productio testium facta post terminum assignatuz parte nō opponēte vi9 p bar. i.l.añ siniam cir.fi.ff.ō appel.⁊ p bal. in.l.ij.C.de epi.au. vide ad hoc imo. i.c.fraternitatis.j.c.ti. q iō dicit q; do.an.hic ⁊ ē rō qz raciturnitas i iudicial.buſ,p cōsensu hēt vt est tex.in l.cum oīdimus.§.fi.ff. ō fideiuſ.ru. ⁊ in.c.ij.ō accu.in.vi. Sz tu p̄ istā opinio. instare pores vrgētibus rationibus prout tradit hic d. fran.de are. in suis recol. sed tandē post longissimaz disputationem tz opi cōem pro qua adducit tex. in cle. ꝓstitut9 in fi.de elec. iuncto.c.vt cir.c.ti.i.vi. b ¶ Pro intellectu hui9 decre. vide oio que nō/uit.d.bar. ō bellenzinis post d.an.in c.in nra i.iij. col.j.co. vbi ponit an testes reducantur ad ꝯcordiā qñ sunt in numero impari. Itē vide sing.cautelaz ad saluādos testes a periurio quā tradidit glo.sing.in.c.arraldus in v. me sciēte.viij.q.iij.⁊ vide q; ibi notaui ⁊ q; nō.d.an.in.c.cū ecclesia.§.nos igitur in.v.col.de cā pos.⁊ proprie.⁊ vide in mā huius decre. notabilia verba q̄ scribit Jmol.post do.an.in cle.i.super gl.in ver.simul de appel.⁊ vide gl. fi.que est in verbo pariter.⁊ q; nō.do.an.in.c.bone el.i.de elec. Itē vide tex. ⁊ glo.in.c.nihil obstat de verbo.signi.⁊ glo.in verb.veritas.in.c.dudum de conuer.coniu.⁊ tex.in.c.quotidie de conse.di.ij. Adde hic in materia q; nō. bal.in.l.item videndum.ff.de pcti.here.ang.in.l.antiqui.ff.si pars hr̄.pe.gl. in.l.in operibus.ff.locati. Bar.in.l.si pluries.ff.de iniurijs. Et.in.l.testium in.v.colum.C.de testi.vbi etiā bal.dicit q; si vnus testis dicat aliquem fuisse p̄sentem ⁊ alter neget reducuntur ad concordiam vt vnus intelligatur ō p̄sentia corporali ⁊ alius de p̄sentia intellectuali.⁊ ibi etiam vide bal.in iij.col.ver.modo hic insurgit dubiū. Et idem dicit bal.ang.⁊ Jmo.in.l. heredes palam in prin.ff.de testa.⁊ Jmo.in.c.cum oporteat de aecu. Itez cias q; si testes deponunt ⁊ vnus per verbum adfuit cū.d.⁊ alius abfuit cum b.gratia contrarietatis euitande fiat concordia.vt ille qui deposuit per verbum adfuit intelligatur deposuisse per.b.ſ.abfuit ita dicit nō.bar.in.l.quoties.C.de digni.li.xij. Item scias q; si vnus testis dicat homicidium fuisse factum tali die alius alio die reducunt ad concordiā vt vnus intelligatur de die in quo fuit manualiter cōmissum alius de die quo fuit habitus tractat9 homicidij.ter.est sing.in.c.periculose de peni.di.i.⁊ ibi glo.qué tex. etiaz al. glo.hic. Itē si vnus dicat q; ticius erat frater sempronij alius dicit q; erat fili9 fratris pp euitādā falsitatē reducent ad ꝯcordiā qz pp euitādā falsitatē fili9 frīs poterit dici frater fm bar.in.l. lucius.§. q̄ sirū de leg.iij. Et p hoc dicto facit q; late sumendo filia fratris mei dz sozor mea tex.est in.c.queritt xxij.q.ij. Itē si istīm dic̄ q; fuit actū die.xi. Jan. ⁊ testes ꝓbant q; eodem die partes aberant an solueť vt dicať actū fuisse die.xi. Jan. ſ.exeunte Januario non intrante. vide pulchre per bal.tactū in extrauaganti de pace constā.sup v. die lunc exeunte ianuario. et vide eūdē in ea.extrauaganti su per v.opizoni in fin. vbi omnio vide. Et addc q; si testes deponunt filium institutum in maiori filiā in minori ⁊ alij tres dicant cos equaliter instructos reducaťad concordiā vt illō verbum equaliter intelligatur ō tēpore quo fuerūt instituti ⁊ sic referatur ad temp9 non ad quantitatē portionis ita dic̄ Bar.in.l. si finitra. §. iul.ff.ō da. infe. Et vide oino in hac mā cōcordie testium bal.i.i. constit.C. §.in quib9. ⁊ butri.i.l. optimā.C. de ꝯben. ⁊ ꝯmit.ship. ⁊ vi9 bar. in.l.stipulatio ista.§.hi quoq; ff.de v.ob.facit ad hāc mām ter.cū glo. i v. iuri cōi in.c.cū dilectus de ꝓsue. Itē adde q; nō.d.an.in.c.translato.in fi. ij.col.ver.nō pro ꝯcordia de cōsti.⁊ in eo.c.in iij.col.v.nō vt salues testes ⁊ qualiter ꝯcordent testes.quoz vn9 dicit q; fuit j.annū ali9 intra annū vide d.an.in.c.plerūq; in pe.col.v.nō pro ꝯcordia in scriptis. Et de ista geminatione actus pp ꝯcordiā testiū vide q; nōt do.an.in.c.cā re.i.iij.col.in v.expedit de rescrip.itē adde hic bar.in.l.si statua.ff.de iniurijs vbi dicit q; si vnus ex testib9 ꝓductis dicit q; fuit factū in hostio alius dicit q; fuit factū iuxta hostiū reducunt ad ꝯcordiā exponēdo verbū i pro verbo iuxta vt ille qui dicit factū in hostio intelligať i. iuxta hostiū. itē adde hic q; nōt Jmol.in.l.diuortio in prin.ff.sol.ma.dū loquit de testib9 deponēntibus factū fuisse tpe guerre.itē si testis deponit q; sempronius possedit agr̄ ticij tali tpe nō, ppterea viciať eius dictū lz alij testes dicant q; illo tpe ager nō erat ticij qz saluať dictū illius testis dū dixit agrū ticij. ſ.qui modo ē ticij lz tūc tpis nō esset. ita determinat domi.in.c.oēs in vlt.col.i.di. itez adde in hac mā ꝯcordie testiū q; nōt bar.in.l.i.in prin.in.i.col.v.⁊ pro hoc pōt sustineri.ff.de ope.no.nū.⁊ do.xx.di.in sūma in fi.⁊ ipse idē dom.in.c.q̄uis vltra me.xxi.di. Et q; nō. idē in.c.latoz in fi.xxiij.di. itē vide q; nō.d.an.in.c.dilecti in prin.vlt.col.de excep.⁊ in.c.cū vintoniensis in prin.pe.col.de cle. vbi ponit de concordia testiuz quando vnus dicit q; fuit primus: alter dicit q; fuit tertius. item adde q; testes probant lz in modico inuicem discordent ita determinat.do.an.in.c.ij.circa fi.de reg. itē adde q; si vnus testis dixit percussit cum petra alter cum saxo isti testes sunt concordes vt nō. domi.in.c.fideliter circa medi.l.di.

debent intelligi hec iura de quarta productione ⁊ nō dilatione cum super dilationibus sit specifice prouisum.ar.in.l.sanctio legū.ff.de penis.dictum tñ ino. est verū in se si capiť productio pro dilatōe. Quero quid si detur quarta productio sine solēnitate num quid valent attestationes. Inno.refert opi. Quidaz dicunt q; non ar.c.ij.ſ.e.in fi. Secūdi dicunt contra nisi fuerit appellatū.j.e.significauerunt. Tertij dicūt q; lz ꝺdicatur ⁊ appelletur.iudex tñ sine solennitate ista vel cū causa potest ꝓcedere quartā ⁊ quintaz nisi fit cōclusuz ⁊ renunciatū testibus ⁊ dicta ipsoz alteri parti sint edita.nec aliter seruari dz hec solēnitas per dictū.§.qz vero.vnde fuit sumpta hec decre.dicit tñ Inno.q; lz hoc videať verum tamen securius est iudici nun q̄z dare quartā sine solēnitate.⁊ dicunt isti vltimi q; cōcurrentibus predictis.ſ.cōclusione renunciatione ⁊ editione attestationū nō dabitur etiaz secūda sine hac solēnitate.nā eadē est ratio ergo ⁊c.de cōsti.translato.dicit tamen Inno.q; predictuſ.§.qz vero.non videť facere vim in cōclusione vel renunciationе sed solum in editione facta alteri parti vt tunc sit seruanda illa solēnitas. Aduerte qz inno. ⁊ alij quos refert solum considerauerunt illuz.§.qz vero.ad coz ticē ⁊ nō aduerterūt ad iura canonica que magis specifice prouident super hac materia ⁊ declarant intrinsecam materiā illius.§.qz vero. Unde considerandū q; in iure maxime nostro babem9 aliquos terminos in dubio exclusiuos productionis testium.vt est conclusio in causa.naz post conclusionē in causa etiaz instrumēta,pduci nō possunt fortius nec testes.vt probatur in.c.cuz dilectus de fi.instru.nihil.n.amplius pōt,pduci q̄ cōsistat in iure vel facto.vt ibi nō.⁊ i.c. pastoralis de causa pos.⁊ proprie. Ex quo infero q; etiam si pars vnā vel nullam testium productionē fecisset.ex quo tamen permisit in causa concludi non est amplius locus productioni testium etiam cum solennitate legali.⁊ sic male dixerūt predicti doc.quos refert Jnno.vt.s.dixi. Idem dico de publicatiōe attestationum facta de consensu partium vel renunciatione vt amplius non sit locus productioni testiuz sicut per ei sdem capitulis.vt nō.plene in.c.fraternitatis. j.eo.⁊ .c.cum venissent. Quando q; vero isti terminі non interuenerunt in causa. sed data fuit dilatio ,p testibus producendis.⁊ tunc si tenes primaz lec.dic q; non debet dari quarta dilatio sine illa solēnitate legali qz est presumptio ex quo babuerit tot dilationes ⁊ infra eas aliquos produxit testes q; fuerunt eoruz dicta percunctata.vt colligitur ex. c. vltra tertiam.j. eo.⁊ idem dic si tenes secundam lec. vt bec presumptio oriatur ex sepe iterata productione testium iterуallo postmodum interueniente ante petitionē quarte productionis vt sic non admittatur quarta productio sine illa solennitate legali.nec curandum est an editio actoz fuit facta alteri parti vel non.de boc enim curat iste tex.nec super hoc se fundat. c. significauerunt.⁊.c.vltra tertiam.j.e.sed soluz ex sepe iterata,p ductione. Et ad.§.qz vero.dic q; ibi factū narratur. sic.n.acciderat ibi vltra tres productiones factas p alteram partem altera pars babuerit copiaz dictoruū testiū sed idē est si copiā altera pars nō babuisset dū modo petens tres productiones prius fecisset.vt pz ex ratione illius.§.qui boc ponderat in prin.⁊ ex isto c.⁊.c.significauerunt.⁊.c.vltra tertiā.j.e.ti. Nūc veniendo ad questionem principalem supra positaz an valeant attestationes[a] recepte in quarta productione data sine solennitate legali. Breuiter concludo si non fuit cōtradictuz ⁊ appellatū valent.videtur.n. recessuz ab illo termino exclusiuo.sicut in simili ⁊ fortiori casu dicimus q; valet testiuz receptio facta post conclusionē si non fuerit contradictū.vt nō.do.d ro. deci.v.dicam in.d.c.cū dilectus. Itē de cōi cōsensu partiū possunt acta incidi ⁊ de nouo oīa,pduci.vt.l. acta.ff.de re iudi.facit.c.cū cām.j.e.⁊ qō nō.j.eo.c. presentata.⁊ hec sunt etiā de mente do. an. hic si aūt fuit ꝺdictum ⁊ appellatū non tenebunt attestationes qz sicut est legitima causa appellandi si denegať quarta,pductio cuz solennitate.d.c. significauerunt. ita ⁊ fortius videť legitima causa appellādi si ꝓcedatur sine solennitate cum ius hoc dicat.⁊c:

c **Cum tu**[b] Casus. Si fieri pōt ꝓcordanda sunt dicta testiuz q̄ videnť ꝓtraria.vel sūma speciali9 sic. Si quis,pbat actū gestū post appellationem ⁊ aduersarius probat q; ante preferť prima ,pbatio

[a] Vide bic do.anto.in ver.iij.q; valeat q; vz productio testiū facta publicatis attestationibus si pars non opponit ⁊ idē dicit.do.an.j.e.c.vltra tertiaz in.v.col.ver.si aūt vbi limitat hoc dictū ⁊ ad idem est glo.in ver.producere in cle.ij.de testi.⁊ vide do.an.j.e.c.fraternitatis in.xxiiij.col.versi. fallit iiij. An aūt valeat productio testium facta post terminum assignatuz parte nō opponēte vi9 p bar. i.l.añ siniam cir.fi.ff.ō appel.⁊ p bal. in.l.ij.C.de epi.au. vide ad hoc imo. i.c.fraternitatis.j.c.ti. q iō dicit q; do.an.hic ⁊ ē rō qz raciturnitas i iudicial.buſ,p cōsensu hēt vt est tex.in l.cum oīdimus.§.fi.ff. ō fideiuſ.ru. ⁊ in.c.ij.ō accu.in.vi. Sz tu p̄ istā opinio. instare pores vrgētibus rationibus prout tradit hic d. fran.de are. in suis recol. sed tandē post longissimaz disputationem tz opi cōem pro qua adducit tex. in cle. ꝓstitut9 in fi.de elec. iuncto.c.vt cir.c.ti.i.vi. b ¶ Pro intellectu hui9 decre. vide oio que nō/uit.d.bar. ō bellenzinis post d.an.in c.in nra i.iij. col.j.co. vbi ponit an testes reducantur ad ꝯcordiā qñ sunt in numero impari. Itē vide sing.cautelaz ad saluādos testes a periurio quā tradidit glo.sing.in.c.arraldus in v. me sciēte.viij.q.iij.⁊ vide q; ibi notaui ⁊ q; nō.d.an.in.c.cū ecclesia.§.nos igitur in.v.col.de cā pos.⁊ proprie.⁊ vide in mā huius decre. notabilia verba q̄ scribit Jmol.post do.an.in cle.i.super gl.in ver.simul de appel.⁊ vide gl. fi.que est in verbo pariter.⁊ q; nō.do.an.in.c.bone el.i.de elec. Itē vide tex. ⁊ glo.in.c.nihil obstat de verbo.signi.⁊ glo.in verb.veritas.in.c.dudum de conuer.coniu.⁊ tex.in.c.quotidie de conse.di.ij. Adde hic in materia q; nō. bal.in.l.item videndum.ff.de pcti.here.ang.in.l.antiqui.ff.si pars hr̄.pe.gl. in.l.in operibus.ff.locati. Bar.in.l.si pluries.ff.de iniurijs. Et.in.l.testium in.v.colum.C.de testi.vbi etiā bal.dicit q; si vnus testis dicat aliquem fuisse p̄sentem ⁊ alter neget reducuntur ad concordiam vt vnus intelligatur ō p̄sentia corporali ⁊ alius de p̄sentia intellectuali.⁊ ibi etiam vide bal.in iij.col.ver.modo hic insurgit dubiū. Et idem dicit bal.ang.⁊ Jmo.in.l. heredes palam in prin.ff.de testa.⁊ Jmo.in.c.cum oporteat de aecu. Itez cias q; si testes deponunt ⁊ vnus per verbum adfuit cū.d.⁊ alius abfuit cum b.gratia contrarietatis euitande fiat concordia.vt ille qui deposuit per verbum adfuit intelligatur deposuisse per.b.ſ.abfuit ita dicit nō.bar.in.l.quoties.C.de digni.li.xij. Item scias q; si vnus testis dicat homicidium fuisse factum tali die alius alio die reducunt ad concordiā vt vnus intelligatur de die in quo fuit manualiter cōmissum alius de die quo fuit habitus tractat9 homicidij.ter.est sing.in.c.periculose de peni.di.i.⁊ ibi glo.qué tex. etiaz al. glo.hic. Itē si vnus dicat q; ticius erat frater sempronij alius dicit q; erat fili9 fratris pp euitādā falsitatē reducent ad ꝯcordiā qz pp euitādā falsitatē fili9 frīs poterit dici frater fm bar.in.l. lucius.§. q̄ sirū de leg.iij. Et p hoc dicto facit q; late sumendo filia fratris mei dz sozor mea tex.est in.c.queritt xxij.q.ij. Itē si istīm dic̄ q; fuit actū die.xi. Jan. ⁊ testes ,pbant q; eodem die partes aberant an soluet vt dicať actū fuisse die.xi. Jan. ſ.exeunte Januario non intrante. vide pulchre per bal.tactū in extrauaganti de pace constā.sup v. die lunc exeunte ianuario. et vide eūdē in ea.extrauaganti su per v.opizoni in fin. vbi omnio vide. Et addc q; si testes deponunt filium institutum in maiori filiā in minori ⁊ alij tres dicant cos equaliter instructos reducaťad concordiā vt illō verbum equaliter intelligatur ō tēpore quo fuerūt instituti ⁊ sic referatur ad temp9 non ad quantitatē portionis ita dic̄ Bar.in.l. si finitra. §. iul.ff.ō da. infe. Et vide oino in hac mā cōcordie testium bal.i.i. constit.C. §.in quib9. ⁊ butri.i.l. optimā.C. de ꝯben. ⁊ ꝯmit.ship. ⁊ vi9 bar. in.l.stipulatio ista.§.hi quoq; ff.de v.ob.facit ad hāc mām ter.cū glo. i v. iuri cōi in.c.cū dilectus de ꝓsue. Itē adde q; nō.d.an.in.c.translato.in fi. ij.col.ver.nō pro ꝯcordia de cōsti.⁊ in eo.c.in iij.col.v.nō vt salues testes ⁊ qualiter ꝯcordent testes.quoz vn9 dicit q; fuit j.annū ali9 intra annū vide d.an.in.c.plerūq; in pe.col.v.nō pro ꝯcordia in scriptis. Et de ista geminatione actus pp ꝯcordiā testiū vide q; nōt do.an.in.c.cā re.i.iij.col.in v.expedit de rescrip.itē adde hic bar.in.l.si statua.ff.de iniurijs vbi dicit q; si vnus ex testib9 ꝓductis dicit q; fuit factū in hostio alius dicit q; fuit factū iuxta hostiū reducunt ad ꝯcordiā exponēdo verbū i pro verbo iuxta vt ille qui dicit factū in hostio intelligať i. iuxta hostiū. itē adde hic q; nōt Jmol.in.l.diuortio in prin.ff.sol.ma.dū loquit de testib9 deponēntibus factū fuisse tpe guerre.itē si testis deponit q; sempronius possedit agr̄ ticij tali tpe nō, ppterea viciať eius dictū lz alij testes dicant q; illo tpe ager nō erat ticij qz saluať dictū illius testis dū dixit agrū ticij. ſ.qui modo ē ticij lz tūc tpis nō esset. ita determinat domi.in.c.oēs in vlt.col.i.di. itez adde in hac mā ꝯcordie testiū q; nōt bar.in.l.i.in prin.in.i.col.v.⁊ pro hoc pōt sustineri.ff.de ope.no.nū.⁊ do.xx.di.in sūma in fi.⁊ ipse idē dom.in.c.q̄uis vltra me.xxi.di. Et q; nō. idē in.c.latoz in fi.xxiij.di. itē vide q; nō.d.an.in.c.dilecti in prin.vlt.col.de excep.⁊ in.c.cū vintoniensis in prin.pe.col.de cle. vbi ponit de concordia testiuz quando vnus dicit q; fuit primus: alter dicit q; fuit tertius. item adde q; testes probant lz in modico inuicem discordent ita determinat.do.an.in.c.ij.circa fi.de reg. itē adde q; si vnus testis dixit percussit cum petra alter cum saxo isti testes sunt concordes vt nō. domi.in.c.fideliter circa medi.l.di.

a Utrū a diuersa p te ꝓducti reducātur ad concoꝛdiam si inter cosē disparnumerus adō q opinio gl. in.d.c.cum contingat. sequit ino. ibi ꝛ bar. hꝛ bal. in. i. cōsiu. C. ſ. quibus. ꝛ bar. in. l. in ſiulā. ſ. fructus. ff. fol. ma. ꝛ eā reꝓbat hic ſiſc. ſequendo do. ant. Sed ino. in. l. iter ſtipulantē. ſ. i. ō ver. ob. dic q i ꝓctica ſeruaretur opi. ino. in. d. c. cū ꝓtingat ſed de mente ꝺria opinio eſt verioꝛ. ꝛ idem dic ipemet hic ſubiūgens vnuꝫ verbum q nihi plus placet q̄ omne q ab alijs dr. dicit. n. q etiaꝫ qñ ē disparitas in teſtibus fiet cōcōdia non ſolum quo ad euitandū periculuꝫ falſi ſed ad ꝓbationē faciendā per parte tam̄ que ꝓducit pauciores nō fiet talis ꝓcoꝛdia ꝛ ita intelligatur glo. in. d. c. cū ꝓtingat ꝛ ita q plures ꝓduxerit teſtes obtinebit ꝛ omnes hic inde, ꝓducti excuſabuntur a ꝓiurio ꝛ hāc opi. credo veriſſimaꝫ ꝛ adde hic bal. in. l. in inſulam. in

ꝛ actus iudicat nō tenere niſi ſecundus ꝓbet q̄ ante omnē appellationē primo deciſe narrat factū. ſecūdo diffinit ibi cū conſtet. Caſus litteralis. Quidā ꝓpoſitus ꝛ canonici fuit ex vna parte: ꝛ archiepus ipſoꝝ ex altera ſuper quadā ſnīa excōicatōis cām habebāt adinuicē: ex vtraq̄ parte teſtes, ꝓducti fuerūt tandē cā delata eſt ad. d. papā. Unde ipſe teſtib⁹ examinatis dicit: q̄ teſtes capti iurati dixerūt q̄ ſnīa excōicationis lata fuit ante appellationē. papa vero dicta teſtiū volēs interꝓtari benigne ne periurij notent reatu decreuit ſnīam illam nō tenere qꝛ vtrūq̄ eſſe potuit. ſ. q̄ ante ſentētiaꝫ extitit appellatū ꝛ ſup illa deponunt teſtes capituli. Et poſt eandē ſnīam itex fuit appellatū ꝛ ſup illa deponunt teſtes archiepi ꝛ ſic diuerſuꝫ tempus impedit ꝺictionē teſtiū. Ber. Nō q̄ lꝫ vniuerſitaſ nō debeat excōicari in. c. romana. ſ. in vniuerſitatez de ſen. ex. li. vi. in ſingulos tamē de vniuerſitate ferri pōt lꝫ nemo excipiat. vt puta excōmunicanus oēs canonicos talis eccleſie. Ratio diuerſitatis colligit ex. c. ſi ſnīa. de ſen. ex. li. vi. intellige tamē q̄ oēs ſinguli ſint capaces. hoc dico, ꝓpter nō. i. d. ſ. in vniuerſitatē. Nō ſcdo vnā bonā ꝛ notabilē regulā. q̄ vbi teſtes actoꝛis ꝛ rei vident deponere ꝓtraria circa actuꝫ iterabilē ꝛ per ꝓſumptionē multiplicitatis act⁹ poſſunt reduci ad ꝓcoꝛdiā reduci debent ꝛ tunc ꝓſumit actus multiplicatus. ꝛ ſic intelligendi ſunt teſtes deponere ſuper diuerſis actibus vt hic qō intelige niſi ꝓſtaret de act⁹ vnitate vel per cōfeſſionē partium vel ex dictis ipſoꝝ teſtiū. primū, pbat in. c. cum ioannes de fi. inſtru. vbi eſt bo. tex. ſcōm probat ex dictis illoꝝ teſtiū qui depoſuerunt cōtra ſuſannā. nā ex eo q̄ deponebāt de eadez hoꝛa colligebat vnitas actus. ideo diuerſitas in loco cōmiſſi adulterij induxit cōtra eos ꝓſumptionē falſitatis. nec facta fuit ꝑ ſumptio multiplicitatis actus. de hoc vide glo. nō. iij q. ix. nihilominus. Et ex illa glo. colligit q̄ ſimilis cōcoꝛdia fit fienda alio nō obſtante in teſtib⁹ eiuſdē partis qō aperte ſentit Jo. an. in addi. ſpe. c. ti. ſ. iam de interrogatoꝛijs. v. quid ſi vnus teſtis. qō nō. Itē nota q̄ ſi teſtes vtriuſq̄ partis reducunt ad ꝓcoꝛdiā intelligendo q̄ deponāt ſuper diuerſis actib⁹ non ſolum euitāt periuriū ſed etiā probāt illos diuerſos actus ſuper quib⁹ ꝓſumptiue ꝺponūt ex quo ſuper quolibꝫ actu daſ plena, pbatio vt hic aperte, pbatur dum denunciet excōicationē nō tenuiſſe, ꝓpter appellationē precedentē. Ex quo infertur q̄ ſi per duos teſtes probem q̄ cōmiſiſti adulteriū in tali loco per alios duos probem q̄ in alio loco, pbatū eſt adulteriuꝫ bis fuiſſe cōmiſſuꝫ. qō aperte ſentit Jo. an. in loco ꝑalle. in ſpe. Nō q̄ in dubijs ſemper fienda eſt benigna interꝓtatio. ꝛ illa dicit benignioꝝ per quā qſ euitat penā ſeu delictū hoc intelligе niſi imineat periculū aie qꝛ tūc illa eſt benignioꝝ que ē tutioꝝ aie. vide bo. glo. ꝛ. nō. i. c. vno de ſcru. facit. c. iuuenis de ſpō. ꝛ de hoc aliquid. j. Uenio ad glo. que primo colligit arg. pro teſtibus cōcoꝛdandis ſaltē quo ad ſenſū ſi nō poſſunt cōcoꝛdari quo ad lrām vt hic optime, pbatur. nō. n. reducunt ad cōcoꝛdiā reſpectu eiuſdez actus ſed reſpectu diuerſoꝝ. ꝛ vide in hoc bo. glo. in c. dudū de ꝓuer. coniu. ſuper v. ſubā. ꝛ ff. ō ver. ob. l. ſtipulatio iſta. ſ. hi quoq̄. Sed contra hoc op. videtur. n. q̄ data cōtrarietate teſtiū non dꝫ preſumi actus geminatus cū facta nō preſumant de of. dele. cū in iure. cū ſit potius ſtandū melioꝛibus ſeu plurибus teſtibus. vt in. c. in noſtra. j. e. So. glo. i. in. c. cū cōtingat. ſ. de offi. dele. mirabiliter limitat ꝛ reſtringit iſtū tex. qñ, pbationes ſunt oīo pares[a]. Sz autez alia pars haberet plures vel melioꝛes teſtes tunc, ꝓcederent ꝓria. ꝛ idem ibi ſentit Jnno. lꝫ nō multū firmet. ſed bar. ſequit in. l. ij. ſ. creditū. ff. ſi certū pe. ꝛ do. Lar. hic. Sed glo. in. d. c. in noſtra. ſentit ꝓriū vt indiſtincte fiat ꝓcoꝛdia ſi fieri pōt ſed in defectū recurrendū eſt ad qualitatē teſtiū. i dē tꝫ glo. nō. iij. q. iij. ſi teſtes. ꝛ ſequit do. an. hic ꝛ hoc plus mihi placet. tuꝫ qꝛ lra iſta loquit indiſtincte. tū qꝛ ratio lre ne teſtes p iurij reatu notent ſemper militat ſiue teſtes alterius partis ſint plures ſiue meliores ñ ob. ſi dicat q̄ act⁹ pluralitas nō preſumit vt in ꝓrio. fateoꝝ. n. q̄ nō preſumit ſimpliciter alio nō apparente. ſed hic oꝛit preſumptio ex probationibus factis. ꝛ pro hoc text. ibi quia vtrūq̄ eſſe potuit. ꝛc. ꝛ ad hoc ego[b] allego tex. nō. i. c. cū ioannes de fi. inſtru. ibi. n., pbationes erāt inequales ꝛ nihilomin⁹ facta fuiſſet ꝓcoꝛdia per geminationē actus niſi per ꝓfeſſionē partis ꝓſtitiſſet de ipſius vnitate vt ibi pꝫ expreſſe. Ex his habes vnum moduꝫ reducendi teſtes ad concoꝛdiā. ſunt ꝛ alij modi non ita difficiles puta intelligēdo vnū teſtē ꝓprie aliū impꝛopꝛie. vt qꝛ vnus deponit de poſſeſſiōe alius de detentione. intelligit. n. q̄ ille deponat ſup poſſeſſione impꝛopꝛie dicta. i. ſuper detentione. vt nō. in d. ſ. hi quoq̄. ꝛ facit optime. c. cū dilectus de cōſue. Quandoq̄ fit ꝓcoꝛdia eximēdo partē a toto. ex[m]. in l. i. ſ. ſed ꝛ hi. ff. de bis qui deie. vel effu. Quādoq̄ ꝑ repetitionē ex[m] ticius depoſuit ſempꝛonū eſſe debitoꝛem martini in centū. interrogatus qūo ſcit. reſpōdit q̄ tali die, promiſit quinquaginta ꝛ tali die centum. intelligitur enim ne ſit ſibi ꝓtrarius q̄ promiſit ſibi cētuꝫ repetitis illis quinquaginta ꝛ ſic de ſimilibus. ꝛ vide Bar. in. l. ij. ſ. creditum. ff. ſi cer. pe. ꝛ aliquid in. l. labeo. ff. de ſuppel. leg. Sed nunc quero vtꝛ hec concoꝛdia maxime per geminationē actus fit fiēda circa teſtes vnius partis tm̄ ſi abinuicez diſcoꝛdāt dic q̄ ſic vt aperte ſentit glo. in. d. c. in noſtra. ꝛ. iiij. q. iij. ſi teſtes. ꝛ apertius in. d. c. nihilominus. iij. q. ix. que notabiliter dicit q̄ illi duo teſtes qui depoſuerunt contra ſuſannam ꝛ diſcreparunt in loco fuiſſent reducti ad concoꝛdiā preſumendo geminationem actus niſi depoſuiſſent de eadem hoꝛa ita q̄ nō potuiſſet fieri in diuerſis locis. idem vult aperte Jo. and. in addi. prealle. vbi dicit q̄ ſi volo probare matrimoniuꝫ contractū induxi duos teſtes ꝛ vnus dixit q̄ fuit contractum in vno loco alius dicit q̄ in alio. eſt ꝓſumptio q̄ deponāt de diuerſo ꝓtractu ne periurij reatu notent. facit qō ſupꝛa dixi vt intelligatur dictum vnius ꝓpꝛie ꝛ dictum alterius impꝛopꝛie. ꝛ nō. in. d. ſ. hi quoq̄. Item ſemper ſubeſt ratio huius lre. Et idem credo in priuilegijs ꝛ inſtrumentis ab eadē pte ꝓductis lꝫ Jo. an. aliud hic dicat per. l. ſcripture. C. de fi. inſtru. Sed certe primū eſt verius ex quo poſſunt ad ꝓcoꝛdiā reduci. vt eſt text. apertus in. c. inter dilectos. de fi. inſtru. ꝛ tenet. d. an. hic. ꝛ ad. l. ſcripture. ꝛ ad. c. imputari. j. de fi. inſtru. dicit q̄ loquuntur in aperta repugnantia. facit. c. nihil ob. j. de ver. ſig. idem dic⁹ de dicto vnius teſtis vt reducat ad concoꝛdiaꝫ ſi fieri pōt per rationem huius littere vt fiat benigna interꝓtatio ꝛ vt periurij reatu non notentur. Et ſentit glo. preal. ꝛ Bar. in. d. l. labeo facit gl. i. d. ſ. hi quoq̄. Aduerte tm̄ ad vnū notabile q̄ lꝫ fiat ꝓcoꝛdia inter teſtes vnius partis ꝛ alterius nō tamē fit inter dictū teſtiū ꝛ ꝓfeſſionem, ꝓducentis. vnde ſi dicta teſtiū ſunt nimis generalia neceſſario non concludenda intentū partis producentis tm̄ nō fit reductio ad ꝓfeſſionē partis qꝛ pars nō potuit in ſuū fauorē ꝓfiteri. xiiij. q. ij. in pri. Ita dicit Jnno. in. c. cū cōtingat de of. dele. ꝛ ſequitur Bart. in. d. l. ij. ſ. creditum. ad hoc ego allego tex. nō. in. c. in preſentia de, ꝓba. dico tm̄ q̄ cū confeſſione partis aduerſe in his in quib⁹ potuit ſibi preiudicare bene fit ꝓcoꝛdia vt apte

pꝛinc. ff. ſol. ma. vbi ſeqꝫ dictū inno. in. d. c. cū cōtingat. ꝛ vide etiā inno. in. d. l. in iſulam ꝛ illam opi. inno. in d. c. cū cōtingat ſequitur pau. ō ca. i. l. ij. ſ. creditū ff. ſi. certum peratur.

b Et hoc tꝫ expreſſe bal. in. l. i ex. ercendis in i. col. C. de ſt. inſtr. Et ꝓ iſta queſtione adducebat ſubtilit. d. frā. ō are. ter. ſing. i. c. lꝫ cām in v. per q̄ ꝛc. cū glo. ſ. ti. i.

c Utꝛ di uēſe ſcriptu re ꝓria reducātur ad cōcoꝛdiā. ꝛ q̄ ſic tenꝫ bar. in. l. fi. ſ. luti. us. ff. de ꝓd. indebiti.

d Et adō hic ter. in. ſ. q falſo vl va rio. iiij. q. iij.

a Jbi spe. dat vnã cam telã vt volẽt q̃ testes nõ ꝑmit reduci ad ꝯcordiã faciat q̃ iudex interroget partem vtrũ act⁹ de quo querit fuerit tm̃ semel gestus. ⁊ si cõstitcat de vnitate actus nõ poterit postea ꝯcordia fieri p̃ iteratiõnẽ act⁹. per tex. i. c. cũ ioannes. de fi. instru.

b Jn foro ꝓcĩe i casu dubio faciẽda est interꝓtatio vt qꝫ sit excõicat⁹ sed secus est in foro cõtentioso. Et ad hoc optime facit q̃ nõ. do. ab. p⁹ inno. i c. ad audientiã de homi. ⁊ de hoc vidẽ gl. fi. in. c. cõsultri. de reg. ⁊ vidẽ q̃ no. d. ab. i. c. nauigãti i. ij. colũ. de vsu. ⁊ ꝓ hoc vidẽ arch. viij. q. iiij. i fine c⁹ dictũ retuli post do. ab. i. c. latores de cle. ex. mi.

c Ad materiã b⁹ decre. fraternitatis adde ang. in l. p bãc i vlt. col. C. de rẽ. ap. vbi refert inno. tenere i hoc. c. q̃ si testes ꝓducti iurarunt plene dicere veritatẽ nec in cã principali nec i cã appellatõis ꝑmit erariari testes sup nouis capitulis Sz illud dictũ inno. intelligit ibi vex ang. qui vel ler ꝓbare p cosdẽ testes sec⁹ si p alias ꝓbatiões. ⁊ idẽ dic ibi in vlt. col. si ad ꝓbandũ cẽt assignatus termin⁹ pemptor⁹ q̃ tunc publicatis attestatõibus ñ ꝑmit ꝓduci testes sup nouis articulis nõ vigore ꝓbat in. c. cũ ioannes prealle. Sed est notabile dubiũ nunquid testes per geminationẽ act⁹ reducantur ad ꝯcordiã etiã vt ꝓbent an vt euitẽt tm̃ ꝑiuriũ Glo. hic in v. itẽ est hic arg. vr̃ sentire q̃ non. colligit n. argumentũ ex text. s. q̃ dubia ꝓbatio non ꝓdest ei qui eaꝫ induxit. ⁊ certe hoc dictũ procedit respectu archiepiscopi sed respectu canonicoꝝ hec glo. est cõtra tex. cũ per suã ꝓbationẽ ⁊ interpretationẽ que fit pronuncient̃ nõ excõmunicati ⁊ sic obtinẽt intenti onẽ suaꝫ. Sz forte glo. habuit respectũ ad eũ qui stat pro actu cui incũbit necessitas, ꝓbandi. Vaꝫ glo. intelligit istũ tex. vt pꝫ ex sequẽtibus q̃ archiepiscop⁹ erat actor. vnde sua, ꝓbatio tanq̃ dubia nõ sibi, ꝓfuit Sz aduerte quicquid senserit glo. in hoc sunt dubitationes maxime, ꝓpter dicta legistaꝝ in. d. §. creditus ⁊ do. an. multũ hic instat. sed breuiter puto sic dicendus q̃ aut per reductionẽ testiũ ad diuersitatẽ actuũ nõ remanet integra, ꝓbatio sup quolꝫ actu. ⁊ tunc fit reductio. nõ vt probẽt sed vt euitent periuriũ. vt nõ. Jo. an. in addi. spe. ª ꝑall'. ⁊ Fede. ꝓsi. clxij. ex^m q̃ testes remanẽt singulares ad hoc. c. lꝫ de ꝓb. ⁊. c. cũ dilecti de elec. vt. s. diri. aut remanet integra, ꝓbatio sup quolꝫ actu. ⁊ tũc si ẽ certa ⁊ clara, ꝓbatio sup quo libet actu fit reductio ẽt vt probent. tex. est hic ⁊ sentit Jo. an. in predicta addi. Si vero, ꝓbatio est equiuoca seu necessario nõ cõcludens intentũ, ꝓducentis ⁊ tunc nõ, ꝓbat ad hoc. c. in p̃tia. s. de, ꝓba. ⁊ optime probat̃ in. c. inter dilectos valle. §. cetex. vbi priuilegiuꝫ qõ videbat̃ cõtrariũ fuit reductũ ad cõcordiam nõ tm̃ in aliquo, ꝑfuit ꝓducenti rõe predicta. idẽ dic in testibus eadem rõne. ⁊ per hoc babes banc materiã clare expeditã. Alterius glo. ista colligit argumentũ q̃ in dubijs ꝓ reo iudicari ꝓsueuit. ⁊ ex hoc sentit vt prediri archiep̃m hic fuisse actorẽ quasi, ꝓuocauerit ad iudiciũ petendo suã sniam ꝓfirmari vel aliqõ fisc. ⁊ hoc placꝫ Bos. hic sed Hosti. ꝺicit dicẽs se hr̃e noticiã facti. s. q̃ canonici, ꝓuocauerunt sup iniusta excõmunicatione: sed ego quo ad intellectuꝫ huius. c. nullã vim in hoc facerẽ. nã vt pꝫ per predicta i quolibet intellectu, ꝓcederet dispositio b⁹. c. nec papa fundat se sup fauore rei: sed ne testes reatu periurij notent̃. Et canonici obtinuerũt hic nõ qr̃ essent rei vt actores sed qr̃ patuit excõicationẽ latã post appellationẽ. Sed op. nũc ꝯ predicta ⁊ ꝯ tex. ⁊ vr̃ q̃ in dubio papa potius debuit interpretari hos excõicatos qr̃ illa pars erat tutior, ꝓpter piculũ aĩe euitandũ. gl. hic in vltima sui parte instat multũ ⁊ ꝯcludit hoc fuisse factũ ne testes reatu periurij notarent̃. excõicatis. n. põt, puideri ipendẽdo eis postmodũ absolutionẽ ad cautelã. hec solutio glo. impugnat̃ per doc. q̃ eodꝫ modo euasissent periuriũ si, pnunciatũ fuisset bis sniatuꝫ ⁊ semel appellatũ. q̃re ergo presumpsit pot⁹ bis appellatũ ⁊ semel sniatuꝫ q̃ꝫ eꝫ. Jo. an. soluit duob⁹ modis q̃ forte ꝓstitit bis appellatũ. ⁊ sic papa arbitratus est vnã precessisse sniaꝫ aliã finisse secutã. vel secundo cõius sol̃t partes iterare appellationẽ q̃ꝫ iudices sniaꝫ ideo ⁊ c. vt est regula inspicimus in obscuris qõ est verisimilius vel plerũ q̃ꝫ fieri ꝓsueuit de re. iu. li. vi. vel sm Hosti. ⁊ Tan. fuit hoc in odiũ irregularitatis qr̃ canonici postea celebrauerãt. ⁊ lꝫ forte excõicatio sit fauorabilis irregularitas odiosa. vel sm Jnno. ⁊ Abb. hec benigna interpretãdi vt excõicatio potius nõ teneat est ficta in foro iudiciali ꝯ priuꝫ, procedit in foro aĩe. Ex predictis bẽs varios modos interpretãdi in facto dubio. primo vt q̃ꝫ iuis factuꝫ sit odiosuꝫ ⁊ penale recurramus ad id qõ est verisimile facit. c. litteras de presump. secũdo vt euitet̃ delictuꝫ facit. c. absit. xi. q. iij. Itẽ nõ q̃ in dubio debemus interpretari vt quis nõ inciderit in irregularitatẽ. est. n. pena iuris positiui. facit. c. is qui de sen. ex. li. vi. plene per Jnno. ⁊ Hosti. in. c. ad audientiã. de homi. sed respectu excõmunicationis^b est dubiũ. nã ex verbis Hosti. ⁊ Tan. infert vt in dubio potius interpretemur eaꝫ tenere. Jnno. videt̃ hoc velle in foro aĩe sed nõ in iudicio. Ego credẽ q̃ quatenus agitur õ pena excõicationis. vt puta an valeat collatio beneficij medio tẽpore facta vel an sit dignus pena qr̃ nõ eã seruauerit vel quid simile sit vera opi. Jnno. qr̃ in penis mitior interpretatio ⁊c. regula in penis ⁊ regula odia de re. iu. li. vi. facit. c. dilectis in fi. de ap. Sed q̃ tenus agit̃ solũ de ipsius vinculo an tenuerit vel nõ dico q̃ interpretamur eã tenere qr̃ hoc casu nullũ periculũ est in hac parte cũ possit petere absolutionẽ sine difficultate ⁊ in alio posset periculũ ĩminere qr̃ forte hac interpretatione tutus nunq̃ peteret absolutionem. ergo accipienda est hec pars tutior vt videt̃ de hoc casus in. c. illud de cle. ex. minis. facit cle. eriui. de ver. sig. ⁊. c. illud de spon. ⁊. xi. q. iij. sententia pastoris. ⁊. c. vnicũ de scru. ⁊ hoc sentit hic glo. dũ dixit q̃ est medicinalis. Secus ergo vbi esset penalis vt in p cedẽti mẽbro vel vbi aliter ĩmineret delictũ seu pena vt hic sm intellectũ glo. Do. an. ponit aliã solutõẽz ad principale cõtrariũ. dicit. n. q̃ ex quo canonici ꝓbauerunt excõmunicationẽ lataꝫ post appellationẽz fundata fuit eoꝝ intentio ⁊ lꝫ per probationẽ archiepiscopi qui erat reus ꝓbatio vtriusq̃ partis redderetur dubia nihilominus pronunciandũ fuit pro actore cum ꝓbatio sua non sit elisa iuxta nõ. per glo. in cle. fi. de rescrip. ⁊ Barto. in. l. non solum. ff. de no. ope. nun. vide circa hoc quod plene dixi in. c. in presentia de proba. Nico. abb.

f **Rater**nitatis^c. Casus. In causa appellationis super nouis capitulis tm̃ testes noui ⁊ veteres producũtur iuramento sm morem prius recepto. in prima parte ponitur consultatio. in secunda respõsio ibi duximus. consultatio est bimembris. ⁊ secundum membrũ ibi ⁊ an. Casus litteralis. Sententia lata est in causa in qua renunciatum fuit testibus vtrinq̃ꝫ ⁊ conclusum in causa appellatum fuit ab illa sententia. Queritur vtrum in causa appellatõis noui testes recipi possint super questione iudicata. etiam vtrum testibus in prima causa receptis liceat aliquid de nouo proponere super ipsa questione. Respondet papa q̃ si in causa appellationis noua capitula oriuntur: super quibus partes voluerunt testes de nouo ducere vel per iam receptos aliquid probare. bene sunt recipiendi solummodo super nouis capitulis: delato eis primo iuramento sm formam recipiendorum testium. Ber. Nota primo q̃ vbi duplici questioni potest satisfieri per vnicam responsionem non est separatim respondendũ. simile in. c. prudentiam de offi. dele. Nota secundo q̃ renunciatio productionis testium facta in prima instantia non se extendit ad casum appellationis quando, super nouis capitulis possunt testes produci. idem tamen videtur respectu eiusdem instantie. vt in. c. cum venissent. §. i. j. e. ⁊ plenius vt ibi nõ. Nota q̃ sm latas significationem omnia que in iudicio proponuntur: dicuntur emergere in causa. ⁊ sic comprehendit hic tam incidens q̃ꝫ emergens non autem hec differunt sicut in. c. i. de ordi. cogni. Nota eundem testem posse etiam in eadem causa contra me pluries produci. nec propter hoc presumitur inimicus maxime cuꝫ

publicationis sꝫ termini per emptorij. Jtẽ adde hic domi. anto. in. c. attestationes. i. iij. colũ. ꝺ desp. ipu. vbi ꝺicit q̃ publicatis attestationibus. vbi nõ variat̃ in substãtia ⁊ seruaret̃ modus facti ad idez cõcludendũ possunt super eisdez articulis testes producere ⁊ ita intelligit illũ tex. ⁊ dicit q̃ scholares nõ auꝺiuerũt tale verbũ inti. de testi. vbi tm̃ clamat̃ ꝺ ista publicatõe Jtẽ an publicatis attestatiõib⁹ admittat̃. tertius cõparés pro suo interesse volens produce re testes super eisdem capitulis. vide late p ꝺomi. ant. post inno. in. c. cuꝫ sit per i. xxiij colũ. ⁊ ibi notaui. j. co. ti. Jtez adde hic. tres pulcherrimas limitatões ad istã materiaꝫ quas tradidit ꝺ. anto. in. c. at si clerici. i pñn. viij. col. ꝺe iuꝺ. Jtem adꝺ hic Jmol. in cle. sepe. i. xxvi. colum. ꝺe ẏ. sig. vbi ꝺicit q̃ ctiaꝫ in causis sũmarijs nõ possunt recipi testes post ꝺidici ta testificata. Et iꝺem ꝺicit Barto. in extrauaganti ad repri. in ver. figura in vlti. colum.

a Utrū testis iterato productus debeat iterato iurare vide per do. an. in.c.preterea.j.ti.i.⁊ q ibi late scripsi ⁊ adde q testis qui iurauit plenaz ⁊ meram dicere veritatē sm formā.c.cum dilecti de accu.si deponat per famam eius dictū nō probat sm glo.magnā in.l.in bone fidei.in.v. sed si interfuit C.de re.cre.quā ad hoc al.bal.in sua margarita. Inno.in v.testi.in lviij q. Itē adde hic circa materiaz huius c. ⁊ ad id qđ dicit d. an.i. iij.q. vnū casuz i quo testimoniuz vz pro vna pte tm̄ quez ponit glo. singu.in.c qm̄ frequēter in prin. in.v.valēt. vt li. nō cōtest. Et aliuz quē in/riffictione ponit glo. in.v.cōpellas in.c.cū cāz.j.eoō. Et adde testis prio depositū,p vna parte postea interrogatus pro alia dicit nolo respondere. ei nulla adhibetur fides qz presumit dolo presumere veritatē ⁊ p̄sumitur dolosus ⁊ crimiosus ideo ei nō adhibebit fides ita elegāter dicit bal. i.l. is apō quē C.de eden. in. i.col. q ppetuo tene menti. Item adō inquantuz ista gl. hic loqt q debet iurare q nec prece nec pcio ⁊c. q lz nō valeat dcz testis corrupti tamē si ille cōtra quē fuit cōruptus petat eū examinari valebit eius dictū ita nō. inquit bal.in.c. i.in fi. i.col.in ti si de inuc.inter do.⁊ vas.lis ozi. Sed in cōtrariū videtur esse elegans doctrina quā tradidit bal. super hoc in.l.si quis testibus.C.e. Item circa hoc de teste qui corruptus pecunia dixit meraz veritatē. vide q plēne notaui in.c.cū cāz.i.in pe.col.j. e. Itē aliū casuz in quo dcm̄ testis vz,p vna pte tm̄ vide in.c.si hereticꝰ.ij.q.vij.lz glo.ibi vī destruere illū tex.

b An in causa appellatōis liceat,pducere testes publicatis attestationibus in prima instantia de hoc vide late per bal.post glo.in.l.cos.§.si quid aūt.C.de ap. vide de hoc per spe.in.d.§.satis vtiliter in.iij.col.v.quarto dz venit necessitatus ex indicis officio seu precepto. de hoc.j.cū glo. Nō q si idem testis itex[a] in eadem causa contra me producitur debet iterū iurare. qđ intellige quando producitur super articulis nouis ad que se nō extendebat iuramentū. vnde si prius iurasset super articulis nouis ad que se nō extendebat iuramentū. vnde si prius iurasset super causa tota dicere veritatē ⁊ tm̄ fuit interrogatus de aliquibus si iterum producitur vt super alijs spectantibus ad cām interrogetur nō videt q debeat de nouo iurare. ar. i c.cum dilecti.j.de accu.⁊.j.e.c.de testibus. iuramētum.n.debet esse necessariū. vt in.c.⁊ si christus.j.ō iureiur. Nō q in causa appellationis possum non oppositū opponere ⁊ probare dummodo faciat ad causaz.j.de fi.instru.cū ioannes.⁊.l.per banc.C.de tēp.ap. Nō ibi super nouis duntaxat ⁊c.q super antiquis capitulis in quibus fuit facta productio ⁊ publicatio testiuz non possunt testes nec antiqui nec noui produci neq in causa appellationis.timetur.ne videns se succūbere fuit inductus ad testes subornandos. vt in cle.ij.e.ti.vbi tex.nō.⁊ magis clarꝰ q̄z iste.hoc videt fallere cū sit articulus super notorio lz cōtineat antiquū capitulū vt notabiliter probari videtur in.c.dudū.el.i.de ele.cessat.n.tūc presumptio subornationis.ar.c.cum dilectus de pur.ca. Nō ibi prius ⁊c.q testis debet prius iurare q̄z deponat quid aūt si iuret postmodū dic vt dicā in.c.de testibꝰ j.e. Anteq̄z attingā intrinsecā materiā huius.c.cū glo.quero pro intellectu littere cū hic fuerint formate due questiones in quo differat prima a secunda. ⁊ quare papa disiunctim nō respōdit ad vtranq̄z questionē. So. multis modis variat in hoc intellectꝰ.c. sed tene hunc intellectū qui cōmuniter approbatur: ⁊ est verus in se satis littere ꝓsentaneus. q primo q̄rebatur an testes noui qui alīs producti non fuerant in causa possint produci in cā appellationis. nec distīguebat querens an capitula essent noua vel antiqua videbat.n.q cū instantia appellationis esset alia ab instantia iudicij q indifferenter testes noui possent,p duci. Secunda questio fuit super testibus iam productis in priori instantia nunquid possent reproduci in causa appellationis vt aliquid noui adderent. ⁊ videbat q sic. qz in cā appellatōis bz locū illud vulgatuz. nō oppositū opponā nō ,pbatū probabo ⁊c. vt in iuribus preal. nec distinguit inter nouos testes ⁊ antiquos. ⁊ qz vtraq̄z questio vnica solutōe solue/bat. ideo papa nō disiunctim respondit sed vnicā regulaz posuit ex qua vtraq̄z questio remanet soluta. vz q si in causa appellationis aliqua capitula fiant de nouo dependentia tm̄ ex antiquis vt.j. diceꝰ. produci possunt super eis dūtaxat testes noui ⁊ antiq ⁊ p illā dictionē restrictiuā dūtaxat inuit q sup antiqs nō p̄nt,pduci nec antiqui nec noui. qđ clariuſ hodie probat in.d.cle.ij. ⁊ sic clare pz respōsio ad hinem/brē ꝓsultationē factā ⁊ iste intellectꝰ sufficiat. Uenio nunc ad glo. per ordinē recitandas annectendo nouus ⁊c. Et an renunciario in cā principali ā preiudicet in causa appellationis. vide per.d.an.post Inno. ⁊ q ibi notaui in.c.cū venissent.j.e. ⁊ de articulo hic posito in v.venio ad secūdū articulū principalem ⁊c. vide ang. in consi.suo.cliij. vbi dicit q de iure ciuili possunt produci testes super eisdem capitul's in causa appellatōis.secus vero est de iure canonico. Et dicit q eis materiā intrinsecā.c. Et primo op. ⁊ videt q nō solū sit ꝓsideranda renunciatio,pductionis testiū: sz etiā publicatio attestationū. illa.n.per se sufficere vī absq renunciatōe ad excludendā facultatē itex pro ducendi testes. vt in.c.,pri. ⁊ se.cū multis si. Glo. i. soluit supplēdo ad tex. maxīe. q.d. q etiā si nū q̄z iter cessisset renunciatio sola publicatio attestationū sufficisset. vel dic melius cuitādo banc impropriationem quā facit glo. ad tex. supplēdo maxime. nā bene sciuisset querens hoc dicere si voluisset. videbat.n. que renti q publicatio attestationū nō haberet impedire in causa appellationis cū sit alia instantia. nec obstāt iura alle. in glo. qz loquunt in instantia principali. ⁊ pro hoc faciebāt opi. de quibꝰ in glo. iij. sed de renūciatione magis dubitabat. sed tu aduerte ad responsionē pape in qua nō fundat se sup renūciatione sz generaliter loquit. ⁊ qd iuris sit in hac publicatōe quo ad vtranq̄z instantiā. dicā plene super glo. iij. Gl. ij. op. ꝓtra tex. in eo q p̄mittat eundē testē posse repeti in eadē cā ꝑ eūdē. vñ ob. iij. q. iij. §. itē in criminali. vī. n. suspectus ⁊ inimicus ex iterata depositiōe ꝑ eūdē. Sol. glo. q ꝓriū,pcedit in criminali sed certe hec so. nō est bona qz ex quo testis se spōte nō obtulit nō pōt presumi in eo inimicitie cā. ar. in. l. que oīa ff. de,pc. ⁊ i.c.cū nō deceat de ele.li. vi. Maz ⁊ iudex pluries iudicādo nō presumit inimicus ita vt repelli possit tanq̄z suspectꝰ nisi aliter,pbet grauamen iuxta nō. in.c.ad hoc. ⁊.c.,pponit.j.de appel. fortius nec testis qui tm̄ deponit sup facto facit.c.inter dilectos ⁊ qđ ibi nō. de fi.instr. vnde intellige ꝓriū in eo q maluz testimoniū dixit. vt nō. glo. in.d.§. itē in criminali ⁊ vide de hoc in spe.e.ti.§.i.v. itē q in alia. vel intelli ge illū tex. qñ vult deponere sup eodē articulo super quo deposuit. nō.n.pōt nisi i cōtinēti faciat iuxta nō. in.c.preterea.j.ti.,pri. vt sentiūt Hosti. hic ⁊ io.an. vide tm̄ bo. tex. ad corroborationē predictox.j.ti.,p ri.c.preterea. Op. vlteriꝰ capiēdo gl. iij. vī. n. q sup nouis capitulis nō p̄nt testes,pduci in cā appellationis qz iudex ad quē nō bz se impedire de nouis questionibꝰ cū officiū suū sit ,pnunciare ,pnocationē dūtaxat esse iustā vel iniustā. ij.q.vi. in fi. Glo. vt arbitroz metu ꝓij intelligit tex. de nouis capitulis non oīo sed depēdētibꝰ ex antiquis ⁊ q ex his oriunt exm in.c.cū ioānes de fi.instr. dicit tm̄ glo. hoc nō ee spāle in cā appellatōis. nā idē est in instātia principalis cāe vt nō obstāte publicatōe possint testes,pduci sup capitulis nouis.j.e.cām. ⁊.c.cū venissent. Sz ī media te glo. opponit cōtra hoc ⁊ ꝑ tex. vī. n. q sup antiqs capitulis ēt possint testes,pduci in cā appellatōis qz in ea licitū est,pbare nō,pbatū. vt.l.eos.§.i.⁊.ij.⁊.d. l.per banc. respōdet glo. q quidā dñi legū stant contrario ⁊ sic obseruāt in iudicio seculari. ⁊ ad auc.c.§. qz vero. que vult q post q̄z partes dixerint testificata nequeunt testes sup eisdez articulis,pducere. respōdet q loquit in cā principali ante diffinitiuā sniaz ⁊ leges contrarias intelligūt in causa appellationisᵇ. quelibz opinio seruat i foro suo. vide bal.in.c. i.§.fi.n. dño cir.fi.i ti. qd sit inuestitura in vsi.seu. vbi dicit q regla ista bz locum quādo testes in principali sb traxerūt se a testimōio prece precio timore vel odio vel vbi in principali fuerūt male examinati. Item ad de q nō. d. an.post glo. in.c.ad audientiaz.ij. de rescrip. vbi dat nō. limitat.ad.l.per banc.C. de tempo.ap. Item adde hic ang.i.d. l.per banc i viij. col. vbi dicit q licet in causa appellationis possunt produci testes super nouis capitulis pēdentibus ex antiquis. tm̄ hoc non potest fieri pendente appellatione ab interlocutōia qz illa nō iustificat ex aliis causis. vt in cle. appellanti de ap. vel etiā a diffinitiua vel sit causa electionis ep̄i. in cle. ꝙuis de elec.i. vi. Et dicit q si iudex i prima instātia interrogasset de titulo in causa appellationis non potest fieri nouus articulus de titulo ⁊ al. Inno. in hoc c. fraternitatis. ⁊ sīlr dicit q nō poterit fieri nouus articulus si testes ,pduci iurarunt plenā dicere veritatē. Et adde hic bal.in.c.i.i prin. si de iuc. inter do. ⁊ vas.lis ozi. itē adde hic arch.in.c.osius.vi.q.iij. vbi dicit q in cā appellationis nō lz,pducere testes vel,pbatōes sup.c.oīo nouo.nec sup veteri. ⁊ respondet ad.c.cū oli de priui.cl.ij. q ibi oīo in cā appellatōis admissus fuit p viā restōnis in integz. qz ibi capitulū erat oīo nouū. Et de hoc articulo hic posito vide solēniter ⁊ melius q̄ alibi p bal.in addi.spe.in ti.de appel.vltra medi.in ver.incip. ⁊ casus talis est ⁊c.

a Adde hic q̄ publicatis attestatiōib⁹ post q̄s pars didicit testificata admittitur p̄batio per aspectū rei ita dicit nō. Bal. in l. si quis testibus in fi. C. e. ꝛ dicit q̄ cum occurrisset questio fuit exhumatum corpus vt videretur an haberet vulnus. ꝛ idem dicit pe. de anch. in. c. causam. s̄. e. ꝛ facit q̄ nō. do. anto. in. c. causam in fi. s̄. de p̄ba. vbi dicit q̄ publicatis attestationib⁹ admittitur p̄batio per aspectum confinium vel instrumentorum. Item scias q̄ publicatis attestationibus possunt p̄duci testes qui inducūtur ad solaz p̄sumptionem p̄out esset in causa matrimonij. ita dicit nō. Inno. i c. cum dilecti de accu. ꝛ sequit ange. in l. fi. C. ō testi. q̄ testis examinatus post publicatas attestatões facit indicium fm bar. in l. ij. circa fi. ff. ō ap. reci. Item adde q̄ publicatis attestationib⁹ possunt p̄duci testes super articulo partim antiquo ꝛ partim nouo. h. d. nō. do. ant. in. c. lz causā

Sed hoc non placet glo. nostre. q̄ auč. illa loquit in distincte ꝛ eadem ratio. s. timor subornationis que ē in causa principali militat in causa appellationis. p̄o hoc tex. ille. Et aduerte extra glo. lz Jo. an. ꝛ do. an. qui cōmentauerunt hoc. c. varias opi. antiquoz ꝛ referunt circa hoc. Ego tamen non curaui referre q̄ esset inuoluere ꝛ occupare intellectus maxime inuenū nam hodie maxime habemus tex. apertissimū corrigentez illas opi. antiquoz. vt in de. ij. eo. ti. vbi vide tex. ꝛ glo. ibi. eniz clare disponitur q̄ testibus publicatis sicut non lz in causa principali super eisdez capitulis vel directe ꝑ contrarijs eisdez vel alios testes inducere ita nec in causa appellationis reddens rationem q̄ non minus in causa appellationis q̄z in principali subornatio sit timenda. ꝛ ita reiectis alijs opinionibus concludit Bar. in l. per hanc. C. de tē. ap. dicēs illuz tex. procedere in articulis nouis p̄out hic dicit

Sed p̄o declaratione tex. gl. q̄ro nūquid inditis incte attestationū publicatio impediat testiū productionem super eisdez capitulis vel directe ꝑ contrarijs tam in causa principali q̄z in causa appellationis cū in hoc iste instantie a pari iudicentur. vt. d. cle. ij. So. Jo. an. hic in. ix. q. dicit q̄ non: ꝛ ponit multos casus ab hac regula p̄hibitiua exceptos. Et primo in causa matrimoniali. de quo tamen nō. in. c. series. j. eo. dic vt plene dixi in. c. iurauit de. pba. Secūdo fm quosdam vbicunq̄z nō ob. exceptio rei iud. ff. de exce. rei iudi. l. cum queritur de fi. instru. inter dilectos. Tertio fm legistas in causa appellationis. sed de hoc dic melius vt. s̄. dixi. Quarto vbi perit instantia q̄ quis absoluitur p̄opter petitionez ineptam vel fm leges per lapsuz triennij. s̄. de iudi. examinata. C. de iudi. l. properandū. §. i. ꝛ. §. cū autē. Quinto quādo sunt perdita testiū dicta. s̄. ti. p̄ori. c. fi. ꝛ de isto casu vidē plene in Spe. e. ti. §. satis vtiliter ad fi. Sexto cū inter alias personas agit. j. eo. constitutus. Septimo cū variat modus agendi. j. e. veniens. Octauo cum

casus in quibus publicatis attestationibus possunt p̄duci testes. Item publicatis attestationibus potest p̄duci tabellio vt vna voce deponat ad corroborationem sui instrumenti ita dicit bar. in l. ampliorē circa fin. p̄in. C. de ap. vbi idem dicit de testi. p̄ductis ad corroborationē sui instrumenti. Item publicatis attestationibus possunt p̄duci testes si consuetudo. h dictz ita dicit nō. do. an. in. c. series in fi. i. col. j. e. dices hoc tenere spe. in ti. ō excep. §. dicto v. sed numq̄d publicati sed gl. magna in fi. in c. per tuas j. e. dicit q̄ illa consuetudo ē contra ius vt etiā notaui in. d. c. series. Itez publicatis attestationibus possunt p̄duci testes p directo ꝓtia. p̄batione quādo ante publicationē articulus fuit ita generaliter confuse ꝛ non clare positus q̄ pars super directo contraria p̄batione non potuit instrui ita notāter dicit

restituit minor vel ecclesia vt post publicatōez super eisdē p̄bare possit. ꝛ de hoc plene per doc. in. c. auditis. s̄. de in inte. resti. ꝛ idez interdū in restitutione maioris ex clausula generali si qua iusta cā ꝛ c̄. vt nō. in. c. p̄ori. j. facit. c. ex litteris de in inte. resti. Nono in inquisitione que procedit ex officio. j. e. cū clamor vbi de hoc. quid si alius inquisitionē promouit. dic vt ibi nō. Decimo cū quis vult p̄bare directe falsitatem testiū cum corruptione. de quo dictū fuit in. c. lz de p̄ob. ꝛ vide glo. in de. ij. e. ti. Undecimo si inscia vel inuita parte ꝛ indiscrete facta fuit publicatio idez fm quosdā si facta fuit discrete p̄batio seu publicatio sed pars adhuc testificata nō didicit. de quo nō. j. e. constitutus in vltima glo. Duodecimo in casu. c. p̄sentata. j. eo. Tertiodecimo in casu. c. cum cām in fi. j. eo. in vlti. glo. Quartodecimo cum aliqui testes fuerunt interrogati non plene p̄out habetur in. c. per tuas. j. eo. Quintodecimo fm Jo. and. in. c. de testibus. j. e. in causa criminali in qua fm eum idez testis interrogari poterit super eo. articulo. ff. de custo. reo l. diuus. ꝛ de questi. l. i. §. vlti. ꝛ l. repeti. Sextodecimo si de partiū voluntate processerit fm Jo. an. cū fauore partiū hec p̄batio sit inducta ꝛ ex ipsarū facto hec p̄batio processerit quare publicationi consenserunt. ꝛ sic videtur q̄ huic fauori renunciare poterunt. ar. c. ad apostolicā de reg. maxime cū hoc nō habeat infallibilem p̄hibitionem vt patet ex p̄dictis. ꝛ tenet Hosti. j. e. p̄sentata. p̄o ꝛ contra faciunt nō. in. c. tuis. j. eo. Decimoseptimo etiam vltra Jo. fallit cū testes fuerunt p̄ius recepti ad eternam rei memoriā. vt in casu. c. significauit. ꝛ. c. albericus. j. e. naz tunc recipiuntur ad aliuz finem. ꝛ vide spec. in. d. §. satis vtiliter. ver. xvij. Decimooctauo quando testes non fuerunt p̄ducti lz articuli erant dati. j. e. causam. ꝛ auč. e. §. illud. vbi ponderatur testium productio⁹. Sed circa p̄dicta dubitatur nūquid sola publicatio impediat p̄ductionē an autē requi-

Jo. an. in addi. spec. in ti. de teste. §. sepe in. i. col. v. de falsitate directe quez refert ꝛ sequit do. an. in. c. ex tenore in vlti. col. ver. plus dicit. j. eo. Item quando dati fuerunt articuli iudici per partem super examinatione testium vtrinq̄ approbati. ꝛ iudex omisit super aliquo ex illis articulis interrogare pars que dedit interrogatoria etiam post publicatas attestatiões poterit petere vt iterum interrogentur super articulis illis datis sup quibus nō fuerūt interrogati qui forte articuli nō erūt circūstantes ad alios antiquos. h. d. spe. in ti. de teste. §. iaz de interrogatorijs cir. fi. in v. ité caute facit. ꝛ sequit. d. an. in. c. per tuas. in fi. ij. col. ꝛ in. c. cum cām. el. i. in. vij. col. v. sz si iudex. j. e. Ité adde q̄ pupillus ꝛ rusticus publicatis attestatōibus possunt ꝑducere testes super eisdē capitulis vt dicit Guil. de cuneo in l. vbi crigit. ff. de eden. ꝛ ibi etiā Bal. in apo. Sed illud dictū improbat ibi ang. Ité multos casus in quibus licitū est super antiquis capitulis p̄ducere testes publicatis attestationibus vide enumeratos super Jmol. post zenze. in cle. ij. sup glo. in ver. p̄ducere de testi. Item scias cautelaz quā tradidit bal. in l. fi. in fi. p̄in. C. de ap. vbi dicit se dare nouū modum q̄ quē semp poterūt ꝑducere testes tradat eoz noia iudici ꝛ se absentet ꝛ postea iudex ea examinabit ex officio suo. Sed istā cautelā per rōnes ꝛ iura reprobat ro. i. l. iij. §. hoc aūt iudiciū in. ij. col. de dā. infec. Et adde hic Flor. in. l. cū de in debito, ꝓpe fi. p̄in. ff. de, pba. vbi dicit q̄ ille qui, pduxit testes ad, pbandā p̄scriptionē pōt post publicatas attestationes eos repetere vt interrogentur de titulo vel de ꝓtinuata bona fi. q̄ eos p̄ius de hoc interrogare spectabat ad iudicē ꝛ all'. Inno. in. c. per tuas. j. eo. Ité adde hic duos alios no. casus in quibus publicatis attestationibus vel post didicita testificata possunt, pduci testes sup eisdem articulis quos ponit bal. in c. i. §. ité si vasallus cir. p̄in. in ti. de ꝓtrouer. inue. Adde hic Ang. in l. per hanc ni vij. col. C. de tēp. ap. vbi dicit q̄ in cā hereseos nō obstāte publicatione p̄cessus possunt, pduci testes ꝛ al. c. fi. de hereti. li. vi. ꝛ idem dicit domi. in. c. vt officium. §. verum de hereti. in. vi.

ratur cuꝫ hoc q; pars viderit seu didicerit testificata. glo. in. d. c. cōstitutus. j. e. tenet solam publicationeꝫ non sufficere allegat tex. in auc̄. e. §. q⁊ vero. idē spe. e. ti. §. satis vtiliter. v. quid si publicate. dicit tamē q; Clemens defendebat cōtrariuꝫ. ad hoc. c. cām. ⁊. c. de testibus. ⁊. c. cum venissent. e. ti. ⁊ ꝯ hanc glo. tenuit Host. in sūma. e. ti. §. ⁊ vtrū. v. dictis igitur. quod placet Jo. an. in. d. c. constitutus. dicit dictū glo. procedere posse qñ iudex parte inscia vel inuita publicationem faceret. idem Bar. in auc̄. qui semel. C. de ꝓba. dicit idez si publicatio nō valuit. puta q⁊ facta die feriata vt tunc admittaſ cū publicatio attestationuꝫ nō valuerit. ⁊ dicit ibi q; publicatio attestationuꝫ potest sumi dupliciter. primo quando publicaſ scriptura ō dictis testiū vt faciat fidē. l. gesta. C. de re iudi. secundo qñ fit publicatio partibus ⁊ tunc publicatio idez est qō partibus manifestatio. ⁊ sic sumiſ in. d. auc̄. eo isti tamen duo actus fiunt simul ⁊ semel. q⁊ iudex pronunciauit attestatiōes esse publicatas ⁊ apertas. ⁊ vt pro publicatis ⁊ apertis habeanſ. ⁊ verbū publicatio refertur ad primum ⁊ verbum apertura refertur ad secundum qō bene nō. Do. Anto. multuꝫ instat dilatando materiā ⁊ trahendo materias alibi discutiē das more repetentiū. ego vero ponā in locis suis sꝫ quantū ad hunc articulū attinet ꝯcludit ipse q; si certuꝫ sit partez nō didicisse testificata ⁊ hoc ꝓbari possit non impedietur pars ex sola publicatione attestationuꝫ per tex. d. auc̄. eo. ti. fatetur tñ q; presumptio est ꝓtra partē q; testificata didicit ex quo facta fuit publicatio. ⁊ ita respōdet ad iura que ponderant publicationē. s. q; hoc ponderant propter presumptionez que insurgit ex ipsa publicatione q; testificata partes didicerint. mihi placet dictū Jo. an. Bar. ⁊ Host. ⁊ aliorū ex quo. n. pars acquieuit publicationi testium videt tacite renūciare productioni super illis articulis. ⁊ sic lꝫ nō sit subornationis timor cū certū sit partem testificata nō didicisse subest tñ tacita renunciatio ar. eoꝝ que nō. in. c. i. de elec. li. vi. de eo qui gessit actuꝫ qui solet fieri post ꝓtestatā litē vt habeaſ ꝓ ꝓtestatione litis quo ad excludēdas dilatorias. facit glo. in. c. cū cām de appel. Videmus. n. q; sola renunciatio expressa siue scia testificatoꝝ inducit banc prohibitionē. vt in. c. de testib⁹. in fi. j. e. ergo ⁊ tacita renūciatio que inducit ex publicatione. facit ꝓ hoc q⁊ iura canonica cōmuniter ponūt publicationē solaꝫ ꝓ termino exclusiuo ꝓductionis testiū vt in multis. c. huius ti. Jtē vt hic dicit Jo. an. publicatio nō precludit viaꝫ ꝓductioni testiū ex solo timore subornatōis sꝫ vt aliquis fit ꝓductionū finis. ⁊ q̄ꝫ q̄ꝫ multi alij sint termini exclusiui. iste tñ vnus est ex illis. Et multum moueor ego ex tacito cōsensu ad quid. n. publicationi ꝓsentit si intendebat testes ꝓducere. fateor tamē q; vbi superuenisset causa verisimiliter nō cognita tempore ꝓsensus prestiti q; petendo nouā dilationē poterit admitti sicut admitteret ex cā post dilationez. l. ofone. ⁊. l. fi. ff. de dila. ⁊. ar. in. c. lꝫ de prob. nec erit timendū de subornatione ex quo certū est testificata nō didicisse. Sed circa hoc dubitaſ quare timetur magis de subornatione post publicationē q̄ꝫ primo cū semper a principio potuerūt partes subornare argu. in. c. sicut. §. e. ⁊. c. lꝫ de proba. So. dic post Jo. an. q; ante publicationē nō est tantus timor cuꝫ pars verisimiliter sperat posse ꝓbare intentionē suā vel aduersariū defecturū in ꝓbando ꝯ eū sed post publicationē depositionū cū videt se succubituꝝ q⁊ non probauit vel q⁊ aduersarius plene probauit intentionez suā facilius inducitur ad testiū corruptionē cū videat se destitutū omni spe. Jtē ante depositionē nō poterat aliter ꝓuideri cū necessario testes essent ꝓducēdi ad instructionē cause. ⁊ practicā publicandi depositiones vide per Spe. ⁊ Jo. and. in addi. eo. ti. §. satis vtiliter in princ. v. est practica. satis tamen est seruari qō. s. dixi ſm Bar. Sed nunc quero que dicātur noua capitula super quibus testes, ꝓduci possunt publicatione non obstante. Aduerte q⁊ ex isto tex. ⁊ ex prin. huius glo. pe. colligunt tres species capituloꝝ seu articuloꝝ. quidā sunt articuli oīno noui quidā noui dependētes tñ ex veteribus quidā antiqui adde ⁊ alias duas species que colligunt ex tex. ⁊ glo. cle. ij. e. ti. Nā qdā sunt articuli directe prioꝛib⁹ ꝯrij qdā indirecte ꝯrij. Et vt tu iuuenis itelligas scias q; capitz ⁊ articulus capiunt in materia nr̄a vt synonyma. i. idez significātia ⁊ dicit articulus pars intētionis cōtinens aliquid qō pars probare intēdit. hoc probaſ in. c. ij. e. ti. li. vi. iuncta glo. in verbo articulis. ⁊ super huiusmodi articulis producunt testes. exēplū volo probare q; beneficiū sancti petri pertinet ad me faciā sic articulos vt testes sciant explicite ⁊ directe respondere ac concludere intentionē meā. Primo pono q; potestas cōferendi beneficiū sancti Petri spectat de iure ad talez prelatū. itez q; talis prelatus erat in possessione cōferendi tali tempore. itē q; eodez tēpore vacabat illud beneficiū per mortē talis. itē q; ille prelatus mihi tunc cōtulit. his articulis seu capitulis probatis fundata est intentio mea. Et idez dic in reo quo ad fūdandā seu ꝓbandā exceptionē suaꝫ vtputa reus vult probare in casu prescriptionis tibi nō cōpetere ius in illo beneficio. articulabit. n. sic primo q; collatio beneficij sancti Pe. pertinet ad ēpm. item q; ille prelatus qui aduersario meo contulit nō erat tunc in possessione conferendi. itē q; erat excōicatus ⁊c. isti sunt articuli seu capitula de quibus fit mētio in tex. nostro

Uenio ergo ad primū. s. q dicanſ articuli[a] omnio noui. ⁊ breuiter dic q; illi qui sunt oīno ipertinentes in causa ita q; nō concludūt nec coadiuuāt intentū articulantis ⁊ super his nō admittunt testes siue aliorū sint publicate depositiones siue nō. q⁊ nō dꝫ quis admitti ad ꝓbandū qō probatū nō releuat. de of. dele. cum contingat. ⁊. l. ad ꝓbationez. C. de probationi. ideo iudex a principio debet corrigere ⁊ etiam delere positiones ⁊ articulos impertinentes. vt nō. glo. in c. i. de confes. li. vi. Secunda est species articuloꝝ nouoruꝫ dependentiū tñ ex antiquis ⁊ qui sunt isti Jo. an. prosequitur per exēpla do. an. hic late ⁊ gl. ⁊ bar. in. l. per banc prealle. Sed breuiter ꝯcludo q; sunt illi qui fundant seu coadiuuāt intentionē articulantis in eadez cā de nouo formati. exemplū in. c. cū ioānes ō fi. instru. oꝫ tñ q; saltē tacite nō cōprehenderenſ in articulis antiquis quo ad necessitatē facti ⁊ ꝓbationis. debes. n. scire vt fuit de mēte Inno. ⁊ Jo. and. hic ⁊ magis explicite per Bar. in. d. auc̄. qui semel. C. de probatio. q; quedā tacite includunt sub prioꝛib⁹ capitulis seu articulis quo ad necessitatē facti ⁊ ꝓbationis. exemplū qñ articulaſ super tali prescriptiōe que de necessitate requirit titulum: vtputa si dico q; prescripsi rem ꝯ ius cōmune. vt in. c. i. de prescrip. li. vi. vel dixi ꝓtra primatū me prescripsisse. x. annis. lꝫ enim explicite nō fuerit in articulo mētio facta de titulo intelligebatur tñ tacite quo ad factū ⁊ quo ad onus ꝓbandi q⁊ alr̄ nō erat prescriptio ne obtinuisset articulans. ⁊ hoc casu non potest super titulo de nouo articulari q⁊ in effectu potest dici antiquū capitulū. ⁊ hoc in effectu voluerunt hic Inno. Jo. an. per multa verba. ⁊ pro hoc auc̄. e. §. q⁊ vero in verbo additamēto. Quedā cōprehendunt sub prioꝛi articulo de necessitate facti sed nō de necessitate ꝓbationis. exemplum articulaui q; mutuaui tibi centū de necessitate facti in est tempus q⁊ oꝫ qō mutuū fit factū tēpore sed nō in est ō necessitate, ꝓbatōis. pōt. n. ꝓbari mutuū absq; tēpore. l. testiū. C. eo. isto casu admitteſ publicatione

[a] Quis dicat oīno nouus articulus vide per spe. in ti. ō teste. §. sati vtiliter. v. an āt ⁊ adde q; lꝫ sit renūciatū ꝓducti in cā si rens facit capitulū qō actō est filiussam. Et dicit iudiciū nullū q⁊ litigauit sine cōsensu patris super hoc ꝓducer potest testes q⁊ hic est nouus articulus ita dicit spe. i ti. ō actore. §. i. i. xx. colū. v. qd si postq̄. itē qs dicaſ nouus articulus viō probat. in. l. per bāc. C. de tēpo. ap.

a Qualiꝫ
hēat iurare
ille qui vult
testificāi. vīō
p gl. i. l. iurisꝫ
iurādi de te-
sti. ꝛ adō hic
vnū singula
re verbū ar
chi. in. c. nul
lus laicus. ij.
q. vij. q͡p ffert
d. an. in. c. cō
stitut⁹ cl. vl.
cir. princ. de
ap. Et adō
hic do. an. in
c. tuis: in pe.
col. v. quero
an aliter. j. e.
vbi ponit q͡p
plures igno
tos modos
quib⁹ testis
astringat ad
veritatē aliꝫ
q͡p p iuramē
tū. Sz ci⁹ di
cta ibi ip͡z
bat. d. Ab. p
tet. i. c. hōta
mur. iij. q. ix.
qui requirit
tractarā cuā
gelioꝝ nisi
alr dictet cō
suetudo. ꝛ q̄
liter debeat
iurare iste te
stis põit io.
an. in sua sū-
mula de te-
sti. in ỳ. quo
testes debe-
ant iurare. ꝛ
vide archi. i
d. c. nullus i
f. ij. q. vij. vbi
dic͡ q͡p vltra
ea que cōti-
nent in hac
glo. testis iu
rabit aliō ca
pitulū vz q͡p
neutri parti
māifestabit
dictū suū an
teq̄ fuerit pu
blicatū ꝛ al-
l'gat. c. vltra
tertiā. j. eo. ꝛ
l. q falsa' al's
varia. ff. ō te
sti. ꝛ ita dicit
tenere bost.
hic ꝛ vide
bal. i. l. pre-
sbyteri. C. de
epi. ꝛ cle. cir
ca princ. vbi
ponit formā
iuramēti te-
stiū i ỳ. quar
to nō ꝛc.

b Si appa
ret de iura-
mento testis
vtrū presu-
mat ō tractu
ra. Et adde

depositionū nō obstante articulus super tēpore ꝛ no
ua probatio super eo. facit optime. c. ex tenore. j. eo.
sm vnū intellectū. ꝛ tacite hoc senserunt Inno. ꝛ Jo.
an. hic. Quedā sunt que nō cōprehendunt de neces-
sitate sub prioribus poterant tū cōprehendi ꝛ nō cō-
prehendi vt alique qualitates que possunt adesse vel
abesse circa ꝓtractuꝫ. ꝛ isto casu potest fieri super illis
cōprehēsibilibus noua articulatio ꝛ noua productio
ar. in. c. veniens. j. c. Ex hoc decidit questio quaꝫ
ponit hic Jo. an. ꝛ dicit eam fuisse Boati. de mātua.
Contra sniam vel collationē opponebat excōmuni-
catio iudicis vel executoris qui prebendaꝫ cōtulerat
vel sententiā tulerat. succubuit excipiens q͡z non pro
bauit illam excōmunicationē publicā iuxta eaq̄ le.
ꝛ nō. in. c. ad probandū de re iudi. appellauit ꝛ in cā
appellatōis formal capl'm sup publicitate excōmuni
cationis querit nunquid debeat admitti. dicit Boa
ti. in. q. facti. fuisse obtentū q͡p nō q͡z non est nouū ca-
pitulum sed idem cū priori primo insufficienter ꝛ in-
discrete, ppposito. hoc non placuit Jo. and. ex quo
qualitas publicationis nō fuit deducta in priori arti-
culo. sicut videmus in simili q͡p admittitur ad proban
dum quis se fuisse canonice electū qui prius proba-
bat se electū. j. e. veniens. posset tamen ad illud. c. re
sponderi q͡p prima probatio fuit ibi facta in sūmario
ꝛ ad aliud agebat postmodū: vt ibi dicit in tex. dat ta
men Jo. an. hic aliud exēplū. nam qui ꝓbauit rez va
lere vltra. xx. admittit postea ad ꝓbandū quantū va
luit vltra. j. e. cuꝫ cām. ij. ꝛ qui ꝓbauit iniuriā probat
eam notoriā. j. de of. dele. c. i. li. vi. fatet tamē Jo. an.
q͡p male fecit iudex recipiendo ꝓbationē exceptionis
que nō relevabat per illā decre. ad ꝓbandū. allegare
melius potuisset. c. pia de excep. li. vi. iuncta glo. vbi
p3 q͡p iudex non dz admittere exceptionem in genere
quando quelibet generis species non includit inten-
tum excipientis ne vageꝫ cum iactura alterius. vt. c.
qui duas de elec. li. vi. ꝛ l. ait prētor. ff. de iniur. banc
determinationem sequitur do. an. dicens q͡p lz articu
lus sm subiectam materiam vt obstet debuerit intel-
ligi de excōmunicatione publica. tamen articulus nō
declaratur a natura subiecte materie sed intelligit ru-
diter vt iudici proponitur. ideo si pono de excommu
nicatione non intelligitur de qualificata licz hoc velit
subiecta materia. ad hoc. c. in presentia de proba. vbi
articulus q͡p erat minor annis non intelligitur de mi-
nori. xiiij. lz hoc expectet subiecta materia. idem dic
vt elicitur ex theorica Bart. supradicta qualitates q̄
non includuntur ex necessitate facti lz possint includi
non videntur deducte. vnde appellatione excommu
nicationis necessario non includitur qualitas publi-
cationis lz possit includi. ꝛ per hoc aperitur itellect⁹
ad multa in hac materia. Et satis per predicta decla-
ratur tertia speciesꝫ articulorum. s. qui dicantur articu
li antiqui. cum enim noui ꝛ antiqui sint contraria de-
clarato vno ex contrarijs remanet declaratū reliquū
l. i. ff. de bis qui sunt sui vel alie. iu. dic ergo breuiter
antiquos articulos esse qui explicite comprehende-
bantur in prioribus super quibus testes fuerunt ꝓ-
ducti ꝛ publicati. idem si comprehendebantur impli
cite quo ad necessitatem facti ꝛ probationis. vt p3 ex
predictis. quarta species articuloꝝ quando sunt dire
cte contrarij. vt si primo fuit capitulatū de legitimita-
te nunc publicatis attestationibus volo capitulare ō
illegitimitate. vel primo de minori etate nunc de ma-
iori. primo de sana mente ꝛ nūc de insana ꝛ si. ꝛ ī istis
dic q͡p non admittuntur regulariter tales articuli pu-
blicatis attestationibus vt. s. dixi etiam in causa ap-
pellationis. q͡z semper subest timor subornationis. vt
in. d. cle. ij. ꝛ hic. ꝛ nō. Bar. in. d. l. per banc. hoc limi
ta nisi aliquid de nouo addatur per quod tollatur ti-

mor subornationis saltē presumptiue. vt puta q͡z cor-
rupti falsa dixerunt. vel q͡p dolose puta odio vel amo-
re vt in. c. lz de proba. nō glo. in. cle. ij. j. eo. ti. facit. l.
nec exemplo. C. de fal. Nam non possuꝫ probare q͡p
falsa dixerint nisi probem directe contrarium eorum
que dixerunt. Sed q͡z addo qualitatem corruptionis
vel odij tollit illa presumptio subornationis cuꝫ hoc
sit nouum capitulum. ꝛ idem dic in similibus. Et per
hoc potest saluari vnus intellectus qui datur ad. c. se
ries. j. e. vt publicatis attestationibus admittant te-
stes super directo contrarijs quando cum testibus ꝓ
ducitur instrumentum publicum. ex quo enim cōcor
dat instrumentum tollitur presumptio subornatiōis
testium. Sic ēt salua dictum nō. Innoc. in. c. cuꝫ cla-
mor. j. e. ꝛ sentit glo. in. c. ex tenore. e. ti. vt publicatis
attestationibus admittantur testes super eisdem quā
do veniunt ad coadiuuandum priores testes meos.
vt si probaui per duos testes intentionem meam tu
probasti contrariuꝫ potero postea plures testes pro
ducere q͡z non est quid imputetur si plures non pro-
duxi cum essem confisus de duobus. vnde non est ꝓ-
sumptio q͡p alios velim subornare cuꝫ concordent cū
prioribus productis ante publicationem quod nō.
Ultima species articuloꝝ est quando sunt indire-
cte contrarij prioribus ꝛ tunc in dubio admittitur ꝓ
batio indirecte contraria. vt in. c. ex tenore. j. e. ꝛ nō.
in. d. cle. ij. sed oportet intelligere sm q͡p plene nō. in
d. c. ex tenore. s. q͡p ante publicationem pars aduersa
non potuit instrui super probatione directe cōtraria
q͡z articulus fuit generaliter productus sed testes spe
cifice deposuerunt quod declara vt plenius ibi dice-
tur. Omnia predicta limita vt super nouis articulis
liceat testes producere quando testes fuerunt primo
producti super certis capitulis. si autem non fuerunt
editi certi articuli sed simpliciter super tota causa fue
runt producti ꝛ ita iurauerunt non possunt postea ite
rum produci q͡z non possunt dici noua capitula exq͡
comprehendunt in petitione super qua testes gene-
raliter fuerunt examinati. vt patet ex rationibus pre
dictis. ꝛ ita voluerunt hic cōmuniter doc. ꝛ Bar. in
d. auc. qui semel. C. de proba. ꝛ per hoc satis declara
ta est hec materia huius. c. alia que tāguntur hic per ali
quos dicent in locis suis. Uenio nunc ad glo fi. q̄
ponit. v. capitula iurāda per testes. dicit Jo. an. q͡p ad
ditur sextū capitulū de facto. s. q͡p secrete teneāt dictū
suū vsq̄z ad publicatōez. ꝛ per hoc videbo tex. iiij. q.
iij. §. qui falsa. vbi dicit iudicē debere punire eos qui
partibus, pdiderūt sua testimonia. s. ante publicatio-
nem. ꝛ vide hoc in spe. e. ti. §. sequit. Et aduerte qua
liter debent iurare[a] testes. debent. n. iurare testes ta-
ctis euangelijs. vt est tex. in. c. hortamur. iij. q. ix. ꝛ iō
fere dicendū in iuramētis omnib⁹ que deferunt a iu-
re de quo vide glo. nōbilē in cle. i. de here. que etiam
notabiliter dicit q͡p hodie apud italicos de cōsuetudi-
ne receptū est vt sufficiat tangere quālibet scripturaꝫ
qō bene notabis. cessante aūt ꝓsuetudine nō videret
valere actus vbi ius ꝓ solēnitate exigit tactarā euā
glioꝝ si preterm̄ittit. vide de hoc glo. nō. in. c. vt cir
ca de ele. li. vi. iuramētū tī de se est validū sine tactu
ra. vt in. c. ꝛ si xp̄s de iureiur. vide glo. xxij. q. i. in sū-
ma. sed tactura maxime euangelioꝝ exigit ad maiorē
terrorē. ꝛ q͡z magis peccat transgrediēs qm̄ tāto ma-
gis peccat quis quanto super sanctiori re fit iuramen
tū. xxij. q. i. mouet nō. Inno. in. c. ꝛ si xp̄s de iureiu.

An aūt ī dubio presumat testē tetigisse scripturā[b]
cū ī actis dicat solū q͡p iurauit. Jo an. remittit ad nō.
per se in spec. e. ti. §. sequit sup ỳ. ꝛ nō. ꝛ ibi in effectu
ꝛcludit q͡p fic ꝓpter auctoritatē notarij ꝛ iudicis ꝛ ra-
citurnitatē partis nō opponētis qō satis plz. ar. eoꝝ
que nō. Inno. in. c. i. de cle. pegri. ꝛ c. innotuit de eo

bal. i. l. ꝓsti
tut. ff. i. iij.
col. v. ſz po
ne q͡p i acti.
vbi dicit q͡p
si notarius
scripsit ta-
lis iuratus
deposuit nī
solū presu-
met iuramē
tū sed qua
litas iura-
menti. ꝛ vi
ō bal. i. l. fi.
C. si ex fal. i
stru. vbi di
cit q͡p presu
mit q͡p testis
iurauerit cō
porialit ta-
ctis per lo-
cū a cōsue-
tudine ge-
nerali. sup
hoc tū re-
mittit se ad
notata i. c.
vt circa de
elec. in vi. ꝛ
idē q͡p dicit
hic. d. ant. i
xlvi. col. re
petit i. c. tu
is in. ij. col.
j. xx. Item
ad hoc facit
q͡p nō ro. in
l. sciēdū. in
vij. q. de ỳ.
ob. vbi di-
cit si reperi
tur partes
iurasse non
ꝓsumit ex
hoc delati
onem ad-
uersarij p̄-
cessisse ita
dicit tene-
re bal. in. l.
ait prētor
in princ. de
iureiuran.
per doctri
nam Inn.
in. c. inno-
tuit de eo q̄
fur. ordi. su
sce. Item ad
hoc facit q͡p
nō. do. ant.
in. c. sicut i
v. col. ỳ. ex
his decidi
tur q͡p si in
instrumēto
j. de re iud.

a Utrū ille q iurauit nō testificari possit, ppa auctōitate venire cōtra illud iuramentū. vide spe. i ti. de teste. §. de testium compulsione vſ. quid si quis iuramento. vbi dicitur cōcludere q sit petēda absolutō a iuramento ad cautelā Sed pe. ō ācb. hic dicit q iuramentū ipo actu h⁹cāu apparz temerarium nō expedit implorare absolutē. ⁊ istā partez teneo per tex. in. c. cōstitj. el. grāde. j. e. vbi dr q tale iuramētū nō tz. nec ob. iste textus in v. necesse ꝛc. qui ō riū vr senti re q⁊ respō deo q verba illa non referuntur ad illos testes quib⁹ delatū fuerat iuramētū sz ad alios q innuunt ꝓpric verba tex. dū dicunt ⁊ alios si necesse fuit ꝛc. vult dicer q aſſ sunt excōicandi illi q bus delatū fuerat iuramentuz q⁊ plumit q ōtulerit iuramentū illis qui mēli⁹ sciebant veritatē ne veritas occultaretur merito illi prius sunt excōicādi. vt in. c. vr qui. ma. ac cu. pos. qui

qui fur. or. rece. ⁊ per bar. in. l. theopōpus. ff. de do. prele. ⁊. l. sciendū. ff. de ver. ob.

Intimauit Casus. Qui iurauit testimoniū nō dicere testificari cōpellit si attestationes publicate non sunt h. d. In prima partis conquestio in secūda, puisio ibi ideoqz. Casus litteralis. Quidā R. nomine habebat cām cū. A. clerico. Idē A. suū capellanū ⁊ alios quāplures iuramēto astrinxit q cōtra ipsuz. A. pro dicto. R. nō ferrēt testimoniū nec ꝓsiliū vel auxiliū prebereni eidē. vnde dictus R. cōquestus fuit dño pape. Mandat papa q si testimoniū illoz testiū, pductoz nō ē publicatū nec ab renunciatū testib⁹ iudex recipere nō postponat illos qui sunt iuramēto astricti ⁊ alios si necesse fuerit. ber.

Nō primo q iuramentū⁹ prestitū de nō prebēdo testimoniū ꝓsiliū vel auxiliū ꝓtra aliquē nō ligat iurā tē quo minus ductus in testē teneaī ꝓtra illū ferre testimoniū. ratio est q⁊ ferre testimoniū est munus publicū ad qō cōpellit quis etiaz inuitus. l. si qñ. C. e. ⁊ j. ti. pri. p totū. xi. q. iij. qſqs de cri. fal. c. i. nō potuit ergo iste suo capitaneo iuramēto ab hoc onere se absoluere. ar. c. si diligēti. s. de fo. cōpe. ⁊ de hoc. j. latiꝰ ⁊ idē dic respectu auxilij nō prestandi. dz. n. intelligi i dubio de auxilio iniusto ſm Jo an. alle. c. petitio ō iureiur. de his que fi. a ma. parte ca. c. i. ⁊. j. de excess. pla. graue. Secus dicit de auxilio iusto. puta fauoze patrie. nō. n. potuit iste se obligare ꝛ dispositionez iuris cū iuramentū nō liget ad illicita. ⁊ ꝓtra ius in. c. quāto de iureiu. Nō scōo q etiā testes quos aduersarius nisus est subtrahere recipi nō debēt post publicationez alioz testiū vel renunciationē. Et nō q sola publicatio pōderaī ⁊ nō discere testificata. facit ad ea que dixi. s. c. pri. Op. ꝓtra lrām de ꝛrietate in co q primo dicit q isti testes erāt iuramēto ꝓstricti ⁊ c. ⁊ postea presupponit q iā deposuerāt vt pz ibi si testimoniū illoz. Glo. i. metu ꝛrij exponit ⁊ bene intelligēdo v. ideoqz ⁊ c. de dictis alioz testiū nō istoz qui iurauerant nō testificari. ex quo infert q si dictū aliorum testiū fuisset publicatū nō reciperent nec isti qui iurauerant nec alij vt satis colligit ex tex. Sed aduerte ad mirabilem limitationez quā ponunt hic Inno. Hosti. ⁊ Jo. an. dicūt. n. istos qui iurauerāt nō recipiendos post publicationē seu renunciationē de iure cōi. seu per viā iuris cōis sed beneficio restitutionis ex⁹ clausula generali siqua mihi iusta cā ⁊ c. ff. ex qui. ca. ma. l. i. bene recipient publicatione vel renunciatione nō obstante maxime prestito a petēte iuramento q hoc malicioſe nō petit ar. op. in auc. c. ti. §. q⁊ vero multi. vbi dicit ſm eos q ēt post ꝓclusionē admittūtur. ⁊ ꝓclusio plus deberet impedire q̄z sola renūciatio. ar. ad idē. ff. de edē. l. siqs ex argētarijs. §. fi. ⁊. l. se. Alij tñ dicūt hoc posse fieri solū per beneficiū restitutōis in inte. spāle. ō quo. s. de i inte. rest. p totū p mū tñ dictū plus eis plz. vel tertio qō hic dr de publicatis vel renūciatis. referī ad alios testes de quibus hic fit mētio nō aūt ad istos iuramēto doloſe astrictos Sed hoc vltimū mihi nō plz q⁊ est destruere hāc lrāz Scōa vero solutio seu limitatio est vera in se sed, pcedit iure spāli in ecclesijs minorib⁹ ⁊ sīb⁹ priuilegiatis nec restringo hoc beneficium in his testibus dolo subtractis sed idē dico in alijs. ar. c. auditis. ⁊ in. c. ij. ō i ite. resti. per qō dico hāc limitationē nō cadere hic Prima limitatio q audiaī aduersarius beneficio generali ex clausula si qua mihi iusta cā ⁊ c. nō plz mihi i distincte sed distinguerē sic. q aut ex subtractione aduersarij fuit impedit⁹ hos testes, pducere ante renunciationē seu publicationē alioz. puta q⁊ interrogauit illos testes an sciissent aliquid in illa causa ⁊ illi malicioſe vt nō, pducerent dixerūt q nō. quib⁹ iste credēs ꝓsensit publicationi alioz vel, pductioni renunciauit. ⁊ tunc audiet per beneficiū restitutōis ex clausula generali ex quo fuit certioraᵗ⁹ de iuramēto per eos prestito post ꝓsensuz renunciatōi vel publicatōi prestitū hec. n. ē iustissima cā admittēdi eū maxime in odiū aduersarij sui alis reportaret ex dolo suo maliciā contra c. ⁊ si necesse. de do. post diuor. resti. aut ante ꝓsensuz publicatōi seu renūciatōi prestitū sciuit de hoc iuramēto ⁊ nihil dixit vel nō curauit eos, pducere. ⁊ tunc nō audiet q⁊ nō subest aliqua iusta cā audiēdi eū. ⁊ sic, procedit iste tex. simpliciter, pductionē post publicationē vel renūciationē prohibēs. ⁊ sic limito hūc tex. ⁊ dcā doc. hic. Op. scōo ⁊ vr q isti q iurauerūt nō deponere nō debeāt cōpelli nec admittēdi sunt ad deponē dū q⁊ ꝓ iuramentū, ppriū nemo dz cōpelli. vt. c. debitores. ⁊ in. c. ⁊ si xps. ⁊. c. q̄sto. de iureiur. Itē si diceres iuramētū nō valuisse ergo isti iurādo peccauerūt ⁊ sic pctū dz eos repellere a testimonio. j. eo. c. testimoniū. So. gl. ij. ponēdo duas lec. ad tex. prima q isti testes cōpellunt deponere super principali. Ad ꝛria respondet q erat hoc iuramentū illicitū ⁊ nō poterat obseruari sine peccato q⁊ celare veritatē ⁊ c. ⁊ ꝓsumptio erat ꝓtra istū q iniquaz cām foueret ex quo voluit subtrahere aduersario copiā, pbatiōis. nec obstat temeritas iurātis q⁊ sicut temerariū iuramentuz nō repellit a, promotione. j. de iureiu. sicut. sic nec a testimonio. scōa lec. est q isti testes nō deponerēt sup ꝑncipali sed solū ad detegendū illā fraudē aduersarij. ⁊ hoc innuit tex. in. c. peruenit. j. t., pr. hanc vltimā lec. tenuerunt hic Lau. Tan. ⁊ Un. in. qui dicebāt iuramētū seruandū ex quo sine interitu salutis eterne pōt seruari. q⁊. s. poterat aliter subueniri illi cuius testes fuerunt corrupti. allegant. xxij. q. iij. §. vult. sed Inno. ⁊ io. an. ⁊ cōiter sequentes tenent primā lec. nā ſm vltimaz lec. frustra pōderasset papa publicationē aliorum testiū. q⁊ cū hic fraus esset nouū capitulū potuissent induci isti ⁊ alij testes. vt in. c. s., pri. ⁊. j. e. cū venisset. Itē dico q de hoc est casus in. c. q⁊ pleriqz. de of. or. li. vi. ⁊. c. olim. j. de accu. ⁊ in. c. ꝓstitutus. j. eo. vbi denūciant tales iuramēto nō teneri. ⁊ facit qō. s. dixi in notabili primo. ⁊ pro hoc facit qō nō. dicit inno. in. c. qualiter ⁊ qñ. el. i. de accu. vbi dicit q si quis iuramēto, prohibuit alicui nō revelare secretū sibi dictuz si tñ, pducit in testē tenet illud revelare q⁊ aut cogitauit istuz casuz qñ iurauit ⁊ illic tū fuit iuramētuz ideo nō seruandū. de iureiur. q̄sto. aut nō cogitauit istum casum ⁊ nō extendit ad istum casuz. xxij. q. v. humane aures. si tamen dixisset sibi in pnīa nō tenet illō revelare de excess. prela. dilectus. Aduerte tñ q⁊ tūc dr in pnīa dictū qñ querebat salutem anime secus si causa lasciuie. sic nōn. dicit Inno. in. c. omnis de peni. ⁊ re. tunc enim tenz locū dei. Et ex hoc itellectu sic defensato collige duo. primo q iuramentū temerariuz non repellit a promotione. scōo q lz quis subtrahat testes aduersario non tamen per hoc debet perdere cām aīs frustra fuissent hic recepti testes sup principali. Sed circa primū dic latius q aut isti temere iurantes non penituerunt. vt q⁊ compulsi venerunt ad testimoniū ⁊ admittitur cōtra talez qui eos ad iurandum induxit. qñ ipse non potest contra hos excipere de hoc delicto cum fuerit auctor. ⁊ sic facile repellitur replicatione doli de adul. c. pe. ⁊ vl. ⁊. c. discretionez de eo qui cogno. cōsan. vxo. sue. nec iudex debet hunc repellere ex officio in odium illius qui hunc induxit ad iurandum ⁊ vt dolus illius nō noceat alteri parti lz aīs iudex⁶ ex officio repellat testes indignos. ff. de postu. l. quos prohibet. ij. q. vij. si qui sunt. ⁊. c. querendū. ⁊ qō ibi nō. fortius admittet iste si penituit. ⁊ sic itellige doc. hic. Aut, pducunt isti testes cōtra alium ⁊ tunc repelli poterunt si ipsos nō penituit. ar.

bus examinatis si postea visum fuerit necesse ēt alij psit exaiari. ⁊ ista pro pric mihi videtur mens huius decr.

b Et vid. an. ō. co. c. fraternitatis i. xxxiij. col. vbi sentit nō debē admitti ex cla gnāli sed solū ex speciali ⁊ de hoc vid per bal. hic.

c Judex potest ex officio spelli testes idignos ⁊ crimiosos lz pars non opponat. ⁊ vide gl. ⁊ d. abb. ⁊ q ibi notaui in. c. nulli ō accusa. Sz tu dicas q istud dictum non est omnino verum. Et ideo vide d. an. i hoc passu eleganter distinguentem in. c. bone. el. i. in. vi. col. ō postu. prela. ⁊ plenius per eūdem in. c. cū dilectus i. x. col. de ꝓsue. ⁊ per do. ab. in. c. cuz cāz el. i. sup glo. in v. de cāis. j. eo. dū tractat ō illo articulo an testis teneatur nō dere iudici ō proprio crīe. Et vid gl. i. c. alicui ij q. vij. ⁊ de ista. q. vid pro. in. l. iij. §. hoc aūt iudiciuz. ff. ō dā. infec. Sz q iudex ex officio possit repellere testē inhabilez tz bald. in. d. l. quos prohibet. ff. depos. ⁊ ad hoc al. glo. in. l. i. §. si preses. ff. ō ma. puc.

c. testimoniũ. j. c. aut egerũt penitentiã ⁊ admittẽrur. tũ qz modicũ fuit delictũ. tum etiã qz egerũt penitentiã ⁊ eandẽ distinctionẽ adhibeas cũ queriť an temere iurãs repellať a promotione. ad hoc adduco bonam glo. lxxxvi. di. c. i. ⁊ tex. in. c. testimoniũ. j. e. ⁊ ibi per Hosti. ⁊ Jo. an. Circa ista queriť an debeãt perdere cãm illi qui aduersarijs subtrabũt copiã, pbandi. hic vť tex. in ar. q. nó. in ꝑriũ facit. c. peruenit. j. ti. proxi. ⁊ sentit hic Jnno. in prima solutione. Sed circa hoc vide. qó nó. j. e. cũ cãm in glo. in vbo cõpellas. ⁊ tex. in. c. constitutis. cl. i. j. eo. ⁊ qó in eis nó.

a Ad idẽ ego allo tex. i. c. ex parte de ca. mo. ĩmo dico q ista psumptione q in pulegio sit clausula incõsueta poterit puniri de falso. casꝰ est sing. in. d. c. porrecta ó ꝓfir. vti. vel ĩnuti. Et vide d. ab. i. c. ex parte. el. ij. cir. fi. ó of. dele. Jtez si priuilegium vl' rescriptũ ĩ modo narrandi hz stilũ incõsuetũ presumiť falsum tex. est i c. q̃ grauí ó cri. fal. Et si ĩstrm habz clausulas incõsuetas pfumiť de falso ꝯ notariũ gl. est nõ. fm bal. ibi in. l. si sub ꝺitione. ff. de ꝺd. ĩstit. ad qó d. pe. ó anc. hic põderat hanc gl. Et scias q ĩ dubio qñ aliqd obtineť ꝯ iꝰ cõe illõ ĩ dubio intelligitur ambitiose obtẽtũ gl. est nõ. i. c. fi. de trãsla. pla. q est vex qñ obtineť ad postulationẽ secus si motu. pprio vt dic bal. in l. cũ de ꝓsuetudine. ff. de legi. vbi dic q si notariꝰ rogatus est vt conficiat ĩstrm intelligiť licito ⁊ ꝓsuetо mõ. qz insolita ſt uſpecta. vt nõ. in. l. vi. ff. de ꝺd. ĩsti.

Causam Casus. Publicatio vel renũciatio testiũ in certis capitulis nõ preiudicat volẽti testes, pducere in alijs. hoc dicit quo ad titulũ. hz. n. alia dicta que nõ faciunt ad titulũ ideo illa nõ sũmanť sed. j. declarabunť. cõis diuisio. scda ibi iudicibus.

c Casus litteralis. Inter monachos de martura ex vna parte ⁊ plebanũ ⁊ clericos eiusdẽ loci ex altera q̃stio vertebať: que finit cõmissa quibusdã iudicibꝰ coram quibus testes fuerunt hinc inde recepti: ⁊ renunciatũ, pductioni testiũ: ⁊ attestatões ẽr publicate. Tãdem monachi quoddã priuilegiũ impetratũ lite pendente produxerũt in mediũ per qó iuri alterius partis generari preiudiciũ videbať. Judices super hoc dubitantes cõsuluerũt. d. papã: super hoc scribit papa ipsis monachis dicẽs q ipse mandauit iudicibus vt recipiãt testes idoneos qui, pducti fuerũt sup alijs capitulis: si qua fuerunt alia ab his super quibus testes recepti fuerũt ⁊ eoꝝ attestationes publicate: non obstantibus aliquibus capitulis nouiter impetratis per nũcios monachoꝝ que ꝓtinent in priuilegio vel alijs lr̃is sibi cõcessis postq̃z causa ipsa eisdẽ iudicibꝰ cõmissa fuit que videant prestare impedimentũ alteri parti: ⁊ cãm ipsam concordia vel iustitia mediante decidant. In fine mandat monachis q priuilegium illud per nuncium suũ ad presentiã suam transmittãt: qz Florẽtinus episcopus significauit. d. pape q̃ quedam capitula contra rationẽ erant ibi inserta. Ber.

Nõ q̃ non solũ in causa appellationis possunt testes, pduci super nouis articulis seu capitulis publicatione vel renunciatione nõ obstãte sed ẽt in cã principali. de primo pz in. c. fraternitatis. s. e. de scdo pz hic. ⁊ in. c. cũ venisset. j. e. ⁊ intellige, put diceť in. d. c. cũ venisset. Secũdo nõ ibi in hac causa ⁊c. q̃ priuilegiũ impetratũ lite pendẽte nõ videť oĩno nullũ lz de lite pendẽte nõ faciat mentionẽ sed illi liti nõ preiudicat. v. debit ergo respectu alterius instantie. tñ iste tex. põt induci ad ꝑriũ qz nõ dixit de instantia: sed in hac causa. vnde lz instantia pereat per sniaz cã tamen est eadẽ iurta nõ. in. c. i. de, pcu. li. vi. Sed vide qó latius circa hoc dixi in. c. fi. vt lit. pen. ⁊ j. aliquid tãgã.

Ultimo tene semper mẽti hunc tex. q priuilegiuz obuiũ seu ꝑriũ rõni ⁊ ꝯ solitũª curſuz priuilegioꝝ est de falsitate suspectũ, pter qó ꝺz remitti vna cũ pñtã te ad papã. idẽ dic in rescripto. vt in. c. ij. s. ó rescri. si ꝺz ergo ordinarius esse facilis in executione hoꝝ priuilegioꝝ: sed ꝓsulere principẽ ⁊ expectare secũdã inspectionem. vide tex. op. in. c. ad nr̃am. ⁊ in. c. porrecta ó ꝓfir. vti. vl' iuti. facit. c. cũ adeo. cũ ibi nõ. s. de rescri. ⁊ c. in memoriã. xix. di. Quero de quibꝰ capitulis intelligiť iste tex. glo. i. ponit duos intellectus. primꝰ vt intelligať de capitulis nouis dependentibꝰ tñ ex antiquis iurta ea que dixi. s. e. c. fraternitatis. ⁊ fm hũc intellectũ colligit q ẽt in cã ꝓsultatiõis possunt testes pduci super nouis capitulis ⁊ dicit in cã ꝓsultationis qz iudices hic ꝓsuluerãt papã sup istis dubijs de q̃bus hic in tex. dicit. dic tñ q boc nõ est multũ ponderandũ qz de boc fuit facta ꝓsultatio. ⁊ sic perinde ẽ ac si cã non fuisset remissa consulenda. Si aũt visis iuribus partiũ iudices remisissent decisionẽ cãe cõsulendaz per papã tũc nõ possent amplius, pduci ante sententiaz qz talis relatio haberet vim ꝓclusionis in causa iurta nõ. in. c. intimasti. j. de ap. ⁊ in. l. i. ⁊. ij. s. ó rela. secundus intellectus fm glo. est vt intelligať de capitulis antiquis super quibus testes nõ fuerunt, pducti ⁊ publicati. ⁊ hic intellectus plus placet gl. ⁊ eundem intellectuz sequiť hic Hosti. sed Lau. ⁊ Tan. sequunť primũ. dic vtrũ qz intellectũ verum in se. neutro cntz casu obstat renunciatio vel publicatio ad certa capla restricta. vt. s. dixi ⁊ diceť latiꝰ. j. e. cũ vẽisset

Scdo q̃riť q̃re papa mãdat hãc cãm decidi priuilegio alterius partis nõ admisso cũ instrumẽta possint pduci vsq̃z ad ꝓclusionẽ in cã. j. de fi. instru. cum dilectus. Glo. ij. tacite respondet qz fuit impetratũ nõ facta mentione de lite ex quo colligit non valere priui legiũ lite pendente impetratũ. Idem tenet Hosti. si proprio motu principis priuilegiũ esset concessiuz vt non preiudicaret parti aduerse. si aũt priuilegium nil noui concederet in preiudiciuz aduersarij tunc bene valeret fm Tã. ⁊ Host. Et nõ bene ex boc dicto hos. q princeps concedendo motu proprio priuilegium inscius iuris alterius non videť velle illi preiudicare. facit. c. super eo. de of. dele. ⁊ in. l. ij. §. si quis a princi pe. ff. nequid in lo. publ. ad idem vide bo. glo. in cle. si romanus de preben. que dicit q motus, pprius excludit duntaxat surreptionem nec aliud operať vltra intentionem scribentis. ⁊ fic non validat gratiã cõtra intentionem scribentis. ⁊ vide per Jo. an. in. c. si motu, pprio de preben. lib. vi. ⁊ per do. de ro. deci. xlv. ⁊ aliquid dico in. c. cum dilectꝰ de iurepatronatus. de ĩtentione autẽ principis in dubio non est velle alteri piudicare non certificatꝰ de iure illius. vide tamen qó dicaz in. ij. glo. Glo. in verbo cõmisimus. colligit q post q̃z causa est cõmissaᵇ iudicibus res videtur esse litigiosa ita vt non valeat priuilegium postea impetratum. ⁊ hoc tenuit Lau. Hosti. vero dicit hoc posse ꝓcedere presentatis lr̃is cõmissionis. j. de ap. super eo. ij. de citatione secuta. ar. de of. dele. gratuz. vel saltem post noticiam de ap. meminimus ⁊ de alie. iudi. mutã. cã fac. c. i. Jo. cal. videť simpliciter sequi gl. vt sufficiat sola cõmissio sine noticia litteraꝝ ⁊ sine citatione per. c. cum olim de re iudi. Do. Ant. distinguit q si agitur, prius de nullitate rescripti ex vitio surreptionis sufficiat sola cõmissio cum noticia absq̃z citatione. Si agitur de nullitate rescripti ex vitio pendentis liris tunc exigitur citatio. vt in cle. ij. vt lit. pẽ. de quo per Jo. and. in. c. i. de priui. li. vi. Ego distinguerem sic q aut priuilegium preiudicaret ei cui papa sciebat verisimiliter preiudicatuꝝ. ⁊ tunc non corruit aliquo casu ex vitio surreptionis nõ obstante q ꝓcesserit cõmissio in forma iuris. qz si papa tollit ius fortius videť velle tollere rescriptum concessiuz duntaxat ad illius iuris executionẽ. exẽplum ꝓtentio erat inter rectorem parochie ⁊ monasteriuz super quibusdam decimis prediabilibus facta cõmissione ad petitionez rectoris vt fieret ius monasteriuz impetrauit exẽptionem illarũ decimarum. certe non apparet boc casu quare esset fienda mẽtio de cõmissione vel de iure rectoris cum exmendo monasterium satis facit mentionem de iure rectoris. nec preiudicatur boc liti cuz nulla adhuc subesset. d. cle. ij. vt lit. pend. nec de iure cõmuni erat fienda mentio cum alr̃ non esset priuilegium. ⁊ papa bene sciuit decimas prediales pertinere ad rectorem parochie. ⁊ sic videť q de boc iure nõ erat fienda mentio ad hoc qó nõ. in. c. i. de consti. lib. vi. Si autẽ preiudicaret ei de quo papa verisimiliter ignorabat ⁊ tunc fateor q corruit ex surreptione nisi faciat mentionẽ de iure alteriꝰ. ad hoc qó no. in. c. dudum de priui. ⁊. c. ij. de deci. li. vi. vbi per glo. ⁊ sic in

b Quo ad ꝓpetrati onẽ priuilegij ꝺz lis pẽdere gať. cãe vt hic p ꝺ. an. Sz. do. i. c. fi. in antep. col. vt li. pẽdẽ. dicit q boc casu p citatõez ꝺz lis pẽdere. ⁊ ang. in ꝑ si. suo. cre. q incipit i dei noie ei qm mris virginis &c. Dario ꝛdinamẽtũ factũ ⁊ vide do. an. in. c. i. in vlti. col. vt li. pẽ. ⁊ ibi melius per d. ab. ⁊ vid d. de ro. de ci. cclxxij. vbi dicunt q nõ hz locuz ĩ curia romana. Jtẽ vid d. de ro. in nouis deci. xx. Jtez addebic q nõ. dom. in. c. qñ cir. pri. v. nõ q solus ó imu. eccle. li. vi. ⁊ vide. do. an. in. c. tenor. in fi. ó re iudi.

a Banc opi. sequit hic.d.an.7 simol.

b Adde ad mām q̄ iude⁹ regīr nō admitti tur ad testi ficādū tex. est in.c.i.§. c.7 ī.c.pla cuit.iiij.q. iij. Et ō b vide late p spe in ti.de teste.§.i.in xxiij.col.v. itē q̄ iude⁹ Sz dicas hoc eē vez nō solū si ē nūc iudeus sz ēt si nouit er a iudaismo vel hereſi ad catholicaz fidē ē quers⁹ vt ē tex.sin. ad hoc. ī.c. non pōt.ij. q. vij. 7 fac tex. ī fi. ī.c. i. 7.ij. xlix. di. Et idē forte possz dici si nō ō nouo sz iaz lōgo tpe elapso fuissz quers⁹ dūmodo hēat filios l' vxorez iudeos quos neglexit ad fidē xp̄i ꝙuerte re casus est sin.cū gl.ī. c.q crimen vi.q. i. Itē scias q̄ iude⁹ ē idoneus testis in testō tex. ē nō.in.l.qm̄ C.de here. vbi tex. dic q̄ iude⁹ vl' heretic⁹ in quocūq; ꝑctu interviuos est idoneus testis Et ꝓ hoc vī tex.ī.c.si heretic⁹. ij. q.vij. Itez iude⁹ ē idoneus testis ad ꝓbādū interruptionē ꝓscriptōnis fm ro. ī.l.pactum q̄ dotali.ō colla. dicēs de hoc esse casum sin.ī

telligē illud.c.cū olim de re iud.alle.per cal.ibi.n.papa p̄sumebaī circumuentus cū veniſſet contra sententiam suā interlocutoriā.7 dic vt ibi. Sed si quer̄ nunquid cozzuit p̄uilegiū respectu lit. pen. dic q̄ si ante citationē factam p̄out dicitur ſin.d.cle.ij. fuit impetratum non ob.pendentia lit. vt ibi. si vero post citationē tunc impediunt vires p̄uilegij solum ad tēpus.ſ.respectu illius instantie q̄ non fuit de intentione p̄incipis p̄eiudicare liti quam ignorabat in auc. in me. litis sacre in ſſi. non fi.7.d.c.fi. vt lit. pen. sed in alia lite valebit q̄ vt dixi non peccat in surreptione respectu iuris indulti ex quo papa sciebat q̄ iuri alterius p̄eiudicaret sed solum respectu istius instantie litis 7 vide qō dixi in d.c.fi. Ultimo nō bene glo.fi. 7 adde quod dixi in vltimo notabili.7 vide vltra p̄dicta tex.in.c.q̄ super bis.j.de fi.instru.vbi plenius de hoc videre poteris.

p **Ersonas** Casus. A testimonio repellit̄ simili morbo laborans.h.d. Sic pone casum fm q̄ loquitur hec decre. Uacat aliqua ecclesia filius prelati decedētis vel vacarij vel etiaz alius: cuz p̄latus ad quē spectat institutio ecclesie dicat se ius habere in ecclesia:appellat ne p̄latus ordinet ecclesiam.dixit papa q̄ si etiā cozā isto episcopo vel etiam alio huiusmodi negocia ventilētur non vult vt aliqui morbo consimili laborantes si hoc certuz sit:aut probari possit in testimoniū admittant̄ si ab alterutra p̄te adducti fuerint per illud verbū huiusmodi qō erat in antiqua decre.videbaī hec decre.locū habere in similibus causis. Sed in ista decr. non est illud verbū huiusmodi:sed simpliciter dixit negocia. Unde videtur intelligenda decre.in omnibus causis vt quicūq; habet simile negociū non admittat in testimoniuz similis cause. Ber. Nō q̄ per verbū volumus respondeī de iure vide glo.in cle.vna de of.iud. Nō secūdo q̄ non omne probabile est certū.hic enim ponuntur ista vt diuersa.7 exponit Jo.an.certum.i.notorium qō non egeat probatiōe de fili.p̄esby.c. qm̄ probabile vero est qō ꝓbari potest difficulter qō nō. pro statutis.omne tamen probabile est certum nature lz nobis incertum sit.l.si pater.ff.de solu. Sed quero dicitur hic q̄ simili morbo laborans 7c. qualiter sumitur hic morbus.glo.videtur hic intelligere de peccato vt sic sit sensus q̄ laborans eodem delicto repellitur a testimonio.7 iste intellectus est verus in se nec oportet tunc necessario ponderare ꝓsimilitudinē seu conformitatē delicti.q̄ etiā dissimile repellit.vt in c.testimoniū.j.e.sed nec etiaz oportet indagare ō delicto.cuius.ſ.impugnantis vel producentis debz cē consimile p̄out quidam voluerunt hic ex antiquis. satis enim est eum esse criminosuz.nam 7 criminosus potest excipere contra criminosum q̄ criminoso non est deneganda defensio.vt legi.7 nō. in.c.a nobis de excep.7.c.cum inter.eo.tit.7 p̄o hoc facit tex.ibi ab vtraq; parte. Et ad tex.hic qui ponderat conformitatem delicti dic q̄ ita accidit hic in facto q̄ p̄ducebantur complices 7 socij non tamen sequitur quin 7 aliter criminosi debeant repelli.vt.c.testimoniū. Ad p̄dicta faciunt.c.i.de ꝓse.7.xv.q.iij.nemini. Sz queritur nunquid possit verificari decisio bui⁹ casus in identitate cause vt sic assumatur similitudo morbi p̄o similitudine cause. Glo.ista aperte non aperit sz videt̄ tacite hic sentire in eo q̄ deduxit similitudinez in iudice q̄ repellitur vt suspectus si habet vt priuatus causam consimilem sibi vt iudici commissum vt.ī c.causam que de iudi. Sed apertius hoc tenet Spe. eo.ti.§.i.ver.item q̄ habet. Hosti. contra.dicit emz absurdum q̄ vnus emptor nō possit esse testis in causa alterius emptoris.7 dicit decre.intelligendā de socio 7 participe fz q̄ loquitur.l.qm̄ liberi.C.eo. Jo. and.ᵃ dicit idem dicendum in teste p̄out dixit in iudice.d.c.cām que de iudi.7 sic vī velle q̄ si ex decisione cause in qua testificatur concluditur ad decisionē cause sue repellendus est.7 sic poterit secundo modo iste tex.intelligi non autem quelibet similitudo cause saltem in genere repellet.7 sic potest saluari dictum hosti.hoc dictum Jo.an.non placet do.ant.sed plus sibi placet dictum Hosti.indistincte. q̄ testis non habet attestari super iure sed super facto.7 nunqnā fm cum ex dicto testium solo potest concludi ad decisionem cause priuate.secus in iudice qui habet decidere fm iur.non credo eum bene dicere: q̄ etiā ex dicto seu sententia iudicis non infertur ad decisionem cause necessario quam habet vt priuatus q̄ alius iudex non habet sequi suam iniustam sententiam cuz legib⁹ non exemplis fit iudicandū.l.nemo.C.de sen. 7 nō.ī c.de quibus.xx.di.sed repellit̄ ne ductus affectione cause sue quā iustam putat sic iudicet in causa alterius Idem,p̄pie sepe potest contingere in teste.pone.n. q̄ sit questio vtrum certa consuetudo sit in loco p̄oducitur in testem ille qui habet causaz.in qua allegat illam consuetudinē certe de facili deponet de consuetudine cum eam asserat in alio iudicio in causa,p̄pria. Aliud exemplū.,p̄ducitur quis ad testificandū q̄ ticius fuit publicus vsurarius.7 ille idem qui p̄producitur in causa alterius p̄etendit in causa sua illum fuisse publicū vsurarium. Certe iste nō debet admitti quia non est liber testis p̄opter affectionē quā bz ad cām ar.c.repellātur.j.de accu.7 qō nō.in.l.qm̄ liberi.C. e.ti.hoc idem videtur sentire Fe.consi.lxij.in fi.intelligo ergo similitudinē modo p̄dicto 7 non in qualibet similitudine in qua non concluditur affectio. 7 sic potest saluari dictum Jo.an. Ad idem facit qō nō.in glo.in.d.l.qm̄ liberi.que querit nunquid in ciuilibus repellatur socius partis.7 respondet q̄ non fi ius suuz nullo modo leditur.als secus.vt si esset socius omnium bonoꝝ. In casu autē nostro infertur p̄eiudiciuz saltem respectu p̄sumptionis que oritur contra euz ,p̄pter qō euitandū licitum est tertio appellare a sentētia lata contra eum.vt in.l.a sententia.ff.de appel.

Obstare videtur p̄dictis qō habetur de legatarijs testificantibus in causa testamenti inſti. de testa. §.legatarij. Sed dic vt plene dixi in.c.insuper.ſ.e. Et per hoc habes duos intellectus ad tex.posset tamen non absurde dici q̄ admitti possunt sed quāta fides sit eis adhibenda ex varijs circumstantijs arbitrabitur bonus iudex.ar.eozum que le.7 nō.in.d.c.insuper.7 glo.in simili in.c.in litteris.j.e. Nec ob.c.eā que de iudi.q̄ facilius repellit̄ iudex q̄z testis vt nō. glo.in.c.cū .R.de offi.dele.erunt ergo testes sed nō omnino integri.7 tunc dic ad tex.q̄ non admittunt̄ ī effectu.ſ.quo ad plenā ꝓbationē. Et p̄o hoc facit qō nō.per Hosti.7 alios doc.in.c.super eo.

i **Udei** ᵇ Casus. Christianus cōtra iudeum in testez admittit̄. Primo ponit dictū. scōo addit penaz ibi,7 anathemate.tertio addit causam ibi cum christianis. Casus litteralis. Dicit̄ q̄ testimoniū christianorum recipiendū est in qualibet causa cuz ipsi iudei aduersus christianos suis testibus vti p̄sumant Et qui iudeos volunt christianis in hac parte p̄ferre sunt excōmunicādi:q̄ iudei debent subiacere christianis. Ber. Nō primo christianum admittendū in testē ꝑ iudeos.7 ꝑ infideles impetrantes p̄uilegia vt non possint conuinci per christianos.est bodie p̄ouisum in cle.i.e.ti.7 ibi vide. Nō scōo q̄ in concernentibus decorem christiane religionis papa habz iurisditionem etiaz super laicos.vnde excōmunicat p̄ferentes christianis īfideles.p̄o hoc vide bo.tex.ī.c.

glo.ī.d.l.qm̄ Itē an iudi admittūtur ad testificandū cuz ī exceptōibus glo. valde dubitat 7 vī dicē q̄ nō ī.c.pagani.ij.q.vij Et idē dicit d.an.in.c.i.§ co.7 fac.c.in fidei fauorē de here.ī.vi. Itē scias q̄ qm̄ iude⁹ admittit̄ ad testificādū nō oz sup euangelijs sz sup suā legē iurare. vt dicit̄ imo.in cle.i. cir.prin.ō testi.ēt d.an.in ꝑe.greg.in iij.col. Adō q̄ qm̄ catholicus litigat cuz heretico potest adducere hereticū in testem contra heretic̄uz in testimonium. sz si ducat hereticus contra catholicum non vz eius dictum nisi quaten⁹ deponit p̄o catholico tert⁹ est nō.in c.si heretic⁹ ij.q.vij.glo. tamen ibi vī dicit̄ ōstruere illū text. Et vō oīo ad istam materiaz q̄ singularit̄ scripsit.d.bart. tho.de bellē zi.post.d.anto.in.c. veniens.el.ij.in viij.col.j.c.ī apostilla magna 7 intellectum.d.l. qm̄.de here. vide bene ō claratuz per bal.in.d.l.cūctos populos in lec.in fi.v.opp.C. ō sū.trini.

i.de homi.li.vi. Nō tertio q̄ iudei debent esse sub iecti christianis. vnde alibi dicit tex. q̄ iudei debēt sal tem per effectuꝫ operis se illoꝝ seruos recognoscere quos christi moꝛs liberos ⁊ illos seruos efficit. vt in c. ⁊ si iudeos. de iude. vnde dicunt hic doc. q̄ debent christianis subiacere tanq̄ serui ⁊ sic inducitur seruitus de iure canonico sicut alꝫs inducit. xv. q. vlt. cum multe. ⁊ de iude. ita quoꝝundā. Nō vltimo q̄ ratione humanitatis sunt iudei a nobis fouendi. sunt enī p̄rimi nostri cū sint nature nostre participes. ⁊ idem dic de alijs infidelibus. vide tex. cū glo. de pe. di. ij. p̄rimos. Op. videt innuere iste tex. q̄ iudei possint testificari cōtra christianos sicut eꝫ qō videt cōtra. c. nō pōt. ⁊ c. si hereticus. ij. q. vij. Glo. i. respondet q̄ ꝛria pcedunt de iure qō hic dicit pcedit de facto ⁊ bene loquit. vnde pōdera verbū tex. dū dicit p̄sumūt sonat. n. in malā partem. vt nō. in. c. i. de vi. ⁊ ho. cle.

Ultimo hic quer̄ an iudeus[a] possit excipere contra christianū de crimīe vt sic repellat eū a testimonio vel accusatione. Hosti. primo arguit q̄ sic. c. cum inter de excep. ⁊ de vsu. q̄ frustra. dicit demū posse distingui an id de quo excipit sit peccatū vtraq̄. l. veteris ⁊ noui testamenti ⁊ tunc admittitur. aut lege veteris testamēti tm̄ ⁊ tunc nō admittit. aut noui tm̄ ⁊ tūc repellit etiaꝫ in penā sui erroꝛis. vel ꝑm eum pōt dici hoc casu eum admittendū cū ꝑm legem romanā illos iudicare debeamus. ⁊ sic ꝑm illā excipere possunt. C. de iude. l. iudei. Item videmus q̄ etiā excōmunicat⁹ excipit de excep. c. cum inter. nec ꝺz claudicare iudiciū vt ibi. Et ex omnibus p̄dictis nō q̄ iudei nō possunt vti munere testificandi inter christianos. idez dic de alijs muneribus publicis. vt in. c. cum sit. j. de iude. sed inter se possunt habere. vt. l. generaliter. §. fi. ff. de decu. ⁊ ibi nō. per qō arguit ibi Bart. ⁊ in. l. fi. C. de iude. q̄ iudeus non potest esse doctoꝛ cū sit pre eminentia magna. j. de magist. quanto. ⁊ quod ibi dico. Nico. Abbas.

a An possit opponi crimen ꝓtra christianos. vide imo. in clemen. i. de testibus.

f **Super eo** Casus. Testimonium matris est suspectū vbi filia petit in vixꝫ aliquē se maioꝛē. hoc p̄mo Ad dictuꝫ solius mattris de impedimento deponētis impedit matrimoniū sed ꝛctuꝫ non dissoluit duo sunt dicta ⁊ qōlibet subdividit vt per se ꝑz

Casus litteralis. Aliqua mulier petit aliquē in viruꝫ: vir negat q̄ nō ꝛxit cū ea: mulier vult p̄obare intentionē suam per matreꝫ ⁊ aliā mulierē. Quer̄ vtr̄ mater sit admittenda in testimoniū p̄o filia. Respondet papa. mater diligere videt incrementū ⁊ bonoꝛē. Et ideo vbi vir superioꝛ est diuitijs nobilitate ⁊ potētia vel honoꝛe suspectū est testimoniū eius: ⁊ ideo nō est aliquatenus admittendū. Secūdo ponit alia questio. aliqua mulier vult cōtrahere cū aliquo: mater alterutrius dicit q̄ sunt cōsanguinei. Quer̄ an sint cōiungendi vel non, ꝓpter solum dictū matris. Respondet papa q̄ si matrimoniū nō est contractū inter eos matre asserente illos eē consanguineos nō debent cōiūgi. Si vero iaꝫ contractū est matrimoniū nō debēt separari sine iuramēto pluriū personaꝝ. Ber. Nō p̄mo de verbo affidare. idez. n. importat q̄ dare alicui fidem super aliquo facto. ⁊ hic sensus est q̄ negabat sibi dedisse fidē seu secū contraxisse matrimoniū.

Nō scōo vnū casum in quo mater testificatur p̄o filia seu filio. s. cum agit̄ de matrimonio contrahendo vel ꝛcto. ⁊ cessat suspitio ꝙ matrē ex qualitate ꝙbentiū Et aduerte q̄[b] admittit̄ in testimoniū nō solū si agat̄ de ꝙsanguinitate, p̄banda vel improbanda. vt in. c. vr̄ j. qui ma. accu. pos. sed ēt vbi agit̄ seu reuocat̄ in dubium de ipso ꝛctu matrimonij. qō alibi ita bene nō, p batur. qō vr̄ admissuꝫ fauoꝛe matrimonij cū alꝫs regulariter in crialibus causis ⁊ ꝛctibus parentes ⁊ liberi nō admittant̄ adinuicem. vt in. d. c. videt. ⁊ ibi bo. tex. in fi. ⁊ iiij. q. iij. testis idoneus. Nō tertio arguit. ⁊ quasi expressum in tex. q̄ etiā ad matrimoniū cōiungendū vel separandū sufficiūt duo testes nō solum masculi sed etiā femine. hoc. n. fuit quesitū ō duabus mulieribus. ⁊ papa remouit matrē duntaxat certo casu. p̄o p̄imo q̄ sufficiant duo facit tex. hic in p̄ima parte ⁊ in scōa in fi. iuncta regula pluralis locutio de reg. iur. li. vi. Itē regulariter duo testes sufficiunt ēt ꝙ papā dicit glo. notabilis. ij. q. iiij. p̄esul. ⁊ nullibi cauet ꝓriuꝫ in cā matrimoniali. imo expresse probat qō dixi in. c. lꝫ ex quadā. j. c. vbi sufficiūt duo etiā qñ deponunt de auditu qō plus est. Secundū q̄ sufficiant mulieres. probat hic per ar. nā remouendo matrem certo casu vr̄ permisisse aliā mulierē de qua etiā querebat. cū vno ex duobus illatis negato alterū cōcessum videat̄ de p̄esump. nōne. xxv. di. qualis. Itē mulier regulariter admittit̄ in testem. xv. q. iij. ex eo. ⁊ hoc tenet expresse Hosti. nisi ex nimia familiaritate vel vicinitate vel alr̄ sit suspecta. j. eo. in lr̄is qō nō.

Nō quarto bo. arg. ⁊ limitationē ad multa iura q̄ vbi ex ꝛctu cū filia seu filio bonoꝛ vel incrementū nō accrescit filio mater testificat̄ in cā filij. cessat. n. suspitionis ratio. Nō q̄ bonoꝛ ⁊ incrementū est mulieri si nubit se potentioꝛi vel nobilioꝛi seu ditioꝛi. nobilitantur. n. mulieres ex personis maritoꝝ. l. fi. C. de incolis. li. x. ⁊ l. femine. ff. de sena. ⁊ hunc honoꝛez retinet mulier etiā soluto mr̄imonio dū remanet in viduitate vt in. c. lꝫ. §. mulier de sepul. li. vi. Et hoc facit ad questionē quā ponit bar. in pluribus locis q̄ valet donatio facta sponse vel sponso spe futuri matrimonij seu collata ad tēpus matrimonij. quando ille qui donat ē inferioꝛ cū nō videat donasse affectione libidinis seu ꝙiugalis affectus sed vt acquireret illū honoꝛē ⁊ parē telam alterius. vnde nō est donatio simplex que ,phibet inter cōiuges sed remuneratiua. vt ipse plenius nō. in. l. fi ita stipulat⁹. §. si tibi nupsero. ⁊. l. si diuoꝛtio. ff. de ver. ob. ⁊ l. i. C. de dona. ante nup. Nota quattuoꝛ qualitates supioꝛitatis vt respectu diuitiaruꝫ nobilitatis potentie ⁊ bonoꝛis. Ex his verbis nō plura. primo q̄ diuitie exaltant boīem ⁊ sic non sunt repꝛobate. intellige cū sint cū bonis operib⁹. vi ō pulchrū tex. in. c. hoc scripsimus. xxx. di. ⁊ in. c. habebat xij. q. i. ⁊ glo. in. c. clericus. eadem causa ⁊ qōne. vnō ecclesia narrat diuitias Job. ⁊ psalmista dicit. Diuitie si affluant nolite coꝛ apponere. Secundo colligge ex verbo nobilitatis q̄ qdā ēt ꝑm canones sūt nobiles ⁊ quidā ignobiles ⁊ quidē nobiles p̄ebonoꝛātur. p̄o hoc. c. de multa in fi. ⁊ c. pe. de p̄eben. vide bo. tex. cū gl. in. c. que ꝙ pacē. xxiij. q. i. ⁊ plenissime per Bar. in. l. i. C. de digni. li. xij. vide tamen ꝓtra nobilitatem generis ⁊ p̄o nobilitate respectu virtutum pulchꝛ tex. in. c. nunq̄z. lvi. di. ⁊ in. d. c. pe. ⁊ glo. i. c. qm̄ vetus. xxiij. q. i. Tertio nō de potētia ⁊ dic potentia. s. amicoꝝ. vide tex. cū glo. in. c. ꝓstitutus. ij. de ap. ⁊ qō ibi nō Hosti. facit. c. officij. de elec. Quarto nō de p̄eeminentia honoꝛis. ⁊ exponunt doc. quā do est iudex balliuus doctoꝛ cōsiliarius p̄incipis vel magni viri. Ex quo nota q̄ doctoꝛatus est honoꝛ: ⁊ potest dici dignitas. vt sentit bar. in. l. fi. C. de iude. ⁊ melius in. l. i. C. de no. codi. cōpo. vide pulchꝛ tex. in. c. q̄ꝛto de ma. ⁊ qō ibi dico. ⁊ in. l. i. §. i. ff. de vari. ⁊ extraoꝛdi. cogni. vide quattuoꝛ qualitates quibus quis dicit maioꝛ natu. ij. di. c. lex. Nota in v̄. sup. q̄ dictū vnius facit p̄esūptionez nō modicā ideo sufficit ad toꝛturā. vt est glo. not. in. l. iij. C. d. l. iul. ma. ⁊ intellige qñ deponit super facto secus si super iudicio. tunc enim nō p̄obat iudiciū vt elegater volucrūt glo. ⁊ Bar. in. l. fi. C. de iud. fami. ber. ⁊ per eundez in. l. fi. C. de questi. Ultimo nota casuꝫ in quo dcm

b An parē test possint testificari p̄o filio in causa matrimoniali ⁊ quid ō alijs cāis plenotaui post d. ab. in. d. c. vr̄ q ma. accu. pos.

c Nō mꝛtos mōs q̄bus quis dicitur. s. alios Et qūo intelligat̄ maioꝛ puta si dictum fuit. q̄ hereditas ō beat deuenire ad maioꝛē ō domo an intelligat̄ de maioꝛe etate vel statura vel diuitijs vel reputatu vide per pe. ō an. in repe. c. canonum i. vi. p̄incipali q̄sito in. xlv. col. illius q̄sti v̄. consuluit etiā bal. de constitu.

Et adō h gl. sing. i. c. sedes de rescrip. in gl. magna q̄ dicit q̄ stat̄ arbitrio iudicis q̄ dicat̄ maioꝛ psona. Ad de q̄ appellatione maioꝛū intelligunt oēs ō scēdentes a tritauo. s. l. iurisc̄sul tus. ff. ō gradi. ⁊ est gl. i c. nā ⁊ ego de v̄. si. Interdū tam appellatōe maioꝛ cōtinet pater ⁊ auus ita dicit domi. in. c. is qui cir. fi. p̄i. ō sepul. li. vi. ⁊ in. c. cū q̄s in p̄inc. de sepul. eo. li. qui tex. dicunt debeꝛ sepeliri i loco maioꝛū ꝙiuncto. c. ebꝛon. xiij. q. i. Itē de multiplici maioꝛitate qua qs dicitur maiō alio vide p do. an. in. c. statuimus circa p̄i. ō mai. ⁊ obe. ⁊ latiꝰ per archi. in. c. quanq̄ circa p̄inc. ij. questio. vij Item adō q̄ dicūtur maioꝛes il li quoꝝum consilio cō uentus regitur glo. i v̄. maioꝛes in. c. veniēs de fimo.

a Vide gl. liij. q. v. in ſũma.

b An filius notari⁹ poſſit ꝓfice re inſtr̃z in cã pr̃is viõ qõ nõ. bal. i l. inſtra i ſi. C. de ꝓbat. ⁊ bar. in. l. q dicim⁹. § ſi pẽ. ff. de au. tut. ⁊ in cõ. incip. filiuſſa. notarius. Et õ hoc vide p bart. in. l. ſi pr̃. ff. de fal. hoc idẽ dicit flozi. i. l. teſtis idoneus. ff. eo. ⁊ di. in. l. q dicim⁹. i fi. de au. tu. ⁊ vide qõ nõ ui poſt. do. an. in. c. i. in x. col. de ſi. inſtru. Et an eꝫ pat notari⁹ poſſit cõficere inſtr̃m i cã filij. viõ bã. in. l. ſi pr̃ õ falſ.

c Inquã tũ iſte tex. appellat iudeũ crucis xp̃i inimicum adde q alibi iudeus appellatur blaſphem⁹ xp̃i tex. c̃ in. c. i. ⁊ i. c. cũ ſit nimis õ in deis. dixit tñ glo. nõ. i c. ſicut in v. cimiteriuz j. de iudeis q lz iudei ſunt hoſtes fidei nõ tñ ſunt hoſtes noſtri imo a nobis debent foueri vt dic̃ tex. i. c. iudei. s. eo. ⁊ eſt ſcriptũ q reliquie iſrael ſalue erunt dicit glo. in c. iudeoruz xxviij. q. ꝑma. ⁊c̃.

d Et iſtũ intel. hoſti. ⁊ io. an. ad. d. c. preſul. ſequuntur vnius facit plenã, ꝓbationẽ. ſ. cũ agit ad matrimoniũ impediendũ facit. c. preterea de ſpon. Et per rõnem huius lr̃e pono vnã regulã q vbicunqz agit ad peccatũ impediendũ nec diminuit ius alterius ſufficit dictum vnius. facit qõ nota. glo. in. c. nuper. j. eo. ⁊ de conſe. di. i. ſolennitates. ⁊. ij. q. i. multi. ⁊ qõ dixi in. c. at ſi clerici. s̃. de iudi. Glo. i. eſt facilis ⁊ ſatis. s̃. in notabilibus declarata. Nota tñ eaz inquantũ dicit q vbi eſſet equalitas iter filiã ⁊ vir qui impetit vel modica excellentia q tũc admitterent parentes ad teſtificandũ ſuper ꝫctu. ⁊ ſatis ꝓbat in tex. a ꝫrio in. d. c. videt. ⁊ lz illud. c. loquat cũ agit de matrimonio reſpectu impedimẽti ꝓſanguinitatis tamẽ in fine loquit generaliter. Et glo. iſtã ſequit Jo. plus dicũt Tan. ⁊ Lau. q etiã in caſu huius. c. admitterent parentes ſi eſſent valde boneſti. Hinc dixit Hoſt. q quicquid ſcribatur hic eſt arbitrariũ. ff. e. l. iij. j. eo. preterea. ⁊ c. in noſtra. poſſent. n. eſſe circũſtantie, ꝓpter quas iudicarent nõ ſuſpecti. puta qñ nobilis diligebat multũ plebeiã valde formoſaz quã habere non poterat niſi cum ea ꝫberet ⁊ parentes al̃s ſunt boneſti. ceſſantib⁹ vero circũſtantijs inequalitas facit teſtimoniũ parentuz ſuſpectũ al̃s de facili, ꝓbaret plebeia ſe deſponſataz per regẽ francie vel plebeius ſe deſponſaſſe reginaz. ſ. adducendo parẽtes, ꝓprios. ⁊ vide Spe. e. ti. §. i. v. iiij. ad fi. prime colũ. vbi dicit q etiã data in oĩbus paritate adhuc erit arbitrariũ an admittant parẽtes. Sed ego intelligo q niſi iudex moueat ad repellendũ ex aliqua, ꝓbabili cauſa al̃s ab eo poterit appellari cum iura hoc caſu admittant parentes. vt hic ⁊ in d. c. teſtimoniũ. An autẽ idem ſit in alijs cõſanguineis ꝓut hic dicit de matre. Hoſt. in ſũma. eo. ti. §. ij. v. vbi aũt q ſic. puto qõ non ſunt tamẽ ſuſpecti ſz credetur plus vel minus ꝑm quantitatẽ affectionis ⁊ ꝑz q ſibi attinent iuxta no. per glo. in. c. i litteris⁹. j. eo.

Sed quero quid ſi mulier excedat in vno puta in nobilitate vir in alio puta qz eſt plebeius ditiſſimus. dicit Jo. an. q bonus iudex arbitrabit an teſtimoniuz matris ſit ſuſpectũ ⁊ inſpiciet conſuetudinẽ regionis de quo in ſpe. e. ti. §. i. in fi. prime colũne qõ ſatis plz

Alterius querit quid ſi agat de ſponſalibus ꝓbãdis an teſtimoniũ matris ſit ſuſpectũ ꝓcurrentib⁹ iſtis qualitatibus. Hoſti. dicit q ſic. Jo. and. dicit ſe credere q non ſit ita ſuſpectũ. ſicut qñ dicit mr̃imoniuz ꝫtractũ qõ plus placet. qz multa ſunt remedia ꝫ ſponſalia de iureiu. quẽadmodũ. ⁊. c. ſicut de ſpon.

Quero nunquid parẽtes admittãtur in matrimonio ſpirituali. vide tex. cuz glo. in. c. preſens. xx. q. iij. vbi innuit q ſic etiã vbi agit ad matrimoniũ ſpirituale diſſoluendũ. ⁊ idem ſequit hic. do. Ant. ego credo hoc arbitrariũ. vt. s̃. dictũ fuit. Quid enim ſi parẽtes ſunt auidi vt ingrediat monaſteriũ vel tẽpore ingreſſus habebant alios filios qui oẽs deceſſerunt vel qõ daz ſimile. vide de materia. iij. q. v. in ſũma. ⁊ in. c. cõ ſanguinei. ⁊. ij. q. vij. querit. ⁊ in ſpe. de fi. inſtru. §. inſtrumentũ. v. itẽ q eſt domeſticus. vbi tractat an filius[b] poſſit ꝓficere inſtr̃m in cauſa paterna.

l Jcet[c] Caſus. Judeus nil poteſt, ꝓbare minus qz per duos teſtes fideles ⁊ honeſtos vel ſũma ſic. Ad deciſionem cauſe maxime pro parte iudei nõ ſufficit regulariter minus teſtimoniũ qz duoꝝ probate vite ⁊ laudabilis converſationis. h. d. Et facit quattuor premittit cauſam dicti. ponit dictũ ibi mandamus qõ, ꝓbat auctoritate ibi iuxta. ſoluit obſtaculũ ibi qz.

Caſus litteralis. Dicitur in hac decretali q nulli chriſtiano ⁊ multo minus iudeo licitũ eſt cauſam ſuã probare per vnũ teſtẽ. Unde ſi queſtio aliqua emerſerit inter aliquos non minus qz duoruz vel trium teſtimonium admittatur qui ſint probate vite ⁊ fidelis converſationis qz vt dominus dicit in ore duoꝝ vel trium teſtium ſtat omne verbum tamen quedaz etiaz ſunt que plures qz duos requirunt. Sed nulla eſt q vnius teſtimonio quantũcunqz legitimo terminetur Ber. Nota q iudeus nõ debet gaudere maiori progatiua qz chriſtianus. cõcor. s̃. e. iudei. Et nota q prohibitũ ſuperiori cẽſetur prohibitum minori. ⁊ ſic valet ar. a maiori. s̃. de elect. cum in cunctis. ⁊ in auc̃. multomagis. C. de epi. ⁊ cle. Nota q contra chriſtianum maxime clericum non admittuntur teſtes niſi ſint chriſtiani ⁊ probate vite. Et nota ex dictiõe maxime poſita in tex. q lucidiores debent eſſe probationes contra clericũ qz contra laicum. duo tamen probate vite ⁊ omni exceptione maiores ſufficiunt etiam contra papam. vt eſt glo. no. ij. q. iiij. preſul. Et nota q teſtimonium duoꝝ non ſufficit indiſtincte ſz oz q ſint omni exceptione maiores. ſ. probate vite ⁊ fidelis converſationis vt ſic nulla exceptione poſſit repelli. vide glo. in. c. i. de conſan. ⁊ affi. ⁊ in. c. i. s̃. eo.

Nota q ad deciſionem cauſaꝝ poſſũt allegari auctoritates iuris diuini. pro boc. j. de accu. c. qualiter ⁊ quando. ⁊. xxv. q. i. ſunt quidam. Nota hic exꝑſſum q ius diuinum etiaz morale poteſt diſtingui ⁊ limitari per ius poſitiuuz. vt pz hic in numero teſtium vide Inno. in. c. que in eccleſiaꝝ de conſti. ⁊ in. c. fi. õ conſue. ⁊ per Bar. in. l. fi. C. ſi contra ius vel vti. pu.

Nota opti. tex. q iura ciuilia requirentia in certis cauſis plures teſtes duobus non ſunt irrationabilia ſed potius approbata per ius canonicum. vide omnino quod dixi in repetitione. c. cuz eſſes de teſta. nũ quid procedat indiſtincte ius ciuile requirens preciſe ſeptem teſtes in teſtamento. dic vt ibi. Que autem ſint cauſe que requirunt vltra duos teſtes. Glo. magna proſequitur hic ⁊ dicit glo. procedere de iure ciuili non de iure canonico. ⁊ maxime ad pias cauſas. dic vt in. d. c. cum eſſes. ⁊. c. relatum eo. ti. ⁊ per bar. in. l. i. C. de ſacroſan. eccle. Et in eo q glo. inter exceptos caſus ponit caſuz. c. preſul. ij. q. iiij. qõ videtur requirere. lxxij. teſtes ad convincendum epm cardinalez. dic q loquit in teſtib⁹ nõ integris. al̃s vero ſufficerent duo teſtes vt dicit gratianus in. §. fi. in ea. cã ⁊ qõ. ⁊ idem Hoſti. hic vel ſm eũ loquit de rigore iuris qui ſeruandus non eſt. ⁊ vide de materia glo. in ſũma illius qõnis. ⁊. j. de reg. iur. pluralis locutio li. vi. ⁊ in ſpe. eo. ti. §. reſtat de numero. Op. ⁊ vr̃ q ſufficiat teſtimoniũ vnius de ꝑſe. di. iiij. cũ ita qz. ⁊. c. paruulos. ⁊. l. theopõpus. ff. de do. prealle. Glo. fi. reſpõdet ꝫriũ, ꝓcedere vbi nõ agit de alteri⁹ preiudicio. puta qz dubitat an aliquis fuerit baptizatus vel eccleſia conſecrata vel an ſint conſanguinei ad effectũ impediẽdi matrimoniũ ꝫbendũ in. l. theopõp⁹. teſtatoz voluit vt ſtaret dicto vnius ad declarandã volũtatez ipſius teſtatoris ita q nõ tractabat de preiudicio alterius. vide glo. in. c. nuper. j. e. ⁊ qõ dixi in. c. ſicut õ ꝓba. per ſpe. i. d. §. reſtat. e. ti. in. v. hoc tñ fallit. vbi ponit. xl. caſus in quibus credit vni. ⁊c̃.

i **In litteris** Caſus. Non ſunt idonei teſtes quos actor de familia ſua, ꝓduxit. ꝑa ibi reſpondem⁹ Caſus litteralis. Quidaz nobilis ꝫrit matrimoniũ cũ quadã muliere: cui fere p ſeptẽniũ cohabitãs conſobrinã patris ipſius mulieris ante qz eam duceret ſe aſſeruit cognouiſſe. Unde petebat ſeparari ab ipſa: ad qõ, ꝓbandũ adduxit tres teſtes de familia ſua. Querit an tales teſtes ſint admittẽdi. Rñdet papa ſi res ita ſe hz pro illoꝝ teſtimonio ab vxore ſeparari nõ dz. Nec aliqui admittant niſi ſint, ꝓbate vite ⁊ opinionis: de quib⁹ nõ ſit veriſile q debeãt deierare. Ber. Nõ q affinitas ꝫtrahit etiã p illicituz coitum inter vir ⁊ conſanguineos mulieris ⁊ ipſaz mulie-

io. de fatu. ⁊ domi. de ſcõ gemi. in. d. c. preſul. ⁊ ro. i rep. d. auc̃. filiꝰ. C. ad. l. fal. iv. xxxiiij Tu adõ hic ſpe. in ri. õ reſte. §. reſtat i pr̃i. vbi enumerat. xxvij caſus in quibus requirũ tur plures q duo reſtes. An autẽ õ hereſi poſſit qſquinci p duos teſtes vide late p io. an. in. c. vt officiũ. §. i. in v bo. teſtiũ in no. de hereti. li. vi. vbi videt valõ dubitare. ⁊ ibi vide omnio per domi. de hoc. Jtẽ octo caſus i q bus requirũ tur plures q duo teſtes vide enumeratos p archi. ij. q. iiij. in ſũma. Et de b an ſufficiat duoꝝ vel trium teſtimoniuz vide p beatũ tho. i ij. ij. q. lxx. artic. ij. Quid in inſtro viõ tex. ⁊ ibi bã. in auc̃. ſz nouo iure. C. ficer. petat.

e Sz arch. in. d. c. pſul i telligit illuz tex. de clericis ſubdiaconibus vel p ſbyteris curie romane quib⁹ datũ ẽ hoc priuilegiũ pp iſolẽtiam aliquorũ qui nitebant papaz ⁊ cardinales accuſar ⁊ ponere alios i eoruz loco. Et hoc dicit verum de bis que committũt poſt q ſunt priuilegiati. Sed de bis q cõmiſerunt ante non bñt h priuilegiũ p l. i. ff. de pẽis ſm eum.

a Uide late per domi.in.c.fi.in.v̄ col.de ver.sig.in vi.Item adde domi. i.c.regule.xxix.di.Itē adō q̄ i actōe iniuriaꝝ indistincte ꝓsanguine⁹ repelli tur a testimonio in causa ꝓsanguinei fm bar.in.l.lex cornelia in prin.ff.de i iurijs.An autē frater possit testificari in causa fratris scripsi late post.d. an. in.c.litteras de presump.vbi do.ab.late hoc examinat.An aūt dispositio.l. parentes.C. e.hēat locuꝫ i filio spiritu ali vide per d.an.in.c.cū nuncius in pe.colū.ꝛ q̄ ibi late scri psi.s.codeꝫ. ri.Et i hac materia qī domesticus possit testifi cari pro do mestico. viō ang.in cōsi lijs suis cō. i.ꝛ vide bo. tex. in.c. cō stituimus.ꝛ in.c.accusa rozes cl. iij. iij.qō. v.An aūt vasallus possit testifi cari pro dño glo. dicit q̄ non in. c. de forma . xxij. qōe . v.ꝛ de hoc viō per spe.in.tit.de teste.§.i.i.vi col.v̄.sed nū quid vasall⁹ ꝛ p̄ do.abb. in.c.accedēs el.ij.vt lit. nō cōte.circa fi. ꝛ vide d.an. in.c.insuper in pe. col. su pra.e.ꝛ adō hic bal.in l. ēt, C.eo. vbi dicit q̄ fami liares bone sti ꝛ bone fa me recipiun tur vt fami liares episco pi vel abbati vl'alicui⁹ ma gni⁹ dñi qui non consue uerunt tene re ihonestas psonas sec⁹ dicit si sint pauperes ꝛ viles vt familiares scholarium vel cerdonum vel bi rogari. qui stant cum aliquo officiali ꝛ alle. Inno. in hoc.c.in litteris. ꝛ in.c. insinuante de offi.dele. Et an subditi alicuius regis vel tiranni possint ꝓ ipso rege vel tiranno testificari vide per bal.in.l.eos.C.eo. Et adde q̄ ino centia potest ꝓbari p.r domesticos ꝛ cubicularios hoc dicit Flozia.in. l. testis idoneus.ff.de testi.ꝛ dicit q̄ de hoc est sin.dictū spe.in ti.de inquisitio ne.§.i.v̄.sed nunquid eos.Sed ꝓ hoc ego allego tex.in. c. cū pastozis. ij. q.vij.Et q̄ illi qui alias non sunt idonei admittunt ad ꝓbandū innocenti am vt est tex.in.c.in decima.xviij.q.ij.ponit etiā Flozia.in.d.l.testis idone⁹ An cōpater possit test ficati pro compatre ꝛ dicit q̄ sic cum non reperiatur prohibitus.Et de hoc an familiaris admittat ad testificandū pro familia ri vide plene per eundē Flozia.in.l.pe.ff.de testi.vbi pōit omnia ad litteraꝫ que dixerat bal in.d.l.etiā ꝛ al.Inno.hic ꝛ in.c.insinuante de of.dele. Itez quis dicatur domestica persona vide per glo.in.§.in testibus in versi. in ea re.instit.de testa.ꝛ iij.q.v. in summa.ꝛ per Jo.and.in sua summa de testi. in prin.versi.item domestici prohibentur.Item adde hic bal.in apostillis. in l.in testimonium.ff.e.vbi dicit q̄ testis qui repellit a testimonio q̄ est dome sticus si examinetur non facit indiciū ꝛ alle.Spc.co.ti.§.i.versi. itez quid si testis domesticus.Et adde ꝓ intellectu huius decre.q̄ nō.ang. in cō silijs suis con.cxij.fm ordinem meum.Et adde q̄ testis affinis parti re pellitur a testimonio propter affinitatem tex.est in.c.absens.cl.ij. iij.q. ix. ꝛ facit tex.in.c.similiter.iij.q.v̄.Et adde hic ange.in.l.iiij.ff.de consel. vbi dicit q̄ ad excusandū quē vt non cōmiserit homicidiū admittunt testes parē tes ꝛ ꝓsan guinei fozte,pbando q̄ ille hōvi uat ad qō facit q̄ nō. bal.in.d.l. parētes.C. e.ꝛ in apo still'.suis in l.vbi nume rus.ff.e.cu ius verba retuli post d.ant.in.c. veniens su pra eo.Et de ista que stiōe an dō mesticus sit idoneus te stis vide p domi.in.c. fi.de here.ff vi.i ij. col. Et viō q̄ plēbre scri bit do.ab.i c.cū opoz teat super glo.ij. ī. de accusa.Et adō hic ele gans dictū pe.de anc. in.c.sup eo el.ij. supra eo. vbi dic q̄ si mixtū est insepa rabilit cō modū cuz incōmodo ipsius do mestici pro quo oz fie ri testimo nium testi ficari po test dome sticus pro domestico ꝛ hanc dicit esse rationē quare etiam testificatur pro filia in cau sa matrimoniali quando inter coniuges est paritas affectionis.Dubitat de famulo mercenario an admittatur ad testificandum pro domino. De hoc vide per bal.ꝛ d.ab.hic.ꝛ per bal.insti.de testa.§.pe.ꝛ per do.an.in.c. insinuante de of.dele.vbi etiam latius per imo.ꝛ per spe.in ti.de teste.§.i. v̄.item excipitur q̄ est domesticus.Et adde vnum singulare q̄ id qō dici tur de famulo q̄ non potest testificari habet locum in salariato secus si nō esset salariatus ita signanter dicit spec.in ti.de teste.§.i.in fi.iiij.col.vsi. sed quid de mercenario.qō dictum refert ꝛ sequitur ro.in quodam suo con.q̄ incipit omnipotentis dei postulato suffragio.Et ad id q̄ dicit hic do.an. quid si nisi septennio.ibi per septennium tu dicas q̄ imo ista fuit ratio q̄ domesticus non fuit admissus q̄ matrimonium durauerat septem annis propter q̄ presumebatur contra testem.ꝛ hunc intellectum ad istum tex. tenet glo.xiiij.q.ij.in summa alias sequeretur grande contrariū de.c.quo tiens.ꝛ.c.super eo.cl.ij.supra eo.ꝛ.d.ca.videtur qui ma.accu.pos.cum hic ageretur ad dissoluendum matrimonium cogita su per hac solutione quia per doc.non tangitur.

distincte sed illi quibus imperari potest omnino non admittuntur.alij vero admittunt sed iudex fm qualitatem familiaritatis arbitrabitur quāta fides erit eis adhibenda.ꝛ ita dicit Hug.iij.q.v.in summa.ꝛ in.c. i.quod semper notabis.Habes enim qui dicant domestici ꝛ qui familiares.ꝛ.v̄.familiares est magis latum q̄z ver.domesticus.ꝛ vide quod nō.Ci.ꝛ alij in l.ij.C.e.vbi hoc examinat.ꝛ q̄ conclusio glo.sit vera probatur.iiij.q.iij.idonei.ꝛ.§.testes quos.vbi probatur q̄ illi quibus potest imperari non debent examinari q̄ non sunt liberi testes ꝛ tales sunt serui seu seruientes pro precio.Consanguinei vero qui lz largo modo sint nobis familiares tuz q̄ tunc habent no biscum familiaritatem.tum q̄ sumus de eadem famili lia iuxta.l.pronunciatio.§.i.ff.de verb.sig.tamen q̄ eis imperari non potest debent in testimoniuz admitti sed propter affectionem non sunt omnino integri. vt in.c.consanguinei. iuncta glo.iij.q.v.facit.c.litteras.de presump.vbi frater admissus fuit ad purgandum fratreꝫ.ꝛ optime facit insti.de testa.§.testes.vbi consanguinei heredis admittuntur in testimonium in causa testamenti nisi sint fratres heredis ꝛ sub eadem potestate q̄ tunc videretur causa communis. Sz contra predicta ꝛ contra tex.opponit glo.de.c.super prudentia.xiiij.q.ij.ꝛ de.c.insuper.ꝛ.c.cum nuncius.s. eo. vbi illi de vniuersitate qui sunt familiares vniuersitatis admittuntur in causa vniuersitatis.Respōdet glo.dupliciter.primo q̄ fauoze ecclesie illi admittūtur.ꝛ nota banc solutionem: q̄ facit ad ea que dixi in.d.c. insuper.secundo respondet q̄ illi non ferunt testimonium pro aliquo singulari sed pro ipso corpore vniuersitatis.ꝛ hec solutio infert vt etiam illi de vniuersitate singulari possint testificari in causa vniuersitatis.sed hec solu.mihi non satisfacit q̄ lz non testificentur pro aliquo singulari testificant tamen pro ipa vniuersitate cui sunt domestici ꝛ familiares.arg.in.c. ij.de pe.ꝛ aperte probatur in.d. c.super prudentia. iō dico q̄ isti possunt dici domestici ꝛ familiares vniuersitatis non tamen subsunt ratione patrie vel dominice potestatis.ideo admitti debent ꝛ in ecclesia facient plenam fidem fauoze ecclesie in alijs crederet cis fm circunstantias.vt dixi in.d.c. insuper.ꝛ dic vt ibi cuz querit an singularis de vniuersitate testificet pro ipsa vniuersitate. Sed extra glo.pro declaratione materie quero quid si super contractu non habeo testes nisi familiares meos qui mecum sunt in seruitio. Dic q̄ cōsilium est vt eos expellam a seruitio meo ꝛ postea potero eos ꝓducere in testes.satis enī est q̄

a An ille q deſijt eſſe domeſtic⁹ poſſit pro olī domeſtico teſtificari. vide p bar. in l. vir mulieri. ff. de do. int virū ⁊ vx. p illuz tex. Et an famul⁹ olī quem nūc ēps explīt pp ſcelera poſſit teſtificāi ꝺ epz vide Jo. an. i addi. ſpec. in ti. de teſte. v. iij. q̄reba vbivide. ⁊ de olim famulo vide qō nō. d. ō ro. i nouis deciſi. lxv.

tpe teſtimonij⁹ non ſint mihi domeſtici. l. iij. §. i. ff. e. ita firmat Ly. in. d. l. ij. ⁊ Spe. e. ti. §. i. verſi. quid ſi olim vide Bar. in. l. q teſtō. ff. de teſta. ⁊ melius per eundē in. l. i. ff. de qō. vbi ēt q̄rit qd econuerſo ſi tpe ōctus aliqs nō erat mihi domeſticus ſed tpe teſtimonij eſt domeſtic⁹. ⁊ ꝯcludit q⁹ admittit dūmodo hoc cōtingat ſine facto meo dic plenius vt ibi per eum.

Querit qd de vxore[b] an admittat in teſtem in cā mariti. ⁊ qd ecōtra. vide ꝑ Ly. i. d. l. ij. ꝑ Spe. i. d. § i. vbi ꝓſequtur multas ſilēs qōnes. gl. iij. q. iij. §. idonei. dicit vxorē nō admitti q⁹ ſibi impare pōt cū ſit ſibi ſubiecta. ar. xxxiij. q. vlt. mulierē. Sz Spe. ⁊ clarius ēt Ly. vbi. ſ. vident cōcludere q⁹ inſpiciam⁹ q̄litates viri vel vxoris. ſi aūt talis eſt vxor vt verifiſſ ti meat maritum nō ꝺz admitti. ⁊ idez dicendū in marito reſpectu vxoris. alſ ſecus cū nullibi hoc ꝓhibeat nec eſt ſimplr verū q⁹ vxor ſit ſub ptāte mariti vt ꝓz i l. ſi vxorē. C. de cōdi. inſer. niſi ordine nature. ⁊ quo ad q̄dā ſeruitia. vt dixi in. c. lr̄as. de re. ſpo. ſz crederet plus vel min⁹ ſm circūſtantias vt hic in glo. An aūt ꝓpellat vxor teſtificari ꝯ maritū vel marit⁹ ꝯ vxorem. Ly. in. d. l. ij. in fi. videt velle q⁹ nō q⁹ nō ꝺz cōpelli ad teſtificandū ꝯ domeſticū ⁊ cum cū quo ē vna caro de biga. debitū qō placet. ar. iiij. q. iij. l. iul. vbi ꝓz q⁹ ēt ꝯ ſocex non ꝓpellit qs teſtificari. hoc fateor niſi in defectū teſtium. q⁹ tūc ceſſat priuilegium. vt dixi in. c. ſiqui. ſ. e. ⁊ nō. in. c. i. j. de teſti. cogen.

c **Cum veniſſet** Caſus. Donec atteſtatiōes fuerint publicate ⁊ eis renunciatū, pduci pūt teſtes. poſtea vō non ſup eodē capto ſed ſup alio ſic. b. d. quo ad titulum. hz enī aliud dez in principio qō nō facit ad materiam ⁊ potuiſſet hoc omitti. ⁊ ſunt due ptes. in prima ptiſ. q. in ſcōa dat iudices ibi mādamus. qb⁹ tria mādat. ſcōa ibi qōnes. tertia ibi ſique vero. Caſus lr̄alis. Inter abbatez decicolañ. ex vna pte ⁊ magr̄m martinū ex altera cōtrouerſia ſup plurib⁹ articulis vertebat. Quā luciuſ papa cōmiſit qbuſdā iudicib⁹ fine debito terminandam. Judices tulerūt ſn̄iam ſup qbuſdam articulis ꝑ magr̄o. MD. Dicebat q⁹ ſn̄ia nō valebat cū eſſet lata poſt appellationē interpoſitaz occaſione mortis delegantis. Rīdebat ex pte magr̄i. MD. q⁹ appellatio ipedit quomin⁹ ſn̄ia debeat ꝓfirmari cū poſt illā appellationē egerit ⁊ rīderit ⁊ teſtes ꝓduxerit: ⁊ ſic appellatiōi renūciauit ⁊ citatio iudicis mortē delegātis ꝓuenerit. MD andat papa q̄tenus ſi ſn̄ia fuit canonice, ꝑmulgata iudices illā ꝓfirmēt nō obſtāte appellatōe ꝓdicta: cū poſt illā appellatōez egerit rīderit: ⁊ teſtes, ꝓduxerit: citatiōe facta ante mortem delegātis Alias vō qōnes ſup qb⁹ teſtes, ꝓducti fuerunt ⁊ publicate atteſtationes vel ēt ſi renūciatuz ſit hinc inde teſtibus nullis alijs receptis ſup eodē articulo ab alterutra pte: ſm tenorē illarū atteſtationū debeant terminare. Et ſi alie qōnes fuerint ſup qbus teſtes nō fuerūt recepti: vel renūciatū eiſdem: audiant q⁹ hinc inde ptes q̄ preponere voluerint finem debitū imponentes eiſdez Ber. Nō primo q⁹ cōparens ⁊ rīdens ſeu actum poſitiuuz faciens ſup eo ſup quo appellauerat cor̄ā iudice a quo videt ſue appellatiōi renūciare ad hoc. ſ. de offi. dele. gratum. ⁊ dic vt leg. ⁊ nō. in. c. ſi a iudice de ap. lib. vi. ⁊ c. iij. de eo qui mit. in poſ. Nō. ij. ar. q⁹ morte delegātis re integra nō expirat ipſo facto iuriſditio ſed opus ē exceptiōe. vñ ſi nō excipitur valet, pceſſus. ita tenuerūt qdam per būc tex. ⁊ q̄ſdā alſ rōes. qō nō puto verū. vt. j. dicā ⁊ dic q⁹ ibi ponderat tacitus ꝓſenſus ptiū ad effectū ꝯcludendi appellationem ſup q̄ ps aduerſa ſe fundabat ad ipediendas vires ſn̄ie. Nō in. §. qōnes q⁹ publicatio atteſtationū ipedit vtrāqz ptem, pducere teſtes ſup eiſdem captis vel directe ꝓ iis qō eſt exp̄ſ ſum in de. ij. e. ti. Nota ar. q⁹ cōmiſſa cā pūt iudices ſup aliqb⁹ captis prius teſtes, pducere ⁊ publicare ⁊ poſtmodū facere trāſitū ſup alijs nec publicatio in certis ipedit, pductionem ſup alijs. Item nō q⁹ publicatio vel renunciatio facta ſup certis captis nō impedit teſtes, pducere ſup nouis dependentib⁹ a veterib⁹. ⁊ hoc ſm alium intellectū. pōt. n. iudicio meo iſte. §. itelligi dupl̄r. primo q⁹ illa erāt capta antiquitus, pducta ſed ſuper eis nō erat facta, pductio nec renūciatio ſed ſup alijs. ſo pōt intelligi q⁹ de nouo fuerūt, pducta tangētia tū cām, put dixi in. c. fr̄nitatis. ſ. e. ⁊ vter qz intellect⁹ ē ver⁹ in ſe ⁊ pōt ad hanc l̄ram applicari. Venio nūc ad materiā ⁊ ſicut ſunt duo principalia dicta ita duo ſunt diſcutienda ⁊ vtrūqz applicabo ad gl. ⁊ primo videt tex. iſte īuere q⁹ mortuo mandatore re integra iudices pūt, pcedere de ꝓſenſu ptium. Sed ꝫ hoc facit q⁹ p mortem mandatoriſ re integra iuriſditio extinguit ipſo facto. vt i. c. gratū. ⁊. c. lz. de offi. dele. ergo ptes nō poterūt dare iuriſditōem nō bēnti q⁹ ꝓſenſus ꝓuator̄ ⁊ c. de fo. cōpe. ſignificaſti. facit. c. ſignificantib⁹. de offi. dele. cū ſi. Glo. ij. hic aſſumit diſputatiōez ſup hoc articulo ponēdo duas opi. qdā. n. dixerunt iuriſditōez nō expirare ipſo iure ſz opus eē exceptiōe. ⁊ hāc opi. tenuerunt hic Gof. ⁊ Ꝑbi. ⁊ expreſſe Innoc. in. c. lz de offi. dele. ⁊ adducit iſtuz tex. in ar. ⁊ Bar. bzir. in qōne veneriali que incipit. queritur vtrū morte. Inno. vō hic non logtur ita aſſertiue ſicut fecit in. d. c. licet. ſed refert quoſdam dicere q⁹ iudices delegati etiam poſt mortez delegātis iuriſditionē hūt lz poſſint exceptione elidi. ⁊ ſi non excipiatur contra ipſos iudices tenet quod faciunt. ⁊ eſt ad hoc argu. ſm cum q⁹ tempus date inſpiciendum eſt. ſ. de reſcrip. eā te. Item q⁹ ſola preſentatione reſcripti iuriſditio perpetuatur vt poſtea non valeat reſcriptum impetratum contra illud. vt nō. ſ. de reſcrip. plerūqz. Item quia ſuper ipſis perſonis ⁊ rebus in libello expreſſis ſtatim habet iuriſditōnem delegatus. ſ. de preſcrip. paſtoralis. §. i. refert tamen alios tenere contrarium. illud tamen conſtat ſm Inno. q⁹ partes poſſunt iuriſditionem prorogare per ſuos cōſenſus. vt hic ⁊ ō offi. dele. ſane. Et ſic Inno. non bene firmat hic pedeſ niſi in hoc vltimo. ſ. reſpectu prorogatiōis fiende. videtur tamē magis declinare in primā partem vt ipſo iure nō expiret iuriſditio. Secūdam opi. cōtrariā firmat hic glo. ⁊ ex toto ꝫdicit opi. Inno. dū dicit q⁹ ēt partes non poſſent in hoc ꝓſentire q⁹ conſenſus priuatorum ⁊c. ⁊ hanc ſam opi. tenuit Vinc. in. c. licet. de offi. dele. ⁊ Hoſti. hic. ⁊ Guil. in Spe. de deleg. §. reſtat. ver. item mortuo. alſ incipit quid ſi delegatus. ⁊ refert Boa. in. c. gratuz. q⁹ hec. q. de facto cōtingens fuit miſſa Bononie conſulenda ⁊ conſultores inter quos fuit Egi. conſuluerunt pro hac parte ⁊ hec opi. placet Jo. an. hic. ⁊ Bar. in. l. ⁊ quia. ff. ō iuri. om. iu. ⁊ Butri. in. l. eius qui in prouincia. ff. ſi cer. pe. ⁊ in. l. i. ff. de iu. om. iudi. ⁊ cōmuniter MDoderniores hic. licet aliter ſenſerit Arc. in. c. ſi a ſubdelegato. de offi. dele. lib. vi. vbi tenet opi. Inn. q⁹ op⁹ ſit exceptione per illum tex. ſed precedentez opi. puto longe veriorem. nam multa ſunt iura q̄ diſpoſitiue loquentia aperte innuunt iuriſditionem expirare ipſo facto. ⁊ nullum ius aperte dicit oppoſitum. ad hoc tex. in. c. gratum. ⁊. c. licet preallega. vbi nulla fit mentio de exceptione ⁊ magis expreſſum videtur in c. ſi. §. officium. e. ti. lib. vi. vbi ipſo iure expirat officium conſeruatoris qui habet delegatum. vt nō. ibi ⁊ in. c. i. e. ti. ⁊ li. ⁊ dixi. de conſeruatore quia in eo videbatur maius dubium cū dareť non ad certaz cauſam certo tēpore expediendam ſed opus eſſet cōſer-

b An vxor poſſit teſtificari, ꝑ marito glo. dic q⁹ nō in. l. i. §. ſi vir aut vxor ff. ad ſill. ⁊ in l. ſed ⁊ ſi qs. §. preterea. ff. ſi qs cau. i v. domeſtica. q⁹ vxor ē domeſtica viri. vt dicit glo. iij. q. v. i ſumma. ⁊ i. §. neceſſe. in v. domeſticis. xlv ij. di. ⁊ gl. i. l. ij. C. de teſti. ⁊ ibi bal. i fi, ponit qd de ꝓbia. et q⁹ vxor ſit domeſtica viro ꝫ gl. i. l. pūti §. ſane. i ver. domeſtica. C. ō his qad ec. ꝓfu. Sed de hoc vide late p ſpec. q videt cōcludere ꝓ iis in ti. de teſte. §. i. in. v. col. v. ſz qd. de vxore. Et nunqd cōpellatur teſtificari ꝯ maritu ꝫ vide ſpe. i. d. ri. §. pe. v. ſz nūqd vxor.

a De conclusione an facta i cã principali intelligatur facta i cã appellationis .vide p bal.in.c.ffrnitat.i vl.col. ꝫ.e.Et an ꝛ qñ sola renũciatio impediat ꝓductiõꝫ testiuꝫ.adde qõ nõ.p glo. ꝛ do.ant.i.c. ꝓstituť.el.ij j.e.ꝛ viõ eũdẽ.i.c. vltra ťtiã.j.e.ꝛ i.c cãis.i.iiij.co. ꝫ.e.Et vide qõ nõ.j.e.in vl.col.ꝛ adde glo.i auč. q̃ semel. C.õ ꝓba. q̃ dicit q̃ sola renũciatio nõ impedit ꝓductionẽ.Et de ista.q.an impediat in cã appellatõis ꝓpter renũciatõez i cã p̃ncipali vide imo.in cle.ij.i.ij.col. v̊.deinde tractat.e.xi.ꝛ p bar.i.d. auč. q̃ semel i.iiij. col.v̊. quero vtrũ renũciatio vbi concludit q̃ nõ obstet in cã appellatõis nisi in renunciatione hoc fuisꝫ exp̃ssũ ꝛ all.spe.i ti. õ reuũ.ꝛ cõclu.§.i.in.i. col.v̊.hoc ãt sciaſ.ꝛ inno. i.c. itimauit. õ testi. ibi ẽt ponit inver. quero .qd si vn9.vtrũ renũciatiovnius p̃iudicet alteri ꝛ ꝓcludit q̃ non p auč.iubem9. C.de iud. an antẽ ꝓclusio in cã p̃ncipali p̃cludat viam ꝛ facultatem in cã appellatõis.vide do. Ant.i c cuꝫ dilect9 circa fi. de fi. instr.ꝛ õ hoc articulo vꝫ an rnũciatõ in cã p̃ncipa

nare ius impetrantis. Itez videmus regulariter qõ libet mãdatum re integra euanescere ipso iure instimã.§.itẽ si adhuc integro.bẽmus enĩ regulam,p ista pte cui standũ ẽ nisi apte ,pbetur oppositũ.vt no.gl. sup rub.de iureiu.in.vi.ꝛ probať in.c.ij.de cõiu.lepro.in fi.nõ ob.iura allegata pro ꝫria pte nec rõnes

Et primo ad hoc.c.rñdetur dupl̃r intelligendo q̃ hic ꝓcesserat citatio.vt dicit gl.sed hec solutio nõ placet tum qꝛ dinat.rũ qꝛ esset de indubio p.d.c.gratuꝫ melius ergo dicẽdum q̃ solũ hic tollitur appellatio. vt patet ibi ne appellatio ꝛc̃.nõ enĩ poterat ps impedire cõfirmationẽ sniẽ fundando se sup appellatione cũ illi renũciauerat agẽdo coꝛã iudice a quo post appellatiõem.vt.s̃.dixi.non enĩ p hoc inferť qn nullitatis via potuisset ps se defendere aduersus sniam.ad hoc qõ le.ꝛ no.in.c.lꝫ.de sen.ex.li.vi.ꝛ in.c.sepe.ꝛ in.c.dilecto.j.de ap.ꝛ per hoc no.q̃ nõ solum renũciat appellationi qui cõparet coꝛã eo q non bꝫ iurisditionẽ.sed etiã si cõparet coꝛã illo cuius iurisditio ĩ veritate est extincta exquo de hoc dubitať. Ad.c.si a subdelegato.dic q̃ ibi fuit exceptũ ꝛ appellatũ vt eui tareť grauamẽ facti.ibi enĩ nõ dr̃ q̃ fuerit necesse appellare.silr̃ ĩ.d.c.dilecto.ꝛ ĩ.c.exhibita.õ in.cũ multis si.nõ ob.rões inno.qõ debeat inspici tps date ꝛ q̃ iurisditio ip̃rimitur a tpe p̃strationis ꝛc̃.qñ licꝫ iurisditio imp̃rimatur tunc exercitiũ tñ nõ est ꝓpetuatum ꝛ eradicatũ in eo nisi vti cepit ideo si moriť mandans sicut iurisditio euanescit in psona illius ita ꝛ ĩ p sona mandatarij.vide silr̃ in quolibet mãdatario. nã a tpe mandati imp̃rimiť ptãs exequendi ꝛ nihilominus morte mandatoris ipso facto extinguiť mandatum re integra exñte.ad idez.c.i.de of.vica.li.vi.vbi extinguitur seu suspenditur iurisditio vicarij extincta vel suspẽsa iurisditiõe ep̃i qꝛ tota iurisditio est in ep̃o ꝛ ab eo deriuatur in vicariuꝫ ita est in delegante ꝛ delegato re existente integra.ar.in.l.i.ff.de offi.ei9 cui man.est iurisditio.ꝛ.c.sane.de offi.dele.alꝫ si dicere mus ꝫriũ ad qd tũc iura ponderarent morteꝫ mãdatoris re integra. Uenio nunc ad scõm passum ꝛ q̃ro quid si fuissent producta aliqua capitula ꝛ aliqb9 testibus receptis vel nõ receptis fuisset facta renunciatio nunqd liceret amplius testes ,pducere. Glo. fi.ꝓcludit q̃ nõ qꝛ quilibet iuri suo renunciare lꝫ ꝛc̃. vt in glo. Aduerte latius post Inno.qñqꝫ renũciatio productiõis testium fuit restricta ad certa capitula qñqꝫ fuit gñalis.primo casu vult Inno.q̃ nec in principali nec in cã appellatiõis lꝫ amplius sup illis testes producere.ar.a contrario.j.e. ꝓstitutis.el.ij. sed sup nouis bene lꝫ ꝛ in principali ꝛ in cã appellationis vt hic.ꝛ.s̃.e.c.fraternitatis.ego fateoꝛ q̃ in cã principali nõ lꝫ nisi per beneficium restitutiõis in ĩtegrum spãle si est ecclesia vel mínoꝛ vel generale ex iusta cã si est maioꝛ iuxta ea q̃ dixi in.c.intimauit.s̃. eo. Sed dubito an hoc dictũ procedit in cã appellatõis cum renũciatio simpliciter facta in cã principali rescidatur per sniam sicut ꝛ alia acta vsqꝫ ad lit.ꝓte. vt in l.ita demũ.ꝛ qõ ibi no.C.de ,pcu.hoc pꝫ in cõclusione[a] facta in cã principali q̃ bꝫ vim renũciatiõis. vt ĩ.c cũ dilect9.de fi.instr.ꝛ tñ non extẽdiť ad cãm appellatiõis.vt in.c.cũ ioãnes.de fi.instr.ꝛ facit qõ dicam in se.membro ꝛ hoc intellige vbi ob.timoꝛ subornationis vt qꝛ sup illo capl̃o aliq fuerunt testes producti. Si vero fuit renunciatio gñalis ꝛ tunc videť velle Inno.vt nõ extendať ad cãm appellationis que ẽ alia a prima.nec credendũ q̃ de hoc intellexerit nisi expresse dixissent q̃ renũciabãt etiam respectu cause appellatiõis fateť tñ Inno.q̃ sicut renũciãs põt excipere ita ꝛ testes sup exceptõe ,producere.ar.hic.ꝛ.s̃ e.cãm.ii. Primũ mẽbrũ mihi placet.ꝛ facit ad ea q̃ dixi in p̃cedẽti mẽbro.sed[b] dictũ est generale q̃re pu

to q̃ sup exceptõe poterit testes ,producere sed capitula de nouo ad fundandã intentionẽ suã facere nõ poterit in cã p̃ncipali obstãte renũciatiõe generali ut pꝫ Hec oĩa p̃dicta limita qñ in cã fuerũt facta capitula. si aũt nõ fuerũt tradita capitula sed sup libello: ꝛ sic sup tota cã fuerũt ,pducti testes:nõ licet amplí9 post publicationẽ seu renũciationẽ ,producere testes qꝛ nõ est dare capitula noua iuxta ea que dixi post doc.i.c. fraternitatis ꝛc̃.

s **Eries.** Legitur varijs modis sed duobus modis summari solet per doc.ſm duos intellectus cõmuniores ꝛ primo sic. Publicatis attestationibus potest falsitas primoꝝ testium comprobari hec tamen lec.simpliciter nõ est vera vt patebit ex.j. dicendis.secũdum summarium est. In causa matrimoniali publicatis attestationib9 super eodẽ capitulo possunt alij testes induci. Ego summo ꝛ tertio nõ ponendo aliquam specialitatez in causa matrimoniali ꝛ tẽperando primum summarium sic. Publicatis attestatiõib9 pót falsitas primoꝝ testiũ ẽt directe ,probari si super directa vel ĩdirecta ,probatiõe non potuit pars ante publicationẽ instrui. Uel quarto sũmo sic ꝛ notabilius. Potest reus producere testes ad probandum cõtrarium eius qõ actoꝛ probauit si publicatio attestationum nõ est facta consuetudine contraria non obstante.h.d.cõmunis diuisio.secũda ibi p̃senti. Casus. Filij quoꝝdam nobilium contraxerunt adinuicem mr̃imoniuꝫ. Tandem pars vna matrimonium accusauit:ꝛ testes ,produxit legitimos qui ꝓsanguinitatez inter predictos firmiter assẽrebãt:ponentes duas personas in primo gradu. B. videlicꝫ ꝛ. J. dicentes illos eẽ frẽm ꝛ sororem. Pars aduersa dicebat id falsum esse scilꝫ. B. esse sororem. J. ꝛ ad hoc probandum inducebat testes ꝛ publicum instrumentum. Sed pars illa que matrimoniũ accusabat dicebat testes illos nõ esse recipiendos: ꝛ iudex eẽ dicebat qꝛ nõ erat ꝓsuetudo ecclie sue vt post tales receptos ꝛ publicatos qui cõsanguinitatem computant alij ex opposito admitterẽtur iudex quefuit qd sibi esset agendum. Respondet papa q̃ si non est aliud quod impediat:nõ obstante illa consuetudine iuri cõtraria testes admittat ad probandũ q̃ primi tulerunt falsum testimonium:quia ꝛ post sniam etiã admitterẽtur:cum per illos ecclesia decepta fuisset. Et ita sentẽtia contra matrimoniuꝫ lata non transit in rẽ iudicatam qꝛ semper auditur volens probare cõtrarium Ber. Nõ ibi accusabat ꝛc̃.nõ viciari libellũ lꝫ verba ip̃ropr̃ie ponant̃.hic enĩ cũ ageret ad dissolutionẽ cõiugij pp cõsanguinitatẽ nõ cadit ,ppr̃ie accusatio q̃ fit cũ agiť criminaliter ad penam cõdignaꝫ imponẽdaꝫ.vt in.c.qualiter ꝛ qñ.ij.de accu.ꝛ.c.per tuas.de sum.vide pro ꝓcoꝛ.bo.tex.cũ glo.in.c. cõstitut9.de reli.domi.facit.l.si qs intẽtione ambigua. ff.de iudi.sed pro tãto hic fuit appositũ v̊bũ accuso qꝛ versať crimen incestus data consanguinitate. Ex bis infero q̃ accusatio crinalis vel ciuilis nõ discernitur ex v̊bis sed potius ex ꝓclusione libelli.simile ĩ.c. ex parte.b.de fo.cõpe. Nota secũdo iũcta glo.i. q̃ ad,pbandam cõsanguinitatẽ nõ est necesse incipe a stipite primo.i.a cõi parente a quo isti descẽderunt sed satis est incipe a primo gradu.s.a fratrib9 seu sororib9 ꝛ clarius est exp̃ssum ĩ.c.tua.j.de ꝓsan.ꝛ affi.

Nõ nõ valere ꝓsuetudinem v̊itatis inuestigande ad petiñ euitandũ impeditiuam. Alia non colliguntˇ qꝛ veniũt examinanda cũ glo. Uenio ad glo.ij. qꝛ prima fuit.s̃.expedita ꝛ oppo.videť enim q̃ instr̃m erat inutile circa consanguinitatem probandã cũ sup ea nõ possit cõfici instr̃m.ad hoc.c.per tuas.s̃.de,pba.ꝛ.l.lucius.ff.de cõdi.ꝛ demon.vbi habetur pro

li ertẽdať ad cãz appellatiõis vide p bal. i.l.ij.ff.e.i aposti.vbi refert dñs Inno.hic ꝛ õ isto termino excť suo facultatis ,pbij dicꝫ renũciatio. vidꝫ ꝓbat p bal.i d.auct. iurbem9.i pe. col.C.õ iudi.ꝛ.d.an. aliqd tangentẽ.s̃.e. c.fr̃nitatis i.viij.col. et adde q̃ istud dcm Inno.hic vꝫ q̃ renũciatio vel ꝓclusio in cã p̃cipali nõ ob.in cã appellatiõis al.ꝛ dicit eẽ mťtũ nõ.dcz do.ant.i.c. cuꝫ olim.i xij.col.de cẽsi.ꝛ idez dic̃ Bar. in.l.fi accusatorib⁹. C.de accu. de quo vide p Bal. i sua margarita ẑin no.in v̊.renũciatio.i viij.qõ.vbi idẽ dicit õ ꝓclusione vide.d.anto.in.c.pastoralis.in iij.col.õ cã posť.ꝛ pro ꝓpr̃ie.

a An notari⁹ possit ꝟficere instrz sup natiuitate alicui⁹ marie qñ non vidit ptū exeuntez de vētre mris Et a quo tūc rogari debeat notarius .vide p.d.an. in.c.i.in fi. viij.col.de fi.instru.7 ō quadruplici scriptura natalium.vide bal.p⁹ nic. de mat.i.l. necp natalef.C.de ꝓbatio.

b Sz ꝟ hoc vide qō nō. do. ant.i.c.qm ꝟ.de ꝓba. i.xxxi. col. v.puto tñ. Et q⁹ per vba enūciatiua in instro posita nō ꝓbet ꝓ sanguitas ꝟ glo. hic posita ꝛc. bñ probat rex.i.l. nō ep̄lis.7 i.l. nō nudis. C.de,pba. 7 in.l.ep̄la in ꝑncī.de pac.q̄ iura loquūtur i vbis enunciatiuis p ep̄lam missam.

impossibili q⁹ quis possit se ,pbare forе filium certe psone. Glo. fatet ꝟrium 7 rex. rñdet q⁹ instrm iducebat hic ad ꝓbādū ꝓsanguinitatē indirecte: vt qz ibi noīabant aliter q̄z fr 7 sorоr. nec obstabat publicatō ,pductiōi instrī p.c.cū dilect⁹. de fi.instr. Tria habes colligere ex hac glo. ¶Primo q⁹ sup ꝓsanguinitate non pōt directe ꝓfici instrm. ¶Posti. sentit ꝟrium dicit enī q⁹ forte de natalib⁹ fuit ꝓfectuz instrm i quo cōtinebat qs 7 ex q̄ talem suscepat 7 quo anno 7 die nata seu natus fuerat allegat. C. de inge. 7 ma. l. pe. 7 l. isti qdem. qō me. cā. q̄ iura hoc nō ,pbant. vñ dicit do. An. se nō videre quō scriberet notarius[a] q nō fuit pñs actui ptus nisi forte fuisset pñs qō satis videt verecūdum vel nisi scripfisset circūstantias act⁹ vel si hoc audiuisset a testib⁹ sed tūc esset instrm de auditu Ego credo q⁹ respectu pñs nō posset nec instrm scribi nec p testes ,pbari vt pz ad sensum. 7 ,pbatur i. d. l. lucius. 7. d. c. p tuas. posset tñ scribi ꝓsumptio q̄ in ris dispōne ,pbat filiatiōem qz natus fuit ex tali muliere cōiuge talis ꝛc. l. si vicinis sciētib⁹. C. de nup. 7 l. filiū. ff. de bis q sunt sui vel alie. iu. Sz respectu matris bñ posset ,pbari qz mr̄ semp certa ē. l. qz mr̄. ff. de in ius vo. Sz oz q⁹ notarius esset pñs vel scriberet act⁹ circūferentes ptui quod de facili nō ꝓtingit.

Scō bēs ex hac gl. multū notabiliter q⁹ vba enūciatiua instrī ꝓfecta nō principalr pp se sed ,ppter aliud faciunt fidem qō videf ꝟ. c. si papa. de priui. li. vi 7 nō. in. l. hac scriptura. ff. de do. sed itellige gl. q⁹ faciunt fidem nō tñ plenā[b] sed coadiuuāt alias ,pbationes. ꝓ hoc qō le. 7 nō. in. c. fi. de suc. ab intesta. vbi plene nō. de istis verbis enūciatiuis. Et vbi agerеt de modico ꝑiudicio faciunt plenā fidem. vt est tex. iū cta glo. nō. in. c. cum olim. de cēfi. facit qō le. 7 nō. in c. cum cām. s. de ,pba. 7 vide bo. tex. cum glo. in. c. illud de ꝑsump. 7 hoc nō. Tertio nō. ex glo. in fine sui intellectū ad. c. cū dilect⁹. de fi. instr. vt instrā possint ,pduci vsqz ad cōclusionem in. cā post publicationē attestationū ēt si sint ꝟria attestationib⁹ alterius ptis. 7 sentit glo. iiij. q. iij. in fi. qz nō est ita timenduz de subozna. in notario 7 testib⁹ sicut in solis testib⁹.

Op. ꝟ tex. 7 videf q⁹ hec ꝓsuetudo de qua in tex. nō fit iuri ꝟria vt inuit iste tex. in fi. imo potius fit iuri cōsona cuz iure satis cautū fit vt publicatis attestationib⁹ alij testes sup directe ꝟrio non recipiant. s. c ,pri. 7 clarius. in cle. ij. e. ti. So. glo. fi. sentit q̄ttuor i tellectus ad tex. ¶Primus fuit Ain. acqescentis cōtrario 7 ad istum tex. rñdentis q⁹ nō est decretalis ꝛz boc reprobat gl. 7 bene. nā olim forte anteq̄z hec decretalis esset hic incorporata potuisset boc dici ꝛz bodie non vt pz. s. in ,premio. 7 profecto hoc dixit Ain. tunc vt refert Jo. an. bodie aūt in secūdo appatu aliter dixit. vt. j. subijciam post glo. Secūdus itellect⁹ glo. est q⁹ spāle est cū aduersario vult ,pbare falsitatem testiū. nā illa ,pbari pōt etiā post sniam vt in iuribus alle. in glo. Jste intellectus nō est verus simplr qz ꝛz possit agi de falsitate etiā post sniam nō tñ dz ,pbari directe ad effectuz obtinēdi seu reprobandi sententiā qz esset ,pducere testes super articulis directe primis ꝟriis qō non ꝛz pp timorē subornatiōis. vt in cle. ij. e. ti. sed dz ,pbari indirecte vel cū adiectiōe corruptionis. iuxta plene nō. in. c. licz de ,pba. Tertius intellect⁹ q⁹ iste erat articulus nouus vt sentit glo. ibi qñ sup eo articulo 7c. Et clarius hoc pōit Jnno. hic dicēs hunc esse nouū articulū pendentē ex veteribus sed certe hoc nō ,pcedit qz ꝛz sit nouus est tñ directe ꝟrius antiquo. nā cū fuisset ,pbatū. a. 7. b. eē frēz 7 sororem. 7 iste nūc volebat ,pbare q⁹ non erāt frater 7 soror. ergo volebat probare directe ꝟriuz qō non ꝛz vt in. d. cle. i. Quartus intellect⁹ est q⁹ ponit casum spālem in cā mrimoniali. sicut enī in illa ꝛz ,pbare cōtrarium etiā post sniam cū non transeat in reꝛ iudicatam ita 7 fortius post publicatōem. nec ob. c. iurauit s. de proba. qz fm glo. hic nō poterat omitti hec ,probatio sine periculo aīe cū ageretur de mrimonio iam ꝛctoribi vero nullum suberat piculū in nō cōtrabēdo

Nō bene banc rōnem glo. que fundat se sup peccato 7 nō sup fauore mrimonij. Ex quo inferf vnuz verū 7 notādum q⁹ tunc in cā mrimoniali publicatis attestatiōibus recipiunt testes cum versatur ,peccatum nō remissibile per partes. inferf 7 secūdo q⁹ vbi cū qz versatur tale peccatum nō obstat publicatio ,productioni testium. 7 vide in hoc quod plene dixi in. d. c. iurauit. 7 qō nō. in. d. c. lator. 7. c. consanguinei. de re iudi. banc vltimā lec. sequitur ¶Posti. 7 dicit eaz tenendam quicqd alij scribāt. 7 hāc opi. sequitur Jo. an. hic. 7 dicit eam probari in. c. cum in tua. j. eo. 7 in boc est duplex fauor mrimonij fm eum. primo qz in alijs causis non ꝛz probare falsitatem directe priorū testium quia esset producere testes sup articulo directe ꝓtrario quod nō ꝛz. vt in. d. cle. ij. sed in causa matrimoniali ꝛz vt hic. secūdo quia in causa matrimoniali super capło super quo deposuerūt testes si non ,pbauerunt poterunt alij produci quod in alijs causis non licz in dicta clemē. ij. Et vult dicere in effectu qa in causa matrimoniali possunt produci testes publicatione non obstante super eodem capitulo vel super directe cōtrario. Sed aduerte quia restringitur hoc in eo qui stat pro matrimonio. sec⁹ in illo qui stat contra matrimoniū. Sed Jo. cal. hoc vltimū reprobat dicens idem esse in eo qui stat cōtra mrimonium allegando impedimentum perpetuum cum sit eadē ratio. s. peccatum euitādi. Jtem fauor est dissoluere matrimonium contra legem dei cōtractum sicut consolidare legitime contractum. 7 hoc sequitur do. Anto. hic. 7 est dictum verissimum. 7 facit bene. c. i. cum glo. sua. j. de consan. 7 affi. Et dic plenissime vt dixi in. d. c. iurauit. hanc lec. dico verissimaz in se ꝛz Bos. in. c. ficut. j. de spon. 7 in summa huius ti. in penulti. col. temerit cōtrarium dicens q⁹ admittere testes super eodem capitulo non est augere fauorem sed viaz falsitatibus aperire vt in auc. eo. §. quia. 7 nititur respondere ad istum tex. 7 ad. c. ex tenore. 7. c. cum in tua. j. eo. 7 videtur non recte respondere adducens pro se. c. constitutis. el. ij. j. eo. quod non facit vt ibi dicetur. Sed multum facit cōtra ratio illa quam sentit. timor enim subornationis impedit ,productionem testium super eodē capitulo directe cōtrario vt dicta cle. ij. sed in hac causa matrimoniali nō est minus hic timor precauendus. argu. c. i. de iur. calū. lib. vi. Jtē vbi maius periculum vertitur ibi cautius est agēduz in. c. vbi periculum. de ele. li. vi. Sed in casu nr̄o vertitur periculum maius q̄z in alijs. ergo cautius vitādum est falsitatis periculum. Ego respondeē dupliciter. 7 primo sic q⁹ in cā impeditiua nō est timor subornationis dūtaxat sed etiam occurrit culpa nō producentis ante publicationem 7 tacita renūciatio que oritur ex publicatione. Jtem vt litium sit finis ne liceret in infinitum testes producere. vt colligi potest ex nō. per Jo. an. 7 per me in. d. c. fraterniratis. ac etiaz in causa matrimoniali ꝛz subsit periculum subornationis. alie tamen rationes non concurrunt per ea que le. 7 nō. in. c. consanguinei. 7. c. lator. de re iudi. secūdo pōt responderi sic q⁹ licz subsit timor tamē ,ppter presumptiōem cui poterit iudex caute prouidere nō debet impediri via veritatis habende ad euitandum periculum animarū. nam plus ponderaf rō peccati q̄z timor subornatiōis. qō pz expresse in. d. c. lator. 7. c. cōsanguinei. vbi pars admittitur etiā post sniaz 7 hec nō. Sz q̄z q̄z hec lec. sit vera in se nō tñ cōgruit mltū huic lr̄e. tū qz nō fundat se sup mrimōij fauore. tum qz nullam facit mentionē de publicatiōe. Unde legitur quinto fm Ainc. q⁹ hic non erat facta publi

a ℣Dublicatio vbalis iudicis sola nõ ipedit ꝓductionẽ testiuꝫ. ⁊ ita tꝫ do. an. hic. in vlt. col. v. cõtinõ aliqua exꝑdictꝫ hic idẽ dicit do. An. in. c. frnitatis i. xxiij. col. s. e.

b ℣Dublicatio attestationũ indiscrete facta volẽte vel iuita pte nõ ipedit ꝓductiõꝫ testiũ. Et ad hoc vide hic d. an. i vl. col ibi q̃dam est publicatio ⁊ i n. c. ꝓstituti el. iij. circa fi. j. e. ⁊ i. d. c. frnitatꝫ. i. xxiij. col. s. eo.

c ℣Dublicatis attestatiõib⁹ pũt ꝓduci testes mixti cũ instro. ⁊ istum fin. quẽ quotidie allegãt aduocati sẽtit ẽt do. an. hic. j. ꝓxi. iij col. v. vel dicas ⁊ aptius j. e. c. i fi. vlti. col. ⁊ seqtur ro. in repeti. rub. ff. de gr. ⁊ ad hoc facꝫ qõ nõ. ia. butri. ⁊ bal. i. l. certi ꝓditio §. qm̃. ff. si cẽpe. vbi dicũt q; si ꝑ statutũ nõ põt fieri, pbatõ ꝑ testes a certa q̃titate. s. fi trũ ad, pbatõnes debiti, ꝓducãt testes ⁊ istra se iuicẽ coadiuuãtia admittit illa, pbatõ lꝫ adsint testes Et facit ad hoc qõ nõ. d an. in. c. audiatis. i. ij. col. v. nõ sexto. de re. i inte. vbi dicit q; illud qõ nõ põt, pbãi nisi ꝑ scripturaꝫ pt trũ coadiuuãi ⁊ certificari ꝑ testes. Et õ hoc dicit ibi

catio sed iudex[a] simpliciter dixerat reo probatum eẽ impedimentum. ⁊ ꝓpter hoc iudex nolebat eum admittere ad ꝓbandum cõtrarium quod non erat faciendum cum non didicisset plene testificata nec sciuisset formã ⁊ circunstantias depositionum. Uel sexto ꝑm eundem erat de cõsuetudine prouincie illius vt pars interesset depositioni testium ⁊ ꝓpter hoc iudex volebat excludere partem qõ non est fiendũ quod nõ. Item septimo ꝑm eundem Uinc. iudex indiscrete[b] publicauit testes. ⁊ ideo non fit preiudiciũ parti quominus alios producat. pro hoc quod nõ. Specu. e. ti. §. satis vtiliter. versi. xvj. ⁊ dixi in. c. fraternitatis. Iste tamen tres vltime lec. lꝫ sint vere in se. ⁊ nõ. diuinant tamen ad istuꝫ tex. Octauã lecturã sentit hic do. Anto. qꝫ productio instrumẽti illidebat presumptionem subornationis testium. hec lec. mihi placet in se. vide ad hoc qõ in simili nõ. Inno. in. c. cum clamor. j. eo. ⁊ quod dixi in. c. fraternitatis. s. eo. sed nõ puto cõuenire huic littere maxime in fi. dum dixit qꝫ hec cõsuetudo erat iuri cõtraria sed nullibi hoc cauetur expresse vt productio instrumẽtoꝝ maxime quo ad verba enunciatiua aperiat viam productioni testium. Nona lectura est vt ꝓcedit iste tex. quãdo pars non potuit ante publicationem attestationum instrui super directa vel indirecta probatione cõtraria. ideo non est sibi imputandum iuxta ea que leg. ⁊ nõ. in. c. ex tenore. j. eo. ⁊ ꝑm hunc intellectũ tertio summauit. ⁊ sentit Jo. an. hic in quadã apostilla super tex. ⁊ sic declara. Instans ꝙ matrimonium simpliciter proposuit consanguinitatem in cãu prohibito nec in suis articulis distinxit gradus. sed testes sui postmodum, producti distinxerũt gradus ponẽtes illos. i. ⁊. a. in primo gradu. publicatis attestationibus pars aduersa voluit probare illos non esse fratrem ⁊ sororem. certe debuit admitti qꝫ nõ est quid sibi imputetur quare primo non probauit cũ hoc ignoret ad hoc quod nõ. glo. iiij. q. iij. si qs testibus. Et Innoc. in. d. c. ex tenore ponit decimam lec. que in veritate magis conuenit littere q̃ꝫ aliqua precedentium. videlicet qꝫ hic nõ erat publicatio attestationum facta sed erat cõsuetudo qꝫ exquo actor probauerat consanguinitatẽ nõ deberet aduersa pars admitti ad probandum cõtrarium. ⁊ satis erat iudici hoc esse notum ⁊ forte fuit inducta consuetudo ad euitandum periculum falsitatis ⁊ sic sola cõsuetudo erat causa prohibitiua non autẽ ius cõmune. vt clare colligitur in ver. ⁊ trũ nõ esse de psue. Sed papa dicit eam esse iuri cõtrariã. ideo nõ obstante ea ⁊c. ⁊ profecto erat iuri ꝓtraria. qꝫ exquo non erat facta publicatio attestationũ debebãt testes cõtrarij recipi vt veritas magis eluceſcat. j. eo. in nostra. ⁊. l. circa. ff. de ,pba. Ex bis habes notabilem ⁊ nouũ intellectũ vt non valeat cõsuetudo impediẽs, ꝓductionem testium fiendam per reum lꝫ actor prius probauerit intentiõem suam exquo reus adhuc non didicit testificata alterius partis ⁊ sic q̃rto loco summaui. vꝫ tamen cõsuetudo per quaꝫ licet producere testes etiam publicatis attestationib⁹ sicut recitat hic do. Anto. tenere Jo. an. in addi. Spe. in ti. de exce. §. dicto. ver. sed nũquid publicatis. sed certe hoc nõ dicit ibi Jo. an. sed loquit in alia questione nunquid reo liceat publicatis attestationibus nouã exceptionem proponere ⁊ probare. ⁊ sic non loquitur de eisdem capitulis vel directe cõtrarijs. dictum tamẽ puto verum in se quia si partes possunt boc cõi cõsensu in. c. fraternitatis. s. e. multo fortius hic poterit induci ex cõsuetudine que est fortior quod nõ. Ultimo extra glo. q̃ro ꝙ quot testes reprobari possunt testes inducti pro aduersa parte. Dic breuiter ficludendo qꝫ aut volo reprobare psonas iporum testiuꝫ aut dicta. primo casu sufficiant duo etiã ad reprobandum centũ. secũdo casu requirũtur numero plures. ratio diuersitatis est qꝫ in primo casu testes nõ deponunt sup eodem nec isti testes sunt soli ad reprobatiõem illorum testium sed est credendum cuilibet illorum dicẽti se idoneũ qꝫ eẽt solus ⁊ in facto, ꝓprio. sꝫ isti duo sunt cõtestes ⁊ deponũt in facto alieno. sed in ſo cãu deponũt sup eodẽ. iõ si sunt ꝓtrarij standum ẽ plib⁹ numero nisi alij ꝑualerẽt meritis de quo tñ dicẽdum vt plene bñ in in. c. in nña. j. e. ⁊ i. l. iij. ff. e. ⁊ sic habes vnã differentiam an testes deponant ꝙ psonas aliox testiuꝫ an ꝙ dicta. Alia differẽtia qꝫ ꝙ dicta nõ admittunt testes publicatis attestatõnibus nisi ꝑm qõ nõ. in. d. c. lꝫ. de probat. sed ꝙ personas sic intelligendo prout le. ⁊ nõ. in. c. presentium. j. e. ti.

p. **Reterea** Casus. Carnalis copula, pbat ꝑ ꝓueniens testimoniũ de visu. Idẽ in testimonio auditus qõ admicula ⁊ fama coadiuuant. cõis diuisio. Sa ibi rñdem⁹. Casus kñalis. Aligs accusatur qꝫ ipse cognouit aliquã mulierẽ. Querit an testes q̃ ad hoc, pbãdũ inducunt sint iterrogãdi de visu vel ẽt si sufficiat sola vicinie fama. vel vtrũ sit credẽdum testib⁹ q̃ carnalis copule dicũt se eẽ cõscios: sed de visu nihil dicũt. Rñdet papa ꝓsultus qꝫ si testimonium ꝓueniẽs reddat de visu: vel etiã de auditu: ⁊ ꝑsumptiõem violentã fama ꝓsentiẽs submistret ⁊ alia admicula legitima adsint standũ est testimonio iuratox: qb⁹ oibus ꝓsideratis index ꝓfirmabit motũ ai sui ex argumentis ⁊ testimonijs q̃ negocio cõpererit aptiora: ⁊ sic formabit sniam Ber. Nõ qꝫ ꝑ solã famã nõ, pbat carnalis copula nec ẽt ꝑ testimoniuꝫ[d] de auditu nec ꝑ sola admicula sed hec sit iũcta, pbãt Ex quo collige qꝫ diuerse spẽs, pbationũ sit iungunt ad faciẽdã, pbatiõem pfectã ad idẽ. l. iij. ff. e. ⁊ qõ dixi in. c. cũ cãm. s. de, pba. vbi de hoc. Nõ. ij. qꝫ vbi dat testimoniũ de visu nõ regrunt alia admicula etiã ad, pbandã carnalẽ copulã. ⁊ pondera tex. duꝫ dicit ꝓueniẽs. nõ. n. regrit qꝫ oino ꝓceperint ꝓcubitũ. sed satis est qꝫ ꝓcepint illud qõ ꝓuẽienter in talib⁹ ꝓcipi põt de quo. j. dicã. Nõ ibi circũspect⁹ iudex atqꝫ discret⁹ q̃lis dꝫ esse iudex. Itẽ qꝫ cõmissa arbitrio iudicis vident ꝓmissa tanq̃ arbitrio circunspecti ⁊ discreti viri. iõ si nõ facit tanq̃ circũspect⁹ ⁊ discret⁹ potest ab eo appellari vt in. c. i. de dila. ⁊ qõ ibi dixi. facẽ qõ nõ. bar. in. l. siq̃ pena. ff. de v. sig. Nõ ibi metũ ai sui ⁊c. qꝫ nõ põt dari certa doctrina circa, pbatiõeꝫ cõplendã. sed oꝫ qꝫ ita vrgeãt qꝫ aium iudicis induc ant ad credulitatẽ. de quo vide ꝑ Bar. i. l. admonẽ di. ff. de iureiu. facit. l. iij. ff. eo. ti. Et nõ. ibi rei aptiora ⁊c. qꝫ ille ,pbatiões magis stringũt q̃ sunt aptiora ⁊ visiliora negocio de quo agit. ad qõ. iiij. q. iij. si testes ꝑ Inno. i. c. auditis. de ꝓscri. ⁊ ꝑ gl. i. c. i. e. ti. li. vi. Huc vt clarius bẽas itellectũ b⁹. c. ⁊ gl. q̃ro quot q. fuerũt hic formate ⁊ q̃r ad illas rñdeat. Dic qꝫ. q fuerũt tres. Quia an in ,pbãda carnis copula sint testes iterrogãdi de visu. Et ad istã. q. rñdet qꝫ sic. ⁊ magis late rñdet q̃ꝫ fuerit q̃situ. dr. n. qꝫ ꝓueniẽs testimoniũ de visu sufficit. ⁊ sic nõ solũ sũt iterrogãdi. sꝫ ẽt sufficit tale testimoniũ qꝫ satis ẽ qꝫ sit ꝓueniens. vt i tex. ⁊ ꝑ tãto dixit papa ꝓueniens qꝫ vt dicit, Jo. an. sufficiẽs testimoniũ in hoc reddi non põt. lꝫ. n. testes viderint virũ supra mulierẽ nõ ꝑ hoc necessario inferꝫ qꝫ illã cognouerit. forte. n. vir erat frigidus vl maleficiat⁹ vel nõ potuit tũc coire. lꝫ alꝫ eẽt potens qꝫ forte erat mulier arta. hec tñ depositio sufficit qꝫ ñ põt iste act⁹ carnalis magis stricte ⁊ nescio ꝓcipi. imo plus dico qꝫ lꝫ testes nõ viderit virũ ⁊ mulierẽ cõmiscẽtes ꝑcise eodẽ tpe sꝫ iterpellati ꝓtinuo tñ vn⁹ ꝑ aliuꝫ hoc sufficit. qꝫ ꝑ fortunã viderũt successiue illos coeũtes. qꝫ cũ iste actus sit successiuus non videntur deponere super diuersis fornicationibus sed super vna tantũ. ita notabiliter dixit glo. in. c. nihilominus

eẽ cãum q alibi non repitur.

d Sꝫ di cit glo. magna i fi. i. c ꝓuas. i fi. j. eo. qꝫ illa ꝓsuetudo ẽ ꝑ ius cõe Et qõ valeat ista cõsuetudo tꝫ ẽt spec. i ti. de teste. §. satis vtiliꝫ i. ij. col. vſ. qd ergo si ꝓcto.

e An ꝑ dicta testiuꝫ deponẽtiũ de auditu ,pbetur copula. ⁊ ad de i hoc qꝫ scribit do. an. plene i c. tã lfis. j. e. ⁊ in. c. ex lfis. j. e. ⁊ i c. ex lfis. j. de ꝓsuc. ⁊ i c. fi. de fnc. ab ite. i qꝫ bus iurib⁹ plẽ hꝫ qñ valeat testimoniuꝫ de auditu.

a Et idē dicit ibi bal. circa fi. ⁊ Jo. an. ī ad. spe. in ti. ō teste. §. iā de intro gatoriis. in añpe. col. v. qd si vn⁹. in ad. q̄ icipit. idē in quouis actu. ⁊ adde hic bal. i. l. nec⁊ natales. in fi. i. col. C. de pba. vbi dicit q⁹ ꝓbar aliqua mere trix nō ꝓbaro tactu ſz ꝓbatis circūſtātijs vt plīmū viſibꝫ vt qꝫ intrāt ⁊ exeūt ſcholares de domo de die ⁊ de nocte. ⁊ dicit q⁹ qñ ſcholaris loq̄t cū puella ñ ꝓſumit dicē ꝓ nr̄ſ. Et iſta duo ēt ad lfaz dic̄ pe. de anc. i reg. ſemel maluſ. i. vi car. li. vi. ⁊ adde hic bal. in. d. l. teſtiū. C. e. in ꝓn. vlti. col. vbi dicit q⁹ ſi teſtes qui viderunt iuuenē cum puella iuuencula in lecto ō ponant eā cē corruptaz magis eis credit q⁹ a lijs dicētibus cā virginē. Et ō hac qōne. ⁊ per que ſigna dicatur copula ꝓbari. vide gl. ſin gu. ſm An ge. ibi. in. l i. ff. de var. ⁊ ex. cog. glo. in. l. q̄ aut. ff. de adult. ⁊ iō dixit glo. i c. dixit dñs xxxij. q. i. q⁹ ꝑ ſuſpi tionem ꝓbatur for nicatio. et ideo ſi ma ritus fuit diu abſens vl̄ preſens ſz infirm⁹ ⁊ reperiat vxorez ha bere filiuz amiculuz ex hoc ē ꝓ bata forni catō vt di cit ter. in. l filiuz. ff. de his q̄ ſunt ſui. ⁊ vide glo. in ver. diſcreto. i c. inquiſiti oni de ſen. excōi. Et adde q⁹ te ſtes qui in ducuntur ad probā dum adulterium nō probant niſi reddant cauſaz dicti ſui. qz hoc non pōt plene videri nec ſentiri. ita Bal. in. l. ſolam. in. ji. col. C. eo. Jtem adde hic iij. q. ix. ⁊ Ly. in. l. teſtium[a]. C. e. Adhuc plus dico q⁹ probata erit fornicatio ſi viderūt virū ⁊ mulierem in latebris ſe oſculantes ⁊ amplexātes qz iſti ſūt act⁹ ꝓpinq ad actū. vñ alibi dixit Bar. q⁹ de prehēſis viro ⁊ muliere in huiuſmōi actib⁹ ꝓpinqs reddit adulterium ſeu fornicatio notoria. ita nō. in. l. ij. ff. de fur. ⁊ l. capite q̄nto. ff. de adul. facit. l. ſiqs nō dicā rape. C. de epi. ⁊ cle. canōizata. de pe. di. i. figs. ⁊ hoc quo ad. i. q. Secunda qō huius tex. fuit an ſola vicinie fama ſufficiat ad copulā carnalez ꝓbandā. Et ad hanc tacite in tex. rñdetur q⁹ nō. exquo eniz requirit cū fama teſtimoniū de auditu ac alia adminicula ſatiſ inuit famā ſolam nō ſufficere ⁊ ꝑ hoc facit qz fama tā quā ſepe fallax nō ꝓbat. facit. j. e. tā lr̄is. iij. q. iij. itē ſepe. ⁊ hoc tñ vide ⁊ qō plene dixi in. c. veniēs. ſ. e. ⁊ ꝑ Bar. in. l. de minore. §. tormēta. ff. de qō. ⁊ q̄ztuz ad ꝓpoſitū dic hoc ꝓcedere cū agitur ad plenū ꝓiudicium inferēduz. alꝫ. n. ſola fama q̄ñq̄ ſufficit puta quo ad īpediendū mr̄imoniū ꝟbēdū. vt in. c. ſup eo. j. de ꝓſan. ⁊ affi. Jtē quo ad ſuſpendendū infamatuz donec ſe purgauerit vt. ij. q. v. pſbyter ſi. ⁊. j. ō pur. cano. c. inter. Jdē quo ad facultatē ingrendi de veritate. vt in. c. q̄liter ⁊ qñ. ij. de act. ⁊ dic plenius vt nō. vbi. ſ. remiſi. Tertia. q. bui⁹ tex. fuit vtrum ſit credendū teſtib⁹ iuratis q dicunt ſe carnalis copule cōſcios ſed de viſu nihil affirmāt. ⁊ ad iſtaz. q. papa nō rñdet hic ſm Jnno. ſed Hoſti. dicit q⁹ rñdet. j. in v. vel etiā de auditu ⁊c. Et ſatis puto eū verum dicere ⁊ mens eſt lr̄e iudicio meo q⁹ ſi teſtes dicūt ſe ꝓſcios ſ. qz audiuerūt eos cōmiſcētes ſed nihil viderūt ⁊ cū hoc cōcurrat fama publica ⁊ alia admicula ſatis erit probata copula alr̄ nō. ⁊ licet papa dederit hāc iſtructionem tñ poſtea in ver. eteniz circūſpect⁹ ⁊c. papa rñdet magis gñaliter ſm Hoſti. ⁊ bene q⁹ in hoc nō pōt dari certa ⁊ inuariabilis doctrina. Sed circūſpectus iudex ⁊ diſcret⁹ hēbit examinare qñ p̄dicta vel ſilla ſufficiant vel nō. ⁊ hec eſt rñſio tertie q̄nis. capitur ergo hic teſtimonium de auditu ꝓ auditu ꝓpꝛio. vt qz audiuerūt eos cōmiſcētes non aūt ꝓ auditu alieno. qz id non eſt ꝓpꝛie teſtimonium. vt dicit gl. iij. l. in ſūma. §. idem labeo. ff. de aq̄ plu. are. ⁊ ſic facit ad ꝓpoſitum q̄nis formate. iſtud autez teſtimonium de auditu ꝓpꝛio. lz alꝫ ſit per ſe ſufficiens. xiiij. q. ij. q̄z q̄ñ. nō. glo. in. d. §. idem labeo. tamen hic per ſe nō ſufficiebat qz actus copule nō percipitur ſenſu auditus tantū ſed viſus. ideo requirunt̄ hic alia adminicula. ⁊ per hoc habes declaratam primā glo. Sed q̄ro nūc expediendo cū tex. totā materiam ⁊ glo. ſi. nunqd ſufficiunt tales depoſitiones. ſ. ꝑ teſtimoniuz de auditu famā ⁊ alia adminicula quo ad oēs effectus etiam ſi agatur ad mr̄imoniū ꝟctum diſſoluendum pp affinitatem prius ꝟctam. Glo. allegat pro ⁊ ꝯ ⁊ tandem dat tres intellect⁹ ſeu effectus ad quos cauſandos ſufficit tale teſtimoniuz Primo ſi agitur ad mr̄imonium impediendum per viam denūciatiōis. ⁊ ſic dicit poſſe intelligi hunc tex. Sed certe hic intellectus non procedit quia ad hūc effectum ſufficeret ſola fama. vt. ſ. dixi. ⁊ tamen tex. iſte requirit hic vltra famam teſtimonium de auditu ⁊ alia adminicula. ſecūdus intellectus glo. eſt vt ſufficiat quo ad probandum exceptionem adul. ⁊ ad repellendam actionē inſtitutam ad tori ſeparationem.

b Quod regulariter valeat teſtimonium de auditu ꝓpꝛio cortina vel pariete intermedio tenet expreſſe Archi. in. c. videt. xxij. q. v. in. i. col. qui ab hac regula excipit octo caſus quos omnino vide ⁊ vltra illos adde q⁹ predicta regula nō habet locum in teſtamēto. vnde nō ſufficit q⁹ teſtes audiuerint teſtatorem cortina intermedia hoc dicunt Ly. ⁊ Bar. to. in dicta. l ſi non ſpeciali hic alleg. Jtem quando agitur ō probāda copula ad effectum impediendi non probatur copula per teſtes qui audiuerunt pariete iterme dio. vt hic. Jtem adde q⁹ in crimialibus nunquam valet tale teſtimonium de auditu per cortinam intermediam vel tenuem parietem tenet Jmol⁊ in dicta. l. ī ſūma. §. idez labeo ff. de aqua plu. arcēda. ꝓ quo optime ⁊ generaliter i quocunque caſu huius materie facit textus in auc. ō inſtrument. cau. ⁊ fide. i §. ⁊ ſi quis. Jtez de hac materia. vide per Angelum in dicta. l. ſi non ſpeciali. C. ō teſtamentis Jtem adde que de teſtimonio auditus late ſcribit dominus Antonius i c. tam litteris. ⁊ quod ibi notaui laudabiliſſime infra eodem.

tertius intellectus eſt ſi agitur de probanda copula ad effectum ſeparandi matrimonium quo ad tozum nam in iſtis caſibus agitur de modico preiudicio iō ſufficiunt tales probationes. ſecus ſi ageretur ad ſeparandum matrimoniuz vel ad aliud graue preiudicium. ⁊ ſic multum reſtringit intellectū huius. c. Joan. non placuit huius glo. reſtrictio. ſed itelligit tex. generaliter vt ſufficiat probare copulam modo predicto ad quēcunq̄ effectum agatur etiam ſi venit diſſoluendum matrimoniū iaz cōtractū. intelligendo tñ de auditu ꝓpꝛio ⁊ non de auditu auditus. vt. ſ. dixi. mouetur quia oportet illam probatōem recipi exqua violēter id preſumatur. ſicut obſeruatur in ſimili in probanda paternitate ⁊ filiatione in. c. per tuas ſ. ti. proxi. ⁊. c. tranſmiſſe qui fi. ſint legi. cum cōcor. ibi poſitis aliter ſm eum poſſent dici iura ſuperflua que de impedimento affinitatis tractāt quaſi velit dicere q⁹ de facili nō poteſt probari carnalis copula ni ſi modis predictis cum multū caute expleatur ⁊ ſenſus viſus modicuz plus operetur cum neceſſario nō poſſit probari concubitus. vt ſupra. ⁊ hoc ſatis mihi placet. tum per rationes predictas. tum quia iſte tex. loquitur generaliter. ⁊ ſic debemus eum intelligere quo ad omnem effectum. nam videmus in ſimili q⁹ cecus[b] ⁊ ille qui fuit retro cortinam vel tenuē parietem habens voces contrabētium noras poteſt deponere ſuper contractu ſeu verbis prolatis a tertio. vt eſt glo. nō. iij. q. ix. teſtes. ⁊ in dicto. §. idem labeo ⁊ idem ibi Bar. Et per Ly. in. l. teſtium. C. eodē. ⁊ per docto. noſtros. in. c. ij. de conſue. licet aliqui dicant. vt Ang. in. l. ſi non ſpeciali. C. de teſta. q⁹ tales non faciunt talem plenam probationem quia decipi potuerunt in voce. ita dico in propoſito exquo priuſ viderūt virum ⁊ mulierem in eadē camera ⁊ poſtmodum audiuerunt eos cōmiſcēres faciunt preſumptionem maximam licet non plenam probationez quia potuiſſent decipi in audiendo ſed cū fama ⁊ alijs adminiculis faciunt plenam probationem maxime iunctis nota. per Barto. in dicta. l. capite quinto. ⁊. l. ij. de qb⁹. ſ. dixi. ⁊ iſte eſt verus intellect⁹ tori⁹. c. Si autem queris que dicātur adminicula in caſu noſtro Dicit boſ. q⁹ ſunt tactus viſus riſus iocus miſſio nūciozum ⁊ iocalium cohabitatio amplexus oſculum ⁊ ſimilia. ⁊ vide quod habetur in. c. tertio loco. ⁊. c. litteris. de preſump. ⁊ dicta. l. capite quinto. de adult. Adde predictis nota. dictum Jaco. bal. quod recitat hic Hoſti. qui dixit q⁹ ſi eſt vnus teſtis de viſu cū fama ⁊ alijs adminiculis certis ⁊ probabilibus ſufficiens eſt probatio in factis antiquis de quibus non eſt memoria ⁊ in delictis que occulte fiunt. ad hoc faciunt in argu. multa iura. xxxij. q. i. dixit domin⁹. C. de adul. auc̄. ſi quis ei. ⁊. ff. de aqua plu. arcē. in. l. in ſumma. §. idem labeo. ⁊. ff. eo. l. iij. §. i. ⁊. ij. ⁊. c. cum in dioceſi. de vſu. ⁊ cle. vna. eo. ti. vide ad cōfirmationem illius dicti Ja. bal. quod ponit Lap. alle. lv. ⁊ facit. l. indicia. C. de rei ven. ⁊ vide omnino que dixi in c. tertio loco. de proba.

c **Cum a nobis** Caſus. Anⁱ⁹ iudicis vbo nō credit ſcripture vo eius per teſtes repꝛobari pñt. fallit hoc in papa. ita cōiter ſummat ⁊ ſatis plz. j. tñ lan⁹ declarabit. ⁊ ſcda ps ibi ne vltima colū. de arbi. vbi examinat an iudex arbiter aſſeſſor vel aduocatus poſſunt teſtificari de his que coram eis acta ſunt.

a Et hoc ē verū ēt de his que gestū aī papatū tex. ē in. c. q̄relā. in pn̄i. de elec. vel q̄ ab alijs gesta sunt tex. est in. c. tū ex lr̄is. de resti. in ītē. z in. c. i. de renū. li. vi. z in. c. ad aplīce. de re iud. lib. vi. z vide ad hoc bo. tex. i cle. i. ō rcli. z ve. san. in aūpe. col. v. intelle xim⁹ aūt. lz glo. ibi in v. reuelar videatur alr loq z vide glo. i v. ꝓmulsset i d. c. ad aplīce. Itez. p limitatiōe eī⁹ q̄ dicit. d. an ro. hic. vide sin. limitatōnē quā pōit do. Ab. i cle. i. de ꝓba. cir. fi. quā ēt repetit hic i tc. adde hic qō dicit bal. in. l iurisiurādi. in. ij. col. C. e. vbi dic̄ q̄ lz credat dicto pape tū si nō recordar licitū ē salua maiestate reducē sibi rez in memoriā ne pseueret i erroze papa. n bene pōt errare. tex. ē in c. tuz ex lr̄is. de fīde inte. ref. z l. c. pterea. xxiij. dist̄. z in. c. sniaz. xxxv. di. z vide tex. z gl. i ver. emēdare i. c. fi. de re scri. li. vi. qō pz q̄ mutat iterdū suam sniaz z ē tex. in. c. alma. in pn̄. de scn. ex. i. vi. sicut enī mutauit Aug. i. c. certe. xxij. q. i. z fac. c. qualr. ci. i. de accu. adde hic. d. de rd. in anti qs dec. cclv.

scriptum. tertia ibi salua. Casus litteralis. Quere batur vtrū dicto seu verbo vnius iudicis sit credēdū i cā. z c. dns papa respondēdo ibibet ne vni⁹ iudicis quātūcunq; fuerit auctoritatis vbo credat in causis siue sup testamētis siue q̄buslibet alijs ꝯctibus que stio agitur. Nec scriptū eoz nisi testium adminiculo fulciatur eam obtineat firmitatem q̄n ei possunt. z de bēt duoz vel triū testiū bonoz testionia ꝑualere sal ua in oībus se. ap. auctoritate Ber. Nō ibi cano nica. z ciuilia iura. z c. pro cōi vsu allegādi. nā leges se culariū appellant ius ciuile pontificū vo ius canoni cum. Et sic nō. q̄ vbum canon late intellectū ꝓtrebē dit in se oēm ꝓstōnem papalez seu vtis ecclesie. q̄n q̄z sumit vt spēs ꝓstōnis. de quo dic vt le. z nō. i summa iij. di. q̄nz ius ciuile appellat ius būanū canonicū vo ius diuinū. vt in. c. i. de iur. ca. z dic vt ibi dixi. Nō ꝙ ex eodem vbo q̄ licite allegant iura ciuilia in foro ecclīastico ēt vbi in eadem dispōne ꝓcurrūt canones sic tempa glo. in. c. si in adiutoriū. x. di. Nota pul chrū tex. iuncto principio cū fi. q̄ excepto papa non credit in p̄iudicium alterius vbo cuiuscū q̄z q̄ztecun q̄z fuerit auctis. ex quo enī tex. in fi. excipit papā so lum videt includere oēs citra eū. nā exceptio firmat regulam in alijs. xxxij. q. vij. dns. z. c. ij. de coniu. le pro. Ex quo infert q̄ ēt legato cardinali nō est credē dum in p̄iudiciū alterius vide bo. gl. q̄ hoc sentit i. c. sicut. de sen. ex. Nō ex hoc z ex tex. q̄ in fi. gn̄aliter excipit papā ab oībus supradictis q̄ nō solū lr̄is pa pe est credendū sed ēt verbo suo. z sic lr̄e pape z ipsi us vbum nudū vident egparari. qō sentit hic Host. in fi. z nō q̄ videt hoc ꝓcedere siue qō agatur de spi ritualib⁹ siue de rebus, ppbanis ēt si de ꝯctibus seu testis qō est valde notandū maxime pp nō. ꝑ Inno. in. c. ingsitioni. de sen. ex. facit. c. qcunq;. xi. q. i. siue itelligamus id in sūmo pontifice. vt itellexit hic Ho sti. siue intelligam⁹ in quolibet ēpo inferiori. z tūc fa cit arguēdo ꝑ locū a maiori. Nō in ver. nec scriptū q̄ scriptura iudicis facit fidem nō tñ tantaz qn possit reprobari per testes. z pondera ex eo enī q̄ dicit pos se per testes reprobari infert q̄ ex se sine alio admi niculo facit plenā fidē qō, pfecto nō, pcedit in iudicia lib⁹ p. c. q̄n. de, pba. vbi ſm ibi nō. in extraiudiciali bus dz limitari ſm nō. in. c. post cessionē. de, pba. z dic plene vt ibi dixi. Quero q̄ tex. loqtur de vno iudice qd si sunt plures nūqd eis credēdū sit. Glo. iij. videt ꝓcludere q̄ si aliqd asserunt in ipsa instātia vbi sunt iudices nō est credendum nisi q̄ten⁹ ꝓstaret legitimis documētis p. d. c. q̄n. sed in cā appellatio nis eis credet duab⁹ circunstātijs ꝓcurrētibus. s. q̄ nō sint alij testes. z sic in defectum. Itē si deponūt su per, pcessū. nā sup principali cā non p̄nt esse testes p c. statuendū. ij. q. vi. ita ꝓcludit hec glo. de hac mate ria. vide ꝑ Inno. in. c. ij. de arbi. z p d. An. hic. q la te, psequitur sed intricate. z p Jo. cal. Sed clare, p sequēdo dic q̄ aut q̄ritur de lr̄is pape. z dic vt plene le. z nō. in de. lr̄is. de, pba. aut de verbo ipsius. z si p seuerat in eo sibi credendū est vt hic nemo enī illi ꝯdi ceret posset ſm Host. alle. xix. di. in memoriaz. ix. q. iij. cuncta p mundū. z. c. principalē. z. s̄. de of. deleg. ex pte. el. ij. pōt tñ ei dici ſm eū salua maiestatis reue rentia aliqd est de quo nō recordamini q̄ plerunq; nos fallit oblīio. xxiij. di. ꝓterea. z ipum decet pati enter audire. z qō cū humilitate, pponitur exaudire s̄. de rescri. si qñ de resti. in inte. tū ex lr̄is. ego credo hoc verissimū in bis in qbus bz papa liberā ptātem vt in beneficialibus spūalibus z si. Sed dubito qd i alijs puta in cāis laicoz, ppbanis z in alijs in qb⁹ nō pōt vti ptāte absoluta iuxta nō. ꝑ Inno. in. d. c. ingsi tioni. nunqd sit credendū nudo verbo suo in p̄iudici um alioz. z q̄ nō credatur facit qō bētur Jo. viij. c. trāsumptiue. i. §. i. ij. q. iiij. vbi xps noluit q̄ sibi cre deret. sed voluit se ꝓformare legi diuine dicēti in ore duoz. z c. Et inquit si duoz hoium testimoniū verū est q̄re testimoniuz meum. z p̄is mei nō accipitis. ad idē facit in fili. ij. q. i. de⁹ oīpotens. vbi dicit q̄ de⁹ no luit punire peccata sodomoz licz sciz tanq̄z de⁹ nisi p̄i⁹ eos ꝓuiceret tanq̄z iudex. Itē i lege dīna nullus cāus except⁹ nec alibi repit ꝯriū. z ad istū tex. posset dici q̄ loquit in his in qb⁹ habet plenaz ptātem pos set tñ argui de. c. quicū q̄z. xi. q. i. Sed illud est p̄riui legiuz impatoris vt nō. Inno. in. c. nup. j. e. z loquitur q̄n deponit in forma testimonij. cogita aut loqui mur in cardinali. z tunc si est legatus creditur verbo suo in bis que sunt nō multi p̄eiudicij. iuxta ea q̄ le. z nō. in. c. nobilissimus. xcvij. di. z ꝑ glo. in. c. sicut. de sen. ex. in alijs sec⁹ vt hic. z vide ꝑ Jo. an. in. c. i. ō offi. le. li. vi. z qō nō. in. c. constitutus. in p̄in. de ap. vbi de hoc. si aūt esset nō legatus regulariter non dz credi in alterius p̄eiudiciū. vt hic nisi aliud bēat stil⁹ curie de quo in. d. c. ꝓstitut⁹. ō litteris vo cardinaliū dic vt plene dicā in. c. q̄ sup his. de fi. instr. Aut q̄ritur de ēpis seu p̄elatis vel iudicibus inferioribus. z respectu litterarū siue bēant sigillū siue subscriptōez dic vt plene dixi in. c. post cessionē. ō, pba. Quo ad nudum verbū eoz aduerte q̄ aut volunt deponere in forma testimonij z eis non creditur in p̄eiudiciuz alioz etiam subditoz̄. vt in. c. si tantuz. z. c. placuit. vi. q. ij. facit. c. si sacerdos. de offi. ord. z. ij. q. vij. ple riq;. z maxime hoc procedit in iudicialibus. vt in c. q̄n. s̄. de, pba. possent tñ bēri dicta eoz vt instru ctiones. de confir. vti. vel inuti. cum dilecta. in p̄in. vbi per doc. facit. c. inotuit. de elec. nō. Inno. in. c. ij de arbi. aut volunt deponere in forma testimonij. z tunc aduerte aut volunt deponere in eadem instan tia in qua sunt iudices aut i alia. Primo casu nō pos sunt q̄ non debēt esse iudices z testes simul cū alius debeat esse iudex alius testis z alius examinator ali⁹ examinatus. iiij. q. iiij. c. i. de ver. fi. forus. de insti. c. fi. probatur aperte in. c. dilecto. j. eo. vbi repellitur iudex ab officio iudicādi vt sit testis. z sic itellige glo sam istam. in p̄in. dum facit differentiaz inter p̄imā instantiam z instantiaz cause appellationis. in alia ve ro instantia in qua non est iudex dic q̄ aut non iudi cauit in illa causa vt quia causa vertitur coram alio iu dice. vel fuit remotus ab officio vt ferret testimoni um. z potest testificari sicut quilibet alius testis nisi aliud obstet. vt in dicto. c. dilecto. z sic intellige. l. ob carmen. ff. de testibus. non tamen crederetur vni so li. vt in. c. licet ex quadam. j. e. z nō. Inno. in. c. quo niam cōtra p̄eal. aut iudicauit z subdistingue aut vlt testificari sup ipso negocio p̄incipali. aut super actis iudicialibus. puta quia nunc contenditur coraz iudi ce appel. vel agitur de nullitate coram alio iudice. vel est causa restitutionis in integrum vel consimilis. p̄i mo casu sunt opi. glo. hic tenet q̄ non pōt p. c. statuē dum. ij. q. vj. Host. cōtra z ad tex. d. c. statuēdū. vbi dicitur q̄ in cā in qua fuit iudex. z c. supplet ipse z ad huc est vel ſm eum oz dicere q̄ illud. c. in hoc est cor rectum sicut z in alio in quo dicit non cogendum cle ricum ad testimoniū. xiij. q. ij. super p̄udentia. Jo. cal. sequitur istam glo. p̄esumitur enim ſm eū q̄ ha beat affectiōem ad causam exquo in illa iudicauit vt sniа sua effectum bēat sicut dicitur de aduocato. C. ō assef. l. vlti. in fi. ff. eo. l. fi. z in. c. romana. eo. ti. li. vi. nec placet sibi dictum Host. de correctione. q̄ cōtra rium tex. non bēmus. z q̄. d. c. statuendum iuuatur rōne p̄edicta. z hoc dictum huius glo. cōiter appro batur z satis placet z nō. glo. in. c. statuēdū. z idez vr sentire Inno. in. d. c. ij. de arb. vbi dicit q̄ iudex ad uocatus assessor z executor non possunt esse testes

a Quãdo credat iudici testificãti in cã quã ipse tractat vel tractauit .et adde qõ nõ. Inno. in. c. cũ dilect⁹. in glo. sup vbo rñsionẽ de accus. ⁊ vide glo. ⁊ ibi Bar. i. l. ne in arbitrif. C. de ar. ⁊ par. late extaiat vtrũ arbit̃ possit esse testis de his q̃ coꝛã eo acta sunt de quo p̃ do. An. in. c. qntauallis. i. xvi col. de iureiu. ⁊ vide de articulo hic extaiato p. d. an. i. c. cũ dilecti. i. viij. col. de ele. vbi saris succite ⁊ pulchre expedit istum passũ et vide de hoc vꝫ an ille q est vel fuit iudex vel arbit̃ in cã possit i ea. cã testificari late per flo. i. l. quoties. §. fi. ff ō ꝓba. ⁊ dan. pº Inno. in. d. c. nõ sine. de arbi. ⁊ viō hoc p archi. in. d. c. de cõsilijs xviij. disti. vbi dic̃ q iudex vel arbit̃ põt testificari ō his q̃ coꝛã eo acta sũt dũmõ alijs ñ fiat p̃iudiciuꝫ Itẽ ō hoc vide p do. de ro. ōci. lxxxvi. ſz oꝛdinẽ meum nouis. Et de ista q. vide per bal. in. d. l. ne in arbitrif. i. ij. col. v. iurta p̃dicta q̃ro. C. de arbi. ⁊ adō nō. p bal. i. l. iubem⁹. i. C. de sac. san. ec. ⁊ Bo. i. d. c. de q̃silijs. in fi. xviij. di. An aũt sollicitatō possit eẽ testis in cã i qua fuit sollicitatoꝛ ad hoc viō qō nō. d. an. i. c. in sup. in vlt. col. v. ō ad berẽte. §. e ⁊ vide domi. in. c. romana. ō testi. lib. vi. vbi dic̃ q sollicitatō ẽt datꝰ a p curatoꝛe ñ ẽ idoneus. ⁊ vide ang. in cõ. xxxi. vbi dic̃ q sollicitatoꝛ etiã siue iuestigatoꝛ nõ põt eẽ testis idoneꝰ i cã de quo vide p. d. de ro. oci. clxviij. ſz oꝛdinẽ meũ nouis. qõ hẽo in singl'arib⁹ lud. i lra. t. icipi. q̃rit an sollicitatoꝛ. Et fuit q̃silium. d. Tho. doc. de senis subscriptũ p. d. Jo. de ana. ⁊ vide ẽt ro. i cõ. icip. oĩ potẽtis dei. Et adde oio qõ nõ. d. An. i. c. bone. cl. i. de post. p̃la. ⁊ p cũdẽ i. c. p. d. c. statuendum. ⁊ alia iura supius allegata ſz sunt cõsulendi de facto suo. allegat. c. cũ dilecti. j. de accusa. ⁊ p hoc videt sentire q̃ loquatur in instãtia ẽt vertente coꝛã alio. Aut q̃ritur nũqd possit esse testis super actis ⁊ in hoc p̃sidera aut in actis gestis coꝛam se aut p se. primo casu glo. videt hic velle q̃ sic sed i defectũ. Jo. cal. simplr̃ dicit sibi credendũ tanq̃z testi. Sz cõcoꝛda q̃ aut ex illo actu de quo agit̃ fit gestus vel nõ dedecus vel laus vel vitupium in alterũ casuꝫ posset ascribi iudici ⁊ nõ dz sibi credi nisi saltẽ in defectum. ⁊ sic posset saluari hec glo. ⁊ p̃o hoc bo. tex. cũ glo. in. c. cum dilecti. de elec. aut nullum interesse põt iudex p̃tendere. ⁊ sic est oĩno integer testis ⁊ sic i tellige Cal. hoc enĩ casu nõ testificatur sup eo in quo iudicauit nec hz affectiõz ad cãm. sicut alꝫ sentit Jo. an. in addi. Spe. §. opponit̃. ver. itez administratoꝛ facit qõ dixi in. c. insuper. s̃. e. aut de gestis p se. ⁊ tũc putat Cal. ipsius testimoniũ nõ esse idoneũ nisi ꝯ se deponeret vel quãtuꝫ ad p̃sumptiõz. ⁊ sic dicit forte intelligendũ. d. c. ij. de arbit. Sz aduerte. qꝛ Inno. ibi sentit ꝯrium. dicit enim se credere q̃ si arbiter pº Laudũ ꝓiteret coꝛã iudice turpitudinẽ suã nõ debeꝛet p hoc reuocari arbitrium p. c. sicut. s̃. e. ⁊ c. veniens. ⁊ xv. q. v. nemini. Satis credereẽ distinguẽdum vt. s̃. dixi q̃ si nec laus nec vitupiuꝫ posset ascribi iudici posset esse testis alꝫ nõ nisi forte in defectũ alioꝝ testium. ad hoc. c. inter dilectos. de excef. prela. ⁊ d. c. cũ dilecti. ⁊ c. ij. pal. ⁊ in casu quo deponeret cõtra se dicerem q̃ aut est tale qd qõ reddit eũ crĩnosum ⁊ nõ dz credi in p̃eiudiciũ alterius nisi iuxta nõ. in. c. i de cõfes. ⁊ in. d. c. sicut. Aut nõ reddit eũ crĩosum tali crĩne qõ repellit a testimonio sed forte ostendit euꝫ fuisse crĩnosum aut negligentem ⁊ tũc fecꝰ. ⁊ sic concoꝛdo Inno. ⁊ Cal. ⁊ hoc nõ. Q̃ñ vero iudex nõ testificatur sed vult interp̃etari sñiaz suã ⁊ nunqd possit. aliqd tangit. Inno. in. d. c. ij. sed tu dic vt plene legi. ⁊ nõ. p Glo. ⁊ Bar. in. l. ab executõe. ff. de app. ⁊ per hoc bẽs declaratã hanc glo. ⁊ p̃imã p̃tez. c. an ⁊ q̃ñ sit credendũ vbo iudicis cuiuscũq̃ auctis sit.

Nunc venio ad scõam p̃tem. s. ad ver. nec scriptũ ꝯ quem expediẽdo oẽs glo. faciam tres oppositiões p̃imã sentit glo. in v. scriptuꝫ adducẽdo tria iura. vz c. post cessionẽ. ⁊. c. cure. xi. q. iij. ⁊. c. ij. non tñ ea inducit q̃ũo faciant in ꝯrium sed p̃t̃ induci quo ad coꝛticem duplr̃. Primo in eo q̃ dicit iste tex. scripturã iudicis posse reprobari. Secũdo i eo q̃ reqrit adminiculum testiũ. Glo. non soluit sed dic q̃ si bene põderentur potius cõcoꝛdant. nã. c. post cessionẽ. dicit q̃ standum est lr̃is ep̃i donec ꝯrium ꝓbet nec ꝯrium dr̃ hic imo idem p̃supponit̃. Itẽ hic non requiritur adminiculũ testium ad substantiã ꝓbatõis sz ad hoc vt per duos testes reprobari nõ possit. ⁊ hoc vltimũ intellige vt statim dicet in se. ꝯrio. Op. ij. glo. ꝯ eũdem ver. nec scriptum. sequẽdo opi. suã dãnatam de quo in. c. tertio loco. s̃. de ꝓba. vbi tenuit q̃ instrm nõ possit reprobari nisi ad minus p q̃tuoꝛ testes. cuius ꝯrium tenuit ista littera in fi. ⁊ in hoc ꝯrio multum ñuoluit se glo. in ver. scriptũ. cũ se. ⁊ in effectu sentiũt ambe duas solutiões. prima q̃ dictio nisi nõ stat hic exceptiue sed potius coꝛroboratiue ⁊ affirmatiue. s. q̃ꝫuis ⁊ tunc est sensus q̃ q̃ꝫuis scriptũ iudicis fulciatur adminiculo testiũ nihilominus põt reprobari p duos vel tres testes. ⁊ tũc ad ꝯrium rñdet glo. q̃ loquit̃ in instrõ publico. istud vero in scriptura iudicis que nõ est tante auctoritatis. secũdo sol. itelligẽdo dictionem nisi. p. p̃ie. ⁊ tũc dicit q̃ tex. nõ negat qn possit talis scriptura reprobari sed nõ p duos testes vel per tres sed ad minus requruntur q̃ttuoꝛ sicut ĩ instrõ cõfecto per manũ publicã. Sed vt dixi fundamẽtuꝫ glo. cõiter damnat̃ in. d. c. tertio loco. ⁊ in. c. cũ ioannes. de fi. instr. ⁊ tenet̃ cõiter q̃ regulr̃ q̃libet instrm̃ z possit p duos testes r̃probari. vñ tũc fortiter ob. hec lra duob⁹ modis. p̃io in eo q̃ p̃supponit a ꝯrio sensu q̃ scriptura iudicis testiũ adminiculo fulcita nõ possit reprobari p duos vel p tres testes. ſo in eo q̃ tacite infert scripturã iudicis sine testiũ adminiculo facere plenã fidẽ lz possit reprobari p duos vl tres testes q̃ vr̃ esse ꝯ. c. q̃ñ. s̃. de ꝓba. ⁊. c. ij. de fi. instr. ⁊ plene nõ. in. d. c. post cessionẽ. Et circa hec mkta hic scribunt̃ p que ñuoluit̃ itellect⁹ hº v. Sz tu dic breuiter ⁊ clare ⁊ p̃imo quo ad p̃imũ vt nõ intelligat̃ tex. cũ scriptura iudicis est testib⁹ subscripta tñ sed cũ ẽ testium adminiculo fulcita. s. deponẽtiũ viua voce ⁊ ad iuuantium illã scripturã. tũc enĩ nõ reprobat̃ p duos vel tres testes. sed oꝫ q̃ sint plẽs coadiuuantes scripturam cũ ibi fit aucitas iudicis ⁊ testiũ depositio iuxta nõ. in. d. c. cũ ioãnes. ⁊ hũc intellectũ sentit Mosti. in q̃dã apostilla pua. oꝫ. n. sic itelligere cũ enĩ ꝯrium colligat̃ p sensum ꝯrium elicitũ ex tex. oꝫ q̃ reducat̃ ad terminos alioꝝ iuriũ. nã spãle est in scriptura pape vt nõ possit reprobari. vt in. d. cle. in lr̃is. de ꝓba. Item si p duos vel tres testes reprobat̃ scriptura tabelliõis subscripta testib⁹ q hz officiũ scribẽdi fortiꝰ scriptura iudicis cuius officiũ nõ versat̃ in scribẽdo iuxta nõ. in. d. c. post cessionez. itelligat̃ ergo tex. mõ p̃dicto. s. de testib⁹ deponẽtib⁹ viua voce ꝓ scriptura. ⁊ hic itellect⁹ nullum hz scrupulũ. Circa fm Inno. hic multũ instat ⁊ ꝓfuse tãdem dicit q̃ nullo iure cauet̃ vt scripture iudicis etiã cũ subscriptiõe testiuꝫ credat̃. ⁊ ad hũc tex. rñdet q̃ nõ logtur de scriptura iudicis sed tabellionis. vñ dz exponi fm eũ nec scriptum eoꝝ. s. tabellionũ nã si itellexisset de iudice posuisset in singulari. s. eiꝰ pp singulare iudicis qõ p̃mi serat. Item vitas est fm eũ q̃ apud beneuẽtum vbi decretalis dirigit̃ noĩa iudicum ⁊ tabellionũ sunt p̃miscua sed hoc est destruere lr̃am nec ẽ verũ qõ dicit Inno. iure nõ caueri vt credat̃ scripture iudicis cuꝫ subscriptione. qꝛ imo cauetur. vt in. c. ij. de fi. instru. qnimo ẽt sine subscriptione in multis casibus credit̃ in. c. post cessionez. ⁊. c. cure. pall. ideo sine scrupulo dic q̃ creditur scripture iudicis sine subscriptione in multis casibus ⁊ in illis verificatur hec littera vt licet probet põt tñ reprobari. vt le. ⁊ nõ. in. d. c. post cessionem. ⁊ ibi etiã plene dixi an ⁊ q̃ñ p̃obet etiã cũ subscriptione. dic vt ibi nam hic nõ dat̃ regula vt semp p̃obet sed tantũ dicit q̃ non est tãte auctoritatis q̃n possit reprobari. s. in casib⁹ in q̃b⁹ ꝓbat. ⁊ q̃ sint illi nõ. in locis suis ⁊ marie i. d. c. post cessionẽ. ⁊ p hoc declarat̃ aptissime hoc. c. Nunc venio ad vltimã oppositionẽ facilẽ q̃ colligit̃ ex glo. fi. ĩuit enĩz iste tex. q̃ lr̃e pape emanãt sine subscriptõe. cuius ꝯriũ ꝓbatur in. c. cũ redẽptoꝛ. xij. q. ij. Glo. fi. soluit q̃ in priuilegijs pape bene subscribunt se cardinales. ⁊ sic loquitur contrarium sed in alijs litteris nõ. ⁊ sic potest p̃cedere quod innuitur hic. ⁊ vide quod nõ. glo. i dicto. c. cum redemptoꝛ. ⁊ dic q̃ hodie etiam in priuilegijs non subscribunt se cardinales. ⁊ vide quod in similibus nõ. in. l. sacri affatus. C. de diuersis rescrip. Ultra glo. posset queri quia supꝛa vidimus de iudice an ⁊ quãdo possit esse testis quid in aduocationem nisi. p. p̃ie. ⁊ tũc dicit q̃ tex. nõ negat qn possit talis scriptura reprobari sed nõ p duos testes vel per tres sed ad minus requruntur q̃ttuoꝛ sicut ĩ instrõ cõfecto per manũ publicã. Sed vt dixi fundamẽtuꝫ glo. cõiter damnat̃ in. d. c. tertio loco. ⁊ in. c. cũ ioannes. de fi. instr. ⁊ tenet̃ cõiter q̃ regulr̃ q̃libet instrm̃ z possit p duos testes r̃probari. vñ tũc fortiter ob. hec lra duob⁹ modis. p̃io in eo q̃ p̃supponit a ꝯrio sensu q̃ scriptura iudicis testiũ adminiculo fulcita nõ possit reprobari p duos vel p tres testes. ſo in eo q̃ tacite infert scripturã iudicis sine testiũ adminiculo facere plenã fidẽ lz possit reprobari p duos vl tres testes q̃ vr̃ esse ꝯ. c. q̃ñ. s̃. de ꝓba. ⁊. c. ij. de fi. instr. ⁊ plene nõ. in. d. c. post cessionẽ. Et circa hec mkta hic scribunt̃ p que ñuoluit̃ itellect⁹ hº v. Sz tu dic breuiter ⁊ clare ⁊ p̃imo quo ad p̃imũ vt nõ intelligat̃ tex. cũ scriptura iudicis est testib⁹ subscripta tñ sed cũ ẽ testium adminiculo fulcita. s. deponẽtiũ viua voce ⁊ ad iuuantium illã scripturã. tũc enĩ nõ reprobat̃ p duos vel tres testes. sed oꝫ q̃ sint plẽs coadiuuantes scripturam cũ ibi fit aucitas iudicis ⁊ testiũ depositio iuxta nõ. in. d. c. cũ ioãnes. ⁊ hũc intellectũ sentit Mosti. in q̃dã apostilla pua. oꝫ. n. sic itelligere cũ enĩ ꝯrium colligat̃ p sensum ꝯrium elicitũ ex tex. oꝫ q̃ reducat̃ ad terminos alioꝝ iuriũ. nã spãle est in scriptura pape vt nõ possit reprobari. vt in. d. cle. in lr̃is. de ꝓba. Item si p duos vel tres testes reprobat̃ scriptura tabelliõis subscripta testib⁹ q hz officiũ scribẽdi fortiꝰ scriptura iudicis cuius officiũ nõ versat̃ in scribẽdo iuxta nõ. in. d. c. post cessionez. itelligat̃ ergo tex. mõ p̃dicto. s. de testib⁹ deponẽtib⁹ viua voce ꝓ scriptura. ⁊ hic itellect⁹ nullum hz scrupulũ. Circa fm Inno. hic multũ instat ⁊ ꝓfuse tãdem dicit q̃ nullo iure cauet̃ vt scripture iudicis etiã cũ subscriptiõe testiuꝫ credat̃. ⁊ ad hũc tex. rñdet q̃ nõ logtur de scriptura iudicis sed tabellionis. vñ dz exponi fm eũ nec scriptum eoꝝ. s. tabellionũ nã si itellexisset de iudice posuisset in singulari. s. eiꝰ pp singulare iudicis qõ p̃mi serat. Item vitas est fm eũ q̃ apud beneuẽtum vbi decretalis dirigit̃ noĩa iudicum ⁊ tabellionũ sunt p̃miscua sed hoc est destruere lr̃am nec ẽ verũ qõ dicit Inno. iure nõ caueri vt credat̃ scripture iudicis cuꝫ subscriptione. qꝛ imo cauetur. vt in. c. ij. de fi. instru. qnimo ẽt sine subscriptione in multis casibus credit̃ in. c. post cessionez. ⁊. c. cure. pall. ideo sine scrupulo dic q̃ creditur scripture iudicis sine subscriptione in multis casibus ⁊ in illis verificatur hec littera vt licet probet põt tñ reprobari. vt le. ⁊ nõ. in. d. c. post cessionem. ⁊ ibi etiã plene dixi an ⁊ q̃ñ p̃obet etiã cũ subscriptione. dic vt ibi nam hic nõ dat̃ regula vt semp p̃obet sed tantũ dicit q̃ non est tãte auctoritatis q̃n possit reprobari. s. in casib⁹ in q̃b⁹ ꝓbat. ⁊ q̃ sint illi nõ. in locis suis ⁊ marie i. d. c. post cessionẽ. ⁊ p hoc declarat̃ aptissime hoc. c. Nunc venio ad vltimã oppositionẽ facilẽ q̃ colligit̃ ex glo. fi. ĩuit enĩz iste tex. q̃ lr̃e pape emanãt sine subscriptõe. cuius ꝯriũ ꝓbatur in. c. cũ redẽptoꝛ. xij. q. ij. Glo. fi. soluit q̃ in priuilegijs pape bene subscribunt se cardinales. ⁊ sic loquitur contrarium sed in alijs litteris nõ. ⁊ sic potest p̃cedere quod innuitur hic. ⁊ vide quod nõ. glo. i dicto. c. cum redemptoꝛ. ⁊ dic q̃ hodie etiam in priuilegijs non subscribunt se cardinales. ⁊ vide quod in similibus nõ. in. l. sacri affatus. C. de diuersis rescrip. Ultra glo. posset queri quia supꝛa vidimus de iudice an ⁊ quãdo possit esse testis quid in aduocationem nisi. p. p̃ie. ⁊ tũc dicit q̃ tex. nõ negat qn possit talis scriptura reprobari sed nõ p duos testes vel per tres sed ad minus requruntur q̃ttuoꝛ sicut ĩ instrõ cõfecto per manũ publicã. Sed vt dixi fundamẽtuꝫ glo. cõiter damnat̃ in. d. c. tertio loco. ⁊ in. c. cũ ioannes. de fi. instr. ⁊ tenet̃ cõiter q̃ regulr̃ q̃libet instrm̃ z possit p duos testes r̃probari. vñ tũc fortiter ob. hec lra duob⁹ modis. p̃io in eo q̃ p̃supponit a ꝯrio sensu q̃ scriptura iudicis testiũ adminiculo fulcita nõ possit reprobari p duos vel p tres testes. ſo in eo q̃ tacite infert scripturã iudicis sine testiũ adminiculo facere plenã fidẽ lz possit reprobari p duos vl tres testes q̃ vr̃ esse ꝯ. c. q̃ñ. s̃. de ꝓba. ⁊. c. ij. de fi. instr. ⁊ plene nõ. in. d. c. post cessionẽ. Et circa hec mkta hic scribunt̃ p que ñuoluit̃ itellect⁹ hº v. Sz tu dic breuiter ⁊ clare ⁊ p̃imo quo ad p̃imũ vt nõ intelligat̃ tex. cũ scriptura iudicis est testib⁹ subscripta tñ sed cũ ẽ testium adminiculo fulcita. s. deponẽtiũ viua voce ⁊ ad iuuantium illã scripturã. tũc enĩ nõ reprobat̃ p duos vel tres testes. sed oꝫ q̃ sint plẽs coadiuuantes scripturam cũ ibi fit aucitas iudicis ⁊ testiũ depositio iuxta nõ. in. d. c. cũ ioãnes. ⁊ hũc intellectũ sentit Mosti. in q̃dã apostilla pua. oꝫ. n. sic itelligere cũ enĩ ꝯrium colligat̃ p sensum ꝯrium elicitũ ex tex. oꝫ q̃ reducat̃ ad terminos alioꝝ iuriũ. nã spãle est in scriptura pape vt nõ possit reprobari. vt in. d. cle. in lr̃is. de ꝓba. Item si p duos vel tres testes reprobat̃ scriptura tabelliõis subscripta testib⁹ q hz officiũ scribẽdi fortiꝰ scriptura iudicis cuius officiũ nõ versat̃ in scribẽdo iuxta nõ. in. d. c. post cessionez. itelligat̃ ergo tex. mõ p̃dicto. s. de testib⁹ deponẽtib⁹ viua voce ꝓ scriptura. ⁊ hic itellect⁹ nullum hz scrupulũ. Circa fm Inno. hic multũ instat ⁊ ꝓfuse tãdem dicit q̃ nullo iure cauet̃ vt scripture iudicis etiã cũ subscriptiõe testiuꝫ credat̃. ⁊ ad hũc tex. rñdet q̃ nõ logtur de scriptura iudicis sed tabellionis. vñ dz exponi fm eũ nec scriptum eoꝝ. s. tabellionũ nã si itellexisset de iudice posuisset in singulari. s. eiꝰ pp singulare iudicis qõ p̃mi serat. Item vitas est fm eũ q̃ apud beneuẽtum vbi decretalis dirigit̃ noĩa iudicum ⁊ tabellionũ sunt p̃miscua sed hoc est destruere lr̃am nec ẽ verũ qõ dicit Inno. iure nõ caueri vt credat̃ scripture iudicis cuꝫ subscriptione. qꝛ imo cauetur. vt in. c. ij. de fi. instru. qnimo ẽt sine subscriptione in multis casibus credit̃ in. c. post cessionez. ⁊. c. cure. pall. ideo sine scrupulo dic q̃ creditur scripture iudicis sine subscriptione in multis casibus ⁊ in illis verificatur hec littera vt licet probet põt tñ reprobari. vt le. ⁊ nõ. in. d. c. post cessionem. ⁊ ibi etiã plene dixi an ⁊ q̃ñ p̃obet etiã cũ subscriptione. dic vt ibi nam hic nõ dat̃ regula vt semp p̃obet sed tantũ dicit q̃ non est tãte auctoritatis q̃n possit reprobari. s. in casib⁹ in q̃b⁹ ꝓbat. ⁊ q̃ sint illi nõ. in locis suis ⁊ marie i. d. c. post cessionẽ. ⁊ p hoc declarat̃ aptissime hoc. c. Nunc venio ad vltimã oppositionẽ facilẽ q̃ colligit̃ ex glo. fi. ĩuit enĩz iste tex. q̃ lr̃e pape emanãt sine subscriptõe. cuius ꝯriũ ꝓbatur in. c. cũ redẽptoꝛ. xij. q. ij. Glo. fi. soluit q̃ in priuilegijs pape bene subscribunt se cardinales. ⁊ sic loquitur contrarium sed in alijs litteris nõ. ⁊ sic potest p̃cedere quod innuitur hic. ⁊ vide quod nõ. glo. i dicto. c. cum redemptoꝛ. ⁊ dic q̃ hodie etiam in priuilegijs non subscribunt se cardinales. ⁊ vide quod in similibus nõ. in. l. sacri affatus. C. de diuersis rescrip. Ultra glo. posset queri quia supꝛa vidimus de iudice an ⁊ quãdo possit esse testis quid in aduo-

nõ. de trãsa. vbi vꝫ dicet singulare vbũ loquẽdo de ꝓsonetis vide ẽt de ꝓsonetis vnuꝫ vbũ q̃ põit in. c. insup in v. col. s̃. eo. vbi dic̃ q lz testimoniuꝫ ꝓsonete admittat̃ tñ nõ ẽ integrũ testimoniũ. ⁊ idẽ vꝫ dicẽ bar. i vno vbo i. l. oibus. C. e. ⁊ vide Spe. i ti. de teste. §. i. ⁊ vide qõ nõ. d. An. in c. cũ dilecti. i vij. col. ō ele. vbi dic̃ q ꝓsõeta admittit̃ ad testificandũ in negocio cui ipe fuit media toꝝ i subsidium q̃ alr̃ ꝓbari nõ põt. Sed de hoc an ꝓsoneta sit sufficiens testis. vide pul. p bal. in d. l. oib⁹. cir. fi. C. e. ⁊ viō glo. ⁊ qõ ibi notaui post Jo. an. ⁊ d. an. in. c. dilectoꝝ. de testi. co. Et de officio ꝓsonete. vide qõ nõ. bal. in. l. multũ. C. si qs al. vel sibi. ⁊ vide qõ de hoc subtilr̃ scribit. d. rã ci. de are. i. c. insup. cir. fi. super eo. vbi ponit d. ant. qd de administratoꝝ. ⁊ vide qõ habet̃ in. l. si is cui per pecuniã C. de fur.

a An ille q est vel fuit procurator in causa possit in illa testificari. vide do. Ant. hic. & in c. insuper. ¶. eo. circa prin. & in c. ex litteris. in. iiij. col. de trãsa. Et de isto articulo. vide per Bal. in. d. l. omibus. C. de testi. vbi pulchre loquitur. & per ℣De. de anch. in. c. romana. de testi. in. vi. & ibi Domi. & late p Flo. in. l. fi. ff. de testi. & do. de ro. deci. xxij. ſm ordinẽ meum nouiſ. De aduocato an possit esse testis in cã in qua fuit aduocatus vide textum. & ibi do. Ant. in. c. ex litteris. i. iiij col. de transacti. & vide Bal. in. d. l. in omnibus C. eo. vbi dicit q aduocatus repellitur a testificando i illa cã siue duret siue finita sit sua aduocatio q2 ei⁹ inest suã ignorantiã nõ de regi. vide domi. in. d. c. romana.

b Et materiam hui⁹ glo. vide plene examinatam & forte meliuſ q̃ alibi per Spe. in ti. de teste. §. i. in. xxiiij. col. v. itez q̃ posuit supra alio etiam i eo. ti. §. sequitur. ver. illõ autez nõ est vbi examiat an valeat dictũ testis examinari vel articulũ deponentiſ. de quo viõ per Bar. in. l. iij §. diuus. col. iij. ff. de queſtio. & in. d. l. ſi duo patroni. §. idem. in. l. vbi plene. ff. de iureiurã. vide Bar. in. l. ſi quis legatus. in fi. prin. ff. de ſal. vbi dicit q testis deponẽs extra articulum non dicitur peccare in forma.

cato & in procuratore⁸. vide in aduocato quod legi & nõ. in. c. fi. ¶. eo. lib. vi. & c. dilecto. ¶. eo. & in Spec. eo. ti. §. opponitur. verſi. quid ſi aduerſarius. & in v. item quod fuit. & in ver. qd ſi aduocatus. & per Ey. in. l. quoniã. C. eo. ti. & per glo. in. l. fi. ff. e. de procuratore tam ad iudicia q̃ ad negocia. vide quod dixi in. c. inſuper. §. eo.

D E testibus Casus. Testi sup dilatõia ĩducto nõ creditur sup principali nec cogitur deponere secus ſi sup peremptoria. tunc enĩ cogi potest vt iuret deponere super toto. b. d. In pria decisa consultatio. in secũda responsio ibi consultationi. & responsio est bimembris. ſm membrũ ꝓsequitur ibi ſi vero. Casus litteralis. Aliquis trahit ad uersarium suũ in cãm: reus obijcit exceptiõem dilatoriam: induxit testes ad eam probandam iuramento prestito: pars altera petit eos cõpelli vt deponant sup negocio principali. Queritur vtrum sint ad hoc cogendi: respondet papa q̃ ſi testes inducti sint solũ modo ad exceptiõem dilatoriam probandã cuz sup illa tm̃ iurauerint dicere veritatem sup negocio principali nõ debent audiri nec cõpelli ad testimoniũ perhibenduz: q2 deponerent nõ iurati. Si vero inducũtur ad exceptiõez peremptoriã ꝓbandã: & altera pars petat vt sup negocio principali deponant & vt iurent super illo dicere veritatẽ: sunt sine dubitatiõe ad hoc cogendi: nisi forte sufficiens ꝓductio super principali iam sit facta: vel nisi sit renũciatuz ꝓductioni testiũ vel nisi depositiones testium sint publicate Ber.

Nota primo q̃ nõ valet dictũ deponentis sine iuramento nõ solum q̃ĩ nullo mõ iurauit sed etiã q̃ĩ iurauit sup articulo certo & deposuit extra illũ. Nota secũdo q̃ testes inducti per aduersariũ meum ad certum articulum ꝓbandum possunt peti a me examinari sup alio articulo seu sup tota cã dũmodo non resultet ẽrietas vel iuris ordo pturbet. & vtrũq3 resultaret si inductus sup dilatoria probãda cõpellere tur deponere super principali. nam dilatoria indicat non procedendum in principali. ſi ergo simul deponerent sup principali resultaret cõtrarietas. §. de iudi. exhibita. turbaret enĩ ordo iuris q2 lite nõ conte. rate valet eorum dictum tanq3 deponentium super re contingente etiam principale negocium ad quod sunt inducti & facientes illam questionem esse momentaneam. Aut versatur solum q̃stio super possessione ad quam probandam sunt inducti testes. & tunc crederem q̃ nõ valeret dictũ eorum ſi deponerent super proprietate cum tunc forte nõ dicatur ꝓpriet⁹ preiudicialis possessori & cam non videtur contingere cogita. Et intantuz est ỽa ista regula q̃ testis nõ possit deponere extra articuluz ad quem probandum ꝓducti⁹ quod dixit nõ. Bar. in auẽ. qui semel. i pe nul. col. v. Et ex predictis apparet q̃ ſi testis ꝓductus sup vno articulo deposuit etiam super alio quod non continebatur i primo i necessitatem probationis q̃ non ĩpedit ps post dicta testificata testes ꝓducef super illo articlo super quo ꝑ us deposuit primus ad id non ꝓducẽ.

testes non sunt recipiendi sup principali. §. vt li. non cõte. per totũ sed ſi inducuntur sup peremptoria ꝺia predicta silent cũ dilatoria coberet negocio principali. & lis iam est conte. & testis ꝺz esse cõmunis vtriq3 parti lz per alium tm̃ ꝓducatur. vt in. c. nõ sane. xiij q. v. nõ. glo. in. c. fraternitatiſ. §. e. & ex hoc habes rationes decidendi ad vtrũq3 membrum huius. c.

Nota tertio testem cogendum ad deponẽdũ pro vtraq3 parte. Nota tres terminos excluſiuos ꝓductiõis testium. primus ſi ſufficiens ꝓductio facta est in causa. secũdus ſi renunciatuz fuit ꝓductioni testium. tertius ſi atteſtatones publicate ſunt. Et nota q̃ in his casibus impeditur non soluz directa productio. sed etiam indirecta vt non examinetur super ꝑncipali etiam productus per aduersarium super peremptoria. Uenio nunc ad glo.[b] & primo quero quare tex. iste dicit q̃ testis ꝓductus sup dilatoria nõ ꝺz audiri sup principali q2 deponeret non iuratus. hoc n. videt falsum cum quilibet testis iuret. §. e. fraternitatis. & ¶. e. tuis. Sol. glo. ij. q̃ lz iuret sup dilatoria non tm̃ sup tota causa. & ideo extra illum articuluz deponeret non iuratus[c]. Sed q̃rit glo. in secũda pte qd ſi pars aduersa petat vt iuret. respondet q̃ ſi producitur testis super dilatoria que ꝓponitur ante lit. cõte. nõ debet compelli iurare super principali quia obstat defectus cõte. lit. Aduerte sentit enim glo. secus esse in dilatoria que proponeretur post lit. cõte. qõ tenet aperti⁹ Post. licet sit declinatoria. exemplum est in. c. ĩfinuante. de offi. dele. Jo. an. tenet ꝯrium & adducit. c. exhibita. de iudi. Et hoc verius ꝓ rõnem quã dixi. ſ. vt cuitetur contradictio que ita imminet ſi dilatoria ꝓponitur post lit. cõte. ſicut ſi ante Et ex hoc dicit idem esse in peremptoria que proponitur in vim dilatorie vt in exceptionibus litis finite quãdo proponuntur ad impediendũ processum iuxta id quod habetur in. c. i. de lit. cõte. lib. vi. eadẽ enĩ est ratio in illis ſicut in puris dilatoriis. Quid autem in indilatoria ſolutionis. dicũt ℣Det. & Ab. & sequuntur cõiter doc. q̃ idem qõ in peremptoria q2 illa ꝺz naturam peremptorij cuz ꝓbetur post lit. cõte. C. de proba. exceptionez. ſed tu dic melius q̃ aut dilatoria ſolutionis opponitur ad effectum differendi quia exquo deposuit non ꝓductus dictum suum nõ nocet. vt etiam dicu Bal. in. l. quoniã liberi. circa prin. C. eo. Et illud idem quod Bar. in. d. auẽ. qui semel. tenet etiã do. Ant. in. c. fraternitatis. in. xxvij. col. §. c. dicẽs hoc verũ quãdo vnus testis iurauit sup vno articulo tãtuz & deposuit etiam super alio. ſecus dicit ſi iurasset super tota causa. Adde hic qõ nõ. do. Ant. in. c. cum cãm. el. i. ¶. c. in. ij. col. ver. inducit Jo. an. vbi dicit deponere super nõ contẽtis in libello poterit tm̃ deponere super circũſtantijs ad petita in libello. Et adde hic oino do. An. in. c. sup hoc de renũ. in. vi. ce l. ver. exquo habes vbi limitat hãc decretalez. de testi. Et vide Jnno. in. c. ingſitionis. in glo. ſua magna q̃ est sup ver. asserunt. in ſi. ꝺ accu. & qõ pulscribit do. Anto. in. c. cum cãm. el. i. in. xix. col. ver. iij. est dubium. ¶. c. Jtez adde hic qõ nõ Bar. in. l. i ff. ſi certum pe. & ibi etiam vide ℣Dau. de cast. qui vltra Bar. alle. tex. & ibi Ang. in. l. iam dubitari. circa med. ff. de here. inſti. Jtem adde hic Bal. in fi. pe. col. de confeſ. vbi dicit post Jnno. q̃ testis iurans dicere veritatem intelligitur iurare super omnibus cõtingentibus negocium. Jtem adde q̃ ad dictũ testis, ꝓducti super fama q̃ deposuit sup veritate criminis non potest fieri condemnatio tex. est ſm vnum intellectum. in. c. inquiſitionis. §. iij. & ibi glo. in verbo super illis. de accu. Jtem q̃ testis q̃ iurauit dicere veritatem super principali videatur iurasse super dependentibus & cõnexis. Et per ꝓñs sup eis deponẽdo nõ videat deponere c. tra articulũ firmat Ang. in. l. ij. ff. de iur. om. iu. de quo vide qõ notaui post Jnno. in. d. c. ij. de cõfeſ. & qõ nõ. Bal. in. l. testiuz. in. ix col. in ver. circa tertias. C. eo. Jtẽ an testis deponens falsum extra articulum super quo est iuratũ puniri debeat de falso. vide eleganter per Bal. in. c. cuz venerabilis. in pe. col. de excep. vbi all. Ey. in. l. i. C. de fe. vio.

a Adde d. Ant. j. e. c. cū cām. in vl. col. ⁊ qd si appareat dictū testis recepū legalis sed nō appet q ipse iurauerit. an valeat eius dictū vide. d. anto. i. c. fi. in ix. col. ō iureiu. Adō ēt q ly dēz testis non iurati non ꝓbet. facit tñ ꝓsumptionē glo. est in. c. cū olim. el. i. v. quozundam. de ꝓui. Et de qōe hic posita p. d. anto. i. ij. col. vide oino pbal. i. l. iurisiurādi. cir. prin. Ceo. et facit optime ad hoc qō pulchre nōt. Bo. in. c. vt circa. §. i. in vl. col. post glo. i. v. ꝑstito. ō elec. i. vi. ⁊ in tminis bal. in. c. fr̄itatis. i. ij col. vsi. iiij. nō. s. e.

b An testis possit deponere p scripturā. vide oīno textū ⁊ do. an. i. c. ly. ex quadam. j. e. ⁊ circa articulum hic positū. vide ter. ⁊ d ab. ⁊ q ibi late apostillaui in. c. a nobis. j. q ma. accus. possunt.

processum. ⁊ tūc cum fit pure dilatoria ⁊ opponatur añ lit. cōte. idez est in ista qō in alijs ꝑ rōnes supradictas. aut opponitur ad effectū differendi executiōez siñe ⁊ sic post lit. cōte. ⁊ tūc cum hēat naturā pemptorie saltem quo ad materiā idem dicēdum qō in peremptoria. ⁊ procedit dictū doct. hic. hoc enim cāu cessat ꝯrietas cū tacite velit ꝓcedere sup principali ly velit differre executionē. ita nō turbaī iuris ordo cū fit lit. cōte. facta. Et nō ex hac glo. iuncto tex. q nō solū directa ꝓductio testium fieri nō pōt super principali lite nō conte. sed etiā indirecta. vt hic Glo. in v. cogēdi. querit an ps producens possit illos testes reprobare quatenus aduersarius petit eos examinari sup principali. ⁊ dicit q nō ex quo semel illos approbauit iiij. q. iij. si quis testibus. ⁊ hoc clarissimuz puto. Sz dubium est qd in isto q petit illos exaīari super toto negocio nūquid poterit illos postmodū reprobare cum nō fuerit principalis producēs. Host. tz hic q non cū reprobatio fit odiosa. hoc limitat verū nisi fit ex vi ꝓtestationis. j. e. pītium. Nota hoc dictum Hosti. multū eni extēdit illud. c. pītium. sz nō puto hoc verū. naz hec ꝓtestatio est ꝯria facto cū illos approbet pcēdo eos exaīari sup toto negocio. ⁊ sic talis protestatio nō adiuuat post factuz ꝯriū. vt in. c. cū m. de cōsti. Nec ob. c. pītium. qz non loqtur in eo q petit eos exaīari sed in eo quem petūt exaīari. ⁊ satis hoc colligitur ex fine illius lr̄e. Glo. vlt. in princi. colligit ex tex. exceptionē peremptoriam posse ꝓbari post publicatas attestatōes in principali ⁊ ante addu cit multa iura ⁊ satis bene probatur hic. nā tex. iste distinguit vtrū testis product⁹ sup peremptoria debeat exaīari sup principali an sint attestatiōes publicate vel nō ⁊ vtroqz casu admittet testes ad peremptoriam ꝓbandam. adducit silē in reprobatiōe testium q licet sit peremptoria pōt tñ fieri post publicationem. ⁊ reputat illum stultū qui vult illam peremptoriā probare ante publicationē. Aduerte circa duo. ⁊ primo circa primū dictū an ⁊ qñ peremptoria possit probari post attestationū publicationē. dic vt plene dixi ō or. cog. c. i. Circa fm inquātum glo. dicit q exceptio ꝑsonas testium est peremptoria. dic vt latius dixi in. c. ex parte ade. s. e. tit. in religs glo. est clara. Extra glo. opp. ⁊ videt q etiam parte aduersa non petente testes sunt interrogādi sup tota causa. xiiij. q. v. non sane. ⁊ iurare debēt pro vtraqz parte dicere veritatē vt nō. glo. in. c. fraternitatis. s. e. Solu. dic post Hosti. aut ꝓducit testis sup toto negocio vel simpliciter in cā. ⁊ tunc etiā parte nō petente cogit iurare sup toto negocio vt in ꝯrijs. ⁊ facit. j. de priui. qz circa cum suis ꝓcor. aut ꝓducitur testis sup certo articlo. ⁊ tūc non iurat nisi sup illo ⁊ q̄tenus tangitur ille articulus dz deponere veritatem pro vtraqz pte. vt. d. c. nō sane. sed si aduersa pars petit illū exaīari super toto negocio serua qō hic dicit. Quero pro declaratione lr̄e in fi. qñ renunciatio impedit ꝓductionē testiū. dicunt doc. qñ est facta ab vtraqz parte. nam pars que renūciauit posset testes ꝓducere ideo cauti aduocati non patiunt partem alteraz renūciare nisi aduersarius etiā renunciet qō nō. ⁊ vide qd operet hec renūciatio qō plene dixi in. c. cū veniret. s. e. Alteri⁹ inducit hec lr̄a ad qōez nunqd valeat dictū testis si p̄ us deposuit ⁊ postea iurauit. Bos. in summa bui⁹ ti. ante fi. q nō qz prius debuit iurare q̄z deponere. iiij q. ij. §. item in crīnali. ver. itē iurisiu. ⁊. d. c. fraternitatis. in fi. Bar. brī. in qōne veneriali. xlvi. tenuit ꝯriū qz iste non est ordo substātificus. s. vt ꝑus iuret. dicit tñ q Tan. tenuit primā. tucius tñ est fm euz q post iuramentū deponat. sco Hosti. in summa bui⁹ ti. § super qbus. v. sed qd si testis. cōcordat cum Bar. Spe. tractat ⁊ nil approbat. e. ti. §. sequitur. ad fi. Archi. in. d. ver. itē iusiur. ⁊. xxij. q. ij. oē. tenet primū ⁊ allegat hoc. c. vbi ponderat q dictū istoz nō valez qz deponerent nō iurati. ⁊ hoc sequitur do. Ant. hic. qz iuramentū videt de substātia testimonij. Bal. hic ponit duas opi. quas dicit posuisse Jo. cal. patrem suum. prima q aut pars petijt q prius iuraret ⁊ nō valet alīs secus. sca q fi incōtinenti post depositōez iurauit valet qz q̄ incōtinēti fiunt videnī inesse de ele. officij. ⁊. l. lecta. ff. si cer. pe. Ego puto q aut remittitur iuramētum saltem vt in principio non iuret ab vtraqz parte. ⁊ valet vt in. c. tuis. j. e. aut non interuenit remissio ⁊ nō valet. qz iura cōiter exigunt vt testes prius iurent. vt in. c. fraternitatis. in fi. ⁊ hic. ⁊ in. d. v fi. itez iusiurandū. ⁊. iij. q. ix. hortamur. ⁊ hic ordo videtur substātificatus vt timore iuramēti dicat veritatem. Si autem prius deposuisset postea nō ꝓdesset tñ iuramento qz timeret reuocare ne puniretur ꝑ iudicem. ar. l. nullum. C. de testi. ⁊. c. sup bis. de pen. ⁊ dixit falsum forte credēs nō iurare. pro hoc vide bo. glo. in simili. in. c. vt circa. de ele. lib. vi. in verbo corporali. que dicit q vbi dispositio exigit iuramentum cum tactura non sufficit si iuratur sine tactura. quia non ita astringitur ad veritatem dicendum sine tactura sicut cum tactura. argu. xxij. q. i. mouet. ⁊ qō nō. Inno. in. c. ⁊ si christus. de iureiur. Aduerte tñ q ly iuramētum sit de validitate testimonij ex dispositiōe iuris non tñ est de substantia falsi testimonij. vñ si qs ex obliuione nō iurauerit deposuit tñ falsū punitur de falso ac si testimoniū valez exquo deposuit in forma testimonij. vt plene disputat ⁊ cōcludit Jo. an.* in regula nō est sine culpa. de re. iur. lib. vi. in mercu. ⁊ Bar. post Ric. ma. in. l. si quis legatum. ff. de fal.

Ultimo hic q̄ritur quid si testis scripsit testimoniū suum ⁊ tradidit scripturā iudici an valeat. Bos. hic q nō qz index dz ꝑsiderare vocum cōstantiā ⁊ trepidationē. ff. de. questi. l. de miore. §. ij. ⁊. v. q. ij relatū ⁊. iij. q. ix. testes. ⁊ hec va in illo qui verba loqui pōt secus in muto de quo in spec. e. ti. §. nūc tractādū. v. quid de muto. Sed aduerte quia Bart. in. l. theopōpus. ff. de do. prele. dicit q testis pōt dictū suum scribere ⁊ tradere iudici ⁊ valebit ꝑ illū tex. ly iudex possit cōpellere testē ad referēdū viua voce vt facili⁹ comprebēdat veritatez. Ego puto hoc dictū bar. cē ō directo ꝯ dictū. c. testes. vbi expresse dicit q testis nō dz testimoniū suū deponere per scripturā. quare puto q altera ptiū possz ꝯdicere ⁊ ꝯdicēdo ānullare testimoniū. nec ob. d. l. theopōpus. tū qz ibi non loquit in vo teste fic hic loquimur. tū qz ps ibi nō ꝯdicebat nec pres possent etiā iuramentuz remittere vt in. c. tuis. j. e. ti.

Constitutus. Casus. Attestationū publicatō nō fit ad petitionē tertij ⁊ ps apud quam deposite sūt attestatōes nō pōt vlterius testes ꝓducere. vel sūma fic ly aliū intellectū. Dicta testiū nō sunt ad petitōez tertij publicanda. hoc prio Js q ꝓduxit testes corā certis iudicibus nō pōt ad eundem effectū coram iudicibus alijs illos ꝓducere sed illorū attestatiōibus dz esse contētus. h. d. prima ps proces. narrat. sca interloqtur ⁊ interloquendo cōmittit. sca ibi nos aūt. ⁊ qz lr̄a est multū inuoluta pone sic casum in terminis. Decano ⁊ caplo eboracen. fuit cōcessum priuilegiuz vt archiep̄s eoz personam institutā per eū in dignitate vl' prebēda vacante deberet presentare decano ⁊ caplo ⁊ per decanū deberet installari ⁊ si hoc modo non conferret infra sex menses a tpe vacationis liceret caplo aliuz instituere contingit q archidiaconatū vacantē cōtulit archiep̄s magistro bonorio ⁊ scripsit dūtaxat capitulo elapsis sex mensib⁹ a tpe vacationis. decanus ⁊ capitulū pre

tendentes collationē esse devolutā ad eos. tū auctori
tate lateranensis ꝓcilij. s. c. ij. de cōcess. prebē. tum pri
vilegij rōne qz nulla in lris fuerat facta mentio de de
cano dictū archidiaconatū ꝓtulerunt magistro roge
rio ⁊ eum introduxerūt in possessionem. rōnē huius
institutiōis quā archiepus dicebat non canonicā. orta
fuit cōtentio ⁊ lis inter archiepm ⁊ illuz magrm roge
rium prouisum per capm. Legatus coram quo fuit
mota questio cōmisit causaz episcopo ⁊ decano linco
niēn. ⁊ archidiacono de norcano corā qbus testes fu
erunt producti per vtranqz partez hac lite pendente
coram eis. ille bonorius prouisus per archiepum vi
dens causam agitari sup institutione sui aduersarij ti
mens sibi preiudicium irrogari imiscuit se liti. ⁊ fm
vnum intellectū produxit ibi testes pro suo interesse
ad ꝓbandam suam institutionē canonicam ⁊ alteriuſ
min⁹ iuste ꝓcedente lite iste magister Bonorius spo
lianit dictum rogeriū post appellationē per eū inter
positam ad papaz. ille sic spoliat⁹ impetrauit litteras
ad delegatos super restitutiōe sua a quibus iudicib⁹
dict⁹ bonorius appellauit ⁊ lras reuocatorias impe
trauit. forte ex aliqua causa volebat restitutiōem fieri
nō debere ac etiā existens in curia postulauit a papa
vt faciat aperiri ⁊ publicari illas attestatōes receptaſ
inter archiepm ⁊ illum rogerium vel saltem liceret ſi
bi illos testes reproducere ī hac causa procurator il
lius rogerii ꝯdicebat qz cum illi testes nō fuissent in
ducti in hac causa sed ī ter alias psonas non debebāt
publicari ad petitōem huius nec etiā debebat admit
ti ad producendum alios testes cum ipe produxisset
testes super eodem capitulo coraz illis iudicib⁹ ⁊ at
testationes fuerat percunctatus cum fuissent depoſi
te apud eum ⁊ hoc fm vnū intellectum. fm alium vo
lebat reproducere illos testes quos ipsemet produ
xerat coram alijs iudicibus ⁊ papa fuit interlocutus
vt patet in littera in ver. nos. ⁊ responsio seu interlo
cutio pape habet duos intellectus. prim⁹ qz ſi iste bo
norius ꝓduxit testes coram illis iudicibus ⁊ attesta
tiōes fuerūt apud eū depoſite nō admittaī amplius
super illo articulo. secūdus intellect⁹ qz ſi ipse produ
xit ibi testes ⁊ attestatiōes sunt salue quia fuerunt de
poſite apud eū. s. legatuz delegātem quātūcunqz nō
fuerint publicate nō debet admitti ad producenduz
eosdem testes sed dz esse illis attestationibus cōten
tus cū possit illas producere coraz istis vltimis iudi
cibus non tamē negatur qn possit alios testes ꝓdu
cere alio impedimēto non obstante ⁊ vterqz intellect⁹
est verus in se ⁊ p hoc habes clare intellectus huius
c. sine quibus male ⁊ difficulter possit itelligi. La
sius litteralis. Vacante archidiaconatu richimundie
archiepus eboracen. ad quē pertinet collatio eiusdem
tunc absens hoc audito cōtulit archidiaconatū illum
magro ho. decanus ⁊ capm eboracen. credētes po
testatem cōferendi devolutā ad eos auctoritate late
ranen. cōsilij: tū etiam auctoritate privilegij sui archi
diaconatū ipm contulerūt magistro Ro. ⁊ ipm indu
xerunt in possessionem ipsius. Sed magr bonorius
post appellationē spoliauit eundem ꝓpter qd magi
ster rogerius ad. d. papam accedens sup restitutiōe
sua ad iudices lras impetrauit. Sed magr Bon. ac
cessit ad curiam ⁊ impetrauit lras reuocatorias. Vñ
procurator rogerij ad. d. papam accedens ex pte. r.
proposuit. Inter alia pdict⁹ bonorius postulauit vt
d. papa quasdam attestatiōes faceret apiri: que in ea
dem cā fuerūt recepte ꝓcurator. R. rndit illas nō eē
apiendas: cuz testes illi non fuissent inducti in hac cā
sed in causa illa que inter archiepm eboracen. ⁊ eun
dem. R. vertebaī. d. papa noluit eas aperiri sed cāz
cōmisit qbusdam iudicib⁹: ita. s. qz ſi cōstiterit eis di
ctum Bono. testes pro se coram alijs iudicib⁹ delega
tis produxisse sit cōtent⁹ attestationib⁹ illis depositis
apud ipm: aliqn ſi nullos ꝓduxit: eo nō obstāte qz
testes illi quoz dicta. Bo. petijt aperiri: ꝓducti fue
runt coram iudicib⁹ illis ſi pro dicto Bo. ꝓducti fu
erunt ad testionū admittanī Ber. Nō prio vnū
notabile dictū qd hic colligiī fm vnū intellectum qz
lz tertius cōparens ꝓ interesse suo admittaī ad iudi
cium. vt in. c. veniens. ī. e. ⁊. c. cū super. de re iudi. ⁊
l. ſi suspecta. ff. de inoff. testa. non tñ potest petere vt
attestationes recepte iter ptes principaliter cōtendē
tes apiaī ⁊ publicentur vt satis probeī hic. Et per
hoc amplio dictum cōmune hic vt ad petitōem tertij
attestatiōes non sunt publicande etiā ſi ille tertius nō
sit oino extraneus sed bēat aliquā cōitatem in illa cā
etiam testes, ꝓducendo qd est nō. Nō secūdo fm
vnū intellectum qz ijdem testes nō sunt in eadem cau
sa iterum, ꝓducendi sup eodem articulo ⁊ inter easdē
personas lz contingat iudicum mutatio. ex quo enix
attestationes illoz nō sunt deperdite debēt coraz
istis secūdis iudicibus produci. sec⁹ autē vbi eēnt de
perdite. ⁊ vtrunqz probari videī in. c. ſi. de ꝓba. sa
tis enim est qz semel fuerint, ꝓducti. ar. c. significaue
runt. in ſi. ī. eo. ⁊ per hoc euitātur suspitio ⁊ periculū
falsitatis ⁊ corruptiōis. facit qd nō. Bar. i. l. eos. ff.
de fal. Scōm alium itellectū nō qz ex quo attestatōes
fuerūt depoſite penes ptē ēt non facta publicatōe so
lēni non pōt ps depositaria sup illis articulis vl dire
cte ꝯtijs testes ꝓducere. ⁊ boc ē qz pſumiī testifica
ta didicisse. pro hoc. c. vltra tertiā. ī. e. qd est verū fz
Bosti. nisi attestatiōes clause ⁊ sigillate apud euz de
poſite fuissent ⁊ sic eas restitueret. facit. c. cū olim. de
offi. dele. Nō ex hoc ⁊ ex tex. qz attestationes pſit
ex cā deponi apud ptem. nā ⁊ qñqz quelibet pars re
mittiī ad superiorem cū suis attestatiōib⁹ ⁊ actis. vt in
c. dudū. el. i. de elec. Nō qz attestationū publicatio
nō nocet tertio qn possit sup illis articulis vl directe
ꝯtijs testes pro suo iure, ꝓducere etiā ſi nō sit oio cer
tus sed bēat aliquā cōitatem in illa cā. Vltimo nō.
qdam ar. hic qz agitata cū conferēte vel eligente nō, p
sunt vel nō nocent ei cui facta est collatio lz sit dispu
tatum sup iure eligēdi vel cōferendi. tu vide glo. nō.
q hoc disputat ī. c. deniqz. iij. q. vi. ⁊ ō materia dic vt
pleniſſime nō. in. c. pe. ⁊. c. cū sup de re iud. li. vi. ⁊ ad
istum tex. dic qz solū facit qñ ꝓuisus vel elect⁹ nō ta
cet sed instat pro suo iure defendendo. tūc. n. non de
bent illa agitata sibi nocere ex quo nō patiī aliquē ex
periri de iure suo sed ipemet vult agere. vt. d. c. pe. ⁊
l. sepe. ff. de re iu. Quid aūt ſi taceret ⁊ pateret illum
agere. dic vt nō. in locis ꝑal. Glo. p ꝑdicta sunt cla
re ꝑter glo. in v. apud eū. que qrit nunqd sola depoſi
tio attestationū apud ptē sine alia publicatione exclu
dit ptem depositariā a ꝓductione testium. Glo.
ponit opi. ⁊ vī tandē ꝯcludere qz non sed regriī etiā
publicatio. ⁊ sic legit lram cū suppletiōe. Sed tu te
ne qd dixi qz aut fuerūt depoſite ⁊ reddite sigillate. ⁊
ꝓcedit hec glo. aut apte ⁊, ꝓcedit ꝯtium. ⁊ p hoc iste
tex. q simpliī ponderat depositiōez apud ptē. Glo.
in ver. aliqn qrit de intellectu illius vbi aliqn. s. in
quo aduersaī ꝑcedentibus. ⁊ rndet vt pz in ea. Tu
dic clarius ⁊ melius vt colligiī in positiōe casus. pōt
n. dupliī aduersari ꝑcedentibus fz qz duo intellect⁹
applicanī ad ꝑcedentia de qbus. s. Ultimo hic q
ritur qd ſi vtraqz ps consentiret vt ille attestatiōes i
ter archiepm ⁊ illuz rogeriū recepte faciant fidem in
hac cā inter eūdem rogeriū ⁊ istum. dicit Bos. qz tūc
fieret publicatio illarū ar. C. de fideius. l. i. C. de arb.
l. pe. ⁊. C. e. l. fi. ī. e. pñtata. Aduerte illud clarū ē qz
attestatiōes minus validas pñt ptes ratificare. vt in
c. cū cām. ⁊ ibi nō. ī. e. Sed nunqd debeat fieri aptu
ra attestationū aliarū psonarū ad petitionē tertij ꝯdi-

a ꝓ pleno huius decre. intellectu. vide d. an. ſ. c. i. ca. ex parte ade. in. xviij. ⁊ xx. col. ⁊ i c. cū cām. el. i. i. vi. colū j. e. Jté vide lap. alle. lxxxij b Adde tu aliū casuz in quo objcit exceptio i psonas testium p⁹ publicatas ſ. attestatiões imo p⁹ sentētiā .ſ. qñ p iudicē fuit ipeditus opponere tex. ē fin i tel. glo. i v. iuramēta .i f. i. c. cū. i. ⁊ a. de re iu. nec ē mirū qz ēt exceptio dilatoria que alſ oppōi debz añ lit. p te. eo casu admittit post litē p re. vt dicit glo. ī. c. ex ꝙqōne. de rest. ſpo. et adde h duas limitationes ad istū tex. qſ ponit bal. ī. l. ſiqs testib⁹. C. e. et inq̄truz dicit debē p̄cedere, p testatōz intelligit qñ ille ō quez ,pducunt testes ē p̄sens. sec⁹ si eēt absns. qz tūc nō ē necessaria eo qz absns nō intelligit ꝓsentire. l. ij. in fi. ff. ſo. ma. lz nic. de ma. dicat vt intelligat qñ excep. poſſet oppōi ō testē mero fauore ptis vt qz erat inimicus vel qz cente illa persona ad cuius petitiōez attestationes recepte sunt. ⁊ credo q̄ non. ar. c. i. de proba. sed ea cō sentiente fic.

Presentium. ¶Casus. ¶Publicatis attestationibus nō opponit in psonas testium. Tres casus excipit. ⁊ ad scām determinatiōem subdit. scōs casus ibi nisi forsan. tertius ibi vel oñde re. determiatio ibi ceterū. ¶Casus lr̄alis. Quia p⁹ publicatas attestatiões frequēter objciebaſ in psonas testiū malicioſe cā differendi negociū: statuit papa vt ſi aliqs post publicatas attestationes in personas testiū aliqd objcere voluerit tūc demū id ei liceat ſi iuramēto firmauerit q̄ ad hoc ex malitia nō ,pcedat niſi ante publicatiōem illud fuerit, ptestat⁹: vel niſi oſtēdere potuerit q̄ post publicationē dicerit qō objcit in psonas. Sz ſi aliqs fuerit ,ptestat⁹ ſe velle repellere psonas testiū post publicatōes ipoz: ſi qd pro ipſo dixerint de facili nō credaſ Ber. ¶Nō p̄mo q̄ exceptio ꝺ psonas testiū non eſt proprie dilatoria nec pemptoria nec mere ſapit naturam alteriuſ nā dilatoria nō eſt qz non differt proceſſum ſup principali ſicut facit dilatoria. ſimile de iudi. exhibita. nec ſapit naturā eius qz non eſt neceſſe eā proponere añ lit. cōte. ſicut dz proponi dilatoria. j. de re iudi. inter monaſteriū. ⁊ l. ſi. C. de excep. pemptoria non eſt directe qz exceptio pemptoria eſt actionis exclusio. cōcernit enim directe actionē in iudicio deductam. l. i. ⁊ ij. ff. de excep. ⁊ inſti. e. poſt prin. nō. in. c. excep. j. ō excep. hoc autē non facit exceptio cōtra personas testium. nunc etiam ſapit ex toto naturā pemptoriarū cum non poſſit opponi publicatis attestatiōibus ſic alia pemptoria. vt in. c. de testib⁹. ſ. e. Sz in duob⁹ accedit ad naturam peremptoriarū. primo qz poteſt opponi poſt lite cōte. ſecūdo qz et ſi non directe ſaltē tamē indirecte p̄mit intentionez actoris. qz reprobatis testib⁹ ius ſuū perdit in effectu. ſ. de re. ſpo. ſepe ⁊ ar. in. l. duo ſunt ticij. ff. de teſta. tu. vide glo. nō. in. c. ex pte ade. ſ. e. q̄ dixit q̄ ē pēptoria p obliquū. ⁊ vide qō ibi dixi ¶Nō. ij. regulā ⁊ ei⁹ rōnē. regla. n. ē q̄ p⁹ publicatiōz attestationū nō pōt objci ī psonas testiū. ſ. eoruz qui depoſuerūt. Ratio h⁹ colligit tacite ex tex. qz ē p̄ſumptio q̄ malicioſe velit eos nūc reprobare poſt qz̄ vidit q̄ depoſuerūt ꝺ eum. quaſi veniat nunc ad falſum objciendum ,puocatus. ſicut dicimus in ſimili q̄ timet ſubornatio in productiōe testium ſup eodem artículo vel directe ꝺzio publicatis attestatiōibus vt plene dictum fuit in. c. fr̄nitatis. ſ. eo. hoc colligit ex eo qz hec p̄ſumptio tollitur p iuramentum de malicia. vt hic in tex. Et nō q̄ facilius tollit iſta p̄ſumptio q̄z illa de ſubornatione. ad illā enim tollendam nō ſufficit iuramētum ſicut ad iſtam ⁊ forte hoc ideo qz non ē tm̄ periculum hic cū potuerunt iſti probari boni testimonij ⁊ fame. iuxta ea que dixi in. c. q̄ñ. ſ. de ,pba. ⁊ in. c. ij. ſ. de or. co. non ſic poſſet de facili ſuſtineri ꝺctus ſi probaret⁹ per falſos testes ꝺzium. ¶Nō. iij. tres casus exceptos a regla ſupraſcripta. prim⁹ ſi poſt publicatiōz iurat q̄ malicioſe ad hoc nō ,pcedit. ſecūdus ſi ante publicatiōez fuit ,ptestatus q̄ volebat testes poſt publicationem reprobare. tertius ſi⁵ ,ptestatiōe non facta vult nunc probare q̄ de nouo didicit, que nūc objcere vult.

Ex primo casu nō q̄ in depēdentibus a ꝓscia alicuius ſtandum eſt ſuo iuramēto. facit. c. ſi vō. j. de iureiur. ⁊ c. nulli. de elec. li. vi. hoc tñ non procedit idiſtincte ſed limitaſ vt hēs bo. glo. in cle. ſiqs ſuadente. de pe. in glo. in v. cōmode. ⁊ de cēſi. cle. pñti in verb. nō negociandi. ⁊ vide tex. in. c. tua. j. de ſpon. Circa ſecōm casum querit qualis dz eſſe ,ptestatio iſta ad hoc vt admittaſ poſt publicatiōem. Dicit Jnno. q̄ hec ,ptestatio q̄ liceat dicere in psonas testium non ē admittēda niſi iudex in hoc cū aduerſario conſentiat q̄ fiat ,pbatio poſt publicationem testiū. qz cum hec protestatio ſit ꝺ ius cōe non vz niſi ex iuſta cā fiat vel iterueniat conſenſus iudicis vel aduerſarij iuxta nō. in. c. cum. M. de cōſti. ⁊ c. cumana. de elec. Aduerte qz hoc videt prima frōte ꝺ tex. q̄ p̄mittit ,ptestationem non facta mētione de conſenſu iudicis vel aduerſarij. nec ē hec protestatio ꝺ ius imo fm ius cum permittaſ hic. Sed dic colligendo mentem Jnno. ⁊ huius. c. q̄ aut qs ,ptestaſ vt licitum ſit dicere in psonaſ testium poſt publicatiōem ſpecificatiōe aliter non facta. ⁊ ,pcedit dictum Jnno. nō eniz per hoc dz admitti poſt publicationem qz ē nuda ,ptestatio ⁊ ꝺ ius cōmune cū ſimplr̄ velit admitti poſt publicatiōem. per hoc enī non ſatiſfacit p̄ſumptioni iuris. aut protestatur q̄ vult teſtes repellere tanq̄z non idoneos. ⁊ procedit iſte tex. vt hec ,ptestatio ſufficiat nec req̄r̄t conſenſus iudicis vel partis. Et ē ratio qz hoc caſu apte dicit ſe velle reprobare teſtes ⁊ ſic tollit̄ p̄ſumptio malicie. ⁊ hoc cāu loquit̄ ,ppie tex. iſte vt colligit̄ hic in ver. ceterū. ⁊ notabis hoc bene qz eſt ꝺ cōem practicam cum ſolum fiat ,ptestatio gr̄ialis ſalua facultate opponendi in psonas testium. nō enim hoc ſufficit vt predixi. qz per hoc non dicit teſtes malos ſed ſolū vult ſibi reſeruare facultatez opponēdi ꝺ ius cōe. Et aduerte qz a principio non eſt neceſſe aliter ſpecificare delicta vel defectus ſed poſtmodū non dz admitti ad ,pducendum teſtes probatorios niſi prius ſpecificet ea que probare intēdit. ⁊ de hoc eſt tex. in. c. ij. e. ti. li. vi. ⁊ ſic concorda iſtum tex. ⁊ illum. Et attēde qz in hoc ſecūdo caſu tex. iſte non req̄r̄t iuramētū ſicut in p̄mo. cuius ꝺzium vr̄ innuere. c. preſentium. in fi. e. ti. lib. vi. vbi indiſtincte exigitur iuramentum malicie a volente reprobare teſtes. So. Jnno. q̄ iſtud ē generale. illud vero procedit in eo qui vult reprobare teſtes ſup aliorū reprobatione inductos quare plus preſumitur ꝺ eum. ⁊ idem dicit ſeruandum vbicūq̄z iudex bz ſuſpectum ,pducentem ex aliqua cā quo caſu etiā cum protestatiōe exigitur iuramētum fm euz ⁊ vide ibi bo. glo. ⁊ tex. in. c. ij. de iura. calū. li. vi. vbi habet q̄ iuramētum malicie pōt exigi in q̄cunqz parte litis ſi hoc iudici expedire viſum fuerit. ⁊ ſic non ſolum a reprobare volente reprobatorios ſed etiā probatorios pōt alibi exigi iuramētū malicie p̄miſſa ,protestatione vel non ſi iudex hoc approbauerit. Circa tertium caſuz exceptū q̄ro qūo probabitur q̄ de nouo didicit ea que nūc ,pponit poſt publicatōez. Dic q̄ p iuramentū alſ difficile poſſet, pbari ⁊ hoc voluit hic glo. in v. didicerit. vide bo. tex. in ſimili in. c. nulli de elec. lib. vi. ⁊ c. vt circa. eo. ti. ⁊ li. facit. c. inotuit. ⁊ qō ibi nō. e. ti. de ele. Glo. i. format duas oppoſitiones ⁊ duas qōnes. p̄mo, pponit ſic tex. iſte videt p̄ſupponere q̄ liceat idifferēter pti reprobare teſtes ꝺ qō facit qz producendo teſtes adeo approbat psonas eoz vt poſtea illos reprobare nō poſſit. iiij. q. iij ſiqs teſtibus. Glo. metu ꝺzij reſtringit tex. ad euz ꝺ quem teſtes ,pducunt. producēs aūt lz poſſit reprobare dicta tñ non psonas. rōnem diuerſitatis vide in glo. Aduerte qz aut q̄ritur de, pducente aut de eo ꝺ quem ,producit. primo caſu dic q̄ producens nō poteſt amplius reprobare productos ex cā vel defectu tunc exiſtēti. hec enī eſt approbatio p̄ſonalis que extenditur etiā reſpectu alioz. ⁊ in alia⁹ cā vt probatur in. l. ſi quis. C. eo. canonizata. vbi. ſ. ⁊ eſt hoc nō. vt ſicut qualitas inficiens ⁊ imitans perſonam ſequitur perſonam quocūq̄z ſe vertat. vt in. c. teſtimonium. j. eo. i. q. i. cito turpem. ⁊ nō. Jnno. in. c. qualiter ⁊ q̄ñ ij. de accu. ita ⁊ hec approbatio perſonalis. quinimo plus dicit Jnno. in. c. cum venerabilis. de excep. q̄

erat ꝙſāguineus aduerſario ſecuſſi poterat opponi fauore publico. puta qz erat criminoſus. qz tūc non erit neceſſaria ,protestatio. vtz aūt exceptō in psonas teſtiū q̄ nō fuit oppoſita ī cā principali poſſit opponi ī cā appellatiōis. vide gl. magi. i. c. i. de excep. ⁊ elegātiſſime p. d. frā. ō ar. i. c. ex parte ade. i vl. car. ſ. e. ⁊ formā h⁹ ,ptestationis pōit ſpe. in ti. de ieſte. §. ſepe. in p̄n. c Sz q̄ opponens cr̄ia teneatur tpe obiectionis ſpecif caſ crimina tz bal. ī auc. ſi dicaſ ī fi. C. e. ⁊ viō glo. i. d. c. paſtoralis. ⁊ ō h viō p bal. ī apo. in. l. iij. ī ij. co. ff. e. vbi refert. ⁊ ſeq̄t dūm ino hic. d Et hoc eſt verū niſi teſtis fuiſſet p̄us approbat⁹ in iudicio ſūmario qz nō poſſet opponi exceptio in iudicio plenario tex. ē in. c. venieſ. j. e. ⁊ ibi vide. d. ant. ī vij. col. quid āt ē ō ſi ſemr̄ p̄probaui teſtem in vno iudicio ⁊ fuit ,pnunciat⁹ inhabilis an poſſim eius p̄ſonam ap,pbare ī alio iudicio. dic q̄ ñ ſz. d. an. i. c. cū olim. ī viij. col. ō cēſi. q ad hoc alle. inno. i. c cū venerabilis. de exce. Sz ego hoc limitarē niſi eēt talis inhabilitas cui⁹

habitatio pendet a ptãte ptis p doctrinam elegantẽ quaz tradit Bo. post Archi. in. d. c. siq̃ vo. xxxij. di. Quid ãt in codez iudicio an possit testis, p pte recipi z pro pte reprobari. vide p Bal. in. c. cũ dilectus. in vlt. col. de pbe. z Bo. in. d. c. si qui cẽ. Et vide do. Ant. hic. in. iij. col. ver. incẽtũ tñ glo. vbi dic̃ q̃ si, pduxi vnũ testem i vno iudicio liez nõ fuerit exaiatus nõ potero in alio iudicio eius psonaz reprobare. Et hoc dcz ponit flori. i l. pduci. ff. d testi. z alleg. spc. i isto ti. i §. sepe. z val de cũ cõmẽdat.

a Qui approbat aliquẽ i vno offitio vt ipuz approbare i alio vbi consimiles pone requnt. secꝰ si requntur dissiles. z ideo dixit hic. d. Ab. q̃ approbatus in rectorem scholariuz nõ cẽsẽt approbatus in doctorez q̃ rectorat9 nõ ita exigit peritiam sicut doctorat9. Et vide ad hoc qõ nõ. d. an. in. c. cũ venerabilis. d excep. i. xi. col. vsi. qd si admitto. vide do. An. in. c. dilecto. in vlti. col. v. q̃ro an remoto. j c. post gl. ibi in ver. testis defectuz sup qua. vide oi no do. Abb. ibi q̃ ponit v ba ad ꝓpositum z ponit supradictaz qõnez de rectore scholariuz. Et ad dc hic Arc. i §. si qs testibus. iiij. q. iij vbi dicit q̃ quiadmittit aliquẽ ad ali qõ offiñ non põt cũ remouere ab alio vbi ꝓsiles p sone requiruntur. secus si requirunt dissimiles. z ita dicit tenere Inno. i. c. cum venerabilis. de excep. Et adde hic Oldr. in consi. xviij. qõ plene ponit Spc. in ti. de leg. §. fi. qõ incipit postremo in. i. ij. z. iij. col. vbi ponit quã plures optimas qõnes ad hoc propositum. Et vide Inno. in. c. dilectus. z quod ibi notaui de eta. z qual'. z facit ad hoc qõ nõ. do. Anto. in. c. at si clerici. §. de adul. in. iij. col. de iudi. z ibi plenissime nõ. do. Bartho. de bellen. in illo articulo an dispensatio extendatur ad consecutiua super quo vide q̃ etiam plenis. nõ. post do. Ab. in. c. cum ex iniuncto. in fi. de here.

b Utrum producens falsum instrumentum euitet penam falsi si dicat se nolle eo vti. Et de hoc vide melioꝛem tex. de iure. in. l. si falsos. C. de fal. z ibi est glo. singu. fm Sali. q̃ vrens solum falso instrumento minus debet puniri q̃ falsans. Sed ei concordat alia glo. in. l. ij. C. de fi. instr. z bene facit tex. in. c. ad falsariozum. de cri. fal. Sed ꝓtra istas glo. videt casus in. § item. l. cornelia. de fal. dũ tex. dicit recitauerit. insti. de pub. iudi. Sed de hoc vide p Bal. in. l. iubem9. §. sanc. el. i. ad fi. de sa. san. ec. Et facit ad q̃stio. an expendẽs scienter falsã monetam debeat puniri ac si ipse falsasset ꝺ qua per do. Abba. in. d. c. ad falsariozũ z in. c. quãto. de iure inr. Et de illo qui ꝓtestatur se nolle vti falso instrumento. vide Bal. i l. si aduersarius. circa mediũ. C. de fi. instru. vbi alle. d. l. si falsus. z adde hic qõ nõ. Bal. in. l. quicũ q̃. in prin. ij. col. ver. itẽ facit q̃ ille. C. de ser. fugiti. Itẽ adde hic plures questiões quas põit Sali. i docã l. si falsus. z viõ eundem i. l. eũ qui. C. de fal. Adde tamen q̃ vtens falso instrumento vel expendẽs falsam monetaz i dubio ꝓsumit hoc facere ignoranter fm Ang. in. l. maiozem. in fi. C. de fal. Item q̃ vtẽs falso pariter possit accusari sicut falsans est tex. in. l. si vt proponis. C. si reus vel accu. moz. fuerit.

approbando" vnũ ad certum officium nõ possiuz eũ reprobare ad aliud officium vbi nõ sufficit eadẽ idoneitas psonarũ. Et hoc qõ. s. dixi, pcedit ẽt si producens non sit vsus testib9 qz nõ potuit. vt nõ. Guil. e. ti. §. sepe testes. v. qd si. z v. se. z idem tenent Jde. z Ly. i. d. l. si qs sic vti voluit. semp enĩ subest eadẽ rõ s. approbatiõis psone que causatur ex sola producti one ad iudiciũ. Limita tñ predicta duob9 modis. primo nisi velit reprobare psonas ex delicto tũc verifiñ sibi incognito. pro hoc bo. tex. in. c. nulli. de ele. li. vi. vbi electoꝛes opponũt crĩna vel defectus ꝺ electum si verifiñ ignoꝛabãt tpe electiõis z statur in hoc iuramento illoz. scõdo limita si vlt eos reprobare ex cã, pcedẽte a, pducente illos in alia cã. vtputa induxi pfez tuũ in testem in causa que erat inter me z sempꝛoniũ nunc in causa q̃ est inter me z te si vis, pducere euz, p te potero cũ tanq̃z suspectum repellere. ita nõ. Inn. in. d. c. cum venerabilis. dicta tamẽ testium põt, pducens reprobare qz respectu dictoz non potuit diuia re sicut videmus q̃ qs appellat a sñia illius quem in iudicẽ impetrauit in. c. cãm. de re iudi. z in. l. ex ꝓsensu. ff. de appe. Jn eo vo contra quem testes fuerũt, p ducti dic q̃ poterit eos z eoruz dicta reprobare nisi aliquo mõ eos approbauerit. qz tunc idẽ in eo qõ in producente. vt dixi in. c. de testibus. s. e. Sed est dubium qd si in vna cã illos non approbauit nec reprobauit nunqd poterit illos in alia cã reprobare. dic q̃ sic. non enĩz ex hoc illos approbauit. lz ergo ex tunc renunciauerit facultati reprobãdi in vna cã non tamẽ p hoc videt renunciasse in alia. pro hoc bo. tex. in fill in. l. voluntarie. C. de excu. tu. z qõ nõ. doc. in. c. dilectus filius. i. de rescrip. z glo. in. d. cle. sepe. de ver. signi. z hoc tz Jo. an. post Ja. bal. in spec. e. ti. §. sepe v. sed qd si eũ. Op. glo. ij. ꝺ ꝑdicta de hoc tex. i fi. z in hoc glo. loqtur nimis succincte nec inducit ꝺriũ nec soluit. Sed põt adduci finis. c. hoc mõ si reprobare me velle psonas testiuz dixi videoꝛ reprobasse dicta. vñ illis pro me testificantib9 de facili postea nõ creditur. ergo eodẽ mõ dicẽdum est si approbaui p sonas videoꝛ approbasse dicta z sic nõ debeo posse ẽt dicta reprobare. cuius ꝺrium inuit hic glo. z tex. i d. l. si qs. z q̃ ita voluerit inducere glo. colligit apte ex glo. fi. post prin. Solue duob9 modis. primo q̃ aliud in reprobatiõe q̃z in approbatiõe. nam si dãno psonã videoꝛ dãnare eius dicta z facta de bere. frnitatis. imo plus est in facto nro qz hic dãnat expresse psonas vt inficiat dicta sed qñ approbo, pducendo eũ vt dicat veritatẽ pro vtraq̃z pte. xiiij. q. v. nõ sane. si reperio q̃ veritatẽ non dixerit possum illud dictuz reprobare cũ illud nõ approbauerim. plus enĩ tollit negatio q̃z ponat affirmatio. vt in fili nõ. in. c. cum dilectus. de consue. Secũdo dic q̃ tex. non dicit q̃ nullo mõ credat sed q̃ de facili. de quo in gl. fi. vnde nõ ꝺz credi de facili sic in casu ꝺrio si approbaui psonam credit sibi nec credit mibi postea reprobãti: sz oz q̃ plene probem reprobationẽ dictoz. Tertio glo. q̃rit nunqd idem sit in, pducẽte instrã ꝺria vt sic possit dicere ꝺ illa sicut ꝺ dicta testiũ, pductoz. z concludit q̃ nõ. rõnẽ vide in glo. z vide p Inno. c. cũ oli j. de censi. Nã, pducendo instrã videt fateri ꝓtenta in instrõ nõ mirũ ergo si postea reprobare nõ põt. lz, pducendo testes nõ videt fateri ea que dicturi sunt.

Quarto z vltimo glo. q̃rit nunqd si instrm, pductũ redarguit de falsob possit, pducẽs dicere se nolle vti instrõ. z dicit q̃ sic p. l. iij. C. de fi. instru. Jn hoc tñ aduerte q̃ aut opponit q̃ pducens falsificauit instrumẽtum z nõ sufficit desistere ab vsu qz ex delicto falsitatis puniendus ẽ. vt in. l. si falsos. C. de fal. Aut opponit solum respectu vsus vt qz instrm est falsum ideo nõ valet. z tũc procedit glo. z. d. l. iij. vt sufficiat desistere ab vsu. nec poterit amplius illo instrõ vti cũ ex hoc reddatur suspectũ etiã quo ad aliaz cãm. vt in d. l. iij. si tñ non desistit ab vsu z instrm probatur falsum punietur de falso qz cõmisit falsum in vtendo. vt d. l. si falsos. Ex hoc tradit ibi Bar. cautelam cuz testes deposuerunt falsum vt producens dicat se nolle vti illis attestatoibus. qõ itelligit qñ ipse non approbauit articulum falsum. qz tũc videt induxisse testes ad probandum falsum. z sic nõ est locus penitẽtie cũ semel cũ testibus cõmiserit falsum. ar. l. q ea mente. ff. de fur. z. l. non, pdest. ff. vi bo. rap. Si autem in p mo casu vtitur attestationibus põt accusari de falso cum testibus. arg. in. d. l. si falsos. quod nõ. Op. z videtur q̃ istud iuramentum de quo in tex. dicitur non sit prestandum cum semel fuerit iuratuz de calũnia z hoc iuramentum non est in causa iterandum in auc̃. in hoc sacramento. C. de iura. calũ. Glo. tertia multum instat, sed dic bodie non instandũ cum iuramentum malicie de quo loquitur iste tex. totiens potest exigi quotiens iudici fuerit visum expedire. vt in c. ij. e. ti. lib. vi. Contrarium enim loqtur in iuramento calũnie quod plura capitula sub se continet iuxta nõ. in. c. i. de iura. calum. sed hoc iuramentũ malicie solum continet id quod verbuz sonat. Glo. fi. primo querit de rõne decidẽdi. in fi. capituli rñdet q̃, p testando videtur noluisse adhibere fidem dictis illorum contra se ergo nec ꝺz recipere pro se. Secũdo oppo. glo. contra hoc z cõtra tex. q̃ lz reprobem psonam non per hoc videoꝛ reprobare dictum sicut ecõtra si approbo personã nõ videoꝛ approbare dicta vt. s. dictũ fuit. Item licitum est desistere a, ppofito qficumq̃z ante sentẽtiam. l. papi. §. meminisse. ff. de inoffi. testa. z sic sola, ptestatio non debet obesse. Solu. glo. ponit in effectu duos intellectus. primus vt intelligatur tex. quãdo protestans perseuerauit in sua protestatiõe quãtum in eo fuit sed reprobatio nõ habuit effectum. z tunc debet exponi tex. de facili nõ creditur. i. nullo modo creditur. z pro hoc facit regula ex eo. de reg. iur. lib. vi. z. c. cũ olim. de censi. secũdus intellectus vt intelligatur qñ solum fuit, ptestat9

c Judicio meo hec gl. male loqt. nã ꝓpo. z Bo. i. c. q̃ fiẽ. de cle. z d. An. in repe. c. cũ. m. i. ix. col. ꝺ ꝓsti. z. d. an. z. d. ab. in. c. pastoralis. ꝺ exce. singlr dicũt q̃ supueniẽtia noticie exceptiõis pemptorie post terminũ p iuramẽtum, pbari nõ põt. Sz certe ista exceptio in psonas testiuz pemptoria ꝺ vt nõ. glo. in. c. de testi. s. e. vel quasi pemptoria, vt dicit glo. in. c. i. de exce. z in. c. ex parte ade. ꝺ testi. ergo cũ sit pemptoria eius supueniẽtia noticie nõ poterit probari per iuramentum contra istam glo.

sed in protestatiõe pseuerauerit donec testes deposu erunt. ⁊ hoc cãu de facili nõ creditur si aliqd dixerint pro protestante quia est presumptio q̃ timore prote stationis deposuerũt pro eo. exposuit tamẽ hoc casu illud verbum de facili dupliciter vt nõ credatur de fa cili. i. indistincte sed debet haberi respectus ad quali tatem testium. secũdo vt nõ credatur de facili scz sine alijs adminiculis. quidam tamẽ vt referunt hic doc. tenuerunt primã opi. glo. vt procedat tex. quãdo ꝓ testans persistit in cõtradictione secus si renunciauit nam sicut appellans potest sue appellationi renũcia re. ij. q. i. siquis libellos. ita ⁊ iste ꝓtestans debet sue protestationi posse renunciare. quidam alij vt hic re fert Inno. limitauerunt banc opi. vt liceat renũciare dummodo non interfit aduersarij propter expensas ⁊ labores. ff. de reg. iur. l. nemo. nisi illõ itereſſe vel let remouere satisfaciendo de expẽsis ⁊ alijs vt debz ⁊ sic vult hec opi. vt licitum sit renunciare huic prote statiõi ⁊ redire ad ius pristinuz. Inno. dicit hoc firũ tenenduz esse q̃ post q̃z induxerit testes ad reproba tionem testium vlterius non poterit penitere. naz cũ testes pro vtraq̃z parte iurent. xiiij. q. v. non sane. po test esse q̃ ea dicerent que potius facerent ad confir mationem suorũ testium q̃z ad reprobationem. Si autem per instrumẽta vellet reprobare etiã post pro ductionem potest desistere ꝑm eum qõ intelligit Jo. an. nisi forsan scriptura faceret contra ipsum. j. de cẽ si. cum olim. qõ debet producens sibi imputare. ar. j. de fi. instru. imputari. refert tñ Inno. quosdã dice re q̃ exquo coram iudice obtulit se probaturum ex ceptionem cõtra testes vlterius reuocare non potest qñ super hac exceptione iudicetur cum de qua re co gnouit iudex ⁊c. ff. de iudi. de qua re. ⁊ qz iam ex tua exceptione quesitũ est ius parti vt testibus pro te nõ credatur. dicit tamẽ Inno. q̃ tacite huic protestatiõi renunciatur si protestans mãdat illos testes interro gari super capitulis suis. argu. iiij. q. iij. siquis testi bus. Quidam tamẽ dicunt vt ipse refert q̃ inuito eo qui produxit capitula protestando audiendi seu iter rogandi non sunt cum ⁊ si pro eo deponerent eis nõ crederetur sed plus placet Inno. vt interrogẽtur qz ⁊ si non faciunt ad plenam probationem faciunt tamẽ ad presumptionẽ. Habes ex predictis primam opi. multipliciter limitatam ⁊ variatam sed infra subijci am quid tenendum. Aliam opi. ad intellectum tex. refert Inno. hic vt nõ credatur his testibus in fauo rem protestantis si aduersarius vult habere ratã ipsi us protestationem alioqn si vult vti testimonio eius pro se tenetur admittere ⁊ contra se. iij. q. viij. cuius in agendo. nec debet eadem res duplici iure censeri. xij. q. ij. cognouim⁹. Hosti. ponit hic aliam opi. que videtur hic placere Jo. an. vt sit arbitrarium an ⁊ in quãtum his testibus contra quos processit protesta tio sit credendum in fauorem protestantis. ⁊ de mate ria vide in Spec. e. ti. §. item q̃ is pro quo. ⁊ sequẽ tibus tribus v. Abbas tamẽ dabat hoc cõsilium vt hec protestatio fiat post depositionẽ testiũ ⁊ ante pu blicationem qz tunc cessabit suspitio q̃ timore obie ctionis dixerit pro protestante. Jo. an. dicit sibi non placere sed exprimit causam. Aduerte distinguo sic aut quis fuit protestatus post depositõem ⁊ ante pu blicationem. aut ante depositionẽ. primo cãu Abb. dixit q̃ protestatio non impedit exquo non processit ad vlteriora. ⁊ videtur banc opi. sequi hic do. Anto. ⁊ dicit se non videre cãm quare hoc non placuit Jo. an. Ego credo q̃ Jo. an. non intendit q̃ hoc cãu mi nuetur fides istorum testium sed q̃ talis protestatio post depositõnem facta non relcuat qz sentit hic post Gof. eam fiendam tẽpore ꝓductionis testiuz. ⁊ hoc mihi placet. nam exquo pars citatur ad videndu⁹ iu rare testes. ⁊ presens non excipit cõtra personas eo rum videtur illos approbare. arg. c. ex parte ade. s. e. aut fuit protestatus tẽpore productiõis. ⁊ tunc aut processit ad actuz reprobationis ⁊ obtinuit ⁊ nõ cre ditur in fauorem alicuius. vt in. d. c. ex parte ade. aut deficit in probando. ⁊ tunc do. Ant. tenet indistincte vt credatur in fauorem producentis sed nõ in fauorẽ protestantis. Ego dicerem q̃ aut dicta testium cõti nent vnum factum inseparabile. ⁊ tũc si ꝓducẽs vult pro se oportet q̃ recipiat cõtra se. vt in simili nõ. Jn no. in. c. cum olim. de censi. facit qõ nõ. in. l. aurelius §. idem q̃sijt. ff. de li. leg. ⁊ in. c. i. de confes. lib. vi. ne qz ob. q̃ iste quãtum in se fuerit illos reprobauit qa reprobatio non habuit effectum arg. c. mulieri. j. de iureiur. Item hoc cõtingit ratiõe indiuiduitatis. ar. in. l. si cõmunem. ff. si ser. ven. aut factum ꝓtestantis est separabile a facto producentis ⁊ potest ꝓcedere alia opi. vt in nihilum credatur pro ꝓtestante. arg. in d. l. papinianus. §. meminisse. aut protestans non ꝓ cessit ad actum reprobatiõis vel saltem ante q̃z testes deponerent renunciat huic exceptioni. ⁊ tunc sentio cum Hosti. ⁊ Jo. an. vt sit arbitrarium an ⁊ inquan tum credatur pro protestante. habebit enim conside rare qualitatem testium. item morã in qua stetit pro testando ⁊ similia. fateor tamen vt etiã hic voluit do. Ant. q̃ semper poterit huic protestationi renuncia re ante q̃z testes deponant qz semp agitur de fauore suo sz per hoc nõ tollitur iudicio meo quin relinqua tur iudicis arbitrio quantum sit credendum pro eo cum a principio illos quãtuz in se fuit reprobauit. sic in simili dicimus in approbatione. d. l. si quis testib⁹ ⁊ maxime qz hec materia testium est arbitraria. l. iij. ff. e. ⁊. j. c. proxi. vnde iste tex. nõ dicit q̃ non credat sed q̃ non de facili est credenduz. vnde cõmittit hoc iudicis arbitrio. Extra glo. quero quid si quis iu rauit se malicioſe non opponere contra personas te stium tamẽ postea defecit in probando nunqd excu setur a cõdemnatione expẽsarum. Jo. an. dicit q̃ sic propter onus iurandi quod subijt ⁊ remittit ad spe. eo. ti. §. i. ver. sz qd si admissus. Do. ant. putat cum condemnandum qa talia iuramenta non excusant a condemnatione expensarum. ego dico hic posse di sceptari an sit fienda ista condemnatio statim cũ defi cit in probando an in fine litis ⁊ an habuerit proba bilem causam opponẽdi vel non que omnia declara ꝑm ea que plene dixi in. c. finem. de do. ⁊ cõtu.

In nostra.

Casus. Si testes a di uersis producti depo nentes contraria sint equalis honestatis statur maiori parti numero. alꝫ preuale re poterit paucorũ auctoritas. vel sũma sic. Si acto ris ⁊ rei testes contraria deponũt fidem sibi non de rogant sed prevalent digniores ⁊ verisimiliora depo nẽtes. ⁊ si in ceteris est disparitas prefertur numer⁹ b. dicit. premittit factum ⁊ diffinitionis causam. secũ da ibi mandamus. dat mandatum bimembre. secun dum ibi si vero. Casus litteralis. Quidaz archidi aconus habebat controuersiam cũ quibusdam mona chis: que cõmissa fuit quibusdam iudicibus: lite cõ testata plures testes hinc inde recepti fuerunt. quib⁹ examinatis: iudices dubitauerunt qualiter deberent ferre sentẽtiam: cõsuluerũt do. papã remittendo sibi attestationes. do. papa diligẽter testibus examinatis scribit iudicibus illis: cum plures testes ex parte ar chidiaconi q̃z ex parte monachoz sint ꝓducti: quos non solum diuersa sed aduersa penit⁹ testimonia cõ stat reddidisse: non tamen ad similitudinem testiũ re spicere oportet: sed potius ad qualitatem testium: ⁊ ad dicta ipsorum: quibus potius lux veritatis assistit ex quibus iudex motum animi sui debet informare

a Jsta opi. Host. procedit quãdo ex vna parte sunt pauci testes idonei ex alia parte multi inhabiles ꝛ indigni. Sed si ex vna pte cẽnt multi testes idonei ꝛ ex alia pauci qui tñ essent idoneiores tunc ꝓcederet distinctio huius glo. fm Jmo. hic cuius distinctio mihi placet

b ꝓ intellectu huius glo. vide glo. fi. in. d. c. ecclesia. el. ij. de ele. ꝛ glo. plenissima. ĩ §. nũc autez qritur. lxiij. dist. ꝛ glo. in d. §. testes. ii ij. q. iij. circa prin. in ver. veritatis. ꝛ vide gl. in. c. ego solif. viij dist. Et adde hic q si adducũtur plures medici ad iudicãdum an vulnus sit mortale stat dicto paucoꝝ peritoruꝫ lz cõtrariuꝫ dicãt a plurib⁹ imperitis ita determinat Spec. in ti. de homi. §. i. versi. sed pone. quem refert ꝛ sequit Ro. in. l. i. §. fi. in. iij. col. de verbo. obli. ꝛ do. Ant. in. c. propositi. in pe. col. ver. plus dicit de proba. Jtez adde hic quod nõ. Bo. ĩ. c. ego solif. viij di. in fi. Jtez adde q licz regulariť stãte pitate meriti ꝛ depositiõis stetur maiori nũero testiũ concordantium tamen si reperiunť cõtrahentiũ scripture antiqssime questionis cõtrarie licz pro vna pte sint plures scripture q̃ p alia nõ ꝓpterea statur maiori numero. ꝛ ad hoc dicebat do. Frãcis. de arc. ponderare tex. valõ singu. in. l. ij. in ij. rñso. õ offi. questo. Jtem an testes deponẽtes sup indefinita preferantur deponẽtib⁹ sup vniuersali vel deponẽtes sup specie pferanť deponẽtib⁹ sup genere, vide multũ elegãter p. d. An. p⁹ Jnno. in. c. auditis. ĩ. iij. col. õ pscri.

c ꝓ intellectu huius glo. in. i. pte. vide oĩo p Jo. an. in. l. cũ de etate. ff. de ꝓba. vbi plene exaĩat ci⁹ intellectũ. ꝛ vide late scripta p Jo. an. ĩ sua summula. de testi. in v. qd si testes sunt diuersi. ꝛ adde hic nõ. dcñ Bar. ĩ. l. i. §. mandat papa iudicibus quatenus si testes vtrinq; sint eiusdem honestatis ꝛ estimationis pro archidiacono sñam proferant: cum plures testes archidiaconus produxerit q̃ monachi. Si vero testes monachorum tante ẽminentie fuerint: q auctoritas eorũ alioꝝ sit multitudini ꝓferenda absoluant monachos ab impetitione archidiaconi Ber. Nõ primo q data ꝟrietate ĩter actoris ꝛ rei testes nõ iudicatur idistincte pro reo lz sit fauorabilioꝝ actore sed recurrit primo ad qualitates testium ꝛ dictorũ ꝛ ad maioꝝ numerum. sed vbi cetera sunt paria tunc ferť sñia ꝓ reo. vt in. c. ex lris. de proba. ꝛ hic in gl. Nõ. ij. ex hoc ꝛ ex tex. tria ex qbus testes testib⁹ ꝓferunt. prio ex eoꝝ aũcitate q. ſ. sunt honestiores ditiores ꝛ melioris fame. ſo ex depositoꝝ qualitate vt q sunt iuri cõi consona vel aptiora negocio. de quo agit. iiij. q. iij. si testes. ꝛ in. c. lz. de ꝓba. ꝓ Jnnoc. in. c. auditis. de ꝓscrip. tertio ex eoꝝ multitudine vt q sunt plures numero ꝛ dic prio recurrẽdum ad auctoritatẽ. nã vt dicit hic Host. a possent esse. c. ribaldi ex vna pte ꝛ viles ex alia parte duo tales ꝛ tãte honestatis q eis potius staret q̃ multitudini qõ est notandũ. ſcõo ad verisimiliora. ar. c. q verisile. de presum. ꝛ de renun. c. sup boc. de re. spo. sollicite. tertio ad multitudinẽ. vt hic adde q̃rtam ꝟsiderationẽ vt inspiciať psona ꝓducens fm Host. nã ex qualitate ꝓducentis ꝑsumetur testiũ corruptela. Jn his tñ non puto posse dari certam doctrinã. sed ex varietate ꝛ q̃litate factoꝝ inforꝛmabit iudex morũ aĩ sui. d. c. testes. ꝛ. l. iij. ff. eo. ti.

Nõ q ꝓbationes debẽt esse tales vt moueant iudicis aĩum ad credulitatez. Glo. b j. est nõbilis ꝛ habes fere cõsilem in. d. c. testes. iiij. q. iij. Et diuiditur hec glo. principaliť in tres ptes. nã in principio ꝛ in fine ꝓsequitur ꝟritatẽ testium directe seu indirecte productoꝝ. ſo ꝓsequitur ꝟritatem testium ad instrm. tertio ponit qõ. dubitabilem ꝛ so. prima ps subdiuidit primo dicit qd iuris q̃ vnus testis est sibi ꝟrius vel ꝓ pte dicit falsum. ſcõo qd q̃ vn⁹ ꝟdicit pluribus. tertio q̃ plures ꝟdicũt plurib⁹. Veniamus nũc ad singula mẽbra declarando ꝛ supplendo prout fuerit oportunũ. Et pro ingressu glo. c op. ꝛ videť q ex ꝟrietate dictoꝝ testium dicta corruant ex toto. vt in. c. pura. iij. q. ix. ꝛ. c. lz. de ꝓba. So. fm glo. q̃ q; vn⁹ testis ꝟdicit fibiipsi. ꝛ tũc ꝓcedit ꝟrium. Et est huius dicti rõ q ex ꝟrietate redditur testis suspectus ꝛ periurus cũ iurauerit dicere veritatez. ꝛ ꝟria non pñt sit esse va. xxxij. di. q. i. cũ renũciatur. xxxij. hospitioluz ꝛ eadẽ rõne verificatur dictũ sequẽs in glo. q̃ testis pro pte dicit falsum. nã annullat dcm̃ in totum. ꝛ de boc vitio vide Jnno. in. c. fr̃nitatis. de bere. vbi etiã ꝓsequitur qd in instro in quo aliqd reperiť falso scriptum. ꝛ pro prio dicto vide Jnno. in. c. ꝓterea. de testi. co. vbi ꝓsequitur q̃ testis dr̃ sibi ꝟrius ꝛ q̃ varius vel vacillans ꝛ per illũ tex. limita boc dictũ glo. ni si testis corrigat incõtinenti suã ꝟrietatem. nã tunc excusatur. facit quod nõ. glo. in. c. cũ in positionib⁹. de iureiu. in verbo iusta cã. Item die dictũ glo. ꝓcedere nisi possit reduci ad cõcordiam. ar. c. inter dilectos nõ aũt. in fi. ff. de bo. pos. fm tab. vbi dicit q si duo testes deponũt q̃ ticius occidit seiuꝫ de mẽse aprilis alij duo deponũt q̃ sempronius occidit seiũ de mense maij cum illi testes sint contrarij ꝛ neutris stabitur vel eligẽtur digniores. Sed si nullus ex testibus productis deponit de certo tẽpore tunc ꝛ ticius ꝛ sempronius punientur de homicidio cuꝫ verificari possit dictum oĩum testiuꝫ q̃ intelligetur q ticius ꝛ sempronius simul intercecerũt seium. Jtez ad materiam huius glo. in terminis. vide multũ elegãter post btm Tho. in. ij. ij. q̃. lxx. ar. ij. vltra medium ꝛc. d Testi legaliõi ꝓducto qui cõtradicit testi nõ ita legali ab aduẽsario producto potest deferri p hoc producenti iuramẽtuꝫ in supplementũ Et idem dicit Jo. an. ĩ addi. Spe. in ti. de teste. §. post q̃. circa prin. v. quid si aliter. ꝛ vide quod nõt. do. Anto. ĩ c. fi. in. xi. col. õ iureiuran.

e Ex his potest colligi doctrina q illud quod dicitur testes reduci ad concordiã vt probẽt est verum quãdo sũt pares numero secũ si sint impares. vt quia vnus est ex vna pte ꝛ duo ex alia ad quod audiui alĝa

§. ceterũ. de fi. instru. dixi in. c. cum tu. s. eo. vbi vide ꝛ bẽs primã ptem glo. Sed omittit glo. aliud membrum q̃ vnus testis ꝟdicit vni. in quo casu dicit hic Ain. q vtriusq; dictum annullať nisi alter tñ eť melioꝛd ꝛ dignioꝛ q ꝓcet iudicem ad iusurãdum deferendũ. C. de re. cre. in bonefidei. ꝛ hoc dictum singulare notabis p intellectu. c. fi. de iureiu. ꝛ defendo dictũ bac rõne ficut plena ꝓbatio nõ ꝟfundit plenioꝛem ꝟriã vt bic. ita nec semiplenã firmioꝛem. gdaz tñ tenuerunt ꝟrium exẽplo duaꝝ ꝑsumptionũ oppositarum sed nõ ꝓcedit q̃ vna elidit aliam cũ est fortioꝛ vt ꝓbatur in. c. lras. de ꝑsum. Q̃q; ꝛ scõo vnus c testis ꝟdicit pluribus ꝛ talis ꝟrietas non ob. fm glo. ꝛ adduci põt rõ ad boc procedens sed intellige q̃ vn⁹ testis ex toto ꝟriatur plurib⁹. si aũt vtrũ q; dictũ esiz possibile. vt q duo testes ex parte actoris deponunt sup numero. vnus testis ex pte rei deponit sup restitutione mutui. tunc posset deferri iuramẽtum ad dcz vnius iuxta nõ. in. c. fi. de iureiu. ꝛ per Bar. in. l. admonendi. ff. e. ꝛ dic vt plenius ibi nõ. Q̃q; ꝛ tertio plures ꝟdicunt plibus. glo. reiecta opi. quoꝝdaz tz q primo si fieri põt iudex reducet ad ꝓcordiam. si aũt non est possibile dicit primo recurrendũ ad aũctem. ſo ad verisimiliora dictoꝝ. tertio ad multitudinem ꝛ nõ bene in boc glo. ꝛ idem p oĩa tenet gl. in. d. c. fi testes nã primo babes ex glo. q̃ lz testes p oĩa non sint pares tñ prius sunt reducendi ad cõcordiam si fieri potest nam ꝟrium sentit glo. in. c. cum cõtingat. de offi. dele. ꝛ ibi idem Jnno. ꝛ Bar. in. l. ij. §. creditum. ff. si cer. pe. dicunt enĩ q tunc fienda sit reductio ad cõcordiam q̃ testes sint oĩno equales sed tu tene primum p rõnem. c. cum tu. s. e. vbi vide. ꝛ facit. c. nibil obstat. de ver. fi. ꝛ de pe. di. i. periculose. vbi bo. tex. cum glo. Scõo nõ prius recurrendũ ad verisimiliora q̃ ad multitudinem. ꝛ satis boc ĩuitur in tex. ĩ prin. ꝛ vltra ea que dixi in tex. pone exemplum testes vnius ptis deponũt illum possediſſe. lx. an. ꝛ etiã deponunt de ti. testes plures numero alterius ptis deponunt solum de possessione. nam illi ꝑferuntur. ar. c. lz. de proba. ꝛ voluit glo. ĩ. d. c. si testes. limita boc dictum glo. q̃ testes ꝟrij deponunt in eadẽ instantia seu cã. secus in diuersa seu ad aliuꝫ effectũ. vt est bo. tex. in. c. cum in tua. ĵ. e. ꝛ per boc ẽt dic q duo testes pñt reprobare. c. q nõ concurrũt sup eodem sed isti duo soli deponũt sup indignitate illoꝝ. c. ad boc. c. licet f. ꝛ quod ibi nõ. de ꝓba. Si vo testes per oĩa sũt equales vel simplr vel facta cõpensatione excedentium ꝛ excessoꝝ dicit glo. tunc ferendam sñiam pro reo nisi in casibus exceptis. ꝛ si neuter esset reus dividenda est res vel gratificet iudex cui vult si res est indiuisibilis vel forte diuidat. Tu die vt dixi in. c. lz. de proba. post glo. vbi vide. Hec ꝓcedunt q̃ testes directo ꝟrij sup eodem articulo inducti fuerũt. Sed est dubium quid si secũdo inducantur testes ad probandum indirecte contrariũ. vt in cãu. c. ex tenore. ĵ e. glo. in fi. que boc congruentius expedit concludit idem dicendum qõ. s. vt habeať respectus ad dignitatem ꝛ multitudinem. ꝛ vbi omnia sunt paria statur

ri Vincen. ꝛ Jo. an. in boc. c. idem tenet Fede. consi. cxlvij. ꝛ Jmol. post Bal. in. l. i insula. §. fructus. in fi. ff. solu. ma. ad hoc allegantes Jnno. in. c. cum contingat. de offi. delega. de hoc vide Jmo. in. l. inter stipulantem. §. i. de verbo. obliga. ꝛ idem dicit Bal. in. c. cum tu. de testi. ꝛ alle. Jnno. ĩ d. c. cum contingat.

f Vide ibi do. Anto. ꝛ quod ibi plene notaui.

a In ista materia vide ⁊ adducas duos optimos tex. s. tex. in. l. maiorē ff. de pac. ⁊ in. l. fi. C. qui bo. ce. pos. ⁊ qō nō. Bar. in. l. iiij. §. cato. in fi. ff. de v. ob. Sed qd si testes hincinde sunt pares dicit recurrendū ad merita p sone mō pone qꝫ ex vna pte sunt duo doc. plebei ⁊ ex alia pte sunt duo no biles q debebunt pferri. Et sīlr qō ista pōt occurrere in plati elec. videt qꝫ pferendi sunt doctō. ar. eiꝰ qō dicit bal. in. l. nemini. C. ō aduo. di. iud. vbi sentit qꝫ doctor plebeiꝰ sit pferendus doctōi nobili imperito. In ꝯrium facit tex. ex ordine scripture in fi. ibi sublimes tamē ⁊ illustratos ⁊c de preben dis. ego dico qꝫ hoc erit in arbitrio iudicis q debebit cōsiderare qs sibi videatur digni or. Et ad hoc adduci pōt elegans dēm Spe. in ti. de reste. §. i. in vi. col. vsi. fꝫ qd si vir ⁊ vxor Et qō scribit do. an. post Jo. an. in. c. super. el. ij. in ij. col. s. c. Semp tñ i dubio debebit interpretari in ptem benigniorē. ar. d. l. maiorem. in fi. videt tamē ter. ex ordine scripture, pbare i. d. c. super. duꝫ dicit diuitijs nobilitatibꝰ ⁊c. qꝫ testimonium diuitis pferat dicto eiꝰ qui est in dignitate. Alibi tñ nobilis ⁊ diues non nobilis eqparant tex. est in. l. nobiliores. C. noua vec. imponi nō posse. Et adde hic Bal. in. l. testiuꝫ. in pe. col. C. de testi. vbi dicit potius credendum esse duobꝰ testibus nobilibus qꝫ mltis clericis. Et adde qꝫ si dictum nō integri testis cōcurrit cū dicto testis q est legalissima psona substetat dictū testis nō integri pp dictum legalissime psone. hoc fuit sing. dictum Ang. in cōsiliis suis cō. i. ad hoc allegans tex. in. l. siqs ex argētarijs §. i. ff. de edē. Et circa id qō supra de paupe doctore sed ignobili. adde gl. in. l. socictates que est bona. ff. pro so. que dicit qꝫ bene līati debent recipi in canonicū sicut nobiles. Et ad hoc facit glo. in. c. nunqꝫ. lvi. di. facit qō notat in pe. inst. in fi. vbi dicit qꝫ scientia ciuilis nobilitat addiscētes eam ⁊ exhibet magistratus ⁊ honores conduplicat. Et vt vera per omnia fatear iurium possessores per orbem terrarum facit solenniter principari ⁊ habere sedem in aula imperiali. vide etiaꝫ glo. in dicto. c. de multa. Et ad de quod nō. Bald. in. l. vidue. circa princi. C. de nup. vbi dicit qꝫ nobilitas ⁊ virtus morum prefertur diuitijs. ⁊ ibi vide ⁊ qꝫ ignobilis ptius equiparetur nobili imperito. est bonus tex. i l. puidendū in prin. C. de postula. Et adō hic bal. in. l. fi. C. cōmi. vel epis. vbi dicit qꝫ si inter testes vtrinqꝫ, pductos est omi moda simili tudo tūc relinquit arbitrio iudicis quos prefer re velit. idēꝫ dicit Bal. i l. cum magistratus. in fi. C. quādo ꝓuoc. non est nec. dicens qꝫ tamē iudex i actis debet facere scribi causam sue adhesionis. Et adō. hic Archi. in. c. ex multis. i. q. iij. vbi per illum tex. ex ordine litte re. dicit qꝫ mio res preferūtur scientie. Item adde hic glo. in. l. nec ei pmittitur. §. fi. ff. ō adop. que dicit qꝫ ad si dem exhibē daꝫ plus valet grauitas vel benignitas moꝝ ꝙ facultates. Item adde qꝫ in dubio statur testibus rei licet testes actōis sint aliqualiter legalio res vt quia sint clerici ⁊ testes rei sint laici ad hoc est glo. singularis. in. c. clerici. lxxxi. di. quā ad hoc singlariter allegat dominus Abbas hic. ⁊ in. c. ex litteris. de probationibus. Et adde qꝫ duo testes tabelliones preferuntur duobus alijs testibus ſm Baldum in auctētica. sed cum testatoꝝ. in. ij. col. C. ad le. fal. qui alle. glo. singula. in auctentica. de beredibus ⁊ falci. §. si vero. colum. pma. Item scias qꝫ duo testes reddentes causam sui dicti preferuntur duobus alijs non reddentibus rationem etiam quando sumus in casibus in quibus valet dictum testis non reddentis rationem si non sit interrogatus. istud dicit nota. Baldus in. l. presbyteri. circa finem. C. de episcopis ⁊ clericis.

b Nota limitationem ad glosam. ⁊ notata in. l. diem proferre. §. si plures. ff. de arbitris.

Tam litteris. Casus. Ad ꝓbanda ipedimēta electi laici etiā femine admittunt. adde ⁊ testes de auditu ⁊ fama sufficiēter nō ꝓbāt. primo ponit qꝫ ꝓbauerunt testes ꝯ electū. secūdo ꝓsequtur articulum bigamie ibi qꝝ vō. tertio ponit penā archipbyteri ⁊ sacriste ibi archipresbyterum.

Casus litteralis. Ecclesia lucana vacante qdā electus fuit in epm. ꝯ istam electionē archidiaconus lucanus ⁊. S. sacrista ⁊ qdaꝫ alij se opponebāt. Unde denunciarēt qdam impedimēta do. pape ꝯ electū: ⁊ qꝫ ꝯxerit matrimoniū cum vidua. dñs papa sup his cōmisit inqsitionem. Itē archidiaconus ⁊. S. sacrista ꝓdicti litteras sub noīe maioris ptis capituli ꝯ electū miserūt. d. pape. Capl'm hoc intelligens significauit. d. pape lras illas de ꝛscientia capituli nō emanasse: sed qꝫ false erant. Et de hac falsitate papa mandauit inqri: iudices sup his recepunt testes: ⁊ dū vellēt recipere testes sup eo qꝫ electus matrimoniū diceba tur ꝯxisse cū vidua appellatū fuit ad sedem apl'icā ne laici vel femine recipent ꝯ ipm in tali articulo. Unde iudices attestatiōes sup alijs articulis receptas miserunt ad do. papā cū litteris suis: papa examinatis attestatiōibus illis rescribit iudicibꝰ dicēs qꝫ tam ꝙ litteras ipsorum qꝝ per depositiones testiuꝫ intellexit nihil esse, pbatū ꝯ electū ꝓdictuꝫ: nisi de auditu ⁊ fama ⁊ si alijs videant aliqua esse, pbata testes vel sunt soli vel sunt tales qꝫ non potuerunt illa probare. Sed quia super matrimonio propter appellationem predictam testes non fuerunt producti: mandat quatenus testes siue laicos siue feminas idoneas qui ad hunc articulum, pbandū producti fuerint: recipiant ⁊ exaīent diligēter excōicātes illos q eos ipedire ꝓsū pserit quominꝰ testimoniū ꝓhibeāt virati: qbꝰ publicatis si irregularitas, pbata nō fuerit inducāt electo purgatiōem sup obiectis ꝙ septem canonicos maioris ecclesie: vel pōres ⁊ pbyteros ciuitatis lucane: q recepta pfigant ei terminū quo cōsecrādus ad. d. papam accedat. Si vō irregularitas, pbata fuerit: vel si nō fuerit probata: ⁊ infra terminū ꝓstitutū purgationem non pstiterit: illū remoueant a plationē lucane ecclesie: mandantes capitulo vt de alio sibi prouideant in pastorē. i fine dicit qꝫ archidiaconus ⁊ sacrista qui noīe maioris ptis capituli. d. pape ꝯ electum lras destinarunt ab officio ⁊ beneficio denuncient eē suspensos: donec mereant. do. pape indulgentiā obtinere: cū per attestationes ꝓdictas ꝛstet maiorē partem capituli huiusmodi litterarum ꝛsciam non fuisse Ber.

Nota primo qꝫ electꝰ ⁊ ꝓfirmatus appellat simpliciter electꝰ. qꝫ enī iste fuisset confirmatꝰ colligit ex eo qꝫ infra statuitur terminꝰ ad cōsecratiōem recipiē dam. ⁊ si succumbit amouet a prelatione ad idem. c. tua. de his q fi. a prela. Nō secundo qꝫ mulieres admittuntur ad testimonium cum agitur de irregularitate clerici. Idem si agit de crine ciuiliter. vt in. c. quotiens. s. e. secus si ageret crinaliter. vt in. c. forus. j. de ver. si. ⁊ dic vt ibi. Nō tertio iudicē ecclesiasti cum posse excōicare oēs cuiuscūqꝫ ꝓditionis ipediē tes testes, pduci corā se. pōt etiā cōpellere ipsos laicos subtrahēdo se a testimonio. j. ti. pri. per totum ⁊ sic est casus in quo iudex ecclesiasticꝰ exercet iurisdictionem in laicos sed laicꝰ iudex non exercet iurisdictionem in clericos casu ꝓmisso. vt in. c. qꝫ qꝫ. xiij. q. ij. ⁊ xi. q. i. testimoniū. Nō purgatiōem posse indici nō solū in cā delicti sed etiā sup irregularitate, p/

a De falsificãte l tteras qua pena puniatur ponit etiã Bar.i.l. paulus. in fi.ff.de fal.ꝛ ꝑ Bal.in rub.C.de fi.instru.in.xix.col. in ver. quero de illo qui falsat ꝛc.ꝛ ꝑ Bar.in.l.ticio cum esset.ff.ad muni.in vlti.col.ꝛ in.l.ij. ff. ad legem coꝛ.de sal.

b Oñ testimonium de auditu plene ꝓbet ꝛ quãdo nõ vide hic plenc ꝑ do.An.in.ij. col.v. op.ꝙ valeat testimoniũ õ auditu vide tñ qõ nõ.gl.oꝛ. in.§.de bis. iij.q.ix.ꝛ pulchre ꝑ Bal post gl.ꝛ di. i.l.si arbiter C'de ꝓba. ꝛ vide glo.i l.testium.C. de testi.in v. ꝑsto fuerit ꝛ adde q õ nõ. do.ant.in.c. quotiens.in fi.s.c.vbi dicit ꝙ testis õ auditu nõ ẽ verus testis ꝛ ad hoc alle.glo.in.l.i sũma.§.idez labeo.ff.de aqua plu.arcen.Itẽ scias illuz ter. sing.in ꝑal leg.§.de bis qui dicit ꝙ quotiẽscũꝙ in ciuilibus testis fuit rogatus vz testimoniũ de auditu. Et de hoc articulo vide qõ nõ.do.Ant. i.c.lz ex quadaz.in trib⁹ primis nõ.j eo.ꝛ eundez in.ij.col. ver si.oppono ꝙ ñ valeat vbi nõ.dic̃ post Jo.an.ꝙ illud qõ dicit ꝙ in cã mr̃imoniali admittitur testimoniũ de auditu est verũ quãdo agitur de ꝓbãda consanguinitate.secus si ageretur de ꝓbando vel ĩmꝓbãdo matrimonio respectu alterius impedimenti,vel defectus qõ est verbum singulare ꝛ mirabile.Sed cõtrariũ dicit Spe.in ti.de teste.§.i.i.xx.col.ver.quid ergo si iuro.item facit qõ nõ.in.c.videt̃ qui ma.ac.pos.per glo.ꝛ doc.ꝛ ꝑ glo.iij.q v.in summa.v.item cõsanguinei.vbi mater admittit̃ in causa matrimoniali ꝓ filio non solum cum agitur de vinculo consanguinitatis. sed etiam de alio impedimẽto vel etiã ad ꝓbandũ ꝯctum.Itez ꝙ regula in cãis qbusli bet non sit sufficiens testimoniũ de auditu est ter.in.d.c.lz ex quadam.ĩ pn. ꝓpter cõem formã ꝛc.ꝛ in.c.tua nos.ibi ꝙ.qz est minus validũ de ꝓsan.ꝛ affi.Et adde ꝙ si testis deponat de auditu non sequitur ꝙ intellexit nisi ꝑ sumptiue vt dicit do.Ant.in.c.audit̃.in primo nõ.de elec.ad qõ faciunt nota per Bar.in.l.diem proferre.§.coram.ff.de arbi.ꝛ in l.i.vel.ij.ff.de aucr. tuto.Et ad hoc vlti.quod dixi.vide do.Anto.in.c.audit̃.in primo nõ.de elec.etiam facit ter.in.l.cõpromissum.ff.de arbi.Itez de isto testimonio auditus.vide ter.ꝛ glo.in.c.in primis.in ver.vtrum testimoniũ ex auditu dixerint.ij.q.i.ꝛ vide Spe.in ti.de teste.§.nunc tractandũ.in.v.col.in ver.de auditu quoꝙ.Et adde qõ illud dicit̃ esse notuz qõ scitur per auditum ter. est cũ glo.in.c.omnibus.in prin.ij.q.v.Et dicit Cicero de republica ꝙ nullus in nobis obicioꝛ sensus est cꝙ sensus auditus.ꝛ Plautus dicit ꝙ plus est oculatus testis vnius cꝙ auditus decem.Et de isto passu an valeat testimonium de auditu.vide per Bar.in trac.de testi.in.iiij.col,ver.testis.dixit aliqua vera esse quia audiuit.vbi inter cetera dicit ꝙ si scriptura continẽs dicta testium deperirent ꝛ extarent testes qui dicerent se audiuisse aliquos idoneos iurare ꝛ solenniter examinari ꝙ tunc dixerũt se vidisse stãdum est dicto istoꝝ deponẽtium de auditu.Et adde qõ nõ.do.Anto. post Jnno.in.c.significauit.in penul.col.in ver.nota hoc dictum.j.eo.tit. cri.fal.ꝛ in.c.ad audiẽtiam.So.doc.apte nõ tangũt sed dicũt istos nõ fuisse suspensos ipso facto rõne falsitatis sed suspendendos prius ꝛ postea denũciãdos ꝛ fit hec suspensio auctoritate pape.aliter fieri nõ debuisset cũ ad hoc nõ fuit actũ.de hoc de oꝛ. cog. c.ij. sed papa punit crĩa vndecũqz clarueriṫ .xiiij.q.iij. ecce.vel dicenduz vt nõ.in.c.ij.de cõfes.ꝛ.c.per inq sitionem.de elec.ita dicunt Host.ꝛ Jo.an. Sed tu dic latius ꝛ formalius .aut enim falsauit qs litteras[a] pape ꝛ habet locum pena.c.ad falsarioꝝ.aut litteras alterius principis inferioris ꝛ procedit.c.ad audientiam.aut capituli aut alterius prelati.ꝛ sic procedit qõ hic dicit̃.puto tamen ꝙ hoc cãu pena sit arbitraria cũ hec pena suspensionis nõ fuerit oꝛdinarie ĩposita.cum non ageretur ad hoc. vnde puto ꝙ ꝑm qualitatem prelati aut capituli cuius sigillum vel litterę falsant̃ ꝛ ꝑm qualitatem negocij in quo falsitas cõmittitur iudex arbitrabitur penã ar.c.cũ olim.de rescrip.ꝛ de offi.dele.cum oliz.tertio vbi ĩponit̃ alia pena qz contineat̃ hic.ꝛ vide bo.ter.in.c.si ep̃us.l. di.vbi falsanti carthã ĩponitur depositionis pena.

Venio ad glo.ꝛ prima colligit testimonium de auditu cum fama plene nõ ꝓbare.allegat in contrarium.c.preterea.s.e.ꝛ.c.dixit.xxxij.q.i.ꝛ solũ respondet ad.c.dixit.dic clarius colligẽdo dicta[b] doc.ꝙ qñ qz actus subijcitur sensui auditus.ꝛ tunc valet testimonium de auditu ꝓprio in.c.ij.de consue. sed de auditu alieno secus.ꝛ ita loqtur hic.nã talis non essz ꝓprie testis.vt nõ.gl.in.l.i sũma.ff.de aqua plu.ar. ꝛ est ratio quia testis dz deponere de eo quod gestũ est vel dictũ in presentia sua.vt in.c.testes.iij.q.ix.ad c.preterea.dic ꝙ ibi loqtur non de auditu alieno sed ꝓprio vt qz audierũt illos cõniscentes tenui parie te distantes.ꝛ de itellectu illius.c.dic vt ibi plene nõ. An autem fama[c] cum teste idoneo faciat plenam ꝓbationẽ putat hic Host.ꝙ sic allegat.iiij.q.iij.c. sepe tu dic vt latius dixi in.c.veniens.s.eo.ꝛ generaliter per quem sensum dz testis deponere dic vt nõ.in.d. c.ij.de consue.ꝛ in.c.cũ causam.j.eo. Op.ꝛ videtur ꝙ cũ ꝓ actoꝛe fuissent hic testes singulares debuit sibi deferri iuramentũ in supplementũ ꝓbatõis cum ad hoc vnus testis vel alia ꝑsumptio sufficiat.j. de iureiur.c.fi.Solu.glo.ij.ꝙ contrarium procedit in causa ciuili nõ aũt in crĩali[c] etiam ciuiliter motavt hic.qõ bene notabis.Host.dicit gl.verã si ageret̃ ci quem seqtur ibi do. Abb.vbi dicit ꝙ si i examinatiõe testis que fit ad ꝑpetuã rei memoriam interfuerũt alij testes ꝙ eis cr̃derentur super examinatõne ꝛ etiã super dicto testis licet deponant õ auditu.cr̃ dic̃ ibi Jmol. aliũ eẽ casum sing. ꝛ mirabilez in quo admittit̃ testimonium de auditu iudicis auctoritate.Et illud dñm itelligitur quando ꝑ mi testes deposuerũt super re non ꝑceptibili sensu auditus vtpura ꝙ res esset alba alias illud dictũ non esset nõ.Et de hoc quando valeat testimonium de auditu marime pariete vel coꝛtina intermedia.vide lare ꝑ Ro.in d.§.item labeo.ꝛ vide Jo.an.in sua sũmula.de testi.in ver.quãdo recipiendi sunt testes de auditu.Et ꝙ regulariter in actu non sufficiat testimoniũ de auditu videtur ter.i.c.sup prudentia ibi.de quoꝝ auditu ꝛ visu.xiiij.q.ij.Sed in ꝯtũ videt̃ ter.i.c.q̃ ꝙ ea.cã ꝛ qõ.ibi ꝛ aliquid viderint ꝛ audiuerint.Et adde hic d.de ro.decr. exiij.vbi dicũt ꝙ in possessorio iudicio vz testimoniũ de auditu eius qui possedit rem spoliatam de quo agit̃ ꝛ hoc dicunt in oꝛdine meo nouissimo.Et vide hic Ang.in aucẗ.de here.ꝛ sal.§.hinc nobis.in iij.col.ꝛ ibi vult glo.in ver.ꝛ vidisse qui est in.§.si vero absunt ĩ eo.aucẗ.Et de hac materia vide per Bal.in.l.conuenticulam.in pe.col.de epi.ꝛ cle.ꝛ do.Ant. j.eo.c.cum causam.cl.i.in.ix.col.ꝛ in eo.c.in.xiij.col.verfic.per hoc patet qd.de.Et adde ꝙ lz in facto antiquissimo testes de auditu ꝓbẽt vt hic dicit tamẽ scriptura antiqssima de auditu non probat ad hoc est ter.cum glo.singu.in ver.referre.in.l.i.de of.questo.ff.

c An ꝓbanti ꝑ vnũ testem in cã crĩali ciuiliter intentata possit deferri iuramẽtum in supplemẽtũ ꝓbatõis ꝛ ꝙ nõ possit tz Jo.de anc.i.c.mediatoꝛes.ver.nõ.iij.de testi.lib.vi.ꝛ alle.banc glo.Sz ꝓmum tz Bar.in l.in bone fi.C.de re.cre.Sed distingue vt ꝑ Bar.in.l.maritus.versi.vlti. q̃ro an in crĩali.ff.de qõ.Et ꝙ in cãis crĩalib⁹ nõ deferat̃ iuramẽtuz necessarium in supplemẽtũ ꝓbationis est cõis ꝛ vera cõclusio quã tenẽt gl. hic.glo.in ver.agatur.ꝛ ibi doc.in.l.iij.in prin.ff.de iureiur.Glo.ꝛ Bar. in.d.l.maritus.ꝛ glo.in.c.cũ sint ꝓtium iura.de re.iur.in.vi.ꝛ glo.in.c.fi.

in verb. famosa. ꝛ ibi docto. j. de iureiuran. spe. in ti. de iur. dela. in prin. v. vt añt pleni⁹ instruaris host. i summa. ri. ō iureiur. §. vt sup. v. qd si crialiter archi. i. c. fi qſ p̄esbyter. ij. q. v. bar. in. l. fi. ff. de ī lit. iur. cū alijs ꝓcor. de quib⁹ in d. c. f. cū oli ꝓ intellectu huius decre. cum materia vide lapuz alle. li.

uiliter ad pecunie ꝓdemnationē ꝛ remittit ad. d. c. fi. io. an. post abba. dicit idem iudiciū esse in vtroqz casu. ſ. siue cā sit mere ciuilis siue crialis. nā in ciuili defertur iuramentū ei qui melio⁹ creditˇ veritatē scire. ita hic cū nemo alius p̄esumaˇ melius scirˇ qz iste electꝰ an ꝓfit cū vidua ideo sibi fuit delatū iuramentū vero purgatōis adiungūt ꝓpter infamiā. Tu vide de hac questione latius per bar. in. l. maritus. ff. de qſti. ꝛ in l. iij. ff. de iureiu. ꝛ in. l. eū qui. §. in popularib⁹. e. ti. dicā plene in. d. c. fi. an ꝛ qñ in cā crīali criminalr vel ciuiliter mota sit deferendū iuramētū in supplementuz, pbationis. Glo. in verbo soli querit quare isti testes dicunt soli cū ñ sit de substātia q̄ sint sociati. ꝛ satis est q̄ sint plures numero. iiij. q. iij. vbi numerus. ꝛ. c. venerabilis. j. e. Glo. metu ꝓfij vt arbitror exponit soli. i. singulares. ꝛ dic singulares qz nō erāt cōtestes vt in. c. cū dilecti ō ele. deponebāt. n. simpliciter super diuersis factis. Alij intelligunt q̄ dicūtur soli qñ sine adiectione cāe testimoniū ferūt. ꝛ pro hoc vide tex. bo. cū glo. iiij. q. iij. solā ꝛ vtraqz expositio est bona. Quero tex. dicit q̄ isti testes erāt soli vel tales q̄ nō debuerūt admitti qñ dicunt tales. Glo. in verbo tales exponit tales. i. criminosi vel male fame pro hoc ſm inno. qz lz tales nō repellant ab excipiēdo. repellunt tñ a testimonio etiā super exceptōe qō nō. Alij tñ ꝓdicentes q̄ sicut admittunt ad excipiendū ita ad exceptionez, pbandā criminosi admitti debent hic. aut dicunt istos fuisse repulsos qz ꝓspiratores vel inimici vel aduersarij in hac cā fuerūt. primū dictū tñ plz inno. ꝛ est verius. Dic ergo q̄ aut queritur nunquid criminosus admittaˇ ad, pbandū exceptionē criminis. ꝛ dicēdū est q̄ sic qz nō, pdesset excipere nisi admitteret ad, pbandū exceptionē. vt in. c. cū inter. de excep. sed dz, pbare per testes idoneos nō viles qz regulariter testes debēt esse idonei. ſ. c. i. Ratio diuersitatis est qz criminosus admittiˇ ad excipiendū ꝛ nō ad deponendū super exceptōe. qz primo casu se defendit sed testificādo secus. nō. n. debz credi vilibus. ij. q. vij. nō pōt. Nō glo. in v. siue laicos. ꝛ dic de materia vt dixi in. c. ō cetero. ꝛ ī. c. qm̄ ſ. e. ꝛ. j. de accu. c. cū. p. Nō practicā glo. vltime ꝛ eaz tene lz aliter sentirit hic Host. io. an. sequiˇ gl. vt nō credaˇ testibus singularibus. sed oportet q̄ ō ponant de ꝓscia capituli per modū hic traditū. ꝛ vi nō. in. c. tertio loco de, pba. Et nō fi. glo. inquantum dicit q̄ isti puniunt tanqz falsarij. ergo sola pena suspensionis nō vˇ pena ordinaria ꝛ cōdigna. ar. l. i. ī fi. ff. de fal. ꝛ facit ad ea que. ſ. dixi in tex. Extra glo. op. ꝛ videt q̄ ex quo testimonia hic fuerūt publicata vt colligiˇ ex principio nō debuerūt testes iterꝝ recipi. vt in. c. fraternitatis. ſ. e. So. ſm Inno. hic fuerunt testes recepti super alijs articulis. nā super irregularitate nō fuerunt testes recepti. ad hoc. c. cāz. ſ. e. ꝛ de materia dic vt dixi generaliter in. d. c. fraternitatis. dic vt ibi.

c **Cum olim** Casus. In causa liberali ꝛ cōtumacez ēt lite nō ꝓte. testes recipi pñt. b. d. ſm cōmunez ꝛ nō. lec. Prima pars decise narrat factū. secūda ibi mādamus. dat iudices quib⁹ cōmittit receptionē testiū ꝛ prouidet quid per eos agēdum reo cōtumace. Casus litteralis. Ecclesia vienen̄. olim fuit archiepiscopalis quā archiep̄s cāturien̄. tenebat pro sua suffragania. archidiacon⁹ ipsi⁹ ecclesie mouet qōez super statu seu libertate ipsi⁹ cāturien̄. ecclesie ꝛ archiep̄z in pñtia dñi pape. vnō ipe cām cōmisit quibusdā iudicib⁹ mādans eisdē quatenus nisi archiep̄s archidiaconū ꝑdictū posset repellere ab agendo per aliquā exceptionē cōuocatis partibus vel eoꝝ, pcuratoribus ad locū idoneū ꝛ secuꝝ ꝛsilite legitime ꝓtestata testes vtriusqz partis recipiāt diligenter quos duxerit, pducēdos. Sz si archiep̄s legitime citat⁹ nō cōparuerit per se vel, pcuratorez idoneuz aut litē noluerit ꝓtestari: nihilomin⁹ recipiāt testes maxime senes ꝛ valitudinarios quos archidiaconus duxerit, pducēdos nō obstāte appellatione: ꝛ depositiones eoꝝ studeāt ad sedez apo. destinare: statuentes partib⁹ terminū ꝑemptoriū quo per se vl idoneos, pcuratores coꝝ dño papa se p̄esentēt: sententiā recepture. Ber. Nō p̄io q̄ in cā liberali ſ. cū agiˇ ō statu ecclesie pōt interuenire, pcurator ex parte actoris ꝛ rei. Nō scdo q̄ lis est ꝓtestāda cū agiˇ de statu ecclesie data pñtia vtriusqz ptis. Nō tertio q̄ testes de necessitate nō sunt deducēdi de lōginquo ad pñtiā iudicis sed pñt recipi in eoꝝ loco, ō quo vide qō dicā in. c. cū cām. j. e. Nō archiep̄m posse litigare psonaliter ꝛ sic nō artaˇ ꝓstituere, pcuratorē. ad idē. c. fi. de iura. calū. vide qō le. ꝛ nō. in. c. fi. v. q. iij. Nō q̄ ad sniaz⁹. ſ. audiendā citanˇ ptes ꝑēptorie nō ergo sufficit vna citatio. secus in causis sūmarijs. vide tex. cū glo. in cle. sepe de ver. sig. in v. ꝑemptorie. ꝛ qd nō. in. c. ꝓsuluit de of. dele. Nota q̄ delegatus datus ad cām instruendā pōt citare ad sniam audiendā in remissione cāe sed hoc fuit expresse dictū. Quid añt si papa nil dixisset. vide īno. in. c. fi. de accu. vbi vˇ concludere q̄ idē. Glo. i. ponit casum lrālē vt in ea pz. Host. ponit alio modo ꝛ sic. Vacāte ecclesia vionēsi archiep̄s cantuarien̄. volebat ꝓcedere e beneficia vacātia spectātia ad collationē epi vionen̄. ꝛ p̄esentatos instituere ꝛ custodiā vacantiuz ecclesiaꝝ hre sicut in illis partib⁹ moris est. forte vult dicere q̄ archiep̄s bz oīa supradicta iura ī diocesib⁹ suffraganeoꝝ suoꝝ sede vacāte. archidiacon⁹ vionen̄ se opposuit dicēs q̄ nec illa ecclesia sibi subesse debebat īmo erat sedes archiepalis ꝛ p̄cerat oībus ecclesijs vallie iure metropolico. Itez q̄ predicta ecclesia semper fuerit libera a predicta seruitute. ꝛ q̄ ipse archidiaconus hoc iure fuerat vsus ab antiquo ipa vacante sede quare non ad archiepiscopū sed ad ipsum spectabant predicta. ꝛ per hunc modum legendi dic istam decre. planam. Item ſm eum pōt esse q̄ archidiaconus asserebat q̄ vacante ecclesia vionen̄. spectabat ad ipsum custodia episcopatus ꝛ ecclesiarum sua rum. ꝛ q̄ habeat iurisditionē epalem in omnib⁹ exercere in quoꝝ possessione se forte dicebat. Sz archiepiscop⁹ asserebat ꝓnum dicēs hec oīa ad se nō ad archidiaconū pertinere ꝛ possessionē illoꝝ hre. ꝛ sic erant vter qz quasi reus ꝛ actor ꝛ quasi vti possidetis adinuicem intentantes de quibus mādauit papa ī forma inquisitiōis, pcedi. ꝛ dicit ſm hoc planā decretalē ꝛ c. quare sic dicit host. videbiˇ statim in primo cōtrario.

Opp. ꝛ vˇ q̄ iste archidiaconus non debuerit admitti ad agendū pro iuribus ecclesie sine mādato epi ꝛ capituli. vt in. c. i. de, pcu. Glo. ij. soluit fatēdo ꝓtrarium q̄ forte hanc exceptionē reseruat hic papa ꝓ archidiaconū. sed hoc nō plz glo. dicens q̄ istud est speciale cū particularis de eccl̄a, psequiˇ iniuriā ecclesie ne trahaˇ ad peiorē statū ꝛc. vt in glo. alle. in ꝓriū. l. si quis hac lege. §. quotiēs. ff. qui ꝛ a qui. ma. libe. non fi. vbi vero agit vn⁹ ex patronis vt libertus ingratus reuocet in seruitutē sine mādato alioꝝ. glo. nō soluit sed solutio est qz hic agitur de libertate ibi de seruitute. Item causa ibi est cōis vt singulis hic vt collegio ꝛ ideo concludit hec glo. q̄ defectus mandati non poterit hic opponi contra archidiaconum. sed de alia exceptione debet tex. intelligi. Aduerte latius ꝛ clarius colligendo dicta Inno. ꝛ aliorum dico q̄ iste tex. potest intelligi dupliciter. ſ. q̄ ista ecclesia vionen̄. vacabat. secundo q̄ iste epˢ viuebat. ſm primum intelletuz oportet intelligere ſm lec. Host. de qua. ſ. q̄ ar

c

a Vide ħ. d. an. ivl. nō. vbi dic q̄ cō tumax in, p cessu iterato est citandus ad audiēdū sniaz ꝛ idez dicit ray. p⁹ iaco. de are. ī. l. statu liberos. §. stich⁹ annua. ff. de sta. lib. p illū tex. ꝛ dic q̄ de hoc nōt. spe. in tit. de depo. §. viij. in fi. ꝛ archi. ꝛ io. mo. i. c. ij. de ꝓsef. e. li. Et dic ēt ray. se ō boc dixisse in. l. ō vnoquoque ff. de re iu. ꝛ ī l. iul. C. ō iu. Sz tu ō boc vltra ista vide q̄ late no taui post gl. ī. d. c. cū q̄ de do. ꝛ ꝓtu. in vi. ꝛ vi ō bā. in. d. §. stich⁹ ānua. Et p dicta itelligenisi citat⁹ fuisz primo ad totā cām vt pz ex his que nō. do. an. p⁹ ino. in c. cōsuluit in vlt. col. ō of. dele. q̄ qñ, p cedat plene scripsi p⁹. d. abb. in. c. exposuit de dila. ꝛ vi ō bal. in. l. generaliter. §. i. in. i. col. C. de re. cre. hoc tamē q̄ hic dr limita nisi actus scōs cēt ꝓnex⁹ ei ad quē prio citatus fuit ꝓ tumax qz ēt ad illū actū nō est citandus text. est nō. in. c. fi. ꝛ ibi glo. Et ibi apertissime domi. circa prin. ꝛ in fi. de concef. prebē. li. vi.

a Uidē ibi archi. vbi reptit quedā ex dictis in no. hic. ⁊ ctiaz dicit q̄ talis agens nō satisfaciet ꝓ ecclesia q̄ ꝙ populare indiciū est ⁊ dicit fuisse obtētū in curia q̄ agēs hoc modo poterit ꝓstituere ꝓcuratorez ante lit. ꝓte. Et adō qō istud idē q̄ dicit. d. ant. repetit ipse idē in. c. edoceri i. ij. col. de rescrip. ⁊ vide do. an. ibi in vl. col. vbi dic̄ q̄ canonicus ecclesie cui permittit agere ꝓ reb⁹ ecclesie alienatis pōt ad hoc cōstituere ꝓcuratorē etiaz ante lit. ꝓte. ⁊ ita dicit tenere pau. i cle. i. ō rescri. ⁊ al. spe. i tit. de ꝓcu. §. i. vsi. nūqd cānonicus ⁊ idez dicit ioo. p⁹ d. an. i. d. cle. i. p⁹. vij. col. dicentez hic eē mirabile dictū. Adde q̄ nō solū canonici illius ecclesie cui⁹ erāt bōa male alienata pūt agere ꝓ reb⁹ male alienatis sed ēt canonici superioris ecclesie cui illa ecclesia cui⁹ bōa fuēre alienata est subiecta ita dic̄ ioo. p⁹ pau. ⁊ do. an. i. d. cle. i. i. vij. colū. de rescri. q̄ dicit cē satis nō. Itez vide bal. p⁹ glo. i. l. subemus. ij. §. fine C. ō sacrosā. ec. i. i. col. de hoc ēt viō ꝓ ioo. p⁹ pe. d anch. i. c. q̄sivit vs. vlti. d.

chidiaconus agebat hic ꝑncipaliter pro suo interesse proprio quare dicebat hec iura pertinere ad eum sede vacante. ⁊ ius ecclesie deducebat in quandam ꝓsequtiaz. ⁊ sic nō obstat defectus mandati ecclesie cuz non ageret ꝑncipaliter ꝓ eius iuribus. nec obstabat vacatio ecclesie rōne predicta q̄z non deducebat iura ecclesie in iudiciuz sed ꝓpria ipsius archidiaconatus Si autem voluisset archidiaconus agere pro ecclesia non fuisset admissus ſm omnes saltem illa ratione q̄z vacabat ecclesia. vt in. c. i. ne se. va. Itez quia illo tempore non potest dici prelatus negligens. ar. c. quia diuersitatem de concess. ꝑben. neq̄z ex dilatione immineret ecclesie periculum cum sede vacante non curraret prescriptio vt in. c. i. ⁊ in. c. de quarta de prescrip. nisi forte velles dicere q̄ papa ex officio volens occurrere preiudicio saltē facto ipsius ecclesie vicinē. ne interim sede vacante archieps exerceret illa iura voluit committere negocium per viam inquisitionis confidens de solertia archidiaconi qui fuerat actor in ōferendo negocium ad papam. sicut enim prelato non valente ex aliqua causa agere papa prouidet ecclesie ex officio vt in. c. cum venissent in fi. de insti. ita potuit ecclesia vacante cum paria sint inutilem prelatum ⁊ nullum habere. vt in. c. ij. de transla. prelato. ⁊ sic limita dicta doc. hic facit ad hunc intellectū quod. j. dicam. Si autez vis intelligere q̄ hic episcopus viuebat ſm alium intellectum. ⁊ tunc pōt tex. bēre triplicem intellectum. primus est ille hosti. q̄ archidiaconus agebat hic pro iuribus proprijs lz in ꝓtiam allegaret iura ecclesie dicendo eam eē liberam ⁊ silet ꝓtium. pōt. n. agere pro iuribus siue dignitatis sine mandato epi ⁊ capli. ar. in. d. c. cum venissent ⁊ in. c. lre. de dila. cum si. iste intellectus licet planus sit non tamen multuz congruit lre que dicit q̄ erat cōtentio super statu ecclesie vicinē. ⁊ sic status ecclesie principaliter deducebat in iudiciuz. secūdo pōt itelligi q̄ principalis questio erat de statu ecclesie vt littera sonat. Et intelligit glo. i. que ponit satis apertum casum ad tex. ⁊ tunc dic q̄ papa ex officio commisit inquisitionem. vnde archidiaconus nō agebat hic tanquam actor sed prosequebatur inquisitionē cōmissaz per papaz. ⁊ hāc lec. sentit Inno. ⁊ ꝑ hoc facit ſz cuz q̄ fertur hic snia lite non ꝓte. vt colligitur hic ex tex. Non ob. si dicatur hoc nō conuenire lre que dicit archidiaconum posse ex causa legitima repelli ab agendo. ⁊ sic presupponit q̄ erat actor. Item hic requirit lit. ꝓte. saltem data partiuz ꝓtia. ergo non ꝓcedebatur per viaz inqsitionis cū tunc nō sit cū quo lis ꝓtestetur vt lit. non conte. quoniam. §. sunt ⁊ alij. Item archidiaconus constituit ꝓcuratorem quod nō eēt si ꝓcederetur ex iudicis officio. nam vt eleganter dicit Innocē. non repugnat iuri vt promotor inquisitionis possit repelli ab inquisitione in. c. cuz dilectus de accu. neq̄z q̄ constituit ꝓcuratorez. ⁊ q̄ cū eo lit. ꝓt. fiat maxime si agitur de iure alicui dando vel crescendo. secus vbi agereē de crimine. Item secus vbi papa ex officio suo ꝓcedit intellige semp sine promotore inquisitionis. qō bñ nōbis. iste tamen intellect⁹ lz sit verus in se non tamē iudicio meo ꝓgruit huic lre que dicit archidiaconum ꝓposuisse qōnem super statu illius ecclesie. Itē hic repellit ab agendo nō tm ab inquisitione ꝓmouenda. ⁊ nullus verbū ē in tex. sapiēs inquisitionez ⁊c. Jō datur tertius intellectus ⁊ nōbilior q̄ archidiaconus directa via agebat hic cōtra archiepm super statu ecclesie ⁊ admitti debet ēt sine mādato. ſm Inno. q̄z eps erat negligens ⁊ hāc ptātem agendi hz quilibet particularis de ecclesia etiaz ꝓdicentibus epo ⁊ alijs. xij. q. ij. non liceat. de re. ec. nō alie. si quis presbyterorū. nec erit iste procurator ſm Inn. sed ꝓcurans sicut si pater ageret pro filio. con-

uincitur autez negligentia epi hoc ipso q̄ non ꝓsequitur ius ecclesie sue ſm Inn. vel premitteē de hoc sūmaria cognitio ſm eum vel ſm Host. q̄ ter monitus ab archidiacono ipsum ius ecclesie prosequi non curat. dicit tm̄ in alia gl. q̄ quicqd dicat̄ i hoc cāu ⁊ similibus tutū esse ut hoc significetur capło ante eq̄z archidiaconus vel alius admittatur ne postea veniens ⁊ allegans ignorantiam vel preuaricationem litem suscitare possit. ⁊ quia magis idoneus in talibus eligendus est ⁊ quia nec epūs super talibus sine causa litigat quidaz tm̄ vt hic refert Inn. hunc intellectū nō admittunt negantes ꝓticularez de eccla posse agere pro ipsius iuribus sine mandato etiam alijs negligentibus ⁊ dicunt q̄ iura superius allegata loquuntur in reuocatione male alienatorum tantum vbi ē spāle ⁊ ex spāli causa illud ꝓcessum est singulis clericis ꝫ ius cōe. Capla vero que bēntur. ij. q. vij. quapropter. ⁊ sequētia licet non restringantur ad reuocationem male alienatorum. non tamen dant clicis singularibus facultatem agendi sed renunciandi excessus platorum. ⁊ ad istud. c. dicunt intelligendū q̄ papa ꝓuisit inquisitionem ad instantiaz archidiaconi cum multa audiuisset de statu ecclesie. ⁊ sic non firmando pedes transit hic Inn. sed allego ipm in alio loco vbi aperte firmat pedes tenendo hanc lec. ⁊ videtur quasi tex. s. i. c. dilecti de ma. ⁊ obe. loquit tm̄ ibi de capło ⁊ dicit notandū ex illo tex. caplm prosequi iura epatus quando epūs in preiudicium aliquid facit. Et idem intelligendum ſm eum si sit negligens. ar. xij. q. ij. non liceat. ⁊ dicit ibi nō dignum q̄ caplm non solum appellat pro iuribus epatus sed etiam super eis causam prosequitur. Et hac eadem rōe q̄z spūalia ⁊ dignitates ecclesie sūt cōia ⁊ cōiter tenent̄ ab epo ⁊ capło licet epūs sit caput j. de ver. sig. cum clerici. ⁊ quāquam loquatur in capitulo eadem rōne puto idem in particularibus negligente etiā capło. sicut. n. caplm agit negligente etiā epo vt ibi ita ⁊ capło negligente agit ꝓticularis cum iura capli deuoluantur ad vnum alijs negligentibus ar. nō. in. c. cum nobis ⁊. c. q̄z ꝓpter de ele. ⁊ de bis q̄ fi. a ma. par. ca. c. i. Item ius publicum consistit in sacris. i. di. ius publicuz. tene ergo banc lec. que est ual de nō. ⁊ eam sequitur do. an. hic ⁊ do. calde. ⁊ uide lapum alle. lij. vbi firmat q̄ quando ab ecclesia sunt res ablata potest de ea agi sicut de re male alienata quia satis potest dici male alienata. ad hoc quod nōt. Inno. in. c. epi de re. ec. non alie. ⁊ in spe. in ti. de rescrip. presen. §. ratione forme. ver. item quod in rescripto. Item ex predictis collige q̄ vbi prelatus ⁊ caplum non sunt negligentes non admittitur particularis de ecclesia ad agendum sine mandato secus ad defendēdum. de quo tamen dic vt nō. per glo. ⁊ doc: in. c. i. de procu. quod intelligo nisi agatur de re male alienata. tunc. n. non exigerem negligentiam prelati ⁊ capituli cum indistincte detur in istis ptās agendi. vt. d. c. siquis presbyterorum. ⁊. c. non liceat. fateor tamen q̄ si concurrerent ad agendum prefertur prelatus tā quaz dignior ⁊ idoneior ⁊ cuius magis specialiter interest. ar. ff. de. accu. l. si plures ⁊ in. c. edoceri de rescrip. Ex predictis potes colligere an ⁊ quando ptīcularis de ecclesia admittatur ad agendum pro ecclesia. ⁊ habes claros intellectus huius. c. qui per alios inuoluuntur. Sed nunc queriť an in casibus in q̄bus admittitur particularis de ecclesia sine mandato debeat libellū ꝓficere nomine ꝓprio[b] an ecclesie. Inno. vť hic variare in vno loco dicit q̄ aget nomine ꝓprio ⁊ nō ecclesie sicut in populari actione ſz loquitur specifice quando agitur pro re male alienata ſz post principiuz loquens generaliter alijs negligētibus dicit q̄ libellus cōcipietur noīe ecclesie ⁊ ꝓsequit restitutionem noīe ecclesie vel alr iudicabitur pro ecclesia

pe. colligit de his q̄ firmant a ma. parte ca.

b Uide arch. in. c. ñ liceat ꝑ pe. xij. q. ij. vbi dic̄ q̄ agit suo ꝓprio ⁊ nō nomīe ecclesie.

a Et vide archi. i. d. c. nō liceat. xij. q. ij. vbi tz q̄ sic si ecclesia nō sciuit eū agere ⁊ qō p̄iudicet. tz imo. i cle. i. in. vij. colū. de rescriptis.

b ꝓbatur in. c. in vēditionibus cir. prin. per illum tex. xvij. q. iiij. ⁊ in c. cum venissent de insti. ⁊ in. c. non liceat. xij. q. ij. Sed dic q̄ tunc debebit habere expensas a monasterio.

c Sed i contrariuz vide glo. in ỹ. sententiaſ i cle. i. de re iu. ⁊ qō ibi nō. ō abba te ⁊ qō ibi apostillaui ⁊ vide qō de hoc late nōui i meis recollectis in rub. ō re iud.

d Nī agi tur cā liber tatis testeſ pñt recipi lit. nō cōte. ⁊ ꝓcedi ad diffinitiuā ſniam. Sz ru dicas q̄ idē ē in qua cunq̄ cauſa ſtatus vt dicit bal. in l. i. in fi. C. ō test. Et ad de gl. in. c. xp̄ian⁹. xi. q. i.

e Nī agi tur ꝓditōe ex. l. diffa mari. C. de inge. ⁊ ma. testes pñt recipi lit. ſi cōte. Et ō intellectu h⁹ l. diffamari vide q̄ plē nō. inno. in c. cām. el. ij. j. q filij ſint legi. Et vi de pe. ō an ch. in. c. frequēs in pe. col. de test ſpo. vbi p⁹ io. an. dicit q̄ ſcholariſ volēs repa triare pōt i ſtare apud iudicē vt p̄ figat termi nū credito ri differēti agere dōec velit aſcen dere equū vt impediat diſceſſū p⁹ quē termi nuz nō au dieť ⁊ hoc per l. diffa mari. C. de inge. ⁊ ma. ⁊ cum eodem concor. Spe. in ti. de actore. §. i. in fi. ⁊ glo. in l. i. C. vt nemo inuitus agere vel ac. ⁊ glo. magna in fi. in. d. l. diffama ri. Item adde hic q̄ quando agitur condi. ex l. diffamari debet agi coraz illo iudice cora quo ageret diffamāte agente. vt nō. do. Anto. in. c. quin ſm petitionē. ⁊ hec opi. videť tutior vt qualitercunq̄z agat pro iuribus ecclesie agat ipſius nomine qō tenz lap. in dicta alleg. ex quo. n. auctoritate iuris agit pro ecclesia debet agere nomine illius. ſuccedit enim loco totius ecclesie ergo eodem iure censebitur. ar. c. lſe. ⁊ qō ibi nō. de dila. ⁊ pro hoc vide ſpe. in ti. de procur. §. ij. ver. quid ſi. ⁊ qō ibi nō. in addi. ⁊ nō. Inno. i. c. ex lris de proba. Sed nunquid ſnīa lata[a] ꝓ tra particularē de ecclesia p̄iudicet ecclesie vt ſic de cetero alius non admittatur obſtante exceptione rei iudi. dicit Inno. q̄ ſic ſicut contingit in accuſationibus populariſ. l. euz qui. §. in popularibus. ff. de iureiu. vide bo. glo. in. c. cū dilecti. de elec. niſi prius fuiſſet p̄ uaricatus. de quo vide qō plene nō. in. c. de his. j. de accu. nec ſm doc. teneť iſte particularis ſatisfdare vel defendere ecclesiā ſi recōueniať cū hoc ei concedať a iure. alīs huius timore ſepe retraberetur ab agendo. ar. ff. de iudi. l. ij. §. ſed ſi. ⁊ tenet Guil. in ſpe. de recōuē. §. ij. ỹ. quid ſi canonicus. q̄ hoc caſu poteſt iſte particularis de ecclesia ꝓſtituere, pcuratorē etiā ante lit. cōte. Ad p̄dicta vide qō ponūt do. de ro. deci. cccxxxv. vbi dicunt monachū poſſe agere pro abbate capto ⁊ incarcerato vt liberet a carceribus ⁊ reſtituatur regimini abbatie. cum enīz agat pro electione abba. ō cō ſue. cuz dilectus de reſcrip. cū dilecta. fortius poterit agere pro iam ꝓfirmato ⁊ inſtituto. Item aget pro re male[b] alienata. vt. ſ. dictū eſt. fortius aget pro alienatione perſone. ar. xij. q. i. percipimuſ. facit. c. ex parte de accu. ⁊ habebit expenſas a monasterio. de quo dicendum vt nō. in. d. c. ex parte. ⁊. c. olim. e. ti. Nunquid autē decanus ⁊ capitulū poſſunt agere pro ſingulis beneficiatis in ecclesia. do. de ro. deci. cccxvi. q̄ non. q̄ hoc prelato ſoli eſt permiſſum de reſcrip. cle. i. ⁊ de iudi. cum deputati. do. An. putat hoc verū inquantum tangeretur duntaxat p̄iudicium beneficiati. vtputa q̄ diſputatur de titulo vel obuentionib⁹ ſpiritualibus. ſecus ſi tangeretur p̄iudiciū ecclesie. vt q̄ ageretur de poſſeſſionibus p̄hendarum. tunc enim negligentibus canonico ⁊ prelato deberet audiri quilibet etiam vicinus de ecclesia. q̄ quod deperit p̄hende deperit ecclesie. Unde ſi loquimur de p̄henda ⁊ beneficijs ecclesie cathedralis procedat hoc dictum do. Anto. nec puto do. de ro. ſenſiſſe oppoſitum. ⁊ pro hoc dictuz Inno. in p̄eal. c. dilecti. ō ma. ⁊ obe. qō. ſ. recitaui. Si vero loquimur de p̄hēda vel beneficijs ecclesie inferioris tunc eſt dubium per nō. in. c. ſi. de ſucceſ. ab inte. nec de iſtis videtur ſentire do. an. ex ratione ſui. ſed nihilominus puto q̄ prelato ⁊ rectore negligentibus poterit capitulum agere ar. op. d. c. cū clerici de verb. ſig. ⁊ per rationē Inno. in. d. c. dilecti. ⁊ poſſet dici q̄ capitulo etiā negligente poterit agere etiam particularis de eccclesia puta canonicus q̄ ſuccedit negligente prelato ⁊ capitulo. vt ſ. dixi. ⁊ hoc nō. Oppo. ⁊ aliter contra litterā. cuz enim lit. non conte. teſtes recipi non poſſunt nec diffinitiua ſententia ferri. ſ. vt lit. non conte. per totuz. male fecit papa mandando contrarium ⁊ citando ad ſententiaz audiendam. So. glo. ſi. ponendo principaliť duos intellectus. primo vt dictio maxime poſita in tex. ſtet pro tantum. ⁊ tunc eſt ſenſus q̄ ſenes ⁊ valituudinarij teſtes duntaxat recipiuntur maxime iuxta formam. c. quoniam frequenter in princi. eo. ti. non ob. quod dicit de ſententia q̄ debet intelligi de ſentētia interlocutoria. ſ. miſſionis ipoſſeſſionez. Itez potest intelligi littera de alijs teſtibus ſed non ſuper pncipali ſed ad effectum perueniendi ad miſſionez. iſte intellectus non placet Tan. nec finaliter videtur placere glo. licz multum titubet. tum q̄ de natura buiꝰ dictionis maxime eſt vt ponat idem in alio caſu. vt i d. c. quoniam. in ver. maxime. Item in antiqua compilatione non erat verbum maxime: ſed ſimpliciter mandabatur teſtes recipi. nec ad faciendam miſſionem ſolent teſtes recipi. nec eſt veriſimile q̄ papa reſeruauerit ſibi ſententiam interlocutoriam. Itē hic ſimpliciter citatur pars ad ſententiam audiendā ſed appellatione[c] ſententie intelligitur de diffinitiua. Ex bis colligitur q̄ omnes teſtes indifferenter hic recipiuntur ⁊ ſententia diffinitiua fertur. ad contrarium vero dicit ponendo ſcōm intellectum q̄ hic ponitur caſus ſpecialis fauore[b] libertatis. ⁊ hec lec. notabiliſ eſt ⁊ cōmuniter tenetur quam ponit hic Tan. placet glo. Gof. ⁊ Hoſti. ⁊ ſenrit Inno. ⁊ hoc inducit periculum animarum ſm Hoſti. facit. c. quoniaz. §. porro. ⁊ ſe. vt lit. non conte. ⁊ cle. diſpendioſam de iudi. Tertiam lec. ponit Inno. ſm quoſdam q̄ hic archiepiſcopus diffamabat eccleſiam ſeu ipſius ſtatum dicendo illam ſubiectam. ideo p̄figitur hic terminus infra quem probet ius ſuum alioquin diffinitiue ei p̄cipieť ne vlterius ingetet eccleſiaz. C. de inge. ma. l. diffamari[c]. Nota hunc intellectuz: ⁊ dicitur ferri diffinitiua inquantuz p̄cipitur ne vlterius inquietet. ⁊ de hac ſnīa ⁊ eius effectu vide per Bart. in. l. ticia. ff. de accuſa. non tamen placet Innoc. quo ad tex. q̄ archiepiſcopus hic poſſidebat quare non eſt veriſimile q̄ diffamauerit eccleſiam. Unde ponit q̄r tam lec. q̄ hic fuit proceſſum per viam inquiſitionis vt. ſ. dixi. ⁊ ex hac lec. notabis ſemper q̄ cum iudex procedit per viam inquiſitionis interueniente actore ⁊ promotore inquiſitionis fit cum eo lit. conte. ſi ē preſens. ſic intellige. c. cum. i. ⁊. a. de re iudi. ⁊. c. cuz dilectus de pur. ca. ſi autem pars eſt contumax proceditur non ob. defectu cōteſtationis ad receptionē teſtium ⁊ ad diffinitiuaz ſententiam. Et vide qō dicā in. c. cuz clamor. j. e. hec tamē le. mihi nō multū plz p ſupradicta. eſt tamen vera in ſe ⁊ notabilis. Et ponit inno. hic aliū caſuz notabilē in quo ꝓcedi pōt lit. nō conte. dicit. n. q̄ ſi aliquis de caplo ꝑdicit alicui ꝑctui celebrādo per eccleſiā audieť poſtmodū agēs ad illius retractationē coram ſuperiore ſine ꝓte. ⁊ ſine appellatōne. ar. hic. ⁊ in. c. i. de his que fi. a ma. par. ca. qō bene notabis ⁊c. Abbas.

e **Extenore** Caſus. Publicatis atteſtationibus falſitas p̄ orum teſtiū pōt indirecte probari. ſic cōiter ſummať. Sed hec ſūmatio non ꝓtinet vſquequaq̄z veritatē. vt ex. j. dicēdis apparebit. ⁊ iō ſūmo ſic. Publicatis atteſtationib⁹ admittiť aduerſari⁹ ad ꝓbandū ꝓtiū ſi ante publicationē ſuper hac ꝓbatione ꝓtraria inſtrui nō potuit. ⁊ eſt caſus ſingularis ſm quē pax refert an velit ꝓbare ꝓtiū directe vt ſi ego diffamo. C. de vſuris vbi ponit pul. qō. quam volui practicare nō ſunt multi menſes. Item adde q̄ reus intentando conditionem ex. l. diffamari poteſt compellere aduerſarium etiaz excōmunicatū agere ita ſirmat. d. an. in. c. exceptionē in. iiij. col. de excep. ⁊ vide qō ibi notaui.

tauallis in. xl. colum. verſi. venio ad quartum de iureiur. Item qnando intentetur conditio ex. l. diffamari vide omnino per Bal. in ſua margarita in nocen. in ver. ſilentium in. i. queſtione. Item quando ſtatuitur terminus ad agendum diffamanti ſm formam. l. diffamari. ⁊ ſm formam glo. in. d. l. i. C. vt nemo inuitus. An actor ſeu diffamans audiri debeat agendo poſt terminuz ſi in prefixione termini fuit ei ſimpliciter prefixus terminus ſine obiectione clauſule q̄ vltra terminū nō aget. ang. in l. quādiu. ſa. ij. ff. de acq. here. dicit q̄ debebit audiri poſt terminum niſi in prefixione t̄mini iuder tuliſſet interlocutoriam q̄ ſi infra terminū nō egerit ex tunc pronūciet eum vlteriuſ nō audiendū. Et ad hoc alleg. in nocen. in. c. latoz qui filij ſint legit. Sed contrarium videť tenere inno. in. c. cum intua qui ma. accu. poſ. de quo viō per Imo. i. d. l. quandiu. iij. in antepen. colum. Item pro intellectu huius. l. diffamari vide quod nō. do. ant. in. c. conquerente. in. v. ⁊. vi. colū. de offi. ordi. ⁊ do. ō ro. in antiqſ deci. cccxvii ⁊ bart. in. l. ticia circa fi. ff. de accu. ⁊ ange. in. l. ſi ea qui accu. non poſ. ⁊ vi de Hoſti. in ſūma. ō. lib. obla. §. vtrū poſſit. ver. ꝑ credo. ⁊ bal. in. d. l. i. C. vt nemo inuit⁹ agere. ⁊c. et vide bal. in auc. ad hoc i prin. pe. col. v. q̄ro nūqd

a Quia testes dicūt necessario concludere, tē. Et ió opp. contra text. q̄ in casu hō decret. testes nō videbantur admittē di eo q̄ dicebāt ipsaz nō potuisse contrahere matrimonium. q̄ semp fuerat in ebora censi prouincia cōmorata. nā isti testes non cōcludebāt bene. n. potēat p̄ dixisse per ꝓcuratoreꝫ ar. c. fi. de ꝓcurat. in. vi. Istud ē forte p̄ius nec credo aliter posse solui: nisi dicaī q̄ testes a marito inducti dicebant eū psonaliꝫ p̄fisse. Op. scdo q̄ isti testes deponentes pro muliere in dicta ꝓbatione essent falsarij. nam dicebāt semper se vidisse maritū q̄ erat impossibile cū aliq̄ necesse fuerit eos dormire. So. verbuz semp ꝓ platū a teste intelligiī. i. horis cōpetentib⁹ vt dicit spe. in ti. de teste §. postq̄. vs. quid si ples. pro quo facgl. in. c. sacro sancta. xxij. di. c. in. c. nū quā de ꝓsecra. distin. v. Et q̄ pulchēr̄ime scribit d. an. i. c. rex pacificus in principio ī. ij. col. i. pe. greg. Et nō verbū semp intelligiī q̄ viderūt euz ꝓtinue q̄ intermissiōe visus nunq̄ fuit factū interuallū vt pos idirecte. vt j. patebit. cōmunis diuisio. scda ibi nos.

Casus litteralis. Inter. R. militem ⁊ m. mulierez causa matrimonij coram quibusdam iudicibus delegatis vertebatur: coram quibus mulier ꝓponebat q̄ dictus miles corporaliter prestitit iuramentū q̄ ipsam duceret in vxorem: ⁊ postmodum carnaliter cognouit eandem ⁊ traduxit in domum: miles vero infitiebatur omnino: adijciens q̄ ⁊ si hec vera essent tamen de iure non poterat habere in vxorem eo q̄ aliam tunc viuentem duxerat in vxorem: ad probandā suam intentionem pars vtraq; testes produxit: testibus publicatis per testes militis videbatur esse probatum q̄ ipse ante festum purificationis beate marie virginis. B. mulierez acceperit in vxorem. Et testes mulieris dicerent q̄ in septimana paschali sequente festum predictum de ea ducenda corporaliter prestitit iuramentum: dictus miles petebat ab impetitione ipsius mulieris absolui. Ex parte mulieris fuit replicatum q̄ eo tempore ⁊ etiam ante quo testes militis dixerant eum cum alia contraxisse fuerat semper in eboraceñ. prouincia cōmoratus: cum testes ipsius militis dixissent hoc longe extra dictam prouinciam actū esse: determinantes tempus ⁊ locum: ⁊ hec erat parata probare per testes. Sed contra fuit ex aduerso responsum: q̄ cū attestationes iam essent publicate hic inde: iam non erat locus productioni testium. Dubitauerunt iudices vtruz testes mulieris essent sup hoc admittendi. Respondet papa consultus q̄ testes mulieris sunt ad probandum illum articulum admittendi. Ber. Nota q̄ sponsalia de futuro cum carnis copula subsequenti inducūt matrimoniuz etiā ad impediendum matrimoniū ⁊ dirimendum cum alia postea contractum. ⁊ est casus in. c. is qui fidem de spō.

Nō scdo q̄ aliud est contrahere matrimonium aliud traducere in domū. nam secundū est facti primum iuris. q̄ nota pro statutis facientibus mentionez de traductione. Nota tertio q̄ tempore paschali valent sponsalia contracta. lz tempus illud sit ad matrimonium contrahendum feriatum. de quo dic vt plene nō. in. c. capellanus de ferijs vt dixi. Nota vnū modū bonum, ꝓbandi falsitatem testium vt si restringunt se ad certum locum ⁊ tempus contractus, ꝓbet eo tempore absentia a loco. dicit tamen Jo. an. q̄ testes deponentes super absentia debēt dicere q̄ viderunt illum continue in tali loco cōmorantem ita q̄ intra interuallum temporis quo eum videre desierunt non potuisset ire ad locū vbi dicitur fuisse prius ⁊ redijsse, aliter non probarent fm eum q̄ nō. ⁊ est ratio q̄ testes debent cōcludere[a] necessario vt in. c. in presentia de probati. vide in simili glo. nō. in. c. clerici. lxxxi. di. que dicit q̄ si duo testes dicunt me cōmisisse aliq̄ maleficiū tali die ⁊ alij dicunt me fuisse cuz eis illa die preferentur isti. Et intellige q̄ isti restringunt se vt. s. dixi. ita q̄ concludant necessario q̄ non potuissem cōmisisse maleficium quin ipsi vidissent. vide circa hoc q̄ dixi in. c. in nostra. s. e. Nota vltimo ibi tēpus ⁊ locum. q̄ testes debent deponere de tempore ⁊ loco. sed intellige quando hec sunt necessaria ad concludendum intentum articulantis vt hic erat. q̄ miles fūdabat se super anterioritate temporis alis secus. vt pz in. c. cum ioannes. de fi. instru. vbi testes dixerunt se non recordari de anno mense ⁊ die contractus ⁊ nihilominus fecerunt fidem. dicit tamen Hosti.[b] hic veri similiter presumendū contra testes quādo omnes respondēt eodem modo. Sed contra hoc facit dictū. c. cum ioannes. nec ipse Hosti. videt in hoc persistere: sed dicit hoc arbitrarium: ⁊ hoc verius. ⁊ vide quod nō. Jnno. in. c. qualiter ⁊ qñ. ij. de accu. Op. ⁊ vī q̄ miles iste non debuerit audiri allegādo turpitudinem suā q̄ tēpore ꝑctus cum hac muliere aliaz bēret vxorē. vt in. c. cum super qōne de cōcess. prebē. Sol. gl. i. q̄ spāle est vbi vertit periculū aīe. q̄ nō. ⁊ ō materia an ⁊ qñ audiri debeat allegās turpitudinē suam dixi plene in. d. c. cum super vide per bar. in. l. iusiurandū q̄ ex conuentione. §. ꝓcurator. ff. de iureiu.

Op. secūdo q̄ publicatis attestationibus non debebant testes recipi. vt in. c. fraternitatis. ō. co. Sol. glo. fi. q̄ hic recipiuntur super nouo articulo. contrariuz loquitur super veteri. sed hec so. non est bona q̄ volebat mulier probare contrarium eius q̄ō miles, ꝓbauerat q̄ō non licet vt in cle. ij. de testi. Hosti. dat secundum intellectū q̄ hic opponebatur falsitas testiū que potest obijci ⁊ probari etiā post sententiam vt in c. lz. ō. de ꝓba. hec lec. nō procedit quādo pars vult, ꝓbare directe p̄iuz nisi adijceret qualitas corruptionis. vt. d. c. lz. ⁊ le. ⁊ nō. in. d. cle. ij. Tertia lec. q̄ hic indirecte volebat mulier probare contrarium probādo absentiam a loco tempore allegati contractus. secus si directe voluisset probare contrarium. ⁊ sic ō directa, ꝓbatione contraria loquitur text. in. d. cle. ij. ⁊ sic glo. legit ibi istum tex. Sed in contrarium facit idē ratio rationis. nā ita timeri potest subornatio testium in indirecta, ꝓbatione sicut in directa. possunt enīz testes ita de facili induci ad deponendum super absentia a loco sicut ad probandū directe cōtrariū. ergo eadem debet esse prohibitio in. c. cum dilecta de cōfir. vti. vel inutili. ⁊ l. nō possūt. ff. de legi. ⁊ ideo dicebat hic Vinc. q̄ sicut directa ita indirecta, ꝓbatio contraria excludiī publicatis attestationibus ⁊ pro hoc[c] gl. nō. iij. q. ij. si quis testibus. Quartam lec. multū notabilem sentit hic Jnno. dicens hanc mulierez fuisse admissam publicatis attestationibus q̄ post publicationem apparuit de loco ⁊ tempore contractus: que prius non fuerunt declarata. hic enim non dixit miles in articulis quo tempore contraxit cuz priori sed simpliciter q̄ prius contraxit cuz alia. vnde non poterat mulier prius probare absentiam a loco cum non restrinxisset se ad certū tempus ⁊ locū ⁊ sic nō fuit ei imputandum si ante publicationē banc absentiā nō probauit. si aūt prius in articulis hec fuissent expressa nō fuissent post publicationē isti testes admissi ⁊ lz iste intellectus appropietur Jnno. tamen in veritate ē gl. in. d. c. si quis testibus. dicit tamen illa glo. q̄ si fuissz capitulatum de loco ⁊ die audiretur post publicationem si fuisset tunc protestata de absentia quasi sentiat q̄ per hanc protestationē excluditur presumptio subornationis. hoc tamen vltimū non placet hic Jo. an. nisi fuisset protestatio cōuentionalis. i. q̄ pars aduersa cōsensisset per nō. in. c. fraternitatis. ō. co. quod satis placet quia hoc non dependet a voluntate partis sed a iuris dispositione. ergo protestatio sōlius partis non prodest als de facili eluderetur in hoc iuris dispositio ar. in. l. alimenta. C. de neg. gest. nisi velis dicere prout. j. tangam. sed primum dictum Jnno. ⁊ glo. expresse approbat ⁊ ampliat Jo. an. in addi. Spe. in titu. e. §. sepe in prin. ⁊. §. porro. vbi dicit, q̄ etiam directa probatio contraria admittitur publicatis attestationibus quando articulus non fuit debite specificat[d]. exemplum si contra instrumentum obijcio in genere quod est falsum. testes inducti deponunt q̄ tempore confecti instrumenti notarius erat mortuus. certe poterit aduersarius attestationibus publicatis probare q̄ erat viuus lz hoc sit directe contrarium. nam nō est sibi imputandum quare prius non probauit cum nō posset diuinare qd testes cēnt dicturi. indebita ergo specificatio admittit probationem etiam directe cōtrariam sicut indebitam repellit probationē ēt directe cōtrariā. ⁊ hoc videtur subtilissimū ⁊ tenendū ⁊ satis, ꝓbatur per istū tex. fm hanc lec. ⁊ p rōnē naturalē que satis allegari pōt in. c. fo requiris de appel. ⁊. i. l. scīr

tuisset ire ad partes in quib⁹ dicit se matrimoniū contraxisse.

b Et istō dictū hosti. r. fert ⁊ seqtur. d. ant. i. c. cum cām. i. xxi col. j. c. Et vīō qō ibi nōuit pro quo vide bal. i. l. i. circa prin. C. de emē. iusti. co.

c Et ibi vide per d. an. melius q̄ alibi.

d Vide d. ant. i. c. fraternitatis. in xxxvi. col. ō. co. vbi, p solone isti⁹ p̄ii dat singulares doctrinā ad intellectū h⁹ decret. quā doctrinam ipse ēt pōit in c. series in vlti. col. ō. co.

oportet. §. sufficit. ff. de excu. tu. ꝛ ꝑm hunc intellectū sumaui. ꝛ ꝑm hoc est limitādus ꝛ restringēdus Ain. qui nimis generaliter voluit excludere probationem contrariam publicatis attestationibus quanq̄ possz attentari q̄ vbi allegatur absentia a loco non debeat ita de facili timeri ꝛ presumi suboꝛnatio cum in facto quasi notorio nō fit tanta presumptio vel suspitio. ar. c. euidentia de accu. Sed tene primuz q̄ alꝫ possent cōfingi multe fraudes que satis patent speculanti. Alij tamen voluerunt ponere quintam lec. q̄ procedat tex. in causa matrimoniali. ꝛ iste intellectus est verus in se iuxta nō. in. c. iurauit de proba. ꝛ in. c. series ꝫ. e. sed nil noui afferret nobis iste tex. nec est proporcionabilis ꝛe que minime fundat se super fauoꝛe matrimonij. Vltimo queritur pone q̄ mulier probauerat absentiam militis nunquid possit probare miles de nouo presentiam. Glo. ista fi. q̄ sic q̄ est alius modus inducendi ꝛ ad aliud inducuntur nunc q̄ primo. quasi dicat q̄ primo induxit testes miles sup presentia ad probandum principaliter matrimoniū nūc vero vult inducere ad probandaz presentiam contra probationem mulieris. Sed aduerte q̄ hic soluit cōtrarium inquantū obijcitur de publicatione suoꝛum testium. sed non soluit inquantum probat directe cōtrarium probationi mulieris. q̄ illa, pbauit abnātiaz ꝛ iste nunc vult probare presentiam contra cle. ij. co. ti. Ideo potes dicere q̄ admittet miles ante publicationem attestationum mulieris. potest etiam tolerari si vult probare etiaz post publicationez per notabile dictum Inno. in. c. cuz clamoꝛ. j. e. q̄ ista vltima probatio venit ad confirmationem prioris. sic non presumitur suboꝛnatio maxime q̄ satis potuit confidere ī prioꝛi probatione. sed q̄ nunc deprehendit contrarium debet admitti ad confirmationem prime probationis. ꝛ per hoc habes aliam limitationem notabilem ad iura probibentia productionē testium post publicationem. dicit tamen Hosti. q̄ mulieri non licebit, producere testes tertios contra hos secundos. ar. c. licet ij. j. e. q̄ nota ꝛ vide quare post instr̄m licet, producere testes in contrariū. ꝛ non sic post attestationes publicatas per gl. nō. in. d. c. siquis testibus. iiij. q. iij.

Ignificauerunt Casus. Si fine causa negetur quarta dilatio petita cuz solennitate legali potest appellari. vel sūma sic. Indulgenda est in causa quarta productio testiuz petita cum solennitate legali causa legitima non refragante. alꝫ legitime appellatur. In prima appellantis decisa narratio. in secunda appellationis commissio ibi mandamus. Casus litteralis. Inter monachos sancti Dionysij ex vna parte ꝛ abbatissam ꝛ moniales de forcellis ex altera tam super possessione q̄ꝫ ꝑ, prietate prioratus de argentolio coꝝ iudicibus delegatis questio vertebatur. Moniales super causa ꝑ, prietatis primitus iudicium sunt ingresse: ꝛ testes produxerunt in illo: postmodum iudicio petitoꝛio susp̄so possessionis iudiciū sunt ingresse: super quo testes ab vtraq̄ parte sunt producti ita q̄ publicatio testiū fieri iā debebat. Sed monachi quartā productionez testium cum iuris solennitate petierunt super iudicio possessoꝛio: quam cum iudices denegassent ipsi ad sedem apostolicam appellarunt ab ipsoꝝ interlocutoꝛia: quibus peractis iudices processum suum. d. pape significauerunt. Mandat papa quibusdam iudicibus quatenus si constiterit eis abbatē ꝛ monachos quartam productionem testium cum iuris solennitate super possessoꝛio petiuisse: ꝛ propter hoc infra decem dies appellasse post interlocutoꝛiam iudicum ad quartam productionem testium cuz solennitate iuris admittant eosdem: nisi forte iudices quartam productionem negauerint vt effrenatam multitudinez testium refrenarent. Et si in probatione appellationis defecerint in expensis legitimis parti alteri condemnē tur ꝛ cām possessionis ad quā moniales habuerūt recursum primitus debeant terminare nisi esset in petitoꝛio processuz intantū q̄ possit de ꝑprietate liquere ꝛ tunc questionem determinent simul vtranq̄. Ō si de proprietate ad plenum adhuc non constet procedant sup ipa iudicio possessionis finito. Ber. Nō primo q̄ cōmissa causa ad instantiaz actoꝛis tā super possessione q̄ꝫ super proprietate potest actoꝛ super alterutra inchoare iudiciū prout sibi videbitur quin īmo potest suspendere iudiciū proprietatis prius inchoatum ꝛ intrare iudicium possessoꝛiuz. procedit ergo. c. pastoralis de cā pos. ꝛ proprie. taz coꝝ ordinario q̄ꝫ delegato. ꝛ ratio omnium predictoꝝ est fauoꝛ spoliati ꝛ odium spoliantis in cle. vna eo. ti. que nō alterantur ex iudicis qualitate. Nota secundo q̄ iudicium in causa matrimonij fundatur in persona abbatis ꝛ conuentus ꝛ abbatisse ꝛ monialiuz. An autē solus abbas seu abbatissa possit agere ꝛ conuenire. dic vt plene nō. in. c. edoceri de rescrip. ꝛ. c. contingit de transac. Nota tertio q̄ successoꝛ vniuersalis potest agere possessoꝛio pro violētia illata defuncto ꝛ sic ītердictū vnde vi datur heredi. concoꝛ. l. i. §. hoc ītердictū. ff. de vi ꝛ vi ar. ꝛ vide qō dixi in. c. q̄. s̄. de iud.

Nota quarto ibi suspensō petitoꝛio q̄ potest fieri transitus ad petitoꝛiū lz ex toto non renuncieꝫ iudicio proprietatis prius inchoato. potest ergo dūtaxat suspendi qō clarius probatur in fi. littere vbi mandat vtrunq̄ iudicium simul terminari si constat plene de proprietate qō nō faceret si tela illius iudicij fuisset extincta. l. post q̄ꝫ liti. C. ō pac. Nota q̄ petitio quarte productionis testiū non est iusta nisi petatur cū iuris solennitate de qua in. c. vltra tertiaz. ꝛ quid appelletur hic quarta productio. vide qō plene dixi in. c. ī causis. s̄. e. ꝛ dic vt ibi. Nota q̄ lz appellans ab ī terlocutoꝛia teneatur probare causam appellationis esse veram. vt in. c. interposita de appel. hoc tamē nō est necesse vbi causa appellationis iustificata est a iure sed sufficit probare appellationem interpositam ob illam causam vt hic est casus. habet enim hoc casu intentionem a iure fundatam. Nota q̄ appellans etiaz ab interlocutoꝛia habet necesse probare se appellasse. j. decendium a tempoꝛe sententie interlocutoꝛie vide qō nō. Archi. in. c. romana de app. li. vi. Nota q̄ vbi prius liquet de possessoꝛio q̄ꝫ petitoꝛio ferēda est sententia super possessoꝛio quo finito procedit̄ super petitoꝛio. si autez de vtroq̄ liqueat vna sententia terminabuntur. sic limita. c. cum dilectus. ꝛ. c. pastoralis ō causa pos. ꝛ proprie. Nota vltimo q̄ in iudicio possessoꝛio potest appellari ex legitima causa. ꝛ quod plus est non solum ab ipsa sententia diffinitiua super possessoꝛio iuxta ea que dixi in. c. cum ad sedem de resti. spo. sed etiam a grauamine seu ab interlocutoꝛia. Glo.ª sunt faciles vsq̄ ad illam que est in ver. condemnantes. illa enim oppo. videtur enim q̄ isti monachi deficientes in iustificanda appellatione non solum debuissent condemnari in expensis sz etiam remitti ad prioꝛes iudices. vt in. c. accepta. ꝛ in c. inter posita de appel. Sol. glo. q̄ isti prioꝛes iudices abdicauerant a se iurisditionem remittendo negocium ad papā. sed certe hoc est diuinare cum ī tex. non fiat mentio nisi de sola appellatione. pari modo diuinat Jo. andre. qui dicit q̄ forte illi detulerunt appellationi. ꝛ sic cessat contrarium per c. cum appellationibus. eod. titu. libꝛo. vi°. Hostiens. legit text. cum supplerione. nam ad textuz ibi condemnantes supplet ꝛ partes ad prioꝛes iudices remittatis. ꝛ nisi adeo. ꝛ cetera. ꝛ hoc etiam diuinat. dic ergo quod

a Ad itel ligentiā tex. ꝛ glo. in v. li quere qui di catur liquere vide h. d. an. in. ix col. v. q̄rit glo. ꝛ adō oio hic qō nō. d. ab. in. c. cū olim de v. sig. Et circa hoc vide gl. in. c. de cernimus. iij q. ix. plene ꝛ elegant p. d. an. in. c. prout in pc. col. ō do. ꝛ pru. vbi vide. itē illud dz liq de ꝓstare q̄ ꝓstat p testes tex. est quez ibi nō. d. an. in. c. qm̄ aliq̄ s̄. e. Itē illō dz ꝓstare liq dissimis ꝑ batōibus q̄ ꝓstat p violentā, pbatō nē iuris glo. est fin. in. l. si tutō. C. ō pi. tu. quā al. ꝑ fin. floꝝ. in. l. proni. ff. ō ꝑ ba. ꝛ īmo. in l. quesitū. ff. de rc iu. ꝛ. d. alex. ī l. fr tus. C. de te. nuli. ꝛ q̄ dicat liquer ō causa qm̄ est renunciatuz sentit īno. in c. pastoralis in gl. sua que ē sup vbo renunciatū de cā pos. ꝛ viō ang. in auc. que semel in fin. C. quō ꝛ qm̄ iu. vbi dicit q̄ tūc dicitur liquer qm̄ est cōclusuz ī cā ꝛ al. īno. hic ꝛ cū hac gl. ꝓcordat. d. an. in d. c. pastoral' in. xvi. colū. de cā pos.

appellatio fuit hic iustificata eoipso q̄ ꝓstitit dilatio/
nem forę petitā cū iuris solennitate ⁊ sine cā denega/
ta. vnde si habita quarta dilatione coꝝ iudice a quo ñ
ꝓbant qȝ ꝓbare volebant non per hoc est minus iu/
stificata appellatio. dȝ ergo intelligi tex. dū dicit si i ꝓ
batione defecerūt. s. sup principali negocio ⁊ nō sup
iustificatione appellationis ⁊ sic lr̄a est clara. ⁊ sic tacite hāc solutionē sentit Jo. an. super glo. precedenti.

Quero tex. mādat vtrū qȝ iudiciū simul terminari si de ꝓprietate liquet qñ dr̄ de causa liquere glo. pe. nō. dicit q̄ nisi fit renūciatū ⁊ ꝯclusū in cā nō dr̄ liq̄re quin possent adhuc fieri ꝓbationes. qȝ bene nōbis. ex hoc infero q̄ ex priorib⁹ actis nō causat notoriū cuȝ sint in pendēti vsqȝ ad ꝯclusionē. ⁊ sic nō. volūt do. ō ro. dec. cccl xxxv. ⁊ sic intellige. c. cū olim. de ẏb. sig. vbi dr̄ q̄ acta inducūt notoriū. Sed tūc op. nā intelligēdo tex. ſm hāc glo. inferē q̄ petitoriū fuit suspē suȝ post ꝯclusionē qȝ est ȝ. c. pastoralis de cā pos. et ꝓprietatis. Jnno. hic nō soluit sed dicit hoc posse fieri. ⁊ tūc dȝ simul vtrū qȝ negociū terminari. sed saluā do pōt intelligi q̄ fuberat iusta cā admittēdi possessio nē quo casu fieri pōt vt ibi ⁊ tūc nō q̄ vtrū qȝ iudiciū simul terminaī ſm Jnno. scō pōt intelligi q̄ potuit in cā cōcludi pēdēte iudicio possessorio. vel forte nūc dicūt actores se nihil amplius velle ꝓbare in iudicio ꝓprietatis ⁊ idē rei ⁊ sic nō ob. ȝriū. Quero si sententia veniret pro actore in possessorio ⁊ pro reo ī petitorio quid iudicabit de fructib⁹ a tēpore deiectiōis vsqȝ ad sniam pceptiōis. Bl. fi. attingit ⁊ dic vt in ea. Ex qua nō plura. prio q̄ ſm leges nō suspēdit petitoriū accumulato possessorio sed ex toto dȝ renūciari secus ſm canones. sed tu dic melius vt dixi in. c. pastoralis. Nō scō q̄ lit. ꝓte. cōstitunt in mala fide respectu restitutōis fructuū nō solū ipsuȝ reū sed etiam actorē in casu in quo fructus ex aliqua cā peruenerūt ad eū. pone exēplū in casu b⁹ glo. qȝ nō pro intellectu l. certū. C. de rei ven. ⁊ eor que nō. in. c. grauis de resti. spo. Tertio nota q̄ renūciato iudicio petitorio tollit effectus lit. ꝓte. respectu fructuū restituēdorum qȝ vr̄ dux vt effectus cātus auferat per emptionez instātie ȝ nō. in. c. cām que. s. eo. ⁊ in. l. cū lite mortua ff. iudi. sol. nisi aliud dicat in renūciatōis actu. vide qȝ nō in iurib⁹ preal. Nō quarto q̄ lȝ snia feratur pro reo in petitorio snia tñ lata pro actore ī possessorio dȝ br̄e executionē respectu fructuū lȝ respectu rei principalis petitoriū absorbeat possessoriū. ⁊ sic limita. c. cū dilectus de cā pos. ⁊ ꝓprie. Sed in ȝriū facit q̄ exq° fruct⁹ extāt debent ꝓprietario per ꝯditionē sine causa iuxta ea que plene dixi in. c. grauis preal. nisi dicas hoc spāle in odiū violēti. circa qȝ vide qȝ dixi in. c. cū sup. ⁊ c. pastoralis de cā pos. ⁊ ꝓprie. vbi ēt tetigi an actor qui obtinuit in possessorio cogat redire ad petitoriū suspensuȝ. dic vt ibi per que declarat materia huius glo. Et vide nō. dictuȝ do. de ro. dec. cccxiiij. vbi dicūt q̄ is ȝ quē actū fuit possessorio suspenso petitorio nō audit lata snia ȝ euȝ in possessorio volens ꝓcedere in petitorio nisi prius restitueret rē cū fructibus perceptis a tempore deiectionis. ⁊ oēs expēsas secus dicūt in casu ꝯuerso. naȝ snia lata in possessorio cōtra actorē audiet actor volēs redire ad iudiciū petitoriū lȝ prius nō satisfaciat de expensis. ⁊ est ratio qȝ hoc vltimo casu nō reperit iure cautū. aget ergo ipse reus pro expensis nō aūt de eis pōt excipere. sed i illo cāu illud fuit inductū in fauorē spoliati ⁊ odiū spoliantis. non. n. tenet respondere spoliatus super ꝓprietate nisi integre fuerit restitutus. vt in. c. ij. ⁊ fi. de causa pos. ⁊ ꝓprie. qȝ nota pro intellectu illoꝝ iurium. ⁊ tetigi in. d. c. fi. Sed ȝ hoc op. quare fuerūt hic audīti monachi ꝓducentes testes in possessorio ante restitutionē monialiū ȝ preal. iura. So. dic q̄ nō ꝓdu/xerunt testes sup ꝓprietate sed defendēdo se sup possessione qȝ non est ꝓhibitū. vt in. d. c. fi. ⁊ arg. in. d. c. cuȝ inter de excep. forte. n. vt dicit hic Gof. monachi volebāt probare q̄ iam possederāt ꝓtinue per. xl. annos ⁊ sic ante spoliationē pretensaȝ ⁊ sic volebant excludere violentā possessionē. non enī potuissent duo eandē rem eodē modo insolidum possidere. vt in. c. lȝ de ꝓba. ⁊ si vtraq̄ pars probasset possessionē dic q̄ ceteris paribus fuissent absoluti rei de ꝓba. ex lr̄is. ⁊ dic plene prout no. in. d. c. lȝ. Sed attingendo nūc materiā post doc. quero quid si pars simpliciter petit quartā, productionē seu dilationē nō adiecta cū solēnitate legali. So. dicit Jnno. q̄ iniusta est petitio ⁊ iusta est denegatio. ⁊ si ꝓpter hoc appellaret non valeret appellatio, ꝓbat ratione quarta, ꝓductio testiū simpliciter non seruata solennitate de qua. j. e. in. c. vltra tertiam est a iure prohibita vt ibi ergo iniusta est petitio. secus dicit si petitur cū solennitate legali. nam tūc petitio est iusta ⁊ denegatio iniusta nisi allegaret causa rationabilis in ȝrium vt hic. ímo plus dicit Jnno. q̄ nō sufficit ad euitandū iustā appellationē allegare causam rationabilē nisi etiā premiserit super ea cause cognitionē. Ratio qȝ iura indulgent quartā dilationē cuȝ solennitate legali. j. e. vltra tertiā. ergo iudex grauat nisi exprimat cām ⁊ de ea cognouerit. dicit tamen q̄ quidā cōtra. Host. dicit q̄ lȝ primū dictū est subtilius isti tñ qui tenent ȝriū dicunt verius. ⁊ in hoc multum instat ⁊ ꝯcludit in effectu q̄ si iusta causa denegādi in veritate subest pōt iudex denegare non premissa cause cognitione. nec etiaȝ tenet tunc exprimere qȝ si in veritate causa subest non grauat partem in denegando maxime qȝ periculosū est hoc casu exprimere causam ne pandat aliquo modo motum animi sui in sententia ferenda contra. l. vbi. C. de fal. naȝ si diceret nolo dare qȝ sufficienter, ꝓbasti ideo partes instruerent super snia ferenda. Satis. n. est q̄ coraȝ iudice appellationis approbet iusta causa vel exprimat cum denegat appellationem recipere. ⁊ maxime premittere cognitionem non tenetur quia hoc relinquitur arbitrio ipsius iudicis. ar. hic lȝ si male arbitraret valeret appellatio pro hoc adducit simile cū appellat a preteriso grauamine. nō. n. sufficit, ꝓbare ad iustificandā appellationē ob iustā cām fuisse appellatum nisi doceat illam esse veram. d. c. interposita. qȝ iudex potuit moueri ex aliqua iusta presumptione. vt ibi no. ita in proposito ex sola negatione non iustificatur appellatio si potest doceri de iniusticia negationis maxime si fuit expressa licet non fuerit de ea cognitum. Et hanc partem puto veriorez. ⁊ iudicio meo est tex. hic vbi in denegatione quarte productionis petite cum solennitate legali non apparet q̄ fuerit expressa causa. ⁊ tamē papa dicit ex denegatione fuisse iustificatam appellationem nisi iudex voluerit multitudinem ineffrenataȝ compescere. nō dicit nisi iudex expresserit. satis est ergo causaȝ in veritate subsistere. presumēdū. n. est prima fronte pro facto iudicis. vt nō. in. d. c. interposita ⁊ per Jnn. in. c. post electionē de cōcess. preben. in fi. cōsiliū tamē est vt iudex exprimat cām ita caute vt nō pandat animum suum vt sic retrahat partem ab appellando. Sed quero quid si isti appellassent ante denegationem sub hac conditione petimus quartā dilationem cum solennitate legali. ⁊ si eam denegaueritis ex nunc appellamus. Jnno. quem cōiter sequuntur hic doct. dicit hanc appellationem etiā secuta postea denegatione nō valere nisi postea geminetur secuta denegatione. Nō ſm eum qȝ a futuro grauamine nō appellatur sed a preterito. seu saltē presenti. vt. j. de appel. cōsuluit. ij. ⁊ c. ex parte. ij. ⁊ c. vt debitus. ⁊ c. cū cessante. ⁊ c. dilecto. secus dicit si iudex prius denegasset simplr. ⁊ monachi sic appellassent petimus re/

uocari grauamen ⁊ si ipsum non reuocaueritis appellamus qꝛ non est hec appellatio a futuro grauamie sꝫ presenti. Nec ob. si dicatur qꝺ ymo a futuro per verbum nisi reuocaueritis quod extensiuꝫ c̃. ff. ad tert. l. filij mater in fi. ⁊ futurꝫ subiunctiui modi qꝛ reuocatio que petitur ⁊ que c̃ de futuro non est grauamẽ sed illa denegatio precedens fuit grauamẽ a quo potuit appellari etiam sine vllo verbo extensiuo ꝑm Inno. fuit. n. ꝑm Host. illud positum ad cautelam ⁊ reuerẽtiam iudicis qui reuocationeꝫ grauaminis poterat ꝺ iure per seipsum facere. d. c. cum cessante. ⁊ que dubitationis tollende cā inserta sunt ius cõe non imutat. l. qui mutuaꝫ. ff. mā. ⁊ hoc dictꝫ Inno. solet allegari, pnõbili ab omnibus mihi placet multꝫ dictum vt possit appellari a grauamine sine petitione reuocationis ⁊ qꝺ petitio reuocationis non imutat ius ad hoc allego bo. tex. cum glo. i. c. si a iudice de appel. li. vj. ⁊ in c. i. de dila. ⁊ qꝺ ibi dixi. Sed primꝫ dictum forte nõ est verum si recte ⁊ diligenter ponderet qm̃ nõ appellatur simplr a futuro grauamine sed potius a preterito, qꝛ appellatio est conditionalis si denegaueritis ⁊c. ⁊ trahitur ad diem extantis conditionis. ar. optimuꝫ in. c. si pro te iuncta glo. de rescrip. ⁊ sic ad diem denegate dilationis vnde perinde est ac si appellatio fuisꝫ interposita post grauamẽ sicut in simili dicimus in excõicatione sub conditione lata. puta si tale factuꝫ feceris te excõico. nam excõicatio non habet vires iconti nenti sed adueniente conditione ⁊ ad illud tẽpus trahitur siue dixerit iudex excõico te exnunc siue extunc vt in. c. preterea de appel. ⁊ ibi latius per Inn. ⁊ quã quam ferri non debeat excõicatio pro futuris culpis etiam sub conditione. vt in. c. romana. §. caueant de sen. excõ. li. vj. lata tamẽ tenet vt ibi nõ. ⁊ in. c. preterea sicut dcimus in simia qꝺ non deberet ferri sub condi tione lata tamẽ tꝫ. ij. q. vj. biduum. ita dico in ꝓposito honestũ esse vt talis appellatio non interponatur ante grauamẽ inflictũ si tñ sic interponitur ꝺꝫ valere qꝛ trahitur ad diem conditionis. Nec ob. si oppone retur de. l. si pẽdente. ff. de pi. ⁊ cõmo. rei uen. vbi dies conditionis astãtis trahit ad diem celebrati cõtractus qꝛ loquit in cõtractibus qui nõ dependẽt a volũtate vnius tñ sed duoꝝ. Sꝫ hic, depẽdet appellatio a voluntate vnius qui soluꝫ intendit ⁊ appellare vult in effectu post grauamen ad hoc qꝺ nõ. glo. in. d. c. si pro te. ⁊ Di. in regula qui prior. de re. iu. li. vj. Ultimo ponit hic Host. qõnem quid si pendente grauamine ante lapsum. x. dierum iudex dat dilationem gratuato ad aliquid faciendum an acceptando dilationem videatur renunciare facultati appellãdi. ⁊ cõcludit qꝺ non qꝛ iudicium redditur ĩ inuitum. l. inter stipulantẽ §. si sticbus. ff. de verb. ob. tu vide latius per Jo. an. in. c. si. de appel. li. vi. ⁊ per do. de ro. deci. cclxxxviij ⁊ per Inno. in. c. solitudinem. ĵ. de appel. vbi dicam.

Nico. Abbas.

c **Um causam** Casus. Diligẽter examinandi sunt testes ⁊ puniendi qui eos impediunt ⁊ ipsoꝝ testiũ multitudo est per iudicem refrenanda. h. d. ⁊ habet tria dicta vt pꝫ ex summatione secundũ ibi quid si. tertiũ ibi volẽtes. Casus litteralis. Inter archiepm rauennateñ. ⁊ cõmune fauẽtie vertebat questio super iurisditione quorũdã locoꝝ: de qua habet. s̃. de, pbationibus lꝫ cãꝫ. illa delata fuit ad. d. papã lite ꝓtestata ⁊ prestito iuramẽto ab vtraqꝫ parte de calũnia: qꝛ difficile fuit vtriqꝫ parti testes ꝓducere coꝝã papa. Mãdauit epo placẽtino quatenus reciperet testes quos vtraqꝫ pars tã super principali qꝫ in personas testiuꝫ duxerit, pducendos ⁊ eos diligenter examinet: ⁊ de singulis circunstantijs diligenter inquirat. ſ. de causis loco ⁊ tẽpore: de auditu visu ⁊ scia: ⁊ de omnibus ad negociũ pertinentibus. Qõ si forte fauentini vel alij testes quos archiepꝰ duxerit, pducẽdos presumpserit impedire: ipsos ab huiusmodi presumptiõe cõpellat: vt aũt effrenata multitudo testiũ refrenet precipit vt hincinde quadragenariũ numerũ excedere nõ permittat: ita vt si fauentini depositiones testiũ voluerit ratas habere que ab epo ferrarien. ⁊ abbate põpoſiano recepte fuerint testes illi cõputent in numero prelibato. Alioquin cuꝫ attestationes ille sint clause idem testes si necesse fuerit iterũ producãt. Ber. Nota primo qꝺ vbi testes sunt longe distantes potest iudex ipsoꝝ receptionem ĩ partibꝰ cõmittere. ⁊ hec est vna cã legitima ⁊ honesta cõmittendi testiũ receptiones. ad idem. c. cõstitutꝰ de fideiuſ. ⁊ qꝺ. ĵ. subijcia latius. Nõ secõdo iudicẽ posse a principio recipere oẽs testes taꝫ, pbatorios qꝫ reprobatorios ⁊ ipsoꝝ validitatẽ reseruare in tẽpus disputationis de quo disputat glo. i. sed tu dic vt late dixi in. c. ex. parte ade. s̃. e. per que declarat tota ista gl. quã alr nõ attingã. Sed dico iudicẽ tripliciter se posse habere in receptione testiũ. põt. n. a principio recipere oẽs testes tã, pbatorios qꝫ reprobatorios ⁊ reseruare validitatẽ illoꝝ in tẽpus disputationis vt hic. ⁊ in. c. lꝫ de, pba. secũdo potest a principio admittere exceptionẽ reprobationis ⁊ ꝑm eoꝝ dicta admittere, pbatorios. tertio põt admittere exceptionẽ reprobationis sed differre examinationẽ testiũ post publicationẽ, pbatorioꝝ que oĩa declara prout dixi in. d. c. ex parte ade. Nõ iudicez ex officio suo debere inquirere ⁊ examinare testes nedũ super petitis in libello: sed etiã de causis sciẽtie ⁊ de omnibꝰ circũstantijs. de quo vide qꝺ le. ⁊ nõ. in. c. per tuas. ĵ. e. Nõ iudicẽ debere inquirere de fama. ⁊ sic vr̃ qꝺ fama aliquid addat. ad hoc qꝺ le. ⁊ nõ. iiij. q. ij. §. itez sepe ⁊ facit pro cõmuni obseruãtia. naꝫ hodie in fine articuloꝝ semp ponit articulus de fama. ⁊ quantũ probet vide qꝺ dixi in. c. veniẽs. s̃. e. ⁊ per Bar. in. l. de minore. §. tormenta. ff. de questi. Nõ qꝺ testes inquirunt de credulitate. an. ſ. credãt ea que deponũt. ⁊ dicit hic gof. qꝺ de auditu credulitate ⁊ fama ĩquirit ad presumptionem nõ ad plenã, pbationẽ. qꝺ bene notabis. sed vide ea que dixi in. c. quotiens. s̃. eo. ⁊. c. tam litteris.

Nõ iudicẽ ecclesiasticũ bre iurisditionẽ in oẽs impedientes testes, pducẽdos coꝝã eo. Nõ qꝺ ad officiumꝰ iudicis ptinet pretaxare certũ numerũ testium ⁊ qꝫ qꝫ ĩ ista cã papa prefixerit numeꝝ quadragenariũ iudex tñ in alijs causis põt ꝑ qualitatẽ cãe ⁊ psonaꝝ qm̃qꝫ plures admittere qm̃qꝫ pauciores. ar. c. i. xxix. di. ⁊. c. de testibus in fi. ⁊. c. significauerũt. s̃. e. ⁊ sic intellige Jo. an. hic est. n. hoc arbitrariũ qꝺ nõ. ad cautelã seruandã p iudicẽ in refrenationẽ testiũ ne pãdat aĩum suũ circa merita cause. vide per spe. in ti. e. §. restat de numero. v. hoc etiã. ⁊ in sũma post host. de dila. §. ex quibus. ⁊ qꝺ. s̃. dixi qꝺ quadragenarius numerus testiũ nõ sit ordinarius firmat Jo. an. in addi. Spe. e. ti. sup rub. v. querebat scꝺ. Sed circa p dictaᵇ ⁊ circa tex. dubitat quid si testis deponens sup articulis dixit se nihil scire exceptis paucis. deinde interrogatus sup articulo generaliter de fama que solet poni in fine articuloꝝ. rñdit vez eẽ qꝺ est fama an hec rñsio sit referẽda ad oĩa ptenta in articulis. aut solum ad ea super quibꝰ dixit se aliqd scire. de hoc in spe. in tertia parte de cri. no. §. vt aũt in fi. ⁊ qdã dixerũt: vt ibi refert dictũ illꝺ generale restringẽdũ. Alij qꝺ gñaliter ꝺꝫ intelligi sicut gñalr ponit. nã rñsio ꝺꝫ esse cõformis interrogatiõi insti. de inuti. stip. §. pterea. nec per illud vr̃ sibi ꝓfuis qꝛ põt esse qꝺ aliqd nescit in veritate ⁊ tñ est de illo publica vox ⁊ fama. equum tñ est vt testes interrogent itez vt declarẽt dictũ suuꝫ. ⁊ sic dicit fuisse obtentum inter archiepꝫ rauẽnateñ. ⁊ cõe

a Adde ꝟ flor. i. l. i. ff. c. cir. fi. vbi dic qꝺ ista multitudo effrẽata testiũ dicitur ẽt sꝫ estimationẽ iudicis ⁊ al. ĩ no. hic. Et dicit hic bal. qꝺ si statutũ iponit penã incedẽti cuꝫ multitudine armatorum nõ incurrit penã statuti qui incedit cũ multitudine. xl. armatoruꝫ ad aliqꝺ castrũ expugnãdũ b Adde ꝟ ang. in. l. põponius que als incipit si vni cir. prin. ff. de re iud. vbi dicit audiendũ cẽ testẽ qui prius dixit se nihil scire ⁊ ita refert dicẽ ray. Itẽ adde qꝺ idez qꝺ dicit hic d. an. i. q. hac occidit sali. in. l. ea q dẽ i pe. carr. v. xij. quero C. de accu. ⁊ bar. i. l. ꝺ minore. §. tormenta in pe. col. v. quero quid si testis ff. de. qꝺ. de quo vide interminis per do. maria. in repe. i. c. qualiter ⁊ qm̃ in rliiij. qꝺ. ix. q. pri. ꝺ acc.

a An testis debeat reddere causaz dicti sui. Et de hoc vide late per d.an. in.c.super hoc in.vij.col.de renū.c per bar.z pau.de ca. n.l.qui testamento §.fi.de testi.qui iter.semp allegatur ad hoc vide bar.z bal.in.d.l.solā.z viō glo.in.l.cū hi.§.in cā in v audiat.ff.de transl.glo.i.in.l.i.in prin.ff.de op.no. nū. Et de hac materia vide bal.in.l.iij.in.i.col.ff.e.vbi refert dicta hic p inno. Et adō q testis deponens su p valore nō,p bat nisi ratiōne sui dicti ꝺdat qz istō consistit i intellectu. ita dicit bart.in tractatu ō teste in.iij.col. v.testis dixit fundum valere. Et idē dicit do.an. e ab.in.c.cū cām.ij.j.eo. Idem dicit pau.de ca.i l.precia rex ff.ad.l.fal.de quo vide p bal.i.l. fi.ad fi.C.de iure do.impe.ad qō vide nō. per bal.in.l. ij.cir.fi.C.de resc.vend.z vide bart.in repe.l.ad fi. C.ō sen. que p;o eo qō interest.z viō ro.in.l.moꝛ ris cā.ff.de do.cā moꝛ. Et vide ibi q subtiliter rangit.d. flo ria.in.l.si.ser uum meū.ff. ad.l.aq. Itē vide bal.i. l. pe.cir.fi.C.de sent.que sine cer.quā.vbi dicit q dictū testis deponentis sup iurisditione districtu vel territoꝛio vel sup iure decimādi non vz nisi reddat cām dicti sui qz hec magis ratione q̄ sensu coꝛporis percipiunt. Et dicit ō hoc esse nō.z multū vulgatū dictum Inno.hic. Itē scias q his casibus q; bus vz dictū testis nō interrogati de causa scie si testes inducantur ad p;obandū tabellionē nō vz eoꝛ dictū nisi reddāt cām dicti sui.b.d.nō.bal.in.l. presbyteri in vlt.col.v.iuxta predicta.C.de epi.z clc.in fi. vbi dicit q in his casibus in quibus testis nō interrogatus non tenet reddere causaz dicti sui duo testes reddentes rationē preferunt duobus ꝓtrarijs cām non reddentibus qō dicit esse nō.z se nunq̄ inuenisse nisi in vno loco.s.in quadā disputatione Jaco.bu.que incipit questio talis est. Idem dicit ro.in rep.rub. de arb.i.xi.col. Item scias q ad dictū vnius testis nō reddentis cām sui dicti etiā qñ non est interrogatus nō pōt deferri iuramentū in supplemētū ,pbationis etiā in his in quibus nō tenet reddere cām dicti sui dictū est bal.in.c. iacramentū in.ij.col.de consu.recti seu. Item de hac materia vide per bal. i l.his qui.ff.de tu.z cu.da.ab bis. Bal.in.l.pe.ad fi.ff.de,pba.in recollectis. z aliquid per bar.in.l.i.cir.med.ff.si cer.pe. Itē si testis interrogatus sup vita z moꝛibus alicuius deponit z assignat cām qz sum eius vicinus an sit sufficiens causa.dic q sic ꝑm bar.in tractatu de teste.in.v.col.v.testis dū de vita. siliter testis deponens super vita z miraculis alicuius non p;obat nisi reddat causam dicti sui ita dicit bald.in.l.solū in pe.col.v. modo hic queritꝰ de testi.z alle.c.venerabilem.j.e. Item de illa materia vide per bal.in apostill'.in.l.i.in pe.col.ff.eo. An aūt testis deponens sup ꝓsuetudine teneat reddere rationē dicti sui vide per bal.in rep.l.de quibus in.xxi.col.ff.de.ll.z ibi in.xxiiij.col.dicit nō.verbū vz q si vterq̄ litigantiū p;oducat vnū testē ille qui reddit rōnem dicti sui preferꝛ nō dicēti imo singularit dicit q testis non reddens rōnem dicti sui nō debilitat dictū testis reddentis rōnem quin ei qui,pduxit illū vnicū testē reddentē rōnem possit deferri iuramentū in supplementū,pbationis. An aūt reddat sufficientē cām testis qui dicit sic est qz mihi sic vz vel si dicit sic est vt mihi vr imo.in cle. in.i.col.de rescrip. di-

Forliuij in quadaz causa.z ad materiaz vide qō nō. Jo.an.in addi.Spe.e.ti.§.nūc videndū ad fi. Ue nio ad glo.z quero qualiter sint testes examinādi. re spondet glo.ij.q; sigillatiz per se aliter non valeret receptio.qō nō.z idem tz Spe.e.ti.§.nunc tractandū in p;i.in ver.sz pone,pduxi. Et intellige glo.quādo duo testes simul examinarenꝰ.nam tunc est periculū ne vnus instruat aliuz nec posset falsitas deprehendi exemplo Danielis.secus si aliqui extrinseci adhiberentur in examinatione maxime si vocarētur vt testes ad hoc.c.vt officium de here.li.vi.vbi in examinatione testium in causa heresis adhibenꝰ duo religiosi z ē cautū hoc obseruare in omni causa graui p;o hoc qō dixi in.c.sicut.§.e.z qō ibi nō.z Hosti.in.c.alberic⁹ ita dicit dicta testiū posse p;obari per alios testes tūc adhibitos. Quero dicitur hic testem[a] interrogandum de causa scientie quid si non reddit cām sui testimonij.vtputa qz dixit vex esse simpliciter q; tici⁹ mutuauit sempronio mille. Glo.in ver.de cautis distinguit q; aut fuit interrogatus de causa z eaz nō reddit z tunc non valet testimoniū.aut non fuit interrogatus z valet.z idem Accur.in.l.iij.ff.e.non enim ꝑm eum debet esse verbosus.ideo excusatur si nō fuit interrogatus.arg.in.l.fi.C.de preci.impe.offe.z.l.amplioꝛem.C.de appel.z idem glo.Jo.in.§.solet.iiij.q.iij. Inno.z Hosti.hic z Spe.e.ti.§.i.ver. item q; interrogatus. qui plus ibi videtur velle ꝑm aliquos q; si non reddit causaz interrogatus non valet nec quo ad p;obationem nec quo ad p;esumptionē.z idem dicit si reddidit se inutilem qz paria sunt non reddere z inutilem reddere de transla.prela.c.ij.qō nō.hoc tamē vltimum videꝛ cōtrariuz dicto Bof.de quo in notabilibus.Sed dic q ꝑm qualitatē cause iudex assumet quantitatē p;esumptionis. ar.in.l.iij.ff.eo.tu magis scire potes ꝛc.vt ibi. Inno.tamen hic tradit vnaz theoꝛicā que solet ab omnibus app;obari.dicit q; in p; ceptibilibus aliquo sensu coꝛporeo potest p;ocedere cit q; non z vide q; de hoc ibi nō.Sed tu de hoc vide per bar.in.l.quid ramen.§.si arbiter.ff.de arbi.Et per bar.in tractatu de teste in.ij.col.v.testis super aliquo interrogatus.z per eundē in.l.fratres.de lib.cā.Adde q; testis deponens super adulterio tenet reddere rōnem etiā nō interrogatus qz hoc ꝓsistit in iudicio rōnis.b.d.bal.in.d.l.solaz in.iij. col.

illa distinctio an fuit testis interrogatus vel non.vt.s. dicit sed in perceptibilibus iudicio intellectus tantuz est necesse q; reddat cāz al's non valet testimoniū etiā si nō fuit interrogatus.qz de his deponere non,p;pie spectat ad officiuz testis.exemplū.si dicit talem eē dominum talis rei.nam dominiū non percipit sensu coꝛporeo.ideo oz q; reddat causaz per quā inferatur ad verba iuris per eum p;olata.vt qz verba iuris adiungit qz emit lanam z fecit illud vestimentū vel quid simile.hoc dictum Inno.app;obat Bart. in tractatu de teste z dicit p;ocedere in his que percipiuntur magno discursu rationis secus in bis que percipiuntur facili discursu.ita q; veniant per sensuz coꝛporis ad intelligentiam faciliter z valde supinus esset qui non intelligeret.exemplum in numeratione pecunie.naz testis non vidit nisi colorem sed mente z coꝛde vel ratione percepit an fuerit argentea vel aurea.in bis enim valet testimonium causa non reddita si de ea non fuit interrogatus.hoc etiam dicit foꝛe de mente Inno. qō satis placet. Per hoc dicebat hic do.Lar. q; testis deponens simpliciter sup fama vel notoꝛio causa non reddita si de ea non fuit interrogatus valet quia ista percipiuntur modico discursu.sed hoc non placz neq; similia per eum hic posita per.c.consuluit.j. de app.vbi dicitur multa dici notoꝛia que non sunt vt dicit Jo.ij.q.i.manifesta.de notoꝛio loquimur z quid sit notoꝛium ignoramus. Itē disputatur multuz iter scientificos quando dicitur infamia .vt nō.in.c.inquisitionis de accu.quō ergo credendum est q; rudis testis hoc comp;ehendat modico discursu qz foꝛte etiā cum magno discursu nescit discernere.oz ergo q; sint talia que ex cōi hoiuz intelligentia capiantur sine magna solertia vt voluit bar.per hoc etiā puto do.an.nō bene dicere in eo q; rep;ehendit quosdā qui ex dictis Inno.in.c.cum oporteat de accu.colligebāt causam esse reddendaz in p;obatione infamie.dicit enim q; intentus Inno. fuit ibi declarare cās quibus cōcludit

dixi an testi ꝺponēs su per valoꝛe rei teneat reddē causaz dicti sui ēt nō interrogatus vi de p Bal. in.d.l.solā in.ij.col.v. quero nū quid. vbi distinguit: an sit res i cuius estimatione requirit magna vel diligens inq sitio p;out esset super p;ecio domus vel fūdi tunc tenetur reddere cām. Aut modi ea requirit inquisitio p;out esset super valore frumenti z aliozuz victualiuz z tunc non tenet reddere. Et si testis ꝺponens super his que sūt perceptibilia sensu rō nis reddat rōnem dicendo dico sic esse qz percepi per sensum coꝛporis an ista sit sufficiens rō. dic q; nō qz ista cā est nimis gnālis iō reddit obscuz dictū testis.b.d. bal. in.d.l.testiū in.v.col.v.iij.querit.C.de testi.An aūt testis deponēs sup notoꝛio debeat reddere cām sui dicti ēt si ē interrogatus.vide p d.an.in rep.c. vestra in pe.car.in.iij.col.illius car.v.ad sc̄z qualiter de coha. cle. z mu. vbi plene. Sz tu vide.d.ab.in.c.cū dilectus el grāde circa p;i.ij.col.ō pur. ca.vbi dicit q; testes deponentes super notoꝛio satis reddunt sufficientez cām si dicunt q; oēs de vicinia ita asserunt. Item adde hic bal.in disputa. sua accusatus de vi turbatiua in pe.col.vbi dicit q; nō sufficit q; testis simpliciter deponat de turbatione nisi ēt dicat de modo turbandi z al. inno. in.c.lz cām de,pba. Et credo q; bal.per illa verba al.q; talis dispositio ō modo turbandi sit reddere rōez turbatōis. Itē adde que de hac materia scribit bal in.c.cum sup in vl.col.de cōfes. An aūt z qñ testis studiose non reddens cām dicti sui possit puniri de falso.vide per bal.in.l. p;esbyteri i ij.col.v.ex predictis apparet.C.de epi.z cle. Itē adde q; si testis dicit se scire q; ticius interfecit sempꝛoniū nō vz eius dictū si nō reddit rationē cum az nō interrogatus.secus si dicat vez cē q; ticius interfecit sempꝛoniū qz tunc valebit eius dictū sine alia rōne si nō interrogat ita singulariter determinat bal.in.c.fi.in fi.de iur.ca.z dicit q; hoc est nouū z sing.dictū suuz. Itē adde hic pau.de ca.in.l.ij.ff.q; quisq; iur.vbi dicit q; si testis temerarie aliqd asserit puta q; talis nulla bona hz z interrogatus qūo scit respōdit qz hze nō possz quin ipse sciret certe si postea reperiat q; habebat bona poterit testis accusari de falso z eo ipso dz,pbatū ipsum testē scienter z dolose asseruisse nō tamē nō sufficere ad iponendā penā coꝛporalē testi. z q; talis testis puniat ēt de falso vz tenere ang in.l.pe.§.docere.ff. ne vis fiat ei. An aūt testis sup negligentia deponēs debeat rōem sui dicti reddere z qualē vide elegāter per bar.in.cō.suo qō incipit reuerēdissime dñe. Adde hic q; si testis in his que nō pōt p;cipi per verā sciam sed per credulitatez interrogatus rn̄der.scio inquātū humana fragilitas nosci finit nō viciat eius testimoniū sed pinde est ac si dixisset credo.ita nō.dicit d.an.i.c.vnico

in.i.col.de scru.per illū tex.ad hoc nō.vbi de hoc vī mihi esse casus pere/grinus.Sed.d.an.in.c.preterea in.ij.col.s.co.v.oppono qꝫ nō vꝫ vī post glo.dicere qꝫ in his que nō sunt perceptibilia per sensū visus possit testis simpliciter deponere per verbum scio.

a ¶Quer quas causas scic debeat testis respondere.Et vide de hoc per bal.in.l.so/lam.in.iiij col.vſ.bis premissis. C.de testi. ꝛ bal.in re/pe.l.de q/b⁹. C.de le/gi. ꝛ in.l. vnica.C.ō ꝓsef.ꝛ i.l. data opa. C.qui ac.nō pos.p bar. in l.de mi/nore.§.tor/menta. ff. de questi. ꝛ i.l.labeo ff.de sup. leg.ꝛ in.l. ſi.C.de pi/no.ꝛ teti/git ēt bal. in.l.nulla. ff.ō legi.ꝛ bar.in.l.p/cia reꝫ. ff. ad.l.fal.ꝛ in.l.siquis ꝛ in.l.ij.C. de rescin. ven.quas dicras oēs remiſ. sic breuiter al/le.d.alex. i.l.qꝫ meo §.ſi vendi/torē.ff. de acqui.pos. Sed tu vl/tra euꝫ de hoc vide p/ang.i auc. de here.ꝛ fal.§.hinc nobis in⁹. iij.colū.

infantia nō aūt artare testē ad exprimendū cām si non interrogatur.Ego dico qꝫ inno.habuit cōtrariā men/tem si bene ponderet.ꝛ si nō esset illud dictum inno. idē nihilominus esset dicendū per premissaꝫ rōem.ꝛ vide bar.in.l.de minore.§.tormēta.ff.de questi.i v. qualiter probet.ꝛ v.quero statutū.ꝛ v.vltimo pone. vbi tenet qꝫ depositiones super fama cā non reddita non inducūt plenā nec semiplenā,pbationē sed alias ,pbatōnes coadiuuant fic dꝫ intelligi.l.iij.ff.de testi. ꝛ.iiij.q.iij.itē sepe.Et ex dictis Inno.hic pōt colligi alia theorica.dicit.n.qꝫ vbi testes deponūt super his que pūt trahi ad iudiciū rōnis ꝛ ad testiū sensum cor/poris debemus intelligere dictū testis quatenus ca/dit in sensuꝫ corporis.exemplū ponit in teste deponē/te qꝫ ticius possidebat.debet.n.exponi idest de facto tenebat.nā possessio prout est iuris nō cadit in sensuꝫ corporis sed percipit iudicio intellectus. secus prout est quid facti.ꝛ idem sentiūt glo.ꝛ Bart.in.l.stipula/tio ista.§.bi qui.ff.de verb.ob.per hoc habes limita/tum vno modo mēbrū distinctionis glo. Alio modo limitat hic Jo.an.dicit.n.qꝫ si pars petijt testē inter/rogari de causa scientie ꝛ interrogat⁹ nō fuit non valꝫ dictū eius sed poterit itez interrogari ō cā.ad hoc di/ctum.c.per tuas.j.e.cū ibi notatis.sepe.n.experien/tia docuit testes aliquid asserere cuius sufficientē scie causaꝫ non reddunt.per hoc dicit bonū cōfiliū vt ps semper det interrogatoria sua saltē de cā scientie ꝛ pe/tat super illis examinari ꝛ in actis redigi.procedit er/go dictū glo.qñ pars nō petijt ꝛ iudex nō interroga/uit vt tunc valeat dictū in perceptibilib⁹ sensu corpo/reo vel modico discursu rōnis. Circa qō notabili/ter querit an iudex omittens hoc casu teneat parti ad interesse.hanc questionē ponit Jo.an.in addi.Spe. e.ti.§.i.ver.sed quid si causaꝫ.vbi refert quosdaꝫ di/cere qꝫ sic.ar.l.si qñ in fin.C.de testi.recitat alios hoc restringere quando interuenit dolus vel notabilis in/dicis negligētia.ar.j.e.per tuas.vbi ipse Jo.an.pu/tat qꝫ in his duobus casibus saltem in foro penitenti/ali teneat iudex parti contra quā deposuit testis non expressa causa qua expressa non nocuisset sibi. sed in foro iudiciali non haberet locū petitio interesse ꝓꝫ eū nisi reus ꝓfiteret. Sed tu aduerte.nam ego nō video qūo in foro iudiciali seu ꝓtētioso ille iudex possit obli/gari ad interesse cū nō cōstet sniaꝫ ꝑriā reportasse ex eo qꝫ iudex nō interrogauit.naꝫ forte si interrogasset ille reddidisset causam sufficientē sui testimonij.ꝛ non probat hoc esse qō ob hoc cōtingit abesse.C.de pb. l.neqꝫ natales.ꝛ de transla.prela. c.ij. interesse autē dꝫ clare probari.vt nō.in.c.dilecti de foro cōpe. pro hoc insti.de ver.ob.in fi. Sed si iudex malicioſe non interrogasset qꝫ sciebat testem nō redditurꝫ sufficien/tem cāꝫ vel testis hoc confiteꝫ ꝛ iudex omisit ex dolo vel lata culpa tunc credo iudicē posse condemnari in foro iudiciali qꝫ penitentiali.pro primo facit.l.si quā do.C.de testi.ꝛ.l.si filiusfamilias.ff.de iudic.ꝛ.xxiij.

vide amplissime in rub.C.si ex fal.instru.ꝛ vide bar.in.l.fi. C.de pi.no.li.xi. ꝛ vide que de hoc sensu visus scribit ro.i.l.qō meo.§.si venditorē.ff.de acq. pos. Itē pro illo dicto bal.in.l.arethusa vide ang.in cō.suo.cxcii.cir.i.col.ꝑꝫ quotā meā. Itē adde hic bal.in.c.i.iuxta fi.in.t.de ꝓtro.inter do.ꝛ vaſ. Itē adde domi.in.c.hinc ꝛ.n.in.i.col. v.nō ius,pcedit.xlix.di.vbi dicit qꝫ testis qui deponit aliquē nō vi/dere reddit sufficiēter cāꝫ dicti si dicat illū hēre pa/pillaꝫ oculi altam.

c Sꝫ tu ō hoc vīō per bal.i.l.solaꝫ C.eo.in.iiij. colū. v. viij. nūqd per ra/tionē vbi di/cit qꝫ sensus visus ita de/muꝫ ē gnālis/ ad alios qñ sensus super quo testis ō/ponit est mī/tū affinis se/sui visus ꝛ ō illo ita cōit/ hoies loque/rent.ꝛ idem dicit ibi ō se/su tact⁹ quez dicit cē cōez quo ad oēs alios sensus sed ipse idez bal.i.l.testiū i.v.col.v.iij. querit.C. de testi.dicit qꝫ tactus est in/omni sensu: ſꝫ p cū nō de/ponit i quo/libꝫ sensu qꝫ est nimis ge/neralis ꝛ di/ceret obscu/ra depositio ꝛ de hoc vīō nō.p do. me uz.ō.Jaſ. in l. manumis/siones in.ij. nō.ff.ō iusti. ꝛ iuſ vbi po/nit de pane querēdo. et ad illud de visu: facit vnū nō.ver/bū bar.i tra/ctatu ō allu. sup.ver.quo quo momē/to. et qꝫ sen/sus visus sit gnāl ad oēs alios sensus

q.ij.dominus.pro secūdo vt teneaī in foro anime fa/cit.c.fi.de iniur. et dā.da.ꝛ notabile dictum Inno. i c.ficut dignuꝫ de homi.vbi singulariter dicit qꝫ i fo/ro anime tenet quis ad emendā damni si fuit in lata culpa duntaxat.secus si fuit in leui vel leuissima.tunc eniꝫ sufficit si pro negligentia penitentiā agat.ar.xv. q.i.inebriauerunt.qō tenebis perpetuo menti.sec⁹ in foro iudiciali qz ibi nō requirit culpa ita lata. vt in l.lege aqui.ff.ad.l.aquil.rō qz lex ciuilis tendit ad cō/seruationē patrimonij.ꝛ idē dic de iure canonico qte/nus agit in iudicio iuxta ea q le.ꝛ nō.in.c.i. de ꝓmo. ꝛ.c.ij.de depos. facit qō nō.glo.singularis.in.c. fra/ternitatis.xij.q.ij.que dicit qꝫ in foro anime non im/ponit pena dupli vel quadrupli que imponit in iudi/ciali pro furto vel simili delicto. Sꝫ ad declaratōꝫ oīum predictoꝝ q̄ro que est cā sufficiēs scie⁹ in teste ꝛ que sunt circunstantie de quibus iudex interrogat vltra cām scientie. So.dic.vt est de mente Inno.hic ꝛ clarius bar.in.d.tractatu ō teste qꝫ testis ad hoc vt concludat debet reddere cām scientie per illum sen/suꝫ corporis quo actus super quo deponit percipit vnde si deponit de re perceptibili visu tm̄ dicit qz vi/di.si de perceptibili auditu tm̄ dicit qz audiui. si de/posuit qꝫ res erat amara vel dulcis dicet qz gustaui. si super odorifera vel fetida qz odoraui.si sup re aspe/ra vel leni qz tetigi.vnde ꝛ quinqꝫ sunt sensus corpo/ris visus auditus tactus gustus ꝛ odoratus.ita habꝫ ō ponere per aliquē istoꝝ sensuū.pro hoc allego bo. ter.in.c.testes.iij.q.ix.ꝛ in.l.testiū.C.e.ti. ꝛ vbi res est perceptibilis duplici sensu dꝫ deponere qꝫ vtrūqꝫ sensuꝫ vt in.c.ex lris de ꝓbe.ꝛ qō ibi nō.ꝛ fruſtra[b] i/terrogatur de causa scientie qñ depositio bꝫ annexaꝫ cām sciendi.vt qz dixi ego vidi qꝫ ticius percussit sē/pronium vt dixit hic inno.ꝛ bñ. Itez scias qꝫ sensus visus[c] est generalis ad omnē sensum vnde si deponit per hunc sensuꝫ visus super re perceptibili alio sen/su non vitiaī testimoniū.ad hoc vide glo.nō.iij.q.ix. testes.ꝛ idem sentit bar.in.l.ij.§.idem labeo.ff.ō aq̄ plu.ar. Ad predicta vide Spe.e.ti.§.nunc tractan/duꝫ v.fic.aūt.ꝛ se.Et faciunt hec ad questionē an ce/cus possit cē testis super re perceptibili auditu si bꝫ notas voces ꝫbentiuꝫ.glo.tenet qꝫ sic in.d.c.testes. Idē Spe.eo.ti.§.i.ver.sed nunqd cecus qz fm euꝫ nō reperit,pbibitus. Ad idē allego glo.ꝛ bar.in.d. §.idem labeo.qui vult dictū testis valere si nō vidit loquentes sed erat retro cortinā vel tenuē parietem. Idem sentit io.an.in.c.ad nostrā de cōsue.ꝛ facit.c. preterea.ꝛ qō ibi nō.de testi.cogen. Sed Ange.de perusio in.l.si non speciali.C.de testa.dicit qꝫ licꝫ te/stis possit deponere licꝫ non viderit ꝫbentes si habe/bat notas voces ꝫbētiū facit fidem nō tm̄ quo ad ple/nam,pbationē qz de facil⁹ potuit decipi in voce nō au/teꝫ sic in visu. Sed Fran ccur.videt ibi sentire pri/mum.dicit.n.qꝫ speciale est in testamentis: qz testes debent videre testatorē.ꝛ idē bar.in.d.§.idez labeo

tꝫ bal.in apo.i.l.iij.in prin.ff.de testi.ꝛ imo.p⁹ bal.ꝛ ang.i.l.i.cir.prin.ff.ō bis q̄ in te.de.ꝛ bar.i.l.si ticio ꝛ mihi.ff.de le.ij.in prin.ꝛ idē dicit ro.i.l. sciendū in.vi.col.de ver.ob.ꝛ vide eundē in rep.l.admonēdi in.xxvi.col. de iureiu. vbi dicit qꝫ testis idiota ꝛ grossus recte deponit per sensum visus in his in quibus ex,ppria ꝛ naturali redditōe cāe debeant deponere de auditu ꝛ ita dicit tenere Bart.in.l.i.C. de confes.per tex.ad hoc.sin.in.c.fi.de suc.ab in/test.Et de hoc vide per bal.in.c.fi.in prin.in vlt.col.de iur.cal.ꝛ ad hoc qō dꝫ hic in tex.vide per bar.in.l.fi.C.de pecul.suc.li.x.ꝛ bal.in.l.nō.o'um.ff.de leg.vbi ponunt an sensus tactus referaī ad omnes.

b Qñ testis depo/suit p sen/sum visus non teneī aliam red/dere ratio/nez si non interroga/tur vt dicit bar. in tra/ctatu ō te/ste in.v.co/lū.v.testis dic aliqua Et adde qꝫ vbicūqꝫ testis asserit se vidisse factū ab vno qō tm̄ nō vidit sed certū est ab alio fieri nō,potuisse vꝫ ꝛ tenet dictū testis dicētis vidisse se illō factū ab illo.ita sin/gulariter ꝛ subtiliter dicit bar.in tractatu de aduo.super glo.in.v. quo tē/pore qō ppetuo nō.Et adde hic cautelā ad reprobandū testē de visu quā ponit bal.in.l.arethusa cir.prin.ff.de sta.bo.p locū a natura vbi dicit qꝫ si testis dicit se vidisse in locꝫ aliqualiter remoto ticiū de nocte interfecisse sempronium interrogatus an ibi esset lumen vel candela dixit qꝫ nō si,pbet qꝫ illa nocte nō lucebat,luna annulaī dictū eius testis.ꝛ de triplici visu vi/de bal.ang.ꝛ imo.in.l.i.in prin.ff.de his que in te.de.ꝛ de testimonio visus

a De quibus sensibus attestet notarius cõficiens instrm. ⁊ de hoc vide pulchre per bal. in rep. rub. C. de fi. instru. in. viij. col. v. sed nunquid notarij An aũt notarius possit ꝓficere instrm super ꝓsistentibus in iure an vero circa concernẽtia factũ tñ ⁊ qõ possit de vtroq; tenet spe. in ti. de fin. §. i. in pe. col. v. sed huic ob. q; notarius. Sed tu vide q; de hoc nõ. bar. in. l. multũ in prin. C. õ ac qui. bef. vbi ponit qualr notarius debeat cõficere instrm ad dictũ iterpretis mediatoris inter duos diuerse lingue cõtrahentes. ⁊ de ista qõne nõ p bar. i. l. i. §. ii. cir. fin. ff. de ver. ob. ⁊ p bal. insti. eo in si. prin. Et cũ eo qõ dicit hic do. an. post Jo. and. in addi. spe. ꝓcordat etiã Fed. in cõ. cxliij. in prin. incipiẽ te lex differentie. de quo vide ẽt pe. de anch. in cle. i. de magistris.

qz ꝓpter infirmitatẽ de facili mutat vocẽ. Ego dicerem q; vbi quis in eodẽ loco vidisset prius ꝙbentes lz tẽpore ꝓcessus modico facto interuallo non vidisset poterit ferre testimoniũ si habebat notas voces contrabentiũ. ⁊ sic, ꝓcedat glo. in. d. §. idem labeo. ⁊ io. an. in. d. c. ad nrã. Sed si diu nõ vidisset vt cecus vl alius tunc non puto dictũ suum sufficere ad ꝓbationẽ qz posset faciliter errare in voce. potuit. n. mutasse vocem ⁊ hoc respectu in testamento ius voluit, vt testes viderent testatorem. vt. d. l. si non speciali. extendenda enim est lex ex paritate rationis in. c. cum dilecta de confir. vti. vl inuti. ⁊ l. non possunt. ff. de legi.

Quo ad secundum de circunstantijs pone exemplum si testis dicit se vidisse ticium percutere sempronium interrogabitur qui erant presentes ⁊ in quo loco an de die vel de nocte. item in quo loco ciuitatis ⁊ similibus. vt sic ex istis possit perpendi falsitas testiũ si non concordant in istis. vt nõ. in. c. venerabilis. j. e. ⁊ iij. q. ix. nihilominus. vbi videas bo. glo. in materia ista. Dubium est de notarioª per quos sensus debet attestari an de omnibus sicut testis cum fit quidam testis. l. domitius. ff. de testa. vide in Spec. de instru. edi. §. restat. ver. sed quando. vbi dicitur q; attestatur solum de duobus. s. visu ⁊ auditu. ⁊ idem ibi Jo. andre. reliqui enim sensus conueniunt testi non notario ꝑm euz per quod dicitur q; notarius qui gustat rem amarã vel odorat feridam non potest de hoc conficere instrumentũ lz possit conficere instrumentum de dicto eius qui gustauit. fatetur tamen q; sua assertio inquaret dictum asserentis. vt si diceret tale vinum fuit dulce. vt talis in presentia mei ⁊ testiuz dixit ⁊ ego gustaui ⁊ sic erat. ⁊ hoc idem sentit in simili questione Jnno. in. c. quoniam. s. de proba. quod bene notabis ⁊ vide notabile dictum Fe. consilio. cxciij. q dixit notario credi de gestis coram eo non ab eo. ar. l. omnibus. C. eo. ti. per quem dicit q; si notarius in instrumento dicat se certiorasse mulierem vel minorem de beneficio sibi competenti ei non creditur. qõ satis mihi placet. Et pro vtroq; dicto adduco hãc rationem. notarius cõficit instrumentum non de facto proprio sed de gestis inter alios in auc. de tabel. ⁊ õ instru. cau. Sed reliqui tres sensus concernunt factum proprium. puta q; gustauit odorauit, ⁊ tetigit. Sed dices tu quare testes de illis attestantur: ⁊ non notarius qui computatur in numero testium. d. l. do mitius. Respondeo vni testi non creditur ⁊ eodẽ modo nec notario. Item officium notarij versatur in attestando dicta vel facta ab alijs non autẽ a se. An autem possit notarius[b] scribere instrumentuz eoz que gesta sunt inter homines diuerse lingue ad interpretis dictum. vide Jo. and. in addi. loco preal. Hũc capio secundam partẽ huius glo. in vers. sed nũquid testis. ⁊ quero cum hic dicatur interrogandum testẽ de omnibus circumstantijs. an teneatur respondere vtrum sit criminosus vel talis q; non possit esse testis ⁊ in hac questione ponam sex opi. succincte. Prima est opi. huius glo. que concludit testem artari ad respondendum solum de bis que habentur. iiij. q. iij si testes cum se. Secunda est opi. Hosti. qui dicit

b Utz nõrij possit cõficere instrm ad dictũ interpretis mediatoris inter duos diuerse lingue cõtrahentes. ⁊ de ista qõne nõ p bar. i. l. i. §. ii. cir. fin. ff. de ver. ob. ⁊ p bal. insti. eo in si. prin. Et cũ eo qõ dicit hic do. an. post Jo. and. in addi. spe. ꝓcordat etiã Fed. in cõ. cxliij. in prin. incipiẽ te lex differentie. de quo vide ẽt pe. de anch. in cle. i. de magistris.

c Utrũ pars õ quã opponit crimen compellat rñdere positioni an cõmiserit illud crimen. Et de hoc vide per gl. ordi. ⁊ ibi pe. de anch. ⁊ q; ibi la tif. notauit. d. bart. de bellenzinis, in. c. ij. de consef. in. vi.

d An testes necessario cognoscere debeãt litigãtes dissũgue vt p bar in. l. fi. in prin. C. de iure deli. Et de hoc vide per bal in. l. sola in. v. col. C. e. vbi dicit q; qñ testes deponũt sup homicidio ad cõuincendã negligentiã sindici qui nõ denunciauit homicidiũ nõ est necesse q; testes cognoscant necꝙ interfectorẽ necꝙ interfectũ ⁊ al. gl. fin. ij. q. viij. c. libello. Et de qõne q; de ibi expressis debet iudex exqrere apud semetipsum ⁊ ab alijs non autem a testibus. ⁊ sic intelligit illa iura. ⁊ dicit quod de noto presumit bonum in. c. fi. de presump. de ignoto diligẽter exquiret ⁊ nisi approbetur non credet ei maxime in criminalibus.

Tertia est opi. Jo. ij. q. vij. querendum. qui dicit q; a teste non debet iudex querere de crimine in specie qz nemo illud fateretur sed in genere potest querere dicendo es tu talis vt possis esse testis. ar. in. l. i. §. qui questionem. ff. de questi. Quarta est Spe. in ti. eo. §. iam de iterrogatorijs ad fi. ver. porro. vbi videtur concludere q; ad omnia tenetur respondere que reddunt eum inhabilem ad testificandum si non queritur de crimine ⁊ ibi ponit multas interrogationes que hodie sunt in vsu. ⁊ ibi vide pro practica.

Quinta est Jnno. qui hanc materiam tetigit in. c. dudum de ele. ij. ⁊ in. c. ij. de confes. ⁊ in. c. inquisitionis. j. de accu. ⁊ in istis locis simpliciter concludit testes non teneri ad pandendum crimen vel condinonem suã qz exceptio contra testem potius concernit producentem q̃z euz. si tamen respondet creditur sibi qz sunt de circunstantijs testimonij. Aliud dicit in parte. s. vt teneatur respondere posinoni criminose si de illo crimine infamat. Et de hoc vltimo dic plenius vt nõ. per eum in. d. c. ij. sed in. c. duduz dixit q; p acta penitentia non tenetur testis respondere qz sine peccato potest testificari in. c. testimoniũ. j. e. ⁊ dic aliud in ordinando in. d. c. inquisitionis ratione periculi animaz. Item ordinandus venit voluntarie testis inuitus nec ordinandus tenet omnia prodere sed ea que impediunt ordinis executionẽ. ⁊ de eo vide bo. ter. cum glo. in. c. ex penitentibus. l. di. Sexta et vltima opi. est Jo. and. post Guil. de suza. in additi. Spe. in loco proximo allegato concludens q; de oibus potest interrogari ⁊ respondere tenet que suam turpitudinẽ non detegunt. ad ea vero que suam turpitudinem detegunt respondere non tenetur. vt infamia excõmunicatione vel crimine alio. secus dicit de pauptate. hec opi. mihi placet. facit pro eo quod dixi de paupertate. qz paupertas non est de genere malorum. vt in. c. illa. xv. q. i. Quis aũt dicatur pauper vide per Bar. in. l. si constante. ff. so. ma. ⁊ dicam vbi melius cadet sed ad repulsionẽ testis qui dicit pauper dic qui minus habet in bonis q̃z quinquaginta aureos. ⁊ idẽ in accusatore vide tex. cum glo. in. c. probibẽtur. ij. q. i. intellige nisi alꝫ sit bone fame. vt ibi nõ. ⁊ probatur in. c. si qui testiũ. s. e. vbi de hoc. Tertio hec glo.[c] querit an testes debeant cognoscere eos a quibus ⁊ contra quos inducuntur. ⁊ dic q; sic. plenius hoc prosequit gl. in. l. iij. §. i. ff. eo. ⁊ adhuc plenius Jo. an. in addi. spe. e. ti. §. i. v. testimoniũ autẽ. vbi distinguit inter eos qui describunt in instrumento ⁊ inter eos qui deponunt voce viua inter litigãtes primo casu dicit q; ad validitatem instrumenti nõ requiritur necessario q; testes sint noti. ad hoc. auc. eo. §. si vero ignoti. fallit in inuentario in quo requiritur q; sint noti. C. de iure deli. l. fi. §. si aũt. ⁊ in auc. de bere. ⁊ fal. §. si vero. Item in instrumento in scriptis cõfecto ab imperito litterarum in auc. de instru. cau. §. hic posita vide glo. i v. cognoscant. ⁊ ibi per bal. in r. col. in. l. sancimus. §. finaũr. C de iure deli. ⁊ aliqd per bal. in rub. C. õ fi. instr. in. vi colũ. v. circa tertium membruz Jtẽ adde qõ nõ ẽ necessariũ q; aliqua ex partib⁹ cognoscat testes qui, ꝓducunt in spe. in ti. õ teste. §. i. in xxi. col. i fi. v. opponitur exceptio. Jnez adõb⁹ flor. in. l. ob carmen. §. fi. i fi. ff. eo. vbi dic q; nõ ẽ necesse testẽ deponẽtẽ sup homicidio vl vulnerãtũ cognoscẽ homine interfectum vel vulneratũ sed sufficit q; cognoscat q; sit corp⁹ hois ⁊ õ hoc dicit eẽ glo. singu. ij. q. viij. c. libello. Jtem adõ archi. in. §. testiũ fides. iiij. qõ. iij. q. dicit q; testis oz cognoscere ptes inter quas deponit. Sed dicit q; vbicũq; testis non testificat õ facto eius ꝓpria quez ꝓducit potest ferre testimoniũ etiã ignot⁹. Et an notarius qui ꝓficit instrm necessario debeat cognoscere partes vide per bal. in rub. C. de fi. instru. in. vi. col. in prin. Et de qõ. hic posita p do. an. vide ang. in auc. de bere. ⁊ fal. §. hinc nobis i. iij. col. v. ⁊ nõ tex. Quid aũt in teste q; est psona ignota an admittat ad testificãdũ vide glo. in. c. canonica. iij. q. v. ⁊ ibi vide archi. q dic q; testis nõ ad

mittit in crialib⁹ nisi prio approbet ꝫ sec⁹ dicit esse in ciuilib⁹. ꝛ ita dic tenere ino. i. c. iqsitoi de accu. Jte vide bar. i. l. nō minorē i fi. C. de trās ac.

a Adde circa hoc qñ testes discordāt in tepore qō nō. d. an. in rep. c. fi. ō consue. in antepe. colū. ꝛ adde glo. in l. prius. ff. ad silla. que dicit qꝫ testis est interrogādus de die. Et adde ad mām hui⁹ glo. qꝫ si tēpus est de subā cius ō quo agit oꝫ qꝫ testis ōponat de tpe Et idē dic bal. i. l. ma. trē cir. me. C. de ꝓba. vbi et idez dicit de loco. Et de vtroqꝫ idē dicit inno. in. c. quali i fi. i. col. ō accu. ꝛ ad de bal. i. l. testiū in vl ti. col. C. ō test. vbi dicit pⁿ Li. qꝫ valet dictū testis ñ deponētis de tpe nisi esset ō. substantia ꝓbationiꝫ. et qꝫ iudex vbi tēpus est de subā ꝓbationū debeat testes interrogare de hora facit tex. in l. tricius. §. lucius. ff. de lib. ꝛ post. ꝛ glo. in v. a nobis in c. duob⁹ ō rescrip. li. vi. ꝛ glo. in v. apparet in. c fi a sede de ꝓbē. e. li. Et qꝫ testis teneatur dicere de tpe qñ tēpus est substantia ꝓbationū ꝫ spe. in titu. de teste §. iā de interrogatoris. v. itez de tepore post prin. illius. v. ꝛ adō ħ flo. in l. iij. §. idē. ff. de testi vbi plene ponit qñ testis necessario hꝫ deponere ō tpe ꝛ qñ nō ꝛ qñ debeat deponere de loco vide p bal. i apo. i l. i. in vlt. col. ff. de testi. Et adde hic ang. i cō. cliij. vbi dicit qꝫ astringēs se i mutuo petendo ad mutuū de certo mēse succūbit nisi ꝓbet de illo mēse. Et vide ang. cō. cclxxij. vbi dicit qꝫ ꝫ testes dicāt se nō recordari de die nō ꝓpterea repelliunt qꝛ dies nō est de subā ꝓbatōis. Et adde qō notat Bart. i. l. labeo in vlt. colū. v. ſz q̄ro qd si testis de sup. leg. vbi dicit qꝫ si testis deposuit dictū deponēdo de loco ꝛ tpe si postea interrogat⁹ de rōe dicti sine loco ꝛ tpe valebit redditio rōis qꝫ vz intellexisse de eo tpe ꝛ loco de quo prius dixerat. ꝛ idē dicit. d. an. in rep. c. fi. in vlt. col. de ꝓsūe. vide do. de ro. decis. cclxvi. fm ordinē meū nouis. cir. fi. vbi ponit an sit necesse dicere de hora

Et de isto articulo quando testis deponere debeat de tempore vide late ꝓ do. an. in. c. cum ioannes in pe. col. j. de fi. instru. Et de quo tempore debeant deponere testes deponentes super valore rei vide per Barto. in. l. nō intelligitur. §. diui fratres ff. de iure fi. ꝛ per Barto. in. l. non est necesse. ff. ō ꝓba. ad quod facit quod notat glo. in. c. cum dilecti de empt. ꝛ vendi. Jtē extendendo dictū archi. in. d. c. nihilominus in fi. iij. questi. ix. nam dicit ibi archi. qꝫ si testes dicant se nō recordari ō tē pore. vꝫ corum dictum per tex. i. d. c. cū ioannes Sed dicit qꝫ si interrogati de tpe varia deponāt inficiatur eorum testimonium vt i. d. c. nihilominus. predicta intelligit ibi vera archi. nisi quādo de hoc ipso ageretur. ſ. de ꝓbādo tempore qꝛ tunc semper est necesse qꝫ testes deponant de tpe. ꝛ ita dic nō. goffr. in. d. c. cum ioānes ꝛ ibi archi. i hoc ar. alle. Spec. in tit. de inquisitione. §. i. ver. item si inducantur. ad ꝓbandum. ꝛc. Jtem adde hic bar. in. l. si librarius ante med. ff. ō regulis iuris. vbi dicit qꝫ valet dictū testis licꝫ dicat se non recordari ō tē pore ꝛ ad ħ alle. glo. i. l. testiū. C. ō testi. Jtem ad de hic bart. i l. in sūma. §. labeo. ff. de aqua pl. ar. vbi dicit qꝫ

ex bis. ꝛ. §. oꝫ. hunc tamen casum intelligo vt le. ꝛ nō. in. d. §. oportet. loquitur enim quando fit scriptura nomine imperiti sine tabellione. nam tunc debent testes esse noti vt subscribant nomine contrabentis. Si autez tabellio interueniret tunc non est necesse qꝫ sint noti: vt ibi colligitur per dictionē maxime iuxta glo. Fallit etiam vbi est statutum quale est Bononie ꝑm cum vbi in omni instrumento oꝫ saltem vnum ex testibus in scriptis cognoscere contrabentes. In secundo casu dicit qꝫ aut id super quo deposuit recipit effectum ex parte vtriusqꝫ partis aut alterius tñ aut neutrius. primo casu necesse est vt vtranqꝫ partē cognouerit. ꝛ hoc clarꝫ est. secundo casu sufficit illum cognoscere dato qꝫ aduersarium contra quē producit non cognoscat. vt si volo probare me possedisse rem super qua inquietor vel me possedisse seu emisse vel quid simile. ꝛ hec duo voluit glo. in prealleg. l. iij. §. i. dicens qꝫ in personali testis debet cognoscere personam. secus aūt in reali. ꝛ qō dictum est in personali dic intelligendū quo ad testes qui de principali deponunt. nam si in personali incideret questio etatis. vt qꝛ dicit qꝫ fuit minor tempore obligationis satis ē testem qui super illa deponit habere illum notum ꝫ aduersarū nō cognoscat. ꝛ idem in simili. In tertio vero casu non est necesse qꝫ alterū cognoscat. In terminis casus petit actor a reo morosō. x. corbes frumenti. ꝛ quanto plus valuerunt a tempore more sup rali estimatōe deponere testes possunt partib⁹ ignoti. ꝛ idem in similibus. hec sunt verba formalia Jo. an. in loco preal. que satis ni bi placēt. ꝛ verissima sūt in secundo membro principali. Sed quo ad primū membꝝ de descriptis in instrumento ego dico qꝫ testes debēt cognoscere partes inter quas conficit instrumentū. dico cognoscere nō prius sed saltē tūc qñ ꝓtractus celebratur. alis aūt nō video qūo possent cē testes maxime cū rogant vt audiāt. l. heredes palam §. in testamētis. ff. ō testa. ꝛ. iij. q. ix. fi debitū. sed nō requirit qꝫ per prius sint noti ꝓbentibus nisi in casibus iure expressis. ꝛ sic intelligo Jo. an. ꝛ infra p euz allegata. Uenio ad glo. que est sup verbo tpe. ꝛ q̄ro quid intendit lra dū dicit de tpe ꝛ loco ꝛc. Respōdit glo. duplr. primo vt querat de loco ꝛ tpe in q̄bus actus de quo queri fuit gestus. nā si in bis testes essent diuersi nō valeret eoꝝ testimoniū. vt in. c. nihilominus. iij. q. ix. ꝛ vide ibi gl. nō. ad huius dicti limitationē. Jtē dic qꝫ aut actus nō est iterabilis vt homicidiuꝫ aut iterabilis vt adulteriū. si discordāt primo casu in tēpore aut loco nō valet testimoniū si nō remanet integra ꝓbatio in aliquib⁹ eoꝝ. vt qꝛ cēs sunt singulares. secus vē si aliqui ꝓcordant in omnib⁹ iuxta nō. per glo. in. c. in nra. §. c. scdo casu cū actus est iterabilis debēt indifferēter reduci ad ꝓcordiā vt euitēt periurū. ꝛ vt, ꝓbent dūmodo in aliquib⁹ eoꝝ remaneat integra ꝓbatio iuxta ea que plene dixi in. c. cum

testis non debet interrogari de tempore nisi esset suspectus. Jtem adde Baldum in l. i. in. xx. columna. C. qui accusari non possunt. vbi dicit qꝫ de die facilis est oblitio nisi dies esset insignis. ꝛ vide eundem Bald. in. l. data opera in. xij. columna. C. qui accu. non possunt. Jtem vide qō ō ꝺ hoc nō. Bal. in. c. ij. circa fi. §. de confes. Jtem adde hic beatum Thomam in. iij. ij. q. lxx. articu. ij. vltra med. vbi dicit qꝫ non viciatur testimonium si vnus testis dicit se asserere determinate de loco ꝛ tempore. Alius vero dicit se non recordari. Et vide ad hoc Bald. in. c. ab excommunicato de rescriptis in penultima columna.

b Et vide quod notat do. abb. in. c. repellantur in fi. de accu. ꝛ do. anto. de hic in. xxij. col. vsi. per que dicit qꝫ aliquis ꝛc.

a Attestationes unius lide pñt etiã tacito cõsensu partium validãi. Sz ꝓriuz dicit i no. i. c. significauit. j. eo. prout refert do. an. in. vi. col. vñi. fatet q; primũ tz ro. in. l. nãlit §. nihil cõe i ix. col. v. tertio potes intelligere de acquisi. pos. z idẽ dicũt. d. de ro. decisi. cer. lviij. sm ordinẽ meũ nouis. z alle. inno. hic z i antiquis po nunt dcci. cl xxiij. z in no uis. dcci. lxxi de quo vide p bar. in l. i. cir. med. ff. ō feriis. vbi alle. istũ rec. ct fili; facẽ pñt partes ō suo ꝓsensu q; ꝓbatio semiplena habeatur ꝑ plẽa. vt nō. d. ant. p⁹ gl. in. c. cũ dilectus. §. nosigit i pe. col. de or. cogni. z vide bar. in l. mutari. ff. de ꝓcu. cir. prin.

b Utruz attestatiões facte in vno iudicio si nõ dñ publicate sunt faciant fidem in alio ēt inter casdẽ psonas z vid qõ nõ. bar. in l. si tu pera tus. ff. de pigno. et adde hic q; testes recepti in vno iudicio inter certas personas faciũt semiplenam ꝓbationem inter alias p sonas ita dicit bart in l. admonendi in. xiij. colũ. v. quero qd si dicto testiuz de iurein. d. an. in. c. ff. in. x. col. j. de tur pars extraordinarie. nõ. n. dz haberi pro produ ctione in crimine, pcedaẽ ex presumptione cũ debent esse, pbationes luce clariores. ij. q. viij. sciant cuncti. z sic intelligo. d. c. cõstitut⁹. Sed an ex facto amici vl̃ consanguinei presumaẽ ꝓsensus partis. d. c. ꝓstitut⁹ facit q; sic sed in ꝓmum est. c. qz presulatus preall. ad qd nõ videt bene respondeo ꝑ illos dicti. nã nõ appa ret q; ibi presbyter ꝺixerit vel consenserit. dicerem sic q; aut delictũ cõmissuz per ꝓsanguineos vel ami cos ꝓtemplatione partis est momentaneũ vt homicidium vel vulneratio z nõ presumiẽ cõtra partẽ saltez vt ex hac sola presumptione puniaẽ parl sz oz q; alia indicia vrgentia ꝓcurrãt. z sic intelligo. d. c. qz presulatus. z facit quod legit z notaẽ in. c. petrus de homi. An delictũ est successiuũ seu bz cãm permanentez z tunc presumiẽ ꝑ partem q; fiat de eius voluntate. ex quo nõ prohibet qm̃ cum fiat eius cõtemplatione ꝑ sumendũ est q; eo prohibente cessaret impedimentũ vel delictũ. z in eo casu intelligo. d. c. ꝓstitutus. nõ. n. caret scrupulo societatis occulte qui cũ pót mãifesto facinori desinit obuiare de sen. excõ. dilecto. li. vi. po terit tm̃ per aliquas ꝓiecturas banc presumptionẽ eli dere. ar. c. sicut. z. c. nobis de fimo. nõ. gl. in. d. c. cõstitutus. Et hec nõ qz sunt quotidiana z per alios nõ bene discussa. Glo. pe. notabiliter sentit testiũ quãtitatẽ moderandã sm qualitatẽ z magnitudinẽ cause z idẽ Inno. z cõmuniter doc. vnde Ui. in. reprehẽdit dicentes hunc numeꝝ quadragẽnariuz testiũ ordinariuz a iure statutũ cuilibet, pducenti testes. dicit. n. q; nisi iudex moderetur potest ꝑducere quot vult post moderationẽ vero quos melius scire credit. vide in Spec. c. ti. §. restat in fi. z qõ. s. dixi de hoc. Oppo. contra fi. c. videt enim q; testes als producti debeant cõputari in numero aliox cũ attestationes faciãt fidem in eadẽ causa vt in. c. fi. de proba. Sol. glo. fi. dupliciter sed perseuerat in prima solutione. s. q; ter. iste dz intelligi sm distinctionẽ. c. presentata. j. eo. for te. n. sm Jo. an. z Uincẽ. iste episcopus z abbas fuerunt arbitri vel si fuerunt delegati duo ꝓcesserũt si ne tertio vel alter eoꝝ fuerat recusatus z sic attestationes de iure nõ valebãt merito requirebaẽ hic consensus partiũ. z tenendo q; attestationes erãt hic nulle ex aliquo defectu. qõ satis innuit lra colligit Inn. dictũ notabile z multũ allegabile q; attestationes q nõ valent ratificanꝫ a per cõsensuz partiũ. z facit. c. ruis. j. eo. secus dicit in re iudi. lit. pte. z alijs que sunt de substantia iudicioꝝ qz illa nõ possunt ratificari. vt nõ. in. c. prudentiã de offi. dele. lz. n. sm eum talis receptio testiũ non valeat tamen neutra pars potest cõtradicere obstante sibi exceptione pacti. dico tamen q; lz partes non possint ratificare acta nulla que sunt de substantia iudicij. si tamen dubitabiẽ an talia acta interuenerint statur ꝓfessioni partiũ. vt est tex. nõ. in c. fi. de proba. z ibi dixi. z pro primo dicto facit. c. sequens. Do. ant. b dat aliã lec. ad fi. c. vt intelligaẽ de attestationibus a suo iudice receptis sz nõdũ publicatis que nõ faciunt fidem cora alijs iudicibus nisi partes consenserint vt hic. sed in attestationibus publicatis procedit contrariuz licet aliud senserit bart. in l. ij. ff. iudic. sol. tu de hoc vide qõ plene dixi in. c. cãz s. e. z plus placet mihi precedens intellectus. z sentit Jo. an. super tex. in. v. clause. qui supplet maxime per. c. presentata. j. e. Glo. in sequenti parte in. v. sed quid. querit quid si testis secundo inductus dixit ꝓtrariuz eius qõ prius dixit. z respondet vt ꝑ in ea quã glo. nõ. z de hac materia vide glo. in. c. sequenti z in. c. cũ cãm. j. e. z in. c. cum tua. z per spe. eo. ti. §. i. v. quid si idẽ testis. z sequenti facit glo. ij. in cle. de testibus. e. ti. tu vide qõ plene dixi in. c. per tuas de proba. z dic vt ibi. Ultimo extra glo. qz papa cõmisit hic extra curiã receptionẽ testiũ volens in hoc prospicere z parcere laboribus partiũ in producendo testes ad curiã quero an iudex inferior possit testes ad suaz presentiã reuocare. aut debeat cõmittere sicut facit hic papa. Ego vtra alios sic distinguo q; aut causa est criminosa z non debet fieri cõmissio qz in tali causa testes sunt in presentia iudicis exhibẽdi z examinandi vt cũ res exegerit tormentis subijciantur. vt in auc̃. apud eloquentissimũ. C. de fi. instr. z in auc̃. c. §. z qm̃. nõ. glo. in cle. vna de of. dele. z in c. atsi clerici de iudi. z puto q; in hac cã etiaz de extra prouinciã sunt euocandi per iura superius allegata. lz Jo. an. post Jo. mo. videat sentire q; etiam in criminali non sint euocandi de extra prouinciã per. l. iij ff. eo. z hoc ponit in. c. romana. §. contrahentes ō fo. compe. li. vi. Sed ego illam. l. restringo ad causas ciuiles. z pro hoc glo. nõ. in. c. testes. iij. q. ix. que dicit q; in causa criminali semper testes debent esse ꝑsentes sed in causa ciuili debet seuari consuetudo regionis. z allegat prealleg. l. iij. z sic sentit q; tm̃ loquit in ciuili z glo. videtur aperta relata ad tex. in. c. constitutus de fideiusso. in v. transmittentes. z comperi idez sentire Ci. in dicta auc̃. apud eloquentissimũ vbi dicit q; nullo modo debet iudex cõmittere receptionẽ testiuz in causa criminali etiam si iudex loci vbi sunt testes nolit mittere ad locum vbi sunt testes. refert tamen quo ad hoc vltimũ alios tenere cõtrariuz tamẽ posset limitari hoc membrum sm ea que habentur i c. ij. de iudi. li. vi. Aut causa est ciuilis z tunc standũ est consuetudini de quo loco sint vocandi. vt est tex. in. d. l. iij. vnde reuocari possunt vbicũq; sint. si hoc foueat cõsuetudo. quod etiã nõ. glo. in. l. sed si qs ex signatoribus. ff. quẽadmodũ testa. aperi. z in. d. c. testes. Si vero in hoc nulla est consuetudo tunc si sunt alterius prouincie non sunt inuiti euocandi qz non sine magna captione a rebus nostris reuocantur. vt i prealle. l. sed si quis iuncta. d. l. iij. sed tunc iudex cõmittet examinationem vt in iuribus prealleg. z facit c. constitutus de fideiuss. z. c. peruenit eo. ti. z hic. Si vero sunt eiusdez prouincie est in facultate iudicis an inuitos faciat cora se testes exhiberi per. l. si quãdo. C. e. An cõmittat in loco ipsoꝝ examinationẽ. nam propter suspitionẽ ipsoꝝ testium vel magnitudinem cãe debet ipsos cora se euocare vt presentia sua illos terreat. z sic intellige. §. illud in auc̃. vt defu. seu ipsorum su. col. v. alꝭ potest committere vt in auc̃. e. §. z quoniam. z. l. iudices. C. de fid. instru. z q; hoc casu fit in facultate iudicis tenet Accur. in preal. §. z quoniam. z Archi. in. c. ij. e. ti. lib. vi. ad egregias tamen personas debet mittere vt ipsorum dicta recipiantur. vt in auc̃. e. §. z quoniam. z in. l. ad personas. ff. de iureiuran. dic de bis vt dixi in. c. si qui testium. s. eo. z hoc in ciuilibus. In criminalibus vero debent venire ad presentiam iudicis per iura superius allegata. quod tenet Jo. an. in prealle. c. ij. eo. ti. lib. vi. allegat prealle. c. testes. z hoc nõ. De mulieribus z monialibus etiam in causis criminalibus tene quod habetur in. c. mulieres de iudi. li. vi. Aduerte tamen pro limitatione predictorum. nam quod supra dixi distinguendum an sint eiusdem prouincie. hodie non videtur procedere cum singule ciuitates habeant sua regimina sicut olim singule prouincie. vnde hodie satis est q; sint diuerse ciuitates vt non possint trahi ad aliam ciuitatem. vt in simili nõ. glo. singularis in. l. si. C. de prescrip. x. vel. xx. annorum sup verbo prouincia z facit prealle. l. sed si qs ex signatoribus. iudex tamen non debet esse facilis in committendo huiusmodi examinationez cũ tota vis questionis consistat in probationibus. z si eligit committere nõ debet hoc iniungere soli notario maxime sim

iurei. Ire qñ testes examinati in vna ista tia possint vel debeãt examinari in alia sup eisdẽ articulis. vide p bar. i. l. pro. la. i. §. ex hoc dco vñ. cro qd si ille. ff. vi bo. rap. et de qõe hic posita per glo. z do. anto. vide per eundẽ latius in. c. cãm cl. i. in iiij. colũ. z ibi plene scripsi. s. e. titu.

plici sed personis discretis maxime ecclesiasticis. ꝟ. e. si qui. 7 de consang. 7 affini. c. i. ſm Innoc. 7 Hosti. j. eo. ti. in. c. ij. lib. vi. hodie tamen vt abijciant a se hoc onus de facili vt plurimum committunt quos re darguit Hosti. vbi. ꝟ. 7 ad idem dixit hic Hostiē. vt soli tabellioni non committat: licet ſm eum videatur contradicere. j. ti. i. c. i. vbi de hoc. Sed ego dico q̄ hoc soli notario cōmittere potest. ad hoc allego bo. tex. in. c. mulieres. de iudi. lib. vi. licet enim ponat casum specialem in commissione non tamen in commit tendo notario soli q̄ eadem est ratio in alijs causis 7 maior. 7 vide quod scripsi in. c. quoniam. contra. ꝟ. de proba. Si autem solus notarius fuit in exami/ natione testis: 7 postea testis dicat aliud dixi q̄ per notarium fuerit scriptum nunquid sit potius creden dum instrumento tabellionis sine testibus 7 presen/ tia iudicis q̄ testi neganti. Spec. hanc questionem ponit eo. ti. §. i. ver. sed pone. 7 tādem determinat q̄ de facto creditur tabellioni lz de iure secus videatur sed si iudex fuit presens tunc crederetur etiam de iu/ re instrumento ſm eum dicit tamen q̄ si testis accusa retur de falso: 7 ipse negaret se sic dixisse vt notarius scripsit non crederetur tabellionis instrumento q̄ in criminali requiruntur probatiões luce clariores. C. de proba. l. sciant cuncti. quod est notandum. 7 vide quod scripsi in. c. sicut. ꝟ. eo. 7 ad primum dictum vt credatur notario. vide quod legi. 7 nō. j. de rescrip. ad audientiam.

Ueniens Casus. Ubi variat mo/ dus agēdi publicatis at/ testationibus super eodē capitulo testes producere licē. vel summia lati⁹ sic. At testationes recepte in summario fidem non faciunt i plenario iudicio. 7 illarum publicatione non obstāte idem vel alij testes super eisdem capitulis recipi pos sunt. Et tres sunt partes. primo ponit ordinem pro cessus 7 disputationem partium super receptione te stium. in secunda papa interloquitur ibi nos igitur. in tertia causam committit ibi quo circa. Casus lit teralis. Uacāte decanatu claremontēn. Archidiaco nus eiusdem ecclesie electus extitit in decanum: qui/ dam opposuerunt se illi electo: causa cōmissa fuit qui busdam iudicibus: qui tulerunt sententiā super deca natu pro archidiacono: 7 in parte mandauerunt illaꝫ executioni. Sed q̄ ex parte capituli ab illa sententia fuit appellatum nō fuit in totum executioni mandata propter quod archidiaconus 7 procuratores capi/ tuli ad sedem apostolicam accesserant. Archidiaco/ nus in presentia pape petebat sententiam pro se latā in totum executioni mandari. Procuratores capi/ tuli dicebant sententiam illam contra iusticiaꝫ 7 post appellationem esse latam vnde debebat cassari: Ar/ chidiaconus dicebat illos non esse audiendos cum essent excōmunicati. Dum hec proponerētur. P. subdiaconus. d. pape se opposuit ex aduerso asserēs se in decanum claremontis canonice electum: vnō di ctus archidiaconus in sua petitione non erat audien dus: q̄ decanatus ipse non ad illum: sed ad se potius pertinebat. Tandem interlocutus fuit papa vt dicit⁹ P. ſ. si posset incontinenti suam intentionem proba/ ret. Ipse vero super hoc testes 7 instrumēta produ/ xit: 7. d. papa interlocutus fuit q̄ sua intererat vt se posset opponere archidiacono predicto lite contesta tā inter illos tam super electione q̄ super sententia. quesitum fuit ab archidiacono vtrum admittere vel let in hoc iudicio attestationes primo receptas in ar/ ticulo supradicto. Qui respondit q̄ vellet quomo/ do posset obijcere tam in personas testium q̄ in di/ cta quo audito pars aduersa respondit q̄ attestatio/ nibus illis vti nolebat cum non super principali ne/ gocio: sed super incidenti articulo fuissent lite non cō testata recepte. Unde super toto negocio 7 illos 7 ali os volebat producere testes. Pars autem aduersa respondit q̄ cum testes illi tam super sententia q̄ su per electione dixissent 7 eorum dicta publicata fuis/ sent in iudicio non licebat illi post q̄ testificata didice rat super eisdem articulis testes producere. d. papa pronunciauit q̄ testes essent super toto negocio reci piendi quos vtraq; pars duceret producendos. vn de mandat quibusdaꝫ iudicibus quatenus receptis testibus 7 rationibus partium intellectis causam ip/ sam tam super principali q̄ etiam super incidenti fi/ ne debeant canonico terminare. in fine dicit illa que i capitulo aguntur non posse de facili probari nisi per canonicos. Unde mandat: vt ad cautelam absoluāt eosdem: vt vocati ad testimonium libere possint pro vtraq; parte testificari. Ber. Nota primo execu tionem sententie per partes factam non viciari nō est ergo de his que vno contextu expediri debent vt ele ctio 7 testamentum de elec. q̄ propter. 7. c. cuꝫ post petitam. 7. C. de testa. cum antiquitas. Nota secū cundo q̄ tertius comparens pro suo interesse potest prosequi appellationeꝫ a reo interpositam. 7 hoc col ligitur intelligendo q̄ iste petrus vellet prosequi ap pellationem interpositam a capitulo. quod satis col/ ligitur ex eo q̄ fuit lis postmodum contestata super sententia lata inter capitulum 7 archidiaconuꝫ acto/ rem. dictum tamen est verum in se 7 probari videtur in. l. a. sentētia in fi. 7. l. si per lusorio. ff. de appel. nō. Inno. in. c. cum super de re iudi. 7 Bar. in dictis in ribus 7 de hoc aliquid. j. Nota tertio q̄ terti⁹ cō/ parens pro suo interesse potest impedire ne senten/ tia lata contra reum mandetur executioni cū suo pre iudicio. concordat. d. c. cum super. 7. l. ticia. ff. solu. matri. debet tamen incontinenti de suo interesse do/ cere 7 de hoc latius. j. Nota q̄ etiaꝫ in beneficiali bus non admittitur quis ad impediendum executio nem sententie nisi sua interfit specialiter. 7 de tali iter esse prius fidem faciat incontinenti. Quid autem re/ spectu facultatis excipiendi contra petentem confir/ mationem electionis vel consecrationis an debeat p tendere speciale interesse an vero admittatur quilibꝫ de populo. vide Inno. in. c. super bis. j. de accusa.

Nota q̄ partes possunt cōmuni consensu appro bare attestationes productas in alia causa 7 ad aliuꝫ effectum concor. ꝟ. c. proxi. in fi. nec mirum cum pos sint convenire de certa sententia ferenda. vt. l. si con uenerit. ff. de re iudic. 7 remittere iuramentum testi/ bus. j. c. tuis. ista enim que nō sunt substantialia iudicij 7 que mere concernunt partium cōmodum possunt a partibus remitti. Nota q̄ vbi attestationes pu/ blicate fidem non faciunt in causa q̄ recepte in causa summaria vel ex alia causa legitima possunt testes de nouo recipi super eisdem capitulis publicatione nō obstante sic limita. c. fraternitatis. 7 similia iura. ꝟ. e.

Nota ex eo q̄ procuratores capituli proponebant illam sententiam non debere exequi tanq̄ lataꝫ post appellationē interpositam ab interlocutoria q̄ sentē tia diffinitiua lata post appellationē ab interlocutoria 7 ea pendente nō est exequenda q̄ pendet eius vali/ ditas ab euentu interlocutorie. si enim tenuit appel/ latio ab interlocutoria non valuit diffinitiua q̄ lata a iudice cuius iurisditio erat suspensa de appel. si a iu/ dice. 7. c. non solum. li. vi. 7 probatur aperte per lo⁹ cum a speciali in cle. i. de re iudi. nam ibi ponitur spe ciale cum tres sententie diffinitiue late sint contra ali/ quem. cautuꝫ tamen est q̄ appellans ab interlocuto ria appellet iterum a diffinitiua 7 poterit prosequi quā volet iurta ea que habentur 7 nō. in cle. i. de do. 7 cō tu. 7 per hoc est expedita glo. ij. Nota ibi non fa/

a An terti⁹ appellans a ſententia int alios lata ꝛpediat execution⁹ē.ꝛ vide bar. in.l. a ſnia .ff de app.ꝛ in. l.ſi pluſorio. §. i.c.ti.ꝛ ō iſtam vide aliquid in.l.ita ñ.§.quotieſ ff.ad treb. et vide quedā pulchra q̄ ō iſto tertio cōparente notaui p⁹. d.anto. in.ꝛc. ſup eo.de offi.dele. vbi ē tex. ſin.ī hac mā Itē adō hic q̄ qñ eſt pre ſūptio ꝓ opponentez ſe pro ſuo intereſſe non admittit ad impediendum executionez eſt glo.ſing. ſm bal.ꝛ d. ab.ibi i.c.ſuper eo in v. tenebit ō of. dele. quā limitat ibi. d. ab.niſi vellz incōtinēti,pbare. Et qñ clericus cōparet ,p ſuo intereſſe corā iudice laico an poſſit petere cām remitti ad iudicē eccliaſti cū vide pc.ō anch.in reg. ea que i.xvi. q.pri. vſi. occurrit,ramē mihi dubiū. tē.

b Nō plenā diſtinctōnez in materia tertij cōparentis ,p ſuo intereſſe an habeat impedire execution⁹. Et vide imol. i clc.i.ō reiu. in.v.col.

cile.q̄ ea que agunt in capitulo poſſunt per alios forinſecos,pbari ꝛz probatio non cōtingat de facili: qꝛ raro admittunt extranei ſi tamen admitterent poſſz per illos,pbari.qō tz Jo.an.hic.ꝛ facit.c. vt iuxta ō offi.ordi.ꝛ qō nō.in.c.qꝛ propter de elec.ꝛ de cauſa poſ.ꝛ,ppꝛie.cū eccleſia ſutrina. Nō vltimo q̄ excōmunicati nō admittunt ad teſtimoniū quātūcūq̄z dicant excōmunicationē nullaz niſi prius abſoluant ad cautelā vel probēt illaz excōmunicationē nullā de of.dele.cū ꝓtingat.ꝛ.c. venerabilib⁹,ppe fin.de ſen. excō.lib.vi. Quero primo quare,procuratores capituli nō fuerunt admiſſi.glo.iij. reſpondet qꝛ dicebatur eos fuiſſe ꝓſtitutos a canonicis excōmunicatiſ vt colligit ex fine lr̄e. hanc rationē impugnat Jnn.ꝛ cōmuniter doc.qꝛ excōmunicati poſſunt ſe defendere maxime per alios.vt in.c.cū inter de excep.ꝛ.c.intellexim⁹ de iudi.forte etiā opponebat ſm doc. q̄ iſti,procuratores erant excōmunicati.vt in.c.poſt ceſſionez de prob.vel illegitime ꝓſtituti vel nō faciebant fidem de mādato nec cauebant vel quid ſimile nec eſt vis cū de hoc nō diſputet hic principaliter. Glo. iij.colligit q̄ ſententia lata inter te ꝛ me nō eſt executioni mandanda vbi ius alterius ledit. Aduerte qꝛ nūc expedit aliqua pulchra dcā Jnn.aliquib⁹ additis ꝛ declarabit pro maiori parte intellect⁹ huius.c.

Oppo.ꝓtra hanc⁹ glo.ꝛ tex.de.c.cuz ſuper.j. de re iudi.vbi tertius cōparens pro ſuo intereſſe nō impedit executionē ſententie niſi,pbet ſe legitimo tēpore a ſnia lata ꝑ reum appellaſſe ꝛ appellationē debito tēpore,pſecutuz. So.diſtingue⁹ ſic q̄ñq̄z tertiꝰ appellat pro ſuo intereſſe a ſententia lata ꝑ reū. ꝛ ſic poteſt appellationē,pſequendo impedire executionem ſnie.ꝛ eſt de hoc caſus in.d.c.cū ſuper.nā pro intereſſe ſuo pōt quis appellare a ſententia lata ꝓtra aliuz vt ibi ꝛ in.l.a ſnia.ꝛ.l.ſi pluſorio.ff.de appel.ꝛ vtrobiq̄z per bar.ꝛ per Jnno.in.d.c.cū ſuper. Quandoq̄z tertius nō appellat ſed vult,pſequi appellationez per reū interpoſitā ꝛ pōt vt eſt caſus hic ſm vnū intellectū. Et probat in dictis legibus.ꝛ nō. Jnno. ꝛ bar.ī iurib⁹,prime allegatis. Quādoq̄z reus principalis nō appellat nec pōt appellare ex aliqua cauſa nec tunc pōt ille tertius qui pretendit ius ſin cauſa illa ꝛ tunc ſi ſciebat cām illaz agi ꝛ nō appellauit nō audiatur volens impedire executionē ſnie.ꝛ iſte eſt caſus ī d.c.cū ſuper. An aūt fecerit ſibi preiudiciū in totum ex ſua taciturnitate ita vt ēt ſuper,ppꝛietate de cetero nō audiat.dic plene vt ibi dicet. Si ergo iſte petrus ſciuiſſet ꝛ non appellaſſet nec appellationē a capitulo interpoſitam,pſecutus fuiſſet nō impediuiſſet executionem ſententie per.d.c.cum ſuper qō nō. Bar. in.d.l. ſi perluſorio. vnde intelligunt doc. hic q̄ iſte ignorabat ꝛ eſt neceſſe ſic intelligere.ſi iſte non proſequeret appellationē hic interpoſitam a capitulo ꝛ habent illam appellationē,pſequi non eſt neceſſe ꝑſupponere ignorantiā.qꝛ per appellationem rei ſuſpenſa eſt executio ſnie.ꝛ hanc appellationem tertius poteſt proſequi vt.ſ.dixi. Quandoq̄z tertius non appellat neq̄z reus. Sed iſte ignorauit cauſam illaz agi nunc autem allegando intereſſe ſuum nitit impedire executionem ſnie.ꝛ dic q̄ aut fit executio in reb⁹ nō abiudicatis ꝛ admittit ad docendum de intereſſe ſuo vt in.l.a diuo pio.§.ſi ſuper rebus.ff.de re iudi. nō. Jnno.in.d.c.cum ſuper,ppe finē qō,procedit etiam ſi ſciuiſſet cām agi inter alios.ꝛ eſt ratio qꝛ non agebat de illis rebus.vnde nō eſt ſibi imputandū ſi non contradixit ſed nunc capiunt in cām iudicati ideo ſatis ē ꝺicere nunc. Quandoq̄z retentis eiſdē terminis petitur executio in rebus abiudicatis per ſnīam.ꝛ tunc capiendo dicta aurea Jnno.hic quē bar. ſequitur in d.§.ſi ſuper rebus. Aut bona illa ſunt vacantia ꝛ ad

mittit tertius ꝺicens pro ſuo intereſſe.ſi verō bona illa poſſidebant ab alio nō valet tertius ꝺicere ad impediendā executionē.ar.in.l.is a quo.ꝛ.l.ſequēti.ff. de rei ven.vbi hī q̄ ſi duo petunt eādē rē a tertio ſententia mandat executioni pro eo qui pri⁹ obtinuit ꝑſtita cautione reo de īdēnitate ꝑ alium. Et ē ratio diuerſitatis ſm Jnno.īter primū caſuz ꝛ ſcōm.nam in primo fieret magnū preiudiciū tertio ſi ſnia mandaret executōi qꝛ facili⁹ obtinebit bona vacātia q̄z a tertio poſſeſſa.ſed in alio cāu nō fit ſibi preiudiciū qꝛ ita poſſidet potuerūt ab iſto qui obtinuit ſniaz ſicut ab alio.qō eſt valde notandū.Sed ego per hāc rōnem puto q̄ vbi petēs executionē eſſet lōge durioris conditionis q̄z poſſidēs q̄ tunc poſſit tertiꝰ ipedire executionē cū poſſit pretendere preiudiciū in habendo duriorem aduerſarium.ar.bo.in.c.piſanis de reſti. ſpo.niſi forte poſſit ſubueniri remedio cautionis ar. in.d.l.is a quo.Et nota q̄ remedium illius.l. habet locum etiam in beneficialibus vt notat Jnno.ꝛ Jo. an.in.c.i.de cōceſ.preben.li.vi.ꝛ Jnno. in.c.cum ſuper de cauſa poſ.ꝛ ꝓpꝛie.ꝛ hoc nō.dic ergo q̄ ō canatus hic vacabat.An autem iſte tertius poſſit,producere teſtes ſuper eiſdem capitulis publicatis atteſtationibus. Jnno.in.c.cum ſuper prealleg. dicit q̄ non ſi vult,pſequi cām ab alio inchoatā qꝛ dz,pſequi in terminis ſuis.ſecus vbi de nouo vellet omnia incipere ꝛ priora acta ſibi nō preiudicarent.vtputa quia ignorabat cauſaz agi.ſed bar.in.d.l.ſi perluſorio. tz ſimpliciter oppoſitū.qꝛ ſicut nō preiudicāt ſibi acta ignoranti ita nec publicatio.ꝛ hoc dictum mihi placz vt poſſit,producere teſtes de nouo ad ſui fauorem dūtaxat.ar.opti.hic ꝛ facit quod nō.glo.in.l.ſi ſuſpecta ff.de inoffi.teſta.ꝛ vide in Spec.in.ti.ō teſta.§.ſatiſ vtiliter.v.quid ſi a ſnia.ꝛ Jnno.in.c.veniens ō ſpō. Sed aduerte nam predicta procedunt in dubio q̄ñ petit executio ſnie late in petitorio. Quid autez ſi ſnia fuit lata in poſſeſſorio recuperande.nunqd tertius comparens pro intereſſe ſuo poſſit impedire reſtitutionem in caſibus in quibus.ſ.dixi eum debere audiri. Jnno.in.c.veniens.j.de ſpon.ſentit q̄ non. dicit enim q̄ ſi vxor petit reſtōnem mariti non poterit alia mulier pretendens ſe verā coniugem comparēs pro ſuo intereſſe impedire reſtōnem in caſibus in q bus.ſ.dixi.ꝛ ſolet illud dictum Jnno.reſtringi quā do ius tertij eſt ita cōnexum cū iure ſpoliantis.q̄ nō poteſt ſubueniri tertio quominus ſubueniat ſpoliāti.vnde ſicut ſpoliatus nō pōt allegare ꝓpꝛietatem ad effectū impediendi reſtōnem ita nec tertius. Si enim non eſſet ita cōnexum poſſet bene allegare pro pꝛietatē ad effectum impediendi reſtitutionem.ita dicunt do.de rota deci.cliij.ꝛ ſequit do.an.in.c. in lr̄is de reſti.ſpo.ꝛ ibi plene dixi. Sed hoc dictum mihi ſi placet qꝛ odiuz ſpoliantis non debet obeſſe tertio q̄ non fuit in culpa. ꝛ iura cōmuniter excludunt ipſum ſpoliantē vt non poſſit allegare,ppꝛietatem. vt in.c. frequens de reſti.ſpo.li.vi.ꝛ in cle.vna de cauſa poſ. ꝛ ꝓpꝛie.ꝛ in.c.fi.de or.cog.vbi dixi ꝛ maxime hic eſſet admittendū cum petit reſtitutio vxoris que nō poteſt reſtitui ſine maximo dedecore ꝛ preiudicio veri mariti.ꝛ facit pro bis aliqualiter iſte tex.naz iſta dilatio executionis proderat aliquo modo capitulo qō cōtradicebat iſti archidiacono ꝛ nihilominus fauore tertij differtur executio. Ad idem dictū.c.cuz ſuper dic ergo idem in poſſeſſorio qō in petitorio. Sed nunquid iſte tertius poſſit ius ſuum proponere corā delegato. Jnnoc.in prealle.c.veniens.q̄ ſic ꝛz aliter nō ſit eius iudex.ꝛ hoc rōne cōnexitatis iuris ſibi cōmiſſi.ar.ff.de quibus re.ad eun. iudi.ea.per totū.ꝛ hoc nō pro extenſione.c.p.ꝛ.g.de offi.deleg. An aūt iſte tertius cōparens ſit preferendus ei qui pnci-

c Et an ille qui nō cōparuit i prima nec in ſcōa ſententia ſup prima appel. a qua fuit appellatū ſi cōparcat ante tertiam ſniam debeat admitti pro ſuo intereſſe vide oldra.in cō. ccl v.ꝛ adde hic bar to.in.l.pe. ff.de pe.bere d.vbi refert in articulo ō poſito diſtinctionez in noc.hic vz an poſſio ſit vacans vel non.

a Illa dicitur esse summaria, pbatio qñ nō exigit plus tēporis q̄ exigeret executio. Et idem dicit imo. in cle. i. in antepe. col. de re iudic. de quo vide per bar. in extrauaganti ad repri. in vſi. summarie.

b Idem dicit hic Imola.

c Vide hic. d. an. in. iij. col. ꝛ in. c. cām el. i. in antepe. col. s̄. eo. vbi dicit

dictuꝫ butriga. loqr̄ qñ, pbationes recepte in summario iudicio fuerunt plēarie recepte qr ille postea faciūt fidē i plēario. Et vide d. an. sequentē doctrinā butri. in. c. fraternitatis in xliiij. col. s̄ eo. Sz iterum ꝑ doctrinā butri. vī obstare multū iste tex. qui dicit q̄ de interesse fuit doctū per testes ꝛ istā que fr̄ plene, pbationes ꝛ tñ nō faciunt fidem i plenario. Et ſō dic abb. hic q̄ dcm butri. intelligitur qñ, pbationes fuerūt plenarie non soluꝫ quo ad substātiā sed etiā q̄ ad mōꝫ ꝓcedendi Sed ego saluo alit̄ lz iste tex. loquaꝫ de testib⁹ ꝛ instrumentū nō dicit q̄ plene ꝓbarent. poterant enī forte eē tales testes vel talia instrumenta que inducebant solā ꝓsumptiōez. Et so. d. ab. nō videt posse

palīter agebat. Vide Inno. in. d. c. veniens. plenius per bar. in. d. l. si perlusorio. ꝛ collige ex nō. in. c. cuꝫ super. ꝛ. c. pe. de re iu. Nunc restat querere qualiter, pbabit iste testi⁹ suū interesse ad effectū vt admittaꝫ ad ꝯdicendū. So. dicit Inno. sufficere q̄ probꝫ se electū. nō enim requirit vt probet se canonice electuꝫ qō bene notabis. ꝛ est ratio qr hec causa est sūmaria. nō. n. agit̄ de totali ꝓiudicio sed solum vt admittaꝫ ad ꝯdicendū ad effectū impediendi executionem nō tñ hoc casu sufficeret iuramentū partis vt pꝫ hic. dic ergo q̄ qñq̄ causa summaria est nullius vel modici ꝓiudicij. vtputa vt res exhibeaꝫ ꝛ sufficit iuramentū partis. l. thesaurus. ff. ad exhiben. Qñq̄ infert maius ꝓiudiciū. vtputa q̄ differaꝫ executio. ꝛ non sufficit iuramentū sed requiritur alia ꝓbatio puta testiū vel ī̄strumentoꝝ vt hic. sed nō requiritur q̄ sit multuꝫ stricta ꝛ necessaria concludens sed tantū apparens. ꝓ hoc qō nō in spe. in ti. de offi. dele. in. §. postremo. v. vij. ꝛ Bar. in. d. §. sup venditione hic notabiliter dicūt hic Jſpe. ꝛ Abba. ꝛ sequit̄ Jo. an. q̄ in ista sūmaria nō admittit reꝓbatio testium nec respectu personaꝝ nec dictoꝝ. ad qō facit. l. fi. C de edic. diui hadri. ꝛ de re iudi. cū bertoldus. ꝛ. c. ex lr̄is de i inte. resti. Ex predictis nō q̄ in causa summaria non fit lit. conte. ꝛ leuior exigitur ꝓbatio q̄ꝫ in principali. ꝛ vide plenius de hoc per spe. in loco p alle. Ulterius queritꝫ dicit̄ hic q̄ incōtinenti debet iste interesse suum ꝓbare infra quantū tempus dꝫ hoc facere. dicit Inno. hoc relinquendū arbitrio boni iudicis. forte ſm eum vsqꝫ ad octo dies vel plures non autez expectabit̄ vt producat testes de vltra mōtes. ar. in. c. lr̄as ad fi. de resti. spo. Barto. in. l. si is a quo. ff. vt in pos. le. quē sequitur do. an. hic videt vel le q̄ generaliter omnis ſummaria⁹ cognitio que opponit̄ executioni debet expediri infra illud tempus i fra quod expediretur ipsa executio. sed mihi hoc nō placet ꝛ videt reꝓbari hic. nam executio hic erat fienda in re iudi. quo casu in executione nulla requirit̄ sūmaria cognitio. vt nō Inno. in. d. c. cū super de re iudi. ꝛ bar. in. d. §. si super rebus. ꝛ tamē opponenti datū fuit hic tempus ad ꝓducenduꝫ testes ꝛ infra. dico ergo sequēdo Inn. q̄ tempus erit arbitrariū[b] cōsiderata qualitate ꝛ quātitate cause ꝛ interesse ꝓbandi. ar. in. l. i. ff. de iure deli. ꝛ. c. de causis de of. de le. ꝛ per hoc fit expedita glo. sequens. Op. ꝛ videtur q̄ nō debuit inquiri ab archidiacono an vti vellz illis attestationibus. qr iudiciū reddit̄ in inuitū. l. inter stipulantē. §. si stichū. ff. de verb. ob. ꝛ. c. intelleximus de iudi. So. glo. in verbo admittere. q̄ ideo fuit interrogatus qr nō poterat ad hoc cogi cū ad ꝓbandū aliud fuissent illi testes inducti sed ex consensu cōmuni valuissent. idem tenet Hosti. secundū quē pꝫ q̄ partes minus sufficientib⁹ ꝓbatōibus se submittere pñt ad hoc. j. e. c. px. ꝛ qō ibi nō. Sed cōtra hoc facit qr exquo iste. Jſd. subdiaconus vsus fuerat istis attestationibus in hoc iudicio nō poterat ampli

ꝓbatōis ꝛ quo ad modū, pceden̄di. Et per hūc subtilē modū saluat̄ itel. d. ab. qui habuit istā suā sol. a. do. an. in. d. c. cām. s̄. e. in antepe. col. Et q̄, pbationes facte in sūmario iudicio, pbent in plenario si sint plenarie recepte tz ro. in. l. generaliter. §. nihil cōmune in col. viii. de acqui. pos. Et dicit q̄ de hoc habemus vnā tñ auctoritatē butri. in. §. sed q̄ simpliciter Sed dicit

us penitere. ar. iiij. q. iij. si quis testibus. xix. di. si romanoꝝ. tamen exquo archidiaconus erat nunc contentus nō poterat iste. Jſd. resistere. Sol. triplex est ſm Inno. primo ad hoc. n. vt valeant in isto vel in alio iudicio nō sufficit cōsensus vnius partis sed ambarū consensum interuenire necesse est. Item ꝛ secūdo potest allegari aliquid ex illis attestationibus nō vt plene ꝓbent sed ad ꝓsumptionē faciendā. Et nota hanc solutionē q̄ attestationes recepte ad vnuꝫ finē faciunt ꝓsumptionē cū agit̄ ad aliū finē. Terrio potest dici ſm eum q̄ falsū dicebat archidiacon⁹ qr nunq̄ꝫ de illis aliquid allegauerat archidiacon⁹ in hoc iudicio. Et ex predictis pōt solui ꝛ̄ium qō formari potest de decr. ꝓsentata. j. e. vbi optio appro bandi attestationes datur nō, pducenti sed ei contra quē fuerunt producte. nā dicit Hosti. q̄ illud loquit̄ qñ super principali ꝛ lit. ꝓtest. fuerunt testes, pducti hic super incidenti ante lit. ꝓte. Et est ratio diuersitatis ſm eum ꝛ io. an. qr primo casu mero iure tz receptio quo ad ferendā diffinitiuā in secūdo non. Item cum primo, pcederet̄ ſummarie leuior sufficiebat, pbatio q̄ꝫ in principali. Et ex his habes duas ratiōes quare attestationes recepte in sūmario fidem non faciunt in plenario tū, ꝓpter defectū lit. conte. que non precessit has attestationes. tū qr nō fuerūt plene exa minate cū ageret de modico ꝑiudicio. qō nō. Quare reuoco⁶ in dubium quid si iste attestatiōes fuissent recepte plenarie quo ad modum, pcedendi ꝛ substātiam, pbationis nunquid facerent fidem in plenario seu in alio iudicio vbi ageret̄ de eadem re. Jnnoc. ꝛ doc. hic lz aperte non tangant tñ tacite sentiunt q̄ nō ꝓpter tertiā rationē qr ad aliū finē testes ibi fuerunt ꝓducti. vnde sicut ſnīa nō obstat si ad aliū finē agit̄. l. cū querit̄. cum. l. se. ff. de exce. rei iudi. ita dicendū in attestationibus. ꝓ quo facit. c. inter dilectos. v. nec attestatōes de fi. instru. Sed cōtrariū sentit bar. in. l. ij. ff. vi bo. rap. ꝛ vide omnino qō circa hoc dixi in. c. cām que. s̄. e. ꝛ facit qō. j. dicā super glo. sequē.

Opponit̄ ꝛ videt̄ q̄ nō oportebat istum. Jſd. litigare super ſnīa lata contra capitulū qr res inter alios acta ꝛc. Sol. glo. in. v. quos. q̄ super hoc erat q̄stio an ſnīa sibi ꝓiudicaret. naꝫ si actio primo loco sibi competeret ꝛ permisit alium agere fecit sibi ꝓiudicium si sciuit ꝛ non ꝓtradixit. vt in. c. pe. j. de re iudi.

Et ex hoc dicto glo. nō q̄ ſnīa lata cum electoribus⁹ ꝓiudicat electo si sciuit ꝛ non contradixit quasi electus in hoc habeat cām ab electoribus ꝛ ius eoꝝ sit coniunctum ꝛ cōnexum vide tex. cū glo. nō. in. c. hoc quippe. iij. q. vi. ꝛ dic vt nō. in. d. c. pe. ꝛ. c. cuꝫ super eo. ti. vel dic ꝛ aliter q̄ cum iste. Jſd. prosequeretur appellationē interpositaꝫ per. c. potuit producere, pbatiōes ad ꝓbandaꝫ nullitatē ſnīe vl iniusticiaꝫ vt sic etiaꝫ respectu ꝓsumptionis illa ſnīa sibi officiat ar. l. a ſnīa. ff. de appel. Item eadē glo. in ver. preterea opponit. cum enim testes fuissent hic recepti ꝛ de posuissent taꝫ super ſnīa q̄ꝫ super electione nō debu

cle. pstitutionē i. iiij. col. de elec. ꝛ sequitur etiam ipse Jmol. in cātū ex lr̄is i xviij. colū. ō resti. in inte. pro quo facit qō notat gl. in. l. ij. C. de ordi. iudi. et qō nō. bart. in. l. a diuo pio. §. si super rebus in. ij. opp. ff. de re iudi. ꝛ glo. ꝛ bar. in. l. pe. ff. de bis qui sunt sui. ꝛ sacit glo. in. v. absens in. l. ij. C. de contrario iudi. tu. Et hoc videtur voluisse barto. in extrauag. ad repri. in ver. summarie dum querit an si iu

der in sententia lata in summario iudicio dicit se habuisse plenariam cause cognitionem an illa sententia faciat ius in alio iudicio. vide etiam Barto. in. l. i. §. i. versic. quero vtrum probationes facte. ff. vi bo. rapt. Item adde q̄ illud dictum butri. in. d. §. sed quod simpliciter alle. sequitur ꝛ dicit non esse alibi Bo. Anto. in. c. per inquisitionem in vltima colum. vers. nunquid autem de elect. ꝛ sequitur limitando. do. Anto. in. c. dilectus. §. nos igitur in principio vlti. colum. de ordi. cogni. ꝛ ad idem vide barto. in dicta. l. penultima. ff. de bis qui sunt sui.

a An ꝛ quando excõmunicatus possit absolui pro officio testificãdi. Et adde ꝙ delegatus etiã posset facere hãc absolutionẽ vt dicit io.an.in addi. spe.in rub.de teste.v.super dila. Et quis possit facere hanc absolutionẽ.vide per oldra.cõ.cxlv. Et ꝙ excõmunicatus nõ admittat ad testificandum est casus clarus in.c.decernimus de sen.ex. li.vi.ꝛ probat tex in. c.nullus. iij. q.iiij. de quo vide per spe. in ti. de teste §.i.i.xi.colũ. v.itẽ ꝙ ẽ excõicatus ꝙ limita pro nisi excõicatus fuerit descriptus testis i instrumento qz tunc probat vt nõ.in noc.in.c.pia circa fi.ō excep.lib.vi. Quod intellige ,put ibi late notaui. secõ limita nisi fuerit ad bibitus testis in testamẽto cum reputaretur nõ excõmunicat⁹ vt dicit bar. in.l.i.vſ. quero quid ō infame.C.ō testa tertio limita nisi cẽt excõmunicatus excõmunicatiõe minori tñ qz illa nõ repellit nisi a perceptione sacramentorũ ecclesie vt in c.si quẽ ō sẽ. ex.ꝛ in.c.engeltrudã.iij. q.iiij. Et qz dato ꝙ excõmunicatus excõicatiõe minori dicatur esse i peccato mortali p.c. sacris q ma. ac.tamen peccatuz mortale non repellit a testimonio vt ẽ tex. melior de iure ſz do. ab.ibi in. c.inquisitionis.§. iij. in fi. ibi forsan autez id iuramentuz issent alij testes recipi super eisdem articulis istoruz attestationibus publicatis. vt.c. fraternitatis cuz fi. ſ.eo. So. glo. ꝙ ad alium finẽ non recipiunt. quasi dicat tunc obstat publicatio qñ ad idem agitur. ꝛ dic ꝙ primo agebatur ad probandũ ꝙ sua intererat ad effectuz volendi cõtradicere nũc vero agebat vt res petita adiudicaret. vnde quẽadmodũ nõ ob. sñia cũ ad alium finez agit. vt. ſ. dixi fortius nõ ob. publicatio. Itẽ dicit ꝙ cum hic attestationes recepte sup incidenti fidem nõ facerent super principali durũ esset dicere ꝙ testes ijdẽ vel alij nõ possent induci cuz nõ fit causa fine probationibus relinquenda. Sed vltimo glo. ista querit quid si illi ijdez testes qui deposuerunt in sũmario dicunt nunc contrarium in plenario. Respondet ꝙ non valebit illorum dictum lz aliud fit istud iudicium. quod est valde notandum. ꝛ vide in hoc quod dixi plene in.c.per tuas de prob. Et ex hac particula glo. ꝛ ex superius dictis habes ꝙ attestationes recepte ad vnũ finem faciunt fidem quo ad quid nõ quo ad totũ in alio iudicio. nã quo ad sententiam ferendam fidez nõ faciunt. secus quo ad reprobandũ secundũ dictũ primo ꝓium. Sed contra hoc facit qz qua ratione non faciunt fidem in principali eadem ratione non debent facere in reprobatione qz vna ꝛ eadem res non debet duplici iure censeri deduci. cum in tua. Item ꝛ secundo si nõ possunt dicere contrariũ eius qõ primo dixerunt ad quid inducũ tur in hoc iudicio. superfluis. n. non est vtendũ. l. hec stipulatio. §. diuus. ff. vt le. no. ca. ꝛ circuitus vitandus est de rescrip. cle. auditor. Sol. vt colligit ex dictis Inn. alia ratio est in principali ꝛ alia in reprobatione. nam in principali nõ faciunt fidem qz testes nõ fuerunt ad hoc inducti sed ad aliuz finem. oportet ergo vt primo causa incipiat ꝛ postmodũ instruat. non n. prius dz esse probatio qz cause inchoatio. lz ad reprobationẽ eorundẽ testium sufficiunt attestationes post recepte qz per eas notoriũ iuris est ipsos testes esse periuros ꝛ falsos quasi velit ꝙ ī preiudiciũ eoꝝ testium attestationes inducunt notoriũ. ꝛ vide i hoc bar. in.l.eos. ff. de falsis. ꝛ qõ dixi in. d. c. per tuas. ꝛ sic diuersitas rationis inducit diuersitatem iuris.

Sed aduerte qz per banc rationem Inno. posset argui in contrarium ꝙ vbi testes fuissent recepti solẽniter ꝛ plene deberent fidem facere inter easdem personas lz ad aliud nunc ageret qz prima solẽnitas sufficit vt inducerent notorium. adducent ergo nunc vt notoriũ facientes. pro hoc notabile dictum inno. i. c. qualiter ꝛ quando. ij. ī. de accu. prope finez vbi vult ꝙ sententia lata ad vnum finem potest adduci vt notorium inducens ad alium finem. ꝛ facit quod ponit Fe. consi. xxiij. ꝛ vide in hoc quod dixi in. d. c. per tuas. Ad secundam obiectionem superius formatam respondet inno. ꝙ testes isti non inducuntur vt dicant idem nec contrarium: sed vt dicant veritatem quam sciunt. sicut contingit quando inter diuersas

in fraudem. ī. de accu. Et hoc in terminis sentit glo. magna in princi. in. d. c. decernimus nisi forte hoc casu diceremus contrarium ratione iuramenti ꝙ debet prestari a teste qõ est sacramentũ. Sed posset respõderi ꝙ. c. si quẽ loquit de sacramentis per que confert gratia vel aliis inductis ab ecclesia de quibus per glo. in. c. venies de transac. quale nõ est iuramẽtũ qz tale non appellat facim vt pz in ti. eo. de iureiu. vbi pz ꝙ tpe iurisconsultoꝝ qui fuerunt ante christũ prestabat iuramentũ sup hoc tm est ante cogitandũ qz nõ reperio bene declaratũ. An aũt excõicatus possit testificari p excõicatũ. io. an. in no. in. d. c. decernimus tz ꝙ nõ de quo vide in spe. de teste. §. i. in. d. vſi. itẽ ꝙ est excõ. An aũt excõicatus indistincte post absolutionẽ admittat ad testificandũ vide late glo. iiij. q. i. in sũma. Sz archi. ibi dicit ꝙ aut fuerat excõicat⁹ pro prumacia ꝛ admittit post absolutionẽ aut pro crimie ꝛ nõ admittit si possit de illo crimine accusari. Sed tu vide de hoc multũ late per inno. in. d. c. testimoniũ ī glo. sua que incipit qd dices ō excõicato. ī. e. cuius dicta sequit arch. in. d. c. decernimus. Sed videt ꝙ nõ sit semper verum ꝙ excõicat⁹ repellatur a testimõio marime p excõicatũ per tex. i. l. qñ. C. de hereti. cõ iũcto. c. excõicamus e. ti. Et cõ firmari vidt p tex. ī c. si hereticus qui vz velle ꝙ dispositio illoz ũ inriũ nõ habeat locũ de iure cano. ſz postea dicẽ ꝙ tex. i. d. l. qñ. ꝛ in d. c. si hereticꝰ. loquit ur in hereticis qui ñ sunt vere hñtici peccantes directo ꝓtra articulos fidei ſz alias habẽt peruersuz dogma de quibus loquitur gl. in cle. i. de vsur. qz cũ istis mitig⁹ agit prout sin. scribit domi. in. c. si papa xl. di. in vlti. col. Et tales nõ sũt ipso iure excõicati. qz. c. excõicamus de hereti. loqtur de illis hereticis q peccant in articulis fidei nõ mirũ si tales heretici lãgo mõ habẽt ſ puersũ dogma

perſonas de eadem re ageretur ita quando agitur inter eaſdem ad diuerſum finem. Item dic poſſibile eſſe ꝙ nunc recognoſcerẽt conſcientiam ꝛ aliter teſtificarentur. ꝛ lz non valeret hoc ſecundum dictum tamẽ vtile erit parti contra quam teſtificant qz nec primũ valet in hoc iudicio. Item forte declarabunt ꝛ excuſabunt primum dictum. ac etiam per hoc iuri ſatiſfit: qõ diſponit teſtes recipiendos lit. cõteſt. ꝛ plenarie quo ad ſubſtantiam probationis. ꝛ ex his habes declaratum intellectum huius. c. quo ad materiaz prin cipalem. Venio nunc ad gl. ſi. que attingens quãdam materiam extrinſecam tria formar contraria.

Primo enim op. de. c. in litteris. ſ. eo. vbi teſtes familiares ꝛ domeſtici repellũtur a teſtimonio. ꝛ hic admittunt iſti de capitulo. Glo. non ſoluit. io. an. dicit ꝙ contrarium ſoluitur in. d. c. in litteris vbi habeſ glo. Vel dic ꝙ hic non teſtificantur pro capitulo ſed principaliter ferunt teſtimonium inter iſtos duos cõtendentes nec ſunt magis domeſtici vni qz alteri. ar. in. l. non ſolum. ff. de ritu nup. Secundo opp. de c. ſi. de poſtu. vbi clericus priuatur beneficio ſi procuratiõis vel aduocationis officium exercet ꝓtra eccleſiam. Reſpondet glo. ꝙ illud non procedit in officio teſtificãdi qz iſtud eſt neceſſarium cum teſtes nõ poſſent in his que aguntur in capitulo de facili habere quaſi dicat ꝙ predicta duo officia non ſunt voluntaria. ꝛ dicit Moſti. hoc verum vt aſſumendo alteruz illoruz officioruz voluntarioruz clericus debeat priuari niſi ex cauſa ad hoc cogeretur. Quod quãdo ſit remittit ad ſummam de poſtu. vide quod nõ. in. d. c. ſi. Et an ꝛ quando compellantur clerici teſtificari cõtra eccleſiam ſuam. dic vt plene nõ. in. c. cum nunci⁹. ſ. e. Et poteſt dici ad iſtum text. ꝙ non facit pro nec contra cum vt. ſ. dixi non teſtificarentur contra eccleſiam ſed inter iſtos duos cõtendẽtes. Vltimo oppo. ex quo iſti canonici erãt excommunicati nõ debebant abſolui ad cautelam ſed pure ꝛ ſimpliciter cum abſolutio ſit neceſſaria excommunicatis etiam poſt mortem. vt in. c. a nobis. ij. de ſen. excom. Sol. glo. ꝙ iſti allegabant excommunicationem eſſe nullã tamẽ latam poſt appellationez ideo abſolutio fit ad cautelam. alias fierz abſolutio ſimpliciter ꝛ dicit glo. valde notanter ꝙ ex iſto tex. non debet ſumi regula: vt excommunicatus quilibet abſoluatur ꝓpter munus teſtificandi. quia hic abſoluuntur ad cautelaz ,ꝓpter neceſſitatem qz per alios non poterat fieri probatio. Nota primo ex glo. ꝙ nunqz excommunicatus abſoluitur ad cautelam niſi quãdo excommunicatio allegatur probabiliter nulla puta qz lata poſt appellationem. tunc enim eſt neceſſe ꝙ conſtet appellationem preceſſiſſe lz adhuc non conſtet de legitimitate appellationis. nam ſi de ea conſtaret nõ fieret abſolutio ſed pronunciaretur nulla. ꝛ de hoc vide bo. tex. cũ glo. nõ. in. c. venerabilibus in fi. de ſen. excõ. li. vi. ꝛ ad plenũ vide materiã per io. an. in. c. ſolet. e.

nõ repella nĩ a teſtimonio ꝛ iſta eſt ꝓpria mẽs. d. l. qñ. C. de here. ꝛ hoc vt voluiſſe gl. ſm primũ itel. i. d. c. ſi hereticꝰ. Et ſi hoc cẽt verum darem magnã ꝛ ſing. limitatõez ad tex. i. d c. excõicamꝰ. §. credẽtes vt hẽat ſoluz locũ in hereticis ſtricte q peccat i articulis fidei nõ aũt in hereticis large qui hz puerſũ dogma. Sz dato ꝙ ī pũcto iuris qlibz hñtic⁹ ẽt largo mõ ſit excõicat⁹ nõ credo ꝙ diſpositio. d. l. qñ poſſit hẽre locũ de iure canonico nec ẽt ciuili cũ ſim⁹ in mã peccati inq̃tũ illa. l. dicit hereticos admitti teſtes in teſtõ qz cũ i teſtõ ,p ſolẽnitate regrat ꝙ teſtes ſint rogati vt. l. hſdes palã §. i teſtis. ff. ō teſta. qs neceſſarie cogit peccare. ſ. rogare teſtẽ excõicatũ vt itereẽt teſtõ qõ nõ ẽ dicẽdũ niſi dicam⁹ ꝙ ille tex. loqt qñ teſtificat i teſtis

iudeorum sed hec est diuinatio vel possumus dicere ⁊ est sing. rñsio q̃ est de mente illius littere in. d. l. qñ. in fi. q̃ ille tex. loqtur qñ non possunt haberi alij testes ⁊ instat piculum nec adest tẽpus quo excõicatus faciat se absolui quo casu excõicatus poterit admitti ad testimoniũ ⁊ in testõ ⁊ in quocũq; ꝯctu q̃ tunc cessat rõ peccati cõicationis cum excõmunicato q̃ non peccat cuz excõicato cõmunicans in necessitate. vt i. c. q̃ vere. de sen. ex. dico q̃ etiaz ois ꝯctus mundi in quo testis nõ requiritur rogat⁹ nec ad solẽnitatem sed ad ꝓbationem ꝑt celebrari pñte excõicato et erit legitimus testis dũtaxat postea se repiat absolutum si contingat euz deponere i iudicio testimoniuz ad hoc optime adduco q̃ in sili qõ. scribit d. Ab. in. c fi. cũ bis q̃ ibi late notauit p⁹ eũ de sen. exc.

Aduerte nñ q̃ illi solutiõi quã õdi ad tex in. d. c. qñ videlz q̃ loquat i cã necessitat qñ nõ possunt bẽri alij testes fõtiter ob. verba ter. i. d. l. qñ. i fi. dũ dicit ſñ vlla distic. Et ex ista doctrina do. an. ⁊ doc. hic collige duas pul. limitatiões ad q̃s docto. hic. nõ aduertũt. ꝓma q̃ illud qõ dicitur excõicatuz ab hoie non posse absolui nisi ab excõicatore vt bẽtur i. c. ex frequẽtⁱ⁹. j. de insti. hz locũ in absolutõe ꝑpetua. sed absolutio ad tẽpus põt fieri ab alio q̃ ab excõicatore vt hic. ⁊ collige aliam limitationẽ ad id qõ dicit Inno. in. d. c. decetero. de senten. excõmu. ⁊ do. Ab. in. c. nuper. eo. ti. vbi dicunt q̃ vbi superiori non reseruatur absolutio excõicationis maioris intelligat̃ permissa cp̃o non aũt inferiori prelato q̃ illud est verum in absolutione perpetua sed secus est si fiat absolutio ad tempus vt hic ⁊c.

a Ex isto tex. cũ glo. sua ꝓiuncto eo qõ nõ. Bar. in. l. si. C. de in ius vo. ꝓbat q̃ iuramẽtum nõ est de substãtia in teste ad qõ etiã facit qõ nõ. bar. in. l. q̃uis. ff. de in ius vo. in fi. vbi vide. legiste aũt non hẽnt tex. q̃ iuramentum possit remitti testi. sed alle. glo. in. l. iureiurãdi. C. e. gl. in. l. ij. ℣. sed q̃ vere mur. C. de iur. cal. Bar. in. l. filiussa. in ꝓin. ii. col. ff. de dona. Et vide gl. in. l. i. post ꝓin. ff. de ſeri. Bar. in. l. si qs legatũ. in fi. ꝓin. ff. de fal. Itẽ adde hic do. An. in repe. c. fi. de cõsue. in pe. car. in vl. col. illius car. ver. ad primũ si fdacta. vbi dic̃ q̃ si agit de ꝓbanda ꝙsuetudine introducta a pplo istius ciuisdez ciuitatis credit testib⁹ etiaz non iuratis Item adde hic qõ nõt. Spe. in ti. ő teste. ℣. sequitur. circa fi. ver. qd ergo si testis. vbi dicit q̃ si testis noluit iurare tenetur ſsarcire parti damnuz ⁊ interesse. itẽ adõ q̃ i isoꝛmatione super fama vel notorio credit testibus non iuratis ita dicit do. Anto. post Inno. in. c. cũ tua. in fi. de spon. itez vide qõ nõ. do. Ab. post Inno. in. c. i. prope fin. de post. prela. vbi dicit q̃ quãdo agitur de isoꝛmatõe fame promouẽdi ad dignitatez creditur testibus nõ iuratis. ⁊ ibi vide etiaz ꝑ do. Anto. in iij. col. versi. ſm ꝯium. Item qñ sacerdos õponit sup pnia alicuius an teneat iurare. vide per do. ant. post Inno. in. c. testimoniũ. i pe. col. j. c. c. ibi et̃ p. d. ab. Adde et̃ q̃ si sit mꝛitudo testiũ eis nõ creditur nisi iuratis. vt nõ. Bo. in. c. multis. in. ij. nõ. p illũ tex. xliij. di. Itẽ adde q̃ ille cui est data ptãs ꝓnunciãdi nulla iuris solẽnitate fuata nõ põt ꝓnũciare ad dcã testiũ nõ iuratoꝛ ſm bal. i. l. milites. C. ő mi. te. ⁊ idẽ firmat imol. i. l. filiussa. ff. de dona. lz bar. ibi dixerit ꝯriũ. itẽ adde q̃ et in cãis sũmarijs testes debẽt iurare ita tz imol. post Jo. de li. in cle. sepe. i xxxvi. col. de ṽ. si. Itẽ adde q̃ iudex seu arbiter hẽns ptãtez ꝓcedẽdi de scõ e ꝓnũciandi de iure tñ põt recipe testes nõ iuratos ſm bal. in. c. ꝙsanguinei. in fi. de re iu. Itẽ vide bal. i. l ꝓsbyteri. i. in vlti. col. ṽ. q̃ro pone. C. de epi. ⁊ cle. vbi dicit q̃ ptãs hẽns arbitrium ꝓcedendi sine solẽnitate nõ põt procedere ad ꝓdẽnatiõz vel absolutiõem pp̃dicta testiũ non iuratoꝛum.

tionis vel de ea cõstat ⁊ tũc puto q̃ non dz fieri absolutio q̃ nõ posset ẽt absolutus testificari pp perseuerãtiam in peccato de quo nõ conterit̃ sed ꝓseuerat in eo ⁊ maxime excõicatio que nõ infert̃ nisi pro graui excessu. xi. q. iij. nullus. ⁊. c. nemo. Et nõ ex ꝓdictis ⁊ ex tex. q̃ ad cautelam fit absolutio ⁊ non relaxatio. relaxatio enĩ fit seu reuocatio qñ constat sñiam eẽ iniustam. ⁊ sic intelligit̃. c. odoardus. de sol. ⁊. c. sacro. de sen. ex. a suspensione tñ fit relaxatio. ⁊ sic loquitur c. olim. de accu. ſm Hosti. ⁊ Jo. an. qõ nõ. ⁊ idẽ nõ. Jo. an. in. c. odoardus ꝑalle. vñ etiã si ad tẽps remittit̃ excõmunicatio dz fieri absolutio ⁊ nõ relaxatio vt sentit hic Hostiẽ. ⁊ bene ⁊ nota de absolu. fienda ex causa ad tempus.

Tuis questionibus.

t Casus. Religiosi ẽt ad testificandum nõ admittunt̃ absq; iuramẽto nisi a ptib⁹ remittat̃. ponit dictũ a quo casuz excipit ibi nisi. Casus lr̃alis. satis patet in textu Ber. Nõ primo q̃ alij sunt cõuersi monasterij alij monachi ⁊ sic appellatione monachoꝛ nõ veniũt conuersi. facit. c. nõ dubium. de sen. ex. alij etiã dicunt̃ oblati seu donati. vt in cle. i. de deci. ⁊ dic q̃ monachi dicunt̃ illi q̃ sunt clerici ⁊ lr̃ati. cõuersi q̃ deuouerũt se ⁊ sua ⁊ nõ sunt clerici assumpserũt tñ habitum disparẽ ꝓfessis ⁊ lr̃atis seu clericis. oblati seu donati dicunt̃ qui donauerunt se ⁊ sua mõasterio habitu tamẽ nõ mutato ad hoc qõ nõ. in. d. cle. i. ⁊ vide de istis quod nõ. glo. in. c. vt lex continẽtie. xxvij. q. i. omnes enim isti possunt in causa monasterij testificari. q̃ largo modo oẽs possunt dici ꝙuersi. ⁊ vide ad materiã qõ plene dixi in. c. insuper. ſ. e. No. ij. ibi ꝓprijs. q̃ cãe monasterij pñt ꝓpꝛie dici monachoꝛ. No. iij. q̃ iuramentum nõ est de solẽnitate formali testimonij cũ posset a partibus remitti. posset tamen dici ꝯrium per. c. de testibus. ſ. e. vbi le. ⁊ no. q̃ non valet testimoniuz sine iuramento. vnde dic q̃ est solẽnitas formalis ⁊ substãtialis sed cõcernit fauoꝛem ptium principaliter. ideo põt a partibus principalr remitti. secus si ꝯcerneret principalr fauoꝛẽ publicũ. ar. l. nemo põt. ff. de leg. i. ⁊ in. c. vno. de lit. ꝓte. Glo. ij. querit vñ insurgit hec ptãs partibus vt possint remittere hanc solẽnitatem iudicialem. Respondet q̃ ex eo q̃ quilibet põt renunciare iuri fauoꝛe suo introducto de reg. ad apostolicam. nã principalr est inductum hoc in fauoꝛem ptium vt ꝑdixi. nam partes possent cõuenire vt staretur verbo alterius dũtaxat de fideicõmiss. l. fin. no. glo. Sed an valeat pactũ a principio vt de oĩbus dãnis ⁊ expensis stet̃ nudo verbo partis. vide quod dixi. in. c. finẽ. de do. ⁊ contu. ⁊ ꝑ Bar. in. l. fi. de ꝓeto. stipula. Quid si testatoꝛ dixit vt super aliquo staretur dicto tertij an ille habeat iurare. vide Bar. in l. theopompus. ff. de dote ꝓlega. plene dixi in. c. ij

a Sed tu vide Jo. an in sua sūma. de testi. v. q testes debēt iurare vbi ꝺ riuꝫ tꝫ dicēs q iuramentū pōt remitti testi. de cō sensu illi⁹ ꝺ quē ꝓducūt ⁊ allegat hoc eo. c. ⁊c.

b Nō multos mōs q/ b⁹ testis pōt astrigi ad dicendū vīta/tē aliter q̄ p iuramētū. ⁊ adde q pl⁹ obligat g iurat p deū q̄ qui iurat ad sca dei euangelia tex. est ī. c. si aliqua. xxij. q. i. Sꝫ ꝺ. Ab. hic reprobat istos mōs vt hic pcē. Sꝫ de gbusdam cēt neis modis iurādi pōit plautus in comedia capriui duo. dū dicit primo pasito q iurabat alatori apollo notā coram notā prenestem notam frustionē notā alitoriuꝫ. Et dū antiqui iurabāt p caput filij sui vñ Virgilius p caput hoc iuro p q ꝺ pat ante solebat Itē adde q ille q in acti dixit sic deus me adiuuet si ꝺ facit ē p/iurus. ⁊ eī, p rectionē dei ⁊ ecclesie fꝫ bal. in. c. ego enī in. ij. col. de iureiurā. Et de illo q dicit testis ē mihi deꝰ vel coā deo loquor vl̄ per deum q idē est. vide beatum Tho. ī ij ij. q. lxxxix ar. i. in fi. Itē adde q paria sunt quē iurare p sa/

s. eo. vbi vide. Sed contra predicta ⁊ tex. glo. oppo. cum enim hoc iuramentum cōcernat etiam fauorem iudicis vt veritas detegat ⁊ sua auctōitas nō circumueniat nō videt q̄ possit remitti a solis partibus Respondet q hec remissio fiet auctoritate iudicis. ⁊ sic sentit q iudice resistente non poterit remitti. ⁊ sic simpliciter trāseunt hic doct. Sed aduerte ꝓ glo. facit. l. acta. ff. de re iudi. vbi patet q acta iudicij non destruunt nisi procedat ex partium ⁊ iudicis ꝓsensu ergo idem dicendum in cāu nostro. Sed in cōtrariū adduco. l. si quenerit. ff. de re iudi. vbi dicit q si partes conueniunt vt iudex ferat certam sniam debꝫ iudex talem ferre. nam iudex ad nil aliud intendere debet nisi vt partes ad cōcordiam adducat. l. i. §. idem querit. ff. de no. oper. nunc. Item iuramētum debꝫ esse necessarium de iureiurā. ⁊ si christus. sed necessitas cessat ex quo partes de quaruꝫ fauore principaliter agit remittunt facit. c. significasti. de elec. Et per hoc puto consensum iudicis nō necessarium vbi causa est mere priuata. hinc est q iste tex. nullā facit mentionem de iudice non obstante. l. acta. qꝫ procedit p/pter interesse quod potest index ꝓtendere ex destructione actorum. vt ibi nō. Bar. An autē sufficiat consensus aduersarij tantū. tex. iste videt velle q sic cum de eo solum faciat mentionē. Sed Jo. and⁹ ītel ligit q etiam cōsensus producētis interuenire debeat cuꝫ testis iurat ꝓ vtraqꝫ parte testificari. ⁊ ex falso eius testimonio possit vtriqꝫ parti preiudicium generari ergo vtriusqꝫ partis debet consensus interuenire. ad hoc de reg. iur. lib. vi. quod omēs tangit ⁊c. ⁊ hoc placet. ⁊ ad tex. dico q ideo nō facit mentionē de parte producente quia producens hic volebat q conuersi ⁊ fratres iurarent. ⁊ sic habebat ipius consensus. Querit tertio glo. an in causa matrimoniali possint partes iuramentū testibus remittere. ⁊ concludit q non si agit de contractu dissoluendo. secus si de coniungendo. ⁊ bene loquitur quasi primo cāu negocium non cōsistat in libera voluntate partium. sed in secūdo sic ⁊ idem cōmuniter sentiunt doct. ⁊ ꝓ hoc. c. sicut. de spon. ⁊. c. attestationes. de despō. impu. in quibus iudex ex officio exigit ī hac causa iuramentum. ⁊ per banc rationem dico generaliter q in causa que nō dependet a libera partium volūtate nō habꝫ locum hoc. quia nō renūciat quis nisi iuri in sui fauorem introducto. ꝓ hoc. c. si diligenti. de fo. cōpe. Querit quarto glo. an iuramētum calūnie possit remitti a partibus sicut istud iuramentū testium. ⁊ ponit varias opi. dic vt hodie habet in. c. i. de iuramē. calū. lib. vi. vbi decidit q tacite potest omitti sed nō expresse. vnde iudex potest exigere ex officio suo ⁊ sic approbat opi. Jaco. bal. ⁊ sequaciuꝫ posita hic in glo. Et reddit Hostien. rationē diuersitatis inter iuramentum calumnie ⁊ testium. nā sine periculo anime non potest cōmitti calūnia in quo deus offendit respublica leditur ⁊ ecclesia scandalizatur sed sine teste possum tibi de meo dare cessantibus predictis. Aduerte quia dictū Hosti. procederet quando sine depositione vellet pars acquiescere sed quādo testis etiam deponit sine iuramēto possunt cōcurrere multa sicut cū omittit iuramentum calūnie. nā testis falsidicus est obnoxius deo iudici ⁊ parti vt in. c. i. de crimi. fal. tenet enim testis pena falsi acsi iurasset. vt nō. Jo. an. in regula nō est sine culpa in mercu. dixi in. c. ij. §. eo. ergo illa nō est bona ratio. quare ego redderem hanc diuersitatis rationē. pactum expressum de nō iurando de calumnia aperte videt inuitare partes ad delinquendū ⁊ protelandum lites in preiudiciuꝫ iudicis ⁊ boni publici. ergo nō valet pactum. vt in. l. conuenire. ff. de pac. do. ⁊ in. c. quēadmodum. de iureiurā. sed pactuꝫ vt testis non iuret est conforme iu/

ri diuino vt credatur proximo de ele. significasti. nec inuitat ad delinquendum cum vt predixi testis habꝫ timere penam falsi si aliter qꝫ res se habeat dixerit. Item hoc iuramētū testiū cōcernit mere fauorꝫ partium lꝫ multos offendat dicendo falsum. Sed iuramentum de calūnia cōcernit fauorem ⁊ publicuꝫ bonum ⁊ iudicem ne vexetur ex calumniosa lite ⁊ vt nō protelet plus debito. continet enim in se multa capitula. vt nō. in. c. i. de iuramē. calum. Quero extra glo. [b] an testes possint aliter astringi ad veritatem dicendam quam per iuramentū. do. Ant. q sic vt per baptismum per fidem christi per eius iudiciuꝫ in vera obedientia te adiuro vt dicas veritatem. xxxv. q. vi. si duo. Item in periculo⁹ anime tue de frigi. fraternitatis ⁊ similibus modis. Sed tanti viri reuerentia salua hoc dictū nō est verum. licꝫ enim fateor q multa ex predictis astringant vt iuramētum. ꝓ quo vide tex. in. c. cōstitutus. ij. de appel. iuncta glo. in ver. adiurauit. tamē in testibus non sufficit simplex fidei prestatio vel iuramentum sed ꝺ eē pītitum tactis sacrosanctis euangelijs vt est tex. expressius in. c. horta mur. iij. q. ix. vnde cessante contraria ꝓsuetudine nō valeret dictum testis euangelijs non tactis quātumcunqꝫ iurauerit q non est iuri satisfactuꝫ. ꝓ hoc vide glo. singularē in clemē. i. de here. in ver. tacta. ⁊ facit glo. nō. in. c. vt circa. de elec. lib. vi. viderent enī bec iuramēta corporalia magis obligare ⁊ tanto pl⁹ quanto super re sanctiori prestant vt ī. c. mouet. xxij q. i. nō. Inno. in. c. ⁊ si christus. de iureiurā. prealle. dicit tamē illa glo. in clemē. i. de here. q apud italicos interpretat consuetudo vt sufficiat quēlibet librū seu scripturam quālibet tangere. Sed dic q vbi habet ꝓsuetudo hoc potest sustineri cum in totū iuramētuꝫ posset remitti consensu partium. ergo fortius ex consuetudine generali posset remitti tactura euangeliorum. sed vbi cōsuetudo nil disponeret in contrariuꝫ circa tacturam euangeliorum nō valeret depositio p stito iuramēto sine tactura. ⁊ idem est vbicūqꝫ a iure seu statuto requireret iuramētum corporale. vt nō. ī ꝺ. glo. quod bene nō. ⁊ hoc quia vt predixi talia iuramenta magis astringunt. Et vide ad predicta glo. in c. fraternitatis. §. eo. ⁊ quod ibi nō. Ultimo queritur quid si non apparet iuramētum remissum nec pstitum nūquid debet presumi q fuerit prestitū. Dic q nō qꝛ hec est solēnitas extrinseca que nō presumitur. l. quecūqꝫ. ff. de publi. ⁊. c. dudum. ij. de elec. in verſic. non inueninus esse factum ⁊c. nō. Bar. in. l. sciendum. ff. de ver. ob. ⁊ in. l. theopompus. de do. prele. īmo si in actis diceretur q talis testis iuratus sic deposuit. lꝫ tunc probet iuramētum prestitū quia potuit iteruenire tempore depositionis. ⁊ sic verba enunciatiua faciant fidem sm theoricam Inno. in. c. quoniam cōtra. de probati. ⁊ glo. in. l. i. C. de fide instru. lib. x. non tamen probatur q pars fuerit pīens in actu iurandi. vt nō. in dicta. l. theopompus ⁊ vide quod dixi in. c. ij. §. eo. ⁊. c. post cessionem. de probatio. ⁊ per Fed. consi. cxciij. consilium bonum est vt ī actis describatur qualiter testis iurauit in presentia partis. Nico. ab.

d **Jlecto.** Casus. Delegatus necessarius in testeꝫ remouet a iudicādo ⁊ alius surrogat. ī prima ponit ipetrantis q̄rela. in fa, puidet ibi ne igit.

Casus lr̄alis. Inter ꝓpositum aurien. ⁊ comitissā flādren. qō vertebat sup donatiōe sex pbendarū sacerdotaliū cā sup hoc cōmissa fuit epo ⁊ abbati dedimen. ⁊ decano attrebaten. Idem ꝓpositus in pītia iudicis ꝓstituꝰ citra litis ꝓtestatiōꝫ ,ꝓposuit q testimoniū decani necessarium sibi erat in cā pdicta cū de iure suo nō nisi p ipm ⁊ quēdam aliuꝫ testem mī fidē

lutem suā ⁊ iurare p deum nisi qñ iurāmentum a pte parti fuisset delatū vt iuraret p deū tex. est i. l. qui per salutē ff. de iureiuran.

c Jlle q dicit, promitto dicere veritatem i periculo aīe mee dī iurare. et idem dicit Bo. post Jo. an. in c. i. in pri. ī ij. col. ō sepul. in. vi. ⁊ Inno. ī d. c. ⁊ si xpī cir. me. ⁊c.

facere possit. vñ petebat ab eis vt in cã ipsa, pcederẽt decano exclusõ: vel supsederent negocio quousqꝫ d. papa alium substitueret loco sui. Sed iudices postulationẽ suã admittere noluerunt: imo post appellationem a collatiõe pbendarũ ipsarũ suspenderũt eundem ppositũ: prepositus hec oia dño pape significauit. Ne ergo pp defectũ testium iusticia prepositi valeat depire: loco ipsius decani d. papa substituit abbatem vsicãpi mãdans eidem q̃tenus si est ita relata suspensione prepositi, pcedat in cã iuxta prioris mãdati tenorem Ber. Nõ. i. q⁹ mulier est capax iuris cõferendi pbendas ẽt sacerdotales. ⁊ si vis itelligere q⁹ verbũ donatio positũ in tex. stet pro collatione, p quo facit. c. fi. de of. vica. li. vi. tunc stat qõ dixi. sed intellige q⁹ hẽat ex priuilegio pape pro hoc bo. tex. cum glo. in. c. mẽnaꝫ. ij. q. v. ⁊ lxij. di. badrian⁹ als non posset iuxta nõ. in. c. ij. de iudi. nec ex ꝓsuetudine põt hoc licere laico etiã p tẽ tps de cuius initio memoria nõ est. ar. in. c. cãm. de pscrip. nõ. Jo. an. i c. ij. de pben. li. vi. Si vis intelligere tex. in pñtatiõe tunc põt, pcedere sine dispensatione seu priuilegio. ⁊ q⁹ possit sic intelligi, pbatur in. c. fi. de ꝓcess. preben. vbi pñtatio appellat donatio. ⁊ loquit iste tex. de ista comitissa flandrẽsi. ⁊ sic põt intelligi de eodẽ facto cũ isto. vnde verius puto q⁹ hic erat ꝓtẽtio sup iure presentãdi. Et ex hoc ⁊ ex tex. collige q⁹ iuspõnatus cadit in feminã. ⁊ q̃ꝫ q̃ꝫ iste tex. loquat in femina bẽnte dignitatẽ idem tñ dic in priuata. pro hoc facit tex. iuncta glo. nõt. in. c. qm̃ inuestituras. xvi. q. vij. vide doc. i. de. ij. de iurepa. q notabiliter sentiũt q⁹ heredes masculi ⁊ femine piter succedunt in hoc iurepatronatus. ⁊ satis est hoc nõ iure, phiberi ipsis mulieribus ⁊ vide qõ no. in. c. fi. de ꝓcess. pben. Nota. ij. q⁹ pbẽdarũ q̃dam sunt sacerdotales q̃dam nõ. ⁊ pñt dici sacerdotales ille que bẽnt onus celebrãdi ãnexũ. ar. c. significatũ. de pben. ⁊ vide tex. iuncta gl. ij. in. c. cui õ nõ sacerdotali. õ pbẽ. li. vi. ⁊ intellige hoc de spãli dispositione. nã de iure cõi nõ est diuersitas in pbendis nec requrũt ꝓstitutũ in sacerdotio. vide tex. cũ glo. in cle. vt bi q de eta. ⁊ q̃li. ⁊ qõ nõ. in. c. ij. de ẽlti. Nõ iij. q⁹ in eadẽ cã nõ põt eẽ qs iudex ⁊ testis. iiij. q. iiij. c. i. Itẽ nota q⁹ officium testificandi est magis necessarium q̃ꝫ officiũ iudicandi. nã repellit qs a munere iudicãdi pp actũ testificandi vt hic. ⁊ hoc q⁹ facili⁹ reperiunt. c. iudices q̃ꝫ vnus testis. hinc est q⁹ facilius recusat iudex q̃ꝫ testis vt le. ⁊ no. in. c. cũ. R. õ of. de le. alia notabilia clara sunt. Quero qd intẽdat lra dicit q⁹ prepositi⁹, ppositi citra lit. ꝓte. Rñdet gl. i. q⁹ fuit, ptestatus q⁹ p illa vba non intendebat litem ꝓtestari. sed dic melius ẽm Hostien. ⁊ Jo. an. q⁹ hic nõ erat necessaria aliqua, ptestatio q⁹ p verba hic expressa non respondebat petitiõi. vnde dicit q⁹ nulla fuit hic facta protestatio sed illa verba citra li. conte. denotant tpus exceptionis, ppositc. ⁊ ponderat hoc q⁹ post li. ꝓte. nõ potuissꝫ petere aliũ surrogari. iij. q iij. offerat. de offi. dele. infamante. nisi, ex noua cã vt ibi. nã cõtestando litem coram illo tanq̃ꝫ corã iudice videret renũciare suo testimonio nisi nouiter pcepisset illum fuisse ⁊ eẽ de cã informatum q⁹ tunc eẽt sibi subueniẽdũ etiã post ꝓte. ar. c. pñtium. s. e. ⁊ qõ no. iij. q. vi. siqs epõr vbi bona glo. in si. Glo. ij. ĩ effectu formal. iij. q. prima nunqd dispositio huius. c. hẽat locũ si ps vltra iudicẽ hẽat duos testes ⁊ concludit q⁹ sic secus si hẽret plẽs. rõnez vide in glo. sꝫ hoc vltimũ limitat glo. in si. nisi fraudulenter aduersarius ĩpetrasset illum in iudicẽ quem volebat, pducere ĩ testem. nã tunc remouebit ẽt si hẽret plures testes qõ plꝫ. nã forte alij nõ sunt idonei vel repelli pñt. ⁊ fraus non dꝫ fraudulosa, pdesse de rescrip. sedes. Secũdo q̃rit an idẽ fit in cã crĩali. ⁊ cõcludit q⁹ sic q⁹ lꝫ testes in hac cã nõ compellant posset tñ iudex remotus pcibus induci. dicit tñ q⁹ si oĩno nollet testificari nõ remouerẽt. Sibi hoc vltimũ nõ placꝫ. nã iudex nõ remouet nisi ob defectũ testiũ vt hic quo casu etiã in cã crĩali testes cõpellunt ⁊ sic non sufficit si iste iudex dicat se nolle testificari. ad hoc qõ nõ. ĩ. c. dilecto rum. j. ti. pri. vbi dicẽt. dixit tñ hic Hosti. p illã decre. dilectoꝝ. q⁹ ad, pbandũ crimen ꝫ testeꝫ iudex remouebit. ego remitto ad dicenda in. d. c. dilectoꝝ.

Tertio ⁊ vlti. hec glo. q̃rit qd si iudex vellet iurare q⁹ nihil scit in cã illa. Rñdet q⁹ nõ remouebit. qõ plꝫ Jnno. nam si fidei sue se cõmittit ps vt dicat testimonium sup principali fortius dꝫ ei credere cum iurat se nescire. C. de testi. l. pe. ⁊. iiij. q. iij. si qs testib⁹ ⁊ de dona. inter vir. ⁊ vxo. p vestras. qõ placꝫ cõiter doc. imo plus dicit Jnno. q⁹ is q petit iudicẽ remoueri ⁊ alium surrogari nõ est statim audiendus sꝫ dꝫ remitti aliqua cognitio verisimilis cõiecture sup duob⁹ q⁹ ille sit necessarius ⁊ q⁹ de illa re veritatẽ sciat. nã si ad recipiendũ testes nõ datur dilatio sine cãe cognitione. iij. q. iij. spacium. l. a, pcedente. C. de dila. fortius in hoc casu vbi q̃le quale preiudiciuꝫ gĩatur alteri pti bẽnti iudicem gratũ. Itẽ grauat saltem in expẽsis factis in ĩpetratione. ⁊ hoc satis plꝫ ⁊ dico q⁹ hic videt tex. nam iste, pposuit q⁹ iste iudex erat sibi necessarius. ⁊ papa fundando se sup defectu, pbationũ surrogat alium cũ clausula si est ita. ⁊ sic oꝫ q⁹ constet prius de necessitate allegata saltem verisimilitudinarie. qõ nõ. ⁊ facit qõ in simili no. Jnno. in. c. tenor. de re iudi. Glo. in ver. excludo dicit q⁹ illa petitio ppositi vt procederet illo iudice excluso bꝫ locum qñ clausula q⁹ si nõ oẽs ⁊c. ponit ĩ rescripto vult dicere q⁹ vbi simpl'r esset facta cõmissio pluribus ⁊ vnus cẽt necessarius in testem nõ pñt alij illo excluso, pcedere p. c. vno delegatorũ. ⁊. c. causam mrimonij. de offi. dele. Sed habet tunc locum allegatio secũde partis alternatiue. s. vt supsederet negocio donec delegans aliũ loco illius surroget secus qñ ponitur illa clausula impotẽtie q̃si. fit purificata cõditio ex quo alter legitime non põt interesse. qõ nota q⁹ extendit multũ virtutẽ illius clausule ⁊ sic. c. scisscitatus. de rescrip. Glo. in ver. admittere. facit qnqꝫ. nã primo fortificat lraꝫ dicẽdo q⁹ male fecerũt isti iudices in nõ admittendo istam petitiõem ipsius prepositi. nã ⁊ ipe prior qui est ordinarius suũ testimonium dicere dꝫ. iiij. q. iij. fi res. ⁊. ff. de testi. l. ob carmen. §. i. ĩtelligo hoc qñ, producitur in testem in ea cã in qua non est iudex. naꝫ in eadem causa in qua est vel fuit iudex testis esse nõ potest vt hic. ⁊. ij. q. vij. statuenduꝫ dixi plene in. d. c. cũ a nobis. s. eo. Secundo querit quid si impetrasti in iudicem illum qui volebat esse aduocatus meus. Respondet q⁹ nõ remouebit nisi hoc feceris in fraudem. ⁊ hoc tenet Jo. an. quod maxime procedit ẽm eum si ille erat generalis aduocatus ecclesie beneficio sibi collocato ab ecclesia de iureiurando hꝫcui.

Tertio hoc dubium fortificando querit ecce concluduꝫ est. s. quod non debet remoueri cessante fraude ex eo quia volebat esse aduocat⁹ alterius sed qd si ob hanc causam q⁹ volebat esse aduocatus me⁹ revelaui ei secreta cãe. cõcludit q⁹ etiã non sufficit. quia iudex habet iudicare ẽm allegata. vt in. c. iudicet. iij. q. vij. ⁊ plenius in. c. pastoralis. de of. dele. §. q⁹ vo.

Quarto q̃rit qd si iste iudex delegatus ante q̃ꝫ peteret remoueri ob mun⁹ testificandi cõmisit in totuꝫ cãm suam alteri nunqd tꝫ cõmissio ⁊ si tenet an poterit corã subdelegato testificari. Glo. ponit opi. Jo. q⁹ nõ sed postea ꝓcludit ꝫrium. ar. h⁹. c. nã iste fuit sc mel iudex. ⁊ tñ submot⁹ a cã pbibꝫ testimoniũ. ꝑmã opi. hic tꝫ Jnno. ẽt si cõmisit in totum ea rõne q⁹ delegatus fungit vice delegãtis. l. i. §. vlti. ff. de of. eius

a Nō.sing.ista vba aurea. Et p hoc qō dz de casu dubio bñ facit qō nō.i ſi.Bar.z Ang.in.l.fi.de pena iudi.qui ma.iu.z glo.insti.de obli.q̄ ex quasi delic.in prin. Itē nō hic duas singulares limitatiōes z pegrinas ad id qō bētur per glo.oz.z doc.in.c.vt debitus.de ap.vbi dz q; si iudex appellatōis pronūciat bene appellatū ab iterlocutoria ad cū deuoluit cognitio sup toto negocio pncipali.nā hoc fallit p̄mo nisi iudex a quo male ꝓnunciasset in cāu valde dubio p papam nō deciso.q2 tunc lz ꝓnuncietur bene appellarum nō deuoluitur cognitio totī cāe ad iudicem ad quē scōo fallit nisi postꝫ appellatū est a iudice a quo ei est adiunctus nouus officialis puta quia vbi erat vn⁹ officialis ad idē met tribūal mō facti sūt duo.nā lz ꝓnūcietur bñ appellatum fit remissio ad illos iudices a quoꝝ vno fuerat appellatū ſm do. an.hic.Sed forte idē erit si nullus officialis ē iudici a quo adiunctus ſz ei soli ali⁹ officialis est surrogat⁹ z ipe a quo est appellatū ō fit ē officialis. q2 tūc lz pronūciet bñ appellatum fit remissio ad p⁹ tribūal a quo ē appellatū z hoc vi detꝰ pro bare rex.istius.c. dilecto in fi. per quem si hoc ē verū dat singu.limitatio certis oīb⁹ elegātioz z pre stantioz ad nō.in.d.c.vt debit⁹. quaz tertiā limitatione credo verā q2 cum appellatō ab iterlocutōia iustificet nō tñ ex iniusti cia q̄tum ex ipsa culpa z iniqtate iudicis.vt nō.bar.i.l.p hāc.cir. p̄i.C.ō tē.ap.z.d.an.in.c.ex pte ade.cir.p̄in.ſ.co.ti.hic cessat rō p̄sumpte future iniqtat; seu cꝛpe iudicis i iudice surrogato q̄ militabat i illo iudice a quo fuerat appellatū pp p̄cedentē culpā in iterlocutoria prius adhibitā. Sz scōam limitatiōz.d.an.hic.de adiuncto iudici a quo nō credo verā q2 licz ei adiūgat alius officialis non ꝓpter cessat rō qua p̄sumat iudicē a quo grauare i futurū i toto negocio pp culpā z grauam adhibituz i p̄cedenti iterlocutoria ex quo ēt ipse cuz suo collega ei nouiter adiuncto hz indicare q; forte ꝓcedit nō solum si ei adiungat vn⁹ officialis. sz etiā si adiūgerent plures q2 posz ceteros homines trahere i suā sñiam.l.fi i tres.ff. de arbi.Sed dañ.d.an. hic pōt sustentari si iste officialis q nouiter adiungitur iudici a quo p̄sumptōez future culpe in toto reliquo negocio ob reuerentiam quā hē bit ad collegā suum tāte sit honestatis q̄ ita ñ hēnt alij colleḡ ad hoc aꝛ. ter.i auc.si vo ꝓtigerit.C.ō iu. cogita tñ bñ q2 ista sunt noua z incōsiderata i hoc passu.

cui mā.ē iurisd. Host.tz.ij.opi.z facit ad hoc ſm Jo. an.c.iudex.ō of.dele.li.vi. Sētit ēt Ab.q dic q; si i petrauī mihi ꝓsanguineū meū in iudicē q recusatus ē bene potero ipm in testē inducere q2 lz remoueatur a iudicādo non tñ a testificādo de p̄sump.lras. Ego dicerē q; aut ante subdelegatōez iudex ꝓcessit ad aliq̄ sñiam ita vt ex hoc p̄sumatur affectus ad cām z nō poterit eē testis rōne suspitionis q2 nō debz in eadem cā esse iudex z testis.vt in.d.c.statuēdum.iij.q. vi.facit qō nō.glo.in.l.ob carmē.§.i.ff.e.ti. Aut cōmisit in principio cāe z tunc si erat delegat⁹ z cōmisit in totū non video aliqd rōnabile resistens officio testificandi.hoc.n.casu cessauit rō opi.Dic cū non fungat subdelegatus iure subdelegantis cū ille desierit esse iudex nec pōt amplius reassumere cāz nec ad eū appellari de offi.dele.sup qōnum.§.porro.z in.c. si delegat⁹.e.ti.li.vi.nec pōt dici q; bēat affectiōem ad cām eū in ipius principio subdelegauerit z sic cessat rō.c.statuendū.ad hoc.d.c.iudex.vbi cessat hoc cāu oīs suspitio.aut subdelegauit nō in totū vel erat ordinarius q pōt subdelegatū remouere q̄cūq; p.l.iudicium solui.ff.de iudi.z tūc est maius dubiū.z tūc puto q; de rigore nō testificabit cū remanserit iudex z pōt cām reassumere ad libitū z ad eum fit appellandum.d.c.sup qōnum.vñ semp claudicaret in partez pro q̄ tulit testimoniū sed de eqtate que sanis iudicio meo poterit ſuari admitteī q2 exꝓesse nō repit iste repulsus z edictū de testibus ē ꝓhibitoriuz in.l.i.ff. e.nā iura repellunt iudicē actualiter vel eum q fuit nē vtaī in cā duplici officio incōpatibili. sed iste nō fuit actualiter nec est iudex.nā separatuz est isti⁹ tribunal a tribunali subdelegati.qō pz ex eo q2 ad eum appellaī a subdelegato qō fieri nō posset si idem eēt tribunal de ꝓsue.c.ij.li.vi.nec in eadē cā erit iudex z testis q2 nō ipse sed subdelegat⁹ iudicabit nec poterit amplius reassumere cām ad effectuz iudicandi q2 offm testificādi reddidit eū incapacē z appellabit ad eum nō vt ipse cognoscat z diffiniat sed vt cām alteri deleget sicut obseruaī in illo q exīs suspectus cām delegauit.nā appellaī ad eū vt alteri deleget nec p hoc fit ꝓspectus iudicaī.vt plene dixi in.c.siqs ſ clericuz.de fo.ꝓpe. Itē si iudex a quo efficitur index ad quē pendente appellatiōe cōmittit alteri cām vt nō.glo. in.c. q̄relam.de elec.z.l.eos.C.de usu.nec p hoc dicit eē iudex ēt in cā appellationis. Itē papa ad euitandam suspitionē cōmittit ꝓpriaz cām vt nō.in.c.cū dilecto de ꝓfir.vti.vel iuti.z in.c.ex pte.de v.ſi.nec p hoc dicitur iudex z ps ita dico in ꝓposito q; committendo cām z testificādo in ea nō dicitur eē iudex z testis.nā in suspitiōe euitanda cōsideraī non habitū iurisdictionis ſz actuz.vñ satis est q; actualr respectu exercitij iste nō fuit nec erit iudex z hoc ē fauorabile ne pereat ꝓbandi facultas.z hoc nō.q2 p alios nō digesta z per hec bēs notabilez practicā q; si ordinarius cāe est tibi necessarius in testē obtineas primo vt cām alteri cōmittat z coꝝ illo ꝓduces eū in testē. Ultio glo.q̄rit an ordinarius possit ꝓduci in testem coraz suo officiali seu vicario. z concludit q; sic.idem sentit Am.z plus dicit q; coꝝ iudice cui ē cōmissa cārū vniuersitas ita q cōmisit pōt esse testis ar.ff.ō iur.oī. iu.l.est receptū. Et sic infero q; eps pōt esse testis nō solum coꝝ suo vicario gñali cū quo facit idem ꝓfisto rium.vt.d.c.ij.de cōsue.in.vi.sed etiā coraz officiali foraneo q est delegat⁹ ad vniuersitatē cārum vt nō.i cle.ij.de reseri.z in istis nō est tñ dubiū sicut in p̄cedenti.q.nam officialis gñalis bz ordinariā z sic iudicat iure suo.vt nō.in.c.lz.de of.iudi.li.vi. Foraneus vo seu delegatus ad vniuersitatē cārum censet quasi ordinarius.vt nō.glo.in.c.cū cām.de ap.tñ possent fieri obiectiōes p̄dicte i p̄cedēti.q.nā ab isto cui ē delegata vniuersitas cārum appellaī ad ipm delegantē vt nō.glo.in d.cle.ij. Itē pōt ordinarius vicario suo interdicere ne cognoscat de certa cā z illam in se assumere.vt nō. Inno.in.c.romana.de ap.li.vi.z nihilominus pōt esse testis in eadez cā coꝝ illo. vt vult hic glo.nec doc.in hoc ꝓdicunt.ergo idem dicendū in p̄cedenti.q.sed dico q; in qōne gl.z dicto Am.obseruabitur qō diri in p̄cedēti.q.circa appellatiōz z ptā tem reassumēdi cāz z sic limito predicta. An aūt maior iudex coꝝ minori testificans z falsum deponens vel aliter vacillans possit ab isto minori puniri. vide varias opi.q̄s recitat.Spe.e.ti.§.i.ver.qd si is qui in.viij.col.z credo q; si iste maior hz iurisdictiōem in minorē istū nō poterit ab eo puniri de ma.z obe.cuz inferior.z p nō.in.c.ij.de ꝓsti.li.vi.i nouella.z in.c.i. de rap.z in regula cui lz de re.iu.li.vi.i mercu.sz hēbitur recursus ad superiorē.aut est maior respectu prātis sed nō respectu iudicis z tūc poterit ab eo puniri q2 hoc casu reputaī priuata ꝓsona.arg. in.l.iij.ff.de of.p̄si.z eoꝝ q̄ nō.in iur.p̄al. Glo.antep.q̄rit pone q; iste remoueaī vt in cā deponat nungd aduersarius q eum ipetrauerat in iudicē poterit obijcere in psonā crīna vel defectus vt sic eū repellat a testimonio.z rīdet q; nō q2 eum semel approbauit.idē Inno.hic z multi alij. Sed tu distingue vt no. Inno.in c.cum venerabilis.de excep.z ibi se remittit Jo.an. nā hoc ꝓcederet si vellet obijcere tale qd qō ēt repulisset ab officio iudicandi alīs secus.z dic vt ibi dicit plenius.z vide de materia huius.c.in Spe.e.ti.§.i. v.qd si ipetres.z q̄ttuor se. Op.z videt q; nō erat opus relaxare banc suspitiōis sñiaz cū esset lata post appellatiōem legitimā in.c.p tuas.de sen.ex. Solu. glo.fi.q; ad factū refert hec relaxatio qō no. q2 vbū relaxatio non semper refertur ad ius.vel ſm Host. dic q; stat ꝓprie q2 appellatio non potuit impedire ipius vires cū cā fuisset cōmissa appellatione remota z ante q̄z emanaret hec decre.cāus iste nō erat decisus.z sic nō poterat appellari p.c.pastoralis.de appel.sed supiozis officio debuit relaxari grauamē. vt ibi qō no.tz ergo excōicatio lata post appellationem in se iustā exquo nō est iure exꝓssa z cā fuit commissa appel.re.qō no.pro intellectu.c.pastoralis.pal. Et faciunt hec ad filem.q.q̄re cā ista remittit ad priorez iudices a qb⁹ rōne grauamis fuit appellatū ſ.c. accepta.de ap. Innoc.dicit q; hic ꝓcessit de voluntate ptium. Jo.an.sentit qō p̄dixi q; boc fuit pp ꝓbabile dubium⁹ huius casus q nō erat bacten⁹ determinatus qō placet z est notabile vbum.nam cā non remittit pp timorē suspitiōis ex p̄cedenti grauamīe tñ q̄ rō cessat vbi casus est dubitabilis.ar.i.l.regula.ff. de iur.z fa.igno. Ultimo q̄rit nungd esset loc⁹ dispositiōi b⁹.c.si vnic⁹ tñ esset dat⁹ iudex. Host. q; sic qō satis placet eadē rōne.z dicit q; hāc surrogatonem posset petere illemet q illū impetrauit in iudicez si probabili errore ductus in iudicem periit vel si coꝛruptus fuisset eius ꝓcurator q illū ipetrauit qō plz.

s **Ignificauit.** Casus. Me ꝓbatiōis copia pe reat cirato aduersario recipiunt z publicant testes quos reus induxit.b.d.in pri

ma ꝓte petitio. in ſecūda iudicis datio ibi quo circa.

Caſus lr̄alis. Quidam nobiles fundauerūt eccle ſiam ſcī Nicolai ſabinē. dioc. Et liberā eam eē volē tes tpe fundatiōis dixerūt ſe nihil iuris rettinere ī ea Sacerdos illius eccl̄ie cuz ſup tali libertate nulla in ſtrumenta facta fuiſſent: timēs ne ꝓceſſu tpis ꝓbati onis copia depiret petijt a. d. papa ſibi ꝓuideri. Uñ papa mandat iudici ſabinēſi. q̄tenus teſtes idoneos quos idem p̄ſbyter duxerit p̄ſtandos exaīet diligē ter: ⁊ eoz dicta in publica inſtr̄a redigi faciat: denun ciatione p̄miſſa fundatoribus antedictis vel eoz be redibus vt receptiōi teſtiū interſint ſi velint: ⁊ ſup ta li denunciatiōe fiat publicū inſtr̄m Ber. Nō pri mo q̄ ex ſola fundatiōe eccleſie acq̄ritur iuſp̄onat⁹ lz fundator hoc ius exp̄ſſe nō retinuerit. ſufficit enim q̄ fundatōis tpe illud ius nō remiſerit vt hic bene ꝓ batur. facit. c. nobis. de iurepa. ⁊ xvi. q. vij. decerni mus. qō qdem ius tranſit ēt ad beredes lz exp̄reſſe fundator nō dixerit. ar. hic vbi citand̄ heredes in exa minatiōe teſtium. ſi enī eoz nō intereſſet non citaren tur. facit. c. filijs. xvi. q. vij. Nō. ij. q̄ pars ꝑ quaz ꝓducunt̄ teſtes citari dz non ſolum q̄ñ ꝓducuntur teſtes directe in cā iaz in iudicium deducta. vt in. c. ij ſ. e. ſed ēt q̄ñ ꝓducunt̄ indirecte quadaz via extraor dinaria ad futurā rei mēoriā. vt hic ⁊ ī auc̄. ſiqs. C. e. ſm vnuz intellectum. eadē enī eſt rō in vtriſq;. ſemp enī dz p̄mitti citatio vbi agitur de p̄iudicio abſentis. iij. q. ix. caueant. ⁊. c. oīa. Nō. iij. ibi cōfici facias q̄ ps aduerſa non p̄ſumitur citata in excōicatione te ſtium. oz enī ad atteſtationū validitatem q̄ cōſtet de citatiōe p̄o hoc q̄ ſolēnitas extrinſeca nō p̄ſumit l. quocū q;. ff. de pub. dixi in. c. tuis. ſ. e. Nō. iiij. ibi receptiōi. q̄ teſtis videt recipi q̄ñ recipiāt ad actū iuramenti. bētur enī tunc teſtis p̄o recepto. l. ſi q̄ñ. C. e. facit ad ea que dixi in. c. lz. de ꝓba. loqtur enim hic vt interſint nō exaīationi cū fiat ſecrete. vt in. c. ve nerabili. j. e. ſed vt videant illos iurare. ſ. e. c. ij. ⁊ fa ciant interrogatoria ſi velint in. c. ij. j. e. ti. li. vi. ⁊ hoc vltimum nō qō exp̄ſſe voluit hic Jo. an. Opp. ꝑ tex. d. c. q̄ñ. in p̄in. ſ. vt lit. nō ꝓte. vbi ante lit. cōte. recipiunt̄ ſolū teſtes de quoz̄ morte vel abſ̄ntia time tur. hic aūt recipiunt̄ oēs indiſtincte. Glo. ij. tacite ſoluēdo dicit q̄ multiplex ē differētia inter caſum bu ius. c. ⁊ illius. ⁊ ponit q;q; differentias q̄rtam ip̄u gnat. examinem⁹ p̄imo has dr̄ias q̄ faciunt ad intel lectum vtriuſq;. c. ⁊ demū inferaz ad verū intellectū vtriuſq;. Prima dr̄ia ſm glo. eſt illa quā p̄emiſi q̄ hic recipiunt̄ indifferēter oēs teſtes ibi ſolum ſenes ⁊ valitudinarij ⁊c. Scōa q̄ hic ſtatim dicta teſtiū publicant̄ ad eternā rei memoriā ibi nō publicantur ſed differt̄ publicatio fienda cū alijs recipiēdis poſt ꝓte. lit. debito tpe fiendam. ſed Spe. e. ti. §. nunc tra ctemus. v. als aūt. lz pubicatōem non fiendā ēt in ca ſu huius. c. ⁊. c. alberic⁹. j. e. mouet̄ q̄ cum hec exce ptio teſtiū fiat in fauoreꝫ rei non dz redūdare in eius p̄iudiciū qō fieret ſi dicta publicarent̄ cum nō liceret poſtea alios teſtes ꝓducere. ⁊ ad hoc. c. ⁊. c. alberic⁹ rādet q̄ dicta teſtiū publicant̄. i. in publicā ſcripturā redigunt̄. ſz primū dcm cōiter hic tenet̄ ⁊ ſeq̄t bar. in. d. auc̄. ſiqs. ⁊ exp̄reſſius Jo. an. in loco pal. ī ad di. in v. itē quos. nec vz rō Spe. ſm eū cum re⁹ poſ ſit oēs teſtes ab initio ꝓducere ⁊ ſi oēs p̄ntes nō ſūt pōt differre. ⁊ idē in actore in caſu quo agere pōt. qō q̄ñ fit ifra dicet̄. ⁊ hoc teneas. poſſet tñ dici q̄ aut ps ꝓducēs petit dicta publicari ⁊ dz fieri publicatio q̄ ſuccedūt hec loco publici inſtr̄i. vt ſatis colligit̄ hic ⁊ j. e. c. alberic⁹. ideo eodē iure cenſeri dz. ar. c. eccl̄ia. vt lit. nō ꝓte. aut inſtat vt non fiat publicatio ⁊ nō pu blicabunt̄. ē. n. qd īputādū actori q̄re agit. Tertia dr̄ia ē q̄ ī caſu. c. q̄ñ. nō valēt poſt ānū niſi ifra ānū ꝓducēs agat vel denūciet illi ꝑ quē īducti fuerūt iſti ꝑpetuo valebūt tanq̄z publicū inſtr̄m. hec dr̄ia mihi nō plz. nā denunciatio ibi req̄ritur q̄ñ fuit facta rece ptio in partis abſ̄ntia ſed hic loqmur q̄ñ denunciatio p̄ceſſit. vñ ſi ibi p̄ceſſiſſet non eēt neceſſe infra ānum agere. vt ſatis ibi colligit̄ in tex. ⁊ glo. ⁊ dic de hoc vt ibi plenius nō. Quarta dr̄ia ꝑ illos pōt obijci ī p ſonas ꝑ iſtos nō ſi conſtat de denūciatiōe ſibi facta ī tellige ⁊ tunc non oppoſuit. ⁊ hoc tenuit Uin. ſz hoc nō placet glo. nec vr̄ placere doc. hic. naz lz ps req̄ſi ta non venerit vel venerit ⁊ tūc nō oppoſuerit non mi p hoc inferr̄ q̄ amplius opponere nō poſſit. ſolū. n. eſt ſtatutū ꝑ non venientē vt teſtes recipi poſſint ac ſi fuiſſet p̄ñs in. c. ij. ſ. e. nō ergo dz infligi alia pena iu re nō exp̄reſſa. ſ. vt nō poſſit deinceps excipe ꝑ ſo nas teſtiū. ad hoc qō in fiſi nō. glo. in. c. fi. de iurepa. ⁊ vide glo. nō. in. c. ij. de do. ⁊ ꝓtu. li. vi. q̄ dicit q̄ licz q̄s ſit cōtumax in vno actu nō per hoc cēſendus ē cō tumax in alio vt videt̄ in termīs nr̄is eſſe q̄ſi caſus in c. accedens. j. ſ. vt lit. non conte. nec ob. ſi fuit p̄ñs ⁊ non oppoſuit. p hoc enī ſibi nō parat p̄iudicium cuz ſciat facultatē opponendi cōpetere ēt poſt receptōez teſtium. vt in. c. p̄ntium. ſ. e. Sz aduerte q̄ Uin. potuit dicere verū certo cāu. ſ. poſt publicationē. nā hic recipiunt̄ ⁊ publicant̄. ergo poſtea nō lz oppone re cū p̄ſumat̄ malicioſe facere ſi a p̄incipio nō fuit ꝓ teſtatus. vt in. d. c. p̄ntium. Ideo cōcordarē has opi. hoc mō q̄ ante publicationē licitū eſt opponere ſiue fuerit p̄ñs in actu receptionis ſiue abſens ⁊ ꝓcedat dictū glo. poſt publicationē aūt non lz niſi in caſibus c. p̄ntium. ⁊ ꝓcedat dictū Uin. ⁊ hoc credo veriſſimū lz doc. cōiter videant̄ reprobare dcm Uinc. ⁊ nō bñ iudicio meo. Quinta dr̄ia hic ꝓducunt̄ teſtes vbi ñ mouet̄ nec timet̄ lis ī p̄nti ibiſec⁹ q̄ſi ceſſaret hoc re medium extraordinariū. ergo de ꝓximo ſperatur lis in q̄ ordinate potuerūt teſtes ꝓduci. Expedita ē hec glo. vſq; ad ver. ⁊ nō. ⁊ ibi examinat vſq; ad fi. an remediū huius. c. cōpetat actori an reo tm. ⁊ Jn no. dicit q̄ reo tm̄. nec ob. tex. in. l. in lege aqlia. vbi ex ꝑte actoris recipiunt̄ teſtes ante lit. cōte. ne tractu tpis facultas ꝓbandi peat q̄ teſtes ibi ꝓſignātur. ⁊ ſic ītelligebat do. Azo illā. l. ſm glo. ⁊ dic ꝓſignātur ī ſigillo claudunt̄ ⁊ publicant̄ demū poſt lit. ꝓte. q̄ſi loq̄t̄ in caſu. c. q̄ñ. in p̄in. vt ſolū recipiant̄ teſtes de quoz̄ morte vel abſ̄ntia timet̄ vt ibi nō. ī glo. ſm vnū ītellectū. ſed gl. hic ꝓcludit ꝑ ium dicēs hoc hr̄e locū in actore q̄ñ q;. p. d. l. in lege. nā ibi dicta publicant̄ ſi cut hic ⁊ ſin̄a fert̄ ſz ſolū differtur ꝓdēnatōis exactio in euētu ꝓditionis. hoc iō dicit q̄ debitū erat ibi ꝓdi tionale fatet̄ tñ glo. q̄ teſtes in cāu. c. q̄ñ nō publicā tur ⁊ idē in auc̄. e. ti. ſm vnū intellectū. ⁊ ſi vis intelli gere q̄ aūt loquat̄ in caſu huius. c. ſ. q̄ teſtes ibi reci piantur ad eternam rei memoriam tunc dicta publi cant̄. hoc vult in effectu gl. iſta vſq; ad finē. ⁊ lz hūe rit bonū intellectū vt arbitror tamē nō recte ſoluit cō trarium in p̄incipio formatum ſed aſſignando alias differentias inter caſum huius. c. ⁊. d. c. quoniā. mul tiplicat incōueniētia. nam de hoc querimus quare in caſu hui⁹. c. aliō obſeruatur q;z ibi nec apparet an ⁊ quādo diſpoſitio huius. c. locū habeat in actore ſz ſimpliciter dicit q̄ quādoq;z habet locum in actore ⁊ ⁊ nō dicit quādo. Jnno. enī hic clarius loquitur. dic enim q̄ forma huius. c. cōpetit quādo quis eſt ī poſ ſeſſione alicuius iuris qō dicit ſuuz. Sed dubitat q̄ morientib⁹ aligbus teſtibus q̄ ſunt huius iuris con ſcij aligs poſſit ſibi mouere q̄ſtionē ⁊ obtinere defi cientibus ſibi ꝓbationibus. eſt enim iuſtum ſm eum quod hic ſtatuitur q̄ niſi inuent⁹ eſſet iſte modus ꝓ uiſionis deperire poſſet ius talium perſonarū poſſi dentium cū ipi agere nō poſſint cuz nō poſſideāt nec

a Nota istam glo. in fi. sui q̃ sentit q̃ quando sñ leges ciuiles datur cõ
ditio ex. l. sñ canones intentatur officium iudicis ⁊ a doctoribus hoc nõ
ponderatur

b Utrum debitor soluens possit compellere creditorem vt sibi faciat in
strumentum liberationis. vide hic per do. Anto. in vij. col. ⁊ per glo. ⁊ ibi
latius p̃ bar
to ⁊ Imol.
qui allegant
hanc glo. in
l. ij. in princ.
ff. sol. matri.
Et ad hanc
materiam vi
de bo. tertũ
in. c. longin
quitatem. ⁊
c. sepe. xij. q.
ij. Et vtrũ
possim com
pellere debi
torem vt fa
ciat mihi in
strumentũ
de debito cõ
ditionali. vi
de Idau. ô
castr. in. l. in
omnibus. ff.
de iudi. ⁊ vi
de Idau. ô
cast. in dicta
l. ij. vbi alle.
quedã alia
ad hoc. Et
dic q̃ de hoc
ẽ glo. i l. ciro
graphis. de
admini. tut.
⁊ in l. pupil
lus. ô noua.
Et dicit q̃
de hoc habe
tur plene p̃
Barto. in l
iij. § . nunc ô
effectu. de li
be. lega. ⁊ in
l. si finita. §.
eleganter. ff.
de dam. infe.
hic alle. per
do. Anto. ⁊
Abb. Et vi
de ad idem
Idau. de ca
stro. i. l. si mu
lier. ff. de cõ
di. ob causã.
Et ad hoc
optime facit
qd nõ. d. An
to. i. c. finaũt
circa fi. de re
scri. ⁊ quod
ibi notaui. ⁊
ô questione
hic posita p̃
do. ant. vide
per Imo. in
l. huiusmõi.
§. si ita cui le
gatus. cir. fi
de leg. i. vbi
cõcludit q̃
tenetur face
re instrñm so
lutionis sed
non cõpelli
tur facere ac
ceptilatiõez

alios possint cogere ad agendum. C. vt nemo inuitus
per totus. merito enĩ statuit sñm cum q̃ omẽs testes
recipiantur ⁊ publicent eor dicta perpetuo valitura
si tamen esset aliquis in possessione ⁊ haberet actõez
cõtra alium vt interdictũ vti possidetis vel cõfessoriã
tũc non bẽret locum sñm eũ forma huius. c. sed illius
c. quoniã. nec obstat illa. l. in. l. aquilia. q̃ illa. l. dicit
procedi sñm tenorem illius decretalis. quoniã in prĩ.

Ex quibus verbis clare videt velle in summa q̃
c. quoniã procedi sñm eo cui cõpetit facultas agendi.
vnde non debet sibi succurri per hoc remediũ extra
ordinarium sed tantũ recipiunt testes de quor mor
te vel absentia timet. hoc vero. c. seu eius forma pro
cedit quãdo nullum ius agẽdi cõpetit possessori. nã
nisi sic prouideret posset ius suum deperire mortuis
testibus sui iuris cõscijs. hoc vult in effectu Innoc.
Sed contra dictũ suũ aperte facit iste tex. iuncta glo.
penul. Nam hic competebat isti presbytero confes
soria que dat in istis inrib⁹ incorporalib⁹ possessori
vt in. l. ⁊ si forte. ff. si serui. ven. nõ. glo. in. c. exaiata.
de iudi. ⁊ in. c. cum in ecclesia sutrina. de causa pos. ⁊
proprie. ⁊ idem Inno. in vtroq̃ loco ⁊ nihilominus
cõpetit sibi remediũ huius. c. Hosti. qui aperte sen
tit istum potuisse agere. vt dicit in glo. seq. respondet
aliam lect. ponẽdo dicit enĩ sub dubio hoc procede
re cum vter q̃ põt agere quasi dicat q̃ si iste qui petit
examinationẽ testium solus põt agere non audit pe
tens ,put hic dicit quia habet remedium ordinariũ
aut vter q̃ potest agere ⁊ tunc secus. ⁊ hunc intelle
ctum precise ad istum tex. ponit Bar. in. d. auc. sigs
C. eo. nullam tamẽ mentionẽ facit de hoc dicto Ho
sti. Sed vt habeas clare totam materiã distingue sic
post Bar. in loco preallega. faciendo tria mẽbra q̃
aut testes petuntur examinari ex parte actõis aut ex
parte rei aut ex parte illius qui põt eẽ actor ⁊ re⁹. pri
mo cãu aut actor põt statim agere ⁊ nõ audiet inten
tando hoc remediũ extraordinarium sed habet locũ
regula q̃ lit. nõ conte. testes nõ recipiuntur nisi ,put
habetur in. d. c. quoniã. Et est ratio q̃ nõ debet pri
us causa instrui q̃ inchoet. Si vero actor nõ potest
de presenti agere ⁊ tunc aut facultas agẽdi nõ potest
cõpetere nisi post examinationem testiũ ⁊ dicũt tunc
omẽs examinari ,put hic dicitur qa nõ est quid sibi
iputetur quare nõ agat. pone exẽplum vult qs pete
re bonor possessionẽ oportet q̃ faciet pus fidẽ de te
stamẽto de quo prius fidem facere nõ põt nisi per te
stium examinationem quia non fuit factum in scriptis
ad hoc. l. publicati. C. de testa. ⁊ de bo. pos. sñm tab.
l. i. ⁊ ij. ⁊ quẽadmodũ testa. api. l. ij. Aut possibile ẽ
ius agẽdi supuenire testib⁹ non examinatis ⁊ nõ au
ditur indistincte sed rñ respectu testiũ de quor mor
te vel absentia timet sñm dictum Bar. in. d. auc. sigs.
⁊ sic videt intelligere dictã. l. in lege aglia. Ex hoc vi
det sentire q̃ si debitũ est cõditõale vel in diẽ ex quo
cõditio vel dies põt extare ante mortẽ testiũ nõ debz
fieri examinatio testiũ de qua hic. Sed glo. sentit hic
ꝺnum allegãdo illam. l. ⁊ ideo dixit qsiq̃. Idẽ cõtra
opi. Bar. apte sentit Inno. in. c. qñ. in prin. in ver
bo absens. ⁊ Jo. an. in addi. Spe. in loco supius al
legato. sequit do. Anto. hic ⁊ banc ptẽ puto veriorẽ
⁊ magis cõsentaneã lre illius. l. in lege aglia. ⁊ eqtas
maxime illã suadet. cũ enĩ non possit agere de p̃senti
⁊ nihil incertius hora mortis equũ est subueniri ,put
hic dicit cũ nullum in hoc sed in ꝺrio piculum eẽ po
test. Itez facit glo. nõ. in. d. c. qñ. in prin. sup verbo

Item adde hic q̃ p̃ ista glo. optime facit tex. in. l. si qs funduz. §. fi. cum l.
seq. que incipit ⁊ ego ex cõducto ⁊ qõ ibi nõ Bar. ff. loca. ⁊ tex. in. l. a co
lono. ff. de vsu. lega. Aduerte tñ q̃ si creditor meus habet apochaz de ma
nu mea sup debito si solui ei debitũ possum agere ꝺ ipz pignoraticia acti
one vt reddat mihi apochã meam ad hoc est glo. nõ. quaz ibi ad hoc nõ.

subtrahant. que dicit q̃ si dubitat an testes varict di
cta sua ,pter mortã sunt recipiendi. cum ergo in tpe
cõditionis vel dici existentis possent testes dicta sua
variare vel fortuitis casib⁹ nõ supesse est merito pro
nidenduz ,put hic dicit. Uenio ad scõm membrũ
quãdo testes petunt examiari ex pte rei quo casu ꝺz
omnes indifferẽter testes sunt recipiẽdi ⁊ publicãdi
cuz non sit sibi ,puisum de alio remedio ad hoc dicta
auc. figs. ⁊ hic sñm vnum intellectũ. In tertio mẽ
bro qñ is qui petit põt eẽ actor ⁊ reus. dicẽdũ est idẽ
vt hic sñm vnũ intellectũ quẽ supra latius declarani. li
cet enĩ iste posset agere nihilomin⁹ ⁊ aduersari⁹ põt
agere. imputet ergo illi q̃ requisitus nõ exhibet se ,pm
ptum ad agendũ. nã isti facilius ẽ itentare hoc reme
diuz q̃z agere. agat igitur ille si in hoc pretẽdat preiu
dicium. ⁊ per hoc hẽs c̃ariissime intellectũ istorũ iuri
um ⁊ diuersitatis rõnez. Quero expediẽdo glo.ª
pe. an aliud⁹ remedium poterat cõpetere huic p̃sby
tero ꝺ hunc patronũ. rñdet q̃ sic. nam poterat agere
vt faceret ecclie chartã libertatis sicut ,p apocha agit
is qui solvit. vt. l. plures. C. de fi. instru. ⁊ libert⁹ agit
ꝺ patronũ q̃ faciat ei chartã manumissionis. qõ nẽ.
hoc tñ est remediũ ordinariuz. Ex quo nõ q̃ vnũ
remediũ extraordinarium non tollit per aliud. nam
licet cõpetat remediũ de quo in glo. nihilomin⁹ etiaz
competit illud de quo hic in tex. ⁊ vide glo. i. l. de pe
cunib⁹. C. ad. l. agl. ⁊ qõ nõ. in. c. fi. de collu. fi. ⁊ insti.
si q̃dru. pau. fe. di. in fi. ⁊ in spe. de instru. edi. §. post
q̃z. versi. quid si debitor. ⁊ per Bar. in. l. fi finita. §.
eleganter. ff. de dam. infe. vbi generalr tractat an ⁊ qñ
reus agere põt ⁊ quo ⁊ quãdo faciendũ fit instrz. dic
etiã extra glo. q̃ potuisset ꝑsbyter etiam agere via or
dinaria intentãdo cõfessoriam. vt. s. dixi dicẽdo hoc
ius libertatis ecclesie cõpetere ⁊ sic petere ,pnuncia
ri. Cui ãt competet data libertate ius presentandi.
dicit Uin. q̃ si ecclesia est collegiata collegiuz libere
eliget alijs cessante collegio eps libere prouidebit si
cut in alijs. s. de elec. c. i. ⁊ xvi. q. vij. omẽs basilice.
dic ergo q̃ ecclesia ista remanet libera in dispõne iu
ris cõis sicut si ius patronat⁹ nõ cõpeteret. Glo. vl
tima est clara sed ꝺ eã ⁊ cõtra tex. oppo. videt enĩ q̃
denũciatio fienda prono ,pbari possit nedũ p̃ instrñm
sed ẽt p̃ testes. Itẽ p̃ sigillum auctẽticũ iuxta ea q̃ ha
bent ⁊ nõ. in. c. ij. de fi. instr. ⁊. c. lz vniuersis. ô testi.
doc. fatent ꝺrium. sed q̃ testes isti eque possent defi
cere sicut in principali quos recipi mãdat merito cõ
sulitur vt de hoc fiat instrñm. Et si diceres rõne ẽt ,p
batio instrñ põt antiquari. Item post. c. ãnos negari
poterit scriptorẽ instrñ fuisse tabellionẽ rñdet Hosti.
q̃ in pmo casu ,puidebitur p̃ scõam publicationẽ ⁊
renouatiõem de cõfir. vti. vxiuri. cũ dilecta. In scõo
forsan extabunt pla instrã eiusdem man⁹ p̃ quor cõ
paratiõem poterat roborari. C. de fi. instr. cõpatõcs

Nõ singulr hoc dictũ ex quo potes sumere practi
cam ,pbandi ⁊ ipugnãdi hec instrã antiq̃. ⁊ vide Jn
no. in. c. veniẽs. de v. fi. vbi tractat q̃str ,pbetur q̃ scri
ptor instrñ fuit notarius. Sed q̃ro vbi fiet hec denũ
ciatio de qua in tex. Hosti. dicit q̃ ad domũ si absẽs
est ar. de cleri. nõ resi. ex tue. ⁊. s. de eo q̃ mit. in pos.
cau. rei seruande. c. fina. Innoc. putat q̃ data illius
absentia debet expectari si sine periculo hoc fieri po
terit donec personalr citet. ar. ff. que sen. sine appel.
rescin. l. i. §. item cũ ex eo. dicens notabile verbuz q̃
iura que dicunt sufficere citationem ad domũ ponũt
cãus speciales ⁊ remittit ad nõ. i. c. fi. de eo qui mit.

pau. de ca
stro in. l. si
pecuniam
ff. de pign.
actiõe. vel
poterit ,p
recuperatõe
apocc age
re cõdict.
ct. l. vel of
ficio iudi
cis. vt. l. dis
solre ⁊ qõ
ibi nõ. C. ô
ꝺditõ. ct. l
et si solui
debitũ cre
ditori ⁊ ip
se vlt mihi
facẽ instrñm
quetatõnis
vel libera
tiõis pos
suz ipm cõ
pellere vt
ꝺleat ⁊ cas
set instrñm
debiti. ita
sñm. nõ. bar
in auc. cas
sa. in fi. C.
de sac. san.
ec. adde q̃
nunc̃ pos
sim cõpel
lere aliquẽ
vt faciat q̃
cationem
gnalez sñm
Bar. in. l.
cũ aquilia
na. ff. ô trã
sac. itez vi
de Bar. i
l. si ita fue
rit. i. ff. de
ma. testa.
vbi dicit q̃
iussus red
dere rõnẽ
tenet red
dere volu
mina rati
onum.

a Vide Bar. in l. cum hi. §. trāsactiōz ff. de trās. ꝛ.d.an. i.c qntauallis in.iij. col. in v. venio ad quartū j. ō iureiu. Itē qñ habeat locuz ista exaīatio de qua ībac ō cre. ꝛ in qb⁹ casib⁹. vide late p bal. in sua margarita Jno. in v. silentiū. in.l q. itē p illo dicto bar. in.d. §. trā sact̄. vide eū in silī. q idē tenēte in.l. naz ꝛ postea. §. si minor. ff de iureiu. ꝛ in.l. si societatez. §. arbitroꝝ. i. v. col. ff. p so. item adde qd fieret si talis re⁹ cui⁹ exceptio nō erit ꝓban da p testes §z aliō mō ēt timet ne pear sibi, p batō quid erit fiduz cū nō possit hoc cāu bere locuz exaīatio testiuz ad perpetuaz rei memoriaz nec possit cōpellere, actorē agē dic qꝫ tunc remediuz erit vt vadat ad iudicē ꝛ iploret officiū suū vt visa sua legitia exceptōne iponat perpetuū silētiuz actori ista cautelam tradidit glo. singu. in. l. aurelius. §. centū. i v. cōseq possit. ff. d lib. le. quā all.

in pos. vide de hoc qō ibi plene dixi in. c. ij. §. e. ꝛ est veritas qꝫ requiritur citatio personalis exquo nū qz fuit in iudicio nec iminet periculum secus si ꝓcessissz cōtumacia sm do. Ant. hic posset dici vt arbitror qꝫ cum hoc casu nō agatur de graui ꝓiudicio poterūt testes recipi citatiōe facta ad domuz si principalis se absentauit procuratore nō dimisso. nam hoc casu ꝓceditur ad missionem in possessionē ex primo decreto ex citatione domi facta iuxta nō. in. d. c. fi. sed si eēt presens deberet citari personaliter ꝛ nō ad domum cum hec sit prima citatio. vt i. c. causam que. ꝛ qō ibi no. de do. ꝛ cōtu. vide tamē qō scripsi in preallegatis iurib⁹. Alterius quero an attestatiōes recepte ꝑz formam huius decre. valeant si is qui produxit agat cōtra alios. Innoc. ꝛ bene qꝫ nō. secus dixit si alius agat cōtra eum. ꝛ hoc ideo qz res inter alios acta ꝛc. de fi. instru. ꝛ. c. inter dilectos. hoc limita verū nisi alius successisset in ius illius ꝑtra quē testes fuerunt recepti. de quo vide plene per Jo. andree in additio. loco preallegato. Si autem testes fuerint recepti in terminis. c. quoniam. primo respōso. dicit Innocē. qꝫ si attestationes aperiunt de cōsensu partiū etiaz ante lit. cōte. valebunt ad eternā rei memoriam siue ille agat qui eos ꝓduxit siue ille cōtra quē producuntur qa isto casu forma illius decre. cōuertit ad istū qō no. Sed si aperiant parte altera nesciēte tunc nō valeret nisi tūc postea accederet cōsensus partis. ꝛ hoc qz non debebant aperiri nisi post lit. cōte. tēpore suo

Ultimo queritꝰ coram quo iudice debet fieri hec examinatio testium ad eternā rei memoriā. dic qꝫ coram iudice principalis cause. si enī hec causa mouet per fundatorem ageret cōtra ecclesiaz cora iudice ecclesiastico merito testes debent recipi per eūdem iudicem cum hoc sit pars cause principalis. ꝛ idem dic vbicūqz testes reperirentur super aliqua exceptiōe anteqz cā moueatur vt no. per Fe. consi. cxxx. per Bar. in. l. si societatem. §. arbitroꝝ. ff. pro socio. vide quod dixi in. c. siquis cōtra clericum. de fo. cōpe. ꝛ hec sufficiant.

c **Cum causa.** Casus. Post publicatas attestationes nouū capitulum probari pōt etiā per testes antiquos. ita cōmuniter summaꝝ. sz sm hoc nihil induceret de nouo hoc. c. cuz hoc bēat in. c. fraternitatis. ꝛ in. c. cū venissent. cūz multis sibi bus. §. e. Ideo sūmo notabilius sic. Si materia antiqui capituli repetitur aliquo addito qō subijcitur necessitati probandi possunt testes etiā antiqui publicatis attestationib⁹ ꝓduci. h. d. In prima parte ponitur decisa petitio. in secūda ꝓmissio ibi cū agitur. Et pone casum litteralem vt colligiꝰ ex glo. ij. Monasterium sancti Martini de monte vēdidit quedā casamenta ciuibus viterbien. postmodum sentiēs se lesum vltra dimidiaz iusti precij egit cōtra dictos ciues emptores cōditiōe. c. cum dilecti. de emp. ꝛ ven. seu l. ij. C. de rescin. ven. vt rescinderet venditio vel supplerent iustum ꝑcium. ꝓbauit monasteriū in hoc iudicio se fuisse deceptum vltra dimidiam iusti precij. Sed non determinauerūt testes quāta fuerit illa lesio. ꝛ hec probatio sufficiebat si emptores voluissent venditōnem rescindere. sed qz dicebant se velle iustū precium supplere fuit dubitatum nunqd monasterium posset de nouo ꝓbare quātitatē excessus cum dicta testium fuissent publicata super deceptiōe. Et respondetur qꝫ sic qz ista est noua materia lz habeat ꝑtem inclusam de antiqua nō oportebit iterum probare monasterium fuisse deceptū sed de nouo nunc determinabitur quātitas deceptiōis. ꝛ sic cessat timor subornatiōis cum ratiōe adiuncti videatur nouū capitulum. sicut in simili vides cū addiꝰ qꝫ testes subor

nati falsum dixerunt iuxta nōt. in. c. licet. de proba. ꝛ per glo. in clemē. ij. de test. Hec colligunt ex hoc. c. ꝛ. c. cū causa. j. ō emp. ꝛ vēdi. que i eodē facto loquūtur. Nota primo ex hac casus positione qꝫ agens alternatiue vt rescindat venditio vel suppleat iustuz precium nō astringitur ad ꝓbandum verū valorem rei sed satis est in genere probare deceptionem vltra dimidiā iusti precij. hec enī probatio facilior est qz ō terminare certū vel iustum preciuz. sufficit enī qꝫ res valeat vltra dimidiam per vnum bononinuz. vt dicit glo. in. d. c. cum causa. hec enim ꝓbatio sufficit ad rescindendū cōtractū. Sed si emptor dicit se velle supplere iustum preciū poterit de nouo probari determinatus valor rei vt hic. Nota secūdo qꝫ verꝰ valor rei pōt per testes ꝓbari. hoc ꝑ tāto dico qꝫ verus valor non dependit sensu corporeo sed iudicio itel lectus. qualiter autē ꝓbabitur dicam. j. cum glo.

Nota ibi eisdem ꝛc. qꝫ in eadem causa pōt idem pluries ꝓduci cōtra vnū nec ex hoc presumitur inimicus. Item pōt produci super materia antiqui capituli addito aliquo nouo qō subijcitur necessitati ꝓbandi. ꝛ vtrūqz facit ad materiam. c. fraternitatis. §. eo. Glo. ij. facit quattuor. nā in prima parte ponit quasi casum ꝛ declarat ꝛ dic latius vt. §. dixi. in prin. in secūda parte ibi sed illi. Oppo. videt enī qꝫ primi testes nō debuerunt nunc admitti. aut enim tūc deposuerunt ꝛ habem⁹ intentū. aut interrogati de vero valore responderūt qꝫ nesciebant ꝛ nō debēt vlteri⁹ admitti ne sibi contrarientur. Glo. soluit dupliciter. ꝛ bene. primo qꝫ non fuerūt interrogati nisi in genere de deceptiōe vltra dimidiam. secūdo qꝫ presuppo sito qꝫ tunc dixissent se nescire nunc possunt eē de nouo informati. ꝛ sic cessat contrarietas Nota hāc solutionem qꝫ vbi factum habet causam manētem ꝛ nō momentaneam quis potest ex diuersitate tēporis scire quod aliquādo nesciuit nec per hoc dicitur sibi cōtrarius facit. c. ponderet. l. distin. Tertio opp. qꝫ publicatis attestatiōibus non debuerūt testes de nouo produci. respondet glo. qꝫ super alio articulo nūc producunt. ꝛ dic qꝫ licz materia antiqui capituli nūc repetatur in genere nihilomin⁹ ex eo qꝫ additur de precio determinato videtur nouum capitulum. ꝛ sic cessat timor subornationis. quod declara vt. §. dixi ꝛ ponit Jo. and. ad maiorem claritatē. simile. Promisi tibi dare equū valoris decem florenoruz si sit maioris precij promisi vēdere. agis vt donē satis est mihi ad intentionē tuam excludendā probare qꝫ valet vltra decē licet quātitatem nō exprimam. Si autem agis ex parte secūda qa vis vt vendam tunc per illos ꝛ alios testes potero probare verū precium ita in. ꝓposito est dicendū. Ultimo querit glo. qualiter ꝓbabitur preciuz rei ꝛ ponit quattuor theoricas. pria qꝫ ex quātitate redditus ꝛc. vt in ea patet ꝛ nō vltimā qꝫ nō debet estimari ex affectu singulari sed cōmuni estimatione. vt. l. precia. ad. l. falci. Ex hoc determinatur qstio. Testes inducti ad probandū valorē rei dicunt qꝫ res valebat centum. qz tantū ipsi dedissent nunquid ipsi ꝓbent. certe si apparet qꝫ ꝓpter vicinitatem loci vel aliquā aliam affectionem specialem illō preciuz dedissent nō probāt quia res est estiminānda sm qō valet cōmuni estimatione. vnde Nic. matha. faciebat tria membra i hac materia vt refert hic Jo. cal. aut enim apparet testes ex aliqua affectione speciali tantum velle dare. aut constat qꝫ non ex affectione depōnunt. aut dubitatur. primi duo cāus sunt clari quia in primo non probant in secundo sic. in tertio dicit valorem probatum qz exquo de affectione dubitatur standum est regule qꝫ res tm̄ valet quantum vēdi pōt. ff. de cōdi. fur. l. si seruis. ij. vñ cōtraria loquuntur qñ de affectiōe constat saltē ex ꝓiecturis. vñ

ꝓsung. Sal. in. l. iij. q bo. ced. pos. pro qua est cāus i illa. l. iij. sm bal. ibi. Sz adde qō idē dicit do. Ant. o. i. c. finaūt circa fi. de rescrip. alleg. ad hoc aliaz glo. in. l. si cō tendat. ff. de fideiuss.

dixit predictus Nico. q̄ estimatio rei potest proba-
ri per testes ⁊ per instrumēta ⁊ per cōfessionez ⁊ de-
lationem iuramēti per inspectionem oculorū per cō-
iecturas ⁊ per accidentia sicut est rei qualitas fructus
quātitas cōmunis vēditio rei ⁊ similium que faciunt
ad estimatiōem cōmunis precij oportunitas loci ⁊ tē
poris. ⁊ dicit q̄ iudex ex talibus debet cū videt reuz
condemnādū estimare per se si nouit vel si nescit p̄ se
estimare debet adhibere personas habētes rei noti-
ciam ⁊ per eas facere estimari prius p̄stito sacramen
to. ad hoc. s̄. qō me. causa. c. fi. vnde male facit iudex
fm eū ⁊ Cal. qui absoluit reum ꝓpterea quia nō est
stimata quātitas estimationis vel interesse ex quo cō-
stat eum condemnandum. Sed dubitaf̄ inquantum
faciet ergo qō est dictum ad hoc de iureiurā. ex litte
ris. hec sunt eorū verba que licet sint notāda ⁊ instru
ant iudicem qualiter debeat se habere tamē nō decla
rant qualiter testes debeāt apte deponere. vnde ad-
uerte tu clarius post Glo. ⁊ Bar. i. l. ij. C. ō rescin.
vend. ⁊. l. precia rerum. ff. ad. l. fal. ⁊ aliquid per eun
dem in tractatu de teste. q̄ cum estimatio rerum non
comprehendaf̄ sensu corporeo sed iudicio intellect⁹
oportet q̄ testis reddat cām sui testimonij etiaz si nō
interrogetur. alis non valebit dictū suum per ea que
dixi in. c. cum causam. s̄. eo. ⁊ ideo puto q̄ si testis di
xit talis res valet tm̄ q̄ tantum dedissem nō vz testi-
monium q̄ nō sequitur tm̄ dedisset ipse ⁊ alij testes.
ergo tantū valet cōmuni estimatione. naz possunt de
cipi in precio. nec sequif̄ poterat istis pro tanto ven-
di. ergo tantū valet. nam sepe aliqui decipiuntur in p̄
cio. vt in. c. cum dilecti. de emp. ⁊ vendi. pro hoc gl.
nota. x. q. ij. hoc ius. in verbo vt plus. que dicit q̄ si
aliquis offert ecclesie pro re sua plus q̄z valet nō de-
bet recipere id quod est vltra iustum p̄cium. ⁊ idem
no. in. c. i. de emp. ⁊ vēdi. oportet ergo q̄ testes red-
dant cām concludentē cōmunē estimationem que cū
variatur ex tēpore ⁊ ex loco. vt in. d. l. precia. debz se
restringere ad locum vbi res est ⁊ ad tēpus venditio
nis. vñ si res producit fructus vel redditus debēt te
stes dicere q̄ talis res sita in tali loco tanti reddit⁹ so
lebāt vēdi tali tēpore cōmunif̄ pro tanto nec nocet i-
mo ꝓdest si adderent ⁊ nos etiam tantū dedissemus
si fuissemus empturi. ⁊ si index estimatores deputat
debent se informare fm predicta. Si autē est res mo
bilis tunc dicēt testes fm Bar. q̄ valet tantū q̄z pro
tāto potuisset vendi. vt. d. l. si seruus. ff. de condi. fur.
Sed ego credo q̄ idem seruādum sit in re mobili si-
cut in īmobili omittendo qō dixi de. redditu. nam lz
res potuisset vendi pro tanto nō sequif̄ ergo tantum
valebat cōmuni estimatiōe. nos enī debemus consi-
derare cōmunez estimationē. debēt ergo dicere q̄ ta
lis res tēpore tali ⁊ loco solebat cōmuniter vēdi pro
tanto vel cōiter reputabatur q̄ valebat tantū ⁊ ꝓ tā
to fuisset vendita. ⁊ hoc notabis. Opp. vltimo q̄
pro deceptione nō competit remedium q̄z licituz est
ẽmentibus ⁊c̄. vt in glo. fi. que respondet q̄ illud licz
vsq̄z ad dimidiam iusti precij ⁊ non vltra. Aduerte
nō intellige q̄ sit licitum. i. q̄ sine peccato fieri posset
non enī ē vsimile q̄ lex maxime canonica p̄mitteret
decepnonem. arg. optimuz. xiiij. q. iiij. c. qui tempo
re messis. ⁊ in. l. bonam fidem. C. de actio. ⁊ ob. Itē
ex alio non dz intelligi de exceptione dolosa. q̄z vbi
dolus dat cām cōtractui vel incidit in cōtractu cōpe-
rit remedium cōtra dolos. ꝓut nō. in. c. cū dilecti. de
emp. ⁊ vendi. ⁊. l. eleganter. ff. de dolo. vnde Inno.
in quadam addi. quā fecit in. c. in cuitate. de vsu. di-
xit q̄ illud bz locum iure fori sed nō iure poli. i. iure
celi seu dei. i. in foro penitētiali. Sz dic clarius q̄ aut
interuenit deceptio reipsa fine dolo ⁊ facto ptis ⁊ nō
datur aliquod remedium citra dimidiam iusti precij
nec etiam credo q̄ aliqō peccatum subsit. nā si nutri
retur peccatū tūc iuis canonicum daret remediū etiā
in foro cōtentioso. ar. in. c. fi. de prescrip. aut interue
nit deceptio reipsa dolo partis q̄z induxit dolose ad
vendendum pro minus iusto precio ⁊ competet re-
medium etiā citra dimidiā iusti precij fm nō. in. d. c.
cum dilecti. aut interuenit deceptio reipa ⁊ ex propo
sito non tamē interuenit dolus ptis ⁊ procedat dictū
Inno. vt in foro cōtentioso tolleret̄ sed nō in penitē-
tiali q̄z non debebat pati ꝓximū decipi quem debet
diligere sicut seipm de pe. di. ij. ꝓximos. si aūt vter-
q̄z sciebat verū valorem rei tunc nullus subest pecca
tum licet res sit vendita pro minori precio ar. in. l. cu
ius per errorē. ff. de reg. iu. Et vide ad hāc materiaz
quod nō. Jo. cal. in. c. nauiganti. de vsu. ⁊ hoc plene
notabis.

a **Ubertus.** Casus. Recipiunt̄ ⁊ publicant̄ testes q̄
interfuerunt sñie vbi per scripturā de sen
tentia nō apparet. In prima ponit̄ partis
petitio. in secūda ꝓuisio ⁊ iudicis datio ibi ideoq̄z.

Casus lr̄alis. Inter albericū militez ⁊. c. mulierē
vxorem ipsius coraz capitulo rauēnatē. matrimonia
lis questio vertebaf̄: tandem sentētia diuortij lata fu-
it inter eos: sed sñia non fuit redacta in scriptis. post
modum vero ꝓxit cum alia de qua filios suscepit. ipe
vero timens sibi ⁊ filijs ꝓiudiciū generari: q̄z sñia
non fuit redacta in scriptis petijt a do. papa vt testes
qui interfuerūt sñie reciperent̄ ⁊ depositiones eorū
in scripturam publicam redigerent̄ Ber. Nō q̄
licz causa matrimonialis sit dignitas ep̄alis. vt in. c.
accedentib⁹. de excess. prela. ⁊. c. i. de consan. ⁊ affi. ni
hilominus pōt tractari coraz capitulo vt hic. qō intel-
lige de iure speciali. puta ex priuilegio vel prescripti-
one. de quo vide bo. glo. in. c. lr̄as. de resti. spo. ⁊ qō
ibi dixi vel sede vacante fm doct. argu. j. de here. ad
abolēdaz. Ex his nō duo. prio q̄ ea que spectant ad
dignitatem episcopalem nō dico ordinē possunt pre
scribi per inferiorē episcopo. secūdo q̄ nedū in iuris
ditionalibus simplr̄ sed etiā in spectantib⁹ ad digni-
tatem episcopalē ex quo iurisditiōis sunt transeunt in
capitulum sede vacante. Nō q̄ acta iudicij in scri
ptis publicis nō redacta possunt per testes probari
ad hoc. c. quoniā cōtra. in fi. s̄. de ꝓba. Nō. iij. q̄
ad perpetuādam memoriam alicuius actus satis est
q̄ testes q̄ actui interfuerunt per iudicem examinen
tur ⁊ eoz dicta in scripturam publicam redigantur.

Opp. ꝯ predicta ⁊ contra tex. videtur eniz q̄ hic
sñia non tenuit. ex quo in scriptis lata non fuit. ij. q. i.
in primis ⁊ in. c. fi. de re iudi. lib. vi. C. ō sen. ex peri.
reci. per to. ⁊ per cōsequēs non debet in scripturam
publicam redigi. vt in. c. inter dilectos. de fi. instru.
Soluit glo. q̄ hoc est speciale in causis matrimonia-
libus sicut seruatur in causis breuissimis ⁊ inter cle-
ricos. vt in auc. nisi breuiores. C. de sen. ex peric. re-
ci. ⁊. xi. q. i. siquis cum clerico. dic hoc nō procedere
vt clare colligitur ex cle. dispendiosaz. de iudi. iuncta
cle. sepe. de verbo. signi. ex q̄bus clare colligitur q̄
sñia in hac causa ⁊ in alijs que tractantur de plano ⁊
simpliciter ⁊c̄. debet ferri in scriptis. ⁊ ad istum text.
dic fm Jo. an. q̄ potuit ī scriptis recitari ⁊ de ea pu
blicum instrumētum non fieri. vnde pondera tex. q̄
soluz dicit q̄ nō fuit in scriptis redacta non dicit reci
tata ⁊ in fine mandat redigi in publicā scripturā qua
si prius nō interuenisset publica sed priuata. Et nō
bene ex hoc q̄ lz de solennitate substātiali sentētie sit
q̄ pronuncietur in scriptis. vt in dicto. c. fi. non tamē
ē necesse q̄ illa scriptuca sit publica sed sufficit priua
ta manu iudicis fortassis scripta. sed postea vt faciat
fidem oportet q̄ notari⁹ redigat in scriptis publicis

a Utrū valeat sen tentia lata i cā mrimo niali sine scriptis. ⁊ q̄ valeat tz Archi. i c. statutis. circa me. ij q. i. ⁊ ita di cit tenere gof. in hoc c. alberic⁹. ⁊ vide gl. i. c. fi. de re iudi. in. vi. Qualiter añ depo nere debe ant testes q volūt ꝓ bare sñiaz in scriptis latāz vide pul. p bal. in. l. fi. i. iiij col. vsi. q̄ ro qualr̄ C. de rēiu. Et q̄ tex nor sñie ꝓ bari possit p testes ē tex. i. c. sic. de re iudi

a Nunqd in hac publicatione seu explicatione scripture necessario sit vocanda ps. Et vide de hoc p Bar. in auc. si qs in aliquo de cde. vbi alle. Inno. in c. fi. de fi. instru. ⁊ hic cōcludit q̄ sic. ⁊ idem dicit Bar. in. l. ij. cir. prin. ff. de fi. instru. de quo vide p̄ do. Ab. in. c. venerabilis. de cōfir. vti. vel inuti. ⁊ plene p̄ do. de ro. deci. x. fm or. meū nouis. ⁊ vide flo. in. d. l ij. itē q̄ in

finuatōne seu explatiōe instri nō regrat citatō p̄ tis q̄ tenō instri tenz Archi. i. c. p̄ morē in i. col. c. dis. quā sniam dicit exp̄sse corroborari per il laz doctrinā. in fi. q̄ uis magni viri p̄tiuz dicāt. Sz q̄ sint citādi tz Bal in apo. i. l. fi. ff. de fi. i̊stru. ⁊ ita dicit tenere Spe. in ti. de i̊stru. edi. § fl̄at v̊si. pe. Et vide q̄ de hoc nōui post. d. ab. in. d. c. fi. in antep. col. vbi singu. loqtur p Bal. in. d auc. si q in aliquo. ⁊ ibi oēs do cto. p Bu il. de cu. ⁊ Albe. in. l. nā ita diu⁹ ff. de ado. ⁊ in. l. cirographis ff. d admi. tu ro. ⁊ i. l. fi. cir. vlt. col ff. de tabu. exhi. p bar to. i. l. ij. C. de testa. ⁊ ibi p bal. i vi. q. ⁊ aliqd p bal. i l. siquis ex argētarijs in fin. ff. de edē. ⁊ bal. in. l. fi. C. d eden. Et q̄ pars sit vocāda in terminis. tz do. Ab. post Bo. in. c. abbate. in vlti. col. de ver. sig. ⁊ idem tz Od o. prout refert Spe. in ti. de instru. edi. § ostenso. in. vij. col. ver. porro. ibi absentes. Sed Spec. ibi videtur tenere p̄tium dicit tamē q̄ tutius est q̄ citetur.

d. c. quoniam cōtra. ⁊ de alijs casibus hic enumeratis in gl. dic vt pleni⁹ dixi in. c. i. de libel. obla. Sz q̄ro nūqd in hac testiuz receptōe sint citandi hi quos negocium tāgit. Glo. ij. dicit q̄ sic per. c. significauit s̄. eo. quod no. idem tenet hic Inno. allegat auct. de instru. cau. §. de quibus. ff. de adop. l. nam. ⁊. C. de accu. l. vlti. cum. d. c. significauit. Idem do. de ro. de cisio. xiij. ⁊ hoc teneas. Dicut enim nō valet receptio testium parte nō vocata q̄n lis est de p̄senti vt in. c. ij. s̄. eo. ⁊ in auc. eo. §. ⁊ hoc multo fortius quādo recipiunt ad perpetuā rei memoriam cū in primo casu nō sit tātum periculum cū possit excipere tēpore publicationis tam in psonas q̄z in dicta ⁊ p̄babationes de facili exist̄at. in cāu vero nostro post longū tractū tēporis possit perire copia testes reprobandi vel dicta ad hoc. c. q̄n. primo rūso. vt lit. nō cōte. limita tamen glo. quādo sine periculo pars absens vocari ⁊ expectari pōt. alʒ poterūt testes recipi ⁊ ꝓcedere f̄z dispositionē dicti. c. quoniā. s. vt infra ānum demūcietur parti. ita notāter dixit Inno. in. c. significauit. in fi. s̄. eo. qō notabis. facit bonus tex. in simili in. c. cū dilecta. de confir. vti. vel inuti. Nunc extra glo. expediendo glo. magnam Innoc. ⁊ dicta alioꝝ succincte ⁊ conclusiue q̄ro nunqd oia gesta ⁊ scripture poterunt sic exēplari ⁊ publicari. multa hic inuoluūtur maxime per do. Anto. Ego clare ⁊ breuiter dico q̄ possumus cōsiderare tres casus. prim⁹ q̄n in actu gesto nulla iteruenit scriptura. exēpluz in. c. significauit s̄. eo. scōs q̄n interuenit sed fuit perdita nec supsunt testes q̄ interfuerūt actui sed illi qui viderunt scripturam. ⁊ hunc casum nō tangunt hic doc. tertius casus quādo in actu interuenit scriptura que ex cā petitur tunc exēplari ⁊ publicari. In primo casu testes possunt recipi qui deponēt solum sup̄ illo actu citato aduersario seu quocūq̄z alio cuius itereſt. vt. s̄. dixi. vt hic ⁊ in. d. c. significauit. ⁊ declara lati⁹ vt dixi in. d. c. significauit. In secūdo casu non sufficit q̄ testes deponant se vidisse scripturā ad effectum vt eorū dicta faciant fidem sicut instrm̄ perditum q̄ posset de facili fraus cōmitti cū testes non possunt de facili cōprehēdere an instrumētum seu priuilegium esset falsum. Hinc est q̄ solus notarius non sufficit ad scripturaz exēplandam: vt in. c. fi. de fi. instru. sed oz q̄ probet saltem p̄sumptiue perditio instrumenti. ⁊ q̄ testes sint periti ita q̄ de facili nō potuerint decipi. vt ꝓbari videt in. c. cū olim. j. de priui. ⁊. l. testium. in fi. C. de testi. tz Bar. in auc. si quis in aliquo documento C. de eden. vide plenius per doc. in. d. c. cum olim. ⁊ dic vt ibi. ⁊ in hoc casu regritur vt pars aduersa citetur ⁊ sic fortius q̄z in casu precedenti cum agatur de maiori p̄iudicio. In casu tertio dic q̄ omnes scripture possunt ex causa exemplari ⁊ auctēticari puta q̄ incipiunt deleri vel timet q̄s ne perdat originale cum habeat transire per loca periculosa vel est procuratorium ⁊ habet agere cōtra diuersas psonas vel simile quid vt in. c. fi. de fi. instru. ⁊ de confir. vti. cum dilecta. de priui. ex parte abbatisse cum simili. ⁊ in hoc casu dic q̄ si idem notarius qui fuit rogatus de instru-

b De hoc an p̄sumat citationē p̄cessisse. vide glo. ⁊ do. Ant. in. c. ea noscitur de his que fiunt a prela. ⁊ qō ibi pleniſſi. notaui. Et vide do. an. in c. in p̄sentia. in pe. col. ver. venio ad secūdum. de renū. vbi alle. dictū doc. hic. Item de questione hic posita. vide d. An. in. c. i. in pe. col. v. nunqd autē p̄sumatur. de fi. instru. Item adde q̄ si cōmissa est citatio nuncio vt citet psonaliter vel ad domū. ⁊ notarius postea scribat q̄ nuncius in omnib⁹ ⁊ per omnia fecit vt sibi cōmissum fuit citato nō comparente postea p̄sumitur in hoc dubio q̄ nuncius citauerit ad domū ⁊ nō personalit̄: quia cum

mento vult exemplare nō requiritur alia solēnitas q̄z vnum videtur instrumētum licz multa sint exēpla. l. vnum testamētum. ff. de testa. nōt. Bar. in. d. auc. si quis. ⁊ doc. in dicto. c. fi. de fi. instr. si vero nō est idē notarius q̄ fecit instrm̄ tunc oz q̄ recurratur ad iudicem. vt in. d. c. fi. ⁊ q̄ citetur pars cuius interesse potest nā in hac exemplatione subest magnum periculū ⁊ non minus q̄z quādo testes examinantur imo magis cum instrm̄ seu priuilegium posset esse falsum latenter ⁊ iudex ⁊ notarius de facili nō perpenderēt cū nō sint de materia informati. Ideo debet ᵃ vocari is cuius interesse pōt vt se opponat si velit alʒ exemplū non valebit hoc tenēt doc. cōiter hic. ⁊ in. d. c. fi. ⁊ legiste maxime Bar. in. d. auc. si quis. ⁊ Specu. in ti. de instru. edi. §. ostenso. ⁊ do. de ro. deci. xiij. bene facit. c. cū dilecta p̄eal. ⁊ hoc bene notabis q̄z multi in hoc errant facientes solūmodo exēplari per notariū auctoritate iudicis. ⁊ plus dicit hic Inno. q̄ si fit instrumentū q̄ō alium spāliter nō tangit vt priuilegiuz vel indulgētia ⁊ sic nō est spālis aduersarius debent saltem per edictū solēne vocari quoꝝ interest seu interesse posset. alʒ aūt nō valebit exemplatio fm cum nisi fieret per illum q̄ ipsum cōcessit. sicut enim fine alterius vocatiōe a prin. cōcessit ita potest de nouo exēplare vel triplicare. Contra hoc tamē oppo. de. c. cum dilecta. de p̄fir. vti. vel inuti. vbi coram papa fuit aduersarius repugnās reuocationē priuilegij. rūdet Innoc. ibi q̄ ibi non fuit emissum aliq̄ō edictum licz aduersarius cōparuit ⁊ fuit auditus. vel fm Joan. lz is qui priuilegium cōcessit ex postfacto ipsum pōt publicare sicut a principio cōcedere cum publicando nisi aliud dicat mil de nouo datur. Itez dicit id quod supra dictum est intelligendum quādo priuilegium suspectum nō est nec de ipso fer̄t questio alioquin nunq̄z sine cause cognitiōe etiā per illum q̄ concessit priuilegium oz postea publicari imo ⁊ vocādi sunt illi quos res tangit. ⁊ sic loqtur dictum. c. cū dilecta. ⁊. j. de priui. cū olim. ⁊. c. ex pte abbatisse. ⁊ ar. in eo qō le. ⁊ nō. in. c. cāz. s̄. e. §. i. ad fi. ⁊ si ī instrumētis p̄tiuz diceretur possunt exinde magne fraudes ⁊ grauia p̄iudicia peruenire cū ex quo publicatio facta est de falsitate sine suspitione p̄iorū nihil vlterius dici posset ⁊ hec nota. ⁊ vide qō nō. Inno. in. c. ex parte abbatisse p̄alle. Satis enim mihi placēt predicta p iura superius allegata. nā ⁊ idē notarius qui fecit originale pōt de nouo illud exemplare sine partis vocatione vt. s̄. dixi fortius pōt ille q̄ cōcessit ⁊ qui de nouo posset cōcedere. vtile tamē est ⁊ valde honestū vt pars vocetur cū ⁊ principē q̄n q̄z fallat obliuio. xxiij di. preterea. Sed q̄ro nunqd facta publicatiōe p̄sumatur ᵇ q̄ pars fuerit vocata vel q̄ edictū emanauerit cū tractu tēporis obijciatur q̄ nō fuerūt vocati quoꝝ intererat. Inno. refert hic duas opi. prima q̄ p̄sumi debet oia solenniter facta. l. i. ⁊. l. optimā. C. ō contra. stipu. secūda fm alios q̄ si in publicatiōe cōtineatur eos vocatos p̄sumitur alʒ secus. ar. in. d. l. optimā. Hosti. ponit tertiam opi. distinguētem iter tēpus ⁊ tēpora. nā si publicatio fuit facta ita de recē-

agitur de p cedendo cō tra cōtumacem potius oz p̄sumi culpa q̄ dolus. ita sing. determinat bal. in. l. pro peranduz. § ⁊ si qdez. circa fi. ij. col. C. de iu. quē refert ⁊ seq̄tur ff. de. and. in de. si ante. ō do. ⁊ cōtu q̄ te nementi ga nōrij ita scribunt. Item ad p̄dicta vide q̄ elegāt scribit Bal in. c. i. §. si instrm̄ in ti. de not. seu. Et ad ō hic flo. i. l. ij. ff. de fi. instr. vbi dic̄ q̄ si p̄ducat instrz longo tpe sumptū ab originali lz nō appareat de citatione ptis p̄ sumit ptem fuisse citatā. ⁊ al. Jo. an. hic. Et vtꝝ in facto antiquo ex diuturnitate tēporis p̄sumat solennitas extrinseca iteruenisse. et q̄ p̄sumatur tenet Ang. in. l. sciendum. ff. de ver. obli. dicens esse casum singularem in. l. si filius. C. ō peheredi. Idē dicūt Bal. Ang ⁊ imo. ⁊ Roma. in l. qui ī alien. in princ. per illum tex. ff. de acqui. heredi. Idem tenet d. Anto. in. c. peruenit p⁹ glo. in pe. col. de emp. ⁊ vē. de quo vide ibi latius per Imo. Idem tz do. An. in c. illud. in. vij. col. de p̄sump. ⁊ in. c. ea noscitur. in vlt. col. de his ā fi. a pla. contrarium tenet Bal in. l. ij. C. de legi. heredi. cum quo transit Roma. in dicta. l. sciendum. Sed primam opi. vz q̄ p̄sumatur solennitas extrinseca in facto antiquo tenet dominus Anto. in. c. in presentia. in vltima colūna. de renunciatione.

ti q; vtens ea potest de facili solēnitatem ꝓbare sibi incumbit onus probādi nisi exprimatur in publicatione q; solēnitas fuit seruata. Si autē factū est ita antiquū vt impossibilis reddat ꝓbatio tūc oīa presumātur solēniter acta. l. si arbiter. ff. de proba. Ego arbitror indubie q; isti oēs nō bene dicant. primo enī dico q; quātumcūq; in publicatiōe dicatur q; ps fuit citata nō statur bis verbis enūciatiuis q; qñ aliquid enunciat in instrō quod nō potest interuenire rpe cōfecti instrī verba enūciatiua nō faciunt fidē. vt in auc. si quis in aliquo documēto preallegata. ⁊ ibi Bart. no. Inno. in. c. qñ. cōtra. de ꝓba. Itē solēnitas extrinseca nō ꝑsumitur etiā si tps longissimum fit preteritum nisi alia ꝑsumptio adsit. l. quecūq; ff. de pub. ⁊ qō no. in. c. puenit de emp. ⁊ ven. potuit enī quis clam facere publicari instrm falsum ⁊ semp illud tenuit in archa. nō est enim qd parti imputet si nō ꝓtra dixit. ꝓ hoc qō in simili no. Bar. in. l. theopomp⁹ ff. de dote prele. ⁊ dixi in. c. ij. ⁊. c. tuis. s. e. Adidez glo. no. iuncto tex. in. l. vna. C. de fi. instr. ⁊ iure aste. li. x. nec ob. l. optimā pal. qz loquitur qñ aliqd enunciatur inter ptes. tunc enī in preiudiciuz partiū illud enūciatuz ꝓbatur exquo est de substātia actus q agitur. Sed in cāu nostro alterā ptem nō apparet fuisse pñtem. secus si in publicatiōe diceretur q; pars fuit pñs qz tūc tractu tpis presumeretur ciratio exquo fuit presens publicatiōi ⁊ non ꝓtradixit iuxta ea que plene dixi in. c. qñ preal. ⁊ per Innoc. in. c. inotuit. de eo qui fur. oz. recep. nec ob. predictis rō impossibilitatis quā facit Hosti. quare debuit de reqsitione facere cōfici instrm prout dicitur in. c. significauit. s. eo. ⁊ tenere illud sicut exemplatum iuxta glo. notabilem in. c. cū in iure. de offi. dele. vel seruare in publicatione ea que dixi in. d. c. qñ contra. Aduerte ratiōq; si notarius exēplaret de consensu partiū confitentium vera esse que cōtinētur in illo instrumēto tūc ēt sine auctoritate iudicis fidem faceret iter partes saltem tanqz cōfessio ⁊ pactum. ⁊ non vt scriptura publica cum notarius nō fuerit rogatus de cōtentis in dicto instrumēto iuxta nō. per Bar. in. d. auc. sigs. ⁊ per doc. in. c. fi. de fi. instru. ⁊ per Spec. de instru. edi. §. restat. ver. pe. ⁊ in. §. fi. ver. ij. qō nō. ⁊ sic limita. d. c. fi. Quero qualiter fiet hec publicatio attestationuz de quo in tex. Inno. primo dicit q; postqz testes recepti sunt ⁊ dicta eoz scripta debet fieri dictorum publicatio a iudice ordinario sedente pro tribunali. ⁊ vocatis quorum interest si adesse volunt in auc. de instru. cau. §. de quibus. ff. de adop. l. nā. de accu. l. fi. C. ⁊. d. c. significauit. ⁊ vocabit notariū qui scripsit dicta testium quos solus tabellio receperat ⁊ nō adhibeatur sibi fides sine subscriptione testiū coraz alio iudice nisi corā illo qui eos receperat in auc. de here. ⁊ fal. in. §. sancimus. Est enim adhuc priuata scriptura fm quosdam. sed exquo sic subsequitur publicatio per iudicez fides sibi adhibebitur sed ipe Inno. contrariū credit. nam fm eū exquo acta scripta sunt per tabellionē creditur eis inter easdez personas sine alia publicatione. C. de dona. l. in donationibus. s. de ꝓba. qñ contra. ff. de iureiurā. l. sed ⁊ si possessori. §. vlti. cū. l. seq. Si autem attestatiōes inueniantur apud iudicem sed nō auctenticate per tabellionem necessaria ē hec publicatio fm eū. Nō bene hanc opi. Inno. nā primo sentit q; in examinatōe istoz testium qui recipiunt ad perpetuaz rei memoriam nō est opus vt testes adhibeant sicut nec quando lis pēdet de pñti. ⁊ sic in actu quasi iudiciali puto de quo aliquid vidistis in. d. c. quoniā ꝯ. ⁊. c. post cessionem. de ꝓba. secūdo sentit q; testes possunt adhiberi ⁊ maior fides adhibet tunc scripture notarij. ꝓ hoc qō dixi in. c. cum causam. s. e. tertio q; de necessitate dicta istoz testium non sunt publice manifestanda sed satis est q; per notariuz rediganť in publicam formā. ⁊ hoc vtrumū singulariter notabis. nā vlt q; faciant fidem etiā corā alijs iudicibus inter easdē partes sine qualibet alia publicatione. sed vide circa hoc qō plene dixi in. c. cām que. s. e. Ultimo pōt hic qrī corā quo iudice fiat ista publicatio respectu testium recipiendoz. dic vt dixi in. c. significauit preal. respectu scripture exēplande dic vt plene dicetur in. d. c. fi. de fi. instru.

c **Tam in tua.** Casus. Pōt dupliciter sūmari. primo q; cōtineat id qō. c. veniens. s. e. ⁊ fz hunc intellectū. h. d. Variato fine agendi publicatis attestatiōibus lz ꝓducere testes. Aduerte hec lec. procedit si habeť respect⁹ ad secūdam productionē vel ad tertiā respectu prime. qz prima productio fuit facta extra iudiciū dū ꝓcederetur fm formam. c. fi. de clamdesti. despon. vt mrimonium posset cōtrahi nō obstante forte infamia in cōtrariū. sz secūda ⁊ tertia fiunt in iudicio dum directe agitur ad matrimoniū separādum ꝓpter cōsanguinitatem. sed quo ad tertiā productionē nouissime fiendam respectu secūde iam in iudicio facte nō ꝓcedit hic intellectus qz in eodem iudicio agit ⁊ tertia probatio est directe ꝛria secūde ⁊ sic nō deberet admitti publicatis attestationib⁹ de. ij. ī. e. ti. Ideo legitur aliter ⁊ cōiuncte. publicatis attestationib⁹ in cā mrimoniali sup eodem capitulo vel directe ꝛrio testes produci possunt ⁊ hanc spālitatem in cā matrimoniali probat hec lra melius quolibet alio iure. Ego summo sic fm alium intellectū notabiliorem nō ponēdo aliquaz spālitatē in causa matrimoniali. Publicatis attestationibus possunt produci testes super eodē articulo vel directe cōtrario qui prius fuerūt producti in iudicio summario seu extra iudiciuz ⁊ tūc expone tex. in fine ibi in hoc casu. s. cum testes alś producti reproducātur cōis diuisio. secūda ibi qz qz. Casus lralis. Quidam vir ⁊ mulier volebant ꝫbere matrimonium: dicebať q; erant cōsanguinei ad hoc vt eis suspitio tolleret. xi. vel. xij. de antiquoribus ⁊ meliorib⁹ de consanguitate vtriusqz iurauerūt illos nō esse cōsanguineos distinguendo psonas ⁊ gradus illoz a quibus descēderunt: ⁊ sic matrimoniū ꝫrerunt. post ꝓtractū matrimonium qdam accusauit matrimoniuz illud: ⁊ induxit tres testes vel quattuor per quos parentela probata fuit: queriť vtrum ꝓpter dicta illoz trium vel quattuor posterioz derogat fidei priorum. xi. vl xij. qui prius in ꝫrium iurauerunt. vel primi potius ꝓferantur. respondet papa q; lz ad aliud iurauerunt primi qz secūdi cū in secūdo iudicio priores persone inducte fuissent: ⁊ iurati deponerent illa eadē que ꝑmo dixerunt sine dubio prevalerent dicta illoz: ⁊ sic matrimonium nō separareť: per qō datur intelligi q; si ille persone nō fuerunt inducte in secundo iudicio prevalereť dicta istorum vel trium vel quattuor: ⁊ sic separarentur nec possunt repelli eo prextu q; partes testificata dicerint: qz talis obiectio locum non habet in hoc cāu Ber. Nota tertium posse impetere matrimonium inter alios cōtractum respectu cōsanguinitatis vel alterius impedimēti licet nullū prētendat interesse priuatū sed respectu peccati vel boni publici. ad hoc. c. litteris. ⁊. c. tertio. de proba. Et nota q; talis impeditor pōt dici accusator licz solum agat cuiliter ad separationē matrimōij. sed dicit Jo. and. q; improprie dicitur accusator cū nō sit questio criminalis sed mixta sicut in. c. tue. de ꝓcu. ⁊ dicit q; agitur de crimine incestus qui cōmittitur inter cōsanguineos. xxxvi. q. i. §. cum ergo. ⁊ hoc respectu dicitur accusator sed nō proprie vt dixi quia non agit ad

a Et ad hoc qō nō spec. in tit. de teste. §. qualr. in. ij col. v. cere rū. vbi dic̄ q ille cui sunt facte positiones pt rīdere credo, put ptinetur i hoc instro si hoc istr̄z ē penes se vel aduersariū. Et idem dicit bal. in l. ij. §. q observare. in fi. C. de iura. ca. 7 de qō ne hic tacta an testis repetitus possit dicē dico, put dixi i alio iudicio. vi de p bal. i l. fi. C. ō testi. 7 i l. fi. i ij. col. vlic. mō pone. C. de re iudi. 7 p bar i. l. legata. inutilr. ff. de le. i. 7 in l. eos. ff. de fal. 7 p flo. in. l. i. ff. de testi vbi dicit q iudex pōt aduertere tale dictū. Sz dicit q ꝓsulitur testi q petat si bi exhiberi copiam p̄mi dicti. 7 ō hoc an sufficiat q testis se referat ad q tenta i cartula. vide ang. in cō si. cclxxij. Itē de qō ne hic posita viō oīno p Bal in. c. lr̄as. i ij. col. ō p̄sump. vbi dixit q p̄t dicere dico idez q prius dixi 7 postea supponit cautelam quā super hoc tradidit bar. i. l

vindictam sed ad separatiōem dūtaxat. Ex quo nota q appellatione accusatorum solum venit proprie is qui agit criminalr qō nō ꝓpter statuta 7 quādo dicitur agi criminaliter dixi. s. de iudi. super rub. Nō secūdo q ꝓbatio facta extra iudicium summarie ad certum effectū non īpedit ꝓbationē faciendā in iudicio plenarie quo ad illum effectū vel etiam ad effectū contrariū. 7 hoc procedit cōsiderata secūda probatione respectu prime. Nō tertio q tres vel q̄ttuor testes deponētes super cōsanguinitate 7 sic super affirmatiua nō preferunt plurib⁹ in eo iudicio deponētibus sup non cōsanguinitate 7 sic sup negatiua. cui⁹ cōtrarium sentit Inno. in. c. sup hoc. de renūcia. vbi dicit q magis credit duob⁹ affirmātibus q̄z cētum negantib⁹. sed dic illud ꝓcedere in negatiua nō coarcta que vere probari nō potest secus in coartata vt hic. tunc enī idem dicendū vt in affirmatiua vt est cassus hic qō nō. 7 tenet Jo. and. in. d. c. sup hoc. de renunc. 7. c. bone. de elec. Nota q propinqui 7 cōsanguinei nō solum admittunt cū agit̄ur de cōsanguinitate in fauorem matrimonij sed etiaz p̄ferunt alijs extraneis si sunt numero plures vt hic. 7 facit. c. videtur. j. qui matrimo. accu. pos. 7 dicit Inno. q in cāu huius. c. p̄ferūtur isti ꝓsanguinei etiā si eēnt numero pares cū alijs quia stant pro matrimonio de ꝓbati. ex litteris. sed Hosti. intelligit 7 bene q plures p̄ualent nisi ex qualitate testium aliud iudicet de quo satis dictū fuit. s. eo. in nostra. Nota bonum modū respōdendi cū queritur de q̄stione minus dubitabili vt respōdeat ad questionē dubitalem que pōt oriri ex materia q̄stionis 7 sic indirecte respondeat ad qō nem propositam sicut fecit hic papa qō declara vt in glo. i. Nota q etiā in spiritualib⁹ habet locuz illa iuris subtilitas vt ꝓbatiōes facte ad vnum effectum vel extra iudiciū nō faciant fidem ad alium effectum seu in iudicio qō notabis. cōcordat. c. veniens. s. e.

Nota ibi illa eadē 7 c. q testis secūdo induct⁹ sup eodē ad alium effectū pōt dicere ego dico illa eadē que dixi in prima depositione. 7 hoc est cautū ne noter de cōtrarietate. 7 vide Bar. in. l. eos. ff. de fal. vbi dicit q nō reperit istam questionē tactam 7 q iudice acgescēte valebit tale testimonium sed iudex potest nō admittere vt audiat testem 7 videat qua cōstātia seu trepidatione loquat. ar. l. de minore. §. tormēta. ff. de questio. 7 tunc cōsulit testi vt faciat sibi exhiberi primā depositiōem vt habeat vel nō protestetur in fine depositionis q nūc non ita recordatur sz vult per oīa dixisse. vt primo qr tunc melius recordabat 7 sic per hāc relatiōem euitabit vicium ꝛrietatis. facit quod in simili nō. Inno. in. c. cum venerabilis. de excep. Glo. i. facit quattuor. naz in prima pte ponit quasi casum declarando lr̄am. 7 dic vt. s. dixi in pri.

Secūdo opp. nam cū hic essent publicate attestationes nō debuerāt alij testes induci vt in iurib⁹ vulgaribus. Soluit q diuersus modus agendi hoc inducit. tu dic vt latius dicetur cum glo. fi. Oppo. tertio q nō respondet papa ad q̄stionem ꝓpositam qr hic querebat an tres vel quattuor secūdo loco inducti deberent p̄ualere. xi. qui primo deposuerunt. Et rīdet papa q si illi. xi. de nouo deposuerunt 7 c. dicit glo. 7 bene q indirecte respondet. 7 dic q hoc fecit papa qr q̄stio ꝓposita erat parū dubitabilis. qr primi testes fuerūt producti extra iudicium ad effectum vt matrimoniū ꝓtraheret cum esset forte suspectum de cōsanguinitate. nūc aūt directe agebatur super ꝓsanguitate ad effectū sepandi matrimoniuz de facto cōtractū. 7 sic testes recepti in summario vel extra iudicium nō debebāt facere fidem in iudicio maxime plenario. d. c. veniens. 7 intelligo q isti admittantur de nouo cōtra matrimoniū nō indistincte sed iuxta dispositiōem. c. fi. j. qui ma. accu. pos. Sed est dubium quid si primi testes sūmarie recepti eēnt nunc mortui an eoz dictū nunc debeat valere 7 videtur q sic per. c. presentata. j. eo. C. de testi. l. vlti. sed Inno. Hosti. Jo. an. 7 cōmuniter scribētes tenēt cōtrariū q nulla est in hoc iudicio vox illorū 7 illa iura in cōtrarium allegata nō tangunt hunc casum. nā ibi ad idem agit̄ qr iudex ordinarius seu delegatus succedit loco arbitri. vnde si ille arbiter fuisset iudex nō reciperent̄ iterum testes sed qr arbiter nō est tāte auctoritatis dat̄ optio in testibus viuentib⁹. sed in casu nostro iste nō succedit loco primi iudicis nec ad idē agitur vt in littera qō bene notabis. Quarto glo. oppo. videtur enim q isti tres vel quattuor nō debebant p̄ferri. xi. qui prius deposuerāt. Solu. q hoc īducit diuersitas cause q̄ si dicat q in ista cā que nunc agit̄ illi nō habent̄ pro productis. pro hoc qō supradictum est. Sed pone extra glo. q de nouo mitti forte centum producant̄ in fauorem matrimonij an per tres vel per q̄ttuor poterūt reprobari. Hostiē. q sic allegat. s. eo. ex tenore. hoc tamē arbitrabit̄ bon⁹ iudex ꝓm eum. s. eo. in nostra. Sed tu aduerte qr prima fronte hoc videt̄ cōtra hanc litterā. nam si illi. xi. iterū deponāt non reprobantur per illos tres vel q̄ttuor. Ideo dic 7 credo q fuit de mēte Hostiē. q aut queritur de reprobatōe personarū 7 duo possunt reprobare centū qa isti duo deponunt sup diuerso articulo a primis. Aut de reprobatione dictorū indirecte fienda. 7 dic vt dixi in. c. in nostra. s. e. vbi glo. tāgit. aut de reprobatōe directe fienda. vt qa tu ꝓbasti maiorē etatē 7 ego volo, ꝓbare minorē etatē 7 nō, ꝓcedit dēm Ho. qr ceteris pib⁹ stat̄ plib⁹. de quo dic vt plene le. 7 nō. in. d. c. in nra. 7 hoc satis sentit Jo. an. in. c. series. s. eo. vbi dixi. Oppo. vlterius cū enī per attestationes secūdorū testium esset ꝓbata consanguinitas 7 publicatio esset facta. vt patet in principio q̄re papa permittit q illi. xi. testes de nouo possunt produci ad probandū cōtrariuum cōtra clemē. ij ō testi. Glo. vltima soluēdo cōtrariū ponit quattuor intellect⁹ ad tex. Primus q hoc est speciale in causa matrimoniali. 7 ideo ponit tex. in hoc casu. i. in hac causa. Secūdo solu. ꝑz Jo. q aut pars fuit protesta ta ante publicationē q volebat probare cōtrariuz 7 admittitur alꝫ secus. 7 hoc intelligebat Jo. generaliter in omni causa. sed hoc nō procedit cū hoc factum dependeat ex iuris dispositiōe 7 non a volūtate partium. 7 sic protestatio sua nō habet alterare iuris dispositionē. l. alimēta. 7 quod ibi nō. C. de nego. gest. 7 i. c. cum. M. de ꝓsti. 7 plene hoc tetigi in. c. fraternitatis. s. eo. Tertius intellect⁹ qui videt magis placere glo. est q hoc procedit quando agitur de probanda falsitate primorū testium. nam falsitas potest probari etiā post sniam in. c. licet. de probatio. 7. c. cum venerabilis. de exceptiōe. sed hic intellect⁹ videtur aperte cōtra clemē. ij. nā hic directe volebat pars probare cōtrariū. Et ad idem quod dicit̄ de falsitate respōde, put plene fuit dictū in. d. c. licz. de proba. Quartus intellectus q aliter agebat nūc in isto iudicio 7 aliter in primo sed hoc nō valet quo ad tertiam productionem respectu secūde. vt. s. in principio dixi. Jdeo Jo. and. Hostiē. 7 cōmuniter docto. tenēt primū intellectum vt speciale sit in causa mr̄imoniali. Sed tu hunc intellectū intellige 7 restringe vt plene dixi in. c. iurauit. s. de proba. 7 aliquid dixi, in. c. series. s. e. Potest 7 quinto legi ꝓm do. Anto. q publicatis attestationib⁹ licet super eodē vel directe cōtrario articulo testes producere quādo probatio venit non solū ad reprobandam secūdā probationem partis cōtrarie sed ad cōfirmandam primā etiā in iudicio summario factā. nō enim potest imputari parti

eos. ff. ō fal. quā videtur ꝓbare flo ri. in. l. q fal sa vel varia. ff. e. ō testi. ō quo vide elegāter p bal in. c. p tuas. in prin. vlti. col. ō, pba. 7 adde q ídez qō bal. in. d. c. lr̄as in terminis. dicit Jo. de san. in. c. testes. i. i. col. in. q. ix vbi refert 7 seqtur dicta bart. in. d. l. eos. 7 d. Anto. hic.

a Quando testis dicit vnum in iudicio ⁊ contrarium extra iudicium vt in alio iudicio qd sit pferendum. ⁊ vide qō nōt. do. Abb. in c. inquisitionis §. fere. de accu. vide ter. in. c. dilectis. de tēp. or. Et in hac materia adde optimum ter. in. c. sicut. §. eo. ⁊ adde Bal. in. l. fi. in. iij. col. ver. sed si variāt. C. de re iu. vbi dicit q; si testis dicit vnū in vno iudicio ⁊ ꝑiū in alio semp solet nīl deponendo q; neutr; dictū v;. Secus si i vno iudicio ōpossuisset pfunctorie ⁊ fine iuramēto. q; tunc valebit. illō qō dixit iuratus. ⁊ alle. Ber. in. c. cū causam. ō. testi. ⁊ de qō nie hic posita p. d. Ant. vide per specu. in ti. de test. §. i. i. xxvij. col. v̄si. qd si idē testis. ⁊ adde bal. i l. nullus. cir. pri. v̄. sed qd si extra iudicium. C. ō testi. vbi dicit q; si testis p̄us dixit vnū ex̄ iudicium nunc dicit ꝑium in iudicio statur ei qō dicit i iudicio ⁊ alle. glo. i. d. c. cū cām. §. e. ad de hic Inn. i. c. ꝓterea. j. ti. i. Et adō q; si testis sel' ꝓductus dixit se nescire vel nō recordari mō iterato ꝓductꝰ deponit sup negocio v; eius dcīm q; mō pōt scire id de quo tē nō recordabat. h. d. glo. in. c. cām q; i terioconomū i. glo. ij. §. e. ⁊ hoc idē ꝓbat tex. sing. fm bal. in. c. i. §. notādū ō noui. seu. Et idē dicit ange. in. l. qdaꝫ tabulaꝝ p il lum tex. ff. ō fur. ⁊ idē cōcludit ro. i. l. q bona. §. si qs stipulatꝰ ff. ō dā. infe. vbi etiaꝫ de hoc p. Bar. ⁊ vide Bal. in apo. l. qui falsa vel varia. ff. eo. vbi dicit q; si testis deposuit vnū coram iudice incōpetenti ⁊ ꝑiū postea deponit coram idoneo iudice q; valet fm ⁊ all. Spe. in. d. §. i. Et ad de hic Ang. in cōsi. ccxxxi. vbi dicit q; si in dubio testificat ꝑiū eius qō dixit ex̄ iudicium fidei sue detrahit aliquātuluꝫ nō aūt punit de falso ō bar. ⁊ vide ang. cō. ccxcvi. vbi dicit q; si testis dicat vnū in iudicio ⁊ postea ex̄ iudiciū dicat se dixisse falsum i iudicio stabitur q; dixit in iudicio. ⁊ vide de hoc per bal. i. c. i. §. cū autē. in fi. ō ꝑiurē. ⁊ adō q; in cā heresis si testis ꝓductus dicit illū esse innocentē si postea iterato ꝓductus dicat ꝑiūm ei⁹ vltimo dicto statur tex. ē in. c. accusatus §. lz. de he. re. i. vi. itē adde hic do. de rodeci. cclxxxi. ſz ordi. meum no uis. Et q; licēat testi variare. vi de bar. i. l. qeqd astrigende. cir. fi. de v̄. ob. Itē adde hic bar. i. l. pretor. i. § ex hoc edicto. ver. q; ro qd si ille. ff. vi bo. rap.

b Adde qō de hoc nō. bal. i. l. i. C. si qua p̄. po. vbi al. hoc. c. ⁊ q; sciēa ꝓ iūcto circa res ꝓiūcti ꝓsumat factū ex voluntate cōiuncti si sciat eo scientē est optimus ter. i l. si seruus cōis. ff. de do. iter vi. ⁊ vxo. ⁊ facit. l. ꝓcula. ff. de donatio.

quare non produxit ante cum esset confisa de probatione prius facta per plures testes. ad hoc quod nō. Inno. in. c. cū clamor. j. eo. ⁊ qō nō. in. c. ex tenore. §. eo. hec lec. satis mihi placz. nā satis excludit timor suboꝛnatiōis producēdo illos eosdē testes quos prius produxerat cū illa eadez dicāt que prius dixerūt ⁊ sic non potest cadere suboꝛnatio. ⁊ sic intelligendo hec lectura est verissima. Sed dubium esset qd si vellet producere alios seu nouos testes. nam si bene pōderabis tex. iste solum facit mentionē de prioꝛibꝰ testibus de quibꝰ vt dixi nō est suboꝛnatiōis timor. ſz nihilominus idez crederē in causa matrimoniali per nō. in. d. c. iurauit. sed in alia causa forte essz aliud dicendum cū scire debebat q; ille prime probatōes nō facerent fidem in hoc iudicio ⁊ sic nō debebat in illis spem ponere sed ꝓbatiōes suas facere. ⁊ sic puto restringendū dictum dñi Anto. nec ob. dictū Inno. i. d. c. cum clamor. q; loquit cum prima ꝓbatio erat facta prius in eodē iudicio de qua poterat cōfidere. secus ergo si erat facta in alio iudicio. Ultimo hic quero ponea q; testes isti qui fuerūt primo producti dicunt cōtrarium eius qō primo dixerunt. Glo. ista vltima in fine dicit q; nō valet dictū eoꝛum. arg. hic. ⁊ in. c. per tuas. §. de proba. nō bene hoc dictuꝫ q; si testis in iudicio plenario dicat cōtrariū eius quod dixit in summario valet dictuꝫ suum. Sed colligendo omnes cāus in quibꝰ testis fibiipi pōt cōtrariari distingue post Bar. in. l. eos. ff. de fal. vbi ꝓsequitur banc materiā aliquibꝰ additis q; aut testis cōtrariat sibi in eadē instantia inter easdez personas. ⁊ tūc aut primū dictū fuit cuꝫ tormentis scōm fine tormētis ⁊ valet fm argu. in. l. si postulauerit. ff. de adul. Idem credo si primū dictum processerit caloꝛe iracundie. arg. in. c. ex litteris. de diuoꝛ. ⁊ in. l. quod caloꝛe iracundie. ff. de iureiurā. aut vtrunqꝫ fuit sine tormētis ⁊ si fm dictū fuit animo coꝛrigēdi reddendo rationē ⁊ incōtinenti valet fꝫ. vt in. c. preterea. j. ti. proꝛi. alis neutrum dictum valet ⁊ cōuincit testis de falso. vt. l. eos. in princi. preal. sentit Bar. ibi. ⁊ expressius do. Anto. hic. Ego aliter dicerē q; aut testis in cadez depositiōe dixit cōtraria nō animo se coꝛrigēdi ⁊ processit primū dictū ⁊ sic intellige. c. lz. de proba. Aut ex interuallo dixit cōtrarium. ⁊ tūc valet primū dictum. lz debilitet per scōm cōtrarium. vt notāter dicit Inno. in. d. c. preterea. ⁊ facit ille ter. qñqꝫ testis dicit cōtrariuꝫ in diuersis instantijs cessante omni timoꝛe: ⁊ tūc testis conuincit de falso. vt. d. l. eos. iij. responso ⁊ neutrū dictū valet fꝫ do. An. hic. sed hoc nō puto verū sed teneo qō. §. dixi q; valet primū licz debilitetur per secūdum cōtrarium. ar. in. c. per tuas. de ꝓbatio. ⁊ vide quod nō. Specu. eo. ti. §. i. versi. qd si idem testis ⁊ seq. quandoqꝫ ⁊ testis dicit vnum in iudicio nullo ⁊ aliud in iudicio valido. glo. in. c. causaꝫ que. §. eodez. dicit q; valet fm in iudicio valido quasi primum fit pro non dicto. Tu dic melius q; si fides fit de primo facto in iudicio nullo idem dicendū ac si primū fuisset factū extra iudicium ⁊ scōm in iudicio. nā non debet minus operari confessio in iudicio nullo facta qꝫ facta extra iudicium iuxta ea que dixi i. c. at si clerici. de iudi. ⁊ in hoc casu quid dicendum. dic plene vt dixi in dicto. c. per tuas. quandoqꝫ primuꝫ dictū fuit in iudicio ⁊ scōm extra iudiciū. ⁊ si sententia fuit lata per primū non reuocatur. vt in. c. sicut §. eo. Si autem sentētia non esset adhuc lata detraheretur primo per scōm argu. eius quod nō. in. d. c. ꝓterea. ⁊ satis testis posset ex hoc subijci tormentis. argu. in. l. capite quinto. cum ibi nō. ff. de adul.

c **Onstitutis.** Casus. Ercōmunicari ꝓssunt qui partem impediunt in testibꝰ ꝓducendis. ⁊ denūciandi sunt testes nō teneri iuramēto de veritate nō dicēda. ⁊ si cōsanguinei impediunt testes actoꝛis punit reus de cuius voluntate hoc fieri ꝓsumitur. ⁊ tria sunt dicta. scōm ibi illos. tertiū ibi siquis. Cāus litteralis. Mō. canonicus surretinē sis in presentia domini pape accusabat de crimine simonie Archiepm suum: ⁊ protestatus fuit ab initio q; cōsanguinei ipius archiepiscopi multa ipedimēta pstiterunt per suā potentiā dicto. Mō. quominus copiā, pbationum secum habeat: inducēdo quosdaz ad iurandum ne aduersus archiepm aliqd dicerent: ⁊ alios minis ⁊ terroꝛibꝰ a testimonio arcere nitant. do. papa ex officio suo volens sup hoc ꝓuidere: mādat cuidam iudici vt generalem ꝓferat sentētiā excōmunicatiōis in oēs illos qui aliqō impedimētum ipi Mō. prestare psumpserint in testibꝰ ꝓducendis ⁊ illos qui iurauerūt non ferre testimoniū contra archiepm denunciet iuramēto huiusmodi nō teneri. Et si aliqs de ꝙsanguineis archiepi aliquem de testibꝰ ipius. Mō. psumpserit ipedire eundem archiepum ab officio pontificali suspēdat ⁊ faciat manere suspēsum donec a tali psumptōe desistat: qz nō est verisile q; eo iuito talia fiant: ⁊ ob hoc nō caret scrupulo societatis occite eo q; si voluerit poterit ꝓhibere: vñ dz expiri iudicis auctoꝛitatē elusam q defensionis copiā subtrahit aduersario suo Ber. Nō primo canonicū posse accusare ꝓprium epm de crine simonie. idem dic in alijs crimibus. j. de accu. c. lz. ⁊. c. venies. ⁊. c. ex pte. ⁊. c. cū oliz. cū si. Nō. ij. ibi in nra pntia ⁊c. q; in cā crinali testes sunt ꝓducendi coram iudice etiā si sint extra ꝓuinciam. vide in hoc qō plene diri in. c. cū causam. q. §. e. Nota ibi secuz hēret. q; testis ꝓductus per partē sine aliqua citatiōe iudicis nō iudicatur suspectꝰ etiā in cā criminali. nō enī videt sponte se offerre sed potius a pte stimulatus. ⁊ sic cessat. l. que oia. ff. de ꝓcu. ⁊ de hoc vide qō nō. do. de ro. de ci. cclx. ⁊ quod dixi in. c. ij. §. e. Nō ibi ex officio. q; iudex ex officio suo ꝓuidere dz vt salua sit rerū ꝓbatio. ⁊ iudex ecclesiasticus potest excōicare etiā laicos vel quoscūqꝫ impedientes partes in explicādis his que sunt in iudicio necessaria. Et nota practicam vt feratur excōicatio generalis ex quo ignoꝛātur impedientes. Nota ibi non teneri. q; nō valet iuramentum de nō testificando cōtra aliū etiā in cā crinali. vnde lz qs compellatur in causa crinali non tñ pōt se iuramēto astringere ad nō testificandum qz est cōtra bonos moꝛes. ⁊ qz potuisset ꝓcibus induci. facit l. si ita stipulatus. ff. de ver. ob. facit. c. qz plerīqꝫ. de offi. oꝛ. lib. vi. ⁊. c. intimauit. §. e. Nota ⁊ tene mēti casum in quo quis punit ex verisimili presumptōe de delicto. vide qō nō. Inno. in. c. qz verisile. de ꝓsump. ⁊ qō dixi in. c. tertio loco. de ꝓba. Nota vltimo ⁊ tene menti q; delictū seu impedimētū habēs causam cōtinuā seu successiuā cōmissum seu adhibitum a consanguineo seu amico in fauoꝛem alterius ꝓsumitur fieri de voluntate illius de cuius fauoꝛe agit ⁊ ipe ꝓstrnigi ⁊ artari pōt etiā per pene appositionez vt faciat delictū seu ipedimētum cessare. et vt intelligo hunc tex., pcedere duobꝰ concurrētibꝰ. s. q; fiat a cōsanguineo seu amico. ⁊ qō impedimētum ⁊ deli-

a Adde hic glo.i.v. ppellas.⁊ do.an.sup ea.⁊.c.cuz cām.s.eo. el.j.

b Pro intellectu huius glo. vide nō.p do.ant.in c.frnitatis i.xxiij.co. s.e ⁊ bal.i c.iurauit. in fi.ij.col. dc ,pba.⁊ de hoc vi- de p bal.i l.pemptoria.in pn. xi.col.v.q ro qualr. C.sen. re scin.n pos.

cium sit successiuū.sec⁹ puto in actu momentaneo.⁊ sic intelligo.c.qz pſulanus[a] alle.in glo.lz.glo.boc aliter intelligat.⁊ vide in hoc qō plenius dixi in.c. cum cām.s.eo.sup glo in v.cōpellas. Glo.i.in prin.ē clara.in fine colligit qꝫ temerariū iuramentum nō repellit aliquem a testimonio. Inno.dicit hoc,pcedere in odium archiepiscopi qui hoc creditur procurasse vel ad minus in eius fauorem procuratum est.alꝫ autem secus eēt.xi.q.iij.quisquis.⁊ sic apertissime sentit Inno.qꝫ temerarie iurans nō admittitur cōtra alium. Ego puto distinguēdum qꝫ aut iste perseuerat ī illo temerario iuramento:⁊ tunc nō debet cōtra aliū admitti qz perseuerat in delicto.j.eo.testimonium.⁊ sicut faciliter fuit inductus ad pstandum hoc temerarium iuramentū ita posset induci ad deierandū sed ꝫ illum in cuius fauorem iurauit compellitur indistricte in illius odium vt hic⁊ in.d.c.intimauit.⁊ hoc casu intelligo dictū Inno.nō enim pōt aduersarius excipere de crimine cū ipse fuerit causa⁊ in dolo illum inducendo ad temere iurandū si eius causa fuit procuratum. Aut est emendar⁹ de delicto⁊ tunc puto qꝫ ēt admittaf cōtra alium.ad boc.c.testimonium.j.eo.⁊ qz non omne delictum videtur repellere.vt in.c.inq sitionis.j.de accu.⁊ videtur hoc tenere Host. in.d.c.testimoniū generaliter in quolibet temerario iuramento qō nō.⁊ vide quod in hac materia dixi in.c.intimauit.s.eo.ti.

c **Constitutis.** Casus.Qui testificata non didicit nec renunciauit testibus ,pducendis sup antiqs articulis seu capitulis testes etiaz alꝫ ,pductos producere pōt.prima pars ponit formam ,pcessus⁊ grauamē appellantis.scōa dat iudicem ibi mādamus. Casus lr̄alis. Inter principē Boemoz⁊ vxorē eius sororem nobilis viri Marchionis misneñ.matrimōialis qō vertebatur ad petitionez ipsius principis eps pragen̄.citauit vxorem ipsius pro causa illa:⁊ dum vellet ad ipsum accedere vt suas,pponeret defensiones ipa fuit,phibita bis vl ter a seruientib⁹ ipsius episcopi qui ,phibuerūt ei ingressum ad ipsum ,ppter quod ad sedem apl̄icaz appellauit. Sed nō obstante appellatiōe eps tulit sentē tiam diuortij iter eos a qua sntia appellauit:causa appellationis cōmissa fuit iudicibus qui processerūt in causa appellationis:tandem cā ipsa delata fuit iteruz ad sedem apostolicā. Unde papa cōmittit cām ipsaz archiepo magdeburgen̄.⁊ eius coniudici: mādans eisdem q̄ten⁹ partibus ad locū idoneū cōuocatis recipiant testes quos ipsa nobilis pro se induxerit vel princeps pro pte sua cum nūduz testificata didicerit super processu pragien̄.epi: vel processu posteriorū iudicum duxerit producēdos:⁊ ipa nobilis inducat si voluerit testesquos prius induxit vel alios cū nundum renūciauerit testibus,pducendis Ber. Nota ibi principis.alia enī littera bēt regis. Et bāc videtur habuisse Host.q dicit qꝫ oliz Boemia nō bēbat regem sed ducē merito cū nō bēat iste tex. nisi vnum epz in regno.s.pragen̄.de quo sequitur.vñ posset dici rex sine regno cum careat ,puincia cōperenti de q̄ vi. q.iij. scitote. fatetur tamen qꝫ diuitijs⁊ strenuis militibus abūdat⁊ qꝫ bodie ipsius dominium ē ad multas alias ciuitates⁊ dioceses dilatatū⁊ dic tu hodie.i.tēpore Host.sed nunc tpe nostro īualuit ibi detestanda hereſis. Errant enī boemi in multis articulis fidei⁊ pro maiori parte regnū est rebelle romane ecclesie⁊ mala multa cōmittunt aduersus carbolicos⁊ fideles⁊ nisi deus apponat manū suam verendum est de peiori exitu cum multa mala quotidie cōmittāt

Nota tamē primū dictū qꝫ nō est pfectum regnū nisi bēat.x.vel.xi.ciuitates⁊ saltem vnū metropolita num. Secūdo nō ibi nuncio.quē posse litigare p nuncium ꝫ qō videtur tex.in.c.bone.de elec.⁊.c.cū dilecti.de do.⁊ cōtu.quapropter Jo.an.exponit nūcio.i.,pcuratore.non est enī curandū de noie. de ,pcu.c.petitio.sed pōt dici qꝫ stat propie cū non appareat qꝫ iste nuncius veniret ad litigandum.forte enīz fuit litteratorie destinat⁹ ,ppter dubiuz qō deciditur in fine lr̄e.vñ ex parte mulieris appellatur ,pcurator sic enim dixisset de isto si fuisset ,pcurator. No. q appellās ab interlocutoria pōt appellare a diffinitiua⁊ est hoc vtile cū possit sequi altera ad libitum intelligendo tñ iuxta ea que le.⁊ nō.in cle.vna.de do.⁊ cōtu. Nō vltimo duos terminos exclusiuos,pducti onis testiū.s.renunciatio⁊ attestationuz publicatio.

Oppo.videt enim[b] etiā ii partes didicissent testificata nihilominus cū causa sit matrimonialis debuissent admitti ad nouam,pductionē testiū.vt.s.eo.cuz in tua.⁊.c.series. So.glo.ij.boc procedere si ageretur de ꝓsanguinitate probanda vel alio impedimēto sed hic agebaf super processu cause matrimonialis qō bene⁊ singlr notabis.⁊ idem tz Host.ē.⁊ cōiter doc. Et est ꝑm eos diuersitatis ratio duplex.pria quia iudex non seruat ordinē iudiciarium dūmodo veritatem secutus fuerit nō obest anime.de do.⁊ cōtu.c.i.de iudi.dilecti.ij.qz obijcere ꝫ processuz est de apicibus iuris. Item nō posse post publicationē testes producere est etiā de apicib⁹ iuris.his ergo vtens ī primo merito illas recipiet in secūdo vt sic ei respondeatur ꝑm qꝫ agit.ar.iij.q.viij.cuius in agēdo. Itez vt dixi in.c.iurauit.de proba.causa matrimonialis ē priulegiata in hoc solum vbi agit̄ de peccato non remissibili per partes sed vbi discutit̄ de valitudine ,processus⁊ non de veritate cause nullū iminet peccatuz merito nō debem⁹ recedere a cōmunib⁹ iuris regulis. Et pro intellectu scias qꝫ hic agebaf cā matrimonialis inter istos duos nobiles eps pragen̄. ,pcessit ad diffinitiuā ꝫ reginā ranqz ꝫ primacē a quo prius illa appellauerat cū non posset bēre accessum ad locum vbi eps sedebat pro tribunali⁊ denuo appellauit a diffinitiua.rex ipetrauit delegatos sup cōfirmatione huius sntie⁊ cōtra vtrū qz processum .ista nobilis impetrauit iudices coā qbus sup illis ,pcessibus fuerunt testes ,pducti⁊ ante aptūrā attestationū fuerunt obtente iste lr̄e de quib⁹ in tex.ad eosdem iudices vel alios.⁊ in hoc nō est vis.vnde vt vides nō cōtendebaf nunc de substātia vinculi matrimonialis ꝫ de validitate illoz̄,pcessuum rōne ordinis iudiciarij nō seruati ,put allegabat ista nobilis⁊ sic disputabāt de apicib⁹ iuris merito subtilitas iuris in illo erat seruanda⁊ per hoc bēs intellectum.c. Ulterius q̄ro an idem testis possit sepius induci in eadē cā ante aptūram attestationū. Glo.vlti.in prin.dicit qꝫ sic. sed restringit se ad casum.l.fi.C.eo.⁊ illum casum videbis.j.eo.p̄sentata.sed dic qꝫ in diuersis articulis potest sepius induci etiā extra illum casum.vt hic⁊ in.c frnitatis.s.e. Ultimo glo.q̄rit qd si attestationes sunt publicate sed pars nō didicit testificata.respondet qꝫ admittit̄ lz alꝫ pars testificata didicerit nisi renunciauerit productioni. Et banc opi. tz Spec.eo. ti.§.satis vtilr.ver.qd si publicate.dicit tñ ibi qꝫ Clemens defendebat ꝫrium ad boc.s.e.cām.ij.⁊.c.cuz venissent.⁊.c.de testibus.⁊ banc ptem ꝫriam sequitur Host.in summa.e.ti.§.⁊ vtrum.ver.dicas igit̄.⁊ Jo.an.' hic dicens dictaz glo.posse procedere qñ iudex inscia vel inuita pte faceret publicationē quod plz.⁊ vide de boc qō latius dixi in.d.c.frnitatis.vbi boc exaīaui. Et nō glo.istam in alio inquantum dicit qꝫ renūcians non admittit̄ amplius etiā si nundū testificata didicit sed Azo tenuit ꝫriuz vt nō.in summa e.ti.in vl.col.⁊ de boc remittit Jo.an.ad Spec.e.ti.

c Opi.io. an.videf seq glo.in auc.q semel.C.ō,p ba.⁊ ibi clarius Bar.ī v.col. vbi ēt dic qꝫ publicatio nulla vtputa qz facta die feriata vel pte nō citata nō impedit ,pductiōz nisi ps didicerit testificata. qa tūc impedit nō rōne publicatiōis sz qz didicit.et ,popi.io.an. bñ facit qō nō.do.ant.ī c.series.ī vl. col.v.q̄dam ē publicatio s.e.⁊ in.c.frnitatis ī.xxiiij col.s.e.⁊ in terminis. in vi.col.in.d.c frnitatis.

§. vlti. verſi. antepe. ⁊ ad nō. in. c. intimauit. ⁊. c. cum veniſſent. ſ. e. ſed Spe. in loco p̄alle. ſentit cuꝫ dicto huius glo. ⁊ hoc plus mihi placꝫ p vltima iura q̄ ſim pliciter ponūt terminum renūciatiōis p̄o ſepato ab alijs terminis excluſiuis vt in iurib⁹ p̄realle. ⁊ in eis dixi. ⁊ Spe. ibi exp̄reſſe rep̄robat dictū Azo. ⁊ dicit hoc p̄procedere ēt ſi renuncians nullū teſtē. p̄duxerat habetur enim renunciatio p̄o concluſione quo ad i/pediendam p̄productionem teſtium. vt in. d. c. cū veniſſent. Nic. ab.

a Iſtum tex. declara vt nō. p̄ domi. i. c. p̄ſcis. vltra me vſ. q̄ro an iſta conſtitutio. lv. di.

l **Icet ex quadam.** P̄ro pter multa dicta nō recipit cōgruam ſummationez ſed generaliter ſummat̄ ſic. Ponit cōcilium. xij. ſine q̄bus ad ,p̄bandam cōſanguinitatem in cā matrimoniali non valet teſtimoniū de auditu. diuidit̄. nam primo ponit ſex q̄ reſpiciūt p̄ſonas. ſecō alia ſex que reſpiciūt dicta. ſecūda ibi teſtes aūt

Caſus litteralis. Olim ꝓſtitutū fuit ex q̄daz neceſſitate vt in cōputādis gradibus ꝓſanguinitatis ⁊ affinitatis valeret teſtimoniū de auditu: cū ,p̄pter breuem hoīum vitā teſtimonium de viſu ,p̄ponere non valerent vſq̄z ad. xij. gradū. Sed q̄ ex hoc circa legitima cōiugia multa pericula ,p̄ueniebant: ſtatuit cōcilium ne ſūp hoc recipiant̄ teſtes de cetero de auditu: cū p̄hibitio copule cōiugalis q̄rtum graduꝫ nō excedat niſi forte p̄ſone tales fuerint quib⁹ ſit fides merito adhibēda: ⁊ ante litem motā teſtificata didicerint ab antiquioꝛib⁹ ſuis nō ab vno: cū ille ſi viueret nō ſufficeret: ſed a duob⁹ ad minus: nec ab infamib⁹ ⁊ ſuſpectis: ſed fidedignis: q̄ abſurdū eſſet illos admitti: quoꝛuꝫ repellerentur auctoꝛes. Et ſi vnus audiuiſſet a pluribus non debet admitti: vel ſi infames licet ab hominibus bone opinionis audiuerint non debent admitti: quia infamibus actus legitimi ſunt interdicti. Et teſtes adij ciāt in ſuo iuramento: q̄ odio vel amoꝛe: timoꝛe: vel cōmodo ad ferendum hoc teſtimonium non p̄procedūt: deſignando p̄ſonas exp̄reſſis nominibus vel circūlocutiōe ſufficienti: ⁊ ab vtroq̄z latere ſingulos gradus diſtinguāt: ⁊ iuramēto ſuo adijciant ſe intelleꝛiſſe a ſuis maioꝛibus quod deponūt: ⁊ credunt ita eſſe. Sed nec tales ſufficiunt niſi iurati deponūt ſe vidiſſe p̄ſonas vl̄ ſaltē in vno graduū p̄redictoꝛū cōſtitutas p̄ro conſanguineis ſe habere. Tolerabilius eſt enim aliquos cōtra ſtatuta hominū relinquere copulatos q̄z cōiunctos legitime contra ſtatuta dei ſeparare Ber. Nō ex p̄ncipio q̄ ,p̄pter neceſſitatē recedit̄ a cōi forma ⁊ iuris regula. vt in regula q̄ nō eſt licitum. j. de re iudi.

Nō ſecūdo q̄ teſtimoniū de auditu eſt contra ſeu p̄ter regulā iuris ⁊ formā nec dicit̄ ,p̄prie teſtimonium. vt nō. glo. in. l. in ſumma. ff. de aqua plu. ar. debet enī teſtis teſtificari de eo q̄ nouit ⁊ q̄bus interfuit. iij. q. ix. teſtes. ⁊. §. de bis. xi. q. i. ſed iudex. ⁊. l. teſtium. C. e. ⁊ intellige de auditu audit⁹. i. de auditu alieno. vbi aūt res eſſet perceptibilis auditu ⁊ teſtis audiuiſſet, p̄pio ſenſu bene valeret teſtimoniū de auditu de conſuetudine. c. ſecūdo. ⁊. ſ. eo. cauſam que Nota ibi gradibus cōputādis. q̄ teſtimoniū de auditu admittitur ſolū cum agit̄ de conſanguinitate vel affinitate p̄robanda. ſecus ergo ſi agit̄ de alijs impedimētis lz cauſa ſit cā m̄rimonialis q̄ tenet hic Joan. ⁊ ſatis p̄robatur in tex. nam hec ſpecialitas fuit inducta p̄ropter impoſſibilitatem p̄robādi per teſtimonium de viſu que ceſſat in alijs impedimētis. puta ſi p̄roponeret̄ q̄ ſunt cōpatres vel q̄d ſimile. Nota ibi ,p̄pter breuem hominū vitaz ⁊c. q̄ vbi agitur de p̄robando aliquid q̄ nō boīs vita capere nō potuit. vt puta q̄ excedit tēpus centū annoꝝ arg. l. fi. C. de ſa. ſan. eccle. admittit̄ teſtimoniuꝫ de auditu audit⁹. q̄ tenet hic Joan. ⁊ Hoſtiē. nam licet iſte tex. loquat̄ de conſanguinitate vel affinitate p̄robāda. eadem tamen ratio eſt in alijs factis antiquis de quib⁹ teſtes haberi nō poſſunt. ad hoc. l. ſi arbiter. ff. de p̄robati. ⁊. ff. de aqua plu. arcē. l. i. §. fi. l. in ſumma. §. idem labeo. ff. de aqua quoti. ⁊ eſti. l. hoc iure. §. duct⁹ aque nā lex non fundat̄ ſuper impoſſibili. l. fi. ff. que ſentē tie ſine appel. reſcī. ⁊ in regula nullus plurib⁹ de re. iu. lib. vi. videt̄ tamen Jo. and. ⁊ Hoſtiē. requirere vltra teſtimoniū de auditu famā cum alijs adminiculis. ⁊ allegāt duos bonos tex. ſ. eodē. p̄reterea. ⁊. c. cū cauſam. ſ. de p̄roba. q̄ ſatis mihi placet. nec ob. iſte tex. ſed potius facit, p. nam hic nō ſufficit teſtimonium de auditu dūtaxat ſed requirūtur duodeciz de quibus in littera. Itez limitarem ego dictū hoc quādo factum ſui natura eſt ī p̄robabile per teſtimoniuꝫ de viſu ſeu auditu p̄roꝑio vt in cāu noſtro ſecus vbi factū ſui natura erat p̄robabile per teſtimoniū de viſu ſed ,p̄pter negligentiā ſeu dilatiōem in agēdo oꝛta ſit difficultas p̄robādi. vt in ,p̄bando dominiū alicuius rei vel q̄d ſimile. p̄ro hoc vide q̄ dixi in. c. veniens. i. ſ. eo. ⁊ in. c. cū ad ſedem. de reſti. ſpoli. nec eſt ſubueniēdū ei qui ſe angustiauit. l. ij. ff. ſi quis cautio. facit. c. ſepe. de reſti. ſpo. Requirūtur etiā alia que ſatis ex tex. ⁊ ex. j. dicēdis colligunt̄. ⁊ hec nō. Itez nota q̄ vbi admittitur teſtimonium de auditu nō ſufficit q̄ q̄s audiuerit poſt motam litez q̄a p̄reſumitur locutio p̄ſumptione litis facta. Idem dicerē vbi agitur de fama, p̄banda nec q̄ teſtes audiuerūt ab vno nec a pluribus ſuſpectis ⁊ male fame. Itez oporꝛet q̄ iſti teſtes ſint bone fame ⁊ q̄ aſſerāt ſe illud credere q̄ audiuerant. ⁊ hoc vltimū nō. ⁊ vide in hoc cōſimilem tex. in. c. quotiens. in fi. ſ. eo. ⁊ q̄ ibi dixi.

Nota q̄ dictū vnius nō ſufficit lz ſit in magna dignitate cōſtitutus. vide bonū tex. ⁊ quod ibi dixi. ſ. eo. cū a nobis. ⁊. vi. q̄. ij. ſi tantū. ⁊. c. placuit. limita ſm nō. j. eodē. nuper. ⁊ dixi in dicto. c. cum a nobis.

Nota ibi vel ex demonſtratōe ⁊c. q̄ paria ſunt aliqua exp̄rimi nomine p̄roꝑio vel demonſtratiōe vel circūlocutione. facit. l. certuꝫ. ff. ſi cer. petat̄. ⁊. c. tua de cōſang. ⁊ affi. Nota ibi cōtra ſtatuta hoīuꝫ ⁊c. q̄ ſtatuta pape ⁊ cōcilij dicunt̄ eſſe hominū ⁊ nō dei ⁊ notabis hoc perpetuo q̄ lz de⁹ videat̄ p̄romulgare iura per oꝛa p̄ncipū. viij. di. quo iure. ⁊ ſp̄ūs ſanctus p̄ſumitur loq̄ per os eoꝝ qui ſunt in cōcilio generali. l. di. ſi ille. ⁊ Chriſtus dixit in euāgelio luce q̄rto. Qui vos recipit me recipit. qui vos cōtemnit me cōtemnit. ad hoc. ij. q. vij. accuſatio. tamē ius diuinū magis ſtringit q̄z ius humanū. vt hic. ⁊ in. c. litteras. de reſti. ſpo. Item ius editum a p̄ſidentib⁹ in eccleſia militanti nō dicit̄ ,p̄prie diuinū ſed humanū. p̄ro hoc bonus tex. in p̄in. i. di. ⁊ vide omnino que dixi in. c. i. de iuramē. calū. Item ius diuinum eſt de neceſſitate ſalutis non ſic ius humanū. hic ſingulariter dixit Archi. in. c. vtinam. lxxxvi. diſtinc. q̄ lz veniēs cōtra ius diuinū ſemper peccet mortaliter non tñ ſic ligat̄ veniēs cōtra ius humanū. nā p̄ōt euitare mortale ſi bēt aliquā cām rōnabilem ꝑueniendi. ⁊ dic vt ibi latius per eū ⁊ dico in. c. nā cōcupiſcentiā. de cōſtit.

Nota q̄ fere oēs gradus ſunt p̄hibiti lege humana ⁊ nō diua. pauci. n. ſunt, p̄hibiti. l. diua. de q̄b⁹ per glo. in. c. litteras. de reſti. ſpo. ⁊ ibi dixi. No. vlti. q̄ vbi agitur de impedimēto a canonibus inducto iudicādum eſt in dubio ſemper p̄ro matrimonio ad idem. c. fi. de re iudi. Sed hic ſexto dubiū nō tactum hic per doc. pone q̄ allegat̄ impedimentum iuris diuini p̄robatiōes vtriuſq̄z partis ſunt dubie q̄liter ſit ferenda ſentētia. nam in cōiungēdo ⁊ ſeparando verſat̄ ius diuinum. ⁊ ſic ceſſat ratio quaz allegat fi. c, crederē q̄ hoc cāu ferenda eēt ſentētia abſoluto/

a An aũt possit qs testificari p scripturam dicit ꝙ nõ ter. in. c. testes. iij. q. ix. ꝛ in. c. a nobis q ma. ac. pos. fm glo. Inno. ꝛ do. an. ibi. ꝛ vide de hoc per Arch. v. q. ij. relatũ. ꝛ per Bo. plene in. c. ex testibus. s. eo.

b Nõ hic de singularitate testiũ de qua vide plene p Bal. in repe. l. de qbus. in. xxij. col. ff de legi. in v. sed an testes. Et adde dictũ d. Ant. hic. ꝙ ad ꝓbandum hereticã prauitatem admittunt testes singlares vt nõ. voluit bal. in. l. i. C. q nũero tu. Et de mã singularitatis testium si vis videre plenius bal. in. l. testiũ i. v. col. vi. tu adde ꝙ decem modis. C. de testi. vbi ãple ꝛ diffuse prosequit banc mãm. Et de ista materia fmisiue p moder. in. l. interpres. ff de re iudi. Et adde glo. in. §. ô bis. q. ix. q dicit ꝙ si duo intfuerũt testimonio quorũ vn⁹ ẽ surd⁹ alius cec⁹ ꝙ per istos non ꝓbaꝛ contract⁹.

ria pro reo qz cũ cessat fauor matrimonij seruãda est regula cõmunis vt in dubijs absoluat reus. de proba. ex litteris. ꝛ in regula cum iura partiũ sunt obscura. de re. iur. li. vi. ꝛ sic limitarẽ. c. fi. de re iud. qõ nõ.

Item q̃ro⁹ nunqd testis possit iurare per ꝓcuratorem. ¶De. ꝛ cõmuniter doc. per istam lr̃am ibi prorio ꝛc. dicunt ꝙ nõ sed credo ꝙ lz aliqnis posset iurare per ꝓcuratorem hẽntem speciale mandatũ quia in effectu ipe videtur iurare ꝓut nõ. in. c. fi. per Jo. and. de iura. calũ. lib. vi. ꝛ ibi bonus ter. tamẽ qz iste ter. ad terrorem regrit ꝓprium iuramẽtum sto cum doc. Et ex hoc infero ꝙ vbi a iure seu speciali statuto requiritur pro forma ꝓprium iuramẽtum non sufficit iurare p procuratorẽ etiam habẽtem speciale mandatum. ar. hic ꝛ eius qõ nõ. glo. in. c. vt circa. de elec. li. vi. Venio ad glo. ꝛ primo nota glo. in verbo graues que declarat tibi qui testes seu psone dicanꝰ graues. ꝛ facit ad statuta que in multis casibus requirũt graues personas. Blo. in verbo nõ vtiqz. facit ꝗt tuor. in principio reddit⁹ rationẽ quare nõ sufficit ꝙ plures audiuerũt ab vno. secũdo querit quid si plures audiuerũt a duob⁹ sed i'li duo audiuerũt ab vno glo. concludit hoc sufficere. nõ enim habẽt deponere a quo audiuerũt illi duo sz sufficit ꝙ audiuerũt a pluribus. Hostien. idem videꝰ concludere maxime cuz non de facili scire possunt testes a quo vel a quib⁹ habuerunt illi que sibi retulerunt nec hoc ptextu est ꝓbatio angustãda dũmodo boneſti testes sint. hoc mihi placet per litterã istam que solum requirit ꝙ audiuerunt a duob⁹ ad minus. sufficit enim ꝙ plures sũt principiũ huius locutionis. In tertia parte glo. querit qd si plures essent testes ꝛ gliber illorũ audiuisset ab alio qz alter. glo. dicit hoc nõ sufficere nisi quilibz illorꝫ audiuisset a duobus ad min⁹ vel nisi omnes audiuissent coniuncti a duob⁹. Inno. dicit non esse necesse ꝙ quilibet a duob⁹ audiuerit sed necesse est ꝙ

nius heres esto. non ꝓbant qz lz sint cõcordes in substãtia tamẽ sunt discordes in forma deponendi ꝙ est supremum dictũ. Idẽ dicit do. an. in. c. cũ ecclesia suttrina. de cã pos. i. xx. col. Et de hac mã vide do. An. in. c. cũ ioannes in. xij. col. cũ. ij. seq vbi subtiliter loquiꝰ. de fi. instru. Et vide Bal. in rep. §. vlti. insti. de iure nã. gen. ꝛ ci. in. xvij. col. ver. sed pone ꝙ duo testes vbi repetit fere oia q̃ dicit. d. ant. i d. c. fi. de consue. Et ad õ qõ nõ. d. an. i. c. cũ cãz. et i. in. xiij. col. s. eo. versi. ꝛ quid si duo testes attestenꝰ. Et vide etiã eundẽ. j e. c. i. xxi. col. Et vide õ hac materia Fede. consi. clvij. ꝛ de ista materia singulari tatis testiuz vide p Bal in. l. bonorũ C. de bono. poss. fm tabu. ꝛ in titu. de not. feu. c. i. §. si instrumentum. in fine. x. colũ. ꝛ p Jo. an. in sua summa. de testi. in versi. que diuersitates noccant testibus. Et vide de hac materia etiam per bal. in. l. ob carmen. in apostillis in vlti ma colum. vbi inter cetera dicit id quod supra dixi ꝙ ad ꝓbandum hereticã prauitatẽ admittũ tur testes singulares puta si vn⁹ dicit se audiuisse eum dicentẽ credere xp̃m nõ fuisse natum de virgine Maria. Alius dicit ꝙ audiuit eũ dicentẽ se nõ credere Christũ esse verũ deũ isti testes ꝓbant. Sed hoc limitat eẽ verum qñ testes inducunt ad ꝓbandum heresim in genere secus in specie qz tũc testes singulares nõ probant. Et adde hic Ang. cõsi. suo. cclix. vbi dicit ꝙ testis dicitur singularis qñ allegat vel adducit contestem cuius dictuz repellitur vel circũscribitur. Item adde hic ꝙ de duplici genere testium singularium scribit Bal. in. c. i. in prin. in ꝑma colũ. de cõrro. inue. vbi dicit ꝙ quedam est singularitas contraria ꝛ quedam non contraria. Et ꝙ per testes singulares probetur heretica prauitas tenet Bal. in. c. cum omnes. de cõstitutionib⁹. Item de eo quod supra dixi an valeat statutũ ꝙ per testes singulares probetur quem esse vsurarium. vide per Bal. distinguentem post collec. in. c. cum omnes. de cõstitutio. Fede. in cõsi. cclvij. Bal. in. l. omẽs populi. de iusti. ꝛ iure. ꝛ in. l. consulta diualia. C. de testa. ꝛ Ange. in questione sua incip. astensis miles in. vij. questio. Et Bal. consi. suo. incip. veritas est. Sali. cõsi. suo incip. in nomine saluatoris. Bal. ꝛ Salice. in. l. eos. C. de vsu. do. cardi. in clemẽ. ꝑma. de vsur. Jo. cal. in consi. vi. vij. ꝛ xxij. in titu. de cõsti. ꝛ in titu. de vsur. in. xv. consi. Item de ista singularitate testium. vide quod nõ. Imo. post Bal. in. l. ex facto. §. item quero. ff. de vulga. ꝛ pupilla. Et ad hoc Roma. in. l. i. §. ff. de verborũ obli. vbi in hac materia singularitatis testium dat multas remissiones ꝛ multa allegata dicta supra relata quas non repeto. Sed vltra predicta dicit ꝙ de hac materia habetur per Bal. in. l obseruare. C. quorum appel. non reci. ꝛ per Bal. in. l. i. C. de confess. ꝛ in. l. cum antiquitas. C. de testa. ꝛ per eũdem in sua repetitio. l. data opera. C. qui accusare nõ pos. ꝛ in. l. ij. C. de dona. ante nup. Item vltra predicta de hac materia etiam vide aliquid per beatuz Thomã. in secũda secũde. q. lxx. arti. ij. vltra me. Et de ista materia singularitatis testiũ vide amplissime ꝛ melius q̃ alibi per do. Maria. post Innocen. ꝛ dominũ Antonium in. c. qualiter in. xxxix. q. ix. qõ. prin. de accu. ibi oino vide qz nunq̃ reperias melius ꝛ magis intellectualiter declaratam istam materiam.

Et de ista materia vide p Glo. ꝛ Archi. in. c. nullus nihilominus. iij. q. ix ꝛ per Spec. in ti. de teste. §. iam de interrogatorijs. in. vi. col. versi. quid si vnus testis. ꝛ ibi Jo. an. in addi. ꝛ vide ter. ꝛ quod ibi nõt. in. c. bone. cl. i. de elec. in. c. cum dilecti. co. ti. ꝛ in. c. licet causam. de proba. Et an valeat statutum vt quis probetur vsurarius per testes singulares. vide plene di sputatuz per ¶De. de ancha. in repe. c. canonum. de cõsti. in. iij. prin. questo in. x. col. illius versi. accedit questio disputata. Et ratiõez quare testes singulares ꝓbent. vide plene per Bal. in. l. iurisiurãdi. C. de testi. ver. deinde nota rationẽ. ꝛ circa id quod. s. diri de probanda heretica prauitate adde qõ idem dicit Bal. in. l. actor. C. de proba. ꝛ fuit originaliter dcñ Jaco. de are. in. l. testium. C. de testi. Sed cõtrariũ aperte tenuit Jo. and. in. c. vt officium. §. i. super ver. testium. in nõ. de here. in. vi. ꝛ do. Ant. in. c. qualiter ꝛ quãdo. cl. ij. de accu. vbi reprobat dictum But. tenentis contrarium in. l. ob carmen. ff. de testi. Et in hac materia singularitatis testium. vide amplissime scripta per do. Anto. in. c. fi. de consue. in antepe. col. ver. hec procedunt. Et vide glo. fi. ꝛ ibi vide Bal. in. l. ob carmen. §. ff. de testi. Et vide do. An. in. c. veniens. cl. i. in vlti. col. ver. ex hoc patet. s eo. ti. in hac materia singularitatis testiũ vide elegantissime ꝛ diffusissime scripta per Bal. in. l. i. in. v. col. vi. octauo q̃ro. C. de testa. vbi examinat qõnem hic. j. examinatam. p do. Ant. ꝛ fere oia que examinanꝰ in remissionibus hic suprascriptis ideo ibi vide ꝛ maxime in illa de ꝓbatione vsurarij p testes singulares. Et adde hic bal. in. l. ij. circa fi. ver. mouco dubiuz. C. q. res iu. nõ nocet. vbi vn⁹ dicit factum de nocte alter infra diẽ et noctẽ isti testes non ꝓbant qz sunt singulares. credo tñ ꝙ tales testes excusentur a puurio nisi ambo dixissent malef. cium illius manu fuisse cõmissum qz reducuntur ad concordiam vt vnus intelligatur deposuisse illũ deligsse vt interfecisse mandando alius intelligaꝰ deposuisse de maleficio manib⁹ cõmisso per ter. sing. in. c. piculose. de pe. di. i. Et adde in hac materia vnum singu. verbũ qõ dicit do. An. ꝛ d. Ab. in. c. nihil obstat. de ver. sig. vbi dicit ꝙ qñ testes hẽnt probare de verbis testatoris si vnus testis dicit testatorem dixisse sempronium ber. ẽdẽ facio alius dicit ꝙ testator dixit sempro-

a An teſtes deponentes ſup̄ partic̄la rib⁹ ⁊ diuerſis actib⁹ p̄bent p̄ſuetudinē. de quo vid̄ late per do. An. in rep̄e. c. fi. in aſi pc. col. de cōſue. Et vid̄ ad ꝓbandū p̄ſuetudinē nō ſit neceſſe teſtes deponere ō ſingulis actib⁹ p id qō nōt. dicit bal. ī re collectis. in ꝓpe. inſtitu. ℣ cunq; de eo. vbi p illum tex. dic̄ q; ad probādū legalitatē hōinis ſufficiē q; teſtes dicāt q; in multis actib⁹ p̄ expientiaz ſic viderūt lz nō ſpecificētur aliqui actus Sed p̄rium credo q; deponere de p ſuetudine vl legalitate hominis conſiſtit ī iudicio rōnis ſuper q° teſtis ſimpliciter non p̄ōt depone re vt nō. ℣. c. cū cām. el. i. Et adō hic ang. cō. ccxxi. vbi dicit q; teſtes deponētes ſup̄ articulo concernente genus vel qd vniuerſale nō ſunt ſingulares lz deponāt de diuerſis ſpēb⁹. et vide Ang. ⁊ Jmol. i. l. ex facto. ℣. item q̄ro. ff. ō vul. ⁊ pupi. q; teſtes inducti ad ꝓbādum hoc integrale f. recollectiones fructuū ꝓbāt lz vn⁹ teſtis dicit q; recollegit. x. coꝛbes aliuſ dicit de. viij. Et idem dicūt ſi ageret de ꝓb̄ando quē deceſſiſſe

bunc tex. qui requirit q; ab vtroq; latere ⁊c̄. primam opinio. tenuit Jo. non ſolum hic ſed etiā in. c. de parentela. xxxv. q. vj. in glo. ſua ſequunt̄ Goff. Pbi. hic ⁊ Innocē. ℣. eo. ſeries. Vincē. per illam decre. ⁊ iſtam diſtinguebat ſic q; ad probationē directā conſanguinitatis inter cōiugatos cōputari opz ex vtroq; latere. ſed vbi indirecte q̄rit̄ de impugnatiōe vel approbatiōe certi gradus illud poteſt fieri per illos qui ſciunt illum gradū. vt in. d. c. ſeries. Bar. brix. ī d. c. de parentela. ⁊ Hoſtiē. hic ſequūtur glo. ⁊ optime facit ſm Hoſtiē. tex. iſte in ver. ſed nec taleſ. Jo. an. reducendo quaſi ad cōcordiā has opi. per rationes iſtorū diſtinguebat q; aut teſtes deponunt teſtimonium de ſciētia ⁊ procedit dictū Jo. ⁊ ſequacium aut perbibēt de auditu ⁊ ꝓcedit opi. cōtraria. Et nō hanc opi. ex qua inferē q; vbi ad vnum totū concludendū partes exigunt̄ nō eſt neceſſe teſtes eſſe cōteſtes in ipo toto. ſed ſufficit eos eſſe cōteſtes in pluribus ex quib⁹ cōcluditur totū. ad hoc quod nō. Jn no. in. c. q̄liter ⁊ quādo. ij. de accu. vbi dicit ga ſi volo probare q; ticius dicit miſſam. ⁊ vnus teſtis dicit de epiſtola alius de euangelio ⁊ ſic de alijs actib⁹ ſeu partibus miſſe tales teſtes probāt miſſā. per hoc put dō. Anto. Ly. male dixiſſe in. l. ij. C. que ſit lon. conſue. vbi dicit q; in probāda cōſuetudine que concluditur ex frequentia actuum nō ſufficit actus probare per partes vt duo deponāt de vno actu alij duo de alio actu alij de alio ⁊c̄. ga iſti nō probāt frequentiam actuum ex qua reſultat cōſuetudo° licet probāt partes requiſitas. ſubmittit tamē dō. Anto. ſub dubio forte pro cōcordia aduertēdū qualiter teſtes deponant. nā ſi producant̄ ad partes probādas eis ꝓbatis bene cōcluditur totum. ſed ſi ꝓducant̄ ad probandum totū ⁊ in cauſa reſpondeant per partes nō probāt ga nullus cōcludit ſufficientē cām. vt ſi interrogant̄ teſtes de cōſuetudine vel de conſanguinitate vel miſſa. ⁊ ipi reſpōdent deponendo ſuper actu ſingulari ⁊ alius ſuper alio actu ſingulari. Ego ſimpliciter inhereo dictis Jo. and. qualitercūq; enim teſtes producant̄. nō enim habent deponere per verba iuris ſed facti. vt nō. in. c. cum cauſam. ℣. e. Sed iudex ex varijs cauſis facti habet iudicare per iudiciū ratio nis ⁊ ex eis elicere ius. vt nō. in. d. c. cū cauſaz. vnde exquo per teſtes probātur ſinguli gradus licz nō dicant illos de quibus eſt queſtio eē cōſanguineos debet tamē iudex ex illis elicere ius. ſicut in ſimili ꝓbat̄ aliquid meū eſſe ⁊ per cōſequēs probat̄ tuuz nō eſſe l. cū querebatur. C. vnde vi ⁊. l. ſiue poſſidetis. C. de ꝓba. xiij. q. v. c. ſi quid iueniſti. ⁊. c. multi. ⁊. l. pomponius. §. ſed ⁊ is. ff. de ꝓcu. Item videm⁹ in ſimili q; probatio nō reſultat ex dicto vnius teſtis tātū ſed ex dictis omniū ⁊ ſic habitis dictis omniuz iudex elicit quid iuris. Et pro predictis induco bonū tex. in c. lz de ꝓba. in ver. ex premiſſis. vbi papa ex probatione diuerſoꝝ elicit vnum expreſſe nō depoſitū per teſtes. allego tex. valde optimū in. c. cū ioānes. ī. de fi. inſtr. ī ver. verū. vbi primo fuerat copulatū ſimpliciter illam vēditionē fuiſſe ꝯditionalē nō tamē teſtes expreſſe depoſuerūt de illa venditiōe que cōtinebat̄ in inſtrumēto q; nō recordabant̄ de tēpore. Sed ga vtraq; pars interrogata cōfeſſa fuit vnam venditiōz fuiſſe celebratam. papa elicuit ex dictis teſtium ⁊ confeſſione partium illam venditionē fuiſſe conditionalem. vnde nec teſtes per ſe nec cōfeſſio ſufficiebat ad probandum articulum iam deductū ſed ſimul cōiuncta ſuffecerunt. ita dico in propoſito. fateor tamen q; teſtes deponentes ſuper partibus non poſſunt dicere totum ſz pars poteſt allegare ⁊ iudex eliciendo iudicare. ⁊ ſic videmus in alio ſimili ſi duo deponūt de titulo ⁊ alij duo de traditione ſatis eſt probatū domi

nium. argu. in. l. ij. C. de acquirē. poſſeſ. ⁊ hec procedunt vbi teſtes ſuper partibus deponūt per propriū ſenſum ſed vbi deponunt de auditu cum hoc teſtimoniū non ſit integrum. vt. ℣. dixi merito eſt reſtringendum. intelligatur ergo iſte tex. vt iacet vt ab vtroq; latere computēt perſonas ne nimis ſit vagum eorum teſtimonium. Nicolaus abbas.

p Er tuas. Caſus. Poſt publicationem ad petitionē ꝓducentis interrogari nō debent teſtes niſi quādo dolo vel negligentia examinatorum ſup omnibus capitulis iterrogati nō fuerūt. cōmunis diuiſio. ſecūda ibi nos igit̄. Caſus lr̄alis. Inter canonicos ſancti Petri ex parte vna. Et. G ſancti Simonis ex altera coram iudice delegato ſup quibuſdaz poſſeſſionib⁹ queſtio vertebat̄. G. trib⁹ menſibus poſt teſtium publicationem elapſis petijt iterū iterrogari teſtes ſuos. Queſiuit iudex quid ſibi ſuper hoc eſſet agendū. Reſpondet papa illuz nō eſſe de cetero audiendū niſi forte ſuper certis articulis a principio petijſſet illos iterrogari ⁊ iudex id negligenter vel malicioſe p̄termiſiſſet Ber. Nō primo vnam regulam in materia teſtium q; teſtis ſemel productus ⁊ examinat⁹ non debet iteruz ſuper capitulis examinatis ⁊ publicatis interrogari quid autē ſi dictum teſtis non fuerit adhuc publicatū. dicam. ī ſuper glo. Nō ibi ſuper certis capitulis q; pars poteſt ſuper negocio in iudicium deducto certa capitula ſeu certos articulos facere. ⁊ ſuper illos petere teſtes examinari ⁊ ſi ſint ad cauſam pertinētia nō debet iudex illa vel illoꝝ aliqua omittere. alꝫ repetent̄ facta publicatiōe. ⁊ de hoc. ī. latius. Nō tertio q; malicia ſeu negligētia iudicis in cauſa nō debet obeſſe parti. Et nota caſuz in quo malicia ⁊ negligētia eq parantur. alꝫ differunt vbi agitur de puniendo dolo ſum vel negligentem. vt in. c. ſuper litteris. de reſcri. ⁊. c. ad falſariorum. de crimine falſi. Quero enim primo de ratione decidendi in hac littera quare poſt publicatas atteſtationes teſtes nō poſſunt iterato repeti. ⁊ prius aduerte ne equoces. hic enim non tractatur de nouis teſtibus examinādis ſuper antiquis capitulis. hec enim materia ſatis plene expedita fuit in. c. fraternitatis. ℣. eodē. ſed tractatur hic de antiqs teſtib⁹ iteruz reperēdis an ⁊ quādo liceat. ⁊ traditur hic regula q; poſt publicationē non debēt repeti. rationem decidendi ponit glo. p̄ma in principio dicēs q; quēadmodū ꝓpter timorē ſubornatiōis noui teſtes ꝓhibent̄ produci publicatis atteſtationib⁹ ita ⁊ antiqui repeti. An autē hoc ſit verum idiſtincte. glo. in effectu videt̄ ponere tres cāus in quib⁹ teſtes poſſunt repeti. Primus quādo ante aperturā atteſtationum teſtis vult iterū dicere vel etiā ſe corrigere dūmodo hoc faciat incontinenti. vt in. c. preterea. ī. titulo proximo. Secūdus quādo poſt publicationez iudex ex officio ſuo teſtem vult iterum interrogare forte quia obſcure depoſuit. vt in. c. cum ioānes. de fid. inſtrumētoꝝ. Tertiꝰ ſi teſtis petitur repeti ſuper capitulis nouis. Quartus caſus colligit̄ ex textu quādo pars petijt interrogari teſtes a principio ſup̄ certis capitulis ⁊ dolo ſeu negligētia fuit omiſſum. ⁊ pōdera q; materia huius capituli ꝓcedit quādo depoſitio facit fidem in iudicio ſed petitur repeti vt addat vel corrigat ⁊ per hoc decido multos caſus quos poſuit hic dō. Anto. tanq; nō facientes ad ꝓpoſitum. Item tertius cāus. ſ. exceptus per glo. non facit ad materiā noſtram q; de capitulis nouis nihil hic decidit̄ ſed ſatis facit dictum in. d. c. fraternitatis. ℣. eodem. Inſtemus ergo principaliter ſolum circa duo. Primo an ante aperturā atteſtationum poſſunt te/

ī pupilla. e tate. ſi vn⁹ teſti dicat q; hēbat. x. ānos quādo mortuus ē alius dicat q; hē bat octo ī idem dicit Jo. an. in no. in. c. i. ō arbi. li. vi. ⁊c̄. Et q̄s vult ꝓbare famā ⁊ producē teſtes quorū vn⁹ dic̄ ſe audiuiſſe ab vno alius ab alio vel vlt ꝓbare q; qs hz merū ipertuz ⁊ vn⁹ depo nit de vno actu alius de alio an probēt. vi de Spe. ī ti. ō ingſi. §. i. v. qd ſi vn⁹. ⁊ ſpe. remiſſiue. ī ti. ō teſte ꝓducunt̄. ī quo bar. tz q; ſic i. l. de minore §. tormēta in pe. col. v. qd ſi teſtes. ff. de qō. de iſta q. in termi nis. vide p Sali. in. l. ea qdem. ī pe. car. vſ. nono iurta p̄miſſa. C. de accu. vbi dic̄ q; tutius ē dicere q; nō probet niſi qlibz dicat ſe audiuiſſe aut q; inducūt ſe miplenaz ꝓbationē fame.

[a] An copia articuloꝝ sit dãda pribus Et de hoc vid ꝙ bal. i.l.ij. in pe. col. v. dein de ex illo v bo. C. vt li. pen. vbi et põit qd ō copia posi tionū. itez an admittat articulus dubi⁹ dic ꝙ sic ꝫ d. an. i.c. dilecti. i. viij col. ō iud. q dic hoc ꝓ tert. i. c. accedēs ō ꝓcu. ꝛ i.c. lz cāz de ꝓba. Quid aut de articulo prefūptuo an ōbeat admitti vid ꝙ bart. i.l. nz natalef. C. de ꝓb. An aūt admittat articulus alterna tiuus vid ꝙ spe. i ti. ō telle. §. nūc videndū.

[b] An copia interrogatoriorū fit dāda p ti aduerse q̄ testes ꝓduxit. Et istud dicūt inno. allat ang. i l. nō qcqd. ff. ō iud. ꝛ de hoc vid ꝙ bal. i l. ij. cir. medi. v. decide ex illo verbo. C. vt li. pe. ꝛ qd nō fit dāda copia interrogatoriorū pti tz spe. ꝛ ibi io. an. i addi. i ti. de teste. §. tā ō interrogatorijs i pri. ꝛ idez sentit glo. in v. si eo p̄sente in. c. i primis. ij. q. i. quā ad hoc alleg. bal. i. l. data opa. i. xviiij. col. C q ac. si pos.

stes repeti super eisdem capitulis vt addāt vel se corrigant. secundo an liceat post publicationem. Circa primū glo. videt velle ꝙ sic dūmodo non sit i mora. faciat ergo incōtinenti. ꝛ qñ dr incōtinēti nō. i. d. c. preterea. Sed glo. fi. in. c. cū cām. s. e. dicit ꝙ quādiu attestationes sunt clause possunt ijdem testes iterato induci. vt qz addant forte non habebant omnia in memoria in auc. eo. §. qz vero multi. ꝛ ar. ff. de. q. l. repeti. sed se corrigere nō possunt nisi hoc faciāt in continenti. d. c. preterea. d. An. vr velle ꝙ testis suo motu pōt se repetere etiā corrigendo dūmodo faciat incōtinēti. ꝛ sic sentit ꝙ addere nō pōt ex iteruallo ēt si sponte velit addere. iudex vero ex officio quandocunqz pōt testes interrogare ēt post publicatōez. ad instantiaz aūt partis nō possunt nec incōtinēti nec ex interuallo siue vt addāt siue vt corrigāt siue vt declarent repeti qz semper subest timor subornationis. ꝛ sic trāsit hic do. an. Sed ipsemet circa primū mēbrū tenet ꝓtrariū post Inno. in. d. c. preterea. nā ibi dicit Inno. ꝙ si testis vult addere ꝛ non corrigere admittendus est etiam post qz potuit loqui partibus: sz minor fides ei adhibet qz si incontinenti addidisset. ar. ibi in auc. eo. §. qm. Et hoc placet. non enim reperit hoc prohibitum nisi in materia correptionis ꝛ memoria hominis labilis est. xxiij. dist. preterea. ꝛ hoc quo ad primum membr. Venio ad secundū. s. quādo petit post publicationem. ꝛ dic ꝙ aut nihil potest imputari examinatori ꝛ non debent iterum repeti vt hic per rationem quam. s. dixi. Aut potest aliquid imputari. puta qz omisit interrogare super capitulis datis per partem concernentibus substantialia negocij vel super inclusis ꝛ connexis in ipsis capitulis. vt qz fuit capitulatum de prescriptione in materia in qua requirit titulus ꝛ iudex omisit interrogare de titulo: ꝛ debent iterum interrogari vt hic. Et quod dixi ō cōnexis ꝛ inclusis expresse tenet hic Inno. ꝛ ponit exēplum predictum in articulo formato super prescriptione. dicit enim ꝙ licet articulus sit simpliciter formatus dz tamen iudex interrogare de titulo bona fide ꝛ cōtinuatiōe temporis. ex quo hec sunt necessaria ad substantiam prescriptionis capitulate. nec est imputandum testib⁹ si nihil dixerunt de titulo ꝛ alijs necessarijs qz forte nesciunt oia que ō iure sunt necessaria ad probandum prescriptionem. nam ꝛ rusticis ꝛ mitibus ꝛ multis alijs lz ius ignorare. l. cum de indebito. ff. de proba. nec in hoc dicit iudex supplere ō facto sed potius de iure cum ista includant sub prescriptione ad quam probandaz pars fuit admissa quod bene notabis. ꝛ vide qō circa hoc dixi post Inno. in d. c. fraternitatis. s. e. Idem dic vbi capitula seu articuli non fuerunt dati sed testes fuerunt examinati super petitione. si enim non examinauit iudex testes diligenter vt dz ite⁊ possunt peti examinari per ratōez lr̄e ne dolus vel negligentia iudicis noceat parti. Et vt predicta clare intelligas scias ꝙ de iure non est necesse articulos seu capitula tradi sed satis est testes induci super petitione. ad boc. c. in presentia de prob. dixi in. c. fraternitatis. s. eo. ꝛ. c. cum venissent. Sed vt dicunt hic doc. ꝛ bene de consuetudine causarum inualuit ꝙ is qui producit testes dat articulos quos probare intendit ꝛ alio vocabulo appellantur capitula. vt in. d. c. fraternitatis. pars vero aduersa facit interrogatoria ad veritatem eruendam super quib⁹ petit testes aduersarij interrogari. ꝛ de vtrisqz vide bonum tex. cum glo. in. c. ij. j. eo. tit. li. vi. ꝛ iudex debet examinare taz capitula qz interrogatoria ꝛ superflua ꝛ impertinentia resecare. ar. in. c. cum contingat ō offi. dele. ꝛ in. l. ad probationem. C. de proba. ratio qz non dz quis admitti ad probandū qō probatū nō releuat vt in iur. prealle. nec captiose partem interroga

re qz nō est alicui laqueus iniciendus de resti. spo. literas. ideo debet illa prius examinare ꝛ sic postea in examinatione testium omisit debitum articulum vel debitū interrogatoriuz debent iterum super omissis examinari. vt hic dicit Ain. ꝛ Bof. ꝛ idez Spe. e. ti. §. nunc videndū in fi. Et nota inquātū extendūt būc tex. ad interrogatoria indebite omissa qō placet eadē ratione ne dolus vel negligentia iudicis possit obesse parti. ꝛ facit dictum. c. ij. e. ti. li. vi. vbi expresse dicit de interrogatorijs. Circa tamen predicta ego distinguerem sic ꝙ aut iudex a principio correxit capitula ꝛ interrogatoria ꝛ patefecit partibus ꝛ nemo appellauit ꝛ non potest peti postea vt iterum examinentur super resecatis per iudicem qz illa resecatio habuit vim cuiusdam interlocutorie. vnde imputandū est postea parti que nō appellauit qō puto etiam si iniuste illa resecauit. ar. c. cum dilecti de elec. ꝛ. c. significauerunt. s. e. ti. aut iudex non patefecit animum suū partibus. ꝛ tunc aut iuste omisit aliqua capitula vel i terrogatoria tanqz impertinētia vel captiosa. ꝛ non debent iterum repeti. qz vt predixi habet iudex facultatem illa corrigendi. ꝛ hoc casu cessat dolus ꝛ negligentia super quibus se fundat iste tex. Aut iudex iniuste illa pretermisit ꝛ debent repeti. ꝛ hoc casu procedit iste text. ꝛ satis hoc videt de mente Inno. lz aperte non detexit animum suum. ꝛ sic fin hanc limitationem intellige predicta. Sed quero ad declarationem predictorum[a] an copia capitulorum seu articulorum ꝛ interrogatoriorum[b] debeat edi partib⁹ dicit Inno. copiam capitulorz dandam vt postea ita de facili non audiant si dicerent ꝙ super illis articulis testes deponere non debuerunt. Sed si non fiat nihilominus valeat receptio testium sed libere audit contradicens allegans impertinentia. capitulorz interrogatoriorum autem copia non est edenda parti aduerse qz illa fiunt super circūstantijs ꝛ dant ad instructionē examinatorz. ꝛ idē hic Ain. ꝛ hoc ne pars instruat ꝛ subornet testes eos auisando de interrogatorijs fiendis vt sic nō pñt capi in sermone. nam alis testes de facili conuinci non possent de falsitate si falsitatem nutriunt iuxta nō. in. c. cum clamor. j. eo. ꝛ. s. eo. cū causam. dicit tamen inno. ꝙ non peccaret dās copiam interrogatoriorum parti producenti testes. Hosti. hoc fatet verum in parte que fecit interrogatoria. potuit enim in hoc sibi preiudicare sicut posset in tota causa. C. de pac. l. post qz. ꝛ. s. e. tuis. fatue tamen facit pars hoc faciens. ꝛ si iudex hoc faceret graiter peccaret ꝫm eum cum hoc nil aliud fit qz partē producentem munire ꝛ instruere ad testes subornandos vt concorditer ad interrogata respondeant nec possit falsitas deprehendi ad quod inuenta sunt interrogatoria. Et vide ad predicta bonum tex. cum glo. in. c. ij. in verbo interrogatoria. eo. ti. li. vi. ꝛ ob hoc credo ꝙ si iudex vellet dare copiam parti: licite alia pars appellat. Quero an expediat dare articulos ꝛ interrogatoria an melius fit testes interrogari simpliciter super petitione. doc. dicunt vtile vt formentur capitula vt sic fiat diligens examinatio: ꝛ bonum est dare interrogatoria cum partes magis caute procedant in facto proprio qz iudex ꝛ sic habz bodie cōmunis consuetudo iudiciorum. iudex tamen i omnibus supplet. vt in. d. c. cum causam vbi de hoc. Vltimo queritur qualiter iurabunt testes si capitula sūt producta per partes. dicit Hostien. ꝙ iudex faciet testes iurare nedum super articulis datis: sed etiam super tota cā ne si aliquid dicāt extra articulos videantur deposuisse non iurati. ꝛ sic non valeret dictū vt in. c. de testibus. s. eo dem. Et idem Guil. in Specu. eod. titu. §. sequitur. verficu. aliud. quod nota. et vide latius per Jacob. de are. ꝛ Cin. in. l. fin. C. qui

Et de dīa iter capitula seu articulos ꝛ interrogatoria vid gl. i. v. articulos in. c. pītium de testi. i. vi. ꝛ quis dicatur proprie articulus vide bal. in. l. generaliter. §. i. in. i. col. C. de re. credi. ꝛ vidi plures de hoc dubitari iter scholares. ꝛ de differentia inter interrogatoria ꝛ positiōes vide per bal. i l. i. circa fi. ff. de inter. act. ꝛ de positionibus vide gl. magistrā in. c. i. de confes. in. vi. Item an copia iudiciorum sit danda parti dic ꝙ sic fm bart. in. l. si. in pe. qōe. ff. de quest. ꝛ ange. in. l. si vacantia in xxviij. colū. C. de bo. vacan. libro. xi. ꝛ idez dicas de copia inquisitionis: ꝛ articulorz super fama secūdū bal. in. l. is apud quem. C. de eden. ad hoc facit tex. i. c. qualiter. el. ij. §. debet de accusa. ꝛ. c. i. de accus. libro. vi.

legi. per quoꝛ dicta refert hic Jo. an. dicũt. n. q; aut teſtis depoſuit ſuper alia re vel cauſa ⁊ non valet. ad hoc allegãt multa iura allegata. s̃. e. de teſtibus in gl. i. aut ſuper re de qua agitur ſed aliter quã dicãt capitula ⁊ tũc ſi iurauerit ſuꝑ capitulis tm̃ nõ valet vt. s̃. dictũ eſt. ſi, vero iurauit ſuꝑ tota cauſa valz ⁊ ideo ſis cautus in practica. Nico. Abbas.

a Diſpoſitio b⁹. c. nõ bz locũ i cã ſũmaria: vt dicit ſin. do. an. poſt doc. in. c. veniens el. ij. i. vij. colũ. e. ti.

l Jcet dilectus Nouum eſt qõ inducit b decre. prius nullo iure aperte prouiſum. ⁊ hoc dicit in ſũma. Teſtes ſuꝑ principali productos reprobare lz ⁊ reprobatorios iteruz reprobare ⁊ vlterius non eſt reprobationi locus. vel ſũma clarius ſic comprehendendo vtrunq; intellectũz Teſtes, pbatorios ⁊ reprobatorios, pbatoriozuz reprobare lz ſed reprobatorios reprobatorioꝛ nõ. in prima proceſſus narratio. in ſcõa cauſe cõmiſſio. Ja ibi mãdamus q̃ten⁹. Caſus litteralis. Inter burgenſem epm ex vna parte ⁊ clericos ſancte marie de caſtro ex altera coram cardinali tituli ſancte crucis q̃ ſtio vertebatur: procurator epiſcopi propoſuit ſe ad huc velle dicere contra perſonas teſtium productoꝛ in negocio principali. Mandat papa quibuſdam iudicibus quatenus recipiant teſtes quos partes voluerint producere contra perſonas teſtiuz productorum ſuper negocio principali. Et ſi rurſus illos pars altera vel vtraq; voluerit reprobare: contra illos, pbationes admittant ita q; vltra non liceat partib⁹ ad reprobationem teſtium aſpirare ne diutius negociũ prorogetur ſi producendi quarros contra tertios: ⁊ ſic deinceps licentia tribuatur. Ber. Nota hic ꝑz do. an. q; cuilibet parti licz facere vnam reprobatoriam teſtium ſiue probatorioꝛ ſiue reprobatoriorum non vltra. Ex quo ꝑz ꝑm eum q; inter probatorios ⁊ reprobatorios lz partib⁹ facere duas productões ⁊ nõ vlteriuſ. Sz certe hoc iudicio meo eſt preciſe cõtra iſtum tex. vbi ꝑz quamlibz partium habere duas reprobatorias ⁊ vnam probatoriaz in principali. nã poſſum reprobare teſtes ſuos ſuper principali productos. Item teſtes reprobatorios meorum teſtiuz quos induxi ſuper principali. ⁊ idem potes facere tu de teſtibus meis. Sed dictum do. Anto. procederet quando teſtes non eſſent inducti ſuper principali niſi ex vna parte. vt qz tu actor induxiſti teſtes ſuper principali quos ego reus reprobaui. tu denuo reprobaſti reprobatorios meos non licet amplius mihi reprobationem facere: qz eſſet reprobare reprobatorios reprobatoriorum. ⁊ ſic eſſet proceſſus in infinitum quod non licz. Sed tex. noſter non loquitur in hoc caſu ſed in priori lz ⁊ in hoc caſu cum ſimili ratione verificetur. ⁊ vtrunq; intellectum ponit glo. ij. hic. ⁊ videtur probari in. c. ij. eo. ti. lib. vi. vbi clariuſ

b Aliõ hic do. an. in v. q̃ro an legitimatio vbi dicit q; iſta decretalis non bz locũ quãdo opponit õ dicta teſtiuz qz tũc vltra ſcõaz, pbationẽ admittunt etiã alie, pbatões Et ſcias q; duo teſtes ꝓũt reprobare perſonas mille teſtiuz, pductoruz ꝑm. d. an. i. c. ſeries in. ij. col. s̃. c. Et adde q; iſtõ qõ dicit hic d. an. tz pc. õ anch. i. c. pñtiũ. §. teſtes in pe. col. vi. nõ quinto õ teſti. i. vi. vbi vide pro intellectu huius decre.

Sed contra hunc intellectum oppo. in iudicijs debet eſſe equalitas. vt in regula non lz lib. vi. ⁊ in. c. i. ⁊. ij. de mu. peti. Sed ꝑm hunc intellectum actor habebit duas productiones teſtium. ſ. probatoriorum ⁊ reprobatoriorum reus vero habz ſolum vnam. ſ. reprobatorioꝛ. Reſpondet glo. q; imputare dz ſibi reus qui nõ produxit teſtes in principali. nam ſi produxiſſet fuiſſet equalis cũ actore vt hic. vel dic clariuſ q; ſemper ſeruat equalitas. nã vt reus probat in principali ⁊ in dubio ſeruat equalitas vt hic. aut ſolus actor produxit teſtes in principali ⁊ etiã ſeruat equalitas reſpectu facultatis reprobandi qz quelz pars bz vnã duntaxat reprobatoriam ⁊ in poteſtate rei fuit, producere teſtes in principali. potuit enim in hoc ſibi prouidicare. nam ⁊ idẽ videmus in reo quando ipſe sol⁹ producit teſtes ſuper exceptione ſua. actor enim habebit ſolum vnã productionẽ reprobatorioꝛ ⁊ reus hẽbit duas, pductiões. ſ. probatoriozũ ⁊ reprobatoriozꝛ ⁊ ſic quocũ q; te vertis inuenies equalitatẽ. hoc tene firmiter q; non licet reprobare reprobatorios reprobatoriozum ne proceſſus ſit infinitus. ⁊ qz hec reprobatio tanq; odioſa fuit merito reſtringenda. argu. in. c. cum in multis de reſcript. lib. vi. ⁊ in regula odia reſtringi de regulis iur. lib. vi. ⁊ per hoc habes glo. declaratam. Sed pro declaratione materie ſub ijciam duas notabiles quẽſtiones. Prima an quod hic dicitur q; non licet reprobare reprobatorios reprobatoriozum habeat locum in reprobatione dictorum. Jo. an. dicit q; non. qz tex. loquitur in reprobatione perſonaruz. vnde bis in tex. hoc repetitur. ⁊ remittit ad nõ. per ſe. in. c. ij. eo. ti. li. vi. In glo. nõ ꝑm Jnno. in nouella. ⁊ ibi primo videtur aperte fouere hanc partem. mouetur principaliter qz teſtis criminoſus poſſet dicere verum. vnde a iure in multis caſibus admittitur. vt in. c. per tuas. ⁊. c. licz beli. de ſimo. de here. in fidei fauorem lib. vi. cum ſi. ſed falſitas nunquam approbatur cum ſit contra chriſtuz dicentem. Ego ſum veritas. merito difficilior reprobatur perſona q̃ dictum. Item ⁊ ſecundo teſtes poſſunt reprobari ante aperturam dictorum ſi iudex pfigit prius terminum. vt pz in. c. licz de probati. ⁊. c. cum cauſam. s̃. eo. ⁊ in. d. c. ij. dicta vero non poſſunt reprobari niſi poſt publicationem quãdo pars ignoret quid dixerit. Non ergo debz pars repelli ab hac reprobatione. qz reprobauerit prius perſonas cum ignorauerit dicta illorum prius. Item ⁊ tertio falſitas poteſt probari poſt ſententiaz. ergo multo fortiꝰ poſt duas reprobationes perſonarũ. ſed poſtea idẽ Jo. andre. videtur dubitaſſe. dicit enim q; lz hoc multum habeat equitatis ratio tamen diſpoſitio huius capituli volens his imponere limitẽ multum obſtat. eadem enim videtur ratio in dictis. ergo idez ius de cõſti. tranſlato. ⁊ ſic tranſit ibi Jo. andre. Jo. cal. hic tenet vltimam opi. vt idem ſit in dictorum reprobatione tum per rationem predictam. tum qz reprobatio dicti etiam notat perſonaz de mendacio vel periurio ⁊ ſic eſt quedam tacita reprobatio. ergo tanq; odioſa reſtringenda. ĵ. tit. proxi. dilectorum. Item dicto criminoſe perſone non ſtatur qz non preſumitur verum dicere. ĵ. eo. teſtimoniũ. ſicut igitur non admittitur tertia reprobatio perſone. ita nec reprobatio dicti. ⁊ idem ſentit Hoſti. s̃. eo. ex tenore. Nec obſt. q; iſte tex. loquitur de reprobatione perſonarum qz in hoc factum notatur. ſic enim contingit hic. vnde non dicit q; non ſit idem in reprobatione dictorum: imo potius contra ar. l. non poſſunt. ff. de legi. Ad aliam rationem dic q; per hoc non approbatur falſitas ſed non preſumitur q; teſtes reprobatorij falſum dicant ar. c. ſi. de preſump. Item ꝑm illam rationem ſequeretur q; ius approbaret perſonas criminoſas quod eſt falſuz vt pz hic vbi non admittitur tertia reprobatio perſonarum. Nec ob. q; falſitas probeꝰ poſt ſententiam qz illud eſt verum quando plures probationes non preceſſerunt. Nec ob. q; non eſt ſibi imputandũ cũ adhuc non viderit dicta qz nec hoc eſſz imputandum in tertia vel vlteriori reprobatione. ⁊ tam̃ vt infinitas euitetur ⁊ odium reſtringat̃ ꝓriũ hic ſtatuitur. ⁊ hãc opinionẽ teneo lz paulus alr ſenſerit ⁊ do. an. ĵ. eo. teſtimonium. ⁊ idem do. an. hic. nam ꝑm cõtrariaz opi. nunq; cẽt reprobationũ finis. ⁊ hoc quo ad primã qõnem. Scõa queſtio eſt quid ſi agitat̃ de reprobatione inſtrumenti an ſolum admittantur due reprobationes an plures. Jo. andr. putat q; reprobatio inſtrumenti per teſtes habeatur pro prima probatione. poterit ergo contra illam fieri pria ⁊ ſecunda reprobatio. plane ergo vult hec lra q; cõtra teſtes probatorios quicquid probant fiat prima reꝓbatio ⁊ contra illam fiat ſecunda ⁊ nõ vltra. Caſus

ergo non prouisus relinquatur cõmunibus ⁊ regulis super quo remittit ad nõ. in. c. susceptum de rescrip. li. vi. ⁊ eadem ratione dicit q; seruoꝝ reprobatoꝝ reprobatio licet non posset fieri per testes. posset tamen fieri per instrumenta cuꝝ littera ista satis aperte ostendat q; verba generalia precedentia intelligantur de tertia reprobatione fienda per testes: ⁊ ẽ simile q; post publicationem attestationũ ꝯ nõ ꝓducantur testes instr̃a tñ possunt produci de fi. instr. cũ dilectus. ⁊ qõ nõ. ibi glo. i. hec sunt verba Jo. an. q̃ notabis. Et pone exemplũ in primo dicto probasti per instr̃m q; talis domus fuit tibi vendita tali die. Ego probo per instr̃a q; tali die venditor erat ī alio loco si tu reprobas testes meos ego potero reprobare tuos q; prima probatio mea habeꝫ pro probatione in principali. ⁊ sic quelibꝫ hꝫ vnam reprobatoriã testium. Ex secũdo dicto nota q; ꝯ largo modo appellatiõe instr̃oꝝ veniant testes. vt in. c. puenit. j. de testi. cogẽ. tñ in materia odiosa, phibita, pbatiõe per testes nõ veniunt instr̃a vt hic ⁊ facit. l. testiũ. C. eo. ⁊ iij. q. ix. fi debitum. Ultimo scias q; per hunc tex. q videtur inuere reprobatiões testiũ esse odiosas. dicunt Jnno. ⁊ Hosti. q; cũ grandi cause cognitiõe debent dari be dilationes ⁊ breues pro hoc. s. de. pba. c. ꝯ in prin. nam si secunda ⁊ vlterior dilatio non datur in alijs sine cause cognitiõe. iij. q. iij. spacium. fortior cognitio est adhibenda in ista quod placet ar. regule odia restringi de re. iur. in. vj. ⁊. c. finem de do. ⁊ contuma.

a Pro intellectu huius de cre. vide ī no. in. c. ex pte cir. fi. i. col. v. acta vero habita de arbi.

p **Resentata.** °Casus. Attestatões recepte q; arbitrũ fidem faciũt in iudicio si testes mortui sunt si viuũt ẽ ī oprõe illius cõtra quez testes, pducti sunt an velit attestatiões recipere an testes de nouo deponere. adde etiã si attestationes publicate sint. ⁊ hoc vltimũ non est in. l. fi. C. eo. vbi ponitur casus huius. c. Diuidit. nam in prima ponit partis petitio. in secũda cause cõmissio. ibi discretõi.

Casus litteralis. Inter archidiaconũ suession. ex vna parte ⁊ capl'm sancti petri suession. ex altera sup iurisditiõe quaꝝ idem archidiaconus se habere in dicta ecclesia rõne archidiacõatus dicebat questio vertebat. Tandẽ vt ad cõcordiam pueniret cancellariũ parisien. ⁊ magistros. R. Remenen. ⁊. B. Britonen. clericos sup questiõe illa arbitros elegerunt: qui suscepto arbitrio vsq; ad sñiam ꝓcesserunt. Et cum sñiam, pferre deberẽt vnus illoꝝ decessit: ⁊ aliꝰ ī archiepm ebredun. assumpꝰ qui distat per. xij. dietas ⁊ amplius ab ipsis ⁊ sic arbitriũ expirauit: cum alter solus in ipso arbitrari nõ valeret. Unde petijt archidiaconus sibi sup hoc, puideri. Mãdat papa quibusdam iudicibꝰ quatenus cãm ipsam sm acta coram arbitris habita debeant terminare: reseruata capitulo optione vt vel recipiãt depositiões eorum testiuꝫ, pductoꝝ qui supsũt ꝫ eos vel si eas admittere noluerint consentiant vt idem testes iterum admittant: saluo iure quod in vtroq; casu cõpetit ipsi capitulo tam in psonas testium q; in dicta Ber. Nõ primo ibi predecessorẽ ⁊ c. q; cõpromissum factuꝫ ꝓ prelatum sup iuribus ẽplature transit in successorem ꝯ de successore expresse nõ caueat in ꝓpromisso qõ tenent hic doc. si de auctoritate supioris cõpromissũ fuit alias secus. vt in. c. de cetero ⁊. c. veniens de trãsac. ⁊ hoc ideo q; nomine ecclesie videꝫ factũ que nõ mortiꝫ de rescrip. si gratiose li. vj. ⁊. xij. q. ij. liberti. ⁊ sic nõ ob. c. fi. s̃. de arbi. qõ nõ. ⁊ facit quod in simili nõ. Jnno. in. c. significauit de rescrip. ⁊ quod nõ. in c. dilecti de foro compe. Nota scõo q; sup iure spũali potest compromitti in clericos. s̃. de arbi. contingit ⁊. c. per tuas. Nota ibi per duodecim dietas ⁊ c. q; sicut ꝓ mortem vniꝰ arbitroꝝ ita per absentiam longeuã ⁊ diuturnã expirat compromissum vel saltem potest alia pars impune recurrere ad iudicez ordinariuꝫ compromisso nõ obstante. nam sicut ps hic impetrauit delegatum ita cõsimili ratione potuisset recurrere ad ordinariũ inferiorem qõ etiaꝫ hic tꝫ hosti. arg. l. pe. C. de arbi. qõ nõ. Nota ibi iuxta huius acta q; acta facta coram arbitris faciũt fidẽ coram iudice. in attestatiõibus tñ distinguitur vt hic ⁊ in. d. l. fi. C. eo. ⁊ hoc clarissimũ in actibus cõcernentibus factum. vt attestatiões ⁊ ꝓfessiones p. l. pe. C. de arbi. in fi. in actis vero ordinatoꝝ dubitari põt cum iste tex. loquaꝫ indistincte sed dic vt. j. dicetur.

Nota ibi respuentes ⁊ c. q; pars ptra quaꝫ testes fuerunt coram arbitro, pducti si nõ vult stare attestationibus viuoꝝ testium non teneꝫ illos reproducere ꝯ satis est dicere q; illis stare non vult. Ex quo infero duo. primo q; si is qui eos produxit coram arbitro vult iteruꝫ coraꝫ iudice illos reproducere hoc faciet expensis suis licet do. Cal. hic voluerit contrarium alꝫ. iiij. q. iij. §. venturis in ver. postulasti. ⁊ videtur ñ ponderasse hunc tex. nam sentit q; testes hic reproducantur ad petitionẽ partis contra quam fuerũt ꝓducti. Primo q; non dicit hec littera immo potius contrarium. sufficit enim respuere illas attestationes ⁊ consentire vt itex admittantur. alia ergo pars postulat vt iterum admittantꝫ ⁊ sic ipsa debet soluere expensas per. d. §. venturis. Secundo infero q; actio de qua in tex. solum daꝫ ei contra quem agiꝫ ⁊ sic nõ vtriq; parti. quod videntur tenere cõmuniter doc. hic ⁊ Bar. in. d. l. fi. ⁊ videtur probare littera illius l. ⁊ huius. c. licet secus fit cum attestatiões ex aliqua causa fidem non faciunt quia tunc requiritur consensus vtriusq; partis. vt in. c. veniens. ij. ⁊. c. cum causam. s̃. eo. ī fi. ⁊ est ratio quia iudex hic succedit loco arbitri. vnde in fauorem illius contra quem fit vt iterum non, pducantꝫ maxime publicatis attestatiõibus põt ergo huic fauori solus renũciare. Sed formo quotidianã questionẽ anᵇ qõ hic dicitꝫ vt attestatiões recepte ꝓ arbitrũ faciant fidem coram iudice habeat locũ in arbitratore. do. An. q; sic si fuerũt testes recepti in forma iuris quia videntꝫ tũc recepti coram quasi iudice secus si nõ in forma iuris. ⁊ hec fuit opi. Bu. ⁊ Bar. in. l. fi. C. eo. allegans. l. si societatem. §. arbitrorum. ff. pro socio. ⁊ per. §. illum dicit hic. domi. meus Car. idem esse qualitercũ qz testes fuerint recepti per arbitrum quia tex. ille appellat arbitrũ etiã arbitratorẽ ⁊ tex. iste ⁊ illius. l. fi. loquunt in arbitro simpliciter. ego vo puto totum ꝓ ium q; qualitercũ qz ꝓcesserint arbitratores nunq; in eis hꝫ locuꝫ quod hic dicitꝫ siue testes superstint siue decesserint. mouet q; arbitrator, ppꝛie est qdã bonus vir assumptus ad componendum inter partes ī auc̃. vt differentes iudices. nec coram eo est iudiciũ nec aliquid quasi iudiciale sed, pcedit extra iudiciũ ad sui ĩstructionem vnde singulariter dicit Jnn. in. c. qntauallis de iure iur. q; nõ est vis vtꝫ arbitrator fecerit litem cõtestari inter ptes vel si sñiam in scriptis pronunciauerit vel simpliciter nudo vbo qõ sibi visum est dixit q; coraꝫ eo nõ est iudicium nec quasi iudiciũ sed totum in sua positũ est voluntate. ⁊ predictaꝫ solẽnitatum obseruatio nõ est nisi coraꝫ iudice vel arbitro. ⁊ ita non põt dici coraꝫ arbitratore sñia vel lit. cõte. sm eum ꝓ quem clare patet Jnno. voluisse non esse dr̃iam an arbitrator processit iudicialiter vel extra q; coram eo nũq; est iudiciũ vel quasi. ad idẽ facit insti. de emp. ⁊ ven. §. precium. arbiter vo procedit iudicialiter. ⁊ coram eo est quasi iudicium velit nolit. vnde tenetur seruare ordinem iudiciarium. vt. l. i. ff. de arbi. ⁊. l. pe. C. eo. ⁊. l. omnes. C. de feriis. hic est q; in facto proprio

b Utꝫ testes recepti coraꝫ arbitratore, pbent ī iudicio ordinario ꝺ quo vide ꝓ d. an. i. c. qntauallis in. xxiiij. col. de iurei. ⁊ p bal. in reprobatorio ad dicta in no. in lfa. et nõ q; incipit factũ. ⁊ alle. ad hoc ino. i d. c. qntauallis ⁊ p bal. ī l. fi. C. ꝺ testi. i pe. col. vbi ꝓcludit q; ñ nisi adeet cõsensus ptiũ. Et q; nõ faciant fidẽ tꝫ ẽt hic vt vides. d. ab. ẽt si arbitrator seruasset ordinẽ iudiciariũ cuiꝰ opinio mihi placebat ẽt anteqz eũ vidissem.

põt quis eē arbitrator ⁊ nõ arbiter. vt in.l.pe.ff.õ arbi. ꝓiuncto.c.quintauallis. ⁊.c.veniens de iureiu. q̃ arbiter tꝫ locũ iudicis arbitrator vero nõ qualitercũ qꝫ procedat. multeqꝫ sunt differentie inter arbitrũ ⁊ arbitratorẽ quas ponit Jnno.in.d.c.quintauallis ꝑ qõ notabiliter dicit q̃ si cõpromittit simpliciter tãqꝫ in arbitrũ ille nõ est arbitrator. ⁊ si tanqꝫ in arbitratorẽ ille nõ est arbiter. vnde ad ꝓpositũ lꝫ valeãt attestationes facte coꝝ arbitro nõ tñ coꝝ arbitratoribus cum coꝝ eis nõ sit iudiciũ nec quasi vt.s.dixi. ⁊ sic per ꝓẽs non potest dici q̃ iudex succedat loco arbitratoris maxime cuꝫ ille sit amicabilis compositor ⁊ iste verus iudex. in habentibus enim simbolum facilior est transitus qꝫ in penitus diuersis iuxta notata in.c.quod in dubijs de conse.eccle.vel alta. ⁊ in.c. cum martbe de cele.miss. Item probatur alia ratone testes recepti in sũmario nõ faciunt fidẽ in plenario q̃ ad aliud sunt recepti ẽt si mortui sint. vt in.c. cũ in ma. ⁊ qõ ibi nõ. per Jnno. ⁊ in.c.veniens el.ij.s.eo. sed testes recepti per arbitratores fuerunt recepti ad finẽ cõponẽdi inter partes maxime qñ fuerunt recepti extraiudicialiter ergo ⁊c. Non ob.predictis q̃ dicunt in.d.§.arbitrorũ. q̃ ibi sumit verbuꝫ arbitri generaliter. non enim potest sumi eodem modo hic ꝓpter rationes preallegatas que cõcludũt in arbitro ⁊ nõ in arbitratore. nec dꝫ intelligi ille.§.ita generaliter. alꝫ diceremus q̃ omnia disposita in arbitro haberent locuꝫ in arbitratore quo nihil absurdius. ⁊ cõtrã.l.i.ff.de arbi. ⁊ plene nõ. in.d.c.quintauallis.

Aliud dubium notabile est an omnia acta ẽt litis ordinatoria facta coꝝ arbitro faciãt fidẽ coram iudice. Jnno. videt velle q̃ nõ. dicit. n. q̃ confessiones ⁊ alia acta factum respicientia coꝝ arbitro valent in iudicio ordinario. C. de arbi.l.pe.§.vlt. vbi bon⁹ tex. in testibus tamen constituit aliquid speciale vt hic dicitur. sed lit. contest. facta coram arbitro non valet coram iudice q̃ sententia non habet vigorem multomi nus lit. contest. nisi quo ad interrumpendam prescriptionẽ. vt dicit tex. in.d.l.pe. ꝯ Abb. latius hic hunc articulum prosequunt dicentes q̃ cum finis arbitri non stetur nisi metu pene. C. de arbi.l.i. si pars nõ consentiat necesse erit de nouo libellum formare: ⁊ deliberatorias dari ⁊ de calumnia iurari ⁊ dilatiões repeti ⁊ bis similia saluo q̃ contestatio valet ad interrumpendã prescriptionem. vt.s.dictum est. pro hoc adducunt istum tex. vbi datur optio parti in testibus qui viuunt. ergo idem in alijs solennitatibus. nõ ob. hec littera in qua papa mandat causam decidi fm illa acta q̃ processit hic ex plenitudine potestatis. fatentur tamen attestationes semper valere cum distinctione que hic ponitur. ista enim factuꝫ respiciunt ⁊ idẽ in confessionibus. d.l.pe. in fi. ⁊ cum bis dictis transit hic Jo. andre. ⁊ si bene pondero videntur velle in effectu q̃ acta litis decisoria seu instructoria fidem faciunt coram iudice. in attestationibus tamen distinguitur vt hic an testes sint mortui ⁊c. acta vero ordinatoria faciunt fidem quo ad effectus preteritos. vt quo ad interruptionem prescriptionis sed non quo ad futuros. puta vt sententia posset ferri super illis ꝑ iudicem secus vbi pars consentiat. arg. hic. ⁊ sic sentiunt partis consensum sufficere sicut in attestationib⁹ quod an sit indistincte verum. j. subijciam. Spec. in ti. de li. contest. §. nunc attingamus in fi. tenet simpliciter nulla facta distinctione q̃ lit. contest. facta coꝝ arbitro facit fidem ⁊ valet coram iudice sed infert bubertum tenuisse contrarium vt super tali contestatione non possit iudex ferre sententiam. Examinemus duo. primo quid in actis factum concernentibus. secundo quid de ordinatorijs vt libello lit. contest. ⁊ similibus. Circa primuꝫ dico q̃ regulariter omnia acta factum respicientia fidem faciunt coram iudice. tex. est in.d.l.pe. fallit in attestationibus eoꝝ qui sup sunt in quibus adbibet distinctio de qua hic. Quare autem fit hic ista distinctio cuꝫ in actibus coram iudice non fiat vt in.c.fi. de proba. nõ. Jnno. in.c. significauit. s. eo. ⁊ Bart. in.l.fi.C.eo. doc. non aperiunt. sed pro bis ⁊.j. dicendis. ⁊ vt habeas rationem decidendi hic dico q̃ de mero ⁊ stricto iure acta coꝝ arbitro non deberent valere vt acta iudicialia q̃ arbiter non habet iurisditionem sed quandam notionem l.i.C. de ar. ⁊.l.a diuo pio. ff. de re iudi. ⁊ est ratio q̃ partes cõpromittentes cuꝫ sint priuate persone non potuerunt dare iurisditionem non habenti. vt in.c. significasti de fo. compe. ⁊ in.l.pacto priuatoruꝫ. C. de iu. om. iud. Sed lex habens respectum q̃ partes elegerunt arbitꝝ vt quẽdã bonũ iudicẽ ⁊ q̃ graue esset q̃ ista factũ respicientia perirẽt cũ nõ possent õ facili haberi ⁊ q̃ coꝝ arbitro lꝫ nõ sit stricte iudiciũ est tñ quasi iudiciũ cũ arbitria sint redacta ad instar iudiciorũ binc est q̃ arbiter tenetur obseruare ordinẽ iudiciariuꝫ. vt le. ⁊ nõ. in.d.l.i.ff. de arbi. ⁊ per Spec. in.d.§. nunc attingamus in fi. statuit q̃ actis factum respicientibus possint partes vti in iudicio ordinario. vt.d.l.pe. in fi. sicut in simili statuit q̃ perempta instãtia non perirẽt acta ista cause seu litis. vt plene dixi in.c. causam que. s. e. ⁊ nõ. Bar. in.l.iij. ff. iud. solui. In attestationibus autem eoꝝ qui viuũt cessat ratio preal. cum de facili possint haberi. ideo voluit lex recedere a stricto iure sed dedit facultatem parti ꝺ quã producti fuerunt vt in tex. dr. ⁊ ideo dico q̃ hoc ꝓcedit ex noua prouisione legis qõ satis innuit tex. in.d.l.pe. in fi. dũ dicit sancimus ⁊c. ⁊ nõ dicit declaramus. facit qõ nõ. in.c. decernimus de iudi. Et ꝑ hec decido aliã qõem an confessio facta coꝝ arbitro valeat coram iudice. doc. predicti simpliciter tenuerunt q̃ sic. ⁊ videt tex. in.d.l.pe. Sed Ci. in.l.i.C. de cõfes. plene hoc tractans ꝓcludit post pe. q̃ valet facta tanqꝫ extra ius sed non tanqꝫ iudicialis etiam si arbitrium fit emologatũ q̃ coram arbitro non est ꝓprie iudicium. ⁊ sic cum hac opi. transit Jo. and. in addi. spe. in ti. de confes. §. nunc videndum. v. quid de cõfessione. Refert tñ Ci. ibi quosdã distinguere an arbitrium sit emologatũ aut non. primo casu valeat vt iudicialis. secũdo nõ. Alij distinxerũt inter arbitruꝫ ⁊ arbitratorẽ. sed ipse post pe. ꝓcludit vt.s. dixi. bar. in.d.l.i. in fi. dicit cũ bodie arbitriũ emologet auctoritate iuris. vt in.d.l.pe. videt idem esse in omnibus que fiunt coꝝ arbitro eadem rõne vt in cõfessione ⁊ similibus. Sed barr. aperte non declarat animuꝫ suum vtrũ requirat q̃ arbitriũ sit emologatũ ad hoc vt confessio dicat iudicialis. Ego putarem per rõnem predictã ⁊ per tex. in.d.l.pe. q̃ lꝫ talis ꝓfessio non sit ꝓprie iudicialis tñ iuris auctoritate potest pars eaꝫ allegare sicut iudicialem ⁊ sic poterit ea habita ferre sniam nec requiro q̃ habeat requisita ad confessionem extraiudicialẽ sed sufficit q̃ habeat requisita ad ꝓfessionẽ iudicialẽ iuxta nõ. in.c.fi.s. de ꝓfes. nã nulli dubiũ erat q̃ valerꝫ tãqꝫ extraiudicialis iuxta nõ. in simili in.c. ar si clerici de iudi. vnde superuacuum fuisset quo ad hoc vt.l.pe. vteret verbo sancimus. Jtẽ videmus q̃ attestationes mortuoruꝫ valent tanquã recepte in iudicio ⁊ lite vere contestata ita dicendum in confessione que de facili forte non posset iteruꝫ haberi aperte. vnde dictum Ci. procedit ex mero ⁊ stricto iure sed dictum meuꝫ procedit ex equa ⁊ noua ꝓuisione legis. vnde credo q̃ lꝫ nunquam sequatur arbitrium ista tamen acta factum respicientia faciẽt fidẽ modo predcõ coram iudice. sicut in simili videmus q̃ valet confessio licet iudicium ex aliquo fit frustratorium iuxta nõ. per Jnn. in.c. fi. de resti. spo. ⁊ hoc quo

a Vide bic. d. an. i pe. col. ⁊ id d. an. in. c. quauallis in. xxiij. colū. v. xiii. d iureiu. Et vide bal. i l. i. C. de cōfes. vbi plene examinat an valeat cōfessio corā arbitro. Et dicit q cōfessio corā arbitro re nūq̄ valet nisi vt extraiudicialis. ⁊ idē ipse ponit ibi i. xxij. col. Sz q cōfessio facta corā arbitro probet corā ordinario probat nā facilius in scō iudicio admittit, pbatio p cōfessionē factā in prio ꝯ admittat attestatio testiū q̄d. p baſp ter. l c. veniens el. ij. s. e. iūcto dicto i no. i. c. cuz dilect⁹ de or. cogni. dū loquit de confessione facta in iudicio sūmario. Sz attestatio vel receptio fcā corā arbitro facit fidez corā ordinario vt ē tex. hic ⁊ i d. l. fi. C. de testi. ergo multo fortius dz valere ⁊ probare confessio fcā corā arbitro Ite adde bic bal. in l cū antea in fi. C. d arbi. vbi dic q cōfessio facta corā arbitro nō

ad primū. Uenio ad secūdū. de actis ordinatorijs vidistis quid doct. sentiant. Ego distinguo sic q aut vtraq3 pars cōsentit vt valeant coram iudice aut neutra aut altera tm̄. prio cāu aut loquimur de actis substantialibus que nō dependent a voluntate partium vt est lit. contest. ⁊ nil operabitur iudicio meo cōsensus partium quicquid dixerit Abb. ar. in. c. vno de lit. ꝛte. ⁊ per Inno. in. c. cām. s. eo. facit. l. nemo pōt ff. de le. i. nā huiusmodi acta sunt nulla per recessum ad alium iudicem alterius tribunalis ad hoc quod le. ⁊ nō. in. l. cum apud. ff. iudi. sol. ⁊. l. iij. e. ti. Sunt enim3 ista acta iudicij ⁊ nō cause merito deficiūt ex mutatione tribunalis omnino separati ⁊ maxime in casu nostro qm̄ fuerunt acta corā arbitro⁹ qui nō est proprie iudex. nec occurrit hic illa necessitas ō qua. s. dixi per quā oporteat recedere a reg. iu. ⁊ videt hoc expressum in. d. l. pe. in fi. vbi solū statuitur in actis scm̄ respicientibus. Ad istū tex. respondeo dupliciter. p mo q hic processit ex speciali mandato pape. secūdo vt intelligatur de actis cause ⁊ non iudicij ⁊ sic cōcordabit cum. d. l. pe. ⁊ cum. l. fi. C. eo. Aut loquimur de alijs actis non substantialibus ⁊ sufficit partiū cōsensus. illa. n. validant ex partiuz consensu. vt in. c. cū cām. s. e. ⁊ ibi tenet Inno. scō casu dico simpliciter q non valent in iudicio ratione predicta q3 pereunt mutatione tribunalis. ⁊ q3 non fuerunt facta in vero iudicio. dicit. n. iudiciū quasi iurisditio. vt in. c. forus de ver. sig. sed arbiter nō hz ptātem ius dicēdi cū nō habeat iurisditionē. vt. s. dixi. Et per hoc decido terrium casum vt nō sufficiat ꝯsensus alterius partis. sumus. n. extra casuz huius. c. ⁊ sic data nullitate requiritur cōsensus vtriusq3 partis. vt in. d. c. cū cām. ⁊. c. veniens. hic. n. datur optio alteri parti tm̄ q3 de quadam equitate debuissent valere indistincte cū attestationes respiciunt factū ⁊ pōt satis timeri de variatione sed q3 poterāt itex haberi ius statuit mediū vt detur optio ei cōtra quē fuerūt recepti sed acta ordinatoria ex toto sunt nulla mutatione tribunalis. ideo requiritur vtriusq3 partis ꝯsensus. Sed cadit hic alia questio nō min⁹ notabilis. quid si isti testes iteruz inducti aliter dicāt q3 corā arbitro dixerūt. Jo. cal. vī velle in effectu q aut dcm̄ scōz pōt reduci ad ꝯcordiā cū primo ⁊ fiat reductio. puta q3 melius ē nūc instructus. ⁊ ideo plura dixit vl̄ declarat seipsū. facit quod nō. in. c. cum causa. s. e. Aut non potest reduci ad cōcordiam ⁊ non valet secundū dictum. vt nō in. c. cum causa ⁊ in. c. cum in tua. s. e. primum autem valet ꝑm cum in fauorē illius qui primo illos testes induxit. sz nō in fauorem istius qui nolit stare illis depositionibus q3 spernendo illoz attestationes videntur noluisse illas approbare etiā pro se. ⁊ cū hoc trāsit. hec cōclusio videt mihi dubia ⁊ nō vsquequaq3 vera. vnō fateor primū membz per ea que plene dixi i. d. c. cū in tua. ⁊ per bar. in. l. eos. ff. de fal. Sed vltimū mēbruz vt data ꝯtinetate valeat primum dictū in fauorez primi, pducentis non puto verum. nam cū a iure detur potestas ⁊ optio parti ꝑ quā producantur testes vt possit illas attestatiōes respuere ⁊ solū ꝯsentire: vt itex admittant. ergo prime attestationes eo nolente fidem nō faciunt. alꝫ vana esset hec optio. Itez vt. s. dixi de stricto iure non debēt valere in iudicio. vnde ex quo iterum fuerunt admissi ad testimonium expirauerunt prime attestationes quo ad faciendum fidē vt quedā ꝯfessio cōtra ipsum testem vt per eas ꝓbet periurus si variauerit vt in. d. l. eos. ⁊. s. e. cum i tua ⁊ melius per Inno. in. c. veniens. ij. s. e. ⁊ si vis tenere opi. Cal. que tm̄ mihi nullo modo placet dic q primum dictū debilitatur ex scō. vnde non valebit tm̄ primū sicut si scōz ꝯtiū nō successisset. vt in simili nō. J. ti, pri. preterea. An aūt isti testes debeāt itex iura-

re. Jo. an. refert Boff. tenere in. d. c. ꝓterea. q nō p c. veritatis de iureiu. ⁊ idē Egi. hic. Sz tu dic ꝯtiuz primo p glo. que tz aperte in casu nro ⁊. l. fi. C. e. secūdo q3 pempta instantia que satis pijt vt. s. dixi ex mutatione alterius tribunalis pereūt oīa ista ordinatoria que restringunt ad illā instantiā. d. l. cū apō. ff. iudi. sol. ⁊ pro hoc in iuramēto vide bonū tex. in. l. q bona. §. q stipulatur⁹. ff. de dā. infec. vbi hoc vī tenere Bar. post Di. Et allego bo. tex. in. c. ij. de iur. calū. vbi in cā appellationis itex iurat de calū. qō nō ē pp aliud nisi q3 iuramentū ꝯcernit instantiā in q̄ fuit prestitū. vnde tollit sublata illa instantia sicut qñ ē accessoriū ad statutū. vt nō. in. c. dilecto de prebē. ⁊ i. c. i. de bis que fiūt a ma. parte. ca. Uenio nūc ad gl. que satis sunt faciles. prima querit quare partes nō ꝓsequebant corā archiepo ⁊ alio arbitro q superat. Expediēdo primā ⁊ scōam gl. dic q ex quo fuerat fact⁹ archiēps post acceptationē cōpromissi ñ poterat amplius cōpelli ad ꝓnunciandū per. l. nō distinguenus. §. sacerdotio. ff. de arbi. Itē alia cōsideratione q3 vbi fuit cōpromissuz in tres mortuo vno alij ꝓcedere nō pōt imo expirat cōpromissuz. vt i. c. vno de legatoz de of. deleg. ⁊ in. l. itē si vnus. ff. de arb. Ad uerte scōa ratio est vera nisi fuisset dictū in cōpromisso vt duo possent ꝓcedere quo casu est examinandū an in casu nostro cōpromissuz resederit in istis duobus ex quo alter fuit ꝓmotus in archiēpm. Glo. i. sentit q nō q3 nō poterat cōpelli ad ꝓnunciādū ⁊ sic licitum est parti recedere impune ab illo compromisso. Pde. ⁊ cōmuniter doc. sequentes sentiunt oppositū. nam. §. sacerdotio. loquit in laico postea facto sacerdote. ⁊ sic cū mutauit fox per iudicē laicum compelli nō poterat que ratio hic cessat. Alia est ergo ratio ꝑm Jo. an. quam sentit Inno. super tex. videlicet q, ꝓpter nimiā istius archiepi a loco distantiaz expirat compromissum. nam nisi aliud fit expressuz in cōpromisso non potest arbiter citare extra locum vbi factum fuit compromissum seu iuxta illum locum. vt in secessibus si talis erat arbitri consuetudo. vt in. l. si cum dies. §. si arbiter. ff. de arbi. Alij tamen dixerunt q per duas dietas potest arbiter citare partes. ar. c. q3 nonnulli de rescrip. quod non placet Inno. nec cōmuniter scribentibus. Ex predictis habes duas bonas conclusiones. prima q si clericus receperit vel acceperit compromissum potest cogi ad compromissum pronunciandum nec liberatur per superuenientiaz maioris dignitatis. Examinemus primo istam si dignitas nō superuenit certum est q cogi potest. ex quo erat clericus tempore acceptatōis. vt est tex. in. d. §. sacerdotio. ad idem bo. tex. iuncta glo. i ver. discreto. j. de appel. c. cum speciali primo respō so. si autem dignitas superuenit glo. tenet hic q non est compellendus sed doc. sentiunt contrariuz. vt. s. vidistis. Sed ego credo non condemnandum ita de facili iudicium huius glo. nam non est verum q dicit pe. rationem illius. §. sacerdotio. esse q3 laicus mutauit forum ⁊ sic per iudicem laicum compelli non potest. imo miror de eo quod hic dixit non ponderato prius illo tex. fundauit enim ille tex. se apertissime super alia ratione. s. q sacerdos habet nunc vacare sacris. ideo in fauorem diuine maiestatis non debz cōpelli. secus dicit si post clericatum acceptauit vnde si bene consideranius in promoto ad archiepatum illa ratio concurrit. habet enim3 nunc vacare circa maiora lōge q3 prius. ar. viij. q. i. qui epatum. ⁊. c. in scripturis. ⁊ melius in. c. ante omnia. xl. di. vnde fauore oneruz cultus diuini superuenientis cōpelli nō debz cū magis debeat versari in sacris promotus ō clericatu ad episcopatum q3 de laicatu ad clericatum. ⁊ ideo magis excusandus. ar. in auc. multomagis. C. de epi. ⁊

ꝓfessionis iudicialis ō q⁹ vide gl. i. l. i. in fi. gl. i v. iudicē i fi. ff. de inter. actio.

de. ⁊ in. c. cum in cunctis de elec. ⁊ in. c. cū marthe. ō cele. miſ. in ver. ceterū. ⁊ hanc opi. ſequor. ⁊ collige ꝫ rias cōcluſiones vt per ſuperuenientiā epiſcopatus nō poſſit clericus cōpelli ad ꝓnunciandū. Secunda concluſio ꝙ ſi arbiter ſe abſentauit ad remotas partes nec ſperatur rediturus in breui expirat compromiſſus. vnde pars impune pōt ad iudicē habere recurſum ⁊ ꝓpter hoc in tex. ponderaꝫ magna diſtantia iſtius archiepi. ⁊ intellige qñ cōmode cōpelli nō pōt ad redeundū ⁊ offm̄ ſuū explendū. nā illud dicimur poſſe qō cōmode poſſumus. l. nepos. pculo. ff. ō v. fig. Ultimo glo. fi. querit an in perſonas illoꝝ qui mortui ſunt poſſit obijci. Reſpōdit ꝙ ſic qō mihi ſatis placet qz non agiť de eis puniendis ⁊ ſic ceſſat oppoſitio ꝙ crimina morte extinguunť. xxiij. di. quorū dam. ſed vt altera pars illoꝝ teſtimonio non vtatur: ⁊ ſic potius videť opponi cōtra partem aduerſaꝫ iuxta nō. per Inno. in. c. veruꝫ de ſo. compe. ⁊ ſic ⁊ ad alios effectus quaſi de crimine poſt mortē. vt in. c. ij. de preſcrip. li. vi. cum ibi notatis. ⁊ dicit hic Moſt. ꝙ ſoluta erat hec queſtio per tex. in littera vtroqꝫ caſū quaſi velit exponere illud verbum ꝙ ſiue teſtes ſint mortui ſiue viui ⁊ reprodučť aliſ nō poteſt obijci ī perſonas eoruꝫ. dictum eſt in ſe verum ſed non multum congruit littere. ⁊ de hac reprobatione teſtium an ⁊ quando poſſet fieri dic vt in. c. preſentium. ſ. e. ⁊ hoc notabis.

n **Uper nobis** Caſus. Non credit teſti ēt religioſo qui ſine iuramento deponit hoc dicit. cōis diuiſio. ſecunda ibi reſpondemus. Caſus litteralis. Quidaꝫ preſbyter. A. nomine ordinē fratrū minoꝝ intrauit cauſa probatōis. Et poſtmodū nulla facta profeſſione infra annuꝫ exinde exiuit: ſed fratres ipſuꝫ ſuper hoc moleſtabant Unde petiſt a papa ſibi ſuper hoc prouideri miſericorditer. Mandat papa peſi. ēpo vt ſi res taliter ſe haberet denunciaret illū ad obſeruationeꝫ illius ordinis non teneri corā epiſcopo cuſtos fratruꝫ ad ꝓbandū ꝙ ideꝫ preſbyter profeſſionē feciſſet quoſdā teſtes de ordine ſuo induxit: qui depoſuerunt ſuper hoc nō iurati cōtradicente ſupradicto preſbytero. Unde preſbyter illud ſignificauit domino papę ⁊ ipſe reſpondit ēpo ꝙ nō eſt credendū teſtimonio alicuius quantūcunqꝫ religioſus exiſtat in preiudiciū alterius: niſi ſit iuratus. Ber. Nota ꝙ frater minor pōt eſſe teſtis in cauſa ſui ordinis. ⁊ idē dic extra cauſam ſui ordinis. qō procedit etiaꝫ in alijs religioſis. vide ſpe. eo. ti. §. i. ver. item excipiť ꝙ eſt monachus ⁊ apertius in vſ. quid de monacho. tꝫ glo. in auč. de mona. §. cogitandū. ⁊ idem bal. in auč. ingreſſi. C. ō ſacroſan. eccle. vide in hoc qō plene dixi in. c. īſuper. ſ. eo. ti. Nota ſecūdo ꝙ cuſtos eccleſie ⁊ ſic prelatus fratrū minoꝝ poteſt eſſe in iudicio repetendo fratreꝫ ſui ordinis. ⁊ idem dic in alijs prelatis reſpectu ſuoꝝ ſubditoꝝ. vt in. c. i. qō me. cā. xx. q. iij. preſens vide melioꝝē tex. xviij. q. ij. in. c. abbates. ⁊ ī. c. fi. de regula. Sicut ergo pater vēdicat filium vel ſeruum. l. i. ff. de rei vendi. ſic ſuperior monachum ſuum liiij. diſt. multos. Nota ꝙ per profeſſionē profeſſus obligatur monaſterio. ⁊ profeſſio poteſt probari per illoſ de cōuentu lꝫ monaſteriū repetat ꝓfeſſuꝫ qz cauſa nō eſt ſingulorꝝ ſed monaſterij ⁊ ſic non dicitur teſtificari in facto, ꝓpꝛio. Et ex hoc ⁊ ex tex. nota ꝙ ſcriptura, pfeſſi non eſt de ſubſtantia, pfeſſionis ſꝫ ad bene eſſe. pro hoc vide bo. tex. cū glo. in. c. vidua xx. q. i. ⁊ in. c. porrectū de reg. Nota ꝙ ſolus cuſtos poteſt agere nomine cōuent⁹. vide ꝙ le. ⁊ nō. in c. edoceri de reſcrip. ⁊ p Inno. in. c. fi. de ma. ⁊ obe. Et dicit hic Uinc. ꝙ cuſtos eū repetebat de mādato maioris aliſ nō poſſit ſm eum allegat. c. ex parte. j. ō accu. Jo. and. remittit ad nō. in. c. cum deputati ō iudi. forte hoc dixit Uin. quia cuſtos non dicitur habere officium ad hoc ſecus in alio prelato. vt in iure prealle. Ultimo nota regulaꝫ ꝙ teſtibus ſine iuramē to non creditur quantumcunqꝫ ſint religioſi ⁊ lꝫ cauſa ſit ſpiritualis ⁊ eccleſie vt hic. vnde infero ꝙ etiam epiſcopo non creditur vt teſti ſine iuramento. eximitur tamen vt non tangat ſed iurat, ꝓpoſitus tm̄ eu ̄ gelijs. vt in. c. fi. de iura. calum. ⁊ vide quod ibi dixi.

Glo. i. eſt facilis ⁊ nota eam. Secunda querit qd ſi iſte preſbyter voluiſſet ⁊ conſenſiſſet. reſpondet ꝙ tunc bene valeret teſtimonium. ſ. e. tuis. Et dicit hic Moſti. non ſufficere ꝙ pars aduerſa nō contradicatur. in. c. de teſtibus. ſ. eo. dummodo non conſentiat expreſſe. ex quo nota ꝙ requiritur conſenſus partium expreſſus. facit. l. filiusfami. §. inuitus. ff. de procura. ⁊ l. qui vas. §. verare. ff. de furtis. ⁊ quod notat Inn. in. c. in geneſi de ele. Quero tex. dicit ꝙ nullius teſtimonio creditur ſine iuramento nunquid credatur vni cum iuramento. reſpondet glo. ꝙ nō quo ad probationem ſed bene quo ad preſumptionē vel vbi cauſa ſit non preiudicialis quia tunc ex quo non agitur de preiudicio alterius creditur vni ſoli ⁊ ī hoc nota glo. ⁊ idem Inno. ſuper rubrica de conſecratione eccleſie vel altaris. ⁊ glo. in. c. licet vniuerſis. ſ. e. ⁊ vide. xxij. caſus in quibus creditur vni teſti quos ponit Spec. eo. ti. §. reſtat. ver. hoc tamē fallit. vide quod nō. Barto. in. l. theopompus. ff. de do. prele.

Sed extra glo. contra hoc dictum oppo. de. c. q cunqꝫ. xi. q. i. vbi creditur ſoli epiſcopo in quacū qꝫ cauſa. Soluit Inno. ꝙ illud non tenet qz continet priuilegium imperatoris ⁊ derogatur ei per canonem: vel ſm eum illud eſt ſpeciale priuilegium qō conceſſit imperator epiſcopis in cauſis: que mouentur in iudicio ſeculari. qz in cauſis que mouentur in foro eccleſiaſtico coram iudice eccleſiaſtico non poteſt concedere priuilegium ad quod allegat Moſti. de re. ec. non alie. c. fi. de deci. tua. ⁊ qō nō. j. ne cle. vel mo. fi cut. ⁊ notabis bene hoc dictū. nam primo babes ꝙ princeps poteſt ſtatuere ex cauſa etiam priuilegium conferendo vt vni teſti credatur in certis cauſis: vel certa qualitate perſonaruꝫ inſpecta ⁊ ſic recedere ab illa regula iuris diuini in ore duorum vel trium ⁊ c. ſ. e. lꝫ vniuerſis. ⁊ vide omnino quod dixi in. c. ſicut de proba. ⁊ in. c. cum a nobis. ſ. e. Secūdo notabis ꝙ imperator non poteſt aliquem priuilegiare in foro eccleſiaſtico in preiudicium canonum. Tertio ꝙ ſoli epiſcopo non creditur in foro eccleſiaſtico ſecus in ſeculari ſm vnum intellectum illius. c. quicū qꝫ qō aliſ incipit omnes. lꝫ credam hoc non obſeruari ō cō ſuetudine in foro ciuili. Ultimo de profeſſione iſtorum mendicantium an poſſint profiteri infra ānuꝫ, probationis. dic vt habetur in. c. non ſoluꝫ. ⁊ in. c. conſtitutionē de regula. li. vi. Et notabis vnuꝫ ex tex. ⁊ ex dictis doc. ꝙ in dubio non cenſetur quis profeſſus lꝫ probetur ꝙ ingreſſus fuerit ordinem ſed oportet ꝙ probetur per monaſterium ex quo alter negat. facit. c. ſtatuimus. j. de regula. Item ꝙ egrediendo de monaſterio non teneť petere licentiam de neceſſitate ſed pōt exire ad libitū exquo, pfeſſionē nō fecit nec tenet redire niſi, pbet ꝫ eū, pfeſſio vt hic qō bene notabis. vnde credo ꝙ monaſteriū nō poſſet agere poſſeſſorio niſi, pbaret ꝓfeſſionē qz liber homo poſſideri nō pōt ſine cā. vt in. l. cū hꝛs in fi. ff. de acqui. poſ. Ideo oꝫ ꝙ, pbeť illa cā poſſidendi ſicut in ſimili obſeruať qñ maritus petit reſtitutionēꝫ ꝓiugis. de quo dicēdū vl le. ⁊ nō. in. c. ex parte. ⁊ in. c. ex trāſmiſſa ō reſti. ſpo. ⁊ puto ꝙ illa materia poſſet obſeruari ī caſu noſtro quod nō.

a Stať dicto ſoli epi ꝓducti in reſtē corā iudice ſeculari i-

ter laicos iudicante. Et iſte eſt ſing. intellectus ad illud. c. oēſ Attn̄ cōiť tenet ꝙ illa l. ſit abrogata. et iſtuꝫ intellectū ꝙ ſit abrogata. tꝫ ibi gl. ⁊ glo. ī. c. nouit de iud. ⁊ gl. i. v. de ponat ī. c. cū dilectiſſimā. xij. q ij. Sꝫ ſuſtinēdo iſtō mirabile dictū inn. pōt reſpōderi ꝙ cū iſtius. l. q cunqꝫ priuilegiū trā ſiuerit tā ī priuilegiū vel ōctū n ſubditi nō potuit ab rogarii p iudiciū epiſcopoꝝ p id qō nō dicit. d. an. in. c. i. in fi. i. col. ō cō ſti. p⁹ inno. in dicto. c. dilectis ō tē. or. Sꝫ dať aliꝰ intellectꝰ ad capituluꝫ qcūqꝫ cōiť p alios relatū vt loquať ō ſūmo ēpo. i. de papa. ⁊ hūc itelle. pōt. d. an. i. c. cū a nobiſ i fi. i. col. ō. oppono ꝙ dicto vniꝰ. ſ. e. Attn̄ intellectū inno. hic ſequuntť oēſ ſcribentes hic nec eſt mirꝫ ſi ipa tor dedit epiſcopiſtale priuilegiꝫ epi dicunť preconeſ veritatiſ vt dicť text. i. c. fiť vij. q. i.

a Nō valet examinatio testiū si iudex simul examinat duos testes. Et idē dicit spe. in ti. de teste. §. nūc tractādū. v. sed pone ꝓduxi in causa. Et idem sentit in eo. §. in prin. Sed in cōtrariū videt casus apertus in. c. ij. ō cā pos. Sed pōt respōderi q̄ ille tex. loquit in testibus qui successiuē recipiuntur qui largo modo satis dicunt recipi. arg. eius qō nō. glo. iij. q. ix. i

v **Venerabili** Casus. Diligenter z figillatim examinā di sunt testes supple etiaz si agit de vita z miraculis alicuius canonizandi. h. d. In prima parte ponit petitio. in scōa testiū recipiendoꝝ cōmissio ibi discretioni. Casus litteralis. Multi episcopi z abbates. z alij viri religiosi apud cisteriū in generali capitulo congregati dño pape significauerunt q̄ meritis bone memorie. M. quōdā abbatis monasterij sancti martini ordinis cisterciētiū coꝛi sopiteñ. dioceſ. a dño multa miracula apparuerunt. vnde supplicarūt eidē vt ipsuz in catbalogo sanctoꝝ facerent annumerari. Unde mandauit papa quibusdam vt diligenter veritatē inquirerent sup vita z miraculis dicti abbatis: z eam sibi significarēt: ipsi receperunt multos testes z eos. d. pape remiserūt. d. papa inuenit ex relatione ipsoꝝ inquisitoꝝ q̄ testes illi non erant recepti secreto z figillatim cū ea diligentia que solet in testibus adbiberi. Unde non adbibuit fidem eoꝝ dictis. vnde mandat episcopis pñtibus q̄tenus testes quos z monachi z abbas sancti martini cisterciēñ. sup vita z miraculis pie memorie. M. monasterij supradicti abbatis duxerint, pducēdos figillatim z secreti examinare procurent cū ea diligentia que solet z dz in receptione testiū adbiberi. Ber.

Nō primo q̄ etiā religiosi licite instant pro canonizatione alicuius sancti etiā si fuerit de ordine ipsoꝝ nā oēs isti de quibus in prin. c. instabāt z preces porrigebant pro istius abbatis canonizatione ad quoꝝ petitionē papa cōmisit testiū receptionē super vita z miraculis illius. Ex hoc z ex tex. nota neminē canonizandū nisi prius diligēter per depositionē testium fidedignoꝝ constet de illius vita optima z miraculis nō. n. sufficit vita sine miraculis. intellige ad finez canonizationis obtinēde. nō enim ad finē beatitudinis naz ad esse sanctitatis nō requirunt necessario miracula. vt nō. in. c. i. de reli. z vene. sanc. z in. c. vno. eo. ti. li. vi. sed nō dz canonizari q̄ ignoramus sine miraculis an ficte vitā duxerit an fuerit dignus ira vel misericordia. ad hoc. c. fi. z qō ibi nō. de pur. ca. nec sufficunt miracula sine vita q̄ sepe fiunt ex scientia z nō ex dono dei. vt in glo. i. sepe ex dono dei sine merito vite z tales punient magis q̄ sanctis vsi sunt nō sancte. vide tex. notabilez in. c. ꝓpberauit. i. q. i. z in. c. dictū eadē causa z questione. z in. c. solet de cōse. di. iiij. vbi Augustinus infert q̄ tanta potest esse miraculose fides sine charitate vt quis transferat montes de loco ad locū. z hoc bene notabis pro aliquib⁹ vetulis que sine merito vite videntur facere miracula z predicere futura. possunt enī habere spiritū prophetie ex dono dei sine merito vite vt in dictis iuribus lz nonnulle faciāt ex deceptione diaboli. ar. xxvi. q. v. episcopi. z. q. iiij. c. sciendum. Et que requirantur vt dicatur miraculū vide bo. gl. in. d. c. vnico z per Inno. in. d. c. i. vbi dicit. Nota ibi quos abb. z c. q̄ in inquisitione potest quis assumere ministeriuz partis auctoritate iudicis z illam promouere etiam si fiat ad inueniendum miracula. idem si agatur ad crimina inuenienda de quo. j. c. proxi. Nota q̄ testes

debent examinari. z sm Jo. andre. dic figillatim. i. quilibet de per se non duo simul aliter non valet testimonium sm eum. de quo vide glo. in. c. cum causam. §. eo. z ibi dixi qualiter hoc esset intelligenduz.

Nota q̄ cum agitur de canonizando aliquo non est necesse vt testes producantur de longinquo ad curiam romanaz sed licite fit cōmissio in partibus. Et an isti cōmissarij possunt subdelegare. Bonaguida putat q̄ non propter arduitatē negocij z industriam electā. ar. in. c. fi. de offi. dele. Jo. andre. dicit tenēdū vt babetur in cle. iudices de offi. dele. z distingue vt ibi nō. in glo. Nota vltimo q̄ testes debent examinari diligenter. debet enim iudex inquirere de singulis circunstantijs. vt in. c. cum causam. §. eo. z oīa diligenter percunctari. Glo. sunt faciles. Nota tamen glo. ij. b quare testes examinant figillatim. Jo. and. addit aliam rationem ne forte ipsis adinuicē discordantibus vox contradictoria de foris audiatur. arg. §. de elec. in causis. z sic partes discant testificata quo casu non esset amplius locus productioni testiū j. e. c. vlti. prima ratio glo. plus mihi placet nec est verum dictum Jo. an. q̄ non posset pars ita diligenter percunctari ex sola cōtradictione vt per hoc excludatur a productione aliorum testium. vt dicetur in. di. c. vltra tertiaz. Est tñ casus in quo omnes coadiuuātur. s. in publicatione testamenti solennis. C. de testa. l. publicati. Quis aūt possit canonizare. dic q̄ nemo preter papā. vt in. c. i. de re. z ve. san.

c **Cum clamor** Casus. Iterū examinandus est testis qui obscure deposuit supple tu ex iudicis officio. In prima querelam. in secunda mandatū ibi mandamus. Casus litteralis. Archiepiscopus acherontinus super simonia z alijs criminibus erat apud. d. pa. multipliciter infamatus: vnde frequentibus clamoribus excitatus dedit duobus episcopis in mandatis vt super his diligenter veritatē inquirerent: z sibi qō inuenirent rescriberent: diligenter ipsi super simonia z alijs excessibus testes receperunt z eoruz attestationes remiserunt do. pape: apertis attestationibus. l. z. g. super simonia ita confuse deposuerunt q̄ ex dictis eoꝝ veritas non poterat declarari. Unde iterum mādat papa quatenus testes illos iteruz examinent diligēter z alios qui super boc sciuerint veritatem: z dicta illorum z aliorum quos receperint sub figillis suis domino pape remittant. Nota ibi apertis attestationibus q̄ testis potest repeti vt dictum suum declaret etiam post publicationem quod intellige vt dicetur cum glo. Nota q̄ obscurum dictum habetur pro non dicto quo ad iuris effectum. Nota vltio casum in quo idem testis repetitur super antiquis capitulis etiā post publicationē. vide ad materiā qō dixi in. c. per tuas. §. eo. Contra boc z ꝛ tex. oppono. videt. n. q̄ duplici ex capite non debuerūt testes iterꝝ eraiari: primo qz si obscure deposuerant fiēda ē interpretatio ꝛ eū qui illos ꝓduxit vt in. c. in presentia ō, pba. z in regula. ꝛ eū li. vi. scōo qz est timor sub ornationis post publicatōez. vt in. c. frnitatis. §. eo.

c Obscuꝝ dictū pro non dicto habetur vt dicit glo. iiij. q. iij. §. si testes. est sing. in. c. vt offiñ. §. i. de bere. in vi. Et adde glo. i. l. solam. C. de testi. lz contra boc facit tex. in. l. sancimus. v. vel inter acta manifestauerit. C. ō testa. vbi equiparatur an aliquid fiat coraz idoneis testibus vel inter acta. Et vide qō nō. d. an. in. c. qñ ꝛ in. xvij. col. v. op. q̄ nō credatur de pba.

ver. item in testibus. Et est glo. in. c. qz episcopus in vsi. simplicibus. xxiij. di. z tex. in. l. de etate. §. si interrogat⁹. ff. de inter. actio. Adde q̄ testes deponentes super quātitate mutui nō probāt qz nimis generaliter z nimis obscure deponunt saluo nisi per alios testes probaretur aduersaruz astuta ex modico interuallo petisse ex mutuo. ita dicit domi. Anto. in. c. fin. in tr. colum. j. de iureiuran. vbi vide que plene notaui. z de hoc an valeat dictum testis obscure deponentis. vide bo. glo. iiij q. iij. §. ite in testibus. Et vide spe. in tit. de teste. §. i. in. xviij. col. versic. item q̄ testis obscure. Et vide Bal. in l. i. C. de crimen. iusti. codi. vbi dicit q̄ fides testis dicitur vacillare, pter nimiaz obscuritatē. Alibi tamē dicitur qō verbum dubium seu obscurum testis interpretatur cōtra producentem vt est gl. in. c. in presentia de ꝓba. Et vide qbi late notaui post domi. Anto. in penul. cart. Adō hic bāto. in. l. repe. ff. de questi. vbi dicit q̄ iudex debet repetere testem vt dictum suuz declaret vel rationem dicti sui reddat. Et notat ar chidia. post glo. in. c. grave. xxxv. q. viiij. vbi dicit q̄ testes qui dubie: vel confuse direrūt possunt iterato produci: vt dicta sua valeāt declarare quia obscure dictuz pro non dicto habetur. Et dicit q̄ de boc notat Goffre. in summa de testibus. §. super quibus versicu. sed nunquid tenetur cum versic. sequenti. Item adde hic q̄ notant domi. de ro. in nouis. dec. lxxxij. Adde q̄ dicta testium obscura z incerta declarantur z ratificantur ex instrumentis productis. vt nō. d. an. in. c. ad audientiam in. ij. col. de prescrip.

a An ꝛ qñ promotor vel prosecutor inquisitionis publicatis attestationibus possit ꝓducere testes. Et adde ꝙ de hoc scribit archi. in. §. idē in criminali. iiij. q. iij. Et vide archi. in. c. votū. ij. q. i. vbi dicit ꝙ inquisitor ex offō suo ꝓcedit publicatis attestationib⁹ denuo pōt ab alijs testibus inquirere: sed nō sic qñ inquisitor ꝓcedit aliquo adiuuāte iquisitionē ita dicit nō. goff. i. c. qualiter ꝛ qñ. §. dz in gl. i. de accu. ꝛ gof. in sua sū. de accu. § videamus. ꝛ vide p bal. ī apo. i. l. iij. in iiij. col. de resti. vbi refert dictū innoc. hic ꝛ ipsum limitat. Et vide bal. i. l. cos. §. si qd aūt cir. fi. C. de ap. vbi dicit ꝙ inquisitor pōt post didicita testificata ꝓducere testes ī quacunq; cā ꝛ alle. inno. hic. Et adō hic bal. in. l. ampliorem ꝓpe fi. prin. C. de appel. vbi dicit ꝙ iudex didicitis testificati pōt interrogaꝛ testes qꝛ in iudice alia qd ex officio faciēte vl supplente nō timeꝛ sōornatio. Et alle. inno. hic, itē vide archi. ī c. placuit. iiij q. iij. vbi dic ꝙ est speciale in inquisitione que ex puro ꝛ mēo officio fit vt nō attendaꝛ ibi testiū publicatio quantū ad hoc qꝛ semp testes ꝓducerētur cum ibi eēt subornationis timor. ꝛ dicit ꝙ forte hec dilucidatio nō est faciēda ad petitionē partis sz officio iudicis. ꝛ al. inno. hic. sz tu vide ꝙ latissime ꝛ melius q̄ alibi scribit. d. maria. in rep. c. qualr ī. xciiij q. xi. prin de accu. ꝛ per domi. post archi. in. c. per hoc. §. i. de here. in. vi. ꝛ p ang. in rep. l. si vacantia in. xiij. car. C. de bo. va. li. x. Adde hic cautelam quā ponit bal. in. l. fi in fi. principij. C. de appel. vbi dat cautelam per quaz semp

So. glo. ij. ante q̄z attingat solutionē in cōtrariū opponit de. l. si quis intentionē. ff. de iudi. vbi fit interpretatio in fauorē, ꝓponētis ꝛ nō soluit sed illud ꝓcedit in actore in eo qō dixit in principio cāe. Et declara latius ad intellectū illius. l. vt dixi in. c. cū ad sedez de resti. spo. Sed attingēdo solutionē principalis qō nis. dicit gl. ꝙ istud qō hic dicit, ꝓcedit qñ iudex moueꝛ ex officio suo nō ad instantiā partis ꝛ precipue cū, ꝓcedit per iquisitionē vt hic, ꝓcedebat ꝛ maxime in crimine simonie. nā iudex pōt interrogare q̄cūq; sibi visuz fuerit. xxx. q. v. iudicantē. ꝛ. l. vbicūq;. ff. de inter. acti. Nota bene banc glo. vult. n. iudicez posse ex officio suo testes obscure deponētes ī terrogare etiā vbi, ꝓcessit inter partes. ꝛ idē nō. glo. in. c. ī presentia de. ꝓba. in. c. per tuas. s̄. e. vide glo. xxx. q. v. iudicātē. ꝛ in hoc, ꝓdest multū bñe iudicē fauorabilez. nā iudex pōt sine iniuria alicuius testes obscure deponētes itez nō interrogare ꝛ absoluere reū ꝑ regulaz cū iura partiū sunt obscura. li. vi. ꝛ p dictū. c. ī presentia. Itē pōt interrogare ad animi sui claritatez qꝛ graue est super re incerta certā ferre sñiam. xi. q. iij. graue. ꝛ. d. c. iudicantē. ꝛ. l. vbicūq;. ff. de inte. ac. Sed ad petitionem partis nō teneꝛ hoc facere qꝛ timeꝛ de subornatione nisi in casibus in quibus dixi ī c. per tuas. s̄. e. ꝛ vide qō nō. Inno. in. c. cū ioannes de fi. instru. dicit tñ hic singulariter Inno. ꝙ etiā ad petitionē partis post publicationē possunt testes de nouo recipi non ad declarandū dicta alioꝝ obscura: sed ad cōfirmandū priorē, ꝓbationē ipsius ꝓducētis. ponit exemplū per duos testes, ꝓbaui me emisse tali die aduersarius probat me alibi fuisse illa die q̄z ī loco celebrati ꝯctus possum etiā post publicationez alios ꝓducere ad ꝯfirmandū priorum dicta. s. ꝙ eadez die fui presens ꝛ enī qꝛ nō est timor subornationis, ꝑpter, ꝓbationē nec dz mihi imputari quare prius non probaui qꝛ poterā confidere de mea priori, ꝓbatione. vnde satis cū iuramēto de malicia debeo admitti. qō nota ꝛ hoc latius attigi in. c. cum in tua. ꝛ. c. ex tenore. s̄. eo. ꝛ in. c. series. Nunc quero[a] extra glo. an indistincte cū, ꝓcedit per inquisitionem liceat post publicationē attestationū testes de nouo, ꝓducere vel antiquos repetere vt declarent dicta sua. Inn. hic ponit duas opi. ꝓma ꝙ sic ꝛ ꝓ hoc iste text. vbi videt vtranq; probari ibi tam eorū q̄z aliorꝝ ꝛc. Et est ratio �fm inno. qꝛ iudici semper sunt publica dicta testiū siue per se receperit siue per tabellionē ꝛ sic nō causatur in iudice timor subornationis, ꝑpter publicationez attestationis. nam ꝓpter hunc timorē statutū fuit vt post publicatas attestationes nō liceaz testes de nouo, ꝓducere. vt in cle. ij. e. t. que ratio cessat in, ꝓcessu inquisitionis cū nullus alius sit ibi pars nisi fama vel iudex cui semper fuerunt nō dicta testium Idem credit Inno. si aliquis fuissz specialiter deputatus ad ministeriū inquisitionis ꝛ illi fuissent publicate attestationes. nam lz sit minister inquisitionis ñ tñ bz ius in inquisitōe sicut, ꝓcurator qui nō pōt removeri post lit. ꝓte. nisi causa cognita. ff. de, ꝓcur. l. post lit. ꝛ in. c. ij. e. ti. li. vi. ꝛ iste, ꝓmotor inquisitionis semper mutari pōt. ī. de accu. olim. nec videt ꝙ talis possit appellare in, ꝓcessu inquisitionis qꝛ sua nō interest nisi forte appellaret noie superioris qui inquiri mādauit. Refert alios tenere ꝙ inquisitor seu promotor hz ius in inquisitione ita ꝙ mutari nō pōt ex quo cepit ꝛ poterit appellare sicut qui agit populari actione ꝛ post q̄z sibi fuerint publicate attestationes nō poterūt testes produci nisi, ꝑbaret collusio. ī. de collu. c. fi. ꝛ. l. eū qui. §. in popularibus. ff. de iureiu. ꝛ. l. sicui. ff. de accusa. Ad banc decre. respōdent ꝙ hic non erat specialis executor inquisitionis: vel ꝫm Inno. non dicit hic ꝙ de nouo interrogentur aliqui vel noui inducanꝫ, ꝑpter specialitatē inquisitionis sz propter obscuritatē ipsoꝝ pertinet ad officiū iudicis vt ipsi se exponāt. ꝛ forte ꝫm eū bec dilucidatio nō ē fienda ad petitionē sed ex officio iudicis. vt nō. ī. de accu. cū dilecti. nec repetunt vt addant vel vt mutent vel si prius nihil dixerunt nūc dicant qꝛ subest timor subornationis sed vt obscure[b] dicta declarent. Sed ȝ euz est tex. hic nam nō solū testes hic repetunt vt se declarent sed etiaz alij de nouo recipiunt nisi forte vellet dicere ꝙ recipiunt sup nouis capitulis qō est diuinare vel ꝙ hic nō erat executor inquisitionis. bo sti. ꝯcordando satis notabiliter distinguit ꝛ nota hec verba qꝛ alibi nō habent ita late. qñ q̄z. n. iudex ꝓcedit ex officio suo mero fine promotore inquisitōis qñ q̄z cuz, ꝓmotore. ꝛ boc duplr qñ q̄z ipse ex officio suo deputauit illū executorē ad eum iuuandū. qñ q̄z fuit ille deputatus a socijs vel solus ipse sua spōte volūtate illū promouet vt qꝛ forte illuz impetrauit a papa. primo casu nō obstante publicatiōe pōt testes ēt de nouo recipere vt. s̄. dictū est ꝫm Inno. ꝛ tz Spe. in ti. de inquisi. §. nunc tractem⁹. v. sed nunquid publicatis. ꝓ hoc tex. iste ꝛ ij. q. i. in primis. ꝛ. e. causa. q. v. hz. ꝛ. c. mēnā. ꝛ boc verū nisi inquisitor se suspectum reddat malicioſe differendo negociū recipiendo nūc vnū testē ꝛ publicādo ꝛ nūc aliū. ꝛc. boc n. casu poterit reus recurrere ad superiorē iudicez ꝛ facere terminū sibi statui. ī. quē inquisitionē ceptam expediat quo lapso inquisituz absoluat si prius non fuerit expedit⁹. ad hoc allegat qō le. ꝛ nō. in. c. oblate de ap. §. pe. de resti. spo. frequens. §. solet. li. vi. ꝛ qō nō. ī. de ap. dilecto. melius facit iudicio meo. c. lator. ī. qui si. sint le. Secūdo casu cū adest ꝓmotor inquisitionis deputat⁹ per iudicē idē dic̄ Post. qō. s̄. ī precedēti membro qꝛ vere loquendo iste nō est vere pars sed quasi pars similitudinarie qꝛ talis nullū libellū offert nec lit. ꝓtestat. ꝛ in hoc casu potest saluari ꝛ intelligi prima opi. Inno. in tertio casu qñ executor datus est a socijs vel ipse se obtulit ita ꝙ se, ꝓmouet ꝛ, ꝑsequitur inquisitionē vt vera pars tunc, ꝓcedat scda opi. q̄z refert Inn. de qua. s̄. vnde tanq̄z ps habebit libellū offerre litē cōtestari ꝛ alia facere in iudicio expediēda de pur. ca. cū dilecti de iud. exhibita ꝛ sic pōt intelligi de ac. veniēs. ꝛ. c. cū dilect⁹. ꝛ sic nō poterit iste publicatis attestationib⁹ alios testes ꝓducere. dicit tñ bosti. ꝙ si iudex videt ex, ꝑbabilibus ꝯiecturis ꝙ nō expedit ecclesie talē prelatū bñe poterit nō ad instantiā ex quo attestationes sunt publicate sed ex puro ꝛ mero officio melius veritatē inquirere. ad hoc. s̄. e. per tuas. vel ꝫm eum iustius est ꝛ melius ꝙ illo absoluto ab instantia prime inquisitionis aliā incipiat de nouo vel purgationē illi indicat q̄ vba multū notabis. nā habes an ꝛ qñ in, ꝓcessu ingsitōis

[b] Adde hic ꝙ nō. do. de ro. decl. lxxxij in nouis. q̄ incipit ille q obtinuit beneficiuz vbi ponūt qñ pars, ꝓdut testes q depositū aliquē

ꝯrisse tpe quo racemi incipiūt maturari an pars que prius, ꝓdurerat ꝑfit eosdē post publicatas attestatōes, ꝓducere ad declarandū qō sit tempus in quo racemi incipiunt maturari. ꝛ concludit ꝙ non.

[a] Sed vide de hoc melius p bal. ī. l. is apō quē cir. fi. i. col. v. itē argumentū ꝙ iuor C. de edē. Itē adde hic qō nō. do. an. i. c. auditis in iiij. col. de ꝓcu. ꝛ archi. in. c. in dicantem. xxx. q. v. cir. fi. Itē vide glo. magnā bā to. sup ea i d. l. is apō quez. C. de eden. Itē an iudex possit recipere testes ex officio: vō p bal. eleganter i. l. presbyter. i. cir. fi. i. col. vers. dictū nota C. de epis. ꝛ cle. ꝛ cū dem bal. ī c. i. §. prebytero. q̄ fuerit ꝓia causa ben. amitt. ꝛ ꝙ iudex ī criminalibus possit recipere testes publicatis attestationibus tenz barto. expresse in. l. ij. §. si publico. vltra med. v. si. vlteriuſ vtrū testes ff. de adul.

debeat libellus offerri ⁊ ali⁹ iudiciari⁹ ordo obserua
ri ⁊ quando nō. ⁊ vide qō dixi in. c. cum olim. §. eo. ⁊
q̄z q̄z solū prosequat Host. an ⁊ quādo sit facultas te
stes de nouo producendi in causa inquisitionis. Idē
per omnia ego puto quo ad repetendos testes anti
quos vt declarent obscure dicta. nam ad petitionem
illius quem dixi vere partem censeri non debet fieri
hec interrogatio q⁹ timeri potest subornatio sicut in
noua. pductione testiuz. sed ex officio iudicis poterit
hoc fieri vel ad instantiā illius qui vere pars non est.
vt q⁹ deputatus per iudicē ad eū adiuuandū. ⁊ q̄z q̄z
aliqui quos refert hic Inno. dixerint tunc solum te
stes obscure deponentes itez interrogandos quan
do ita obscure dixerunt q⁹ nullū habent intellectū. se
cus si diuersimode possunt intelligi q⁹ tūc si id habz
aliquā interpretationē illā habebit. ff. de leg. minime
de consue. cum dilectus. alⁱs qō benignius est inter
pretabimur. ī. de ver. sig. abbate. Alij aliter. plus ta
men placet Host. q⁹ dictuz suū debeāt indistincte de
clarare. ⁊ hoc mihi plus plz. Et sentit Bar. in. l. sigs
intentione. ff. de iudi. vbi dicit q⁹ si dictū testis est am
biguum potest iudex si sibi videbit facere per testem
declarari. allegat qō leg. ⁊ nō. in auē. de testi. §. q⁹ ve
ro. ⁊ hoc in isto. c. Sed aduerte ad illam opi. quā
s. retuli ſm Inno. nam potest adduci q⁹ si iudex deli
berat nō interrogare testē dz intelligere dcm̄ ſz psuetu
dinem intelligendi[a]. Si autē non apparet de certo i
tellectu tunc capiet qō est benignius. qō mihi nō pla
cet q⁹ dico q⁹ intentio. pponentis dz clare ac dilucide
⁊ explicite probari. ideo si probatio vel dictuz testis
est dubiū interpretatio fit cōtra probare debentē q⁹
non probat clare vt dz. ad hoc allego tex. apertuz in
c. in presentia de proba. ⁊ do. Bar. in. d. l. si quis in
tentione. vbi hoc videt tenere ⁊ vide qō dixi in. c. cuz
ad sedem de testi. spo. vbi declarauī intellectum illi⁹
l. si quis intentione. Ad omnez autem dubitationez
tollendam seruet inquisitor cautelaz hic per Hostiē.
traditaz vt prius examinet dicta testium q̄z illa publi
cet. ⁊ si videat non probatum vel per tales probatuz
quos suspicatur posse repelli non publicet si sperat
alios habere posse.

Testimonium.

[b] Casus. Per
t seueras ī cri
mine ēt in ciuili repellit a testimonio. emē
datus vero non infamis admittit in ciui
li ⁊ etiā in crimiali mota ciuiliter. fallit in periuro qui
in criminali repellit. ⁊ sunt due partes. prima tractat
de criminoso perseuerante. scōa vero de emēdato ibi
si vero. scōa subdiuidit in prima tractat de emenda
to qui producit in ciuili vel criminali mota ciuiliter.
ſo ō illo qui producit in criminali mota criminaliter
ibi in criminali. Casus litteralis. Testis inductus
est in aliqua causa ciuili vel criminali: ab aduersa par
te opponit crimen ipsi testi: vt a testimonio repellat:
probatū est crimen contra ipsum: queritur an valeat
testimoniū eius. dicit papa si testis adhuc in crimine
pseuerat siue cā ciuilis sit siue criminalis: testimoniū
eius nō valz. Si vero sit emendat⁹ de crimine ⁊ euz
nō comitet infamia nō dz repelli a testimonio in cā ci
uili: nec in criminali cū ciuiliter de crie agit preterq̄z
pro reatu periurij: q⁹ periurus nullo casu ad testimo
nium admittit. In criminali vero cā si conuictus fue
rit de crimine in alio iudicio instituta ꝓtra ipsuz accu
satiōe vel pfessus vel si nūc per exceptionē exinde cō
uincat: vl si grauata sit ei⁹ opinio pro eo q⁹ qñq̄z fuit
tali modo repulsus pōt remoueri a testimonio lz ege
rit pniam. Sed in hoc casu vltimo si sit grauata eius
opinio nō repellit in cā ciuili. Nota primo ex isto
tex. septez casus in quib⁹ quis repellit in causa cria
li ⁊ tres in quib⁹ repellit in ciuili. Uenio pro ad
illos septē quoz prim⁹ est si pseuerat in crie: ⁊ an oē
crimen sufficiat dicā cū glo. i. Ex quo infero q⁹ cleri
cus cōcubinarius nō pōt esse testis ēt in ciuili cū ī eo
cubinatus sit graue crimē. xxxij. di. nulliusſ. ⁊. c. pre
terea. ⁊. c. accepimus de eta. ⁊ quali. ⁊ in. c. vestra ⁊ ī
c. fi. de coha. cle. ⁊ forte idē in laico p tex. nō. in. c. ne
mo sibi blandiat. xxxij. q. iiij. facit qō. ī. dicā sup gl.
i. Scōs casus si est infamis infamia iuris quid de in
famato infamia facti. ī. dicaz. Terti⁹ si est periur⁹ qō
an. pcedat in trāsgressore cuiuslz iuramēti maxime te
merarij. ī. dicā. Quart⁹ si alⁱs instituta accusatione ꝑ
euz fuit de crie conuictus lz nūc sit emendat⁹. nō. n. p
dest ad hoc vt admittat in cā criminali crialiter mota
hoc. pbat in v. lz. qui venit aduersatiue ad. §. prece
dentē in quo emēdatus admittit in ciuili. Quintus si
fuit alⁱs de crie in iudicio pfessus nō sufficit emēdatio
vt. s. Sextus si pōt modo per exceptionē conuinci ītel
lige q⁹ alⁱs cōmisit crimē. nā si posset conuinci q⁹ hodie
pseuerat idē ēt in ciuili. vt. s. in prin. dz ergo sic ītel
ligi vt ponat spāle cū crialiter agit. ⁊ idē Inn. ⁊ Jo.
an. sicut ſm eos repelleret confirmat⁹ ꝓsecrationē pe
tēs. de quo ī. c. dudū. ij. de elec. ⁊. c. sup his de accu.
Septimus si grauata sit ei⁹ opio. p eo q⁹ tali modo
s. per viā exceptionis fuit qñq̄z repulsus. Casus vo
in qbus in ciuili repellit vel cū de crie ciuiliter agit sūt
hi. primus si pseuerat ī crie. scōus si est infamis. terti⁹
si est periurus. Nō scōo ex his duob⁹ primis casi
bus ⁊ ex lra q⁹ nō ois periurus ē infamis ēt de iure ca
nonico. qō. pbat hic in lra. nā vt dicit Jo. an. ⁊ bene
si ois periurus ēet infamis frustra tex. excipet periū cū
s. excepisset infamē. sz an hoc sit verū generaliter. ī. di
cā. Nō pulchrū tex. ⁊ mēti tenēduz q⁹ emēdatus
de crie nō remanet oio integer. vñ nō restituit pstine
psūptiōi nature qua qlibet psūitur bon⁹ vt in. c. fi. ō
psum. Sz in factis arduioribꝰ remanet psūptio cō
tra. vides. n. hic q⁹ emēdat⁹ lz psumat idoneus ī cā
ciuili nō tñ in cā crīali. nō ergo psumit innocēs. ⁊ ite
ger actus alⁱs sibi fides adhiberet etiā in cā crīali. ad
hoc bo. tex. in. c. forus in fi. de v. sig. Ex his habes
limitare. c. ferrū. l. di. vbi dicit q⁹ post pniam nō dz
ispici qō fuit. p regulā semel malus li. vi. nā nō psu
mit bon⁹ vl malus vsqz quaqz saltez vt admittat ad
actus legitimos ⁊ publicos. ⁊ nō bñ q⁹ nō pfigit hic
aliqō tēpus sz sufficit. pbare q⁹ alⁱs fuit criminosus
vel cōfessus seu cōuict⁹ de crie. Ex quo inferꝛ q⁹ pa
ctio penitētie etiā cuz iteruallo seu lapsu magni tpis
nō sufficit vt purget ex toto psūptio cōtra eū ex deli
cto orta. alibi tñ vr tex. nōbilis inuere q⁹ triēnalis tē
poris testimoniū sufficit ad augmētū vtutis ⁊ vt psu
mat bōe vite in auē. ō mona. §. humana aūt natura.

Nō q⁹ appellatōe cāe ciuil nō venit cā in qua agi
tur de crie lz ciuiliter. ponūtur aūt ista hic vt diuer
sa. ⁊ dic q⁹ hec cā est quasi mixta ītercrialez ⁊ ciuilez
vt est pulcher tex. in. c. tue de. pcu. fac. c. sup his de
accu. ī fi. An aūt aliquo casu appellatiōe simplicium
veniūt mixta. vide p Bar. in. l. fi ita. ff. de libe. ⁊ po.
⁊ per Jo. cal. in. c. p venerabilē q fi. sint le. tenigi ī. c.
at si clerici. §. de adul. de iudi. Nota vltimo q⁹ dr
q⁹ emēdatus de crie cū de illo egit pniam. hoc. pbat
finis. c. exponēdo tacite principiū vbi fuit facta men
tio de emēdatione. venit. n. aduersatiue ad principiū
quasi dicat lz is q⁹ egit pniam cū sit emēdat⁹ admitta
tur in ciuili nō tñ in crīali. vnde dicit hic Jo. an. sup
vbo pseuerat q⁹ pseuerare dr quis in delicto ex quo
nō egit pniam vel egit simulatā ⁊ ad vomitū redijt ō
pe. di. ij. in prin. ⁊ in. c. si aūt. ⁊ aliqd dicet cū glo. fi.

Unū nolo omittere qō colligi pōt ex lra ibi comi
tet ⁊c. q⁹ infamia cōcomitat infamatū ⁊ sic cōcomitā
do associat. inberet. n. sibi adeo q⁹ ipsuz nunq̄z relin
quit. sequit. n. eū quocūq̄z se vertit sicut lepra lepro

[a] In in terpretatō ne dicti te stis potius attenditur cōis vsus loquēdi q̄ propria fi gnificatio vocabli vt dicit hic. d. anto. ī vlt. col. Et idē dicit Inn. in. c. cū cāz el. i. cir. me diū. s. eo. Ista duo dicta inno. simul alle. ro. in suis singla. Et idē dicit in l. si finita'. §. cū āt plu ref. ff. ō dā. ifec. allegā do inno. in d. c. cū cām Et idē di cit ro. in. l. sciendū in isj. col. ff. ō v. obli. Et alle. p singula. illud dictū ino cē. de quo vide p bal. ī. l. lucⁱ⁹. ff. de his qui nō. infa. de q⁹ late no raui p⁹ do. abba. in. c. itelligētia de vb. sig. vltra q̄ vi de Bar. ī l. iiij. ff. de leg. i.

[b] Pro in tellectu h⁹ ō cre. vide q̄ la te scribit alb. ī. iiij. pte sta. q. lxxi. Itez adde hic q⁹ papa pōt dis pēsare seu ꝓ stituere q⁹ p iuruſ seu exi stens in pec cato morta li admittat ad testimo niū. Idē dic archi. in. c. p uuli. xxij. q. v. de quo vi de p spe. ī ti. de teste. §. p mo in. x. col. v. sed querit vtruz papa. Itē adō hic q⁹ piuraſ ad mittit ad te stificāduz in cā hrīs tex. est in. c. accu sat⁹. §. lz ō he re. in. vi. Itē adde hic gl. fi. in. c. q sine pcrō. iij. q. v ij. ⁊ ibi vide archi. q dicit q⁹ p⁹ pniam bene admit tit preter q̄ ī periurio. itē adde hic ar chi. in. c qcū q⁹ in fi. vi. q. ī. vbi dicit p⁹ vgutiū q⁹ te merarie iu rans non re pellitur a te stimonio p⁹ quā punitur ⁊ ita dicit no tari ī hoc. c. testimoniuz Et adō hic glo. in. c. sim pliciter in v. denuo. xxx ⁊ iij. questiōe viij. Item. p ītellectu hu ius decretal circa hoc cri mē periurij vide omnio archid. in di cto. c. paruu li circa prin cipium. xxij. qōne. v.

sum. ar. i. q. i. cito turpē. ⁊ sic in quolz loco pōt tanqz infamis repelli qz afficit psonā. vide ad hoc qō nō. Inno. in. c. qualiter ⁊ qñ. ij. ad finē de accu. ⁊ Fede. de fēnis ꝑfi. xxiij. Qm̄ casus superi⁹ collecti euacuant totā fere materiā b⁹. c. quā glosator noster trāsiuit sicut nuſipula sup prunas. Ideo examinabo ꝑ ius quēlz casuz de p se ⁊ sic habebiť lōge clarius qz ꝑ alios huius. c. materia. Primus igiť casus est si producti⁹ in testē perseverat in crīe. Circa quē quero an omne peccatū repellit a testimonio. Abbas hic cū quo simpliť trāsit hic Jo. an. referēdo sentit qꝺ oē peccatū mortale sufficit. sic. n. exponit verbū crimen qō hic in prin. ponit. ⁊ remittit Jo. an. ꝓ differētia iter crimen delictū ⁊ pctm̄. ad glo. in regula peccatū li. vi. ⁊ ad. l. i. C. si aduersus delictū. vide bonū text. lxxxi. di. c. i. vbi dicit qꝺ crimen est graue peccatū accusatione ⁊ dānatione dignissimū. Alanus ⁊ Ain. in c. sup eo. cū quib⁹ tranſit ibi Jo. an. dicūt referendo qꝺ crimen dz eē tale qō a promotione repellat ⁊ cuz eo nō fuerit dispensatū. ⁊ hāc opi. vt nō sufficiat qōlz crimen tz paulus hic vt refert do. An. quā seq ipsemet vr̄. Inberent aūt isti opi. ala. ⁊ Ainc. facit ſm eos qz text. iste facit mētionē de crīe ⁊ nō de peccato. Itē mē dax qui est in peccato testificať. allegāt. s. e. c. iij. sed melius allegarēt. c. inquisitōis in v̄. ⁊ an fides. j. ō accu. ergo nō oē pctm̄ repellit. Do. car. instat tādē cōcludit qꝺ cū de iure ciuili nō repellať testis, ꝓpter crimen nisi fit de eo dānat⁹. s. e. c. nec dānatus de quolz crimine repelliť sz tm̄ qui dānat⁹ est in iudicio publico. ff. e. l. iij. ⁊. iiij. q. iij. itē. l. iulia. in quo dānatus sit infamis. ff. de pub. iud. infamē. ⁊ de his qui notanť i fa. l. athletas. §. calūniator. de iure aūt canonico non expedit qꝺ sit dānatus. sed sufficit qꝺ nūc ꝓbet crimē s. e. c. sup eo. ⁊ hic. nec in alio ſm eū reperim⁹ recessum a iure ciuili. remanet ergo ius ciuile saluū in alio vt nō sufficiat excipere de quolz crimīe nisi fit tale de quo possit accusari in iudicio publico. Sed aduerte qꝺ hoc dictū sentit hic Inn. ⁊ latius ꝓsequit. vult. n. in effectu qꝺ ō crimīe qō ñ irrogat infamiā ꝑdemnato nō pōt excipi ꝫ volēte accusare vel testificari ꝫ laicuz sed ꝓtra clericū sic. qz ex quo crimen est tale qō impedit cū. ꝓmoueri ad sacerdotiū nō pōt testificari vel accusare sacerdotē. facit. ij. q. vij. ipſi apostoli. ⁊ si hec forent vera eēt maxima restrictio ad istū text. sed ego credo qꝺ de mēte iuris canonici fuit repellere quēlz ꝑseuerātē in quocūqz peccato mortali vt sentit abbas nā peccatū mortale pōt dici pctm̄ graue cū ꝓ eo si nō dať pnīa deus punit eternaliter ꝑpetuo igne. vt ī §. als ea demū. xxv. di. ꝑbat etiā in. §. crimis ea. di. in fi. vbi peccatū mortale. lz nō sit de grauioribus ꝫ pellať criminale. dicit. n. qꝺ pctm̄ veniale efficit crīale ex ꝓsuetudine ⁊ ꝓtinuatōe. Itē credo qꝺ ꝑseuerantia in quolz peccato mortali excludit quē a ꝓmotiōe ar. xxv. di. c. fi. Est. n. ſpecies seu ꝓsumptio cuiusdaz heresis ꝑseuerare in peccato mortali. hz. n. cum ecclesia quasi ꝓ infideli cū nō velit acgescere ꝓceptis ecclesie. ar. viij. q. i. sciendū. ⁊. lxxxi. di. si qui ꝑsbyteri. nā veniale efficit mortale si dať in eo ꝑseuerātia. vt. s. dixi. fortius mortale multū aggrauať ex perseuerātia. Itē vr̄ hoc ꝓbari in. c. fortis in fi. de verb. sig. nā vt ibi clare colligiť ī idoneitate testificādi solū inſpicit innocentia ⁊ integritas vite non aūt publicitas criminis. dicit. n. ibi tex. pulcherrimus ⁊ penitus destruens theoricā ꝓtrariā. qꝺ si bona vita defuerit ī teste fide carebit. non enim potest iusticia cū scelerato homine habere cōmercium. ad idem. ij. q. vij. non potest. vbi diciť qꝺ non potest hominibus esse fidelis qui deo exiſtit infidelis. qō contingit ex perseuerātia in peccato mortali. Item de iure canonico omne peccatum potest dici publicum vt nota glo. in. c. i. ⁊. ij. de collu. dete. ⁊. ij. q. iij. §. preuaricator. Si aūt peccatū fuit momentaneū lz mortale ex quo non ꝑseuerauit diu in illo satis potest dici qꝺ ad hoc vt habeat locum. §. in criminali. non sufficit quodcunqz peccatū mortale sed debet esse de grauioribus. qz tex. in illo §. referendo eum ad principiū loquiť quādo fuit alis conuictus confessus vel repulsus qz perseuerabat in crimine. vbi autem nō ꝓbať perseuerantia non aggrauatur tm̄ peccatū quinimo nō omittit nomen iusti is qui statim surrexit. vt in. c. septies de pe. di. iij. ⁊ super illo ver. in criminali. est posita illa glo. Inno. glo. tamen nō. in. c. ipſi apostoli. ij. qō. vij. dicit qꝺ ex quo quis semel incidit in peccatū mortale non admittitur amplius ad testimoniū in causa criminali quantūcunqz fit emendatus. ⁊ facit iste tex. in pen. casu ⁊ forte hoc verius. sed primū equius. banc opi. predictam satis sentit hic Hosti. dum dicit qꝺ temerarium iuramentū repellit a testimonio si iurantē non penituit ⁊ tamen nō est crimen publicū nec de grauioribus peccatis vt colligiť ex tex. ⁊ glo. xxij. q. iiij. qui sacramento. hoc idem sentit Inno. in. c. intimauit. s. eo.

Ad idem bo. tex. maxime iuncta glo. que est in v̄bo compellēdi. vi. q. i. illi qui. cū. c. precedenti. Nā perseverans in peccato mortali notať infamia canonica ⁊ repelli debet etiam ab accusatione. vt in iuribus ꝑ alleg. non ob. c. inquisitiōis. preal. qz nō est sibi mortale. dicebat enim illud vt testificando euitaret inimicitias. Item ⁊ melius illud est in odium ipsius testis qui volebat se subtrahere a testimonio dicendo falso se esse inimicum alterius partis. ⁊ si diceremus contrarium quilibet se hoc modo posset subtrahere a testimonio. facit quod dicit Inno. in. c. intimauit. s. e. ꝓ hoc. c. lz. s. de proba. cum ibi nō. vbi pz qꝺ is q est leuis opi. puta ſm doct. ille qui est solitus dicere quotidiana mendacia lz nullum ledat. non tamen admittiť in testem vel saltem modica fides sibi adhibet fortius ergo debet repelli is qui dicit mendacium cū iactura alterius ⁊ perseverat in illo. Et vide ad materiam quod nō. glo. ij. q. xvij. ipſi apostoli. ⁊ tex. in. c. infames. vi. q. i. ⁊ in. c. constituimus. iij. q. v. Concludo ergo qꝺ in foro canonico seruabitur quod statim dixi tā ꝓtra clericos qz cōtra laicos sed in foro ciuili seruabiť ius ciuile cum papa intendat illud in suo foro corrigere. vt satis colligiť in dicto. c. super eo. ⁊ ex theorica glo. in regula possessor lib. vi. nam prīceps habet habilitare criminosum ad facultatem testificandi. vt satis colligitur in. c. per tuas de fimo. ⁊ i c. in fidei fauorem de hereti. li. vi. sicut legitimat quo ad successionem. quod tenz hic Ain. ⁊ Spec. eo. tit. §. i. i. ij. charta in versi. sed queritur vtrum papa.

Aduerte[a] tamē qꝺ licet criminosus repellatur a testificando non tamen repellitur sic indistincte ab officio iudicandi. sed de hoc vide plene per Inno. ⁊ alios in. c. sciscitatus de relcrip. vbi dicam ⁊ per Jo. andre. in. c. fi. de cle. ex. mi. hinc dicit hic Ainc. qꝺ licet canonicus criminosus repellať a testimonio ⁊ ab ordinibus non tamen ab eligendo[b] qz suum officiū exequitur. Sed si capitulum faceret illum electorem vel scrutatorem posset repelli qz non est fide dignus. s. ō elec. qz propter. Et nota hoc qz facit ad multa. predicta omnia sic stricte non accipiuntur in his qui veniunt ad aliquem purganduni. Sed dic in illis vt habes tex. in. c. constitutus de pur. cano. iuncta glo. penul. Cui autem incumbat onus probandi perseverātiam vel emēdationē collige ex bis que dicā sup gl. fi.

Circa hunc[c] casum querit quid si criminosus erat tempore depositionis sed non tēpore iuramēti vel ecōtra. vide archi. iij. q. v. cōstituimus. ⁊ Spe. e. ti. §. opponit. v̄. quid si testis. ⁊ ibi per Jo. an. in addit. ⁊ per eūdē in regula factū legitime li. vi. in mercu. ⁊ dic

a Vide io. an. in c. si qñ super gl. fi. ō ele. l. vi. vult qꝺ crimiosus sic repellitur a iudicando sicut a testificando.

b Utrū canonicus crīosus repellať ab eligendo. ⁊ ad hoc vīō aliquid ꝑ io. an. in. c. siqñ super gl fi. de cle. li. vi. Sed tu vide ar chi. in. c. ñ pōt. ij. q. v ij. vbi dicit qꝺ si vacante sede capitulū vlt deputare vnū criminosuz scrutatorē eligentium si ei opponatur repelli tur. Sz si post electi oné factaz adhuc oppōatur ex ō sic poterit peti qꝺ cassari debeat electio. Et ita dicit tenet vin. in. c. in geneſi de elect.

c Si testis nō erat crimiosus tēpore iuramenti sz tempore ō positionis vel econtra an valeat ei⁹ dictum vide glo. in cle. i. de offi. de le. ⁊ quod ibi nō. sup abba.

a An ⁊ quando infamia repellat a testimonio adde hic imo. in. l. cum. l. ff. de testa. vbi dicit q̄ in actu extraiudiciali vel testimonio testis non repellitur a testimonio propter infamiaz nisi de ea notorie constet secus dic̄ forte in iudicio ⁊ ō hoc dicit ibi esse glo. valde nō. ⁊ forte sin. Et de hoc an ⁊ qñ infamia repellat a testimonio vide egregie multū eleganter per bal. in lcc. in. l. cūctos populos i. ij. car. v. quinto oppono. C. ō sū. tri. Et ad de q̄ testis deponens contra cardinalez repellitur a testimonio cuius sit infamis sola infamia facti. hoc optime ꝓbare videtur tex. in c. ꝓsul. in fi. ij. q. iiij. dum tex. dicit sine aliqua fit infamia Et de hoc an ifamia iuris repellat a testimonio vide bal. in rep. l. cūctos i i. car. v. sed infame ifa. C. de sum. tri. An aūt infamis in famia facti repellatur a testimonio vide p flozia. in. l. iij. in prin. ff. de testi. Item vide archi. in. c. ipi apli circa fin. ij. q. vij. vbi dic̄ q̄ infamia facti nīi repellit testē i causa criminali. itē adde hic archi. in. §. cuius i agē do. circa prin. iij. q. viij. vbi dicit crimiosum bene repelli a testimonio. Sed pretexta infamie ciuiliter nō possum repellere cum a testificando quem non reputaui infamem in iudicando. Item adde bald. in capitulo ad nostram circa princi. de probati. vbi dicit q̄ infamia facti non solum repellit a testimonio in causa ciuili ardua. sed etiam si essent plurimi testes. Et de hoc dicit esse casum singula. in c. licet causam. §. quidam vero de probatio. Item adde hic Bald. in. c. primo in titu. quot testes sint ne. ad probandum ingratitudinem vbi dicit q̄ quando ius requirit in actu testes in tegre opi. si sint infames infamia facti tunc repellūtur propter infamiam facti. ⁊ allegat l. si quis argentarijs §. primo. ff. de edcn. Sz de questione hic posita ꝓ do. anto. viō hic plene ꝓ Bart. in. l. cassius. ff. de senato. Et dato q̄ infamis non possit testificari dico q̄ si cōdemnat⁹ de infamia pendente appellatione testificatur licet postea per ō sertionē appellationis sententia sit confirmata. ⁊ sic ifamia sit retracta tamen nō vitiatur illud testimoniuz ita elegāter decidit bar. post guil. de cu. in l. furti in prin. ff. de bis qui nō i fa.

non sufficere q̄ tēpore iuramēti fuerit non criminosus q̄ fides requirit etiā tēpore depositionis. vt probat in. d. c. forus in fi. aliud dicit in casu cōuerso. nā si erat criminosus tempore iuramēti ⁊ nō fuit oppositū non potest repelli nunc tempore depositionis. ex quo nō est emendatus nisi ſm q̄ hic dicit. nam iuramentum astringit eum ꝛ esset criminosus vel excōicat⁹ ⁊ hoc tene. Venio ad scōz casuz qui est q̄ q̄ztūcunq; qs est emendat⁹ de crīe ex quo eū comitat infamia repellitur⁹ a testimonio. Circa quem quero de qua infamia intelligitur. Dosti. Jsde. ⁊ Abb. dicunt q̄ de infamia iuris. nec ob. quod dicitur i ver. quānis. quasi dicat q̄ infamia facti repellit in criminali duntaxat. vt in. d. ver. quannis. ⁊ vide ad hoc quod nō. in Spec. e. ti. §. i. ver. quid de portantibus. ⁊ ver. item q̄ est i famis. Jo. an. dicit q̄ infamia facti tm̄ repellit in criminali. In ciuili vero si est infamatus de crimine etiā repellitur. ad hoc. s̄. ti. i. licet. ver. quidam vero. ⁊. s̄. e. licet primo ⁊ secundo. ⁊. c. in litteris ⁊. j. ti. proxi. ꝓterea. ⁊ de excep. c. i. quod intelligit quando infamia facti seu infamatio causatur a crimine ita q̄ crimen sit proxima causa infamie. vbi vero infamatio vel opinionis grauatio non causatur a crimine sed ab alio medio. puta q̄ incarceratus fuit vel a testimonio al's repulsus putat locum habere quod hic dicitur vt talis aggrauatio opinionis non repellat in ciuili sed in criminali sic. vel aliter ſm eum infamatio facti causata a crimine de quo constat quem emendatū non repellit in ciuili. vt hic in fi. c. ⁊ si de emendatione non constat repellit vt in predictis iuribus. in criminali vero repellit semper vt hic. hec sunt verba formalia Jo. an. que nō. Bar. in. l. cunctos populos. C. de sum. tri. sic distinguit q̄ infamia iuris indistincte repellit i subsidium tamen admittuntur cum tormentis. l. ob carmen. §. pe. ff. de testi. facit. l. qui vltimo. ff. de penis. ī famia facti in criminali repellit vt hic nisi in subsidiuz vt. s̄. dictū est in ciuili admittuntur sed minus eis creditur. ⁊ sic procedit gl. in. d. l. i. ⁊ quod nō. in. l. iij. §. cause. ff. de car. edic. Dosunt tamen testes eē ita ignobiles ⁊ infames q̄ nō admitterent sine tormēto vt. s̄. Parum differt hec opi. a dicto Jo. and. sed illud plenius ⁊ subtilius. sed Bal. in. d. l. i. late in hoc instat concludens in effectu q̄ infamia facti repellit i criminali ⁊ in alijs causis grauioribus in quibus requruntur testes omni exceptione maiores. Nota bñ hoc vltimū q̄ limitat istum tex. ⁊ allego pro hoc. c. lz ex quadā. s̄. e. ⁊. c. i. de ꝓsangui. ⁊ affi. ⁊ vtrobiqz per glo. vbi lz cāe essent ciuiles requirunt testes oī exceptiōe maiores. ⁊ sic nō ifames ifamia facti. q̄ tales nō admittunt. in alijs vo cāis admittūtur nō vt per eos p̄ueniat ad sñiaz diffinitiuā. sz valēt ad istructionē ⁊ fundādā iquisitiōem ⁊ vt is cōtra quē deponūt subijciat torture nō hoc. Sz icōtrariū adduco tex. i c. qualr ⁊ qñ. ij. de accu. ⁊ i. c. cū i iuuētute de p̄sūp. vbi pz q̄ dcā nō itegrozū nō sufficiūt ad fūdādā inquisitiōem. do. Car. tz q̄ ifamia iuris vl facti idistincte repellit tā i crīali q̄z in ciuili. mouet q̄ ista lra loquit generalr i p̄incipio ⁊ appellatiōe ifamie itelligit tā infamia facti q̄z iuris nec repit ius cōtrariū ꝓbans ad hoc q̄ nō. Di. i regula ifamib⁹ li. vi. Nō ob. ꝓz eū iste tex. in v. in crīali. q̄ nō loqtur in ifamia facti sz in grauatiōe opiniōis que in minus se bz q̄z fama. allegat ad hoc glo. nō. in. c. sup eo de cōsan. ⁊ affi. Ego i hac materia dico q̄ triplex ē ifamia. quedā iuris que dicit ciuil. quedā canonica. ⁊ quedā ifamia facti que potiꝰ dr ifamatio. p̄ma. s. iuris idistincte repellit ſm oēs. ⁊ ꝓbat hac rōe q̄ fundamētū testimonij ē fides vt in. d. c. forus i fine. sz iste caret fide cū ei⁹ status sit diminutus ⁊ maclatus iuris dispositiōe. ⁊ dr ifamia iuris illa q̄ irrogatur p̄ sñiam vl ipo facto in cāibus i qbus iure cauet dūtaxat. de qbus vide tex. ⁊ gl. bo. ij. q. vij. §. porro. ⁊. l. athletas. §. calūniator cū. §. sc. ⁊. l. i. ff. de bis q nō. ifa. ⁊ tene hāc reglam q̄ regulariter oēs ifames ſm leges sūt ifames sz canones. hoc ꝓbat tex. nō. in. c. oēs vo. vi. q. i. nō. Inno. in. c. qualiter ⁊ qñ. ij. pal. Quis aūt possit istā ifamiā tollere ⁊ restituere p̄stine fame. dic vt plene nō. in. c. cū te. ō re iudi. ⁊ in. l. i. §. de qua. ff. de postu. ⁊ vide Bar. in. l. ifamē in fi. ff. de publi. iudi. vbi querit an ciuitas possit restituere fame. Admittūtur tm̄ tales ifamati ad testificāduz in subsidium vt iudex ex eis eligat aliquaz p̄sūptiōez. vt. d. l. ob carmē. ⁊. l. q vltimo supplicio p̄ alle. Secūda ifamia. s. canōica ē illa q̄ cātur ex quolibet peccato mortali. vt in. c. ifames. vi. q. i. ⁊ ibi p̄ gl. ⁊ illa si datur p̄seuerātia repellit ab accusatiōe ⁊ a testimonio ō iure cānonico. ⁊ hoc indubitatū si datur p̄seuerātia in crīe. vt. s̄. dixi. nā solū crimē cōtinuatum sufficit vt p̄dixi. Sz an sublato peccato remaneat effectus illi⁹ ifamie. cōiter tenet q̄ nō vt nō. in iuribus p̄al. ⁊ gl. in. c. illi qui. vi. q. i. ⁊ Inno. hic ⁊. j. dicetur. Terna. s. ifamia facti in crīalibus indubie repellit ⁊ idē in causis grauiorib⁹ vt p̄dixi sz Bal. nisi quo ad p̄sūptōez. in alijs vo puto q̄ admittātur. sz plus vel minus vl nihil credetur sz qualitatē ⁊ q̄ztitatē ifamie de hoc vr tex. nō cauillādo lram in. d. c. lz ō. pba. vbi dr q̄ qdaz ex illis testibus erāt ita male fame ⁊ leuis opiniōis q̄ modica vel nulla eis erat fides adhibenda. vñ intelligēdo alternatiuā vl, ꝓprie vr ibi de hoc cāus. facit et ad hoc tex. in. c. fi. j. eo. inducēdo. vt ibi dico. Itē, pbo p istuz tex. q in v. in crīali. ponit spāle in cā crīali. ergo indistincte in ciuili nō repellit. Non ob. si dicatur q̄ loquat in grauatiōe opiniōis. q̄ dico q̄ grauatio opiniōis nō differt ab ifamia facti. vt nō. Di. in. d. regla ifamibus. Dosti. ⁊ Jo. an. hic ⁊ sēnit gl. hic in v. grauata in fine. allego tex. satis bene hoc ꝓbātē in. c. tātis daniel. lxxxi. di. Nec ob. c. sup eo qō allegat. d. car. q̄ nō loqtur in grauatiōe opinionis sz in rumore. Rumor vo bene in minus se bz q̄z ifamia seu fama. vt nō. glo. in. d. c. sup eo. ⁊ aliaz allego glo. in. c. si duo. xxxv. q. vi. Nec ob. q̄ iste tex. loquatur in p̄incipio indistincte de ifamia. q̄ dico q̄ necessario oz intelligere de ifamia iuris ⁊ nō facti. nam infamia facti tollit saltē quo ad iuris effectū p emēdatiōem cū tollit per purgatiōez qō minus est. vt ē tex. in. c. decretū. xv. q. v. ⁊ in. c. mennā. ij. q. v. ⁊. c. cū in iuuētute de p̄sump. cū ergo hic excipiat infamiaz ab eo qō dixerat de emēdatiōe necessario sequtur q̄ non loquat de ifamia facti q̄ nō debeat plus opari p̄sumptio ifamie q̄z vitas. sz si vē cōmisisset ōlictū ⁊ fuisset emēdatus nō repelleretur in ciuili. ergo fort⁹ qñ fuit ifamatus tm̄. loqtur ergo de emēdato respectu delicti q̄ remāsit infamis ex sñia vl ipo fcō qñ tale erat crimē puta q̄ palā exercebat vsurā vt in. l. ī probū fenus. C. de bis qui nō. infa. ⁊. iij. q. vij. porro. ⁊ hoc quo ad scōm cāum. An aūt infamia repellat ab officio tabellionat⁹ sicut a munere testificādi. vide nō. p Bar. in. l. eadē. ff. ad. l. iul. repe. aliqd p Bal. in. d. l. i. C. de sū. tri. Venio ad tertiū cāum. dicitur enī hic purus q̄ztūcunq; sit emēdat⁹ nō admittitur in testē. Et aduerte q̄ loqtur iste tex. ēt eo casu quo piu-

a Utr p̄ iurus sit ifamis. ⁊ q̄ sit ꝛ3 host. in sūma de vsur. §. pe. v. qd ō notarij. s. quē refert ⁊ sequ archi. in. c. sicut ī suo. xl. di. Sed ipse idē ar. in. c. puli. xxij. q. v. dicit q̄ p̄iuri sunt ifames de iure canonico nō aūt ō iure ciuili nisi i cāu l. siqs maior C. de transa. Et q̄ piur⁹ nō sit ifamis nisi in cāu. d. l. siqs maior ꝛ3 bald. in. l. obseruāt. §. pficisci. vsi. xxxiij. queritur. ff. ō offi. p̄cō. Et de hoc vide per imo. in cle. i. in. vi. col. de iureiu ⁊ per pau. de cast. post guil. de cu. in. l. iusiurandū q̄ ex conuentj. §. pcurator in fi. ff. de iurei. Itē vide archi. in. c. quicūq; cir. me. vi. q. i. vbi dicit q̄ nō obseruans sacramentum q̄ō ꝛ3 rei obseruantiā puta q̄ est ō futuro ⁊ consistit in dādo vel faciendo est infamis als non. Et dicit q̄ō hac mā nō. goff. in tūma ō iureiu. §. queritur an periurus. Sed tu de ista q̄one vi ō etiā per archi. in. c. inter cetera. xxij. q. iiij.

rus non est infamis. als non recte excipieretur a casu precedenti. Circa hunc casum quero an procedat hoc in quolibet trāsgressore iuramenti. Hosti. instat tandem ipse ⁊ Jo. an. concludunt distinguendo iter licitum ⁊ illicitum iuramentū. vt violans licitum iuramentum indistincte repellatur a testimonio siue iurauerit ō presenti siue de futuro siue preterito. ⁊ pro hoc facit q̄ iste tex. repellit quemlibet periurum. Si ue ergo iurauerit falsum siue non si non seruauerit iuramentum periurus est. Si vero iuramentū fuit illicitum concludunt q̄ non repellit a testimonio nec infamat. ⁊ dicit Hosti cōmuniter teneri per doc. q̄ temerarium iuramentum non repellit a testimonio sicut nec a dignitate de iureiur. sicut nostris. ⁊ vide de hoc glo. in. c. florentinum. lxxxv. di. quod ipse host. putat verum in eo quem penituit. ⁊ remittit ad summam eo. ti. §. ij. ver. fama. ⁊ ver. excipitur. ⁊ hoc placet ⁊ nota vt. s. dixi. Si autem est dubium an iuramētum est licitum vel illicitum dicit idem ac si fuisset licitum q̄ non debuit venire contra propria auctoritate de elec. c. venerabilem. ⁊ nota bene q̄ talis habet̄ p̄ periuro. ⁊ si diceres vnde est ista specialitas in p̄iuro cum secus sit in alijs criminibus grauioribꝰ. sufficit. n. q̄ quis sit emendatus vt in principio dic̄ Jo. an. q̄ in teste pura ⁊ simplex requirit̄ veritas. iij. q. viij. pura. iiij. q. iiij. c. i. ⁊ inramentum est cōfirmatio veritatis de iureiur. ⁊ si christus. Sed nil ita veritati contrariuꝫ sicut falsitas que est eius imutatio in auc̄. de instru. cau. in princi. Item periurus quodam respectu vincit homicidā. xxij. q. v. ille qui. Item dicit hoc maxime procedere quando quis cōmisit periurium in testificando. nam ex quo semel deliquit in illo officio suspectus est semper in illo vt in. l. si aliquid. C. de suscep. ⁊ ar. li. x. ⁊ est tex. in terminis nostris in c. quicunq; sciens. vi. q. i. Sed contra hunc casuꝫ opp. de superfluitate. sufficiebat enim excipere infamiem cum quilibet periurus⁹ sit infamis. vt in. c. infames. vi. q. i. in. c. cōstitutus. iij. q. v. vbi expresse hoc dicit. Ain. ⁊ Goff. hic dicunt q̄ ꝫ canones quilibꝫ periurus est infamis vt in contrarijs. Secus ꝑm leges etiam si periurus fuerit damnatus. ff. de cri. stel. l. vlt. nisi in casu. l. si quis maior. C. de transa. vbi text. loquitur de veniente contra transactionem iuratam. sed per hoc non solui contrariuꝫ cuꝫ hic loquamur de iure canonico ⁊ nihilominus infertur contrariuꝫ. Jo. and. aperte non tangit contrarium nec soluit. ꝑm ex tex. aperte colligi q̄ō. s. dixi videlꝫ periurum nō esse infamem ⁊ cum illa opi. transit. do. Anto. putat periurum esse infamem infamia canonica que repellit a dignitatibus. d. c. infames. ⁊ sic dicit se intelligere Fed. consi. xxiij. ⁊. lx. ⁊. xix. quo ad infamiā iuris secus vbi veniat contra iuramentū firmans pactum ⁊ in hoc casu loquitur. d. l. si quis maior. que cum sit penalis debet restringi. nec est verum ꝑm eum q̄ō q̄ daꝫ dixerunt. s. iuramentū in se habere pactū ad hoc q̄ō nō. in. c. debitores de iureiur. Do. car. tenuit indistincte q̄ quilibet periurus est infamis infamia ciuili ꝑm canones per iura superius alle. Nec ob. iste tex. q̄ non facit nisi per contrarium. ar. q̄ō cessat cuꝫ habeamus iura superius allegata in contrariū. Ego dico q̄ illa iura contraria debent intelligi de infamia canonica q̄ō ꝓ ex eo. q̄ omnes mortalibus criminibus irretitos appellant etiam infames q̄ō sonaret in absurdum si intelligeretur de infamia ciuili. nam seq̄retur ex hoc q̄ semel notatus aliquo peccato mortali nunq̄ amplius posset celebrare neq̄ officiū suum exercere nisi restitueretur fame per papaꝫ q̄ō est falsum. vt in. c. fi. de tempo. or. ⁊ q̄ intelligantur illa iura de infamia canonica nō. glo. in. c. quicunq;. vi. q. i. facit glo. in. d. c. ille qui ea. causa 7. q. que quidē infamia tollitur per penitentiā vt. s. dixi. nō ob. glo. in c. querelam de iureiur. ⁊ in. c. peruenit de fideius. q̄ relate ad tex. soluꝫ probant de eo qui venit cōtra pactionez iuratā. dic ergo ꝑm leges q̄ aut quis iurauit de preterito vel presenti ⁊ nō efficitur infamis licꝫ falsum iurauerit. Exempluꝫ in eo qui falsum testimoniuꝫ tulit. si tamen in hoc vltimo casu condemnaret̄ efficeretur infamis non taꝫ ratione iuramenti q̄ꝫ ratione falsitatis. Si vero iurauit de futuro ⁊ nō seruauit ⁊ tunc si iurat sibi vel deo non efficitur infamis. secus si iurauit ei cum quo contraxit. Et sic loquitur. d. l. si quis maior. nam hoc casu plus deliquit q̄ fefellit deum ⁊ proximuꝫ. hoc voluit in effectu glo. ⁊ Barto. post eam in. l. lucius. ff. de his qui nō. infamia. ita io. de ligna. sentit hic ⁊ vide archi. in. c. auctoritatez. xv. q. vi. ⁊ in. c. paruuli. xxij. q. v. idem per omnia dic de iure canonico. q̄ non reperimus contrarium ⁊ materia est penalis imo potius probat̄ contrarium hic si vis littere non infertur. frustra enim excepisset ō periurio si quilibet esset infamis ꝑm canones. Quartus casus cum als instituta accusatione fuit crimine convictus. intellige lꝫ nunc sit emendatus vt ponat aliquid speciale in causa criminali vt. s. dixi. ponderа hunc casum. non enim requiritur q̄ fuerit condēnatus sed satis est q̄ fuerit convictus. fortius ergo, p cederet iste casus si fuit condemnatus vt dicit hic io. and. ⁊ bene. Et hic nota q̄ attestationes facte ī iudicio criminali faciunt fidem in alio iudicio etiam inter alias personas. Sed hoc procedit vbi nō agitur de magno preiudicio vt hic als secus. ad hoc q̄ nō. ī c. per inquisitionem de elec. ⁊ in. c. inter dilectos. de fi. instru. Ex quo etiam collige q̄ acta in vno iudicio faciunt qualem qualem fidem in alio etiam interueniente alia persona. Et facit iste casus ad questionez nunquid sufficiat probare aliquem fuisse excōmunicatum ad hoc vt etiam absolutus a testimonio repellatur. ar. q̄ non. iiij. q. i. ⁊. ij. ⁊ ibi satis de hoc in summa. Jmo. hic instat multum. ⁊ in effectu ponit duas opiniones. prima videtur sua vt non obstet excōmunicatio ex quo secuta est absolutio nisi propter crimē propter q̄ō fuit excōmunicatus. Ratio q̄ potuit iniuste ⁊ sine cause cognitione excōmunicari. Item potuit esse insta excōmunicatio ⁊ excōmunicatus extra culpam puta q̄ iudex excōmunicauit non comparē tem in termino assignato. sed ille fuit legitimo impedimento detentus q̄ō non constabat iudici. nec ipsa excōmunicatio debet obesse. q̄ est medicina. vt in. c. i. de sen. excō. li. vi. ideo ea cessante non debet aliqua infamia remanere. Secunda est opinio quorundam vt ipse refert q̄ nisi excōmunicatio fuisset lata exp̄essa causa legitima q̄ tunc probatur culpa nec est necesse aliter illam probare. puta q̄ fuit excōmunicatus: q̄ erat contumax in parendo super crimine de quo fuerat condemnatus als secus. Jnnoc. videtur hanc opinionem limitare vt procedat quando tale crimen fuisset expressum in sententia q̄ō ipso facto infamaꝫ Jn alijs autem criminibus secus. q̄ acta penitentia cessat infamia canonica. ⁊ in hoc obscure loquitur. sꝫ vult dicere q̄ cum secuta absolutione dicatur emendatus de illo crimine non debet amplius obstare vt hic in p̄in. Sed nimis loquitur generaliter cum ī criminali non sufficit eum fuisse emendatum vt hic in v. in criminali Do. anto. ⁊ Host. videntur sequi hanc vltimam opi. vt lꝫ excōmunicatio de se non repellat. ex quo fuit secuta absolutio tamen ob crimen expressum in ipsa excōmunicatione q̄ō probatur per sentētiam. Sed aduerte tamē tu q̄ ꝑm hoc hodie semper obstaret excōmunicatio preterita in criminali cuꝫ excōmunicatio nō feratur fine expressione causе. als relaxat̄ tanq̄ iniusta. vt in. d. c. i. de sen. excō. lib. vi. q̄ō

est valde graue cum iura repellãt solũ excõmunicatũ de psenti. vt in. c. decernimus eo. ti. li. vi. vbi ō hoc per archi. ⁊ nunq̃ aliqui dicũt de excõmunicato in p̃ teritũ. Item cũ excõmunicatio posset fieri extraiudi cialiter ⁊ sine cause cognitione graue est dicere q̃ pro bat crimen in ea expressum. Obstant ⁊ multa alia q̃ colligi p̃nt ex sequentib⁹. Unde ego distinguo sic q̃ aut excõmunicatio fuit lata pro tali causa que non sufficeret etiã si expresse probaret ad repulsionez testis puta pro simplici ꝓtumacia in qua diu nõ pseuerauit ⁊ nõ sufficit, pbare excõmunicationẽ post absolutionẽ. naz preterita excõmunicatio nõ obstat rõne predicta nec causa ẽt si vera esset ergo ꝛc̃. ⁊ hoc casu nullo modo, pcedunt dicta doctoꝝ. Aut cã est sufficiẽs ⁊ tunc aut nõ fuit expressa in sñia. ⁊ nõ obstat q̃ presumit̃ q̃ fuerit iusta maxime hodie. vt in. d. c. i. Aut causa fuit assignata in sñia ⁊ si infra decẽdiuz prefixũ ad appellãduz obtinuit absolutõez non prodest de ea obijcere post absolutionẽ nisi alr vere probet̃ crimen ar. in auc̃. si quis in aliquo. C. de eden. Item q̃ ante decẽdiuz etiã excõicatõis sententia nõ presumit̃ iusta nisi aliter probet̃ vt notanter dicit Inn. i. c. qñ ꝯ in fi. de proba. ⁊ in. c. bone. s̄. de ele. Nec obstat q̃ petijt absolutionẽ. q̃ hoc potuit fecisse ex bona cõsci entia. q̃ bonaꝝ mentiũ est timere peccatũ ꝛc̃. v. dist. ad eius vero. ⁊ de homic. c. exhibita. nec absolutio p̃ supponit necessario vinculũ q̃ potest interpretari ad cautelã. vt notat Inno. in. c. venerabilez de ele. Aut non appellauit ⁊ post lapsuz decẽdij fecit se absolui. vel si appellauit appellationẽ deseruit ⁊ tunc est magis dubiũ. videt̃ tamẽ q̃ sufficiat probare excõicationem ad, pbationẽ crimis ad effectũ vt repellat̃ a testimonio etiã post absolutionẽ q̃ nõ appellãdo videtur acquieuisse sñie. ⁊ lz non transeat in rem iudicatã quominus possit peti absolutio transit tñ quo ad certos effectus ⁊ inter alios est vt presumat̃ iusta. vt notanter dicit Inn. in dictis. c. bone ⁊. c. qñ cõtra. ⁊ io. and. in. c. venerabilibus de sen. excõ. li. vi. ⁊ optime facit. c. lz de sententia excõmunicatõis li. vi. vbi talis repellit̃ in iudicio ⁊ extra nisi probet q̃ iniuste fuerit excõmunicatus nisi dicas q̃ ibi perseuerabat in excõmunicatione. sed idẽ videt̃ post absolutiouẽ quo ad effectus preteritos. hec intelligo vera quando excõmunicatio fuit lata in presentẽ secus si in absentem ⁊ ignorantẽ q̃ tunc nõ videt̃ acquiescere. ad hoc. c. ad apostolice de cle. excõ. nu. ⁊ per Inno. in. c. innotuit de eo qui fur. o. hec procedunt indistincte si in sentẽtia fuit expressum tale crimen qõ damnato irrogat in famiaz. nam tunc repellit̃ indistincte. In alijs autem criminibus obstat probatio excõmunicatõis vbi nõ sufficit emendatio. vt in periurio ⁊ in criminali sz vbi sufficit emẽdatio nõ obstat excõmunicatio preterita: q̃ probat̃ emendatio per absolutionẽ. ⁊ hoc tene lz alr non ꝓfiderata qcquid sentiant hic doc. ⁊ glo. iiij. q. i. in sũma. Et ex predictis potes ẽt instrui an ⁊ qñ excõmunicat⁹ dz absolui vt ferat testimoniũ. de quo etiã dic vt dixi in. c. veniens. ij. s̄. eo. ⁊ maxime ad p̃dicta facit iste tex. seu casus predictus ⁊ sequens i q̃bus sufficit, pbare q̃ alr fuerit ꝓuictus vel confessus vel q̃ alr fuit repulsus. ⁊ sic sufficit presumptiua probatio fortius qñ fit modo predicto ⁊ hoc bene nota.

Quintus casus qñ in alio iudicio ĩstituta accusationi ꝯ ipsuz fuit crimẽ ꝓfessus. Ex hoc nota q̃ ꝓfessio facta in vno iudicio etiã criminali facit fidem in alio ꝯ confitentẽ quo ad hoc vt repellat̃ a testimonio quasi sigillet opinionẽ ipsius. secus videt̃ in alijs. nam confessio facta cum vno nõ nocet quo ad aliuz. ff. de iter ro. ac. l. pe. vide qõ nõ. Inno. in. c. ij. de o. cogni. Et potest adduci ad questionẽ. nunqd per solam cõfessionẽ quis infamet̃ si delictũ erat famosuz. de quo vide per glo. ⁊ Bar. in. l. ictus fustiuz. ff. de his qui nõ. infa. Sextus casus qñ nunq̃ de crimĩe fuit accusatus sed nunc per exceptionẽ potest cõuinci ⁊ sufficit ad repellendũ. ⁊ intellige vt. s̄. si etiã nunc esset ō crimine emendatus ⁊ sic ponat aliqd speciale cũ agit̃ crialiter. nã si perseueraret repellere ẽt in ciuili ⁊ sic essemus in primo casu. ⁊ nota hoc q̃ est valde duruz vt semel delinquens quantũcunq̃ sit emendatus remaneat suspitiosus vt non admittat̃ in testem in causa criminali. puto q̃ si intrasset postmodũ religionez sublata esset ois causa suspitionis per tex. nõ. in. c. fi. ⁊ pe. xix. q. vlt. vbi dicit̃ q̃ non lz parentibus filios factos monachos[a] exheredare quãuis dum essent in seculo inciderint in causaz ingratitudis. facit. d. auc̃. de monachis. v. humana. Septimus casus quando non probatur crimen de presenti. neq̃ fuit conuictus vel confessus sed q̃ aggrauata sit ipsius opinio pro eo quod alr fuit repulsus ab actu testificandi. et declara banc grauationẽ opinionis vt. s̄. dixi. ⁊ videtur velle tex. q̃ si nõ ẽ grauata ex hoc sua opi. licz alr fuerit repulsus non sufficit ad repulsionez. Uenio ad glo. que omnes sunt faciles. ⁊. s̄. declarate ⁊ limitate preter finalem que est in principio facilis. In secunda parte querit qualiter probabitur q̃ quis sit emendatus de crimine. respondet q̃ potest probari per sacerdotem suum cui fuit confessus. ⁊ nõ. gl. Hosti. ⁊ Jo. andre. dicunt hoc procedere in cõfessione ⁊ penitentie iniunctione. i. q̃ per sacerdotem potest ,pbari confessio ⁊ penitentie iniunctio. exterior vero satisfactio probabitur per familiares ⁊ alios qui viderunt. sufficit satisfactio occulta si crimen fuit occultũ. Si vero fuit manifestũ debet esse penitentia manifesta lz non solennis. ij. q. i. si peccauit. xlv. di. sed illud l. di. in capite fm Inno. Nota bene hoc dictum. sentiunt enim isti q̃ non sufficit quem esse contritum ⁊ confessum ⁊ actu destitisse a peccato ad hoc vt dicatur emendatus sed requiritur satisfactio exterior que tamen presumitur fm Inno. si crimen fuit occultum confessionem probando de delicto per sacerdotẽ sed si peccatum fuit manifestum non presumitur ex sola confessione sed oporter q̃ ,pbetur aliter. Distinguit glo. in. d. c. ipsi apostoli. ij. q. vij. dicit enim q̃ in ciuili presumitur quis emendatus si crimen fuit occultũ q̃ non presumitur ĩmemor sue salutis. Sed si crimẽ fuit manifestum probabit se egisse penitentiaz per sacerdotem. In criminali vero siue crimen sit occultũ siue manifestum. siue egerit penitentiam siue non repellitur vt hic. ⁊ banc opi. tenet Spe. eo. ti. §. i. vers. item opponitur. ego sequor primam opi. q̃ ex quo non fuit ita occultum quin nunc probetur per testes dz probari emendatio saltem per sacerdotem modo predicto. nam semel malus amittit presumptionẽ bonitatis ⁊ presumit̃ semper malus nisi probetur bon⁹ vt in regula semel malus. li. vi. Ex bis colligit̃ q̃ on⁹ probandi se emendatuz incumbit ei contra quem ,pbatur crimen. An autem super cõfessione sit credendum simplici verbo sacerdotis sine iuramento. dicit Inno. quibusdaz videri q̃ sic. fm Host. facit q̃ sic. q̃ gerit vicez dei. s̄. de off. o. si sacerdos. vnde sicut a deo nõ exigeretur iuramẽtũ ita nec ab eius vicario facit. xcij. di. c. fi. dicit tamẽ Host. aliquos dicere cõtrarium. q̃ lz in foro cõfessionis tenet vicem dei. i cõtentioso vero in quo producitur secus ad hoc. s̄. eo. nuper. dicit Jo. an. q̃ primũ equius sc̃z verius qõ plz. Ex hoc nota casuz in quo creditur vni testi ⁊ hoc propter facti qualitatẽ. q̃ confessio fit in secreto. j. de pe. omnis. ⁊ de pe. di. i. quez penitet. Aduerte ad vnuz nõ. dictũ. qõ ponit hic Jo. an. post Innoc. sup glo. iij. dicit enim q̃ si quis fuerit emendatus per dispensationez hoc ei proderit quo ad oẽs qõnes. s. taz

a Tu vide glo. in v. maiorẽ i. d. auc̃. de mõa. que dicit q̃ ō iurisdictionẽ per ingressuz monasterij non ablu. t causa ingratitudinis ponunt Ti. ⁊ bal. in l. deo nobis C. de epis. ⁊ cler. q̃uis p ingressũ monasterij filiꝰ dicat̃ legitimus vt dixit singu. Guil. de cu. in. l. i. C. de sacrosan. ec. ⁊ ibi refert ⁊ sequitur bal. in lect. in. v. colum.

a An ꝛ qñ ꝓpter dicta testificata excludaꝫ pars a ꝓducendis testibus. Et addō qō nō. bald. in l. inciuile. ff. de leg. vbi dicit q̄ si ps ceperat legere testificata ꝛ supuenerit notarius q̄ ō eius manibus abstulit attestatiões ex hoc nō ofpcunctatus dicta testiuꝫ ideo non repellit a ꝓductiõe. Ad qō nē hic positā adde qō nō. d. an. post alios in c. ꝓstitutus. cl. iiij. i glo. fi. s. co. Scias vnū in hac mā q̄ nōrius q̄ pādit attestationes alteri ex partibus aīq̄ fiat publicatō tenetur pena falsi. Idē dicit bal. in. c. publicato i pe. col. de elect. hoc dicit ꝛ nō bal. i. l. fi. i viij. col. v. extra queriť ō editione. C. de edē. p tex. in. §. si qs aliquid. §. istfa ff. de penis. ꝛ ad hoc vide tex. in. l q falsa vel varia. ff. ō testi. q̄ tex. ꝛ pōt intelligi ꝛ in teste reuelāte. Et videbar. in. l. i. §. q rōibus. ff. ō fal. imo ego dico q̄ i hoc casu erit periurus: qr dō veniſſe ꝓtra vnū ex capitulis iuratis in creatione sua que enumerat. d. an. post hosti. in c. sicut in vſ. q̄ro hic habeaňt ibi secundo qō secreta. ne cle. vel mo. Sz tu de hac. q. ciuiles q̄z criminales. alle. s. de fi. ꝓes. ex tua. ꝛ. j. de scisma. fraternitatis. ꝛ nō. Inno. hic in v. in criminali. qui vult istū emendatū in criminali repelli nisi secū fit dispensatū vel nisi fit in integꝝ restitut⁹. alle. j. de re iud. cum te. Ego hoc dictū admitto in restitutiõe in integrū qr illa restituit in pristinū statum. ij. q. iij. ī fi. Sed in dispensatione dico cõsideranda verba dispensatõis. naz posſet fieri solū ad effectū vt nō deponatur vel puniať pena delicto cõdigna. ad hoc. §. indulgentia ea. cā. ꝛ. q. vide de hoc qō dixi in. c. at si clerici. §. de adulteriis de iud. Ultimo glo. querit an testis cui crimē obijciť possit repellere obijcientē exceptione seu replicatiõe criſ. ꝛ tandē ꝑcludit ꝛ bene q̄ nō. qr obijciēs se defendit ideo nō pōt repelli ꝓ textu criſ. nec obstat. c. personas. s. e. de qua gl. op. ꝛ nō soluit. nā ibi si militudo morbi. i. criſ repellit testem nō aūt partez obijcientē cōtra testē. Sed nō aliaz rōnem huius glo. duz dicit q̄ ꝓtra testē directe nō agit sed potius ꝓtra partez ne vťať illius testimonio. ꝛ idem Inno. in. c. vex de fo. cōpe. Facit. n. hoc ad multa. primo q̄ si crimē obijciť cōtra clericū testem in foro cīuili possit de hoc cognoscere iudex secularis fo ad vnū dictū Jo. an. super tex. dicit. n. q̄ huic testi contra quē obijciunť crimina nō sunt capitula tradenda vt nō. j. de purg. ca. inter. tertio facit ꝓ opi. Jo. ꝛ Abbi. qui dicunt q̄ probare possuz testes meos bonestos quos aduersarius dixit ꝛ probauit male fame. allegant. iij. q. iij. de inducijs. qō nō. s. eo. ex tenore. qō placet. qr vt prędixi potius ille se defēdit cōtra exceptionē aduersarij q̄z aliū defendat. Numquid aūt ipse testis possit assumere defensionē ꝛ probare se innocētez. dicūt Jo. An. ꝛ Abbi. q̄ sic ne fama ipsius grauet ficut potest ostendere se liberū per chartā manumissionis in auc. e. ti. §. si vero dicať. ꝛ hoc plz. naz lz directe nō excipiať cōtra testez vt. s. dixi. tamen indirecte ledit ipsius opi. vt probať hic ī tex. qr si semel fuit repulsus semper pōt repelli in criminali. ideo pōt ꝓ suo interesse assumere defensionē. facit optime in simili. l. a sňia. ff. de appel.

V Ltra tertiam. Casus. Quarta ꝓductio nō est danda sine solēnitate legali de qua hic. primo ponit regula. secūdo exceptio ibi nisi. Casus litteralis. Aliquis tertiā habuit ꝓductionem testiū: adhuc petit quartā. Queriť vtrū debeat audiri. Respōdet papa q̄ nō: nisi prestito iuramento: q̄ neq̄z per se: neq̄z per aliū testificata dicerit: nec per dolū: nec per aliquā machinationē quartaz petit, ꝓductionē. Sed qr illos habere nō potuit: quos nūc, ꝓducere intendit. Nota ibi, ꝓductionē q̄ super eodē nō debent fieri vltra tres ꝓductiones testium nisi cum solēnitate de qua hic. Et adnerte qr lz glo. hic capiat, ꝓductionem ꝓ dilatione. vt sit sensus q̄ quarta dilatio ꝛ non ꝓductio hic, ꝓhibeať. qō etiaz sentit glo. iij. q. iij. spatiū. que dicit infra vnaz dilationē posse fieri mille, ꝓductiones. tñ iste tex. ꝛ. c. significauerūt. ꝛ. c. in causis. s. e. ꝛ auc. qui semel. C. ō ꝓba. loquunť ꝛ vtuntur verbo ꝓductionis ꝛ nō dilationis. vide ad intellectum huius. c. qō plene dixi in d. c. in causis. Nota ibi neq̄z per se neq̄z per aliuz q̄ nō refert an faciat quis per se vel per aliū vbi idez resultat effectus. qō, ꝓcedit ēt in penalibus. vt in. c. si quis suadente. xvij. q. iij. iuncto. c. mulieres de sen. ex. ꝛ vide qō ibi dixi. Nota ibi subtraxerit. q̄ de ipso q̄ subtraxit testificata ꝓsumiť q̄ fuerit percunctatus. ꝓsumiť. n. contra eū ex delicto. ar. in. l. si de possessione. C. de ꝓba. ſm Inno. ꝛ Hosti. Nō ibi testificata. q̄ nō distinguitur inter testificata sua ꝛ alterius partis. Ex quo colligitur q̄ siue subtraxit testificata per se siue alterius partis vel fuerit percunctatus nō admittitur amplius ad productionez testium lz quidā cōtra. sed primum plus placet Inno. ꝛ cōmuniter doc. ꝛ intellige q̄ impediatur ac si publicatio fuisset soleniter facta ꝛ non vltra. hoc dico qr ficut publicatione non obstante admitteret super nouis capitulis. vt in. c. cū venisset. s. e. ita ꝛ fortius si fuisset priuatim testificata percunctatus. facit. c. constitutus. s. eo. in fine. Nota ibi artem. q̄ hoc verbū artem quandoq̄z sumitur in malam partem. ad idem xxij. q. v. quacunq̄z arte. ꝛ. xlvij. di. sicut. quandoq̄z sumitur in bonam partem. xci. di. clericus. Ultio nota ꝛ pondera verbum percunctatus. q̄ non sufficit quelibet inspectio momentanea actoruz ad hoc vt excludatur quis a productione testium sed requiritur q̄ fuerit percunctatus. quod idem est ſm docto. quod diligenter cunctatus seu valde scrutatus. nam dictio per auget. vt in. l. vrbana. §. pernoctare. ff. de verbo. signi. ꝛ nō. in. c. si constiterit de accus. Et per hoc decidunt docto. hic duas questiones. prima an is qui viderit testificata tamen illa non plene examinauit prohibeatur a quarta productione. ꝛ dicūt cōmuniter docto. q̄ nō per predicta. ꝛ qr cessat finalis causa prohibitionis ex quo nō vidit illa taliter q̄ possit alios per id subornare de renū. post translationez ꝛ. c. cū cessante de appel. Consuluit tamen Hostien. q̄ quācito perpendit attestationes esse suas desistat a lectione illarum. Secūda questio quid si non vidit attestationes sed a testibus productis diligenter exquisiuit ꝛ ipsi recitauerūt depositiones quas fecerant. an prohibeatur deinceps producere testes. docto. cōmuniter dicunt q̄ nō. tum qr nō est iure cautū ff. e. l. i. ꝛ. s. c. i. tum qr nec ratio nec equitas hoc suadet cum per viuam vocem nō potuerit plene instrui. facit de priuil. c. cum persone li. vi. Addit Hostien. aliam rationem. qr potest esse q̄ testis falsuz refert ō accu. inquisitōnis. §. fi. qr vult complacere vel qr nō recordatur. Et nota banc rationez facit ad ea que dixi in. c. per tuas de ꝓba. q̄ si testis extra iudicū dixit vnum ꝛ in iudicio aliť stetur secūdo dicto iurato. Et nota q̄ vbi quis subtraxerit testificata vťsuit percunctatus non solum excludiť a quarta productione vt hic sed etiā a secūda eadē ratione qua excluditur a quarta. s. per timorem subornationis. ad hoc. d. c. cō stitutus in fi. s. eo. vbi probatur. hinc dicit glo. nō. ij. q. i. in primis in ver. si eo presente. q̄ si pars interfuit examinationi testiū non debz admitti amplius volēs alios producere. ꝛ sic limita quod. s. dixi. Itez scias q̄ hec quarta productio non datur indistincte etiam seruata solennitate de qua hic. sed opz ſm Innoc. q̄ petať. j. tempora statuta de quibus. iij. q. iij. spatiuz ꝛ. l. i. C. de dila. nam vt ibi habetur ꝓ producēdis testibus qui sunt in eadez ꝓuincia nō daňť vltra tres menses si in continēti prouincia non daňť vltra sex, ꝓ vltramarinis non vltra nouē. ꝛ illud tempus est prefixū nō vt non possit abbreuiari sed vt non possit elōgari sine maxima causa vt ibi. Si ergo pars habuit breuiorē dilationem ibi contentā admittiť ad quartā ꝓductionem seruata solennitate de qua hic dummodo non excedat tempora ibi statuta. alſs autem nō admitteret nisi p beneficium restitutionis. Ego nō credo necessarium beneficium resti. ex quo non est facta publicatio nec lata sňia. sed satis est adhibere sūmariam cognitionē. ꝛ si reperit causaz vrgentissimaz dā di dilationē vltra illa tempora potest iudex concedere ꝛ ratione trium productionum factaꝝ seruare solennitatē de qua hic. hoc. n. videť tex. in. d. l. i. ꝛ in. d. §. spatiū. ꝛ facit qō. j. dicā post glo. in. i. q. ꝛ si vis instrui quo ordine daňť dilationes ꝛ quotiens sue productiones. vide qō dixi in. c. ij. de dila. ꝛ in. d. c. ī causis. Et tractant hic Inno. ꝛ Jo. an. ꝛ alij quedā que

vide p do. ab. in. c. cū olim el. ij. de of. dele. Et adde hic glo. in antepe. colū. in auc. matres sel. C. de ꝓba. qui dicit q̄ sola scientia testificatorum impedit ꝓductionez testium ꝛ al leg. text. in cor. ō testi. Secus dicit in renūtiatione ꝛ illud idē ō dicitur testificat. lz ibi bart. in v. col. v. vel nio ad ārtū ibi ēt in vſi. quero quid si publicatio dicit q̄ si publicatio attestationū fuerit nulla puta qr facta die seriata nī si pars dicit testificata ista scia ipedit ꝓductionē. Sz ipſemz bar. in ea. auc. in vlt. col. v. q̄ro quid si ꝓt dicit q̄ si examinatio testiuz sit nulla lz pars dicit testificata non impedit ō nouo testes producere sup eisdem capitulis. ꝛ vide do. ant. in. c. fraternitatis.

non sunt de materia huius. c. vnde primo expediam gl. ꝓ aliquid dicã. Op. ⁊ vr̃ q; ex quo semel i cã est iuratũ de calumnia ñ̃ dz itex iurari. vt i auc̃. hoc sacramentũ. C. de iura. calũ. Glo. ij. respondet q; istud iuramentuz differt a iuramento calũnie. qz primum est de veritate vt hic patz. s. q; non dicit testificata. sed iuramẽtũ calumnie est de credulitate ⁊c̃. vt in glo. Hosti. non videt hoc placere. dicit. n. q; iuramentũ calũ. extendit ad illuz qui dilationẽ petit superfluaz. vnde dicit Jo. an. q; hoc iuramẽtum calumnie exigit ad tollẽdã presumptionẽ que est q; quãuis sit iuratũ ꝺ calumnia petat maliciose hec dilatio. dic clarius q; hic non est iuramentũ de calumnia sed malicie qꝺ non est ita generale ficut calumnie. ⁊ istud potest peti ⁊ geminari in quacunqz parte litis iudex ꝓsumit maliciaz. vt in. c. ij. de iur. cal. li. vi. Item possz dici q; iuramentũ calumnie non extendit ad hunc casum qz nõ petit banc dilationẽ superfluo vel vt lis tardet sed vt vere producat testes sed ꝓbabiliter timet ne corrumpat testes si testificata dicit glo. fi. est clara. Nunc extra glo. vt aliquid expediã de tactis ꝑ Jnno. ⁊ Jo. an. quero dixi. s̃. q; tempora sunt limitata ꝓ testibus, producendis que lz possint abbreuiari non tamen elongari. iij. q. iij. spacium. quid si pars petat suspendi a receptione testiũ vel cause diffinitõe donec possit habere testes vltramarinos captos vel infirmos. Jnno. Hosti. ⁊ io. and. dicunt q; nõ dz audiri vltra tempora statuta. poterit tamen ei post apertura attestationũ vel etiam post sniaz premissa cognitione sũmaria subueniri per beneficiũ restõnis in integrũ. de in integ. resti. c. ij. ⁊. c. ex lr̃is. Et si diceres nõne melius essz differre qz̃ post publicationẽ ⁊ sniẽ, planonẽ subuenire. respõdet io. an. q; nõ. ne det materia malignandi. si. n., ꝓpter hoc ⁊ similia hec publicatio differret posset quilibz inuenire tot vias diffugij q; lites fierent imortales. ⁊ si, procedit ad ulteriora nulluz vel modicũ est preiudiciũ ex quo per restõnis beneficium subuenit. fatent tamen predicti doc. q; iudex ex magna causa possz vltra tẽpora statuta aliquã dilationẽ dare vel prozogare. ar. ff. de re iudic. l. ij. ⁊ ff. de iud. l. nõnũ qz̃ in fi. sed nõ imoderataz. ar. ff. de iudi. l. fi longius. ⁊ facit. c. consuluit de offi. deleg. ⁊ hoc nõbis ꝓ his que dixi. s. iudicẽ posse ex magna cã procedere quartã dilationẽ vltra tẽpora statuta sine beneficio restõnis. facit qꝺ nõ. Bar. in. d. l. i. vbi notabiliter dic̃ q; si iudex sine cause cognitione dedit dilationem vltra illa tempora nõ valet dilatio. probat qz lex dicit iudicem ad hoc nõ habere ptãtez sec⁹ vbi hoc fecit cũ cãe cognitiõe vt ibi. ⁊. d. §. spatium. vbi ẽ illa. l. i. canonizata. Secus etiam dicit vbi iudex dedit secundam dilatiõem intra illa tẽpora qz ꝑma ⁊ ꝑa nõ excedũt illã dilationẽ ordinariã. tũc. n. valet dilatio lz in ea danda non adhibuerit cãe cognitionez. qz vr̃ suppleuisse in ꝑa id qꝺ defuit in prima. ad hoc all. Jnno. qui hoc sentit. vt. j. dicã. ⁊ nota hic ꝓ pluribus qui dicũt q; sc̃da dilatio nõ est danda sine cause cognitione. vt nõ. in. c. ij. de dila. ⁊ in. l. oꝝone. ⁊. l. fi. ff. eo. ti. Sic etiã intelligas aliud nõ. dictũ Barto. in auc̃. qui semel. C. de proba. vbi dicit q; si iudex admittit quartã, productionẽ sine solennitate legali valet, productio. intellige tamẽ nisi appellet per partẽ aduersaz q̃ in hoc satis grauat. de quo vide qꝺ dixi. in. c. significauerunt. ⁊. c. in causis. s̃. e. vbi satis tractat materia huius. c. Est etiã aduertendum ꝓ intellectu predictarum legũ ꝑm Jnn. ⁊ io. an. q; illa. l. i. canonizata vbi. s̃. dicit nõ amplius qz̃ tres menses dari. per qꝺ dat intelligi q; si in prouincia vel extra prouinciaz testes sũt propinqui dilatões ille minorabunt. ⁊ ita obseruat in sc̃o. ⁊ satis hoc tex. dictorũ iurium innuit ⁊ facit. c. cũ sit romana de appel. ⁊. C. de dila. l. fine ps nec credas q; imediate sit credẽdum parti asserẽti se habere testes vltramarinos qz sepe hoc ꝓponeret i frandem ad litem differẽdaz. Sed credo q; iudex sin per hoc debet premittere sũmariã cognitiõem qꝺ videt sentire hic inno. dum dicit prudenter partem ad uersam facere si cõsentit q; aduersarius habeat nouẽ mẽses quando sũmaria cognitiõe premissa ordinatũ est q; instructiõem suã habeat de partibus vltramarinis. Item dicũt inno. ⁊ hosti. q; pti que habuit minorem dilationez qz̃ trium mẽsium vel sex vel nouẽ ꝑm distinctiõem illius. l. i. de leni dabit alia dũmodo ambe simul, iuncte nõ excedãt dilationem illam triuz mẽsium ⁊c̃. ⁊ hoc voluit Bar. vbi. s̃. ⁊ alle. inno. hic qꝺ nõ. dicit etiam inno. q; in his tribus mẽsibus nõ cõputabit tempus medium a fine ꝓme dilatõis vsqz ad ꝓncipium. ꝺo intellige hoc dictum ꝑm ꝓcedẽs qñ iudex decurtauit illam dilatiõem. ⁊ ea finita dedit secũdam. nã ad cõsiderandum an ꝑma ⁊ secũda simul iuncte excedant illam dilationem ordinariam nõ cõputabit interuallũ qꝺ fuit post finez ꝓme vsqz ad ꝓncipium secunde. qꝺ dicit inno. , pcedere siue producens fuerit impeditus siue neglexerit. naz imputet sibi aduersari⁹ si ex hoc ꝓtendit dãnũ quare sibi nõ ꝓuiderit faciendo citari aduersarium. qz vigilantibus ⁊ nõ dormientibus iura subueniũt. ff. ex quib⁹ cau. ma. l. nõ enim. ⁊ lz fateant inno. ⁊ hosti. qñqz has dilationes vtile abbreuiare. dicunt tñ q; ex breuiatiõe dubitatiões occurrunt ⁊ diffugia sepe procurant. ⁊ dic q; hodie iste dilationes cõmunit sunt arbitrarie. vt dixi plene in. d. c. ij. Sed quero qñ incipiũt currere iste dilationes. dicunt ꝑdicti doc. q; statim post quã sunt assignate. vnde caute facit producens si statim impetrat lr̃as ⁊ vadit vel mittat ꝓ testibus producendis vel mitti faciat vt ibi reperiant. ⁊ dic̃ inno. q; istud tempus est cõtinuuz nõ vtile adeo q; nec dies solẽnes nec recreationes testium recipiendorum vel iudicum de ipso tempore deducunt dũmodo recreationes nõ sint maliciose. vel tales per quas producẽs impediat producere testes suos qꝺ placet. ⁊ facit. l. sed ⁊ si per pretorem. ff. ex qui. cau. ma. ⁊ qꝺ nõ. glo. ff. de tempo. in inte. resti. super rubrica que dic̃ regl̃r q; omne tempus est cõtinuuz nisi aliud specifice caueat. Ex predictis nõ. q; subuenit parti si fuit impedita per negligentiam examinatox seu testium fcõ qꝺ expressius hic tz inno. Item queri nũquid is qui habuit tres menses ꝓ testibus in eadẽ prouincia exĩtibus hẽbit postea sex si dicit se velle, producere testes de continenti prouincia ⁊ deniqz nouẽ si dic̃ se velle producere testes vltramarinos. inn. sentit hic q; sic. ⁊ vr̃ hoc velle. l. i. canonizata vbi. s̃. ⁊ qa per hoc cã plus debito prozogat sepe dat ipse consiliuz q; is contra quez fit productio faciat disquiri ab initio a producẽte ⁊ responsionẽ in actis scribi faciat an intendat causam suam instruere de partibus vltramarinis an de continentibus prouincijs an de eadẽ. est enim valde vtile si certum locum elegerit. nam habebit solum vnam dilationem quasi velit innocen. q; si habz testes in eadem prouincia ⁊ continentibus solum habebit sex menses. si dicit q; in continentibus ⁊ vltramarinis habebit solum nouem. Sed aduerte qz ꝑm hunc intellectum Jnno. sepe contingeret q; vni darentur. xviij. menses ꝓ testibus producendis qꝺ est incõueniens ꝑm Jo. an. cum per hoc amplietur dilationũ materia contra mentẽ illox iurium vnde recitat ipse Jsde. de bel. ⁊ ponit Ei. i. d. l. i. qui tenuit q; tempus debeat in tempore computari vt si prius habuit tres menses ꝓ eadem prouincia ⁊ postea petat testes de prouincia incontinenti non dabũtur sex sed tm̃ tres. si vero post primam de trib⁹ mensibus petat tertiam. s. vltramarinã habebit soluz sex

menſes ⁊ ſic nō habebit in effectu niſi nouez pro omnibus diſtantijs locoꝝ. ⁊ idem ſi dixerit q̄ vult producere teſtes de omnibus tribus locis. Utile tamen eſt ſeruare conſiliū Inno. qz ſi elegit ſibi certum locum tunc non habebit niſi vnam dilationem ſtatutaz pro illo loco. ſed dato q̄ interrogatio a principio facta non fuerit putat Jo. an. q̄ ſi parſ vult producere teſtes ſuper principali vel eiſdez articulis vel alijs q̄ a principio prouideri poterunt procedit opin. Pone. ſi vero ſuper exceptione vel replicatione improuiſa peteret noua dilatio procedere poteſt tam opi. Inn. q̄z Boſt. ⁊ adducit nō. i. c. cupientes de elect. lib. vj. in glo. pe. prime partis. hec videt bona conſideratio ſed nihilominus puto q̄ totuz hoc conſiſtat in bono iudicis arbitrio. Pone enim q̄ produxi quoſdam articulos in cauſa habeo teſtes in prouincijs continentibus habui ſex menſes ſed poſtmodum in alijs articulis lz prouiſis opz producere teſtes vltramarinos ad quos itur prorſus per diuerſam viā q̄z ad cōtinentem prouinciam dicemus ne q̄ ſolum habebit tres menſes. certe durū eſt dicere. Dico ergo q̄ bonus iudex hoc arbitrabit vt innuit tex. in. d. l. j. ſed i formando arbitriū habebit reſpectum ad predicta.

Quero quid in materia iſta teſtium appellabimuſ continentem prouinciā. putat Inno. q̄ nō archiepales ſed prout exponit in. l. notionē. §. j. ff. de ver. ſig. quod declarat boſti. ſicut italia gallia biſpania, puincia ſicilia ⁊ ſimilibus. Pro predictis adducit Joā. an. q̄ male inducie ille eſſent a iure limitate ſi in puincijs archiepiſcopalibus ⁊ continentibus tot menſes dari deberent cū q̄ q̄z parum diſtent abinuicem. ad hoc de elec. cōſā ⁊ qō ibi nō. Et videmus bodie q̄ i multis locis vnus archiepūs non diſtat ab alio per tres dietas vt in florentino ⁊ piſano. Ultimo hic Jo. and. remittit ad ſpe. an in exceptionibus probā dis ſit locus quarte dilationi ſeu productioni ⁊ p cōſequens etiā poteſt queri an debeant dari tres dilationes an ſolū vna. ⁊ vide ſpe. eo. ti. §. qualiter. v. ſed cum ſuper. ⁊ ibi ſpe. vī tenere ſequendo opi. guil. q̄ non denī tot dilationes in exceptionibus per decre. prudentiam. §. ſexta de offi. dele. naz ibi dicit q̄ infra terminum competentez ⁊c. ad idem. c. pia de excep. li. vj. ⁊. c. frequens de reſt. ſpo. eo. li. nam tales exceptiones ſunt odioſe ⁊ nō tanti preiudicij ſicut principale negocium. Jo. an. ibi in addi. dicit hoc procedere in exceptionibus odioſis que differunt ⁊ non perimunt quo caſu non dabit niſi vna dilatio vt in iurib⁹ prealle. In peremptorijs autem in quibus eſt mai⁹ periculum dicit ſecus. nam vt pz. ſ. eo. de teſtibus. quādoq̄z teſtes deponunt ſuper principali ⁊ peremptoria ſimul ⁊ ſic videnī iſta equara. Itē tz Lap. ō caſte. alle. lxxxviij. vt numerus quarte dilatōis deī i exceptionibus etiā quaſi perēptorijs vt ēt exceptio teſtium reprobatoria prout dixi in. c. ex parte ade. ſ. e. Et idē dicit in cā matrimoniali ⁊ alijs ſummarijs. nā lz in illis dilationes ſint reſtringende neceſſarie tamē ſunt reſecande. vt dicit tex. in. cle. ſepe de verb. ſig. ⁊ ſequit do. an. hic. Sed profecto mihi non plz hec diſtinctio inter principalez ⁊ exceptiones dilatorias cū nullibi hoc probet nec iura ſuperius allegata hoc, pbant. ſimpliciter enim dicunt exceptionem probandam infra cōpetentem terminum. ſed idem eſt in pncipali ⁊ in exceptione peremptoria. dicunt. n. iura q̄ in cauſis ciuilibus non dz dari niſi vna dilatio, p inſtrucrione cauſe. vt in. l. oratione. ⁊. l. fi. ff. de dila. tamen ſi quid inopinatū emerſerit daī illa dilatio cū cāe cognitione. ita dicendū in, ppoſito nā durū eēt q̄ ſi infra terminū mihi aſſignatū nequiui ſine culpa mea exceptionē meā, pbare q̄ debeaz excludi, ppter defectuz alterius termini. maxime cuz in hoc iura loquanī indiſtincte. ⁊ iura ſuperius allegata loquunt q̄ſi ex culpa ſua non, pbauit quis exceptionez ſuam. pz q̄ punit ibi non probās ſaltē in expenſis. ⁊ q̄ debeat habere aliam dilationē optime facit tex. in. d. c. j. fateor tamen q̄ ſunt magis reſtringende habene in exceptionibus q̄z in principali ſeu peremptorijs, ppter paucitatem preiudicij ⁊ negocij.

n On debet. Caſus. Accuſatus criminaliter non admittit in teſtez cōtra aliū in cā criali ſua accuſatione pēdente niſi in exceptis crib⁹. primo ponit regula. ſo exceptio ibi niſi. Caſus lra lis. Aliquis accuſat⁹ eſt de crie: pēdente accuſatiōe ꝫ ipſuz: petit in teſtimonium in alia cā criali. Queritur vtz debeat admitti. Rñdet nō niſi forſitā in exceptis qz etiā accuſati ab accuſatione ⁊ ordinum ſuſceptione repellunt niſi prius ſe probauerint inocētes. ber.

Nota prīo q̄ ex pendentia accuſatōis crialis gratia opi. accuſati vt interim nō dicat integri ſtat⁹. hic eſt q̄ repellit ab ordine ⁊ teſtimonio. ⁊ per banc rationez puto q̄ in omni actu vbi requirit integritas ſtatus talis accuſatus repelleret. Idem puto vbi ex forma ſtatuti vel iuris cōmunis requireret teſtis omni exceptione maior. ad hoc quod dixi. ſ. eo. teſtimonium. Nota ſecundo ex predictis ⁊ ex tex. arg. optimum q̄ in cauſa ciuili admittit teſtis notatus infamia facti. nam iſte de quo pendet accuſatio re ipſa ex iuris diſpoſitione de facto notaī ⁊ nihilominus quia adhuc non conſtat de veritate non repellit niſi in criminali. fortius non debz repelli ille qui ſolum eſt notatus ex vulgi opinione. nam de facili populus decipit de elec. oſtius. maior enīz eſt preſumptio ꝫ aliquē cum deuentū eſt ad accuſatōez. ⁊ maxime cū accuſator aſtringit ſe ad penā talionis q̄z cū vicinia loquaī ō aliquo cū hoc ſepe procedat ab emul. ⁊ fac qō nō. hic in prin. glo. Nota 3° caſum in quo per exceptionem, ppoſitam ꝫ teſtez ex toto teſtis non admittit. io. an. remit. ad nō. in. c. ex parte ade. ſ. e. ⁊ ibi plene dixi. Sed ad propoſitum noſtrum puto text. iſtum poſſe intelligi duobus modis. primo vt admittatur a, pn. probatio pendentie accuſationis. ⁊ de ea conſtito non recipiatur dictum teſtimoniuz. ⁊ tunc dic hoc procedere qz hec exceptio non poteſt eſſe notoria ex quo i iudicio contenditur merito non debet ipſius, probatio differri iuxta nō. i. d. c. ex parte ade. Secundo poteſt itelligi ⁊ ſubtilius q̄ non debet admitti ad teſtificandum. ſ. i effectu qz non faciet fidem dcm̄ ſuū ſi tempore ferende ſnie pendeat adhuc accuſatio ſed nihilominus poterit dcm̄ ſuum recipi ⁊ exceptio reſeruari in tempus ferende ſnie. nam ſi ante ſniam reperit abſolutus ſatis pz q̄ tempore teſtimonij erat i tegri ſtatus. pro hoc facit q̄ teſtis ſolum repellit qz preſumit nocens. vt i. c. forus i fi. de v. ſig. Sed nūc conſtat q̄ erat inocens. facit qō i ſimili nō. io. an. i. c. oipotens de accu. Primus itellectus vī magis cōuenire lre. ſed ſecūs eſt magis rōnabilis. Nō quarto bonum ar. qō cōtra teſtez poteſt excipi de crie ēt non publico. probatur ex eo qz teſtis eſt promouendus ſeu ordinandus hec eqparanī. ſed certū eſt qō notat⁹ crie puato repellitur ab ordie. ergo ēt a teſtimonio. ad hoc. xxv. di. c. fi. ⁊. lxxxj. di. c. j. fac ad ea que dixi i. c. teſtimonium. ſ. eo. Nota vltīo q̄ accuſatus alium accuſare non poteſt. hoc itellige iuxta ea q̄ habentur ⁊ nō. i. c. neganda. iij. q. xj. ⁊ plene p bar. i. l. is q re⁹. ff. de pub. iud. Uenio ad gl. q̄ facit principaliter quatuor. nam i prima parte ponit rationem decidendi ad tex. ⁊ eſt clara. in ſecunda parte querit an iſte accuſatuſ admittatur i ciuili. ⁊ concludit q̄ ſic dummodo ſit emendatus de crie. ⁊ i hoc glo. inepte loqtur. ex quo. n. adhuc nō conſtat de crie nō regrit

emēdatio. lz enim pendente accusatione graueť ipsius opi. vt in prin. glo. tñ hec aggrauatio sufficere nō videť in ciuili. vel cū agiť ciuiliter vt satis probať hic ⁊ in. c. testimoniū. in ver. in criminali. s̄. e. ⁊ faciunt similia de qb⁹ in glo. ⁊ vide de hoc qō nō. glo. in. c. ipsi apostoli. ij. q. vij. Tertio glo. opp. q; etiā in exceptis crīnibus nō debeat iste admitti. ar. ij. q. j. in primis. ⁊ in. c. p tuas. de simo. vbi tā in accusatore qz in teste distinguiť. an accusatus sit bone fame an male. Sol. glo. dicit tex. illū intelligendū sm distinctionez illoz capitoz. ⁊ banc solutōez videnť hic seq Jo. an. Inno. ⁊ Abb. qui dicūt q; pp hoc tex. iste dicit forsan. q. d. q; indistincte nō admittiť. Sed potest dari alia solutio q; illa iura ꝓcedunt qñ cōstat de crīne cōtra testes. hic vero qñ tm̄ est accusat⁹. ⁊ hoc forte voluit ista glo. dū postea dicit q; lz iste accuseť nihilominus remanet in statu suo quasi adhuc nō cōstet q; sit crīnosus. sic enim admittiť in ciuili ita etiam in criminali simiť excepto in odiuz crīnis. ⁊ hoc plus placet cuz tex. iste loquať indistincte. Que aūt sunt crīna excepta vide in Spe. in ti. de accusatōib⁹. in fi. vbi enumerat crimen lese maiestatis. vi. q. i. si quis. de bere. vergētis. Itē crimen beresis. d. c. vergētis. ⁊ in. c. in fidei favorē. e. ti. lib. vi. Item crimen simonie. d. c. p tuas. ⁊ similia. dic vt ibi. Ultimo glo. q̄rit qd si accusatus cōdemnat⁹ appellauit an admittať in testem dic vt in ea quā nōbis ad filles qōes. ⁊ vide qō in fili nō. glo. in. c. sepe. de appel. Extra glo. op. contra tex. nam ex hoc. c. dať materia malignandi. facile enī erit accusato vel timenti accusari subtrabere aduersario testes qbus timet ꝓuinci faciēdo. s. eos accusari vel prius accusando ⁊ sic aperiť via malicijs cōtra c. quanto. j. de diuor. Sol. Jo. an. q; hec malicia nō est presumenda. ⁊ vbi de ea esset presumptio possz. p uideri sm decretalez frequēs de testi. spo. lib. vi. s. p figendo terminū infra quem probeť accusatio vel dictum testis recipi seruata fide ipius in euentuz finite accusatiōis. ad hoc. s̄. e. ex parte. Et nō hunc intellectum. nā vt. s̄. dixi non esset malū indistincte hoc obseruare. nec tex. iste ꝫdicit intelligendo. vt. s̄. in notabilibus dixi. ⁊ facit qō ipe Jo. and. nō. in. d. c. omnipotens. vbi dicit q; pendente accusatiōe quis potest eligi. sed confirmatio dz differri ne in fraudem procureť accusatio. Ultimo queriť an dispositio bui⁹ c. habeat locum in inqsito ⁊ denūciato. Inno. ⁊ Hosti. q; sic. Jo. an. fatetur hoc in inqsitione cū illa non fiat super veritate criminis nisi ꝓcedat infamia de accu. qualiter. merito tanquā infamatus repelleretur ī criminali. sed in denunciatōe videreť distinguēdum sm eum an denūciatio sit euangelica an iudicialis an canonica an regularis. Et si est iudicialis an denunciatus sit infamat⁹ an ne. ⁊ sic cum bis verbis transit Jo. an. quasi velit dicere q; nunqz repelleret denunciatus nisi in iudiciali dūmodo sit notat⁹ infamia ⁊ cū hoc dicto transit do. An. sed nō video qualr fundeť hoc dictū nam idem per omnia esset in alijs denūciationib⁹ si denunciat⁹ esset infamis ifamia iuris vel facti per rōnem quā. s̄. dixi in inqsito. Item negari nō potest quin ꝫ denūciatum inchoato ꝓcessu oriať suspitio ⁊ graueť opio ipsius. d. c. oipotēs. ⁊. lxxxj. di. tantis daniel. sicut ergo iterim nō promoueť. vt in iuribus prealle. ita nec ad testimoniuz in crīnali admitti dz cū isti parificenť vt hic. nec debemus hēre respectum q; agať ad penitētiam in denunciatōe. qz repulsio nō fit ꝓpter penam futuram sed propter presumptionem male vite que nō minus oriť ꝓtra denunciatum qz contra accusatum quimo si recte velimus cōsiderare maior psūptio oriť ꝓtra denūciatū qz denūcians presumiť moueri ex sola charitate cum nō agat ad penam sed accusans moueť quādoqz malo zelo. vnde accusatio appellatur genus illaudabilis intentionis. ij. q. vij. siquis episcopus.

De testibus cogendis. Rub.

Quia officium testium quasi publicum est ⁊ ad illud iterdum iuriti cogunť ideo post tractatuz de testibus ⁊ c̄. sic ꝓtinuat Jo. an. Nō tu ex hac ꝓtinuatione q; officiū testium est quasi publicū. sed vide latius p Inno. ī. c. nihil. ad fi. de elec. vbi dicit q; officiū testis in se est publicū. ad hoc. l. i. ff. de testi. sed testis nō fert testimonium tanqz hūs officiū publicū. hinc est q; p exceptiōem crīs repelliť. nec ꝓdest toleratio sicut in alijs officijs publicis. s̄. ti. ꝓri. testimonium ⁊ quod nō. Inno. in. c. sciscitatus. de rescri. Ego cōtinuo sic. Visum est. s̄. de testi. sed qz posset dubitari vtrum ad testificandum possint compelli merito subditur ista ergo ⁊ c̄.

c Causam. Casus. In cā mrīmonia li cogendi sunt testes ferre testimoniuz. ita cōiter summať sed non placet inquātum ponit spālitatem in mrīmonio qz sic loq videnť iura ī alia materia ciuili ideo gñalius summo sic. In cā ciuili monēdi ⁊ inducendi sunt testes ad testificandū ⁊ si se subtrabant odio gratia ⁊ c̄. ꝓpellunť. in prima pte ponit cāe cōmissiones. in scōa, puidet ptibus ibi iō qz. Cāus lr̄alis. Quedam cā mrīmonialis vertebať iter. M. mulierem ⁊ virū suum: cōmissa fuit iudicib⁹. M. mandat papa papiē. electo q; moneat testes ad deferēduz testimoniū quos vtraqz ps sibi duxerit noiandos: si vero odio amore vel timore se subtraxerit quo ad ferēdū testimonium corā predictis iudicib⁹: vel nūcio quaz ad hoc miserunt compellat eos per ecclesiasticam censuraz Ber. Nota primo ibi moneas ⁊ inducas. q; per hec verba nō designatur precisa compulsio. patet qz in fine mandat compelli si induci non possunt. vide de hoc quod nō. in. c. ij. de sponsalibus. Nota secundo q; etiā in cā mrīmoniali nō debet iudex testes a principio cōpellere seu ꝫ eos sniam fulminare sed prius monere ⁊ īducere quod puto verū nisi necessarium sit illorum testimonium. qz alr probari nō pōt. vel nisi iudex sit remot⁹ a partibus. tūc enī qa de facili nō potest iudiciuz iudicis geminari poterit iudex a pncipio precipere ⁊ sub conditōne censuram ecclesiasticam fulminare. ⁊ sic iudicio meo ītelligi potest. c. j. ꝓri. Nota iudicem posse cōmittere testiuz receptionem etiam ī causa matrimoniali. ⁊ nota q; taliś cōmissarius pōt nuncius appellari. Et dicit Jo. an. q; iste quādoqz vocatur executor quādoqz auditor vel cognitor quem potest iudex q'libet ad certum articulum deputare de of. dele. super qōnum. §. j. ⁊. §. verum. Ego credo q; quando iudex prius examiat capitula ⁊ interrogatoria ⁊ postmodum mittit notarium vel alium ad examinandum testes. iste sic missus potest dici nuncius sic appellatur qz mittitur ad ipsos testes. ⁊ qñqz nullam bz iurisditōem sed nudū mīsterium iuxta nō. ī cle. vna. de of. dele. ⁊ videť tex. ī. c. ij. de iudi. lib. vj. ⁊ sic loqtur hic vt patet ibi quez ad hoc miserint ⁊ c̄. quandoqz. cōmittit iudex simpliciter receptionem testium ⁊ tunc ille non proprie appellatur nūcius sed iudex seu cognitor. vt in cle. iudices. de offi. deleg. cum ibi nō. Op. videť enim q; non erat opus scribere ordinario vt compelleret testes producēdos coram delegato pape quia ipemet hoc facere poterat cū sibi omnia videantur esse commissa sine qbus cā commode expediri non potest de offi. dele. c. preterea. ⁊. c. prudentia. Sol. Vin. fatetur q; delegatus hoc posset ⁊ cōiter doc. post eū. sed scriptum fuit ordinario quia forte plus timebatur in

a An sit peccatū nō testificari vide etiā aliqd p̄ sanc. Tho. in .iij. ij. q. lxx. ar. i. cir. fi. vbi dicit q̄ testificari ē de necessitate salutis suppositā testis idoneitate ꝛ ordine iuris alīs secus. Itē an ꝛ qñ sit peccatū mortale celare veritatem in iudicio. vide do. an. in. c. i. in. i. col. v. nō. nō compelli. s. de. pba. Et vide do. ab. post Inno. ꝛ qō ibi late nō. post eū in. c. i. cir. prin. ī. de cri. sal. Et de isto artī. viō elegāter p̄ btām tho. in. iij. ij. q. lxx ar. i. vbi concl̄dit q̄ si regrīt testimoniū alicuius subditi auctate supiorīs cui regrīt. in his q̄ ad substātiā p̄tinēt obedire tenent nō ē dubiū q̄ tenentur testimoniū ferre in his i qb⁹ fm iuris ordinē testimoniuz ab eo exigit vrputa i manifestis. ꝛ de qb⁹ p̄cessit infamia. Sed de occultis et de qb⁹ nō p̄cessit infamia nō tenet testificari. Si aūt nō regrīt eī⁹ testimonium a iudice supiori sz ab alio ꝛ tē aut ad boiem liberandū ab iniusta mōrte vel a falsa infamia vl̄ a pena quacūq; ꝛ tūc tenetur testificari imo si eius testimoniuz nō regrīt tñ tenet̄ facē q̄ in se est vt vitatē denūciet alicui qui ad hoc possit p̄dēe. sup his vo q̄ pertinent ad p̄dēnatiōz nō tenet̄ qs ferre testimoniuz nisi cū a supiore cōpellit̄ sz ordinē iuris nō attento q̄ imierit periculū accusatori qꝛ ipe sponte i hoc p̄ culo fuit ingressus.

b Et adō q̄ iste p̄sone p̄uilegiate nō dicunt̄ iuste testificari lz fuerit citati ad iudiciuz loco qō plz. similr cum mandat̄ ordinario vt exequatur sniam delegati apostolici cum ꝛ ipe per se exequi posset de offi. delega. in lris. c. significasti. ꝛ. c. querē ti. Glo. prima q̄rit quare testes cōpellunt̄ cum regulariter qs nō compellat̄ de suo facere beneficium. x. q. ij. precarie. Rñdet q̄ duplici ex capite. prio p̄pter bonum publicū ne veritas occultet̄ ꝛ malus vt bonus estimet̄. facit licz glo. nō alleget. l. eum qui nocentem. ff. de iniur. ꝛ. c. vt fame. de sen. excō. secūdo qꝛ tacere veritatē est peccatū mortale. xi. q. iij. q̄s q̄s

Contra hoc opp. dupl̄r. videt̄ enim primo hoc fore falsum. s. q̄ tacere veritatem sit peccatum mortale nā Christus interrogat⁹ a pilato quid est veritas non rñdit vt habet̄ in euangelio. glo. in. d. c. quisquis. dic̄ q̄ primum dictū procedit cum p̄ducit̄ in testem. alīs bene potest ꝛ dz quis q̄ q̄ tacere veritatem vt in. c. primū. ꝛ. c. negs. xxij. q. ij. ꝛ vt habet̄ in p̄io. Si. n. quis querit̄ ad mortem non teneor respondere vt in iuribus prealle. ꝛ lz do. Ant. hic insistet ego breuiter dico post Archi. ꝛ btm̄ Tho. vt nō. in. §. item quod dicit̄. xxij. q. ij. q̄ in casibus in qbus iudex potest de iure interrogare nō rñdendo sed negando vel celando veritatem qs mortalr peccat quia dz quis obedire suo superiori in spectantibus ad officium suuz de maio. ꝛ obe. c. ij. ꝛ. c. qui resistit. xi. q. iij. secus vbi interrogat in nō spectantibus ad officiū suū. ꝛ per hoc solvitur questio nōbilis an peccet accusatus si timēs cōdemnari negat veritatem. ꝛ conclusio est q̄ sic per predictam rationē. ita in simili cōcludit Bar. in. l. relegati. ff. de interdic. ꝛ rele. dicit enim q̄ condemnatus iudice ad mortē peccat fugiendo carcerez. sec⁹ dicit vbi carcer esset violent⁹ ꝛ iniurios⁹. ad hoc qō le. ꝛ nō. in clemē. pastoralis. in glo. in verbo per violentam. Idem puto. s. q̄ peccat mortalr qñ quis potest p̄mo prodesse ꝛ nō vult negādo veritatē. ar. c. i. de fal. Nam qs q̄ tenet̄ diligere proximum sicut se ipsum de pe. di. ij. primos. idem dic si quis falso deponit ꝛ seipsum. vt est notabilis tex. in. c. si non lz. xxiij. q. v. per quod argue ꝛ istos qui timore tormentorum confitent̄ ꝛ se. Secūdo oppo. b ad idem. naz multi sunt iure ciuili p̄uilegiati a ferendo testimonio. vt habet̄. iiij. q. iij. §. item. l. iulia iudiciorū. ꝛ nō. in. c. si qui testium. s. ti. pri. quod nō esset si esset peccatū non testificari cum nulla lex vel p̄uilegium seu princeps excusare potest a peccato. vt in. c. fi. de p̄scri. ꝛ in. c. iulianus. ꝛ. c. si dominus. xi. q. iij. immo nec p̄ textu pietatis excusatur quis a peccato. vt in. c. sup eo. de vsur. Soluit notabiliter Host̄i. q̄ p̄uilegiuz predictū non excusat ex toto sed tunc solum cum alij testes haberi possunt. vnde dicit q̄ inter p̄uilegiatos ꝛ non p̄uilegiatos hec differentia notari pōt vt non p̄uilegiati cogantur etiaz si per alios fides fieri possit ex quo moniti testificari recusant. p̄uilegiati vero nō cogantur nisi vbi per alios veritas haberi nō potest quo cāu procedit quod dicit̄ de peccato. Nō bene banc solutionem qa per eam habes limitata iura que dicunt solū parētes ꝛ similes nō compelli. debent enim intelligi qñ per alios veritas haberi pōt.

Secūdo nō q̄ nō p̄uilegiati possunt cōpelli licz veritas aliter bēri possit. ꝛ de hoc vide in glo. se. alsn. nullum esset p̄uilegiū istoꝝ p̄uilegiatoꝝ ꝛ. c. statuendū. in fi. ij. q. vj. ꝛ. c. q̄ q̄. xiij. q. ij. vbi dicit̄ q̄ clerici non debēt ad testimoniū uocari nisi in aliorum defectum. Glo. ij. querit hic dicitur testes cōpellendos quādo gratia vel timore se subtrabunt. ꝛ idē p̄o testimonio si postea testificant̄. ita dicit bal. in. l. siquando in. i. col. C. de testi. ꝛ idē dic vbi iā opposuit exceptō ex p̄uilegij. i. l. parētes i vl. col. C. de testi. vbi dic̄ it a se p̄suluisse. Itē vide archi. i. c. statuēdū. ij. q. vi. vbi dic̄ q̄ i ciuili cā vbi alr̄ vītas bēri nō pōt cōpellunt̄ ēt testes p̄uilegiati. de qb⁹ in §. itē. l. iulia. iiij. q. iij. ꝛ dicit q̄ ita p̄sueuit p̄cludi i. c. dilecto ꝙ de testi. cog.

c Vide gl. iij. q. ix. testes. vbi ē gl. fin. iudicio meo i v⁹. si p̄tes q̄ nō vz ꝙ suetudo q̄ citaīō testiū in cria lib⁹ delegari possit ꝛ ad hoc eā nū q̄ audiri allegari ꝛ adde hic spe. in ti. ō teste. §. nē tractemus v⁹. in crīali vo. ꝛ vide bal. i. d. aut. apō elo q̄ntissimū vbi p̄cludit q̄ ēt in crīnalibus pōt delegari receptō si testes st̄ in alia p̄uincia. Et ad de qō lz receptio testiuz in cā crīnali nō possit delegari tñ pt delegāi fcē ptio insti tex. ē in. c. pringit. ꝛ ibi do. an. cir. fi. v⁹. nō pc. de fi. instru. ꝛ gnāliť qñ possit cōmitti citaīō testiū ponit di. i. l. scire oz. §. i. ff. ō ex. tuto. ꝛ spe. in ti. ō teste. §. nē tracrāduz v⁹. nunqd ad officiū. ad quos remittit bal. i. l. iij. §. idē o u⁹. ff. de test. ꝛ adō q̄ istā fgualz q̄ dicit cām crīalē nō posse ōlegari q° ad receptōez testiū limitat nō. tex in. d. c. mulieres. ō iudi. cē verā nisi ex pre

in. c. super eo. s. eo. Quomodo probabit̄ q̄ taliter se subtrahāt. rñdet nōbiliter q̄ eoipso q̄ requisiti nolunt ferre testimoniū p̄sumitur cōtra eos nisi cō staret q̄ per alios veritas haberi ꝛ cōprobari posset pondera bene banc glo. dicit enī duo. primo q̄ p̄sumitur ꝙ testem eoipso q̄ testificari recusat. Idez nō. glo. in. c. super eo. ꝛ. c. ceterum. ꝛ. c. dilectorum. ī. e. Jo. an. post Inno. ꝛ Host̄iē. dicit hoc procedere in ciuilibus in quibus peccatum est tacere veritatem ꝛ hoc verum fm eum nisi banc presumptionem elidat alia vrputa quia religiosus est qui non in damnū proprium sed obtentu religionis iurare renuit. arg. s. ti. i. nuper ꝛ. ī. de iureiur. ꝛ si christus in fi. vel subest alia similis causa. In criminalibus vero ꝛ in alijs in quibus non est peccatum veritatem celare non est presumendum fm eum q̄ is qui testificari renuit malicio se se subtrahat. ꝛ ideo non est cogendus nisi manifeste appareat de malicia. ī. e. p̄uenit. ij. Nota bene hoc ꝛ videt̄ iudicio meo hoc probari. ī. eo. super eo. in verſi. constiterit. ꝛ dicam latius in. c. dilectorum. ī eo. vbi expediam banc materiam ꝛ hoc procedit vbi veritas aliter haberi potest. Si autē aliter haberi nō pōt tunc dicit Jo. an. post Innoc. per dictam decre. peruenit. ij. q̄ in criminalibus ꝛ in causis in quibus alīs testes non coguntur nunc cogent̄ etiam si se nō subtrahant gratia odio vel timore. idem Host. nā fm eū videmus q̄ hoc casu compellitur cleric⁹. d. c. q̄ q̄ qui alīs est p̄uilegiatus vt non compellat̄. d. c. statuendum. in fi. Non ob. q̄ prohibitum sit iuramentuz sine quo testis non deponit qꝛ hoc verum nisi in casibus quorum iste est vnus. ꝛ de his casib⁹ vide glo. in. c. nullus. ī. de iureiur. ꝛ predicta nō ꝛ expediaz latius in. d. c. dilectoꝝ. Secūdo videt̄ hec glo. primū dictū limitare vt presumat̄ q̄ gratia ꝛ c. qñ vītas aliter haberi nō potest quod non videt̄ p̄cedere nisi in p̄uilegiatis vel in criminalibus per p̄dicta. Et ex p̄dictis decididit̄ tacite alia questio cui incūbat on⁹ p̄bandi q̄ veritas aliter haberi nō pōt. quā latius ꝛ explicite attingam. ī. e. super eo. ꝛ vide ad confirmationem predictoꝝ notabile dictum Bar. in. l. i. §. i. ff. ō fal. vbi dicit q̄ si qs subtrahit se a testimonio reddit se suspectū de falsitate seu corruptiōe videlicet q̄ gratia seu cōmodo se subtrahat ex qua p̄sumptiōe iudex poterit inquirere ꝙ eum fm Bar. quod est menti tenenduz sed dz limitari fm predicta. quādo. s. nō subest alia presumptio banc elidens. Ex oībus predictis possunt elici tres conclusiones. Prima q̄ p̄uilegium super testimonio non ferendo concessum cessat deficientibus alijs probationibus siue sint laici siue clerici. Secūda conclusio q̄ in causis ciuilibus presumit̄ quis corruptus si requisitus testificari recusat ꝛ ad hoc compelli potest ꝛ ꝙ eū inquiri de corruptione nisi alia in contrarium presumptio subsit.

Tertia conclusio in criminalibus causis testes nō compellunt̄ nisi alijs p̄bationibus deficientib⁹. nec presumit̄ corruptio si quis testificari recusat nisi aliter probet̄. quo casu fiet compulsio lz aliter veritas probari possit. hec conclusio probat̄ in. c. super eo. iuncto. c. peruenit. ij. eo. ti. De iure vo ciuili aliud videtur de quo vide tex. cū ibi nō. ī. e. super eo. in fine.

Glo. c fi. est clara ꝛ notabis eā q̄ in cāis crīalib⁹ non mittit̄ etiā ad egregias p̄sonas sed oēs cōpellunt venire ad p̄sentiam iudicis. hoc limita fm tex. notabilem in. c. ij. de iudi. li. vi. vide circa hoc qō plene dixi in. c. cum cām. i. s. ti. i.

testis concurrat q̄ sit psona p̄ tilegiata q̄ nō cogit testificari i iudicio vl̄ ex pte iudicis cōcurrat magna bōestas vt q̄ ē eps tē posset ōlegari. ⁊ hoc dicit pe. de anc. cir. fi. Sz q̄ in cāli receptō testium possit alijs p̄mitti vī cāus apt⁹ i. c. vt officiuz. §. verum. ibi alij quos ad hec oueritis deputandos de here. in vi. nisi rideas q̄ ille tex loq̄tur i nuda exaiatōne cū iam testes iurassent coram iudicibus vl̄ dicat q̄ sit spāle in crīne here sis fiē multa alia. itē adō q̄ vbi agit de crimine i modū exceptiōis pōt cōmitti exaiatio testium. ita dic̄ pe. de anc. in. c. p̄tiū §. testes. in prin. de testi. i. vi. itē vlō q̄ nō. arch. i. d. c. p̄tiū. §. testes. i vlti. col. v̄. q̄ro p⁹ Jo. an. Itē adde q̄ papa in distincte p̄t cōmittere exaiatiōez testiū i cā crīnali. ita determiat spec. i ti. de teste. §. nē tractādū. i. ij. col. v̄. i crīnali vo argu. c. ille gladiū. xxij. q. iiij. di it tñ q̄ cō

c Tam super Cāus. Per excō municatiōis suspē sionis ⁊ depositionis sniam cogendi sunt testes. vl̄ summa gñalius sic. Vbi testimonium est necessariū compellendi sunt testes ad illō ferendum ēt per suspensionis excōicatiōis ⁊ depositionis sniaz. h. d. Tria facit. primo precipit. scō punit p̄tenentez. tertio aggrauat. Ba ibi si vo. tertia ibi ⁊ si.

Casus lr̄alis. Mādat papa q̄busdam p̄byteris quaten⁹ ad p̄tiam suam accedant pbibituri testimonium veritati sup cā que vertitur inter ep̄m p̄nestinū ⁊ abbatē sublatēsi. Si vero non venerit: sciant se ab officio ⁊ beneficio suspensos: ⁊ si nec sic venerint excōicationis sniam poterint formidare Ber. No. primo q̄ vbi testimoniū est necessariuz non premittitur monitio sed a principio pōt testibus mandari vt veniāt etiam si sint p̄byteri vt hic iuncta suprascripti one. Et nō q̄ testes possunt cōpelli ire ad curiaz romanam de longinqs partib⁹ expensis tamē ꝓducētis. vt in. c. statuimz. prope fi. de rescrip. li. vi. ⁊ iiij. q iij. venturis. Nō bonā practicam procedendi ꝯ testē vel alium absentē vt in eadē citationis lr̄a si nō venerit in termino p̄fixo fulminet suspensio. ⁊ si infra aliū terminū nō venerit in eadem lr̄a prefixum feratur excōicatio. si nō venerit in tertio cōminetur depositōez ⁊ sic videtur Hosti. intelligere lr̄am. ⁊ hic intellectus est verus in se lz ex lr̄a aperte nō colligat q̄ hic fuisset lata excōicatio sed potius innuit q̄ soluz cōminata. credo tamē q̄ qlibet terminus debeat esse peremptorius al⁹ non deberet fieri suspēsio vel excōicatio ad hoc. c. sacro. de sen. ex. ⁊ quod nō. Inno. in. c. i ō excess. prela. vide practicā per tex. iuncta glo. in. c. cōstitutōem. de sen. ex. lib. vi. Et ex hoc ⁊ ex tex. innuit iudicem debere vltimo loco reseruare excōmunicationem ⁊ prius incipe a suspēsione q̄ō est fm d. An. ꝯ practicas nr̄i tēporis. q̄ incōtinenti incipiunt ab excōicatiōe. Ego dico q̄ lz ceteris paribus hoc sit honestum nō tñ necessariuz. iudex cuiz potest icipere ab illa q̄ magis timet. vt in. c. q̄m. in fi. vt lit. nō cōte. ⁊ i c. i. de iudi. vbi pro prima ꝓtumacia fuit lata excōicatio. vnde alibi dicit glo. q̄ quelibet mīma contumacia est excōicatione digna ⁊ q̄ tanto maior est quāto ex minori resurgit. ita dicit glo. nōbilis in. c. duo sūt. xcvi. di. vide bonū tex. in. c. tua. vt lit nō cōte. Nō ⁊ tene menti q̄ iudex pōt in primo precepto apponere mulctaz nō parēti. ⁊ facit q̄ iudex possit precipere aliquid sub certa pena. de quo vide per Spec. in ti. de sen. prola. §. ij. versi. sed numqd iudex. ⁊ ibi videt concludere q̄ sic si euidenter presumit contumaciaz ⁊ idem deberet obseruari in excōmunicationis prolatione. vt probatur in. c. romana. §. caueant. de sen. excō. lib. vi. sed propter viarū distantiā cū sit difficile geminari p̄cepta satis poterit obseruari p̄ia vice q̄ō hic dicit. naz ex cā rationabili pōt pro futuris culpis sub ꝓditōe excōicatio ferri vt ibi. secūdo facit q̄ post ꝓtumaciam possit iudex sine noua citatione infligere mulctā. de quo dic vt plene dixi in. c. i. de iudi. Op. ꝯ hoc ⁊ cōtra tex. videt enī q̄ ex prima ꝓtumacia nō possit iudex mulctare iuxta nō. in. c. ij. de ꝓcu. Ain. dicit q̄ isti puniunt q̄z hoc fuit in citatione expressuz Nota banc solutionē ex quo innuit q̄ si iudex precipit simplr aliquid fieri non dz illico infligere mīctam non parenti sed geminare p̄ceptū. sed credo posse dici tres citatiōes regri ad cām principiandam. ⁊ sic loquit lex ad peremptoriū. ff. de iudi. ⁊ nō. per Inno. in. c. ad petitionē. de accu. sed vbi fit preceptum aliō vt hic non est opus geminare citatiōem. ar. in. l. i. ff. si qs ius dicē. nō obtpa. primū tamē equius. Nō tñ ex dicto Ain. q̄ iudex licite exprimit penā ex prima ꝓtumacia facit pro allegato dicto Spe. Op. vide tur enī q̄ hec citatio non artabat cū esset sine termino. Glo. i. metu ꝺrij supplet q̄ hic fuit termin⁹ ꝓstitutus ⁊ q̄ isti debebāt ꝓparere ea hora q̄ possent expedire officiū ad q̄ō erāt vocati. dic q̄ etiā sine certo termino valeret citatio. ⁊ intelligit vt citatus veniat q̄z citius pōt. vt plene dicam in. c. cū parati. de ap. Secūdo collige ex glo. q̄ citat⁹ ad certū terminuz hora diei nō expīssa tenet cōpere tali hora q̄ possit explere officiū seu negocium ad q̄ō citat. ⁊ facit q̄ō in fili no. Inno. in. c. cū nobis. de elec. vbi dicit q̄ citat⁹ vt cō pareat certa die ad electōez faciendā dz compere de mane q̄ tali tpe fit electio pp missam spirit⁹ sci. hinc Ainc. in ba solutione dicit hic q̄ dz venire tali tpe citatus pro testimōio ferendo q̄ deponat ieiun⁹. xxij. q. v. honestum. ⁊. ē. ti. ꝓxi. c. i. vel fm eū in prima solutione satis est q̄ ea die iuret. nam pro actu depositionis potest testis teneri per. xv. dies. vt. l. pe. C. ō testi. Concludo ergo q̄ citius ad certū diez sine hora dz comparere tali hora qua expedire possit id propter q̄ō vocat ⁊ in dubio satis est q̄ vēiat ante noctis tenebras q̄z totus dies sibi cedit. de quo in. d. c. consuluit ⁊. c. cum nobis. Op. tertio de. c. cum nō abhomīe. ē. de iudi. vbi fit primo depositio ⁊ postea excōicatio ⁊ hic ex. Sol. glo. ij. q̄ istud procedit vbi ꝓcessus fundat sup ꝓtumacia. nā tūc incipit a mitiori pena. ꝺrinz ꝓcedit vbi fundatur sup crīne. ⁊ dic vt ibi plenius no. Glo. iij. colligit q̄ in vna citatiōe possunt fieri plures citationes. de hoc dic vt le. ⁊ no. i. d. c. ꝓstitutionē ad quod. ē. remissi. Glo. fi. in prin. ē facilis. postea formauit questionē quotidianam. Judex excōicauit testes nisi comparerent in termino p̄fixo. i termino testes fuerunt impediti querit nunqd sint excōicati. Concludit q̄ quo ad deuz non sunt excōicati tñ quo ad eccl̄am sic. tñ docto de impedimēto absoluent sine difficultate. idē tz glo. in. c. vno. iiij q. v. sup verbo occurrerit. Spe. aūt in ti. de citatō. §. pe. ad fi. refert quosdam tenere ꝺrium. s. q̄ excōicatio non tz vnde ꝓnunciandū est excōicationē nō tenere nec tenebit ad expensas. ⁊ cū illa opi. trāsit ibi spe cu. Host. dicit q̄ si papa tulit talem sniam oīno ligat de offi. dele. ex pte. nec est nostrum reprehendere. xi q. iij. aliorum. Si inferior eam tulit aut taliter citatus detinetur impedimento incōmoditatis. aut facti. primo casu ligatus est tamē nisi in citatione expressa ēet talis causa propter quam dimittere debuerit propria negocia sine difficultate debet absolui. als satisfieri oportebit. secundo casu non indiget absolutione cū preceptum non obliget ad impossibile ⁊ sic sententia est nulla. sufficit ergo relaxatio vt in. c. odoardus. de solu. posset etiam fieri absolutio ad cautelam fm euz Jo. an. hic remittit ad no. per Innoc. in. c. p. ⁊. g. de offi. deleg. ⁊ dicit q̄ hec questio videtur expedita. de sen. excō. venerabilibus. §. idem. lib. vi. ⁊ ibi tex. innuit q̄ iste sit ligatus. sufficit enim presumpta contumacia. Sz aduerte q̄z ille tex. loquitur quādo qs fuit excōicatus pro contumacia de preterito. vt quia iudex reputans aliquē contumacem illuz excōicauit sed hic loqtur de excōicatione lata pro cōtumacia de futuro. vnde iudicis animus videt deesse. tamē vt dicit dō. An. ille tex. loquit indistincte. ⁊ ideo sequitur ipse hic opi. Jo. an. ⁊ dicit eaz esse cōem. Nec ob. si dicatur banc sniam ꝓtinere intolerabilem errorē. qa vt dicit Inno. in. d. c. p. ⁊. g. hic error non est patens ex vbis snie lz ex mente sit reducibilis ad errorez talis autez error non inducit nullitatem sententie vt ibi nō. Ego in hac qōne soleo sic distinguere q̄ aut ex tenore snie apparet q̄ iudex voluit omnino ligare non comparentē in termino siue esset impeditus siue nō. ⁊ talis snia non tz tanquā contin⁹ errorem intolerabilem de sen. excō. per tuas. aut nō constat ex tenor

sulit q̄ quā-
do papa tra
dit articulos
delegato in-
iūgat ei sub
interminatōe
diuini iudi-
cij. ⁊ sub pi-
culo aie sne
q̄ dēat dñi ⁊
legal⁹ super
quolibet ar.
fm ipsam in
terlocutoriā
exaiare. Et
adde hic la-
pū alle. xlvi.
An āt in cā
crīali possit
delegari re-
ceptio testiū
vel in alia cā
spāli. vide
tex. i. c. signi-
ficauit. de of.
ord. ⁊ qō ibi
nota.

a Sz qua
liter ꝓpellet
testi ō iure ci
uili quo non
prīt imponi
iste pene. dic
q̄ ꝓpellit ca
pis pignori-
rib⁹. ita dicit
gl. in. l. si qñ
C. de testi. lz
de hoc vide
spe. i ti. de te-
sti. §. de testi-
um cōpulsi-
one v̄. lz qua
liter cogunt

ſnīe qz iudex ſimplr excōicauit non cōparentē in termino. ⁊ aut ex aligbus verbis pōt iudicis mens deprehendi. vt qz dixit ſi contempſeris vel ſi diſtuleris in termino cōparere ⁊ non erit excōmunicat⁹. quia q non poteſt nō contemnit nec differt. vt nōt. glo. in. c. quā ſit. de elec. lib. vi. in verbo diſtulerit. Aut nō poteſt deprehēdi ⁊ tūc non eſt excōicatus quo ad deuz exquo non deliquit de re iudi. c. i. li. vi. Sed qz quo ad eccleſiam excōicatio iniuſta ligat maxime quādo eſt apparenter iniuſta poterit fieri abſolutio ſaltē ad cautelam. plus tamen in ſubtilitate placet opi. Hoſti en. ⁊ Spe. vt dato ⁊ ꝓbato ipedimēto facti nulla indigeat abſolutiōe qz nō videt verſimile q iudex voluerit eum ligare ar. c. vt noſtrū, pdeat vt eccle. bene. ⁊ per hoc puto idem dicendū in ſentētia pape ⁊ fortius qz ſentētia hoc caſu non infrigiť ex defectu ptātis ſed potius volūtatis que voluntas potius dz preſumi in papa tanqz iuſtiori qz in alio. ar. xl. di. c. i. facit c. in cāis. de re iud. Ad. §. idem. allegatum. per Jo. an pōt rñderi q logtur qñ excōicatus allegabat ipedimentū ſed nō ,pbat tūc a principio abſoluiť p̄ſtita cautione. vel ille volebat cōtendere de nullitate. facit c. cū olim. de re iudi. vbi ſnīa pape interlocutoria decernitur nulla ſi ex circūſtantijs apparet eū fuiſſe circumuentū vel immemorem.

s **Uper eo.** Teſtis qui timore aduerſe ptis ſe ſubtrahit teſtificari cōpelliť. adde etiālin crīnali ſm cōem intellectū vt ſic aliqd addat ad. c. i. §. e. ⁊. c. dilecto. j. e. In prima deciſa cōſultatio. i ſe cūda rñſio ibi ꝓſultationi. in qua diſtinguit. ⁊ ſecūdū membrū ,pſegtur ibi verū. cuius rñſio moderať ibi niſi. ⁊ demū q̄rentem inſtruit ibi lz. Caſus lr̄alis. Aliqs ꝓuenitur de aliquo facto cor̄ā iudice ille ſcīs negat: q̄riť an illi q interfuerunt negocio cogēdi ſint ferre teſtimoniū veritati. Rñdet papa ſi factum notorium eſt nō ſunt neceſſarij teſtes cū talia ,pbatōem vt ordinez iudiciariū nō regrant. Si vo nō eſt notoriū ⁊ is q cōuenit factum negauerit: teſtes q iterfuerunt monēdi ſunt nō cogēdi niſi forte timore aduerſe ptis a ferēdo teſtimonio reuocent: de iuris rigore tñ indiſtincte ſunt cogēdi Ber. Nō. i. q. notorium nō indiget teſtib⁹ hoc intellige ,put plene nō. in. c. vr̄a. de coba. cle. ⁊ mu. ⁊. ij. q. i. manifeſta. Nō. ij. q. in facto notorio nō diſtinguiť an neget ps vel cōfiteatur. Ex quo infero q negatio ptis nō inficit notoriū nec reddit rez dubiā. vt hic clare probať lz ſoleat ad hoc allegari dictū Jnno. in. c. tua. de coba. cle. Nō. iij q. in facto nō notorio per negatiōem ptis res efficit dubia vnde deueniri oportet ad inſtructionē cauſe.

Nota bonaz limitationē ⁊ iura que dicūt q in crīminalibus teſtes nō compelluntť. non enīz procedūt qñ timore aduerſe partis ſe ſubtrahunt. nam tunc in odium ptis compelluntť vt hic. Et idem dicit Jnno. ſi aliter malicioſe p partem aduerſam a teſtimonio retrahantť. j. c. ,pri. ⁊ idem cōiter doc. quod placet eadem rōne. ſecus dicit abbas ſi amore ptis ſe ſubtrahant. nā iſta lr̄a nullā mentionē facit de amore qđ nō. ſed tunc ꝓpelluntť deficientibus alijs ,pbationib⁹ vt dixi. ſ. c. i. ⁊ q lr̄a iſta ,pcedat in crīnalib⁹ tenēt cōiter doc. qz loquiť de notorio ⁊ cōiter delicta ⁊ nō ꝓcus ſunt notoria ad hoc qđ nō. Jnno. in. c. tua p̄alle. ⁊ ,probatur hoc ,pcedere in crīnalib⁹ etiā. j. c. ,pri. No. ibi cōſtiterit. q malicia partis non preſumiť ex eo q teſtis in crīnali teſtificari nō vult ſed oz aliter ,pbari. ⁊ vide qđ. ſ. dixi. c. i. No. ibi paſſim. q de iure ciuili nō fit diſtinctio in cōpulſione teſtium inter cās ciuiles ⁊ crīnales. ⁊ an res aliter ,pbari poſſit vel ne. ⁊ an impediať p aduerſarium vel nō ſed indiſtincte pñt compelli. ⁊ notabis hoc qz clare in ciuili iure hoc nō probatur. nā. l. ſi quādo. C. e. ti. ⁊ auc. ibi poſita loq videnť in ciuili. ſed idē videť in crīnali vt hic. videtur tñ q primo monēdi ſunt vt ſentit hic Hoſti. ff. de tabu. exbi. l. locum. §. exbiberi. Glo. ij. q̄rit nunqd ſaltem ſnīa ſit neceſſaria in notorio. ⁊ rñdet q ſic. alij addunt etiā citationē ego remitto ad no. i. d. c. veſtra ⁊ aliqd dicam in. c. cū olim. de re iud. Glo. ſi. querit quomodo cōſtabit q timore aduerſe ptis ſe ſubtrahunt. rñdet hoc p̄ſumi eoipſo q regſiti teſtificari nolunt. not. glo. ⁊ eam allegaui. ſ. c. i. ⁊ declara ⁊ reſtringe, put ibi dixi. Sed Jo. an. poſt antiquos formiat hic vtilem queſtionez cui incūbat onus ,pbandi q veritas aliter ,pbari non poſſit. Et vt clarius intelligas vtilitatē huius q̄ſtionis ſcire debes q vt cōcluſi. ſ. c. i. ꝓuilegiati non cōpelluntť niſi quādo veritaſ aliť probari non poteſt ⁊ idem in crīnalibus regulariter. pone nunc in termīs partem dicere rem aliť probari nō poſſe niſi p illos teſtes quos adducit. teſtes dicūt oppoſitū quis bēbit hoc ,pbare. Allegatur cōtra actorem. primo q ipſe, pbet qz ipſe dicit ergo ⁊ cē de renunc. ſuper hoc. nā ſi diceremus q teſti incūberet onus ,pbandi eſſet res in magno circuitu ſi qlibz teſtis hēret hoc probare. In ꝓmium allegatur qz q dicit per alium rem poſſe liquere excipit. probet ergo ipſe. ff. de ,pba. l. in exceptiōibus. ⁊. l. i. ff. de excep. facit. c. cum eccleſia. de cā poſ. ⁊ proprie. ⁊ ſic tranſit Jo. an. Putat do. An. q in ciuili onus ,pbandi incumbat teſti qz fundata eſt preſumptiue intētio producentis niſi teſtis ſit priuilegiat⁹. in crīalibus vero probet actor qz oporteret actorem oſtēdere cauſam cōpellendi qđ ſatis placet. ⁊ credo poſſe dici q vtro qz caſu ſtaretur iuramēto ipſius teſtis. an res per alios poſſit probari qz ſicut ,pducens ſubmittit ſe ſup principali iuramēto ipſius teſtis ita dz ſe ſubmittere ſup iſto preambulo. facit qđ in ſiti no. in. c. dilecto. ſ. ti. ,pri. Itē poſſet capi media via vt iudex ſummarie informet ſe ſuper hoc.

p **Eruenit** Caūs. Compelliť teſtis illius fraudē detegere q aduerſario probatōis copiam ſubtrahit. ſic cōiter ſummať. ſed ego ſuntmo notabilius ſm vnū ⁊ cōem intellectum. Compelluntť teſtes etiā in crīnali quos accuſatⁿ malicioſe accuſatori ſubtraxit. h. d. cōis diuiſio. Ha ibi nos. Caſus lr̄alis. Quidā noīe. P. de ſancto Laurētio accuſat⁹ corāz iudice ſuo de ſymonia ⁊ adulterio aſtrinxit per iuramentū quēdam: q contra eū ducēdus erat in teſtimonium q ꝑ ipm non deponeret: dubitauit iudex q̄liter aduerſus eum ſit procedendum: ⁊ an teſtis ille ſit cogendus ad teſtimoniū proferēduz: q̄ fuit a papa qđ iuris ſit: papa cōſiderans q nemo dz aduerſario inſtrumēta ſubtrahere: quoꝝ appellatione teſtes cōtinentur. ⁊ q ille q hoc fecit: ⁊ qui parē copiam aduocationis ſubtrahit aduerſario ſuo iniquam a ſe litē foueri oſtendit. Rñdet ipm teſtem cōpellendum eē ad detegendū cōmētū tante calliditatis ⁊ fraudis Ber. No. i. q. ēt in crīnali nō pñt teſtes ꝓſtringi iuramēto vt nō deponāt. ad idē. c. ꝓſtituť⁹. ſ. ti. ,pri. Eſt enī ꝑ bonos mores inducere aliquos ad tacēdū veritatem cū expediat reipu. pcā nocentiū cē nō vt in. l. eū qui nocentē. ff. de iniur. ⁊. c. vt fame. de ſen. ex. vñ lz aliť teſtes nō ꝓpellanť tñ malū ē eos iuramēto ad nō teſtificanduz ꝓſtringere. ⁊ hic probat tex. in v. nemo dz. ⁊ clarius in p̄alle. c. conſtitutus. No. ij. q⁹ appellatione inſtrōz veniunt teſtes nā inſtruūt cām merito appellari pñt inſtr̄a. ad idem. l. i. ff. de fi. inſtru. ⁊ c. fozus. j. de ver. ſigni. quod procedit in lata ſignificatione. ſecus vbi materia eſſet ſtricta cū aliud inſtr̄a ſint aliud teſtes. vñ videm⁹ q poſt publicatōem attestationū pñt inſtr̄a produci teſtes vo nō. vt i. c. cū di-

a A hoc vide bart. plene i l. i fraudez. § neq. ff. de de iu. fi. in v. fi. Sed appellatō ne teſtium iā nō comprehēdun tur inſtr̄a. vt eſt tex. i cle. ſepe. v. eo ſaluo. ō ver. ſigni.

a Si sta tur⁹ ē tmi⁹ nus ad ꝓ ducēda i⁹ stra nō po terāt ꝓdu ci testes. q̄ itelligit ve rū hic imo la. qñ ē sta tut⁹ p⁹ pu blicata aut testatiōes sec⁹ si ante ſz viō bal. i.l. si ex fal⁹ sis. C. ō trā ſa. Et po nit hic pe. de anch. si statutū im pōit fabr̄i cāti falsuz instrm pe nā an bēat locū i cor rūpēte te stes. Et t ō termiat q̄ nō de quo p but. z sa li. in. l. i. ff. de fi. instr. z p imo. in rub. ſ. ti. ꝑ xi. Et v rū appl'la tiōe do cumēto cō tineant te stes. vide tex. i. l. cel⁹ sus. ff. ō te sti. gl. in v. alibi. in. c. cupientes §. ad hoc. de ele. i. vi. z gl. i. c. co rā. de i ire. re. Quid āt ꝓcreat appellatō ne docuñ rorū. vide bo. ter. i. c. pleriq̄. ſj. q. vij. z qō nō. d. ant. i c. qm̄ ꝑ. in xxiij. col. de ꝓba. vi de bal i. l. pe. C. ō trā ſa. Itē ad de q̄ cum eo qō dic̄ hic imol. ō testib⁹ pu blicat̄. vt §. retuli in termis cō cordat do mi. i. c. eos in prin. ſij. col. de sen. ex. i vi. itē an delega tus datus ad recipiē

lectus. de fi. instr. Ex hoc⁹ infertur q̄ si dat̄ termin⁹ ad ꝓductiōem instrox non pñt ꝓduci testes. facit. l. testiū. C. e. ti. z vide in Spe. in ti. de dila. §. videndū ver. item nō. vbi hoc ſz z Pde. hic. sunt enī hec diuer sa. vt in. c. cū ioānes. de fi. instr. z in. c. forte. i fi. xxiij. q. iij. Nō cum puniēdum q̄ ꝓbatiōes z aduoca tos aduersario subtrahit concordat. d. c. cōstitutus.

Quero nunqd testis iste q̄ iurauit nō testificari cō pellat̄ ad deponēdum sup̄ principali an sup̄ malicio sa subtractiōe seu inductiōe facta ꝑ aduersariū. Glo. fi. ponit tres opi. prima q̄ dz seruare iuramētum de ponēdo dūtaxat sup̄ fraude. sed fraude manifesta hr̄ pro, producto. Nō q̄ isti solū sentiūt vt bēat̄ ꝑ pro ducto z sic si hēret aliū testē in cā obtineret. ſz hoc nō plz Ain. sed forte fm eū deferet iuramētū in supple mentū ꝓba. de ꝓcu. ex insinuatiōe. q̄si sentiat q̄ nō dz bēri ex toto pro, producto. z dixit hic Pdbi. q̄ ſz ex hac subtractiōe oriat̄ suspitio ꝯ subtrahētem q̄ iniq̄z cām foueat nō tñ ex hoc dz pdere⁹ cām si iusticiaz fō uet qō nō. Tu in hoc vide qō plene dixi in. d. c. cōsti tutus. z dic vt ibi. Scōa opi. est q̄ ēt sup̄ p̄ncipali dz cōpelli ad deponēdum. Tertiā opi. ponit glo. vt nō cōpellat̄ deponere sup̄ principali ꝑ. c. dilectoꝛ sed sup̄ fraude sic q̄ manifestata denūciabit̄ iuramen to nō teneri z postea si voluerit poterit deponere sup̄ principali. Ego dico tenēdo fam opi. q̄ ꝓpellet̄ sup̄ vtroq̄z prius tñ dz cōstare de malicia subtractoris z hoc in odium fraudulēti qō multū bene, ꝓbat hec lra z sic intellexit hoc. c. Inno. s. c. pri. nā detegit comē tum deponēdo sup̄ ipo crine. De iuramto nō est du bium q̄ ipsos testes nō astringit tanq̄z ꝯ bonos mo res pstitū vt ꝓdixi z ꝓbat̄ in. d. c. constitut⁹. z qō ibi dixi. tetigi ēt in. c. intimauit. s. ti. ꝑ. Sed hoc. c. etiā inducit de nouo vt testes cōpellant̄ in crīnali ꝑ ma licia ptis vbi al's nō compellerent̄. z tetigi in. c. i. s. e. hoc ēt, ꝓbo ꝑ. c. sup̄ eo. s. e. vbi cōpellunt̄ in crīnali si timore aduerse ptis se subtrahūt fortius hic dicēduz si ex aduersarij malicia hoc ꝓcigit de ꝓfir. vti. vel iuti.

cum dilecta. z hec bene notabis.

p **Eruenit.** Lāus. Sup̄ ꝓbanda i⁹ iuria clerico illata cogē di sunt testes. Ego sūmo gñalius fm aliā lec. nōbiliorē sic. Si res alr̄ ꝓbari non pōt ēt in cā cri minali cōpellēdi sunt testes. cōis diuisio. fa ibi cōsul tatiōi. Casus litteralis. Laici freq̄nter enormē z i⁹ tolerabilē iniuriā inferunt clericis nūtis pñtib⁹ z vi dentib⁹ iniuriātes: in cām tracti negāt se tale facinus ꝓmisisse: cleric⁹ ꝑ illos q̄ pñtes erant desiderat suā i tentiōem ꝓbare: sed illi nolunt testimoniū phibere: q̄situm fuit a papa qd iuris eēt: z ipe rñdet indistincte q̄ hi q̄ de reb⁹ ecclīasticis testificari recusant si aliter vītas bēri non pōt ad illō ꝑ cēsurā ecclīasticam cōpel lendi sunt Ber. Nō. i. ibi multis astātib⁹ z viden tibus. q̄ testis in reddendo cām sui dicti nō sufficit q̄ dicat se fuisse pñtem nisi ēt dicat se vidisse qō tñ nō est vex q̄ nō dr̄ qs actui pñs nisi ēt intellexerit quid ibi ageret. vt. l. cor̄ā. ff. de v. fi. z. l. diem, ꝓferre. §. co ram. de ar. le. z nō. in. c. eox. xi. q. iij. vide Jo. an. in c. pñtium. de testi. li. vi. Ad istum tex. dic q̄ vbū astā tibus largo mō capit̄ pro bis q̄ exhibēt corp⁹ z non sensum corporeū qō nō est sic capiēdum qñ a princi pio testis dixit se scire. Nō. ij. clericū posse ꝙrere laicū q̄ iniuriā corpalem sibi itulit ēt cor̄ā iudice eccli astico., ꝑ hoc. c. cum sit gñale. z qō ibi nō. de fo. com pe. z qō plus est laici ad testimonium adducti pñt z ꝑ censurā ecclīasticā ad testificādum cōpelli. Op po. z videt̄ q̄ cum hec cā esset crīnalis nō debebant testes cōpelli. j. e. dilectoꝛ. Glo. hic ponit duas lec. ad tex. primo fatendo ꝯriuz. z ad hunc tex. respōdet q̄ potius probat contrariuz. nā cū papa fuit consul⁹

tus de iniuria z ipe rñdeat q̄ in reb⁹ ecclesiasticis cō pellunt̄ testes dat indirecte ad itelligēdū q̄ sup̄ iniu ria nō cōpellunt̄. Scōs itellect⁹ ē q̄ hic papa satis rñdeat ad q̄situ qr ꝓsecutio iurie clerici satis pōt rō ne psone dici res ecclīastica. sed dz itelligi q̄ agebat̄ ciuilr̄ de iniuria ꝑ suo itereſſe puta ad ꝑpensas factas z opas amissas. z banc lec. vident̄ tenere Pde. z ab.

Tertiā lec. sentit ala. q̄ vident̄ itelligere tex. qñ te stes grā vel odio se subtrahūt z tunc ad tex. in v. cleri ci. supplēt maxie. Quartā lec. ponit hic Inno. q̄ hoc sit introductū in fauorē clericoꝛ z ne laicoꝛ iniu ria remaneat ipunita. Ego pono qntā lec. quā ad istum tex. sensit Inno. s. e. c. i. post ꝓ in. q̄ loq̄t̄ qñ agitur crīnalr̄ z alie ꝓbatiōes desunt. tunc enī ne cri na remancāt ipunita cōpellunt̄ testes. z ꝓ hoc tex. ibi si aliter vītas z c̄. Et ad tex. ibi de reb⁹ ecclīasticis supple maxie qr idē i alijs ſz maxie in istis de qb⁹ q̄ rebat̄. z fm hanc lec. bē̄s hic casum notabilem.

c **Eterum.** Casus. Sup̄ ꝙsangui nitate, ꝓbanda cogendi sunt testes. sed mihi nō placet hoc sūmari um qr si bñ ponderet̄ finis. c. nullū spāle ponit i ꝙsanguitate, pbāda cū exigat q̄ odio grā z c̄. ideo pōt sūmari, put sūmaui. c. i. s. e. Cāus littera lis satis appet ex tex. Nō q̄ consuetudo pōt con currere cū iure cōi. fonō fm Inno. in spūalib⁹ cāis testes eē cogēdos. z notabis bñ hoc dictū qr vult ex tēdere istū tex. ex idēritate rōnis ad oēs cās spūales. dicit Jo. an. q̄ hoc dictuz, ꝓcederet si hic agebat̄ de cōsanguinitate, ꝓbanda ad mrīmoniū ꝙiungendum vel disiungēdū. Si aūt q̄rebat̄ de cōsanguinitate ad succesſionē seu tutelam deferēdam uel iudicē recusā dum vel bis simile tūc cessat̄ hoc dictū. q. d. qr tūc eēt cā spūalis z ꝑ ꝓs nō recte extēderet̄ ad causas spūa les. Ego dico q̄ etiā si ad primum effectū fuisset hic actum nō tamen colligit̄ hoc dictū Inno. qr si bene tex. ponderet̄ nō dicitur simpliciter hic testes in hac cā esse cogēdos sed logtur conditionaliter sicut fecit in. c. i. s. eo. z i alijs iuribus. s. si gratia vel odio c̄. z sic nullum speciale in effectu inducitur hic. sed de cō sanguinitate mentionē fecit qr sic fuit in facto q̄situm

Nota tamē glo. ij. que dicit q̄ eoipso q̄ se subtra hit ꝓesumitur q̄ odio. sed intellige ꝓout latius dixi s. in. c. i. Ultimo nō. glo. fina. inquātum q̄ dicitur de odio extendit etiam ad odiū iuramēti vt sunt mul ti qui habent solum iuramentum odio. secus dic vbi facerent ob reuerentiam sicut multi boni viri religio si. vt dixi in. c. i. s. eo. z facit. c. nuper. s. ti., ꝑ xi.

p **Reterea.** Casus. Testis syno dalis qui coraz ordina rio sup̄ matrimonio deposuit nō compel litur iurare sup̄ eo coraz delegato hoc pri mo. Propter supuenientē infamiaz a testimonio re pellitur hoc secūdo. Pōt tamen si errauit incōtinen ti nō ex interuallo dictū suuz corrigere hoc tertio. ita cōmuniter summat̄. Et qr varijs modis itelligit̄ pos set aliter summari. ſz qr hec summatio generalis pōt cōuenire cuilibet intellectui trāseo pro nūc cuz omni summario. nam ex. j. dicēdis patebit clare intellect⁹ tres sunt partes que per se patent. Casus lr̄alis. Cum eps visitat parochiam suā ꝙuocato populo fa cit aliquos honestiores de plebe iurare q̄ ipi diligē ter ingrāt si aliqui cōsanguinei matrimonialr̄ sunt cō iuncti: vel si alig tales ꝙiungi velint: q̄ denunciabūt episcopo vel eius missō testes isti dicunt̄ synodales. de qbus legit̄. xxxv. q. vi. Eps in synodo z hoc fm consuetudinem alicuius loci: vbi hic dicit quos tua ciuitas nūcupat synodales fm hoc sic pone casuz: te stes isti coram episcopo: vel coram caplo semel tulerūt testimoniū in aliqua causa si illa cā postmodū perue⁹

duz testes z instra possit recipe ꝓfessi ones ptium vide plenis. p Bo. p⁹. d. de ro. in. c. p̄ sentiuz. §. te stes i. ij. col. de testi. li. vi. b Sed q̄ imo hoc cām debeat pdere cām tz in no. i. c. iramen uit. de testi. quē refert z seqtur Ang. in. l. i. in. §. si re⁹. ff. de co p quē fac. c. z si qs lacerat i⁹ strm aduer se ptis vtrū debeat pdere cāz z qua pena debeat puniri. vide p d. ant. post Jo. and. i. c. accepim⁹. j. de fi. instr. z vide qō ibi nō. Et an il le q̄ cessum pit testes ad uersarij vel ꝓbit inimici tias vel sub trahit copiā probādi ad uersario ex hoc solo de beat pdere cām. vide p do. ant. post glo. in. c. cuz cāz. el. i. i. xx ij. co. s. ti. i. z vide gl. fin. in v. ꝓpellaſ i. d. c. cū cām itē adde hic qō nō. in. l. fi de possessio ne. C. ō, pba. z quod nōt. bal. i. l. i. §. il le casus. C. ō la. liber. tol. Et vide qō de hoc nō. p bal. in. c. inti mauit. s. ti. i.

a Nō diligenter ad limitatōem ꝛ declaratōez l erroꝛ ec̄ q̄ libet erronea cōfessio siue facta in iudicio siue eī pōt absq; aliqua alia ꝓbatiōe erroꝛis reuocari dūmō icōtinenti r uo cet sec⁹ si ex intuallo Sicut ēt testis pōt incontinēti reuocare vt est pul. gl in v. iusta c.cū in positiōib⁹ hic allegata p istū quā sequunt ibi doc. nōt. bal.ad lfam ī rep.padua na in.l.edita C.de edē. in pe.col.in vſ. Iepe accidit q̄ qs vult c̄medare positio. et idem Bal.in.l.i.i vltī.col.in v. ꝛ nō q̄ interdū.C.ō fur. Intelligetamēq; ꝓfessio erronea pōt incōtinēti reuocari vt sit singlr veruz nisi cōfessio errōea talis fuerit expreſſe acceptata p partez tūc non poterit amplius reuocariabsq; ꝓbatiōe erroꝛis. Jdeo ī pratica cautela est q̄ ps sep̄ acceptet ꝓfessione ita fin. determinat ad lfam bal.in.l.gallus §.quam recte.ff.ō li. ꝛ postlb.in.ij col. segt̄ luro.in.l.i.§. si qs simplr.ff de v.ob.ꝛ.d. Alex. Jmo. i cō.rc. icip. fere oīs vis istī⁹ ꝓsultatōnis ꝛc̄. refert ꝛ seqtur do. meus.d. Jason de mat.i d.l.erroꝛ.i.ij col.vbi mā-

niat ad aliquem delegatū super eadem cā non debet compelli iterato iurare: dūmodo delegatus veritatē aliter intelligere possit: nisi forte articulus noue questionis emergat. Secūdo dicit q̄ si testes isti postq̄ in cōmuni iurauerūt infamiā cōtraxerūt debēt a perhibendo testimonio remoueri: ꝛ si testes isti in suo testimonio errauerunt. sed si studiose incōtinenti se correxerint: reprobari nō debent: secus aūt erit si sue cōrectioni interposuerunt iteruallum Ber. Nō primo q̄ quidam sunt testes publici qui alio vocabulo dicunt synodales. Et pro hoc intellectu scire debes q̄ quilibet episcopus debz cōstituere in synodo sua aliquos viros idoneos per totā diocesiz quos debz iuramēto astringere ad denunciādū sibi vel per eū missō quicqd perpēderint fieri ꝓ volūtatem dei ꝛ totam christianitatem q̄ pertineat ad iurisdictiōem ecclesiasticam. vt habet in.c. episcop⁹ in synodo. xxxv.q.vi. hinc appellant synodales qa cōstituebant in synodo. publici vero q̄ reipu. seruiūt cuius interest ne crīna remaneant impunita. de sen. excō. vt fame. Nō secundo ibi vel tuo capīo ꝛc̄. q̄ capitulū potest iudicare sup causa mātimoniali ꝓ quod videt tex. in.c. accedentibus de excess. pla. ꝛ in.c.i. de cōsan. ꝛ affi. vbi dicitur q̄ hoc pertinet ad dignitatē episcopalem. ꝓpter q̄ doc. intelligunt istum tex. sede vacāte. j. de here. ad abolendaz. vel q̄ hoc habebat consuetudo ꝓscripta. ꝛ concordat. §. ti. prori. albericus. Nō bene hoc dictū q̄ capīm succedit sede vacāte etiā in cognitione cause matrimonialis. Itē q̄ ex ꝓsuetudine prescripta potest hoc spectare ad inferiorē episcopo licz Hosti. in hoc vltimo senserit ꝓ mum in.c. lras. de ress. po. sed glo. ibi tz primum sed vide q̄ ibi dīri tenendo primū dictum hic. ꝛ idem doc. §. ti. pri. albericꝰ.

Nota ex tex. fm vnū intellectum argu. opti. q̄ ex quo qs semel tulit testimonium in vna cā nō debz iterum cōpelli ad testificādū coram alio iudice nisi i defectum ꝓbationū ꝛ hoc ne incurrat plures inimicitias ꝛ forte ne incidat in cōtrarietatē. iuxta illō salomonis. In multiloquo non effugies peccatū. Ex quo habes vnū cāuz q̄ recusando testificari nō ꝓsumat hoc facere odio timore ꝛc̄. ꝛ sic limita quod dixi in.c.i. §. eo. Nota vlterius ar. bo. ꝛ quasi expressum q̄ ad denūciationem istorū testium synodaliū non fert sententia cōdemnatoria. nā si sic esset nō oporteret q̄ iterum tanq̄z testes deponerent sed prime attestatiōes facerent fidem cuius ꝓmū hic innit. ꝛ hoc idem nō. in §. aliqñ. iiij. q. iiij. ꝛ in.l.ea qdem. C. de accu. ꝛ. j. latius dicā. Nō ex secūda pte in. §. huiusmodi. q̄ ꝓpter infamiā qs repellit ab officio publico. vide tex. i.c. inter dilectos. de excess. pla. ꝛ in regula infamib⁹ de re. iur. lib. vi. qd in notorio vide Bar. in.l. eadez ff. ad.l. iul. repe. Nō q̄ testis non pōt ex iteruallo corrigere dictū suum. ꝛ est tex. in hoc valde nōbilis ꝛ quotidie allegat̄ per legistas ꝛ canonistas. Itē nota bene ꝛ tene mēti q̄ si testis corrigit dictū suum incōtinēti nō bz docere de erroꝛe. Jdez puto in pte reuocante incōtinenti cōfessionem suā. vide glo. not. in c. apud. xxxij. q. i. ꝛ in.c. cum in positionib⁹. de iureiur. lib. vi. ꝛ sic limita. c. fi. de confes. ꝛ. l. erroꝛ⁹. C. de iur. ꝛ fac. ignio. ꝓbo hoc rōne. difficilius testis corrigit erroꝛem suū q̄z ps confessionē suam. ꝛ hoc pp timoꝛem subornatiōis. ar. hic. iuncto. d. c. fi. sed testis pōt incontinēti nō docto de erroꝛe ergo fortius pars facit. c. ex lris. ꝛ q̄ ibi nō. de dinoꝛ. ꝛ. c. dinoꝛū. de pe. di. i. dicit tamē multū no. hic Jmo. circa dictum testis q̄ iudex debz diligenter attēdere modum ꝛ cām correctiōis. j. de accu. cū dilecti. ꝛ nisi cognoscat euz probabiliter se posse corrigere incidit in suspitōez vt vacillationē. ff. de testi. in testibus. ꝛ eadem rōne. ꝛ ꝓ d. c. cum dilecti. idem puto dicēdum in pte confessionem suā incontinēti corrigente ꝛ hec bene no. Ultimo hic nota quē posse in eadem cā nedum in diuersa ponere pluries ꝓ eūdem. nec ex hoc ꝓsumitur inimic⁹ vt sic hoc ptextu possit repelli. ꝛ q̄z q̄z iste tex. loquat̄ in ciuili tñ idem puto in crīali cum isti testes seu officiales cōstituant̄ principalr rōne delicti euitandi. ꝛ pro hoc vide bo. glo. iiij. q. iij. §. itez in crīnali. ꝛ q̄ dixi in.c. fraternitatis. §. ti. pri. hic dico pp no. in.c. memīnus. de accu. Oppo. anteq̄z. descēdam ad glo. vt declarem naturā istoꝝ testium synodaliū q̄ hodie vt plurimū constituunt̄ in pribus tuscie p prātes seculares in q̄libet vicinia. vſ. n. q̄ isti non debeāt dici testes cū iurent in absentia ptium ꝓ. c. ij. §. ti. pri. So. Jnno. vt arbitroꝝ metu ꝓij. dicit q̄ isti nō representant pprie officium testiū sed officialiū denūciatorum. alle. ad hoc. C. de accu. l. ea qdez. ff. de re. co. q̄ sub tu. l. magis puto. §. cuius officio. ꝛ sic cōiter trāseunt hic doc. Ego lati⁹ attingens hanc materiā post Bar. in. l. diuus. ff. de cust. reo. dico q̄ pprie iste talis denūciatoꝝ nō est accusatoꝝ. hic est q̄ in denunciatione seu denunciatiōis ꝓsecutiōe non inscribit se ad penam talionis. vt in. l. ea qdē. C. de accu. ꝛ in.c. sup his. de accu. nec est proprie testis. patet ex eo qa iurat prius absente parte. Item si esset testis non produceret iterum vt testis coram delegato sed sufficeret attestatio habita coram ordinario. ad hoc. c. fi. de proba. ꝛ. c. causam. §. ti. pri. sed est potius denūciatoꝝ bēns officium de publico ad denunciandū. ꝛ potest talis comprehendi sub iuribus disponētibus de denunciatore seu denunciatiōe qꝝ trahitur ad illoruz naturam nisi quatenus habet officiuz de publico qō ex multis sentit Bar. in. d. l. diuus. Et de isto denunciatore q̄ro de plurib⁹. primo qs possit tales denunciatores ꝓstituere. Dicit Bar. in. d. l. diuus. q̄ libz iudex vel vniuersitas q̄ hēret merū vel mixtuz imperium ad hoc. l. i. §. qes. ff. de of. p̄fec. vr. ꝛ. d. l. ea qdez. Exquo infero q̄ lz. c. ep̄s i synodo. dicat ep̄m ꝓstituere i synodo tales denūciatores nihilomin⁹ cōstituere pōt extra synodū p se. ꝛ idem in legato pape. ar. in. c. ij. de of. le. li. vi. ꝛ idem in quolibet ecclīastico iudice bēnte ex iure cōi vel spāli merū aut mixtuz imperium. nā isti ꝓstituunt̄ q̄si ad coadiuuāduz officiū iudicis. vt. d. §. qes. qō nō. Sc̄do q̄ro an istis denūciatorib⁹ plene credatur. glo. in. d. §. aliqñ dicit q̄ sic si denunciant notoria. si vo aliud crimē nō credit̄ eis nisi probent. alle. l. curiosi. C. de curi. li. xij. sed glo. aptissime tz ꝓmum in. d. l. ea qdem. C. de accu. dz enim saltē ꝓbari notoriū. ꝛ idē gl. sentit in. d. l. i. de cu. Li. in. d. l. ea qdem. multas recitat opi. sed tandez breuiter ipse cōcludit q̄ huic officiali seu nuncio credit̄ de facto suo sibi cōmisso. puta si dicit se aliquē citasse vel fecisse aliqd ex mādato iudicis. ꝛ sic intelligit oīa iura q̄ vident̄ ꝓ ria. sed si refert maleficiuz alterius sibi nō creditur nisi ꝓbet. vt. d. l. diuus. ꝛ. l. curiosi. Bar. ī l. i. §. qes. ff. de offi. p̄fec. vr. banc opi. tenuit sed i. d. l. diuus. vbi latius attingit materiā aliter distinguit. dicit enī quedā esse maleficia grauia. ꝛ in istis nō creditur denūciatorib⁹ ꝛ sic loquūtur. l. diuus. ꝛ. l. ea qdem. ꝛ. l. curiosi ꝓalle. Quedā sunt maleficia nō grauia ꝛ tunc aduertēdum q̄ñqz ꝓstituitur denunciator ad denūciandū illum q̄ reipa inuenit. exemplum mittitur aliqs per ciuitatem ad scrutādum ludentes vel portantes arma vel quid simile ꝛ tali officiali referenti se sic inuenisse creditur. ita loquitur fm eum. l. i. §. quies prealle. facit. l. lenia. ff. de accusa. Si vero officialis non mittitur ad referendum id quod videt sed aliud q̄ reperit ex auditu ꝛ fama aliorū tūc istis officialibus non creditur sed prodest vt perueniatur ad inquisitionem. vt probat tex. in dicta. l. diuus. Mihi placet primum ꝛ vltimū mēbrum sz scōm non vſ-

dat ec̄ bñ mēti tenēduz q̄ est pulcha decisio.

queq; nullibi. n. ꝓbat q; officiali credat de facto alterius maxime si ē vnus cū vxor vnius vxor nulli⁹ quo ad ꝓdēnationē vt in. c. lz ex q̄dam. s. ti. ꝓri. vbi dicit q; vni testi nō credit ēt si ꝑfidali ꝑfulgeat dignitate. nec iura alle. per Bar. hic ꝓbant quo ad hoc vt iudex possit ad penā puenire ex sola denunciatione. posset tn̄ dici q; vbi ꝛcurrerēt duo. s. q; cria essent levia ⁊ isti officiales essent plures q; credat eis. ⁊ sic videt iudicio meo velle glo. nō. iuncto tex. i. l. ictus fustiū. ff. de bis q nō. ifa. que ꝑ alios ad hoc nō allegat ſm predicta puto tenendum dictū Archi. in. d. c. ep̄s. q simpl'r tenuit q; istis officialib⁹ non credit nisi probent. Sed forsmo hic aliud dubiū nō. nunqd isti officiales seu denūciatores possint eē testes in crīne denunciato. Arch. in. d. c. ep̄us. videt velle q; ille q denūciat non p̄t testificari sed alios officiales poterit vt testes adducere. Sed in ꝓrium apte facit hec lra vbi isti ,pducunt coram delegato lz prius denunciassent ordinario. Bar. lz hanc. q. principalr nō tractauerit in. d. l. i. tn̄ incidenter sentit q; sic. Dicit enim q; si iudex ,pcessit ꝑ inqsitionē sup crīe denūciato poterit denunciantē admittere in testem. ⁊ in hoc differt ab accusatore q⁹ ipse nō admitteret in testē de simo. lz Veli. hoc idem vident tacite sentire doc. hic. lz hoc indistincte sentire mihi videt maxima iniqtas. naz testes maxime in crīali debēt esse sine oī suspitione. vt in. c. fi. de testi. li. vi. ⁊ l. sciant cūcti. C. de ,pba. canonizata. ij. q. viij. sciāt. Sz isti q denūciant nō carēt suspitiōe magna cū venient puniēdi si non ,pbant q̄ denunciauerunt. vt in. d. l. i. C. ō decu. facit tex. in. c. fi. de calum. lz Bar. in. d. l. diuus. nā lz se nō inscribāt ad penā talionis vt dictis iurib⁹ puniunt tn̄ pena extraordinaria. vt in iurib⁹ ꝑalle. Quō ergo credet eis cū ꝑtendāt interesse maximū. facit q̄ dixi in. c. insup s. de testi. ⁊ q̄ nō. Bar. in. l. deferre. ff. de iu. fi. Jō dicerem sic q; in cā in q̄ ,pceditur vigore denunciationis eor illi q ,pnunciauerūt nō possunt esse testes sz alij q carent dicta suspitōe. ⁊ sic ,pcedit dēm Arch. sz in alia instātia puta q⁹ nūc agit coram delegato vel alio iudice nō vigore huius denūciatōis ⁊ tunc admittuntur in testes. Cessat enī tunc suspitōis cā ⁊ ita iudicio meo logtur hic multū notanter iste tex. ⁊ lz videatur aliqualis suspitio ꝓ eos vigore denunciatōis ꝑceden tis tn̄ illa confundit rōne publici officij cuius ꝓtextu fecerunt. nec nunc expectāt penā si delictuz nō ,pbatur. nā vt. s. dixi in leuibus credit si sunt plēs ita nūc dz eis credi in magnis si ferunt testimoniuz coram alio iudice. p̄t enī qs ferre testimoniū in diuersis instantijs. vt in. c. cum in tua. s. ti. ,pri. ⁊ hec bene nō. q⁹ hactenus ꝑ alium nō ita sunt discussa. ⁊ cū hoc temperamento puto itelligēda nō. in. c. in oī. s. ti. ,pr. vbi denunciator admittit in testem. non. n. vident ,pcedere vbi denūciator veniret puniēdus si nō ,pbaret. Ultimo scias hic anteq; descendā ad glo. q; Bar. in. d. l. diuus posuit in hac materia magnā restrictionem. Dicit enim q; isti denūciatores p̄t denunciare illas psonas ꝓ quas testimoniū non ferunt seu quas accusare non p̄t q⁹ hec denūciatio bz vim accusatiōis ⁊ testificationis. vt. d. c. in omī. Ego nō puto hoc verq⁹ vt predixi. hic ꝓprie non est accusatio vel testificatio. nec faciunt hic sponte sed necessitate ex debito officij. fateor tn̄ q; ex circūstantijs minor fides ei adhibebit puta si ēent inimici. dictum tn̄ Bar. est equuz vt sicut non tenentur cōtra p̄rem vel similes psonas ita nec denūciādo. no. tn̄ dictū Bar. ī practica maxime ꝑ limitatione. d. c. ep̄s. Nunc venio ad glo. ⁊ primo q̄ro q̄re isti testes nō iurant coram delegato cuz nulli sit credēdū sine iuramēto. Glo. ij. rndet q; ex eo q⁹ iuramētum primo p̄stitum extendit ad totaz illam cām coram quocūq; tractet. ⁊ ex hoc sentit glo. q; isti bene debēt deponere coram delegato sed nō cōpelluntur iurare. In ꝓrium facit t tex. seqūs duz dicit dūmodo aliter fides ⁊c. Exquo ifertur q; vbi aliter fides hēri non pōt. cōpelluntur iurare qō nō esset si iuramētum extēderet ad totaz cām. Glo. seqns supplet maxime. dicit enī q; sicut testis q semel iurauit nō compellit amplius iurare lz iterū deponat ita ⁊ isti testes publici. Nō primo ex similitudine glo. q; testis semel iurans nō dz⁹ iterū in eadem cā iurare lz deponat coram alio iudice. Abb. nō. hic dicit ꝓrium ar. l. cum apō. ff. iudi. so. vbi dicitur q; cautio de stādo iuri prestita coram vno iudice non extendit ad alium si mutetur iudiciū. procedit ergo glo. ſm eū quā do coram eodē iudice deponit. secus si coraz alio qō satis mihi placet. ⁊ ad hoc allego glo. ordinariaz que hoc sentit in. l. fi. C. de testi. dixi plenius in. c. p̄tata. s. ti. ,pri. Sed redeo ad intellectuz. c. intelligit ergo glosator ꝓiungēdo. ij. glo. iij. ⁊. iiij. q; isti debēt iterū deponere coram delegato sed non iurare nisi oriat nouus articulus ad quē iuramentū prius p̄stituz nō extenditur. Imo. ponit hic duos intellect⁹. vnū q; concordat cū glo. aliuz q; isti testes publici ex quo semel denunciauerūt nō cōpellant amplius sup eodez nec iurare nec testimoniū dicere in publico nisi q̄ alij testes nequeunt inueniri. ⁊ hoc ideo ſm eum ne ꝑ reddition̄ testimonij sibi inimicos plures acquirāt. hoc videtur placere do. Ant. ⁊ addit aliam rationē quia periculū posset eē testi totiens sup eodem deponēdo ne incidat in ꝓrietatem. sed tu ad hoc vitandum vide qō dixi in. c. cum in tua. s. ti. ,pri. Tertiaz lec. p̄n. ponit Hostien. qui dicit hanc esse mentē lr̄e. q; testis synodalis qui semel testimonium suū tulit āmodo nō cogit super eo iurare nec testificari dūmodo aliter fides haberi possit. als compelleret testificari sed non iurare nisi forte nouus sit articulus nō comprehēsus in primo iuramēto. quo casu cōpellitur nō solum testificari sed etiam iurare. ⁊ hoc videt placere Jo. an. ⁊ do. Anto. mihi nō placet sequēdo dictū Abb. de quo. s. nam cū testificent nunc in alia instantia coraz alio iudice primū iuramētum se ad hunc casum non extendit. vt plenius dixi in. d. c. presentata. Item ,pbo alia efficacissima ratōe. isti testes publici non sunt proprie testes vt. s. dixi. sed denūciant tanq; officiales. cum ergo nūc coram delegato deponāt vt testes debent iterū iurare q⁹ se ad hunc casum primum iuramētum non extendit maxime quia testes debēt iurare coram parte. vt in. c. ij. s. ti. ,pri. Et per hoc vide nō. dictum Inno. in. c. bone. de elec. ⁊ Bar. in. l. fi. ff. de questio. vbi dicunt q; testes qui deposuerūt in inquisitione generali in qua fuit aliquis nominat⁹ non faciunt fidem postea in inquisitione speciali contra illum sed oportet q; iterū iurent ⁊ deponant parte citata. Ad idem bonum tex. in auc̄. de fi. instru. §. in his. vbi dicit si vertit in dubiuz an instrumentum in iudicio ,pductum fuerit ꝓfectū per tabellionez assertum debet ille notarius sub iureiurādo recognoscere suū instrm ⁊ sic non sufficit primum iuramentū Inhereo ergo predicte opi. ⁊ lectu. Inno. latius declarando q; si officialis semel denunciauit non compellitur coram alio iudice nec deponere nec testificari rationibus predictis sed in defectum aliarum probationuz compellitur iurare ⁊ deponere. ⁊ hoc vltra predicta probat apertissime iste tex. in ver. dummodo qui venit exceptiue ab eo quod dixerat de iuramto ⁊ capit ibi iuramentum pro depositiōe iurata. ar. in. l. si quādo. C. de testi. ⁊. c. ij. e. ti. ⁊ habes nunc declaratam primā partem. c. Venio ad secūdaz partem ⁊ quero q̄re isti testes publici repellunt ,pter infamiam sequentē ⁊ nō precedentē. Glo. nititur rndere in ver. ,pter infamiā. dicens q; infamia supueniēs

i vlr. col. sed ꝓriū dic̄ bar i. l. hēdes palaz. ℈. si post. i fi. ff ō testa. sz bal. in. d. l. fi. C. de testi. dic̄ q; aut ,pducūt testes iterato coram alio iudice l' coram eodē sz sup nouo articulo ēt cōpellūt iterato iurare. Et si p̄t intelligi ꝑma iura Aut iterate ,pducunt coram eodē iudice nō sup nouo ar. sed ad declarādū ⁊ nō ꝓpellant iterato iurare. ⁊ ita ,p̄ glo qtur bar. i d. l. heredes palā. ⁊ vide hoc ꝑ Bal. in. d. auc̄. hodie. cir. p̄nc. C. de iu. cal. vbi dic̄ q; testis iterato ,pductꝰ i eadē cā dz iterato iurare. ⁊ vide hoc ꝑ bal i apo. in. l. iij i. iij. col. ff. de testi. vbi dic̄ q; si testis iterato ,pducatur sup eodē capō nō dz iurare sec⁹ si sup alio. Et ita dic̄ tenet inno. i. d. c. fr nitatis. nisi a p̄nc. iurasset sup tota cā. vide ꝑ bal. i c. ij. cir. p̄in. de ꝓtro. iue. sz d. Ab. in. c frnitatē. itelligit istuz tex. q; testis q mō erasat fr nouis capitib⁹ sup tota cā licet mō ,pducatur iterū sup nouis capitulis siue in eadem cā appellatiōis nō compellitur in eadez cā iurare.

a Utrū iterato ,pducꝰ itera to debeat iurar ⁊ vī q; sic ꝑ tex. i. c. frnitatē i fi. ō testi. vbi viō d. an. ivl. nō. ⁊ hoc tz gl. i. l. fi. C. de testi. ⁊ ibi vide ꝑ bal

nō poteſt inficere teſtimoniū alīs legitime p̄ſtitum. q̄ qō legitime factū eſt ꝛc̄. Aduerte licz hoc dictū ſit verum in ſe nō tamē ſatisfacit littere q̄ lr̄a latius loquit dicit enī q̄ ꝓpter infamiā p̄cedentem nō poſſunt repelli a teſtimonio phibēdo ꝛ ſic nō impedit teſtimoniū phibendum. ſi fuit ante aſſumptū officium ꝑcta. qō eſt ꝑ. c. teſtimonium. s̄. ti. ꝓri. Inno. in hoc multum inſtat ꝛ inter cetera dicit q̄ differētia iter infamiam p̄cedentez ꝛ ſequentē cauſatur ex eo qa exquo fuit ad officiuz infamis aſſumpt⁹ videt diſpenſatū ſup infamia p̄cedente ideo nō debet amplius reprobari ar. in. l. pomponius. ff. de ꝓcu. ꝛ. c. bonēdus. xxxij. q. v. que ratio ceſſat in infamia ꝑcta poſt officium aſſumptū imo grauius deliquit rōne officij. argu. xi. q iij. p̄cipue. ꝛ de voto magne. Nota bene hoc dictum Inno. vult enī q̄ ſuperior aſſumendo aliquez inhabilē ad aliqō officium videt ſecuz diſpenſaſſe. ꝛ idem ſentit in. c. diuerſis fallacijs. de cle. cōiu. ſed cōtrariū tenuit in. c. veniens. de fi. p̄ef. Jo. in glo. ſuis fuit etiā ſibi ꝑrius. nā vnū tenuit in. c. ſiqui ſine. lxxxi di. ꝛ aliud in. c. qui in aliquo. lj. di. Hoſtiē. hic videt reprobare dictū Inno. hic ī notorio vel ſaltem famoſo. ſecus in occulto q̄ tūc videtur īputandū teſti qui hoc tacuit. argu. in eo qō le. ꝛ nō. in. c. expoſuiſti. de cor. vicia. ꝛ de ꝑben. cū nō ignores. Nota hoc vltimum q̄ īputandū eſt ei q aſſumit ad officiuz publicum ſi nō detegit inhabilitatē ſuā occultam. ꝛ clarius reperio hoc tenere Bar. in. l. ij. C. ſi ſer. vel li. ad decu. aſpe. li. x. ꝛ dicit q̄ ex hoc pōt puniri per illū tex. quod nō. ꝛ vide qō dico in. c. ſciſcitat⁹. ō reſcrip. Sz quo ad p̄mū an videat diſpenſatum nō. ſin. opi. Hoſtien. qua poſſum⁹ limitare dictū Jo. and. ꝛ alioꝝ in c. ij. de ſciſma. qui dicunt q̄ ſi fuit p̄miſſa cāe cognitio videt diſpēſatū alīs ſecus. nā hoc poſſet ꝓcedere vbi inhabilitas eſſet notoria vel famoſa. ꝛ pro hoc allego glo. ſingu. que hoc tenuit in. d. c. qui in aliquo. lz glo. tenuerit cōtrariū in. d. c. ſiqui ſine. ſed pro p̄mo dicto multū bene facit iſte tex. ꝛ. l. barbarius. cū ibi nō. ff. de offi. p̄eto. qō habeo pro īdubitato quo ad p̄incipem ꝓmouēdum ſed quo ad inferiorē diſtinguerem an ſubeſſet cauſa diſpēſandi. ꝛ videt diſpenſaſſe ne p̄ſumamus delictū. aut nō ſuberat ꝛ ſec⁹. ꝓ hoc qō nō. Inno. in. c. cū ad monaſteriū. de ſta. reg. prope fi. Glo. antepe. colligit q̄ infames repellūtur a denunciando. Tu diſtingue plenius ꝓut dixi ī c. nouit. s̄. de iudi. ꝛ nō. ij. q. i. ſi peccauerit. ꝛ ad hūc tex. dic q̄ non ꝓbat dictū glo. ſed ſolū probat q̄ infames repelluntur a teſtimonio vel q̄ eccleſia nō dz habere officiales infames. nā iſti qui cōſtituunt debent eē veraciores iuſtiores ꝛ honeſtiores totius parochie vbi cōſtituūtur. vt in. c. eps̄ in ſynodo. xxxv. q. vi.. Glo. vltima q̄rit quādo teſtis dicit dictum ſuū corrigere īcōtinēti[a]. ꝛ dat tres ſolutōes. Prima q̄ hoc faciat anteq̄z loquat partib⁹. ſecūda q̄ hoc ē cōſiderandum ex qualitate p̄ſone. tertia remittit ad. l. cōtinu⁹. ꝛ ad. l. quod ait. ꝛ videt ex hoc ſentire quando nullum actū ꝑrium interpoſuit. Alij extra glo. poſuerūt quartū intellectum dicētes q̄ hoc pōt vſq̄z ad ſniam ſicut p̄incipalis qō nō placet Bof. ꝛ bene q̄ p̄incipalis hoc nō poteſt niſi ꝓbet errorē. vt in. d. c. fi. de cōfeſ. ꝛ. l. error pal. Quinto Inno. notabiliꝝ diſtinguit an teſtis velit corrigere dictū ſuū an addere. primo cāu hoc facere pōt anteq̄z exeat cōſpectuz iudicis ſeu prib⁹ loquat. ſi āt fecerit poſtea ſtabit p̄imo dicto. argu. in. c. ſicut. de teſti. debilitat tamē p̄imū per ꝑrium ſecūdum quod bene notabis. Si vo vult addere hoc faciat anteq̄z exeat conſpectuz iudicis ꝛ licitum eſt vt dic. ſi autē hoc faciat poſtq̄z potuit partib⁹ log audiendus eſt ſed minor fides ſibi adhibeatur. argu. hic. ꝛ in auc. de teſti. §. quia vero. ꝛ notabis bene hāc differētiā. ꝛ vide circa hoc qō dixi in c. p tuas. s̄. ti. ꝓri. Hoſti. videt inherere ſecūde opi. glo. dicit enī q̄ qcquid circa hoc dicat putat ipe hoc eē arbitrariū cōſiderata q̄litate p̄ſone ꝛ quātitate interualli colloquio partiū ꝛ reliquis circūſtātijs ꝛ iudex fm hoc quādoq̄z correctionē admittet qnqz nō hec opi. ſatis mihi placet. Quid enī ſi cauſa ē inter viles ꝛ epiſcop⁹ vl alia notabilis p̄ſona[b] producit in teſtem qui ex interuallo corrigit dictū ſuum q̄ melius recordabat. debem⁹ ne dicere q̄ p̄ſumat corruptus a vili ruſtico. minime. arg. c. ꝛ ſi q̄ſtiones. de ſimo. ꝛ maxime per illā regulaz. Tu magis ſcire potes quā ta fides ſit teſtibus adhibēda. de teſti. l. iij. ꝛ. iiij. q. iij ſi teſtes. Glo. in ſi. oppo. cōtra tex. de. c. qō quis cōmiſit. xxxv. q. ix. reſpondet q̄ non tangit hic. ꝛ de hoc vide qō ibi nō. in glo. i. illud enī loquit fm Joan. in alienatiōe rei eccleſiaſtice indebite facta que reuocat etiam ex interuallo ꝛ per ſucceſſorē. Iſtud in teſte qui ꝓpter timorē ſubornatiōis ex interuallo se nō corrigit. tu dic vt. s̄. dixi poſt Hoſti. Poſtremo ſcias q̄ Inno. ponit hic qs dicat ſibi ꝓtradicere variare vel vacillare. vide hic per eum. ꝛ qō nō. Bar. ī l. eos. ff. de falſis.

s **Uper his.** Casus. Cū de fama vel vitio falſitatis ingritur cogēdi ſunt teſtes ita ſummat Jo. an. ſed nimis reſtrīgit iudicio meo. nō. n. apparet q̄re bis caſib⁹ ꝛ nō alijs cogant teſtes iō lege tu ꝛ ſumma vt ex. j. dicēdis appebit. Caſus litteralis. Quidā electus fuit in epz lucanū: qdā canonici oppoſuerūt ſe dicētes q̄ erat male fame: ꝛ q̄ mrīmoniū ꝑrerat cū vidua: ꝛ lr̄as ꝑ ipm noīe capituli ad do. papā miſerūt: ſuper bis articulis cōmiſit papa inq̄ſitionē: dubitabatur an ad hec ꝓbanda eſſent ꝓpellendi. Reſpondet papa q̄ teſtes q ad hec p̄obāda nominati fuerint compellātur Ber. Nō q̄ ꝑ eos ꝓcedi pōt q nomine capituli p̄ſentāt litteras q̄ruz capitulū uel maior pars ē inſcia q̄ ꝛ intellige hoc p ea q̄ hūtur in. c. tā litteris. s̄. ti. ꝓri. ꝛ in. c. quāto de bis q̄ fiunt a p̄la. Op. ꝑ tex. de. c. dilectoꝝ. j. eo. vbi teſtes in crīali non ꝓpelluntur. glo. remittit ad ibi nō. Extra glo. dantur quattuor intellectus. Primus fm vin. q̄ hoc p̄ocedit cū de cauſa aliter nō pōt liq̄re. s̄. e. puenit. ꝛ fit hoc fz eū q̄ ciuiliter agebat. Secundus intellectus fz Inno. q̄ ī modum inq̄ſitiōis hic ꝓcedebat. ꝛ nota hunc caſum q̄ eſt multū generalis. Tertius fz eundē q̄ delictū ꝓmiſſum lite pendente fuit vſi fit hoc fauore iudicū ne ipſorum iuriſdictio elidat. nō ēt hunc caſum generalē. Quartus q̄ ē ſpeciale ne indignus in epm p̄ficiatur ꝛ quilibz pōt ſuſtentari ſed generalr dic vt in ꝑrio dicet.

c **Tam contra.** Casus. Sup crimine falſi cogēdi ſūt teſtes fic ſūmat Jo. an. fz certe nō elicit hoc ſimpliciter ex tex. q̄ mādat ſub ꝓditiōe ſi ſe grauodio ꝛc̄. ꝛ fic nō pōit ſpāle ī crie falſi q̄ ſic loqt ī aliis cāis crīalibus. s̄. e. ſup eo. cōis diuiſio. fa ibi nos igit. Caſus litteralis. Magiſter rodolphus impetrauit litteras a ſe. ap. dū ipſe p ſe: vel ꝓcuratorem illis litteris vteretur: obiectum fuit ei q̄ eēnt falſe qđ cum ipſe negaret: pars aduerſa voluit hoc ꝓbare: petēs vt teſtes quos ad hoc ꝓbandū nomiaret ꝓpellerent. q̄ fuit archiep̄s vtr̄ teſtes ſup articulo falſitatis buiſmōi eēnt ꝓpellendi. Reſpondet papa q̄ ſi ſe odio amore vl timore ſubtraxerit: vt veritati teſtimonium ꝓhibeant compellat eos. Ber. Glo. op. de c. dilectoꝝ. j. eo. ꝛ remittit ꝑ ſolutiōe ad ibi nō. ꝛ videt ſentire q̄ de iure ciuili nō ꝓpellant teſtes in crīali. cui⁹ ꝑriū ſentit ī. d. c. dilectoꝝ. ꝛ aptius hoc ꝓbat ī. c. ſup. eo. s̄. e. vbi dixi ſz glo. hic loqt argumtatiue

a Glo. vo in. d. c. apud xxxij. q. i. vī velle q̄ diceret ī cōtinēti corrigere ſi corrigat añ q̄ rēdigat ī ſcripti. poſtq̄ ē redacta ī ſcript̄ p notariuz ſecus cēt ꝛ reputatur ad hoc ſin. mihi nō placet.

b Facit q̄ dic hic bal. ꝛ in. c. iurauit in iij. col. de ꝓba. q̄ ille qē bōe ꝛ ſpectate fidei pōt cōrigere dēz ſuū ꝛ poſt apta dicira teſtificaranouof teſtes producere ga ī eo ceſſat timor ꝛ ſuſpitio ſubornatiōis teſtium.

a Qualiter compellantur testes testificari vide spe.in ti. de teste.§. de testium compulsione.v.sed qualiter coguntur.& adde q̄ testis qui non vult iurare tenetur parti ad interesse vt dicit spe.in ti.de teste.§.sequitur ī fi. Et de questione hic posita per do.an. vide flo.in.l.i.ff.de testi. vbi recitat quandam doctrinam bar.in.l.i.§.i.ff.de fal.qui dicit q̄ iudex debz tūc formare īquisitionē de falso cōtra testem ex quo accepit pecuniam vt ī testificet & ōbebit cō dēnari de falso.et p hoc ille timoz ne cō demnetur cogetur testificari.sz Flo.in.d.l.i.non sequitur illā doctrinaz barto. Ad de qō illā cautelam bar.in.d.l.i.§.i.ff.de fal.multū commendat & seqtur domi.maria.in repeti.ca. qualiter el ij.in.xcv. q.xi q.pri. circa prin. de accusa. Sed tu vide que elegāter scribit bald.ī l.presbyteri in prin. vlti.colū. versi.dein de hic videtur.C.ō epis.& cle. vbi dic̄ q̄ licet testis occultans veritatem non possit puniri de falso nisi p̄ us aliaſſū pserat officium testificandi vt nō.inno. in.ca.i.de cri.fal.tamē iudex poterit eū punire crimine stellionatus vl̄ ciuiliter tenebit̄ parti actione de dolo ar.cozum que nota. Ci.in.l.i.C.de sep.vio. Sed Floz. in.d.l.i.de reste.dicit q̄ isto casu melius esset testes extraozdinarie puniri propter contumaciam. Item quando esset talis persona testis q̄ in eū non possit indici multa vel non possint capi pignoza neq; extrahi de domo prout contingit in mulieribus que raro exeunt domum tunc iudex ad compellendas eas poterit practicare doctrinam barto.in dicta.l.i.ff. de fal.& doctrinā barto.in.l.presbyteri.poterit etiam ad compellendum eas venire ad testificadum practicare doctrinam bar.per quam in causa criminali quis inuitus extrahitur de domo quam ipse ponit in.l.cum co.ff.ad.l. iul.pecu. Item adde hic q̄ si testis fuit compulsus venire ad iudicium si testis postea testificatur dicitur sponte testificatus sm bald.in.l.parentes in vlti.colum.C.de testi.vbi dicit se ita consuluisse.et idem dicit butri.in.l.iulia.ff.de testi. Item an valeat dictū testis qui fuit attractus per capillos dic q̄ sic secunduz bal. in.l.si quando circa p̄n ci.versi.nota etiaz hāc l.C.de testi. item pro eo quod diri testem qui nō vult testificari teneri ad interesse parti facit quod nō.do.an. ī c.cum causam.i.in.vi. colum.§.co. & quod ibi nō. referendo dictum ray.in summa. item vide bal.in.l. presbyteri ī fi.la.i.C.de epis.& cleri. vbi dicit q̄ testis vel notarius non solum tenet ad interesse parti ratiōe falsitatis cō misse sz etiā ratione erroris quia error in notario & in teste dicitur esse in culpa lata sec̄ tamē dicens esse ī oblitione testis quod dictū iudicio meo nō solū ꝓcederet in foro iudiciali sed ēt ī foro cōsciētie p ea que scribit inno.i.c. sicut dignū vsus fin.de bomi. Sed ī p̄riū īquātū dixi de teste errāte allego tex.i.c. hoies falsuz & i.c.is autē

Inno. ponit hic vnuz intellectū q̄ loquitur cū agit̄ de falsitate ciuiliter ne scilicet quis per falsas lr̄as fatigetur & perderet ius suuz.& pro tanto videtur peccatum tacere veritatem istaū. Ego dico q̄ nullū speciale ponit hec littera q̄ siue criminaliter siue ciuiliter ageretur loquitur determinate sm alia iura vt p̄z i.c.i.& c.sup eo.§.e.iō dz intelligi sz q̄ ibi dixi.

d **Dilectorum.** Nō summat nec diuiditur & merito pp varietatem lecturazum. Casus litteralis. Inter capitulū vulteranum ex pte vna:& ep̄m eorundem ex altera super diuersis articulis per conuēciōis & reconuēcionis modū q̄stio vertebatur:procuratoribus vtriusq; partis in presentia pape constituris: lite cōtestata mandat papa quibusdam iudicibus quatenus testes qui fuerint nominati:si se odio gratia vel timore subtraxerint:preter q̄z super criminibus per censuram ecclesiasticam cōpellat testimonium veritati perhibere.

Nō hic tex.aperte q̄ cause criminales & ciuiles nō per oia regulantur eisdem regulis & maxime in cōpulsione testium. Secūdo nō q̄ [a] ecclesia cōpellit testes qui se a testimonio subtrahūt per cēsuram ecclesiasticam. Ex quo infertur q̄ peccant mozta liter.ar.xi.q.iij.nemo.& c.nullus.iudex autē secularis sm vin.hoc casu indicit multam.ff. si quis ius di.non obtem.l.i.vel capit pignoza sicut in tutorib⁹ & curatoribus nolentibus satisdare quoz̄ officium est publicum sicut testiū insti.de satisda.tu.§.fi.ō ex cusa.tu.primo rūso.sicut ēt parēs nolēs filū alere. ff.de li.agno.l.si quis a liberis.§.si quis. Op. et vī q̄ ille tex.generaliter disponēs vt in criminalib⁹ testes non cōpelluntur fit contra.c.super eo.puenit super his & c.cum cōtra. So.glo. nostra ad quam quotidie fit remissio multū laborat in declarādo an & quando testes sint cōpellendi & principaliter prosequitur duo membra.primo quid iuris in causa ciuili.secūdo quid in cā criminali.in p̄mo gl.ponit regulā & duos casus exceptos. Regula ē q̄ si requisiti nolūt testificari cōpellūtur.fallit primo in mediatoribus q̄ alias appellantur prozenete qui non cōpelluntur nisi de cōsensu partium sm glo. secūdo fallit in personis priuilegiatis vt nō testificentur. Tu de hoc vltimo dic melius vt dixi in.c.i.§.e.& de mediatoribus dic vt nō.glo.in auc̄.de testi.§.qm̄. que ex mēte illius littere colligit tres casus. Primus si ptes cōsentiunt vt testificentur & tunc cōpelluntur. Secūdus quādo partes ambe non cōsentiunt vt non testificentur nec cōpelluntur & isti duo casus sunt clari. Tertius quando altera pars nō consensit & tunc possunt testificari sed non compellunt indistincte vt dicit ibi glo. q̄ presumptio est q̄ sint affecte ad cām tū propter lucrum qō habuerunt vel quod sunt habituri.tum q̄ presumuntur velle vt res per eos incohata habeat effectum.dicit Jo.an. hic q̄ hec rō concludit eos etiā nō admittēdos si volūt altera pte nō cōsentiēte aliter hic. Jo.an. nō dicit quasi tacite sentiat q̄ nō debeant admitti nisi vtraq; parte consentiente quasi tunc admittātur & compellātur & nō aliter. Idem videtur velle glo.in.c.i.de testi.li.vi. ī verbo ciuiliter.sed certe hoc videtur cōtra mentē illius.§.quoniam.& aperte cōtra glo.ibi positaz ideo dicerē q̄ altera parte nō cōsentiente admittuntur si volūt.sed quāta fides eis sit adhibenda iudex considerabit ex circūstantijs & qualitate personarū & cāe Circa primam regulam predictam dic vt.j.dicam.

In secūdo mēbro[b].s.quid in cā criminali glo. latius instat.primo allegando p̄ & cōtra. secūdo pōit vnā opinionē in ver.super hoc. tertio illā reprobat ibi sed huic distinctioni.quarto ponit opi. suam ibi ideoq;.quinto respondet ad cōtraria ibi qualit̄ respondebis.sexto redit ad opi.primam quaz reprobauerat dando aliū intellectū ad istum tex.ibi sed p̄ dictis.septimo in fi.ponit opi.inno. cōmentatoris. Et per banc diuisionem bēs glo. declarataz que in effectu ponit tres opi. p̄ma q̄ si agatur directe ī modum accusatiōis non sunt testes cōpellendi. si vero agitur de crimine ciuiliter in modum exceptiōis denunciationis vel inquisitionis tunc cōpellunt̄.scōa opinio q̄ super criminibus testes cōpellendi si sunt siue directe siue indirecte agatur de crimine vt hic.& cōtraria iura ponunt casus speciales vt in hac glo. Tertia opi.q̄ si nō ē peccatum tacere id super quo testes inducuntur non cōpelluntur alias sec⁹ & hec est opi.inno.quaz ipse posuit non hic sz in.c.i.§.e. vbi latius eam prosequit̄.& dat ibi primo exēplum quando nō est peccatū tacere.s.quando agitur criminaliter vel ciuiliter excipiendo vel alio modo ad penā tantum q̄z tunc peccatū nō est sed meritoriū celare crimen fratris.ar.ij.q.i.si peccauerit.quod dicit verū nisi perseueraret in crimine q̄z tunc ēēnt testes cogendi vt pena reuocet a malo quē dei timoz a malo nō reuocat ar.c.vt clericozum de vi.& ho. cle. xxij.q.v. hoc videt̄.& hoc ī māifestis.ī occultis vo nō cōpellerentur nisi crimē occultum eēt periculosū sicut hereſis dilapidatio & similia que sine periculo dissimulari non possunt. Idem dicit ibi inno.si dicatur quis cōdēnatus de crimine.tūc enim sunt testes cogendi q̄z cum per sniam fit notorium peccatū est hoc celare.idem de fama vel ifamia ꝓbanda. Quid de sententia excōicationis.dicit q̄ cogendi sunt testes ad eā probādam cum illa nō sit crimen cuz possit sine peccato excōicari de sen.ex.inquisitioni.& latiꝰ ibi hoc prosequitur. Aliam theoricaz seu opi.ponit inno.§.c.proxi.licet videatur incidere cū precedenti.dicit enim q̄ vbicū q̄z ex probatione criminis qs consecuturus sententiam lucrosam vel vitaturus est damnosam semper cogendi sunt testes quia tūc peccatum esset in alterius preiudicium tacere veritatez & sic habes quartam opi. Quintam opinionez iudicio meo possumus colligere ex dictis eiusdez inno. in.d.c.i.§.e.vbi dicit q̄ deficientibus alijs probationibus semper cogendi sunt testes etiaz in causa criminali per.c.puenit.§.e.ij. Sextā opi. ponit bosti. & qō ibi nō.ī tex.xxij.questione.ij.

b Vtrū testes cogant̄ testificari ī cā criminali.& de hoc vide p archi.ī.c. statuēdū.ij.q.vi.vbi dicit q̄ testes ī cā criali cōpellūtur vbi agit̄ ad repulsiōné tātū vel ad famā de fcō ñ de fcō si aūt vt puniātur vt ī crīe ꝓbato ꝓtra testem ꝓcuratozem vel accusatozem vel nisi agatur ad penaz sanguinis si est clericus vel laicus qui aspirat ad clericatum & dicit q̄ ita ꝓsuetum cōcludi post nouclaterem.in hoc.c. dilectozum.

qui tenuit precise in criminali testes esse cogendos vbicunqz crimẽ venit puniendum per depositionem priuationẽ vel aliter. ⁊ ad istam decretalem respondet qꝫ loquitur de cõpulsione non fienda quando probato crimine criminosus ex eo non puniret sed solum de facto infamaretur vt in crimine probato cõtra testem vel accusatorem. tunc enim non cogerentur testes ſm eum nisi magnum preiudiciũ fieret parti vt. j. c. proxi. ⁊ hoc dicit ipse de mente iuris qc quid habeat consuetudo ecclesie romane. ⁊ contraria opi. multis rationibus impugnatur ſm eũ. nã per eã deus offenditur. respublica leditur. primus corrumpit. materia delinquẽdi ⁊ corrũpẽdi testes ministratur. mens vtriusqz iuris peruertitur. obediẽs q remunerãdus eẽt opprimitur ⁊ punitur. inobedientes qui pena debẽt affici de sua malicia gloriantur. Ad has ergo absurditates euitandas ⁊ vt criminosi ⁊ crimina puniantur cõcludit ipse testes in criminibus cõpellẽdos. Nec ob. ſm eũ qꝫ quedã iura dicunt testes in ciuilibus cõpellẽdos qz supplet ꝫ alia que idẽ dicũt in criminalibus. ⁊ huic opinioni sue dicit illam scõam opi. inno. fauere qz per probationez criminis accusator est vituraturus damnosam ⁊ consecuturus lucrosam sententiam. s. euitando penam talionis si nõ probaret. nec est fauẽdũ reo in occultatione veritatis. Septimã opi. posuit Jo. de amelia in ope suo de testi. vt hic recitat Jo. an. vt testes cõpellantur in criminalibus ẽt si agatur de pecuniaria pena vt fit per statuta. si vo agatur ad penã corporalez nõ. vnde dicebat ẽt hic bosti. qꝫ vbi agitur ad penaz sanguinis etiã corã tpali vicario epi q vtrunqz habz gladium non essent testes compellendi qz non spectat hoc ad officium iudicis ecclesiastici. j. ne cle. vel mo. sententiam. dicit Jo. an. qꝫ hoc est clarũ de clerico. Sed quid de laico q forte aspirat ad clericatũ et iõ nõ vult deponere in cã sanguinis honestũ eẽt ſm eũ nõ cogi ẽt i foro ciuili. Nõ qz nõ dicit necessarium ⁊ sic sentit qꝫ in foro ciuili laicus possit cõpelli etiã in cã sanguinis. Et dicit io. an. qꝫ ex ꝓdictis posset formari vtilis distinctio quã postea io. cal. secutꝰ mentem predictorũ formauit quã omissis alijs opinionibus antiquorũ que satis colligi possunt ex bis que dixi in. c. super bis. ⁊. c. cum contra. ⁊. c. peruenit. s. e. submitto q talis est videlicet aut testes nominantur super causa mere ciuili aut super crimine. primo casu aut non sunt persone priuilegiate ⁊ tũc idistincte cõpelli debent vt in hoc ti. quasi per totuz. ⁊ C. de testi. fiquando. aut sunt persone priuilegiate. de quibus. iiij. q. iij. §. itẽ in criminali. v. item. l. iulia iudiciorũ. ⁊ duobus v. se. ⁊ tales ſm leges nõ compellunt vt in dictis iuribus. volentes tamen admittuntur. iij. q. v. c. i. de mediatoribus dic vt. s. Sz ſz canones eque distinguitur ſm bosti. aut ꝑ alios veritas potest haberi ⁊ tunc nõ compellunt. aut ꝑ alios hẽri non potest ⁊ tũc ꝓpelli debent. Si vero nominantur super crimine aut directe proposito aut ꝑ exceptionẽ oppositio. ꝑmo casu aut de illo agitur ciuiliter aut criminaliter. ꝑmo casu sunt compellendi s. e. super litteris. ⁊. c. puenit. ij. Si criminaliter aut agitur in foro ecclesiastico aut seculari. primo casu idistincte compelli debẽt. s. c. prox. ⁊. s. c. puenit. i. Si agitur in foro seculari. aut quo ad penam pecuniariam forte ꝑ statuta vel aliter aut corporalẽ. primo casu debẽt compelli laici vt in decre. puenit. ij. sz clerici non sũt compellendi si per alios veritas haberi põt si ãt ꝑ alios vitas hẽri ñ põt ꝓpellent ẽt clerici testificari tñ iurabũt i mãibꝰ alicuiꝰ clerici ⁊ fiet ꝓpulsio ꝑ eccliasticũ iudicẽ ipoꝛ clericorũ ⁊ ñ ꝑ secularẽ vt in. c. qz qz. xiij. q. ij. Si autem coraz ecclesiastico iudice agitur ad penã corporalẽ tunc laici compellũ tur. s. e. sup eo. in fine. sed clerici nõ cõpellent ẽt coram iudice loci qui est de tpali iurisditiõe plati ecclesiastici ꝓ irregularitatis timorẽ. d. c. sniam. de rap. in archiepatu. ⁊ melius. xi. q. i. testimonium. Item ſm io. an. honestum esset hoc casu nõ cogi ẽt laicum qui intenderet clericari ẽt in foro ciuili. Si aũt ō crimine excipitur tũc aut ꝓbato crimine punitur is ꝯ quẽ excipitur puta qz repellit a ꝓmotione. vt. j. de accu. sup bis. ⁊ tunc sunt cõpellendi. s. eo. sup bis. aut nõ puniretur vt puta qz excipitur cõtra accusatorem vel testem vel ꝓcuratorem. vt. s. ō oz. cog. c. ij. ⁊ hoc casu nõ debẽt cõpelli testes ꝓ odium talis reprobationis ex qua sola infamatio sequitur ⁊ sic itel ligi debet hec decretalis. hoc verũ ſm bosti. nisi magnum fieret prꝰ ꝑiudiciũ quo casu essent cõpellendi j. c. proxi. hec sunt verba cal. que in effectu lz ꝑ alia verba sequi videt do. an. hic ⁊ si bene considerabis vt plurimum sunt extracta ex dictis bosti. hic ⁊. s. e. c. i. Et oĩa ꝑdicta possunt ad hanc breuem distinctionem reduci qꝫ in cã ciuili indistincte cõpellunt testes tam de iure canonico qꝫ ciuili nisi persone sint i hoc priuilegiate que tamẽ cõpelluntur alijs ꝓbationibus deficientibus. In criminali vero vbi agit directe de crimine siue criminaliter siue ciuiliter cõpelluntur in vtroqz foro. clerici tñ nõ cõpelluntur i cã sanguinis. ⁊ honestũ est idẽ seruare in laicis qui volunt esse clerici. Si aũt de crimine excipitur aut seqt aliquis effectus punitionis puta repellit a promotione ⁊ cõpelluntur testes. secus si nulla punitio inde sequitur. vtputa qz repellit tñ a testimõio vel ab accusatione. qõ intellige nisi magnũ prꝰ fieret preiudicium. hoc voluit in effectu tota distinctio cal. Sed certe hoc indistincte tenere ẽ peruertere totum istuz ti. ⁊ maxime ea que dixi in. c. i. ⁊. c. super eo. s. eo. videntur enim isti concludere qꝫ tunc solũ in crimine non cõpellantur cũ excipitur ad nudũ finem repellẽdi qõ aperte est contra. c. sup eo. vbi agebat directe de crimine ſm cõmunẽ itellectũ ibi traditũ. ⁊ tamen dicit ibi tex. qꝫ testes monẽdi sunt nõ cogẽdi nisi cõstiterit qꝫ odio ⁊c. vt ibi. ⁊ sic faciendo ibi exceptionem firmat regulaz in cõtrariũ i. c. dñs. xxxij. q. vij. Itẽ ſm hanc opi. bosti. ⁊ cal. nulla eẽt differentia in hoc inter ius canonicum ⁊ ciuile. ⁊ tñ tex. in. d. c. sup eo. voluit in hoc aperte differẽtiã denotare vt ibi dixi. Item in ciuili tex. in. c. i. s. eo. ponderat si se subtrahũt timore odio ⁊c. ⁊ tunc dicit testes ꝓpellẽdos ⁊ facit qõ dixi in. d. c. i. item tex. j. c. pri. ꝑderat de fectũ ꝓbationũ ⁊ tex. i. c. peruenit. ij. s. eo. ꝑderat qꝫ testimoniũ erat ibi necessariuz. ridiculosum ergo est dicere qꝫ tam in ciuili qz in criminali indifferẽter testes sint cõpellẽdi. vnde puto de iure canonico sic dicẽdum qꝫ in causa ciuili testes primo sunt monendi. ⁊ si requisiti testificari nolunt sunt cogendi qz ꝑsumitur qꝫ timore vel gratia ⁊c. nisi sint priuilegiati vel nisi alia presumptio banc elidat. hoc verum nisi alie probationes deficiant qz tunc indistĩcte omnes sunt compellendi. hoc declara vt dixi in. d. c. i. s. e. In criminali vo si veritas aliunde haberi nõ põt dico idẽ vt in. c. fi. j. eo. ⁊. s. eo. peruenit. ij. Expedit enim reipublice peccata nocẽtiũ eẽ nõ ⁊ vt crimina puniantur saltẽ ad aliorum terrorẽ. ff. de iurijs. l. eũ qui nocẽtẽ ⁊. j. de sen. ex. vt fame. ⁊ ne multis crassãtibus locus fit exemplo. l. aut facta. ff. de penis. vnde saltẽ respublica ẽ cõsecutura lucrosam sniam que est magis fauorabilis qz persona priuata. ff. sol. matri. l. i. ⁊ quod ibi nõ. de postu. prela. bone. Et puto hoc procedere ẽt si ō crimine excipitur ꝯ testes. naz si testes criminosi admittantur cũ presumptio sit cõtra eos de falsitate vt nõ. s. ti. proxi. c. testimonium. reus reportabit iniuste dãnosam sentẽtiã ⁊ sic punie

tur innocens qđ sonat in absurdum. maior enim ē fauor vt innocēs nō puniatur q̄z vt puniatur nocēs nā vt dicit. l. absentem. ff. de penis. sanctius est nocē tem impunitū relinquere q̄z innocētem damnare. facit c. sacris de sepul. Si ergo cōpellūtur testes quādo agitur vt puniatur reus fortius quādo reus certat vt iniuste nō dānetur. Si vero ad sunt alie probatio nes tūc non coguntur nisi constet q̄ malicioſe reus subtraxerit testes. vt in. c. peruenit. s̄. eo. i. nō. inno. in. d. c. super eo. vel nisi timore aduerse partis se sub trahant. vt. d. c. super eo. ⁊ qđ ibi dixi ad hanc distin ctionem puto reducēda omnia iura que obuiare vi dentur. ad hoc. c. potest respōderi q̄ nō constabat alias probationes deficere. vel vt sensit bosti. excipi ebat hic de crimine ꝫ testes ⁊ leue preiudicium ife rebatur parti ex non cōpulsione. secus si magnum vt predixi. promptū. n. est iura iuribus cōcordare de elec. cum expediat li. vi. ⁊ per hoc tollitur ꝫrium qđ formari posset de ꝫrio intellectu huius littere dū innuit testes in criminali nō cōpellēdos etiā si se sub trahant odio timore ⁊c. vel vacat hic arg. a cōtrario q̄ iura dicunt cōmuniter in hoc oppositum.

V Enerabilis. Casus. Ad de tegendam veri tatē cōiurationis cogūtur socij ⁊ iurati. diuidit. nā in p̄ma parte ponitur iusta pe titio. in scđa ipsius exauditio ibi ideoq̄z. Casus litteralis. Ciues cenicenses cum duobus .m. ⁊ .l. quōdā clericis ecclesie rauennatēsis quādā fecerūt cōiurationē cōtra archiep̄m rauennatē. dātes eisdē clericis quādā pecunie q̄ntitatē: ⁊ ad hec celanda se iuramenti vinculo astrinxerūt. archiepiscopus sup bis ⁊ quibusdam alijs articulis contra ciues ⁊ cleri cos predictos ad bono. ep̄m ⁊ eius cōiudices impe trauit litteras. vnde cū inuētionem suā probare non posset nisi testimonio ciuiū predictorū supplicauit domino pape: vt sibi ꝓuidere super hoc dignaret ne ergo p̄o defectu testiū sua iusticia depiret. Mā dat papa eisdē iudicibus quatenus monitione pre missa p̄ ecclesiasticā cēsurā cōpellāt illos quos vide rint cōpellendos: vt ab huiusmodi iuramēto absol uant illos quos archiep̄s ad testimoniū duxerit pro ducēdos: ⁊ nihilominus si illi se gratia: odio: vel ti more subtraxerint simili censura cōpellant eosdem ad perhibendū testimonium veritati. Nō primo q̄ is contra quē fuit cōiuratum potest agere ꝫ cōiu rantes ad penā eis ip̄onēdam vel ad satisfactionē in iurie: ⁊ dicitur cōiuratio quasi cōspiratio facta cū iu ramento cōtra aliquem in dānū illius. ⁊ dicitur con spiratio quasi simul spiratio q̄z simul spirāt ⁊ tendūt cōtra illū. ⁊ de hoc in. c. cōiurationū. ⁊. c. cōspiratio nū. xi. q. i. p̄ Inno. ⁊ doc. in. c. cū. i. ⁊. a. de re iudi. et c. exhibita de iudi. Scias tamē q̄ aliqñ fit ī partem bonā vt cū fit cōtra prelatū dilapidatorē ad sibi resi stendū vel quid simile. ad hoc. c. sane. xvi. q. vij. nō. in. d. c. cū. i. ⁊. a. prima tñ frōte presumitur illicita ſ̄z Ain. vbi. s̄. qđ nō. Nō secūdo ⁊ tene mēti q̄ ī de fectū ꝓbationuz cū. s. ex negocij seu criminis natu ra nō pōt haberi probatio legitīa admittitur proba tio minus legitima ⁊ alias insufficiens. Et vide bo nū tex. cū glo. in. c. cū dilecti de ele. ⁊ ī. c. p̄terea. s̄. ꝺ testi. Et nō ēt in hac glo. ij. in fi. nā admittūtur hic in testes criminosi ⁊ participes delicti ⁊ de se cōfessi cō tra. c. i. de cōfess. ⁊ vide quod le. ⁊ nō. in. c. i. de testi. li. vi. Tertio nota q̄ in criminibus cōpellūtur te stes nō simpliciter sed in defectū aliarū ꝓbationuz. et nō q̄ si se subtrahūt grā ⁊c. Nō q̄ vbi iuramē tum est illicitū ex parte recipientis pōt cōpelli reci piens ad illud relaxādū. ⁊ si ille nō vult relaxare iu dex hoc faciat. sic intelligas hūc tex. in ꝺ. nihilomin? ſm inno. ⁊ idē nō. in. c. debitores de iureiu. ⁊ ibi di cā ⁊ i. c. i. eo. ti. hic tamē nō erat necessaria relaxatio sed fit potius ad cautelā ſm glo. ij. ⁊ bene qđ ꝓbo. duplici rōne. p̄ia q̄ illud iuramētū nō poterat ser uari sine salutis iteritu iō nō obligabat ꝺ iureiu. q̄n to. xxij. q. iiij. p̄ totū. scđa q̄ iuramētū simplr prestī tum de nō reuelando certum quid non obligat si iu rans ꝓducitur ī testem q̄ nō extendit ad illū casum si fuit simpliciter prestitū. ⁊ si fuit cogitatū de hoc ca su fuit illicitum q̄ ad hoc nō pōt qs se obligare cuz nō sit ī sua facultate. nā officiū testificādi est publicū in se vt dixi. s̄. super Rubrica. ⁊ sic cōcludit notabili ter inno. i. c. qualiter ⁊ quādo. ī. de accu. Glo. i. querit qua pena sunt puniēdi cōiurātes ꝫ ep̄m p̄o p̄ium. rsidet q̄ si sunt clerici deponūtur ⁊ tradūtur curie seculari p̄ iura allegata ī ea, intelligetu hāc gl. qñ sunt icorrigibiles ⁊ sic debēt intelligi iura ī ea al legata. ad hoc qđ nō. i. c. nouimus de ver. sig. ⁊ dic vt plenius dixi. i. c. cū nō ab hoīe. ⁊. c. si clerici de iudi. laici. vō excōicātur ⁊c. Addit io. an. post bosti. q̄ ēt sunt singuli i vna libra auri cōdēnādi vt ī cōsti tutiōe Fe. de pace tenēda hac edictali. §. cōuenticu las. ⁊ siquis tumultū cōtra aliquē fecerit vel seditio sas voces emiserit capitalis ē pena. C. de his qui ad eccle. cōfu. l. denūciamus. C. de sedici. l. i. ⁊. ij. ff. de penis aut facta. p̄mo respōso. ⁊. C. de epis. ⁊ cle. con uēticulā ⁊. ff. de vi. pu. qui cetu. Et ī his reperies q̄ nec cetū nec turbā ꝺz quis cōgregare q̄ oīa hec et similia sunt prohibita nisi reperiantur cōcessa. ff. de colle. illi. quasi per totum. Glo. ij. est declarata p̄ predicta. ⁊ q̄ opp. de. c. venerabilē de elec. ⁊ ñ sol uit dic q̄ procedit qñ iuramentum ē dubium tunc enim illud est seruandū. sed nos loquimur hic vbi ē certum illud esse illicitum ⁊ de iure non seruandum sed tunc ad cautelā ꝓp opi. vulgi fit absolutio.

Rubrica De fide instrumentorum.

Continuata est hec rubrica ſm io. an. s̄. ī rubri ca de testi. vel dic tu sic. Supra visum est de vna spe cie probatiōis que. s. fit per testes nūc subijcit ꝺ alia que fit p̄ īstrumēta. Et dicit io. an. hic q̄ instrumen torū appellatio cōprehēdit oīa p̄ que īstruitur cā. s̄. ti. p̄ri. c. puenit el. i. Sed tu dic hoc vex lato sūpto vocabulo vt ibi dixi nō aūt semp. ⁊ dictū io. an. sim pliciter hic recitatū apparēter cōfundit hic ex diuer sitate huius ti. ⁊. s̄. de testi. nā si hic apellatiōe īstru mētorū venirēt ēt testes nō debuisset hic poni rubri ca spālis sed sub īsto ti. de vtroq̄z tractari. vñ dic q̄ ī īsto ti. īstrumētum capit ꝓ scriptura redacta ī aliq̄ materia que differt ab īstructione que fit per testes vt p̄z p̄ totū istū ti. ⁊ vide tex. qui ponit ista duo vt di stincta in. c. forus de verbo. sig. ī ver. cā autē. ⁊ vide qđ dixi ī. d. c. peruenit. et scias q̄ īstrumētū potest capi latissime late ⁊ stricte. p̄io modo appellatione īstrumēti venit oē vas domus seu instrumentū quo fundus exercetur de quo. ff. de fū. instru. quasi p̄ to tum. vñ ⁊ mulieri que est ita stricta vt mater fieri nō possit dicit deesse naturale instrumentū vt in. c. fra ternitatis ⁊. c. ex litteris. ī. de frigi. secūdo mō capit p̄o oī eo qđ habet cām in iudicio deductā īstruere ⁊ hoc casu veniunt testes. vt. l. i. ff. de fide īstru. ⁊. d. c. puenit. Tertio mō capit p̄o scriptura que fit ad probationem alicuius rei in futurū faciēdam. ⁊ hoc modo capitur hic. ⁊ de his ꝓ bosti. ī sūma eo. ti. ⁊ ꝓ boc dico q̄ scriptura p̄uata que tamē fidē facit dicit īstrumētū q̄z īstruit cām qđ probat ī rubro ⁊ nigro ī quo tractat ēt de scriptura p̄uata. vt. ī. c. ij. idē dico de qualibet scriptura siue cōtineat p̄iuilegiū siue cō tractū siue dispōnem siue quicquā aliud ex quo fit

a Adde hic domi.ī.c.vt officiū.§.ad cōpēsandas in fi.de here. in. vi. vbi dicit q; quādo extēdit ī̄strumētū dz ī istrumēto apponi dies rogatiōis ꝛ ī extēsionis. Itē adde b gl.magnā ī pn̄.ī.§.itē verborū īsti.de inuti stip. itez adde hic qō nō.spe.ī ti.de instru.edi.§.istrumētū in.ij.col.vsi.sed nunquid cōsecto. Et an dies requirat ī istrumēto vide bal.ī.l.siqs.§.i.ff.de vulga.ꝛ pu.vbi dicit q; si notari⁹ cepit scribere instrumētuz die iouis ꝛ pfecit scripturā die veneris dz ī instrumēto dicere se rogatuz fuisse die veneris qz attēditur tēpus perfecti instrumenti ꝛ q; requiratur dies ī instrumēto tenet ange.ī.l. optimā cir. fi.C.de ꝓba. ꝛ cōmit. stip. nā bal. in.d.l.si qs eū.§.i.,p suo dicto al. in no.in.c. consuluit de of. dele. Dz cū ipso optime facit qō nō. bal.in.l.si testamētū.C. de testa. Et circa hoc de die vide bo. glo. in. ca.si qua benefi cia.xxv.q.ij. Et si īstrumētū fuit factū de nocte an vitiet si notari⁹ scribat fuisse actum tali die cū ipse itelligeret de die naturali vide do.anto. post ino. in c.cōsuluit in iiij.col.de offi. dele. Et p bal.in.l.ñ minorē.C.ō trāſ. Et an valeat consuetudo q; ī istrumentis nō apponat dies. dic q; non sm do. de ro. deci. sua.xlv.ī no uis.que incipit vtrū valeat. Et qd si notari⁹ in vno ꝓio instrumēto apponit diē et cōsulē ī seqn tibus vo nō Et qd si in ad fidē faciēdā in futurū ad īnstructionez cause vt ,p batur ī nigro iuncto rubro.ꝛ vide bar.ī.l.si quis legatū.ff.de fal.qui appellat istrumētū ipsā cartā scriptā. Actum vero qui agitur iter ptes. vnde ptes dicuntur Actum facere. princeps dat priuilegium vel quid simile. notarius vo bz facere instm.ꝛ idem in qualibet scriptura que fidem facit vt predixi. ꝛ bec notabis pro statutis. Nico.abb.

J scripturam. Breue ē summatur sic sm ipius mētem. Instrumēti exē plū nō solēniter sumptū fidem nō facit absq; originali. Casus litteralis faciliter ex littera patet. Ber. Nō q; scriptura faciēs fidē dicit auctētica secus si fidē nō facit vt.j.c.prox. ꝛ hic. Nō scdo q; ēt princeps nō potest dare fidez ex postfacto scripture nō auctētice ī ꝓiudiciū alteri⁹ partis nā vbi negatiua pcedit verbū pōt denotatur necessitas vt dicit glo.notabilis ī regula pma de reiur.li.vi.ꝛ hoc puto absolute verū ī his in quibus princeps nō bēt liberā facultatē.ar.ī cle. pastoralis de re iudi.in alijs vero procedit dictuz de ordinata ptāte nō aūt de absoluta.ar.in.c.proposuit ō ꝓcess. prebē. facit qō nō.glo.ī.c.cōstitutus de rescrip.ꝛ p inno.in.c.ii.de cōfir.vti.vel inuti. Venio nūc ad declarationē materie in qua est aduertendum q; bec lra habet duas partes quo ad intellectuz. in prima tractatur de scriptura auctētica. in secūda de exēplata ab auctētica. pria glo. ītrat pmā partē. scda scdaz

Quero igitur capiēdo pmā ptē que scriptura dicatur auctētica. glo. ponit exēpla ꝛ aliter nō declarat nec ex ea potes bene instrui. Sed ponit inno. aliqd hic ꝛ in.c.se. nititur ostēdere differētiā inter publicā ꝛ auctēticā. sed iudicio meo nō bñ declarat sed multū ītricat materiam īō dicta sua in hoc omitto.ꝛ breuiter dico q; scriptura publica est illa que cōfecta ex titit a publica persona. s.a notario cū solēnitatib⁹ requisitis. hoc probatur.j.c.se. ūcta glo. in verbo publica manu. Auctentica vero dicitur que p se fidem facit siue ex appositiōe sigilli auctētici siue alio modo ita q; ad sui validitatē nō requirit aliud adminiculū. vnde potest dici auctētica quasi ex se auctoritatez babēs. boc satis pōt ,pbari per.c.sequens. Ex boc infertur q; omnis scriptura publica ē auctētica sed ñ omnis auctētica est publica. bñt enīz se vt superi⁹ ꝛ inferius. Ex boc ēt infero q; scriptura priuata anteq; sit cōfessata vel per testes iuuata nō pōt dici auctētica sed postea sic. Itē infertur q; scriptura cōfecta p aliquē officialē sup ptinētibus ad officiū suum lz sit auctētica nō tamē publica qz nō est ꝓfecta a notario cū solēnitatibus requisitis. boc vltimum sensit bar.in.l.quedā.in.§.nūmularios cū.l.se.ff.de edē. Idē dico de scriptura que reponitur in archiuo publico vt si nō habeat signa publicitatis modo p̄dcō dicat auctētica sz nō publica. vt sentit idē bar.ī auc. ꝛ si cōtractus.C.de fide instru.ꝛ gl.ordinaria ī auc. ad hoc.e.ti. quelibet ergo scriptura que ex se fidem non facit antequā fides sibi imponatur pōt dici priuata qz nō publica nec auctētica q̄si a priuata.i. non habēte offm̄ publicū ꝓscripta. Ex his bēs breuiter ꝛ clare que dicatur scriptura publica ꝛ que priuata ꝛ que auctentica. Et sm p̄dicta debes limitare ꝛ restringere exēpla posita in hac glo.ī.lz inno.hic.ꝛ.j. c.proxi.ꝛ spe.eo.ti.§.nūc videdū in princi. aliter sē

vltimo ponit ꝛ nō ī precedētibus vide plene p bar.in.l.si qs ex argentarijs.§.si in icium.ff.de edēdo vbi ponit aliquas pulchras qōnes circa b. Et scias q; ī epistola nō requirit dies de boc ē pul.tex.ī.l.cū taberna.§. idē quesijt.ff.de pigno.ꝛ ibi bal.plene examiat an in istrumēto requirat dies.ꝛ si statuto cauetur q; in instrumēto appō atur nomē diei. puta die martis vl die lune.ꝛ si nō fuerit appositus viciet in ,strumētuz vide albe. ī.i.pre sta. q.clv.ꝛ an ī scriptura priuata sit necessari⁹ dies vide elegāter ꝛ multū solēniter per bald. post burri.in.i. cōstitu.C. §. quibus ī.ij.colum. b De boc an locus sit de substantia īstrumenti vide p archi.ī. c. cū redēptor. xij.qōe.ij. vbi videt cōcludere q; sic. Et idem dicit glo.i.i data xerti. et vid p bal. ī.l. Scd⁹ in iiij.col. vſ. mō queritC.de fide i stru. et q; regraf locus ī istro tz ang.i.d. l.optimaz cir.fi.et q; ī istrumento apponi debeat locus loci tz do. xxiii. di. in noie dñi.i.x.colū.ꝛ adde b ad mām ange.ī pſi. .ccxviij. vbi diē q; si in ,ptho collo notarij ñ ē indictio necp locꝰ gñaliſ vrbis curi vel vil le nec ſignū notarij.ꝛ in eo appet nōrū ñ ēē rogatū nulli ufē momēti necp ex co potest tiant. et maxime ponens sex modos quibus scriptura dicitur publica sed nō placet.ꝛ videtur ibi spe. q̄si cōcordare cū ista glo.ꝛ vide bonū tex.in.l. cōparationes. v. sed tm̄ mō.C.e. vbi aperte ,pbatur q; scriptura priuata ꝛ testibus subscripta ꝛ approbata nō dicitur publica lz posset dici publice cōscripta. vt in princ. illius.l.ꝛ ibi ēt probatur ūcta auc. sequēti. q; scriptura alias nō cōfecta p tabellionē nō dicitur publicū instrumētū lz ,pducatur ex archiuo publico lz sit auctētica. nā si eēt publica frustra illa auc. boc adiecisset de nouo cū ī.l.antiqua precedēti fuisset facta mētio de publico instrumēto.ꝛ hoc aperte tenet gl. in.d.auc.ad boc.lz aliter ꝛ minus bñ. do.an. post in no.hic ꝛ in.d.c.sequēti dicat. et scias q; scriptura q̄ñ qz cōficitur a iudice seu prelato vel ipius auctoritate cū sigilli appositione ꝛ testiū subscriptiōe vel sinebis ꝛ an ꝛ quādo faciat fidē ita vt dicatur auctētica ñ tracto hic qz plenissime fuit dictū in.c.post. cessiōez de ꝓba.ꝛ aliqd in.c.cū a nobis.s.de testi. quādo qz fit a priuato ꝛ iter ꝑuatos.ꝛ an ꝛ qñ talis scriptura faciat fidē dicā.j.c.se. quādoqz ꝛ tertio scriptura est fcā vel exēplata a tabellione.ꝛ de boc aliquid ,p īstructione saltē generali dicemus hic. nā longissim⁹ eēt in boc tractatus vnde prosequemur quedā generalia que requiruntur ad boc vt talis scriptura fidez faciat. et primo de originali. scdo de exēplato. dz .n. ī se cōtiere multa que enumerat glo.ī.l.generali.C. de tabul.li.x.ꝛ spe.eo.ti.ſ. de instru.edi.ī pn.et primo sm spe. dz cōtinere inuocationē noīs dñi dicendo. In noīe dñi vel similia verba. videt boc tamē limitare in arduis ꝛ perpetuis instrumētis. in minoribus vero nō est necessariū lz decēs. ego vo dico q; de iure boc nō probatur ēt in magnis vt sit de necessitate sic q; alias nō valeat instrumētū sed honestuz est semp ponere.ꝛ pro boc vide bonuz tex. actuum xvij.ꝛ in.c.nō lz.xxvi.q.v. vbi ponitur dictuz apli. Oia quecūq; facitis in vbo aut ī ope ī noīe dñi nostri ihesu christi facite.ꝛ per illū tex. iuncta ꝓsuetudie que viget bodie vt apponatur oī instrumēto, posset dici instrumētū publicuz alr nō valere ad boc qō.j. dicā de annis dñi. Scdo exigitur ª vt apponat annus dñi secūduz spe. vbi.s. dicunt tm̄ quidā q; potius de consuetudine q̄z de iure apponūtur. fatentur tm̄ q; si nō apponātur nō valet instrumētū pp cōsuetudinem. boc tenet glo.ī auc. vt prepo. no. impa. in prin. et quidā alij vt refert spe. vbi.s. Sed ipse spe. dicit boc ō iure induci p.c.in noie dñi.xxiij.dist. qō nō. ibi enim inuocat nomē dñi ꝛ apponit ānus eiusdem. ibi tamē nō dicitur vt sic fiat sed pōt dici q; cōsuetudo ē ibi de iure approbata. Tertio nomē imperatoris vel pape vel regis illius loci. vt in auc. vt prepo. no. impa.ꝛ q̄ten⁹ dicit ō nomine regis vel pape intelligo in loco vbi papa vel rex bēt iura imperij. p boc qō in simili nōt bar. in.l.infamē. ff. de pub. iudi. ꝛ vtile ē vt apponat nomē vtriusqz ꝛ dies coronationis seu ānus impij seu papatus qō idē est ꝛ boc est necessariuz. vt in.d.auc. vt ꝑpo. no. impa. Quarto nomē cōsulis āni illius sm glo. in.d.l.gñali. sed dic q; bodie nō seruat. vñ nō est necesse ponere vt nō. ī glo. in.c. quotiēs. i.q.vij. Quinto debet apponi locus ꝓtractus[b]. vt in.c.abbate sane de re iud.li.vi.ꝛ ibi nō. quare ꝛ an debeat apponi locus loci. dic vt ibi nō. Sexto mēsis ꝛ dies instri. Septimo indictio ꝛ quid sit indictio nō. in.c. inter dilectos. j. eo. ꝛ qd

leuari publicũ istrm. Et vide ꝙ nõ.bar.i.l.i.§.vbi ät.ff.de vi ⁊ vi armata. vbi dicit ꝙ i libello accusationis nõ dz iseri locus loci.

a Et dicit bal.i,pe.c.i.ij.col.ꝙ nõri⁹ nõ põt mutare signũ suũ cõsuetuz ⁊ si apponer et bodie vnũ signũ cras aliud puniet pena falsi.⁊ ita dicit tenere gui.de cu.i.l.cõpatiões.C.de fi.istru.⁊ vide ꝙ de hoc signo nõui p⁹ d.abb.i.c. dilecta.j.ỏ exces.pla.

b Qualiter probet quẽ ee nõriũ.⁊ vide d.an.post hosti.i.c. si gnificauit pe.col.v. itẽ qd si p⁹ cẽtũ ãnos ỹ.de testi. ⁊ Jmo.in cle.i.in.v. co.v.qd et si renoret de,pcur.p bal.in.l.i. C.ad mac. vbi dic ꝙ exquo gs ꝓfecit plura istra vt tabellio lz nõ appeat priuilegiuz seu instrm sui tabellionat⁹ tñ illa sua instra valet. Sz de hoc ipe ibi se remittit ad id qõ dixit in l.barbari⁹ ff.de of.pr. ⁊ i.l.si solẽ nib⁹.C.de fi.istr. Sz tu ỏ hoc vide p bal.i l.i.i.iij.col. C.de fidei cõ.bal.i.l. i.C.ỏ testa p ange.in auc.de hẽ. ⁊ fal.§.hic nobis ⁊ p ang.i.l.iij. ff.ad mac. ⁊ aliqd p bal.⁊ imo. i.l.testiũ.§ cõditionẽ ff.de testa. ⁊ i d.l.barbari⁹.⁊ vide i apo.i l.si.ff.de fi. istr.vbi dicit ꝙ ille ꝑ sumitur tabellio q ẽi possessiõe tabellionatus.⁊ qualiter ,pbet nõriũ fuisse psonam auctẽticaz ⁊ eius scri

si anni domini nõ cõcordãt cũ indictiõe.nõ.p io.an. in data li.vi.⁊ per bar.in.l.librarius.ff. de reg. iur. Octauo series facti. Nono testes. et aduerte quia spe.simpliciter requirit ꝙ testes inscribantur p notariũ nõ aũt requirit ipsoꝝ testiũ subscriptionem vt clarius ponit in.d.§.i.alias.ij.v.post locũ. vbi ponit practicã inscribẽdi testes, sed glo.in.d.l. generali. videt subscriptionẽ testiũ requirere ⁊ idẽ dicit ibi glo.de subscriptione ptiũ ỹbẽtium ⁊ notarij. fateor hoc de notario. vt in auc.de instru.cau. sed de ptib⁹ ⁊ testibus lz possint se subscribere.ar.c.cũ inter de re iu.nõ tñ videtur hoc necessariũ i scriptura publica qz nullibi ,pbat sed potius inuitur ỹriũ in.§. sed ⁊ si instrumẽta.⁊ in auc.,pal.⁊ ibi glo.hoc tenet aperte i verbo adijciat in ꝓn.dicit tñ i hoc seruãdã cõsuetudinẽ.⁊ aperte sentit inno.in.c.i.ỏ bis que fi.a pla. vbi dicit ꝙ subscriptio proprijs manibus nũquã ẽ necessaria nisi in casibus iure expressis.⁊ bene facit c.j.,pri.ibi si testes sunt iscripti ⁊c.⁊.c.a nobis.§. de testi.an aũt testes debeant eẽ rogati. Spe.i.d.v. post locũ.dicit ꝙ nõ est necessariũ lz soleat dici ꝙ fuerunt rogati cõcludẽs ꝙ de necessitate nõ requirit ꝙ testes sint rogati nisi in quibusdã casibus de quibus remittit ad titulũ de teste.§.i.,ppe finẽ.v.itẽ ꝙ nõ fuit rogatus.idẽ tenet glo.preal.in.d. auc. de instru.ca.in verbo adijciatur. Jdẽ glo.in.§.ỏ bis.iij. q.ix.prope finẽ que notabiliter dixit ꝙ si cõtractus fit in scriptis testes debent eẽ rogati ⁊ sic dz intelligi auc.nisi rogati.C.de testi.alꝫ secus nisi in quibusdã casibus de quibus in glo.in.c.debitũ eadẽ cã ⁊ qõne.⁊ intellige ỹctum fieri in scriptis vt.j. subijciam. Decimo requirit ꝙ notarius apponat signum * suum solitũ ꝟm spe.vbi.§.⁊ idẽ glo.in.d.§.sed ⁊ si instrumẽta in verbo opz.dicit tñ ꝙ illud signuz nihil significat sed ponit ad cõpationẽ faciẽdam.s. in casu dubij qõ nõ.⁊ videt bar.velle in ꝑma ỹstõne digestorũ ꝙ nõ valeat instrumẽtũ nisi habeat signum notarij.⁊ vide p Guil.de cu.in.l.cõpatiões.C.ỏ si de instru.sed io.an.in addi.spe.in ti.de instrumen. edi.§.i.in v.in fi.aut tenent ꝙ signũ notarij nõ est ỏ substantia instrumẽti qz nõ reperitur tantum iure.⁊ sic ponitur de cõsuetudine potius quã iuris dispõe. Itẽ qz omissio modice solẽnitatis nõ vitiat.ff.de vẽ. inspi.l.i.§.fi. Jdẽ qz accur.illud omisit in.d.l. gñali preal.⁊ sic transit hic do.an.sed nõ viderũt isti iudicio meo accur.qui hoc apte tenet p illũ tex.vbi.§. allegaui.s.in.§.sed ⁊ si instrumẽta. vnde sequor bar. ꝙ vitiet instrumẽtũ.tũ qz tex.videtur hoc requirere in.d.§.sed ⁊ si instrumenta.tũ qz subest cõsuetudo ad hoc qõ.§.dixi de annis domini.tũ qz boc ponit ad facilius veritatem inueniẽdã maxime quãdo instrumẽtũ est de facto antiquo. Nõ tamẽ in practica opi.io.an.qz nõ ẽ modice auctoritatis. Aduerte tamẽ ꝙ id qõ prędixi de subscriptione testiũ ,pcedit regulariter sed fallit in actibus iudicialibus de quo tamẽ dic vt dixi in.c.qm̃ cõtra de proba.nõ. Spe.ỏ instru.cau.§.restat.v.sed cũ litteris. Itẽ ꝟm Jnno. hic vbi subesset cõsuetudo.ar.c.cũ dilectus.j.e.tertio quãdo instrumẽtũ fit coram pplõ in publico parlamento.⁊ notabis hoc singulariter quod põit spe. in loco proxime allegato ⁊ dicit ꝙ fuit dictũ Aber. ar.C.de bis qui in eccle.ma.l.i.C.de testa.omnium ,ppe pncipiũ.⁊.C.de lati.liber.tol.l.vna.vbi autem testes debent scribi quot requirantur. dic ꝙ ad minus duo ita notanter dixit glo.in.d.§. sed si instrumẽta in verbo adijciatur. Sed vide plenioꝝ distinctionẽ quã ponit in auc.eadẽ prope fi.in ver.scriptũ ⁊ omnino vide bar.⁊ glo.in auc.sed nouo iure.C.si cer.pe.⁊ io.an.in regula pluralis locutio de reg.iu. li.vi.vbi reperies plenissimã ⁊ notabilẽ glo.in materia. Undecimo requiritur ex pte solẽnitatis extrinsece ꝙ scriptura cõfecta p notarium sit coram ptibus lecta alias nõ valeret instrumẽtũ ꝟm io.an.i addi.spe. eo.ti.§.ostẽso.v.illud quoqz.C.de fide instru.l.cõtract⁹.⁊ sic recitãdo hoc dictũ trãsit simpliciter hic io.an.sed tu dic melius hoc dictũ ,pcedere dũtaxat in contractibus qui fiunt in scriptis.i illis in quib⁹ scriptura est de sba ex ỹbẽtũ cõuẽtõe ⁊ sic logt.d.l. cõtractus.⁊ hoc ponit bar.in.d.l. ỹctus ⁊.l.gallus §.quidã.ff.de lib.⁊ postbu.⁊ p illã.l.cõtractus. notabiliter dicit ibi bar.ꝙ vbicũqz scriptura ẽ de substãtia vt in sententia appellationibus ⁊ similib⁹ post quã scriptura ẽ lecta nihil potest addi vel minui. nec aliquid valet nisi tota scriptura legatur qõ bene notabis.secus dic in alijs que redigũtur in scriptis nõ vt scriptura sit de substantia sz pot⁹ ad ,pbationem cõseruãdã.tunc enim nõ est necesse vt legatur coraz partibus qz cõtractus põt scribi abbreuiate vt i.c. cũ.p.tabellio.j.eo.sufficit ergo in illis notariũ eẽ rogatũ. Duodecimo requiritur extrinsece ex pte scribentis ꝙ fuerit cõstitutus tabellio ab bñte ptãtez ⁊ quis in hoc dicatur habere potestatem notabit plene.j.e.c.cũ.p.tabellio. Et circa hoc dubitat qd si nõ cõstat illũ qui scripsit banc potestatem habuisse a superiore ⁊ sic negat ᵇ notarius. Jo.an. recitat dcã inno.i.c.veniens.j.de ver.sig.li.vi.que ẽt i effectu replicat hic que etiã videas in spe.de proba.§.i.ad fi.ver.verũ lz probatio cũ v.sequẽtibus. ibi tñ Jnno.prosequit duo mẽbra.pmũ quãdo questio ẽ cũ ipso notario ẽt tũc bẽ ipse plene ,pbare cuz debeat eẽ de facto suo certus.ꝟm ꝙ facit ad ,ppositũ quando de hoc est iter ptes cõtentio ⁊ in hoc ponit tres practicas ,pbandi.pmo vt probetur p instrm vel p testes officiũ fuisse illi cõmissũ per superiorẽ.secũdo si ,pbatur p testes ꝙ tẽpore illo quo fuit factũ istrumẽtum de quo cõtenditur publice fungebatur notariatus officio ar.ff.de offi.preto.l.barbarius ⁊ i.l. ij.ff.ad mace.tertio ꝙ quasi i idẽ in effectu reincidit lz varietur facto si appareant instrumẽta multa ⁊ diuersa iter multos ⁊ diuersos per manus eiusdẽ conscripta que firma manent ⁊ sine ỹdictione ab oĩbus tanquã publica recipiũtur.⁊ quot istrumẽta sufficiant relinquendum ẽ iudicis arbitrio ꝟm hosti. vide ẽt i spe.de instru.edi.§ restat.v.⁊ scias.⁊ v.illud ät Aduerte qz specu.i palle.§.ver.quid si is. videtur sentire ỹrium quo ad scõam ⁊ tertiã practicam.dicit enim ꝙ cõis error nõ potuit illũ facere notariũ nec instrumẽta valere ex quo nõ habuit ptãtem a superiore secus si habuisset potestatem a superiore lz ex aliqua causa nõ valuisset puta qz erat seruus occulte ⁊ sic loquitur.l.barbarius palle.banc materiã lati⁹ attingit io.an.in addi.predicta v.⁊ scias.vbi narrat Barti.de sily.disputasse ⁊ tenuisse ꝙ opz vere ,pbare officium fuisse illi cõmissuz nec possessio releuat ab onere probandi nisi forte instrumẽtũ ,produceretur de longinquo. Et vide ibi plenius ⁊ maxime i eo ꝙ ,psequitur an per descriptionẽ in matricula ᶜ probet quis notarius.⁊ cõcludit ꝙ nõ vbi videas do.an. hic putat ꝙ si sciente ⁊ patiente superiore sit possessionẽ ingressus istud sufficit.ar.in.c. cõsulati

,p tabelliõe ꝙ pp hoc ñ ,pbat quẽ eẽ tabellionẽ ⁊ al.spe.i.ti.ỏ istru.edi.§. restat.v.illỏ ⁊ vi.quid si. adde ỏ bal. in.l.i.C.de eman.liber. vbi dicit ꝙ sigs p centũ annos reputaret legitimus ⁊ re va eẽt bastard⁹ non ꝓscribere ret iura legitimatiõis.⁊ al.gl.fin.i.le nemo.ff.d. vsucap.pro leg.Adde ỏ duas.quest. quas ponit d.an.i.c. cuz cãz el.i.i.xij col.v.dubiũ ẽ de test. vbi ponit ỏ quibus sensib⁹ corpis debeat attestari nõrius cõficiens instrumẽtũ de gustu ⁊ odora tu.scõo ibi examiat an nõrius possit cõficere i strumẽtũ ad dcz iterptis mediatoris iter duos diuersarũ linguaꝝ iuicez ỹbẽtes.⁊ si dicẽ statutuz ꝙ p nõriuz forẽsem non posset exerceri officiuz sua de qua fuerit rogatus erit ipso iure nulla secũdũ ang. in cõsi.cxcij. ⁊c.

c Et add ꝙ p ispectionez matricule ,pbatur quẽ eẽ ỏ vniuersita te ita nõ dom.in.c.quo iure i.i.col. viij.di,⁊ i.c. clemẽt.circa pri.xvi.di.⁊ vidẽt ꝙ nõ. domi.xix.

di.in fu.cir.me.z in.c.fi romanoꝝ.i.i.col.ea.di.z vide ꝙ nō.bar.i.l.nō alr z in.l.petitionem.C.de aduo.diuer.iudi.

a Vide bal.i apo.i.l.fi.ff.de fi.iſtru.vbi dicit ꝙ notariꝰ rogatꝰ ꝑſumit rogatꝰ vt iſtūm cōficiat cū clauſulis cōſuetis.z de hoc vide p bal.in rubri.C. de fi.iſtru.i.x.colū.z ēt i.v.col.z vide bal.i auc.rogati.C.de teſti.z in.l.i.C. de fi. iſtr. li. x.i.xij.colū. bal.z imo.i L.i.i ꝑn.ff.de beſ.iſti.bal. pꝰ ci.i.l. bac cōſultiſſima i pri.C.q te. ſa.poſ.aliqd p bar.i.l. be redes palā i pri.ff.de teſ. ange.pꝰ glo. i.§. nos aūt i auc. de ta/ bel.do. an. i c.ſicut in .v. col.de re iu. p ro i.l. ſciē dū in.xiij.q. de v.ob.vbi aliquas alſa tiōcs addit ad bar.z di cit ꝙ vbicū ꝙs reperit p cāpſorē ali/ qd in ſuis li bris ſcripſiſ ſe ptinēs ad rē alteriꝰ ſp ꝑſumit ſcri pſiſſe b ad il liꝰ petitōnē z rogatū et dicit hoc fu iſſe ſingulaꝛ dcm gui. de cu.i.l.edita C.de edē.ꝙ ſeqr ibi bar. alle.gl.ordi. i auc. de ta bel.§.noſ aūt Quid aūt de teſte an ꝑſu mar rogatꝰ vide p ſpe. i ti.de teſte.§. i.v.ſz qd i ꝑ dciſi pe.col. z ꝙ ibi de il la.q.late no taui.z adde ꝙ opi.bar. i d.l.ſi vnū in boc paſſu. an notarius ꝑſumaſ ro gatꝰ ſeqr ibi imo.z ang. i.l.qcūqz.§. fi.ff.ō publi cia.z ange. cō.ccvi.icip. reperiſ q̄dā ibreuiatu ra zc. Sz opi. i.d.§.nos aūt ſegtur bar. in.d.l.domicius labco.ff.de teſta.z cir.illud dictum guil.de cāpſore ſeu ar gentario.ſ.relato adde ꝙ idem dicit bal.in.l.i.cir.pe.col.C.de eden.

onibus.de iurepa.z cū boc tempamēto dicit ſe intel ligere ſpe.in ti.de proba.§.i.v.itē ēt.z io.an.i addi. ſpe.ſup dicto.§.reſtat.v.quid ſi ꝓducaſ. Ego cre/ do ꝙ ſola ſciētia z patientia ſuperioris nō bēat pro/ deſſe ſi cōſtaret poſtmodū de vſurpatione officij cū ex parte ſuperioris nō interuenerit aliquis actus po ſitiuus cū requiraſ officij collatio ſeu creatio.ar.ca. cū iā dudū in ſi.de prebē.z quod nō.p glo.z doc.in c.qr circa.de conſan.z affi.z in cle.ſi roman⁹.de ſē. excō.z bene facit.c.ad decimas.de reſti.ſpo.lib.vj. iūctis bis que diri in.c.cū eccl̄ia ſutrina.ō cau. poſ. z proprie.hoc idem videtur velle inno.in.c.nihil.de elec.nec ob.c.cōſultatiōib⁹.de iurepa.quod loquiſ de poſſeſſione bona fide queſita alias nil valeret,pre ſentatio.vt ibi nō.z pleniꝰ p inno.in.c.ij.de in inte. reſti.ſed ſi nō cōſtat de vſurpatiōe officij ſed ſolū re/ uocatur in dubiū de ptāte prout proprie loquiſ in/ no.puto inno.verum z eleganter diriſſe cū boc tem peramēto iudicio meo vt probeſ ꝙ lōgo tpe fuit pa lā z publice in poſſeſſiōe tabellionatꝰ.nā ex boc pre ſumitur habuiſſe titulū qr nō ē veriſimile ꝙ tāto tpe fuiſſet ſine ti.tolerat⁹.boc ,pbo aptiſſime p nō.in.c. illud.de ꝑſump.z p inno.in.d.c.ij.ō in inte.reſti.fa/ cit.c.cū eccl̄ia ſutrina ꝑalle.ſm intellectū quē ibi de di.z ſi diceremus cōtrarium infinita inſtrumēta pe riret tractu tpis cū moriāt̄ notarij z pdāt̄ inſtra collatōis officij z durū eēt hec omnia ſemp recēſere. vt in ſimili nō.in.c.quoniā de proba.Anū tamē nō hic ꝙ ſi ,pducitur inſtrumentū in forma publica ma xime de lōginquo z nemo cōtradicit nec apparet in aliqua pte ſuſpectū ei ſtandū ē ar.in.l.fin.C.de edi. di.adri.ponit io.an.in addi.prealle.z guil.de cu.in l.cōparatiōes.C.de fi.inſtru. Tertiodecimo requi ritur ēt ex parte notarij ꝙ fuerit rogatus de cōfectio ne inſtrumēti.alias nihil valet inſtrumentū in auc.ō tabellio.§.nos.āt.nōt inno.hic refert tamē quoſdā dicere ꝙ in dubio ꝑſumitur rogatꝰ[a].C.de cōtrabē. ſti.l.i.z inſti.de fideiuſ.in ſi.z banc opi.tenet accur. in auc.ō tabelli.§.nos āt. in verbo iniungatur in ſi. qui dicit ꝙ ſemper ꝑſumitur ꝙ notario fuerit man datū ſeu iniunctū vt cōficeret inſtrumētū. ipſe tamē inno.videtur velle ꝙ ipſe notarius ſcribat in inſtrō ſe fuiſſe rogatū.z boc ſufficiat ad faciēdā fidē de ro/ gatione.bar.in.l.ſciendū.ff.de ver.ob.tenet ꝙ i du bio nō preſumatur rogatus.ſed ſi ipſe boc atteſtaſ i inſtrō vel apponat ſimilia verba.puta ego notarius ſcripſi vel publicaui z tunc ſufficiet quod placz.z vi de in ſpe.e.ti.§.breuiter.v.z nō ꝙ tabellio. Sz circa boc eſt forte dubium a quibus[b] debeat eſſe ro/ gatus.circa quod multum inſtat inno.hic ponendo ſparſim tres opi. Prima ꝙ debeat eē rogatus ab ambobus ꝓbēntibus vel altero tm vel ſaltē ab illo cu ius intereſt.z caueat notarius ꝙ nihil ſcribat de bis que vidit vel audiuit niſi ſibi fuerit iniunctū a ꝑſonis ꝑdictis.Et nō boc vltimū qr ſepe rudes tabelliōes extēdunt inſtra capite eorum apponētes ea que nūq̄z fuerunt a partibus dcā. Secunda opinio diſtin/ guit inter ea que fiunt a pluribus z ea que fiunt ab vno dūtaxat vt primo caſu neceſſe ſit ꝙ oēs ꝓbētes

b Al qbꝰ debeat rogari notariꝰ vt cōficiat iſtrm.et adde gl.i v.huiꝰ edicti i.l.ꝓtor ait i pri.ff.de edē.q̄ dicit ꝙ hodie tabelliōes ſp rogāt a ꝑtib⁹ bicin de.z adde vnū vbū hic ꝙ pōit pau.de ca.i.l.beredes palā.§.i teſtis ſuper

glo.i.ff.de teſta.vbi dicit ꝙ nōrius debz rogari ab eo ad quē actꝰ ptiet et al.tex.z glo.i auc.i.§.nos āt i auc.de tab.z de hoc vide aliqd p imo.i cle. i.de iureiu.cir.ꝑn.v.nō.ex tex.z ē ēt gl.ibi i v.reqſitis.Adde hic bar.i.l.ſci endū cir.ſi.ff.de v.ob.vbi dicit ꝙ ſi notariꝰ ſcribat ego notariꝰ rogatꝰ ſcri/ pſi ꝑſumit fuiſſe rogatꝰ a ꝑtib⁹.z facit ad hoc gl.i auc.rogati.C.de teſtib⁹.

cōſentiant nec ſufficit ꝙ vnus ſolus mandet inſtru/ mentum fieri ſicut nec in perſona vnius poteſt cōtra ctus cōſiſtere z fortius ſm eū non poterit extraneꝰ mādare inſtrumētum cōfici qr ſua non intereſt. In alijs aūt in quibus non requiritur cōſenſus pluriuz vt teſtamētum ſententia ,pteſtatio exceptio z ſimilia ſufficit ſm eū mādatum ipſius qui boc dicit vel fieri facit.z ꝙ ſic debeat ob tinere ſatis probaſ ex tenore iuramēti qō preſtant notarij in ſuſceptiōe officij ſui ſ.ꝙ de bis que vidēt vel audiūt fideliter cōficient in ſtrumenta ſm ꝙ eis a partibus vel a iudice iniūgeſ. Tertia opinio quā dicit ō facto obſeruari eſt vt qui/ libet etiā extraneus poſſit mandare inſtrumētū con fici.z pro hac opi.aſſignat inno.hāc rōnē qr nō ſem per fiunt inſtrumenta habita cōſideratione preſētis intereſſe ſed qr pōt in poſterum intereſſe z vix ē ali/ quid de quo non poſſit alicuiꝰ intereſſe de eo qō agi tur inſtrumētū hre.z dicit ꝙ omnibus inſpectis plꝰ videtur rōni inniti hec opinio.ſ.ꝙ quilibet cuius in tereſt poſſit precipere fieri inſtrumētuz z etiā ille cu/ ius nō intereſt z inſtrumētū fic manu publica confe ctū valet. Mouetur ēt qr nullo iure boc prohibeſ. ff.de proba.l.ab ea parte.ſecūdo qr inſtrumēta iter eos cōfecta ,ſunt alijs.ar.in.l.i fraudē.§.ex bis bo nis.z.§.ſe.ff.de iure fi.vnde cū ille qui non rogauit nō poſſit petere vt ſibi edatur.ff.de eden.ſi quis ex argentarijs.§.ij.z ſe.intereſt ergo cuiuslibet vt pre/ cipiat fieri inſtrumentum z ſic poſſit electionē illius petere que aliter ſibi denegaretur vt dictū ē. de hac materia vide in ſpe.e.ti.§.ij.v.ſed pōe.z in.§. poſt q̄z.v.itē nunquid.z ibi.ſ.in proxi.v.ponit io. nota bilem additionē.dicit enim ꝙ quedā ſunt que depē dent a voluntate vnius vel plurium.quedā a volun/ tate nullius.primo caſu ponit regulā ꝙ illius roga/ tio requiritur ad ſubſtantiā probatiōis cuius conſē ſus requiritur ad ſubſtantiam actus.z iō ſi depēdet a voluntate duorum vt cōtractus illorū requiriſ ro/ gatio.ſi vnius vt appellatio illiꝰ ſolius ſufficit roga/ tio.ar.in.l.in bac.C.de dona.z in.l.ij.C.de rela.ſe/ cūdo caſu ſubdiſtinguit ꝙ aut ex illo facto,pducitur pti aliquis iuris effectus vt actio exceptio accuſatio z ſimiles.exēplū in ruina icendio z ſimilibus.z idē dicaſ qō.ſ.i precedēti mēbro. Si vero effectus nō poteſt tolli vel induci volūtate alicuius priuati vt eſt natiuitas hois quo ad ſucceſſionez patris z tūc ſcri ptura nō fiet ex mādato alicuius ꝓuati z facta nō fa ceret fidē ſed debet fieri ſi videbitur iudici ipſius au ctoritate qui habet reſpicere ad veritatē ſibi cognitā qr boc poſſet eſſe vtile in futuruz.ar.in.l.illicitas.§. veritas.ff.de offi.preſi.z de bis que requirunt iudi cis auctoritatem notarius nō cōficit inſtrumētū ſine ipſius mandato.C.de iure fi.l.iij.li.x.do.an.dicit ꝙ bar.in.l.ſeruus cōis.ff.de ſti.ſeruo.tz ꝙ nō rogatꝰ poſſit in boc vltimo mēbro cōficere inſtrm qr in acti bus in quibus nō ſunt partes pōt iudex officiū pro/ pria auctoritate impartiri.vt nō.in.l.iiij.§.boc autē iudiciū.ff.de dā.infec.per que dicit bar.ꝙ notariꝰ[c] poteſt cōficere inſtrumentum ſi cōſtituit aliquē ſuuz procuratorē z probat ad icōmodum cōſtituentis nō

c Et vi de bar.idē dicētem z pau.de ca. i.l. fuꝰ.ff. de teſta.z vtz filius poſſit cōſi cere iſtſz i cā ꝓis vi de.do.an. i.c.ſup.co. el ij.i fi.de reſti.z vi ōino bal.i l.iudices. C.de fi.in ſtru.z an adhibeaſ fides iſtro ꝙ nunc ,p ducit a no tario ,pcu ratore cuz ipſemet no rariꝰ cōfice ret illud i ſtrm,p me aūtecꝑ eēt ,pcuratoꝛ meuſ. Jo. an.i mer.i c.cū quid vna via de reg.iur.in vi.z p do. an.in.c.ex lris in pe. col.ō trāſ. z idē ibi ꝙ io.an.dic z pe.de an cha.i.c.cū a nobis. vbi ēt pōit i termis z ſimilr deci dit qōnez quā ponit hic do.an. z an notarius poſſit cōficere in ſtrumētuz de ,ppria cōmiſſiōe ſibi facta p iudicez vi de pul.p bal.i.l.ex ſnia.ff. de teſta.tu.z vide de b ba r.i.l.lu ciꝰ.ff.ō mi li.teſt.z an nōriꝰ poſ ſit cōficere iſtrm quo ipe oblige

tur aliſ vide bar.i.l.ipuberē.§.ſi.ff.de fal.itē ſcias ꝙ nōriꝰ pōt cōficī iſtz ꝑ vroze ſua tex.ē z ibi bar.i.l.vroꝛi.ff.de fal.z de qōe an nōriꝰ poſſit cōfi cer iſtz z cū ſcribē vide i tmīs p bar.i.l.fiſtulas.§.i.ff.ō ꝓhē.ep.z ō illa.q. ſ.tacta an adhibeaſ fides iſtro ꝙ ,pducīt a nōrio,pcuratoꝛe meo q ꝓece rat iſtz illō añcꝑ ēt,pcuratō vi ō flo.i.l.ſi.ff.ō teſti.q ſit cū bu.ꝓcredit ꝙ ñ.

ad cõmodũ. Itẽ q̃ potest sibi cõficere ꝓpriũm testamentum ⁊ sic simpliciter trãsit hic do.an. nihil ap probando vel reprobando. Ego dico eẽ duo discutienda. primo cũ partes sunt. secundo cũ nulli⁹ ꝑncipaliter interest. in primo casu vt vides est discrepantia inter inno. ⁊ io.an. Ego hactenus solebam inducere ⁊ sequi gl. in. §. nos aũt in auẽ. de tabellio. q̃ sic distinguit q̃ aut instrm fit gratia vtriusq; ⁊ in vtriusq; ꝑiudiciũ ⁊ tunc opz vtrũq; mandare. ⁊ sic itelligit illum. §. nos autẽ. aut fit gr̃a vnius tm̃ ⁊ tunc sufficit eum mandare cui fit. forte enim alter nũq̃ mãdaret in cuius fit ꝑiudicium. vt. ff. de v̄. ob. inter stipulantem. §. i. ⁊ ita dicit seruari maxime i denunciationibus que fiunt ab vno alteri ex varijs causis. ſz nouissime captata oportunitate latius inuestigandi arbitror predictam opinionẽ io.an. fore veriorẽ vt i actu qui perficitur ex voluntate ⁊ consensu duorum vel pluriũ illorũ mandatũ dz iteruenire. si autẽ perficitur voluntate vnius sufficit illius mandatũ. moueor ꝑncipaliter q; si iudex nõ recipit probationeꝫ cõtra me nisi prius me citato ⁊ admonito. vt in. c. ij. de testi. fortius notarius nõ dz de fcõ meo cõficere istrm ad mei ꝑiudicium me nõ mandante. Eadẽ rõe idẽ dico de extraneo vt nõ possit rogare vt de facto meo me nõ mãdante cõficiatur instrz. Si. n. alia ꝑs vult cõseruare sibi probationeꝫ agat alijs iuris remedijs. de quibus dixi in. c. significauit. ⁊. c. albericus. de testi. ⁊. l. dissolute. C. de cõdi. ex. l. ⁊ hãc opi. reperi sentire expresse bar. in. l. seru⁹ cõis. ff. de stipu. seruo. ⁊ tenet io.an. tam in criminali q̃z in ciuili actu in regula semel malus. ff. reg. iur. li. vi. i mercu. Is tamẽ solus de cuius preiudicio agit̃ mãdare potest in vtroqz vt ibi nõ. de crimine ⁊ de alio actu ꝓbo per. c. quotiens cordis el. j. q. vij. Quo ad secundũ. s. vbi nõ sunt ꝑtes teneo ẽt cũ io.an. nec ẽ verum q̃ bar. loquatur simpliciter put allegat do.an. imo potius sentit ibi cõtrarium. solũ. n. dicit q̃ notarius ꝓcurator põt de sua procuratione quã fecit i ꝑsonã alterius cõficere istrmẽtum ⁊ idẽ dicit i testamento. ⁊ hoc iõ q; nulli fit preiudiciuz nisi sibi scribenti. ⁊ sic nõ viciat si nõ fuit rogatus. nã ⁊ persona priuata hoc posset in facto ꝓprio in cle. i. de procura. ⁊ in. l. quotiens. ff. de bere. insti. Sed nos loquimur vbi scriptura fit nõ de facto ꝓprio ſz alieno ⁊ posset tertio preiudicare. quo casu dic audacter q̃ hoc nõ pertinet ad officiũ tabelliõis q; notarij fides fuit electa solũ ad prouidẽdum bis quorum intereẽt ⁊ a quibus eẽt rogatus. vt i. d. c. nos aũt. hoc ẽt sentit bar. in auẽ. si quis i aliquo documẽto. C. ō eden. vbi dicit q̃ de eo qō ipse notarius ꝓcipit ꝓprio sẽ su nõ dz cõficere instrmẽtũ nisi sibi mandetur. Itẽ video q̃ ẽt de consensu partium nõ põt exẽplari instrumentũ ad fidẽ cõseruãdam vel testes recipe vt i c. pe. ⁊ vlti. j. e. dixi in. d. c. significauit. ⁊. c. alberic⁹ fortius nõ poterit ipse solus de alieno facto cõficere instrmẽtũ lz tũc nullius ſpãliter interfit ⁊ hec notabis q; puto verissima. Et ex hoc infero ad alteri⁹ qõnis decisionẽ quã tractat ẽt hic cõfuse inno. an instrmẽtũ faciat fidẽ in fauorẽ alterius a mandatoribus ⁊ ponit varias opi. vt. s. sed videt̃ in summa i berere q̃ sic. ex quo est scriptura publica lz terti⁹ nõ possit petere iure suo editionez. de quo tm̃ dic vt plene dixi in. c. i. de proba. ⁊ credo q̃ probat cõtẽta in eo ex quo a principio habuit sua substantialia ẽt i ꝑiudiciũ tertij. exẽplũ probo cõtra ticiũ nouũ possessorem fundi q̃ illum fundũ emi a vero dño qui mihi tũc illum tradidit. nõ enim induco illud principaliter in preiudicium tertij sed ad probandũ dominiuz ⁊ ius mihi cõpetens. ad hoc. l. ij. C. de acqui. poss.

Ulterius circa predicta queritur qualiter notarius debeat esse rogatus. Inno. pulchre ⁊ plixe tractat cõcludens q̃ nõ in secreto sed i publico cũ officium suum sit publicum. si tm̃ hoc nõ seruat sed in secreto rogatur cõcludit q̃ valet instrumentũ lz sit suspicio cõtra actũ gestũ nõ talis q̃ faciat vacillare instrumẽtũ ex quo nõ apparet ex ſu i forma viciatũ vl̃ suspectũ. ipse tm̃ notarius ex hoc puniendus ẽ ꝑz eũ qõ nõ. allegat. c. vt nostrum vt eccle. bñ. dicit tm̃ bostiẽ. q̃ hec suspitio põt tolli ex cã. puta qm̃ pp iustuz timorem partis vel iudicis nec pars nec tabellio audent hoc publicare. ad hoc. c. si iustus metus de appel. ⁊. c. pastoralis de of. or. §. fi. Et ex his infero ad qõnem an notarius debeat scire iura videtur. n. q̃ sic cũ in multis dẽat eẽ cautus vt patet per predicta. Itẽ punitur si cõfecit instrumentũ de actu a iure reprobato. l. iubemus. C. de sacro. san. ec. gl. i. l. generali. C. de rabu. li. x. dicit q̃ sic. idẽ spe. de instru. edi. §. restat. v̄. sed nunquid tabellio in vltima colũ. bar. in. l. cõtractus. C. e. ti. dicit hoc verum quo ad pertinentia ad artem notarie. debet enim scire sũmã ⁊ similia alias imperitia sibi imputabitur nõ autẽ tenetur esse doctor vel aliter accurate scire iura. ⁊ hoc placet q; quelibet debet habere sciẽtiam sufficientẽ. ⁊ sufficiens dr̃ ꝓm qualitatẽ officij sui. vt nõ. Inno. i. c. cũ in cũctis de elec. ⁊ nõ qō dixi q̃ de ĩperitia tenebitur si pti aliquod preiudicium ẽ illatũ. ad hoc. l. illicitas. §. sicuti. ff. de offi. ꝓcõ. ⁊ in. c. nõ ẽ sine culpa de reg. iur. li. vi. Qu artodecimo ⁊ vltimo requirit̃ q̃ notarius sit habilis. quid aũt si eẽt excõicatus notorie. vide plene p glo. i. c. decernimus. de sen. exc. li. vi. quid si infamis vel cõdẽnatus in offõ. vide pulchre per bar. in. l. eadem. ff. ad. l. iul. repe. Circa secũdã ptem. c. videlicet de scriptura exẽplata nihil hic tracto q; satis plene dixi in. c. albericus. de testi. ⁊ aliquid dicetur in. c. fi. j. e. vbi est ꝓprie materia Tene hic sm̃iam glo. lj. quã cõiter hic sequũtur doc. ⁊ vide in spe. de instru. edi. §. videdũ. v̄. sed quid ecce vbi ponit ⁊ sequitur dictum glo. ⁊ omnino per eũdem eo. ti. §. restat. v̄. fi. seu penul. ⁊ glo. magna i. c. abbate de verborum significatione.

Scripta uero.

s Jo.an. nõ summat q; breue. do.an. summat sic. ¶ Priuato istrmẽto fi credit̃ publico sic. ⁊ publicũ dicit̃ si manu publica est cõfectũ vel sigillo auctẽtico sigillatũ cum subscriptione testium. hec summario mihi non placet. tũ quia ex littera nõ colligitur. tũ q; nõ puto veritatem in se continere per ea que dixi in. c. precedẽti. ⁊. j. statim aliquid submittaz ideo sũmo sic. Corruit instrumẽtũ si testes iscripti decesserint nisi sigillum bẽat auctẽticũ vel a notario sit cõfectũ. ⁊ non diuiditur quo ad litterã sed quo ad itellectũ diuido sic primo ponit dictũ ⁊ duos casus excipit. Casus litteralis. Ecce aliquis exhibet in iudicio aliquam scripturã factã per manũ aduersarij: vel ab alio: ita tamen q̃ non per publicã personã cũ subscriptione tamẽ testiũ. Sed testes iscripti i illo istrmẽto mortui sunt. Queritur vtrũ scriptura illa valeat ⁊ fidem faciat si negetur ab aduersario. Respondet papa q̃ si testes inscripti mortui sunt scripturã illã non obtinere firmitatẽ: nisi per manũ publicã facta fuerit vt appareat publica aut habuerit sigillũ auctẽticũ p qō possit probari. Nõ prio q̃ oĩs scriptura publica ẽ auctẽtica vt probatur ex principio iũcto verbo publica. sed non oĩs auctẽtica ẽ publica. vt latius dixi. s. c. pri. Ex quo infero q̃ scriptura priuata bñs sigillũ auctẽticũ non ẽ scriptura publica lz fit auctentica cuius contrariũ sentit do.an. i sũmario ⁊ i quodã nõbili. mouetur p istũ textũ. qui iudicio meo potius ꝓbat contrariũ. nã ponit ista vt diuersa. Itẽ si-

gillū ēt nō hz publicare scriptūrā prīuatā cū hoc nul libi reperiat̄ lz hēat auctēticare qz prestat̄ fides rōe sigilli sed nō efficitur publica qz sigillū nō hz hoc of ficiū a publico sicut habet notarius. Nō secūdo q̄ instrumētū publicū facit fidē lz testes īscripti de cesserint. ⁊ idem dic ēt si notarius obijt. Qualiter āt ꝓcedetur si ꝑ partem aduersam negatur illuz fuisse notarium vel inst̄m eē publicū. vide bonū tex. ī. §. sed si inst̄m. in auc. de instru. cau. ⁊ qō plene dixi. s. c. pxi. Nō tertio q̄ sigillū auctēticū ꝓbat cōtēta in scriptura cui fuit appositum lz testes decesserint. An āt sigillum ꝓbat sine inscriptione vel subscripti one testū. ⁊ quid si testes sunt inscripti ꝑ eū qui fecit scripturam ⁊ nō subscripti ꝓpria manu. dic vt ple ne dixi in. c. post cessionē. s. ō. pba. Nō vltimo q̄ scriptura ꝑuata nō bns sigillū nec testes subscriptos vel nō superstites robur firmitatis nō hēt. an aūt fa ciat aliquā presumptionē. ī. subijciā. Op. ꝯ litte rā de cōtrarietate. nā ꝑmo appellat illā scriptūrā au ctēticā quam in fi. dicit nullius esse firmitatis. So. ī no. multū īstat in describendo que dicatur scriptu ra auctētica. de quo dic tu omissis suis inuolutiōib⁹ vt plene ⁊ clare dixi. s. c. proxi. ⁊ istā litterā expone ꝓut dicit bosti. vz q̄ allegabat̄ auctētica sz nūc nō stabat eē auctēticam. nā si vere auctētica fuisz seu cō staret eaz eē moz testiū nō noceret vt sequitur ī tex. ꝑm bost. ⁊ bn̄. Venio nūc ad intrinsecā huius. c. materiam. ⁊ sciendū ē q̄ hoc. c. principaliter tractat de scriptura prīuata ⁊ incidēter de publica ⁊ auctē tica. de publica plene dixim⁹. s. c. pxi. ⁊ ibi etiā ali quid de auctentica. Nunc vero principaliter ⁊ ple netractabimus de prīuata que ē materia quotidia na ⁊ ꝓsequēter in secūdo pricipali mēbro aliquid di cemus de auctētica seu de scriptura bn̄te in se sigillū De prīo. s. scriptura ꝑuata sine sigillo bēs ꝑ bar. in l. admonendi. ff. de iureiu. ⁊ in. l. nuda. ff. de dona. ⁊ ī auc. ⁊ si ꝯct⁹. C. de fide īstru. ⁊ ī. l. scripturas. C. q po. ī pi. ba. ⁊ satis plene tractatur ī oībus bis locis Jo. an. post Ni. ma. posuit magnā ⁊ intricatā addi. in spe. de instru. edi. §. nūc dicēdū ē p⁹ pncipiū. do. an. voluit hic procedere ꝑ casuū enumerationē ⁊ iu dicio meo valde legentiū ītellectū ꝓfundit. Ego cla riori stilo ꝓsequēdo ꝓmitto primo q̄ tres sūt spēs scripture ꝑuate. vna que vocatur apocba vel cedula seu apodixa que scribitur īter pītes. reliqua vocat̄ epistola que mittitur ad absentez ⁊ vulgariter appel latur missiua lr̄a. tertia ⁊ vltima appellat̄ liber rōnū quem cōiter solēt facere exercētes aliquā ꝓfessionē seu boni ⁊ curiosi patresfamilias. Circa primam spēm formo quattuor casus. prim⁹ q̄ nō est subscri pta nec a partibus nec a testibus. secūdus quādo ē subscripta tm̄ a partibus. tertius q̄ est subscripta a testibus tm̄. quartus q̄ a ptibus ⁊ a testibus. pri mo casu aut pars cōfitetur ⁊ facit plenā fidem cōtra scribentem cōfessū. vt in. d. l. scripturas. sed alteri ñ facit ꝑiudiciū. ⁊ ideo si alter haberet obligata bona illius debitoris preferēdus ē isti qui hz hāc scriptu rā ꝑuatā lz in data sit anterior in obligatiōe bonoz nisi hec scriptura prīuata iuuaretur ꝑ testes. vt pro batur ī. d. l. scripturas. sed aliter nō facit preiudiciū ⁊ est ratio qz si diceremus aliter posset debitor ad li bitū fraudare primū creditorē cōstituēdo ꝑ litteras suas prīuatas aliū āteriorē. ⁊ hoc voluit glo. i. dū di xit q̄ in reali actione preferēdū ē instrumentū publi cū alterius creditoris lz prīuatū instrumētū sit ante rius ī data nisi haberet subscriptionē trium testium qui. s. adiuuarent īstrumētū prīuatū. vt. ī. subijciam Aut negat ps illā lr̄am propriā fuisse vel illi cōfēsi se si fuit ab alio scripta. ⁊ tūc ꝑ cōparationē litterarū et ꝑ testes simul siqui fuerūt pītes quādo ista apocba

a Et hāc opi. tene ꝓ ut ēt tz iaco. de bel. ī. §. si quis igitur ī auc. de īstru. cau. tenent dom i. ant. ⁊ imo. hic imo fortius vide tur velle ange. in. d. l. ad monēdi. ī. iij col. q̄ talis apocba isto casu nullam ꝓbationem nec presum ptionē induc at ⁊ sic nec ēt aliqualez Et oppie ꝓbat tex. hic ī fin. qui vult q̄ nō habe at robur ali

fuit scripta plena inducitur probatio. nō. n. ē neces se q̄ testes sint subscripti ī apocba ad quam fit cōpa tio lz secus fit ī apocba ex qua fit ꝓparatio vt. ī. sub ijciā. hoc probat̄ in auc. sed nouo iure. C. qui po. in pi. ba. ⁊ in corpore ō instru. cau. §. siquis igit̄ vult. ⁊ ītellige q̄ testes deponāt q̄ illā scripturā viderūt cō fici a cōuento nihil āt deponūt sup cōtētis. nā si de ponerēt de cōtētis. puta qz viderunt mutuuz ꝓtrabi vel depositū vel quid simile nō eēt necessaria cōpa tio lr̄arū ⁊ sufficerēt duo testes. ar. in. l. ī exercendis C. e. ⁊ ī. c. cū ioānes. ī. e. sz ī prīori requiruntur tres testes. vt nō. glo. ī. d. §. si quis igitur. Et bar. ī. l. scri pturas ⁊ d. auc. ⁊ si ꝯct⁹ qō nō. Et quāquā spe. i ti. de īstru. edi. §. nūc dicēdū ī pn̄. v. quito. dicat q̄ hz canones sufficiūt duo testes. alle. istū tex. ⁊ c. qm̄ ꝯ de proba. cū si. mihi tñ hoc dcm̄ nō placet qz nō re perimus ꝯrium de iure canonico. cū isti testes nō de ponant de ꝯctu. quo casu ēt de iure ciuili sufficerent duo testes vt. ī. dicā. sed q̄ illa ē scriptura cōuēti. qz erāt pītes qñ illā scripsit. possent. n. de facili errare propter similitudinez lr̄aruz. iō ius ciuile requisiuit tres testes. vt in. d. l. scripturas. ⁊ in auc. de instru. cau. §. si quis igit̄. facit qō nō. glo. ī regula pluralis locutio de re. iu. li. vi. ⁊ ī. c. cū cēs de testa. Si vero nō ꝓducātur testes ad probādā scripturaz mō pre dicto videt̄ q̄ tūc nulli⁹ firmitatis sit ar. hic. nam si hoc cōtingit quando testes fuerūt inscripti ⁊ decesserūt. forti⁹ ꝓcedit qñ nullo mō fuerunt subscripti nec pītes. Bar. tamē in. l. scripturas ꝑalle. dixit q̄ facit semiplenā ꝓbationē. ⁊ sic dicit se itelligere glo. ī. l. admonēdi ꝑal. ⁊ ī. l. ī bone fidei. C. e. ti. q̄ hoc vel le videntur ⁊ cū hac opi. trāsiunt hic do. an. Sed re perio eūdē bar. ī. l. admonendi". dixisse q̄ facit mi nus q̄z semiplenā ꝓbationem. qz non est verisimile q̄ quis falsā scripturā fabricauerit cū debuit time re penā falsi ⁊ scire debuit q̄ illi soli fides nō adhibe tur. iō nō debemus illius fidē oīno ānullare. ⁊ hec vlti. opi. vt nō faciat semiplenā sed minus plus mihi placet ad qō ꝓbandum iduco istū tex. hic ī fi. vbi di citur q̄ nō hz robur alicuius firmitatis. non enī sic absolute dixisset si faceret semiplenā ꝓbationē. ar. ī c. fi. de iureiur. ⁊ in. c. sup eo. §. i. s. de testi. dicerem tñ q̄ si ꝓbabit̄ ꝑ cōparationē lr̄arū īducet̄ semiplena probatio. vt sic cū vno teste vel cū iuramēto ptis ad uerse cōsiderata qualitate personaruz ⁊ cause faciat plenā ꝓbationē ⁊ sic multū notabiliter saluabimus glo. ī. d. l. admonēdi ⁊ l. ī bonefidei ⁊ dictū bar. ī. d. l. scripturas. ⁊ habebit̄ solēnis limitatio ad istū tex. nec ob. tex. ī. d. §. siquis. vbi dicit̄ q̄ cōpatio sine re stitū augmento nō sufficit. qz hz intelligi quo ad ple nā ꝓbationez sed quo ad semiplenā sic. ⁊ ꝑ hoc qz ante ius auct ēticoz sufficiebat sola cōpatio. vt in. l. cōpatiōes. C. de fi. instru. ⁊ videt̄ q̄ ēt hodie sufficiat sola cōpatio qñ cōtract⁹ nō excedit libz̄ auri. vt ī auc. ⁊ si cōtract⁹. C. e. ⁊ qō nō. gl. in. d. §. siquis igit̄.

Secūdus casus qñ est subscripta a ptibus tātuz ⁊ tunc fere idem dico. dixi fere qz arbitror q̄ faciat maiorē presumptionē q̄z in p̄mo casu. alʒ frustra. l. scripturas. pōderaret subscriptionē ptiū. nō tñ ple ne, ꝓbat sine augmento testiū. vt in ꝑall. iuribus.

Tertius casus qñ est subscripta a testib⁹ tm̄. bar to. cōiter tz vt testes deponētes mō p̄dicto ꝑ se non sufficiāt ad ꝓbationē cōplēdā. qz possent de facili er rare pp̄ filitudinē lr̄arū. nec ꝓpatio ꝑ se sola sufficit eadē rōne sed requirunt ambo simul. vt videt̄ velle tex. cū glo. in. d. §. si quis igit̄. Aduerte tñ q̄ si com paratio discordat a dicto testiū cōmittit̄ arbitrio iu dicis cui plus velit inherere. vt sing. innuit tex. in. d. §. si quis. ⁊ ar. in. l. iij. ff. de testi. Ex quo īferī ad id qō. s. dixi q̄ cōparatio sola sine testibus facit semi

quod fir mitatis ni si itelligas tex. istum quātū ad plenam vl semiplenā probatio nem pro ut dclarat hic do. an. in. iiij. col. Strat er go conclu sio q̄ apo cba nullo adminicu lo sufful tra ñ facit ple nā vel se miplenaz probatio nem limi ta singula rit̄ nili ta lis scriptu ra ēt anti qua ⁊ ō fa cto ātiquo qz tunc be ne facit ꝑ sumptōez seu semi plenā pro bationem qz lz priua ta instru menta nō probent ō p se tñ cuz alijs admi niculis bn̄ probāt. l. exēpla ⁊ l. instrumen ta ⁊ l. rōef C. de ꝓba. ⁊ xxiiij. q. ij. ca. sane. ita ī termi nis io. an. post nico laū de mu tina īti. de īstru. edi. §. nūc dicē dū. sup v. qd si ꝓdu cens refert ⁊ seqt̄ do. an. de bu. hic in. iiij. col. vſ. ter tius casus qñ scriptu ra nſio mo do appro batur ꝛc. quod ē be ne nō. sm d. meū do. Jaſ. in. d. l. admonē di ī. lxxiij. colum.

a Adde etiam sextũ casum in scriptura p̃ua. mariti que declarat ꝛ plene ꝓbat res parafrenales vxoris l. si ego. §. dot. ff. de iure do. p totũ. §. sz bal. i. l. ij. in vlti. col. C. ne vxor ꝓ ma. Et hoc vex fm eũ qñ patet ita esse ex ipsaꝝ rex qualitate qz sint vestes muliebres vel alia muliebria. Septimus casus est in quo p̃ua. apocha plene ꝓbat qñ in actis repit qz obtinet

plenã probationẽ cũ qnãdoqz faceret plenã scilicet cũ testes fuerunt subscripti ꝛ discrepãt a cõpatione sed iudex tanta ẽ cõpatio vt ad eã animũ firmet. Et adde hic ꝛ in p̃ce. casu limitatiões traditas in priori.

Quartus casus qñ habet subscriptionẽ ptiũ ꝛ testiũ. ꝛ hoc casu bar. tz solã depositionẽ testiũ mõ p̃dcõ i p̃ori casu sufficere ad plenã probationẽ. moue tur p. l. scripturas. C. q po. i pi. ba. vbi nulla fit mentio de cõpatione lrarum. ꝛ hoc ió fm eũ. qz cum sint tot subscriptiones nõ possunt testes sic de facili deci pi. probatur etiã eadẽ rõne sola cõpatione lraruz. ꝛ hoc vltimũ ponit bar. in. d. auc. ꝛ si contractus. per d. l. scripturas. que tamen hoc nõ probat vt predixi sed facit i ar. modo predicto. ꝛ lz do. an. sequat hoc mihi tamẽ nõ placet. qz tex. in. d. §. si quis igit. simpliciter resistit soli cõpationi. Itẽ nõ video quid plꝰ afferat respectu cõpationis subscriptio ptiũ. naz sic potuit falsificare seu cõtrafacere scripturam aduersarij ita potuit addere subscriptionẽ suã propriã. Sz in priori casu quando testes recognoscũt scripturaz põt subscriptio partiũ aliquid afferre. qz nõ sic ő facili testes errant. Mores addere gntũ " casũ qñ scriptura p̃uata reperitur solẽniter recõdita i archiuo publico. i. in loco vbi ponũtur scripture auctenticе a cõmuni deputato. talis enĩ scriptura sine alia cõpatione ꝛ approbatione fidẽ rõne loci facit. ad hoc qđ le. ꝛ nõ. in auc. ad hoc. C. de fi. instr. ꝛ in. c. ad audictiã de prescrip. ꝛ per io. an. in addi. predicta. oĩa predicta intellige vera qñ scriptura bz in se cãm sufficiẽtem. ar. c. si cautio. j. eo. ꝛ. l. cũ de indebito. ff. de proba. Itẽ versat in dubium an scriptura p̃uata debeat ad sui validitatem diẽ locũ annos domini ꝛ alia de quibus dixi. s. c. pri. cõtinere. bar. i. l. cuz tabernã. §. idẽ quesijt. ff. de pig. ꝛ i prima pstõne digestoꝝ. tz q ñ p. d. §. idẽ quesijt. idez gl. xxv. q. ij. §. rescripta. v. siqua. Butri. p̃ in. l. i. §. quibus. C. ő nouo co. cõponẽdo. ꝛ spe. i ti. de procura. §. iij. v. sz quid si i mãdato. sentit hosti. j. e. c. iter. cõiter tenet pmũ dictũ. Ego cõcordãdo opi. distinguerez sic q aut agitur de solo p̃iudicio scribẽtis. ꝛ nõ exigit dies nec cõsul nec filia q̃ sunt de solẽnitate. ad hoc. d. c. si cautio. ꝛ. d. l. cũ de idebito. ꝛ. l. scripturas p̃alle. Aut agitur de p̃iudicio alterius saltem secũdario. ꝛ tũc aut dies venit necessario ꝓbãda ꝛ requirit. exẽplũ dico me creditorẽ p̃orẽ in bypotheca. tu dicis te priorẽ vel equalẽ ꝛ ꝓducis scripturã p̃uatã vbi ñ

appet de die obligatiõis. certe ego sum p̃ferendus qz ꝓbatio tua tã qz incerta mihi ñ p̃iudicat. ar. c. i p̃sentia de proba. qđ ẽt voluit bar. in. d. §. idez queñit. Idẽ puto vbi ex ñ appositõe diei auferret alteri pti defensiõis copia. exẽplũ ꝓducis instrm ꝓcuratoriũ manu p̃uata cõfectũ sine die. certe nõ dz valere in p̃iudiciũ aduersarij cũ nõ possit ꝓbare an tempore ꝓstõnis ꝓcurator eẽt excõicatus. vel an sit reuocatus p ꝓstõnẽ alterius ꝓcuratoris. ꝛ bis casib⁹ ꝛ similib⁹ ꝓcedere põt opi. cõtraria. Nũc venio ad secũdã spem. s. epl̃am in qua bar. in. l. nuda. ff. de dona. sic distinguit q aut queritꝛ de effectu eius qđ in ea cõtinetur. ꝛ dicẽdũ vt nõ. Ci. in. l. nõ nudis. ꝛ l. nõ epl̃is. C. de ꝓba. nõ enĩz ẽ materia nostra. qñ qz queritur an probet ꝛ ẽ materia nostra ꝓprie in qua dicẽdũ q aut epl̃a cõfessatur ꝛ probat. vt in. l. publia in fi. ff. depos. cũ si. aut nõ cõfessat. ꝛ tunc si bz sigillũ auctẽticũ b ꝓbet. vt. l. siq̃ p calũniã. ꝛ ibi p doc. C. de epi. ꝛ cle. ꝛ p bar. in. l. si publican⁹. ff. de publica. ꝛ idẽ dico in apocha. videlicet q lz nõ bẽat testes inscriptos nihilominus si habet sigillũ auctenticũ ꝓbat ẽt sine alia cõpatiõe vt hic. ꝛ vide aliũ bo. tex. in. c. tertio loco de proba. ꝛ qđ ibi dixi. Et puto ẽt sufficere sigillũ p̃uatũ ipsius ꝓbẽtis dũmodo sit certũ. vt qz habet certos characteres vel lras. appello enim illud auctẽticũ in p̃iudiciũ ipsius cõtrabẽtis. ꝛ idẽ si sit ãnulus habẽs characteres. vel litteras vt sentit hic Inno. ꝛ facit. l. ij. C. de reb. alie. nõ alie. Aut non bẽt sigillũ auctẽticũ. ꝛ tunc fm bar. vbi. s. dz approbari p cõparationẽ litterarũ. ꝛ idẽ dicit ő libris rõnũ ita q faciãt fidẽ ac si eẽnt ꝓfessata p. l. compatiões. C. de fi. instru. illa enĩz lex nõ exigebat augmentum testiũ respectu scripture probande sed solã cõpationẽ. que quidẽ lex fm eũ solũ fuit mutata i apochis ñ in alijs scripturis. rõ qz epl̃a mittit absenti. vnde nõ ẽ quid imputetur si nõ adhibuit testes. Si vero daretur p̃ti licet im modũ epse idẽ eẽt dicẽdum quod in apocha vt dixi. s. Itẽ q in libro rõnũ nõ sit idẽ qđ in apocha facit fm eũ. qz facilius posset quis ꝓtrafacere vnã apochã q̃z vnũ libũ rõnũ. Insuper apocha fit p̃ti sed libũ rõnũ quis facit in absentia partis ꝓpria voluntate. vult ergo in effectu q epistola ꝛ liber rõnũ probentur p solã cõparationem litterarũ si negantur. ꝛ hanc opi. bar. sequitur simpliciter do. an. hic. Sed⁹ certe si bene põderetur tex. dicte auc. de instru. cau. nõ patitur banc restricti

ꝛ intellige q epistola ꝓbat si peruenit ad eum cui mitteba tur viuo ad huc mittẽte secus si esset mortu⁹ mittens anteq̃ epistola peruenire ad illũ ad quez mittebat ita i specie limitat ro. i. d. l. nuda in pe. col. i fi. ꝓq⁹ signãter fac q dicidit. d. an. ő bu. i. c. fi. in. vij. col. de cõfes. vbi dicit q lz cõfessio extra iudiciuz fcã bñte pte fiat p epistolã vel in scriptura libri rationũ p̃iudicat cõfitẽti nõ solum quo ad ꝓbã dũ lz ẽt quo ad obligandũ. l. publia §. fi. ff. depos. eo qz talis scriptura semp logit vt nõ. i. d. l. nuda. nĩ dicit se putare hoc verũ vinẽte eo q cõfitet eo ãt mortuo scriptura ei⁹ nõ logit ió credit scripturã cũ ñ obligare vel beredez p nõ. in. c. dilect⁹ de fide. ab in

ce examinata approbata ꝛ publicata tũc plene ꝓbat lz sit p̃uata sic instrz testamẽti publicatũ iuxta. l. publicati. C. de testa. tñ istud vltimũ ꝓcedit ꝓpter testes q in publicatiõe scripture interueniũt ad ei⁹ confirmationez. Octauus casus est qñ cõsuetudo loci esset q p̃uata apocha ꝓbaret vt ẽ venetijs valeret cõsuetudo ꝛ ei esset standũ. c. cũ dilect⁹ de cõsue. fm. d. an. hic i. iij. col. ꝛ imol. i. ix. ꝛ añ cos tz Inno. quẽ ipi nõ allegãt in. c. cũ. p. tabellio de fi. instru. Et subdit multũ egregie. d. an. q stabit ꝓsuetudini illius loci i p̃uatis scripturis i illo loco factis ẽt si alibi agat vel i alio loco ꝓducat q ẽ diligẽter nõ. si ẽ vex fz. d. meũ. d. Jas. i. d. l. admonẽdi i. lxxv. col. subdẽtẽ videda eẽ q̃ habent p oẽs i. l. cũctos. C. de fũma trini. cũ suis cõcor. Et que fingu. decidit bal. in. l. i. in. iiij. ꝛ. v. q. C. ne fi. pro pa.

b Hoc est verũ qñ talis epl̃a fuit acceptata p eũ ad quẽ destinat secus si exp̃sse ꝺixisset. ita limitat ro. in. l. nuda in. vj. col. ff. de do. ꝛ nõ. q illc q simpliciter acceptat epistolã ꝛ retinet si ei exp̃sse nõ ꝺicit videt fateri vera esse oĩa que in epistola continent. l. si filius. ff. ad mace. clc. i. de ꝓcu. ꝛ. l. cũ tabernã ꝛ ibi bar. nõ. exp̃esse in vlti. nõ. ff. de pigno. idem bar. in. l. quon. §. i. ff. rẽ. ra. ba. bal. in. rub. C. eo. de fi. instru. in. xvij. col. vs. qd de litteris transmissis ꝛ in. l. litteras ad fi. ff. man. ꝛ in. l. si. C. ad mace. ꝛ in. l. si defunctus ꝛ in. l. si ꝓcurator. ff. de procu. ꝛ i. l. si absentis. C. si cer. pe. bal. rapha. ꝛ ful. in. l. emptor. §. lucius per illũ tex. ff. de pac. do. alex. imo. in cõ. incip.

c Et hanc opinionem contra Barto. tenet etiam Bal. in. l. fin. in. xiiij. colũ. in. v. q. ꝛ ibidem salice. in. v. colũ. C. de edi. di. adria. tol. Ange. in dicta l. comparitiones. ꝛ est de mente Jacob. de beluiso in. §. fi. in auctentica de instru. cau. ꝛ ista opinio etiam magis placet domino meo. do. Jason in dicta. i. admonendi. in. lxxxvñij. colum. q quantum ad comparationem litterarum idem sit in epistola q in apocha vt necubi comparatio litterarum plenam fidem faciat. ꝛ sic in vtroq sit correcta. d. l. comparationes. Et ad istam materiam epistole quam fidem faciat vide q pul. ꝛ signanter decidit specu. in titu. de ob. ꝛ so. §. prenorandum in versiculo pone mercator ꝛ per Bald. in Rubrica. C. de consti. pe. in. iij. colum. versiculo modo quero circa litteras mercatorum.

a Utrum libris rationū sit abhibenda fides ⁊ de hoc vide p ĩnol. ĩ. de. ĩ. in. x. col. de vsur. ⁊ de hoc an credatur libris rationum vide per bal. ⁊ sali. in. l. i. C. de edē. per bal. in. l. rōnes. C. de proba. ⁊ in rubr. C. de fi. instru. in xviij. col. versi. sequitur videre de scripturis quorundam officialium ⁊ vide roma. in. l. nuda ratio. ff. de dona. post barto. ⁊ adde in quantum dicit q liber ōfū cti q fuit bonus hō facit aliqualez p̄ sumptionez p̄o hered̄e q idez tenz do. an. hic i v. colū. ⁊ in c. fi. infra de iureiu. idem tenet bald. post nico. ō mutina ĩ. d. l. rōnes. C. de proba. et facit q dicit bal. in. l. cōparitiones in pe. col. in prin. C. ō fi. instru. intelligē ⁊ limita vt procedat i libro rōnū defūcti hñte formā debitam rōnis ⁊ sic cōtinēte data ⁊ recepta secus si essz simplex scriptura vni ns debiti tā tū q nihil p barz. ita nō. limitat bal. post nico. in d. l. rōnes sequitur paul. de ca. in. d. l. admonēdi i pe. col. ⁊ do. alex. hic in duob⁹ locis s. in. xxviij. col. ⁊ in. xxviiij. ⁊ circa istū primuz casum vide oino p do. iaſ. de maio. in sua nota. rep. l. admonēdi. ff. ō iureiurā. faciē tē regulā negatiuā cum sex fallētijs. ĩ. lxxxiiij. colū. cum. viij. colū. sequē.

onez. Bar. loquitur enim indistincte ⁊ maxime in prin. vbi facit mētionē i genere de legibus p̄mittentibus cōpationē. ⁊ postmodū subijcit rōnem generalē cuilibet scripture priuate cōformē dicēs q occasione legis permittētis cōpationē sine augmento testiuz boies multū adulterabātur documēta adeo q semetipsos ab immutatione litterarum se exercerēt. ideo volens prouidere subiectis ⁊ obuiare falsitatibus statuit vt sola compatio nō sufficiat. maxime qz est ꝓbatio fallax pp similitudinē litterarū. vnde nullaz rōnē spālē induxit magis in apocha q̄z in alijs. cū facilius possit quis falsificare epistolā que scribit ad absentez q̄z apochā que fit inter p̄sentes. vnde ex quo tex. correctiu⁹ loquitur indistincte ⁊ rō sua ē vniformis dz vniformiter itelligi. xxxi. q. i. q si dormierit. ⁊ in. c. maiores de bap. Nec ob. si dicaſ q tex. ĩ §. siquis igitur in ver. si tamen quispiā. videtur loqui de apocha seu cōtrahente cōsultiue. qz dico q facit mentionem de cōtrahēte cōsultiue. nō enim potuit sic cōsulere ei cui epla dirigit cū nō sit in sua ptāte pp absentiā. Item inquātū loquit de cōtrabentib⁹ pōt intelligi ēt de libro rōnū. qz quādoqz cōtractus redigitur in librō rōnū. ff. de edē. l. quedā. §. nūmularios. Insup est aduertēdū p̄o opi. p̄dicta q tex. in. d. auc. in correctione nō fundat se sup negligētia ptis in nō adhibēdo testes sed potius super malicia hominū qui sunt ꝓni ad falsitatē ⁊ qz illa probatio ē fallax. Et post q̄z hāc opi. tēui reperi bar. in. d. auc. ⁊ si ꝓtractus. qui videt hoc idē velle in epla. dicit. n. q si negaſ dz probari sicut apocha. ⁊ solū videt psistere in libro rōnū vt ibi sufficiat sola ꝓpatio. equitatem habet hoc dictū lz iure non probatur. debuit. neē cautus a principio quādo cōtraxit cū illo ⁊ sibi p uidere iuxta cōsilium illius auc. ⁊ nō se exponere fortune. ⁊ sic cessat rō bar. quod nō est quid sibi imputetur. qz immo est nō dico tpe scripture libri sed tpe quo cōtraxit ⁊ hoc bene notabis. qz nō discussa per alios. Uenio ad tertiaz spēm. s. librū [a] rōnum in quo facio tria membra. aut queritur nunquid ꝓbat p̄o scribente. aut cōtra scribentē. aut cōtra tertiū. p̄mo casu dic q in pēdētibus a volūtate sua ꝓbat ſm oēs. vt in. l. nēsennius. ff. de neg. ge. facit. c. fi. ō succ. ab intes. Aut sumus in alijs. ⁊ reperio tres opi. vna q nihil probat. idē nō. gl. ij. hic in fi. ⁊ in cle. i. ō vsu. per. l. exemplū. C. de proba. hoc voluit Bart. in. l. nuda. ff. de dona. idē clari⁹ dixit in. l. admonēdi. vbi clare dicit q nihil ꝓbat. sz notāter limitat nisi sit scriptura alicuius defuncti qui fuit bonus homo tūc facit aliquā p̄sumptionē ita vt cū alijs adminiculis ꝓbet. adducit. l. rōnes. C. de proba. in eo q dicit solas rōnes nō probare. q. d. q p se nō plene probēt. secus cū alijs facit. l. qui cū maior. §. pe. ff. de bo. li. Scōa fuit opi. quorūdam vt recitat io. an. post Ni. monēdi per aliud bonū simile qz siquis negat acta cāe nō pōt postea ex illis se iuuare ſm bal. in. l. i. ad fi. C. de cōsef. sicut in simili si reus negat cōtenta in libello esse vera non potest postea ex illis se iuuare ſm bal. in. l. precum ⁊ ibi nō. sali. C. de lib. cā. barto. in. l. naturaliter. §. nihil. ff. de acq. possess. in. vi. colū. confirmat etiā ex eo quod singu. nō. bal. in. l. iij. i. ij. nō.

mat. in addi. predicta q scripture ēt mercatorū etiā p̄o se semiplene credit vt fit locus iuramēto in supplementū ꝓbationis. que quidē opi. cōiter nō placet doc. nec Ci. in. l. instrumēta. C. de ꝓba. Nō. n. potest plus opari scriptura vnius hominis q̄z ipsi⁹ viua vox. sed viua vox nō pōt inducere semiplenam probationē cū nō admittatur in testimoniuz p̄o se. vt. xiiij. q. ij. in prin. ⁊. iiij. q. iij. nullus idoneus ⁊c. Iē absurdum videtur vt detur sibi iuramentū cum tunc tota probatio dependēret ab auctoritate sua. et sic idē bis cōputaretur ⁊ faceret maiorē fidem in facto proprio quā in facto alieno. Tertia ē opi. predicti Nico. qui dixit q cū alijs adminiculis ꝓbat p̄o scribente p. l. instrumēta palle. illa tñ. l. posset intelligi alio mō. vt ibi nō. Ci. s. quādo inducitur instrm domesticū cōtra scribentē. tene opi. Bar. quā videtur hic sequi do. an. nec ēēt malū dicere q etiā ꝑ viuente faciat qualē qualem fidem ſm qualitatē scribētis ⁊ causę qz nō est verisimile q bon⁹ mercator debeat suū librum falsificare maxime ꝑ modica quantitate. ar. c. ad audientiam de p̄script. ⁊ in. d. l. rōes que lz loquaſ in libro defuncti tamen eadem ratio est in viuente rōne predicta. Secūdo casu nūqd facit fidem cōtra scribentem. Bar. in. d. l. admonēdi. simpliciter dicit q sic p. l. quedā. §. nūmularios ff. de edē. ⁊ simpliciter ipsum secutus est do. an. hic sed idē bar. latius hoc assumpsit examinādū in. d. l. nuda. nam videtur huic dicto obstare. l. certū. §. si quis absente. ff. de cōsef. ⁊ c. fi. de cōsef. cū ibi nota. Non enim valet cōfessio etiā viua voce absente parte facta licet p notariuz sit redacta i actis cause. ergo fortius nō debet valere qñ in statione sua i absentia partis quis scribit libz rōnis. Soluit bar. q in cōtrario fuit simpliciter ꝓfessio lz ēēt redacta i scriptis p aliū vt p notariū cāe. Sz i casu nostro fuit scriptura que semp loquitur. iō nūc cū puenit ad te tibi loquit sicut epistola quā tibi mitto. ⁊ de epistola q faciat fidē probatur i. d. l. publia in fin. Ex ex hoc dat vnā restrictionē. dicit. n. se putare q si in libro rōnū quis fecerit scribi per alium hoc nō probat ꝯ se si fuit hoc actum absente parte sicut i cōfessione in iudicio facta parte absente ⁊ i scriptis redacta. d. §. siqs absente. qō dicit notādū. Sed bal. quem sequit do. ange. de perusio impugnat hoc dictū. s. p̄mū dicēs q aliud in epistola que mittit ad absentē. qz sic mittendo voluit in partis p̄tia cōfiteri. vt. d. l. publia. Sz liber cōficitur in absentia ad instructionē scribentis nec habuit animū cōfitēdi in ptis p̄tia. iō illa cōfessio nō deberet valere. Jo. an. post Nico. mat. sequitur p̄mū dictū vt faciat fidē cōtra scribentem. allegat l. de etate. §. i. ff. de inter. act. que tñ nō multū facit. qz loquitur i cōfessione facta i ptis p̄tia. sz ego[b] cui placet illud dictū allego tex. nō. in cle. vna de vsur. p illū tex. C. ō reputare. vbi nōt q qui non accepta exp̄ſe ẏba ad uersarij. Item si dissimulet nō pōt se ex illis iuuaſ quāto minus in ꝑ positio nostro poterit se iuuare si exp̄ſ se cōtradicat ad qō vltimū dicit ee videda nō. per ci. in. l. i. in vi. q. ⁊ ibi per sali. in xv. op. C. de consef. Sali. in. l. generaliter. C. de nouu. pe. ⁊ in l. iubemus C. de libe. cā. flo. de san. pe. i. l. fi. C. de inter. act. se cūdo limita dictum bart. ⁊ pa. no. hic in hoc secundo casu vt procedat i libro rationum i quo continue scribūtur per mercatores data ⁊ recepta iurta. l. si quis ex ar. §. rationem. ff. de eden. sec⁹ si sit scriptū in alio quo mēorial vel in aliqua cedula qz da

[a] Immo plus dico q si mercator negaret scripturam que reperitur i libro rationū suarū sua manu vel sua volūtate nihilominus plene probat cōtra cū ſm nico. de mutina. quē refert ⁊ sequitur io. an. in. d. §. nunc dicendū in ad. magna posita super v. priuatorum in. v. col. de instr. edi. itē exp̄ſe tz bald. lz io. an. non alle. in. rubrica. C. de fi. instru. in. xiij. col. versi. sed hoc quero pone q in libro mer. Lu. ro. i. d. l. nuda. in pe. col. ff. de do. limita nisi pars tali libro rationū primo exp̄ſe cōtradixisset qz si postea in sui fauorē velit stari tali libro cōtra scribētē nō est audiēdus vt i regula ex eo. i vi. ita specifice ⁊ bene limitat lu. ro. in. d. l. nuda in. iij. col. facit optime q in simili dicimus in materia positionū. nā ex positiōe quā quis semel negauit fundare se nō potest vt nō. doc. in. c. i. de consef. in. vi. ange. ⁊ idē lu. ro. plene in. l. i. §. si quis simpliciter. ff. de ver. ob. Confirmat ēt do. meus do. iaſ. in. d. l. ad eo q illa reperiantur in li. mercatorum tamen non probāt cōtra mercatorem. ita bal. in. d. rubrica in. d. xiij. colum. in verſiculo item dubitatur vtr ista scriptura. idem in rubrica. C. de constitu. pe. sequitur exp̄ſe ludo roma. in dicta. l. nuda in. iij. columna. Immo fortius subiungit Bald. in dicta rubrica. C. de fide instrumentorum quod etiam si reperiatur scriptum in libro mercatorum sed non fit scriptum in forma rationis. quia forma rationis est q contineat data ⁊ recepta. nam si contineret vnuz actum tantum puta vt vulgo dicimus vnam postaz si esset scripta absente parte non probaret contra scribentē ⁊ ita tenet etiaz Bald. in. l. ratione in prima colum. ad finem. C. de probatio. ⁊ sequūtur in simili Dau. ⁊ do. Alexan. in. d. l. admonendi. ⁊ do. iaſ. in. lxxxij. colum. qui dicit q est diligenter notandum.

a An hodie adhibeatur fides libris campsorum. ⁊ vide ꝙ sup hoc scribit bal. in rubri. C. de fi. instr. i. xiiij. ⁊. xv. col. et de libris mercatorũ vide p bal. in suo tractatu constituti. in. iij. col. Et vide do. an. in. c. si cautio i. iiij. col. ver. ex his decidit. ſ. e. ⁊ vide que latiſ. scribit bal. in. c. fi. i pe. ⁊ vlt. col. de conſeſ. Adde ꝙ ſi ſtatutum dicit ꝙ adhibeatur fides libris mercatorũ intelligit de ſpectãtib⁹ ad ſuam mercantiã ſm baldũ in. l. fin. C. ad mace. pro quo facit tex. i. l. iij. §. eo modo. ff. nau. cau. ſta. ⁊ in. l. ſi quis ex argentarijs. §. rationez ff. de eden. item de qõ ne hic poſita per do. an. i terminis viõ latiſ. p ro. p⁹ bart. i. l. nuda. ff. ỏ do. in. iij. colũ. verſ. vij. in quantum. ⁊ bar. in. l. quedaz. §. nũmulari os hic all. vbi etiam põit an adhibeaꝝ hodie fideſ libris gabellariorũ. et vide bal. i l. cunctos populos i lec. in pen. car. v. vltri. queriť: C. de ſũ. tri. vbi dic̃ ꝙ valet ſtatutum ꝙ creditur ſcripture camſorum vl mercatorum quaz inſtrumento publico.

b Idez tz do. an. i c. fi. j. de in reiu. idẽ tenent iaco. bu. ⁊ nico. vt refert bar. in. d. §. nũmularios niſi ſcribẽs eẽt perſona ſuſpecta. idẽ ibi ſequiť moder. pau. de ca. ⁊. d. alex. ꝓ iſta opi. bñ facit ꝙ dicit bal. in rubri. C. de conſti. pe. in pe. col. vbi dicit ꝙ mercatores hodierni temporis q̃uis nõ habeant publicũ officiũ ꝓut olim habebãt argẽtarij gerũt tñ quaſi publicũ officiũ. ⁊ idẽ bal. in rubri. C. de fi. inſtru. i. xvi. col. dicit ꝙ mercatores et cãpſores hodierni tẽporis bẽnt magnã ſimilitudinẽ cũ illis nũmularijs iuncta glo. nõbili in v. rõnũ. nã liber ibi producit vt fidẽ faciat cõtra ſcribẽtẽ. nec ẽ ſpãle in hoc ꝫ vſurarium. qz eius cõfeſſio viua ſibi nõ ꝓiudicat ſi in abſentia partis cõfeſſus fuerit. vt nõ. in. c. ij. de vſur. li. vi. nec fecit ibi libri rõne officij. qz tũc de iure ẽt fuiſſet cõpulſus vt. d. l. quedã. ff. de edẽ. ⁊ dixi. in. c. i. de ꝓba. ſed fecit ad ſuã inſtructionẽ ⁊ nihilominus ꝓbat cõtra eũ. ſolũ enim inducitur ibi ſpecialitas vt cõpellatur edere ꝓprias rõnes vbi alias nõ cõpelleret vt in. c. i. de ꝓba. cũ ibi nõ. nec debem⁹ dicere ꝙ ſit alia ſpãlitas. ſ. reſpectu ꝓbationis cõtra vſurariũ. tũ qz due ſpecialitates nõ debẽt cõcurrere circa idez. l. i. C. de do. ꝓmi. tũ qz hoc nõ colligitur ex illo tex. et aperte ſentit hoc ibi glo. ⁊ facit glo. i. l. inter chartulas. C. de cõue. fi. debi. li. x. Sed nũc vltra alios moueo tibi dubiũ. pone ꝙ liber rõnis aliquid cõtineat ꝓ ſcribente aliqd ꝫ. ⁊ ſic factũ cõcernẽs eandẽ perſonã nunquid poſſit illa perſona approbare librum q̃tenus facit ꝓ ſe ⁊ nolle ſtare q̃tenus facit cõtra ſe. Idone. n. in facto ꝙ mercator ſcripſit i libro ſuo ꝙ tui⁹ depoſuit penes ſe cẽtũ poſtea ſcripſit ꝙ ex illis reſtituit ſibi. l. vel quid ſimile. dico ꝙ põt approbare ꝓ ſe ⁊ nolle ſtare quaten⁹ facit ꝫ ſe. de quo videť tex. ſm cõem lec. quã ẽt ſequiť bar. in. l. publia. §. fi. ff. depoſi. ⁊ lz loquať in epla. tamẽ eadẽ rõ ẽ in libro Idẽ bar. in alia ſcriptura in. l. aureli⁹. §. idẽ q̃ſijt. ff. de li. leg. ⁊ p Ei. in. l. i. C. de cõſeſ. nõ tamẽ ꝓ ſe. ſicut dicimus in confeſſione viua voce emanãte in diuerſis oꝛonibus. ꝓ hoc facit. qz lz quis poſſit teſtificari ꝫ ſe nõ tamẽ ꝓ ſe. xiiij. q. ij. in ꝓn. ⁊ hoc tene lz do. Car. aliud ſenſerit in. c. bone. ij. de poſtu. prela. per c. cum olim de cen. ſed iſtud poteſt intelligi in inſtro publico. ⁊ dic vt ibi nõ. ꝓ inno. Tertio caſu prin/cipali nũqd faciat fidẽ liber rõnis ꝓtra tertiuz. dicit bar. in. d. l. nuda. ꝙ aut liber fuit ꝓfect⁹ auctoritate publici officij ſicut olim faciebãt nũmularij ⁊ facit fidem vt. d. l. quedã. §. nũmularios. ff. de eden. facit ff. de admi. tu. l. lucius. §. tutela. Si vero nõ eſt ꝓfectũ rõne publici officij. ⁊ tũc nõ facit plenã fidem. vt nõ. i. d. §. nũmularios. ſupple niſi hoc habeat cõſuetudo. ꝓ hoc. c. cũ dilectus. ſ. eo. dicit tamẽ ꝙ cuz hodie cãpſores ⁊ mercatores q iurãt in arte ſua ſuccedant in locũ illorũ qui erant officiales publici licz nõ habeant hodie officiũ publicũ dicẽdũ ẽ vt eorũz libris ſit credẽdũ quo ad ſemiplenã ꝓbationẽ ſi ſũt homines ꝓbati ⁊ bone fidei ⁊ fame ꝓ nõ. in. d. §. nũmularios. ⁊ ſic põt intelligi ſm aliũ intellectũ glo. in d. l. admonẽdi. ⁊ in. d. l. i bonefidei. q̃ dicũt ꝙ ꝓuata ſcriptura facit ſemiplenã ꝓbationez. Et nõbis ſing. hũc intellectũ ad illas glo. naz. ſ. dedi. alios intellectus ⁊ banc opi. approbat idẽ bar. in. d. l. admonendi. maxime cum hoc habeat cõſuetudo q̃ in talib⁹ multũ ẽ attendenda. vt nõ. inno. ſ. c. proxi. ꝓbať in d. c. cũ dilectus. Et aduerte qz bar. loquitur de bis mercatoribus qui ſunt approbati in eorũ arte. ſec⁹ videtur vbi quis ꝓpria auctoritate aſſumit ſibi artẽ tũc. n. nõ debet facere ſemiplenaz in preiudiciũ alterius cũ ſit cio ꝓuata pſona. Sz q̃ro an iſte liber debeat habere diẽ ⁊ cõſulẽ. vide io. an. c in addi. pre dicta vbi poſt Nico. dicit ꝙ quaten⁹ ꝓducit cõtra ſcribẽtẽ nõ eſt neceſſe ꝙ hẽat dictas ſolẽnitates vel ſimiles ſed quatenus ꝓuideat alteri debz habere ſuas ſolẽnitates. qz equiparantur ſcripturis argentariorũ. vt. ſ. dixi. Itẽ debet ꝓtinere ex qua cauſa d recepit vel expendidit ⁊ ſimilia nõ tamẽ requiritur ꝙ habeat teſtes inſcriptos ſicut nec illi argentarij ad hoc artabantur. Itẽ dicit ꝙ iſti poſſunt ꝓ alios e libros ſcribere ſicut bodie cõis vſus bẽt. ⁊ ipſi videẽt ſcribere quorũ noie ſcribitur. ff. de re. iur. qui p alium. ff. ỏ ad. tu. l. ita. §. geſſiſſe. ⁊ idẽ i tutoribus⁹ ⁊ curatoribus qỏ nõ. Poſtremo in hac materia quero qualis dz eẽ ſcriptura ex qua fit cõpatio. So. habemus quo ad propoſitũ duplicẽ ſcripturã. vnam ad quã ꝓbadam fit cõpatio. ⁊ de hoc qualis debeat eẽ ⁊ qualiter ꝓbetur ſatis plene. ſ. dictũ fuit. Alia eſt ex qua fit ꝓpatio. i. que producitur ad cõpationẽ faciẽdã cũ illa que negatur. ⁊ iſta debet habere vnã ex quinq̃ q̃litatibus que enumerãtur i. l. cõpationes iuncta auc. ad hoc. C. e. vt ſit ſcriptura publica vel facta in iudicio vel chirographũ priuatũ cũ ſubſcriptione triũ teſtiũ ita vt pri⁹ ſibi fides ipõať vel ꝓducta ex archiuo publico vel aduerſarius met tã q̃z ꝓpria ea vtatur in iudicio. Ex alia vero ſcriptura nõ põt fieri cõpatio ſm glo. ⁊ bar. in. d. auc. ad hoc. ⁊ in auc. ⁊ ſi cõtract⁹. Et hoc facit ad nõbilẽ qõnẽ nunqd deficiẽte ſcriptura q̃lificata nõ ꝑdcõ poſſit iudex negãtẽ cõpellere ad ſcribendũ de nouo vt ſic poſſit fieri cõpatio. Bar. i. d. auc. ⁊ ſi cõtractus tz ꝙ nõ per tex. i. d. l. cõpationes iũcta glo. i ver. lz i ſemetipſuz ⁊ glo. i. d. auc. ad hoc. vbi videť inui ꝙ extra caſus predictos nõ fit cõpatio ẽt ſi ꝑs cõfiteať ſuã eẽ ſcripturã. do. Car. dicit ꝙ vtrũq̃z dictũ ẽ cõtra tex. illi⁹ auc. de inſtru. cau. §. ſiquis igitur. nã quãdo ꝑs cõfitetur ſuã eẽ ſcripturã illa bz vim publice quantũ ad cõpationẽ fiendã ⁊ in preiudiciũ ſcribẽtis ⁊ ꝙ poſſit cõpelli ad ſcribẽdũ ẽ tenẽdũ ſm eũ ad faciliorẽ expeditionẽ iudiciorũ ſicut iterrogat ptes i quacũq̃z pte iudicij. vt i. c. cũ ioãnes. ſ. e. ⁊ l. vbicũq̃z. ff. ỏ interac. Ego idẽ puto latius tamẽ materiã explicãdo q̃z ipſe faciat. nã fateor ꝙ ex. l. C. ſ. cõpatiões. C. de fi. inſtru. nõ fiebat cõpatio ex ſcriptura priuata niſi bẽret ſubſcriptionẽ triũ teſtiũ. ſz poſtea ſupuenit auc. de bis qui ingre. ad ap. §. illud colſ. v. que diſponit ꝙ ſi pars vtitur ſua ſcriptura vt ꝓpria poteſt ex illa fieri cõpatio. ⁊ ſic tacite innuit ꝙ vbicũq̃z certũ ẽ ſcripturã eẽ ꝓpriam põt ex illa fieri compatio. hunc poſtea ſubuenit auc. de inſtru. cau. vbi narrať ꝙ q/dã exorta dubitatione fuit compulſus ad ſcribendũ vt ſic poſſet deueniri ad compationẽ quaſi ĩuat idubitatũ eẽ quẽ poſſe compelli ad ſcribẽdũ. Itẽ adduco duas alias rationes extrinſecas. prima ꝙ lex nõ dz eẽ ipoſita verbis ſed rebus i. c. cõmiſſa de ele. li. vi. Ad qd ergo exigi debet ſubſcriptio teſtiũ vel ꝙ pars vtatur in iudicio ex quo certũ eſt ꝙ ipe illã ſcripturã fecit. iſte. n. ſolẽnitates ſeu qualitates requirũtur vt liqueat illã ſcripturã eẽ ꝓpriã que ceſſare dz ex quo clarius liquet eã eẽ propriam. vt qz cõfitetur vel ſcribit i pñtia iudicis de ap. cũ ceſſante. ⁊ fruſtra antiqui tẽporis ⁊ idẽ. d. bal. in. d. l. inſtrumẽta. ⁊ ſali. i. l. i. i vlti. col. cir. med. C. de edẽ. Sed imol. in. l. nuda ratio. ff. de do. in vlti. col. cir. med. reprobat iſtam opi. prout optime refert. d. me⁹. d. iaſ. in. d. repe. l. admonendi. i. lxxxv. col. cũ ſeq. Et cõis opi. ẽ ꝙ liber rationũ mercatoris vel cãpſoris iurati ⁊ matriculati ſemiplenã probationem facit pro tertio contra alium ſec⁹ ſi nõ ſit iurat⁹ limita tamen niſi perſona mercatoris eẽt infamiſ vl aliter ſuſpecta. ſecũdo quando eẽt liber continens formã rõnis ⁊ ſic recepta ⁊ data ſec⁹ ſi vnã poſtam tantum. tertio i ſpectãtibus ad eius exercitium ⁊ nõ aliter.

c Idẽ tz do. anto. hic in. v. colum.

d Quod liber rõnuz debeat contĩnere cãm debiti ad ỉ vt probet ꝫ ſcribentẽ vide oio bar. in. d. l. nuda in. i. col. i ſi. ⁊ ſeq̃n. ⁊ ibi lu. ro. i. i. col. tribus modiſ pul. limitantem ſpe. in ti. de confeſſionib⁹. §. nunc videndum in ver. ſed que ẽ rõ ⁊ vſ. ſeq. bar. to. ⁊ bald. in l. ſcripturas C. qui po. in pi. ba. bal. in l. inſtrumenta. C. de ꝓba. tex. ⁊ doct. i. c. ſi cautio. ỉ co. ti. tex. in. l. non ſolum. §. an debitõ ⁊ ibi bar. ff. ỏ pe. ⁊ ange. de are. i. §. actiones aũt ỏ peculio i. ij. colũ. vltra medi. i v. vi. permitte iſti. de actio. bal. in rubri. C. de fi. inſtr. i. xiij. col. i v. ſz q/ro ſi i libro mercatoruz ⁊c. Subdit tñ ibi nõ. bal. ꝙ iſto caſu ſufficeret cõiecturalis ꝓbatio cauſe propter ſcripturam libri rõnum vbi alias oporteret probari de vera cauſa.

e Nõ ꝙ ñ refert an liber rõnũ ſit ſcript⁹ manu ꝓpria an ꝑ ſuos factores vel aliũ vt plene ꝓbet ꝫ ſcribẽtẽ. ⁊ idẽ lz do. an. b. i. v. col. ⁊ idẽ nõ. bal. i rubrica. C. de fi. inſtrumẽ. i. xxvij. col. i vſi. ſed hec q̃ pone ꝙ in libro merca.

fit per plura qꝫ expediri pōt ꝑ paucioꝛa. non enī ꝺꝫ ius vti superfluis remedijs. l. hec stipulatio. §. diuꝰ ff. vt le. no. ca. ⁊ in. c. sicut de ꝓba. ⁊ qꝫ ibi diri. Secunda ratio magis vrgēs. video. n. qꝫ iudex cōpellit partē ad rñdendū positiōibus alteriꝰ partis ad releuandū illā ab onere ꝓbandi in. c. ij. de testi. li. vj. ⁊ in cle. sepe de v̄bo. sig. cū si. ergo fortius ꝺꝫ posse cogere ad scribendū vt fiat cōpatio. ⁊ dicit hic do. Lard. qꝫ ipe Bar. mutauit in hoc opi. suā vt reperit in quibusdam scriptis suis. ⁊ certe si ñ mutauit debuit mutasse ꝑ p̄dicta qꝫ nōbis. Et ex p̄dictis potes colligere multas species scripture auctētice. Nūc vento ad scꝺꝫ p̄ncipale dictū huius. c. videlicet ad materiā sigilliª ex qua resultabāt spēs alique scripture auctē tice. ⁊ omittā ꝟ que notauit Jnno. s̄. c. pri. ⁊ hic an ⁊ quando credat sigillis prelatoꝝ qꝫ plene diri in. c. post cessionē. s̄. de ꝓba. Sed reliquā materiā sigilli ꝟ tractam ꝑ eū breuissime cōcludā ꝑ. v. rōnes. Prima sit quale debeat esse sigillū vt fidem faciat. Scꝺa an sufficiat sigillū esse carthe impressum. an vero requiratur qꝫ sigillans exprimat suū sigillum apposuisse. Tertia an possit quis signare alieno sigillo seu anulo. Quarta an eps possit alicui plone sigillū suū cōmittere vt vice sua sigillet. Quinta ⁊ vltima an sigillū appositū cedule seu carthe vacue data ꝓmissario potestate postea scribēdi faciat fidem respectu scriptuꝝ postmodū facte. Quo ad primam cōcludo post Jnno. qꝫ sigillū debet habere certos characteres vt sic possit cognosci vel certas lr̄as legibiles cuꝫ aliter non ꝓbet. vt in. c. inter dilectos. j. eo. cum alia vero re. puta corrigia. que non fit dispositia ad signādum vel sigillādum sigillari nō pōt. ad hoc. l. ad testiuꝫ de testa. ff. ⁊ c. significauit. j. de ap. Jtez debet eē auctēticuꝫ puta epi vel alterius magni viri. ⁊ ꝟ qñ p̄stat auctoritatē scripture p̄ncipaliter. puta qꝫ sigillat i facto alioꝝ. ⁊ ita loquit hic. Si vero nō p̄stat auctoritatē p̄ncipaliter sed secūdario qꝫ sigillat vt testis tūc sufficit sigillū suū priuatū apponere dūmodo sit certum modo p̄dicto. ꝺ. l. ad testiū. §. penul. ⁊. ff. quēad modū testa. ape. l. ij. cū ibi nō. Jdem est si ꝫbēs obligat se sigillo ꝓprio lꝫ ꝓuato. ff. depositi. l. publia. l. i. C. de reb. alie. nō alie. ⁊. s̄. diri. ⁊ qꝺ dictū est de sigillo idem est i anulo dūmodo sit sculptus ad modū sigilli mō p̄dicto. nā nō est fienda vis in nominibus. ar. de ꝓcur. petitio. nam ſm Jnno. qꝺ nos vocamꝰ sigillū ius cuile appellat anulū. Et hodie multi talef anuli reperiunt. ⁊ vide ho. tex. in. c. i noie. lxxiij. di.

Ad scꝺaꝫ. q. an sufficiat sigillū esse charte impressum. Jnno. ponit duas opiniones. Prima vt non sufficiat nisi is q apposuit dicat se apposuisse. ar. ff. ꝺ testa. l. penul. ⁊. C. de testa. l. si vnus ⁊. l. hac cōsultissima. Scꝺa opi. cui videt ipse Jnno. inherere est vt sufficiat si in charta ꝫbentiū vel loquentiū cōtentoꝝ sigilla apponant etiam si nō exprimant qꝫ sigilla sua apposuerūt. C. arbi. tu. l. fi. ⁊. j. e. iter dilectos. hoc tñ limitat verū si talia sunt sigilla quibus credēdū est vt sigilla epoꝝ ⁊ inferioꝝ platoꝝ saltem in his q̄ spectant ad iuri sditionē suā respectu istoꝝ iferioꝝ. Credo qꝫ in ꝟ Jnno. nō loquat pfecte. vñ distinguo sic. qꝫ aut sigilla iserta sunt ipsoꝝ quoꝝ nomie fiunt instrumēta. ⁊ ꝓcedit hec scꝺa opi. nā presumunt apposita ad p̄bendā fidem scripture ⁊ de consensu ipsorum nisi aliud ꝓbet. vt in. l. ij. C. de reb. alie. nō alie. ⁊ i. c. tertio loco de ꝓba. ⁊ hoc casu nō requiro sigillum auctēticū sed sufficit priuatū ipsoꝝ ꝓtrabentiū. vt. s̄. diri. Aut sunt sigilla aliorū ⁊ ꝓcedat p̄ma opi. vt nō sufficiat appositio sola. sed oportet qꝫ ipi ꝫbentes vel is cuius est sigillū attestent ad quid illud sigillum fuit appositū alias p̄sumit adulterinū i dubio ⁊ falso appositū cum i dubio sigillū debet ꝓgruere dignitati sigillantis ⁊ materie descripte in charta sigillata. vt aperte ꝓbat in. c. iter dilectos. j. e. ⁊ facit qꝺ dicam i sequēti. q. Ad tertiā questionē dicit Jnno. qꝫ siquis habet sigillū ꝓpriuꝫ tunc ipo ⁊ nō alieno si gillare debet alioquī non ꝓdest nisi ex cā fiat vt sequatur. nec mirꝫ qꝫ nec ꝓprium ꝓdest si ad aliud officiū ē deputatū. vt. ꝺ. c. significauit de ap. Si aūt nullum sigillum ꝓpriū hꝫ vel nō hꝫ pre manibus vel nō pōt aliud habere de facili tūc potest vti alieno sigillo. debet tñ exprimere ſm cuꝫ cuius sigillo signat ⁊ quar alieno· ⁊ potissima rō est vt videlicet discerni possit quo ⁊ a quo ⁊ ex qua cā signatum est instr̄m. nam ex multis ⁊ diuersis causis apponunt i litteris subscriptiones ⁊ sigilla. qñqꝫ enīꝫ i signū ꝓsensus. xij. q. ij. fine exceptione. ⁊. s̄. de ꝓcu. c. i. qñqꝫ in signū testio nij. ff. de pigno. actio. i. l. gaius. qñqꝫ in signū auctoritatez p̄stantis. xij. q. ij. sacroꝝ ⁊. c. cū redemptor qñqꝫ in signū ꝓfirmatiōis vt. j. eo. inter dilectos. ⁊ multis alijs ex causis. Ex quo inferr ſm cuꝫ qꝫ sem per debet exprimi cuius est sigillū ⁊ a quo apponit ⁊ ꝓpter quid apponit. ⁊ nōbis hec verba qꝫ quotidiana. ⁊ faciūt ad ea que diri i p̄cedēte questiōe. dic tñ Jnno. qꝫ si in littera hec nō specificarent nō habꝫ pitiare dūmodo ex alijs circūstantijs possint hec deprebēdi. Eps tñ sigillando cū sigillo ecclesie nō intelligitur vti alieno sigillo ſm Jnno. qꝺ nō. allegat. c. i nomie patris. lxxiij. di. ⁊. vij. q. i. scire. qꝺ ego intelligo qñ est solitus cum illo sigillare. secus si tñ capīn cum illo sigillat. ar. in. c. significauit de appel. Venio ad quartā qōnem i qua dicit Jnno. epm[b] posse alicui honeste ꝓsone sigillū suū cōmittere ⁊ ſm ptātē sibi datam poterit is cui fit cōmissio sigillare de his que ptinēt ad epm puta causas cōmittere citare confirmare ⁊ generalr oīa alia que sibi cōmissa sunt poterit expedire ⁊ sigillare etiam si p̄latus cuius sigillū est eas nō viderit sigillare. sic enīꝫ videmus papam vti. j. de crimi. fal. c. dura. ⁊ multos alios p̄latos. dicit tñ qꝫ in ꝫctibus aliarū ꝓsonarū nō ꝺꝫ nomie epi sigillū testimoniale apponere nisi ⁊ ipe eps interfuerit ipsi ꝓtractui cū testimoniū fit tñ de visu ⁊ auditu ⁊ de his que testis nouit. iij. q. ix. testis. ⁊ sic loquit auc. de tabel. §. nos aūt credim⁹. Si v̄o haberet cōsuetudo vt is qui hꝫ sigillū talia instrumēta sigillaret etiam absqꝫ scientia epi non dānat Jnno. consuetudinem nec etiā bosti. nam videt hoc fieri noie ipius cuius est sigillū. ⁊ hec notabis maxime in eo qꝺ Jnnocē. sentit sigillū epi dare auctoritatem instrumētis sup ꝫctibus ⁊ similibus lꝫ nō pertineat ad officium epi. ⁊ satis hic facit iste tex. ⁊ vide qꝺ plene diri i. ꝺ. c. post cessionē de ꝓba. Jn vltima qōne dicit Jnnocē. qꝫ aut tradita est ptās ad certū articulū iscribēdum i huiusmōi cedulis. ⁊ tūc si aliud inscribat ibi ⁊ de hoc cōuincat poterit tanquā falsarius puniri. aut data fuit generalr ptās ad scribēduꝫ quicqd placuerit ⁊ in hoc ponit tres opi. Prima qꝫ valet quicqd ibi scribit et aliū obligādo dūmodo tale quid inscriberatur ad qꝺ cōstitui potuit ꝓcuratoꝝ. Scꝺa opi. qꝫ nihil poterit ibi scribere ad obligādū aliū nisi solum illū cuius est sigillū. Tertia opi. in qua videt residet Jnno. qꝫ nec illū cuius est sigillum obligare pōt nec aliquid scribere qꝺ de iure valeat. qñ ille cuiꝰ est sigilluꝫ dat auctoritatē sigillo. ⁊ sigillū debet dare fidē scripture ⁊ scriptura ꝫctui. Sed in casu nostro hoc non pōt cōtingere. qꝫ ex quo scriptura non est facta tēpore quo apponit sigillū nō est aliquid cui ipm sigillū p̄stet auctoritatē ⁊ ꝑ hoc optime facit. c. ad audientiā de eccle. edificijs. Jtem multa iconuenientia inde possent sequi q̄ vide hic ꝑ Jnno. vide et Jnn. in. c. ij. de solu. ⁊ notabis ista qꝫ sepe p̄ncipes ⁊ p̄lati dant huiusmōi cedulas vacuas sigillatas eoruꝫ ꝓcu

a Nō hic plenis. mām sigilli. quaꝫ autem probationeꝫ faciat seu educat sigillum vide plenis. per inno. in c. i. in. ix. colum. super glo. in ver. litteris. ꝺ. p cura. ⁊ ro. in rep. l. admonendi i. xvi. col. de iureiurā. Et de ista materia vide plene per pau. de liaza. i. ꝺ. caꝫ dilectis j. eo. ⁊ in. c. ij. loco de ꝓbationibꝰ.

b Et ꝺ isto sigillo episcopi vide qꝺ nōt do. an. i. c. post cessioneꝫ in. vij. ⁊. viij. col. de ꝓba. ⁊ ho. ter. i c. peruenit de fideiuss. Et vtꝺ ol dra. consi. lxxxiij. et seq. An aūt credat sigillo legati de latere vide p spe cu. in ti. de lega. §. sup. est in. xiij. col. v. credit quo qꝫ sigillo legati.

ratoribus ⁊ nũcijs vt scribãt i eis ſm temporũ ⁊ locoꝝ idigentiã ſeu exigẽtiã. qñ qz dant ſigillũ ſimpliciter. ſi. n. de boc cõſtaret nõ faceret talis ſcriptura ſi dem nec ſcribẽs eſſet imunis a falſitate cũ ſcribat litteras i vno loco ⁊ in cartba ſcribit alũ locũ ⁊ temp⁹ vt littere appareant date in partibus.

e **X litteris.** Caſus. Reſcriptuz apoſtolicũ ,ppter raſurã i loco non ſuſpecto nõ cenſet vicioſum. b. dicit ſm men ez. c. Cõis diuiſio. ſcõa ibi dicim⁹. Caſus litteralis. Inter magiſtrũ a. ⁊ r. vertebat queſtio ſuper capella deãbitoria: q̃ fuit cõmiſſa quibuſdã iudicibus: partibus coꝝ iudicib⁹ cõſtitutis dict⁹ .r. poſtulauit ſibi copiã lr̃arum oſtẽdi: qui cũ eas inſpiceret: cepit illas arguere ỏ falſo pro eo q̃ i narratiõe facti vbi ſcriptũ erat iura parochialia ⁊c. erant abraſe: iudices ſuper boc dubitãtes queſiuer̃t an ,ppter boc debeãt dici falſe. Reſpõdet papa q̃ ppter abraſionẽ illã littere nõ poſſunt dici falſe nec ſuſpecte: qz etiã priuilegia in nomib⁹ poſſeſſionũ abraduntur: ⁊ lr̃e ſi in narratione facti erratũ eſt pñt abradi. Nõ ibi copiã iũcta glo. ꝑma q̃ reſcriptũ ipetratũ per alterã partẽ efficit cõe ſaltem poſt citationẽ. vide i boc qỏ dixi i. c. ex cõqueſtione de reſti. ſpo. Nõ q̃ abraſio facta i narratione reſcripti vel ꝓuilegij nõ cenſet facta i loco ſuſpecto qỏ tñ itellige vt. j. dicã. Exquo a ꝟrio colligit ſecus eſſe ſi foret facta i verbis diſpoſitiuis qỏ ,pcedit ẽt i alijs inſtrumẽtis. vt i. c. cum venerabilis de reli. domi. ſz fallit in diſpoſitiõe fauorabili vt in legato liberatiõis vt in. l. ,prie. i ſi. ff. de bis que i teſta. delẽ. vnde quãtuncũ qz fiat ibi cancellatio non ꝓ boc viciat legatuz liberatiõis. ⁊ boc intellige qñ dubitat an teſtator voluerit illud deler̃ an iconſulte boc ,pceſſerit vt ibi nõ. Si aũt appareret de volũtate tunc in dubio tolleret legatũ. ad boc. l. cãcellauerat. ff. eo. ⁊. l. ſi vnus. C. ỏ teſta. vbi nõbiliter dicit Bar. legatũ ad pias cauſas iudicãdum vt legatũ liberatiõis quo ad ꝓuilegiũ ſupradictũ. Nõ q̃ reſcriptũ ad lites nõ dicit ꝓuilegium. eſt enim reſcriptũ ſm ius qz mãdat ius impetranti fieri. ꝓuilegiũ vero eſt ,ppie ꝓria ius. iij. di. ꝓuilegia. de quibus vide qỏ nõ. in. c. olim de vbo. ſig. ⁊ in. l. beneficiũ. ff. de cõſti. princi. Nõ penultio q̃ ſtrictius iudicat ꝓuilegiũ q̃z reſcriptũ ad lites. vñ facilius ꝓſumitur falſitas in ꝓuilegio q̃z in reſcripto ad boc. c. pe. de crimi. fal. ⁊ qỏ nõ. Inno. in. c. epi in fra de rebus eccle. non alie. Ultimo collige q̃ licite abradũtur inſtrumẽta in loco nõ ſuſpecto ſi deprehenditur error. An aũt poſſit pars corrigere ⁊ abradere ſi deprehẽdit errorẽ. docto. bic videt cõit q̃ nõ quinimo ſi boc ꝓſumeret careret omni cõmodo reſcripti vñ dicit Hoſti. q̃ in curia eſt canon late ſnie excõicationis in quẽcũ qz alium ab officialibus ſuper boc in curia deputatis q̃ i reſcripto bullato vt notato aliquid ſaltem vnã figuram vel lr̃am vel etiaz dimidiã abraſerit deleuerit diminuerit compleuerit vel mutauerit ſine illius ad quẽ ſpectat data licentia. ⁊ dicit q̃ ſepe boc publicat in curia vt nõ poſſit quis pretendere ignorantiã. ff. de inſti. l. ſed ⁊ ſi. § . ỏ quo palam ⁊. j. de iudeis ita quoꝝdam. ⁊. xvj. di. qỏ dicitis. ⁊ ita ſtricte boc ſeruat curia vt cuz magna difficultate abſoluat ligatos. poſſet tamen impetrãs ſine aliqua pena totam lr̃am dilaniare ac etiam bullã ſi illa vult nõ vti. ⁊ nõ boc vltimũ. nam licitũ eſt cuilibet iuri ſuo renunciare ⁊ vide de boc quod plenius dixi in dicto. c. ex conqueſtiõe. Habes etiã ex predictis q̃ ſimplex notarius qui lr̃as apoſtolicas ſcripſit nõ poteſt illas corrigere ſine licẽtia officialis ad boc deputati. Unde facit boc ad qõnem an in alijs inſtrumẽtis poſſit nõrius[a] corrigere vel addere ſi cõperit ſe erraſſe. qỏ tractauit. d. Anto. Sed tu vide plene p Jo. an. ſuper data. vj. li. in nouella. ⁊ per Bar. in. l. barbarius. ff. de offi. preto. p archi. xxxv. q. ix. §. i. in ſpe. de inſtru. edi. §. inſtrumẽtũ. vſ. nunquid confecto. ⁊ ibi in addi. p Jo. an. ⁊ eundẽ eo. ti. §. oſtenſo vſ. quid de cõtractibus. ⁊ p ſpe. in. d. §. inſtrz. vſ. qd ergo ſi in nõ. Unũ tamen tene mẽti q̃ vbi notarius[b] facit vnam iterlineaturã ⁊ abraſionem ſi vult vt oĩs ceſſet ſuſpitio atteſtet in fine inſtrumẽti q̃ ipſe illam iterlineaturã vel abraſionẽ fecit. ad boc Bar. ⁊ tex. in. l. i. ff. de bis que in teſta. delẽ. ⁊ p dictũ archi. i. d. §. i. ⁊ ſi pars corrigit vel abradit inſtrm debet puniri de quo vide glo. in. d. l. i. in verbo ſubſtitutus. ⁊ tex. cum ibi nõ. in. c. olim de reſcrip. ⁊ in. c. cũ olim de offi. dele. ⁊ intellige quãdo doloſe facit circa ſubſtãtialia vel circũſtantias negocij. nam ſine dolo nõ cõmittitur falſitas. ad boc. l. i. ⁊. ij. ff. de fal. Secus putarẽ ſi per ſimplicitatẽ corrigeret aliquid qỏ eſt extra ſubſtantialia vel circunſtãtias negocij vt cognomen vel qd ſimile. ad boc qỏ nõ. Inno. in ſimili in. c. fraternitatis de hereticis. ⁊ p Bar. in. d. l. i. Oppo. cõ tex. ⁊ videt q̃ ppter abraſionẽ reddat inſtrm ſuſpectum. vt in. l. ſi. C. de edic. diui adria. Soluit glo. ij. q̃ bec fuit rõ dubitandi in tex. ſed ratio decidendi in ꝟrium redditur i lr̃a. non enim ,pcedit ꝟrium ſi abraſio fuit facta in verbis narratiuis ⁊ in nominib⁹ poſſeſſionũ. Sed ꝓtra boc ⁊ ꝓtra tex. oppono. naz ⁊ in verbis narratiuis ⁊ in nominibus poſſeſſionũ taz in ꝓuilegijs q̃z in reſcriptis poſſet fieri fraus. Pone enim q̃ in ꝓuilegio cõcedit mibi vna res parua ⁊ illa cancellata reſcribit res magna. Item pone q̃ in reſcriptum repoſui rem magni valoris adiecta clauſula generali vt ſic poſſem trãſire ad pares qỏ alias non licebat vt in. c. ſedes de reſcrip. So. ,ppter boc ꝟrium Inno. ⁊ Abb. dicũt bunc tex. nõ ,pcedere in ꝓuilegijs ſeu reſcriptis originalibus ſed in cõfirmatorijs dũtaxat. q. d. ſuſpitionẽ tolli i cõfirmatorijs p originalia. ⁊ idem dicit tenẽdum eadẽ ratione in inſtrumẽtis donationũ vel aliozũ ꝟctuum ⁊ boc videt tenere etiam Jo. an. ſup glo. vlti. Sed certe bec ẽ nimia reſtrictio ⁊ nullo modo iudicio meo lr̃e buic conſentanea. quinimo dico potius ex lr̃a colligi ꝟriũ qz cum tex. bic arguit a fortiori de priuilegijs ad reſcripta. ſi tex. intelligeret de cõfirmatorijs ⁊ veritas appareret in originalibus nullũ fuiſſet dubiũ. Item ẽ maxima diuinatio ad iſtum tex. maxime cũ nõ ſoleat in reſcriptis emanare duo paria lr̃arum. ſ. originalia ⁊ cõfirmatoria. Item ſi veritas patuiſſet bic i originalibus boc. c. fuiſſet de indubitato nec papa reſpõdiſſet p ſimile ꝓuilegij. ar. c. cum i iure de offi. dele. ⁊ fugiẽdi ſunt itellectus iurium qui reducũt iura ad caſum nõ dubitabilem. vt. in. l. i. ff. ad municip. ⁊ in. l. quod labeo. ff. ad carbo. ⁊ forte ob boc Boſ. poſuit bic alium itellectũ i elligendo. ſ. tex. de modica mutatione littere vel ſyllabe. Secus dicit ſi i toto nomẽ raderetur. ar. ſ. c. ij. de do. ⁊ cõtu. niſi ſm eum cõſtaret raſuz p manũ eiuſdem ſcriptoris qỏ etiã p cõparationem eiuſdem lr̃e cõſtare poterit. ad boc. C. eo. ti. l. cõparatiões. Do. an. i effectu videt bic ſequi mentem inno. ⁊ Boſ. vt intelligat lr̃a quãdo ex precedẽtibus ⁊ ſequentibus ꝓſtat de veritate reſcripti in abraſo loco vel quãdo p aliã ſcripturã apparet de veritate vel quãdo correctio fuit facta de eadẽ manu. ſ vltimũ quod etiam fuit Boſ. mibi nõ placet. nã duo requirunt vt abraſio nõ vitiet. ꝑmo q̃ in loco nõ ſuſpecto. ſcõo q̃ repoſita ſit ſcriptura de eadem manu vt nõ. in. d. c. cũ venerabilis. de reli. domi. Nõ ergo ſufficit q̃ eadem videat manus ſi in loco ſuſpecto eſt facta qz de facili ſimilat lr̃a alterius. vnde ſ ,pbatio que fit p ſolaz cõparationẽ ẽ fallax. vt dicit tex. i auc.

a An et quãdo notarius poſſit corrigere errorez ſuum. Et vide bal. i l. ſi vnus. C. de teſta. ⁊ in. l. ambiguitates in ſi. eo. ti. et vtõ multa que circa cãcellationez ſcribit bal. in l. noſtram C. de teſta. et de ſ ar. bic poſito per do. an. vtõ p bal. in. l. ca que C. con. vel epi. ⁊. q. ſ poſitam i terminis vide p bal. i rubri. C. ỏ fi. inſtru. i xi. col. v̀ ſz pone q̃ ta bellio. in breuiatura. ⁊ vide q̃ nõ. ange. de boc in con. ſuo cclxxxviij. ⁊ vtõ paulũ de ca. in l. under poſtea quam

ff. de re iudi. vbi de iſta q. ſe remittit ad bar. in. l. ſi libr̃arius. vbi pleniſſi. ff. de reg. iu. ⁊ ad ſpe. i ti. de inſtru. edi. §. poſtremo vſ. ſed nunquid conſectum. Sed tu vide q̃ ỏ boc ſcribit bar. in. l. diuus la. i. §. item ſenat⁹ ff. de fal. ⁊ vide barto. in l. edicto. §. ſinautem in i. colum. C. de edi. diui adri. ⁊ ibi ẽt vide bal. in ſi. v. colũ. v. i iij. op. ⁊ de boc etiaz vide per Ci. ⁊ bal. in. l. imperator i. ⁊ ibi etiaz plene bar. ff. de ſta. bo. ⁊ baldus elegant er in. l. i. et ibi etiaz plene barto. in fin. ff. de no. co. confir. ⁊ multum late per do. in c. abbate ſane. §. ſi. i vlt. col. de re iudicata i. vi. vbi refert ioandre. i addi. ſpe. Itez de iſta materia vide elegantiſſime bald. in. ca. publicato. in. i colum. de elect. vbi refert qỏdã contrarium läb. de rãp.

b Et ad idem vide barto. in. l. ſi vnus in fin. C. de teſta. ⁊ an ỏbeat ex primere cãz cancellationis vide bal duz in. l. noſtram. C. de teſta.

de instru. can. in ꝑncipio ꝑ ꝓmã colũnam. Do. Lardina. ex alio capite impugnat dicto Bos. qui intelligit litteram de mutatione lre vl syllabe. dicit enī hoc nō ꝓcedere cum abrasio lre vel syllabe fit in loco suspecto de quo nos loquimur itelligēdo, put. s. dixi. Unde dat ipse tertiuz itellectū vt littera intelligatur tam in ꝑuilegijs originalibus q̄z ꝯfirmatonjs q̄z in alijs rescriptis. z hoc qñ abrasio est facta in narratione facti. qz illa subiacet ꝓbationi. Sed certe iudicio meo hoc non tollit ꝯrium eius quod. s. formaui maxime dum dicit littera de possessiõibus. Jtez potuit set quis narrare falsitatem iꝓbabilē z timens care re cõmodo rescripti iuxta. c. super litteris de rescriptis. abrasit illam narrationē z aliter narrauit negocium. quis. n. negabit rescriptū esse falsum. Quare dico ponēdo quartū intellectum lrām intelligendaz quãdo in loco nō suspecto facta est rasura z nō fit ita magna q̄ inducat ꝓsumptionē fraudis. hoc apertissime voluit hec lra dum ponderauit narrationē facti cum nō sit verisimile q̄ quis falset literas de iusticia que faciliter obtinent. vt in. c. penul. ō crimi. fal. z ita intellige de nominibus possessionū. Pone enī ꝑuilegium concessum ꝑ hec verba. concedimus tibi omnes ecclesias que sunt in tali castro quas bis vocabulis duximus exꝑmendas ecclesiam sancti Nicolai z c̄. certe abrasio in nomie nō habet vitiare cuz ad cautelam fuit facta spālis mētio cum cõprehenderētur sub generalibus verbis. vl pone q̄ est tali modo cõcessum q̄ subiacent ꝓbationi. puta cõcedim⁹ vobis omnes ecclesias ꝑ nos cõstructas quas presentibus duximus nomĩbus exꝑmendas ecclesiã sancti Antonij z c̄. certe abrasio ī nomine nō vitiabit. qz oportet ꝓbare que ecclesie fuerunt ꝑ eos constructe iuxta nō. in. c. iter. j. e. z idem dic in similibus. nō. n. potest in his dari certa regula sed bonus iudex ex varijs circunstãtijs hoc arbitrabitur. Ultimo queritur pone q̄ rasura sit facta in loco suspecto nũquid vitiabit totum instrm an solum illã partem cui inberet. Oldra. tenet q̄ nō vitiat in totũ vt recitat Bal. in. l. fi. i quarto cõtrario. C. de edi. diui adria. Secus in dicto testis. nam illud vitiatur ī totum rõne partis falsę. qz testis ex hoc reddit periurus. vt ꝓbatur in c. pura. iij. qõ. ix. quod nō z itellige quãdo instrumẽtum habet plura capitula sepata. ad hoc qõ nō. Innocẽ. in. c. fraternitatis de hereticis. allego etiam bonum tex. in. c. si eo tempore de rescrip. li. vj. vbi patz q̄ surreptio cõmissa in vna gratia nō vitiat rescriptū respectu alterius gratie. z hoc satis mihi placet quãdo rescriptū vel aliud instrumẽtū est cancellatū ī certa parte. Sed magis dubiũ est quãdo cõtinet falsitatem ꝑ parte nũquid vitiet in totum. de quo vide bonam gl. hoc disputantẽ. ix. di. si ad scripturas. z per Inno. z alios in. d. c. fraternitatis. z per Spe. in ti. de instru. edi. §. instrm. versi. quid si aliquod instrumentũ z hec sufficiant.

a **Ecepimus.** Casus. Redarguenti ꝑuilegium de falso iudex faciet illud exhiberi coram iudice z paucis z in loco cõgruo z securo z interiz stabit sniẽ late ꝑ illud. In prima ponit partis decisa petitio. In sda pape, puisio ibi cum ꝑuilegia. Casus lralis. Inter archiepm cantuariẽsem: z monasteriũ sancti Augustini orta fuit cõtrouersia super statu z libertate ipius monasterij. Ex pte monasterij exhibita fuerũt ꝑuilegia quorũ obtentu lata fuit snia ꝑ monasterio: postmodũ archieps dicẽs illa priuilegia esse falsa: sniam seruare nolebat: abbas timẽs aggrauari ab ipso appellauit ad sedez apostolicam: z archieps tulit snīam interdicti in ecclias monasterij, ꝓpter qõ abbas dño pape fuit conquestus: sup hoc scribit archiepo eboracen̄. z eius ꝯiudicib⁹ dicẽs q̄ ꝑuilegia nō inspecta nō possunt argui ō falsitate: z qz difficile esset z periculosuz ea apud sedez apostolicã exhiberi: precipit vt exhibeãtur predicto archiepo cantuarien̄. in clausto ipsoꝝ fratrũ: vel in alio cõgruo z securo loco vsq̄ ad nativitatẽ ꝓmaz sancti ioannis baptiste. Si vero nō venerit nec sufficiẽtem responsalem miserit ponant ei ꝓpetuum silẽtium ea vlterius arguendi. Interim vero non vult papa illa ꝑuilegia vacillare: precipiẽs snīam que eorum auctoritate lata est inviolabiliter obseruari: z archiepm in inspectiõe ꝑuilegioꝝ duodeci hominũ numero faciant esse contentũ. Nõ q̄ etiam snīa lata ꝑm tenorem ꝑuilegioꝝ possunt ipa priuilegia de falso redargui. cõcordat in simili. s. de ꝓba. lz. Nõ scdo casum in quo quis cõpellitur ipa originalia ꝓti ostẽdere palpãda z examinanda. s. cuz ea vult de falso notare. Nõ ibi difficile sit z piculosum. q̄ non debet quis cõpelli ad, pducẽdũ originalia in loco remoto, ꝓpter piculum interitus. z ideo cõsiliũ est vt ꝑ us solẽniter exẽplẽtur iuxta materiã tradẽdam. j. c. c. fi. Et ex hoc z ex tex. arguit Hosti. nil difficile vel piculosum debere ꝑcipi parti ꝑ iudicẽ aliter ꝑm euz posset appellare hac causa expressa qõ est bene notãdum. Pro quo allego bonũ tex. in. c. ex parte. j. de appella. z clemẽ. pastoralis de re iudi. z de preceptis extraiudicialibus vide pulchre ꝑ inno. in. c. ad aures de tempo. or. dicit tamẽ hic Hosti. q̄ inter difficile z facile z piculum z piculuz arbitrabit bonus iudex. ar. j. de spon. de muliere z. j. vt lite nō conte. accedẽs ij. Ego in papa dico obediẽdum etiã si mãdatum sit durum. dum ex certa sciẽtia ꝑcipiat. vt i. c. imemoriam. xix. di. dũmodo nō cõtineat peccatũ vel scãdalũ inde timeatur. vt nō. inno. in. c. inquisitiõi de sen. ex con. z vide io. an. in. c. significauit de offi. ord. z in. c. cum adeo de rescriptis. Nõ z tene mẽti q̄ semel impugnãti ꝑuilegia de falsitate potest ꝑ suptoriz statui certus terminus emptorius ad, pbãdaz falsitatem si in termino nō fecerit imponet ei silẽtiuz in perpetuũ. z sic fertur snīa diffinitiua lite nō cõte. cũ agitur conditiõe. l. diffamari. C. de inge. manu. z vide ꝑ inno. in. c. cõquerẽte de offi. ordi. z in. l. ticia. ff. de accu. z ibi de hoc plene ꝑ Bar. Et hoc, ꝓcedit etiãvbi infamaretur ꝑsona. vt in iuribus ꝑal. Nõ vltimo partem nō cõpellendã ad ostendẽdum originalia in iudicio nec etiam ad ea ibi exhibẽda nisi locus alias sit tutus a ꝑsonaꝝ multitudine. Sufficit ergo q̄ ipa originalia diligẽter inspiciãtur z copia partibus tradatur vel in iudicio exhibeat vbi opus est vt. j. c., proximo. Et vide quod nō. in. c. quoniã ꝯ ō, pba. z i. c. cum in iure de offi. dele. Sed quero quare archiepiscopus nō potest habere secũ tempore inspectionis ꝑuilegioꝝ nisi. xij. homines. respõdet tan. ne violentia monachis inferat z dicit Hosti. q̄ etiam qualitatem istoꝝ. xij. debet iudex arbitrari. debent. n. esse tales de quibus nō sit verisimile q̄ aliquã violẽtiam cõmittant. ar. ff. de offi. ordi. c. vt iuxta. item consulit Hosti. vt iudex prius diligẽter ipsa ꝑuilegia examinet voluat z reuoluat vt cognoscat si nouũ quid accidat. Ego do cõsilium predictuz z vt pars faciat solẽniter exemplari z credo q̄ hoc casu poterit fieri exẽplatio sine partis citatione ex quo timetur de ipsius vel suoꝝ violẽtia. ar. c. quoniã vt lit. non cõte. sed periculo sublato poterit fieri cum solennitatibus debitis. Sed pone q̄ iste archiepiscopus patẽter z violenter [a]. in presentia iudicis litteram ipsaz lacerauit. dicit Hosti. q̄ iudex debet acriter lacerãtem extraordiarie punire. ar. ff. de publica. l. licitatio. §. qõ illicite. z experiri debet talis violẽtus iudicis auctoritatem eluſam. s. pena docẽte. ar. s. ti., pri. puenit. i.

a Vio-
lans litte-
ram seu in-
strumẽtuz
aduersarij
debet pũi-
ri acriter
si facit in p
sentia iudi
cis. et adõ
q̄ ludo. di
cit hoc sin-
gulare in-
suis nō. et
idem dico
si aufert lz
non viola
ret ꝑ tex.
nota. i. l. si
quis id qõ
§. dolī. ff. ō
iur. om. iu.
et adde q̄
istud dam
io. andre.
refert z di
cit nō esse
alibi bal. i
l. i. C. de fi.
instru. Sz
q̄ diuersũ
ius sit z di
uersimoꝺ
puniri de-
beat cozrũ
pes z ausc
res ē opti-
ma glo. in
v. cõditio
relata ad
illũ tex. in
l. argẽtari
us. §. fi. ff.
de edẽ. in
mo vt q̄
subtrahes

istrumẽta aduersario debeat pdere cãz per.l.si de posseſſiõe. C.de,pba. ad qõ viõ ꝙ nõ.post do.an.i.c. pueit el.i. s.ri.i.Sz cõtrariuz facit tex.in l.sub prete xtu. C. de trãſ. Itez adde hic barto.in.l. paulus.ff. de fal. vbi dicit ꝙ q extraxerit bullas de litteris papalibus i cidit in penam falsi itẽ adõ ꝙ pro illa gl. i.d.l. argẽ tarius alle go op.tex. i.l furtum §. si qs radicibus.ff. arbo. furce. Sed in cõtrariuz optime facit tex.i.d. l. paulus. ⁊ in.l.i.§. si quis i rõnib⁹.ff. de fal.⁊ gl. in c. si qs de clicis. xij. q.ij. ⁊ tex. i.l.cum.C. de fal. vbi surripiens vel celans instrm punit.l. cor. de fal. siẽ puniretur falsans ,p quo vide elegãs verbũ bal. in d.l.euz.de notario negãtẽ se fuisse rogatuz qõ dcñ ẽt ponit bal. in l qui accusare. C. de edẽ. Sz illud dcũz singu.limitat io. an. i addi.spe. in ti.de instru.edi.§. instrumentum in pn.

cum cõcordantijs suis. Ego dico hoc,pcedere quo ad iudicis contemptũ puniẽdum. sed quo ad interesse partis aliter,pcedeꝛ. nam credo perinde ,pcedendum ac si plene ꝓuilegia,pbaret ꝓtra lacerantem. ad hoc bonus tex.in.l. de possessione. C. de,pba. ⁊. c. si quis de clericis. xij. q. ij. facit. c. olim de rescriptis. ⁊ c. cum olim de offi. dele. nam de eodẽ delicto potest quis puniri ciuiliter ad interesse partis ⁊ criminaliter ,ppter iudicis ⁊ reipub. contẽptuz ⁊ offensaz. vt. d. §. quod illicite. vide ad hoc quod notãter dicit bar. in.l. inter omnes. §. recte. ff. de furtis. ⁊ hoc iudicio meo in dubio,pcederet quãdo ageretur de ꝓiudicio iuris priuati ipsius lacerãtis. Sed an ꝓiudicet ecclesie si causa est ecclesie. tex. in. d. c. siquis. facit ꝙ nõ. ad idem regula delictum de reg. iur. li. vi. in contrarium facit qõ nõ. glo. in regula delictũ. ꝓallegata que dicit ꝙ in iudicijs delictũ prelati nocet ecclesie p. c. cum olim de censi. ¶ Pro ⁊ cõtra facit questio quam ponũt hic doc. querunt enim an in casu quo archiepiscopus iste ꝓtumaciter nõ compareret prout hic dicitur. an sntia p quam ponitur sibi silentium in perpetuum sup facultate arguẽdi priuilegia de falso ꝓiudicat suis successoribus. ⁊ vident ꝑmo Host. ⁊ Bof. sentire ꝙ sic. dicũt enim ꝙ hic in antiqua erãt illa verba ⁊ suis successoribus ⁊c. sed fuerunt detracta scõm eos qz intelligũt tacite. ar. in. c. i. ó solu. vel ideo qz si dolose omittere nõ obesset successoribus. ar. xvi. q. vi. si eꝑm. de resti. in inte. c. i. li. vi. quod verius ẽ ſm Host. Et ex his verbis sentit ꝙ cũ dolus nõ debeat obesse ecclesie nõ imputabit successoribꝰ ⁊ sic fortius nõ deberet obesse quãdo ꝓuilegia lacerauit. In ꝓtium facit ꝙ non debẽt isti ꝓuilegiati iure suo sic priuari sine aliqua culpa. Ego de questõe illa generali an ⁊ quãdo delictũ prelati solius vel etiã capituli noceat eccle dixi plene in. c. i. de do. ⁊ contu. Sed in hac questiõe spãli dicerẽ ꝙ aut laceratis originalibus põt fides aliter fieri ⁊ illud delictũ ꝓlati vl alterius singularis ꝓsone nõ nocebit eccle. ad hoc allego bonũ tex. in. c. cũ venerabilis de excep. boc. n. delictũ sic delictũ falsitatis oino est alienũ a negocijs iudicialibus. ar. in. l. si ꝓcuratoꝛ. ff. de cõdi. inde. sed ipse lacerans puniet de ꝓpꝛijs facultatibus ad interesse partis. vt in. ó. c. siquis de clericis. vbi bonus tex. ,p isto mẽbꝛo. Aut non põt aliter de continentia ꝓuilegioꝝ cõstare ⁊ credo ꝙ ,pcedetur perinde ac si plene cõtinerẽt,put pars allegabat nõ ex eo capite vt ecclesia puniatur ex delicto istius singularis sed qz ꝓsumptio est ꝙ sic dictarẽt priuilegia ⁊ ,pbatio est redita iltis impossibilis ex facto prelati. facit qõ legit ⁊ nõ. i. c. fi. qõ me. cau. ⁊ i. l. siquãdo. C. vnde vi. ⁊ hoc habet equitatẽ que oia notabis qz nõ discussa hic p aliqnẽ. Item notabis bene ex dicto Host. ⁊ gof. ꝙ sntia cõtra ꝓlatum lata nocet ecclesie nõ solum qñ ,pbationibus factis fuit lata. ⁊ sic discusso iure ecclie sed etiam quando prelatus noluit cõparere ad docẽdum de iure suo iuxta. l. diffamari. C. ó inge. ma. qõ non memini alibi legisse nisi ꝓlatus malitiose distulit ſm eos. Sl. sunt faciles. ꝓma tamẽ assumit tacite disputationẽ an volẽs dicere priuilegiũ vel instrz falsum teneatur iurare ꝙ calũniose hoc nõ dicat. ⁊ primo dicit ꝙ sic per. l. fi. C. eo. ti. refert alios dicere ꝙ illa. l. loquit quãdo de falso agit criminaliter secus si ciuiliter vt hic agebatur. glo. tamen videtur placere prius intellectus quẽ tamẽ limitat quando de calumnia in causa iuratũ non esset. ⁊ idem Bof. ĩ. c. ,prio ⁊ sic transeũt hic simpliciter doctoꝛes. Tu aduerte. nam glo. in. d. l. fi. videtur tenere ſm intellectuz. sed certe principiũ illius. l. facit ad vtrũqz modũ intelligẽdi sed quatenus postmodũ subijcit de subscriptõne facit ꝙ intelligi debeat quãdo agitur criminaliter Sed posset responderi tenendo aliũ intellectuz ꝙ si agitur ciuiliter subscribet se ad penam extraordinariaz. ar. c. super bis. ĩ. de accusatiõibꝰ. ⁊ sic vtroqz modo põt illa. l. intelligi. sed inquantuz ista glo. dicit ꝙ si fuit prius iuratũ de calũnia non debet amplius iurari. Ei. sentit ꝓtium in. d. l. fi. qz hoc iuramẽtũ tendit ad decisionẽ alterius litigij. s. falsi. Sed puto posse distingui ꝙ aut deducit questio falsi criminaliter. ⁊ sic instituto nouo iudicio ⁊ debet iurari qz est nouũ iudiciũ ⁊ sic ,pcedit opi. Ei. Aut deducit ciuiliter p viam exceptiõis in iudicio iaz incobato ⁊ ,pcedit ista glo. nam primũ iuramẽtũ extẽditur ad totã litẽ vt in hac glo. vel dic ꝙ ille tex. nõ loquit de iuramẽto calũnie sed malitie qõ põt ad iudicis volũtarẽ exigi ĩ q cũqz parte iudicij etiã si pus fuit iuratuz de calũnia. vt. i. c. ij. de iura. calũ. li. vi. Ex quo ifertur ꝙ etiã ꝑ suppoſito ꝙ illa. l. loquat cũ de falso agit criminaliꝛ nihilominus cũ agitur etiã ciuiliter poterit rõne presumptiõis exigi illud iuramẽtũ malitie. illa tamen lex videt magis loqui cũ agit criminaliꝛ si bene p oia põderetur sed quo ad iuramentum nõ est vis ꝑ ꝓdicta.

Vltimo nõbis glo. tertiã quã intellige qñ precessit infamatio alias regulariter ñ dz quis compelli ad agẽdũ seu accusandũ. vt. l. vna. C. vt nemo inui. ⁊ nõ ĩ. l. diffamari ⁊. l. titia. ⁊. c. cõquerẽte. ꝑalle. Item inquãtũ glo. sequẽs opponit de. c. fi. §. de testibus. ⁊ nõ soluit sed remittit ad ibi nõ. dic ꝙ etiã ibi nõ solvit sed solutio est qz tex. hic loquit quo ad effectũ cõsumatũ. nam sntia hic erat lata que nõ debebat vacillare ex institutiõe accusationis de falso. Sed in ꝓtio agitur de actu futuro. s. vt reddat testimoniũ. Itẽ in teste requirit idoneitas respectu tpis testificandi vt sic testis opinio i nullo vacillet. hinc ẽ ꝙ post factũ ñ nocet detectio ĩhabilitatis. l. i. C. ó testa. ita i casu nostro. nã tẽpoꝛe sntie testes siue instrã in nullo vacillabant. ideo ⁊c. ⁊ sic cessat ꝓtium. Vi. ab.

c **Ontingit.** Casus. Instrm vl ꝑuilegiuz quo qs vtit aduersario coꝝ iudice integraliꝛ legi dz sz solũ illõ capitulũ de quo agit dz edi. cõis diuisio. scõa ibi ꝓsultatiõi. Casus lrãlis. Abbas ⁊ cõuentus sancti secũdi qñcũqz litẽ habentes pti aduerse cõpellebant ꝑuilegiũ suũ quo in iudicio vtebãtur integraliꝛ exhibere. vñ accidit ꝙ occasiõe vnius capituli sup quo ꝓueniebãt plurima litigia suscitarent vñ petebãt a dño papa sibi sup hoc ꝓuideri. Rndit eis papa vt qñcũqz sup exhibẽdo ꝑuilegio vel indulgẽtia seu instrõ fuerit reqsiti pñte iudice vl aliquibꝰ viris a iudice ad hoc deputatis tm̃m̃õ reciteꝛ audiẽte parte aduersa: ⁊ si sup vno capõ tm̃ qõ fuerit id solũmodo rescribaꝛ: ⁊ pti aduerse eiꝰ copia fiat Nõ ꝓio marie iũcta gl. i. ꝙ vtẽs priuilegio vel alio instrõ i iudicio nõ teneꝛ originale dimittere apud acta sz satis est pñtare in judicio pñte parte ad fidẽ ei ꝑponendã ⁊ copiã illius. c. de quo ẽ qstio edere qõ bñ nõbis ⁊ facit ad idẽ. c. cũ ꝓsone ó pnle. li. vi. i. rñso i fi. ⁊ vter. iuncta gl. fi. ⁊ ibi Bar. C. eo. l. fi. Nõ scõo argumẽtũ ꝙ ex simplici lectura instrĩ nõ ꝓsumit audiẽs vel legẽs plene instrui de cõtẽtis in eo saltẽ eo modo quo istructus fuisset si apud eũ lõga mora fuisset. facit ad ea que dixi in. c. vltra tertiam. ó. ti. ,pri. Nõ ꝙ sicut testes ,pducunt parte aduersa presente ita ⁊ instrumenta edi ⁊ legi. Ex quo sumo efficax ar. ꝙ in exẽplatione instrumenti solẽniter fienda pars aduersa debet ĩquiri de quo dixi plene in. c. Albericus ó testi. ⁊ aliquid dicet. ĩ. eo. c. fi. Nõ ꝙ in vno instrumento possunt multa ⁊ diuersa priuilegia cõtineri. ⁊ pone exẽpluz in priuilegio bonifacij qõ cõcessit predicatoribus ⁊ minoribus in quo conclusit effectum quasi omniũ priuilegioꝝ ordinis qõ vocatur mare

a Vide bar. ⁊ bald. in. l. fi. in fin. C. de preci. i per. of. ⁊ ad de hic bart. ⁊ ange. in. l. fi. C. de bo. au. iud. pos. vbi q̄ petenti edi copiaꝫ inſtrī nō ꝺꝫ edi niſi illa particula q̄ pertinet ad petentem. Item vide quod notat bald. iſti. de ſup. tu. §. fi. in fin. Item facit ad hoc optime q̄ ō edic. teſtamenti. ſcribit ange. i cō. clxij. ⁊ bar. i. l. publicati. i fin. C. de teſta. itē vide ter. i. l. ij. C. quē adm. tc. ap. fortius ⁊ ſingularius dixit bar. in. l. i. ad fi. ff. de cu. bo. dā. ſciens q̄ tutor niſi conſecerit inuentarium rerum pupilli non habet adminiſtrationeꝫ pone tutor agit contra vnum debitoreꝫ pupilli debitō opponit q̄ nō fecit inuentarium opꝫ q̄ tutor det ſibi copiam inuentarij nū quid habit copiam in inuentarij cuꝫ omnibus rebus inſertis dicit q̄ non ſatis ē q̄ detur ſibi p̄incipium.

magnū. Nō hic ar.ª ⁊ quaſi exp̄ſſum q̄ allegans ſtatutū nō teneť edere totū volumē ſtatutoꝝ ſꝫ ſatis eſt edere illud qō facit ad materiaꝫ de qua agiť ſicut videmus ħ obſeruari i inſtr̄o cōtinēte plura ⁊ diuerſa capitula qō tꝫ Bar. de no. ope. nuncia. ſup rubrica. i hoc tñ eſt diuerſitas q̄ cuꝫ allegať ſtatutū vel liber rōnis nō eſt neceſſe ꝓducere totū libꝝ ſtatutoꝝ vel rōnis ēt ad inſpiciēdū ſed ſatis ē, ꝓducere totā illā rōnē vel ſtatutū de quo agiť vt tenet bar. vbi. §. ⁊ allego tex. in. l. argētarius. §. edi. ff. de edē. Sꝫ inſtrumēruꝫ quantūcūq̄ magnū ꝺꝫ totuꝫ, ꝓduci ad inſpiciēdū ⁊ legēdū ſed ſolū illud capitulū quo queriť p̄ ediť vt hic. ⁊ bodie habeť clarius in. d. c. cū p̄ſone. ⁊ vide qō ibi nō. i gl. in v̄bo integralr. Et rōneꝫ diuerſitatis credo foꝛe. q̄ in p̄uilegio ſeu inſtr̄o nōnū quā apponiť vna clauſula in fi. q̄ limitat oīa p̄cedēt̄ia vel ſaltē declarat vt in. l. ſi ſuus pluriū. ⁊ l. qui filiabus. ff. de leg. i. ⁊ in. c. cū dilecti de dona. nō ſic facilr cōtīgit in libꝛo ſtatutoꝝ vel rōnuꝫ cū quodlibet capl̄z ſit p̄ ſe diſtinctū ⁊ ſub rubꝛica ſua vñ q̄libet capl̄z perfectū habeť loco vni⁹ inſtr̄i. Ex quo infero aliud q̄ ſi capl̄m ſeu integrū ſtatutū ħz plures p̄tes ſatis ē integrū ſtatutū in iudicio, ꝓducere ad legēdum ⁊ parti ſolū ē fiēda editio illius p̄tis q̄ tāgit materiā ſubiectā ⁊ idē dic de rōne q̄ tota rō iudici exhibeať ſed ſolum edať particula īminēs. ſic itelligo bar. in loco p̄alle. ⁊ io. an. hic ſup gl. fi. ⁊ vide ad materiā q̄ diꝛi i. c. i. ō ꝓba. Ol. ſunt faciles ⁊ p̄ ſup̄dicta declarate.

Inter dilectos. Caſus. Reus abſoluitur cuꝫ iura actoꝛis ſunt obſcura. vt quia ipius inſtrumēta ſunt obſcura vel littere vel ſculpture ſigilli delete. Ego ſūmo ſic vt faciat magis ad titulū. Inſtrumētū publica manu nō cōfectū habens ſigillū cuius littere nō ſunt legibiles vel ſcripture delete vel enoꝛmē patitur fracturam nō ꝓbat. ⁊ eſt caſus quotidianus ⁊ nōbilis, p̄ iſtis ſigillis antiquis. Diuidit in tres p̄tes. In p̄ima parte petitio ⁊ iura ⁊ allegationes actoꝛis. in ſecūda reſponſiones rei ibi ſed ꝛ. in tertia ſnīa ibi cū aūt. Caſus litteralis. Inter abbateꝫ ſancti donati de ſcoꝛzula ex vna p̄te ⁊ archiep̄ꝫ mediolanenſ. ex altera vertebatur qō ſup plurib⁹ articulis. petebat abbas nomine monaſterij ſui bñs a capitulo ſuo mādatuꝫ a ꝓcuratoꝛe archiep̄i nomine mediolanēſis eccl̄ie reſtitui monaſterio ſuo poſſū ſcoꝛzule cū bonoꝛe diſtrictu ⁊ iuriſditiōe ip̄i⁹ loci: dicēs hec omnia ad monaſteriū p̄tinere. ⁊ hoc idē dicebat de hominib⁹ q̄ habitāt in curte biniēſi ⁊ tenēt res monaſterij in gralia: de quibus monaſteriū obtinuerat in iudicio poſſeſſoꝛio coram ep̄o veroneſi. ꝛ omnia petebat cū omnib⁹ fructibus inde p̄ceptis. ad omnia iſta ꝓbāda inducebat p̄mo p̄uilegiū luitardi comitis quōdā ep̄i lucani q̄ monaſteriū fūdauerat: ⁊ p̄miſſa omnia donauerat mōaſterio. Sc̄ō inducebat inſtr̄m ſcr̄ie archiep̄i mediolanēſis: quā olim tulit ex delegatiōe lodouici imperatoris ſup p̄dcis ꝛ neporē luitardi p̄dicti: q̄ ſup bis monaſteriū moleſtabat. Tertio p̄uilegia romanoꝝ imperatoꝝ ⁊ p̄ſertim bēnici q̄ oīa ſup̄adcā monaſterio cōfirmabat vñ ꝓferebat. Quarto p̄ inſtrumēta locationū teſtes ēt ſup boc induxit p̄ q̄ omnia intendebat p̄dcā, ꝓbare ad ſuū mōaſteriū p̄tinere. Cōtra p̄dcā fuit ex aduerſo rñſū ⁊ p̄mo p̄uilegio luitardi contra qō multa, p̄p̄oebāt. p̄mo q̄ ꝓſūptū erat in ānotatiōe indictōis. ſc̄ō charta veruſtiſſima videbať: ſcriptura recētioꝛ appebat. tertio q̄ falſū ſigillū videbatur appoſitū ⁊ boc appebat p̄ imaginē ip̄i⁹ ſigilli ⁊ p̄ litteras ip̄i⁹ q̄ p̄p̄riū nomē luitardi nō videbāť exp̄mere: ſed poſt⁹ boc nomē lotharius. Item cera ſigilli ab interioꝛi parte veruſtiſſima erat ⁊ cera q̄ videbať appoſita ab exterioꝛi p̄te quaſi ad cōſeruationē ſigilli recēs erat ⁊ mollis: qō cū diligēter inueſtigatū fuiſſet reptuꝫ fuit: q̄ carta ſub veruſto ſigillo fuerat p̄fo rata: ⁊ p̄ glutinū noue cere q̄ poſita erat exteri⁹: quaſi ad ꝓſeruationē ſigilli vicioſe fuit ip̄i carte ſubiūctū ⁊ eadē fere ſpecie falſuratis cetera p̄uilegia romanoꝝ impatoꝝ p̄ter p̄uilegiuꝫ henrici vel falſa repta ſunt vel falſata. Sed p̄uilegiū henrici ad fidē faciēdā nō ſufficiebat: q̄ nō erat publica manu cōfectum. nec ſigillū habebat auctēticū ex eo q̄ erat ex media p̄te cōſumptuꝫ. nec plus de, p̄p̄rio noīe apparebat niſi hec vox icus cū hac adiectiōe dei gr̄a. ita q̄ ex lr̄is illis ſi poterat magis, ꝓbari q̄ eſſet bēnici q̄ꝫ lodouici. Inſtrumentū quoq̄ ſnīe multis modis videbať ſuſpectum. tū q̄ q̄dā litur apparebāt i ip̄o. tū q̄ ſubſcriptio notarij videbať alteri⁹ manus fuiſſe q̄ꝫ ſubſcriptio inſtr̄i. ⁊ tñ notarius cōfitebať ſe, p̄p̄ria manu inſtrumētū ſcripſiſſe: ⁊ lr̄a recētioꝛ videbať q̄ꝫ carta ⁊ aqua videbať incauſtū infectū vt ātiqui⁹ appareret. In omnib⁹ āt impialib⁹ p̄uilegijs q̄ poſterioꝛa erāt nulla de ipſa ſnīa mētio babebať. ⁊ ſi inſtr̄m ſnīe legitimū eſſet. p illā rñ ſnīaꝫ nullū mediolanēſi archiepiſcopatui p̄iudiciū poterat generari cū ipſa ſnīa inter alios lata fuit. ⁊ res inter alios acta ñ nocet alijs. nec atteſtatiōes nocebant cū inter alias p̄ſonas recepte fuiſſent. ſed p̄uilegiū bēnici videbať ꝓfirmatoꝛium ⁊ donatoꝛiū extitiſſe. vñ videbať q̄ bēricus dñium rerū donataꝝ mōaſterio cōtuliſſet. q̄ꝫuis ex forma petitiōis q̄ in ipſo p̄uilegio cōtineť ꝓfirmatoꝛiū videť. vt ergo intelligať eo modo quo magis valere poſſit diſtinguēdū videbať vt bēricus alia donauerit ⁊ alia cōfirmauerit. q̄ eadē nō p̄ſit ꝓfirmari ⁊ donari. confirmanť enī p̄riuſ habita ⁊ poſſeſſa. donanť q̄ adhuc habita nō ſunt. vnde illa nō poterūt intelligi p̄ p̄uilegiuꝫ illud donata ſed cōfirmata. q̄ qō meum eſt ex alia cā meū fieri nō p̄ot. niſi deſierit eſſe meū. Cū ergo p̄uilegiū bēnici ꝓfirmatoꝛiū tñ fuerit. quo ad illa q̄ deducta fuerāt in iudiciū. ſi p̄ncipale nō tenuit. nec acceſſoꝛiū. p̄ inſtr̄a vero locationū nō eſt ꝓbata, p̄p̄etas nec poſſeſſio cū ad, ꝓbationē rei ſue ſiue ad defēſionem nō ſufficit locatio facta. poſt q̄ꝫ vero ſup bis fuerit litigatū diuti⁹. q̄ legitīe, ꝓbata nō fuerāt q̄ petebanť ad monaſteriū p̄tinere ab ip̄etitiōe ip̄ius, p̄curatoꝛeꝫ archiepiſcopi. dñs papa abſoluit nomine mediolanēſis eccleſie. q̄ñ cuꝫ obſcura ſunt iura partiuꝫ conſueuit contra euꝫ qui petitoꝛ ē iudicari. ber.

Nō p̄mo q̄ p̄lat⁹ eccl̄ie collegiate ſiue ſit ſecularis vel regularis pōt agere noīe dignitatis ſue ⁊ cōueniri ēt ſine mādato capituli ⁊ l̄ tene q̄cq̄d dixerit hic gl. p̄ma diuināndo q̄ abbas iſte hūerit mādatum nā videm⁹ q̄ hic archiep̄s ſolus, ꝓcuratoꝛē ꝓſtituit vt dicit hoſti. ſup glo. p̄ma ⁊ bñ. ⁊ de hoc dic vt plene nō. i. c. edoceri de reſcrip. Et ex hoc ⁊ ex tex. nō q̄ p̄relat⁹ nedū ſolus p̄ ſe agit noīe eccl̄ie ſue ſꝫ ēt ſolus, ꝓcuratoꝛē ꝓſtituere pōt. ⁊ p̄ro hoc facit dictum īno. i. c. cū. i. ⁊. a. de re iudi. vbi dicit q̄ regulariter q̄ i iudicio p̄ ſe eē pōt ⁊, ꝓcuratoꝛē conſtituere poteſt.

Item nō q̄ p̄relatus quātūcūq̄ magn⁹ agit ⁊ conueniť ſup iurib⁹ eccl̄ie nō noīe, p̄p̄rio ſꝫ eccl̄ie. ⁊ vi. circa boc qō plene dixi i. c. ij. de dilatio. Nō q̄ ad monaſteriū p̄ñt p̄tinere aliq̄ loca cū bonoꝛe ⁊ iuriſditiōe ⁊ diſtrictu. ⁊ ſic monaſteriū monachoꝝ ē capax iuriſditiōis ꝛpalis. Quid āt i monachis ciſterciē. vide qō legiť ⁊ notať i. c. recolētes de ſtatu reg. ⁊ ō bonoꝛe iuriſditiōe ⁊ diſtrictu vide qō legiť i. c. ſꝫ de, p̄ba. vbi diꝛi. Nō ibi cū bonoꝛe ⁊c. ⁊ ibi cū oībus fructib⁹ ⁊c. q̄ ſatis ē libellum eſſe certuꝫ in re petita p̄incipaliter in acceſſoꝛijs aūt pōt eſſe incertus. Et maxime nota q̄ fructus p̄ñt peti in genere. quod intellige vt p̄edixi q̄ñ veniunt acceſſoꝛie ſed poſtmo-

a Dictio ex denotat causam proximam ⁊ immediatam. Sz dictio ob denotat causam remotam ⁊ mediatã. adde tex. ⁊ ibi bar. nõ. illũ in. l. non dubium. C. de lega. in vlti. colũ. ⁊ alij omnes ibi. Et bar. in. l. i. §. si ex incendio. ff. ỏ incen. rui. nau. vbi tamẽ dicit bar. q̃ hoc q̃ãdoq̃ fallit. late bar. in l. cũ filius. §. heres. ff. de leg. ij. ⁊ in. l. pretor ait. §. i. ad si. ff. de bo. auc. iudi. pos. Et q̃ dictio ex ỏ notat cãm proximaz ⁊ immediataz adde tex. in. l. i. vbi doc. notant ⁊ ibi latiſ. bald. de varijs dictionib⁹ C. ſi ſeruus ex. bald. in l. ex hoc iure in. vi. col. ff. de iuſti. ⁊ iure bal. in. l. ex arrali. C. de ac. em. ⁊ in l. iij. §. qua cũq; ff. de iureiur. vi de tex. cuz glo. ij. in. c. auditis. de procur. et tex. cũ gl: i. fin. c. fin. de re. permut. cano. in. ca. i. de opc. noui. nũ. ⁊ ino: in. c. qualit̃ de elec. itẽ de natura huius prepoſitionis ex vlỏ tex. nõ. in. §. ſane inſti. vi bo. rap. faciẽt differẽtiã inter p̃poſitõez in ⁊ ex. itẽ adde idez eẽ in dictiõe de que denotat cãz proximaz ⁊ immediatam ſed dictio propt denõt cãz remotaz ⁊ mediataz tex. eſt de vtroq; vide nõ. in. l. i. §. nũc videam⁹ ad ſi. ff. de cõiun. cum eman. lib. vbi dixit tex. hoc. n. nõ de bõis aui ſed pp bona hoc eis accreſcit ⁊ dicit ibi bar. in

dum poterunt in probatione declarari de quo vide inno. in. c. tãta ỏ exceſ. pla. ⁊ bar. in. l. ex diuerſo. ff. ỏ rei vẽdica. ⁊ in. l. i. ff. de edẽ. ⁊ Ci. in. l. cũ te. C. ſiqs ſibi vel alteri. ⁊ inno. in. c. ij. de li. obla. ⁊ credo ibi plene dixiſſe. ⁊ aliqd in. c. cũ ad ſedẽ. ỏ reſti. ſpo. Et nõ q̃ ſufficit petere fructus pceptos nec ẽ neceſſe peter̃ pcipiẽdos poſt litẽ ꝓteſt. qz illi veniũt officio iudicis ſm boſt. ff. de edi. edic. l. ediles. §. ſciendũ. ⁊ de offi. dele. cũ olim el pmo. Nõ q̃ qs põt eſſe eps ⁊ comes qỏ eſt ꝛ gl. in. c. pñs. xx. q. iij. q̃ dicit q̃ p̃ clericatũ deſinit qs eſſe comes. ⁊ p̃ prio adduco. c. ſi. ne cle. vel mo. li. vi. ⁊ qỏ ibi nõ. p Jo. an. ⁊ j. dicã lati⁹.

Nõ q̃ p̃latus põt eſſe delegat⁹ imperatoris. ꝓcor. c. in archiepatu ỏ rapto. vide qỏ nõ. i. c. te quidẽ. xi. q. i. dixi plene in. c. ij. de iudi. Nõ ibi q̃ ⁊ publica ⁊c. q̃ cautũ ẽ in fine articuloꝝ generaliter capiare ỏ fama publica reſpectu oĩum petitoꝝ ſeu articuloꝝ. ⁊ ſic hodie hz cõis obſeruãtia ⁊ circa h̃ vide qỏ dixi in c. veniẽs. i. ſ. de teſti. ⁊ bar. in. l. de minore. §. tormẽta. ff. de q̃ſti. Ex ſcõa pte in v. ſz ꝛ. nõ ibi ꝓſũptuz ⁊c. iũcto tex. j. in v. inſtrm quoq; tria detrabentia fidei inſtri. pmo ſi ẽ ꝓſumptũ vel abraſuz ſeu ſubtiliatũ in loco ex quo facili⁹ potuiſſet falſitas dep̃hẽdi vt in ãnotatiõe inditiõis vl̃ huiuſmõi. ſcõo ſi charta exiſtẽte vl̃ apparẽte vetuſtiſſima lr̃a ſeu ſcriptura videatur recẽtioꝝ. ⁊ iõ cautũ ẽ vt ſemp capiat̃ charta recẽs dicit tñ nõbiliter inno. q̃ h̃ ſuſpitionẽ inducit ñ ꝓbationẽ cũ ⁊ nou⁹ ꝓctus ſm eum in charta vetuſtiſſima ſcribi poſſet. Sz hec ⁊ alia q̃ hic p̃ſumptiue tãgũtur onerãt aduerſariũ ad ꝓbãdũ id vex. eẽ qỏ nõ. tertio cũ ſubſcriptio notarij ẽ alterius lr̃e q̃z totus tenor inſtrumẽti cũ tñ nõri⁹ fateat̃ ſe inſtrm ꝓpria manu ſcripſiſſe. Ex quo videt̃ iferẽdũ nõriũ poſſe iſtrz p aliũ ſcribere dũmõ i ſubſcriptiõe ſua doc ipm fateat̃ qỏ an ſit vex. j. ſubijciã. Adde q̃rtũ qñ fuit nõ publica manu ꝓfectũ nec hz ſigillũ auctẽticũ. ⁊ dr̃ nõ auctẽticũ ſm ino. ſi lr̃e nõ ſunt legibiles vel nõ ẽ itegrũ qỏ bene ꝓbat̃ hic ⁊ dixi. ſ. e. c. ij. Et ex hoc ⁊ ex textu nõ ſinguli⁹ q̃ fractura ſigilli non vitiat inſtrm ſi fuit a p̃ncipio publica manu cõfectũ cũ debitis ſolẽnitatibus ⁊ clari⁹ hoc tz Jnno. hic dicẽs q̃ ſi tpe donationis fuiſſet ipſa dõatio ſcripta p manũ tabelliõis ⁊ tali inſtrõ fuiſſet vt moris ẽ ad cautelã ſigillũ appoſituz valeret inſtrm hñs ſubſcriptionẽ teſtiũ lz ſigillũ eſſz p̃ditũ qỏ placet Hoſti. niſi vbi ſigillũ eẽt de ſubſtantia. qz hoc fuiſſet a p̃ncipio cõuẽtũ. ar. i. l. ẽct⁹. C. e. hoc tñ raro accidit qz ſemp̃ põit ad cautelã q̃ñ inſtrz ẽ publicũ. Nõ q̃tuor ỏtrabẽtia fidei ſigilli ⁊ faciẽtia illud vacillare. prio cũ nõ ꝓgruit in ſculpturis dignitati ſigillãtis. nõ. n. p̃ſumit̃ ſigillũ fuiſſe illius cui aſcribit̃ ſi ſibi nõ cõuenit. Ex quo dico hic eſſe caſuz de eo qỏ dixi. ſ. c. ij. q̃ ſigillũ alienũ appoſitũ inſtrõ fidẽ nõ facit ſi nõ dr̃ q̃re ⁊ a quo fuit appoſitũ. in dubio. n. p̃ſumit̃ vitioſe ⁊ falſe appoſitũ. Scõm eſt cuz lr̃e ſigilli ſunt nõ legibiles vel legunt̃ ita pauce q̃ neceſſario nõ ꝓcludũt ſigillũ eſſe illi⁹ cui aſcribit̃ ſz ozit̃ equiuocatio. facit. l. duo ſunt ticij. ff. de teſta. tu ⁊ idẽ ſi ſculpture ſunt ꝓſumpte nec aliter põt certificari cuius ſit illud ſigillũ. tertio qñ patet̃ enormẽ fracturam ita q̃ ex reſiduo non põt clare colligi cui⁹ ſit. quarto qñ cera ſigilli iterior ẽ vetuſtiſſima ſed p glutinũ noue cere fuit charte cõnexũ. Et aduerte qz certũ ẽ oĩa iſta ſimul iũcta onerare aduerſariũ ad ꝓbãdũ ſigillũ ſeu p̃ulegiũ eſſe vex. vt colligit̃ ex ter. ⁊ expreſſius h̃ inno. Sz an ſinguli⁹ ꝓſiderata ſufficiãt. Jnn. inſtat ⁊ ſentit q̃ enormis fractura ſufficiat. Idẽ q̃ñ deficiunt tot lr̃e q̃ ſenſus variat̃ alia vỏ p ſe nõ ſufficiũt ſz ſimul iũcta ſic. ego credo totũ hoc referẽdũ ad arbitriũ boni iudicis. ſicut dicimus i ꝓbatõe teſtiũ. l. iij. ff. de teſtib⁹. iiij. q. iij. ſi teſtes. Nõ ibi nõ erat ſpatiuz ⁊c. q̃ ex q̃litate ⁊ quãtitate extremoꝝ p̃ſumit̃ ỏ mediis. vide in ſimili bonã gl. i. c. accedẽs de cõuer. cõiuga. ver. porro. Nõ q̃ ſicut tertio ñ p̃iudicat ſnia ita nec atteſtatiões. iudicãtur ergo a pari. ſic ecõuerſo cui p̃iudicat ſnia ⁊ atteſtationes cr̃ p̃iudicãt. vt nõ. Jnn. i. c. cãm q̃. ſ. de teſti. ⁊ Bar. i. l. iij. ff. iud. ſol. Dixerũt tñ quidã q̃ atteſtatiões iõ h̃ nõ nocuerũt archiẽpo qz nõ fuerũt publicate qỏ eſt falſum ſm inno. qz idẽ ſi fuiſſent publicate. publicatio. n. nil faceret ſz eũ niſi q̃ pri⁹ ñ erat auctẽticũ poſt publicationẽ efficit auctẽticũ ⁊ valet iter p̃ſonas iter quas actũ ẽ. ⁊ q̃ñ ad idẽ agit̃ qỏ nõ. Et ex hoc ſentit q̃ atteſtatiões nõ publicate fidẽ nõ faciũt ẽt iter p̃ſonas iter q̃s fuerũt recepte ex quo aliud nũc ẽ iudiciũ. Cui⁹ ꝓriũ ipſe met inno. tenuit i. c. albericus. ſ. ỏ teſtib⁹. ſed tu dic vt plene dixi i. ỏ. c. cãm q̃ in v. ceterũ. Nõ bonã limitatiõẽ ad id qỏ quotidie dr̃. videlicet q̃ ex forma petitiõis interp̃tãda ẽ rñſio vel cõceſſio. vt iſti. ỏ inuti. ſtip. §. p̃terea. illud. n. ꝓcedit niſi ex rñſiõe ſeu cõceſſiõe aliud clare colligat̃. Procedit ergo i dubijs illa regula. nã hic ex forma petitiõis p̃uilegiuz bẽrici erat pure cõfirmatoriũ. tñ qz in eo dicebat̃ cõfirmamus ⁊ donam⁹ fit interp̃tatio q̃ alia cõfirmauerit ⁊ alia donauerit. Alia vtilia p ꝓuectis colligi ñ p̃ſit ſed tu inuenis collige q̃ p̃uilegiũ ẽ i dubio ita interp̃tandũ vt poti⁹ valeat. j. de v. ſig. abbate. ⁊ ff. de vb. ob. quoties. Itẽ q̃ inter donãtẽ ⁊ ꝓfirmãtẽ dz eẽ diſtinctio p̃ſonaꝝ. ſimile de inſtitu. c. fi. Itẽ qỏ meũ eſt ex vna cã ex alia meũ fieri nõ põt niſi deſinat pri⁹ eẽ meũ. hoc limita ſm nõ. p Jo. an. in. c. cũ p̃ſone de p̃uile. li. vi. ſup gl. vltima. Itẽ q̃ vbi ꝓfirmãs inititur poſſeſſiõi ſi p̃ma cõceſſio ex aliquo vitio repit̃ nulla ẽt ipſa ꝓfirmatio cozzuit de quo. j. Nõ ibi ex eo vel ob id. q̃ ãnullato p̃ncipali cozuũt oĩa ſecuta mediate vel immediate. nã dictio ex ª denotat cãz p̃pinquã. dictio vỏ ob denotat cãz remotã. vide bar. in. l. liberoꝝ. ff. de v. ſig. Itẽ q̃ inſtra locatiõis nõ ꝓbãt p̃petuatẽ rei locate nec poſſeſſionẽ. rõ qz ñ ꝓbat hoc eſſe qỏ ab hoc ꝓtingit abeſſe in. c. ij. de trãſla. prela. ſz locari põt res aliena ⁊ ab alio poſſeſſa. l. nemo. C. loca. ergo ⁊c. ⁊ de hoc aliquid cũ gl. añpenu. Ultimo nõ ſinẽ. c. ⁊ regulã q̃ ex illo colligit̃ q̃ quotidie allegat̃. A ñ q̃z deſcẽdã ad gl. q̃ nõ ſunt magne importãtie ãnectã q̃dã dicta doctoꝝ q̃ veniũt ad declarationẽ p̃dictoꝝ ⁊ tex. Et pmo oppono in eo q̃ hic innitur iſtũ Luitardũ fuiſſe epm ⁊ comitẽ. nõ. n. vi iſtas dignitates poſſe cõcurrere in eadẽ p̃ſona. ar. in. c. p̃ſens. xx. q. iij. So. abbas ſpecifice nõ tenuit hoc ꝓprium ſz tacite ſenſit. dixit. n. q̃ iſte hic appellat̃ comes iurta ꝓſuetudinẽ lõbardie q̃ eſt q̃ li in aliquo genere fuit comes oẽs de genere iſto comites appellant̃ ſz ſigillũ ſculpi nõ dz cũ imagine comitis niſi comitis p̃ncipalis q̃lis iſte nõ erat ſm eũ. ex hoc ſentit q̃ iſte nõ fuit verus comes. ⁊ ſic ceſſat ꝓriũ ⁊ tũc dic q̃ iſtỏ ſigillũ cũ imagine comitis erat vtioſuz qz nõ ꝓgrue bat illi ſz comiti p̃ncipali. ſcõo dicit q̃ p̃ſupponẽdo q̃ iſte eſſet ver⁹ comes tñ donationẽ fecit eo tpe quo fact⁹ erat eps. ⁊ iõ ſigillũ ſuũ repſentare debeat imaginẽ epi nõ p̃ncipis ſecularis. vñ cũ princeps ſecularis imaginẽ repreſentaret nõ videbat̃ bonũ p̃ulegiũ

dera q̃ dictio de ỏnõt cãz primaz ⁊ imediatã oportz ergo q̃ ipſe imediate fecerit homicidiuz ⁊ nõ qz pul. deciſio eſt. ⁊ per hoc iſert ibi do. me⁹, do. iaſon de mai. ſec⁹ eẽ ſi ſtatutũ dicere bãnit⁹ p̃ pter homicidium cũ dictio propter denotat cãz remotã. Et ibidẽ confirmat per aliud qỏ nõ. de cidit bal. in l. de peconibus. C. ad l. aqui. vbi determinat ſtãte ſtatuto q̃ de pcuſſionibus ſanguinolentis nõ poſſit fieri par ſed imponatur certa pena põe ego percuſſi vnum pugno ⁊ pp p̃ cuſſionez ceciderit in terram ⁊ fregit caput cũ ſãguinis effuſione nũqd crimus i caſu illius ſtatuti. determinat nota. bal. q̃ nõ qz ſtatutum dicit de percuſſionibus ſãguinolentis dictõ ỏ denotat cãm proximã ⁊ imediatam op̃z ergo q̃ imediate fecerit ſanguinẽ. in ꝓtrariuz tñ q̃ dictio de denotat cãz remotam et mediatã allegat text. quẽ ad hoc expreſſe ibi nõ. bar. in. l. ſi finita. §. i. ff. de dãno i tecto.

a An qs possit scribere istrm p aliū .de quo vide p gl.fi.i.c.cū.p.j.eo. ⁊ p do.an.i.c.qñ ꝺ de ꝓba.⁊ late i.c.fi.de offi.dele.i vlti.col.⁊ videt q sic dum mō se subscribat maxime p dictū ange.in.l.si stipulat⁹.§.grisogon⁹.ff.de v. ob.vbi dicit q si statutū dictat q scriptura ꝓuata mānu debitoris faciat plenā fidē bēbit locū statutū si sit scripta manu alteri⁹ ⁊ subscripta manu debitoris. pro quo fac̄ tex. i.l.ne i arbitris.C.de arbi.⁊ de.q.b posita p ab.pa.vide bal dū i.l.i.§.ne aūt i.iij.col. C.ō cad.tol. ⁊ i.l.repetita.C.de epi. ⁊ cleri. videbar.i.l.quedā.§.itereſt ff.ō edē. vbi dicit q si notarius ē ꝑpeditus lōgo tpe duraturo ipedimēto pōt ex suis ꝓthocollis facere fieri istrm p alius ar.l.si lōgi⁹.ff.ō iudi. dc quo vide p bar.i.l.divus la.i.§. itē senat⁹.ff. dc fal.⁊ adō ad hoc text. ⁊ glo.in v. sua vice i.c. cū iter vos de re iudi.⁊ de.q.hic posita vide in terminis p bal.i rubri. C.de fi.istr. i.xi.col.i v. sed tum hic dubitaſ.Et domi.in.c.si pp de reſcri. i vi.vbi p illū tex.q dic̄ scpta lra dicit q ille q scribit p alium satis dicit ipse scribere qō dic̄ facer̄ ad statuta loquentia de scribēte.,p quo allego op.tex. i.c.cū i positionib⁹.,ppe si.de iureiu. in vi. An ār notari⁹ possit parti scribere p se pti p aliū.dic q ñ q tūc scriptura istiusmōdi diceret nūda,put cē debz sz eēt suspecta.ita dicit nō.bal.i.l.ꝓt i.v.col.v. demū q̄ro si apper.C.de fi.istr.itē adde hic q qñ qs tenet se subscribere in actu si nesciť vl ñ pōt ꝺz facē ō p tabel.ad ō solū ꝺputādū tex.c̄ i.l.fi.§.finār dubiū.C.de iure deli.Sz q tunc sufficiat scribere per aliuz probare videt tex.in.l.libello⁹nm.ff.de accusa.

b Priuilegiū cōfirmatiōis ipetratū a papa vel a pncipe si fit surrepti ciū puta q̄ sit cōfirmatoriū alicui⁹ istri q erat falsū vel alicui⁹ ꝺec̄ simulati ⁊ de his nō fit scā noticia pape vel pncipi cōfirmāti talis cōfirmatio nihil penit⁹ opaf̄ ēt q ē fozti⁹ si i cōfirmatiōe apponāt illa vba cōfirmam⁹ actū si de se ē validus alias de nouo cōcedim⁹.nihil opaf̄ ēt si adesset q ē fozti⁹ clausula supplētes de plēitudie pātis oēs defect⁹ taz iuris q̄ sci siq sūt ad huc stanti b⁹oib⁹ istis clausulis cōfirmatō nil vz ⁊ nihil opatur pp vicium surreptōis vt hic lati⁹ p istum qō nō. q2 fre q̄ntissimū ē. ad pdcā ēt facit illō qō nō. bar to.i.l.i.per glo.i.ff. de bis q sunt sui vel alieni.vbi etiā alij doc.q si papa cōfirmat pri uilegia alicui ecclie vel pncepſ confirmat statuta alicui⁹ ciuitatis ītelligitur solū cōfirmare q iusta sūt et ñ alia.idez dic̄ bal. in c.i pſentiā i.v.colū.ō ꝓba.⁊ i.l. cū opz in pn.p⁹ Li. ibi. C. de bo.q̄ li.⁊ i l.i.i.i.col. ff.de cōsti. pn.⁊ i.c.i. vbioio vi deas ali qua pul. ad ꝓpositū i ti. per quos fiat iue.⁊ i.l.i. C ō mono po.⁊ i.l.iij. C.de p.im per. off.ludo.ro.i cō ci. ecxviij. incip. viso istrumēto. ⁊ titulo q stiōis i ātepe.col.Sicut videm⁹ i cōfirmatiōe feudoꝝ quā pnceps facit q2 solū va ⁊ legitia feuda ꝺr cōfirmasse ⁊ ñ alia tex.c̄ de hoc valde nō.i.c.i.⁊ ibi bal. nō.i ti.p quos fi.iue.⁊ i alijs locis ꝑalle.⁊ sic vides q papa vl pnceps cōfirmādo priuilegia nō semp itelligit de nouo dare ēt si sint inualida. Accedat ēt illud qō pul.voluit bal.in.l.oēs i.viij..colum.§.de iusti.⁊ iure.vbi

hūc intellectū satis innuit lra ista que simul appellat hūc epm ⁊ comitē pm eū.⁊ facit mētionē de comitatu quia de rebus proprijs donationem fecerat non de rebus ecclie.hinc est q imperator causam istam delegauit.hec sūt in effectu vba abbatis satis bona. Ex quib⁹ sunt notāda duo.primo q comes pōt,pmoueri in epm ⁊ sibi comitatū retinere.secōo q si disponit in factis comitatus nō ꝺz figiliare sigillo repsentante imaginē pncipis secularis sed poti⁹ epi q2 iaz desijt esse secularis.dic ergo q lra pōt intelligi multipliciter.primo q iste erat de genere comitū ⁊ nō comes eo q haberet comitatū.ad qō vide bonā glo. xxiiij. q. i.c.fi.secōo q erat comes rone epatus.vt q2 hēbat dignitatē comitatus vt ē eps pmēsis. tertio q erat comes p pus nec incurrerat irregularitatē.⁊ iste intellectus ē magis lre ꝓsentane⁹ cū appellet prius comes qz eps ⁊ ita vidi in psonā quōdā neapolitāi archiepi q fuit de,pgenie illox comitū de rubeis in dioce. pmēsi.Erat.n.comes rone primonij ⁊ possidebat comitatū ⁊ nihilōin⁹ erat archieps.⁊ videt ,pbari hoc fieri posse in.c.fi.ne cle.vel mona.li.vi. iuncto eo qō ibi nō.p Jo.an.⁊ ad.c.pñs alle.in ꝓriū dic q forte ille spōte renūciauerat. Nō.n.ꝺz ibi q aliter nō posset ee cleric⁹. Si.n.eps vl abbas seu ali⁹ platus ista possidere pōt rone ecclie fortius rone ,pprij primonij. vt in.ꝺ.c.fi. Secōo oppo.q2 hic fuit,pbatū q publica fama hēbat hec oia ptinere ad monasteriū. ergo debuit sufficere cū factū esset antiquū ⁊ cōcurrerēt alia adminicula.vt in.c.cū cām.s. de,pba.⁊.c. pterea de testib⁹. So. Jo.an.nō formal directe hoc ꝓriū sed ipm sentiēdo dicit primo q iō hic cōtenit hec ,pbatio fame ita vt de ea nulla fiat mētio.q2 ēt in antiquis factis sola fama non,pbat.secōo dicit posse dici pm Posti.q iō hic nō curaf̄ de fama q2 alia inducta fic euidēter reprobanf̄ q pstant adminiculū ꝓ famā q potuit oriri ex falsis instris de quib⁹ sequif̄ alias suffecisset fama cū alijs adminiculis de quo remittit ad dictū.c.pterea. Nō bene ex primo dicto Jo.q fama nō releuat qñ alie,pbationes reprobanf̄. Secūdo ppetuo nō q fama cū alijs adminiculis,pbat dominiū in antiqs factis.qō tñ ego simplr nō admitto nisi saltē illa adminicula faceret semiplenā ,pbationē de quo vide qō dixi lati⁹ in.c.veniēs.el.j.s.de testi. vbi tractaui effectū fame.⁊ p Bar.i.l.de minore.§. rorēta.ff.de q̄sti.⁊ vide Jnn.in.c.illud de psump. in fi.⁊ qō dixi in.c.cū ad sedē.ō resti.spo. Tertio ad istū tex.rsidet Jo.an.q hic pars nitebaf̄ ,pbare famā sed nō,pbauit vt colligif̄ ex tex.ibi nitebaf̄ ⁊ p hoc euitaf̄ aliud ꝓriū q̄re testes nō releuauerūt abbatē cū deposuerūt q a.lx.ānis ⁊.j.⁊c.nā testes ñ sic deposuerūt sed abbas nitebaf̄ sic,pbare. Uel dic ⁊ quarto vt dixi in.c.lz ex q̄daz.s.de testib⁹. q in factis antiquis q̄ sui natura nō pñt,pbari nisi p famaz tūc fama multuz opaf̄. Sec⁹ in alijs q̄ sui natura potuissent vere,pbari lz p negligētiā ptis,pbatio ,ppt antiqtatē fit facta difficilis vt i ꝺsio,pbādo. Opp. tertio ꝓ vnū nōbile ⁊ ꝓ tex. Jnnuit.n.iste tex.in.v.instrumētū q nōri⁹ª possit p aliū instrz scribere ꝓ tex. in auc̄.de tabel.§.nos aūt.vbi tex.videt velle q nō rius ꝺz p se totū cōplere. Soluit hic Post.q lz tex. hoc inuere tacite videaf̄ nō tñ ē vex si hoc faciat scribi p manū ꝓuatā sed nec ēt p publicā nisi iudicis auctoritas interueniat vt i.ꝺ.auc̄.⁊.j.eo.c.penul.⁊ vlti mo. Jo.an.remittit ad spec.de instru.edi. §.restat. v.qd de hoc.⁊ ibi spe.nil.approbat.sz Jo.an.latius ,plequif̄ post Nico.mata.i.§.instris.ver.itē opponitur.vbi i effectu videt velle q si tabelliones sunt p se sine statiōe tūc ipsi qui fuerūt rogati debēt p se instrumētū totū scribere ⁊ cōplere.vt in.ꝺ.§.nos aūt. nisi subsit ꝓsuetudo vt vn⁹ nōrius possit scribere instrumētū ex,pthocollo alteri⁹ q̄ seruāda erit.ar.c.cū dilectus.j.eo.⁊.l.i.C.q̄ sit lō.ꝓsue. Si aūt in statiōe ē magister ⁊ discipulus ⁊ ambo audiūt tūc pōt discipulus scribere ⁊ magister se subscribere.nec hoc impugnat.ꝺ.§.nos aūt. Aduerte tñ q2 gl. ibi intelligit qñ ēt discipulus fuit rogatus.⁊ credo q etiā fuit de mēte Jo.an.in loco ꝑalle.vbi vide latius p cū.ꝺ.an. lente hic trāsit.dicit.n.se putare q de iure toleraret instrm si ambo essēt rogati ⁊ quilibet se subscriberet ⁊ vnus scriberet.⁊ sic dicit Puari Bononie. Sz de hoc nō dubito.nā ipossibile ē q scribāt ambo.videtur tñ.ꝺ.an.sentire q regulariter nōrius qui nō ē magister nō possit p aliū scribere. Idē sentit glo.i.l. generali.C.de tabul.li.x.⁊ in.c.cū p.j.e.ꝺ.car.j.e. dicit se ꝓsuluisse notariū posse p aliū etiā priuatū scribere instrm dūmodo ipse q fuit rogat⁹ se subscribat ad hoc.xij.q.ij.cū redēptō.⁊ hoc.c.inducēdo vt.s. ⁊ i auc̄.ō tabelli.§.añpe.⁊ pen.⁊ i auc̄.ō istru.cau. .§.i bis vo.mouef̄ hac rōe.q2 idustria tabelliōis nō eligit i scribēdo sz vt det fidē gestis quā satis pstat i se sbscribēdo.⁊ h mihi satis plz ⁊ i multiplicis ō ꝓsuetudie obtuaf̄.nec obstat.§.nos āt.q2 dico ꝓsiderata ipi⁹ mēte poti⁹ fac̄ ꝓ.nā emanauit ibi illa,puisio q2 ille q rogabaf̄ ñ audiebat vba ꝓbētiū sz alij cōmittebat ⁊ ipa postea se sbscribebat.sec⁹ ergo si ipe rogatus fuit pñs ⁊ postea scribat p aliū maxīe eo dictāte ⁊ in fine se sbscribat.vt in regla q p aliū de re.iur. li. vi.⁊ in.c.mulieres de sen.excō.vbi mādās dicit ver facere quo ad iuris effectū. Itē ō boc vī tex.hic a cōtrario non cauillando litteram. Quarto oppono p rōnē lre ꝓ tex.nā dicit lra q̄ meū ē ex vna cā ⁊c.sz ista nō erāt mōasterij.q2 priuilegiū luitardi erat falsū. ergo donatio imperatoris debuit valere.ar.de resti. i ite.cōstitut⁹.So.dicit inno.⁊ hosti.post cū q ideo nō valuit scm ipatoris q2 nō itēdebat illa bona ō nouo donare mōasterio cū crederet pp donationē pcedētē luitardi qua credebat tenere illa bōa eē monasterij.repta eni falsitate pmi priuilegij corruit ipso facto cōfirmatio.nā i donatiōe intētio ē necessaria isti. de dona.§.⁊ i sūma.⁊.C.de dona.l.nec ignorās. itē sicut nō tenet snia lata ex falso istrō ita ⁊ priuilegiū ex falsa cā vel falso istrō cōcessū nō tz.C.si ex fal. istru. l.i.⁊.ij.qō bñ nōbis. Si āt i primo originali priuilegio ñ appuisset falsitas vel illi nō initeret pnceps sed diceret talia ⁊ talia tibi cōcedim⁹ ⁊ cōfirmam⁹ tūc non quereret pm ino.que sūt cōcessa ⁊ q̄ cōfirmata. q2 i quib⁹ nō valet cōfirmatio p ꝓns nō valet concessio. hec eni tūc videt pncipis intētio q̄si diceret i oēz euētū volum⁹ vt monasteriū boc bēat siue vt donata siue vt cōfirmata.⁊ boc verū pm eū nisi p surreptōez

elegãter dixit q̃ si papa vellet posset exp̃sse cõfirmare statuta cõdita p̃ libertatẽ eccl̃esie tñ i gñali cõfirmatiõe statutoꝝ nõ itelligit cõfirmasse ista tuta p̃ libertatẽ eccl̃ie de quo dicto ⁊ ei⁹ vitate ibi vide latiꝰ p̃ bal.p do.me ũm dñm iasonẽ dc maino. Ad p̃dcã ẽt faciũt nõta p̃ do.alexã.imol.⁊ latiꝰ p̃ dñz iasonẽ in.l.moze in decima colũ.⁊ seq.ff.dc iurisdi.om.iudi.

a Et cũ bart.tenẽt ibidez alij p̃sertim sa li.i. xi. col. bar.in.l.ñ solũ.§.mõ te.i.x. col. ff.ꝺ op.no. nũ.⁊ i.l.cũ ꝓcurato. §.si dñs ad fi.i.col.co. ti.⁊ i.l.nen seni⁹ i.i.nõ p̃ illuz tex. ff.de nego. ges.cũ aliis ꝓcoz.ibi si gnaſ p. d. alex. imo. bñ facit q̃ ꝺcidit bal. i.l.tres de nũciatiões ad fi.i vlt. q.C.qũo ⁊ qñ iud.cõ firmat istã decisionez vltra aliosꝺ. Jaſ. de mai.i.ꝺ.l. edita i. ãte pe.col. C. de edẽ.per illꝺ qꝺ sin gl'ariter ⁊ fozti⁹ deci dit bal.in auc.bodie ad fi.C.de iura.calũ. vbi ꝺcidit bal. q̃ p⁹ lit.ꝓte. qñ nõ ẽ licita emẽdatio vl'mutatõ libelli non posset fieri ẽt ꝺ ꝓsẽtu vtriuſq̃ p tis q̃to mi n⁹ pp solã ,ptestatiõ nẽ vn⁹: et ꝺ ista clau sula sal uo iure ad dendi vel minuendi vide oino bal.in.ꝺ.l. edita i reperi.padu ana i.ij. co

privilegiũ fit obtẽtũ vt hic ⁊ j.c.i.⁊ hec vba bñ no tabis.qz faciũt ad multa.dicẽt q̃ in p̃ozi casu cessaret interp̃tatio pape si sub cõditiõe donasset.puta si dixisset donationẽ talẽ cõfirmam⁹ si tenuit ⁊ si nõ tenuit de nouo damus vt voluit hic io.an.⁊ bñ. Item dico dispõnẽ bui⁹.c. ꝓcedeꝝ circa p̃dcã ẽt si p̃nceps cõfirmasſz apposita illa clausula supplẽtes de p̃tis plenitudine siqs defect⁹ interuenit ⁊c. Nõ qz p illaz clausulã solũ suppleꝝ defect⁹ cõmissus circa iuris so lẽnitatẽ.sec⁹ si alius suberat defect⁹.puta qz illegitimus vel falsari⁹ lzarũ vel qꝺ simile ita noranter dicit Spe.in ti.de legatis.§.nũc ostẽdẽdũ.v.xviij. Sẽrit bosti.in.c.i.ꝺ trãsac.⁊ idẽ vbi esset defect⁹ p̃tis. vt in cle.pastoralis.§.cetez de re iud.fozti⁹ ergo vbi esset defect⁹ ꝓsensus.vt qz privilegiũ fuit falso fabricatũ vt hic.princeps.n.nõ intẽdit talia ꝓfirmare qz nec ,ppie in talibus cadit cõfirmatio cũ nullũ subsit fundamẽtũ.facit qꝺ nõ inno.in.c.qꝺ sic de electio.idem dico eadẽ rõne vbi ꝓfirmasset ex certa sciẽtia. nõ .n. vz velle supplere bos defect⁹ naturales.ar. in.l. nec ignoraꝺ pallegata. Et hec p̃sit adduci ad qõnem quotidianã an p̃supposita ꝓfirmatiõis validitate sufficiat ad,pbationẽ priꝰ cõcessoꝝ,pducere ipam ꝓfirmationẽ an sit opus,pbare aliter ipsa prius donata ⁊ cõcessa ⁊ postea ꝓfirmata. Sol.ex dictis inno.q̃ ponit hic obscure Jo.an.vt iacẽt colligi põt.⁊ credo q̃ inno.posuerit hec in add.qz cõiter in originali inno. hec nõ reperiũtur.dicit.n.q̃ p̃uilegia cõfirmatoria sũt bis meliora q̃ cõcedũtur ad instar.qz in cõfirmatoriis ꝺr̃ de re aliqua q̃ sit donata vel vendita ⁊ ,p tali habetur.nec intelligitur per predicta verba donatio cõfirmata lz in p̃uilegio dicatur in principio confirmamus oia babita ⁊ habenda nisi ea que danꝺ vel statuũtur p̃ncipaliter initanꝺ ꝓfirmatiõi ita q̃ confirmatio est p̃ncipalis cã q̃re fit donatũ vel statutũ ⁊ nõ põiꝺ ꝓfirmatio narratiue tñ.⁊ dicit repetẽda q̃ nõ.i sũma.C.de fal.cau.adiec.l.i. Secus dicit qñ in p̃uilegio cõtineꝝ concedimus hoc p̃uilegiũ ad instar.qz tũc oia que cõtinẽtur ⁊ sequũtur cõcessa intelligũtur ad istar.vnde si sequaꝝ in eodẽ privilegio ⁊ donam⁹ vobis talẽ eccl̃iam.intelligẽdũ est ad instar.⁊ idẽ si dicat decernimus vl' statuimus.⁊ idẽ si dicat adijcim⁹ q̃ habeatis ius in tali eccl̃ia.vel si dicat eã eximum⁹. qz semp intelligiꝝ ad instar.⁊ intẽdit p hec vba inno. ſm Jo.an.q̃ necesse sit hoc vltimo casu,pbari istud ad qꝺ fit relatio.facit.j.de p̃sum.auditis.hoc patz ẽt ex eo qꝺ ipse inno.subdit dicens q̃ qñ in p̃uilegio dicit eximũ⁹ oẽs eccl̃ias vestras que p̃ nos sumpserunt regulã Augustini in qbus bas duximus exprimendas.hec verba ponũtur narratiue. ar. iij.q. vi. hec qppe.⁊ ideo nulla eccl̃ia exp̃resse,pbatur exẽpta nisi p eos,pbetur q̃ sumpserit regulã augustini. hec sunt verba Jnno.que ad lr̃am refert hic Jo.an.que vt vides satis sunt obscura in p̃mo mẽbro. Et credo q̃ mens inno.fuerit distinguere inter p̃uilegia cõfirmatoria ⁊ illa que cõcedunꝺ ad instar.vt primo casu si cõfirmatio fit ex certa scientia.puta qz narrat serio

l.edita.dixit hanc limitationẽ bal.nullo mõ sibi placere eo qz arbitriũ nõ i portat neqz respicit merã volũtatẽ fz iuris dispõnẽ,put declarãt bar.⁊ doct.i.l.si sic.ff.de leg.i.ergo illa verba saluo arbitrio regulãtur ſm dispõnẽ iuris ergo ñ ẽ differẽtia dicere saluo iure vel saluo mihi arbitrio.imo plus tenuit ibi q̃ ẽt si cl'a ista,ptestationis ꝓciperet per vba iportãtia liberam ⁊ absolutã volũtatem ad huc ipsa nil operaꝝ nec ei⁹ vigoꝝ possetaliq̃ emẽdatio vl' mutatio fieri p⁹ terminũ iuris.hoc pro bat p̃mo p rõnẽ barto. vbi.s.quam refert ꝟ ab. panõ.qz qñ aliqꝺ nõ pẽdet a voluntate ptiũ.fz stat i dispõe iuris certe ,ptestatio p tiũ qũocunq̃ concipiaꝝ nihil p̃t opari.sc̃o qz si de consensu vtriuſq̃ ptis nõ p̃t ista mutatio vel emẽdatõ fieri vt.§. pri. dixi i v. ꝓfirmat.q̃to minus poterit fieri p̃solã,p testatõz vni us ptis tñ: ⁊ si diceret q̃ postquaz iã lis ẽ cõtestata ⁊ iã p lapsũ termini p̃clusa est via tũc cõsensus vtriuſq̃ partis nihil opaꝝ.fz nos logmur qñ ,ptestatio fit tpe cõgruo quo cãu p⁹ lit.cõte.⁊ sic p⁹ terminuz iuris ꝺz eẽ licita emẽdatio vl' mutatio quasi trahaꝝ retro,ad tps sc̃ẽ ,ptestatõis.⁊ rñ det q̃ ꝟ nihil vz,ppter duo p̃io p regulã.l. q̃ spõse.C.de dõa: an. nupti.quã nõ.

se p̃riorẽ cõcessionẽ ⁊ eam postea cõfirmat tũc nõ sit necesse exhibere p̃mã cõcessionẽ sed sufficit sola confirmatio.secus vbi ita nõ narraret p̃ria cõcessio.vt si simpliciter ⁊ generaliter diceret cõfirmamus oia babita ⁊ habẽda ⁊ postea narratiue aliqua de donatõe exprimeret.⁊ hoc aptius voluit Spe.i ti.de istru.edi. §.nũc aũt in p̃ma colũ.sed i sc̃ẽo mẽbro vbi dicit ad instar talis p̃decessoris nr̃i cõcedimus ⁊c.tũc.n.sem per oz q̃ doceaꝝ de p̃ma cõcessiõe. Et idẽ vbicunq̃ p̃cedẽs r̃fert se ad aliud.qz tũc dz,pbari illud ad qꝺ fit relatio.⁊ hec nõbis in p̃ctica.nã quotidie impetrãtur talia p̃uilegia ꝓfirmatoria vel ad instar ⁊ originalia sũt p̃dita. Venio nũc ad glo.⁊ prime quattuoꝝ sunt faciles ⁊ expedite p supradicta. Vl. quia q̃rit an hec clausula saluo iure addẽdi ⁊ minuẽdi sit necessario apponẽda in libello. Rñdet ſm quosdaz q̃ sic.ar.huius lr̃e. Sed glo.cõcludit z̃riũ dicẽs q̃ ad cautelã poni põt sed nõ de necessitate qz apponatur vel nõ libellus mutari põt vsq̃ ad lit.ꝓtest.⁊ nõ postea.vt.l.edita.C.de edẽ. Nõ bene gl.⁊ idẽ tenẽt hic cõiter doctores ⁊ spec.in ti.de libel.ꝓcep.§.nũc videndũ.circa finẽ. Sequit bar.ª in.l.edita pallegata in penul.col.vbi dicit q̃ hec clausula nihil operaꝝ ⁊ pbaꝝ rõne.mutare libellũ nõ depẽdet a volũtate libellãtis sed a legis dispositiõe.vt.ꝺ.l.edita.⁊ in auc. qui semel.C.qũo ⁊ qñ iudex.ergo ,ptestatio partis nihil operaꝝ.vt nõ.in simili in.l.alimẽta.C.de nego. ges.⁊ in.c.cuz.ꝺ.de ꝓsti. An ⁊ qñ libellus possit mutari addẽdo vel minuẽdo vide plene p̃ bar.in.ꝺ. l.edita.⁊ dixi aliquid in.c.ij.de libel.obla. Quero qꝺ ius deduxit abbas in hoc iudicio. Vl.vi.dicit q̃ omne ius cõpetẽs mõasterio qꝺ dicit patere per vbũ p̃tinere ᵇ positũ in textu.⁊ nõ in hoc glo.⁊ idem Jnno.in.c.cũ eccl̃ia sutrina de cau.pos.⁊ p̃oprie.

Et ex hoc ⁊ ex tex.nõ q̃ in rei vẽdicatiõe põt actõ cõcludere rem restitui,put petebat iste abbas vt pz in p̃ncipio nõ tñ intelligiꝝ ꝺ nuda possessiõe sicut qñ agiꝝ possessorio.nec mireris qz rei vẽdicatio possessionez aduocat.C.ꝺ ali.iudi.mu.cau.fac.l. vna.⁊ tenent ꝟ Bof.⁊ io.an.⁊ vide qꝺ nõ.in.c.ij.de do.⁊ cõtu.⁊ p̃ gl.insti.de acti.in p̃ncipio. Quero dicit ꝟ in textu q̃ p̃uilegiũ Henrici ꝓfirmabat vel ẽt ꝓferebat.videꝝ.n.hoc impossibile.ar.in.c.fi.de iſti. Solvit glo.in vbo vel ꝓferebat.q̃ Hẽricus cõferebat tã quã dñs p̃dicti comitis qz ille comes nõ potuit alienare feudũ etiã in eccl̃iam sine licẽtia dñi.nõ hoc dictum. Sed dic de hoc plenius ⁊ melius.vt nõ .in.c. fi.de rebus eccle.nõ alie.⁊ in.c.que i eccl̃esiaz ꝺ cõsti.sc̃ẽo solvit vt dicit in tex.q̃ ad alia referebaꝝ confirmatio ⁊ ad alia ꝓcessio. Alij aliter que referre non curo.qz tex.met hoc declarat.⁊.§.aliqua tetigi circa vtutẽ huius cõfirmatiõis.nã dicebãt quidã q̃ ꝓfirmatio respicit hoc casu vtile dñiuz qꝺ habebat vasallus in quo trãsferẽdo licẽtia dñi erat necessaria. collatio vero respiciebat maius ⁊ directũ dñium qꝺ habebat dñs.qꝺ tñ nõ placet inno.qz nõ est credẽduz q̃ dñs p̃ hec vba voluerit a se directũ dominiũ abdi

lũ.pe.car.magne i v. ire dubitaꝝ an clausula saluo iur ⁊c. vbi iter.cetera limitat singulariter decisionẽ barto.⁊ cõez ,pcedere qñ clausula fuit cõcepta sub vbis qb⁹ vtiꝝ bar.vbi supra ⁊ abb.panoz hic videz saluo iure addẽdi ⁊ minuẽdi qz tũc ẽt si aduersari⁹ cõsentiret illa clausula adhuc nihil operaꝝ.rõ qz,ptestãs ad ius se retulit dũ dicit saluo iure.Sec⁹ si ita dicere tur saluo mihi arbitrio addẽdi vel minuendi.tũc ista cl'a operaꝝ q̃ posset emẽdare vel mutare post litẽ cõte.alle.rex.i.l.iij.i rõne sui ibi ad ius se retulit.C.de here insti.q̃ reputat valdenõ.fz do.me⁹ do.iasõ dũ legeret.d.

ibi bar.nũquã fallere.sc̃ẽo p aliã regulã q̃ sumiꝝ ex aureo tex.l.i bonoz.ff. rẽra.ba.gl.i regla ratibitõez i.vi.i p̃n.declarat,pfũꝺ bar.i diuia rep.l.si is q̃ p̃ept.ff.de vsuc.dicẽt bal.i.ꝺ.l.edita i.ꝺ.rep.paduana i.iij.col.⁊ i.ꝺ.l.nẽ seni⁹ i.iiij.col.ff.de neg.ge.q̃ quãuis ita cl'a saluo iure addẽdi ⁊c.nihil operetur quãtũ ad facultatẽ emẽdãdi libellũ ⁊c.tñ opaꝝ saltẽ istũ effectũ fz eũ q̃ ille q sic,ptestaꝝ ñ vr̃ ꝓcre agẽ fz diuisiz ⁊ iõ ñ vr̃ ad aliqꝺ se astringere.

b Idẽ dicit inno.i.c.certificari de sepul.i simplr agẽte vt videaꝝ itẽrasse oẽ ius suũ vel sibi cõpetẽs siue sit ius cõe siue mũicipale siue cõsuetudina

riũ ꝛ intelligitur illud dedurisse qꝫ sibi plus cõferret ad victoriã obtinendaz ꝛ refert ꝛ reputat nõ.bal.i l. generalit in.ij.col.ad fi.C.de epis. ꝛ cleri.

care nec ẽt potuisset si voluisset ꝺz hosti.ar.in.l. legatus.ff.de offi.presi.hoc vltimũ est falsuz.qꝛ ꝺm hoc nõ fuisset valida Cõstãtini donatio facta in ecclam. Cuius ꝓriũ cõiter tenet ꝛ pbat in.c.fundamenta de elec.li.vi.cũ similib⁹. Itẽ dic qꝫ primũ est ꝯ bũc tex. qui interptat donationẽ referẽdaz ad alia bona q̃ cũ nõ fuerũt expressa ꝑ nos exꝑmi nõ possunt. Bl. in vbo ꝓsumptũ.querit in qbus locis cõsumptio vl abrasio inducat suspitionẽ.respõdet vt in ea quã nõ. Idẽ dicũt Jo.ꝛ Ain.in testiũ coactione vel in iuris narratiõe. Itẽ ꝺm inno.ꝛ io.an.in noibus iudicũ vl partiũ vel rex sup quib⁹ est litigiũ vel in data vel in narratiõe seu cõclusiõe iuris vel correctiõe attestationum ꝛ in multis alijs que iudex discretus poterit inueri ꝛ vide de hoc qõ notatuz fuit.ś.e.ex lr̃is. dicit tamẽ inno.iudicẽ debere attẽdere si ꝯ istas suspitiões appareãt alie in ꝓriũ.vt in.c.penul.ꝛ vlti.de cri. fal. dicit etiam qꝫ plus reddit rescriptuz suspectũ rasura q̃z cõsumptio ꝑ.c.fi.j.eo.ꝛ de ꝓbr.vti.vel inuti. i.c. cũ dilecta qõ nõ. Blo.in verbo idictiõis.facit q̃t tuor.primo q̃rit an idictio semꝫ debeat inseri in instrumẽto ꝛ dicit qꝫ sic ꝛ addit quedam alia inserẽda. Tu de hoc dic vt plene dixi in.c.i.ś.eo.ti. Secundo querit an instr̃m debeat edi cũ die ꝛ cõsule.dic vt plene dixi in.c.i.de,pba. Tertio querit qd sit idictio.ꝛ rñdet qꝫ est qdã numerus ãnoꝝ cõstãs ex tribus lustris ꝛc.vt in glo.ꝛ dic qꝫ qnqz ãni faciũt vnũ lustrũ.ff.loca.l.itẽ querit.§.q impleto.ꝛ dicit indictio ab indicẽdo.qꝛ i singulis.xv.annis indicebant tributa a romanis.nã in ꝑmis quinqz ãnis indictionis dabat romanis tributũ in ferro,ꝑ armis. in secũdis in argẽto,ꝑ stipẽdiarijs.in tertijs in auro ꝙãdo ꝑ republica.ꝛ de boc.C.de iusti.co.ꝓbr.l. vna i fi. ꝛ ꝑ glo.in auc.vt ꝑpo.no.imper.in vbo indictiones simile.nõ.de triplici corona impatoris quaꝝ vna est ferrea alia argẽtea alia aurea in cle.romani de iureiurã. Quarto ꝛ vltimo q̃rit glo.qũo põt ꝑpendi falsitas instr̃i ex falsa indictiõe.ꝛ cõsequẽter q̃ritur quo modo dinoscit quota indictio currebat ãno cõfecti instr̃i.respõdet in effectu qꝫ debet prius videri quotus ãnus domini currebat tũc ꝛ diuidant ãni domini ꝑ quindeciz.ꝛ quicquid supest a quindeciz ita qꝫ nõ ꝓpleat quindeci additis trib⁹ ãnis talis dz esse i dictio in instrõ ꝛ si nõ ẽ talis falsuz est instr̃m ꝺz glo.

Nõ plura ex hac pticula glo.prio regulã ad indictionẽ inueniẽdã vt diuisis ãnis domini ꝑ quindecim addant tres ãni residuo.ꝛ dic qꝫ illi tres ãni addunt qꝛ ãno natiuitatis domini tertia erat indictio. Secũdo nõ qꝫ indictio est falsa.puta qꝛ nõ cõcordat modo ꝓdicto cũ ãnis domini reddit instr̃m falsuz [a] boc nõ est indistincte ver.sed dic vt nõ.io.an. sup data. vi.li.in nouella ꝛ ꝑ bar.in.l.si librari⁹.ff.de reg.iur. ꝛ ꝑ spe.in ti.de instru.edi.§.i.iuxta pncipium ꝛ.§.i strm.v. itẽ qõ nõ est.ꝛ archi.xxiij.q.v.de liguribus.

Itẽ nõ tertio ex gl.qꝫ ãni dñi cõputantur [b] a natiuitate.qdã tñ cõputant ab incarnatiõe vt in.c.in nomine dñi.xxiij.di.pma tñ cõputatio videt rectior de quo vide ꝑ dños de rota sua decisiõe.xliij. An autẽ dies ꝛ ꝙsul ꝛ similia debẽt poni in instrõ priuato plene dixi in.c.ij.ś.eo.ꝑ que decido q̃ ħ notant hosti.ó ꝓcuratore cõstituto ꝑ lr̃as ꝓfectas fine die ibi dixi. Nõ glo.in vbo magis. que tenuit chronicã in indicio ꝓbare.ꝛ vide gl.in.c.venerabilẽ de elec.in v. trãstulit ꝛ Bar.in.l.i.si cer.pe. Blo. in verbo mentio colligit qꝫ in ꝓuilegijs fiẽda est mẽtio snie sicut ꝛ cõpositiõis ꝛc. Ego boc credo ver quãdo ꝓuilegiũ esset ꝯ sniam vel cõpositionẽ qꝛ ꝓnceps in dubio nõ itelligit seu ꝑsumit velle venire ꝯ sniam vel cõpositiõnem de eis mẽtiõe nõ habita.vt in.c.ex multiplici ó decimis.ꝛ in.c.cũ olim de ꝑscrip. Si aũt ꝓuilegium esset ꝺm sniam nõ video ad quid fit necesse facer mẽtionẽ de snia cũ quis possit multiplicare titulos vt in c.post electionẽ de ꝓcess.ꝑben.ꝛ j.in glo.in vbo qõ meũ in fine. Oppo.ꝯ tex.in v.nec attestatiões.ꝛ vr̃ qꝫ iste attestatiões debuissent valere iter alis ꝑsoas vt i.c.cũ cãz.ꝛ.c.ꝓstitut⁹.ś.ó test.rñdet gl.i vbo nocumẽtũ.qꝫ ptes ñ ꝓpellũt tales attestatões recipe vt ħ ꝺz bñ posset cõi ꝓcesu approbar ó qᵒ vide qõ dixi i d.c.cũ cãm. Sed ꝓtra boc ꝛ ꝯ tex.oppo.vr̃ enim qꝫ ex necessitate iste attestatiões ꝛ sentẽtia ꝺbuissent ꝑiudicare archiepo cũ ipse tulerit sententiã,ꝑ monasterio ꝛ sic in fauorẽ monasterij.ad boc.j.de re iudi. quãuis ꝛ.l.lepe.ff.de re iudicata.ff.de pigno.l.fideiussor. So.multiplex.ꝑmo ꝺm inno.iste archiepus iudicauit ex necessitate officij nõ aũt volũtarie. Offi ciũ aũt necessariũ nõ ꝺz eẽ alicui dãnosũ de elec.cuz nõ deceat li.vi. Jura aũt cõtraria loquuntur quãdo qs põt aliũ remouere a iudicio ꝛ nõ remouit ó quo i d.c.quãuis.vel quãdo subscripsit se vt testis i re sua que alteri obligabatur vt in.d.l.fideiussor.idẽ quãdo exerceret aliud officiũ volũtariũ vt qꝛ eẽt aduocatus vel testis.l.antepenul.ff.de inoffi.testa.in.ca.ex litteris cũ ibi notatis de trãsac. Sed officiũ iudicandi est necessarium.ff.de mune.ꝛ bono.l.munex.§. iudicãdi. Nõ bene bãc solutionẽ que cõiter approbat a doctorib⁹ ꝛ relata ad tex.,ꝑbat boc dictuz pro cedere ẽt in iudice delegato qualis erat iste archiep⁹ Sed ego dubito an sit vera maxime relata ad tex.qꝛ cã fuit bic ꝓmissa ꝑ impatorẽ qui nõ bẽbat iurisditionẽ in archiepm ꝛ per ꝓsequẽs non necesse tabat eum ꝛ sic non poterat dici officiũ necessarium sed poterat se excusare ꝛ fuisset iusta cã non acceptandi vel alteri non subdelegãdi.vt nõ.in.c.pastoralis de off.dele. Itẽ nõrius habet officiũ publicũ ꝛ dicit ꝺuus publicus ꝛ tñ si scribit aliquid ꝯ se facit sibi ꝑiudiciũ.vt est tex.nõ.i.l.vxori in fi.ff.de falsis. In ꝓriũ tñ ꝑ dicto inno.facit.c.suborta.j.de re iudi.sed certe potius facit,ꝑ si bene põderet.nam loquit in ordinario. Itez papa ibi ,ptestatus est de suo iure.scõo soluit inno. qꝫ archieps tulerat bic sniam sup possessiõe tñ. nũc aũt agebat petitorio merito sibi nõ debebat ꝑiudicare.ff.de acqui.pos.l.naturaliter.§.nibil cõe. Dec solutio lz sit vera in se ꝛ,pbat in.c.fi.de cau.pos.ꝛ pro prie.tñ nõ cõgruit littere que fundat se qꝫ res fuerat inter alios acta non qꝛ ad aliud nũc agebat. Tertio solvit qꝫ ex nouo iure potuerũt ista post sniaz ad me diolanẽsem ecclam puenire.bec solutio mibi nõ placet qꝛ monasteriũ ꝺm boc debuisset obtinere nisi archieps ostẽderet de iure suo.qꝛ semel dñs semꝫ ꝑsumitur dñs nisi,pbetur ꝓrium vt in.l.sive possidetis. C.de,pba.dixi in.c.cũ ad sedez de resti.spo. quarto solvit Hosti.dicẽs in effectu qꝫ snia lata per archiepiscopũ nõ potuit preiudicare ecclesie qꝛ aut archieps sciebat factũ ꝛ delictũ nõ debuit preiudicare ecclesie vt in regula delictũ de reg.iur.li.vi.ꝛ ó in inte. resti. c.i.li.vi. Aut ignorabat ꝛ debet esse,pbabilis ignorantia excusata in.c.ad apostolice de cle.ex. Contra banc solutionẽ facit qꝛ tex.non fundat se sup bac rõne sed qꝛ res inter alios acta. vnde lra ista magis facit pro ꝑma solutione Inno.nisi obstaret ꝓpraria. ś.formata. Sed euitando oia credo posse dici qꝫ respectu ecclesie cuius nomĩe agebat satis dicitur snia inter alios acta.nam archiepiscopus tulit sniam non nomĩe ecclesie vel tanqz eius minister sed potius vt delegatus imperatoris q forte tanqz dñs feudi delegauit. Nõ tamen ex predictis cautum eẽ qꝫ ꝓcessus substantialis cũ snia publicet sicut bic factũ fuit.naz vt bic vides in instrumento sententie continebantur oẽs attestationes.vt sic si ꝯ,pcessum aliquid obijcet posset fides fieri per instrumentum sententie. sed vt

vt optime probatur in.c.cuz di lectus.j.e. deficiebat aduersarius probar cõsuetudinem qꝛ difficile erat ire parisiũ pro testib⁹ repertum fuit dictuz sing.bald. in.l.i.in.fi. C.ad velleia. vbi dic qꝫ si ps volẽs proba re consuetudinez ,p ducit ũ iudicio sex vel octo instrumenta parisij cõfecta i quorum nulla est indictõ qꝫ fati erat ,pbata cõsuetudo qꝫ est dictum ius.

b Qualiter cõputandi sint ãni dñi vide gl.o2.i fin.in auc. vt prepono. iper.q dicit qꝫ a natiuitate Sz inno. i.l.de diuisione.ff.soma. distinguit vt ibi pẽũ ꝛ vitõ domi.post archi.i.c.i. de re. do. vbi dic qꝫ ãni dñi cõputantur ab incarnatione ꝛ ita ẽt tenet do mi.i.d.c.in nomĩe domini.i xx. nõt.xxiij. distinctione.

a An vitiatur in instrumento si reperitur falsitas i indictione vide ꝑ do. an. in.c.cum venerabilis circa fi.de reli. domi.ꝛ per bar.in.l.si librarius i.ij. col.vs. qñqꝫ est erratum de regu.iur. ꝛ per do.ra. in.l. noiatiz ff.de cõdi.ꝛ demon. Et dic ibi bart. qꝫ nõ viciat instrumentum si notarius omisit indictionez per errorez de quo etiaz per bal.in.l. iperator.ff. de sta.bo.et adde b.q. q̃ fuit senis in facto. ,pdu/ cebatur instrumentuz consectũ parisius quod nõ bẽbat in dictionẽ adversar⁹ opposuit. allegabatur qꝫ consuetudo parisij dictabat qꝫ nõ apponeret idictio que consuetudo vz

s Et vi de tex.i.c. venerabil' de reli.do. ⁊ tex.i.l.so lẽnibus.C. de rei vẽ.⁊ i.l.ad ꝓbationẽ.C.locati.glo.i v. ꝓ quodam iure i d.c.cũ bertoldus et gl.i.l.quc vniuersas §.q ꝑ colonn i.v.per colonũ.ff. ꝺ acq.poſ. ⁊ vide bar to.i.l.i.§. quãuis.ff. eo.itẽ vide do.de ro. i ãtiquiſ.ꝺ ci.ciij. alſ cxiij. item vtrũ ꝑ perceptio.pẽſiõis,ꝓbeť poſſeſſio vide ꝑ do. an.i.c. cuz venıſſent i iiij.col. de reſti.ſpoli. b Nota ad itel.l.ſi quis cõductõis.C.locа.⁊ adde q eius diſpoſitio hz locũ i contractu commodati ⁊ i alijs ꝯcti bus vt dic̃ pau.de ca. i.l.cõmodare.ff.cõmo.ita dic̃ nõ.i.l.rem alienã.ff.ꝺ pig.act.et dic̃ ipe.ꝺ. pau.i.ꝺ.l. rẽ alienaz q doc.dic̃ũ q hẽt locum i oi alio cõtractu ex quo oriť obligatio rem reſtitui et ibi ẽ gl.volẽs q.ꝺ.l. ſiquis conductionis habeat locũ ſ ꝯctu ꝑ carij. ſuprадcã limita ⁊ declara vt ꝑ pau.de ca. i.l.q rẽ ſuã ff.ꝺpoſiti.

dicit Jo.an. olim de facili hoc fieri poterat qz breues erãt depoſitiones teſtiuz ſed hodie tanta ẽ iterrogatoriox ꝑplixitas q hoc facile fieri nõ poſſet. Glo. in verbo quo magis in fine opponit ⁊ nõ ſoluit Jo. an. remittit ad nõ.in regula vtile ⁊ in regula cõtra eũ de re.iur.li.vi. Glo.in verbo cõfirmari opponit de tribus iuribus ⁊ nõ ſoluit.ſz Jo.an.dicit q i.c.i ſynodo.impropꝛie ponit confirmatio.ad.c.in noie domini.dicit q ſpeciale eſt cui⁹ ratio patet.ſ.ꝺ elec. lz.⁊ dic q illud.c.nõ.facit in oppoſitum. Soluz .n. ꝓbat q electus in papã adminiſtrat ante ꝯfirmatiõnẽ ſeu iſtallationẽ.ad.c.cũ iter.dic q ille alio iure elegit ⁊ alio confirmauit.ſ.tãq̃ alter vt ibi nõ.⁊ in. c. vt circa de elec.li.vi. Glo.in verbo q meũ. allegat ꝑmo concordantias.ſcꝺo opponit ꝺ.l.poſſideri .§. ex pluribꝰ.ff.de acqni poſ. Soluit q licz poſſeſſio poſſit ex pluribus cauſis bẽri non tamẽ dominium vt hic.ad hoc.c.vt quis duas de ele.li.vi. Bar.i.ꝺ. §.ex pluribus.dicit q ex diuerſis cauſis eodẽ tẽpore concurrentibus poteſt vna res effici mea .l.marcellus.ff.de leg.i. Secus ſi concurrant diuerſo tpe. ⁊ vide de hoc ibi plene per eum ⁊ aliquid ꝑ io.an. in d.c.cũ ꝓſone de ꝑuil.li.vi.tertio glo.q̃rit an debeat ſuccũbere allegans diuerſos titulos ſui dominij. et videť velle q ſic ſi vult rẽ nanciſci ex diuerſis titulis nõ concurrẽtibus. Secus ſi rõne vnius ꝙgit ⁊ rõne alteriꝰ vult excipere. Et nõ.in hoc glo.⁊ ꝑmuz membrũ videtur ꝓbari in.d.c. vt quis duas.vt patet ex notatis in .c.poſt electionẽ de conceſ.prebẽ.vbi dixi ⁊ vide qꝺ nõ.in regula nullus pluribꝰ de reg.iur. li.vi. Glo.in verbo nec acceſſoꝛium.prio allegat cõcordãtias.ſcꝺo allegat in ꝯrium de iureiurã. debitores.vbi iuramẽtũ acceſſoꝛiũ ad ꝯctũ nõ ſortiť naturaz ꝯctus imo tenet lz ꝓtractus vſuraꝝ ſit nullus. Rſidet q eſt ſpeciale.tu dic melius vt ibi pleniꝰ dicetur. Poſtea opponit itez ⁊ ſoluit.vide ad materiam qꝺ nõ.in dicta regula acceſſoꝛiũ. Glo.inverbo nõ ſufficiat.ª oppo.q imo locatio ꝙbet dñium. nam videmus q ꝓtra locatorẽ agẽtem nõ põt inquilinus referre qõnem dñij vt in.l.ſiquis cõductionis C.loca.ſicut nec ꝓtra agentẽ cõmo.vl' pignoraticia. Soluit ᵇ glo.q ꝯriũ ꝙcedit ſi ageret actione locati. ſed hic agebatur rei vẽdicatiõe que ꝙponit tanquaz ꝓtra quẽlibet extraneũ.ideo locatio nõ ꝙbat dñium cũ cõductor poſſit rem cõductã alteri locare.l.nemo C.loca.⁊ nõ ꝙbat hoc eſſe ⁊c.vt.ſ.ꝺ.dixi in nõbilibuſ ⁊ dic clarius quo ad caſum noſtrũ q hic nõ agebať ꝓtra cõductorẽ quo caſu poſſet diſceptari an ꝓtra locatorẽ poſſit conductor excipere de dñio. Sed agebatur rei vẽdicatiõe ꝓtra extraneũ ⁊ ſic oportebat ꝙbare dñium qꝺ non ꝙbať ꝑ locationẽ ꝑ ſuprадicta. an aũt ⁊ qſi poſſit ꝙductor excipere de dñio ꝓtra locatorẽ.vide ꝑ bar.in.l.ſi colonus.C.loca.vbi poſt diſcuſſionẽ materie ſic diſtiguit. Aut.n.locator agit ꝙditione.l.ſi colonus.⁊ nõ excipiť nec de dñio prꝺprio nec alieno ſed oportet q prius res reſtituaťlocatori.⁊ fuit illud inductũ in odiũ illoꝝ qui ꝑ varias exceptiões volebãt eludeꝛ locatores. Aut agit actione locati.⁊ aut dubitať de locatiõe ⁊ põt excipi de dominio.vt.l.litibus.C.de agri.⁊ cenſi.li.xi. Aut conſtat de locatõe.⁊ ſi excipit de dñio,ꝓpo audiť qz hec exceptio reſoluit ꝯctũ locationis.l.q rem,ꝓpriã. C. locati. Aut excipit de alieno ⁊ tũc aut ille dñs aſſiſtit ⁊ admittiť.l.bona fides.ff.depoſi. Aut nõ aſſiſtit ⁊ nõ admittiť.qz nõ reſoluit ius agẽdi cuz nõ dominꝰ poſſit locare.ꝺ.l.nemo. Aut agit locator rei vẽdicatione ⁊ põt cõductor excipere de dñio.qz agiť ꝓtra eum tanq̃ ꝓtra quẽlibet extraneũ vt dicit glo.⁊ bene. Ultimo ſcias q finis huius glo.adducitur ad qõnem an ſcholaris ᶜ recedẽs poſſit aliũ ponere loco ſui in domo vel camera.⁊ dicẽdũ q ſic qz conductor poteſt locare ⁊c. Sed dubiũ eſt an hoc poſſit facere inuitis ſocijs.glo.inſti.loca.in fine dicit q licet poſſit alteri locare iure locatiõis.vt.ſ.ꝺixi.rõ tñ ſocietatis,ꝓhibet que prеualet cuz videať electa induſtria ꝑſone inſtitu.de ſocieta.§.ſoluitur. idem ſpe.in ti.de iudi.§.ij.v.circa hoc querit.vbi latius ꝑ eum. Ex bis nota q iura loquẽtia de ſocijs poſſunt adaptari ad ſcholares ⁊ alios in eodẽ cenaculo habitantes.qꝺ clarius tenuit azo.ꝑ.l.ꝓceptiõe.ff. de bis q deie.vel effu.vt recitat ſpecu.in loco ꝓallegato.vnde dixit q ſi ſcholaris ᵈ nõ verſatur in domo vt deberet põt ꝓtra eum agi actiõe ꝑ ſocio.agitur tñ vtili actiõe ꝑ ſocio.vt ibi nõ.⁊ eſt rõ qz directa actio dať quãdo ſocietas ꝯbitur ad cõmodiorẽ vſum ⁊ vberiorẽ queſtuz.⁊ illa dicitur ꝓprie ſocietas de qua leges loquũtur.vt nõ.ſpe.in ꝓalle.§.v.hoc etiã nõ. Per ħ dixi in qõne facti q in materia odioſa appellatiõe ſocij nõ veniet ſocius in domo.⁊ iõ ſi ſtatutũ dictat q ſocius teneať ꝑ ſocio nõ tenebiť ſcholaris,ꝑ ſocio in domo dũtaxat.qz illa,ꝓprie nõ eſt ſocietas.⁊ in odioſis debemus capere verba ſtricte.vt in.l.iij.§.hec aũt verba.ff.de neg.geſt.⁊ in.c.in noſtra de iniurijs. Inſu per etiã puto q ſi ſcholaris male verſať ĩ domo nec cõpeſci põt a ſua inſolẽtia poterit expelli ꝑ.l.ſi cõuenerit in fi.ff.ꝑ ſocio ⁊.v.q.iiij.in loco ⁊ hec ſufficiãt.

q **Quod ſuper.** Caſus. Nõ valent lr̃e ſup abſolutiõe voti ꝑ crucеſignatũ impetrate tacita veritate vel expreſſa falſitate. Cõis diuiſio.ſcꝺa ibi ad qꝺ ⁊c. Caſus litteralis. In archiepiſcopatu cantuarieñ.erant quidam crucеſignati. Dñs dauit papa cantuarieñ.epõ:vt eos ad voti executionem cõpelleret:⁊ dum ipſe eos compellere vellet ad votũ ſoluendum:ipi ſuper abſolutione voti redeũtes ab apoſtolica ſede.oſtendebant,cardinaliuz ſigilla ignota:cum ſup impedimẽtis que exponebãt nõ eſſet eis de leui credẽduz:queſiuit archiepiſcopꝰ quid agere debeat ſuper bis:⁊ papa reſpõdit.q aliquando lr̃as talibus cõcedit ⁊ reſcribit illis qui ſciũt perſonas ⁊ facultates eoꝝ hoc modo vt diligẽter inquirant veritatẽ ſuper impedimẽtis expoſitis:ſuper hoc quod animaꝝ ſaluti ⁊ ſuccurſui terre ſancte magis nouerint expedire ſtatuant:,puidẽtes ne in fraudez voti aliquid fiat.vnde ſi tales litteras impetrauerunt:tacita veritate vel expreſſa falſitate:ſiue ſint cardinaliũ ſiue etiam pape:⁊ non ſolum dubie: ſed etiã certe littere ille nõ valent:⁊ eis nõ obſtãtibus debẽt ad voti executionez cõpelli Ber. Nõ prio ar.q cardinales diſpenſant circa votum vltramarinũ prо terre ſancte ſuccurſu emiſſuz. In contrariũ tamẽ videtur tex.in.c.ex multa iuncta glo.iij.j.de voto.vbi patet q circa hoc votũ nullus citra papam ſine ipſi⁹ ſpeciali licentia diſpenſet.ideo intellige iſtum tex. ex ſpeciali cõmiſſione pape que ſepe fit cardinalibus vi ue vocis oraculo cardinales diſpẽſabant. Nota ſcꝺo q ſigilla cardinalium ſunt auctentica dum tamẽ ſunt nõ. Nota tertio q littere impetrate prеter ſtilum curie ſunt de falſitate vel ſurreptiõe ſuſpecte.ad hoc quod legitur ⁊ nõ.in.c.cãz que.el.i.§.de teſti.⁊ in.c.q̃z graui de crimi.fal.⁊ in.c.ex litteris de cõſti. ⁊ nota formã litteraꝝ cũ ſcribiť prо abſolutione crucеſignatoꝝ.⁊ dicũtur crucеſignati illi qui emiſſo voto prо ſuccurſu terre ſancte aſſumebant crucem in ſignum peregrinationis eoꝝ pectoribus annectẽtes. Idem tamẽ eſſet ſi emiſſo voto crucẽ non aſſumpſiſſent.qz non minus ſunt obligati. Nota ibi carere volumus ⁊c. Ex hoc.n.ego arguo q littеr̃ ſurreptиcie ſup voti abſolutiõe ſunt ipſo iure nulle qꝺ prοbo ꝑ.c.nouit iuncta glo.ſi.j.de bis que fiunt a prela.fa-

c Et viꝺ pau de ca.i l.⁊ hec diſtinctio.§.cũ ſũdũ.ff.loca.⁊ ſi nõ poſuerit dato q alius ſortiuſ q remanſit vtatur tota domo debebit ſoluere partẽ pẽſionis q cõtingebat ſocio qui ſe abſentauit ꝑz imo lam i.l.duo fratres.ff.ꝺ acqrẽ.here. d Unde ſi vnuſ ex ſocijs ſcholaribus qui ſimul ꝙdurerũt domum ita alte legit q ipedit alium ſtudere põt cõpelli vtili acti.ꝑ ſocio vt ab hoc deſiſtat vt hic ꝑ do. an.⁊ adꝺ q ẽt vnus ex ſcholaribuſ nõ põt inuito ſocio retinẽ meretrices i domo vt dicit glo. in.l.nõ aliť ff.de vſu et ba.imo põt repelli ſociꝰ de ſocietate ſcholarium ſi alius ſit riroſus vel ſcãdaloſus vt.l.ſi cõuenerit.ff.prо ſo.⁊ ẽ bonuſ tex.i.c.ex litteris ꝺ ꝓſti. ⁊ tz do.ant. in ,pe.gre.i v.colũ.⁊ ibi vide q̃dam alia ad prοpoſitũ q ibi ſcripſi ꝑ cũ ⁊ vide ad p̃ dicta ang.ſꝺare.i.§.fi. in ſti.loca.i pe. colũ.⁊ dicit bal.i.l.i.C.ſi de mo.poſ. fu.ap.q ab hac ſnia nõ poterit appellari qz celeritatẽ deſiderat.Si tñ ſcholariſmu gãdo i ſcholis doctoꝝz legendo ipe

diret ñ per hoc debebit a legendo desistere vt est glo.xliij.di.c.simus quaz ad hoc alle.ro.in.l.i.ff.so.ma.sm do.alexan.ibi.

a An z qñ creditur lris vel dicto cardinalis. Et adde hic q̃ notaui post glo.z do.ab.in.c.sicut de senten.ex.z de hoc vide p̃ do.an.i.c.qm̃ ꝯ i.xxviij. col.z qꝯ ibi notaui de probatio. Jtẽ vide q̃ de hoc late scripsit ro.i.l. sciendũ, vſ. xliij. decidit ꝺ v. ob.vbi latissime hoc examinat.z super hoc dat amplissimas remissiones nã vltra hic alle.per do. an. al. ino.i c.cũ dilecti de accu. et i c.cũ olim esse/mus de prui.lapus alleg.sua .xv. cir.prin.z alle.xxxiij. vltra me.bar. in.l.i.C.de i dic.li.x.bal. in.l.exẽplo i fi.C.ꝺ ,pba. vbi. all. io. an.i.c.ex litteris de in te. resti. per bal.in.l. fiqs p calũniam C.de epis.et cleri.in vlt. col.vſ.de in de quero legat⁹.z tu ẽt vide bal.i.l. iureiurã.C. de testi.z in l.ea quidem i.iiij. col.C. de accu. itẽ vide do. de ro.in antiqs ꝺci.ccij. vbi dñt q̃ legatus qui exigit,p̃curatorẽ nõ tenet ostẽdere originale.

b Aduerte qz spe.i ti. de leg.§.sup est i.v. q̃ tñ dicũt.vſ singulariť ampliare illud c. nobilissimus vt illꝺ qꝺ dr ꝺ cardinali extẽ dať ad quẽ libet alium notũ z non suspectum q̃ clarius ẽt dicit spe.i ti.ꝺ lega.§. excipi i. vij. col. vſ.itẽ excipitur q̃ nõ extendit.z ,p hoc ẽ glo.in c.cũ olim i gl. magna quã cit qz negari nõ potest quin in aliquo sint gratiose.ergo irrite intercedẽte surreptõe de filijs pres.c.i. z.ij. li.vi.z quod nõ.in.c.ad audiẽtiam de rescrip. Vltimo nota ex fine littere q̃ vouens simpliciter potest compelli ad executionẽ voti.ad idem.c.ex parte. de censi.simplex.n.votum obligat etiaz de iure ciuili in l.ij.ff.de polli.hic dicit inno.q̃ si aliquis simpliciter vouit intrare aliqꝺ monasteriũ pꝺt monasteriũ instare vt cõpellať intrare.ita nõ.i.d.c.ex pte.z vide p̃ eũ i.c.scripture ꝺ vo.z bonus tex.i.c.lz.e.ti. Opp. ꝛ tex.de.c.post cessionẽ de,pba.ubi statur vni sigillo donec,pbetur ꝛrium.ad idẽ.s.eo.c.ij.glo.iij. hic instat z in effectu concludit q̃ aut sigillũ est notũ z loquitur ꝛrium.aut ignotũ z nõ creditur ei soli sed oportet q̃ ad minus sint quinqz.vt in.c.i.xcviij.di.z i.c. i.de cleri.peregri.vtrũqz mẽbrũ limitať hic p̃ doct. Nam circa pmũ qñ est notũ dicit Hosti.q̃ si is contra quẽ,pducitur negat illud esse vex sigillũ eius cuius esse dicitur ex quo reputať notũ ei incũbit onus,p̃ bandi.vt in.c.tertio loco de,pba.posset tñ fieri collatio cum alijs sigillis illius si habeanť sicut fit collatio lrarum.l.cõparatiões.C.eo.ti.intellige tu hoc dictũ in casibus in quibus sigillũ facit fidem.qꝺ qñ fit dicta in.c.post cessionẽ ꝓallega.aliquid.s.c.ij. Secundum mẽbrũ vt stet quinqz sigillis qñ sunt ignota limitatur hoc p̃ Jo.qñ nulli fit ꝓiudicium. Tu dic melius q̃ aut sigilla z illi quoz nomĩe sigillať sunt pauci tus ignota z nõ creditur etiã si essent mille.qz eadez ratio est in mille ignotis penitus que in vno.vt dicit glo.notabilis in.c.i.xcviij.di. Aut habetur aliqualis cognitio sigilloz vel sigillantiuz z tunc si non agitur de alterius preiudicio speciali creditur si sunt quiqz z sic intellige iura superius allegata quod sensit Innocen.in.ꝺ.c.i.de cle.peregri.aut tractatur de preiudicio alterius z non creditur.z sic intellige limitationez Jo.hic.z pro hoc quia vbi agitur de preiudicio alterius debẽt probationes esse clare.vt in.c.in presentia de proba.z probatur ad propositum.s.c.proximo in fine in ratione sui.z in regula cum iura partium sunt obscura li. vi. Sed contra predicta facit iste tex.saltem a contrario in quo innititur q̃ cessante surreptione staretur singulis sigillis ignotis cardinalium.z sic non requiruntur quinque saltem. Solu. Inno. dupliciter. primo. q̃ in contrarijs vbi requiruntur quinque non solum sigilla erãt ignota sed etiam episcopus z episcopatus. Vel secũdo ibi erat maius periculum qz hic z idem abb.facit.c. quiescamus.xlij.di. vbi creditur alteri exquo non agitur de alterius preiudicio. Sed contra hoc facit. nam hic agitur de preiudicio terre sancte. Credo posse dici q̃ hoc.c.procedit quãdo littere impetrantur i forma iusticie licet aliquaz contineant gratiaz vt probatur in ver.ad quod.vnde ex quo de cardinalibus habetur certa z indubitata noticia non obstat ignorantia sigillorum cuz in his que sunt quasi iuris non presumatur de facili falsitas vt in.c.penul.de crimi. fal. est enim iuris vt dato impedimento procedatur pro ut dicitur hic in ver.ad quod.z de impedimento est fienda fides coram cõmissario. Secus vbi simpliciter absolueretur a voto tunc enim militaret quod.s. dixi. Et sic limitat predicta z bene ,pbatur hic. Sed nunc attingendo specifice ipsoz cardinalium relatibus z sigillis certis fidem adhibendaz quero[a] an sit eis credendum vel eoruz sigillis de quibus minime dubitatur q̃ sint ipsoz cardinalium. Vide aut cardi

ꝺi ad ꝺ nõ.d.ab.cir.fi.de priuil. Et vide q̃ ibi nõ.glo.

c Vide hic do.an.vbi dicit q̃ dispẽsatio i voto eundi ad sanctũ iac. vel romã nõ ẽ reseruata pape.itẽ ,p ꝺ vide q̃ nõ.san.tho.i.iiij.sen.di. xxxviij. q.i.ar.iij.vbi dicit q̃ rari sũt casus in quibus solus papa possit dispẽsare sicut est votũ religiõis z alia ꝺ uiusmõi vota que sunt ꝓpetua. Sz i alijs votis tpalibus sicut peregrinationis ieuniorũ vel huiusmõi pñt etiam cẽpi dispensať nisi papa aliquid boruz sibi reseruauerit sicut est dispẽsatio in voto terre sancte.

d Vide q̃ dicit hic d.an.z ad idez adde d.an.in.c. cum i iure in.vi.col.ꝺ offi.ꝺcleg. z i.c.sua.ꝺ offi.vica.z d.ab.i.c.q̃ trãslatõez de of.leg. z vide ãg. cõ.suo.clx xx.vbi dic̃ q̃ credit dicto legati de latere asserẽti se bẽre pr̃ãtẽ ltimaz dispensãdi a papa absq̃ litteris z idẽ q̃ d. an. hic i ꝺ tz lu.ro.in l.sciẽdũ.v. xiiij. ꝺcidit ur de vb. ob. Sz aliter vſ decidere saltez ꝺ cõsuetudie z stilo curie lap⁹ al.xxxiij.z cũ dcõ. d. an.hic concordat in terminis bald. i.l. si qua per calũniã i vlt. col. vſ. dci de q̃ro legatus. C. de epis.z cleri.z domi.i.c.cos q.§.i.cir.fi nẽ de sen. ex.i vi.pro qbus alle go tex.et melioꝛẽ ꝺ iure in v. scireris.in

nalis dicit se esse legatum z creditur maxime qz non consueuerũt exire curiam sine legatione. sed si diceret aliquid sibi concessum specialiter vltra debita legationis officio generali non crederetur nisi fidem p̃ litteras faceret.de quo plene per Joan.an.in.c.i.de offi.leg.li.vi.z in.c.ad eminẽtiaz de sen.excom.facit quod legitur z nota in.c. nobilissimus [b]. xcvij.di.z per Specu.in titu.de lega.§.supereſt.versi. quid si de legati iurisditione.ibi tamen dicit q̃ raro de eius potestate in dubium reuocatur z raro litteras ostendit.z vide bal.in.l.exemplo.C.de probatio. Aut asserit se esse delegatum pape z maxime cum dicit papam sibi viue vocis oraculo cõmisisse certũ negociũ do.an.dicit q̃ si litteris suis hoc attestatur credendum est sibi vt alteri prelato scribenti. Ego credo q̃ sit in hoc differentia inter prelatũ inferiorez z cardinalem vt cardinali hoc attestanti credatur cũ sibi credatur circa maiora.s.cum asserit se legatum. fortius ergo circa partem.ar.in.c.pastoralis.v̄.item cum totum.ff.de offi.deleg.z videtur,pbari in isto tex. naz vt dixi cardinalis non potest absoluere a voto [c] vltra marino sine speciali licentia sedis apostolice de qua hic fides nõ fiebat sed stabatur solum litteris cardinalibus asserentibus de cõmissione.z maxime quia be cõmissiones quotidie fiũt cardinalibus in curia. si tamẽ [d] aliquid attestaretur vltra generalem cõmissionem in preiudiciũ partis non puto ei credenduz. vt sentit glo.nõ.in.c.sicut de sen.excõ.z facit.c. cum a nobis.s.de testi. Inferiori vero prelato hoc asserẽti non puto credẽdum nisi plene doceat de mandato vt in.c.cum in iure de offi.dele.z qꝺ nõ.in.ꝺ.c. post cessionẽ.ad idez.l.vnica.C.ꝺ mãda.princi.z qꝺ nõ. dñi de rota decisione.cclxxxiiij.in fine vbi dicunt q̃ etiam per testes,pbari non potest extra curiaz romana de cõmissione facta per papã sed oportet ,pbari per ipius litteras.ad hoc dicta.l. vnica. Posset tamẽ dici q̃ si esset valde illustris persona sibi crederetur.ar.c.nobilissimus.prealle. de stilo tñ curie seruatur contrariũ vt non credatur sine litteris. Quandoqz cardinalis legatus vel non aliquid asserit litteris vel verbo vltra cõmissionẽ generalem vel specialem sibi factam z de rigore iuris nõ est sibi credẽduz i alterius preiudiciũ. vt nõ.in.ꝺ.c.sicut.z sic dicebat Clemens papa vt refert Jo.an.in.c. constitutus de appel.sed de cõsuetudine secus. ideo dixit de rigore z facit tex.in.ꝺ.c.ꝓstitutus.z vide Spe.in ti.ꝺ testi. §.i.v̄. quid si aduocatus. Ego tamen nõ crederez in graue alterius preiudiciũ per.ꝺ.c.cum a nobis maxime iuncto fi.z vide circa hoc que dixi in.c.post cessionem de,pba.z quod dicam in.c.fi.de cõfir.vti. vl̄ inuti. Et predicta faciunt pro dicto hosti.in.c. ecclesia.ij.de elec.vbi dicit q̃ cardinalis est maior episcopo in officio.z facit qꝺ nõ. Jo.mo.in.c.super eo de bere.li.vi. Ego allego tex.notabilem in.c.p̃ venerabilem qui fi.sint legi.in.v̄.rationibus.vide ad materiam bonũ tex.cum glo.in.c.quãquaz.ij.q.vij. alia hic sunt clara.

p **Astoralis.** Casus. Si de extranagãti dubitatur an decretalis sit auctentica.aut est iuri consona z tunc iudicatur ꝛm illam. aut dissona z tũc papa consulitur.z scꝺa ibi tex. Casus litteralis. Aliquando allegantur decretales in iudicijs: de quibus decretalibus nõ cõstat per bullam. Que situz fuit a papa quid iuris esset.statuit papa: vt si ali

.l.i. C. de man.prin.

qua decretalis allegatur de qua iudex dubitet: si illa consonat iuri cõi ſm illam non dubitet iudicare: sed si iuri cõi sit dissona non iudicet ſm ipsam: sed consulat supiorẽ de illa. Ber. Nõ. ar. q; vbi allegat statutum vel consuetudo iuri cõi cõsona non est necesse de illa fidem facere. q; iudex non tã ſm illam quã ſz ius, pcedere videtur. sicut vides hic in extrauaganti de qua dubitatur an sit decretalis. Nõ ibi iuri cõmuni sit cõsona ꝛc. q; appellatione iuris cõis non venit stricte extrauagans sed id quod in corpore iuris redactum est. Nõ tertio q; quãdoq; nõ imerito dubitatur de extrauaganti ° an sit decretalis. ꝛ facit i hoc iste tex. multũ bene q; ignorantia extrauagantis sit, pbabilis. nam si iudex vel episcopus merito quã doq; dubitat vt in tex. iuncta suprascriptione fortiꝰ inferior qui in talibus non versatur. Sed primo quero quando dicitur merito dubitari. Respondet Inno. quando nõ est in cõpilatione approbata vel non est sub bulla. Item non semper sufficit bullã pẽ dere in littera. ar. in. l. ij. C. de legi. q; posset dubitari an sit ius generale vel speciale rescriptũ respectu cer taꝝ personaꝝ vl locoꝝ. bis ꝛ similibus casibus pos set iudex merito dubitare. ó decretalibus tñ que fue runt añ istã cõpilationẽ gregoriană edite dic vt i ,pe mio gregorião. de alijs vo que fuerũt edite post hãc cõpilationẽ ante cõpilationẽ sexti libri tene quod ba bes in, pemio sexti libri. Item ſm Boa. dubiũ po terat esse in littera diuersa ꝛ ꝫria quam diuersimode habent libri. pone exemplũ de elec. nemo li. vi. ꝛ qó ibi nõ. in glo. Et hec faciunt ad questionẽ notabilem ꝛ quotidianam an snia lata ꝓtra decretalem extraua gantem sit ipso iure nulla sicut quando fertur contra ius incorporatũ. ꝛ intellige quando error exprimit in snia alias questio nõ esset dubitabilis vt nõ. in. c. i. de re iudi. ꝛ. ij. q. vi. §. item si snia cõtra ius. ꝛ in. l. ij. C. quãdo, puo. non est necesse. Bar. in. l. cum ,p latis. ff. de re iudi. tenet q; non q; in ea est ,pbabilis ignorantia ꝛ est ibi tex. ſm vnum intellectũ. banc opi nionem sequitur hic dñs An. ꝛ cõmuniter moderni dicit tamẽ dñs an. hoc vex quando fertur snia ante/ qꝫ papa sit consultus secus si postea. q; tũc esset cer tus de extrauaganti sed ego non dubito quin idẽ sen serit Bar. Nam ipse sustinet snĩam, ppter probabi lem ignorantiã. vt innuit tex. in. d. l. cũ, platis que ces sat secuta responsione pape insti. ó iure naturali gẽ. ꝛ ciui. §. sed quod ꝓncipi. Sed dico q; aliter est limi tandum dictũ Bar. s. quãdo in loco ,pbabiliter du/ bitatur de extrauagãti. Si aũt est publice nota q; ,p tali habetur lz non sit incorporata vel sub bulla erit nihilominus snia ꝓtra eum lata nulla. Bone exem/ pluz in extrauaganti execrabilis. Jo. xxij. ad hoc. c. i. de postu. prela. ꝛ. c. quod dicitiſ. xvi. di. cessat enim tunc, pbabilis ignorantia. Et ratio huius littere ibi de qua merito dubitet ꝛc. ꝛ banc limitationem sentit Bal. in. l. leges sacratissime. C. de legi. Sed contra hoc dictum insisto sic. cõstitutio pape ligat post duos menses a tempore publicationis in curia romana lz non, pmulgetur in, puincia vt est glo. notabilis in da ta. vi. li. ꝛ idem tenet ibi Jo. mo. ꝛ quilibet presumit scire cõstitutionez vt in. d. c. ꝓstitutionẽ. ꝛ in. c. ,ppo suisti. lxxxij. di. ꝛ in glo. in, pemio cle. etiam si cõstitu tio nõ sit redacta in volumine iuris. vt est tex. in. c. si romanoꝝ. xix. di. quinimo nõ est de substantia iuris vt redigatur in scriptis. vt plene notatur ꝑ Jo. an. i regula nemo põt de re. iur. li. vi. in mercurialibus ꝛ ꝑ dominos de rota. ccxxxviij. decisiõe. videtur tex. i c. i. de renũ. li. vi. cum ergo hec snia lata sit ꝫ ius scri/ ptum nõ deberet valere ꝑ iura ĩ dicentia. s. allegata ꝛ maxime presumitur hec scientia in epo qui tenetur indagare an in curia romana sit edita aliqua constitu

a Vide de hoc. d. bartho. de bellẽ. i. c. i. ó re iud. et vide bal. i ca. i. circa pri. i titu. quot te. sint necess. ad probã. no. ingra. vbi dic q; quãdo du bitatur de aliqua extrauagan/ ti melius ẽ i dubio re gu. iur. de seruiſ ꝛ al le. istud. c.

tio. vt in. c. ego. n. de iureiurã. Item ꝛ fortius video q; vbi papa vult cõstitutionẽ suam ligare a tempore publicatiõis lz ignorãtes nõ inuoluãtur culpa tamẽ actus cõtra cõstitutionẽ gestus est nullus lz, pbabili ter ignoreť vt est glo. notabilis in cle. ij. de hereticis in verbo exnũc. fortius in casu nostro snia debet esse nulla quãdo presumiť scientia. vt q; longo tempore precessit cõstitutio extrauagans. ꝛ hec opinio forte ẽ verior de rigore iuris lz cõmunis opinio sit in ꝫriuz sed nõ probať aliquo iure. nam. l. cũ, platis. prealle/ gata sup qua illa opinio fundatur hoc nõ, pbat quia nõ loquitur qñ fuit error iuris expressus in snia sed qñ allegata costitutiõe iudex putãs non faceť ad cãz tulit sniam in cõtrariũ. vel loquitur qñ de intellectu ꝓstitutiõis erat, pbabile dubiũ quo casu nõ puto sen tentiã esse nullam etiam si sit ius incorporatũ. de hoc l. regula. ff. ó iu. ꝛ fac. igno. ꝛ quod nõ. inno. in. c. cũ speciali. de appella. ꝛ in. c. p. ꝛ. g. de offi. ólega. Sz si vis opinionẽ cõem tenere potes dicere q; lz presu matur scientia constitutiõis quo ad effectũ rei tamen quo ad penam nullitatis sentẽtie vel vt quis puniať de cõtemptu legis nõ presumitur scĩa ex quo merito potest dubitari vt hic. ꝛ facit. c. ij. de cõstitu. Sed in ꝫrium videtur q; retractatio actus videtur hoc casu ,puenire ex natura ipsius actus qui fit ꝓtra legez. C. de leg. nõ dubiũ. hec tamẽ opinio cõmunis est equi/ or. Et facit vt idez dicamus in statutis vt snia lata cõ tra statutũ incorporatũ in volumine statutoꝝ fit ipso iure nulla. Secus si reperiť lata ꝫ aliquã reformatio nem extrauagãtem de qua, pbabiliter dubitať. facit qó nõ. Bar. in. d. l. cum, platis. ꝛ Bal. in. d. l. leges sacratissime. facit tex. iuncta glo. in. c. si in laicis. xxxviij. di. Item faciũt predicta ꝛ iste tex. ad questio/ nem. an allegans statutum in iudicio teneať illud ,p/ ducere ꝛ de eo fidem facere. nam possumus dicer si/ cut in allegatiõe iuris cõmunis vt si statutũ sit eiusdẽ loci ꝛ incorporatũ nõ sit necesse aliter ,pducere sicut nec cõstitutionem iuris incorporati. nam statuta loci habẽtur ꝑ iure cõmuni. vt. l. omnes populi. ff. de iu sti. ꝛ iure. hinc est q; appellãtur ius ciuile. prima di. ius ciuile. Si vero sit extrauagans puta reformatio quedam extra volumẽ statutoꝝ. aut est publice nõ. ꝛ nõ est necesse, pducere ar. in. c. i. de postu. prela. aut ,pbabiliter ignorať ꝛ dz, pduci auctentica. ficut hic dicitur de extrauaganti idem dicendu3 in constitutõ ne alterius loci que, pbabiliter ignoratur hic. vt i. c. si. qui ma. accusa. pos. nõ. Inno. super rubrica ó cõ/ suetudie. sic videmus q; consuetudo debet probari tanqꝫ extrauagans de cõsuetudine quasi per totum ꝛ hec videntur de mente Bar. in. l. omnes populi ꝑ alle. prope fi. que nõ. Sed quero quando extra/ uagans dicitur iuri cõmuni dissona. dicit Hosti. quã do est contraria iuri diuino vel canonico. ĵ. de accu. qualiter. ij. ꝛ de elec. significasti. de iura calũ. c. i. vel iure ciuili iuri nostro nõ contrario de no. oper. nũ. c. i. vel naturali rationi deficiente iure. i. di. consuetudo insti. de iure naturali. §. q; vo naturalis ratio. vel cõ/ suetudini insti. de iure naturali. §. ex non scripto. de consuetudine cuz dilectus. Sed hoc vltimo casu nõ puto necessariũ consulere principẽ q; cõsuetudo vin cit legem nisi dubitaretur de, pbabilitate consuetudi nis. An autem iudex teneatur cõsulere principẽ ꝓ/ ut hic dicitur. Hos. ꝛ Jo. an. q; nõ. vnde licet possit nõ tamen artatur ex quo sibi non cõstat q; sit decre. in cõtrarium iudicio meo facit iste textus in fine qui loquitur per verba imperatiui modi ibi superiorem consulat ꝛc. vnde puto q; aut nulla noticia habeť ex/ trauagantis allegate ꝛ, pcedat prima opinio doctoꝝ q; videtur allegata in fraudem dilationis causa. Aut habetur aliqualis noticia sed iudex dubitat de validi

a Hanc dcere.solēniter cōmētauit pau.de leaza.ꝛ adde b bar.in.l.diui fratres.ff.de penis.vbi dicit q̄ ēt post cōclusionē i cā pñt,pduci ist̄rumēta i cā ciuili.ꝛ vide do.de ro.i antiqs decisio.clxxij.An āt post cōclusionē i cā possint ,pduci ist̄rumēta de nouo repta vide p bar.in.l.admonēdi.ff.de iureiurā.ꝛ ibi latius p pau.de ca.in fi.iiij.col.super hoc distinguentem.

b Instrumēta ꝛ,pbationes ñ pñt admitti vel ,pduci p eō clusionē i cā hāc regulaꝫ āpliat sing.lu.ro.i.l.admonēdi i.vi col.ff.de iureiurā.vt ,p cedat nō solū q̄ ist̄rumēta,pducerētur ad ,p bādū.sꝫ ēt si ,pducerent solum ad declarandum alia p̄us ,pducta.q̄ sꝫ cū ñ possūt p conclusionē i cā ,pduci aliqua instrumēta sīue tendētia ad,pbādū sīue soluꝫ ad declarāduꝫ tā,pbatū.casū dicit eē ō hoc nō.i.c: auditis de ī ite.resti.qui text.fm do.meū do.ias.de mai.ibi i xlv.col.non sufficiēter ,p bat.ꝛ i ōriū facit trita regula q̄ hꝫ q̄ q̄ solū declarat nihil de nouo dat.l. heredes palā.§.sigd p ff.de testa.

c Iudici nūquā concludit i cā sꝫ sp̄ vniformiter viget ei officiū vsqꝫ ad fiam in clusiue.ita pul.igt āgc. i cō. cclxxxxv.icipiente visis attestatiōib testiū p̄dcōrū ꝛc. in vlti.col.ꝛ licet ipe nō dicat rō pōt eē sꝫ.d.meū do.ias.i.d.l. admonendi q̄ cōclusio i cā dicitur renūciatio ,p batōuꝫ quā faciūt pres tate ꝛ tunc iudex tenetur cōsulere.ꝛ hoc voluit iudicio meo iste tex.duꝫ dicit si merito dubitet ꝛc.fateor tñ q̄ si papa nō cōsulto ferret sñiam non ānullaret sñia ex hoc solo q̄ principem non consuluit sed ipse veniret puniendus.facit in ar.c.venerabilem de ele.ꝛ hoc videtur sensisse hic glo.finalis. Glo. prima querit quid si,pducitur rescriptū contra ius nunqd debeat obseruari quod hic dicitur in extrauaganti. Respondet q̄ non immo statim tale rescriptū est ab ijciendus q̄ rescriptum cōtra ius non valet.xxv.q.ij.rescripta. Hosti.dicit hoc verꝫ nisi in rescripto dicatur nō obstante tali iure.de quo vide bonam glo.in.c.i.de consti.lib.vi.que incipit est contra.ꝛ plenius notatur in.c.nōnulli de rescrip.vbi dicam maxime concludendo aliqua notata per Joan.and.in c.i.de excep.li.vi.alia que tractantur hic in glo.sunt clara. Ultimo dicit hic hosti.q̄ lꝫ ī aliquo volumine decretaliū fit aliqua decretalis scripta non p hoc habebitur p̄o decretali nisi cōiter in libris alijs habeatur.q̄ nō.q̄ idē dicendum quādo lr̄a reperitur varia vt recurrēdum sit ꝛ tenēdum quod in voluminibus cōiter habetur.

c **Um dilectus.** Casus. Pō publicatas attestationes vsqꝫ ad conclusionem possunt instrumenta p̄oduci hoc p̄imo. Consuetudo loci facit instrumentum auctenticum hoc scō scā pars ibi super tertio. Casus lr̄alis. Quia appellatione instrumētoꝝ continentur ꝛ testes: ꝛ post publicationem testium alij testes non possunt,pduci dubitatum fuit vtrum post publicationem attestationum instrumenta,pduci possunt. Respōdetur q̄ instrumenta,pduci possunt vsqꝫ ad sñiam antequā sit conclusum in causa. Super tertio vero articulo. Cōsuetudo erat in partibus scotie q̄ aliquis per instrumenta regis,pbabat intentionē suam in iure dubitauerunt iudices isti vtrum instrumēta regis admittēr debeāt in causis. Respondet papa cōsultus q̄ si cōsuetudo illius patrie obtinet approbata: vt fides adhibeatur instrumentis illius regis:ꝛ ip̄i poterunt ea in causis admittere.p̄esertim cum rex ipse tante fuerit honestatis q̄ instrumenta sua maxime habeāt auctoritatis ī partibus scotianis. Ber. Nota termīnum exclusiuum ,pductionis instrumentorum.s. conclusionē b in causa.vsqꝫ ergo ad conclusionē possent instrumenta a qualibet parte ,pduci ꝛ postea regulariter non licet.quando dicatur in causa cōclusū dicetur.j.cum glo. Nō ibi sñie calculuꝫ ꝛc.q̄ calculus appellat quādoqꝫ sñia eodem modo capitur in.c.si inter.vi.q.iiij. Quandoqꝫ capitur p̄o carbone.viij.q.i.ī scripturis in fi. Quādoqꝫ p̄o rōne seu numero.C.de errore calcu.p totum.datur.ṽ. Calculus est ratio numerus sñia carbo. Nō q̄ in cā fit attestationum publicatio ꝛ cōclusio. An autē ista sint de substantia vt aliter sñia non valeat.circa p̄mū bar.in.l.platam.C.de sen.ꝛ interlo.tenet q̄ licet sit de iusticia non tamē de substantia.id.n.est de substātia actus quo remoto remouetur actus sed sñia bene potest ferri sine publicatione attestationum.vtputa si testes non fuerunt in causa ,pducti.j.de p̄esum. afferte.ergo non est de substantia sñie. Idem sentit Jnno.in.c.cum.i.ꝛ.a.de re iudi.ꝛ Jo.an.in additōne Spe.de renū.ꝛ conclu.in p̄ncipio.ꝛ hoc teneas ꝛ vide per bar.in.d.l.platam.vbi ,psequitur actus multos qui sunt de substantia ordinis iudiciarij ꝛ p per qō vinculū nō dicūt manus iudicis ligari p regulam.c.cuꝫ clamor sup̄a de testi.ꝛ.l.si vnus.§.ante omnia.ff.de pac.

d Que incipit itē si p̄ conclusionē. Idē ēt dicit ipemet ab.pano.ī.c.qm̄ ō salsā.s.de,pba.i.xiij.col.sequūtur.d.an.de bu.ꝛ imo.i.c.auditis i fi.de p̄o cura.do.car.flo.i cle.testib in.ij.col.de testi.bal.i.l.emptoꝝias ī.ii.colū.

glo.ij.q.i.in summa ꝛ in.c.vꝝor.xvij.q.iiij.de cōclusione vero vide glo.bonam in cle.sepe de verb.sig. iuncto tex.ꝛ io.an.in addi.specu.in loco p̄eallegato vbi sentit q̄ non sit de substantia.dic tamen q̄ est de iusticia.q̄ speciale est in causis summarijs vt possit iudex ad sñiam ,pcedere cōclusione nō facta. vt i.d. cle.sepe.ꝛ vide in hoc q̄ nō.in.c.pastoralis de cau.pos.ꝛ ꝓprie. Nō ex secunda parte q̄ non credit instrumēto alicuius p̄esidentis etiam si sit rex. Naz creare tabellionem spectat ad imperatorem.de quo dicam plenius.j.eo.cuꝫ.p.ꝛ vide quod legitur ꝛ notatur in cle.litteris de ,pba. Nota ꝛ tene menti q̄ valet consuetudo disponens circa solēnitates alicui actus ꝛ circa p̄incipi reseruata.concoꝝ.c.super quibusdam de verbo.sig. Nam vt hic vides consuetudo potest dare alicui potestatem tabellionatus.ꝛ lꝫ loquatur in rege eadem ratio est in alia persona inferiori quod tenet per istum tex. Jo.an.in.c. seculares de fo.compe.li.vi.in nouella.quod nō.idem bar.in l.seruus cōmunis.ff.ō stipu.seruo.vbi per istū tex. plus dicit q̄ iudex potest scribere acta ꝛ ei fides adhibebitur si hoc habet consuetudo quod singulariter nota p̄o limitatione.c.quoniam p̄tra de ,pbatō. facit quod notat Jnno.s.c.ij.cessante autem consuetudine solum hoc poterit si etiam est notarius.ꝛ hoc fecerit in bis que sunt voluntarie iurisditionis vel in paruis causis in quibus potest ,pcedi sine scriptura ad hoc gl.ꝛ plenius per bar.in.l.iubemus.C.de sa.san.eccle.facit in auc.nisi breuiores.C.de sen.ex peri.reci.Et q̄ glo.hic multum lente transiuerunt expediam p̄ius quedam pulchra p̄o intellectu ꝛ limitatione vtriusqꝫ partis.c. Et p̄imo circa p̄imaꝫ partem quero an indistincte post conclusionem non liceat instrumēta p̄oducere.dic q̄ nō immo fallit in multis casibus quorum aliquos notabiles hic collegi ego vltra alios doc.ꝛ p̄imo in casu.ca.pastoralis de causa pos.ꝛ p̄opꝛie.secūdo ī bis ī quibus iudex p̄ocedit ex officio si hoc viderit expedire.nam sibi nihil est p̄eclusum. c arg.dicti.ca.pastora.boc tenēt do.de rota decisi.vij.ꝛ vide p̄o limitatione que dixi s.de testi.cum clamor.tertio in criminalibus causis cum reus vult suam innocentiam p̄obare.arg.in.l. diui.ff.de penis.ꝛ ibi hoc expresse tenet bar.ꝛ in.l. i.ff.de questi.in fi.plus dicit.scilicet q̄ etiam post publicatōem poterunt in p̄edicto casu testes de nouo recipi.post sententiam autem aliquo remedio nō suspensam soli p̄incipi licet beneficio speciali admittere p̄obationes etiam de nouo repertas ad p̄obandam innocentiam condemnati.vt in.d.l.diui.notabiliter ꝛ singulariter p̄obatur.vide tamen ī hoc quod nō.in.c.ij.de pur.vulg.quarto in causis cōmunibus ideſt etiam vbi p̄oceditur ad instantiam si instrumēta sunt de nouo reperta.vt.l.admonendi.ff.de iureiur.Fm vnam lecturam quam sequitur ibi bar.quinto si de facto recipiūtur tenet receptio ꝛ videtur a cōclusione recessum ex quo partes non contradixerūt vt nō.domini de rota decisione quinta ° regulariter aūt non possunt recipi ꝛ si recipiuntur posset altera pars appellare.ar.hic ꝛ in.d.c.pastoralis. Nunc quero an liceat idistincte p̄oducere instrumēta vsqꝫ ad conclusionem.iste tex.aperte videtur p̄obare q̄ sic.quod indubie p̄ocedit vbi iudex p̄ius non p̄efixit terminum ad illa p̄oducenda. Si autem p̄efixit certum terminum nūquid eo lapso liceat citra cōclusionem. Questio est notabilis.ꝛ multe sunt opi

C.sen.ref. nō pos.d. alex.imol. in.d.l.admonēdi in xiiij.col.ff. de iureiu. ꝛ.d.ias.de mai.i.xlvi colū.quāuis ibi ō riū teneat ꝛ male pa. de ca.i.xi. col.quē in hoc ibi specialiter re ,pbat idez do.alexā. ité adō q̄ allegatio notoria fēi vel q̄ pꝫ ex actis pōt opponi p conclusionē in cā vñ si opponat i bilitas testis q̄ patet ex actis pōt oppōi ꝛ detegi ēt p cōclusionē i cā fm ipꝫ ab.pano.ī.c.dū el.i.i.ij.col.ꝛ seq. ō elec.vbi limitat verū dūmō sit notoriū fēi p̄manētis secus si sit notoriū fēi trāseuntis vt ibi p eū idē etiā nō.ibi do.an.de bu. i ij.col.vbi ēt nōt.do.an.q̄ lꝫ sit cōclusū in cā nūquaꝫ tñ itelligit p̄clusa via allegatiōi bus iuris qn̄ semper iura ꝛ leges allegari possunt quātū ad hoc nūq̄ itelligitur eē clausuꝫ os pri ita ēt nō.ingt bal.i auc. iubemus i vlti.col.C. de iudi.al. .l. quāuis

idubitati. C. ō adul. ꝛ i auc. vt cuꝝ de ap. co. in pn. ꝛ ita ꝺꝛ intelligi ꝛ limitari dictū in no. i. ō. ca. pastoralis de cā. posꝝ ꝛ proprie. vbi dic in no. q pᵒ cōclusionē in cā nil pōt allegari vl de iure vel ō facto. nā ꝺꝛ intelligi nisi allegatio cōsisteret in solo iure viō ēt ab. ipsū pa noꝛ. i. ō c. pastoralis i fin. de cā posꝝ. ꝛ pro pe. vbi ponit aliū casum i quo pōt fieri p batōes pᵒ cōclusiōez i cā. Quos dā alios casus vltra p dictos i q bᵒ ꝓbatio admittit pᵒ cōclusionē i cā viō p spe. i ti. ō renū. ꝛ cōclu. §. i. i v. Et scias p bal. i. l. i. i. i col. C. vt q ōsūt aduo. itē adde q̄ iudex ex offō ēt pti bᵒ iuitis pr cōcludere i cā seu ꝓ nūciare q̄ sit cōclusū i cā qñ sufficiētes dilatiōes date sūt que sunt trāsacte gl. ē. i. ꝛ sing. in cle. sepe cir. fi. i v. cōclusione de v̄b. sig. q̄ ēt ponit nunqd de iure cano. ꝛ in foro cāo. ita semp cōcludatur i cā sicut de iure ciuili. et an vna ps possit co-

niones. Jo. an. hic sentit q̄ nō liceat post terminū. ꝛ est opinio spe. in ti. de dila. §. videndum. ver. quidsi datus. sꝫ ipsemet Jo. an. plenius hoc tractauit i glo. ordinaria quaꝝ fecit in cle. sepe preal. in verbo nō obstante. ꝛ ibi tenuit opi. quorundaꝝ distinguentiuꝝ q̄ aut ius aduersarij est illesum ꝛ tunc licet etiā post terminuꝝ. aut lesum vt qꝛ perierunt testes quibus potuisset reprobare instrumenta si fuissent in termio ꝓducta ꝛ non licet. ꝛ pro vtroq; membro facit. l. mancipiorum. ff. de optione lega. Tertij dicunt q̄ idistincte hoc ꝫ ante cōclusionem. qꝛ non potuit pars cogi instrumēta exhibere anteq̄ eis esset vsurus. ad hoc ille tex. ꝛ l. i. §. edenda. ff. de eden. Pau. ibi dicit q̄ iudex nō potest prius partem compellere q̄ꝫ sit conclusum in causa. vt hic. Sed si spōte recepit terminū sibi preiudicauit. Bar. in. ō. l. mancipioꝝ. dicit q̄ si iuranerit instrumentum ad eum de nouo peruenisse admitteretur alias nō. ar. op. in simili i. c. pastoralis. j. de excep. Sed tu aduerte. nam dicta. l. mācipioꝝ. multum facit pro opinione. Jo. an. i glo. ꝑallegata. nam ibi fuit terminus ꝑ iudicem statutus ad seruum eligendū cum cōminatione q̄ post terminū nō audietur ꝛ nihilominus auditᵒ post terminū re integra etiā sine iuramēto si preteritio diei dānum aduersario nō intulit. ad idem potest adduci. c. si tibi absenti. ꝛ qō ibi nō. de preben. li. vi. q̄ quasi idem i alijs terminis disponit. Sed his nō obstantibus dico q̄. l. mancipiorum. habet aliam rationē decidendi loquitur enī quādo re existente integra post terminū cessat oīno causa, ꝓter quaꝝ statutus fuit ille terminus vt clare innuit ille tex. ꝛ sic cessante causa cessat effectus. vt in c. cum cessante de app. ꝛ sic etiā loquitur. c. si tibi absenti. facit. c. fi. qui ma. accu. pos. Sed in casu nostro post lapsum terminū etiam iure aduersarij illeso existente non cessat oīo causa, ꝓpter quam fuit terminꝰ statutus qꝛ terminus statuitur non solū vt parti alteri sit facultas reprobandi sed principaliter statuitᵒ ad faciliorem ꝛ breuiorem exitum litis. vt patet in. c. pastoralis de excep. ꝛ in. c. finem de do. ꝛ cōtu. ꝛ hec cā non cessat licet ius aduersarij circa reprobationē nō sit lesum. ꝛ per hoc dico q̄ post terminuꝝ non debet audiri nisi in casibus de quibus in. ō. c. pastoralis. ō excep. ꝛ credo ꝓ illuꝝ tex. iudicem posse ante conclusionem statuere būc terminū qꝛ boni iudicis est lites precidere ꝛ breuiores facere q̄ꝫ potest vt in. l. qdam estimauerunt. ff. si cer. pe. ꝛ in iuribus. §. allegatis. nam terminus cōte. li. statuitur a iure, ꝓ exclusiōe dilatoriaꝝ. vt legitur ꝛ nō. in. c. inter monasteriū, de re iudi. ꝛ tñ potest iudex prius terminū statuere certuꝝ ad omnes dilatorias proponendas. ō. c. pastoralis. Item vsq; ad publicationē attestationū possunt de iure testes reprobari in. ō. c. presentiū. §. ō testi. ꝛ tñ iudex pōt per prius prefigere terminū infra quē, ꝓducantur simul testes approbatorij ꝛ reprobatorij. vt in. c. licet de, pba. ꝛ in. c. cū causam. §. de testibus. Item ad prosequendum appellationē ꝛ finiendū iura prefigunt ānuꝝ. ꝛ tamen iudex abbreuiare potest respectu, ꝓsecutōis. vt in. c. cuꝝ sit romana. ꝛ. c. personas de appel. ꝛ sic in multis similibus. ꝛ sic potest iudex ex causa abbreuiandi lites hunc terminū ante cōclusionem prefigere. ꝛ sic tollo illam opi. pau. ꝛ talis terminus hominis cēsetur loco termini iuris. vt nō. Inno. in simili in. c. ex rōne de ap. Ideo sicut nō admittitur post conclusionē ita nec post hunc terminū. posset tñ ex quadam equitate dici q̄ cū in mora modici temporis nō sit magnū periculū. vt. l. si debitori ff. de iudi. q̄ duobus cōcurrentibus poterit admitti post terminū. ſ. si ius aduersarij non sit lesum ꝛ parū post lapsum terminū ꝟ petijt. ar. in. ō. l. mancipioꝝ ꝛ sic posset singulariter limitari dictum. c. pastoralis

quod tñ loquitur indistincte. hoc vex nisi in penam negligentis aliud statuatur. ꝛ sic intellige. c. si pluribus de preben. li. vi. ꝛ hec quo ad primam partem.

Uenio ad secūdam partem in qua quero an istis instrumentis quibus adhibetur fides ex cōsuetudine credendū sit in foro ecclesiastico ꝛ in ecclesiasticis negocijs. ꝛ q̄ in foro ecclesiastico sit credendū casus videtur hic iuncta supascriptōe. apertius tenet Jo. an. in. ō. c. seculares ō foro cōpe. li. vi. respectu vero negocioꝝ dicit ꝟ hosti. q̄ creditur super ciuilibus ꝛ temporalibus rebus confectis. secus si super spūalibus. qui remittit ad nō. in. c. sicut te. ne cle. vel mo. fatetur tamē q̄ vbi talia instrumēta inducūtur vt priuilegia ab ipso rege cōcessa vel quo ad feudalia bene facerēt fidem de foro cōpe. ex transmissa. Pe. autez ꝛ abbas videntur hic sentire q̄ indistincte credat talibus instrumētis. dicūt. n. q̄ dubitatio hic fuit q̄ laici super ecclesiasticis negocijs potestatē nō habent. vt in. c. ecclesia sancte marie de consti. Sed ↄtrariuꝝ ꝟ statuitur vt vides. mihi placet indistincte vt creda tur qꝛ notarius est quidam testis. l. domitius labeo ff. de testa. vnde sicut laicus ꝓhibere potest testimoniū in causa spūali ita ꝛ instrumēta cōficere nec ē hoc iurisditionis cōtentiose. ꝛ sic cessat. c. ecclesia sancte marie. sed voluntarie qꝛ aditur super confectione instrumenti. facit. c. i. de, pcu. li. vi. Item sicut dicimus in simili q̄ instrumētum notarij confectū intra territoriū ꝓstituentis facit fidē extra territoriū ita nō. bar. in. l. cunctos populos. C. de sūma trini. ꝛ qꝛ circa solēnitates actus inspicitur sola consuetudo loci vbi actus gestus est vt. l. i. C. de emāci. li. ꝛ nō. in. c. ꝓ venerabilem qui fi. sint legi. ita satis est istum haberi pro notario in patria sua vbi confecit instrumētuꝝ nec curandum an fecerit super temporalibus an spiritualibus. ꝛ hoc teneo quicquid alij scribāt in. ō. c. sicut te. ꝛ vide quod nōt Gaspar de cal. in. ō. c. ꝓ venerabilem. ꝛ spe. in ti. de instru. edi. §. restat. v̄. ꝛ nō. ꝛ sequentibus. Ulterius queritur an credat buic instrumento sine subscriptione testium si hoc habet consuetudo. inno. ꝛ Hosti. q̄ sic allegant nō. in. c. ij. ſ. eo. quod nō. Ex hoc infero valere consuetudineꝝ vt instrumento notarij credatur sine testium subscriptione. Quero quid si iste rex fuisset male fame ꝛ vilis opinionis nunquid crederetur. Hosti. dicit q̄ non. vnde verbum presertim exponitur pro marie. ꝛ sic cum eo transeunt cōiter doc. Ex hoc videntur sentire q̄ instrumentū confectū per notarium infamez sit nullum quod nō est verum indistincte. vnde dicerem q̄ aut in principio antequā esset inducta cōsuetudo erat male fame ꝛ nō valuit consuetudo tāq̄ꝫ irrationabilis de cōsue. c. fi. ꝛ ꝓcedit hoc casu dictuꝝ Hosti. aut superuenit mala fama postq̄ꝫ fuit consuetudine pro notario approbatus. ꝛ tunc idem dicendum quod in alio notario qui post officiū assumptū effectus est infamis. quo casu dicēdum est vt elegan ter nō. bar. in. l. eadez. ff. ad. l. iul. repe. qui in effectu concludit q̄ aut cōmisit fraudem in officio ꝛ non creditur amplius etiam si non sit effectus infamis. vt in l. si aliquid. C. de suisce. ꝛ ar. li. ꝛ. aut cōmisit fraudez extra officium ita q̄ sit effectus infamis. ꝛ tunc ad officium quod habet in se dignitatem, ꝓmoueri nō potest. puta vt sit notarius principis. l. i. C. ō man. ꝑn. qꝛ infamibus dignitas nō defertur. l. ij. C. de digni. li. xij. ꝛ in regula infamibus de regu. iur. li. vi. nec etiam ad aliud officium publicū. puta vt sit notarius in bancho. ꝛ hoc qꝛ infamis nō potest aliquod officiuꝝ publicum exercere. vt dicit gl. nō. iuncto tex. in. l. ij. §. miles. ff. de his qui nō. infa. facit. c. preterea de testi. cogen. Aut non eligitur ad officium publicū sed consensu partium est aditus ꝛ valet qꝛ notarius ē ser

gere aliam ad cōcludē dum in causa disputat bal. ꝛ videt concludere q̄ sic post ordra. lau. i. c. i. ī. iij. colū. si de inuesti. inter do. ꝛ vas. lis ori.

a Ed adde glo.nō.i.§.q2 vo multi i glo.parua i vbo cōcluserūt i auc. de testi.quā glo.dixit cē sing.de iure ciuili lu.ro.i.l.i.i.iij.colū.ff.de arbi. adde spc.i ti.de renū.z cōclu i.§.i.vſ.z nō.vbi ēt ponit an si ē renūciatū allegatio ni iuris dicaf cōclusū in cā. Et an renūciare z cōcludere sint idē ibi vide p eū.z dicit nō.bal.i.l.si accusatorib9 cir.fi.C.de accu.q9 de cōsesu partiū pōt cōcludi sup vno articulo cāc z non sup alio z ō hoc dicit cē glo.singu. z nō.i.d.§. qa vero multi. Et ex hoc dicit apparere q9 idē ē renūciare,p bationib9 z cōcludere i cā al.nō.per io.an.i.c.ij. de ī ite.resti. i.vi.i nouel la.z q9 idem sit dicit etiā bal.i auc. iu bem9 i vlti. col.C.de iudi. ité adde q9 coīpo q9 partes vel iudex cōmit tūt cām ad cōsiltū sapiē tis vt tota die fit dī cōclusū i cā ita nō.inqt.do. an.de bu. in c.dudū el.i. i.ij.col.i.iij. nō.ō elec.q9 reputat esse notādū nil tñ allegat.z vltra adduc do.me9.do. ias.vnā rōez i.d.l.admo nēdi i.xlviij col.de iure iur.q2 qñ cā cēt cōmissa cōsilio sapiē tis cū debe at cē plene i structa iu dex q cōmi sit ñ pōt als nouas ,pba tiones reci pere ter.est nō.in.l.ex il lo.C. de ap. z ibi cuz ad hoc nō.bar. z dicit cē p/ petuo tenen dū mēti.itez nec ipse sa piēs cui cō missa cēt cā posset alias ,pbationes nouas reci pere.ita nō. bar.i.l.i.per tllū ter.C. ō relatio.z i.l. fi.i vlti. col. uus publicus nec minus desinit esse,ppter infamiaz vnde possunt partes cōi consensu sibi preiudicare te stis autem esse non potest.q2,pducitur ab vna parte altera inuita.z sic loquitur.c.testimoniū.s.eo.quod est singulariter notandum. Ego limitarē hoc verum quando pars non differetur talez tabellionē rogasse vel si negat conuincitur p testes. vbi aūt oīo negat z dicit instrumētum falsum nec potest cōuinci q9 roga uerit notarium.puta q2 testes sunt mortui credo q9 instrumētum nō,pbabit ꝓtra eum ex quo confectuz est ab infami.tunc enim militat ratio.c. testimonium z credo q9 bar.nō dixisset ꝛrum si hunc casum preuidisset. Item dico predicta ,pcedere in infami infamia iuris secus si infamia facti q2 tunc creditur licet minus per ea que dixi in.c.testimonium.z que nō.i c.scisitatus ō rescrip.z hec bene notabis. Uenio nunc ad glo.z prima querit de rōne dubitandi z assi gnat in fine duplicez rationem decidendi z rōnis di uersitatem inter attestationes z instrumēta. Et notabis eam inquātum dicit q9 facilius deprehēditur fal sitas instrumētorum q̄z testiuz. Et pro hoc ſm Jo. an. in instrumēto.n.poni debēt locus tempus testes dies de quibus.j. de re iudi. abbate ad finem li.vi. sed de his testis interrogatus dicit se non recordari j.c.proximo sed alio respectu facilius falsatur instru mentum.q2 facilius est corrumpere vnum notariuz quā duos testes.facit quod nō. de cleri. peregri.c.i. sed dic q9 examinatio z approbatio notarij tollit hāc presumptionem. facit.c.ad audientiam de prescrip.

Glo.ij. querit quādo dicitur in causa concluſuz. z respondet vt in ea patet. Et nō.ex glo.* q9 per con clusionem renūciatur nedum ,pbationibus sed etiā allegationibus z sic nō restat nisi ferre sniam de quo per inno.in.d.c.paſtoralis de cau.pos.z ,ppie.z ibi dixi. Et intellige tex.dum dicit q9 post conclusionez nō licet instrumenta producere.s.in causa in qua fa cta est conclusio.secus in appellationis causa vt.j.c. proxi.z nō.in.c.i.de excep.z est ratō diuersitatis q2 conclusio facta in principali nō extēditur ad causam appellationis nisi fuisset dictum.vt nō.in spe. de re nuncia.z cōclu.§.i.v.hoc aūt scias.z est ratio rōnis q2 appellatio suspendit omnia vsqz ad lit.cōte.vnde peremptorie possunt oppon.vt.j.c.,pri.sed dilato rie nō.vt.l.ita demū.C.de ,pcu.z intellige q9 suspen dit oīa nisi alia ratio ipediat vt timor suborationis propter quem non possunt ,pduci testes super eisdē capitulis vel directe ꝛrijs.vt in cle.ij.de testi.

c **Tam ioannes.** b Casus.falsitas instrumenti vel quod deest instrumēto probari potest per testes. In prima parte ponitur processus cause principalis.in scōa ,pcessus cause appellatōis ibi cū igit̄. In tertia diffinitō ipsius cause appellatōis ibi de ꝓsilio. Casus lr̄alis. Joānes heremita coram iudicibus ciuitatis viterbij petebat a petro conciue ipius. cxxx. libras senenſ. ex causa mutui. Ex aduerso ,ppositum idem p.q9 idē io. tenebatur eidem in.cxxx.libris pro p̄cio cuiusdam domus quaz ipi ioanni vendiderat vnde petebat vt cxxx.sibi deberet compensare z residuū sibi debere persolui: petit insuper possessionē ipius domus sibi tradi vacuaz z liberā.lit.cōte.super hoc z alijs arti culis z cum fuisset hincinde aliquādiu dispuratū :iu dices auditis attestatiōibus z allegationibus condē nauerunt istum petrū vt eidem io.possessionem pre

ff.de serijs.z ibi bal.i.vij.colū.z alij bar.i.l.i.§.quesitū.ff.de appel.z i.l.in offerēdis.C.de appel.nota ēt multū q9 paria sūt vel latā cē sniaz vel cē cō clusū i cā ista parificātur.ita dicit sing.bar.i.l.si mater.§.cādē i fi.ff. de ex. rei iud.idē ipse do.abb.panor.in.c.paſtoralis de excep.bal.i.l.error i.iiij. col.C.de iur.z fac.igno.vbi ad hoc alle.io.mona.z io.an.i.c.fi.de i ite.resti. i.vi.in no. bal.i.l.i. in iij. col.C. ne ex ōlic. defun. lu. ro.i.l.si ti cius ō vb. od.do. me us do. ias. in.d.l. ad/ monēdi in rrrir. co/ lū.vbi etiā dicit bene facere qō pul. iquit bal.i.l.idu bitati.C.ō adul. vbi tenet q9 ex ceptiones q̄ non pñt opponi p9 sñiam non pñt ēt op/ poni p9 cō clusionem i cā q2 ista duo pariſ cantur.

dicte domus vacuam z liberam traderet:ab hac sen tentia dictus p.ad sedem apostolicam appellavit.

Papa dedit.T.Capellanum suum partibus au/ditorem:coraz quo ex parte ipius.p.fuit propositū venditionem ipius domus non puram sed conditio nalem fuisse:z ideo ipsum nō teneri ad traditionem ipius:ad hoc ,pbandum quattuor testes induxit:cū esset nouū capitulum pendēs ex veteri:qui iurati di xerunt se interfuisse cōtractui inter ipsum p.z io.sup eadez domo celebrato pro certo precio.hac adiecta cōditione.vt idem p.domū ipsam inhabitaret in vita sua:z post obituz suū domus illa remaneret.m.z.r. filijs ipius.p.nepotibus ipius. Jo.de anno mense ac die quo facta fuit venditio dixerunt se nō recorda ri.dictus io.venditionem non conditionalez:sed pu ram fuisse dicebat.ad hoc ,pbandum induxit instru mentum venditōis z tabellionez qui fecit instrumē tum z vnū de testibus inscriptis in instrumēto. Du/bitatum fuit que probatio valeř deberet: ,pponeba tur ex parte ipius petri q9 licz testes z instrumēta eā dem vim obtineant in causis:non tamen instrumen/tum tanti debet esse valoris:vt preferatur depositiōi bus trium vel pluriuz testiuz. Ex aduerso fuit respō sum q9 cum ipse io.intentionē suam per instrumētuz ,pbasset.z.p.venditionem nō puram: sed conditio/nalez fuisse proponeret:nec per testes.p.de certo tē pore facta fuit fides.vnde nō apparebat q9 super il/la venditione deposuissent:z in instrumento certum tempus adijceretur.probatio ipius.p.inefficax erat ad intentionē contrariam elidendam. sed dicebatur q9 respōsio ista inualida erat:quoniam vtraq3 pars interrogata cōfessa fuit in iure:q9 vnica venditio ipius domus facta fuit:sed per testes ,pbatur conditiona/lem fuisse z sic per confessionē vtriusq3 colligit̄ ven ditionē fuisse cōditionalē nec obstare q9 interrogatio facta fuit post quā in causa cōclusum fuit:quia iudex ad prolationez sententie potest interrogare de facto quotiens dubitat. Istis omnibus consideratis:do minus papa de consilio fratrum ,pnunciauit vendi tionem predictam conditionalem fuisse.z dictum p. non teneri ad ipius domus possessionis traditionez ipi ioanni super hoc silentium imponendo sniaz pre dictorum iudicum quo ad hūc articulum infirmādo quāuis als iuste pronunciauerit: quia hec exceptio nō fuit proposita coram ipis.quo ad alios articulos confirmauit eandem. Ber. Nota primo q9 in eo dē libello potest quis plura et diuersa petere.naz pe tebat iste ioannes habere centū triginta libras occa/sione mutui z domū vacuam sibi tradi occasione vē ditionis.z q̄z q̄z hoc vltimū non exprimatur in litte/ra ista exprimebatur tñ in littera antiq̄ z colligitur sa tis hic dum dicitur q9 iste ioānes in hoc fundauerat intentionem suam. Item iudex nō potuisset aliter su per domo pronūciare.vt in.c.licet beli.de simo.fatu us est.n.iudex qui pronunciat super non petito.l.fi. C.de fideicommiſ.li. Ex his z ex tex.nō duo.pri mo formam libellandi in causa mutui.secundo q9 cō tractu emptiōis p̄cedēte pōt p̄cise peti rē venditā tra di nec est necesse petere itereſſe.z multū bene in hoc fac iste tex.lz multe in hoc sint opiones.vt.j.videbis

Nō tertio bo.argu.pro dicto Ci.in.l.fi.C.de cō pensa.q9 vbi ex parte actoris debitum est liquidum per solam confessionem rei admittitur compensatio opposita per ipsum reum lz debitum suum non sit liquidum de presenti sed liquidandum.hic enim cō/

b Quia iter.huius c.sit mētio de vacua possessiōe. Si dicat tradi va/cua possef/sio vide p ange.z le/gistas i l.i cōuētiona lib9.§.figs i,vacuā.ff. de vb.obl. z p bar.in l.ii.§.i.dac tio.cpti.et glo.i.l.nō iccirco.C. de fiō inſtr. z i.l.ipso ba.z in.l.i. C.de acq/ rē.possef.z i.l.fi.i vb. vacuaz.C. vnde vi.et quō inter dū possef/sio dī plēa iterduz se miplena i terdū va cua viō gl. isti.de vsu ca.§.quod āt i v.vacā te cuz dua bus sequē tib9 q nō ē alibi scōm ange.i.l.si mei vacuā C.de acqr.

possef.ꝛ de hac mā vide per bar.i.l.meuſ.§ fūdo.ff.de le.ij.p bal.i.l.fi.C. de pac.iter ēmp.ꝛc̄.per bal.i.l.ſi plures i.iij.colū.C.de condi.inſer.

a Itē adde q̄ res mīꝰ valet rōne mali vicini.l.cū ſepe.§.fi.ff.de ꝺben. emp.ꝛ qō nō.bar.in.l.ſi ita.§.mulier.ff.de fū.inſtru.ꝛ qō habetur i.c. cōſtitutus de in iteg.reſti.ꝛ i.c.ad qōnes de re.pmu.facit dictuꝫ virgilij. i buc.

Mantua ve miſere nimiū vicina cremone.ꝛ apud lucanum. Ⓜ male vicini ſhec menia condita gallis Et de valore rei in rebꝰ mobilibus vide bar.in.l.p̄cia.i fin.ff. ad.l.fal.ꝛ i l.ſeptē diebus de ero.mi.an. ꝛ de valoꝛ rei ſm quātitatē fructuū vide in.l.ſi quidē de cuic. ꝛ de materia vide oī no barr.ꝛ alios i.l.i. §.heres p cepto fundo.ff. ad treb.ꝛ i.l. ſi ſeruꝰ .ff. de condi. fur.ang.in l.ſi qs vxori.§.fi.ff.ꝺ fur.ang.ꝺ are.i.§.ſi quis agēs inſti.de actio.

b Facit q̄ dic̄ bal. i.d.l.ij.C. de bo.poſ. ſm tab.et nunquam obliuiſcaris q̄ ſi teſtes deponāt ſup teſtamento qualit̄ talis teſtatō cōpā.vij.teſtibuſ fecit teſtamētū i quo talē inſtituit heredē ꝛ quilibet teſtis ꝑticularit deponit ſe fuiſſe p̄ſens tali teſtō i terrogati de cōteſtibus qui ꝛ quot cēnt p̄ſentes dicūt q̄ ñ recoꝛdant tñ tales teſtes plene probant teſtū ꝛ p̄ſumūtur oēs fuiſſe cōteſtes q̄ dictū reputat ibi pau. de ca. multū nō.ꝛ quotidianū idē tz ibi do.alex.ꝛ idē do.alex.i cō.cclxxxix.ici. p̄ōderatis in pe.col.ex hoc dicto bal.clice q̄ ſi teſtes cōcoꝛdant oēs i dcō ſup quo deponūt tz aliter nō appareat q̄ oēs eodem tp̄e fuerit p̄ntes tñ

ſtabat per confeſſionem de mutuo ꝛ debitū rei protrahebatur in litigium vt patet in littera ꝛ nihilominus fuit admiſſa cōpenſatio q̄z q̄z poſſet dici q̄ lz ſuper traditione diſputaretur ſuper precio non fiebat beſitatio niſi diceres q̄ dilatata traditione rei differebatur ꝛ precium.l.iulianꝰ.§.offerri.ff.de actio. empti.ꝛ qō nō.in.l.ſi traditio.C.de act.empti.ꝛ de materia vide qō dicam in.c.ij.de depoſi.vbi de hoc.

Nō ibi ſz cōditionalē.q̄ modus largo modo poteſt appellari cōditio.nam hic nō interuenit vera cōditio que de ſui natura habet ſuſpēdere effectū actꝰ geſti in euentu conditionis.vt nō.in.c.verum de cōdi.appo.ꝛ in.l.i.C.de condi.inſer.ſed modus q̄ nō ſuſpendit ſed qualificat ꝛ cōditionalem reddit actuꝫ geſtum.venditio enim fuit perfecta de preſenti lz fuit appoſitus modus vt in uita ſua libere habitaret.

Nō q̄ rōne oneris annexi res valet minꝰ iuſto precio.ꝛ ſic onus appoſitum videtur pars precij qō nō. Ad idez bonus tex.in.l.fundi.ff.de ꝺben.emp. ꝛ facit ad materiam.c.cum dilecti.j.de emp.ꝛ vēdi. ꝛ.l.ij.C.de reſcin.ven. Nota ar.q̄ ꝑbatur valoꝛ rei ſi teſtes dicant q̄ tantuꝫ a tali potuit habere qua ſi tantum valeat res quantū vendi poteſt. de quo tñ dic vt nō.plene in.ꝺ.l.ij.ꝛ dixi in.c.cum cauſaꝫ.ij.§. de teſti.ad iſtum tex.poſſet dici q̄ per hoc non ꝑbatur verus valoꝛ rei ſed inducitur ad preſumendū vēditionem p̄o illo precio non fuiſſe puraz cuz potuiſſet ab alio habuiſſe maius precium vnde non eſt veriſimile q̄ iſte vendidiſſet pure p̄o minori.ꝛ ſic non probaretur hic primū dictuꝫ cuz ex ſpeciali affectione quis potuiſſet offerre precium vltra cōem valorē rei. Nō pulcbrum tex.q̄ teſtimonij non vitiatur licet teſtes cōiter non recoꝛdentur de anno menſe ꝛ die quibus actus fuit geſtus quod intellige niſi dies eſſet de ſubſtantia actus.vt nōt inno.in.c. qualiter ꝛ quādo de accu.in v̄.ſi dictus. Nō q̄ tabellio qui inſtrumētū ſcripſit ꝛ teſtes in eo ſcripti p̄oduci poſſunt in teſtes ad coadiuuādum inſtrumentū.ꝛ eſt vtile ꝓpter nō.in.c.cum a nobis.§.de teſti. hic tamē nō p̄ofuerunt.tum qz vt patet in antiqua teſtis p̄oductus dixit ſe non recoꝛdari an fuerit conditionalis venditio an pura.tū qz ipſi erant ꝛ alij contra inſtrumentum erant quattuoꝛ. Nō ibi ſubſcriptiones. q̄ in inſtrumēto publico teſtes debēt ſe ſubſcribere hoc.n.videtur innuere,verbū ſubſcripti quaſi ſubtꝰ ſcripti.ſed Inno.intelligit q̄ ſubſcribuntur p notariū.vnde exponit ſubſcriptis.i.inſcriptis. nō enīz eſt moꝛis ſm eum q̄ in inſtrumēto tabellioīs ſe ſubſcribat teſtis ſed in p̄uato tñ.ꝛ remittit ad nō.§.e. c.ij.ego dixi in.c.i.eo.ti.ꝛ hoc nō. Si aūt contractuſ fiat in ſcriptis ita q̄ ſcriptura ſit de ſubſtantia tūc dic de ſubſcriptioibus vt habetur in.l.ꝯctus.C.eo.ti.

Nō regulam ꝛ limitationē ad eam. Regula enim eſt q̄ parez vim babent inſtrumēta ꝛ teſtes vt hic ꝛ i l.in exercēdis.C.eo. Limitatio eſt vt hoc ,pcedat qñ ,pducuntur ab eadez parte vel ſi a diuerſis teſtes tñ inſtrumēto nō cōtradicūt. ſi aūt teſtes ꝺdicunt tunc non obtinent eandē vim ſed p̄eualeāt ceteris paribꝰ ipſi teſtes de quo.j.latius. Nota q̄ vbi teſtes videntur ꝺdicere inſtrumēto ſi fieri poteſt debet preſu

in dubio preſumūtur cōteſtes ꝛ de eo.actu deponere ꝛ idē rz bal.in.l. de q̄ bus.ff.de leg.in antepe.col.ꝛ do.alex.in p̄alle.cō.

c Facit q̄ ſignāter voluit bar.i.l.admonēdi i.xij.col.ff.de iureiu. vbi dic̄ q̄ ſi duo teſtes dicūt vidimus q̄ ſēp̄roniꝰ mutuauit titio pecuniā ſed neſcimus aut nō recoꝛdamur de q̄ titate cōcludit q̄ ſi quātitas poſſet ſuppleri

mi actus multiplicatus vt ſic teſtes ꝛ inſtrumēta reducantur ad cōcoꝛdiam.ſicut dicimus in teſtibus vtriuſq̄z partis.vt in.c.cuz tu.§.de teſti. hic .n.fuiſſet facta hec interp̄etatio vt innuit lr̄a niſi partes fuiſſent confeſſe vnitatem actus. Et ex hoc nō bonam p̄acticam ad excludēdam preſumptionē pluralitatis actꝰ vt fiat interrogatio actus ſuper vnitate.dicit tñ inno. poſſe dici q̄ etiam ſi interrogatio facta non fuiſſet tñ hoc modo debuerūt inſtrumētum ꝛ dicta teſtiū concoꝛdari.qz lz inſtrumētuz diceret q̄ Petrus vendidit domū Joāni non negat p hoc ꝯctum fuiſſe condicionalem vnde admittēda erat ,pbatio que inſtrumēto ꝯria non erat.mihi tamē plus placet p̄imū dictū indiſtincte.qz ex quo teſtes non recoꝛdantur de die nō videntur deponere ſuper illo ꝯctu q̄ ex forma inſtrumenti apparet purus ꝛ nō ꝯditionalis ꝛ hoc ſentire videt̄ bar.in.l.ij.C.de bo.poſ.ſm tab.ꝛ.ff.quē ad.te.ap.l.ij.poſſet tñ dici q̄ aut ex forma inſtrumēti apparet ꝯctum purū.ꝛ tunc cū teſtes deponentes illum fuiſſe conditionalem ꝺdicant inſtrumēto debz preſumi actus multiplicatus ex quo non recoꝛdant̄ de tempoꝛe ne aut inſtrumētum aut teſtes reꝓbentur.ar.in.ꝺ.c.cum tu.aut inſtrumentū ſimpliciter loquitur ꝛ teſtes dicunt illū ꝯctum fuiſſe conditionalē lz nō recoꝛdentur de tempoꝛe ꝛ debet preſumi q̄ de eodem deponant.ꝛ ſic intelligatur dictū Inno. Ratio qz potuit eſſe ꝯctus conditionalis.ꝛ tamē notarius non fuit rogatus de conditione vel per obliuionē notarius omiſit.ꝛ cum inſtrumenta ꝛ teſtes habeant eandem vim debet fieri ſuppletio adinuicem ſicut fit inter euāgeliſtas in.c.nihil de ver.ſig.ꝛ in.c. periculoſe de pe.di.i. facit optime qō nō. Inno.in.c. qualiter ꝛ quādo.de accu.vbi dicit q̄ ſi aliqui teſtes ꝓponunt de die vel certis perſonis ꝛ alij dicant ſe non recoꝛdari ꝺ certo die vel perſonis debet preſumi q̄ ꝺ eiſdem iſti deponant facit dictū.c.in preſentia de ,pba. Item nō q̄ ,pbatio vnius partis dubia clarificatur ex confeſſione alterius partis. Ex hoc ſume limitationem ad dictū inno.in.c.cum contingat de offi.delega.vbi dicit q̄ dicta teſtium obſcura non releuantur per confeſſionem ſeu articulum per partem formatū.debet enim intelligi in confeſſione p̄opria que nō p̄odeſt confitenti.xiiij.q.ij.in principio.ꝛ ,pbatur clare dictuz inno.in.c.in preſentia de p̄oba. Secus in confeſſione alterius partis que valet ꝯ eā vt hic. Et ex hoc ꝛ ex tex.nota q̄ vbi ad p̄obanduz vnum totum vel quid certum inducuntur teſtes non eſt neceſſe q̄ teſtes deponant ſuper toto ſed ſatis eſt q̄ ex dictis omniū teſtiuz ᶜ ꝛ partiuz confeſſione eliciatur id quod erat neceſſario ,pbandum vt hic notanter ,pbatur.facit ad ea que dixi in.c.lz ex quadaz §.de teſti. Nō ꝛ tene menti qz ad hoc allegaſ quotidie iſte tex.q̄ iudex pōt vſq̄z ad ſniam ꝛ ſic poſt cōcluſionem partes interrogare ad clarificanda dubia circa merita cauſe etiam ſi ,pcedat ad vtilitatem p̄iuatam. Inno.tñ in addi.limitat hoc ſinguläriter qñ interrogat circa dubia eoꝝ que acta ſunt ante cōcluſionē de alijs vero querere nō poſſet.refert tñ q̄ alij ꝯ.pōt tñ dici q̄ vbicūq̄ᶻ equitas mouet euz poteſt interrogare.vt in.l.vbicū q̄z.ff.de interroga.ac.

d Be b vide do.an. i.c.i.de indi. i.iij.col. Et q̄ nō poſſit pᵒconcluſionē ſiterroga re ſup nouo articulo p̄uſ agitato tz ſpe.i ti.ō de poſito.§.iiij v̄.ſz ſi ante. alias ē v̄.q dam tñ dire cūt ꝛ ro.i.l. iiij.§.b autē iudiciū i.iij col.ff.de dā. ſec. vbi ſeq̄ tur ino.b et idē vī dicer bal.i.l.p hāc cir.p̄n.v̄.dic C.ō tēp.ap. pe.de anch. i.c.i.i.fi.i.colū.de cōſcſ. lib.vi. Sed opi.do.an. hic ſeq̄ro.i l.admonēdi.ff.de iureiu.in.xxviij.col.vbi vide ,p qua allego optimū caſuz ꝛ meliorē qui ſit i iure ad hoc a doc.nō p̄ōderatū i.c.paſtoralis i fi.de cauſa poſ.ꝛ p̄opꝛie. Et vltra glo.alle.hic p iſtū quā ēt lu.ro.vbi.§.reputat ſingu.adde tu aliam ꝛ plenioꝛē i.c qñ ꝯ falſā i v̄.iterrogatꝰ ꝛ ibi late do.§.ō p̄oba.in rātū q̄ dicit do.an.de bu.in.c.i.§.de iudi.ſe in contingentia facti

cõsuluisse q̃ iudex p̃ cõclusionẽ i cã põt facere interrogatiões nõ solũ ad declarãdũ dubiã ꝓbatiõez iurta.c.cũ io.ñ.eo.ꝛ qõ nõ.glo.singu.i.§.qz vo in auc.de testi.sed et ad fũdãdã itẽtionẽ aduersarij p regulã.d.l.vbicũq; b̃ al. p istũ ꝛ.l.generaliter.§.i.C.de rc.cre.nõ tñ cogit iudex istud facere p reg.l. nõ qcqd.ff.de iudi.ꝛ sequit̃ inol.ibi ꝛ addc do.an.ꝛ inol.i.c.cũ cãm de in/

reiu.ñ.i ter/minis bal.i l.ãpliozem i ij.colũ.C.de ap.ꝛ i.l.per banc.in pn. C.de temp. ap.ꝛ i.l.ij.§. q̃ obseua/ri i.vi.colũ. C.de iu.ca lũ.ꝛ ita cõit tenet.i ꝺriũ tũ,facere vz gl.nõ.i.l.fili ussa.i.§.ve terani i gl.i. ff.de ꝓcu.q̃ vult q̃ iu/dex nõ põt supplere vl tra tẽp̃ pti couessũ qõ bñ nõ.facit q̃ nõ.in.l.q̃ relam.C.de fal.

a Utrum venditoꝛ te neat̃ ad reꝛ tradẽdã pꝛe cise ẽptoꝛi.ꝺ hoc vide q̃ nõ.do.an.in c.latoꝛ.ꝺ pi gno.ꝛ p ar/chi.i c.q studet.i.q.i.itẽ adde q̃ ẽt i obligationi/bus sci rõne vltime volũ tatis qs p̃ci se ꝯpellitur ad scin̄ tex.ẽ fing.i.l.fidei cõmissa.§ fi. ff.ꝺ le.iij.itẽ adde q̃ qui vẽdit simpli citer fũdũ nõ tenet̃ trade/re liberũ ſz qualis ẽ.se cus si i vẽdi tiõe vẽditoꝛ dixisset ven do tibi istuz fũdũ vti op timus maxi musq; ẽ tex. ẽ i.l.cũ ostẽ dẽs.ff.ꝺ cõ trahẽ.cmp. ꝛ ad idẽ est tex.i.l.suo legato.§.si fũdus.ff.de leg.i.sed tu vide glo.in d.l.cũ onde res.Sz an ille qui tenc tur tradere fũdũ teneat̃ ꝛ.c.iudicãtem.xxx.q.v.ꝛ intellige p̃dicta in iudicijs oꝛdinarijs.nam in sũmarijs interrogabit testes pꝛis etiam ad instantiam p̃m glo.nõ.i cle.sepe de verbo. signi.in verbo interrogabit.ꝛ facit ibi tex.per locuz a speciali. Item in vltima parte nota q̃ sententia potest pꝛo parte confirmari ꝛ pꝛo parte infirmari. Et nota q̃ in causa appellatiõis snĩa est ꝯfirmatoꝛia vbi bene fuit iudicatum ꝛ infirmatoꝛia seu retracta/toꝛia vbi male.ꝛ potest expꝛimere si vult causam re/tractationis ꝛ confirmationis in snĩa. Et ex hoc ꝛ ex tex.nota q̃ iudex appellationis nõ tenet̃ simpliciter ꝓnunciare male vel bene fuisse iudicatuz sicut inue/re videtur tex.in.§.vlt.ij.q.vlt.sed potest distingue re ꝛ verba dispositiua,pferre.facit.c.cum cãm de re iudi.ꝛ quod nõt bar.in.l.cum apud.ff.iu.sol.ꝛ hec sufficiant ad sufficialem declarationẽ tex. Uenio nũc ad glo.ꝛ quero cuz glo.ij.quid si venditio pura fuisset nunquid iuste cõdẽnasset iudex ad rem vacuã tradendam.respondet q̃ sic. Nõ bene in hoc gl. que satis bene iudicio meo,ꝓbat maxime iũcto tex. in fi.vbi ponũtur verba pape emptoꝛem posse rem emptam p̃cise petere ꝛ ita venditoꝛẽ esse cõdẽnandũ nec est opus petere interesse.hoc pꝛo tãto dico quia iura in hoc ciulia varie loquĩ videñ ac etiam scribẽ/tes.vt in.l.i.ff.de act.emp.ꝛ.l.ex empto.e.ti.ꝛ in.l. si traditio.C.eo.ꝛ vtrobiq; p bar.ꝛ plenissime p eũ/dem in.l.stipulationes non diuiduñt.ff.de vb.obli. Quidam.n.voluerũt q̃ sufficiat pꝛestare interesse si cut in obligationibus facti succedit obligatio ad iter esse. vt in.l.siquis ab alio.ff.de re iudi.ꝛ pꝛo hoc in tellectu videtur facere.d.l.i.ꝛ.l.si traditio.ꝛ videtur velle glo.in.d.l.i. Sed Martinus antiquus glosa/toꝛ iuris ciuilis tenuit pꝛimũ.s.venditoꝛez pꝛecise te neri rem venditam tradere emptoꝛi si illam habet ꝛ pꝛo eo multũ bene facit.d.l.ex empto. Sed p̃m Mo sti.ius canonicum videt̃ adherere opinioni Mar. vt patet hic ꝛ in.c.per tuas de arbi.ꝛ.c.i.ꝺ pac.ꝛ.c. iij.eo.t.ꝛ.i.q.i.qui studet Inno.in.c.olim de censi/bus in pꝛin.tenet q̃ ad rem venditam bene agitur. qz res est in obligatione.vt in.d.l.ex empto. Sed li/beratur venditoꝛ satisfaciendo de interesse.ꝛ sic con coꝛdat.l.i.cum.d.l.ex empto. Sed pꝛima opinio vi detur cõioꝛ vt pꝛecise compellatur rem tradere si fa/cultatem habet.alias tenetur ad interesse quã cõiter sequuntur docto.hic ꝛ bar.in.d.l.i.ꝛ.l.stipulatiões non diuidũtur.ꝛ Archi.in.d.c.qui studet.ꝛ Jo.an. in addi.Spe.in ti.de empti.ꝛ ven.§.in anteriozib⁹ vbi dicit q̃ si habet facultatem rei tradende com/pellitur ad rem tradendam.si vero dolo vel culpa agit̃ ad interesse.si aũt non habet sine dolo ꝛ culpa tũc ad neutrũ tenetur.Ego allego ad hoc glo.singularem que pꝛecise facit omnia hec mẽbꝛa instĩ.de emp.ꝛ vẽ di.§.preciuz in verbo tradat̃.ꝛ optime ibi facit tex. pꝛo hac opinione ꝛ intellige iura ꝓpꝛia ſz distinctionẽ pꝛecedẽtẽ.Et vt habeas subtilius hãc materiã scias q̃ aut quis obligatur ad dandũ ꝛ pꝛecise cõpellitur si potest.l.vbi.ff.de ver.obli. Aut obligatur ad fa/ciendum ꝛ regulariter in obligatione hominis succe dit obligatio ad interesse.vt in.l.siquis ab alio.ff.de re iudi.ꝛ ĩ q̃ videret̃ quedaz species seruitutis si p̃ cise compelleretur facere.vt nõ.bar.in.d.l.stipulatõ nes non diuidũtur.vbi plenissime videas de hac ma teria.Est ꝛ tertia species obligationis.s.rem tradi.ꝛ in hac aut obligat̃ ex ꝓtractu * emptionis ꝛ p̃cise cõ pellitur si habet facultatez.vt in iuribus superius al eũ tradere liberũ a seruitute doc.i.l.stipulatio ista.§.si qs forte p⁹ glo. ibi ff.de v.ob.cõit̃ tenẽt q̃ sic excepto raph.q̃ ibi tenet cõtrariũ p tex.vbi dicẽ eẽ casũ i.l.meui⁹.§.fũdo.ff de leg.ij.ſz tex.i.d.§.fũdo loquit̃ qñ fũdus de betur ex cã lucratiua.sed si deberet̃ ex cã onerosa tũc ,pcedit cõis opinio doc.in.d.§.si qs forte.,p quo facit tex.i.l.quoties.ff.de edi.edic.cõiũcta.l. i.§.cã.co. ti.ꝛ tex.in l.i vẽdẽdo ff.de p̃hẽ. emp.ꝛ gl. i.d.l.cũ vẽ derel ꝛ qõ ibi nõ.ꝛ in l.i.i.v.secu ritati.ꝺ ac tio.empti. b Et ad hoc põde ra tex.i.c. exposita ꝺ arbi.vbi ꝺ iniquitate laudis du cis veneto ruz cogno scit.ꝛ vide qõ ibi fin gl'arit̃ scri bit.d.abb. cir.p̃n.p⁹ ino.itẽ ad de q̃ h di ctũ hostiẽ. al.hic.per do.ant.re fert ꝛ seq̃t do.ab.in lec.in.ca.i. de proba. c Utrũ aũt appel latus i cã appellatõ nis a diffi nitiua pos sit ꝺducer nouũ capi tulũ.vide hic.d.an.i ult.col.in v.vltio fa cio vnum dubiũ pul chꝝ tẽ.et adꝺ q̃ mi hi videtur de hac qõ ne casus i d.l p hanc ibi tam ap pellatoꝛi q̃ aduerse pti.C.de rẽp.ap.et pꝛo opi q̃ appellat⁹ possit facit optime q̃ nõ.arch.i §.fũr quo rũ vſ.qnq; ij.q.vi.vbi dicit q̃ si i pina illan tia actoꝛ petẽte con tuz iudex cõdemna uit reu; in quantũ

legatis. Aut in alijs ꝺtractibus ꝛ sufficit pꝛestare in teresse p.l.si fundum.ff.de ver.ob. Ratio diuersita/tis est.quia in ꝓtractu emptionis illa obligatio rem tradi participat de obligatione rem ꝺandi ꝛ rem fa/ciendi qz si est venditoꝛ dominus debet rem traden/do facere emptoꝛem dominũ.ꝛ in hoc accedit ad ob ligationem ꝺandi qz ꝺare est accipientis facere insti. de actio.§.sic itaqz. Si aũt non est dñs pꝛestat tra/dendo causam vsucapiendi.ideo si habet facultatem tenetur pꝛecise tradere quia quasi videtur obligatus ad dandũ.hec sunt de mẽte bar.i.d.l.i.de acti.emp. ꝛ i.l.stipulatiões nõ diuiduñt.ff.de v.ob.que bene nõbis. An aũt sufficiat venditoꝛi p̃stare patientiã an teneat̃ reꝛ tradere.dic q̃ in icoꝛpoꝛalibus sufficit p̃/stare patientiaz sed in coꝛpoꝛalibus tenet̃ tradeꝛ rẽ. de quo dic vt nõ.in.d.l.i. Et quatenus dicit text. q̃ debet vẽditoꝛ tradere possessionem vacuã intellige vacuã.i.nõ possessam legatoꝛũ seu fideicõmissoꝛum causa vel nomine ventris.ad hoc enim pertinet va/cui appellatio.ꝺ quo vide quod legitur ꝛ nõ.in.l.ij. §.vacua ff.de act.emp. Opp.q̃ a iudice laico fi debuerit appellari ad papam.vt in.c.si duobus. de appel. Soluit glo.iij.vt pz in ea.bosti.dicit glo.p/cedere q̃ regulariter a laico non appelletur ad papã nisi iudex a quo appellatur superioꝛem in temporali bus nõ recognoscat b .j.qui filij sint le. p venerabi/lem.§.rationibus de foro cõpe.lz in auc.vt diffe. iu di.§.si tamen contingit.ꝛ notabis hoc dictũ singula riter cui videtur ꝓcoꝛdare aliud dictũ singulare ino. in.c.licet ex suscepto de foro cõpe. vbi dixit q̃ defici ente pt̃ate seculari de iure qz non est ꝺare superioꝛez vel de facto qz superioꝛ nõ põt de facto iurisdictionẽ suã exercere supplet papa.ar.hic ꝛ in.d.c.per vene/rabilẽ.ꝛ facit quod plene dixi i.c.nouit de iudi.sic li/mita glo.que videtur ꝯrium dicere in.ca.qñ .x.di.

Glo.i verbo pẽdebat querit quid si capitulũ fuis set oĩno nouũ.rñdet ꝛ bene.s.q̃ nõ fuisset admissuz ꝛ est ratio qz iudex ad quem nõ ꝺebet admittere ali/qua impertinẽtia ad cãm cum habeat soluz decerne re an sit bene vel male iudicatũ.ij.q.vi.ad finez.ꝛ.l. p hanc.C.de tem.app.ꝛ quod ꝺicatur nouũ capitu lum oĩo vel dependens ab antiquo.dic vt dixi in.c. fraternitatis.ñ.de testibus. Scꝺo querit an in cã appellationis possum ,psequi e aliam cãm quã exp̃s sam in ipsa appellatione.ꝛ rñdet q̃ sic vt in.l.scio.ff. de appel.ꝛ intelligo hoc cuz appellatur a ,diffinitiua de quo ꝺicendũ vt nõ.in.c.cum cãm.j.de appel.in vltima glo.secus cum appellatur ab interlocutoꝛia. vt in cle.appellãti.e.ti.vbi de hoc. Glo.in verbo quodlibet.primo colligit q̃ instrumẽtũ quãtũcũq; auctenticuz potest per testes vt falsum repꝛobari vt hic. Scꝺo querit quot testes requirũtur. Respõ det q̃ quattuoꝛ meliozes ꝺescriptis in instrumento seu quinqz.ratio qz fides tabelliõis equiualet duo/bus vt in.c.qñ ꝯ de ꝓba.ipsum vero instrumẽtum valet tantum quantum duo testes.hinc est q̃ habet duos testes inscriptos ad minus.ad hoc.l.in exercẽ dis.C.e.sed repꝛobatio ꝺebet fieri p plures seu sal/tem meliozes.vt in.c.in nostra.ñ .de testibus. ergo requirunt̃ quinqz. Nec ob.iste tex.vbi fuerunt pꝛo ducti quattuoꝛ tñ nec ꝺicit̃ q̃ erant meliozes qz p̃m glo.isti testes non repꝛobabãt instrumẽtũ sed adde/bant quod notarius obmiserat ꝛ habes nũc glo. de claratam. Ex qua nõ primo q̃ instrumentũ quan tuncũq; auctenticũ potest repꝛobari pretextu falsi/

ta in alijs qnquagin ta absoluit si reus ap pellauit ab illa sen tentia ꝛ nõ actor ap pellatꝰ i cã appellatõ nis coram iudice ap pellatiõis poterit ite rũ petere i tegra cẽtũ si ex eadez cã petat se cuꝭ si ex di uersis cau sis non cõ nexis. Et ita dixit ſe tire barto. brix. i qõe dominica li. q. lxiij. q incipit pe tebat. ꝛ vi de do. an. in. c. signifi cauit i. iij. de except.

tatis. intellige quando dicit instrumentũ ex toto fal/ sum. secus si dico aliqua in eo contenta falsa qz tunc aliquando nõ admittit reprobatio vt quando indu/ citur ,pbatio iuris ꝛ de iure. vt i casu. l. fi. C. arbi. tu. scilicet si vult reprobare cõfessionẽ suam ꝛ in casu. l. antique. C. ad vellei. ꝛ dic de bis vt ibi nõ. ꝛ per ħ re probatur ꝑz Jo. an. opinio Lau. cremẽ. qui dicebat per testes nõ reprobari instrumentũ nisi esset suspe/ ctum vel ex parte conficientis vel ex parte ,pducen/ tis. reddebat rationez qz memoria homis labilis ẽ nec cõiter testes ita sunt intẽti sicut tabellio q̃re plus creditur instrumento ꝓm eũ sed minus bene locutꝰ est. vt patet hic ꝛ. j̃. latius. Secũdo nõ. qꝺ quãdo te/ stes addũt ad instrumẽtum sufficiũt duo. tertio nota qꝺ quãdo reprobãt requiruntur qnqz vel quattuor ad minus ꝛ hec ẽ vna opi. sunt ꝛ alie opiniões quas j̃. videbis. Sed vt hẽas clare materiã difficilem hic prolixe tractatã per doctores cũ queritꝰ de reproba tione instrumẽti fienda p testes scias qꝺ qñqz ꝑ istru mẽtum ,pducũtur testes in instrumento non de scri/ pti qñqz bi qui sunt de descriptis. primo casu mul te reperiuntur opiniones sed recitabo principalio/ res vt magis eluceat materia. Prima ẽ opinio vt in cipiamus a glosatore nostro qꝺ requiruñ quinqz vl saltem quattuor. ꝛ idẽ tenuit in. c. iij. de proba. s. vi/ distis rõnem suã. Scõa fuit opinio accur. in. l. in ex/ ercẽdis prealle. q dixit qꝺ lz duo reprobẽt instrumẽ tum priuatum. C. de cõtrahẽ. ꝛ cõmit. stip. l. optimã ad reprobãdũ tamen instrumẽtũ publicũ requirun tur ad minus tres qz instrumẽtum valet tantũ quan tum probano duorum ad minus. vt. d. l. in exercen/ dis. ergo oportet qꝺ reprobatio per testes fit pleni/ or. ꝛ pro opinione accur. facit iste tex. dum dicit triũ vel pluriũ. Tertia fuit opinio que recitatur in spec. eo. ti. §. restat. v. sed pone. que attribuit azo. qꝺ ad direc ã reprobationẽ instrumenti requiruntur tres ad indirectã per modũ de quo. s. ỏ testi. ex tenore. ꝛ C. de cõtrahẽ. stip. optimã. sufficiũt duo. ꝛ facit qõ nõ. insti. de inuti. sti. §. itẽ verborũ obligatio i gl. no ta qꝺ dies. Quarta fuit opinio odof. qui dixit qꝺ vbi causa talis est in qua requiruntur plures testes vt in testamentis codicillis ꝛ similibus ꝑ plures testes q̃z cã requirat debet fieri reprobatio. vnde testamẽtuz reprobabitur ꝑ octo codicillus ꝑ sex. reliqua vero vbi sufficiũt duo reprobantur per tres. Quinta fuit opi. Nico. mate. in suis disputatiõibus qui dixit ħ eẽ arbitrariũ. vt videat iudex cui magis sit adhiben/ da fides. tãta enim posset eẽ presumptio pro iustru/ mẽto ex nimia legalitate notarij vel alia de cã qꝺ pre/ ferretur instrumẽtũ testibus ad hoc facit lr̃a hec dñ dicit. nõ tamẽ quodlibet instrumẽtũ. Sexta fuit opi nio quorũdã quos recitat inno. hic q dixerũt qꝺ i fa cto propinquo magis creditur testibus in antiquo vero ꝛ remoto magis creditur instrumẽto. ff. de pro ba. si arbiter. ff. ỏ carbo. edic. l. ij. §. duo. Septima est opinio inno. ħ qui tenuit qꝺ instrumẽto quãtũcũ/ qz publice cõfecto ꝛ quantũcũqz testes habeat iscri ptos derogat ꝑ duos testes vl ad plus per tres qui ,pbant ꝓctũ de quo loquit instrumẽtũ nõ fuisse cele/ bratũ illo tempore. ꝛ illo loco ꝛ inter illos de quibus loquitur cum ,pbent ipsos vel eoꝝ altez adeo remo tos fuisse ab illo loco illo die qꝺ ipossibile est eos tũc ibidẽ fuisse ꝛ ꝓrisse. vt in. l. optimã. C. de ꝓben. ꝛ cõ/ mit. stip. ꝛ. s. de test. ex tenore. hanc opi. videt lequi spe. in ti. eo. §. restat. v. ꝛz quero. vbi remittit ad hoc dictũ Jnn. ꝛ Jo. an. hic mouent omnes isti qz istru/ mentũ nõ habet fidez nisi ab officio ꝛ auctoritate no tarij cui iustũ est dictũ duoꝝ preferri. hoc vez nisi in strumẽtuz ꝑ testes iscriptos vel alios viua voce iuue tur in auẽ. eo. ti. §. si tñ quisquã ꝛ. §. si vero moriant

sequẽti. tunc. n. requirũtur plures quã viua voce de ponentes ,ppter auctoritatẽ instrumẽti ꝛ testiuz viua voce deponẽtium. Et ,p hac opiniõe videt casus ꝑz Jo. an. in. c. cuz a nobis. s̃. de testi. si intelligaꝫ qꝺ ibi dicit testiũ adminiculo. s. viue vocis. Nec ob. qꝺ ibi loquitur de scriptura iudicis qz ibi notarij vocant iu dices vt ibi nõ. ꝓm vnũ intellectũ. Item negari non potest ꝓm Jo. an. quin duo testes vacillare saltez fa/ ciunt instrumẽtũ ꝛ fidem eius. nam hoc facit cõpara/ tio litteraꝝ que minor est q̃z assertio duoꝝ testiũ. pa tet vtrũqz in auẽ. eo. ti. in prin. ꝛ §. i. illi ergo non ſta bitur nisi aliter adiuuet. C. eo. ti. l. fi. C. de ,pba. iube mus. Item facit ratio quaz ponit Jnno. j̃. eo. cũ. p. vbi dicit qꝺ ,pbatio ꝑ instrumentũ est supnaturalis ꝛ ꝓ ius vt credaꝫ pelli animalis mortui. Sed ,pbatõ q̃ fit ꝑ duos testes est naturalis ꝛ ꝓm ius diuinuz ꝛ hu manũ. ergo hec est preferenda. Nõ ob. ratio huius glo. qz ꝑz Jo. an. hic ꝛ bar. in. l. ij. §. si dubitetur. ff. quẽad. testa. ap. bis reassumit idẽ per modũ notarũ ff. de. v̄. ob. l. quotiens. §. in stipulationibus. naz di cendo instrumentũ equiualet duobus ĩcludis aucto ritatem notarij. postea dicendo notarius valet duos vel plus quã vnus reassumis idem. nõ est ergo verũ qꝺ scriptura ꝑ se equiualet duobus sed scriptura cuz inscriptione testium ꝛ auctoritate officij tabelliõis ẽ que equiualet duobus. nec valet alia opi ꝓm quã re/ quirunt duo ,ppter testes inscriptos ꝛ duo ,ppter ta bellionẽ. nam ,pcederet quando testes subscripsissẽt ꝛ boc ꝓstaret. sed qñ solũ sunt subscripti seu inscripti ꝑ notarium ꝑz qꝺ sicut fides instr̃i ita ꝛ fides subscri/ ptiõis seu inscriptiõis testiũ depẽdet a notario. Jtez scõm opi. cõtrariã sequeretꝫ absurduz qꝺ si. xx. testes essent inscripti ad reprobationẽ talis instr̃i requirerẽ tur. xxij. ꝛ sic facile falsus notarius tolleret facultatez instrumẽti reprobandi. sicut. n. falsum scribit in ꝓctu sic facile multos testes falso scribere potuit in instr̃o. Quare io. an. ex multis cõcludit tenẽdã opi. Jnno. vt omne instr̃m reprobari possit per duos testes cũ ois eiꝰ fides a tabelliõis fide ỏpẽdeat. ad tex. istũ. s̃. adductũ pro opi. accur. respõdet qꝺ tex. nõ dicit tres testes requiri ꝓ instr̃z sed qꝺ instr̃z nõ preferꝫ tribꝰ. Ad rõnem. s̃. inductã respõdeꝫ ꝑz eũ qꝺ plena fides instrumẽti ,pcedit ex p̃sumptione publici officij sed si cut violẽtam p̃sumptionẽ per quã alias iudicaret re probant duo testes. pone exemplũ in. c. ,ppositi ỏ ,pba. sic ꝛ banc presumptionẽ ꝑ quã alias iudicaret reprobant duo testes. Item iuramẽtũ ꝑ iudicẽ dela/ tum in supplemẽtũ ,pbatiõis plena est ,pbatio ex qua iudicari põt ꝛ tñ reprobaꝫ ꝑ instr̃m vel duos testes. vt in. l. admonẽdi. ff. de iureiurã. Itẽ nõne sigillũ au tẽticũ ,pbat iuxta nõ. s̃. eo. ti. c. i. ꝛ ij. ꝛ de ,pba. post cessionẽ. ꝛ tñ plena ,pbatio fidei illius derogat. vt. d. c. post cessionẽ. ita in proposito lz instr̃m faciat plenã ,pbationẽ tñ reprobari põt ꝑ duos testes viua voce in ꝓriũ deponẽtes. hãc opi. sequit dñs An. ꝛ expres sius Joã. cal. in sua distinctiõe. dicit. n. qꝺ lz sit illorũ opĩo equa q totũ hoc cõmittũt arbitrio iudicis q iu/ dicabit habita cõsideratiõe ad qualitatẽ tabelliõis ꝛ testium ꝛ negocij an sit antiquũ vel recẽs tñ verior vi detur sibi pcedẽs opĩo vt duo idonei testes faciãt va cillare instr̃m vt nõ ,pbet nisi aliter iuuet. Bar. in. d. l. ij. ꝛ do. car. hic sequũtur opi. nico. mate. quã. s̃. re/ tigi vt nõ sufficiãt indistincte duo testes sed iudex cõsi derabit ex q̃litate notarij testiuz ꝛ negocij cui magis sit fides adhibẽda. ad hoc. l. optimã in fi. C. de ꝓbẽ. ꝛ cõmit. stip. ꝑ quã mouet bar. ille tamẽ tex. iudicio meo non ,pbat. solũ. n. requirit qꝺ testes sint idonei ꝛ oĩ exceptiõe maiores. Ego concordando bas duas opiones in quas doctores cõuer incidũt dicerez qꝺ iudex habebit arbitrari an illi duo testes sufficiãt qz

oz q̄ ꝓbatio sit liquida ⁊ manifestissima ⁊ fiat vł̄ per aliā scripturā vel p testes vndiqz idoneos ⁊ oī exceptione maiores. vt. d. l. optimā. hoc aūt nō deprehēditur nisi iudicis arbitrio. vt. l. iij. ff. de testi. ⁊ iij. q. iij. si testes. Sed si in veritate testes sunt tales quales ꝰ. dixi ⁊ manifestissime deponūt ꝯ instr̄z dz iudex arbitrari testes p̄ualere. ⁊ si aliter faceret licite appellaretur qz faceret ꝯ illā. l. optimā. dz. n. arbitriū suū in formare ꝑz leges. vt dixi in. c. i. de dila. ⁊ qō le. ⁊ nō. in. l. si qua pena. ff. de v̄. sig. ⁊ p̄dicta tu itelligе i casibus in qbus iura nō disponūt vt instr̄m faciat p̄sumptionem iuris ⁊ de iure. de quo dic vt. ꝰ. in p̄n. dixi.

Uenio ad scōz mēbrū p̄ncipale qñ. s. aliq̄ de iscriptis * in instr̄o ꝓdicūt instr̄o quo casu multe sunt opiniones vt plene tractat Jnn. ⁊ bar. in. d. l. ij. Sz dare cōcludēdo v̄itatē dicit q̄ aut testes directe reprobant instr̄m. puta qz dicūt nō sic fuisse actū sicut scriptum. ⁊ dic p omnia vt. ꝰ. in p̄cedēti mēbro dixi. ⁊ ē de mēte inno. hic. nam hoc casu forti⁹ instr̄m reprobatur q̄ꝫ in casu p̄cedēti. Aut nō ꝓdicūt ita exp̄sse ꝙ quoddā mediū. ⁊ tūc aut dicūt se nō recordari an interfuerint. aut simpliciter ⁊ absolute dicūt se nō interfuisse. p̄mo casu sustinet instr̄m qz cū eius ꝓbatio sit plena nō dz vacillare p depositionē incertā ⁊ dubiaz testiū. qz in dubio dz fieri iterpretatio benigna ō testi. cū tu. ⁊ j. de v̄. sig. abbate. ⁊ hoc voluit inno. hic ⁊ cōiter doctores sequētes. ⁊ bar. in. d. l. ij. scōo casu subdistīgue aut vnus solus dicit se nō interfuisse aut plures. p̄mo casu aut ꝓbat p alios se nō interfuisse p modū de quo in. c. ex tenore. ꝰ. de testi. ⁊ ꝓbat instr̄z falsum. vt in. c. quāto. §. absentiū. de bis que fiunt a p̄la. nam i eo q̄ false scripsit būc testē interfuisse falsificatur instr̄m. d. c. quāto ⁊ ar. ix. di. ad sacras. iij. q. ix. pura. q̄ꝫ q̄ꝫ ꝯctus posset p alios testes ꝓbari. Si v̄o ñ ꝓbatur absentia p alios tūc sunt opiones. Sz cōiter distinguit q̄ aut est de necessarijs i instr̄o ⁊ ꝓbatur falsum qz ad hoc exhibent testes necessarij vt p eos possit ꝓbari. ⁊ sic itelligit. d. l. ij. ff. quēad. testa. ape. aut nō est de necessarijs qz vltra illū remanet in instr̄o numerus necessarius ⁊ nō vitiat instr̄m. qz plena ꝓbatio que resultat ex instr̄o cōfundit dictum vnius testis. ar. c. lz. ex quadā. ꝰ. de testi. ħ sentit hic Jnno. ⁊ clarius Jo. cal. ⁊ alij moderniores. ⁊ bar. i d. l. ij. Si vero sunt plures dicētes se nō interfuisse. aut ꝓbāt abn̄tiaz p alios. ⁊ dic vt. ꝰ. Aut simpliciter ipsi asserūt ⁊ si sunt de necessarijs idē dicēdū qō. ꝰ. si v̄o nō sunt de necessarijs ē dubiū nō paruū. Quidā dicūt q̄ nō vacillat p ħ instr̄m qz sunt testes singulares. ad ħ. c. cū dilecti. ꝰ. de elec. ⁊ ꝰ. de testi. tam lr̄is qdam ꝯ qz vident cōtestes respectu falsitatis. Jtem dicēdo qlibet se interfuisse dicit ēt de alijs. Jnno. variat videt tn̄ magis inclinare vt instr̄z vacillet. tradit tn̄ vnā regulā q̄ in dubio magis p̄sumat pro instr̄o q̄ꝫ ꝯ vt res potius valeat q̄z pereat. bar. in. d. l. ij. tz instr̄m reprobari. nā dicit istos esse cōtestes. oēs. n. testes respectu sensus quo p̄cipit possūt dici singulares qz sensus tuus nō est me⁹. sed r̄spectu obiecti ad ipsum sensum testes dicunt ꝓtestes. vn̄ quēadmodū p approximationē sensati seu obiecti ad sensuz testes sunt cōtestes. vt accidit in actu affirmatiuo qñ simul audierūt vel viderūt ita p remissionē sensati seu obiecti a sensu dici debēt ꝓtestes vt qñ deponūt sup absētia qz plures nō viderūt. do. An. in hoc mēbro dicit aduertendū qualiter deponāt testes. si. n. dicūt se nō interfuisse qz simul illa die fuerūt i vnū collecti ⁊ probent qz sensatū abstrahit a sensibus in vnū cōgregatis. ⁊ sic p̄t intelligi. c. tertio loco de ꝓba. Si aūt qlibet dicat se simpliciter nō interfuisse sunt singulares ⁊ nō ꝓbant. Hec ob. motiuū bar. q̄ sicut approp̄inquatio sensati ⁊c. qz ꝓña nō est bona qz approp̄iquatio sensati ad plures attrahit sensus plurīū in v̄nū sed abstractio nō p̄t abstrahere nisi singulariter. qz illō de quo agit nō fuit approp̄inquatuz sensui meo nec tuo ñ aūt oībus simul. Credo ħ dictū verius vbi testes sūt de ñ necessarijs. si aut ē de necessarijs ꝓcedat dictū ꝯrium. nam tūc ꝯdictio etiā vnius facit vacillare instr̄m vt. ꝰ. dixi. ⁊ p hec babes clarissime hanc materiam declaratā. Opp. ⁊ videtur q̄ lz sit ꝓbata exceptio tn̄ nō sententiat pro reo. vt in. c. ij. de ordi. cogni. Sol. glo. in v̄bo in modū. format oppositionez ⁊ nō soluit. Ide. dicit illud vex i exceptiōe dilatoria secus in perēptoria q̄ ꝓbata bene iudicat pro reo. Joā. an. dicit q̄ sn̄ia qua reus absoluit p̄t ꝓcedere dupliciter aut ex defectu ꝓbatōis actoris aut p peremptorias rei. hic aūt ⁊ in ꝯtio reus absoluit rōne probationis sue. ⁊ sic cōcordant. dic formalius ad ꝯtiuz q̄ lz ibi ꝓbata spoliatiōe p modū exceptiōis nō restituatur reus spoliatus absoluit tn̄ rōne cuius de spoliatione excepit. hic etiā solū excepit ad excludēdā intentionē actoris vt nō teneret domū tradere. ⁊ sic absolutionē cōsecutus fuit. ex quo pz hec iura sibi nō ꝯdicere. Opp. videt. n. ex quo testes non deponebant de die seu tpe ꝯctus nō debebat eoz dictū valere. ar. in. c. in p̄sentia de ꝓba. ⁊ ꝰ. eo. inter dilectos.

Glo. in v̄bo de certo. tangit hāc qōnem seu oppositionē ⁊ nō soluit sed solutio redditur in lr̄a vt ex predictis patuit. ex quo. n. partes cōfesse fuerāt vnicaz interuenisse vēditionē satis colligit testes de illa ōponere. ⁊ sic p̄teritio temporis nō reddit depositionez dubiā. Et dicūt ħ Bof. Hosti. ⁊ Jo. an. q̄ regulariter quāuis testes nō deponant de die vel tempoꝛ qz nō recordant nō minus valet ipoꝛ testimoniū vt hic sed si interrogati respōdeāt varie nō valet ipsoꝛ testimoniū. iij. q. ix. nihilominus. ⁊ qō. ꝰ. dictū est ꝓcedit nisi agat de tempore ꝓbando. vt. ꝰ. de testi. ex tenoꝛ tunc. n. nō valet testimoniū cū non dicāt id ad quod p̄ncipaliter inducuntur in. c. de testibus. ꝰ. de testi. ⁊ ff. de pen. bere. l. siquis libertatē. §. fi. caueꝛ tn̄ debz iudex ꝑm hosti. ne testes malitiose dicant būc premeditatū sermonez. s. se non recordari de tpe vt postea reprobari ñ possint ⁊ hec notabis ⁊ vide qō nō. ꝰ. e. ex tenore. Glo. in v̄bo postquā. colligit duo ꝙz eā limita ⁊ declara. vt. ꝰ. dixi in. c. cum clamor. ꝰ. de testibus. Glo. penul. opponit de. c. i. ꝰ. de ordi. cogni. vbi dicitur q̄ super incidēti non ꝓnunciat. glo. soluit ⁊ male. nam bene potuisset ħ ꝓnunciari super p̄ncipali. ⁊ sic indirecte fuisset ꝓnūciatum sup incidēti sicut fit i instātia cause p̄ncipalis. dic ergo q̄ ħ fuit factū ad honorē iudicis a quo cōseruandū cum fuerit ꝓcessum ex nouis actis. Jtē lz nō fit necessarium vt ꝓnuncieꝛ si tn̄ ꝓnunciat nō per ħ retractat sn̄ia. vt nō. i. d. c. i. ⁊ ō materia dic vt ibi plene dixi. Gl. finalis est facilis. Sed extra glo. quero de questione notabili. pone q̄ in instrumēto sunt descripti. a. ⁊. b. expresso eoꝛ cognomine ꝓ testibus. demū dicit instr̄m falsum ⁊ ꝓducūt duo q dicūt se vocari illis nominibus sed negāt se interfuisse. nūquid ħ sufficiat ad reprobationē instrumēti. do. meus do. car. cōsuluit q̄ nō qz per ħ nō est probatū istos esse illos qui sūt descripti in instrumēto potuissent enī sibi mutare nomina ar. l. i. C. de mu. no. Jtē dic ⁊ melius q̄ possibile ē q̄ tpe cōfectī istrumēti erant alij qui vocabant ħ nomine qui interfuerūt ꝯctui. vnde hec probatio nō cōcludit necessario ar. c. in presentia. de proba. ⁊ in dubio vt. ꝰ. dixi fauēdū ē instr̄o. ar. c. cū tu. de testi. ⁊ j. de prescrip ad audiētiā. Ad ħ ergo vt concludant opz probari q̄ tempore cōfecti istrumēti isti qui ꝓducūtur nūc vocabātur illo nomine ⁊ q̄ tūc nō erāt alij q vocabātur bis noibus. ⁊ hec nō pro limitatōe predictorū. Ultimo querit de vtili ⁊ quotidiana

a Et de hoc vide ēt per bal. in. l. in exercēdis i vlt. col. C. de fide istr. ⁊ de ista. q. in terminis vide p spec. in ti. de istr. edi. §. instrumētum i. v. col. v̄s. itē q̄ testis inscriptus ⁊c.

questione. videmus. n. ℞ q̃ ad petitionẽ appellãtis iudex ad quẽ reformat sniaz an ℞ possit facere ad petitionẽ appellati. vt si videat detrabẽdũ vel addẽduz sentẽtie ℞ licite iudex faciat ipso appellato postulante. banc qõnẽ formãt dñi de rota decisio. cccliij. ⁊ rõ dubitãdi ẽ qz appellatus nõ appellãdo vr̃ acquisse snie i. c. q̃ ad consultatiõem de re iudi. ⁊. l. fi. C. ỏ sẽ. que sine cer. q̃zti. ergo nõ dz audiri petẽs eam reformari. Sed ℞ nõ obstãte p oẽs dños fuit ꝛriũ cõclusũ. qz ex quo p vnã ptẽ fuit appellatũ a tota snia ipi⁹ effectus in totũ fuit suspensus. l. i. ff. ad turpil. ⁊. ca. veniẽtes de iureiur. ergo sicut p appellantẽ peti põt reformatio ita ⁊ per appellatũ. Sepe enĩ quis cõsequitur ex persona alterius qỏ ex se cõsequi nõ possz l. petẽde. C. de tẽpo. in inte. rest. ⁊. c. auctoritate martini de cõcef. prebẽ. li. vi. Itẽ iudex supplet de facto vbi cõstat ei ex dictis testiũ vel istrumẽtoꝝ. ad ℞ qỏ notabiliter nõt. inno. in. c. i. de postu. p̃la. ⁊ nota bñ ℞ dictũ. binc alibi dicit gl. notabilis in. l. i. C. q ⁊ ad uersus quos. iudicẽ supplere posse de fibi noto ⁊ notorio p illũ tex. Adduco ẽt ad p̃dictã conclusionẽ. l. oẽm bonorẽ. C. qñ prouo. nõ ẽ necesse. vbi ad appellationẽ victi ꝛsequi potest victor cõdẽnationem expensarũ omissam a iudice a quo. Nõ ob. primũ motiuum qz, pcedit vbi aliter etiã nõ appellatur sed per appellationẽ vnius suspẽdit snia in totuz. Ego limitarẽ predictã cõclusionẽ nisi appellãs restrinxisset se in appellando ad capitula faciẽtia cõtra eũ duntaxat tunc enim arbitror cãm nõ devolui ad iudicẽ ad quẽ nisi respectu illoꝝ capitulorũ que faciũt cõtra appellantẽ si sũt ab alijs sepata per tex. in. l. etiaz. ff. ỏ mino. tot enĩz vident snie quot capitula sentẽtie. vt ibi ⁊ nõ. gl. in. c. ij. de or. cog. in v̊. eadẽ in fin. ⁊ arbitror idẽ sensisse dños de rota in predicta decisiõe dũ ponderant q̃ a tota sentẽtia fuit appellatũ. sec⁹ ergo si a pte. Et ex bis nõ bonaz practicaz appellandi vt appellet a ptibus ⁊ capitulis faciẽtibus cõtra appellantem sed bona cautela erit ex parte appellati vt ẽt ipse appellet quaten⁹ facit ꝑ se. Similis theorica nõ. in instrumento producto de qua dic vt notatur in. c. cum olim de censi. Item nõbis perpetuo aliam cõclusionẽ ex predictis q̃ nedũ iudex a quo sed etiã ad quẽ põt ex officio supplere ẽt in prolatiõe sententie ea que sibi sunt nõ vel notoria vel ex actis cause. Judex enim ad quẽ succedit loco iudicis a quo. vñ dz ⁊ põt facere totũ id qỏ debuisset ⁊ potuisset facere primus iudex vt dicũt dñi de rota vbi. s. Ad predicta vide bar. in. l. si expresim. ff. de app. vbi dic̃ q̃ causa nullitatis devoluit totaz causaz ad iudicez. vñ poterit iudex in causa nullitatis reformare sentẽtiam sicut in causa appellationis. ⁊ allegat inno. in. c. cum contingat de offi. delega. ⁊ hec sufficiant.

e Ex parte. Casus. Defectus littere nõ vitiat rescriptum. b. d. cõis diuisio. secũda ibi qz. Nõ modic⁹ defectus scriptoris nỏ viciat rescriptũ pape. Bl. põit rõnẽ dubitandi ⁊ decidẽdi ⁊ in fine ampliat dispõnẽ huius capituli vt ,pcedat ẽt in defectu syllabe. Inno. magis adhuc ampliat. dicit enim idẽ forte dicẽdũ in defectu dictiõis vel orationis dũmõ deprehẽdatur intellectus pape. Refert tamen alios dicere q̃ ⁊ si aliquando sit tolerabilis error in littera vel dictiõe iudex tamẽ nisi vitiũ sit occultũ suspectas habebit litteras cũ multi sũt officiales in curia q̃ examinãt vitia lr̃arũ. prius tamẽ dictũ magis placet inno. cũ per ballaz satis tollat suspicio ⁊ oculi officialium sepe fallũtur sicut in simili legit̃ in. c. causaz matrimonij. s. de proba. Vel posset distingui ſm bost. inter rescripta gratie ⁊ iusticie. ar. de cri. fal. c. pe. remittit tñ ad nõ. s. eo. ex litteris. ⁊ de reseriptis ad audiẽtiam. Do. car. tz idẽ in rescri. gratiosis dũmõ sẽsus nõ mutet̃ qỏ mihi plus placet p id qỏ legit̃ ⁊ nõ. in. c. cũ venerabilis. j. de reli. domi. ⁊ in. c. inter dilectos. s. eo. facit. l. i. ⁊. ij. ff. de bis que in testa. delent̃ secus dic vbi sensus mutaret̃ seu induceret̃ equiuocatio. naz tũc defectus ẽt littere vitiaret. vt. d. c. inter dilectos ⁊ tz Ainc. ℞ qỏ nõ. Ex p̃dictis p̃nt decidi multe qõnes. Quidaz impetrauit eccleſiaz ſancti pancratij. in lr̃a vero dicebat̃ paneratij. ita q̃. c. erat mutata in. e. nũquid ex hoc vitiet̃ rescriptũ. do. car. refert se obtinuisse q̃ nõ. sicut enim defectus littere nõ viciat vbi cõstat de sensu vt dic ita ⁊ si littera ponatur loco alterius vt in qõne nostra. dũmõ ex alijs appareat papam sensisse de illa ecclesia sancti pãcratii. secus ãt si induceret̃ equiuocatio. Alia qõ. Papa mandabat in rescripto impetrãtẽ debere mitti in corporalẽ ⁊ fuit omissuz vbũ possessionẽ. dicit dñs car. se obtinuisse q̃ p ℞ nõ vitiabatur rescriptũ qz p alia vba appebat ỏ intẽtiõe pape. qz submittebat et defendas iductũ. Et hec questio satis deciditur per dictũ inno. hic. idem dicit si p appositionẽ vnius littere loco alterius induceret̃ falsa latinitas sicut accidit in facto. dicebat̃. n. in quadam indulgẽtia pape p̃sentibus ppetuis rempozib⁹ duraturas. debebat. n. dicere duraturis. ⁊ sic i fuit mutata in a. Refert. n. se cõsuluisse p ℞ litteras nõ vitiari. tuz qz bodie curia nõ admittit exceptionẽ falsi latinitatis. tum p p̃dicta qz fic̃ defectus lr̃e nõ vitiat ita ⁊ si vna lr̃a ponat̃ loco alterius qỏ mihi satis placet. nam de facili ℞ põt contingere sicut defectus littere. Intelligat̃ aũt. c. ad audiẽtiã de rescriptis. qñ cõtingit falsa latinitas apparẽter nõ aũt ex transcursu pẽne seu mutatiõe vnius littere loco alterius qỏ facilius cõtingit.

g Perpetuus. Casus. Licite appellat̃ a iudice q̃ parti ℞ petẽti nõ facit edi cõia instãa. b. d. In p̃ma appellãtis narratõ. i secũda causa cõmisso ibi ideoque. Casus lr̃alis. Prior ⁊ cõuentus de ledis corã iudicibus delegatis traxerũt i cãm. B. ppetuũ vicariũ de retbaz super quibusdã decimis: dictus vicarius recõuenit eosdẽ sup cõsimilibus qõnibus: petens a iudicibus vt cõpellerẽt partem aduersaz vt faceret ei copiã quorũdã instrumentoꝝ cõium p que intẽtionẽ suã sup p̃ncipali negocio ,pbare volebat: ⁊ qz hoc fieri nõ faciebãt eidẽ ad sedẽ ap. appellauit. Mãdat papa quatenus si ẽ ita revocaro in statũ debitũ quicquid post app. ⁊c. Ber.

Nõ q̃ vicariorꝝ qdam sunt ppetui qdam tẽporales. ppetui sunt qui cõstituunt̃ ,put nõ. i. c. fi. de offi. vica. ⁊ vide meliorẽ glo. in. c. ad ℞. e. ti. idẽ tex. ⁊ doct. in. c. errirpãde in. §. qui vero de p̃ben. ⁊ clemẽ. vna cũ ibi nõ. de offi. vica. Tẽporales vero sunt qui cõstituunt̃ ad tẽpus. vt habet̃ in. c. puenit de appel. ⁊ in. c. cũ ex eo. de elec. li. vi. dicit tñ ℞ Ain. q̃ vicari⁹ ad tẽpus nõ est cẽsendus vicarius qỏ nõ. Ex quo infero q̃ appellatiõe vicarij nõ cõprehẽditur vicarius tẽporalis qui ,p necessitate tẽporis ꝑstituitur ad seruiendũ ecclesie qz talis ,ppie nõ est vicarius qz titulus vicariatus est ppetuus ⁊ superioris auctoritate cõstituit̃. vt in. d. §. qui vo ⁊. d. cle. vna. An aũt rector ecclesie possit solus cõstituere ex cã vicariũ i ecclesia sua ad tẽpus. vide tex. ⁊ ibi pleni⁹ p io. an. in. c. cum ex eo p̃alle. De vicario vo epi dic vt le. ⁊ nõ. i cle. ⁊ si p̃ncipalis de rescrip. vbi bona glo. ⁊ in clemen. finali de ,pcur. Nõ scõo ⁊ tene mẽti q̃ vicarius eccle p petuus põt esse i iudicio pro spectantib⁹ ad vicariã suã de quo. j. latius. Nõ tertio q̃ instrumẽta cõia possunt peti vt edant̃ nõ solũ ad instructionem cause p̃ncipalis sed etiã recõuentiõis. Opp. ⁊ videt̃ q̃ iste vicari⁹ nõ poterat esse in iudicio pro iurib⁹ eccle

a Et istud dictū ino. sequit bar. i. l. i. §. edēda. ff. de edē. & i. l. is apō quem C. de edē. v. sed circa hoc q̄ro. Et adde q̄ do. an. i. c. i. i. iij. col. s̄. de ꝓba. dicit q̄ spe. pōit hic dictū ino. ad ſram i ti. de instru. edi. §. nūc dicam⁹ vſ. ſz pone peto & ibi vide i. ij. col. & vide bal. i. l. ij. circa ſi. i. col. vſi. iuxta hoc q̄ro. C. vt lit. pē. vbi refert cū magna elegātia. & sequit istud dictū ino. de quo ēt vide p bal. i. l. q̄ ad ciuilia cir. med. vſ. q̄rit ino. C. de app. Et istō dcīm ino. al. & seq̄t pc. de anch. i. c. cōrdi in ꝑn. vi. col. ō ap. in. vi. & p bar. & bal. in l. ſi appellatione i fi. C. de ap. & bal. i. l. fin. C. de edē. & ang. i cō. ſuo. crcij cir. ſi. fm or di. meuz no uiſ. ad idē vide bal. in l. nostrā i. iiij. col. C. de teſta. & pc. de anch. i cle. i. §. ceterū de vſu. & aduerte q̄ bar. in d. l. is apud quē nō videtur bene pō derasse vba ino. nā bar. ibi dicit q̄ ſi aduersarius negat se bre ſniaz iudex pōt ꝓnūciare cē reū. ita sequit ſali. ibi. Sz ſul. & pau. ō ca. i. d. l. is apō quē & ange. ibi dicit & recte q̄ bart. ibi nō recte ponderauit vba ino. hic q̄ ino. hic ñ loq̄t q̄n ad uersari⁹ negat se habē ſniaz ſed negat ſniaz lata. et ē verū q̄ ino. ita loquit. dictuz tñ bar. ē verū p ſuā rōnē. ꝓ quo ē tex. i. d. l. ſed & ſi p pretorē. §. ſi dū de creto cū gl. ex qb⁹ cauma. ita dicit hic do. bartho. de bellē zinis. & cuz barto. tz ibi do. alex. per ſuaz rōnez. Sed do. me

fie cum eaz nō posſideat noīe ꝓprio ſed rectoris. vñ debebat dīm in iudicio noīare vt lite nō ꝓrē. qm̄. §. penul. Glo. p̄ma circa hoc ſtat & facit tria. ꝓmo allegat ȝ. ſcō. ꝓ. tertio ſoluēdo ponit opionez ſuā dicēs ſtum vicariū habuiſſe mādatuz generale vel ſpāle a rectore alſ nō fuiſſet admiſſus cū nō habeat titulum in eccleſia. Poſt. dicit q̄ iſta eccīa erat iſtoz ꝓrioris & cōuentus & ꝓcipiebant ibi oia temporalia exceptis minutis decimis & quibuſdam alijs ꝓ ſuſtentatione vicario reſeruatis & nunc erat queſtio inter eos quid cōtineret nomīe minutaz. ꝓrioz aūt & cōuentus conueniebāt vicariū & recōueniebant ab illo & fm eum monachi ꝓduxerūt inſtrumētū cōtinēs quid fuerat vicario aſſignatū. & q̄ eius copia vicario petenti fuit denegata extitit p eū appellatū. Ex his hēs duas lec. vnā gl. q̄ queſtio erat hic iter extraneū & vicariū habētem ad ſ mādatū a rectore. Aliā poſti. q̄ queſtio erat inter vicariū & iſtos rectores eccleſie. Tertium intellectuz ſentit poſti. hic ſup verbo decimis. dicens q̄nem ſ fuiſſe ſup minutis decimis vicario ꝓ ſua ſuſtentatione aſſignatis & q̄ rōne perceptiōis cō ueniri poterat vicarius nō ſolū a ꝓrioze & cōuentu ſz a quolibet alio. ar. ff. de rei vē. officiū. ff. de ſerui. l. fi. & s̄. de offi. iudi. ad hec. & j. de ꝑben. c. ō monachis. Sed in ȝrium opponit de. c. querelam de elec. & de re iudica. cum ſup. & de cōſir. vti. cū dilecta. §. q̄ vero. Soluit q̄ poſſeſſor conueniri poteſt reali vt in p̄mis concor. ſed nō ꝓeiudicat ſuperiori vt i ꝓtrarijs niſi ſciat cauſam ſuaz agi. j. de re iudi. c. penul. ſz eū. Aduerte q̄ iſte intellectus facit magis ad intellectū glo. ſentit eniz q̄ vicarius ſuper iuribus ſibi aſſignatis poſſit conueniri tanquā poſſeſſor ſed ſententia cō tra eum lata nō ꝓeiudicat rectori niſi ꝓeſciuerit cauſam ſuā agi. Ego diſtinguerē latius ſic cum queritur nunquid vicarius poſſit agere vel conueniri ita q̄ factum ſuum ꝓeiudicet eccleſie q̄ aut loquimur de vicario temporali vel perpetuo. primo caſu non puto eum poſſe agere niſi habeat mandatuz a rectore & boc caſu poteſt ꝓcedere dictū huius glo. Ratio q̄ ñ bz titulum in eccleſia vel adminiſtratiōnē lz aliq̄d detur ſibi ꝓ ſua ſuſtētatiōe. facit ꝓ locū a ſpāli clemen. vna de offi. vica. & quod. s̄. dixi. ſcō caſu ſubdiſtinguo q̄ aut vult agere vel cōueniri ꝓ iuribus vicarie & pōt lz nullum habeat mādatū ab eccleſia ſeu rectore. bz. n. titulum i eccleſia vt dicta clemē. vna. & c. extirpande. §. qui vero de ꝑben. ſicut enim agit canonicus nomine ſue prebēde licet prebēda ſit eccleſie. vt in. c. iij. & quod ibi nō. de ꝓba. ita & fortius agit vicarius nomine ſue vicarie ꝓ iuribus ipſius & factū ſuum ꝓeiudicabit eccleſie ſicut factum alterius adminiſtratoris. & ꝓ hoc optime facit iſte tex. non diuinando & cauillando litteram. fateor tamē q̄ rector poſſet ſibi aſſiſtere in lite. ſ. rōne ꝓeiudicij q̄ ſibi ex contrario euētu litis poſſet irrogari cuz perditis bonis vicarie oporteret prouideri de alijs bonis eccleſie. ar. de preben. de monachis. & ꝓ hoc. l. ſi ſuſpecta de inoffi. teſta. & l. a ſnia. ff. de appella. Aut vult agere vel conueniri ꝓ alijs iuribus eccleſie que remanſerunt apud rectorem & non poteſt niſi habeat mandatum a rectore quia in illis nullum titulum habet. & hoc etiam caſu poſſet procedere dictum glo. Ad predicta faciunt nō. in. c. expoſuiſti. de preben. & d. §. qui vero. Et per hoc habes clare expediram materiam huius ꝓme glo. Gl. finalis intrat materiam editōis & pondera eaz quaren⁹ dicit q̄ ſicut

us. d. ias. ibi ſi. iij. col. dicit aduertēdū p regulā ſingularē p quā dicit q̄ aut ſūdamētū & rō bar. nō ē verū aut dz multū limitari p regulā vz. que colligit ex gl. ſingulari i. §. ſi qs āt q̄ ē. §. ij. i auc. de here. & fal. quā gl. ang. ibi in i. col. ad illud nōt ꝓ ſingulari & multū extollit. vide ibi p ange.

b Est corrupta allegatio eſt enim in conſilio. ccij.

reus non tenetur actori ꝓpria inſtrumenta quibus non vtitur edere ita nec actor reo. Tu vero de hoc & de tota materia glo. & eorum que tractant hic docto. dic vt pleniſſime dixi in. ca. i. de proba. vbi reperies quando inſtrumenta dicantur cōia & an in editiōe fiē da ſit differentia inter actorem & reū. Extra glo. quero de queſtione quam ponit hic Inno. quidam petit ſniam latā. cōtra ſe ꝓ petro ſup tali fūdo caſſari. vel quia nulla eſt vel q̄ iniuſta & ab ea ē appellatū petrus reſpondet exhibe ſniam. actor rñdet ego nō habeo ſcriptā q̄ iudex noluit mihi copiā ex ea facē vel q̄ amiſi. queritur an reus cogēdus ſit eā exhibere. Inno. dicit q̄ ſic per iſtū tex. quaſi ſnie inſtrm ſit cōe iō cōpellendus eſt illud edere ſicut alia communia inſtrumenta vt ȝ. Ad idē adducit. l. is apud quē C. de edē. vbi iudex appellationis precipit exhiberi omnia acta cāe. dicit etiam inno. q̄ ſi reus non diceret ſniam latam interrogabitur an talis ſentētia pro eo lata ſit. ff. de inter. act. l. penul. & ſi negauerit ª cogetur edere vel iudex pronūciabit ſiqua ſentētia apparuerit pro petro i tali cā lata nullas vires bēat. ar. eo. ti. l. nō alienū. naz confeſſioni ſue facte in iudicio ſtandū eſt. ff. ad. l. aquil. l., pinde. ſi reſpōdere nollet habeē ꝓ cōfeſſo. ff. de iterroga. ac. l. de etate. §. q̄ tacuit de cōfeſ. c. ij. Itē ȝ iſtū qui dicit nullā ſniaz, ꝓ ſe latam, puidendū eſt actori vt negacio ſua ficut & confeſſio facta ȝ ſe auctēticeē & publicē que ſic auctētica & publicata obſtabit ipſi reo in ꝑpetuū etiā in alio iudicio. C. ō libe. cā iubemus. ij. q. i. multi. & facit q̄ legitur & nō. in. c. ſignificauit de teſti. & c. albericus. ſuccurritur tñ reo ſi ꝓbabiliter deceptus falſum reſpōdet ſatiſfactio tñ debet fieri aduerſario de ſuo intereſſe. ff. de interro. ac. de etate. §. ex cā. & ſ ſi potuerit ꝓbare ȝrium p oſtenſionem ſnie vel alio modo. nā ſ caſu ꝓbatio preualebit cōfeſſiōi erronee. C. de iu. & fa. igno. error. fm Inno. Sed ȝ bāc ſniaz inn. facit fm Jo. an. c. romana. §. ſi vero de app. lib. vi. vbi appellans bz ꝓbare ſe infra. x. dies appellaſſe. Sed pōt reſponderi fm eū q̄ predicta ꝓcedūt i illo qui nō pōt id oſtendere ſine culpa ſua. Federicus ō ſenis ſuo conſilio. ccxcvi. b lz non multū firmat. videt tñ ab hac ſnia. Inno. deuiare. fundat ſe q̄ videtur ſ ſnia implicare ȝdictionē. naz ſi actor nō ꝓbat appellationē interpoſitaz debito tpe quomodo pōt iudex appellatiōis ſe interponere cū iuriſditio ſua nō ſit fūdata. videtur tñ velle q̄ ȝ reū cōtumacē poſſet ꝓcedere illud dictū p id q̄ nōt Cōpo. de reſcrip. ſup littteris. ſ vltimū videt approbare Archi. i. d. §. ſi vō vbi dicit q̄ ſi aliquis dicit ſe appellaſſe vbi nō appellauit vel vbi lapſuz erat tēpus appellādi vel non poterat appellare q̄ bis appellauerat tenet ſententia lata in cōtumacē appellatum ſup principali lz aliter nō doceat actor ſe appellaſſe vel infra tēpus debitū appellaſſe. Do. an. lz nō loquatur aperte videt tñ iclinare in ſniam inno. & dicit q̄ eam ſequit Lapus alle ga. x. in fi. & q̄ videt caſus in. l. fi. C. de fide iſtru. & tñ ſtando in verbis illam ſniam inno. puto veriſſimam in terminis in quibus loquit. ſ. cuz fine culpa ſua appellans ſniam habere nō poteſt. lz enim charta continens ſniam ſit appellati q̄ forte eam habuit a notario expenſis ſuis ꝓtentū tñ in charta eſt cōe. ideo poteſt iudicis officiū implorare vt reū cōpellat ad ꝓducendum ex quo aliter eā habere non pōt iuxta nō in. d. c. i. de ꝓba. nec obſtat ratio Federici quia dico q̄ ex quo iudex appellationis habet iuriſditionem

c Intelige tñ ſa ne dūmō ps contri buat in expēſis quaſ fecit i redimēdo ſen tētiā a nō rio ita dicē ful. i. d. l. is apud quē C. de edē. in. ij. colūna ſub dubio tñ forte dices ſ ſibi videri multum equū. idez t3 pau. ibi ſed āte eoſ iſtud tz ibi gñaliſ bal. i. ij. ad fi. i v. iuxta ſ q̄rit pōcq ille a quo petit edi tio ꝛc. vbi gñaliſ concludit q̄ qs nūq̄ re ncē dar co piā alicui⁹ iſtri vel ac tuſ niſi pl⁹ cōtribuat i expēſis ſo lutis notario p regulam l. ſepe C. ō er. mi. an. lib. xij. z. l. iij. ff. ſi. re. ē verū q̄ bal. al. d. iij. o3 allegare l. iij. idē tz ino. i. c. i. de ꝓba. ſpe. i ti. de iſtr. edi. i. §. videndū i v. expōmiſſis. & ſ ſ q̄ debeat fieri cōtributio i expēſis eſt tex. melior de iure i. l. fi. C. de bo. auct. iudi. poſ. i v. et expēſas ſz debitoruz ȝtritate ſ ſoluant.

a Ista solutio patnor. nō satisfacit. d. meo. d. tas. in. d. l. is apud quē i. v. col. q dicit ipe q nō est vez q i cāu nostro iudex appellatōnis ō cui⁹ iurisditōe dubitaf vi deaf ,pnūciare de ꝑludijs seu ꝓparatorijs imo dz diffinif cāz pncipalez ꝓsideratoeffectū si ꝓt ,pnūciare instrz snie cē nullū z casuz z nō hze effectū quis non oīdaf inia a qua non fuerit isra legitimuz tpf appllatū nā aliō cēt si soluz ,pnūciarz se cē iudicē in cā appellatiōis vñ dicit cē videndum bal. q sentfit istā difficultatē i. l. i. eo. tit. C. de eden. q conaf alr rīdere q⁹uis ēt sua solutō sibi nō satisfaciat. Sz mihi vr q pnor. hic in fi. ōsendat suā solutōnē ab impugnatōe ipius. z subiungit ibi. do. Jason q placet sibi distictō Jmo. hic. b Si a diuersis ,pducuntur diuersa instra z meritis equalia ꝓferf q factū ē ad liberatiōz vel pro cā fauorabilis alis reijciūtur z iudi-

in pncipali hz per ꝓfis in preparatorijs⁹ vt ꝓpellat reum ad exhibendū instrm snie. ar. in. l. ad rem mobilem. z. l. ad legatū. ff. de ,pcu. z in. c. prudentiā. de offi. dele. vbi bonus tex. in fili in. c. super litteris. de rescrip. puto etiā preallegatū dictum Archi. nō procedere simplr prout ipe ponit q si in veritate nō erat appellatum vel talis fuit appellatio que nō habuit iurisditiōem deuoluere ad iudicem ad quē snia licet cōtra contumacē lata reperif a nō habente iurisditionē ideo nō valet ad hoc cle. fi appellationez. z quod ibi nō. de appel. debuit enim iudex prius pronunciare se iudicem vel appellatum fuisse. z tunc demum procedere super principali iuxta notabilem theoricā Innocen. in. c. ij. de dila. z per Jo. an. in regula scienti. de reg. iur. lib. vi. in mercu. z per doc. in. c. super litteris. de rescrip.

i **Imputari.** Cāus. Imputaf ,producenti scripturas ꝯrias in hoc q inuicem sibi derogant. Vel clarius sic. Scripture cōtrarie ab eodem producte fidem nō faciunt. ponit primo dictuz. scdo ipsius rōnem. ibi cū ipsius. Casus litteralis. Aliqs agebat ꝯ aduersarium suū: puta petens ab eo aliquam pecuniam: ad suā intentionē probandaz induxit duo instra cōtraria. querebaf cui illorū vel neutri standum esset. Respondet papa q⁹ iste scripture cōtrarie fidem sibi adinuicem derogant z sic nō valet: z imputet sibi qui eas in iudicio ,ptulit: q in ptāte sua fuit quā voluerit non proferre: debuit enī eas preuidisse z alterā protulisse Ber. Nō primo a contrario sensu q⁹ hēns scripturas ꝯrias potest vti illarā altera. nam ex solo vsu illarum fides tollif vt patet hic in pncipio z clarius in fine. Nō secūdo ibi in iudicio protulit. q⁹ nō dicif qs vti instrūmēto ante q̄z i iudicio fit productū. Ex quo infero q⁹ ex sola ostentione illius iudici facta absq; ,pductione iudiciali nō dicif instrumētum factū cōmune ita vt alia pars possit illius editionē inuito dño petere. z sic intellige nō. per glo. in. l. i. ff. de eden. Nō. ibi cū in ipsius z c. q⁹ quis nō cogitur edere suū propriū instrumētū etiam si sit cōtrariū illi quo in iudicio vtif qō tene menti

Glo. ij. facit tria. primo querit in qua cōtrarietate verificaf iste tex. respondet q⁹ tā in directa q̄z i indirecta z vtriusq; ponit exēplum. primū tamen exēplum de directa ꝯrietate nō placet doc. q nō est talis cōtrarietas per quā fidei alterius instrī derogef. sunt enī hec cōpassibilia q⁹ tu promiseris mihi soluere z ego per aliud instrumētum fecerim tibi pactū de nō petēdo sed ꝯrietas hoc casu respicit intētionē agentis. q si feci tibi pactum de nō petēdo nequeo effectualiter petere. Alij ponunt alia exēpla de quibus nō curo. satis enī est q⁹ vbi instra sunt ꝯria directe vel indirecte fidem sibi derogent. Secūdo gl. q̄rit an dispositio huius. c. hēat locū siue ab eadem siue a diuersis ptibus instra ꝯria producanf. Et cōcludit q⁹ solum habet locū q̄n ab eadem pte de quo. j. latius dicam.

Tertio q̄rit an idem sit in testibus ꝯria deponentibus ab eadem parte ,productis. Et rīdet q⁹ non z rōnē diuersitatis exprimit. hoc voluit tota ista glo. Sz tu colligēdo dicta alia z distingue latius cōcludendo mentē. c. z glo. q⁹ aut instra contraria ,producunf in iudicio aut testes. pmo casu aut est vnū instrm cōtrariū aut plura. si vnū derogat sibi fidē nisi aliqua subdiuisione saluari possit. ad hoc. c. inter dilectos. §. ceterum. s. e. z. l. vbi repugnātia. ff. de re. iur. tz Bar. in. l. scripture. C. e. Si plura aut producuntur ab eadem pte z tollunt sibi fidem vt hic. z. d. l. scripture. nisi per diuisionē siue interpretationē saluari possit dicta ꝯrietas. arg. c. cum tu. de testi. z. c. nihil obstat. de ver. sig. aut a diuersis partibus z statur digniori in. l optimā. C. de ꝯbē. z cōmit. stip. z in. l. scripturas. C. qui po. in pig. ba. de quo in Spe. de instr. edi. §. postremo. als instrumētum. versi. sed pone producto. Si vō per omnia sunt equales[b] tunc iudicabif cōtra illum qui ,pbare debebat q̄si nihil ,pbauerit q cum tāta fides adhibeaf vni scripture sicut alteri nil ergo est probatuz. z sic si reus bēbat probare iudicabitur ꝯ reū. Idez in actore nisi cā esset fauorabilis iuxta ea q̄ legunf z nō. in. c. ex litteris. ō ,pba. z vide circa hoc qō dixi in. c. i pītia. de ,pba. vbi dicif an z qn̄ inficif ,pbatio vni⁹ p ,pbatiōez alteri⁹. Scdo mēbro pncipali qn̄ testes sunt ꝯij dicit q⁹ idistincte statur dignioribus per rōnem glo. z expedias latius hūc articulum per no. in. c. i nostra. s. de testi. vbi dixi. Sed circa predicta q̄rit ur de duobus. primo an dispositō huius. c. procedat tam in scripturis publicis q̄z priuatis. glo. in. l. scripturas preallegata. videtur intelligere de publicis. si enī vna esset publica z alia priuata tūc staretur digniori per. d. l. scripturas. Jo. and. dicit se audiuisse aliquos legū docto. ibi tenētes hoc locum bēre siue vtraq; scriptura sit publica siue priuata siue altera publica z altera priuata. Equales. n sunt quo ad hoc quādo ab eadē parte ,producuntur licet differunt quo ad aduersariū cōuincendū z dictū glo. contrarie procedit quādo a diuersis partib⁹ ,producuntur. z sic loquif. d. l. scripturas. z hoc mihi placet q respectu eiusdem producētis nulla apparet diuersitatis ratio inter publicam z priuatam cū illas ,producendo videaf omnia in eis cōtenta confiteri iuxta nō. per Jnno. in. c. cum olim. de censi. z sic reperitur sibi contrarius. Secundo q̄rit an procedat iste tex. tam in actore q̄z in reo. Hosti. z Goff. videntur restringere istum tex. ad actorē. reo autē licet producere cōtraria instrumēta cū liceat sibi vti cōtrarijs defensionibus vt in regula nullus. de regu. iur. lib. vi. Rei enim sunt fauorabiliores. vt in. l. fauorabiliores ff. de re. iudi. nec ad illud etiā admittitur reus sine ,protestatione. C. de excep. si qdem ſm eos. Jo. and. putat etiam reo preiudicare si ad exceptionē probandā producit duo instrumēta cōtraria que se nō compatiuntur. nec ob. q⁹ cōtrarijs defensionibus potest vti q̄ facilius sustinef reus allegans ꝯraria q̄z probās Jo. de lig. dicit q⁹ nec exceptiones cōtrarie simul ,ponī possiunt nec ,pbatio cōtraria est admittenda sed succesſiue potest quis excipe cōtraria z ,pbare. Sed certe hoc fuit de mente Jo. an. in regula nullus pluribus prope finem prealle. dic melius q⁹ aut scripture ꝯrarie producunf ad probādum certū quid z babz locum iste tex. z. s. dicta. loquitur enim iste tex. indistincte z facit ratio superius allegata. Aut producūtur ad probādum diuersa que in se sunt contraria. z tunc hoc dependet ab alia q̄stione nunquid liceat ,ponere simul cōtrarias exceptiones. nā si licet proponere licituz est eas probare. de qua q̄stione dic vt plene nō. per glo. z Dy. in dicta regula nullus pluribus. per Bar. in. l. nemo. ff. de excep. z Jaco. butr. in auctētica cōtra qui propriam. C. de nō nume. pec. z nō. in. c. cum venerabilis. de exceptiōibus. in glo. fi. z super ea.

s **J cautio.** Casus. Si in instrō debiti exprimif cā cōdēnaf debitor nisi probet indebitū. si nō exprimif necesse ē vt creditor ,pbet id fore debitū. Ponit dictū qō diuidit in duo mēbra z secundū mēbrū ibi sed si. Casus lrālis. Aliqs agebat ꝯ aliquē aduersariū suū petens ab eo certā pecunie q̄titatē: ad qō ,pbādū inducebat quoddā instrm in quo reus simpliciter ꝓfitebaf se debere q̄titatem petitā nullā cām exprimēdo ex q̄ deberet q̄rebaf an ex tali cautiōe reus sit cōdemnādus. Rīdet q⁹ actō

cabit ꝯ illuz q grauabaf onere ,pbandi vt hic per d. Ant in vl. col. Etiā de hoc vide per d. an. in. d. c. i nfa. cir. fi. de testi. z adde hic. d. an. i. c. ex renoze. in vlt. col. v. qn̄ q⁹ lfe. de rescrip. Et vide mīras similes qōnes quas ibi nō. post cū. z circa ꝓdicta vide spe. i ti. ō ,pcu. §. ratione ät forme z materie. in vi. col. v. si ät dicti essent z Bo. in. c. si duo. i pīn. i iij. col. de ,pcu. in. vi.

c Aliō bar. in mā b⁹. c. i l. diuus. ff. de falsis. vbi alia pōit ad mām facientia.

a An ꝛ qñ ꝓbet ꝓfessio sine cā. vide gl.i.l.i.ī fi.ff. de iter.act.h alī.ꝛ bal.i.l. illō C.de fa. san.ec.in pe. col.vsi.iiij.ꝛ vlt.circa isi nuatiōem.ꝛ i.l.fi.in fi.C. si cer.pe.bar in.l.cū falsa. vbi ēt p alios C.ō iur.ꝛ fa. igno.ꝛ bar. plene i.l. gene alīr vbi ēt p alios.C de nō nu. pe cu.ꝛ ang.de are.insti.de lit.ob.in.ij. col.i fi.ꝛ adde q si ꝓfes sio obligato ria sine cā fi eret ī instrō ꝓfessionato vel guarēti gionato idē oparent ac si eet exꝓssa cā ita signāter nō. bal. in l. sic p illū tex. in.ij.nō.C.ō rep.hz.ꝛ bal i.l.ij.i.iij. co. C.de excep. rei iudi. Sz alibi idē bal tz de directo ꝑtū ꝛ forte melius i.l.si nō forte §.i. ff de ꝓdi.in de.potes cō cordare ex q busdā vbis imel.in.l.fi.i vᵉ.iij. limita. ff.a qbus ap. non licet.

b Est ve rū si accepte tur p ꝓtē al's ꝓfessio facta ad obligan dū ēt in iudi cio ꝛ ēt in p̄sentia ptis ñ p̄iudicat se cus ē in ꝓfes sione libera toria ita tz p multa Sal. pⁿ ri.patruū suū i.l.i.i.xv op.C.de eō fes.ꝛ idē in.l gnālr.ī.vi.q C.de nō nu. pe.ꝛ idē in.l iubemⁿ.C.ō lib. cau.ꝛ tz vbiq ꝓsule do do alex.i cō.cccl.xxvi.

tenetur oñdere debitū qō in cautiōe illa cōtinetur: si vo cām reus exꝓsserit in scriptura illa pp quā scri ptura facta fuit sue cōfessioni stabitur nisi ꝓbet se id indebite cōmisisse Ber. Nō colligo more solito notabilia pp veritatez intellectuū sed p qōnes decla rabo litterā qua declarata poterūt notabilia ꝛ ꝓclusi ones colligi. Queritur igitur primo qd cōprehē datur hic appellatiōe cautionis. Ido. videt tex. itelli gere in ꝑmissione seu cōfessione debiti ī scriptis pu blicis redacta. dicit enī tex. istū non ꝑcedere in ꝓfes sione simplici cum qs. s. ꝓfiteť se debere. x. ticio licet non dicat ex qua cā nec liquet de illa. Reddit rōnem diuersitatis nam tabellio scribit instrm vt vult ꝛ sibi placet de ꝓuer. cōiu. dudū. ideo effectualr nō ꝑbat si cā in eo non exꝓssit que qdem rō cessat in ꝓfitente cū potuerit dicere q̄ sine cā ꝑmiserat. ꝛ legem apti⁹ dicere. ff. de pac. veterib⁹. ꝛ de ver. obli. ꝛ quicquid astringēde. imputet ergo sibi si hoc nō facit. arg. s. c. proxi. in fi. nam exquo ꝓfiteť se debere p̄sumitur effi caciter ꝛ verba cū effectu sunt sumēda de cle. nō resi. relatum. Et hoc dicit tenēdū remittens etiā ad sum mam. de ꝓfes. §. fi. ꝛ cū hoc dicto transit simplr Jo. an. hic ꝛ pondera. nā per rōnem suā videť idē dicen dum in scriptura priuata per ꝓfitētem facta qō ī simi pliciter cōfitente. nā latius potuit deliberare ꝛ distin cte loq scribēdo q̄z simplr ꝛ ex arrupto confitendo. Do An. nō placet hec dña Host. q̄ maiorē vim dz bēre cōfessio instrālis que fit a pito q̄z illa que simplr emanat. ad hoc qō leg. ꝛ nō. in. l. i. C. de vsur. ꝛ in. l. sciendum. ff. de ver. ob. ꝛ insti. de fideius. in fi. Ego allego glo. ordinariā que aperte tz ꝫ dictum Hosti. in. l. cū de indebito. §. fi. ff. de ꝑba. que apte vult tex istū ꝑcedere siue confessio emanat in instrō publico siue priuato siue q̄libet scriptura. ꝛ pro hoc facit tex. illius. l. ꝛ. huius. c. vbi fit mentio. de cōfes. Item cō fessio nocet qñ est dilucide facta. vt in. l. gñalr. C. de non nu. pec. ꝛ in. c. p mas de proba. Non enī potest dici dilucida cōfessio si est facta sine cā pōt tñ signari differentia an fiat in scriptis an sine ꝫm glo. ꝑalle. qa qñ intervenit scriptura exꝓssarcā tunc oz q̄ ꝫrium seu indebitū ꝑbetur per aliam scripturā ꝛ hoc cāu ꝑ cedat ille casus in fi. requirēs scripturam ad ꝑbatio nem indebiti. Si aūt nō interuenit scriptura sufficit probare indebitū per testes. ar. in. l. nihil tam natura le. ff. de reg. iur. Attende tu canonista circa hoc vl timū. nā lz iste tex. sit extractⁿ ex. d. l. cū de indebito. §. fi. nullam tñ facit mentiōez de scriptura respectu ꝑ bandi indebitū sed simplr dicit nisi probaueris te id indebite ꝑmisisse ꝛc. sed tex. in. d. §. in fi. regrit scrip turam. Bar. ibi remittit ad nō. in glo. in. l. gñaliter. C. de non nu. pec. ꝛ per ibi nōt. videť intelligere hoc ꝑcedere quādo scriptura cautionis est de substātia. vt q̄ fuit actum vt interueniret scriptura. secⁿ si inter uenit solum respectu ꝑbatōis fiende. q̄ tunc admit tiť ꝑbatio ꝫria per testes. C. plus vale. quod agit. l. i. ꝛ. ij. ꝛ latius de hoc per Bar. in. d. l. generalr. ꝛ vi deť hic sequi do. Ant. alle. Bar. in. d. l. q cum q̄z. C. de apo. pu. lib. x. ꝛ pro hac opi. Barto. satisfacit iste tex. in fi. tex. tñ in. d. §. fi. exigit simplr scripturam in ꝑbando indebitum sed pōt distingui per illō dictuz Bar. ꝛ per istum tex. Ex his concludo q̄ hic ap pellatiōe cautionis venit omnis ꝑmissio vel simplex confessio ex accidenti cā siue sit redacta ī scriptis pu blicis siue priuatis siue nulla scriptura ītervenerit. ꝛ pro hoc. l. sancimⁿ. C. de v. fig. vbi dicit q̄ appellati one cautiōis venit nuda promissio. ꝛ itelligit de pro missione sine fideiussione vel pignoribⁿ. siue sit ī scri ptis redacta siue non. ꝛ de priuata scriptura vide qō nō. Jo. an. in addi. Spe. sup rub. de depos. vbi dic q̄ si in libro nūmularij reꝑitur scriptum debeo ticio

c. nec exprimit causa non itelligit depositum vel alia causa. ꝛ sic dicit quēdam doctorē disputasse per. d. l. cum de indebito. §. fi. vbi bētur quod hic dr. facit. l. nuda. ff. de dona. qō dicit verum nisi ex ꝑcedentibus ꝑsumať causa. ff. de edē. si qs ex argētarijs. §. si iniri um. ꝛ de ver. obli. l. ticia. §. idem rndit. ꝛ idem qō. s. vult glo. i. hic. Nunc intro aliā qōnem difficiliorē an ois cautio sit inefficax causa nō exꝓssa. Jn q̄ ad uerte qñq̄z enim cautio est oīno nuda q̄ non interue nit stipulatio ꝛ regulr non hz effectum. vt hic. ꝛ. d. l. cū de indebito. in fi. Et ex hoc ꝛ ex tex. nō limitatōez ad. c. i. de pac. ꝛ. xxij. q. v. iuramēti. vt pactum nudū obliget cum limitatiōe. s. huius. c. quādo exprimitur cā. als ꝓsumitur per errorem ꝑmisisse. ꝛ sic nō pōt allegari consensus naturalis cū nil fit tam ꝫrium con sensui ficut error. xxix. q. i. §. i. ꝛ in. l. si qs per errorē ff. de in. om. in. Secⁿ si dixisset ꝑmitto tibi dōare. x. naz tunc liberalitas donandi est cā ꝑmissionis. vt ī. c i. de dona. Idem videť si ꝑmisit dare alicui loco pio nam videť se obligasse fauore pie cause. nō enī ꝓsu mitur ibi errorꝛ. ar. in. c. fi. de succes. ab inte. Sed do. Ant. videť hoc restringere qñ confessio emanaret in vltima voluntate seu in extremis. sed tunc nulla esset spālitas in ecclesia. vt. j. subijciaz. Predicta ītelligo vera vt regulariter cautio oīno nuda nō bēat effectū nisi in casibus ī qbus stipulatio sine cā bēret effectuz nam in illis obligabit de iure canōico sicut stipulatio de iure ciuili. ar. in. c. j. de pac. ꝛ qō ibi nō. Et q̄ sunt illi cāus diceť in sequēti mēbro. Fallit predicta regu la seu iste tex. in ꝓfessione liberatio. illa enī valet sine causе adiectōe. vt in. l. tale pactum. ff. de pac. nō. i. l. gñalr. C. de nō nu. pe. Fallit secū do in reali. q̄ si rez meam cōfiteoꝛ tuam ꝑiudicat mihi cōfessio q̄ ex hoc surgit habitⁿ pro derelicto. ff. pro derelic. per totū. ꝛ l. si qs. §. dña. ff. de acq. pos. ꝛ de hoc per Cy. i. d. l. gñalr. ꝛ in spec. de ꝓfes. §. nunc videndū. ver. in sum ma. ꝛ ver. quid si ꝓfiteoꝛ rez meā. Fallit tertio in vlti ma voluntate. nā tunc cōfessio sine cā valet q̄ saltem inducit legatum. l. cum qs decedens. §. codicillis. ff de le. iij. l. i. ꝛ. ij. C. de fal. ca. adiec. le. ꝛ de hoc plenⁱ in. c. fi. de succes. ab intes. Idem putat hic do. An. q̄ litercunq̄z ꝑferať ab exīte in extremis. sufficit enim in talibⁿ voluntas q̄litercū q̄z patefacta. ar. ī. c. cū tibi de testa. ꝛ generalr an ꝛ qñ ꝓfessio inducat obligatio nem vel dōtaxat ꝑbet seu bēat effectū inductiuū seu declaratiuum. vide p Cy. in. d. l. generalr per Bar. in. d. §. codicillis. per Dy. in regula q̄ semel de reg. iu. li. vi. ꝛ qō nō. in. c. fi. de succes. ab ītes. Fallit q̄rto in confessione facta in iudicioᵇ. illa enī p̄sumit delibe rate facta ꝛ in iudicio q̄si ꝫbitur. l. iij. ff. de pec. iō non exigit cā ad sui validitatē vt sentit glo. in. c. fi. de con fes. vbi dixi nō. in. l. certū. ff. e. ti. per Jo. an. in addi. Spec. in ti. e. §. videndum. in prin. tz Cy. i. d. l. gñaliter per. l. de etate. §. qui interrogatⁿ. ff. de iter. act. vide Dy. in. d. regula. qō semel. Oñ q̄z cautio nō ē oīno nuda q̄ ītervenit stipulatio cā nō exꝓssa ꝛ vi deť idem qō. s. dixi in ꝑmissione seu confessione sim plici per istum tex. ꝛ in. d. l. cū de indebito. in fi. nam hec iura loquūtur de cautōe ꝛ appellatōe cautōis ve nit ꝑmissio cū solēnitate verboꝛ. vt. d. l. sancimⁿ. C de ver. fi. cū ibi nō. ꝛ ꝫm hoc videť hic tex. q̄ stipula tio sine cā in dubio videť inefficax. ꝛ pro hoc bonus tex. in. l. ij. §. circa. ff. de do. excep. vbi plene de hoc no. Bar. ꝛ alij ꝛ per cy. in. l. generaliter ꝑal. ꝛ Dy. in. d. regula qō semel p Jo. an. in addi. spec. in ti. de ꝓfes. §. tunc videndū. ver. sed q̄ est rō. ꝛ dic vt in dictis iuribⁿ no. Aduerte tñ ad aliquos cāus ī quos videnť conuenire doctoꝛes. Primus qñ promittes credebat cām subesse qō poterat apparere ex ꝓtestu ris ꝛ nō valet confessio cum promissione. s. cum effe

ici. vlso sa pioꝛ thō mate in. v. col. ꝛ seq. vbi plenⁱ exāinat q̄ al ibi. ꝛ in cō ccccv. incip. in cā ap. i. i. col. ꝛ i cō. cccc clxv. icip. i cā ꝛ lite v tēte inter prouiduz mercato rē ꝛc. ꝛ nō q̄ ē de pa ne q̄rēdo.

a Idē refert ⁊ segtur lu.ro.in.d.l.admonēdi.in.xxxi.col.vbi dicit se no uiter de hoc dare casuz in.d.l.instrā.cū gl.⁊ tñ ante cū Spe.mer al.vt bic p̄ istū. Idē simplr ⁊z idē Lu.ro.in.l.nuda rō.in.i.col.ff.ō dona. Idē pul. ⁊z.d.Mathesi.in nō.xiiij.⁊ p̄o hoc dicit se allegare duas glo.i.in.l.iij.§. eiusdem.in v̄.spēm.ff.de testi.aliaz in.l.fi.C.de pue.fi.debi.li.x. Et dicit in practica posse ad h adduci ex ēpluz quotidianū si ī p̄ntia du oꝝ testiū dixi da mi bi illos.x. ducatos quos debes nō expressa alia cā ⁊ tu rñdisti in p̄sentia testiuz est verū q̄ debeo tibi dare.x. ducatos. sed volo q̄ ad hoc me expectes per vnū mēsez naz si tale debitū ꝓbaret per vnū testez certe sil cū ista ꝓfessione deberet obtinere ī cā. Si vō nihil p bar de debito sz solum ꝓbat p duos testes istā ꝓfessionē ēt iudiciales ⁊z factaz sine cā ī p̄ntia p̄tis certe cuz faciat semiplenā ꝓbatiōem debebit sibi deferri iuramētū ī suppleñtū ꝓbationis qō nō qz quotidianum.

b Si cōstitui ꝓcuratorē ad recipiēdū mutuum vtrū dicat simpleuisse mādatum si ꝓfessus est se recepisse mutuum.⁊ istaz qō. vide p do.ab .i.c. cū olim.⁊el i.de of.dele.⁊ de ista q. vide etiam latissime p̄o.

ctu qz obstat exceptio doli.d.l.ij.§.circa. Secundus casus cum certū erat cām nō subesse ⁊ in dubio non p̄sumit velle donare.l.campan⁹.ff.de op.lib. ⁊.l.eius qui per errorem.ff.de re.iur. vide tñ in hoc Dy.in.d.regula qō semel. Tertius casus qñ dubitaf an cā subsit vel an promittēs putauerit causam subesse.⁊ nō valet in effectu.pmissio obstante exceptione doli qz in dubio non p̄sumitur qs velle donare suū.d.l.cū de indebito.⁊.c.sup hoc.de renun. ⁊ hoc casu videt ꝓprie loqui iste tex. Tertio q̄rit an p̄o cedat iste tex.indistincte vt talis cautio sine cā non valeat oīno ita vt nullum ꝓducat effectum. Sol. Specu. valde notabilr dicit in ti.de ꝓfessio.§.nunc videndum.ver.sed que est rō.q̄ causa allegata per agentē talis causa ꝓbat semiplene⁹.⁊ sic dicit Mar.de fa. tenuisse per.l.instrā.C.de.pba.quod satis placet.⁊ facit qō in sili nō. Bar.in.l.admonēdi.ff.de iureiu. quod.j.subijciaz. Nunc venio ad glo.⁊ primo q̄ro qz tex.exigit cām in cautione exprimi qñ dicit causa expressa. Respondet glo.iiij.quādo pecunie promisse causa exprimitur vtputa,pmitto tibi dare.x.qz mihi mutuasti.vel qz apud me deposuisti vel qd simile. Si autē causa nō exprimit nil valet talis confessio etiam cū promissione.⁊ nō in hoc glo.qz sentit tex. Et procedere vbi interuenit ꝓmissio sine cā.⁊ idem nō. glo.in.d.l.cū de indebito.in fi. Secūdo glo.q̄rit qd si non interuenit promissio sed nuda confessio ex causa antecedenti vtputa cōfiteor me tibi debere.x. ex causa depositi vel ex alia cā. Respondet q̄ idē est ac si interuenisset ꝓmissio ⁊ tenetur ex illa cōfessione no.glo.⁊ idem glo.in.d.l.cū de indebito.in fi. Sz aduerte nunc extra glo.ad cōnem quotidianā.pone q̄ munitus tali cōfessione formatlibellū fundans se solum sup illa cōfessione ⁊ eam,pbans.vt qz dicit ticius fuisse cōfessum esse debitorē suum in.x.ex cā depositi.ideo petit eum cōdemnari ad restituendū ⁊ ad hoc probandum inducit instrm cōfessionis depositi nunquid ex hoc debeat obtinere. Nic.ma. vt refert Jo.an.in addi.in ti.de teste.§.i.ver.sed pone egi cōtra te ad.x.,plixe disputando cōcludit q̄ nō ⁊ fundamentū suum est qz actor sz se fundare sup cā inducēte obligatiōem.ar.in.l.licet.§.ea.ff.de,pcu.⁊ in.l.fi. C.de fideicōmiss.li. Sed hec cōfessio nō inducit obligationem sed probat ideo nō debet obtinere hoc dictum iudicio meo procedi de subtilitate iuris. sed de equitate q̄dam dicendū esset oppositum qz allegans cōfessionem allegat ,pbationē obligatiōis ⁊ per p̄ns tacite allegat ipsam obligatiōem.⁊ libellus sz late intelligi in fauorē libellantis. vt.l.si qs intentiōe dubia ff.de iudi.⁊ in.c.cōstitutus.cū ibi nō.de relig.domi. Item intellige dictū Ni.qñ confessio est declaratiua seu ,pbatoria tñ vt in exemplo p̄missō. Secus si ē inductiua qz tūc satis est se sup illa fundare cuz inducat tūc obligatiōem.pone exēplum si dico q̄ ticius ī testamēto fuit ꝓfessus se mihi debere.x.⁊ probo hāc confessionem.nam ex hoc inducit legatū.vt.l.i. C.ō fal.cau.adiec.le.⁊ sic allego ⁊ probo obligatiōem.⁊ dic idem vbicū qz confessio inducit obligationē.facit qō nō. Jo.an.in addi.Spe.in ti.de confes.§.fi.ver. que aūt actio. Sed circa idem quero qd si me fundo sup mutuo ⁊ postea solum,pbo confessionē mutui.spe.e.t.§.i.v̄.sed pone egi.finalr concludit q̄ nō debeo obtinere qz nō probo id sup quo me fundaui sunt enim mutuū ⁊ cōfessio diuersa.quod etiaz sentit Bar.in.l.ij.§.appellata.⁊.§.fi.ff.si cer.pe. nam li-

a Idē refert ⁊ segtur lu.ro.in.d.l.admonēdi.in.xxxi.col.vbi dicit se no uiter de hoc dare casuz in.d.l.instrā.cū gl.⁊ tñ ante cū Spe.mer al.vt bic p̄ istū. Idē simplr ⁊z idē Lu.ro.in.l.nuda rō.in.i.col.ff.ō dona. Idē pul. ⁊z.d.Mathesi.in nō.xiiij.⁊ p̄o hoc dicit se allegare duas glo.i.in.l.iij.§. eiusdem.in v̄.spēm.ff.de testi.aliaz in.l.fi.C.de pue.fi.debi.li.x. Et dicit in practica posse ad h adduci ex ēpluz quotidianū si ī p̄ntia duoꝝ testiū dixi da mibi illos.x. ducatos quos debes nō expressa alia cā ⁊ tu rñdisti in p̄sentia testiuz est verū q̄ debeo tibi dare.x. ducatos. sed volo q̄ ad hoc me expectes per vnū mēsez naz si tale debitū ꝓbaret per vnū testez certe sil cū ista ꝓfessione deberet obtinere ī cā. Si vō nihil p bar de debito sz solum ꝓbat p duos testes istā ꝓfessionē ēt iudiciales ⁊z factaz sine cā ī p̄ntia p̄tis certe cuz faciat semiplenā ꝓbatiōem debebit sibi deferri iuramētū ī suppleñtū ꝓbationis qō nō qz quotidianum.

b Si cōstitui ꝓcuratorē ad recipiēdū mutuum vtrū dicat simpleuisse mādatum si ꝓfessus est se recepisse mutuum.⁊ istaz qō. vide p do.ab .i.c. cū olim.⁊el i.de of.dele.⁊ de ista q. vide etiam latissime p̄o.

ī.l.p̄dia.ī.iiij.col.v̄.iij.si ꝓstituo.ff.ō ac.pos.vbi ꝓcludit q̄ nō p̄iudicat dño tanq̄ excesserit finem mādati.⁊ vltra oīa bic allegata al.ēt bar.ī.l.si debitorē ff.de noua.⁊ formar aliā q.de,pcuratore ꝓstituto ad recipiēdū pecuniā mutuo ⁊ ad ꝓfitēdū,se recepisse an p̄iudicet dño si ꝓfiteā se recepisse ex mutuo ciuili,vz ficto cū nō iteruenerit nūeratio vbi refert bar.in.d.l.ij.§.fi.ff.si cer. pe.tenere q̄ nō sz ipe tz ꝓ bar.seq̄ndo ang.in.d.l.si debitorē.vide ēt.q.quā bic ponit d. ant.⁊ adde qō nō.ang.ī l.a diuo pio. §.si ēptor.ff. de re iu. vbi determinat q̄ talis,pcurator p̄ suaz ꝓfessionē nō p̄iudicat.et ibi vide quia exāinat alia mēbra siue qō.siles. vz an ⁊ qñ ꝓfessio de receptiōe pecūie p̄iudicz dño nā si ,pcurator fisci cōfiteā se recepisse pecuniam a debitoribꝰ fisci ōbi tores liberā tur tex.ē i.l. oēs.in fi.C. de quadri.p̄ scri.⁊ idē dic bar.in.l.si ,pcurator.§.fi. ff.de iur.fi.⁊ de artic.bic posito. vide p pau.ō ca.ī d.l.ij.§.fi.circa fi.ff.si cer. pe.ēt ad hoc facit qō nō. bal.in.l.i.in vij.col.C. de iosf.don.vbi dicit q̄ ꝓfessio de receptōe nō,pbat verā nūeratiōz quo ad p̄iudiciū tertij.⁊ vide qō nō bar.ī.l.lucius.§.tutele.ff.ō ad.tu. ⁊ vide iac.ō castel.ī.l.certū.§. sed an ipsos.ff.ō cōfes.Jtē de.q bit posita vide in,termiss p Bo.pō.pe. de anc.ī.c.q gnālr.§.fi.in fi.de ,pcu.li. vi.

bellus fundaf̄ super mutuo naturali ⁊ probatio ē facta de mutuo ciuili. Concludo ergo q̄ habēs confessionem ,pbatoriam debet in libello se fundare super causa obligationis vtputa qz depositi ⁊ vtile est facere mentionē de confessione ⁊ postea ad probationez obligationis probare cōfessionem.facit.l.publia.ff. depo.⁊.l.de etate.§.qui interrogatus.ff.de interro. ac.⁊ hec notabis tanq̄z quotidiana.⁊ vide latius ī locis p̄alle.per hoc dicit Jo.an.in.d.§.fi.q̄ si cōstituit procuratorem[b] ad exigendū ⁊ ad finem faciendū nō obstat mihi confessio procuratoris de recepto nisi solutio aliter probet qz fuit constitut⁹ non ad confitendum sed ad recipiendum. Idem sentit Bar. in.d.l. ij.§.fi.si cer.pe.vbi dicit q̄ si constituit procuratorez ad mutuum recipiendū non obstat confessio procuratoris de recepto qz cōstitut⁹ fuit procurator ad recipiendum mutuū naturale.⁊ nunc probat mutuum ciuile que nō.⁊ vide quod in sili nō.idem Bar.in.l. a diuo pio.§.sed si emptor.ff.de rei iudi.⁊ Fed.cō. iij. Tertio principalr ista glo.iiij.querit qd si quis cōfiteatur se mihi obligatum in certa quātitate. intelligē causa expressa sed absente parte.respondet q̄ talis cōfessio non nocet ad instar stipulationis.⁊ idem nō.gl.in.d.l.cum de indebito.in fi. Et nō singulariter hoc dictum glo.q̄ etiā de iure canonico nō nocet confessio absente parte facta. Jo.an.dicit videndum qō nō.glo.i.q.vij.quotiens.ibi glo.iiij.in fi. dicit se credere iure canonico me teneri si ,pmitto tibi me daturum.x.ticio.arg.xxij.q.v.iuramēti.maxime vbi interuenit iuramētum.ar.de cōsti.pe.l.i.nec aliter Jo. and.declarat animū suum.sed do.Ant. aperte dicit se putare q̄ forte de equitate canonica valeret cōfessio absente parte facta qz sola mens dz sufficere quo cunqz de ea constet allegat not.in.d.c.quotiens. qō maxime procedit p̄m eū quādo transit in dispositionem que fit ex aliqua causa stimulante conscientiam.ff de cōsti.pe.l.si titius. Sed tu aduerte latius nā p̄sup posito q̄ glo.d.c.quotiens. esset vera nō tamē facit contra banc glo.qz illa glo.loqtur quando verba dispositiua proferūtur in tertium p̄sentem. vt qa dic promitto tibi q̄ dabo titio.x. quo cāu oritur obligatio naturalis etiā de iure ciuili. secus quādo verba ,p feruntur in absentē vt qz dico ,pmitto tali absenti.x. tunc.n.etiā naturalis obligatio non oritf qz nō est cui acqrat.ita no.glo.⁊ doc.in.l.stipulatio ista.§. siqs ī sulam.ff.de ver.ob.⁊ in.l.i.ff.de pac.facit.l. absenti ff.de dona.⁊.l.que absenti.de acq.pos.⁊ in.c.si tibi absenti.cuz ibi no.de p̄hē.li.vi.vnde in proposito cum cōfessio fit simpliciter in fauorem absentis puto q̄ de iure etiam canonico[c] nō possit absens se ex illa fundare cum absente parte non videat facta ex certa scientia sz potius ex arrupto ⁊ ex aliqua occasione.sepe enim ad se excusandum dicit quis se debitorez alicuius absentis cui in veritate in nullo tenetur. Et ,p hoc facit ille tex.sicut enim de iure ciuili nō valet confessio sine causa qz p̄sumitur erronea ita video hoc sancitum de iure canonico. Item video q̄ in crimīali non probat cōfessio extra iudiciū facta.vt in.c.quā fit graue de excess.p̄la.⁊ quod ibi no.per Inno.ī c.at si clerici de iudi.ita dicendum in cōfessione facta absente parte.non enim p̄sumit deliberate prolata ⁊ hoc voluit glo.in.c.fi.de confes.⁊ vide quod no.in gl.i.in.c.cōstitutus de procu.puto etiā q̄ de iure canonico non poterit quis stipulari alteri per.c. q̄z q̄z. de vsur.li.vi.vbi etiam in causa fauorabili puta in cā

c Et cum pater ,tz ēt Jo.de imo. bic.⁊ idē sir-

mat do. Alex. in cõsi. cccxxj. incip. in cã angelo⁊ ebreo⁊ in. iij. col.

a Cõfessio extra iudicialis facta absente parte semiplenã, pbationẽ facit Adde q̃ ista est cõis sntia a qua non eẽt consulendo vel iudicando recedẽduz q̃uis sit pulchra ⁊ subtilis passus. Et adde q̃ istud tz Bar. in d. l. admonẽdi. in. xiij. col. in v. his pmissis quero vtrum duo semiplene ⁊c. Idem tenet Bar/ro. in cõsilio suo incipiente factũ sic se hz. titi⁹ ⁊ sẽius ⁊c. sequitur domin⁹ Antonius i c. fin. j. de iureiurã. ⁊ ibi Jmo. idẽ tz in. iij. col. seq tur expresse Lud. ro. in cõ. cccl. reriij. incip. in cãu ppositio visis allegatõnibus circa fi. Pau. de ca. in cõ. lxxxiij. incip. in⁹ de bellanis ⁊ in cõ. cclv. incipiẽ. visis actis sensit bal. in. l. i. circa. viij. col. C. de cõfess. Qui Bal. limitat sin/gulariter nisi in tali cõfessione extra iudiciali pte absente emanata iterum nisset iuramtum q̃ cũ iuramẽtũ suppleat pñtiaz partis faceret q̃ tũc p/baret plene ita in termis singuli⁹ ingt Bal. in rubrica. C. res inter alii. act. Et hoc idẽ voluit bar. i duob⁹ locis in. l. cũ quis decedens. §. codicillis. ff de leg. iij. refert sic. ⁊ seq tur do. Jas. de mai. i. d. l. admonẽdi. i cx. col. in vs. cir. secũduz q̃ vil⁹ ẽ vel/le Bar.

b Cõfessio fcã ex cã mutui nõ p/iudicat vsq̃ ad biẽnium q̃ pñsumitur facta siue future numeratõis. Nõ limita tertio restitutionis vsurarũ regritur pson̄a publica ad validitatem stipulatiõis pro absentib⁹. puto tamen q̃ si verba proferunt in presentẽ. vt q̃ ,pmitto tibi q̃ dabo titio absenti. r. q̃ per viam denũciatiõis euãgelice potero cõpelli ad soluendum. ⁊ sic saluo ⁊ intelligo illam glo. nunc nouissime scribẽdo. Sed cõtra eum directe agi non poterit. nõ enim per istum cui facta ẽ promissio q̃ sua non interest ⁊ sine actione nemo experit. l. fi pupilli. ff. de ne. ge. ⁊. l. stipulatio ista. §. alteri. de ver. ob. nec per illum absentẽ cum illi per alium queri non potuit. d. §. alteri. ⁊. c. fi tibi absenti. Nec ob. c. i. de pac. q̃ logtur de pacto facto cuz illo cuius interest pactum seruari merito directe põt agere de iure canonico. Sed in casu nostro pactum fuit initum cũ illo cuius nõ interest. Et hec bene notabis q̃ alʒ nõ discussa. ⁊ ad hoc puto reducenda ea q̃ scripsi. s. in proemio gregoriano. Cõcludo ergo q̃ regulariter nõ valet confessio facta in absentia partis. ⁊ hoc tenetur etiã de iure ciuili sm cõem opi. nã Pe. tenuit ẽzium vt recitat Cyn. in. d. l. generalr. de quo vide per Bar. in dicta. l. certũ. §. si quis absente. ff. de cõfes. etiam idem Bar. dixit. in. l. admonendi. ff. de iureiurã. q̃ talis confessio facit semiplenam⁹ ,pbationem. vnde cũ vno teste plene ,pbat allegat. c. fi. de succes. ab intes. quod tamẽ nõ probat hic. nõ. tamen dictũ suuz. vide tamẽ aliquos cãus in q̃bus plene ,pbat absente parte in. d. c. fi. de cõfes. vbi dixi in. c. ij. s e. ti. Oppo. ẽ tex. q̃ lz sit causa in confessione expressa nõ tamẽ per hoc plene ,pbat. vt patet in. l. ĩ ẽctibus. C. de non nu. pec. ⁊ in. l. fi. C. de do. cau. non nu. ⁊ in auc. siue a me. C. ad velle. Solu. dicit glo. v. q̃ fallit in istis tribus casib⁹. primo. s. in eo. q̃ fuit cõfessus recepisse mutuũ. nam obstat exceptio non nu. pe. ĩfra biennũ. post biẽnium aũt nõ põt opponi dicta. l. in cõtractib⁹. Hosti. autẽ limitat⁹. dicit enim q̃ potest opponi hec exceptio nisi ei fuerit renunciatuz ⁊ sic nota q̃ valet talis renũciatio. Idem nõ. in. l. si ex cautiõe. C. de nõ nu. pe. per glo. sed Bar.ᶜ tenet ibi cõtrariuz nisi ex interuallo fiat renũciatio. q̃ qua fragilitate inducit ad cõfitendum eadem inducit ad renunciãdũ quod placet. Simile nõ. in. c. si diligẽti. de fo. cõpe. secũdo limitat vt hec exceptio tollat biẽnio inter laicos ⁊ forte inter clericos ,ppio nomĩe ẽtrahentes. secus dicit vbi prelatus contraberet noĩe ecclesie sue ⁊ pro ipius ecclie negocijs expediendis cõfitet se mutuũ recepisse. hic enim post biẽnium ⁊ ĩ p/petuum cõperit cõtra creditorem exceptio nisi ipe ,pbet in vtilitatem ecclie pecuniam fuisse cõuersaz. r. q ij. hoc ius. de quo remittit ad. c. fi. de solu. vbi idẽ firmat. Tu in hoc dic melius q̃ aut sumus in cãu ĩ quo necesse est probare vsum. ⁊ tunc ,pcedat ẽcedens dictum Hosti. ⁊ hoc nõ ea rõne. q̃. l. in ẽtractibus. nõ habet locum in eccliã. sed quia eccl̃ia est p̃uilegiata vt non teneatur nisi probetur versum. Sed in casu in quo non est necesse probari versum quod quãdo sit plene nota. in. c. quod quibusdam de fideiusso. ⁊ in. c. i. de deposito. tunc dico q̃ eccl̃ia non auditur vltra biennium. rõ qa predicta. l. in contractibus. nõ inducit p̃scriptionem in odium debitoris. ĩmo inducit p̃uilegium in fauorẽ ipsius. cũ enim al⁹ non audiatur ẽ cõfessionem ,ppriam. vt hic. ⁊ in. c. p tuas de proba. illa. l. induxit. vt infra biẽnium possit debitor opponere exceptionẽ nõ nu. pe. ita q̃ onus probandi pecuniã numeratam incumbat ipsi creditori. Si ergo eccl̃ia vult vti p̃uilegio illius. l. oportz vltra panor. hic nisi hec ꝓfessio esset, facta in vltima volũtate q̃ tũc nõ p̃ sumitur spes nũerationis glo. est sing. in. l. i. C. de fal. cã adiec. leg. quã seq tur Bald. in extraua. de pace ꝓsta. in v. vasalli. ⁊ in. l. gnãliter. ⁊. l. fi. C. de non nu. pec. ⁊ Bal. in. c. litteris. de presump. in. ij. col. ⁊ ang. i cõ. suo. v. i fi.

c Et cũ bar. tenent cõiter doc. sm ang. de are. insti. de lit. ob. in vlti. col. q̃ recipiat cũ prefinitiõe tpis ibi p̃fixi. ⁊ hoc teneas qõ latius dico post Moder. in. d. c. fi. de so. Aduertendum tamen pro limitatione illius. l. ad multa. primo cãu vt dicit hic Host. ⁊ bene lz post biennuz nõ admittat exceptio nõ nu. pec. poterit tamẽ de dolo ⁊ fraude creditoris excipi. s. q̃ repetit pecuniã non numeratã. ⁊ poterit hoc ,pbari per cõfessionem creditorum vel saltẽ propositã exceptione doli cuz aliqbus probabilibus cõiecturis onus ,pbandi trãsferr̃ i creditorem sm eum. ⁊ hoc est dictũ valde notabile ⁊ mẽti cõmendandum. ⁊ vide ad materiaz qõ nõ in. d. l. si ex cautione. ⁊ in. d. c. fi. de solu. Secũdo limita vltra alios hic q̃ tps biennij est p̃finituz qñ confessio ẽ in scriptis. Si autẽ fine scriptura põt tunc in perpetuum obijci exceptio pecunie nõ numerate. hoc voluit glo. singu. in. l. si nõ singuli. C. si certuz peta. sed Bar. in. l. si ex cautione prealle. tz nõ cẽ in hoc differentiam. allegat glo. in auc. rogati. C. de testi. Cy. ⁊ Pe. in. l. generalr. sequũtur glo. in. d. l. si non singuli. ⁊ idem Ja. but. in. d. l. si non singuli. ⁊ Ang. de peru. in. l. fi ita stipulatus. §. grisogonus. ff. de ver. ob. nec ob. glo. in auc. rogati. q̃ loquitur in creditore cõfitente nõ autem in debitore. hoc dictũ puto equus. facit tex. insti. de lr̃arum obli. in pñ. ⁊ in. l. in ẽctibus pręal. vbi ponderatur scriptura. sed dictuz Bar. puto verius de subtilitate iuris. moueor hac rõe ex quo confessio emanauit cum debitis solẽnitatibus ei standum est donec per ipum confitentẽ probetur cõtrarium. vt hic ⁊ in. d. l. cũ de indebito. in fi. exceptio vero non nu. pe. indulgetur infra biẽnium ex q̃dam equitate. q̃ debitores anxietate cõsequendi debitum de facili cõfitentur ante pecuniam numeratam. vnde cõfitens viua voce dz aut stare confessioni sue aut ,pbare ẽzium aut capere indulgentiam legis cũ sua limitatione sicut. s. dixi in ecclesia. Tertio limita exceptionem infra biẽnium cõpetere quãdo debitor fuit cõfessus dũtaxat. secus enim si notarius scripsisset debitorem pecuniã recepisse in sui presentia ⁊ testiũ qa tunc cessat exceptio nõ nume. pecu. quod voluit hic Inno. ⁊ Latius per legistas in. d. l. si ex cautione.

Secũdo principaliter fallit in confessione dotis[d]. q̃ maritus celeritate cõsequẽdi vxorem de facili confitetur dotez recepisse quam in veritate non recepit. Sed de hac exceptione dic melius ⁊ plenius vt le. ⁊ nõ. in. d. l. fi. C. de do. cau. Tertio fallit in auc. siue a me. C. ad velle. quãdo. s. mulier cõsentit alienationi rei sibi assignate ,ppter nuptias. nõ enim valet prim⁹ consensus sed oportet vt secũdo ꝓsentiat interuenientibus alijs de q̃bus ibi ⁊ plene nõ. in. c. peruenit. de emp. ⁊ ven. Ultimo iudicio meo posset attẽtari q̃ si quis bis ex interuallo cõfiteret pecuniã vel dotem recepisse nõ posset amplius opponere exceptionem nõ nume. pec. vel dotis. nisi vellet in se assumere on⁹ probandi moueor p. l. si cum scim⁹. ⁊ quod ibi nõt. Bar.ᶜ C. de agri. ⁊ censi. lib. xi. vbi colligitur singularis theorica q̃ vbi nõ preiudicat confessio ex defectu p̃sumpte voluntatis si fuerit gemĩata[f] valet quod bene notabis. ⁊ idẽ dicit ibi Bar. in verbis enũciatiuis ⁊ hec faciunt ad multa.

c **Am. p.** Casus. Auctoritate ordinarij põt notarius tabellionis mortui notas in publicã formã redigere. pro factũ ex quo qõ. secũdo decisio ibi ad petitiõem. Casus lr̃is. Pe. tabellio p̃uent⁹ morte q̃dam instr̃a nõ p̃fecit que redacta erant in no

d Confessio sup receptõne dotis non p̃iudicat. de quo v/ de p. d. ab. in. c. i. in fi. de adul. ⁊ qõ ibi late notaui.

e Addo glo. i v. penit⁹. i prin ci. in §. i. l. in ẽctib⁹ C. de n̄ nu. pe. q̃ ẽ mẽ bi fin. ẽ tñ videt facẽ tex. nõ. mlt tum i. l. au relius. §. fi. ff. ö li. leg. f Jdẽ tz ipemctab. panor. in rep. c. p nu as. ö arbi. in. ir. col. pau. de ca. i. l. publia. §. f. ff. öpo. lu. ro. in. l. sed ⁊ si pos sessori. §. f. ff. ö iureiu rã. ⁊ in cõ. cccc. i inci. in casu p/ posite con sultatiõis brevit di cendũ do. frã. ⁊c. i. iij col. ⁊ idez lu. ro. in. l. nuda. in. l. co. ff. ö do. do. Ja. de mai. i. l. ad monẽdi ff de iureiu. i. cvlij col. vbi p hoc dicit bñ fa cere. l. i. ad si. in v. ⁊ sc cũdus cõ/fessionib⁹. C. de plus peti.

a Vide ad ħ bar. i l. diu⁹. §. it senat⁹. ff ō fal. itē viō d. an. i. c. i. i añp. col. vſi. ex bis apparz. eē e. ti. ⁊ imo. in. l. gallus §. iō credē dū. ff. de li. ⁊ po. ad ſi. Itē notari⁹ cui lega ta fūt ꝓ to colla tene tur ſuare formā bu ius decre. i extrēdēdo ſed tu in ꝯ riuz. vide Bal. i l. ſi qs ex argē tarijſ. in ſi. ꝓin. ff. de edē. vbi di cit q ſiyn⁹ tabellio in ſtituit hēs ab alio ta bellione ſi erit neceſ ſaria i extē dendo hec ſolennitaſ q iſta prāſ vz ſibi con ceſſa a. l. q ſi eēnt plu res hēdes oēs debēt ſe ſubſcri bere quaſ iſta decre ta. eſt itel ligēda i ta bellione ñ herede ne q legata rio q de⁹ ſenſu ptiū ad hoc aſ ſumaſ ma xime q ēt bar. ibi idē dicit in ta bellioē cui legauit ro gitus q dz ſcribere ꝓ tocolla vt nō teneaſ ſuare hāc ſolēnitatē. Et idē di cit ang. in d. l. q̄dā. §. nihil. bal. ff. de edē. ſ. q poterit abſq; auc tate iudi cis. Sz ꝯ riū vt au dio tz ſpe cu. in ti. de inſtru. edi.

ram ꝑ eundem: querebaſ quid deberet fieri de huiuſ modi in notā redactis. Rñdet papa. J. tabellioni q̄ ad petitionē illoꝝ ad quos ꝓtinēt auctoritate iudicis ordinarij poterit illa inſtrā in publicā formā redige re: ꝓ hoc ꝓpetuo valitura acſi a dicto. P. ꝓpleta fuiſ ſent Ber. Nō primo q̄ notarius appellaſ tabel lio alſ dicit tabularius. C. de tab. l. gñali. in rubro ⁊ nigro li. x. Et de multiplici noīe notarij. no. in. c. q̄m ꝯ. de ꝓba. Secūdo no. q̄nq; que regrunt vt vn⁹ notarius publicet inſtrm de quo fuit rogatus alius notarius que hic colligit Jo. an. per ordinem. ꝓmo vt hoc faciat añ petitiōem eoꝝ quoꝝz intereſt. Ad quos autē dicit ꝓtinere ſeu intereſſe. dic vt in. l. ſi qs ex argētarijs. §. pertinere. ff. de eden. ſecūdo vt hoc faciat auctoritate ordinarij. Moſt. hic intelligit de or dinario adminiſtrationē hēnte. Jdez dicit de delega to a ſede aplica ad hoc ſpāliter deputato. allegat. ſ. de teſti. albericus. ſed ipſe Moſti. aliter ſentit in ſum ma. e. ti. §. fi. in ꝓin. ⁊ refert ſpe. e. ti. §. oſtenſo. v. fie bat. ibi enī tractans de publicatiōe inſtrī dicit eā poſ ſe fieri coꝝā defenſore ciuitatis. vt in auc. de defen. ci ui. §. ſed neq; colla. iij. ⁊ coꝝā ordinario etiā adminiſ tratiōem nō hēnte ⁊ coꝝā delegato ab ordinario ha bente adminiſtratiōem. allegat. c. pe. de in inte. reſti. ⁊ ſic dicit intelligendū illud. c. cum. p. ⁊. c. fi. j. e. Sz Jo. an. in addi. in. d. vſi. fiebat. dicit q̄ vbi hoc fieret de cōcordia partium ꝓcederet illud dictū Moſti. vt ſufficeret auctoritas ordinarij adminiſtratiōem non hñtis. alſ ät ſec⁹ cū fit neceſſaria citatio. vt. d. c. ſignificauit. que fieri nō poteſt per ordinariū adminiſtra tionem nō hēntē. ⁊ an in caſu noſtro ſit neceſſaria cita tio. j. dicet. Tertio requirit vt iſte cui fit cōmiſſio pu blicandi ſit notarius vt pz ex ſubſcriptiōe. Quarto requirit q̄ fiat fideliter ibi fideī. ⁊c. ſ. nihil ad ſubſtā tiam ptinēs addendo ſubtrahēdo vel mutando. arg. iij. q. ix. pura. ⁊. c. hortamur. nō tñ refert ſm Jo. an. an loquaſ i ꝓria ꝑſona vl tertia. j. de ꝙuer. ꝙiu. dudū Quīto q̄ redigat i publicā formā vt pz ibi i publicā formā ⁊c. Regrit pz Ho. ēt ſextū q̄ vocent bi quos res tangit ⁊ ſup vocatiōe fiat publicum inſtrm. ⁊ re mittit de boc. ſ. de teſti. ſignificauit. ⁊. c. albericus. ⁊ idē Egi. ⁊ boa. Sed certe hoc dictū iure nō ꝓbatur nam iura ꝓalle. loquunt in alio caſu. ſ. cuz inſtrm exē platur nō a ꝓtocollo. ibi enim ſubeſt magnū ꝓiculū q̄ ſtatur exemplato ſicut originali nec pōt amplius detegi falſitas ſed in caſu nr̄o ſecus cū ſemp poſſit re curri ad originale. vt in. c. quoniā ꝯ. de ꝓba. ⁊ q̄ nō ſit opus citare ꝓtem bene facit. l. ſi qs ex argentarijs §. i. ⁊. l. q̄dam. §. nihil intereſt. ff. de edē. poſſet tamē dici q̄ aut cōmiſſio fit per iudicem. ⁊ tunc in generali cōmiſſione poterit fieri vna citatio gñalis vt cōpare ant ad ꝯdicēdū ſi qui ſua putāt intereſſe ſed in quali bet auctēticatione nō eſt neceſſe ꝓtez citare. vnde ſpe cu. regrens citationem loqtur q̄n inſinuaſ ſeu exem plaſ inſtrm. nō añt in caſu noſtro vt nō. per eū. eo. ti. §. oſtenſo. ver. qualr. Item dicit q̄ regritur ſepti mum q̄ is qui fuit rogatus ſit morte ꝓuent⁹. vt in lit tera. Jdem ſi longo ipedimēto detētus. alſ autē nō pōt vn⁹ notarius publicare rogationē alterius. vt in auc. de tabel. per totū nō. Bar. in. d. l. q̄daz. §. nihil intereſt. Octauo requit q̄ notarius q̄ fuit rogat⁹ redꝛxerit rogatiōem in notā. i. ꝓtocollum ſeu abbre uiaturam ſuā vt pz ibi in nota redacta. alſ autē nō vr̄ ſcriptura alicuius auctoritatis niſi de ea cōſtaret per teſtes. Sed reuoco in dubium nunqd auctoritas ordinarij ſit ſemp neceſſaria. Jo. an. ⁊ do. Anto. vi dent velle q̄ ſic. dicunt enim q̄ ſi rogationes[a] eſſent legate alicui notario vt forte ꝓtigit hic ſm eos neceſ ſaria eſt iudicis auctoritas de qua in tex. alle. Jo. an. C. de eden. l. procurator. ⁊. l. cirographis. ff. de ad

mi. tu. que iura profecto hoc nō probāt. q̄nimmo ad duco iura que vident probare ꝓrium in herede lega tario ⁊ donatario. d. l. l. ſi quis ex argentarijs. §. i. ⁊ d. l. quedaz. §. nihil. ⁊ expreſſius hoc tenet ibi Bar. illa enī iura ſimplr dicūt heredem notariū poſſe com pelli ad edendū ſicut defūctus olim poterat q̄ ſucce dit in locum illius. Jdem in legatario ⁊ donatario. ⁊ faciunt notabilr illa iura q̄ nedū legari ſed etiā in vi ta donari poſſunt rogatiōes ꝑ notarium rogatuz q̄ō intelligit Bar. in. d. §. nihil. q̄ſi donator impedit lon go impedimēto. alſ nō poteſt per aliū rogatōnes cō plere vt hic in glo. quod intellige vt dixi in. c. iter dile ctos. ſ. e. Et nulla fit in dictis iuribus mētio auctori tatis iudicis. iſtū tex. ego itelligerem q̄ iſte notarius cui ſcribit nō erat heres nec legatarius nec donatari us nec hoc apparet in lr̄a. ſed tamē aliquo modo ad manus ſuas iſte rogatiōes ꝓuenerant. ⁊ hoc cāu poſ ſet ſeruari quod. ſ. dixi de citatione generali fieda lz in veritate iure non probet ſed cautum eēt eam face re in cōmiſſione huic notario generalr fienda. Al terius querit an protocollum ſeu nō ſiue abbreuiatu ra que idem ſunt faciat per ſe fidem. Accur. i. l. argē tarius. ff. de eden. ⁊ Spe. de inſtru. edi. §. videndū. ver. ⁊ nō q̄ tabellio. vident velle q̄ fic. pro quo facit q̄ oīno protocollum habz illa que hēre debz inſtru mētum. ⁊ plus q̄ ipſa rogatio eſt origo ⁊ fons vnde ſumit inſtrm ⁊ ſic plus illi credendum eſt. ix. di. c. vt veterum. ⁊ q̄ ibi nō. ⁊. lxxvi. di. ieiunīū. ij. C. ō edē. l. penul. ⁊ auc. ſi quis. ſed Nico. ma. ꝯdicit vt recitat Jo. an. in addi. Spe. in. d. ver. ⁊ nō. dicens ꝓtocol lum eſſe principium inſtrī nondū completi. vnde ni ſi cōpleatur pro nihilo habet argu. C. ad ſylle. l. pe. ad fi. dat ſimile de teſtamēto ⁊ de ſnia que nundū cō pleta lz ſcripta nil probant. pz primū. ff. de teſta. l. ſi is. ⁊. l. ſi ex ea. ij. C. de ſen. ex peric. re. l. i. ⁊ videt ſm eum caſus. C. de fi. inſtru. l. ꝯctus. in ꝓin. ibi nō ali ter vires habere ⁊c. ⁊ lz ibi loquaſ de ꝯctu in ſcriptis quo ad ſubſtātiam ꝓbatiōis idem tamē videt in alio ex identitate rōnis. ar. c. cuz dilecta. de cōfir. vti. ⁊ vi det hoc vltimum placere do. Jo. and. ibi. ⁊ adducit ad principale dictum. c. eccleſia veſtra. el. ꝓmo de ele cti. Ego dico tex. iſtum facere pro ⁊ ꝯ. facit enim pro prima opi. in quantū facit fidem vt alius notari⁹ poſ ſit rogatiōes illas publicare. Ad idem. c. quoniā cō tra. de ꝓba. vbi originalia cōſeruant vt ſi qd diffi cultatis emerſerit in exemplatis ad illa poſſit hēri re curſus. Sunt ergo maioris auctoritatis originalia q̄z exemplata ⁊ publicata. In ꝓrium pro ſecūda opi. fa cit tex. in dublici loco. primo q̄ten⁹ dicit q̄ defunct⁹ non perfecit ⁊ ſic ante publicationē videt ſcriptura i perfecta quo ad faciendū fidem in preiudicium alte rius. ſecūdo facit in fi. ibi perpetuā fidez ⁊c. que ver ba ſatis inuūt q̄ ante hanc publicationē non faciunt fidem in iudicio. Sed cōcordando opi. dicerē ſic q̄ aut actus geſtus eſt per extēſum deſcriptus in ꝓto collo ac habet oēs ſolēnitates publici inſtrī ⁊ proce dat prima opi. cum rōnibus ſuis maxime quādo ꝓ tocollum producit a notario rogato. Aut eſt abbre niate ſcriptus ſm cōſuetudinem nōrioꝝ ⁊ procedat ſecūda opi. cum enī multa poſſint itelligi ſub illis ab breuiaturis nō eſt congruū fidem adhiberi antequā ſit rogatio in publicam ⁊ extenſam formam redacta. ⁊ ita loquit iſte tex. vt ſonant illa verba in nota reda cta ⁊c. Nec eſt credendum verbo notarij. vt nō. in. c poſt ceſſionem. de ꝓba. Et hec faciunt ad q̄ſtio nem quaz pluries agitari vidi. pars ad faciendam fi dem de procuratiōe ꝓducit protocollum notarij ne gaſ q̄ fides ſit illi adhibēda. habes per predicta qd iuris ⁊ idem in ſimilib⁹. Jnfero etiam ad aliam q̄ ſtionem quotidianam an protocollum[b] faciat fidem

§. poſtremo. et adde hic qō nō. Ang. icō. cclxxij. ⁊ dicit bal. i. d. l quedaz in apo. q̄ tabel lio ꝓt alicui legare ſuas abbreuiatu ras ⁊ al. ſpe. i ti. de inſtr. edi. §. oſtēſo vſi. qd ſi ali quis.

b De hoc puncto vide oīo ꝑ bal. p⁹ Ja. ō ar. i. l. fideicōmiſſa §. i. ff. ō le. iij. ⁊ in rub. C. ō ſi. inſtru. i. x. col. i v. ſz ter tio. q̄rit nun qd inbreuia tura ⁊c. ⁊ oī novide i vſi. ſeq. ſ. quarto q̄ro nūquid ſuā ibreuia turā ⁊c. vbi pul. determi nauit bal. an ip'se idē nōri us vel ali⁹ eo mortuo cui cōmiſſa ēent ſua ꝓtocol la poſſit ta les ibreuia turas exten dere ⁊ q̄ōt an poſſit ali qd addere l' diminere ō quo ēt aliqd p bal. p⁹ Ly i. l. ꝯct⁹. i. iiij col. C. de fi. i ſtru. ang. i. l. lucius. ff. de reſta. mi. ⁊ i cō. ccxx. ici. ad b vt ſcrip tura ſit pu blica. ⁊ i cō. cclxxiiij. ici. themaſuper q⁹ perit. io. i ad. ſpe. in ti. de inſtru. edi. §. videndū re ſtat. in ver. ⁊ nō q̄ tabel lio. bal. i auc q̄ ſine. C. de teſta. e vide q̄ō nō. Arc. in. c. iudicet. circa ꝓn. iij. q. vj.

quo ad publicationem fiendā si non fuit lectum ⁊ recitatum prius coꝝ partibus ⁊ generaliꝫ potest queri de quolibet instrumēto notarij an faciat fidem si protocollum vnde fuit instrumētum sumptū lectū nō extitit tēpore rogationis coꝝ partibus ⁊ testib⁹. Do. An. tꝫ hic. q⁹ nō allegat dictū Jo. an. in addi. Spe. in. §. ostenso. ver. illud. in addi. magna vbi hoc tꝫ ꝑ indubitato. ⁊ alle. l. fideicōmissa. §. i. ff. de le. iij. ⁊ ibi est bo. tex. in ar. tamē sed glo. ibi notabilior que apte videt hoc tenere loquit tam in testō. Ego credo hoc dictū procedere vbi scriptura est de substātia ꝓbatōnis vt q⁹ actus est talis de sui natura vel actū fuit iterptes vt actus fieret in scriptis. tunc enim clarissimuꝫ est q⁹ nō valet qcquid scribit nisi prius complete scribatur ⁊ postea legat coram partibus ⁊ testibus. ⁊ ō hoc est tex. notabilis in. l. ꝯctus. C. e. ⁊ ibi per Bar. ⁊ in hoc casu potest itelligi glo. in. d. §. q̄ꝫ q̄ꝫ. q̄ñ. s. testator volebat soleñiter testari in scriptis sꝫ protocollum nō fuit lectum. vel q̄ñ ipemet testator scripsit animo postea publicandi coram notario ⁊ morte prevētus nō fecit. talis enim scriptura fidem nō facit saltez inter extraneos. vt no. ibi Bar. in. l. filius[a]. ff. de test. Sed in alijs actibus in quibus scriptura fit soluꝫ ad facultatem probandi, non puto necessarium q⁹ notarius legat ꝓtocollum coram ꝑtibus ⁊ testib⁹ q⁹ hoc nullibi ꝓbat immo potius probat ꝯrium per locum a spāli in. d. l. ꝯctus. ⁊ hoc in ar. cum enī alij actus describant in ꝓtocollo vt plurimum abbreviate ipossibile esset illa legere. q⁹ q̄ō non est scriptuꝫ legi nō potest. hoc etiā videt tacite sentire Bar. in. l. gallus. §. idem credendū. ff. de lib. ⁊ post. ⁊ in. d. l. ꝯctus. Itē iura solum vident regrere q⁹ tabellio fuit rogat⁹ ī actē. de tab. §. nos aūt. facit. c. q̄ñ ꝯ. de ꝓba. vbi solū regritur q⁹ acta scribant ad hoc vt faciant perpetuaꝫ fidē ⁊ q̄n erit opus exemplent. fateor tamē q⁹ si scriptura eēt imperfecta ita q⁹ appareret notariū voluisse plus scripsisse q⁹ talis scriptura nō faceret fidem p d. l. si is. ff. de testa. ⁊ ibi per Bar. Exēplum dicitur in ꝓtocollo talis vendidit ticio domuꝫ pro centū bis conditionib⁹ ⁊ nihil amplius dicit nec est dictio ⁊c. vt filius. ⁊ hec nōbis q⁹ quotidiana ⁊ facit q⁹ statim dicaꝫ. Quero q̄ō notarius publicabit rogationes mortui si sunt abbreviate scripte more tabellionum qui pluries geminat in vno ꝯctu dictiōem ⁊c. dicēdo renunciat ⁊c. promisit defendere ⁊c. obligando se ad damna ⁊c. ⁊ sic de similibus. ⁊ de hoc vide Spe. eo. ti. §. ostenso. ver. qd si abbreviatura. ⁊ ver. se. Host. hic dicit q⁹ si ꝯctus est in scriptis nullum est remedium. C. eo. l. ꝯctus. Idem ⁊ clarius Bar. ī. l. gallus. §. idem credendum. ff. de lib. ⁊ post. Ratio est q⁹ vt s. dixi talis actus non valet nisi prius plene scribat ⁊ coram partibus ⁊ testibus legat. d. l. contract⁹. per quod dic Bar. male facere notarios q scribētes appellationem dicūt appellauit in his scriptis ⁊c. Plaꝫ nihil potest addere post q̄ꝫ lecta est. Idem in sniis et similib⁹ que debent in scriptis fieri. Si vero scriptura nō exigitur de substātia sed fit ad ꝓbationē. ⁊ tūc debet attendi consuetudo notarij ⁊ abbreviature ꝑcedentes ⁊ sequētes. Et si ex his potest intētio notarij mortui elici fiet publicatio ſꝫ q⁹ hic dicitur ad hoc l. si seruus pluriū. ff. de le. i. ⁊ de fun. instru. l. cū dela nionis. §. asinam. Itē potest intētio notarij mortui ꝑpendi ex cōparatione alioꝝ instroꝝ que fecit iter eas dem vel alias ꝑsonas sup̄ simili ꝯctu in auc. e. ti. §. ſꝫ ⁊ si. col. vi. ⁊ idem vult in effectu Bar. ī. d. §. idē credēdum. Addit tamē hic Host. q⁹ cetera q̄ deficiunt ex quo de his ꝓbabiliter apparet auctoritate iudicis supplebuntur. ar. ff. q⁹ cum fal. tu. l. ij. in auc. vt fra. fi. §. illud quoq̄ꝫ. col. viij. ita tamē q⁹ decisio ꝯbentiū vir aut num q̄ꝫ suppleat. super quo remittit ad nō. in c. ij. de li. ob. ⁊ hoc dicit verū sine noua probatione. Idem per omnia vult Spe. in ꝓealle. ver. Sꝫ Jo. an. in addi. s. d. versi. sed qd si abbreviatura. recitat Nic. ma. tenuisse q⁹ idez notarius qui rogatōes scripsit poterit abbreuiate scripta in protocollo extendere ꝑm interpretationē iuris vel consuetudinis seu cō munis itellect⁹. sed alius notarius hoc nō poterit q⁹ ignorat mentē alterius nec hab ꝯptātem interpretandi. ⁊ ideo dicebat q⁹ debꝫ in publicatione ponere ꝓ ut reperit in protocollo. hoc nō placet ibi Jo. an. qa nimis rigorosum ideo tꝫ quod. s. dictuꝫ est. consulit tamē pro tutore vt in dubijs fiat declaratio per notarium iudicis auctoritate ꝑm predicta. vbi autem non pōt dari certus ⁊ tutus intellectus notarius ponet ꝓ ut stat in protocollo q⁹ nec ipse nec index scit intētionem mortui ꝑm Spec. ibi. Nunqd aūt heredes poterunt cōueniri si notarius ita cōfuse ⁊ defectuose rogationez scripsit q⁹ publicari non potest. Recitat ibi Jo. an. quēdam doctorem disputando determinasse q⁹ poterit cōueniri ad īteresse. facit. l. illicitas. §. ficuti. ff. de offi. presi. ⁊ vide ibi plenius. Tractauit etiaꝫ ille doctor an possit iste notarius supplere ea que ille omisit in ꝓtocollo. ⁊ determinauit q⁹ si omisit aliqua de substantialibus de quib⁹ in auc. vt ꝑpo. no. impera. q⁹ cum tūc scriptura sit nulla nō poterit supplere. secus si circa alium defectū omisit. de quo vide quod nō. Bar. in. l. si librarius. ff. de reg. iur. ⁊ Jo. an. super data li. vi. ⁊ hec nō. Queritur qualiter subscribet se iste notarius qui publicat rogatiōes alterius. Host. ponit hanc formā. Ego talis tabellio supradictum instrumētum de verbo ad verbū suscepi de nō talis tabellionis mortui qui ipsam manu ꝓpria quā bene nouit scripserat ⁊ hoc de mandato talis iudicis quo ad substantiam nullo detracto addito vel mutato vel, transportato ⁊ in publicam formam redegi ⁊ meum signum apposui. Ultimo hic queritꝫ quis possit tabelliones creare[b]. Inn. hic ītat ponēdo varias opi. ipse autē in hoc finaliter residet vt solus ꝑnceps hoc possit. s. papa vel imperator nisi aliquis habeat priuilegium a principe concessum vel ꝯsuetudine argu. l. i. C. de emāci. li. ⁊ in. c. cum dilect⁹. de consue. quod sic probat. certuꝫ est q⁹ officium tabelliōis est contra ius q⁹ charte aīalis mortui credit sine alio adminiculo. Sed ꝯ ius naturale vel nouum vel vet⁹ testamētum nulli venire propria auctōitate licꝫ. sicut dicimus in dispēsatione que est ꝯ ius de tēpo. ordi. dilectus. sicut nec lꝫ nec restituere infamen nec legitimare illegitimos vel arrogare nisi principi ⁊ paucis alijs quibus est specialiter cōcessum. vt nō. ꝯ. qui fi. sunt legi. per venerabilem. ⁊. ff. de post. l. i. §. de qua. ff. de adop. l. i. ⁊. ij. nō. ꝯ. de re iudi. cum te. Sunt enī hec quasi ꝯ naturaꝫ ⁊ miraculosa de infami facere bone fame de illegitimo legitimuꝫ ⁊ hominem sui iuris subijcere alteri. fatet tamen Inno. q⁹ si aliquis habꝫ de cōsuetudine q⁹ possit facere tabelliones q⁹ hec cōsuetudo seruanda est. Credit etiam q⁹ reges habēt supremum imperiū possent tabelliones creare. alijs autem qui sunt subditi ecclesie vel imperio hoc nō licet ꝑm eum. nec etiam pacto nudo potest quis se ligare q⁹ credat instrumento alicui⁹ priuate persone. nec etiam statutum ab alijs q̄ꝫ a predictis conditum valet q⁹ non licꝫ contra ius naturale ⁊ leges publicas statuere. Quare autem valet consuetudo ⁊ nō statutum. Respondet Innocen. quia ad hoc vt valeat cōsuetudo oportet vt interueniat consensus principis tacitus vel expressus. quod autem princeps approbat ipse facere videt. l. i. C. de vete. iure enucle. secus autem est in statuto. hoc voluit in effectu Inno. Sꝫ certe hec vltima ratio non est bona quia valet consuetudo quāquā ignorante principe inducta. vt nō. glo.

a Et illā ōcisionē bar. i. d. l. si is segtur expresse Bal. in. l. ꝯctus. in. iij. col. ad fi. C. de fi. instru. Sali. in. l. fi. in. iij. q. C. fami. her.

b Quis possit crea re tabellio nes ⁊ d' hyt de ꝑsilius old. cō. lr/ xv. Et si ꝑnceps. i. ipator cō/ cessit alicui priuilegiuꝫ vt possit creare ta/ belliōes p totum or bē postea q̄dam cōt tas fec̄ sta/ tutū q⁹ nl/ lus possit ibi ꝓficere instrm nisi sit creatus tabellio ō. ꝓsensu cōi tatis an p hoc ꝑiudi cet priuile gio pr. ꝯcō cessio. vide p albe. i. i. p te statu. q̄ō. lxxiij. itē an spu/ riuſ possit creari ta/ bellio. ⁊ si fuerit crea tus an cre dat ei⁹ in/ strīs. vide ang. consi. cclxxiiij.

iiij. di. leges. Hosti. autem reddit aliam rõnem. dicit enim q̃ in consuetudine cõcurrit consensus pluriũ s. vniuersitatis ⁊ populi qui possunt ordinariã iurisdictionem dare qõ est maius ergo multo fortius possunt cõcedere hoc officium qõ ẽ min⁹. arg. j. de deci. ex parte. iij. Statutum aũt inferioris a principe cũ solus sit tantã auctoritatem nõ habz ⁊ ex hoc arguit q̃ sicut vniuersitas potest facere ordinariũ iudicem sic ⁊ is q vniuersitatẽ regit de ipius cõsensu tabellionem facere quod omnino credit verum esse nec est ꝯ ius tabellionem facere ꝑm eũ immo est ꝑm iura que volunt q̃ instrumẽto tabellionis credat. ⁊ in hoc instat Hostiẽ. ⁊ cum eo Jo. an. trãsire videt hic ⁊ spe. de instru. edi. §. restat. versi. sed quis põt tabelliones facere. vbi plene inuenies de materia ⁊ in sequẽtibus ver. Conclude tu clarius ⁊ latius materiam q̃ de imperatore ⁊ papa ⁊ alijs principibus nõ recognoscentibus superiorem saltem de facto ⁊ ciuitatibus exercentibus iura principis nõ est dubium quin possint tabelliones constituere ⁊ alia iura principis exercere. vt legitimare ⁊ restituere fame. ⁊ similia vt voluit hic Innocẽ. ⁊ Bart. in. l. infamem. ff. de publi. iudi. videt tex. in. c. super quibusdam. §. i. j. de ver. sign. facit. c. per venerabilem qui si. sint legi. Idem dic in ciuitatibus ⁊ alijs magistratib⁹ seu dñis iurisdictionẽ habentibus respectu iurisditiõis eorum arg. c. cũ dilectus. s̃. e. ⁊ in auc̃. de defensi. ciui. ex prouinciali. ⁊ hoc vult Bar. in. l. omnes populi. ff. de iusti. ⁊ iure. ⁊. l. i. de off. procõsul. ⁊. l. nõ enim. ff. de adop. ⁊ bal. in. l. cunctos populos. C. de sum. tri. ⁊ Spec. vbi. s̃ qui plus sentit. s. q̃ prelati in eorum iurisditõe seu in spũalibus pertinentibus ad eos possunt tabelliones creare facit. c. quoniam ꝯ. de proba. ⁊ in. c. abbate sane. ⁊ quod ibi nõ. de re iudi. lib. vi. Sed dubium est an vbiq̃ locorum possunt predicti instrumẽta publica conficere. ⁊ est hec subtilior questio. Cõcludo q̃ creatus a papa potest exercere officium in terris subiectis pape ⁊ in spectãtibus ad suam iurisdictionẽ ⁊ idem in creato ab iperatore respectu sue iurisditõis ⁊ territorij ficut dixi in papa. argu. i. c. si duobus. de appella. Creatus aũtẽ a papa non potest in terris imperij nec creatus ab imperatore i terris ecclesie nisi per viam approbatõnis seu de cõsensu partiũ. Naz potestas a pricipe concessa potest exerceri extra territorium i his que sunt voluntarie iurisditõis ⁊ potestatis. vt. l. ij. ff. de off. proconsul. ⁊. c. nouit. ⁊ qõ ibi nõ. de offi. delega. als secus q̃ extra territorium concedentis censetur priuata persona. l. iij. ff. de offic. prefidis. facit. d. c. si duobus. instr̃m tamẽ cõfectum itra territorium cõstituentis facit fidem etiã extra territorium. q̃ fides iam orta est in loco cõstituentis. ⁊ idem est in creato ab inferiori a principe. argu. i. l. i. C. de eman. li. ⁊ i. c. cum dilectus. s̃. eo. ti. tz Bar. ⁊ Bal. ⁊ Spe. vbi. s̃. Si vero tabellio fuit constitut⁹ ab alio[a] qz a principe. tunc aut instr̃m fuit scriptuz itra territorium cõstituẽtis ⁊ facit fidem ibi ⁊ extra etiaz si ab extraneis fuit rogatus q̃ ispicimus locũ vbi instrumẽtum scriptũ fuit. d. l. i. ⁊ quod nõ. in. d. l. oẽs populi. Aut extra territoriũ. ⁊ tunc aut iter extraneos ⁊ sunt opi. Sed cõiter est opi. q̃ non facit fidez vt sentiunt p̃dicti doc. in locis p̃alle. ⁊ videt tex. in. c. romana. §. sed nec. de fo. ꝓpe. lib. vi. ⁊ ibi hoc aperte tz Jo. an. post Pe. de san. Aut iter subditos cõstituẽtis. ⁊ idem vident cõmuniter p̃dicti doctores sentire excepto Bal. Mouent q̃ iurisditio etiam voluntaria ab alio ꝓcessa qz a pricipe nõ põt extra territoriũ concedentis exerceri. d. l. ij. ff. de off. procon. cuz ibi nõ. ⁊ i. d. §. sed nec. Bal. i. d. l. cunctos populos. tz ꝑium. Mouet qa tabellio non exercet iurisditionẽ sed habet officium quoddam sine iurisditione sed tale officium non stringitur territorio. argu. i. l. quero. ff. de solu. Sed in cõtrarium facit iudicio meo quia officium tale non extendit extra territorium cõstituẽtis. dicit enĩ notarius seruus publicus in. c. ij. de vsuris. lib. vi. sed cõstitutus ab alio qz a principe nõ potest dici publicus extra territorium cõstituentis. ar. in. d. l. iij. ff. de offi. presi. ⁊ satis in hoc posset stari cõsuetudini vt dicit Spec. i. d. §. versi. ⁊ scias q̃ tabellionatus. argu. c. cum dilectus. s̃. eo. ti. Et circa hãc materiam vide nõ. in. d. c. per venerabilem. ⁊ in. c. sicut te. j. ne cler. vel mona. vbi tractat vtrum constitutus in tẽporalibus possit cõficere instrumẽtum in spiritualibus. Unum quotidianum nolo hic omittere quod ponit Specu. in. d. §. restat. versic. quid de hoc quod faciunt quotidie tabelliones. nam euitãtes labores ⁊ quandoq̃ forte nesciẽtes faciunt formam instrumenti per aliquem ꝯbentiũ ordinari ⁊ ipsi postea scribũt ⁊ in publicam formam redigũt nunquid possit. dicit q̃ sic. vt. xij. q. ij. cum redemptor. ibi scribendam dictauimus ⁊c. ipe tamen notarius postea per se diligenter considerabit singula verba ⁊ quod ei videbitur emendabit. melius tamen est si id per se faciat cum ad hoc teneatur ꝑm eum. ⁊ hec nota. Nicolaus abbas.

s **J instrumenta.** Instrumentum exemplatum per tabellionem auctoritate ordinarij eandem vim habet cum originali. primo ponitur questio. secundo solutio. ibi coram. Materiam huj⁹. c. plene expediui in. c. albericus. ⁊ aliquid tetigi i. c. significauit. de testib⁹. ideo hic lente transibo. Casus litteralis. Aliqua instrumenta propter vetustatem vel aliam iustam causam quasi cõsumpta sunt: petunt exemplari: queritur qd fieri debeat. Respondet papa q̃ presentent coram ordinario vel coraz delegato specialiter ad hoc deputato: ille postmodum inspiciat diligẽter illa instrumẽta: ⁊ si in nulla parte sui viciata sint: precipiat illa exẽplari per publicam personam: ⁊ habebunt eandem auctoritatez cum originalibus Ber. Nota primo q̃ omnis scriptura faciens ad instructiõem alicuius cause potest peti exemplari. hoc colligit hic in verb. instrumẽta. qõ est verbum generale comprehendẽs omnem scripturam facientem ad instructionem cause. vt in. l. i. ff. de fi. instru. facit. c. peruenit. el. i. s̃. õ testi. cogẽ. ⁊ generaliter ꝑm Inno. ⁊ Hosti. omnia de quibus nõ habetur sufficiens documentum ⁊ timet probandi facultas possunt peti exemplari ⁊ publicari ne pereat probandi cõmoditas etiã si sint dicta testiuz. vt in. d. c. significauit. ⁊. c. albericus. dixi plene ⁊ plenius in. d. c. albericus facit. l. curent. ff. de testi. ⁊. l. in lege aquil. ff. ad le. aquil. Nõ secũdo ibi vel aliam iustam causam q̃ ois causa iusta sufficit ad pretendam banc exẽplationem ⁊ publicationẽ. ⁊ potest dici iusta causa omnis causa per quam tunetur verisimiliter ne pereat probandi facultas. hoc probat verbum antecedens ibi propter vetustatez iuncta illa dictione vel aliam. nam dictio alius facit positionẽ eiusdem qualitatis cum precedentib⁹. vt nõ. in. c. sedes. de rescrip. ⁊ ponit Hostiẽ. aliqua quotidiana exẽpla vltra glo. Bene enim q̃ originalia sunt transferẽda ex causa ad locum remotum ⁊ timetur de perditione in via vel consumptiõe. ex hac enim causa. poterit peti vt exemplentur. vel forte originalia sunt scripta in papyro de confir. vti. vel inuti. cum dilecta. vel sunt cõmunia iter heredes vel socios quoruz qlibet eget vno. l. fique sunt. ff. fami. herc. ⁊ de fi. instru. l. fi. nec debet iudex hoc negare ꝑm Hostien. etiam si contra ipsum sit. vt in auc̃. de defen. ciui. §. sed neqz. col. iij. Ex hoc ⁊ ex tex. i fero q̃ cessante iusta causa iuste de-

a Utrũ creatus tabellio ab inferiõe a pñcipe possit ꝓficere instrm̃ ex loco vbi est creat⁹ de hoc vide p d. de ro de ci. cclxxix. ꝑm or. meum nouis. ⁊ p doc. i. d c. romana §. fi. hic al. ⁊ p bal. i. l. i. ff. õ of. p cõ. ⁊ pul. p bal. i. l. cũctos. in pe. car. v. nũc q̃ro. circa hoc hic al.

negatur exemplatio. nam posset esse alijs pernicioſa cum forte originalia sint corrupta ⁊ sic vitium nō po terit amplius detegi cum nō sit amplius necesse ori ginalia ꝓducere vt in fi. tex. colligitur. Nota ter tio ibi exemplari. q̄ instr̄a alꝫ publica ꝓprie petū tur exēplari nō autem publicari cum ex se sint publi ca. Exemplū tamē etiam debet esse publicum alꝫ nō faceret fidem. vt in. c. i. s̄. e. vnde dicit hic Innoc. q̄ ꝓprie loquēdo auctētica ⁊ publica exemplant̄ pri uata vero ⁊ nō auctentita publicant̄ quod nō vt ha beas rectū modum loquēdi. ⁊ dic q̄ insinuatio pro prie differt a predictis. fit enim quādo iure disponē te actus gerit̄ ⁊ describit̄ in actis publicis coram iu dice. pone exemplum in donatiōe excedente trecen tos vel quingēros aureos iuxta. l. sancim⁹. ⁊. l. si qs pro redemptiōe. C. de dona. ⁊ de hac insinuatiōe vi de plene per Bar. in. l. modestinus. ff. de so. Nō q̄ hec exemplatio debꝫ fieri coram ordinario iudice seu ipso auctorizāte vel coram delegato ab eo specia liter. Et ex verbo spāliter infertur ꝑm Jo. an. q̄ de legatus deputat⁹ ad causam non prestat auctoritatē huic exemplatiōi etiā si instrumētum faciat ad causā illam sed oportꝫ vt specialr̄ ad hoc deputet̄ quod nō Ex hoc etiam voluerūt inferre Goff. Am. ⁊ Hosti. q̄ per generalem vicarium epi hoc nō poterat expe diri quod est falsum ꝑm Jo. an. ⁊ bene qa vicari⁹ epi scopi habet ordinairā vt nō. in. c. suā. de off. iudi. ⁊ in c. perlectis. xxv. di. ⁊ in. c. lꝫ. de offi. vica. lib. vi. sed posset dubitari de officio foranei q̄ habet delegatam vt nō. in cle. ij. de rescrip. habet tamē eā ad vniuersi tatem causarum exquo in aliqbus equiparat̄ ordina rio. vt no. glo. in. c. cum causam. de appel. sed puto p istum tex. q̄ sua potestas ad istū casum nō extendit̄. facit quod dicā in. d. c. cū causam. An autē oporteat ordinarium hēre administratiōem. Hosti. hic q̄ sic. ⁊ idem dixit. s̄. c. ꝓx. in casu illius. c. sed tu in hoc dic vt ibi dixi. Nota officiū iudicis aditi sup hac exē platione. debet enim priuilegia vel instrumēta coraꝫ eo presentata diligenter inspicere ⁊ si in nulla pte vi tiosa reperit mandare per publicam psonam exēpla ri. non ergo sufficit ei⁹ simplex auctoritas. Et ex hoc infero ꝫ practicam hodiernā. naꝫ tabellio qui trāscri bit attestat̄ q̄ ipse diligēter inspexit ⁊ nullum vitium reperit ⁊c. quod est officiū iudicis ⁊ nō tabellionis. vt colligit̄ hic in tex. ⁊ ideo deberꝫ dicere q̄ iudex di ligenter inspexit ⁊ nullo vitio reperto mandauit sibi vt exemplaret nec est damnosum imo est vtile si nota rius vult etiam attestari de suo sensu q̄ sibi etiam vi debat̄ omni vitio carere sicut in simili dixi post Inn. in. c. quoniam cōtra. de ꝓba. cum iudex deprehēdit testem variare. ⁊ hoc nō. qꝫ cōmuniter in hoc erratur ex defectu non ponderādi diligenter verba tex. An autem iudex debeat partem cuius interesse posset fa cere citari. Inno. q̄ sic tu vide quid latius circa hoc dixi in. d. c. albericus. Nota ibi in nulla sui pte ⁊c q̄ vitia instrumēti siqne insunt impediūt hanc publi cationem seu insinuationē. non enim debent insinua ri nisi prius decernat̄ causa cognita super illis arg. in c. cum dilecta. de ꝓbr. vti. dic tamē ꝑm Hosti. ⁊ Jo. and. q̄ aut vitia sunt visibilia vt cancellature rasure ⁊ similia. ⁊ impediunt hanc exēplationem. quod intelli ge vt. s̄. dixi. s. nisi prius tollat̄ illa suspitio per testes vel alio modo legitimo. Aut vitia sunt inuisibilia. vt q̄ instrumētum fuit cōfectū ab excōmunicato vel ser uo ⁊ similia ⁊ non impediunt. audiret̄ tamē cōtradi cens ⁊ scriberet̄ cōtradictio ⁊ reseruaret̄ disputatio ad aliud tēpus in auē. de testi. §. si vero. de testi. signi ficauit. ⁊ de priuile. ex parte. que iura clare hoc nō ꝓ bant. dictum tamen placet ⁊ potest eē diuersitatis ra tio inter primum casum ⁊ secūdum. nam si in primo casu fieret statim exemplatio non subesset postea re mediuꝫ ipugnandi cum non sit opus producere am plius originalia in quibus dūtaxat vitia insunt. Sed in secundo cāu nullum subest periculum cum vitium sit extrinsecum quod probari potest sine productio ne originalium. ⁊ ideo potest distingui per alia ver ba inter vitia extrinseca ⁊ intrinseca. Nota ibi per publicam personam. q̄ ad hunc actum exemplatio onis sufficit vnus tabellio cum auctoritate iudicis. ⁊ per hunc tex. singu. in hoc loquentem reprobat Jo. an. in addi. Specu. eodem ti. §. ostenso. versi. sed nū quid opinionem quorūdam. qui tenuerunt requiri quattuor seu tres tabelliones quod est falsum vt hic vides licet hoc sit cōmendandum ad maiorem caute laꝫ maxime quādo fit in partis absentia iuxta ea que dixi in. d. c. albericus. naꝫ vt dicit hic nō. Inno. quā do aliqua instrumenta sunt in casu perditionis[a] pro pter vetustatem vel aliquam aliam cōsimilem causaꝫ ⁊ adeo est periculum imminēs q̄ bi quorum interest ⁊ qui absentes sunt cōmode vocari ⁊ expectari ne queant statim possunt transcribi ⁊ publice exempla ri saluo tamen ꝑm Hostiē. iure. absentium vt ita pos sint obijcere in banc secundam scripturam sicut ⁊ in primam poterant. argu. vt lit. non contesta. quoniaꝫ primo responso. ⁊ in dicto. c. cum dilecta. de confir. vti. Ego tamen hoc casu dicerem q̄ aduenient illo cuius interest debet sibi intimario de hoc fieri. ar. in d. c. quoniam. ⁊ eo postulante debet exhiberi originā le ꝓpter vitia intrinseca ⁊ inuisibilia. alꝫ nō esset sibi consultū per supradicta. Nota vltimo ex fine litte re effectum huius exēplationis. nam talia exempla[b] solēniter sumpta habent eandem auctoritatē cū ori ginalibus. Ex quo infero q̄ nō est opus post exem plationem solēniter factā producere ipsa originalia. intelligit tamen Innoc. ⁊ bene q̄ totus tenor debet transcribi alꝫ assertio notarij dicētis se vidisse instru mentū esset potius testimonium reddere q̄ vetusta exemplare. de quo remittit ad nō. in. c. abbate. de v. signi. ⁊ vide ibi quod nō. in gl. ex hoc ⁊ super ea ⁊ qō dixi post Innoc. in. c. quoniā ꝫ. de ꝓba. ⁊ p hec no. cum pinguedine collecta habes quasi expeditaꝫ ma teriam huius. c. ⁊ glo. declaratas. Sed vltra eas quero breuissime de aliquibus. Primo quid si tam pars q̄ꝫ omnes quorū interest cōsentiant q̄ tabellio aliquā priuatam scripturam publicet ita q̄ tali scrip ture adhibeatur fides ac si a principio per manū pu blicam fuisset confecta nunquid talis scriptura faciet fidem perpetuam inter illas personas inter quas sal tem fuit cōuentum. Hostiē. ⁊ Jo. an. dicunt q̄ ex vi pacti is qui consensit poterit per talem scripturaꝫ cō uinci si tamē pactū sic formatū fuerit q̄ ad hoc exten datur. l. iurisgentium. §. ait prętor. ff. de pac. ⁊ in. l. si cōuenerit. ff. de pac. C. de tēpo. ap. l. fi. facit quod le. ⁊ no. in. c. i. ⁊. ij. de pac. nō tamē possunt partes face re q̄ talis scriptura censeatur publica nisi auctoritas iudicis iterueniat vt hic. nā priuatoꝝ ꝓsensus priua tam scripturā non pōt facere publicā sicut nec ꝓuatā psonā facit publicā nec iurisditiōeꝫ alicui cōferre. vt i c. significasti. ⁊ qō ibi no. de fo. ꝓpe. qō no. idē sentit Inno. dicēs q̄ si ptes exēplificatiōi ꝓsentiant sine iu dice nō vꝫ vt hic lꝫ ptium ꝓsensus sufficeret sine indi ce ad faciendū instrm de ꝫctu vel sup ꝓfessione de ꝫ ctu iam facto. Et no. hoc vltimū de cōfessione. vꝫ cui ⁊ ꝓiudicat talis exēplatio sine iudice iter ꝓsentientes rōne pacti ⁊ ꝓfessionis. ⁊ vide ad materiā spe. i. d. §. oīso. ⁊ Bar. i auē. figs in aliquo documento. C. de edē. ⁊ qō dixi i. c. alberic⁹. de testi. Secūdo q̄ritur qbus ꝓiudicat hec exēplatio iudicis auctōitate facta Dicit hic Inn. q̄ qꝫtūcūq̄ꝫ auctēticū fit instrm nō ꝓ iudicat alijs nisi prīnb⁹ vel ꝓtūaciter abstinb⁹ ⁊ ꝑ illō

[a] Ubi cūq̄ꝫ inter iustans pi culū pditi onis istro rū prīt exē plari istra pte non ci tata. qō p petuo te ne mēti. et ꝓ hoc fac qō nō. do. post Hof. ⁊ Jo. an. i c. ꝓ huma ni. §. fi. i an pe. col. de homi. li. vi ⁊ adde q̄ istud dam Inno. all. ꝓ sin. ⁊ se qtur ang. in auē. figs i aliquo. C de eden.

[b] Adde q̄ lꝫ exem platū auēi tate iudi cis eqpol leat origia li istro scri pto manu publici nō rij de ꝫctu rogati et bēat execu tiōꝫ paraꝫ non hēbit locū i exē plato auēi tate iudi cis q̄ non ē scriptuꝫ manu nō rij ō ꝫctu rogati. gl. ē nō. quaꝫ ibi ad hoc ponderat bal. in l. ꝓ baroziasꝫ ver. aucto ritate. C. ō diuer. offi. lib. xij. ad hoc faciūt q̄ nō. post o. abb. i. c. i bis. de v. si gni.

a Utrã publicatio seu insinuatio instroꝝ seu testamẽtoꝝ possit fieri coꝝ iudice ecclesiastico. ꝛ circa hoc vide nō. q. quaꝫ plene disputat bal. i. l. testã. C. de testa. ꝛ pe. de anc. i re pe. reg. ca que in. x. oj q. princ. li. vi.

b Nō tñ diligẽter i p̄dictis q; qñ exẽplatio testi vt̃ publicatō cẽt de antiquo oĩa p̄sumerent solenniter acta, ppt̃ antiquitatẽ ẽt q; est fortẽ si nō rius in tali testō nō enũciaret vel attestaret solennitates i exẽplando vt̃ in publicãdo a iure req̃sitas i. teruenisse nec ré posset opponi q; publicatio testi ñ fuerit solẽniter facta Et hoc ꝓpter lōgin quitatem tp̄is, ꝓpter quã cẽt impossibilis aut valde difficilis, p batio. ita colligit ex nō. p can. in. d. c. albericus de testi. ꝛ ita i specie ꝓsuluit egregie do. frã. de are. i tractãto cutisdã car. q; erat de antiquo i cō. cccvi. incip. casus talis est p̄ supponit i cō in scō dubio pri.

pōt dici ꝫz tenorẽ. l. fi. C. ō fi. istr. vbi dī q; nō sufficit istrz exhiberi i iudicio nisi ꝛ ei fides iponat̃ qn ẽt de nuo illō exhibeat̃ teneat̃. ꝛ hec nō. ex hoc dcō nō. ego infero q; lz instrm sit exẽplatū iudicis auctoritate nihilominus ille qui exemplationi nō consensit nec fuit p̄sens volens postea dicere ꝑ originale pōt petere vt illud exhibeat̃ ꝛ teneat̃ parꝫ exhibere nisi iuret se non bñe facultatẽ exhibendi sine sua malicia iuxta. l. fi. C. e. ti. ꝛ idẽ puto dicendū in eo q; fuit p̄sens exẽplationi dūmodo expresse originale nō approbauit. ex quo iurat q; maliciose nō petijt originale nō exhiberi ar. d. l. fi. ꝛ sentit in simili Bar. in. l. ij. primo responso in fi. ff. quẽad. testa. ape. Terno queriť coram quo iudice peti dꝫ hec exẽplatio. Dicit hic Jo. an. q; coꝝ ecclesiastico b in ecclesiasticis. in ciuilibus vero coꝝ ciuili iudice. ꝛ sic potest intelligi sm eū. C. de epi. ꝛ cle. repetita. C. de testa. consulta. ꝛ hoc est satis rationi consonū vt ille iudex adeat̃ coꝝ quo questio principaliter moueri posset. ar. eoꝫ que dixi i. c. si quis ꝓtra clericū in pn. de foro cōp. In ꝓmiū tñ facẽ q; nō apud ecclesiasticū sꝫ apud secularẽ. l. magistrū census hec publicatio fieri dꝫ. C. de testa. l. ij. ꝛ. l. cōsulta diualia. vbi dic̃ text. q; opprobriū est clericis si ad discepratiōem forensiū volunt esse periti. Joã. an. dicit hec iura ꝛ similia intelligenda sm predictã distinctionez. Vel ſo sm eū posset dici leges illas loqui de religiosis simplicibus. ar. de sindi. c. vno de postu. c. ij. Vel sm Host. corriguntur leges per id qō hic dī ꝛ j. de testa. cū esses. Jtẽ sm euꝫ nec ille leges nec alie astringunt clericos nisi veniãt in fauorẽ iuxta nō. i. c. fi. de solu. Ego non credo q; aliquo modo leges ille sint correcte cum disponant super substãtia laicoꝝ ꝛ vt quietẽ prebeant clericis. quare dico q; aut queriť de publicatiōe solennis testamenti. vt qz testamentuꝫ est clausum ꝛ sigillatum ꝛ petitur nunc aperiri ꝛ publicari iuxta ea que habent̃ quemad. testa. aper. ff. ꝛ C. ꝛ dico q; talis publicatio est fienda coraꝫ iudice seculari ex quo testatoꝝ fuit secularis ꝛ ignoraťr materia ibidẽ contenta ꝛ sic loquunť iura ciuilia. aut publicū instrumentū petiť exemplari sm materiã huius ōcre talis ꝛ serua predictã distinctionẽ. Et scias q; Jnn. hic multum instat circa materiã publicatiōis testamẽti q̃ nō sunt trabẽda ad materiã exemplatōis de qua hic. ꝛ inter cetera scias in summa q; materia publicatōis testamenti procedit quando testamentū est conditum cum solennitate seu in scriptis sed scriptura ẽ priuata iuxta materiam. l. hac consultissima. C. de testa. Si autem tabellio scripsit ꝛ septem testes signauerunt ꝛ dixit testatoꝝ q; sine scriptis nuncupatiue testari nolebat tale testamentum facit omnimodam fidez. C. qui testa. fa. po. l. hac ꝓsultissima. nec est necessaria publicatio sm Host. lz vtilis sit ad cautelã qz testamentū amitti posset. C. ō testa. publica. ꝛ maxie hoc procedit sm cano. ar. c. cuꝫ esses de testa. facit. l. i ex ercendis de fi. instru. Ex quo dic q; ex quo hodie cōmuniter testamẽta fiunt nuncupatiue per tabellionẽ nō est necessaria alia publicatio sed instrm tabelliōis facit plenã fidẽ. Idẽ voluit bar. in. l. ij. ff. quẽad. testa. ape. ꝛ sentit ibi glo. Et scias q; duo articuli essent in materia examinãdi. Primus qualiter debeat fieri pnblicatio testamẽti de hoc hic per Jnno. in ꝓn. ꝛ Bar. in. l. i. §. fi. ff. quẽad. testa. ape. Secũdus an ꝛ qñ testm faciat fidẽ sine publicatōe. ꝛ iste expeditur plenius in. d. l. ij. per Bar. ꝛ aliquid ponit̃ p eū in. l. i. C. de testa. ꝛ in. l. fi. C. de fideico. Conclusio ẽ q; etiã si testamentū fiat in scriptis ex quo tabellio illud scripsit facit fidem sine alia publicatōe lz aliquiꝑ sed primum tꝫ glo. in. d. l. ij. ꝛ Bar. i. l. i. C. de testa. Idem si testamentum fuit scriptum manu priuata ꝛ signatum ꝛ subscriptum a testibus sed testatoꝝ coꝝ tabellione professus fuit illud esse testamentum suuꝫ qz scriptura tabelliōis sine alio adminiculo facit fidẽ in. c. cũ. p. s. eo. ꝛ in. l. in exercendis. C. e. ꝛ hoc tenꝫ Bar. in. d. l. ij. qō nō. Quandoqꝫ ꝛ tertio testamentum est confectū manu priuata ꝛ consignatum ꝛ sub scriptum a testibus ꝛ non facit fidẽ nisi solemniter b aperiatur ꝛ publicet coram iudice. nam iudex mittet ad testes vel testes ad se vocabit si commode vocari possunt vt recognoscant sua sigilla ꝛ subscriptiones. hoc facto iudex facit redij in scriptis vocatis prius quorum interest in publicã formã. Idem puto dicẽdum quando testatoꝝ sine qualibet scriptura testamẽtum fecit in presentia testiū. nam poterit peti vt dicta testium recipiant̃. ꝛ sic testm publicet̃ ꝛ reducat̃ i publicã formã iuxta. c. significauit. ꝛ. c. albericus. s. de testi. idem dico si ipse notarius super hoc scripsit manu propria ꝛ in presentia testiū legit ꝛ dixit illã esse sua ꝫ vltimã voluntatẽ ꝛ sic de similibus. Et aduerte qz bis casibus in quibus testm ex se sine publicatōe nō facit fidẽ si vnus de testibus necessarijs moriť añ publicationẽ corruit totum testamentū. ar. in. l. si vnus. C. de testa. nō. in. d. l. ij.

De presumptionibus. Rubrica.

Quia presumptiones qñqꝫ plene probant vt violente qñqꝫ semiplenã, probationẽ faciunt qñqꝫ alias p̄ sumptōes adiuuant. vt pꝫ. j. in processu ti. ideo post tractatū de, probationib⁹ de testi. ꝛ de fi. instru. merito auctoꝝ annectit hanc rubricam in qua tractatur de q̃dam specie probationis. ꝛ vide ad materiam quod dixi in. c. tertio loco. s. de, pb. ꝛ nō gl. in. c. ferꝫ. l. di.

Sicut noxius.

Ludus noxius inducit p̄ sumptionem fraudis. Vel sic. In dubio in delictis presumiť dolus. Vel tertio ꝛ melius. Sicut manifeste nocẽs est pene obnoxius ita ꝛ occultus licet postea dicat se iocose fecisse hoc dicit. Casus litteralis loco. Sicut ille qui mittit lanceas ꝛ sagittas vt aliquem interficiat noxius est: ita ille qui fraudulẽter nocet amico suo ꝛ postea dicit ludens feci. Ber. Et aduerte quia verba textus non sunt pape sed Salomonis in parabolis. vt patet in suprascriptione ꝛ habentur originaliter in parabolis in. c. xxvj. sed quia text. est si canonizatus facit fidem: ꝛ inducit necessitatem sicut si editus fuisset a papa qz omnia nostra facimus quib⁹ auctoritatem nostram impartimur. l. i. C. de vet. iur. enu. ꝛ in. c. si apostolice de preben. li. vj. ꝛ pꝫ. s. in ꝓ emio huius compilationis. ꝛ vide glo. ij. q. i. in primis. in verb. lex. An autem citra canonizationez dicta Salomonis sint approbata ab ecclesia cuꝫ sint incorporata in biblia. dic vt dicit glo. notabilis in. c. i. xvj. distinctio. ꝛ idem tenet Hiero. in prefatione super libro, puerbioꝝ ꝛ videntur concludere q; sint apocrypha quod est nō. Et tum ob hoc. tum quia Salomon non habuit potestatem cōdendi canones pone casum litteralem referendo consultationem ad papam auctorem huius compilationis ꝛ idẽ debes obseruare in omnibus capitulis: quorum auctores non habebant potestatem legis cōdende ꝛ dicas sic. Quidam accessit ad Greg. ix. querens ab eo pater sancte quidam intrauit domum cuiusdam qui reputabatur amicus suus ꝛ clandestine quedã iocalia subtraxit ꝛ reclusit sub mantello suo. cum autem dominus domus hoc detexisset ille ad excusatōem suã dixit q; iocose fecisset vellẽ scire an ex cōfessione sua ille sit absoluendus. Dominus papa respondet q; huius solutio qōis ex dictis salomōis in parabolis colligiť euidẽter qui inter cetera dicit q; sicut noxius. i.

Sicut in filij dicimus in fnia q; presumiť pro fnia que fuit lata ō antiquo ẽt si solẽnitates nō sunt i sententia enũciate fm. d. cã. d. an. ꝛ aliosfn. c. qñ ō ꝓ ba. habeť in c. cum inter de re iudic. Qñ aũt dicat exẽplatō instri. antiq. Jtẽ ꝛ qñ sententia dicat de antiquo vide multuꝫ subtiliter elegãter ꝛ egregie. d. fran. ō are. in consi. xxxvi. incip. casus talis ẽ presupponiť in facto. in. ij col. ꝓ totuꝫ.

nocens est is qui manifeste nitit nocere lz forte nō fu erit secutus effectus ita is qui nocet occulte lz in dep benſionis actu dicat q iocose fecit. q. d. q sibi nō est credendū ex quo actus in se est nocivus. Nūc p/mo nota q babens animū nocendi si peruenit ad ac/tum exteriorem tenet lz effectus non fuerit subsecu/tus nec per eum defecerit. hoc pz bic in eo qui mittit lanceā vel sagittā in mortē alicuius qui ex boc solo iu dicat nocens lz mors nō fuerit subsecuta. ⁊ hoc clari us probat in. l. is qui cum telo. C. de sicarijs. ⁊ in. l. si quis nō dicam rapere. C. de epi. ⁊ cle. Et an ex īcho/atione debeat puniri ac si delictuz perfecisset. nō. i le/gibus prealle. dixi in. c. i. de eo qui mit. in pos. Nō ex hoc ⁊ ex tex. ar. optimū ⁊ quasi expresſuz pro deci sione qōnis quā ponit Jo. an. in regula in obscuris de reg. iu. li. vi. in mercu. q si existens in vno territo/rio percutit sagitta seu lancea vel lapide existentez ab alio territorio potest rōne huius delicti conueniri in vtroqz loco. s. vbi delictum inchoauit mittendo sagit tam vel lapidē q ex boc dī nocens vt bic ⁊ etiam vbi delictū cōsūmauit ⁊ de hoc vltimo nō est dubium. de fo. compe. c. fi. est ergo locus preuentioni inter iudi/ces vtriusqz loci. de quo vide latius in loco prealleg. Et facit hoc ad questionē de mandāte delictum fieri in certo loco nunquid subsecuto delicto per manda/tariū possit mandator conueniri tam in loco vbi man dauit qz in loco vbi delictū fuit subsecutū. vide text. bo. in cle. paſtoralis. v. necnō de re iudi. qui optime facit in ar. iuncta glo. q non in loco mandati sed vbi delictū fuit cōmissum cōueniri pōt ratione delicti. et vide latius per Bart. in. l. si vt, pponitur. ff. de fide/ius. ⁊ in. l. nō solū. §. si mandato. ff. de iniur. vbi idem videtur concludere q rei turpis nullū fuit mandatū ⁊ dic plenius vt ibi per euz nō. ⁊ credo aliqd dixisse in. c. fi. de so. cōpe. Nota q in malefactis presumi tur prima fronte malus animus ⁊ dolus facit. l. i. C. de sica. Hinc dicit bic Jnno. q malū ⁊ damnū illatū semper presumitur factū malo animo nisi probet cō trariū vel prevaleat alia presumptio. ff. ad. l. aq. item si obstetrix. §. fi. ⁊ l. se. ⁊ l. itē mella. i. responso. ⁊ j. de reg. iur. c. i. Et nō hoc vltimū vt ꝛria presumptio tollat presumptionē fraudis. qō intellige in presum/ptione vehementioꝛi. j. e. lras. Idez q Jnno. tz bic Host. dicēs q hec presumptio qñqz ⁊ in aliquibus ex varijs circūstantijs tollit. vt pz. xxij. q. ij. q ait. ⁊ c. nequis de pse. di. iiij. solet. bonus ergo iudex arbi trabit. prima tamen facie est presumptio ꝛ delinquē tem seu rē illicitā facientē vt satis innuit bic tex. ⁊ vo/luit bic glo. fi. sed ex alijs presumptōibus quas pro babit reus poterit hec presumptio purgari. Idē sen tit gl. fi. insti. de obli. que ex delic. na. §. placuit. ⁊ ple nius bar. in. l. inter oēs. §. recte. ff. de fur. vbi dic q si cōtractans rem alienā allegat q credebat dīm con sentire sibi non credit imo presumptio est cōtra furē nisi ex alijs ꝓiecturis sua allegatio corroboretur qī dubio dīs non presumit consentire. vt in. l. qui vas. §. vetare. ff. de fur. ⁊ in. l. cum de indebito de proba. facit. c. sup boc de renū. ⁊ vide qō dixi in. c. cum dile/cti de accu. ⁊ sic intellige qō nō. in. c. ducū de elec. in glo. in. v. furtum. Ultimo scias q tex. iste adducit per Host. ⁊ alios ꝛ illos qui in aliquo festo faciunt ꝛ aliquē carmē famosuz seu ignominiosuz vt, ppter oc casionē ludi nō excusent a pena. C. de famo. li. l. ꝓna ⁊. v. q. i. c. i. ij. iij. ⁊ iiij. facit. q. i. ex merito. ⁊ c. deteri oꝛes. ⁊ ponit bic abbas versuz pro intellectu lre. Si videoꝛ ludo alꝫ sacco cūcta recludo.

a **Fferte.** Ex violenta p̄sumptōe ferī diffinitiua. ⁊ est casus nota/bilis. Diuidit nam prima pars ponit fa/ctum ex quo scōa diffinit. ibi respōdit. Et aduerte q hec dispositio vel decisio nō fuit originali/ter pape sed Salomonis. ⁊ habent hec verba tertio regū in. c. iij. vnde bic in suprascriptōe dī idē ⁊ bz re spectū ad. c. s. proxi. ⁊ pone casuz lr̄alem vt ibi dixi. Vel specialius sic. Quidā, pposuit corā romano pō tifice. an iudex valeat sniam diffinitiuā proferre ex so la presumptōe vrgentissima. respōdit papa q sic. ad qō probandū inducit auctoritatē ⁊ exemplū salomo nis qui ex sola presumptōe iudicauit inter illas muli eres meretrices cōtendentes de filio ⁊ vide lati⁹ hāc historiā in biblia in loco prealle. Casus lr̄alis. Cū due mulieres essent simul in vna domo ⁊ vtraqz ha/beret filiū parvulū infantē. ꝓtigit q alter fili⁹ mortu/us est: ⁊ illa cui⁹ mortuus erat filius accepit filiū viuū alterius: ⁊ filiū ipsius mortuū posuit latēter ad latus illius cuius erat filius viuus: postea ille due mulieres ceperunt ptendere inter se: illa cuius filius erat viuus petebat filiū suū ab alia. Illa aūt respondit filius tu⁹ mortuus est meus aūt viuit. Alia respōdebat econ/uerso. Accesserūt ad regē Salomonē ⁊ ceperunt cō tēdere corā rege: cū illa cuius filius erat viu⁹ nō pos/set pbar: dixit rex. Afferte mihi gladiū: allato gladio ait: dividite infantē viuū ⁊ date dimidiā partē vni ⁊ di midiā partē alteri. Illa cui⁹ filius erat viu⁹ dixit: do/mine date illi infantē viuū ⁊ nō occidat: ecōtra illa alia dicebat: nec mihi nec tibi sit: sed dividat. tunc ait rex date. s. ei que nolebat illū dividi infantē viuū: hec est mater eius: ⁊ ita rex ad banc presumptōez tulit sniaz rectā. Ber. Nō q exemplis principū approba/tis recte iudicare possumus. ⁊ sic limita. l. nemo. C. ō sen. q dicit legib⁹ nō exēplis iudicandū. vide ad hoc glo. nō. in. c. fi. xx. di. Et ex boc ⁊ ex tex. nō q exēplis veteris testamēti licite iudicamus maxie si sint diuīa vt in. c. qualiter ⁊ qñ. ij. de accu. ⁊. ij. q. i. de⁹ omnipo tens. Nota q licitū est iudici cā veritatis explorā de aliquid simulare ⁊ fingere se aliqd factuz qō in/ve ritate facere nō intēdit sicut fecit bic Salomō in prī. ad hoc bo. tex. cū glo. xxiij. q. ij. dīs. ⁊ facit iste text. pro iudicib⁹ qui ad terroꝛē incutiendū duci faciūt re um ad locū tormēti lz nō habeāt aīum torquēdi sz cā veritatis inuestigāde. Nota arg. q in dubio pōt iudex rē deductā in ꝓtrouersiā diuidere inter litigan tes. ⁊ facit ad ea que dixi in. c. lz de proba. sed hoc, p/cederet vbi res cōmode posset diuidi ⁊ probationes bincinde sunt omnino pares qō pōt de facili contin/gere in īterdicto vti possidetis cū ambo pariter, pbāt possessionē. sz in casu nostro nō potuisset de iure boc fieri. tum qz res. s. puer erat indiuisibilis. tū qz, pba/tiones nō erāt per oīa pares. imo altera mulier que subtraxerat filiū alterius erat in possessione ⁊ alia nil, pbabat sed Salomō illa verba dixit cōminatiue. vnō in dex nō dz esse facilis ad diuisionē sicut faciūt rustici. ⁊ ꝛ illā sniam rusticoꝛ vide qō leg. ⁊ notat in. l. nen/senius. ff. de neg. gest. Nota q ex dilatione ⁊ pie/tate presumit pro paternitate vel filiatione. ⁊ ex non pietate in filios presumitur contra paternitatez. nam vt dixit lex nullus affectus vincit paternum. l. fi. C. ō cu. fu. ⁊ alibi dicit q parentes qñqz magis terrentur i filijs qz in seipsis. l. isti quidē. ff. qō me. cau. Nota q lz vera mater dixerit date illi ⁊ c. tamen hec con/fessio seu litis renunciatio sibi nō ꝓiudicauit. Ex quo sentit Vinc. q sicut confessio causa tormentoꝛum fa/cta non preiudicat nisi detur postea perseverantia. l. i. ff. de questio. ita confessio seu renunciatio facta cau/sa pietatis. sed dic q satis bec mulier cruciabatur ex timoꝛe filij. d. l. isti quidem. ⁊ melius facit quod nō. in. c. ex litteris. de diuoꝛ. vbi habetur q confessio fa/cta caloꝛe iracundie non preiudicat. Nota vlti/mo ⁊ tene semper menti iudicem posse procedere ad diffinitiuam ex presumptione violenta etiam si pre/

8 Nota q̄ lz ex presumptõe violẽta ferat̄ sñia diffinitiua nõ tñ sentẽtia corporalis. Jnno vf ferri sñia q̄ si quis sterit in excõicatõe pp hereſiz p annũ iudicat̄ hereticꝰ p.c.excõicamus de here. ꝛ c.cũ cõtumacia eo.tit.in vi. Sz tu ad illa tura respõde prout nõt Jnno.in.c.ficut.el.i.de fimo.vbi dicit q̄ ſpãle est in criminibꝰ exceptis in qbꝰ p leuia signa quis cõuincitur dũmõ illa signa sint plene,pbata.ꝛ illõ ofctũ refert io.an.i no.in.c.vt officiũ.§.i.sup v.testiũ de hereti.lib.vi.ꝛ sic tẽ q̄.s. dictũ est poterit puniri clericus p iudicẽ prius degradarꝰ vt dic̃t tex. in.c.excõicamus de hereti.el.ij ꝛ cica hoc vide ꝛ adde qõ scribit do.ab. post car.i c.accedẽs. in.ij.col.o accu.ꝛ do. an.i.c.quãto.j.e.ꝛ d. ab.in.c.iij. loco i fi.de ,pba. vide qõ nõ. do. ab.i.c. ꝑiti tutus el.i. o testi. sed dicit glo. i d.c. excõicamus. §. i.q̄ p̄sumptio o qua ibi nõ solũ ẽ violẽta sz violentissima.ꝛ vide ad hoc floria.i rub. C.de ,pba. ꝛ.d.ant.in rubri.circ. med. s. de ,pbat.ꝛ in d.c. tertio loco in.vt. col.ꝛ bal.i l.neq̄ natales in fi. i.col.C. de ,pba. vide et alb.i rubri.C.o ,pba. Et ,p ista opinione q̄ i crialibꝰ ferat̄ sñia ex violẽta p̄sumptõe allego tex.in.c.rursus.xi.q.iij. Jtẽ pro ea.parte ẽt arguo.deficiẽs in ,pbatione habeẽ pro quicto. vt hic ꝛ in.c.de hoc de fimo.ꝛ.c.accedẽs de accu.cũ si. Sz qñ quis deficit in purgatõe ꝺdẽnat̄ ex violẽta p̄sũptõe vt dic̃t gl.fin.fm do.abb.i.c. insinuatũ de fimo.ergo ex violẽta p̄sumptõe,pferẽ sñia in crialibus. Sz vide do. car.in recollectis in.c.ꝑstitutus el grãde de testi. Preterea q̄ quis cõdẽnetur in crialibꝰ ex p̄sumptõe violẽta allego casuz expressuz fm do.an.i.c. pozzecta ibi punias tanq̄ falsitatis auctores o ꝓfir.vti.vel iuri. Sz q̄ doctrina do.an.hic nõ sit vera nec inno.in.d.c.q̄ verisile,pbat̄ sic. nã dolus o maleficiũ vt dic̃t bal.i.l.i.§.nũc tractem⁹ in fi.ff.de tu.ꝛ ra.distra.vbi dic̃t q̄ si statutũ loquit̄ de cõmittẽte maleficiũ hẽbit locũ i cõmittẽte dolũ. Jtez ꝺdẽnatꝰ de dolo o corporalit̄ ꝺdẽnatꝰ ,pbat̄ q̄ cõdẽnatꝰ de dolo est infamis vt est tex.in.l.i.§.i.ꝛ in.l.athletas.§.fi.ff.de his qui nõ.infamia.q̄ ifamia vna afficit personam ꝛ eã sequit̄ quocũq̄ vadat sicut lepra leprosũ vt est tex.cũ glo.in.l.ex ea.ff.de postu. Sz de dolo quis ꝓuincit̄ p ꝓiecturas vt est tex. in c.ij.de renũ. li.vi ꝛ in.l. filie.ff.so.ma. ergo p̄ia facie doctria h tradita p. d. an. nõ videt vera. attamẽ vide q̄ de h scribit pe.de anch.in reg. semel malus in.v.car.vbi al.ꝛ cõmendat illud dictũ ino.i.d. c.q̄ visile.ex sequit̄ ẽt idẽ d.pe.i sua repe.regle fine possessiõe li. vi. Et adde q̄ illud dam̃ inno.in.d.c. q̄ visile segt oldra.i cõsi. cxcij. Jtẽ ad de hic casũ i quo qs criaſiter dãnat̄ ex argumentis ꝛ p̄sumptionibꝰ tex. est i.c.p bumãi circa fi. in.v.,pbabilibꝰ ꝓsiterit ar. quem ad hoc ibi ponderat doml. i.§.fi.i.i.ꝛ v col.de hom,. i.vi.pꝰ Posti. Est vex q̄ tex.i.d.c. pro humani dicit ,pbabilibus cõstiterit documẽtũ Sed ꝺ dam̃ inno.in.d.c. q̄ verisimile fortiter videtur obstare text. in.c. de hoc. o fimo. i.v.in qua si defecerit sũt tanq̄ auctores tãti sceleris puniẽdi. vbi pz q̄ ex p̄sumptionibꝰ qs punitur o grauiſ

de proba.ꝛ per doc.in.d.c.in presentia. Jnducit̄ preterea iste tex.per Jnno.ꝛ Host.j.e.q̄ verisimile ꝛ abb.hic q̄ qñ diffinitiua fertur ex p̄sumptõe violentaꝰ oz iudex multum temperare sñiam ꝛ maxime ne condemnet nisi raro ꝛ modice ad penã nec pecuniariam nec corporalẽ vt colligit̄ hic ex sñia Salomonis. lz enim ex p̄sumptione adiudicaret vni mulieri filium non tamen voluit aliam cõdemnare ad mozrẽ ad quã iustissime erat ꝺdemnanda si legitime fuisset ,pbatum ꝺ eam q̄ filium alterius surripuisset fm inno.ibi qõ bene nõ. Do.an.dicit hic posse dici q̄ non agebat̄ ad penã sed pro restitutione filij ciuiliter.dic tu q̄ aut agit̄ ciuiliter ꝛ regulariter non infligit̄ pena sine procedat̄ ad sñiam ex p̄sumptionibus sine ex alijs legitimis probationibus vt in.c.ij.de oz.cog.ꝛ in.c.i.de excep.ꝛ.l.lucius.ff.de his qui nõ.ifa. Aut agit̄ criminaliter ꝛ constat de delicto ex p̄sumptionibus duntaxat.ꝛ tunc aduerte ad validitatẽ p̄sumptionis. si.n. sunt vrgentissime tunc potest infligi pena ordinaria q̄z tũcunq̄z maxima vt probat̄ in.l.sciãt cuncti.C.de,pba.canonizata.ij.q.viij.sciant.ꝛ in.l. indicia.C.de rei ven. Done exemplũ ex his que dixi in.c.tertio loco de,pba.vbi plenius dixi. Aut p̄sumptiones nõ sunt vrgentissime tñ sunt intñ violente q̄ potest ferri sñia ciuiliter ꝛ tunc bz locũ iste tex.ꝛ in summa fm earum validitatẽ potest iudex exasperare sñiam mulctando vel aliam penã infligẽdo ad boc bo.tex.in.c.lras.j.e.ꝛ in.c.cõstitutis.el.i.s.de testi. ꝛ qõ ibi dixi.ꝛ de his p̄sumptõibus vide qõ nõ gl. j.e.quãto.ꝛ qõ ibi dicã. Gl.oẽs sunt clare ꝛ ideo non indigent recitatione excepta glo.fi. que in fi. sui querit. Done q̄ iste mulieres contendentes de filio decessissent lite pendente an vtriq̄z vel neutri vel cui debebat succedere iste filius ex quo vtraq̄z dicebat eum esse filium. Glo.primo arguit q̄ vtriq̄z.ar.ff.o re.du.qui duos.vbi dr̃ q̄ si habens duos impubores substituit ticium illi qui supremus morietur ꝛ ambo simul in naue moriuntur ticius vtrinsq̄z est heres In contrarium adducit q̄ neutri succedat. ff. de re. du.si fuerit.vbi videt̄ q̄ si legatur illi ex cognatis qui primo aliquid fecerit ꝛ simul duo faciũt vel ei qui est maioz etate ꝛ duo sũt pares etate vel sempronio amico ꝛ duo sunt eque amici vel ex pluribus seruis eiusdem nominis vni libertas relinquitur neutri debetur. Item sicut confessio non nocet quando ponit aliquid impossibile fm naturam. vt in.l.confessionibꝰ. ff.de interro.ac.ita in casu nostro non est iste audiendus volens succedere vtriq̄z cum sit impossibile fm naturam q̄ habuerit duas matres. Tertio prope fi. obscure soluit. sed mẽs eius videt̄ q̄ oz succedere illi que erat in possessione filiationis.ꝛ fuit opi. Ainc. sed Lau.hoc expresse tenuit per rationem positaz in fi.glo. Goffre. dicebat q̄ si puer vtranq̄z hereditatem possidet habet exceptionem cõpetentem cuius

simo crie. So.dic q̄ tex.in.d.c.de hoc intelligit̄ de p̄sũptionibꝰ iuris.dam̃ qũt inno.in.d.c.q̄ verisimile intelligit̄ de p̄sumptõe hois que facilꝰ fallitur q̄ p̄sumptio iuris ita nõ.dicit do.abb.in.c.accedens in.ij. col. de accu.ex cuius doctrina datur singularis limitatio ad dictũ inno.in.d.c.q̄ verisimile. Jtẽ adde q̄ vbicũq̄ ex p̄sumptionibꝰ ,pceditur ad cõdemnationẽ in criminalibus ista est sufficiens cã minuendi penã a iure pro illo delicto impositam fm materiam.d.l.quid ergo.§.pena grauioz de his que nõ. ifa. ita singulariter nõ.bal.in.d.l.sciant.C.de proba.cũ si.pro quo est casus i.c. inter sollicitudines de pur.cano.pro quo vide bal.in.d.l.presbyteri in pen. col.v.q̄ quando.C.de epi.ꝛ cle.

ꝓponat ꝛria. ff. de excep. l. nemo. nisi probet q̄ alterius filius fuerit si aūt alius possideat vtrāq; si puer vtranq; petat repellit seipsuꝫ tanq̄ ꝓponens contraria. in diuersis autem instantijs cōtra diuersos auditur lꝫ ꝓponat cōtraria. C. de inof. te. l. ꝯ maiores. ⁊ possibile est eum vincere q̄uis iniuste ageret dum nō est qui ꝯ id qō intendit aliqd ꝓponere valeat. C. de transac. vbi pactū Host. dicit q̄ magis plꝫ sibi dicta opi. Lau. cum prius aīas demū linguas fieri erudutas oꝫ vt in, pe. ff. §. antep. in fi. Bar. brixi. in questione que incipit cum due ⁊c. dixit eum succedere ei que in possessione filiationis erat. Si aūt neutra possidebat ⁊ vult alteri succedere oꝫ q̄ probet se illius filium. Jo. an. nihil hic eligit inter has varietates sꝫ dicit q̄ volens dilatare materiaꝫ videat questionē Jo. de bel. quā posuit super. l. i. C. quoꝛ bo. in qua querit de prole de qua probabiliter dubitaꝛ an fuerit primi vel secūdi mariti ⁊ ibi in fi. inuenies qō nō. Di. ff. de adi. lega. l. iij. §. fi duobus. Do. an. dicit se putare q̄ si vna sola est in possessiōe illius hereditatē obtinebit. quo ad alterā dicendū vt in sequenti membro. si autē neutra est in possessiōe tunc dicit distinguendum vt distinxit Goff. qui optime distinguit �fm eū. Ego in hac questōe tāq̄ ꝓtingenti raro nō multū insistā tñ illa opinio que vī placere do. an. mihi non plꝫ q̄ incontinēti q̄ immiscuit se hereditati vnius vī se ꝓstituit se verbo ⁊ facto agnouisse illā in matrem. ⁊ sic nō video q̄ in excipiēdo vel agēdo possit detinēdo vel possidendo hereditatē alterius dicere ꝛrium qō esset allegando se filiū alterius ar. c. per tuas. de prob. iuncta l. pro berede. ff. de acq. here. vnde placꝫ mihi opinio Lau. ⁊ Bar. brix. quā sentire vī glo. ⁊ Host. ⁊ credo q̄ in casu quo neutra esset in possessione daretur facultas puero adeundi alterutrius hereditatē q̄ cōfessio in libello facta facit fidē ꝯ ꝓfitentē. l. cuꝫ precū. C. de lib. cā. ⁊ q̄ noīauit eum filiū in actu, pportionabili tm̄ filio. facit auc̄. si quis liberos. C. de na. lib. sꝫ electa vna precludit sibi viam quo ad aliam sicut dicimus cum due actiones contrarie competunt. l. q̄ in beredē. §. eligere. ff. de tribu. ⁊ qō nō. Inno. in. c. audiuimus de collu.

e X studiis. Conuersatio in adolescentia facit presūptionem in senectute. primo ponunt̄ verba salomonis in parabolis. c. xx. secūdo ponūtur verba Hiero. illa exponētia ibi quēcūq;. ⁊ pone casum vt in. c. precedentibus referēdo ꝓsultationem ad papā. Casus litteralis. Puer aliq̄ presumit̄ q̄ bonus debeat esse ex actibus suis q̄ videmus alī quē puer bona opera facere: puta libēter audit sapientes: studet virtutibus: audit mandata dei: per ista signa exteriora presumit̄ q̄ bonus futurus sit Ber.

Nota prio q̄ presumit̄ habit⁹ virtutū per eaꝛ exercitiū. nā qō exterius agit̄ interiorē mentis dispositionē ⁊ habitū representat. vt in cle. exiui de ver. sig.

Nota ibi auditōi sapientū ⁊c. q̄ magnū bonitatis signū est audire ⁊ ꝓsulere sapiētes. vnde ait Hier. super esai. li. ij. Primo beatus est qui per se sapit. secūdo qui sapientē audit. is aūt qui vtroq; caret inutilis est tā sibi q̄ alijs. ⁊ Tulli⁹ li. ij. de officijs. primo cōmendatio adolescentis, pficiscit̄ a modestia cū pietate in parētes in suos beniuolētia deinde ēt in optimā partē peruenire cognoscit̄ si ad sapiētes ⁊ claros viros ⁊ bene cōsulentes reipublice se ꝓtulit ⁊ cū eis assiduus sit. Nō ibi maxīe simplicitati ⁊c. q̄ simplicitas ⁊ humilitas maxime inter alias virtutes cōmendant̄ ⁊ intellige de simplicitate que est dolo ꝛria nō illa que est ꝛria discretioui. de vtraq; vide bo. gl. in. c. si cupis. xxj. q. i. de humilitate vero vide glo. opti. in cle. i. de relig. do. Op. ⁊ vī q̄ ex operib⁹ virtutuꝫ nō possit quis dici virtuosus q̄ possunt fieri aīo non bono. nō aūt satis est bene facere nisi ex bono fōte, precedat. lxxxvj. di. nō satis. hinc dicit gl. in. c. i. ō collu. q̄ ds nō ēremūeratoꝛ noīuꝫ sꝫ aduerbioꝛ. Bl. i. vt arbitroꝛ metu ꝛrij exponit tex. ibi itelligit̄. i. pūmit̄ q̄ p exterioꝛa pūmit̄ ō interioꝛib⁹ ⁊ bene logt̄. Vin. aūt ⁊ abb. ponūt vsus. Intima p moꝛes cognosces exterioꝛes. Rustice qualis erit bos ex vitulo moderis Annus qualis erit cognosces tpe veris. Et nō de significato illius verbi intelligitur alia sunt clara.

Et in eo q̄ glo. ij. allegat dictū Salo. dic vt habet puer. xxx. ⁊ vide aliud exemplū seu similitudinem de sagitta emissa ad locū destinatū quā ponit idē Salo. sapi. vij. non sunt alia.

n Nullus dubitat. Presumit̄ ꝯ illū qui dilationib⁹ subterfugit iudiciū. ⁊ abbas dicit casuꝫ ponēdū p decre. veritatis de do. ⁊ cōtu. Casus lr̄alis. Reus qui est ī aliquo delicto de quo ꝓuenit̄ semp fugit nunq̄ vellet venire ad iudiciū: ⁊ hoc ipso pūmit̄ ꝯ ipsuꝫ: ⁊ ille q̄ est innocēs libēter querit vt absoluaꝫ nec aufugit: ⁊ ex hoc pūmit̄ q̄ sit inocēs. Ber. Nō presumēdū pro illo q̄ offert se iusticie seu iudicio ⁊ ꝯ illuꝫ qui subterfugit iudiciū. primo. n. vī ꝓfidere de iusticia ⁊ scōs diffidere. pro hoc bo. tex. in. c. decernimo⁹. iij. q. ix. Op. prio ⁊ vī q̄ multi pñt dubitare de facto an foueat qs iusticiā vel iniusticiā ex oblatione vel dilatōe iudicij. Sol. metu ꝛrij vt arbitroꝛ exponit Jo. an. tex. null⁹ dubitat. i. dubitare dꝫ. Op. ⁊ vī q̄ subterfugiendo qs nō ꝓfiteaꝫ imo poti⁹ oppositū est dicēdū cū impossibile fit ꝓfiteri si petit dilatōes. hec. n. nō sunt cōpassibilia. Soluit gl. fi. tex. intelligendū de ꝓfessione interpretatiua. Triplex. n. est ꝓfessio �fm glo. quā in hoc nō. dicūt tñ doc. ⁊ bene q̄ hec ꝓfessio presumpta nō sufficit vt reus statī ꝓdemnet̄ sup principali sꝫ punit̄ q̄q; pp ꝓtumaciā in expēsis: ⁊ q̄q; penā patit̄ grauioꝛē. C. de iudi. sancim⁹. xi. q. iij. rursus. ⁊. c. quicunq;. xi. q. iij. ⁊ quod circa illoꝛum capituloꝛum intellectum dixi. in. c. i. de iudi.

Vltimo queritur an contra istos improbe dilationes petentes sit proditum aliquod remedium. Host. dicit q̄ sic. cum enim iudex debeat dilationis amputare materiam. C. de temp. app. l. ij. potest quandocunq; sibi videbit̄ ab excipiente ⁊ dilationem petente vel aliud proponente si habet eum suspectū exigere sacramentuꝫ q̄ hoc non proponat malicioſe. de quo hodie est dicendum vt in. c. ij. de iura. calū. li. vj. Ego dico q̄ si vehementer presumit contra proponentem poterit eum non admittere nec curet de appellatione iuxta nō. per Inno. in. c. post electionē de concess. preben. ⁊ per Jo. andre. in. c. super eo de appel. vbi vide.

n Onne bene dicimus Casus. Qui tacet cōsentire presumit̄ ita sūmat Jo. and. sed hec sūmatio est nimis generalis ⁊ ꝯ regulaꝫ is qui tacet de re. iu. li. vj. ideo sūmo sic. Qui ex duobus illatis altex negat reliquū affirmare presumit̄. ⁊ prio ponunt̄ verba euangelij.

a Actus tacet vide atur cõsen tire hic ad de plẽ nõ. p do. bar. de bellẽzi nis i regu la. is q ta cet in. vi. t q̃ late nõ ui p. d. an to. i. c. i ge nesi de ele. Itẽ hic ad de elegãs dcm̃ inno. in. c. i. i gl. fina que est sup v. obie ctura circ. med. v. vñ dicimus de his que fiunt a ma. pte ca. vbi dicit q̃ si qs ꝺ eccle sia eligitur ad dignita tez i eccl'ia t tacet pre sumit̃ con sentire se cus si sit ex trane⁹ q̃ ẽneo non sufficit ta citurnitas ſz requirit expressus cõsensus. Sz illõ di ctũ ibi re probat ho sti. aut ibi refert. do. an. i. iij. co lũ. vſ. p p̃dicta. Itẽ adde q̃ la tissime scri bit bal. in §. pe. isti. q bus mod. iuſ pa. po. sol. Item viꝺ qꝺ nõ. p⁹ domi. in c. ij. in fi. ꝺ accu. li. vi. Itẽ adde q̃ in iudi cialib⁹ taci turnitas p tis p̃ntis habeť pro cõsensu t si ibi preiu dicat vt ẽ text. nõ. in c. ij. de acc. li. vi. facit. l. cũ oñdi nimus. §. fi. ff. de fi. tu. de cui⁹ itel lectu ple ne scribit i l. i. in prin.

ſo verba Greg. exponentis seu inferentis ad deci ſiones questionis. secũda ibi duo quippe. Casus lr̃alis. Dum iudei disputabãt cũ iesu siue contende bant dixerunt iesu nõne bene dicimus. q̃ samarita nus es tu t demoniũ habes. Respondit iesus. Ego demonium non habeo. Dicit Grego. duo illata sibi fuerunt. per hoc q̃ vnũ negauit de alio intelligit̃ con fiteri tacendo. Ber. Nota qꝺ dixi in sũmario. q̃z q̃z. n. disputeť an tacens debeat haberi pro p̃fitente an negante. vt. j. plene diceť tamẽ puto q̃ vbi duo i pingunt̃ vel inferunt̃ alicui seu, pponunt vno negato alter̃ vr̃ affirmatũ. vt hic optime probat. Hoc idem sentit Piero. cõtra Jo. ep̃m dicẽs qui arguit̃ de plu ribus t in delatõe criminũ aliqd pretermittit quicqd tacuerit confiteť. facit. c. i. de postu. prela. Nota se cundo q̃ xp̃s fuit samaritanus. i. de, puincia samarie Quidã vero vt hic refert Jo. an. negant xp̃z fuisse ꝺ samaria t tunc expone ſm Pe. samaritanus. i. cu stos. nam sic interpretatur illa dictio samaritanus.

Op. itrando glo. vr̃. n. q̃ tacẽs nõ ꝺz haberi pro consentiente. vt in regula qui tacet. ff. de regulis iur. t in regula is qui tacet. eo. tit. lib. vj. vbi. dicitur qui tacet non fatetur nec vtiqz negare videtur tc̃. Glo. vlt. nullũ instat in hac materia t in effectu tradit duas theoricas. Prima q̃ vbi agit̃ de dñio rex amittẽdo tacens regulariter nõ consentit. Fallit ratione vicini tatis t melius diceret ibi, primitatis. vt in. l. si seru⁹ cõmunis. ff. de dona. inter vi. t vx. vbi ꝺr̃ q̃ tres erãt fratres qui habebant seruũ cõem. quox vnus eũdẽ seruũ alijs presentib⁹ t tacentibus donauit siue vxori. t cõcludit̃ valere donationẽ respectu tacentiũ. vi detur. n. psensisse in eox preiudiciũ ratione proximi tatis. vt ibi est casus valde nõ. Sed contra bãc re gulam superius tradita facit. c. si seruus sciente. liiij. di. vbi tacens cessante, primitate habetur pro cõsen tiente t agitur de dominio serui amittendo. ad idem l. fideiussoꝛ. §. pater. ff. de pig. t forsan metu bonum ꝺnoꝛũ t similiũ glo. transit hic ad sc̃az theoricã que vr̃ sibi plus placere videtz q̃ vbi per prohibitionez meaz possiz prohibere qꝺ fit t taceo taciturnitas ha beť pro consensu. Si vero non possum, phibere tũc taciturnitas mihi non obest. exempluz rem alienam quis potest vendere inuito domino nõ tñ fit preiudi ciũ dño sed ipse venditoꝛ obligať personaliter ad tra dendũ vel ad interesse. l. rez alienã. ff. de ꝺben. emp. si presens est ꝺñs t tacet nõ facit sibi preiudiciũ rõne predicta. sed rez alienã quis obligare nõ põt q̃ i ob ligatione ius cõstituit̃ in re. l. rem alienam. ff. de pig. ac. vnde ꝺñs rei ꝺdicendo impedit obligationẽ. ideo si presens est t tacet facit sibi preiudiciũ. l. si fine. C. ad vell. banc theoricã per hãc rõem vr̃ sentire expres sius glo. in. d. l. rẽ alienã. t. l. si fine. Jo. an. hic diť q̃ moderni doc. ll. diciũt in preiudiciũ ꝺnoꝛ neutr̃ fieri posse ſz in p̃iudiciũ ꝺbentis sic. sicut. n. valet vẽditio in preiudiciũ venditoris t nõ ꝺñi. d. l. rem alienã. ita t pignoꝛ obligatio. vt in. l. tutoꝛ. §. ꝺziã. ff. de pign. ac. vbi diciť q̃ cõtra pignorantẽ rem alienã ignorãti datur pignoratticia cõtraria. nec ſm illos doc. mihi p iudicat̃ si me p̃nte rẽ meã obligas p. l. sicut. §. nõ vr̃. ff. q. mo. pig. vel hyp. sol. vbi ꝺr̃ q̃ si ꝺñs rei vẽdidit rẽ alteri obligatã p̃nte creditoꝛe t tacẽte nullũ preiu diciũ fit ipsi creditoꝛi cũ sciat ius suuz vbiqz durare. nec ob. predicta. l. si fine. C. ad vel. loqtur. n. inter cõ iunctos. s. cũ maritus sciente vxoꝛe dat pignoꝛi rem ipsius tunc enim taciturnitas ipsius habetur pro cõ sensu. d. l. si seruus. secus inter extraneos. vt in preal le. §. non videtur. nisi taceret dominus in fraudem. l. ij. C. si res ali. pig. da. fit t dic q̃ hãc opi. tenet expres se Li. in. d. l. si fine. lz de eo Jo. an. mentionem nõ fa ciat sed loquitur modo predicto. t sic sentit Li. q̃ re gulariter tacens non habetur pro consentiente. banc tamen materiam latius ipse attingit in. l. inuitus. C. de procu. Tertiã theoricam ponit Inno. in. c. in ge nesi de elec. t glo. sequitur in. c. is qui tacet de regu. iur. lib. vj. vbi dicitur q̃ si agitur de re meritoria t cõ cupiscibili tacens habetur pro consentiente. l. qui pa titur. ff. manda. Si vero agitur de re onerosa habeť pro contradicente. l. filiussa. §. inuitus. ff. de procu. vbi ꝺr̃ q̃ si is qui constituitur pro curatoꝛ est presens t tacet non vr̃ consentire. Fallit hoc fauoꝛe pupillox in fideiussoꝛe tutoris qui parit̃ nomen suũ scribi. l. iiij. §. vlt. ff. de fideius. tu. Itẽ fal lit in. c. vno de despon. impu. li. vi. vbi filius tacens t p̃sens obligatur ex matrimonio contracto per parẽ tes. t hoc inducit ibi fauoꝛ matrimonij t fauoꝛ parẽ tum. hoc. n. non procederet in alijs ẽt cõsanguineis. vt nõ. Jo. an. in nouella. Itẽ fallit si est cõtumax i re spõdendo. habeť. n. talis pro p̃sentiente vel negante quatenus magis vertit̃ in suũ preiudiciũ de iu. ca. c. si. t in. c. si post prestitum de confe. li. vi. l. de etate. §. qui tacuit. ff. de inter. ac. nõ. Bar. in loco preal. Itẽ fallit t quarto quando vltra tacere interuenit aliquis actus positiuus. vtputa recepit scienter litteras qui bus constituebatur procuratoꝛ. vt in cle. vna de pro cur. vel exhibuit reuerentiam aduersario tanq̃z pre lato. vt in. c. ex oꝛe de his que fiunt a ma. parte capi. Aut agitur non de obligatione personali sed de alio preiudicio. t tunc si est contumax in respõdendo, dic vt. s. aut non est contumax q̃ non artatur aliquo iu re ad loquendum t tunc si tacens non potest contra dicendo impedire quod agitur babetur pro contra dicente. sic potest intelligi. l. qui vas. §. vetare. ff. de fur. t quod legitur t nõ. in. l. gaius. ff. de pig. actio. t in hoc omnes conueniunt. Aut contradicendo po test impedire t tunc aut simulat seu tacet in fraudem alterius. Et facit sibi preiudicium ac si expresse con

ff. ꝺ v. ob. hic pul. dixit bã to. i. l. i. C. de ꝺsla. q̃ si in dex faciat ali quẽ actũ pre iudicialẽ pri pñt. pars ta cẽdo sibi p̃iu dicat iõ ꝺz expresse ꝺdi cere t facere in actis scri bi t hoc pñ te parte t ñ cõsentiẽte sz expresse ꝺdi cẽte qꝺ dixit bar. eẽ ppe tuo meri te nendũ per il lũ tex. qui est ad hoc valꝺ nõ. ſm cũ. t ita cõsuetu do obseruat hicẽ q̃ lz se cunda dila tio p̃cessa ac tori ad ,pdu cẽdos testes pp ipedimẽ tuz q̃ habu it in p̃ia di latiõe iuxta c. vltra terti az. s. ꝺ testi. nõ se exten dat nisi ad il los testes quos in pri ma dilatiõe ,pducere vo lebat vt no tant bart. t alij in. l. ad monendi in iij. col. p⁹ iac. butri. ff. ꝺ iu reiu. per illũ tex. in. v. qui bus solis̃ tc̃. si tamen alij noui testes fuerint rece pti per iudi cem parte ñ opponente plene proba bunt t debe bit ,pducens obtinere ita nõ. tz bal. in l. fi. in lectu. antiqua. ff. ꝺ ferijs quem sequit̃. d. ale ran. imol. in d. l. admonẽ di in. vi. col. ar. c. i. de re sti. spo.

sentiret.in.l.ij. C. si res alie.pig.da.fu. vbi dicit q; si te fraudulenter tacente alius rem tuam tanq; suã pignorauit fit tibi preiudiciũ.aut non cõstat de fraude ꝛ sunt opiniones. Quidam.n.volunt q; regulariter non fit tacenti preiudiciũ per.d.l.sicut.§.non videt ff.qui.mo.pig.vel hyp.so.qõ voluit Ci.vbi.s. Alij tenent contrarium.vt glo.hic.ꝛ in.d.l.si fine.lz aliud sentiat in.d.l.ij.puto q; si constaret q; non fraudulenter tacuit haberi debeat pro ꝓtradicente qz in dubio non presumitur qs velle preiudicare iuri suo ꝛ iacta re suũ.l.cũ de indebito.ff.de.pba.ꝛ in.c.super boc. de renun.facit qõ nõ.glo in.l.cũ quid.ff. si cer.pe. ꝛ põt constare de nõ fraude per cõiecturas.ꝛ sic põt intelligi sm aliũ intellectum.d.§.vetare.ꝛ pro boc. d. l.si fine.C.ad vell.vbi tex.in fi.ponderat calliditatez ꝛ cõmẽtum muliex.ꝛ bec ẽ melior responsio ad illam l.q̃z dictuz Ci.de quo.s.ad idem.d.l.ij.que facit mẽtionẽ de taciturnitate dolosa.sed in dubio crederem presumendã fraudem ex quo est presens ꝛ potest impedire ꝛ tacet ꝛ sic de fraude presumpta itelligo.l. si fine.ꝛ illã.l.ij.ꝛ sic in veritate loquunt si bene põderetur principium in quo nulla fit mentio de fraude ꝛ sic limitarem glo.in.d.l.ij.ꝛ ad boc facit ratio.c.penj.de re iud.ꝛ.l.sepe.ff.e.ti. Non obstat dictus.§. nõ videt.super quo se fundat Ci.qz creditor ibi contra dicendo non poterat impedire venditionem rei alie/ne.nam dominus vendit ius suum lz fit alteri obligatum sed res transibit cuz onere suo vt ibi. Predicta fallunt ratione coniunctionis.nam tunc tacens habetur pro consentiente.vt i.d.l.si seruus cõmunis.boc vltimũ limitat Bar.in prealle.loco nisi fit cõiunctio habens in se reuerẽtiam.vt in.l.i.§. qui onerãde.ff. quaꝛ rez actio non dat ꝛ sequit do.an.bic quasi tũc videat tacere nõ ratione coniunctõis qz velit consentire sed potius ratione reuerẽtie vt in seruo seu liberto respectu dñi vel in vxore respectu viri.sed boc mibi nõ plz indistincte per tex.nõ.in.d.c.vno.de õspõ. impu.li.vi.vbi est cõiunctio habens in se reuerentiã ꝛ magis est filius subiectus patri q̃z vxor marito.potest.n.ipsum vendere tẽpore necessitatis.ꝛ tñ ex taciturnitate babet pro cõsentiente etiã in actu in quo requiritur consensus oĩno liber ab omni coactione vt i actu matrimonij.vt in.c.cuz locũ de spon. Non ob. tex.in.d.§.que onerande.qz tex.loqtur cũ limitatõe s.q; reuerentia excusabit si causa cognita pretori liqdo ꝓstiterit q; ob reuerentiã libertus peccauerit patrono ꝛc. vt ibi. Debẽt ergo eẽ alique circũstãtie ad boc vt reuerẽtia excuset ꝛ excludat tacitum ꝓsensuz vt qz patronus erat terribilis homo vel vir erat terribilis vxori.vnde solebat seuire ꝛ acriter tractare vxorem dissentientem ꝛ non se cõformantẽ sue voluntati.ar. eoz que Inno.nõ.in.c.cãm matrimonij.de offi.dele.ꝛ aperte vr velle idẽ Bar.in.l.ad inuidiã.ꝛ.l.metũ.C.qõ me.cau.ꝛ sm hoc posset solenniter limitari dictũ.c.vnicũ vt filij non habeant pro cõsentientib9 si causa cognita constiterit ob reuerentiã paternaz tacuisse tẽpore cõtractus matrimonij.dico ẽt q; vbi ex cõtradictione expressa verisimiliter timet de aliquo damno saltem de facto ꝓtradicenti infligendo q; tũc tacens nõ babet pro consentiẽte sed pro ꝓdicente ẽt si daret verba generalia.pro boc allego bo.tex.in.c. cuz venissent.de ist. Itẽ fallit fauore cultus diuini seu religionis ꝛ sub boc potest optime comprehendi casus.c.si seruus sciente.liij.di.vbi dr q; si seruus ordinat sciente dño ꝛ nõ ꝓdicente vr consentire.naz in boc casu subest illa ratio coniunctionis de qua.s.cuz ecclesia sit mater nostra.xij.q.ij.qui abstulerit. Aut non agitur de preiudicio tacentis sed de re concupiscibili ꝛ meritoria.ꝛ haberi debet pro consentiẽte.d. l.qui patitur.ff.manda.ꝛ.l.si remunerãdi.§.qui passus.eo.ti.ita tz Inno.ꝛ glo.vbi.s. Et possunt bic applicari qõnes quas posuit Jo.an.in regula is qui tacet de reg.iu.li.vj.in mercu.ꝛ vna quã posuit in regula qui tacet vbi concludit q; si constitutio episcopi prohibet alienationẽ fieri sine sua licentia q; si fiat alienatio in eum videt consentire ꝛ licentiam dare ꝛ cõprehendit magis sub eo qõ dixi qñ vltra nudam taciturnitatez interuenit aliqs actus positiuus.predicta omnia procedunt qñ aliqua cõiectura facit presumi consensum vel dissensum.ad boc qõ leg.ꝛ nõ.in.l.ij. C.de acqui.pos.facit.l.quaz tuberonis.ff.de pecul. ꝛ vide specialiter circa preiudicium possessionis qõ notat Bart.in.d.l.que dotis causa que tamẽ possũt ad predicta reduci. Querit enim quid iuris si me presente aliquis intrat possessionem seu aliquid capit de rebus meis.ꝛ dicit q; aut precessit titulus ratione cuius tenebar possessionem tradere ꝛ presumor cõsentire.vt.d.l.ij.C.de acqrẽ.pos. Aut non precessit titulus talis ꝛ si agitur de magno preiudicio non presumor consentire.vt nõ.in.d.l.ij.facit.d.§. vetare. Si vero agitur de modico preiudicio presumit consensus.vt in.l.predicta quã tuberonis.§.sunt quidam. vbi dr q; dominus presumitur cõsentire peculio seruui eoipso q; scit eum babere peculium ꝛ expresse nõ adimit.ꝛ boc vltimuz potest adduci ad multa tamen vt dixi iudex ex multis coniecturis presumit in alijs consensuz vel dissensum. Et aduerte vt habeas perfecte materiã.nam predicta procedunt qñ datur patientia tempore actus gesti.qñ.n.act9 geritur me absente ꝛ sciẽtia ex postfacto superuenit nunqd videor p boc actũ babere ratũ maxime gestũ noĩe meo.gl.ĩ.l.quoenĩ.ff.rem ra.ba.dicit q; non improbare superueniẽte scientia ratibabitioni par est quasi velit dicere q; statim cũ sciuit debuit cõtradicere alias vr consentire. Bar.ibi melius distinguit q; aut geritur aliquis actus pertinens ad acquisitionẽ ꝛ mei cõmodũ ꝛ tunc non improbare est approbare vt in.l.si absente.C.si cer. pe.ꝛ ibi per glo.ꝛ doc.ꝛ boc casu potest procedere illa glo.qñq; geritur actus concernens meum preiudicium ꝛ tunc aut superuenit simplex scia ꝛ tunc non approbare est improbare vt.l procurator in fi.e.ti. ff.rem ra.ba. Aut interuenit scientia cuz aliquo actu vt cũ receptione lrarũ vel instrumenti vt qz dñs recepit lras seu instrumentũ de actu gesto ꝛ tunc non improbare est approbare.vt.l.si fili9.ad mace.facẽ cle. i.de proc.ff.fur.aduersus na.l.i.§.fi.predicta fallũt sm eum in.l.si.ff.qui ꝛ a qbus ꝛ in.l.in sponsalibus in fi.ff.de spon. Utrũ aũt quis possit babere ratũ parte absente. Bart.in loco prealle. tz q; sic.allegat nõ.in.l.põpo.scribit.ff.de neg.ge.ꝛ per boc bẽs declaratã ꝛ ampliataz materiam huius.c.

m **Andata celestia.** Casus. Ex preteritis presumimus circa futura. Quatuor facit.primo premittit exordiũ. secũdo subdit narratõez ibi proinde.quã tertio determinat ibi quas nõ loco. quarto rationem subiungit ibi qz.

Casus lralis. Dñs papa cõmisit officiũ legatõis sui per oẽs ecclias sicilie martino epo nõ loco sed psone illi9 epi: ꝓfidẽs de eo q; ex trãsacta vita illius didicit: qd de subsequẽti ꝓuersatione ipsius psumere possit ꝓmittẽs q; dũ onera sua cũ frib9 partit: mãdata celestia gerere cõprobat. Ber. Nõ prio q; efficaci9 gerit qõ a plurib9 explicat. Itẽ q; plat9 dz ꝓcurare vt secũ bẽat coadiutores ĩ offõ. vide ad idẽ bo.tex.i.c. fi.de of.archipsby. Nõ ibi onera q; officiũ ẽt papale ẽ on9 alibi tñ appellat sũma dignitas.xl.di.c.i.qn ĩmo ẽt epat9 appellat culmẽ dignitatis.vt in.c.pe. õ prebẽ.lz dic q; pricipalr ẽ oneris oĩs dignitas ecclesiastica.vt in.c.qui epatum.viij.q.i. vnde xps dixit

petro faciendo ipsuz vicariū suū pasce oues meas ō elec. significasti. ⁊ sic vsus est verbis denotantib⁹ la/borez ⁊ ministeriū ⁊ nō sapientib⁹ faustū superbie ⁊ dignitatis. fatendū tm̄ est q⁹ respectu huius exercitij ⁊ cōtemplatōe illius cuius vices gerit debeť sibi bo/noz maximus de quo vide per archi in. d. c. qui ep̄a/tum. Nota ibi vicesq⁹ legatus pape dr̄ gerere vi ces pape. hinc dicit glo. nō. i. c. que de causa. ij. q. v. q⁹ dz honorari vt papa. ar. bo. i. c. fi. xciij. di. Nō ibi quas nō loco ⁊c. q⁹ legatōis offiū qm̄qz ꝓceditur certo loco seu dignitati exercendū tm̄ per p̄sidentē in illa dignitate talis dr̄ legatus natus. vt in. c. i. ⁊. c. pe. de of. leg. vbi de hoc. qm̄qz ꝓcedit̄ persone vt hic ⁊ sic sequtur ⁊ extinguit̄ cū p̄sona. vt in regula p̄uile/gium de reg. iur. li. vj. Nō q⁹ ex bonis actib⁹ p̄ce/dētib⁹ p̄sumit̄ de vita futura ⁊ i hoc vltio fac̄ iste tex. ad titulū. ⁊ ideo vt reducas decre. ad titulū potes po nere casuz in termis referendo cōsultatōez ad greg. auctorē huius cōpilatōis. nam querebať an ex p̄te/ritis fit p̄sumendū circa futura. Et greg. p̄o solu tione īducit auctoritatē greg. qui scribens maxio epi scopo dixit vt habeť in tex. ex quo colligit̄ solutio q̄/stionis ad partē affirmatiuā. Sed quero p̄o ītel/lectu lr̄e qd si papa in cōmissione huius officij nō fe/cisset illā, ptestationē q⁹ cōmittebat nō loco sed perso ne an cōmissio fuisset realis. dic̄ Jo. and. q⁹ nō. ⁊ hoc qz scribebat exp̄esso noīe p̄sone. ⁊ remittit ad spe. ō instru. edi. §. nūc aūt. v. quid si papa. Et ad id qō ha beť in regula p̄uilegiū de reg. iur. lib. vj. in mercu. Do. Lar. tz hic ꝓbium qz exp̄imebať etiaz hic no/men appellatiuū. Itē qz dicendo cōtrariuz, ptestatō fuisset hic superflua qō nō est dicendū in ꝓncipe. ar gu. xix. di. si romanoz. Ego dico p̄muz dictum veri us alia rōne q̄z moueať Jo. an. ⁊ p̄io qz ad ꝓsideraā duz an sit cōtemplata dignitas an p̄sona debemus p̄ us recurrere ad cōiecturas q̄z ad exp̄essionē noīs, p p̄ij vel appellatiui. hoc probať in. c. reqsisti de testa. notat idem Jo. an. ī regula p̄uilegiū in mercu. vnde si ex cōiecturis vr̄ cōtemplata p̄sona p̄esumit̄ dispo sitio p̄sonalis etiā si soluz nomē appellatiuū fuisset ex p̄essum. vt le. ⁊ nō. i. d. c. reqsisti. sed ex verbis hui⁹ cōmissionis apparet satis persona ⁊ nō dignitatē fuis se contemplatā. vt p̄z ex illis verbis qz ex transacta ī te vita ⁊c. que verba cōueniunt non dignitati sed per sone. Et quo infero q⁹ etiā si soluz nomen appellati/uum fuisset hic exp̄essiuz nihilominus cōmissio fuis/set personalis. Jo moueor qz vt p̄z in suprascriptiōe fuit exp̄essum vtrumqz nomen sed, p̄p̄rium per p̄us vnde posito q⁹ oēs coniecture cessarent ⁊ sic res ē du bia tm̄ ex quo nomen, p̄p̄rium fuit primo exp̄essum: ⁊ persona erat nota scribenti vr̄ persona ⁊ non digni tas contemplata. vt optīe probať i. l. si cōmunis ser/uus. ff. de stip. ser. iūcta. l. q habebat. ff. de tute. vult glo. ī. l. cum ita datur libertas. §. fi. ff. de cond. ⁊ de/mon. ⁊ de materia vide in. c. qm̄ abbas de of. deleg.

Uenio ad glo. ⁊ quero de quibus mandatis cele/stibus loqtur hic papa. respondet glo. i. q⁹ de illo al/ter alterius. Sed ego non credo glo. vez dicere qz il lud non refertur ad iniungentē onus sed ad eum qui dz onus alterius subire. papa autem hic loquitur de se quare arbitroz q⁹ papa loquatur hic de mandatis celestibus sibi tanq̄z vicario factis circa pascendum populum dei. nam efficacius adimplet assumēdo mlt tos ad hoc ministeriū iuxta illud euangelicum. messis quidem multa operarij autem pauci rogate dominū messis vt mittat operarios in messem suam. xxj. dist. §. i. Secunda glo. colligit. ar. de officijs partiendis: vt officia cōmittantur singulis personis. Oppo. ī cō trarium de multis iuribus sed expedias hunc articu lum vt dixi in. c. ex litteris de proba. Glo. iij. que rit ex quo legatus gerit vices pape nunqd potest ex tendere manuz ad omnia que potest papa. respōdet glo. q⁹ nō qz non potest attentare ea que papa in si/gnum vniuersalis dominij sibi reseruauit vt in. c. q⁹ translationem de of. leg. ⁊ sic sentit glo. q⁹ reliqua nō reseruata possit legatus attentare. quod clarius tenz glo. in. d. c. q⁹ translationē. qō dictum ego non puto verum qz nullo iure probatur īmo potius probatur contrarium in. d. c. dilectus el. i. de preben. vbi pz q⁹ non potest dare ius ad vacatura beneficia. Et colli/git ibi glo. q⁹ contra concilium generale legatus non dispensat. ad idem vide glo. in. c. fi. de bere. li. vj. que dicit legatum non posse cōmittere causam tractandā simpliciter ⁊ de plano sine strepitu ⁊c. qz esset tollere ius superioris. ⁊ idem spe. q⁹ non potest in ti. de leg. §. supereſt. v. sed nunquid potest cognoscere. ⁊ alibi dicit idem Spe. q⁹ non potest legatus supplere defe ctum cōmissum in contractibus vel in iudicijs. vt ipe nō. in ti. de leg. §. nunc ostendendum. ver. xiij. ⁊ i. e. ver. legatus ponit vnum dictum generalius ⁊ nota/bilius dicens legatum non posse omnia que sibi se/des apostolica specialiter non reseruauit si illa sunt ardua sed sunt ad papam referenda. facit glo. nō. in c. sicut de sen. ex. ⁊ vide ad hoc q⁹ latius dicā in. c. fi. de confir. vti. vel inuti.

q **Quosdam.** Casus. Ex vicinitate p̄sumitur noticia fa cti loci vicini. h. d. Et ponit casum Abb. q⁹ forte isti quibus scribitur petebant p̄e bendas ibi ⁊ erant ibi vicini quos papa voluit exau/dire cuz terra ipsa satis opp̄essa esset a tarthāris qō ipsi vicini melius scire debebāt ratione vicinitatis.

Casus litteralis. Hoc capitulum ⁊ duo sequentia per se patent. Ber. Nota primo duo quibus pa tria vastatur mortalitate. s. ⁊ languoze. Nota secū do q⁹ tanto quis subtilius p̄esumitur scire factuz al terius quanto vicinioz est. Nota q⁹ quis p̄esumi tur scire factum vicini sui. ex quo infertur q⁹ si testis deponens de facto vicini interrogatus de causa scien tie respondet q⁹ sum vicinus[a] probat qz concludit p̄ sumptiue p̄esumptione iuris. de quo bar. in. l. i. ff. si cer. pe. Nota q⁹ dicuntur vicini hi qui sunt ō di/uersa patria non multum abinuicem distātes. ex quo puto limitandum dictum Barto. ⁊ aliorum. in. l. si tertius vicin⁹. ff. de aqua plu. ar. vbi dicitur q⁹ ille di citur vicinus qui alta voce clamando potest audiri. nam debet intelligi quando tractatur de vicinis eius/dem loci. ⁊ potest dici vicinus a vico qz sunt eiusdez vici seu strate. sec⁹ vbi tractať de vicinitate respectu locoz. nā tunc possunt dici vicini si non multum eo/rum loca distant abinuicem. vt hic ⁊ in. c. sed ⁊ conti/nuo de pe. di. j. Glo. j. querit an contra hanc p̄e/sumptionem admittatur dicens ⁊ allegans ignoran/tiam. respondet q⁹ de facili non admittitur allegat iu ra. ego dicerem q⁹ aut factum est notum in loco ⁊ p̄e sumitur illius habere noticiaz nec de facili audiretur probando contrarium. ⁊ hoc casu loquuntur iura al legata in glo. puto tamen q⁹ vbi non agitur de graui p̄eiudicio admitteretur volens probare ignoranti/am per p̄oprium iuramentum. vide ad hoc glo. in c. proposuisti. lxxxij. di. ⁊ quod nō. in. c. ij. de consti. aut factum vicini non est notum in loco. ⁊ aut iste te/nebatur ex officio suo inuestigare ⁊ p̄esumitur scien tia ad hoc. c. innotuit. ⁊ quod ibi nota. de electio. aut nō tenebatur indagare ex officio ⁊ creditur sibi igno rantiam alleganti. argu. in regula p̄esumitur igno/rantia de regu. iur. lib. vj. In glo. fi. de hac mate/ria dic vt plene dictum fuit in. c. penul. de iuramento calum. ⁊ vide glo. in. c. ij. de testi. lib. vj. ⁊ in. l. ij. C. ō de iura. calum.

[a] Hinc dixit ange. ī. §. hīc nobis in auē. de bere. ⁊ sal. i. i. col. q⁹ pauptas ⁊ diuitie melio⁹ ꝓbant̄ p vi/cinos q̄z per alios vt po/nit glo. i. l. ij. C. qñ fi. vel p̄i. p quā gl. dñt doc. q⁹ si testis īterro gať an titius sit paup ⁊ re spōdit q⁹ sic īterrogatus qūo scit dicit q⁹ est suus vi cin⁹ q⁹ ratio sua cōcludit ⁊, ꝓbat pau/pertatē vl' di uitias all'. et bar. ita tene re in dicta. l. i. ff. si cer. pe.

q **Tanto etiā fra.** Casus, ꝓsumitur factū notū in vicino loco qđ est notū in remoto. b. d. Et pone casum lr̄alem ꝑm Jo. Forte enim papa reprehendit eꝑm de negligentia circa correctionē delicti subditi sui cuius clamor ad ipsum papā peruenerat ⁊ qr eꝑs allegabat in hoc ignorātiā papa sibi scripsit vt hic habet. Nō ꝓio ar. a maiori de quo de ele. cū in cūctis. Op. ꝑ tex. in eo q̄ dicit nō potuit nō peruenisse ad istos q erant in loco vicino ex quo puenit ad papā qui erat i loco remotiori. naz sepe videmus oppositum q̄ multi de loco remotiori sciunt: quod pleriqz vicinioꝛes ignorant. Ad ctu cōtrarij glo. prima exponit nō potuit. i. ꝓsumitur non potuisse. admittit tamen probatio in cōtrarium sicut contra aliā iuris ꝓsumptionē. ita dicit hic nō. glo. in sui prin. ex qua iuncto tex. nota q̄ verbū potest non semper importat necessitatem lz precedat negatiua. cuius cōtrariū dicit glo. in regula. i. de reg. iur. li. vi. sed dic illud procedere nisi resultaret absonus intellectus. tunc enim importat ꝑ sumptionem vt hic qđ diligenter nō. qđ facit ad cōmunem vsum loquendi ⁊ ad dictū testis. Contra ꝑ dicta glo. oppo. de. c. si qui clericoꝛ. xj. q. i. vbi videtur probari q̄ cōtra ꝓsumptionē iuris nō admittit probatio in cōtrariuz ⁊ non soluit. Jo. an. dicit q̄ ibi solvitur. forte hoc dixit qr glo. ibi dicit quosdaz dixisse q̄ ibi est ꝓsumptio iuris contra quaz nō admitti tur probatio quasi illa ꝓsumptio sit iuris ⁊ de iure Ego dico q̄ ille tex. non repellit probationē contrariam sed excusationē partis cōtra veram ꝓbationez sicut in simili fit in. c. ad nostram de testi. Ultimo gl. querit an ꝓsumptio sufficiat ad condemnatōez Et respondet distinguendum tres species ꝓsumptionis. nam quedā est temeraria ⁊ hec repellit. quedam probabilis ⁊ hec inducit qñqz expurgationem quedam violenta ⁊ hec inducit qñqz sufficientem ꝓbationem ad sniam. Et aduerte qr glo. non declarat tibi quando sufficiat ad purgationez indicendaz vel ad sniaz. nec declarat quādo probabilis dicatur ⁊ qñ temeraria vel violenta. io. an. ēt transit ponēdo solum quedā dicta Jnno. in. c. qr verisimile. j. eo. ti. vbi vltra ea que dicunt hic dicit q̄ est ꝓsumptio iuris ⁊ de iure que nō admittit ꝓbationē in cōtrarium. Jtez iuris tm̄ cui stat donec ꝓtrariuz sit probatum. Probabilis vero qñqz inducit semiplenā ꝓbationez de sen. ex. inqsitiōi. de testi. spo. sollicite. Qñqz sufficit ad purgationē indicēdā. ij. q. v. presbyter si. ⁊. j. ō pur. ca. si quis de gradu. Qñqz requirit ꝓbationē contra se. ff. qđ me. cau. non est verisile. Qñqz nullā ꝓbationem contra se admittit nisi fama vel alia circunstantia sit cōtra ipsaz vt in prealle. c. qr. Qñqz refundit ꝓbationē in reum. C. de prob. siue. ⁊ de hoc j. vt ecclie. bene. c. vno. Qñqz secū adducit sniam. j. e. illud. ⁊. c. lr̄as. s. e. afferte. Idem in effectu do. an. hic idē qđ glo. hic nō. glo. in. c. primo semp. ij. q. i. ⁊ c. oues. vi. q. i. ⁊ in. c. dixit. xxxij. q. i. ibi tamen gl. vtitur verbo suspitione. ⁊ sic videt velle q̄ idem sit ꝓsumptio ⁊ suspitio. Spe. lati⁹ attingit. e. ti. §. ij. a pn. vsqz ad fi. dicens inter cetera q̄ lz cōiter assignentur tres ꝓsumptionū spēs vt hic per glo. ipse tm̄ addit quartaz videlz necessariā. ⁊ appellat illam necessariā que non admittit ꝓbationē in ꝓtrariū que magistraliter appellat ꝓsumptio iuris ⁊ de iure. ⁊ sic ponit q̄ tuoꝛ spēs ꝓsumptionis. s. temerariā, pbabilē violētam ⁊ necessariā. Ego aūt ne laboremus in incerto latius ⁊ clarius attingendo materiā. dico q̄ multa reperiunt vocabula in hac materia⁹ vt indiciū. l. indicia. C. de rei ven. ⁊ dixi in. c. tertio loco de ꝓba. Argumentū. vt in. c. forus de ver. sig. Suspitio. vt in. c. ꝓmo semp. ij. q. i. ⁊ in. c. dixit. xxxij. q. i. ⁊. l. absentem. ff. de penis. Opinio vt colligit in. l. iij. §. eiusdē ff. de testi. per Bar. in. l. admonendi. ff. de iureiur. Ꝓsumptio temeraria. de sen. excom. inquisitioni. Ꝓsumptio non modica vt in. c. super eo de testi. Ꝓsumptio probabilis. s. vt in. d. c. inquisitionis. Ꝓsumptio vehemens. vt in. c. litteras. j. eodem. Ꝓsumptio violenta. vt hic in glo. que idem est qđ vehemens. vt in. c. cum ꝓtumacia de here. li. vi. ⁊. d. c. lr̄as. sed ignoramus qñ dr̄, pbabilis vel violēta ⁊c. Ego prius attingā ꝓsumptionē iuris. So hominis.

Circa primū aduertēdū q̄ qñ ius disponit aliqd statuendo super certo qđ tm̄ in se nō est verū. ⁊ illa appellat fictio. exēplum in. l. vna. C. de rei vxo. ac. vbi ius fingit mulierē dotē sibi fuisse stipulatā que in veritate non fuit stipulata. ⁊ hoc facit iur. Qñqz in fauorem alicuius. ⁊ de hoc ibi in glo. ⁊ per doc. in. c. is q de spon. Qñqz ius ꝓsumit sup incerto ex aliquib⁹ ꝓiecturis. ⁊ hoc dupl̄r. Qñqz. n. ius ꝓsumit in tm̄ q̄ super illa ꝓsumptione statuit aliquid ac si verissimuz esset qđ ꝓsumit. exemplū in. c. is qui de spon. vbi dr̄ q̄ si quis cognouit carnaliter sponsaz de futuro ꝓsumit q̄ secū tunc voluerit ꝫbere matrimoniū per verba de presenti. nec admittit, pbatio[b] in cōtrarium. ⁊ ista appellat magistraliter ꝓsumptio iuris: ⁊ de iure. Unde scias q̄ ista non sunt vocabula iuris sed magistralia. vt. s. sentit spe. vbi. s. ⁊ glo. in. c. ferrum. l. di. ⁊ vt plurimū qñ ius inducit hāc ꝓsumptionem exprimit q̄ nō admittat, pbatio in cōtrariuz. ſz idem dic tu qñ hoc non exprimit dūmodo super sua ꝓsumptione statuit vt, pbat in aūc. sed iam necesse C. de do. ante nup. iunctis doc. dictis ibi ⁊ glo. ordinaria in corpore vnde illa aūc. sumit. Qñqz ius ꝓsumit aliquid sed super sua ꝓsumptione nō firmat i tm̄ pedes vt super illa certū quid statuat ⁊ illa appellatur simpliciter ꝓsumptio iuris ⁊ contra eaz semp admittit ꝓbatio in contrarium vt dicit glo. ⁊ bene in d. c. ferrū nō. i. d. c. is qui. Qñqz tm̄ ius exigit strictiorez, pbationē vno casu q̄z alio. vt in. c. qr verisimile j. e. ⁊. c. super hoc de renū. ⁊ in. l. non est verisimile. ff. qđ me. causa. Qñqz vero nō ꝓsumit in tm̄ vt requirat, pbationē in cōtrariuz sed solum exigit vt indicat purgatio. ij. q. v. presbyter si. ⁊ i. c. ij. de pur. ca. ⁊ in hoc non potest dari certa doctrina sed serua legē ſz qđ disponit ar. in. l. prosperit. ff. qui ⁊ a qui. ⁊. vi. q. iij. scriptū est in lege. Uenio ad scōm. s. ꝓsumptionē bois. ⁊ appello ꝓsumptionē bois qñ iudex ex aliquibus cōiecturis aliquid ꝓ vel ꝰ aliquē seu in aliqua causa ꝓsumit vbi ius specifice aliqd nō ꝓsumit. pone exemplū in. c. afferte. s. eo. ⁊. iiij. q. iij. si testes. ⁊ in. l. iij. ff. de testi. vbi dr̄ q̄ iudex debz sui animotuz iformare ex argumētis ⁊ testimonijs que rei aptiora esse comperit ⁊c. fac. c. causaz de re iud. ⁊ melius. c. i presentia de renū. Cū. n. iudex non possit ꝓduci ad verāz sciam facti per aliquez sensum corporeum nisi factuz esset notoriū permanēs oz q̄ adducat ad firmaz credulitatez ex ꝓsumptōibus que quidem ꝓsumptōes causant ex multis coniecturis ⁊ ex dictis testium. nam iudici non ꝓstat vt testes verum dicant ⁊ maxie quando sunt cōtrarij sed ex multis argumentis ⁊ coniecturis hoc ꝓsumit. ideo dic lex q̄ animi sui motū iudex iformare debz ex argumentis ⁊ testimonijs que rei aptiora esse comperit ⁊ vero proximiora. nec. n. ad multitudinez respici opz sed ad sincerā testimonioꝝ fidē ⁊ testimonia quibus potius lux veritatis assistit. ⁊ hec habentur in. d. c. si testes. iiij. q. iij. ⁊. d. l. iij. ff. de testi. ⁊ alibi dic glo. iuncto tex. q̄ si testis cito respōdet est ꝓsumptio q̄ sit mē dax. si vero est morosus ꝓsumitur dubitare. vt habetur. v. q. v. §. sed aliud. ⁊ Jnno. i. c. qñ contra de

a Nota ō multiplici genē ꝑsumptionū vidē p pe. ō anc. in reg. semel malus li. vi. bar. i. l. admonendi in. ij. car. ff. ō iureiu. ⁊. do. an. in. c. fi. in vi. ⁊. vij. col. j. de iureiur. ⁊ per arch. i c. oēs. vi. q. i. vbi vide vbi ponit bo. dictum qđ retuli post. do. an. i. c. fi. i. x. col. j. de iure iur. ⁊ de proba. ex ꝓsumptionib⁹ vidē pulchra verba per bar. i l. negz natalis. C. de proba. ⁊ de qualitate ꝓsumptionis ⁊ fictionū. vide bal. in. l. non ignorat in. i. ⁊. ij. col. C. q ac. nō pos. ite ō multiplici genere ꝑsumptionū vide per san. tho. in. iiij. sen. di. v. iiij. q. i. ar. v. vltra medium vbi dicit q̄ triplex est ꝓsumptio violenta ad cuius ꝓbaz nō admittit ꝓbatio sic si inueniat solus cū sola nud⁹ cū nuda i lecto secreto loco ⁊ tpe apto ad cōmixtionē. Alia ē ꝓsumptio ꝓbabilis sic si inueniatur solus cū sola loquēs in locis suspectis

b Est ⁊ alia, dzia: qr lz ꝫ ꝓsumptiōez iuris ⁊ de iure admittat ꝓbatio p ꝓfessiōez ō vr. j. dz. nisi p fictionez nō admittit ꝓbatio p ꝓfessiōez ita dic bal. in conclusionibus ſpe. in ti. de cōfes. i. iij. col. lū. ⁊ ō istis dzijs vide p. d. ant. in c. is qui. fi. de spō.

proba. dicit q; si iudex perpendit testem vacillare nō dz sequi dictū suū. ⁊ iuris consultus in. d. l. iij. dicit iu dici tu magis scire potes quanta fides sit testibus ad hibenda. q. d. q; super hoc non potest dari certa do ctrina sed ex varijs ꝓiecturis iudex presumit pro vel contra testes. nam presumptio non est aliud q̄z que dam suspitio que causat in aīo iudicis vel cuiuscū qz ex varijs cōiecturis vel argumētis seu indicijs ⁊ ꝑm q; cōiecture vel argumenta vel indicia vrgent causat firmatur vel augmentat illa suspitio. si. n. indicia seu argumenta essent temeraria. vt puta q; fuit visus cle ricus loqui cū muliere nulla alia coniectura existente vis presumere adulteriū. certe male presumis. nō. n. ex hoc dz cāri aliqua sinistra suspitio. ad hoc qō nō. xi. q. iij. ab fit. ⁊ si de facto causaret illa est suspitio seu presumptio temeraria de quo in. d. c. inquisitiōi. Si vero cōiecture aliquatenus vrgent. puta q; fuit visus sepe secū in secreto loqui ⁊ confabulari ⁊ vter qz ē iu uenis tūc causabit suspitio seu presumptio, pbabilis ar. lxxxj. di. clericus solus. nō tn adducit iudicem ad credulitatē vt eū propter hoc solum de crīe adulterij cōdemnet sed, pcedet vt habet in. c. ij. de coba. cler. Itē possent esse alie coniecture magis vrgētes ita q; causarent suspitionē seu presumptionē magis vehe mentē ⁊ tūc, pcederet ad magis grauia. puta ad pur gationē indicendā. Quandoqz etiā ad suspensionē a beneficio ⁊ officio donec se purgauerit. vt in. c. inter de pur. ca. ⁊ qō nō. Jo. an. i. c. i. de accu. li. vi. Q̄ñqz ꝓiecture sunt strictissime ⁊ vrgentissime ita vt vix ipse reus audiat diffiteri delictū ⁊ tunc causat tanta p̄sum ptio q; adducit iudicē ad credulitatez ⁊ feret sn̄ia con tra eū de ipso delicto. ad hoc. c. preterea de testi. c. af ferte. s̄. c. ⁊ bo. tex. in. l. sciant cuncti. C. de, pba. cano nizata. ij. q. viij. sciant. vide bona exempla per io. an. in Spec. in addi. ti. de proba. §. videndū. v. xiij. dixi plenius in. d. c. tertio loco vbi vide. Ex quibus con clude q; non pōt dari certa doctrina q̄n presumptio sufficiat ad sn̄iaz q̄n ad semiplenā, pbationē q̄n ad iu diciū seu torturā q̄n ad purgationez indicendā q̄n ad suspensionē beneficij ⁊ officij vel ad similes effectus: sed iudex ex suo bono ⁊ equo iudicio ex varijs conie cturis arbitrabit hoc vt in iurib⁹ superius alle. ⁊ si ma le arbitrabit corriget factū per iudicē appellatōis. iu xta nō. in. c. preterea prealle. ⁊ per Inno. in. d. c. q̄n ℨ. Ex his etiā cōcludo nō curandū qualiter appellet suspitio vel presumptio an. s. vehemēs an probabilis an violenta an necessaria ⁊c. q; hec sunt potius voca bula magistralia q̄z iuris. assumunt. n. sibi nomē ꝑm ipsaz potentiā. nā appellat violēta illa que sufficit ad sn̄iam q; quasi violenter trahit iudicē ad credulitatez Vehemens dr q; in tn̄ vrget q; vehemēter facit iudi cem suspicari ℨ reuz. j. c. lr̄as. Probabilis quasi, p ba seu recta. i. iuste causata ⁊ nō temere. vel q; reddit factū verisimile nō tn̄ ita violēter vt sufficiat ad sn̄iam vide ad hoc bo. glo. in. c. insinuatū in fi. de fimo. Sz vt dixi. s̄. nō cures tu de his nominib⁹ siue vocabulis imponas. n. qō nomē vis sed ꝑsidera qualitatez ⁊ po tentias ⁊ circūstantias ꝓiecturaz ⁊ ꝑm illas inducet effectus. ideo dixit Inn. in. d. c. q; j. eo. in fi. q; qdā appellant violentas presumptōes quas alij dicūt, p babiles sed in hoc non est vis nisi in verbo ꝑm eum ⁊ disputatio de vocabulis est pertinacib⁹ reliquēda: vt ibi notat Innoc. ⁊ glo. super rubrica in fortiati. q. d. q; nō est fienda vis qualiter nuncupet. non. n. ha bemus iura que dicunt que ꝓiecture inducant p̄sum ptionē violentā ⁊ que, pbabilē ⁊ que vehementē nec quid operet vehemēs quid, pbabilis. nam varij effe ctus causant ꝑm q; ꝓiecture vrgent vt colligit ex iuri bus superius alle. quinimo glo. ⁊ doc. nō ponūt ve hementē presumptionē pro specie distincta vt in hac glo. ⁊ in alijs superius allegatis. q; forte cōprehēde re eam voluit sub violēta vt sentūt doc. j. e. lr̄as. Sz nos videmus q; vehemens nō semp sufficit ad cōdē nationē vt p in. c. inter de pur. ca. ⁊ in. c. cū cōtuma cia de here. li. vj. ⁊ j. e. lr̄as. ergo theorica illa non est bona ⁊ fic eēnt quinqz spēs nec, ppterea potes ex iu re colligere quid operet vehemēs suspitio. ergo dic q; fere infinite sunt spēs presumptionis sicut sunt cō iectur ⁊ ex quibus ipse presumptiones insurgunt.

Ex superius dictis ⁊ bis que dixi in. c. afferte. s̄. e. ⁊. c. tertio loco de, pba. potest capi satis sufficiens doctrina circa materiā istam. Et scias q; presumptio qñqz sumit ex facto de presenti qñqz ex facto de pre terito ⁊ vtriusqz temporis tripliciter. nam ex presen ti circa pns. item circa preteritū ⁊ circa futuꝝ. Item ex facto de ꝑterito presumit qñqz circa preterita qñ qz circa presentia qñqz circa futura. ō quo vide glo. cum iuribus in ea alle. j. c. se. ⁊ in. c. cuz per bellicam xxx[illegible]. q. ij. ⁊. c. peruenit. xviij. distin. ⁊. c. in multis. x[illegible]. distinctione.

Cribam.

Breue est ⁊ in effectu i tendit q; ex preteritis p sumit circa futura. ⁊ pone casuz lr̄alem vt dixi in precedētibus capitulis. Nō pri mo q; diu negligens in preterito presumit q; erit ne gligens in futuris. Ex hoc dicit Bof. q; qui negligē ter studuit in iure canonico presumit q; studebit ne gligenter in iure ciuili ⁊ ecōuerso. Scōo nota q; p̄ latus nō tenet assidue monere peruersū ⁊ negligen tez ex quo vehemēter presumit se non profecturꝝ. dz n. tunc tacere ne mittat margaritas inter porcos. vi de ad hoc bo. tex. c. qñ. xj. q. iij. ⁊ in. c. epbesis. xliij. di. Tertio nō ibi apparet iuncta glo. fi. q; id qō p sumit pōt dici apparere ad idem bo. tex. s̄. c. pri. ⁊ vide ad materiā qō ibi dixi. Glo. i. ponit duos in tellectus ad tex. prim⁹ est melior ⁊ pro eo facit. c. qñ ⁊. c. epbesis. s̄. alle. Glo. ij. ponit triplicē presum ptionem ex presenti ⁊ triplicē ex preterito. ⁊ pro ex peditiōe quero hic dicit presumptio ex preterito cir ca futura nunquid alijs modis eliciat presumptio. Glo. respondet q; sic. naz presumptio qñqz elicitur ex facto de presenti quandoqz ex facto de preterito.

Primo casu tripliciter. nam qñqz ex presenti cir ca presens. pone exemplū. si quis de presenti est cri minosus presumit q; accusat non bono zelo ideo re pellitur. vj. q. i. qui crimen. ⁊ in. c. i. de accu. qñqz p sumitur ex presenti circa preterita. exemplū si muli er nupta allegans marituz captum ⁊ mortuuz alteri nupserit si postmodū audito ō vita primi mariti non recedit incontinenti a scōo presumit q; incontinē tie transiuit ad scōas nuptias vt in. c. cum per [illegible]ā xxxiij. q. i. Quandoqz ⁊ tertio presumit ex presen ti circa futura. exempluz si quis de presenti est negli gens seu incōtinens presumit q; talis erit in futuruz vt in. c. si quis diaconus. l. di. Secūdo casu princi cipali inducit presumptio etiā tripliciter. qñqz. n. ex preterito circa preteritū. exemplum si incontinenter aliqua mulier virit non presumit q; fuerit maritata. xxviij. di. q; sunt culpe. quandoqz ⁊ secundo ex pre terito presumit circa presens vt si querit de fama ali cuius. nam presumit quis bonus vel malus ꝑm vi tam de preterito. vt in. c. monachus nouitius. lxxvij. di. facit qō nō. in. l. si. ff. de questio. Quandoqz ⁊ ter tio ex preterito presumit circa futuruz vt hic. ⁊ nota banc glo. ⁊ idē in effectu nō. in. d. c. cū per bellicā pre alle. ⁊. c. peruenit. xviij. di. ⁊. c. multis. xliij. di. ⁊ faci unt hec ad questionem quidam fuit minatus cuidaz de percutiendo eū demuz fuit percussus ⁊ nescitur a quo q̄rit an sit presumēdum q; fuerit ille qui minas i tulit. ⁊ videt q; sic q; ex preterito presumit circa pns

a Et idemmet pano. in. c. litteras in. i. colum. j. eo. Et Ci. in. l. i. C. sigs impera. maledix. facit glo. & ibi clare. Ci. in. l. metum. C. qō me. causa. bald. imol. & docto in. l. fi. de here. instit. vbi dicunt q; si quis est minatus alicui mortem si postea mortuus reperitur mine sunt sufficiens indicium vt possit minans poni ad torturam si erat talis qui soleret minas suas exequi. Et vīō per doml. in. c. sane cir. med. ix. distin. An aūt propter sola minas fuisset illi licitum minātem & vulnerare & occidere tāgit do. Anto. in c. olim. i. s. ō re. spolia. in penul. colū. Ci. in. l. i. C. vnde vi. angel. de are. ī §. ias autem gent. in. iiij. colum. in fi. insti. de iure natura. gen. & ci. vbi distingnūt q; si erat talis que verisimiliter erat solita mandare executioni minas sit licitum alias secus de quo vide nota. per bald. & imol. limitantes in. d. l. fi. ff. de bef. insti. puto tamen q; i hoc dici debeat melius in. l. i. in fi. C. quā do li. se sine iu vind. vbi dicit q; quā do aliqs minatur mihi: & est in actu quando est i actu licitum est mihi vulnerare vl occidere quia non debeo expectare q; aliquis me vulneret vel occidat alias propter solas minas si minās nō est in actu ī est licitus occidere.

b Ꝑter tſtus tex. nō dicit barto. ī l. cum quid. ff. si certū petra. q; ad probandum debitum sufficit q; testes viderint tra

vt p; ex predictis. dic q; bene inducit̄ presumptio ꝑ cum nō tm̄ sufficit ad cōdemnationē. qz in crimiali debent esse, pbationes luce clariores. l. sciant cuncti. C. de proba. canonizata. ij. q. viij. dicit tamen Spe. ī ti. de presum. §. ij. circa fi. q; talis presumptio sufficiet vt supponat̄ torture quod nō. & vide ibi latius a & qō nō. in. c. auditis de in inte. rest. & ī. c. auditis de ꝓscri.

q **Via verisimile.** b Casus. Ef ficacior ꝓ batio requirit̄ ab illo qui, pbare vult qō ñ est verisimile. diuidit̄ nā primo ponit cau sam finalē. scōo prouisionē. tertio, puisionis cām impulsiuā scōa ibi, puideas. tertia ibi qm̄. Casus lr̄a lis. R. capellanus dicebt q; M. presbyter concesserat sibi personatū ecclesie sue: & ab eo vicariā ipsius ecclesie idem. b. receperat: & hoc dicebat se ꝓbaturū & r. molestabat eumdē. b. significatuz fuit dño pape. Super hoc scribit papa decano cassiēsi: dicens q; nō est verisimile q; b. personatū ecclesie ꝓcesserit dicto r. & vicariā ipsius ecclesie recepit ab eodē: vnde mandat decano ne super hoc, pbationē recipiat nisi cōmunis fama loci habeat hoc: vel nisi tales persone appareant de quibus nō sit verisimile q; debeāt deierare: qz sepe ꝓingit q; testes corrupti inducant̄ ad falsum testimoniū proferēdū. Ber. Nō prio istū tex. cōtra pmutantes beneficiū tenue cū pingui. presumenda eniz est talis permutatio fraudulenta & simoniaca cū nō sit verisimile q; sine cā resignet quis beneficiū pingue pro tenui. ar. hic & in. c. super hoc de renū. facit qō le. & nō. in. c. ij. de renū. li. vi. puto tm̄ q; hec sola presumptio nō sufficiat ad sniaz proferendā ſz prestat legitimā cām indicendi purgationē seu aliter procedēdi. ar. in. c. inter de pur. ca. sed si adessent alia adminicula poterit snia ferri. exemplū permutauit quis beneficiū pingue cū nepote iuuene bñte tenue. bic. n. ꝓcurrit suspitio sanguinis vltra tenuitatez beneficij. ar. x. q. ij. hec vsus pstatio maxime si alter erat senex. & hoc vī velle Jo. an. in. d. c. ij. de renū. li. vj. lz ꝓriuz velit Jo. de lig. in. c. i. de cle. nō resi. sed primū puto verius & qz valet ar. a cōmuniter accidentibus. vt. d. c. i. & cōiter videmus q; ista fiunt in fraudē. hec puto vera nisi sit alia presumptio istaz excludēs. vtputa qz nō poterat secure morari in beneficio pingui vel alia similis. ar. de renū. ad supplicationē. & vij. q. i. pastoralis. Scōo nō & tene menti q; lz contra presumptionē iuris admittat̄ probatio vt hic & dictū fuit. s. ī c. quāto. tamē aggrauat̄ probans durioribꝰ, pbationibus qñ verisimilitudo est ꝓ euz. Aū scias q; qñz verisimilitudo est tāta q; nō admittit, pbationē in cōtrariū. vt in. c. filij de bereti. lib. vj. & hoc puto, pcedere vbi ius exprimit sicut facit in. d. c. filij. vel super illa presumptōe statuit. vt dixi. s. e. qz to. als semp admittit̄, pbatio in ꝓriū lz exigat̄ strictior vt hic. Qñ qz verisimilitudo est maxima & tūc nō admittit̄, pbatio in ꝓriū nisi p̄cedat prius aliqua cause cognitio. vt in. c. super hoc de renū. Qñqz est verisimilitudo magna non tm̄ maxima & tūc, pcedat iste tex. vt admittat̄ pbatio sed dz esse clarissima sicut in cā crīali. vt hic & in. l. nō est verisimile. ff. qō me. cā. & hec nō. facit etiā qō le. & nō. in. c. sollicite de resti. spo. Nota q; contra testes deponentes ꝓ verisimile est presumptio falsitatis & sic nō faciunt fidē nisi sint tales de quibus ñ est verisimile q; debeant deierare vel nisi habeant aliquaz presumptionē secū puta famā vel quid simile.

Op. & vī q; alio respectu nō valuerit hec permu

di pecuniam quāuis nihil dictum fuerit nec de mutuo nec de donato vbi etiam dicit de illo qui dixit tolle hanc pecuniam an presumatur donare vel dare animo repetendi de quo vide plene & pul. per do. ab. in. c. si cautio in pe. car. s. ti. i.

c Opponens exceptionem non verisimilem grauatur duriori onere probandi. tatio qz nō interuenit auctoritas epi̇scopi. j. de re. pmu. quesitū cū si. So. intelligendū est ꝓ doc. q; hec auctoritas ēt allegabat̄ sed nō est verisimile q; hec interfuissent sed falso modo allegabant̄.

i **Illud quoque.** Casꝰ. Per nominatōez cohabitationē & famā probat̄ coniugiuz maxime si appeāt instra dotalia. ita iummat io. an. que sūmatio iudicio meo oīno nō colligit ex isto tex. tū qz in isto tex. nulla fit mētio de cohabitatione nec noiatōe vltra instra dotalia. tū qz per dictō nē maxime sentit io. an. q; absqz instro dotali fuisset hic per alia posita in tex., pbatū matrimoniū ideo magis inherendo lre sūmo fic. Per cohabitationē diuturnaz famaz de matrimonio & ꝓcibus matrimonialibus ac alia adminicula probat̄ matrimonium. b. d. Cōis diuisio. scōa ibi vex. Casus lr̄alis. Quedaz mulier libera per. x. annos & vltra scienter cohabitauit cuidā seruo tāqz legitimo viro: & ab eo fuit carnaliter cognita: postmodū asserebat illū suū nō esse maritū: sed vir dicebat illā esse suā vxorē: ostendens publicū instrm̄ in quo se cōiuges noiabant: per qd ipm donationē, pprer nuptias fecisse eidē apparet: mulier asserebat instrm̄ illud factū esse in fraudē vt dominus seruo suo fraudaret̄: insuper, pduxit testes q; ille pluries rogatus fuerat ab amicis mulieris q; eaz desponsaret nec despōsauit se ipsaz fr nuter asserebat: vir predictuz instrm̄ producebat & quosdā testes qui viderāt eā anulos deferentez. Ad hoc respōdebat mulier q; hoc faciebat ſm ꝓsuetudinez illaꝝ que panes vendunt. Judex super hoc consuluit papā & ipse respondet q; in huiusmodi dubietate fama vicinie debz attendi: & si fama loci bz q; vir ipsaz in lecto & in mēsa sicut vxorē tenuerit cogēda ē mulier vt eidē viro affectu adhereat cōiugali: pcipue si dictū instrm̄ ab eo sit factū qui officiū suuz fideliter adumpleuit. Ber. Nota primo expressū in lra q; sola cohabitatio maris & fe ie etiā diutina nō inducit presumptionē mrimonij & qō plus est ēt si masculus sit seruus & femina libera. nā prima fronte videret̄ ꝓ riuz cū nō videat̄ verisimile q; liber velit cohabitare seruo preter affectū cōiugalē cū vix reperiat̄ aliqua q; cū seruo velit etiā mrimonialiter cohabitare. j. de cō in. fer. quasi per totū. sed ratio decidendi in ꝓriuz est qz cū mrimoniū sit magnū sacrm̄ & maxime prei udicij nō dz iudicari ex leui presumptōe. ar. in. c. lras. j. c. & in. c. lz ex quadā. s. de testi. & de boc aliquid. j. super glo. in v. vxorē suā. Scōo nō casuz in quo seruus pōt esse in iudicio noīe, pprio & pro iure, pprio. s. cā petendi vxorē suaz. In istis. n. spiritualibus nō curat̄ dīnica ptās sicut nec patria. de iudi. si annū lib. vj. & in. c. i. & qō ibi nō. de cōiu. ser. & de materia in. l. vir certus. ff. de iudi. & in. c. nō est. j. de spon. Tertio nō ibi vendicās q; maritus pōt vendicare vxorē & sic videt̄ q; maritus habeat dīnium in vxorē. cū rei vendicatio nō cōpetat nisi rōne dominij. l. i. & l. nrm ff. de rei vendi. & nō. in. c. examinata de iudi. in ꝓriuz facil. l. si vxorē. C. de cōdi. inser. vbi dr̄ q; mulier est i potestate patris & nō mariti. ideo dic vt. j. latius dicā

Nō hic apertissimū q; instrumētuz donationis, pter nuptias lz in eo enunciet̄ mrimoniū nō tamē ꝓ boc probat mrimoniū sine alijs adminiculis de quo j. latius dicā. Nō ibi desponsasse nec desponsaturum &c. q; lz volūtas semel fuerit posita & pluries repetita tm̄ per varias, pbationes seu ꝓiecturas pōt, p

d Quo modo & q; huiſmodi debeat qs vendicare vxorem suam: vide do. abb. in. d. c. nō est de spon.

bari mutata. Nō ibi more illaꝝ qui panes. ⁊c. q̄ p̄sūptio surgens ex signo tollit̄ si,pbaꝫ illud signū equinoctiū ad plura. Ex quo colligit̄ q̄ signū equinoctiū ad plura nec,pbat nec p̄cise p̄sumptionē facit p̄o altero tm̄. facit. c. in p̄sentia de,pba. Ecōtrario vero signuz ad certū quid restrictū ,pbat vel saltē p̄sumptionē magnā facit de signato. facit. c. dilecto de preben. Itē ex hoc ⁊ ex tex. nō q̄ delatio anuli in muliere alio nō,pbato est signū mr̄imonij,p hoc. xxx q. v. femine. vbi ponit̄ tex. quare vxori dat̄ anulus a marito ⁊ quare ponit̄ in quarto digito. Nō in verbo verū. q̄ in,pbatione matrimonij vbi vere p̄obationes nō sunt p̄e ceteris attendēda est fama vicinie. ⁊ sic habes casuz in quo fama plurimū valet. Nō ibi in lecto ⁊ in mensa ⁊c. duo signa ad p̄sumenduz matrimoniū inter virꝝ ⁊ mulierē vt q̄ vir tenet eaz in lecto[a] ⁊ in mensa vt vxorē. Ex quo infert do. an. q̄ si maritus tenet vxorē extra lectū suū ⁊ mensaz nō tractat eā vt vxorē ⁊ posset vxor virꝝ cōstringere vt eam in predictis ⁊ alijs tractet vt vxoreꝫ q̄ nō ⁊ adduco c. ex parte de spō. ⁊ q̄ nō. in. c. ij. de p̄iu. le. ⁊ viō gl. in. c. manifestū. xxxiij. q. v. que vult vxorē nō posse ī uito marito vouere vt iaceat de nocte cuz camisia q̄ nō eēt si vxor nō teneret̄ secū iacere ⁊ si tenet̄ vxor ergo ⁊ maritus cū quo ad carnale debitū nō iudicētur ad imparia in. c. gaudem⁹ de diuor. ⁊ facit descriptio matrimonij que sequit̄ in lr̄a ibi indiuiduā vite cōsuetudinē retinens ⁊c. Nō ibi seruiat affectu p̄iugali q̄ vxor tenet̄ seruire marito. ⁊ alibi dicit tex. q̄ est pene famula viri. vt̄ in. c. hec imago. xxxiij. q. v. ſz tu pōdera lr̄am que qualificat hoc seruitiū vt. ſ. debeat seruire affectu p̄iugali. ⁊ sic nō sumit̄ simpliciter. Ad q̄ aūt teneaꝫ vxor vide q̄ satis dixi in. c. lr̄as de resti. spo. Ante q̄z glo. iuxta ordinē attingā expediā intellectū. c. Quero igit̄ p̄io per que,pbaꝫ hic matrimoniū cū fiat mētio ō instr̄o dona. ,ppter nuptias ī quo noīabant se p̄iuges. Itē de delatione anuli ⁊ papare spondet q̄ in talibus fama vicinie magis dz attendi ⁊ pōdera verbū magis quaſi sola fama non sufficiat. So. glo. nr̄a tangit intellectū huius. c. in. v. locis. primo in v. noiatōez. ⁊ in v. donatōez. ⁊ in v. si fama. ⁊ ī v. vxorē. ⁊ in v. p̄sertiz. sed nullibi iudicio meo declarat perfecte intellectū huius. c. nā in v. noiationez solū dicit q̄ noiatio p̄sumptōez inducit sed nō probationē. In v. donationē. dicit q̄ instr̄m donatōis,p pter nuptias inducebat p̄sumptionē sed nō plene ,pbabat q̄ nō fuit factū sup̄ mr̄imonio per. l. neqz sine nuptijs. C. de nup. In v. si famā. dicit q̄ fama p se plene nō,pbat sed cū alijs adminiculis seu p̄sumptionibus valet. q̄ que nō p̄sunt singula ⁊c. ſz nō exprimit qualia debent eē alia adminicula seu p̄sūptiones. In verbo vxorē. dicit q̄ sola cohabitatio nō probat mr̄imoniū. In v. p̄sertim. dicit q̄ fama cuz alijs sufficit hic ēt sine illo instr̄o sed nō dicit cū quib⁹ alijs forte habuit respectū ad cohabitatōez ⁊ delationem anuli. Alia. n. hic nō allegabant̄ p̄eter instr̄m. Noiatio vero hic nō probaꝫ extra instr̄m. ⁊ vr̄ glosa tor magis in ista glo. q̄z in qualibz alia aīum suuz exprimere. sed certe si hunc intellectū habuit non recte sensit. primo q̄ hec lectura nō ꝑgruit lr̄e que lz pōat in si. verbū p̄sertiz nō tm̄ per hoc intēdit excludere toraliter ,pbationē instr̄i sed innuit q̄ tunc maxime ē attendēdū si fuit ꝑfectū ab eo qui suū offm̄ ꝑsueuit diligenter exercere. Itē nō vr̄ vera in se vt sola cohabitatio cū fama sufficiat q̄ ex hoc sequeret̄ q̄ sola fama per se sufficeret cū cohabitatio nihil probet. Item el sent probationes nimis fragiles ad tm̄ negociū probandū ⁊ nullibi hoc,pbaꝫ imo vt dixi hec lr̄a in si. innuit ꝑium cū pōderat instr̄m. ⁊ hoc ad primū intellectū quē sentit glo. sed eā saluādo posset dici q̄ ponderauit vltra famā cohabitatōez diutinā noiatōez coniugalē delatōez anuli. ⁊ hec satis vident̄ sufficere sine alio instr̄o. vt ex. j. dicēdis patebit. Secundus intellectus colligit̄ ex dictis Inno. qui dicit q̄ lz fama plurimū adiuuet tm̄ per eaz nō iudicaret̄ matrimoniuz sed ,ppter instr̄m quo ꝑtinet̄ donatio,ppter nuptias in quo sese ꝑiuges noiabāt. Donatio. n. ,propter nuptias locū nō hz nisi vbi est matrimoniū. j. de do. post diuor. resti. ⁊ si necesse. Nec ob. q̄ obijciebaꝫ ī strumentū in fraudē ꝑceptū q̄ hoc nō probabaꝫ nec p̄sumebaꝫ ex quo notarius ꝑsueuit suū offm̄ fideliter exercere. hoc tm̄ limitat ꝓm alios ⁊ bene ꝓm eū vt instr̄m dotis ⁊ donatōis,ppter nuptias probet mr̄imoniuz si nō agit̄ de p̄eiudicio alterius matrimonij alīs secus cū verba sunt necessaria ad ꝑctū mr̄imonij exprimētia cōsensuz de p̄nti. j. de spon. tue. Examinemus primo hunc intellectū anteq̄z descendam⁹ ad alios. Host. dicit q̄ per solū instr̄z dotis vel donationis,ppter nuptias nō probaꝫ matrimoniū[b] etiam si noiarēt se ibi cōiuges. allegat. l. neqz sine nuptijs. quā allegat hic glo. que quidē in hoc tenuit idē quod do. an. hic nō ob. l. optimā. C. de ꝑtra. ⁊ cō. stip. vbi dr̄ q̄ si in stipulatōe dr̄ q̄ seru⁹ ticij fuit stipulat⁹ ⁊c. q̄ per hec verba enūciatiua ex quo sunt necessaria ad stipulationis actū,pbaꝫ illū esse seruū ticij. naz hz eū illa verba enunciatiua probant enunciatum solum quo ad,pbandū actū de quo principaliter agit̄. cum actus non possit subsistere sine enunciato. sec⁹ si simpliciter de enunciato ageret̄. vnde ibi,pbaꝫ q̄ sit seruus per illa verba enunciatiua quo ad validitatē stipulationis cū fine hoc non valeret stipulatio. secus si ageret̄ ō seruitute ad aliū effectū vt hic. ⁊ dicit q̄ hic est solennis limitatio ad illā. l. optimā. sed certe ego allego glo. in v. ⁊ seruū. que aperte hoc vult. ⁊ sic itelligit ⁊ restringit illā. l. per. l. cū aliquis. C. ō iure deli. vbi vr̄ hoc,pbari. Sed aduerte q̄ Bal. in auc. si quis in aliquo documēto. C. de eden. referēs dictum Inn. hic dicit q̄ tex. sin. vr̄ in oppositū in auc. vt fra. si. §. illud quoqz iuxta p̄in. vbi dicit aperte,pbari q̄ per instr̄m donatōis,ppter nuptias insinuatū probatur matrimoniū sed ipse reducit ad ꝑcordiā q̄ in p̄e iudiciū partiū inter quas ꝑficit instr̄m probat tale instrumentū matrimoniū vt in p̄ealle. auc. sed in p̄eiudiciū alioꝝ nō. ⁊ sic procedat dictū inno. ſz certe hoc voluit in limitatōe quā postea fecit. ⁊ banc opi. Bal. vr̄ sequi do. Car. hic sed hec opi. nunq̄z mihi placuit ymo de directo ꝓ eam vr̄ tex. hic quē isti reuerētia eoruz salua nō vident̄ pōderasse. nā hic nō agebatur ō p̄eiudicio alterius matrimonij ⁊ ꝑcurrebat nō solū tale instr̄z sed etiā diutina cohabitatio ⁊ anuli delatio ⁊ tm̄ papa nō fuit ꝑtentus bis,pbationibus sed dixit attendendā etiā famā vicinie. si. n. simpliciter per tale instrumentū probaret̄ matrimoniū papa mandasset absq̄z alia,pbatiōe illā cogi. Itē in si. tex. aperte ī nuit q̄ tale instr̄m soluz adminiculet̄ p̄sertim si est confectū ab eo qui offm̄ suum diligenter exercebat. nec valet si dicatur q̄ instr̄m hic erat,vicioſuz q̄ hoc fuit falsum. fuit. n. allegatio partis vt. s. dixi. si. n. fuisset vex nō p̄stitisset adminiculū nec fama aliquid,pbaret cū p̄sumeretur orta ex falso instr̄o ⁊ reprobato. vt le. ⁊ nō. in simili in. c. inter dilectos ō fide instru. vnde ratione fraudis adbibite fuisset p̄sumptū cōtra matrimoniū q̄ tm̄ non fuit vt hic pz. ⁊ q̄ de iure ī probet cū principaliter agitur de matrimonio ē. tex. iuncta glo. ij. in. d. l. neqz sine nuptijs. ⁊ in. d. l. cū aliquis iuncta glo. in. d. l. optimā. Ad auc. vt fra. si. respondeo q̄ nō probat id ad q̄ inducit̄. si bene ponderet̄. ibi. n. solū probaꝫ matrimoniū quo ad donationē p̄opter nuptias. ⁊ sic respectu eius q̄ ō principaliter ꝑtinetur in instr̄o. ⁊ hoc negat nemo cū tex. sit

a Nō signa tractā di aliquaz vt vxoreꝫ. Aliud tm̄ est tractaꝫ aliquaz vt vxorē aliō tractaꝫ alicui honorifice vt vxorē vt dicit bald. in. c. ego. n. ō iureiur. in. ij. col. i. v. ex his colligeIte addehic q̄ō nō. bal. ī. c. ex transmissa ad fi. i. col. de restitu. spo. ⁊ bar. in. l. si vxor ſ. si ī ea. ff. de adul.

b An p̄ instrz dotis vl do. pp nupt. ,pbet̄ matrimoniū. adō bal. in. l. i. in pe. col. C. de p̄iui. ō. bal. in. l. neqz. C. de nup. lud. ro. in. l. i. ī p̄nci. ff. de ope. no. nū. bar. ⁊ sal. in. d. auc. si quis. C. de eden.

c Nō ad ī rel. limitationē. l. optimā q̄ si in instr̄o aliqd enunciatiue ,pferaꝫ q̄ō sit de sbā ⁊ validitate illius actus tale instr̄m,pbat inter easdez p̄sonas in istis terminis ,p p̄ie ,pcedit regla. d. l. optimā. q̄tū aūt ad alia nō,pbaret ēt inter easdē p̄sōas Et banc limitationem seu declarationē. d. ant. ad. d. l. optimā refert: et multū nō. d. marbe. ī nō. lxx. Et eis addo ange. idē dicentē ī l. iurisgētiuz §. q̄ fere. ff. ō pac. d. alex. ī cō. cxxxvi. i. cip. viso ⁊ examinato ,processu. in. xij. col. ad fi. cuz seq.

in.d.l.optimã.ꝛ.d.l.cũ aliquis.nõ aũt ꝓbatur ibi matrimoniũ ꝓncipaliter cũ non ageret ibi de matrimonio.ꝛ qꝫ hoc sit de mẽte illius tex.primo ꝓz ex rubro illius auc.naz ibi tractaꝫ solũmodo de modo insinuãdi donatões ꝛ ipsas ꝓsequndi soluto matrimõio vnde in rubro nõ ponit de modo ꝓbãdi matrimoniũ sed potiꝰ ponit in auc.q.mo.na.eff.leg.§.qm̃.ꝛ nigꝫ dz ꝓuenire rubro.vt nõ.in.c.tibi qui de rescri.li.vj.ꝛ in.c.si super gratia de off.dele.e.li. Itẽ hic ꝓz ex ꝓncipio.§.illud quoqꝫ.de cuius mẽte vr̃ qꝫ mẽs imperatoris fuit ibi ꝓsulere ꝛ,puidere mulieribꝰ ne i strumẽtis confectis super donatõe,ꝓpter nuptias ꝓditis mulier nõ valeat ꝓsequi donatõem ꝓpter nuptias.ꝓz.n.ibi ex.§.seq.vnde ibi,ꝓbaꝫ mr̃imonium quo ad hoc vt posset ꝓsequi donationẽ soluto matrimonio seu ad aliũ effectũ dũ agit deipsa donatiõe. si n.ibi ageret ꝓncipaliter de mr̃imonio imperator si ꝓsuluisset mulieribus vt facerẽt insinuari instra dona. sed potius vt facerẽt recipi testes qui interfuerũt ad perpetuã rei memoriã.vt in.c.significauit.ꝛ in.c.albericus de testi. Tertiũ intellectũ sensit idẽ Inn. qui dicit hic esse notandũ diligẽter qꝫ si aliquis petit aliquã in vxorẽ ꝛ ꝓbat qꝫ per.x.annos simul cobabitauerunt ꝛ fama vicinie bz qꝫ eã tenuit vt vxorẽ obtinebit.nulla.n.eque,ꝓbatio est ita bona in bis sic fama vicinie.ꝛ hoc dicit fortius,ꝓcedere si agaꝫ possessorio ad restitutionẽ possessionis vxoris.vult enim in effectu qꝫ taz respectu possessorij qꝫ petitorij sufficiat,ꝓbare duo.s.cobabitationẽ per decennũ ꝛ famaz vicinie qꝫ eã tenebat vt vxorẽ.ꝛ per identitatẽ ratõis idem putat dicẽdũ in matrimonio spirituali[a] qꝫ si diu quis stetit in aliqua ecclesia vt clericus vel vt rector ꝛ ꝓbat per famã vicinie qꝫ ita sit qꝫ nõ solũ iudicabit ꝓ eo in possessorio.sed ẽt in petitorio.ar.s.e.qz verisimile. Et si ꝑium diceret sequeret magna absurditas qꝫ oporteret semꝑ quoscũ qꝫ brẽ paratas ꝓbationes de sua canonica institutõe.sed ab hoc intellectu recedit finaliter inno.dicens banc absurditatez admittendã ne sequaꝫ maior absurditas. nam sequeret ꝑm predicta qꝫ si quis ꝓbaret se domũ vel possessionẽ aliquã tanqꝫ suã aliquãto tẽpore possedisse ꝛ super hoc habere famã vicinie obtineret ẽt in petitorio qõ cõstat oĩno falsum esse ꝑm cũ cuz bz necesse legitimuz titulũ ꝓbare arqꝫ dñium.l.in rez.ff.de reiven.ꝛ.C.e.l.fi.quare ꝓcludit qꝫ petẽti ecclesiã vl mulierez nõ sufficit ꝓbare possessionẽ vel administrationẽ ẽt cum fama vicinie nisi ꝛ aliud,ꝓbet.alioquĩ is qui impetit absolueret.C.de,ꝓbatio.actor. Host.circa hoc multũ instat ꝛ cõclusio sua est qꝫ hoc vltimũ dictũ inno.,ꝓcedere põt in domo possessione ꝛ huiusmodi rebus ,ꝓphanis sed in ecclesia ꝛ vxore ꝓcedat primũ dictũ. Ratio diuersitatis posset reddi ꝑm eum qz in rebus priuatis iudices ꝛ superiores nõ solent inquirere quale ius habeãt in illis possessores ĩmo qñqꝫ ꝓprij domini negligunt sed in ecclesia ꝛ vxore aliud est.naz iudices ecclesiastici solent de eis ex officio inquirere nec ꝓsanguinei solent pati vt eoꝝ consanguinea teneaꝫ vt ꝓcubina saltem a pari vel inferiori.ar.de re iud.ꝓsanguinei.nec subditi solent ei q non bz titulũ libenter obedire. ideoque dicit qꝫ ex sola ꝓssessiõe tẽporaliũ possessionũ ẽt cũ fama vicinie nõ potest ita presumi ꝓ possessore sicut ĩ ecclesia ꝛ vxore.in illis nempe verisimile est qꝫ si quis ecclesiã vt rector vel mulierem vt maritus longo tempore tenuerit in ea ius habet. dicit tandez in talibus distinguendum vtrum factum sit oĩo recẽs satis ꝛ in hoc casu habent locuz dicta Inno.ꝛ qõ statim dicã ꝑm euz vel sit antiquũ nimis ꝛ procedit dictuz Host.s.recitatum.qõ autẽ in hoc casu dicaꝫ satis recens vel antiquuz arbitrio boni iudicis ꝑm varias circũstantias dicit relinquendum ar.ĩ.c.de causis de offi.dele.ꝛ remittit ad id qõ de tribus ꝛ.x.annis nõ.in.l.si filius ĩ j.gl.C.de peti.here.dicit tñ qõ qꝟuis ꝓsumiꝫ ꝓ illo qui diu ecclesiam possedit si tñ constaret de intrusione vel alio vicioso ĩgressu oĩo poterit remoueri.ad hoc qõ le.ꝛ nõ.ĩ.c.dilecto õ ꝓbẽ. Jn alia parte tex. dicit Host.qꝫ fama cum bis duobus qꝫ in eodẽ paraꝫ de vel incisorio secum comedit ficut vxorem ĩdu it ad ecclesiam mittit in lecto suo recipit matrimonium ꝓsumptuz inducũt.qñ vero tz illã vt ancillam vestit vilibus vestibus mittit ad aquã lectum habet separatum ad quẽ declinat qñ placet non ipsa vero ad suuz venit tunc ꝓsumiꝫ stuprum.xxx.q.v.aliter.ꝛ ꝑm hoc dicit qꝫ magis qõ ponit in tex.stat comparatiue.cum.n.in his multum operet fama.s.c.prox. vult hic tex.eam magis.i.preceteris confiderãdã.q. d.ꝑm eum euidentior est hec ꝓbatio qꝟ ꝓbatio instrumenti qꝟuis ꝛ illud coadiuuet.vt in fi.ꝛ videt Host.velle predicta ꝓcedere etiam in facto recenti ꝛz maxime dicit ꝓcedere in facto antiquo. Ex his dictis ego colligo quartum intellectum qꝫ fama vicinie super matrimonio cum predictis adminiculis ꝓbat matrimoniuz.qõ autẽ hic dicitur de instrumento nõ est necessarium qz ponderat tanqꝟ adminiculans.vnde sufficiunt adminicula alia predicta loco huius ꝛ sic declarat Hugo quartum intellectũ.do. An.dicit qꝫ si ꝓbãtur hec copulatiue.s.qꝫ eaz tractauit in actibus particularibus vt vxorem ꝛ qꝫ hoc habeat cõmunis opinio ꝛ fama vicinie indubitanter ꝓcedit dictum Host.sed littera ista ꝓbat plus ꝑm euz videlicet qꝫ si sola fama vicinie habet hoc qꝫ eam tractauerat vt vxorem in particularibus ꝓpõtionalibus vxori qꝫ concluditur matrimonium ꝓsumptum qõ dicit nõ.ꝛ hoc dicit satis ꝓcedere qñ tractatus fuit longi temporis vt decennij vt ꝓbat littera ꝛ sic dicit hic casum in quo fama obtinet locuz plene ꝓbationis qz ꝓbat tractatum in particularibus ad matrimoniuz ꝛ tractatus ꝓbat matrimonium.hec sũt verba sua formalia. Ex quibus põt elici qntus intellectꝰ sz,ꝓfecto hic ĩtellectus nullo modo est verus si intelligit qꝫ sola fama etiaz de particularibus actibus ꝓportionalibus matrimonio ꝓbat ipm matrimoniuz vt verba sua sonare videntur nam vt.s.dixi tex.requirit famam ꝓ ceteris nõ autem qꝫ sola fama ꝓbet vt ipsemet do.Ant.videtur velle hic in alio membro.bene autem ꝓbat hec littera qꝫ fama ꝓ ceteris valet non solum quando est de matrimonio sed etiã si est de actibꝰ particularibꝰ ꝓportionabilibus matrimonio.requiruntur tamẽ alia adminicula vt hic erant de quibus.s.ꝛ sic habes dicta aliorum ordinata que hic confuse per alios recitantur. Ego dico sic qꝫ aut querit nũquid sola nominatio ideſt qꝫ nominabant se coniuges ꝓbet matrimonium.ꝛ dico qꝫ non siue nominatio sit facta in instrumento vt hic inducendo vt.s.siue sit facta ore ,ꝓ ꝓrio qz sepe fornicatores siue adulteri ad palliandum delictum appellant se coniuges vt notat innoc. in.c. ex parte de rest.spo.ꝛ videtur ꝓbari in.l.nõ nudis ꝛ in.l.non epistolis.C.de ꝓbationibus. Aut quer̃itur nunquid sola cobabitatio sufficiat.ꝛ dicendum etiam qꝫ non.vt hic.ꝛ in.d.c.aliter.xxx.q.v. Aut q̃ritur de instrumento confecto super dote vel donatione ꝓpter nuptias.ꝛ dicendum qꝫ plene non ꝓbat vt hic ꝛ.s.plene dixi. Idem dicendum de sola fama qz illa regulariter non ꝓbat ea que sunt grauis ꝓeiudicij.vt.s.dixi ꝛ plene in.c.veniens.i.s.de testi.quod ꝓbatur hic inducendo vt.s. Aut ꝓbat fama vicinie ꝛ tractatus matrimoniales.s.qꝫ eam tenebat ꝛ tractabat in omnibus vt vxorẽ. Host.ꝛ do. an.dicunt hoc sufficere quinimo do.ant.videt hic,ꝓ

a Vx ille qui diu fuit in possessiõe pacifica beneficij haberi debeat ꝓ ꝓlato siue agat petitorio siue possessorio vide qꝫ ꝛ hoc nõ. do.ant ꝛ ibi nõui in.c.ex frequentibꝰ de instit. Et qꝫ nõ.d.an ĩ c.ex insinuatõne ꝛ qꝫ ibi nõui de ,pc. ꝛ faĉ ad hoc qꝫ ipse nõ.in c.alberic⁹.in vj.colũ.post host.ibi ꝛ qꝫ ibi late nõui de testib⁹. vide domi.ĩ.c. si iudex õ sẽten.excõ.

indubitato bñe vt p3 ex predictis. Ego puto ista sola non sufficere in facto recenti. q2 fama plene non ꝓbat. Illa vero adminicula concernunt potius possessionẽ q3 propꝛietatẽ. ⁊ matrimoniũ d3 verè ꝓbari cũ non sit verisimile q9 fuerit clandestinum. facit. c. ex transmissa ⁊. c. ex parte de resti. spo. nec iste ꝓbatões fame ⁊ tractatus admittuntur in facto propꝛio q2 ꝓbationes debent esse clare ex quo factũ sui natura est probabile. vt notat inno. in. c. veniens de verb. sig. li. vi. facit. c. in presentia de proba. nam ⁊ dominium rei ꝓbare vbi non agit̃ de tãto preiudicio non probatur per famã. ⁊ huiusmodi actus vt dixi post do. ó rota. in. c. cũ ad sedẽ de resti. spo. ⁊ sequit̃ ibi do. ant. fortius nõ d3 sufficere in casu nostro vbi agit̃ de maximo preiudicio. ar. c. vbi periculũ de elec. li. vi. Nõ ob. iste tex. q2 vltra famã hic erat diutina cohabitatõ ſ. x. annoꝝ ⁊ instrm donatõis propter nuptias ⁊ anuli delatio. Et q3 q3 mulier niteretur bas presumptiones infringere nõ tamẽ probauit. ⁊ idem puto ⁊ fortius in matrimonio spirituali vt illa duo sola nõ sufficiant presertim cum fama facile oriat̃ ex possessione ⁊ prelati hodie sunt multũ negligentes ad inquirendũ ⁊ sic sto cũ inno. nisi alia adminicula concurrant. Unde dico ponendo vez intellectũ huius. c. q9 solum ꝓbat q9 diutina cohabitatio puta. x. annoꝝ cum fama non solũ de matrimonio sed ẽt de tractantibus matrimonialibus vna cũ alijs adminiculis plene ꝓbat mr̃imoniu3. nec curo an concurrat instrm dotale vel nõ q2 hic ponderat̃ tanq3 adminiculans nec multũ cõsideratur vt p3 in tex. in v. presertim. ⁊ sic idẽ dico si esset instrm ⁊ succedat aliud adminiculũ. arg. in. c. cum cãm de proba. ⁊ per hoc puto q9 si probant̃ diutina cohabitatio ⁊ fama de matrimonio ac per testes probent̃ actus particulares matrimonij. puta q2 eam in lecto tabula seu mensa ⁊ alijs cõmunibus tractabat: vt vxorẽ q9 satis probet̃ matrimoniũ absq3 alijs adminiculis. ⁊ sic probatio actuũ particulariũ succedat loco instrumenti de quo hic. naz hic non probabant̃ vere illi actus particulares sed solum per famam merito ponderat̃ etiã adminiculũ instrumenti. ⁊ idez dicendũ in similibus adminiculis ⁊ per hoc habes clarum intellectũ huius. c. Sed circa predicta quero quid si quis petit aliquã in vxorẽ ⁊ nihil probatur de fama sed solũ per duos vel tres testes probat̃ q9 vir cũ muliere iacuit ⁊ steterit volens vel intendens quere re ⁊ ꝑseruare possessionẽ iuris vel vinculi matrimonialis ⁊ mulier hoc idẽ sciebat ⁊ intendebat qõ vir. Inno. dicit q9 inter tales iudicabit̃ matrimoniũ ⁊ si spoliatio interuenerit est restitutio facienda. ⁊ q3 q3 inn. hic dixerit sub dubio forte Host. tamen oĩno putat hoc sufficere quo ad ꝓbationẽ veritatis matrimonij dũmodo habeant intentionẽ ipsaz ⁊ expꝛesserint coꝛam testibus aliꝫ nõ ꝓdesset voluntas mente retenta. l. si repetendi. C. de cõd. ob cau. nec testes possent super ea deponere q2 nõ possunt diuinare in. c. vt nostrum vt ec. bñ. nec possunt deponere nisi de bis que i eoꝝ presentia gesta sunt. iij. q. ix. testes. Ex bis infert̃ q9 matrimoniũ põt ꝯbi sine verbis ẽt inter eos qui fari possunt ⁊ ex illa. q. dependet ista ideo de hac remitto te ad ea que nõ. in. c. tue de spon. Op. veniẽdo ad gl. ⁊ vr̃ q9 huic mulieri cõpetebat alia exceptio vltra enumeratas in tex. videlicet q9 vir erat seruus. vt in. c. ꝓposuit de cõiugio ser. So. ꝟriuz procederet si ignoꝛanter habitasset cũ eo sed hic sciebat illuz eẽ seruuz ⁊ sic nõ obstat ꝟrium. vt in. c. ꝓposuit. ⁊ in. c. fi. e. ti. ⁊ hoc voluit in effectu glo. i. Op. scõo contra tex. ⁊ vr̃ q9 iste seruus nõ poterat istã mulierẽ vẽdicare q2 rei vendicatio cõpetit dño rei rõne dominij. l. i rem. ff. de rei ven. sed maritus non bz dñium in vxoꝛez. tum q2 est libera. tũ q2 dr̃ socia humane ⁊ diuine domus. ff. de ritu nup. l. i. nõ glo. xxvij. q. ij. in prin. facit. xxxiij. q. v. c. fi. So. gl. ij. metu ꝟrij vt arbitroꝛ exponit v. vendicans. i. eã petijt in suã vxoꝛem quasi sentiat q9 non ꝓprie vendicabat. Inno. capit illõ ver buz ꝓprie dicens q9 maritus vendicat vxoꝛem nõ ꝓprie simpliciter sed adiecta causa de iure canonico sicut filius petit̃ ꝑrei vendicationẽ adiecta causa de iure quiritiuz. i. romanoꝝ. Al duerte respectu filij vide glo. satis plenã in. c. ij. de quer. inſi. respectu vxoris vide Jo. an. in addi. spe. super ti. qui filij sint leg. vbi post Roff. dicit q9 mulier nõ est in potestate viri iure romano sed in officio. vt. l. assiduis. C. qui po. i pig. ba. ⁊ sic nõ vẽdicat eã, ꝓprie sed agit interdicto ó vxore exbibẽda si ab alio detinet̃ vel per vtile interdictũ de libero hoie exbibẽdo si ab alio nõ detinet̃. si autẽ sui ꝯtrouersiã vxoꝛ facit petit̃ officio iudicis. C. de insti. ⁊ substi. l. reprehendẽda. Dicit ẽt ibi io. an. q9 officiũ iudicis sup reintegratõe possessionis matrimonij põt implorari ẽt in foꝛo seculari dũmodo non disputet̃ de titulo matrimoniali seu de substantia vinculi q3 idem est in omni tñi casu põt agi coꝛaz iudice ecclesiastico. vt in. c. non est. j. de spon. Si aũt vxoꝛ eẽt in ptãte viri vt est iure lõbardoꝝ bene posset vendicari ſm eum. ⁊ sic cũ eo transit simpliciter do. an. Ut de vt clarius habeas hãc materiã rei vendicatio propꝛie nõ cõpetit nisi ei qui acquisiuit dñium de iure gẽtium aut iure ciuili. vt dicit tex. in. d. l. in rem in prin. ff. de rei vendi. vnde liberas personas per banc actionẽ vendicare nõ possumus q3 sint in potestate nr̃a nisi adiecta cã illius iuris quo sunt in ptãte nr̃a. nam ꝑ adiectionẽ illius cãe restringit̃ vendicatio vt nõ denotet simpliciter dñium sed ptãtem competentẽ iure expꝛesso. vnde põt pater vendicare filiũ adiecto iure romanoꝝ q2 illo iure fuit introducta patria ptãs insti. de pa. po. §. ius. Eodem modo põt abbas vendicare monachũ suũ ⁊ prelatus clericũ suũ adiecta causa de iure canonico sicut ciuitas vendicat ciuẽ suũ adiecta causa de iure ciuili. l. de iure. ff. ad muni. ⁊ sic de similibus. bocle. ⁊ nõ. in. l. i. §. per banc. ff. de rei ven. Ad ꝓpositũ ergo inferẽdo si vxoꝛ eẽt in ptãte mariti alio iure tunc posset vendicari adiecta cã illius iuris De iure aũt ciuili nõ est in ptãte mariti sed sui patris si vxoꝛ non est emancipata nisi quo ad debitũ carnis ⁊ quo ad operandũ q2 operat̃ ad lucrũ mariti. vt est tex. cũ glo. in. l. si vxorẽ. C. de cõdi. insert. ⁊. l. sicut patronus. ff. de ope. li. ⁊ vide de hoc qõ latius dixi i. c. lr̃as de resti. spo. De iure ẽt canonico nõ reperit̃ in ptãte mariti imo quo ad debitũ carnis non iudicant̃ ad imparia. vt in. c. gaudemus de diuoꝛ. Item vxoꝛ põt petere maritũ sibi abiudicari vt le. ⁊ nõ. in. c. i. ó oꝛ. cog. ⁊ vterq3 possidet̃ ab alio ita q9 est reciꝓroca possessio inter eos. vt in. c. ex transmissa ⁊. c. lr̃as de resti. spo. sed considero q9 l3 vtroq3 iure nõ reperiat̃ vxoꝛ in potestate mariti sicut filius in potestate patris tamen ex quadã larga potestate ⁊ rõne seruitij vxoꝛ est sub potestate mariti de iure diuino ⁊ canonico. nã vt habet̃ gen̄. iij. c. deus dixit ad mulierẽ post peccatum. In dolore paries filios ⁊ sub viri potestate eris Et in canone dicit̃ mulier nõ bz potestatez sui coꝛporis sed maritus nec maritus bz potestatez sui coꝛporis sed vxoꝛ. ⁊ originaliter sũt verba apostoli. vt i. c. non d3 de consan. ⁊ affi. ⁊ tex. in. c. diuersis de cohabcleri. ⁊ mu. ⁊ alibi dicit̃ q9 vxoꝛ est sub dominio viri: ⁊ pene eius famula. vt in. c. hec imago. ⁊. c. mulierez xxxiij. q. v. ad idem. c. lr̃as. ⁊ qõ ibi nõ. de resti. spo. quare ratione huius subiectionis ⁊ seruitij puto firmiter maritum posse vendicare vxoꝛem adiecta causa de iure diuino ⁊ canonicõ sicut ciuitas rõne seruitiorum vendicat suum ciuem ⁊ dominus vendicat colonum ⁊ ascripticium. vt nõ. glo. in. l. i. prealle. nã ma

gis videtur astricta vxor marito ⁊ fortiori vinculo q̃z ciuis ciuitati. ⁊ idem puto dicendum in vxore respectu mariti vt possit illum vendicare eodem modo. nam tenet vxor assistere marito ⁊ eum alimentare ⁊ mutuo sibi seruire. Unde dicit deus vt habetur gen. ij. c. propter hoc homo relinquet patrem ⁊ matrem ⁊ adherebit vxori ⁊ erunt duo in carne vna. ⁊ transũ ptiue habet in. c. i. xxxv. q. x. ⁊ in. c. vno de voto lib. vi. ⁊ in euangelio dixit saluator. non l3 viro dimittere vxorem suam quacunq3 de causa excepta fornicatione. ⁊ transumptiue habetur in. c. fi. de coniug. lepro. Si ergo eam dimittit ⁊ sibi non adheret iuxta preceptum dominicum3 ⁊ canonicum poterit eam vendicare adiecta causa de iure diuino ⁊ canonico. ⁊ pro hoc dictum. c. non d3. vbi dicit q̃ vir non habet potestatem sui corporis sed vxor. ⁊ facit. c. omnes causationes. xxxij. q. vij. vbi dicit q̃ apostoli coniugij sarcinam considerantes dixerunt si talis est causa viri ad vxorem iam non expedit nubere. Item videmus q̃ vterq3 agit possessorio ⁊ petitorio contra reliquum. vt hic ⁊ in. d. c. i. de or. co. ⁊ in. c. lras. ⁊. c. ex conquestione de resti. spo. ⁊ per hoc saluo bunc tex. ⁊ fi. in q bus dicit q̃ maritus vendicat vxorem ⁊ econtra q̃ diligenter nota q2 nemo ista aperit. Et aduertendu3 q̃ l3 possit eam vendicare non tamen per hoc cessant alia remedia vt interdictum de vxore exhibenda vel iudicis officium. sicut dicimus in patre respectu filij vt. d. l. i. possunt enim multa remedia simul concurrere. l. quotiens. ff. de ac. ⁊ ob. ⁊ q̃ nõt In no. in. c. audiuimus de collu. ⁊ hoc iudicis officium est fm ius: non autem extraordinarium contra ius sicut illud p q̃ petit restitutio in integ. q̃ non potest concurrere regulariter cum remedio ordinario vt in. l. in causẽ. ff. de mino. ⁊ sic soluit contrarium illius. l. vt nõ. glo. ⁊ Bar. in. d. l. i. q̃ nõ. Idem in simili vult Jo. and. in. c. non solum de appel. li. vi. ⁊ interdictum proprie nõ competit nisi quãdo ab alio detinet q2 interdictũ dat inter duos videl3 inter agentem ⁊ eum qui detinet vt eam exhibeat officium iudicis quando a nemine detinet. nam non potest hoc casu proprie agi interdicto de vxore exhibenda q2 non est ad quem diriga tur. poterit etiam agi rei vendi. vt dixi vt hic. ⁊. d. c. i. de or. cog. Et per hec habes satis bene materiam declaratam maxime tu canonista. Et nota ex prealle. dicto Jo. an. q̃ de re spirituali vt est matrimonium potest agi possessorio coram iudice seculari aduersus laicum ex quo ñ negat matrimoniũ. vide q̃ dixi in. c. cum sit generale de foro compe. ⁊. c. lras de iura. cal. Alie glo. sunt. s. expedite vsq3 ad glo. que est in. v. dominus. Illa colligit aliquos casus in quibus dominus fraudat seruo sed per hoc non declarat tex. in eo q̃ dicit mulierem allegasse instrm vitiosum vt seruo dominus fraudaret. Quero igit in quo dominus fraudat ex matrimonio contracto per seruũ cuz tex. in. c. i. de coniu. ser. dicat q̃ nibilominus serui tenent dominis ad debita seruitia. dicit Goff. ⁊ Ala. q̃ forte in instrumento dicebat q̃ dominus consenserat. dic clarius q̃ dominus fraudat seruo in multis casibus ⁊ inter ceteros est iste q̃ si dominus constituit dotem vel donatione3 propter nuptias ancille vel seruo videt ei conferre libertatẽ. vt. l. i. C. de ser. fu. ⁊ in. l. i. §. sed ⁊ si quis homini. C. de lati. lib. tol. q2 hec non fiunt nisi inter liberos. ⁊ forte idem dicendũ q̃ dñi sunt presentes ⁊ tacent. ar. c. si seru⁹ sciente. liij. di. ad idez q̃ habet in auc̃. de nup. §. si vero ab initio vbi dicit q̃ si domin⁹ tradit ancillã vel seruũ mrimonio vt liberaz seu libex q2 nullam mentionẽ fecit de seruitute eripit seru⁹ seu serua de seruitute. Dicebat ergo mulier istud instrumentum ad hoc fraudulentum q2 forte fraudulenter fiebat in eo mentio de consensu dñi vt sic p̃sequeret libertatẽ sed hoc nõ p̃bauit. Ex his habes declaratos duos casus positos in hac gl. alius est in. c. l3. de p̃u. ser. dic vt ibi. Quartus est in auc̃. que cõsti. li. a. pa. po. circa principium vbi d̃r q̃ si presente dño seruus consequit militiã vel alia3 dignitatem ab imperio consequit libertatem. Sunt ⁊ alij casus extra glo. quos nõ expedit prosequi.

Quero q2 hic ponderat delatio anuli quid significat ipsius datio. Glo. in v. anulos respondet vt p3 i ea. Tu aduerte q2 q̃libz probat q̃ vir dedit anulum mulieri. q̃libz q̃ mulier portabat anulũ. primo casu dicendũ vt plene le. ⁊ nõ. in. c. fi. de despons. impu. ⁊ vide bo. glo. in. c. tenor de re iudic. ⁊ in. c. nostrates. xxx. q. v. ⁊ in hoc varie sunt opiniones ⁊ i hoc credo q̃ standũ sit consuetudini. nam in aliquibus partib⁹ dat tempore sponsalio3 ⁊ tunc in dubio significabit sponsalia. in alijs datur tempore matrimonij ⁊ tũc significabit matrimoniu3. hec enim signa dubia declarantur a loci consuetudine. ar. in. l. q̃ si nolit. §. q2 assidua. ff. de edi. edic. ⁊ in. l. si seruus plurium de le. i. ⁊ in. c. ex lris de sponsa. ⁊ in. l. nemo est qui nesciat. ⁊ qõ ibi nõ. ff. de duo. re. ⁊ sic intellige glo. in. c. femine xxx. q. v. Aut non apparet de cõsuetudine ⁊ hoc dupliciter. quandoq3 enim non apparet de consuetudine. q. d. vario modo obseruatũ est in loco ⁊ tunc precise non probat matrimoniũ vel sponsalia q2 probatio est dubia. vt hic ⁊ in. c. in presentia de prob. Quãdoq3 nil probat de consuetudine ⁊ tunc aut anulus fuit simpliciter datus mulieri ⁊ presumitur donatio. argu. in. l. q̃ sponse. ff. de do. ante nup. Aut vir posuit mulieri in digito ⁊ presumit matrimonium. hec enim videt presumptio iuris. vt in. d. c. femine. vbi dicitur q̃ anulus ponitur in digito mulieris ad designandũ q̃ eoz corda iunguntur ⁊c. qõ nõ fit per sponsalia. naz coniunctio cordium designat consensum de presenti ⁊ in hoc casu intelligo gl. in. c. tenor de re iud. hec vera nisi alie coniecture sint in oppositum. nam iuris p̃sumptio faciliter tollitur per coniecturas. vt le. ⁊ nõ. in. c. requisisti ô testa. maxime iuncta gl. in v. p̃sumit ⁊ iste non est casus noster q2 hic non probabat q̃ vir iste iposuisset anulũ mulieri ſz q̃ dũtaxat mulier ôferebat anulũ ⁊ sic frustra i hoc gl. posuit illã p̃siderationẽ. Venio ad scõz p̃ncipale mẽbrũ. s. q̃z do soluz probatur q̃ mulier deferebat anulum ⁊ iste est proprie casus noster i quo puto dicenduz q̃ aut sole mulieres coniugate deferunt anulos ita q̃ alijs non permittitur. ⁊ tunc si mulier cohabitans viro portat anulum tunc satis in dubio presumitur matrimoniuz. q2 aut vir imposuit sibi ⁊ habeo propositum per. s. dicta. Aut mulier assumpsit ex se viro vidente ⁊ nõ cõtradicente ⁊ presumit q̃ voluerunt cõtrahere matrimonium sicut dicimus in nouitia que ingerit se actibus ꝓfessaruz. ex hoc eni videt ꝓfiteri ⁊ inducit ꝓfessio tacita vt in. c. vidua de regula. ⁊ nõ. in. c. ij. de testa. ad idẽ. c. dilecto. ⁊ qõ ibi nõ. de preben. ⁊ in. c. cũ. ff. de consti. predicta ꝓcedunt nisi alie cõiecture resistant vt. s. dixi. ar. c. litteras. j. e. Aut nõ ꝓbatur q̃ sole coniugate deferunt ⁊ facit tale quale idicium sed nõ ꝓbabit matrimoniũ q2 cõiter delatio anuli equocatur ad plura. nã quãdoq3 designat matrimonium. vt. d. c. femine. q̃libz est signum vẽditionis panis vt hic quãdoq3 est signũ dignitatis aut etiam leuitatis. vt i. c. clerici de vi. ⁊ ho. cle. quandoq3 designat iuestituram. vt in. c. ex hoze de his que fi. a ma. par. ca. quãdoq3 est signum libertatis. vt in. l. ij. C. de iu. anu. au. ⁊ sic nõ ꝓbat precise alterz q2 nõ ꝓbat hoc esse q̃ ob hoc ꝓtingit abesse in. c. ij. de transla. p̃la. ⁊ in. l. ne q3 natales. C. de, pba. Ulti. op. vr eni q̃ sola cohabitatio sufficiat ad ꝓbationẽ mrimonij. vt in. l. in libere. ff. de ritu nup. Soluit glo. in v. vxo-

rez.q; illud,pcedit de iure ciuili.secus de iure cano/nico.vt hic.ꝛ.d.c.aliter.Ain.dicit q; ẽt de iure ciuili nõ,pbaꝫ bodie matrimoniũ per solã cobabitatõem. vt in auc̃.qui.mo.nat.effi.le.§.qñ coll. vi.vbi dr̃ q; ,pbari dz q; cobabitauerunt vt vir ꝛ vxor. ꝛ per illã auc̃.dicit cozrigi.l.in libere preal.ꝛ quicqd sit in boc standũ est iuri canonico in.c.pe.ꝛ vlt.ꝛ qõ ibi nõ. j. de secũ.nup. Alie glo.sunt.s̃.declarate.

1 **Litteris.** Casus. Per violentam presumptionẽ ,pbaꝫ carnis copula.cõis diuisio.ba ibi ꝙsultatiõi.

Casus lr̃alis.Quidã petrus noie contraxit matrimoniũ cũ.a.muliere perẽs postmodũ se parari ab ea quo ad mutuã seruitutẽ ,p eo q; postq; mulier cũ predicto viro ꝓrerat matrimoniũ consanguineus ipsius viri eã cognouit:ad boc,pbandũ testes inducti fuerunt qui dicebãt q; viderũt ꝙsanguineũ illius viri solũ cũ sola nudũ cũ nuda ea intentiõe vt credebãt vt eam cognosceret carnaliter: ꝛ boc viderunt in multis locis secretis ꝛ bozis electis:querebatur an,ppter bas presumptiones deberẽt separari. Respondet papa q; propter buiusmodi violentã suspitionẽ fornicationis prit quo ad seruitutẽ mutuã separari ita tñ vt vir illa mortua cuz alia ꝓbat si voluerit:mulier vo sine spe ꝙiugij ,pmanebit. Ber. Nõ primo q; matrimoniũ põt separari quo ad tboꝛ rõe fornicatõis lz fornicatio nõ probet aperte per testes nec per ꝙfessionẽ mulieris inculpate.sufficiũt.n. violente;presumptões vt bic. Nõ bo iuncta glo.ij. q; vbi actus nõ põt directe,pbari per sensuz sufficiẽt testes deponere sup actibus,ppinquis dũ tñ adijciunt se credere ita esse.ꝛ hic nõ casuz in quo valet testimoniuz de credulitate qñ.s.est coniunctũ actibus,ppinquis rei,pbande.ꝛ vide circa boc qõ dixi in.c. quoties.s̃.de testi. Et nõ q; ad,pbandã fornicationẽ non est necesse deponere q; viderũt testes viz ꝛ mulierẽ simul cõmiscentes sed satis est deponere sup nuditate ꝛ solitudine loci. Nõ q; suspitio seu presumptio violenta sufficit ad ferendã sniam ẽt si agit de crie ciuiliter.ꝛ vide in boc qõ plenius dixi in. c. tertio loco de,pba.ꝛ nota q; suspitio sumit qñq; pro presumptione.vide qõ dixi in.c.quãto.s̃.e. Nõ q; sufficit dictum testis ꝙcludere presumptiue qñ presumptio est violenta ꝛ iuridica.ad boc qõ notat Bar. in.l.i. ff.si cer.pe. Itẽ nota q; vbi ex eodez facto insurgunt duo delicta que bñt se vt spes separate põt qs de vtroq; puniri.nã,ppter adulteriũ separaꝫ bic matrimoniuz quo ad tboꝛ ꝛ propter crimẽ incestus priuaꝫ mulier facultate ꝓbendi matrimoniũ.ad boc.l.si adulteriuz cũ incestu.ff.de adulte.vide plene per bar.in.l.senatus.ff.de accu.ꝛ per Jo.and.in addi.spe. de bomi. post prin.ꝛ sic limita glo.in.c.virginibus.xxvij.q.i.

Et ex boc ꝛ ex tex.nota q; incestuosa priuaꝫ spe ꝓbendi matrimoniũ ẽt si actũ fuerit ciuiliter. ꝛ nõ boc vltimũ. vr̃.n.q; ista sit ipso iure pena delicti qualitercunq; de eo ꝙstet ar.bic in.c.si quis sponsam.xxvij. q.i. Op. ꝛ vr̃ q; ,ppter incestũ vel aliud qõcunq; delictũ nõ separet matrimoniũ iã cõtractũ maxie carnali copula ꝙsumatũ.vt in.c.bi qui vxores.ꝛ in.c. bi qui matrimoniũ.xxxij.q.vij. Glo.i.metu ꝓij dic̃ q; bic petebaꝫ separari quo ad tboꝛũ ꝛ sic vr̃ q; bic agebatur ciuiliter.qõ,pbat lr̃a dũ dicit q; petebat separari ꝛc̃. Ex quo dicendũ q; verbũ accusatores in lr̃a positum stat improprie.vnde expone bm Jo. and. idest,pcuratores mariti ꝛ,psecutores accusationis iã facte ab ipso ciuiliter alis procuratores nõ potuissent interuenire in.c.tue de,pcu.ꝛ.c.veniens de accu.nec etiã potuissent noie proprio accusare mulierez ciuiliter ad separationẽ tboꝛi.solus.n.maritus admittitur um ipsius solus interfit.binc est q; potest sibi parcere ꝛ eam sibi recõciliare.vt in.c.quẽadmodũ de iureiur.ꝛ.xxxij.q.i.si quis vxorẽ.ꝛ.q.v.precepit. Tenet Inno.in.c.i.de adulterijs ꝛ Jo.an.bic.alie glo. sunt clare. Ultra alios quero an ,pbatio adulterij de qua bic sufficiat si ageret de adulterio ꝛ incestu criminaliter.puto q; sic q;ste presumptiones ex solitudine nuditate loco ꝛ sexuuz diuersitate sunt ita stricte ꝛ violente vt vir ipsa rea denegare facinus audeat. ꝛ de bis põt intelligi.l.sciant cuncti.C.de,pba. canonizata.ij.q.viij.sciant.ꝛ vide qõ dixi in.c.preterea ó te sti.ꝛ in.d.c.tertio loco.de proba.ꝛ maxime cũ iste actus fornicatõis nõ subiaceat sensui.

a Utrũ valeat dictuz testis deponẽtis de credulitate. ꝛ viõ bar.in suo ꝙsicip.vã nutius vbi ponit vnũ bo. casum in quo vz testimoniuz de credulitate. quẽ refert ꝛ sequitur d.alex.i cõ si.lxxvi. incip.visa in quisitione formata ꝓ fortunatũ ꝛc̃.

t **Ertio loco.** Casuz sũmarium pone vt in prece. c.primo ꝙsultatio.bo responsio ibi nos.

Casus lr̃alis. Quidaz iuuenis contraxit cũ quadã per verba de presenti:alia mulier neptis predicte sponse,ppositus ex aduerso se prius cognitã ab illo iuuene:q; cũ illa contraxisset:ad qõ probandum testes produxit qui dixerunt se pro certo credere q; illa dicti iuuenis extitit concubina:adijciẽtes q; eos viderant insimul per plana nemora vias ꝛ inuiaꝫ pluries conuagantes:ꝛ fama vicinie super boc erat: iudex ad maiorẽ certitudinẽ iuramenti vtriusq; recepit qui confessi fuerant q; carnaliter se adinuicez prec cognouerãt:lz iuuenis ab ea recedere nollet quã desponsauerat. Quesitum fuit a papa quid iuris esset ꝛ ipse respondet q; cũ boc non dicatur occultum sed predicetur a pluribus manifestum solutis sponsalibus separentur. Ber. Nota primo ꝛ tene menti q; appellatõe sponse qñq; venit illa cũ qua cõtractũ est matrimoniũ per verba de ꝑsti carnali copula ad huc nõ intercedente. Et nõ ibi vxorẽ ꝛc̃.q; añ traductionẽ ad domũ sponsi ꝛ carnalẽ copulã subsecutaz lz ꝙsensus de presenti interuenerit nõ dr̃ vxor: sz sponsa.qõ an sit verũ indistincte dicã.j. Nõ q; ex illicito coitu ꝓbiꝫ affinitas habilis ad impediendũ ꝛ dirimendũ matrimoniũ ꝓbendũ cũ omnibus cũ quibus cõtracta extitit vt sunt ꝙsanguinei ipsius mulieris cognite vsq; ad quartũ gradũ in.c.nõ dz de consan.ꝛ affi.vt in.c.discretionẽ de eo qui cogno.ꝙsang. vxo.sue. Nõ q; vbi vertit periculũ aie audit quis lz denũciet turpitudinẽ suã.ad idẽ.c.preterea ó ꝙsõ. vide qõ plene dico in.c.cuz super de ꝓcess.preben.ꝛ per bart.in. l.post mortẽ.ff.de adop. Nõ ibi pro certo credere.q; quis põt hr̃e certã credulitatem de aliqua re ex certis signis exterioribus.ad idem text. s̃.c.pri. Nõ q; ex loci solitudine ꝛ diuersitate seu disparitate sexuũ inducit presumptio fornicatõis cõ cor.c.ij.de coba.cle.ꝛ mulie.ꝛ.lxxxj.dist.clericus.

Nõ ibi testimoniũ vicinie.q; duo testes deponũt testimoniũ vicinie.ꝛ sumit bic testimoniũ pro assecuratione extraiudiciali sine iuramẽto sicut in. c. tua de coba.cle.ꝛ mu. Ex quo colligũt q; ꝑ duos testes potest,pbari fama totiꝰ vicinie ꝛ sic nõ requirit q; maiõ pars vicinie deponat sicut existimãt quidã minus intelligentes.ꝛ est in boc iste tex.nõ.ꝛ sic intellige.c.inqsitõis in fi.j.e.ꝛ boc lz glo.nõ.in.§.fi.ij.q.i.ꝛ.iiij. q.iij.§.utẽ sepe.ꝛ in.l.iij.§.que argumẽta.ff.de testi. ꝛ doc.in.d.c.inquisitõis.ꝛ Bart.in.l.de minore.§. tormenta.ff.de questi.facit.c.tam lr̃is de testi.ꝛ.l.ij. C.de bo.pos.bm tab.vbi ꝑ duos,pbaꝫ inscriptio septem testiũ quinimo ꝛ notoriũ,pbaꝫ per duos testes vt nõ.glo.in.d.§.fi. Nõ q; vbi agit de dissolutione mr̃imonij tutũ est vltra,pbatões ꝓsumptiuas recipere inramẽta ipsoꝝ ꝓiugũ. Nõ in fi.lr̃e q; manifestũ dr̃ qõ a pluribꝰ ꝓdicaꝫ.ꝛ sumit bic manifestũ[b] ꝑ specie distincta a notorio.ꝛ de boc vide qõ nõ.i.c. vr̃a de coba.cle.ꝛ mu.ꝛ nota in boc istũ tex. Sed q̃ro bic in tex.sunt diuerse ꝓsumptões nũqd quelibz

b Alis gl. pe.in.c.v..j. de appel.ꝛ i c.cũ i dioceſi j̃ de vſu.gl.i l.emptorem ff.de ac. empti.ꝛ in.l.ciues.C.de appel.

a Et idem voluit beatus tho. in. iiij. sñiarū. di. xxxv. q. i. arti. iij. cir. med. vbi dicit qō per suspitiones violentas probaī fornicatio vt si inueniaī soluī cum sola locis ⁊ horis suspectis ⁊ nudus cum nuda. Item vide bal. in. l. fi. C. si mā. ita fue. alic. ne prosti. vbi dicit q fornicatio presumiī ex facultate po testatis coeundi. Et vide etiā que scripsi post do. an. in. c. quanto. s. eo.

b Et q lu cretur tenz bart. in. l. ni/hil. ff. re. a/mo. ⁊ cuz eo tenent bal. ⁊ ang. in. l. so/let. ff. de bis qui no. insa. ⁊ pau. de ca. in. l. si dona/turus. § i. ff. de condi. ob cām. vbi di/cit q ꝓpi/bar. vidit cō/sultū, per oēs doc. ⁊ idem dicit d. Jaſ. in. l. non tan/tum. C. de le/gat. q vidit alias consul/tum per oēs doc. cum in/finitis ꝓcor. ibi signatis ꝑ do. alex. vltra quas alle. glo i. §. nuptiaſi. iiij col. in auc. ō nup. Idem tz bal. in. d. l, non tantū. vbi singula/riter inquit q etiā si mu/lier ſtetiſſet momēto cū marito tamē maritus lu/cratur dotē. Et idem q ſufficiat ma/trimonium momentane/um vt mari/tus lucretur dotem virtu/te p̄dicti ſta/tuti tz ibidē ange. in lec. flo. alij non tangunt ſm/do. Jaſo. de mai. ibi. qui addit q ꝓ/dicta decisio/ne Bald. ⁊ Ang. faceret/ tex. in. l. ij. C. de po. here. inſti. Ad idē dicit facere q ſignanter decidit bal. in. c. i. §. cum etiam in tit. epiſcopum: vel abba Ad idem qō nō. decidit bal. in. l. i. §. in nouiſſimo in. ij. colum. C. ō cadu. rol. vbi querit retenta cōmuni opi. q filius ſuus tranſmittat ex potē/tia ſuitatis hereditatem patris non aditam ad quoſcunq. l. ſi infanti. C. de iure deli. nunquid iſtud procedat in filio infante qui poſt mortem patris non vixit niſi per vnam horam. ⁊ determinat q ſic q momentū ſufficit: vt per ſe ſufficiat. So. aduertēdū q hic prīo ꝓcurrebat credulitas iſtoꝝ teſtiū aſſerentiuz firmiter ſe credere q illa fuerit iſti⁹ iuuenis ꝓcubina. ⁊ hec ſola ſm oēs nō ſufficit q teſtes debēt deponere de his que perci piunt aliquo ſenſu corꝓoreo. vt in. c. teſtes. iij. q. ix. ⁊ in. l. teſtiū. C. de teſti. nō aūt de credulitate. vt in. c. cū cām. eo. ti. ſed hoc faciebat adminiculū ſm Goff. ſo cōcurrebat q teſtes iſtos viderāt inſimul per pla/na ⁊ nemora vias ⁊ in via pluries ꝓiacentes. Inno. credēdo dicit hanc eſſe violentā p̄ſumptōez que ſuffi/cit ad ſñiam ſic. ſ. c. pr. ⁊. xxxv. q. vj. ab iſto. fatetur tñ q aliq ꝓdicūt dicentes nullū ex his premiſſis p ſe ſufficere q̄bus ego magis aſſēntio. nam non video q iſtud ſolū habeat ꝓbare fornicatiōez maxīe ad ſepa/rationez mr̄imonij vt hic intēdebaī cū log in via vī/re per nemora nō fit actus oīo ꝓpinquus fornicationi nec ius p̄ſūit niſi p̄ceſſiſſet monitio vt nō cōfabulenī vt in. d. c. clericus. ⁊ in. c. ij. facit. C. de adul. auc. ſiqſ ei. ⁊ lz Bar. in. l. furē. ff. de fur. dicat, ꝓbari adulteri/um ſi aliqs fuit deꝓhenſus i domo alicuius pulchre mulieris q̄ eſt actus, ꝓpinquus. Tñ cōtrariū ſenſit poſt gl. in. l. capite qnto. ff. de adul. vbi dicit regri ad ꝓbatiōem delicti q fuerit deꝓrehēſus in actibus ve/nereis. vnde puto q ſi fuiſſet reptus in camera cum muliere ſola horis⁹ ad hoc cōmodis hoc ſatis ſuffice/ret ad, ꝓbatōez delicti vel ipaz oſculātē vel ipaz tāgē/tez vel i filib⁹ actib⁹, ꝓpinquis. alis ſecus. ⁊ hoc vī, ꝓ/bare iſte tex. nā index iſte coā quo vertebaī queſtio ꝑ ſupradictas, ꝓbatiōes ⁊ etiā ꝑ credulitatē teſtiū no/luit moueri. nec papa in hoc eū reꝓhendit. ſz voluit inſup recipere iuramēta illoꝝ. Itē habuit famaz vicinie imo papa videī approbare ⁊ oīa ſimul pōde/rare vt patet in rñſione ipſius in ver. nos ibi que di/cta ſūt ⁊c. Cōcurrebat hic tertio fama vicinie que ꝑ ſe nō, ꝓbat in. c. ſi duo. xxxv. q. vj. ⁊ in. c. ſuper eo de eo qui cogno. conſan. vxo. ſue. Cōcurrebat quarto aſſertio viri ⁊ mulieris iuramento firmata que per ſe fidez nō faciebat in preiudiciuz matrimonij dictis iu/ribus ſi duo. ⁊. c. ſup eo. Ex q̄bus pz q nullum pre/dictoꝝ per ſe faciebat fidē. nunquid aūt cōfeſſio iſto/rum cū fama ſuffeciſſet ſunt opi. Ego aūt remitto ad plene nō. i. c. ſup eo. ⁊. c. ſi duo ꝓall. vbi ō hoc ⁊ ea q̄ le. ⁊ nō. in. c. ꝓter ea de teſti. vbi hētur de mō, ꝓbandi copulā. Bl. oēs ſūt faciles. Ultra alios hic q̄ro an appellatiōe vxoris veniat illa cū qua cōtractuz ē ma/trimoniū ꝑ v̄ba de ꝓſenti nō tñ adhuc eſt ad domū tra/ducta nec carnaliter cognita. ⁊ iſte tex. in ꝓn. facit q nōdum appellat iſtā talem ſpōſaz. ⁊ querebaī nūqd poſſet iſte iuuenis illā habere in vxorē nō ob. affinita/te p̄ſumptiue ꝓbata. Et facit hoc ad queſtionez ar/duam in qua cōſului hic ſenif que preſtitit mihi cauſā latius proſequendi hāc materiā. qō fuit talis. Quī/dam A. cōtraxit ſponſalia per verba de ꝓſenti cuz. L. ⁊ ab ea recepit doris noīe mille. cōtigit q ante q̄z ſic deſponſata duceret ad domum vel aliter cōſūmaret matrimoniū vita finita exiſtit. querebatur an dictus ſponſus lucraretur dimidiam dotis viſo ſtatuto. j. ſcripto cuius tenor talis eſt vz. Si qua deceſſerit ſine filijs ex viro cui nupta eſt tpe ſui obitus remane/at dimidia ꝑs ſuarū dotium apud maritū nō cōputa/ta in dicta dimidia lucro donatiōis ꝓpter nuptias qua ꝑte maritus ꝓuari poſſit. poſtmodū facte fuerūt ad dictū ſtatutū alique additōes in q̄bus ſemꝑ fuit facta mētio de filijs exiſtibus vel nō. ⁊ hāc queſtiōez plene, ꝓſecutus fui in cōſi. q̄ incipit facti cōtingētia ⁊c. ⁊ ꝓncipalr cōſiſtit eius deciſio ſup illa queſtiōe an talis mulier dicaī nupta. ⁊ vir dicaī maritus ex quo nō fuerat facta traductio ad domū viri nec aliter car/naliter cognita. Et, ꝓſequēdo dic aliqua vtilia ſuccin/te. tamen videtur primo q dicaī nupta ⁊ ſic vxor. ⁊ hoc videtur ꝓbari per tex. nō. in. l. cuz fuerit. ff. de condi. ⁊ de. vbi apertiſſime ꝓbatur nuptaz dici ex quo interuenit ad matrimoniū conſenſus de ꝓſen/ti licet nondum fuerit cognita nec traducta. q̄ ſolus conſenſus facit matrimonium ⁊ nō cōmixtio carnis vt ꝓbatur ibi in fi. illius. l. ⁊ hoc tenet glo. ⁊ Bar. ibi ad idē. c. ſufficiat. xxvij. q. ij. Secundo princi/paliter ꝓbari videtur per. l. uij. ff. de do. inter vi. ⁊ vxo. iuncta glo. in ver. cōcubine ibi nō. q poſt q̄z in/terueneriī cōſenſus ad matrimoniū inter viruz ⁊ mu/lierem appellatur matrimonium ⁊ ipi contrahentes dicuntur maritus ⁊ vxor. ⁊ q̄z q̄z glo. ibi dicat hoc, ꝓ/cedere de iure canonico tamē dico idem dicenduz ō iure ciuili. vt ꝓbatur in auc. de nup. §. nuptias. ⁊ ibi bo. gl. Tertio hoc ꝓbo per multa iura cano/nica que cōmuniter dicunt matrimoniuz verum eſſe ex ſolo conſenſu de ꝓſenti licet aliud nō interuene/rit. vt patet in. c. fi. de ſpō. duo. ⁊ in. d. c. ſufficiat. ⁊ in. c. cum initiatur cuz multis ibi ſe. xxvij. q. ij. ad idem. c. vnuz de voto li. vi. ⁊ nō. per Hoſti. in. c. ex publi/co de conuer. coniu. facit etiaz diffinitio matrimonij que ponitur ⁊ declaratur. xxvij. q. ij. in ꝓin. ⁊ ſuper rubrica de ſponſa. Quarto videī de hoc caſus ꝓz intellectuz Bal. in. d. l. deo nobis. C. de epi. ⁊ cleri. intelligendo q ibi non interuenerat carnalis copula q̄ō eſt preſumēdum cuz alter potuerit ingredi religi/onem altero in ſeculo remanente. vt in dicto. c. ex pu/blico de conuer. cōiu. In contrariuz facit iſtud. c. ⁊ c. ſicut ex litteris. ⁊. c. pe. de ſponſa. Pro ſolutio/ne aduertēduz q. v. nuptie multipliciter in iure capi/tur. Q̄ñq̄z enim capiī ꝓ ipa mera eſſentia coniugij que ſolo cōſenſu de ꝓſenti interueniente cauſaī. vt ꝓ/batur in. d. l. cū fuerit ⁊ d. §. nuptias. ⁊. c. omne nu/ptiarū bonū. xxvij. q. ij. cum ſi. Q̄ñq̄z ſumiī ꝓ ipa cōmixtione carnali que interuenit cōtracto prius ma/trimonio. vt ꝓbaī in. c. q autē. ⁊. c. qdā. ⁊ lucē cla/rius in. c. genuit. maxīe iuxta glo. iij. que hoc tz aper/tiſſime. e. cā. ⁊. q. ⁊ ibi aliquid per archi. Q̄ñq̄z ſumi/tur ꝓ apparatu ⁊ feſtiuitatib⁹ q̄ fiunt tpe quo vxor ducitur ad domum viri. vt ꝓbatur in. c. noſtrates ⁊. c. femine. xxx. q. v. ⁊ ſic capitur in euangelio vbi di/citur nuptie facte ſunt in chana galilee ⁊c. q chriſt⁹ ibi in conuiuio fecit de aqua vinum. ⁊ ita ſentit Baſ. de cal. ſuper rubrica de ſpon. vñ in quibuſdam locis appellantur in vulgari le noze. Itē ſciendum q ver/bum matrimonium ſeu cōiugij q̄ñq̄z verificaī i ma/trimōio cōtracto ꝑ verbū de ꝓſenti lz nōdū ſit carnali copula cōſummatū ⁊ vulgariter appellātur ſpōſalia ibi per eum. Subijcit tamen licet predicta deciſio bald. ſit ſingu. ⁊ non babeat ibi ꝓdicentē q vehementer dubitat q nō debeat ſufficere momē/taneū matrimoniū q in tali ſtatuto nō pōt aſſignari niſi vna ratio. ſ. ꝓ/pter onera matrimonij. l. ꝓ oneribus. C. de iure do. pp que maritꝰ dicit babere in dote titulū oneroſum. l. i. C. de impo. lucra. deſcrip. li. x. Et non ſolum i do/te ſed et in lucro dot. q̄ diſcrtur ex forma ſtatuti: et ideo ſi ſta/tutum dic q decedē/te vxore ma/ritus lucre/tur dotē lz ſtatutum vtaī v. lu/cretur ta/men lucr dē hāc ver/bo onero/ſo gl. ē fin. in. l. ſi dōa/tus. §. fi. ff. ō do. ob cām cū er/go in talu ſtatuto lu/craude do/tis nō poſ/ſit aſſigna/ri niſi iſta ſola rō pp onera matri/monij, cēr/te hī, per/preſſa glo. eſt in. l. q uiſ ⁊ ibi ex preſſi⁹ bal. ⁊ pau. C. de fideicō. g⁹ q̄n matri/monū nō dur auit ni ſi momen/to ⁊ p ꝓns nō potue/rūt ſuſtine/ri onēa ma/trimonij ⁊ ſic ceſſat rō ſtatuti vi/deretur q iſto cāu ſta/tūtū locuz nō hēat. et ita p hanc rōez ⁊ alis ō bar. vbi s. tz bal. in multis lo/cis maxīe in. l. non ſi/ne. C. ō bo. que lib. ⁊i l. ō nobis vbi p Li. ⁊ p alios. C. de epi. ⁊ cle. ⁊ mul/tū late ſali. in. l. cū te. vbi ītrepide tz ō bar. C. de dona. pp nup. pro cui⁹ veritate videas et ipſuz panor. diffuſe exaīantē i. c. tertio loco de, pb. d. an. ⁊ alios i. c. i. de ſpō. ⁊ diſ/fuſe ang. de are. i. §. fuerat iſti. de act. ⁊ ipſe recollegit oēs. cui addo io. pe. ō ferra. papienſez i practica ſua in lib. quo vxor agit ad dotē i gl. vxor quōdā i. ij. col. vbi dic q i hāc partē ō bar. videī ꝓſuetudo inclinaſſe.

per verba de ꝑsenti vt in iuribus superius allᵍ. Quã doqꝫ verificaꝫ verbum matrimonij seu vxoris ⁊ mariti solũ in coniugio carnali copula cõsumato. vt nõ. probaꝫ in. c. debitũ. in ꝓ̃i. ⁊ in fi. de biga. ⁊ hic ⁊ i. d. c. ex publico ⁊ elegãtius in. c. si quis desponsata. xxvij. q. ij. vbi dicit q; si qs desponsata ⁊ traducta vtiꝫ rite coniugiũ appellaꝫ. ad idem. c. q̃propter. ⁊. c. i oi e. causa. ⁊. q. ⁊ vnde surgat hec diuersitas satis potest colligi ex his que le. ⁊ nõ. in. d. c. debitum. ⁊ per glo. in. d. c. quapropter. ⁊ per doc. i. d. c. ex publico. His ꝓmissis dico q; de ꝓꝓrio ⁊ stricto significato vborum maritus ⁊ vxor ⁊ mr̃imoniuꝫ appellari possunt postqꝫ iteruenit consensus de ꝑsenti sponsus ⁊ sponsa ⁊ sponsalia ante talem cõsensum de ꝑ̃ti ⁊ post cõsensum de futuro. nã dicunt sponsalia a spondeo spõdes quod idem ẽ qõ ꝓmitto, ꝓmittis. inde sponsa. i. promissa. sed post cõsensum de ꝑ̃ti non põt dici stricte seu ꝓꝓrie sponsa q; non solũ est promissa sꝫ obligata ⁊ nupta sed propter significatũ mr̃imonij ⁊ de quodam largo significato verborũ nõ potest adhuc dici maritata seu cõiugata ex quo adhuc nõ est tradu cta ad domuꝫ viri quasi adhuc in effectu sit sine iugo ⁊ sine viro ⁊ quodãmodo ꝓmissa respectu effectus mr̃imonij ⁊ sic possunt loq iura in ꝯrium alle. Quare cõcluderem q; vbi agitur de materia odiosa appellatiõe vxoris vel mariti seu matrimonij non veniunt sponsalia ꝯcta per verba de ꝑ̃ti nec ipsa spõsalia cõtrahentes. Si ãt agitur de materia fauorabili veniũt etiaꝫ spõsi qui ꝯxerũt per verba de futuro. vt in. l. nõ sine. C. de bo. que li. vbi pulcher casus. Si vero materia est indifferens venient illi qui tantũ ꝯxerunt per verba de ꝑ̃ti licet carnalis copula nõduꝫ interuenerit ⁊ fortius si iteruenerit. nã i materia odiosa verba nõ capiunt ita stricte sicut importare possunt ex ꝓꝓrio significato vborũ maxime quãdo reperiunt hẽre aliam significatiõem vicinioꝛẽ. vt probaꝫ in. c. cuꝫ dilectus. de ꝓsue. ⁊ in. c. cum in cunctis. de elec. iuncto c. si compromissarius. e. ti. lib. vi. facit qõ le. ⁊ nõt. in c. statutum. e. ti. ⁊ li. ⁊ per Jo. and. in regula odia. de reg. iur. lib. vj. in mercu. ⁊ per hec possunt reduci ad concordiam iura superius alle. ⁊ longe plenius hãc materiam prosequor in. d. cõsi. sed ista sufficiunt in ꝑsenti passu.

1 Litteras.

Casus. Propter ꝑ̃sup tionẽ etiã vehementẽ nõ dꝫ qs de graui crĩne cõdẽnari. hoc dicit. In prima iudicum cõsultatio. In secunda responsio ibi nos vero que subdiuiditur. In prima ponit motiuuꝫ mandati. In secũda mandatũ ibi quo circa. ⁊ pone casum lr̃alem vt pꝫ ex lr̃a iũcta gl. i v. purgãdo. que ponit ꝑtem casus. Casus lr̃alis Episcopus altrifiodoren̄. i petrauit lr̃as contra quosdam burgẽses de caritate quos impetebat de heresi quoꝝ vnus extiterat gu. de quo hic agiꝫ vt causa possit facilius expediri: vtraqꝫ ps compromisit in duos de iudicib⁹ sub certa pena reseruata sibi nihilominꝰ delegata ptãte. Coram arbitris istis ꝓponebat ẽps q; Gu. erat hereticus ⁊ piurus pro eo q; cũ ipse G. suspectus de heresi cõfessus fuit heresim suã apõ caritatem redeundo ad catholicã vnitatẽ. ⁊ idem cõfessus fuit de quodã fratre suo q; codeꝫ laborasset errore: ⁊ cum postmodũ frater ille coram bituricẽ. archiepiscopo de heresi conueniret purgatio sibi fuit indicta per Gu. frem̄ suum qui vere catholicus credebatur ipse Gu. purgauit frem̄ suum quẽ primo hereticum asseruerat: ⁊ ideo ẽps ꝓponebat ipm Gu. duo cõtraria dixisse: vnde ⁊ periurus ⁊ heretic⁹ dicebaꝫ ab ipso ẽpo ⁊ i heresim relapsus: ipse vero hoc negabat q; licꝫ de se cõfessus fuisset de fratre tamẽ nihil dixerat: sed ẽps ipm conuincit ꝑ testes. Propter huiusmodi cõtrarietates iudices isti habuerũt G. de heresi suspectuꝫ: vnde miserũt illum cũ litteris suis ad dominũ papam. His oĩbus diligẽter consideratis dñs papa habuit istuꝫ Gu. vehemẽter de heresi suspectũ tum q; qõ ante dixerat: postea negauit se dixisse: tum q; vel mendacium prius dixit in frem̄ asserendo illũ hereticum: uel postea piurium cõmisit in deũ purgãdo illum de heresi quoꝝ vtrũqꝫ reddit eum valde suspectũ: verisimilius tamẽ videt q; eo tẽpore quo reuertebaꝫ ad fidem tam graue mendacium nõ dixisꝫ in fratreꝫ nisi fuisset accensus zelo catholice fidei: vñ ꝑsumitur q; cum postea purgauit eum de heresi turpiter deierauit. vnde papa mandat iudicib⁹ ꝓsenti bus quatenus cũ ꝓpter solam suspitionẽ noluit illum de tam graui crĩne ꝯdemnari talem ⁊ tantã securitatem ab ipo recipiant ꝓeter iuratoriã cautionẽ q; timore pene tꝑalis debeat coerceri: districtã penitentiam iniungentes eidem: ex qua appareat: an sit vere penitens an ficte cõuersus: ⁊ si taliter euꝫ verũ catholicum cognouerint non permittãt euꝫ vlterius indebite molestari: alioqn tanqꝫ hereticũ eũ condemnẽt Ber. Nõ ẽpm posse aliquos de heresi ipetere iudices delegatos ipetrãdo. Scõo nõ q; sup cã heresis põt cõponi etiam in iudices delegatos ⁊ sic põt qs esse delegatus ⁊ arbiter etiam in cã crĩnali q̃liter ꝓcedat. j. dicet. Nõ q; qs põt testificari, ꝓ ⁊ ꝯ frẽꝫ. hoc tñ aperte non ꝓbaꝫ q; in primo iudicio fuit sponte ꝓfessus ꝯ frem̄. in scõo fuit vn⁹ de cõpurgatoribus q; in multis eqparant testib⁹. ad hoc qõ leg. ⁊ nõ. in. c. ꝓstituꝰ. de pur. ca. in glo. i v. tolerent. dcm tñ est verũ saltem in ciuilib⁹. de quo tñ dic vt nõ. glo. iij. q. v. c. i. ⁊ i. §. itez. l. iulia. ⁊ in. §. parẽtes. iiij. q. iij.

Nõ q; vbi due ꝑsumptiões ꝯrie oriunt ꝯ aliqueꝫ standũ est validiori. ⁊ sic vna ꝑsumptio uehementior elidit aliã minus vehementẽ. ⁊ ad hoc quotidie allegaꝫ iste tex. ⁊ colligit hic q; iste G. primo dũ rediret ad fidem ꝓfessus fuit frem̄ laborare eodẽ morbo. postea vo in alio iudicio dũ fieret inqsitio ꝯ frem̄ purgauit illum cũ iuramẽto dicẽdo q; credebat illum fuisse ⁊ esse catholicũ. ⁊ sic aut ꝓmo dixit mẽdaciũ aut postea piuriuꝫ. sed papa arbitraꝫ q; potius incidit i piuriũ q; ñ est visile q; iste tpe ꝙuersionis sue dixisꝫ mẽdacium in frem̄. erat ꝛñ ꝑsumptio ꝓ scõo dicto q; fuerat iuratum sed ꝑma ꝑsumptio erat validior. Et exꝺoc ⁊ ex tex. fing. no. q; si ꝙcurrunt duo dicta ꝯria ab eodẽ vnum cũ iuramẽto aliõ sine standũ est dicto nõ iurato si ꝙiecture sunt pro eo magis q̃ꝫ pro dicto iurato. Ceteris ergo pib⁹ potius ꝑsumẽduꝫ ẽ, ꝓ dicto iurato lꝫ postea emanato q̃ꝫ simplici affertiõi ꝓprius facte. ⁊ faciũt hic no. ad ea q tetigi i. c. ꝓ tuas. ō. ꝓba. ⁊ ꝯ bar. in. l. eos. ff. de fal. q; si testis ꝑ̃us dixisset vnũ extra iudiciũ sine iuramẽto ⁊ in iudicio dixit ꝯrium cũ iuramẽto stãdum ẽ scõo dicto ꝓp ꝑsumptionẽ iuramẽti nisi subsint alie ꝑsumptiões pro ꝓrio dicto sicut hic erãt. q; tpe quo dixit primũ dictũ erat accensus zelo fidei orthodoxe. i. catholice cũ nouiter fuerteretur ad fideꝫ. Itẽ amor frm̄us q; nõ est verisile q; falso illum dixisset hereticũ ⁊ hoc bene no. Vo. q; suspitio nõ sufficit ad ꝯdẽnationeꝫ alicuⁱ⁹ etiã si sit vehemens. lr̃a tñ a ꝯrio videt ꝓbare q; in crĩne nõ graui sufficit vehemẽs suspitio. de hoc tñ dic vt plene dixi in. c. quãto. ō. e. vnũ tñ apte ꝓbat hec lr̃a q; quãto crĩmẽ ẽ grauius tãto ꝑsumptões debẽt eẽ vehemẽtiores. q; vbi maius ꝑiculũ ibi cautⁱ⁹ est agẽdũ. vt i. c vbi piculũ. de ele. li. vi. ⁊ facit hec lr̃a. i ar. ꝺꝫ Jo. an. q; ꝓp ꝑsumptiõꝫ minarũ vel iniuriaꝝ nõ sit ꝯdẽnandus de homicidio de quo nesciꝫ a quo factuꝫ sit ⁊ remittit ad Spe. e. ti. §. ij. v. sed pone q; minaⁱ⁹ est vbi dicit velle spe. q; hoc sufficiat ad toꝛturã. vñ vide ibi latius ⁊ tetigi in. d. c. scribã. Nõ q; conuersus seu

a An ꝛ qñ possit cõpromitti in iudicẽ al's ordiariũ. ꝛ de hoc vide bo. textuncta glo. i v. ꝓiunctiõz in auct. si vo cõtigerit. C. de iudi. ꝛ vide glo. in v. ipt̃are. i. c. innotuit. ꝺ arbi. ꝛ qꝺ põit do. an. i. c. exposita. co. ti. Itẽ vide gl. ꝛ archi. in. § tria. ꝛ in. § si vo iuder. iij. q. vij. ꝛ vide ter. i. c. cũ tẽpore. ꝛ. c. cũ olim. ꝛ. c. expte. de arbi. ꝛ Bar. post gl. i. l. si fuũ. §. i. ff. de arb. ꝛ glo. i. l. i. ff. ꝺ in. cir. me. glo. magne.

b An ꝛ qñ fr̃ possit testificari ꝓ fre l' ꝺ frẽm. ꝛ vide de hoc ẽt ꝓbar. ꝛ imo. in. l. q testõ. §. i. ff. ꝺ testa. ꝛ i. l. cõclia ꝛ ibi bal. ff. ꝺ iniur. ꝓ spe. i ti. de teste. §. i. v. sed nunqd ff ꝓ ꝺ. anto. ꝛ imo. i. c ifinuãte. ꝺ offi. dele. ꝛ viꝺ qꝺ nõt ipse abb. in. c. cũ oporteat. sup glo. ij. ꝺ accu. et de hoc viꝺ pul. bal. in. §. testes. i sti. de testa. ꝛ ꝓ flo. in. l. testis idoneus ff. ꝺ te. ꝛ imo in. c. cũ te de of. deleg. vbi dicit q ff vi repellit a testificãdo i cã fris si sit religiosa ꝑsona pura si sit religiosꝰ cisterciensis vl' carthusien. vel ẽt laicꝰ q ecc̃t religiosa ꝑsõa ꝛ ꝓ hoc vltimo facit i si. bo. tex. i. c. in lris. i fi. §. de testi. et facit pro ꝓfirmatiõe istius di

reuersus ad fidem incidens in manifestũ peccatuꝫ ꝓ sumitur relapsus vel nõ plene ꝙuersus nõ hoc tamẽ solum sufficit ad ꝙdemnationẽ vt hic. Nõ fere nouum dictũ q a suspecto de penitẽtia pagẽda põt exigi cautio sufficiens. s. de certa pena soluẽda si eaꝫ nõ egerit. qꝺ intellige quãdo ꝓ peccato manifesto imponit publica pnia ab hẽnte iurisditionẽ etiã fori cõtentiosi. hoc dico qꝛ in foro oĩno pniali hec cautio nõ exigeret saltem ab inuito. ar. in. c. fi sacerdos. de offi. oꝛ. ꝛ. c. fi. de tẽpo. oꝛ. Ultimo nõ ex fi. lr̃e q de crimine quãtũcunqꝫ graui potest qs cõdemnari ex ꝓesumptiõe violẽta que satis oritur ex deficientia i purgatione. facit. c. excõicamus. §. i. de hereti. ꝛ. c. cũ cõtumacia. e. ti. li. vi. Et ex fi. lr̃e ꝛ ex medio nõ q vehemens ꝓsumptio nõ sufficit ad condemnationẽ ſz violenta sic qꝺ voluit hec glo. pe. facit qꝺ nõ. glo. in. c. in finuatum. de simo. sed dic vt ꝺixi in. ꝺ. c. q̃to. Anteq̃ veniaꝫ ad glo. declarabo ꝓius aliqua textualia ꝓimo enĩ q̃ro q̃re eps impetrauit delegatos ꝑ istos de hereſi suspectos cũ potuisset ex officio ꝓcedere ꝑ istos. vt in. c. ad abolendam. de here. vbi pz in fi. ꝓ hoc bene facit. c. i. de offi. oꝛ. q etiã exempti tenẽtur in hoc obsequi epo loci facit cle. i. ꝛ. ij. e. ti. Solu. hic nõ apparet qs ipetrauit istos delegatos. forte enim dũ impetrarent ab epo seu molestarent extra iudicium ipetrauerunt ipsi istos delegatos qbus fuit commissum vt audirent cãm inter eos ꝛ epm auctoritate aplica. nec apparet hic q̃liter ageret eps ꝑ eos. Inn. dicit q forte eps iste denunciauit crimen istoꝝ pape vel petebat bona istoꝝ ꝓpter hereſiz. Host. dicit q agebat ciuiliter vl' ex officio ipetebat ipsos. ar. in. ꝺ. c. ad abolendã. nã si criminaliter nõ potuisset in arbitros cõpromitti qꝺ hic factũ fuit. Potest tamẽ dicere q forte agebat criminaliter. nec ob. q fuit cõpromissum qꝛ papa nõ approbat sed recitat hic ꝙpromissuꝫ vt ꝺicit hic Jo. an. super glo. vnde dicit q in hoc nõ est vis. in hoc enĩ nõ cõsistit intellectus. c. cui enim applicent bona clerici vel laici de hereſi damnati. dic vt ꝺixi in. ꝺ. c. excõmunicamus. §. damnati. ꝛ in. c. cũ sm leges. e. ti. lib. vi. Quero secũdo ꝓ declarationis finis lr̃e qũo apparebit ex iniunctõne pnie an sit verus penitẽs vel ficte conuersus. So. sm Host. ꝛ Jo. an. si paratꝰ est prebere dictam securitatẽ ꝛ penitentiam benigne suscipe quã postea deuote ꝛ efficaciter implet ꝓsumptio est de vera ꝙuersione. aliogn. i. si non vult cauere vel pniam recipere vel licꝫ caueat ꝛ pniam recipiat illam tñ negligit ad implere ẽ ꝓsumptio de ꝫio. ꝛ hoc satis placet ꝛ elicit ex ipsa lr̃a. ꝛ facit de pe. di. ij. c. i. Et ex hac expositione nõ q non solum deficiens in purgatiõe punit vt conuictꝰ sed etiam ꝓumax in eã recipiendo. de quo tamẽ dic vt nõ. in. c. excõmunicam ꝰ palle. ꝛ vide qꝺ ꝺixi in. c. veritatis. de ꝺo. ꝛ cõtu. Glo. i. facit duo. primo instat an in iudicem ª possit cõpromitti. ꝛ dic vt in ea ꝛ lati ꝰ vt nõ in. c. cum tẽpore. de arbi. Secundo principalr an de cã crinali possit cõpromitti ꝛ nil boni cõcludit sed potius remittit ad. c. pe. de in integ. resti. vbi de hoc. Gof. hic dicit q agebat ciuiliter. ꝛ fic vult q vbi de crine ciuiliter agit potest cõpromitti. ꝛ idem Host. ꝛ idẽ Glo. ꝛ Bar. in. l. nõ distinguemus. §. iulianus ff. de arbi. ꝛ põt dici q vbi agit de solo ꝓiudicio partium põt cõpromitti secus in ꝓeiudiciuꝫ fisci seu rei pu. facit qꝺ nõ. in. l. inter. §. recte. ff. de fur. ꝛ. l. licitatio. §. qꝺ illicite. ff. de pub. de quo tamẽ dic vt plenꝰ no. in. ꝺ. c. pe. ꝛ ꝺ. §. iulianus. hic tamẽ nihil probat vt. s. ꝺixi. qꝛ solũ recitat factum. Opp. ꝛ videt q fraterᵇ nõ debꝫ admitti ꝑ fratrem in magnis crinibꝰ vt in. l. si magnũ. C. qui accu. nõ pos. glo. in verb. de fratre. dicit illud regulare sed fallit in crimine hereſis in quo admittit etiam cõtra parentes. xxiij. q. v. si au

dieris. Aduerte lz doc. hic lente transeant. l. si magnum alr̃. in glo. loquitur in accusatione ꝛ nõ in testimonio. ꝛ ꝓcedit hoc nisi vite fris fuerit infidiatꝰ. nã tunc ꝛ mater contra filium ꝛ etiam pater admittuntur ad accusationẽ. vt no. in. ꝺ. l. si magnũ. Respectu vero testimonij dicendum q aut loqmur in ciuili aut in criminali. primo cãu tenet Spe. in ti. de teste. §. i. ver. sed nũqd frater. q admittit ꝓ ꝛ cõtra fratrem sed credit plus vel minus sm affectionẽ qa nulla lex prohibet. hoc fallit sm eum nisi bẽant oĩa pro diuiso vel sint ambo sub potestate vnius patris. An aũt cõpellatur testificari cõtra fratrẽ remittit ad. §. de testiũ ver. sed nunqd. eo. ti. ꝛ ibi videtur sentire q sic dando regulam q qlibet non priuilegiatus in testimõio ferendo admittit ꝛ cõpellitur si non vult qꝛ iura volunt generaliter testes compelli. l. si quãdo. C. de testi. ꝛ. s. de testi. cogen. per to. In crinali vero ꝺ. c. t q nõ admittunt. iiij. q. iij. l. iulia. facit. iij. q. v. c. i. Aduerte tu subtilius. nam potest dici q iter causam criminalem ꝛ ciuilem certo respectu nulla est differẽtia. aut enĩ queritur nunqd frater compellat dicere testimonium ꝑ fratrem vel aliquẽ consanguineũ. ꝛ dicendum q non siue cã sit ciuilis siue crinalis. Et quod ꝺixi de alio cõsanguineo intellige vsqꝫ ad tertiũ gradum ꝛ idem in qbusdam alijs personis enumeratis in. ꝺ. l. lege iulia. ꝛ lz Spe. videat illaꝫ. l. itelligere in crinali ꝓout sentit etiam glo. in. l. parentes. C. de testi. glo. tamẽ in. l. lege iulia. ff. eo. tz eam procedere in distincte ꝓut generalr̃ logtur. ꝛ cum illa glo. transit ibi Bar. quod mihi plus placꝫ rõne honestatis ꝛ vt caritas cõseruetur iter coniunctos nisi necessitas imineret ꝓout ꝺixi in. c. i. de testi. cogen. Aut querit nunqd volens admittat contra fratrem. ꝛ puto q sic tam in criminali causa q̃ꝫ in ciuili qꝛ. ꝺ. l. lege iulia. solum priuilegiat nolẽtes testificari volentes autem nõ repellit qꝺ etiam ibi sentit Bar. nã solum iter parentes ꝛ filios reperit iure cautũ vt etiam volentes non admittant. vt. ꝺ. l. parẽtes. ꝛ itellige volentes qñ sũt a parte inducti. nam si se offerrent essent suspecti. vt le. ꝛ nõ. in. l. que oĩa. ff. de procu. ꝛ in. l. vxori. §. i. ff. de fal. vide quod ꝺixi in. c. ij. de testi. Aut q̃rit nũqd frater admittat ꝓ fratre in ipsius fauorem. ꝛ distinguo iter cãm ciuilem ꝛ crinalem vt primo cãu admittatur sed credet plus vel minus sm quãtitatẽ affectionis. sic itellige gl. iij. q. v. c. j. ꝛ i. c. in lris. de testi. nã nullo iure in totũ repellit. in secũdo casu nõ admittit qꝛ agitur de maiori ꝑiudicio in quo testes debent eẽ oĩno itegri. ꝛ idem videt i alijs ꝙsanguineis ꝛ domesticis. sic logtur. ꝺ. c. j. ꝛ facit. xiij. q. ij. sup prudẽtia puto tñ q in defectũ alioꝝ admittant saltem ad faciendum indicium vt pueniat ad torturam ar. i. c. fi. ꝺ testi. cog. ꝛ i. c. cuꝫ dilecti. ꝛ qꝺ ibi nõ. de elec. ꝛ i his casib ꝰ puto frẽm cogendum dicere testimoniũ ꝓ fre qꝛ priuilegiũ est vt nõ cõpellat aduersus frẽm. vt. ꝺ. l. lege iulia. qꝺ cessat cum agitur de ipsius fauore. argu. i. l. q fauore. C. de legi. ꝛ i. c. ꝛ si necesse. j. de dona. iter vir. ꝛ vxo. Ex his patet q hoc. c. non contradicit dictis iuribus lz Specu. vbi. s. voluerit saluare per viam specialitatis. s. q speciale sit i causa hereſis ꝛ ita sentit hic etiã glo. nam nulla est specialitas cũ hic nõ fuerit compulsus dicere testimonium contra fratrem imo in ipsius fauorem ipsum purgauit. ꝛ i ꝓmo dicto nõ per viã testimonij nec iuitus dixit fratrẽ eodem morbo laborare. puta tamẽ q vbi esset necesse compelleret frater ꝑ frẽm in causa hereſis non per istud. c. sed per. c. in fidei fauorem. de here. lib. vi.

Glo. in ver. verũ colligit primo standuꝫ ei qꝺ qꝺ prius ꝺixit siue in iudicio siue extra. sz hoc simplr̃ nõ colligit ex tex. qꝛ vt. s. ꝺixi multe presumptiões concurrebãt hic qꝺ prius verũ ꝺixerat sz de materia dic

cti. qꝺ vo
Lait fin. ꝺ
an. de but
i. c. postre
mo. j. ꝺ ap
pel. q licꝫ
ꝓiunctꝰ p
ti possit re
cusari ab
aduersario
vt suspec
tus pp cõ
iunctionẽ
sanguis vt
ibi tñ si il
le ꝓiunctꝰ
cẽt hõ ma
gne sancti
monie nõ
ꝓtent re
cusari vt
suspectus
quod tene
menti.
c Itẽ cre
do q ad
mitteret
ad probã
dũ inocen
tiã fratris
accusati ꝑ
id qꝺ sin
gulariter i
quit spe. i
ti. de iqui.
§. i. i v. sed
nũqd eas
vbiꝛz q lz
alias testes
domestici
ꝛ cõiuncti
repellãtur
a testimo
nio tangẽ
suspecti ni
qñ produ
cerent ad
probãduꝫ
inocẽtiã ac
cusati pu
ra ad pro
bandũ de
fensionem
necessariã
plene pro
bant sicut
si nõ cẽnt
ꝓiuncti vl
domestici.
Jõ tz ꝺal.
in. l. paren
tes. C. de
testi. per
istum tex

a Addo glo. fun. in cle. i. in v. facere. de vsur. q̃ singularit̃ dicit q̃ si fiat statutū de nouo q̃ nullus fenerator nullus vsurarius possit capere p vsura p̃ter duos denarios p libra illa dictio p̃ter nō includit nec p̃dit q̃ possit capere illos duos denarios q̃ ē mā odiosa quā gl. all'. bal. p̃o nō. in mille locis in aut. ad hec in. iij. colū. C. de vsur. in. l. gallus. §. ille casus. ff. de lib. t po. in. §. q iniuriaz i l. si eū. ff. si qs cau. et adde bar. i. l. actiõe. C. de trās. t ibi mod. plene ponunt an t qñ hec dictō p̃ter sit exceptiue et qñ augumēta tiue sequit ang. i cõsi. cccxiij. ici. qñ in vltimis volūtatib⁹ i. iij. col. Et ō nā ipsi⁹ dictōis p̃t vide etiaz tex. in auc. hoc amplius quē ibi ponderat bar. n. iiij. col. C. de fideicõ. late p albe. i dictionario suo in v. p̃ter. t late ēt p lu. ro. i cõsi. cccxviij. incip. pñs cõsultatio i plura q̃sita di utidit i. i. t j. colū. gd vt latius dixi in. c. per tuas. ō proba. t in. c. cū in tua s̃. de testi. Secūdo glo. bic colligit q̃ vna p̃sumptio preponderat alteri. Oppo. in ẽrium de. c. cū iter R. de elec. vbi inuicem se elidunt. cõiter soluit q̃ aut sunt paris potentie t vna nō preponderat alteri vt in ẽrio t sic inuicē se tollunt si altera p̃ponderat illa prevalet. An aũt t quādo sint paris potēcie vel altera p̃ponderet discernit discretus iudex ex varietate factorum ex quibus p̃sumptiones oriunt vt hic. t facit qō no. in. c. trāsmisse qui fi. sint le. t per Jo. an. in. c. pe. j. de cri. fal. Glo. pe. opp. de. l. ij. C. de bereti. vbi ex leui argumēto qs ꝓbatur hereticus. soluit q̃ ibi sufficit leue argumētum quo ad facultatē inquirendi contra eū nō vt habeat pro puncto. Vel dic ſm doc. q̃ ibi appellat leue argumētum qō de facili pōt probari. vtputa qa aperte erret in articulis fidei vel non vult iurare dicēs hoc eē peccatū. vt in. c. excōicam⁹. j. de bereti. Secūdo glo. opponit. de. c. dirit dñs xxxij. q. i. t solue vt in ea. t dic de materia vt dixi i. d c. quāto. s̃. eo. Et no. glo. q̃ cōtra violētam p̃sumptionem admittitur ꝓbatio in cōtrarium. vt probatur i iurib⁹ all'. in ea. t in. c. fi. ō p̃s. nō bap. Vltio gl. q̃rit q̃re ab isto nō exigit̃ iuramētū sicut exigit̃ regulr i purgatione prestanda. j. de pur. ca. quotēs rnde vt i ea. Sed aduerte q̃ dictuz glo. ꝓcedit si dictio p̃ter stat excluſiue. sed cõiter doc. tenent q̃ stat includiue vt sic vltra cautionē teneat iurare t hoc plus placet. Nec ob. motiua glo. q̃ hoc iuramētuz est oneris t nō honoris t sic nō inspicit q̃ alś deieraverit. vt in. c. cum in ecclesijs. de ma. t ob. t de hac dictōne p̃ter vide quod nō. in. c. dudum. ij. de ele. t. c. decet. ad fi. de immu. ec. lib. vi. t per Jo. de lig. in clemē. ij. de penis. t plenius per Pdau. in cle. i. de sum. tri. t fide ca. t p Archi. in. c. ebron. xiij. q. ij. Item frustra fuisset hic facta mentio de iuramēto si dictio p̃ter nō includeret cum nō oportuisset excludere id quod nō includebatur. nā exceptio dz esse de p̃ntis sub regula. vt nō. sub rubrica de reg. iur. Et vt dicit Bar. in. l. scio. §. vroz. ff. de annu. lega. vbicūq̃ dictio p̃ter ponit inter res quarū vna nō continet sub reliqua stat iclū siue ne frustra videat apposita. t videt ꝓbari per illum tex. secus si vna comprehēdit sub altera vt si ponitur inter genus t sp̃em nisi aliud dicamus in ochoris⁹ vt velle videt Inno. in. d. c. dudum quasi tūc regulariter excludat. dic tamē plenius de ipius natura vt nō. in iuribus p̃alle. Ultra glo. q̃ro hic fuit cō promissuz i delegatos retenta potestate delegata qd si non fuisset hec potestas reseruata nūquid expiraret per cōpromissum. Inno. bic q̃ nō nihil allegat.

Nō hoc dictū q̃ per cōpromissum simp̃r factum nō expirat iurisdictio delegata super illa re. Ego allego cle. quādiu. de appel. t auc. si tamē. C. de ep̃. ap. t quod no. per Glo. t Jo. and. in. c. significantibus de offi. dele. per Pdau. in. d. cle. quādiu. Quid ecōtra an expiret cōpromissum si itur ad iudicez ordinarium vel delegatū. dic q̃ sic sed pena cōmittit. vt in. l si qs rē. ff. de arbi. Idem si itur ad alios arbitros. l. sed t si in seruū. in fi. t in duab⁹ sequētibus. ff. e. Et est nō diuersitatis q̃ potestas arbitrorum est volūtaria t habet ab homine. potestas vero iudicum est necessaria. l iter stipulantem. §. fi chum. ff. de ver. obl. t in. c. itellexim⁹. de iudi. t habet a lege vel a p̃ncipe merito facilius tollit p̃ma q̃z secūda. t vide in hoc quod latius dicam in. c. ad petitionez. de accu. t vide per Spec. in ti. de arbi. §. finit. in fi. Ultimo quero pone q̃ isti delegati, pnūciassent vt arbitri sed pars reliqua voluisset stare dicto eorū t perijsset ꝓcedi per eos tanq̃z delegatos qō fieri potest vt. s̃. dictum est nunqd potuissent p̃nūciare ẽrium ei⁹ qō sniauerunt vt arbitri, videt q̃ non. argu. c. per tuas. de ꝓba. Item nō potest qs suam sniam rescindere. C. sen. rescin. non pos. per to. dic ẽrium qa nūc pronunciant vt iudices[b] t tūc pronunciauerūt vt arbitri Item videmus q̃ ex noua causa appellatiōis retractat sniam in. c. cum ioānes. de fi. instru. t. l. per p̃bāc. C. de tēpo. ap. t idem iudex a quo appellatuz est q̃nq̃z audit causam appellationis cuz alio vt si appellat ab archiepo ad concilium, puinciale cui pest ipse archiepiscopus vt in. c. multis. xvi. di. no. gl. in. c. accola. de appel. lib. vi. t facit in fi. ille tex. t in. l. i. §. sed si pses. ff. quādo ap. sit. t hoc tenēt cōmuniter doc. t pro hoc vide quod no. in. c. cū iter canonicos de ele. in glo. in ver. t etiam cōfirmauit. vbi cōcludit q̃ prelatus eligens vt arbiter seu compromissarius potest postea ex nouiter gestis illam electionez infirmare vt iudex quod no. An autem potuissent isti simul procedere vt arbitri t iudices. dic vt no. in. c. cum ex officij. de prescrip. t. c. nisi essent. de prebendis hic nō sunt alia.

c **Cum in iuuentute.** Lāus sus Non p̃sumit̃ incōtinens in senectute q̃ in iuuentute cōtinuit maxime si est lr̃atus. h. d. Diuidit̃ in q̃q partes. In p̃ma p̃mittit exordium circa excusationē episcopi. In secūda ibi lz. ponit delatōem ipsius. In tertia ibi q̃ tamē. ponit delationis repulsionem t causam. In q̃rta ibi sed vt. ponit inquisitionis cōmissionem. In quinta ibi qui nobis ingsitorū relationem. Lāus lr̃alis. Episcop⁹ gnclesiensis de vngaria diffamat⁹ erat apud regez q̃ cum quadam sua nepte perpetrabat incestum: propter quod Rex vngarie misit lr̃as suas domino pape denūciando sibi crimen ipsius postulans vt malū hoc perniciosum exēplo de vngaria remoueret. Sz quia huius ſuggestio nō ꝓcedebat bono zelo: noluit papa fidē adhibere dictis eius: sed voluit scire vtruz hoc ex charitate procederet: scripsit episcopo aurien si vt prudenter t caute a coepiscopis alijs inquireret vtrum crederetur illum tali peccato respersum: t ipi episcopi postmoduz rescripserunt dño pape: q̃ ipsi credebāt eum virū honeste cōuersationis: p̃sonā ipius multipliciter cōmendātes. Unde sup hoc scripsit papa istis episcopo t abbati dicēs q̃ epus ipse adeo se maturum honestū t prouidū exhibuit q̃ ab ecclesia romana pallio meruit decorari: quare nō est de leui credendū q̃ post q̃z ad senilem puenit etatem turpiter abiecit iugum dñi: quia huiusmodi labes q̃ aliquādo in iuuētute cōtrabitur in senectute frequenter purgat̃. Preterea non est credenduz q̃ vir talis ad hoc se cōuerteret vt cū propria nepte abbominabilē perpetraret incestū: q̃ et ā ſm leges naturale fedus nihil permittit iter tales p̃sonas seu criminis suspicari Ber. No. p̃sumēdum, p illis q̃ iudicio p̃cipis seu pp̃li dignitatē seu bonorē adepti sunt. naz p̃sūptio est p̃ia fronte q̃ eoz vtutib⁹ exigētib⁹ bonorē adepti sunt. p hoc vide bo. tex. lxi. di. miramur, pe fi. hinc glo. colligit ibi ar. q̃ elect⁹ p̃sumitur melioz alijs. vide ad idē. c. dist. ꝑ morem. vbi dicit̃ moribus indecori pallio decorari nō debent. Aduerte tñ q̃ p̃sumptio ista orit̃ ex eo q̃ p̃motor seu bonoris delator facere dz. nam sepe ẽrium contingit ideo alibi dicit̃ multi sacerdotes t pauci. multi noīe pauci re. nec facit cathedra sacerdotē sed sacerdos facit cathedrā. xl. di. mlti. t i fi. illius. c. dr̃ q̃ nō q̃ maior fuerit i honore est iustior ſz q̃ ē iustior ille maior ē qō no.

No. q̃ sepe ex p̃uilegio conceduntur ifignia dignitatis ei qui illā dignitatem nō bz. nam pallius est ornamentū epale. vt. s̃. de vsu pallij. per to. t tamen hic finit cōcessum epo ad idem. c. ut aplice. de p̃uil. li. vi. Nota q̃ sectatoz luxurie dicitur abijcere regū

ãr in dictā: vltra an dicta dat vl excepta dat. vide. o. car. i. c. eltra tertiā. de testi. pōit bar. i. l. v. ō do. tele. bal i. d. §. q iniuriaruz ang. i cōsi. cc viij. ange. dare. in. §. cuz aũt. in. i. col. ifti. ō adop. b Fac tex in. §. si tutor ifti. de mon. te. t glo. i regla ex co. li. vi. t adō tex in. l. tutorez ff. de bis qui. vt indi. vide ad hoc. d. anto. bic. in vi. col. t in. c. cū venissent. in vi. col. v. nō. hanc regulā de eo q̃ mit. i pos. t vide ō hoc q̃ plenius scribunt do. de ro. dc. cccxcix. i ordine meo nouissimo.

domini quia vt dicit Iero. Non potest corde toto habitare cum deo qui mulierū accessibus copulatur xxxij. dist. hospitiolū. Nota ibi fetores libidis cō tra indulgētes libidini. vnde dicit Socrates. Quis enī aliquid humani pudoris habēs his duab⁹ voluptatibus coeundi atq; comedendi que homī & asino cōmunes sunt delectatur q̄si dicat delectari nō debz

Nota q; libido p̄sumitur diminui in senectute. vñ Seneca. Cum cetera vitia cum homīe senescant sola auaritia iuuenescit. & Terentius. Ad omnia alia etate sapimus rectius hoc vnū p̄stat malū senect⁹ homī bus acutiores sumus ad rem quā expediat. Nota q; magis detestabilis est luxuria in senectute q̄z in iuuentute. hinc Tulius lib. i. officiorū. Luxuria cum omni etati sit turpis senibus maxime fetidissima est.

Nota p̄sumendum pro viro litterato vt nō ita īclinetur ad passiones vt ignar⁹ nec peccare pōt p ignorantiaz sicut ille. vnde alibi dicit. Ignorantia mater cunctorū errorum .c. xxxviij. dist. ignorantia. & alibi dicit Iero. Ama scripturarum sciam & carnis vitia nō amabis. Nota q; inter cōiunctos est quoddaz naturale fedus quod prohibz carnis debitum inter eos p̄sumi. Alibi dicit lex q; natura īter boīes quandam cognationē cōstituit propter quā hominē homini insidiari nefas ē. l. ut vim. ff. de iusti. & iur. Nota argu. q; propter infamiam ortam a maliuolis non debet superior moueri ad inquirēdum. de quo per glo. in. c. qualiter & quādo. ij. de accu. & ibi plene dico. Oppo. & videt q; littera sit cōtraria sibi. naz p̄mo dicit q; nō vult moueri ex maligna delatione tam mouetur in eo q; cōmittit inquisitionē episcopo Lauriē. soluēdo dicit q; papa noluit moueri ad īquirēdū de vitate criminis sz cōmisit inquisitionem sup infamia que est p̄paratoria inquisitiōis fiende sup ueritate. & hic etiam nō q; ex denūciatōe facta per nō idoneum potest iudex moueri ad inquisitionez faciendam super tali infamia. quod satis sentit hic Jo. and. & p̄batur clare per istum tex. & p̄m p̄dicta limita hic glo. penul. que colligit q; ppter infamiā a maliuolis ortā nō est inquisitio facienda vel purgatio indicenda. debet enī intelligi de solēni inquisitiōe que fit super veritate criminis sec⁹ in occulta indagatiōe credulitatis & fame vt probat̄ p̄z Jo. and. hic quod bene nō. Itē dic q; etiā solēnis inquisitio fieri debz super veritate quādo infamia a maliuolis orta est apō bonos & graues tanta q; generat scādalum. vt nō. glo. in. c. cū dilecti. de pur. ca. in ver. apud bonos. quā sic intelligo & sic cōcordat cum glo. c. qualiter & quādo. ij. preallt. vbi plene dixi.

Adum. Cāus. Is pro quo beneficiando scribit̄ cū clausula si idoneus fuerit nō tenetur probare se idoneū cum idone⁹ presumat̄ hoc dicit. Prima pars ponit querelam. secunda dat iudicem ibi causam. Casus litteralis. Quidam scholaris. C. noie impetrauit litteras a Mediolanen̄. Archidia. vt ipum faceret recipi in clericū & in fratrem si p̄sona esset idonea a p̄sbytero ecclesie sancti Victoris in qua cōsueuerūt esse cleric⁹ & sacerdos: sed presbyter ille coram archidiacono cōstitut⁹ proposuit q; facultates ecclesie duob⁹ clericis nō sufficiebant: adijciens q; idem. C. nō erat idoneus ad beneficiū illius ecclesie obtinēdum: dubitatū fuit & cōtentio erat sup hac idoneitate an deberet iste se probare idoneū. vnde propter hoc partes redierūt ad papaz. mādat papa istis iudicibus vt ex illa clausula. s. si persona fuerit idonea que in rescripto erat inserta eidez scholari probādi se idoneū nulla necessitas imponat̄: cū prima facie p̄sumat̄ idoneus nisi probet̄ indign⁹ Ber.

Nota primo q; quādoq; in rescripto fit mētio q; impetrās sit scholaris an aūt vitiet̄ rescriptū si impetrans nō est scholaris. credo q; sic q; facilius obtinetur gratia hac qualitate expressa. facit q̄ nōt. Inno. i. c. cū in cūctis. ō ele. & omne exp̄ssiz quo tacito gratia nō fuisset obtēta saltē ita faciliter reddit litteras vitiosas. vt in. c. postulasti. & q̄ ibi nō. Hosti. de rescriptis. facit q̄ nō. Spec. de rescrip. presen. §. ratione aūt impetrātis. ver. sed vbi scribit̄ pro scholare. Secūdo nota q; etiā in ecclesia nō tñ collegiata pōt constitui beneficiū pro clerico sup redditib⁹ ipsius ecclesie. ad hoc. c. p̄querente. de cle. nō resi. q̄ sic potest intelligi. vel dic sic nō. q; rector ecclie pōt cōpelli ad recipiendum aliquē in clericū & in frēm licet pro eo nō fit specificatum beneficiū in ecclesia sz oz sibi p̄uidere de redditib⁹ ecclesie. nā in hac ecclesia nō erat bñficium pro clerico nec erat collegiata vt colligit̄ ibi facultas ecclesie &c. Ex hoc fing. nō. q; rector ecclesie nō solum dz bēre clericum iuxta. c. vt q̄sq; cle. de vi. & bo. cle. sed etiā pōt cōpelli vt illum suscipiat in titulum ecclesie sue vt sic censeat̄ ibi bñficiatus & q̄ q̄ hoc. c. loquat̄ in papa idem tñ puto dicēdum in cp̄o. ar. in. c. extirpāde. in fi. & quod ibi dico de preben. & facit q̄ nō. in. c. exposuisti. de preben. & in. c. postulasti. de iurepa. & hoc nō. Si aūt vis intelligere q; hec ecclesia fuerat instituta vt esset collegiata q̄ō inuit illō verbum positū in tex. ibi in clericū & in frēm &c. tunc nō. collige q; prelatus ecclesie nō tenetur aliquē recipere in canonicū & in frēm seu in clericuz si facultates ecclesie nō sufficiunt q; clerici nō sunt etiā in ecclesijs collegiatis instituēdi vltra facultates ecclesie. vt in. c. i. de instī. & in. c. vno. de sta. reg. lib. vi. & sic ipe solus capiet totum. & hoc puto procedere si bona sunt cōmunia. si aūt prebēde essent distincte nō video quomodo posset iste excipere z impetrantē cū illi fit īputandū si minus sufficiens beneficiū impetrat. vt in. c clericus victū. & quod ibi no. xci. di. hic āt bona erāt cōmunia vt patet ibi facultates ecclie &c. & sic agebat de preiudicio ipsius rectoris cū minus sufficiat q̄ō ī plures est distribuendū. vt in. c. cum. M. de consti.

Nota tertio q; exceptio peremptoria contra rescriptum gratiosum pōt opponi in vim dilatorie. hoc p̄batur ibi declinās examē &c. quod tz hic Hosti. licet aliud sentiat Inno. sed primū verius. & est rō q; surreptio vitiat rescriptum exquo datur iurisditio. pōt ergo opponi peremptorie quatenus opponit̄ ad gratiam. pōt excipi dilatorie quaten⁹ opponitur contra defectum iurisditiōis. & de hoc per innoc. & alios. de rescrip. cōstitutus. Nota & tene mēti hoc dictum meum & quasi nouū q; impetrator nō tenetur probare & verificare oīa contenta in rescripto etiam si videantur expressa in forma cōditiōis si p̄ illis habet intētionem fundatā iuris p̄sumptione sed on⁹ p̄bandi ẽ rium incūbit neganti vt hic fing. probatur. & sic limita no. p Jo. an. in. c. i. de lit. cōte. li. vi. Ultimo nota q; glibet presumitur idoneus etiam ad beneficiuz obtinēdum facit. i. q. i. sicut xps. & respectu beneficij obtinēdi intellige dūmodo sit cleric⁹ alis non est idoneus. vt in. c. ij. de instī. & in. c. ex lris. de instī. sed respectu bonitatis intrinsece glibet presumitur bonus etiā si sit laicus sm Hosti. vt in. d. c. sicut. facit q̄ō notat Dy. in regula semel malus li. vi. Sed aduerte q; fortiter nūc oppo. ẽ istū tex. idoneitas est duplex q̄dā intrinseca cū qua homo nascit̄ puta q; sit castus sobrius &c. & hec p̄sumitur maxime post baptismum d. c. sicut. Quedam est idoneitas extrinseca vt q; qs sciat cantare legere & similia que spectant ad clericuz & ista non presumunt̄ immo si opponitur contra aliquem defectus scie subijcit̄ ille examini. vt est tex. cū glo. in. c. si forte. de elec. lib. vi. Itez verbum idoneitas verificat̄ in etate. vt in. c. sup inordinata. de p̄bē.

Item vt non bēat quis plura beneficia. vt in. c. is cui eo. ti. lib. vi. male ergo dicit tex. q̄ iste prima facie est p̄sumendus idoneus nisi cōtrarium ꝓbetur. Solu. dñs An. tacite videt respondere huic ꝓrario dicēs q̄ exquo aduersarius opponit dz probare quia cuz actū impetratiōis iste exercuerit p̄sumendus est idoneus. Item hic fuit facta collatio per papam vel aliū z sic status collationis eū releuat ab onere probandi Item fuit hic oppositū cōtra lras de non idoneitate vnde p̄sumptio idoneitatis ī hoc leui ne impediatur processus sufficiens est ad aggrauandum partē onere probandi. z sic ponit tres solutiōes quarū vltima est multū diuersa a duabus p̄cedētib⁹ tamē nulla mihi placet. Prima nō valet qz p actum impetratiōis non dz p̄sumi idoneus cū papa expresse mandat inquiri si ē idoneus. ad idem qō ponit Jo. an. in regula nō licz actori de reg. iur. lib. vi. vbi dicit q̄ si etiam papa nominet quē clericū in collatōne bñficij non tamē est sufficiēs probatio pro clericatu si vendicando bñficium allegat se clericum vel aliter agēdo. ꝓ hoc extrauag. Bonifa. q̄ incipit iniuncte. Nec secūda solutio sua procedit qz si papa cōtuliss̄et nō mandasset inquiri si ē idoneus cum ante collationē eū examinasset. ar. c. quādo eps. xxiij. di. Itez p̄suppositio q̄ nō examinass̄z satis est q̄ nūc mandet eum examinari p illam clausulam si est idoneus. ergo nō p̄sumpsit euz idoneum. Tertia etiā solutio nō procedit quia papa cōmittit causam in totū z sic etiaz quo ad merita z decernit vt virtute illius clausule nō artet iste ad probādum se idoneū. Item hec tertia solutio nimis restringit tex. z est quasi cōtra duas p̄cedentes quare ego dicerem q̄ tex. iste in fi. debeat intelligi de idoneitate ītrinseca. z sic videt intelligere glo. in. d. c. fi forte. nā idoneitas extrinseca non p̄sumitur. In hac autez extrinseca cui incūbat onus probandi. Dico q̄ aut tertius se opponit z ille babz probare. vt in. c. i. z ī. c. vt circa. de ele. lib. vi. z. c. cum dilecti. eo. ti. z. c. tam lr̄is de testi. cum multis fili⁹. rō, quia excipiēs in excipiendo fit actō. l. i. ff. de excep. Aut nemo se opponit z tunc is qui babz prouidere seu electionē confirmare debet de omīb⁹ ingrere etiā de bis que p̄sumūtur ratione bonitatis intrinsece. vt in. c. cū dilecti. z. c. cum nobis. de elec. z. c. nihil. eo. ti. z. lxxviij. dist̄. c. quid est. z fit hec inq̄sitio etiā si infamia non precedat cuz non agat ad penā imponēdam vt nō. in iurib⁹ p̄alle. z nō. Innoc. in. c. i. de postu. p̄la. Predicta videtur de mente Jo. and. in regula infamib⁹ de regu. iuris. lib. vi. ī mercu. z hec procedūt respectu eorū que opponunt in p̄sonam. Quādoq̄ aliqua opponūtur ꝓtra rescriptū seu gratiam z cui incumbat onus probandi recurre ad nō. per Jo. and. in. d. c. i. de lit. cōtesta. lib. vi. vbi videt post alios velle q̄ in exp̄ssis incumbat on⁹ probādi impetranti qui habet probare ea que narrauit ī rescripto. In tacitis vero ꝓbat opponēs quia in excipiendo efficit actor vt. s. dixi. z faciunt hec ad questionē quotidianam. Quidā ipetrauit bñficiuz sancti Martini z narrauit q̄ ipius redditus summā. c. flore. non excederēt oppo. q̄ valet plus queritur de duob⁹. p̄mo p̄suppositio valoris excessu nunqd ex hoc capite gratia sit nulla. secundo cui incumbat onus, pbādi p̄suppositio q̄ habeat nocere. z videt primo q̄ non debeat nocere exquo constat de corpore beneficij. argu. eorum que nō. in. c. significante. de rescrip. z sic nō ob. c. cui de nō. de preben. lib. vi. loquitur enim de impetratōe generaliter facta sed hoc nō obstāte cōtrariū teneas. dic enī q̄ si non expressit verū valorem gratia est ipo iure nulla z onus probādi q̄ nō valeat vltra expressionē incūbit impetranti cum sit pars gratie sue. z sic cōsuluerunt Sal. z Jo. de fan. vt hic refert dñs Card. sed ego allego Do. de rota. decisio. eclxxxij. vbi hoc expresse tenent z plus dicūt q̄ Urbanus papa. vi. ordinauit vt quisq̄ teneatur facere mentionē de valore beneficij quod impetrat z etiā obtentorū z aliter gratia facta nō valeat. z est ratio primi qz citius mouet papa ad concedendum beneficium modici valoris q̄z magni. z exprimēs minorem valorē videt fraudulenter fecisse vt citius papā īduceret ad cōcedendum nō immerito gratia inficitur. vt. d. c. postulasti. de rescrip. Quid autē si ī litteris fit mētio de valore impersonaliter vt qa dr̄ tātam summā vt asseritur nō excedit z c̄ Dicit hic dñs Anto. q̄ q̄dā decisio rote habet falsitatem nō vitiare quasi hoc nō referat ad impetrātem contrarium tenet ipe qa debet itelligi q̄ p ipetrantē illud fuit assertum. Ego dicerem q̄ aut propria verba erant concepta in p̄sonā impetrantis vt qz dicebat pro parte talis nobis fuit insinuatū q̄ tale beneficium vacauit tanto tēpore z c̄. cuius reddit⁹ vt asseritur valorem. c. flore. non excedūt. z tunc nō debet itelligi q̄ per impetrantem illud fuerit simpliciter assertum sed q̄ ipetrās dixit illud ab alijs asseri z eo casu sufficiat impetranti probare q̄ ita assereret. nam ī generali sermone non itelligitur, persona loquēs. vt ī auc̄. siquādo. C. de nō nume. pecu. z in. c. petitio. de iureiur. Aut omnia verba rescripti loquūtur vniformiter z tūc debet intelligi q̄ per impetrantē fuit facta relatio. itelligit enim clausula si preces veritate nitantur in. c. ij. de rescrip. z sic oportet impetrantem exp̄ssa probare z hec nō. z vide que dico ī. d. c. postulasti z. c. ad aures. eo. ti. Expediam primo glo. Ber. cōsequēter Glo. Jnno. satis nō. z quotidianā. Gl. i. in princi. est satis clara. z. s. latius expedita. In secūda parte querit. hic fuit exceptum de īsufficiētia facultatū cui incumbit onus probādi an rectori q̄ facultates non sufficiant an ipetranti q̄ sufficiāt. respōdet q̄ rectori quia ecclesia p̄sumit sufficiens. In cōtrarium alleg. l. ex persona. C. de proba. vbi dicitur q̄ q dicit alium esse solūcdo debet probare saltem q̄ aliquādo fuerit solūcdo quo probato p̄sumit in futurum eē solūcdo. Jo. an. dicit q̄ aut constat de p̄cedenti statu ecclesie z iuxta illum statū p̄sumitur ecclesiam eē solūcdo z asserenti cōtrariuz incūbit on⁹ probandi. argu. in. c. ex parte. de p̄cess. pben. in fi. z de rescrip. c. i. lib. vi. z qō nō. in. c. vno. vt ecc. bñ. in fi. Si vero nō constat de pcedenti statu dz p̄sumi q̄ saltē sufficiat pro duob⁹ arg. in. c. vt qsq̄z. de vi. z bo. cle. z. c. nemo. de p̄se. di. i. z dicēs minus vel vltra habet probare fm eū quod placet do. An. nisi eccl̄ia sit collegiata. tunc enī cum ad min⁹ regrant tres. l. neraci⁹ ff. de vbo. fi. p̄sumēdum est sufficere pro tribus. hoc dictum est satis equuz nec credo q̄ aliter intellexerit Jo. an. sed an illud sit verum de iure canonico vt tres ad minus requirantur ad eē collegij remitto te ad gl. c. i. x. q. i. z plene dico in. c. i. de elec. Ad predicta vide etiam glo. in cle. ne in agro. de sta. regu. §. ad hec. in verb. seruitutis. que dicit sufficere si rector ecclesie tenet clericum seruitorez z tale quid sufficit rectori z vni seruitori quod non sufficeret duobus socijs. z videtur dictū. c. vt quisq̄z. intelligere in seruitore z non in socio. z sic doctrina sua hic non esset bona cum iste debeat recipi in clericum z in fratrem. Sed illa glo. procederet vbi als redditus nō sufficerent. sed a p̄incipio ecclesia debet esse sufficiens pro clerico idoneo vt satis colligitur ex. d. c. vt quisq̄z. z. c. nemo. z sic tene dictum Jo. an. hic. vide quod dixi in. d. c. vt qsq̄z

Glo. vltima in princ. est facilis postea oppo. videtur enim q̄ neganti impetrantem idoneuz nō incumbit onus probandi cum negatiua sit improbabilis. glo. remittit de hoc ad nō. in. c. bone. ō elect. Aduerte. nam glo. sentit illam oppositionem. propter opi.

a Be hac materia vide ēt p Jnno. in c. ad dissoluendum. j. de despō. ipu. per eundē in c. i. de cōcess. pre. lib. vi. cir prin. ⁊ per eundem in. c. decetero. de re iudi. aliqd per do. An. in. c. cum nostris. de cōcess. pre. i. vij. col. per ꝯdau. in cle. i. de concess. pre. per Jmo. in. c. vlti. de transla. pre. Et aliquid per eūdem in. c. dudum. el. ij. de elec. ⁊ etiam in. c. inter dilectos. de excess. prela. per Bal. in. l. ij. in vlt. col. C. quādo prouo. non ē ne. per Jo. an. in. c. capitulū. de rescri. per glo. in. c. pastoralis. ℣ quia vero. ō of. deleg. per glo. in. ℣. sūt quoꝝ. versi. ab executore. ij. q. vi. et vide Jmol. post Lapū in cle. i. de re iudi. in. viij. col. vbi dicit q̄ licz executor ī admittat exceptiones tñ tenet admittē exceptionē notoriam. Et vide de hoc Archi. in. c. quattuō. xij. qō. ij. vbi dic̄ qō si papa mandat executori dicendo hoc modo conferas vel assignes beneficiū tali clērico si reperieris euz idoneum q̄ pōt cōferre bñficiū nllo vocato nec aliqua informatione habita. sec⁹ dic̄ si papa mandasset p hec verba prouideas vel ꝓuideri faciaſ Et ibi etiaz dicit q̄ eo casu ꝓcederet nullo vocato si ille cui⁹ ius ledit postea compareat audit ⁊ si ius hēat cassabit q̄ factuz est. ⁊ vide de Archi. in c. dudū. xvii j. q. ij. vbi dicit q̄ si papa mandat alicui executori hoc mō mandam⁹ tibi vt assignes ꝑbendam illi si fuerit idoneus vel dignus vel si voluerit residere q̄ cū iste clausule sonent ad instructionem ⁊ monitionē tenet q̄ ipse facit. Sed si ledit ius litigatoris est appellandum ⁊ alle. Ain. in. c. mandatū. de rescrip. quē dicit ita tenere. ⁊ dicit etiam q̄ de hac materia nō. Jnno. hic Et vide Archi. in. c. i. xxi. q. i. vbi dicit q̄ si papa dat facultatem epo deputandi in sua ecclesia vnū clericū quez ad hoc idoneū esse putauerit non poterit in ecclesia illa deputare clericum quozundam dicentium q̄ negatiua transfert on⁹ probandi in aduersarium in cuius personam resoluitur in affirmatiuam qō tamē est falsum qa fundās se sup negatiua babz illā probare. vt ꝓbaſ in. c. i. de cōfess. lib. vi. nō. Jo. an. in regula sine possessione de regu. iur. lib. vi. in mercu. ⁊ nō. in. d. c. bone. ⁊ si est negatiua mera poterit facere positiōes. vt. d. c. i. de quo dicendum vt ibi. Secūdo glo. q̄rit quomodo ꝓbabiť iste non idone⁹. ⁊ respondet satis bene. ⁊ vide. d c. si forte. ⁊ quod. s̄. dixi. Nūc venio ad difficilem glo. Jnnoc. quā voluit ad breuiora verba reducere Jo. an. in clemē. vnica. de offi. dele. ī gl. sua. do. Anto. eā valde ampliauit. Ego clarius reliqs ꝓsequor tria primo qa hic sum⁹ in materia executoruz quero nūquid executor ad beneficia possit assumere partes iudicis an debeat procedere extraiudicialr. secundo an saltem aliquo cāu teneaſ ꝓcedere iudicialr. tertio nunqd valeat ꝓuisio per eū facta nō verificatis reqsitis in rescripto. Venio ad primū in quo Jnn. ī effectu cōcludit q̄ siue executor sit datus cum clausula īportante monitionē siue cōditionem. exemplum prime si est idone⁹. exemplum secunde si est doctor vel similis semp pōt assumere partes iudicis si vult. ⁊ sic citare illos quorū interesse potest vel iudicialiter inq rere de veritate ⁊ idoneitate istius recipiēdo testes ⁊ alias probationes. ratio quia cōmissa prouisione vident omnia sibi cōmissa per que peruenit ad illaz de offi. deleg. ꝓterea. ⁊. c. prudētiam. ⁊. ff. de ꝓcur. l. ad rem mobilem. ⁊ l. ad legatū. Item cū ipse delegans potuisset sic ꝓcedere ergo ⁊ ipse delegat⁹ qui fungit vice ipius de offi. dele. sup eo. ⁊ l. i. ff. de off. eius cui man. est iurisdi. q̄nimmo plus dicit Jnnocē. q̄ etiaz si sine clausula executor deputet nihilomin⁹ poterit assumere partes iudicis qa semper subintelligit illa clausula si est idoneus. vt nō. in. c. cū adeo. de rescri. ⁊. c. causam. de elect. ⁊ sic transit cum eo dns Anto. hic. Sed tu arrēde quia Jnno. in hoc vltimo sentit cōtrarium in. c. ad dissoluendum. de despon. ipu. ibi enī dicit q̄ si executor datus est simpliciter ad cōferēdum nō babz cognitionem. vnde si vellet admittere exceptiones possz dicere is cui prouisio est faciē da non spectat ad te quia tātū es executor. Idem videt sentire inno. in. c. decetero. de re iudi. vbi dicit q̄ executor datus ad cōferēdam ꝑbendam si vacat habet tm̄ cognitionē in cognoscēdo an vacet sed cōstito q̄ vacat remanet purus executor. ⁊ sic sentit q̄ si datur simplr nullam babz cognitionē. sed glo. nō. in. c. pastoralis. ℣. quia vero. de offi. deleg. dicit nō. executorem datū ad ꝓferēdum esse mixtuz nec requirit apositionē clausule. ⁊ sic concordat cum dicto Jnno. hic. ⁊ plus hoc mihi placz. quod probo rōne. executor merus est ille qui deputaſ post negociuz plene discussum ita q̄ nō restat nisi actualis executio. vt in. l. executionez. C. de excu. re iudi. ⁊ iste merito nullam babz potestatem. exēplum in nuncio cui ꝓmittit̄ executio sine. vt in. l. si vt proponis. C. eo. per Bar. i. l. a diuo pio. ff. de re iud. dico plene in. c. decetero. j. e. qui bēat sufficiens beneficiū. Adde qō nō. Jo. an. in. c. accepimus. de etate ⁊ quali. vbi ponit an executor possit mittere in possess. nō obstante libello ⁊ cū alie. Bal. in. l. fi. ff. de constitu. prin. Item an verba que quotidie continent in litteris apostolicis quas dirigit ad executores. vz si tibi constiterit inducant conditionem vel monitionē. vide per Bal. in. l. non dubiti. sed iste executor qui daſ ad prouidendum vel ad cōpellendū est deputatus negocio ꝑus non discusso imo intelligitur clausula si est idoneus. vt. s̄. dixi. ergo non potest dici iudex merus executor. ergo tacite iudex seu superior prouisionē cōmittēdo videt committere etiam iurisditionē circa illam. ⁊ pro tāto dicitur executor ⁊ nō iudex quia non deputaſ inter ꝓtendēres nec principalr ad actum iudicialē sed ad actum qui extraiudicialr exerceri consueuit. nec est verisimile q̄ voluerit eum eē merū cum possz alteri fieri ꝑiudicium ⁊ collatio posset fieri indigno negocio prius plene nō discusso seu examinato. vt. j. dicam. Venio nūc ad secūdum articulum an executor teneaſ assumere partes iudicis saltē aliquib⁹ cāibus. Jnno. hic multum variauit ⁊ in effectu ponit hic tres opiones. ℣Prima q̄ non teneaſ siue sit datus sine clausula siue cum clausula sapiente monitionē seu instructionē vt est illa si est idoneus siue sapiente conditionē. fundamētum huius opinio. est quia act⁹ cōferendi ē extraiudicialis ergo satis ē q̄ ad instructionē suā se informet extra iudicium de contētis in lr̄is. Item quia delegās extraiudicialr potuissz ꝓcedere ⁊ plus videt velle inno. q̄ non teneaſ iste executor ante prouisionem admittere exceptiones alterius partis protestatis puta q̄ rescriptum sit nullum. oportz enīz q̄ primo ꝓstet de potestate. argu. i. l. cedere diem. ff. de ꝟbo. signi. secus vbi nō ꝓtēderet de fundamēto iurisditionis. arg. c. ꝓstitut⁹. j. de appel. Secūda opi. est vt distinguaſ inter clausulam sonantē in monitionē ⁊ clausulam sapientē cōditionē. vt primo cāu non teneaſ adhibere cause cognitionē. Secūdo cāu subdistinguit quia si alteri fit preiudiciū. puta episcopo vel capitulo ad quos pertinebat collatio. ⁊ tūc debet procedere partib⁹ vocatis ⁊ cum cause cognitōe alīs non teneret ꝓuisio. Aut nō fit alteri ꝑiudicium ⁊ potest procedere sine cause cognitiōe qz videt hoc casu sibi mandatū ranqz bono viro. prouisio tñ erit nulla ꝓditione nō purificata. In tertia opi. videt inno. residere in prima opi. cum quadā tamen limitatione vt semp possit executor procedere extraiudicialr partib⁹ etiā nō vocatis nisi tria concurrāt. primo q̄ clausula apposita sapiat ꝓditionē. secūdo q̄ inserta sit per verba sapientia cognitionē iudicialem. vtputa si tibi cōstiterit q̄ sit magister in theologia. Tertio q̄ alteri irrogetur preiudicium. nam si nulli fit preiudicium. videtur commissum vt sibi constet tanquaz bono viro. ⁊ cum hac opinione videtur transire glo. in dicta clemē. i. de offi. delega. sed idem Jnnocē. clarius locutus est in. c. proposuit. de concess. preben. in ver. executorē. ibi enim ponit in hac materia duas opiones ⁊ expresse eligit alterā. primo enī dicit q̄ executor datus ad prouidēdum est purus ⁊ merus executor ita q̄ nullam babz iurisditionē nec dz citare ptes nisi in lr̄is hoc caueaſ. tunc enim est seruanda forma mandati de rescrip. cum dilecta. vñ plus videt ꝑm eū q̄ si ꝓparet qs q velit aliqd dicere in psonaz ei⁹ cui ē

ti. sed iste executor qui daſ ad prouidendum vel ad cōpellendū est deputatus negocio ꝑus non discusso imo intelligitur clausula si est idoneus. vt. s̄. dixi. ergo non potest dici iudex merus executor. ergo tacite iudex seu superior prouisionē cōmittēdo videt committere etiam iurisditionē circa illam. ⁊ pro tāto dicitur executor ⁊ nō iudex quia non deputaſ inter ꝓtendēres nec principalr ad actum iudicialē sed ad actum qui extraiudicialr exerceri consueuit. nec est verisimile q̄ voluerit eum eē merū cum possz alteri fieri ꝑiudicium ⁊ collatio posset fieri indigno negocio prius plene nō discusso seu examinato. vt. j. dicam. Venio nūc ad secūdum articulum an executor teneaſ assumere partes iudicis saltē aliquib⁹ cāibus. Jnno. hic multum variauit ⁊ in effectu ponit hic tres opiones. ℣Prima q̄ non teneaſ siue sit datus sine clausula siue cum clausula sapiente monitionē seu instructionē vt est illa si est idoneus siue sapiente conditionē. fundamētum huius opinio. est quia act⁹ cōferendi ē extraiudicialis ergo satis ē q̄ ad instructionē suā se informet extra iudicium de contētis in lr̄is. Item quia delegās extraiudicialr potuissz ꝓcedere ⁊ plus videt velle inno. q̄ non teneaſ iste executor ante prouisionem admittere exceptiones alterius partis protestatis puta q̄ rescriptum sit nullum. oportz enīz q̄ primo ꝓstet de potestate. argu. i. l. cedere diem. ff. de ꝟbo. signi. secus vbi nō ꝓtēderet de fundamēto iurisditionis. arg. c. ꝓstitut⁹. j. de appel. Secūda opi. est vt distinguaſ inter clausulam sonantē in monitionē ⁊ clausulam sapientē cōditionē. vt primo cāu non teneaſ adhibere cause cognitionē. Secūdo cāu subdistinguit quia si alteri fit preiudiciū. puta episcopo vel capitulo ad quos pertinebat collatio. ⁊ tūc debet procedere partib⁹ vocatis ⁊ cum cause cognitōe alīs non teneret ꝓuisio. Aut nō fit alteri ꝑiudicium ⁊ potest procedere sine cause cognitiōe qz videt hoc casu sibi mandatū ranqz bono viro. prouisio tñ erit nulla ꝓditione nō purificata. In tertia opi. videt inno. residere in prima opi. cum quadā tamen limitatione vt semp possit executor procedere extraiudicialr partib⁹ etiā nō vocatis nisi tria concurrāt. primo q̄ clausula apposita sapiat ꝓditionē. secūdo q̄ inserta sit per verba sapientia cognitionē iudicialem. vtputa si tibi cōstiterit q̄ sit magister in theologia. Tertio q̄ alteri irrogetur preiudicium. nam si nulli fit preiudicium. videtur commissum vt sibi constet tanquaz bono viro. ⁊ cum hac opinione videtur transire glo. in dicta clemē. i. de offi. delega. sed idem Jnnocē. clarius locutus est in. c. proposuit. de concess. preben. in ver. executorē. ibi enim ponit in hac materia duas opiones ⁊ expresse eligit alterā. primo enī dicit q̄ executor datus ad prouidēdum est purus ⁊ merus executor ita q̄ nullam babz iurisditionē nec dz citare ptes nisi in lr̄is hoc caueaſ. tunc enim est seruanda forma mandati de rescrip. cum dilecta. vñ plus videt ꝑm eū q̄ si ꝓparet qs q velit aliqd dicere in psonaz ei⁹ cui ē

uzi. x. col. C. de leg. vbi facit mentōem de doctrina Jnno. hic. Item quādo pa ps scribit si tibi constiterit v trum possit deferri iuramentuz in supplementū probationis. vide singu. per Bal. in. l. in bonefi. in penult. colū. C. de re. cre. vbi tenet q̄ ñ. Item ad de Oldr. consi. cexvij. Item an sit differentia si in lr̄is apostolicis dicatur si tibi constiterit de nobili prole. vt si sit doctor decretorum. et dicit q̄ cū

trales ꝓditiōes nō sint tacite inducunt conditionē non monitiōez ⁊ alle. Jnnocen. hic. secus dicit si als subessent de quo vide p Bart. in. l. eū qui duobus. ℣. primo. ff. de acquirē. hereditate Et adde hic Bal. in. l. certū. in fine. C. vnde cog. vbi dicit q̄ si princeps mandat aliquem examinari si est dignus iudex non tenetur citare partem. Adde hic quod nō. domin⁹ Anto. in. c. cum contingat. in. ix. colū. versicu. ex istis patet determinatio de rescriptis.

facienda prouisio non debz eum audire quia purus ⁊ merus executor est ⁊ nullam hz iurisditionē. alleg. nō. in. c. decetero. de re iudi. ⁊ idem dicit si velit hunc executorē recusare q̄ nō est audiendus de offi. dele. nouit. pōt tamē fm eum opponi de rescripti surrep/tione q̄ ob hāc causam reuocaret quicquid feciss̄ etiā post executionem. Refert tamē ibi alios tenere ⁊ fo/rte bene fm eum q̄ lz iste executor nullum vocare te/neat si tamē aliqs compareat q̄ velit aliqd dicere ī p/sonam dz audiri. arg. j. de accu. accedens. q̄ iste exe cutor hz iurisditiōem. sed inno. approbat ibi primū dictū dicēs q̄ de stricto iure magis pōt sustineri ⁊ cla/rius loquit ibi post aliquas lineas dicens se fateri q̄ si omissa cognitiōe summaria ⁊ repulsis contradicto rijs exequat mandatum q̄ valz qa est merus execu/tor ad implēdum mandatū. Item q̄ sūmaria cogni/tio non est semp de necessitate neq̄ de substātialibus executionis mādati fatet tamē q̄ in compulsione est necessaria cause cognitio ⁊ sic ꝯdicit innocē. bis que dixi. s. in primo articulo fm eum. Sed in. d. c. ad dis soluendū prope fi. sentit aliam opi. dicens q̄ execu/tor ad prouidendum simpliciter deputat⁹ non debet admittere exceptiōes contra personaz cui fienda est prouisio quia nō est iudex nec in forma iudicij proce dere debet. secus dicit si est datus cū clausula illa si ē idoneus vel vt aliter compellat tūc oppositā excepti onem vel denunciationem debz admittere ⁊ appella ri potest ab eo ⁊ cassaret q̄cquid faceret post talē ap/pellationē si ꝓbatio fuerit oblata. j. de appel. ītrpo sita. aliter locut⁹ est inno. in. c. decetero. de re iud. vbi dicit q̄ quedam est executio pro parte mera ⁊ ꝓ par te mixta vt si mandat alicui vt ticio ꝓuideat de tali p/benda si vacat. nam cognitionem hz in hoc si vacat. sed post q̄z constiterit q̄ vacat nō habz amplius co/gnitionē ideo si aliquis vellet obijcere in personā aut iudicis aut illius cui fienda est ꝓuisio nō est audien/dus fm eū. adducit nō. in. d. c. proposuit. ⁊. xxv. q. ij ⁊ si non cognitio. ⁊ de rescrip. cum dilecta. ⁊ sic videt sentire ibi Inno. per hec verba si bene ponderentur q̄ si dat simplr nullam habz cognitionē. Si autē da/tur cum aliqua clausula habz cognitiōem quatenus venit purificāda illa clausula. ⁊ nō aliter. ⁊ hec multū differūt a precedentib⁹. Aliqd de materia tetigit idē inno. in. c. fi. de trāsla. prela. vbi dicit q̄ is cui māda/tur iurisditio vt alicui ꝓuideat si est idoneus extra iu dicium se informat de idoneitate nec credit necessari um q̄ huiusmodi executor debeat aliquē vocare ad sciendū si velit dicere illum pro quo scribit non esse idoneū licz ante q̄z ꝓuideat debeat examinare an sit idoneus vel ne. vt nō. s. de postu. prela. in. c. i. sed in c. i. de cōcess. prebē. lib. vi. ⁊. c. cum olim. el. i. ō priui. videt limitare omnia predicta. dicit enī q̄ licz execu/tor cui scriptū est vt prebēdam cōferat ⁊ in possessio/nem inducat ⁊ cōtradictorē cōpescat posset p̄bendaz conferre nō vocatis bis quorū ītereste tamē nullo mo do debet auferre possessionē alicui prius nō convo/cato ⁊ cōuicto possessore nec etiā alis statutum possess sionis mutare. C. fi per vim vel alio modo. l. fi. nisi p̄ mo collationē fecisset vocatis partibus ⁊ cū cause co gnitione in danda possessione q̄ tūc datio possessio/nis est executio collatiōis primo facte cū cause cogni tione. nec est vis fm eū in cōmissione pape siue tm̄ di cat cōferas siue adijciat ⁊ ī possessionē inducas quia semp possessionem dare pōt in. c. significasti. de offi. delega. ⁊ idē quo ad premissa videt velle Jo. and. in addi. Specu. i ti. de pe. ⁊ possess. §. fi. ad fi. facit q̄ le gi. ⁊ nō. in. c. lz epus. de preben. lib. vi. ⁊. c. ordinarij de offi. ord. lib. vi. hec sunt dicta inno. in hac materia ī varijs locis sparsa ex q̄bus potes colligere difficul tatem huius passus. Hosti. in. c. proposuit p̄allega.

tz executorem datū etiā simplr ad ꝓuidendum arta/ri ad admittēdas legitimas exceptiōes cum sit execu tor mixtus ⁊ in talibus lr̄is semp intelligit clausula si idoneus fuerit de rescrip. cū adeo. ⁊ nō. hic. ⁊ legiti/me exceptiōes sunt semp admittēde lz precise scriba tur de offi. delega. ex pte. ij. ⁊ sic tz secūdam opi. quā ibi recitat inno. quā. s. retuli. Clarius adhuc loquit idem Hosti. i. c. decetero p̄al. vbi referens dicta Jn no. dicit ibi illa dicta mira ⁊ noua aut q̄ ipa nō intelli git ꝓcludens certū esse q̄ cū papa scribit pro aliquo beneficiando admittunt exceptiōes proposite ⁊ cō/tra beneficiandū ⁊ ꝫ rescriptum ⁊ ꝫ executorē vt pa/tere dicit in eo qō le. ⁊ nō. s. de rescrip. ad aures. ⁊. c. cum adeo. ⁊. c. postulasti. ⁊. c. si proponēte. ⁊ in mul/tis alijs iuribus. ⁊. s. de of. dele. pastoralis. §. si vero Posset tamē saluari illud dictū inno. fm eū si sic itel lexit quādo papa certo iudici ⁊ ꝓ certa persona ⁊ de certa p̄bēda p̄cise ⁊ ex certa scia scribit exprimēs suf ficienter in sua lr̄a q̄ nō vult ꝫ hoc mandatū suum ali quā exceptionē admitti. dicit tamē q̄ vir in hoc casu saluabit cum papa dicat q̄ nec se nec antecessores su os credat hoc expressisse. vt le. ⁊ no. ī. d. c. ex parte. ij de of. dele. dicit etiā q̄ dictum Innoc. posset saluari quādo papa vel alius alicui sibi noto bñficiuz vacās confert quem etiā mandat per aliquē executorē i pos sessionem induci. talis enī executor nō habet prima facie exceptionē admittere. de quo dicit dicēdum. vt nō. in. c. cum ecclesiastice. de excep. ⁊. c. accedēs. de accu. Jo. an. etiam fuit varius. nā in. c. cap̄m sancte crucis. de rescrip. in pe. col. transiuit cū Cōpost. qui dixit inno. mādasse seruari q̄ si ante ꝓuisionem exe/cutor vult admittere exceptiōes oppositas ꝫ rescrip tum vel psonā assumendo partes cognitorū possit q̄ si videat sibi mandatū q̄ si audiat aliqua que ipz mo ueāt cognoscat si velit de bis vel negociū remittat ad superiorem de re iudi. decetero. ⁊. s. de rescrip. si qñ de fal. super eo. sed si repulsis legitimis exceptiōib⁹ appellet ⁊ nihilomin⁹ ꝓuideat executor dicit q̄ pro bata exceptionū veritate cassabit collatio alis non cas sabit etiam si appellans se obtulerit probaturū cum oblatio sit extraiudicialis exquo executor cognitōez non assumpsit ⁊ in extraiudicialib⁹ nō proficit obla/tio. vt no. in. c. cū inter. de ele. ⁊. c. interposita. de ap. nec ob. fm eum. de appel. dilecto. q̄ ibi per ꝓfessio/nem partis ꝓstabat de veritate exceptōis vel ibi de executoris cū ꝓpulsore qui fine cause cognitione nō ꝓpellit hic loqmur de prouisione. que verba nō q̄ fa ciunt ad multa. sed idem Jo. and. in. c. dudum. ij. de ele. in. v. col. post inno. dicit q̄ si quis auctoritate re/scripti petit sibi prouideri de beneficio nō est necessa ria lit. ꝓte. quia is cui scribit pot⁹ est executor q̄z co gnitor. s. de offi. deleg. sup q̄stionum. §. porro. sz ex ceptiones legitimas debet admittere. vt. s. de rescri. cum adeo. ⁊. c. constitutus. ⁊. c. capitulum. nihil enī z potest petere impetrans q̄z id qō in rescripto ꝓtine/tur nec ex alia causa. ⁊ ideo rescriptum sufficit pro li/bello arg. s. de dila. ꝑterea ⁊ cōtradictio ē pro respō sione tutius tamē est fm eum vt aliqua petitio offera tur ⁊ lis cōtestetur. argu. in. d. c. dudum. ⁊. c. vno. de lit. ꝓtesta. ⁊ hoc etiam voluit Innoc. in. d. c. dudum. que verba not. Alia verba posuit post Cōpo. in. c. mandatum. de rescrip. in. v. colū. ibi dicit q̄ si est scri ptum vt compellat vel vt prouideat instandū est apō executorem vt exequat mandatum vel conferēdo si ad hoc habz mandatū vel mandando cap̄o vt illum recipiat ⁊ si cap̄z opponit legitimā exceptionē qua/re non teneat recipere audiet de appel. dilecto. ⁊ de elec. cum inter canonicos. si autē nullam legitimā ꝓ/ponit vel ꝓponit sed non probat tunc executor fine lit. ꝓte. cōpellit. videt tamen fm eū q̄ vbi partes iu/

a Si quis auctoritate rescripti petit sibi ꝓuideri de bñficio rescriptū sufficit ꝓ li/bello. ⁊ vide d. An. in. d. c preterea. de dila. i. iij. co. vbi dicit q̄ i bñficialibus citatio cum insertiōe re/scripti habz vis libelli. et ibi et dicit q̄ in cāis sum/marijs ⁊ bre uioribus in q̄/bus nō req/rit libellus sed sufficit q̄ lis qualis pe titio iux cle. sepe. de v̄. fi. illa citatio cū insertōne rescripti de/legatōij quā facit delega tus. nā dele/gat⁹ in citati one dz ifere/re tenorē re/scripti delega torij ꝓut cō suetudo ob/seruat ⁊ bē/tur in. l. ij. ff. si qs in ius vo. nō ie. illa citatio habz vim libelli q̄ bñ nō. ⁊ idē dicit Jnno. i. c. dudū. s. de cle. ī glo. sua. i ver. cō/testatiōe. tz arch. i. c. offe rat. iij. q. viij.

dicis assumpsit executor sit ferenda diffinitiua que si ne li. cõte. peti nõ debet põt etiã peti ab executore q̃ pronunciet se ad executionẽ mandati vel cõpulsionẽ capituli oppositis nõ obstantibus debere procedere. que verba etiã nõ. q̃ instruunt in modo ꝓcedẽdi coram executore. clarius logtur idem Jo. an. ĩ. c. accepimus. de eta. ⁊ quali. in ver. per exceptiões. nã p illum tex. dicit q̃ qñ scribitur pro aliquo bñficiando non est necesse q̃ lis cõtestet nec q̃ libellus detur in scriptis sed sufficit q̃ impetrans dicat executori sup plico q̃ exequamini mandatũ vobis iniunctũ ⁊ si nil opponat procedat ſm formã mandati de rescrip. cũ dilecta. ⁊ c. siquãdo. ⁊ idem si frivola exceptio opponat de preben. dilectus. ij. de cõcess. preben. c. cũ nostris. Si vero aliquod rationale opponat illud examinabit ⁊ executio suspendet. s̃. de rescrip. cõstitut⁹ ⁊ de appel. dilecto. sed super exceptiõe ꝓposita pri⁹ q̃z testes recipiant erit lis cõtestanda ſm eũ alleg. c. veniens. de renũ. ⁊ remittit ad plene nõt. in sũma. §. quãdo. sub. §. de dilatoriis. ver. penul. ⁊ vl. ⁊ sic vult in hoc loco simplr q̃ exceptões sunt admittẽde ⁊ lis contestãda sup eis. vide eundem Jo. an. in ti. de pe. ⁊ poss. §. fi. ĩ addi. ma. vbi format. q. papa mandauit executori q̃ si cõstaret. A. tenuisse duo curata cõtra decre. execrabilis Jo. xxij. q̃ alterũ cõferat. B. impetráti. executor processit illo. A. possessore nõ vocato ⁊ post q̃z cõstitit sibi de facto cõtulit impetratori beneficiũ de quo in rescripto ac illũ induxit in possessionem. possessor appellauit ⁊ petijt ante oĩa se restitui ad possessionẽ cum fuerit de facto spoliatus iuxta nõ. in. c. cõquerente. de offi. ord. querit qd iuris. nã opponebat q̃ executor poterat ꝓcedere pte nõ vocata per ea que ponit hic Jnno. sed Jo. an. determinat illum primo restituendũ qa executor nõ poterat recipere ꝓbatiões parte nõ vocata. Nec ob. nõ. hic q̃ procedũt cũ gratia est facta sz ĩ q̃stione nostra gratia erat fienda pus cõstito q̃ ille teneret beneficia cõtra extrauag. execrabilis sed nõ poterat cõstare illo nõ vocato cũ ageret de facto suo. Itẽ ſm eum ꝓsupposito q̃ fuisset merus executor facte gratie nõ tamẽ debebat ipetrantẽ inducere in possessionẽ possessore nõ vocato cũ posset sibi ius cõpetere. hoc enĩ non licz ordinario collatori. vt in. c. lz episcop⁹. de ꝓben. lib. vi. fortius nec delegato cũ ordinaria potestas sit fauorabilior vt in. c. i. ⁊ ibi per glo. de rescrip. lib. vi. argu. in. c. fi. de re iud. ⁊ vide ibi latius per eũz ⁊ hec bene nõ. qa multũ limitant hic notata per Jnno. habes. Hec dicta antiquorũ in vnum collecta que sparsa ingerũt difficultatẽ. Do. Anto. in effectu clare eũ recitando distinguit iter executorẽ ad ꝓuidendũ ⁊ executorẽ ad cõpellendum. Primo casu si in litteris est clausula vocatis vocãdis vel q̃ debeat citare partes ⁊ tũc est clarũ q̃ tenet citare vt voluit Jnno. ĩ. d. c. p posuit. gnimo plus dicunt Do. de rot. seu collector decisionũ q̃ taliter deputat⁹ videt iudex potius⁹ q̃z executor. de quo vide per eos decis. cccxxxvij. ⁊ sic habebit procedere i loco vbi deputat⁹ fuit per. c. statutum. §. i nullo de rescrip. lib. vi. de quo per Guil. de mon. lau. de rescrip. cle. i. ⁊ vide per do. de ro. ccc lxiij. decisio. Aut in lris hoc nõ cauetur ⁊ tũc aut simpliciter sine aliqua clausula purificãda mandat ꝓuisio ⁊ dicit se credere q̃ debeat admittere exceptiões per quas arguit sue potestatis defect⁹. ⁊ hoc voluit Jnno. in plurib⁹ locis in⁊ rius alleg. alias aũt exceptiones de iure deberet admittere sed hoc nõ admittit stilus curie vt dicit Compost. vbi. s̃. vocare autez partes nõ artat ſm euz nec assumere partes iudicis ante q̃z opponat vt voluit Jnnocẽ. in locis prealleg. Aut fuit deputat⁹ cum clausula ⁊ tũc aut cũ clausula sonante in monitõem ⁊ non artat assumere partes iudicis putat tamẽ q̃ licz de iure nõ teneat citare tamẽ exceptiões legitimas tenet admittere saltẽ vt superiori referat. sz dicit q̃ practica hoc nõ admittit vt dic̃ Compost. in. d. c. cap̃lm. Aut sonat in conditionem ⁊ tũc si non agit ꝓiudicium tertij putat idem qõ in ꝓcedenti mẽbro. Si aũt tangit preiudiciũ tertij vocãdus est ille cuius interest ⁊ dz partes iudicis assumere de iure. ⁊ sic tenet secũdaz opi. Jnno. hic. nec placet sibi differẽtia illa Jnno. an dicatur si tibi constiterit ⁊c. vel simplr si est de tali vita ⁊c. nã illud verbum ꝓstiterit põt referri ad sui cognitionẽ. idem dicit scilz q̃ debz citare partẽ quãdo apponit clausula que debet purificari quo ad aliũ ante q̃z conferat. vt nõ. Jo an. in addi. Spe. loco ꝑalle. vtputa si cõstiterit q̃ talis possidet duo beneficia curata ⁊c. ⁊ dic q̃ hoc mẽbrum includebat sub ꝓcedenti cũ hec clausula sonet in ꝓditionem ⁊ venit in ꝓiudicium alterius. Secũdo cãu principali. s. in executore ad compellendũ dicit q̃ aut deputat ad compellendũ habẽtes potestatem cõferendi ⁊ tũc exquo processit, puisio nulla admittit exceptio de appel. cõstitut⁹ de accu. accedens licz possit si velit saltem vt referat. ⁊ sic potest itelligi ſm eum qõ nõ. Hostiẽ. in. d. c. decetero. sed certe nimis generalr in hoc loquit cuz possunt opponi exceptiões de quibus in. c. accedens. j. de accu. Itez cõtra rescriptum. Omittit etiã membrũ. s. quando fuit deputat⁹ ad compellendũ ordinariũ ad cõferendum quo cãu dic q̃ debẽt admitti exceptiones legitime vt voluerũt Jnno. ⁊ Jo. an. in plurib⁹ locis prealleg. Aut nõ est deputat⁹ ad compellendũ possessorẽ beneficij ⁊ tũc dicit q̃ tenet citare ⁊ iudicis partes assumere. ar. in. d. c. lz episcopus. ⁊ nõ. Jnno. ⁊ Jo. an. vbi. s̃. hec procedũt quãdo deputat executor ad cõpellendum respectu iuris de nouo creati in lris. si autẽ dat ad ius creatũ añ lras vt in forma. c. cũ ſm apostolum. de ꝓben. refert duas opi. Prima q̃ ẽ iudex ⁊ nõ executor ita q̃ oportz q̃ ꝓcedat vt iudex ⁊ exceptiões admittat vt dicit esse tex. in. c. accepim⁹. de eta. ⁊ quali. ⁊ alleg. Innoc. ⁊ Jo. an. ibi sed certe illa decre. hoc nõ probat imo potius ꝓbat oppositum dum dicit q̃ mandat illos examinari si sunt idonei. Item nõ dicit q̃ debeat citare episcopũ sed admittere exceptiones illius si quas forte voluerit opponere nec Jnno. nec Jo. and. hoc sentiunt imo oppositum. nam loquit Jo. and. vt. s̃. dixi ſumẽdo generaliter argu. ex tex. illo ad alios executores. Secunda est opi. precedẽti ꝓxia quã sentiunt do. de ro. cccxcij. decisi. ⁊ all. Dan. in cle. i. de cõcess. ꝑben. dicũt enĩz q̃ exquo ꝑcessit examinatio in ordinatiõe non videt datus vt iudex sed vt executor ⁊ purificationẽ gratie hẽbit facere se informãdo extraiudicialr vt bon⁹ vir etiam in absentia impetrãtis quia cũ als fuerit examinatus non exigit ꝑsentia sed fiet extraiudicialis inqsitio de moribus ⁊ vita vbi fuit conuersatus de elec. si postq̃z. ⁊ hec opi. mihi placz ⁊ videt tex. in. d. c. accepimus maxime in eo quod dicit q̃ ex superabundãti mandat inquiri iterũ. Hec possem tacere cum tãta sint sparsa ⁊ satis fatigat⁹ in colligendo ⁊ fideliter recitando aliorũ dicta tamẽ ne cupientib⁹ ⁊ affectantibus iudicium meũ desit clare ⁊ breuiter dico q̃ quidam sunt cãus in q̃b⁹ clarum est q̃ non potest iudicis partes sumere ⁊ qdam sunt in quibus tenet. Remanent aliqui dubij in q̃bus dicam quod mihi videtur. Primus casus quãdo delegãs nõ habebat iurisditionem. nõ enim potuit cõmittere q̃ nõ habebat. q̃ nemo dat q̃ non habet. i. q. vij. daibertuz. ⁊ c. quod autem. de iurepa. quod sentit hic Jnn. post prin. Ex quo infero q̃ isti inferiores habẽtes ꝺ iure spãli collationẽ sine iurisditõe non possunt nec per se nec per suos cõmissarios partes iudicis assumere sz

extraiudicialiter ad eor instructionē poterunt infor/ mationem sumere sicut faciunt arbitri ⁊ arbitratores etiam si in cōmissione dicat si tibi cōstiterit ⁊c. nā possunt illa verba referri ⁊ verificari in extraiudiciali in/ structione. tex. est nō. in. c. cum contingat de rescrip. Secundus casus quādo superior delegās pus cognouit plene de iurib⁹ partium etiā respectu executiōis fiende ⁊ simplr mandat vt conferat ⁊ inducat in pos/ sessionem. talis enim est merus executor ⁊ nullam exceptionem debet admittere. l. executorē. ⁊. l. si vt prō ponis. C. ō execu. rei iudi. nō. in. l. a diuo pio. ff. ō re iudi. ⁊. d. c. decetero. Tertius casus qñ superior ,p/ uidit seu ,puideri mandat alicui ex certa scia remouē do aperte oēs exceptiones ⁊ reseruādo sibi cognitionem. ar. eor que nō. in. d. c. ex parte. de off. dele. ⁊ p Hosti. in. d. c. decetero. ⁊ in hoc est diligenter aduertenda forma mandati ar. de priuil. porro. In his enī casibus ⁊ similib⁹ siqui possent occurrere executor ē oīno merus. ⁊ dicit merus qr nō hz mixturam iurisditionis ⁊ in istis non habet locū glo. in. d. c. pastoralis. Casus vero in qbus debet assumere partes iudicis sunt isti. Primus si i litteris mādatur vt citet aduersarium vel apponit clausula vocatis vocādis ⁊c. vt. s. dixi. ⁊ bñ facit. c. exhibita. ⁊ qō ibi not. de iudi. Scōus casus qñ vult dare possessionē quā alius obtinet. debet enī illuz vocare quātumcūqz simpliciter scribat qr non est de intētione principis vt qs remoueatur a possessione sine cause cognitione. l. fi. C. si p vim vel alio modo. iij. q. ix. caueant. ⁊. c. oia. ⁊ tenent doc. in locis pallē. ⁊ probat in. d. c. lz eps. de prebē. lib. vi. Tertius casus si executor fuit dat⁹ cū clausula que venit purificāda ex facto tertij de cuius ꝓiudicio agitur. tunc enī tacite videt mandata cognitio qr cārum merita partium assertiōe panduntur in. c. tū ex litteris de i inte. resti. ⁊. d. l. fi. ⁊ hoc ē quod voluit Jo. an. i dicta addi. Quartus casus qñ executor dat ad cōpellēdū ordinariū collatorē vt conferat. dz. n. eum monere ⁊ curare vt conferat ⁊ si ille opponit exceptiones legitimas audiēdus ē. vt ē casus cū ibi no. i. c. accepim⁹ i. fi. ō eta ⁊ q. ⁊ i. c. caplz ⁊. c. ꝓstruit⁹ ō rescri. volūt doc. i locis pall. nō enī dz qs ipugnari ⁊ defensio negligi cōtra. c. cū iter de excep. In his. n. ⁊ similibus casibus executor dicit mixtus qr hz cū executiōe iuncta mixturā iurisditiōis qr ex quo superior prius nō cognouit de iure executiōis fiende videtur suo cōmissario ēt iurisditionē dedisse ar. c. ex litteris de off. dele. ⁊. d. c. accepimus. ⁊. xxv. q. ij. ⁊ si nō cognitio. nō aūt appellat iudex qr iurisditio hic dat accessorie ad ministeriū exercēdū qō ex sui natura ē extraiudiciale: nec deputat iter ptes cōtēdētes sz qr accessorie hz iurisditionez ⁊ rōne ꝓdicta tractat iplius materia de of. dele. vt i. c. super eo de offi. dele. ad denotādū qp hz iurisditionē delegatā ⁊ inuit ibi glo. ⁊ i c. tibi q de rescrip. li. vj. Ex his habes fundamētum huius materie. Extra ꝓdictos casus remanet dubietas an executor possit assumere vel nō ptes iudicis ⁊ an teneat exceptiōes admittere vbi eligit viam meri executoris. Et in hoc cōcluderem qp si vult pōt iudicis ptes assumere etiam si fuit datus simplr p ea que dixi. s. in primo arti. Si aūt vult ,pcedere extraiudicialiter dico qp etiā potest qr cum actus de sui natura sit extraiudicialis pōt a principio procedere vt vult sicut ille q habet duas vias pōt eligere a principio quam vult vt nō. in simili in. c. quotaūallis. de iure iurā. ⁊. c. vt qs duas. de elec. lib. vi. qō dico ,pcedere etiam si fit apposita clausula sonās in cōditionez per v. si cōstiterit. qr cū hec verba possint referri ad extraiudicialem instructionē. vt in. d. c. cuz contingat. non debet per hec verba alterari natura negocij. nā si teneretur a principio citare esset potius iudex qz execu tor. nec curo de preiudicio alterius extrinseco vtputa qr ad episcopum ptinebat collatio vt si superior potuisset extra iudicium se informare vtrū is ,p quo mādat fit de tali loco vel magister ⁊c. sic potest ⁊ iste. sz vbi ageretur de iure alterius tunc bene fateor. vt. s. dixi qp ille sit ,vocandus puta si diceret in lris si ꝓstiterit ēpm fuisse negligentem in ꝓferendo ⁊c. vel si constiterit qp talis teneat duas ecclesias curatas ⁊c. nam hoc casu tacite videt mandata cognitio qr causarum merita ex ptium ⁊c. vt. s. dixi. sed si cōparet is q pretendit aliqō preiudiciū fateor qp debeat audiri. ⁊ tūc debet assumere ptes iudicis. vt in. d. c. accepim⁹. in fi. ⁊. c. cū adeo. ⁊. c. si qñ. de rescrip. cum multis si. ,p batur rōne ex quo superior nō cognouit de iure executionis videt hoc mandasse suo cōmissario. arg. in d. l. a diuo pio. ⁊ ,p batur hic in fin. vbi pōt presbyter iste in se assumere onus probandi istū ipetrantez nō esse idoneum ⁊ dz audiri ⁊ sic illud dictum Lōpo. in c. caplm. non videt generalr procedere. nam ad hoc habet iurisdictiōem mixtā vt vbi expediat assumat cognitionem qō satis videtur expedire vbi qs pro suo ꝓiudicio se oppōit ar. op. ī. d. c. ex pte. ij. de off. dele. ⁊ c. super. eo. ti. ⁊. l. ij. §. si quis a principe. ff. ne qd in loco pu. Sed dubium est. qd si qs se opponat nō ex preiudicio priuato sed publico vt qr comparet tertius ⁊ dicit illum non esse idoneum nunqd debeat audiri. Et hoc casu forte posset procedere dictū Lōpost. vt executor nō teneatur eū audire cum sit executor extraiudicialis sed agat postmodū ille per viā denunciationis vel accusationis sicut nec cōmittens ordinario tenebat admittere. vt no. Inno. in. c. ad dissoluendum ō despō. ipu. sed de mero iure ꝓprium puto verū. licet enī fateor ordinarium posse nō tamē ei⁹ delegatū qr in dubio debem⁹ credere ordinarū nolisse qp indigne ferret prouisio. ar. in. l. si ,p curator. ff. de condi. inde. ⁊ maxime qñ expressit illam clausulam si est idoneus. Itē sicut in ꝓformatione admittit excipiens ꝙ electum pro interesse publico iuxta tam no. in. c. super bis. de accu. ita in ,pfessionis actu cuz prouisio habet vim electiōis ⁊ cōfirmatōis iuxta no. in. c. cū olim. de causa pos. ⁊ propric. ⁊ ꝓsumēduz est qp superior voluerit pon⁹ a principio occurrere qz post cām vulneratam remedium qrere iuxta consilium. l. fi. C. in qui. cau. in inte. resti. nō est ne. Ex his ifero incidenter ad duas questiones. Prima est an coram executore fit fienda litis ꝓtestatio. vidi li. s. varias opiniones. satis credo qp vbi executor ,pcessit cū ꝙdictoribus fit fienda litis cōtestatio qr talis cōtradictio habet vim cuiusdam petitōis vt no. in. c. sup eo. de elec. hoc dico saluo eo qō hodie habetur in cle. dispendiosam. de iudi. secus vbi ,pcessit sine ꝙdictore. ⁊ hoc satis sensit Jo. an. in. d. c. accepimus. Secūda qō an ⁊ qñ sit appellandum ⁊ an necesse sit appellare a ,pcessu executor ad beneficia. Et in hoc cōcludo cū Inno. ⁊ Doc. hic qp aut ,pcessit sine cause cognitione ⁊ tūc si non fuit appellatū infra decēduz poterit nihilomin⁹ obijci post qr actus extraiudiciales nō transeunt in rez iudicatā posset tñ quis infra decēdium appellare si sentiret se grauatū. vt in. c. cōcertationi. de ap. lib. vj. ad idē. c. cōstitutus. ij. j. eo. ti. Si antē processit cū cause cognitione puta ingrendo de meritis pssone ⁊ aliis in rescriptis contentis tūc necesse est vt bi qbus infertur ꝓiudiciū appellent infra decendium vlterius aūt nō sunt audiendi de elec. cū dilecti. ⁊. c. fi. de elec. lib. vj. qō pōt intelligi sm Jo. an. siue fuerint absentes siue presentes etiā nō vocati ex quo cū primo sciuerūt factā ,pmissionē infra decendiū nō appellauerunt. ff. que sint sine ap. rescin. l. i. §. itē cum ex edicto. qō intelligo nisi a principio fuissent specialiter vocandi. nam tūc ,pcessus esset nullus. ij. q.

ix. caueāt ꝛ dixi. s. post Jo. an. in addi. Spe. Si vo vocati fuissent vt contumaces tūc nō audirent appellantes. ij. q. vj. §. sunt quoꝝ ꝛ. xxiij. q. iij. de illicita.

An aūt per viam denūciationis vel accusatōis audiri possit qs tūc ꝓparens. vide ꝑ Fe. ꝓsi. xxiij. ꝛ. xcvij. ꝛ qō dico in. c. cuꝫ olim. de cā pos. ꝛ ꝓpria. Unū tamē quo ad ꝓdicta nō ꝙ vbi conditio est notoria oꝛ do non est seruandus fm Innoc. ꝓo quo allego. c. qñ. de fil. ꝓsb. ꝛ. c. ad nostram. de iureiur. ꝛ. l. i. C. q ꝛ aduer. quos iuncta glo. dicit tamē Inno. ꝙ hoc ipꝫ dꝫ exprimere vel in relatione vel in iterlocutoria vt si verū est nō sit ei vlterius ꝓdicendi facultas nisi appelletur. ij. q. vj. biduū. hoc vltimū puto cautū sed non necessariū ꝑ ea q̄ nō. idē Inno. i. c. tua. in fi. de coba. cle. ꝛ mu. ꝓo hoc. c. ij. xxiij. di. Uenio nunc ad vlti. ar. s. an teneat collatio si clausula apposita in rescripto nō verificaꝛ. Inno. hic concludit ꝙ aut erat clausula sapiens monitionē ꝛ instructionē vt illa si est idoneus ꝛ tenet collatio lꝫ in veritate nō sit idoneus. qa cum illa clausula intelligaꝛ ipso iure si exprimatur nō dat nouam formam mādato. ad hoc. c. significasti. et quod ibi nō. de ele. ꝛ. l. iij. ff. de le. i. vide in simili nō. dictum Inno. in. c. prudentiam. de of. dele. vbi dic ꝙ si exprimaꝛ clausula concernēs instructiōeꝫ circa merita cause que alꝫ itelligebatur nō dat nouā formam mandati. hinc dicit ꝙ si executoꝛ ꝓo executiōe mandati excōmunicaret cōtradictoꝛes tꝫ excōmunicatio qꝫ iurisditiōem habet. Si vero clausula sapiebat conditionem tūc nisi ꝓius verificeꝛ collatio non tꝫ quia cum daret nouam formā mandati non lꝫ cōmissario egredi formā rescripti. qō si fecerit actus est ipo iure nullus neqꝫ tꝫ excōmunicatio ab eo lata. d. c. cū dilecta. de rescrip. ꝛ. c. venerabili. de offi. dele. nō enī habet potestatem anteqꝫ purificeꝛ conditio. vt. l. cedere diem. ff. de verb. sign. primū tamē dictuꝫ videtur Inno. hic. limitare nisi collatio fiat scienter indigno. Et nota hoc dictū sing. sentit enī ꝙ collatio facta sciēter indigno per executoꝛem est ipso iure nulla qō clariusꝫ idem Inno. loquēs expresse in cōmissario pape in. c. iter dilectos. de excess. prela. ibi tamē loquit de collatione facta scienter notorie indigno. hic autez nullam mentiōem facit de qualitate notorietatis. In cōtrarium facit dictū Compost. recitatū ꝛ non impugnatum per Jo. an. in. c. capitulꝫ. de rescrip. in pe. col. ꝓpe fi. vbi dicit ꝙ collatio facta criminoso non est ipso iure nulla sed anullanda. alle. bo. tex. in. d. c. inter dilectos. Ego in hoc cēm in opi. singulari. dixi quererem enim sic ꝙ aut collatio fit incapaci puta laico femine infanti vel simili iuxta nō. per Inno. in. c. cuꝫ nostris. de ꝓcess. ꝓben. ꝛ non tꝫ collatio qa papa per vba generalia nō intendebat secū dispensare cū ignoraret defectuꝫ. l. barbarius. ff. de offi. ꝓeto. ꝛ quod nō. in. c. ij. de scisma. Aut fit capaci lꝫ alꝫ indigno qꝛ minoꝛi iuxta etatē reqsitaꝫ canonib⁹ vel alꝫ indigno ea indignitate que reddit ipsam collationeꝫ ipso iure nullam iuxta ea que habētur ꝛ nō. in. c. cum in cūctis de elec. in fi. iuncto. c. qꝫ qꝫ. in fi. eo. ti. lib. vi. ꝛ tūc lꝫ collatio ordinarij vel ipsius ꝓmissarij fit ipo iure nulla vt dictis iuribus iuncto. c. si cōꝓmissarius. e. ti. li. vj. secꝰ puto per collationē factam per cōmissariū pape qꝛ iura inducentia nullitatem sunt penalia ꝛ loquūtur in ordinarijs. ꝛ ideo non debēt extēdi ad papam vel ad suū cōmissariū. l. princeps. ff. de legi. ꝛ i. c. inotuit. de elec. hoc enim nullo iure cauetur ꝛ pene nō debēt extendi ad cāus nō exprestos. de pe. dist. j. pene nō glo. in. c. fi. de iurepa. ꝓo hoc glo. nō. in cle. fi de beneficio. de ꝓben. in verbo epi. que dicit ꝙ licet executoꝛ differat cōferre beneficium vacās infra sex mēses non ꝑ hoc perdit potestatem ꝓferendi. nā c. ij. de cōcess. ꝓben. loquitur in ordinario. Idem ergo dicendum in ꝓposito qñ cōtulit indigno. fateoꝛ tñ ꝙ pp indignitatem ille poterit ꝓuari seu collatō cassari. vide ad hoc. d. c. iter dilectos. que no. nec obstat si dicaꝛ ꝙ papa mādauit ꝓferri si est idoneꝰ qꝛ vt s. dixi illa clausula sapit monitiōem ꝛ nō conditionē.

De iureiurando. Rub.

Quia in defectū ꝓbationū recurriꝛ ad iuramentū j. eo. c. fi. s. de ꝓcura. ex insinuatiōe. ideo post tractatum de ꝓbatōib⁹ tam in specie qꝫ in genere merito subditur hec rubrica. Est enī iuramētum maximum litiū expediendarū remediū. l. j. ff. e. ꝛ alibi dicitur ꝙ ois controuersie finis est iuramētum. j. eo. ꝛ si xꝑus. vide ad materiaꝫ glo. no. xxij. q. j. in summa que ponit qd sit iuramētum quid iurare que fuit causa institutōnis iuramēti. Item formā iurandi ꝛ penā periurij ꝓsequamur hic ꝓmuꝫ ne edificemus sine fundamento. nam ignoratis ꝓncipijs oportet ignorare ea que sequūtur. j. q. j. cum paulus. glo. ꝓcalle ga. dicit ꝙ iurare est aliqd deo teste dicere. iuramentum est vox ipsius iurātis vel actus ipse vel ipum qō iuratur. Hosti. i summa eo. ti. §. j. dicit ꝙ est assertio vel negatio de aliquo honesto licito ꝛ possibili sacre rei attestatione firmata. Ey. in auc. sacramēta puberum. C. si aduer. ven. dicit ꝙ est affirmatio vel negatio verbis expressa cum vera religione. tñ postea nō perfistit i eo quod dixi de expressione verboꝝ cōcludens ꝙ expressio verbalis nō est de substātia iuramti. nam nō reperiꝛ fm eū contractꝰ aliqs ad cuius eē verba requirātur nisi cōtractus stipulatiōis. l. i. ff. de ver. ob. quelibet diffinitio ꝓdictarū posset tolerari

Item scias ꝙ iuramētum sacramētum ꝛ iusiurandum sunt synonyma. i. idem significantia quo ad materiam nostrā. de ꝓmo ꝛ tertio patet hic in rubro ꝛ nigro. naꝫ i rubro ponit de iureiurando ꝛ in nigro tractatur de iuramēto. patet etiā in. l. iusiurādum. ff. eo. de secūdo patet in. d. auc. sacramēta. Quādoqꝫ tamē aliter accipitur sacrm. vt. s. de sacra. nō ite. per glo. i c. veniēs. ō trās. ꝛ. i. q. i. multi. q̄re aūt appellatur iusiurandū dicūt qdā vt no. i. d. auc. sacra. ꝙ ius ponitur pro expressione verboꝝ qō nō placet ibi Joet. ꝛ Ey. ꝛ dicunt ꝙ ponitur qꝛ multa sunt necessaria vt iuridice iuretur q̄si fit sensus de iureiurādo. i. de iurādo iure. i. iuramento iure facto. ꝛ dicit Hosti. in. d. § i. ꝙ melius diceretur de facto iurato vel de iureiurato. Si aūt queris de ethymologia nominis. dic ꝙ dicit sacrm quasi per sacra astringimētum. Juramētum vero dicit quasi iuris astringimētum. Sup quo autem fit iurandum. i. super qua materia an sup euāgelijs an super reliquijs an sup corpe xꝑi. vide glo. nō. semper mēti tenēdam in clemē. j. de heret. in vertacta. ꝛ dic ꝙ ad substātiam iuramēti nō requritur tactura vt patet ex diffinitōe ꝛ probaꝛ i. c. ꝛ si christus. j. eo. sed qa fortius stringit iuramētum corporale igitur iura cōmuniter exigūt corporale iuramētum. iij. q. ix. hortamur de elec. vt circa. li. vj. ꝛ. d. clemē. j. cū multis si. Hic dicit Ang. no. i. c. mouet. xxij. q. j. q̄sto id ꝑ qō iuraꝛ magis scīm ē tāto magis ē pēale ꝓiurīū ꝛ no. Inn. i. d. c. ꝛ si xꝑus. ꝛ hoc qꝛ videꝛ magis contemnere i transgressione. Hinc est ꝙ quādoqꝫ iuraꝛ per deum oipotētem ꝛ quattuoꝛ sancta euāgelia. vt i c. quotiens coꝛdis. j. q. vij. quādoqꝫ sup altari. quādoqꝫ super sanctoꝝ reliquijs. vt in. c. habem⁹. xxij. q. i. Item scias ꝙ vbi dispositio ꝓo solēnitate actus requirit iuramētum corporale seu cū tactura non est iuri satisfactū ex solo verbali iuramento. vt dicit glo. no. in. c. vt circa ꝓcal. De fide aūt qualiter multipliciter sumatur vide bo. glo. in. d. c. mouet. Et an magis astringat iuramentum qꝫ fidei interpositio. dico

3 Cuꝰ virtuꝫ sit actꝰ iuramti. vide de atū tho. in ij. ij. q. lxxx ix. arti. iiij. p ange. de ar. ꝛ d. iaſ. de mai. i. § itē siqs. in sti. de acti.

b Et an periuriuꝫ sēp sit peccatū mortale. vide btūm tho. i ij. ij. q. xcix ar. ij. ꝛ i ca. q. arti. i. ponit are an periuriuꝫ possit cōmitti sine falsitate.

plene ĩn.d.c.ad aures.qõ me.cau.vide Archi.in.c. i.de sepul.lib.vi.

Ex administrationis

e Casus. Creditores cõpelluntur relaxare iuramẽtum de vsuris sibi soluendis. hoc dicit quo ad litteram sed quo ad intellectum generalius sic. Agi potest ad relaxationem iuramenti cuius implemẽtum turpitudinem cõtinet ex pte suscipientis ⁊ est casus no. Casus litteralis per verba textus lucide apparet ideo ꝑ Ber. alʒ nõ exprimit. Nota primo ꝙ ex iuramẽto prestito sup vsuris soluẽdis obligatio saltẽ secũdaria acquirit parti suscipienti cuius ꝓtrarium tenuit do.an. in.c.debitores.j.e.sed cõtra cũ iudicio meo est casus hic.nam si nulla obligatio acquireret parti nõ cõpeleretur ad relaxationẽ iuramenti.nam relaxatio presupponit vinculum.j.de despon.impu.ad dissoluendũz.⁊.l.decẽ.ff.de verb.ob.nec esset iste iurans tutus ex relaxatione solius partis cum nemo dare possit. qõ nõ bz.i.q.vij.datibertũ.⁊.c.qõ aũt de iurepa.

Nõ scdo ex hoc ⁊ ex tex.ꝙ ex puro iuramẽto orit parti suscipiẽti obligatio saltem naturalis.non enim hic ponderat pactũ precedens ⁊ presupposito ꝙ ꝑcessisset nullã obligationẽ induxisset.j.e. debitores. solum ergo iuramẽtum fuit hic obligatoriuz qõ videtur ꝫ Bar.ĩ.l.si qs pro eo.ff.de fideius.vbi dicit ꝙ ex iuramẽto extraiudiciali nulla obligatio etiaz naturalis pti acgritur per illum tex. sed lz forte ꝓcedere possit de iure ciuili secus de iure canonico.ar.op.hic ⁊ qz iurans pti intendit illi ꝓmittere lz ad cõfirmationem adducat religionẽ iuramẽti.⁊ de hoc aliqd dicetur.j.e.cũ contingat.bz enĩ iuramẽtum pactũ ĩter clusum. Nota tertio ꝙ iuramẽtuz ptinẽs turpitudinem ⁊ peccatũ ex pte suscipientis est obligatoriuz satis enĩ est ꝙ ex pte pstantis turpitudinẽ non ptinet alʒ nõ valez.vt in.c.si vero.j.e.⁊.xxij.q.iij.per to.

Ex quo infero ꝙ ꝓmittẽs soluere vsuras nõ peccat.ꝓcor.j.e.debitores.sed tu hoc limita ⁊ restringe ꝓut nõ. Inno.in.c.sup eo.j.de vsur. Nõ quarto iudicem ecclesiasticũ hẽre iurisditionem in laicos rõne iuramẽti non solũ qñ agitur ad obseruãtiam ipsi⁹ in.c.fi.de so.cõpe.lib.vi.⁊ in.c.nouit.de iudi.ſz etiã vt compellat suscipientes ad relaxationẽ quãdo turpiter receperunt No.vltimo ꝙ lz iuramẽtum ꝑncipaliter obliget deo.j.e.debitores.tamẽ si ille in cuius fauorem iurat obligationẽ remittit nõ indiget iurans alia absolutione qz deus videt etiam remittere cũ ad vtilitatem alterius iuramẽtũ receperit.ad idez de spon.c.ij.secus si principaliter iuraret contemplatione dei.nam tũc etiã papa non remittit sine causa vt dicet.j.e.quãto.Et videtur mirabile ꝙ deus recipiat iuramẽtum in fauorẽ facinorosi hois cum psalmista dicit.Odisti oẽs qui operant iniquitatez.⁊ lex ciuilis dicat ꝙ nemo ex improbitate sua dz actionẽ cõsequi.l.ita qz fullo.ff.de fur.So.potest dici ꝙ deus nõ considerat vtilitatẽ suscipientis sed religionẽ ⁊ ꝓmissionem iurãtis.exquo enim assumpsit religionem iuramẽti ad implemẽtuz ꝓmissionis quã potest sine suo peccato exequi dz ob dei reuerentiam exequi.ſz si suscipiens remittit iuramẽtuz etiã deus remittit qz per iuramẽtuz nõ intendebat placere deo sed satisfacere proximo. Venio ad glo.oppo.ꝫ tex.videtur enĩ ꝙ creditores nõ debeant cõpelli ad relaxationez iuramẽti cũ obligatio q̃ sua eis sit de iure naturali q̃ ꝑ principez tolli nõ dz in cle.pastoralis.de re iudi.per Inno.in.c.que in ecclesiaꝝ .de ꝓsti.Glo.prima metu ꝫij vt arbitror dicit ꝙ hoc facit ecclesia rõne peccati qz sine eoꝝ peccato nõ potest iuramẽtum adimpleri.Ex hac solutione nõ ꝙ iudex ex officio suo potest occurrere peccato futuro ⁊ impedire ne fiat.facit qõ le.⁊ nõ.in.c.ex lris.⁊ in.c.ij.de ꝓpon. Itẽ potest compellere laicũ ad restituẽdam rem quam sine suo peccato retinere nõ potest. Glo.subsequẽter querit qd si debitor soluisset vsuras ⁊ iurasset nõ repetere.rñdet dando duo remedia. Primũ vt debitor denunciet hoc ecclesie qz ille stat in peccato ⁊ sic indirecte cõpellitur restituere vsuras officio iudicis. Secũdum vt petat absolutiõem seu relaxationez huiusmodi iuramẽti ⁊ postea poterit repetere nec violat iuramẽtum petẽdo relaxationem iuramẽti licet per relaxationem ꝓueniatur postmodũ ad repetitiõez.⁊ hoc ideo qz cum hoc iuramentũ sit odiosum nõ debet extendi sed in ꝑpris terminis obseruari.arg.bo.in.c. ad audientiã.qõ me.causa.facit qõ nõ. Innoc.in.c. sup hoc de renunc. Ponit tertiũ remedium in casu quo vsure nõ essent solute vt cõpellat desistere creditor officio iudicis ab exactiõe illarũ per.c.tuas.j.de vsuris. Sed vt plenius q̃z alibi hẽas hanc materiam hic vtilem ⁊ quotidianã simul collectã distinguo principaliter in duo membra ⁊ in quolibet ponã duos casus cõtingentes. Aut enĩ vsure nundũ sunt solute aut sic.primo cãu aut iurauit quis simpliciter soluere vsuras.aut iurauit soluere ⁊ nullam questionem ⁊ q̃rimoniam mouere nec iudici denũciare. In secundo casu qñ vsure sunt solute.aut iurauit debitor simpliter non repetere.aut iurauit nõ repetere ⁊ nullã cõnem seu querimoniã facere nec iudici denunciare. Venio ad primũ cãum primi mẽbri.s.qñ simpliter iurauit soluere in quo dico multa remedia cõpetere iuranti. Primum facile est.s.vt soluat ⁊ sic adimpleat iuramentum ⁊ postea repetat.vt.j.e.debitores. Secũdũ remedium vt petat creditorez cõpelli ad relaxationem iuramẽti vt hic.sed hoc remedium dico competere si nõ instat terminus solutõis fiende.nã si nõ posset fieri hec cõpulsio quo minus interim incideret in periurium nõ dz iste audiri sed debet prius soluere.ad hoc rõ.c.debitores.j.e.⁊ hoc ibi aperte sentiunt Jo.an.⁊ Ain.⁊ idem confirmat Jo.an.in addi.Spe.e.ti.super rub.in vlti.q.Idem dico vbi lapsus esset terminus solutõis fiende ⁊ sic incidisset in periurium.non enĩ debet audiri volens attentare remediuz huius.c.qz sic staret interiz in peccato periurij ⁊ peccata tãto fũt graniora quãto diutius infelicem aiam detinent alligatam in.c.fi.de cõsue.⁊ hoc aperte sentit Fede.cõsi.cclxxxix. Tertium remediũ est vt debitor petat absolutionem ab epo.nam episcopus põt absoluere a iuramẽto turpiter suscepto.vt nõ. Inno. eleganter i c.debitores ꝑalle.⁊ in.c.ad aures.quod me.cau.facẽ c.i.⁊ quod ibi nõ.de voto.vbi dispensat ex cã sup voto quod est de iure diuino sicut iuramẽtum.vt.c. licz ⁊.c.magne de voto qõ tene menti. Sed dubiũ est nunqd ptermisso remedio hui⁹.c.posset attẽtari hoc remedium absolutiõis petende.an vero sit istud subsidiarium remedium. Inno.in.c.debitores.videtur velle ꝙ prius sint creditores compellendi iuxta formam huius.c.⁊ si sic nõ possunt induci tunc episcopus iste absoluet.nam eps ex cã absoluit a iuramẽtis etiam licitis.vt in.c.nos sanctoꝝ.⁊.c.iuratos.xv.q. vj.⁊ refert hic do.Ant.sic vidisse alʒ cõsultum ſz ipe dicit lz hoc fit vbanius.ar.in.l.qdam iberus.ff.de ser.vrb.predi.non tamen necessarium est qz ista sunt duo remedia eque principalia.j.e.si vero.⁊.s.quod me.cau.abbas.⁊.c.ad aures.sed reperio Jo.an.in d.addi.sensisse oppositum sequẽdo dictum Innoc. ꝑalle.sed mihi plus placet dictum do.Ant.nã si eps absolnit principaliter quãdo iuramentũ est metu ꝑstitũ nec est necesse recurrere prius ad iuramẽta suscipientis.vt.d.c.si vero.⁊ nõ. Inno.in.d.c.ad aures.ergo fortius in cãu nostro.nam ex bis que fiunt per metũ

obligatio etiam primaria acqrit parti. vt no. plene ī c. abbas ꝑalle. ⁊ nihilominus ep̄us principal̄r absoluit constito de iusto metu. ergo fortius poterit in cāu nostro in quo ex promissione nihil acqritur parti. vt d. c. debitor. ⁊ iuramentū pr̄incipal̄r dirigit in deū vt ibi p̄z ergo congruētius adhuc videt̄ qꝫ ep̄s qui ē dei vicarius in sua dioceſi absoluat vt in. c. mulier. xxxiij. q. vi. Item vbicūqꝫ reperiunt̄ a iure duo remedia prodita vident̄ eque principaliter competere nec vnū est subsidiariū ad reliquū. vt. l. quotiēs. ff. de ac. ⁊ ob. Nec ob. ſi dicat̄ qꝫ. c. ſi vero. loqtur in papa qr̄ in hoc recitat factū. nā cum ep̄us possit absoluere. vt ſ. dixi. ergo, pcedit etiā in ep̄o. An autem in absolutionis actu debeat ep̄s vocare ptem aduersam dicaꝫ ī. Item ītelligo qꝫ hoc remedium competat intelligēdo. vt. ſ. dixi in precedenti remedio qñ. ſ. anteqꝫ terminus solutionis fiende imineat act⁹ absolutōis posset expediri per supradictā rationem ⁊ p̄dictuꝫ remedium absolutiōis aperte ſenſit glo. in. d. c. debitores in ver. cogendi. Quartū remedium ſatis notabile ſi veritate fulcit̄ est vt debitor cōuentus rōne iuramēti excipiat qꝫ non debet cogi ad obſeruātiam iuramēti cum ipſe creditor teneat̄ ꝓpter ſuam turpitudinem illud relaxare ⁊ ſic illud ſibi relaxari petit. ⁊ qō hoc fieri possit videt̄ velle Fede. cōſi. cclxuij. alle. nō. p gl. in. c. paſtoralis. de cā poſ. ⁊ proprie. in glo. pe. ⁊ fac qr̄ per viam exceptiōis potest peti restō in inte. l. naꝫ ⁊ postea. §. ſi minor. ff. de iureur. ⁊ hanc ſn̄iam ſeqtur hic do. An. ſed ꝑ hanc opi. adduco ea que in precedentibus mēbris dixi. ⁊ dixit Fede. cōſi. cclxxxix. vbi in fi. dicit qꝫ petens absolui a iuramēto debet p̄uenire terminū ſolutionis faciende. nō. n. debet audiri post terminū cum inciderit in piuriuꝫ qr̄ frustra auxiliuꝫ legis inuocat ⁊ c̄. de vſur. qr̄ frustra. facit quod nō. Jo. and. j̄. e. debitores. vbi vult qꝫ instante termino ſolutiōis fiendē non p̄ot peti relaxatio iuramenti ne interim incidat in piurium. Ideo in p̄miſſo articulo ſic dicerem qꝫ aut lapſus est termin⁹ anteqꝫ conueniatur debitor ⁊ nō potest predicto mō excipere nep ſeueret in piurio ſꝫ debet ſoluere ⁊ postea repetere. ar. j̄. e. c. debitor. ſ. aut terminus nō est lapſus ſꝫ mora cōmittitur ex ſola interpellatione iuxta. l. ſciendū ⁊. l. mora. ff. de vſur. ⁊ post interpellationē non poterit ſupradicto modo excipere ne incidat in periurinꝫ rōne predicta. Restat ergo dicere qꝫ ſoluꝫ poterit ſic excipere anteqꝫ conſtituat̄ in mora ſoluendi ⁊ qꝫ possit liquere de turpitudine recipiētis iuramētum ante qꝫ inſtet termin⁹ adimplendi iuramētum ꝑ predicta ⁊ hec puto veriſſima. Quintū remedium vt iudex ex officio ſuo compellat creditorē deſiſtere ab exactione vſurarū. vt in. c. tuas. j̄. de vſur. ⁊ hoc remediuꝫ proderit qñ iurans nō conſtitueret̄ in mora ſine īterpellatione creditorū. nam alꝫs non eſſet tutū qa dies interpellaret pro hoie in. c. potuit. de loca. Venio ad ſecūdum caſum qñ. ſ. iurauit ſoluere ⁊ nullā qōnē mouere ⁊ c̄. dico qꝫ habet iſte primū remedium. ſ. ſoluendi ⁊ postea repetēdi. nam nō iurauit non repetere. ⁊ hoc iuramentū est ſtricte ītelligendū ar. in. c. ad aures. qō me. cau. Secundū remediū vt denunciet eccleſie. nā nullum iuramentū obligare potest qn possit qs denunciare crīnoſum eccleſie. vt in. c. quēadmodum. in fi. j̄. e. ⁊ nō. glo. in. c. ad noſtrā. ij. j̄. eo. ⁊. c. veniens. de regu. ⁊ in. c. auctoritatē. xv. q. vi. dꝫ tamen denūcians ſe fundare ſup ſalute ꝓpri ⁊ non principal̄r ſuper īntereſſe ſuo qr̄ tunc obſtaret illi iuramentū. vt nō. Hoſti. in. d. c. quēadmodū. Dicit tam̄ hic do. An. qꝫ dupl̄r potest venire iſte denūcians. ſ. per viā denūciationis euangelice vel iudicialis ⁊ tūc habet ſeruare formaꝫ monitionis de qua in. c. nouit. de iudi. ⁊. ij. q. i. ſi peccauerit. Itē per viam cuiuſdaꝫ intimatiōis vt iudex aniſatus inſtet circa correctionē peccati ⁊ in hac non credit monitionē neceſſariaꝫ. nihil allegat ſed ego allego bo. tex. in. c. preterea. ij. de ſpon. vbi cāus de hac intimatiōe que fit iudici ad peccatū obuiandū ſine aliqua monitione. facit. c. tertio loco. de p̄ſump. ſed primū dictū do. Anto. vt habeat hoc cāu locum denūciatio iudicialis mihi nō placꝫ qr̄ illa fundat̄ magis ſuper intereſſe proprio qꝫ ſup ſalute, primi. Tertiū remediū vt petat debitor absolutionem a iuramento abſqꝫ eo qꝫ faciat citari creditorē. ⁊ hoc remediū ſentit Jo. and. in predic. addi. in fi. dicens qꝫ per eam non detrabit̄ multuꝫ iuri aduerſarij ſimile in liberto q petit veniā a iudice vt possit agere contra patronū. l. q ſqꝫ. in p̄in. ff. de in ius vo. ſed hoc mihi non placet ex duplici capite. Primo qr̄ ſatis exponit querelam de aduerſario ,pponēdo qꝫ illicite eū aſtrinxit iuramēto. ſecūdo qr̄ non potest negari qn ex relaxatione iuramenti fiat p̄iudiciuꝫ creditori. ar. in. c. fi. de fo. cōpe. lib. vi. ergo non debꝫ fieri absolutio eo nō vocato ⁊ vocari non p̄ot quin aduerſarius incidat in periurium exponēdo querelam contra illū ⁊ facit qō. j̄. in fi. dicam. Quartū remedium vt iudex ex officio ſuo cōpellat creditores relaxare hoc iuramentū vt hic vel cōpellat eos deſiſtere ab exactiōe in. c. tuas. j̄. de vſur. Venio ad ſecundum principale mēbrum qñ. ſ. vſure ſunt ſolute. Et primus caſus fuit quādo iurauit non repetere ⁊ dico qꝫ competunt tria remedia. Primū vt petat absolutionem bn̄⁹ iuramēti. ar. in. c. ſi vero. j̄. eo. ⁊ declara vt dixi in precedenti membro. Secūdū vt petat creditorem cōpelli ad ipſius relaxationē vt hic. Tertiū vt denunciet hoc iudici. Potest addi quartum vt iudex ex officio compellat ad reſtituendū. vt est caſus in. d. c. tuas. ⁊ declara hec omnia ſꝫ predicta. Secundus caſus quādo ſoluit ⁊ iurauit nō repetere nec vllaꝫ querimoniā facere nec denunciare. dic qꝫ habꝫ remedium denunciādi ītelligēdo vt. ſ. dixi in alio mēbro. Itē iudex ex officio poterit creditorē cōpellere ad reſtituēdū ⁊ declara vt dixi in ſcō cāu primi mēbri. Nūc extra glo. q̄ro qr̄. ſ. dixi iurantē ſoluere vſuras vel ſolutas n̄ repetere poſſe petere relaxatōꝫ ſeu absolutionē iuramenti nunqd in hac absolutōne debeat creditor vocari. Jo. an. late proſeqtur in addi. predi. in vlt. q. ⁊ tandem cōcludit qꝫ quādoqꝫ iuramentū est temerariū etiam ex parte iurantis ⁊ tūc non reqritur partis vocatio. vt in. c. cōſtitutus. de teſti. pro hoc qr̄ tunc potius reqritur denūciatio qꝫ nō ſic ligatus qꝫ relaxatio. ⁊ intelligo hoc qñ manifeſte conſtat iuramentū non ligare. nā in notorijs non est opus venire ad iudicium. vt in. c. qm̄. de fi. p̄ſ. ſi autem poſſet dnbitari tunc puto aduerſariū cui iuramētū fuit p̄ſtitū vocandum qr̄ cum ſua interſit ne relaxetur ergo dꝫ vocari. iij. q. ix. oīa. ⁊. c. caueant. ⁊ de cauſa poſ. ⁊ ꝓprie. c. i. ⁊. l. de vnoquoqꝫ. ff. ō re iud. Si vero iuramētum nō fuit temerariū ex parte p̄ſtantis vt in caſibus p̄miſſis tūc dicit qꝫ ſiue agatur vt absoluatur ab obligatiōe ꝟctus quē dicit vſurariū ſiue petat absolutionem a iuramento de vſuris infra certum diem ſoluēdis p̄ſtito ſiue de ſolutione non repetenda ſemꝫ est pars aduerſa vocāda niſi taliter iuraſſet qꝫ vocari nō poſſet quin incideret in periurium puta fm eū ſi iurauit illū in iudicio nō vocare vel denūciare. tūc. n. poterit absolui creditōe nō vocato hic enim nō detrabitur iuri ptis ſicut cum libert⁹ petit veniā vt poſſit vocare dñm in ius. l. quiſqꝫ. ff. de in ius vo. hec ſunt verba ſua. ⁊ ſubijcit qꝫ ꝓcedetur in hoc articulo fm formam cle. diſpendioſam. de iudi. idem ſcilicet qꝫ pars ſit vocāda. ſentit. idem Jo. an. post Ain. in. c. debitores preal. ⁊ Fe. cōſi. cclxxix. vbi dicit qꝫ petens absolutionem a iuramēto preten

dens cõtractũ vſurarium debet parte vocata ,pba re ſaltem ſemiplene cõtractũ fore feneraticium ⁊ valebit hec ſemiplena probatio ad obtinẽdum dũtaxat abſolutiõem a iuramẽto ſed poſtmodũ vt pronuncietur ꝟctus vſurarius oportet q; plene fiat ,pbatio nec illa ſemiplena faciet fidem in hoc iudicio cũ ad aliud agat nũc. vt in. c. veniẽs. ij. de teſti. ⁊ plus dicit q; iudex eccleſiaſtic⁹ nõ ꝺz facere inhibitoriã iudici ſeculari ne ,pcedat ad executionẽ ꝟctus qui prima fronte nõ apparet vſurarius niſi parte vocata ſicut iudex ad quem nõ inhibet iudici a quo niſi vocatis partib⁹ vt in. c. romana. §. ſi vero. de ap. lib. vi. dicit ẽt ibi q; pendẽre qõne an debeat abſolui a iuramento non ꝺz fieri inhibitio iudici ſeculari q⁹ coram iudice ſeculari agit de executiõe inſtrumẽti ⁊ corã eccleſiaſtico agit de facto abſolutiõis. ⁊ ſic ceſſat. c. tuam. de or. co. Et ſubijcit etiã ibi notabile verbũ q; poſtq̃z qs incidit i periurium q⁹ nõ ſatisfecit in termio ,put iurauit non auditur petẽs abſolutionẽ ſed cõpellitur ſatisfacere qa fruſtra legis auxilium iuocat ⁊c̃. de vſu. q⁹ fruſtra. ſz reſpectu principalis qõnis refert. Ꝺo. an. j. c. debitores. ſe audiuiſſe Ꝑau. ⁊ Cal. cõſuluiſſe q; aut petitur abſolutio a iuramento firmante ꝟctum ⁊ ꝺz pars citari cũ ex hoc cõtingat reſciſſio ꝟctus ⁊ ſic agit de p iudicio ptis. Aut illud iuramẽtum nõ firmat ꝟctum ſed petit abſolutio vt aperiat via ad reſcidendũ contractũ ⁊ nõ eſt neceſſe ptem vocari q⁹ nõ ꝓiudicatur pti. ⁊ q⁹ hec abſolutio eſt potius penitẽtialis q̃z iudicialis. Ꝺo. an. dicit ſe putare q; aut iuramẽtum non eſt obligatoriũ ex parte iurantis ⁊ nõ requritur vocatio partis. vt. ſ. dixi ꝟm Jo. and. Aut eſt obligatorium ex parte iurantis ſed cõtinet turpitudinẽ ex parte recipientis ⁊ tunc aut nõ eſt tanta turpitudo q⁹ ſaltẽ ſibi acgratur ſecundaria obligatio ⁊ ꝺz pars vocari rõne ſui intereſſe. maxime hoc ,pcedit ꝟm eu⁹ ſi iuramentũ firmabat ꝟctum cum ex abſoluciõe ſequat reſciſſio ꝟctus. ſecus dicit vbi tãta turpitudo verſat ex parte recipientis q; nulla obligatio ex iuramẽto ſibi acgritur nec ꝟctus firmabat iuramẽto. nam hoc cãu cum nullũ intereſſe poſſit ꝓtendere cum obligatio acquiratur ſoli deo nõ ẽ neceſſe illum vocari. ſatis enim eſt q; abſolutio fiat per illum qui tenet in hoc caſu locum dei. ponit exemplum in iuramẽto de vſuris ſoluendis vel nõ repetẽdis preſtito. nullum enĩ ius agẽdi naſcitur ex hoc parti ꝟm eum lz vt qlibet alius poſſit iudici intimare q; iurãs peccat nõ obſeruando iuramentũ. Et ſubijcit notabile vbum q; ꝓſuppoſito q; pars ſit vocanda tñ tenet abſolutio ea nõ vocata ſicut dicit in abſolutione ab excõmunicatione. vt nõ. i. c. qua fronte de ap. Item dicit ſibi nõ placere ꝓmiſſum dictũ Fed. quatenus dixit illũ qui incidit in periurium nõ poſſe petere abſolutionẽ q⁹ iurans erat obligatus ad duo. ſ. ad ſoluendũ in termino ⁊ ad ſoluẽdum ſimpliciter de do. ⁊ contu. cũ dilecti. ⁊. l. celſus. ff. ꝺ arbi. q⁹ ſi nõ ſoluit in termino incidit in periurium ſed quatenus remanet obligat⁹ poſt terminũ poteſt petere abſolutionez. Ꝺo. car. in. d. c. debitores. ſimpliciter tenuit cũ Jo. an. ⁊ Fede. vt in abſolutione ſit pars vocanda cuz agat de ipſius ꝓiudicio ⁊ ſic dicit ſe ſepius cõſuluiſſe. Quid dicendũ in tanta varietate. certe multa ex predictis mihi non placẽt. ⁊ prio illud dictũ Jo. and. in addi. predicta quaten⁹ dixit q; ſiqs iurauit nõ vocare aduerſariuz nec denũciare q; poterit abſolui abſente parte cũ non poſſit vocari vt denunciari ſine periurio. nam hoc eſt falſuz reſpectu denunciatiõis cũ vt. ſ. dixi nullum iuramẽtum poſſit ligare ad nõ denũciandum cũ ſit ꝺ preceptũ euãgelicuz ſi peccauerit i te frater tu⁹ ⁊c̃. Itẽ negari nõ põt quin parti inferat preiudiciũ ex hac abſolutiõe cum ſine ea nõ poterat i iudicio moleſtari per aduerſariũ ergo debet ꝟocari ante abſolutionem vt ſuũ ius defendat. vt in. c. i. de cau. poſ. ⁊ propꝛie. cũ aliis ſuperius all. Secũdo nõ placet dictũ Ꝑau. ⁊ Cal. quos ſequit Ꝺo. An. in. d. c. debitores. in eo q; ſentiũt contractuz reſcindi ſi tollit iuramentũ quod firmauerat ꝟctum. nam cũ ꝟctus ex interpoſitiõe iuramẽti habuerit ſuam firmitatẽ nõ ꝺz corꝛuere lz nunc ceſſet cauſa cõfirmans exquo nõ ſupuenit cã annullans. vt ,pbat in regula factuz legitime de re. iu. lib. vj. facit qõ nõ. Bar. in. l. ex facto. ff. de vul. ⁊ pu. vbi poſt Rai. de foꝛli. concludit q; ſi habẽs filios naturales tñ fec eos legitimari vt ſibi ſuccederent licz poſtea duxerit vxorem ⁊ ex ea habuerit filios legitimos nihilomin⁹ legitimati ſuccedẽt vna cum legitimis ⁊ naturalibus q⁹ exquo act⁹ legitimationis eſt cõpletus ⁊ ꝓſumma tus non ꝺz irritari lz ꝓuenerit ad cũ caſum a quo nõ potuit habere principiũ. vt. d. regula factum legitie. ⁊ ſic nõ ſufficit amõ q; ceſſet cauſa cõceſſionis priuilegij qõ eſt nõ. hoc idem in propꝛijs terminis videt voluiſſe do. Ange. de perufio in q̃dam diſputatione que incipit. dña Catherina. vbi inter cetera dicit magnam ee differentiã an ꝟctus cõaliden iuramẽto an vero iurãs fit tñ aſtrictus ad obſeruantiam iuramẽti. vbi enim act⁹ iuramẽto firmat licz quis abſoluat a iuramẽto non propterea poteſt venire ꝺ ꝟctum qa ꝟctus de ſe eſt validus pp interpoſitionẽ iuramenti ⁊ abſolutio hoc ſolum operat vt ꝟcueniens non incidat in periuriũ non autẽ annullat ꝟctum. vnde nullus dicat ꝟm eũ q; minoꝛ qui iurauit ſup ꝟctu aut maioꝛ q; iurauit ⁊ eſt deceptus vltra dimidiã iuſti precij ſi abſolui a iuramẽto per ſuperiorem poſſit ,ppterea venire ꝺ actuz q⁹ ꝟctus eſt validus ⁊ irreuocabilis. Si autem iuramẽtum nõ validat ꝟctum ſed ſolum obligat perſonaliter ad nõ ꝟcueniendũ immediate cum ẽ abſolutus poteſt venire ꝺ ꝟctum. non enim ob. iuramẽtum q⁹ eſt ab illo abſolutus per ſuperiorem nõ act⁹ q⁹ nullus. vnde qui iurauit ſe ſoluturũ vluras aut nõ venire contra actũ pignoraticium conceptũ in forma venditõis immediate cũ eſt abſolut⁹ proſequi poteſt ius ſuũ q⁹ tale iuramẽtum nõ firmauit ,pmiſſionem ſed ſolum obligauit eũ ad non veniendũ ꝺ qõ eſt bene nõ. ⁊ de hac materia an ⁊ quãdo iuramẽtũ validet ꝟctũ dicã plene. j. e. cũ ꝓtingat. Cõcludo ergo ꝺ predictam opi. q; vbi iuramentũ validat ꝟctum ſublato iuramento nõ propterea reſcindit ꝟctus. Tertio non placet mihi opi. do. An. inquãtum vult q; ex iuramento preſtito ſuper vſuris ſoluendis vel ſolutis non repetendis obligatio nõ oriꝛ parti etiam ſecundaria. nam ꝺ hoc videt tex. hic. vt latius. ſ. in prin. di xi. Item video q; iuramentũ vi extoꝛtũ obligat parti. vt. j. eo. ſi vero. ⁊. ſ. quod me. cauſa. in. c. abbas. ⁊ in. c. ad audientiã. cuz ſi. ergo fortius in cãu noſtro vbi iuramentũ fuit ſponte preſtitũ. deus enĩ tz iſtud vinculuz ,ppter obligationem q̃ſtram parti qõ pz ex eo q⁹ parte remittẽte de⁹ remittit ſine alia abſolutione vt hic. Quarto nõ placet indiſtincte dictuz do. An. inquantũ dixit q; preſuppoſito q; pars deberz vocari tñ ſi non vocaret valet abſolutio. dico enim q; aut clariſſime conſtat iuramentũ cõtinere turpitudinem ex parte ſuſcipientis ⁊ nõ erit opus partem vocare in abſolutiõis actu. vnde tenebit abſolutio parte nõ vocata. ar. in. c. cum olim. de re iudi. ⁊. j. latius dicaz. ⁊ hoc caſu poterit ſaluari opi. do. An. Aut actus ſuper quo iuramẽtum fuit ꝓſtitum nõ apparet ꝓma fronte vitioſus ⁊ non tenebit abſolutio parte nõ vocata. Ratio apertiſſima eſt q⁹ a iuramẽto parti ꝓſtito non abſoluit epiſcop⁹ imo nec papa ſine cauſa cum de⁹ receperit obligationẽ in fauoꝛem partis. vt nõ. glo. in. c. quãto. j. eo. ⁊ Inn. i. c. cũ iter. Ꝺ. ó renunc. Ante ergo q̃z ſibi conſtat cauſam ſubeſſe non

bz potestatē absoluēdi ꝑsuppōsito q; subsit qz ignorat id qō est fundamentū siue potestatis. vt nō. Bar. in. l. ij. ff. de iudi. ⁊. l. multū. ff. de ꝓdi. ⁊ demon. facit qō le. ⁊ no. in. c. ex parte astensis. j. de cōcess. ꝓbē. nec potest sibi de causa constare ꝑte nō vocata quia causarum merita partiū assertione panduntᵉ. l. fi. C. si per vim vel alio modo. ⁊ in. c. tū ex lr̄is. de in integr. resti. Aliud est in absolutione ab excōicatione quia illa semp pendet a volūtate excōicatoris. valet enim semper siue iusta siue iniusta sit excōicatio. vt pz in. c venerabilibus. §. vbi autem. de sen. excō. li. vi. ⁊ hec nō. qz sepe accidunt ⁊ puto verissima. Quinto nō placet reprobatio do. An. ad dictum Fede. dū dicit q; si pars incidit in periurium qz nō soluit i termino nō auditur petens absolutionē. nam puto hoc dictū satis equū. Nec ob. rō do. An. immo potius facit pro nam si post terminū remanet obligatus ⁊ sic perseuerat in periurio ergo debet compelli q̄z citius potest vt ab illo peccato se absoluat ⁊ iuramentū adimpleat vt hic. si enī cōpellit instante termino vt soluat vt hic fortius debet compelli post terminū. tum in odiū sui vt a peccato liberetur. tum vt nō perseueret in peccato vt. s. dixi. puto tamē q; si petēdo absolutionez nō perseueraret in peccato q; posset petere absolutionē ēt post terminū lz iciderit i periurū semel cōtraueniendo. exemplum in eo q per metū rem vendidit ⁊ iurauit nō ꝓuenire. licet enim de facto ꝓuenerit ⁊ sic inciderit in periurium nihilominus poterit petere absolutionem postea vt sic licitū sit sibi venire ꝓ venditionē hoc enim casu cessat ꝑseuerātia in peccato imponi sibi tamē dz penitētia de periurio. ⁊ in hoc casu posset saluari dictū do. Ant. Dis nūt sic discussis venio ad principalem questionem i qua breuiter pono hāc cōclusionem q; vbicūq; iuramētum est obligatoriū ex parte iurantis ⁊ aliquā vtilitatem cōtinet ex parte recipientis nunq̄z dz reuocari nisi vocata parte. Rō huius cōclusionis est qz exquo per absolutionis actum p̄iudicium irrogat parti in eo q; sibi vtilitas admittitur dz pars vocari qz nil dz fieri in preiudiciū absentis in. c. i. de cā pos. ⁊ proprie. ⁊ in. c. inter quattuor. de ma. ⁊ ob. iij. q. ix. caueant. ⁊. c. omnia. ff. de re iudi. l. de vnoquoq; ⁊. l. fi. C. si per vim vel alio modo. partis autē recipientis videt quasi semp interesse qz vile est habere partez vinculatā iuramēto cū multa iuramētum operet ⁊ saltem accumulet forū foro i c. fi. de fo. compe. li. vi. ⁊ quod ibi nō. facit. l. cū pater §. filius matrem. de leg. ij. ⁊ qō ibi nō. Item absolutio non dz fieri nisi cā cognita. vt nō. Innoc. in. c. ad aures. quod me. cā. ⁊ Spe. in ti. de le. §. nunc ostendendum. ver. xviij. ⁊ se. nam vt. s. dixi non pōt epūs absoluere cā non assistente sed cause cognitio adhiberi non potest parte nō vocata. l. in cause. §. cā cognita. ⁊ qō ibi nō. ff. de mino. d. c. tum ex lr̄is. de in integr. resti. ⁊ in. l. fi. C. si per viz vel alio modo. ⁊ si aliter fit absolutio non valet ꝓ ea que supra dixi. hec puto vera nisi notorie constet iuramētum continere turpitudinem ex parte recipientis ita q; certū sit parti absenti in hoc nullam defensionem cōpetere. nam tūc puto absolutionē valere parte nō vocata. nā si hoc casu valeret sentētia sup principali vbi agitur de maiori p̄iudicio fortius valebit absolutio vbi nō agitur de tāto p̄iudicio. ad hoc. c. bone. §. ꝯ lega. de elec. ⁊. c. quāto ⁊ quod ibi nō Innoc. de transla. prela. c. venerabilez de elec. cum olim. de re iudi. ⁊ qō le. ⁊ nō. in. l. ij. ff. ō admi. re. ad ci. perti. ⁊ pro hoc optime facit preall. c. per tuas. de vsur. vbi mādatur iudici vt vsurarios recipientes iuramēta sup vsuris sibi soluēdis vel solutis nō repetendis debeat compellere ante solutionem ab earū exactione desistere ⁊ post solutionē illas restituere. Si ergo questio iuramenti est coram eo ⁊ notorie cōstat de illius turpitudine potest absoluere ab illo iuramēto absq; eo q; vocet ptem ⁊ ꝑ hoc bo. tex. in. c. ꝓxi. Et per hoc infero ad intellectū. c. debitores. j. e. vbi compellit iurās soluere. Debet enim intelligi qñ non cōstat q; iurauit soluere vsuras vt qz ꝯctus erat sub forma licita cōceptus nō poterat ꝓsta re ante finem termini vel propter absentiā partis vel qz terminus instabat vel ꝓcedit qñ pars nō curabat petere absolutionē vt ibi sentit glo. ⁊ qō. s. dixi iurātem posse petere absolutionē ⁊ relaxationē iuramēti ꝓcedit nō solum in termīs huius. c. qñ iurauit solue re vsuras sed idē vbicūq; ps turpiter recepit iuramētum vt patet in. c. ꝓxi. ⁊. c. fi vero. nō. Inno. in. c. ad aures. quod me. cā. latius per Fed. cōsi. cclxxiiij. ꝑ/alle. qō est nō. habes nūc expeditū bunc vtilē ⁊ quotidianum acti. Venio nūc ad glo. in ver. districtōe que q̄rit qd cōprehendat hic appellatiōe districtiōis ecclesiastice. Respondet q; suspēsio vel excōicatio ꝑ c. querenti. de ver. fi. sed glo. debuisset addere etiam interdictū cum de bis tribꝰ fit mentio in illo. c. vel dic aliter q; illud. c. loquit de censura ecclesiastica sz tex. iste loquit de districtione que magis ꝓgruc refertur ad penā tpalem. censura vō ad spūalez lz qñq; capiantur pro eodem. Ultimo glo. q̄rit qua ptāte isti compellent creditores ad relaxanda hec iuramenta. Rñdet dupliciter. primo q; vt delegati. scō q; vt ordinarij. ⁊ tene hoc vltimū ad hoc dictū. c. tuas. ⁊ qō nō. Innoc. in. d. c. debitores. Ordinarij ergo hoc facient iure proprio. sed prima expositio glo. fuit facta qz olim in suprascriptiōe dicebat oībꝰ xp̄ianis. ⁊ sic videbat q; deberent facere vt delegati. sed hodie illa suprascriptio fuit remota ad denotandū q; ordinarij hoc faciant iure proprio. facit quod legi. ⁊ no. in. c. i. de vo. ⁊. c. ordinarij. de off. or. li. vi.

p **Eruenit.** Legit duobus modis. primo q; iuramētum fuit prestitum sup rebꝰ ecclesie ⁊ ꝑm būc intellectum. boc. d. Non valet iuramentum p̄stitum a p̄lato de nō repetendis rebus ecclesie Scō modo itelligit q; fuit prestitū sup rebus proprijs ⁊ tūc summa sic. A iuramēto meticuloso fit absolutio ꝑ iudicē ecclesiasticū. cōis diuisio. secūda ibi cognita. Casus litteralis. Comes Arnulphꝰ spoliauit episcopuz ladicen̄. rebus ecclesie sue ⁊ cōpulit ipz iutare q; nō repeteret sic ablata: peruenit hoc ad dn̄m papam: Ipe hoc audito valde doluit dicens q; ꝑ illō iuramentū nullo modo fuit obligatus vel astrictꝰ: tamē ad cautelaz ipm absoluit q; taliter coactꝰ iurauit Ber. Nō primo q; lz iuramētum possit fuari sine interitu salutis eterne ex pte iurātis exquo tm̄ continet turpitudinē ex pte exigentis pōt directa via peti absolutio a superiore nec exigit vt prius cogat recipiens iuramentū illud relaxare. facit ad ea que dixi. s. c. ꝓxi. Nō. ij. q; vbi superiori constat de turpitudine recipiētis iuramentū nō est necesse vt absolutionis actu vocet aduersarius qō latius dixi. s. c. proxi. alia veniunt examinānda cū glo. Opp. videtur enī iste tex. sibi ꝓrius. nā primo dicit istū epm nō potuisse iuramento constringi. scō dicit q; papa absoluit eū. nā absolutio ꝑsupponit vinculū ō despon. i pu. ad dissoluēdum. ⁊. l. decē. de v. ob. So. tres itellectus colligunt ex glo. j. ⁊. ij. Primus q; nullus iuramētum metu extortuz obligat ⁊ tūc oz nos dicere q; verbū boc absoluim⁹ stat hic ꝓprie. Et hunc intellectū ponit glo. ij. in principio q tñ cōiter non tenetur. Secūdus intellectꝰ q; metus non impedit vires iuramēti. vt in. c. si vero. j. eo. ⁊ in. c. ad aures. ⁊. c. ad audientiā. qō me. cau. ideo necessaria hic fuit absolutio. ⁊ dū tex. dicit q; nō poterat astringi iuramento dic in effectu quo minus possit obtineri absо

lutio. Tertius intellect⁹ q⁹ iuramẽtum fuit hic inter positum sup rebus ecclesie ideo ipso iure nullũ ⁊ tũc verbum absoluimus stat impropꝛie vt in glo. Ad uerte qꝛ hic sunt duo examinãda. Primum nunqd iuramentũ metu extoꝛtuꝫ sit obligatoꝛiũ super reb⁹ priuatis ipsius iurantis prestitũ. Scõm qd si fuit ꝓ stitum sup rebus ecclesie in dãnum ipsius ecclesie.

Ad primũ cõiter tenet q⁹ iuramentũ sit obligatoꝛium qꝛ metus nõ excludit cõsensum. vt in.c. merito xv.q.i.⁊.l.si mulier.ff.qõ me.cã. nota.plene per gl. in.c.abbas.quod met.cau.⁊ in.c. auctoꝛitatem. xv. q.vi.⁊ idẽ ibi Archi. põt tñ peti absolutio a iuramẽ to. vt hic ⁊ in.c.si vero*.j.e.⁊.d.c.auctem.⁊ dicit hic Inno.nõ.verbũ q⁹ ꝺ proprium iuramẽtum non da tur restitutio in inte.sed absolutio tñ. Contra iuramẽ tum vero ab alio ꝓstitũ bene dat restitutio in itegruꝫ vbi cã exigit. vt in.l.nã ⁊ postea.§.si minoꝛ.ff.ꝺ iure iur.⁊ idem doc.cõiter hic. glo.tñ in.d.c. auctoꝛitatẽ. videt velle q⁹ iuramẽtum metu extoꝛtũ possit rescin di per exceptionẽ vel actionẽ qõ me.cã. per to.ti. qõ me.cã. Mihi pl⁹ ꝓpꝛ primũ dictũ q ista iura superi⁹ alle. cũ enim obligatio sit deo q̃fita oꝛ q⁹ remittat per eũ q tenet vices dei ⁊ nõ per actionẽ qõ me. cau. Et aduerte. aut enim agit vt qs absoluat a iuramẽto ⁊ tũc oꝛ vt adeat iudex ecclesiasticus. ad hoc qõ nõ. Inn. j.e.debitoꝛes.⁊ Spe.in ti.de lega.§.nũc ostenden dum. ver.xxiiij.⁊ se.facit.c. venerabilẽ. de elec. Aut agit vt turpiter recipiẽs cogat relaxare iuramẽtuꝫ ⁊ poterit hanc cõpulsionẽ facere iudex etiaꝫ secularis. vt nõ. Fe.cõ.cclxiij.in fi. hoc puto verũ qñ nõ dubi tatur de turpitudine recipiẽtis. sicut enim ꝓpellitur ad obseruãtiam in.c.lꝫ j.e.ti.lib.vi. melius facit.c.fi. ꝺ fo.cõpe.lib.vi.⁊ per Jo.an.in nouel. facit ẽt qõ nõ. Fe.cõsi.cclv.in fi. ita põt cõpellere ad relaxationem sed si dubitat de viriꝫ iuramẽti tũc oꝛ adiri iudex ec clesiasticus. vt in.d.c. venerabilẽ. Quis aũt sit i hoc cõpetens iudex an. s. iudex rei vel actoris. vide qõ di xi in.c.si qs ꝺ clericuꝫ. in prin. de fo.cõpe. Venio ad scõm principale membꝛũ qñ iuramentũ fuit ꝓsti tum ꝑ prelatũ sup rebus ecclesie. Inno. velle videt q⁹ sit etiã obligatoꝛiũ distinguit tñ q⁹ aut per violenti am qs iurauit in dãnum ⁊ absoluit vt illas repetere possit vt hic.⁊.j.e.si vero.⁊.c. verũ. que iura intelli guntur generaliter siue reb⁹ ꝓpꝛijs siue reb⁹ ecclesie qs spoliet. si vero iurauit sine violẽtia ⁊ dolo tunc di cit q⁹ superioꝛ vel faciet absolui ꝓlatum q iurauit vel dabit curatoꝛẽ bonis vel ꝓuidebit aliter ꝓut melius poterit vt ecclesia res suas recuperet vt iurans non ve niat directe ꝺ iuramẽtum. ar.ff.de ne.ge.l.at qui na tura.§.cũ me absente.⁊.j.eo.debitoꝛes. Si aũt per aliũ res ecclesie recuperari nõ possunt q̃ꝫ ꝑ iurantẽ tũc etiã eidem dabit licẽtia repetendi qꝛ iuramẽtum hoc cãu non põt obseruari sine interitu salutis illius q iu rauit. j.e. si vero.⁊.c.tua. Host. videt velle q⁹ talia iu ramẽtia nõ ligant q̃ fiunt in dãnum ecclesie sed potius sunt periuria. j.e. sicut nostris. videt tñ se restringere in vltimo casu Inno qñ. s. per aliũ non pñt res eccle sie recuperari. Jo.and. ex suo sũmario videt velle q⁹ iuramentũ tale nõ sit obligatoꝛiũ sed alr ipse restrin xit in.c.cũ vẽissent. de insti. ibi enim dicit q⁹ aut alienãt bona ecclesie iurauit nõ ꝯuenire. Aut nullũ iuramẽ tum prestitit. primo cãu subdistinguit aut in cõfirma tione iurauit nõ alienare ⁊ stat prioꝛi iuramẽto. vt in c. intellecto. j.e. aut primo nõ iurauit ⁊ tũc ꝺ iuramẽ tum obseruare. vt.d.c.cũ venissent. Si vo in alienati one nõ iurauit nõ ꝯuenire ⁊ tũc ꝺ illam licite põt veni re.⁊ sic intelligit.c.si qs presbyteroꝝ. de re.eccl. non alie.⁊.xxxv.q.ix.q⁹ qs. Hosti. ibi videt velle iu ramentũ seruãdum qñ aliter põt ecclesie consului. vt d.c.cũ venissent. alꝫ sec⁹ vt in.c. sicut. j.e. Do. An. dicit se putare q⁹ si in alienatiõe tangit ꝓiudiciũ soli⁹ prelati qꝛ separabile est ꝓiudicium prelati a preiudi cio ecclesie iuramẽtuꝫ obliget. vt in.d.c.cũ venissent sed si nõ est separabile a preiudicio ecclesie nõ videt q⁹ seruari possit absqꝫ aĩe periculo ideo illũ nõ repel lit nil aliud inducit. Ego dico q⁹ de hac sua di. est gl. ordinaria in.d.c.cũ venissent. in ver. obijciebat. Jrẽ adduco glo.nõ. in.c.i.de in inte.resti.li.vi. que dicit q⁹ ecclesia in petẽda restitutõe aduersus ꝺctum eccle sie dãnosuꝫ est magis ꝓilegiata q̃ꝫ minoꝛ qꝛ si minoꝛ iurauit nõ ꝯuenire nõ potest petere restitutionẽ in i tegrũ vt in auc. sacra puberũ. C. si aduer. ven. Si au tem prelatus iurauit nõ repetere vel ꝯuenire sic iurã do deierauit ⁊ ecclesia eodẽ petẽte vel alio ex iudicis officio restituit. xxxv.q.ix.q⁹ qs.⁊.c. sicut.j.e.cũ si. ⁊ sic illa glo.nõ distinguit an possit per aliũ consului vel non nec regrit absolutionẽ vt idez possit ꝯuenire ⁊ per hec dico ⁊ per rõnem quã.j. subijciam nullum iuramentũ ligare ꝓlatum in dãnum ipius ecclesie. ꝓ bo rõne. iuramentum nõ ꝺz esse vinculum iniqtatis j.e. quãto. sed si istud ligaret bene esset vinculũ iniq tatis qꝛ illaquearet ad rem illicitam obseruãdam ꝯ.c cum qdam.⁊.c. sicut.j.e. Item per iuramẽtum non põt se qs subtrahere ab onere publico in.c.si diligẽ ti. de so. ꝓpe. sed hoc ẽ onus publicũ qõ incũbit pla to circa defensionẽ iurium ecclesie. xliij. di. sit rector. ⁊ melius in.d.c. siqs presbyteroꝝ. ergo ⁊c. ⁊ multũ bene facit. d.c. siqs ꝓsbyteroꝝ. nam ibi punit aliena tor nisi sibi per celerem repetitiõem ꝓspexerit. quo modo ergo per iuramentũ suum potest se liberare a ꝓcepto iuris. facit. l. legat⁹.⁊ qõ ibi nõ. ff. ꝺ of. presi.

p **Peruenit.** Calus. Non deierat q iuramẽti implemẽtuꝫ in meli⁹ ꝓmutat. b. d. prio. Nõ astringit qs iuramẽto ad implendum qõ iurauit si ab alia parte nõ implet cui⁹ respectu ꝓbuit iuramẽtum duo sunt dicta. secũdum ibi nec tu. Calus Jrãlis. Rex frãcoꝝ promisit regi anglie vel alicui alij pre stare cõsilium vel auxilium sibi aduersus suos: simili modo rex anglie, promisit regi frãcie ꝓstare iuramento interposito vl interpositõe fidei sup hoc prestite. rex anglie non seruauit regi francie qõ, promisit: dubitauit rex francie an teneret sibi ꝟuare, promissuꝫ. Rñdet pa pa q⁹ nõ dicit mutare, ꝓpositũ aut, promissum qui i me lius illud cõmutat nec tenet illi regi ad, promissũ seruã dum: si ꝓstat euꝫ nõ paruisse cõditioni etiã si iuramẽ tum interuenisset in i.la, promissione vl fides binc inde data fuerit Ber. Anteq̃ꝫ alia attingam q̃ro de in tellectu Jre in vtroq̃ꝫ dicto. Sol. Inno. videt intelli gere primum dictũ in vouẽte vt nõ dicatur infruge re votũ si in melius illud cõmutat. intelligit tñ q⁹ fiat cõmutatio auctoꝛitate superioꝛis. alle. c. ex multa. de vo. idem videt velle Jo.an.⁊ Bof. q dicunt q⁹ si pri mum votũ esset noxiũ ⁊ illud in qõ cõmutat esset vti le tunc lꝫ ꝓpria auctoꝛitate[b] ꝓmutare ut in.c. mulier xxij.q.iij.⁊ sic dicũt intelligenda oĩa.c. illius qõnis sed certe illud nõ est cõmutare in melius sicut loquit iste tex. qꝛ comparatiuũ ꝑsupponit positiuum. l. ubi autẽ. ff. de v. ob. sed qñ primũ uotũ fuit illicitũ nõ di cit cõmutari in melius sed potius dicit deseri ⁊ boc nõ soluni est licitum imo necessariũ. binc dicit canon In malis, promissis rescinde fidez in turpi uoto muta decretũ. Impia ẽ, promissio que scelere adimplet. xxij q.iiij. in malis promissis. Do. An. dicit q⁹ ubi cadit dubium an id in quo fit cõmutatio sit maius bonum procedit dictũ Inno. ut in cõmutatiõe bẽatur superi oꝝ auctoꝛitas. idẽ dicit si euidenter est maius bo num. põt tñ utrunq̃ꝫ adimplere. tunc enim cũ commu tatio sit uoluntaria nõ ꝺz fieri sine superioꝛis auctoꝛi tate ad boc.c.i. de uo. Si vo non potest adimplere ꝓ

b An liceat ꝓmutare votum ꝓpa auctoꝛitate. ⁊ ꝺ hoc vide bnñ tho.i.ij ij.qõ. xcviij. ar.vl.⁊ vide glo.i v. redimet.i.c.ꝓsbyter.xcij.di.

mum votum sine desertione seu turbatione maioris
boni tz tutũ sit hẽre supioris licẽtiã tñ etiã sine ea po-
terit ipse, pmisso cõmutatõem facere. ad hoc qd nõ.
in. c. cõmissum. de spon. ⁊ de regu. tz fm eũ. Aduer
te tñ dictũ do. An. ê pulchrũ sed nõ, pbaẽ iurib⁹ alt.
per eũ. naz in. c. cõmissum. fuit aditus supior. Item
ꝓsulẽ illi vt prius ꝯbat sicut iurauerat ⁊ postea religi
onẽ ingrediaẽ. c. lz. potius, pbat oppositũ. nã ibi dr
q nõ dz qs intrare religionẽ strictiorez nisi prius pe
nita licẽtia a supiore. sed ego allego tex. hoc, pbantez
in. c. scripture. de vo. ⁊ ibi aptissime hoc sensit Inn.
in prin. hinc est q si prius emisit votuz nõ cogit post
religionis ingressum illud pficere. vt nõ. gl. in. c. mo-
nachis. xx. q. iiij. ad hoc. c. voluit. xxxiij. q. v. dico tñ
aduertendũ q istud. c. in prin. loqtur in, pposito ⁊ in
promisso. ⁊ p primo vide bo. tex. in. c. q bona agũt.
xvij. q. i. vbi pz q post qz qs in aĩo suo deliberauit
aliq bona seu meliora facere si deliberata nõ facit pec
cat q̃si ex, pposito firmo obligeẽ qs deo. ⁊ fortasse ius
pp hoc dicit iste tex. q nõ infringit qs, ppositũ q in
melius illud cõmutat. ⁊ hanc cõmutationẽ in melius
puto q possit qs sine alia supioris licẽtia facere cũ nõ
sit obligat⁹ ecclesie ex quo nõ puenit ad exꝑssionem
iurta nõ. in. c. lr̃aturã. de vo. vide tñ circa hoc oio qd
ibi nõ. Jo. an. post btñ Tho. ⁊ Arch. in. d. c. q bo-
na. Quo ad scõm. s, pmissuz puto vt tex. faciat ad
tituluz q dz itelligi de, pmisso iurato vt sic sit sensus
q nõ dicit trãsgredi iuramẽtũ q in melius illud com
mutat. quo casu dico q aut iuramẽti ipleméũ cõcer
nit bonorẽ dei aut vtilitatẽ priuatã. primo cãu placet
vt regraẽ supioris auctoritas in cõmutatõe si vtrũ qz
põt adimpleri. ⁊ q iuramẽtũ possit eps cõmutare in
melius sicut votũ allego Jnno. in. c. debitores. in fi.
j. eo. vbi dicit q si qs iurasset ire ad scm̃ Jacobum ⁊
nũc vellet facere maius bonũ poterit eps cõmutare
illud iuramẽtum sicut dicim⁹ in voto. ⁊ ad hoc allego
istũ tex. in ar. qd est no. Si aũt nõ posset seruare iura
mentũ sine turbatiõe maioris boni tz simplr̃ do. ant.
vt. s. dixi q nõ peccat cõmutationẽ faciẽdo, ppria au
ctoritate qd ego indistincte nõ admitterẽ. pone enim
q qs iurauit seruire vni hospitali nũc vult fuire alte-
ri hospitali magis religioso ⁊ ppꝺoso dicemus ne q
hoc poterit sine supioris auctoritate. certe credo q ñ
qz sic liberaret se, ppria auctoritate ab obligatõe ⁊ ꝯ
riũ restingerẽ nimis. c. i. de vo. fz si vellet tpale obse-
quiũ cõmutare in ppetuã religionis obseruãtiã tunc
puto q poterit ⁊ sic logtur. d. c. scripture. ⁊ b⁹ dicti
duplex ẽ rõ. prio fauore religionis. scõo qz ipendit, p
tpali obsego ppetuũ deo fuitiũ qd nõ ꝓtigit qñ sim-
pliciter ꝓmutat i maius bonũ ⁊ min⁹ ex hoc offendit
iuris regula. Scõo cãu qñ iuramẽtũ seu, pmissũ con
cernit vtilitatẽ priuatã. dico q sine illius cui fuit ꝑsti-
tum cõsensu ꝓmutari ẽt in melius non põt nec, pdest
in hoc supioris auctas. ad hoc quod no. j. e. quãto. ⁊
Jnno. in. c. cũ iter. p. de renũc. sentit Jo. an. in regla
in malis ó re. iur. in mer. prio quo facit qz debitor nõ
põt vnã rem ẽt meliorẽ prio alia soluere iuito credito
re. vt in. l. ij. ff. si cer. pe. ⁊ insti. q. mo. tol. ob. in prin.
⁊ per hec ẽ expedita prima ps. c. Uenio ad scõam
ꝑtem. c. ⁊ q̃ro. de itellectu ipsius. So. dic vt sentiunt
hi cõcemisi certẽ si aufers mihi feudum nõ teneor ti-
bi ad seruitiũ. ar. i. c. i. de feu. ⁊ de loca. potuit. vel, p
misi te nõ expellere de domo tibi ꝓcessa p me in ẽpbi
teosim certe tacite subintelligit si solueris mihi cano
nem. alꝫ si nõ soluis possum te expellere qz tu nõ ser
uas id rõne cuius facta fuit, pmissio. l. q̃ro. §. inter lo
catorẽ. ff. loca. ⁊ prꝺictis est illa iuris regula. Frã
genti fidem fides frangaẽ eidem. vt in regula frustra
fidem de reg. iur. lib. vi. hec etiam procedunt in pro-
missione iurata⁹ vt hic. eadem rõne Dosthẽ. ponebat
casum in eo q iurauit alicui fuire vsqz ad rps pro cer
to salario sibi quolibz mense soluẽdo. cessatũ fuit i so
lutione querebaẽ an sine metu piurij posset iste a ser-
uitio desistere ⁊ religionẽ intrare. Rñdetur q sic du
plici rõne fm eũ. ⁊ p hoc sentit q prin. ⁊ finis. c. po-
nant vnũ ⁊ idem factum ⁊ lz hoc posset admitti tñ de
modico deseruiret pria rõ. c. qz põt iste venire ꝯ pro
missionẽ fm hãc cãus positioz etiã nõ facta cõmutati
one in melius. Et no. ex hoc ⁊ ex tex. q doctor q, p-
misit legere pro certo salario sibi soluendo certis tpi
b⁹ licite desistit a lectura si sibi nõ sanssñt in tpe scõz, p
missionẽ tpe obligatõis factã. ⁊ hoc hẽo, p idubitato
cũ nõ possit ꝓductor agere ꝯ eũ nisi adipleat ꝯctũ ex
pte sua. ar. ĩ. l. iulia. §. offerri. ff. lo. ⁊ l. edilesi. ĩ fi. ff. ꝺ
edi. edic. ⁊ d. regula frustra fidem. Sed dubitandũ
est an pro tpe quo nõ legit ex defectu solutiõis nõ fa-
cte possit petere salariũ. ⁊ videẽ q nõ qz ipe nõ adim
pleuit ꝯctum pro pte sua. pro hoc iura ,prime alle. ⁊
maxime facit. d. l. ediles. in fi. p quẽ tex. audiui ita de
terminasse Albe. de ro. Ego hoc admitterem qñ po
tuit adimplere ꝯctum ⁊ nõ adimpleuit. nã tunc videẽ
voluisse recedere a ꝯctu. naz poterat agere ꝯ ꝓducto
rem actõe locati ⁊ sic ꝓsequi salariũ. si autem nõ legit
qa proper pecunie defectum nõ potuit stare in loco
tũc satis puto q poterit agere ad itereſſe ex quo per
euz nõ sterit. pro hoc bo. tex. in. l. si in lege. §. colon⁹
ff. lo. ad idem. l. q opas. e. ti. Sed ꝯ ꝓdicta ⁊ ꝓtra
tex. op. videẽ enĩ q nõ seruãti fidez sit fides fuanda
vt in. c. noli estimare. xxiij. q. i. vbi dicitur q hosti est
fides seruanda. ad idẽ. c. qõ deo pari. xxxiij. q. v. vbi
dicit q si maritus ⁊ vxor, pmiserũt ꝓtinẽtiaz lz alter
non seruet reliquus tñ seruare tenetur. facit etiam. c.
innocẽs. xxij. q. iiij. vbi fides fuit seruata illi qui frau
dulenter illam accepit. So. de his trib⁹ canonibus.
glo. opponit ⁊ soluit vt in ea patet. Sed tu dic clari⁹
qñqz enĩ due obligatiões respectiuantur adinuicem
vt qz, pmisi tibi certũ quid quia tu promisisti mihi ali
quid aliud ⁊ tunc si tu nõ adimples ex parte tua non
teneor ego adimplere ex parte mea. ⁊ ita loquit iste
tex. ad idem. c. constitutus. de penis. ⁊. l. cũ, pponas
ij. C. de pac. ⁊ d. regula frustra fidẽ. Idem dico quã
do ego solus me obligaui sed obligatio mea fuit con
ditionata respectu alicuius adimplendi pro te. puta
promisi pro te ire romam si dederis mihi decem sed
certe si nõ des mihi non teneor quia obligatio mea
nõ purificatur nisi a tpe existentis cõditionis. vt. l. ce
dere diem. ff. de ver. signi. ⁊ insti. de ver. obligatõe.
in. §. ex conditionali. ⁊ ita proprie loquitur iste tex.
nam bis hic repetitur verbum conditioni. quãdoqz
enĩz obligationes non respectiuantur adinuicẽ. i. nõ
reflectuntur ad idem factum sed ad diuersum vtpu-
ta promisi tibi dare simpliciter certum libr̃ũ ⁊ iurasti
tu etiam postea iurasti aliquid facere pro me. certe li
cet ego non adimpleam pro me promissionẽ meã tu
tñ nõ euitas piuriũ si differs adiplere, pmissionẽ tuã
quia tu non promisisti ratione promissionis mee sed
simpliciter ⁊ de specie ad speciem non admittitur cõ-
ugi. c. quod deo pari alleg. in glo. pro ꝯro. loquitur
enim de marito ⁊ vxore qui promiserũt continẽtiam
deo ⁊ sic quelibet, pmissio fuit simplex respectu dei li
cet igitur vnus non seruet nõ tamen p hoc alter libe-
raẽ ex quo pure ⁊ sine conditione, pmisit. nam q̃ sit e
cõditione, pmittunt sine conditione exoluenda sunt.
vt i. c. vnico. xxxij. q. viij. Ad. c. noli estimare. dic q

a Et iste
ẽ vn⁹ cãus
in q⁹ licitũ
ẽ fuit ipsi, p
pria auctra
te remitte
re iuramẽ
tũ de qb⁹
videatis p
Jnno. i. c.
venerabi-
lẽ. de ele. ⁊
aliqd p ip
sũmet ab.
panor. i. c.
si vo. in. ij.
col. v. ter-
tio cũ iura
tur ⁊c. j. e.

a Item adde.d.regulā frangenti fidē ꝛc.nō procedere in treuga qz ly vn9 iregisset treugā nō tñ ē licitū alteri ita dicūt ino.io.an. ꝛ ímo. hic Illud idē voluit io.an. in addi.spe.i ti. de treu. et pa. sup rubri. in pn. ꝛ ibidē refert archi. ita tenere i.c.illi.xxxiij.q.iij. p tex.i.c.iuer verba.xi.q iij. Illud idē voluit āg.ꝛ ímo. in.l.si ex legati cā. ff. de vb.ob. vbi dicūt q illud ꝓcedit potius ō ꝓsuetudie quā de iure. et bar.i.l.cōtentionuz ff.de pact. vbi dic bā. q fides nō ē seruāda hosti a priuato sz bene a duce belli vl ab alia publica ꝑsona. qō nō. dic tñ ibi fulg. q armigeri nr̄i tpis seruāt ꝓprium. ꝛ adō rex.nō.i.l. nā ꝛ seruꝰ ī prin. vbi glo.nō. ff. de neg.ge. ꝛ ibi ang. dicit illum tex.cē fin. i iure.et ió dicit bal.i c.ex rescripto ī.eo.ꝛ aduerte diligenter q tatis dux belli tenet seruare fidez seu fiduciā quā ōdit nedū i suo territorio sz ēt loquitur qñ hostiꝰ ad certū actuz fuit fides promissa que seruanda,est ex quo hostis interiz seruat fidem. Ad.c.innocens.dic q nō multū facit. loquit.n. qñ quis extorsit iuramentū simpliciter per fraudē ita q ipse nil.pmisit ꝛ loquit de gabaonitis.ꝛ de intellectu illius.c.dic vt plene ibi nō.maxime in.§. se. ꝛ ibi per Archi. Abbas.

e **So enim.** Pro sūmario dic q ponit forma iuramē ti.vij.c.ꝓtinens. fm quā iurant pape ēpi qui sunt exēpti nā alij nō exēpti iurāt suis archiepis.vt in.c.dilecti.s.de maio.ꝛ obe.bodie vero ōes recipiētes dignitatē a papa sibi iurant. vnō ēt abbates prestāt hoc iuramentū in benedictiōe sicut ēpi in ꝓsecratōe.de iuramēto vero qō prestat imperator dic vt in cle.romani.j.e.ti.de iuramēto qō prestant inferiores clerici hēs in.c.qz̄qz̄.xxiij.di. latius per Host.ꝛ Jo.an.j.e.tua.de iuramento qō prestat vasallus dño feudi est tex.in.c.de forma.xxij.q.v.ꝛ de multiplici iuramento vide in spe.e.ti.§.i.v. illud aūt. Venio nūc ad declarationē.c.attingēdo quēlibet articulū iuramēti de per se.hic eniz, vt dixi sunt vij.articuli seu capitula iuramēti.scōm est ibi nō erotertiū ibi ꝓsiliū.quartū ibi papatū.quintū ibi vocatꝰ sextū ibi legatū.septimū ibi apostoloz. Casu lr̄a li non indiget qz hic tradit forma qualiter ēpi iurāt fidelitatē dño pape ꝛ successorib9 suis. Et nō ꝓio q ēps iurat fidelitatē sancto petro ꝛ romane ecclesie ꝛ pape tūc existēti suisqz successorib9. Quero primo qualr̄ ista intelligañ cū btūs pe.beata patria fruens nō indigeat fidelitate nr̄a. So.dic fm Inno. q seruat quis fidelitatē sancto petro seruādo fidē quaz beatus petrus seruauit ꝛ docuit ꝛ sic videt per hoc iuramētū se astringere ad seruādā fidē catholicā.seruat aūt fidelitatē romane ecclesie tenendo eā matrez ꝛ magistrā ꝛ pre omnibus alijs precellētē ꝛ dominā ꝛ per verbū romāe ecclesie dicūt cardinales fz Jo. an.q ēt ad eos extendit hoc iuramētū cū ipsi cū papa ꝓstituāt ecclesiā romanā ꝛ sint pars corporis pape.ar.in.l.quisqs.C.ad.l.iul.ma.ꝛ j.de his que fi. a pre.c.nouit.ꝛ.c.qz̄to.sed dicit Jo.an.q lr̄a seqns eis ꝓdicit qz fm id fuerat preponēda. vult dicere q cū statuz fiat mentio specifica de papa nō vr̄ q includañ in hoc vocabulo romane ꝛc.nā si lr̄a voluisset p hoc verbū intelligere papā ꝛ cardinales fecisset prꝰ saltē mentionē de papa sicut facit postea. sed tenēdo primū pro quo adduco in simili.c.cū clerici de v. si. pōt dicere q prius voluit cōprehendere totū collegiū romanū tanqz dignius cum papa includañ ꝛ postea ne videañ papa neglectꝰ vel transire sub generalitate fit specifica mētio de papa.ꝛ ꝑ hoc facit qō nō. archi.in.c.sunt quidā.xxv.q.i.ꝛ per hoc dico q si iurans non astringit cuilibz cardinali in specie sed ipsi collegio cardinaliū sicut in simili dicimus de obligato capitulo vt nō sit astrictus cuilibet canonico. vt in c.qui manumittit.xij.q.ij.ꝛ.d.c.cuz clerici. ꝛ qō ibi nō.secus in papa cū specialiter hoc exprimañ qō credo seriose fuisse factū,ꝓpter causas premissas. quinimo plus dicūt doc.per istū tex. quatenꝰ specialiter ēt exprimit nomē,ꝓpriū pape q vasallus ecclesie tenet iurare ēpo etiā in factis proprijs.vij.q.i.scire.fz canonicus nō tenet iurare.d.c.q manumittit.ꝛ pro hoc facit secūdus articulꝰ iuramēti. Nō ēt ex hoc primo articulo q nō tenet subditus obedire prelato canonice nō intrāti i eccleſia ēt si iurasset obedire successori.facit.c.alienatōes.xij.q.ij. Vo.ex hoc secūdo articulo q ad pdītōez mēbri nō sequit perditio vite. Quid aūt cōprehēdañ appellatōe mēbriꝰ vide plene ꝑ bar.in.l.ij.ff.de pub.iud.vbi cōcludit q stricte illud dr̄ corporis mēbr̄ qō bz offiū distinctū ꝛ separatum vt pes manus oculus ꝛ si.per quod infert q digitus stricte non est membrum sed pars mē bri.s.manus.q manus sit membrū probatur in auc. sed nouo iure.C.de ser.fu.ꝛ est tex.no.ꝛ magis clarus in.c.sicut ꝛgeri.i.q.i.vbi dicitur q etiam si sit arida verum quidem membrum est licz sit inefficax quod no.qz facit ad multa.adduco etiam pro conclusione Bar.tex.no.in.c.singula.lxxxix.di. vbi clare innuitur illud dici membrum quod habet certum officium. faciunt hec ad intellectum cle. si furiosus de homi.ꝛ ad statuta facientia mentionem de membro.

Nota ex tertio membro q quis declarat alteri voluntatem suam tribus modis voce nuncio ꝛ litteris.

Oppo.contra tex.de incongruitate locutōis. nā supra locutus est in singulari vt pz ibi manifestabit. ꝛ postea loquit in plurali ibi ad eoz̄ damnum. ꝛ sic relatiuum discordat cum suo antecedenti cōtra.c. ad audientiam de rescrip. So.dic q istud relatiuum eorum refertur ad principium.c.vnde dic ad eoz̄ dānum.i.diminutionem fidei beati Pe.vel in derogationem honoris ecclesie vel in lesionem persone pape fm Inno.vel cardinalium fm Hosti.ar.prealle. l.quisquis canonizata sub.§.vez.vj.q.i. sed de eis dico vt.s.dixi. Ex quarto arti.nota q episcopus tenet ex iuramento defendere ꝛ adiuuare papatuz ꝛ regulas sanctorum patrum ꝛ dic papatum.i. principatum tam in spiritualibus qz̄ in temporalibus fm Inno.dic regulas.i.canones summorum pontificū ꝛ aliorum sanctoz̄ patrū per ecclesiam romanam approbatos.iij.di.canō.xvij.di.per to.fm Inno.hinc alibi dicit canon q episcopi sunt debitores sacras regulas custodire. Et sic potest ex tex.colligi dictuz satis acerbum q episcopus non seruans vel seruari nō faciens canones incidit in periurium cum iuret defendere ꝛ retinere canones.non enim defendit nec retinet qui non seruat nec seruari facit.pro hoc alle.glo. singu.in.c.sacerdotes.ij.q.vij.que dicit q a prelato non seruante canones potest recedi sicut recedit ab excōmunicato ꝛ ab alio precluso ab ecclesia. ꝛ quoniam verum qz dictum simpliciter intellectum satis acerbum est dicere q ꝓcedunt vbi ex contemptu quis non seruat nec seruari facit canones.tunc eniz prelatus est periurus. vt hic.ꝛ licite ab eo recedit vt in d.glo.est enim hereticus.vt in.c.alieni.ij.q.vij.ꝛ ꝑ illū tex.restringo illā glo.intelligo tñ q est hereticus si credit papaz nō habere potestatē cōdendi.xix.di. nulli fas.alr̄s deponitur contemnens.iiij.di.§.hec ꝛ si legibus.de quo vide bo.glo.in.c.generali de ele. li.vj.v.inhibentes. Nota q non tenetur subdꝰ adiuuare prelatum suum etiā papā ꝛ ordinem suum qō intellige vt in glo. Nota ibi ꝛ oēs homines q prelatus tenetur ex debito iuramenti iuuare papam etiam contra principem suum.periurus est ergo prelatus qui timore sui principis secularis nō adiuuat papam. An teneatur iuuare contra filios seu parentes proprios.vide bo.glo.in.c.de forma preall. Ex quinto.c.nota q prelatus non tenetur ire ad synodum seu concilium nisi vocetur.ꝛ per hoc dicit Jo. an.post Vince.q si ēps videt oēs alios ēpos ire ad synodum non tenetur ipse ire nisi fuerit vocatus. vt hic.ꝛ.c.si ēps.xvij.di. Nota secūdo q dicit vocatus ꝛ non peremptorie citatus.ex hoc.n. infertur q vna vocatio sufficit fm Jo.an. qō no.ꝛ dic q regulariter ad actum extraiudicialem sufficit vnica requisitio vt est glo.no.in.d.c.si ēps.ꝛ in cle.i. de bere. in v. requisierit. Opp.ꝛ videtur q tex.debuisset dixisse ad concilium ꝛ nō ad synodum qz ēpi faciūt synodū papa ꝛ archiepi ꝓcilium. Hosti. fatet cōtrariū tñ dicit q qñqz vnuz sumit pro reliquo.xvij.di. nec licuit.xviij.di.per to.ꝛ cum hoc dicto cōmuniter trā

extra vbicū q ita expresse ō cidit bā. in.l.illicitas §.ne potētiores in.ff.col. ff.de offi.pfi. ꝛ ibi alber.i iiij.ꝛ āg.nō. i cō.cccxiij. incip.magnifici dñi anciani.

b Debēt appellatiōe qd ꝓhēdat vide bal i.c. i.de nō.for. fi.ꝛ in auc.sz nouo. C. de ser.fugi.ꝛ in l.reos.C.de accu.bal.i.l. data opa.C. q accu.i.xxij colū. Jo.de ana.in.c.cuz ex iniūcto ō bere.ꝛ bal.i l.si fugi.C. ō ser. fugi. vbi ponit vbi et qūo cōprehendat debi litatū membrū.ꝛ bal.in l.i.C. de edi. edic.in viri. col.ꝛ vīo nisi.in.c. quibusdā ō pe. vbi dicūt q siquis est dānat9 ad mutilationē mēbri intelligit de manu.

a Ad materiã salui ꝓductus vide bar.in.l.i.C.de naufra.li.xi.per illũ tex. bar.in.l.is qui reus.ff.de pu.iu. Et an intelligaꝫ ꝓ vna vice tm̃ data securitas vide ipsuz ab.panor.in.c.fi.de treu.ꝛ pa.plene distinguentẽ ꝛ vide q̃ nõ.in.c.statutũ.§.i.de rescrip. Et qñ ꝓcedit securitas alicui cum socijs qui cõprehendant ꝛ an cõprehendant iudei vide nõ.per bal.in.Xpadonez.§. iaz aũt.ff. de ex.tu.p ang. i.o.l.vtimur ꝺ sepul.vio. vbi pul. logꝫ tur in mã. et adde q̃ inferior a principe nõ potest dare saluum cõductũ veniẽdi ꝛ reuertẽdi tex. est in.l. relegati.ff. ꝺ pe. ad fi.ꝛ i auc. sed neq; hõi cidaꝫ iuncta glo.in auc.ꝺ mã.ꝓin.bã. in.l.nõ ois. §.fi. ff. de remi. volit. plꝰ bal.fin.in.c. i.§. sacramẽta in vlt.col. de pa.iu.fir. q̃ saluus cõductus concessus ab inferiꝰ ab ipatore ꝛ firmatus iuramẽto nõ est seruandus. Et tm̃ bar.in.ꝺ. l.is.qui reus ad fi.ꝛ ibi eũ sequit̃ imol. tz q̃ iudex põt dare saluuz ꝓductũ reo accusato vt veniat ad se defendenduz. Idẽ tz ange.in.q. p eum disputata incip. bononiensis i vij.col. q̃uis ꝓium ꝛ male tẽuerit bal. in.l.reos. in xiij.col. C. ꝺ accu. limitat tm̃ sing.bal.i l.tz si hoc.§. sed si per penam.ff.de in ius vo.per illuz tex.q̃ saluus conductus per iudicez põt cõcedi reo vt veniat ad se defendẽduz nõ autẽ posset concedi actori vel accusatori vt veniat ad agendum vel accusanduz

seunt hic doc. Ego dico q̃ tz ꝓ dicto bosti. videaꝫ tex.in.c.sicut oliz de accu. vbi appellaꝫ synodus epiſcopoꝝ ꝛ ꝓciliũ archiepoꝝ tm̃ dico q̃ ꝓciliũ etiã generale recte põt appellari synodus vt pz ex etymologia vocabuli. dr̃.n. synodus grece latine vero idẽ est qꝺ comitatus seu cetus. vt dicit tex.in.c.i.xv.di. vbi habeꝫ vnde dicaꝫ ꝓciliuz. ꝛ vide.c.i.de spon. Sz quero nũquid prelatꝰ teneaꝫ ire personaliter ad synoꝺũ seu cõciliũ. dic q̃ sic nisi infirmitate detentꝰ ꝛ tunc tenet mittere legatũ vt est tex. nõ.in.c. epõs ad synoc̃.xviij.di. Et ex hoc ꝛ ex tex.nõ q̃ prelatus qui iurauit iuxta formã huius.c. incidit in piuriũ si vocatꝰ nõ confert se ad ꝓciliũ nisi fuerit impedimento legitimo detentus vt hic. Ex sexto.c.nõ ar.q̃ is cui data est securitas veniẽdi vr̃ data securitas redeũdi. nõ enim secure venit qui tute redire nõ põt. qꝺ tz bar.in l.vtimur.ff. de sepul.vio. facit qꝺ ipse nõ. in.l. sicui. ff.ex qui.cau.ma.ꝛ in.l.i.ff.ad.l.iul.ma.ꝛ ibi formatq̃stionẽ. nũqꝺ videaꝫ data securitas semel dũtaxat veniendi an pluries. dic vt ibi. Nõ q̃ episcopi tenentur subuenire legatis apostolice sedis in suis necessitatibus quero de quo legato intelligiꝫ iste tex. solu. dicit bosti. q̃ tam de generali q̃ de speciali etiaz si simplex nuncius sit de prescrip. ad audientiã. ꝛ de cẽ si. cũ instãtia. Ex vltimo.c.nõ q̃ epi teneñ singulis annis visitare apostoloꝝ limina aut psonaliter aut per nunciũ. tex. tm̃ in.c. iuxta. xciij. di. vr̃ limitare istũ dicit.n. q̃ episcopi qui imediate subsunt pape debẽt omni occasione remota si ꝓpinqui sunt psonaliter vi sitare limina apostoloꝝ. si remoti sunt tũc visitabunt per chirographũ. posset tm̃ dici q̃ iuramẽtũ nõ astrigit nisi prout hic dr̃ qꝛ nõ ꝺz extendi iuramentũ in.c. pe.j.e.sed.c.illud. ꝓcedit sine iuramento. Quero quid intelligiꝫ hic appellatõe liminũ. Jo. an. dicit q̃ curia romana. nã vbi est papa ibi intelligunt esse limina apostoloꝝ. ipse.n. fungit auctoritate ipsoꝝ apostoloꝝᵇ nõ.n. põt iste tex. intelligi de apostolis moꝛtuis per id qꝺ sequit̃ in tex. ibi nisi eoꝝ absoluar lnia

Ex hoc nõ q̃ ibi censeꝭ roma vbi est papa non tm̃ ꝺz papa sine causa transferre sedẽ ꝺ ciuitate romana vt in.c. fundamẽta de elec. li.vj. ꝛ qꝺ ibi nõ. Jo. and. ꝛ facit tex. in.c. q̃uis. xxj. di. Scꝺo quero qualit visitabit quis per nunciũ. dicũt doc. q̃ mittet nunciũ cũ litteris patẽtibꝰ statũ sue ecclesie ꝓtinẽtibus. An aũt teneaꝫ pecuniã mittere ad papã seu curiã. dicunt doc. q̃ non nisi sit alꝭ debita vel nisi ecclesia romana egeat tũc enim est illi subueniendũ qꝛ fidelitatis debitũ hoc importat. vt pz de feudis. c.i. ꝛ ꝺ.c. de forma Itẽ papa est dñs oium ꝛ vicarius xp̃i in.c. cuncta p mundũ. ix.q.iij. ꝛ de transla. prela. c.ij. Itẽ cũ in tali casu necessitatis sit subueniendũ nuncijs apostolicis vt in precedenti articu. ꝛ inferioribus ordinarijs. vt in.c. cum apls de censi. fortius pape subueniendũ ẽ de elec. lz in fi. fm Host. facit q̃ ipse Host. nõ. in.c. ij. de tec. ꝛ qꝺ le. ꝛ nõ. in cle. ij. eo. ti. Ex fine littere nota vnũ modũ iurãdi. ex quo nõ iuramẽtũ prestari tz non exp̃maꝫ verbũ iuro sicut quidã voluerunt qꝺ nõ est necessariũ vt hic vides. ꝛ. j. e. ꝛ si xp̃s. An aũt epõs prestet hoc iuramentũ corporaliter. Jo. an. hic q̃ sic per illud verbũ hoc generaliter aũt an ꝛ qñ episcopus in iurãdo teneaꝫ tãgere dixi plene in.c. fi. de iura. cal. An aũt epõs iuret alia capitula vltra ista. Jo. an. addit duo. primũ habeꝫ in.c. ij. de feu. fm in c. vt. sup̃ de re. ec. nõ alie. Venio ad gl. ꝛ nõ primo tertiam in eo q̃ vult hoc.c. debere coniungi cũ.c. de vt ibi plenius per eũ. qꝺ bene nõ. ꝛ addc ad nõ in.c. fi. j. de re iu. Sz qñ ꝓcedunt hec in iudice si solus impator vel papa põt saluũ ꝓductũ cõcedere. posset forte dici q̃ ꝓio adducta. ꝓcedãt qñ quis fuisset exbãnitꝰ ab ipso impatore vel papa. tũc iferior ab eo nõ põt sibi dare fidantiã seu saluum ꝓductũ alias fic ita. ꝓcedãt dicta per bar. in iudice.

b Vide tm̃ q̃ dixit spec. in tit. de legi. §. nũc oñat dũ in fi.

c Illud qꝺ dr̃ vbi papa ibi rõa bz locuz in materia lãga secus i ltri cta vt nõ. do. in.c.i. i vlt. col. de scisma i vt. Itez vide do. an. i c. fi. in. i. col. de so. cõp. ꝛ vide do. an. hic. vt. quid ꝓpter prehenda tur. Sed forte melius eẽt dicere ibi esse curiã romanã vbi est audientia pape tz papa ibi sit p rex. in cle. ne romani vlic. eodẽ tm̃ adiecto ꝺ clec. Itez vi ꝺ bomi. i.c. vbi periculuz. §. i. in. i. col. de elec. in vi. Itez vide bal. i.l. rescripta i iij. colũ. de p̃ci. impa ro. off. vbi dicit q̃ vbi ẽ papa ibi est cõis patria ꝛ alle. Inno. i.c. exposuit ꝺ oila.

forma. ita vt vnũ suppleaꝫ per aliud cũ ambo tractẽt de forma iuramenti fidelitatis ꝛ arguebat Vin. p ea que dicunt̃ in hac glo. vasallũ nõ posse testificari ꝓ dño. de quo vide i spe. de test. §. i. v. sed nunquid vasallus. ꝛ ea que nõ. in.c. accedens. ij. vt li. non conte.

Glo. iiij. restringit tex. ad ꝓsiliũ honestũ. inhonestũ aũt põt reuelare ei qui potest ꝓdesse ꝛ non obesse ar. in.c. hoc vr̃. alle. in glo. dicit Hostiẽ. se nescire qd glo. intẽdat cũ pape consiliũ presumendũ sit honestũ sed ego miroꝛ de Hosti. q̃ habuerit dictũ gl. ꝓ ico uenieñ cũ papa nedũ possit peccare ex fragilitate humana. ij. q. vij. nos si cõpetenter. sed etiã posset eẽ hereticus. vt in.c. si papa. xl. di. Et ideo ego noto glo. sing. q̃ malũ ꝓsilium nõ teneaꝫ prelatus seu vasallus celare ita q̃ iuramentũ ad hunc casum non extendit. facit.c.i.e.ti.li.vi. ꝛ ꝺz reuelare ei qui põt prodesse ꝛ non obesse. ꝛ facit hec glo. q̃ si iurauí non reuelare secretum mihi per te dicendum q̃ ꝺz intelligi dẽ honesto ꝛ non de alteri nociuo ꝛ q̃ tunc possum reuelare sed non tamen omnibus sed illi qui põt ꝓdesse ꝛ non obesse. vꝛputa sacerdoti qui admoneat illũ vt oꝛet ꝓ illo ar. in.ꝺ.c. hoc vr̃. qꝺ bene nõ. ꝛ ꝓ hoc vide tex. iuncta glo. sing. in.c. vex. xiij. di. in ver. contagione.

Vltimo nõ gl. in v. saluo. que vult q̃ prelatus nõ ꝺz iuuare etiã papã cũ armis. Jo. an. dicit hoc eẽ verũ in persona ꝓpria. xxiij. q. viij. §. i. ꝛ. c. se. ꝛ patere dicit. j. de voto ex multa. §. de clericis. teneaꝫ tamẽ fm eum mittere vel ducere militiã de dila. c. fi. Item potest hortari ad pugnam milites. vt in.c. hortamur ꝛ. c. igitur. xxiij. q. viij. fm eum que verba nõ. ꝛ vide ad predicta bo. glo. in.c. scisciteris. vij. q. i. que dicit q̃ in nullo casu tz clericis pugnare si possunt euadere. l. di. de his clericis. possunt tamẽ alios hortari ad pugnam iustam ꝛ etiam interesse. ꝺ. c. igitur. ꝛ. c. vt pridem ea. causa ꝛ. q. Aduerte fateoꝛ que predicta sunt non interueniente pape licẽtia qꝛ clericatus reddit clericos inhabiles ad pugnandum etiam cum infidelibus. vt in.ꝺ.c. ex multa. nisi ꝓ defensione ꝓprie persone vt in cle. si furiosus de homi. Sz ego moueo dubium nunquid cuz pape licẽtia possint clerici vti armis etiam offensibilibus. ꝛ dico q̃ sic si est bellum iustum. hoc enim est clericis prohibitum ex sola ordinatione ecclesie. papa tamen non deberet facere ꝓpter erroꝛem sine magna causa. hec est aperta sententia Jo. cal. in.c. petitio de homi. vbi late ꝓ sequitur. facit quod nõ. Hosti. in.c. sicut dignum de homi. vbi tenet papam posse dispensare cum homiꝺa voluntario. qꝛ irregularitas est de iure positiuo. quod etiam sensit Innocen. in.c. ad audientiam. eo. ti. facit.c. is qui de senten. excom. lib. vj. latius hanc materiam examino in.c. clerici arma de vi. ꝛ honest. cleri. vbi videas ꝛ ibi tracto generaliter an ꝛ quando liceat clericis arma mouere tã ꝓ se q̃z ꝓ alio.

n **Nullus.** Casus. Non tenetur clericus episcopo suo obedientie iuramentum prestare nisi ratione administrationis sibi concesse. b.ꝺ. Casus litteralis ex textus ꝓverbis cuiq̃ apparet: ideo Ber. euz nõ ponit. No. ibi clericos suos. q̃ boc ꝓnomẽ suus non semp denotat dñium. hic enim denotat iurisditioneꝫ ꝛ quandã ptãtem. ad idem. c. si tibi absenti de preben. li.vj. ꝛ de boc in.l. quintus mutius. ff. de au. ꝛ ar. le. per bar. in ꝓ e. ff. noui p gl. i. c. i. de po. ꝓla. Scꝺo nõ vnũ casuz i quo licite iuraꝫ s. ꝓ obedientia prestanda. alios casus vide in glo.

a Vide hosti. i sũma. de iureiur. §. q⁹ censeat in iij. col. vsi. nã z si iuro vsuras soluere. et vide bal. i auc. ad ℏ. C. de vsur. in. ij. colũ. Itẽ adde qꝫ lz iuramentũ de prestãdis vsuris liget vt hic bz tũ iuramentũ de seruando statutũ pmittens ꝑ stationem vsuraꝝ nõ ligat sm bal. i. l. eos §. sup his. C. de vsur. b Si ñvalet act⁹ ꝑncipalis an z qñ valeat aliqñ accessoriũ sine ꝑncipali. vide ꝑ glo. Et. z bal. in. l. ij. ff. de iu. om. iudi. bal. in. l. z si is. C. de prc. mi. cano. in. c. inter dilectos de fi. i stru. z i. d. c. si diligẽti de so. cõpe. bar. in d. l. nõ dubiũ. C. de le. Et adde tex. sin. in. l. fi. ff. ō ꝙst. pe. vbi ẽ tex. nõ. qꝫ si nõ vz ꝑncipalis actus nõ vz ẽt aliq̃ cõfessio inde ꝓcedens. z illũ al. ꝑ fing. bal. i l. si absentẽ ꝓpe fi. C. si cer. pe. i ij. col. qꝫ si nõ vz act⁹ princip al nõ vz ẽt ꝓ feßio accessoria vel i strumẽtu z guarenti gie ꝓpter cõfectum.

quã nõ. z vide glo. ij. q. v. c. i. Glo. ij. opponit de c. qꝫ qꝫ. xxiij. q. i. vbi clerici prestant episcopo iuramentuz obedientie. Rñdet qꝫ loquit de illis quibus cõmittit rex ecclesiasticaꝝ administratio. istud vero de clericis simplicib⁹. ad boc. c. legebat ō ma. z obe.

Ego do solennẽ limitationẽ ad istũ tex. qꝫ. c. istud ꝓcedit qñ simplex clericus non est suspectus de inobediẽtia. tunc. n. data suspitione pōt compelli ad iurandũ. ꝓ boc bo. tex. in. c. cuz in ecclesijs de ma. z obe. z. d. c. legebat. in fi. pōderata ipsius ratiõe voluit glo. nõ. in. d. c. qꝫ qꝫ.

d **Ebitores.** ª Casus. Qui se obligauit ad vsuras soluendas soluere non cogit nisi iurauerit quo casu cogit sed repetit. tria sunt dicta. scõm ibi si vero. tertiũ ibi z cuz zc. Casus lꝛalis. Aliquis ꝓmisit soluere vsuras cũ vsure, pbibite sint iure canonico z diuino: querebat vtrũ ille sit compellendus ad eas soluẽdas. z respondit qꝫ nõ dz cõpelli ad boc: si vero iurauit soluere tũc, ppter iuramentũ dz compelli: z cũ vsure solute fuerint creditores sunt compellendi per censurã ecclesiasticã vt eas restituãt Ber. Nõ primo ar. ex tex. in ꝓin. qꝫ ex, pmissione de soluendis vsuris nõ nascit obligatio etiã naturalis. boc colligo ex eo qꝛ, pmittens non cogit solue re. nam si naturalis esset ortra cogeret rõne pacti. vt i c. i. de pac. sicut cogit in casu iuramẽti. ꝓbo alia ratione qꝛ vbicunqꝫ lex resistit cõtrabentibus non nascit obligatio etiã naturalis. vt in. l. cũ lex. ff. de fideiusso. z ibi plene per bar. qõ, pcedit etiã si alteri cõtrabenti tantũ resistat vt ibi nõ. Bar. z boc probat ap te. nam lex non resistit recipienti ad vsurã ex quo necessitatus facti. vt nõ. Inno. in. c. super eo. de vsuris sed ipsi mutuanti in. c. consuluit. e. ti. z tamẽ nulla obligatio nascit vt hic pz. Nõ secũdo ar. optimũ qꝫ vbi turpitudo versat ex parte recipientis obligationem z non ex parte se obligãtis promissio seu pactũ non obligat sine iuramẽto sed secus cũ iuramento. z sic babes casum in quo ecclesia facit differentiã inter ꝓmissionẽ z iuramentũ de quo. j. latius. Nõ ibi cogendi sunt dñi. qꝫ iuramentũ principaliter dirigit in deũ. z ei acquirit principalis obligatio lz effectus concernat vtilitatẽ priuatã. Nõ vltimo qꝫ soluens vsuras nõ vt habere aiũm donãdi als non posset repetere. l. campanus. ff. de ope. li. de quo aliquid. j.

Uenio ad glo. opp. obligatio hic nõ cõtrahit sed iuramentũ tz. z sic valet accessoriũ ª sine principali ꝙ c. si diligẽti de so. comp. z regula accessoriũ de regu. iur. li. vj. z. l. non dubiũ. C. de legi. cum multis similibus. Sol. glo. i. sentit hic ꝓrium sed non soluit Joã. an. dicit qꝫ in pactis ꝓter legẽ valet regulariter accessoriũ sine principali. vnde cõmittit pena apposita lz nõ valeat actus principalis. vt nõ. glo. in. l. pacta q̃ ꝙ. C. de pac. z in. d. regula accessoriũ. hic tamen non soluit ꝓtrariũ qꝛ stipulatio vsuraꝝ est contra legez diuinaz z canonicã. j. de vsuris per to. z sic etiã accessoriuz deberet corruere iuxta theoricã glo. de quib⁹ ꝙ. Host. reddit banc diuersitatis rationẽ per iuramẽtum potius iurans obligat deo qꝫ homini z ideo als vanũ z irritũ solidat adiectio iuramẽti. xxij. q. i. c. i. z c. habemus. quasi dicat per, pmissionez obligatio acquiritur homini que hic impeditur ex prohibitione legis propter turpitudinem contrabentis sed iuramentum dirigitur in deum apud quem nulla reperit turpitudo vel prohibitio. z hec solutio sic declarata ẽ satis bona. Ex qua solutione infertur qꝫ vbi causa annullans principale non cõcurrit in accessorio annullato principali nõ ãnullat accessoriũ. ad boc insti. de inutili. stip. §. si quis aliũ. que verba nõ. Sz ꝙ predicta opp. deus nõ facit differentiã inter simplicem loquelã z iuramentũ. xxij. q. v. iuramẽti. ficut ergo quis cõpellit ad obseruãtiã iuramẽti vt hic ita dz cõpelli ad obseruãtiã, pmissionis seu pacti. d. c. iuramenti. z. c. i. de pac. z xxiij. di. c. psalmista. So. dicũt Soff. z Host. qꝫ lz deus nõ faciat differentiã ecclesia tñ facit. vnde plus peccat trangressor iuramẽti qõ patet ex maiori penitẽtia. xxiij. q. j. nõ afferamus. simile in voto solẽni z simplici. j. qui cle. vel vo. rursus z. c. cõsuluit. z Jo. an. dicit in vtroqꝫ casu ꝑdicto dicendum qꝫ cõparatio fit in genere nõ in determinata quãtitate reatus vult dicere qꝫ loquela simplex z iuramẽtum equipantur in genere qꝛ. s. vter qꝫ peccat z ex transgressione quilibet est dignus pena eterna iuxta illud sapiẽtie primo. Os qõ mẽntur occidit animam. z trãsumptiue in. d. c. iuramenti. tñ in quãtitate plus peccat transgrediens iuramẽtum qꝫ simplicem, pmissionem. vt, pbat in. c. mouet. z. c. bẽmus xxij. q. j. z i. c. j. ea causa. z. q. z boc originaliter voluit glo. in. d. c. iuramẽti. z. c. pe. j. eo. sed certe iste so. nõ placent quo ad casuz huius. c. nam si deus non facit dñam nec eccl'a facere debet qꝛ iudiciuz ecclie debz se cõformare inquãtũ pōt cũ iudicio dei. vt i. c. vt nostrum vt eccle. bñfi. z. c. a nobis. ij. de sen. ex. nec etiam, pcedit dictũ Jo. an. hic. qꝛ si iste qui, pmisit vsuras peccaret in nõ adiplendo promissionẽ cõpellere tur, pmissionez seruare. vt in. c. j. de pac. nec baberetur respectus ad peccatũ alterius. satis enim est qꝫ sine peccato iste posset suã promissionez adimplere sicut obseruatur hic in adimplendo iuramentũ in quo nõ cõsideratur qꝫ alter magis peccat z grauatur in recipiendo vsuras sed potius cõsideratur z babetur respectus ad iurãtem vt nõ peccet. qꝛ minus malum est vt vnus peccet qꝫ duo. nec dz quis cõmittere peccatuz etiã minimũ vt alter euitet maius. vt dicit gl. nõ. in. c. qꝫ autẽ aut. xxiij. di. dic ergo clarius z melius qꝫ illa auctas ꝓcal. deus nõ facit dñaz z c. procedit qñ iuramenti z simplicis promissionis dat validitas lz in casu nro simplex promissio est nulla, ppter turpitudinẽ recipientis. iuramentũ vero valet qꝛ deus turpiter nõ recepit nec iurans peccauit. vt. s. latius dixi z hec breuis so. sufficit nõ eam. Glo. ij. ꝓcedit multum inuolute inuiscendo quatuor contraria que veniunt ad diuersos effectus. z scias qꝫ prima duo veniunt cõtra creditorẽ in fauorẽ debitoris reliqua ecõtra. capio prima duo. videt enim qꝫ iurans non dz cogi ad soluendum qꝛ cum habeat actionez ad vsuras repetendas vt hic ergo fortius bz exceptionẽ ne cõpellat soluere ꝑ regulã iuris cui damus actõez fortius exceptionẽ. vt. l. inuit⁹. §. cui dam⁹. ff. de reg. iu. z in regula q ad agẽdũ de re. iur. li. vj. Itẽ z scõo vbicũ qꝫ petit qui restituere tenet pōt repelli ꝑ exceptionẽ de dolo qꝛ dolose agit q petit qõ statiz restituturus est. vt in. l. dolo. ff. de do. excep. z in regula dolo facit de reg. iur. li. vj. sed iste vsurari⁹ tenet postea restituere ergo pōt nũc repelli mõ predicto. z hec sũt in fauorẽ debitoris cõtra eũdẽ qꝫ nõ audiat postmodũ repetendo. Glo. arguit prio sic. aut iste debitor soluit debitũ z nõ audit repetens. vt. l. iulianus. ff. ō condi. inde. z. c. fi. de soln. aut soluit indebituz z etiã non dz audiri qꝛ cum sciat indebituz z soluit videtur donare. l. cuius per errorẽ. ff. de reg. iur. z nõ. in. d. c. fi. Item z scõo qui sic soluit vt statiz repetat nõ vt soluere. vt in. l. qui sic soluit. ff. de sol. ergo iste repetẽdo nõ vt a iuramẽto absolut⁹ z sic iuramẽtũ dz obstare repetitõi z sic repetere nõ pōt. z sic silent prima duo ꝓtraria que fũdant sup iure repetẽdi. z per boc babes clare mentẽ glo. vsqz ad ver. ad boc dicas. ibi glo. rñdet nõ ad oia ꝓria sed duntaxat ad illud de solutione indebiti scienter facta. dicit. n. fatendum qꝫ si vsure sunt indebite z tanqꝫ indebite pñt repeti. nec

Et nunqd extincto principali extinguat accessoriũ ponunt Ci. z doc. i l. i. C. de iud. z in. l. fi. ff. de eo. qꝫ cer. lo. c Faciunt ad boc nõ. ꝙ ipsũmet ab. panor. in. c. ꝙrelã. j. c. in ij. col. in fi. v. vltri. gl. expediẽ qro zc. z vide q̃ ibi addidi.

ob.q; ſcienter ſoluerit q; non aīo donandi ſed timo/re iuramēti fecit ideo excuſaī ſicut ille qui metu duci tur ⁊ hoc voluit glo.vſq; ad v. ⁊ ſicut. Ante q̄; ex pediamus illā particulā examinemus ꝓria. ſ. forma ta. Ad primū de regula cui damus ⁊c. reſpō. Goff. hoc.c. procedere quando creditor nō agit ſed cōpel litur officio iudicis ⁊ ſic non bz locū exceptio quaſi ꝓ riuz, pcederet vbi creditor ageret ⁊ ſic vult Goff. ta cite q; cōtra agentē poteſt ille qui iurauerit excipere ⁊ ſic intellexerunt aliqui finē huius glo. dum dicit q; debitor compellit ſoluere niſi petat iuramentū rela/ri. Do. an. vī diſtinguere inter modos excipiendi. aut enim excipit de ꝓcto vſurario petendo abſolutio nez vel relaxationē iuramenti ⁊ audit per id qō nō. Ff. e. pſi. cclxiij. aut ſimpliciter excipit ꝓctuz eſſe vſu/rariū vel q; bz actionē adrepetendū ⁊ nō dz audiri. Nec ob. regula prealle. cui damus actionē ⁊c., pce/dit enim quando nihil ſubeſt magis repellens exce/ptionē q̄; actionē. hic aūt ſubeſt iuramētū qō obſtat exceptioni ſed nō repetitioni. hec eſt bona ſolu. ⁊ nō eaz pro limitatione ad illā regulā. ⁊ vide aliā nō. quā ponit Inno. in. c. inter dilectos de exceſ. prela. ſz pri muz membr diſtinctionis nō plz indiſtincte: ſed oz q; excipiet petēdo relaxatōez vel abſolutionē ante q̄; conſtituaī in mora. nā excipiēdo inſtāte termino in/cideret in periuriū qō eſt ꝑ mentē huius decre. Itez ſi dictū ſuū, pcederet indiſtincte iſtud. c. eēt quaſi ſi/ne effectu cū quilibz exciperet petēdo abſolutionez. ideo dic vt plenius dixi. ſ. c. i. vbi expediui magnam partē materie huius. c. Alij vt refert Goff. dixerunt dictū ꝓriuz, pcedere q̄ creditor directe ageret. ſz. c. iſtud, pcedit creditore denūciante periuriū debitoris hoc tm ſibi nō placz q; creditor dz repelli a denunciā do rone ſui crimin is cuz ſit infamis ſaltez infamia ca noniea. Et q; bono zelo nō denunciat nec charitati/ue mouetur. j. de iu mo. licet beli. videamus latius in quibus caſibus poſſet practicari diſpoſitio huius. c. Aut enim iudex videns hunc debitorem in princi/pio deierandi vult ex officio ſuo eum compellere ad ſoluendum ⁊ poteſt. nec ille poteſt excipere nec ab/ſolutionem petere niſi infra terminum ſolutionis fa/ciende poſſit conſtare contractum eſſe feneraticium vt ſentit hic Inno. ⁊ latius dixi. ſ. c. i. ⁊ hoc caſu cla re, pcedit diſpoñtio huius. c. Aut creditor denunci at peccatum debitoris ita q; agit denunciatione euā gelica fundans ſe principaliter ſuper ſalute proximi ⁊ dicit Goff. q; non debet crditor audiri q; non bo no zelo venit. Ego dico dictū Goff. procedere quā do notorie conſtaret contractum eſſe vſurarium. tūc enim ille repelleret a denunciando ratione criminis ⁊ maxime q; infamis eſſet non ſoluz infamia canoni ca ſed etiam ciuili. vt in. l. improbum fenus. ⁊ qō ibi nō. bal. C. ex qui. cau. irro. infa. ⁊. iij. q. vij. §. porro. Item iudex ex officio ſuo compelleret hunc credito rem ad relaxandum iuramentum. vt in. c. i. ſ. eo. ⁊ ſi non vult relaxare poterit ipſe abſoluere vt hic nō. in nocen. vel ipſe abſoluet principaliter ſm ea que dixi in. c. i. ſ. e. Item poſſet compellere creditorem vt de ſiſtat ab exactione vt in. c. tuas. j. de vſuris. Si autē contractus non appareret vſurarius tunc poſſet cre ditor venire ad denunciandum peccatuz illius in nō obſeruando iuramentum ⁊ ſic ſcō modo poſſet in/telligi iſte tex. tertio mō poſſet intelligi iſte tex. ⁊ prā/cticari creditore directe agēdo. Sed primo videam⁹ vtrum poſſit directe agere. dico ſic q; aut ꝓtract⁹ nō apparet vſurarius. q; forte malicioſe fuit conceptus ſub forma depoſiti vel mutui gratuiti ſz plus fuit ſcri ptum q̄; receptum fuit. ⁊ tunc dico q; optime practi cari poteſt hec littera. non leniz debet debitor admit/ti ad excipiendum ne incidat in periurium. debuiſſet enim eſſe vigilans per prius ante q̄; inſtaret termin⁹ ⁊ impetrare relaxationem iuramenti iuxta ea que di/xi in. d. c. i. nec habet hic locum officium iudicis. tum q; non conſtat de turpitudine contractus. tum q; in terim debitor incideret in periurium ⁊ ſic propter ti morem periurij non bz locū regula. cui damus actio nē ⁊c. nec regula dolo facit. Aut ꝓtractus aperte ap paret vſurarius ⁊ vī q; tunc non poſſit creditor age re. non. n. agit vigore promiſſionis q; nulla eſt vt in prin. c. non vigore iuramenti q; ſm opi. do. an. actio ſeu obligatio non acquiritur parti propter ſuam tur pitudinem ⁊ ſine actione nemo experit. l. ſi pupilli. ff. de neg. geſt. hic aūt deficit obligatio que eſt mater actionis. l. lz. ff. de proc. ſed vt dixi in. d. c. i. credo q; hec opi. do. an. in hoc non ſit vera ⁊ contrarium ſen/tit hic glo. dum innuit creditorem poſſe agere, p vſu/ris ſoluendis vbi interuenit iuramentuz quare dico q; ſaltem ſcōa obligatio acquirit parti vt dixi in. d. c. i. ratione cuius iſte poterit agere. nam ex quo ius p/cipit aliquid fieri daī actio ſaltē ex illa. l. ff. de cōd. ex lege. l. vna. ⁊ pro hoc adduco. c. tuas ſepe alle. j. de vſuris. vbi dī q; iudex nō dz compellere creditores qui receperunt iuramenta vt deſiſtant ab exactiōe er go preſupponit q; actio cōpetit. alīs fruſtra fieret cō/pulſio. ⁊ hoc caſu etiam poſſet practicari hoc. c. quā/do. ſ. creditor comparuit inſtāte termino ita q; ex di/latōe ille incurreret periuriuz. dz. n. iudex eligere vt potius admittat iſtū cuz peccato q̄; eum repellendo patiaī alium incidere in periuriū. Idem ſi ille credi/tor cōparuit poſt q̄; debitor incidit in periuriū. non enim dz iudex pati illuz ſtare in periurio nec dz illuz abſoluere. tum q; non petit. tū q; nunc nō eſt dignus hoc remedio ex quo legē cōtempſit incidēdo in per/iuriū iuxta ea que dixi in. d. c. i. Ex predictis hēs vltra alios varios modos practicādi. hoc. c. ⁊ rema/nēt ſoluta prio duo ꝓria q̄ veniebāt ꝑ ſcōaz partē. c. Veniamus nunc ad alia duo ꝓria que militāt ꝑ tertiā partē. c. in qua pmittit repetitio poſt ſolutionē. Ad. iſta vt. ſ. vidiſtis rñdet ad primū q; timor iuramenti excludit preſumptionē donationis. Hoſt. ⁊ Jo. an. videnī hoc dictum impugnare. naz ex hoc ſequeret q; ſi is qui non iurauit ſoluit vſuras non poſſit repe/tere cum in ſolutione ceſſat timor iuramenti quod ta men eſt falſum ſm eos. nihil allegant ad hoc ſed pro hoc facit tex. in. c. ad noſtrum de emp. ⁊ vend. ⁊. c. il/lo vos de pigno. ⁊ clarius. j. de vſur. q; fruſtra. ⁊. c. michael. Dicunt ergo Inno. ⁊ Hoſt. q; hic admitti tur repetitio ſcientia indebiti non obſtante in fauorē ſeruantis iuramentum vel promiſſum: ⁊ in odium creditoris. Item ſm Hoſti. leges contrarie loquun tur de ſolutiōe que non improbaī a lege de quo per eum in ſumma de vſuris. §. fi. vī. ſed qūo. Itē ⁊ tertio ſm eundē hoc eſt ſpeciale in vſura vt repetaī non ob ſtante q; ſcienter ſoluit indebitū ⁊ hoc ꝓpter pericu/luz aīe ipſius recipiētis. Quartaz ſolutionem ponit do. an. dicens q; aut interuenit iuramēntuz ⁊ tunc in dubio excludit preſumptio donationis propter ti/morem periurij vt hic. Aut interuenit ſimplex pro/miſſio ⁊ tunc ſi cōſtat q; voluit donare ⁊ caſus eſt cla rus q; ceſſat repetitio. Aut cōſtat de contrario ⁊ tūc datur repetitio. ſed ſi ſumus in dubio dicit adhuc dā dam repetitionem q; ex quo preceſſit cauſa preſumi tur q; voluerit ſatisfacere promiſſioni ſaltim natura/li ⁊ non donare. ⁊ pro hoc videtur velle do. Anto. q; in ſimplici promiſſione vſurarum oritur obliga/tio naturalis quod puto falſum cum lex reſiſtat vt. ſ. dixi. Dico ergo q; preſumptio donationis hic ex/cluditur quia aut a principio ſoluit ⁊ neceſſitatus fe/cit cupiditate conſequendi pecuniam mutuo. Aut ex poſt facto ⁊ videt ſoluiſſe vt parceret pudori ſuo

ue notarẽ de fractione promissionis apud vulgum. ar.op.in.l.quintus mutius.ff.man.⁊ in.c.tua.j.eo. cum ibi nõ.nemo enim est ita supinus q̃ libenter soluat vsuras.l.cum de indebito.ff.de ꝓba. Nõ tñ ex glo.⁊ ex predictis q̃ vsure repetunt̃ ex quasi contractu per ꝓditionẽ indebiti.de hoc remitto ad glo.⁊ doc.in.d.c.michael.⁊ per glo.xvj.q.vij.fi epm. per Spe.in ti.de act.⁊ peti.§.ij.v̊.qõ aũt dixi.vbi consulit q̃ petens se non arctet ad cõditionẽ indebiti. dic vt in.d.c.tua vero. Ad vltimũ cõtrariũ de.l.qui sic soluit.glo.hic non respondet sed Hosti.dicit q̃ quãdo ꝓpter iuramentũ soluit̃ vsura ius nõ intendit vere solui ſꝫ potius numerari ita q̃ ex sola numeratione iuris interpretatione satisfacit iuramento. ad hoc insti.qui.mo.tol.ob.in prin. Vel dic clarius q⁊.l. q sic soluit.loquit̃ in obligatione a iure non improbata.hoc aũt a iure improbat̃ nec põt creditor retinere sine peccato. vnde satis est vt interueniat numeratio ad satisfactionẽ iuramẽti vt sic consulat̃ debitori ⁊ creditori. Vel dic vt forte voluit glo.ista soluere in ver. vel sic.q̃ iste pure soluit rõne iuramẽti nec apposuit pactũ de repetendo seu restituendo ls alio iure repetit.ſ.q⁊ soluit indebitũ ⁊ q⁊ ille peccat retinendo sine iusta causa ⁊ contra legẽ diuinã ⁊ humanã. Nunc venio ad vltimã particulaꝫ glo.in ver.⁊ fic hꝫ.q̃ sentit oppositũ de.c.i.s̃.e.vbi iurans nõ cõpellit̃ soluere sed creditor cõpellit̃ relaxare iuramentũ. Glo. respondet q̃ debitor hꝫ vtrunq; remediũ.nàm si vult petere absolutionẽ audiet̃ vt ibi sed si non petit ⁊ cogitur soluere hꝫ remediũ repetendi vt hic in fi.ſꝫ certe ſm hoc vana esset huius.c.dispositio cuꝫ quilibet põt se petere absolui ideo dic vt late dixi in.c.i.s̃.eo. Per predicta habes clare tria dicta huius.c.quare ſ.nulla nascit̃ obligatio ex ꝓmissione vsuraꝝ. Item quare compellit̃ iste adimplere iuramentũ. Item ⁊ tertio de iure repetendi.

a **D nostram.** Casus. Si debitor creditori iurauit rem pignoratã nõ repetere nisi prius debitũ soluat iuramentũ seruare compellitur.fic sũmat Jo.an.sed hec sũmatio nullã dubitationeꝫ continet sed forte ꝓpter varietatẽ lect. sũmauit Jo.an.ita generaliter.ideo summo fic. Debitor qui iurauit creditori nullũ grauamen sup re pignorata iferre donec soluerit debitũ nõ audit̃ repetens pign⁹ volendo cõpensare fructus in sortẽ sed dꝫ prius debitum integraliter soluere ⁊ demũ rem cum fructib⁹ inde perceptis exposcere.⁊ est nõ.casus. Cõmunis diuisio.ſa ibi ideoq;. Casus lr̃alis. Quidã.p.nomine quandã pecunie summã mutuauit quibusdam hominibus recipiendo ab eis quasdã possessionẽſ ⁊ redditus in pignore:prestito iuramento ab eis q̃ ipi p.super illis nullũ grauamen inferrent donec sibi pecuniã soluerent. Et anteq̃ꝫ de possessionibus ⁊ redditibus illis sortemꝫ suã deduxisset:ceperunt illũ coꝝ archiepiscopo molestare:ita q̃ per archiepiscopum dictus.p.fuit excõicatus:vnde super bis cõquestus fuit dño pape:⁊ ipse mãdat eidemꝫ archiepo ⁊ eius cõiudicibus:quatenus recepta sufficienti cautõe ab ipso.p.q̃ eoꝝ debeat stare mandato ipsiuꝫ absoluant: postmodũ cõpellant creditores si est ita vt possessiones ⁊ redditus predictos eidẽ petro restituant q⁊ cõtra iuramentũ suũ venerunt nec sibi molestiam inferant vel grauamẽ donec pecunia fuerit restituta. Cũ aũt pecunia fuerit restituta sicut iurauerũt cõpellant dictũ.p.vt quicqd cepit vltra sortem deductis expẽsis restituat eiſ:qõ si non fecerit excõicent illũ. Ber.

Nõ q̃ licite capit quis in pignore possessiones ⁊ redditus. Et nõ q̃ v̊.possessio q̃libꝫ capit̃ pro ꝓprietate rei ⁊ non pro nuda possessione.cõcordat.c.qñ frequenter.§.q̃ si super rebus vt lit.non contesta.

Nõ q̃ creditor deducit ante omnia expensas q̃s fecit in re pignorata.⁊ q̃ fructus dñ solum id qõ sup est deductis expensis.l.i.C.de fruct.⁊ li.expen.⁊.l. fructus.ff. de impen. in re.dota. Nota q̃ vbi est contentio de obseruantia iuramenti vel de fructibus in sortem computandis põt adiri iudex ecclesiastic⁹ inter laicos. Nota ſm cõmunez intellectũ ⁊ tene semper menti q̃ iuramentum est obseruandũ in forma specifica nec sufficit illud adimplere in effectu ꝓ hic.q⁊ iurans prius soluere tenetur actualiter soluere nec sufficit compensare quanq̃ꝫ compensatio fiat facta solutio.l.si peculium.§.i.ff.de sta.lib. de quo. j. latius. Nota quem posse compelli per ecclesiasti cum iudicem ad restituendum quicquid percepit ex re pignorata quanq̃ꝫ contractus pignoraticius non precesserit.quasi videatur re ipsa vsuras committere retinendo sibi fructus vel redditus occasione mutui precedentis. Nota vltimo ex fi.littere q̃ absolutus ab excommunicatione cum solemnitate debita de parendo mandato iudicis nõ reincidit ipso facto in excommunicationem quanq̃ꝫ mandato vt premiserit non pareat sed opus est vt de nouo in illaꝫ reducatur.ad idem.c.questioni de appel.fallit in casibus cõtentis in.c.eos de sen.ex.li.vj. Venio ad glo. ⁊ primo q⁊ hic papa mandat recipi in absolutõis actu sufficientem cautioneꝫ.Quero qualis debꝫ esse hec cautio.glo.ij.dicit q̃ pignoraticia seu fideiussoria ex quo hic adducitur qualitas sufficientie. Sed contra hoc ⁊ contra tex.op.videt̃.n.q̃ nulla cautio erat hic prestanda q⁊ vbi excõicatio est iniusta dꝫ relaxari sine aliquo grauamine.vt in.c.i.de sen.excom.lib. vj.⁊.c.sacro de senten.excom.sed hic fuit iniusta cuꝫ non tenerentur creditores restituere res pignoratas ante solutionem sortis.Soluit Hosti.q̃ contraria ꝓcedunt quando nulla causa exprimitur in sentẽtia vel exprimit̃ manifeste falsa vel iniusta vel quãdo nõ fuit seruatus ordo.vt in.d.c.sacro.sed in casu nostro ordo fuit seruatus ⁊ causa expressa que nõ fuit iniusta vel falsa sed dubia q⁊ debitores dicebant de fructib⁹ satisfactũ creditores aũt negabant.vnde q⁊ non constabat adhuc de veritate fit absolutio ⁊ ratione dubietatis dꝫ prestari sufficiens cautio.Et sic nõ ſm Jo. an.q̃ lꝫ ꝓ dubia causa non fit quis excõicandus lata tñ sniaꝫ tꝫ simile.ij.q.vj.biduuꝫ.Vel potest dici secũdo ſm Hosti.q̃ sufficiens cautio vocat̃ hic iuratoria ⁊ non pignoraticia vel fideiussoria ꝓut dixit gl. q⁊ obstante iuramento ante solutionẽ pecunie nõ poterat de fructibus questio referri.⁊ ꝓ hoc inducit finez.c. vbi nõ mandat creditoreꝫ istuꝫ distringi per cautionem pignoraticiã vel fideiussoriã sed solum eũ reducendũ in primã sniam.certe vtraq; ſo.hosti. vr̃ mihi falsa. Prima.n.est apertissime ꝺ tex.in.d.c. sacro.§.caueãt.vbi dicit̃ q̃ absq; manifesta ⁊ rõnabili causa nõ est excõicatio proferenda q̃ si cõtrafactũ fuerit est talis snia sine aliquo grauamine reuocanda. ad idem.c.nemo ep̃s.ij.q.i.⁊.c.graue. xj. q. iij. sed hic causa erat dubia ſm opi. Hosti.ergo sine aliqua cautione erat relaxanda. Secunda solutio non procedit ex eo q⁊ si non poterat referri questio fructuuꝫ ante solutionem.ergo excõmunicatio fuit iniusta ⁊ p cõsequẽs sine grauamine relaxanda ita vt iuramẽtũ prestari nõ debeat. Item.dicit q̃ iste fuit excõmunicatus pro contumacia ⁊ hoc fuit iustũ ⁊ iccirco non absoluit̃ nisi prestita cautione ⁊ iuramento.fatet̃ tamẽ q̃ snia restõnis rerum fuit iniusta.⁊ ideo ꝺ ipsaꝫ mãdatur q̃ res creditoribus restituant̃.hoc dictum nõ placet Hosti.q⁊ aut iste fuit excõmunicatus pro contumacia cõmissa in non parendo snie restõnis rerũ ⁊ excõmunicatio fuit iniusta cum nõ teneretur parere

illi sententie vt iniuste ⁊ si per consequēs non fuit ꝑtu max ergo fine cautōe venit absoluēdus. Aut fuit excōicatus ꝓ ꝑtumacia cōmissa in nō cōparēdo: ⁊ ad huc iniuste hic agit̄ ꝯ eū cū deberet sufficere iuratoria cautio. j. de ver. si. ex parte. ⁊. c. cū olim. ⁊ sic non pōt dictū Inno. saluari nisi dicat ꝑm Bosti. q̄ creditor violēter restituit debitori in occupatōe rex que fiebat iudicis auctoritate modū excedēdo ⁊ mōit⁹ nolu it satisfacere, ꝓpter qō iuste fuit excōicatus ⁊ rōne buius offense saltē dubie cauere debuit. vel ꝙz eum fuit iste excōicatus, ꝓpter ꝑtumacia ⁊, ꝓpter expensas ꝙ quibus ante oīa cauendū fuit de iudi. c. i. be due vltime fol. satis sunt, vere in se ꝙz nō multū ꝙueniāt lre. dico ēt q̄ solutio Inno. pōt satis sustineri q̄ excōicat⁹ ꝓ ꝑtumacia in nō cōparendo cor̄ iudice nō dꝙz absolui sine sufficiēti cautōe nec sufficit iuratoria. vt est tex. iuncta glo. nō. in. c. qua fronte de ap. facit text. in c. i. de do. ⁊ ꝑtu. lib. vj. Do. an. dicit se putare q̄ iste ideo absolui cū cautōe q̄ sniia fuit lata ex cā, ꝓbabiliter dubia in iure ex quo ꝓcedebat vt fructus cōpensarent̄ in sortē vt patebit ex his que dicā in se. glo. et maxie q̄ retractato grauamīe sniie restabat aliqd implendū ex parte creditoris vt ꝙz in fi. c. Hec sol. ꝙz videat applaudere lre. nō tñ puto eam verā q̄, ꝓbabilis error ꝙz bēat excusare iudicē vt nō ꝓdemnet excōicatū ad interesse nō tñ aggrauat excōicatū qui ipsons est vt prestet cautōez de parēdo cū illa exigat̄, ꝓpter presumptōez inobedictie causatā ex culpa ꝑcta in excōicatione. ⁊ hec satis colligunt in. d. c. sacro. Illa ergo Inno. solutio iuuata vt. ꝭ. magis. vī iuri ꝓsona vt dicamus iūtū fuisse excōicatū, ꝓpter ꝑtumacia cōmissaz in nō cōparendo in iudicio moto ob cāz in tex. cō tentā. ⁊ hec sola solutio sufficeret sed vt antiquoꝝ dicta nō transirent indiscussa instar plus ꝙz oportuit.

Oppo. ꝺo ⁊ vī q̄ nō teneat debitor soluere prius integrā sortē sed q̄ possit cōputare fructus[a] in sortē. vt in. c. i. ⁊. ij. j. de vsuris cui⁹ ꝑtium innuit hec lra. So. ex glo. ij. eliciunt̄ duo intellectus. Primus vt lra intelligat̄ cū suppletōe. s. vt sors prius soluat̄ vere vel ꝑ imputationē fructuū vt in ꝙrio. In hoc tñ gl. nō persistit sed transit ad scām intellectuz vt spāle sit hoc ꝓp iuramētū pstuū de nō molestādo dōec fuerit satisfactū. vñ oꝙz q̄ prius soluat ꝺa sorte ⁊ postea qcqd inde potuit creditor percipere reperat̄. Glo. habuit in hoc bonū intellectū. sed nō ponit bonū exemplum nā vt dicit hic Jo. an. ⁊ bene si iurasset ꝺbitor nō molestare nisi pius satisfaceret nō, ꝑcederet dispositio vī decisio lre q̄ exquo satisfactū erat de fructibus nō diceret venire cōtra iuramentum. vnde potuisset iste repetere pignora. Dicit ergo Jo. and. q̄ ex forma iuramēti regrebat nūcratio pecunie ⁊ solutio. q. d. ñ sufficere q̄ ex fructibus satisfiat ⁊ dicit post Boa. q̄ cuz hic nō fuerit iuratū ꝺ vsuris soluēdis ñ est locus petitioni relaxatōis iuramenti de quo. ꝭ. eo. c. j. Et hūc intellectū apte sentit inno. hic in fi. dicēs q̄ etiaz si creditor ageret repetēdo pecuniā ñ posset debitor fructus ꝓpensare cū iurauerit ñ molestare nisi prius sortē solueret ñ ꝓputatis fructibus. hoc. n. actū erat iter eos. ⁊ hic ītellectus cōiter tenet̄ ꝑm quē elicit̄ vt dixi in vno nō. q̄ iuramentum debet impleri in forma specifica[b] nec sufficit q̄ in effectu impleatur. Aduerte aut fructus supersunt ⁊ in dubio nō potest opponi compensatio per debitorem si creditor parat⁹ est eos reddere soluto sibi debito duplici ratione.

Prima q̄ de specie ad quantitatem nō fit compēsatio vt nō. in. c. fi. de depo. ⁊ hic alio modo voluerūt Inno. ⁊ quidam alij intelligere. tex. istum. sed nō est bonus intellectus iudicio meo. q̄ ꝑm hoc frustra pōderaretur hoc iuramentum. dictum tamen est verū in se. Secunda ratio quare non posset opponi compensatio est q̄ fructus rei pignorate non consumpti sunt in causa pignorum sicut ipsa res principalis. l. quanuis in fi. ⁊ quod ibi nō. glo. C. in qui. cau. pig. ta. contra. Aut fructus non supersunt q̄ consumpti ⁊ sic creditor obligatur in quantitate vel recipit quātitatem ex re pignorata. ⁊ tunc non interueniente iuramento de quo hic in dubio est fienda compensatio ⁊ sic debet intelligi. c. i. ⁊. ij. de vsuris. ⁊. c. cum contra de pig. Aut interuenit iuramentuz de non inquietando nisi prius soluatur debitum ⁊ hic casus ē dubius. doc. nostri cōmuniter sequuntur quod prediximus vt non habeat locum compensatio vt sic iuramentum impleatur in forma specifica. sed contrarium reperio sensisse Bar. in. l. amplius. ff. rem rat. ba. vbi ponit talem questionem. Quidam promisit tibi soluere certam quantitatem ⁊ hoc iurauit postea compensat tecum nunquid per hoc fit periurus. videtur tex. innuere q̄ sic. Contrarium ipse determinat. mouetur q̄ edicta seu conditiones debent impleri i forma specifica sicut iuramentum. vt in. l. qui heredi in prin. ⁊. l. meuius. ff. de condi. ⁊ demō. sed iussus dare seu soluere implet conditionem compensando. vt l. si peculium. §. i. ff. de sta. lib. ergo ⁊ c. ꝓterea si ego impedior iusta de causa facere quod promisi nō sum periurus. vt. l. si. ff. qui satis. cog. ⁊. c. significante de pigno. sed si ego non soluo ꝙndo tu debes mihi reddere ego impedior a te q̄ ideo tibi non soluo quia tu mihi non solvis. vnde quasi facto tuo impeditus nō debeo esse periurus. hanc rationem facit tex. in. l. iij circa princ. ver. item queritur. ff. de sta. lib. quid dicendum. potest dici q̄ ante factum esset sequēda opini. Jo. and. ⁊ Inno. sed post factum vt quis excusetur a periurio sequenda est opi. Bart. que procedit generaliter quando quis tenetur soluere. sed opinio nostrorum doc. procedit in casu huius. c. quando. ꝭ. tempore traditi pignoris interuenit hoc iuramentuz de non molestando ante solutionem sortis. nam tacite videtur actū vt fructus nō compēsentur ante solutionē als nihil operaretur iuramentū q̄ ō iure est vt ꝭ. dixi vt ante compensationem fructuum non fiat cōpensatio. ⁊ hoc casu puto q̄ posset peti absolutō a iuramento licet aliter senserit Jo. and. post Boa. nam licet hoc non sit vsurarium tamen turpiter tenet istuz vinculatum iuramento cum sine aliqua iusta causa recuset compensare quantitatem debitam ratione fructuum consumptorum. ⁊ posset attentari hoc eē vsurarium cum velit interim percipere vtilitatem huius pecunie contra illud euangelicum. Mutuum dantes ⁊ nihil inde sperantes. de vsuris consuluit. ⁊ per hoc habes intellectum huius. c. omissis quibusdam alijs lecturis que magis inuoluunt q̄z declarant.

Oppo. tertio ⁊ videtur q̄ debitores isti debuissent ex violentia illata cadere a iure eorum. vt. l. si qs in tantam. C. vnde vi. ⁊ xvi. q. vj. placuit. Glo. fi. potuit quattuor solu. prima q̄ in causis ecclesiasticis rigor ille non seruatur. sed certe hec solu. est falsa. tum q̄ causa non erat hic ecclesiastica nec ratione rerum nec personarum. tum q̄ etiam inter personas ecclesiasticas dum agitur de earum iure priuato pena illorum iurium habet locum. vt patet in. c. eum qui de preben. lib. vj. Secunda solu. q̄ hic non fuit actum ad hoc. ⁊ hec est satis bona. nam pena illorum iuruz non committitur ipso facto vt in eis nō. Tertia solu. q̄ isti debitores excusantur quia auctoritate iudicis istum creditorem expulerunt. hec solutio mihi non placet quia auctoritas iniuste impensa non excusat. de quo vide per Bar. in. l. iuste possidet. ff. de acq. pos. ⁊ vide qō dixi in. c. conquerente. de resti. spolia. Quarta so. q̄ de hoc cognoscere inter laicos nō spectat ad papam ⁊ hoc placet.

a Nō hic quō intelligat̄ q̄ dī q̄ fructus pignoris compurant. ⁊ vide plenissime per do. an. hic. ⁊ casus in quibus fallit hec regula enumerant̄ in. c. cō questus de vsu. p glo. et doc. ⁊ p glo. xiiij. q. iij. in sūma. et an in sortez cōputent̄ non solū fructus percepti sed et qui percipi potuerūt vide late p d. ab. panō. post doc. in c. i. de vsur.

b Est passus dubius ⁊ disputabilis multum. ⁊ idē tenent inno. ⁊ d. an ro. de but. in c. veniēs j. e. ⁊ ibidē per ipsūmet ab. pāor. vōi satis plene examinat. ibi vide concor. ⁊ discor.

f Si vero. Casus. Si iuramentum per metum extorti seruari potest sine interitu salutis eterne seruãdum est. Ecclesia tamen romana consuevit a tali iuramento absoluere. Cõis diuisio. Fa ibi tibi. Casus lr̃alis. Aliquis per metũ grauissimum compulsus fuit renunciare beneficiũ suuꝫ iuramẽto interposito de eodẽ vlterius non repetendo: ⁊ sic ille compulsor retinuit sibi beneficiuꝫ illud. Queriť qs illoruꝫ beneficiuꝫ illud debet habere an neuter. Respondet papa q̃ non est tutuꝫ alicui venire contra iuramentũ suũ nisi illud tale sit: qõ seruari non possit sine periculo anime: nec papa vult alicui dare materiã contra iuramentuꝫ suum veniendi ne auctor periurij videatur: tamen in romana ecclesia a pluribus romanis pontificibus factum est q̃ clerici qui coacti beneficium suum abiurauerunt de iuramento absolutionis beneficium meruerunt ⁊ ad coercendã iniquitatem illoruꝫ qui illos iurare cõpulerant permissi sũt eadem beneficia obtinere. Ber. Nota primo regulam ad quã alle. quotidie iste tex. q̃ iuramentum qõ seruari non potest sine interitu salutis eterne non est obligatoriuꝫ ita q̃ ꝑ pria auctoritate põt irãs ꝛ uenire. ⁊ dic q̃ nõ soluꝫ põt sed imo etiã dr̃. xxij. q. iiij. quasi per totuꝫ. A contrario collige q̃ vbi seruari põt sine interitu salutis eterne est seruanduꝫ qõ tñ falsuꝫ est vt in regula nõ est obligatoriuꝫ de reg. iur. li. vj. ⁊ ibi bo. glo. ⁊ clarius patebit ex. j. dicẽdis. nõ enim valet arg. a ꝛrio sensu vbi ꝛrium reperiť expressum. j. de sen. excõ. a nobis. ij. Nota scõo q̃ valet renunciatio beneficij metu facta ad hoc vide qõ le. ⁊ nõ. in. c. super hoc de renũ. ⁊ per do. de rota deci. cccxxij. ⁊ in. c. sollicite de rest. spo. ⁊ qõ ibi dixi. Nota tertio q̃ a iuramẽto turpiter recepto põt ecclesia absoluere nec est necesse q̃ is qui turpiter recepit moneatur primo ad illud relarandũ. ad hoc qõ plene dixi in. c. i. s̃. e. ⁊ ꝛ hoc dicať de ecclesia romana tñ idẽ intelligas de epo vt nõ Inno. in. c. ad aures qõ me. cã. ⁊. c. debitores. s̃. e. ⁊ de romana ecclesia dr̃ cã exẽpli seu q̃ sic factuꝫ eẽ reperiebať. Nõ vltimo ar. optimũ q̃ renũciãs bñficio p metũ nõ indiget noua collatõe sed p actõez qõ me. cã restituiť i pristinũ statuꝫ facta absolutione a iuramẽto. ⁊ credo q̃ duplicit põt metũ passus agere. primo intẽrãdo vtilẽ actõem in rẽ q̃ per resignatõez metu factã solũ pdiť directa actio vt est tex. nõ. i. l. metũ. §. volẽti. ⁊. l. si mulier in fi. ff. qõ me. cã. Itẽ ⁊ ꝛ° p actõez psonalẽ qõ me. cã p quã oia debẽt reduci ad statũ pristinũ vt in iurib⁹ ꝑalle. ad hoc adduco istũ tex. ⁊. c. ad audiẽtiã. ⁊. c. abbas qõ me. cã. vbi sine noua collatõe restitut⁹ fuit renunciãs ad beneficiũ metu resignatũ. Sꝫ ꝑ predicta facit tex. iste in ỽ. pmissi. qõ verbũ denotat dispẽsationẽ. Sol. Goff. vt arbitor metu ꝛtrarij exponit pmissi. i. dimissi. q̃ fm euꝫ post absolutionẽ nõ requritur aliqua dispẽsatio sed ius cõe est qõ hic dicť. ⁊ hoc satis plꝫ ⁊ apte ꝓbať per. d. c. abbas. ⁊. c. ad audientiam. Inn. vr̃ intelligere istũ tex. de pmissione q̃ seqtur ex absolutione iuramẽti quasi pmissio fuerit i eo q̃ superior prestitit auctem in absolutionis actu. Do. an. dicit q̃ si teneať opinio q̃ renũtiatio meticulosa quasi babẽs in se amexã volũtatem excludat ius beneficij qõ renũciauit oꝫ q̃ vltra absolutionem pmittať ibideꝫ celebrare ⁊ remittit ad nõ. in. d. c. abbas. Ego dico vt. s̃. dixi q̃ ꝛ renũciãs perdat ius ⁊ directã actionẽ remanet tñ sibi vtilis per quã põt sin̄ noua collatione repetere bñficium metu resignatum vt apte ꝓbať in dicto. c. ad audiẽtiaꝫ. Itẽ dico qõ p actionẽ qõ me. cã oia reducũtur in statũ pristinuꝫ vt in. d. §. volẽti. ⁊ qõ ibi nõ. Bar. Opp. scõo cõtra tex. de. c. ad audiẽtiã ꝑalle. vbi sine absolutione iuramenti fuit ille auditus q̃ ꝛ iurauerit resignare nõ tñ iurauit nõ repetere. Sol. intellige q̃ hic nõ solũ iurauit resignare ꝛ etiã nõ repetere. alꝫ ꝓcederet ꝛriũ cũ tũc ñ veniret ꝑ iuramẽtum repetẽdo. ⁊ hoc credo voluisse hic gl. fi. q̃ ꝑ hec remanet declarata. Opp. tertio vr̃. n. q̃ ꝛ ñ vergat i interitũ salutis eterne spũalis nihilominus iuramẽtũ ñ est ſuandũ cũ possit vgere in pditionẽ vite corporalis. vt in. §. fi. xxij. q. iiij. Sol. gl. ij. fateť ꝛriũ ⁊ sic ad tex. dꝫ subaudiri per. d. §. ⁊ ꝑ hoc ego facio hãc rõnem quẽadmodũ. n. ñ vꝫ iuramẽtũ. tẽdẽs in mortẽ alterius. xxij. q. iiij. c. j. cuꝫ quattuor se. ita ⁊ fortius ñ dꝫ valere si tẽdit in mortẽ ꝓpriam. vt in. c. si nõ ꝛ. xxiij. q. v. intelligit tñ ista glo. q̃ directe vergit i mortẽ. secus si occasionaliter. ponit exẽplum in vltramõtano q̃ iurauit trahere moraꝫ de mẽse augusti Rome. nã sic irãs ỏbet ſuare iuramẽtũ fm glo. quasi velit. gl. dicere q̃ ꝛ aliq̃ ex tali mora ꝑ intẽperiẽ aeris ꝓringat vltramõtanis moꝛs tñ hoc ñ semp accidit ⁊ sic directe ñ tẽdit ad mortẽ ſꝫ occasionaliter. sed io. an. dicit dictũ gl. verũ nisi ex iminẽte infirmitate vel ꝑplexione iudicaret sic irãs moꝛiturus ex tali mora qõ est valde nõ. ⁊ ꝓbo ratione. nam ex his circũstãtijs iuramẽtũ apparet temerariũ nec ẽ vsimile q̃ deus velit recipe tale iuramẽtũ ꝑ qõ creatura sua incurrat mortẽ quã ipe tãta attẽtione formauit. ⁊ ꝑ hoc dicerẽ q̃ si a pitis medicis diceret fratrẽ cartusiẽsis ordinis non posse aliter mortẽ euadere nisi ꝑ esum carniũ q̃ nõ obstãte regula seu voto deberet carnes comedere. sicut. n. iuramentũ nõ ligat ꝑ piculũ mortis ita nec votũ cũ ꝓbus passib⁹ ambulẽt vt no. in. c. j. ⁊. c. debitores. s̃. e. ⁊ i. c. ꝛ. ⁊. c. magne. de voto. ferť tñ q̃ magr̃ Ray. de villa no. sũm⁹ ⁊ q̃si diuinus medic⁹ fecit tractatũ in quo ꝓcludit vitã posse restaurari finã esu carniũ. dixit. n. q̃ vinũ mediocre maxime aromaticũ ⁊ vitella ouoꝝ mediocriter mollia q̃ acutissima digestione ꝓuertanť in laudabilem ⁊ multũ sanguinẽ sũt ad boc magis ꝓperẽtia q̃ꝫ carnes ⁊ certe si boc verũ est cessat ꝑmũ dcm̃ sed vbi ex circũstantijs medici dicerẽt ꝛriũ certe, ꝓcederet dictuꝫ meũ. Itẽ posset ꝓringere q̃ infirmo oua sunt fastidiosa ita q̃ nõ põt illa capere vt plures exiſtunt quo casu in dubio illud esset tenendum. nam necessitas excusat ab omni precepto. vt in. c. ij. de obser. iciu. conclusio ergo sit iuramentum non esse seruandum quãdo sine interitu salutis corporalis vel spiritualis seruari non potest. Oppo. quarto ⁊ aliter videtur enim boc non sufficere per. c. si aliquid. xxij. q. iiij. vbi iuramentum non seruatur si vergit in deteriorez exitum seu in dispendium salutis licet non tendat in interitum. So. bic glo. ij. in fi. fatetur contrarium: ⁊ facit banc secundam suppletionem ad tex. Et aduerte vt intelligas quandoq̃ iuramentum vergit in interitum salutis spiritualis vel corporalis quandoq̃ i dispendium quandoq̃ in peiorem exitum. tunc vergit in interitum quando obligat ad peccatum mortale quod est mors anime. nã decedẽs in peccato mortali punitur pena eterna. xv. distin. vnum oratium. ⁊ boc respectu salutis spiritualis. vergit autez in interitum salutis corporalis quando obligat ad id quod ꝑ mors corporis. dicitur autẽ vergere in dispendium qñ obligat ad veniale. nam peccatum veniale tendit non in interitum salutis q̃ per id non ꝓuatur quis vita eterna sed in dispendiũ. i. in diminutionẽ. q̃ impedit vt non cito perueniať ad vitam eternam. nã oꝫ vt prius purgetur in purgatorio si in illo decedit. vt in. c. qualis. xxv. di. ad hoc. c. ij. ⁊ qõ ibi nõ. de pact. li. vj. Tertio casu quãdo tendit in peiorem exituꝫ at tende. est. n. boc multũ generale ⁊ põt in se cõprehendere peccatũ mortale ⁊ veniale. vnde tex. i. c. si aliqd prelat. dicit tale iuramentũ non obseruanduꝫ. dicit tñ

a Quid si quis iurauit accipe aliq̃ ī vxorē ⁊ ea relicta ītret religionē an sit p hoc periurus. dic q nō tex. ē nō. i. c. ex publico de q̃uers. ꝑiu. ⁊ in. c. ij de reg. bene facit illō qō ꝛ hosti. ī fūma sua in ti. de cb. ad rō. in. §. si qs obliget in vſi. nunqd ergo ptās. Et vide circa p̃dicta tex. soiēnē in. c. beatus. xxij. q. ij b Ista. q. ponit ēt ipse d. ab. pāor. ī disputatōe sua icip stāre statuto in xxxv. col. v. ⁊ faciūt etiā nō. p pe. de anch. i. c. cuꝫ c. laic⁹ ⁊ do. an. in. c. cū q daꝫ. j. e. Et vide de hac q. cōsiliū oldra. cō. xc. icip. q daꝫ iurauit. Et q istō iuramētō iuramētū saltē ī aliquo nō tenet q̃si nutriens peccatū adduco qō nō. archi. in c. sicut. ii. xxiij. q. i. vbi dicit q laicus tenet fideiubēp ꝓ prio suo q nisi faciat peccat. Et q ꝛ non teneat de iure scripto ciuili vel canonico tenet nī ō iure nāli et ad hoc pōt cogi. Et qō iuramētū ō nō fideiubēdo non obliget qñ ille ꝓ quo fideiubet cēt in discrimine nisi ꝓ eo fideiubeat ꝛ. ro. i l. nō soiū. §. morte in. ij. col. ff. de op. no nū. ⁊ al. io. an. in addi. spec. ī rubi nō. Archi. q̃ iuramētū vergit ī peiorē exitu ꝛ sex modis. primo quādo iuratur aliquid qō est mortale secūdo qñ iuratur quod est veniale in se. tertio cū iuratur aliquid quod in se ē indifferens. tm ex circūstantijs efficitur veniale vel mortale. pone exēplū vt ipse ibi dicit Archi. no. in. c. animaduertēdū. xxij. q. ij. siqs iurauerit q nunquā erit negociator vel miles vel q non recipiet feudū a tali dño vel q non recipiet mutuū vel quid simile. certe si res venit ad casum ī quo non potest aliter viuere nisi veniat contra iuramentū nō tenetur illud obseruare. rō q ꝛ si a principio fuiſſ ꝛ iste casus iuramētū fuisset temerariū ⁊ ideo potest ꝓ pria auctoritate cōtrauenire ſ ꝛ eū quod ē no. Quarto cū iuramentum excludit opus ex necessitate faciēdum vt quando iurat qs vt nil ex charitate dabit tali vel q nō colet deū. non enim est verisimile q de⁹ recipiat talia iuramenta cū ipse mandat opera charitatis exerceri ⁊ iramentū nō ꝺ ꝛ esse iniquitatis vinculum. j. e. quanto. Quinto cū excludit opus de genere bonoꝝ vt cū quis iurat q nunq̃ ꝛ erit episcop⁹ vel clericus vel monachus. In ꝓrium tm facit text. in. c. archidiaconū. alias incipit florētinū. lxxxv. di. vbi videtur valere iramentū vt nō accedat seu promoueatur ad ep̃atum. idem sentit glo. i. c. inocens. xxij. q. iij. in verbo argumentū est hic. Itez no. hug. xx. q. iij. in pn. vbi dicit q si quis iurat q nunq̃ ꝛ erit clericus⁹ vel regularis talia iuramēta sunt seruanda ⁊ generaliter ſm eum oīa iuramenta quibus iuratur aliquid qō nec mortale est nec veniale. Idem videt sentire gratianus in. §. fi. xxij. q. iij. sed archi. post Rai. sentit ꝓrium in. d. c. si aliquid. ⁊ in. c. innocens. dicēs q tale iuramētū ꝓsideraī in. d. c. archidiaconū. non q̃ sit obligatoriū sed q ꝛ mortaliter peccat temere iurando. naꝫ due sunt spēs iniusticie. facere malū ⁊ declinare a bono. vnde sicut nō obligat iramentuꝫ ad faciendū malum. ita videt q non obligat ad declinā duꝫ a bono cū nulla sit vtilitas in obseruatione hui⁹ iuramenti. preterea cum dominus conſulat opera perfectionis contrariuꝫ quodāmodo esset si vellet q occasione talis iuramenti abstineret a bono. Nec obstat dictuꝫ gra. q ꝛ ſm archi. non dicit q huiusmodi iuramenta sint obligatoria sed q non ꝓhibent obseruari. hoc vltimū nubi nō placet cuꝫ vult ꝓuenire ꝓpter bonū publicū. primuꝫ placet cū nitit ꝓpter bonum priuatū. ſ. vt prefit ⁊ non profit. ad hoc. c. qui episcopatuꝫ. viij. q. i. Sexto dicit vergere in peiorē exituꝫ cū excludit opus indifferens pia intentione p̃o deo aut ꝓximo faciendū vt si quis iurat vt non loquatur martino vel q nō intrabit domum eius vel quid ſile non eniꝫ tenet iurans ad obseruantiā talis iuramēti si vult contrariū facere pia intentione propter deū vt ſalutē proximi. ⁊ de hoc vide qō nō. j. e. cū quidam. Ex his decidit questio an valeat iramentū qō quis qñq̃ ꝛ prestat de nō fideiubēdo[b] p̃o alio. Lau. tenuit q sic q ꝛ sicut pōt qs iurare p̃o vtilitate ꝓximi ita ꝓ vtilitate ꝓpria. vt recitat archi. in. c. nō est ꝺ. xxij. q. i. ⁊ Jo. an. in. c. fi. de fo. cōp. li. vj. sed idem Jo. an. latius hoc assumit in addi. Spe. e. t. super rub. ⁊ ibi cōcludit q si salus proximi periclitaret nisi fideiuberet nō tenet ad obseruantiā talis iuramēti q ꝛ iramentū non extendit ad hunc casuꝫ incogitatū: ⁊ si cogitauit hunc casuꝫ iramentū fuit temerariū ⁊ sic non obseruandū. simile habet in. c. i. eo. ti. li. vi. Ego hoc dictū habeo p̃o indubitato q ꝛ in tanta necessitate tenet q̃libet subuenire ꝓximo. lxxxvj. di. pasce. lxxxiij. dist. c. i. ⁊ ij. ⁊ xlvij. di. c. sicut. vnde nō potuit per iuramētum suū se subtrahere ab hoc onere. ar. in. c. si diligēti de fo. cōp. ⁊ plus ego sentio q tale iramentū non obliget vbicunq̃ ꝓximus vere indiget tali fideiussione ꝛ nō periclitet salus ꝓpria q ꝛ tenemur ex precepto dei dſligere ꝓximos sicut nosmetipsos de pe. di. ij. proximos. Ideo tenemur eis subuenire in ipoꝝ necessitatibus. ergo per iuramentū nr̄m nō possumus nos subtrahere ab hac pietate ex necessitate fienda. vt. d. c. si diligenti. ⁊ hoc ꝓcedit tenendo q teneamur subuenire ꝓximo in suis necessitatibus ex precepto. sed si volumus tenere opi. beati tho. scōa scōe. q. xxxij. arti. v. vbi examinās illū articulū an elemosyna sit in precepto dicit duo ꝓsideranda vnuꝫ ex parte dantis aliud ex parte recipiētis. ex parte dātis dicit ꝓsiderandū vt in elemosynā erogetur qō est dāti superfluuꝫ. vt habet luce. vj. qō supereſt date elemosynā. et dī supereſſe non solū respectu ſuimet sed etiā respectu illoꝝ quoꝝ cura sibi incumbit. ꝓ⁹ enī tenet quis talibus subuenire ⁊ postea alijs. ex parte aūt recipientis requirit q necessitatē habeat nec ois necessitas obligat ad ei dandum ex precepto sed illa solum sine qua necessitate patiens non pōt aliter sustentari. vt. d. c. pasce. ⁊ sic ꝓcludit ſm eum q elemosyna tunc est in precepto cū quis ꝺ ꝛ superflua modo predicto ⁊ similiter est in tanta necessitate q non pōt aliter sustentari alſ est de consilio. ⁊ hoc casu dico q est magis dubiū nunqd iramentū obliget ex quo ꝓximus non est in tali necessitate. sed nihilominus puto q nō obliget tale iramentū. ratio q ꝛ ꝛ fideiuſſio non sit hoc casu in precepto tamen est de consilio ⁊ ē opus ex pietate faciendū propter deum ⁊ amorē ꝓximi. sed vt. ſ. dictū est nō pōt quis obligari vt nō faciat opa pietatis ⁊ pfectōis q ꝛ nō est verisimile q ꝺs recipiat talia iramēta ꝺ suū ꝓsiliuꝫ cū ipse dixit. Si vis pfectus eē vade ⁊ vēde oīa que habes ⁊ da pauperib⁹. vt habet in euāgelio si tm quis nō obseruat nō peccat vt dixit gra. ī. d. §. fi. ⁊ idē per oīa puto qñ qs iurauit nō mutuare pecuniā eadē rōe ⁊ hec nō q ꝛ pnt decidi multe qōnes. ⁊ vide ad primū dictum qō nō. Jo. an. in. c. ij. de sol. vbi dicit q si ecclesia ꝺ ꝛ pecuniaꝫ superfluaꝫ illam recte mutuat. cū enim teneat ō superfluo facere elemosynā. xij. q. ij. auꝝ. xvj. q. i. c. fi. fortius tenet mutuare indigentibus. Nunc habet ex predictis multipliciter limitatam illam regulaꝫ positam in tex. vt dicamus iramentū non esse obseruāduꝫ si vergat ī interitum salutis eterne vt hic. idem si salutis corporalis vel si vergit in peiorem exitū. ideꝫ dicas si est contra bonos mores naturales vtpura si prebet occasionē delinquēdi. vt in. c. quēadmodū. j. e. ⁊ regula non est obligatoriū de reg. iur. li. vj. ⁊ ibi videbis multa exēpla in glo. secus si est ꝺ bonos mores ciuiles. vt in. c. cū ꝓingat. j. e. ⁊ d. c. ij. de pac. li. vj. Adde aliam nō. limitationem quam sentit Joan. j. e. sicut ex lr̄is. ſ. cū temerarie ⁊ calore iracundie quis iurauit quasi non videatur habere consensuꝫ iurantis sicut in simili dicit glo. nō. in confessione. in. c. ex lr̄is de diuor. Do. an. in. d. c. sicut. dicit se putare q si calor iracundie fuit tantus q illud deliberate nō feciſſet iramentū non est obligatoriū q ꝛ hec volūtas non est discreta. vel si est de facili est per episcopū cōmutanda. de quo per Rai. in summa. c. circa prin. ⁊ hoc plꝫ ⁊ credo q hoc idem voluit io. an. Quid aūt de eo qui iurauit redire ad carcerem. dicit q tenetur obseruare etiam si subsit periculum mortis dummodo carcer non sit iniurioſus. de quo vide glo. nō. in cle. pastoralis de re iud. in v. violentiaꝫ. ⁊ per Jo. an. in addi. Spe. e. ti. super rub. facit q nō. Bar. in l. relegati. ff. de penis. Extra hos casus iramentuꝫ regulariter est obseruandū ꝛ sit temerariuꝫ. nā temerariuꝫ est qñ necessitas non impellit ad iurandū tī nihilominus est obseruanduꝫ. vt nō. glo. in. c. archidiaconuꝫ alſ florētinū prealle. nō. archi. in. d. c. aſaduertendū. Glo. iij. colligit. ar. ex tex. q iramentum metu extortū obligat. Oppo. in ꝓriū de. c. abbas

bri. de iureturan. ⁊ fac̃ qō nō. bar. i. d. §. morte. de illo q fuit ꝓfectus q si cōtingeret cum fideiubē ī intēd cebat obligari ⁊ qō nō volebat q vs leret fideiuſſio.

ꝛ in.c.i.cum ſi.qꝫ me.cā.ſoluit ponendo tres opi.p ma qꝫ nō eſt obligatoriū.ſcḋa diſtinguit an habuerit animū obligādi ſe ꝛ obligaſ.an defuit animus ſe obligandi ꝛ nō obligaſ.tertia opi.quā dicit glo. cōioꝛē ē vt obliget dūmodo ſeruatū nō vergit in peioꝛē exitū vt hic ꝓbari videſ.Et in ſi.videſ glo.velle facere dīam inter iuramētū aſſertoriū ꝛ ꝓmiſſoriū. ꝛ dicit qꝫ aſſertoriū dicſ cū eſt de p̄ſenti vel de p̄terito. Et iſtud nō debet p̄ſtari ꝑ veritatē ꝑ quēcū qꝫ metū grauiſſimuꝫ qꝛ potius dꝫ oīa mala pati ꝛc. qꝫ me.cā ſacris. Promiſſoriū de futuro cū quis ꝓmittit ſe aliquid factuꝝ vel dicturum ꝛ iſtud indubie nō eſt ſeruādū cū ſeruari nō p̄ōt ſine peccato.ſi aūt ceſſat peccatum in obſeruātia ſunt opi.vt.ſ.vidiſtis. Nunqd metus īpediat obligationē.ꝛ glo.tenet qꝫ eſt obligatoꝛium vt hic Jo.an. hic ꝛ.ī.eo vexꝝ ꝛ in.c.ad audiētiam qꝫ me.cā videſ velle qꝫ p̄dicta ſcḋa opi.poſita ī glo.habeat locū ī foꝛo penitētiali vbi de oībus creditur cōfitēti ꝫ homi.ſignificaſti.vnde ſi nō habuit animuꝫ ſe obligādi ſed ſolū voluit tēpus redimeꝛ ꝛ euadere nō obligaſ apud deū qui ſolū reſpicit coꝛ.xiiij.q.v.ſiquid īueniſti.ſed in foꝛo iudiciali ſibi nō creditur.vt in.c.tua de ſpō.nō.Inno.ī.e.veniēs.vñ hoc caſu eccleſia ī reuerētia iuramēti ſtatuit vt debeat obſeruari ac ſi obligaret quaſi velit in hoc oſtēdere foꝛtitudinē iuramēti vt hic ꝛ.d.c.vexꝝ.ꝛ idem tenet ibi Hoſti.idem.ſ.qꝫ obliget in foꝛo iudiciali tenet Cal. ꝛ refert beatū Tho.hanc opi.tenere ſecūda ſecūde. q.lxxix.ar.vij.ꝛ videſ ſentire qꝫ obliget etiā in foꝛo cōſcientie qꝫ intelligo ſm diſtinctionē p̄cedētē. hanc etiaꝫ opi.tenet glo.in.c.auctoꝛitatē.xv.q.vi.dicit tñ qꝫ ly iuramētū metu extoꝛtū obliget ipſo iure.dat tñ exceptio uel actio qꝫ me.cā ad reſcindendum.ff. qꝫ me.cā p to.ꝛ nō hoc vltimū.ſꝫ Archi.dicit ibi ꝛ melius qꝫ ly habeat exceptionē qꝫ me.cā ꝛ de iure poſſit agentē repellere nō tñ p̄ōt ea vti ſine peccato ſi tñ velit ea vti repellī agens ꝛ ille vtēs eſt abſoluēdus a iudice.ly vltimū ego ītelligerē ſm ea que dixi in.c.i. ſ.e. Sed dubiū eſt nūquid iuramētū metu extoꝛtum obliget ꝛueniēdō ad mortale an ſolū ad veniale. tex.i.c.vexꝝ.ī.e.videſ qꝫ tñ ad veniale ꝛ ſetis ly ſentit ibi glo. Jo.cal.ſentit ly qꝫ ad mortale ꝛ ad.c.vexꝝ. §.ceteꝝ.rñdet tripliciter ꝓmo qꝫ loquit poſt abſolutionē. hec tñ ſolutio nō placet ibi Jo.an.ſcḋo rñdet qꝫ ꝓcedit in foꝛo iudiciali ſecus in foꝛo penitētiali tertio qꝫ tex.ibi ſolū dicit ꝛuenientem non puniendum ꝓ mortali.nō aūt dicit qꝫ nō peccat mortaliter. archi.in.c.hēmus.xxij.q.i.poſt beatū Tho. tenet qꝫ obliget ad mortale.dicit.n.qꝫ periuriū ex ſuo genere ē mortale peccatū qꝛ īportat cōtemptū dei. nec excuſatur a peccato mortali nō implens qꝫ coactꝰ iurauit.ſed glo.in.§.alias ea demū.xxv.di.ī fi.clare ñ aperit intētum ſuuꝫ ſed referendo finē ad p̄incipiū videt ſentire qꝫ obliget ſolū ad veniale per illud. ca. verū.ꝛ ſic intellexit eam ibi io.ō foꝛ.vt ibi recitat archi. Ego cōplectēdo bunc articulū ꝛ p̄cedētē diſtīguo ſic qꝫ aut iſte metum paſſus non habuit aīum ſe obligandi ꝛ nō indiget quo ad deū abſolutiōe qa deus recipit iuramentum ꝓut ex coꝛde ꝓcedit. vt in.c.humane aures.xxii.q.v. peccauit tamē iurādo qꝛ aſſumpſit nomē dei ſine effectu.erit tamē peccatum veniale.ꝛ foꝛte hoc ꝓcedit ſolū ī homine p fecto ſed in alio nullū erit peccatum cū excuſetur rōne metus.ꝓ hoc quod habetur in ſimili in.c. neqſ xxij.q.ij. Aut habuit animum ſe obligandi ꝛ tūc puto qꝫ ꝛueniēdo peccat mortaliter qꝛ affuit cōſenſus ſed ratione metus nō punietur ita acriter ſicut ſi veniſſet cōtra iuramētū libere p̄ſtitum.ar.in.d.c. ſacris.ij.q.i.in ꝓmis.ꝛ crederem qꝫ vbi cōſtaret de boc.ſ.qꝫ habuit animum ſe obligandi ꝺeberet puniri ꝓ mortali ly nō ita acriter ꝛ ſic reſtringo.c. verū §.ceterum.ī.eo.aut ſumus in dubio.vtrum.ſ.habuit animuꝫ ſe obligādi vel nō.ꝛ dico qꝫ ꝓꝓrie loquitur.d.c.verum.nā in dubio p̄ſumēdū eēt qꝫ ſi haberet animum ſe obligādi.arg.in.c.ſuper hoc ꝺ renū.ꝛ.l.cum de indebito.ff.de ꝓoba.ꝛ ita ſentit ioā. an.poſt boſt.in.d.c.verum ꝛ in.c.ad audientiaꝫ qꝫ me.cā. Sed qꝛ poſſet accidere ꝛriū. Item ne eccliа ſic daret materiā deierandi voluit qꝫ in dubio obſeruaretur tale iuramentum quaſi voluerit ſe obligare ſed poſt factum reſpectu pene que eſt reſtringenda p̄ſumit in mitioꝛē partem vt nō puniaſ tanqꝫ ꝓ mortali.tum in odiū metū inferētis.tū qꝛ ex quo eccliа ꝓcedit ex p̄ſumptiōe dꝫ in pena infligenda temperare ſniam.vt nōt Inno.in.c. qꝛ veriſimile de p̄ſump.ꝛ hūc puto vexꝝ intellectū illius.c.ꝓ quē ſaluaſ dictum beati Tho. Archi.ꝛ alioꝝ. Et ex his p̄ōt reddi rō ꝺ qua alꝫ dubitaui quare votū metu factū nō eſt obligatoriū.vt nō.in.c.abbas p̄alle.ſed iuramētuꝫ ſic cū ſit quoddā votū ꝛ iudicent a pari.vt nō.in.c. debitores ꝛ in.c.i.ſ.e. Dico enim qꝫ vt.ſ.dixi iuramētum nō debet eſſe obligatoriū ſi nō būit aīum obligandi ꝛ ſic deberet p̄ſumi.ſed eccliа aliter ſtatuit ne deſ materia allegādi metū ꝛ ſic deierādi cū freqnēter iuramētum ītercueniat in actibus hoīum.ꝛ vt habeaſ in maioꝛi reuerentia debet peti abſolutio que rō ceſſat in voto quod raro emittitur.

ℵ reſcripto.

e Caſus. Dona cbi qui ꝓ debito mōaſterij iurāt ſtare in obſtagio ꝛ fideiuſſoꝛes q iurauerūt creditoꝛē indēnē ſeruare iuramenta ſuare cogunt. Cōis diuiſio.ſcḋa ibi ideoqꝫ ꝛ pone caſum in terminis. Quidā abbas ꝓ vtilitate monaſterij certā quantitatē pecunie recepit mutuo a quodā.p.ꝛ cōuentū fuit inter eos vt certis loco ꝛ tēpoꝛe ſolueretur dicta pecūia p abbatē dicto p.ꝛ ꝓ hac cōuentiōe obſeruanda quoſdā ex ſuis monachis obſides dedit q de obſeruanda cōuentiōe iurauerūt. Item ꝓmiſit dictus abbas qꝫ ſi illi mōachi dati ꝓ obſidibus aliquo caſu deficerēt alios in eoruꝫ loco ſurrogaret inſup ſi fidem monachi nō ſeruarent abbas dedit fideiuſſoꝛes quēdā nobilem virꝝ ꝛ eius vxoꝛē qui ſub iureiurādo ēt ſe obligauerūt. deniqꝫ oībus deficientibus in dicta cōuentione obſeruanda iſte.p.creditoꝛ cōqueſtus eſt pape qui māda uit vt habeī in lr̄a in v. ideoqꝫ mādamus ꝛc. Nota abbatē poſſe ꝓ vtilitate monaſterij aliquos ex monachis tenere extra monaſteriū etiā dando eos ī obſides. Nō ſcḋo qꝫ clerici ēt religioſi poſſunt ꝓ vtilitate eccliе ſe obligare ad ſtandū in obſtagio.ꝛ ē obſtagiū cōuentio iurata vel alias obnoxia aſtringens quē ad nō exeundū de certo loco donec fuerit p̄incipali cōuētioni ſatiſfactū.ꝛ eſt ſm boſti.cōiter vulgaꝝ lingue latine maxie in francia lombardia ꝛ ꝓuincia ꝛ vtimur hodie ly cōiter in italia. Nō tertio qꝫ mōachus p̄ōt ꝓ vtilitate monaſterij ſe obligare p̄ſonaliꝫ ēt cuꝫ iuramēto. Ex hoc tex.colligit boſti.ar.īmo dicit expreſſum ex naturali obligatiōe actionē dari.nā monachi nō poterāt obligari ciuiliter ſed naturaliter tm̄. Aduerte de dicto p̄ncipali.dic vt plene nō.in.c. i.de pac.ſed quo ad alia credo dictū boſti.hic uō colligi qꝛ monachi ſe obligauerūt cū cōſenſu abbatis ꝛ ꝓ vtilitate monaſterij.ꝛ ſic puto qꝫ etiā ciuiliter fuerunt obligati cū eoꝝ cōſenſus ꝛ volūtas dep̄ēdeat a voluntate abbatis.vt in.c.ſi religioſus de elec. li.vi. puto etiā qꝫ ſine cōſenſu abbatis monachus non obligetur ēt naturaliter qꝛ ius reſiſtit huic obligatiōi vt in.c.non dicatis.xij.q.i.ꝛ in.c.ij.de teſta.li.vi. ergo nulla oꝛitur obligatio.vt in.l.cū lex.ꝛ ibi ꝓ bar.ff.de fideiuſ.qꝫ nō.ſecus dico in ſeruo ille.n.obligatur na-

a Ro.ī l. ſciendum ff. de v.ob. dic in hac decr. eſt fing. caſum ꝓ dicto archi. in c.quāuis de pac.in.vi. ꝛ io.an.in.ca. cum cauſaꝫ ꝺ emp.ꝛ vē. vꝫ qꝫ quando in cōtractu interuenit iuramentum non requiritur certificatio ꝓuilegij.

a Idē tz do.an. hic i ij.col.v̄.que fideiussores laici tē.t roma.ponit ꝟ in suis sing. t idē tz bal. in rubr.C. de pr̄i.do. et tenet expr̄ss se archi.i.c. te quidē i fi. xi.q.i.t alle. spec.in loco hic per do. an.t istū al/ legato.bene facit gl.in v̄. fideiussori/ bus.§.fi. isti. de repli.que dicit q̄ excep tio que cōpetit princi pali rōne p/ sone nō cō/ petit fideius sori.Sed p̄ uilegium q̄ habet cleri/ cus vt nō cō ueniat coram laico ei com petit rōne p/ sone ergo nō transibit i fi deiussorem. Quid eō si clericus fide iussit ,p lai/ co coram iudi ce laico an p̄ rertu illi⁹ se/ tentie possit cleric⁹ fie ri executio vide p pe. ō anch.i.c. ea que de reg. iur.in. vi.in xxi.q. cir.fi. t qd si duo fideiubeant pro aliquo quorū vnus est cleric⁹ alius ē laic⁹ co rā quo debe būt cōueni/ bar.i.l.p̄ci pimus.§.eo dē obseruā/ do.C.de ap. dic̄ q̄ ēt lai/ cus ꝟ casu debebit con ueniri coraz iudice eccle siastico.

turaliter.vt in.l.naturaliter.ff.de cōdi.inde.t boc iō q̄ ius ciuile non resistit sed nec assistit.hinc forte di/ xit tex.nō.in.c.multos.liiij.di.seruituē istā spūalē q̄ est in monacho strictiorē fore seruitute humana.t fa cit ad hoc q̄ seruus nō renūciat,ppꝛie voluntati sed monachus sic.vt in.d.c.non dicatis. Ex hoc infero aliud notabile q̄ i obligatiōe mōachi sine ꝓsensu ab batis non pōt accedere fideiussor.l.i.t.ij.ff.de fide/ ius.vide tñ de his ꝓcibus monachoꝝ eleganter i.c. cū olim.ij.ꝓ Inno.de pr̄iui.t.c.q̄ quibusdam de fide ius.t ꝓ bar.in.l.si cōis seruus.ff.de stip.ser. Nō ñ improbatū vt clerici ēt religiosi iurēt sup̄ ꝓctu obser/ uando. Item nō q̄ laicus iurans sup̄ ꝓctu etiā tā/ quā fideiussor pōt cōueniri coram iudice ecclesiastico. facit.c.fi.de fo.cōpe.li.vi. An aūt fideiussor cleri ci possit cōueniri coram iudice seculari * cū principalis ibi cōueniri nō possit.vide p spe.in ti.de cōpe. iudi. adi.§.i.v̄.sed pone.t cōclusio ē q̄ sic. Nō mira/ bile q̄ tota terra pōt subijci iterdicto ex eo q̄ dñs ñ seruat cōuētionē iuratā ēt si cōuētio cōcernat cōmo/ dū pecuniariū t priuatū itereſſe bodie v̄o ipso iure ē nullū iterdictū latū in aliquē locū pro pecuniario de bito.de quo dic vt habetur in extraua.bonifa.que i cipit prouide. Opp.t videt q̄ isti monachi ñ po terant detineri vt obsides.ar.in.c.nuper.t.c.cōtin/ git de sen.ex. Glo.i.metu cōtrarij vt arbitror di/ cit q̄ isti fuerūt dati volūtate eorū alias detineri non possent.Posti.dicit boc non procedere in mōachis q̄ non babent velle quare dicit q̄ de imperio abba/ tis t pro vtilitate mōasterij seu necessitate manebūt in obstagio de postu.c.ij. Nec ob.fm eū q̄ stabili/ tas loci vel claustri sit de regula.j.e.sicut ex litteris. t q̄ monachus sine claustro nō viuit.xvi.q.i.placu/ it.t qō abbas tenetur reuocare vagātē de offi.ordi. q̄to.t.c.fi.de reg.t q̄ beneficiati vel existētes i sa/ cris nō sūt aduocādi a diuinis.vt in.c.fi.lxxxviij.di. t ar.ff.de arbi.nō distinguemus.§.sacerdocio. bec eniz dicit procedere cū aduocaretur totus cōuent⁹ ēt ad tempus vel de vno monacho in perpetuū sz ,p necessitate vel ,p vtilitate monasterij bec tolerant ad tempus de abbatis imperio sicut aliquādo manent in alicuius prelati vel magnatis seruitio qō fit nō si/ ne vtilitate monasterij cū per illū negocia mōasterij promoueantur.sicut in simili dicitur de cle.non resi. cum dilectus.t facit quod nō.in.c.cū.J.t a.j.de re iudi. Nō plura ex bis dictis Post.primo q̄ totus conuentus non pōt subtrabi a monasterio pro neces sitate vel vtilitate mōasterij ēt ad tempus. Ego dixi/ guerem cām necessitatis t vtilitatis.ar.i.c.si canoni ci de offi.or.li.vi.t.c.ex parte.j.de v̄.sig.t in.c.ij.ō iu.pa.vbi bo.tex.sed pro leui cā non esset fiendum t sic ,pcedit.d.Post. Scōo nō abbatez non posse concedere vni monacho vt in ꝓpetuū stet extra clau/ struz. In ꝓrium adduco.c.insinuante ne cle.vel mo. t qō ibi nō. Inno.vbi dicit q̄ lz abbas nō possit se ad boc obligare.ar.c.cū ad monasteriū.v̄.nec alicui de sta.regu.tñ pōt concedere monacho vt stet in cer to loco extra monasteriū in.d.c.insinuate.nam ut di cit abbas in.c.cū illorū de sen.ex.ubicūq; fuerit mo nachus dūmodo sit sub obediētia abbatis semp fin/ gitur esse in claustro.sed ,p dicto Posti. adduco tex. nō.in.c.monachū.xx.q.iij.vbi dicit q̄ etiaz ,ppter necessitatem infirmitatis nō lz monachis relicta cō/ gregatione eligere sibi cellulas solitarias extra sepra monasterij.pōt dici q̄ sine causa uel ex leui non pōt abbas boc concedere sed ex cā urgēti t ,pbabili boc poterit.facit qō nō.idem Inno.in.c.porrectū de re gu. Nō tertio abbatē posse concedere monachū ut sit i seruitio alicuius prelati uel alterius magnatis ,p boc ego allego.c.cū pastoris.ij.q.vij.vbi est tex.

nō.,pbans monachū posse esse epi cubicularium.t ibi glo.examinat an epus inuito abbate possit illū ba/ bere.t facit ꝟ ad id qō supi⁹ dixi.nā ibi deputat ad seruitium epi sine temporis pfinitione t vide qō nō. Inno.in.c.cū J.t A.pal. Scōo ꝟ glo.i.pncipa liter op.videt.n.q̄ liberi boies nō possunt obsides dari de pig.c.ij.t.l.q filios.C.que res pig.ob. pos/ sunt.in quib⁹ patet q̄ liber homo nō pōt dari in pi/ gnus t qui recipit punit.vt in auc.vt nul.iudi. In ꝯ rium arguit glo.nam iura vident boc pmittere vt in c.vt pdē t.l.obsides alle.in glo.Sol.glo.tripliciter primo q̄ liber homo nō potest detineri vt ius ꝓstitua tur in eo tanqz in pignore[b] nisi in casu.l.ij.C.de pa. q fili.di.sed bene potest teneri nuda detentiōe vt fiat qō conuenit inter partes.t,p bac so.facit fm io.an. q̄ qñq; tenetur res,p ea pecunia,p qua obligata nō fuit.vt.in.l.vna.C.etiam ob chiro.pecu.pig.ac.po. Scōo sol.glo.q̄ ꝟ narrat factum.q.d.ius ꝟ nō poni. Tertia sol.q̄,p pecunia obligari nō pōt sed,p pacto ineunde pacis vel cōsimili fic.vt ꝟ t.c.exposita ō ar bi.gl.t.q.ij.boc ius. in v̄bo conflata.tenet primam solutionē eam tñ restringēdo p banc vltimā vt ,p pe/ cunia nō possit.ita restringit.c.vt pdem.xxiij.q.viij. t videt ibi velle q̄ inuiti retineri possunt isti dati ob/ sides qō tñ dicit nō,pcedere i clericis q̄ clericus nō pōt renūciare beneficio canonis siqs suadēte.vt i.c. cōtingit.ij.de sen.ex.t ad.c.istud dicit q̄ auctoritate pape,p necessitate ecclie ꝟ fuit factū.sed certe ꝟ est di uinare ad istū tex.t potius colligit ꝓrium.inno. pri/ mo ponit so.gl.postea dicit q̄ obsides uocat eos q̄ iurant q̄ non recedēt de certo loco quousq; eis fue/ rit satisfactū.nam si detinerent inuiti essent excōicati detentores.xvij.q.iiij.siqs suadēte.ēt si de eoꝝ volū tate detinerent.d.c.,ꝓtigit.t idē sentit host.io.an. di/ stinguit modū tenēdi.fi.n.clericus,p misit obstagiū i castro vel palatio t ne dicat fractor fidei si ibi spon/ te manet pudori suo parcēs cessat excōmunicatio. si vero tenet in cōpedibus vel in carcere inuitus vt fu gere nō possit tunc est locus pene. Do.an.nil dicit ꝟ de suo sed sola recitatione fuit cōtentus sed profecto articulus iste nō est clarificatus q̄ precedēcia. Ad cū querit an liber homo possit dari in obsidē[c] facio tria mēbra aut querit de laicis aut de monachis aut ō clericis sclarib⁹. primo casu dico q̄ ab impatoꝝ suis hostibus t ecōtra possunt dari t isti obsides hoc ca su sunt quasi ꝓpui.vñ nō possunt testari sine lnia pnci pis.vt in.l.obsides.t qō ibi nō.ff.de testa. Idē pu/ to de alijs pncipibus babēnib⁹ iura pncipis seu ius indicendi bellū.ad ꝟ qō in simili nōt bar.ff.de pub. iudi.in.l.infamē.t isti ,pꝛie dicuntur obsides veri. Aut querit nūquid possit dari ab inferioꝛib⁹.t gl. in.l.ij.C.de pa.qui ñ.di.dixit q̄ nō licet fateat de fa cto vsurpatū cōtrariū.t idē do.azo in sūma de testa. bar.in.l.obsides.nō eligit sed remittit ad istum tex. Ego credo q̄ nō possunt dari vt sint,pꝛie obsides vt sic pdant quodāmō libertatem.qz immutare sta/ tum boīs ē solius principis.ar.l.i.§.de qua.ff.ō po stu.t forte boc voluit inno.ꝟ dū dixit q̄ ꝟ vocantur obsides q iurāt q̄ nō recedēt t c.q.d.istos nō eē ,p/ pꝛie obsides. Aut dant vt nō recedāt de loco donec fiat qō inter partes conuenit ita q̄ aliter non alterat istorū status t potest,pbabiliter dubitari t credo q̄ si nō interuenit iuramētū nō possint saltem iter puā/ tos de iure dari quia videtur quedam species seruitutis.nā video q̄ obligatus ad factū precise nō com pellitur cum videatur quedā spēs seruituris.vt le.et nō.in.l.stipulatiōes nō diuidūtur.ff.de v̄.ob.l.siqs ab alio.ff.ō re iudi.facit ēt qō nō.in.l.cū tale.ff.ō cō di.t demon.sed succedit obligatio ad interesse.vt in iuribus pālle.nō,igit fortius dicēdū in casu nro vt ñ

b Unū casum in quo liber hō est nex⁹ pignoꝛi vi de i.l.sina tus.§.fi.ff. de lega.i.

c An li/ beri boies possint da ri obsides t ō hoc vi/ de bal.vbi ponit bo. verba in.l. ob es.C.ō ac.t bal.i extraua.ō pa.cōstan. in glo.i.v̄. dāna.t p bal.in.d.l. C.de pa.q fi.di.

ualeat hec obligatio quatenꝰ teneat stare ⁊ non recedere de certo loco. Itē ſi videt qđā carcer priuatus quē iura miro mō deteſtātur. vt.l.i.C.de priua.car. ⁊ ad iura que vident aliud velle ē dicēdū ꝙ narrant factū ⁊ nō ponūt ius ſaltē iter priuatas ꝑſonas. ſed ſi interuenit iuramētū puto ꝙ is qui iurauit pōt cōpelli ad obſeruationez ipius vt ſtet in loco donec fiat qđ ꝓuenit nō tñ aliter ꝺz detineri iuitus ⁊ ſic itelligerez iſtū tex.nō.n.credere valere iuramētū vt poſſit iuiꝰ detineri qz eſſet ꝺ bonos mores ꝺ.c.nō eſt obligatoriuz de re.iur.li.vi. Uenio ad ſcōm mēbrū videlicet qđ de monachis. ⁊ puto tā in eis qz̄ in clericis ſecularibꝰ ꝙ ſolus papa poſſit eos dare obſides vt ꝑpriē ſortiant naturā obſidū. de quo.ſ̄. dixi.ar.in.c. cuncta ꝑ mūdum. ⁊.ca.ꝑ principalē.ix.q.iij. ⁊ ſic ꝑcedit gl.in.d.c.vt ꝑdem. Aut dant nō vt ꝑpriē ſint obſides ſed vt ſtent in certo loco ⁊c̄. vt.ſ̄. ⁊ puto ꝙ abbas poterit monachū ſuū deputare ꝑ neceſſitate vel vtilitate monaſterij ēt inuitū qz monachus nō poteſt abbati reſiſtere cū volūtas ſua depēdeat a volūtate abbatis vt in iurib⁹ ꝑal.ex qua rōne puto ꝙ eum detinētes ēt iuitū dūmodo ꝺ volūtate abbatis ſi ſint excōicati.ar.c.vt fame de ſen.ex.ſed multo abbate ſi poterit retineri.tuz qz hz beneficiū canonis ſigs ſua dēte. ⁊ facit.c.nuper.ī.de ſen.ex.tū qz eſſet qđā ſpēs ſuitutis tenere bominē inuitū. vt.ſ̄.dixi in laicis. Si āt iteruenit iuramētū ſua qđ.ſ̄.dixi in laicis. ⁊ idēꝑ oīa dico i clericis ſecularibꝰ niſi qz ñ poterūt ꝑ ēpos deputari ſic mōachi. cū ñ ſint ita aſtricti nec poterūt inuiti teneri lz a principio cōſenſerint ſine excōicationis pena. ar. ꝑalle.c.contingit. nec ēps in boc poteſt diſpenſare. ar.c.ſi diligēti de ſo.compe. Oppo. ꝺ tex. in eo ꝙ mandat vxorē cōpelli ad obſeruantiaz ſi deiuſſiōis. nā mulier iuuatur beneficio velleiani vt nō teneat obligās ſe pro alienis debitis. ff. ⁊. C. ad velleia. per to.nō. in. c.ſi diligenti de ſo.cōpe. Sol. glo.pe.dat tres ſolu. Prima ꝙ mulier audiet ſi excipit de ſuo beneficio. hec diuinat. Secūda ꝙ forte hꝫ mulier renūciauit huic beneficio hꝫ etiam diuinat. ⁊ an ⁊ quādo valeat renunciatio dixi plene. in.d.c. ſi diligenti. Tertia ſo. ꝙ hꝫ obligat vigore iuramenti. ar.c.cum contingat de ſo.cōpe. ⁊ hꝫ mihi placet ⁊ eſt valde nō. ⁊ notabis ſemꝑ in hoc bunc tex. iuncta bac glo. ꝙ mulier obligatur ex fideiuſſiōe ſi iurauit ⁊ plꝰ dicit bar. in.l.ſi quis pro eo. ff. de fideiuſ. ꝙ contractus fideiuſſiōis firmatur iuramēto qđ bene nō. naz mulier principaliter iuuat in fauorē ſui merito ꝺctuſ in cōtrariū firmatur iuramento. ar. in.c.ij. de pac.li. vi. An aūt poſſet petere relaxationē vel abſolutionē iuramēti. vide quod dicam in. d.c. cum contingat.

Ultimo opp. vr̄. n. ꝙ ex alio capite hec mulier et maritus nō poterāt cōueniri qz ñ potuerūt ꝑmittere factū alienū iſti. de inuti. ſti. §. ſi quis alij. Solut glo. ſi. ꝙ iſti ſolū compellētur ad dandū operā vt cōuentio obſeruet ⁊c̄. Aduerte qz glo. vr̄ ſentire iſtos fuiſſe fideiuſſores obligatiōis facti vz vt cōuentio de obſidibꝰ ⁊ alijs obſeruet. quo caſu cū ꝑmittāt ſcīz alienū tenētur ſolū preſtare operā quā pñt ⁊ nō aliō Et ꝓz hunc intellectū collige vnū ſingulare ꝙ lz alias promittēs factū alienuz ad nihilū obligetur niſi ſpecifice promiſerit ſe curaturū ⁊ facturū vt i.d.§. ſigs alium. tamen ſi ſimpliciter promiſit factum alienum cum iuramento obligatur ad operam preſtandam ſi cut ſi ſe ſpecifice obligaſſet vt ſic valeat iuramentum eo modo quo valere poteſt ar. in.c. ad noſtram. ī. e. ⁊. l. cum pater. §. filius matrem. ff. de leg. ij. ad hꝫ facit tex. cum glo. in. c. ex litteris. ij. de ſpon. Si autez vis intelligere tex. ꝙ iſti obligauerunt ſe vt fideiuſſores debiti principalis tunc ceſſat motiuum glo. ⁊ tūc poterūt cōueniri iuxta ea que bn̄tur i auc̄. de fideiuſſo. in prin. ⁊ vt nō. in. c. ij. de fideiuſſo.

Querelam. Caſus. Periurus ꝙ eſt ⁊ ab eccl'ia remouendus qui nō neceſſitate ſed voluntate venit ꝺ licitū iuramētū. b.d. Prima pars ponit impetrantis querelā. ſcō dat iudices ibi qm̄.

Caſus ſ̄alis. Guilbelmus clericus ꝑmiſit iuramento interpoſito. R. clerico linconien̄. ſe ſolutuꝝ annuatiz ipi. r. duos biſuntios nomīe eccl'ie de ſtatera: ſed ꝑ biēnium a ſolutiōe penſiōis ceſſauit: ꝓpter qđ dictus. r. cōqueſtus fuit dño pape: ſuper hoc papa ſcribit iudicibus dicēs: ꝙ non merent eccl'ias regere q ſunt crimine periurij irreriti: vnde mandat quatenus ſi cōſtiterit dictū guilielmū clericū ꝺ iuramētū ſuū ceſſaſſe in ſolutōe penſionis: nō neceſſitate ſz voluntate: ab ipſa eccl'ia ipm̄ remouerēt ⁊ eam ꝑfato. r. reſtituant. Ber. Nō ꝓmo ꝙ nō adimplens iuramentum ex neceſſitate nō incidit ī periuriū. deus. n. reſpicit animū. xiiij. q. v. ſi quid inueniſti vide de boc qđ dicet. ī. e. breui. Nō ſcō ꝙ periuriū ē remotione beneficij dignū. ⁊ colligit intelligendo ꝙ iſte clericus habebat banc eccleſiam in titulū ſed ſi habebat ad pēſionē reſpectu fructuū ⁊ erat vicarius tempalis tūc iſtud nō colligit. ſed ꝑmū dictū eſt vez ímo plus dico ꝙ ꝑpter periuriuz pōt quis deponi ab ordine ⁊ beneficio. vt ꝑbat in. c. cum nō ab bomīe de iudici. facit. c. ſiquis epūs. l. di. ⁊ in deteſtationē buius crimi nis vide bo. tex. i. c. ſi. xxij. q. i. ⁊ ibi gloſa tractat cui ſit maior pna imponēda bomicide adultero vel periuro ibi videas. Opp. videt. n. ꝙ iſte clericus non fuit obligat⁹ ex illo iuramto eo ꝙ ſine auctōitate epi nō potuit eccl'iam ꝓſtituere cenſualem. vt i. c. ꝓbibemus. ⁊. c. ꝑterea. ⁊. c. ſignificauit de cenſi. nec ligat iuramētū ꝺ ius publicū preſtitū de ſo. cōpe. c. ſi diligēti. So. c. iſtud pōt itelligi dupliciter vt ſentit glo. ſi. ⁊ doc. ꝓmo ꝙ eccl'ia iſta erat ánexa prebēde illius canonici ad ſuſtentationē illius iuxta ea que babent in c. extirpande. §. qz vo ⁊. c. expoſuiſti de prebē. ſcō pōt intelligi ꝙ iſte clericus erat vicarius temporalis ⁊ cōductor fructuū illius eccleſie ⁊ preſtitit iuramentum de ſoluēdo vt patet in lr̄a. ⁊ quilibet intellectus eſt bonus. primus tñ melior cū lr̄a dicat ꝙ debebat ſoluere nomīe eccl'ie. Op. videt. n. ꝙ ſola ceſſatō biēnij ſufficiebat ad priuandū iſtum clericū ſine delicto periurij. vt in. c. potuit ⁊. c. ꝓpter. ī. de loca. Sol. glo. ꝓma fatet ꝺctum. tu dic boc ꝓcedere ꝓm illū intellectum babentē ꝙ iſte erat cōductor ⁊ vicari⁹ temporalis ſed intelligēdo ꝙ erat rector vel vicarius perpetuus ſola ceſſatio ſolutiōis cenſus ſeu penſionis ñ ſufficit ad ꝓuationē. ad hꝫ. c. cōſtitutus. ⁊ qđ ibi nō. ꝺ reli. do. ideo forte pōderat bic periuriū. ⁊ bunc intellectum puto verioꝛē. nam ꝓm primū non oportebat adire papam cū ipſo iure cecidiſſet a locatione vt in dictis iuribus. Item iſte potuiſſet iſtum remouere a vicaria tempali ad libitū. vt i. c. ad bec de offi. vica. ⁊ ſic fruſtra reſpectu remotiōis ab eccl'ia ꝓm primuz intellectū ponderaret periuriū. Glo. ij. querit qua re periuri nō merentur eccleſias regere. reſpōdet qz ſunt infames ⁊ ifamibus porte dignitatis ⁊c̄. Ex bac glo. ⁊ ex glo. c. puenit. ī. de fideiuſ. quidaz tenuerūt ꝙ periuri indiſtincte ſunt infames ꝓm canones ſed certe hꝫ nō dicit glo. imo relata ad tex. nō poſſet melius dicere. cū. n. iſte clericus venerit ꝺ ꝓmiſſionez iuratam fuit ſtatim infamis nō ſolum infamia canonica ſed etiam ciuili nec reſpectu iuris canonici tñ ſed etiam de iure ciuili. vt in. l. ſiquis maior. C. de tranſac. ꝓm cōem intellectū qui ibi traditur de quo dixi ſatis plene in. c. teſtimoniuz. ſ̄. de teſti. dic vt ibi. Sed ego quero vltra glo. nū quid infamia priuet quē ipo facto titulo ſui beneficij ⁊ alijs dignitatiꝰ ſeu bono-

a Nota ſingu. limitationē ad regulaz. §. ſi quis alium. inſti. ō iuri. ſti. cū ſi. ex nō. effectu iuramēti. ⁊ idē tz̄ange. de are. in. d. §. ſiquis alū ī. vi. fallentia ⁊ in §. verſa vice in eo. ti. ex do. Jaſ. de mai. ī. §. itē ſi qs in. iij. col. i. viij. effectu iuramēti i ſi. inſti. de actio. q̄uis referat io. ſab. i. d. §. ſi quiſ tenere ꝺctū qꝑ promiſſio ſeu ſtipulatio facti alicui iurata nō teneat de iure ciuili ꝑ. l. nō dubiū. C. de leg. vbi dicit ēē clarū ⁊ expeditū q̄uis de iure canonico ꝓz eū ſub] dubio tñ fore ſit ſecus per iſtum tex. ⁊ vide que addidi ī. c. quā to. ī. e. in. i. colū.

ribus. Ego semp de hoc dubitaui. ℣o. car. videt tacite ꝟ sentire q̄ nō. dicit. n. hoc casu q̄ piurium nō priuat ipso facto quem beneficio suo lꝫ collatio facta periuro nō teneat vt nō. Fe. cōsi. xlviij. adducit ipse nō. p Inno. in. c. cū nr̄is. de concess. preben. sꝫ certe Inno. ibi nil specifice dicit de piuro sed apte hoc sentit iudicio meo in. c. inter dilectos de excess. pla. post prin. vbi dicit q̄ petenti beneficiū suū non pōt opponi exceptio periurij vel adulterij vl̄ alterius criminis quod non inducit puationē ipso facto nō tm̄ loquitur de quolibet piurio. nam posset intelligi ꝺ piurio qꝺ nō infamat infamia ciuili. vt si venit ꝯ iuramētū asserторium iuxta ea que nō. Archi. in. c. auctoritatē. xv. q. vi. ⁊ dixi in. d. c. testimoniū. tm̄ quicquid sentiat nihil adducit ad ꝟ ꝓbandū. Sed in ꝓtiuꝫ ego adduco tex. nō. in. l. ij. §. miles. ff. de bis qui nō. infa. vbi apte videt inuere q̄ infamia priuat ipo facto quē militia. ⁊ glo. singu. dicit ibi q̄ pari rōne priuat quē militia celesti ⁊ alijs dignitatibus ⁊ honoribus. idem videt glo. velle in. l. frustra. C. de re mili. li. xij. ad idez l. infamia. C. de decurio. li. x. vbi dicit lr̄a q̄ infamia quesitum adimit honorē ⁊ sic loquit̄ p vba presentis temporis ex quo videt q̄ ipso iure priuat honorib⁹ quesitis iuxta theoricā glo. in regula in penis de re. iur. li. vi. ⁊ eoꝝ que dixi in. c. si diligenti de foro compe. ⁊ satis hoc puto ꝓcedere in dignitatibus ⁊ bonoribus circa titulos beneficiales sꝫ in illis dubito quia non reperio tex. ꝟ dicētem imo video q̄ quantūcūque quis sit criminosus nō perdit ipso facto beneficiuꝫ acquisituꝫ p prius etiā si eēt homicida. vt ꝓbat̄ in. c. clericus ne cle. vel mo. ⁊ i. c. ex lr̄is ꝺ excess. plaтoꝝ. ⁊ tm̄ homicida est detestabilioꝝ canonibus ē enī irregularis adeo vt dubitetur an papa possit cuꝫ eo dispēsare vt nō. in. c. sicut dignū de homi. saltem negari nō potest quī difficillime dispēsaret p. c. miroꝝ l. di. vbi tex. nō. facit vt dispensari non possit licet qdam illum referant ad difficultatē dispensandi fac̄ ꝓ dicto principali qꝺ nō. Inno. in. c. cum nostris prealle. ⁊ iste tex in. v. remouētes. lꝫ possit respōderi q̄ debeat referri ad remotionē facti tamē satis ē q̄ non dicitur q̄ ipso iure. vñ nō debemus ponere hāc penā spālem ex quo de iure canonico expresse nō cauetur vt in simili dicit glo. in. c. fi. de iu. pa. fateoꝝ tamē q̄ collatio facta ifamī ē ipso iure nulla vt in regula in famibus de re. iur. li. vi. ⁊ in. l. ij. C. de dig. li. xij. fac̄ qꝺ nō. in. c. inter dilectos prealle. ⁊ vide qꝺ ibi nō. ⁊ ad p̄mum dictum facit glo. iij. ꝟ in fi. que dicit q̄ merito iste debuit priuari cum esset infamis ⁊ sic nō ꝟ. priuari. ℴppo. vlterius ⁊ videt q̄ iste priuari ñ debuit ratione periurij qꝛ ꝟ ciuiliter agebatur de pensione ⁊ sic etiam ꝓbato crimine priuari non debuit. vt in. c. ij. de or. cog. ⁊ c. super bis de accu. ⁊ q̄ agebatur ꝟ ciuiliter probant Lan. ⁊ Ain. p ꝟ. querelaꝫ positū in prin. c. ⁊ nō. bene ꝟ ꝟ. qꝛ istud verbū querela ex proprio significato cōuenit cāe ciuiliter ⁊ nō criminaliter intētate. ⁊ vide de hoc verbo qꝺ nō. gl. i. i. c. querelā. §. de procu. in. l. iij. C. qūo ⁊ qñ in. Sol. glo. fi. ponit duos intellectus vt. §. dixi. ℙrim⁹ q̄ iste erat vicarius tpalis ⁊ conductor fructuum. ⁊ fm̄ hunc intellectū cessat contrariū qꝛ nō principaliter rō ne periurij sed ob defectum pensionis non solute infra biennium iste fuit remotus. Secūdus intellectus q̄ habeat beneficiū in titulū ⁊ tunc ad cōtraria respondet q̄ per modū denūciatiōis fuit hic querela prolata ⁊ ad hoc agebat̄ vt ecclesia priuaret̄. ⁊ qꝫ qꝫ doc. cōiter transeūt cum ꝟ intellectu mihi tamē ñ satisfacit qꝛ denūciationis via nō admittitur monitio ne trina nō precedēte vt in. c. nouit de iudi. melius i c. cū dilectus de accu. Itē denūciatio rēdit principaliter in finē boni publici vt aīa fratris corrigatur. vt i d. c. super bis. ⁊ nō. i. d. c. nouit. hic aūt iste canonic⁹ fundabat se super iure priuato vt pz in prin. ⁊ v. q̄re lam. ⁊ ex fine vbi mandat papa huic canonico eccle/siā restitui quapropter dico q̄ iste canonicus agebat cōtra istum clericum eū deferendo de crimine periurij ciuiliter nō vt deponeretur ab ordie sed vt ab administratione ecclesie tanquā indignus remoueretur qꝺ fieri pōt vt est ho. tex. in. c. p tuas. i. in fi. de simo. ⁊ hoc p suo interesse. tū qꝛ nō soluebat pēsionez sibi vt iuramēto firmauerat. tum qꝛ cum ecclesia esset sua vel sibi subiecta intererat sua ne iste piurus ⁊ infamis illam detineret ⁊ super hoc impetrauit iudices delegatos a papa ⁊ ob ꝟ in fine papa mandat huic canonico eccliam restitui si constiterit ita esse vt narrabat. vide p ꝟ glo. in. c. ex parte de testi. in glo. i. in fi. ⁊ ibi p doc. Ex his tene vnum mēti fm̄ hunc intellectū q̄ is cui ecclesia est subiecta vel aliter interest pōt agere cōtra rectorem ciuiliter de crimine vt remoueatur a beneficio. ⁊ vide qꝺ dixi super rubrica ꝺ iudi. Ultimo glo. expeditis quero supra vidimus q̄ rōne p iurij pōt quis priuari beneficio suo. nunc quero nūquid idem sit rōne fidei violate. archi. in. c. iuramēti. xxij. q. v. refert ber. Jo. ⁊ host. tenere q̄ sic in. c. que relam. j. ne prela. vi. su. sed ipse finaliter tenet ꝯium dicens q̄ lꝫ omnia ista possint dici iuramēta tamē qꝛ grauius peccat veniens contra iuramētum qꝫ fidei interpositionez nō debet iste secūdus ita stricte puniri sicut primus. ar. c. nō afferam⁹. xxiiij. q. i. Ex quo infert q̄ nō ꝺz priuari beneficio sicut piurus. ⁊ idez videtur velle idem archi. i. c. i. de sepul. li. vi. facit qꝺ i simili nō. gl. i. c. pe. j. e. ⁊ hāc opi. vꝝ simplr̄ seq̄ do. an. sꝫ tu aduerte lati⁹. nā gas. ꝺ cal. i. c. ij. ꝺ spō. prio recitat rotam tenere illam opi. Archi. postmodū videtur ab illa declinare dicēs q̄ oia ista sunt iuramenta vt p̄mo dixit archi. do. car. in. d. c. ij. ⁊ in. c. ad aures qꝺ me. causa sequit̄ primā opi. qꝛ ex quo hec pena puationis nō reperit̄ inflicta ꝯ violatorē fidei nō ꝺz ad eū extendi ⁊ videtur ibi velle dare regulam i cognoscēdo iuramētuꝫ a fidei interpositiōe dicēs nū qꝫ esse iuramētum nisi exprimat̄ vbum iuro. Inno. vo circa hoc vltimū aliter dixit in. d. c. ad aures. dicit enī iuramētū esse qñ fit sup libro vel reliq̄is vel alia re sacra. ⁊ per hoc vltimū vꝝ intellexisse de libro euāgelioꝝ seu missali qꝛ alij libri nō benedicūtur. fidei aūt interpositionē dicit esse quādo promissio est facta per deū vel fidē suā. que verba ex toto mihi non placent. nec aliquo iure probantur. p̄mo enim dictū inno. nō procedit dū tacite sentit iuramētum nō eē si ñ prestatur sup aliqua re sacra. hoc enīz expresse est ꝯ c. ⁊ si xp̄s. j. e. ti. ⁊ plene dixi. §. e. super rubrica. imo qꝺ plus est iuramētū dr̄ lꝫ prestetur per creaturā lꝫ sic iurari nō debeat vt in. d. c. ⁊ si xp̄s. ⁊. xxij. q. i. mouet. Theorica vero do. car. ē aperte cōtra. c. ego. n. i fi. §. eo. vbi non exprimit̄ vbum iuro ⁊ tamē est iuramentū. ad idem. c. ⁊ si xp̄s. vbi ponunt̄ multe forme iurandi ablꝫ vbo iuro. ⁊ vide bo. gl. xxij. q. i. in sūma. ⁊ per hoc etiam dico dicta illoꝝ qui volunt indistincte facere ꝺiam inter iuramētuꝫ ⁊ fidei p̄tationem nō ꝓcedere. nam sic dicendo. sic me deus adiuuet. est iuramētuꝫ. vt. d. c. ego enim. vel testis est mihi deus ⁊c. vt. d. c. ⁊ si xp̄s. multo fortius ꝺz dici iuramētum si dico ꝓmitto per fidem meaꝫ vel p deuꝫ ꝓ hoc facit diffinitio iuramēti quaꝫ posui. §. sup rubrica. nam hoc casu adhibetur ipse deus seu eius fides ad ꝓfirmationē simplicis assertionis. nō enīz debent esse euangelia in maiori reuerētia qꝫ ipse deus seu ipsius fides. imo per euangeliū iuratur p respectum ad ipm̄ deum qꝫobrem puto q̄ omnis fidei p̄tatio est iuramētuꝫ. sed nō econtra. vnde fidei p̄tatio ꝓprie est qñ quis interponit fidem suaꝫ vt qꝛ di/

a Et p hac opinione videtur illud dictus io. fab. i. §. ité figs po stulāte in fti. de act. vbi qaerit nūqd quē admodu ex iuramē to oriť actio ⁊ exceptio aliqñ actio in fa ctuꝫ aliqñ actio ex ꝯ ctu si iuramētū ē for miter prestituꝫ. l. actori. C. de re. cre. cuꝫ si. nūquid eodez mō ex simplici ꝓmissione p fidē oriatur actio et exceptō sicut si ēt iuratū. deteriniat tā dem q̄ nō qꝛ fm̄ euꝫ iura multuꝫ ponderant iura-

mẽtũ ergo nõ sufficit sola ꝓmissio p fidez Sed huic fundamẽto respondeo q nõ ẽ verus q iura ita põderãt iuramẽtũ z actualẽ ꝓstationẽ iuramẽti sicut dic̃ io. fab. pz nã si iuramẽtũ sit remissus z sic nõ sit ꝓstitũ q̃uis actualiter iuramẽtũ nõ sit secutũ ira tamẽ oritur actio z exceptio sic̃ si actualiter fuisset iuratum l. naz z postea. § i. z l. remittit. ff. de iureiurã. ergo nõ ẽ verũ q ad h vt oriatur actio z exceptio q. l ponderet ipsus iuramẽtũ. nec est verũ sũ damẽtum do. car. dũ dicit q ex quo h pẽa puationis nõ reperit inflicta ꝓ violatorez fidei nõ dz ad eũ extẽdi qz dico q imo ẽ extẽdẽda qa vbicunq; tractat de dispõne iuramẽti illa dispositio cẽsẽt fauorabilis et cõsequẽt extendenda sm do. an. i. c. fi. i. i fallẽtia de cõsue. pe. de anch. z mol. i. ca. quãuis de pac. inl. vi. nõt expsse gemi. i. c. i. de tempo. oz. p illum

cit ꝓmitto per fidem meaz vel p deum. Juramẽtuz vo generaliter est qñ simplici assertiõi interponitur vinculum religiõis. z sic possunt intelligi multa iura que ponunt ista vt diuersa. vt in. c. peruenit de fide iusꝰ. z. c. querelam. ne prela. vi. su. z. c. ij. de spon. Et per hoc infero ad dubiũ principale nũ quid violator fidei veniat priuãdus beneficio. z puto q sic qz per iuriũ cõmittit. vt. s. probatum ẽ. z iura volũt q ꝑ iurio quis priuetur. vt hic dicit. c. cũ non ab homine nec est verum fundamẽtũ tenẽtũ cõtrariã iniam scz q minus peccat violator fidei. qz dico posse contingere q magis peccaret quoniã periuriũ tanto grauius est q̃nto sanctius ẽ id super quo iuratur. vt i. d. c. mouet. z nõ. inno. in. d. c. z si xps. sed posset contingere q iuramẽtũ eẽt prestitũ p aliquaz creaturã quo casu nõ ẽ dubium fidem iterpositã eẽ magis sanctaz Item iura nõ põderant quantitatem delicti cũ q̃q; minus q̃q; plus delinquatur. vt. s. dixi. sed simplicit attẽdit periuriũ qõ ẽ grauissimũ peccatũ maxime in clerico. videtur eniz nõ obseruãs deũ cõtẽnere. z ideo glo. nõ. dixit in. c. ij. de spon. fidei prestationem z iuramẽtum eq pollere. idẽ voluit glo. in. c. fi. ne prela. vi. su. z in. c. cõstitut⁹. de trãsac. lz collec. aliud ibi senserit dicens q violator fidei non est infamis sicut violator iuramenti. quod puto falsum ꝑ dicta. facit. c. tua. j. eo. vbi sm cõmunẽ lec. probatur q pro periurio clericos vitari nõ potest quo ad vulgi opi. lz in veritate non sit periurus qz iuramẽtum non erat licitum imponitur pena priuationis beneficij ergo fortius hec pena imponenda vbi violauit fidem legitime prestitam.

Tua nos. Casus. Si presentat⁹ iurat presentãti de anti quo censu augendo z postea ẽzum iurat instituenti valet secũdum z non primũ tñ ab ecclesia ꝛmouet. Cõis diuisio. scda ibi tue igitur.

Casus. litteralis. Monachi seu viri religiosi habent aliquãdo ꝓsentationẽ in ecclesijs a quibus certam percipiunt pensionẽ: cum ipi eligũt clericos ad easdem ecclesias constringũt eos iuramẽto ad maiorem pensionẽ. Cũ vero epi eos instituũt iurãt q pẽsionem annuã non augebũt. Queritur hic qõ iuramentũ sit seruandũ. Respondet papa q cũ posteri⁹ iuramẽtũ rõne z auctoritate lateranẽsis cõcilij iuuat ideo primo ꝓcedicat qõ de cupiditate ꝓcessit: verũtamẽ iustũ est vt clerici illi pro periurio qõ vitare non possunt ab ecclesijs perpetuo remoueant. Nõ ꝓmo rectorem ecclesie nõ posse se obligare ad soluendum cẽsum vel ad augendũ solitũ de redditib⁹ ecclesie ẽt in vita sua. qõ videt clarius ꝓbari. j. de cẽsi. ꝓterea. in fi. nam h posset esse ecclesie dãnosum in futurum. ar. c. ꝓuenit de arbi. z nõ. q ẽt patrono spon te soluere noie census nõ potest. Nõ scõo casum nota. q cõstituens se inter iuramẽta ẽzia tanq; periurus est ꝑpetuo ab oi officio remouẽdus. z nota bene ex hoc z ex fi. lre. q rõne periurij etiã cõmissi respectu certi beneficij priuat quis nõ solum ipso beneficio sed etiã oibus alijs z inhabilitat ꝑpetuo ad beneficiũ suscipiẽdũ. Et nota bene hoc ꝓcedere ẽt si sit tale periuriũ qõ ifamiaz nõ irroget. nam periuriũ õ quo hic nõ irrogabat infamiã. qz nõ est ꝓprie periuriuz vt dicam statim cũ glo. z ꝓ hoc facit. c. cũ non ab homie. de iudi. vbi simpliciter ꝓ periurio statuit pena depositionis. Op. z videtur q iste clericus nõ ꝓmiserit periurium cum ꝓprie periuriũ sit trãsgressio liciti iuramenti. vbi aũt quis transgreditur iuramẽtũ illicitum non incidit in periurium imo meretur transgredien do licet peccauerit in iurando vt ꝓbatur. xxij. q. iiij. per totum. z in. c. quanto. j. eo. q autem primũ iuramentum fuerit illicitum patet ex nõ. in prima glo. z ij. So. glo. ij. metu contrarij exponit ver. pro periurio. i. pro temerario iuramento. z nota illam expositionem. Sed tunc fortiter opp. vltra alios pro temerario iuramẽto non debet quis priuari beneficio immo quod plus est non inhabilitatur ad promotionem vt in. c. sicut. j. eo. nõ. glo. in. c. florentinũ. lxxxv di. z. xxij. q. iiij. diffinitio. z specifice videtur probari quo ad casum nostrum in. c. significauit. z. c. grauis. j. de censi. in quibus clericus prestans temere tale iuramentum de soluendo censum presentatori fuit absolutus a tali iuramento imposita penitentia pro temeritate iurandi. Sol. quidam senserunt q ratione simonie iste clericus priuatur. ar. c. cum clerici. s. de pac. quod nihil est cuz littera hic se fundat super periurio. Alij dixerunt q primũ iuramentuz poterat esse licituz respectu clerici iurantis. valuisset eniz superioris postmodũ interueniente consensu ideo nõ debuit propria auctoritate contrauenire iurando contrariuz. ℞ etiam non placet. tuz quia nũ q̃q; valuit tale iuramentũ etiam quo ad se. per. d. c. significauit. z. c. grauis. cum fi. tuz non iurauit cõtrarium sponte sed ex precepto superioris. vt patet in tex. Ideo ego soluo aliter z sic. quandoq; quis promittit vel iurat soluere vel augere censum vt presentetur ad ecclesiam ita q promittit temporale pro spirituali consequendo z tunc ratione simonie priuatur beneficio. ita logitur. c. cum clerici. de pac. Quandoq; non promisit seu iurauit soluere ex pacto sed simpliciter ita q cessat simonia. z tunc aut prestitit soluz vnum iuramentum z non debet priuari licet contrauenerit quia non peccat in contrauenerit quia non peccat in contrauenerit quia non peccauit temere iurando. Aut postea iurauit contrarium z sic sciẽter constituit se inter duo iuramẽta contraria. z habet locum pena huius. c. vt iste priuetur tanq; periurus licet in veritate non sit periurus. z ℞ ideo quia quo ad se z quo ad vulgi opi. non potest euadere periuriuz. z hoc sensit hic Jnno. qui dixit q iste erat perplexus inter duo iuramẽta contraria vt si vnum seruabat alterum seruare non poterat. sentit etiam Jo. an. dum exponit tex. q iste non poterat vitare periurium sm fatuam opi. quorundaz vel propter suam erroneam conscientiaz z ex his habes casum sing. in quo quis priuatur beneficijs propter iuramentũ temerariuz. z puto q tale periuriũ non sit sufficiẽs ad depositionem ab ordine. iurta nõ. in. d. c. cum non ab homine cum debeat intelligi de stricto periurio. z habes nũc vltra alios detectuz verum intellectum. ca. huius.

Scõo principaliter glo. tangit incidenter z inuolute qualiter peccet transgrediens licitum iuramẽtũ vel temere iurans z capiendo mentem facit tres casus. Primus casus cum quis iurat licitum z sciẽter transgreditur. z talis peccat mortaliter. vt. s. eo. querelam. z vide bonuz tex. in. c. ille qui. xxij. q. v.

Secundus cum quis iurat falsum credens illud forte verum z iste nullum peccatum incurrit. vt in. c. homines. xxij. q. ij. Jo. an. post Tan. dicit hoc verũ si adhibuit omnem diligentiaz alias est veniale vel si fuit in culpa mortale. Tertius casus quãdo quis iurauit illicitum quo casu aut iurauit ex deliberatiõe z proposito z peccauit mortaliter in iurando. j. eo. ficut. aut iocosa leuitate vel incaute z est veniale. xxv. di. §. alias ea demũ. vel potest intelligi glo. vt ponat in hoc vltimo duos casus. primus quando scienter iurauit illicitum z peccat mortaliter. scõus quando iurauit indiscrete. vt quia inuanũ assumpsit iuramentum iocose vel leuitate quadam z hoc casu peccat venialiter. z facit pro ℞. §. alias ea demũ in fi. z ibi glo. sed aduerte latius post beatum Tho. z Archi. in. c. habemus. xxij. q. i. aut enim quis transgreditur iuramentuz licitum scienter z peccat mortaliter etiaz si

text. z do. alex. i. l. qui iurasse i pn. ff. de iurciu. Jtẽ facit qz quotiescũq; agit de delicto puniẽdo illa nõ ẽ materia odiosa sed dz extẽdi sic̃ materia mere fauorabilis istã regulaz tradit bar. i l. quẽadmodũ circa medium p vnam gl. ibi. C. de agri. lib. xi. idẽ expresse dicit pau. de ca. i. l. bona fides p illuz tex. ff. depo. ergo sic̃ rõe periurij potest qs ꝓuari beneficio idẽ erit rõe fidei violate qz cum ista materia sit mer̃ fauorabilis vt delicta puniantur z ñ odiosa debet extendi.

iocose vel indeliberate iurauerit. quia periurii respicit dei contemptum qui quidem contemptus nō vitiatur licet iocose quis iuret. qz non debet nomen dei iocose assumere cuz sit vnū de .x. preceptis diuinis. Non assumes nomē dei inuanum ⁊c. quandoqz qs indeliberate iurat falsum tamen scit se falsum iurare ⁊ nihilominus etiam peccat mortaliter propter diuinum contēptum. quandoqz quis iocosa leuitate aliqd iurat quod postea ex aliqua necessitate adimplere non potest ⁊ peccat venialiter. ⁊ hoc vltimo casu ī telligo tex. cū glo. i. d. §. alias ea demū. ⁊ vide ad materiam tex. nō. in. c. i. xxij. q. ij. vbi ponuntur ⁊ distinguuntur octo genera mendaciorum. Extra glo. q̄ro quia iste clericus iurauit ep̄o q̄ solitam ⁊ antiquā pensionem non augebit quale iuramentū prestat generaliter clericus episcopo itellige de beneficiato qz alij regulariter non iurant. s̄. e. nullus. So. dicit bosti. q̄ licet diuersa forma iurandi per rectores vel curatores ꝑm diuersitatem locorū seruetur. hec tamen videtur congrua ⁊ per iura probari. Jurabit enīz q̄ fidelis erit episcopo ⁊ obediēs. s̄. e. nullus. sub quo intelligas q̄ seruabit illius sententias ⁊ pro posse faciet seruari. quod tamen aliqui exprimūt. pro ȳ. s̄. ō offi. ordi. cum ab ecclesiarum. ⁊. c. ad reprimendam. scōm capitulum q̄ mandata sua sancta ⁊ honesta adimplebit. s̄. de offi. ordi. c. fi. Tertiuz q̄ nihil alienabit sine ipius licētia. xij. q. ij. abbatibus. xvij. q. iiij. in venditionibus. Quartū nomine ecclesie vltra certam summā que arbitrarie determinetur mutuū nō contrahet. ī. de fideiuss. q̄ quibusdam. Quintum q̄ ecclesiam non relinquet nec ad alium se transferet sine ipius licentia. s̄. de renū. admonet. Sextum q̄ iura ecclesie ꝑ posse petet ⁊ defendet. vtilia eius procurabit ⁊ nociua vitabit. quod dicit intelligendum etiā postpositis negocijs proprij patrimonij. ar. vij. q. i. presentium. ⁊. c. placuit. ⁊. xvi. q. i. qui vere. ⁊. c. nos autez. Septimuz q̄ nil dedit vel dabit nec aliquod pactum fecit nec commisit aliquod illicitum per se vel aliuz ipso sciente pro adipiscenda eccliā de pac. c. fi. de simo. nobis. ⁊ q̄ quācito ȳ vitium ad eum peruenerit insinuabit ep̄o ⁊ ad ipius voluntatez renunciabit. de elec. c. pe. Octauū q̄ ordines suo tempore recipiet ⁊ ȳ si ordinatus non est de eta. ⁊ quali. queris. Nonuz q̄ in ecclesia personaliter residebit ⁊ deseruiet in ordine quem ipius cura requirit. de cleri. ī resi. qz nōnulli ⁊. c. relatū. Decimū q̄ non soluet vltra antiquaz ⁊ solitaz pensionem vt ȳ. ⁊ cuz hac forma transeunt hic cōiter doc. sed certe lz ad omnia su perius contenta obligetur promotus tñ iure non ꝑbatur vt ad omnia ȳ clericus debeat suo iuramento obligari. vnde ego allego tex. ⁊ gl. vbi ponitur directa forma huius iuramēti nec inferūtur tanta sicut ȳ xxiij. di. q̄z q̄z. vbi videas ⁊ dic vt ibi.

c **Am quidā.** Casus. Episcopi de periurio grauius q̄z alij sūt puniēdi. ȳ ꝑmo. Illicitū ē iuramētum de non prebendo subsidium cōiuncto hoc secundo. ⁊ sunt duo dicta per se patentia

Casus falis. Quidam episcopi de sardinia receperunt a quibusdam creditoribꝰ quandam pecunie quātitatem ⁊ iurauerunt illam ad certum terminum persoluere quod facere contēpserunt. queritur quid sit illis episcopis faciendum ꝑ eo q̄ cōtra iuramētū venerint. Respondet papa q̄ in ipsos tanto grauiꝰ est iudicādum quāto maiori dignitate precellūt: ⁊ qz eorū exemplo alij ad similia prouocātur. Illi. Quidam iurauerunt non loqui patri vel sorori vel fratri nec aliquod subsidiū impartiri eisdem: dicitur q̄ isti ab isto illicito iuramento sunt absoluēdi iniuncta eis penitentia pro eo q̄ male iurauerant. Ber. Nō primo duo ratione quorū maior penitētia ponit ꝑ delicto. Primo si delinquens ē in dignitate ⁊ tanto maior imponitur quāto in maiori dignitate ē positꝰ vide bo. tex. in papa in. c. aliorū. ix. q. iij. Secundo ex corruptione proximi propter malum exēplū. vt puta qz peccatū est palam cōmissum ⁊ tanto grauiꝰ ex hoc ē puniendus q̄nto plures exemplo male vite corrupit. vnde Greg. Scire prelati debēt q̄ si peruersa vnquā perpetrant tot mortibꝰ digni fūt quot ad suos subditos perditionis exēpla transmittūt. vt legitur in. c. precipue. xi. q. iij. Nō ex scōa parte non valere iuramētum contra officium pietatis charitatis ⁊ propinquitatis. rationē. ī. videbis. Op. contra tex. in eo q̄ innuit dignitatem delinquētis aggrauare peccatū videtur q̄ acrius sit puniēdꝰ ignobilis q̄ꝫ in dignitate positus. vt in. l. ij. C. vt nemo p. ⁊. xxiij. q. i. qui cōtra pacem. So. glo. in hoc instat ⁊ tandem videtur cōcludere q̄ aut queritur de quātitate peccati quo ad penitētiam imponēdam in foro conscientie. aut quo ad penam fori cōtētiosi. primo casu non consideratur imediate dignitas delinquētis. sed quātitas contēptus. vnde sicut quāto quis magis scipsum affligit tanto magis est iustꝰ. viij. q. i. §. cum ergo. ita quanto magis cōtēnit tāto magis peccat. vnde possibile est q̄ in eadē specie peccati magis delinqueret rusticus quā magnus prelatus q̄ minꝰ cōtēpsit. sed in dubio vbi non constat de cōtemptu maior presumitur magis ptēnere qz videtur magis deo ingratus ⁊ sic rōne presumptionis magis punit ⁊ sic ꝑm glo. dignitas non aggrauat delictū sz magis ipsū delinquētē ratione presumptiōis. ⁊ sic itelligat tex. iste. idē nō. gl. in. c. homo xp̄ianus. xl. di. Scōo membro scz quo ad forū contētiosū dicit q̄ in pena pecuniaria plus punitur nobilis ⁊ in dignitate positus sed in corporali magis punitur priuatus ⁊ ignobilis. ⁊ sic reducit glo. ad concor. ⁊ iura pro ⁊ cōtra in ea alle. ⁊ hoc vlti. firmat bostiē. in. c. ea que de sta. regu. vide tu ad primuz mēbr̄ qō nō. io. an. post beatū Tho. in. c. accusatus de bereti. li. vi. vbi concludit q̄ in eodem genere pcī minus peccat religiosus quā laicus nisi in tribꝰ casibus. Primꝰ cū peccat ꝓ votū religiōis puta fornicādo ꝓ ꝑmissionē cōtinentie. Scōs cū excedit p cōtēptū qz vī magis ingratus cū ex dei bñficio eēt ꝑductꝰ ad pfectiōis statuz. facit quod habeē in auc. de mona. in prin. ⁊ in. c. fi. xlvij. di. Tertius cū peccat publice ita q̄ prebet alijs scādalum. nam tunc tenetur etiam de delicto aliorum. ō voto magne. ⁊. d. c. precipue. Extra predictos cāus leuius peccat religiosus ⁊ boc propter merita precedentia ⁊ sequētia. iuxta illud psal. Si ceciderit iustꝰ nō collidēē qz dñs suppōit manū suā. hic Piero. vt hētur ō pe. di. iij. Septies ī die cadit iustꝰ ⁊ resurgit lz iustꝰ cadit ñ tñ pdit nomē iusti ex quo ꝑ bōa opera ilico resurgit. Ex quo ifero ad q̄onez gl. q̄ positus in dignitate vt episcopus leuius deliquit q̄z inferior cum dicatur religiosissimus. vt in. c. ex multa de vo. ⁊ sic in statu perfectionis in. c. licet de regu. ⁊ in. c. nisi cum pridem de renūc. nisi peccet cōtra votuz emissum in receptione ordinis vel ex contemptu vel publice in scandalum aliorum rationibus prealle. ⁊ in tribus casibus prealle. vel eoz altero aggrauaē peccatum ex dignitate. ⁊ sic potest recte intelligi iste tex. ⁊. c. homo xp̄ianus prealle. alias secus vt in. d. c. septies. ⁊ in dubio presumitur magis cōtēnere vt ȳ in glo. ⁊ in. d. c. homo xp̄ianus. ⁊ quod ibi nō. ⁊ de multis circunstantijs aggrauantibus delictum vide bo. tex. cuz glo. in. c. i. de pe. di. v. ⁊ per hoc potest determinari questio glo. in. c. fi. xiiij. q. fi. ⁊ tangit gl. in. d. c. i. vtrū magis peccet cum muliere pulchra q̄z cū deformi. credo per predicta q̄ primo debeat attēdi ma

ior contẽptus ⁊ in dubio magis excusatur qui delinquit cum pulchra qꝛ magis presumitur tentatus. facit de pe.di.ij.sciendum. Item faciunt hec ad aliam questionẽz quis magis grauetur de peccatis an peccans occulte an publice. de qua vide glo.in.c.de homine.de cele.misꝫ.⁊ in.c.nemo.xxij.q.iij.⁊ in.c. clericus solus.lxxxi.di. Ja.bu.subtilius distiguit in.l. iij.ª C.de sum.tri.vbi dicit ꝙ aut tractamus de causa delicti aut de effectu.si de causa que est dolus. aut cõstat de dolo ⁊ non facit dꝫiam inter clam ⁊ palam. aut dubitatur ⁊ tunc si tractamus de his que sunt in genere ꝓhibitoꝝ non est dꝫia qꝛ semper presumitur dolus.l.i.C.de fica.⁊ in.c.i.de presump.⁊ quod ibi nõ.aut loquimur de his que sunt in genere permissorum in ſpecie trũ sunt ꝓhibita vt matrimoniũ. ⁊ tunc aut fiunt clam ⁊ presumit dolus. aut palaꝫ ⁊ non presumitur dolus sed erroꝛ.l.fi.ff.de ri. nup. Et hec faciunt ad questionẽ que fuit de facto. Quidam frater ꝓfessus.ᵇ exiuit ordinẽ ⁊ accepit vxorem querebatur an inquisitoꝛ heretice prauitatis posset ꝺ hoc cognoscere. Ju.dicebat ꝙ predicta ꝙ aut accepit vxorem clam ⁊ presumitur in dolo ⁊ nõ in erroꝛe iõ inquisitoꝛ non poterat cognoscere. aut accepit palã ⁊ non presumitur in dolo sed erroꝛe ⁊ ꝙ putet sibi licere ⁊ ꝙ erret in fide ⁊ sic cognitio pertinebit ad iniquitatem quod nõ. Predicta,pcedũt cũ cõsideraꝛ delictum ex parte cause. si aũt consideraꝛ ex pte effectus ⁊ tunc potius est cõmittere delictum palam q̃z occulte ad ħ.d.l.iij.C.de sum.tri.⁊.d.c.precipue.⁊ faciunt hec ad materiam.s.tactaz. Quis aũt magis mereatur ex eodem genere boni an religiosus an laicus.vide glo.nõ.in cle.si dominum de reli.⁊ ve.sã. vbi concludit ꝙ religiosus. Quo ad scõm mẽbꝛuz gl.vide ᶜ in simili quod le.⁊ nõ.in.l.desertoꝛem.ff.ꝺ re mili.⁊.l.capitaliũ.§.i.⁊.§.serui test.ff.de pe. vbi patet ꝙ pro eodem delicto non imponitur pena ita ignominiosa nobilibus militibus ⁊ alijs viris bone ſtioꝛibus sicut vilibus ⁊ ribaldis. ⁊ facit pro cõsuetudine hodierna vt viles tantum furca suspendantur. vt nõ.bar.in.d.l.desertoꝛẽ.⁊ qui dicantur ignobiles vide bo.glo.in.c.qui contra pacem.xxiij.q.i. ⁊.l.nequis.C.de digni.li.xij.⁊ per bar.plenius i.l. i.e.ti. Venio ad secundam partem decre.⁊ oppo.videtur.n.ꝙ non sit necessaria absolutio ab isto iuramento cum illicitum iuramentum ᵇ nõ obligat ne sit vinculum iniquitatis.xxij.q.iii.inter cetera. So. glo.ii.metu ꝫii intelligit ꝙ ħ fit absolutio ad cautelam. Jnno.refert quosdam dicere ꝙ taliter iurans non debet loqui patri donec per supioꝛẽ fuerit absolutus.quia tale iuramentũ potest obseruari absq; ꝺ trimento salutis eterne superioꝛ tamẽ pôt ⁊ debꝫ relarare quo facto libere potest loqui. Jo.and.dicit se credere ꝙ inquãtum iuramẽtum dirigitur ad nõ loquendũ patri ex indignatione vel quia nõ velit ꝓbere officiuz charitatis non sit obligatoriũ nec eget absolutione quia militat ꝓ charitatem. Jdem dicit si iuramentuz sic prestaretur de alio consanguineo vel extraneo quia debet fratri suo q̃zcitius potest recõciliari.si vero tale iuramentum fuerit prestituz ex aliq̃ iusta cã. vt quia forte locutiones istius erãt corruptibiles iuramentũ esset obligatoriuz ⁊ non absoluere tur in dubio tamẽ tale iuramẽtuz non bꝫ bonũ aspectuz .⁊ quia posset esse obligatorium fit absolutio vt ħ ſm eum.⁊ sic videtur intelligere istum text.in casu dubii.sed certe ꝓ eum aperte facit hec littera q̃ assertiue dicit hoc iuramentum esse licituz ⁊ ꝫium ratiõi ⁊ mandat isti imponi penitẽtiaz de eo ꝙ male iurauerat. vnde placet mihi intellectus glo.ꝙ absolutio fit ħ ad cautelaz. vel intelige de absolutione facti ne taliter iurans notetur de facto de trãgressione iuramẽ

a Et ibi per bal.⁊ alios.⁊ vi de glo.⁊ ibi bal. C. ꝺ iter. ma. q volũt ꝙ nũq̃ excusantur mulier vel rusticus facientes actũ clã. Et qñ dicatur aliqd clã vel occulte factum vide barto.i l. ij.de bis q ex pu. rõ. li.x.⁊ i.l.i. i fi.de prẽdi.curia.e. li.⁊ qꝛ magis puniat vide bar. i. l.i.§. generalit.ff. vi bon.rapro.

b Be hac qõne vide bald. in.l.iij.C.ꝺ sum. tri.⁊ moder.in c.ad abolẽdam de bereti.

c Et vide bal.i.l. iij.i pn.C. ꝺ sum. tri. moder. in l.siquis id qꝺ.ff.ꝺ iu. om.iudi.

d Cũus ãtĩ qꝰ iuramẽtũ ñ obligat vide pl. enumeratoſ p bald.i.l.fi quis ad excludẽdam C.de iureiur. vbi inter alia dic ꝙ iuramẽtũ ñ obligat qñ est exclusiuũ pietatis vt si iurauit nõ loq.viõ et bal.i.c.i.§. itẽ facrã i titu.ꝺ pa. iura.fir. ⁊ nõ .xxxv. di.c.i.

ti.⁊ ꝙ tale iuramentũ ex indignatione prestituz nõ liget.bene facit.c.qui sacramento.xxii.q.iiii.⁊ de pe. di.ii.proximos.⁊ generaliter quot modis iuramentum dicatur illicitum dixi in.c.si vero.s̃.e.⁊ qui possunt a iuramento absoluere nõ.in.c.i.⁊.c.debitoꝛes s̃.eo.⁊.j.eo.quanto. Abbas.

Sicut ex litteris.

Casus. Nõ vꝫ iuramẽtum monachi claustrum abiurantis ⁊ sibi de hoc grauis penitentia ĩponitur. Communis diuisio.secũda ibi respondemus.

Casus litteralis. Prioꝛ cuiusdam monasterij iracundie caloꝛe cõmotus iurauit ꝙ in claustro eiusdez monasterij in quo ꝓfessionem fecit de cetero cuz.g. monacho non moꝛaref:abbas suus dubitando sup hoc consuluit papam:⁊ ipse respondit ꝙ non licuit illi monacho temerariũ facere iuramẽtuz ꝓ fidez sue ꝓfessionis ⁊ sue stabilitatis ꝓpoſituz:vnde mandat eidem abbati vt talem penitentiaz sibi iniũgat ꝙ alij illius exemplo deterriti similia facere pertimeſcãt:⁊ in claustro quod abiurare non potuit stabilitate perpetua suam penitentiam agat. Ber. Nõ ibi prioꝛ iuncto tex.⁊ ibi monacho supradicto.ꝙ lꝫ mõachus efficiatur prioꝛ nõ trĩ per hoc desinit esse monachus. facit.c.fi.de simo.⁊ quod ibi nõ. Ex quo potest colligi arg.ꝙ prioꝛ vel abbas retinet ius monachatus ⁊ sic licet renũciet vl deponaf ab abbatia vel ꝓratu remanet nihilominus monachus monasterij. Cõtrarium trĩ sentit Jo.an.in.c.cuz ad monasterium de sta. regu.⁊ idem Fede.qui latius ꝓsequitur cõsi.xix.⁊ ꝙ Jo.de lig.in cle.ne in agro de sta.reg. sed do.an. tenet primũ i.d.c.cũ ad monasteriũ.quod plus placet de equitate.⁊ plenius dic vt ibi nõ. Scõo nõ. ibi cũ fidem ⁊c.ꝙ nõ valet iuramẽtũ monachi ꝓ suaz ꝓfessionẽ.⁊ sic arguo nõ valere iuramẽtũ ꝓ votuz.⁊ est rõ qꝛ hoc nõ dependet a voluntate iurantis.vñ iuramẽtũ ñ posset seruari sine dispẽdio salutis eterne.

Nõ tertio pnĩaz iniũgẽdã ei qui temere iurauit illicitũ nec excusaf propter caloꝛẽ iracũdie.Ex quo ĩfertur ꝙ caloꝛ iracũdie non excusat a peccato quod nõ.puto trĩ ꝙ minuit culpã lꝫ eã totaliter non excludat.ar.ii.q.iii.§.notãdũ ad fi.⁊.l.vna.C.si quis ĩpe.ma.⁊.l.oẽ delictũ.ff.de re mili.facit.c. ĩebriaue runt.xv.q.i.⁊ vide gl.nõ.i.c.ex litteris ꝺ diuoꝛ.que dicit cõfessionẽ factã caloꝛe iracũdie nõ preiudicare nisi detur perseuerantia. Et facit hoc ad qõnẽ sequẽ tẽ nũquid iuramẽtũ alꝫ licitũ obliget si emanauit caloꝛe iracũdie. Jo.an.sentit ħ ꝙ non.dicit enim ꝙ iuramẽtũ de quo ħ non obligat illum ẽt si nõ fuisset,ꝓfessus ex quo sic temerarie iurauit ⁊ caloꝛe iracũdie secus dicit si ex causa ⁊ cũ deliberatione iurasset puta ꝙ nũquã itraret domũ talis mulieris quã turpiter adamauit lꝫ sit a talibus iuramentis abstinẽdum per id quod habeẽ in.c.clericos de coba.cle.⁊ mu. ⁊.c.sicut.quod bene nõ.do.an.putat ꝙ si caloꝛ iracũdie fuit tantus ꝙ illud deliberate nõ iurasset tale iuramẽtum non est obligatoriũ qꝛ hec voluntas nõ est deserta.vel si sit de facili ꝓ ẽpm est cõmutanda de quo remittit ad Rai.in sũma de iureiu.circa prin.ſz tu vide glo.nõ.in.c.dudum.de conuer.cõiu.in v.caloꝛe.que vult votũ emissum caloꝛe iracũdie non obligare.ar.illius.c.⁊.d.§.notandũ in fi.⁊ Jo.an.soluẽdo ibi ꝫium formatũ ꝺ.c.sunt qui opes.xvij. q.iiij. quod videtur ꝓbare ꝫium.dicit glo.illam procedere quando est talis ⁊ tanta turbatio ꝙ sapit quãdã mentis alienationẽ ⁊ ex multo furoꝛe alias votuz nõ impedit.qꝛ ea que in se bona sunt non indigent deliberatione.⁊ sic itelligit.d.c.sunt qui opes.vbi valet donatio ecclesie facta tumultuario mentis affectu.⁊ sic idem erit dicendũ in iuramento cũ procedãt a pa

ri.vt nō.s.e.c.i.t.c.debitores. Sed in ꝟrium addu/
co dicta beati Tho.scōa scōe.q.lxxxij.arti. primo q̄
recitat Jo.an.in.c.lr̄aturam de voto.q nō. dixit tria
esse necessaria in voto.primo deliberatio. scō ꝓpo
situm voluntatis.tertio ꝓmissio.t satis benefacit.c.
lr̄aturam.t.c.nuptiarū in prin.xxvij.q.i.ergo idem
in iuramēto qō principaliter dirigitur in deuꝫ. deus
enim respicit cor.vt in.c.siquid inuenisti.xiij. q. v.t
vult militem volūtariuꝫ.xv.q.i.nō est. Jtē video q
confessio nō preiudicat calore iracūdie facta. vt.s.di
xi.fortius nec iuramētū quare cōcluderem iuramen
tum nō obligare ex arrupto factū qz non habet in se
cōsensum.ad ꝟ quod nō. Jnno.in.d.c.lr̄aturam.ad
cautelam tñ poterit peti absolutio que de facili est in/
dulgenda. Scō principaliter q̄ro iste monachus
abiurauit claustrū nunquid saltem ꝑiudicauit sibi.vi
detur q sic.ar.in.c.ex transmissa de renū.t in.c. qō
in dubijs.vbi patet q renuncians beneficio in mani
bus nō sui superioris preiudicat ꝫ non valeat in pre
iudiciuꝫ sui superioris.ita videt dicēdū ꝟ vt iuramē
tum preiudicet ipsi monacho nō aūt monasterio qn
possit euꝫ repetere.t banc opi.tenuerūt quidaꝫ.sed
Jnno.t Hosti.ꝟrium. Nec ob. iura superius alle.
loquūtur.n.in clericis secularibus qui sine ecclesijs
esse possunt.monachi vero nō possunt nec debent vi
uere sine claustro.xvi.q.i.placuit.t.c.si cupis. vt dic
melius ecclesie cōferunt clericis secularibus aliquā/
do ꝓpter vtilitateꝫ ꝓpriaꝫ vt habeant vnde viuant
de preben.cum ꝑm aplm. Aliquādo ꝓpter vtilitatē
ipius t bonū publicū ideo si illas abiurant valet iu/
ramentuꝫ quatenus eoꝝ vtilitati preiudicet.ar.c.ad
apostolicā de regu.sed mōachus tenetur stare i clau
stro ob ꝓpriaꝫ ꝓfessionē quam facit. ꝓmisit enī sta
bilitatem loci.t de hac ꝓfessione facit mentionēꝫ hec
littera a qua quideꝫ obligatiōe nō potuit se ꝑ ꝓpriū
iuramētuꝫ absoluere.ar.de fo.cōpe.si diligēti t per
banc solu.soluit cōtrariuꝫ quod formari posset d.c.
ex rescripto.s.e.t.c.cū pastoris.ij.q.vij.t de multis
alijs iuribus in quibus pꝫ q mōachi qñqz stant ex
tra claustrū licite.nam ꝓcedūt quādo interuenit su
perioris auctoritas sed ipse ꝓpria auctoritate ꝟ non
posset.nam vt nō. Jnno.in.c.fi.de renuncia. mona
chus notaretur apostasia si non esset sub obedientia
superioris.facit.l. ficut. C. de act.t ob.

a Adde
tex.in.§.t ꝟ
quidem in/
sti. de legi.
agna.succes.

v Eritatis. Casus.Vasallus q iu/
rauit prelato successori
bus iurare nō cogitur. In ꝓma decisa cō
sultatio.in scōa rnsio ibi respondemus.

Casus lr̄alis. Clemēs papa tertius idulsit Guil
helmo regi Sicilie vt ipse nō teneretur sibi prestare
iuramentū fidelitatis pro regno sicilie. ita tamē q ꝑ
hoc non fieret sibi vel successoribus suis preiudiciū
quo minus sibi vel successoribus suis heredes sui fi/
delitatem facere tenerent. Super ista indulgentia q̄
stio mota fuit in presentia regis: vtrū singulis succes/
soribus clemētis heredes regis deberent prestare fi
delitateꝫ: duo cardiales legati apostolice sedis idul/
gentiam illā sic interpretati fuerūt q heredes regis
tenebantur prestare fidelitatem domino pape clemē
ti t successoribus suis ꝑ iuramētū quo prestito alijs
iurare postmodū minime compellant. cōsultus fuit
papa super illa interpretatione. Et ipse respondit vt
heredes regis post qz sic iurauerūt successorib⁹ suis
iurare nō compellant: tamē ita tenētur seruare eis fi/
delitatem ac si iurassent. Ber. Nō principiuꝫ qō
quotidie alle.hinc dicitur q qui vex dicit non labo
rat.t nō.q simplicitas[a] commendatur.alibi repro
batur vnde repellit a promotione.xxxix.di.petrus.
So.simplicitas cōtraria dolo cōmēdatur.vt hic t i
c.si cupis.xvi.q.i.t dicitur tunc simplicitas quasi si
ne plica seu mixtura.illa vero que est discretioni con
traria reprobatur vt in contrario.t dicitur tunc sim/
plicitas quasi sine mixtura discretiōis.t ita nō.in.d.
c.petrus.t.c.si cupis. Secūdo nō q papa habens
iura imperij in loco licite recipit a subditis iuramen/
ta homagij t fidelitatis.facit cle.pastoralis de re iu/
di.t cle.ne romani.de elec.vide bo.tex.cum glo. in
c.tibi domino.lxiij.di. Jtē nō iuncta gl.q regnū
ficilie est de temporali iarisditōe ecclesie.vnde rex iu
rat pape homagiū t fidelitatē.t pro differentia iter
homagiū t fidelitatē vide bo.glo.in.d. cle. pastora/
lis.in v.ligius.t ad primū dictū vide bonū tex.ibi t
in.c.ad apostolice de re iudi.li.vi. Opp.dicitur i
tex.q si vasallus iurauit pape fidelitateꝫ nō tenetur
iuramētum iterare in personā successoris.vnde ob.
c.longinquitate.xij.q.ij.vbi dicitur q liberti tenen/
tur professionem status sui facere successori nō ob/
stante q eā fecerint predecessori.ad idē.l.iperialem
§.preterea de ꝓbi.feu.ali.in li.feu. vbi dicitur q si
maior.xiiij.annis sua incuria vel negligētia inuestitu
rā nō petit a dño infra annū t diem ꝑdit feudū t re/
dit ad dominū. So.glo.fi.fol.ꝟ contrarium duplici
ter.primo q ꝟ.c.contineat in hoc specialē indulgen
tiam sed hoc respectu beredū non colligitur ex litte/
ra iō transit ad secūdā fol.q vbi quis iurauit dño et
successoribus nō compellitur iterū iurare successori
bus.qz ex parte iurantis iuramētū ē perpetuū.t sic
intelligat ꝟ.c.sentit glo.secus esset si simplr fuisset iu
ratum dño. Extra glo.doc hic multū istāt.sed tā/
dem i eandē sniam i effectu incidūt. Ex dictis enim
Pbi.Bof.t hosti.hec distinctio elicit.q [b] aut qs
iurauit alicui t successoribus t tūc nō cogitur ampli
us iurare ꝫ teneat se recognoscere libertum seu va
sallum seu subditum.t de hac recognitiōe loquit.c.
de longinquitate alt.pro cōtrario.t ꝟ ne longinqui/
tate temporis pereat memoria origis.aut nullā men
tionē fecit de successoribus i iuramēto ꝫ simpliciter
iurauit ꝑsonaliter t tunc iurare cogitur cuilibet suc
cessori.t sic itelligat.d.l.iperialē. Cōtra hāc cōez
theoricā facit iste tex.in eo q dicit si iuratū est vobis
vel alicui successori ꝛc̄.t sic sufficit iuramentum esse
prestitū sine cōmemoratiōe successorū ideo dicerem
sic.q aut in iuramento fcā ē mentio de successorib⁹
t serua qō supra dictū est.aut simpliciter fuit presti/
tum t tūc aut prestitū sub noie ꝓprio vel fuit appo/
sitū aliquod verbū ꝑsonale.vt puta ꝓmitto tibi ꝛc̄.t
tunc procedat opi.premissa.si tñ is cui fuit iuratū re
moueret a dignitate nō tenetur iurans illi āplius ad
iuramēti obseruātiaꝫ.qz itelligit pstitū persone rōe
dignitatis.t de ꝟ ē tex in.c.venerabilē in fi. de elec.
aut fuit prestitum simplr sub noie dignitatis.t tunc
dico q transit ad successores quantūcūqz nō fuerit
facta mentio de successoribus.vt si dixerit promitto
obedire episcopo senēsi vel romano pontifici ꝛc̄. qz
dignitas nō variatur ex diuersitate presidentiū.vt in
c.liberti.xij.q.ij.t in.c.si gratiose ō rescri.li. vi. facit
c.qm̄ abbas de off.dele.t qō nō.bar.in.l.cēte simis
ff.de ver.ob. Et pro ꝟ potes instrui tu scholaris an
iuramentum semel rectori pstitum sit iterandū i per
sonaꝫ successoris.consuluit tñ hosti.q prelatus iu/
ramentū recipiens nullaꝫ faciat mētionē de succesꝰ
ribus.vt sic iurans astringatur ad iterandū iuramē/
tū successorib⁹. Quid aūt si postea vertatur i du/
biū an fuerit facta mentio successorū.dicit host.q ei
qui dicit sic iuratū icūbit onus ꝓbandi.ff. de ꝓba.
ei qui dicit. Ex p̄dcis habes an t quando iuramen
tum sit reale vel ꝑsonale ex parte recipiētis. Hūc
quero an ex pte iurantis qñqz sit reale vt sic iuramē/
tum transeat i heredē vel successorem iurantis. So.
host.t cōiter doc.dicūt q nō ēt siquis iurasset pro se

b Vide
bal.i.l.i.§.
libertatib⁹
cū vsi.seq.
.C. de ca/
rol.t i.c.i.
i prin.que
fu. prima
causa bñ.
amit.

ꝛ successorib⁹ suis seu beredib⁹ qꝛ lꝫ qs possit obligare beredē tpaliter. imo ēt nō faciēdo mētionē ō beredibus pactū regulr trāsit ī eos. vt. l. veteris. C. de cōtrabē. ꝛ cō. stip. spūaliter tñ ñ pōt. qꝛ lꝫ sit bōestū vt in spūalibus obligationibus filius sequatur volūtatem patris nō tñ ē necessariuꝫ. vt nō. in. c. i. de despon. ipu. ꝛ in. c. ex lris de spō. ꝛ in. c. vno de despō. impu. li. vi. vnde filius vel beres nūquā esset periurus ex iuramēto defuncti. ar. bo. in. c. pe. j. e. Sꝫ dices tu quare quis pōt se obligare alicui ꝛ successoribus nō aūt obligare se ꝛ successores. Rñdetur primo casu agitur de obligatiōe ppria quā quis potest facere ꝓut vult. scō vero casu agitur de obligatiōe aliena quā non pōt facere in istis spiritualibus nisi ī teruenīat mandatuꝫ speciale. de iura. calū. c. fi. li. vi. Ex bis habes nō. cōclusionē qꝫ lꝫ obligatio in tēporalibus transmittaī in beredem secus in spūalibus. Rō diuersitatis pōt esse qꝛ in istis spūalibus ligatur anima que sine proprio consensu ligari nō pōt. vt ī iurib⁹ superius alle. ꝛ facit. xxx. q. ij. c. vno ꝛ qō nō. glo. xxiiij. q. iij. in sūma. ꝛ. i. q. iiij. in sūma ꝛ banc cōclusionē firmat Jo. an. i. c. fi. de sepul. vbi plus vult qꝫ non solū beres non obligaī ex iuramento defuncti sed ēt qꝫ rōne iuramēti defuncti nō possit cōueniri in foro ecclesiastico ꝛ sic qꝫ. c. fi. de foro cōpe. li. vi. ñ habeat locū in berede qō ē nō. ꝛ vide qꝫ dixi. in. d. c. fi. Alia conclusio est ex predictis qꝫ iuramentum ex parte recipiētis qñqꝫ est personale. qñqꝫ reale. ex parte vero iurantis semper est personale. An aūt semper obliget personā iurātis. dic qꝫ aut fuit prestitū simplr nō habito respectu ad dignitatē ei⁹ cui iuratū est nec ad dignitatē iurātis ꝛ semp obligat si ḃ posſūt importare verba iuramēti. ar. xxxij. q. viij. c. vno Aut fuit iuratū respectu alicui⁹ dignitatis seu alterius qualitatis existētis in personā iurātis vel recipiētis ꝛ tūc cessante illa q̄litate cessat iuramentum. exēplū iurauī tibi qꝛ eras epūs si depōeris ab illa dignitate non obligor tibi amplius. vt. d. c. venerabilem.

Ex pte iurātis pone exēplū iurauī seruari statuta ecclesie tanqꝫ canonicus si nō suꝫ amplius canonic⁹ nō astringor iuramēto. ar. d. c. venerabilē. ꝛ. c. cum ī ter. p. ꝛ qō ibi nō. de renūcia. ꝛ tenet Fede. consilio cclvi. Quero an dispositio huius. c. vendicet sibi locum in ꝓmissione obediētie. tex. in. c. oliz de resti. spo. el. i. vr velle qꝫ nō vbi innuitur quē posse ꝓmittere obedientiam pro se ꝛ successoribus ꝛ alijs fratribus. So. ille tex. prima fonte ḃ innuere vr. sed p istū ꝛ rōnes superius allegatas opz illū restringere vt ibi dicūt cōiter doc. asserentes qꝫ ꝓmissio obediētie facta per vnum ēt prelatū alios nō obligat nisi de ipsorum mandato ꝓmittatur sicut nec votū nec iuramētū. sed dicitur sic ibi prestari pro alijs in signū qꝫ alij debent obedire. vnde dicūt qꝫ quilibet succedēs illā obedientiā facere tenetur sed non cuilibet successori vt bic. dicunt ēt qꝫ si alij pro quib⁹ ēt iuraī sciūt banc obedientiā a suo prelato prestari vel eorū procuratore ꝛ boc patiuntur obligantur efficaciter ex iuramēto vel obedientia sic prestita. C. de iura. ca. l. i. ꝛ. ij. qō est nō. facit quod in simili nōt Jnno. in. c. ex parte decani de rescrip.

u **Erum.** Casus. A iuramēto ꝓ metū extorto ecclesia solet absoluere ꝛ eius transgressores vt peccantes mortaliter nō puniunī. Prima pars ponit qōnē ꝛ ipsius responsionē. scōa responsionis illationē ibi ceterū. Casus litteralis. Jnuiti ꝛ cōpulsi iurare pro vita ꝛ rebus suis seruādis quereba tur an illi indigeant absolutione an ipso iure sint absoluti. Respondet papa qꝫ nibil dici aliud q̄z antecessores sui dixerūt qui taliter iurātes absoluerunt: verūtamen vt auferatur materia deierandi non ē eis dicēdū vt iuramentū non seruent sed si non ea seruauerint non sunt propter boc tāquā pro mortali crie puniendi seu tanquā ꝓ directo ꝓiurio. Ber. Nō ꝓmo qꝫ iuramentū metu mortis vel rerū amissionis prestitū est obligatoriū saltē quo ad ecclesiam militantē que non iudicat de occultis an. s. iurans babuerit se obligandi aīum. an aūt liget quo ad deū. dic vt plene dixi. s. eo. si vo. Nō scōo qꝫ iuramētū turpiter receptū vtputa ꝓ metum pōt ꝓ superiorē remitti nec est necesse vt recipiēs compellaī prius remittī sed pōt recta via adiri superior vt ab illo tanqꝫ turpiter recepto absoluat. ꝛ sic videī via ordinaria. ō quo plene dixi in. c. i. s. e. ꝛ lꝫ dicaī ḃ de absolutiōe facta ꝓ papam. idem tñ est de epo. iuxta nō. per Jnno. in c. debitores. s. e. sed bic factū narrat. Nō qꝫ exēplis principis indicare possumus. ad ḃ. c. in causis. j. de re iudi. ꝛ. xx. di. c. fi. Nō qꝫ transgrediens iuramentū meticulose ꝑstitum nō puniī tanqꝫ ꝓ mortali. An autē peccet mortaliter sunt opi. dic vt plene dixi in. d. c. si vero. vbi examinaui intellectus buius c. Quero primo an ꝓcedat tex. in oi coactione. So. dantur dne limitatiōes. ꝓma vt ꝓcedat in coactiōe[a] cōditionali nō ī absoluta qꝛ tūc non obligaret iuramentum ꝛ sic nō egeret absolutiōe. nam vis absoluta nō babet cōsensum ꝛ homo potius tunc dicitur pati q̄z agere. qō metus cā sacris. de bap. maiores. l. di. presbyteros. ſin Goff. dictū est vex in se. sed dicit Jo. an. se nō videre qūo quis possit cogi absolute iurare verbaliter cū non possit quis ꝓpelli precise ad loquēdum. vnde pbus qui seruus vocabaī qui ꝓpter casum mris plus loqui nolebat badriano scripsit. Jn tabula vocis mee ꝓferēde nulla tibi ptās est ꝛ boe. de cōso. narrat qꝫ cū tyrānus qdam bominē liberuꝫ supplicijs putaret inducere vt ꝓderet socios cōiuratiōis ille līguaꝫ suaꝫ momordit atqꝫ abscidit ꝛ in os tyrāni seuientis abiecit. Secūdam limitationeꝫ sentit glo. bec scōa dicēs tex. nō ꝓcedere intercedēte vano metu. nam tūc nō absolueret iurans. sed necesse baberet stare iuramēto. ar. in. l. metū. ff. qō me. cā. vbi ꝓꝫ qꝫ nō excusat nisi metus q̄ caderet in cōstantem. Post. tꝫ ꝑmum dicēs qꝫ etiaz si metus fuit improbabilis fiet absolutio ī odiū cogētiū ne ex dolo suo alij reportent dānū ꝛ ipi cōmodū. ꝛ ḃ mibi placet. naz ēt de iure ciuili subueniī metū passo ex indicis officio licet non fuerit atror. vt. l. fi. ff. qō me. cā. ita nō. glo. ꝛ bar. in. l. interpositas. C. de trāsac. nec ob. d. l. metū ꝛ similes qꝛ ꝓcedūt respectu edicti qō me. cā nō aūt respectu officij iudicis. de quo vide ēt bo. glo. in. c. pe. qō me. cā in v. nec metuꝫ. Item satis est qꝫ pars turpiter iuramētuꝫ recepit. ar. c. i. s. e. Ultimo q̄ro an finis lre itelligaī qñ nulla interuenit absolutio Jo. an. qꝫ sic lꝫ qdaꝫ ꝓtra. sed tu tene ꝓmū qō ēt sentit glo. pe. si enim iteruenīret absolutio non imponiī aliqua pnīa. s. e. si vero.

v **Eniens.** Casus. Si is cuius mandato stare iurauī aliquid mibi precipit ꝫ iuramētū per me ꝓus licite factū illud seruare nō teneor. b. d. inberendo verbis littere. sed pōt aliter itelligi vt patebit ex j. dicēdis. Jn ꝓma parte ponitur querela ipetrātis Jn secūda prouisio ibi verum. Casus litteralis. Quidā venetus noie alanus babuit verba cū. M. maurieñ. cōuicia inter se inferendo: propter qō ille alanus graues inimicitias dicī incurrisse: quidam amici vtriusqꝫ partis volētes eos reducere ad cōcordiam suggesserunt illi. a. vt in satisfactionē iniuriarū iuraret stare mandatis. b. ꝛ. s. ꝛ. m. consanguineor ipsius. M. ille nō credēs se tale quid fecisse: ꝓpter quod aliquod graue deberet sibi ipōi: iurauit stare

a Vide sanctū tho. in secūda. ij. q. xcviij. arti. iij. cir. medium.

mandatis illorum. ipſi preceperunt ei ſub debito iuramenti q̄ nūquam curiam intraret niſi quādo oēs generaliter vocarentur. iſte recepto tā iniquo mandato: acceſſit ad papam exponens ſibi predicta: adijciens q̄ erat cōſiliarius ducis ⁊ pluribus eccleſijs quarum erat aduocatus iuramento tenebaſ in iure ſuo adeſſe ⁊ nullo mō taliter iuraſſet ſi mandatū contrariuz preſciuiſſet: vnde ſuper hoc ſcribit papa illiſ tribus ciuibus venetis dicens q̄ ipſe ſuper hoc ſcribit patriarche gradenſi vt ſi mandatū illud priori iuramento licite facto repugnet ipſum auctoritate pape denūciet ñ ſeruādū. Ber. Nō q̄ ſuper ſatiſfactione iniurie p̄ñt ptes cōponendo iurare de ſtando mandato tertij. Itē de ſtādo mandato offenſi. vt .j. eo. gntauallis. p ħ q̄ ſolū agitur de partium p̄iudicio. vnde gratis potest pars alteri ignoſcere. vt i .c. ſi illic. xxiij. q. iiij. hinc dicit boſt. ħ nō. verbū q̄ quātacīqz ſit iniuria iudex dz eſſe cōtētus de ſatiſfactione de qua cōtētatur iniuriā paſſus. nam per nudum pactum remittitur iniuria. ff. de pac. ſi tibi. x. q. i. de pig. act. ſi rez. Ant. tñ ⁊ inno. ſentiūt aliter. dicūt. n. hic hoc iuramētū ſufficere, p ſatiſfactione niſi tāta ſit iniuria q̄ fuerit maiori pena punienda quod arbitrio diſcreti eſt iudicis relinquendū. ⁊ hoc dictuz ego approbo pro quo allego caſum in. l. licitatio. §. q̄ illicite. ff. de publi. vbi paret q̄ de eo q̄ eſt cōtra priuatum oritur reipublice ius agendi ad vindictam. vnde lz pars poſſit remittere quatenus tangit p̄iudicium proprīū nō tamē i p̄iudiciū iuris reipublice queſiti. ⁊ vide ad ħ quotidianam queſtionē quā ponit Bar. in. l. inter oēs. §. recte. ff. ō furtis. facit. c. i. ⁊. c. crimina de collu. detegē. ⁊ quod ibi nō. ⁊ ħ nō. Secūdo nō q̄ lz vbi agitur de crimine criminaliter nō poſſit cōpromitti i priuatū. de quo tñ dic. vt i. c. pe. §. i. de integ. reſti. ⁊. l. nō diſtinguemus. §. iulianus. ff. de arbi. ſecus tamē vbi agitur de crimine ciuiliter. vt ħ ⁊. l. quid ergo. §. ex cōpromiſſo. ff. ō bis qui nō. iſa. facit. c. quintauallis p̄alle. ⁊. c. lr̄as ō p̄ſump. Nō tertio practicā p̄cipiendi ei qui tenet obedire virtute iuramēti. nā p̄cipit ſub iuramēti debito. cōcor. j. c. pxi. Nō vltimo q̄ iuramētum generaliter p̄ſtitū de parēdo alicui⁹ mādato nō ē ita interpretādū vt cōprehēdat oia que ex verborū generalitate poſſet cōprehendere. nō enim debet extēdi ad aliquod ꝟrium priori iuramēto alteri p̄ſtito. vt hic in fi. nec veriſimiliter eſt cogitatū vt colligitur ex narratiōe facti de quo. j. latius. vnde dicit hic glo. i. quā nō q̄ dz intelligi ō idoneo mādato. ar. c. ad cauſam de elec. i. vt ſit rōnabile ⁊ honeſtū q̄ mādaſ fz boſti. q̄ bñ nō pro iſtis iuramētis generaliter preſtitis de ſtādo mādato ſeu arbitramēto alicuius ō quo aliquid. j. ⁊ per hoc ſit expeditū p̄m. glo. i. Op. cōtra hoc ⁊ cōtra tex. videtur enim q̄ ſtādū ſit dicto iſtorū etiā ſi ſit iniquū. vt. l. diē. §. ſtari. ff. de arbi. reſpondet glo. i. q̄ iſti nō fuerūt meri arbitri de quib⁹ loquit cōtrariū ſed arbitratores ⁊ amicabiles cōpoſitores quorū laudū reduci pōt ad arbitriū boni viri. l. ſi ſocietatem. §. arbitrorū. ff. pro ſocio. q̄ placz boſt. ⁊ dicit hoc probari i tex. i eo q̄ iurauit iſte ſtare mandato ⁊ nō ſentētie. Nō bñ ex hoc dicto iūcto tex. q̄ ſi, promitto ſtare mādato alicui⁹ videor illū elegiſſe vt bonū virū ⁊ amicabilē cōpoſitorē nō autem vt arbitrū. Sz ego tūc vltra alios oppo. ſi ergo iſti fuerūt arbitratores quare papa nō reduxit iſtorum laudū ad aliquam moderationem ſed ſimplr mādatū, pnūciauit nō tenere. puto poſſe dici q̄ totū mandatū fuit iniquū ⁊ ſic nō erat aliquid reducibile. ⁊ fz hoc nō bñ ad ħ iſtū tex. q̄ vbi iudex aditus ſup iniq tate laudi reperit totū iniquū pōt ſimplr illud, pnunciare nō tenere vel annullare nec aliquid eē nec i aliquo partē cōdēnare vt papa fecit hic. puto tñ q̄ iudex poſſet cōdēnare legitime, put arbitratores potuiſſent cū ſuccedat in locū illorum ⁊ ſic pōt facere q̄ illi facere debuiſſent. ſicut dicimus i iudice appellationis vt in. c. rainutius. ⁊. c. rainald⁹ de teſta. ⁊ forte hic ñ fuit aliquis qui hoc peteret nec cōſtitit pape quid iſte debuiſſet pati, p illa offenſa maxime cū alternatim cōuitia ſibi intulerūt. Glo. ij. p̄io colligit ar. iuramētū fore interpretādū ſm intētionē iurantis ° ſed ſtatim oppo. ⁊ remittit ad. c. ex lr̄is de ſpō. ſed dic q̄ hoc ar. ſolum colligitur ex narratiōe ptis ſed ex diffinitiōe pape poteſt colligi ar. cōtrariū cuz papa fundet ſe ſuper iuramento ꝟrio pus p̄ſtito de quo ps nullā fecerat mētionē. ſed ō hoc vide tu bo. glo. i. c. queritur. xxij. q. v. ⁊ aliquid ſtatim dicā. ſed glo. tranſit ad aliā qōnē in ſecūda parte ⁊ querit nunquid virtute huius generalis iuramēti potuiſſet ſibi p̄cipere vt cederet bonis vl vt ei daret bona ſua. Et rñdet q̄ nō q̄ nō extendiſ ad ea de quibus non fuit cogitatū. dz enim iuramētū generale ciuili modo intelligi q̄ō bene nō. Ex dictis Inn. pōt colligi hec diſtinctio q̄ aut iuramētū fuerit generaliter preſtitū de parēdo mādato alicui⁹. aut ſpecifice ⁊ determinate. Sz oritur ex poſtfacto dubitatio ſup ipius intellectu ⁊ interpretatiōe. p̄mo caſu dicit q̄ iuramētū nō extendiſ niſi ad ea de qbus cogitatum eſt vel debuit merito cogitari. j. e. gntauallis. j. ō deci. ex multipliciter. cū ſi. Refert alios dicere ⁊ nō male ſm eū nō ſufficere ſi iurans dicat nō cogitaui q̄ ħ mihi preciperes dūmodo pena nō excedat culpā. imo oia pōt p̄cipere quatenus culpa patitur niſi ſit ꝟius. j. e. quītauallis. vel ꝟria p̄mo iuramento vt ħ. vel niſi eſſet tale q̄ō ſm cōem reputationē nūq̄z iuraſſet ſi credidiſſet ħ ſibi mandari. ar. c. petitio. j. e. ⁊. C. q̄ res pig. ob. poſ. l. i. in fi. ff. ō pig. l. obligatōe generali. ⁊ nō. bene hoc vltimū. Scōo mēbro p̄ncipali dicit q̄ in conſilio anīe ſue ſm intentionē iurantis eſt interptandū ſed i iudicio recipit interpretationē ſm ius. j. e. venientes q̄ō eſt nō. ⁊ ſemp ħ allegaſ q̄ iuramētū recipit interpretationē ſm ius in iudicio cōtencioſo ſed in penitētiali ſm intētionē iurantis. qualiter aūt iudex interptabiſ ſm ius. vide glo. nō. in. d. §. queriſ. xxij. q. v. ⁊ in. c. ex lr̄is. j. de ſpon. ⁊ reſpectu fori p̄nialis vt cōſideret intētio iurātis. vide bo. tex. cuz ibi nō. i. c. tua de ſpō. facit. c. ſignificaſti. de homi. ⁊ p hoc determinatur q̄ō ſe. Quidam clericus iurauit ſtare mādato epi q̄ p̄cepit ei vt beneficio renūciaret ⁊ q̄ non appellaret. certe ex quo hoc non erat veriſimile poterit p̄cepto nō obſtāte appellare ⁊ ita fuit determinatū vt habeſ in dominicali qōne. xxvi. ⁊ p hoc dico gl. ſeqntem nō ꝓcedere in eo q̄ dicit ſi mandatū iſtud nō repugnet priori iuramēto ſz alias enormē leſionē iferret in rebus tēporalibus q̄ petēda eſt relaxatio iuramenti. nam ſi veriſimiliter nō cogitauit iſtū caſuz nō video q̄ ſit opus petere relaxationē iuramēti cū iuramētum non extendaſ vltra conſenſum iurantis. vt patet ex p̄dictis. ⁊ firmat Jo. an. i. c. vno. de cōmo. vbi dicit q̄ generalis renūciatio caſuū fortuitoꝝ nō validaſ iuramēto ex defectu ꝓſenſus. Per hoc etiā poteſt decidi alia qō. Quid ſi mandatuz iſtoꝝ non fuiſſet ꝟrium pori iuramēto ſed obuiaret alias ſolēniter, pmiſſo. So. dicit Jnno. q̄ dz ſuare iuramētuz ſeu mandatū factū in virtute iuramenti ⁊ de, pmiſſo dz aliter ſatiſfacere. q̄ō, pbat ħ lr̄a fz eū q̄ i deciſiōe fundat ſe ſup iuramēto ⁊ tñ ſupra facta fuerat mētio de, pmiſſo. facit. c. nōne. ſ. de p̄ſump. boſt. ipugnat ħ dictū. q̄ ſi p̄mo aliq̄d licitū, pmiſerat ad illud obſeruanduz obligaſ apud deū ac ſi iuraſſet. xxij. q. v. iuramēti. mandatuz ergo ꝟrium tanq̄z ꝟ deum ⁊ cōtra ius nō eſt ſeruandū. Item nō ē preſumēdū q̄ ge

a Utrū iuramētuz dubiū iterpretari debeat ſm intentionem iurātis vl eius cui iuratur. ⁊ de hoc vide glo. 02 i. §. querat. xxij q. v. ⁊ p hoc tho. in ſecūda .ij. q. xcix. art. viij. i fi. vbi concludit q̄ aut iurans adhibuit dolū ⁊ intelligitur ſm intētionē eī⁹ cui iurat. Aut ñ adhibuit ⁊ intelligit fz intētionē iurātis, ⁊ vide de hoc per glo. in anē. iuſtin. quod p̄ce. ab his in p̄n. i vſi. quattuor euangelia colū. ij.

a Et hanc opi.q̄ iuramētū neq̄ de iure ciuili neq̄ de iure cāonico obliget quē p̄cise ad factū tenuit do.an.sibi cōtrarius i.c.i.i.xvij.col.de iudi.tenent Inno.ꝛ do.an.in.c.p tuas de arbi.io.ō imo.sibi p̄ius in.l.ij.§. sed ꝛ si'quis i vlti.col.ff.de dona. Pe.de ancha.in.c.fi.ne prelati.vi.su.ꝛ ibidē io.de ana.i.i.colū.ꝛ ful.i.l.si pecuniā.ff.de cōdi.cā data.ꝛ p̄o hac sē tētia vltra motiuū q̄ facit iste ꝫ in hoc v̄.q̄ mēbrū se cūduz ꝛc. cui respondet.j.i vsi. nec ob. facit ꝫ̄pe.ō ancha.i.d. c.fin.ꝛ io. de ana. ibi i vlti.col. nā ille qui p̄mittit factū p̄promittit duo vnū exp̄sse aliud tacite.naz ꝓmittit facere istud est expressū ꝛ si nō faciat ꝓmittit interesse istō ē tacitū l. stipulationes nō diuidūt.ff.ō ver.ob.in vsi. celsus ꝛ l.si quis ab alio.§. fin.ff.de reiud.ꝛ i ele ctiōe eius ē q̄ ex duobus istis i pleat vt dictis iurib⁹ Sed iuramētū etiaz de iure ciuili si apponat recipit tacitas cōditiones fm q̄ctuz p̄cedētem c.quemadmoduz de iureiu l. si.cū glo.ff.de lib.cā.ergo qui ꝓmisit factū ꝛ iurauit cū intelligatur duo ꝓmisisse exp̄resse vnū ꝛ tacitū aliud si interponit iuramētū nō ē verum dicere q̄ p̄cise obliget ad factū sed aut ad interesse aut ad factū. Ad hoc fundamētū q̄ satis vtget respondeo in forma q̄ iuramētū interpositum sup q̄ctu debet sortiri naturā q̄ctus p̄mo ordialē ꝛ nō naturā accidentalē que ex mora cōtingat glo.est nō.in.l.certi cōditio in p̄i.in glo.ij. in fi.ff.si cer.pe. ꝓbat in fi.in.l.itē veniūt.§.prediximus.ff.de pe.here.tunc sic si ꝓmittat factū tunc obligat ad factū sed eo casu q̄ nō faciat bene pp moꝛā succedit obligatio ad interesse ergo iuramētū interpositū itelligitur fm naturā p̄mo ordialē q̄ctus nō aūt accidentalē que succedit ex moꝛa. Tertio p̄o ista opi.mouet d.an.i.d.c.i.per illud q̄ ibi volūt cano. imol. Hosti.ꝛ Jo.an.vbi volunt q̄ si sit factū cōpromissum i arbitrū ꝛ sit iurabuic fundamēto ē facile respondere per tex.nō.apud legistas i terminis nostris in.l.si libertus iurauerit.ff.de oper.lib vbi ē tex.q̄ si libertus iurauerit stari arbitrio vel patroni vel alteri⁹ intelligit si equū fuerit arbitratus. Sed istud nō p̄t cōuenire i termis nr̄is. Quarto mouet imol.in d.§.fz ꝛ siqs ꝛ ful.i.d.l.si pecuniā. q̄ iurāntū de iure ciuili nō ē mod⁹ iducēdi obligationē nisi i liberto.l.vt iurisiurādi i p̄n.ff.de op.lib. si ergo qs ꝓmisit factū ꝛ iurauit.q̄uo iuramētū p̄t de iure ciuili obligare p̄cise ad factū. Ad hoc r̄ñdeo primo prout respondet ful.in.d.l.si pecuniā q̄ verissimū ē q̄ iuramētū de iure ciuili nō inducit obligationē. Sed iste q̄ ꝓmisit factū ꝛ iurauit necessitat̄ p̄cise facere virtute iuramēti nō q̄ iuramētum obliget de iure ciuili sed q̄ alias icidit i p̄iurīū ꝛ efficit infamis.l.siquis maior.C.de transl.l.i. urius.ff.de his qui nō ifa.vel aliter r̄ñdeo ꝛ plenius q̄ iuramētum i term is nr̄is nō inducit obligationē sed inductā bñ qualificat nā pone p stipulati onē ꝓmisi facere edificiū ꝛ iurauit.certe virtute stipulationis sū obligatus facer edificiū tñ i obligationibus facti ñ cogor p̄cise facere qa iuramētum ñ inducit obligationē fz bene qualificat ꝛ sic i terminis nr̄is ñ iducē obligationē sed inductā bene qualificat.

tra membꝝ scōm in quo dr̄ secus in iuramento facit nō.dcz ino.in.c.p tuas de arbi.vbi dicit q̄ lz iuramētuz interuenit in cōpromisso de stando laudo nō tñ p hoc p̄cise cōpellit ad ipius obseruantiam.sed oz intelligi iuramētū q̄ stabit sniam arbitri sicut iurauit vel penaz soluet vt sic iuramētū intelligat alternatiuū sicut est materia subiecta sup qua fuit interpositum ergo idem esset dicēdum in ꝓposito q̄ si interponitur in obligatiōibus facti oz interp̄tari fm naturā illius obligatiōis vt q̄ faciat factū vel soluat interesse. In hac satis dubia q̄one ego putarez quem obligari p̄cise ad factū si illud adimplere p̄t dūmodo nō sit cōtra bonos mores siue ꝓmissio sit iurata siue simplex.ꝛ loquor ō iure diuino ꝛ canonico.moueor primo p̄ dictū.c.i.ꝛ.c.qualiter.de pac.ꝛ p̄alle.c.iuramenti.ꝛ p illud psalmiste. Que procedunt de labijs meis nō faciam irrita.xxiij.di.psalmista. facit. c.lz ō voto.ꝛ de spon.ex lr̄is.ij.ꝛ.j.c.ꝛ si xp̄s.ꝛ.j.c. ꝓi.ꝛ bo.tex.i.c.nouit de iudici.nec ob.si dicat q̄ de natura istius obligatiōis facti est vt sufficiat dare interesse q̄ boc p̄mo posset negari etiaz de iure ciuili. Sūt enīz in boc multe opi.adeo vt multi nō parue auctoritatis tenuerūt q̄ siquis p̄t adimplere factū teneꝛ p̄cise ad illud.sed si culpa sua non p̄t adimplere vel post moꝛā iutile esset alteri parti factū adimpleꝛ tūc succedit obligatio ad interesse.vt nō.i.d.l.stipulationes nō diuidunt.ꝛ in.l.si quis ab alio i fi.ff.de re iudi.sed tenēdo aliam opi.que videt magis cōis ꝛ eaz sequit bar.in.d.l.stipulatiões.q̄ in obligatiōe facti causata ex conuentiōe p̄mum sufficiat soluere interesse.adhuc dico q̄ nō ꝓcedet de iure canonico vel diuino.rō q̄ fundamēnuz illius opi. est q̄m stipulatio fuit inuenta a iure ciuili vt quis stipularet q̄ sua interesset satis est ergo q̄ habeat suuz interesse. ita dicit bar.in.d.l.stipulatiões.ꝛ sic illa opi.fundat sup natura stipulatiōis.sed de iure diuino ꝛ canonico alia ē rō propter quā quis teneꝛ adimplere promissum maxime iuratū ne scilicet incurrat peccatū veniendo contra promissionem suā ꝛ decipiat sic proximū vt i.d.c.i.ꝛ.c.qualiter de pac. Itē iuramētū tendit in deuz in.c.debitores.ō.e.ꝛ teneꝛ quis ex dispositiōe legis diuine reddere sua iuramēta dño.d.c.ꝛ si xp̄s.naz ꝛ ipse bar.vult q̄ vbi obligatio descendit a lege compellit quis p̄cise ad factū.ar.in.l.qui liberos.ff.ō bal.i.l.sed ꝛ hc.§.ꝓor ff.de pcu.ꝛ i ꝓludijs scu.in.vij.col.ꝛ cū illa gl. tenēt ino.ꝛ do.an.de bu.h. Idē tenēt io.an.host.ꝛ imo.i.c.p tuas de arbi. vbi ēt imol.satis plene examiat hūc passū i.xvi.col.ꝛ se. Idē tz imol.i.c.i.de iud. tenēt lud.ꝛ magis cōiter alij moder.in.d.l.stipulatiões.ꝛ.d.matheſilanus in suis nō.dictis i nō.lv. Et facit i p̄mis trita regula cano. q̄ iuramētū q̄ p̄t specifice seruari sine iteritu salutis eterne seruādū ē q̄uis dānosū ꝛ dānū inferat.c.cū cōtingat de iureiur.c.ij.de pac.in.vi. Scōo facit tex.in.c. ad nostrā el.i.de iureiur. Tertio facit.l.cū pater.§.filius matrē.ff.ō leg.ij. de quo vide.j.i.c.quāto i.i.col.i.v.ex hoc pz cū his que ibi addidi. Quarto ista ps optīe suadet p tex.fin.i.l.fideicōmissa.§.fi.ff.de leg.iij.vbi si testator grauauit heredē q̄ faceret opus reipub.dicit ibi tex.q̄ p̄cise teneꝛ facere ꝛ nō posset soluēdo interesse liberari siue ergo dicam⁹ q̄ illud ibi sit fauore vltime volūtatis siue fauore reipub.cui opus oz fieri.q̄ iuramentuz obliget ad factū ē lōge maior fauor iuramēti q̄ reipub.aia enī cūctis reb⁹ p̄ferēda ē.l.sancim⁹.C.de sacrosan.eccle. Quinto ꝓ ista sniа ē melior tex. de iure i.c.fi.ne p̄e.vi.su.ꝛ ibi do.an.ad h nō.illū tex. Cōfirmat ista ps.iuramētū ꝛ snia equiparantur.l.ij.l.sed ꝛ si possessor.§.si cū ō hēditate.ff.de iureiu.sed sic ē q̄ si in snia quis fuerit cōdēnatus ad factū ꝑture snie obligat ad factū ꝛ nō posset soluēdo interesse liberari.vt est glo.rep.sing.i.l.q restituere i v̄.cōdēnādus.ff.de rei vēdi.ꝛ ibi bal.ꝛ ang.ad h notāt illā gl.si ergo sē tentia obligat p̄cise ad factū multomagis iuramētū. Et ista ps est magis cōiter approbata. Et vltra doc.palle.tenētes istā p̄tē addo q̄ istam ptem

tz ímol.ĩ.c. ij.de pigno. ro.in.d.l.ſti pulationes ín príncipal. in.d.l.i.ĩ. ix. colũ.z ſali. xvi.d.alex. in.d.l.ſtipu lationes z ĩ conſilio.clx xix.

rí.nup.cũ ſi. Item ſi a teſtatore idẽ niſi inducat ſpẽz ſeruitutis.l.ticio.§.ticio.ff.de condi.z demõ.idẽ er go debemus dicere in obligatione cãta ex cõuẽtione partiuũ cum iura diuina z canonica mandãt illã ſum pliciter obſeruari. Nec ob.c.per tuas de arbi. vbi videtur q; promittẽs ſtare ſnie arbitri preciſe nõ co gitur ſed ſufficit preſtare intereſſe vel penã ſoluere. vt ibi z in.c.dilecti.eo.tẽ. põt enim rñderi q; ibi pre ciſe z determinate ſe nõ obligauit ad certũ quid ſed ĩ genere vt ſtaret laudo dicendo. vnde ne arbiter poſ ſit ad libitũ ledere iura ſtatuerũt vt ſolaere penã ſuf ficiat vel intereſſe qz vt dixi nõ interuenit purus cõ ſenſus ſuper laudis. videmus enim q; poſt emolo gationẽ nõ cõpetit aliquod remediũ.l.pe.C. de ar bi.z.d.c.per tuas.p quod puto q; ſi cõpromittens aliquo mõ cogitaſſet q; arbiter poſtmodũ ꝓnuncia uit z habuit animũ ſe obligandi ad illius obſeruan tiã q; ſine peccato nõ poſſet retrocedere.ar.d.c.iura menti.ceſſat enim hoc caſu rõ premiſſa.z per h̃ con cludo cũ preal.opi.boſti.q; ſiue ſequatur iuramẽtũ generale vt in terminis hui⁹.c. ſiue ſpeciale vt in exẽ plo do.an.nũquã tollit precedens cõtraria promiſ ſio. videtur enim iuramẽtũ temerariũ ꝫ promiſſionẽ ſuã.ar.d.c.iuramenti.z bo.tex.ĩ.c.ex litteris.z.c. ſi cut.§.e.z ipſemet inno.cõtrariuz videtur ſentire. vt in.c.ſicut.de ſpon.vbi dicit q; ſi primo ꝫri ſpõſalia cũ vna ſine iuramento deinde contraxi cũ alia cũ iu ramento valent prioza licet ſine iuramento quaſi nõ valeat iuramẽtũ cõtra ꝓmiſſionẽ alteri factam.z ad iſtũ tex. dicit q; narrat factũ. nam iſte obligauerat ſe iſtis eccleſijs p iuramentũ. vnde expone tex. ex pro miſſo ſcz iurato.z boc colligitur ex rñſione pape qui ſimpliciter fundat ſe ſuper poz iuramẽto nec mãdat cõditionaliter inquiri ſi iurauit.z ſic babes banc vti lẽ materiã declaratã z deciſionẽ ad multas alias cõ ſimiles qõnes. Et faciunt bec ad aliam qõnẽ. Quidam filiuſſa. vel clericus iurauit nõ exire diſtrictũ ſe nenſem ſine licẽtia creditoris. demũ reuocatur p pa trem vel eꝑm nũquid licẽtia nõ obtẽta poſſit inde re cedere. vide [a] io.an.in regula in malis de re.iu. lib. vi.ĩ mercuria.z Fede.cõſilio.clxxxvi. Abbas.

a Et do. an. hic q ẽt poſuit hanc qõnem in.c. cõſtituras ĩ iij.col. de re ſcrip. Et de iſta qõne in terminis vi de per pau. de ca.ĩ l. in operis.ff. lo ca.z ſac̃ qõ nõ.boſt.ĩ ſũ ma de ma.z obe.§.ad qõ obediẽs.vſ. qd ſi duo. et qõ plene et plenarie hẽ tur ĩ.l.ſi.ff.q ſatiſda.cog. z de iſta .q. ĩ termis vid̃ p imol.in re pe.c.cũ con tingat in ſi. de iureiu.

Raui ſciſcitatus.

§ Caſus Qui iurauit eccleſiã defendere z requiſit⁹ ſine iuſta cã recuſat periurus ẽ nec euz defen dit appellatio.z ſecũda ibi rñdem⁹. Caſus lr̃alis Aliquis iurauit defendere ac ſeruare pro poſſe ſuo iura alicuius eccleſie: eccleſia requirit ipſum neceſſi tate imminente ſub debito iuramẽti: ipſe appellat. Queritur vtrũ ĩcurrat periuriũ ſi eccleſiã nõ defen dat: an pretextu appellationis a periurio excuſetur. Reſpõdet papa q; in boc articulo appellatio nõ ex cuſat illũ a periurio: ĩmo piurij reatũ incurrit niſi dif ficultas ſiue neceſſitas ipſum excuſet: propter que ñ poſſit eccle ſubuenire. Ber. Nõ pctica p̃cipien di ei qui iurauit obedire. precipiť enim ſub iuramen ti debito. cõcor. ſ.e.c. proxi. Scõo nõ q; nõ obe diẽs ſm iuramentũ ꝓpriuz incidit eoipſo in piuriũ nec requiritur aliqua ſnia. Nõ q; appellatio ẽt ꝫz iſta tpa nõ ſuſpẽdit obligationẽ pure quefitaz.z bo die h̃ decre. nõ babet dubiũ cũ appellatio ẽt extraiu dicialis nibil valeat niſi ſit rõnalis. ĵ. de app. vt debi tus.z.c.ĩ.eo.ti.li.vi.z oportet q; exprimat cãz vt ibi Sed oliz dubitabatur ex eo qz omnis appellatio q̃ non erat manifeſte fruſtratoria deuoluebat cauſã ad ſuperiorẽ. ij.q.vi.ad romanã.z nõ.in.c.vt debit⁹.z p glo.in.d.c.ad romanã. ſed ratio decidẽdi in cõtra rium fuit duplex ſm Boff. ꝑma qz p appellationez non põt impediri quod perpetuo edicto fieri p̃cipi tur. ff. de ap. non reci. l. vlti. ij.q.vi. diffinitiua. ſed p petuo edicto precipitur ne in vanũ nomẽ dei aſſuma tur. Item ne violetur iuramẽtũ. j.e.z ſi xp̃s.z. xxij. q.v.q̃cũ qz. Secunda ratio qz lz ſm iſta tpa appel lario ſine expreſſione cauſe erimeret a iuriſdictiõe nõ tamẽ ab obligatione. vt.ſ. dixi. Et ex h̃ z ex text. nõ cõtra religioſos appellantes vt plurimũ ſine cã legi tima a p̃cepto ſuperioris. nõ eniz euadũt notã trãſ greſſionis obediẽtie vel iuramẽti ſi prius iurauerũt Item etiã optime facit iſte tex. ꝫ iſtos qui appellant ſeu petunt laudũ reduci ad arbitriũ boni viri ſine cã legitima nõ obſtãte iuramẽto preſtito de ſtãdo lau do. ſi enim poſtea declaratur laudũ nõ reducenduz patet eos eẽ periuros niſi ꝓbabilis erroz eos excu ſaſſet. ar.c.ſacro. de ſen.ex.z vide qõ dico. ĵ.eo. qui tanallis. Ultimo nõ iuncta glo.i.q; difficultas ex cuſat a periurio ſic z neceſſitas. ſ.e. querelã. z.l. fin. ff. qui ſatiſda.cog. Sed cõtra h̃ oppo. de.l. conti nuus act⁹.§.illud quoqz.ff.ꝺ v̄.ob. So. gl.i. rñdet q; difficultas ĩpedit piuriũ ꝓmitti ſz ñ liberat a pẽa ꝓuẽtiõali. vt i ꝓrio. Damaſus i ſua tertia. q. dixit q; ſi impedimẽtũ ꝓuenit ex caſu nõ cõmittit pena lec⁹ ſi per hominem. ff. ad.l.aquil. ꝓinde. ad materiã qõ nõ. per dy. z io. an. in reg. peccatuz de reg. iur. li. vi. vide [b] tu latius per Bar. in.l.qõ te. ff. ſi cer. pet. z in d.§.illud. vbi multa ꝓſeq̃ circa bãc materiã z aliqd ponit in.l. ſi deceſſero. ff. qui ſatiſ. co. z quantũ ad ꝓ poſitum in effectu dicit q; aut pena venit cõmittẽda ex cõditionis euẽtu. aut ex cõmiſſione more. primo caſu difficultas preſtatiõis nõ impedit cõmitti penã vt ꝓbať in.l. in illa ſtipulatiõe. ſi calẽdis. ff. de v̄.ob. exemplũ ſi tibi nõ dedero ſticbũ in calẽdis ꝓmartij ꝓ mitto dať. c. certe lz caſu moriať ſticbuſ teneor nibil ominus dare. c. vt in. d.l. in illa ſtipulatiõe. z h̃ iõ qz pena vẽit cõmittẽda nõ ex mora ſed ex ꝓditiõis euẽ tu. ſ. ſi dedero ſticbũ lz glo. aliud dixerit in. d.l. ſi de ceſſero. Scõo caſu pone exemplũ ꝓmitto tibi dare ſticbũ z ſi ñ dedero ꝓmitto tibi dare. c. ſubdiſtigue aut in obligatione eſt factũ aut aliquid dari. primo ca ſu difficultas impedit morã cõmitti z per ꝓñs pena vt.l. ſi vebẽda. §. pe. ff. ad.l. rhodi. de iac. vtputa ꝓ miſi ſub certa pena certo tempore ꝓducere res tuas ad certũ locum certe ſi caſu fuit ĩpeditus nõ cõmittiť pena. vt in. d. §. pe. ſcõo caſu etiã ſubdiſtigue q; aut certam ſpeciẽ dari eſt in obligatiõe aut quantitatem primo caſu pena euitaťex difficultate pſtandi vt ſi ſub certa pena ꝓmiſi dare ſticbũ qui caſu moztuus ẽ an te moram. vt in. d.l. qõ te. z.l. ſi homo moztuus. ff. ꝺ v̄.ob. tertio caſu dicit morazz cõmitti. z p ꝓñs penaz vt. d. §. illud. nam ſi ĩcẽdiũ non liberat ab obligatio ne quãtitatis. vt.l. incendiũ. C. ſi cer. pe. fortius nec difficultas. z põt eſſe ratio huius diuerſitatis qz vbi quãtitas eſt in obligatiõe difficultas nõ liberat quo niam totũ genus perire nõ poteſt. obligatio vero eſt in genere cuz certa quantitas ꝓmittiť vt ĩ.l. in rõne §. diligenter. ff. ad.l. fal. qõ intellige niſi quãtitas de beatur vt ſpẽs. vtputa ꝓmitto. c. ex bis que ſunt in illa arcba tunc idẽ eſt dicẽdum qõ in obligatione cer te ſpẽi. vt nõ. i. d. §. diligẽter. z ĩ.l. talis ſcriptura. ff. de le. i. z ſic tempera dictũ bar. Item in alio limitarẽ ſuũ vltimũ mẽbrũ. dicerez. n. q; vbi quantitas eſt in obligatione z ex poſtfacto, promiſſor fuit impeditus p eum ꝫ quẽ nõ põt babere regreſſum ſeu caſu fortu to q; tunc pena nõ cõmittiť ſeu ſaltẽ reſtituer ex clau ſula generali ſiqua mibi iuſta cauſa. z eſt ar. op. in. c. ſignificante de pig. z in. c. ij. de conſti. z in. c. ex lr̃is de in inte. reſti. z.l.i. ff. qui. cau. ma. faceor tñ q; diffi cultas ſeu caſus nõ liberat ab obligatiõe. z ſic loqui tur. l. incendium. z.l. cõtinuus. §. illud. piuriuz autẽ ſemp impediť ex difficultate qz iuramentuz obligat data dũtaxat facultate. xxij. q.ij. beatus. z. ĵ. eo. z ſi

b Et tibi vide mul tum elegã ter p pau. ꝺ ca. cir. ſi.

xp̃s.ꝛ.s̃.e.querelam. An aũt impediaꝫ vinculũ excõicationis si iussus aliquid facere minime fecit propter difficultaꝫ faciendi. vide bo.glo.ꝛ qõ super ea diri de testi.cogẽ.i.c.ij. Ulteriꝰ querit rex.loquit qñ is qui iurauit ecclesiam defendere fuit requisitus dubitatur nunquid sine requisitiõe teneatur illaꝫ defendere. Glo.ij.arguit pro ꝛ cõtra ꝛ nihil concludit Jo.an.remittit ad spe.in ti.de aduo.§.i.v̄.sed nunquid is qui iurauit.ꝛ dicit qꝫ quicquid hꝫ ꝛ ibi dicaꝫ attendẽda sunt verba iuramẽti. Aduerte aut iste iurauit defendere ecclesiam requisitus.ꝛ tũc nõ teneꝫ nisi requiraꝫ ar.c.pozzo de priuil.aut iurauit simpliciter defendere ecclesiam ꝛ tunc tenetur etiaꝫ sine requisitione si sciret ecclesiam suo patrocinio indigeꝫ. vt in.c.de forma.xxij.q.v.ꝛ ar.in.l.i illa stipulatõe per to.ff.de ver.ob.sic salua spe.in prealle.loco.ꝛ vide ad materiam bonam glo.in.c.cupientes.§.si vo de elec.li.vi.in.ver.contempserit. Ultimo querit glo.nũquid iste qui iurauit ecclesiã defendere incidat indistincte in periurium ex non defensione.ꝛ respondet qꝫ non.ꝛ ponit tres casus in quibus nõ tenetur defendere.primus si ecclesia non seruauit ei fidem ī suis necessitatibus.secundus si ecclesia ei subtraxit suum salariũ consuetum.tertius si eum remozdet cõscientia de iniusticia cause.dicit tñ glo.qꝫ hꝫ casu lz advocatus debeat sequi suam conscientiam ecclesia tamen habebit eum pro periuro ex quo non defendit ecclesiam vt promisit ar.c.lr̃as de rest. spo. Aduerte primo circa primũ casũ.si.n.ecclesia promisit sibi aliqua in suis necessitatibus.ꝛ postea nõ seruauit nõ videtur iste casus in effectu differre a secũdo iõ tunc dicendũ vt super eo dicam.si vero glo. intellexit de fide tacite prestita ꝑm quosdam qui dicũt qꝫ sicut vasallus tenetur adiuuare dominuz in necessitatibꝰ ita ꝛ dñs vasallũ.ad hꝫ qõ le.ꝛ nõ.i.c.de forma.xxij.q.v.quasi velit glo.qꝫ ecclesia etiam vltra exp̄sse ꝓmissa teneaꝫ subuenire isti qui iurauit defendere ecclesiam in suis necessitatibus.certe glo.nõ bene diceret. satis.n.est dominũ teneri in his que exp̄sse ꝓmisit. ar.ī.l.sic̃.C.de ac.ꝛ obl.ꝛ forte ob hꝫ voluit Gui.naso hꝫ qꝫ vasallus teneꝫ iuuare dñm lz dñs nõ iuuerit vasallum. Ratio qz vasallus teneꝫ dño p iuramẽtuz sed dñs teneꝫ vasallo ex vbãitate.ꝛ nulla pena ẽ nõ facienti id ad qõ solum quis teneꝫ ex vbanitate. vt nõ.C.de pig.creditores.ꝛ.l.ciuile.C.de fur.ꝛ.j.de loca.potuit.ꝛ ꝫ circa primũ casum. Venio ad secundũ in quo glo.dicit qꝫ si ecclia illi subtraxit salariũ consuetum ꝛc̃. Hosti.ꝛ Jo.an.dicũt dictũ glo.p cedere qñ tota ecclia delinquit in subtrabẽdo sibi salarium secus si solus p̄latus alias agat ꝯ prelatum ꝛ iuuet ecclam.ar.in regula delictũ de re.iu.li.vi. nisi iste sub cõditione iurasset scilicet si sibi salariũ soluꝛetur.s̃.eo.puenit.quasi velint qꝫ hꝫ vltimo casu suffi ciat ad nõ defendẽduz qꝫ salarium sibi non soluitur. Nõ bene ex hꝫ dicto qꝫ factũ solus prelati sufficit vt deficiat conditio nõ aũt vt ꝯctus modalis soluaꝫ modo p ipm p̄latũ non fuato.ꝛ de hoc vide qõ nõ.i.d. c.peruenit.ꝛ in.c.verum.j.de cõdi.appo. Et ratio diuersitatis põt esse quia vt contractus cõditionalis dissoluatur satis est condtionem non fuisse adimpletam etiam si sine culpa hoc contingit.vt in.l.in illa stipulatione.si calendis.ff.ō ver.obli.ꝛ quod nõ. bar. in.d.l.si decessero.sed qꝫ dissoluatur ꝓpter modũ ñ seruatuz exigitur mora.vt in.d.c.veruz.sz fcm̃ soliꝰ prelati nõ facit ecclesiam esse in mora.ar.xvi.q.vi.si ep̄m. Venio ad tertium casum in quo glo.vult qꝫ cõtra cõscientiam nõ teneꝫ iste iuuare eccl̃ã sz eccla habebit euz pro periuro.ꝫ vltimũ ñ plz hosti.qz sic daretur materia cuiqz p iuramẽtũ astricto ad adiuuandũ ecctam auferẽdo beneficiũ seu salariuz deputatũ cõtra.c.satis peruersũ.lvi.di.ꝛ.s̃.e.q̃relã.ꝛ sic iste pateretur dãnuz vnde deberet premiũ ꝓsequi ꝯ c.sane de renunc.nec ob.ꝑm eum iura que alle. glo. qz loquunt̃ in matrimonio vbi timetur cõlusio de eo qui cog.consang.vx.sue.sup eo.ꝛ in quo vertitur periculũ incõtinentie.nec põt per aliũ licite deseruire.secus in officio aduocatiõis qõ per aliũ expediri potest.C.de iudi.rem nõ nouaz.dabit ergo iste substitutum bonum qꝫ salua cõsciẽtia facere poterit. ar. ff.de ne.ge.atqui natura.§.cũ me absente.ꝛ.l.p̄toz. ff.de iurisd.om.iudi.ꝛ si non posset alium inuenire ñ babebitur stati pro piuro sz ꝓsiderabit arbitrio boni viri ponderata qualitate persone aduocati ꝛ cause an hoc faciat fraudulenter.ꝛ si apparet fraus prozedatur ꝯ euz.si bona fides absoluatur.ar.de rescrip. cũ contingat.in dubio vo relinquaꝫ cõsciẽtie sue ar. j.eo.mulieri.ꝛ.i.q.vij.sancimus. Et certe hec tria mẽbza vltima suffecissent in hoc arti.p̄missis resecatis.nam si apparet de bona fide nõ teneꝫ dare substituꝛũ cũ ꝓmissio generalis nõ se extẽdat ad istum casum vt defendat malam ꝛ iniquã causaz.ar.in.l.rẽ nõ nouam.C.de iudi.ꝛ in.c.i.li.vi.de cõsti.ꝛ.l.si ꝓcuratoz. ff.de condi.inde.iõ dixit do.an.ꝛ bene qꝫ si certũ est eccliam fouere bonam causaz ꝓcedit dictũ glo.si certũ ẽ qꝫ fouet iniustam non erit piurus nec reputabitur ꝑ periuro si est dubiũ ex quo ꝓstat eũ non defendisse cum fundata sit intẽtio ecclesie allegãtis peririũ babebitur pro piuro nisi ostẽdat bonaz causam eẽ iustam.nec curabimus de sola ꝓscia ipi ꝰ ꝛ credo qꝫ in hoc casu dubij loquatur glo.nostra. facit.c.inquisitioni de sen.excom.

q **Uanto.** Casus. Princeps q iurauit certã seruare monetam si sciebat illã legitimo põdere fraudatam pẽitere dz de iuramẽto quod fuit illicitũ ꝛ iõ nõ seruãdũ.si vero ignorabat tũc iuramẽtũ seruat si illã facit restaurari.sic cõiter sũmaꝫ. Sz ego sũmo generalius cõprebẽdẽdo ẽt vltimũ dictũ. c. et sic. Jurãs scienter illicitũ non indiget absolutiõe ſz teneꝫ illud ñ seruare. si vero iurauit ignorãter debz illud obseruare si aliquo licito mõ est obseruabile.si autẽ iurauit licitũ qõ putabat illicitum dz obseruare iuramentũ sed de animo deprauato aget pnĩam hoc dicit primo consultatio.secũdo rñsio ibi super quo. in qua tria membza distinguit.secũdũ ibi si vero. tertiũ ibi verũtamẽ. Casus litteralis. Quidã cõsiliarij regis aragonie imo potius deceptoꝛes iduxerũt ipsum vt iuraret irrequisito assensu populi vsq3 ad certũ tempus patris sui conseruare monetã: que circa mortez eius legitimo põdere fuerat diminuta: ita qꝫ graue scãdalũ in populo ortũ erat: hoc intellecto rex quod indiscrete fecerat reuocare volebat:ꝛ satisf facere populo vnde petijt absolui ab huiusmodi iuramento. Papa scribit eidem dicẽs qꝫ in casu isto ñ tã est absolutio necessaria qz̃ iterpretatio adhibẽda: cũ enim iuramentũ illud fecit aut credebat monetaz illã falsam aut legitimã. Si falsã iuramẽtum fuit illicitum:ꝛ iõ nõ seruãdũ:ꝛ pro eo debet illi penitẽtia indici. Si vero credebat legitimã iuramẽtũ licitũ fuit ꝛ ideo seruãdũ.ꝛ papa cõsuluit illi vt moneta illa reprobata que diminuta fuerat a legitimo põdere alia moneta cudatur noĩe patris sui ꝛ illã reducat ad legitimũ statum quem habuerit tempoze patris meliorem:ꝛ sic iuramentum seruabit. veruntamẽ si credebat monetã diminutã quãdo iuramentũ illud p̄stitit ꝛ sua eum conscientia remozdet confiteatur peccatũ suũ:ꝛ pro illicito iuramẽto penitẽtiam agat. Ber.

Nõ primo qꝫ si cõsiliarij p̄ncipis vel ciuitatis nõ recte cõsulũt perdũt nomẽ cõsiliarioruz ꝛ appellant deceptoꝛes.ꝛ hoc iõ qz offm̃ cõsiliarioꝝ ẽ iuste con

a Nō vnū nō.effectum iuramēti. Et de hoc vide p bal. i.l.siquis maior circa fi.vbi etiam p bar.C.de tranf. Et vide circa h̄ qō nō.bar.in.l. siquis i principio testamēti ad fi.ff.de le.iij.⁊ in.l.ij.C.de leg.⁊ in.l.omnes populi.i iij.q.prin.ff.de iusti.⁊ iu.⁊ in.l.siquis ꝓ eo vſ.septimo cū seq.ff.de fideiuſ.⁊ in.l.i.§.siquis ita circa fi.ff.de ver.ob.⁊ in.l.eam quā vſ.septimus casus.C. de fideicō. ang. in l.bi qui. C.de fideiuſ.bal.in i.ſi maritus C.de testa.⁊ in.l.i.in .iiij: colū.C.com mo. Et vidē bar.⁊ ang.i l.sed figs .§. quesitum.ff. figs cau. io. an.⁊ alios i c.i.ō cōmo. bal.in.c.i.de controuer. seu.apō pa. ter.imol.i.c. cuz cōtigat in. xxxviij. car.de iure/ iuran.⁊ pro parte affir/ matiua hui⁹ articuli idez tenet pe. de ancha. in.c. lz in pe.col. de iureiurā. in.vi. Item aduerte ꝙ ille. § .filius matrē ꝓbat sing.ꝙ iura mentū in te stamēto mi nus solēni prestitū facē ꝙ hereditas venit rſtituē da instituto a venientib⁹ ab intestato ,put facē clau sula codicil/ laris vt est tex.in.l.que rebatur.ff.ō mili.testa.⁊ bar.⁊ bal.in l.ex ea. ff.de testa. p tex. ctiā in.ō.§.fi lius coniun cta.ō.l.que/ rebatur. ,p/ bat sing. ꝙ iuramētū in testamento appositū hz vim clausu/ le codicillā/ris quod in/ tellige verū si i illo testa/ mento inter uenit saltez tanta solēni tas que aliaſ sufficeret in

sulere vnde ex consilio fraudulento quis tenetur.de quo in regula nullus ex consilio de re.iu.li.vi.⁊ i.c. sicut dignum.§.qui vero debomi. Nō quem debere venire cōtra factū ꝓpriū indiscrete gestum debet tamen discrete cōtraueīre. quod itellige.vt le. ⁊ nō.in.c.qualiter ⁊ qñ el.i.de accu.⁊ magne sapien tie ē ⁊c.xxij.q.iiij.magne. Nō tertio ꝙ ab illicito iuramēto nō est absolutio necessaria. Rō qz absolu/ tio presupponit vinculum.de despon.impu.ad diſ/ soluendum.⁊.l.x.ff.de verb.obli. ſm iuramentum illicitum non ligat.vt.xxij.q.iiij.quasi per totum. et est ratio quia iuramentum non debet eē iniqtatis vi culum.i.non dz ligare ad iniquitatem.nā cuz pſtet principaliter deo vt in.c.debitores.s̄.eo. deus non vult vinculare quem ad iniquitatez.⁊ de h̄.j. latius.

Nō quarto ibi irrequisito ⁊c.ꝙ princeps nō de/ bet aliquid agere in p̄iudiciū populi ipsoz assensu ñ requisito ſm Jo.an.⁊ ad h̄.c.ad hec de of.archi.qō nō.⁊ facit tex.iſte in ar.ſm Host.ꝙ p̄nceps ꝑ se nō pōt cōponere de dānis populo datis rōne guerre. de quo remittit ad sūmam de pe.§.fi.v̄. sed pone ꝙ guerra. Ex his nō principē nō posse disponere ad li bitū de substantia subditoz.ꝑ quo facit qō nō. Jn/ no.in.c.que in ecclīaz de cōsti. et legiſte in.l.fi.C.ſi ꝑ ius vel vti.pub. Nō in v̄.ſi v̄o.⁊ tene mēti ꝙ ſi iuramētū ſuari nō pōt i forma specifica dz ſuari eo modo quo pōt.nam vt h̄ vides iſte rex iurauit seruare monetaz patris sui ⁊ itellexit de pſitu tñ ſi illa repi tur fraudata teneť facere aliam monetaz cudi sub no mine pris sui vt sic seruet iuramētum eo modo quo pōt. Ex h̄ pz ꝙ iuramētū hz vim clausule ſi nō ª va let qō ago vt ago valeat vt valere pōt.cōcor.c.ad no stram.iij.j.eo.⁊.l.cū pater.§.filius matrē.ff.ō le.ij. ⁊ vide qō dixi.s̄.e.ad nostrā.⁊ per h̄ pz tex.ibi vsqz quaqz debere exponi.i.eo modo quo pōt. Nota vltimo in v̄.verūtñ.intelligendo ꝙ ponat tertiuz ca/ suz vt videtur placere Jo.an.⁊ Cal.⁊ cōiter sequen tibus.vt sic intelligať qñ credebat moneraz frauda/ tam sed nō erat.⁊ placet mihi iſte itellectus vt sic dif ferat a p̄cedētibus ꝙ iurans licitū qō credat illicitū peccat ꝑ qō dicit Jo.cal.ꝙ iurans vex qō credit fal sum est ꝑiurus quo ad deū. Idem dicit in eo qui cre dit venire ꝛ̄ iuramētū ⁊ nō venit vt ſi credebat iura/ mento nō esse satisſactū cui tñ erat satisfactū qō satis placet.qz deus respicit aīuz hois ⁊ nō factū.xiiij.q. v.ſiqd inueniſti.⁊ de pe.di.i.c.ſi ꝓpterea.⁊.c.ſicut.

Venio ad glo.⁊ qz h̄ tractať de falsa moneta que ro qua pena punit falsariuſ monete. Rñdeo assumē do mēbra glo.i.⁊ declarando ꝙ aut falsat qs mone/ tam p̄cipis itellige de nouo eam adulterando ⁊ cō buri dz.l.ij.C.de fal.mo. Aut falsat moneraz ciuita tis seu alteri⁹ inferioris ab impatore ⁊ capite punie tur sic itelligit glo.l.i.C.eo. Aut non fabricat mone tam de nouo sed fabricatam radit.ſ.minuēdo vel tin git puta monetā ream vt appareat aurea ⁊ punitur vltimo supplicio vel datur ad bestias ſm cōditionez p̄sone vt in.l.quicū qz.ff.de fal.⁊ nō.glo. qz per hāc distinctionem aperit intellectum illarū trium legum ⁊ hunc intellectum sequitur bar.in.ō.l. quicunqz.⁊ glo.in.l.ij.p̄alle. Alij vt Jac.ō are.i.ō.l.ij.dicūt ꝙ falsans monetā aureā p̄cipis comburitur ⁊ sic in telligatur illa.l.ij. Aut erat moneta ere contaminata ⁊ procedit.l.i.⁊ vterqz intellectus ē bonus. Demū glo.ponit tria spālia i h̄ crimine adde ⁊ quartū quia

codicillis ⁊ ita expresse firmat imo.in repe.c.cū cōtingat in.xxxiij .car.in vlti.col.illius car.v̄.⁊ p predicta videť ꝙ lz dicamus. Item p illū .§. filius matrem ,pbatur id quod nō.ipse.ō.ab.panoz.in.c.ex rescripto in ſi .s̄.eo. Item vide.ō.an.in.c.i.in.ij.opp.ad fi.de cōsti.in.vi.vbi dicit iuramentuz nō habere viz clausule derogatorie sed bene vt valeat omni mō quo pōt

b An pa pa possit absoluere a iuramen to vide ali quid p bal in.l.ſi.§.ſi. C.de bo.q lib.⁊ Li.i l.ſi. C.ſi ꝑ ius. Item adō hic ꝙ papa ñ po test dispen sare cū va fallo perju ro circa iu ramentuz qō ipoſue rat pro do mino suo ita dic bal. in.c.i.circa prin.ō for. ſi.⁊ ita dic nō.io.an.i no.in.c.ij. de renun. Item ad/ de ꝙ eps poteſt ab/ soluer a iu raméto p metum ex torto debz tamen pri us eps ad uertere an fuerit talis metus qui cadat i cō ſtantez vi rum hoc ē dictum in nocen.i.c. ad aures. quod me. causa ⁊ se quitur ibi domi.an. ⁊ domi.ab bas.

accusatori prestatur impunitas et qlibet falsariū ca pere potest vt in .d.l.i. Extra glo.quero qd ō eo qui scienter expendit falsam monetā. Sol. videť ꝙ teneatur pena.l.corne.de fal.que regulariter ē ōpoz ratio ⁊ oiuz bonorum publicatio.seruus vero vltio supplicio afficitur.de quo dicēdum vt i.l.i.i.fi.ff.de fal.⁊ ꝙ talis expēditor teneať hac pena videť tex. in l.hac lege.ff.ad.l.coz.de fal.sed bar.ibi dicit hoc p/ cedere qñ expēdidit nūmos plūbeos vel stagneos qz de eis tantum facit mentionē illa.l.alias debet pu niri pena extraordinaria.ar.l.saccularij.ff.de extra/ or.cri.⁊ sic dicit se multos defēdisse a pēa legis coz. de fal.quod est nō.etiam in materia extensionis.

Quero secundo quia glo.facit mentionez de mo/ neta ciuitatis nunquid liceat inferiori a p̄cipe vel imperatore cudere monetam.videtur ꝙ nó ꝑ tex.in l.i.⁊ ij.C.de fal.mo.gl.hoc tangit in.d.l.ij.⁊ dubi/ tare videtur tñ residere videtur vt non liceat sine cō/ cessione p̄cipis.⁊ hoc sequunť ibi bar. Pe.⁊c.i. tellige nisi ciuitas vel princeps inferior hoc prescri/ pſisset per tantū tempus de cuius initio non extaret memoria vt in.c.super quibusdam de verb.sig.facit quod nō.bar.in.l.vectigalia.ff.de pub.vl'niſi eēt ta lis qui prescripſisset iura īperij.vt nō.in simili inno.i c.cū.p.tabellio de fi.instru.⁊ in.l.i famē.ff. de pub. iu.per bar.⁊ sic salua iſtū tex.pro quo gl. vide nō.i c.badrianus.ij.lxiij.di.que dicit reges hiſpanie non subiacere īperio qui regnum a faucibus hostiū erue runt.de quo in.c.ꝑ venerabilem q fi.sint le. Ter/ tio quero qz.s̄.dixi falsariū monete inferioris a p̄n cipe vel monete eree ipsius p̄ncipis ſm aliū intellec/ tum debere capite puniri nūquid debeat intelligi de pēa mortis. So. Goff.⁊ host.referūt io. cremonē. defendisse quēdā qui falsauerat monetā cinitatis bo/ noñ.,vt non punireť pena mortis naturalis sed ciui lis.qz pena capitalis est triplex.vt in.l.ij.ff. de pub. iu.⁊ nō. Jnno.in.c.qualiter ⁊ quādo de accu. debz ergo intelligi de minori quia pene sunt restringende de pe.di.i.§.pene.⁊ in regula in penis de reg.iur.li. vi.⁊.l.pe.ff.de pe.hodie tamen statuta terrarum cō muniter prouident.⁊ cum illa opi.io.an. cōmuniter transeunt h̄ doc. Reliqua circa fraudationis materi am monete dicam post gl. Sed qz h̄ fuit adit⁹ pa/ pa super absolutione iuramēti nunquid papa ᵇ pos/ sit absoluere a iuramento.glo.multum plene h̄ dis/ putat quam nō.qz quotidie alle.⁊ in effectu videtur concludere ꝙ ex causa potest absoluere.⁊ in aliō qō sit magis deo acceptum commutare sicut facit in vo to.sed sine cā non potest ex quo iuramentum est lici/ tum. Idē inno.in.c.cum inter.p.de renū.⁊ Archi. in.c.auctoritatem.xv.q.v.vbi glo.circa h̄ multuz la borat. Idem sentit glo.in.c.non est de vo.⁊ lz loq/ tur in voto tamen ipsius ratio concludit etiam iura/ mentum. Idem spec.in ti.de le.§.nunc ostendendū ver.xxiiij.vbi plene examinat istam materiam iura/ menti.⁊ per inno.in.c.venerabilem de elec.in vlt.co lū.⁊ concludendo in vnū materiam istam dico sic ꝙ aut iuramentum est tale quod seruari non potest ſi/ ne periculo anime.vt ſi iurauit corrūpere monialem vel iugulare parentes vel quid simile ⁊ tunc non req ritur absolutio sed auctoritate propria potest ꝓuenir re vt.s̄. dixi lz debeat penitere de temerario iuramē to.vt in.c.ad audientiam in fi.de spon.⁊.xxij.q. iiij. c.i.⁊ se.ita tenet inno.in.ō.c.venerabilem.⁊ bosti.h̄

aut poterat ſeruari ſine interitu ſalutis eterne ſed alſ erat temerariū ⁊ pernicioſum exemplo vel periculo ſum ⁊ nō debet cōtrauenire ſine auctoritate ſuperio ris vt in.d.c.venerabilem.⁊.s̄.e.cum quidam.§. fi. ⁊ hoc eſt dictum inno.in.d.c.venerabilem. quod in telligerem in caſu dubij alſ aūt nō obligat ex quo eſt ꝫ bonos mores lz poſſit ſeruari ſine periculo anime vt eſt tex.iuncta glo.in regula non eſt obligatoriū de regu.iur.li.vi.de quo vide quod dixi in.c.ſi vero. ⁊ d.c.cum quidam.s̄.e.⁊ limita vt ibi dixi. Aut iura/ mentum eſt illicitum ex parte recipientis ſed ex par/ te preſtantis licitū ⁊ tūc nō lz ꝯuenire ſine abſolutōe vt in.c.ſi vero ⁊.c.verum.s̄.e.⁊ multo fortius quan do ex vtraqz parte eſt licitum.vt in dicto.c.venerabi lez. Quis aūt tūc poterit abſoluere a tali iuramē/ to.dic ꝙ aut fuit preſtitū ꝓ inferiorez in materia ſpe ctante principaliter ad papā vt ſi iurauerūt canonici nō recipere aliquē vltra numerꝫ ⁊ poteſt papa etiam ſine cauſa abſoluere qz in tali iuramēto intelligit̄ ex/ cepta auctoritas pape.vt in.c.veniētes.j̄.eo. qō ſic debet itelligi quod etiā voluit hoſt.h̄. Aut fuit pſti/ tum in alia materia ⁊ tūc aut principaliter ob dei re/ uerentiā ⁊ bonorē ⁊ ſine cā nullus preter deū remit/ tere pōt.ſic intellige Jo.an.poſt Ain.in.c.ij.ō ſpō. ⁊ Spe.in ti.de lega.§.nūc oſtendēdū.v̄.hoc quoqz vbi ꝓſequitur iſtam materiā vbi vide. Papa enim nō poteſt ſine cauſa remittere obligationē deo queſi tam.xxiiij.q.i.manet.⁊.xxiij.q.iiij.in.c.ſi is qui.

Ex quo infero ꝙ ſi papa nō poteſt abſoluere aliū multo fortius nec ſeipm ar.c.ſi.de iſti.⁊.c.ꝓ veſtras de iurepa.facit ad hoc qō nō. Jo.an.in. c. ſignifica/ iſti de ſo.cōpe.⁊ do.an.in.d.c.cū inter.ſi tñ papa ali/ quē abſoluit pſumit̄ in dubio cauſa quo ad eccham militantē.vt in ſimili nō.glo.in.d.c.nō eſt de vo.⁊ p legiſtas in.l.ſi.C.ſi ꝯ ius vel vti.pu. Aut ſubeſt iu/ ſta cauſa ⁊ tūc papa pōt a iuramēto abſoluer̄.vt i.c. ſi vo.s̄.e.⁊ eſt iuſta cauſa ſi turpitudinē cōtinet ex p/ te recipiētis vt ibi vel ꝓpter ſcandalū euitanduz. vt nō.h̄ glo.⁊ Jnno.in.d.c.venerabilē.vel maior vtili tas imminet in cōmutatōe ſicut dicimus ī voto.vt nō. Jnno.in.c.debitores.s̄.e.vel ſubeſt aliqua alia iu/ ſta cauſa.xv.q.vi.nos ſanctoꝝ.⁊.c.auctoritatē. qñ mo etiam epiſcopus poterit his caſibus abſoluere ſicut ⁊ votū cōmutare.vt nō.dicit Jnno. in dicto.c. debitores.h̄ tñ erit dīa inter papā ⁊ ep̄z qz in factis magnaꝝ pſonaꝝ vel multū dubijs dz recurri ad pa pam ſic pōt intelligi.c.venerabilē.ſed in alijs poterit etiaz ep̄s reſpectu ſue dioceſis ſed papa reſpectu to tius orbis.ſic nō.ſentit Spe.in ti.de leg.§.nunc oſtē dendum v̄.xxiiij.ibi tamen ſentit ꝙ ſine cōmutatiōe non pōt ep̄s dare licētiaz ꝯueniēdi qō ego nō admit to qñ ſubeſt alia iuſta cā.arg.in.d.c.ſi vo cum ſi. Ali⁹ aūt ꝓlatus citra ep̄m qui non habeat ep̄alem iuriſdi/ tionē non puto ꝙ poſſit abſoluere a iuramento ſicut nec in voto diſpenſare pōt.vt nō.in.c.i.de voto li.vi. Aut iuramētuz reſpicit principaliter cōmodū hoīs ⁊ tunc ſine cauſa papa remittere nō poteſt ſed cuz cā ſic.vt nō.Spe.in.d.v̄.hoc quoqz.⁊ Archi.in.d.c.au ctoritatem.is tñ de cuius cōmodo agit̄ remitter̄ pōt vt in.c.i.de iureiu.⁊.c.ſignificauit de cenſi.⁊ in.c.ij.de ſpon.⁊ ibi ꝓ Jo.an.qō ꝓcedit etiam ſi iuramētuz cō cernat vtilitatem vtriuſqz ꝯbentiū.vt qz aliqui iurāt ſibi adinuicē ad aliquod facere.vt in.d.c.ij.ſecus pu/ to vbi quis ſimpliciter iuraret ad cōmodū ſuum.nā non poterit ſibi remittere iuramētū ne auctorizet in facto ꝓpio nec alius poterit remittere ſine cā vt ſen tit ſpe.i.d.§.h̄ quoqz. Adde ad predicta nō. dictū Jnno.in.d.c.venerabilem.vbi dicit ꝙ nō ſoluz ī te merarijs iuramētis ſed etiam in licitis lz ꝯuenit̄ ſine auctoritate ſuperioris vrgēte neceſſitate ſi nō pōt hēri ſuperior a quo petat̄ abſolutio.xi.q.iij.añceſſor.⁊ idē dicit ſi forte magna vtilitas ſpūalis h̄ exigat.hoc vlti mū non placet ibi hoſti.qz non debet cōmitti piuriū propter bonū ſpūale contingens.ar.ī.c.ſicut nō ſūt xxxij.q.iiij.⁊ in.ca. ſuper eo ō vſuris. ſed ſaluando Jnno.poſſet dici iudicio meo ꝙ nō committit̄ piu/ rium ſi commutat̄ iuramentuz in maius bonū ī.c.p uēit.s̄.e.dz tñ haberi auctoritas ſuperioris ſi hēri pōt vt.d.c.venerabilem.⁊ predicta nō bñ. Op.in eo ꝙ papa mandat cudi monetā ſub noīe patris ſi iſte rex credebat tpe iuramenti monetaz eſſe legitimam ⁊ reperitur defraudata.nam ex h̄ videt̄ rex cōmittet̄ falſum.ſicut enim in moneta tria de ſubſtantia requi runtur.ſ.materia metallica quātitas ponderis ⁊ pu/ blica forma.ff.de ꝯhend.empt.l.i.ita ⁊ in quolibet iſtoꝝ cōmittitur falſitas. So.glo.que eſt in.v̄.no.e. ꝙ inſcriptiōi monete fides nō adhibet̄ ⁊c̄. quaſi di/ cat falſitatē cōmitti in ſcriptura que ꝓbat non autez in illa que fidem non facit.nō bene hoc dictum qz fa cit ad multa.ſed mihi hec ſolutio non ſatisfacit ſimpli citer intellecta.qz imo inſcriptio fit in moneta ad ꝓ/ bandū publicam formā ⁊ auctorem ipſius monete vnde xp̄s in euangelio interrogauit cuiuſ eſſet ſupra ſcriptio illius monete.⁊ cū fuiſſet reſponſum ꝙ ceſa ris dixit.reddite ergo q̄ ſunt ceſaris ceſari ⁊c̄. Bof. ſoluebat obiectionez ꝓcedere ſi iſte rex feciſſet cudi monetam ſub nomine patris ſed h̄ non faciebat ſed ſolum vtebat̄ veteri.hoc etiam nō ſatisfacit littere vt patet ibi cudat̄ ⁊c̄. Hoſt.dicit ꝙ iura ꝯria nō habēt locum in moneta ſed in inſtr̄is ſic.nam dūmodo nō falſetur moneta nec alteri preiudicet̄ nō refert an cu/ datur ſub noīe p̄ris vel filij vel que figura ponatur. vt h̄ dicit patere.ſed certe ſatis falſificat̄ ex quo iſcri bitur nomē illius qui nō fuit auctor.de bis que fiunt a prela.c.quanto.dic ergo formaliter ꝙ iſtud fiebat ab habēte poteſtatem ſine alicuius preiudicio ad bo num finem ſcilicet vt ſeruaret iuramentum eo modo quo fieri poterat.hec tamen glo. poſtea oppo. de.c. ſane.⁊ non ſoluit.ibi enim innuitur ꝙ iſcriptiōi libri ſtatur.per quem tex. colligit ibi glo.ar.ꝙ ſi ī aliquo lapide vel colūna inueniat̄ ſcriptura fides eſt ei ad/ bibēda.⁊ facit ille tex.in contrariū tenendo dcm̄ gl. ꝙ inſcriptio monete non probat. Jo.an.dicit ꝙ ibi non aſſertiue ſed ſub dubio forte dicit per deſcriptio nem libri de ipſius auctore conſtare et facit.xvi. di. c.i.⁊.c.clementis.ſed tu de bis dic vt dixi in. c. cum cauſam de proba. Nunc glo.declaratis attingaz aliqua circa materiam monete. Et prīo quero quot modis princeps ſeu habens ius cudendi monetam dī eaz fraudare.inno.ponit duos modos. Prim⁹ quando certum pōdus pro quolibet denario a prin cipio ordinatum diminuitur de mandato principis mandantis illam ſic diminutam poſtea recipi ac ſi p/ mi ponderis eēt. Secūdus cū ab initio cuditur mo/ neta multo minoris ponderis vel valoris quā eē de beret deductis inde expenſis.vult enim inno.ꝙ mo neta in forma debet tantum valere q̄ztum valet ī ma teria deductis tamen expēſis q̄s auctoritatē preſtās de ſuo facere nō tenet̄.ex officio enim ſi dz hre dam nū.ff.ex qui.cau.ma.l.i.⁊.c.cū nō deceat de re. iur. li.vi. Jnno.imo plus credit ꝙ ſi ꝓnceps īdiget po/ terit inde ſentire aliquale lucrū vt ſic min⁹ valeat q̄z valeret ī materia etiaz deductis expēſis cū ipſe ex of ficio det auctoritatē monete.h̄ verū niſi ſpargeretur extra regnū quaſi cū dāno nō ſubditoꝝ hoc facere ñ poſſit. Credit ēt inno.ꝙ in prīo caſu poſſit prīceps cum conſenſu populi diminuere monetam.quia qli bet poteſt renunciare iuri ſuo.vij.q.i. quā piculoſū ⁊ dicit ſufficere conſenſum maioris partis magna/ tum regni.qz negocium regni reputatur negocium

vniuersitatis.ar.in.l.ij.C.de iura.calum.ꝛ facit qđ ipsemet inno.nō.in.c.fi.de ma.ꝛ obe.sed ego đ boc dubito cum tractetur de ꝓiudicio singulorum.ar. eorum que nō.in.c.cum omnes de consti.ꝛ.C.q̄ sit longa consue.sup rubꝛica.fatetur tñ inno. consensū pupuli non sufficere quando illa pecunia esset expē denda extra regnum.ꝛ idem bost.ar.in.l.fi.ff.de iu ris.om.iu.de consti.que in ecclesiarum.ꝛ.c.eccl'ia.sz circa dictum p̄cedens dicit Bar.in.l.ij.§.mutui.ff. si cer.pe.ꝛ.l.paulus.de solu.ꝙ pecunia dꝫ tantum valere quantū valet materia.expēse aūt debēt fieri đ cōi.vt.l.i.ff.de cōtrabē.emp.fatetur tñ ꝙ de ꝙsuetu dine seruatur ꝫrium.ꝛ dic ꝙ seruaꝫ dictum Inn.tā in expensis q̄ꝫ in modico lucro. Bosti.addit tertiuꝫ modū fraudandi extrinsecus vt qꝛ princeps bonaꝫ monetam repꝛobat ꝛ equiualētem vel minus valen tem suscipit ad boc vt de repꝛobata bonū fꝛorum ba beat ꝛ illam conflari faciat ꝛ cudi.ꝛ in sūma dic vt p̄ dixi ꝙ sicut ī moneta sunt tria ita circa quodlibet po test cōmitti falsitas.sed ħ vltimū dictum bost.concer nit vsum monete ꝛ competit solum principi. Alte riuo quero de qōne quutidiana tempoꝛe[a] dispositō nis seu ꝫctis debiti currebat certa moneta cursu tē poris illa moneta ē deteriorata seu diminuta querit nunqd solutio debeat fieri ꝑm estimationē antiquaꝫ vel ꝓut currit ꝛ maxime si repitur noua melioꝛ. bāc qōnem satis succincte tetigit glo.in.c.olim de censi. ꝛ in.c.quis ignoꝛet.xxxij.q.iuj. plenius per bost.ħ ꝛ Pau.in cle.ij.de deci.per Ci.ꝛ Odof.in.l.in mi noꝛū.C.in qui cau.in integ.resti.nō est necesꝫ.p bar. in.l.paulus.alias incipit creditoꝛ.ff.đ solu.ꝙ Spe. ti.de solu.§.nūc aliqua.v.pone.ꝛ ibi per Jo.an.in addi.ꝛ do.An.satis plene ħ. Sed expediendo ma teriam clare ꝛ cōclusiue cōsiderandū est ꝙ duobus modis principaliter potest pecunia seu moneta dete rioꝛari seu minui.s.respectu cursus qꝛ stante eadem bonitate intrinseca nō valet tñ sicut valere solebat. Item ex defectu pecunie qꝛ est diminuta in pondere vt qꝛ fuit tonsa circūcirca ꝛ ꝙ longum vsum est effe cta erosa.vtputa qꝛ erat de ere sed insuper habebat de argento quod ex longo vsu coꝛꝛuit.primo casu di stingue ꝙ aut moneta est respectu cursus in totuꝫ re pꝛobata vtputa qꝛ princeps interdixit in totum illi? vsum ꝛ tunc si debitoꝛ non fuit in moꝛa tenuit ꝓpe. ꝛ sequitur Ci.in.d.l.ī minoꝛuꝫ.ꝙ potest solui đ an tiqua qꝛ satis est mutuum restitui ī eadē specie ꝛ bo nitate eadem ītrinseca.vt.l.cū qd.ff.si cer.pe. Con trariū tenuerūt Ja.ꝛ Odof.ꝛ sequit bar.ī.d.l.pau lus.ꝛ do.an.ħ ꝛ cōiter ħ tenet lz bosti. hic videatur sentire primū dictū.sed tu tene p̄cedēs.ar.in.l.elegā ter.§.qui repꝛobos.ff.de pig.ac. Nec ob.motiuuꝫ tenētiū ꝫriū.qꝛ nō est vex ꝙ moneta ista repꝛobata habeat eandem bonitatez intrinsecam cum moneta magis consideret respectu cursus q̄ꝫ respectu mate rie.ad ħ bonus tex.in.c.ejciens.lxxxviij.di. debet ergo solui ꝑm estimationem antiquam.ꝛ de ħ vide tur tex.in.d.c.olim.ꝛ ita tenet Spe.ꝛ io.an. vbi.s. Aut non est in totū repꝛobata sed tñ alterata in va loꝛe qꝛ nō valet tantū sicut valere solebat.ꝛ subdisti gue aut bec alteratio contingit in perpetuū vt qꝛ pn ceps interdixit ne tantum valeret forte ꝓpter lucrū vt possit recolligere pecuniam ꝛ facere conflari ꝛ de nouo cudi.ꝛ tenet ħ Bost.ꝙ dānum pertinet ad cre ditoꝛem ex quo debitoꝛ non fuit ī moꝛa nec ī aliqua culpa.ꝛ idem Ja.de are.ꝛ bar.in.d.l.paulus.qꝛ pe cunia ista habet suā bonitatē intrinsecaꝫ.sed Odof. in.d.l.in minoꝛum.ꝛ do.an.ħ tenēt oppositum.s.ꝙ debeat solui ad estimationem antique monete ratio ne supꝛa dicta.qꝛ bonitas pecunie est respectu vsus principaliter ideo debet in illa bonitate fieri restitu tio.đ.l.cum quid.ff.si cer.pe. Item si in tōtum vsus pecunie esset repꝛobatus deberetur estimatio, vt in precedenti mēbꝛo dictum est.ergo idem si in parte ē diminuta.ar.l.que de tota.ff.de rei vē.ꝛ.c. pastoꝛa lis.§.item cum totū de offi.dele.preterea boc ꝓbari videt in.c.oli de censi.p̄alle.ꝛ ħ mihi placet ne iste creditoꝛ ex suo beneficio dānū sentiat.scōo casu quā do alteratio non est in ꝓpetuuꝫ sed ad tēpus sicut cō tingit quotidie vnū florenū magis valere vno die q̄ꝫ alio ita ꝙ crescit ꝛ decrescit valoꝛ ꝑm tempoꝛa ꝛ cōi ter tenetur banc variationē non debere attendi.arg. opti.in.l.precia rerū in fi.ff.ad.l.fal.sicut enim credi toꝛ vellet vt sibi solueret si plus nūc valeret ita debꝫ recipere eandem monetam si minus valet cum spe retur augmentum.sic voluit bar.in.d.l.paulus.ꝛ a lij in.d.l.in minoꝛ.quod est satis equū puto tamen ꝙ si nō esset spes ꝙ de ꝓximo haberet augmentuꝫ ꝙ deberet haberi ratio ad estimationem que erat tē poꝛe mutui.qꝛ vex est dicere ꝙ hodie nō habꝫ illaꝫ bonitatem respectu cursus quam tūc habebat.ꝛ sic militat ratio p̄cedēs maxime qꝛ pōt esse ꝙ nū q̄ꝫ cre sceret.ar.in.l.iurisperitos in pn.ff.de excu.tu.ꝛ eiꝰ qđ nō.glo.in cle.ij.de rescri. Venio ad scōm casū ꝓncipalem.s.quando ex defectu ipius monete cōtin git deteriꝛoratio.ꝛ cōiter tenet ꝙ canonistaꝫ ꝛ legistas ꝙ dānū ptinet ad debitoꝛē.qꝛ moneta nō bꝫ suā bo nitatē intrisecā quā habebat tpe ꝫctus mutui vt. d. l.cū quid. Itē scias p̄dicta ꝓcedere etiā si debitoꝛ ñ fuit in moꝛa.si aūt fuit in moꝛa tūc ꝑm oēs omne pi culum spectat ad ipm debitoꝛē.debet.n.reddere ꝑꝫ estimationē que erat tēpoꝛe quo debebat soluere ni si fuisset tpalis ꝛ momētanea.vt.s.dixi.ꝙ ħ.l.vinū. ꝛ qđ ibi nō.ff.si cer.pe.ħ tñ limitauit bar. vbi.s.qñ dānum contingit ī pecunia grossa secus si in minuta mouetur qꝛ grossa estimaꝫ ꝙ minutaꝫ ꝛ nō eꝫ. nam vnus denarius nō pōt estimari ꝙ solidū argēteū vel aureū.ꝛ iō cū illa minuta nō capiat estimationem nō possumus dicere ꝙ debeat attendi estimatio q̄ erat tempoꝛe moꝛe ꝫcte vel postea vsqꝫ ad tēpus solutio nis sicut in alijs spēbus caueꝫ in.d.l.vinū. bec ratio bar.non videt multū placere do.An.ħ qꝛ ꝑm eū si cut grossa estimat minutā ita minuta estimat grossaꝫ si forte minuta aliquid affert vtilitatis.nam sicut ꝓo paruis emitur florenus ita ꝓo floreno possunt emi parui si aliqua necessitas ħ impellat.ꝛ ħ plus placet quam dictum Bar.quod solum cōsistit ī subtilitate lz eniꝫ vnus denarius nō possit estimari tñ plures simul sic.vnde dicerē ꝙ aut bec pecunia repꝛobat ī totum ꝛ non pōt de ea solui.d.§.si repꝛobos. idem puto in alio dāno cōtingēte post moꝛā dūmodo dire cte ipsa deteriꝛoratio cōtingat ipsam monetā ꝓuaꝫ vt qꝛ fuit decretū vt duo valerēt solū vnū de nouis.bec omnia procedūt quando pecunia ē debita rōne con tractus. Quid aūt si ex testamento vt quia tempo re testamēti plus vel minus valebat moneta quā bo die valeat.ꝛ intellige de perpetua alteratione.ꝛ dic ꝙ dꝫ attēdi voloꝛ existēs tpe testamēti.qꝛ de eo vide tur testatoꝛ sensisse.vt in.l.vxoꝛem.§.testamento.ff. de le.iij.ꝛ.l.si.in prin.ff.de au.ꝛ ar.le.tenet io.an. in addi.spe.in.d.§.nunc aliqua.v.sed pone.ꝛ ita con suluit Oldra.vt recitat do.Pet.de ancba. in.d.c. olim.idem dixit oldra.in precepto arbitroꝛuꝫ.ꝛ ea dem ratione idem dic in iudice ꝓdēnāte in certa quā titate. Quid autem in statuto.pone cauetur ꝙ ꝑ tali delicto soluātur.x.libꝛe.vt ꝙ tot libꝛe dētur offi ciali demum alteratur moneta perpetuo.dicit nota biliter Spe.in loco prealle.ꝙ debꝫ solui đ pecunia currenti qꝛ de tali videtur statutū sensisse.vnde mu tata pecunia vī mutatum statutū.ar.c.translato đ cō sli.de quo ego multum dubito. Quid.n.si tempoꝛe

a Vide đ hac.q.bal.ī l.acceptam. in.xvij.q.C. de vsur.ꝛ oī no bal. in.l. sigs argētū. C.de dona: cir.me.ꝛ de materia viđ ꝑ bal.ī.l.illō ad fi.C.đ sa crosan.ec.ꝛ ī.l.gcūq̄ꝫ ad fi.C. de fer. fug.ꝛ in.l.ij. C.cō.dele,ꝛ sali.in.l.fi.ꝛ auć. ibi po sita.C.si cer. pe. Jo.an.ī ti.de instru. edi.§.porro in fi.ꝛ qđ in materia nō. bal.ī.l.volū tas.C. de fi deicō. vbi si aliquis se cō fiteꝫ habuis se centum li bras an itel ligaꝫ đ gros sis vel minu tis.ꝛ istis ad de quod nō bal.in.l.fi.C de non nu. pe.ꝛ de hac mutatione mōete ꝙ tē pus inspicia tur vide nō. per Bi.ī.l. vxoꝛi su e in pri.ff. de le. ij.

ſtatuti florenus ṽalebat lōge plus q̄ꝫ hodie dicem⁹ ne q᷑ debeat ſolui ita modicū cum ſtatutum voluerit mēſurare penā delicti qđ fieri debet vt in.c. nō affe/ramus. xxiij.q.i.⁊.l.reſpiciēdum.ff. de penis.⁊ idē dico in ſalario cōſtituto officiali.⁊ caſus iudicio meo videt i ꝯriū in.d.c.olim de cenſi. Nec ob.cle.ij.ó de ci. vbi ſolutio fit de pecunia currēt q᷒ ibi nō alterat diſpoſitio. nā ſolū ibi dr q᷑ ſi alicui cōceditur decima beneficiorū p̄t ſolui de pecunia currēti. nō. n. ē vis de qua ſoluat dūmō ſoluatur decima. Quid autē in mādato ſeu gratia facta p aliquē dñm. vtputa qa cōceſſit p̄nceps alicui cētū florenos annuatim ſuper certis redditibus demuꝫ alteratur ppetuo valoꝛ flo reni. dicit ħ do. an. q᷑ ſi ignorabat p̄ncepſ valorē mo nete debꝫ intelligi q᷑ fiat ſolutio de moneta currenti qđ dicit tenere glo.⁊ Guil. de mōte lau. i. d. cle. ij. ſa tis placet dū pōderat ignorātiā p̄ncipis alꝫ puto ſe/cus. ar. in.d.c.olim ⁊ in.d.l.fi.ff. de au.⁊ ar. le.⁊ per hec bēs būc articulū ſatis plene ⁊ clare pꝛe ceteris ex peditū. Ultimo ħ ſubijcio vnā queſtionē quotidi anam. Mutuaui tibi centū i auro nūqd teneoꝛ reci pere in argento vel in pecunia minuta vel' eꝫ. mutua ui tibi i argēto an poſſis ſoluere in auro me īuito vel etiā i eadē materia ſed alterius forme. puta mutuaui florenos ſenenſes vis reſtituere florenos florētinos in eodē valoꝛe. Dic cōcludēdo mētē bar. in.d.l.pau lus q᷑ aut mutuaui cētū libꝛas i florenis ⁊ tūc ſatis ē reſtitui cētū libꝛas ēt in alia moneta. qꝛ videoꝛ eſtimā do illos florenos, p cētū libꝛis illos ſic vendidiſſe. ſi/cut dicimus in dote cū traditur eſtimata in.l. cū dotē C. de iure do.⁊ idē dic in depoſito. Aut fuit dictum mutuo vel depono centū libꝛas i florenis ⁊ volo mi bi reſtitutionē fieri in florenis ⁊ tūc piculū ⁊ commo dū diminutionis vl' augmēti ptinet ad debitoꝛez ſeu depoſitariū. vnde tenet reſtituere i florenis ſm eſti/mationē exiſtētē tēpoꝛe ſolutionis fiende ar. in.d.l. cū dotē. Aut fuit ſimplr factū mutuū. vtputa mutuo tibi decem aut cētū florenos ⁊ tūc aut ſum paſſurus aliquod dānū recipiēdo in alia forma ⁊ tunc nō tene oꝛ recipere. vt. d. l. paulus. Aut nullum dānū pati/ar ⁊ tūc i alia materia nō teneoꝛ recipere puta argen tū pꝛo auro qꝛ mutuū dꝫ reſtitui i eodē genere ⁊ ea/dē bonitate vt. d. l. cū quid. ⁊ aliud ꝑ alio īuito credi toꝛe ſolui nō p̄t. vt. l. ij. ff. ſi cer. pe. Aut vult reſti/tuere in eadē materia ſed in alia forma. vtputa floren tinos ꝑ ſenēſibus. ⁊ cōiter tenetur q᷑ teneoꝛ recipe vt. d. l. paulus. cōſuetudo tñ ē in multis ptibus vt ēt in alia materia poſſit reſtitui q̄ ſeruāda ē qꝛ tacite vr contrahi ſm conſuetudinē loci. vt. l. q᷑ ſi nolit. §. qꝛ aſſidua. ff. de edili. edi. facit. l. labeo. ff. de ſup. leg. tꝫ bar. vbi. s. ⁊ ſic conſuluit Oldra. Quid autē i depo ſito. vide tex. nō. ⁊ qđ ibi nō. i. l. in naue. ff. loca. ⁊ ſa/tis vr cōſiderādū quid fuit tacite actū. an. ſ. pecuniā depoſitā ꝓfūderet cū ſua vel teneret ſepatā. Abbas

u **Enientes.** Caſus. Judices q᷑ iu/rāt ifra certū tps ſen/tētias exequi ħ nō obſtāte appellatōibus ab eis īteriectis deferre tenēt. h. d. vel alit ⁊ generalius. Nō valet iuramētū p̄ſtitū in p̄iudiciū iuris ſupioris. Diuidit i quattuoꝛ. In p̄ma repre/henſio cōſulū. In ſecūda ibi verū. ipſoꝝ excuſatio. In tertia ibi. qꝛ verū. ipſoꝝ excuſatiōis reprobatio ⁊ generale mandatū. In quarta ibi cū igit. mandatū ſpeciale ⁊ cōminatio nō parentis. Caſus lr̄alis. Quidā ciuis tudertinus. S. noīe cōuentus fuit ab aduerſario ſuo coꝛā iudice ciuitatis ſuper quibuſdā poſſeſſiomb⁹. Judex auditis meritis cauſe cōdēna/uit ipſū ad reſtitutionē rerū petitarū: ab illa ſnia ap/pellauit ad dñm papā: cōſules ciuitatis nō obſtante appellatiōe ſniaꝫ illā executioni mādarūt: iducētes actoꝛē i poſſeſſionē rerū: de quib⁹ q̄ſtio vertebatur. Sup hoc appellās cōqueſt⁹ fuit dño pape cui ſub/eſt illa ciuitas quo ad tpalē iuriſditionez. Unde ipſe cōſulibus ⁊ populo tudertino mādauit vt poſſeſſio/nē ipſā reſtituant appellāti: alioquin nouerint q᷑ ipe mādauit nucerino epo vt eos ad id eccleſiaſtica cen/ſura cōpellat: cuius negocij occaſiōe p̄mittit papa q̄ p̄cedūt dicens q᷑ ipſe tenetur būiliter ⁊ deuote ap/pellationib⁹ ad ſedē apoſtolicā interpoſitis deferre: qꝛ etiā leges ſeculares poſt ſniam beneficiū appella tionis nō denegant aggrauatis: ſed ipſi ſnias appel latione ſuſpēſas exequūt. cōſules tudertini ſup hoc ſe excuſabāt in p̄ſentia pape dicētes q᷑ cū aliqui vo/cantur ad officium cōſulatus iurant q᷑ ſuper pecu/nijs iudicabunt ſm cōſuetudinem ciuitatis: ⁊ infra xxviij. dies ſnias exequētur. vnde ſaluo huiuſmodi iuramēto nō poterūt deferre appellationibus. Sed contra iſtā excuſationē dicit papa q᷑ iudices nō mi nus ſm leges q̄ꝫ cōſules veſtri ſm cōſuetudinē vr̄e ciuitatis iudicare iurauerūt. ⁊ ideo ſicut iudices poſ ſent grauare ſubditos cōtra legem ſic ⁊ conſules iſti poſſent cōtra cōſuetudinez ſuos ſubditos grauare: vnde pꝛecipit eis quatenus appellatiōibus ad ſedē apoſtolicā interpoſitis deferāt humiliter ⁊ deuote: cū iuramētū illud eos excuſare nō poſſit in quo ius ſu perioris itelligitur exceptuꝫ. Ber. Nō p̄mo iun cta glo. quinta q᷑ in terris ſubiectis tpaliter eccleſie appellat a ſecularibus iudicib⁹ ad papā omiſſo alio medio. de quo in.c. ſi duobus ó appel. Nō ſcōo q᷑ ciuitates recognoſcētes ſupioꝛē nō p̄ſit appellati/onē tollere nec ſup eo aliquid ſtatuere in p̄iudicium p̄eminētie ſuperioris. l. ergo oēs pp̄li. ff. de iuſti. ⁊ iu re. que dat licētiā ſubditis ſtatuēdi dꝫ intelligi dūmō ñ ſtatuāt q̄ꝫ ius ⁊ p̄eminētiā ſupioris. de quo vide ibi latius p bar. ⁊ aliquid ad materiā tetigi in.c. qđ cleri cis de ſo. cōpe. Si vero ciuitas nō recognoſcit ſupe rioꝛē poteſt tollere appellationē ſicut p̄nceps. l. i. ff. a qui. ap. non lꝫ. tꝫ bar. in.d.l. oēs populi. itellige in tpalibus. nā in ſpiritualibus nemo p̄t p̄ſcribere cō tra ſup̄maꝫ ptātē pape. vt nō. dicit inno. in.c. bone. ij. de poſtu. p̄rela. facit. c. nulla. xciij. di. Quid āt ſi in ciuitate nō eſt p̄rouiſū de iudice appellatiōis vl' moꝛ tuus ē ad quē debeat tūc appellari ſi ciuitas nō reco gnoſcit ſuperioꝛē vide bar. in. l. vbi ab ſunt. ff. de tu. ⁊ cu. datis ab his. Nō q᷑ iudices debēt iurare vt iudicēt ſm leges. " vt in anc. iuſiurā. quod p̄ſtat ab bis. Exquo ifertur q᷑ ſm cōſciam quā bñt vt de⁹ vl' homo iudicare nō p̄nt. de quo in.c. paſtoralis. §. qa vero de offi. dele. Nō id ad qđ quotidie allegatur iſte tex. q᷑ iuramētū nō obligat ſubditū iurātē in pꝛe iudiciū iuris ſeu auctoꝛitatis ſuperioris. ⁊ ſic vr ſu perioꝛē poſſe ipartiri ſubdito facultatē veniēdi ꝯ ꝑ/p̄riū iuramētū. ſed tu ħ intellige in iuramēto p̄ſtito i materia ptinēte ad ſuperioꝛē vt ħ. alias ſecuſ. vt dixi s. p̄ri. c. Et facit ħ ad qōnē. Clericus iurauit in ſtu/dio exiſtens non exire diſtrictum ſenenſez ante quā ſuo creditoꝛi eſſet ſatiſfactum. āte ſolutionez reuoca tur ex iuſta cā p ſuū ep̄m queritur nūquid iuramēto nō obſtāte teneatur parere mādato ſupioris. Et vr q᷑ ſic qꝛ nō potuit iſte clericus in p̄iudiciū iuris ⁊ au ctoꝛitatis ſuperioris ſe obligare vt ħ. ⁊ ita poſt mlta cōcludit Jo. an. in regula in malis de reg. iu. li. vi. in mercu. niſi de licentia ſuperioris ſeu ep̄i fuiſſet in ſtu dio ⁊ pꝛo neceſſitate ſtudij ꝯrit. vr̄. n. tunc ſe obligaſ ſe cū licentia ep̄i qui dedit licētiā qꝛ vno conceſſo oia videtur cōceſſa ſine quibus illud explicari nō poteſt vt in.c. p̄reterea. ⁊ c. prudētiā de of. dele. ⁊ l. ad rem mobilem. ⁊ l. ad legatū. ff. de p̄ocu. ⁊ ibidē p ota cō cludit idē in patre revocāte filiū qui p̄dicto modo iu rauerat. ⁊ ego idē putarē in quolibet ſubdito. naꝫ ci/

a An iu/dex debeat iudicare ſe/cūdū leges vel ſm con/ſcientiā. ⁊ q᷑ ꝯ legē tñ ē tex. iij. di. in iſtis. Et de ħ an iudicā/duꝫ ſit ꝯ al legata ⁊ ꝓ/bata an vo ſm ꝓſciaz vi de plres gl. vt inſti. gb⁹ mo. tu. ſi. in p̄in. ſup v. ex habitu ⁊ glo. in v. iu/dicio. in. §. ſi minus iſti. ó actio. glo. in l. illicitas. §. vitas. ff. ó of fi. pꝛe. gl. pe. in vb. atroꝛ i. l. ij. ff. de ſe/rijs ⁊ ibi an ge. ⁊ ibi etiā glo. nō. ócla rat qñ aliqd dicat eſſe no tū iudici vt iudici. qꝛ eſt qñ ſibi con/ſtat ex actis ⁊ fertur azo ita ſſpōdiſſe p̄rāti bono/nie ⁊ glo. i. l. ſi irruptiōe. §. ſi. i glo. ſi. ff. ſi. regū. ⁊ glo. ſi. i. l. ij. ff. ó i lit. iur. glo. nō. i. l. i. C. qui ⁊ ad. quos ⁊ glo. in v. teſtifica tiōe i. l. lex q᷑ tutoꝛes. C. de admi. tu. vide ēt glo. i v. ſciens i. l. bonoꝛuꝫ. C. qui admit. p glo. nō. q᷑ la te diſputat ⁊ exaiat i. c. i. i glo. i v. ca nones circ. medi. extra de of. oꝛdi. ⁊ ibi plene p moder. ⁊ gl. i. c. iudicet. ſij. q. vij. ⁊ in auc. de mā. p̄ri. in. §. ſit tibi quoq᷑ ⁊ glo. i. c. ij. de poſt. p̄rela.

a Ita p̃prie distinguit bal. i rubrica. C. de ap. Sz bar. in. d. l. i. fi. ad tur. indistincte cõcludit q̃ extinguit. Et de hoc ẽt vide bar. in. l. i. ff. eo. de ap. in p̃n. et q̃ appellatio nõ extinguat sz solũ suspendat tz arch. ī. §. anteriorũ i. ij. col. ij. q. vi. p quo al. hũc tex. z c. cũ iter. de re iud. z. c. sepe v. q̃ si de ap. i vi. z in d. c. aũriorũ in vl. oztẽtalis. z vide. Archi. ij. q. vi. i. c. placuit cir. p̃n. vbi dic̃ q̃ appellatio extinguit, pnũciatũ eo q̃ ex illa sntia ñ oritur actio in factũ cũ nõdũ transiuerit i rẽ iudi. sed q̃ nõ penitus extinguit quia eo adhuc ap / pellatõez ñ ꝓsequẽte setẽtia posset verti i rẽ iudi. z alleg. l. furti. ff. õ his q nõ. isa. Sz sup h̃ vide pul. distinctõnez bal. h̃ in i. col. z per bar. i. d. l. furti. in p̃n. v. cir. scõz. z p istũ ī rubri. i. õ ap. z ter. ī. c pastoralis. §. preterea de offic. delega.

uitas seu p̃nceps põt p̃cipere subdito vt nõ exeat di strictũ vel vt nõ vadat ad certa loca. l. fi. z qõ ibi nõ. ff. de decre. ab ordi. fa. z. l. mercatores. C. de ꝓmer. z merca. non ergo potuit subdit⁹ se obligare ad manendũ extra in p̃iudiciũ illius iuris superioris nisi superior prius expresse vel tacite dedisset licentiaz qõ bene nõbis ꝓ doctoribus forẽ fibus qui sine sui superioris licentia, pmittũt legere ad certuz tẽpus extra natale proprium. Preterea p̃ hunc tex. determinatur qõ an eps possit statuere vt ab interlocutoria nõ possit appellari nisi in casibus in quibus iura ciuilia appellationẽ admittũt. Et dicẽdũ q̃ nõ. qz non licet ẽpo violare ius superioris z cõtra canones statuere. de quo plene p̃ io. an. in. c. fi. de ap. li. vi. z ī. c. vlti. de of. archi. z per do. de ro. decisi. lxxvij. z vide respectu laicorũ qõ nõ. io. an. in addi. spe. ī ti. de appel. in. §. nũc tractem⁹ iuxta p̃n. Ultimo op. z videtur q̃ ex alio capite nõ valebit statutũ istoz disponẽs vt infra. xxviij. dies iudicata mandarentur executioi. nã cõdẽnatis in actione psonali dantur quattuor menses. vt in. c. quod ad cõsultationẽ de re iud. qõ qdẽ tps lz cã cognita possit abbreuiari. ff. de re iu. l. ij. nõ tñ sine cã alias qõ deest suppleť a lege. ff. de re iu. l. iiij. §. si quis. sed p istã cõsuetudinẽ seu statutũ restringebať tps indistincte in oi tali causa ẽt si nulla causa subesset ergo talis cõsuetudo vel statutũ ñ debebat valere. So. Bof. fatetur ꝓrium. sz ꝓz bostiẽ. papa nõ reprobauit ex isto capite sed ex alio de quo in lr̃a. mihi nõ plz dcm̃ Bof. lz enim iudex non potuisset sine cã restringere ẽt p viã statuti rõne p̃dicta. z per ea que nõ. bar. in. l. oẽs populi. ff. de iusti. z iur. ppls tamẽ bñ potuisset h̃ inducere in ipsorum p̃iudiciũ p viã statuti vel cõsuetudinis. ar. ī. d. l. oẽs populi. cum p hoc nullũ fiat p̃iudicium superiori sz dũtaxat ipsis litigantib⁹. Uenio ad glo. satis breues z faciles. Et quero quare appellatiõe pẽdente sntia non põt executioni mandari. Glo. penul. respõdet q̃ per appellationẽ extinguitur pnũciatũ. l. i. ff. ad turpil. z idẽ videtur velle tex. in. l. ij. ff. de penis.

Nota glo. in eo q̃ dicit pnũciatũ extingui p appellationẽ. Jo. an. dicit q̃ imo suspẽditur. vt pz hic ī tex. do. an. dicit q̃ extinguit de p̃sti sed ispecto⁹ exitu futuro suspenditur vt nõ. in. d. l. i. Sed ꝯ h̃ facit. c. fi. de sequest. pos. z fru. intelligendo vt ibi dixi. et dic vt ibi. z vide p archi. de appel. non solum li. vi.

In glo. fi. in fi. dic vt habetur in. c. non solum de appel. li. vi.

Abbas.

a **D nostram.** Per iudicis officium subuenitur illi q̃ propter iuramẽtũ vsuras repetere ñ põt. ita sũmat io. an. et quidẽ procedit h̃ sũmarium ſm vnuz itellectũ satis clarũ. lz ſm aliũ notabiliorẽ summo fic. Jurãs vsuras nõ repetere põt iuramẽto nõ obstãte ex noua causa repetere. primo narrat factũ. scõo, puidet ibi mãdam⁹. Casus lr̃alis. Quidam ciues pisani. i. z. g. cuidaz vsurario. p. noie: multas vsuras soluerũt iuramẽto interposito: q̃ nec p se nec per alias dictas vsuras repeterẽt: vel apud ecclesiasticũ iudicẽ vl etiaz seculare sup bis deponerẽt questionẽ. Creditor postmodũ condidit testamẽtũ in quo precepit heredibus suis vt oibus q̃ ꝓbarent se dedisse vsuras eidẽ ipsas eis restituerẽt. sed dicti. i. z. g. nõ audebant petere vsuras, ꝓpter huiusmodi iuramẽtũ. heredes nõ satisfaciebant eisdẽ: p uenit hoc ad noticiã dñi pape. vnde mãdat pisano archiepo Quatenus sub pena excõicatiõis publice in ecclia ꝓponat: vt qui sup hoc veritatẽ nouerit ꝓcedant ad testimoniũ ꝓferẽdũ: z si ꝓstiterit de p̃missis compellat heredes illius per censurã: vt vsuras q̃s pr̃ illorũ ex p̃dcis recepit restituãt vniuersas. Heret.

Nota p̃mo q̃ iuramentũ de vsuris solutis nõ repetendis nõ opatur remissionẽ vsurarũ. p̃sumit enim tale iuramẽtum extorũ. argu. c. super h̃ de renunci.

Nota ibi secularem. ar. q̃ nedũ coram ecclesiastico sed etiã coram seculari iudice vsure repeti p̃nt. sed ioã. an. dicit h̃ non, ꝓbari h̃ qz sunt verba ptis. z remittit ad nõ. p archi. in. c. quid dicã. xiiij. q. iij. z ad glo. in cle. dispendiosaz de iudi. ego remitto ad pleni⁹ p me tacta. s̃. de so. cõpe. cum sit generale. Nõ bonam practicã citãdi testes quando ignorãtur p̃sone vt fiat generale preceptũ sub excõicationis pena vt q̃ suꝑ tali facto nouerint veritatẽ cõpareant ad testimoniũ proferendũ. Et quãquã iste tex. loquatur in materia peccati idẽ tñ puto dicẽdũ vbicũq̃z testes compelli p̃nt. qz tunc tacere veritatẽ est peccatũ mortale in. c. quisqs. xi. q. iij. in. c. i. de cri. fal. de quo vide qõ dixi in. c. i. z fi. de testi. cog. z tene mẽti banc vtilẽ practicã. et ex h̃ z ex tex. nõ q̃ rõne testimonij ferẽdi potest laicus cõpelli a iudice ecclesiastico. z credo q̃ ẽt in cã vertẽte coram iudice seculari poterit iudex ecclesiasticus ad requisitionẽ iudicis secularis banc sẽtentiã excõicationis generaliter z in specie ferre si p̃sone sciuntur. qz sicut iudex secularis ipẽdit auxiliũ iudici ecclesiastico ita ecõtra dz facere ecclesiasticus. xcvi. di. cũ ad verum. facit qõ nõ. inno. in. c. lz ex suscepto de so. cõpe. z. xiij. q. ij. c. q̃z quã. Ultimo nõ casum in quo iudex ecclesiasticus ꝓcedit ex offõ ad inquirẽdũ sup veritate ĩfamia nõ pcedẽte. Contra h̃ op. de. c. q̃liter z quãdo el. ij. de accu. Sol. dic ſm bostiẽ. q̃ istud est speciale vbi agitur ꝺ correctione peccatorũ vel vbi imminet periculũ aiarũ. ad idẽ c. vnicũ vt eccle. bñfi. de cleri. pegri. c. fi. z ꝺ pbẽ. grae cũ filiab⁹. sec⁹ vbi fieret iquisitio ex̃ subditũ ad delictũ puniẽdũ vt in cõtrario. z vide p eũdẽ bost. i. d. c. vnico qõ nõ. Aide aliã limitatiõez quã põit inn. i. c. i. de postu. p̃la. vbi dicit q̃ ī iquisitiõe q̃ fit gñaliter z nõ ꝺ certo crimine nõ requirit ĩfamia p̃cedẽs. vt ibi idẽ dic in iquisitiõe gñali p̃sonarũ. vt in. c. i. de offi. ordi. z. l. cõgruit. ff. de offi. p̃si. et ex isto tex. sũpra occasione tractat hic Inno. in qbus casibus sit iudici p̃missa inquisitio z in quib⁹, ꝓhibita. que materia melius z cõgruẽtius expedit in. c. qualiter z quãdo pal le. z p bar. in. l. ij. §. si publico. ff. de adul. z. l. iij. §. h̃ aũt iudiciũ. ff. de dã. infec. Sed vt nõ desint hec vba Inno. que solent multũ allegari z vt intelligas cũ effectu illa h̃ subijcio. Ponit. n. aliquos casus in quibus iudex ex officio suo põt ꝓcedere z aliquos ꝓhibitos. primus de cõcessis est vbi agit̃ de restitutiõe vsuraz quas debitores iurauerũt nõ repetere. vt ex quo ps impeditur agere possit iudex ex officio suo ꝓuidere. secus dicit vbi pars non sic ligauit se ex iuramẽto. qz nõ dz iudex sic ꝓcedere ad vtilitatẽ p̃riuataz ex quo pars põt agere z nõ petit. fateť tñ postea q̃ eps ꝯ eũ quẽ suspectũ bz põt inquirere de vsuris. sicut z de alijs criminib⁹ nõ ad p̃uatũ interesse alicuius p̃mate p̃sone sed ad penitẽciaz iponendaz. z sic loquit̃ de offi. ordi. c. i. dicit tñ Host. q̃ tunc p cõsequentiaz versat p̃riuatũ interesse. qz fructuosam penitẽciã agere nõ põt nisi restituat alienũ. xiij. q. vi. c. i. de vsur. cũ tu. Nõ q̃ p hoc videt sentire Inno. q̃ i p̃mo casu quando iurauit nõ repetere põt iudex p̃cipaliter ꝓcedere ad vtilitatẽ p̃riuatã. z pro h̃ induco talẽ rõnem. vbicũq̃z equitas suggerat z pars ñ põt agere põt iudex ex officio ꝓuidere parti. i. plane. ff. de pe. bere. nõ. bar. in. l. i. ff. q̃ vi aut clam. facit l. quintus mutius in fi. ff. de ãnu. leg. z ad h̃ facit iste tex. quẽ nõ. nam papa videt h̃ moueri nõ solum ob salutẽ anime defuncti sed etiaz ob vtilitatẽ istoz q̃ iurauerunt nõ repetere. Secũdus casus nõ dubitabilis ſm Inno. qñ eps inquirere vult de cõsanguinita

le inter cõiuges.de diuor. porro. xxxv.q.vi. si duo ⁊ idem generaliter põt dici ſm eũ vbicunq; vult inquirere de alio impedimẽto canonico. Eadẽ eni est rõ ſm Host.ergo idẽ ius pro ꝟ.c.i.⁊.c. significauit. de off.or.⁊ q; ꝟ possit in ꝺbendo est exp̃ssum in. c.fi.de clãdesti.despõ. sed idẽ dicendus in ꝺctu ex quo non agit ad penã sed ad petm̃ euitandũ. vt nõ.s.⁊ p Inno.in.d.c.i.de post.pla. Tertius casus cũ vult iquirere de iuribus p̃cipis.C.de bo.va.l.penul.⁊ vlti. li.x.de quo remittit Host.ad.c.cũ dilecta.v̊.nolentes de cõfir.vti.vel inuti.respectu vero ꝓhibitionis possunt elici tres regle ex dictis inno. Prima q; regulariter de crimie nõ inquirit ex officio.sed tu intelige qñ ꝓcedere vult ad penã non p̃cedente infamia alias secus.vt.in.d.c.qualiter ⁊ qñ. ⁊ expedias hãc regulam melius vt ibi nõ.⁊ p Bar.in.d.§.si publico. Secũda regula q; sup iuribus ecclesie nõ est ꝓcedẽdus semp p inquisitionẽ sed seruato ordie iuris s.oblato libello noie ecclie ⁊ alijs rite obꝟuatis.fatet tñ q; papa possit ex offõ super illis ꝓcedere de plenitudine potestatis.⁊ sic videtur intelligere.c.cuz oliz de testi. Sed aduerte q; idem inno.aliter videtur dicere vel saltem hoc limitat in.c.quontã.§.sunt ⁊ alij. vt lit.nõ contesta.dicit enim q; ratione excessus potest iudex ex officio suo ꝓcedere super iuribus ecclesie occupatis vel male ꝺtentis.allegat dicto.c.cum olim.⁊ illũ.§.sunt ⁊ alij.⁊ de accu.qualiter ⁊ quãdo ꝑalle.cũ si.dictũ ergo suũ ꝟ oz intelligere quãdo iudex vult procedere super iuribus ecclesie ñ occupatis vel male detentis ita q; euitatur excessus.⁊ vide circa ꝟ qõ nõ.idẽ inno.in.c.ep̃i de re.eccle.non alie. sed mihi plus placet vt indistincte possit iudex ꝓcedere ex officio super iuribus eccle.q; ad vtilitatẽ publicã iudex ꝓcedit ex officio.l.cõgruit.ff.de offi.p̃si. ⁊ in auc̃.vt nul.iudi.§.i.⁊.§.qñ.nõ.bar.in.l.iij.§. ꝟ aũt iudiciũ.ff.de dã.infec.sed ius publicum consistit in sacris sacerdotibus ⁊ magistratibus.i.di. ius publicum.l.i.ff.de iusti.⁊ iur. Itẽ si põt ꝓcedere ex officio super iuribus p̃cipis tẽporalis.vt.s.ꝟz in no.fortius idẽ est p̃mittẽdum super iuribus p̃cipis eterni.nam bona ecclesie sunt dei in.c.cum ex eo de elec.li.vi.dixi in.c.cum sup de cã pos.⁊ proprie.pro quo facit qõ bẽtur in auc.de eccle.ti.§.si quis edificationẽ.vbi tã ecclesiasticus q; secularis iudex ex officio ꝓcedit in actu pio.q̃mo ẽt ad vtilitatẽ p̃uatam potest ⁊ debet iudex ꝓcedere qñ agit de miserabilibus psonis ⁊ actu pio.vt in.l.nec quicquã.§.aduocatos.ff.de offi.ꝓcõ.nõ.bar.in.d.§.hoc autẽ iudicium.qõ nõ. Tertia regula q; sup iuribus singulariũ psonarum nõ est ꝓcedẽdus inquirẽdo vel extra ordinez sed libello oblato ⁊ seruato iuris ordine.qõ ẽt sequit Jo.an.in.c.fi.de for.cõpe.li.vi.vbi ꝟ approbat ẽt si factũ alleget notoriũ. Ego ad ꝟ allego.l.ad emptoriũ.ff.de iudi.⁊.l.ꝓperãdũ.§.i.C.e.⁊ auc̃. qui semel.C.quomodo ⁊ qñ iudex. vbi patet q; iudex nõ ꝺz citare absentez nisi parte petẽte.⁊ si aliter citet nõ valet citatio.vt dixi i.c.i.s̃.de iudi.⁊ nõ bar. in.d.l.ad emptoriũ.hoc itelligo vex nisi cã sit miserabiliũ psonaz que non possunt se iuuare.vt in.c. ij. lxxxvij.di.nõ.bar.in.d.§.hoc aũt iudiciũ.⁊ Jo.an. post Host.in.c.ij.de resti.spo.vbi dicit q; de restitutione miserabilis psone spoliate põt iudex ꝓcedere inquirẽdo ar.ibi. Quero nũ quid p illa v̊ba testatoris vt restituerent oĩbus qui ꝓbarẽt ⁊c̃. videatur istis debitoribus remissum iuramentum.glo.in verbo omnibus finaliter concludit q; sic. quia in testamentis debemus facere largam interpretationem c.cum dilecti de dona.⁊.l.in testamenns.ff. de reg. iur.⁊ sic iure legati potuerunt petere vsuras solutas banc opi.sequuntur Sos.⁊ bosti.⁊ do.An.nec ob. ſm gos.si dicatur legatum inutile exquo legatur qõ debetur vt insti.de lega.§.econtrario.quia non ẽ ex toto inutile. Aut enim pecunia nõ erat soluta ⁊ videtur legasse liberationem respectu promissionis ⁊ iuramenti.ff.de li.le.l.iij. Aut erat soluta ⁊ intelligitur legasse exceptionis remissionem.l.si creditor.eo.ti. vnde non obstante iuramenti exceptione poterũt repetere vsuras.nam pars in cuius vtilitatem iuratur potest iuramentum remittere.vt in.c.i.s̃.e.⁊.c.ij.de sponsa.⁊ quod ibi nõ.p io.an. Non ob.q; tex.dicat q; repetere non attentabant ⁊c̃.quia sine causa timebant ſm eum forte tenti subtili reuerentia iuramenti C.de fide instru.l.fi.⁊ ō simo.⁊ si questiones. Nec ob.si dicatur testatorem nihil istis reliquisse cũ tãtuz loqueretur suis heredibus.q; vt dicit do.an.⁊ bene non refert cum quo testator de sua voluntate loquatur.vnde inspicimus potius effectuz q̃z verba.l.miles ad sororem.§.i.⁊.l.peto ⁊.l.cum pater.§.surdo ff.de lega.ij.⁊ per hoc videtur tolli opi. Inno. contraria qui dixit iuramentum istis obstare cum nihil fuerit eis remissum.⁊ aliqui sequũtur banc opi.ino. Aduerte q; iste tex. facit ꝓ ⁊ contra.pro enim facit pro opi.inno.i eo q; ipsemet papa dicit q; timore iuramenti non audebant vsuras repetere.si enim iuramentum in veritate nõ obstensset papa mandassz denunciare eos iuramento nõ teneri.sicut fecit.j.e.qui tauallis.⁊ procedit i cã ad istoriũ instãtiam.nec processisset ex officio suo. In ꝺrium facit q; vno concesso videntur oĩa cõcessa p que venitur ad illud.vt i.c. preterea ⁊.c.prudẽtiam de offi.dele.⁊.l.ad rem mobilẽ ⁊.l.ad legatũ.ff.de,pcura.sed iste mandauit vsuras restitui oĩbus qui ꝓbarent ⁊c̃.ergo videtur remisisse omne obstaculum p qõ impediretur ꝓbatio. Sed bis nõ obstantibus distinguerem sic.q; aut debitores remiserant liberaliter vsuras creditori ⁊ per illa verba generalia nõ puto vsuras legatas. quia in dubio non videtur ius suũ iactare voluisse maxime per verba generalia de insti.cum venissent ⁊.l. cum de indebito.ff.de proba. Aut non remiserant saltez liberaliter ⁊ tunc cum testator sit obligatus quo ad deum ad illas restituendas debemus in dubio interpretari q; illas legauerit cum non deberemus presumere euz sue salutis decessisse imemorez.i.q.vij. sanctimus.facit.c.fi.de sepul.⁊ hoc expedit saluti anime sue.facit quod nõ.in.c.vno de scru.verba eni dubia debent intelligi ciuiliter ſm subiectaz materiaz.ff.de le.i.si seruus pluriũ ⁊.xi.q.iij.rogo. Ad banc distinctionem facit quod nõ. Jo.an.in addi. Spe.in.ti.de vsuris in.nj.col.vbi inter cetera dicit notabile verbũ q; si debitor remisit vsuras an valeat remissio comecturando per indicia an fuerit liberaliter facta an vero in fraudem.ar.c.ij.de renũ.li.vi. An autẽ per illa verba testatoris posita in tex.vel similia probetur testatorem fuisse vsurariũ.dic q; non cuz simpliciter fateatur non se vsurarium. de quo vide nõ.per Fede. consilio.lxij.arg.in.l.si non designata.C.de fal.cau. adiec.le.⁊.c.si papa de priuil.li.vi. Si autez vis tenere opi.inno.⁊ queras de alio remedio repetendi vel posito q; testator nihil dixerit dic vt in glo.ij.⁊ in ista in fi.quam notabis.⁊ plenius dixi in.c.i.s̃.eo.

Oppo.ꝓtra tex.in eo q; papa mandat testes recipi lite non contestata ꝺ ti.s̃.vt li.non conte. Sed glo. vlti.dat tres solutiones. Prima q; ꝟ procedebatur per viaz inquisitionis. Secũda q; papa voluit extra ordinem ꝓcedi sed hodie dic vt in cle.dispendiosam de iudi.vbi dicitur q; in causa vsurarũ potest ꝓcedi simpliciter ⁊c̃. Tertia solutio q; ꝟ agebatur de executione vltimaruz voluntatũ.⁊ nota bene banc solutionem.⁊ ꝓcedit ſm intellectuz q; ꝟ fuit facta remissio in testamento ⁊ ex ea notabis q; super executiõe

vltimarū voluntatuz poteſt procedi ex officio inquiſitionis quod indubie ꝓcedit in pijs cauſis. de teſtamen. ⁊ in auc. de eccle. ti. § ſiquis edificationē. Ultimo extra glo. quero hic ſit edictuz generale vt qui ſuper eo nouerit veritatem compareat ad teſtimoniuz ꝓferendū nunquid ipſi debitores poterunt ad hoc comparere iuramento non obſtante. Hoſti. dicit q̄ ſic. q̄ ħ non eſt cōtra iuramentū preſuppoſito q̄ nō fuiſſet remiſſum quinimo ſi ad hoc voluiſſet ſe aſtringere non valuiſſet iuramētum tanquā temerariū .xi. q. iij. quiſquis de cri. fal. c. i. licet enim non faciant ꝓbationem poſſet tamē eis iuramentū deferri. allegat de teſti. c. in omni. ⁊ j. c. ſi. Nota ħ verba licet ſint aliquantuluz dubia ſed intelligo q̄ non faciant ꝓbationem plenaz cuz agatur de eoꝝ cōmodo tamē admittentur iudice ꝓcedente per inquiſitionem ad aliqualiter fidem faciēdaz cū agatur principaliter ad ſatiſfaciendum anime defuncti. ar. d. c. in omni. Ex ħ habes q̄ in ꝓceſſu generali ꝓtra vſurariuz admittuntur debitores qui ſolnerunt vſuras in teſtes non tamen ad plenam fidem faciendā. de quo vide quod notat Fede. conſilio. xvij. Quid autez ſi debitor qui iurauit non repetere denunciat an poſſit in cauſa denunciatōis teſtes ꝓducere. Dic. q̄ ſic. cuz iſtud ſit acceſſoriuz ad ipſam denunciationē quod placet. tenetur. n. dicere eccleſie cum effectu. ꝓ hoc bon⁹ tex. in. c. plerūq; ij. q. vij.

a **B noſtram.** Caſus. Iudex q̄ iurauit in omni cā iudiciariuz ordinez obſeruare in notorijs ſubtilitatem ordinis iudiciarij nō ſeruabit Vel generalius ſummo ſic. Iuramentum generale debet ita intelligi ſi fieri poteſt vt non obuiet iuri alīs tāquam temerarium non obligat contra iuris obſeruantiam. Diuiditur. nam in prima parte recitat tenorem iuramenti. In ſecunda ibi nos illud. dupliciter interpretatur. ⁊ ſecunda interpretatio ibi q̄z quā. Et vt clarius habeas intellectum pone ſic caſum. archiepiſcopus neapolitanus quaſi per extorſionē forte ad inſtantiam ſui capituli vel populi preſtitit generaliter iuramentum vt in omni cauſa obſeruaret ordinem iudiciarium. proceſſu temporis cum occurrerent facta notoria dubitauit an deberet in eis ordinē iudiciarium obſeruare. papa ſuper hoc conſultus interpretatus eſt ħ iuramentuz dupliciter. Primo vt extendatur ad cauſas notorias ſed ītelligatur ꝑz ſubiectam materiam ſcilicet vt in cauſis non notorijs obſeruetur ordo iudiciarius in notorijs vero non ſuet̄ per omnia quia ordo in notorijs ē vt p oia nō ſeruetur iurta illud vulgatum. In extraordinarijs ordo ē ordinem non ſeruari. Secundo dicit poſſe intelligi vt referatur ad cauſas ī quibus ordo iudiciarius eſt ſeruandus. dicit enī q̄ ſi iſte archiepiſcopus habuit in animo vt ordinem iudiciarium in omni cauſa pariter ſeruaret ⁊ ſic ceſſet predicta interpretatio. tale iuramentum cum ſit contra canonicas ſanctiones potius eſt dicendum ꝑiuriū nec aliqua rōne ſeruāduz.

Nō primo q̄ iuramētum cōtra canonē prodituz in fauorem publicuz non ligat. facit. c. ſi diligenti de fo. compe. ⁊ ſ. e. ſicut. Nō ſcō q̄ iuramentū generale debet reſtringi ⁊ intelligi ꝑm ſubiectam materiam ⁊ reduci ad terminos iuris cōis quantum fieri poteſt. facit. c. i. e. ti. li. vi. Nō ibi non per omnia ⁊c. q̄ ordo iudiciarius non videtur ex toto in notorijs ſublat⁹ facit ad id quod nō. ħ in glo. ij. Nota q̄ ordo quādoq; conſiſtit in non ſeruando ordinez ſolitum. Nota q̄ tela iudicij poteſt dici ordo ī eo q̄ ordinate procedit. nam q̄liq; religio appellatur ordo. quia debet eſſe ordinata ⁊ approbata ut leg. ⁊ nō. in. c. ij. qui cle. vel mo. Quādoq; appellatur ordo character qui imꝓrimitur in ordīatione clerici. ō quo vide. xxxij. di. in ſumma. Ultimo nō q̄ dictū generale nō ſemper generaliter intelligitur. quod ꝓcedit quādo non eſt eadem ratio oīum contentoruz ſub genere alīs ſecus. ⁊ ſic reducas ad cōcordiam iura allegata in glo. ſi. que ꝑ hoc remanent declarata.

Oppo. ⁊ videt̄ ex quo per extorſionē ħ iuramentum fuerat preſtitum non debebat ligare ſaltem effectualiter arg. ſ. e. ſi vero ⁊ c. vex. Solo. gl. i. dicit q̄ ob ħ videbatur nō tenere. ſed aliter non ſoluit ꝓriuz dicitu ſimpliciter ꝑmo ꝑm Jo. an. q̄ ħ non fuit vera extorſio ſecus in ꝓrijs. facit de ele. quorūdam li. vi. i prin. ⁊ cōſtitutio Jo. execrabilis in ꝑn. hic tex. dicit quaſi. Ex quo nō q̄ dictio quaſi diminuit ⁊ rem imperfectam ſignificat. vt nō. in. l. in facto. ff. de cōdi. ⁊ demon. vbi tex. iuncta glo. ⁊ in. l. in perſonaz. §. qui pecuniam. ff. de pac. vide glo. in. c. parochianos. de deci. ⁊ c. put de do. ⁊ contu. Unde exponit tex. Juno. quaſi per extorſionem. i. ꝓ conſilium vel deſiderium tuū non tamē fuit vera extorſio ꝑm eum. Secūdo poteſt dici q̄ preſuppoſito q̄ vere fuiſſet extortū p metum nihilominus ligat donec ſequatur abſolutio per ſuperiorem vt in ꝓrijs. ⁊ dic vt ibi plenius notatum fuit. Sed hic aduerte ad vnam queſtionez vltra ibi tractaz. pone q̄ per metum quis obligauit ſe per iuramentum ad id ad qō alias tenebatur de iure cōi nunquid tale iuramētum liget vt ꝓueniēs incidat in periuriū. doc. hic inſtant. ſed in dubio tene q̄ ſic. nam ſi tale iuramētum obligat ad indifferēs. vt in d. c. ſi vero. fortius ad id qō eſt ꝑm ius. dicit tñ ħ io. an. q̄ ꝑ ſuperiorem poterit a tali iuramento abſolui qō bene notabis. Ex quo habes q̄ licet quis ſit obligatus ad aliquid faciendum de iure cōi tamē ſi per metum iurat illud facere poteſt petere abſolutionem ne forte cōtraueniens incidat in periuriū vbi alīs nō incideret. ⁊ ſic extendas. c. ſi vero. ſ. e. ti. nam iniuria ſibi irrogatur in eo q̄ illaqueatur iuramento ad iuris obſeruantiā. vt in. c. legebatur de ma. ⁊ obe. Oppoſcō in eo q̄ tex. dicit in notorijs ordinē iuris nō ſeruandum. q̄ imo ſeruari debet. ij. q. i. deus omnipotens. ⁊ c. porro de dinor. Soluit glo. ij. ſupplendo ad lr̄am q̄ non eſt ordo ſeruandus. ſ. ex toto ſed in parte ſic debet fieri citatio ⁊ ſnia ferri. vt in ꝓrijs de hac materia dic vt pleniſſime nō. i. c. veſtra ⁊ in. c. tua de coha. cle. ⁊ mulie. Do. an. dicit ħ q̄ citatio exigit licet non peremptoria. de ſententia dicit q̄ exigitur ſed non cum ſolēnitate vel ſcriptura. dic q̄ reſpectu citationis varie ſunt opi. naz glo. in. c. porro prealleſentit q̄ nō ſit neceſſaria. inno. fuit varius. vt nō. ibi in. c. tua ꝓpal. ⁊ c. quanto de tranſla. prela. ⁊ vide glo. ij. q. i. in ſūma. ⁊ ī. c. que lotharius. e. q. que mihi ſem per placuit q̄ vbi factuz eſt ita notorium vt inficiari non poſſit nec requiruntur alique preſumptiōes nō ē neceſſaria aliqua citatio. nec requiritur ſolēnis ſententia ſed ſufficit quoddam preceptū. ſic poſſunt intelligi. c. cum olim de re iudi. ⁊ c. quāto de tranſla. ꝓla. ⁊ c. bone de elec. alīs autez ꝓcedat dictū glo. ħ ꝓ qua optime facit iſte tex. dum dicit nō per omnia ⁊c. ⁊ ibi que debet in alijs ⁊c. quaſi clare innuat q̄ aliq̄lis ordo eſt ſeruādus. ⁊ pro citatione facit. c. fi. de offi. deleg. li. vi. iuncto. c. i. e. ti. ⁊ li. Et hec cōcluſio videtur de mente Jo. cal. in. d. c. veſtra. vbi pleniſſime ō hac materia. ſic limita inno. in. c. ex parte de ỽb. ſig. vbi dicit in notorio iudicē ꝓcedere potius exequendo q̄z ſnīando. ad p̄dicta allego tex. glo. ⁊ bar. in. l. ictus fuſtiuz. ff. de bis qui nō. inſa. vbi probatur ꝑm vnam lec. q̄ nō requiritur in notorio cauſe cognitio nec ſolennitas ſententie ſed ſufficit iudicis preceptū de exequendo. ad idem. l. ij. §. quod de frumentaria ff. de admi. re. ad ci. pti. vbi clare colligitur maxie ꝑ

bar.q; vbi omnia iura ptis sunt nota iudici vt qz ꝓ/
durit librum vbi sunt omnes rationes potest prom̃
ciare parte absente ⁊ non citata ratione notorietatis.
⁊ hoc voluit Inno.in.ō.c.quanto. Sed quero
vtrum indifferenter ī notorijs prętermittẽdus sit or
do iuris.glo.ista.ij.notabiliter distinguit q; aut sunt
notoria in hac prouincia iudici ⁊ alijs ⁊ procedit qō
hic dicitur.Aut non sunt notoria in hac prouincia sz
alibi.vel si ħ sunt notoria non tamen iudici sed alijs.
⁊ tunc habet iudex duplicem modum procedendi.
vt patet in gl.quā singulariter notabis maxime ī eo
q; aperte sentit q; de eo quod est notum iudici vt no
torium lz extra iudicium potest iudex iudicare.⁊ idē
nōt.glo.in.l.i.C.qui ⁊ aduer.quos.⁊ bene facit iste
tex.facit quod nō.glo.⁊ bar.in.l.ictus fustium .ff.ō
bis qui nō.infa.⁊ inquantum glo. exigit notorietatē
in prouincia ego intelligo de ea prouincia que habet
vnum regimē sicut olim cum regebatur vno prefide
in.c.ij.de offi.lega.li.vi.sed cum hodie singule ciuita
tes habent sua regimina iuxta nō.in.l.fi.C.de ꝑscri.
lon.temp.requirerem notorietatē in ciuitate seu suo
territorio.nam de eo quod est extra territorium iu/
dex recte informari non potest nisi per probationes
ar.in.l.fi.ff.de iurisd.om.iud.Et facit ħ glo.ad questi
onem.pone quem notorie forte esse excommunicatum
in vna prouincia in alia vero vbi gessit officium
publicum hoc erat occultum nunquid tenebunt ge/
sta habito respectu ad prouinciam vbi geruntur.vel
nullo cōsiderato q; semel iste fuit notorie excōmuni/
catus.facit hec glo.q; debent tenere. Idem tz pau.
de leaza.⁊ refert io.an.sic sibi respondisse.ita recitat
do.an.in.c.sciscitatus de rescrip.qui tamen oppōit
de dicto io.an.in.c.inquisitioni.de sen. excō. Ubi
placet primum dictum quod probo.ar.l. barbari⁹.
ff.de offic.preto.⁊ l.ij.C.de sen.⁊ iij.q.vij.§.tria. ꝟ.
verum.nam in illis iuribus dicitur tenere gesta a ser
uo tolerato ratione publici officij.⁊ profecto verisi/
militer credendum est q; in eorum ptibus notoriuz
erat illos esse seruos. Item ratio cōmunis erroris
procedit licet in alia prouincia factum est notorium.
Est enim probabilis ignorantia respectu eoruz que
geruntur extra prouinciam.j.qui ma.ac.pos.in.c.fi.
⁊ in auc̃.vt fac.no.consti.Ad dictum io.an.in.c.inq
sitionis.dico q; non obstat quia solum dicit q; noto/
rie excommunicatus in vna prouicia potest tanquā
notorius vitari in alia per scientes lz ibi non sit noto
rius ⁊ sic loquitur respectu scientiū sz respectu igno
rantium potius sentit oppositum.⁊ hec nō. Sed
circa ħ quero pone q; factum erat notorium non ta/
men constabat iudici ⁊ nihilominus processit tanq̄
super notorio nunquid teneat processus.glo.ħ non
aperit potius tamē videtur sentire q; non in eo q; di
cit iudicem debere ħ casu procedere tanq̄ super oc
culto.vel premittere cause cognitionem an factuz fit
notorium.sed inno.in.c.tua in fi.de coba.cle.⁊ mu.
tenet contrarium.Ego sic distinguerem.q; aut qua/
litas notorietatis erat fundamentum iurisditionis.
pone exemplum in.c.i.de offi.dele.li.vi.⁊ in.c.accu/
satus in.§.sane de bere.li.vi.⁊ tunc processus a iudi
ce ignorante notorium ē nullus.ar.in.l.quero.ff.de
eo qui pro tu.⁊ in.c.ex parte astensis.⁊ qō ibi nō.de
cōcess.prebē.ad hoc theorica bar.in.l.ij.ff.de iudi.⁊
l.multum.ff.de condi.⁊ demon.⁊ inno.in.c.cum cō
tingat de offi.dele.vbi generaliter voluit q; si iudex
ignorat id quod est fundamentum sue iurisditionis
non valet processus presupposito q; habeat iurisdi/
tionem.per hoc dixit notanter bar.in.l.multum ⁊ al
legat inno.in.ō.c.cum cōtingat.q; si iudex mulcta/
uit contumacem de contumacia prius sibi non con/
stito non valet sententia.⁊ idez tenet in.l.si finita .§.
iulianus.ff.de dā.infec.quod nō.Aut qualitas no/
torietatis non erat fundamentum iurisditionis sz so
lum prestabat facultatem respectu ordinis iudicia/
rij non obseruandi ⁊ valet processus.⁊ hoc casu pro
cedat opi.inno.Ratio est quia error non est in fun/
damento sed in quibusdam accidētalibus.ad hoc.l.
ij.ff.de iudi.vbi tenet sententia licet iudex ignoret iu
risditionē suam esse prorogatam.ad idem quod nō.
bar.ibi in.ō.l.ij.⁊ in.l.si is ad quē.ff.de acqui.here.
⁊ ideo bona cautela est vt iudex semper per suam in
terlocutoriam pronunciet factum esse notoriuz ⁊ po
stea procedat tāquā super notorio ⁊ valebit hec pro
nunciatio intantum quia etiam si factum non eēt no/
torium valebit tamen processus ordine non seruato
ad ħ quod le.⁊ nō.in.c.pastoralis in gl.in verbo de/
clarato de re iudi.facit quod in simili nō. Inno.in.c.
ij.de dila. Opp.videtur enim iuramentum eē lici
tum etiam si extendatur ad causas notorias qz ī eis
potest iudex ad cautelam iudiciarium ordinē obser/
uare.vt in.c.bone de elec. Gl.in verbo reqrit sol
uit ⁊ bene q; iuramentum indifferenter prestitum ex
duplici capite videtur iniquum.primo qz lederetur
minium ius actoris cui incūberet onus probandi.se
cundo quia lederetur disciplina iudicialis cuz ī pos/
sent puniri notoria nisi probarētur.Ad.c.bone. re
spondet vt patet in ea.vnde sepe crimina remanent ī
punita contra.c.vt fame de sen.excom.⁊ sic tale iura
mentum induceret periculum salutis.ar.xij.q.ij. de
uotissima ꝓm io.an.Ego latius in hac materia sic di/
stinguo q; aut iudex in causis summarijs non tamen
notorijs vult procedere iudiciario ordine seruato et
potest etiam partibus contradicentibus quia ħ sub
ijcitur arbitrio suo.vt in.cle.dispendiosam de iudi.
⁊ ibi per glo.non tamen puto eum se posse ad ħ iura
mento ligare quia lz ħ possit ex libero arbitrio nō ta
men posset se necessitare cum quandoqz qualitas tē
poris aliud suadeat.nec debet posse a se abdicare fa
cultatem a iure sibi ob bonum publicum cōcessā.si/
mile in teste qui non compellitur in causa criminali ⁊
tamen illicitum est iuramentum de non testificando
vt in.c.constitutus de testi.⁊ ħ intellīgo quo ad cās
de quibus in.ō.cle.dispendiosam.sed in alijs causis
que sui natura sunt summarie quas tetigi in.c.i.de li
bel.obla.nō puto q; iudex invitis partibus possit ꝓ
cedere plenarie.ad ħ.xi.q.i.siquis cum clerico.⁊ in
auc̃.de man.princi.§.sit tibi.Aut vult iudex proce/
dere in notorijs iuris ordine seruato ⁊ si partes con
sentiunt pōt.quia res * de facili redit ad naturaz suā
xxxv.di.ab exordio.facit tex.in.ō.cle. dispendiosaz
in fi.⁊ vide ibi bonam glo.Aut invitis ptibus ⁊ pu
to q; non possit quia lederetur ius actoris.vt dicitur
hic in glo.⁊ bene facit.ō.cle.sepe in fi.neutro tamen
casu poterit iudex se altringere iuramento vt hic per
rationes predictas.⁊ per hoc potest dari alius intel
lectus ad.c.bone.q; ibi pars consensit.vnde sponte
actor testes produxit.⁊ de intellectu illi⁹.c.dic vt ibi
plene nota. Abbas.

e **A te.** Casus.Qui iurauit cui non de/
buit cui deberet iurare compelli
tur.Vel summa generalius sic. Si vnum
iuramētū vni debitū alteri ꝑstatur illicituz
est ⁊ eo nō obstante cui debetur prestandum est.pri/
mo ponit exordiū.2°narrationem ibi sane.tertio cō/
clusionem ibi cū igitur. Casus lr̃alis.Dominus
papa mandauit archiepiscopo turitano.Quatenus
nomine romane ecclesie iuramētum fidelitatis exige
ret ⁊ reciperet a iudice Carolitano pro ipso iudicatu
Judex ille requisitus noluit iuramentum illud exhi/
bere asserens q; illud prestiterat pisano archiepisco
po saluo ecclesie romane honore. Papa hoc intelli

a Ad hoc facit q; vult glo.nō.i cle. sepe i glo.fi. de vbo.sig. ⁊ ibi ímo. in xli.col. q; lz cā ordiaria nō possit de cōsensu par tiū fieri sum maria vt est gl.i.c.ō cau/sis de of de/le.tū sec⁹ est ecōuerso qz cā sūmaria posset effici ordinaria ꝑ istā regulaz qz res de fa/cili reuertit ad naturaz suā hic vide mus q; licet al's in corre ctorijs nō si at extēsio ne dū ex idēti/tate rōnis sz nec etiaz ex maiori/tate ꝓm veras ⁊ cōes cōclu/siones q; tra dūtur i auc̃. quas actio/nes.C.de sa crosā.cc. tū in correcto/rijs semp li/cita ē extēn/sio qū redit ad ius cōe ⁊ ad nām suā quasi mā tē sit fauorabi lis ⁊ qz res de facili re/uertit ad na turā suā ita dic̃ glo. solē nis ⁊ melio de iure in .c. statutū i v. numerāduz de ꝑbē. i vi. do.an .in .c. olim tibi.de v.sig.d. Ale xan.imo.i.l. si cōstāte in ꝑn.i vi. col. ff. solu .ma.

a Et de ḃ vſo p alb. in ſecunda p te ſtatu. q. xl v. alſ. xiiij: icip. Sz qd ſiquis dicat z idcz dicit bart diſtinguēs ſuper boc i. l. q crimina. ff. ō, p cur. in pn. ſequit. d. alex. i. l. turpia. ff. de lega. i. z i l. ſi. ff. q quiſq; iur. addo et ipz panō. q idē tz i. c. cū te ō re iudi. quāuiſ ꝫ rium teneat ſpe. iti. ō ad uo. §. iā tūc i vſ. ḃ tri cauēat. Et pōdera dū ille dicit ḃ nā vbū iniurioſū p̄cedēſ vl ſubſequēs. ponderā vbum ſubſequēs. nā vī velle q idiſtincte ſiue ,ptеſtatio ,pcedat deide ſequatur vbū iurioſuz vl eō idē iuris, ſit vt teneatur. Sz inuenio q io. bertachinus i ſuo reptorio in v. iniuria in iij. col. tz q ſi ,ptеſtatio p̄cederet de inde ſequeret vbū iniurioſuz q nō tenereť vt ſi dicerē ſaluo bonore tuo vel ſalua reuerētia tua q eſſez excuſatus. Sz ñ puto q hec limitatio ſit vera primo p regulaz q̄ hz q̄ ī his q̄ vno ꝓtextu fiūt nō ē dare prius nec poſterius. l. nec. n. ff. de ſol. iūcta doctrina. bar. ī ſumi. in. l. ij. §. hec vba. ff. de vulga. z pupilla. Secō p regulā que hz q quotiens gens ſcribit ſuper boc iudici ſupradicto dicēs q nō remittitur debitum ſed augetur: cuz alicui ſoluit qō alij eſt preſtandum. Sed cum iuramentū illud eccleſie romane dictus iudex preſtare teneatur: ſi iuramētum iam preſtitum contrariū reputet illi qō dño pape preſtare tenetur. primū illicitum eſt z illo non obſtāte illud preſtare debet quod ab eo petitur. Si vero primū iuramētū non eſt contrarium preſtando iuramento illud ſine mora p̄ſtare debet. Ber. Nō q ſoluens vni qō alteri eſt debitus non liberat. ḃ intellige quando ſponte ſoluit ſecus autē ſi compulſus iniuria ipius creditoris vel aliter ſine iniuria debitoris. runc enim ſaltez habet exceptionē cōtra verum creditorem. ar. opti. in. l. nouiſſime. ff. qō cuz fal. tu. de quo vide plene per bar. in tractatu de tyranno. z aliquid per inno. in. c. nihil de elec. facit. l. ſi merces. §. culpa. ff. loca. quod nō. facit enim pro iſtis qui ſoluunt aliorū credita tyrānis vel intruſis prelatis. de quo plene per bar. in loco preal. Nō ſcōo q protеſtatio non excuſat id quod indebite fit z boc q̄ videtur cōtraria facto. de ap. ſollicitudinez. ḃ facit ꝑm boſt. cōtra quēdaz officialem qui fecit hominē ſuſpēdi ſaluo iure ſuo. Item facit ꝑm modernos vt nō minus teneatur de iniuria qui dixit ſalua * reuerētia veſtra vos mentimini per gulam. nam verbum iniuriоſum precedens vel ſubſequens declarat q ſi habz animū ſaluandi ſibi bonorem. ad ḃ. l. ſi nō conuicij. C. de iniurijs. z. l. ſiquis extraneus. ff. de acqr. here. z ibi ḃ nō. bar. poſt Di. quod nō. Nō. ibi illicitū z tene menti q ſi ſubditus iurat obedientiam z fidelitatem ei cui nō debet in p̄iudiciū ſuperioris ſeu dñi tale iuramentum eſt illicitum z boc quia non poteſt ſeruari ſine ſalutis periculo cum non poſſit ſe obligare in p̄iudiciū ſuperioris. ſ. eo. venientes. facit. c. cum contingat in fi. ī. e. z in. c. ij. de pac. li. vi. z qō nō. inno. in. c. olim. el. iij. de reſti. ſpo. Opp. videť enіz q iuramentum preſtituz archiepo ſemp ſit illicitum cū veniat ꝫ ius ſuperiori debitū. ar. ī. c. intellecto. ī. e. So. pōt intelligi ꝑm inno. quando iuraſſet archiepo pro alio feudo ſeu alia iuſta cauſa z nō p iſto iudicatu tunc enіz valet vtrunq; iuramētū. z ſic habes q quis pōt eſſe pluribus obligatus ad fidelitatem ſecus in ligio. poteſt enіz qs eē vaſall⁹ plurium ſed non ligius. de quo vide bo. glo. ī cle. paſtoralis ī verbo homoligius de re iudi. Quero ſcōo an iſte qui iurauit archiepiſcopo fidelitatez pro iudicatu ſit priuatus feudo. Hoſtien. dicit q ſic quia quantū in ipſo fuit feudū alienauit recognoſcendo alium in dominū. vt in li. feu. de feudo non alie. imperialis. z maxime ſi fiat ꝫ pacta iurata. C. de tranſacti. ſiquis maior. ſz in cōtrariuz facit iſte tex. ī eo q papa exigebat iuramētuz ab iſto pro illo iudicatu. Rñdeo duplicit primo ſaluando dictū boſt. q feudum ex ḃ icidit in cōmiſſum fauore dñi. ideo pōt dñs tolerare illuz ſi vult. ar. in. c. potuit in fi. z quod ibi nō. de loca. vl dic qa ex iuſta ignorantia iſte fuit excuſatus. z forte ob boc dixit ſaluo bonore ſedis apoſtolice. Oppo. tertio videtur enim q ex ſolutione alteri facta nō augeatur debitū cum nulla lege ḃ caueatur. ſatis enim eſt q ſoluatur debitum cuius ſolutione cōtingit liberatio. l. ij. ff. ſi cer. pe. z iſti. qui. mo. tol. obliga. ī pn.

Soluit glo. ī. z bene q debitum augetur ratione difficilioris ſolutionis vnde ex ḃ grauaťad ſoluēdū bis. Et per boc infert glo. ij. q peius ſeu grauius ē latroni qui partitur ſpolia cū ſocio q̄ ſi nō partiať: Hoſti. poſt Bof. dicit boc verum quando ideo nō partitur quia penitet de peccato z intendit vero domino reſtituere ſecus quando fidem promiſſo dño frangit ad ſui commodum. z ſic credo debere intelligi tex. cum glo. in. c. ſi ad peccatuz. xxij. q. iiij. vbi gl. videtur contraria tex. z vide quod nō. Joan. ſ. ī. p/emio. ſuper gl. ſiue ſit. Quero hic dicit tex. q ſoluens alteri non liberatur. ſed nunquid recipiens debitum alterius teneatur ad aliquid. glo. ij. dicit q tenetur furti niſi creditor ratum habeat. alle. ff. de fur. l. falſus. §. i. Aduerte quia glo. generaliter nimis loquitur. nam primo non videtur procedere in caſu noſtro quia in rebus incorporalibus non committitur furtum ſicut nec in alijs rebus immobilibus. vt inſti. de vſucap. §. qō autem. nō. glo. in. c. dudum de elec. ij. ſed debet glo. reſtringi ad res mobiles z quādo alter recepit ſciens debitum ad aliuz pertineť z ſimulauit ſe procuratorem. ſic loquitur. l. falſus. vl qſi recepit nomine proprio ſine aliqua iuſta cauſa ſecus autem ſi credebat debitum ad ſe pertinere. tunc enі excuſatur a furto ſeu rapina. inſti. vi bo. rap. §. quia tam. Idez ſi recepit vt negociorū geſtorū geſtor. ar. l. pe. ff. de neg. geſt. z. l. ſi pupilli. Nunquid autem poſſum ſoluere creditori creditoris mei ita vt contingat liberatio ipſo iure. queſtio eſt vtilis z non tacta per canoniſtas. Dico q aut queritur nunquid creditor meus ex illa ſolutiōe ſit liberatus. z dico q ſic etiam ſi eo inuito ſoluiſſē creditori ſuo. vt. l. ſoluēdo ff. de neg. ge. z inſti. q. mo. tol. ob. in prin. Aut queritur nunquid ego ſum liberatus a creditore meo. bar. b in. l. ſolutum. §. ſolutam. ff. de pig. ac. ſic notāter diſtinguit aut ego ſoluo creditori creditoris q habet me vel bona mea obligata. pone exempluz ſi cō duxi boſpitium ab eo qui conduxerat ab alio z liberor i pſo iure. vt in. d. §. ſolutam. vbi tex. nō. nec mirū cum poſſum ab illo cogi ad ſoluendum. vt. l. nomen ff. que res pig. ob. poſ. z ideo ſoluendo etiam creditori meo inuito liberor. l. vtrū. ff. de conſti. pecu. qſi qz ille creditor creditoris mei nō habebat me vl bona mea obligata. z tunc aut ideo ego teneor creditori meo quia ipſe alij tenetur z poſſum alij ſoluere. vt l. ſi liber homo. ff. de neg. ge. vbi patet q ſi tu gerendo negocium meum recepiſti pecuniam mutuam liberor a te ſoluendo creditori tuo. quia cōtemplatione mea tu es illi obligatus. aut cauſa quare creditori meo teneor eſt omnino ſeparata a prima. Et tunc aut ſoluo creditori creditoris creditore meo volente z in dubio contingit liberatio. aut eo inuito z tunc ñ contingit liberatio. vt. l. inuito de ſolu. z. l. ſi. C. ō nego. ge. Aut eo ignorante z contigit liberatio ope exceptionis vt. l. ſi opera. ff. de doli excep. z ibi bo. gl. Et ex bis notanter dicit bar. q ſi prim⁹ creditor hz inſtrumentum in quo continetur obligatio omniuz bonoruz z per conſequēs iſte debitor debitoris ſeu nomen eius eſt obligatū poterit ſoluere illi creditori creditoris quod eſt notandū. vide tamen gl. inſti. q. mo. tol. ob. in prin. que ſentit q cuilibz creditori creditoris poteſt ſolui etiam inuito creditore z contingit liberatio. ſed primum dictum credo verius per ō. l. ſi opera. z tenet etiam gl. ibi z in. d. l. ſolutum. §. ſolutam. z ḃ nota.

q **Quintauallis.** c Caſus. Qui iurauit ſtare mādato alicuius nō tenetur parere ſi precipit illicita vt q filium exheredet vel vxorem abiiciat z eſt. c. famoſum valde ꝓpter materiaz arbitrorum que hic tractatur. Cōis diuiſio. ſcda ibi quocirca. Caſus lꝛalis. Filie quintauallis venerunt ad verba cum quibuſdā alijs mulieribus z eis multas iniurias irrogarunt. ꝓpter quod dictus quintauallis iurauit ſtare mandatis illarū que tale fecerunt illi mandatuz ſub debito iuramēti: q ſi aliquando filij aut filie: aut vxor illius aliquod factū vel verbuz cōtumelioſum mulieribus illis obijcerēt q ipſe quintauallis filios z filias exheredaret: z vxorē a ſe remo-

cumq; pre/ſtatio ſiue p̄cedēs ſi/ue ſubſe/quēs eſt ꝫ/ria actui q̄ gerit nihil releuat vt ,pbať in c. ſollicitudi/nē infra de appel. Sz iniuria ē ꝫ/ria ,ptеſtationi ſiue ſipa ,ptеſtatō p̄cedat ſiue ſubſequat ergo nihil relеuat. z ita viděť mihi velle ḃ pa/nor. ibi p̄cedēs vel ſubſequēs z̄c vt ſ. di/xi.

b Aldō/bal. q cir. med. z i. l. iuito. C. ō ſolu. z iſti. quib⁹mo. tol. ob. in pn. z in. §. ſi adhuc ī ſti. man.

c In am/pla mā/dato/ius. c. adō q. d. an. in c. ſup que ſtionū i. ij. col. de off. dele. dicit q ſi ex ſta/tuto oēs ſinie ꝺbeāt poni in caſtro nō hz locū in ſinia arbi/tri.

a Ex q
buſ cauſis
põt pf fi/
liũ exhere
daſ põt ei
alimta de
negare. et
hoc idẽ tz
d.an. t.d.
abba. pa
nor.i.c.cũ
hẽret ꝺ eo
q̃ du.i ma.
q̃ pol. tc.
t bar.i tra
ctatu ꝺ ali
mẽtis. Et
idẽ vꝫ dice
re glo.i l.
fi.C.ꝺ alẽ.
liber. ꝛ gl.
magis ex
preſſa i. §.
ſi igit oẽs
memora
tas i auc.
vt cũ ꝺ ap.
co. eodem
mõ ex oĩ
bus cauſis
ſupradic
tis ex qb⁹
pf in teſta
mẽto põt
exheredа
re eodem
mõ filie tã
quã ingrate
non teneꝫ
dotẽ dare
ſz põt filiã
puare do
te fm bal.
l.l.fi.in.iij.
colũ.C. de
do. pmiſ.
tñ ſubdit
bal. q̃ ex
talib⁹ cau
ſis nõ poſ
ſet dotẽ p
teritã iam
datã auſer
re. Eodẽ
mõ ex oĩ
b⁹ cãis ex
qb⁹ põt qſ
exheredа
ri ꝛ mereꝫ
ex illis oĩ
b⁹ põt co
gi emanci
pari quia
iſta duo e
quiparãt
fm ang. ꝺ
are. i. §. ſi.
iſti. q. mo.
iuſ pa. po.
ſol. in fi. ꝛ
ang. i. §. cũ
aũt iſti. de
adop. Eo
dez mõ ex
oĩbuſ illis
cãis nedũ
filiꝰ põt ex
hẽdari ne
dũ alimen
ta denega

ueret. Quintauallis recepto tam iniquo mandato ſi
gnificauit hoc pape. vnde mandat epiſcopo alatrino
quatenus predictis mulieribus iniungat: vt manda
tum illud reuocẽt: cum licitum fuerit iuramẽtũ ꝛ mã
datum illicitũ: alioquin denunciet illuz non teneri ad
obſeruationẽ buiꝰ mandati. Ber. Nõ pmo q̃ p
ſatiſfactione iniurie licite iuro ſtare mandato iniuria
ti ꝛ ſic poſſum valide me ſubijcere iudicio aduerſa
rij mei. ꝛ q̃z q̃z pater h̃ iuramẽtuz preſtiterit occaſio
ne iniurie illate per filias tamẽ eadem ratio eſt in ipis
filiabus. vt ꝓbatur. §. e. veniens. ꝛ facit. l. ſi libertuſ
ff. de oper. liber. Et ex hoc ꝛ ex tex. infero q̃ licet nõ
poſſit cõpromitti cum agitur de crimie criminaliter.
vt. c. pe. de in integ. reſti. ꝛ. l. nõ diſtinguemus. §. iu
lianus. ꝛ. §. de liberali de arbi. ſecus tñ eſt vbi agit ꝺ
crimine ciuiliter vt h̃. Scõo nõ q̃ in feminã poteſt
cõpromitti tanquã in arbitratricẽ ſecus tñ tanquam
arbitram. q᷑ h̃ vltimũ eſt officiũ virile cum habeat ꝓ
cedere iudicialiter. vt ꝓbatur in. c. dilecti de arbi. ꝛ. l.
ſi. C. de arb. qõ intellige niſi femina ex dignitate ha
beat iuriſditionez. vt q᷑ eſt regina vel comitiſſa vt. d.
c. dilecti. ꝛ dic vt ibi nõ. ꝛ per glo. ꝛ per bar. i. d. l. ſi.

Tertio nõ quẽ poſſe ad obſeruantiã arbitramen
ti ſe obligare per iuramentum. Et nota h̃ caſu arbi
trator pcipit ſub debito preſtiti iuramẽti facit. c. bre
ui. ꝛ qõ ibi dixi. §. e. Nõ quarto q̃ arbitrator po
teſt ꝓnunciare ſub cõditione decernẽdo in futurum
vt patet ibi ſi quãdo filie tc. Et pro hoc q᷑ dictuz ar
bitratoris nõ eſt ꝓprie ſnia ſed potius quidaz Jctuſ
ſeu tranſactio vt in auc. vt differ. iudi. in prin. iuncta
glo. ſi vero cõtigerit. C. de iudi. Nõ q̃ in iuramẽ
to generali de obediendo vel parendo mãdato alicu
ius nõ veniunt illicita. ꝓ h̃. c. veniẽs. §. e. ꝛ. c. i. e. ti. li.
vi. Nõ vltimo q̃ arbitramẽtuz continens rem il
licituz ꝛ a iure ꝓhibitã ẽ ipſo iure nullũ vt ꝓbat i fi.
ibi denũcies tc. non. n. mandat a iuramento abſolui
ſed denũciat nõ teneri. is enim qui nũciat nihil agit
l. heredes palaz. ff. de teſta. Ex h̃ inferꝫ q̃ verbum
pcedens ibi reuocet tc. debet intelligi de facto pro
pter opi. vulgarium. Ex quo verbo põt argui arbi
tratorem poſſe ſuũ preceptum reuocare. quod po
teſt admitti quando ꝓnunciauit ꝫ formaz cõpromiſ
ſi. vel quãdo mandatũ nõ tenuit. de quo tamẽ remit
to ad ea que leguñ ꝛ notanꝫ in. l. dicere in fi. cuz dua
bus ſe. legibus. ff. eo. ꝛ potes dicere tam in arbitro
quã in arbitratore q̃ ſi ex toto pronunciauit ita q̃
finitum eſt officium ſuũ non poteſt illud reuocare. ſe
cus ſi interlocutoriaz p quã non finitur ptãs ſua. dic
vt in dictis iuribus plenius nõ. maxime per bar. fa
cit. c. ſi compromiſſarius de elec. li. vi. ꝛ. l. ſicut. ff. de
ſerui. ꝛ. c. in litteris de offi. dele. iſte autem mulieres
pñt reuocare mandatum quia h̃ concernebat earuz
perſonas vñ reuocant tanquã partes. Jtẽ mãdatuz
fuit ipſo iure nullũ. ꝛ reuocatio potius refertur ad fa
ctum q̃z ad ius vt. §. dixi. dic tamẽ de materia vt ple
nius nõ. bar. in. d. l. dicere cuz ſe. ꝛ p ioã. an. in addi.
ſpe. in ti. de arbi. §. ſequitur. v̄. ſed pone. Contra
h̃ ꝛ cõtra tex. oppono arbitramentum tz mero iure
quãtũcũ q̃z ſit iniquũ lz poſſit peti reductio ad arbi
triuz boni viri. vt in. l. ſi ſocietatẽ. §. arbitrorum. ff.
pro ſo. So. intelligo iſtuz tex. quando arbitramẽtũ
eſt cõtra ius quo caſu ẽ ꝓſus nulluz ſine petitiõe re
ductionis. vt in. c. examinata de cõſtr. vti. vel inuti. h̃
eniz mãdatũ fuit nõ ſolũ ꝫ ius ciuile ſed ẽt cõtra ius
diuinũ ꝛ gentiuz vt. ſ. filij ſine cauſa ſufficienti exhe
redarentur. ꝛ coniunx ſine cauſa fornicatiõis repelle
retur. vt in auc. vt cũ de ap. cog. §. aliud quoq̃ capi
tulũ. ꝛ in. c. ij. de coniu. lepro. ſecus aũt vbi manda
tum eẽt iniquum non tamẽ contra ius. ꝛ ita ꝓcedat
cõtrarium. Oppo. ſecundo ꝛ videtur q̃ etiam ſi
mandatũ nõ eſſet cõtra ius modo predicto tamẽ iu
ramentum nõ aſtringebat iſtũ qntauallẽ q᷑ iuramen
tum nõ extẽdit ad veriſimiliter nõ cogitata. vt in. c.
veniẽs ꝛ quod ibi nõ. §. e. ꝛ qõ nõ. io. an. i. c. vno de
cõmo. ſed veriſimiliꝛ in iuramẽto generaliꝛ ꝑſtito non
vꝫ quis cogitaſſe vt exheredet filios vel vt vxorem a
ſe abijciat ergo ad hoc nõ tenebaꝫ. So. glo. ij. vꝫ h̃
ſtare ꝫrio ꝛ bñ. ꝛ videꝫ ꝫnugere duas cãs ꝓmiſſas ſi
mul vt rõne illiciti mãdati ꝛ q᷑ veriſimiliter h̃ nõ co
gitauit nõ obligabaꝫ qntauallis ad obſeruãtiã iſtius
mãdati. ꝛ hic ſumpta occaſione enumerat h̃ glo. cãs
legitimas exheredatiõis filiorũ quibus addunt pe.
ꝛ abb. cũ filius eſt hereticus de hereti. excõicamus
§. credẽtes. ꝛ dicit io. an. q̃ in omnib⁹ caſibus ª in q̃
bus pater poteſt filiũ exheredare fortius põt alimẽ
ta denegare. de quo remittit ad ſpe. qui ſi. ſint leg. v̄.
quid ſi filia ꝛ ſequẽti. Jdẽ tenet bar. i. l. diuus. ff. de
pari. ꝛ per. l. ſi quis a liberis. ff. de lib. agnoſ. Ad
de tñ notabile dcm̃ ſpe. in loco ᵇ palle. vbi dicit q̃ ſi
filia vult penitere de peccato que luxurie erat dedita
pater debet eã alere. ar. c. ferrũ. i. di. ꝛ p cõſequẽs di
co q̃ teneꝫ eã dotare q᷑ cã dotis nõ minus fauorabi
lis ẽ q̃z cã alimẽtorũ vt nõ. Et. in. l. nõ oĩum. C. ꝺ ad
mi. tu. facit. l. i. ff. ſo. ma. ꝛ qõ ibi dixi in. c. cũ hẽret ꝺ
eo qui duxi in ma. ꝛ p bar. in auc. ex cõplexu. C. de in
ceſt. nup. Expeditis glo. tractabo h̃ aliqua circa
materiã arbitrorũ quatenus cõgruit materie huius
c. rõne glo. quã poſuit h̃ inno. que quotidie allegaꝫ
reliqua ſeruando titulo de arbitris. vbi melius tota
materia caderet. ꝛ vide in fi. huius tractatus vbi po
no p modũ tabule ea que tractabo h̃ ſub ꝫpendio.

Et vt intrem materiã op. ſic h̃ fuit ꝑſtitũ iuramen
tuz de parẽdo mãdato iſtarũ mulier qbus iuria fu
it irrogata ꝛ ſic erant iſte arbitratrices i facto ꝓprio
ꝫ. l. pe. ff. de arbi. vbi dicit q̃ i facto ꝓprio nemo po
teſt eẽ arbiter ſicut nec iudex. C. nequis i ſua cã p to
tum. ꝛ. iiij. q. iiij. c. i. ꝛ. xxiij. q. iij. inter. Solu. dic q̃
ꝫrium loquit in mero arbitro. tex. aũt h̃ ꝛ in. c. veniẽs
§. e. ꝓcedit in arbitratore. Jn facto eniz ꝓprio qs
põt eẽ arbitrator vt h̃ ꝛ in. l. ſi libertus. ff. de ope. lib.
Nõ diuerſitatis ẽ q᷑ arbiter ẽ quaſi iudex ꝛ eligitur
vt procedat iuris ordine ſuato ꝛ ſm ius. ió dicit lex
q̃ arbitria ſunt redacta ad inſtar iudiciorũ. vt. l. i. ff.
de arbi. Jn facto. n. ꝓprio qs nõ põt eẽ iudex. qa
nemo põt ſibi ipſi imperare. vt in iuribus preall. ita
nec arbiter. ſed arbitrator eligitur vt quidã amicabi
lis compoſitor ꝛ vt ꝓcedat extra iudiciuz ꝛ cõponat
inter partes q̃ nõ repugnat i facto ꝓprio cũ videaꝫ
ſibi data ptãs tanquã bono viro. d. l. ſi libertus ꝛ. ff.
de fideicõ. li. l. thais. §. ſororez. ꝛ de materia viꝺ bo.
tex. cũ glo. in. l. in perſonã. §. generaliter. ff. de re. iu
ris. ꝛ in. l. in vẽdentis. C. de cõtrabẽ. emp. Quapro
pter ſcias q̃ lz appellatione arbitri generaliter ſum
pti veniat etiã arbitrator tñ inſpecta vtriuſq̃ natura
in multis differunt vt eſt originaliter tex. notabilis ꝛ
principalis ꝛ clarius in tota iſta materia in. l. ſi ſocie
tatem. §. arbitrorũ. ff. pro ſocio. vbi dicit q̃ arbitro
rum duo ſũt genera vnũ huiuſmodi vt ſiue ſit equuz
ſiue iniquũ parere debeam⁹ qõ obſeruatur cũ ex cõ
ꝓmiſſo ad arbitriũ itũ ẽ. alterꝫ huiuſmodi vt ad bo
ni viri arbitriũ redigi debeat tc. vide glo. §. eo. veni
ens. ꝛ in. c. cãz q̃. §. de elec. ꝛ lz quidã dixerũt vt Jn
no. hic ꝛ cõiter doctores ſequẽtes ꝛ bar. in. d. §. arbi
trorũ. dicant arbitrũ diſcerni ꝛ cognoſci ab arbitra
tore i diuerſitate nominis. vñ ſi cõpromittit i aliquẽ
tãquã in arbitrum: ille dicitur arbiter. ſi tanquã in ar
bitratorẽ ille dicit arbitrator ſm eos. mihi tñ placet
vt nõ ex diuerſitate nominis ſed potius ex mõ aſſu
mendi ꝛ prãte eis tradita dignoſcantur. vñ vt notan
ter dicit hic ino. arbiter dr̃ qui eligitur vt iuder. ſ. vt

ri ꝛ dos au
ferri ꝛ iuꝛ⁹
emancipari
ſed ẽt q᷑ eſt
fortiꝰ filiꝰ p
dit priuile
giũ filij. Et
iõ ſi pr̃ iter
ficeret filiuz
q̃ cõmittet
i cũ alicꝫ ex
illis cãis nõ
teneret pẽa
picidij. Sz
deberet aut
relegari aut
deportari ꝛ
filr ſi filiꝰ in
terficeret pa
trẽ q̃ aliquã
de. vij. cãis
ingratitudis
erga filiũ cõ
miſiſſet non
icurreret pe
nã paricidij
ſz penaz de
portationis
ita fingr de
termiat bar
in. l. diuꝰ. ff.
de pari. qõ ẽ
ꝑpetuo mẽ
ti tenẽdũ ſz
do. bartho.
ꝺ bellẽzinis
hic ꝛ do. ias.
de mai. in. l.
ius ciuile ẽ
i pe. col. ff. ꝺ
iuſti. ꝛ iur. q̃
dicit q̃ non
memit ſe ali
bi legiſſe.

b Jn. §.
pe. in v̄. qd
ſi penitẽtiaz
egerit ꝛ do.
an. hic in. iij.
col. ꝛ bal. in
l. ſi filia. C. ꝺ
inof. teſ. vbi
bal. ponit ꝺ
bona filia q̃
fuit meꝛtrix
ſi pniaz ege
rit ꝛ reduca
tur ad bon.
vitã nõ po
terit exhere
dari nec ei
alimẽta de
negari tenz
do. alex. i. l.
i. in. xvi. col.
in fi. ff. ſolu.
ma. Et ſic
p hoc ſunt li
mitãda oĩa
dicta i ꝑce
dẽti addi. ꝛ
iſte eſt vnus
nõ. effectus
pnie vt per
pniam recu
peret ꝑtile
giũ filiatio
nis. Adꝺ tñ
circa hoc ꝺ
ctũ bal. ꝺ fi

lia meretrice adde ipz bal.i.l. i arena i co.ti.C. de inof. test. vbi dixit si filia est meretrix mater ñ pōt eam excludere a q̄rela iofficiosi ꝑ suum testamentū si ipsa mater ēt fuit meretrix.

ꝓcedat ſuato i ſubſtātialibus ordine iudiciario vt.li tem dirimat corā ſe ceptā vel corā alio ordine iudiciario ſeruato ꝛz teneat ēt ſi inique dirimat. ff. de arbi. l. qualem. ⁊ l. diem proferre. §. ſtari. vñ arbitrū diffinitur q̄ eſt ternus actus ꝓſonarū quaſi iudicio cōfligentiū vel cauſa in dicēdo ius volūtarie poſita. arbitrator ātem eſt qui eligitur vt aliquid eſtimet veluti p̄ ciū vel operas vel partes ſocietatis vel quid ſimile ⁊ vt arbitretur ſm q̄ ſibi vī ſine ordine iudiciar o iſti. de emp. ⁊ ven. §. preciū. ff. de v̄. ob. ſiquis arbitratu ⁊ q̄ nō ſit corā eo iudiciū pz ħ ⁊ in. c. veniens. s̄. e. et d. l. ſi libertus de op. li. Nā cōpromittit̄ i his iurib⁹ in p̄ncipalem aduerſarium q̄ nō poſſet fieri ſi hēret procedere vt iudex q̄ nullus in re ſua pōt eſſe arbiter vel iudex. vt. s̄. dixi. ⁊ habetur in. d. l. pe. Idē ꝓbatur in. l. ſi de meis. §. recepiſſe. ff. de arbi. vbi hētur q̄ corā eo qui aſſumpſit officiū iter ptes cōponēdi nō ē iudiciū nec in procedēdo nec in diffiniēdo vt ibi p bar. Ex quibus pōt inferri q̄ ille ꝓprie ē arbiter qui eligitur vt iudex. arbitrator qui habet aliqd arbitrari ex bono ⁊ equo extra iudicium de p̄bē. niſi. vbi pro bono pacis pōt de iure vni⁹ moderate tamen alteri dare. vt in. d. c. niſi. ⁊ nō. in. d. l. ſi de meis §. recepiſſe. ff. de arbi. ⁊ p bar in. d. §. arbitrorum. Opi. aūt inno. ⁊ aliorū vt diſcernatur vnus ab altero ex diuerſitate nominuz pōt ſaluari q̄ſi ſimplr fuit dictū cōpromittim⁹ in te vt in arbitrum. aut cōpromittimus in te vt arbitratorē. ⁊ nō fuit aliquid additum p quod diſcernatur vnū ab altero ex ꝓprietate cuiuſq̄z. p ħ tex. nō. in. l. ſi de meis. §. recepiſſe. vbi dicitur q̄ ꝓprie arbiter dī qui aſſumit officium iudicis i ꝓcedendo ⁊ diffiniēdo. ille qui aſſumit officiuz cōponēdi nō proprie dicitur arbiter ſz in dubio poſſet dici arbiter ⁊ melius iudicio meo q̄ ſi fuit cōpromiſſuz ſimpliciter i aliquē tāquā i arbitrū nec fuit dictū vt ꝓcederet iudicialiter nec aliquid aliud per q̄ poſſit magis cōiecturari de vno quā de alio q̄ tūc ſi fuerit aſſūptus ſuper aliqua diſcordia videtur electo⁹ vt arbiter. Si ſuper aliquo ꝯctu ad purificationem ipſius vī aſſumptus vt arbitrator. ⁊ ħ ꝓprie videt velle tex. in. d. §. arbitrorum cū duab⁹ le. ſe. ⁊ ſic limitarē dictū inno. hic ⁊ bar. in. d. §. arbitrorū. ⁊ fac ad p̄dicta que nō. ſpe. in ti. de arbi. §. i. v̄. arbitrator vero. Ex p̄dictis collige aliquas dīas iter arbitrum ⁊ arbitratorē. p̄ma enim ⁊ p̄ncipalis ē q̄ arbitrator ſemper ſumit̄ circa ꝯctum. arbiter vo aſſumit̄ in lite ita dixit ia. de are. vt refert ci. in. l. ſiqui ex cōſēſu. C. de epiſ. au. Sed iſtud prima fronte vī ꝫ iſtum tex. vbi arbitrator fuit aſſūptus nō ſuper contractu ſed ſuper ſatiſfactione iniurie. Itē cōtra. l. i. §. ide q̄ritur. ff. de no. ope. nunc. vbi aſſumit̄ ſuper lite ⁊ idē ⁊ clarius probatur in auc̄. ſi vero cōtigerit. C. de iudi. ⁊ ideo alij dixerunt vt refert bar. in. d. §. arbitrorum. ⁊ inno. ħ q̄ arbiter ē ille qui habet iudicare de iure ſm ordinē iudiciorū. arbitrator vero eſt ille qui aſſumitur de iure ⁊ de facto. bar. vero in. d. §. arbitrorū dixit q̄ ſi bene aduertantur iſtorū opiniones nō diſcordant. nā quādo aſſumit̄ ſup lite aſſumit̄ ſuper cōtractu. ſ. fiēdo q̄ arbitramētū ē quedā trāſactio. vt nō. in auc̄. vt di. iudi. in p̄n. vñ dicit̄ aſſumi ſuper ꝯctu tranſactiōis ieundo. vñ i effectu arbitrator ſemp aſſumitur ſup cōtractu. aut. ſ. cōplēdo q̄ fuerat a partibus incobatus. vt. d. §. precium inſti. de emp. ⁊ ven. aut ſup ineundo ⁊ perficiēdo vt quando aſſumit̄ ſuper lite vt tranſigat iter partes. Nec obſi diceres q̄ ſm hoc nunquā poterit arbitrator aſſūptus ſuper lite in totum abſoluere vel in totū p̄dēna re cū arbitramētum ſit tranſactio vt dictū ē. trāſactō vero nullo dato vel retento non vz. vt in. l. trāſactio. C. de trāſac. ⁊ c. ſuper eo. s̄. eo. ti. Nam rñdetur ſm bar. trāſactio ē genus cōtinēs in ſe oēz modū p q̄ē receditur a lite. vt ꝓbatur in. l. ij. ff. de iureiur. vbi dicitur q̄ iuramentum delatū in iudicio a pte pti dicit q̄dā trāſactio. vñ intelligas q̄ arbitramētū ē quedā trāſactio in genere ħ ē quedā cōuētio p quā a lite recedit. Cōtrariū vero ꝓcedat i trāſactione i ſpecie in qua requirit̄ q̄ aliquid detur vel retineatur. Ex quibus ſi fertur q̄ arbitrator aſſumptus ſup lite poterit in totū abſoluere vel cōdēnare. pro hoc iſte tex. ⁊. s̄. e. veniēs. Cōcludo ergo q̄ p̄ma differētia principalis ē q̄ arbiter aſſumitur ſup lite arbitrator ſup contractu aut p̄ficiendo aut ineundo vt patet ex p̄dictis

Scōa differētia ē quia arbiter eligitur vt ſit loco iudicis ita vt hēat ꝓcedere iuris ordine ſuato. d. l. i. ⁊ l. ſi de meis. §. recepiſſe. vñ nō dz ꝓcedere diebus feriatis ſicut nec iudex vt. l. oēs. C. de arbit. ⁊ plenī⁹ dicēdū in. l. ſi de meis. §. fi. ⁊ l. feriatis. ff. eo. dz etiaz iudicare ſm ius ⁊ nō tollere vni vt det alteri ſicut facere debz iudex. tamē ex iniquitate nō reſtituitur arbitrium. vt. l. diē proferre. §. ſtari. ⁊ l. qualem. ff. de arbi. niſi interuenerit fraus ſeu p̄ciuz. de quo in. l. ij. C. e. arbitrator vero vt. s̄. dixi. aſſumitur ſup cōtractu vt procedat extra iudiciū. Eſt. n. cōpoſitor ⁊ mediator inter ipſas ptes. vnde ſicut ipſe partes procedunt ad ꝯpoſitionē extra iudicialiter ita ⁊ arbitrator Hinc dicit notabiliter hic inno. ſe nō facere vim virū iſte arbitrator fecerit litē cōteſtari iter partes vel ſi ſē tentiā iſcriptis pronūciauerit vel ſimplr nudo vbo qō ſibi viſum eſt dixit q̄ coram eo nō eſt iudiciū nec quaſi iudiciū ſed totū in ſua poſitū eſt volūtate ⁊ predictarū ſolēnitatum obſeruatio nō ē niſi corā iudice vel arbitro ⁊ ita nō pōt dici lit. cōte. vel ſnīa ſm eum que verba bene notabis. p bec. n. dixi in. c. preſentata. s̄. de teſti. q̄ ꝛz arbitrator recipiat teſtes ſolēniter nō tñ p ħ atteſtationes facient fidē corā iudice q̄ illa ſolēnitas p inde habetur ac ſi nō interueniſſet rōne p̄dicta ⁊ ſic reperiuntur oī caſu recepte ſine lit. cōte. ⁊ alio ordine iudiciario. Tertia dīa colligit̄ ēt ex p̄dictis q̄ in facto proprio qs nō pōt eſſe arbiter ſed arbitrator ſic rōnē. s̄. tetigi. Quarta differētia q̄ arbiter nō iurat nec partes debent iurare de obſeruantia arbitrij vt bodie, puiſū eſt de iure ciuili i auc̄. decernimus. C. de arbi. Sed in arbitratore nō reperitur ꝓhibitū. vt hic ⁊. s̄. e. veniens. facit. l. hac edita li. C. de ſecū. nup. ⁊ ħ tenuerunt bar. ⁊ bald. in dicta auc̄. decernimus. Quid āt ſit de iure canonico certe in arbitratore caſus eſt hic ⁊. s̄. e. veniens. in arbitro dic vt legit̄ ⁊ nō. in. c. ij. de arbit. vbi de ħ. Dixit tñ notanter bal. in dicta auc̄. q̄ ꝛz arbitriū nō pariat actionez q̄ñ fuit iuratū ꝓtra tenorē illius auc̄. tamē d̄ iure canonico poterit iurās ex officio iudicis compelli ad illius obſeruantiā. ar. c. ſi vero. s̄. eo. dic vt nō. in d. c. ij. bar. tamē tenuit ꝫriuz dicēs q̄ iurās peccauit in iurādo. dictū bal. plus plz. ar. eorū que dicā. j. e. cū cōtingat. Quinta q̄ arbiter recuſatur vt ſuſpectus. ff. de arbi. l. nō diſtinguemus. §. cū quidā. ſec⁹ in arbitratore ſm do. an. bic alle. dictū. §. cū quidaz ⁊ dictū. §. arbitrorū. ⁊ dictum. §. recepiſſe ⁊. l. i. §. et poſt operis. ff. de no. ope. nūcia. Sed certe illa iura nō probāt arbitratorez nō poſſe vt ſuſpectū recuſari ꝛz, p hac diuerſitate poſſit induci hec ratio. dcō arbitri ſtatūr omnino metu pene ſiue ſit iniquum ſiue equū. vt in. d. §. ſtari. merito ius pudet vt poſſit añ ſnīam recuſari. intellige vt nō. in. d. §. cū quidā ex cā ſupueniēte poſt cōpromiſſum. ar. in. c. iſinuāte d̄ offi. dele. Idē puto in cā prius orta nunc nouiter detecta. vt ē glo. notabilis i. §. exceptio. iij. q. vi. i dcō vero arbitratorū ē, pdictū remediū q̄ pōt peti reductio ad arbitriū boni viri dcō. §. arbitrorū. ⁊ hic ⁊. s̄. eo. veniēs. Sed ħ non obſtante mihi illud dcm nō pla-

a An et qñ monachus possit ee arbiť vl arbitrator. Et de hoc vide late p ipm ibi cle. z si principal' in.ix.colũ. de rescrip. z archi. in d.c. pñtiũ xvi.q.i. tz q nõ possit ee arbiť z dicit ō h hẽri p hostiẽ.i summa ō arb. § sz qf posset ee arbiť i fi.de h et viō p ipm. post guil. i cle. religiosus in v. tractat hic de ꝓcura. An ãt nouitius existẽs i ꝓbatione religiõis ſ. annũ,pbationis possit ee arbiť vide elegan ter per do mi.i c.bñficiũ in vlt. col. ō reg. li.vi. Itez adde bal. in d.l. siqs ex cõsensu in fi.ij.col. C. de epis. au.vbi diẽ q mõach⁹ põt ee arbitrator sz nõ arbiter nisi sit monach⁹ factus epꝰ. z q monachus non possit esse arbiter tz archi. i c. tria vsi. si vo iudex circa pnci. p illũ tex. cũ monachus dicatur suus ij.qõ.viij. bar.in.l. ñ distinguemus. § sacerdotio. ff de arbi. de quo. et per bar.in l.pedi⁹. §. i.e.ti.et vide de hoc

cet.nã video q in iudice ẽ,pditũ remedium appel. z tamẽ potest ante factũ recusari qz piculosũ ẽ coꝛã suspecto agere.iij.q.v.qz suspecti. z de appel.cũ spãli põt enim saltẽ de facto grauari z vexari in appellãdo z petẽdo reductionẽ ad arbitriũ boni viri.i. iudicis. z huic grauamini facti iura volũt obuiare de arbi. p uenit. z quod ibi nõ. Idẽ video q ,pcuratoꝛ põt vt suspectus remoueri. ff. de,pcu. l. itez si suspectus. Iz ꝫ eũ posset agi si male versaretur ī officio. ff. manda. per totũ. Item in notoꝛijs iudex recusari põt si pẽa iponẽda nõ est expꝛessa in iure sed venit imponẽda arbitrio iudicis qz in arbitrãdo posset grauare ꝓtez vt nõ. archi. in. d.c. qz suspecti. z bost. z Jo.an.ī. d.c. cũ spãli de appel. dixi in.c.cũ venissent de iudi. ergo idem dicẽdum in casu nostro. Sed Iz arbitratoꝛ ,pcedat iuris oꝛdine nõ seruato. vt. d. §. recepisse. tñ ī arbitrãdo posset excedere modũ z periculosissimuz ẽ vt dcõ aduersarij seu suspecti se quis exponat q̃re credo ipm vt suspectum posse recusari. ,p h facit glꝰ. in. d. §. cũ quidã. loquitur indistincte in arbitro. Sed largo mõ appellatione arbitri venit arbitratoꝛ vt in. d. §. arbitroꝛũ. z nos nõ sumus ī materia odiosa vt debeat fieri restrictio sz fauoꝛabili qz recusatio admittitur ex quadã equitate vt in. c. cum inter ō excep. Sed reperi banc opi. do. an. fuisse oꝛiginaliter Guil. de cu. z Fran. de are. z ipsemet do. an. in alia parte huius. c. refert. mouẽtur isti q a persona arbitratoꝛis antequã arbitretur ñ receditur. l. siquis arbitratu. ff. de v̄. ob. z. l. fi. C. de contraben. emp. Sz hec rõ mihi non satisfacit qz z a persona arbitri nõ receditur ut alius assumatur imo uno deficiente exto to expiꝛat cõpꝛomissum. vt in. c. vno delegatoꝛũ de offi. dele. z nihilominus põt recusari ,ppter suspitionem. vt. d. §. cum quidam. ergo idem ī arbitratoꝛe quinimo in multis casibus põt recedi a persona arbitratoꝛis z aliꝰ assumi iuxta nõ. p bar. ī. l. si quis arbitratu. ꝑalle. quod nõ est in arbitro. Sexta dña colligit ex his que dixi in notabilibus qz mulier põt esse arbitratrix sed non arbitrix. vt h iũcta. l. fi. C. de arbi. z. c. dilecti e. ti. rõnẽ diuersitatis. s. dixi. Et ob h dixerunt quidã vt nõ. spe. z Jo. an. in addi. ī ti. de arbi. § sequit v̄. quid de simplici. q idẽ est dicendũ de monachoꝰ vt nõ possit esse arbiter qz nõ debet eẽ disceptatoꝛ foꝛensium negocioꝝ. xvj. q. j. monachi. z. c. de pꝛesentiũ. sed arbitratoꝛ sic qz est officiũ pietatis reducere discoꝛdantes ad cooꝛdiã. vide bonũ tex. in. c. iniustũ. xj. q. iij. De arbitro idẽ voluit glo. ī l. pedius. z. l. fi. ff. de arbi. z q possit eẽ arbitratoꝛ tz Pau. in cle. ij. de rescrip. Requirit tamẽ licẽtiã abbatis. z idẽ dicit ad h vt possit eẽ arbiter. Et idẽ ibi Jo. de lig. qz nõ habet velle uel nolle licet oldra. nõ requiꝛat licentiã ut possit esse arbitratoꝛ. z idẽ uidet Ja. de are. ut recitat Jo. an. ubi. s. ipse vo spe. uelle uidet q non possit esse arbiter sine utilitate monasterij sui z abbate ipante. ar. c. ij. de postu. z dicti. c. monachi. sed arbitratoꝛ põt esse ex sola licentia abbatis z h mihi plz circa opinionẽ in. c. ij. de testa. li. vj. Nõ enim potest eẽ executoꝛ testamenti licet actus sit fauorabilis sine sui supioꝛis licentia. ergo nec arbitrium in se assumere facit. xij. q. i. nõ dicatis. z optime facit l. illa verba. ff. de verb. sig. vbi dr illa vba arbitratu lucij ticij significant ius z nõ cadũt in seruũ ergo nec in monachuz qz detinetur stꝛictioꝛi seruitute quo ad abdicationem pꝛopꝛie voluntatis. liij. di. multos. et vide in simili gl. nõbilẽ ī cle. religiosus. de,pcu. ī verbo substituere. Et banc vltimã opi. bal. sequit in. l. si qui ex cõsensu. C. de epi. au. hoc tene Iz do. an. hic in stet. Septima dña ꝑm quosdã qz in iudicẽ oꝛdinarium subditi nõ pñt cõpꝛomittere vt in arbitrũ sz vt arbitratoꝛẽ fic. tu de h dic vt plene nõ. in. l. sz z si ser

unm. §. ij. z in. c. cũ tpe de arbi. vbi ista declarantur z terminantur. Octaua dña ꝑm inno. h in emologatione snie. Nã snia arbitri emologatur .i. appꝛobatur taciturnitate. x. dierũ vt sic postmodũ detur actio z exceptio. l. pe. C. ō arbi. intellige si sine pena fuit cõpꝛomissũ vt ibi nota. z in. c. p tuas de arbi. dcm arbitratoꝛis nõ emologatur ꝑdicto modo. sed si illud exꝑsse cõfirmẽt ptes parit exceptionẽ q̃si transactionis vel pacti. imo ꝑm bosti. si equũ sit ẽt vna pte cõtradicẽte erit officio iudicis executioni mãdãdum ar. ff. de re iudi. si cõuenerit. z idẽ si iniquũ sit post q̃z ad equitatẽ fuerit redactũ. ar. in. c. ij. de arbi. z ad ibi nõ. remittit bosti. Et aduerte qz hic fũt duo examinãda ꝓmo an ,p executione arbitramenti detur aliqua actio z que. Secũdo an ex taciturnitate tpis emologetur arbitramẽtũ adeo vt nõ possit peti reductio ad arbitrium boni viri z de vtraq̃ cõne respectu sẽtentie arbitri nõ ẽ materia nr̃a sed plene tractatur in c. per tuas. z in. c. dilecti de arbi. z in. d. l. pe. C. eo. ti. hic aũt tractatur de snia seu dicto arbitratoꝛũ. Et quo ad ꝓmã q̃nẽ instat plurimũ hic Inno. sed in effectu cõcludit q si fuit iuratum oꝛir actio in factuz ex iureiurãdo. Si vero nõ fuit iuratũ stare arbitrio arbitratoꝛis tunc ex ipsius sentẽtia non oꝛitur actio nec pꝛopꝛie dicitur dictum eius sentẽtia siue arbitrium sed potius quedã transactio vt. s. dictũ est. est tñ vtilis arbitratio sine iuramento qz si pꝛecessit stipulatio agetur ex ipsa. vel si in aliquo cõtractu electus est arbitratoꝛ. puta vt arbitretur de ꝑcio alicuius rei vẽdite tunc agetur ad arbitratũ actione ex vẽdito vl ex alio cõtractu simili vt in. §. ꝑciũ insti. de cõtrah. ẽp. quod ẽ intelligendũ ꝑm eũ si incõtinẽti post cõtractũ vel stipulationẽ cõuenit de stãdo dicto arbitratoꝛis secus si ex interuallo. tũc enim ex dcõ talis arbitratoꝛis ñ datur actio sed tãtũ exceptio sicut nec ex pacto nudo. ff. de pac. l. iurisgentium. §. quinimo. z sequẽti. z ff. si cer. peta. lecta. bostiẽ. aũt aliter h sentit vt. s. dixi. videt aũt velle q sufficiat nuda cõuẽtio z q plꝰ ẽ q huiusmodi dictum habeat executionẽ paratam. Bar. in. d. §. arbitroꝛũ. placet dictũ ino. respectu stipulationis. Itẽ z quãdo super aliquo ꝯctu arbitratoꝛ fuit assumptus. z pro hoc vltimo adijcit banc rõnẽ arbitramẽtũ iplet cõtractum. ergo ex ipso cõtractu oꝛitur actio. vt. d. §. arbitroꝛũ. z. l. vltima de ꝯbẽ. emp. z. l. si quis arbitratu. ff. de ver. ob. z. l. si libertꝰ ff. de op. liber. Negat aũt q ex iuramẽto cõpetat actio lz sit pꝛestitũ de iuramẽto obseruando qz ꝑm eũ ex iuramẽto nõ oꝛitur actio nisi quãdo ẽ decisoꝛiũ litis. vt ipse nõ. in. l. iusiurandũ qõ ex cõuẽtione. ff. de iureiuran. Sed iuramentum qõ apponitur in compꝛomisso venit ad cõfirmationẽ ꝯctus merito actionem non pꝛoducit. et ex h infert q snia arbitratoꝛis nõ bz paratã executionẽ sed agendum est ex stipulatione pꝛopꝛosita vel ex cõtractu pꝛeambulo impleto p arbitramẽtũ nõ autẽ bz iudex ī continenti exeq vt in. l. nimis ,ppe. C. de exe. rei iudi. z. l. si cũ nulla. ff. ō re iudi. licet bosti. videtur innuere ꝯrium. vt. s. dixi. do. an. plz dictũ bar. de iure ciuili sed de iure canonico tz cũ inno. vt ex tali iuramento det actio vl officij iudicis ipꝛorario. Idem si nõ ẽ iuratũ vt dixit bosti. qz negari nõ potest hic nõ esse cõsensum qui de iure canonico pꝛoducit ius agendi. vt nõ. in. c. i. de pac. z per bosti. i. c. per tuas de arbi. fatet tñ q tale arbitramẽtum non habet executionẽ paratam. Hec bos. apte videtur hoc velle qz arbitramẽtum nõ bẽt vim actus iudiciarij z mihi satis placent hec dicta. nã iura cãonica indistincte mandant iuramenta z pacta seruari ẽt si contractus pꝛecedens esset nullus. vt in. c. debitoꝛes. s. e. z. c. z si christus. j. e. z. s. de pact. c. i. z ij. plene dixi in. c. cum venissent de insti. z. d. c. i. ō pac.

etiam p do. an. h ī. viij. differentia in. xvij. col.

vbi plene dico ō pacto nudo ⁊ ō iuramēto. Nec ob stat si tu opponeres de.c.per tuas de arbit. vbi agit ad interesse si arbitrium nō fuit emologatum q̄ dico illud procedere in sententia arbitri cuius dicto p̄cise non statur q̄ a iure fuit illi⁊raditus itellectus alt natiuus. vt. ſ. stetur arbitrio vel soluatur pena vel interesse vbi pena nō fuit apposita. et ħ iō q̄ cū non sit aduersus illius iniquā sn̄iam de remedio, puisū voluerunt iura refrenare illius ptātem. vt ibi nō. Inn. Sed in sententia arbitratoris hoc nō cauet q̄, puisū est de remedio reductionis ad arbitrium boni viri. vt in.d.§.arbitrorum. ideo precise pōt agi ad ipius obseruātiam. vt bic. ⁊. s̄. e. ueniēs a ꝓ̄rio qō ē notandum. Venio ad secūdaz questionē an. ſ. ex tacitur nitate tp̄is emologetur arbitramentū ut sic nō possit amplius peti reductio ad arbitrium boni viri. uidi/ sti quid. s̄. tenuit inno. dicit enim q̄ nūquā emologa tur taciturnitate. x. dierū. spe. in ti. de arbi. §. sequit v̄. sed infra qō tp̄s. uidet dicere q̄ ista reductio dz fi eri infra. x. dies sicut in appellatione q̄ ista est q̄daz appellatio seu appellatiōis spēs. l. non distiguem⁹ §. cū quidaz. ff. de arbi. ⁊ ꝫz ħ nō, pcederet dicta dif ferētia inter arbitrum ⁊ arbitratorē. Sed bar. in. d. §. arbitrorum. non placz hec opinio q̄ reductio ad arbitriū boni uiri petitur aut iure actiōis aut officio iudicis aut p uiaz exceptionis ut. j. subijciaz. sed ac tionibus uel exceptionibus nō p̄scribitur taz modico tp̄e nec officio iudicis. ad ħ. l. sicut. C. de p̄scri. xxx. annorum. ⁊. l. querelam. C. de fal. egeret ꝑm eū p̄ncipis declaratione. sed de rigore iuris ꝫz ea q̄ scripta sunt dicit q̄ si p annū taceat q̄ uidet arbitramē/ tum approbare p. l. qui se grauatos. C. de cēsi. ⁊ per equa. li. xi. Si uero infra annum cōquestus ē aut coram iudice aut extra iudicium ita q̄ appareat ex taciturnitate non cōsensisse tunc eo casu quo reductio petitur iure actionis uel officio iudicis qō loco actionis proponit tūc tanto tempore durat ius petendi quāto tempore durat illa actio qua petitur reductio sed quādo officiū iudicis ī petitione reductionis, p/ ponitur loco excep. durat tūc perpetuo sicut excep/ tio. l. pure. §. fi. ff. de doli excep. ⁊. l. lz. C. de excep. si vero poterat peti reductio ex officio iudicis p̄ncipaliter intētato ⁊ nō loco actionis. vt in cōtractib⁹ stricti iuris vt. j. patebit tūc dz peti. j. annū bodie q̄ regula ē q̄ quādocūq̄z officiū iudicis datur ad rescindendum id quod de iure cōi valet vtili anno finit. vt l. in bonorarijs. v̄. sed cū rescissa. ff. de actio. ⁊ ob. ħ dicta nō placent frāc. de are. vt refert ħ do. an. euz sequendo nam dictus v̄. sed cum rescissa loquitur ī remedio restitutorio ⁊ pretorio qō solū durat anno q̄ restringibile tanquam cōpetēs extraordinario modo sed ista reductiōis petitio cōpetit ex equitate ciuili ⁊ iure cōsultorū. vt in. d. §. arbitrorū. ⁊ materia est fauorabilis q̄ reductio ē integratio deceptionis realis ⁊ purgatio doli. Nō ob. l. qui grauatos. q̄ ponit casum spālem. loquitur. n. de grauamine iniuste adequatiōis ad cognoscendū publicas functiones ⁊ ve n̄tur ibi cōtra actū factū ab habēte auctoritatem de publico. vñ pōt esse ibi fauor publice vtilitatis vt p⁹ annū quis nō audiat allegans grauamē iniuste adequationis ne illi officiales diu sint in suspenso. Ideo cū ille casus exorbiter nō dz extrēdi ad decurtandas actiones exceptiōes vel officiū iudicis ī alia materia cōpetētia cōtra regularem naturā actionū ⁊ exceptionum. ad ħ. l. i. §. meminisse. ff. de ven. inspi. Nā si secus diceremus eadē rōne posset dici q̄ post. x. dies nō deberet audiri. arg. in. l. bi qui ad ciuilia. C. de ap. Cōcludūt ergo ipsi q̄ durat hec facultas petendi reductionē ꝑm naturam remediorū que cōpetunt ad eam petendā vt si cōpetat officium iudicis expectantur. xxx. anni. l. sicut. C. de p̄scrip. xxx. vel. xl. annorū. Si vero per viā exceptionis tūc ꝑpetuo. d. l. pure. Si petitur actione ex eo ꝯctu tunc durabit tā to tempore quāto durat actio. ⁊ sic non emologabit taciturnitate. x. dierū sicut dicimus in sn̄ia arbitri. ſz mihi plus placet opi. spe. vt post decēdiū nō audiat moueor p̄mo p dictā. l. pe. C. de arbi. que ſz loquat in arbitro tamē q̄ arbitrator largo mō pōt dici arbi ter. vt in. d. §. arbitrorū. ⁊ q̄ eadem ⁊ fortior rō ē in arbitratore debet esse idem ius de cōfir. vtili, cū dilecta. q̄ fit eadē ⁊ fortior rō patet q̄ dcm̄ arbitri nō restringebat sed solū ex cōtradictiōe relevabatur ⁊ solum tenebatur ad interesse si stipulatio iterceserit vt nō. in. d. c. per tuas. dictū vero arbitrorū restrigit p̄cise nisi petatur reductio non reclamando. ergo videtur fortius cōsentire. Itē ⁊ scdo ex nō appellatione ius p̄sumit cōdēnatū cōsentire ⁊ facto suo cōfirmare sn̄iam in. c. q̄ ad cōsultationē de re iudi. ⁊. l. fi. C. de sen. que sine cer. quā. ergo a paritate rōnis idē dicēdum ī cōdēnato p arbitratorem. fortius. n. ex taciturnitate dz presumi cōsensus in casu nro q̄z in cōdēnato p iudicem q̄ iudiciū a principio ⁊ ex postfacto est necessarium. l. inter stipulātē. §. stichū de v̄. ob. ⁊. c. i intellexīmus de iudi. sed arbitramētū ē voluntariuz vnde minus potest cōqueri de eo quem ipsemet sua voluntate elegit. vt dicit tex. in. c. causā de re iudi. Si enim sibi arbitramētū displicebat cur tādiu tacuit. vt in simili dicit tex. in. c. i. de fri. ⁊ male. Itē videm⁹ q̄ si aliquis nominatur ad aliquod officiū publicū nisi statim saltē infra. x. dies, pclamet postea nō audit. vt in. l. bi qui ad ciuilia. C. ō appel. Nec obstāt motiua istorū doctorum. respondeo enim vnico verbo, pcedunt enim quando qs directe vellet p̄scribere contra actionē vel iudicis officiū vel exceptionē. sed ī casu nostro ex taciturnitate nō causatur p̄scriptio sed p̄sumitur cōsensus approbatorius sicut in simili, q̄ dñm non p̄scribitur libertas nisi spacio. xxx. ānorum de quo dicendum vt in. l. ij. C. de p̄scrip. lon. tem. que pro libertate. ⁊ tamen si seruus alicuius ordinatur eo p̄sente ⁊ nō cōtradicente p̄sumitur cōsētire adeo q̄ statim perdit dominiū. vt in. c. si seru⁹ sciente. liij. di. Et ad ħ possent, adduci multa similia. et hec opi. bz magnam equitatem vt litium materia auferatur. l. quidam estimauerunt. ff. si cer. pet. a. ⁊. c. finem. de do. ⁊ contu. ⁊ hāc opinionē vr̄ sentire ꝼe. lz nō multum firmet pedes cōsilio. cclxxv. Nūc incidenter pro declaratione predictorū queritur quo iure sn̄ia arbitratoris reducatur ad arbitrium boni viri. doc. ħ. ⁊ in. c. ij. de arbi. ⁊ spe. e. ti. §. sequit. v̄. ſz quo iure. dicūt q̄ officio iudicis. ad ħ. c. ij. de ar. ⁊. c. exposita. e. ti. bar. in. d. §. arbitrorum dicit q̄ aut loquimur in contractu stricti iuris. ⁊ tunc agit̄ per officium iudicis. vt in. l. si libertus. ff. de op. lib. ⁊ sic intelligit opinionem predictorū. aut sumus in cōtractibus bonefidei ⁊ tunc aut ex eo ꝯctu oritur actio ei q̄ vult petere reduci ⁊ petitur actione ex eo contractu. vt. d. §. arbitrorum. ⁊ in. l. vnde si nerue. eo. ti. aut ex eius pte nō oritur actio. Exēplum in cōtractu donis fuit cōpromissum in aliquē vt statueret dotem alicui mulieri qui grauando mulierem inique statuit. certe ex pte mulieris non oritur actio ad repetēdā dotem cōstante matrimonio. l. quotiens. ff. so. ma. tūc recurritur ad iudicis officiū. ar. d. l. si libertus. p ħ ꝑm eū si mulier cōuenireture a viro vigore illius arbitramēti mulier posset excipere de eius iniquitate ⁊ sic p officium iudicis mercēnarij de eius iniquitate cognosceretur. sed vbi cōpetit exceptio ēt si nō conueniat potest iudicis officio super illa agi ne ab aduersario inquieteture. l. si p̄tendat. ff. de fideiuſ. ⁊. l. aureli⁹. §. centum. ⁊ qō ibi nō. ff. de lib. le. Frā. de are. vt refert

a Utrū cōfessio facta coꝝ arbitratore faciat fidē in iudicio viō ꝑ bal. in.l. vnica i.xxiij.col. C.de ꝓfes.

b Utrū cōfessio facta coꝝ arbitro vl' arbitratore possit ꝛuocari. Et ō hoc vide p bar.i.l. nō fatcā circa fi.ff.ō ꝓfes.

c Be ō vide p do. an.i.c. sup qōnū i ꝑn. v.col.ō of. dcleg. An āt p sniam arbitratoris iterrūpatur ꝓscriptio vi de oldra. i cōsi.suo.c lxxxvi.

d Arbitrator pōt procedere diebus seriatis i honoꝛē dei.ꝛ idē bal. in l.fin .C. de fer.ꝛ bal. i l.fi vt ꝓpo nis.i.circa ꝓinci.vsi. sz nūqd arbitratō.C. qūo ꝛ quā do iudex vbi dicē q arbitratoꝛ pōt,pnuꝛciaꝛ die dominica. ꝛ iō dicit q iō tūc poterit cessiare ꝑ eiū rei ꝛ executoꝛes eo die poterunt eligere pauperes in quos fiat distributō Et q possit ,pcedeꝛ diebꝰ seriatis arbitratoꝛ ē ter. i l.oēs dies in fi.C.ō feriis ꝛ glo. in.l.fi seriatis.ff.ō arbi.ꝛ vide bal.in.c.i. de fer.

do.an.non plz illud.ō.bar.vt in bonefi dei iudicijs agatur actione ex eo contractu qꝛ illa actio non extēditur ad incogitata ꝛ non ꝓprehensa i contractu qa ibi non est obligatio que contrahitur ex consensu ergo nec actio cū obligatio sit mater actionis.l.lz.§.ea obligatio.ff.de ,pcur. quare dicit agendū officio iudicis mercēnario deseruienti actioni.ar.l.ij.C.de ac. emp.do.an.dicit tenendum qō nō.i.l.ij.C.de rescis. ven.ꝛ sic sentit q agatur in bonefidei ẓctibus actiōe ex eo ꝓtractu sicut tenuit bar. naz in.l.ij.nō.gl.ꝛ bar. q ad rescindendam vēditionē agitur actione ex eo ẓ ctu qō satis mihi placet p.l.exēpto.§.si quis virginē ff.de ac.emp.tene ergo opi.bar.in ō tamē non esset maxima vis tenēdo q ex taciturnitate.x.dierū emologaretur arbitramentū. Nona differētia qꝛ compromissum factum i arbitrum soluitur morte alteriꝰ ꝓmittentium de ar.c.fi.ꝛ.l.diez proferre.§.i.ff. eo.vnde non transit in heredes nisi spāliter de eis in compromisso caueaꝰ. secus i arbitramento qꝛ illud est pactū seu transactio qꝛ trāseūt in heredes.l.si pactū.ff.de proba.ō tz bost.ꝛ communiter doc.i.ō.c. fi.spe.in ti.de arbi.§.finitur.v.sed nunquid arbitratoꝛ.tz ēt Frā.de are.in.ō.l.siquis arbitratu.ff.de v. ob.ēt si super contractu ieundo fuerit compromissū qꝛ spes conditionalis obligationis transmittitur ad heredes.insti.de ver.ob.§.ex conditionali.nisi fit talis que persone cobereat.l.centesimis.ff.de v.obli. nec videtur quare contractus debeat dissolui cuz sit ꝑfectus exparte vtriusqz contrahentiū.l. potioꝛ.ff. qui po.in pig.ba.bar.in.ō.l.siquis arbitratu.distinguit q aut arbitratoꝛ fuit assūptus sup ẓctu non perfecto.ꝛ idem in eo quod in arbitro p.ō.l.diē ,pferre aut super contractu ꝑfecto vt super aliquo accessorio.pone exemplum in.§.ꝑcium insti. de contrahē. emp.ꝛ tunc trāsit in heredes.l.fundi.ff.de acq.pos. mihi plus placet indistincte precedens opinio p.ō. §.ex conditionali.Et qꝛ regulariter oīs contractus est trāsmissibilis in beredem.l.veteris .C. de ẓben. ꝛ committē.stip.ꝛ in ti.vt actio ab bere.ꝛ ẓ bere.per totum.Quid si alter ex cōpromittētibus bāniaꝰ.vide bar.in.ō.l.siquis arbitratu. Decima differentia qꝛ attestationes ꝛ cōfessio facta ꝛ recepta coꝝ arbitro faciunt fidem postea coꝝ iudice. secus in babitis coꝝ arbitratoꝛe qꝛ coꝝ illo nō est iudicium nec quasi.in boc tamen sunt opiniones ꝛ dic vt plenius dixi in.c.presentata.s̄.de testibus.ꝛ.c.fina. de confes.ꝛ per io.an.in addi.spe.in ti. de confessis. §.nunc videndum.versi.quid de confessione. Undecima dria colligitur ex nō.p io.an.in.ō.v.quid de cōfessione.vbi videtur velle q ꝓfessio facta coꝝ arbitro pōt reuocari ᵇ post sniam antequā arbitrium fit emologatum qꝛ ante emologationem non potest dici finitum negociuz cū nō ꝓpetat ex eo actio vel exceptio.ō.l.pe.C.de arbi.ꝛ sic debet posse reuocari. vt in.c.fi.de confes.sed cōfessio facta coꝝ arbitratoꝝ indistincte non reuocatur laudo secuto si ē validū qꝛ negocium videtur finitū p trāsactionē.vt nō.i auc.vt diffi.iu.in ꝑn.ꝛ.s̄.dixi. Duodecima dria qꝛ lit.cōte.coꝝ arbitro iterrūpit prescriptionē.l.pe.in fi. C. de arbi.secus in arbitratoꝛe ᶜ qꝛ coꝝ eo nō est iudicium nec quasi.ꝛ sic nō potest esse lit.cōte.de quo p io.an.in addi.spe.in ti.de lit.cōte.§. effectus in ꝑn. vbi plenius de ō.ꝛ facit qō dixi in.ō.c.presentata.

Tertiadecia dria qꝛ arbiter nō pōt ,pcedere diebus feriatis. vt.s̄.dixi.de quo dicendū.vt in.l. si de meis.§.vl.ꝛ.l.si feriatis.ff.de arbi. sed arbitratoꝛ ᵇ sic vt nō.bar.in locis prealle.qꝛ arbitramētū ē quedam trāsactio ꝛ ad cōcordiā ꝛ ad pacez reductio qō cū cōcernat pietatē pōt explicari diebus feriatis. vt in.c.ij.ō feriis. Ego aliter dicerē q aut queritur nū quid gesta coꝝ arbitratoꝛe die feriato teneant. dico q sic qꝛ cum coram eo non fit iudicū cessat dispō.c. finalis de ferijs.facit qō nō.glo.in.c.vnica de offi. dele.aut queritur nū quid debeat arbitrator vel possit sine peccato ꝓcedere.ꝛ dico q aut sperat pax aut aliquis actꝰ plus ꝛ pōt.vt i.ō.c.i.aut solū sperat ad splemētū alicuꝰ cōtractꝰ ꝛ tūc puto secꝰ qꝛ talibꝰ diebus nō debēt boies itēdere negociatōi ꝛ mercātijs vt in.c.i.ꝑ.pal.facit optie.c.qualitas ō pe.di.v. Quid āt si ticius hz arbitrari quātū fuit expēsū i tali domo vel collectū ex tali agro.dicemꝰ ne licere huiusmodi intendere.certe nō cū boies debēt tūc itēdere diutnis.ar.c.lz eo.ti.cū similibus.vide ad materiā quod nō.spe.i ti.de arbi.§.sequitur.v.sed nūqd amicabilis cōpositoꝛ ꝛ sequenti.vbi dicit arbitratoꝛez posse ,pcedere talibꝰ diebus sed nō posse ꝓpelli ēt si ꝑtes paciscantur qꝛ tale pactū mō ꝑdicto nō ꝑiudicat arbitratoꝛi sz ego itelligo cū limitatione predictorum.

Quartadecima differētia qꝛ coꝝ arbitratoꝛe nō est locus emptioni instantie p lapsuz triēnij qꝛ coꝝ eo vt.s̄.dixi nō est iudicū vel qsi ꝛ sic cessat dispositio.l.properandū.C.de iudi.sed coꝝ arbitro multi tenuerūt q sic alij alr cū nō bēat iurisditionē ō quo vide p spe.i ti.de arbi.§.differt.v.pmo.idē p bar. ᵉ in.l.si de meis.§.fi.ff.eo.p io.an.i addi.spe.i loco ꝑ allegato ꝛ p ci.in.ō.l.properādū.Et tamē ꝛ ioā.an. multis recitatis videntur residere q coꝝ arbitro si fit instantia. Mihi tamē de iure ciuili multū placet ẓ ria opi.que arbitria sunt redacta ad instar iudiciorū l.i.ff.de ar.Et coꝝ eo ē qsi iudiciū.ō.l.si de meis.§. recepisse.facit.l.oēs.C.de ferijs ꝛ p cōsequēs debz bēre locū dispositio.l.properandum.sed de iure canonico vide qō dixi in.c.pe.de iudi. Quintadecima dria qꝛ arbiter ex quo semel sup toto ,pnūciauit seruando formā cōpromissi siue bene siue male functꝰ ē officio suo.vñ nō pōt amplius mutare sniaz suā vt le. ꝛ nō.in.l.dicere in fi.cū sequēti.ff.de arbi.ꝛ.s̄.tetigi In arbitratoꝛe ỽo sunt opiniones.dñt enim qdaz q cū coram eo nō sit iudicū.vt.s̄.dixi nō habet locuz c.in litteris de offi.dele.hāc materiā assumit plene ci. post ꝓpe.in.l.fi.C.de cōtrahē.emp. facit ēt ad materiā.c.si cōpromissarius de elec.li.vi.ꝛ quod le.ꝛ nō. in.c.cām que ꝛ.c.nosti de elec.ꝛ.c.fiquis ꝑsbyterorum de re ec.nō alie. Et.in.ō.l.fi.post ꝓpe.fic i effectu cōcludit q aut arbitriū seu electio competit mihi iure meo.ꝛ possum lz male semel elegerim seu arbitratus fuerim iterū arbitrari.ad ō.l.ō conditio.ff.de cōdi.ꝛ demon.vbi dicitur q si testatoꝛ legauit mihi centum si nupsero.si nupsi iutiliter possum iterū contrabere ꝛ legatū cōsequi. Aut cōpetit mihi sup iure alieno.ꝛ tūc si nō fuaui formā possuz iterū arbitrari ō.l.quid tñ de arbitris.si ỽo fuaui formā nō possuz iterū arbitrari.ō.l.qd tñ de arbitris.si enī fuaui formā si possū amplius me ītromittere qꝛ siue bñ siue male functus suz offō meo.vt i.ō.c. si cōpromissarius. ad,istū tex.dic vt.s̄.dixi ꝛ sic videtur q nō sit dria i ō iter arbitrū ꝛ arbitratorē. Quid āt si fuit dictū i cōpromisso vt posset pluries ,pnūciare.dic vt nō. bar. in.ō.l.quid tñ. Sextadecia differētia qꝛ arbit nō cogit laudare lz suscepit cōpromissū nisi ibi sit pena vel pignoꝛa sz arbitratoꝛ sic si ꝓpromissū recepit. sic refert do.an.ō modernos tenere in.l.fi.C.de ẓben. emp.ẓ gl.fi.illius.l.dicit ēt ō tenere spe.ꝛ io.an.i ti. de arbi.§.sequit.v.sz nūquid arbitratoꝛ.sz certe io. an.non sic loquitur nec ci.in.ō.l.fi.duz reprehendit illaz glo.dixit enim ibi gl.tā in arbitro qz in arbitratoꝛe q nō cogūtur ,pnūciare nisi pena vel pignoꝛa ō stādo sniē iteruenerint.ci.vero dicit q gl. nescit qd dicat qꝛ in vtroqz satis ē distiguere an acceptauerit ꝛ ꝓpellātur alꝰ secus.ꝛ idē io.an.in loco ꝑalle.qsi di

e Et bal. in.l.ij. C. de diuer.rescr. bal.ꝛ imol. in.l.multū ff.de condi. ꝛ demon.

a Utruz arbiter vel arbitrator possit extendere manus suas extra cõpromissũ pnũciãdo sup nõ petitis vide de boc.d.an.in c.cõstitut⁹ i fi.ff reli.do mi.⁊ i.c.nisi eẽnt de prebẽ.⁊ bal.i.l. fi.§.siqs vs. põt arbiter C.cõ. dele. Et de h vide p ino.i.c. ex pte circa prin.ff arbi. vbi dicit q arbit põt iudicare sup cõtinguis cõpromisso et ió dic q potest pnũciare ff expẽsis ⁊ sup fructib⁹ ⁊ pfigẽ terminũ solutoi lz hoc ñ sit deductũ i cõprom isso. p q ego allego tex. in l. qd tñ. §. solutioni. ff. ff arbi. Itẽ ad hoc q arbit post ex cõpromisso extendẽ man⁹ suas vió plene p .d.an.⁊ ab.panõ.p⁹ gl.i.c.cũ dilect⁹ i.iij.colũ. ff arb. et vió ad h cle gãs vbũ q põit.d.an.i c.cãz i pe.colũ. ff re iud. vbi bal. etiã dic q si ẽlegat⁹ excedit formã mandati vz q facit dũ tñ sit de cõiunctis forme ⁊ fac qó nõ.d.an. i repe.c.vfa i.liij. col. de coba.cle. et inu.⁊ fac ad h text. ⁊ ibi bar. i.l.si cũ tibi. C. de iudi. vió do. an.i.c.cõstitutus i pe. colũ. vs. nõ q delegat⁹ de ap. p illũ

cat q vter qz cõpellit ex quo acceptauit lz pena nõ i teruenerit ⁊ bene loquũtur. satis. n. est q iteruenerit stipulatio de iure ciuili vl q arbitrator fuerit assũptus sup aliquo ẽctu vt. s. dixi vel q de iure canonico fuerit simpliciter cõpromissũ de stãdo sñie. nã tũc sententia non potest eẽ frustratoria qz agit ad interesse respectu arbitri ⁊ respectu arbitratorũ pt agi ad ipsius executionẽ vt pz ex pdictis. Nec ob. l. non distinguemus. §. i. vbi dicit q nisi pena sit adiecta i cõ promisso non cõpellit arbiter, pnũciare qz dz intelligi qñ nudo verbo fuit ꝙpromissũ. nã tũc sñia posset eẽ frustratoria de iure ciuili qz ex nudo pacto nõ agitur. secus ãt si fuisset compromissũ ⁊ p stipulationez fuisset, pmissum de stando sñie nã tunc arbiter compellitur. vt in. l. diẽ, pferre in fi. ff. de arbi. Et sic intelligit ibi bar. qd aũt in h sentiat io. an. ⁊ canoniste. dic vt nõ. p glo. ⁊ doc. i. c. p tuas de arbi. qó h non examino qz non ẽ materia nostra. nã h solũ itendo tractare materiaz arbitratoris ⁊ non arbitroꝝ. Conclu do ergo q in h non sit differẽtia iter arbitrũ ⁊ arbitratorem sz solũ debem⁹ distinguere an acceptauerit arbitrator vel non ⁊ h nõ. Decimaseptima dif ferentia qz arbiter non potest sñiam ferre in ecclesia sicut nec iudex ⁊ lata non teneret de imu. eccl. decet li. vi. secus in arbitratore. l. fi. C. de ferijs. ita tz h io. an. fm Fran. de are. Aduerte tñ ad h dictũ. Prio nõ qz voluit extẽdere. c. decet ad arbitros. illõ tñ. c. loquit solum in iudice sz placet mihi vt bẽat locuz in arbitro qz arbiter largo modo dr iudex. ij. q. vi. a iudicibus. iuncto. §. se. ⁊ l. i. ff. de arbi. ⁊ cũ illud. c. venerit ad peccatuz impediẽdũ non dz fieri stricta sed larga interpretatio. vt nõ. io. an. in. c. ex tenore qui fi. sint le. ⁊ in. c. ij. de diuor. ⁊ facit glo. nõ. in. c. sciãt cũcti de ele. li. vi. ⁊ in. c. fi. eo. ti. ⁊ li. de quo tñ dubitari posset circa nullitatem, pcessus p id qó nõ. ibi glo. in d. c. decet. de dicto arbitratorũ seu processu indistincte teneo q valet qz ẽ quidã ẽctus vt. s. dictuz ê. ẽctus ãt initus in ecclesia non irritatur p illũ tex. vt ibi dicit glo. nõ. An ãt peccet arbitrator ibi, pcedendo distinguerem vt. s. dixi in ea. q. an sit sibi licitum, pcedere die feriata ⁊ dic vt. s. in tertiadecima dria dixi.

Decimaoctaua differẽtia arbiter ñ potest extendere* manus ad res extra compromissũ. vt in. c. cuz dilectus de arbi. ⁊ i. l. nõ distinguem⁹ §. fi. ff. eo. sed arbitrator sic vt nõ. Spe. i ti. de arbi. §. excipit. v. lz pone. ⁊ facit qó ipe nõ. eo. ti. §. i. v. arbitrator vo. rõ fm eũ qz dcm arbitratoris tz siue sit equum siue inequum lz p iudicẽ reducit ad equitatem. vt. d. §. arbitrorũ. Jó dicit q si corã arbitratore agebam⁹ de certa re poterit arbitrator illã vni adiudicaꝛ recepta q̃z titate pecunie ab alia pte. ⁊ ,p h dcõ vr tex. i. c. nisi ó pbẽ. ⁊ sentiũt doc. i. c. ꝓstitut⁹ de reli. do. vbi tex. fz vnũ itellectũ Aduerte. nã exẽplũ spe., pcedit ó iure lz dcm suũ ẽ nimis largũ vt possit extẽdere man⁹ ad aliena ó qbus nõ fuit cogitatũ i cõpromisso. vñ i cõtrariũ facit. l. cũ aqliana. ff. de trãsac. maxie, iuncta. l. vñ si nerue. ff., p socio. ⁊ l. cũ aquiliana. ff. de transa. ió notãter dicit bar. i. l. cũ aqliana. ff. de transac. q si corã arbitratore ẽ cõtẽto de vno fundo lz cõpromissũ sit generale nõ tñ põt arbitrator cõdẽnare alteraz p tẽ vt recipiat illũ fundũ ⁊ det aliã rem de qua nõ fuit cogitatũ secus ãt si vult cõdẽnare i pecunia qz pecunia nõ dr alia res cũ ois res p eã estimeꝛ. l. i. ff. de cõtrabẽ. emp. Nã ⁊ iudex aditus sup actione cõi diuidũdo h facit. vt insti. de offi. iudi. §. officiũ. ⁊ l. ad officiũ. C. cõi diuidũdo. p h dico q idẽ poterit arbiter sicut iudex. vñ cõcludẽ q in h nulla sit differentia iter arbitruz ⁊ arbitratorẽ ita q nemo eorũ poterit manus extẽdere ad ea que sũt aliena, prius ⁊ ico gitata ⁊ sic nõ ob. c. nisi. ⁊ nõ. p doc. i. d. c. cõstitutus

qz illa nõ sũt aliena, prius a pncipaliter petito cũ i pecunia fuerit fcã cõdẽnatio. qó ẽt sẽrit h do. an. lz ñ ita clare. Decimanona dria excõicatus ñ põt eẽ arbiter sicut nec iudex de re iudicata ad ,pbãdũ. itelligẽ de notorio excõicato vt ita ibi affirmat spe. i ti. de arbi. §. differt. v. itẽ fz eũ. ⁊ idẽ archi. ij. q. vi. a iudicibus. sup pma gl. ⁊ ita refert sepe i curia fuisse determiatũ de mãdato pape. In arbitratoꝛ sũt opiniões Bar. sẽrit q possit qz excõicatus equipaꝛ deportato ᵇ deportat⁹ ãt ñ pdit ea q̃ depẽdẽt ex ꝓfessu ⁊ sũt ó iuregẽtũ. h sentit i. l. cũ pr. §. hereditatẽ. ff. de le. ij. ⁊ i. l. ex fcõ. §. siquis rogatus. ff. ad treb. hãc qõnẽ plene disputat Jo. an. i regula dolo de reg. iur. li. vi. in mercu. ⁊ tãdẽ cõcludit i ꝓria sñia. Sz dicẽs q si ẽ notorie excõicat⁹ ñ cadit i eo arbitramẽtũ qó fit p modũ laudi vel sñie. allegat qó de, cõpromissarijs datis ad eligendũ legit ⁊ nõ. in. c. in cãis de elect. ⁊ qó nõ. archi. ij. q. vi. a iudicib⁹. sup pma glo. vbi dicit q illa verba arbitratu ticij ⁊c. sicut nõ cadũt i seruuz. l. illa ff. de ver. sig. ita nec in excõicatũ q ẽ bu⁹ peccati ⁊ extra cõionẽ eccl̃ie. facit. c. pia de exce. li. vi. cũ si. Quis ãt dicaꝛ excõicat⁹ notorie bẽs gl. nõ. i cle. i. de sepul. ⁊ dic vt ibi. Si vo excõicat⁹ fuit simplex mediator ⁊ ,preneta ita q ꝓctus firmatur ex ptiũ cõuẽtiõe ⁊ nõ ex, pnũciatione excõicati tunc act⁹ tz. vñ tãtũdẽ videtur cõcludere q nec in lite nec sup ẽctu põt excõicatus notorie eẽ arbiter vel arbitrator. ⁊ si ẽ fiat nõ vz arbitriũ seu arbitramẽtũ. hãc eãdẽ sentẽtiã sensit spe. in loco pal. q lz nõ dixerit specifice de arbitratore tñ h satis sensit ex rõne sua dũ dixit q excõicat⁹ nõ põt ẽbere p. c. cũ excõicato. xi. q. iij. ⁊ vr h p hãc rõnem velle bost. in. c. vitatis de dolo. ⁊ cõtu. vbi firmauit ẽctũ initũ cũ excõicato eẽ nullũ. ⁊ fm h dictũ, pcederet qó pdixi fine scrupulo. lz tenẽdo opinionẽ ꝓriaz s. q ẽctus initus p excõicatũ valeat quã tenuit Jnn. ⁊ multi alij vt plene dixi in. d. c. vitatis. ẽ mai⁹ dubiũ ⁊ tz hic do. an. opi. Bar. ẽ io. an. qz negari ñ potest fm eũ quin arbitramẽtũ expediat p viã ẽct⁹. lz ẽct⁹ init⁹ p excõicatũ tz fm opi. quã. s. tetigi. fateꝛ tñ q durãte excõicatiõe nõ põt arbitrator exercẽ arbitrium inuitis ptib⁹ qz nõ tenẽtur sibi cõicare. hec questio vr mihi satis dubia lz poti⁹ tenerẽ cũ io. an. allego bo. tex. in. c. post cessionẽ ó, pba. vbi pz q excõicatus nõ põt eẽ, pcurator ita q h offiñ nõ cadit in eũ vt ibi nõbiliter, pbaꝛ lz ,p fcõ suo possit eẽ in iudicio. vt in. c. intellexim⁹ de iudi. fortiꝰ nec offiñ arbitratoris assumere cũ h casu habeat arbitrari tãquã bon⁹ vir. sed nõ põt dici vir bon⁹ exquo pseuerat in excõicatiõe cum ex h reddaꝛ suspectus de bere fi. vt in. c. fi. de penis. Infamis ãt põt eẽ, pcurator. insti. de excep. in fi. vñ lz per se possit excõicatus valide ẽbere fm illã opinionẽ nõ tñ assumeꝛ hoc offiñ ciuile inter alios. ar. in. d. c. post cessionẽ ⁊. c. pia de excep. li. vi. ⁊ fm hoc ñ erit dria hoc casu inter arbitrũ ⁊ arbitratorẽ. Vigesima dria ẽ arbiter dz vnicuiq; ptiũ reddere qó suũ ẽ nec dz tollere de iure vni⁹ vt det alteri. ió dicit lex arbitrũ assumere pres iudicis. l. si de meis. §. recepisse. ff. de arbi. Fatẽdũ ẽ tñ q si male iudicat ſtaꝛ sentẽtie ⁊ imputet sibi q talẽ elegit. vt dic tex. in. l. diẽ, pferre. §. stari. ff. de arbi. Arbitrator vo põt de iure vni⁹ alteri dare, p bono cõcordie. ita nõbiliter dic gl. in. l. fz ⁊ si in fundũ. §. fi quis iudex. ⁊. l. si ó meis §. recepisse. ff. de arb. ⁊ h inno. Ego ad hoc adduco tex. nõbilẽ ⁊ aptũ maxime iũcta gl. in. c. nisi de pbẽ. Nã ibi impossibile erat de iure q vn⁹ bẽret titulum in bñficio⁹ ⁊ alteri deberetur pẽsio ⁊ tñ, p bono pacis ex ptãte arbitraria fuit illud toleratum. qó intelligit bar. in. d. §. recepisse. qñ modice ledit als reduceret ad arbitrium boni viri. vt. d. §. arbitroꝝ. ⁊ p h puto male dixisse bal. in vsib⁹ feudoꝝ in ti. de lege corã.

ter. ⁊ facit q i simili de dcõ restis nõ. in no. i. c. pastoralis ó excep. bal. i. l. pẽptori as cir. fi. v. qro actor C. fe. resi. ñ pos. ité fac q i simili dicim⁹ ó, p curatoꝛ q põt facere vicina mãdato vt. l. iã tñ. §. pe. ff. iud. fol. ⁊. c. p⁹ trãslationẽ de remũ. ⁊ nõ gl. i. in. c. lz ergo. viij. q. i. ⁊ vide q sin. scribit do. an. i. c. nõnulli. §. i. in. i. col. vs. nõ. q manda tũ ó refer. ité ad h fa cit qó scribit bar. i. l. alio bẽdei iij. col. vñ. quero vtz excusatoꝛs ifti ó ali. ⁊ cib. leg. et ad id qó dic. d. an. b vide ãge. i rep. l. fi va cãtia in. x. car. C. de bo. vac. li. x. ité, p hoc fac qz lz in ramentũ sit stricti iuris vt i. c. pe. ſ. c. tñ extẽditur ad con secutiua et⁹ sup quo iurat tex. ẽ in. l. si duo §. si qs inranerit de iureuran. b Ut ẽ gl fi. circa medi. i. c. decernim⁹ de sẽ. ex. li. vi. ⁊ gl. in vs. innoz i sti. ó capi. oi.

a l.si pignore.§.i. ff. de fur. vbi ē etiaz tex.illeval de nota.q obligatio simplex ad antidora q̄ ꝫbīt censeī lucrū ⁊ facit ꝓmitti furtum puta pone q cō modaui tibi libꝝ tu cōmodas alteri dicit tex. q cōmittis furtū qz spēs furti est de alieno largiri.

b Dcm̄ arbitratoris si ē iniquū quia enormiter ledit reduciť ad arbitriū boni viri. Sz tu addc q ēt ab arbitratoꝛ pōt appellāi .istō fuit miranda verbū bar i.l.ij. ff.de ap. reci. Sz ꝺriū tenuit bald.i.l.bi q ad ciuilia .C. de ap.

c.ij. vbi inter cetera dixit q ſi arbitratoꝛ ex certa ſciētia de alieno largiť nō vz qz ñ ē ei ꝓmiſſuz dare ō alieno. ff. q vi aut clā. l. ꝓbibere. §. plane. immo ſz euz ē ſpēs furti qñqz de alieno largiri.[a] ℔ dcm̄ ē falſum ex quo facit ꝓ bono pacis ⁊ ꝙcoꝛdie ⁊ vť ad ℔ habeť mādatū dūmō enoꝛmiter ñ ledat vt. ſ. dixi. Si āt viſ ſaluare bal. intellige qñ facit ſine cā vel qñ in nō modico ledit. Sed dices q̄ ē diuerſitatis rō inter arbitrum ⁊ arbitratoꝛem. Rñdeo arbiť eligitur loco iudicis ⁊ iō ꝺz ꝓ tramitē ⁊ ſemitā iuris ꝓcedere tribuē do cuiq qō ſuū eſt. vt in iurib⁹ ꝑalle. ⁊. ſ. in ꝓemio gregoꝛiano in ỿ. iōqz lex ꝓdiť. arbitratoꝛ vero eligitur vt amicabilis cōpoſitoꝛ ⁊ trāſigēs inter ꝑtes. vt in auč. ſi ỿo cōtigerit. C. de iudi. Ex natura vero cōpoſitionis ⁊ trāſactōis ē vt poſſit ꝓ bono pacis ō in re vnius dare alteri ſine magna alteri⁹ leſione. ſatis eniz lucrať q a lite recedit. l. lucius ⁊ qō ibi nō. ff. ad treb. Vigeſimaꝑma ꝺria ſm inno. hic dcm̄ arbitratoꝛis non mutať vbi modice ⁊ ñ grauiter ledit. alle. ff. ō op. li. ſi libertus. Tu potes allegare q̄ in ꝑcēdēti ꝺria dixi. dcm̄ vero arbitri ñ mutať ēt ſi grauiť ledit immo ſi pena ꝓmiſſa ſit agiť ad penā. C. ō arbi. l. i. ⁊ ſi nō fuit ꝓmiſſa ſz tm̄ ſtipulatio interceſſit agiť ad intereſſe. ff. ō arbi. l. diē ꝓferre. §. fi. ⁊ duab⁹. l. ſe. ⁊ l. ita demū. Nō q dicit de ſtipulatiōe ꝓ rō bis que ſ. dixi. ⁊ nō. in. c. ꝓ tuas ō arbi. Si āt ſimpl'r cōpromiſſuz ſit ⁊ ſēt̄ētia ꝙ partes exꝑſſe emologata fuerit ⁊ infra. x. ꝺies nulla ꝑs ꝺixit oriť ex ſentētia actio et exceptio. l. pe. C. de arbi. ⁊ agitur tūc cōditiōe ex illa l. ſm Inno. ⁊ nō qz ſētit q arbitriū penale nō emologatur taciturnitate. x. ꝺierū. ō quo in. d. l. pe. ⁊ in. c. ꝓ tuas ꝑalle. vult ergo in effectu inno. q dcm̄ arbitri nō reducť ad arbitriū boni viri ēt ꝓtextu leſionis enoꝛmis ſz dcm̄ arbitratoꝛis[b] ſic ex quo enoꝛmiter ledit. ꝓmū. ꝓbať in. d. §. ſtari. ſecūdū in ꝑallegato. §. arbitroꝛū. Circa ꝓmū vide boſt. in. c. ij. ō arbi. qui ꝺixit q ſi arbitriū cōtiet māifeſtā iniqtatē poterit ſupioꝛ ex ſuo offō illud retractare. ar. illi⁹. c. qō eſt nōbile dcm̄ limitās ſingl'ariter illū. §. ſtari. ſz ego allego ad ℔ oꝛdinariā gl. mēti tenēdā. ij. q. vi. a iudicibus ⁊ idē ibi Archi. Et de boc ego remitto ad plenius nō. i. d. c. ij. qz ℔ vt ꝺixi ſi intēdo tractare materiā arbitroꝛū cū ibi fit ſpālis titulus. Sz venio ad ſecūdū dcm̄. ſ. reſpectu arbitratoꝛū. ⁊ q̄ro de rōne iſtius diuerſitatis q̄re ſnīa arbitri nō reducť ad arbitriuz boni viri faltē ad petitionē ꝑtis ⁊ dcm̄ arbitratoris fic. bar. i. d. §. arbitroꝛū i vltima col. ꝺič q ſi ō qa ex cōpromiſſo i arbitrū fit iniuria iudici cui⁹ erat iuriſditio cū adeať arbiter vt ꝓcedat iudicialr fič iudex merito iudex ſe nō impedit de iniquitate. ad boc l. litigatoꝛes. ff. de arbitris. ſz qñ ꝙ ꝓmittiť in arbitratoꝛez tūc nulla iniuria fit iudici cū fiat ſup ꝯctu vt ſ. dixi qui celebꝛatur ex ꝑtiū cōuēt̄iōe ⁊ non iudicis auctoꝛitate. Sed ꝺ boc facit. l. iij. ff. de arbi. vbi ꝺicitur q arbiť eligiť tanq̄z bonus vir ⁊ fic videť electꝰ vt arbitratoꝛ. So. ꝺicit ibi gl. nōbilis q arbiter eligitur vt bon⁹ vir ꝓcipue boc ē vt ipe ſit bonus vir cuius arbitrio pareať ita q nō eligiť cōparādo bōitatez ſuā ad alterū ſz bī reſpectus ad ꝑſonā ſuā tm̄ ſed arbitratoꝛ eligiť vt bon⁹ vir ſimpl'r. i. vt ꝺicat id qō ꝺiceret quilibet bon⁹ vir qō ſi ñ fač merito recurritur ad arbitriū boni viri. i. iudicis. l. cōtinua. ff. de ver. ob. ſm bar. in. d. l. iij. ⁊ q̄z q̄z iſta videantur notabilia tamē mihi ex toto nō ſatisfaciūt qz nō videť cōpromittēdo irrogare iniuriaz iudici cū ℔ fiat lege ꝓmittente. C. de adul. l. gracchus. ⁊. xxiij. q. iiij. q peccat ⁊. c. cū eccleſia vulterana de elec. Itē ſi iſta rō eēt ſufficiēs pari mō iudex nō ipediret ſe i cōpellēdo arbitrū ad ꝓnunciandū nec in mandādo executiōi ſententiā ſuā qō tamē facit. vt. l. iij. ff. de arbi. ⁊. l. a ꝺiuo pio. ff. de re iudi. Ego ꝺicerē bāc eē rōnē arbit ñ eligitur vt arbitratu ſuo decidat ſz vt ꝓcedat ſm ius ꝺicto. §. recepiſſe. Jō nō pōt reduci ad arbitriū bōi viri qz nō hēt in eo locū arbitrat⁹. appellari āt nō pōt qz ex ſnīa ſua nō ꝺať actio iudicati ⁊ ſic appellatio ſi reperit quid ſuſpēdat. vt le. ⁊ nō. in. l. i. C. de arbi. cū ergo nō reperiať ꝙperēs remediū ſtādū ē ſnīe ſue ⁊ i putandū ē ꝙpromittenti niſi iudex ex offō ſuo corrigat mō ꝑdcō. Arbitratoꝛ āt eligiť vt arbitratu ſuo ꝓcedat merito ꝺcm̄ ſuū reducť ad arbitriū boni viri. vt in. d. §. arbitroꝛū. Nūc circa iſtā reductionem ad arbitriū boni viri q̄ro de plurib⁹. Et ꝓmo quid ſiquis ꝓmiſit ſub pena ſtare ꝺcō arbitratoꝛis nunquid peti poſſit iſta reductio ſi arbitratoꝛ iniq̄ ꝓnūciauit ſine metu pene.[c] Inſtat inno. ⁊ tādē cōcludit q nō incidit i penā petendo reductionē iniqui arbitramenti qz iuramētū ē fortiſ⁹ q̄z pena. Sz iuramentū nō aſtringit ipſū ad parēdū quouſqz redactum ſit ad arbitriuz boni viri vt ℔ ꝑz. reſtat q ⁊ pena miⁿ⁹ ipm aſtringere pōt. ℔ ēt tz boſt. quādo generaliť eſt iuratū de ſtando ꝺcō arbitratoꝛis. Jdē tz ſpe. i ti. ō arbi. §. i. ỿ. ſz pone ꝓ iſtū tex. qō mihi ſatis placet nā ỿba gn̄alia ꝺebēt intelligi ſm ſubiectā materiā. l. q̄ro §. inter locatoꝛē. ff. loca. ⁊. l. ſi vno eo. ti. ꝺz ergo pēa ⁊ iuramentū intelligi ſi enoꝛmiter nō leſerit ſic i arbitro nō. ꝺicit inno. in. c. ꝓ tuas de arbitris. vt iuramētū de ſtādo ipſi⁹ ꝺcō intelligatur alternatiue. ſ. q ſtabit vel ſoluet penā aut intereſſe. ⁊ ℔ nō. Sz mai⁹ ꝺubiū ē ſi ſpāliter ⁊ exꝑſſe ꝺcm̄ fuit vt arbitratoꝛ poſſit ius vnius partis in totū vel in partē ꝺare alteri. ⁊ qō quātūcūqz iniq̄ ꝓnūciaret ſtandū nihilomin⁹ eſſet ꝺcō arbitratoꝛū nunquid poſſit peti reductio ad arbitriū boni viri maxime ſi interuenit iuramentuz vel pena. ꝺicit Hoſti. q niſi arbitramētū eēt ꝙ deū quo caſu nullo mō eēt parēdū. vt nō. in. c. ad aures ō tē. oꝛ. melius in. c. domin⁹. ⁊. c. iulian⁹. ⁊. c. qui reſiſtit. xi. q. iij. debēt partes arbitramētū obſuare nec poſſent cōtrauenire ſine metu pene ſiue ꝓiurij ſi pēa vel iuramētū interuenit. poterunt. n. partes in boc ſe ligare ⁊ iuri ſuo renūciare. ad hoc. c. i. ⁊. ij. de pactis. ⁊ vij. q. i. quā periculoſum. ⁊. l. in re mandata. C. manda. ⁊. c. de bis ō ſepul. ꝺicit tamē q forte ex equitate iudex deberet occurrere iniquitati ex officio ſuo pēſatis perſonarū ⁊ cauſe qualitatib⁹ de tranſac. c. fin. qō verbū eſt valde notandū. Et attēde qz p̄dcōrum deciſio depēdet a qōne iam multū trita q̄ adhuc ſub iudice pēdet. Naz ꝓ quot oꝛa diſcurrit tot ſnīas reꝓoꝛtat. vz nūquid poſſint partes a p̄ncipio renūciať reductioni ad arbitriū bōi viri. Et ꝑſuppoſito q vz renūciatio ſeu pactū nūquid extēdať ad oēz leſiōem maxime ſi interuenit iuramētū vel pene appoſitio. et qz lōgiſſimū ⁊ faſtidioſū eēt oēs opiniōes ⁊ motiua narrare maxime cū fiat diſcurſus ꝓ multa mēbra ponaz p̄mo remiſſiōes. ſcō cōcludaz materiaz ſub q̄ꝺaz diſtinctiōe inſerēdo doc. preſtantioꝛū opiniōes De hac igitur materia videas ꝓ ci. in. l. pe. C. de arbi. ⁊ ibi ꝓ multos ⁊ maxime ꝓ bal. ꝓ Fe. cōſi. ccxx. ꝓ ſpe. in ti. de arb. § fi. v. quid ſi ꝙpromiſ. ⁊ ibi ſatis ꝓ Jo. an. i addi. diſputauit Jo. cal. ⁊ diſputatio ſua incipit litigantes. tractauit ſatis ꝓlixe oꝛiginaliter Di. in regula ſcienti de re reg. iur. li. vj. Jac. bu. i. l. ſi vn⁹ §. illud. ff. de pactis ⁊ in. d. l. pe. Guil. i. l. ſiqui ex cōſenſu. C. de epi. au. ⁊ aliquid per Do. car. in. c. expoſita de ar. per do. an. ℔. ⁊ bar. in. d l. pe. ⁊ in. l. quero §. inter locatoꝛē. ff. locati ⁊ plenius i. d. §. arbitroꝛū Et cōcludo ſic omnia q aut quis abſente parte ⁊ extra iudiciū renūciat petitioni huius reductiōis ⁊ nō valet qz iuris futuri renunciatio nō tz. vt. l. ſi ita ſcriptum. §. i. ff. de leg. ij. nō. plene in. l. i. C. de pac. ⁊. c. ex multiplici de deci. Aut in iudicio vel extra in ꝑtis

c Addeb ang. in. l. anterioꝛib⁹ a. §. ſi. in ſi. C. de ap. vbi ꝺič q ꝑs ſi pōt renūciať reductiōi ad arbitriū boni viri. quia ꝺaret mām ꝺelinquēdi. it ē q̄ſi ꝑtes renūciāt reductioni ad arbitriū boni viri vide nō. q. quam ponit bart. in. l. iul. i. v. col. ff. de cō ꝺi. indeb.

presentia in quibus casibus ꝛ iuris futuri renuncia tio q2 bẽt vim pacti de nõ petendo iuxta nõ. in. d. l. i. C. de pac. ⁊ maxime ꝑ bar. ⁊ ꝑ glo. in. l. i. ff. de cura. bo. dan. vel obligauit quis se ꝑ pactuꝫ ad non petẽ/ dum banc reductionẽ ⁊ sumus in casu dubij. di. i. d. regula scienti. loquens in simplici renunciatione seu pacto tenet q ꝯ nõ obstante poterit ratione magne lesionis petere banc reductionẽ q2 illud pactuꝫ dꝫ i telligi si vt bonus vir fuerit arbitrat⁹. ar. i. d. l. quero §. inter locatorẽ. vbi ter. nõ. dicit q si ꝓmisit locator nõ expellere inquilinuꝫ intelligitur si ipse soluerit pẽ sionẽ. ⁊ idẽ ꝑ illum ter. cõfirmat ibi bar. ⁊ io. an. i. d. regula sciẽti. dicens illud ẽt ꝓcedere si interuẽisset iu ramentum seu pena. Idẽ bar. in. d. §. arbitrorꝫ. di cens q iuramentuꝫ habet in se illã cõditionẽ quam bꝫ pactum ꝓambulum. l. non venire ꝯ si eque fuerit arbitratus. allegat istum ter. ⁊ l. fi. C. de nõ nu. pec. ⁊ l. fi. in ꝓn. ad muni. opatur enĩ illud pactuꝫ seu re/ nunciatio respectu modice lesiõis. Et idem ꝛ ℔ do. an. ⁊ videtur q̃si cõis opinio. Itẽ ꝑm di. in. d. regula scienti. nõ vꝫ pactuꝫ q2 per illõ inuitatur arbiter ad delinquendum ꝯ. l. cõuenire. ff. de pactis do. ⁊ remit titur dolus futurus ꝯ. l. si vnus. ff. de pac. ⁊ idẽ spec. in loco preallegato. ꝯrium tamẽ sentit ℱe. i. d. consi. ccxx. dicens q pactum seu renunciatio iuramento vallata stringit ad nõ ꝯuenienduꝫ respectu cuiuslibꝫ lesionis. ℔ tamẽ bene non probat Ja. bu. idem sẽtit ẽt sine iuramento vt refert bal. in. d. l. pens. dicit ẽt q quicquid dicat di. i pse non videt quare ꝑ pactuꝫ nõ possit remitti reductio ad arbitriuꝫ boni viri nisi do/ lus ex animo procedat. sed vbi lesio interuenit reipa dꝫ pactuꝫ valere. exquo constat de intentione ꝓtiuꝫ Bal. dicit cõiter obꝛuari q nõ obstante quacunqꝫ verborum cautela propter enormẽ lesionem potest peti reductio ad arbitrium boni viri q2 non est veri/ simile q compromittẽtes senserit q arbitrator pos set eos enormiter ledere. argu. in. l. cum aquiliana. ff. de transac. Ego dicerem q aut deceptio interue/ nit ex proposito ⁊ tunc respectu quantecunqꝫ lesio/ nis potest peti reductio non obstante quocunque pacto q2 sicut expresse non potest renunciari dolus futurus ita ⁊ fort⁹ nec tacite ⁊ sub iuolutione v̄boꝝ itẽ si arbitriũ tractaꝝ ꝓp dolũ. l. iij. C. de arbi. ⁊. l. ita demũ. ff. eo. fort⁹ arbitramẽtũ. ⁊ i ℔ videntur ꝙueni re cõiter doc. ⁊ dꝫ iteruenire dol⁹ ex ꝓposito qñ sciẽ ter ꝑ fraudẽ dolũ vel odiũ seu gratiã grauauit aliẽ ꝓtẽ. aut deceptio iteruenit re ipsa. s. sine dolo arbitra toris ⁊ tũc si modice ledit nõ fit reductio vt nõ. i. d. l. si de meis. §. recepisse. ff. de arbi. ⁊. s. latius dixi ẽt si renũciatio nõ iteruenisset vt. s. dixi ⁊ ꝙ i. c. nisi de ꝑ/ bẽ. Aut lesit non modice ⁊ vidistis cõem opinionẽꝫ q possit peti reductio sꝫ mihi nõ plꝫ q2 ꝑm ℔ illa ver ba renũciatiõis nihil operarentur ꝯ. c. si papa de ꝓuile gijs li. vi. ⁊ in. c. in bis eo. ti. ⁊. l. fi quãdo. C. de inof. test. cũ ibi nõ. nã sine renũciatõe nõ potuisꝫ petere rõne modice lesiõis. dicam⁹ ergo vt v̄ba aliquid opa rentur q̃ rõne magne quãtitatis nõ poterit sec⁹ rõ ne maxie seu enormis lesiõis q2 illa i dubio vidẽtur excepta. ar. i. l. oẽs. §. lucius. ff. de bis q̃ i frau. credi. Nec obstat. l. quero. §. inter locatorẽ. q2 ibi v̄ba ali/ quid operant. vt ibi nõ. ꝑ bar. sꝫ ℔ nihil operarẽtur Et nõ. q2 dixi posse peti reductionẽ etiã si deceptio i teruenit re ipsa. ꝑ ℔ optime facit. l. siquis cũ alit. ff. de v̄. ob. Itẽ q2 satis ẽ q nõ fecit sicut debuisset face re quilibet bon⁹ vir. vt. l. si libertus. ff. de op. li. ℔ di/ co q2 quidã fuerũt in opinione q nũquã fit reductio nisi deceptio iteruenerit ex ꝓposito arbitratoris sꝫ ꝑ mũ dcñ est cõius. Venio ad secũdũ mẽbrũ distiñ/ctionis aut quis renũciauit seu fecit pactũ de nõ pe/ tẽdo reductionẽ ẽt ꝓtextu magne lesionis. ⁊ tunc si deceptio iteruenit ex ꝓposito nihilominus põt peti q2 dolus futurus remitti nõ põt vt ꝑdixi. aut reipsa ⁊ nõ poterit peti respectu magne quãtitatis q2 potu it pars sibi ex pacto ꝑiudicare. l. i. §. si cõuenerit. ff. depos. ⁊ in regula ℨctus. ⁊ regula scienti de re. iur. li. vi. Sed respectu maxime seu enormis lesionis sic exquo de tali non fuit expressum q2 renunciatio non debet trahi extra intentionẽ agentis. l. qui iniurie. ff. de furtis. ⁊ in. c. cuꝫ voluntate de sen. ex. sentit bal. in d. l. pe. ⁊. d. an. hic ⁊ dicit bal. q magna quãtitas vel parua dicit respectu ꝑsonarũ ⁊ cãe allegat. l. cũ filiꝰ §. heres meus. ff. de leg. ij. vide bo. gl. in. c. fi. de re iudi. li. vi. aut renũciatio seu pactuꝫ fuit multũ gene/ rale. vt q posset arbitrator alte[b] ⁊ basse in totũ ⁊ in ptẽ de iure vnius tollere ⁊ dare alteri. ⁊ tũc aut ꝑce/ ptũ arbitratoris fuit ꝯ deũ ⁊ nõ ligat quãtuncũ qꝫ fit iuratũ vel pena sit apposita ꝑm ll Dost. ℔ ⁊ bñ. ⁊ ꝓbat xi. q. iij. qui resistit. ⁊. c. dominus. Idez puto vbi fit ꝯ ius cõe nõ remissibile ꝑ ptes. vt in. c. examinata de arbi. ⁊. c. peruenit eo. ti. ⁊ de foro cõpe. si diligenti. aut ẽ ꝯ ius ꝓuatũ ipsius ptis. ⁊ si deceptio cõtigit ex ꝓposito ⁊ dolo arbitri potest peti reductio per rõnẽ s. dictã. ita tꝫ Jo. cal. in sua disputatiõe ⁊ io. an. i ad/ di. predcã ⁊ bar. in. d. §. arbitrorũ. ⁊ ẽ cõe dictũ. aut intercessit sine dolo ⁊ valet ita q ñ põt peti reductio. ita tenuit io. cal. ⁊ io. an. in addi. predicta ⁊ ita refert fuisse in quadã disputatione cõclusũ q2 satis ℔ ꝙstat de intẽtione renũciãtis seu pacisceẽtis. Sed tu aduer te latius. aut. n. sumus certi q nõ iteruenit dol⁹ aut sum⁹ in casu dubij. ꝓmo casu tenuit do. pe. de anch. disputãdo vt ipe refert i repetitiõe. c. canonũ o cõ stitu. q põt peti reductio ꝓtextu enormissime lesiõis q2 paria sũt dolũ iteruenire ex ꝓposito vel reipa. d. l. fiquis cũ aliter. ff. de v̄. ob. ⁊. ij. ff de doli. excep. Sed cõis opinio videtur in oppositum vt sentit bar. in. d. §. arbitrorũ. ⁊ io. cal. ⁊ io. an. vbi. s. ⁊ do. an. ℔ ⁊ idẽ refert tenuisse do. Frã. de are. Nõ. n. ẽ ℔ opus cõiecturare tacitã voluntatẽ exquo sumus certi o ex ꝓpressa. vt in. c. ij. de re iud. Quisqꝫ. n. põt iuri suo re nunciare de regu. ad apostolicaꝫ. ⁊. vij. q. i. q̃ perꝫ culosum. Et ad. l. siquis cum aliter allegatam ꝑ do. pe. respondeo q loquitur qñ quis fuit decept⁹ ignoꝛ ranter sed in casu nostro scienter ⁊ appẽsate dedit il/ lam amplissimã ptãtem arbitratori. vñ de se cõque/ ratur. ar. in. l. cuꝫ mãdato. ff. de ꝓcura. ⁊ ita voluit bo stien. ⁊ io. an. in. c. fi. o ma. ⁊ obe. ⁊ hec puto vera ni/ si fuisset appositũ aliqd v̄buꝫ illi⁹ ptãtis restrictiuuꝫ vtputa q posset alte ⁊ basse ⁊c. ꝓut sibi videbitur ⁊ placebit. nã hec verba videbitur ⁊ placebit ipoꝛtant arbitrium boni viri vt. l. thais. §. soꝛoꝛeꝫ. ff. de fidei/ cõ. li. ⁊. l. fideicõmissa. §. q̃ꝫ q̃ꝫ. ff. de le. iij. nõ. in. c. ij. de coꝛ. viti. ⁊ idẽ dicendum in sũbus. ad hoc qd nõ. bar. in. d. c. ij. o. l. coꝛ. putat tñ do. an. q si ex aliq̃ legi tima cã fuit arbitrator deceptus de qua constaret q tunc saltẽ ex clausula generali vel iudicis officio sub/ ueniret leso. ar. in. l. in ambiguo. ff. de rebus dubijs ⁊ nõ. spe. in ti. de arbi. §. sequitur. v̄. quid ergo si pro posuisset. ⁊ hoc casu puto posse ꝓcedere illud nota/ bile dictuꝫ host. palle. q in maxima quãtitate iudex posset ex officio suo occurrere vel quãdo dubitatur de dolo vt in sequeoti mẽbro subijciã als autẽ nõ vi/ deo quomodo posset se iudex impedire ad vtilitatẽꝫ priuatã ꝯ pactum expressuꝫ. ar. in. l. iuj. §. hoc autẽꝫ iudicium. ff. de dã. infec. Ipse ramẽ do. an. i alia pte huius. c. vñ velle q quãtuncunqꝫ v̄ba sint large con cepta nihilominus data enormi lesione ẽt reipsa da/ bitur reductioni remediuꝫ. Mouetur q2 talia v̄ba i genere ⁊ effuso sermone, plata sunt sub cõfidẽtia dis/ cretionis ⁊ amicitie arbitrorum vt capiẽt ipoꝛuꝫ be niuolentiam ad non ledendum. iõ, nõ dꝫ ita late ītelli

a Et ad de hic q nõ idẽ abb. pa/ noꝛ. i sua di/ sputatiõe in cip. stãte sta tuto i pen. car. ⁊ vide do. an. hic i iiij. car. ⁊ in xvij. col. vꝰ. quart⁹ cãus qñ renũcia tio. ⁊ vid q i simili nõ. do. an. in. c. cũ cõrigat j. co. et vide ange i cõsi. dxx. et sigs ꝓmittit nõ opponere o iniuria ⁊ in iustícia itel/ ligit de soli ta q̃ fit iurĩ ordine sua to nõ de iso lita ꝑꝫ ang. in consilio dxxxv.

b Et ad. de q nõ do. an. i. c. ꝓpri. i. vij. col. ⁊ vide d. ab. in di sputatiõe sua incip. stãte statu ro i pe car. i vlt. colũ. illius car. ⁊ ō hoc vi de bal. i. c. i. §. iter pa resde. l. cõ ra. in vñi. feu. vbi al le. io. an. c. hũllis o maioꝛi. et obe. ⁊ per bal. in. l. et iter maio/ res. C. de ap. ⁊ de ℔ vide ꝓ ro. i rep. rub. de arbi. in xliij. col ũ. vꝰ. ꝙ pone xi. vbi alle gat io. an. i. d. c. bũ/ lis ⁊ bal. i d. c. i. §. in pares. et pau. de cã/ cõsi. lxxij. incipi. ꝓmo ⁊ añ oĩa in vlti. colũ.

gi ſicut verba ſonãt q2 de verbis facile ſeruiť. ſi ergo reperiunt ſe in hac confidentia deceptos dz eis ſuccurri.ar.ſ.e.q̃to.7.c.veniens.7 hic. 7 ſi iuratuz fuit quia verba iuramẽti obuiant abſolueret vel iudex ex offõ ſuo,puidebit 7 ſic refert ꝺ facto cõſuluiſſe.et videtur hec opinio concordare cuz illa do.pe.de ancha.hec opinio habet equitatem 7 ,p ea optime facit c.cum veniſſent de inſti.7.l.ſi libertus.ff.de op.lib. Alia tamẽ opinio videtur verioz de iuris ſubtilitate ar.optimum in.c.quã periculoſum.vij.q.i.7.v.q.v. ſed aliud. Sed q2 notarij ex conſuetudine ſolent apponere illa verba generalia ſatis põt teneri hec opio do.an.vt niſi aliter appareat ſi videť qs voluiſſe pati enormẽ vel ſaltẽ enormiſſimã leſionẽ.ar.l.cũ ꝺ ide bito.ff.de proba.7 facit q9 dicã.j.eo.cum contingat vbi vide niſi aliud dicatur fauore litium dirimendaz

In vltio mẽbro.ſ.cum dubitatur de dolo tunc rõne enormiſſime leſionis põt peti reductio ſaltez offõ iudicis q2 preſumitur dolus in tanta leſione.vt.l.luci9 §.creditoz.ff.de bis que in frau.cre.tz bar.in.d.§. arbitrozum.7 ſic dicit poſſe ſaluari illud dcm̃ boſtiẽ. idem do.an.hic 7 Fran.de are. Nam ex facti qualitate p̃ſumitur dolus in.c.ij.de renun.li.vi.7.l. doluz C.de dolo. Quero.ſ.viſuz ẽ an 7 quando competat remedium reductionis facta renunciatiõe nũc quero in quibus caſibus cõpetit.vtputa q2 nulla interuenit renunciatio vel ſi interuenit non impedit reductionẽ vt in caſibus predictis pro quanta leſione dabitur. So.non reperitur in hoc ſpecifice prouiſũ ideo inſurgant varie opi. Prima fuit quorundã quos recitat ci.in.l.fi.C.de cõtrahẽ.emp.vt oporteat quẽ eẽ deceptũ vltra dimidiaz uſti precij.ſicut in ſimili habetur in.l.ij.C.de reſcin.ven.7.c.cum dilecti.7.c.pe.de emp.7 ven. Que opio nõ plz ci.7 pe. iõ ponunt ibi ſcdam opinionez q9 q̃tacunq; fuerit deceptio competit hoc remediuz q2 iura loquuntur indiſtincte,vt.d.l.ſi libertus.ff.de op.lib.7.d.§.arbitrozũ. Tertia opinio q9 ſicut ,p modico nõ dať reſtitutio in integrũ.l.ſcio.ff.de mino.7 in.c.i.de i i/te.reſti.ita nec remediũ reductionis.hãc ſentit ſpec. in.ti.de ar.§.vt ãt vſi.ſed quo iure.videť ẽt de mente bar.7 glo.in.l.ſi de meis.§.recepiſſe.7.l.ſed 7 ſi in ſeruũ.§.ſiquis iudex.ff.ꝺ ar.vbi dicunt arbitratorẽ poſſe de iure vni9 dare alteri.7 bar.ibi dicit dummõ modice aľs fiat reductio ad arbitrium boni viri.

a Adde pau.de ca. ꝓſi.lxx.ici: viſo pũcto ſup7aſcripto 7 alijſ de qb9 i eo ſit mẽtio i ij.col.cir. med.

Quartam opi.ponit Bar.a in.d.§.arbitrozum. vbi diſtinguit an arbitrator fuerit aſſumptus ſup q̃ctu an ſup lite.ꝓmo caſu requiriť exceſſus ſeu decep tio ſaltẽ i ſexta parte totius.ſ.nitiť ,pbare p dictũ. §. arbitrozũ.iuncta.l.vñ ſi nerue.ff.pro ſocio.vbi diciť q9 ſi vni ex ſocijs adiudicauit vnã partez alteri duas põt peti reductio. Si vero fuit aſſumptus ſup lite ñ debet cõſiderari ſimplr leſio reſpectu quãtitatis debite ſz dz ẽt ponderari euẽtus litis 7 ſtatus cãe.vt.p/batur in.l.luci9.ff.ad treb.vbi valet tranſactio i q̃rta pte ꝺbiti 7 ſic põderabiť quãtitas leſiõis bito reſpectu ad qualitatẽ cãe.7 idẽ firmat i.l.ij.C.de reſci.vẽ. Et ad illã.l.que in venditiõe requirit deceptionẽ vltra dimidiam iuſti precij. Rñde q9 loquiť qñ qs leditur i taxatione p̃cij facta a ſe ſec9 i taxatione fcã ab alio.tũc eniz ſufficit exceſſus i ſexta pte vt dcm̃ ẽ.ſ.7 per hoc infert ad notabile dictũ ſub dubio forte q9 ſi aliquis eſt deceptus i aliquo q̃ctu p,pcuratorẽ forte in ſexta parte q9 poterit intẽtare remedium illi9 .l.ij. C.de reſcin.ven.Sed cõtra ,pcuratorẽ nõ põt bẽre regreſſum.ar.p̃dcorũ iurium.Fran.de are.träſit cũ opinione illarũ glo.vt hic refert do.an.qui i hoc articulo dicit ſibi videri q9 tex.i.d.l.vñ ſi nerue.cũ ſeq̃nti,pbat de dimidia q2 loquiť qñ vni ex ſocijs aſſignauit milleſimũ alijs duas milleſimas. Ego tãtorũ patrũ reuerẽtia ſemper ſalua dico ter.i.d.l.vñ ſi nerue cũ ſequẽti nõ,pbare nec de ſexta p̃te vt dixit bar. nec de dimidia vt dicit do.an. Rõ ẽ in ,pmptu.nã ibi fuerunt facte tres milleſime 7 ſic ptes tres vni ex ſocijs adiudicauit milleſimã 7 ſic tertiã ptem alij adiudicauit duas milleſimas 7 ſic duas ptes ex quo euidens reſultat iniquitas preſuppoſita in ſocijs paritate. fuit ergo alter deceptus nõ in dimidia nec in ſexta pte debiti ſed ſolũ in tertia pte portiõis debite.debebat enim ex trib9 milleſimis bẽre mille 7 qngẽta ergo fuit ſolũ deceptus in quingentis que ſũt tertia ps mille 7 quingentoruz lz eẽt ſexta pars totius q̃titatis. Sed nõ põt dicere ſe in tota illa pte deceptũ q2 non debeb tur ſibi totũ lucrũ ſed dumidiũ.bito ergo reſpectu ad ptẽ ſibi debitã fuit ſolũ decept9 i tertia pte portionis ſibi debite.,pbat ergo ſingulariť ille text. q9 deceptus ſeu leſus p arbitrũ i tertia pte totius debiti põt dicere arbitramẽtũ iniquum 7 petere reductionẽ ad arbitriũ boni viri.dico ẽt non ſemp requiri leſionẽ in tertia pte q2 ille tex.non facit hic regulaz. Sed illud dixit cauſa exempli 7 ea que dicũtur cauſa exempli non reſtringũt regulam.vt.c.i.7 quod ibi nõ.ne cle.vel mo.Sed ,pbatur ibi q9 ex euidenti iniquitate põt peti reductio. Quando aũt dicatur euidens iniquitas nõ credo poſſe dari certã doctrinam ſed ex varijs circũſtãtijs bonus vir.i.iudex arbitrabitur. Nam facilius dz arbitrator induci ad dãdum de iure vnius alteri quãdo nõ põt aliter ſequi bona paz quã ceſſante hac rõne pacis conſequende. Itez aliter qñ ius eſt dubium obſcurũ 7 inuolutũ quã qñ eſt clarum. Itẽ aliter qñ ẽ diues quã pauper 7 ſic ꝺ ceteris circũſtãtijs.ar.in.l.i.ff.de re.du.7 in.c.ꝺ cauſis de offi.deleg.7 q̃ nõ.gl.in.c.fi.de re iudi.li.vi.7 q̃.ſ.dixi ſm bal.in alia q̃e. Pro ꝺ optime faciũt ea que dixi circa cõpoſitionẽ fiendã in.c.i.de mu.peti.vbi vide 7 ꝺ notabis. Ulterius quero an petẽs reductionẽ ad arbitriũ boni viri 7 ſuccũbẽs q2 non probauit iniquitatẽ euidẽtẽ iuxta ſuperius dtã inciderit i penã cõpromiſſi cũ promiſerit ſub pena ſtare arbitramento 7 nõ ꝯuenire.de ꝺ p bar.in.d.§.arbitrozũ.plenius in.l.qui rome.§.duo fratres.ff.de v. ob.7 adhuc plenius in.l.iulianus.ff.de condi.inde. 7 originaliter in hac.q.conſuluit Di.qui tenuit penã cõmitti maxime quãdo iurauit nõ petere reductõez ad arbitriuz boni viri 7 poſtea petijt 7 ſuccubuit.ꝺ conſilium ẽt refert io.an.in addi.ſpe.in ti.de arbi.§. excipiť.v. quid ſi compromiſſũ 7 ibi refert Guil.de cu.ꝺ limitaſſe niſi habuerit iuſtã b cãm petendi reductionẽ.vt q2 probabiliter credebat arbitramẽtũ iniquum alle.l.ſiquis forte.ff.de pẽis. Ego allego tex. optimũ in.c.ſacro de ſen.ex.7 quod nõ.in.c. finẽ de do.7 contu. Sed adde ad ꝺ duas nõbiles limitationes bar. Prima in.d.§.duo fratres.vbi dicit q9 incidit in penam etiam ſi ſnia per quã fuit declaratum arbitramentũ equũ fuiſſet iniuſta.7 ꝺ p illuz.§. duo fratres.vbi vr̃ tex.in ſimili. Aliã limitationem ponit in.d.l.iulianus.vbi diſtinguit q9 aut iudex declarauit arbitramẽtũ equũ.7 ſic hac cauſa exp̃ſſa abſoluit reũ 7 incidit in penã. Nec in hac q̃one pene admitti tur pars ad,pbãdũ q9 arbitramẽtũ fuit iniquũ.vt in ꝺ.§.duo fratres.7 facit gl.nõbilis i.d.l.iulian9. Aut ꝓmo fuit reus ſimplr abſolut9 vel iudex abſoluit qa non fuit probatũ iniquũ.7 tũc in q̃one pene poterit de iniquitate,pbare. Nã p hanc,pbationẽ detegitur iniquitas ſnie q̃ träſit i rẽ iudicataz.7 ſic nõ obſtabit exceptio rei iudicate.7 vide plenius ad materiaz q̃ nõ.in.d.l.iulian9.7 intellige oĩa p̃dcã cũ illa limitatione guil.7 io.an.p̃dicta.Et ex iſtis iferť q9 q allegat iniq̃tatẽ arbitramẽti bz ꝺ,pbare aľs ſuccũbit q2 p̃ſumitur c ,p iuſticia.l.ab ea pte.ff.de appel.q̃ tz Jo.

b Juſta cã excuſat a pẽa ꝓpo miſſi.adde ẽt ſi non ſit vera.ita in termis dic̃ io.an.i addi.ſpe.i ti.ꝺ ar.§.ſi.in v. itẽ qd ſi cõpromiſſũ 7 gui.ꝺ ſuza. que ſimplr refert pau. de ca.i.d.l. iul.ff.ꝺ condi.idebi.in vi col.idez tenẽt bal.7 ang.i.l.tres fratres.ff.ꝺ pac.7 i.d.l. q cũ tutori bus i prin. ff.de tranſ. 7 i.l.ſi C.de arb.7 in.l.ñ ſolum.ff.de rei ven. do. alterã.imo. ꝓſi.clxxiij. icip. opõtu ne cõſidera to themate i.iij.col.ad fi.facit auẽ. omnes 7 ibi bal.C.cõ.ꝺ ſuc.

c Vide de ꝺ p do. an.i.c.quoniã ꝯ.in pe: car.de proba.

an.i loco ꝑalle.ꝛ bar.i.d.§.arbitroꝝ.ꝓbabit ãt ex antiqs actis vl'nouis,ꝓbatõib⁹ sicut i cã appellatio/nis obꝟuaꝛ.vt i.c.ioãnes ó fide instru.ꝛ qõ nõ.i.c.i ꝑtia de renũ.ꝛ vide p ffe.i ꝓsilio.cclxxv.vbi oĩno vide i solutõe. Sz istõ dubiũ nõbile p istos doc/tores ñ tactũ ẽ.qd si,p ꝑte obtinuit ꝛ ,p ꝑte succubuit an incidat i penã i totũ vel i ꝑtẽ vl'euitat ex toto.quaz repri tetigisse bal.i extraneo loco.s.i vsib⁹ seu.i titu/lo de lege coꝛ.c.ij.pone exẽplũ arbitratoꝛ ꝑcepit q⁹ daret decẽ iudex i cã reductiõis statuit ó qnqz.bal. tñ vr̃ hesitasse qd si ista qnqz ñ soluunt nũquid com mittatur pena ꝓpromissi saltẽ,p rata.ꝛ finaliter ꝓclu dit q⁹ nõ qꝛ nũc agit ñ ex cõpromisso sz iudicis sñia Uñ mutata ꝑsona stipulatõ pene ñ ꝓmittit.l.cũ apõ ff.iudica.solui.ꝛ qõ ibi nõ.ꝛ sic ſm eũ ipune a pena conuẽtionali sñie iudicis ñ parebit qꝛ cõpromissuz seu pena i eo apposita ad ꝑsonaz iudicis de quo nõ fuit cogitatũ se nõ extẽdit.l.in ꝓmissũ.ff.ó arbit. ꝛ dic hoc placuisse bar.ñ tñ specifice tãgit qõnẽ quã i ꝓncipio formaui.Et ꝓmo dubito de sua cõclusiõe ẽt in terminis suis qꝛ iudex aditus i cãu reductionis succedit i locũ ꝓmi arbitratoꝛis.vt nõ.inno.i.c.pñti bodie incipit statutũ de rescrip.li.vi.ꝛ bar.in.l.i. ff. de leg.ij.ergo ẽ eodẽ iure cẽsẽdus cũ ꝓmo nisi dicas q⁹ isti canones ꝛ ꝓmissiões penales sũt stricti iuris. vnde ñ trãseũt ẽt i iudicẽ appellatõis.vt.d.l.cũ apõ vñ variato tribunali vel ẽt nomine iudicis ñ bñt locũ vt plene p bar.in.d.l.cũ apud. Ꝓdores ergo conclu dere q⁹ aut iudex simpl'r cõfirmat arbitramẽtũ ꝛ bz locũ pena ſm distinctionẽ.ſ.in ꝑcedẽti qõne posĩtã Aut iudex reformat ꝛ tũc pena cessat in reformatis qꝛ non agit ãplius ex ꝓpromisso sed ex iudicis sen/tentia.Sz quo ad ꝓmã qõnẽ quã ego supra forma/ui nũqd eoipso q⁹ petijt reductionẽ totius simpl'r ꝛ obtinuit in ꝑte cõmittaꝛ pena in ꝑte.Credo q⁹ non qꝛ iuste petijt reductionẽ toti⁹ arbitramẽti.h,ꝓbo p l.vnde si nerue cũ se.ff.,p socio iuncto .§. arbitroꝝ ꝑalle.vide qõ in simili dixi in.c.finẽ de do.ꝛ ꝑtu.Sz bal. ª bãc qõnẽ specifice tangit i.l.fi.C.de arbi. vbi ꝓmo distinguit q⁹ aut cap'm i quo fuit Iesus erat se/paratũ ab alijs ꝛ cõmittit pena i totũ. Secus si erat cõnexũ vel vnitũ ita q⁹ nõ capiebat cõgruã sepatio/nẽ.ar.in.l.ẽt.ff.de mino.postea videt velle q⁹ insoli/dũ cõmittaꝛ pena cũ debeat clare ꝛ sepatiz specifica re grauamẽ.ar.in.l.q solidũ.ff.de le.ij.h vltimũ vr̃ mihi satis durum ꝛ ꝙ illã.l.vnde si nerue cũ se. Uñ i distincte tenerẽ quod supra dixi vt idistincte euitetur pena cũ arbitramẽtũ sit q̃dã trãsactio sup toto. vt in auc̃.si vo ꝓtigerit.C.de iudi.nõ põt iste dicere se ma gis grauatũ sup vno articulo q̃z sup alio sz grauamẽ resultat ex toto ꝓpromisso simul cũ sit vnica transac/tio seu vnic⁹ ꝙctus,p h iura supius alleg.Ex his po tes istrui nũquid petẽs reductionẽ icidat i ꝓiurium si iurauit lauduz ſuare ꝛ,postmodũ petijt reductio/nẽ ꝛ nõ obtinuit vel saltẽ i ꝑte. Quero infra quãtũ tps debeat arbitratoꝛ arbitramẽtũ explicare. Spe. mouet qõnẽ in arbitro ñ in arbitratoꝛe i ti.ó arbi.§. differt.v.ita q⁹ ifra triẽniuz.ꝛ refert varias opiniões nec firmat i aliqua pedes.io.an.ibi in addi.vr̃ sentir̃ ꝓmissũ non expirare triẽnio sicut qdã dixerũt ꝑ auc̃.si tñ.C.de tẽp.ap.ꝛ cle.quãdiu de appel. Bar. specifice in arbitratoꝛe tangit i.l.siquis arbitratu.ff. de v.ob.ꝛ dicit q⁹ ista ptãs finit eo nolẽte arbitrari. vt in.l.si merces.ff.locati ꝛ in.§.precium institu. de emp.ꝛ ven. Sz dubiuz ẽ qñ dr̃ nolle arbitrari iõ in h distinguit q⁹ aut arbitramentum fuit collatuz i ali/quem ex contrahentibus aut in tertium. ꝓmo cãu si cõpromissum cõsistit circa ea que sũt de substantiali/bus ꝙctus vt circa rem ipsam tũc debet arbitrari .j. lx.dies.vt in.l.q⁹ si nolit.§.siquid ita.ff.de edi.edic. si circa aliqua extrinseca tunc tenetur arbitrari q̃z ꝓ/mũ poterit.vt.l.hec vẽditio.ff.de cõtrahẽ.emp.secũ do casu qñ confertur in tertium.tunc si infra annum nõ arbitraꝛ videt nolle arbitrari.C.cõia dele.l.fi.§. sed ꝛ si quis.nec dicat aliquis ſm euz q⁹ ibi sit ſpãle fauore vltime voluntatis quia in eo soluz est ſpãle q⁹ recedit a persona.bald.in.d.c.ij.de.l.coꝛ.dicit salua reuerentia bar.iura superius allegata non ꝓbare suã opinionem.nã in.l.q⁹ si nolit erat collatum arbi/trium super resolutione contractus ꝛ non tã q̃z i bo num viruz sed tãquã in volũtatẽ ei⁹ cui⁹ arbitriũ nõ poterat reduci ad arbitriũ boni viri. Nam ibi dicit q⁹ si res sit vendita cum pacto vt si displicuerit redi/beatur nec fit diffinitum tempus ad redibendum q⁹ infra.lx.dies potest rediberi ꝛ non vltra. Item.d.l. fi.C.cõia delega.non probat id ad quod bar.induc̃ qꝛ ibi est casus ſpãlis vt prefigatur annus qꝛ speraꝛ q⁹ electio conuertatur in aduersarium iõ ipse dic̃ q⁹ termin⁹ debet statui a iudice.vt.C.de iure deli.si cu/ratoꝛis. Item fine termini prefixiõe ex quo labit tã/tũ tps infra quod bonus vir fuisset arbitratus expi/rat cõpromissũ cum in eum fuerit cõpromissum tan/quam in bonum viruz.ar.in.l.i.ff.si quis cau.Et vr̃ sibi equum vt expectet ꝑ annum cõputando annuz non a die compromissi sz a die quo potuit cognosce/re presentibus partibus vel aliter ſm eum. Aut fuit cõpromissum super lite aut super negocio.ꝓmo cãu arbitratoꝛ succedit loco arbitri ideo habitur trienni um.secundo casu vel assignabitur temp⁹ arbitrio iu dicis vel per lapsum ãni inducetur tacita renunciatio cõpromissi tã ptium quã ipsius arbitratoꝛis.ar.ff.ó arbi.item si vnus.§.si multo plus.simile de anno in c.querenti.de offi.dele.h dicta bal.non probant iur̃ ꝛ maxime ad id quod sentit de arbitro vt expiret ipi/us ptãs per triennium ꝛ alr ipsemet bal. nouit in.l. ij.§.sed ꝛ siquis.C.cõia delega.ego dico q⁹ aliud ẽ querere nunquid triennio expiret instantia coraz ar bitro vel arbitratoꝛe.ꝛ de h dixi.ſ.Aliud est quere/re quanto tempore duret potestas.Et de hoc hic in arbitro dicerem q⁹ durat quanto tempore durat ac/tio nisi tacite vel expresse hec potestas reuocetur a partibus.hoc videtur probari in dicta auc̃.si tamen ibi si decies milies plus quam biennij tempus ꝛc̃.ꝛ in.d.cle.quãdiu.simile in iurisditione delegata que nisi reuocetur semper durat dõec extinguatur.vt in l.falso.C.de diuersis rescrip.ꝛ nota.in.c.si autem.c. plerumqz de rescrip. In arbitratoꝛe est maius du/bium ꝛ crederem idem dicendum quod in arbitro. hoc probatur in.d.auc̃.si tamen.licet entz ibi tex. lo quatur in arbitro tamen non apponit aliquid ꝑ qõ appareat q⁹ magis senserit de arbitro quã de arbi/tratoꝛe. Nam nomen arbitri est commune vt in.d. §.arbitroꝝ.ꝛ supra dixi ꝛ nullus tex.specifice sa/cit mentionem de arbitratoꝛe sed cõmuniter loquũ/tur de arbitro.vñ vbi materia nõ ẽ magis,ꝓportiõa/bilis arbitro quã arbitratori appellatione arbitri de bemus intelligere de vtroqz.vt in.d.§.arbitroꝝ. Et pro hoc bo.tex.in.c.exposita de arbi. vbi arbi/ter appellatur cuius laudum reducitur ab arbitriuz boni viri.nam ꝛ arbitratoꝛ quandoqz assumitur su/per lite ventilata coram iudice vt in auc̃.si vero con/tigerit.C.de iudi.hoc verum vbi ipse arbitratoꝛ di/xerit se nolle acceptare compromissum quia statim expirat.vt in.d.l.si merces.ff.loca.ipse tamen par/tes possunt post acceptationem sibi prouidere facti/do illum compelli per iudicem vt.s.dixi. vel cõmu/ni consensu ab illo recedere.l.litigatoꝛes de arbi.alias aũt qõ non mutatur quare stare prohibet.vt.l.sanci mus.C.de testa.ꝛ.l.precipimus in fi.C.de appell.ꝛ fac̃ cle.quãdiu.vbi tex.loquitur simpliciter de com/

a Tu vi/de latius ó hoc pũcto per eundez bal.i.l.eos §. cautione C.de appel.

q Loraz quo pti ō beat reductio sĕtie ad arbitriuz boni viri ⁊ de b̄ p bal. ī l. pe. C. de arbi. ⁊ in l. i. C. vbi ⁊ apd quos ⁊ per eundē i cōclusionib⁹ spe. in ti. ō arbi. ⁊ per pe. de anc. in rep. reg. ea q̄ i xvij col. v̄s. iux ta p̄dicta applico ō reg. iur. in vj. ⁊ vide ang. in cōsi. cxcvij. ⁊ d. ant. in c. si clerici⁹ laicū in. ri col. dz o. cōp. ⁊ domi in. c. sta tu. tū ī pri. in vlt. col. de rescrip. ī. vj. Et si sunt plures arbitri q⁹rū vnus ē clericꝰ aliꝰ laicꝰ an debeat peti reductio coraz iudice laico an corā ecclesiastico. vide bal. in l. p̄cipimus. C. de ap. ⁊ fac ad hoc qō nō. bar. in l. iurisperitos §. cū oñdimus. ff. de excu tu.

b Et vide q eūdē bal. ī. l. i. C. ne li. ī vna eaděq cā. tertio. p in ij. colū. ⁊ p bal. ī ti. q⁹ tē. mi. in. c. si. ⁊ in. l. i. ī xiij. col. ff. de lega. ij. viō ēt bal. ī. l. tale pactuz. §. qui ꝓuocauit ī vlt. q. ff. ō pac. ⁊ in. l. i. C. de bis que pe. no. Et p bal. in. c. cū ad nraz cl. ij. ī

promisso. ⁊ dicit qz diu ⁊c. sine prefinitione temporis cōpromissuz aūt est cōmune arbitro ⁊ arbitratori dicta auc. si vero ptigerit. Quero quis est iste bon⁹ vir ad cuius arbitriū recurrit pro iniquitate arbitramenti. Solu. cōiter dicit qō est iudex. l. ꝓtinuus. §. cū ita. ff. de ver. ob. ⁊. l. q⁹ si ephesi. ff. de eo qō certo loco ⁊. l. vir bonus in. solui. ita nō. hic ⁊ in. d. §. arbitroz. ⁊ vide bonaz glo. in. c. potuit de loca. in verbo celeri ī fi. que generaliter dicit q⁹ vbi fit mentio de arbitrio boni viri in genere intelligit de iudice per. d. l. ꝓtinuus. Sed dubitat quis iudex[a] erit competēs an iudex arbitratoris an rei an actoris. ⁊ sepe potest hec questio ptingere cū cōpromissuz fit a clericis ī laicū vel a laicis in clericū seu cū compromittētes sunt laici ⁊ ēt arbitratoz sed sunt diuersi fori. Bart. in. d. §. arbitroz recitat aduocatos cōiter tenere q⁹ sit iudex cōpetens iudex appellatiōis cum ipsa reductio sit quedā appellationis species. l. non distinguemus §. cum quidaz. ff. de arbi. Ipse vero tz contrarium. s. q⁹ sit iudex is qui bz iudicare in principali cā ita q⁹ si actor in causa originali petit reductionē. bz recurrere ad iudicē rei si ipse reus petit bz recurrere ad iudicem suū. Ratio qz siue petat iure actiōis siue officio iudicis semp adiri bz iudex rei qz semper actor sequitur forum rei in. c. cum sit de foro compe. cū hic non agat ex compromisso ⁊ sic non est adeūdus iudex arbitratoris. Si aūt reus ispe petit potest adire iudicē suū qz quasi super exceptione sibi cōpetenti ꝓuocat ⁊ sic ad iudicē suuz qui est iudex principalis cause ꝓuocare potest ad hoc. l. fi. C. de vsu. pupil. fm vnam lect. Ad idez bonus tex. in. l. cū bi. §. transactionem alimentoz. ff. de transact. vbi dicit q⁹ ille iudex debz arbitrari super transactione qui est futurus iudex super lite. Ad hanc sententiam adduco. c. exposita de arbi. vbi papa cognoscit de arbitramento lato a duce venetoz qui sibi nō suberat partes tamen sibi suberant. hec conclusio bar. placet hic do. Anto. vbi laudum esset iuratum ⁊ dubitaret super reductione ꝓpter iuramentum. Nam tunc bz adiri iudex ecclesiasticus vt hic allego etiaz tex. in. c. venerabilez de ele. Item si laudū esset in materia pertinente ad ecclesiā ar. hic vel si euidens nutriret peccatum de iud. nouit Aduerte latius omnes conuenire vident q⁹ ad iudicem arbitratoris non sit recurrendum cum ista reductio non sit ꝓprie appellatio. qō etiā tz collec. in. c. cum dilectus de ar. sentit Fe. ꝓsilio. cdxxv. Sed ego limito nisi ex forma statuti laudū haberet executionē paratam. tunc enim cū pars conqueraf directe ō laudo bz adiri iudex ipsius arbitratoris sicut obseruat in causa appellationis. ij. q. vj. anterioz. ⁊. c. romana §. debet de appel. li. vj. ad hoc allego bar. in. l. ij. C. vbi ⁊ apud quē. vbi apertissime hoc tz. cessante vero dicta lege municipali lz collec. dicat q⁹ petēs debeat adire iudicē aduersarij tamen mihi placet illa opinio precedēs bar. ⁊ facit qō nō. ipse Fe. ꝓsilio. cxxxvij. vbi dicit q⁹ si petit examinatio testiū ad perpetuā rei memoriā bz adiri iudex principalis cause siue petat a reo siue ab actore. qō plenius dixi in. d. c. cuz sit generale. ⁊. c. si quis ꝓtra cleri. de fo. cōp. ⁊ tz bar. ī. d. §. arbitroz. ⁊ hoc ratione predicta. Et qz causa naturalis vincit accidentalē. l. qui babebat. ff. de tutelis. bz ergo ꝓsiderari origo cause ⁊ nō id qō nunc accidē taliter petit. Addo etiaz aliā limitatiōez q⁹ vbicunqz pro parte ecclesie petit reductio poterit ex speciali p̄uilegio adire iudicē ecclesiasticuz si allegat fraus vel minus legitimus ꝓtus vt noranter voluit in omni casu Inno. in. c. cum sit generale prealle. ⁊ vide qō ibi dixi. Nunc quero de notabili ⁊ quotidiana questione. s̄. dixi quis est iudex competens in ista reductione ad arbitrium boni viri nunc quero an a sententia iudicis reducentis arbitramētuz ad equitatē possit appellari. Do. anto. refert hic Bu. in. d. §. arbitroruz tenuisse q⁹ sententia istius iudicis reducentis non possit reduci ad arbitrium boni viri qz iudex nō cognouit vt arbitrator sed vt iudex. sed appellari bene poterit qz vt iudex fecit. Jo. an. in addi. spe. in ti. de appel. §. in quibus. v. xvj. recitat Rusticanū doctorem antiquū disputasse ⁊ tenuisse q⁹ a tali sntia nō appellat. motus qz ab arbitramento nō appellat. ergo nec a snīa iudicis reducentis quia non cognoscit vt iudex sed vt bonus vir. ff. ꝓ socio si societatez in fi. Surrogatū aūt assumit naturā eius in cuius locū surrogatur in. c. ecclesia. vt lit. pen. sicut enim quando arbiter cognoscit loco iudicis ab eius sentētia appellatur de offi. dele. c. ab arbitris li. vj. ⁊. l. apertissimi. C. de iu. ⁊. l. arbitro. ff. qui sa. da. cog. ita non debet appellari a iudice qui cognoscit loco arbitratoris seu boni viri. do. anto. sequit hic Bu. s. vt possit appellari qz in cōmissis ad arbitrium iudicis appellat vt nō. in. c. super bis de appel. Item qz hic non surrogatur iudex in locum arbitratoris per omnia sed datur vt iudex vt iudicialiter corrigat qō extraiudicialiter est malefactū. sicut in simili non appellat ab excōmunicatione ⁊ tamē appellat a declaratione excōmunicationis. adducit nō. in. c. pastoralis de appel. ad. c. ab arbitris. dicit q⁹ facit ꝓ qz ibi cognoscunt vt iudices ideo appellat. dicit enim q⁹ si teneret opinio q⁹ iudex iste omia vt arbitrator faceret posset saltem ipsius sententia reduci ad arbitriū boni viri. allegat glo. in. d. c. super bis. ⁊ sic ipse transit. In contrariam sententiam q⁹ nec appellari possit nec reduci ad arbitrium boni viri ego adduco Bar. in. l. i. in fi. ff. de le. ij. vbi hoc aperte tz. allegat inno. in. c. presenti de rescrip. li. vj. Docte incipit statutum vbi vult q⁹ quando iudex cognoscit vt bonus vir nō possit appellari sicut nec ab ipso arbitratore. Idem videtur velle bal.[b] in. l. fi. C. de contraben. emp. vbi refert bar. sic tenuisse ipso audiente in. d. l. i. lz aliqui libri non habeant ego tamen in meo ⁊ vidi aliam lect. illud dictum non habentem. Itez dicit q⁹ non potest peti reductio ad arbitrium boni viri vt tenet ibi bu. Hanc opi. sequit dñs meus do. car. florentinus in c. exposita de arbi. ⁊ refert bar. de saliceto sic consuluisse. Ego etiam sic ꝓsului in questione facti. Nā ex contrario sequeretur q⁹ partes inciderent in anfractus iudiciorum quos compromittendo euitare voluerunt. Item iudex super reductione habet ꝓcedere non fm merum ius sed equitate prehabita sicut ꝓcessisset arbitrator seu ꝓcedere debuisset bonus vir. vt. d. §. arbitroz. ⁊ ibi per bar. ergo nō procedit vt merus iudex. Itez nō bz peti reductio ad arbitriuz boni viri qz sic esset processus in infinitū contra. l. terminato. C. de fruc. ⁊ lit. expē. ⁊ qz hoc nullo iure caret. Non obstant nō. in. d. c. super bis allegata p do. an. qz intelligo illam glo. fm glo. ibi precedentez s. q⁹ debet sententia reduci ad equitatem. s. per viam appel. quando iudex processit vt iudex non loco arbitratoris. Nam loquitur quando venit pena imponenda arbitrio iudicis. ⁊ sic loquitur quando processit vt merus iudex quo casu appellari potest. vt in. l. si qua pena iuncta glo. ⁊ bar. ff. de v. sig. Nos autez loquimur quando iudex processit vt bonus arbitrator. hec opinio bz equitatem vt cito finis litibus imponatur. Sed hic annecto dubium notabile an ꝓ petitionem istius reductionis debeat suspendi executio istius arbitramenti. Do. car. in. d. c. exposita de arbi. tenet q⁹ non allegat nō. in. c. ex litteris de in integ. resti. in glo. supplicauit. ⁊ sufficit fm eū q⁹ hoc iure non probatur. Nec ob. si dicatur q⁹ hec petitio bz vim appellationis. d. l. non distinguemus. §. cum

vlt. col. v̄s. ſro nūqd statutū ciuitat̄ s̄. co. ⁊c. Et pau. de ca. in cō. xxij. incipi. circa primū quesituz est videndū ⁊c. adde q⁹ inno. in. c. fi. de fer. dic q⁹ i cōmissis arbitrio nō potest appellari. Itē fac q⁹ nō. d. an. i. c. fi. ī. eo. in. iij. col. vbi dicit q⁹ qñ pars spōte defert iuramentuz litis decisiuū alteri q⁹ non pōt deferens appellare si ille cui est delatū pseuerauerit qz vt cām suaz cō misisse arbitrio iuramēti aduersarij Sz ꝓriuz in illo articulo dicit do. an. post inno. in c. vlti. q⁹ me. cā in pe. col. Et d̄ ista. q. hic posita p istū ⁊ p do. an. vid inno. in. cle. i. i. iij. col. v. nō bñ de iudi. vbi al. bar. super hoc in extraua. ad repri. in. v. per edictū. Ad ista z q. ponderat gl. in. v. vnū in. l. iij. §. i. ff. de arbi. ⁊ de hoc viō per sal. in. l. ij. C. de ap. ⁊ in. l. si societatez. §. arbitrorū ff. ꝓ so. ⁊ roma. in. l. admonēdi i pe. car. ff. o iure iu. ⁊ in repe. rub. ff. de arbi in. xxviij. col. v. sed an ficut inia arbitrorum. ⁊ imol. in. l. ij. ff. de pub. iudi.

quidaz de arbi. qz nõ per oĩa vt ibi nõ. nã iudex hoc casu adit nõ per viã appellationis sed per querelam ⁊ hec differunt. vt in. c. ꝓcertationi de appel. lib. vj. Ego indistincte tenerẽ ꝺz iũ qz quo ad effectuz differendi executionẽ ꝺz hec petitio effectũ suspensiuuz ⁊ sic vim in hoc appellatõis. vt ꝓbat in. d. §. cũ quidam. Item iura dicunt q⁹ arbitramentũ iniquuz debeat reduci ad arbitriũ boni viri. ergo non ꝺz execution mandari ante reductionez vt clare ꝓbari vī. in d. §. arbitroz in fi. iuncta. l. vnde si nerue cum se. eo. ti. hoc etiã vī velle Inno. hic qui dicit non valere dictum arbitratoris nisi sit equũ vel ad equitatez redactum. ⁊ idez dicit glo. in. c. cãm que de elect. Sed qz supza tacte sunt multe differentie inter arbitruz ⁊ arbitratorẽ taz in modo ꝓcedendi qz finiendi. Item habuistis supza aliquos modos cognoscẽdi ⁊ discernendi arbitrũ ⁊ arbitratorẽ. Quero nunc de aliqbus casibus dubitabilibus. ⁊ quero primo quid si fuit cõpromissuz in aliquẽ tanqz in arbitrũ ⁊ arbitratorem erit ne iste arbiter vel arbitrator. Solu. Inno. hic ⁊ bar. in. d. §. arbitroz. ⁊ cõmuniter doc. dicunt q⁹ ex modo ꝓcedendi ⁊ ꝓnunciandi perpendemus vtruz fecerit vt arbiter vel vt arbitrator. ar. eoz que notã. in. l. i. ff. de iud. ⁊ l. episcopale. C. de epi. au. Idẽ dicit inno. si fuit cõpromissuz in aliquẽ q⁹ possit ꝓcedere seruato ordine iudiciario vel ẽt non seruato. nã illa verba q⁹ possit ꝓcedere seruato ordie iudiciario innuunt q⁹ cõpromittit in eum tanqz in arbitrum. Alia vero verba q⁹ possit ꝓcedere nõ seruato ordie iuris innuunt q⁹ tanqz in arbitratorẽ. Ideo ſm eum si processit seruato ordine iuris stabit dicto suo etiaz iniquo qz vī ꝓcessisse vt arbiter. Si vero ꝓcessit in ris ordine nõ seruato tunc nõ valebit dictũ suum nisi sit equũ vel ad equitatẽ redactũ qz vī ꝓcessisse vt arbitrator. Ego aũt cũ reuerentia hec dicta nõ sequor qz lz possit eligere alterã viã tamen in nõ eligẽdo potest procedere vtraqz auctoritate. ita notãter dicit inno. in babente delegatam ⁊ ordinariã in. c. cum ex officij de ꝓscrip. Ego alle. ad hoc. c. nisi de ꝓbẽd. vbi simpliciter ꝓbatur q⁹ si in aliquem delegatum cõpromittit ille potest simul ⁊ semel in eadem causa ꝓnunciare vt arbitrator ⁊ vt delegatus. Ita dico q⁹ si cõpromittit vt in arbitrũ ⁊ arbitratorez vt pari ratione possit procedere ⁊ ꝓnunciare vtraqz potestate. si a principio exꝓresse non elegit. ⁊ si ꝓtra iusticiã partis in modico lesit poterit peti reductio ⁊ in dubio ex qualitate facti ꝓsumit hoc fecisse vt arbitrator. vt ꝓbatur in. d. c. nisi. facit. l. cum querit. ff. de statu ho. ⁊ hec bene nõ. qz quotidie accidunt ⁊ puto verissima. ⁊ per hoc determinat alia questio. Pone retẽtis terminis. vt. ꝑ. dictũ est processit compromissarius partim iuris ordine seruato ⁊ partim iuris ordine nõ seruato. vt puta fecit libellum dari litem contestari recepit tamen testes partibus non vocatis ⁊ publicatis sententiã fine scriptis dedit. dicit Host. in hac questione posse dici q⁹ sentẽtia non teneat quasi eligẽdo ab initio viã iudiciariã videat alij renunciasse. ar. de appel. sollicitudinẽ. ⁊ de ꝓsump. nonne. dicit tamẽ ipe melius esse vt dicamus sniam valere si equa sit alioquin ad arbitrium boni viri redigendam vt sic interpretemur talem non arbitrum sed arbitratorez. hoc enim est fauorabile vt cessent litigia. ⁊ hoc mihi satisplacz per predicta qz ex quo habuit vtranqz potestatem potuit procedere seruato ordine iudiciario ⁊ nõ seruato. ad hoc vltra predicta optime facit tex. in. l. diem ꝓferre. §. si quis litigatoruz. ff. de arbi. vbi possunt partes a principio paciscī vt arbiter pronunciet in absentia partium. ⁊ si possunt in arbitro remittere pro parte ordinem iudiciarium eadem ratione videt. ⁊ in totum. Unde lz in iudice hoc fieri non potest iure

ta nõ. in. c. fi. de re iud. li. vj. ⁊ in. c. de causis de of. de le. secus tamen in arbitro. ratio qz arbiter assumit potestatem a partibus non sic aũt iudex. ⁊ hoc puto verum quicquid sentit Bar. post Di. in. d. §. arbitrorum. vbi vī velle q⁹ post qz elegit viaz arbitri nõ poterit redire ad viam arbitratoris. illud enim procederet iudicio meo vbi haberet necesse eligere vnã viam ar. l. ficti. ff. de serui. secus si potuit procedere vtraqz via nec specifice ꝓcedit a principio. Ider hoc etiam potest solui alia questio quotidiana. pone fuit dictum q⁹ compromissarius possit procedere de iure ⁊ de facto ꝓnunciare tamẽ deberet ſm ius an talis erit arbiter vel arbitrator. Bart. in. d. §. arbitroꝝ. dicit se credere q⁹ est arbiter qz iudex quandoqz etiaz cognoscit de plano sũmarie. l. nec quicqz. §. de plano. ff. de offi. ꝓconsul. ⁊ de v̄. sig. cle. sepe. Nec ob. ꝑz cum si diceres ordinez iudiciarũ non posse remitti. l. ij. §. sed qz veremur. C. de iur. calũ. qz illud est verũ quando litigant coram iudice qui habet iurisdictionẽ a superiore. secus si coram arbitro qui habet potestatem a partibus qõ dicit notandum. hoc vltimum mihi placet vt supza latius dixi. Sed circa primum puto per ea que. ꝑ. dixi q⁹ iste erit arbitrator ⁊ arbiter i ꝓcedendo sed in sententiando est solum arbiter. vt patet ex potestate sibi tradita ⁊ idem dicendum in aliis similibus questionibus. Sz circa hec cadit nõbilis questio quid si arbiter assumptus modo ꝓdicto ꝓnunciat iniuste nunquid teneat sententia. bar. to. in. d. l. diem proferre. §. stari. ff. de arbi. nõbiliter dicit q⁹ non qz ꝓnunciat contra formam compromissi. Fran. de are. in. l. si quis arbitratu. ff. de verb. ob. tenet contrariuz qz exprimitur qõ ineſt ⁊ sic non dat formam. Item qz non valet compromissum i arbitro si non remaneret sibi libera potestas valide eligendi qõ vellet. ff. de arbi. l. qualem facit. ad hoc qõ nõ. inno. in. c. prudentiam de offi. dele. ⁊ qõ nõ. doc. in. c. ex insinuatione de rescri. Do. ant. putat hoc nõ ꝓcedere in arbitro sed in arbitratore sic vt tenet bar. to. qz ille potest a iure recedere. ⁊ sic non ineſt illud a necessitate sicut in arbitro. Ego in. c. cum dilecta de rescrip. saluo simpliciter illud dictum bar. qz lz insit de iusticia vt arbiter procedat ſm ius non tamen de necessitate nec ineſt sibi de forma. nunc autem cuz exprimit in compromisso ineſt de necessitate ⁊ de forma. q⁹ non ineſſet de necessitate ꝑz qz arbitrium iniuste latum vz. vbi antẽ id' qõ ineſt de iusticia exprimit in forma hominis inducit necessitatem. vt ꝓbatur i. c. cum dilecta prealle. iuncta glo. prima. preterea vbi verba possint aliquid operari non debent intelligi sine effectu. c. si papa de priuileg. lib. vj. ⁊ l. si quando. C. de inof. test. Sz in casu nostro possunt verba operari promissum effectum ergo ⁊c. Non ob. illud motuum Fran. qz dico. l. qualem procedere quãdo datur sibi certa forma pronunciandi ita q⁹ aufertur sibi libera potestas. Sed in casu nostro hoc non fit lz datur sibi libera potestas si id qõ inerat de iusticia reducitur in formam hominis. Et ad dictum. Inno. respõde q⁹ procedit quando id quod exprimit sapit instructionem cause. Secus si dat modũ procedendi ⁊ latius dico in. d. c. cum dilecta. Ultimo vt nil boni ad materiam desit quero an arbitrator debeat pronunciare partibus presentibus[a]. Solu. Ci. in. l. fi. C. de contraben. emp. tenet q⁹ sic aliter non valebit sententia ſm eum. Mouetur principaliter per. l. si quis arbitratu. ff. de ver. obl. vbi dicitur q⁹ si per te stat quominus compromissarius arbitretur cõmittitur pena per partes autem aliter stare non posset nisi ipsis absentibus posset arbitrari. Ex quo infert q⁹ partibus absentibus non potest pronunciari. Bart. in. d. l. si quis arbitratu refert quendaz solennẽ aduocatũ cõ-

[a] De ſi vide alieꝝ p. d ant. in c. veniens el. i. in. iij. col ꝑ tertiũ. ⁊ in. c. ꝓ recires ꝑ ci. de arbi. ⁊ de arbitro i. q. iiij. vbi plene p. d. ant. i. c. cũ dilectꝰ in iij. colũ. ꝑ die lcdo q⁹ non põt arbiter. ꝑ. de arbi.

suluisse ꝓtrarium. ipse tamen satis prolixe sequit primam opinionē ⁊ pro casu allegat. l. qō si nolit. §. fiqd ff. de edi. edic. Item lz arbitrator non cognoscat iudicialiter inter partes dz tamen partes interrogare. l. i. ff. vbi pu. educa. de. ⁊ ad hoc allegat multa similia Fran. de are. quem sequit hic do. ant. dicit q; si partes sunt presentes in discussione iam facta non est necessaria vocatio in arbitratore. ar. C. de adul. l. quanuis indubitati. Et hoc tz Ci. post Ja. de ra. ⁊ Pe. qō plus est in arbitro in. l. si qui ex ꝓsensu. C. de epi. au. Si vero partes non fuerunt adhibite in discussione vel non constat dicit q; si partes non requiruntur non per hoc laudū erit nullum qz talis modus procedendi non reperit statutus a iure ipsis arbitratorib⁹ habent enim potestatez equū arbitrandi sine obseruatione alicuius forme. vnde esse dz in electione ipsoruz an hoc velint obseruare. ad hoc. l. si defuncta. §. fi. ff. de vsufruc. ad hoc qō in simili dicimus de executoribus in. c. fi. de presum. ⁊ in cle. vnica de offi. delega. de bonestate tamen debent partes vocari ⁊ si detractant venire nō cogitur arbitrator iudicare qz potest sibi dicere non liquere de causa. ⁊ hoc modo poterit stare per non venientē quo minus arbitret ⁊ sic potest intelligi. l. siquis arbitratu. non ob. l. q; si nolit. qz ibi nō dicit q; in arbitrando requirat partium presentia sed excusat quis parti a cōtumacia nō restituendi propter absentiam eius cui dz fieri restitutio. non ob. iura allegata per bar. qz loquunt in actibus iudicialibus vel quasi sed nos loquimur in actib⁹ mere extraiudicialibus. vt in contractibus qui possunt compleri per nunciuz ⁊ epistolam. l. consensu. C. de actio. ⁊ obli. facit. l. certū. §. siquis. ff. de ꝓfes. iuncta l. publia. ff. depo. banc opin. ego sequor ⁊ originaliter fuit hec opi. Guil. de cu. in. l. ēpale. C. de epi. au. sequit Bald. in. d. l. siqui ex consensu. ⁊ do. car. d. c. exposita. sentit Host. hic in supradicta questione i eo q; sentit arbitratorē posse testes recipere ⁊ publicare ⁊ sententiam[a] ferre partibus absentibus. Idē sentit iudicio meo Innoc. dum dicit q; corā arbitratore non est iudiciū nec quasi sed totuz in sua positum est voluntate. nam solēnitatuz obseruatio non est nisi coram iudice vel arbitro ſm eū. sed extra iudiciū ad sui instructionem laborat arbitrator ad veritatez inquirendaz. Et pro hac opi. adducit vltra predicta. ff. ō le. ij. l. cum pater. §. hereditatē. ⁊. l. ex facto ad treb. vbi deportatus in loginquā prouinciā remotis partibus arbitrat ad idem. c. ij. de arbi. vbi exul ⁊ abns compromisit. Item arbitramentū nō est ad instar iudicioꝝ sed ꝙctus vt. d. auc̄. si vero contigerit. contractus autē potest purificari etiaz partibus absentibus ex quo dederunt potestatē mediatori. ar. in. l. ij. ff. de ꝓcu. ⁊ demon. facit ēt qō nō. inno. in. c. fi. in fi. de trās la. prela. Sed ad predicta adde limitationem solēnē q; si arbitrator processit ex arrupto parte non audita nec requisita laudum est nullum. ⁊ ita allegatū fuit de facto ⁊ etiaz pronunciatū vt notanter refert Bal. in li. feu. ti. de inuesti. in marituz facta. c. i. prope finē ⁊ facit ſm eum. d. l. q; si nolit in fi. ⁊ qō nō. Innoc. ⁊ Jo. an. in. c. ex ratione de appel. pro hoc facit qz bonus vir dz audire partes cū earū assertione cārū merita pandunt. l. fi. C. si per viz vel alio modo. ⁊. c. tuz ex lr̄is de in integ. rest. ⁊ qō nō. bar. in. l. cū prolatis. ff. de re iud. ⁊ sic posses reducere ad ꝓcordiā opiniones ꝓtrarias. Et qz incidenter dixi Ja. de ra. Pe. ⁊ Ci. tenere in. l. siqui ex consensu. C. de epi. au. valere sniam arbitri si partes fuerunt pn̄tes in discussione cāe vsqz ad ꝓclusionē. Cōtrariū puto verū per. l. diē proferre. §. siqs litigatoꝝ. ff. de arbi. vbi tex. singulariter dicit q; non pōt ꝓnunciari partibus absentibus vel altera eaꝝ etiā data cōtumacia nisi fuerit hoc dictū in cōpromisso. qō vt bar. habuisse pro indubitato in. d. l. si quis arbitratu. ⁊ clarius bal. i. d. l. siqui ex ꝓsensu. Sed ex ꝓtumacia cōmittit pena compromissi ⁊ expirat potestas arbitratoris ſm euz. vt i. d. §. siqs. qō nō. Ultimo nolo hic omittere qōnem notabilez ⁊ quotidianaz. Compromissum fuit i duos ⁊ discordant nunquid iudex possit eligere tertiuz seu eos ad electionez tertij cōpellere. hec questio fuit de facto ⁊ intellige de arbitratoribus. Nam de arbitris non est dubium. vt in. c. cum speciali de appel. ⁊ i. l. idem si vnus. §. si i duos. ff. de arbi. Bal. in. d. c. i. de inuesti. in ma. fac. recitat fuisse per quosdā sapiētes responsuz q; nō qz arbitratores sunt ad similitudinez proxenetaꝝ. l. si de meis. §. recepisse. ff. de arbitris. sed certū est q; in proxenetis non est tractādū de electione tertij. ⁊ hec opinio plz ibi bal. ⁊ etiā mihi qz a persona non arbitrante non recedit. vt. l. siqs arbitratu. ff. de ver. ob. ⁊ l. si merces. ff. locati. Hunc ex predictis sub epilogo per modū tabule vt facilius inuenias materiaz habes viginti ⁊ vnā differētias iter arbitrū ⁊ arbitratorez ex quibus colligit maxime ex principio modus cognoscendi ⁊ discernendi arbitraꝝ ab arbitratore. Secūdo principaliter habes multas questiones ad materiā. tres habes incidenter postea xviij. Prima est an pro executione arbitramenti det aliqua actio ⁊ que. Secūda an ex taciturnitate tēporis emologet arbitramentū vt sic nō possit peti reductio ad arbitriū boni viri. Tertia quo iure petit reductio ad arbitriuz boni viri. Quarta qō post oēs dr̄ias quare dcm̄ arbitri nō reducit ad arbitriū boni viri sic dcm̄ arbitratoris. Quinta qō nū quid possit peti reductio arbitramenti si partes promiserunt sub pena stare dicto arbitratoris. ⁊ quid si fuit iuratū. Sexta questio quid si fuit dictū q; possit alte ⁊ basse arbitrari ⁊ de iure vnius dare alteri in totum vel etiā in partē. ⁊ an valeat renunciatio seu pactum de non petendo reductionē. Septima questio pro quāta lesione potest peti arbitramentū reduci ad arbitriū boni viri. Octaua questio an petēs reductionē ⁊ succūbens incidat in penaz cōpromissi vel periurij si iurauerat. ⁊ incidēter tangit quis dz ꝓbare ꝙ arbitramentū. Nona questio quid si petēs pro parte succūbit ⁊ pro parte obtinet. ⁊ quid si non seruauit pars arbitramentū per iudicē moderatū an incidat penā compromissi. Decima questio infra quantū tēpus dz arbitrator arbitrari. Undecima questio quis est iste bonus vir ad cuius arbitriuz recurritur in causa reductionis. ⁊ an sit iudex arbitratoris an actoris vel rei. Duodecīa questio an a sententia iudicis reducentis arbitramentū ad equitatez possit appellari vel saltē peti vt reducat ad arbitrium alterius iudicis. Tertiadecima questio est an per petitionem reductionis suspendat executio arbitramenti. Quartadecima questio quid si fuit cōpromissum in aliquē tanq̄z in arbitrū ⁊ arbitratorē ⁊ qd si fuit dictuz q; possit procedere seruato ordine iudiciario ⁊ non seruato. Quintodecima questio quid si is in quē fuit cōpromissum modo predicto processit partim seruato ordine iudiciario ⁊ non seruato.

Sextadecima questio quid si fuit compromissum modo predicto vt compromissarius posset procedere iure ⁊ de facto ⁊ ꝓnunciare de iure tm̄. ⁊ nunquid hoc casu valeat sn̄ia ꝙ ius seu iniusta. Decimaseptima questio an arbitrator possit ꝓnunciare ⁊ ꝓcedere partibus absentibus. Decimaoctaua ⁊ vltima questio nunquid duobus arbitratoribus discordantibus debeat deputari tertius. tractat etiā in pr̄icipio. c. an arbitrator seu arbiter possit mutare laudū ⁊ latius in. xv. differentia vbi vide. questiones vero que eliciunt ex differēcijs. ē. positis poteris faciliter

[a] Et q; ualeat sniа arbitratoris lata prte nō citata expresse ꝓbatur bā. do. de sal. in ꝓn. suo icip. i noie dn̄i nr̄i ie su xpi. ⁊ vide de hoc aliud ꝓli. ang. q; incipit i dei noie ⁊ sue matris.

diſcurrendo videre. Nico. Abbas.

t **Ua nos.** Laſus. Coniuges ab iurare ſe nō poſſunt ita ſūmaſ. ego ſūmo ſic. Ex cā leui ⁊ temeraria cōiuges ēt quo ad totū ⁊ mutuā cohabitationē ſe ſeparare nō pñt ēt cū iuramenti interpoſitiōe. h. d. In pma ꝓſultatio. In ſcda reſpōſio ſcda ibi nos igit. Laſus lr̄alis. Quidā. B. noīe ⁊. A. vxor eius adinuicē iurauerūt ſe nunq̄ mutuo petituros. Poſtea idē. M. coꝝ iudice ordinario. ſ. coram archiepō terraconenſi illā inſtanter repetebat: ea ecō trario affirmāte q̄ prius ſe faceret ſaracenā q̄ rediret ad eum. ⁊c. Queſiuit ordinarius a dño papa quid ſibi ſuper hoc eſſet agendū. Mandat papa eidē quatenus vtrunq̄ inducat ad ꝓtinentiā obſeruandā q̄ ſi facere voluerint: ⁊ ſeruare eā maneant ſeparati: alioquin per excōicationis ſn̄iam appellatione remota cōpellaſ mulier ad vir̄ redire: cum iuramētū illud temerarium fuit ⁊ vterq̄ illoꝝ adulteriū commiſerit. Ber. Nota q̄ diſſolutio nō dependet a voluntate cōiugū ſiue agaſ ad diſſolutionē quo ad ſubſtātiā vinculi. vt in. c. ſuper eo. de eo qui cogno. ꝓſan. vxo. ſiue agaſ de diſſolutione reſpectu mutue ſeruitutis ⁊ cohabitationis vt hic. ⁊. j. de ꝓuer. ꝓiu. c. cū ſis. ⁊ q̄ſi per totū. Nota ſcdo q̄ ex cā ꝓtinētie ſeruāde pñt ꝓiuges licite ſeparare domiciliū ⁊ cohabitatōez. hoc intellige niſi ſint iuuenes ⁊ ſuſpecti de incontinentia. tunc. n. iudex dz ex officio ſuo occurrere ⁊ impedire ſeparationē. ar. in. c. vxoratus. ⁊. c. cū ſis de ꝓuer. cōiugatoꝝ. ⁊ ſentit Moſt. in. c. veniēs de regularib⁹. j. vbi dico. Nō tertio q̄ per iſta verba moneas ⁊ inducas nō mandaſ precisa coactio. vide qō le. ⁊ nō. in c. ij. de ſponſa. Nō quarto iudicē eccleſiaſticū poſſe ⁊ debere cōpellere ꝓiugē ad petitionē alterius coniugis ad cohabitandū matrimonialiter cū ſuo ꝓiugali. Et ſic eccleſiaſtic⁹ eſt iudex nō ſolū vbi agit ꝺ ſubſtantia vinculi matrimonialis. vt in. c. tuā de or. cog. ⁊. c. latoꝝ qui ſi. ſint leg. ſed ēt vbi agit de integratiōe matrimonij quo ad mutuā ſeruitutē. ⁊ in hoc poſſet etiā adiri iudex ſecularis. vt dicō in. c. nō eſt de ſpon. ⁊ ſic vterq̄ eſt cōpetens. Et nota q̄ etiā eccleſia cōpellit vxorē vt redeat ad maritū ēt ſi preciſe reſiſtat. hic tñ ſolū dī de cōpulſione per cenſurā eccleſiaſticā An aūt poſſit preciſe cōpellere puta per familiā. vide qō dixi in. c. lr̄as de reſt. ſpo. Glo. prima querit quare hoc iuramentū nō fuit obligatoriū. reſpondet q̄ fuit temerariū. vt i tex. ſed aduerte q̄ per hoc non ſatisfit queſtioni. nā hoc eſt repetere ipſūz quare ideo eſt videndū quare hoc iuramētū fuit temerariū Ego reſpondeo q̄ ideo q̄ ꝓiuges tenent ſibi ꝓpter bonū matrimonij ad mutua ſeruitia ⁊ mutuo debitū reddendū nec lz dimittere vxorē niſi ex cā fornicationis ⁊ ex. nec vxori lz dimittere vir̄ ſuū. xxxij. q. vij. ⁊. c. apoſtolus. ⁊ in. c. oēs cantores. Iſti aūt diuiſerant ſe ex quadā leuitate ⁊ temeritate. nā vt pz ex fine lr̄e vterq̄ poſt ſeparationē cōmiſit adulteriū. ſec⁹ tñ eſſet ſi ex honeſta cā hoc feciſſet puta ꝓpter cōtinentiaz ſeruandā. vt in. c. qō deo pari. xxxij. q. v. ⁊ hoc eſt q̄ voluit Inn. hic dicens hoc iuramentū fuiſſe temerariū q̄ nō fuit ꝓmiſſa ꝓtinentia nec aīo concepta qō intellige vt. ſ. dixi. q̄ſ. nō ēnt de incōtinētia ſuſpecti. Sed tunc diceres qūo preter fornicatōis cām vir dimittit vxorē ex. c. ij. de ꝓuer. ꝓiu. cū ſimilib⁹. reſpondeo q̄ nō dī dimittere ſed potius ex cauſa honeſta ꝓpter deum ſeparant cohabitatōez vt facilius vacent oīoni ⁊ cōtemplationi ⁊ eſt honeſtū ⁊ hoc faciūt auctoritate epi. ⁊ ſic intellige tex. cū glo. in. c. ſi tu abſtinens. xxvij. q. ij. ⁊ vide qō ſcripſi in. c. ij. de ꝓuer. ꝓiu. ⁊ nō eſt tñ hec auctoritas de ſubſtantia. vt hic. ⁊ c. qō deo pari pręall. Querit ſcōario glo. qualiter iſti punient pro temerario iuramēto. ⁊ eſt glo. clara. Inno. hic dicit q̄ punient pro mortali. vide tu ō hoc bonaz glo. ⁊ qō ibi dixi in. c. tua nos. ō. c. Oppo. ⁊ vī q̄ vn⁹ nō poſſit ſine altero cōmorari niſi vterq̄ intret religionē. vt in. c. ad apoſtolicā de ꝓuer. ꝓiug. vbi pz q̄ nō permittit vni ꝓiugū intrare religionem niſi pariter reliquus ingrediat. Soluit glo. ij. q̄ quidam fatent ꝓium. ſed ipſa tz q̄ etiaz in ſeculo cauſa ꝓtinentie pñt diuiſim cōmorari per. d. c. qō deo pari Sed ſi alter vellet religionē intrare tunc oz etiā alteruz ingredi. vt in ꝓio. Ratio aūt diuerſitatis poſſet eſſe ſm Moſtē. q⁹ ſi poſſet vnus profiteri altero iuuene remanente in ſeculo poſſet abſurdū hoc ſeq̄ q⁹ iuuene nō ꝓtinente vel ꝓfeſſus educeret de monaſterio vel alter viueret ſemper in adulterio. ad hoc ō cōuer. ꝓiu. c. ex parte prio. ⁊. c. plz vbi vero ambo ſunt in ſeculo ſi nō continerent nil abſurdū ſequit ſed alter cogit alteri adherere vt hic. Aduerte bene. nam ſentit Moſt. q⁹ ſi ꝓiuges ſe ſeparant cā ꝓtinentie ⁊ eā nō ſeruant debēt cōpelli vt ſimul cohabitēt ⁊ reddāt ſibi debitū. hoc dictū poſſet ſatis admitti vbi nō emiſerunt votū ꝓtinentie ſed dixerūt ſimplici verbo epiſcopo q̄ etiā vellent ſeruare. ⁊ ſic iudicio meo poſſet intelligi iſte tex. a ꝓtrario dum dicit quaz ſi ꝓmittere voluerint ⁊ ſeruare quaſi ſi promittūt ⁊ non ſeruant nō dz ēps eos pati diuiſim habitare. Sed eſt dubiū quid ſi vouiſſent ꝓtinentiā ⁊ poſtmodū alter lapſus eſt in adulteriū an ēps dz reintegrare ſaltem ex officio illud matrimoniū. vide de hoc qō nō. in. c. duduz de ꝓuer. ꝓiu. Inno. vī ibi velle q̄ non imo dicit q̄ ſi iſti vouentes ꝓiungerent carnaliter ꝓles inde genita eſſet illegitima. Et idez tz glo. in. c. miniſter. lxxxj. di. ſentit etiā hic Inno. dum dicit q̄ ſi iſti iuraſſent ſe mutuo non petituros cā ꝓtinentie non poſſent ſe vlterius repetere. Sed glo. in. c. noſſe. xxx. q. i. ⁊ in. c. qō deo pari. xxxiij. q. v. dicit q̄ licet alteruz repetere nō poſſit iudex tamen ex officio ſuo reintegrabit matrimoniū. ar. de diuor. ex lr̄is. Sed certe illud. c. hoc non probat. loquimur enim in alio caſu vt ibi nō. ⁊ in oppoſitū multuz facit illud. c. qō deo pari. vbi alter fuit lapſus ⁊ tamen papa nō reſtituit eū alteri ſed hortatur vt ſeruet ꝓtinentiaz. Item alter reportaret cōmoduz ō delicto ſuo ⁊ volens indirecte repetere coniugez cōmitteret adulteriū. ſed puto ſatis poſſe diſtingui q̄ aut altero elapſo non per hoc vehemēs inſurgit ſuſpitio de perſeuerātia in peccato ⁊ nō dz matrimoniuz reintegrari. ⁊ ſic loquaſ. c. qō deo pari. aut eſt ſuſpitio pſeuerantie. vt q⁹ eſt iuuenis ⁊ ſuſpectus ⁊ tunc ex officio iudicis reintegrabit matrimonium Ratio q⁹ tale votū videt fuiſſe illicitum nec debeat a principio emitti vel ab eccleſia recipi. ſicut enim vn⁹ non poteſt intrare religionem altero ſuſpecto remanente in ſeculo propter timorem incontinentie. vt in iuribus. ſ. allegatis ita non eſt permittendum vt foueant ⁊ permaneant in ſeculo. ⁊ ſi de facto vouerunt epiſcopus ex officio ſuo prouidebit ne maius peccatum inde contingat qō nō. In ſecunda parte glo. iſta querit qd ſi coniuges iurant nunq̄ diuertere ad inuicez nunquid tale iuramentū omni caſu ſit ſeruandum. Et primo arguit ⁊ ꝓcludit q̄ ſi vellent intrare religionem poſſunt q⁹ tunc cōmutarent iuramentuz in melius. ⁊ ſic videt velle q̄ aliter non poſſent adinuicez diuertere obſtante iuramēto. Jo. an. dicit q̄ ſi iuſta cauſa ſubeſſet puta conſanguinitatis vel aliud perpetuz impedimentū tunc nō obſtante iuramēto alt agere poſſet ad diuortiū cū ſubaudiaſ ibi niſi ex cauſa q⁹ nec ptra ius intelligit iuraſſe. ſ. c. proxi. ⁊ c. ad nr̄am el. iij. Aduerte q⁹ in iſtis exēplis Jo. an. queſtio nō haberet dubiū cū iuramentū generale ſe non extendat ad caſuz nutrientē peccatū ex tacita intenti-

one iurantis ⁊ presuppositio q̃ habuisset illũ animũ tale iuramentũ illicitũ nõ ligaret. vt probat in.c.i.de iureiur.li.vj. Sed dubiũ est quid si ordi cã legitia diuortij quã iurans posset remittere. vtputa inductã in fauorẽ suũ vt si mulier cõmisisset fornicatõem carnalez vel spiritualẽ. vt. j. c., pr. vel nõ solueret dotem promissaz iuxta nõ. in. c. per vestras de dote post diuor. rest. vel quid simile q̃ possit diuortiũ petere nõ obstante tali iuramẽto generali videt bonus tex. ĩ simili in. l. quero. §. inter locatorẽ. ff. locati. vbi dicit q̃ si locator promisit nõ expellere inquilinũ intelligitur si soluerit pensionẽ. ⁊ sic si fecerit id ad qõ tenet ex natura ꝯctus. Itẽ si promisi filiũ nõ exheredare intelligitur nisi cãm exheredatõis dederit. l. quidã cum filius. ff. de ver. ob. Itẽ si, promisi te nõ offendere intelligitur nisi cãm offensionis cõmiseris. l. qui seruũ. ff. de ver. ob. Et generaliter ſm bar. ibi facit ille. §. ad oẽs ꝯctus ĩ quibus vltro citroq̃z aliquid promittit vt qs non teneat seruare qõ promisit si per aduersaz partẽ oĩa seruata non sunt. facit. l. iulianus. §. offerri. ff. de ac. emp. dz ergo ſm hoc intelligi illud iuramentũ de nõ diuertendo si alter legẽ ꝯiugij seruauerit. pro hoc q̃ alr matrimonia non essent libera in dissoluẽdo ex iusta cã ꝯtra. l. libera. C. de inuti. stip. pro ⁊ contra faciunt ea que dixi. s., pr. c. in. q. illa cum quis iurauit non petere reductionẽ ad arbitriũ boni viri. vbi vide ⁊ pro prima pte optime facit. c., primuz in principio.

Glo. pe. querit an hic mulier potuisset, ppria autoritate iuramẽto nõ obstante redire ad virũ. ⁊ dicit q̃ sic. idem tz Host. sed Tan. ⁊ Sof. ẽ. Dicit Jo. an. q̃ hec vltima opinio posset, pcedere qñ esset dubium an, ppter incõtinentiã ⁊ ad lasciuiã se abiurassent dicit q̃ apud eã nõ posset cadere dubitatio. Aut. n. iurauit, ppter ꝯtinentiã ⁊ non dz redire sine superioris auctoritate iuxta superius dicta. Aut propter lasciuiã ⁊ tenetur redire cum iuramentum fuit temerarium vt in littera.

Quemadmodum.

q Casus q̃ iurauit cũ muliere ꝯbere, ppter superuenientẽ fornicatõez vel difformitatẽ eam repellere põt, ppter precedentẽ nõ. b. d. primo si vir iurauit nõ accusare vxorẽ temerariũ est iuramentũ. sed si specialiter de adulterio hic iurauit denunciare potuerit sed accusare nõ dz. hoc vltimuz nõ est sine dubio. vt. j. patebit. Diuidit in tres partes principales. secunda ibi illud aũt. tertia ibi q̃ si. Prima subdiuidi tur. Nam primo inducit simile ꝯsultationi fiende. secundo sol. ibi ita si quis. tertio, pbat solutionẽ p euitationez absurditatis: ⁊ per rõnez ibi alioquin. quarto respondet oppositioni iuramẽti ibi nõ obstãte q̃ respõsuz, pbat per euitationẽ absurditatis ibi quid si post. Scõa ps principalis nõ subdiuidit sz tertia ps sic. q̃ primo ponit casuz. scõo allegat pro negatiua ibi cũ in scriptura. tertio pro affirmatiua ibi sed nunquid. quarto soluit ibi tutius. Casus lr̃alis. Quidã iurauit se ductuꝝ aliquã ĩ vxorẽ: que post ista spõsalia sic ꝯcta fuit fornicata. Querit an teneat eaz ducere in vxorẽ pretextu huius iuramenti. Respondet papa p̃ simile ⁊ q̃si a maiori si vir iurasset mulieri qñ ꝯtraxit cũ illa: q̃ eaz semper pro legitima teneret eaz nõ possit dimittere pro fornicatõe quã ante ꝯctũ matrimoniũ cõmisisset. Sed si post ꝯctũ matrimonium ⁊ prestitũ iuramẽtũ fornicat: eaz dimittere possit: nõ obstante huiusmodi iuramento: q̃ in illo talis ꝯditio subintelligebat si illa ꝯ legez matrimonij nõ peccarz eodẽ modo si aliquis iurauit se ductuꝝ aliquã ĩ vxorem nõ põt ei fornicatõem opponere precedentẽ: sz subsequentẽ: vt eã ducere non teneat: q̃ in illo iuramento talis dz cõditio subintelligi: si illa ꝯ legem de sponsationis nõ venerit alioquin si post tale iuramentuz fieret publica meretrix eaz deducere teneret: qõ esset prorsus absurdũ. ⁊ hoc probat per locũ a maiori si vir post ꝯtractũ mrimoniũ pp fornicationez dimittere potest vxorẽ multo fortius ante ꝯiugiũ celebratũ, ppter fornicationẽ põt nõ admittere sponsam q̃ turpius ejicit: q̃z nõ admittit. nec obstat iuramentuz in aliquo istoꝝ casuuz. q̃ iuramẽtũ illud tale ẽ, ppter ꝯditionẽ subintelligendũ qõ põt seruari ⁊ nõ seruari sine transgressione iuramenti. Preterea si post huiusmodi iuramẽtũ huius. M. mulier fieret leproſa vel paralitica vel nasuz amitteret: vel quicq̃z turpius ei ꝯtingeret: an teneret eam ducere in vxorẽ. Respondet si esset vxor de presenti eã dimittere nõ posset si sponsa de futuro eaz ducere nõ tenet: q̃ multa impediunt matrimoniũ cõtrahendũ que nõ dirimũt iam contractum.

Illud autẽ. In. §. isto questio ponit que est talis. Aliquis iurauit q̃ super nullo crimine accusaret vxorẽ. Querit an istud iuramentũ esset seruandum. Respondet papa q̃ iuramentũ tale temerarium est: q̃ si mulier fieret infidelis ⁊ nollet cohabitare viro sine contumelia creatoris: vel vt illum traheret ad mortale peccatũ dz statim illam accusare apud iudicez suuz vt eã nisi penitus se corrigat omnino dimittat ſm canonicas sanctiones. Sed si iurauit expresse q̃ eaz sup adulterio non accusaret: nunquid dz seruari hoc iuramẽtũ. ⁊ videt q̃ non: q̃ dicit scriptura. patronꝰ est turpitudinis: qui crimen velat vxoris: ⁊ in euãgelio dicit si primo ⁊ secundo correcta non se emendet dicẽdũ est ecclesie vt tanq̃z ethnica ⁊ publicana post modum euitet. Sed contrarium videtur: q̃ fit seruãdum: q̃ non solum septies: sed septuagies septies dimittendum est vxori peccanti. Respondet papa q̃ in hoc casu rutius est propter iuramentũ: vt eam non accuset ad diuortium celebrandũ: sed denunciare dz illam ad penitentiam peragendam. Ber. Nota primo q̃ valet argumentũ a simili data similitudine ĩ eo ad qõ confert lz in alijs illa non sint omnino similia. vt pz hic in similitudine inducta inter matrimoniũ contractũ ⁊ ꝯbendum qõ nõ. facit. c. cum dilecta de confir. vti. vl' inuti. vide Jo. an. in. c. nõ potest de prebẽ. lib. vj. vbi hoc firmat. Nõ secundo argumentũ q̃ per ista verba promitto q̃ tenebo te pro legitima vxore contrahit matrimoniuz de presenti. de quo vide bonum tex. cum ibi nõ. in. c. ex parte prio de spon. ⁊ facit q̃ in actibus pendentibus a mera dispositione disponentis paria sunt dicere volo q̃ tici? habeat pro tali vel q̃ talis sit vtputa q̃ sit ciuis vel q̃ habeat pro ciue. de quo per bar. in. l. siquis pro emptore. ff. de vsufruc. Nõ tertio ⁊ tene menti q̃, promittens ⁊ iurans seruare aliquez ꝯractum intelligit se obligare inquãtũ alius obseruat pro parte sua alis non tenet ad obseruantiã. concordat. l. quero. §. int locatorẽ. ff. loca. ⁊ facit iste tex. ad ea que dixi. s. c. pri. ⁊ qõ nõ. Bar. in. l. cũ pater. §. libertis. ff. de le. ij. vbi per illũ tex. dicit q̃ si duo fecerũt pacem ⁊ promiserũt illã nõ rumpere si postea rumpit quia rumpit scõs põt accusare primũ sed primus nõ scõm q̃ secũdus nõ erat obligatus ex quo primus nõ seruauit pacem. facit qõ ipse nõ. in. d. §. inter locatorẽ. ⁊ qõ leg. ⁊ nõ. s. eo. peruenit. Nõ quarto ⁊ mẽti tenete vos auditores seu legẽtes qõ alibi nõ ita bene probatur q̃ fornicatio subsequẽs dissoluit sponsalia de futuro ẽt iurata. ⁊ lz iste tex. loquat in sponsa fornicante idẽ tamen dicendũ est in sponso q̃ quo ad ista non iudicant ad imparia. vt in. c. apostolus. xxxij. q. vij. ⁊. ca. cã. q. vj. nihil iniquius. ⁊. c. indignat. ⁊ ita in facto senis ꝯsului. ⁊ ĩtelligo q̃ fornicatio dissoluit spõsalia. s. in fauorez illius qui nõ peccauit. ille. n. põt illã nõ du

cere. sed peccans nō absoluit alio volente q; delictuz
suum nō dz ei prestare imunitatē ⁊ absolutionē a cō-
tractu suo. vt in. c. ij. de transla. prela. facit, qō in simi-
li habet in. c. de illis el primo. j. de ōspō. ipu. Nō
ibi prorsus absurdū. q; valet argumentū a vitatione
absurditatis. concordat. c. ex ore de priuilegijs cum
similibus. Nō ibi turpius ejcit q̄z non admittit
bōspes. q; licite allegamus dicta poetaꝝ ex quo iuri
non contradicūt. Idez de prouerbijs probat in. c. ⁊
si iudeos de iudeis. ⁊ quotidie allegat iste tex. q; fa-
cilius impedit matrimoniū contrahendū q̄z dirimat
contractuz qui cle. vel vo. c. rursus. Nō in verbo
non obstante. ⁊ tene mēti q; iuramentū apposituz in
aliquo cōtractu recipit omnes conditiones ⁊ subau-
ditiones seu limitationes quas bz ille ꝑctus. ⁊ idem
dic si apponit in alia dispositione seu obligatione vt
regulet ab illa. pro hoc. l. fi. C. de non nu. pecu. ⁊ per
Inno. qui hoc tz in. c. per tuas de arbi. ⁊ bar. in. l. fi
societatē. §. arbitroꝝ. ff. pro socio. s̄. eo. dixi in. c. gñ
tauallis. limita tñ sm notata in. c. debitores. s̄. eod.

Nō q; turpitudo seu difformitas precedens ꝑtra
ctum non potest ꝑ cōtrahentē allegari sed subsequēs
sic. qō optime facit vt ꝑbens non possit allegare debi
torem suspectū propter paupertatē precedentez seu
mores precedentes. ad qō facunt tex. in. l. fi. credi-
tores. ff. de priuileg. credi. ⁊ l. fi. C. de spō. ⁊ ibi per
bar. ⁊ c. preterea de testi. cogē. ⁊ c. fi. de collu. dete-
gen. ⁊ ex hoc tex. arg. Host. prelatū pretextu crimi-
nis promotionē suā precedentis non posse repelli. ō
quo in. d. c. preterea. ⁊ c. fi. de pur. ca. vbi de hoc.

Nō ex vltima parte q; promittens seu iurans ali-
quem nō accusare potest nihilominus illum denunci
are ad penitentiaz peragendā. Et nō ex hoc ⁊ ex tex.
finez denunciationis euangelice. fit enim nō vt impo
natur pena sed vt cogat penitere. ex quo notat Pe.
q; probato crimine alicuius per denunciationē supe
rior non priuabit illū vel suspendet euz officio suo vl̄
beneficio sed soluz coget penitere nisi in casibus de
quibus in. c. inquisitionis de accu. qō dicit alibi me
lius non probari. Sed adduco bonū tex. in. c. super
bis de accu. vbi melius ⁊ generalius probat. Sed q̄
ro quid si quis iurat aliquē nō denunciare. vide glo.
in. c. ad nostraz. ij. s̄. eo. que dicit iuramentū non esse
obligatoriū qō est contra preceptuz christi ⁊ bonum
charitatis. dictum enim est si peccauerit in te frater tu
us ⁊c. de iudi. nouit. ⁊. ij. q. i. si peccauerit. ⁊ vide qō
dixi in. c. i. s̄. e. dicit tamen notanter hic Host. q; aut
iurans vult denunciare principaliter propter pericu
lum anime delinquētis ⁊ iuramētū non ob. aut moue
tur principaliter, pper interesse, ppriuz ⁊ non potest
sine metu periurij qō satis mihi plz. Maz iuramentū
vz respcū interesse priuati sz nō respectu interesse pu
blici. l. si vn⁹. §. pacta. ff. de pac. facit qō dicā sup gl.
⁊ hoc semp nōbis. Uemo ad gl. ⁊ nōbis glo. ij. q̄ i
effectu facit tria. naz primo ponit multas ꝑditiones
generales que subintelligunt de iuramento ⁊ quate
nus dicit q; intelligit conditio si placet pape intellige
quando prestat in materia spectante ad papam sic lo
quit. c. veniens. s̄. eo. vbi plene dixi. alis secus. vt pz
ex nōtis. s̄. eo. quanto. sc̄do dicit q; speciales condi-
tiones nō intelligunt nisi exprimant. tertio in fine di-
cit q; ppter ꝑditiones subintellectas iuramentū non
dī conditionale sicut nec alia dispositio. intellige etiā
si exprimant vt in. c. significasti. ⁊ qō ibi nō. de elect.
Jo. and. addit alias ꝑditiones subintellectas. nam si
iuro tibi decē reddere intelligit nisi iudex interdicat i
telligo ex legitima causa de censi. significauit. ⁊. ff. q
satisda. cogan. l. fi. vel ius cōmune q; excōmunicatus
est. de quo in. c. veritatis de dolo ⁊ ꝑtumacia ⁊. s̄. eo.
debitores. Item quando pater iurat se daturum ali

a Et q; nō. ipse abb. pa-nor. in. c. cuz non ab hoie circa fi. de iu di.

cui filiaz suā in vxorē intelligit, pmisisse se factuꝝ ⁊c.
de quo vide qō dixi in. c. ex lris de spon. vbi gl. Itez
intellige saluo iure alterius. s̄. eo. veniens. Itez sub
audit qō habes. s̄. e. quintauallis. Item si iurauī ali-
cui ab eo debeo absolui. s̄. eod. quintauallis. ⁊. j. de
spon. c. ij. ⁊ vide ad materiā post Host. in sūma. eo.
ti. §. q; species. In gl. in verbo fortius in fi. dicit Jo.
an. ⁊ melius q; lz depositarius nō posset obijcere cō
pensationē vt in iuribus allegans in fi. glo. deponēs
tamen potest eaz obijcere cū in suuz fauorez sit intro
ductū vt in deposito nō fiat cōpēsatio ar. in. c. ad apo
stolicā. ⁊. c. statuimus de regula. Oppo. vī q; p-
pter superuenientē difformitatez non liberet quis a
sponsalibus q; iuramentū est seruandū ex quo po-
test seruari sine interitu salutis eterne. vt in. c. si vero.
s̄. e. So. glo. in verbo oculos. q; cōtrariū procedat
nisi quis liberet a iuramento per existentiā conditōis
ubintellecte. vt hic qō nō. pro limitatione illius. c. si
vero. ⁊ ibi plene dixi. Secundo glo. querit quid si
sponsa laberet facultatibus. d. q; propter hoc nō pos
set a sponso dimitti. hoc intelligit verū io. an. nisi cer
ta quantitas promissa fuisset. ⁊ tunc non potest pro-
missionem adimplere. j. de condi. appo. de illis. Nō
hoc dictū. nā illud. c. de illis loquit quando iuramen
tuz fuit prestitū conditionaliter. nos aūt hic loqmur
quando simpliciter sed mulier promisit dare certam
rem vel quantitatē ⁊ non potest, pmissionez adimple
re. Sed aduerte q; dubito etiā in terminis glo. nam
ex quo mulier ꝑxit simpliciter sponsalia non promit-
tendo certaz dotem vī promisisse omnia sua bona in
dotez vt notanter le. ⁊ nō. in. l. mulier bona. ff. de iu-
do. ⁊ per Bar. in. l. si constante. ff. so. ma. ergo si la-
bitur facultatibus ⁊ sic non potest omnia que habe-
bat dare in dotem non dz sponsus obligari ad cōtra
hendū q; deficit ꝑditio subintellecta. s. si res in eodē
statu permansit vt in tex. ⁊ in glo. ij. facit. c. per vras.
⁊ qō ibi nō. j. de dote post diuortiū rest. qō nō. Itez
aduerte in eo qō glo. in prima parte dicit q; iuramen
tū contra leges non ligat ⁊c. dicit notāter Host. hoc
vex vbi iuramētū reprobat lege canonica sicut ō fo.
compe. si diligenti. ⁊. j. co. sicut. simpliciter. n. in hoc
loco nō stat legi ciuili. q; nec de foro suo est iuramen
tum de iud. nouit. ⁊ de elec. venerabilez ad fi. in auē.
vt cle. apud proprios epi. §. si vero ecclesiasticū col.
vj. ⁊ sic facit q; statutū laicoꝝ non potest impedire iu
ramenti absolutionē. vide qō dico. j. co. cum contin-
gat. Quero quid si sponsa de futuro fornicet seu
opprimat per violentiā nunquid sponsus possit eaz
dimittere. glo ista ꝓcludit in fine q; non. ⁊ idem Jo.
an. non. n. fm eum dz compelli ꝓbere bigamiā. Se-
cus dicit si fuisset sponsa de presenti. vt nō. glo. in. c. ra
ptor. xxvij. q. ij. que etiā approbat precedens dictuz
glo. ⁊ facit q; habet. in. c. discretionez de eo qui cog.
consan. vxo. sue. Quero quid si sponsa de presen
ti fornicet vel incidat in aliquā difformitatē nunquid
a sponso possit ex toto dimitti. Glo. in v̄. tenetur. di
cit q; non. intellige q; ppter adulteriū potest dimitti
quo ad torū. l. si vxor. §. diuus. ff. de adul. ſz alijs dif
formitatibus non obstantibus tenet eam ducere. vt
in. c. hi qui. xxxij. q. vij. qō nō. Nō ex glo. in ver-
bo quanuis. q; dictio quanuis regulariter aduersat
precedentibus quandoq; tamen apponit causatiue
vt hic. intellige vbi subiecta materia hoc expostulat.

Oppo. ⁊ videt q; sicut non valet pactum etiam in
ratum de non accusando aliquem de quocunq; crie
vt hic dicit. §. illud autē. eodem modo non dz valere
si fit de certo crimine, nam vtroq; casu inuitat qs ad
delinquendum ⁊ remittit dolus futurus[b] contra. l. si
vn⁹. §. illud. ⁊. §. pacta. ff. de pactis. vbi habes tex.
expressum. ad idem. l. cōuenire. ff. de pac. do. Pro

b Dolus de futuro p pactū re mitti non pōt sec⁹ si cēt de pre terito. Et adō hic. d. an. i. v. col. vsi. opp. q; petūn ñ ex cludat sa-cultatē ⁊c. qō limitat idē do an. in. c. frater nitatis in xxviij. col. de testi. cē vex in do lo vero q; dolus ſſū ptus de fu turo possz per pactū remitti. et adde h gl. nō. i. l. vbi crigit. ff. ō cēdē. q; vult q; minor re stituit ad uersus do luz preſū- ptuz lz nō ristituatur aduersus vex dolū. l. ij. C. si mi se. ma. di. q; dixit bā to. cē vex in dolo p- sumpto ō pterito se cus dicit si ē dolus de futuro: q; tūc minor nō restitu- etur ⁊ vid de hoc bā. in. l. i. §. nū ciatio. fi. ꝑ op. no. nū.

ſolu. capio glo. in verbo crimine ⁊ in verbo in hoc caſu ⁊ in verbo deſiſtit que debẽt ad hoc ꝓiungi. ⁊ tangunt hic ꝓzium multũ tacite ⁊ mẽs glo. eſt q̃ circa crimen cõmittendũ nõ valet pactũ ⁊ ſic loquit̃. §. illud. ⁊ l. ſi vnus. ſed circa cõmiſſũz valet vt hic ⁊ in. d. §. pacta. ⁊ ſic videt̃ intelligere ver. q̃ ſi. Aliaz ſolutionẽ ſentit in. d. glo. in verbo deſiſtit. q̃ pactũ de nõ accuſando de certo crimine puta adulterij valet quatenꝰ tangit̃ intereſſe ꝓuatũ. vtputa vt non poſſit accuſare ad diuoꝛtiũ celebrãdũ ſed quatenus tangit̃ publicum nõ valet vt in ꝓzio. Ex iſta ſolutione inferꝛ q̃ ſi iſte maritus vellet accuſare de adulterio criminaliter ad vindictã publicã vz iuramento nõ obſtante. Aduerte Inno. vꝝ ſentire iſtas ſolutiones glo. ⁊ Jo. an. poſt cũ recitando. dixit. n. ſuper verbo diuoꝛtij. ſeruandũ eſſe iuramentũ in eo q̃ tangit rem vel iniuriaz familiareꝫ. ⁊ eſt pactũ factũ de ꝓterito adulterio nõ accuſando. Jn bis aũt que reſpiciũt aiam ſeruanduz non eſt. ⁊ ideo poteſt denunciare adulteriũ cõmiſſuz per quã denunciationẽ ꝓcipiet iudex marito q̃ nõ cohabitet vꝝoꝛi donec peniteat q̃ nõ iurauit non cohabitare ſed non accuſare. Si aũt vꝝoꝛi adultere nõ penitenti cohabitare iuraſſet nõ eſſet iuramentũ ſeruandũ. arg. xxxij. q. i. c. i. ĩmo ſi nec per preces nec p denunciationẽ ad penitentiã poſſet obtinere per iudicez vel vꝝoꝛis pſenſum q̃ ceſſaret ab eius cohabitatione poſſet tunc eaz accuſare de adulterio ſm eum ⁊ Inno. Attende ꝓtra ꝓmã ſolutõez glo. quã etiam ſentit Inno. vt intelligat̃ tex. de adulterio iam cõmiſſo. multũ facit iſte tex. in v̊. q̃ ſi expreſſe. qui venit ad uerſatiue ad illũ. §. tamen cũ ibi loquat̃ tex. de nõ accuſando de quocunq̃z crimine cõmittẽdo. ergo. v̊. q̃ ſi expreſſe. qui tñ aduerſat̃ precedentibus q̃ loquit̃ de certo crimine dz intelligi de crimine cõmittendo. Jtez ſi loquereꝫ de crimine iaz cõmiſſo res nõ fuiſſz dubia per. d. l. ſi vnus. §. pacta. Jtẽ ceſſaret ar. lr̃e q̃tenus arguit pactũ nõ valere q̃ preberet libera peccandi facultas. ceſſat. n. hec ratio in crimine iam commiſſo q̃ reſpectu cõmittendi iam prompta eſſet accuſatio ꝓtra ſecũdã ſolutionẽ glo. vt intelligat̃ nõ reſpectu adulterij cõmittẽdi ſed quatenus tangit̃ ſpeciale intereſſe. quã etiã ſolutionẽ nõ aperte ſed tacite ſentit Inn. facit multũ tex. in. d. l. ſi vn⁹. §. pacta. vbi dicit q̃ nõ valet a principio vt nõ agat̃ interdicto vnde vi. Naz lz reſpectu reſtitutõis verſet̃ vtilitas ꝓuata tñ quatenus preſtat̃ certo modo impunitas inuitat̃ qs ad delinquendũ qõ eſt ꝯ publicã vtilitatez. vt in. c. vt fame de ſen. ex. ⁊ melius in. l. licitatio. §. q̃ illicite. ff. de pub. ⁊ vectiga. Sed nõ. n. dubiũ eſt quin vꝝoꝛ fiat liberioꝛ ad fornicandũ cũ ſcit ſe a marito de adultrerio ſaltẽ reſpectu diuoꝛtij accuſari nõ poſſe. Cum ergo hoc iuramentũ ſit ꝯ bonos mores valere non deberet. vt in regula nõ eſt obligatoꝛiũ de re. iur. li. vj. Et ob hoc intellectus huius. c. viſus eſt ſemper mihi difficilis ⁊ male per doc. declarat̃. forte ⁊ ꝓpter iſta dixit hic Guil. na. q̃ verbũ tutius poſitũ in tex. ſtat cõparatiue. deſignat enim q̃ maritus non obſtante iuramẽto poſſit vꝝoꝛẽ accuſare. ſed tutius eſt vt nõ accuſet ⁊ forte hec lectura non eſſet mala. facit tamẽ ĩ ꝓzium q̃ in dubijs eligimus qõ eſt tutius. vt in. c. inuenis de ſponſalibus. ergo ſemꝑ erit eligẽda iſta via vt nõ fiat accuſatio. Cõcludo ſic totam materiam qõ aut intelligimus de cõmiſſo ⁊ caſus eſt clarus. d. §. pacta. ⁊ c. veniẽs de accu. i. Aut de cõmittẽdo ⁊ tũc reſpectu accuſationis criminalis non valet pactũ nec iuramentũ q̃ preſtat materiã peccandi. vt in. d. §. illud. ⁊. §. pacta. aut reſpectu accuſationis ciuilis. ſ. ad diuoꝛtiũ celebrandum ad cõmoduz mariti. Et eſt caſus dubius credo q̃ ſimpliciter pactum non valeret ſed ſi interuenit iuramentũ eſt dubiũ. ideo littera arguit ꝓ ⁊ contra concludens tamen tutius eſſe vt nõ accuſet ſed denunciet cum per hanc viam ꝓuidebitur circa delictum ⁊ iſte obſeruabit iuramentũ. ⁊ per hoc datur notabilis limitatio ad. d. l. ſi vnus. ⁊ ſic magis ſtringit iuramentũ q̃z ſimplex pactuz. ar. c. debitoꝛes. ĕ. eo. ti. facit qõ nõ. Jo. an. in Spec. de dona. §. i. v̊. quid ſi actum. credo etiam q̃ poterit accuſare criminaliter q̃ in hoc non verſat̃ cõmoduz ꝓuatuz vt. ſ. dixi. ⁊ ideo non ſine miniſterio dixit lr̃a q̃ debz deſiſtere eam accuſare ad diuoꝛtiũ celebranduz. ⁊ ex bis habes clarum intellectuz huius. c. Glo. vltra querit quid ſi iſta mulier nollet corrigi ad denunciationem eccleſie. So. Jo. an. dixit q̃ tunc vir poteſt eã deſerere q̃ videt̃ quaſi beretica. Lan. fuit in contraria opinione vt dicit̃ in ſi. glo. q̃ non debet eam deſerere ſed dz eam corrigere ⁊ in vinculis tenere ⁊ caſtigare etiam ſi mariti ſui vite inſidiaret̃. inducit iura in ea allegata. Nota ꝓmo ex glo. q̃ maritus poteſt licite ex cauſa mulierem caſtigare ⁊ uinculare. ⁊ tenere menti hoc vltimũ q̃ tex. in. c. placuit. per quez ſe fundat hic glo. loquitur de vꝝoꝛibus clericoꝛũ adeo q̃ gl. ibi dixit illud non extendendũ ad vꝝoꝛes laicoruz. Sed glo. in. c. ſicut. vij. q. i. dixit maritũ poſſe caſtigare vꝝoꝛem ſuaz ſed non dz vberibus afficere q̃ alienа illa eſſe debent ab ingenuis. vt. l. conſenſu. C. de repu. Goff. ⁊ Moſt. hic dicunt q̃ illa. l. conſenſu. ꝓcedit niſi ex cauſa magna fiat vt in exẽplo glo. ⁊ niſi verbera ſint leuia. illa enim videntur marito ex cauſa ꝓmiſſa. ar. in. l. preceptoꝛi. ff. ad. l. aquil. ⁊ de bomi. ad audientiaz. alꝫ maritus puniret̃ ſi ſine cauſa vel enoꝛmiter hoc faciat. C. de repu. auc̃. ſed nouo iure.

Concludo ergo q̃ ſm quãtitatẽ culpe poteſt maritus corrigere vꝝoꝛem ita q̃ non procedat ad ſeua. illa enim ſunt iudici relinquenda etiam in ſeruis ꝓprijs vt inſti. de bis qui ſunt ſui vel alieni iuris. §. ſed hoc tempoꝛe. Secundo nota ex glo. q̃ vꝝoꝛ eſt relinquenda marito lz inſidietur vite ipſius. hoc puto veruz ſi poteſt ꝓuideri aduerſus inſidias. alꝫ non teneꝫ ſe exponere periculo moꝛtis. vt in. c. lr̃as in fine de reſti. ſpo. ſic intellige ea que leguntur ⁊ notantur per doc. in. c. i. de diuoꝛ. ⁊ in. c. gaudemus. lz glo. alr dixerit in. c. qcquid mulier. xxxij. q. v. Terno quo ad principale queſitum glo. puto q̃ ſi mulier poteſt compeſci ⁊ caſtigari ab inſolertia ſua procedat vltra opinio glo. alꝫ procedat prima opinio per illud qõ ſ. dixi poſt Inno. Ultimo opponit̃ gl. prope medium in eo qõ hic denegatur accuſatio ⁊ permiſſa eſt denunciatio. ⁊ ſic qõ vna via denegatur alia concedit̃ contra iura allegata in glo. de boc brocardo vide qõ nõ. glo. in regula cum quid lib. vj. ⁊ dic. q̃ ad aliũ effectum permutit̃ hec denunciatio ⁊ ad alium denegatur accuſatio. naz accuſatio denegatur quia agitur ad diuoꝛtium denũciatio permittitur q̃ agitur ad penitentiam. Nico. Abbas.

c **Et ſi chriſtus.** Caſus. Monachi ⁊ conuerſi iurare poſſunt ꝓ teſtimonio ferendo in cã monaſterij ſui ita cõmuniter ſummat̃. ſed hec ſummatio nimis reſtringit lr̃am ideo ſummo ſic. Licite ex cauſa neceſſaria etiam per religioſos iurat̃. b. d. diuiditur in quinq̃z partes. Jn ꝓma reſpõdet auctoꝛitati euangelice qua videbatur ꝓhibitum iuramentum. ſecunda ibi. Jaco. reſpondet auctoꝛitati apoſtolice. tertia ibi Ange. probat multis auctoꝛitatibus noui ⁊ veteris teſtamenti q̃ licitum eſt iurare. quarta ibi quedam. dicit quare ſimpliciter ꝓhibeat̃ iuramentum. quinta ibi lz dat petentibus licentiã iurandi. Caſus lr̃alis. Ad finem collige caſum ⁊ cauſam conſtitutionis huius decretalis. Abbas ⁊ monachi caſtellionis habebant cauſas ꝓ monaſterio

a Sed tu boc limitaq̃ fit pactũ de delicto q̃ cõſtitit i omittẽdo q̃ illud poſſet tolli p pactũ. b. d. gl. fin. ſz bal. in. l. diuus ff. ad ſilla.

ſuo. dubitabant vtrum liceret eis ferre teſtimonium
⁊ iurare pro cauſis monaſterij ſui: ⁊ videbatur eis q̃
non deberent iurare. primo auctoritate euangelij di-
centis: ſit ſermo veſter eſt. eſt. non. non. qđ amplius
eſt a malo eſt. Item iacobus apoſtolus videt̃ prohi-
bere iuramentū: duz dicit ante omnia fratres mei no
lite iurare. Dominus papa conſultus reſpondet pri
mo auctoritati euangelij: ⁊ eaz exponit dicens. ſit ſer
mo veſter eſt. eſt. non. non. vt affirmatio vel negatio
ſicut procedit ex ore: ita procedat ex corde: q̃ tamen
malicia hominuz excreſcente non credit̃ de facili ſim
plici aſſertioni vel negationi. ideo adiunxit qđ ampli
us eſt a malo eſt: illud amplius ſcilicet iuramentū nō
eſt maluz: ſed a malo illius qui non vult credere niſi
iuret̃ ⁊ eſt pena illius nō culpa: ⁊ lz dominus videat̃
prohibuiſſe iuramentū: non tamen prohibuit iurare
per creatorem: ſed per creaturā ne per huiuſmodi iu
ramentū tranſferret̃ ad creaturā honorificentia crea-
toris. vnde cuz premiſerit nolite iurare omnino: ſta-
tim ſubiunxit: neq̃z per celū neq̃z per ieroſolimā ⁊c.
tamen ſi iuret̃ per creaturaz ſeruandū eſt iuramentū
dummodo licituz ſit qđ iuret̃. Secundo reſpondet
auctoritati iacobi apoſtoli dicens: q̃ iacobus nō ſim
pliciter prohibuit iuramentū: ſed voluntatē iurandi
dum dixit: ante omnia fratres nolite iurare omnino:
q̃ nullus dz iurare voluntate: niſi neceſſitate inſtan-
te. Et tūc licite iurat̃ dūmodo inramentū habeat tres
comites ſcilz veritatē iuſticiā ⁊ iudiciū: ſed prohibuit
iurare per creaturā. vnde dicit apoſtolus homines p
maiorē ſuū iurant. oſtendēs per quē ſit iurandū. i. p
deum. Et q̃ iurandū ſit in neceſſitate oſtendit exem-
plo angeli qui iurauit per viuentē in ſecula ſeculorū:
⁊ exemplo dñi: qui legit̃ plus dixiſſe q̃z eſt. eſt. non.
non. dum dixit in veritate dico vobis. ſi. n. iuramētū
maluz eſſet dñs non iuraſſet. Tertio dicit̃ q̃ quedā
p̃hibent̃: q̃ per ſe mala ſunt. q̃dā vero, p̃hibēt̃ ex cā
nō q̃ mala ſint: ſed q̃ ſi fiant frequēter inde mala ſe-
quunt̃. ſicut vinū per ſe malū non eſt: ſed ex frequen
ti ⁊ incauta potatiōe luxuria generat̃. vnde dixit apo
ſtolus. nolite inebriari vino in quo eſt luxuria: ſic ⁊ iu
ramentū per ſe quidē malū non eſt: cuz ſit ꝓfirmatio
veritatis. Sed tñ, p̃hibet̃ ex cauſa: q̃ ex frequenti ⁊
incauta iuratione periurij ſepe ꝓtingit. vnde legit̃ vir
multū iurans implebit̃ iniquitate. ſed paulus ꝓceſſit
diſcipulo ſuo vt vtat̃ modico vino, ꝓpter ſtomachuz
⁊ frequētes infirmitates. ſic certe cū neceſſitas exigit
pro re vera licita ⁊ honeſta pōt ſecure iurari: q̃ ceſſā
te cā ceſſat effectus. Vltimo rñdet papa queſtioni, p
poſite: lz. n. ſint viri pfecti vt quātūcunq̃z poſſint iu-
ramentū vitare debeant. Volenſq̃z indemnitati mo-
naſterij, puidere indulget eis: ne, ꝓpter defectū teſtiū
monaſteriū ſuū ſui iuris ſuſtineat leſionē: vt deficien
tibus alijs teſtibus poſſint in cauſis monaſterij veri
tati teſtimoniū perbibere. Ber. Nō q̃ nō crede
re ſimplici aſſertioni proximi, pcedit ex pena peccati
prioꝝ parentū inde orta ſunt obliuio ira incredulitaſ
⁊ ſimilia. caro. n. tūc corrupta extitit ex cui⁹ corrupti
one, pceſſit aīe ⁊ corporis infirmitaſ. de quo vid̃ bo.
gl. xv. q. i. in ſūma. ⁊ tex. in. c. ita ergo. xxij. q. i. Nō
ſcđo nō eē iurandū per creaturā ſed p creatorē. qui-
daz. n. honor exhibet̃ illi p quē iurat̃ cū aſſumat̃ ad
ꝓfirmationez actus q̃ ſoli creatori vt ipſe ſolus reco-
gnoſcat̃ in ſuprioꝝē tribuēdus eſt. Nō tñ q̃ ſi ꝺ fa
cto iurat̃ p creaturā ligat nihilominus tale iuramen-
tū q̃ in rādo per creaturā vī brē quēdā reſpectū ad
creatorē. vide bonā glo. in. c. quotiēs. i. q. vij. in glo.
que eſt ſup verbo ſalus. Et ex hoc ⁊ ex text. nō q̃
lz verba legis, p̃hibitiua dirigant̃ in pſonā nō tñ per
hoc iuramētū in ꝓiuz ſemp inualidat̃ ꝛctus. Bar. i
l. ſiqs pro eo. ff. de fideiuſ. ⁊ in auc. ſacra pubex. C.

ſi aduerſus vēdi. pz ex illis vbis hic nolite iurare ⁊c.
⁊ iurans in ꝓiū peccat q̃ venit ꝺ preceptū dei. ⁊ nihi
lominus tenet̃ ad obſeruantiā iuramenti ex quo ipm
qđ iurat̃ pōt ſeruare ſine periculo aīe. vide qđ dicā i
c. cū ꝓtingat. j. e. ⁊ p̃archi. in. c. nō eſt cōtra. xxij. q. i.

Nō z° duo req̃ſita ad hoc vt iuramētū fiat ſine cul
pa. primo q̃ ex neceſſitate iuret̃. ſcđo q̃ iuramētū ha-
beat illos tres comites veritatē iudiciū ⁊ iuſticiā. Et
aduerte q̃ verbuz neceſſitatis capit̃ hic in tex. late vt
cōprehendat ēt vtilitatē. vī. n. largo mō neceſſitatus
ad iurādū q̃ñ inſtat vtilitas ⁊ fibi nō credit̃ ſine iura-
mēto. vnde nō ſolū pp vtilitatē, ppriā ſz ēt primi pōt
quis licite iurare ſi aliter ſibi nō credit̃. vt, p̃bat in. c.
ita ergo. xxij. q. i. ⁊ ibi bo. gl. ⁊ per Archi. in. c. nō eſt
ꝺ ea. cā ⁊ qōne. Adde ēt ad predicta gl. notabilē i. c.
florētinū. lxxxv. di. que p iſtū tex. dicit omne iuramē
tū fore temerariū cū ad iurādū nō impellit neceſſitas
qđ intellige largo mō. vt. ſ. dixi. Nō q̃rto ibi oīs
ꝓtroverſia ⁊c. q̃ licite iurat̃ vt recedat̃ a lite qđ eſt cō
tra illos qui verent̃ ſubire iuramētū a iudice vel a pte
delatū. Et inferet̃ ex hoc q̃ exceptio q̃ cā fuit iuramē
to finita impedit litis ꝓteſtationē ſicut quelibz alia ex
ceptio litis finite cū iuramētū debeat eē finis oīs con
troverſie. de quo vide bo. glo. in. c. i. de litis. ꝓte. lib.
vj. per bar. in. l. ꝙquerebat̃. ff. iud. ſol. Nō quito
p quē ſit iurādū ⁊ quare ſit iurādū. eſt. n. per ſolū de
uz iurandū ⁊ numq̃z per creaturā niſi in caſib⁹ in iure
expreſſis. vt notāter dicit hic gl. iiij. Eſt aūt iurandū
ad finē ꝓtroverſie. ītellige nō ſolū iudicialis ſed ēt ex
traiudicialis. l. fz ⁊ ſi. §. ſi aūt hereditatē. ff. de pe. he
re. per. bar. in. l. amplius. ff. rē ra. ba. vbi pz q̃ ꝓtro
verſia dī ante lit. ꝓte. ⁊ largo mō ad excuſandū iura-
mentū dī ꝓtroverſia q̃ñ ſubeſt neceſſitas vel vtilitas
⁊ nihi nō credit̃ ſine iuramēto vt pz ex predictis.

Nō q̃ per iſta verba in veritate dico vobis ⁊c. iu
rat̃ quaſi interponat ipſuz deū qui eſt veritas ad ꝓfir
mationē actus. pro hoc. c. in quadā de cele. miſſa. vbi
dī q̃ xp̃s eſt veritas. ideo xp̃s interrogatus a pilato
quid eſſet veritas non reſpōdit ne videret̃ ſeipſuz ia-
ctare vt ibi nō. ⁊ de multiplici forma iuramēti tā in p̃
mitiua eccleſia quā in hodierna vide bonā glo. hic ⁊
xxij. q. i. in ſūma. Nō q̃ p illa verba maiorꝝ p glo
riā vīaz ⁊c. apoſtolus iurauit ⁊ ꝓſtat iuramētū ex il-
lis verbis per gloriā vīaz ⁊c. ⁊ eſt ſenſus ſz Jo. an.
maiorꝝ. i. picula mortis ſubeo vel parat⁹ ſum mori. p
glo. vīaz. i. p eternā gloriā ad quā ſpero ſic aſſero cū
quo affirmo ſcriptor. Ex alijs ⁊ ex predictis infe-
ro q̃ ad ſubaz iuramēti nō ē neceſſe q̃ exp̄rimat̃ ver
bū iuro ſz ſatis eſt q̃ ad ꝓfirmatōez veritatis qs in-
terponat ip̄z deū explicite vel implicite. de quo vide
vt dixi in. c. querelā. ſ. e. Nō ibi redde deo ēt. q̃
iuramentū tenent̃ ſeruare ex p̄cepto iuris diuini. Ex
quo iferet̃ q̃ papa nō pōt ſine cā illud relaxare. ꝺ quo
plene dixi. ſ. e. q̃ſto. Nō ibi cū ſit ꝓfirmatio ⁊c. q̃
iuramētū interponit̃ ad ꝓfirmatōez veritatis. i. ſim-
plicis aſſertōis. addit̃. n. ſimplici aſſertioni religionis
vinculū. vnde vide ad hoc qđ. ſ. dixi ſup rub. Nō
in v. q̃dā. q̃re fuit iuramētuz ceſſante neceſſitate, p̃hi-
bitū. non. n. p̃hibet̃ q̃ in ſe malū ſit ſz pp periurū qđ
ſepe ex incauta iuratōe orit̃ idē dicūt ne dei nomē i va
nū aſſumat̃. Nō ibi modico vino iūcta gl. q̃ aliq̃
īdulgēdū eſt corpori vt ſit, pmptū ad exercitiū virtutis
xliij. di. ꝙuuia. Et nō ꝺ iſtos q̃ pp abſtinētiā nimiaz
incurrūt egritudines. incidunt. n. in petrā nō modi-
cū. ⁊ ſm Hiero. offerunt iſti rapinā in holocauſtum
dū nimia ciboꝝ egeſtate vel ſomni penuria corp⁹ ſuū
īmoderate affligunt qđ dñs odio habet de quo in. c.
non mediocriter de conſe. di. v. vbi tex. notabilis.

Nota in fine ibi vos ⁊ cōuerſi. iuncta ſuprāſcripti
one in qua loquitur abbati ⁊ capitulo q̃ cōuerſi mo-

a Vñe negatiões faciũt vnã affirmatiõnẽ.z adde gl.z nõ ſu/ pra i v.ſu/ pẽ.i.d. §.i. Adõ bal.i l.qui ſe pa tris.in. iij. colũ.C.vñ lib.vbi dic̃ q̃ duc ne/ gatões ,p/ late ab bo mine groſ ſo nõ affir mãt.z idẽ dicit Sal. in.d.l.q ſe pr̃is.z ange in repe. i pn.z bal. in.l.i.i vi. col.C.õ ſ. ſugi. adde bar.i.l.i.ff. õ ca.pe.z adõ q̃ qñ due nega/ tiões affir mant iun/ cte cũ affir matia ma/ gis affir/ mant q̃ af firmaret pura affir matia bec credo pro bari p rer. i.c.in noie dñi.ibi nõ in cuiuſcũ/ li õ teſti.iũ cto q̃ ibi i ſi.nõ.d.an to.duz dic̃ de v̄a ꝓtu/ ntacia.z h̃ credo fuiſ/ ſe mentem do.an.ibi. Itez limi/ tarẽ iſtam regulã ni/ ſi cõis vſ9 haberet q̃ due nega/ tiões nõ i/ ducerẽt af ſirmatiuã. q̃ tũc non inducerẽt affirmati/ uã ar.eius qõ nõ.ino cẽ.in.c.cla mor. in fi. z in.c.cuz cãz.el.ij.õ teſti.itẽ ad de q̃ õ iſtiſ duab9 ne/ gatis ſcri/ bit gl.bar. z bal.ĩ.ſl.i. C.õ ſer.fu. et bal. ibi

naſterij non ſunt de capło. als fruſtra dixiſſet de cõ uer. de quo vide qõ leg.z nõ .in.c.ex eo q̃ in fine.de elec.lib.vi.z p Inno.in.c.ij.de inſti. Et nõ q̃ nõ ſo/ lum monachi ſed etiã cõuerſi pñt teſtificari in cã mo/ naſterij.facit.c.nup.ſ.de teſti. Aduerte tñ q̃ tex. hic.dicit deficientib9 alijs z̃c.z ſic videt̃ inuere q̃ in defectũ duntaxat iſti admittant̃. Sed Hoſti.z Ꝑde. ſimplr ſupplent ad tex.maxime q̃ſi etiã alijs teſtibuſ exñtibus pñt exhibere teſtimoniũ.nam q̃lib̃ qs eſti mat ſe hẽre.x.bonos teſtes z nõ habet niſi vnum qõ nõ.ſed vide latius de hoc in Spe.de teſte.§.i. verſi. nunqd.z plene dixi in.c.inſuper.in.iij.col. ſ. de te/ ſti.z dic vt ibi.z ad iſtuz tex.poteſt dici q̃ ideo papa dixit deficientib9 z̃c.ne iſti iurando ventrẽt ꝫ ꝓſciam nam dubitabãt iurare ideo dixit indulgem9. Ue/ nio ad glo.z primo oppo.videt̃ enĩ q̃ volẽs aliquid negare nõ dꝫ geminare negationẽ q̃ due negatões faciunt vnã affirmationem.vt in.l.duob9 verbis.ff. de ver.ob.cuius ꝫrium inuit iſta lr̃a dum dicit eſt eſt nõ non. Sol.colligitur ex glo.ij.z.iij.vꝫ q̃ quan/ do due negationes referunt̃ ad idem faciunt vnã af/ firmationẽ vt in ꝫrio.ſecus ſi referunt̃ ad diuerſa vt hic.fit enim hic gemĩatio vt vna referat̃ ad coꝛ alia ad os qõ nõ. Idem vbi referuntur ad diuerſa in eadem oꝛatione contenta.vt nõ.in.d.l.duobus. Itez boc li mita niſi ſequatur ꝫrius z abſonus intellectus. tunc enim due negationes non faciũt vnam affirmationez ſed vna negatio ſtat ,ppꝛie alia ſuperabundat.plerũ/ q̃z enĩ ex abundãtia coꝛdis quis geminat negatio/ nes vt colligit̃ ex notatis in.l.ij.C.de ſer.fu. vbi per Ly.facit.l.fluminum.in pr̃i.ff.de dam.infec. Sꝫ quid ſi apponunt̃ tres negationes cõcernentes idez neq̃z reſultat cõtrarius ſeu abſon9 ſenſus.dic q̃ due faciunt vnã affirmationẽ z tertia ſtat ,ppꝛie.l.i.de he/ re.inſti.ff.nõ. Bart.in.d.l.duob9.z hoc nõ z menti tene bene. Oppo.ſecũdo videt̃ enĩ q̃ licituz ſit iu rare per creaturas vt per crucẽ per euãgeliuz p oꝛdi nem p ſalutem pꝛincipis vt in iurib9 ſupius allegatiſ in glo.iiij.So.dicũt iſte glo.q̃ nõ liez iurare niſi vbi in iure exprimit̃.ſed aduerte q̃ glo.nõ reddit rõnez quare in iſtis lz iurare z nõ in alijs creaturis.diceꝛez q̃ in iſtis habet̃ reſpect9 ad ipm creatoꝛem nõ ſic fa/ ciliter in alijs.vnde glo.nõ.in.c.quotiens.i.q.vij. di/ cit q̃ iurans p ſalutẽ pꝛincipis videt̃ iurare p eũ cui9 iudicio ſalus pꝛincipis cõſiſtit z ſic iurans nõ peccat. Secus ſi bẽretur reſpectus ad ipſam craturã dunta xat itendens illam inuocare in teſtimoniũ ſeu ad con firmationẽ actus.tunc enĩ bonoꝛem deo debitũ ipen deret creature z ſic cõmitteret idolatriam de conſec. di.iij.c.pꝛelatũ.z.c.venerabilis. vbi tex.cum glo.p boc arguit Hoſti.ꝫ illos q̃ plus boies q̃z deum bo/ noꝛant.dum enĩ coꝛã altari tranſeunt nullam etiã ĩcli nationem z reuerentiã exhibent z q̃ñ coꝛam dño ve/ niunt quaſi idolum colunt iniungendo manus vtrun q̃z genu flectendo non ſolũ pileum ſed clamydem et ꝫonam remouẽdo ꝫ id quod legitur apocba.xix.vbi Angelus dixit beato Joãni cadere volenti ad pedeſ ipſius.vide ne feceris.ꝓſeruus.n.tuus ſum.z licz re uerentia fit exhibẽda ſuperioꝛibus de ma.z obe.qõ ſup bis.z.c.bis que.z ipſi ſupioꝛes debent ipſaz re/ cipere ne videant̃ ꝓtemni.l.obſeruãduz.ff.de offi.ꝓ ſi.z in.c.qõ neceſſitas.lxxxvi.di.bec tñ idolatria eſſz coꝛrigenda z q̃ exhibet̃ z recipitur dꝫ exhiberi z reci pi iuxta illud v̄bum impetratoꝛis Fed.flectentis pa pe q̃ dixit nõ tibi ſed petro. Et dicit q̃ maxime pre/ lati debẽt a talibus abſtinere ne videant̃ vt dñantes in clero.de quo vide bo.tex.cũ gl.in.c.eſto ſubiectuſ xcv.di.z in.c.eps cũ.c.ſeq.ea.di.z idem qõ iſta glo. notauit glo.in.c.ſi aliq̃.xxij.q.i. Opp.tertio in eo q̃ in tex.dicit̃ nolite iurare oĩno z tñ in multis caſib9 eſt licitum iurare.vt no.ſ.eo.nullus. Solu.glo. in v̄ bo omnino.dicit q̃ illud verbuz oĩno nõ ſtat vniuer ſaliter ſed exponit̃ oĩno.i.ex leui cauſa.z adducit filẽ in.l.grece.ff.de fideiuſ. Hoſti.repꝛehendit glo.quia iſtud oĩno ſtat,ibi pꝛo nullo modo.z ſic non eſt ſimi/ le. Ego dico etiam q̃ hic ſtat pꝛo nullo modo.nã iſta dictio oĩno non qualificat verbum iurare ſed verba ſubſequẽtia.ſ.neq̃z per celũ neq̃z p terram neq̃z per caput vel capillos z̃c.quaſi dicat nolite oĩno iurare p creaturam z tunc ſtat pꝛopꝛie. Oppo.q̃ iuramẽ/ tum interpoſitum p creaturã nõ ſit ſeruandũ cum iu re etiam dño pꝛohibeat̃ argu.x.di.c.vides.z.l.non dubiũ.C.de legi. Solu.dicit glo.in verbo ſeruandũ q̃ exquo illud qõ iurat̃ eſt licitum ſeruandũ eſt iura/ mentum qualitercũq̃z iuretur.multa enim fieri pꝛo/ hibentur que ſi facta ſunt obtinent roboꝛis firmita/ tem. Etiam dat ſimile iudex vltima die ſue iuriſditio/ nis iudicare non debet.l.eum qui.ff.de iur.om.iud. ſi tamen iudicat ſnĩa tenet.l.meminiſſe.ff.de offi.pꝛo conſu. Nota bene boc vltimum pꝛo ĩtellectu illa/ rum legum.z banc glo.allegat Bar.in.d.l.eum qui Sed intellige q̃ nõ debet vltima die iudicare.ſ. poſt aduentum ſucceſſoꝛis.erubeſcit enĩ ,ppter abdicati/ onem iuriſditõnis.ante enĩ aduentuz iuriſditiõis ſuc ceſſoꝛis licite iudicat.d.l.meminiſſe. Item intellige glo.in oꝛdinario ſecus in delegato.naz ille iudicat eti am vltima die iuriſditiõis ſue.vt in.c.conſuluit.de of fi.delega.vbi per Jo.and.z vide que habentur i an/ cẽ.de admi.tu.§.illud.col.vij. Sed quo ad pr̃icipa/ le dictum glo.dic q̃ non eſt ſufficienter reſponſuz ad contrariũ.ego dico per l.pꝛohiberi.q̃ lex ,pꝛhibet in raret per creaturam non q̃ ipſum iuramentum in ſe ſit malum ſed vt reuerẽtia exhibeat̃ pr̃incipaliter ipſi deo. Si autẽ ꝫ fit valet nibilomin9 iuramentum quia ſaltẽ in conſequẽtiã iuratur p creatoꝛẽ.bonoꝛ enĩz ex hibitus creature redundat etiã cõſequẽter in bonoꝛẽ creatoꝛis hoc pꝛobat hic tex.in ver.quia teſtãte.z ſic lex ,pꝛhibitiua non habz perpetuam z puram cauſaz pꝛohibitionis.z ſic ceſſat contrariuz.facit quod no. glo.in.c.tua.de ſpon.duoꝛ. Glo.in verbo neceſ ſitas eſt facilis.z nota eam z dic vt.ſ.dixi in notabili bus. Quero tex.hic.z clarius in.c.animaduertẽ/ dum.xxij.q.vij.dicit q̃ iuramentum dꝫ babere tres comites.ſ.veritatem iudicium z iuſticiã.als ſi aliqd iſtoꝛum defuerit potius eſt periurium q̃z iuramentũ Qualiter autẽ iſta itelligantur.Solu.glo.in verbo i veritate cum dnabus ſequẽtibus.ad boc tendunt et expone ſm eas veritatem.ſ.conſcie.ſ.q̃ id quod iu/ ratur debet qs putare verum in conſcia. Non ſuffi/ cit enim q̃ in ſe eſt verũ niſi iurans credat illud verũ als illicite z cõtra conſciaz iurat.xxij.q.ij.boies.no. glo.in.d.c.aĩaduertendum. Et eſt tex.ſm vnum in/ tellectũ in.c.quãto.in fi.ſ.eo.dicit iudicium.i.diſcre tionem vel deliberationẽ.debet enim iuramentũ eſſe diſcretum.z dic q̃ dicitur diſcretũ ex modo iurandi z ex cauſa ,ppter quam iurat̃.Si enĩ iurat p deũ z ex cã neceſſaria ſeu vtili ſatis eſt diſcretum vt.ſ.dixi. al ſecus.vt hic pꝛobatur i tex.z.ſ.dixi z eſt tex.xxij.q. iiij.§.illicitũ.cum ſeq.dic iuſticiam.i.q̃ iuſtum ſit q̃ iuretur.vt in.c.quãto.ſ.eo.Si enim iſta vel aliquod iſtoꝛum defuerit nõ iuramentũ ſed periurium eſt cen ſendum ſm glo.hic.z ſunt verba tex.vt.d.c.aĩaduer tendum. Sed ꝫ hoc ego fortiter oppono.Juram tum interpoſitũ ſuper creatura non babet in ſe conni/ tem iudicij q̃ nõ eſt diſcretũ cum ſit contra pꝛeceptũ dñi z tñ pꝛecipit̃ illud obſeruari vt hic.ergo ẽ iuramẽ tum z non piurium. Item ſiquis indiſcrete nulla ne/ ceſſitate vel vtilitate ſuadente iurat aliquid quod in ſe non eſt malum tenetur ad ipſius obſeruantiam.vt in.c.cum qs.z quod ibi nõ.ſ.eo.z in.d.§.illicitũ.et

ponit in añ/ pe.col.z plc niſſime ro.i l.i.§.ſi qs ita ff.de v̄.ob.z iſtã materiã dcclara vt p domi.i c.qõ ad nos.in fi. xlvij.di.z p imo.in.l.i.§. fi.in.i.col.ff. de ber.inſti.

go ad esse iuramēti nō regitur iudiciū. Sol. dicit q̄ q̄ñqz iuramētum est indiscretū ex pte eius qō iurat. vt qz illud illicitū vergēs ad interitū vel dispendium salutis eterne ⁊ saluari tale nō dz. xxij. q. iij. per totū Q̄ñqz indiscretuz est ex modo iurādi vel ex cā. vt qz iurat p creaturam vel fine deliberatōe seu cessante ne cessitate vel vtilitate ⁊ tūc dic q̄ iuramentū obliget vt hic. ⁊ in iuribus supius allega. Et ad tex. c. aīaduertendū. dum dicit q̄ est potius periurium q̄z iuramētum dic q̄ nō est iuramētum. s. licitū fine peccato sed est periurīū. i. illicituz ⁊ incauta iuratio. capit ibi periurium largo mō ꝓ incauta iuratione non pro trāsgressione licīti iuramēti. Cōclude ergo qz glo. ⁊ doc. hic. nō declarant q̄ ad hoc vt quis iuret fine peccato ⁊ iuramentū ex oi sua parte sit licitum dz hēre illos tres comites si tū aliqō illorū defuerit dūmodo qō iurat sit licitū ⁊ honestū est ꝑ uandū ⁊ iuramentū est lz non fuerit licitū ⁊ peccauerit iurādo nō tū talis semp peccat mortaliter sed q̄ñqz venialiter ꝑm quantitatē culpe. vt nō. Archi. in. d. c. aīaduertendum. Hoc videt probari hic c ⁊ clarius in. d. §. illicitum. ⁊ nō. in. d. §. aīaduertendū. vide simile in eo qui ꝛ̄xit mr̄imonium ꝛ̄ votum castitatis. tz enim matrimoniū lz ille peccauerit in ꝛ̄hendo. vt in. c. vno. ō voto ⁊ voti redem. li. vi. Quero qd est dicere amen. glo. in verbo amē. exponit. i. fine defectu. ⁊ ꝑm Hug. vt hic refert Jo. and. est hec dictio composita ab a quod est fine ⁊ mene quod est defect⁹. vide. c. reuera. in fi. de conse. di. ij. vbi exponit amen. i. veruz est. pro hoc est tex. hic. vbi capitur amen pro veritate ⁊ in effectu idez est qō fine defectu. Aliqñ exponitur amen. i. fiat. ⁊ sic capitur cōiter in officijs diuinis. nā clerici rñdent amē. i. fiat qō petitum est in oratione. hunc hieronym⁹ ad medelam dicit q̄ septuaginta interpretes q̄ in hebraicis legit amen amē transtulerunt fiat fiat. ⁊ de verbo qō dicit kyrieleison dic q̄ due sūt partes ⁊ dicit kyrie. i. dñe leison. i. miserere. vt nō. Jo. and. in addi. Spe. in ti. de sen. prola. §. vt autem. Glo. in ver. testis. ponit formas iurandi in veteri testamēto ⁊ tēpore gratie. s. in primitiua ecclesia post aduentum christi ⁊ in ecclesia hodierna. Ex qua manifeste colligitur quod ꝛ̄. dixi videlicet q̄ ad eē iuramenti nō requiritur q̄ iuretur expresse p verbū iuro. Et vide de his plenius glo. xxij. q. i. in summa. ⁊ in eo qō in fi. dicit glo. hodie iurari p deū ⁊ euangelium. in ꝑticz facit qō habetur. ꝛ̄. in glo. iij. vbi etiā hodie ponunt alij modi iurandi. ad idem. ij. q. v. c. si quis presbyter. Itē ex cō suetudine hodierna saltem apud Italicos sufficit tangere quālibet scripturā. vt est glo. nō. in cle. i. de ber.

Ideo quero qualiter sit hodie in dubio iurandū Solu. dic comprehendendo glo. in. d. cle. i. in verbo tacta. ⁊ Hostiē. hic. q̄ aut ius expresse in illo casu prouidet. puta vt in teste q̄ dz iurare tactis euangeliis ⁊ tūc oportet sic iurare nec sufficit aliam scripturaz tāgere. iij. q. ix. hortamur. Et cōmuniter iuramenta que deferunt a iure a iudice ⁊ a partibus ex necessitate prestantur predicto modo. i. q. vij. quoniēs. xi. q. i testimonium. de iuramēto calumnie. c. pe. ⁊. ꝛ̄. c. ego enim. Si autem iuraret aliter licet illud esset iuramētum ⁊ obligaret iurantē non tū esset satisfactū iuri cū pro forma exigat tacturaz euangelioꝝ. vide bo. glo. in. c. vt circa. de elec. lib. vi. Ego puto hoc verum nisi consuetudo esset in ꝑtū in. c. fi. de consue. q̄ñqz iuramentum defert voluntarie a parte parti ⁊ tunc iuramentum est ꝑm voluntatem deferentis intelligēdo tamen q̄ illud sit permissum. l. iij. cum. l. sequenti. ff. eodem ti. quandoqz partes conuenerunt de iurādo non expressa certa forma ⁊ dicit hic notanter Hosti. iurandus esse modo predicto. s. super euangelijs qō placet vt in dubio videatur actum ꝑm q̄ iura deferūt cōmuniter. argu. ff. de edi. edic. l. q̄ si nolit. §. qz assidua. Et videtur tex. cum ibi notatis per Bart. in. l. qui per salutem. ff. eo. ti. Et vide de materia per Hosti. in summa. eo. ti. §. quo modo sub. §. per quod.

Glo. in verbo mala. ponit vnum simile ad text. nam quedam sunt simoniaca ipso iure vt vendere spiritualia. quedam per cōstitutionē ecclesie vt dare aliquid pro benedictione nubentium vt pro baptismo ista duo exempla reprobat Jo. an. quia certuz est q̄ baptismus est sacramētum ⁊ benedictio nubentium est sacre rei signū. ⁊ sic per illa confert ⁊ augetur gra spūs sancti. ergo prohibituz est aliquid dari qz simoniacuz sed forte iudicio meo saluādo gl. posset dici q̄ vendere ipsa spūalia est simoniacū in se. Nam simon magus a quo dicta est simonia voluit emere grātam spūs sancti. vt nō. i. q. i. in summa ꝑm Archidiacenū sed aliqd pro ipsis dare vel accipere non tamen animo vendendi vel emendi sed remunerandi prelatum non est in se simoniacū sed dicit simoniacū quia a iure prohibitum facit bon⁹ tex. cum glo. i. q. i. emendari. Et circa hoc cogitabis quia esset notabilis limitatio ad materiā simonie. ⁊ vide de materia glo. in. c. cū pridem. de pac. ⁊. c. saluator. i. q. iij. vbi per glosam.

Quero quid de tertio exemplo glo. s. cum datur pro ponendis prelatis in sede. Jo. and. approbat dictum glo. vt illud sit simoniacū quia prohibitum. sed considera quia glo. non aperitan velit intelligere de nuda institutione corporali an etiam de collatoria ituli. vide circa hoc que dixi in. c. i. de simonia ⁊ in repeti. §. quia vero. de preben. extirpande. Glo. in verbo sequuntur. colligit aliquid prohiberi propter malum quod inde potest sequi. ⁊ oppo. in contrarū de. l. fina. ff. qui ⁊ a quibus ma. li. non fiunt. vbi dicitur q̄ licet stipulari operas vel mercedem a liberto. licet stipulari non liceat ſm plicter mercedem. ad idez l. si vnus. §. illud. ff. de pactis. vbi dolus futurus nō potest exprimi remitti. ⁊ tamen potest pacisci ne agatur depositi. ⁊ sic indirecte remittitur dolus futurus. glo. non soluit. sed dic quo ad. l. fina. q̄ in stipulatiōe alternatiua non est prohibitum q̄ solutio fiat voluntarie cum optio detur ipsi liberto vt in regula in alternatiuis. lib. vi. Ad. l. si vnus. dic q̄ potest pacisci ne agatur depositi. s. respectu doli ō preteriti. ⁊ dic plenius vt ibi nō. Glo. penultima instat an ⁊ quādo cessante causa cessat effectus. ⁊ videtur appellare causam finalē propter quam excludendam. causam impulsiuam propter quam habendam. ⁊ mens glo. est q̄ cessante causa finali cessat effectus. secus si cessat causa impulsiua ⁊ inuoluit se multuz. in hoc tamē dic vt plene ⁊ clare nō. in. c. post translationē. de renun. in glo. in verbo cessante ⁊ super ea. Glo. fina. tacite opponit illi de collegio idistincte admittunt in causa ecclesie ad testificandum. vt in. c. super prudentia. xxij. qō. ij. ⁊ in. c. insuper. de testi. ergo frustra papa hic dicit indulgemus. frustra enim indulgetur quod cōmuni iure conceditur. l. i. C. de thesau. lib. x. Glo. metu contrarij exponit. i. indultum esse ostendimus Idem Inno. vel ꝑm Hosti. hoc fecit papa ad saluandas illorum ꝓscias qui aliter se securos esse non putabant. ⁊ facit hec lra in ar. q̄ regularis in alia causa q̄z ecclesie nō pōt esse testis. aliter tamē dicit Accur. C. de testi. auc. si dicat. ⁊ plenius in Spe. c. ii. §. i. v. itē excipit q̄ est monachus. ⁊ in ver. qd de monachis dixi in. d. c. insuper. Extra glo. qro an indistincte sit prohibitum iurare cessante necessitate vel vtilitate. dicit Inno. q̄ sic. nulla enim vel modica est differentia ꝑm eum an qs iuret super euangelia vel reliquias siue dicat tm̄ ꝑmitto hoc in fide mea qz nō solum per creata sed etiā per increata. prohibetur iurare nisi necessitas vel vtilitas hoc exposcat. vt hic ⁊ quod metus

q Nō hāc doctrinā q̄ in o b⁹ iuramentis q̄ ex necessitate ō ferunt a iure vel a iudice vel a prib⁹ si nulla ē distincta forma iuramēti dz iurari sup euāgelijs. ⁊ adde d. an. hic. in. tiū. col v. itē in oib⁹ alijs q̄ a iure vel iudice. ⁊ adde bal. in. c i §. si a dño ad fi. i. col. in ti. quid sit iuc. vbi refert in no. tenere q̄ in oi solenni iuramēto requirit tactura euangelioꝝ sed non allegat vbi ino. hoc dicat et idē punctaliter bal. in. c. i §. itē sacra. i prin. ij. col. de pa. iu. fir. ⁊ al. l gnāliē §. fi. C. de rescin. ⁊ ibi etiā bal. itē vide ino. in repe. c. cū pridem. i. xxxij. car. in. i. col. v. itē inquantū dixi cē intelligēdū. j. eo. ⁊ ꝓ ista pōdera ter. in. l. i. in vltī. rnīo. C. si mi. te mādi. sed potest rñdere q̄ iuramētū non prestat ex necessitate sed volūta. c ⁊c.

cau.c.ad aures.de arbi.c.puenit. Item iuramentuz est qñ qs dicit sub periculo aīe sue de fri.frnitatis.di cit tamē q maioz est cōtemptus ꝛ maius est peccatū fallere iuramentū factū p increata vel supiores crea turas qȝ p minus scās.pro hoc allego tex.expꝛessuz in.c.mouet.xxij.q.i.vbi etiā queritꝫ qs magis peccet an iurās p creaturā vel p falsos deos ꝛ transgrediēs an transgrediens iuramentū factuz p deū. Ratio du bitandi est qꝛ primus peccauit bis.s.iurando ꝛ trans grediendo.ipse qui iurat per deū peccat solum i trās grediendo.sed dic q istud vnicū peccatum pꝛeponderat illis duob⁹ vt ibi. Ex his decidit alia qō an sit pctm̄ xpiano iurare per deos alienos ꝛ an teneat illud iuramentū adimplere. Inno.dicit q peccauit i iurādo vt hic.ꝛ tenet adimplere.vt.d.c.mouet. Nā qui iurat per creaturā iurat quodāmodo p creatorē qꝛ creatura est testis creatoris ꝛ creator honoratur i creatura lz nō principaliꝫ. Ulterius queritꝫ an pec cet xpianus recipiendo iuramentū ab infidelib⁹ fm religionem ipsoꝝ. Inno.q non.p hoc videt tex.in d.c.mouet. Ultimo queritꝫ qualiter peccet iurans sine causa vel iocose.vide quod legit ꝛ nō.xxv.di.§. alīs ea demum.ꝛ.c. florentinum.lxxxv.di.p Archi. in.c.nō est ꝯ.xxij.q.i.ꝛ qō nō.s.e.tua.

s **Jcut nostris.** Casus. Jura mentū ꝯ vtili tatem ecclesiasticā pstitum non tz.diuidit in tres partes.in pꝛima punit iuramētum temerarium.in secūda punit iurantē ibi pro iuratōe. in tertia cōmittit inqrenda ꝛ retractanda ibi quia.

Casus lr̄is. Uacāte ecclesia tudertina canonici an teqȝ tractaꝰ aliqs bēretur de pastoris electiōe que dam iuramenta fecerūt in damnū ep̄alis iuris: post modum vn⁹ ex illis electus extitit in ep̄m ꝛ consecra tus. Eps ipse videns q ex hoc reddit⁹ ep̄alis dimi nuebant: quesiuit a papa vtrū iuramēta illa essent ser uanda. Papa ꝯsiderās q iuramentū nō fuit institu tum vt esset iniquitatis vinculū: ꝛ iuramenta que con tra vtilitatē ecclesiasticā attentant nō iuramenta: lz p iuria nuncupant pro iuratiōe incauta fecit ei pēnam imponi. Mandans ep̄o ameliensi q̄ten⁹ a canonicis illis sup p̄missis veritatē inquirat: ꝛ si ita esse inuenerit in statum pꝛistinū appellatiōe remota reducat qcqd in damnum ep̄alis iuris datuz esse reperit. Ber.

Nō pꝛimo argumētum q vacāte ecclesia possunt canonici facere statuta dūmodo non sint ꝯ vtilitatem ecclesie.an aūt durent creato ep̄o vel possint p episco pum reuocari.vide Fede cōsi.xvi. Nō secūdo ibi in minoꝛibus ordinibus ar.fm Jo.and. canonicos non cogendos vt pmoueant.potest tamē hoc intelli gi de minoꝛib⁹ per respectū ad etatem seu ordinē epi scopalē.ꝛ sic non colligit argumentū.ꝛ de hoc dicen dum vt le.ꝛ nō.in.c.queris.de eta.ꝛ qua.in cle.vt hi qui eo.ti. Nota q iurans ante suā pmotionez in p̄iudicium dignitatis nō tenet ad obseruantiā post p motionem. Isti enī canonici forte statuerant q qcūqz ex illis fieret eps seruaret quedam q̄ tendebant in p̄iudiciuz ecclesie seu pontificalis dignitatis. Ex hoc habes qd dicendū cum cardinales ante creationē sūmi pontificis aliqua statuunt ꝛ pmittunt etiā cum iu ramento illa fuare si contingat aliquē eoꝝ pꝛomoue ri ad summū pontificatum.nā puto iuramentuz non astringere si iuramētū tendit in pꝛeiudiciū dignitatis pontificalis.ar.hic. Nō illicite ꝛ temere iuranti pe nitentiā ꝯponēdaz.lz non astringat iuramēto.ꝛ vr̄ q sit ꝯponenda pēna vnius anni.vt in.c.q sacro. xxij.q iiij.vbi bonus tex.cū glo.ꝛ vide glo.s.e.tua. Nō q illicitū iuramentū largo mō pōt dici piuriuz.ꝛ dic piurium.i.indiscretū ꝛ illicitū iuramentum. Nō enī capitur hic piuriū p transgressione iuramenti liciti.si mile in.c.aīaduertendū.xxij.q.ij.dixi.s.c. pri. non enī peccat qs nō seruādo illicitū iuramentū sed pec cat temere iurādo.s.e.quāto.ꝛ.xxij.q.iiij.p totum.

Nō vltimo ad vtilitatem ecclesie posse fieri inqsiti onem ēt nulla p̄cedente infamia.facit qō nō.ī.l. iiij.§ hoc aūt iudiciū.ff.de dā.infec. Sed ꝯ hoc ꝛ ꝯ tex. op.videt enī q non eēt hic necessaria inqsitio cū con staret de delicto ep̄i ex ꝓfessione. So.dicit Jo.an.q isti ep̄o credidit papa in suū p̄iudicium ideo sibi mā dat pēnaz ponī lz i p̄iudiciū canonicoꝝ noluit crede re sicut nec debuit ideo mādat illoꝝ respectu inquiri ꝛ pro hoc allego tex.vi.q.ij.placuit.ꝛ.c.si tm̄.vbi pz ep̄o soli non eē credendū in p̄iudicium subditoꝝ.

Glo.pꝛima colligit ex tex.q si existēs in mortali peccato,pmouet nō tm̄ ex hoc dz remoueri sed pēna de peccato est sibi ꝯponēda sicut hic factū fuit. In ꝯ rium arguit de.c.qcunqz.lxxxi.di.ꝛ.xxiiij.di.c.vl.ꝛ l.di.ex penitētibus. Soluit in effectu q leuia pecca ta nō deijciunt iam,pmotū vt hic. secus in grauibus vt in ꝯrijs.hoc enī peccatū temerarij iuramenti est le ue.qō pz ex eo q solum ꝯponitur pēna vnius āni. vt d.c.qui sacro.pro alijs autē mortalib⁹ imponit. vij. annoꝝ.xxxiij.q. ij.hoc ipm.ꝛ idem tenet Inno.que aūt crīna inducant depositiōem dixi plenissime in.c. at si clerici.de iudi. Et nō ex glo.q temere iurans peccat mortaliter.ꝛ Idem sentit hic Inno.sed tu in tellige qñ iurauit illicitū vt hic.ꝛ in.d.c. qui sacro.se cus si iurasset temere.i.sine necessitate vl vtilitate seu iocose.nā tūc peccauerat venialiter.xxv.di.§.alīs ea de muz.nō.glo.in.c.florentinū.lxxxv.di.An aūt teme rarium iuramentū repellat ab electiōe vel testimonio vide glo.in.d.c.florentinū.tetigi aliqd in.c. ītimauit ꝛ.c.testimoniū.s.de testi.vide etiā nō.glo.xxij.q.iiij diffinitio.q̄ cōcludit iuramentū illicitū ꝛ temerarium nō infamare nec impedire electionem factā vel facien daz.q̄tenus dicit de facta placet quia tex.est hic. qua tenus dicit de facienda credo q male dicat nisi pꝛius pacta pēna.ar.c.fi.de cle.exco.minis.sentit gl.i.c.flo rentinum.s.dicto. Pro opīone tamē illius glo.īdu co bonū tex.ī.c.i.lxxxj.di.vbi graue peccatū dunta xat repellit ab electōe sed istud non pōt dici graue vt pz ex impositōe pēne.primū dictū puto tutius qꝛ oē mortale potest dici graue cum pꝛinet vita eterna.xxv distin.§.alīs ea demū. Quid de eo qui iurauit nō epi scopari an ex hoc repellatur. Jo.an.remittit ad.c.ar chidiaconum alīs florentinuz pꝛealle.ego remitto ad §.illicita.xxij.q.iij.ꝛ plenius dixi in.c.si vero.s. eo dem.dic vt ibi. Glo.secunda colligit q sede vacā te etiam canonici nihil possunt disponere in ipsius p iudicium.vide.c.quia sepe.de elec.lib.vi.iuncta cle mentina statutum eo.ti..ꝛ.xij.q.ij.si qua de rebus.

Oppo.ꝛ videtur q ex duplici capite istemet epi scopus poterat reuocare attentata in damnum eccle sie.pꝛimo per.c.quod quis committit.xxxv.q.ix.ꝛ c.siquis pꝛesbyteroꝝ.de rebus eccle.non aliena. vbi dicit q ēt ipsemet qui indebite alienauit bona ec clesie potest reuocatiōem facere seu bona repetere. Item quia iste iurauit vt canonicus nunc autem erat episcopus.pro hoc.c.venerabilem.de elec. Glo. si.fatet ꝯrium.dicit Jo.an.hoc verū si intuitu digni tatis vult venire ꝯ iuramentū.secus si intuitu perso ne quia tunc necessaria est superioris auctoritas. ar. in.c.predicto venerabilē. Hec limitatio procedit re spectu primi capitis sed respectu secundi dicit q etiā si iste iurasset tanqȝ eps non tamē astringeret euz iu ramentum qꝛ ex quo iuramentum est illicitū ꝛ in dā num ecclesie non refert an iurauerit vt canonicus an vt episcopus qꝛ neutro casu valet iuramētum tanqȝ indiscretum ꝛ iniustum.vt hic ꝛ.c.peruenit.s .code. Sed si iuramentū alīs fuisset licitum bene refert an iu

a In materia istī.c. vide qō late nō.pc.de ancha.in repe. c. canonum statuta i.vi. princ.q̄sito i ij.col.illi⁹q̄sti v̄.qd dicesi materia iuramenti vbi ponit qōnez vtrū valeat statutū q̄ ō ctus fact⁹ a minore etiā cū iuramēto nō valeat ni si iterueniat certa alia solennitas ponit etiā aliaſ qōes ad materiā vīd ibi p cū. Et ad de hic q̄ iuramētū sup stipulatōne p̄lata hz viz clausule ratomanente pacto quia poterit pēa peti z obseruantia p̄ct⁹ rex. ē sing. in l. siqs maior C. de trāſ. fz do. bart. de bellē. hic. in addi. ō quo vide bar. i. d l. siqs dicentem p illum ter. q̄ iuramentū habz vim clausule ratomanēte pacto q̄ limitat bal. in auē. decernimus. in. i. nota. C. de arb. sec⁹ eē i iuramento apposito in cō promisso. veritas pēdet ad intellectu illi⁹ auc. ponunt cano. i c. ij. s̄. e. Et de mā buiuſ decre. q̄ iuramētuz validet p̄ctū a l. ꝓhibitum vide p bal. i l. nō dubit. z C. de le. i. xvi col. ité adde hic octo vel ix. cōclusiones pulcbraſ in mā iuramēti quas pōit idem bal. in c. z si xp̄s. in iij. z v. col. s̄

rasset vt canonic⁹ an vt ep̄s. vt. d. c. venerabilez. tene ergo in hoc glo. Ultimo ista lr̄a facit ad qōnem an donatio facta per ep̄m cap̄lo suo de bonis sue mense p̄iudicet successor. videt q̄ non ar. hic. vbi factū capituli nō p̄iudicat futuro epo. iste tamē tex. facit multum a remotis q̄z hic factū fuit illicituz nec interuenit auctas ep̄i cū iste tunc tp̄is esset canonic⁹ dictū tñ est in se verū. Et illud tz Jo. an. z Uinc. hic. mouent ea rōne q̄z cap̄lm non potuit auctorizare in facto, p̄pzio p ea que bēntur in si. in cle. ij. de re. ec. non alie. z ibi glo. formal istam qō. z per hanc rōnem concludebat hic Jo. alternative tñ nullā ecclesiam posse aliqd dare ecclesie cathedrali auctōritate ep̄i. xvij. q. iiij. q̄sti. z ita cōiter transeūt hic doc. hoc vltimū ego puto verū qñ vellet donare cōi mense ep̄i z cap̄li. q̄z tunc ep̄us auctorizaret de facto p̄pzio. secus si vellet donare ip̄i capitulo vel ad fabricā ecclesie cathedralis q̄z tūc ep̄s non auctorizat in facto ꝓpzio in alienatiōe quaz facit iuxta nō. per Jo. an. in. c. si pp̄ tua debita. de rescrip. lib. vi. z in. c. vt nostrū. in fi. vt ecclesia. benefi. nec ep̄s dicit ꝓsentire in facto ꝓpzio q̄z in alienatiōe quā facit ecclesia inferior nō requritur nisi auctoritas ep̄i. xij. q. ij. abbatibus.. z. c. placuit nō. in. c. i. de bis que fiunt a p̄la. Sed dubitabile magis est primū dictum Uin. z Jo. z vide Hosti. in. c. nouit. de bis q̄ fiunt a p̄lato sine ꝓsensu capituli vbi tenet ep̄m indigēti capitulo posse aliq̄ de p̄mētibus ad mensam suam donare q̄z non dicit, p̄pzie alienare cū omnia remanent in dñio ecclesie. l. vnū ex familia. ff. de le. ij. Sed tene q̄ valet tñ in vita ep̄i successor aūt p̄t reuocare q̄z cū in alienatōe etiā irretractabili requirat consensus capituli. vt in. c. fine exceptiōe. xij. q. ij. capituluz tamen iure hodierno nō potest consentire ad sui commodum. vt est expressum in cle. ij. de re. ec. non alie. z hoc tz Spe. z Jo. an. in Spe. in ti. de bis que fiūt a prelato in vltima addi. sicut nec tutor auctorizat ad sui ꝓmodū in factis pupilli. l. i. z. l. pupillus. ff. de auct. tu. p q̄ dixit Bar. in. d. l. i. q̄ si statuto cauet q̄ mulier nō possit obligari sine consensu duoꝝ cognatoꝝ nō poterūt isti cognati consentire ad eorū cōmodum q̄ nō. puto tñ q̄ si ex causa fieret venditio rerū ep̄i posset cap̄lm palam z publice sine fraude emere q̄z tūc non dicit consentire ad sui cōmodum cū ille cōtractus fiat p̄cipaliter ad vtilitatem episcopi. sic tutor emit palam rē pupilli ipso ꝓsentiente. vt notanter probatur in. d. l. pupillus. z sequēti. z capitulū ꝓbendo videt ꝓsentire. vt nō. Jo. an. in simili in regla qui tacet de reg. iur. lib. vi. in mercu. z Bar. in. l. cuz pater. §. libert⁹. ff. de le. ij. z Bal. in. l. si filius. C. ō peti. here. facit q̄ nō. Oldr. cōsi. ccxviij. z sic potest restringi z limitari. d. cle. si vna de re. ec. nō alie.

c **Um contingat.** a Casus. Non auditur mulier ꝓ alienationez rei dotalis cui sponte consensit z non ꝓuenire iurauit sic summat cōiter. Sed ego gl̄aliter sic sūmo. Juramētum prestitū sup actu a lege infirmato p̄cipaliter fauore iurantis lz secūdario in fauorē publicū necessario est obseruandū si nō vi nec dolo fuit prestitū z in alterius p̄iudiciū p̄cipaliter nō redundat. h. d. multum singulariter cōsiderata medulla capituli. In p̄ma parte ponit ꝓsultatio. in secūda respōsio ibi nos.

a Cāus lr̄alis. A ligs donauit res dotales: z alias quas donauerat vxori ,ppter nuptias: p̄ite vxore z consentiente alienatiōi: z ne vxor vlteri⁹ ꝓ alienatōez veniat pzopzio iuramento q̄ contra alienationem non veniet firmat: postmodū matrimonio soluto nituntur venire in cōtractū. ꝓsultus papa rñdet q̄ licet consensus mulieris nō videat in talibus obligatori⁹ fm leges: tñ debet mulier seruare huiusmōi iuramē

tum: ne tali pretextu viam contingat periurijs aperiri: z hoc est verū si iuramentū tale sine vi z dolo spōte prestitum fuit: cū in preiudicium alterius nō redūdet: nec obseruatū vergat in dispendium salutis eter ne Ber. Nota ex p̄incipio iuncto fine q̄ mulier consentiens alienationi facte per maritū de re dotali vel donata ,ppter nuptias idē z forn⁹ de re vtriusq̄z cōi non p̄esumit vi aut dolo inducta nisi ,pbet. vnde reuerentia maritalis dūtaxat ipsam nō excusat q̄ō bene notabis. vnde oz q̄ ,pbētur verbera vel minę sufficientes ad incutiendū iustuz timorē. ad hoc q̄ō nō. Inno. in. c. cāni matrimonij. de offi. dele. z Bar. in l. ad inuidiam. C. quod me. cau. z vtrobiq̄z facit tex. ad idem. c. accedens. de conuer. coniugatorum. z fic limita quod legit z notat in. l. i. §. q̄ onerāde. ff. quarum rerū actio nō dat. idem dic in clerico consentente episcopo z similibus personis. Secūdo no. q̄ circunscripto iuramento consensus mulieris sup alienatione rei dotalis vel donationis p̄opter nuptias nullam obligationē constante matrimonio inducit. z sic videtur q̄ etiam naturalis obligatio non oriat. Et nimirū quia ex contractu^b qui fit lege resistente nulla oritur obligatio. vt in. l. cum lex. ff. de fideiusso. z q̄ō ibi nō. Bar. lex enim huic alienationi resistit. vt. ff. ō fundo dotali per totum z ī auē. siue a me. C. ad velle. z per hoc videtur solui questio quam ponit hic. Ōdo minus Anto. an fideiussor accedens huic venditiōi teneatur de euictione z ponit multas opiniones. z ō hoc vide plene per Bar. in. d. l. cum lex. vbi tandem videt cōcludere q̄ si mulier vendidit nō tenetur ipsa nec fideiussor dicta. l. cum lex. sed si vēdidit maritus vel alius tenetur ipse z fideiussor. arg. in. l. z si is. C. de p̄edijs mino. fine decre. non alie. Ratio quia lex non resistit venditioni z sic actioni personali sed alienationi hoc est translationi dominij. vnde vxor non obligatur q̄z teneret ad trāslationē dominij. l. ex empto. ff. de actio. emp. z quod dixi in. c. cum ioānes. ō fide instru. nec fideiussor q̄z haberet regressum ,p̄tra mulierē. Sz alius vendēs z fideiussor tenētur q̄z nemo ,pbetur rem alienā vendere cum soluz obligetur personaliter ad tradendū rem vel interesse. vt in. l. rē alienam. ff. de ꝓtra. emp. z hoc teneas omissis variis opinionibus recitatis per Jo. an. z do. Ant. Nota tertio q̄ iuramētum dolo vel metu prestitum non est obligatoriū. Aduerte respectu doli. casus est clarus quādo fuit talis q̄ habuit auferre consensuz iuxta notata per Jo. an. in. c. vno. de cōmo. Sed dubiū est respectu metus per. c. verum. z. c. si vero. s̄. eodē vbi patet q̄ tale iuramentum est obligatoriuz lz posset peti absolutio a iuramēto. vt hic z ibi. z hoc cōmuniter tenetur z quo ad casum nostruz videtur expresse tenere Archi. in. c. ij. de pac. lib. vi. Et multi tenuerunt hic dicentes ad istuz tex. a contrario q̄ iuramētum metu extortum non obligat scilicet in effectu qa potest peti absolutio sed certe hoc est impropriatio z maxime quia sic loquitur. d. c. ij. z. c. licz. j. eo. lib. vi. Ideo dicendum z melius q̄z aut iuramentum est metu extortum in cāu a lege non prohibito z est obligatorium. z sic loquit. c. verum. z. c. si vero. s̄. eo. aut in casu a lege ,pbito z tunc non obligat ipo iure quia propter legis resistentiam oportz q̄ fit sponte prestitum z iste est ,pp⁹ casus istius. c. z. c. lz. z. c. ij. p̄eal le. z optime facit auē. sacra puberum. C. si aduersus vē. vbi dicit q̄ nullius est momēti interueniente metu z est singularis limitatio ad iura in ꝓrium allegata z banc opinionem reperi tenuisse dñm Uinc. medio lanēsez eximium canonistā z banc opinionē semp tenui. z sic intellige z limita glo. in. d. c. ij. alia non colligo q̄z veniunt. j. examinānda. Sed anteq̄z descendaz ad glo. formo vnicam oppositionem ꝓ lram. vī enim

co. Quaſter autē ſe habeāt leges ad canones in materia iuramēti. vi de p pc. de anch. in. c repe. canonū. i. xxvi. col. v̄ q̄ro qualiter. ō cōſti.

b Et ō hoc vide p Jmolā. in repe. in xl car. in vlt. col. v̄. ad uerte quia lōga vide tur eē cuz vij. col. ſe.

q̄ respectu donationis ,ppter nuptias frustra q̄ritur de validitate iuramēti mulieris q̄ soluto mr̄imonio dos redit ad mulierem ⁊ donatio ,ppter nuptias ad virum. vt in. c. fi. de dote post di. resti. Solu. duplex est forte ex forma statuti vel pacti mulier superuiuēs lucrabat donationē,ppter nuptias ideo volebat nūc venire cōtra illam alienationē. vel dic q̄ dicebat illaz rem sibi obligatam p̄o restitutōe dotis. ⁊ sic agebat hypothecaria ⁊ dicebat alienatiōem nullam per illaz auc̄. siue a me. replicabat de iuramento ⁊ respondet vt in lr̄a. Nunc attingendo glo. ⁊ intrinsecam materiam huius. c. oppo. ꝫ tex. Juramētum ꝫ legem interpositum est nullū. vt in. l. non dubium. C. de legi. ⁊. c. si diligenti. de fo. compe. Sed lex ,phibet fundi dotalis ⁊ rei donate,ppter nuptias alienationē. vt. s. dixi. ergo ⁊ alienatio ⁊ iuramētū nullius sunt momēti. ⁊ corroborat ꝫrium hoc vt in principio glo. ex qua in effectu colligunt tres solutōnes. Prima q̄ lex ciuilis irritauit talē cōtractuz considerādo id qō erat vtile ⁊ honestum corpori. expedit enim mulieres saluas habere dotes ⁊c̄. l. i. ff. solu. ma. Sed canon hic considerat vtilitatem anime. aīa enī est p̄ferenda corpori ⁊ cunctis reb⁹. xij. q. i. precipimus. hec solutio est bona in se ⁊ est sensus q̄ lz lex ciuilis resistat huic cōtractui ob salutē corporū ⁊ cōseruationē patrimonij. lex autē canonica nō vult resistere iuramēto ne,ppter bona tpalia detur via periurijs. hec solutio lz in se sit bona vt predixi nō tamen formaliter euacuat ꝫrium cū hoc iuramentū sit prestitum ꝫ legem fundatam sup bona equitate. l. i. ff. so. ma. Secūda solutio q̄ aut mulier pōt sibi consulere ex alijs bonis maritiq̄z ad quātitatez dotis ⁊ tūc iuramentū preiudicat mulieri ⁊ ita loqtur hic. aīs secus vt in. d. auc̄. siue a me. ⁊ sm hoc canon nō corrigit legē sed reducit ad terminos illius auc̄. siue a me. hec solutio nō videtur placere glo. ⁊ bene q̄ lr̄a loquit indistincte. Item ꝫ hanc solutionē facit tex. in. c. ij. de pac. lib. vi. vbi tex. dicit q̄ oīno dz huiusmodi iuramētuz obseruari. ad idem. c. lz. eo. ti. lib. vi. vbi tex. loquit indistincte ⁊ tenet Archi. in. d. c. ij. Tertia solutio q̄ aut lex ,phibens habet perpetuā causam ,phibitōis ⁊ inuariabilem. vtputa q̄ prohibet ea que in se turpia sunt ⁊ iuramentū nihil operat vt in ꝫrijs. aut nō bz perpetuā causam prohibitionis ⁊ procedat iste tex. naz ,phibitio huius alienatōis nō est perpetua q̄ si mulier consensit iterū post bienniū ēt sine iuramēto tz alienatio vt. d. auc̄. siue a me. Juramentū hoc igitur habet vz secūdi consensus. Nō singulariter istam solutōez in se ex qua habes q̄ vbi ad validitatem act⁹ requiritur geminat⁹ consensus sufficit vnic⁹ cū iuramēto tamen nō satis facit hec solutio ad tex. nostrū. procedit enim solū respectu donatiōis ,ppter nuptias. ⁊ sic loqtur illa auc̄. siue a me. nō aūt respectu fundi dotalis ⁊ q̄z q̄z glo. hic. in fi. adducat vnū simile. s. in pacto legis cōmissorie qō est in pignorib⁹ reprobatum. ⁊ tñ si interuenit iuramentū non audit volens ꝫuenire. vt in. c. significante. de pig. attamē in veritate non est simile respectu istius vltime solutōnis sed potius ꝑtra q̄ illa ,phibitio bz causam perpetuaz ,phibitionis ⁊ nihilominus iuramentū in ꝫrium est seruandū. Sed potest dici simile respectu huius tex. generaliter intelligendo. sicut enī hic valet iuramentū contra legē ita ⁊ ibi. sed per hoc nō soluit formaliter ꝫrium sed ē multiplicare inēoueniens. Dy. in regula non est obligatoriū de reg. iur. lib. vi. Arch. in. c. quānis. de pactis lib. vi. ⁊ multi alij dicūt q̄ ꝫria procedūt vbi iuramētum interponit ꝫ ius cōmune. Jstud. c. ⁊ dictum. c. q̄uis. ⁊ auc̄. sacramēta puberū. ,pcedūt vbi iuramētum interponit contra ius singulare editū fauore certarū personarū. hec solutio videt multum colorata ⁊ exq̄sita sed in ꝫrium facit. c. significante. de pign. vbi valet iuramētum cōtra ius cōe. nam pactum legis cōmissorie de quo ibi improbatur non fauore certe persone sed generaliter iprobat quo ad omnes. Alij dicunt q̄ aliō de iure ciuili aliō de iure canonico. ⁊ hec solutio incidit in idem cū prima sed nō procedit per auc̄. sacramēta puberū. C. si aduer. ven. vbi valet iuramentū ꝑtra legē. Aīi formalius ⁊ clarius solnēdo contrarium dico q̄ qñq̄z lex aliquid prohibet ,ppter bonos mores conseruandos ⁊ iuramentū in ꝫrium nil valet. vt in regula nō est obligatoriū. de regu. iur. lib. vi. Ratio q̄ talis lex est fundata sup eqtate naturali q̄ est idispēsabilis ⁊ icōmutabilis maxime p istū iurantē cū sit psona priuata. v. di. in prin. vij. di. que ꝫ mores. ⁊ intelligo de bonis moribꝰ naturalibꝰ nō aūt de ciuilibꝰ tm̄ q̄ ois lex est fundata super bonis moribus ciuilibꝰ ⁊ eqtate ciuili. i. di. cōsuetudo. hec aūt eqtas ciuilis est variabilis. in. c. nō dz. de cōsan. ⁊ affi. Nemo aūt dubitat qn lex reprobans pactū legis cōmissorie in pignoribꝰ sit fundata sup bōis moribus ciuilibꝰ ⁊ tñ iuramentū in ꝫriuz valeat vt in. d. c. significante. ⁊ in hoc casu pōt ,pcedere ꝫrium. Qñq̄z lex fundatur sup bono publico principaliter. ⁊ idez dicendū qō. s. q̄ pactis ⁊ iuramētis primatoruz ius publicū remitti non pōt. Ratio naturalis q̄ qs non pōt ei renūciare qō p̄o se nō est introductuz in. c. ad apostolicam. de reg. ⁊ hoc casu p̄nt intelligi iura in ꝫ rium allagata. ad hoc. l. ius publicū. ff. de pac. ⁊ in. c ꝑtingit. de sen. ex. Qñq̄z lex est fundata non sup bonis moribꝰ naturalibꝰ nec sup publica vtilitate principaliter sed in odiū aliquoꝝ ⁊ tūc cum nulla turpitudo reperit in iurāte ita q̄ pōt dūtaxat cuz dispendio rerū tpalium iuramētum adiplere ꝫ legez obligat iurantē ad implementū. ⁊ iste est ,ppius casus. c. significante. de pig. ⁊ facit. c. debitores. s. eo. sed non firmat ꝫctum sm Bart. ⁊ bene in. d. l. sigs p̄o eo. vbi taliter iurans bz omnia remedia cōpetentia ei qui iurat soluere vsuraz. pōt enī a principio ante solutionē petere absolutionem a iuramēto vel instare vt creditor compellat relaxare iuramentū vt plene dixi in. c. i. s. e. vel pꝰ solutionē repetere. d. c. debitores. ⁊ hoc in odiuz ipsius creditoris. ar. c. si vero. s. e. ⁊ hoc est de mēte Bar. in. d. l. si qs p̄o eo. Qñq̄z lex est fundata principaliter sup fauore priuati licet in ꝓsequūtam ⁊ secundario sit fundata super publica vtilitate. vt in casu nostro ⁊ casu. c. ij. de pac. lib. vi. ⁊ auc̄. sacramēta puberū. ⁊ iuramentū in ꝫrium obligat iurantē ⁊ ē iste p̄opꝛius cāus. c. nostri ⁊ iurium p̄oxime allegatorum. nec hoc casu procedit contrarium. Ratio est hec q̄ cum lex non sit fundata super fauore publico nec iuramentū contineat in se aliquā turpitudinez ex parte iurātis. vel ex parte materie super qua fuit prestitum non potest lex impedire quo minus qs se obliget deo nam iuramētuz principaliter dirigit in deū vt in. d. c. debitores. ⁊ deus precepit redde deo iuramenta tua in. c. ⁊ si christus. s. e. potest enim lex ad cōmodum subiectorū impedire obligationē querendaz homini. l. cū lex. ff. de fideiuss. sed nō obligationē q̄rendam deo cū lex subijciatur deo. ad hoc. xxiij. q. iij. si babes. ⁊. xi. q. iij. iulianus. ⁊. c. si dominus. ⁊. c. qui resistit. gnūmo etiam lex canonica non posset ī fauorem priuatū impedire obligationē querendā deo hoc ,pbo per. c. ad apostolicā. de reg. non solum enī regula monachorū sed etiam statutum Gregorij solenniter interdicit vt ante annū probationis quis nō suscipiat ad professionem ⁊ hoc fauore ingredi volētis ⁊ monasterij. vt dicto. c. ad apostolicaz. xix. q. iij. monasterijs. ⁊ nihilominus si antea fit professiō tenet quia obligatio queritur deo respectu dei potuit iste renunciare fauori suo non obstante interdi ⁊

a Et idē q̄ iuramentum validet ꝫctū. l. commissorie ⁊z imo. in rep. i. xxxiij. car. in iij. col. illius carte ⁊ ī c. repc. i pe. col. ver. adde tñ vnā ⁊c̄. referēdo Jo. an. in addi. spe. in ti. de rest. spo. vi. ⁊ q̄. q videt mult̄ restringere q̄ hic dicūtur sed ipse imo ibi non sequtur ipm Jo. an. in. d. addi.

a Et Bar. ibi in l.i. per glo. ibi. C. ne fl. dotiũ dent & ita consuluit in ꝓsi. incip. q̃ro qd si statutum & c̃. & cũ Bar. & Ang. in d.l. siqs pro eo. in prin. & consi. cliij. incip. do. Catherina q̃ alle. iste. j. col. pri. vbi fortius ꝺcludit q̃ qñ statutũ ꝓhibet ꝓsonam minoris vel mulieris ꝟbere & iurat nõ põt minor iurãs ꝓpelli ad obseruantiã iuramẽti nedũ in foro ciuili sed nec etiam in foro canonico pp̃ peccatũ q̃ ex iuramẽto resultat & credo q̃ hoc fuerit satis ꝺ mẽte bar. & dic̃. d. an. de alex. i auc̃. facta q̃ ista est cõis opi. & legistarũ & canonistarũ & alle. q̃ples doc. ita tenẽ maxime ang. i l seius. ff. ad. l fal. & bal. in pleriscq̃ lo/cis qui nihil penit9 tãgũt nec est verũ q̃ apud legistas aut cõ nistas ista sit cõis & vera opi. Et istã distinctõem bar. seq̃t̃ pe. de anc in. c. lz mulieres in. v. col. de iureiu. i. vi. & vide hic late ꝑ Jo. ꝺ imo. in. xiiij. car. i vlt. col. illius carte. v. circa tertiũ qꝺ difficili9 cuz duab9 seq. & adde hic qꝺ nõ. Jmo. in cle. i. in. viij. col. ver q̃ro tertio.

b Jdẽ dic̃ in si. ꝺ. alex. imol. in. l. is cui bonis. ff. de ver. ob. & ad hoc optime facit qꝺ nõ. Bar. in l i. in. iij. col. ver. item op po. volũtas C. de pac. & i terminis dixit ꝓꝺ. u. ꝺ ca. in. l. si cõstãte. §. quotiens vltra. i iij. col. ff. sol. mat. & vide imo. hic. i re pe. i. xv. carta. in. ij. col. illi9 car. Et per hoc clare tollit fundamentum Bar. in locis s̃. alleg.

ctioñe legis. Ad idem bonus ter. in simili. vt. c. qui post votum de regula. lib. vi. Ad idem. c. debitores s̃. eo. lex enim canonica & diuina interdicunt contractum vsurariũ de vsuris super eo. Adde q̃ ex tali cõtractu nulla oriꝛ obligatio. ꝺicto. c. debitores. & tam̃ iuramentũ de vsuris soluendis valet ex quo ex parte iurantis nullum subest peccatũ. ꝺ. c debitores. Aude lex humana nec vult nec potest ex solo fauore priuato vel odio impedire obligationẽ querendam deo ex quo nec ex persona iurãtis nec ex parte materie reperitur aliqua turpitudo ꝺ bonos mores naturales seu contra bonũ publicum principaliter. Ex his habes clarũ & verũ intellectum huius. c. & c. ij. & aucte. sacramenta puberũ. omnia enĩ veniunt contra iuꝛ singulare editum fauore hominũ. Sed circa intellectũ istorum iuriũ dubitaꝛ principaliter de duobus primo an indistincte valeat iuramẽtum cõtra legẽ humanã fundatũ principaliter super fauore priuato seu odio. secundo an in cãibus in quibus valet firmetur contract9 per iuramẽtũ. Circa primuz Bar. fuit in singulari opinione in. ꝺ. l. si quis pro eo. & auctẽ. sacramenta puberũ. & l. seius & augerius a. ff. ad. l. fal. dicens q̃ aut lex non dirigit verba sua ad personam sed ad cõtractum. vt quia prohibet alienationẽ fundi dotalis seu rei donate propter nuptias seu rerũ mioris & iuramentũ valet & in hoc cãu intelligit istũ tex. & c. ij. & auct. sacramẽta puberũ prealleg. sed si lex prociperet persone dicendo q̃ mulier nõ alienet vel qꝺ minor nõ vendat seu q̃ aliquis non emat tũc iuramẽtũ interpositũ in contrariũ nullius est momẽti. ꝺo uetur quia sic iurans facit cõtra preceptũ legis facte ab babẽte potestatem. ergo peccat mortaliter cũ scriptum sit qui nõ obedierit principi moriaꝛ morte. de maio. & obe. c. ij. Juramentũ autem sup obseruatione peccati mortalis est nullum q̃ ita demũ debet obseruari si seruatũ non vergit in dispendiũ salutis eterne. pro hoc adducit dictũ Jo. and. & Hostiẽ. in. c. lz. eodẽ ti. lib. vi. vbi glo. dicunt enim q̃ vbi mulier primo iurauit se non alienaturam fundũ dotalem si postea alienat & iurat de non cõtraueniendo non valz secunda alienatio. & hoc dicit multũ notandũ propter statuta diuersa que sunt per mundũ vt semper inspiciatur an statutũ prohibeat personas ꝓtrahere an cõtractũ fieri tantũ. Ego in hac materia feci solennẽ disputationẽ que incipit stante statuto c̃. & inter cetera attigi banc differentiam Bar. que cõmuniter nõ placet canonistis. de ea enim non videt curasse Fed. de senis consilio. cclxiiij. imo omni cãu sentit q̃ agens contra legẽ seu statutuz est transgressor legis. & q̃ iuramentũ est obligatorium lz contrabens secuz quia peccat contrabendo ꝺ legez teneaꝛ ad relaxationem iuramẽti. hoc tamẽ vltimũ. j. plenius discutiaz Banc etiaz differentiã Bar. impugnat hic Jo. de lig. & dominus episcop9 Vincẽ. quia q̃ꝺ q̃ꝺ lex prohibeat simpliciter tam̃ cõtrafaciens transgrediꝛ legez lz verba nõ dirigant ad personã. ꝺ. l. non dubũ. nec est verũ ꝟm Jo. de lig. q̃ quilibet faciẽs cõtra legem peccet mortaliter etiã si lex sit ꝓhibitiua nisi sit causa perpetue ꝓhibitiõis cum als lex in casibus permittat. & sic non potest esse mortale. Sed circa hoc plenius dico in. c. nã concupiscẽtiam. de consti. Do. Ant. in effectu Bar. impugnat concludens q̃ si statutũ seu lex est fundata principaliter super fauore solius iurantis iuramentũ semper obligat etiã si in consequẽtias remotas adsit prohibitioni fauor publicus velut q̃ liq̃ quãꝺo lex vel statutum p̃cipit aliquid q̃ cõtrafaciens peccat mortaliter illud est verum qñ precipit aliquid q̃ respicit vtilitatem publicã. Sz qñ statutum precipit aliquid q̃ principaliter respicit priuatã vtilitatez quo casu censetur potius consilium q̃ preceptum tũc ꝺuenies nõ ꝺicit peccare imo tenet iuramentũ seruare ita tñ ꝺent hic cano. & bal. i. l. si. §. filius aũt

beri procreent vel q̃ ciues diuites maneant & nõ ꝺe pauperentur q̃ in quantũ preceptũ dirigitur ad personam fauore psone preceptũ sapit naturã b consiliꝫ. ff. man. l. i. & l. cum pater. §. mando. ff. de lega. ij. & l titio. in prin. ff. de condi. & demon. cuz similib9. Nã precepta intelligunt ꝟm materie subiecte naturaz. xi q. iij. rogo. Idem voluit do. Pe. de ancha. in sua solenni repetitiõe. c. canonũ. de consti. dicẽs banc distinctionem Bar. esse verbalem q̃ statutũ annullando ꝺctum satis videt prohibere ꝟbentibus ne attentent ꝟbere. c. qui contra iura. de regu. iur. lib. vi. Et verba collata in rem concernũt potius personas q̃ꝺ res de excess. prela. tanta. & non refert cũ quo quis loquatur. l. cum pater. §. donationis. ff. de leg. ij. Unde cõcludit iuramẽtum esse obligatoriũ siue lex in, phibitione concernat ꝓsonaz siue rẽ. banc opi. semp tenui & ꝟm eam decidi lz domin9 Ange. de peruscio in quodam suo cõsilio quod incipit domina Catherina fuerit secut9 Bar. Ddoueoz primo in sniam istaz quia si res prohibet alienari persona intelligit prohibita quia res seipam alienare nõ potest. non enĩ debet inspici cum quo qs loquatur sed in quem ꝺispositiõis effectus dirigit vt ꝺicit tex. in. l. cum pater. §. donationis. ꝺe lega. ij. Sicut enim vno prohibito vendere alius tacite videtur prohiberi emere ꝓpter naturam correlatiuoꝝ q̃ vnũ non potest esse sine reliquo. vt l. i. C. de cupressis ex luco. li. xi. nõ. Bar. in. l. pe. C. de indic. vidui. & l. fi. de excep. facit qꝺ nõ. glo. C. ne fideiuss. ꝺo. den. ita re prohibita alienari & ꝓsone videtur prohibite cum sine eis non fiat alienatõ. lex enim est ꝓposita nõ verbis sed rebus ꝺe elec. cõmissa. li. vi Jdem in simili si loc9 interdicitur ne in eo celebretur clerici videnꝫ interdicti in eo loco celebrare adeo q̃ celebrans ibi durante interdicto incurrit irregularitatem. vt in. c. is qui de sen. excõ. lib. vi. & ꝺicunt violare sniaz interdicti. vt in. c. i. ꝺe postu. prela. & ꝺespicere petri claues & eccle fiasticam ledere potestatem. vt in. c. fi. ꝺe excessi. prela. ex quibus patet q̃ interꝺicta re inanimata interdictum dirigitur in effectu ad ipos homines rem interdictam agitantes ad idez illud. c. ij. ꝺe maio. & obe. quod allegat Bar. pro se. Nam ibi non fit differentia an verba legis dirigant ad personaz an ad rem sed simpliciter ꝺicit qui venerit ꝺ decretũ episcopi ab ecclesia abijciatur. & qui nõ obedierit principi morte moriatur. nõ enĩ obseruat decretũ principis qui alienat rem a principe prohibi tam alienari imo cõmittit cõtra legẽ & preceptum p̃n cipis vt patet ex predictis. & xi. q. iij. si ꝺns & c. iulianus. & c. qui resistit. & euidentius probo sic. lex dirigit preceptũ ad rem q̃ res minoris nõ alienetur fine iudicis decreto. C. ꝺe predijs mi. fine ꝺe. nõ ali. per totũ. tamen si minor alienat fine decetero ꝺicit lex q̃ est factum ꝺ legis ꝓhibitionẽ. vt. l. non solum. & l. si quidem. & l. ad resoluendum. C. eo. ti. hinc est q̃ nulla oritur obligatio nec naturalis nec ciuilis. vt nota. Bar. in. ꝺ. l. cuz lex. ff. ꝺe fideiuss. ergo sequitur q̃ si minor facit ꝺ legem peccat mortaliter. & sic non teneretur ad obseruãtiam iuramenti qꝺ est falsum vt in p allegata aucẽ. sacramẽta puberũ. Ad idẽ. c. ij ꝺe pact. lib. vi. vbi ꝺicit q̃ lex ciuilis improbat pactũ factum a filia vt ꝺote ꝓtenta nullum regressum bẽat ad bona paterna. vt habetur in. l. pactum. C. ꝺe collatio. & ꝺe pact. l. pactum. ergo filia paciscens venit contra ius ciuile cum veniat contra veritum per superiorem. & scõm opinionem Barto. peccaret mortaliter & non

C. ꝺe bo. q̃ lib pau. ꝺ cast. & imo der. in. ꝺ. l si qs ꝓ eo. & ꝺ bar. & tz ꝺo aler. in cõsi. cxxvi. icip. visis & põderatis statutis i. x. col. vbi ꝺicit q̃ opi. bar. in hoc é cõis ꝺamnata. Jdé tenet late & plenius q̃ alibi in cõsi. xxvij. icip. viso libello produc. to ꝑ ꝓcuratorẽ pe tri ꝺe nola c̃. in ante pe. colũ. & ꝺuab9 seq. vbi ꝺ bar. adducit & principalia fundamẽta q̃ tam̃ si recte cõsiderent ducuntur ad vnũ vt ꝺuo. & istã fantasiam b ar. q̃ sem ꝑ ꝺistinxit an lex loq̃retur in re vel in psona: repro bãt cõiter cano. hic. ſm barth. ꝺ bcle. hic in addi. et reprobat bal. in. l. iurisgentiuz §. & gener. ff. de pac. & i rub. ff. co. de iureiu. sali. & sul. i ꝺ. aucẽ. sacramenta.

deberet compelli ad obseruantiam iuramẽti quod ẽ falsum vt in.d.c.ij. Ad idez facit optime ⁊ clarissime tex.in.l.qui cõtra senatusconsultuz.ff.de fideiuss. vbi dicit q; mutuans filiofamilias facit contra senatusco sultum ⁊ tamẽ verba senatusco̅sulti macedoniani nõ diriguntur p̃ceptiue vel p̃hibitiue ad p̃sonam sed tantum dicit q; illi non detur actio.l.i.ff.ad mace donia.ergo aperte patet q; exquo simpliciter aliqd p̃hibetur ne fiat satis ꝑidetur ꝓhibita p̃sona ne faciat ⁊ si facit dicitur facere cõtra legem ⁊ si creditor p̃hibetur mutuare ergo filiusfamilias ꝓhibetur ac cipere quia dispositũ in vno ex correlatiuis extendi tur ad reliquuz.vt supra dixi.⁊ tamẽ si minor accipit ⁊ iurat reddere obligat ex suo iuramento.vt ipemet Bar.vult in.d.l.si quis p̃o eo.⁊.l.seius ⁊ augerius ad legẽ fal. Ex quibus videt concludendũ q; istõ ca pitulũ p̃cedat indistincte vt ex quo lex aliqd p̃hibi bet p̃incipaliter fauore p̃sone iurantis lz in cõsequẽ tiam ⁊ secũdario in fauorẽ publicũ iuramentũ in con trariũ p̃stitũ est obseruandũ vt hic.⁊ in.d.c.ij. ⁊ au ctẽ.sacramenta puberũ.⁊ ita.s.sũmaui.⁊ posset attẽ tari q; si iste de cuius fauore p̃incipaliter agit iurauit cõtrariũ nõ peccat ⁊ si in aliquo peccat iurando non peccat obseruãdo imo peccaz in ꝑueniendo. p̃muz q; non peccauerit iurãdo ꝓbatur q; cũ lex p̃hibu erit p̃mũ p̃incipaliter in fauorẽ p̃sone ⁊ eius cõmo dum nõ intẽdit ipam p̃sonã illaqueare ex trãsgressi one ad peccatũ sed potius ipsam priuilegiare ne qõ statutũ est in fauorẽ ⁊ conseruationẽ rerũ tẽporaliuz tendat in dampnũ ⁊ interitũ vite eterne ꝓtra legem qõ fauore.C.de legi.⁊ regulã q; ob gr̃am de reg.iu.lib. vi.cuiqz eni lz renunciare priuilegio suo.C.de pac.l si qs in conscribendo.⁊.d.c.ad aplicã.nec ex hoc dr̃ in effectu ꝓtenere p̃incipalẽ priuilegiantẽ vel consu lentem.iuj.dist.§.hec ⁊ si legib⁹.ad hoc tex. optim⁹ in.l.i.§.inde q̃rit.ff.de no.oper.nunc.vbi dicit q; si post nouũ opus nunciatũ ꝓuenat qs cũ aduersario vt opus fiat valet conuẽtio nec periculũ est ne pactio priuatorũ iussui p̃toris anteposita videat.qd enim aliud agebat p̃tor qz hoc vt cõtrouersias eorũ diri meret a qbus si sponte recesserunt debet p̃tor hoc ratum habere. Ex qnib⁹ verbis satis luculenter ꝓ batur q; veniens ꝓtra ius suum seu p̃ceptum factũ fauore sui nõ peccat.hoc idem ⁊ clarius videt ꝓbara ri in dicto.c.ad apostolicam.inducẽdo vt.s.patet q; verba dirigebant ad p̃sonã tan i contra fit lz qa vident renunciasse eorũ fauori. Itez posito q; in hoc reperiret aliquod peccatũ non tamẽ debet permitti vt veniat iste cõtra ꝓp̃rium iuramẽtuz exquo in ei⁹ obseruantia peccatũ aliter nõ nutritur ne iteruz pec cet cõtraueniendo⁹.vt aperte ꝓbatur in.c.⁊ si christus.s.eodẽ.⁊.c.mouet.xxij.q.i.vbi patet q; p̃cep tum est diuinũ ⁊ relatũ ad p̃sonam ne quis iuret per creaturã.⁊ tamen dicit q; si iurat licz iurans pec cauerit nihilomin⁹ tenet ad obseruantiã iuramẽti.ex quo potest obseruari sine peccato. Idez videt in ali is iuramẽtis temerarijs nõ habẽtibus comitẽ discre tionis.obligant eni iurantẽ exquo possunt obseruari sine peccato licz temere iurans peccauerit in iuran do.vt ꝓbatur in.d.c.⁊ si christus iuncto.§.illicite. xxij.q.iiij. Ex quibus potest dari hec theorica q; quãtuncũ qz iuramẽtum sit temerariũ seu illicitũ ex quo tamen nõ est ꝓtra bonos mores naturales nec i eius obseruantia imminet peccatũ semp est obseruan dum.vt ꝓbat in iuribus.s.allegatis. Juramẽtuz eni debet habere tres comites.s.vt omnino sit licitũ non autem vt sine eis nõ obliget iurantẽ.vt plene di xi.s.eo.⁊ si christ⁹.⁊ hec sufficiant quo ad primã q̃ stionem. Venio ad secũdam.s.an cõtractus talis firmetur iuramẽto an solum obligẽt ex suo iuramen to ⁊ non ex contractu ⁊ est subtilissimus punctus ⁊ etiam magni effect⁹ ꝑm Bart.in.l.si quis p̃o eo.⁊ Cal.inter vtrumqz cãum. Nam si ꝑctus firmat iura mento non licet amplius contrauenire per se vel suc cessorem.sec⁹ autem si nõ firmatur.nam hoc cãu sta tim cum obseruari ego possum repetere cũ fine cau sa incipiat esse apud creditorem. Item possum a p̃n cipio petere absolutionez a iuramento.vt in.c.i.⁊.c. debitores s.eo. Item heres iurantis poterit cõtra uenire cũ iuramentũ sit p̃sonale[b] ⁊ non transeat in he redem seu alium successorẽ.s.eo.c.veritatis. Bar.[c] tenet q; hoc cãu.s.cum lex p̃hibet p̃incipaliter fa uore p̃sone seu fauore reipublice secũdario iuramẽ tum firmet ꝓtractũ qz iurando lz alienare vt hic.⁊ di cta auc.sacramẽta in glo.super verbo obseruari do. Anto.tenet cõtractũ non firmari iuramento nisi vbi lex canonica vel ciuilis hoc exp̃imit quia potuit lex ex causa p̃hibere cõtractũ ⁊ sic impedire obligatio nem naturalem ⁊ ciuilem.lex autem canonica ꝑm eũ nihil dicit de contractu sed dicit iuramentum inuiola biliter obseruandũ p̃opter peccatum.vnde nihil co git vt cõtractus validetur. Non obstant absurdi tates que possent seq ꝑm illã differentiã Bar.⁊ cal. de qua.s.quia ꝑm eũ exquo nulla arguitur turpitu do ex parte tenentis non habet locum.c. debitores. Nec ob.si dicatur q; adest turpitudo exquo cõtrahi tur ꝛ legem quia ex hoc nihil peccat in deũ lz temere agat ⁊ sufficit si adest pena nullitatis cõtractus. Itez recipiens iuramentũ non peccat quo ad legẽ dei que permittit illum fauore tẽporali ꝓpter votũ renuncia re. Nec obstat q; post qz iuramẽtũ est impletũ tene at sine causa qz eam habet a iurãte respectu secunda rie obligatõis ex iuramẽto que ad eũ dirigitur.vnde habet ius tenẽdi. Non ob.q; nõ transeat iuramentũ ad heredes qz lz psonaliter non obligent ad piuriuz seruare tamẽ tenent ne ledatur aiam defuncti õ sepul. c.fi.de rap.in fris. Non ob. q; cessionarius poterit ꝓuenire qz nõ poterit hẽs cãu lucratiuã vel vbi ces sio fiat cum fraude.vbi vero hz onerosam ⁊ nõ appa ret fraus dicit q; licz ꝑctus non valideꝫ iuramẽto sur git tñ obligatio que ꝓtendit vinculum in partẽ super obseruantia ꝑctus q̃ ꝓduceret obligationẽ similez ⁊ illius nature cuius est cõtractus ⁊ obligatio ⁊ profi cit oibus qbus obstaret ⁊ proficeret contract⁹.⁊ sic firmiter ⁊ inuiolabiliter obseruabit iuramẽtum.vult ergo in effectu q; ꝑctus non firmat iuramẽto tamen iuramentũ hz illum effectum in retentiõe rei quã ꝓ duceret ꝑctus.vñ putat q; aduersus iuramentũ nisi alia arguat deceptio nõ dabit remedium. Do.car. dicit tutius tenẽdum vt hoc cãu ꝓtractus firmetur iu ramento ⁊ sic vitabunt predicte difficultates.tamen tenẽdo q; nõ firmet tenet q; heres non poterit cõtra uenire ⁊ multo fortius nec ille qui iurauit licet semel adimpleuerit. Fed.consilio.cclxxj. tz q; firmetur iu ramento in cãu huius.c.⁊ in.c.ij.de pac.lib.vi.⁊ au ctẽ.sacramẽta puberũ.⁊ sic q; heredes non poterũt contrauenire qz lz iuramentũ non extendat ad here des vt eos obliget ad piuriũ tamẽ ꝑctus extendit cũ sit validatus iuramento.ad hoc tex.cum glo.in dicta auc.sacramenta.alis ꝑm eum ꝛ prohiberet lex.⁊ decipe ret contrahentem cũ interpositione iuramenti. Idez Archi.in.d.c.ij.⁊ Cal.hic dicens q; sicut iurans nõ potest cõtrauenire ita nec eius heres qz ius qõ quis non habet nõ põt in alium transferre.vt in regula ne mo potest.de reg.iur.lib.vi.⁊ concludit q; in cãu hu ius.c.⁊ similibus in quibus solo iure ciuili cõtractus improbat heres vel successor non põt ꝓuenire addu cit.d.c.ij. Item qz hoc iuramentum nullam continet turpitudinẽ ⁊ est ꝑstitũ de eo qõ spectat ad iurantem ergo debet actum validare.facit.s.eodem.si vero ⁊

[b] Juramẽtum ex pte iurantis ẽ mere psonale ⁊ nõ trãsit ad heredes. de hoc vid bal. nõ in.l.fi.C. de pac.

[c] In tertio membro p̃in.⁊ idez i discursu tz pan. de ca.i d.auc.sacra. in iij. col. de quo etiã per bal.in.l.pac tum.C.ꝺ col la.⁊ p. imo.i l.qui supstitu ff.de acq. he redi.

[d] Addõ ratiõ. comen sem i.l.siqs p̃o eo.i p̃i. i.iij.col ff.de fideiuss.⁊ do. chrisso. portũ i §.extra neis.instit. de her. quali. ⁊ dif. vbi bene disputat et ponit intellectũ.d.auc.sa cramẽta.C. si ad.ven.

[a] Ad idẽ facit.c.peti tio.⁊ ibidẽ ipemet pa nõ.ad hoc nõ .illum tex.i.nõ.j. eo.

a Et vi̊ per Bar. ⁊ Hō doder. in auc. sacramẽta. C. si aduer. vendi. ⁊ Bal. in. c. i. §. item sacramenta. o̊ pa. iur. fir. in vl. col. vbi assignat rõnem diuersitatis in vltramõ. i. l. i. C. o̊ op. liber

b Et de hoc vi̊ que plene nõ. s̄ i pn̄. h⁹ decre. et o̊ hoc vi̊ p bal. in auc. sacramenta puber. i. iiij col. ⁊ Bar. in l. cẽs populi. ff. de iu sti. ⁊ iur. Et adde hic. d. Ant i. c. siqs venerit. i pn̄ ci. de mai. ⁊ obe. vbi dic̄ illum tex. in duci p bart. ad qõ. q; si statutũ ānullat cõtractũ factũ a muliere vel mi̊ore sine certa solẽnitate nõ valebit ⁊c⁹ absq; alia solẽnitate et si intercedat iuramẽtum. ⁊ de qõ. hic posita vide ang. in cõsi. clviij. vbi ponit quedam alia circa iuramẽtum. ⁊ vide latissime p istũ in disputatiõe sua icip. stante statuto cõmuniter in Italia vide bal. in repe. l. ij. ff. de iure iu. vbi i hoc passu sequr dictũ bar. in d. l. oẽs. ⁊ vide de hoc p bal. in. c. i. §. item sacra. o̊ pa. iur. fir. ⁊ i cõ. suo. xxi. ⁊ in. §. si v̊o. in fi. insti. de cura. in fi. in vlt. col. ⁊ in c. ⁊ si xp̄s. in fi. vi. col. s̄. c. ri. vbi dic̄ q; si statutũ ci-

l. cum qs decedens. §. codicillis. ff. de leg. iij. ⁊ j. de insti. c. cum venissent. per que iura probaᷓ q; vbi qs renũciat iuri suo lz ex cā possit cõtrauenire tamẽ si iuramentũ interc̃sit qõ factũ est amplius rescindi nõ potest. Concludit ergo iuramẽtum validare contractum. ⁊ ita refert Jo. mo. Archi. ⁊ Jo. an. in. d. c. ij. ⁊ sic hec opi. q; in casu huius. c. ⁊ similib⁹ p̄ctus validetur iuramẽto est cõis ⁊ eam semp secutus fuz. Et videᷓ de hoc casus in. d. c. ij. vbi expresse dicit illud pactũ iuramẽto firmari. Unde sicut in casu illius. c. firmatur pari rõne ⁊ in casu huius. c. ⁊ auc. sacramẽta puberũ. cũ eadem sit vtrobiq; ratio. arg. c. cũ dilecta. de cõfir. vti. vel inuti. Item facit rõ do. An. quã retuli in precedẽti qõne. s̄. q; cum lex principaliter cõcernit fauorẽ iurantis videᷓ potius cõsultoria q̄z preceptoria ⁊ obligatoria. Unde cum lex hoc casu nõ resistat nec resistere possit iuramẽto vt dixi in p̄ce. q. videᷓ supuenẽte iuramẽto tollere p̄hibitiõz suã vt expresse colligit ex verbis illius auc. vbi mandat iuramẽta inuiolabiliter obseruari qõ nõ faceret si staret i prohibitiõe sua ar. in. d. l. siqs pro eo. ⁊ quod ibi nõ. Bar. ⁊ sic cõualidat p̄ctus cum nõ reperiat resistentiam. Insuper adduco aliã rõnem ferẽ cõcludentem si iuramẽtum nõ firmaret cõtractũ in cãu auc. sacramenta puberũ. ⁊ similiũ. Imperator nõ mandat iuramentũ seruari ⁊ iuramẽtum extraiudiciale nõ inducit obligatiõem⁹ de iure ciuili ſm opi. legistarũ per. l. siquis pro eo. de fideiuss. vbi per Bart. loquit ergo auc. sacramẽta puberũ. de iuramẽto confirmatorio. placet tamẽ mihi opi. do. An. q; presuppositio q; cõtractus nõ firmaret tamen heres vel successor singularis nõ poterit p̄uenire. ⁊ multo fortius nec ipse iurans post adimplemẽtum p. d. c. ij. vbi videᷓ omnio esse seruandũ dictũ iuramẽtum. vnde per illã dictionem oĩno voluit excludere oẽm cõtrauentionẽ vt sentit ibi archidiacon⁹. Idem tex. in dicta auc. sacramenta puberũ. in fi. dũ dicit inuiolabiliter. Itẽ facit istud. c. ⁊ c. licet. j. eo. ti. lib. vi. vbi nulla fit mẽtio de receptiõe alicuius sicut fit in cãu. c. debitores. s̄. eo. secus tamẽ puto vbi lex inhibet cõtractum odio creditoris. vt in. c. significante. de pignor. vt dixi plenius supra quia in odium ipsius stabo. c. debitores. ⁊ c. i. s̄. eo. ti. licz Fede. in dicto cõsilio. cclxxij. sentiat idem qõ in cãu huius. c. sed min⁹ bene per ea que. s̄. dixi. Sed vltra p̄dicta aduerte ad illã difficultatez que oriᷓ an p̄ctus firmeᷓ iuramẽto vel ne. Dicit enim Ange. de perusio in dicto cõsilio q; vbi actus iuramẽto firmaᷓ lz qs absolnaᷓ a iuramẽto non, ꝓpterea potest venire p̄ actuz q⁊ actus est validus de se ꝓpter iuramẽti interpositionẽ. ⁊ absolutio hoc solum operatur vt p̄uenies non incidat in periuriũ non aũt annullat cõtractũ. vnde nullus diceret ſm eum q; minor q̄ iurat super cõtractu aut minor qui iurat ⁊ fuit deceptus vltra dimidiã iusti precij si absolnitur a iuramẽto per superiorẽ possit ꝓpterea venire contra actũ q⁊ p̄ctus est aliquis ⁊ irreuocabilis vbi vero act⁹ non firmatur iuramẽto sed solum iurans astringiᷓ ad nõ veniendum cõtra iuramentũ imediate cum est absolutus obtinet. non enim obstat iuramẽtum q⁊ est absolutus a superiore. non act⁹ q⁊ nullus. vnde qui iurat se soluturũ vsuras aut nõ venire ꝓtra actum pignoratitium factum in forma venditiõis imediate cum est absolutus p̄sequi potest ius suum quia tale iuramentum non firmat promissionez sed solum obligat eum ad nõ contraueniendũ quod est notabile dictuz ⁊ menti cõmendandũ ꝑpetuo. Sed Jo. cal. ⁊ Paulus in quodã consilio videntᷓ sentire cõtrarium in eo q; dicunt q; petens absolutionem a iuramento confirmante ꝓtractuz debet facere citari ptem q⁊ tractaᷓ de eius p̄iudicio cũ sublato iuramẽto sequaᷓ rescis-

sio ꝓtractus. Sed mihi plus placet hoc dictũ Ang. q⁊ vt. s̄. dixi. per interpositionem iuramenti lex tollit p̄hibitõnem ⁊ sic ꝓtractus remanet validus sine alia p̄hibitione. nõ ergo debet rescindi per absolutõez iuramenti q⁊ cõtract⁹ assumpsit vires ex cõsensu partiuz iuramẽto vallato. vnde nõ cessat nunc ex toto cã confirmans. arg. C. quãdo li. ab emp. discẽ. ⁊. ff. per totum. ⁊ l. nihil tam naturale. ff. de regu. iur. ⁊ in. c. i. eo. ti. ⁊ hoc teneas. vnde merito dixit tex. in. d. auc. i uiolabiliter ⁊c. ⁊ i. d. c. ij. oĩno seruandũ ⁊c. quasi de cetero debeat valere vt ꝓctus. Jn contrariũ tamẽ faciunt multa que sequũtur. Itẽ ſm opinionẽ Ange. inutilis esset semp hec absolutio si contract⁹ postmodum foret irreuocabilis ꝑ. c. si vero. s̄. eo. vbi bonus tex. vnde potest sic distingui q; aut contractus sustinebaᷓ solo iuramento ⁊ tunc eo sublato dũmodo legitime tollitur ꝓtractus q⁊ tollitur illud vinculũ quo solo sustinebaᷓ arg. opti. l. stichum. §. naturalis. ff. o̊ solu. ⁊. c. cum cessante. j. de appel. Aut sustinebatur etiam alio iure ⁊ tũc sublato iuramẽto datur facultas interpellandi aliud remedium p̄ius cõpetens ad rescissionem ꝓctus. Exemplum quãdo quis in contractu fuit deceptus vltra dimidiam iusti precij quo cãu contract⁹ non ē ipso iure nullus sed sublato iuramẽto potest agi condi. l. ij. C. de rescin. ven. c. pe. ⁊. c. cũ dilecti. de emp. ⁊ vendi. ⁊ quãdo in cõtractu inito p metum interuenit iuramẽtum. ficpõt intelligi. c. si vero p̄alle. ⁊ hoc de secũda qõne. Nunc ad predicta applico duo dubia quotidiana ⁊ multũ notabilia que disputaui ⁊ continentur in p̄alle. disputatione veniunt ad limitationẽ predictoruz. hic enim patet ⁊ in iuribus p̄alle. valere iuramentũ b contra legẽ ciuilẽ emanantẽ principaliter in fauorẽ priuatũ. pone enim q; lex seu statutũ irritet etiam iuramẽtũ vel forma nõ seruata disponit q; contract⁹ habeaᷓ pro ficto ⁊ simulato. Ecce in terminis statutũ disponit nõ valere contractuz mi̊oris vel mulieris sine ꝓsensu duorũ agnatorũ etiam si interponaᷓ iuramentũ. vel dicit q; talis contractus habeaᷓ pro ficto ⁊ simulato nunquid iuramentum forma statuti non seruata p̄stitũ obliget iurantem. Et ad hos duos articulos multa adduxi pro ⁊ contra in dicta disputatiõe que causa breuitatis omittam ⁊ solũmodo veniam ad decisionem. Et primo p̄mittã opiniones p̄cipaliores quas in materia reperio. Et p̄mo sciendũ q; Jaco. de bel. tam i filiofamilias q̄z in minore p̄hibito ꝑbere sine certa solẽnitate disputat vnã questionẽ quid iuris si contraxit cũ iuramẽto non seruata solẽnitate statuti. ⁊ cõcludit in filiofami. q; iuramẽtum dicto casu nõ dat robur contractui. tum q⁊ est accessoriũ ad contractum nullum. ergo nihil valet dicta. l. nõ dubium. C. de legi. tum quia cõtra bonos mores. nam talis ꝓctus ꝑbet causam delinquendi ⁊ parentes deprecandi. l. i. ff. ad mace. ⁊ regula nõ est obligatoriũ p̄alle. de mi̊ore dicit idem de iure ciuili sed de iure canonico dicit eũ obligari per istũ tex. ⁊. d. c. ij. ⁊ incipit questio lege perusina cauet. quam etiã recitat Jo. an. in addi. Spe. in ti. de sen. p̄ola. §. vt autem. ver. sed pone. ⁊ similr tranſit Fede. de sen. consilio. cclxxij. tangit primum articulum. s. qñ lex irritat cõtractum ⁊ annullat iuramẽtum ⁊ loqtur in filiofami. ⁊ cõcludit iuramentũ valere q⁊ obligat in cãu fortiori. vt in auc. sacra puberũ. ⁊ hic ⁊ in. c. significante. de pigno. ⁊. d. c. ij. de pac. lib. vi. Nec obstat q; statutũ annullet iuramentum q⁊ hoc nõ potest facere cum nõ pertineat ad forum suum sed ecclesie. vt in. c. venerabilẽ. de elec. Bar. i l. omnes populi. ff. de insti. ⁊ iure. in. viij. seu. ix. col. dicit q; aut statutum simpliciter annullat iuramẽtum nõ seruata solennitate ⁊ nõ valet aut disponit q; ꝓctu aliter celebrato p̄sumaᷓ dolus seu q; minores

uitaris di
car q; mul-
la mulier
ꝓbat sine
ꝓsẽtu duo
rum, ꝓpin
quoꝝ non
valebit ꝓ-
ct⁹ mulie-
ruz sine q
pinqs ẽt si
interposi-
tum sit iu-
ramentuz
Itẽ de qõ
ne hic posi
ta per do.
Ant. vide
bal. i. c. ad
nostrã. cl.
ij. s̄. c. in vl
ti. col. ver.
quero nũ
quid statu
tũ. ⁊ p pe.
de anc. in
repe. regu
le ea que. i
iij. questi.
principali
ad fi. ⁊ ple
nis. p̄ imo.
bici repe.
i. xvij. car.
cũ duabus
seq. ⁊ i ea.
repe. in. xx
iij. car. i. ij.
⁊ ih. col. ii
li⁹ car. cuz
quatuor
aliis seqñ
tibus.

dolo p̃sumant inducti ⁊ valet. mouet q̃ statutũ p̃sumere p̃t doluꝫ sed iuramentũ dolo extoꝛtũ nõ vꝫ vt hic. cuꝫ si. Do. Bal. tangit in auc̃. sacr̃a. ⁊ dicit q̃ etiã si statuta nõ fingant dolũ ⁊ simulationẽ tñ si bẽnt rõnem ⁊ eqtatẽ. puta q̃ malitia illius loci erat multũ prompta ad decipiendũ minoꝛes talia statuta annullantia iuramentũ valent nec iuramentũ est obligatoꝛium. Naꝫ cũ bẽant eqtatem ⁊ rõnem naturalẽ nõ p̃t dici iuri ꝯtia. Fatet tñ bonam esse cautelam q̃ in multis locis seruat vt ꝯctus ꝯ statuta gesti p̃sumãt dolo seu metu extoꝛti. Sed idem Bal. in. l. nõ dubi tñ. C. de leg. videt aliam theoꝛicã tradere. dicit enĩ de iure canonico cẽ dicendũ q̃ interdũ iuramẽtum tollit cãꝫ p̃hibitionis iuris fictione ⁊ tũc seruandũ est iuramẽtum. verbi gr̃a si cã. p̃hibitionis est minoꝛ etas iuramentũ fingat maioꝛẽ ⁊ ideo tꝫ ꝯctus. secus si non tollit cãm. p̃hibitionis. Exemplũ statutũ. p̃hibet minoꝛem ꝯbere q̃ fingit dolum certe ſm eum iuramentũ nõ tollit cãm doli p̃sumpti ⁊ ideo nihil opat iuramẽtum. ar. l. siqs in clinos. ff. de le. i. tñ ergo iuramẽtuꝫ opatur in causato quãtum opari p̃t in cã ⁊ non plus Nec ob. ſm eũ. c. ij. de pac. lib. vi. ⁊. c. lꝫ. j. e. ti. ⁊ li. ⁊ istud. c. q̃ in istis cã. p̃hibitionis erat de iustitia positiua ⁊ mutabili ⁊ nõ de imutabili. ⁊ ideo ĩ istis potest iuramentum opari. Illa autem iustitia est mutabilis cuius transgressio nõ inducit peccatum de iure diuino. Illa vero est iustitia imutabilis cuius transgressio inducit peccatum q̃ ius diuinum est immutabile ⁊ in hoc fundat ſm eũ regula nõ est obligatoꝛium lib. vi. hec sunt vera ſm eũ q̃ agit de efficacia iuramẽti respectu iurãtis. sed q̃ p̃hibitio concernit aliũ q̃ꝫ iurantẽ iuramẽtum vni⁹ alteri obesse non p̃t. vt nõ. C. de bo. q̃ li. l. fi. §. filijs⁹ aũt. Et ex p̃dictis breuiter ꝯcludit q̃ aut iuratur ꝯ ius iurantis aut ꝯ ius tertij. Primo casu aut rõ. p̃hibitionis fundat sup equitate naturali. ⁊ nõ valet iuramẽtũ. aut fundat sup q̃daꝫ eqtate positiua ⁊ tunc valet iuramentũ. tertio cãu nõ valet iuramentũ. que oĩa dicit bene notanda. Ad. c. debitoꝛes. rñdet q̃ iuramẽtum sup vsuris est p̃hibitum in altero extremo. s. in recipiente sed nõ est p̃hibitum in p̃mittente. ⁊ ideo p̃mittẽs dꝫ obseruare iuramentũ non in fauoꝛẽ hois sed respectu diuini nois q̃ deo iurat p̃t peti tñ absolutio. vt ibi ⁊ in. c. i. §. e. ti. hec Bal. ⁊ de hac materia aliq̃d per eundem in. l. fi. C. de nõ nu. pec. ⁊ in. l. pactũ quod dotali. C. ꝺ̃ col la. ⁊ in. l. seius ⁊ augerius. ff. ad. l. fal. Do. An. hic tenet iuramentũ in cãu nostro valere lꝫ statuta annullẽt iuramẽta vel p̃hibeãt q̃ p̃hibere iuramentũ nõ spectat ad iudices seculares nec ad legem ciuilez. vt no. Hosti. in. c. quẽadmodum. §. e. vbi dixi ⁊ Fede. vbi §. Idem dicit si annullaret instr̃a vel fraudem p̃sumerent alia nõ apparente cã p̃sumendi vel si imponerent penã venientib⁹ ad ꝯctum q̃ oĩa talia confingi possent ad excludendã iuramentalem obligationem via indirecta vbi directa fieri non p̃t ꝯ regulam cuꝫ quid. lib. vi. d. c. quãto. de p̃mule. Nec ob. ſm eum q̃ dr̃ de voto. l. ij. ff. de polli. vbi ius ciuile disponit sup voto q̃ non valent leges ille inquãtuꝫ infringũt votum. ad hoc q̃ nõ. glo. in. c. mulier. xxxij. q̃. ij. ⁊ hoc est dictũ Fede. in dicto consilio. cclxxij. Sꝫ ego intelligo ſm nõ. per Innoc. in. c. scripture. de voto. nõ enĩ derogat ex toto illis legib⁹ vt ibi sentit Inn. Et per hoc putat q̃ alio extrinsec⁹ non apparente iuramẽtũ obliget prodigũ dũ tamen sit ꝯsensus capax lꝫ aliud voluerit Fede. consilio. xxx. ⁊ Bar.ᵇ in. l. is cui. ff. de ver. ob. ad hoc q̃ in acgrẽdo equiparatur pupillo pubertati p̃primo. vt nõ. in. d. l. is cui. ⁊ ex delicto obligatur vt ibi nõ. ergo ex iuramẽto de delictis pue. c. i. ⁊ ij. nec ſm eum ob. q̃ interdicta sit ei administratio q̃ per hoc nõ est iterdictũ iuramentũ nec interdici potuit. Nec ob. q̃ lex equipararet eũ furioso q̃ non attendit in hoc eq̃parato legis ⁊ q̃ totũ hoc fit fauoꝛe suo. Nec ob. q̃ legis resistentia impediat naturalem obligationẽ. ff. de fideiuss. l. cum. l. ⁊. l. si non fortẽ. §. i. ff. de ꝓdi. inde. ergo pari rõne iuramentuꝫ xxij. q. v. iuramenti. q̃ illud verũ q̃ illi p̃hibitioni consonat ius diuinũ vt in vsuris. Item lꝫ possit infrigere naturalem obligationẽ inquantũ obligat parti ⁊ etiã iuramẽtalem quo ad secũdariã obligatiõem que dirigit in partẽ nõ tamen infringit nec infringere p̃t obligationẽ iuramenti inquãtuꝫ p̃incipal̃r dirigitur in deũ. nec in hoc tũc sunt paria simpler. loquela ⁊ iuramentũ q̃ iuramentũ p̃incipal̃r dirigit in deũ loq̃la in partẽ. Videtur ergo in effectu ꝯcludere do. Anto. quo ad vtrunq̃ articulũ q̃ iuramentuꝫ obliget ⁊ sic obseruaudũ nisi q̃ lex seu statutũ p̃sumit doluꝫ seu fictionẽ ⁊ habuit legitimã cãm hoc p̃sumendi secus si hoc fecit mero fauoꝛe minoꝛis. Do. car. refert hic se consuluisse statutũ valere ⁊ impedire iuramentum cũ p̃sumit dolum seu aliam iustam cãm. ⁊ quia tunc ꝯbentes satis videt in dolo esse. Hec sunt p̃ncipalioꝛes opiones quas in materia reperire potui. ⁊ vt habes rẽ clarioꝛẽ subijciam per bimẽbꝛem distinctiõꝫ q̃ mihi in hac materia videt. Et dico sic aut statutum sine alia p̃sumptiõe fraudis p̃hibet obligari onem seu aliũ actum etiã annullando iuramentũ nisi certa solẽnitate seruata. aut p̃sumit fraudem deceptõnem dolum metũ vel quid sile. p̃mo casu dico iuramentum obseruandũ exquo p̃incipal̃r fauoꝛe ipsius iurantis emanat statutũ. vt p̃batur hic ⁊ in. c. ij. ⁊ ĩ c. lꝫ. ⁊ in auc̃. sacr̃a puberũ p̃alleg. nec facio vim an statutũ dirigat verba p̃hibitiua in psonam aut ad rẽ vt. ſ. pleniſſime dixi. hec pars satis. ſ. p̃bata est in ĩtellectu huius. c. Non restat rñdere nisi ad iuramentũ impugnatũ per statutuꝫ. dico enim vt. ſ. dixi satis dictum est statutũ nõ posse impedire ex mero fauoꝛe alicuius obligatiõem iuramentalẽ q̃ acgritur. deo ga inferioꝛ non p̃t ĩponere legem superioꝛi in cle. ne romani. de elec. ⁊. ſ. latius dixi. Item facit dictũ Inn. i. c. ij. de regula. vbi dicit q̃ in istis spũalibus ius naturale p̃fertur positiuo. vnde cõcludit q̃ quo ad offerendum filium monasterio non est differentia inter patrẽ ⁊ matrem. facit. c. si annum. de ind. lib. vi. vñ cum contractus minoꝛis vel mulieris bẽat suum esse ſm naturalem equitatem ⁊ ſm ius gentiũ ⁊ interuenit iuramentũ nõ est curandũ de omissione solennitatis iuris ciuilis. vt p̃bat in. l. i. co. ti. ⁊ in. d. auc̃. sacr̃a puberũ. Ad idem facit q̃ ꝺ̃ le. ⁊ nõ. in. l. i. C. de sa. san. ec. vbi concluditur q̃ in cõcernẽtibus animã attendimus solũ solennitatẽ iurisgentium ⁊ nõ iuris ciuilis ⁊ nõ. in. c. relatum. de testa. Nec potuit ius ciuile seu statutũ reꝓbare iuramentũ etiã si minoꝛes erant soliti in tali loco decipi quicq̃d dicat Bal. in. d auc̃. sacr̃a. quia hoc nõ spectat ad legẽ ciuilem sed ad papã vt in. c. venerabilem. de elec. ad idez. xcvj. di. si imperatoꝛ. vbi expresse dicit q̃ in istis spũalibus etiam iperatoꝛ dꝫ habere recursum ad ecclesiam. ⁊ fac̃ quod ponit Fe. ꝯsilio. xciij. vbi dicit non valere statutum laicoꝛ q̃ ex aliquo facto siue gesto p̃sumat ꝯctus vsurarius. puta si appet solutio de minoꝛi q̃ꝫtitate q̃ cõtineatur in instrõ itelligatur ꝯtractus vsurarius ⁊ habeat pro plena p̃batione. mouetur q̃a cognitio vtrũ debeat censeri cõtractus vsurarius necessario tangit spũalitatem ideo non possunt laici sup hoc constituere. c. fi. de re. eccle. nõ alie. ⁊. c. ecclesia sancte Marie. de ꝯsti. ⁊. c. tuam. de oꝛd. cog. ⁊. c. latoꝛ q̃ filij sint legitimi. facit etiam qõ nõ. Jo. an. in. c. statutum. de bere. lib. vi. vbi concludit ꝯsilẽ statutuꝫ non valere etiaꝫ respectu pene. vt si apponat pena ꝯbenti matrimonium sine ꝯsensu parentũ. sic dico i p

a Valz ar gu. a cõiter accidentib⁹.

b Istõ dictũ inno. cti am refert ꝑ fing. idẽ do. abb. panor. i d. c. is q fidẽ q est. c fi. de spon. z in. c. quãto. de p̃sũp. z i disputatiõe sua in cip. stãte statuto in. xvij. col. vbi multũ ꝯmendat hoc dictũ in no. q et pro fing. tz idem do. ab. in. c. ij de pur. vul. z in. c. firmitatis. de fri. z i c. i. cir. med. de ꝓfir. vti. l inuti. z in. c. cuz inf. in. ij. col. de re iu. z ibi vide q̃ circa hoc ad didi.

b Et si eẽt mior q iurasset soluẽ mutuũ sub spe futur numeratõis poterit excipe et post biẽniũ ita nõ. dicit bal. in. d. l. fi. in fi. C. de nõ nu. pe. quod nõ. ad limitationem. d. auc. sacra puberũ. C. si aduer. vẽ. z ad limitatiõz tituli insti. de lit. ob. vt isto casu minor pp iuramentũ nõ repreſentet maiorem ipſi minori currat dicta ꝑscriptõ biennij. Et rõ est q cuz isto casu deficiat ꝓsensus eo q pecũia nõ sit nũerata iuramẽtũ nihil opat. Et ad limitatõnez. d. l. fi. ad de hic q prescribit ipsemet abb. panor. j. co. iiij versi. z vtro biq bñ facit qõ nõ. cy. zc.

posito q̃ lz statutum laicoꝝ possit ꝓhibere ꝟriuz nõ tñ põt decernere inualiditatem iuramenti exquo non prestat super re turpi. q̃ non est de foro seculari sed ecclesiastico de iudi. nouit. cũ alijs superius allegatis nec in hoc bz auctem aplicam imo mutteret falcem in messem alienã nec deceptiõem seu lesionem minoris curat ip̃erator. vt in. d. auc. sacra puberũ. nec papa i c. ij. de pac. lib. vi. z hic. Nam ꝓꝓ fragilitatem sex⁹ z etatis multis deceptõib⁹ expositã emanarũt illa iura in fauorẽ minoris z mulieris. vt. ff. de mino. l. i. z ad velle. ꝑ totũ. z tñ iuramentũ in ꝟrium valet q̃ bñ potius respectus ad aiam q̃z ad fauorẽ rerum tpalium vt hic z simili. z hoc quo ad primuz membꝝ. Scõo mẽbro principali q̃ statutum nõ ſuata solẽnitate prẽsumit dolum vel aliã illicitã cãm dico q̃ aut nulla apparet specifica z verisimis coniectura ꝓlumendi fraudem z nõ sufficit quo ad euacuãdũ iuramẽtum q̃ nõ apparente cã vrgente non bz nec põt impediri obligatio q̃renda deo. ar. xxv. q. i. sunt qdam. z qõ nõ. Inno. in. c. que in ecclesiarũ. de ꝟsti. z melius in. c. quia plerique. in fi. de imu. ec. z per legistas in. l. fi. C. si cõtra ius vel vti. pub. esset enim tale statutũ cã pfidie z ꝑiurij ꝟ. l. i. C. si aduer. ven. z istũ tex. cũ silꝫ⁹. aut sub est cã prẽsumẽdi. vt q̃ cõiter in loco minoris decipiebant z inducebant dolo ad ꝟbendũz z sepe fingebãtur ꝟctus obligatorij ꝟ minores. vnde statutũ arguẽ do⁹ a cõiter accidentibus qõ lz i. c. i. de cleri. nõ resi. vbi ꝑ Cal. z Ci. in. l. neq̃ natales. C. de ꝓba. introduxit quandã solẽnitatẽ qua omissa ꝓsumit simulatũ ꝟctuz siue dolosum. z tũc ꝓstat in foro aie ꝑ ip̃m minorem ꝟctum esse verũ z nõ fictũ. Aut dolosum z puto ip̃z astrictũ ad obseruantiam iuramẽti q̃ in foro aie creditur confitẽti in ꝓiudicium suũ de bonis. significasti. nõ. in cle. i. de pe. z cessat rõ statuti. nã exquo statutũ est ꝟ obligationẽ diuinam cessante cã statuendi cessat dispositio. vt nõ. sentit Inn. in. c. q̃ pieriq̃z. de imu. ec. in fi. facit qõ nõ. glo. in. c. non est de vo. Et idẽ opinor dicendum quo ad foꝝ contẽtiosuz. vt si apto ore postmodũ confitet ꝟctum verũ esse z nõ simulatũ sibi dolosum q̃ teneat ad obseruantiã cum cessãt ratõ z cã statuendi. Nam z ꝟ prẽsumptionẽ iuris z de iure admittit ꝑbatio in ꝟrium per confessionem eius õ cuius fauore agit vt ꝑbatur in auc. sed iaz necesse. C de dona. ante nup. z in. c. is qui fidem. de spon. z i. d c. q̃ pleriq̃z. de imu. ec. per Inno. b vbi singulariter dicit q̃ ẽt post q̃z sñia transiuit in rem iudicatã si constat de eius iniquitate per cõfessionem ptis pro q̃ lata fuit dz reuocari q̃ cessat p̃sumptio iusticie q̃ operabatur transitum in rem iudicatam multo ergo fortius debet hoc dici in iuramento qõ principaliter obligat deo. vt in. c. debitores. z. c. z si christus. s. eo. z hoc i telligo qñ cõfessio habet suas solẽnitates requisitas. z per hoc habes bonã practicã in locis vbi sunt talia statuta vt facias iurantem interrogari iureiurãdo an interceſſerit simulatio vel dolus qõ bene nõ. aut minor seu mulier allegat fraudem ꝓlumptã per statutũ seu nõ dicit ꝟctum licitũ z poterit seruari opi. Bar. z Bal. z aliorũ vt iuramentũ tunc non sit obligatorium q̃ non tollit p̃sumptionẽ statuti legitime inductã ad hoc tex. singularis in. l. fi. C. de nõ nu. pec. vbi patet q̃ simplr ꝓfitens se recepisse mutuũ tñ infra biennuz excipe põt ꝓfessionẽ emanasse spe future numerationis etiã si iuramentũ a principio fuisset interpositũ. vñ p̃sumptio iuris nõ opatur effectũ suũ etiã si interceſſit iuramentũ. vñ singulr ibi, ꝑbatur q̃ ois prẽsumptio q̃ est in ꝟctu vel ꝓdicto tacita intelligit in iuramento sup eo prestito qõ ẽt nõ. ibi Bal. z ꝑ Inno. i c. veniẽs. s. eo. z in. c. per tuas. s. de arbi. z. s. dixi in c. q̃ntauallis. z hoc de scõo. Unũ tñ nõ omitto qõ est in hac materia singulare q̃ i illis casib⁹ in q̃b⁹ dixi iuramẽtũ ligare nõ dz iudex seclaris dicẽs ꝟriũ de hoc cognoscere q̃ cũ ex rõnuz z opinionũ ꝓflictu redda tur saltẽ ꝑbabile dubiũ õ validitate iuramenti nõ potest iudex secularis de hoc cognoscere sed dz referre ad iudicem ecclesiasticũ de or. cog. tuaz. de sen. ex. si iudex laicus. li. vi. de iudi. nouit. nõ. de fo. cõpe. cũ sit gñale. z per Jo. an. e. ti. c. fi. li. vi. z ꝑ Bar. in. l. ritia. ff. so. ma. z. l. i. ff. de iur. om. iu. z videt aperte ꝑbare tex. in. c. venerabilem. de elec. q̃ solus papa de hoc cognoscat. exquo oritur ꝑbabile dubiũ sed spe. in ti. de lega. §. nunc de epoꝝ. ver. itẽ papa. singulariter dicit q̃ etiã inferior a papa põt interpretari iuramentũ qñ dubitat de eius validitate. Ad. c. venerabilez rñdet dupliciter. Primo q̃ ꝓcedit in negocio arduo z inter psonas magnas vel qñ vult dare licẽtiam ꝟueniendi sine ꝓmutatione z cõmutatiõe aliqua. z hoc dictũ Spe. sequit do. An. s. eo. quanto. Ego adduco ad hoc dictũ Inno. s. e. debitores. vbi tenet ip̃m ep̃m posse sup iuramẽto dispensare. z sic fortius interpretari. q̃nimo etiã de interpretatiõe exp̃resse sentit in exemplis per eũ ibi positis. z per hoc bẽs decisionez illoꝝ dubioꝝ. In eo tñ q̃ do. An. reprobauit opi. Fed. in ꝓdigo plus mihi placet opinio Fe. duplici rõne q̃ exquo erat sibi interdicta administratio iuramentũ nõ poterat bẽre efficaciã. arg. s. e. sicut ex lr̃is. Item z melius iudex interdicẽdo administrationem tanq̃z ꝓdigo videt ex iusta cã p̃sumere dolum z fraudem secum ꝟbentis. ergo iuramentũ nõ obligat rõne fraudis p̃sumpte. ar. hic. z ex supradictis. z hãc opi. Fed. sequitur Bal. in. l. i. C. de sac. san. ec. dicens q̃ ex ꝟrio interdicto esset frustratoria. Et banc opi. dicit etiam tenere Ja. de are. in. l. q babebat. ff. de tute. Ex predictis põt inferri ad decisionẽ talis qõnis an donatio facta vltra legitimũ moduz sine legitima insinuatiõe ꝓfirmetur iuramento. vel saltẽ tale iuramentũ sit obseruandũ. Bal. in. l. id qõ pupillus C. de epi. z cle. tz q̃ non q̃ propter fraudẽ talis donatio sine insinuatõne est a iure prohibita. vt. l. data. C. de do. vide latius ꝑ Jo. an. in addi. Spec. in ti. de instru. edi. §. pozzo. ver. item si. Nam ibi sentit ꝟriũ z post multa videt concludere iuramentũ seruandũ nisi dolo vel metu fuerit prestitũ quod mihi plus placet q̃ lex ciuilis non p̃sumit firmiter dolum in tali donatione sed induxit illam prouisionẽ vt vitaret fraus que posset interuenire sine insinuatione vt. l. stringet in. d. l. data. de dona. Emanauit ergo prouisio illa vt subueniret deceptionibus priuatoꝝ. ergo valet iuramentũ in ꝟrium q̃ quis p̃sumitur informat⁹ veniẽs ad iuramentũ. facit. c. ij. de pac. li. vi. iuncto eo quod nõ. Bar. in. l. si quis pro eo. ff. de fideius. ad idem. c. istud. z. c. lz. eo. ti. li. vi. z auc. sacra puberũ. C. si aduer. ven., ꝓpter vitandã deceptionẽ z lesionẽ fuit introductũ vt in ꝟctu minoris interueniret auctoritas tutoris seu p̃fidis. C. de pred. mino. sine decr. nõ aliter totũ iuncta. l. i. ff. de mino. z tñ iuramentuz a minore prestitũ supplet defectũ oĩum solennitatũ. vt in dicta auc. sacra puberum. Preterea raro contingit q̃ in donatione presertim a minore facta interueniat dolus ergo durum est indistincte impediri iuramenti obligationem.

Additio nicolai abbatis. Annecto nunc ẽt aliud dubiũ quotidianum z difficile qõ etiã disputari. pone retentis supradictis terminis q̃ is qui iurat seruare ꝟctuz maxime si iurat oĩa z singula foꝛe vera vult ꝑbare simulationẽ verã ꝟct⁹ z sic ꝟuenire instro iurato nunqd possit non petita ꝑ us absolutione a iuramento. z banc cõnem satis arduam vidi in facto. z q̃ debeat audiri ꝑbat sic. Juramentũ obligat iurantẽ ex intentione ipsius iurãtis xxij. q. v. humane aures. z. §. si ergo. z. §. ex bis. z. s

d Et vi de hic p. o. an. i. xxvi. col. z limi ta sing. vt hic p. imo. in. xxxix. car. in. iij. colũ. illiuſ car. Sz vi de q̃ late ipe scribit in ea. repe. i. xlvi. car.

e Vide p imo. hic. in. xl. car. i ij. z. iij. col.

a Immo plus dixit fingu . ibi Bar. i. ij. col. 2 nunq̃ obliuiscaris q̃ si debitor tẽpore quo p̃stitet recepisse pecuniã mutuo dicer̃, facio istaz p̃fessionez q̃ ẽ receptã istaz pecuniã 2 ñ q̃ sperem recipe 2 sic q̃busc̃q̃ v̈bis vtat debitor illis nõ obstãtib⁹ poterit opponere exceptiõnẽ nõ nu. pec. q̃ tpe quo fit ꝯct⁹ patit apponi q̃cunq̃ v̈ba vult creditor. 2 hãc decisionez bar. nõ. p valde singlari 2 mltum cõmẽdat. 2 seq̃t imol. i. c. ii cautio . de fi. instru

b Adde idẽ q̃ tenz bar. in. l. fi. ff. ad velle. q̃ mulier de iure nõ põt renunciare velleiano cũ sit introductũ pp fragilitem tñ dicit bart. q̃ de p̃suetudine fuatur q̃ possit renũciare ñ de iure de quo plene disputat̃ p Lu. ro. 2 moder. i. l. sciendũ. ff. de ver. ob.

c Hoc vez q̃ tã ta fiãtio seu dolus interuenisset q̃ ẽmo uisz p̃sensuz alt mrimoniũ dolose ꝯctuz vz 2 tenet e. quanto. sed q̃ simulate ꝯbit in v̈itate nihil agit q̃ deficit ibi subã ꝯct⁹. s. p̃sensus. vñ pinde ẽ acsi nihil fuisset actũ. vt. l. emptor. 2 q̃ ibi nõ. ff. de aq̃ plu. arcẽ. 2 c. illo vos. de pig. 2. c. ad nr̃am. de emp. 2 ven. l. si ancillam. cũ seq. C. de ꝯben. emp. ergo ex iuramẽto super eo p̃stito nõ obligat̃. p̃z hoc tex. in. d. l. fi. C. de nõ nu. pe. inducendo vt. s. iduxi. 2 q̃ nõ. Inn. i. d. c. p tuas. de arbi. Scõo ad idẽ inducit̃ q̃ nõ. Bar. in. l. nemo. ff. de le. i. in illa q̃ne an renunciatio exceptionis simulatõis 2 fictionis valeat: 2 ꝓcludit q̃ nõ q̃ inter eos actũ est q̃ ꝯctus sit simulatus 2 sic deficit in substantia 2 sic nõ est ꝯctus. l. imaginaria. ff. de reg. iur. 2. l. simulate. ff. de ritu. nup. 2 si renũciatio fictionis in eo ꝯctu facta valeret idem eẽt dicere q̃ essz simulat⁹ 2 non fiãtus q̃ esse nõ dz ar. in. l. nemo p̃allegata. 2. c. cũ super. de offi. dele. 2. c. sollicitudinez de appel. vna enĩ 2 eadem res nõ dz parere ꝯrios effectus. de bap. maiores. Preterea ẽm eũ q̃ sicut ꝯctus ipse fuit simulat⁹ ita renũciatio fuit simulata. ergo nõ est renũciatio. opponet̃ ergo exceptio q̃ ꝯct⁹ totus fuit simulat⁹ 2 q̃cqd continet̃ in illo instr̃o fuit simulatũ. Ad idem q̃ nõ. Cy. in. l. si ex cautõe⁹. C. de nõ nu. pe. vbi concludit nõ valere renunciatiõem exceptiõis nõ numerate pecunie in eodẽ instr̃o factã q̃ sicut inducit̃ ad confitendũ sic ad renũciandũ. ar. l. fi mulier. C. ad velleianũ. 2 idez dic in oĩ p̃uilegio indulto alicui ꝓpter eius fragilitatẽ. als de facili tolleretur ,puisio legis ꝑz eũ. nec põt replicari q̃ est renũciatum exceptioni fiãtionis q̃ oĩa ista fuerunt fiãta. secus tñ ẽm Bar. si talis simulatio vel renũciatio fieret ex interuallo. arg. in. l. ij. C. q̃ me. cã. Ita dico in p̃posito q̃ ex quo actum fuit vt ꝯctus esset simulatus. ergo iuramẽtum 2 q̃cqd secutũ est incõtinẽti fuit simulatũ. Non ergo est dicenduz q̃ voluerũt valere 2 nõ valere incõtinẽti. ar. in. l. nam ad ea. ff. de condi. 2 demo. non enĩ p̃esumit̃ q̃s velle incõtinẽti recedere a p̃posito suo. vt ibi 2 in. c. maiores de bap.

Tertio induco. c. tua. de spon. vbi p̃z q̃ ẽt in mr̃imonio q̃ est fauorabile 2 in multis p̃uilegiatuz de q̃di. appos. c. fi. simulatio etiã ex vna pte q̃ plus ẽ 2 dolosa⁹ 2 deceptoria ipedit vires mr̃imonij . ex quo cõstare põt de simulatiõe. ergo idem 2 fortius in cãu nostro. In ꝯrium facit q̃ simulate ꝯbens 2 recipiẽs iuramentũ a ꝯbente de nõ veniẽdo ꝯ intẽdit iurantez illaqueare vt saltẽ ꝯ apparentiam 2 aspectũ ꝯctus nõ veniat nec detegat̃ vitium fiãtionis ar. in. c. illo vos. de pig. 2. c. ad nr̃am. de emp. 2 ven. 2 iste etiam intendebat se ad hoc obligare. ergo nõ dz audiri allegando simulationẽ q̃ detegit vitium ꝯctus contra intentionẽ ipoz ꝯbentium q̃ esse nõ debet stante iuramẽto. ar. in. c. quacũ q̃z arte. xxij. q. v. Item 2 secũdo allegans turpitudinẽ suam nõ est audiendus maxime in elusionẽ rerũ spũalium de cõcess. ꝑben. cum sup de dona. inter dilectos. plene p Bar. in. l. post mortem ff. de adop. Sed iste allegando q̃ simulate iurauerit allegat turpitudinẽ suã vz q̃ dei nomen 2 eius religionem iuanũ 2 deceptorie assumpserit. xxij. q. v. quacunq̃z. ergo nõ est audiendus maxime cũ iurauerit oĩa in ꝯctu contenta eẽ vera. nam allegat ,ppr̃ium p̃iuriuz allegando simulationẽ 2 sic nõ audiendus. ar. c. cum in positionib⁹. j. e. ti. lib. vi. multa alia adduxi in. d. disputatiõe sed cã breuitatis omitto. Retuli enĩ predicta vt appareat difficultas q̃nis nunc veniens ad solutionẽ sciendũ q̃ repitur glo. in. l. emptiõe. C. plus vale. q̃ agi. firmans iuramẽtuz nõ obstare q̃n possit opponi de fiãtione q̃si actũ sit contra legẽ. C. de legi. l. nõ dubium. 2. l. si ancillã. C. de ꝯben. emp. Ex qua glo. colligit ibi Cy. q̃ pena adiecta simulato ꝯctui ex ꝯuẽtione nõ cõmittitur q̃ dicit ,p̃cul dubio esse verũ cum in loco reprobati ꝯctus vere agitur a q̃ us simulatus. d. Ang. de pusio in dicto cõsilio quod incipit. dña Catherina. videt̃ sentire simplr̃ q̃ quando iuratum est sup contractu simulato dz p̃ius peti absolutio. loquit̃ tamẽ quãdo vnus contractus simulat̃ loco alterius. dicit enĩ q̃ qui iurauit se soluturum vsuras aut nõ venire cõtra ꝯctum pignoraticium factum in forma venditiõis imediate cum est absolut⁹ p̃sequi põt ius suũ q̃ tale iuramentum non firmat ,pmissionẽ. Idem sentit Fede. consilio. cclxxix. do. An. loquit̃ hic multũ intricate 2 vix põt elici p̃fectus sensus. Sed expediendo oĩa clare ,p̃cedã p enumẽrationẽ casuũ qui p̃nt in materia ꝓtingere. Primus casus est q̃ interc̃sit simulatio ex pte vtriusq̃ contrahẽtis 2 actũ fuit inter ptes vt tam ꝯct⁹ q̃z iuramentũ eẽnt simulata 2 ũterc̃sit fiãtio ex iusta cã. puta pp iustũ timorẽ vel debitor anxius inueniẽdi mutuũ ꝓcepit pignus in forma venditionis vt creditor lucraret fruct⁹. 2 tunc siue surrogẽt in locuz alterius ꝯctus siue non iuramentũ non obligat q̃ deficit consensus 2 fuit iusta cã simulandi. ad hoc. c. i. q̃ nõ me. cã. 2. l. fi. C de non nu. pe. Secũdus casus q̃n interueniũt oĩa q̃ ponuntur in p̃cedenti cãu sed cã simulandi fuit iniusta 2 p̃aua. puta vt fraudaret̃ gabella finxerũt alium ꝯctum 2 iurauerũt. vel ad deceptionẽ alterius 2 tunc est maius dubiũ. Sed dico hoc casu aduertendũ ad formã iurandi. aut enim iurat singula contenta in instrumẽto esse vera 2 tunc incõtinenti fuit periurus lz in mente conciperet illa esse falsa q̃ simulatio intentõnis ex iniusta causa nõ excusat. vt nõ. in. c. quod interrogasti. xxvij. di. sicut contingit in illo qui p̃ece vel p̃cio corruptus deposuit falsum de cri. fal. c. i. vnde nõ debet audiri allegans simulationẽ cuz fateat̃ turpitudinem suam. s. piurium ,pp̃riũ. d. c. inter dilectos. cũ similibus. Si vero iurauit nõ venire cõtra illum contractuz quẽ simulabãt 2 tunc puto q̃ lz graviter peccet quo ad deũ assumendo religionem iuramẽti inuanum maxime ad deceptionẽ alterius tamẽ si transgreditur nõ incidit in piurium q̃ non affuit intẽtio se obligandi. vnde respectu dei nõ exigitur absolutio. ar. i d. c. tua. de spon. 2 q̃ nõ. gl. in. c. tuarũ. de p̃uile. 2 Archi. in. d. c. q̃ interrogasti. Sed quo ad forũ cõtentiosum compellitur iste seruare iuramentum quatenus venit in sui p̃iudicium 2 nõ imminet aĩe periculũ q̃ non debuit cõfundere ordinẽ rerum maxime spiritualium 2 abuti iuramẽto maxime ad alterius deceptionem. Unde non dz audiri banc turpitudinẽ allegans. ad hoc optime dictũ. c. q̃ interrogasti. 2 q̃ nõ ibi nõ. 2 per glo. in. d. c. tua. Tertius casus quãdo simulatio contractus interuenit ex parte vtriusq̃ 2 iuramentũ fuit p̃stitũ super tali contractu 2 actũ fuit tacite vel exp̃resse vt non veniret contra apparentem contractũ sed in veritate ꝓseruaretur ꝯctus ver⁹. puta pignoraticius 2 tũc absq̃ dubio non põt ꝯuenire non petita absolutione. 2 hoc casu intelligo dictũ ange. 2 Fede. hoc enim iuramentũ ẽm intentionẽ vtriusq̃ obligat vt non detegat̃ fiãtio 2 vt reseruet̃ verus ꝯctus pignoraticius forte vt sub iusto velamine accipiat fructus loco vsure. vnde pinde est ac si iurasset soluere vsuras quo casu nõ lz contrauenire nõ petita absolutiõe. vt in. c. i. 2. c. debitores. s. eo. 2 iste casus iudicio meo non bz dubiũ q̃ constat q̃ iuramẽtum ad hoc fuit interpositũ vt ꝯctus fiãtus seruetur quo ad apparentiã. 2 sic vt non detegatur simulatio

Sed dubiũ est q̃d si iuramentum fuit simplr̃ p̃stitum 2 non apparet quid senserint ꝯbentes circa iuramentũ. 2 nõ. de hoc in sequẽti casu. Quartus cãus q̃n ꝯctus fuit simulat⁹ 2 iuramentũ fuit sup eo p̃stitum q̃z q̃z possit constare de simulatione contractus non tamen constat de simulatione iuramenti. 2 hunc casum reputo dubiũ. puto tñ dicendũ q̃ quo ad to-

nec põt resci di vt est glo. nõ. 2 ibidez panor. i vlt. col. in. c. cuz dilectus. q̃ me. cã. 2 per eaz dicit ibi inno. i spẽcie in vlt. col. q̃ si aliqua mulier dolose i durit aliquẽ vt secũ ꝯbẽret mr̃imonium fiãs 2 asserẽs dolose se eẽ mltum diuitez ostendendo mltas pecunias que nõ erãt sue q̃ iueritate nihil bẽbat si ꝯbit mr̃imonũ bẽbit vires nec talis dolus viciat mr̃imoniũ .

talem obſeruantiã ꝫctus ſimulati nõ obligaꝫ ex iura
mento qz nõ eſt pzeſumẽdũ q̃ incõtinenti ex interpo
ſitione iuramenti voluerit ꝫctum valere de quo actũ
erat vt nõ teneret niſi ex ĩteruallo iuraſſꝫ vt in fiñ dixi
poſt Bar. ſ. in ar. Sed quo ad obſeruantiaꝫ ꝫctus
in apparenti donec ſeruet qõ tacite fuit inter ꝫbentes
actũ puto in foro aíe ſtandum intentiõi iurantis p ea
que nõ. Inno. in. c. veniẽs. ſ. e. facit. c. ſignificaſti. de
bonis. In foro vo contentioſo vbi fit ĩterpzetatio ſm
ius ꝛ ex varijs circũſtantijs. vt nõ. Inno. in. d. c. ve
niens. arbitroꝝ iuramẽtũ ligare qz debemus p̃ſume
re q̃ voluerit abuti iuramẽto. ar. c. eſtote. i. de re. iur.
Jtez iuramentũ[a] bz vim clauſule ſi non valet qõ ago
vt ago valeret vt valere põt in. c. ad noſtrã. el. iij. ſ. e.
ꝛ. l. cũ pater. §. filius matrem. ff. de le. ij. ꝛ vtrobiq;
bene facit qõ nõ. cy. in. d. l. ſi ex cautiõe. C. de nõ nu.
pe. vbi concludit q̃ iurans nõ opponere exceptiõꝫ[b]
non numerate pecunie obligaꝫ lz ſimplex renuncia
tio nõ valeat. ergo in ꝓpoſito ſi iuramentũ non obli
gat ad totalem obſeruantiã ꝫctus ſimulati ꝓp ꝫdictõ
nem que inde oziet ſaltem obliget quo ad obſeruan
tiam apparẽtis ꝫctus ꝛ maxime qz hoc tenere tutius
eſt ꝛ veriſimilius. ꝛ hunc caſum nõ qz contingit quo
tidie. ꝛ predictũ caſum intelligo qñ ex iuſta cã ꝛ non
ad decipiendũ tertiũ facta fuit fiłatio. ałs ſeruet qõ. ſ
dixi. Jtem niſi alie circũſtantie ſuadeant oppoſituꝫ.
Quintus caſus qñ ſimulatio eſt de vno ꝫctu ad aliũ
ꝫctum qui nõ põt ſeruari ſine interitu aíe. vel eſt con
tra bonos moꝛes. puta agit ꝫctus ſimoniacus ſz ali
ud concipit ꝛ iurat ꝛ tunc ex tali iuramẽto non tenet
nec ad obſeruantiã totalis ꝫct⁹ nec quo ad apparẽti
am exquo in obſeruatiõe iminet peccatũ. lz enim pec
cauerit tunc iurando nõ tñ peccat ꝫueniendo. vt. xxij
q. iiij. per totũ facit. c. ſi. de pac. Sextus ꝛ vltim⁹ ca
ſus eſt qñ fiłatio interceſſit ex parte iurantis tñ vt qz
gerebat aliud in coꝛde aliud in oꝛe vel vſus eſt verbis
duplicibus callide iurãdo ꝛ tunc iuramentũ intelligi
tur ſm ĩtẽtionez recipientis ꝛ ſic de⁹ videt recipere
vt eſt tex. xxij. q. v. c. quacunq; arte. ꝛ. §. bis oĩbus.
Ex predictis remanet clare dubiũ. ſ. formatuꝫ deci
ſum. Conſequẽter ſubijcio qõnem quotidianaꝫ ꝛ
valde vtilem. nunqd in caſu huius. c. ꝛ filium vbi iu
ramentum aſtringit ꝫ legis vel ſtatuti diſpõnem ĩter
poſitum audiaꝫ petens ab illo ſe abſolui. Hunc etiã
articulum diſputaui in themate p̃alle. ꝛ omiſſis ar. q̃
formaui ad vtrãq; ptem ſolũ inſerã ſolutiõem. Et p̃
mo ſciendũ q̃ Fe. de ſe. dicto cõſilio. cclxxij. formãs
punctũ q̃ſi in terminis noſtris q̃ ſtatuto ciuitatis ca
uebaꝫ q̃ certa ꝓfeſſio ſeu ꝓmiſſio facta a filioſa. ſine
conſenſu p̃ris nõ valet ipſo iure etiam ſi iuratũ fuerit
ꝛ quidam filiuſſanu. hoc non obſtante ꝓmiſit ꝛ iura
uit concluſit iuramẽtum fore obligatoꝛium. Sed qz
iuramentum recipiens fecit ꝫ formaꝫ ſtatuti ciuitatis
ex cauſa edicti cui obtemperare debuerat ꝛ non ꝫue
nire. viij. diſtin. que contra. ꝛ. xi. q. iij. qui reſiſtit. nec
ex tranſgreſſione debet repoꝛtare cõmodum ſed po
tius puniri quia poteſt compelli ad relaxandum iu
ramentum. nec in hoc venit iurans ꝫ iuramẽtuꝫ ĩmo
petendo relaxationẽ iuramẽti fatet ſe eſſe obligatum
iuramento ſicut accidit in eo q̃ fatet ſe iuraſſe ſoluere
vſuras qui obligaꝫ iuramento ꝛ tñ põt petere relaxa
tionem iuramẽti. ſ. c. i. ſicut ergo ibi recipiens iuram̃
tum ſup re illicita quo ad ſe cogitaꝫ relaxare iuramẽ
tum ita hic ſm eũ iuramẽtum erat illicitũ ex parte re
cipientis ꝓpter ꝓhibitiõez legis municipalis cui dz
obtemperare. idem videt tenere hic Ain. dicẽs q̃ ĩ
termino huius. c. iuramẽtũ obligat mulierẽ ad obſer
uantiam ꝫctus lz dz inſtare vt abſoluaꝫ. ꝫrium tz ar
chi. in. c. quãuis. de pac. li. vi. per verbũ oĩno ibi po
ſitum. Do. an. hic aliter ſentit. dicit enim q̃ ſi nõ argui

[a] Juramẽtum ĩportat clauſulam ſi nõvz q̃ ago vt ago ꝛc. ſic dicit. ſ. in pe. col. in vſi. ad vnum tñ dicit aduertẽdum ꝛc.

[b] Jtẽ nõ. Jo. de lig. i c. ſi. ſ. ſo. ver. ſed quero.

tur aliqua deceptio que nõ bz in ſe dolum annexũ ſal
tem p̃ſumptũ nullum cõpetit remedium ꝫ iuramen
tum per q̃cunq; verba loquaꝫ ſtatutuꝫ. Sed vbi de
ceptio argueret ex ꝫctu tunc haberz remedia ſi dece
ptio eſſet enoꝛmis. ad hoc qõ nõ. glo. ſ. in. c. veniens
cũ iurib⁹ ibi allegatis. ꝛ hoc qz eſt enoꝛmis pzeſumit
dolus ꝛ ſubeſt cã ſic pzeſumendi. vt. l. oẽs. §. lucius.
ff. de bis que in frau. cre. ꝛ. l. qui teſtñ. de ꝓba. ꝛ qõ
ſbi nõ. ꝛ idem dicit ſi ꝫctus fieret cum veriſimiliꝛ con
ſumpturo. vbi hoc ꝓſtaret euidentia facti qz notoꝛie
eſſet pzodigus vel ſibi vt pzodigo bonis eſſet interdi
ctũ qz hic aliqualis eſt turpitudo ex parte ꝫbentis q̃
materiam dat ꝓſumpturo ad ꝓpziũ conſumendũ ꝛ
lex ex cã legitima fraudem in talez p̃ſumit. vt. ff. pzo
emp. l. ſi qs cũ ſciret. ꝛ. ff. de mino. l. qõ ſi minoꝛ. §.
ſi. ꝛ. ff. man. l. ſi vero nõ remunerandi. §. adoleſcens
idem dicit ſi mutuaret vel ꝫberet cũ parato ad ludũ
vel coꝛrupto notoꝛie in actu ludi ꝛ in vanitatibus mu
lierum. tunc enĩ foret remedium aduerſus huiuſmõi
iuramenta per iura ſupius alle. ꝛ hec verba ſatis pla
cẽt. vt. j. latius dicam. Do. Pe. de anch. in. d. repe.
c. canonũ. de ꝓſti. aperte non expzimit qd ſentiat ĩ ca
ſu quo minoꝛ ſeu iurans nõ eſſet leſus ſed attingit ca
ſum in quo interuenit deceptio ꝛ cõcludit illud quod
Do. an. Et qz eſt caſus quotidianus recitabo pzius
verba ſua. formatenim punctũ ſup quo ꝓſuluit ĩ hac
ciuitate Senarum. Cauetur enim hic ſtatuto q̃ nul
lus ꝫctus finis ꝛ quietatio ſi fieret per minoꝛez. xxv.
ãnis valeat nec de eo ius reddaꝫ niſi intercederet cer
ta ſolennitas hoc ſtatuto pzemiſſo contingit q̃ patru
us tradidit nuptui neptem ſuaz datis ſibi in dotẽ q̃n
gentis ꝛ ipſa neptis minoꝛ renunciauit dicto patruo
omni iuri ſibi cõpetenti in paterna hereditate que va
lebat plus in quadruplu ꝛ iurauit non ꝫuenire que
reb aꝫ ne eẽt aliqõ remediũ reſciſſiuum huius ꝫctus
finis ꝛ quietationis ꝛ conſuluit ipe q̃ poterit peti ab
ſolutio iuramẽti ſiue relaxatio. ad hoc pzimo induce
bat regulam q̃ iuramẽtum nõ debz eſſe iniquitatis
vinculum. c. inter cetera. xxij. q. iiij. qõ verbũ iniqui
tatis multuz ponderabat. Jtem iuramentũ dz babe
re tres comites veritatem iudiciũ ꝛ iuſticiaz in. c. ani
maduertendũ. xxij. q. ij. ꝛ. c. ꝛ ſi chriſtus. ſuperius al
legato. in qõne autem pzedicta euidens pz iniquitas
vt cum pzo modico quis renunciet hereditati p̃ne
ꝛ ita locupletari. paria enim ſunt in diſpõne dolũ ad
eſſe ex ꝓpoſito vel reipſa. vt in. l. ſiqs cum aliter. ff
de ver. ob. ꝛ. l. ij. ff. de doli excep. hic enim inberebat
dolus reipſa ſaltez ꝓp graue damnũ. nedũ enĩz vſq;
ad quadruplũ ſed ẽt vltra dimidiã vere eſtimationis
iura ſubueniunt deceptis etiã maioꝛibus. l. ij. C. de
reſcin. ven. ꝛ. c. cum dilecti. de emp. ꝛ vẽ. In caſu au
tem pzopoſito eſt cum enoꝛmi deceptiõe ꝫiuncta mi
noꝛ etas ꝛ ſexus fragilitas qb⁹ iura multipliꝛ ſubuci
unt ꝛ medeꝛ ꝓp naturalem egritudinem ꝛ deceptionem
verisimile tã in ꝫbendo q̃z in ſolennitatib⁹ adhibẽdis
l. i. ff. de mino. Ex q̃litate aũt perſonarũ ꝛ ipſius fa
cti arguiꝛ ꝫbens cum tali ſua nepote de dolo. ad hoc
l. i. ꝛ qõ ibi nõ. ff. de do. excep. Rõne ergo euidentis
iniquitatis ꝛ doli ſaltẽ reipſa inherentis illi renuncia
tioni videbaꝫ ſm eũ iuramentũ relaxandum ſicut cũ
per metũ qs renũciat bonis ſuis cũ iuramento. ſ. e.
ſi vero. Paria ſunt iſta quo ad reſciſſioũe ꝫctus do
lus eſt metus. c. abbas. ꝛ. c. pe. qõ me. cau. ad hoc ẽt
adducit p̃al. dcñ Ain. Si enĩ in caſu hui⁹. c. põt mu
lier petere abſolutionem. ergo multo fortius in caſu
ꝓpoſito vbi concernũt ſexus fragilitas ꝛ minoꝛ etaſ
ꝛ enormis leſio ꝛ etiaz reuerẽtia quã puella ſeu femi
na debet habere ad patruũ ſuuz in cuius dñio ꝛ ſub
cuius gubernatione remanſerat poſt mortẽ p̃ris. ad
hoc. l. i. §. que onerãde. ff. quarũ rerum actio nõ daꝫ

a Et idē conciudit ipſe pe. de anc.i.c.q̄uis.ō pac. in.vi.z i diſputatōne ſua icip.cū c.laicus.

7 quod nō.xxij.qō.iiij.vnuſqſq; 7 ſm predicta dicit debere limitari auc.ſacra puberū. vt non habeat locum in caſibus in qbus pōt ꝯctus ſeu diſtractus arguī de euidenti iniqtate 7 dolo reipſa ex ſpicuis/indicijs.l.dolū.C.ō do.hec ſunt ſua vba q̄ ſatis placēt ideo ſeriatim recitaui. Et aduertendū qz inquātū ſ.recitauit opi.Ain.videt eam approbare 7 per cōſequens ſentire qz etiā nulla data leſione ex quo ꝯxit ꝯ legem pōt petere abſolutionē.7 idem ſentit ēt recitando prealle.dictū Fede.7 cū eo tranſeundo. Sed quatenus dixit auc.ſacra puberū.limitandam q̄ cōtract⁹ non poteſt argui de euidenti iniqtate 7c. aperte ſentit qz in caſu illius auc.nō cōpetit abſolutio alʒ non eēt limitatio.7 per ꝯſequens vī idem ſentire in cāu bius.c.vt non cōpetat abſolutio nō data enormi leſione in ꝯctu.7 ſic videt recedere a d.Ain.7 vide quaſi conſimilē qōnem per Fe.cōſi.cxcix. Bar. in.d.l. ſi quis pro eo.ff.ō fideiuſ.ſatis ſentit lz non aperte qz ex ſolo ꝯctu ꝯ legez non competit abſolutio.dicit enī primo qz quādo ꝯctus reprobaf odio creditoris nō firmaf iuramento ſed ipm iuramentum eſt ſeruāduz competit tamē abſolutio. Sed q̄ contractus reprobaf fauore debitoris tunc dicit qz firmaf iuramento 7 nihil dicit de abſolutione.vī ſentit qz hoc caſu non competit abſolutio. Ego aūt ad totalem materiaz euacuandā ꝓcedam p caſuum enumeratiōez ſicut feci in ꝓcedenti qōne.7 primo ponam cāus minus dubitabiles. Primus ergo cāus ſit quādo iuramentū oī ex parte eſt licitum tā.ſ.ex parte iurātis q̄ etiā recipientis q̄ ex parte materie ſup qua preſtaf 7 tunc abſolutio nō eſt ipendēda ſed cōpellendus eſt iurās ad eius obſeruatiōem.ſ.e.7 ſi chriſtus.7.c.ad nr̄am el.i. qnīmo nulla cā intrinſeca apparente etiā papa a tali iuramēto abſoluere non poſſet.de quo tī dicendū vt plene dixi in.c.quanto.7.c.i.7.c.debitores.ſ. eo. Secūdus cāus q̄ iuramentū ex pte iurantis pōt ſeruari ſine interitu ſalutis eterne ſeu diſpēdio 7 tunc nulla ꝓpetit abſolutio.peccatū enim fuit in iurādo non in ꝯueniendo.ſ.c.quanto.7.xxij.q.iiij.p totum. Tertius caſus q̄ per partē iuramentuz pōt ſeruari ſine interitu ſeu diſpēdio ſalutis eterne ſed eſt ꝯ bonos mores tūc etiā nulla requirif abſolutio.vt i regula nō eſt obligatoriū.de re.iur.lib.vi.7 intellige de bonis morib⁹ naturalib⁹.vt.ſ.dixi. Quartus caſus eſt q̄ iuramentū ꝓceſſit calore iracūdie poſſet tī ſeruari ſine diſpendio aīe.7 de hoc dic vt dixi.ſ.in c.ſicut ex lr̄is. Quint⁹ caſus q̄ iuramentū ē a pncipio ſup materia indifferēti lz poſtea deuēit ad cāuz de quo ſi cogitaſſet a principio nō fuiſſet licitū ſeu nō iuraſſet 7 tūc notabiliter dicit Archi.in.d.c.aīaduertenduz.xxij.q.ij.q̄ pōt proprīa auctoritate ꝯuenire nec requirif abſolutio.puta ſi iurauī non negociari vel nō recipere feudū a tali dño 7 deuenit cāus q̄ niſi negociator ſim vel recipiam feudū aliter viuere nō poſſum. Et vide in hoc qō plene dixi in.c.preal.ſi vero. ſ.eo. Sextus cāus q̄ iuramentū fuit dolo aduerſarij extortū 7 tunc ꝓfidera qz ſi ꝯctus ſuper quo prestaf eſt a lege reprobatus fauore ipſius iurantis tale iuramentū non eſt obligatoriū.caſus ē hic a ꝯrio lr̄e. vt.ſ.dixi in vltimo notabili. Nā tex.hic.7 in.c.ij. de pac.lib.vi.7.c.lz.ĩ.e.ti.7 li.7 in auc̄.ſacra pubex.cōmuniter excipit cāus in quo dolus interuenit.7 idez q̄ interuenit metus.ex quo enim talia iuramēta ſunt ꝯ legem non ligant niſi ſint oīno voluntaria qō ſentit etiam Bar.in.d.auc̄.ſacra puberum in ſi.fateor tutius eſſe qz bis cāibus petaf abſolutio vt ſentiunt multi doc.ſed primuz veri⁹ 7 notabilius. Si vero iuramentum non venit ꝯ diſpoſitū a iure 7 interuenit dolus 7 tunc ſubdiſtingue qz aut tantus eſt dolus qz excludit mentem iurantis.vtputa qz ceſſante dolo nullo modo ſe obligaſſet 7 iuramentuz non ligat 7 poteſt ꝯuenire nulla petita abſolutione.ar.op.in.l.tres frēs.ff. de pac.7 in.l.ſi ſoror.C.de colla.7 qō nō.io.an.ĩ.c.i de cōmo.7 ſic intelligo Fede.conſilio.cxcvj.vbi expreſſe hoc ſentit ponēdo terminos i minore.xxv.annis que ſeducta a fribus hereditati pr̄ne renunciauit que valebat longe plus q̄z habuit in dotem. quod ē notandū pro limitatione.c.ij.de pac.li.vi.qō non procedat qñ dolus dedit cauſam ꝯctui. Nam vbi dolus ibi excludif voluntas.l.i.ff.de dolo.7 iuramētū non obligat vltra intentiōem iurantis.vt.c.veniens.7.c. qntauallis.ſ.eo.Sed vbi dolus nō excludit conſenſum vt qz nō dat ꝯctui cauſam 7 tūc exigif abſolutio que dz preſtari non obſtante aduerſarij ꝯdictione ꝓpter eius turpitudinem 7 doluz. Et idē intelligo vbi interuenit metus vt requiraf abſolutio que dz impēdi ſine difficultate in odium aduerſarij metū inferentis.ſ.eo.ſi vero.7.c.verū.7 dic vt ibi dixi plenius.

Septimus caſus q̄ iuramētum ꝓtinet turpitudinem ex parte recipientis 7 maxime cōcurrente turpitudine etiam ex parte materie ſup qua preſtaf.ſed ex parte iurantis nullum imminet peccatum 7 tunc iuramentum obligat ſed poteſt peti abſolutio non obſtāte contradictione aduerſarij 7 iſte eſt proprius caſus c.i.7.c.debitores.ſ.eodem. Et per iſtum caſum poteſt decidi quid dicendū in filiofamili.renūciante macedoniano⁶ 7 iurante non ꝯuenire. Bar.in.d.l.ſiqs pro eo.decidit ſm caſum predictum vt iuramentum obliget ſed competat abſolutio. Jo.an.poſt Jac.de bel.plus ſentit in addi.Spe.in ti.de ſen. prola.§. vt autem.ver.ſed pone.ſ.qz tale iuramentū non teneat qz ꝯ bonos mores eſt. Do.An.hic dicit qz ſi lex eēt in loco vbi frequentaref qz filiſfa.inducant ad parentes occidendos qz talia iuramenta turpiter preſtita 7 ꝯ bonos mores non obligarent iurantem ſaltem reſpectu ſecūdarie obligatiōis que dirigif in partem 7 ante q̄z ſolueret poſſet peti abſolutio qz inquantū creditor peteret turpiter peteret.vbi aūt eēnus in loco in quo cōiter non inducerenf ad tī malū vt i xpanis bodie qui talia valde abhorrent tūc iuramētum obligaret nec poſſet peti abſolutio.ad hoc qō nō. Inno. in.c.qz plerīqz.in ſi.de īmu.ec.7 hanc opi.vt tutiorē fui ſecutus in dicta diſputatiōe.ſed de iuris ſubtilitate alia opi.quā Ja.de bel.7 Jo.and.ſentiunt in loco palle.videf verior qz negari nō poteſt qn filiſfa.inducant ex hoc ad depredandū parentes vel alios vt habeant vnde ſatiſfaciant ne cogant ſtare in carceribus vel cedere bonis.vnde ſi bñ ponderef.l.i.ff. ad mace.illa,puiſio emanauit non ſolum in odium creditoris ſed principalius ad compeſcēdam libidinē peccātium.7 ſic,ꝓpter bonuz publicū corporis 7 aīe ꝯ qō iuramentū prīuatorū nullum eſt de fo.cōpe.c.ſi diligenti.7.c.contingit.i.de ſen.ex.7 di.i.ius publicum Item iuramentū reprobaf non ſolū qñ in ſe cōtinet peccatum ſed etiā ſi pōt eſſe occaſio peccati.ar.c.cuz ab oī.de vi.7 ho.cle.7.c.nam cōcupiſcentiā.de conſti.facit.c.ſicut ex lr̄is.ſ.e. Octauus caſus eſt qñ nulla alia turpitudo repif in iuramento niſi qz eſt preſtitum ꝯ legem in hoc diſtinguo.aut enī lex reſiſtit in fauorem reipublice principalr 7 nō eſt neceſſaria abſolutio qz iuramētum nō valuit.vt in.c.ſi diligenti.ō fo.cō. Aut principalr in fauorem iurantis lz ſecūdario in fauorez publicū vt in muliere 7 in minore 7 tūc ſumus ,ꝓprie in cāu.c.noſtri.7 in.c.ij.de pac.lib.vi. 7 auc̄.ſacra puberum.7 puto qz abſolutio ſit denegāda.primo facit ad hoc regula generalis qz iuramētuz eſt obſeruandū vbi pōt obſeruari ſine piculo aīe.ſ. e.ſi vero cū ſi. Itē hic nulla reperif turpitudo. Nam ex quo lex ,puidet fauore pſone talis perſona iurādo renunciat fauori ſuo.vt.ſ.dixi nulla reperif turpitu/

b De hoc vīō late per ſimo.hic.i repe.in.xxxiij. car.maxime i.iiij.col.cuz duab⁹ ſeq. v. q̄ p̄dicta etiam pōt iferri 7 in ca.repc.in.xxiij. car.i.iij. col. cū trib⁹ ſeq. v.7 adde in quātuz dixi qz quando ſilius tut⁹ bñficio macedo.

a Facit q̄ oportunc di cit bal. i.l.fi. §.filijs ãt.C. de bo.q̄ lib. cir.p̄in. vbi dic̄ pone q̄ filiuſſa. alienat rē i qua p̄ hz vſufr. ⁊ iurat nō ꝯ uenire nunq̄ poterit ꝯ uenire.⁊ dic̄ q̄ ſic q̄ ꝯct⁹ illius filiſſa. tūc non ſolū ē nullus rōe minoris etatis ſz alia q̄ filiuſſa.etiaz ſi ſit maior nō p̄ot alienare res in q̄bus p̄ hz vſufr. ⁊ ſic ꝯct⁹ eſt null⁹ alia rō ne q̄ꝫ maioris etat̄ imo pl⁹ crederē ēt ſi iuraret nō ꝯ uenire rōne minoris etatis vl alia q̄ uis rōne ad huc nō vale ret pp p̄eiudicium p̄is cui debetur vſufr.ar .l.fi liuſſa.ff. ō teſti.mi. Item facit optime q̄ dicit bal in.c.i.§.item ſacra. de pa. iu.fir.in. iiij. col.in v. pone adult⁹ cō ceſſit feuduz ⁊c.

b Et iſtã opi.d.an.re ſert ⁊ ſeq̄tur d.alex. imo. in p̄ſilio.ccc xxi.incip. viſo puncto ⁊ inſtrisi vlt. col.⁊ in.l.ſti pulatio hoc mō cōcepta ff.de v. obli. vbi iſta opinio ē equa ⁊ ſuſtentabilis Jo.de imo. hic.in .xxxi. car.⁊ i.c.q̄ uis.de pac.⁊ l.q ſupſtitis. de acq.her.mlt. tum dubitauit an ħ opi. ſit vera pp illud q̄ tenēt gl.oz.appzo

do in ꝯbente. Nam lex dei hoc nō hz p̄zo turpi vt ſꝯ uetur iuramentū. nec ex parte ꝯbentis p̄ot argui dolus vl aliq̄ alia deceptio nec de ſe materia ē turpis ar. op.in ſiꝯ in.c.ad aplicam. de regu.vt.ſ. induxi inducendo in alia q̄ōne.⁊ ſic ſumus extra terminos.c. debitores.⁊.c.i.⁊.c.verū.⁊.c.ſi vero.ſ.e.ibi enī reperit turpitudo ex parte recipientis ⁊ peccatuz ⁊ materia eſt ꝓhibita q̄ in ſe mala de vſuris ſup eo. que oīa ceſſant in caſu noſtro.⁊ ſi q̄ culpa reperit ſatis punit in retractatione act⁹ iuramēto non obſtāte. nec videt dictū Fede. ꝓbabile vt fiat abſolutio ex eo q̄ ꝯctum eſt ꝯ legem vel ſtatutum. Nā ſi hoc eſſet verū de facili euacuaret diſpō huius.c.⁊ auc̄.ſacra puberuz.⁊.c ij. p̄eallegatū ⁊ in caſibus ſiꝯbus petēdo abſolutionem a iuramēto. nec eſt verifile q̄ in aliquo iſtoꝝ iurium q̄ emanauerūt ita ſolēniter nulla fuiſſet facta mētio de abſolutione ſicut fit in.c.verū.⁊.ſ.eo.c.ſi vero cū ſi. Similr nō placet dictū Ain.⁊ Arch. ⁊ videtur hic caſus p̄tra eos itelligendo ſm cōem intellectum vz q̄ etiā in caſu huius.c. iuramētū metu extoꝝtū eſt obligatoꝝium. Sed ꝓcedit hic argumētū in ꝯzio ſenſu habito reſpectu ad effectum q̄ hoc caſu fiet abſolutio. vt.ſ.e.ſi vero. ſi ergo ſponte eſt p̄eſtitū nō dz impendi abſolutio q̄ alꝫ non eēt dr̄ia an ſponte aut metu p̄ſtaretur. Nec ob. ſi dicaſ q̄ turpitudo hec repitur ex parte recipientis in eo q̄ ꝯ legem ſeu ſtatutum ꝯxit quia vt.ſ. dixi ex quo lex ſeu ſtatutum diſponit fauoꝛe ꝓſone p̄incipalr ꝯbendo ⁊ iurando renunciat ſuo fauoꝛi.⁊ ſic nulla turpitudo maxie reſpectu dei ⁊ in actu ſpūali vbi reputaſ maioꝛ ⁊ diſcretus de iudi.c.ſi annū.lib.vi.⁊ per hoc.c.⁊ filia in q̄bus excipitur niſi iteruenīat dolus ⁊c. ergo ex ſolo ꝯctu ꝓtra legez editū fauoꝛe ꝓſone non p̄ſumit dol⁹. Nonus caſus eſt qñ retentis ſup̄dictis terminis vt ga ſtatuto ſeu lege reſiſtente ꝯbitur ⁊ daſ leſio in ꝯctu vl datur leſio vltra dimidiam iuſti p̄recij ſtatuto nō reſiſtente. vt in caſu.c.cū dilecti. de emp.⁊ ven.⁊.l.ij. C. de reſcin. vē. nūquid tunc poterit ꝓpeti abſolutio a iuramento.⁊ dico q̄ aut leſio eſt modica ⁊ dicendū q̄ nō q̄ꝫ ꝓ modica leſione iura nō curant dando ſpeciale remediū. ad hoc.c. abbas. q̄ō me.cā.⁊.c. frequēs. de reſti. ſpo. lib.vi.⁊.c.i.cū ibi nō. de in inte. reſt.⁊.d l.ij.cū ſi. Aut leſio fuit enormis ⁊ tunc ſi iuramentū fuit ſimplr p̄eſtitum de nō veniendo ꝯ audiet allegādo enormen leſionē q̄ in tali enormi leſione p̄ſumit dolus. d.l.oēs. §. luci⁹. ff. de bis que in frau. cre.⁊.l. qui teſtiñ. ff. de ꝓba. Non enī p̄ſumit iurans hūc caſum cogitaſſe ar. eo.q̄ nō.ſ.e. veniens.⁊.c. quintauallis. Item q̄ iura cōiter excipiunt dolum a talibuſ iuramētis. ſed paria ſunt q̄ dolus interueniat ex p̄poſito vel reipſa. l. ſiqs cum aliter. ff. de ver. ob. Itē turpitudo repitur nunc ex parte recipientis.⁊ hec vident vera non ſolū ſi verba vel iuramēta ipſius ſint i diffinita ſed etiam ſi ſint generalia vt q̄ iurauit nō venire ꝯ vlla rōne vel cā. debent enīz hec verba intelligi ciuiliter ⁊ excipi ab illis graues leſiones. ar. op. in. l. creditoꝛ. §. lucius. ff. man. ⁊ in.l. aurelius. §. i. ff. de lib. le. Si aūt verba ſunt magis ſpecifica ⁊ lata ita q̄ aperte videant excludere remedia. vt q̄ iurauit non venire ꝯ etiam rōne leſionis enormis ⁊ tunc ſi verba cōcludūt ad vnū dūtaxat remediuz ⁊ nō ad aliud vt quia iurabit nō venire ꝯ rōne minoris etatis illud ſolum remediū videt excluſum ⁊ non aliud. vnde poterit ꝯuenire tanq̄ꝫ maioꝛ. ad hoc vide glo. in.c. pe. de emp.⁊ vē.⁊.C. de reſcin. ven. l.ij.⁊ vtrobiq̄ꝫ p̄ doc. Si concludūt ad oīa remedia vt quia iurat non venire ꝯ nulla rōe neq̄ꝫ tanq̄ꝫ minoꝛ neq̄ꝫ vt maioꝛ ⁊ tūc tenet do. An. q̄ iuramentū excludit maioꝛē ⁊ ꝯctus remanebit validus ex quo aliter a iure non impugnatur. Idem tenet in minoꝛi quo ad hoc. ſ. leuem leſio-

nem. ſed quo ad enormen putat nō valere ꝯctuz ⁊ iuramentum ſed poterit petere abſolutionē a iuramento in cāu enormi etiā enormiſſime leſionis quātūcum q̄ꝫ dicat ⁊ in iuramento ſpecificet q̄ nō veniet ꝯ contractum rōne enormiſſime leſionis. lz Bar.⁊ alij tenent ꝯtium in.d.l.ij. q̄ō dicit etiam ꝓcedere ſi minoꝛ dixiſſet q̄ totum illud q̄ plus valet dat ⁊ donare intendit ꝯbenti ſecuz vt multotiens ponit in contractu q̄ non eſt ſine dolo ⁊ fraude qui contrahit nedū cum conſumpturo ſed cū actu male conſumēte. ff. ꝓzo eum ꝓzore. l. ſiquis cū ſciret.⁊.l. ſi vero nō remunerādi. § adoleſcēs. ff. man.⁊.l.ij. ff. quaruz rerum act. nō da. Unde cum fraus ſit ex parte recipientis canonica iura non aſſiſtunt talibus iuramētis.⁊ hoc putat veruz etiā ſi minoꝛ iurauerit oīa ⁊ ſingla vera eē ⁊ illō eē verum p̄reciuz rei q̄ conſtito de appoſito talia poſſunt reuocari. ĵ.e. cum in poſitionib⁹. lib. vi.⁊ q̄ō ibi nō. q̄ iuramentū cenſet ſic p̄eſtitū ſub confidentia q̄ illud ſit verū p̄recium de quo eſt conuentū. Unde conſtito de ꝯzio non eſt piurus lz taliter iurauerit. ſ. eo. quēadmodum ⁊.xxij.q.ij.in.c.beat⁹ Paulus cum §. ſe.⁊ ſic dicit in facto⁹ ſe cōſuluiſſe in cauſa cuiuſdā puelle que fuit inducta vt ſic iuraret maxime q̄ talia verba ſepe apponunt notarij ex ſeipſis.⁊ aliq̄ſ ſub i uolutione verboꝝ obripiunt iuramenta talia a minoribus maxime feminis q̄ non itelligūt qd agant. hec ſunt ſatis exq̄ſita ⁊ omni equitati cōſona. Sed in eo q̄ diſtinguit inter minoꝛē ⁊ maioꝛem nō ex toto placet puto etiā q̄ maioꝛ poterit ꝯuēire quātumcū q̄ꝫ illa verba late fuerunt concepta leſione data ſaltē enormiſſima q̄ notarij ſolent hodie cōiter apponere illa verba ad maioꝛē validitatem cōtractus contrabētes tamē putāt illud eē verū p̄recium rei nec in aliquo decipi. Unde ſicut poſſet cōtrauenire ſaltē petendo abſolutionē vbi interuenit dolus ex p̄poſito argu. in d.l. creditoꝛ. ita quādo dolus interuenit reipſa in. d. l. ſi quis cū aliter. de ver. obli.⁊ hoc verum niſi in aliquibus circūſtantijs appareat cōtrabētem vere voluiſſe illud in quo fuit leſus donare.⁊ ſic poteſt intelligi. l. ſi quis donationis cā. ff. de contraben. emp. In dubio enim quātumcū q̄ꝫ illa verba fuerint late concepta non p̄ſumam animū donādi ſed potius appoſita ex conſuetudine notarioꝝ apponēciuꝫ hec vba. valet enim ar. a cōiter accidēcibus. vt.ſ. dixi ⁊ ad p̄edicta optime facit dictū Spe. in ti. de emp.⁊ ven. §. nunc vidēdum. v. qd ſi vendens equū. vbi ponit qō nem de illo qui vēdidit equum dolentē in ſpatula nō tamē oſtendentē doloꝛē quādo erat calefactus in eundo dicendo do tibi iſtū equum p̄o ſtrabone p̄o gibboſo dolentē ſpatulā ⁊ babentē omnes maculas nec volo ex aliquo teneri.⁊ dicit Spec. q̄ nihilomin⁹ tenetur ex quo alꝫ ſpecifice non p̄opalauit defectum. Qaz emptoꝛ fuit deceptus vidēs q̄ falſitatē dixerat in alijs expreſſaris ⁊ credit veriſimilr eū falſū dicere de morbo ſpatuloſo tunc latēte. ſic dico ad p̄poſitum cum notarij ⁊ contrabentes ſoleant ad cautelam ponere vba valde lata excludentia omnino remedia nō videtur iſte per illa verba generalia voluiſſe enoꝛmiſſimam pati leſionem ſed potius fuiſſe paſſum illa verba apponi ad ſeruandū conſuetudinem notariorum generalem facit. l. cū de indebito. de ꝓbatio.⁊ c. cum veniſſent. de inſti. Et ideꝫ videtur ſenſiſſe do. Anto. in.c. quintauallis. ſ.e. vbi dicit ſe de facto cōſuluiſſe q̄ quātūcunq̄ꝫ verba late concipiātur in perſonas arbitroꝝ. vtputa q̄ poſſent de iure vnius dare alteri in totum vel in partem q̄ nihilominus enoꝛmiter deceptus poterit contrauenire licet nō appareret de dolo ex p̄poſito ſed tantum ex reipa q̄ talia verba ſermone effuſo emanata videntur p̄olata ſub quadā confidentia perſone ⁊ amicitie arbitroꝝ.⁊ vt

bate cōſt glo.i.c.pe. de empt ⁊ ven.⁊ gl.i l.ij.C.ō re ſcin.,vē. in iſtis locis tenēt q̄ ſi fiat vendi tio citra dimidiaz iuſti p̄cij q̄ cāu iterue nit decep tio reipſa non poſſit tñ reſcindi ꝯct⁹ ſi ſup eo iteruēit iuramētū. Sz aduerte q̄ glo. il le loquun tur q̄n iuramentuz fuit interpoſituz a maioꝛe noſtro q̄muri mi noꝛe. Ptera ille gl. nihil loquunt circa relaxationez ⁊ abſolutionē iuramēti ſoluz loquūtur nūq̄d hēat locuz remediuz illius. l.ij. ⁊ ſic nō mittum ad rūbum. Et vīd qō ſoluit bal. i ſſi. inci. in xp̄i nomine ꝓſiliū di. ⁊c. vbi dixit q̄ ſi minoꝛ iurauerit nō ꝯuenīt ꝯctus rōe minoris etatis nec ex alia cā nō obſtāt⁹ p̄dictis v bi poterit itētare beneficiuz d. l.ij. C. ō re. ven. mot⁹ q̄ nō plumitur conſensus vbi ē enormis leſio ⁊ ita volunt in gu. Dc.⁊ Ly in.d l ij.i. xiij.q.

a Juramentũ in testõ nõ solẽni interpositũ hz vim clausule codicillaris Et idem dicit hic Jmo. in repe. in. xxiiij. car. in vl. col. ⁊ Bar. in. l. siqs ꝓ eo. in pe. col. ff. de fideiuſ. ⁊ in. l. siqs. in prin. ante ſi. prin. ff. de leg. iij. ⁊ in. l. eũ quã in. vi. caſu. C. õ fideicõ. ⁊ d. Jaſ. de ma. i. ℌ. itẽ siqs. i. iij. col. iſti. õ ac.

b An pactũ ſup futura ſucceſſione firmet iuramẽto. vide Bo. i. c. q̃uis in. iiij. col. de pact. in vi. ⁊ gl. relata ad text ũ i v. illiciti tum i. c. venerabilez. de elect. ⁊ bar. in. d. l pactum ꝙ dotali. C. õ pac. ⁊ gl. i. l. siqñ. C. de inof. te. ⁊ i l. pcñ. C. de colſ. vbi bal. in v. op. bar. in l. siqs. ꝓ eo in. i. mẽbro. ff. õ fideiuſ. ⁊ i. l ſi. vſi. ſcõ q̃ro. C. de pact. et an teneat iuramẽtũ de futura ſucceſſiõe dic ꝙ non de q̃ vide plene p Jo. õ lig. i. c. nulla. de pceſ. preben.

c An donatio iter viz ⁊ vxorẽ valideꝫ iuramẽto. vide pẽdez. d. ab. i. c. ſi. õ do. inter virũ ⁊ vx. ⁊ qõ ibi nõ. ⁊ latiſſime per imol. hic. i rep. i. xliiij car. in. iiij. col. illius carte. in v. circa tertium an valeat donatio.

d Et idẽ tz imo. hic in pe. car. ⁊ iſta ẽ melior p rõez Bar. qz h nõ ẽ. phibitũ qz ſit ℨ bonoſ mores ſz qz õ facili. ꝓ aliquo pſenti qs renũciaret alimentꝫ futuris ⁊ h pncipalr nõ tẽdit ad ſauorẽ publi captent amicitiam ⁊ beniuolentiã arbitrorum ad nõ ledendum. Et idem tenuit diſputando Do. Ppe. õ ancha. vt dixi. ſ. in. c. quintauallis. ⁊ aliquaten⁹ ſentit hic Hoſti. lz mihi ℨ ⁊ ibi plene dixi. Unde hoc nõ eſt ſine dubio. Ex his bẽs q̃ntum caſum quando iuramentum fuit interpoſitũ ℨ legem, puidentem cõtra deceptionẽ. Quattuor collige ex his que. ſ. dixi in princi. in diſcuſſione intellectus huius. c. Decimus caſus quãdo turpitudo reperiret ex pte recipientis iuramẽtum ita ꝙ locus eſt petitioni abſolutõis ſed iurãs ante q̃z abſolueret incidit in periuriũ. dubitaꝫ nũc nunqd poſſit petere abſolutõem ſicut potuit a prin. ⁊ eſt quotidian⁹ cãus cũ multi ℨueniãt ⁊ poſt q̃z excipitur contra eos de iuramẽto ipi petunt abſolutionem. ⁊ dic de hoc vt dixi. ſ. c. i. Undecimus caſus ⁊ vltimus eſt qñ iurat non repetere nec abſolutionem petere nec aliquã querimoniam ſuper his deponere ⁊ hunc plene tetigi in. c. i. ſ. e. dic vt ibi ⁊ per hec habes clare materiã huius abſolutionis. Itẽ habes qnq̃z cãus in quibus iuramentũ apponitur cõtra legez. Prim⁹ quãdo lex verſaꝫ circa bonos mores. Secũdus quãdo circa vtilitatẽ publicam. Tertius qñ lex, phibet aliqd in odium alicuius. Quart⁹ quãdo, phibet fauore ipſius iurãtis principaliter ſz ſecundario in fauorẽ publicum. Quint⁹ quãdo prouidet aduerſus deceptiones. vt in caſu. c. cuz dilecti. de emp. ⁊ ven. ⁊. l. ij. C. de reſcin. ven. ⁊. l. pactuz. C. de pac. ⁊ quid in eis dicendũ. ſunt ⁊ alij caſus quos proſequit Bar. in. d. l. ſi quis pro eo. Et ſit ſextus quãdo aliquid prohibet rõne ſolẽnitatis probatorie quo cãu Bar. dicit iuramẽtum nõ conualidare actũ ſi talis ſolẽnitas deficit qz iſte ſolẽnitates ſunt ad publicam vtilitatem introducte nec poſſunt pactis nec iuramentis tolli. d. l. ius publicũ. ff. de pac. ⁊ in. d. c. ſi diligenti. ⁊. l. nemo poteſt. ff. de leg. i. Ad vnum tamen dicit aduertendum ꝙ iuramentũ interpoſitum ſuper aliquo actu importat idem acſi diceret ꝙ ſi nõ vz iſto modo quo agit valeat omni modo quo valere poteſt. ⁊ ideo ſi ſup teſtamẽto⁹ iuraꝫ. ⁊ ibi nõ eſt ſolẽnis numer⁹ teſtium perinde eſt acſi diceret ꝙ ſi nõ valet iure teſtamẽti valet iure codicillorꝫ. l. cũ pater. §. filius matrẽ. ff. de le. ij. qõ dicit notandũ. Do. an. dicit ſe putare ꝙ niſi ſolẽnitas fundet omnino ſuper publica vtilitate eius defectus nõ impedit obligationem iuramẽti. exẽpluz in ℨctibus in qbus daꝫ ſolennitas in fauorem mulierũ vel minorꝫ. Item dicit illõ dictũ Bar. nõ, pcedere ẽt in illis in qbus ſolennitas inuẽta eſſet ob publicã vtilitatem ſi iuramentũ nõ obſeruatũ lederet animã. vt in legatis ad pias cauſas. Non puto per hec dicta queſtioni ſufficiẽter fore rñ ſum. Et vt clarius pateat ponaꝫ exẽplum in hac ſolẽnitate, pbatoria. dicit ſtatutum ꝙ nullũ inſtrumentũ probet ſufficiẽter niſi fuerint rogati duo notarij. nũc producit inſtrumentũ iuratũ de quo fuit rogat⁹ vn⁹ dũtaxat notarius nunqd faciat fidem. Certe dico ꝙ in caſibus in qbus valet ſtatutũ non facit fidem qz ſi cut non, pbat ℨctum ita nec iuramentũ. ar. in. l. ſi. C. de nõ nu. pe. Sed ſi aliter conſtaret de iuramẽto puta per teſtes cõpellendus eſt iurans ſeruare iuramẽtum. Itẽ deficientib⁹ probationib⁹ tenet in foro aie qz ſtatutũ non annullat obligationẽ in fauorẽ publicum ſed, pbatiõem. Satis ergo eſt ꝙ de facto aliter conſtet facit qõ nõ. i. c. ſicut. de, pba. Nec diſtinguo an in fauorẽ publicũ an priuatũ ſtatutũ, puideat quia idem iuris eſt ex quo nõ poteſt fieri, pbatio ſufficiẽs cum ergo hz valere renunciatio cũ iuramento q̃uis Ful. in. d. l. cũ hi ſequatur ibi bar. alij nõ rangũt. ⁊ idem Ful. i l. q fidẽ. in prin. ff. de trãſl. p illũ ter. ꝓuncta glo. ⁊ idẽ tz Bal. in. l. pcñ ꝙ dotali. in vlt. q C. de colla. motus qz iuramentũ p qõ qs incidit in piculum mortis vel in diſcrimen vite non vz nec eſt ſeruandum, put eſt iſtud iuramentũ p qõ renũciatur alimẽtis de futuro.

de iuramẽto. An aũt in concernẽtib⁹ piam cãm hẽat locuz tale ſtatutũ. remitto ad nõ. in. c. relatũ. de teſta. ⁊. l. i. C. de ſa. ſan. ec. Septim⁹ caſus qñ aliqd, phibetur rõne defectus ſolẽnitatis formalis. Exẽplum in ſtipulatõe in q̃ debent interuenire vba ex vtraq̃z pte ſi ex alia parte non rñdeatur nõ valet. vt. l. i. §. i. ff. de ver. obli. Hunc dubitatur qd ſi interueniat iuramentum. dicit Bar. in. d. l. ſi quis pro eo. ꝙ non firmaꝫ ꝙ ſit ſtipulatio, put agebaꝫ qz deficit forma que dat eſſe rei tamen valebit vt pactum veſtitum qz iuramẽtum habet vim clauſule ſi non valet ꝙ ago vt ago ⁊c. qõ nõ ⁊ per hoc dicit ꝙ licz fideiuſſor non teneaꝫ qñ interceſſit in duriorem cauſam vel qñ promiſit aliqd aliud. l. grece. ff. de fideiuſ. tamen ſi interceſſit iuramẽtum non tenetur vt fideiuſſor qz deficit forma fideiuſſionis ſed vt principalis promiſſor quoniã iurando vult omnino teneri meliori modo quo poteſt. hoc dicit, pcedere niſi defectus ſit circa conſenſum. Nam tunc ſi cõſenſus deficit totaliter vel limitaꝫ certo modo eodem modo intelligit iuramẽtum. non eni ſe extẽdit niſi quaten⁹ ẽ conſenſum. d. l. vlti. C. de nõ nupe. ⁊. l. ſi. ff. qui ſatiſda. cog. ⁊. l. ſi libertus. ff. de op. liber. Octauus caſus qñ ℨctus prohibetur rõne rei ſeu materie ſup qua ℨctus ſit. vt ſi ℨbitur ſuper re cuius non eſt cõmercium. tũc putat Bar. ꝙ nõ validetur iuramẽto qz videt concernere impoſſibile õ iure vel de facto. l. apud iulianum. in ſi. ff. de le. i. ⁊. l. inter ſtipulantem. §. ſacram. ff. de verbo. obli. facit regula nemo. de reg. iur. lib. vi. ⁊ quod notat Dy. i regula ſemel deo in. vi. Nonus caſus quando aliqd prohibetur, ppter alias ſubditorũ vtilitates. exemplum in. l. cum bi. ff. de tranſac. vbi prohibetur tranſactio ſuper alimentis. ⁊. l. pactum. C. de pac. vbi prohibetur pactũ⁹ per quod qs renunciat ſucceſſioni future etiam his caſibus putat Bar. in. d. l. ſi quis pro eo. ꝙ actus de iure canonico firmet iuramento. vt in. d. c. ij. de pac. lib. vi. qz hec non ſunt prohibita qz ꝓtra bonos mores aut vtilitatem publicam ſed vt, puideretur vtilitatibus ſubditorꝫ quod de facili pro modico remitteretur illud ius futurum. idẽ putat in donatione⁹ que prohibet inter virũ ⁊ vxorem. ⁊ hoc dicit tenere Guil. de cu. in. l. ſed ſi pretor. §. itẽ ſi iurauero. ff. de iureiur. Idem tenet Fede. de ſenis conſilio cxxxvij. vbi plene vide ⁊ videt velle ꝙ firmetur iuramento. Do. ant. tenet iuramẽtum valere ſed nõ confirmare donationez. Tu de hoc dic. vt. ſ. plene dixi. vide Jo. õ lig. in cle. romani. j. eo. vbi idẽ tenet. Sz aduerte quatenus dixit hic Bar. valere iuramentuz ſuper tranſactõe alimẽtorum. Contrariũ tz in. d. l. cũ bi qui. in prin. idem ſentit in. l. de his. ff. de trãſac. qñ fit tranſactio non viſis verbis teſti. Contrariũ⁹ tenet hic do. An. ⁊ melius qz vtroq̃z caſu principalis vtilitas eſt priuatorum. facit. l. i. ⁊ qõ ibi nõ. C. de pac. An autem donatio facta filioſa. per patrẽ confirmet iuramẽto. vide per Bal. in. l. iij. C. de don. ⁊ quod i ſimili nõ. Jo. an. in addi. Spe. in ti. de teſta. §. i. ver. ſed pone filius. vbi querit an donatio facta patri per filium exiſtentem in poteſtate valeat interpoſito iuramento. vide tz in patre q̃z in filio per Bar. in. l. frater a fratre. in vlti. col. ff. de condi. inde. ⁊ tex. ⁊ glo. i l. ij. C. de inoffi. dona. Decimus ⁊ vltim⁹ caſus quãdo iuramentũ iterponit in actu cui lex nõ aſſiſtit nec expreſſe reprobat. exẽplum in ſtipulatõe⁹ alteri facta inſti. de ver. obl. §. alteri. vel in pacto nudo de iure ciuili. Bar. putat ꝙ de iure canonico ℨuentio valideꝫ

e Et ꝙ ſtipulatio alteri facta valideꝫ iuramẽto vltra do. an. li. i. xxiij. col. v. ſextus caſus qñ. l. ñ ſiſtit ⁊c. idẽ tz bal. i. §. ſi qſ alij. ifi. iſt. de iuti. ſtip. ⁊ de ℏp pe. õ anch. in. c. lz mulieres. in pe. col. de iureiur. li. vi. ꝓ do. ant. ſ. i, pe. gregorio. in. xvi. col. vbi tz ꝙ ex ſtipulatõ ne alteri fcã poſſit agi ſi fit interpoſitum iuramẽtũ ꝙ tz bar. i. l. ſiqs, ꝓ eo in. vi. mẽbro ff. de fideiuſ. ⁊ imo. hic. in xiij. car. dicens ad hoc cẽ glo. ſin. in d. c. quoties quã alle. hic iſte. ⁊ idez tz Bal. i aut. ſacramẽta. C. ſi ad. ven. in vlt. col. ⁊ i. l. pactũ. in ix. q. C. de colſ. ⁊ in ru. C. reſiter alij. ac. ⁊ pe. de anc. in cle. i. de iure iur. ⁊ in cle. i in ꝓn. de vſuris. ⁊ ro. i. l. ſtipulo iſta. §. ſi ſtipuler. in vlt. col. de ver. ob. ⁊ eſt de mẽte bar. i. l. cũ qs decedens. §. codicillis. õ le. iij. Sed tu p dicta intellige de iure canonico nam de iure ciuili nõ videt poſſe agi ex tali ſtipulatione ⁊ iuramẽto vallata per ter. ſing. i. l. certũ. §. ſiqs abñte. i v. qz nec q iurat. ff de cõſeſ. ⁊ vide de hoc

bal.i.l.q̄ p/ curato2 ex re ff.de.pcu. īnol.in rep. h⁹.c.ponit i xl.car.v̇.oc/ tauū mēbrū est.

a Vide hic.do.an. i vi.col.in v̇s. ex hoc p3 tē Et si tu vis videre istuz passū an va leat iuramē tuz de nō ce dēdo bonis elegāter dis/ putatū vide do.de ro. in nouis decī. cij.que inci/ pit vtrū pos/ sit renūciari t cosdē i an tiquis decī. cij.que inci/ pit.itē nō q̄ fm aliquos t plene hic per īnol. in repe. in. xij. car.t p eun/ dez īnol.in xliij.car. in vlti.col.illi/ us car.v̇.cir ca pri.p3az parte videt tenuisse idez d.an.in hoc eo.c.in. xvi. col.v̇s.ex bis decidit t vt approbasse distinctionē cū qua tran sit iste.

ficut valet penalis stipulatio sup eo apposita.d.§.al teri. Aduerte quando precessit pactuz nō dubito de iure canonico per.c.i.de pactis.t plenius de iura mento extraiudiciali quādo nō est contra legez an ex eo detur actio nō.in.c.cū venissent.de insti.dic vt ibi t etiam respectu iuris ciuilis. Ponit do. Anto. vnum notabile t singulare dictum dicēs q̄ vbicūq3 precedit obligatio naturalis iuramentū super illa p/ stitum etiā de iure ciuli inducit obligationē per tex.i l.iureur.ff.de oper.lib.ad idem.l.i.§.si debitis. ff. de cōsti.pec. Sed ego dubito in stipulatiōe alteri fa/ cta an confirmet iuramento.de quo videt bonā glo.i c.quotiens.i.q.vij.t posset dici q̄ vbi ozit naturalis cōfirmet als secus.qui sit colligitur ex notatis in.l.sti pulatio ista.§.si quis insulam.ff.de ver.ob.t in.l.i. ff.de pac. vide qd plene dico super proemio bui⁹ li. vbi tango an de iure canonico quis possit alteri stipu lari. Ex predictis reuocat in dubiuz an valeat pactū iuramento firmatū de non cedēdo bonis[a].vide Fe/ de.consilio.lviij. Item an iuramentū obliget fideius sores dotum. Bar.in.d.l.si quis pro eo.dicit q̄ nō q̄ preceptum dirigitur ad personam do.Ant.tenet istud dictum sed alia ratione.s.quia est contra bonos mores cum noter q̄dam perfidia t diffidētia inter cō iuges.certe posset attentari contrariū quia non sunt boni mores naturales sed ciuiles vt.s.dixi. Nā pro cedit hoc ex quadam equitate positiua que est varia/ bilis. Nam sicut aduenīte paupertate vxor sibi cō/ sulit.vt in.c.per vestras.de dote post diuor.re.ita t a principio videt q̄ possit sibi cōsulere q̄ melius est ante tēpus occurrere q̄z post causaz vulneratā reme diuz querere.l.fi.C.in qui.cau.iure.resti.nō est nec. vnde posset bodie lex statuere contrarium ita t quis per iuramentum posset renūciare huic fauori maxie arg.l.i.ff.so.ma.t hic.t hec sufficiant pro cōplemen to huius,pfundissime materie. In glo.fi.intelligo glo.fm doc.qñ directe fieret in p̄iudicium filioz.tūc enim nō valeret puta q̄ bona essent obligata ex testa mento aui vel aliter. Secus indirecte.nam semper p̄ indicat filijs quia als succedissent in re illa si non fuis set alienata.t vide quod no.glo.in.d.c.ij.de pac.lib. vi. Nic.ab.

s **Icut et infra.** Fides etiam iurata seruan da non est ei qui fidem frāgit.Ego cōpre hendendo totū tex.summo sic. Douēs bellum iniustū compellitur restituere que per violen tiam occupauit t eos absoluere a quib⁹ indebite iu/ramenta extorsit.hoc primo vsq3 ad ver.iuramētum abinde vsq3 ad finē fm verum intellectum hoc dicit. Non astringit quis iuramēto ad iplēduz qd iurauit si ab alia pte nō implet cuius respectu prebuit iura/ mētū.t vt patet ex predictis sunt due partes. secūda ibi iuramentū.Et pone sic casum lrāle3.Quidā hen ricus iniuste mouit bellum cōtra quēdam Joannez in quo multa eius bona per violentiam occupauit ac eū captū forte ad iurandū iduxit vt bona sic occupa/ ta non repeteret.vel fm alium intellectū relaxauit cū iuramento de redeundo ad vincula.t hoc fuit primū iuramentum.de quo tex.in prin.loqtur.deinum pre stitit aliud iuramentū de quo in fine lre t nō apparet super quo.Sed forte fm Dosti.iste Joannes pro/ misit Henrico centum libras si ipsum non offende/ ret t ille lz.pmiserit t iurauerit forte nō offendere dic/ tum Joan.nihilominus eum offendit.quibus per actis iste Joannes fuit cōquestus pape petens sup omnibus de oportuno remedio sibi prouideri. pa/ pa commisit causam quibusdam quibus mandat re spectu primi iuramenti.vt habetur in littera in prin. respectu secundi respondet quid iuris vt in v̇. iura/ mentum.t sic clara est littera. Nō primo ex parte priozi q̄ bellū mouēs tenetur restituere omnia occu pata.qd procedit quando iniuste mouit bellum vt i littera in v̇.iniuste.als si iuste fecit nō tenetur ad resti tutionem fm hosti.sed facit sua que occupauit.xxiij. q.v.dicat.t nō.prima di.ius gentium t infra latius dicam. Nō scdo ecclesiam habere iurisditionem i laicos ratione pacis fracte t posse directe inuasoreз compellere ad restitutionem. Nam si bene pondera bis banc lram non fuit hic processum p viam denū/ ciationis cum nulla precessit monitio sed via directa per viam querele fuit aditus papa tam sup relaxatio ne iuramenti q̄z sup restitutiōe inuasorū quod singu lariter notabis pro intellectu.c. nouit de iudi.in v̇. lz.Et duplex potest eē huius dicti ratio. Prima q2 hoc dictum nō poterat esse nō notoriū in loco rōne cuius papa iurisditionē exercet in laicos.vt dixi i.d. c.nouit. Secunda q2 rūpēdo pacem venit quis di/ recte p̄ charitatē dicto v̇.lz.t sic delinquitur directe p̄ principale preceptū dei merito ipsius vicarius co/ gnoscit iuxta nō.in.c.cum sit generale de fo. compe.

Nō tertio t tene menti q̄ iudex ecclesiasticus cō pellit laicū relaxare iuramētū ab eo turpiter receptū nedū in materia vsuraria.vt in.c.i.s̄.eo.sed etiā als qualitercunq3 turpitudo reperitur ex quo ex parte recipientis nō pōt seruari sine dispendio salutis eter ne.Ex hoc t ex tex.infero q̄ etiam iuramētum turpi ter receptum obligat parti saltē secundario aliter nō posset relaxari saltem a parte. Nam absolutio pre/ supponit vinculum.l.decem.ff.de v̇.ob.t.c.ad dis/ soluendum de despon.impu.facit ad ea que supra di xi in.c.i. Nō quarto q̄ propter delictum domini perseuerantis in contumacia potest sua terra subijci interdicto donec ille satisfecerit.t sic nota q̄ non est speciale in matrimonio id quod habetur in.c. nō est j.de spon.Ad hoc vide[b] bonam glo.xxiij. q.iij.in summa.t.i.q.iiij.in summa. Nota intelligēdo q̄ iste prestitit iuramentum redeūdi ad carcerem q̄ ta le iuramētū est obligatoriū.qd intelligo quando bel lum esset iustū.tunc enim peccaret non redeūdo vel fugiēdo carcecem.vt nō.gl.i.di.ius gētiū.t p bar.i l.relegari.ff.de penis.sec⁹ vbi detētio esset iniuriosa t timeret tūc de piculo pson̄e q2 tūc iuramētū ñ pos set suari sine piculo salutis corpalis.xxij.q.ij.§.fi.t nō.s̄.e.si vero.Vide glo.singlarē i cle.pastoral d̄ re iudi.i vbo p violētiā.t qd nō.io.an.sup rubrica hu/ ius tituli i addi.spe.t sic limita dcā doc.hic vñ oz tē itelligere istū tex.q̄ hec absolutio fit ad cautelam.s. quo ad opionē vulgariū.ar.s̄.e.tua.vel q̄ hic ñ erat timor p̄son̄e sed rex. Nō ex scōa pte ibi si de assē su q̄ p iuramētū vel pactū nullus obligat nisi cōsen tiat ille cui fit iuramētū.qd dicit Pe. esse notāduz. qd putat vex do.an.nisi ratificet postea. Itē hoc ve rū quo ad obligationē partis sed quo ad obligatio/ nē q̄ dirigit i deū satis obligat in abnītia p nō.s̄.co. debitores.t.c.cū ptīgat.ego dico sic q̄ aut qs iurat p̄ncipalr i fauorē dei.i.itēdens p̄ncipalr deo placer. t nō regrit alteri⁹ cōsensus. Nā de⁹ vbiq3 pñs est. vñ p̄stito de iuramēto cōpellit ad obseruātia .s̄.e.t si xps i v̇.imo. facit qd nō inno.i.c.ex parte de cēsi. Aut iurauit intēdēs p̄ncipalr placere pri t tūc deus recipit sed ad cōmodū ptis lz abnītis q2 p̄maria ob/ ligatio dirigit i deū.s̄.e.debitores.vex si ps nō cu/ rat de iplemēto nec ēt de⁹ i.c.ij.t qd ibi nō. de spō. t hoc respectu exigit cōsensus pris.sed nō pr to būc eē itellectū bui⁹ capituli q̄ cōsensus partis hic pon/ derat ad iferēdū istuz.io.nō esse obligatum si altera pars negligit suare qd̄,pmisit.Sed credo q̄ pōde/ rat respectu tacite conditionis.s.si ille.Nō. obserua/ ret quod promisit quasi dicat si de assensu vtriusq3

b Et lō nō. ipem3 panoz.i.c. sane q2.s̄. de of. dele ga.

a Et idē dicit ſul.ī.l.ex hoc iure.ff.de iuſt.⁊ iu.ī rege aragonū ⁊ in rege francoꝝ q nō recognoſcūt impiū.c.p'venerabilē qui.ſi.ſint le. Et dicit q dū cēt in ꝯcilio ꝯſtātiēſi eoꝝ legati publice,ptestati ſunt ſe veniſſe ranꝯ ſi deles xp̄iani nō qꝝ recognoſcerēt impiū. Ad idē q nō recognoſcētes impiū poſſint mouere bellū ſicut ip̄atoꝝ vide oldra.ꝯſi.lxx. Et ſcias q illuſtriſſimus dux ¶De diolāi ī terris ſuis bꝫ plenitudinēꝫ p̄rātis ſicut imp̄atoꝝ ſm ange.in cōſi. ccxvij.inci pi.in cā ac cuſatiōis i ij. col. Et de eo ⁊ eꝰ ſuꝑma poteſtate viō pau.ō caſ. i ꝯſi.ccxv incip.ad p̄mū ꝑpe ſi. ¶Silij eodē mō veneti ſunt ī quaſi poſſeſſione libertatis quā ꝑſcripſerūt ſ impiū ſꝫ bar.in.d.l. hoſtes.bal. cēt ī rub.ff. de re.diui. tꝫ q de iuſ veneti ſūt liberi ⁊ nō al.aliud niſi qꝝ ciuitas eorū ē fundata in mari. Itē gulfus maris veneto rū eſt ī eorū dñio et p̄t de iuſ interdicēſ genuēſibꝰ ⁊ alijs volentibꝰ ī eo nauigāre ne poſſint ī tali gulfo nauigare.l.ſa ne.ff.de iuſtur. Et ibi rai. exp̄eſſe pōit exēplū de gulfo venetorū ⁊ exp̄ſſe ⁊ late cōſuluit ang. in quadaꝫ dōia q̄ erat inter ipſos venetos ⁊ genuēſes ī ꝯſi. cclxxx ix. incipiē. thema tale eſt iter cetera capla pacis ī ij. col ⁊ dicit alb.ō roſa. partis quiſqꝫ iurauit reſpectu eius quod erat per alium implendū nō teneatur iſte Joānes implere ſi ille ¶D. negligit obſeruare qō promiſit. Sed quero hic dicitur illū io.nō obligari ex ſcōo iuramēto ſi ille hē. negligit obſeruare ⁊ c̄. quid ſi nō negligit ſed neceſſitas vel aliud iuſtum impedimētum eū excuſat. So. dicit hoſt. ſecus eē. alt.ō.eo.breui.⁊ c.quereſaꝫ. Sꝫ certe illa iura nō faciūt ad ꝓpoſitū noſtrū. ꝓbant.n. ſolū q ī pedimētū excuſat quo ad hoc vt iurans nō incidat in periurū in nō obſeruando qō iurauit. ſꝫ q alia pars teneat ad obſeruantiā ſui iuramenti exquo reſpectiue iurauit illa iura non ꝓbant.nec dictuꝫ eſt vez qꝝ iſte vī tacite ſub ꝓditione iurare.ſ.ſi alter impleret qō iurauit qō tꝫ hic do. An.⁊ adducit nō.ī.c. ſi.de ꝓdi.appoſi. Ego adduco tex.cum ibi nō.in.l.ſi vno.§.itē cū quidā.ff.loca.vbi pꝫ q ex cāu ꝓtingente in perſonā illius qui locat operas ſuas ſalariū non debeē.ad idē.l.i.C.de re mili.li.xij.⁊ l.ſcio.ff. de annu.le.⁊ facit qō nō.bar.in.l.diē functo.ff.de offi.aſſeſſo.⁊ l.in rebus.ff.cōmo.⁊ l.ſi cū dotē. §.finaūt. ff.ſo.ma. Scōo quero quid ſi iſte ¶D. nollet iſtū abſoluere a iuramēto.dicit hoſti. q eccleſia abſoluet vt in.c.ſi vero.ō.eo.vel fiet p̄ius cōpulſio de qua in l̄a.tu dic vt plene dixi.ō.c.i. Blo.i. extende ⁊ declara vt.ō.dixi in vno notabili. ¶Materiam glo.ij.ſtatim reaſſumaꝫ ⁊ dic vt dicā ſtatim. Ad contrariū gl. ſi.dicit Jo.an.q ibi fides data fuit deo.hic aūt homini.declara tu latius vt dixi.ō.eo.c.ij. vbi declaratur ſcōa pars huius.c. ¶Nūc reſtat expedire quedam notabilia dicta Inno.hic ⁊ in.c.oliꝫ el.i.de reſt.ſpo. que hic reſeruaui.tum vt materia non eſſet ſparſa.tū qꝝ illud.c.ſatis eſt oneratū ſua materia intrinſeca ⁊ dicta hec ꝓcernūt materiā belli.de quo ēt per doc.in.c. p̄o humani de homi.li.vj.dicaꝫ ſatis ꝓcluſiue qꝝ materia de ſe longa eſt. Et p̄imo quero qꝝ hic mandat inquiri ſi iniuſte iſte ¶D̄. mouit bellū.qō dicat bellū iuſtuꝫ vel iniuſtū. So.de hoc vide glo.xxiij.q.ij.ī ſūma vbi ponuntur quinqꝫ ſpecies iniuſticie. ¶Hoſt. in d.c.i.de homi.li.vj.⁊ Jo.an.poſt euꝫ ponit.vij.vbi vide. Sed tu expediendo Inno. hic.⁊ in.d.c.olim. breuiter dicas q duplex eſt bellum quoddam p̄oprium ⁊ quoddam inp̄oprium. Bellum p̄opriuꝫ eſt qō auctoꝛitate iuris ſeu p̄incipis ſuperioꝛez non recognoſcentis indicitur vt eſt imperatoꝛ ⁊ maxime papa ſm ¶Hoſtien.xxiij.q.ij.c.i.ff.de capti. ⁊ poſtliminu.reuer.in.l.hoſtes.⁊.ff.de verb.ſig.hoſtes. ¶Papa autem nulli ſubeſt de iudi.nouit ⁊ de elec.licet ī ſi. ⁊.ix.q.iij.cuncta per mundum.⁊ p̄o hoc q papa ex cauſa poſſit indicere bellum ꝓtra laicos chriſtianos. vide in.c.p̄o humani de homi.lib.vj.vbi ratione delicti exponit bona laicoꝝ quibuſcunqꝫ. Item īducit ſeruitutem.vt in.c.ita quoꝝundam de inde.⁊.xv. q.vltima cum multe.cum ſi.⁊ in iſtis p̄ſertim duobus conſiſtit p̄oprium bellum.vt.ſ.capti efficiantur ſerui ⁊ bona efficiantur capientium. Et ex his ſequitur tertium.ſ.ius poſtliminij.de quo in.l.poſtliminium.⁊.l.ſi quid bello.⁊.l.hoſtes.ff.de capti. Et eſt intelligendum q bona efficiuntur capientium a p̄incipio tamen debent poſtea aſſignari duci belli vt ea diſtribuat inter pugnatoꝛes ſm eoꝝ merita.⁊ ita ſeruatur de facto. Sic intellige quod leg.⁊ nō.in.d.c.dicat.xxiij.q.v.ī.l.ſi quid bello p̄ealle.⁊ per bar.ibi q hoc tenet ⁊ idem glo.in.d.c.dicat.⁊ quid ſit poſtliminium.vide tu canoniſta glo.i.diſt.ius gentium.⁊ intellige p̄edicta de bonis mobilibus. ¶Nam immobi l.l.i.C.de ſūma tri.ſe vidiſſe p̄iuilegiū libertatū ⁊ exēptōis venetoꝝ bullatū bulla aurea ⁊ refert Jac.alua.ī.c.i.ī p̄ncipio qs dicat dux. Et vltra p̄dicta an ali⁹ q̄ imp̄atoꝛ poſſit indicere bellū ponit ſpe.in ti.de p̄io ⁊ ſcōo decreto §.xi.circa med. Itē vltra p̄dicta q̄ bella dicanē licita ⁊ qñ ⁊ qb⁹ liceat b ellū idicere vide multas.q.p bal.⁊ alb.ī.d.l.ex hoc iure.bal.i.l.i.ī p̄i. vbi multa dicit.C.ō ca. tol.ang. ī.q. p eū diſputata incipt. renouata guerra circa p̄n. ⁊ diffuſe per Jo. de lig. ī tractatu de bello. Item ſcias q qō cunqꝫ bellū de mūdo nūq̄ eſſe licitū niſi diffidatio p̄cedat ita inquit io. an.in.c. p̄o humani. de homi.in vi.ī no.quē ffert ⁊ ſequit bal. in.l.ſ.in. xxiij. col. C. de ſui. ⁊ aqua. ⁊ in.l.ſi manumiſſoꝛi.C de obſeqis. ⁊ alibi ſepe. Quid aūt i duello q inter duos fit nunquid de iure ſit licitū ⁊ p̄cedi poſſit habeē ī.c. ex tuaruꝫ de pur.ca. ⁊ in ca.i. ⁊ .ii. de purg.vul.et in.c.i.de cle. pu. ī duello aliquid per glo.ī cle.paſtoralis in p̄i.⁊ ibi ponit do.card. in.v.q.de re iud.pōit io. de ana.ī rubr.i.⁊ in.c. in d.ti.de cleri. pug.in du.⁊ ibi nō. pōit ſpe.ī ti.de accu.in v̄ſi. qd ſi et ſeq.

b Vide pul.bal.in.l. i.C.de ſa. ſā. ec.ī.xi.col.in xiiij.q. eodē modo capti ī bello ciuili nūq̄ efficiūtur ſerui capientiū ſm bal.in.l.i. in p̄i.C.de catol.

caueãt ne dicant occidite. vt nõ. in. c. significasti el. ij. de homi. ⁊ c. ex lr̃is de excess. prela. de quo vide bonaz glo. in. c. sciscitaris. vij. q. i. ⁊ qõ le. ⁊ nõ. in. c. ex multa de vo. ⁊ xxiij. q. viij. hortat̃. ⁊ c. igit̃. ⁊ si clerici sunt non hñtes iurisditionẽ tunc dic vt. s. dixi ī laicis nõ habẽtibus iurisditionẽ vt liceat se ⁊ bona defẽdere ẽt injciendo manus in clericos sed cũ moderamine inculpate tutele. de quo plene le. ⁊ nõ. in prealt̃. c. olim. nõ tñ pro defensione rex ꝓcedere ad occisionẽ vel alia seua. vt in. c. suscepimus de homi. de quo dicendũ. vt nõ. in. c. olim. qñ aũt bellũ non indicit̃ a principe nõ dr̃ ꝓprie bellũ ſm Jnno. ⁊ bene sed potius defensio. Sed circa predicta quero dixi. s. propr̃ie bellũ indici ex imperatoris edicto quid si imperator monit bellũ nũc ꝓtra papã munquid dr̃ iustũ. ⁊ pone in terminis quos ponũt Jo. an. ⁊ Hosti. in. d. c. olim. imperator est iniquus ⁊ peccator monitus se nõ corrigit sed peiora cõmittit ⁊ tandẽ excõmunicat̃ per papã ⁊ oia cõtemnit mouens tandẽ bellum ⁊ indicens, ꝓpter hoc ꝓtra ecclesiã dicet̃ ne iustũ bellum ex parte ipsius cũ ab imperatore sit indictũ. Et primo ſm illos qui dicũt duas habere iurisditões. s. temporalez ⁊ spirituale sic a deo, pcedere vt vna nõ subsit alteri. ⁊ q̃ nihil ad ecclesiaz de tẽporalibus oz fateri q̃ sic. sed absit hoc ſm Jo. and. ⁊ Host. a fidelĩũ cordibus. Jmperator. n. ex officio est aduocatus ecclesie vnde nõ dz eaz impugnare sed potius a malignorũz oppressionibus liberare de natis ex li. ven. c. vno. ⁊ adde bonũ tex. in cle. romani. j. e. ti. quinimo tãta pertinacia ſm eos vix carere põt labe hereticе prauitatis ad hoc qõ nõ. j. de hereticis excõicamus. ⁊ in tãta iniquitate ẽt si papa in tẽporalibus eẽt inferior fieret superior, ꝓpter peccatũ ipsius. ar. xl. di. multi in fi. tam certũ est q̃ papa est supior. vnde ipsuz electũ examinat approbat ⁊ improbat de elec. venerabilẽ. Et circa hoc vide qõ plene dixi ī. c. nouit de iud. ⁊ finaliter ī hac qõne ꝓcludũt tale bellũ esse iniustũ. Et q̃ ī hoc casu ꝓtra iniquũ principẽ tenent̃ omnes fideles ⁊ catholici ecclesie adherere quos etiaz si vasalli imperij sunt potest papa ex hac causa absoluere ab obseruãtia prestiti iuramenti super fidelitate. vt pz. xv. q. vj. nos sanctorum. ⁊ c. iuratos cum simili. Ego amplius dico sic. s. q̃ papa potest ex causa ardua priuare ĩperatorem ⁊ alios reges ⁊ contra eos indicere bellũ publicum. vt in. d. c. venerabilem. de elec. ⁊ c. nouit de iudi. ⁊ xv. q. vij. alius ⁊ in. c. ꝑ humani de homi. li. vj. ⁊ nõ. glo. iuncto tex. in. c. ad apostolice de re iudi. lib. vj. ⁊ doc. in. c. ex gestis de cleri. non residentibus. ⁊ hodie optime facit quod habetur in extrauaganti bonifacij que incipit vnam sanctam. potest enī papa ex causa ardua iurisditionem in temporalibus quam a deo suscepit in habitu deducere ad actuz cõtra quoscũ q̃z. vt plene dixi in. d. c. nouit. vbi videas. Jtem dico q̃ non eo ipso q̃ imperator vel papa indicit bellum contra aliquem etiaz inferiorem dicit̃ iustum. Vaz ⁊ ipsi peccare possunt. xl. di. si papa. ⁊ ix. q. iij. alioquz. ⁊ d. c. ad apostolice ⁊ cle. pastoralis de re iudi. habent enim summi principes a deo potestatem pascendi ⁊ recte iudicandi subditos non autẽ delinquendi seu opprimendi. xl. di. c. i. ⁊ d. c. alius. oz ergo q̃ subsit legitima ⁊ naturalis causa. vt puta q̃ sunt contumaces ⁊ rebelles ecclesie seu imperio. posset tamen admitti vt in dubio presumat̃ legitima causa in principe iuxta nõ. per legistas in. l. prescriptõe. ⁊ in. l. fi. C. si ꝓtra ius vel vti. pub. ⁊ per aliquos ī. c. que in ecclesiaz de ꝓsti. puto etiã q̃ ex cã legitima ⁊ nõ. posset imperator indicere bellũ ꝓtra ꝑsonã pape nõ dico ꝓtra ecclesiã vt si papa esset hereticus ⁊ non posset iudicari per ecclesiã vel scismaticus vel alias ī corrigibilis ⁊ ecclesia non habeat quid faciat. de quo remitto ad ea que habent̃ in. c. principes. ⁊ c. reguz xxiij. q. v. ⁊ in. c. in nomĩe domini. xxiij. di. ⁊ c. nec hi cuit. xvij. di. ⁊ ad hoc nõ. in. c. cuz non ab homine de iudi. ⁊ in. c. non vos. ⁊ c. de lyguribus. xxiij. q. v. ⁊ vide glo. in. c. tua de deci. Ex his infero ad aliaz questionem an in dubio belluz presumatur iniustum vel iustum facit iste tex. q̃ iustum q̃ dicit si constiterit q̃ iniuste mouerit ⁊ c. ⁊ sic onus probandi incumbit asserenti illud iniustum. Hosti. hic tenet contrariuz dicens q̃ regulariter omne belluz presumit̃ iniustuz ⁊ dãnatũ. C. de gla. l. i. li. xj. ⁊ de pur. ca. c. i. ⁊ ij. cũ suis concor. Ad istũ tex. respõdet dupliciter. prio q̃ verbuz ꝓstiterit poterit referri ad verbũ iniuste ⁊ tũc dicit constare de iniusticia eoipso q̃ nõ ꝓstat contrariũ alle. in fi. C. qui mili. nõ po. l. super seruis. li. xij. Ex quo nõ q̃ istud verbũ si ꝓstiterit positũ in aliqua dispositione nõ imutat ipsius naturaz sed satis dicit̃ cõstare ex quo ius cõmune fundat intentõez agentis in illo casu. Scõo bo verbum si ꝓstiterit põt referri ad verbũ mouerit ⁊ tũc tex. non facit vt bellũ presumat̃ iustũ. ⁊ est tunc sensus lr̃e si ꝓstiterit q̃ Hẽ. mouerit bellũ contra ioãnem nam facta non presumunt̃ de of fi. dele. cum in iure. Et ſm Host. hic cũ queritur de restitutione dãnatorz datorz in bello dz queri quis fuerit bellũ mouens quasi illi sit imputandũ totũ cõmissuz in illo ꝓflictu. C. de vi. publi. vel priuata. l. qñ mlta facinora. ff. ad. l. aquil. si ex plagis. §. i. Et ideo in lr̃a papa mãdat inquiri si iste mouit bellũ. dic tu hoc procedere respectu restarrionis dãnorz. Sed respcũ eorz que fuerunt occupata in bello distingue vt. s. in precedenti questione dixi. Jtem dico primum dictũ Host. procedere in bello indicto a recognoscente superiorẽ vt tunc indubio presumat̃ iniustũ. Si autez fuit indictuz a supremo principe puto ꝓtium. vt dixi s. in scõa qõne. per ea que notant in. d. l. fi. ⁊ l. ꝓscriptione. C. si ꝓtra ius vel vti. pub. Quarto principaliter quero pone q̃ tu tenes equum meũ ⁊ qz mihi repetenti denegas aufero tibi aliquid violenter nũ quid dabitur tibi actio vi bo. rap. contra me. Videt primo q̃ sic. ar. in. l. extat. ff. qõ me. cau. Sed in contrarium facit qz adeo delinquis tu qui qõ meum est mihi reddere denegas sicut ⁊ ego qui te spolio. qz nõ multũ interest iniuste detinere vel inuadere aliquem vt in. c. sepe de resti. spo. Et dicit Aug. q̃ si quid inueniſti ⁊ non reddidiſti rapuiſti. xiiij. q. v. si quid inueniſti. ergo videt q̃ si in hoc casu agis cõtra me obstat tibi exceptio paris criminis vt dictum est. Solutio dicit Jnno. hic delicta esse circa diuersa ideo non cõpensantur. Jtem quanuis inuadere ⁊ detinere alienum ꝓficent̃ hoc verũ in foro aĩe. vt dicit̃ in. d. c. sepe. Secus in foro iudiciali. in illo. n. nõ punit̃ detinẽs ex sola detẽtione. nec etiã cogit̃ restituere rem alienã nisi probanti intentionem suã. l. fi. C. de rei ven. Jnuadẽs vero ex ipsa inuasione punitur ⁊ restituere tenetur. l. fi quis in tantam. C. vnde vi. ⁊ xvi. q. vi. c. i. sed is qui detinet in contentioso foro potius negligẽs vel culpabilis iudicãdus est q̃z delinquens. is vero qui inuadit vere delinquens ⁊ criminosus ẽ. De culpa autem fine negligẽtia admittitur compensatio ad delictum quod culpe preponderat. ff. ad legem aquiliam. l. fi ex plagis. §. i. ſm Hostiẽ. ⁊ ſm Jnnocẽ. exceptio culpe non impedit prosecutionem actionis de dolo vel de crimine. ff. solu. ma. si mora. Alij dicunt ⁊ melius ſm Jnnocentium q̃ quando spoliatus suum spoliatorem spoliat ⁊ si vtriq̃z contra alterum actio vi bonorũ rap. ⁊ etiam iniuriarum competat obstat tamen alterutri exceptio compensatiõis inquãtũ alterius spolium vel iniuria poterit estimari. Sic enī intelligit̃ q̃ dolus cum dolo compensatur. ⁊ q̃ paria crimina mutua compensatione tollunt̃ de adulte.

c.pe.ꝛ vlt.ff.de dolo si duo.adeo ꝙ nō solū pecunia cōpensaꝫ sed ēt redditio ꝓiugalis debiti vt in iuribus ꝓealle.quo aūt ad penas tēporales seu spirituales si ue etiā pecuniarias que applicanꝫ fisco nulla fit compensatio īmo omnes qui delinquūt debent luere penas suas vt pz.C.de mo.mul.per totū.ꝛ nō in.d.c.i tellexim⁹ de adul.que verba nō. Et primū dictum dico,pcedere quando quis pōt res suas recuperare per iudicē.alꝫ aūt in defectū iudicis pōt dñs rē suaz ꝛ violēter si aliter facere nō pōt recuperare.ar.l.nullus.C.de iude.ꝛ.l.ait prētor.§.si debitorē.ff. de bis que in frau.cre.nō. Inno.in.d.c.oliz.ꝛ bar.in.d.§. si debitorē.ꝛ glo.i.di.ius gentiū. Dicit ēt notabiliter Inno.in.d.c.olim.ꝙ si rē meaz nō possum aliter recuperare licitū est mihi illam furto subtrahere dū tñ aliter a detētore iniusto scandalū nō oriaꝫ nō tñ lz eaz recuperare p fraudē seu mendaciū. Et nota hoc vltimū facit qꝛ nō lz mētiri ēt,ppter salutē alterius. xxij. q.ij.nequis.ꝛ.c.sup eo.de vsu.ꝛ sic limita glo. notabilez in.c.cupiētes de elec.li.vj.in verbo malignanti uz. Quinto q̄ro an vocati ad bellū iustuz vel iniustuz agere possint ꝑ vocantē ad expensas ꝛ dāna que ꝓpter hoc passi sunt. So. Host.ꝛ Inno. late hic ꝓsequunt. Cōclusio eoꝝ est ꝙ si bellū erat iniustū nō habēt actionē mandati vel aliā ꝓtra mandantē seu vocantē qꝛ in re turpi nō ꝓbiť obligatio insti.man.illud quoqz.ꝛ.ff.e.l.si remunerandi.§.rei turpis.aut erat bellū iustū ꝛ tunc bñt actionē mandati ꝑ vocantē nisi causa pietatis vel humanitatis siue parentele hoc faciant.ar.ff.de neg.ge.l.nensennius.xxij.q.iij.nō inferenda.ꝛ.c.siqñ.vel nisi ad hoc ex debito teneantur xj.q.iij.si dñs.ꝛ.c.iulianus.ꝛ nota bene istos casus de istis qui tenenť ex debito dicit Inno. ꝙ excusanť si inimicis dānū dederint nisi notorie esset bellū iniustuz vt in.d.c.iulianus.qꝛ in dubio obedire tenētur. xj.q.iij.quid ergo.xxiij.q.i.qd culpať. Aduerte intelligo enīz ꝙ isti qui ita tenenť etiā in dubio excusantur.naz ꝛ alij excusanť si certū est bellū esse iustū. vt ī c.dilecto de sen.exc.li.vj.ꝛ qō nō.glo.xxiij.q.viij. in sūma.ꝛ Inno.in.d.c.si vero de sen.ex.quasi īdubio isti nō excusarenť.ex quo ex debito nō tenebanť.ar. c.iuuenis de spon.ꝛ qō nō.glo.in.c. vno de scruti.ꝛ sic intelligo hoc dictū Inno.sed subditi indubio excusanť qꝛ tenenť obedire.d.c.quid culpať. dicit etiā Inno.ꝙ vocati qui nō tenebanť pñt agere ꝓtra vocantē actione mandati ēt ad dāna que ꝓtingunt casu fortuito dūmodo verisimiliter ꝓtingere potuisset q̄si vocans hoc debuit cogitare a principio.ꝛ sic dicit intelligendā.l.inter causas.§.nō omnia.ꝛ.§.impēdia. ff.man.secus vbi dāna ꝓtigissent ex casu fortuito qui verisimiliter nō fuit cogitatus vt.d.§.nō oīa.que sūt verba valde notāda maxime in materia fideiussionis lz sit secus in cōmodato qꝛ cōmodatarius nō tenetꝫ casu fortuito.vt in.c.vno de cōmo.sed hoc ꝓtingit ex natura mādati quia mandatarius regulariter agit ad oīa impēdia cū nō intēdat facere de suo beneficiū. d. §.ipendia.ꝛ de fideiuss.in.c.peruenit.ꝛ.c.ꝓstitutus. ꝛ circa hoc latius instat hic Inno.qō.s.dixi vult ī sūma. Et intelligo predicta in eo qui gratis suscipit mādatū.nā si aliqd mercedis recipit nō dr mādatarius sed locator.mādatū.n.dz eē gratuitū.vt in.l.i.ff. māda. Unde puto ꝙ isti qui venūt precio seu mercede ad bellū vt sunt hodie stipendiarij nō possunt agere ad dāna que ꝓtingūt sine culpa saltē leui mādatarij. ar.l.in ꝛcubus.ff.de re iud. Nā ibi ꝛctus pficit gratia vtriusqz sz mādatū explicať gra mandantis tm.

Et circa predicta Inno.formaꝫ aliam qōnem notabilē de eo qui mādauit alicui vt faceret sibi aliquod edificiuz in insula circundata mari,ppter qō mādatarius ex casu naufragij incurrit multa damna nūquid possit ꝓtra mandantē agere. Et in hoc multū instat tā dē concludit ꝙ potest dūmodo casus talis sit quē nō incurrisset si mādatū nō habuisset.ar.l.si pecunia.ff. de ꝓdi.ob cām. Ubi vr hoc dictū ꝓtra dictū.§.nō oīa.vbi dr ꝙ vbi mandatarius fuit spoliatus in via a latronibus nō agit ꝓtra mandantē. Ideo placz mihi plus distinctio facta.s.aut verisimiliter aut nō.ꝛc.ꝛ vr sentire Jo.an.in regula dānū. de re.iur.in merc.

Sexto querit ex quo mādatoꝛ tenet vocatis ꝓo damnis vt.s.dictum est nunquid vocans possit agere vi bo.rap.contra illos qui vocatos per eū spoliauerunt. Inno.ꝓcludit ꝙ nō qꝛ res ablate nō erāt de bonis suis nec erat ipse detentoꝛ.ad hoc.l.ij.§.ī hac actōe.ff.vi bo.rap.sed ipsi boies spoliati singuli agere pñt. In his aūt casibus ꝛ similibus dat Innocē. bonū ꝓsiliū vt mādatoꝛ satisfaciat spoliatis sed añ satisfactionē cedi sibi faciat actōes.sic.n. agere poterit contra spoliatoꝛes.C.manda.l.pe.ꝛ fi.post solutionem autem non ꝓdest facta cessio nisi de ipsa faciēda antea cōuenisset.vt.ff.de so.l.modestinus qō nō.

Ultimo hic quero an vasalli seu milites vocati teneantur ire ad bellum.dicit inno.ꝙ de iure est ꝙ vasalli lz teneantur esse in consilio ꝛ auxilio ꝙ dominus non ledať.xxij.q.v.de forma.non tamen milites debent ire cū armis in seruitio domini.nec aduocati tenenť ꝓo eo aduocare vel alia seruitia ei exhibere nisi ex pactis adhuc teneanť ad munera personalia cum sumptu vel sine sumptu vel nisi in casibus qui ponūtur in vsibus feudoꝝ vel nisi ꝓsuetudine debebanť. hec sunt verba formalia.inn.satis generalia ꝛ obscura ꝛ in eadem forma hic recitata per doc.de materia Jo.an.remittit ad nō.in.c.i.de feu.ꝛ ad sūmaz Host.e.ti.§.quid sit fidelitas.ꝛ ibi specifice non tangit de militibus ꝛ alijs subditis. Ego sic dicerez ꝙ sub vno dño quidā sunt vasalli ꝓprie vrputa tenentes ab eo feuda.qdā sunt vasalli improprie vt qꝛ sunt dū taxat subditi ratione originis vel domicilij nihil tamē tenent ab eo sed subijciunť ratiōe nudi exercitij iurisditionis.accedat ad hanc distinctionē qō notat bar. in.l.i.ff.de iudi.ꝛ melius in.l.i.§.ꝛ post operis in fi. de no.ope.nun.vbi hanc distinctionē in alia materia sentit.ꝛ vide qō nōt Host.in.c.proximo vbi dicit ꝙ non eo ipso ꝙ quis hz possessionē infra aliquā ,puinciam teneť dño ad fidelitatez prestandā qꝛ res nō ꝓsumunť feudales nisi probentur qō latius ibi dicam Quidaz sunt milites veri.vt illi qui iurant ea que pronuntur per glo.in.l.pe.ff.ex qui.ca.maio.ꝛ inter cetera non euitare mortem ꝓ repub.ꝛ isti olim habebant salaria de publico. Quidam enim sunt milites non veri sed tantum respectu honoris qui ista non,pmittunt sed viuunt vt alij ciues. de quibus per Ci. in.l.i.C.de iur.ꝛ facti igno. His premissis distingue rem sic ꝙ aut dominus vult alios ꝓ libito voluntatis inuadere non fauore reipublice ꝛ non tenentur ex debito aliqui eum sequi ad bellandum etiaz si sint vasalli.argu.c.de forma.xxij.q.v.nisi aliud habeat consuetudo vel pactum. ꝛ sic potest intelligi quod dicit Inno.de militibus. Potest enim de militibus generaliter intelligi idest de militātibus seu aptis ad pugnaz.aut dominus inuaditur ꝛ tunc si timoꝛ est subitaneus ꝛ improuisus credo ꝙ omnes apti ad pugnā seu custodiam teneantur fauore rei publice. Nam ꝛ clerici hoc casu tenentur ad custodiam vt in.c. peruenit ꝛ quod ibi nō.de immu.eccles.facit.xxiij.q.viij. omni tempore.ꝛ.c.si nulla.aut non talis timoꝛ subest ꝛ tunc puto ꝙ vasalli ꝓprie dicti teneantur per dictum.c.de forma. Idez de militibus ꝓprie sumptis.d.l.penul.alios vero non puto compellendos dummodo dominus sufficiat de per se ex redditibus quos habet a laico. nam propter hoc honorant

a Be verbo vsurpauerit in tex. posito vide hic d. an. i. v. nō de vbo vsurpare q̄ vno tat vicīū ꝛc. Aliq̄ tñ sumit in bonā partē vt est bo. tex. in. l. si solēnibus. C. de si. instru. sicut dicim⁹ de vbo occupare de quo est gl. or. i. c. generali de elec. in. vi. et vide archi. i c. p̄dia. xij. q. ij. vbi dic̄ q̄ verbū vsurpare aliq̄n sumit̄ p̄ re illicita vt ibi aliq̄ sumit̄ p̄ frequēti vsu vt. l. ij ff. de vsu ꝛ vīo a archi. in. c. p̄ uilegiū. xi. q. iij. vbi dic̄ q̄ vbū abuti ꝛ vbū p̄sumer ꝛ vbū vsurpare sumūt̄ in bonā partē ad vnum q̄d allegat iura ꝛ ē dīa inter verbū vsurpare et occupare vt l. nāliter. ff. ō vsuca. q̄ nō ad p̄actica.

dñm in redditibus gabellis ꝛ similibus vt eos necessitatis tēpore dominus defendat. ar. xxiij. q. v. p̄incipes ꝛ. c. reguꝫ. Si. aūt non sufficiat per se tunc puto oēs teneri p̄o salute domini ꝛ patrie. dicto. c. si nulla ꝛ. c. omni tēpore. ꝛ hec sufficiant.

n **Imis.** ª Casus. Clerici nō babētes tēporalia a laicis non tenent̄ eis p̄stare iuramēta fidelitatis. Primo ponit factū reprehēsibile cui scōo, puidet ibi q̄. Casus lr̄alis loco ponit̄ illud q̄ sequitur p Ber. s. Clerici iuramēta fidelitatis seruare nō debēt cū nihil tēporale tenēāt ab eis: q̄ seruus suo dño stat aut cadit. Ber. Quero primo quid si clerici tenēt tpalia a laicis nūquid tūc tenent̄ ei p̄stare iuramenta fidelitatis. So. tex. hic a ꝓrio vī q̄ sic. ꝛ sentit glo. i. dicēs q̄ tūc in illis tēporalib⁹ clerici essent iferiores de ma. ꝛ obe. solite. Aduerte nō intelligas hoc ruditer in oībus temporalibus qualitercūq̄ a clericis possessis q̄ esset ꝯ. c. nouerunt. x. q. i. Sed intelligas in tēporalibus que tenent̄ in feudū a laicis ita q̄ laici sunt dñi feudoꝝ. ꝛ hoc vī iudicio meo velle lr̄a ibi obtinētes ab eis ꝛ c. nō ergo sufficit q̄ obtineāt temporalia in, puincia laicoꝝ nisi obtineant ab eis. ꝛ hoc voluit Inno. in. c. solite de ma. ꝛ obe. sic intellige būc tex. hoc ēt vī velle Host. hic dicens q̄ si hoc ipso q̄ aliqs tz tpalia infra regnū vel, puinciā alicuius dz illi fidelitatē nisi ipsa se habere in feuduz recognoscat q̄ nō p̄sumit̄ feudatari⁹ nisi, pbet̄. Nā a p̄meuo in re oīs psona ꝛ oīs terra libera erat. i. di. ius aūt gentiū. ꝛ facit auctoritas genesis quā ponit gl. in. c. q̄z q̄z de cēsi. li. vj. per quā pz q̄ nō oīs res tpalis ē feudalis. Et nō hoc dictū q̄ loquit̄ nō solū in rebus tpalibus possessis a clericis sed ēt a laicis quibuscunq̄z. ꝛ facit q̄. s. dixi i. c. p̄. hoc ēt voluit Inn. ēt respectu infideliū vt ꝛ ipsi sine peccato possideant ex dispositione iuris naturalis ꝛ gentiuz. vt pulchre p eū videre poteris in. c. q̄ sup bis de voto. Ex quib⁹ collige q̄ reges ꝛ alij dñi terraꝝ nō fundāt intētoez suā sup singularib⁹ rebus ꝛ possessionibus ipsaꝝ, puinciaꝝ seu terraꝝ nec sup vtili nec sup directo dñio. vnde illarū rerꝫ possessores nō p̄nt dici respectu illarum vasalli. Nec obstat si opponat̄ de. c. oēs basilice. xvj. q. vij. vbi dr̄ q̄ omnes ecclesie exīstes i dioceſi sunt sub potestate episcopi q̄ subsunt quo ad iurisditōez nō aūt quo ad dñium. Naz bona spiritualia nō sunt in alicuius dominio in. c. fi. j. de re. iur. ꝛ insti. de re. diui. §. nullius. ꝛ ita potest dici. fm Host. quo ad bona temporalia. vt quo ad iurisditōez subsint dñis locoꝝ ꝛ ideꝫ vī in incolis ꝛ sic pōt intelligi. ff. ad muni. l. incola. ꝛ. ff. de cēsi. forma. §. si vites. ꝛ. ff. de publi. l. imperatoꝛes. ꝛ. C. vbi in reꝫ actio. l. fi. ff. de offi. p̄fec. vr. l. i. §. cū vrbem. Non aūt subsunt quo ad dñium directū vel aliā seruitutē nisi, pbet̄ impositā vel annexa. j. ō cēsi. lz. facit. x. q. iij. q̄ cognouimus. ꝛ. xviij q. ij. eleutherius. ꝛ. c. se. hec vera fm Host. vt dominus p̄uincie habeat ius in tota p̄uincia nisi aliqs p̄scripserit omne ius in aliqua ciuitate vel castro intra p̄uinciā maxime si nomine alterius superioris hoc possedit ꝛ p̄scripsit. ar. de p̄scri. cū ex officij. potest enim tale castrum cum territorio ad alium dominuz pertinere ꝛ sic facere per sēgerritoriū a p̄uincia. ar. ff. de ver. sig. l. pupillus. §. territoriuz. ꝛ. j. de verb. signi. c. cum in partibus. ꝛ. ff. de verb. sig. l. fi. Tu vide q̄ in simili notat Jo. an. in. c. si episcopus de offi. ord. li. vj. ꝛ q̄ dixi in. c. cuz ꝓpinqt de fo. cōpe. de eo qui p̄scripsit iurisditionē episcopalē in certa parte dioceſis. ꝛ dic vt ibi. Et nota hoc dictū Hosti. sed quatenus dicit istum p̄scribere omnem iurisditionem in castro maxime si possidet nomine alterius. videtur velle per istam dictionem maxime q̄ nomine suo posset p̄scribere contra superiorez. Ego dicerem q̄ si iste qui vult p̄scribere erat als subditus domini p̄uincie tunc lz possit p̄scribere iurisditōem in castro non tamē potest p̄scribere quo ad personaz suam nisi passiue iuxta ea que leg. ꝛ nō. j. ō p̄scrip. cum non liceat ꝛ facit q̄ō dixi post Host. in c. per venerabilez qui filij sint legitimi. q̄ non potest esse azephalus nec seipsum p̄scribere. facit q̄ nō. glo. in. c. nulla. xciij. di. secus aūt si erat non subdit⁹.

Quā aūt iurisditionē de iure cōmuni habeat in se p̄uincia ciuitas vel castrū vide pulchre per bart. in l. i. ff. de dam. infe. vide de castro q̄ō dixi in. c. cum ad sedem de resti. spo. vnde autem dicit̄ iuramentū fidelitatis cū omne iuramentū contineat in se fidem. ꝛ q̄d contineat in se vide per Jo. de lig. in. cle. romani. j. c. ti. ꝛ. xxij. q. v. de forma. Sed circa predicta quero pone q̄ aliq̄ō castr̄ vel ex p̄scriptione vel ex imperatoris concessione pertinet ad aliquem postmoduz imperator concessit totam p̄uinciā alicui infra quā est situm illud castr̄ nunquid fit illi p̄iudicium circa castruz. Host. dicit q̄ non q̄ id facere intelligitur sine alterius p̄iudicio. ff. nequid in loco publico. l. ij. §. si quis a principe. facit optime. ca. super co. de offi. deleg. q̄ō maxime procedit fm Hosti. quando vterq̄z bz ab imperatore. nā tantū valet speciale quo ad quedaz quantum generale quo ad multa de offi. dele. stduisti. ꝛ. ff. p̄o socio. l. renunciatio. §. actōe. imo generaliter species derogat generi. j. de reg. iuris generi. li. vj. Secundo quero principaliter nū quid clericis a clericis fit hoc iuramentū p̄standuz Glo. ij. dicit q̄ non. Tu de hoc dic vt nō. in regula fi. j. de reg. iur. ꝛ in. c. nullus. s. eo. ꝛ. c. tua. Glo. fi. est in se clara ꝛ facit ad propositum hec auctoritas iungendo q̄ō dicebatur in prima parte ipsius auctoritatis vbi dicitur. Tu qui es qui alienuz iudicas seruum seruus suo domino stat ꝛ c. quasi dicat cum clerici non subsint laicis non debent p̄stare hec iuramenta fidelitatis. Nunc extra glo. oppo. ꝓra p̄ncō q̄ dicitur istos laicos nimis detrahere de iure diuino. nam nullus ius diuinū p̄hibet aperte hec iuramenta p̄stari laicis. Solutio metu vt arbitroꝛ cōtrarij Host. exponit ius diuinuz p̄o ecclesiastico vel canonico. per q̄ō colligit hic ius canonicum esse diuinum. remittit. ad nō. in. c. i. de iuramēto calumnie. sūptum enim est ex diuinis scripturis. j. de accu. qualiter ꝛ quando. ij. in p̄in. ꝛ ius q̄ō papa vicarius dei, p mulgat ipse deus promulgasse videtur. facit. c. ij. de transla. p̄ela. nec ob. etiā fm euz q̄ leges sunt p ora principum promulgate diuinitus. l. fi. C. de p̄scri. longi temp. ꝛ. xvj. q. iij. in fi. q̄ illud procedit largo modo sed stricte de solo papa est intelligendum q̄ solus est christi vicarius generalis fm eum. Sz contra hoc oppo. de. c. non debz de consang. ꝛ affi. vbi constitutiones etiam totius concilij dicunt̄ leges humane. hoc est q̄ possunt p̄o tēpor̄ reuocari. vt hic sz ius diuinū est imutabile. v. di. in p̄n. Itē modica sunt in iure canonico que sunt extracta ex nouo ꝛ veteri testamento maxime respectu huius cōpilatōis. ꝛ. vj. ꝛ cle. Ideo ego intelligerem istū tex. p̄prie vt loquatur de ipso mero iure diuino. Naz clerici eximunt̄ a iurisditione laicoꝝ de iure diuino. vt in. c. si impator iuncta glo. xcvj. di. nō. Inno. in. c. ij. de ma. ꝛ obe. facit glo. in. c. quanq̄z de cēsibus li. vj. merito isti detrahebant iuri diuino exquirentes hec iuramēta a clericis ꝛ a subditis.

p **Etitio vestra.** Casus. Qui iurat non esse cōtra aliquē pōt in causis p̄priis ꝛ ecclesie sue esse contra eum. Ita cōmuniter sūmatur. Et, p̄cedit hec sūmario fm intellectū glo. sed ba-

bito reſpectu ad glo. inno. ſūmo ſic. Qui timēti conſpirationē iurat de nō eſſendo ꝫ eu3. pōt tali iuramēto nō obſtāte in ꝓpꝛijs ꝛ eccleſie ſue cauſis ſtare contra eū. Sed limita hec duo ſūmaria vt. j. dicā. cōmunis diuiſio. ſcōa ibi interꝓtatione. Caſus lr̄alis. Antiochena eccleſia vacante princeps antiochenus timens ꝓſpirationes ꝫ ipſu3 iuramentū extoꝛſit a canonicis antiochenis ꝙ nō eſſent canonici de cetero ꝫ ipſu3: canonici habebāt poſtmodū cauſas ꝫ ipſu3, p eccleſia antiochena ꝛ etiā, ꝓpꝛias queſuerūt a domino papa qualiter ſuper hoc ſibi ꝛ eccleſie pꝛouiderēt ,ꝓpter iuramentū pꝛedictū. Papa interpꝛetat iuramentū pꝛedictū canonicos illos nō teneri huiuſmōi iuramēto quo minus libere ſtare poſſunt contra ip3 principe3 pꝛo defendendis iuribus ꝛ bonoꝛibus eccleſie ſue ꝛ pꝛo ſuis, ꝓpꝛijs coercendo ſe a machinationē ſolūmodo per quā princeps deberet incurrere leſionē ꝑſone vel amiſſionem ſui principatus. Ber.

Nō primo ꝙ l3 clericus nō debeat pꝛeſtare laico iuramentu3 fidelitatis. s̄. c., pr. nec in manibus ſuis aliter iurare ſine ſui ſuperioꝛis licentia. xxij. q. v. nullus. de quo tū dic vt plene dixi in. c. i. de iura. calū. tū ſi illud pꝛeſtat in dependentibus a poteſtate ſua tale iuramētu3 eſt obligatoꝛiū. qō tene menti. Ex quo nō ꝙ tranſgrediens mandatū iuris in iurādo teneť nihilominus ſeruare iuramētu3 ſi illud ſeruare poteſt ſine anime diſpendio. ꝛ facit ꝫ bar. in. l. ſiqs pꝛo eo. ff. de fideiuſ. vt dixi in. c. cū contingat. s̄. eo. Nō ſecundo ꝙ iuramētu3 de nō eſſendo ꝫ aliquē eſt obligatoꝛiū. Nō vltimo ex fine lr̄e ſm Ab. ꝙ ꝓſpiratio eſt ,ꝓpꝛie ꝓfederatio facta in pꝛeiudiciū ꝑſone alicuius vel ipſius dignitatis. Sed tu dic boc ,ꝓcedere in ꝓſpiratōe illicita. Naz ꝓſpiratio qſiqz eſt licita. de quo vide per Inno. in. c. cū. i. ꝛ. a. j. de re iudi. ꝛ qō ibi dicā. Op. vť. n. ꝙ boc iuramentū non ſit obligatoꝛiū cū fuerit metu extoꝛtū vt innuit lr̄a. ꝛ ad boc s̄. e. c. cuz contingat. Gl. i. in effectu ſoluit dupliciter Primo ꝙ hic allegabať extoꝛſio ſed de ea non conſtabat. ſcōo ꝙ iuramentū extoꝛtū nō obligat quo ad negocia, ꝓpꝛia vel eccleſie vt in lr̄a p3 ſed vt nullā cōſpiratione faciāt ꝫ ſtatū pꝛincipis ſic. vnde ad boc de boneſtate ꝛ ex debito tenebanť ideo non curandū de extoꝛſione. ꝛ ſic arguit iuramentū pꝛo parte valere ꝛ pꝛo parte non. Aduerte ꝙ glo. nihil boni dicit vnde dico ꝙ tex. poteſt intelligi dupliciter. primo ꝙ loquatur de extoꝛſione per importunas pꝛeces ꝛ tunc taliſ extoꝛſio non excuſat. s̄. eo. ad nr̄am. iij. ꝛ credo ꝙ de tali extoꝛſione loquať tex. iſte ꝙ de metu nulla fit mētio in lr̄a. ſcōo poteſt intelligi ꝙ fuit extoꝛtu3 per metu3 qui cadit in ꝓſtantez ꝛ tunc reſpectu iuriū pꝛopꝛioꝛium eſſet obligatoꝛiū l3 poſſet peti abſolutio. vt in c. ſi vero. s̄. eo. Sed in text. noſtro non requiriť quo ad negocia pꝛopꝛia vel ecclefie aliqua abſolutio ratione metus ſed ꝙ iuramentū iſtud nō extendebať ad hunc caſu3 vt p3 in interpꝛetatiōe pape ꝛ ex his que infra dicā ſed quo ad machinatōez non fiendā vel reſpectu cauſaꝝ extraneaꝝ iuramentū ligat. vt in lr̄a. ꝛ in. d. c. ſi vero. ꝛ puto ꝙ l3 alś reſpectu machinatōis nō fiende iſti teneńť ex debito iuris tū ex quo iurarūt per metu3 poſſent petere abſolutionez a iuramento ꝙ tale iuramentū aggrauat factu3 eoꝝ ne ex cōtrauentōe incidant in periuriū. ad qō alś non eēnt aſtricti. ꝛ boc videť in ſimili ſentire Jo. an. in. d. c. ad noſtra3. ꝛ vide qō ibi dixi. hic tū non petebať abſolutio

Sed contra pꝛedicta ꝛ contra tex. op. videť. n. ꝙ ex quo iuramentū fuit generaliter pꝛeſtitū generaliter debuit intelligi. vt in. c. ſolite de ma. ꝛ obed. ꝛ. c. ſi romanoꝝ. xix. di. Sol. colligiť ex glo. ſi. in generali ſermone perſona loquens intelligiť excepta. Jdez ī qualibet alia perſona que dz adiuuari ꝛ pꝛomoueri ſicut perſona, ꝓpꝛia. vt eſt eccleſia ipſius loquētis ſeu iurantis. Jtē pꝛopꝛia patria. vt in glo. ex qua elicitur pꝛima lectura ſm quaz ſūmaui vt pꝛomittens ſeu iurans ꝙ non erit cōtra aliquē non poteſt eſſe contra illuz etiā in iudicio niſi pꝛo negocijs, ꝓpꝛijs vel eccleſie ſue vel patrie. ꝛ in eo qō glo. dicit de patria videť extendere tex. ſed ſatis poteſt dici pꝛopꝛie ex quo ē patrie ſue. ar. xxiij. q. viij. ſi nulla ꝛ. c. in omni. ꝛ ſm hūc intellectuz expone tex. ibi pꝛo ſpecialibus veſtris. ſ. iuribus. De. exponit magis large vz. i. perſonis cō iunctis vt ſit ſenſus ꝙ etiā pꝛo perſonis ꝓiunctis potuerunt eſſe cōtra iuſtū pꝛincipē. allegat. c. iij. de poſtu. ꝛ. C. de excu. tu. l. humanitatis. Abb. ſequendo hunc intellectū exponit adhuc magis large. ſ. ꝙ amicis. Inno. vero ponit aliū intellectū intelligendo tex. magis ſtricte. dicit. n. ꝙ papa interpꝛetať hic ſtricte iuramentū pꝛopter verba pꝛecedētia. naz timore cōſpirationis hoc iuramentū fuit interpoſitū. ꝛ ideo nō dz extendi ad cauſas pꝛopꝛias vel eccleſie. Secº aūt ſi generaliter ageret vt in nullo negocio eſſet contra ipſu3. tunc. n. in negocijs eccleſie nō teneret iuramētuz ſeruare. s̄. c. ij. ſed in ꝓpꝛijs dz obtinere abſoluti onez ſi iuſtus metus interuenit vel alia cā iuſta quare fuerit iuramentū extoꝛtū. vt nō. s̄. qō me. cā ad aureſ ſm Inno. ꝛ ſic vult Inn. vt perſona loquens nō intelligať excepta qſi iuramentū fuit generaliter pꝛeſtitū. ex quo nō apparet extrinſecus de cā reſtringendi que lectura eſt ,pꝛius ꝛia pꝛecedēti. Do. an. tranſit ſimpliciter eūdez recitando. Ego aūt ſic diſtinguerē ꝙ aut verba pꝛecedētia ꝛ materia ſubiecta pñt dare intellectū ad generaliter pꝛeſtitū iuramētū ꝛ fiat interpꝛetatio larga ꝛ ſtricta ſm pꝛecedētia. ſic intellige hic Inno. ꝛ in. c. veniēs. s̄. e. pꝛecedentia. n. informāt ſequētia ꝛ eꝫ per ſequētia qſiqz declaranť pꝛecedētia. vt in l. ſi ſeruus pluriū. ꝛ. l. q filiabus. ff. de le. i. ꝛ. l. nūmiſ de le. iij. ꝛ. c. ſedes de reſcrip. ꝛ. l. ſi. §. cui dulcia. ff. ō vino ſtri. ꝛ oleo le. Et ideo ſi pꝛeſtiti iuramētū timenti ꝓſpirationē ꝙ nō ero ꝫ eū nō vť actū vt in iudicio vel extra pꝛo rebꝰ meis vel eccleſie nō ſim ꝫ eū. iuramētū. n. generale nō extendiť ad veriſiłr nō cogitata. s̄. e. veniēs. ꝛ. c. qntauallis. Si aūt pꝛeſtiti iuramētū de nō eſſendo ꝫ te ex eo qꝛ in iudicio tecū egerā ꝛ inimicitiā ꝓcerimus tūc, ꝓcedat ēt lec. Jnn. vt videať actū vt ēt in cauſis, ꝓpꝛijs nō ſim ꝫ te qꝛ boc vť actū, ꝓpter pꝛecedētia. vnde tūc eſt neceſſaria abſolutio ſi interuenit metus vel alia rōnabilis cā. vt dicit inno. ꝛ limitarē ego boc dictū reſpectu eoꝝ que inter nos erant agenda de pꝛeterito. Nā reſpectu eoꝝ que de nouo accidūt nō puto iuramētū generale obligare. ar. ī eo qō le. ꝛ nō. in. c. cū inter. j. de renū. ꝛ ꝑ bar. in. l. q rome. §. duo fratres de v̄. ob. ꝛ in. l. q̄ro. §. inter locatorē. ff. locati. facit. l. ſi vnº. §. illud de pac. Nā in tali iuramēto generali dz ītelligi ꝙditio ſi res ī eodē ſtatu p manſerit. s̄. e. quēadmodū. ꝛ qō ibi nō. ſi. n. ſumus ī dubio qꝛ nō apparet de ꝓcedētibº vel pñt ad vtrāqz partē deduci tunc, ꝓfecto caſus eſt dubius ſed credo faciendā interpꝛetatōez hic ꝓtentam. Ratio duplex. pꝛima qꝛ in dubio non debz quis pꝛeſumi ꝙ ius ſuū voluit negligere. eſſet enim quedam donatio quā iura in dubio nō pꝛeſumūt. l. cū de indebito. ff. de pꝛoba. c. ſuper boc de renun. ꝛ qō nō. glo. notabilis ī. l. cū quid. ff. ſi certū peta. facit optime tex. cum glo. in auč. ſiquando. C. de ꝓſti. pecu. ꝛ. l. qui inſulā. §. ſi. ff. locati. Secunda ratio qꝛ in dubio dz fieri interpꝛetatio ꝫ ſtipulantē. l. quicquid aſtringende. ff. de v̄. ob. ꝛ regula ꝓtra eū de reg. iur. li. vj. ſicut in ſimili dicimus in eo qui pꝛomiſit emptoꝛem defendere de iure ꝛ de facto contra oēm perſonaz. illud. n. verbū de facto reſtringitur ſm naturam contractus. de quo nō. in. l. ſi. C. de actio. emp. ꝛ per Bar. in. l. ſtipulatio iſta. ff.

a Jn. vj. col. cū leq. maxie ī v. ex quibus vſ concludendū. xč.

de verbo.ob.ꝛ ſic limito oĩa prędita non tñ plz i boc caſu opinio ℣de.ꝛ ℣b.vt veniant cauſe ꝓiunctoꝝ ꝛ amicoꝝ qꝛ eſſet nimis reſtringere iuramentũ ſz ille cãe duntaxat que verifimiliter nõ videnť includi i iuramento generali vt qꝛ ad eas bz affectionẽ iurans tã quã ad ꝓprias.ar.C.que res pig.ob.poſ.l.i.ꝛ.c. veniens.ꝛ.c.quintauallis.ſ.eo.ita vt poſſint dici ſpeciales ꝓut tex.exigit ſed ſic poſſet perſona eſſe coniuncta cognatione vel amicitia maxima vt etiã illoꝝ cauſe excludanť ſicut in ſimili nõ.in.c.nonnulli.ꝛ.c. ex parte decani de reſcrip.ꝛ.l.ſed ꝛ be.ff.de procu.ꝛ l.exigendi.C.e. ℣ltimo glo. iſta in fi. opponit de multis iuribus in quibus perſona loquens includiť in generali prolatione verboꝝ. ſed dico qꝫ nõ poteſt dari certa ꝛ inuariata doctrina ſz ſm varietatẽ caſuuꝫ vario modo deciſio ſequiť.

e **℣ litteris.** Caſus. Si iudex i ꝓn cipio cãe iuramentum de veritate a partibus non exigit in ꝓceſſu illud exigere poterit.ſic cõiter ſummať Sed boc ſũmariũ lz ſit verũ in ſe nõ tamẽ colligiť ex lťa in qua non ponderať qꝫ a principio nõ fuerat exactuꝫ.ſcõo modo ſm aliuꝫ intellectuꝫ ſũmať ſic.Luꝫ agiť de vſuris ꝛ probationes deficiũt ſi fama eſt ꝓpetente in ſupplementũ,pbationis exigiť iuramentũ ℣dec lec.eſt notabilis ꝛ poteſt eſſe vera in ſe ſed non ꝛgruit huic lťe que non loquiť de iuramento litis deciſuo ſed de veritate dicẽda que in ſe multũ differũt vt.j.patebit.Ego inberẽdo verbis lťe ſũmo ſic.Cũ agiť de vſuris põt iudex in qualibet parte litis ex officio ſuo deficiẽtibus,pbationibꝰ exigere a partibus iuramentũ de veritate dicenda.ꝛ idez puto eadez ratione in qualibet cauſa in qua ĩminet pcñ vt infra dicaz.in prima parte poniť ꝓſultatio.in ſcõa reſponſio mandatum continens ibi ne igitur. Caſus lťalis. Quidaz.B.noĩe impetrauit lťas ſup reſtitutõe vſurarũ ℈.e.ad archidiaconũ ꝛ magiſtrũ.g.canonicũ tuleſi.iudices lit.ꝓte.receperũt teſtes,pductos ab ipo g.per quos nõ potuit ꝓſtare de quantitate ſortis.ſz de obligatõe pignoris bene ꝓſtitit:ꝛ per famã quaſi notoriũ habebať:qꝫ ex quada terra ipſius.g.pignori obligata predicto.e.ſortẽ ſuaz ꝛ amplius idez duriſſet vnde videbať iudicibꝰ qꝫ iuramẽtũ de veritate dicenda exigereť a partibuſ vt per iuramentũ cõſtaret de ſorte.ſignificauerũt boc dño pape:ne ex defectu huius iuramẽti ſuccũbat iuſticia ſi veritas occulteť. ℳandat papa quatenus cõpellat partes per cẽſuraz eccleſie ad preſtandũ huiuſmodi iuramentum. ℬer. Nõ primo tex.optimũ qꝫ debitoꝛ agẽs ad relaxatõez pignoꝝ quaſi ſit ſatiſfactuꝫ ſorti ex fructibus pignoris bz,pbare quãtitatẽ ſortis ꝛ fructuũ ꝓceptoꝝ.ꝛ ſic nõ crediť ſibi aſſerẽti pignoraſſe,ꝓ certa quãtitate qꝛ dz,pbare id totũ qꝫ eſt cauſa ſue intentionis.ſimile in.l.ij.C.cómo.ꝛ qõ ibi nõ.Ego in tali dubio vbi debitoꝛ nõ põt verã ſortẽ probare conſulerez vt agat rei vendicatione.ꝛ ſi creditoꝛ excipiet ꝺ pignoꝛe habebit ipſe,pbare verã ſortez cum ſit fundamentũ ſue exceptõis.l.i.ff.de excep.ꝛ in.l.in exceptionibus.ff.de,pbationibꝰ. Nõ ibi quaſi notoriuꝫ.qꝫ fama in minus ſe bz qz̃ notorium ꝛ nimiꝝ qꝛ fama ſepe fallit nõ ſic notoriũ qꝺ ita ſe exbibet vt nulla poſſit tergiuerlatõe celari.ꝛ de vtroqꝫ dic vt nõ.in c.vťa de coba.cle.ꝛ nu. Nõ tertio ꝛ tene mẽti qꝫ fama[a] ẽt diuulgatiſſima nõ facit plenã,pbatõem etiaz cum agiť de vſuris ſeu fructibꝰ cõputandis in ſortez facit.c.cum in dioceſi.ꝛ qõ ibi nõ.de vſuris. naz bic fama inducebat quaſi notoriũ qꝺ erat ex fructibꝰ ſatiſfactũ ſorti ꝛ tñ non ſufficit ad,pbatõez.ꝛ vide qꝫ ꝺ fama plene dixi in.c.veniens.ſ.de teſtibus.Et nota qꝫ dictio quaſi diminuit ſignificatũ eius cui adijcitur

a ℬe boc viꝺ plene et cleganter p do.Jaſ.de ma.i ſua nõ. rep.l.admonendi.ff.c.in cliij.col.

vide qꝺ nõ.plene in.c.prout de do.ꝛ ꝓtu.vbi tetigi.

Nõ vltimo qꝫ iuramẽtũ de veritate dicẽda põt exigi ẽt in fi.cauſe.lz ergo debeat ſm ordinẽ iuris ꝓſtari in prin.tñ nõ eſt ille ordo ſubſtãtificus vt bic.ꝛ bodie clarius probať taz in iſto qz̃ in iuramẽto calũnie. vt in.c.i.de iuramẽto calũ.li.vj. Nũc intro materiaz.c.bic nõ ſatis iudicio meo declaratã per doc.ꝛ ꝓmo quero in quibus cauſis preſtať iſtud iuramentũ veritatis.Reſpõdet glo.i.qꝫ ſolũ in ſpiritualibꝰ cauſis.ſ.de elec.dudũ.in talibus.n.non iurať de calumnia.Aduerte qꝛ per boc vł ſentire gl.qꝫ cauſa vſurarum ſit ſpiritualis ſed alł dicit.j.glo.fi.ſ.qꝫ eſt quaſi ſpiritualis cũ ſit eccleſiaſtica.ꝛ pondera rõem ipſius vult enim qꝫ oĩs eccleſiaſtica cauſa.i.eccleſiaſtici fori poſſit dici quaſi ſpiritualis.glo.in.c.ſi annũ de iudi.li.vj.vł dicere eaz eẽ ſpiritualẽ.ſed ℑo.an.ibi in nouella ſentit qõ ſtatiz dicã.ſ.qꝫ eſt ſpiritualis large.i. eccleſiaſtici fori de iudi.cle.ij.Et ſi diceres que ergo fuit ratio dubitandi bic ex quo ex natura cauſe preſtari debebat iuramẽtũ de veritate dicenda.Colligere reſponſionẽ ex glo.fi.in fi.que dicit qꝫ dubitať ex eo qꝫ nõ fuit preſtitũ in principio litis ſicut fieri dz.ꝛ reſpõdeť qꝫ ſic qꝛ non eſt de ſubſtantia vt preſteť in principio.Ex bis colligiť prima lec.ad iſtũ tex.quã tenent cõiter doc.ſed mibi bec lec.viſa eſt improportionabilis ad tex.ꝛ fundari ex falſa ratione.lťa enim bic non faciebat dubitatõem qꝛ in principio non fuerat preſtitum ſed qꝛ res aliter probari non poterat. Jtez ſundatur ſuper falſa ratione qꝛ ſequitur ex ratiõe glo.qꝫ omnis cauſa eccleſiaſtici fori dz tractari vt ſpiritualis ꝛ ſic dz iurari ſemper de veritate dicenda.qõ eſt ꝓtra c.lťas de iura.calũ.iuncto toto titulo. Nam in toto illo titulo mandatur iurari de calumnia.ꝛ ſolum excipiuntur cauſe mere ſpirituales.vt pz in exemplis poſitis in.d.c.lťas.qõ.c.cum deuiet a reg.iur.debz reſtringi ꝛ ſolum ſeruari in ꝓprijs terminis.alś in foro eccleſiaſtico ſuperfluiſſet titulus de iura.cal. Unde dico qꝫ in cauſa vſuraria cum illa non ſit mere ſpiritualis nec annexa ſed ſolum agitur indirecte de peccato non debebat regulariter iurari de veritate dicenda.Et bec fuit ratio dubitãdi bic. Sed papa bic mãdat illud preſtari limitatiue.ſ.deficientibus alijs probationibꝰ ne occultata veritate iuſticia pereat.ꝛ peccatum vſurarum pullulet.ꝛ ſic ponitur bic deciſio noua vt colligitur ex verbo mandamus.non enim dixit reſpondemus.ſimile nõ.in verbo volimus in clemẽ. vna de offi.iudi.in glo.fi.Erit enim intellectus buiꝰ c.qꝫ in cauſa vſurarum vel alia in qua ĩminet periculum animaruz lz ex natura cauſe non ſit preſtandũ iuramentũ de veritate ex quo non eſt ſpiritualis iuxta nõ.bic in prin.glo.ꝛ in.c.i.de iura.calũ.li.vj.tñ deficientibus alijs probationibus ꝛ eminẽtibus aliquibus preſumptionibꝰ põt iudex ex officio exigere iuramentum de veritate dicenda.ꝛ eſt bec notabilis ꝛ noua lectura.Hodie autez ꝓſuetudo introduxit modum faciẽdi poſitiones in qualibet cauſa ad quas cogitur pars reſpondere de veritate.vt in.c.ij.de teſti.li.vj.ꝛ nõ.in.c.dudum.ij.de elect.ꝛ in cle.ſepẽ de ỽ. ſig.ꝛ in.c.i.ꝛ.ij.de ꝓbeſſis li.vj.ꝛ.l.ij.C.de iura.cal.ꝛ ſic in qualibet cauſa poteſt indirecte pars exigere a parte boc iuramentum de veritate dicenda. boc tamẽ iuramentum de veritate poteſt exigi a princi.d.c.i.ꝛ poſtea poſſunt fieri poſitiones.d.c.dudum. Alia eſt lec.ad iſtum tex.vt premiſi qꝫ loquatur in iuramẽto deferẽdo in ſupplementũ probationis.de quo.j. eo.c.fi.ꝛ poterat bic deferri qꝛ fama faciebat ſemiplenam probationem de quo vide qõ plene dixi in.d.c. veniens de inſti. Iſte intellectus poteſt eſſe verus vt dixi in.d.c.veniens.vbi tractauit plene de effectu fame. Sed quo ad tex.noſtrum non placet quia bic

loquiſ de iuramento nō litis deciſiuo ſed de veritate dicenda. iſta enim differunt inter ſe. Nam poſt iuramentum litis deciſiuuz nihil aliud querit. ſ. eo. c. 7 ſi chriſtus. 7. l. i. C. eo. Sed poſt iuramentuz de veritate remanet ſaluuz ius cuilibet parti q2 iſtud defertur non ad deciſionem litis ſed vt clarius habeatur veritas. vt in. c. ij. de teſti. lib. vj. 7. d. c. litteras. Item ſz hunc intellectuz hec decre. eſſet de indubio. Naz de iure deciſum eſt an 7 quando ſit deferendum iuramē tum in ſupplementum probationis. vt. j. eo. c. fi. 7. ſi loqueret de tali iuramento papa reſponderet ſub cō ditiōe ſeu limitatione. ſ. ꝓſideratis qualitatibus perſonaruz 7 cauſe 7 dixiſſet an actori an reo fuiſſet deferendum. prout facit. j. c. fi. tene ergo lec. quaz premiſi. quelibet tamen iſtarum triuz eſt vera in ſe intelligēdo vt. ſ. 7 circa banc lec. applico hic duas queſtioneſ quotidianas. Prima ticius fecit contractuz cum ſempronio 7 q2 pecunia non fuit ſoluta in primo termino renouauit contractū de pluri. 7 iterū de pluri. in fi. ſecundi termini. poſt mortez ticij reperiuntur inſtrumenta cancellata. 7 probatur per teſtes q̄ ticius erat vſurarius. 7 q̄ fama erat illos contractus vſurarios eſſe. 7 qō ſic illi teſtes credebant quereb̄ nunquid eſſet locus delationi iuramenti. Jo. and. in. c. ij. de vſuris lib. vj. refert Jo. de deo tenuiſſe q̄ ſic conſideratis tamen bis que nō. j. eo. in. c. fi. quod nō.

Secunda queſtio eſt an repetendo vſuras ſufficit probare illuz eſſe vſurariū ante contractū 7 tempore contractus 7 poſt contractū. 7 q̄ conſueuit velle habere inſtrumentū de duplo vt ſic ſaltez ſit locus delationi iuramenti. Archi. in. d. c. ij. determinat q̄ non ſed Jo. andr. ibi dicit hoc dictum non recipi in ſcholis 7 in iudicijs reprobari qō nō. Et pro hoc facit. nā ex conſuetudine hominis preſumit̄ qualitas facti de pignori. illo vos. 7. l. qui ſemiſſes. ff. de vſuris. 7. c. 7 ſi queſtiones de ſimo. Unde ſaltem ex iſtis debet redundare ſemiplena probatio vt ſic ſit locus delationi iuramenti ſed hoc intelligo ſeruata diſtinctōe de qua j. e. c. fi. Quid enim ſi iſte cui dicit nunc gratis mutuaſſe eſt amiciſſimus vel proxima cōſanguinitatis vel affinitatis linea coniunctus. certe non eſt verifimilis preſumptio q̄ contractus ſit vſurarius ex circunſtantijs ergo iudex arbitrabit̄ an ſit ei iuramentum deferendum. Circa precedentez intellectuz quero qd ſi per iuramentū iſtud de veritate non poteſt de vera ſorte liquere. vt q2 creditor dicit de centū debitor de x. Solutio dicit Poſt. conſiderandum verum preciū rei 7 conſuetudinem creditoruz vt ſi cōſueuit vel le pignus ad valentiā dupli eius qō mutuat. 7 ſic ſua ſubtilitate iudex veritatem inquirendo cauſam decidat. ar. ff. de pigno. act. l. ſi ſeruos in fi. 7. l. qui ſemiſſes. prealleg. vel ſm eum bis ꝓſideratis 7 fama vtriuſq3 iſti vel illi vſq3 ad certaz quantitatē de qua ſibi videbitur deferat iuramentū. j. c. fi. omnibus bis deficientibus oz reū abſolui. j. eo. c. fi. Item faciunt hec ad aliaz queſtionē quotidianā quidaz repetit vſuras quas ſoluit ticio probat de ſorte 7 tempore quo durauit obligatio. Itez q̄ ille eſt ſolitus fenerari ad tot pone quattuor denarios pro libra ſed de ſolutione vſurarum probare non poteſt. querit̄ an ex preſumptione debeat condemnari pro tempore quo durauit obligatio ad ſummā ad quā oſtendit ratio quattuor denarioz pro libra. Jo. an. dicit q̄ ſic. 7 dic̄ hoc multotiens ſeruatū fuiſſe in foro boñ. eccleſie. ad qō faciunt iura ſuperius allegata in quibus dicitur attendendum fore hominis conſuetudinem. vt. ff. de probationibus. ſi chirographum. 7. C. de apo. pu. quicunq3 lib. x. Ja. de are. vt recitat Ci. in. l. i. C. de proba. tenet contrariuz. dicit eniz probandā ſolutionem pecunie factā ex tali cauſa ſicut probanduz eſt ipſum creditorem tantuz de fructibus percepiſſe. allegant iſtaz decre. 7. c. ad noſtrā. el. i. ſ. e. Jo. and. inherens opinioni ſue dicit q̄ quantitas perceptionis fructuū non ſic venit preſumptiue ſicut quantitas vſurarum etiaz in ſupradictis terminis 7 dicit q̄ hodie forſan p libros rationuz decident̄ predicta per cle. vnicam. e. ti. 7 cum hoc dicto tranſeunt hic cōmuniter doc. moderni. Ego dubito que iſtaz opinio prevaleat. Naz contra Jo. an. facit q2 cauſa vſurarū habet in ſe annexum crimē ideo iudex eccleſiaſticus cogniſcit. vt nō. xvj. q. vj. ſi ep̄m. 7 infamiam iuxta ea que nō. i. §. porro. iij. q. vij. 7 in. l. improbum fenus. C. ex qui. cau. ideo videt̄ q̄ ex ſolis preſumptionibus non ſit in tāta cauſa iudicandū maxime cum non ſint violente vt enim dixi. ſ. potuit alijs mutuare ſub vſuris: ſed iſti non q2 erat amicus vel als ſibi ſeruierat. 7 ſic nō. probat hoc eſſe q̄ ob hoc contingit abeſſe. c. ij. de tranſla. prela. 7. l. neq3 natales. C. de proba. quinimo poſſet dubitari nunquid ſit locus delationi iuramēti per ea que nō. in. c. tam litteris de teſtibus. facit ad predicta quod notat Innocen. in. c. q2 verifimile de preſump. poſſet tamen admitti per ea que. ſ. dixi. 7 per c. cum in dioceſi. de vſur. 7 in hoc dubio recurrat̄ ad iuramentum ſeruatis tamen bis que notantur 7 habentur in. d. c. fi. 7 ſic concordarem bas opiniones.

Quero qualiter reſpondetur per iuramētū iſtud de veritate. So. dicit glo. i. q̄ per verbum ſcio vel neſcio ſed in iuramento calumnie reſpondetur per verbum credo vel non credo. dicit tamē ſingulariter gl. fi. q̄ eque preiudicat confeſſio de credulitate ſicut de veritate. intellige tu de facto proprio non alieno. vt i c. 13 de proba. 7. c. cum cauſam de teſti. Item dic q̄ ſi reſpondet per verbum non credit non incidit in p̄iurium 13 poſtea probetur contrarium. Secus in iuramento de veritate. ar. in. c. cum in poſitionibus. j. eo. ti. li. vj. 7 vide latius per Fe. conſilio. xxiij. in fi. 7 idem qō glo. iſta tenet ſpeculator in tit. de depoſi. §. vi. v. boc tamen. 7 Ci. in. l. ij. §. qō obſeruari. C. ō iura. calū. Dicit. eniz Inno. hic quo ad primā partem gl. q̄ in iuramento de veritate reſpondet non ſolum de eo qō ſcit ſed etiam de eo qō non vidit ſi indubitatam habet de eo noticiā. exemplum de chriſto Conſtātino 7 Juſtiniano imperatoribus. dicit tamē Jo. an. Archi. diciſſe q̄ hec non ſunt verba Inno. ſz certe Inno. banc ſententiam expreſſe etiam firmat 7 latius proſequitur in. c. fi. de iura. calumnie. vbi etiam Jo. an. 7 Poſt. tangunt. 7 vide qō ibi dixi 7 in. c. litteras. eo. ti. ſecus eſt in teſte ſm Inno. ibi 7 hic q2 teſtis habet deponere de his non ſolum que nouit ſeu indubitatam habet noticiam ſed de his que acta 7 geſta ſunt in preſentia ipſius. l. teſtium. C. de teſti. 7 optime probatur. iij. q. ix. c. teſtes. Alia dicta glo. ſunt clara ideo ſpecialiter non proſequor. Et in eo q̄ vltima glo. dicit non eſſe malum vt in cauſis ſpiritualib⁹ iuretur ſimul de calumnia 7 de veritate dicenda dic hodie vt habetur in. c. i. de iura. calumnie lib. vj.

Nico. Abbas.

Intellecto.

[a] Caſus. Si is qui p̄ eſt iurauit non alienare non valet alienatio quam poſtea faciet etiam ſi iurat non contrauenire. ſic cōmuniter ſūmat̄. Sed hec ſūmatio nimis reſtringit litterā que fundat ſe nō ſolū ſup iuramēto ſed etiaz ſup iuris debito. vt. j. latius dicet̄. ideo ſūmo ſic. Si poſitus in dignitate alienat bona dignitatis nō valet alienatio 7 ipſemet revocare oz non obſtante iuramento de non revocando maxime ſi prius iurat non alienare. hoc dicit ſm verum intellectū. Ponit primo factū corrigendum. ſcōo corrigi mandat ibi nos. ſubmittens cauſam mandati. ibi quia. Caſus lr̄alis.

[a] Prob⁹ decre. intellectu vide oio oldra. i ꝓſi. xciiij. 7. xcv. 7 bal. in ſua margarita i nocē. i. v. iuramētum in xxiiij. q. q̄ al. Inno. in. c. dilecto de p̄ ben.

a Et bar.in.l.prohibere.§.fi.ff.q̄ vī aut clam.
b Idē decidit ipsemet ab.pano.in.c.cū sup circa med.j.de re ec.nō alie. q̄ res modica seu modice vtilitatis nō includit sub iuramēto prelati iurantis nō alienare īmobilia romano pōtifice inconsulto. Et idem decidūt ibi. de īmo.z pe.de ancha.in.d.c.cū sup tangit per Jo.an.in.d.reg.qui tacet in mer. facit q̄ vult ang.in §.hoc ēt i fi. i auc.de alie. z emphi. q̄ dispositio illius.§. vnde sumit.auc.q̄ ius possectū C.d̄ sacrosā. ec.z.xij.q.ij. nō,pcedit in prelato alienā te rē īmobilē paruam ecclie p̄ tex. in.d.c.terrulas.xij.q.ij.z sequit panō. in.d.c.cū sup z in.c. olim i ij.nō.de rest. spo. Et hec faciūt ad limitatōez.c. i.qui feu.dare pos. vt i ē rex.in prin.a Jnio sensu q̄ prelat⁹ ecclie ñ pōt res ecclesie infeudare de nouo qñ nō est ātiqua ꝓsuetudo iseudā di fallit qñ ēēt res ecclesie parua pura vna vinco la vel pdiolū tūc lz nō sit consuetudo posset tñ prelat⁹ īfeudare vel ꝓcedere in emphitheosim. Et pñt pdcā cō firmari p̄ mlta alia optia silia. z in primis per tex. valde nō. z sing.in.l.i. §. lz sciēdū ibi p̄inde leuis febricula: et ibi vel vīnus culū modicū p̄ quē dic ibi alb. de rosa. q̄ statutū loquens in vulnere non bz locū in vulnusculo z tex.ibi hoc dicit expresse. Et bal.in.l.fi.C.de edi.actio,dixit per illū tex.q̄ statutū loquēs de vulnere nō intelligit de modica scissura seu sgrafignatura vel scorticatura z idem bal. in.c.cū adeo.s̄.de rescrip.z ang.in l.fi ignorē.§.furē.ff.de fur.z in.l.extat.ff. q̄ me.causa.ludo.ro.in l.i.§ fi.ff ad sill. Sic ꝓstitutio penalis pro effusione sanguinis non intelligitur de modica seu minima sm bal.in.d.c.cū adeo bal.z imo.in.d.l.senatus.§.marcellus. Et bal.in.d.l.fi.facit.c.pro illorum in fi.de sen.excom. Et ita tenet pano.in.c.proposuisti de conse.ecc.vel alta.vbi infert ad statuta disponentia de effusione sanguinis vt non vendicēt sibi locum in effusione modici sanguinis. Confirmo etiam per illud quod vult glo.in v.facultatem in.§.hinc nobis in auc.de here.z fal.per quā glo. infert ibi ang.in.i.col. q̄ si statutum disponat q̄ nullus possidens apothecā possit personaliter capi si quis possideat vilissimā apothecā poterit personaliter capi nō obstāte statuto. facit ēt sm cundē ange.in.d.§. hinc nobis q̄ vult glo. nō.in.l.scandū in prin.in glo.i.circa med.ff.qui satis.cog. approbatā per oēs ibi q̄ possidens aliquē vilē cespitē terre nō cuitat satisdationē quā cuitāt possidētes īmobilia.z ibidem dicit bal.q̄ idem esset si possideret aliquā domunculaz z est fi.gl.i l fi fideiuss. §.fi.ff.q̄ fa. tisda cog. Cōfirmo p illud qđ vult glo.i v.z in.§.lz z siquis in auc.vt hi q̄ obli.se per hi.cē.z ange.ibi i fi.i. col.z glo. nō in auc. minoris i gl.i.in prin. C. qui da. tu. pos. et ibi bald.z fal.q̄ debi tor z credi tor qui nō pūt eē tu tor es remouent a tu tela nō re mouebun tur p mo dico debito vel credito nec p modica cō muniōe vel vili possessione q̄ est nō.dignis sumū. Cō firmo per id qđ dicit bal.in auc. lz tā necesse.C. d̄ do. pp nup.q̄ lz debitor possit iura ri suspect⁹ pp pparamēta fuge ifluid fallit in debitore paruo fac ēt q̄ vult bal.i auc.p terea i vlt. q.C.vñ vir z vx. dū q̄ rit an illa auc.dispo nēt sup fue

enatio cū papa habeat saltē in habitu a dec̄ jurisditione in tēporalibus. de qua q̄one plene per bar.a in pe mio. ff o z. z per Jo.de lig.in clc.romani.j.eo.ti. Si ergo imperator nō pōt fortius nec rex.vij.q.i.in apibus.z.xcvj.di.si imperator. Juramētū ergo de non reuocādo alienationez indebite factā est illicitū q̄ cōtra ius cōmune z tendit in alterius dignitatis p̄eiudiciū ergo nō seruandū.s̄.eo.cū ꝓtingat in fi.z.c.ij. de pac.li.vj.z.c.ficut nr̄is.s̄.eo. Maz iuramentū nō dz esse vinculū iniquitatis.s̄.eo.quanto.z.xxij.q.ij. animaducrtendū.z hoc vī velle glo.nostra in medio in v.huiusmodi.n.iuramēta z c.vsq̄z ad finez.nō obstat iste tex.a ꝓtrario in eo q̄ ponderat primū iuramētuz q̄ si bene ponderet mouet per duas ratōes quaruz quelibz est per se sufficiens. Prima q̄ in p̄eiudiciū regni z contra honorē regis alienare non potērat. Unde ex hoc tenebat reuocare. vnde posito q̄ cessat vna ratio non cessat per hoc iuris dispositio. in sti.de nup.§.affinitatis.hanc partem succincte sentit hic do.an.z glo.in verbo liberā.in.c.ij.de sup.neg. p̄ela.li.vj. sed ego firmiter teneo per istū tex. ea que superius dixi.z facit.c.si diligenti de foro comp. vbi dicit nō valere iuramentū in p̄eiudiciū iuris publici.facit.c.ij.s̄.eo.z reducendo glo.nostram ad ꝓcordiam dic q̄ prima pars fundat super ratione iuramēti.z de facto tollit excusationem de non reuocando. Secunda pars fundat super alia ratione tex.s. q̄ de iure in p̄eiudiciū dignitatis alienare non poterat. et q̄ dixi regē vel imperatorē non posse alienare in p̄eiudiciū regni intelligit notabiliter hic Innoc.de alienatione per quā ledit grauiter dignitas regalis. non enim per hoc interdicit omnis donatio vel alienatio q̄ bene notabis. Maz ꝓprius regū z principuz est donare in.c.i.de dona.z idē tz Jo.and.in.d.c.grandi.z facit q̄ ibi nō.glo.z idē dic in prelato qui iurat non alienare incōsulto papa.non.n.debz intelligi de modica[b] alienatōe q̄ iuramentū nō extendit ad veri similiter nō cogitata.s̄.e.veniens.z de istis modicis non vī cogitatū cum sint exclusa a solēnitate debita. xij.q.ij.terrulas.z ita determinat Fe.consilio.cciij. z sic iunge cum hoc dicto Inn.z nō. Ulterius aduerte allegat cōmuniter iste rex.q̄ alienatio facta cōtra iuramentū non tz etiā si fit iurata.vnde glo.nō.in c.lz.j.eo.li.vj.per istuz tex.dicit q̄ si mulier iurat nō alienare bona dotalia sibi donata propter nuptias sine legali solennitate si postea alienat z iurat non ꝓtra uenire non valet alienatio q̄ vltimuz iuramentuz fuit ꝓmo licito ꝓriū. Sed z hoc ego op.de.c.ficut de spon. vbi valet iuramentuz cōtra iuramentū. z dicit Inno.in.c.dilecto de prebē. q̄ si iurauī non alienare libū si postea alienauī valet alienatio lz fm̄ per iurus.ad idez qđ nō. Jo.an.in regula qđ semel placuit de re.iur.li.vj.z.xiij.q.ij.c. vnaqueq̄z. vbi ꝓclū

cessione dotis nō existētib⁹ liberis hēat locū in dote parua de quo p fali.z alios moder.ibi pau.z ludo.ro.i.l.diuortio in prin.ff so.ma.facit ēt q̄ dicunt doc.reprobādo bar.in rub.ff.so.ma.q̄ pauce mēbrane seu carte non faciūt cēseri volumē cē aut maius si adijcianť aut minꝰ si volumini detrahanť ar.d.l.i.§.fz sciēdū.v.viciū.ff.de edi.edic.z gl.i.d.auc.minoris.z ita dicit.d.Alex.i.d.rub.so.ma.in.iij.col.i pn. facit ēt tex.fin.i.l.ienat⁹.§.marcellus.ff.de le.i.fm intel.imol quē ibi sequit.d.Valer.imo. vbi ꝓhibitio de qua i.l.cetera.§.i.ff.de le.i nō hz locū in domūcula.facit ēt q̄ d cabana de cidit bal.in.c.si duo ffres.j.de duo.fri de no.be.inue.cū ꝓcor.ibi signatis. facit ēt q̄ voluit bal.i.l.si,p ea in pri,C.mā.vbi dic nō artēdi dilapidatōz nisi fit ordiata ad suspitōz.i.q̄ talr dilapidet q̄ timē dēat de suo credito.

c Vide omnino ang.de are.inst.quibus alie.lz in fi.prin.

dic̄ q3 lz quis iurauerit nō mutare testm̄ tm̄ si mutat tz scōz lz testator sit periurus q2 nullibi reperit q3 act9 gestus ꝑ iuramētuz nō valeat. ꝓinz vr difficile ⁊ hic per aliquē nō tactū. Ego dico sic q3 qñq3 actus dispositio dependet a mera volūtate seu facultate iurantis ⁊ tūc pcedit ꝓiū vt valeat alienatio ēt nō iurata ꝑ iuramētū prius pstitū lz iurās sit periurus. q3doq3 actus dispositio nō depēdet a mera facultate iurātis. vt q2 interdicit a lege fauore ipsius iurātis. Exēplū in muliere ⁊ minore in.c.cū ꝓtingat.s.e.⁊ i auc̄.sacra pubex.C.si aduersus vend.⁊ tūc actus ēt iuratus ꝑ primuz iuramentum nō valet. sic intelligo gl.d.c.lz. Ratio q2 actus sine iuramento erat ipso iure nullus obstante prohibitione legis. Ratiō autem iuramentū sustineri non potest q2 iam obligauerat se deo per prius in contrarium. ⁊ sic scōm fuit illicitum. Idem ⁊ fortius qñ actus,phibet rōne publice vtilitatis. tūc enim scōm iuramentū nō valet ꝑ primū duplici rōne. Prima q2 est illicitū cū sit ꝓinz primo licito. Scōa q2 tendit in preiudiciū alterius. vt.s. dixi ⁊ iste est ,p, prius casus huius.c.⁊ per hoc potes decidere questiones notabilē quā ponit Gas.de cal.s.e. cū cōtingat. prelatus iurauit nō alienare bona ecclesie inconsulto papa vt cōueter bodie iurat demū alienat ꝑ iuramentū an teneat alienatiō.⁊ ꝓcludit ipse cōsulendo i qōne facti q3 sic ita q3 rōne iuramēti solius non venit reuocāda q2 regulariter tz actus ꝑ iuramētū exquo lex aliter nō resilit. vt.s. declarau⁹ ⁊ tz etiā Archi. in c.si a sede. de preben. lib.vj.⁊ Spe. de emp.⁊ vēdi. §. tertio loco. v. quid ergo in si. Quid aūt si iurās nō alienare locauit per centū annos nunquid erit p, iurus pro ⁊ ꝑ facit qō nō. glo. in cle. i. de rebus eccle sia. nō alie. Ibi m̄ finaliter glo. ista ꝓcludit q3 ille qui non pōt alienare nō pōt locare ad centuz ânos. recitat m̄ Accur. tenuisse ꝓinz in.l.pe.ff.de le.ij. Gas. in preallegato loco dixit q3 alienationis verbū proprie sumptū intelligit qñ directe transfert dñium ⁊ lz nō alleget.⁊ tex. est in.l.si.ff.de fun.dotali. Sed q2 materia alienatōis rei ecclesiastice sumit largissime ,prohibitus alienare ,phibet locare per centū annos. Itē nō pōt pignorare. vt nō. xij. q.ij. in sūma. Sed proprie sumpto vocabulo qui locat nō alienat. vt dic̄ gl. in.l.i.§. qō aūt.ff.de superfi.⁊.l.si.ff.si ager vec. pera. iuramēta aūt sunt stricti iuris ideo sm eū nō extenduntur ad alienationē improprie sumptā vt est locatio ad centū annos. locās ergo ad tantū tēpus nō est periurus. allegat qō in simili nō. in.c. vt super de re. eccle. nō alie. nō m̄ dicit q3 locatio teneat. Ego ō hac decisione dubito.⁊ potius tenerē oppositū q2 iuramentū prestitū intelligit sm qualitates materie i qua prestat. vnde assumit oēs tacitas ꝓditiones ⁊ restrictiones ⁊ ampliatiōes sm naturā materie in qua prestat vt in.l.si.C.de ꝓdi. inde.⁊.l.vlt.ff.q sanisda. cog. nō. bar. in.l.si societatem.§. arbitrox.ff. pro socio.⁊ Inn. in.c. per tuas de arbi.,pbat.s.e. quēadmodū. Sed verbū alienatio intelligit largissime in materia alienatōis rei ecclesiastice vt ipsemet Gas. confitet ⁊ probat in.c. nulli.§.i. de re. eccle. nō alie.⁊ qō ibi notat in glo. ergo iuramentū de nō alie. super ea prestitum dz intelligi largissime.⁊ vt cōueniat materie sub iecte ⁊ hoc credo verum.

m **Alieri.** [a] Casus. Si mulier iurauit aliquē esse suū maritū ⁊ succubuit q2 aliter no,pbauit nō dat nec denegat ei licētia cū alio ꝑbendi. Diuiditur quo ad intellectū. q2 primo ponit qō. scōo solutio ⁊ ratio ibi nec. Casus lr̄alis. Mulier quedaz petebat quendā in vir̄ que in iure prestito iuramēto asserit q3 ille in eā matrimonialiter ꝓsenserat per verba de pnti: vir hoc negabat: cū mulier nō haberet alias ,pbatōes. vir fuit ab eius impetitione absolutus. q̄ritur vtr̄ iudex dz ei dare licentiā cū alio ꝑbendi. Respondit papa q3 nō ne auctor periurij videat: nec dz ei,phibere: ne ñ forte falsuz iurauit matrimoniū impediret: sed est sue ꝓsciētie relinquēda. Ber. Nō prio q3 lz matrimoniū sit res multū fauorabilis. vt i c. ex lr̄is. s. de,pba.⁊.c. fi. de re iudi. cū similibus nō tm̄ in nāt̄ vt sup eius ꝓctu stet̄ soli iuramento alteriuſ asserentis ꝓctū. Nō scōo q3 periuriū nō impedit ꝑbi m̄imoniū sicut nec excōicatio. vt le.⁊ nō. in.c. significasti de eo qui duxit in matri.⁊ cria impedientia m̄imoniū vide per glo. in.c.ij. j. de pe.⁊ remiſ.⁊ qō ibi nō. Tertio nō iuncta glo. ñ. q3 vbi ꝓcurrūt due presumptōes quaꝝ vna alteri nō prepōderat sz sunt paris potētie inuicē se collidūt. simile in.c. lr̄as de p̄sump. Nō q3 regulariter dz ecclesia,phibere ne qs veniat ꝑ,ppriū iuramentū. facit. j. de spō. ex lr̄is. ij.,pbat. n. hoc per locū a spāli. Nō vltimo q3 vbi agit de dubio peccato quis relinquendus est ꝓscie sue.

Glo. i. diuidit in duas partes. in prima querit an vir iste fuerit legitime absolut9.⁊ respondet q3 sic q2 actore nō probāte reus dz absolui vt in iuribus allegatis i ea. Sz ꝑ hoc ego op. sic. post iuramētū dela tū parti nihil amplius dz queri q2 hz vim trāsactōis l.i.⁊.ij.ff.eo.⁊.l.i.C.eo.⁊ tex. in.c.⁊ si x̄ps.s.eo. dic̄ q3 ois ꝓtroversie finis est iuramentū sed ista mulier i iudicio iurauit istū virū ꝑ xīsse secū m̄imoniuz. ergo dz sibi adiudicari cū actio sibi cōpetat ex iuramento l. actori. C. eo.⁊.l. si duo. §. marcellus. ff. e. Solutio dic ꝓinz,pcedere si iuramentū fuisset delatū huic mulieri in supplemētū,pbationis sed tex. loquit̄ de alieno iuramēto. forte. n. exegit index iuramentū de veritate dicēda. s. c. ex lr̄is.⁊ ꝓfessio facta vigore talis iuramenti preiudicare pōt ꝓfitenti nō aūt,pdesse q2 regulariter nō valet ꝓfessio ad,ppriū cōmodū ꝓfitentis xiij. q.ij. in prin. vel loquit̄ vm Jo. an. de cōfessione mulieris facta in positionibus suis quas suo posuit sacro iuxta. c. cū in positionibus. j. e. ti. li. vj. Venio nūc cōpetenti ordine ad scōam partez glo. ponit enim q3 mulier habuisset vnū bonū testē nūquid fuisset sibi deferendū iuramentū in supplemētū probationis.⁊ est ista questio notabilis ⁊ difficilis in effectu ꝓsistens. nunqd in cā matrimoniali[b] sit locus delatōi iuramenti in supplementū,pbationis. Glo. i. arguit q3 sic per iura generalia sed finaliter ꝓcludit oppositū q2 hec causa est ardua cū agat̄ quasi de statu boīs cū per hoc seruitus ꝓstituat̄ in ipso.⁊ nota bene hanc rōnem pro qua facit. c. nō dz de ꝓsan.⁊ affi.⁊. c. oēs causationes. xxxij. q. vij. Idē vr̄ sentire glo. iuris ciuilis in.l.iij.§. quacūq3. ff. eo. ti. hec opi. ēt vr̄ placere abbati hic qui respōdet ad. c. attestatōes. j. de despō. ipu. vbi fuit in cā m̄imoniali delatū iuramentū q3 ibi nō deferr̄ sup principali actione sed sup articulo postea orienti sup quo magna erat presumptio cōtra reū. s. q3 ꝓsensisset post etatez vel sm eū ibi actrix habebat presumptōez pro se. hic nō.⁊ in hac vltima solutōe vr̄ inclinare in ꝓiā opi. huius glo. Jo. an. dicit q3 illa decretalis solū vult q3 si presumptio est contra reū qui venit absoluendus in cā matrimoniali nō absoluet̄ nisi iuret ad excludendā illā presumptōem quasi velut dicere ⁊ bñ q3 ibi nō loquit̄ de iuramento in supplemētū probatōis sed de iuramēto purgationis qō deferr̄ reo anteq3 absoluat̄ vt sic purget presumptionē ortaz ꝑ eum. Unde per illud iuramētū nulluz fit preiudiciū matrimonio nec actori sed est fauorabile eis cū aliter veniret pure absoluēdus actore ñ ꝓbante. aliter m̄ Jo. an. nō declarat in hac qōne mētez suā. Hosti. hic.⁊.j.e.c.fi.⁊ idē Ybi. tenēt ꝑ opi. glo. dicentes q3 in omni cā matrimoniali pōt deferri iuramentū ꝓsideratis m̄ circūstantijs ponit ipse ho-

vi.⁊ q3 nō tz ēt bal. i.l. in bonefi. in.ij. col. v. itez in cāis m̄imonialib9. C. ō re. cre. ō quo vide. j. c. fi. i xiiij. co.⁊ ad de q3 i causa m̄imonialī pōt deferri iuramētuz a pte parti fz d. an. in. d. c. fi. i. iij. col. v. aduerte m̄. j. c. q3 credere cē vez qñ vi citū ē p pres fmissibile ali as nō. itē de q. hic posita vide p arch. i. c. si qs pres byter. circa pri. ij. q. v. de boc ēt vide p azo. in sūma C. de re. cre. cir. med. vbi tz q3 possit ō ferri iuramē tū in cā m̄imonialī ⁊ h ponit i ver. in cā monachatiōis. nā arch. i. d. c. si qs p̄sbyter. cir. pri. argu it ,p ⁊ ꝑ ⁊ remittit se ad c. viduas āt velare. xxvij q. i. q3 est palea. vbi multum egregie trāgit istū passum ⁊ tādez concludit q3 melius ⁊ tuti9 ē q3 ei deferat̄ iuram tū q̄ m̄imonii asserit cē ꝓctum. ⁊ ita dicit tenere host. i sūma. §. sup qb9. v. qd de cā monachatiōis. ⁊ hoc dicit se credere esse verū ⁊ se ita de facto iam fecisse consuli. vi ō hoc late pau. de ca. in.l. iij. §. q̄cunq3. ff. de iureiur. ⁊ ibi d. alex. imo. bal. in.l. i bonefi. i. colū. bar. i. d. l. ad monendi in xvij. col.

a Pro intellectu b̄ text. vi ō que latissime scribit host. in sūma. e. t. i rubricella de asserto. iuramēto. §. ⁊ sup qb9. v. quid de cā monachationis vbi declarat ei9 medullam.

b Et q3 ñ possit ꝑ cāu deferri iuramētū i suppleñtū tz Bo. i. c. i. in pn. p illū text. ō, pcu. lib.

sti. exemplum in muliere honesta potēti ⁊ diuite que petit aliquē in vix sibi inferiorē vel equalē qui sepi⁹ ō stupro illā sollicitauerat ⁊ ꝓbat per vnū testē omni exceptōe maiorē q⁹ iste desponsauit eā per verba de pñti. adducit de sepul. ex parte ⁊ de test. sup eo. ij. Fatet ipse Host. ⁊ idez ꝓbi. q⁹ in causis mr̄imonialibus ⁊ similibus in quib⁹ vertit periculū aīe sicut ibi est speciale vt nō transeat in rē iudicatā. sic oz ibi speciale fateri q⁹ si apparet decepta ecclesia retractabit: qō est factū rōne iuramēti delati. ar. j. de fri. fraternitatis. ⁊. C. e. l. i. qō est speciale ꝫ legē. ff. e. l. nō erit. §. dato. sit ratio q⁹ in talib⁹ nec lex prevalet nec ꝓsuetudo. ē. de ꝓsuet. c. fi. per que pz ēt in mr̄imonio posse iuramentū deferri ita tñ q⁹ legitimo mr̄imonio nullo modo preiudicari possit nec salus aīe impediri quotiens de ipsius periculo ꝓstaret. ⁊ sic trāsit Jo. and. cum hac opi. Et vī hic sentire q⁹ possit deferri cū limitatione predicta. Bar. post Bu. i. d. l. iij. §. quacū qz. dicit q⁹ statiz pro mr̄imonio pōt deferri vt iuret ꝑ matrimonio q⁹ hic nullū periculū est cū videat de nouo ꝫbere sub ꝓditōe si ille iurauit sed stanti ꝫ matrimoniuz nō est deferendū q⁹ nō dependet illius dissolutio a facultate partiū. ⁊ sic vī sentire bar. ꝑ rōem suā hoc ꝓcedere in iuramēto iudiciali qō defert a parte parti in necessario. n. q⁹ defert a iudice nō ꝓcederet primū dictū bar. cū illud deferat parte altera nō ꝓsentiente. l. admonēdi. ff. e. Itē ꝑm dictū bar. non fundat bona ratiōe q⁹ lz iuramētū deferat stanti ꝫ matrimoniū nō tñ per hoc dissolueret ꝓiugiū imo qñcū qz ꝓstaret de ꝫrio reintegrari matrimoniū per. c. ꝓsanguinei. ⁊. c. lator de re iudi. ⁊. ē. dixi ꝑm host. ꝫ opi. Bar. vī tex. in. d. c. attestatiōes. ⁊ eo mō tollit rō glo. in. d. l. iij. q̄ vī velle q⁹ ideo iuramētū nō est deferendū in hac cā: q⁹ amplius nō posset queri de legitimitate mr̄imonij obstāte iuramēto qō est falsuz q⁹ si snia nō obstat fortius nec iuramētū. Do. an. j. e. c. fi. dicit q⁹ iuramētū purgatōis vbi nō est ꝓbatū deferri pōt. vt in. c. attestationes de despō. ipu. iuramentū vero necessariuz pōt reo deferri qui venit als absoluēdus. d. c. attestationes. Bz certe non differt hoc a precedēti articulo q⁹ istud nō pōt dici iuramētū purgationis ex quo defert reo. nō. n. defert sibi in supplementū ꝓbationis cū reus nō bēat ꝓbare sed vt purget presumptōez ꝫ euz ortā. Actori aūt semiplene ꝓbanti nō est ꝑm euz deferendū iuramētuz necessariū sed volūtariū potest deferri inquātuz iurās stat pro matrimonio q⁹ ptes pñt sibi preiudicare sed necessariū nō est deferenduz q⁹ cā est ardua nō ob. q⁹ posset retractari q⁹ forte nō potuerūt haberi ꝓbatōes ad retractandū. hec sunt q̄ in diuersis locis scripta reperio per que non mihi vī ad plenū huic articulo quotidiano satisfactum. Ego cōprehendēdo clare oēs casus dico sic q⁹ aut nō constat ō matrimonio. vt q⁹ de ipsius ꝫctu disputat. aut ꝓstat sed disputat de aliquo impedimēto ipsius puta de ꝓsanguinitate. primo casu aut actor plene ꝓbat et nō est curandū de iuramēto. vt in. c. sicut de ꝓb. Aut nihil ꝓbat ⁊ idē q⁹ reus venit fine quolibz iuramēto absoluendus. j. e. c. fi. sentit Jo. an. in. c. i. de cā. despon. Videt tñ tex. in. c. ij. eo. ti. aut ꝓbat aliquid sed minus qz semiplene ⁊ tunc nō actori sed reo deferendū est iuramētuz purgatōis ⁊ iste est ꝓprius casus. c. attestatōes prealle. Vaz ibi ex nisu ad copulā erat orta presumptio q⁹ post etatē legitimā puer cōsenserat in mulierē. facit qō nō. in. c. fi. Actori aūt nō ē deferendū q⁹ nō bz semiplenā pro se. vt nō. in. d. c. fi. ⁊ loquor de iuramento necessario qō. s. defert a iudice parti. Quid aūt in voluntario iudiciali qō. s. defert a parte parti. dico q⁹ indubie actor pōt deferre reo q⁹ fine illo venit absoluēdus ex quo plene nō ꝓbat. Reus pōt deferre actori si sibi tantū preiudicat. nā sicut posset de nouo ꝫbere ita possz deferre iuramētū actori lz semiplene vel nihil ꝓbet. vt in opinione bar. aut semiplene actor ꝓbat ⁊ hic est casus magis dubitabilis in quo sic distinguo q⁹ aut queritur de iuramēto voluntario aut necessario. primū pōt deferri reo cuz veniat absoluēdus ex quo plene nō ꝓstat de matrimōio est. n. hoc fauorabile matrimonio. d. c. attestationes. Actori aūt pōt deferri si reus sibi soli preiudicat rōe predicta. secus aūt si preiudicaret alteri matrimonio de quo ꝓstaret q⁹ nō posset trāsigere tunc. ⁊ sic nec iuramentū deferre in preiudiciuz alterius matrimonij iuxta nō. in. d. c. ij. de cā. despon. Secūm. s. iuramentuz necessariū indubie pōt deferri reo. d. c. attestationes. q⁹ actor nō pōt ꝓqueri ex quo suā intentionem plene ꝓbare nō pōt. nec per hoc iuramētū preiudicatur iuri suo q⁹ qñcunqz ꝓstiterit de ꝫrio retractabitur attentatū rōne iuramēti. vt. ē. dixi. ⁊ facit. l. admonendi. ff. e. An aūt actori possit deferri est satis dubiuz ꝓpter arduitatē cāe. Ego indubie crederē ꝑ tex. c. fi. j. e. iuncta. l. iij. §. quacunqz prealle. hoc forte relinquendū discreti iudicis arbitrio vt ꝓfideratis oībus qualitatibus ⁊ circumstantijs ꝓsonaz ⁊ cause deferat vel nō deferat. Quid. n. si actor est optime vite: ⁊ pene puellā se inferiorē vel equalē ⁊ bz de ꝫctu vnū ꝓbatissimū testē vel forte bz duos testes quoz vnus est nō oīno integer ⁊ sic bz plus qz semiplenā ꝓbationez. certe satis pōt ad iuramētuz recurri. Vaz nullus tex. dicit iuramētuz nō deferendū in cā ardua sed iudex pōt inspectis personaz ⁊ cāe circumstātijs deferre illud actori. j. e. c. fi. §. i. pōt ergo semp quando circumstātie ⁊ qualitates ꝓsonaz suadēt. optime facit qō babet in simili in. c. cū cā de rapto. ⁊ gl. in hoc notabilis in. c. vidua de reg. Venio ad scām mēbruz principale qñ constat de matrimonio sed disputat de aliquo impedimēto. ⁊ distingue fere per oīa. vt dixi in precedēti mēbro eo saluo q⁹ stans pro matrimonio non possit deferre iuramentuz stanti ꝓtra matrimoniuz. Ratio q⁹ sicut nō posset expresse transigere ꝓtra matrimoniū. vt in. c. fi. de transac. ⁊. c. super eo. de eo qui cog. ꝓsang. ita nec tacite deferendo iuramentū. ⁊ in hoc casu posset saluari illa opi. bar. nō. n. est recedēdū a matrimonio nisi per veras ꝓbatōes seu plenas de impedimēto de testi. c. lz ex quadā in fi. An autez iudex possit deferre in quo nō cadit timor collusionis. ar. c. nisi de prebē. dico arbitrariuz prout. ē. dixi in precedenti articulo. facit. d. c. lz. vbi ꝓbationes de ꝓsanguinitate non sunt necessario ꝓcludentes ⁊ tamen dissoluit matrimoniuz de quo cōstabat. Credo tamen q⁹ nisi presumptiones pro asserēte impedimēntuz sint multū vrgentes nō dz iudex ꝓcedere ad delationē iuramenti per rōnez. d. c. lz in fi. ⁊ per hoc habes bunc articuluz clarissime diffinituz. Et ex bis pōt decidi ꝓsimilis questio. an in cā monachationis sit locus huic delationi iuramēti. glo. in. d. l. iij. §. quacunqz. tenet q⁹ non[b] ꝓpter arduitatez cause. Alij vt refert Jo. an. j. e. c. fi. dicunt posse deferri. Sed si esset iuramentuz voluntarium vel iudiciale necessaria erit superioris auctoritas ficut in alienationibus rerum. xij. q. ij. fine exceptione ⁊. x. q. ij. boc ius. secus in iuramento necessario ad boc. ff. de rebus eoꝝ. l. iij §. itez querit. ⁊ bec sunt verba Ci. in. l. in bonefidei. C. eo. titulo. sed ipse Ci. in additione dixit modernio res tenere iuramentuz nō deferendum in causa monachationis q⁹ vinculuz auctoritate dei impresiuz non pōt per inferiorez tolli. ⁊ bec sibi placent. Sed certe bec ratio tollit per ea que dixi in precedenti articulo bar. in. d. l. iij. ⁊ do. an. dicunt sicut. ē. dixi in cā matrimoniali. Ego dico latius per oīa vt. ē. dixi q⁹ in hac causa est eadez ratio que in causa matrimoniali. ⁊ vide glo. notabilē in. d. c. vidua. de reg. que vult posse

a Et ita ēt in spē dicunt pau. de ca. ⁊ d. alex. in. d. l. iij. i prin. ff. e. vtercꝫ i vl. col. allegāt esse idē velle io. an. i. c. fi. j. e. facit illud q⁹ nō. dic bal. i l. i boneſi. in vlt. col. v. rerno ispicitur q̄ritas rerū q⁹ lz i causis feudalib⁹ q⁹ magne sūt nō deferat istud iuramētū necessariū tamē bñ defert posse ſſori q⁹ posſessio aliqd adiūgit semi

plene ꝓbatiōi. Et hoc dilīget nō q⁹ faciunt ad limitatōez eoꝝ q̄ nōnī p ips mer ab. pa nor. ⁊ doc. i. c. fi. i pn. i pe. ⁊ vltr. col. j. e. q⁹ i cāis famosis ⁊ criali b⁹ ēt ciuilr mot nō defert istō iuramētū et idē in cete risc̄is magnis ardu is ē vex ni fi eēt p⁹ q̄ semiple. p barū vt q⁹ vltra semi plenā ꝓbatōez aliqd eēt addu ctū vt q⁹ p durissz gs duos testes quoz vn nō eēt oio ireger vel adesset ali qua alia p. sūprio tñc si sit psona hōesta pos set inducē ferre iuramentū ne cessariū in pdicis cāis ⁊ idē dicit sali. i. l. ad monēdi. ff. c. i. xvi. co lū. i fi. ⁊ lu. ro. i. xxvij. ⁊ clarius i xxxiij. per tex d. § i. i c. fi. j. eo. ⁊ idez tz ibi d. ale. imo. in. xxxij. co lū. ⁊ i. l. iij. i. c. ti. i. viij ir. ⁊ vlt. co lū. ⁊ i ꝓsi. celxiij. ici pi. vilo ꝓ cessu vtri usq⁹ cāe in iij. col.

b Et idē tz lap. ō ca sſeliono al legatione. lxxxvi. i vl ti. col. i v. ō rerno aūt lu. ro hic i xxxv. col.

a Nõ diligẽter q̃ ꝓfessio fcã ẽt in iudicio ⁊ ẽt iurata nõ obligat si nõ sit ꝑ tem ap ꝓbata seu expresse acceptata et p iudicẽ recepta Et facit ad extẽsionẽ eius q̃ p multa tenuit sali. p̃icar. patruũ suũ i l. i. v. op. C. de ꝓfes. ⁊ in. l. gnãliter i. vi. q̃ C. de nõnu. pe. ⁊ iõ sali. in l. in bemus. C. de lib. cã. vbi nõ. dicit q̃ cõfessio facta ad obligãdũ ẽt i iudicio ⁊ i p̃sentia ptis requirit q̃ expresse accept q̃ p tez alis ꝓfessio nihil p̃iudicat secus ẽi ꝓfessiõe liberatõia i qua sufficit sola p̃ntia ptis. l. tale in p̃n. ff. de pac. Et p̃dictã decisionẽ sal. sequit. d. ale. imol i ꝓsi. cccl. xxvi. incip. viso supioꝛ the mate in. v. col. ⁊ se. ⁊ i ꝓsi. ccccv incip. in cã ap. i. i. col. ⁊ ibi. ccccclxv. incip. i cã ⁊ lite v. tẽte iter. p. uidũ mercatoꝛẽ ⁊c. nã ex nõi. bic p. istuz in hoc v. ⁊ ẽrõ ⁊c. vt q̃ predecã deciſio sal. fit vera et ꝓcedat ẽt si talis cõfessio facta in iudicio p̃te parte ẽt iurata

deferri. Sed reduco illã ad distinctionẽ quã. s. feci i p̃cedẽti qõne. ⁊ vide qõ le. ⁊ nõ. in. c. cũ cã de rap.

Glo. ij. est clara vsq; ad v. lau. ibi tacite op. de. l. naturaliter. §. nihil. ff. de acqui. pos. vbi ille qui vendicare incipit rẽ põt redire ad interdictũ vti possidetis nõ obstãte ẽrietate que ex hac vicissitudine oꝛit. Glo. soluit sed nõ multũ clare. dic q̃ ibi nulla est ẽrietas. põt. n. qs agere rei vẽdicatõe p̃textu detentionis iurta ea que habent ⁊ notant in. l. offiñ de rei vẽ. ⁊ c. examinata. s. de iudi. interdicto aũt vti possidetis põt nũc agere rõne possessionis ciuilis. ⁊ dic plenius de intellectu illius legis. vt dixi in. c. pastoꝛalis. ⁊. c. cũ dilectus de cã pos. ⁊ ꝓprie. hec aũt mulier nõ põt excusari a ẽrietate cũ de facto ꝓprio agens p̃ius iurauit se cũ illo viro ẽrisse nũc autẽ petẽdo licẽtiam cũ alio ẽbendi dicit p̃ius oppositũ. nã si veruz iurauit nõ põt ẽbere cũ alio qꝛ matrimoniũ p̃imũ legitime cõtractũ nõ dissoluit ex eo q̃ alius trãsiuit ad alia vota sed p̃ mortẽ naturalẽ dũtaxat. xxxij. q. vij. c. i. ⁊ ij. ⁊ ideo qꝛ ecclesia dubitat an vez an falsuz iurauerit: assumit viã mediã. vt hic dr. Sed tũc fortiter oppono ex quo hec mulier iurauit nõ dz admitti volẽs venire ꝑ ꝓfessionẽ ꝓpriã maxime iurată qꝛ qõ quilꝫ dilucida voce ⁊ cõ. de. pba. per tuas. ⁊. l. generaliꝛ. C. õnõ nu. pe. So. põt dupliciter colligi ex dictis Inno. lz ipse nõ formet hãc oppositionẽ. p̃imo qꝛ istud est spãle in mrimonio, ꝓpter periculũ qõ esset si ꝓtinere cogeret vel aliter ⁊ plus sibi placet q̃ post sniam lz ꝑ suã ꝓfessionẽ venire. de quo remittit ad nõ. j. de excepti. cũ venerabilis. intelligo hãc solutõez q̃n p̃ sniam fuit ꝓfessio reꝓbata vt hic. ⁊ ita vr de mẽte Innoc. vt aperte ipse ponit in. d. c. cũ venerabilis. ante. n. reꝓbationẽ vel si ẽt sm eã ,pnunciatũ nõ liceret contra eaz venire. vt in ꝓrio nisi ꝓout nõ. in. c. fi. de ꝓfes. ⁊ in. d. c. cũ venerabilis. Et hãc solutionẽ nota singulariter qꝛ habes casuz in quo lz venire ꝑ ꝓfessionez ẽt iurată. Et ẽ ratio. nã ex quo iudex illã nõ recepit nec pars ꝓbauit nõ põt super illa se fundare ⁊ cogere partẽ ad obseruantiã. vt in regula ex eo de re. iur. li. vj. ⁊ in. c. cuz olim de censi. vide ad materiã qõ nõ. glo. xxx. q. v. §. bis ita. ⁊ in auc. qui po. in pig. hab.

Itẽ si possessoꝛ. ⁊ qõ nõ. spe. in ti. de exceptiõe. §. viso. ⁊ v. quid eꝫ. col. v. ⁊ bonũ tex. in. c. iij. ꝺ eo q mut. in pos. iuncta glo. iij. Animo queriꝛ quid faciet iudex si mulier volẽs ẽbere petit banna poni qõ de iure est. vt in. c. fi. de clã. despõ. Solutio dicit Host. q̃ eps dz illã monere ad ꝓtinentiã. ar. in. c. discretionez j. de eo qui cog. ꝓsang. Si vero nõ põt illã inducere precipiat banna publicari cũ ,ptestatione hui⁹ decre. s. q̃ per id nõ intendit dare licẽtiã vel denegare sed ilaz ꝓscie siue relinquere. denegare aũt bãna nõ dz qꝛ denegando preambula ẽctus denegaret ẽctuz cõtra hãc lrãm. dicit Jo. an. dici posse q̃ lz ,ptestatio predicta sit vtilis in hoc casu nõ tñ est necessaria. alle. ff. ꝺ iudi. nõ vr. dic clarius q̃ missio bonoꝛ nõ fit ad dandaz licentiã sed potius vt ex cã legitima fiqua subest interdicaꝛ matrimonium ⁊c.

c **Clericus.** b Casus. Qui iurauit seruare statuta edita et postea per illud iuramẽtũ aliter non iurãdo, p̃misit seruare edẽda seu postea edita nõ teneꝛ ex iuramẽto ad nouiter edita. b. d. sm verũ intellectũ. p̃rio ponit qõ. Fo solo ibi lz. Casus lrãlis. Aliquis clericꝰ iurauit se seruaturꝯ statuta edita i ecclesia: iuramẽto taliter p̃stito, p̃misit per idẽ iuramentuz statutũ qõ postmodũ factuz fuit in ecclesia fideliter obseruare. querebaꝛ vtꝯ teneret ad obseruationẽ illius statuti per iuramẽtuz illius p̃ius factuz. Rñdet papa q̃ ex ,pmissione sua teneꝛ seruare qõ ,pmisit: lz non ex debito p̃stiti iuramẽti. Ber. Nõ. p̃rio clericuz licite iurare de seruãdis statutis ecclesie sue. Idẽ vr dicẽduz de epo. ar. viij. q. iij. artaldus.

Quid autẽ si in volumine statutoꝝ reperiunt aliqua illicita. dic vt br in. c. i. e. ti. li. vj. Nõ ꝺo q̃ iuramento de seruãdis statutis ecclesie referr ad statuta subsistẽtia sm tps iuramẽti ⁊ nõ ad statuta postea edita. ita colligit hic do. an. qõ nõ colligiꝛ ex lrã nec ẽ vez qm̃ hic restrinxit se iurãs ad statuta edita. vt ꝓz in tex. ibi edita. merito iuramẽtuz nõ extendebaꝛ ad postea edenda. ar. in. c. sicut. j. de spon. Quid aũt si indistincte se obligasset ad obseruãtiã statutoꝝ. dicaz latius. j. Nõ q̃ lz qs teneaꝛ ad obseruantiam nude, p̃missionis. s. de pac. c. i. ⁊. ij. ⁊. xxij. q. v. iuramenti. adeo vt dicaꝛ ibi deũ nõ facere differentiã iter iuramẽtũ ⁊ simplicẽ, p̃missionẽ tñ solidius est peccatuz seu p̃missio vbi iteruenit iuramẽtuz. vt expresius ꝓbaꝛ. xxij. q. i. c. i. ⁊ ea. cã. q. ij. aiaduertẽduz ⁊. c. sup eo. de ꝓsang. ⁊ affi. vbi bon⁹ tex. cuz gl. ⁊ rõ j. subijcieꝛ. Op. vr q̃ debeat iuramẽtum extendi ad edita ⁊ edẽda per. l. fi. C. q̃ res pig. ob. po. vbi dr q̃ figs obligat bona sua vr obligare neduz p̃nia sz ẽt futura. So. glo. sentit hic ẽriuz. ⁊ dicit q̃ ideo nõ extendiꝛ ad futura qꝛ nõ dz extẽdi iuramẽtũ ad ea de qbus nõ fuit verisimr cogitatuz. ⁊ que postea accidũt sicut dicim⁹ in trãsactione. l. cuz aquiliana. ff. de transact. hic. n. nõ fuit cogitatuz nisi de p̃itibus cuz iurauerit solum obseruare statuta edita. Unde nõ potuit postmoduz ex nudo ꝓsensu extẽdere iuramẽtũ ad edenda vel nouiter edita. vt lrã innuit. ⁊ est satis bona resp̃sio sic ordinando glo. vt dixi. Host. rñdet magis specifice ad ẽrium. dicit. n. q̃ illud est fauorabile Sed istud. s. vt iuramẽtum extẽdaꝛ est odiosum ⁊ piculosum ⁊ eodẽ modo rñdet ad. c. qꝛ circa de p̃mit. ⁊. ff. de serui. vrb. p̃edi. l. qui seruũ⁹. Nõ bñ hoc dictũ q̃ iuramẽtuz est stricti iuris. vnde non dz de facili extẽdi ꝓpter piculũ periurij. Idẽ notat Bas. s. e. cum ꝓtingat. dixi in. c. intellecto. s. eo. optime. facit tex. in. c. cũ clerici de v. sig. ⁊. s. e. veniẽs. ⁊. c. quinta uallis. Jo. an. non plz hec solutio Host. quo ad istũ tex. qꝛ verbum edita ponitur in iuramẽto soluit ꝓtrarium. facit sm eum. ff. de v. ob. cum stipulamur. Ex hoc sentit Jo. an. ⁊ clarius. Do. car. q̃ si nõ fuit appositum verbum edita sed simpliciter iurasset seruare statuta obligareꝰ ẽt ad edenda qõ mihi non placz qꝛ ꝓpter metum p̃iurij iuramẽtum est grauis p̃iudicij ⁊ stricte interpretationis vt p̃dixi. ideo non est extẽdendum imo pon⁹ restringendum vt non cõprehendat id qõ ex lata verboꝝ significatione possz comprehẽdere. d. c. cum clerici. ⁊. s. eo. ad nrãm. iij. ⁊. c. gnauallis. volunt archi. in. c. neqs. xxij. q. ij. posset tñ sic distingui q̃ aut illa statuta que postmodum fiunt non sunt multum p̃iudicialia ⁊ extenditꝰ iuramentum ad illa. ar. illius. l. fi. C. q̃ res pig. ob. po. ⁊ qõ ibi nõ. qz qz p̃iuriuz fit in se grauissimi p̃iudicij tñ debemus attendere non ad id qõ venit accessorie sed ad id ad qõ iuramentum obligat principaliꝛ. s. ad statuta fienda que sunt modici p̃iudicij sicut si obligo bona mea simplr veniunt ẽt futura qꝛ in obligatione agiꝛ de modico p̃iudicio ad p̃termissa fac. l. i. ff. de auc. tu. ⁊ hoc expresse voluit bar. in. l. si stipulaꝛ⁹. §. cum stipulamur. ff. de v. ob. Aut sunt grauis p̃iudicij ⁊ iuramẽtum ad illa non extendiꝛ. ar. i. d. §. cuz stipulamur. ⁊ in. l. si mãdauero. §. is cui. ff. mãdati. ⁊. c. felicis. §. vez de penis lib. vj. vbi habeꝛ q̃ publicatis bonis alicuius simpliciter non veniũt bona futura. ⁊ hoc ꝓpter grauitatẽ p̃iudicij. ⁊ sic reducit ad concordiã cum. d. l. fi. C. que res pig. vt ibi nõ. ⁊ hec notabis. Sed aliter ꝺ hoc ⁊ ꝺ tex. oppo. videt enim q̃ lz non teneaꝛ vigoꝛe primi iuramenti debet tamẽ obligari vigoꝛe scdi. nã promittẽdo per

a ppetuo nõ qꝛ vtilia fũt ad practicã.

b Istũ tex. ꝓsing. al. d. an. i. c. ab excõicato ꝺ reseri. i. vi. col.

primus iuramētus vī iurare saltē per creaturā. vꝫ. n. iuramētū interpositū p creaturā seu creata ⁊ facta. vt ē. c. ⁊ si xp̄s. So. Jo. cal. fuit hic in mirabili opinione fatēdo ꝑnum. dicit. n. q; lꝫ transgrediēdo nouum statutū nō facit ꝑ primū iuramentū. tū qz ⁊ scōm fuit iuramētus. tū qz rez creatā vel factā adiecit. s. iuramēto iste clericus dꝫ dici periur⁹. ad hoc pōderat istum tex. in fi. ibi ex debito pstuti iuramēti. Do. an. dic hic hoc dictū, pcedere si ꝓstaret q; egerit iurare. Sꝫ putat ipse q; iste iurare nō intenderit sed iuramētū antiquū prestitū ad hoc extendere ex. pmissione que non sufficit. ⁊ hoc tꝫ Archi. in. d. c. nequis. vult idē Jo. an. in addi. spe. c. ti. in fi. vbi dicit q; si subditus q primo iurauit dño ꝓuenit q; illud iuramētū postea extēdaī ad alia nō tū fit extēsio vt hic sicut per pactū possuꝫ obligare successorē nō tū per iuramētus. vt nō. ē. e. veritatis. quasi iuramētū nō extēdaī ex simplici cōsensu sꝫ exigit expressa iuratio q̄si forma iurādi fu de substāna vt hic mel⁹ q̄ꝫ alibi notabiliter, pbaī. ¶Per hoc ēt dixit abbas hic q; sigs asserit aliqd dño per sacramētū qō prius fecit nō est periur⁹ lꝫ fit illud falsū qō intelligit Jo. an. ⁊ bñ qñ ad hoc p̄m iuramētus nō extēdebaī alꝫ lecus. ⁊ per hoc ēt notāter dicit do. anto. q; si deī lnī amotario vel iudici vt extēdat instrꝫ, put vult q; nō possit ibi addere iuramētū vel stipulatio nē si formaliter nō itercessit qz nō pñt hec simplici cōsensu suppleri cū bēant certā formā qō nō. ⁊ generaliter qd possit addere sapiens⁹ qñ instrm est ad ꝓsiliuꝫ sapiētis extendēdū remitto ad bar. i. l. ex ea parte. ff. de ver. ob. ⁊ latius in. l. illa institutio. ff. de bere. insti.

a Quid possit addeī sapiēs q̄do instrꝫ est ad ꝓsiliū sapiētis extēdendum.

Ego quātus ad principalē oppositionē. ē. factam distinguo sic q; aut is qui prio iurauit agit nūc extendere illud iuramentū ad obseruātiā alteri⁹ actus non aūt de nouo iurare vt qz dicit volo teneri virtute primi iuramenti vel, pmitto per primū iuramētū ⁊ nō fit extensio rōne predicta. nec ēt tenet ex nouo iuramento qz hoc non intendit. ⁊ hoc iudicio meo voluit ista lra ibi qō promisit ⁊ c. nō aūt dicit q; iurauit qō facit aperte ꝑ Cal. ⁊ ita sentit Archi. in. d. c. nequis. ⁊ glo. nra hic. Cū ergo iuramētus dirigaī in deū. ē. c. debitores. ⁊. c. ⁊ si xp̄s. oꝫ q; obliget se deo directe q; nō fit qñ agit solū iuramentū extēdere nec ꝓfirmat, pmissuꝫ per religionē deo debitā sicut dꝫ facere iuramētū ē. e. c. ⁊ si xp̄s. Aut intēdit nūc iurare adhibēdo primū iuramētū ⁊ pōt hoc ꝓsiderari dupliciter. Uno modo q; intendat iurare per primū iuramentū sicut per rez spiritualē. vt qz dicit iuro per primū iuramentū sicut si diceret iuro p euāgelia vel p sanctū Petrū. ⁊ hoc casū, pcederet dictū Cal. Scōo modo pōt ꝓsiderari q; intendat per relatōez ad primū iuramentus exprimere formā prioris iuramēti. vt si dicat iuro p primū i. fm formā ibidē expressaꝫ. ⁊ tūc ēt credo q; obligeī ex nouo iuramēto nō q; extendaī antiquū. nā video ēt q; vbi requirit notabilis expressio nō refert an exprimaī noīatim an per relationē ad aliud vt pꝫ in sententia qñ iudex dicit ꝺdēno vel absolno, put in actis ꝓtineī. vt nō. in. c. pe. de iudi. Vel qñ refert se ad certū instrm. vt notat Inn. in. c. ij. de libel. ob. facit tex. in. l. pe. C. de sen. que sine certa q̄ti. ⁊ qō leg. ⁊ nō. in c. venerabilis de excep. ⁊ de reli. do. cū venerabilis. ⁊ precipue, pcedunt predicta eo attento q; per iuramentū principalis obligatio acquirit deo. d. c. debitores. ⁊. c. ⁊ si xp̄s. qui nō respicit ad verboz formā ⁊ corticez sed ad mentē se obligare volētis. xxij. q. v. si quid inueniſti sicut in voto nō. in. c. lr̄aturā. j. de voto ⁊ per Inno. in. c. ex parte de censi. ⁊. c. porrectum de reg. Et per hoc ꝓcludo in hac materia q; si pōt cōstare quoquo mō in foro aīe vel iudiciali q; iste intendebat nouiter iurare obligabiī er iuramēto. ar. ē. e. ⁊ si xp̄s. ⁊ in dubio satis vī voluisse iurare si expressit verbū iuro vel ꝓsimile. ⁊ sic limita oīa p̄dicta. Ultimo oppo. vī. n. q; hec indagatio lre ⁊ predictoz sit ꝓsimilis ⁊ supflua qz cū certū sit istū clericū obligari ex pmissione nō refert an ēt teneaī ex iuramēto qz inter iuramētū ⁊ simplicē loquelā deus nō facit dr̄iam. vt in. c. iuramēti. xxij. q. v. So. glo. nr̄a tacite sentit ⁊ soluit q; respectu obseruātie nō est dr̄ia qz pariter obligāt. vt in ꝓrio. Sed in ꝑuentōe est dr̄ia qz maioz penitētia imponiī ei qui venit ꝑ iuramentū ⁊ c. quā solutionē nō. Jo. an. dicit hāc eq paratōem, pcedere quo ad genus[b] nō quo ad determinatā q̄ꝫtitatē reaī⁹. dic clarius q; deus nō facit inter ista dr̄iam. s. quo ad ītegritū salutis qz vterqꝫ peccat mortaliter iuxta illud. Os qō mentiī occidit aīaꝫ sapiētie primo. ⁊ in. d. c. iuramenti. rōne cuius q̄sq; mereī priuari. ⁊ priuatus est gr̄a dei ⁊ vita eterna. xxv. di. §. alꝫ ea demū. sed respectu q̄ꝫtitatis reatus magis peccat qui venit ꝑ iuramētū. ⁊ ideo maiori pena afficiī. Ratio qz iste magis cōtemnit deū qui firmauit, pmissum suū per iuramētus ⁊ transgressus est. xxij. q. i. mouet. ⁊. c. i. ⁊ de iudi. cū non ab boīe. ⁊. c. nouit. ⁊. ē. e. querela. Jdeo iuramētus adijcit maius vinculū de ꝓsan. ⁊ affi. sup eo. ⁊. c. preterea. ij. de spon. ⁊ tāto maius q̄ꝫto id sup quo p̄staī est sancti⁹. d. c. mouet. dixi. ē. e. ⁊ si xp̄s. ⁊. l. sigs maior. C. de trāsac. que nō. Nico. Abbas.

b Adde d. an. hic i vltimis v. bis. et qō nō. i. c. q̄re lā. sup vlr. gl. ē. eo.

i **Uramentum.** Hoc. c. habꝫ principaliter duas partes. scōa est in. §. sane. Et prio legaꝫ istud principiū qō cōiter nō sūmaī.

Sꝫ pro iuuenib⁹ sūmo sic. Juramentū litis decisoriuꝫ a iudice delatū sine iusta cā recusari nō pōt. delatū vō a parte licite recusaī ⁊ referī. in actōe tī famosa nō lꝫ reo referre. Dividit hoc principiū in tres partes tractat ō iuramēto necessario qō. s. deferī a iudice parti. scōa ō iudiciali qō. s. deferī a parte parti. tertia tractat de relatōe nō fienda per reū in actiōe famosa. Scōa ibi q̄ꝫuis. tertia ibi nec licear. Casus lr̄alis. Aliqui litigabāt corā iudice. iudex deferebat iuramentū alteri parti loco, pbationis. querit an istud iuramētū sit de necessitate prestādū. Rñdet papa! q; iuramentū hoc recusari nō pōt nisi iusta de cā qua allegata ⁊ ostensa illud p̄stare nō cogiī: sed si vna pars defert iuramentū alteri parti in iudicio illud iuramētus licite pōt recusari vel referri. Si vero aliqs cōueniaī actione famosa: tūc nō est licitū referre huiusmodi iuramentū. Ber. Notabilia hic alr nō colligo: qz eēt replicare iā dicta i sūmario ⁊ statiꝫ dicēda. Sꝫ pro declaratione ipsius tot⁹ materie opponiī. vī. n. lr̄a sibijpsi ꝓxima. nā primo dicit iuramētū nō posse recusari. scōo dicit oppositū. So. dic vt in principio gl. i. quā melius ordinādo ⁊ clari⁹ ⁊ latius materiā expediendo dic sic qō quo ad, ppositū nr̄m iuramentū est duplex' quoddā iudiciale quoddam extraiudiciale. Primū duplex quoddā qō deferī a iudice parti qō appellaī necessariū qz⁹ sine iusta cā recusari nō pōt. vt hic in prin. iuncta suprascriptōe ⁊ in. l. generaliter. C. de nō nu. pe. Appellaī istud ēt litis decisoriū seu declaratoriū qz prestaī ad litis decisionē. vt in. l. ij. ⁊ l. admonēdi. ⁊. l. manifeste cū si. ff. e. ⁊ in. c. ⁊ si christ⁹ ē. e. Et hoc iuramentū, pducit actionē ēt de iure ciuili. vt in. l. actori. C. eo. ti. ⁊. l. si duo patroni. §. marcellus. ff. eo. ⁊ dic vt ibi. Aliud qō deferī a parte parti. ⁊ istud stat in noīe sui generis ⁊ appellaī iudiciale. ⁊ istud recusari potest ⁊ referri vt in secūda parte hui⁹ principij. qō an sit vex indistincte vt recusari possit dicā. j. latius. ⁊ istud ēt iuramētū, pducit actionez vt dictis legibus. Scōm principale. s. extraiudiciale appellaī volūtariū qz voluntate ⁊ ex ꝑuentōe partiū suscipiī nec est necesse referre. statim dicā in iudiciali. ⁊ de isto nō tractaī hic fm glo. sed dic q; nō tractaī ex-

c Et ad de alio ge nus. qz qō dā est iuramētū ipliciū qōdā explicitus ⁊ q̄ iter ea sit dr̄ia vid p. imol. i. c. cū prigat in. xxxviij. car. in. i. col. ū. ē. e.

d Et qz iudex ne cessitaī de ferī vt nō. p istuz i. §. sane. j. eo. i iij. nō. Et ibi nō. i. ij. addinōe.

a Vnde arti. an iuramẽtũ hẽ at executionẽ para tã ple examinat do. Jaſ. ō mai no iſti ō actio. i. §. itẽ ſiqs i vlti. car. vbi cō cludit cuz bar. i. o. l. ij q fic. ꝛ ꝓterea laudat ꝛ ꝓſuluit q i ſi. cuiuſlibet inſtri ſemꝑ apponatur iuramtũ eo mō de quo ibi ꝑ eum.

b Et iō ibi ad ſi. de terminant oldra. lau. ꝛ alb. vbi q̃rũt pone actor facit citari reuz coꝝ iudice. ꝛ q̃ eſt coꝝ eo petit cẽtũ ex cã mutui ꝛ dic ego nolo litigare volo ſtare d. iuderũ iuramẽto ipſius rei nũ qd ſibi mutuauerim iſta cẽtũ dicit reus ſi vis aliqd offeras q⁹ oblato tibi rñdebo dicit actō nolo offerr li bellũ volo q̃ ſine cãu iudicij decidat ꝰ qō quaut tu iuras aut referas an teneaꝝ reas aut iurare aut referr aut ſoluer determinãr ſing. q̃ actor pr⁹ oz offerre libellũ ꝛ poſtea ſi deferat iuramtũ q̃ tunc cogit aut iurare aut ꝓferre ꝛ ita dicũt ōbere intelligi ꝛ declarari. d. §. ait

plici e ſed implicite fit mẽtio a ꝑrio ſenſu ibi qō in iudicio ꝛc. quaſi dicat ſi eſt extraiudiciale nō pōt referri nec ẽt deferri niſi ex ipſaꝝ partiũ ꝙuentiõe ꝛ dic q̃ iſtud extraiudiciale eſt multiplex qōdã aſſertoriũ de quo dixi. ſ. e. ſi vero. qōdã obligatōis introductoriuz vt qñ per iuramẽtũ aliqd ꝓmitto. qōdã ꝓfirmatoriũ. exẽplũ in. c. cũ ꝓtingat. ſ. e. ꝛ in. c. ij. de pac. l. vj. in auc. ſacra pubex. C. ſi aduerſus vẽ. An aũt ex quolibet iſtoꝝ ꝓducaꝝ actio. nõ eſt ꝓprie materia noſtra. de iure canonico puto q̃ ex quolibet iuramento licito ꝓducaꝝ actio dũmõ materia ſit ad hoc apta qa ius diuinũ ꝛ canonicũ mãdãt iuramẽta ſeruari. ſ. eo. ꝛ ſi ꝑs. ꝛ. c. cũ ꝓtingat. ꝛ. c. debitores cũ ſi. ergo cõpetit ius agẽdi. l. ſtatuas. ff. de acqrẽ. re. do. l. vna. ff. de ꝙdi. ex. l. nõ glo. i. c. cũ libeꝝ de ſepul. ꝛ. c. ſi canonici de offi. oꝝ. li. vj. ꝛ de hoc articulo plene per doct. ꝛ in. c. cũ veniſſent de inſti. vbi pleniſſime dico. Sed de iure ciuili bar. fuit in ſingulari opi. in. l. ij. ff. eo. dicẽ enim q̃ ſi iuramẽtũ aſſertoriũ eſt litis deciſoriũ lz extra iudicũ preſtet cõpetit actio ꝛ bz executorez⁹ para tã. Exẽplũ ſi extra iudiciũ aliqs detulit alteri iuramẽtũ ſup aliquo ꝓcu ſeu ꝓtrouerſia ꝛ ille iurauit qō dictũ fuit viſuz aliqbus legiſtis durũ ꝛ mihi nũ q̃z placuit qz iura ciuilia dãtia in hoc actionẽ loquunt de iuramẽto iudicialiter preſtito. vt inuiſ in. l. actori. C. e. facit tex. i. l. ſi duo patroni. ff. e. Et rõ quã ponit bar. in. l. iiij. §. ſi ex ꝙuentõe. ff. de re iudi. De iuramento obligatōis introductorio tenuit bart. q̃ nõ competit ins agẽdi per. l. ſiqs pro eo. ff. de fideiuſſ. vbi ponit hoc dictũ. vide in eo qō dixi. ſ. e. cũ ꝓtingat. De confirmatorio dic ẽt vt ibi dixi. Bz ꝫ predicta ꝛ ꝫ tex. forti⁹ oppo. vſ. n. q̃ iuramẽtũ iudiciale nõ poſſit recuſari niſi ſaltẽ referaꝝ deferẽti alr recuſans ſine cã bz ꝓdẽnari vt ꝓfeſſus. vt in. l. mãifeſte. ff. e. vbi dr̃ q̃ manifeſte turpitudis ꝛ ꝓfeſſionis eſt nõ iurare vel nolle referre iuſiurãdũ. ad idẽ. l. delata. C. e. ꝛ. l. iuſiurãdũ q̃ ex ꝙuentõe. §. ait pretor. ff. e. vbi quaſi idẽ babeẽ. Solutio ex ſcõa b⁹ glo. parte põt colligi duplex ſolutio. prima q̃ ꝫriũ loquit qñ pars ſuſcepit iuramentũ ſibi delatũ a parte. tũc. n. bz neceſſe iurare aut referre. hec ſolutio nimis illa iura reſtringit que loquunt i diſtincte. ſcõa eſt q̃ de iure antiquo, pcedit ꝫriuz. hodie vero ſecus vt hic. ꝛ. l. generaliꝛ. C. e. Et hãc ſolutionẽ ſentit ẽt glo. in. d. §. ait pretor. que dicit hoc iuramentũ iudiciale hodie poſſe recuſari per. d. l. generaliter hec ſolutio mihi nõ plz tũ qz euitãda eſt iurũ correctio. vt in. c. cũ expediat de elec. li. vj. tũ qz nõ eſt veriſimile qō. l. delata poſita in. eo. ti. corrigaꝝ per. l. generaliter ibidẽ ſequẽtez. Ad qd. n. fuiſſet ibi poſita. l. delata. Jo. an. ponit tertiã ſolutionẽ vt ꝫria iura intelligant q̃ ſine cã vult qſ recuſare. l. generaliꝛ. ꝛ hoc c. loquaꝝ q̃ ex cã ꝛ ſic illa iura ꝫria nõ corrigunt per iſta ſed gloſant ꝛ declarant. ꝛ hanc ſolutionem tz hic do. An. lz mẽtõez nõ faciat de Jo. an. ꝛ bar. in. l. generaliꝛ. C. e. rñdendo ibi ad ꝫria. Hec ſolutio ab oliz mihi nõ placuit ad iſtũ tex. Nã ſi diligẽter ponderet ꝓbat q̃ etiã ſine cã poſſit hoc iuramẽtũ delatũ a parte recuſari. cũ. n. loquẽs in ꝓncipio de neceſſario qō deferr a iudice dicat ſine cã iuſta recuſari non poſſe ꝛ poſtmodũ aduerſatiue veniat. v. q̃uis. in quo vr̃ q̃ delatũ a parte parti põt licite recuſari. dz intelligi vt poſſit recuſari ſine cã qz alꝰ non veniret aduerſatiue ad precedẽtia. nã dictio q̃uis eſt precedẽtiũ aduerſatiua regulariter vt nõ. in. c. ꝛ ſi ꝑs. ſ. e. in glo. in v. teneret. ꝛ forte ob hoc quidã moderniores legiſte dãt quartũ intellectũ ad iſtũ tex. dicẽtes q̃ dictio quãuis ponit hic aduerſatiue in hoc q̃ iuramẽtũ neceſſariuz nõ põt ſine iuſta cã recuſari ẽt referendo ſed iudiciale põt recuſari dũmodo referaꝝ. ꝛ ſic tex. ibi ac referri. dz intelligi ꝑm eos dũmodo referaꝝ. Iſte intellectus vr̃ ſatis colorat⁹ ſed impropriat lr̃am dũ exponit illã dictionẽ ac ꝙditionaliter. Nã iſta dictio ac ponit copulatiue vt ſit ſenſus q̃ iudiciale põt recuſari ꝛ referri. Mihi placet quintus intellectus quẽ in duobus verbis ſentit hic Boſt. ꝛ latius Bar. lz nõ faciat mẽtionẽ de Boſt. in. d. l. manifeſte. vt dicamus q̃ iuramentũ iudiciale qō a parte parti deferr poſſit libere ſine cauſa recuſari etiam non referendo. vt probatur hic ꝛ in. d. l. generaliter. §. finautẽ. Ratio qz pars nõ poteſt neceſſitare partẽ ad iurandũ vel ad referendũ ar. eoꝝ que dixi in. c. ꝓut de dol. ꝛ ꝓtu. ſed ſi iudex approbat iuramentũ delatũ a parte iubendo vt iuret tunc teneꝝ pars iurare vel referre. ꝛ ſic ꝓprie loquitur tex. in. d. l. generaliter. §. finautẽ. Et hoc caſu, pcedunt contraria ſuperius allegata. ꝛ hunc intellectũ etiã ſentit glo. in. d. l. delata. ꝛ in. d. l. generaliter. ꝛ in l. in bonefidei. C. e. in v. per iudicem. etiã facit quod nõ. inſti. de fideicõmiſ. here. §. fi. in glo. in v. habere. fateor tamen q̃ lectura Jo. and. ꝛ Bar. in. d. l. generaliter. eſt vera in ſe vt ex cauſa poſſit iuramentuz recuſari etiã per iudicẽ approbatũ non obſtãte. l. manifeſte. ꝛ Ci. per. d. l. generaliter. ſed nõ eſt ſimpliciter vera in ſe. vt ceſſante approbatione iudicis nõ poſſit recuſari ſine cauſa per ſupradicta. Circa predicta querir̃ que poſſit eſſe iuſta cã recuſandi iuramentum neceſſariũ vel iudiciale a iudice approbatuz. Dic q̃ multiplex vtputa ſi is cui deferr nõ eſt bene informatus de materia. ar. in. l. marcellus. ff. rer. amo. vel eſt talis materia ſuper qua nõ põt ꝙuiri vel actor plene probauit. ſ. de ꝓbationibus. c. ſicut. ꝛ multas cõ ſimiles cauſas vide per bar. in. d. l. manifeſte. An autem ex parte rei ſit cauſa legitima recuſandi qz actor nihil probauit, dico q̃ ſic. hoc ſentit Jo. an. hic i duplici loco. primo in text. ſuper v. nihil aliud preſtitit. Secundo ſup glo. ij. ſed iudicio meo hoc probaꝝ in l. in bonefidei. C. eo. vbi dr̃ q̃ cã cognita decidi debz lis per iuſiurãduz. ergo non ex ſimplici ꝛ voluntaria delatione. Ad idez iura vulgaria que dicunt reũ abſoluendum actore nõ ꝓbante ẽt ſi nihil preſtitit. vt hic ꝛ. c. vnico vt eccle. benefi. cum ſimilibus. Et hoc videreꝝ ſentire glo. ꝛ Bar. in. d. l. in bonefi. ꝛ l. admonendi. ꝛ hoc intelligo indiſtincte ſiue deferatur a iudice ſiue a parte. Vaz ſi ex hac cã poſſuz recuſare iuramentuz neceſſariuz fortius iudiciale maxime tenendo qō dixi iudiciale nõ artare niſi approbeꝝ a iudice. ꝛ ſic limita dictas leges manifeſte. delata. iuſiurãduz qō ex ꝙuentione. §. ait pretor⁹ pcalleg. ꝛ hoc nõ. qz multi decipiunt credentes q̃ indifferẽter poſſit actor iuramẽtuz deferre reo. Vaz tex. in. d. l. generaliter. aperte dicit iuramentuz neceſſariuz ꝛ iudiciale poſſe ex cã recuſari. hec autẽ cauſa ſatis eſt legitima ex quo actor nihil probat vt predixi. facit qō ſentit Jo. an. i c. i. de clãde. deſpõ. ꝛ tex. in. c. ij. e. ti. ꝛ qō dixi. ſ. eo. mulieri. Et hãc opi. apertiſſime tz Spe. in ti. de iure dela. §. i. v. finautẽ actor. niſi in caſibus in quibus iura deferunt iuramẽtuz reo ẽt ſi actor nil probat. vt in l. ſi. §. ſane. C. de his qui ad ec. cõfu. ꝛ. l. vltima. C. ō ſi. inſtr. de iure deli. l. ſi. §. liceꝝ is cuz ſi. Quero vlterius an poſt iuramentum delatuz poſſit recedi per nouas probationes in cõtrariuz repertas. Glo. iſta in. iij. parte diſtinguit q̃ aut iuramentuz fuit delatuz a iudice ꝛ poteſt poſtea probari cõtrarium. aut a parte ꝛ non poteſt recedi vt. l. admonẽdi. ff. e. ꝛ. l. i. ꝛ qō ibi nõ. C. e. qō intellige etiã ſi pars aduerſa velit probare periuriuz dices tu que eſt diuerſitatis ratio cuz iuramentuz neceſſarium deberet eſſe maioris roboris q̃z iudiciale. dic q̃ ratio diuerſitatis eſt hec qz de cifio litis facta per iuramentum iudiciale habet vim tranſactõis. videt. n. pars deferens tranſigere ſi alia pars iurauerit. tranſactio autẽ nõ infrigitur preterea

ꝓter mouẽt ꝑ regulã. l. i. cũ glo. ff. de cdẽ. pauc. of ferat. C. ō lit. ꝓte. in qbus iurib⁹ cauet q̃ in oi cã requirit q̃ offeraꝝ libellus. Adde hic q̃ dicit pau. de ca. in. l. iudices circa fi. C. ō iudi. vbi multũ exclamat q̃ lz iudex ex officō poſſit interrogare partez q̃cunq̃ ſibi videbit ꝓ erudẽda veritate. l. vbicũq̃. ff. de iter. acti. tñ ſi ꝑs faciat tibi vnũ interrogatoriũ circa merita cauſe nõ teneꝝ rñdere puta ſumus coꝝ iudice dico debes mihi cen: ũ reſpõdere vtrum ſit verum necne dicit pau. et multũ cõmendat q̃ pars nõ teneꝝ reſpondere niſi interrogatoriũ fieret circa preparatoria iudicioꝝ. Sz ꝑt dicere amicef. cias poſitiones vel capitula ꝛ tũc reſpondebo tibi. et dicit pau. q̃ i practica iſtud facerz magnũ honorẽ ꝛ q̃ ipſe iaz practicauit ꝛ obtiuit ꝛ vltra ibi alle. ꝑ cũ vide bar. i. l. i. in princ. ff. de inter. act. ꝛ in. l. i. C. de ꝓſeſ. ꝛ in. l. ij §. q̃ obſeruari. C. de iuramen. calum. in. iiij. tol.

a Et cū bar.tz ēt imo.hic in vlti.col.vbi ēt ipse reprehēdit.d.an.idē ctiaz tenēt ang. i.l.admonēdi.ff.de iurciu.in.i.col.pau.de ca.in.v.col.lu.ro.plenius ceteris in.cl vij.col.in.v.vltert inquantū hic dicit in fi.cē.z ibi reprehēdit ēt.d.an.hic.z reprōdet duob suis fundamētis qb mouet.d.ant. Et primo ad fundamētū q facit per.c.veniēs respōdet ipse lu. alr q respondeat hic ille.nā dic q d.c. veniens loquit qñ p mū iudiciuz in quo facta fuit semiplena probatio erat sūmariuz vnde cuz regulr ,pbationes facte in sūmario iudicio nō,p fint necz noceant i ordinario.c.cum sup vbi nō. ō re.iud. merito ibi semiplēa ,pbatio facta i sūmario iudicio ñ abstulit ius plene,pbandi in ordinario. Sz nos logmur qñ semiplena,pbatō p testes fuit facta in ordinario iudicio igr cē. Ad aliud fūdamentū.d. ant.q refert bic,iste ibiqz prima cē.z nō respōdet rndet ipse lu.z vt clarius hēas rnsionē qz iste hic decise mlr tū adducit ꝟ fundamētuz d. an. formo ipsuz sic.nāz ex quo nō fuit toto integra ,pbatō retractari pōt sentētia ex quo ꝑtiū reperit clare ,pbari p nouos testes nā si nō obstat sentētia,pbationi fiēde per testes certe ēt nō obstabit publicatō.c. lzicāz de proba.cuz si. respondet ipse lu. vbi.s.q snia ñ obstabit ,pducrōi fiēde p illa. sz ipsa snia si mul cuz publicatiōe testiū bene impedit ,pbationē p nouos testes p regulā auc.ar q semel.C.de,pba.cū si.q bz q timore subornatōis publicatio in vna cā impedit testes,p duci in alia q subornatōis timor cessat si insrta,pducant. Sz tenēdo cū.d.an. ō bar.pōt rnderi q noui testes boc casu admittunt ad reprobatōez alioz testiū q fieri pōt vt nō.alb.in d.auc.at qui semel facit.l.si q testiū.C.de testi.ita dicit alb.in.d.l.admonēdi in ante-

,pbationum nouiter repertaz.l.sub pretextu. C. de transac. Juramētū vero necessariū deferr sine ꝓsensu partis.z sic nō pōt brē vim trāsactiōis.z qz fertur snia ex,pbatione nō integra sine partis ꝓsensu pmittunt iura vt ex,pbationib nouiter repertis possit retractari qō actū est vigore talis,iuramenti.d.l. admonendi.z vide aliqua pulchra dicta que circa boc vltimū dixi in.c.,ppositi de,pba.limita primū mēbrū vt nō possit,retractari gestū vigore iuramenti iudicialis nisi vertar aīe piculū nō remissibile ꝓsensu partiū vt in mrimonio carnali z filiab z nonter dic bic hosti. z in.c.mulieri.s.e.z ibi dixi. Itē fallit in casu.l.fi. C. eo.vbi quando petr legatū z nō apparente testamēto deferr iuramētū. Si.n.postea reperiar in testō nibil relictū pōt a tali iuramento recedi. Et boc ideo qz iuramētū vt.s.dixi bz vim cuiusdā trāsactiōis.l.ij.ff. e. Trāsactio vero fieri nō pōt nisi cognitis verbis testamēti.vt.l.de bis.ff.de transac.z de boc per glo.in d.l.fi. Ex bis,inferr ad limitatōez illius prie limitationis quā.s.dedi fm host. Nā vbi iminet peccatū nō remissibile p partes nō pōt fieri irretractabilis trāsactio per.c.fi.z qō ibi nō.de trāsac.z.c.sup eo de eo qui cog.ꝓsang. merito si post iuramētū constat de ꝓtrario bz fieri oīum retractatio z tene menti bāc rōnez. Et notabis bene bāc glo.q dicit a iuramento p iudicez delato posse recedi,ppter nouas,pbationes. nec facit viz inter species,pbationis per boc dico no tanter qz tex.in.l.admonēdi.loquit de instrumentis nouiter repertis. Hinc bar.ibi in fine formar qōnez an per nouos testes possit pariter recedi.z post glo. ibi distinguit q quedā sunt cāe in quib nō admittit reprobatio per testes.vt in.l.generaliter. C.de non nu.pe.z in istis nō est dubiuz. Quedaz sunt cause in quibus admittitur reprobatio per testes.vt in.d.l. generaliter.z tunc siquidez fuerunt in prima cā examinati z publicati testes.z non poterunt produci impediente publicatōe. Si autez testes nō fuerunt examinati possunt de nouo produci eadē ratione qua instrumenta qz appellatione instrumentoz veniunt testes.vt.l.i.ff.de fi. instru.z. c.peruenit de testib. co. Do.an.dicit se putare,q indistincte admittant testes non obstante publicatione qz prima non fuit omnio integra probatio: vnde retractari potest sententia ex quo clare potest probari contrariū per testes. Ubi plus placet dictū bar.° moueor tali ratione si ante snīam latā publicatis attestationibus voluisset actor vel reus testes,pducere sup.e.articulo vel directe cōtrario nō fuisset admissus,ppter timorē subornatōis de testi.cle.ij.ergo fortius nō dz admitti post snīam cū adijciat vinculuz. Nec ob.c.veniens de testib.qz loquit quādo ad aliud nunc agit qz primo. Nec ob. si dicat q appellatione instroruz veniunt testes qz illud ex lata z nō ex propria significatōe verboz vt dixi in.d.c.peruenit que quidē lata interpretatio nō dz fieri boc casu in quo recederet a regu.iur.sed debent verba sumi,pprie.ar.c.statutū de ele.li.vj.z in.l.que ꝓtra.ff.de legi. Si in alio casu.s.qñ non obstat publicatio non in tm recedit a iure merito ex paritate rationis potest fieri illa larga interpretatio.ar.in. c.cū dilecta de ꝓbr.vti.vel inuti.vbi bonus tex.sic limita gl. istā z bec notabis. Supra visum est an decisio fcā pretextu iuramēti sit retractabilis ex post facto nunc quero vtz possit appellari a principio anteqz sententia lata vigore iuramenti transeat in rem iudicatā.bec questio pro parte expedit in.d.l.generalr.C.e.z cō-

clude q aut lis decidit vigore iuramenti necessarij z pōt appellari sicut ab illa snīa.d.l.admonendi. Aut vigore iuramēti indicialis z tunc is qui detulit appellare non potest si aliter iurauit qz videt suo consensu transactū.d.l.generaliter. Aut is cui fuit primo delatum retulit alteri deferenti z ille non vult iurare z ferr snīa contra eum.nec pōt appellare qz ex quo a principio deferendo elegit decisionē per iuramentū nō debet sibi illud relatū recusare.d.l.generaliter. qō ego intelligo vez nisi ex iusta causa recusaret.pone exemplum qz in archa paterna aliquis reperit instrumentum debiti qō faciebat semiplenā probationem z nō valens aliter probare detulit iuramentum reo ille refert sibi certe licite illud recusat ne cogar anceps subi re periurium cum fit de facto alterius. l. marcellus. ff.rez amo. Si vero is cui referr iurat est dubiū nūquid referēs possit appellare. Pdla.tz q sic. sz Jo. z Azo.contra.mouent qz omnis relator est delator sed delator non potest appellare.d.l.generaliter.ergo nec relator. Sed pro opin. Pdla.facit qz delator sponte detulit sed relator non. Nam tenebar ad alterū duoz.s.aut iurare aut referre.constat autez plus subueniri necessario agenti qz voluntario de offi.dele.ab arbitris.li.vj.z qō ibi nō.in glo. z boc cōmunius approbar fm Jo.and.z nō.in.d.l.generaliter.z vr bic sequi do. An.ego limitarē bāc opinionez p ea que superius dixi. Aut.n.iudex iuramētū nō approbauerat z tunc cuz referēs illud fecerit voluntarie nō poterit appellare.aut iudex approbauit z mandauit vt iuraret z tunc secus per rationez predictam.z bec opi.est indubitāter vera tenēdo lecturā quā.s. tenui qz motiua tunc militant. Aut is cui defert iuramētuz recusat iurare non obstante approbatione seu māda to iudicis nec refert.z debet ferri sententia contra eū potest tñ appellare sed nisi corā iudice appellationis probet iustā cām recusationis iudex ad quē ꝓfirmabit snīam vt probar in.d.l.generaliter.dz tñ iudex a quo ante ꝓdemnationē,pnunciare illū habendū pro ꝓfesso.ar.in.l.manifeste prealle.iuncta.l.eius q delatoꝛ.ff.de iur.fi.z boc nō.in.d.l.manifeste.z.l.eius. vbi de boc videas. Venio nūc ad v.nec liceat.z q/ro de rone quare in actionib famosis nō liceat referre iusiurandū sicut in alijs actionib. Triplex rō solet assignari.vt nō.i.d.l.marcellus. Prima rō qz lex defert iuramētū.naz in multis casibus lex defert iuramentū in istis famosis.z multos enumerat glo. in l.presenti.§.ficubi.C.de bis qui ad ec.ꝓfu.vid i spe. de offi.iud.§.vlt.v.vj.bec solutio non est bona qz vt colligit bic boc bz locū ēt in iuramēto delato ab boie loquit.n.iste tex.in iuramento delato ab homine cū v.nec liceat.veniat continuative ad precedentia.z sic dz intelligi in eo.casu cum precedētibus iuxta ea que babent z notantur in.c.maiores de bap.in.§.ceterū. Scda rō reddit in odiū criminis boc ēt mibi nō satisfacit qr ante qz,pbet delictū potius est presumendū pro reo qz pro actore.vt in.c.estote.j.de reg.iur.z i c.fi.de presump.z iura sunt,pniptiora ad absoluendū qz ꝓdemnādū de,pba.ex lris.facit qō nō.glo.in c.clerici.lxxxi.di. Tertia ratio z cōiter cōior est qz cōuentus melius presumit scire veritatē qz actoꝛ seu accusator. Nā si tu subtraxisti mibi rē meā dū z defero tibi sup boc iuramētuz si tu referres mibi nō possem cuz bona ꝓscia iurare sz tu q es informat de fcō tuo debes subire iuramentuz. Et ideo dic bar.in.l.infiuranduz.z ad pecunias.§.ait pretor.ff.e.z i.l.lex cor-

publicatio in vna cā impedit testes,p duci in alia q subornatōis timor cessat si insrta,pducant. Sz tenēdo cū.d.an. ō bar.pōt rnderi q noui testes

di in ante-
pe.col.i v.
ité qro qz
li oz nouis
repīāltris
cē.vbi cō-
cludit con-
tra bar.ibi
q non ob-
stāte q te-
stes fuerit
antea pu-
blicati i in
stantia pre-
cedēti tam
potert nou
testes p
duci ad re
tractatōez
talis snie
mor vt di
xi prio qz
tales testes
,pducūtur
ad reprō-
batōz alio
rū testium
g admitte
di vt dixi.
Jté qr est
nouaīnīā
tia g nouī
testes z no
ue ,pbatio
nes admit
rēde.l. per
bāc in fin.
C.ō té.ap.
Et ista o-
pinio ꝓtra
bar.plz.d.
Jaſ.ō ma.
i repe.d.l.
admonēdi
in pe.car.i
v.v.z vl.q
rit bar.cē.
in fi. mor
vltra pre-
dicta qz ni
bil, potest
ipurari p
ti cū tales
testes sint
nouiter re
pti z sic ces
sat timor
subornati-
onis z ꝓin
predcā re-
gula auc.
at qui semel
que ita ītel
muari dz
z boc con
firmat ex
eo q nō.
tradit bar
to.i.d.auc.
in.iiij.col.

nelia. §. hac. l. ff. de iniurijs, q; si actio famosa ē talis in q̄ accusator seu actor pōt esse ita iformatus sic re⁹ pōt iuramētū referre. vt si accuso te q; intuleris mihi iniuriā. ⁊ tz hic. d. An. lz nō allegat Bar. ⁊ satis plz mihi ꝯ. Nā ex rōne ꝓtecturata legis posſumus ⁊ debemus leges restringere ⁊ ampliare ad limites rōis vt nō. i. l. nō dubiū. C. de legi. p Li. ⁊ p bar. i. l. itē q̄ ritur. §. q ipleto. ff. loca. Ex hac rōne infero ad limitationē nōbilē oium ꝑdictoꝝ vt tūc liceat ei cui ꝓmo iuramētū defert illud referre qñ deferens est vel verisimr eē dz iformat⁹ sicut is cui defert. alr autē lex esset īposita v̄bis ⁊ nō reb⁹ ꝯ. c. ꝓmissa de elec. li. vi. quilz. n. de facili referret illi quē scit nō esse iformatū ad iurādū vt sic releuet ab onere iurādi. Nūc circa ꝑdicta ⁊ circa tex. q̄ro an ī actiōib⁹ famosis ⁊ alijs cribus nō famosis possit deferri idistincte iuramentū. iste tex. facit q; sic non. n. posset referri nisi ꝓius fuisset delatū sup quo varie fūt opi. Recitabo ꝑncipaliores. Spe. in ti. de iura. dela. §. i. v̄. vt ād. dicit tā in crimialibus q̄z in ciuilibus famosis iuramētuz necessariū nō est a iudice deferēdū ī supplemētū ꝓbationis q; in istis requirunt ꝓbationes luce clariores l. sciāt cūcti. C. de ꝓba. ij. q. vij. sciāt. sed iuramētū a parte ꝓi deferri pōt ēt si sit talis cā in q̄ nō possit trāsigi q; in delatiōe iuramēti nō v̄ ꝓsiteri sic ī trāsactione sed potiꝰ negare. Scōa ē opi. accur. i. l. i bone fidei. C. e. q vt refert Jo. an. lz q; deferri pōt, mihi tñ nō v̄ q; ꝺ teneat nisi forte tacite dando responsuz ad. l. marius. ff. de q̄sti. Sed ipsemet Accurs. in. l. marius simplr tenet in crimialib⁹ iuramentū nō deferri sed ī. l. ij. §. q̄cū q̄z. ff. e. tz distictionē quam. s. dixi tenere Spe. vt a parte possit deferri sed a iudice nō. Tertia opi. distinguit an agat criminalr an pecunialr. vt ꝓio casu nō deferat. scōo sic, p vltio facit ff. de iniur. l. cornelia. §. hac. l. fz ꝯ hoc vltimū aptissime tenet glo. in. c. tam lr̄is. s. de testi. vbi p illuz tex. dicit q; vbi agit de crimine ēt ciuiliter non defert iuramentū in supplementū, ꝓbationis sed si reus esset infamatus deberet se purgare q̄si velit q; iuramētuz purgatiōis possit reo deferri ad purgādā ꝑsumptionem ꝯ eum ortā ex ꝓbatione actoris non plena. qđ quidam plenius tenuerūt ꝺ p. c. ij. de iura. calū. ⁊ j. de pur. ca. p totuz. ⁊ C. ō pena iudi. q male iudi. ī auc. nouo iure. Quarta est opi. ꝑost. hic ⁊ s. e. nulleri. dicētis in omni cā iuramentū deferri reali ꝑsonali penali vel ciuili ēt si agatur de ꝓditione vel iniuria ꝓsone vel an mulier sit ꝓgnās v̄l an debeat fieri missio in possess. vel nō vel alia q̄cūq̄z cā. d. l. iij. ⁊ l. iusiurandum ⁊ ad pecunias. ff. e. Quinta est opi. do. an. ꝺ qui ꝓmo, ꝑsequit in crimialibus. scōo in famosis. In ꝓmo dicit volūtariū ⁊ iudiciale posse deferri ēt si deferat actori q; reus deferēs videt ꝓsiteri si ille iuret. ⁊ p illam dictionē ēt sentire videt q; ēt ꝓreo pōt ꝓ actorē deferri. necessariū aūt si agit de crimine ciuilr deferri pōt vbi cā ē leuis. qñ aūt dicat leuis patebit ex bis q̄ dicam. j. ī. §. sane. idē ſm eū si agit crimialr ⁊ pecunialr. Si vo agat crimialr ⁊ non pecūialr pōt deferri reo ꝯ quē est semiplene, pbatū. ⁊ appellat sacramētū purgatiōis. vt hic pz ⁊. j. de pur. ca. p totū ⁊ in auc. nouo iure. C. de pena iudi. q ma. iudi. ⁊ hoc vex vbi actor semiplene, pbat. si aūt plene reus semiplene defensionē putat iuramētū nō deferendū etiaz reo q; esset iuramētum nō purgatiōis sed, pbatiōis. actori aūt non defertur necessariū in defectū semiplene, pbatiōis. tū q; cā est ardua. tū q; requirunt ꝓbationes luce clariores. ⁊ hoc dicit tenere bur. In scōis aūt. s. in famosis [a] dicit sacm necessariū non deferri q; cā est ardua. ⁊ ꝓbationes regrunt luce clariores ⁊ sic trāsit. Sed ego repio bar. hāc. q. tetigisse in. d. l. iij. §. q̄cū q̄z. ⁊ in. l. eū q. §. in popularibus. ff. co. ⁊ plenius q̄z alibi ī. l. marit⁹. ff. de quest. vbi ponit vltra ꝑdcā suā opi. q̄ erit sexta in ordie ꝑdictaꝝ. dic. n. q; aut agit ō crie ciuilr aut crialr. Ꝓrio casu fiqdez est actio priuata loc⁹ est delatiōi iuramēti. alr. d. l. iij. ⁊ l. si duo pr̄oni. §. iulian⁹. ff. e. Si vo agat actōe popularī remittit ad nō. in. d. l. euz q. §. ī popularib⁹ ⁊ ibi plene p eū. Scōo casu cū agit crialr aut loquitur de iuramēto deferēdo a parte. aut de iuramēto deferēdo a iudice. ꝓrio casu si q̄dem accusabit de aliquo iudicio publico, nō est loc⁹ delationi iuramēti. aīt lit. ꝓte. q; negociū adhuc nō est ꝓpriū ipsi⁹ accusantis. vt. l. ficui. ff. de v̄. sig. Itē dicit post lit. ꝓt. rō ſm eū ē q; si re⁹ in lit. ꝓte. fuerat ꝓfessus non pōt sibi deferri iuramētū ad absolutionē q; eēt actor in māifesta calūnia. d. l. eum q. §. in popularibus. Si aūt negauerat est verisimle q; itex negabit vt. l. ficui. ff. de accu. tō deferēdo sibi iuramētū v̄ calūniari. Ꝓreterea ī iudicio publico qs v̄ noīe publico accusare ⁊ crimen publicū agere. Sed ille q agit cām alienā nō pōt deferre iusiurādū nisi ei spāliter sit mandatū. vt. l. iusiurādū qđ ex quentiōe. §. fi. ⁊ l. tutor. ff. eo. ⁊ c. qui ad agēdum de, pcu. li. vi. Ꝓreterea ſm euz figs posset reo deferre iuramētū tota materia turpilliani esset destructa q; daret lnia accusatori deferēdi iuramētum reo ⁊ desistēdi īpune qđ tñ fieri nō pōt sine absolutōne. ⁊ hoc vltimū v̄ ēt sentire. Li. in. l. i bonefidei. C. e. allegat in ar. l. fi. C. de abolitio. ⁊ idez qđ. s. dixi vt actor nō possit deferre reo sentit bar. ī. d. l. eū q. §. in popularib⁹ si agit de alio crimie ad vtilitatē fisci cisdē rōnib⁹. An āt re⁹ possit deferre actori ad ꝺēnationē vt q; dicit volo esse ꝓdēnat⁹. si actor iurabit sunt opi. inter guil. de cu. q tenuit q; nō q; ī crialib⁹ debēt esse, pbatiōes luce clariores. d. l. sciant cūcti. ⁊ Ja. bu. q tenuit ꝓrium q; q defert iuramētū v̄ ꝓsiteri sub ꝓditione si ille iurauerit vt. l. q iurasse circa fi. ff. e. sed ꝓfessio est, pbatio luce clarior. ⁊ hoc dictum plz bar. hoc ēt tz Li. ī. d. l. in bonefidei. si vo sumus in iudicijs priuatis tūc ātecq̄z ꝓueniat ad iudicū pōt qs iuramētū deferre. vt. d. l. ij. ff. eo. ibi penali ⁊ c. ⁊ ar. l. iurisgētiū. §. si paciscar. ff. ō pac. sed postq̄z deuentū ē ad iudicū accusator nō pōt desistere. vt. l. ī priuatis. ⁊ l. siqs repetere. §. fi. ff. ad turpil. Ītī dic idē qđ in publicis. Si vo q̄rit ō iuramēto qđ defert a iudice in ōfectū ꝓbatiōis tunc reo ad absolutionez bene pōt ōferri vt in. l. ꝑsenti. C. ō bis q ad ec. ꝓfu. ⁊ dē iuramētū purgatiōis. Actori vo ad ꝺēnationez nō pōt deferri q; regrūt, pbatiōes luce clariores. d. l. sciāt cuncti. ⁊ ī hoc mēbro intelligit glo. in. d. l. marit⁹. hoc vltimū v̄ ēt tenet Li. in. d. l. in bōefidei. mihi plz hec opi. bar. ꝑter q̄z in aliqb⁹. Ꝓrimo. n. sentit q; si agit de crie ciuilr indistincte ē loc⁹ iuramēto iudiciali ⁊ necessario qđ mihi videtur durum. qd. n. si actio est famosa vt iuramētū dicem⁹ ne vt iudex possit ōferre iuramētum actori in supplemētum, pbationis cuz tāto discrimie rei. vel qd si non ē famosa sed alias magna ⁊ multuz ꝓiudicialr. Certe non ē dicēdū nec credo q; alr sensisset bar. si diligēter aduertisset. Nam ⁊ in mera ciuili habetur ħ consideratio. vt. j. §. ꝑ. Sed, pcedit ei⁹ opinio qñ cā non ē multuz [b] ꝓ iudicialr. als secus sic ꝓcordabim⁹. glo. ī. d. c. tā lr̄is cum opione sua ⁊ alioꝝ. ħ ēt v̄ in. d. c. tā lr̄is. sentire post. dū lirat illā glo. nisi ageret ciuilr ad pecunie cōdēnationē quasi secus si iminueret aliud ꝑsonale ꝓiudicium puta infamia. dico ēt q; respectu ꝓdēnatiōis pecuniarie ōbet fieri distinctio ꝓmissa. ⁊ nō illā opi. post. naz ħ loquitur magis large. Et ad. l. iij. super q̄ se fundat bar. potest dici q; loqtur ī iuramēto [c] deferēdo a ꝑte nō a iudice. vt ibi apte sentit gl. scōo ñ plz dictū bar. q̄ten⁹ indistincte dicit q; si agat de crimie crimialr ñ pōt actor deferre iusiurādum reo. sed di-

[a] In causis famosis non ō ferr iuramētū necessariū adō q; idē tz hic Jo. an. ⁊ imo. in. iij. col. ⁊ spe. in ti. ō iu. dela. in pr̄i. vsi. vt aūt cū. vs. seq. sali. in l. i bonefi. i. xvij. col. C. eo. iali. ⁊ lu. ro. in col. xxxiij. i. l. admonēdi. ff. eo. ⁊ d. alcrā. imo. i. l. ij. in pr̄i. ff. e. in viij. col. limita tñ vt nōui in c. mulieri s. e. in pe. col. in ad di. q̄ incipit ⁊ ita.

[b] Idē tz ipsemet ab. panor. i. c. fi. i. l. nō. ad fi. s. q; me. cā. nā dr ibi ⁊ ī l. siquādo. C vñ vi q; violēria dz plene ꝓbari ēt si ciuilr agat ad dānū vel ītereſſe dicit ibi panor. q; vbi ageret ō modico aut leui ꝑpudicio si violentia ēt semiplene ꝓbata p vnū testez posset deferri iuramētū ī supplemētū ꝓbatiōis. idē tz. d. an. de bu. hic. in fr. col. Et q; imo i cā crimiali ēt ciuilr mota nō fit loc⁹ hic iuramēto necessario vltra glo. solēnem quaz adducē ēt hic iste. ⁊ d. an. ibi. s. ō testi. Idē tz pe. ō ancha. i. c. i. i. iij. nō. de testi. i. vi. lita tamē ex mēte isti⁹ in c. mulieri. s. c. i. pe. col. in vs. qd. n. si actor tē. ⁊ ibi dē notaui.

[c] Et iō ad uertēdū ē ex legib⁹ quas al. bar. i. d. l. maritus. qđ possz dici q; bar. nō loqr in iuramēto necessario, put intellexit iste sed loqr in iuramēto volūtario ⁊ iudiciali, put ēt respondet hic iste ad. l. iij. quā alle. bar. naz dictū doc. ē intelligēdū ſm leges q̄s al. put dicit ipsimet bar. in. l. nō solū. §. liberatōis ff. de libe. lega.

a Jtē q2 ꝓbatiões q̄ tanꝫ euidētes sufficerēt ad cōdēnādū puta q2 sunt violēte in crimialib⁹ nō sufficerēt. ita signāter idē ab.pano2.i.c.ij.de ꝓsumptio.z.d an.i.c.q̄sto.e.ti.host.z inno.i.c.q2 veriſile.e.ti.bal.i l.fi.i vlt.col.C. de ꝓba.lu.ro.i.l.i.§.ſigs in villa.ff.ad ſill.d.alex.imol.i ꝓſi.xv.icip.viſo ꝓceſſu ingſitiōis ſozmare ꝓptārē parme rē.i.v.col. Jtē i crimialib⁹ nō credi tur teſtib⁹ ñ assignantib⁹ ſufficiēterē cāz dci ſui lz ñ i terogati. ita nōt ſali.i d. l.fi.z.d.alex. i ꝑalle. ꝓſi.i viij.col. Et q̄ nō ōferaſ iſtud iuraiñ tū neceſſari uz i crialib⁹ eſt cōis z va opi.quaz teneꝫ cōiter gl z docto. gl. z doc.i.l.iij. ff.e.i v.agaſ. gl.z bar. i.l. marit⁹.ff.de q̄ō.z gl.hic i v. famoſa z gl.fi.i.c.cum ſint partiuz de reg.iur. i vi.z gl.ij.in c.tā lr̄is ō te ſti.host.i ſūma hui⁹ ti.§ vt ſup vſ.gd ſi crialr. ar/ chi i.c.ſigs ꝑſbyter.ij.q. v.ſp.i ti. de iura.dela.in pr̄i.i.v. vt tāt pleni⁹ iſtrua ris.bar.in.l. ſi.ff.de i lite. iur.z i.l. cuz q.§. i popu larib⁹ i.i.col ff.eo.bal.i.l. iudices in.i. op.C.ō iud. lz ꝓtū z ma le reuerit gl. ij.i.l.i bone fidei.C.eo.z idē bal.ſibi ꝓtius in.l.q accuſare.C. de edē.

b Et ibi vi de glo.magi ſtrā ponēte aliquos ca ſus in q̄bus fallit hec re gula z ibidē p̄panoz Jn noc.z alios nō.ſpe.in.§. ꝓbaſ i vſ.nē ad ꝓpoſitū. ō ꝓba. vide ēt p cūō ſpe. ponētem.xi. caſus in qui bus fallit p̄ dicta regula in.d.ti.de ꝓ ba.in pr̄inc. qualdā ſal

cerē ſic q⁹ in caſib⁹ i q̄b⁹ licitū eſt trāſigere pōt deferri reo iuramētū p actorē ſaltē reo cōſentiēte cū huiuſmodi delatio hēat vim cuiuſdā trāſactiōis.l.ij.ff.eo. z ꝓ ō facit iſte tex.i v̄bo nec lz z.d.l.lex cōnelia.§. hac lege. An aūt actoz ex hoc icidat in turpillianū vt ꝓdēnēf pecuniaīr. dicerē ſicut dī in ipſa trāſactiōe. iuramētū tī poterit deferri z impediet ꝓceſſus ad inſtā tiā ipſi⁹ actoris de quo remitto ad nō.p bar.i.l.trāſi gere.C.de trāſac.z in.c.fi.§.eo.ti.z vtrobiq; plene nō. an z q̄ licitū ſit in crimialib⁹ trāſigere. z.ij.q.iij. prevaricatoz.v.in cīb⁹ in tex.z gl. Tertio q̄ten⁹ di cit bar.z multi alij q⁹ re⁹ pōt actori indiſticte deferī iuramētū q2 vī ꝓſiteri ſi ille iurauerit. ego de hoc du bito q2 nō eſt vex q⁹ reus ſimplr ꝓſiteaf imo potius negat vt dicit ſpe.i loco ſupius allegato z vī deferre iuramētū ſub q̄dā ꝓfidētia q⁹ ille ꝓfitebit ꝓtū vigoꝫ iuramēti. ad hoc.n. deferī iuramētū. vī ſubmittit ſe z corpus ſuū dcō vni⁹ ēt aduerſarij. q̄ō q̄dē nō vide tur poſſe facer q2 nemo ē dñs mēbroꝫ ſuoꝫ. l. hber bō. ff. ad. l. aq. z. c. ꝓtigit de ſen. exc. Ad puniēdum aūt aliq̄nē corpalr z maxie capitalr requirīf clara cō feſſio. l. i. ff. de q̄ſti. vel ꝓbatiões aptiſſime vt ipe re⁹ vix negare audeat vt i. l. g ſiam. C. de penis. Neu trū aūt ꝓtingit i caſu nſo ad idē etiā facit. l. nō tm̄. ff. de appel. vbi dī q⁹ in cā corpali pōt glz appellare ēt reo iuito q̄ſi nō poſſit ꝓſentire inuſte ꝓdēnatiōi ita i ꝓpoſito. ex quo iſte directe nō ꝓfitef crimē vī q⁹ nō poſſit ſe ſubijcere dcō vni⁹ z maxie aduerſarij. z ſic forte opi. guil. de cu. ē verior lz ipſe nō moueaf bōis rōnibus. Ultimū dictuz bar.. q̄ō eſt ſatis cōe plz vt vbi agit ō crimīe crimialr nō fit p iudicē deferendū iuramētū actori i ſupplemētū. ꝓbationū. adduco rō nem q2 in crimialib⁹ a debēt eſſe teſtes oīo ſine ſuſpi tione vt ēt aliq̄tenus domeſtici repellāf q alīs admit terent in ciuilib⁹. vt. ꝓbaf. xiij. q.ij. c. ſup prudentia z le. z nō. iij. q. v. c. i. ergo fozti⁹ ipſe accuſatoz nō oz admitti ad faciēdū aliquē gradū ꝓbatiōis tū q2 ꝓſumitur inimicus de reſti. ipo. Jtē cū qs. ij. q. vij. ſigs tum q2 de facili iuraret ꝓ reū vt euitaret penā calūnie z hec ſufficiant de hoc articulo. Et p hoc determinaf q̄ō quā ponit ci. in. d. l. i bc nefidei. z. do. an. ꝟ ō ꝓ ſuppoſito q⁹ actoz poſſit reo in iſtis criminalib⁹ de ferre iuſiurādū vtz ex hoc incidat actoz in talionē de qua pena le. z nō. in. c. ſup bis. j. de accu. z nō. i. d. l. arbletas. §. calūniatoz. ff. de bis q nō. infa. z intellige eo caſu quo reus iurauerit illud crimē non ꝓmiſiſſe. Et vī primo q⁹ ſic p id q̄ō habef. ij. q. iij. q nō ꝓbauerit. z in. l. fi. C. de accu. ꝓtuz tenet ꝟ Jo. an. ar. ff. de iureiu. l. cum in p̄n. z. C. de plus pe. l. vna z de p̄bē. ſi beneficia li. vi. Do. an. limitat ꝟ in iuramento voluntario z iudiciali a parte delato. z i hoc caſu ꝓpric loqtur Jo. an. Jn neceſſario aūt actoz non rele uabitur ab illa pena ſm eum niſi dicatur ſemplenaz ꝓbationē dediſſe iuſtam cauſam litigandi vel infamiam p̄cedentē. j. de calū. c. ij. z q̄ō ibi nō. de elec. cum dilecti. dico q⁹ lz in priori caſu euitet penam talionis non tī euitat penā turpill. que eſt quq; librarū auri non. n. poteſt negari quin deferendo iuramentū reo deſiſtat ab accuſatiōe quo caſu incidit in turpillianū. l. ab accuſatione. ff. ad turpillianuz. vbi dicif q⁹ deſiſtere videtur q̄ componit cū aduerſario. pena vero turpilliani non eſt ſimilitudo ſupplicij ſicut pena talionis ſed pecuniaria cum infamia. de quo dic vt le. z nō. in. l. p̄varicationis cum. l. ſe. ff. de peruarica. ad p̄dicta facit q̄ō nō. bar. in. l. trāſigere. C. de trā

lentias etiā ponūt ſac. bu. bal. z ſali. in. d. l. qui accuſare.

c Jn vlti. col. Et dicit ibi pau. de ca. i. vi. col. q⁹ iſta eſt cōis opi. Et ex hoc habes q⁹ dī iuramētū neceſſariū tā ex pte iudicis q̄ neceſſitatur ōfer re q̄ partis que neceſſitaf ſubire nec poſſet referre vt. §. e. c. in pr̄i. Jntelli ge tī vex iudicē neceſſitari ſi petaf a parte ſm cūdē bar. i. d. vlt. col. z hoc

ſac. vbi vult q⁹ tranſigens ſuper crimine lz euitet pe nam calūnie non tī penā turpilliani. ita dicendum in caſu noſtro cū ex delatiōe z ſuſceptione iuramēti fiat quedā trāſactio. vt. l. ij. ff. e. Si vō iudex detulit iura mētū reo q2 actoz fecit q̄d potuit z nō ꝓbauit dic q⁹ ex hoc nō excuſaf actoz a pena calūnie niſi alijs a pertiſſimis documētis excuſet. vt dicit tex. bo. i. c. i. de ele. li. vi. i fi. z dic q⁹ fama publica q̄ erat tpe accu ſationis ꝫ accuſatū ē ltima cā credēdi. z excuſat accu ſatoꝛē a falſitate z calūnia vt nōt dicit bar. in. l. ij. C. ſi fnus vel li. ad decu. aſpi. li. x. ar. l. i. C. de teſt. z fa cit. §. verūtī. ij. q. vij. eſt. n. hoc euidentiſſimū de cu mētū z idē de ſemplena ꝓbatiōe z fiſib⁹. z ꝟ nō.

Sane. Quia ſupra dixerat de iuramento de ferendo a iudice z a parte ne aliquis crederet ꝟ iuramentum indiſticte poſſe deferri ſubij cit būc. §. i quo ponit nōbilem z ſolēnem litationē. z ꝟ intēdit. Actore nihil ꝓbāte re⁹ eſt abſq; oī oner ab ſoluēdus ſi vō ꝓſumptio ē p eo deferī reo iuramē tū vel ipſi actori ꝓſideratis ꝓſonaꝫ z cauſe circūſtan tijs. z pōt diuidi i duas ptes. Jn ꝑma ponit regulā. i ſcōa ipſi⁹ determiſationē ibi ꝓſū ptōc. Caſus ſra lis. Dicitur q⁹ ſi actoz oīo ōficit i ꝓbatiōe re⁹ dz ab ſolui q̄ſuis nihil ꝓbet: ſed ſi ꝓſū ptio ſit p actore reo pōt deferri iuramētū ad tollendā illā ꝓſumptionē: z ſuā inocētiā oſtēdā: z boc ē vex niſi iudex ꝓſidera tis circūſtātijs ꝓſonaꝫ z cauſe videat iuramētū illud deferēdū actori. Ber. Nō ibi z ſi nihil rē. q⁹ actoz nihil ꝓbās ñ pōt reo iuito deferri iuramñtū ſz dz pu re re⁹ abſolui ꝟ ꝓbat illō vbū z ſi nihil rē. Naz vt fa ciat ad titulū dz itelligi ēt de iuramēto. ō quo pleni⁹ dixi. §. e. c. i pn. Scōo nō q⁹ re⁹ nō tenef aliq̄d p bare ad abſolutionē ꝓſequēdaz ſed actore nō ꝓbāte dz abſolui ꝓcordat. c. vnicū ᵇ vt ecclē. bñfi. z. l. q ac cuſare. C. de edēdo. z. l. fi. de rei ven. z. vi. q. v. c. fi.

Nō tertio iūcta gl. fi. q⁹ vn⁹ teſtis dī facere ꝓſump tionē. z viō bo. tex. in. c. ſup eo. §. i. §. ō teſt. vbi dī q⁹ fac ꝓſūptionē nō modicā. z ē ille bon⁹ tex. maxie ad. j. dicēda. Quarto nō iuramētū ñ eē ō neceſſita te deferēdū reo vl actori ēt ꝓſūptiōe faciēte ꝓ actore ſed iudex bz ꝟ arbitrari ꝓſideratis circunſtātijs cāe z ꝓſonaꝫ. z ꝓ ꝟ facit vbū pōt poſitū i tex. Nā ñ qc qd iudicis prāti relingf iuris neceſſitati ſubijcif. l. ñ qcqd. ff. ō iudi. z. c. ꝓſuluit ō of. ōle. z ꝟ voluit boſt. ꝟ q vī voluiſſe ꝟ foze arbitrariū nedū i cui deferēdo ſed ēt an deferat dic̄ io. an. q⁹ qdā bñtes i. l. i bonefi dei. C. eo. lr̄az oz tenēt ꝓtū ſed ipſe dic̄ ſe bñe vbum pōt z ſic ꝓcordat buic z ſic vī trāſire cū opi. Hoſti. Sz doc. iuris ciuilis i. d. l. i bōfidei. z bar. i. d. l. ad monēdi. tenēt ꝓtū q2 tex. ibi dic̄ oz z iō ſi iudex ñ ō fert vbi ad ꝟ ꝓcurrūt neceſſaria poterit appellari ſm eos q̄ō mihi ſatiſ p̄z. Nā ſic̄ pōt appellari q̄ñ defert bñū iuſtā cāz nō iurādi. l. generalr. C. e. ita q̄ñ ñ vult deferre ſuggerēte ltīma cā z vide in aliq⁹ libris q̄ō tex. i. d. l. i bonefidei dic̄ q⁹ pp ꝓbationū iopiā litem cā cognita p iuſiurāduz decidi oz. z ſic iducit neceſſi tatē. z nō. ex ꝟ dicto doctoꝛ q⁹ vbū oz iducit neceſſi tatē fac. viij. q. i. c. oz. ad iſtū tex. dico q⁹ dat arbitriū in deferēdo reo niſi ꝓſideratis circūſtātijs rē. z ſic in ſpecto fine loqtur de arbitrio in cui deferendo. Jtē debet reduci iſte tex. ad terminos illius. l. in bonefi dei. Do. an. dicit ſibi placere opi. legiſtarum in iura mēto neceſſario. opinio vero cāoniſtaꝫ procedat in ſacramento purgationis quia in cauſa criminali pur gationes ſunt arbitrarie. boc vltimū non eſt verum

p iſtū in ſi. z q̄ āuis mlti i hoc ꝓtradicāt bar. tī ve ra z cōis é cum bar. q⁹ regrat exp̄ſſe q̄ō peraf a p/ te nec iu/ dex ex offi cio poſſet deferre. z formā pe rtiōis hu ius iuraīñ ti vide per ſali. ibi in d. l. admo nēdi. z i. l. i bōfidei in pe. col. cir. ſi. in v. q. Et idē dicas in iu ramēto in litem q⁹ iu dex neceſ ſitef illud deferre ꝓ ut notant raphael. ful. z. do. alex. in. l. nūmis. ff. ō i lit. iur. p illū tex. in vſ. non oz. Jntel/ lige cōiur rentibus requiſitis noratis p bar. in. l. in actionib⁹ in co. ti. de in lit. iur. Sed ex cā bēne poſ ſet iudex non defer rē. l. videa mus. §. de ferre in. c. ti. ſicut ēt am in iſto iuramēto neceſſario q⁹ ex cau ſa poteſt iudex non deferre.

a Jn.iiij. col.in.i.q.

b Et illa decisio nē inno.refert.z seq̄t spe.i.§.nē vidēdum vſ.illō ār i ti.de fnia z cū bar. tenēt ang. z.d.alex. fmol.i.d.l. admonendi.ibi viō z p.d.matheſ.de matheſi.limitātē dupliciter i ſuis nō.in.nō. xiv.

c Et ita etiā declarat q⁹ ad lit.cōteſt. pau.ō ca.i l.admonēdi in.xij. col.ff.e.

d Jmmo aliud opaſ q̄ ēt bꝫ viz termini pemptorij ad audiēduꝫ ſniaꝫ z iō iuderi vltia die termini porerit reū diffinitiue abſoluere ac tore aliter pempto / rie nō citato ita ſignanter. z ſingl̄r inquit bal.i auč.ci q in i.col.vi.q̄ro nunqd abūs i vltia die ꝛč. C.de tēp. ap.q̄ ppe tuo nō z viō ēt bal. i.l.q añ.ff. de v.ob.z ħ dictum bal.refert z ſeq̄t pau de ca.i.d. l.admonēdi in.xiij. col.fač qō nō glo.in cle.i.ō ap. z p bar.in l.itē illa in fn.ff.ō cōſti.pecu.

e Cui ō ferēdū ſit iuramētū neceſſariū q⁹ lis ſit ꝓte.ꝛ alſ nō valeret ſnia diffinitiua marie in iudice delegato vt p totū titulū vt lit.nō ꝓte.oꝫ ergo q⁹ dictū bar.reſtrigaſ z itelligaſ q̄ ſeruatus fuit ordo iudiciarius z coꝝ arbitro partes fūt pītes tpe,p nunciatiōis.vñ terminus appoſitus ab hoie operaſ ſolū[d] vt habeat viz termini pemptorij dati ad,pbandū non aūt ſupplet defectū aliaꝝ ſolēnitatū.z ſic itelige oīa allegata p bar.z inno. Scōo q̄riť q̄ dicitur plene probatū. So. Bar. multū inſtat i.d.l.admonēdi.z vide qō dixi i.c.tertio loco de proba. i fi. z i ſūma dic q⁹ tūc ē plene probatū q̄ iudex ex bis q̄ ſibi oſtā ſunt eſt adductus ad fidē z credulitatē ei⁹ qō intendiť.ff.de teſti.l.ad fidē z de ,pbatiōi.l.qnq̄/ ginta in fi.z qualiter adducaſ ad iſtā fidem z credulitatē non pōt dari certa doctrina.z q̄ꝫ adducitur p teſtes q̄ꝫ per p̄ſumptiōes q̄ꝫ p confeſſionez z partim p p̄ſumptionē de ſucceſſ.ab inteſt.c.fi.ſ.de proba.c.cū cām.z vide qō ibi dixi.z in.l.iij.ff.de teſti. Ex his pōt elici quādo dicit ſemiplene proba tum vel minus q̄ꝫ ſemiplene vel magiſ.nā dicit ſemiplene minus vel magis habito reſpectu ad extremū gradum probatiōis.ſ.ipſam fidem z credulitatem.

Tertio quero nunqd ſemp ſit recurrēduꝫ ad iuramētum dato aliquo gradu probationis. dic q⁹ ſic cā tñ cognita vt dicit tex.in.d. l.in bonefidei. poſſet enim eſſe ita leuiſſimū indiciū pro actore vt non eſſet locus huic iuramēto.z forte ob hoc dicit tex.hic pōt etiaꝫ ꝛč.non enī hic determinat qualis debet eſſe p/ſumptio ſed in genere loquit q⁹ preſumptione faciēte pro actore pōt deferri iuramētuꝫ.p̄ſumptionis āt infinite ſunt ſpecies vt nō.ſ.de p̄ſumptionib⁹ q̄ztū tñ eſt aduertēdum q⁹ ſi p̄ſumptio pro actore nō facit ſemiplenā non pōt deferri iuramentū actori. Ratio eſt in prōptu qꝫ ipſe actor maxime in cauſa propria non pōt facere vltra ſemiplenā.z ſic nō poteſt reſultare plena probatio.qō etiā ſentit bar.in.l.in bonefidei.ſed tunc ſi videbitur iudici deferetur iuramētuꝫ reo ad purgandum illā preſumptionē.vt hic z p hoc c.tam litteris de teſti.in.d.l.in bonefidei. vbi generaliter dicitur q⁹ propter probationū inopiaꝫ recurritur ad iuſiurandum. Sed nunc quero cui' deferetur iuſiurandū actori.ſ.an reo preſuppoſito q⁹ actor habeat ad minus ſemiplenaꝫ pro ſe. Sol. hec glo.ſi.in.ij.parte ſui attingit tacite hoc dubium z clare non decidit ſed dicit q⁹ q̄ſqꝫ reo quādoqꝫ actori. videtur tamē magis velle q⁹ reo regulariter.ſed actori ſi viſum fuerit iudici.z habeat pro ſe vnā bonā p/ſumptionem vel vnum bonuꝫ teſtē z q̄ztas non ſit magna.z ſic ſentit qō.ſ.dixi videlicet nō deferendū actori niſi habeat pro ſe ad minus ſemiplenam probationem ſed reo ſic qꝫ ſibi defertur non ad cōplendam probationē ſed ad purgandam illā preſumptionem.z ſic non eſt neceſſe q⁹ concurrat ſemiplena ſed ſufficit qualiſcunqꝫ vrgens ne remaneat ſuſpitio cōtra euꝫ. Et in pricipali.q.cui.ſ.fit deferēdū quot capita tot reputnť ſnie. Poſt.clare nō eligit ſed vť velle q⁹ reo niſi eſſet vilis z p̄ſueuiſſet deierare vel neſciret veritatem qꝫ ex facto alieno litigat tunc.n.eēt deferenduꝫ actori ſi bꝫ vnuꝫ bonuꝫ teſtē pro ſe z ē bone fame z cā nō eſt magna.z dicit cām magnam vel parū ex qualitate perſonaꝝ z regionum.z ſic itelligit ter.dum dicit iuramētuꝫ deferēdum reo niſi conſideratis circunſtātijs deferat actori.z hāc opi. ſentiunt glo.cōiter iuris ciuilis vt nō.i.l.admonēdi.z.l. in bonefidei p̄al. Abbas refert hic Odoff. dixiſſe ō ferendum ei pro quo facit ſemiplena preſumptio cuius virtute defertur vt aliquid ſibi profit ar.ff.de le. i.ſiquādo.ad iſtum ter.dicit q⁹ procedit quādo reuſ eſt honeſtior z melius nouit veritatez.dicit etiā q⁹ ſi actor ſemiplene probauit intentionē z reus ſemiplene defenſionem adhuc deferetur reo dato q⁹ in oībus ſit pitas qꝫ reus eſt fauorabilior z iura ſunt,pro ptiora ad abſoluēduꝫ q̄ꝫ ꝓdēnanduꝫ ꝛč. de proba. ex lr̄is.z idem guil.in Spe.de iura.dela.ad fi.v.qd ſi actor.vbi etiā recitat ſup hoc q̄t.uor opi.Ci.in.d. l.in bonefidei.dicit doc.tenere q̄tuor attēdēda in p/eligendo.ſ.cui deferaſ.primo attendēda eſt cōditio pſone.ſcōo natura cāruꝫ.tertio q̄ztas rex.q̄rto q̄/litas factoꝝ. Cōditio pſone attēdiť circa legalitatem vt legaliori deferaſ.legalitas autez iſta p̄ſideraſ ex origie ex rex accidētia ex origie pſone qꝫ ſi eſt natus ex bonis z legalib⁹ pentibus preſumiť bon⁹ z legalis.vt.ff.de edi.edic.q⁹ ſi nolit.§.qui mancipia. melius facit.l.ſiqs.C.ad.l.iul.ma.z.vi.q.i.vex. §. ſiqs cum militibus.iuxta illud. Sepe[e] ſolet fili⁹ ſimilis eſſe patri. Ex rex accidētia vt ex diuitijs vť pauperantibus.nam pauper facilius deierāt q̄ꝫ diuites.ff.de teſtib⁹.l.iij.z.iiij.q.iij.teſtium fides. qō procedit in diuitijs iuſte acquiſitis. Si autē queſite ſint per vſurariā prauitatem vel rapinam nō eſt ſic p̄ſumendum qꝫ ſic dānauit aiam ſuam in acquirendo ſic eſt nunc p̄ſumēdum q⁹ dieraret vt obtineret i cā ar.c.ſemel malus de re.iur.li.vi. Scōo principaliter attēdiť natura cārū vtrū ſint criminales vť ciuiles exigētes pſpicuā,pbationē de bis dixi.ſ.e.i pria pte. Tertio attendiť quantitas rex.vt ſi magna ſit res que petiť opus eſt maioribus indicijs. Magnitudo autē vel parnitas rex attendenda eſt ſm eum ex cōditione perſonaꝝ litigantiū z ex diuerſitate locoꝝ. Nā in qbuſdā locis res vilis reputatur precioſa z cara.xciij.diſtin.leginus. Quarto debet at/ an actor an reo. Et viō p doc.p⁹ gl. i.l.in bonefi. C.e.z p̄ſerti p Ci.ibi in vij.z.viij.q. z latiꝰ ſaſt.i xiiij.col.ad fi.z.iiij.ſeq. z glo.i.e.cū ſint partiuꝫ iura de reg. iur.i.vi.z in c.i.i.fi.ō gra. ſuc.in feu.z glo.i v.iure iurādo i.§.ſi vo pecūie z ibi ang.in.§. ſi vo vſuſr.i auč.de nup. aliqd glo.i.i l.marit⁹.ff.ō q̄ſti.ſpe.i.ti. ō iura.dela. i.vſ.vt autē plen⁹iſtruaris cū vl. ſe, z de hoc viō latiſſe p lu. ro.in.rep.l. admonēdi. ff.eo.in.xxx. col.vſ.vitio reſtar aiaduertendū.z plene z cgregie p.d.ias.ō mai.ibidē ſť glo.magna i vbo exacto i ſi.in.xcviiij. col.z p bal. i.c.cū eccliaſurria de cā poſ.z.p.z p. d.ab.i.c.i oī negocio.ſ.ō teſt.

g Jſtum verſum allegat glo.in.l. q⁹ ſi nolit.§. q mancipia. ff.ō edi.edic z vult gl.de creti z glo. vi.q.i.c.ſiqs in glo.v.q̄ ēt alle.iſtū. Jn ſequiť leuiter filia matris iter.z iō pano2.in.c. cum in cunctis in fi.pn. de elec.

a Jta ꝯbar ī l.admonēdi.ff.c.in pe.col.ad fi.ꝛ ibidē lu. ro.ī .xxviij .col. ꝛ.d.alex īmol.in vlti.col.ad fi.idē ꝯ bal.in ti.de cōtro.iue.sup rub .ang.in q.p cū disputata incip.assensis miles in.xxix col.ꝛ ī.l.posteꝫ.ff.de pac. Jm mo generalius ꝛ nōbilius ꝛ est ista nota.regula vbicūqꝫ qs repellit a testi monio ex causis enumeratis in.l.ij.§.l.iulia.ff.de testi.multo fortius repel litur ne sibi deferat̄ istō iuramētum necessarium cū efficiat̄ te stis in cā ꝓ/ pria.l.fi C.ō fideicō.ꝛ cō sequēter fit testis irregu laris ꝑ regu lam.l.oibus C.de testi.ꝛ l.nullus .ff. e.ita notat bar.in.l.qui accusare.ff. de edē.ꝛ re fert lu.ro.in o.l.admonē di in .xxvij. col.ī.xiij .fal lētia facit q̄ sing. decidit ang.in.l.ij.§ si dubitet̄.ff. quemad .re. ape.q̄ stāte statuto q̄ ꝑ/ licitū ꝓbet̄ ꝓ solā famam oꝫ q̄ talis fa ma habue/ rit oꝛtū a ꝑ/ sonis fide di gnis que sint oī exceptiōe maiores q̄ quotiē cun/ qꝫ admittit̄ ꝓbatio irre gularis req ritur q̄ talis testis sit om ni exceptiōe maiōr. Et hoc nō mul tū ꝓ statu tis disponē/ tibus q̄ cre di debeat in ramento dā nū passi.po/ ne.ħ. q̄ ille q̄ iurauit se passuꝫ dānū fuit interro/ gatus de cā ꝛ illā ī red/ didit. certe non valebit/ rale iuramē/ tū ad simili/ tudinē testif ar.coꝛ q̄ nō in.l.solā.C. de testi. iun/ cta.l.fi.C.de fideicō.ꝛ ita dicit ꝑstan tissimus do ctō.d. marti nº lau.in.l.fi posthum⁹.§ fi.ff.de li.ꝛ

tendi qualitas factorum vt magis scienti factum̄ de/ feratur iuramentum q̄ꝫ ignoranti.ff.ad vellea . quā/ quaꝫ ꝛ.l.marcellus.ff.rerum amo . Si vero omnia hec sunt hincinde equalia cui sit deferenduꝫ. Refert ipse quosdam dicere q̄ ar t vnus petit q̄ sibi defe/ ratur ꝛ alter non .ꝛ tunc non petenti est deferenduꝫ quia ille qui ingerit se est suspectus.ff. de procurat. l.que oīa. Aut vterqꝫ se igerit vel neuter.ꝛ tūc acto ri dicūt deferēdū qui laborauit in ꝓbādo semiplen. hec rō non placet Ci. q̄ nō est hic remuneratio faciē da. Mā ꝛ si actoꝛ nihil ꝓbasset quātūcūqꝫ laboraſſꝫ nulli deferet̄ iuramētū refert alios dicere reo eē defe rendū q̄ fauorabilioꝛ.ꝛ q̄ actori nō sit deferēdū vi/ detur q̄ nemo est testis idone⁹ ī cā ꝓpria. iij.q. ij. oīb⁹.vii Azo habuit ꝓ absurdo ex hac rōne vt ipsi actori deferat̄. Refert ēt Ci.canonistas dicer̄ q̄ reo sit deferēdū. Refert vltimo Jde. quē ipse sequit̄ te/ nere vt oīb⁹ existēt̄ib⁹ parib⁹ actori sit deferēdū ꝛ si reo. ꝓbat hoc rōne q̄ iuramētū est deferendū ei de quo verisile ē q̄ minus facile puret ar.ī.l.ij.C.de ī/ di.vidui.tol.facit.c.clericos de vi.ꝛ ho.cle.ſꝫ magis est verisile q̄ deieraret re⁹ q̄ꝫ actoꝛ q̄ꝛ grau⁹ ē pdet̄ q̄ꝫ nō acqrere.l.si spōsus.§.si marit⁹.ff.de dona. in ter vi.ꝛ vxo. bar.in.d.l.admonēdi.dicit q̄ ant actoꝛ bꝫ ꝓ se tm̄ q̄ facit suspitionē nō ꝓsumptionē vel se miplenā,ꝓbationē ꝛ tūc nunqꝫ sibi deferr̄ iuramētū q̄ꝛ iuramētū suū nō ꝓficeret,ꝓbationeꝫ vt.s.dixi sed illo casu defert reo ad purgationē sui allegat istū tex. ꝛ hoc,ꝓdest actori q̄ꝛ admittet ēt post sniaꝫ ex nouis instris.d.l.admonēdi.ꝛ dixi.s.ī ꝓria ꝑte. Jdē dicit ī reo si actoꝛ plene,ꝓbasset ītētionē suā.ꝛ re⁹,ꝓbasſꝫ solutionē ꝑ aliqō idiciū leue.nō.n.deferr̄ iuramētuꝫ ipi reo q̄ꝛ nō ꝓficeret,ꝓbationē suā sed deferr̄ actori eadē rōne q̄.s. Si vo actoꝛ bēret semiplenā,ꝓbatio/ nē tūc figdē actoꝛ nescit vitatē ꝑ verā sciam q̄ habet̄ ꝑ sensuꝫ posito q̄ sciret ꝑ firmā credulitatē ꝛ nō de/ ferret̄ ei iuramētū.qō vr̄ tenere gl.ī.d.l.ī bonefidei. Rō q̄ꝛ hoc,ꝑcederet ēt ī extraneo teste cū hēat depo nere de bis q̄ ꝑcepit suo sensu.l.testiū.C.ō test.ꝛ.iij. q.ix.c.testes.multo forti⁹ ī fcō ,ꝓpria.ꝛ hoc cāu de/ fert reo.si vo actoꝛ bēret ꝑfectā sciam de eo qō q̄rit vt qꝛ agit de mutuo dc se fcō ꝛ tūc figdē ipse ē vilis ꝑsona vel alias infamis tūc nō deferr̄ sibi iuramētum eadē rōne q̄ꝛ si ēt esset extrane⁹ testis bui⁹ cōditiōis nō ꝓficeret,ꝓbationē.ꝛ sic deferr̄ reo iuramētū.idez dicit eꝫ si re⁹,ꝓbasset defensionē suā semiplene ꝛ ac/ toꝛ ,ꝓbasset itentionē suaꝫ plene nō deferr̄ iuramētū reo eo casu quo.s.dixi nō deferēdū actori.sed si oīa ista cessant qꝛ cā nō est magna ꝛ actoꝛ scit plene vita/ teꝫ ꝛ est ꝑsona honesta si bꝫ ꝑ se vnū bonū testē ōfer/ tur sibi iuramentū ꝛ ꝓficiet ,ꝓbatōeꝫ.ꝛ idē eꝫ si reus semiplene,ꝓbasset defensioneꝫ suā tūc sibi deferr̄ iu ramētuꝫ ꝑm illā regulā ī oꝛe duoꝝ.s.dicētis ꝛ testis adhibit̄ stat oē vbuꝫ ꝑ quā regulā rñdet ad illud ab surduꝫ Azo.vꝫ q̄ qs nō dꝫ esse testis ī cā ,ꝓpria h/ eni nō est absurduꝫ ꝑm euꝫ.nā decre.s.de iudi. no/ uit refert vba dñi ī euāgelio dicēs. Si peccauerit ī te frater tuus ꝛc.in q̄ gdē auctoritate innuit̄ vt vnus testis sufficiat cuꝫ dicēte ꝛ clari⁹ h̄ habeat̄ in.c.in oī ō testi.qō bar.nō allegat ꝛ illud ius diuinū alternatiue loquēs interpret̄ ius ciuile ꝑm cū q̄ in causis grauī/ bus ꝛ magnis requirūtur duo testes cū dicēte.ī cau sis nō magnis vbi nō possunt bēri alie ,ꝓbatiōes suf ficit vnus testis cū dicēte in.d l.in bonefidei.cā tam cognita vt ibi.ꝛ in cause cognitiōe versat̄ quicqd.s.

pos.vbi dic̄ se audiuisse a p̄stāte doc.d.pe.de besu.cōfirmo p illud q̄ ī spē ponit.d.an.de alerādro. doctoꝛ neapo. in.d.l q accusare in.ij. col.C.de edē.q̄ stāte ꝓdicto statuto q̄ de dāno dato in fundo alicui⁹ stet̄ soli iura mēto dānū passi/ tegrū q̄ ille dānū passus ad hoc vt possit iurare sit oī ex ceptōe maioꝛ cū ista sit ,ꝓbatio irregularis vide ēt q̄ ex p̄ dicta regla ista

dictū est. Jo.an.ꝛ potius ꝓ reo ꝑ hanc decretalē que ꝓsumptiōe ēt faciēte ꝓ actoꝛe defert potius reo.ꝛ qꝛ succūbere oppꝛobriosius est actori q̄ ꝓuo/ cauit ideo de periurio plus est suspectus.ꝛ ꝑ hoc tollit motiua Jde.ꝛ ci. Jdē vult do.an.alia rōne dicit eni q̄ si actoꝛ semiplene,ꝓbauit reus deberet ex iuris re gula absolui q̄ actoꝛe nō,ꝓbante ꝛc̄.C.de eden. qui accusare.ꝛ.c.vt nostrū vt ec.bene. Unde actoꝛ rele/ uatur ꝛ reus grauat̄ qꝛ pure non absoluit̄ merito ꝺꝫ reus in hoc releuari vt sibi ꝛ nō actori deferatur iura mentū ꝑ banc rōnem.idem infert si actoꝛ plusqꝫ se miplene ꝓbauit vt hic ar. ad ꝓdicta ī.l.cum q ff.e.si vero actoꝛ plene ,ꝓbasset ꝛ reus semiplene de senſionē tunc ꝑm cum deferēdū est sibi actori ꝓdicta rōne qꝛ deberet de iure reus ꝓdēnari ex quo ple ne non ,ꝓbat defensionē suā ꝛ actoꝛ plene ꝓbat in/ tentionē suā. Et ꝑm banc opi.dicit q̄ nunqꝫ quis re peritur testis in facto ꝓprio. Nō obstat.c.in omni ꝛ.c.nouit.qꝛ loquūtur in materia peccati ꝛ denūcia/ tionis.q̄dam alij tenuerunt oppositū cum opi. bar. vt actori sit deferendū.p.c.fi.de testi.li.vi.vbi solum dicitur de actore. Ego cōsidero nō posse negari q̄n in causa ꝓpria attentis circūstātijs ꝑsonaꝝ ꝛ cause quis q̄ñqꝫ testificet̄.vt hic in fi.ꝛ in.d.c.fi.ꝛ expꝛessi us in.c.ex rōne de procu.vbi fuit iuramētū delatum actori in causa reuocationis procuratoris ꝓ quā qui dem reuocationē omnia gesta veniebant annullāda. ꝛ sic optime procedit consideratio bar.dico tm̄ illud indistincte non admittēdum sed placet vt ꝓria fronte iuramētum deferat̄ reo nisi consideratis circūstātijs ꝑsonaꝝ ꝛ cause iudex arbitretur deferendū actori vt qꝛ actoꝛ melius scit veritatem.ꝛ sic procedit dictum. c.ex insinuatione.vel est legalioꝛ ꝛc̄.vt.s.dixi in opi. hosti. Jdꝛobat̄ apertissime hoc hic non cauillando lr̄am.nec obstat.c.fi.de test.li.vi.qꝛ loquit̄ negatiue dicens non deferendū indistincte actori sed consi/ deratis circūstantijs ꝛc̄.ꝛ sic in effectu ꝓuidet vt hic ꝛ fecit mentionē de actoꝛe ꝛ nō de reo qꝛ iudex ibi de ferebat indistincte appellanti cum foueēdo qꝛ causaꝫ ad euꝫ dctulerat.vnde papa illum repꝛehēdit in hoc vt ibi nō. Joā.an.in nouella quicquid tm̄ hic ꝛ alibi scribatur hoc tm̄ videtur arbitrariū.ꝛ raro continge re potest q̄ omnia vtriusqꝫ sint paria. Sed qꝛ.s. incidenter tetigi an iuramentū sit deferendū eo casu quo actoꝛ plene ꝓbauit intentionē ꝛ reus semiple/ ne defensionē quero an hoc sit verū indistincte. So/ lutio doc.iuris ciuilis.in.d.l.in bonefidei.ꝛ.l.admo nendi ꝛ doc. nostri hic cōiter dicūt q̄ aut in his que sunt directe cōtraria occurrit plena ꝛ semiplena. exē plum ꝑ duos testes ꝓbaui q̄ mutuaui tibi tali lo/ co ꝛ tempoꝛe tu per vnū testem ꝓbas q̄ eras eo tē poꝛe absens ab illo loco.ꝛ non est locus delatiōi iu/ramenti sed tunc plena ꝑfertur semiplene ꝛ illā elidit ī totuꝫ ꝛ hoc casu ꝓcedunt iura dicentia illū debet̄ obtinere qui habet iura potiora vt ꝓbatur in.c. in nostra de testi.ꝛ.c.licet de ꝓba.ꝛ.l.ij.C.de edic. diui hadria.nota.glo.in.c.suggestum de iurepatro. sed si plena ꝛ semiplena sunt compassibilia. Exem/ plum ꝓbo per duos testes de mutuo tu per vnuꝫ ꝓbas solutionem vel pactum de nō petendo.ꝛ re currit̄ ad iuramentum.ᵇ alias sequeretur absurdū ꝑm Jo.an.qꝛ in nulla causa in qua fundata esset ō iu re cōi intentio agentis posset deferri iuramentum ꝑ semiplenaꝫ ꝓbationem factam a reo sup defensiōe sua. Cui aūt sit hoc casu iuramentum deferendum.

a lu.ro.ī.d. l. admonē di.i.xl. col
b Adde q̄ cuꝫ ista doctri.sim plr̄ tranſe unt sul. in o. l. admo nēdi ī pe. col.ꝛ pau. ō ca.i.xiij col.ꝛ bal.i c.ij.de pb. ī vlt.col.vl cens istud ibi nō. ꝓ bari ī illo tex. si sub/ stūr intelli gat̄. ita ꝛ bal.i. l.i bonefi.ad fi.ī.vlt.q. ꝛ ibi sali ī xvi.q.ꝛ.d. an.de but. bic in.vij. col.vbi si cut q̄ ista ē cōis opi.ꝛ d.ale.imo. ī cōsi.cclx xvi.icip.ī cā ꝛ lite ꝛ tēre iter al bertinū ō mainā.ad de tex.i.c. pº electiō nē ꝛ ibi.d. an.de but. ꝛ i.c.cū ſſ de pcef.pº bē.ꝛ tex.i c.vt nīz ꝛ q̄ ibi nōt. p.an.ō of. archi.bar.ī l.i.ī pti. p illū tex.ff. de vē.ispi. p.d.an.i.c fi.ī vlt.nō. de luc. ab ite. fac̄ cō nō.bal.i.l. vbi pcm. C.de pac. i.q. de nō soluēte col lectal.ꝛ q̄ nō.bal.i.l. iperator. fl.de stam ho. allegā do gl.i.l.i. C.qui ad. quos facit ēt q̄ dicit bal.in.c.i. §.facramē tū in. iij. colum.de consuetu.

fecti seu.cõfirma p illud qđ nõ.dicit Sali.in.l.si q adulterij.p illum tex.C de adul.q;si fundata intentione actoris exceptiones rei ⁊ replicatiões,iter se ꝯdicunt nihilomin⁹ ſerenda eſt ſnia pro actore qr adhuc manet fundata intentio ſua. Sed aliter videt tenere Bal.in.d. l admonendi. in. ix. col.in pri v.qro qd ſi actor,pbat p duos teſtes vbi in hac.q.qñ actor p duos teſtes ,pbauit et re⁹ p vnuz ñdet q; ſi tales ,pbationes ſint ꝯdictorie ab origine ſicut verũ ⁊ falſũ tũc ꝑfert ,pbatio actoris plena.ſz ſi fũt ex poſt facto vt qr actor ,pbauit p duos teſtes intẽtionẽ ſuaz reus autẽ p vnuz teſtem ,pbauit pactuz de nõ petẽdo tunc dicit q; i hoc ſunt opi. doc.in. d.l in bonefi. ſed ipſe dicit indiſtincte tenere validioꝛẽ probationẽz vincere ⁊t minus validã nihil operari ⁊t i elidendo qđ eſt contra doct.p alle. remittit tñ ſe ad ea q̃ dixit i d.l.i bonefidei.

a Et ibi etiã Bal. in ſi.⁊ illã glo.in.d l. ſi. reputat multũ ſingu. Ang. i l. ſi cir. ſi princi. vbi ad hoc adducit duo pul.exempla.ff.q⁹ me.cau.ſbi vide per eũ. Et in terminis nr̃is adde Bal.in.c.i.§ facm.in.iiij.col. de ꝓue.re.ſeu.⁊ in ſpẽ idem dicit ſſDau.de ca.in.l.admonendi.ff.e.in vlti.col. Et vide Ang in auẽ.de teſta.impa in prin.vbi ponderat eſſe aliã glo.q; vn⁹ teſtis nõ,pbet indicium ad factũ ſed duo.⁊ idem Ang in.l.ſi in ſi C.de codi.vbi ponderat de hoc eſſe aliaz glo..Bal.in.l.ſi qs ex argentarijs.§.i.in ver.qd enim ff.de eden ⁊ in.l.ſi.in prin.in.i. lect. ff.qđ me cã.⁊ in.l.ij.in prin.ff.de,ex.tu ⁊ in d.l.admonendi.in.x.col.ff.co.

b Quod eſt qñ nulla exceptio nulla macula impingi põt glo.in v.idoneos.in.§.item verboꝝ.in li.de inuti.ſtipu.⁊ glo.in v.maiores.in.c i.vbi doc.de conſangui.⁊ affi.

c Idem tz do. An.hic.Bal.in.c.ij.in vlti.col.de ,pba.Sali.in.l.in bonefi.C.e.in.xi.col ⁊ ibi ang.in vlti.⁊ idẽ Ang.in.l.admonẽdi in pe.col.ff. eo.benefacit q; inqr in ſi.Bal.in.c.i.§.facm.in.ij.col.de ꝓue.re.ſeu. Et hanc deciſionẽ Bar.in.d.l.admonendi.⁊ glo.⁊ doc.hic ſeqtur do.Alex. ſimol.in cõſi.xiij.incip.ex his que in themate narrata ſunt difficultas reducitur ⁊c.⁊ in cõſi xviij.icip.viſo proceſſu cauſe vertẽtis inter antoniũ ⁊ in cõſi.xxxij.incip.viſo pũcto ⁊ in dubijs in cõſi.cclxiiij.icip.viſo ,proceſſu vtriuſq; cãe in.ij.col.adde ſolennẽ tex.in.c.accuſatores.iij.q.v.glo.nõ.in §.cogitandũ.in verbo teſtes.circa fi.in auẽ.de mona.

d Et idem tz.d.An.hic.in.v.col.⁊ Bal.in.ix.⁊ bal.i.l.i bonefi.C.e.in.iij col.⁊ ibi Sali.in.xij.⁊ Bar.in.d.l. admdnẽdi.in.x.col.ff.e.⁊ cuz ipſo tenẽt ibi Ang.Ful. ſſDau.de ca.⁊ do.Alex.bene facit q; voluit Bal.i.l.de gb⁹ i xxij. col .ff.õ leg. vbi tz q; vnus teſtis non ſufficiat vt ſit loc⁹ iuramento in ſupplemẽtũ probationis ad ,pbandũ cõſuetudinẽ vel notoriũ cum verifiẽt õbeãt eẽ mẽtis nõ vltra iſtas quattuoꝛ fallentias in quibus vn⁹ teſtis nõ faẽ ſemiplenam ,pbatõz. Aliam vide per bal.in.c.i.§. ſacm. de cõſu.rec.ſeu.in ij.col.⁊ fi. qñ teſtis deponit ſuper eo qđ eſt remotũ a nã ꝯ⁹ benefacit qđ nõ.idez bal. i.c.i.§.fi. per illuz tex. qd ſit iuc.vbi dicit q; cũ pacta extranea non preſumant vnus teſtis de eis d.ponẽs nõ probaret ſemiplene. aliam etiã ſallentiaz vide p eũdẽ bal.i d.§.ſacramẽtuz in.ij.col. ſi teſtis etiã non interrogatus nõ aſſignat rõnẽ dicti ſui tũc non facit ſemiplenã ,probationẽ refert ⁊ ſeq.Ino.i.d.l.admonẽdi i.xx v.col.in.vi.ſallẽtia ⁊ in ſeq.col.i.x.fallẽtia.⁊ in rep.rub.ff.de arb.i.xi.col. ſequiſ ſimpliciter.d.alex.imol.in d.l.admonẽdi.in.xi xi.col.facit bene vnuz dictũ iac.butri.q; pro valde nõ.refert ⁊ ſequiſ idẽ bal.in.l.p̃ſbyteri circa fi. C.de epi.⁊ cle.ſequiſ lud.ro.in.d.rep.rubrice de arbi.i.x.col.⁊ i.l.i.in pri.ff. de ope.no.nũ. Ad idẽ q; decidit idẽ bal.in.l.de qbus in repeti.i.xxiiij. col. ff.de lega.q; teſtis q̃ aſſignat rõnẽ ſui dicti p̃ertur dicto alterius nõ reddẽtis.vide oino ibi p eũ. Septimã fallẽtiã vide eẽ p eundẽ bal.i.l. i.⁊ ibi clarius ange.cir.pri.ff.q; me.cã. Idẽ bal.i.d.l.in bonefidei in.i.colũ.in.iij. oppo.bal.in.d.l.de qbus.glo.bar.⁊ bal.in.l.i.C.qui ⁊ aduer.quos.lud.ro. in cõſilio.xci.incipiente viſis ac pcuncratis actis.in.v.col.alias vide p ludo. roma.⁊ moder.in.d.l.admonẽdi.ff.eo.

e Idem tz do.an.de bu.hic.⁊ imo.in.iij.col. Idem.d.an.in.c. quãuis ꝺ re iudi.ang.i.l.ij.ff.de edẽ.d.alex.imol.in re .l.ſepe.ff.de re iudi.in. xxxvi. col.vbi multũ exclamat tamẽ dicit q; nõ videtur abſqz dubio vt ibi latius p eũdẽ.adde ẽt hic panoꝛ.in.d.c.quãuis vbi reputat hoc dictũ bene notãdũ tamẽ dixit relinquẽdũ arbitrio iudicãtis vt ibi latius p eum.

f In vlti.col.⁊ pau.de ca.in.xiij.col.

cũdo in.c.veritatis de do.⁊ cõtu.de vtroqz p̃ bar.i d.l.admonẽdi. Jo.an.hic ſimplr approbat hic glo. accur. vnũ nõbile dictũ ponit bar. i.d.l. admonẽdi. iter alia dicit.n.q; dcã teſtiũ recepta examinata iter alias pſonas faciũt ſemiplenã,pbationẽ ſicut dicim⁹ de ſnia.qđ limitat ſi mõ illi teſtes de nouo examiari nõ poſſunt alias eſt pti imputãdũ ᶜ arg.in.l.ſi.C.de teſt.⁊.c.pſitata eo.ti.⁊ vide qđ dixi in.c.venẽs.ij. õ teſt. Quero vtrum ps poſſit vel debeat petere vt hoc iuramẽtũ ſibi deferaſ.bar.i.d.l.admonẽdi.ᶠ dicit q; ſic p.l.iij.§.hoc aũt iudiciũ.ff.de dã. iſec.vbi dicit q; iudex nõ teneſ ꝑpendere officiũ ad cõmodũ ptis nõ petentis.⁊ dicit q; hoc petere poſſit vſqz ad cõcluſionẽ in cã.⁊ ſic dicit ſuare ꝓſuetudinẽ.ego puto q; ſine qualibet petitõe põt iudex ⁊ debẽt hoc iuramẽtũ deferre p̃ tex.in.d.l.in bonefidei in.v.oz.⁊ facit hic tex.in.v.põt ⁊ i ſi.in.v.videat animo ex petitione videt pars aliquãtulũ ſuſpecta. Si.n. extraneus teſtis ſe igerẽdo redderet ſuſpectus.vt dixi in c.ij.de teſti.fortius pars.pro hoc qđ dixi in alijs q̃ſtionib⁹. Itẽ oritur euidẽs p̃ſumptio q; pro ſe iurabit ex quo illud petit ⁊ ideo ſibi vt ſuſpecto nõ eſſet deferẽdũ iuramentũ ſed fortius alteri parti nõ petẽti.vt quidã direrũt vt refert Ci.vbi.§. Sed nec obſi dicatur iudicẽ nõ teneri impẽdere officiũ ſuum nõ petenti qr ſatis eſt partẽ a pri.petiſſe iuſticiã. iudex aũt ꝺz cuncta rimari ⁊ modis oĩbus laborare ad veritatem habendam.xxx.q.v.iudicantem.⁊.C.de teſti.nullus ⁊c.

Secũda pars Abbatis ſſpanoꝛ.ſup decretaliũ ſcõo optatũ finẽ tenuit. Cenetijs ĩpreſſa ĩpẽſis magiſtri Gabrielis braſſicẽſis ac Dionyſij õ bertochis de bononia vna cũ multis ⁊ optimis ſuppletionib⁹ ſeu additiõib⁹ dñi Bartholomei õ bellẽzinis ⁊ aliorũ clariſſimoꝛũ iuriſcõſultoꝛũ vt ex eaz lectura clare paret nõ pretermiſſa caſuũ bernardi interpoſitione. Que oĩa ſũma cura ac omni diligẽtia correcta ⁊ elaborata die.xiiij.februarij. ᴍᴅ.cccc.xci. Ad laudez dei. Amen.

(Vd Panor. Vol. III. Pag. 298 ff. 1575)

Regiſtrum.

aa bb cc dd ee ff gg hh ij kk ll mm nn oo pp qq rr ss tt uu xx.omnes ſũt quaterni excepta x que ternus eſt.

Tabula. Rubricarum tertie partis Panor. s
per secundo decretalium libro adiuncto sibi num
ro chartā denotante in qua eorum queque suū so
tur principium.

De exceptionibus cartha.	ij.
De prescriptionibus.	xxi.
De sententia ⁊ re iudicata.	l.
De appellatiōib⁹ recusatiōibus ⁊ relatio.	lxxxix
De clericis peregrinantibus.	cxli.
De cōfirmatione vtili vel inutili.	cxlij.

Finis.

Pars IV.

Jso de iure actoꝝ quo muniunt̄ vt lanceis seu gladijs merito subijcit̄ ius reoꝝ quo muniunt̄ vt clypeis ꝛ loricis. vel aliter ꝛ sic. Supra visum est de probationibus in genere ꝛ in specie: sed qꝛ vt plurimū fundata intentione actoris reus opponit peremptoriā vel ꝯ probationē actoris cōgrue igit̄ ex ordine subijcit̄ tractatus de exceptionibus. Oppo. ꝯ situationē rubrice vī enīꝫ male situata. debuit. n. poni ante rubricā de lit. ꝓte. cū tūc opponant̄ dilatorie fori. So. dic qꝫ respectu dilatoriarū cōgruentius fuisset ibi posita rubrica sed potius respectu peremptoriaꝝ necessario debuit poni hic. Et si diceres quare nō posuit ibi sicut hic dicit Jo. an. hoc esse de arbitrarijs. vel voluit hic ponere qꝛ peremptorie magis afficiūt negociū pncipale ideo fuit equius illaꝫ in ordine ponderari. ar. in. l. queriī. ff. de ſta. bo. ꝛ. iiij. q. iij. hermaphroditus. ꝛ si diceres qꝫ alique peremptorie ꝓponunt̄ ante li. ꝓte. vt. j. de li. ꝓte. c. vno. li. vj. respondet ipse qꝫ hoc casu ale non fuit preponderandū regule vel dic qꝫ iura adaptant̄ ad ea que frequētius accidūt. vt. l. naꝫ ad ea. ff. de legi. Quero quid est exceptio. So. dico qꝫ ē actionis vel intentionis exclusio. sic alternatiue dico qꝛ aliqñ excludit actionē aliqñ intentionem tm̄. Exē pluꝫ primi cum in veritate actori competit actio ꝛ eā per exceptionem excludi oꝫ. nam si metu coactus vī dolo inductus tibi stipulanti promitto de iure ciuili obligatus tibi sum. vnde ex stipulatu recte quidē agitur sed inique ideo per exceptionem qō me. cau. vel doli mali excludendus est actor. ꝛ idem in similibus. Exemplum secundi quādo actio in veritate nō competit actori sed de facto agit. vt si petas a me decem ꝛ ego excipio ꝛ dico me soluisse. si enīꝫ verum est qō dico. s. me soluisse nulla competit tibi actio qꝛ solutione eius qō debeī omnis tollitur obligatio. insti. q. mo. tol. obli. in prin. ꝛ qꝫ exceptio excludat quādoqꝫ nō actionē sed intentionē vel actorem probaī. ff. eo. l. ij. ꝛ de his per Goffr. in summa huius titu. ꝛ de multiplici exceptione vide qō nō. j. eo. c. exceptionem. vide etiaꝫ per Jnno. in. c. cum dilecti. ꝛ. c. dudum. ij. ō elec. vbi appellat exceptionem intentionis quādo excipitur cōtra euꝫ qui non petit est tamen in facultate petendi ꝛ habet intentionem vel habere debet petendi. vt quādo excipit̄ contra electum ante qꝫ petat confirmationem vel consecrationem. nam ꝛ exceptio potest deduci quandoqꝫ in iudicio lꝫ nō deducaī actio. vt leg. ꝛ nō. in. l. si contendat. ff. de fideiuſ. ꝛ in. l. aurelius. §. si centum. ff. de lib. le. vide qō dixi in. c. si quis contra clericū de ſo. compe. Adde vnuꝫ notabile dictum Spe. dicentis qꝫ quando peremptoria proponitur ante lit. conte. est intentionis exclusio. si vero ꝓponiī post tunc est actionis exclusio. ita nō. in ti. e. §. i. v̄. ꝛ nō. ꝛ in ti. de lit. contest. §. i. v̄. sed nunquid per exceptionē. ꝛ hec omnia procedūt in exceptione peremptoria. de reliquis videbitis. j. eo. c. pastoralis. ꝛ c. exceptionem. Unde autem habuit ortum exceptio. dic qꝫ in paradiso adam excipiente qꝫ decepta ab eua peccauerat. vt ponit Spe. in proemio. §. sane. Ego credo qꝫ processit ab ipsa natura qꝛ exceptio est quedam defensio que est de iure naturali. vt in cle. pastoralis de re iudi. Et Tullius lib. primo officiorum in tractatu sic inquit. Principio generi animantium omni est a natura tributum vt se vitam corpusqꝫ tueatur declinetqꝫ ea que ei nocitura videāī. queqꝫ sint ad viuendum necessaria inquirat ꝛ paret vt pastum: vt latibula ꝛ alia eiusdem generis. formalitatem tamē presumpsit a iure positiuo. Nico. Abbas.

Enque. Casus. Si testis de crimine contra eum excepto conuincitur vel alias conuictus apparet repellitur a testimonio sed de crimine nō punit̄ si nō tāgit negociū pncipale. h. d. tria sūt dicta sm ibi qꝫ si. tertium ibi ceterum. Ego materiā buius. c. latissime expediui in duobus locis. primū enīꝫ ꝛ sm dictum expediui in. c. testimoniū. s̄. de testi. vltimū in. c. ij. de or. cog. vbi videas. hic aūt aliqua simpliciter dicam pro forma. Casus Ifalis. Quesitū fuit a papa an in personas testium crimina obijci possint vt sic a testimonio repellantur: quibus ante iuramentuꝫ vel depositiones nihil fuerat obiectum. Respondit papa qꝫ possunt opponi ꝛ subdistinguendū in hunc modū: si crimina obijciunt̄ testibus: de quibus nondū fuerant accusati: sed tandē opponunt̄ in modū exceptionis: crimina illa probari debent: anteqꝫ causa per sententiaꝫ terminetur: que si probata fuerint a testimonio repellent̄: qꝛ vt dicunt canones: testes absqꝫ vlla infamia vel suspitōe: vel macula manifesta in ferendo testimoniū requirunt̄: qꝫ si sola crimina de quibus alio tempore conuicti vel cōfessi sūt in iudicio testibus obijciuntur a testimonio repellantur: qꝛ eorum confessioni non est credendum contra alios nisi prius se probauerint innocentes. Ceteruꝫ. quereret aliquis. Ecce crimina probata sunt cōtra testes vtruꝫ puniet̄ pena ordinaria. Rñdet papa qꝫ in eos accusatio iuris ordine nō ꝓcedit: sꝫ sufficit si a testimonio repellant̄: precipue vbi crimen quod eis obijcit̄ non cōtingit causam de qua agitur. Ber.

Nota testeꝫ quantūcunqꝫ toleratū posse repelli a testimonio si nunc de crimine suspitione aut infamia conuinci potest ꝓcor. dictū. c. testimoniū. ꝛ. c. sup eo de testi. vbi nō. quid de iure ciuili. secus autem si erat toleratus tempore quo reddidit testimoniuꝫ. vt. l. i. C. de testi. ꝛ quod ibi nō. iij. q. vij. §. verum tamen.

Nota secundo qꝫ sententia est terminus exclusiuꝰ probationis exceptionis oppositē in personas testiuꝫ possunt ergo vsqꝫ ad sententiam probationes in-

duci. ⁊ intelligo ante conclusionem in causa per. c. dilectus de fide instru. ⁊. c. auditis de procur. ⁊ qđ notar Inno. in. c. pastoralis de cau. pos. ⁊ proprie. excepcio tamen debet opponi ante aperturam attestationum. de quo dic vt leg. ⁊ nō. in. c. presentium. s̄. de testi. An autez probationes possint induci anteq̄z testis recipiat. diri plene in. c. ex parte ade de testib.

Nota q̄ ad hoc vt testis omnino dicatur integer oz q̄ sit omnino inunis ab his quattuor. s. crimine. qđ intellige vt diri in. d. c. testimonium. Infamia an hoc procedat in infamia facti. dic vt in. d. c. testimonium. Suspitione. s. inimicitie. iij. q. v. accusatores. vel crimis. q̄ non debet in aliquo vacillare sicut opinio ordinandi. lxxxj. di. tantis. Item a macula manifesta. ⁊ hoc dupliciter potest intelligi. s. de macula anime. ⁊ tunc non differt a crimine. ⁊ sic forte sumit̄ hic. q̄ primo fecit in genere mentionez de crimine ⁊ postea exemplificando dixit a macula manifesta. secundo potest intelligi de macula corporis. ⁊ tunc oportet restringere sm Jo. an. ⁊ bene quādo quis testificari vult in causa criminali contra clericuz. repellitur enim corpore vitiatus eo casu quo repelleret ab ordine sm ℣De. ⁊ abb. vide tex. cum glo. ij. q. vij. ipsi apostoli. ⁊ in. c. fi. s̄. de testi. Nō in. §. q̄ si. q̄ sententia corporis afflictiua facit fidem in alio iudicio ⁊ inter alias psonas. vides. n. hic q̄ confessus vel conuictus in alio iudicio potest tunc repelli a testimonio inter alias personas. Iste enim sententie que afficiūt ⁊ notant hominez sequunt̄ hominē sicut lepra lepro sum. ar. in. c. cito turpem. i. q. i. facit. c. testimonium. ⁊ qđ ibi diri. s̄. de testi. Nota in. §. ceterum. ar. p ⁊ contra. an testis conuictus de crimine sit aliqua pena puniendus. nam tex. a. contrario ibi pena ordinaria facit vt puniri possit pena extraordinaria. ⁊ p hoc vide. l. nullū. C. de testi. In contrarium q̄ nulla pena puniat̄ faciunt multum verba sequentia ibi sufficit si a perhibendo testimonio repellantur. nam verbum sufficit importat vt nil aliud requirat̄ seu imponatur. vt nō. glo. in. c. statuuz in prin. de rescrip. lib. vj. vide tamen circa hoc qđ plene dixi in. c. ij. de or. cog. Oppo. ⁊ videt̄ q̄ non solum vsqz ad sniam: sed etiā per. xx. annos post potest opponi ⁊ exceptio probari contra testes. vt in. c. lz. de proba. ⁊. c. cū venerabilis. j. eo. ⁊ l. querelā. C. de fal. Secundo pōt argui q̄ nō vsqz ad sniam sed tm̄ vsqz ad lit. contest. oz pars admitti. hec. n. exceptio contra psonas testiuz nō est peremptoria cū nō perimat actionē seu ius agendi cū ⁊ alijs testibus seu probationibus possit fieri probatio. ad hoc. j. eo. c. inter. So. capiendo mētem. glo. iiij. hec exceptio que opponit̄ in personas testiuz nō potest dici dilatoria vel peremptoria cum non differat iudiciū. ⁊ sic nō oz regulari sm regulas dilatoriarū ⁊ lz nō sit proprie peremptoria accedit tamen magis ad naturaz peremptoriaz q̄z dilatoriarum. q̄ si nō directe saltē per obliquū perimit q̄ sublata probatione remanet ius partis inutile. vt in. c. sepe de rest. spo. ⁊. l. duo sunt ticij. ff. de testa. tu. ⁊ ideo potest dici quasi perēptoria. ar. iij. q. iij. bernaphro ditus. ideo vsqz ad sniam pōt opponi sicut alie perēptorie. vt. l. ij. C. sen. rescin. nō pos. nō ob. ℣ium q̄ ꝓcedit in exceptōe falsi. qđ. s. opponit̄ in dicta ⁊ non in personas. quo casu est distinguēdū vt in glo. ⁊ nō bene hoc dictū. simile nō. in. c. ex parte ade. s̄. ō testi. ⁊ ibi plenius dixi. Sed quero an in causa appellationis possit opponi ꝑ personas testiū. Glo. ista ī vltima parte notabiliter dicit q̄ sic. sicut dicit̄ de alijs peremptorijs. seruata tm̄ distinctione. c. presentiū. s̄. de testi. nō. sing. hoc dictū ⁊ pro eo facit illud generale ñ oppositū opponā nō probatū probabo in. c. cuz iohannes de fi. instru. C. de tem. ap. l. per banc. Itē pro bo alia ratiōe. appellatio rescindit omnia vsqz ad lit. conte. ita q̄ illud qđ poterat opponi ante sententiaz. ⁊ li. ꝓte. pōt opponi in causa appellatōis. vt le. ⁊ nō. in. l. ita demū. C. de. pcu. ⁊ maxime per bar. sed ante sniam poterit opponi ⁊ pbari cōtra personas testiū inxta distinctōez. c. presentiū prealle. ergo ⁊ in cā appellationis eadē distinctione seruata. Aduerte tamē ad vnū notabile dictū taz circa istā exceptionē q̄z circa alias peremptorias. q̄ si maliciose causa vexandi aduersariū pars distulit opponere in prima instantia non audiet̄ in causa appellationis. ita noranter sentiunt Jo. an. ⁊ Dosti. in. c. inter monasterium. j. de re iudi. qđ est menti tenendū. ⁊ idē pōt dici in qualibet exceptione que maliciose tempore terminato nō fuit opposita vt post illud tempus nō admittat̄ ar. per locum a speciali ī. c. exceptionē. j. eo. Sed circa hoc quero nūquid in causis in qbus snia nō transit in rē iudi. vt in matrimonialibus possit opponi in psonas testiū circa appellatōez. glo. hoc nō aperit. loquit̄. n. qñ opponit̄ circa dicta inferendo falsitatē. tunc. n. clarissimū est q̄ in infinitū pōt opponi q̄ apparet p nouaz. pbationē fuisse ecclesiā in snia deceptā. ⁊ sic procedunt illa iura vulgaria de re iudi. c. lator. ⁊. c. ꝑsanguinei. ⁊. xxxv. q. ir. c. q̄ quis. sed per exceptionez ⁊ pbationē cōtra psonas testiū nō infert̄ necessario falsitas q̄ lz quis sit criminosus nihilominus potuit veritatē dicere. ⁊ aperte pz ex se ⁊ in. c. per tuas. j. de sponso. ⁊ melius in. c. in fidei fauorē de bere. lib. vj. ergo nō dz recedi a cōibus regulis iuris. In ℣ium tamē facit q̄ solus transitus in rem iudi. excludit istas exceptiones ꝓtra personas testiuz. nā vt vides admittunt̄ in cā appellationis. sed hec ratio cessat in causis in quibus snia nō transit in rem iudi. ad hoc optime facit. c. cām matrimonij. ⁊ qđ ibi nō. s̄. de prob. ⁊. c. fraternitatis. post prin. de frig. ⁊. c. sicut nobis. maxime in fi. s̄. de testib. ⁊ vide omnino que ibi diri.

Oppo. contra. §. q̄ si. vbi dicitur q̄ alias conuictus vel confessus non dz admitti nisi prius probauerit se innocentē. non. n. vī hoc posse procedere q̄ ex quo fuit. pbatum euz forte criminosum maxie post confessionē suam nō debet admitti ad probandā negatiuaz. vt in. c. ad nostram. s̄. de proba. So. gl. que est in verbo probauerit. q̄ nō. pbauerunt directe se innocentes sed indirecte. puta probando q̄ egerūt penitentiā ⁊ probabunt hoc per sacerdotem proprium.

Nota hoc dictū q̄ post sniam quis pōt dici innocens. facit. l. di. ferrū. ⁊ vide ad istū intellectū qđ diri in. d. c. testimoniū. Abbas dixit probari innocētiaz. suaz. pbando absentiā a loco vbi dicit̄ delictū cōmissum. hec lectura nō placet Jo. an. lz eniz procedat respectu illius verbi cōuicti non tamen procedit respectu verbi confessi. q. d. lz admittat̄ ad probandū contra. pbationē nō tm̄ ꝑ confessionē. ppriam. ℣Jo. an. dicit q̄ etiā respectu confessionis pōt admitti nō tamē perimēdo confessionē sed potius excusando iuxta ea q̄ nō. ⁊ habent̄ in. d. c. cū dilecti de accu. mihi non placet hoc dictum quo ad istū tex. nec respectu pbationis neq̄z respectu cōfessionis. loquit̄. n. tex. quando alio tempore fuerunt conuicti vel confessi ⁊ nunc opponuntur crimina illa. certum est aūt q̄ ex quo nō. pbauerunt tūc ℣ium nec excusauerūt cōfessionē non debent nunc admitti q̄ nō appellando vident̄ simpliciter acquieuisse conuictioni ⁊ cōfessioni. ar. c. qđ ad consultationē de re iudi. ⁊. c. i. j. de fri. ⁊ male. vbi est bo. tex. in simili. sed hec dicta doc. procedunt vbi nouiter conuincerent̄ de crimine vel confiterentur. alij aliter. sed tene lec. glo. Glo. in. v. confessi. intrat materiam an testis interrogatus de proprio crimine teneat̄ respondere. vide in hoc qđ satis late dixi post glo. in. c. cum causam de testi. Vltimo glo.

colligit ar. qõ si iudex recusat coꝝ arbitro potest ab isto queri ⁊ dꝫ inde dicere veritatẽ. Aduerte si queritur de crimine. dic vt nõ. in. d. c. cũ cãm. si extra cãz criminis satis est honestũ vt respõdeat cũ arbitri sint in hoc ar. iudices de of. dele. ab arbitris. li. vj. Circa. §. cetex. quero quid si crimen obiectũ testi ꝓtingit causam de qua agit. respondet glo. si. q; tunc non solum repellitur sed etiã punit. si aũt non ꝓtingit crimen solum repellit qꝛ ad hoc solum excipitur. fatet tamẽ q; si testis testificando vacillauit vel falsũz dixit punit a iudice. vt. l. nullum. C. de testi. Qualiter aũt hoc vltimo casu iste punieꝫ. dic vt nõ. Bart. in. d. l. nulluz. ⁊ dixi in. d. c. ij. de or. cog. Ex his vꝰ velle glo. q; dictio presertiz posita in tex. ponat pro tantũ Idẽ Hosti. ⁊ Boff. Inno. vero instat in duab⁹ glo. ⁊ vꝰ velle in effectu. q; aut testis ꝓuicit per testes seu instrã ⁊ non punit nec ordinarie nec extraordinarie. ⁊ hoc respectu dictio presertim stat pro marie. quasi idẽ sit si idẽ crimẽ cõtingit cãm de qua agit. aut est cõuictus per ꝓfessionẽ, ꝓpriã. ⁊ tunc si ꝓtingat cãm de qua agit punit pena ordinaria. ſ. de ꝓfeſ. c. ij. ⁊ c. pi quisitionẽ de elec. ⁊ si nõ contingit cãm vꝰ dubitare: qꝛ loquit alternatiue. vꝰ tñ magis inclinare vt puniatur pena extraordinaria. qõ hic nõ negat fm euz. facit. d. c. per inquisitionẽ. ⁊ sic habes clare intentuz ⁊ mentẽ Inno. Jo. an. vꝰ velle q; si ꝓtingit crimen de quo agit puniat pena ordinaria siue ꝓstet ꝓfessiõe siue ꝓbatione. ⁊ in hoc accedit ad dictũ glo. Hostiẽ. ⁊ Boff. ⁊ dictio presertiz stat pro tñ. si vero nõ cõtingit cãm sequit Inno. ⁊ nõ imponat pena etiã extraordinaria si aliter ꝓstat de crimine qz per ꝓfessionez. si aũt ꝓstat per ꝓfessionẽ puniat extraordinarie. do. an. plus plz hec opi. Inno. vt etiã in cõnexis distinguat an cõstet[a] cõfessione an ꝓbatõe. qꝛ cũ non sit in dicitũ ordinabiliter agitatũ ꝑ testẽ nõ dꝫ imponi pena ordinaria. de accu. inquisitõis. naz ꝓbatões exigunt telã iudicij. vt. ſ. vt li. nõ ꝓte. per totũ. sec⁹ in confessione iuxta nõ. per Inno. in. c. qualiter ⁊ qñ. ij. de acc. Itẽ qꝛ ꝓbatio per ꝓfessionẽ est lucidior. hoc dixi vt nõ desint hic dicta antiquoꝝ que satis declarant. ego aũt plenissime hanc materiaz explicaui in. d. c. ij. dic vt ibi. Notabis tñ ex isto tex. q; crimẽ incidenter ꝓfessatũ vbi ad aliud agebat nõ est punibile saltẽ pena ordinaria cũ nõ cõtingat crimẽ ỗ quo agit. ꝓ hoc l. si filiũ. C. de lib. cau. ⁊ sic vꝰ hic tex. pro dicto bart. in. l. si cõfessus. ff. de custo. ⁊ exbi. reo. ⁊ sic limitat in no. in. d. c. qualiter preal. Qñ dꝰ crimẽ ꝓtingere cãm dicit hic Inno. q; qñ testis ꝓfiteꝫ se inuolutũ illo delicto de quo agit. Hosti. hic confiteꝫ qñ est circa idẽ factuz. quasi secus si agit de simonia cõmissa in certa ecclesia ⁊ testis cõfiteꝫ se cõmisisse simoniã in alio facto qõ satis placet. nã qñ est diuersuz factũ nõ potest dici in iudiciũ deductũ per viã cõnexionis. sicut quã do ꝓtingit idẽ factũ. d. c. per inquisitionẽ. ⁊. c. ij. de cõfeſ. Bar. in. l. ij. §. si publico. ff. de adul. exigit q; tangat idẽ factũ ⁊ easdẽ ꝑsonas. vt si, ꝑducit testẽ ꝓ me ⁊ ego oppono q; falsuz dixit in hac cã ꝓ me. ⁊ vꝰ ꝑ boc exemplũ sentire q; nõ sit necesse q; tãgat specifice delictũ de quo agit sed satis est q; tangat illã cãm. Do. an. dicit se putare quẽlibet bene dicere lz sint dicta diuersa. Ego intelligerẽ boc dictũ Bar. qñ agit cũ teste secus si cũ, ꝑducente qꝛ sinia lata ꝓ ꝓducentẽ nõ preiudicat testi nec eꝓ in. l. lucius. ff. de his qui nõ. infa. ⁊ boc vꝰ ibi velle Bar. facit. c. ij. in fi. de or. cog. vide qõ ibi dixi. ⁊ ita sentit Bar. ibi cũ hac opi. gl. fi. ⁊ dicit hic esse casum. Nico. Abbas.

a Vide de hoc per d. ant. post inno. i. c. ꝑ inquisitionẽ in fin. v. col. de cle. Sz limita hoc nõ ꝓcedere si confessio ỗ delicto eẽt facta in foro mixto ifert iudicialez ⁊ penitẽtialem qꝛ tẽ ex ista ꝓfessione emanante i tali foro ꝓfitens ñ posset puniri ita singulr dicẽ domi. pº gl. in. c. ex penitentibus pro pe. l. dist. ⁊ d. ant. post hosti. in. c. Quis i. ij. col. de ecta. ⁊ quali.

a **Nobis.** Casus. Reo excipiente ꝓ actorẽ de excõicatiõe non obstat replicatio cõiõis. scõa pars ibi nos

Casus litteralis. Aliquis est excõicatus maiori excõicatione puta ticius. martinus participauit ticio scienter in locutõe vel oratõe: ⁊ sic martinus est excõicatus minori excõicatione: ecce ticius accusat martinũ: martinus excipit ꝓ ticiũ dicẽs ipsuz esse excõicatũ maiori excõicatione. ticius replicat cõtra martinũ dicens tu non potes excipere ꝓ me qꝛ tu sciẽter participasti mibi in locutione vel oratõe. Queritur vtꝝ martinus possit repellere ticiũ sua accusatione: nõ obstante replicatione ticij. Respondet papa q; ticius bene põt repelli a sua accusatione nõ obstãte replicatõe: qꝛ ticius remotus est a cõione fideliuz: martinus vero solũmodo a participatione sacramentoꝝ. Ber. Nota primo ar. ibi sciẽter. q; cõicans cũ excõicato ignoranter nullã excõicationẽ incurrit. ad idẽ. c. nuper de sen. excõ. Nõ scõo q; ẽt in oratiõe nõ est excõicato cõicandũ ⁊ dic in oratõe. i. secũ orando. vide tex. xi. q. iij. cũ excõicato. ⁊. c. nuper preal.

Nõ tertio excõicatũ nõ posse aliũ accusare. qõ intelligo ẽt si prosequat iniuriã, ꝓpriaz vnde petenti restitutionẽ obstat exceptio excõicationis vt dicit glo. nõ. in. c. ex insinuatõe de, ꝓcur. pro boc qꝛ iura generaliter repellũt excõicatũ ab agẽdo. ſ. de iud. c. intellexim⁹. ⁊. c. pia. de excep. li. vj. Nota q; cõicãs excõicato non incurrit eandẽ excõicationẽ sed minorem. j. de sen. excom. c. imper. ⁊. c. fi. de cle. ex. mi.

Et nota vnã differentiã inter minorẽ excõmunicationez ⁊ maiorẽ. naz maior priuat neduz a participatione sacramentoꝝ. xj. q. iij. audi deniqz. ⁊. c. is cui. ⁊. c. i. de sen. excom. li. vj. sed etiã a cõmunione fidelium. vt hic. ⁊ in. d. c. cum excõmunicato. ⁊. c. inter de sen. excom. debet etiaz sibi prohiberi ingressus ecclesie. xxj. di. cleros. ⁊. xxv. di. plectis. minor vero solũ priuat a participatione sacramentoꝝ. de quo dic vt le. ⁊ nõ. in. c. fi. de cle. ex. mi. Ex quo infert hic tex. excõmunicatum minori nõ posse a limine iudicioꝝ repelli nedum ab excipiendo. Oppo. ⁊ videt q; is qui cõmunicauit excõmunicato non possit illi excõmunicationẽ obijcere qꝛ non potest reprobare quez semel approbauit. j. c. quemadmodũ. ſ. ti. prori. cũ similibus allegatis in prin. glo. Sol. glo. j. latius forte mando boc contrarium soluit duobus modis. prio per dictũ Augustini. Nonnullos sustinemus quos inutiles toleramus. xxiij. q. i. quisquis. ⁊ vult dicere q; cõmunio ⁊ tolerantia voluntaria nocet vt in cõtrarijs. secus si est inuoluntaria. hec solutio tollitur iudicio meo duobus modis. primo qꝛ etiam ex communicatione coacta quis incurrit excõmunicationẽ nisi fuisset vis precisa. vt in. c. sacris. ſ. quod me. cau. secundo qꝛ non presupponit hic q; voluntarie sibi cõmunicauerit nec deciso littere fundat se super voluntate. Ideo forte glo. ad secundã solutionem trãsit dicens quem approbaui reprobare non possum agendo ꝓtra eum sed excipiendo sic qꝛ quilibet reus etiã excõmunicatus potest excipere ꝓtra suum actorem, qꝛ omnis legitima defensio est reseruata reo etiaz excõmunicato. j. e. c. cum inter. ⁊ cum hac solutione trãseunt hic cõmuniter doc. sed iudicio meo non euacuat funditus contrarium. nam ex solutione glo. sequeretur q; si mulier peteret dotem a viro in casu permisso posset vir excipere de adulterio prius cõmisso. qꝛ videtur approbasse solum quo ad actionẽ. ⁊ nõ quo ad exceptionẽ. quod est contra mentẽ dicti. c. quemadmodum. ⁊. l. si vxor. ff. de adul. quinimo tex. in. d. c. quemadmodum. proprie loquitur de exceptione vt non possit excipere contra mulierem cuius morez semel approbauit. Unde dicerẽ sic q; vbi approbatio seu habilitatio dependet a voluntate approbãtis tunc nõ potest illum approbatũ impugnare nec per viam actionis nec exceptiõis. ⁊ boc casu loquunt iura allegata in prin. glo. vbi vero non dependet a vo-

luntate sua tñc non obstante illa cõione seu tacita approbatione põt ꝯ illum instare saltẽ per viã exceptionis. pro hoc est ho. ter. in. c. dilecto de prebẽ. ⁊ c. nosti. de cle. ⁊ qð notat Jo. an. in regula sciẽti. de re. iuri. vj. in mercu. ⁊ glo. in. l. i. C. vbi de cri. agi oz. que dicit qꝺ si litiganti coꝝ eo quẽ mea voluntate nõ poteraz iudicẽ facere possuz de nullitate experiri lz a principio nõ exceperi. vñ cũ cõicãdo excõicato nõ possiz euz habilitare ad iudicia possum illa cõione nõ obstãte ꝯ eum excipere vt hic. pro hoc est ho. ter. j. e. c. exceptionẽ. ⁊ c. pia. eo. ti. li. vj. Sed quero text. hic loquit qñ excõicatus minori excipiebat ꝯ excõicatũ maiori. quid si iste excipiens fuisset etiã excõmunicatus maiori nũ quid posset a sua accusatione repellere excõicatũ. vñ lra hic facere qð non qz iste excipiẽs est remotus nedũ a participatione sacroꝝz sed etiaz a cõione fideliuz ⁊ sic cessat ratio illius littere. ꝓnum tz hic glo. ⁊ bene qꝺ lz excõicato interdicat potestas agendi non tñ excipiẽdi ⁊ ẽ. vt in glo. ⁊ hoc cõiter approbant hic doc. ⁊ in. c. cũ inter. j. eo. dicentes qꝺ oĩs defensio competit excõicato siue sit realis vt peremptoria siue personalis vt ꝓcta iudicẽ competens siue fit declinatoria siue competat ratione tpis feriati vel loci incompetẽtis vel rescripti surrepticij vel inepti libelli ⁊ idem in dilatorijs solutionis. de quo etiã vide qð nõ. ś. in. c. si aduersus de here. plus dicit hic ino. qꝺ excõicatus maiori repellit ab accusatione sua excõmunicatũ etiã minori tm cũ sit crioſus. ś. qð me. cau. c. sacris. sicut. n. repelleret illũ nõ excõicatus sic ⁊ ẽt excõicatus per iura hic allegata in glo. Jo. an. intelligit hoc dictũ vt excõicatus minori repellat ab accusatione bis casibus quibus cõmunio cũ excõicato iducit mortale. de qbus plene nõ. in. d. c. sacris. ⁊ nõ singulariter hoc dictũ. Ex hoc. n. inferꝛ qꝺ existens i mortali tanqz illegitimus repellit ab accusatione. facit ad ea que diri in. c. testimoniũ de testi. vbi vide ⁊ nota multũ ad limitationẽ. c. i. j. de accu. qð intellige nisi prosequat iniuriã, ꝓpriã. vt in. c. omnibus. iiij. q. vj. Jtẽ ex predictis ⁊ ex glo. nota qꝺ quãtũcunqz quis infamis vel criminosus fit põt tñ excipere ꝓcta suũ accusatorẽ de illegitimitate. fallit in casibus allegatis in glo. ⁊ in criminibus exceptis de quibus nõ. in. c. cũ. ℔. de accu. ⁊ in. c. i. de testi. li. vj. ⁊ vide qð nõ. glo. in. d. c. omnibus. Sed quero nunqd excõicatus admittat ad replicãdũ sicut admittit ad excipiendũ. exemplũ ago ꝯ te occasione mutui excipis de pacto de nõ petẽdo replico de pacto de petendo opponit excõicatio ꝯ me seu replicationẽ meã. spec. eo. ti. §. fi. v. item querit. dicit hanc exceptionem seu duplicationẽ nõ obstare replicationi. qz replicatio se hz ad exceptionẽ sicut exceptio ad actionẽ. Est. n. replicatio quedã defensio ꝯ exceptionẽ. insti. de repli. i prin. vnde sicut excõicatio nõ repellit ab excipiendo ita nec a replicando. Jtẽ duplicatio non admittit nisi directe ꝓcernat ipsaz replicationẽ. vt in loco, pri. allẽ. sed excõicatio non elidit replicationẽ ergo ⁊ c. absurdũ. n. foret qꝺ haberet respectus ad pactũ de non petendo ⁊ non ad pactũ sequẽs de petẽdo. dico tñ reũ posse excipere de excõicatione nõ ꝯ replicationẽ sz ꝯ personã actoris vt repellat a iudicio qz hec exceptio potest opponi in qualibz parte iudicij. vt in. c. pia. j. e. ti. li. vj. ⁊ c. pe. j. eo. Glo. fi. opponit de. c. significauit. j. de sen. ex. vbi cõicans excõicato incurrit excõicationẽ maiorẽ. cuius ꝓnum innuit iste text. ⁊ soluit multipliciter. vera solutio est qꝺ ꝓcedit i cõicante excõicato a papa ꝓcurrentibus alijs de quibus ibi.

Ultimo scias qꝺ qz istud. c. facit mentionẽ de replicatione. Jo. an. posuit ad materiã explicandã. vij. q̃stiones quas succincte ponaz ad instructionẽ iuuenũ primo querit quid sit replicatio. secundo cui competat. tertio qñ competat. quarto qs sit eiꝰ effectꝰ. qnto qũo tollat vel vitiet. sexto que sit prius, pbanda exceptio vel replicatio. septimo an sup replicatione sit necessario pnunciandũ. Ad primũ dicit qꝺ replicatio est allegatio actoris ꝑ quã soluit exceptio. insti. ð repli. in prin. vel latius dicendũ qꝺ replicatio est verbũ actoris per id qð dicet. j. vnde replicatio est ꝓria exceptioni. quasi exceptõis exceptio. ff. e. l. antep. sẽ per eniz obijcit vt exceptionẽ expugnet. ff. e. l. ij. §. i. potes ponere exemplũ supra positũ de ꝓrio pacto Jtem in terminis. c. accedentibus de priui. pone qð nem. parochialis ecclesia petit decimas reus excipit de priuilegio qð hz de decimis non soluendis replicat agens qꝺ prescripsit ꝯ priuilegiũ hoc, pbato eli. ditur exceptio ⁊ obtinebit agens. ⁊ idẽ in similibus.

Ad scõm cui cõpetat replicatio pz responsio ex ꝑdictis qz cõperit actori. vnde dicit lex qꝺ actores non muniũt suã intentionẽ exceptionibus que sunt reoꝝ sz replicationibꝰ. C. e. ti. l. nõ exceptionibꝰ. Et si dicas qꝺ actore excipiẽte ꝯ testẽ vel, pbationes rei ipse reus replicat. respondet qꝺ reus in eo qꝺ, pbat censetur actor. ff. e. l. i. vel lex loquit quo ad exceptiones peremptorias vel que respiciunt principale. ⁊ ꝑ hoc intellige quare supra dictũ est in diffinitione pmi dubij qꝺ verbum actoris potest ibi sumi largo modo.

Ad tertiũ quesitũ qñ competat pz responsio etiã ex predictis. nam cũ veniat ꝯ exceptionem competit cũ reus excipit ⁊ non prius. non enim potest resolui nec expugnari nondũ obiectũ de despon. impu. c. ad dissoluẽdũ cũ ꝓcor. ⁊ ẽm hoc erit perpetua replicatõ ⁊ competet qñcunqz excipiet. cũ enim replicatio sit exceptio vt. ś. dictũ est. ⁊ annalia ad agendũ sunt perpetua ad excipiendũ. vt. l. pure. §. fi. ff. ð doli except. ergo replicatio est perpetua. dicit tamen Jo. and. qꝺ vbi esset quid imputandũ actori ea ratione qua temꝑe perit actio periret etiam replicatio cum eadem actione. ⁊ sic intelligit. ff. qñ actio de pecu. est annal. quesitũ. ⁊ sic aliud est i exceptõe rei originalis ⁊ aliud in exceptione actoris que dr replicatio qz in potestate actoris est agere non in potestate rei. C. de dila. l. si qñ. Si ergo ꝯ exceptionẽ rei indicate replico ð appellatione mea quam deserui vel prosequi neglexi sicut mihi obstaret hoc agenti ita obstat mihi replicãti. de ap. sepe. ⁊ cle. fi appellationem. eo. ti. hoc verũ nisi exceptione paretur mihi aliqua perpetua exceptio. puta nullitatis in his que sunt post illam ð quo leg. ⁊ nõ. in. c. lz de sen. ex. lib. vj. Venio ad quantum quis sit replicationis effectus. ⁊ dic qꝺ resolut: vel expugnat exceptionem. vt supra dictũ est. ⁊ ideo oportet qꝺ replicatio sit talis qꝺ vitiet exceptionem. nam impertinens repelleret. j. eo. dilecti. vel personam afficiens vt ibi. Et scias qꝺ fortius se habet replicatio ad exceptionem qz exceptio ad actionem. nam exceptio quandoqz defendit reum super re petita quandoqz afficit personã actoris quandoqz iudicis quandoqz testis qñqz, procuratoris qñqz formã libelli. qñqz rescriptũ qñqz locuz. sed replicatio semper afficit ipsam exceptõem vt non prosit excipienti vel vt non noceat replicanti. ĩsti. de repli. i ꝓnc. vide ad hoc qð nõ. i. c. ij. de or. cog. Ad quintum quo modo tollatur vel vitietur. dicas qꝺ tollitur per duplicationem rei que ipsam afficit. pone exemplũ per decre. dudũ de ꝓcur. ꝓiuga. duplicatio tollitur per triplicationem. ⁊ sic deinceps. vt. ff. e. l. ij. ⁊ insti. de replica. post prin. Ad sextum que sit prius, pbãda an exceptio vel replicatio. de hoc satis instat io. and. hic post Spe. in ti. de excep. ⁊ repli. §. fi. vbi de materia inuenies. Conclusio vera est qꝺ sicut reus non astringitur probare peremptoriã sibi competentem nisi ex quo fundata fuit actoris intentio quam intendit

a Excõicatus excõicatõe maiori põt repellere per exceptionẽ cõsimilẽ excõicatũ ꝯ eũ agẽtez. idẽ dicit bar. i. l. si creditorib⁹ ad si. C. de ꝓuoda. pig. ma. ⁊ bar. i. l. ꝓuos ff. de accu. q dicit se plene dixisse i. l. cũ mulier. ff. so. ma. ⁊ facit qꝺ nõ. d. ab. i. c. illud de cle. exc. mi.

per exceptionē elidere. C. eo. l. si quidem. facit qđ le. ⁊ nō. in. c. finē de do. ⁊ contu. ⁊. c. de testibus. §. đ testi. nisi sit dilatoria solutionis. de qua dicam. j. e. c. exceptiōz. ita nec actor cogit replicationē probare nisi sit probata exceptio rei quam ipse actor intendit per replicationē elidere. ⁊ hoc tenet Spe. in. d. §. fi. post prin. posset tamen replicans si vellet prius probare. ar. c. i. de proba. ⁊. l. circa. ⁊ qđ ibi nō. ff. de prob. ſz tu vide qđ in simili dixi in. c. i. de or. cog. vbi plene dixi de actione ⁊ exceptione que sit prius probāda. sic dicendū est de exceptione ⁊ replicatione. ideo limita vt ibi dixi. Ad septimū ⁊ ad vltimū quo quereba tur an sit necessario pronunciandū super replicatiōe dicit Jo. an. ponderandū naturam exceptionis contra quam replicatur. qr si est emergens quantūcūq; sequat replicatio duplicatio triplicatio quadruplicatio ⁊ sic in infinitū satis est qđ super exceptione ipsa, pnuncietur super qua necesse est pronunciari. iuxta ea que dixī in. c. i. de or. cog. vbi satis expediui quid dicatur emergēs ⁊ quid incidens ⁊ an ⁊ quando fit necesse tacite vel expresse super eis pronunciare. exemplum huius dicti. excipio testem excōmunicatum replicas illum absolutū duplico absoluentē non habuisse potestatē absoluendi hoc ipso qđ iudex pronuncia at testem admittendum vel nō admittendū. satis sup replicatione ⁊ duplicatione pronunciat si tamen etiā super his specialiter vellet interloqui nō esset peccatum. si vero exceptio est incidens super qua nō est necesse pronunciari ergo nec super replicatione pronūciabitur. exemplū excipio de pacto de non petendo replicatur de renunciatione vel ꝑrio pacto. satis ē vt ꝑdemnet iudex vel absoluat super principali per qđ erit expedita exceptio ⁊ replicatio ſz si velit etiam super illis specialiter pronunciare possit. Conclusio ergo est qđ super replicatione non est necesse specialiter pronunciare qr sufficit tacita ,pnunciatio que resultat ex ,pnunciatione super exceptione vel super ipso facto principali. vt patet ex predictis ⁊ his que dixi i c. i. de or. cog. Nico. Abbas.

Cum ecclesiastice.

Casus Hīs plura beneficia contra aliū de pluralitate non excipit. ita sūmat Jo. an. hec sūmatio est multū generalis quoniam tū lr̄e in genere. alij sūmant sic. Reus nō necessarius ab exceptiōe repellit per replicationē paris criminis vel obiecti. posset aliter sūmari ⁊ intelligi vt. j. patebit. Est enim hec ōcre. difficilis quo ad intellectum ⁊ adhuc redditur magis difficilis propter dicta doc. Diuidit in duas partes in prima ponit decisuz exordium. in. secunda mandatum ibi mandamus. Casus lr̄alis. Quidā iacob⁹ nomine fuit inuestitus per dñm papā de quadā prebenda vacante in nouariensi ecclesia: ⁊ de mandato ipsius in corporalē possessionez ipsius prebende inductus: quaz non permittebāt eū nouarienses canonici possidere. Hoc proposuit Ja. predictus in presentia pape: ecōtrario pars capituli exceptionē quādam proposuit contra ipsum videlz qđ in alia ecclesia beneficium obtinebat. ille replicauit contra eos qđ ⁊ ipsi plura beneficia in pluribus ecclesijs obtinerent. Inno. cognita veritate mandat laudicensi episcopo. Quatenus dictū iacobū faciat prebēde illius pacifica possessione gaudere: de qua fuit per. L. predecessorē nostrū inuestitus non obstante exceptione predicta: quā nō possunt ei obijcere: cuz ⁊ ipsi varia beneficia in diuersis ecclesijs habere noscuntur. Ber.

Nota ar. qđ per inuestiturā factam in absentia beneficij non acquirit illius beneficij possessio. de quo dic vt nō. in. c. transmissam de elec. ⁊. c. ij. de consue.

Nota secundo quem posse esse pluralem in diuersis ecclesijs. quod intellige iuxta nō. in. c. gratia. đ rescrip. li. vj. ⁊ cle. gr̄e. eo. ti. Nota tertio quem non posse reprehendere in alterius personam quod i sua putat equum. xxxij. q. vj. c. nihil cū tribus se. ⁊. xxv. di. c. fi. ⁊. iij. q. vij. iudicet. Oppo. contra tex. videtur enim qđ ꝓtra istum possint plures excipere saltem nomine ecclesie. arg. in. c. si quis prēsbyterorū. ⁊ qđ ibi nō. de re. ecc. non alie. vbi ꝓz qđ etiam is qui male alienat potest nomine ecclesie male alienata repetere. Item pretextu criminis vel excōmunicationis nō repellit quis a defensiōe ecclesie sue. vt in. c. di lecti. j. eo. Item saltem non debuissent plurales admitti volentes excipere contra istum impetrantem. So. propter hec contraria ⁊ similia legit hoc. c. multipliciter in glo. ⁊ extra glo. Et diuide banc gl. i tres partes. In prima ponit opi. Ainc. In secunda opi. Tan. ⁊ Jo. illi contrariam. In tertia glo. approbat opi. Ain. ⁊ respondet ad aliqua motiua in contrariū secunda ibi Tan. ⁊ io. tertia ibi mihi videtur. ⁊ vt clarius habeas glo. recitabo eam conclusiue. Ain. fuit i opi. qđ plurales in beneficijs admittant ad contradicendum nomine ecclesie ⁊ nō ꝓprio. non plurales vero admittant ad contradicendum nomine ,ꝓprio ⁊ nomine ecclesie. Ad istū tex. respondet dupliciter ⁊ primo qđ nō fuerunt admissi isti nomine ecclesie: qr papa celestinus ex certa scia isti prouiderat. i. sciēs eum habere alia beneficia. ⁊ ex hac solutione colligit prima lectura. Sed ꝑ hunc intellectū facit. qr collatio ex certa scia facta ſz excludat surreptionē nō tñ inducit dispensationē circa pluralitatem iuxta ea que nō. in de. fi romanos đ preben. ⁊ in. c. fi motu, ꝓprio eo. ti. ⁊ melius in. c. non potest. hic autem nō obijciebatur de surreptione. sed qđ obtinebat beneficium i alia ecclesia. Itez hec lec. glo. diuinat ad tex. nec tex. fundat se super ista ratione. sed qđ isti obijciētes laborabant eodē morbo. Ideo forte glo. transit ad secundā lec. dicens. qđ ideo non fuit hec exceptio admissa qr iste iam erat confirmatus ⁊ possessionem beneficij adeptus ⁊ sic non habebat locum exceptio cuz nil iuris iste nunc peteret sed quid facti vt libere possideret. ꝓ hoc. c. constitutus. ⁊ qđ ibi nō. j. de ap. ⁊ hec lec. cozzuit vt precedens. diuinat enim nec tex. super ea se fundat. ex ratione enim deprehendimus mentē disponētis. j. de vbo. signi. intelligētia. ⁊. l. cuz pater §. dulcissimis. ff. de leg. ij. Jo. ⁊ Tan. fuerunt in contraria opi. Ain. dicētes qđ nec nomine ecclesie nec nomine ꝓprio possunt canonici opponere etiam illi q non habent plura beneficia. tum qr non versat̄ damnum ecclesie. tum qr vtile est ei habere plures beneficiatos. ⁊ dic latius vt in glo. Sed contra hāc opi. facit qr pluralis in beneficijs non poterit ita bene seruire ecclesie sicut si haberet vnuz beneficiū tm̄. vt ꝓz in. c. qr nōnulli de cleri. non resi. ⁊. c. relatū. e. ti. Itē est cōtra ecclesie vniuersalis vtilitatē. vt in. c. qr in tm̄ de prebē. ⁊. c. ad aures de rescrip. ⁊ sic per hanc opi. non solueret ꝑrium. facit qđ le. ⁊ nō. in. c. fi. de rescri. li. vj. ⁊ per io. de lig. in cle. gr̄e. e. ti. vbi ꝓbat qđ ſz exigere beneficiū per singulare clericū. facit. c. cōquerēte de cle. nō resi. Itē ꝑ hanc opi. Tan. ⁊ Jo. facit ista lr̄a a ꝑrio sensu que innuit non plurales in beneficijs admittendos. ⁊ sic hec tertia lec. nō ꝓcedit. Ber. approbat opi. Ain. vt saltē illi qui nō habēt plura beneficia admittant. alij vero non nisi noie ecclesie. ⁊ vide motiua sua in gl. ⁊ saluādo hāc lec. posset dici ad istū tex. qđ isti nō fuerunt admissi qr opponebāt se nomine ꝓprio nō autē nomine ecclesie. Sz ꝑ hunc intellectū op. sic. si hoc erat in se illicitum debebat saltem papa ex suo officio hunc repellere. ar. ei⁹ qđ nō. Innoc. in. c. i. de of. vica. ⁊. xi. q. i. sacerdotibus. vbi colligit iudicē debere ex offō suo libellū lacerare si vi

det ius non competere actori maxime in istis spiritu alibus in quibus regulariter supplex ex officio. vt in c. cum nobis. ⁊ c. cum dilecti de elec. ⁊ c. cum venis/ sent in fi. de insti. salubrando hunc intellectum posset sic responderi q⁹ hic non constabat q⁹ pluralitas essz il licita. nam in multis casib⁹ licitū est hr̄e plura b̄ficia cōpatibilia iuxta nō. in. c. dudū. el. ij. de cle. ⁊ c. gr̄a. de rescrip. li. vj. ⁊ per Inno. in. c. cum iamduduz de preben. de quo papa noluit nunc inuestigationez su mere supra istos se opponētes. sed excludere ex ge/ nerali rōne q⁹ nō debēt reputare reprebēsibile ⁊ illi/ citū in psonis alioꝝ qō in se putāt licitū ⁊ honestum. xxxij. q. vi. nihil iniquius cū tribus se. ⁊ qō quisqz iu ris in altez statuit ipse dz vti eo. ff. qō quisqz iuris. l. iij. ⁊ c. cum oēs de ꝓsti. Et p illum text. ⁊ predicta ampliando banc lecturā ponerē quartā q⁹ nec nomi/ ne ꝓprio nec nomine ecclesie isti plurales debēt ad mitti ad opponendū ꝫ psonam non dico ꝓtra rescri/ ptum: Et idem ēt dicerē ꝫ rescriptū si ipsi eodē mor/ bo laborarēt nomine, ꝓprio nō p supradicta. nec no/ mine ecclesie ēt si vtilitas ecclesie versaret. q⁹ nō vidē tur moueri bono zelo. non. n. debēt ēt nomine eccle/ sie reputare iniquū in alioꝝ psonis qō in psonis pro prijs reputēt equū. vt probat in. d. c. cū oēs. sz vnā lec. cōmuniter ibi approbatā. debēt. n. isti a se incipe ar. in. l. si pupilli. ff. de neg. gest. ⁊ potest eis dici eijce trabem de oculo tuo ⁊c. iij. q. vij. §. item in euāgelio. ⁊ alibi. Judicet ille de aliorum errore qui nō agit ea/ dem que in alio putauerit punienda. iij. q. vij. iudicet ⁊ c. postulatus. ⁊ hunc puto verum intellectum. c. Nec ob. si dicatur criminosuz posse defendere eccle siam vt in cōtrario. hoc. n. fateor nisi sequat illud ab/ surdū vt in alijs dicāt iniustū qō in se putāt iustū. tūc enī tāqz ꝓrius ⁊ nō bono zelo motus nō dz admitti. arg. c. sollicitudinem in fi. de ap. ⁊ l. vbi repugnantia ff. de re. iu. alij vero non plurales admitterentur: q⁹ cessat in eis hec ratio super qua se fundat littera. Et ex his habetur nō. limitatio ad contraria supius alle/ gata ⁊ lr̄a ista nullam patit violētiaz ēt a cōtrario sen/ su. vel dic q⁹ isti canonici excipiēdo de pluralitate cer tabant de lucro captando vt. s. haberent pinguiores portiones ideo repelluntur per replicationem paris delicti. sic iudicio meo videtur sensisse Bar. allegan do hunc text. in. l. cum mulier. ff. solu. ma. pro hoc fa/ cit ille text. ⁊ quod plene dixi in. c. dilecti. j. eo. Po/ test etiam dici q⁹ isti canonici plurales cōmiserunt cō tra legē damnantē pluralitatē ex qua competebat eis exceptio merito repelluntur ab hac exceptiōe q⁹ fru stra auxiliū legis inuocat qui cōmittit in legē. vt in. c. q⁹ frustra de vsur. facit. xxvj. di. c. vna. ⁊ hunc intelle ctum ad istū text. reperio sensisse Inno. in. c. intellexi mus ō adul. ⁊ habes in his multa vltra alios. Et hec clarissime sufficiant ad intellectum. c. sed ne deficiant dicta antiquorum ea recitabo maxime q⁹ egēt decla/ ratione cum confuse per alios recitentur. Innoc. po nit quintam lec. dicens q⁹ si rescriptū peccat in surre ptione. puta q⁹ non fecit mētionē de alijs beneficijs. nec ex certa sciētia papa contulit quilibz ēt habēt plu ra b̄ficia poterit excipere q⁹ nunc non excipitur cō tra psonam sed contra rescriptū quod sumit vires ex intētione concedētis. de vbo. sig. c. dilecto. de intētio ne autē pape non est prouidere ei qui habz aliud b̄fi cium de illo non habita mentione. de rescrip. c. si ꝓ ponente. ⁊ melius in. c. si motu proprio de prebē. li. vj. ego hoc puto verum nisi vt dixi isti excipiētes la/ borarent eodem morbo. Si vero rescriptum nō pec cat in surreptione ita q⁹ nunc excipitur duntaxat con tra personam. s. q⁹ non potest plura beneficia simul obtinere. ⁊ tunc si non vertitur in damnū ecclesie nō potest agi nomine ecclesie. secus si verteretur in dam num. puta q⁹ propter paupertatem prebendarum deseritur ecclesia tunc. n. quilibz contra eū ageret ēt alijs inuitis. Itē quilibz admitteretur si suum specia le interesse prosequeretur ēt ceteris inuitis. ff. de. pc. l. lz. puta si tua prebēda specialis ex hoc diminueret secus si versaretur ad interesse cōmune. vt si diceret minorē prebēdam habeo si iste recipetur. forte enim omnia sunt in cōmuni ⁊ i fine anni redditus diuidunt inter canonicos. Ratio aūt quare admittuntur cōtra rescriptum indistincte: ⁊ non contra psonam est ꝑm innoc. q⁹ hoc vltimo casu nō versatur peccatum cum non sit peccatum hr̄e plura b̄ficia iuxta nō. plenius p eum in. d. c. cum iamdudū. Et circa hoc instat hic inno. ⁊ certe lz ista videantur exquisita non tamē cō/ ueniunt lr̄e que nullatenus ista considerauit lz funda uit se sup alia ratione. vt. s. dixi. Hosti. tz hic plurali tatē b̄ficiorum esse peccatum, ⁊ ad istum text. dicit q⁹ papa prouidit ex certa sciētia. sz circa hoc dic vt di xi. s. ⁊ an sit peccatum collige ex notatis in. d. c. gr̄a. ⁊ cle. gratie. ⁊ d. c. cum iamdudum. prealle. Sex tam lec. sentit ioan. an. s. c. proxi. ⁊ latius attingit eaz hic do. Lar. lz de ioan. an. non faciat mētionē dicens q⁹ isti opponētes erant rei voluntarij. ⁊ sic non debe bant admitti nisi prius legitimarēt eoꝝ psonas cum in multis conueniant cum actoribus iuxta nō. in. c. sup eo. de elec. Illegitimus autez accusator non dz admitti de accu. c. i. secus autē si eēnt rei necessarij q⁹ tunc admitterētur ad defensionē ecclesie. ⁊ sic intelli/ gatur. j. eo. c. dilecti. ⁊ quod dixi in cōtrario. hec lec. mihi non placz q⁹ si versatur damnum vel vtilitas ec clesie nunqz canonici dicuntur rei voluntarij cum te neantur defendere iura ecclesie ⁊ eorum ēt interesse ne ecclesia eorum depaupetur. vt nō. sentit inno. in c. sup bis de accu. ⁊ qō nō. j. eo. c. dilecti. Tene ergo quartam lecturam. Contra quam ⁊ contra tex. a con trario oppo. videtur enim q⁹ etiam non plurales nō deberent admitti ad excipiendum cum iste iam esset inuestitus sed opus esset agere non autē excipere. vt plene nō. in. d. c. ꝓstitutus de appel. facit qō le. ⁊ nō. in. c. accedēs. j. de accusa. Sol. dicit inno. contrariū non procedere cum excipit q⁹ p obreptionē impetra uit. vt nō. in. c. cum olim de do. ⁊ contu. ⁊ de cā pos. ⁊ proprie. c. cum olim. hec so. est bona in se. nā tunc negat prorsus ius competere instituto sz in casu nr̄o nō ꝓcedit q⁹ hic nō opponebat ꝫ rescriptū sz ꝫ psonaz. vt ipsemet inno. supra voluit vnō pōt dici q⁹ hec exceptio pōt admitti eo casu quo de iure admitti pōt vt puta si erat tale beneficiuz quod de iure non pote/ rat cum secundo retineri. si enim admittitur exceptio famosa ꝫ, puisum. vt. d. c. accedens. multo fortiūs ex ceptio de iure cōmuni notoria. argu. c. j. de of. vica. ⁊ qō ibi nō. ⁊. c. ad decimas. de resti. spo. lib. vj.

Nico. Abbas.

p **Astoralis.** [a] Casus. Judex sta/ tuere dz terminū ad oēs dilatorias ꝓponendas post quē excipientē nō audiet nisi in tribus casibus hic exceptis. Diuidit. Nam primo ponit decisa ꝓsultatio. in scōa respōsio. in qua duo facit. primo ponit de cretū ⁊ ipsius cām. so penaz. ⁊ tres casus exceptos ibi ita q⁹. Casus litteralis. Quidā maliciose dila/ torias exceptiones proponebant vt causaz termina tio deferret. Ad istoꝝ maliciaz cognoscēdaz statuit papa: vt infra certū tempus assignandū a iudice oēs dilatorie exceptiones proponantur: ita q⁹ si partes post terminum aliquas voluerint proponere quas i termino non fuerint protestate nullatenus audiātur: nisi de nouo post terminum exorta fuerit: vel nisi ille qui eam opponere voluerit fidem faciat iuramēto se post terminum ad illius noticiam peruenisse. Ber.

[a] Pro intellectu hōc̄re. vi/ de q̄ late ⁊ eleganter scribit do. an. in. c. itē cū quis in iij. ⁊. iiij. co lū. de rest. spo. ⁊ bar. i. l. i. §. ⁊ p/ ui. ff. q⁹ vi aur clam. Item vi/ ō q̄ late scri bit. d. an. i c. lz cāz in iiij. ⁊. v. co lū. §. de. p/ ba. ⁊ q⁹ ibi late nō. ⁊ q⁹ late scri bit Jmo. i l. q⁹diu lul rima. ff. de acqui. pos.

Nota ibi inquisitioni iuncto ver. decernimus. q̄ qñ̄ qz ad inq̄sitōem alicuius papa edit ius de nouo. qō ītellige qñ̄ ꝓstitutio nō venit in p̄eiudiciū cāe pē/dentis. nec ob. qō hr̄ in auc. vt facte noue ꝓstitutōcs facit ad p̄imū dictū. c. pastoralis. in p̄in. de rescrip. sic limita qō nō. in. c. ꝓsultatiōi. de tempo. or. ⁊. c. ex tua. de fi. p̄ef. Nō secūdo ar. op. iudicez posse ex cā abbreuiare terminū a iure statutum sine hois mi/nisterio. nā ad ꝓponēdas dilatorias ius p̄efigit ter/minum lit. conte. vt in. c. inter monasteriū. j. de re iu. ⁊. C. de excep. l. fi. ⁊ tñ̄ iudex pōt abbreuiare. vt hic. ad hoc adducit istum tex. Bar. in. l. ij. ff. de re iudic. Iste tamē tex. posset adduci in ꝓriuum qz hoc facit in/der auctoritate huius ꝓstitutōis vt pz ibi decernim⁹ ⁊ de materia vide qō nō. i. c. cum sit romana. de app. vbi latius dicam. Nō ibi extunc de hac dictōe. de notat enī extremitatez tēporis. ⁊ dic extūc. i. post ter minum lapsum. Et ex hoc nō q̄ terminus p̄fixus ad aliqd faciendū ītelligitur in dubio emptori⁹ nisi ali ud in iure exprimat quod tz hic Hosti. alleg. decre. consuluit. de offi. dele. ⁊ vide bo. glo. in cle. i. eo. ti. in ver. emptorio. Idem Guil. in Spe. de dila. §. j. v. exceptorie. ⁊ ver. seq. vbi ctiā tractat qd iuris si dies vltima termini sit feriata. ⁊ vide bo. glo. in. c. i. de do. ⁊ ꝓtu. lib. vj. que sentit q̄ si in iure vel alia dispōne fit mentio de termino ītelligit̄ de simplici termio. vnde non est necesse q̄ statuat peremptorie. Et regulari/ter an ⁊ qñ̄ termin⁹ dz eē peremptorius seu trin⁹. vi de quod plene nō. i. c. ꝓsuluit. de of. dele. ⁊. c. ad peti tionem. j. de accu. vbi satis per Inno. ⁊ Do. de ro. deci. xxix. ⁊. ccxlviij. ⁊ p̄ Bar. i. l. si finita. §. iulianus ff. de dam. infe. ⁊. l. mācipior. de opti. le. vide tex. cū ibi nōt. in. l. fi. ff. de fer. Nō regulam ⁊ tres casus exceptos a regula. regula enī est q̄ post terminū la/psum pars nullatenus dz audiri volēs ꝓponere dila torias. Fallit ꝑmo si ps fuit protestata in termino qō ītellige vt in glo. iij. secūdo si de nouo exceptio fit or/ta. tertio si prius erat orta ⁊ de nouo venit ad noticiā rei. Adde quartū casum si de nouo supuenit facultas probandi ea que orta erant tēpore termini seu dilatō nis. paria enim ista sunt. s. q̄ de nouo sciat̄ vel supue niat probandi facultas. vt ꝓbatur in. c. vt circa. ō ele ctio. lib. vj. ita sentit Pau. de leaza. ī cle. constitutio nem. de ele. Adde q̄ntum cum vult proponere exce ptionem illi ꝓriam quam primo proposuit qz non po tuit a p̄ncipio simul exceptiōes ꝓrias proponere. ita notanter dixit glo. in. c. cū dilectus. de reli. do. ⁊. xiij. q. ij. §. j. vz ad hoc in glo. in v̄. asseritis. ⁊ hic ⁊ de hoc latius cum glo. His nōbilibus expeditis assumā primo glo. ⁊ postea expediam aliqua dicta doc. que non poterunt ad glo. ꝓmode applicari. Quero ergo primo an dispō huius. c. hēat locum in perēptoriis⁹ Glo. i. dicit q̄ nō. Aduerte glo. pōt ītelligi duplici/ter. Primo q̄ statuto termino ad ꝓponēdas dilato rias nihil obstat quin post terminū possint proponi peremptorie. ⁊ iste intellect⁹ non hz dubitatiōez ma xime qz peremptorie proponunt̄ post lit. conte. ⁊ non ante. vt in. c. i. ⁊. ij. de lit. conte. lib. vi. ⁊ iste terminus p̄figitur ante lit. conte. Secūdo potest intelligi q̄ nō ob. termino ꝑfixo ad proponēdum peremptorias pos sunt ipse peremptorie nihilomin⁹ ꝓponi. non tñ̄ red/dit rōnem huius dicti sed remittit ad nō. j. eo. c. excep tionem. ⁊ ibi glo. singlr dicit peremptorias posse pro poni vsqz ad cōclusionem in cā. vt i. c. finem. de do. ⁊ cōtu. ⁊. l. exceptionē. C. de ꝓba. sed certe illa iura ⁊ ꝓsūta non faciūt qz loquūtur qñ̄ non fuit statutus ali quis termin⁹. nam dilatorie possunt de iure vsqz ad li. conte. ꝓponi. j. de re iudi. c. iter. secus tñ̄ est si ter/minus ad eas proponēdas fuit a iure p̄efixus vt hic Idem ergo posset dici in peremptoriis. sed pro gl. ista facit qz jdultū a iure beneficiū nemini est auferēdū vt ī regula indultū de re. iur. lib. vj. nec ob. iste tex. qz lo quitur in dilatoriis in qbus non tractat̄ de tanto p̄iu dicio sicut in peremptoriis. Ex his potes colligere du bium esse. pbabile. quid ergo dicēdum. dico quattu/or opi. principales in hoc articulo reperiri. Prima q̄ in peremptoriis non hz locum p̄fixio hui⁹ termini. hāc tenuit ista glo. Secūda habet totū oppositum. banc tz Inno. ⁊ Hosti. hic. Tertia vt cum cause cognitōe possit terminus p̄figi als secus. hec fuit opi. Dy. ī regula indultum de reg. iur. lib. vj. Quarta vt quo ad regulam hic contētam hēat locum iste tex. ī peremptori/is. s. vt terminus possit p̄efigi ad omnes emptori/as proponēdas sed quo ad exceptōnes non. ⁊ hec opi. variatur. nam Compo. in. c. cū sicut. de elec. ⁊ re citant Do. de ro. deci. xxxix. dicit nō credendū iura mento partis si post terminū dicit ad suam noticiam emptoriam peruenisse. quia cuz tex. iste deuiet a re gulis iuris vt credat̄ in facto proprio iuramento par tis non dz extendi ad emptorias maxie qz pp gra/uitatem p̄iudicij pars de facili deieraret ⁊ iuramētuz non est suspecto deferendū ī. c. clericos. de coha. cle. ⁊ mu. Spc. in ti. de excep. §. dicto. ver. vtrū tz indi/stincte hūc tex. hēre locum ī emptoriis nisi quo ad proponēdum crīna. In illis enī vult q̄ nō credatur iuramēto ptis si dicit illa nouiter ad noticiam suā per uenisse. qz post terminū nō dz audiri sine restitutiōe ī integrū ex clausula generali. vt nō. Inno. ī. c. coraz de in integ. resti. In crīnibus aūt non hz locum in te grum restitutio qz nō subest eg̃tas ⁊c. Do. de ro. de cisi. ꝓri. allegata plene ꝓsequunt̄ ⁊ finaliter tz dīi si issent varij fuit tñ̄ sīatum vt in actore cui fuit p̄efix⁹ terminus ad oīa iura ⁊ munimēta ꝓducenda non ste tur iuramēto partis pp grauitatem p̄iudicij ex parte rei ī minēris q̄ als venuret absoluendus sed in reo stā dum est suo iuramento qz fauorabilioz. ⁊ sic habebit locum iste tex. in eo etiam quoad exceptiōes. Pan. ī cle. ꝓstitutionem. de elec. dicit q̄ aut exceptio noui/ter est orta ⁊ admittit̄ sed non statur iuramēto suo. ar gu. de of. dele. c. insinuāte. ⁊. iij. q. x. placuit. ⁊ qō ibi nō. in glo. fi. aut vult opponere antiquam que noui/ter ad eius noticiā peruenit. ⁊ distinguit q̄ si nunc al/legat sibi notum esse quod prius erat publicū ⁊ non auditur qz est p̄sumptio ꝺ eū. vt in. c. i. de postu. p̄la. ⁊. xvi. di. qō dicitus. nisi ꝓbet se ī tali loco fuisse q̄ ve risīl̄r potuit ignorare. vt in. c. fi. qui ma. accu. poss. ⁊ hoc credo admittēdum etiā in dilatoriis. ⁊ sic puto li mitandum etiā istū tex. ar. c. fi. de iureiur. in fi. si illud non allegat notū seu publicū admitti debet cum iura mento qz p̄sumitur ignorantia nisi probet̄ scīa vt ī re gula p̄sumitur. lib. vi. nisi exceptio surgeret a facto ꝓ prio qō debuit indagare. de elec. c. inotuit. ⁊. c. nulli e. ti. lib. vi. de cri. fal. c. ad falsariorum. vel nisi aduer/sarius probet aliqua per que p̄esumatur scientia qz tunc nō sufficeret iuramentuz ꝑm eū sed probare ha bebit aliqua ꝑ que p̄sumatur ignorātia ⁊ nihilomin⁹ iurabit. vt in. c. inotuit. iuncta glo. de elec. hec oīa pu ro procedere etiam in dilatoriis qz nunq̄z dz credi so li iuramēto partis quādo verisīlitudo est in ꝓriuz. vt probat̄ in. c. nulli. de elec. lib. vi. in ver. verisimiliter iuncta glo. Aut superuenit nouiter facultas proban di. ⁊ idem dicit qō in casu proximo. Caute enim egit non proponendo qō probare non potuit. allegat. ij. q. vij. plerīq̄z. Ego allego tex. expressum in. c. vt cir/ca. de elec. li. vi. per quem tex. dicit Archidi. xiij. q. ij super summa. q̄ etiā respectu crīminū proponendo rū standum est iuramento partis cōtra opi. Cōpo. ⁊ Spec. qō mihi placet ad idem facit tex. in. d. c. nulli. Ego dicerem q̄ sine cause cognitione non possit p̄e figi iste terminus ad proponendum peremptorias.

a Et ō hoc vide p pe. de anc. i. c. frequēs ō rīsti. spo. lib. vi. ⁊ p Bal. in. l. ij. ad fi. de tēpo. ap. ⁊ pō. an. hic. i. ij. col. v̄. q̄ro tertio

a Et de hoc p ange. i l. si ea. C. q̄ ac cu. nō pos. fz p gl. hic viō glo. in v̄. libē in. c. ordina/rij. de of. or. li. vi. Dz ad/de qō nō. p⁹ Bo. An. i. c lz cām. s. de ꝓba. in. iiij. col. ⁊ ad hoc vide glo. i v̄. partes. ⁊ ibi Imol. i cle. sepe. de v̄. si. Et q̄ ista ō cre. nō hēat locū ī pēpto rijs tz imo. i l. cōtinuo. ī pn. in. vi. col. ff. de ac. here. ⁊ al. Cōp. i. d. c. q̄ sīc. ⁊ vi/de Ange. ī. l. peremptorias ad fi. C. sē. re. nō pos. ⁊ i. l. i. C. de re iu. vbi dicit q̄ p emptoria su pueniens p⁹ suia z pōt op poni fz credo q̄ velit di cere q̄ cāus illi⁹. l. sit spā lis. Item de isto ar. vide ēt p bal. ī ad. ad bar. in. l. i ff. de excep.

vt dicit Dy. tã recspectu actoris q̃z respectu rei. vñ fateor actori posse terminũ prefigi ad oia munimẽta cause producenda. vt in. c. coram. ꝛ qđ ibi nõ. de ĩ in te. resti. ꝛ. c. auditis. de procu. sed nõ sine cause cognitione. ar. in. l. diffamari. C. de inge. ma. ꝛ. l. cũ ticia. ff de accu. ꝛ. l. si ea. C. q accu. non pos. hoc probo etiaz per locũ a speciali. nam hoc simplr permittit in causis summarijs. vt in cle. sepe. de ver. ſ. ergo secus in alijs. Item nõ debet de facili recedi a regulis iuris q̃ volunt q̃ vsq̃z ad cõclusionem in causa possunt munimenta produci ꝛ allegatiões nouiter fieri. de fide instru. c. cum dilect⁹. ꝛ. c. cũ venissent. de testi. Idez dico in reo cũ enĩ bẽat a iure vt pemptorias possit proponere vsq̃z ad sniam seu cõclusionem in cã. vt i. l. pemptorias. C. sen. re. non pos. nõ dz sine causa ita artari. nã si idez esset in pemptorijs qđ ĩ dilatorijs tex. hic de vtriq̃z dixiſſz. p hoc facit qđ nõ. ĩ cle. vnica. e. ti. in ver. dilatorie. ꝛ in. c. pia. e. ti. lib. vj. cum enĩ maius preiudiciũ vertat in omissione pemptoriaruz q̃z dilatoriarũ cautius est in eis ꝓcedendum. de elec. c. vbi periculum lib. vj. ꝛ sic causa artandi nõ subsistente posset ista glo. procedere. respectu vero exceptionum placet vt qñ bz locum regula bẽant locũ ẽt exceptiões. qa si rigor extẽditur ad pemptorias fortius debet extẽdi eqtas. ꝛ hoc probat in. d. c. vt circa. ꝛ ĩ c. nulli. cũ limitatione tamẽ eorũ que supra tetigi fm Pau. nec est curãdum de grauitate iudicij. qr licz admittat ad probandũ non tamẽ babeꝫ pro ꝓbatis vnde ipsa admissio est in se modici ꝑiudicij. sed vide oĩno ad predicta que dixi in. d. c. cum dilect⁹. de fide instr. Sed circa p̃dicta ꝛ circa tex. queritur ō subtili ꝛ difficili qõne. pone terminũ prefixum ad dilatorias ꝓ ponẽdas fore lapsum nunqd poterũt proponi exceptiones mirte que opponi possunt ad merita ꝛ ad ꝓcessum. de qbus in. c. j. de lit. conte. lib. vj. ꝛ p Bar. in. l. cum q̃rebatur. ff. iudi. sol. Spec. banc qõnem format in ti. de dila. §. j. versi. item queriꝫ. ꝛ allegatis aliqb⁹ pro ꝛ cõtra reliquit disputatiõi. Jo. an. in addi. ibi plene ꝓsequtur. ꝛ videtur ꝑmo q̃ non. qr terminus iste p̃figitur ne ipediatur longo tẽpore lit. cõte. sed si iste exceptões admittarent iam frustraret principalis intentio huius. c. ergo ꝛc. ꝺofacit qr si ꝓponunt in vim dilatorie debent assumere naturã dilatoriarũ. ar. c. recolentes. de statu. reg. In cõtrariũ facit qr lz possint proponi in vim dilatorie tñ non perdunt nomẽ peremptoriarũ. vt in. d. c. j. ergo in termino exclusiuo nõ includunt cum hoc sit odiosum als sequeretur absurdũ q̃ statuto termino ad dilatorias proponẽdas videret statutus etiã ad peremptorias qđ non est dicendũ cum diuersitas nominum arguat diuersitatẽ rerum ĩ. c. ad audientiã. de deci. ꝛ. l. si idẽ C. de codi. ꝛ hanc partem finaliter tenet ibi Jo. and. nec ob. inra superius alle. qr per oppositiõem istarũ exceptionem nõ prorogatur lis imo facilis terminatur qr ante lit. conte. habẽt vim peremptorie ꝛ dilatorie ꝛ sic poterit ferri diffinitiua absq̃z alia cõtestatõe litis. dicit tamẽ q̃ volendo tenere cõtrariuz. ſ. q̃ non possit opponi post terminuz qđ tamẽ sibi non placet posset distingui vtrum opponãtur mere dilatorie. vt puta dico te nõ audiendum qr rescriptũ est surrepticium ꝛ non dz admitti post terminũ. aut pemptorie ꝛ dz admitti qr tunc nullo modo includunt in termino. ꝛ hoc habet eqtatem summã iudicio meo argu. illius. c. recolẽtes. sed de rigore videtur simpliciter dicendum cõtrariuz. qr qualitercũ q̃z opponant exceptiones iste semper sunt peremptorie in se licet habeant ex priuilegio effectum dilatiuũ. Item dic q̃ post lit. contest. indistincte admittunt. qr vt notanter dicit ibi Jo. and. lz ante lit. conte. habeãt vtranq̃z vim nõ tamen post contestationẽ possunt habere nisi naturã peremptoriarum. non enĩ possint amplius differri ex quo lis est cõte. ꝛ hoc notabis pro itellectu illius c. j. Item queritur circa predicta ꝛ circa tex. quid si oriatur exceptio post ꝯclusionẽ in causa nunqd debeat admitti post terminũ iuxta cãum hic exceptum. ꝛ dic q̃ nõ. qr post cõclusionez nõ admittunt probationes siue allegatões siue consistant in facto siue ĩ iure. vt in. c. cum dilect⁹. de fi. instru. ꝛ nõ. Jnnocẽ. ĩ. c pastoralis. de causa pos. ꝛ propie. facit. c. auditis. de procura. nisi euidens ratio iudicẽ moueat. d. c. pastoralis. ꝛ hoc tenent Do. de ro. decisi. xxix. ꝛ sic limito hunc tex. Quero an exceptio excõicationis possit dilatorie ꝓponi post terminuz. Glo. ista dicit q̃ sic. hodie habes tex. in cle. vnica. eo. ti. ꝛ vide quod nõ. ĩ glo. penul. Glo. ij. exponit tex. extunc. i. post terminum a iudice assignatum. Ego circa hoc quero an iudex possit hunc terminuz assignare si contra eum seu suam iurisditionem fuit exceptum. vt sic non probata prius exceptione contra iudicem proposita teneatur pars omnes suas exceptões dilatorias in termino proponere. Hosti. dicit q̃ sic. tum qr iudicis ẽt examinare an sua sit iurisditio. de rescri. c. super litteris ꝛ. ff. de iudi. l. siqs ex aliena. tum qr si hoc non possz nimium protelare posset iudicium successiue illas ꝓponendo contra mẽtem huius. c. ꝛ cõtra hec fubterfugia potest etiã iudex recusatus prouidere. vt ĩ. c. legitima. de appel. lib. vj. ꝛ facit de diuor. c. quãto. ĩ fi. nec potest excipiens de hoc cõqueri cum ad diez assignatum possit omnes ꝓponere. primo cõtra iudicem. secũdo cõtra rescriptum. tertio cõtra aduersarium. ꝛ per ordinẽ illas oppositas postea ꝓseq. Ego dubito an hoc dictũ sit verum ꝛ potius putarem oppositum. nã ex quo excipio contra iurisditionez iudicis non dz se impedire de principali prius nõ discusso an sit iudex. vt ĩ. c. cum spãli. de appel. ꝛ. c. suspitõnis. de off. dele. Insurgeret enĩ quedam cõtrarietas q̃ negẽ illum iudicẽ vel dicam mihi suspectũ ꝛ ad ipius interlocutoriaz ꝛ p̃fixionem termini proponã oẽs dilatorias mihi competẽtes. facit quod nõ. Jnno. in c. sollicitudinem. de appel. ꝛ. l. solutõem. C. de re iudi. Item si nego illum iudicez nego illum mihi posse statuere terminũ ergo non teneor recipe terminum. argu. c. sollicitudinẽ ꝓallega. ratio enĩ que est in tota causa militat ĩ prefixione termini. ꝛ si est mihi suspectus posset me grauare prefixione termini. ꝛ hanc opinio. teneo. Juxta predicta quero qd si is qui statuit mihi terminum ad proponẽdas dilatorias ĩ veritate non erat iudex nunqd potero post terminũ allegare eum nõ iudicẽ. Specu. eo. ti. §. nunc videndum. versi. qd si in termino. ꝛ ver. qd si iudex. videt velle q̃ sic. ꝛ idem vult in omni exceptione que reddit iudicium retro nullum. ar. ĩ. c. in nostra. de ꝓcu. ꝛ pro hoc facit q̃ si non erat iudex non potuit prefigere terminum nec videt ex prefixione termini pronunciare se iudicem. qr ad hoc vt ex pronunciatione acquirat iurisditio oportet q̃ specifice ꝓnuncietur non autez tacite. vt nõ. dicit Jnno. in. c. ij. de dila. Do. Anto. distinguit q̃ aut statuit terminum specifice ad ꝓponẽdas declinatorias defectus iurisditiõis ꝛ post terminum non poterit. aut in genere ad dilatorias ꝓponendas ꝛ poterit qr nõ intelligit terminũ statuisse ad hoc ꝛ nil aliud allegat. Ego adduco in argu. op. tex. in cle. vnica. eo. ti. vbi specifice fit mentio quãdo statuitur terminus ad declinatorias ꝛ dilatorias proponẽdas. si enĩ indistincte posset postea opponere quid operaretur p̃fixio termini respectu declinatorie. certe nihil. Itẽ facit optime ille tex. pro opi. Spec. q̃ p̃fixio termini ad dilatorias proponendas non extendatur ad declinatorias. illa enĩ ponuntur ibi vt diuersa. ego melius iudicio meo sic distinguerem q̃ aut

a Et vi
de q̃ ibi
alia si. qõ.
nõ. simol. ꝛ
vide hic. d
an. i. ij. col.
v. vel dic ꝛ
melius. ꝓ
quo fac qđ
nõ. bar. i. l
ab execu
tore. cir. fi.
C. quoz
ap. nõ re
ci. vbi dic
q̃ lz excep
tio ꝓfectõ
nis inuẽta
rij possit
opponi p⁹
sniam. vt l
nensenius
§. fi. ff. ō re
iudi. tñ nõ
poterit op
poni si an
tea dar⁹ fu
erat termi
nus ad op
ponendas
exceptões
dilatorias
ꝛ pempto
rias. ꝛ me
lius facit ĩ
si. tex. in. l.
exceptões
in fi. ꝛ i. l. fi
ex falsis. ĩ
fi. C. de trã
sa. ꝛ mãde
ad glo. i. d
cle. i. de ex
cep. q̃ ibi ꝛ
diuersa rõ
f. pcti ꝓpt
cõtione cũ
excõicato
que rõ nõ
militat hꝰ
casu.

is qui gerebat se pro iudice erat talis quem consensu meo poteram mihi iudicem facere ⁊ non potero post terminū ꝓponere declinatoriā quā sciēter omisi. Ideo enī illi renūciasse. hoc ꝓbo sic qz ista p̄fixio termini hz vim litis cōte. vt hic facit qō nō. inno. in. c. exrōne. de appel. vbi dicit q⁹ termin⁹ hōis surrogatus in locum termini iuris censet idem cuz termino iuris facit ad hoc. c. cū sit romana. ⁊. c. pōnas. de app. sed post terminū iuris. s. ꝓte. li. non possum declinatoriā hoc cāu ꝓponere. vt ꝓbatur in. c. inter de re iudi. ergo nec post terminuz hōis. nec facio vim vtrū fuerit statutus termin⁹ simpliciter ad dilatorias proponendas an ad declinatorias qz quelibz declinatoria iudicis est dilatoria. vt ꝓbat in. d. c. inter. ad predicta facit auc. offeraf. C. de lit. cōte. canonizata. iij. q. iij. offeratur. ⁊ videt satis hoc inuere iste tex. mādat enim p̄figi terminum ne cārum terminatio ꝓroget. quedem ratio vēdicat sibi locū in omni dilatoria. licz etiā fit declinatoria. alꝫ nō sufficienter iste termin⁹ surrogat in locū ꝓtestatiōis ꝯ. c. maiores. in prin. de bap. ⁊. c. ecclia. vt lit. pē. nec ob. tex. in. d. cle. qz ad maiorem cautelaz ibi exprimit etiā de declinatorijs. Aut est talis quem ego nō possum facere iudicē ⁊ potero post lapsum termini ꝯ iudicem proponere quinimo post sniam potero illū allegare nō iudicez allegando nullitatem qz taciturnitas mea nihil officit. ergo nō possum illū facere iudicē. facit ad hoc qō nō. Jo. an. in regula scienti. de re. iur. lib. vi. in mer. ⁊ glo. in. l. i. C. vbi de cri. agi. oz. ⁊ glo. in cle. vna. de sequest. pos. ⁊ fruc. ⁊ tex. cū glo. in cle. i. de re iudi. facit ad idez qz lit. cōte. nō excluderet hoc casū dictionē nullitatis vt i iurib⁹ prealleg. ergo fortius nec termini p̄fixio. facit qō legi. ⁊ nō. in. c. significasti. de so. cōpe. per doct. ⁊ hoc casu ꝓcedit dictū Spec. facit etiā iste tex. cū fundat se super termino p̄figendo a iudice. si ergo nō est iudex nō hz locum iste tex. quia cessat qualitas super qua se fundat hec decre. iuxta nō. per Bar. in. l. i. ff. qō vi aut clā. ⁊ in. c. statutū. de rescrip. lib. vi. Ex his habes sextum casum in quo pōt opponi dilatoria nō ob. termini lapsu. Quero qualis debet esse prorogatio ad hoc q⁹ post terminum admittat. ⁊ sic simul in prima exceptione. c. So. dicit glo. iij. q⁹ hz eē spālis si āt sufficit gn̄alis ⁊ bñ loqt. alꝫ eēt inutilis ꝓuisio b⁹ decre. ⁊ idē tz Jo. ⁊ spe. e. ti. §. ij. v. sz qd. ⁊. §. viso. v. sz qualr. Juxta hoc ⁊ tex. q̄ro nunqd idistincte repellat volens opponere ꝯ post terminū. Glo. iiij. nō. dicit decretalē ꝓcedere in exceptionibus non ꝓrijs sed in ꝓrijs secus. non enim potuit simul ꝓsequi ꝓria ideo ad ea ꝓsequenda admittit pars post termi num. Jdeo nō. glo. i. c. cum dilect⁹. de reli. do. ⁊. xiij q. ij. in sūma. ⁊ qō. s. tetigi. do. An. dicit q⁹ forte hec ꝓrietas nō excusat cū possit illas ꝓponere cū disiunctione seu vnā pure ⁊ aliam sub cōditione. vt in regula nullus plurib⁹ de reg. iur. li. vi. hec qō pendet iudicio meo ab alia. videlicet an plures exceptiōes cōtrarie possint fil ⁊ eodem tpe ꝓponi pure vel conditionaliter. nā si possunt ꝓponi saltem ꝓditionalr in dubio putarem hanc glo. nō bene dicere qz debuit reus de illis protestari. ⁊ sic potuit sibi ꝓspicere ⁊ hui⁹ cōstitutionis mentē ⁊ verba seruare ꝯ quā cōmittitur si successiue possent ꝓponi. Si vero non possunt proponi sil glo. optime loqtur qz preceptum nō obligat ad impossibile. Dy. in regula nullus de re. iur. li. vj. ponit exquisitam theoricā. dicit enī q⁹ si id quod proponitur in vna exceptione nō pōt concurrere cuz eo quod ponit in alia nō p̄t simul ꝓponi nec successiue qz ꝓuincit reus de mēdacio. ad hoc auc. ꝯ qui ꝓpriā C. de nō nu. pecu. ⁊. l. i. ff. si quadr. pau. fe. di. ⁊. l. fina. C. de nova. Aut est possibilis cōcursus ⁊ admittitur. ⁊ sic vult q⁹ vbi exceptiones sunt ꝓsus ꝓrie nō poteſt reus eis vti etiā diuerso tēpore. ⁊ sm hāc opi. procederet ista glo. sed glo. sentit ꝓrium in. l. nemo. ff. de excep. ⁊ clarius ibi Bar. dicēs q⁹ ꝯ Dy. videt tex. in. l. cū de indebito. ff. de ꝓba. facit. c. fi. de solu. vbi ponitur ꝓsilis casus in quo pōt reus trāsire ad ꝯ riam exceptiōem. Ly. in. l. j. C. de fur. post aliquos dicit sub cōditione resultante ex eadē exceptōe posse ꝓria simul ꝓponi. alle. l. siqdem. C. de excep. ⁊ idem Ja. but. in. d. auc. ꝯ q ꝓpriam. Bar. in. d. l. nemo sic distinguit q⁹ aut ꝓrietas resultat ex eadem exceptione ⁊ non admittit volens ea vti. vt. l. ij. §. sed si aliuf ff. qñ ap. fit. aut ex diuersis exceptionibus resultat ꝯ rietas ⁊ tunc aut onus probandi vtrāqz incumbit ipsi excipiēti ⁊ admittitur volens simul ꝓponere. allegat c. auditis. ⁊. c. cum olim. de ꝓscrip. Aut onus ꝓbandi vnam incūbit actori ⁊ onus probandi aliā incumbit reo ordine successiuo. ⁊ non admittit. exemplum si nego pecuniā mihi mutuatam ītē dico q⁹ solui. naz quatenus nego incumbit onus probādi actori. ⁊ q̄tenus dico q⁹ solui incūbit mihi. ⁊ sic resultaret q̄daz ꝓrietas etiam in ordine probandi ideo nō debeo admitti. mihi placet q⁹ si exceptiones sunt prorsus ꝓtrarie non possunt simul ꝓponi pure sed cōditiōaliter sic qz qui allegat cōtraria nō est audiendus. vt in. c. solicitudinem. de appel. ⁊. l. vbi repugnātia. ff. de re. iu. ad. c. auditis responde. vt nō. gl. in regula null⁹ pluribus. Ex his apparet q̄liscū qz opi. teneat ꝓter illā Dy. glo. hāc male dicere qz saltē potest ꝓponere sm cōem opi. exceptiones ꝓrias sub ꝓditiōe. ⁊ sic poterit vnam ꝓponere pure ⁊ de alijs ꝓtestari. ⁊ sic seruabitur mens huius. c. ⁊ etiam verba. ⁊ habes incidenter illum articulum plene ⁊ expresse discussum an plures exceptiōes ꝓrie possunt simul ꝓponi. ⁊ vide qō dixi in. c. imputari. de si. instru. Quero vtr lapso termino ꝑdat facultas excipiendi vel agendi. glo. ista in secūda parte dicit q⁹ non. Aduerte qz gl. potest habere duplicem intellectum. Primo q⁹ statuto termino ad agendum non perdit propterea actio lapso termino. ⁊ iste intellectus nō est verus in se qz in effectu ꝑditur sicut exceptio. vt. l. diffamari. C. de inge. ma. ⁊. c. latoz. qui si. sint le. ⁊. l. tria. ff. ō accu. nec puto glo. habuisse hunc intellectū cum ꝓrium sentiat in sequentibus. Secūdo potest intelligi q⁹ statuto termino ad exceptiones proponēdas, non ꝑditur actio. s. surgens ex illa materia ex q̄ poterat excipi ⁊ sic intelligit hic Jo. an. ⁊ bene. pone exemplum in spoliatione de qua potest agi ⁊ excipi. vt in. c. ij. de ordi. cog. sed in termino p̄fixo ad dilatorias proponendas spoliatus non excipit nec tollitur actio. s. qn per viam actionis possit spoliatio deduci qa ad illud nunc agitur. Jdez in simili vult Jo. an. in regula mora de reg. iur. lib. vi. in mercu. ⁊ nōt. in. d. c. ij. ⁊ vide Fede. cōsi. xcviij. ⁊ prosequit Jo. and. ⁊ Fede. an p viam accusationis seu denunciationis possit peti remotio illius qui fuit ad beneficium promotus p̄miso termino peremptorio volentibus excipere cōtra personaz vel rescriptū ⁊ noīe opponentis ⁊c. Venio nunc ad secūdum casum exceptū ⁊ quero quid si exceptio dilatoria oriatur nedum post terminum sed etiam post lit. conte. nūquid poterit opponi. glo. qn ta tenet q⁹ sic per. c. insinuante. de offi. deleg. videtur etiam tex. vltra glo. in. l. ij. C. de consoz. eiuf. lit. tenet glo. in. d. c. insinuante. ⁊ Jnno. ibi. sed ipe Jnno. dedit mirabilem limitationem in. c. ij. de ordi. cogn. dicens q⁹ si de materia exceptionis nouiter orta est ꝓuisum de modo agendi non poterit excipi post litis contesta. sed debet agi. pone exemplum in spoliatione contingente post lit. contesta. Jo. cal. in. c. fi. j. co. tenet ꝯtrarium dicēs q⁹ ēt excipi poterit per regulaz qui ad agendum de regu. iur. lib. vi. ⁊ hoc mihi plus

placet. facilius enī est excipe q̄z agere. ⁊ pro hac ſnīa facit iſte tex. q indiſtincte admittit exceptōez poſt ter minum ortam. ⁊ iſte terminus ſurrogatur in hoc lo co conteſtatōis litis. vt. ſ. dixi. ⁊ tene mēti in hoc iſtū tex. ſic itellectum. ⁊ vide q̄ dixi i. d. c. ij. ⁊ ſi. Ve nio nunc ad vltimā exceptionē ⁊ capio primo finem glo. que melius adaptat ad tex. ⁊ quero nunqd indi ſtincte admittatur exceptio poſt terminū ſi eam ſibi competere pars ignorauit in termīo. glo. ſi. ꝑpe ſi. videt velle q̄ nō. ⁊ itelligit tex. in exceptiōibus facti ⁊ nō iuris in bis q̄bus q̄s ignorauit factum ⁊ nō ius vtputa ignorabam iudicē eſſe p̄ſanguineū ptis. certe poſtea certificat⁹ debeo admitti cū iuramento vt hic. ſecus ſi ſciebam cōſanguineū ſed ignorabaz eum ob hoc poſſe recuſari. tunc enī mihi iputabitur ſm glo. ⁊ idez videt ſeq Jo. an. q̄ placet per regulā ignorā tia de reg. iur. lib. vj. Idem ſentit Jo. cal. in. c. ſi. de or. cog. Idez dic vbi alia p̄ſumptio ſcie eēt contra al legantē ignorantiam. vt. ſ. dixi poſt Pau. Nunc redeo ad prin. glo. ⁊ q̄ro q̄d ſi deuenit ad noticiā par tis poſt lit. ꝓte. glo. recitat quoſdā tenere eaz ꝑponi poſſe nō ob. lit. cōte. ſed glo. tz ꝑmuz. q̄ ab initio de buit ingrere an ſibi competeret. iura enī ſubueniunt vigilantib⁹ ⁊ nō dormiētibus ſeu negligētibus. vt. l. nō enim. ff. ex q. cau. ma. primam opi. tz Bof. i ſum ma huius ti. §. ſed ſciendum. ⁊ Inno. de of. deleg. c. prudentiā. ⁊ ſpe. de recu. §. fit autē. ⁊ glo. i. l. excepti onem. C. de ꝓba. Arch. ⁊ glo. iij. q. vj. c. exceptio.

Sed aduerte q̄ glo. i rōe ſui nō ꝓprie ipugnat primā opi. ſed potius limitat vt ꝑcedat q̄n nihil pōt parti imputari quare nō oppoſuit tēpore debito ſec⁹ ſi pōt imputari ⁊ negligētia notari. ar. optimū in. c. i notuit. de elec. ⁊ c. nulli. e. ti. lib. vj. in ver. verſiſſ. vt q̄ diligēter indagauit. ⁊ hoc tz do. An. hic. Ego alle go Cal. qui hoc expreſſe tenuit in. c. ſi. ō or. cog. qui dicit ſe ita itelligere iſtuz tex. cum glo. Idem dicit re ſpectu teſtis. ſ. quādo ꝑuenit ad noticiam poſt termi num vt admittat̄ ſi ꝑbabiliter ignorauit alīs ſecus. vt d. c. nulli. Expectatis glo. cum ſuppletōibus nūc ad maiorem declaratōem materie quero pone q̄ iu dex a principio nō p̄fixit hunc terminū ſed ſtatuit di lationem ipſi reo ad deliberandum an velit cedere vl̄ contēdere. iuxta id q̄ habet. iij. q. iij. offeratur. re⁹ vero comparēs in termino petit inducias ad omnes dilatorias ꝑponendas querit̄ an dari debeant. vide tur primo q̄ ſic per. c. cū cauſam. de appel. ꝓcium te nent Hoſti. Inno. Abb. ⁊ cōiter doc. q̄ in termino dato ad reſpondēdū dz excipe vel reſpondere. ⁊ ad hoc habuit illum terminū ⁊ lz iſte terminus detur ad petitiōz actoris non tñ ad petitionē rei ſm eos. Ad c. cum cauſam reſpondent q̄ factuz narrat nec ille ar ticulus ibi examinat̄. ⁊ dicit Jo. and. addendum q̄ nō. in Spec. de dila. §. i. verſi. ſed quid ecce. ⁊ verſi. deliberatorie. ⁊. §. nūc videam⁹. v̄. in ſumma. ꝛenze. in cle. j. e. ti. Do. An. dicit ſe putare q̄ ſi terminus ē ſtatutus reo ad deliberādum nō dz iudex ad petitio nem ipſius rei dare alium terminū q̄ hoc includitur in primo. Idem ſi dat⁹ eſt terminus ad reſpondēdū libello. nam videt datus etiam ad p̄ambula que fieri debeant ante reſponſionē. ſed ſi ab initio eo compa rente nullus termin⁹ eſt datus ſi tunc peteret maiorē terminum termino iuris de quo in. d. auc. offeratur. non admittit̄. ſi breuiorem admittitur q̄ ex quo vult ſe artare non appet qd repugnet huic aſſignationi. ⁊ ſic poteſt itelligi dictum. c. cum cauſam. ſm euz mihi hec dicta nō placēt. dico enī q̄ ſi a principio reus pe tit terminum ad dilatorias ꝑponendas non debz iu dex niſi ex iuſta cauſa ſibi videatur cōcedere. q̄ poſ ſet malignari petēdo ſibi terminum cā ſubterfugij cū forte nullam exceptiōem dilatoriam habeat. vnde cū iſtud. c. veniat ad breuiandas lites nō debet eē cauſa prorogandi. Nec ob. ſi dicat̄ q̄ a iure habz terminū de quo in. d. auc. offerat̄. ſ. xx. dierum quod etiaz ſen tit Specu. i. d. v̄. in ſumma. ⁊ ſe. q̄ nego illum termi nū ſimplr dari ad proponēdas dilatorias ſed vt eas proponat vel reſpondeat libello. vt colligit ibi ex fi ne ⁊ ex glo. c. vxor. xvij. q. iiij. ⁊ ideo dico q̄ ſi re⁹ pe tit a principio terminū dz iudex volens obuiare ma licijs dicere. ego ſtatuo tibi talem terminum ad dila torias proponēdas ſi nullam, ꝑponere volueris ſta tuo ad reſpōdendū libello q̄ fieri poteſt vt nō. Jo. and. poſt Guil. naſo. in. d. v̄. in ſumma i addi. Spe. Si autem iudex a principio ſtatuit terminum ſimplici ter ad deliberādum ⁊ comparēs in termīo petit ter minuz ad dilatorias dico q̄ iudex pōt p̄ſumere frau dem ⁊ ex hac cauſa denegare. ſed ſi reus in termino aliquam dilatoriam, ꝑponit ⁊ petit terminum ad pro ponēduz omnes alias nō video quare iudex debeat denegare imo ex officio ſuo debet indulgere q̄ reus poſſet ſucceſſiue, ꝑponendo plures dilatorias prorо gare nimium iudiciū quod poſſet termino nō ſtatuto vt in regulla nullus plurib⁹. lib. vi. ⁊ l. nemo ex bis ff. de re. iu. nam tex. i. d. auc. offerat̄. non dicit q̄ de beat, ꝑponere omnes exceptiōes. ⁊ pro hoc facit q̄ nō. Spec. in loco ꝓri. allegato vbi dicit q̄ ſi reus ni hil dicit iudex nō debet p̄figere terminum ad dilato rias q̄ forte nullam proponet ſecus ſi ſcipit aliquā proponere. ⁊ ſic limita omnia p̄dicta ⁊ tene mēti hāc cautelam ad lites breuiandas vt iudex in citatione in ſerat tenorem libelli ⁊ prefigat terminū ad comparē dum ⁊ dilatorias proponendum vel ad reſpondēdū libello. ⁊ vide quod dixi in. c. ij. de dila. Et ex bis deciditur alia queſtio ad cuius petitionē debet iudex hunc terminum prefigere. ⁊ dicēdum q̄ ad petitionē actoris q̄ in eius fauorez principaliter emanauit hec prouiſio. Item iudex ex officio ſuo q̄ boni iudicis eſt lites dirimere ⁊ malicijs obuiare. vt. l. quidaz eſti mauerunt. ff. ſi cer. peta. ⁊ c. finem. de do. ⁊ contu. ⁊ Specu. in. d. v̄ſi. in ſumma. ⁊ ad rei petitionem. que omnia intellige. vt. ſ. dictum eſt. Quero an termi nus de quo hic dicitur poſſit excedere terminū iuris ſ. xx. dierum. de q̄bus in. d. auc. offeratur. iij. q̄. iij. Spe. i. d. ver. in ſumma. dicit q̄ non. dicēs q̄ hoc. c venit ad abbreuiationē litium ⁊ nō ad augēduz ideo poteſt ille terminus abbreuiari ⁊ non elongari. Ego dubito de hoc dicto. q̄ vt. ſ. dixi auc. offeratur. non loqtur proprie in cāu huius. c. ſed de termino ad de liberandum an velit cedere vel litem conteſtari vel iu dicem recuſare vel aliam exceptionē proponere. non autem tenet̄ vigore illius termini proponere omnes dilatorias ſimul. ſed terminus de quo hic principali ter p̄figitur ad proponēdum omnes dilatorias ita q̄ poſtea non audit̄ amplius. ⁊ ſic cuz hoc poſſit eē ma gne indaginis ꝑpter cauſe magnitudinē ⁊ ſumus ex tra caſum a lege, puiſum puto ſimpliciter hunc termi num fore arbitrarium. arg. l. i. ff. de iure deli. ⁊ quod nō. in. c. ij. de dila. Quero vtrum indiſtincte tā de iure canonico q̄z ciuili poſſit iſte terminus p̄figi. So lu. Jo. and. in addi. Specu. in ti. de dila. §. i. verſi. ⁊ nō. dicit Guil. de ſu. tenuiſſe q̄ de iure canonico po teſt ſtatui vt hic. ſed de iure ciuili non poteſt prefigi a principio q̄ iam ſtatutus eſt a iure terminus ad dila torias proponendas. ſ. litis conte. vt in. l. exceptio nem. C. de probati. ſed ſi ex poſtfacto timetur de ma licia partis poterit ſtatui. Jo. and. ibi dicit q̄ in hoc ius canonicum non diſcordat per ea que habentur i d. ver. in ſumma. vbi Spe. videt velle hunc terminū non ſtatuendum niſi q̄n timetur de malicia. ⁊ ex hoc inuitur hunc terminū non prefigendū ſine cāe cogni tiōe. hoc etiā ſequit̄ hic do. Ant. Ego de hoc dubito

per iſtum tex. in ver. nonũ quã ꝛc. Ex quo videtur ĩ mui q̃ qz contingere põt prorogatõ ex dilatorijs ſuccceſſiue proponẽdis. ideo ꝛc. Et ideo citra maliciam preſũptã põt iudex ab initio prefigere terminũ vt citius finis litibus ponatur. ⁊ ſic videtur ſatis bene procdere opi. dicti Guil. notantis differẽtiã iter ius canonicũ ⁊ ciuile quãtũ ad principiũ ſed poterit ſeruari cautela quã. ſ. diri. Quero an poſt terminũ lapſũ bois audiatur volẽs opponere ĩ cã appellationis. Do. an. dicit q̃ ſic p. c. cũ ioãnes de fi. inſtru. ⁊ l. per hanc. C. de temp. ap. ⁊ c. fraternitatis de teſti. ⁊ qz terminus ab homine ſtatutus reſtringitur ad inſtantiã opponẽtis. eſt enĩ quedã cõminatio nõ ſe extẽdens ad appellationẽ. C. cõmi. vel epiſto. p totum alle. ẽt Jo. mo. ⁊ Arch. in. c. cupiẽtes. §. q̃ ſi p. xx. ỏ elec. li. vi. ⁊ xviij. q. iij. de illicita. ego tenerẽ cõtrariã opi. q̃ vt. ſ. ſepe diri iſte terminus qui ſtatuitur ab homine hic ſuccedit loco termini iuris. ſ. cõteſtatõis litis. ergo debet ẽt cẽſeri eodẽ iure cum illo. vt notat Inno. in. d. c. ex rõne. ſicut ergo in cã appellationis nõ lz ꝓponere dilatoriã nõ oppoſitã ante cõte. li. vt l. ita demuz. C. de procu. vbi notabiliter ꝓbatur ita nec omiſſaz in hoc termio. nã vt notãter dicit Bar. ĩ. d. l. ita demũ. appellatio non reſtituit ad eum ſtatũ in quo cauſa erat ante conteſtationem ſed ad eum in quo erat poſt vt ibi probatur. ſed iſte termin⁹ habet vim cõteſtatiõis quo ad excluſionẽ dilatoriarũ. ergo nõ reſtituiť per appellationẽ ad ſtatũ cãe in quo erat añ lapſuz termini. Itẽ ſi bene ponderet rõ littere militat raz ĩ inſtãtia principali q̃z in appellatõe. ergo idẽ dz eſſe ius. vt in cle. ij. de teſti. alz de facili huius decre., puiſio euacuaret. ⁊ ad iura ſupra in ꝓriũ allegata dico q̃ procedunt ĩ termino peremptorio ſtatuto ad ꝓbandum peremptoriã vel intẽtionẽ principalez nã appellatio reſcindit oĩa vt. ſ. diri. ⁊ ſic logtur Archi. in. d. c. ỏ illicita. ſz nos logmur in termino ꝑfixo ad dilatorias proponẽdas q̃ habet vim in hoc conteſtatiõis litis cuius effectũ nõ reſcindit appellatio. vt ſ. diri. Ultimo q̃ritur an iudex ex officio ſuo poſſit opponere dilatoriã poſt lapſum termini in caſib⁹ in q̃bus poteſt ex officio ſupplere. Do. An. dicit q̃ ſic. allegat bo. glo. in fili in. c. primis. ij. q. i. in verbo q̃rendum. Ex qua colligi põt q̃ iſti termini iudiciales lz excludant partem nõ tamẽ excludũt iudicẽ pro hoc videť bo. ter. in. c. cũ ioannes. de fi. inſtru. ⁊ qỏ le. ⁊ nõ. in. c. cũ clamor. de teſti. vide glo. nõ. in. c. i. de elec. li. vj. in v̊. abſentia. in fi. vide etiã ad limitatõez p̃ dictoz archi. xiij. q. ij. i ſũma. q̃ dicit q̃ lz p⁹ terminũ ps nõ poſſit excipere poterit tñ exceptionẽ prius, poſitam declarare[a] qz qui declarat nihil agit de nouo vt. l. heredes palã. ff. de teſta. ad hoc ego adduco bonũ ter. in. c. cũ dilecti. de accu. ⁊ qỏ nõ. Inno. in. c. p inquiſitiõem. de elec. Scias q̃ Innoc. plene hic tractat de dilatoria ſolutõis ⁊ filibus dicã poſt glo. ĵ. c. c. exceptionẽ. qz hoc. c. eſt ſatis oneratum.

c **Cum inter.** Caſus. Excõmunicatus excipere appellare ⁊ oẽm ſuam defenſionẽ facere põt ſed reconuenire non põt. cõis diuiſio. Fa ibi in gſitõi. Caſus litteralis. Inter priorẽ ⁊ cõuẽtuz de argẽtolio ex parte vna ⁊. S. nobilẽ viz de maileone dioceſis picrauienſ. ex altera ꝓtroverſia ſup q̃ buſdam dãnis ⁊ rebus alijs vtebať: coram trib⁹ delegatis iudicibus ꝓpter hoc ꝓſtitutis, procurator ipſius nobilis excipiendo propoſuit: q̃ duos de iudicibus hẽbat certa rõne ſuſpectoſ. ¶ Procurator monaſterij allegauit: q̃ cũ nobilis ille excõicationis vinculo teneretur aſtrictus exceptiões huiuſmodi proponere nõ valebat. Judices cõſuluerunt do. papã. Reſpondet papa q̃ ipſi nobili q̃libet legitima defenſio ĩ iudicio reſeruať ⁊ p̃cipue iudicis recuſatio cũ periculoſum ſit ſub iudice litigare ſuſpecto: ⁊ apoſtolica ſedes iudicibus ſuſpectis ex certa ſcia cauſam non cõmittit. vnde ĩ talibus nõ conſiderať fauor excõmunicati ſed egras iudicantis: ⁊ abſurdum eſt vt reo ꝓtra actorez defenſionis copia deneget: qz ſic condemnaretur q̃ deberet abſolui. Cum nec excõmunicato denegãda eſt iuſtia quando eſt in cã abſolutionis: ⁊ ſi cõdemnetur põt appellare: ſi contra iuſticiam fuerit cõdemnatus. Et eadem ratione alia ſuffragia in vno ⁊ eodem iudicio nõ denegant eidem: ſed excõicat⁹ reconuenire actorẽ non poteſt: ne qỏ in remediũ defenſionis ſuſtineť ad impugnatõis materiam extendatur Ber. Nõ primo excõicatũ poſſe conueniri ⁊ rñdet tunc p̃ ꝓcuratorem. An aũt poſſit interuenire p̃ ſonaſ. nõ. i. c. itellexim⁹. ſ. de iudi. ⁊ ibi plene diri

Nota quẽ poſſe oĩum iudicium declinare ſi habz aliquẽ ex eis ſuſpectum. qỏ itellige q̃ñ non ſuſpectuſ nequit ꝓcedere ſine ſuſpecto. ſicut enĩ ceſſat iuriſdictio alioz p̃ mortẽ vni⁹ i. c. vno delegatoz. de of. dele. ita ⁊ p̃ ſuſpitiõz. Et rõ rõis ẽ qz exercitiũ iuriſditiõis ꝓpetit oĩb⁹ delegatis, p̃ pte ⁊ ñ iſolidũ. vt nõ. i. c. prudentiam. de offi. dele. ſecus dic vbi ex forma reſcripti vnus põt ſine alio procedere. ⁊ hoc caſu de modo proponẽdi ⁊ ꝓcedẽdi in cã recuſatõis dic vt le. ⁊ nõ. i. c. ſi ꝯ vnum. de of. dele. lib. vj. diri in. c. ſigs contra clericum. ſ. de ſo. ꝓpe. Nõ tertio regulã q̃ oĩ defenſione legitima põt excõicatus vti. ĩpugnare alium vero directe vel indirecte nõ põt. ⁊ hec eſt alia regula que ĩ ſi. c. colligiť. Et ex hoc ⁊ ex tex. nõ q̃ oĩs declinatoria iudicij maxime rõe ſuſpecti iudicis poteſt dici defenſio. Itẽ nõ piculoſum foze coram iudice ſuſpecto litigare. ꝓcor. c. q̃ ſuſpecti. iij. q. v. vbi ẽ bonus tex. Nota ibi ſed egras. q̃ exceptio fundať ſuper egrate. pro hoc q̃⁹ exceptio eſt defenſio vt hic ⁊ l. exceptio. ff. eo. defenſio vero eſt de iure naturali ĩ cle. paſtoralis. de re iud. Nõ iudicium nõ debere claudicare. claudicaret aũt fm Bof. ſi audiret impugnatio ⁊ nõ defenſio. puto q̃ ſemp diceret claudicare vbicũq̃z iudex penderet ad alterã partium forte fauore vel odio p̃ſone lz ſit diſparitas iter p̃ſonas qz in iudicio nõ dz eſſe acceptio p̃ſonarũ de iudi. nouit.

Nota ibi abſurdum. q̃ valet ar. a vitatione abſurditatis. ſic ar. facit tex. ĩ. c. ex ore. de p̃uil. ⁊ c. quẽad modum. ſ. de iureiu. Nõ q̃ ĩ dubio papa nõ cenſetur cõmittere cauſam ſuſpectis ex certa ſcia. Qñ aũt dr facere ex certa ſcia. dic qñ hoc exp̃rimit. ar. ĩ. c. paſtoralis. §. ꝓterea. de of. dele. ⁊ no. glo. quã tenebis menti ĩ cle. ij. de reſcri. Idẽ dic vbi ex his q̃ in reſcripto exp̃rimũť pz de certa ſcia pape. vt no. voluit Inno. in. c. p̃ñti. qỏ hodie incipit ſtatutũ de reſcrip. lib. vj. ſentit Jo. an. ĩ. c. nõnulli. e. ti. Et ſcias q̃ qñ papa actuz gerit ex certa ſcia p̃inde eſt ac ſi diceret ſe velle facere ex plenitudine p̃tatis ſi illa opus ẽ in actu q̃ gerit. vt ẽ glo. ſemp mẽti tenẽda ĩ. c. ad hec. de reſcrip. facit qỏ no. i. c. ex multiplici. in fi. de deci. ⁊ in. c. j. de ꝓſti. lib. vj. No. ĩ ver. q̃ rõne ꝛc. q̃ vno ꝓceſſo videnť oĩa filia foze ꝓceſſa. facit. c. cum dilecta. de ꝓfir. vti. vel iuti. ⁊ qỏ no. glo. in. l. j. C. de ꝓdi. ide. Nõ q̃ reconuentio nõ eſt defenſio ſz ĩpugnatio ⁊ cui ꝓhibeť ꝓuẽtio, ꝓhibeť ẽt reconuentio. nã reconuẽtio ẽ ꝑa conuẽtio. vt ĩ. c. j. ⁊ ij. de mu. peti. ⁊ c. ij. de or. cog.

Anteq̃z deſcẽdam ad glo. q̃ro pro declaratõe predictoz. ⁊ tex. qd ſi papa ex certa ſcia ꝓmitteret cãm ſuſpectis nunqd valeret commiſſio. Hoſtiẽ. dicit q̃ ſic p. c. ex parte. ij. de offi. dele. dicit tamẽ hoc non decere qz ſic poſſet de facili grauari ⁊ damnari innocens quod eſſet iniquũ. de proba. qñ contra. nec inde debent iniurie naſci vnde iura naſcũtur. de accu. c. qualiter ⁊ quãdo. j. Idem quod Hoſt. hic tenuit Inno.

a An p⁹ lapſuz termini ad ꝓponendaſ exceptões poſſit pro poſitas ỏclarare. et vide d. an. ĩ. c. lz. i. vij. col. ſ. de ꝓba.

b Que aũt dẽia ſit iter exceptões ⁊ defenſiones vide glo. ĩ. c. ĩ. v̊. defenſionis ỏ li. cõte. lib. vi. q̃ ſtricte appellatõe vnius alia ñ ꝓtinet qõe nõ. fz d. Bo. ibi ad ſtatutũ. Addebic q̃ ſtatuto appellatiõe exceptiõis nõ ꝓtinet recuſatõ ad hoc ẽ gl. ĩ v̊. exceptões quaz ibi nõ. do. Ant. i. c. qñ ꝑ. de ꝓbatio.

in.c.ex transmissa.de fo.ꝓpe. Ego vero aliter dicerē ⁊ sic q⁹ aut papa cōmittit cām cuius decisio pendet a potestate sua ⁊ procedat dictum Host.ad hoc quod nō.in.c.veniētes.de iureiur.aut nō dependet a potestate sua.puta q⁹ agitur de statu psone vel de rebus tēporalibus iter laicos ⁊ tūc puto q⁹ sine cā rationabili nō posset causam cōmittere suspecto parte reluctante q⁹ recusatio iudicis est de iure naturali vt probatur in.c.q⁹ suspecti ꝑalle.⁊ in.c.ij.requiris.in fin. de appel.ea vero que sunt de iure naturali per ꝑncipem sine causa tolli nō possunt dicta de.pastoralis. ī sti.de iure naturali gētiū ⁊ ciui.§.sed naturalia.⁊ hoc videt sentire glo.in.c.ad hec.de rescrip.que est notabilis.in fi.secūde glo. Jn dubio tamē forte ꝑsumere tur iusta cā in ꝓncipe iuxta nō.in.c.que in ecclīarū. de consti.⁊ per legistas in.l.fina.⁊.l.ꝑscriptione.C. si cōtra ius vel vti.pu.⁊ ad banc distinctionē puto reducendū.c.ex pte ꝑalle. Secūdo quero nunquid excōicatus in casib⁹ in qbus pōt esse in iudicio possit petere sniam pro se ferri. Sol.iste tex.in ver.porro.videt īuere q⁹ sic.⁊ clarius hoc sentit do. An.in quodam notabili dicēs q⁹ in casib⁹ in quib⁹ excōicatus potest esse in iudicio nō solū esse pōt inquātū repellit sniam pro alio ferendā sed etiā inquātum consequi velit instam sniaz pro se.ego dicerem sic.q⁹ aut excōmunicat⁹ est in iudicio vt actor in casu quo pōt. vputa in cā absolutiōis ⁊ procedit dictū do. Anto. q⁹ ex quo ius ꝓmittit vt possit videt ꝓmittere vt sentētiam possit petere.facit.c.i.de rescrip.lib.vi.⁊ sic ꝓ ꝓie iste tex.loqtur in ver.porro. Aut est in iudicio ī casu quo eē non pōt ⁊ tūc ī qualibz parte iudicii potest repelli etiā ex officio iudicis.vt in.c.pia.j.eo.tit. lib.vi.⁊.c.exceptionē.j.eo.aut est in iudicio vt reus ⁊ puto q⁹ nō possit petere sniam pro se q⁹ nil pōt ī iudicio petere.s.de iudi.c.intellexim⁹.Iz iudex ex officio suo possit illum absoluere si videat actorē non ꝓbasse.vnde credo q⁹ si actor oblato libello negligit,p sequi nō valerz ipe excōicatus petere ipsum actorem compelli ad agendum iuxta auc.qui semel.C.quō ⁊ quādo iudex.q⁹ solum potest stare in iudicio quatenus ab alio stimulatur ne reportet cōmodum de sua malicia.vt.d.c.intellexim⁹. que qdem ratio cessat actore nō ꝓsequente de quo vide qō nō.in.d.c.intellexim⁹. Venio ad glo.⁊ oppo.videt enim q⁹ excōmunicat⁹ nō possit etiā excipere q⁹ reus in excipiendo fit actor.l.in exceptiōib⁹.ff.de ꝓba. Sol.glo. prima sentit hic ꝓnm in prima pte sed formaliter nō soluit dic q⁹ efficit actor quo ad onus ꝓbandi.nō autem est actor proprie q⁹ nō petit sibi aliqd adiudicari vel dari seu fieri sed intendit repellere actorē in totum vel in partem a petitiōe sua.l.exceptio.ff.de excep.⁊ sic defendit se aduersus actorē omnis aut̄ defensio sibi reseruat.vnde ꝑm glo.eadem defensio cōpetit excōicato que competit non excōmunicato qō nō.propter quod pōt appellare ⁊ appellationē prosequi.q⁹ appellatio est qdam defensio ⁊ principalr īstituta ad remouendū grauamen in.c.suggestū.in fi. de appel. Aduerte pro clara expeditōe istius partis duo sunt videda.primo nūqd excōmunicat⁹ possit semp vt reus esse in iudicio.secūdo an indistincte possit appellare ⁊ appellationem prosequ. Circa ꝓmum dicit hic Jnno.q⁹ excōicat⁹ vt reus necessari⁹ pōt esse in iudicio ⁊ omī defensiōe vti.⁊ ō tali reo pōt intelligi iste tex.⁊ dicitur necessari⁹ cū actio dirigitur ꝓtra eū vel spāliter vocatur ad iudiciū.redditur enim iudiciū in inimicū.vt.l.iter stipulantē.§.si sticbum.ff. de ver.obli. Si autem excōicatus[a] venit vt reus voluntarius non ē audiendus ꝑm eū. Et dr voluntari⁹ quādo nō necessitatur per iudicē venire ad iudicium sed q⁹ ipse voluntarie venit forte pro suo itersse vel cōmuni.exēplum in auc.si oēs.C.si vt se ab here.absti.vbi dicit q⁹ cū minor petit se restitui aduersus additionez hereditatis vocāti sunt oēs creditores vel pone exemplū in.c.veniēs.ij.de testi.dicit tamē Jnno. q⁹ si i libello specificaret certa persona.vt si petat minor vel ecclesia restitui cōtra sniam pro Petro ꝓtra se latam vel q⁹ damnosa est hereditas pp debita petro vel ꝓpter legata sibi relicta tūc petr⁹ veniens audiretur excōicatione non obstante cū videatur cōtra ipm specialr actio dirigi vnde potest dici reus necessarius.dicit tñ q⁹ aliq dicunt etiam hoc cāu ipsum esse repellendum. Do. An.dicit istum non admittendū quādo acta isti tertio non ꝓiudicarent vel si ꝓiudicarent nō tamē in suo iure priuato,vl ecclesie sue.alīs cū stimulet a ꝓiudicio snie que ei preiudicat poterit appellare q⁹ iste est reus necessarius.hoc est dictū Host.j.eo.dilecti.sentit Jnno.in.c.super bis.j.ō accu. ⁊ facit quod.j.dicā de appellatiōe extraiudiciali.tene ergo q⁹ aut ille comparēs pro suo itersse vult aliquid consequi ⁊ nō admittit q⁹ est mere voluntarius ī c.pia.j.e.ti.lib.vi.aut vult euitare preiudiciū ⁊ grauamen sibi imminens nisi cōpareat ⁊ debz audiri sicut est videre in appellatione.nam ad appellandum nō molestatur per iudicem sed solo ꝓiudicio snie. ē enim ista mera defensio que indistincte permittit excōmunicato vt hic.⁊ de hac materia vide qō nō.j.eo.c.dilecti.hec procedunt quādo timet preiudiciū sibi inferendum vel illatū per iudicem. Si aut̄ grauat extra iudicium per priuatū non audit cōquerens etiā si petit restitutionē spoliationis.vt in.c.ij.de or. cog. nō. glo.in.c.ex insinuatiōe.de ꝓcu.⁊.c.in noie dominixxiij.di.⁊ Jnno.in.c.cū nostris.de ꝓcess.ꝓben.⁊ nō. in.c.dilectus.de rescrip.diuersitatis rō potest eē iudicio meo.q⁹ primo cāu mere se defendit nec intēdit principalr cōsequi vt hic. Jn secūdo vero vult cōseq ⁊ alium impugnat.ideo nō audit nec fit sibi ꝓiudiciū irreuocabile si nūc non audiat cū obtēta absolutione poterit agere sed in iudicialibus nisi audiret de ꝑsenti non posset postmodū agere obstāte transitu in rez iudicatam. Et per banc rōnem puto posse attēdi q⁹ si reus est fugitiuus vel res est tēpore peritura excōicatum debere audiri.stimulat enī ad agēdum ex imminenti ꝓiudicio ⁊ pōt dici defensio qdam ⁊ hoc est egssimum.facit qō le.⁊ nō.in.l.ait prētor.§.si debitorem.ff.de bis que in frau.cre.⁊ in.l.nullus.C.de iudeis.hoc tamē puto verū respectu debitoris fugiētis.sed si res esset aliter tēpore peritura secus posset dici cum possit facere se absolui.⁊ hoc expresse tenet Host.in.c.significauerūt.vbi dicit q⁹ si actio excōicati pit tēpore non per hoc dz admitti.⁊ si de facto fuit admissus nō valet etiam quo ad interrumpēdaz ꝑscriptionem.vnde dicit se putare q⁹ nulla cuilis interruptio bz excōicatum iurare.ar.ff.de re.iur.l.q⁹ quis.⁊ in.c.i.de postu.prela.naturalis vero que obus prodest sibi proderit.ff.de vsuc.l.naturaliter.ꝓ mum dictū vt nō valet iudicium ad interrūpendaz ꝑscriptionē si de facto fuit admissus nō puto verū qa omnia gesta coram ordinario tenent anteq̄z repellat vt in.c.pia.de excep.lib.vi.sed coraz delegato impetrato tēpore excōmunicationis posset dubitari q⁹ illa gesta non tenent.vt in.c.j.de rescrip.lib.vj.vñ ect incidere in gōnem.an per actū iudicialem nullū interrumpatur ꝑscriptio.de quo dicet.j.ti.de prescripti.

Quid aūt si cōtra reum[b] necessariuz fuit facta missio in possessionē ob cōtumaciam postmodū in excōmunicatione existens petit possessionem sibi restitui nunq dz audiri.vide qō dixi in.c.qñ.§.in alijs.⁊ se.s.vt lit.non conte.⁊ ꝑ Spe.in ti.de cōtumacia.§.fi. ver.sed pone.plenius per Bar.i.l.de pupillo.§.fina.ff.de no.ope.nū.vbi concludit q⁹ aut venit vt re⁹

a Excōicat⁹ excipit si sit re⁹ necessarius nō volūtari⁹.⁊ vide do.an.i.c exbibita.in antepe.col. de iudi.⁊ de hoc vide late p.d.an.i.c dilecti.in .iij col.j.eo.ti.⁊ ad idez vide pau.ō ca.i.l. libert⁹ a pfono.ff.de i ius vo.⁊ ꝓbat i l.de pupillo §.in iducendo.⁊ ibi per bar.ff.ō op. no.nun.⁊ p bar.in.l.si fideiusso⁹.§.si nccia.ff.q sa tis.cog.⁊ ad de q⁹ excōicat⁹ pōt opponere exceptionez prescriptōis ſz bal i l itelle rimus.s.de iudi.

b An excōicatus possit petere inocari remuraz ⁊ d hoc aliqa p d.an. i.c.dilect⁹. el.i.ō ſſeri. ⁊ p do.p⁹ Jo.an.i.c i.in.ij col. de rescrip, i.vj.quid de bāmto. vide bar.i l.nō cogēdū.§.fi.p cu.ff.de.p cu.⁊ de.q. hic posita in termis vide lapū alle.lv.in iiij.col.

a Dz tu hoc itelligere verum si aliq̃ ꝑsequeret appellationẽ petat se absolui ab excõicatiõe. nã sibi ꝺ̃ petit repelli tur a ꝑsequẽdo tanquã contẽnes excõicationem ita nota. limitat. do. an. in. c. ab excõicato i. xxiij. col. de rescrip. ⁊ vide archi. iiij. q. i. i summa vltra me. vbi dicẽ q̃ nulla desẽsio siue fauorabilis siue odiosa est dene gãda excõmunicato vel bñtico ⁊ vñ repro bare ibi dictũ vincẽ: in. c. si aduersus de hereti. q dixit q̃ mulier hereti ca nõ potest vti bñficio vellitãi qz erat iductũ in fauorẽ mulierũ sz dicebat qõ bene bñficio potest se iuuare auxilio macedoniani cũ nõ sit iductũ i fauorẽ sed i odiũ credentiorũ. Itẽ vide q̃ de hoc nõt archi. in. c. q̃ãt i. ij. col. iiij. q. i.

b Utrũ excõicat⁹ possit appellare extra iudiciuz. ⁊ ꝺ̃ h̃ ꝑpe. de an. i. c. cõcerta. tõi cir. ꝑn. de ap. e. li.

principaliter ad subeundam defensionẽ cause ⁊ consequẽter ad recuperandã possessionez ⁊ debet audiri qz reus est attento principali. arg. in. l. si pupillus §. i. ff. de priui. cre. ⁊ ꝺ. §. in alijs. aut p̃ncipaliter petit rescindi. qꝺ factuz est ꝫ se vel petit possessionez sibi restitui ⁊ dicitur actor. ar. in. l. i tribus. ff. de iudi. vnde oĩa illa iura loquentia de actore bñt locũ i ĩsto ⁊ sic non vltreũ deberẽ hoc vltimo casu audiri. ⁊ idẽ hic do. an. Ego dico hoc vltimũ non procederẽ quia venit stimulatus ex facto iudicis ⁊ sic ẽ reus necessarius. Quẽadmodũ enim reus grauatus appellat vt defendat se aduersus sñiaz. vt hic ⁊ j. c. pe. ⁊ fi. ita ⁊ iste grauatus p missionez ⁊ sic p interlocutoriã iudicis põt comparere ⁊ allegare defensionez suã ⁊ petere grauamẽ reuocari maxime si timet ne lapsu ãni missus efficiatur verus possessor ⁊ sic ꝓdat possessionẽ. vt in. ꝺ. §. in alijs. Uenio ad scõm videlicet an excõicatus valeat indistincte appellare ⁊ appellationem ꝓsequi. ⁊ dic q̃ aut queritur de appellatiõe iudiciali aut extraiudiciali. primo casu põt excõicatus semp̃ appellare eo tñ casu quo posset nõ excõicar⁹. In hoc. n. nõ differunt vt hic etiaz si excõicatus fuit actor originarius qz ad actũ appellatõis venit necessitatus stimulo sñie. vt ꝓbaꝫ i. c. significauerũt. j. e. ti. ⁊ appellationẽ a se interpositaz ꝓsequi ⁊ lras sup ea ipetrare etiã mentionez de excõicatõe nõ faciẽdo vt ꝓbaꝫ. j. e. ti. c. fi. An aũt excõicatus appellar⁹ possit appellationẽ interpositã p aduersarium ꝓseq aduersario non ꝓsequente. videt q̃ sic. qz nõ excõicatus posset eaz ꝓsequi. j. de ap. c. oblate. ergo idẽ in excõicato cum in hoc nõ differant. vt. s. dixi ꝫ videtur velle Jo. an. in. c. pia. palle. qz respectu prosecutionis excõicatus non stimulatur cuz rata manet sñia pro eo lata aduersario nõ prosequẽte. j. ꝺ̃ ap. c. ꝓsonas ⁊ . c. cũ fit. qꝺ placet. ad qꝺ facit quod. s. dixi. scõo cãu[b]. f. cum queritur de appellatiõe extra iudiciali Inno. fuit varius. hic tenuit q̃ non. cuz talis appellatio fit ad cãm ꝓuocatio. vt. ꝺ. c. cum fit. ⁊ sic habet viz cõuentionis que excõicato iercdicitur. Cõtrariũ sentit in. c. dilecti. de ma. ⁊ obe. Jo. an. p⁹ alios cõcordando dicit in. ꝺ. c. pia. q̃ aut appellatio est mere extraiudicialis ⁊ procedit primũ dictũ. aut non est mere extraiudicialis ⁊ ꝓcedit dictũ ꝫriũ. ponit exemplum huius vltimi dicti in eo q̃ appellat ab executore volente alicui ꝓuidere de beneficio q̃ potest vexare ⁊ grauare. dicit do. an. primuz dictũ procedere inquantũ appellat a grauamine futuro. scõm inquantuz a grauamine preterito quo ad finem deuoluendi. iuxta nõ. in. c. bone ꝺ̃ ap. putat tñ q̃ deberet audiri cum stimuletur a grauamine maxime vbi est grauamẽ possessionis h̃ dictuz puto omnino falsum qz talis appellatio est oĩno extraiudicialis cuz sit ad cãm ꝓuocatio. nec ob. grauamẽ imminens cum vt. s. dixi non possit petere restitutionem etiã si fuit spoliatus. nec h̃ casu defendit se sed potius vult aliuꝫ impugnare ⁊ poterit absolutione obtenta agere cũ nullum sit sibi iuris preiudicium. tene ergo simpliciter distin. Joã. and. Juxta predicta quero. pone q̃ aliquis non excõicatus extra iudiciuz appellauit et postea excõicatur nũquid predictã appellationez ꝓsequi poterit non obstante predicta excõicatiõe que superuenit. ⁊ intellige vt ꝓcedat dubitatio i appellatiõe mere extraiudiciali. Inn. distinguit q̃ aut negocium est delatuz ad superiorez. puta qz post appellationem ⁊ ante excõicationez grauatus fuit in eo sup quo appellauit maxime si arripuit iter eundi ad curiam ante excõicationẽ ⁊ poterit dictam appellationẽ prosequi. ar. xij. q. ix. re vera. ⁊ qz generaliter dr excõicatum posse suã appellationẽ, ꝓsequi. vt in. c. fi. j. e. ti. ⁊ qz iam vr ceptuz iudiciũ vel appellationis cã. ad hoc qꝺ nõ. de offi. dele. c. gratum. ⁊. c. cum cãm. aut añ excõicationẽ ri fuit grauatus ⁊ p cõsequẽs appellatio nõdum habebat effectum nec negociũ erat translatum ad superiorẽ ⁊ nõ poterit hoc casu appellationem ꝓsequi. Refert tñ Inno. alios tenere ꝫriũ dicens q̃ indistincte talem appellationem poterit ꝓsequi excõicatus. Do. an. tenet primaz distinctionem ⁊ reddit rõnem diuersitatis inter primuz casum ⁊ secunduz dicens q̃ qñ iam superuenit grauamẽ se defendit stimulatus qꝺ nõ est ante ideo repellitur. de iudicio meo nõ est sufficiẽs diuersitatis rõ qz rpe ꝓsecutiõis semp̃ repit grauamẽ ꝓcessisse. ⁊ sic ꝑm suã rõnem semper deberet admitti cũ veniat a grauamine stimulatus qꝺ est falsum. Ego autẽ saluo meliori iudicio dicerẽ q̃ nec i primo casu nec i scꝺo põt excõicatus prosequi ex quo appellatio est mere extraiudicialis. Douecor principaliter qz appellatio extra iudicium nõ ẽ, ꝓprie ⁊ stricte appellatio sed potius quedam ꝓuocatio ad cãm. vt est tex. sing. in. ꝺ. c. cũ fit. nec superuenientia grauaminis mutat naturã istius appellatiõis. sed eaz verificat ⁊ facit eam vires assumere vbi primo erat quasi cõditionalis ⁊ pendebat a futuro grauamine. vnde regulariter nõ tenetur appellatus cõparere ad terminũ appositũ p appellantem sed ꝺz iudex ad ipsius instantiã citare aduersariũ. vt nõt glo. i. ꝺ. c. cũ fit. ⁊ Inn. i. c. dilecti. de ma. ⁊ obe. ⁊ sic cũ appellãs semp̃ teneat locũ actoris põt semp̃ repelli ꝓtextu excõicationis ẽt superuenientis. vt in. c. prudentiaz. §. sexta ꝺ̃ off. dele. ⁊ j. e. c. exceptionẽ ⁊ in. ꝺ. c. pia. Nec ob. c. fi. j. eo. super quo se fundat Inn. dicens ibi caueri excõicatũ posse appellatõem ꝓsequi qz loquitur de appellatiõe ꝓprie sumpta. s. iudiciali. nam nñ tunc posset appellare ⁊ appellationem ꝓsequi sñia transiret i rez iudicatã ⁊ sic ꝓprie se defendit appellãdo ⁊ appellationẽ prosequendo. sed nos loquimur in appellatione extraiudiciali ⁊ in grauamine extraiudicialiter facto p partem quo cãu cessant rõnes predicte tñ poterit postmodũ quãdocunqz ꝓsequi grauamẽ saltez per viã querele. ꝺ̃ ap. c. concertationi. li. vi. ⁊ sic si timeꝫ de transitu in rem iudicatã. Nec ob. quod opponitur de grauamie qz hoc idem est repire cura oẽm appellationẽ ⁊ tñ non põt excõicatus id prosequi etiã si fuit spoliatus vt sup̃a dixi ꝫ spoliatio sit in multis priuilegiata. de or. cog. c. fi. ad hoc facit qꝺ sup̃a dixi. Juxta predicta querit̃ sup̃a vidimus qñ excõicatus appellare nõ potest nunc queritur an in alijs casibus poterit saltez absolutus appellare nõ obstãte lapsu decendij a tẽpore grauaminis seu sentẽtie. So. Inno. ponit circa hoc duas opiniones. ¶ Prima vt post absolutionẽ audiatur nõ via directa sed p restitutionẽ in integruz. debet enim sibi restitui facultas appellãdi ex quo nec per se nec p ꝓcuratorẽ potuit excõicatione obstãte ius suum ꝓsequi. ff. ex qui. cau. ma. l. sed ⁊ si. ⁊. ff. de minori. l. papinianus exuli. Secunda opinio est q̃ excõmunicato non currat tempus ex quo non potuit agere seu appellare. vnde post absolutionem poterit appellare infra. x. dies quasi tempus decendij ad appellãdum currat post absolutionem obtẽtam. ⁊ inducit in ar. q̃ excõmunicato tempus nõ currit vt in. c. qz diuersitatẽ. ꝺ̃ ꝓcess. ꝑbẽ. fatetur tñ Inno. q̃ factũ ꝺ̃ excõicatũ tz nec põt retractari qz vocat⁹ nõ fuit vel admissus q̃uis ñ excõicatus posset ob h̃ dicerẽ actũ nullũ. vt nõ. s. de ꝓcu. c. i nostra. hoc vltimũ dictũ Inno. intelligo qñ actio nõ dirigebat specifice ꝺ̃ excõicatũ. vt puta cũ petitur ꝓfirmatio electiõis vel i cãu auẽ. si oẽs. C. si vt se abere. absti. vel filii. alias dicerẽ actũ nullũ si ꝓcessũ fuit cõtra excõicatũ eo non vocato. ar. hic iuncto. c. oĩa. ij. q. ix. ⁊. c. caueãt. Sed circa principale dictum

a Et sa cit ad hoc q̄ nō gl. et q̄ ibi nō. in c. cōis xp̄ia nus de con se. di. i et de ista. q. i ter minis vīō p̄ domi. i. c. frequēs. §. fi. i vlti. col. de rest. spo. li. vi. ⁊ latiꝰ p̄ do. an. in c. cū dilectꝰ i. xv. col. vſ. ex his decidit ꝺ oꝛ. cogni.

b An excōicatꝰ posſit cōpēſare ⁊ de hoc ⁊ de hereticō vide p̄ ab. i. iiij. p̄te ſta tu. q. xci. de hoc ēt vide p̄ gl. iiij. q. i. i ſūma p̄ in no. i. c. ſi ve re i ſi. gl. ma gne de ſen. ex. p̄ bal. i. l. cū papienſia nus i ſi. C. ꝺ ſen. ⁊ inter o. iud. ⁊ i. l. q̄ſi alex. C. de adul ⁊ p̄ barto. i. ꝺ. l. āplī nō pe ti. ff. reꝫ ra. ba. Et da to q̄ excōi cat nō posſit cōpēſaſ an eiꝰ iudex posſit oppone re exceptiō nē cōpēſati onis cōpe tētem p̄nci pali excōi cato vide p̄ pe. de anc. i. c. itellexi mus ꝺ iud. ad quē lo cū ipſemet do. pe. i hac q. ſe remit tit in. c. p̄ia circa fi. de excep. in vi. ⁊ q̄ excōi catus posſit cōpēſaſ tꝫ bar. bzi riē. in. q. ve nerabili q̄ i cipit querit vtrū excōi catus cuiuſ opi. dicit ve rā archi. iiij q. i. i ſūma i. ſi. ſi debitū plus plꝫ Inno. p̄ia opi. vt audiat̄ p̄ viā reſtitutōis quā dicit cōcedēdā q̄ſ aliter ſup̄ iure ſuo ſibi ſubue nire nō p̄ōt. Si āt aliter agere p̄ōt vt i cōfirmato q̄ pꝰ cōfirmationē p̄ōt accuſari de criminib⁹ nō reſti tuet iſte nūc abſolutꝰ ad appellādū. ad p̄dcā facit. c. cōſtitutꝰ ꝺ ap. iūcta. l. i. ⁊ ij. ff. ex q. cau. ma. Aduer te q̄ idē Inno. i. c. p̄udētā de of. dele. vī magis ac cedere ad ſcāꝫ opi. dicit. n. q̄ ſi excōicatꝰ ñ fuit ad miſſus ad agēdū poſt abſolutionē agere poterit p̄ ſcriptiōe nō obſtāte q̄ p̄ iudicē vel aduerſariū ſtetit quo minꝰ ageret i tp̄e. adducit nō. i. c. ex rōne. j. de ap. Moſt. hic nō placet p̄ma nec ſecūda opi. p̄mā i pugnat ex eo q̄ cū fuerit excōicatꝰ pp̄ delictū ſuum nō meret reſtōnē i itegrū lꝫ aliud ſit i abnte cā rei pu. vel i dētō iuſto ip̄edimēto i q̄bꝰ caſibꝰ loquūtur iura ſūpius inducta p̄ Inno. vii de vno caſu ad aliū nō ē bona illatio. Secundā opi. ip̄ugnat q̄ aut fuit caſus i quo poterat excōicatꝰ appellare ⁊ ſic cur rit ſibi decēdū cū appellare poſſit. vt hic ⁊. j. eo. c. fi. aut erat caſus i quo nō poterat appellaſ ⁊ tūc ceſ ſat q̄ō. ſꝫ i. c. ſignificauerūt. j. eo. formās q̄nē nun q̄d excōicatus poſſit petere reſtōnē ꝑ ſniam a q̄ non appellauit refert ꝑtas opi. ipſe vero dicit q̄ ſi petit reſtō ex clauſula gn̄ali tali clauſula expreſſa q̄ probata niſi ſubueniret dānaret inocēs vel periret aīa ſubue niēdū ē. ar. hic. ⁊. ſ. ꝺ in iteg. reſt. c. ex lr̄is. Si vo petit reſtō ex alio fauoꝛe dependēs excōicatꝰ repelle retur cū de iniquitate iudicis vel iniuſta ſnīa nō cō queraſ. ar. ff. de mino. l. p̄fecti. Nec ob. iſte text. vbi excōicato ſubuenitur ex equitate q̄ equitas ſua det vt hi qui ſunt excluſi a p̄ticipatiōe eccleſie repel lantur ab omni legū fauoꝛabili auxilio. imputetur ꝙ ſibi ſi non appellat ⁊ lꝫ loquatur in excōicato tamē i rōne ſua vī limitare p̄mā opi. ſecūdaꝫ opiō. vī li mitare in. ꝺ. c. p̄udentiā. non ſolum reſpectu appel lationis ſed gn̄aliter ſentit q̄ ſi excōicatus fuit i mo ra petendi abſolutionem currit ſibi tp̄s. quaſi tunc i p̄diatur agere ex culpa ſua ⁊ ñ p̄ iudicē vel aduer ſariū ſecus ſi non fuit in moza. do. an. hic dicit ſatis eque poſſe diſtīgui an excōicatus ſit iniuſte ⁊ audia tur vel ſibi nō currat tp̄s vel ſaltꝫ reſtituatur. an iu ſte. ⁊ ſi eſt in culpa petendi abſolutionē currit tp̄s a tp̄e culpe ⁊ nō reſtituit. nō a tp̄e ſnie ſi nō eſt i culpa q̄ forte vellet ſed non poteſt tunc nō currit vel ſaltē reſtitueret. nec ob. q̄ delictuꝫ nō p̄ōt cām legitimā impedire vel curſum reſtituendi quia dilictū vel cul pa nō ē īmediata cā quare nō p̄ōt ſed eſt excōicatio. vt nō. ꝺe cōceſ. p̄ebē. c. q̄ diuerſitatē ſm eū. Et vi ꝺe ad hoc vltimum q̄ō nōt glo. in regula imputari ꝺ reg. iur. li. vi. Ego latius conſiderando diſtīguerez ſic q̄ aut loquimur in facultate appellādi aut alit er agendi. puta, p̄ rebus ſeu iuribus p̄ſcriptis p̄p̄ ꝺe fectum facultatis agendi. p̄imo caſu aut querit ꝺe facultate appellandi in iudicio aut extra. ſi in iudicio non ꝺebet audiri poſt tp̄s a iure p̄ſixuꝫ nec ipo iu re nec per viam reſtitutionis ſiue excōicatio fuerit iu ſta ſiue iniuſta ſiue fuerit i moza petendi abſolutio nem ſiue nō. Rō huius dicti ē q̄ excōicatio nō ip̄e dit facultatē appellandi. vt hic ⁊. j. c. fi. ꝺ verum q̄ñ p̄retendit impedimētū ex capite excōicatiōis. ſecus ſi p̄retendit aliud ip̄edimētum ex cā p̄obabili. ⁊ ꝺ cāu. p̄cedit dictū Moſt. j. e. in. c. ſignificauerunt. Si vero ꝺe appellatione extra iudiciū queritur. ⁊ tunc i caſibꝰ i quibus ſupza dixi excōicatum poſſe appel lare puto diſtinguendum vt ſupza dixi. In alijs vo caſibus ſecus cū ſubſit remediū agendi per viā q̄re le. vt in. c. concertationi ꝺe ap. li. vi. ⁊ ſi tp̄us agendi eſſet elapſuꝫ ⁊ ſic obſtaret p̄ſcriptio tūc dicēdū vt i ſequēti caſu. ⁊ hoc ꝺe p̄mo mēbzo. Quo ad ſcōꝫ mē bzū ſatis puto, p̄cedere dictū do. an. ⁊ facit dicta. l. papi. exuli. ff. de mino. ⁊ per hec eſt expedita p̄ima pars glo. Uenio ad ſecundam partem ⁊ opp. cō tra tex. videtur. n. excōicatum nō admittēdū ēt ſe ꝺe fendendo q̄ reus habet iurare ſicut ⁊ actoꝛ ꝺe calū nia. ſ. ꝺe iura. calū. p̄ totū. excōicato vero nō lꝫ tan gere ſacra ſicut nec ingredi. v. diſt. ad eiꝰ. xxi. di. cle ros. So. vt in gl. que ſolucdo dicit excōicatū admit tēduꝫ ad iurandū q̄ ꝺ venit in odium ſuū. alias re poꝛtaret cōmodū ꝺe malicia ſua ꝺ. c. intellexim⁹ ꝺe iudi. ⁊ ꝺ ē bo. ſo. ⁊ vide i p̄uro quod leg. ⁊ nō. in. c. cū in eccleſijs ꝺe ma. ⁊ obe. vide ēt quod nō. i. q. i. q̄ ſtudet. ⁊. xxiij. q. iiij. vir cum p̄opzia. Quero q̄ ſi excommunicatus cōuenitur ſuper eo p̄o quo fu it iniuſte excōicatus nunquid p̄ōt excipere q̄ nō te neatur rñdere niſi p̄ius reſtituatur ad cōionez qua fuit iniuſte p̄iuatus. glo. i tertia parte ꝺcludit q̄ ſic dūmō p̄obet q̄ iniuſte excōicatus fuerit. Moſt. hoc dicit verū ſi agat excōicatus vel is qui fecit iſtuꝫ ex cōicari ſecus ſi alius. ar. j. ꝺe reſti. ſpo. c. frequēs. li. vi. ⁊ credo q̄ ꝺ ſint ꝺe mente glo. ⁊ id quod nō. ꝺ firmat glo. in. c. nullus. ij. q. ij. vbi dicit idē in ſuſpenſo ⁊ vide ibi p̄ archi. Ex quo ſingu. nō quem poſſe petere reſtitutionem illoꝛum iurium que, pp̄rie poſ ſideri vel quaſi poſſideri non poſſunt ſed concernūt quodāmō ſtatum perſone. facit ad materiam. c. que relam ꝺe elec. ⁊ per hoc dicit Capus. alle. lxx. q̄ ſi p̄reſbyterª parochialis nō exhibet parochiano ſa cramenta ſicut ꝺebet ⁊ ſolitus erat facere ſi petit ab eo decimas vel alia iura parochialia poterit parochi anus excipere q̄ nō exhibet ſacr̄a vt p̄ius ⁊ q̄ eiꝫ p̄uauit quaſi poſſeſſiōe exhibitiōis. ⁊ ſatis bñ facit tex. i. ꝺ. c. nullus. ⁊ vide q̄ō nō. lxxxiiij. di. quiſquis

Quero dicit hic q̄ ſuſpectis iudicibus ex certa ſcia papa cām nō cōmittit. pone q̄ ſnīa lata ꝺetega tur iudicis ſuſpitio nūquid ꝺebeat retractari. Sol. glo. in v̄. ꝺe certa ſcia. ar. per iſtum tex. q̄ ſic. q̄ lit tere ſic obtēte nullā videntur cōferre iuriſditionem ꝺe quo tñ remittit ad nō. in. c. ad audientiam. ij. ꝺe reſcrip. Idē vī nōri in ordinario in. c. quotiēs. ij. q. vi. Aduerte q̄ fundamentū huius dicti ē falſum. ſu ſpitio enim nō iducit nullitatē reſcripti ipſo fcō licet per exceptionem poſſit iuriſditio eliꝺi. vt pꝫ i. c. in ter monaſteriū. j. ꝺe re iudi. quinimmo nec quelibet alia ſurreptio. vt nō. in. c. ceterum. ⁊. c. ad audiētiaꝫ ſ. ꝺe reſcriptis. vnde puto q̄ nec in ordinario nec i ꝺelegato ex hac ſola cauſa poſſit retractari ſententia q̄ non ſequitur iudex fuit ſuſpectus ergo tulit ini quam ſnīam. Si enim credebat ſnīam iniquam ꝺe buit appellare. quapzopter ſibi imputetur ſi ſnīe ac quieuit. j. ꝺe re iudi. c. qō ad conſultationē. facit qō legitur ⁊ notatur in. c. cum. J. ⁊. A. ꝺe re iudica. et in. c. ſicut ꝺe teſti. Et ad iſtum tex. ꝺico q̄ papa nō committit ſuſpecto cauſam ex certa ſcientia. ſ. q̄ñ re cuſari poſſit iuriſditionem tamen cōfert. quod patꝫ ex eo quia p̄te nō recuſante tꝫ ſnīa. vt in. c. indicante ꝺe of. ꝺele. ⁊. ꝺ. c. iter monaſteriū. qō nō eſſet ſi nul lam iuriſditionem iudex. recepiſſet. Uemo ad gl. ſi. que i effectu querit nūquid excōicatus ᵇ cōuenᵗ poſſit ſuū ꝺebitū compēſare. ⁊ cōcludit q̄ ñ. q̄ qui compēſat quodāmō agit ⁊ petit. l. āplius. ff. rē ra ba. quinimo ſm glo. ſi aduerſariꝰ excōicatū non re pelleret poſſet iudex ex officio illud facere. j. eo. c. exceptionē. banc opi. glo. tenēt Jo. Uin. ⁊ idē Tā. hic ⁊. j. ꝺ ſen. ex. ſi aliqñ. Boſ. p̄imo arguit, p̄ opi. contraria ſed finaliter putat opi. glo. veriozem vt ex cōicatus compenſationem obijcere non poſſit quia qui dānatus eſt non petere cōpēſare non p̄ōt i. ꝺ. l. amplī ad ſi. Bar. brix. in. q. venereali que incipit querit vtrū excōicatus. dicit q̄ lꝫ Tan. ⁊ Jo. dicāt ꝙ ipſe tñ putat excōicatū poſſe compenſare ⁊ idez.

ē liqui luꝫ ⁊ cōſentit aduerſari us q̄ tūc i nullo ip̄u gnatur et ceſſat ratō huiꝰ. c. cuꝫ iter. Et q̄ excōicat non poſſit cōpenſare tꝫ bal. i. c. i rellerūnuſ i p̄n. ij. col. ꝺe iudi. et idē tꝫ ſali. poſt Jac. de are. i ꝺi cta. l. q̄ñ alex. i. iij. col. et idē tꝫ bal. i ſi mili peni tus q. i ꝺi ſputatiōe ſua q̄ inci pit ſtatuto cauet q̄ ſe neraroꝫ in xij. col.

Phi.ſ.eo.c.dilecte.ꝛ per.l.verum. ff.de compen. Hoſti.primo arguit pro compenſatione qꝛ qui compenſat propꝛie nō agit.qđ patet ex eo qđ venit in compenſationem ꝓm leges qđ nō venit in petitōe vt debitum naturale.ff.de compen.l.i. Item excōicatus ſoluere dz.ꝛ hoc videꝛ facere que cōpenſat.l.ſi debitor ff.q po.in pi.ba.demū diſtinguit qꝫ aut debitū ē liqdum nec aduerſarius negatiōem vel exceptionē prętendit ſed conſentit qꝫ fiat cōpenſatio ꝛ dz admitti.vt l.fi.C.de cōpen.ꝛ.c.bona fides.ſ.depoſi.ꝛ ſufficere dz iudici qualitercūq; ſatisfiat actōi.ff.de pig.ac.l.ſi rem.§.oīs. Si autē aduerſarius excōicati negat vel excipiat tunc ſecus ꝓm eū. Jo.an.exprełſe non eligit more ſuo quid velit.primo enī ꝓfirmādo opi.glo.dicit qꝫ duplex eſt defectio.vna que bz naturā ſolius excluſionis ꝛ hec excōicato ꝓmittitur vt hic.ꝛ.ff.de accu.l.ſeruos.alia que bz naturā ipugnatiōis ꝛ actōis vt cōpenſatio.ꝛ hec nō concedit.C.de adul.l.quoniam alexādrum.ſed in alia addi.ad fi.ſentit ꝟrium dicens nō obſtare qꝫ cōpēſans dicaꝛ agere qꝛ idem dicitur de excipiente ꝛ tm excōicatus excipit vt hic. vñ verū eſt ꝓm eum qꝫ qui cōpenſat agit quo ad hoc qa bz ꝓbare.ſed veritate inſpecta nō agit qꝛ iam cōpelleꝛ actor ſi ageꝛ refiduū reſtituere qꝫ tm non facit ſed ſolum fit cōpenſatio.ꝛ banc opi.qꝫ poſſit ꝓpenſare ſequit hic do. An.ꝛ mouet qꝛ excōicatus pōt excipere ꝛ cōpenſare excipe eſt.dz enī attēdi qđ principaliter agit.vt.l.i.ff.de auc.tu.finis autē ꝓpenſantis eſt principalr actorē a ſua petitiōe repellere lz in ꝓſequētiam ſibi debitū cōſequaꝛ.Et hoc idem ꝓſequit excipiendo.nō ob.l.amplius.vbi ꝓmittens non petere non pōt compēſare qꝛ verū eſt qꝫ in effectu compenſans petit.quē qdez effectū aduertit recipiens.pmiſſionē de non petendo ſed directe nō agit ita vt ob hoc excōicatus repellaꝛ. Ja.de are.cum quo tranſit Ci.in.l.qm alexandrū.C.de adul.dicit qꝫ excōicat⁹ vel bānitus qui non pōt agere non pōt cōpenſare qꝛ compenſatio bz in ſe quādam ipugnātiam ꝛ petitionez. Bar.in.l.amplius ꝑalle.tz qđ glo.hic vt nō admittaꝛ cōpenſatio.ꝛ hoc idē dicit tenere Oldr.ꝛ Ja.de are.per illaz.l.amplius.per quā etiā dicit ꝓpēſantem indebitū ſolutū incidere in penā ſtatuti puniēris petentem indebite ſolutuz qđ nō. Puto quo ad noſtrā qōnem ſatis eque poſſe diſtingui qꝫ aut aduerſarius ꝓfitetur debitū ꝛ acqeſcit cōpenſationi ꝛ admittit.nec dz iudex ex officio ſuo repellere qꝛ nō agit ſz potius ſoluit.ꝛ nō refert qualitercunqz ſatisfaciat.vt d.l.ſi rem.§.omnis.ꝛ ſic.ꝓcedit opi. Hoſti. Aut aduerſarius negat ꝛ nō acqeſcit compēſationi.ꝛ tūc de rigore ꝓcedit opi. Glo.ꝛ ſequacium q videt magis cōis ſed de eqtate quā puto obſeruāda videt admittenda cū ſit qdam defenſio cū ideo nō ſoluit qꝛ impeditur ex facto aduerſarij. Si enīz ille actor ſibi ſolueret iſte excōicatus ſatisfacerz.vnde impedit per actorem ipm quominus ſibi ſatisfaciat.ad hoc quod nō. Bar.in.d.l.amplius. vbi concludit nō incidere in piurium qui iurat ſoluere ſi cōpenſat rōne prędicta ꝛ hoc puto magis iuri ꝛ rōni conſonum cū oīs defenſio excōicato reſeruet vt hic.ꝛ ad.l.amplius rīde.vt ſupra qꝫ ibi ꝓſideratur effectus cōpenſationis qꝛ dā nificat partē ꝓtra pactū de non petēdo ſed excōicat⁹ non repellit a iudicio quaten⁹ alium ſtimulat ſed ſi ſtimulaꝛ admittit volens ſe defendere cōpenſando vel alio mō. Anuz tm notabis qꝫ ſi nō excōicatus petit aliqd ex aliquo ꝟctu ab excōmunicato qꝫ nō excōicatus cogit dare excōicato omne id ad quod tenetur ex eo ꝟctu.ita notanter ꝑ iſtum tex.dicit Inno.i.c. ſi vere.de ſen.ex.per hoc dixit Jo.an.hic excōicatum poſſe excipere ꝟ emptorem qꝫ nō teneꝛ tradere rem quā vendidit niſi ſibi prędictū numereꝛ.ꝛ idem nō.c.i. ſ.de pact. Quero ꝑſuppoſito qꝫ excōicatus non poſſet ſuū debitum compēſare nunqd ſaltem ipſius fideiuſſor quērus poſſit compenſare debitum ipſius excōicati ꝛ videtur primo qꝫ nō.qꝛ hoc eſſet,puidere etiā excōmunicato ꝛ fic ,ꝑpter connexitatē de vno dicto dz extēdi ad reliquū.de ꝓſti.c.tranſlato.ꝛ facit.l. pedius.ff.de arbi.ꝛ.l.i.§.itē q̄ritur.ff.de aqua quo.ꝛ eſti. Itē ſi admitteretur vitiarenꝛ due regule qꝛ nō ſequereꝛ acceſſorium naturā principalis. Itez dene gatum vna via admitteret alia via cōtra regulam accēſſoriū.ꝛ regula cum qđ vna via de re.iu.li.vj. Jo.an.tz cōtrariam ſiſtam.ſ.qꝫ ſi debitum eſt cōpenſabi le poſſit indiſtincte fideiuſſor ꝓpenſare excōicatione principalis non obſtante. Adoneꝛ qꝛ ius permittit fideiuſſori ſoluere de ſubſtātia debitorū. ff.man.l.ſi procuratorem.§.ſi ignorātes.ꝛ qui cōpēſat ſoluit vt ſupra dictum ē.nec obſtare dz excōicatio fideiuſſori oneroſam cauſam bēnti.ff.de doli excep. l.apud.§. ſi cum legitima. Item cuz exceptio perſonalis rei nō iuuet ipſum fideiuſſorem.ff.de excep.l.exceptōes q̄ perſone.multo minus pſonalis ꝟ reum dz ſibi nocere.ff.de reg.iur.l.i.ꝛ regula odia.lib.vi.ꝛ hanc opi. ſeqtur hic do.Anto.ꝛ videt mihi veriſſima. facit qđ nō.glo.in.c.vno.de iurepa.lib.vi. Item adduco talem rōnem excōmunicatus repellitur ab agendo ſeu petendo ,ppter cōionis periculum ꝛ vt rubore ſuffuſus citius ad cōionem redeat.vt in.c.pia. de excep. lib.vi.que rōnes ceſſant in fideiuſſore.auditur enim ipſe ,pponens exceptionē cōpetentez reo principali ex pſona,ſua.cū oīs exceptio ꝓpetēs ipi reo ꝑncipali competat ex iuris diſpōne ipi fideiuſſori etiam inuito reo.vt in.l.omnes exceptōnes.ff.de excep.ꝛ ,ppter ꝓnexitatem nō dz īnocens ,ppter nocentē puniri ſed nocens ,ppter īnocentē tolerari.vt in.c.ſacris.de ſepul.ꝛ in.c.q̄z magnuz.xxiij.q.iiij. Ultimo q̄ritur hic generaliter dicit hic excōicatum poſſe vti omī defenſiōe nunqd excōmunicatus bēns exceptionē poſſit ante q̄z cōueniaꝛ implorare officium iudicis vt ſilētium ꝓponat actori ea ,ꝓbata ſicut pōt non excōicat⁹ iuxta ea que nō.in.l.ſi contēdat.ff.de fideiuſ.ꝛ.l.aurelius.§.centū.ff.de lib.leg.dixi.in.c.ſiqs cōtra clericum.de ſo.ꝓpe. Do.Ant.recitat Fede. tenere qꝫ fic conſi.cclxxxij.ꝛ placet ſibibec opi.qꝛ quicqd agit ordinat ad finē defenſionis.adducit nō.per innocē.j qui ſi.ſint leg.c.latoꝛ.nam dato qꝫ ꝓuocet ad iudicium tamē totum quod facit venit ad defenſionē qꝛ nil petit vel impugnat niſi vt abſoluatur.hoc dictum mi bi⁹ nō placet.primo per iſtum tex.qui permittit defēſionem excōicato qui impugnatur ab actore.ꝛ durū eēt qꝫ actore impugnante reus excōmunicatus non poſſet ſe defendere.nam ſic multoties ꝓdemnaretur abſoluendus q̄ quidem ratio ceſſat actore non agente. Item qs ſatis lucraꝛ cum ſatisfacit voluntati ſue. vt nō.in.l.pe.ff.de ꝓdi.cauſa da.non ergo dz admitti cum ipſe prouocat ad iudicium,ppter rōnes quas ponit tex.in.c.pia ꝑalle.faciat ergo ſe prius abſolui. nam repellitur a iudicio vt citius reſipiſcat. admittit enim qñ venit vt reus qꝛ neceſſitatur ab alio ꝛ ne reportet cōmodum de malicia ſua.vt in.c.intelleximuſ de iudi.que ratio ceſſat quando vltro ſe offert vt implorando officium iudicis nō exercetur in ſui odium ſed potius ad ſui cōmodum.ꝛ hāc contrariam opi. puto veriſſimam exquo habz facultatē faciēdi ſe abſolui.ꝛ facit quod ponit Fede.ꝓſi.cxiij.vbi dicit excōmunicatum nō audiēdum volentē prop̄riā iniuriā proſequi.qꝛ indiſtincte iura repellūt excōmunicatuz facit quod dixi.ſ.eo.c.a nobis.ꝛ admitti non debet niſi in caſibus iure exprełſis.caſus autem noſter nō eſt exprełſus.ſi bene ponderetur iſte iex.ꝛ.d.c.intelleximus. Hic.abb.

a Idez qꝫ Abb.tz hic Jmo.,p qđ⁹ optīe faꝫ qđ nō.d.an i.c. itellexim⁹.i vl.col.de iudi. vbi dicit qꝫ excōicat⁹ nō pōt ꝓpellere actorez vt agat ꝓditiōe ex.l.diſſamari.ſ.niſi tz hic. Jmo.

Cum venerabilis. Easus.

Si reus a quo res petit excipiat de pmutatione ipsius rei facta cū actore nō fatet per hoc actorez fuisse dñm ⁊ exceptio falsi ⁊ post sententiam pōt opponi. vel generalius, summa hic. Excipiens nō videt fateri ea que in exceptiōe includunt. ⁊ hoc primo. Exceptio falsi pōt etiam post sniam opponi. ⁊ hoc ꝟo. Diuidit principalr in duas ptes. In prima ponit facti ⁊ ꝓcessus narratio. In scōa diffinitio ibi itellexim⁹. Prima subdiuidit in tres. nam primo ponit petitōem actoris. ꝟo ibi idem. rnsionez exceptiōem ⁊ ꝓbatōem reoꝝ. tertia ibi ad hec. replicatiōem ⁊ ꝓbationē actoris. Scōa subdiuidit etiā i tres ptes. prima ponit quoddā motiuū diffinitionis soluens obstaculum. ꝟo diffinit cām quo ad spūalia ibi qz vo. tertio quo ad tēporalia ibi vez. colligā notabilia pricipaliora. Easus lrālis. Eps sabien. habebat cām cū monasterio farfen. sup eccliā sancti Viti coram auditorib⁹ vtriusqz ptis petebat sabien. episcop⁹ ipsam ecclesiam a monasterio farfen. cū possessionibus ⁊ ptinētijs suis dicens eandē tā in spūalib⁹ qz in tēporalib⁹ ptinere ad ecclesiam sabien. ꝓcurator monasterij nondū epi intētione fundata perpro pe sic respondit q ⁊ si ecclesia p̄dicta oliz fuerit ecclesie sabinen. eā tamē epus non potest vēdicare: cū ex causa pmutationis monasteriū farfen. eam obtineat ad hoc ꝓbandum quoddam exhibuit instrm in quo prima facie cōtineri videbat q Theodosius eps cū assensu canonicoꝝ suorū predictam ecclesiam sancti Viti ꝓcesserat monasterio farfen. in cambiū pro quibusdā ecclesijs ⁊ reb⁹ alijs: ad hoc eps memorat⁹ intentionē suam fundatam eē rndit per huiusmodi rnsionem: qz cuz ꝓcurator monasteri rnderit dictā ecclesiam ex pmutatione facta per sabinen. epm obtinere per ꝓsequēs cōfitebat se credere q dicta ecclesia tpe permutatōis ptinuit ad ecclesiam sabinen. cū pmutatio iter ꝛctus bone fidei cōputet: ⁊ celebrari nō potest nisi cū vo dño: vel cum eo qui loco dñi habetur. Et ad ꝓbandum q dicta ecclesia ptinet in tpalibus ad epm predictum quosdā testes induxit p quos oñdere nitebat q tam dictam ecclesiam qz molendinaz terras ⁊ alia bona eius sabinen. epi diutius possederunt: de illis ꝓ sue voluntatis arbitrio disponēdo. Quis ⁊ alijs exaiatis do. papa intellexit dictū epm intentionem suam non ꝓbauisse per testes vel rnsionem supradicti procuratoris: qz qui opponit exceptionē nō videt confiteri intētōem aduersarij: vel per instrumentum ad hoc exhibitū ex aduerso: qz in eo Theodosius epus a quo permutatio facta proponitur nō dicatur eps sabinen. qz̄uis in trāscripto quo procurator vtebat appositum fuit sabinen. per vitium falsitatis: lz āt nūnis excesserit q transcriptū illō falsauit ⁊ delictum psone nō debeat in damnū monasterij redundare: ⁊ falsitatis exceptio ⁊ ante sniaz ⁊ post obijci possit vsqz ad. xx. annos veritate cōperta non vult papa q per hoc monasterio ꝓeiudicium generetur. Verūtamē qz constitit pape dictā ecclesiam sancti viti fitaz esse in dioceſi sabinen. adiudicauit ei ius: epale in oibus in eadem: exceptis illis que p auctētica scripta eidem epo sunt subtracta cum exēpta nō ꝓbetur quo ad tpalia eiusdem ecclesie absoluit monasteriuz ab ipetitione epi: cū super hoc non ꝓbauerit se legitima pscriptione munitū Ber. Et nō primo q in accessorijs pōt libellus esse generalis. vt patet ibi cū possessionibus ⁊ ptinētijs suis. ⁊ de hoc plene p Inno. in. c. tāta. de excep. pla. ⁊ de hoc ⁊ qd comprehē datur noīe ptinētiarū plene dixi in. c. cum ad sedē. de resti. spo. Scōo nō ibi vēdicare. q lz rei vendicatio stricta ⁊ directa nō cōperat nisi ei q est effect⁹ dñs de iure gentiū vel ciuili. vt. l. in rē actio. ff. de rei vē. tñ larga ⁊ vtilis cōpetit ei q habet ius in re sacra ⁊ religiosa lz non sit ver⁹ dñs. vnde vt hic vides episcopus vēdicat sibi ecclesiam rōne iurium que hz in ea. ⁊ de hoc dic vt nō. Inno. in. c. cū venerabilis. de reli. do. ⁊ vide qō dixi in. c. exaiata. ō iudi. facit. l. q tabernas ff. de ꝛ. emp. Nō. iij. q vna ecclesia pōt cū pluribus pmutari. ad hoc quotidie solet allegari iste text. tñ hic loqtur qñ pmutatio fit iure ꝓprietatis. Nunqd aūt possit fieri iure tituli. Jo. an. dicit hic posse argui q sic. ⁊ q hoc vidit sepe fieri allega. in arg. i. c. ij. de mu. peti. quod parū facit. dictū tñ suum cōiter approbat ⁊ maxime p Fede. i trac. suo de pmutatione c. xij. ⁊ per Jo. cal. hic. ⁊ Do. de ro. deci. xvj. hoc tñ dicunt ꝓcedere si bēns plura illa tenebat de iure cōi si antē cum dispensatiōe vt qz erant incompassibilia tunc non pōt hoc fieri qz dispēsatio non transit in tertiam psonam de priui. c. sane. ⁊. vij. q. i. c. peristi.

Nō. q̄rto q vna ecclesia pōt pmutari pro alia ecclesia ⁊ rebus alijs. ⁊ si itelligit de reb⁹ alijs. s. spūalibus lra est clara. Si vo itelligit de reb⁹ tpalib⁹ tūc obstat. c. ad qōne s. de re. pmu. Sz pōt dici hoc. c. ꝓcedere qñ ecclesie pmutant iure ꝓprietatis. nā tūc pmutant velut q̄dam tpalitates. ar. c. i. de eo q mit. in pos. iō admixtio tpaliuz nō nocet illi qñ pmutant in re tituli. ⁊ hoc nō. Nō ibi loco dñi ⁊ c. q lz eps nō sit rex ecclesiaꝝ ⁊ ipe ecclesiaꝝ dñs vt in. d. c. ij. de dona. hr tñ loco dñi vnde pmutat sicut dñs. Idē dic in quolibet alio ꝑlato. nā ⁊ ipse tutor cū bene administrat bētur loco dñi sed cū male loco furis. vt. l. q fundum. §. si tutor. ff. ꝓ emp. nō tñ p hoc dz eps exigere seruitia more fuili qz scriptum est. Nō vt dñantes in clero. x. q. iij. c. i. in fi. Nō. vj. q eps non pōt ō iure cōi disponere ad libituz de rebus ptinētibus ad ecclesias sibi subiectas. vel sic nota q lz epus fundet intētum de iure cōi super ecclesijs sue dioceſ respectu spūaliū seu iuriū epalium non tñ quo ad tpalia vt de eis possit ad suū vsum disponere nisi aliud sibi cōpetat de iure spāli etiā si ecclesie vacent vt hic. ⁊ in. c. psenti. de of. or. lib. vi. Idem dic in abbate respectu prioratuū ⁊ ecclesiarū sibi subiectarū. vt in cle. qz regulares. de sup. neg. ꝑla. pōt tñ eps vel alius ꝑlatus ꝑscribere vt aliquas ecclesias hēat tpaliter subiectas vt hic notabilr ꝓbat in fi. facit. d. c. pñti. ⁊ vide oīno qō le. ⁊ nō. in. c. vt sup. de re. ec. nō alie. ⁊ in cle. i. ō ex ces. ꝑla. vbi nō. q ecclesie dicuntur de mēsa ꝑlati. ⁊ vide qō nō. Jo. an. in regula qui ꝛ ō re. iu. li. vi. in mer.

Nō. q si trāsumptū discordat ab originali stāduz ē originali cōcor. c. qm̄ ꝛ. de ꝓba. Nō. q ex instrīs ꝓductis per aduersariū etiam si sit reus pōt actor fundare intentionē suam ⁊ q plus etiā si sint ꝓducta ad ꝓbandā exceptiōem sup qua actor se fundare nō pōt. ⁊ est rō qz vtendo instrīs efficiunt illa cōia. vt. l. i. §. edenda. ff. ō edē. ⁊. c. G. ppetu⁹ cum ibi no. de fi. instr. ⁊. c. cū oliz. de censi. Nō. q ecclesia nō dz puniri si ꝓcurator vel ꝓlatus falsat instrm. facit etiam qz ꝓcurator nō videt hēre mādatū ad illicita. l. si procurator. ff. de ꝓdi. inde. ⁊. l. i. §. si ꝓcurator. ff. si qs iusdi. nō obtēp. vbi patet q ꝓcurator ipse ⁊ non dñs punit ex sua ꝓtumacia. vt in. c. i. vt lit. nō conte.

Nō. q iudex pōt supplere ex officio allegādo falsitatem notoriā instrī maxime ad cōmodum publicū licet fuerit falsatū p ꝓducentē. Alia expediunt infra cū materia. Potes tñ notare ibi ꝓcedēdam q p verbū concedo trāsfertur dñium. ego dico q hic nō ꝓbatur hoc per vbū in cambiū huic verbo adiunctum pōt enī hic colligi q p hoc vbum concedo transfert dñium si verba precedentia vel sequētia hoc innuūt vt si dicit cōcedo banc rē vtēdam vel fruendaz nō venit dñium sed vsufructus. xvi. q. i. possessiones. vel si di

cō tibi concedo cā mortis. nā tūc verbū concedo re/
stringitur vt nō videat de pīti cōcedere. ff. de do. cā
mor. per to. & l. nō oīs. ff. si cer. pe. Quid aūt di/
cendum in dubio vt cū simplr concedit per hoc vbū
p̄cedo dic q̄ idem īportat qō dono. ad hoc vide bo.
ter. in. l. fi. ff. de dona. & c. pastoralis. eo. ti. nō. glo. &
Bar. i. l. vxori. §. fi. ff. de le. iij. qō puto verū nisi ex
circūstantijs ꝟrium eliciat vt si pulcherrimū equum
q̄renti cōmodatum qs p̄cedat. facit qō nō. glo. in. l.
cum qs. ff. si cer. pe. & hec nō. Expediaꝫ more so
lito p̄ius glo. Prima glo. dicit sīlem casum bēri ī. c
preterea. ij. de transac. dic q̄ est similis quo ad narra
tionem facti sed dissimilis quo ad decisionē. nam ibi
ferē sīa ex sola cōfessione rei hic eꝫ. sed dic & bñ ꝑm
Jo. an. q̄ ibi rñdendo fuit pure p̄fessus & nō p viam
exceptionis sicut hic. nā excipiēs nō fatetur. vt in re/
gula exceptionē obijciens. de reg. iur. lib. vi. & l. nō
vtiqꝫ. ff. de excep. Et nō hoc p testibus p̄cordandis
q̄ dixerunt aliquā rem sīlem vt nō exigat oīmoda si/
militudo. vide qō dixi in. c. trāslato. de cōsti. & c. cuꝫ
dilecta. de ꝓbr. vti. vel inuti. Op. videt enim q̄ ex
ista confessione rei potuit ep̄s actor suā fundare intē/
tionē. vt. d. c. p̄terea. & de elec. p ingsitionē. Sol. du/
pliciter per glo. ij. prīa q̄ hic fuit repētina cōfessio q̄
non bz p̄eiudicare nec dz sufficere p̄o lit. contesta.
Nō bene banc glo. in se. q̄ p̄fessio facta indelibe/
rate & ꝓpere nō p̄iudicat. sicut in fīlū dicit glo. notabi
lis de p̄fessione facta calore iracūdie ī. c. ex lr̄is. de di
uor. sed quo ad istū tex. non placet mihi hec glo. q̄ li
cet possit illico talis p̄fessio reuocari. vt est glo. nō. in
c. apud. xxxij. q. i. & c. fi. de iureiu. li. vi. tū exquo nō
reuocatur sed dat̄ pseuerantia vt hic dabat debebat
valere. vt in dictis iurib⁹. & c. p̄terea. de testi. co. for/
te ob hoc transit ad secūdam solutionē q̄ lit. cōte. dz
fieri per directā rñsionem ad libellum. vt in. c. vno.
de lit. ꝓte. hic āt excipiēdo sub p̄ditiōe rñdit. hec sol.
an sit vera in se dic vt bēs tex. & glo. in. c. ij. de li. cōte.
lib. vi. & dic hic Jnno. & bene q̄ siue excipiendo siue
rñdendo petitioni rñdeat aīo contestandi litem facta
erit p̄testatio qō dicit hic patere. q̄ hic id qō vocatur
rñsio etiā vocatur exceptio. sed dic q̄ non est bona &
formalis rñsio ad ꝟrium. & ad istum tex. q̄ hic non q̄
ritur an fuerit facta p̄testatio. naꝫ p̄fessio facta ante li.
ꝓte. p̄eiudicat. vt in. l. i. ff. de ꝓfes. & nō glo. in. c. du/
dum. ij. de elec. & ij. q. i. nos in quēquam. & ideo dic
q̄ p̄fessio hic nō p̄eiudicat q̄ emanauit excipiendo.
vt supra dixi. & dicit tex. & dicet latius. j. in glo. super
v. fuisse p̄fessus. Glo. in v. bonefidei facit duo. nā
primo q̄rit que dicant actiōes bonefidei & que stricti
iuris. scō querit q̄re alique actiones dicuntur dūta
xat bonefidei cū in oī ꝟctu ꝓfideret bona fides. scā
pars ibi nec dicunt. Uenio ad primā ptem in qua
dic declarando glo. q̄ oēs actiones regulariter sunt
stricti iuris p̄ter actiones enumeratas. insti. de actio.
§. actionum. & hic in glo. in qua enumerant. xvij. & q̄
enus enum er at actionē pignoraticiam. dic ꝑz Jo/
& Abb. tam directā q̄z ꝟriam. est enī duplex. quedā
que dat̄ debitori debito soluto. alia que dat̄ credito/
ri si res sibi pignorata sit aliena & ista appellat̄ pigno
raticia ꝟria. ad hoc allego tex. aptum in. l. tutor. §. cō
trariam. ff. de pig. ac. non tū ꝓpetit si creditor sciebat
rem pignoratam esse alienā vel obligataꝫ vel morbo
sam vt ibi dicit. adde ad glo. actioneꝫ ex stipulatu de
dote. vt bēbat in. d. §. actionum. Uenio ad secūdā
ptem & quero quare alique dicant actiōes bonefidei
& alique stricti iuris cum in oī ꝟctu ꝓfideretur bona
fides. l. bonam fidem. C. de ac. & ob. vnde hoc respe
ctu omnis ꝟctus potest dici bonefidei. ita sumit̄ in. c.
ij. xxvij. q. i. & a deo ꝓfideratur bona fides q̄ si inter
uenit dolus aut ꝟctus est nullus aut irritatur. de quo
dicendum vt plene nō. p glo. & doc. in. c. cū dilecti. de
emp. & ven. So. gl. fatet q̄ in oī ꝟctu ꝓfideret bona
fides. sed ponit tres differētias rōne quarū diuersifi
cantur in oībus. Prima qz in actiōe stricti iuris nō
venit nisi quod stricte exigit actiōis natura. vnde nō
veniūt vsure ex mora nisi ꝑcialiter fint promisse. vt
l. iij. ff. de vsur. sed in actionibus bonefidei sic vt in. l.
iulianus. §. ex vendito. ff. de ac. emp. & l. iurabit. C.
e. vbi dicit q̄ si emptor distulit soluere p̄cium rei em/
pte cuius fructus p̄cepit agit ꝟ eum nedum ad preci
um sed ēt ad vsuraꝫ p̄cij. qz exquo percepit fruct⁹
equissimū est vt soluat p̄cium & vsura p̄cij vt ibi. di
cit Jo. an. hoc ꝓcedere ꝑm leges sed ꝑm canones ꝟ.
Idem forte hodie ꝑm leges ꝑm eum & ꝑm Ab. per
nō. in. c. iij. de vsur. q̄ si dicant q̄ cū hodie multi tenēt
vsuras ꝓhibitas etiā de iure ciuili cessabūt vsure eti
am in istis ꝟctibus bonefidei. Aduerte an vsure sint
prohibite de iure ciuili. ego plenissime dixi in. c. cum
sit. de fo. ꝓpe. sed an in ꝟctibus bonefidei cessent ho/
die vsure saltez de iure canonico ego dico q̄ cessant q̄
tenus petunt vt vsure sed si petunt vt interesse tunc
quatenus interest peri possunt. ita voluit glo. nō. in d.
l. curabit. & in. c. ꝓquestus. de vsur. vbi plene hec exa
mino. facit. c. dilecti. de fo. ꝓpe. & in. c. quent. de fide
inst. cū si. & per Jnnoc. in. c. sacro. de sen. ex. vbi dicit
q̄ vbi pecuniam dari est in obligatiōe bēbitur rō lu/
cri cessantis qō est bene notandum. ad idem allego.
l. nō vtiqꝫ. in fi. & quod ibi nō. Bar. ff. de eo qō cer.
lo. dico plenius in. d. c. ꝓquestus. Secūda differētia
est qz in actionibus stricti iuris nō venit interesse si rē
mihi dari ēt ī obligatiōe sec⁹ si rē tradi vel fcm vt. l. vbi
autem. ff. de ver. ob. & l. si quis ab alio. de re iud. sed
ista omnia veniunt in actionib⁹ bonefidei. l. i. ff. de ac
tio. emp. Aduerte hec enī differentia potest intelligi
dupliciter. Primo q̄ in actionib⁹ stricti iuris nō ve
nit interesse. i. non liberat̄ qs soluēdo interesse vbi rē
dari ēt ī obligatiōe secus si rē tradi vel factum. & hic ī/
tellectus ē verus in se & probatur in iuribus supius
allegatis. Et ē ratio diuersit atis qz si p̄cise compelle
ret̄ ad factum vel ad rē tradēdam quod ēt ꝓsistit in fa
cto eēt q̄dam spēs seruitutis quod iura abhorrent. l.
titio. ff. de ꝓdi. & demon. facit quod nō. glo. in. l. cum
antiquitas. C. de vsu & ha. non sic cum rē dari ē in ob
ligatione qz dare est accipientis facere. i. facere alium
dīm p traditionē. insti. de act. §. fic itaqꝫ. quod con/
sistit in puro facto. hanc rationē allegat Bar. in. l. sti
pu. non diui. ff. de ver. ob. vbi plenissime p̄sequt̄r
istam materiam. sed lz hoc dictū sit verum in se tamē
non conuenit hic ītellectus materie nostre. qz ex hoc
sequeret̄ q̄ in ꝟctib⁹ bonefidei dando interesse qs li
berarēt quod est falsum apparēte re que debetur. vt
l. is qui. ff. cōmo. & l. ex empto. ff. de acti. emp. nō. in
c. cum ioannes. de fi. instru. Jdeo do secūdum ītelle
ctum qui ꝓsistit magis in subtilitate vt dicamus q̄ in
actionibus stricti iuris venit interesse si rē tradi vel fa
ctum est in obligatione. i. q̄ ipm interesse est in obli/
gatione & peti pōt. quod intellige post moram. vt. d.
l. stipulationes. in fi. & ibi hoc tz Glo. & Bar. & Di.
in regula mora. lib. vi. nam aliqui volunt q̄ interesse
nō est in obligatione nec peti poterat etiā post morā
sed debet peti ipsa res & interesse venit post ꝓdemna
tionem p officium iudicis. Sed primū dictuꝫ cōius
est verius. in actionibus vero bonefidei ipm īteresse
non venit. i. non est in obligatione vt peti possit sz dz
peti res & in defectum venit interesse. vt ꝓbari videt
in. d. l. ex empto. nā vt ibi dicit tex. nihil magis bone
fidei ꝑgruit q̄z id p̄stari qō inter ꝟbentes actuꝫ est
qō no. fatetur tamē ista glo. qz in bonefidei ꝟctibus
q̄q̄z non veniunt ea de quib⁹ cogitatū non fuit. naꝫ
si vendo fundū vel domum non veniunt cesa & rupta

qz non sunt pars fundi nisi actuꝫ extiterit vt venirẽt. vt.l.fundi.§.rupta.ff.de ac.emp.ꝛ ven.ꝛ dic cesa vt carbones ꝛ arbores cese.rupta vt barena creta ꝛ similia que sunt ī fundo vt dicit ibi tex. Tertia dr̃ia est qz in actiõibus bonefidei multũ exuberat officium iudicis ꝛ plenius succurrit q̃ꝫ in alijs.ꝛ pp bas differentias ille actiones vocant stricti iuris ꝛ iste bonefidei. Contra precedens dictũ glo.op.de.c. cũ ecclesia sutrina.de cã pos.ꝛ ꝑpe.vbi dicit qꝫ in iudicio veniunt ea etiã de qbus actum nõ fuit vt venirẽt. qõ est cõtra.d.l.fundi.sed dic qꝫ illud intelligit de bis q̃ possunt cõprehendi ex natura actõis.vt plenius nõ. in.d.c.ꝛ in.l.solemus.ff.de iudi.alꝫ extranea nõ veniunt vt.l.nõ potest videri.ff.e.ꝛ hoc sic declarauit vltra alios in fauorẽ canonistarũ q hãc materiam vt pure legalem ītelligere nõ solent.ꝛ hẽs consilem glo.in d.§.actionũ. Sed quero ad quẽ effectũ allegauit iste qꝫ pmutatio cõputet inter ꝫctus bonefidei. So. non potest hoc colligi ex tex.nec extra sed forte voluit dicere qꝫ cũ permutatio eẽt ꝫctus bonefidei debebat iste abbas agnoscere bonã fidem ac etiam debuit credere ecclesiam istã ptinere ad ẽpm cum quo cõtrabebat pmutationẽ hoc tamen nõ multum refert.

Quero quare pmutatio nõ potest fieri nisi cũ dño vel eo qui est loco domini. Solu. dicit glo.in ver. loco dñi.qz qui dat alienam rẽ nõ ꝫbit permutationem vt.l.i.ff.de re.pmu.certe p hoc nõ soluit formaliter quesitum.nã de hoc põt queri quare nõ contrabit pmutationẽ nec hoc absolute tenet qz tradens rẽ alienam bonafide cõtrabit pmutationem.vt nõ.glo.ponens opiniones ꝫrias ī.d.l.j.sꝫ gl.fuit hic locuta fm opi. Dedij iurisco.de qua ibi ꝛ plene per Dy.in.l. i.ff.de re.permu.dic tu post Bar.in.d.l.i. ff.eo. qõ aut volẽtes pmutare vtuntur verbis denotantibus translationẽ dñij.vtputa dabis mihi equũ ꝛ dabo tibi codicem ꝛ tũc cum nõ dño permutatio nõ ꝫbitur ꝛ procedit hoc casu opi. Dedij.ꝛ est rõ qz non dñs non facit tradendo rem alienam alium dñm qz nemo dat quod nõ habet.vt.l.traditio.ff.de acq.re.domi. ꝛ.c.quod aũt.de iurepa.nam vt ibi dicit ꝑ non dato habet quod ab illo dat qui de iure dare non põt.permutatio aũt sumit inicium nõ ex consensu simplici sed ex rerum traditione ꝛ trãslato in alium dño. vt.d.l.i ꝛ.l.ex placito.C.eo.cuꝫ sit ꝫctus inominatus vt ibi. aut volentes permutare vtunt verbis sapientib⁹ puri facti traditionem.vt ego accipio codicem tuũ ꝛ tu menm digestum vel vtunt verbo tradere vel simili.ꝛ tunc pmutatio potest pfici cũ non dño qz satisfactum est verbis ꝫbentium.ꝛ cum hoc tẽperamento intelligas hanc allegationẽ que ponit in tex.puto tamen qꝫ re alterius euicta põt is qui rem pdidit hẽre regressũ contra tradentẽ.sic obseruat in ꝫctu venditionis. de quo tamen dicendũ.vt nõ.in.d.l.i. ff.ꝛ.C.eo.ꝛ hoc nota qz canoniste nõ declarant hic. In dubio autem credam actũ vt transferat dominiuꝫ qz hoc videt de natura permutatiõis.arg.d.l.i. Et per hoc dicẽduꝫ qꝫ si duo pmutant beneficia ꝛ alter non habet ius in suo qꝫ nulla cõtrabitur pmutatio.vnde recipienti beneficium alterius nullũ ius acgritur.tum qz non cõtrabitur pmutatio cum nõ habente ius cũ saltẽ tacite videatur actũ vt beneficium suũ assignet ꝛ nõ alienũ tum qz superior nõ intendit ꝓferre ius nisi loco beneficij sui.ꝛ ita ꝓcludit Fed.in tractatu pmutationũ.c. x.per istam ꝛ alias rões.ꝛ isto casu nõ curarẽ de varietate verboꝝ de qua supra propter rões ꝑi.allegatas nõ tamẽ debet qs ꝑpria auctoritate redire ad beneficium suũ ex quo tenuit renũciatio lꝫ ex causa pmutatio nõ tenuerit sed cũ superioris auctoritate.de quo tamen dic vt nõ.Fede.in.d.tractatu. c.v. ꝛ per Jo.an.in.d.c.vnico.de re.pmu.lib.vi.vide tex.nõ. ꝛ qõ ibi nõ.in.c.fi beneficia.de prebẽ.lib.vj. An autem agens pro beneficio pmutato habeat necesse probare pmutantẽ secũ habuisse ius in beneficio.vi de per Do.de ro.decisi.cxv.vbi dicunt qꝫ nõ.sꝫ sufficit ꝑbare illum habituꝫ ꝛ reputatum ꝑ tali ꝛ fuisse in possessione illius beneficij.qõ nõ.ꝛ facit quod in simili no.Inno.in.c.veniẽs.de ver.sig.li.vi. Oppo.ꝛ videt qꝫ super illa confessione ꝑcuratoris possit ep̃s fundare intentionẽ suam.nam ex quo fuit confessus permutatiõem fuisse factam cũ episcopo ergo confitebat ecclesias illas pertinuisse ad ẽpm qz permutatio nõ fit nisi cũ dño.vt supra dixi ꝛ q ꝓfitet vnũ cõfitetur omne id quod ex illo sequtur.viij.di.quo iure. So.glo.in ver.fuisse confessus ītrat banc materiã ꝛ dubie loquit sed si bene ponderet hoc intẽdit qꝫ ꝑcuratoꝛ fuit hic ꝓfessus excipiendo.is aũt qui excipit q̃ꝫ q̃ꝫ ꝓfiteatur factum cõtentum in exceptione nõ tamen ꝓfitetur id quod iure est tacite comprehẽsum in ipsa exceptione.Exẽplum excipio de pmutatione p hoc bene fateoꝛ pmutatõeꝫ interuẽisse ĩter te ꝛ me qz expresse hoc dico sed nõ fateoꝛ qꝫ res vere spectabat ad te qz potuit eẽ permutatio de facto.ꝛ hoc qꝫ pertinuerit ad te ego nõ confiteoꝛ.vnde cũ ꝑponam factũ excipiendo ꝛ repellendo te ab intentiõe tua nõ debꝫ dici qꝫ ego confiteoꝛ inictionem tuam ne vna ꝛ eadẽ confessio operet contrarios effect⁹ cõtra.c.maiores de bap.consulit tamẽ glo.ad omne periculum euitãdum vt quis excipiat sub conditiõe vt si volo excipe de pacto de nõ petendo dicã non cõfiteoꝛ te mihi mutuasse.ꝛ esto qꝫ probaret dico te mihi fecisse pactum de non petendo.ꝛ idem dic de excipiente de interruptione ꝫ prescriptionem ꝛ in coniuge excipiẽte de cõsanguinitate ꝫ ꝓiugem eam vẽdicantẽ ꝛ similib⁹.tũc enim in dubio nõ potest aduersarius se fundare sup illa confessione.ꝛ banc glo.sic intellectã no. Et scias qꝫ extra glo.multũ in hac materia in diuersis locis variarunt doc.ꝛ per ordinẽꝫ sit prima hec opi. glo. quã aptius tꝫ hic Inn.dicens qꝫ aut nõ excipiendo sed alio mõ confitetur qs intẽtionẽꝫ aduersarij ꝛ sibi ꝑiudicat adeo qꝫ ꝫ suam confessionem non potest aliquid dicere nisi probaret errorem ante sententiã.de quo dicendum vt plene dixi in.c.finali.de confes.sed si non confitetur sed soluꝫ excipiendo proponit ꝛ nõ potest dici qꝫ cõfiteatur nec qꝫ credat.qui enim excipit nõ credit fm eum nec discredit ĩmo dici potest qꝫ dubitat ꝛ quasi inter duo verisimilia deducit.C.e.l. liquidẽ.banc opi.clarius ꝛ latius ꝑsequitur ꝛ tenet glo.in regula exceptionem.de reg.iur.lib.vi.vbi dicit qꝫ illa via negandi factũ nõ est tuta cum doceat mẽtiri si veritas vel ꝓscia est in oppositum.dicit tamẽ qꝫ si pure excipit non per hoc actoꝛ potest intẽtionẽ suã fundare per regulã hic ꝛ ibi traditam.ꝛ bui⁹ dicti triplicem reddit rõnem quã vbi videas. Idez videtur tenere Spe.eo.ti.in.§.viso.ver.qd si reus.ꝛ sẽ.sentit Ly.in.l.exceptionem.C.de ꝑba.ꝛ.l.eiqdem.C. de excep.vbi late hoc ꝑsequit. Scõa opi.est Accur.in l.nõ vtiqz.ff.e.ꝛ in.l.eiqdem.C.eo.qꝫ aut excipiens primo negat ꝛ nõ videt fateri.vtputa si dicit nego obligationẽ ꝛ inquãtum apparet dico te mihi fecisse pactum de nõ petendo.ꝛ in hoc casu intelligit iura que dicunt qꝫ excipiens nõ videt fateri.aut simpliciter excipit ꝛ videtur fundata intentio aduersarij.hãc opi. secutus est Dy.in regula prealle. Tertia fuit opini. Bar.in.d.l.nõ vtiqz.reducentis ad concordiam dictas opi.dicit enim qꝫ si reus pure excipit ꝛ actoꝛ ex toto negat exceptionem ꝛ non potest actoꝛ super illa se fundare per.l.cum de indebito.ff.de ꝑba.ꝛ per regulam ex eo de re.iug.lib.vi. Exẽplum dicis me tibi obligatum occasione mutui excipio qꝫ mihi fecisti pactum de nõ petendo.tu hoc negas dicis intentionem

tuã fundataz ex verbis meis. certe nõ bene dicis per predicta. aut confiteris factum sed negas ius. vtputa quia fatearis pactum de non petendo sed dicis illud inualidum rõne minoris etatis vel alia ratione. ⁊ tunc potes te fundare super exceptiõe mea p. l. quoniam. ff. de bis q nõ. infa. hec opi. Bar. iudicio meo est contra hunc tex. nam episcopus hic cõfitebaf per mutationem de facto interceſſiſſe. vt clare colligif ex tex. sed eam impugnabat forte ex defectu alicuius solennitatis. ⁊ tamẽ non potuit fundare intẽtionem suã super illa exceptõe nisi diceres q ille procurator nõ excipit pure sed cõditiõaliter. sed pro primo facit ratio littere q papa in decidendo nõ se fundat sup conditione sed simplr super exceptiõe. ⁊ ad. l. quoniam. quã alle. Bar. rñdeo q hoc nõ pbat. loquit eiz i trãfigente super crine. ⁊ dicit q trãfigendo videf fateri crimen. videf enim feciſſe metu probatiõis future ⁊ sic non loqtur in excipiente q excipiẽdo intendit repellere aduersariũ ab intẽtione sua. Quartã opi. posuit Jaco. de are. vt recitat Ey. in. d. l. siqdem. distinguens multas formas excipiendi. aut enĩ reus sic respondet ꝓfiteor obligationẽ sed tu feciſti mihi postea pactum de nõ petẽdo ⁊ tunc niſi probet exceptionez condemnabit q fundata est per suã purã confeſſionem intẽtio actoris. ad hoc adducit. d. l. siqdez. ij. responſo. ⁊. l. i. ⁊. l. exceptionẽ. C. de proba. ⁊ nota hoc q veriſſimũ est q cõfeſſio est separata ab exceptiõe ⁊ est de hoc bo. tex. in. c. preterea. ij. de trãſactio. aut reus dicit nõ confiteor obligationẽ. ⁊ ſi de ea appareat dico q feciſti mihi pactũ de nõ petendo ⁊ tunc nõ poteſt actor ſe fundare ex illa cõfeſſione q obligationem negauit. aut dixit ſi obligatio preceſſit vt aſſeris tamẽ tu feciſti mihi pactũ de nõ petendo ⁊ tunc nõ dicitur cõfiteri nec negari. ⁊ ſic nõ poteſt actor ſup illa ſe fundare. ⁊ hoc cãu dicit loqui banc decre. ⁊. l. non vtiqz prealle. cũ ſimilib⁹. quaſi velit ſecus eſſe quando re⁹ pure excipet. puta ſi diceret tu feciſti mihi pactum de nõ petendo q tũc videf tacite confiteri obligationẽ. ⁊ in hoc accedit ad opi. Accur. ⁊ Dy. Do. Anto. videf in effectu ſequi primã opi. que mihi ſatis placet cum regula exceptionẽ. ⁊. d. l. nõ vtiqz. loquanf indiſtincte ergo ſimplr ſunt itelligẽde. vt ſtãs in finibus mere exceptiõis non videat confiteri ⁊ ſic niſi actor probet intentionẽ ſuã videtur reus abſoluẽdus vt hic. limita tamen vt colligi poteſt ex predictis q ſi pure cõfitetur obligationẽ ⁊ imediate excipit ſibi preiudicat. Jtẽ ſuper puro facto exceptõis poteſt actor ſe fundare. ad hoc allego tex. notabilez in. c. ex parte decani. de reſcrip. vbi ille excipiendo dixit ſe, procuratorem reuocaſſe ⁊ aduerſari⁹ ſuper illa reuocatione ſe fundauit. nã reſpectu eius q̃ ponitur explicite in ipa exceptione nõ habet ipſe reus aliquã excuſationem. videm⁹ enim q ſi excipiendo negauit ⁊ poſtea ſuper illo cõuincit punitur in penã mendacij. vt l. pe. ff. de rei vendi. ⁊ in auc. ꝯ qui ,ppriam. C. de nõnu. pec. Tertio limitari põt ꝑm do. Anto. quãdo actor vult ſe fundare ſuper facto itercluſo prout ẽ in facto ⁊ non prout est in iuris effectu. nam illud videtur reus fateri excipiẽdo. exemplum ſi enĩ agitur ex maleficio infamãte opponẽs tranſactionẽ videf fateri factum exquo infamaf. allegat. d. l. quoniã. ff. de bis q nõ. infa. certe illa lex hoc nõ probat. q vt ſupra dixi non loquit in excipiente ſed in tranſigente cũ conſtat de tranſactiõe ⁊ de maleficio obiecto ſed hic nos loqmur quãdo nullo mõ conſtat de facto niſi ex eo quia ſimpliciter iſte excipit. Jtem aduerte q quod dixi ꝺ exceptione hz locum in replicatiõe vt actor replicãs non videaf fateri. vt dixi in reo excipiente ꝑm glo. notabilem in dicta regula exceptionẽ. ideo q ſicut ſe habet exceptio ad actionẽ ita ſe habet replicatio ad exceptiõem. eſt enĩ replicatio q̃dam exceptio exceptionis. vt. l. ij. ff. de excep. ⁊ per hec babes plene ⁊ clare hunc articulum examinatũ. Et notabis ex p̃dictis multas practicas excipiendi vt euitentur opiniones ſis cautus vt taliter excipias q nullo modo videariſ fateri. Jtem tene mẽti dictum Bar. q actor neganſ ex toto exceptionẽ non poteſt ſuper ea aliquo modo ſe fundare. quod itelligo etiam ſuper eo qꝺ explicite ꝓtineꝯ in ipa exceptione qꝺ declara vt ſupra. Oppo. vlterius de. c. olim. de reſcrip. vbi cõmittens falſitatem in cauſa perdit cãm. ergo monaſteriũ debuit hic ſuccumbere cũ pars ſua falſauerit inſtrumẽtum. Solu. glo. in ver. per vitium. ſentit hic ꝟrium ⁊ non ſoluit. ſed glo. ſequẽs videt ſoluere q ꝟrium procedit in priuato falſante in cauſa propria hic vero cũ, procurator falſauit in cauſa eccleſie. naz vt dicitur in tex. delictũ perſone nõ debet redundare in damnũ eccleſie. non ob. c. tum ex lrĩs de in inte. reſti. vbi ex delicto falſitatis fuit lata ſnia cõtra eccleſiam. q ꝟm glo. ibi deliquit tota eccleſia. hic ꝟo non cõſtitit capl̃m fuiſſe in culpa imo inuitur ꝟrium in eo q dicit delictuz perſone ⁊c. Nota duo ſingu. ex hac glo. primo q delictum prelati ⁊ capl̃i nocet eccleſie. idem nõ. glo. ĩ c. ij. de ordi. cog. vide tu de hoc qꝺ plene dixi in. c. i. de dolo ⁊ cõtu. ⁊ nõ bene q sentit hic glo. q etiam in iudicio delictũ ſolius p̃lati nõ nocet eccleſie. cuius ꝟrium tz glo. in regula delictũ in. vi. per. c. cum olim. de cẽſi. ſed vide quod dixi in. d. c. i. Secũdo principaliter nõ q cõmittens in iudicio vitiũ falſitatis dz perdere cauſam ſi falſitas est talis que cauſe preiudicare poteſt. Jo. an. ⁊ do. Anto. trãſeunt ſimplr cum dicto glo. ſed ego allego Bar. in. l. in fraudẽ. §. quotiens. ff. de iure fiſ. in ꝟrium. dicit enim q cõmittens falſuz circa iſtrumẽta vel teſtes nõ ex hoc perdit cauſam lz aliter poſſit puniri de falſo. alle. l. diuus. ff. de re iudi. ⁊. l. qui agnitis. ff. de excep. que bene faciunt ſecus ſi cõmittiꝯ falſum circa acta cauſe per tex. illius §. quotiẽs. vbi tex. aperte videt innuere q debeat pdere cauſam. generalr tamẽ glo. ibi dicit q q falſitatẽ cõmittit in cauſa debet perdere cauſam. ſed vt predixi Bar. reſtringit ad acta. ⁊ ſic in veritate loqtur ille tex. ⁊ ita intelligit glo. in. l. i. C. de formul. que est notanda. ponit tamẽ ibi alium intellectũ ad. d. §. quotiens. q loquitur in cauſa fiſci que agitur apud procuratorem fiſci. ⁊ ſic in veritate loquitur licet Barto. ⁊ Glo. ibi extendant ad omnes. ⁊ q non habeat locũ in priuata cauſa optime facit. c. cum olim. ij. de offi. delega. vbi ille qui violauit ſigilla iudicuz circa acta nõ fuit punitus in pditione cauſe ſed ſoluz vt nõ poſſit opponere ꝯ illa acta. vel niſi velis reſpõdere vt notabiliter dicit Bar. in. l. qui teſtiũ. ff. de fal. q ibi nõ fuit proprie cõmiſſa falſitas cũ nõ immutauerit acta ſz ſolum apuit ⁊ plegit ⁊ ideo fuit extraordinarie punitus. Quid dicemus circa hanc varietatez. vt reducantur aliqua ad concordiam facio in hoc duo mẽbra. aut querif nũquid cõmittẽs falſitatem in iudicio debeat perdere cauſam. aut q̃ritur nũquid falſans iſtrumẽtum ſeu producens inſtrumẽtũ falſuz debeat ſaltẽ iudicari ac ſi inſtrumẽtum eẽt legitimũ ita q cõtra ipum faciat plenam fidẽ. Circa primũ puto q regulariter nõ debeat pdere cãm lz poſſet aliter puniri q cũ hec pena nullo iure caueatur nõ dz capitalis ſnia imponi. ad hoc qꝺ in ſimili nõ. glo. in. c. fi. de iurepa. ⁊ pena dicti. §. quotiẽs. cum loquaf in cauſa fiſci in quo ſunt multa ſpecialia nõ dz extẽdi. vt in regula odia. de reg. iu. lib. vi. ⁊ de pe. di. i. pene. vbi dr̃ q pene non debent excedere caſum proprium. Jtẽ tex. in. d. l. diuus. indiſtincte dicit q aduerſus ſniam latam ex falſis probationibus dz ſuccũbens in integrum reſtitui. non enim dicit q falſarius debz puni-

ri in amissione cause sed potius inuit cõtrarium aperte cum causa sit de nouo agitanda remedio restitutionis in integrũ. quod est contra banc glo. ⁊ glo. c. tuz ex literis. de resti. in ite. Non ob. c. olim. de rescri. qz ibi fuit clericus priuatus beneficio, ꝓpter delictuz falsi propter qõ põt etiam cleric⁹ deponi ab ordine ⁊ detrudi etiam in monasterio. vt notanter dicit tex. in c. si episcopus. l. di. Ad. c. tũ ex lris. dico q⁹ ſm aliũ intellectũ magis cõmunẽ nihil facit. tulit enĩ ibi papa sniam ꝯ ecclesiam credens q⁹ instrumẽtum ꝓductũ p ecclesiã eẽt falsuz ⁊ sic q⁹ nihil ꝓbaret qõ tm nõ erat falsum. vnde nõ tulit sniaz puniẽdo eccliaz sz credẽs ecclesiam nulluz ius bẽre ex defectu probatõis. Ad istum tex. rñdetur q⁹ non probat q⁹ propter delictũ falsitatis debeat qs cadere a causa sed q⁹ si causa fuisset ecclesie debuisset iudicari ſm istud instrumentuz qz apponẽdo in instrumẽto q⁹ ille fuit episcopus sabinẽsis videt falsarius ꝓfiteri q⁹ in vitate ille eps de quo dicit in originali fuit sabinẽsis. ⁊ hoc notabl'r ꝓbat iste tex. vt dicam in sequẽ. membro. Venio ad secũdum in quo concludã aliqua bona ⁊ quotidiana dicta per Inno. hic. ⁊ videt primo q⁹ debeat producens instrumẽtũ falsum vel min⁹ solenne iudicari ſm illud qz nõ potest qs dicere ꝯ instrumẽta per eũ producta. tum rõne ꝓductõis ⁊ approbationis. vt in. c. cum olim. de censi. tũ etiã rõne tacite cõfessionis. naz producẽdo instrumẽta videt tacite cõfiteri omnia in eis cõtenta. vt nõ. Inn. in. d. c. cuz olim. ⁊ hic. ⁊ bar. in. l. post legatum. ff. de his qui. vt indig. ⁊ facit iste tex. arguẽdo per locum a speciali. Expediam hãc materiam ponẽdo aliquos cãus qui erũt q̃si cõclusiones in materia. Primus cãus sit quãdo qs sine dolo ⁊ ignoraãter produxit instrumẽtuz quod postea probat falsum ⁊ nõ dz ſm illud iudicari qz exquo fecit ignoraãter non debz ex hoc puniri sicut hic dicim⁹ in ecclesia que nõ fuit in culpa. ⁊ facit. l. post legatum ꝑalle. nec rõne confessionis tacite põt aducrsarius se fundare si aliqd ibidem cõtinetur in fauorẽ suum qa illa tacita confessio que resultat ex ꝓductiõe est cohe/rens instrumẽto. vnde sublato instr̃o vt falso tollitur ⁊ tacita confessio tam q̃z accessoria. videt enĩ quis cõfiteri quaten⁹ instr̃m probat ⁊ non aliter. vt. d. l. post legatum. ⁊ hoc voluit Inno. hic. ⁊ Bar. in. d. l. post legatum. Secũdus cãus retentis premissis terminis quãdo ꝓducens instr̃m expresse fuit cõfessus vera eẽ omnia que continentur in instrumento. Et idez qõ supra dictum est in instrumẽto postmodũ falso, probato ſm Innocen. ⁊ Bar. in. d. l. quia. lz hoc casu emanauerit vltra, ꝓductionẽ expressa confessio tamẽ est applicata ⁊ relata in instrumento. ⁊ sic videt confiteri quaten⁹ instr̃m ꝓbat ⁊ non aliter. vt. d. l. post legatum. facit. c. fraternitatis. ⁊ quod ibi nõ. de bere.

Tertius cãus q̃ confessio emanauit nulla habita mentione de priuilegio seu instr̃o ⁊ tunc reprobato instrumento nihilomin⁹ remanet tamẽ cõfessio ſm eos ratio potest eẽ quia ex separatis nõ fit illatio. de trãsla. prela. c. ij. ⁊. l. papinianus exuli. ff. ō mino. ⁊. l. neq̃ natales. C. de proba. Adde ad hũc casum notabilem limitationẽ Bar. in. d. l. post legatuz. q̃z non solent hic allegare canoniste. videlicet q⁹ lz hoc cãu nõ corruat cõfessio reprobato instr̃o tamen si confitens vult rõne erroris reuocare ꝓfessionẽ hoc poterit allegando illud priuilegiũ reprobatũ quasi fuerit causa illius ꝓbationis ⁊ cõfessionis. qõ nõ. facit quod in simili nõ. in. c. finem. de do. ⁊ ꝓtu. ⁊. l. qui solidũ. ff. de lega. ij. Quartus cãus quãdo agit ignoraãter producto instr̃o reprobat per aduersariũ non vt falsum sed vt minus solẽne. puta qz deficit consensus canonicorũ vbi necessario debebat interuenire vel chartã non esse sufficientẽ ad probandũ id ad quod inducit ⁊ tunc ſm Innoc. rata manẽt omnia ibidem cõtenta propter cõfessionem. Ratio diuersitatis inter hũc casum ⁊ precedentem est qa probato instrumẽto falso tollit fundamẽtum cui inherebat confessio. ⁊ ita per consequẽs totum tollit edificium. sed in hoc casu vbi non probat falsum remanet instrumẽtuz in suo vigore licz non habeat tm vigorem vt credebat ille qui ꝓducebat. Aduertendũ tamen subtiliter circa hoc nam Innoc. in sequẽ. colũ. videt prima fronte velle recedere vel limitare hũc casum. dicit enĩ q⁹ si qs male intelligens legem allegat eam pro se vel instrumentum vel chartã simplicem dicit sibi fauere in sua causa cum in veritate de iure nõ faueat qz non est auctentica charta vel est testimonialis tm. tamẽ si postea, pter aliuz articulũ qui in eadẽ charta continet inducat ꝓtra eum non facit sibi preiudicium per rõnẽ istã qz veritas gestorũ preferẽda est opinioni. l. illicitas. §. veritas. ff. de off. presi. ⁊. viij. di. veritate. ⁊. c. consuetudo. ⁊ qz q errat in ius vt in cãibus precedẽtib⁹ non soluz se corrigere põt immo ⁊ iudex corrigere ⁊ supplere dz. vt nõ. in summis de erro. aduo. Nõ obstat ſm eum si dicat q⁹ ꝓducens hanc chartaz credebat ꝓbare per eam id qõ pro eo faciebat. ergo ⁊ eadem rõne debz ꝓbare ꝯ cum ergo dz haberi pro cõfesso maxime si ꝓfiteat ea que cõtinent in charta esse probata. nam exquo veritas est in ꝟium nec ꝓbari possunt ſm q⁹ credebat. pz qa ea ꝓfitendo erranit in iure. ⁊ ideo sibi nõ preiudicat vt est dictũ. secus si ꝓfiteret se credere ea que sunt in charta esse vera. hic tamẽ fatet Inno. q⁹ si per talem chartam min⁹ auctẽticam aliquid iudicatũ esset tũc tam iudex assessor q̃z etiam litigator eandẽ chartam vel cõsimilẽ vel idem ius cõdemnato agẽte ꝯ se admittere tenentur. allegat nõ. in summa qõ qsq̃ iurts. quod est notandũ. Ecce ergo vt pz ex proxime dictis vult Inno. q⁹ lz instrumẽtuz non reprobet vt falsum sed vt min⁹ solẽne non tamẽ nocet confessio tacita. cuius ꝟium videt sensisse in pcedentibus nec doc. nostri aliter declarant. Potest primo dici q⁹ prius dicta ꝓcedunt quãdo sciẽter quis produxit instr̃m minus sufficiẽs sec⁹ si ignoranter vt hic. sed certe hec solutio stare non põt qz si sciẽter produxisset non eẽt dubium. ⁊ idẽ forte in instrumento falso vt statim dicet cuius ꝟium voluit supra Inno. Secũdo põt dici ⁊ melius q⁹ aut instrumẽtum reprobat ex defectu extrinsece solẽnitatis. vtputa qa nõ interuenit in alienatiõe consensus canonicorum est tamẽ instrumẽtum in se publicũ ⁊ auctẽticuz ⁊ tunc procedant primo loco dicta. aut nõ est auctentic̃um ⁊ tũc procedunt hec vltima. nõ enĩ videt q⁹ aduersarius possit pro se inducere exquo nõ approbauit illam chartam vt autẽticam. secus si approbauit. vt auctẽticaz sed ex alio defectu itrinseco reprobauit ad hoc allego notabile dictũ Jo. and. in. c. cũ in positionibus. de iureiurã. lib. vi. vbi dicit q⁹ si aduersarius meus impetrauit rescriptũ ꝯ me in quo narrauit aliqua pro me possum illa pro me facientia approbare ⁊ allegare in alio iudicio q̃z q̃z illud rescriptum reprobem vt surrepticium quia per hoc q⁹ fit surrepticium nõ definit esse auctẽticum respectu narratorũz.

Vel tertio dicerem q⁹ aut instrumẽtum seu charta producta continet factum producentis verisimiliter sibi notum. ⁊ tunc exquo producit videt cõfiteri omnia ibidem contenta esse vera nec potest ab hac tacita confessione desistere licz postmodum probet illaz chartam esse minus solẽnem. argu. c. ab excõmunicato. ⁊ quod ibi nõ. de rescrip. aut continet factũ sibi verisimiliter incognitũ. ⁊ tunc cum videat ex ignoraãtia approbasse distingue. vt. s., pri. dixi q⁹ aut nõ est auctenticum ⁊ non potest cõtra eum produci. aut sic licz in alijs solẽnitatibus deficiat respectu contento/

rum ⁊ secus dicendum vt supra ratio diuersitatis ꝓ3 ex se ⁊ hec nō. Quintus casus quādo quis scienter ⁊ dolose produxit instrumentuꝫ falsum. ⁊ dicunt quidam vt Inno. q̄ nullū in hoc est speciale in ecclesia. quia quicū q3 priuatus inducit instrumentum falsum eo probato falso non condemnabit̄ productor instr̄i ad id quod falsum instrumentum dicebat eum teneri cū in veritate non teneretur. fateor tn̄ q̄ posset ꝯdemnari de falso. ar. de causa pos. ⁊ ꝓprie. c. cū sup Item alia ratiōe ꝑm eum non d3 ꝯdemnari ad id qō ꝓtinet in instr̄o q2 excipiendo, pponit. ⁊ iō nō cōfitet alij dicunt vt ipse refert q2 exquo scienter producit instrumentū falsum ferenda est sn̄ia ꝑcuꝫ in eo q̄ facit ꝯ producētez p supius dicta. q2. s. videt fateri omnia contenta in instr̄o sed in ecclesia est spāle vt hic. ⁊ cuꝫ hoc transit hic Inno. Ex hoc potes colligere intellectum ad istū tex. in eo q̄ dicit q̄ delictū persone non d3 preiudicare ecclesie. nā in alio tale instr̄m probasset ꝯ producentē lꝫ probaret falsum. non enim, pbat lr̄a q̄ alius debuisset perdere cām, ꝓpter delictū falsitatis vt supra dixi. ⁊ satis sentit Inno. Ex predictis nō casum in quo iudex fert sn̄iam ꝑm instr̄m falsum. Do. An. hoc tēperat vt nō tam ex viribus instrumēti q̄ꝫ in penā scienter ,producentis sn̄ia ferri debeat alis essꝫ sn̄ia iniqua. Ego in hoc articulo sic dicerē q̄ aut instrumētum ꝓtinet vnum factū indiuiduū ⁊ tūc si aduersarius vult recipe pro se d3 recipere etiam contra se. vnde saltē ex officio suo iudex d3 ꝓsilere producēti exquo aduersarius fundat se sup illo. argu. in regula ex eo de reg. iur. lib. vi. ⁊ in. c. cū olim. de cēn. ⁊ sic intellige nō. ibi per Inno. ⁊ Bar. ī. d. l. post legatū. facit qō in fin̄ nō. in ꝓfessione expressa ꝓtinente vnuꝫ factū indiuiduū. vt nō. Jo. an. in. c. i. de ꝓsc. lib. vi. ⁊ Bar. in. l. aurelius. §. idem q̄fijt. ff. de li. le. ⁊ in. l. fi. eodem. C. de excep. ⁊ sic intellige Bar. in. l. si ꝓsul. ff. de adop. vbi dicit q̄ si in facto, pprio tabellio scripsit instr̄m ⁊ produxit illud in iudicio si ps aduersa vult recipere pro se tenet recipere ꝯ se. aut instr̄m cōtinet plura separata ⁊ tūc ,pcedit dictum Inno. hic vt possit se aduersarius fundare ex illo instr̄o non in penaꝫ vt dixit do. Ant. sed q2 exquo scienter ,produxit videt fateri oīa ꝓtenta in instr̄o fore vera. vnde sicut in confessione exp̄ssa pōt aduersarius recipe q̄ facit pro se ⁊ reijcere qō facit ꝯ se. vt in. c. ꝑterea. ij. de transac. ⁊ nō. in iurib⁹ preal. ita ⁊ in hac ꝓfessione tacita maxīe in odium ipsius dolosi. ⁊ hoc videt ,pbare hic lr̄a. nā vt clare habeas factū in originali instr̄o dicebat solū q̄ ipse Theo. eps permutauit cū monasterio nec dicebat vnde cēt eps. procurator vero monasterij dolose in transumpto ex originali apposuit q̄ erat sabinensis eps postq̄ꝫ epus fundauit intentionem ex instrumento dicebat non proderat epo quia in originali nō dicebatur q̄ esset eps sabinēnis. replicabat eps q̄ hoc nō poterat allegari q2 ,procurator falso apposuit ⁊ sic videt fateri q̄ erat sabinensis. rn̄detur per papam q̄ delictuꝫ p̄sone ⁊c. sed dices si eps recipiebat instr̄m pro se quare nō compellebat stare permutationi facte p predecessorem vt in. c. cū venerabilis. ō censi. rn̄deo ꝑm Inno. q̄ forte instr̄m non continebat omnia substātialia ad ꝓmutationē. vt q2 nō interuenerat ꝓsensus superioris nec alia q̄ interuenire deberent de q̄bus. xij. q. ij. fine exceptiōe. ⁊. xvij. q. iij in venditionibus cū si. Et ex hoc quod supra dixi nō q̄ ex instr̄o producto ad ,pbationem exceptōis pōt aduersarius se fundare lꝫ non possit super illa exceptione q2 immediate q̄ ,pbatio producitur in iudicio efficit cōmunis. vt. l. i. §. edenda. ff. de eden. ⁊ .c. B. perpetu⁹. ⁊ qō ibi nō. de fi. instru. Uenio nūc ad glo. antepenul. ⁊ penul. ⁊ quero an sentētia lata p̄ textu falsi, pbationis teneat ⁊ infra quantuꝫ tempus posset retractari. glo. pe. arguit pro ⁊ cōtra. vī enim primo q̄ sit nulla. p3 q2 ex ea non competit exceptio l. qui agnitis. ff. e. In ꝓtium facit q2 si esset nulla non ꝙualesceret post. xx. annos. nam vt hic dicit tex. post xx. annos non potest retractari ⁊ sic sentit q̄ infra. xx annos duntaxat potest retractari. ⁊ idem sentit glo. antepe. tandem glo. soluit ⁊ obscure. sed intentus gl. est ꝑm Hosti. q̄ nulla est quo ad veritatez sed aliqua quo ad opinionē. vnde quandiu non detegit falsitas d3 obseruari ⁊ post tempus. xx. annorū precluditur via dicendi nullitatē. Et ex hac glo. nota q̄ id qō est nullum quo ad veritatē ⁊ quo ad opinionē tractu temporis nō ꝓfirmat̄ sed id qō est nullum quo ad veritatē sed aliquid quo ad opinionē pōt ꝓfirmari non vt in veritate teneat sꝫ vt precludat vie dicēdi nullum ⁊ sic intelligo glo. Jo. an. multū instat hic circa materiaꝫ. ego plenius ⁊ clarius examinaui hos duos articulos in. c. lꝫ de, pba. Et breuiter quātū attinet ad hoc c. dic q̄ sn̄ia tenet mero iure si est lata ꝓtra presentez vt. l. duus. ff. de re iudi. ⁊. C. si ex fal. instru. per totū maxīme in. l. iij. tꝫ glo. ⁊ post eam Bar. in. l. si p̄tor. §. marcellus. ff. de iudi. nō ob. l. qui agnitus. que fac̄ glo. istam cespitare q2 solū dicit q̄ nō potest excipi ō re iudi. ꝯ volentē agere de falso quo min⁹ examinet qō falsi sn̄ia tamen interim tꝫ. vt in. c. accepimus. de fi. instr. donec per iudicē retractetur. aut sn̄ia est lata ꝯ absentem ex falsis instr̄is seu allegatōibus dolosis ⁊ tunc sn̄ia est nulla. ⁊ iste cāus est in. d. §. marcellus ⁊ tꝫ ibi Glo. ⁊ Bar. ⁊ vide p Inno. in. c. cuꝫ bertol dus. de re iudi. ⁊. c. cum dilecta. de rescrip. Quo ad secūdum infra quātuꝫ tps ⁊ qualiter debeat retractari. dic q̄ de falso pōt agi multis modis. ¶Primo crinaliter vt fallarius puniat̄ ⁊ tūc d3 accusatio instituti infra. xx. annos. vt. l. q̄relam. C. de fal. que in hoc casu loqtur ⁊ nō qñ agitur ad effectū retractandi sententiam. vnde cōiter dicit̄ q̄ papa hic posuit falsam allegationē. ⁊ contingit hoc ,ppter varie nō. in. d. l. q̄relam. secūdo pōt agi ciuiliter actiōe in factum ad interesse ⁊ tūc pōt agi vsqꝫ ad. xxx. annos. q2 tāto tempore durat q̄libet actio personalis. vt. l. fi. C. de prescrip. xxx. vel. xl. an. Tertio modo pōt excipi ⁊ durat hec facultas perpetuo. l. pure. ff. de doli excep. ⁊ in. d. l. querelam. Quarto mō cum quis vult obtinere directe retractatōem sn̄ie si fuit re⁹ vel si actor vult reduci ad p̄stinā actionem ⁊ peti d3 restitutio in integrū infra q̄drienniū. vt. l. diuus. Quinto modo pōt deduci falsitas p viam replicatiōis. ⁊ dic vt dixi in. d. c. lꝫ. vbi inuenies hanc materiā longe latius discussā Et aduerte q2 loquor de falsitate, pbationis. si enim rescriptū delegati erat falsum vel iniustū instr̄m procuratoris dicendū vt in. c. sup litteris. de rescrip. ⁊ ī c. in nostra. de ,pcu. ¶Nunc extra glo. primo opp. videt enī q̄ de iure cōi ecclesie site in dioceſi pertinent ad epm loci etiā in tpalibus. vt in. c. epm. x. q. i. petit enim ibi rōnem administratōis reddituū. Item agit pro reb⁹ tpalibus spectantib⁹ ad ecclesiam. vt ī c. si. de suc. abinte. Item adduco tex. nō. in. c. cuꝫ ad sedem. de re. spo. vbi eps fundabat intentionem suā etiā super hospitali ⁊ sup omnibus possessionib⁹ ad illud ptinentibus. So. dic vt supra dixi in quodā notabili ⁊ adhuc latius q̄ aut epus dicit tpalia ecclesie ad se ptinere. s. vt eorū redditus possit cōuertere ad vsus proprios ⁊ de eis disponere ad libituꝫ ⁊ nō potest q2 redditus particularium ecclesiarū sunt deputati ad vsum ministroꝝ ⁊ alia necessaria ipsarū ecclesiarū. vt in. c. pastoralis. de his que fi. a pre. adeo q̄ etiam si vacat ecclesia nō potest eps illius reddit⁹ sibi appropriare sed debent cōuerti in vtilitatem ecclesiarū vel reseruari futuro successori. vt in. c. presenti. de offi. ordi. li. vi. facit qō le. ⁊ nō. in. c. si propter tua

a An ꝛ qñ incerta ſnia teneaꝫ. vide hic ꝙ. d. An. ꝛ in. c. ꝓſtitutus. ꝛ. c. cuꝫ venerabilis de reſcri. do.

b Et qꝫ ſẽ tentia poſſit certificãi ex actis ñ ꝓductis apud acta ad quã ſine cer. q̃. Sꝫ q̃riũ vi ꝓbare ter. i d. l. pe. ponderãdo vbũ aliqua parte ibi poſitum.

c An vale at ſnia lata ꝑꝫ formã cõ ſilij. ó hac. q. vide plene ꝙ d. an. i. c. ꝓſtitut⁹. ꝛ. c. cuꝫ venerabilis de reſcri. do. ꝛ vide bal. i. l. i. cir. ꝓuin. C. de ſen. ex pi. reci. vbi dicꝫ qꝫ iudex nõ põt ꝓnũciare ſm ꝓſiliũ ſapiẽtẽ clauſuꝫ ſꝫ dꝫ apire ꝛ legẽ ſm do. barth. de belé. Adde vltra cũ ꝓ ꝓfirmatõne qó ſinglr ꝛꝫ ang. i ꝙ. ccrl ij. qꝫ incipit dñia liberina ó mãtua ꝛ teneas biñ méri qꝫ poſſes lucrari vnã bonam veſtẽ vbi cõſuluit qꝫ ſi ó cã vertente coꝛã ordinario puta coram poteſtate ſit petituꝫ ꝓſiliũ ſapiẽtis ꝛ cã ſit ꝙ m ſſa ꝓſilio vnius confidentis partiuꝫ pone poꝛtaꝫ iſtó conſilium clauſuꝫ iudici ordinario q dꝫ ſigillat ꝛ dicꝫ pronũcio ꝓ ut in iſto cõſilio continetur ad vbuꝫ ꝛ poſtea tradit ꝓſiliũ notario bãchi ꝛ notariꝰ in ſi. ſcribit q̃li debita. de reſcrip. c. li. Aut vult fundare intentioneꝫ ſuã ſuper tꝑalibꝰ quo ad iuriſditiõem ꝛ protectiõem ꝛ vt exigat rõnem de adminiſtratione ipſoꝝ ꝛ poteſt ꝛ hoc caſu loquũtur contraria. ꝛ his reſpectibus admitteretur libellus eꝑi ſi peteret tꝑalia eccle ſibi ſubiecte vt nõ. dicit Inn. in. d. c. cũ ad ſedeꝫ. vbi videas dicit etiã hic inno. qꝫ vacante eccleſia põt eꝑs ꝓ ea agere ꝑ. c. fi. de ſuc. ab ite. dic tñ qꝫ ẽt non vacãte põt agere. vt nõ. i. d. c. fi. ꝛ ad hoc induco. c. nouerit. ꝛ. c. regenda. x. q. i. ꝛ quod le. ꝛ nõ. in cle. i. de reſcri. dixi plenius in. c. cum deputati. de iudi. vbi tractaui poſt Inno. qꝫ ſi cõcurrunt eꝑs ꝛ rector ũmediatus eccleſie qs eoꝝ debeat ꝑferri. dicit etiã qꝫ ſi eccleſia nõ habet patronum erit libera ꝛ ad eꝑm ꝓtinet ponere ibi rectoꝛem ſi non eſt collegiata. nec in parochia alteriꝰ eccleſie q̃ꝫuis aliqui dicant ſm eũ. qꝫ eꝑs petit rõneꝫ adminiſtrationis ſed populus preſentabit qó ipe nõ credit qꝛ nullo iure ꝓbaꝫ. Nõ plura ex bis dictis Inno. Primo qꝫ eꝑs petit rõnem adminiſtratõnis eccleſiarũ. qó dicit ipſe verũ exceptis eccleſijs in quibus clericus eſt patronꝰ. de quo vide qó le. ꝛ nõ. in c. in lateranenſi. de ꝓben. ꝛ. c. cũ ꝛ plantare. §. i eccleſijs. de priui. vbi etiã vide per inno. q̃liter fit exigenda hec rõ per eꝑm vel patronuꝫ eccleſiaſticum. an fit opus qꝫ clericus particularis aſſignet qd ꝛ quãtum expẽdat ꝓ ſuo victu. Nõ ſecũdo qꝫ vbi eccleſia eſt collegiata electio ptinet ad collegiuꝫ ꝛ non ad epiſcopum. vt in. c. i. de elec. nec etiam ad legatũ. vt in. c iij. ꝛ. iiij. de offi. le. lib. vi. dic tamẽ qꝫ eꝑus bꝫ confirmare electionem etiã ſi ſit collegium religioſoꝝuꝫ. ad boc allego bo. tex. cũ glo. in. c. i. xviij. q. ij. ꝛ qó nõ. i c. nihil. de ele. facit. xvi. q. vij. omẽs baſilice. vide ad materiã bo. glo. in. c. q̃ꝫ q̃ꝫ. de elec. lib. vi. ꝛ boc dicit veruꝫ Moſt. niſi ex cõſuetudine boc ꝑpereꝛ epiſcopo. vt in. c. ij. de in integ. reſti. Tertio nota qꝫ ſi eccleſia ſita eſt in parochia alterius nõ epiſcopꝰ ſed rector parochie habet ꝓſentare miniſtrũ ſed eonegligẽte boc faciet epiſcopꝰ ſm Moſti. remittit ad. c. ad audiẽtiam. de ec. edi. Et ſic no. qꝫ etiã Moſt. approbat boc dictũ ꝛ tranſeũt cum eo cõmuniter doc. hic. ꝛ firmat Jo. an. in. c. i. de capel. mo. lib. vi. ſed certe boc nullo iure ꝓbatur. ſed emanauit iſte cõmunis erroꝛ per illud. c. ad audientiam. qó logtur quãdo eccleſia parochialis cõtulit de ſuo ad edificationẽ ꝛ dotatõeꝫ capelle. Dedit enim ibi omnes obuẽtiones illius ville. ſecus ergo quãdo nibil de ſuo cõtulit qꝛ iuſpatronatus non acqritur niſi edificatione conſtructiõe vel dotatiõe ꝛ c. vt nõ. xvi. q. vij. pie mentis. ꝛ boc plenius dico in. d. c. ad audientiã. vbi boc etiam ſentit do. Anto. lꝫ hic ſimpliciter tranſiuerit cũ dicto Innocẽ.

Quarto nota qꝫ etiã vbi eccleſia non babet patronum populus nõ babet preſentationẽ. An autem ex conſuetudine vel preſcriptiõe poſſit id acquirere. vide nõ. in. c. querelam. de elec. plenius per Jo. and. i regula qó alicui gratioſe in mercu. dico tñ qꝫ epiſcopus debet conari inquãtum põt deputare rectoꝛem cum beneplacito populi. ar. in. c. nullus. lxi. diſtin. ꝛ lxij. di. c. i. ꝛ vide ibi bo. glo. Quid ſi populus non vult ſine ſcandalo acceptare epiſcopum ſeu rectoꝛeꝫ deputatum per ſuperioꝛem. Oppo. ſecũdo ꝓtra banc ſententiã pape. nam ratione incertitudinis ꝺebet eſſe nulla. C. de ſentẽ. que ſine certa quã. per totũ ꝛ. ij. q. vi. diffinitiua. qꝫ autem bec ſentẽtia fuerit incerta patet in exceptõe ſentẽtie ibi que per auctẽtica ſcripta noſtra ꝛc. ꝛ non dicit que ſunt illa auctentica ſcripta ꝛ quid contineant. Solu. tripleꝛ colligi poteſt ex dictis Inno. Prima qꝫ papa in ſnia lꝫ non dicatur hic diſtinxit certis nominibꝰ vel circunlocutionibuſ bec inſtrumẽta ita qꝫ cõſtabat de qbus inſtrumentis ſnia faciebat mentionem qó ſufficit ad certitudinem argu. in. c. lꝫ ex q̃dam. ſ. de teſti. ꝛ in. l. certũ. ff. ſi cer. pe. Secũdo poteſt intelligi qꝫ iſta inſtrã erãt ꝓducta ibi in actis ꝛ ſic ex parte actoꝛis certificabaꝫ ſentẽtia qó fieri poteſt. vt. l. pe. ꝛ vl. C. de ſen. que ſine certa quã. Tertio dicit banc ſniam certam etiaꝫ ſi in nulla parte actoꝛũ exprimanꝫ capitula qꝛ ſcripta auctentica certa ꝛ indubitata fuerunt ideo eis fides eſt adbibenda. ꝛ ideo ꝑ hũc tex. ꝛ per predicta cõſuluit qꝫ is a quo petunꝫ iura epiſcopalia faciat illa exprimi. naꝫ ſi ſimplr condemnaretur teneretur ad omnia nec releuaretur ſi poſtmodum diceret ſe exẽptum ab aliqbus iudex tamẽ prudenter faciet ſi de aliqbus dubitet qꝫ ꝓnunciet faciendo exceptionem vt hic. Nõ ſingu. ex tertia ꝛ prima ſolutiõe Inno. qꝫ ſnia poteſt certificari ex inſtrñis ꝓductis apud acta ad que iudex ſeán ſnia retulit ſpecialr vel in genere. Sꝫ ium ipſemet ſentit in. c. ij. de libel. ob. in fi. vbi dicit qꝫ ſnia dꝫ eſſe certa in ſe vel per acta. ff. de re iudi. l. ait ꝓtoꝛ. ꝛ. l. pe. C. de ſen. que ſine certa quã. Do. Ant. dicit qꝫ exceptio ſnie bene poteſt certificari per inſtrãᵇ nõ ꝓducta. ꝛ ſic intelligit iſtũ tex. qꝛ de dubitabili põt iudex excipere vt vult cũ exceptum nõ declaret ſed ſup eo proteſtatur. boc dictuꝫ poſſet ꝓcedere quãdo iudex excipet certa capitula qꝛ ſatis eſt ſniaꝫ eſſe certam in principali vbi fit ꝯdemnatio. ꝛ ſic videtur intelligere Spe. in ti. de ſen. ꝓola. §. qualiter. v. quid ſi peto. Sꝫ q̃ exceptio eſt vaga ꝛ generalis vt bic erat nec poterat certificari ex actis tunc incertitudo exceptõis reddit pricipale incertum qꝛ nec apparet bic nec ex actis apparere põt in qbus articulis ſit facta ꝯdemnatio. Ideo pone bic ſingularem intellectum qꝫ ꝓcedit illa generalitas in iudicijs vniuerſalibus ſeu generalibꝰ in qbus multa ſunt ſpãlia. vt plene dixi in. c. ij. de li. ob. ꝛ bunc intellectũ ad boc. c. ꝛ. c. cum venerabilis. j. de reli. do. ſentit notãter Jo. an. in ad. Spe. ꝑal. §. qualiter. ver. qd ſi reus. vbi dicit qꝫ in particularibꝰ non valet ſnia niſi ſit certa ex ſe vel certificari poſſit ꝑ acta per. l. pe. prealle. Ideo ꝯcludit non valere banc ſniam pronũcio vt talis iudex in tali cauſa pronunciauit exquo illa ſnia nõ eſt ꝓducta in actis ſecus i vniuerſalibus iudicijs ſeu gñalibus vt bic. Nõ bene ex boc ꝛ ex tex. qꝫ cũ eꝑs petit ſubiectionẽ in eccleſia valet bec ſnia adiudicamus tibi ius eꝑale in tali eccleſia lꝫ aliter iura eꝑalia non exprimanꝫ. boc dico notãdum ꝓpter ea q̃ no. inno. in. c. ꝯquerente. de off. oꝛ. vide tñ que dixi in. d. c. ij. Et bec faciunt ad qõneꝫ quotidianã aſſumptus fuit ſapiens ad ꝯſulendum in certa cauſa qui ꝯſuluit reũ ꝯdemnandũ. iudex reddito ꝯſilio in actis ꝓnunciauit boc mõ. ꝓnuncianus ꝑ oia vt in ꝯſilio in actis reddito ꝓtinetur an valeat talis ſniaᶜ. legiſte plene tractant in. l. i. C. ſi aduer. lib. ꝛ plene Jo. an. in addi. Spe. in ti. de excep. §. viſo. v. poꝛro. vbi Spe. ponit boc caſu bonam practicam ꝑ quam euitanꝫ varie opi. de qbus ſtatim dicetur ꝛ eã ibi vide. ſed in qõne principali Bar. i. d. l. i. lꝫ ſniaꝫ non valere qꝛ ꝯſilium dicit ꝯdẽnandum. iudex ergo ſequendo formã ꝯſilij refert ſe etiã ad futurum. ꝛ ſic de preſenti nõ ꝯdemnat nec abſoluit ꝛ. l. qd tamẽ. ff. de arbi. ꝛ. l. ait pretoꝛ. ff. de re iudi. Ly. poſt Pe. lꝫ ibi Sꝫ ium vt res potius valeat ꝛc. Idez ibi Bal. qꝛ verba cõſilij dirigũtur ad iudicẽ ideo ſunt de futuro. ſed iudex videt ꝓnunciare de pñti cũ alꝫ ſnia nõ eẽt conformis libello. allegat. l. fundus. de reſcin. ven. Jo. an. in loco ꝑalle. poſt multa diſtinguit inter diffinitiuam ꝛ interlocutoꝛiam vt diffinitiua non teneat interlocutoꝛia ſic. Ratio diuerſitatis eſt qꝛ diffinitiua debet ꝓferri in ſcriptis non ſic interlocutoꝛia. quia ſatis eſt qꝫ poſtmodũ reducaꝫ per notariũ in ſcriptis vt le. ꝛ nota. in. c. fi. de re iudi. li. vi. ꝛ. c. qñ ꝯ. de proba. ſed qñ iudex ſic pronunciat nec abſoluit nec con-

ter ordiarius, pnũciauit, put in iſto cõſilio cõtinetur. conſuluit Ang. ꝛ bene qꝫ iſta ſnia ẽ ipſo iure nulla qua re qꝫ ſnia diffinitiua dꝫ ó neceſſitate ꝓferri ó ſcripti recitatiõe iudex ergo ordinarius debuit ꝓ ſcribẽ iſta verba pronuncio, ꝓ ut i iſto cõſilio contineꝫ ꝛ poſtea ꝓferre. ſi ſecus ſecit ſnia ẽ nulla. Et iſtã opinionẽ ang. pro ſingulari refert ꝛ ſequitur do. An. de alex. in. l. i. cir. fi. C. ſi aduer. lib. ꝛ ſic refert ꝛ ſequitur do. Jaſon de maino in. l. ne ge. ꝓ. §. vbi ó cretum. ff. offi. ꝓcõ.

denmat ex scripto. Cõiter tenet q; sñia valeat. quod videtur tenendum saltem in re dubia per. c. abbate ō v. sig. ꝛ. l. quotiens. ff. de ver. ob. ꝛ de subtilitate iuris videtur multum restringere consideratio Jo. an. sed q; maxime in sñijs debemus considerare mentẽ potius qz verba. mens autem iudicis est condemnare de presenti q; als non esset sñia. ꝛ interpretatio debet fieri vt cõueniat rei de qua agitur. vt in. c. inter dilectos de fi. instru. teneo partez q; sententia valeat pro qua allego tex. satis notabilem in. c. in bis que. j. de verb. sig. qui optime facit maxime coniuncta. l. ait p/tor. ff. de re iudi. Ex quibus autem actis sententia debet certificari. quidaz dicunt q; ex probatorijs vt ex attestationibus instrumentis vel confessionibus. vt nō. in. d. l. pe. Alij dicunt sufficere q; ex assertorijs vt ex libello quod sentit Jo. and. in. d. ver. quid si iudex. vbi dicit valere sententiam si iudex dicit condemno te ad petita. Bar. in. d. l. ij. sic distinguit q; aut iudex retulit se ad certa acta ꝛ nō est vis que sint illa dō modo ex illis possit certificari. vt in. d. l. penul. ꝛ. l. ait pretor. ꝛ. l. quid tamen. aut non retulit se ad certa acta sed generaliter dixit condemno te ad id qō debes ꝛ tunc oportet constare ex actis probatorijs ꝛ bene loquitur q; ex sola assertione libelli non constat illuz debere. ꝛ q; valeat talis sententia est tex. iuncta glo. in. d. l. quid tamen. ff. de arbi. Tertio principaliter oppo. producens instrumentum non potest contra illud dicere. vt in. c. cum olim de censi. facit quod le. ꝛ nō. in. c. imputari de fi. instru. ergo pars monasterij non potuit aliquid allegare contra instrumentū per se, productuz. So. dicit Jnno. q; lz producẽs instrumentum non possit illud redarguere de falso vt in contrario. potest tamen dicere q; contra ipsum nō facit ita dicebat hic monasterij q; in instro auctẽtico non erat sabinensis. sed certe hoc nō soluit ꝛrium q; respectu trãsumpti q; monasterij seu ipsius syndic⁹ produxit allegabatur falsitas. vt in lra. Jdeo dico q; hoc est speciale fauore ecclesie q; vt in lra dicit delictum persone non debuit ecclesie preiudicare. Jtez dic q; dictum Jnno. hic non est indistincte verum. vnde distingue q; aut sciẽter quis produxit instrumentum. ꝛ procedit dictū Jnno. vt non possit contra illō allegare falsitatẽ cum ipse de hoc possit accusari ꝛ puniri. ꝛ hoc etiam voluit bar. in. d. l. post legatum. aut produxit ignoranter ꝛ tunc ipsemet potest dicere illud falsum. vt probatur in. d. l. post legatū. ꝛ ibi bar. ꝛ optime facit. l. qui ignorans. ff. de fal. vbi hoc probatur ꝛ intellige qñ probabiliter ignorauit. Et ex predictis etiam infert fm Jnno. q; ex quo semel approbaui aliquẽ ad certū officiū non possum amplius illum respectu eiusdẽ officij reprobare vt pz in teste quẽ semel produxi. vt. iiij. q. iij. siquis testib⁹. nisi ex cá superueniente. vt in. c. insinuante. de offi. dele. Et plus notabiliter dicit q; etiam respectu alterius officij nō possum reprobare dūmodo sit tale in quo persone cõsimiles admittantur secus si dissimiles. vnde si approbaui aliquẽ in iudicẽ possum reprobare si producitur cõtra me in testẽ quia persona criminosa põt esse iudex iuxta nō. plene in. c. sciscitatus. de rescrip. sed non testis. vt in. c. testimoniuz. de testi. quod nō. hoc als dixi q; lz scholaris fuerit approbatus in rectorem studij non tamẽ per hoc ꝛcludit q; nō possit reprobari in examine quia istud est diuersum officiū nam illitteratus põt esse iudex dummodo habeat peritiã causarū. vt in. l. lz. C. de iud. nō. glo. in. d. c. sciscitatus. non tamen doctor. vt in. l. magistros. C. de, profes. ꝛ medi. lib. x. ꝛ. l. vnica. C. de profess. qui in vrb. ꝛstan. lib. xij. nec statutum vniuersitatis in ꝛrium valet q; hoc nō ẽ in ptãte eoꝝ. doc. enim in approbãdo sunt vt testes ꝛ cancellarius ꝛfert bonorẽ doctoratus

a Utruz si approbo aliquẽ in vno officio videar euz approbare i alio. ꝛ vide per d. ant. i. c. pñtiuz de testi. in v. col. ꝛ in d. c. ẽt põit an si semel approbaui testẽ postea inter alias psonas possiz reprobaꝛ.

loco ꝓncipis. ad hoc ele. ij. de magi. facit qō nōt bar. in, pe. ffoꝝ. ꝛ vide qō dixi in. c. ꝓposuisti de, pba. ꝛ, p dicto Jnnoc. allego bo. text. cũ glo. in. c. accepimus de eta. ꝛ qua. vbi hoc vr quasi expressiuz. ꝛ vide ẽt gl. in. c. scriptū ō ele. limito tñ hoc dictū vt, pcedat respectu priuati qui approbauit vel toleraut in vno offō: sed respectu supioris non ,pcedit indistincte. dico. n. q; pōt illū examinare cũ est transferẽdus ad illud officiū qz potuit effici idignus. ar. in. l. magistros. ꝛ qō ibi nō. C. de, pfes. ꝛ me. li. x. ꝛ pro hac limitatiõe mea videtur tex. in. c. in causis de elec. ꝛ in. c. scriptū preall le. ꝛ ibi hoc idem videt velle Jo. an. post A in. sup glo. in. v. presumptione. Quarto ꝛ vltimo forsan vltra alios op. sic. dubia probatio recipit interpretationẽ ex partiū cõfessione. vt in. c. cũ ioannes de fi. instru. sed hic pars monasterij, ꝓposuerat q; pmutatio facta fuerat cũ epo sabinẽsi. ergo originale faciẽs mẽtionẽ de epo Theodosio simplr debebat intelligi q; ille Theodosius erat eps sabinẽsis. So. dico q; hic nō fuit facta mentio de episcopo sabinẽsi in forma cõfessionis. sicut in. c. cum ioannes. sed in forma exceptionis. vt colligit ex lra. Et ex hoc intellectu colligo singulare ꝛ notabile dictū qō nescio alibi. videlz q; ex rei exceptione non solū non fundat actoris intentio quinimo nec declarat dubia, pbatio ipsius actoris ad ipsius cõmodū ꝛ idẽ breuiter si reus aliquid ponit in articulis qz articulans non fatetur. vt notat Jo. an. in. c. cũ impositionibus de iureiur. li. vj. secũdo pōt dici q; hec ꝓfessio emanauerat falso ꝛ erat fundata sup falso instro. vnde sicut falsitas nō nocz monasterio ita nec illa ꝓfessio. Nico. Abbas.

o **Lum et infra.** Casus. Qui ꝓpter exceptiõez nō admissaz appellat corã iudice appellationis, pbare dz exceptionẽ esse verã. ita cõiter summat. sz fm hãc sũmationẽ hec decre. est de indubio per. c. interposita de ap. ideo pōt sũmari aliter intelligẽdo q; hic scribit executoribus illaꝝ sñiarũ ꝛ sic. Exceptio inferens nullitatẽ sñie etiaz coram executore audit ad effectũ vt si verã esse cognouerit supersedeat. vel tertio sic intelligendo q; isti erant iudices appellationis. Si exceptio iurisditionis exclusiua propter quã fuit appellatum probatur vera iudex appellationis non debet de principali cognoscere sed supersedere ꝛ tam iste quam precedens est notabilis intellectus. Jn prima ponitur appellãtis querela. Jn secunda prouisio ibi discretõi. Et vt pz ex ꝓdictis hz iste tex. duos intellectus. fz primũ ꝛ magis communem pone sic casum. A. tractus coram iudice delegato opposuit q; trahebatur vltra duas dietas. replicabatur vt in lra. demum propter exceptionem non admissam fuit appellatuz. delegatus appellatione non obstante excõmunicauit illum. A. ꝛ fuerunt impetrate lre ab aduersario super executiõe istius sñie ad istos de quibus in suprascriptione coram quibus. A. proposuit exceptionem suam. ꝛ qz non audiebatur mandat eis papa vt in littera patet. Secundum alium intellectum pone casum q; A. appellauit ꝛ impetrauit lras ad istos iudices in suprascriptione contentos. quibus papa mandauit vt pz ī lra ꝛ iste intellectus est magis planus ꝛ lre consentane⁹ nam si scriberetur executoribus papa non mãdaret eis vt ipsi decernerent appellationẽ esse legitimaz qz non pertinet hoc ad eorum officium sed solum debẽt cognoscere ad effectũ exequendi vel supersedẽdi. vt in. c. de cetero. j. de re iudi. vbi plene tractabo hunc articulum an ꝛ quas exceptiones dz executor admittere. Jtẽ facit. c. cũ ꝛrigat de rescri. ꝛ. c. pastoralis. §. qz vero. ꝛ qō ibi nō. ō of. dele. preterea pro isto intellectu facit qz appellatione pẽdente nō dz fieri executio

a Et ſ hoc ꝓuiz tz hic do. an. ꝛ pro eo facit glo. in. v. notorie in cle. paſtoralis ō re iudic. ꝛ q nō. doc. in. c. ex parte cl. i. de appel.

b Attēdit poti⁹ via terreſtris q̄ aq̄ſtris. dc quo vltra. d. ant. hic ſatis etiā p d. an. in. d. c. nōnulli de reſcript. ꝛ p archi. i. c. ſtatutū. §. cū ät de reſcrip. i vi. ꝛ vid bar in l. in itinere. ff. de v. ſi. ꝛ bal. hic. et q attēdi debeat via breuior dūmodo nō ſit periculoſa all. optime bar. in l. veteres ff. de ex. tut. Sz tu ſup h̄ ar. diſtingue pulchre vt p bar. i. l. i. i ſi. ff. ſi qs cau. imo. in l. cōtinuus. §. cū ita. ff. de v̄b. ob. ꝛ ad hoc al. bo. rex. in l. ij. §. pe. ff. ſi qs cau. ꝛ refert plutarchus in vita catonis pro trib⁹ reb⁹ cū p oēz etatez pniaz egiſſe prio ſi qō archanū multi eri credidiſſet. ſo ſi per aquā traiecciſſet q⁹ poterat p trā, pſi ciſci. ʒ⁹ ſi aliquos dies p incuriam ſine ſtudio trā fuiſſet. Et adde q imputatur alicui caſus foꝛtuitus eo qꝛ nō iuit p viā ſcu iter ꝓſuetū ſm bar. in l. cū ꝓponaſ C. de nau. fe. ꝛ in. l. i. ff. de bis q ō ic. vl ef. fac q nōt ang. in. §. bis igit in prin. l iſti. de iuſti. ꝛ iure.

late ſuīe poſt appellationez cum validitas geſtorum poſt appellationem a granamine dependeat ab ipſa appellatione. vt in. c. non ſolum de app. li. vj. vnde ſi factum ꝓtigiſſet vt recitat glo. ſi. non mandaſſet papa vt executoꝛes cognoſcerent aliquo modo de appellatione ſed vt ſuperſederent in euentū cauſe appellationis. ꝛ miroꝛ q̄ glo. ꝛ doct. hoc non ponderauerunt. ideo tene alium intellectum. Nota ibi extra ſuam dioceſim ꝛ c. q̄ due dietę quibus ꝓhibet tract⁹ nō computant a loco habitationis ſed a fine dio. ꝓcoꝛ. c. nonnulli de reſcrip. ꝛ clarius tenent doc. ibi. hodie vero non poteſt quis trahi vltra vnam. vt in. c. ſtatutum de reſcrip. li. vj. Nota ſecundo practicaz ꝓcedendi cum quis citat vltra duas dietas. debet enim hoc ꝓponere coram iudice ꝛ ſi non audit debet appellare. Ex hoc infero ad duas qōes. Prima nū quid citatus vltra duas dietas hodie vltra vnam teneat comparere ad excipiendum contra reſcriptum Goff. ꝛ Oſt. arguunt ad partes q̄ teneatur ire. allegant. l. arbiter calendis. §. i. ff. de arbi. ꝛ. s. de of. de le. c. prudentiam. In contrariū eſt. l. non videt. ꝛ. l. ſi quis ex aliena. ff. de iudicijs. ꝛ. l. ex quacunqz. ff. ſi quis in ius vo. tamen hec vltima duo iura vident potius pro ꝓria parte. Cōcludunt tm̄ prefati doc. q̄ ire tenent ſi dubitat de dietis vel an littere ſunt obtente de conſenſu ꝓcuratoꝛis quos partes habent in curia alſ non tenentur ire ſi nullū dubium eſt. Aduerte qꝛ doc. banc eandem queſtionē foꝛmāt in. d. c. non nulli. ꝛ cōiter concludūt oppoſitū dicēteſ q̄ debz ire ad allegandū priuilegium ſuū per dictā. l. ſi qs ex aliena. cuz ſi. ſed mihi plus plz opi. prece. qꝛ vbicunqz notoꝛiū eſt q̄ citato competit declinatoꝛia non tenet comparere⁹. vt. d. l. non videt latitare. ff. de iudi. nōt Inno. in. c. ij. de dila. ꝛ glo. in. c. ſuper lr̄is de reſcri. in v. niſi forſan. que loquit quaſi in terminis noſtris ꝛ glo. in. c. veniēs de accu. ꝛ in. c. ſi epiſcopus. iij. q. ij. ꝛ io. an. in regula ſcienti de regu. iu. in mercu. facit optime tex. cum glo. in. c. paſtoralis. §. piſana de re iudi. Et ad iſtum tex. dicit q̄ iſte voluit vt ſaltez euitaret ꝓiudicium facit comparere vel factū erat dubiuz. Scōa queſtio eſt nunquid teneret ꝓceſſus ſi non compareret. Dic q̄ re exiſtente dubia teneret ēt ſi prius non pronunciaret ſe iudicē. qꝛ reſcriptum tz mero iure lz competat exceptio iuriſditionis eliſiua. vt ſatis colligi poteſt ex. c. nonnulli. ſed hodie poteſt dici contrarium per. c. ſtatutū de reſcrip. li. vj. in fi.

Tertio querit quid ſi ad iudicē citantē iter eſt per aquā ꝛ per terrā ſed per aquā non diſtat vltra vnam dietā per terrā vero quattuoꝛ vel econuerſo. que via attendet an terreſtris vel marina. Quidā dixerūt cōſiderandū eſſe viā vſatiōē ꝛ frequētiōē. ar. l. di. ſepe ꝛ. l. ſi putatoꝛ. ff. ad. l. aquil. ꝛ de ſpon. c. ex litteris. ꝛ l. cum delanionis. §. aſinaz. ff. de fundo inſtruc. goſ. ꝛ Oſti. dicunt frequentius eſſe vt conſiderentur iti nera terreſtria⁵ maxime tempoꝛe hyemali quo ſolet periculoſa nauigatio eſſe. C. de offi. recto. prouin. l. ciuitas. Item termini dio. melius diſtinguuntur per terram quam in mari vel in aquis. facit quod nō. in Spe. de cita. poſt prin. ꝛ hec ſatis placent. de materia iſta vide plures quethiones per doc. in. d. c. nonnulli. Glo. i. querit quid ſi lr̄e impetrant vltra duas dietas ſed iudices cōferunt ſe ad locū propinquū nunquid reus teneat reſpōdere. Glo. iſta dicit q̄ ſic qꝛ hic ꝛ in. d. c. nonnulli ſolū ponderat tractus. olim tēpoꝛe iſtoꝛ iuriū erat hec opi. vera. ꝛ ſatis faciebat iſte tex. ꝛ ratio. d. c. nonnulli. ſed hodie pōt procedere dūmodo iudex nō exeat locū cōmiſſionis. vt puta ſi eſt deputatus in certa dioceſi non poteſt illaz exire ſz infra illā pōt ſe appꝛopinquare. vt ꝓbat in. c. ſtatutuz. §. in nullo ꝓcall. ꝛ vī iudicio meo facta cōmiſſio in certo loco nō ſolum qñ hoc exꝓimit ſed ēt ſi in cō miſſione exꝓimat dioc. iudicis. Et ſi dicat in tali loco cōmoranti pōt tūc cognoſcere in loco moꝛe lz non ſit infra ſuam dio. ad hoc bo. tex. in. c. ſi. de re. ꝓmu. ꝛ ibi hoc tz Jo. an. q̄ ſemper notabis qꝛ quotidie accidit. Glo. ij. oppo. de multis iuribus ꝛ bene ſoluit. ſed tu de iſta materia dic vt latiſſime dicet in. c. interpoſita. j. de appel. ꝛ ibi eſt bonus tex. principalis ꝛ fundamentum huius materie. Ultima glo. opp. vī enim q̄ iuſtificata appellatione non debeant iudices ſuperſedere ſed ꝓcedere in cauſa cum ipſi ſuccedant loco primoꝛum iudicū. vt in. c. vt debitus ō appellationibus. So. glo. ponit intellectū quem ſupra recitaui vt pz ex ea. Ex quo intellectu collige ꝛ nota qō dixi in ſcō ſummario. Jo. ꝛ Ab. ponunt aliuz intellectum q̄ iſti quibus nunc ſcribit erant iudices appellationis. ꝛ hec lec. verioꝛ ꝛ notabilioꝛ. vt. ſ. dixi. Et ad ꝓtrarium dic q̄ procedit quando exceptio ꝓpter quā appellat non venit ad declinandā ꝛ extinguendā iuriſditionē iudicis ſed ꝓcernit intentionem actoꝛis. tunc. n. cum iudex appellationis ſuccedat loco primi iudicis dz iuſtificata appellatione de cā cognoſcere. ſed cum exceptio extinguit iuriſditionē iudicis dz iſte facere qō primuſ iudex erat de iure facturus. ſ. ſuperſedere ꝛ pronunciare ſe non iudicem. alſ ſi diceremus oppoſitum iſte per ſuam exceptionem quaſi nihil obtineret. nec huic intellectui obſtat. c. ex parte. iij. de quo Jo. ꝛ Ab. opponūt ꝛ nō ſoluunt qꝛ vt ibi nō. illi iudices fuerūt de nouo dati nō ꝓ matrē appellantē ſz ꝓ filios in quos erat actio dirigēda. ꝛ ita potuiſſz papa facere hic ſi voluiſſet ſz voluit ſupplere de facto. Nico. Abbas.

d **Jlecti filii.** Caſus. Per excōi catiōis vel periurij exceptionē a ſua vel eccleſie ſue deffēſione qs repelli nō dz. vel ſic. Pro defenſione ſue eccleſie pōt qs opponere exceptionē excōicationis periurij vel aliā legitimā exceptōez nec per replicationē excōicatōis vel periurij repelli pōt hoc dicit prima pars ponit petitionē appellantis. fa dat iudicē ibi quo circa. Caſus litteralis. Quidam canonicus gradenſ. M. noīe electus fuit in prioꝛē ciuſdē eccleſie ſz. S. g. ꝛ. p. canonici eccleſie ſancte marie ſe opponebāt electioni illius. vnde ꝓ illos lr̄as impetrauit. Ipſi coram iudicibus conſtituti, ꝓpoſuerunt. q̄ dictus. M. nō debebat audiri pro eo. q̄ erat excōicatus ꝛ periurus. Sed dictus. M. ꝓtra. g. ꝛ. p. i modu exceptōis ꝛ replicatōis obiecit periuriū ꝛ excōicationē ꝛ replicatōem excōicationis ꝓ. S. vt eoꝝ exceptionē elideret. Sed, ꝓcuratoꝛ illoꝝ reſpōdit q̄, ꝓbatio illius electi ſuper hoc recipi non debebat: qꝛ ꝛ ſi illa etiam ꝓbarent nō eſſent, ꝓpterea a defenſiōe ſue eccleſie repellēdi. ꝛ ſi excōicatio ꝓ dictū electū, ꝓbaret in modū exceptōis repelleret ab agēdo. Sed replicatio excōicationis ēt, ꝓbata ꝓ. S. nō repelleret cum a defendēdo: iudices interlocuti fuerūt: q̄ prius recipent, ꝓbatōes ſup replicatōe premiſſa, ꝓpterqō ad ſe. ap. appellauit. M. dādat papa: quaten⁹ ſi eſt ita reuocet in irritū q̄cq̄d fuit factū poſt appellationem. Ber. Nō ꝓio q̄ excōicati vel piuri pñt ſe opponere ꝓ electionē de indigno factā in eoꝝ eccl'ia ac illa eadē cr'ia qbus ipſi tenent electo opponere. Exquo infert q̄ excōicatus ꝛ piurus nō eſt ipſo iure primat⁹ titulo ſui b'ſificij. qō itellige vt nōt inno. in. c. cū nr̄is. de ꝓceſ. ꝓb. vide q̄ dixi. s. in. c. q̄relā de iureiu. fac. c. i. de iud. Nō ꝛ⁹ q̄ electo petēti ſuā ꝓfirmatōez vt agēti ꝓ ſibi reſiſtētes obſtat exceptio piurij ꝛ excōicatōis. ꝛ ſi iſta inerāt tpe electōis electio fuit nulla. vt in c. ſi. de cle. ex. mini. ꝛ. c. cū in cūctis de ele. ꝛ qō nō. in d. c. querelā. ſi aūt ſuperuenerūt poſſunt opponi ad

effectum repellendi electum ab agendo ⁊ vt eius ele/ctio cassetur. vt in. c. super his de accusationibus. ⁊ dic vt ibi. Nota ar. per locuz a speciali. q; periuri um repellit quem ab agendo. hic enim dicitur q; nō repellit quez a defensione sue ecclesie. ergo aliter agē tem repellit. Jo. an. hic dicit q; periurium non impe dit agentem sed confirmationem petētem sic qz illius intentionem perimit sicut repellit ordinandum de tē po. or. c. finem. ⁊ testem. s̄. de testi. c. testimonium. Ego dico q; periurium non repellit nisi quemadmo dum alia crimina. nam criminosi a multis repellun/tur vt in. c. i. ⁊ in. c. cum dilectus de accu. ⁊. iiij. q. vj. c. omnibus. vnde criminosi non possunt alios denū ciare vel accusare. vt in iuribus prealle. hic enim ad/mittuntur qz defendebant ecclesiam propriam. ⁊ ꝑz hoc procedit hic ar. a speciali an suspensus ab officio ⁊ beneficio possit agere. dic vt nō. j. c. prox. Nota q; vbi replicatio elidit exceptionem debet prius ipsi us probatio admitti qz ea probata remaneret excep/tio inefficax. de hoc tamen vide quod in simili dixi in. c. i. de or. cog. ⁊. l. circa. ff. de probatio. ⁊ plenius in terminis nostris dixi post Jo. and. in. c. a nobis. s̄. eo. dic vt ibi. Glo. i. colligit q; quilibet admittē dus est ad defensionem sue ecclesie etiam periurus ⁊ excōmunicatus. Sed contra hoc ⁊ contra tex. op po. videtur enim q; isti non essent admittēdi cum ipi opponerēt se isti electo ⁊ sic erant rei voluntarij q cē/sentur actores. ad hoc. c. exhibita de iud. ⁊ quod nō. in. c. super eo. de elec. facit. c. cum inter. s̄. eo. vbi ex/cōmunicato permittitur dūtaxat stricta defensio. vn/de prohibetur reconuentio ne remedium defensiōis permissum trabatur ad impugnationis materiam ⁊ sic nullo modo excōicatus pōt impugnare aliū ēt ad cōmodū ecclesie. vt in. d. c. exhibita. So. Inno. s̄. e. c. cum inter. fatet ꝓrarium dicens excōicatū nō pos/se excipe contra petētē confirmationē ne defensio tra batur ad impugnationē ⁊ qz cum sit extra ecclesiam propter delictum suū nō interest sua nec pōt excōica tionē vel aliud crimē obijcere. ar. xxvj. dist. vna tm̄. ⁊ qz cum trabē gestat in oculo nō pōt festucā de oculo fratris eruere. iij. q. vij. §. tria in fi. Ad hanc decre. respondet q; loquitur in reo necessario. qō videt col ligi ex lra ibi traxisset in causam ⁊c. voluntarius autē dz primo fundare intētionē suam in iudicio qō face/re nō pōt excōicatus. necessarius autē firmat intētio nez suam in personā hocipso q; vocatus ⁊ citatus ē ad iudiciū. de iudi. intellexim⁹. ⁊. l. inter stipulantē §. i. ff. de ver. ob. Host. in. d. c. cum inter. ⁊ hic tz op positum adducens istum tex. in eo q; isti canonici p̄/us se opponebant huic electo ⁊ sic erant voluntarij. Item adducit casum de translato ad alium episcopa tum cui per canonicum ad impediendam possessiōez opponebat crimen cum infamia cōtra quē ipse trans/latus replicabat excōmunicationē. ⁊ dicit Clementē quartū diffiniuisse q; replicatio non elidebat excepti onē lz ille esset reus voluntarius prouocans nō pro/uocatus. ideo concludit Host. illam distinctionē In no. inter reum necessariū ⁊ voluntariū nō admitten/dam nisi illam saluando dicamus sm eū istū qui vult malum prelatum repellere fore necessarium ⁊ nō vo luntarium. Quid. n. grauius intolerabilius pericu/losius q̄ q; detur lupus loco pastoris dissipator lo/co tutoris homicida pro medico tyrannus pro defē/sore inimicus pro aduocato. certe nihil. vt. s̄. de elec. nihil est. ⁊. c. ne pro defectu. xl. distin. multi. Item cū excōmunicato reseruetur exceptio contra tēporalez iudicem delegatum suspectū. fortius dz reseruari cō tra ordinarium qui est ppetuus. ⁊ hoc dictū Hosti. dicit Spe. curiam seruare. s̄. q; excōicatus pro eccle sia sua possit opponere contra petētē confirmationē ēt si voluntarie veniat. vt nō. in spe. de actore. §. i. vs. item q; excōicatus. hoc ēt vī sequi Jo. and. Et ad. c. exhibita preal. dicit posse dici q; si canonicus excōi/catus prouocat ad iudicium dans libellum vt cassēt electio repelletur per exceptionē. Si vero ꝺ prouo/cantē ad cōfirmationē excipit etiā si sponte veniat ad mittet. hoc etiaz dictū videt sequi do. an. nec Inno. ꝓtradicit in hoc casu proposito si bene ponderent di cta sua in. c. super his de accu. in scōa col. vbi dicit q; criminosus non admittit ꝺ petentē ꝓfirmationē nisi sua interfit. puta q; sit futur⁹ suus prelatus vel sit pa tronus. nemini enim ius suum prosequēti obstat ex/ceptio criminis. ar. iiij. q. vj. omnibus. ſm eum ⁊ pō dera bene suaz rōnem. vult. n. q; excipiēs ꝓtra futu/rum prelatū suū dī ius suū prosequi neduz ecclesiaz suaz defendere. excōicatus aūt non repellit a prose/cutione iuris sui. procedat ergo dictuz inno. in. d. c. cum inter. cum criminosus excipit tanq̄ vnus de po pulo ꝺ petentē ꝓfirmationē ⁊ forte posset attentari q; quilibz etiaz laicus futurus subiectus est admitten/dus ꝓtra petentē ꝓfirmationē non obstante replicati one criminis per rationē supra dictaz. ⁊ facit. c. auda cter in fi. viij. q. i. ad p̄dicta ēt facit qō nōt Jo. an. i. c. pia. j. e. li. vj. vbi ꝓcor. īno. dicit q; admittit excōmu nicatus appellans extra iudiciū quādo aliquod pre/iudicium ex omissione potest sibi generari. sed in ca/su nostro preiudicium generaret huic excōmunicato si nō possz se opponere ꝺ petentē ꝓfirmationē qz ob tenta ꝓfirmatōe mitteret in possessionē ⁊ durius tūc repelleret iuxta ea que leg. ⁊ nō. in. c. veniens. ij. de testi. Oppo. hic ꝓtra exceptionē criminis nō dat replicatio criminis. ⁊ sic vī q; ꝓtra exceptionez doli non det replicatio doli. quod videt ēt probari in. l. apud iulianū. §. marcellus. ff. de doli excep. Sed ꝓtra hoc oppo. de. l. cum mulier. ⁊. l. viro. ff. so. ma. vbi si ꝓtra mulierē repetentē dotē vir excipit de adul terio admittit replicatio mulieris ꝓtra virum de leno cinio. ad idem. c. pe. ⁊ vlti. j. de adul. vbi ꝓtra virum proponentē adulterium mulieris mulier admittitur proponens adulterium viri. ⁊ sic mutua compēsatio ne crimina tollunt. So. gl. fi. hic satis in sua materia notanda intrat banc difficultatē ⁊ in effectu pro solu/tione ꝓcludit q; replicatio admittit quando ea nō ad missa excipiēs remaneret in lucro. exempluz in. d. l. cuz mulier. ⁊. d. c. pe. reijcitur vera replicatio si ea ad missa agens remaneret in lucro. sic loquitur dictus §. marcellus. ⁊ casus est hic. nam si replicatio istius electi fuisset admissa admitteret iste electus excōmu/nicatus ad agendum ⁊ sic reportaret cōmoduz. ⁊ sic admittēdo vel denegando eadem est ratio ne alter re maneat in lucro alter in damno. hoc vult in effectu to ta ista glo. hunc articulum attingit inno. in. c. intellexi/mus. de adul. ⁊ aliquid posuit in. c. fīgs presbytero rum. de re. ec. non alie. sed Bar. ⁊ Bal. post Ja. de are. ⁊ But. clarius procedunt in. l. cū mulier. ff. sol. ma. ⁊. l. viro. ff. e. ti. Et primo ponaz duas theori cas ad cognoscēdū an ⁊ quādo exceptio[a] doli seu cri minis tollat replicatiōe doli seu alterius criminis. se/cundo subijciam exēpla ad maiorem claritatem quia materia est difficilis. tertio ponam aliquas q̄stiones notabiles ⁊ dubitabiles. quarto formabo ex me vnā paruam distinctionē pro aliquali introductōe ad ma teriam. Prima theorica est legistarum ⁊ maxime Bar. in dicta. l. cum mulier. dicentis q; aut excipiēs certat de lucro captando ⁊ admittitur replicatio do/li ne cōmunis malicia profit sibi ⁊ alteri noceat. exē/plum in. d. l. cum mulier. vxor repetit dotem vel agit vt admittat ad ꝓsortium viri. maritus autē excipit de adulterio ad lucrandū dotē. mulier replicat q; etiam ipse fuit adulterat⁹ certe admittit replicatio mulieris

[a] Nō hic plēissime an ⁊ qñ ꝺ excipiētē ꝺ dolo seu crie ad/mittat excep/tio doli vel alterius cris ⁊ adō hic q̄ scribūt. do. ab. ⁊ doc. i. c. pe. ⁊ vlti. de adul. ⁊ vide pul. p bar. in l. viro in vl. colū. ff. solu. ma. ⁊ p inn. in. c. siquis p̄ sbyteroz. de rebus eccle. nō alie.

vt ibi. ꝛ in. c. intellexim⁹ de adul. aut excipiens tra-
ctat de damno vitando ꝛ nō admittit replicatio. exē-
plū pone bicin. c. nostro. ꝛ in. l. apud celsū. §. mar
cellus. ff. de dolī excep. Idē ſm eum quando sunt
actor ꝛ reus in pari cā. magis. n. tunc fauendum est
rei excipiēti quam actori replicanti. ar. in regula ī pa
ri causa. de reg. iur. li. vj. Et per hoc dicit Bar. post
Ja. de but. q; si statuto caueť q; non valeat ipso iure
ꝓtract⁹ si nō soluat gabellā. ꝛ nos simul contraxim⁹
nec soluimus gabellam q; si postmodū peto a te qꝛ
vendidisti ꝛ tu excipis de inualiditate contractus qꝛ
non solui gabellam[a]. ꝛ ego replico q; nec tu soluisti
hec replicatio mea non debet admitti. est tamen alia
ratio efficacior qꝛ propter tuum non soluere gabellā
non validatur contractus. ꝛ sic hec replicatio non eli
dit exceptionem meam qđ facere debet replicatio vt
ī. dicā. Hec dicit Bart. vera quando replicatio op-
po. post lit. conte. ꝛ ad merita cause vt tunc excipiēs
certans de lucro repellať per replicationē paris cri
minis. quo casu intelligit. d. c. cum ecclesiastice. s̄. e.
quod nota ꝓ intellectu illius. c. secus dicit quando
exceptio inhabilitās opponit ad personam. tunc. n.
non eliditur per replicationem paris criminis. ratio
qꝛ reus eo ipso habilitatur q; trahitur ad iudicium.
ideo potest excipere contra actorē nec potest repelli
per replicationē cum sit reus necessarius vt hic. ita di
cit Inno. s̄. eo. c. cum inter. ꝛ vide bo. glo. in. c. a no-
bis. s̄. eo. hec dicit ipse vera nisi actor sit domesticus
familiaris ipsius rei qꝛ tunc non poterit ipse reus lz
necessarius excipere contra personam ipsius actoris
cum ante ipsum tolerauit in familiaritate. allegat. c.
nulli de accu. Sed aduerte qꝛ glo. ibi ꝛ Innoc. ꝛ
glo. in. §. hoc. ij. q. vij. dicunt illud. c. ponere spēcia-
le in episcopo qui teneť habere ī sua familiaritate bo
nos ꝛ graues ideo nō potest ꝑ illos postea excipere
quinimo Inn. voluit restrīgere illū tex. ad cubicula
rios dūtaxat qꝛ precipit episcopo vt eos habeat bo-
nestos ꝛ graues. ij. q. vij. cum pastoris. secus in alijs
clericis quos interdū bonus prelatus tolerat ꝓ-
pter scandalum qđ est bene notandum. ꝛ ex his ha-
bes theoricā bar. extensam ꝛ declaratā. Venio ad
scđa⁊ quā lz senserit hic do. An. tamen latius ꝛ clari
us posuit Jo. an. s̄. eo. c. a nobis. non restringens se
ad replicationem criminis sed generaliter loquens:
dixit q; effectus replicationis est resoluere vel expu-
gnare exceptiōem nam sicut se habet exceptio ad ac-
tionem ita se habet replicatio ad exceptionem. l. ij. ff.
e. ti. oꝛ ergo ad hoc vt replicatio admittatur ꝛ opere
tur effectum suum q; sit pertinens ꝛ talis q̄ vitiet ex-
ceptionem. naꝛ impertinens repelleretur. allegat ad
hoc istū tex. vel qđ personā afficiat vt hic. Et si dice-
res quando dicitur resoluere exceptionē. dico q; nō
potest dari certa doctrina sed ex natura exceptionis
ꝛ replicationis potest perpendi cōsideratis maxime
que supra dicta sūt. Ex his infertur ad aliquas qō
nes. ꝛ primo pone statutū dicit q; bannitus possit im
pune offendi accusatur ticius q; percussit sempro-
nium excipit ticius q; sempronius est bānitus ꝛ sic po
terat impune offendi. replicat sempronius q; ēt ipse
ticius est bannitus nunquid debeat admitti replica-
tio. concludit Bar. post Ja. de are. in. d. l. cum mu-
lier. q; non. qꝛ cum ticius sit reus necessarius potest
proponere omnez exceptionē inhabilitantē accusato
rem nec pōt ipse repelli. ad hoc optime facit iste text.
ꝛ glo. in. d. c. a nobis. ꝛ qđ. s̄. dixi. Secundo que
ritur quid si statuto cauetur vt bannitus non audiať
nec agendo nec excipiendo agit ticius cōtra sempro-
nium excipit sempronius ticium esse bannitum ꝛ sic
non debere audiri excipiens contra agentem. repli-
cat ticius q; ipse sempronius est bannitus ꝛ sic nō de
bet audiri excipiens quid fiet. non. n. poterit audire
vnum quin incidat in statutum. Ja. de are. tenuit ex-
cipientem non audiendū obstante statuto. ſz Bar.
post multa ꝛcludit non ꝓcedere iudicium qꝛ qua rō-
ne nō ⁊ audiri reus excipiens eadē ratione nō debz
audiri actor agens exquo vterq; est bannitus. ꝛ rōe
banni ⁊ iudex vtrū q; repellere ꝛ hoc mihi placz. nā
actor potest repelli iudicis officio. vt in. l. quos pro-
hibet. ff. de postu. vnde lz reus non audiať non tam
silet iudicis officiū. ꝛ vid ad hoc qđ nōt Inn. in. c. in-
timauit de testibus vbi dicit iudicē ex officio suo pos
se etiā nullo excipiente indignas personas a testimo
nio repellere dicta. l. quos prohibet. Idem dico in
alijs actibus iudicialibus. vt. j. e. c. exceptionē. vide
bo. tex. cū glo. notabili in. c. querendū. ꝛ. c. fq sunt.
ij. q. vij. ꝛ potest iudex ex officio repellere personas ī
habiles ēt si aduersarius ꝓpter suum delictū sit priua
tus facultate excipiendi. vt noranter voluerunt glo.
ꝛ Inno. in. c. nulli de accusationibus. ꝛ glo. in. c. alie
ni. ij. q. vij. reuocat tamen Bar. in dubiū nunquid
valuit statutum tollens defensionem cum nec banni
to nec excōmunicato nec quantūcunq; criminoso sit
auferenda defensio. vt in. c. cum inter. s̄. eo. est. n. de
iure naturali. ꝛ ideo nec per legem nec per principez
tolli pōt. vt est tex. in. cle. pastoralis de re iudi. Et p
banc rōnem dicit ipse nō valere istud statutum[b]. exce
ptionez vero voluntariā pōt ſm eum statutum tolle-
re. vtputa vt nō possit alium defendere. sed tu dic lati
us post Bal. ibi q; quedā est defensio in qua nil agit
quis ſz solum negat ꝛ illa non pōt tolli. vnde actore
non probante reus negans ⁊ absolui. de iureiur. c.
fi. ꝛ. l. qui accusare. C. de edē. Quedam est defensio
in qua reus aliquid vult consequi. ꝛ tunc si illa est de
iure naturali non pōt ꝑ statutum tolli. vtputa si reus
proponit q; homicidium cōmisit ad defensionē suaz
vel quid simile. l. vt. vim. ff. de iusti. ꝛ iur. ꝛ. c. dilecto
⁊ sen. excō. lib. vj. ꝛ iste est proprius casus. d. cle. pa
storalis. Aut est de iure ciuili vt exceptio prescriptio
nis rei iudi. vel similis. ꝛ illa possunt ꝑ statutum tolli
arg. bo. in. c. quo iure. viij. dist. facit auč. que supplī-
catio. C. de preci. impe. of. ciuilis. n. ratio pōt ea que
iuris ciuilis sunt tollere. naturalia vero iura cozzum
pere non potest. insti. de iur. na. gē. §. ſz naturalia. ꝛ
v. di. in prin. facit quod notat glo. in. l. quotiēs. C. de
preci. impe. of. ꝛ ꝑ hoc habes intellectū ad cle. pasto
ralis preal. vt non intelligatur in qualibz defensione
vide simile. appellario est defensio. vt in. c. suggestuz
de ap. ꝛ in. c. cū inter. s̄. e. ꝛ tm̄ pōt tolli ꝑ principē. vt
in. c. sup qōnuz de of. dele. ꝛ. l. i. ff. qui ꝛ a qui. ap. nō
li. Posſz ēt circa ꝑdicta dubitari nunquid valeat
statutū vt possit bānitus impune offendi. ꝛ dic q; sic
⁊ quo plene per bar. in. l. oēs populi. ff. de iusti. ꝛ in.
ꝛ ꝑ Jo. an. in addi. Spe. in ti. de cōsti. post prin. sūt
n. hostes ciuitatis ꝛ perdūt omia iura ciuitatis. vt. l.
amissiōe. ff. de capi. di. ꝛ. l. minime. ff. de relig. ꝛ sūp.
fu. ꝛ vtrobiq; plene per bar. Tertio principaliter
quero. pone q; testis cui obijcit crimen cum infamia
replicat contra opponentem q; etiam ipse crimino-
sus est nunquid debeat admitti replicatio. glo. in. l.
iij. ff. de testi. videtur sentire q; sic. contrarium tenet
bar. in. d. l. cum mulier. nam excipiēs tractat de dam
no vitando. ergo nō ⁊ repelli replicatōe criminis vt
dixi. Itē hec replicatio nō elidit seu resoluit exceptio
nem qꝛ testis producitur vt fiat fides iudici ſz inder
non debet inclinari ad magis credendum qꝛ excipi-
ens est infamis. ꝛ sic per vtranq; theoricaz supra tra
ditam replicatio est repellenda. ꝛ idem tz glo. in. c. te
stimonium. s̄. de testi. vide qđ notat Inno. in. d. c. in
tellexim⁹. Finaliter circa hanc materiā pone hāc
breuez distinctionē. q; aut agit criāliter aut ciuiliter.

a Si tu excipis ꝑ me q; ego ñ solui gabellā ⁊ ꝑ tu replicatio mea q; ēt tu nō solueris gabellaz nō iuuat me Et vide de hac qōne p do. an. hic ꝛ bar. in. l. fi. §. pe. ff. de eo. p quē.

b Utrū valeat statutū q; bānitus non audiatur nec agendo nec excipiēdo vt defendendo. Et vide de q; de hac late scripsit do. bā tho. de bellenzinis in cle. pastoralis de re iudi.

primo casu non obstat replicatio vel exceptio alterius criminis qz non relatione criminis sed innocentia reus purgatur. vt. l. neganda. C. qui accu. non pos. canonizata. iij. q. xj. neganda. de hoc tamen articulo dicendū est vt plene le. ꝛ nō. per Bar. in. l. is qui reus. ff. de pub. iud. admittit tamē obiectio annexi criminis vt accusator nō repellat sed vt vterqz probato delicto puniatur. vt si maritus accusat vxorē de adulterio criminaliter ꝛ vxor excipit de lenocinio. admittitur enim ꝛ habet effectū cuiusdam accusationis. iste est casus notabilis ī. l. ij. §. si publico. ff. ō adul. ꝛ dicendum plenius vt ibi nō. ꝛ per Archi. in. d. c. negāda. Secundo casu subdistingue cum agitur ciuiliter. qꝫ aut replicatio ꝛ exceptio concernunt diuersa facta aut idem. primo casu si habent diuersos effect? non tollitur exceptio per replicationem sed quilibet aget de facto suo. exemplum si tu dedisti mihi dānuz in vna re ꝛ ego dedi tibi in alia. vel si tu dixisti mihi iniuriam ꝛ ego tibi ꝛc. ad hoc. l. quemad modum. §. si nauis. ff. ad. l. aquil. ꝛ nō. Spe. in ti. de accu. v. quid si vocaui te. ꝛ Inno. in. d. c. intelleximus. recitat tam ibi Spe. vnum dictum notabile ꝛ semper mienti tenēdum. dicit. n. quosdam dicere qꝫ si dicto vel facto feci sti mihi iniuriā ꝛ ego dicto vel facto tuo prouocatus intuli tibi qꝫ ex hoc non sum tibi condemnatus arg. in. l. i. §. cum arietes. ff. ad. l. aquil. ꝛ quod calore iracundie fit calumnia caret. ij. q. iij. §. notandū. quod ego non credo ex toto verum qz calor iracundie non excusat ab iniuria. vt in. l. si non conuitij. ꝛ ibi plene per Ci. C. de iniurijs. facit. l. si ex plagijs. §. taberna rius. ff. ad. l. aquil. credo tamen qꝫ mitius sim puniēdus qz iusto calore motus intuli tibi iniuriam: vt est tex. nō. in. l. si adulterium. §. imperatores. ff. de adulte. predicta procedunt regulariter. quandoqz tamen in odium certi delicti admittitur exceptio vel replicatio in diuersis factis separatis. vt in. c. qz frustra de vsuris. vbi non auditur volens repetere vsuras nisi ipse vsuras per eum extortas restituat. Regulariter enim contra ſm Inno. in. d. c. intelleximus. firmans pro regula qꝫ lz qui ꝑmittat contra vnam legem tam per hoc non priuatur beneficio aliarum legū vel eiusdem in diuersis factis. vnde stultum esset dicere ſm eum qꝫ si filiusfamilias mutuauit filiofami. ꝛ sic cōmisit contra macedonianum qꝫ iuuetur macedoniano si alter sibi mutuauit. dicit tamen notanter qꝫ si quis cōmisit in eam legem per quā datur sibi exceptio qꝫ remouebitur ab exceptione. ꝛ sic dicit ſm vnum intellectum posse intelligi. c. cum ecclesiastice. s. eodem qō nota. Si vero replicatio ꝛ exceptio cōcernunt diuersa habentia eundem effectum seu concernunt vnuz ꝛ idem factum. Exemplum in diuersis adulterijs viri ꝛ mulieris concernentibus idem matrimoniū. ꝛ tūc distingue vt. s. dixi ꝛ declaraui in theorica prealleg. ꝛ hec bene notabis tu canonista qz nō habes alibi hāc materiam ita bene ꝛ clare enucleatam. Ultimo scias qꝫ Inno. tractauit hic materiam cum cōmittit vt citentur omnes qui se opponunt alicui facto. ꝛ qz paruz est vtilis ideo ꝑsulto omisi. Nico. Abbas.

a **Postolice.** Casus. Si per exceptionem suspēsionis contra quā replicatur de nullitate ordinatio ecclesie retardat fit absolutio ad cautelā. h. d. pōt diuidi in quattuor partes. naz ꝑmo ponit exceptionē. ꝛa ibi quas. replicatōem. tertia ibi ne tū. relaxationis cām. quarto relaxatōez ibi sententias. Casus litteralis. Duo canonici pragenses. i. ꝛ. m. accesserunt ad se. apo. ꝓpter ordinationez pragen. ecclesie quidā volētes impedire ꝓpositū illorū obijciebāt eis quādā sniam suspēsionis ꝛ remotiōis a beneficijs in modū exceptōis: ꝛ ipsi rndebāt snias illas nullas esse ꝛ hoc probare volebant per testes ꝛ instrumenta. dominus papa ne propter hoc impediretur ordinatio pragen. ecclesie propter quam venerant sententias illas relaxauit ad cautelam. Ber.

Nota primo vnam causam legitimā propter quā potest fieri ante omnia absolutio ad cautelā cū. s. allegat nullitas snie censure ꝛ ex dilatione iudicij retardatur prouisio seu alia vtilitas ecclesie ꝛ credo qꝫ hoc vltimum pōderatur ad hoc vt ex officio suo iudex tales snias relaxet. nam ad cōmodum principaliter pōnatum non debet iudex suum officium non petitus ī terponere. vt. l. ad peremptorias. ff. de iudi. ꝛ. l. iiij. §. hoc aūt iudiciū. ꝛ qō ibi plene nō. ff. de dam. infe. notat Inn. in. c. ad nostram. ij. s̄. de iureiur. ꝛ sic pōt intelligi tex. cum gl. nō. in. c. significasti de eo qui du. in ma. vbi concludit qꝫ absolutio ab excōmunicatione non est non petenti impendenda. cessante ergo vtilitate ecclesie non debet iudex ex suo officio suaz sententiam relaxare etiā ad cautelā sed debet procedere super veritate cause. ꝛ si cōstiterit de nullitate sententie pronūciare eam nullā als absoluere non ad cautelam sed ſm qꝫ ius exigit. ad hoc qō in simili nōt glo. de delegato in. c. solet de sen. excō. li. vj. fz si pars petit absolui ad cautelā allegando nullitatē ꝛ prestādo cautionem de stando iurī debet iudex absoluere etiā si non impediat ex dilatione prouiso ecclesie per. d. c. solet. ꝛ qō ibi notat Jo. an. seruato tamē eo qō habetur in. d. c. solet. ꝛ sic vltra alios intelligo istuz tex. Ex quo infero vnum notabile. qꝫ vbi imminet vtilitas ecclesiastica seu impeditur ordinatio ecclesie potest iudex absoluere quez ab excōmunicatione lz nō petat. ad hoc bene facit. c. veniens. ij. in fi. de testi. ꝛ qō ibi nō. dixi. ꝛ sic limita nō. ī. d. c. significasti. ꝛ hoc nota. Nota secundo qꝫ absolutio ad cautelam impeditur non solum in snia excōmunicationis sz ēt in snia suspensionis vt hic qō nō. est. n. eadem rō in ista sicut in illa vt patebit ex. j. dicēdis. Et scias qꝫ quēadmoduz in absolutione excōmunicationis ad cautelā prestatur cautio in. d. c. solet. ita ꝛ ī ista. vt est tex. nō. in. c. venerabili. j. de sen. ex. ꝛ sic debemus intellige re istū tex. qꝫ isti canonici prestiterūt cautionē saltem iuratoriam de parendo mādatis iudicis si constiterit eos fuisse culpabiles in eo pro quo late fuerunt dicte snie. Oppo. videt. n. qꝫ pretextu suspensionis nō poterāt isti canonici repelli ab agēdo qz suspēsus ab officio ꝛ etiā beneficio nō est priuatus cōione boiuz per. c. a nobis. s̄. e. Jtē suspensi possunt eligere. vt ī c. fi. de cle. ex. mi. So. glo. i. intrat hanc materiā ꝛ vt clarius intelligas glo. ꝛ hāc materiā primo scias hre istū tex. duos intellectus principaliꝫ. Primus qꝫ isti canonici venerūt ad curiaz vt in psntia pape eligerēt forte, ppter scandalū sedandū in partibus. ꝛ excipiebat nunc ꝛ eos de suspensione vt repellerētur ab eligēdo ꝛ tūc lra eēt clara qz suspēsus ab officio non pōt eligere. vt in. c. cū dilectus de ꝓsue. ꝛ in. c. cū iter R. de elec. Et ad. c. fi. de cle. ex. mi. rndet ſm glo. qꝫ loquit de suspēsione minori quā quis incurrit ex pticipatione cum excōicato. illa. n. solū priuat a participatione sacrōz ꝛ electiōe passiua nō actiua vt ibi. hic loquitur de suspēsione facta a iudice vel a canone inferēte suspēsionē in penam delicti vel contumacie. ꝛ hec priuat electione ēt actiua vt in iuribus prealleg.

Scōs intellectus ē qꝫ isti repellebant a limine iudiciorum dum agerēt sup iure eligēdi vel dum prosequerētur electionē iam factā in partibus. ꝛ hunc intellectum alternatiue sentit Hosti. ꝛ vtrunqz intellectum sentit Jo. de. ꝛ tunc vrget ꝓmum primo formatū ad qō rndet primo notabiliꝫ hec glo. qꝫ agētē negocia propria vel ecclesie cum mandato. ꝛ sic noie ecclesie nō repellit exceptio suspēsionis vt in cōtrario. fz pro

mouẽtẽ negocia ecclesie noĩe p̃prio sic q̃ cũ sit suſ/
pensus ab officio ꝛ beneficio nõ potest agere p̃ro iu/
ribus beneficij maxime ſpiritualiꝫ cũ ab illo sit re/
motus ſcu ſuſpensus cũ eo tempore ſua nõ interſit p̃
ſertim cũ agit de iure eligendi qõ ſuſpẽſi exercere nõ
pñt merito iſti canonici prętextu ſuſpẽſionis non po
terant taliter repelli a limine iudicioꝛ. Ex hac gl.
habes colligere vnum valde notabile dictũ q̃ ſuſpẽ/
ſus ab officio[a] ꝛ beneficio non potest agere p̃ro iuri/
bus beneficij temporalibus vel ſpiritualibus nomi
ne p̃prio tanq̃ beneficiatus. iſti enim canonici di/
cebantur eſſe ſuſpenſi ab officio ꝛ beneficio. vnõ ver
bum ſuſpenſionis poſitũ in tex. refertur ad officium
ſm doc. vt differat a verbo amotionis qõ ſequit. Et
aduerte q̃ Jo. an. ꝛ alij vſq̃ ad tempus ſuum ſimpli
citer tranſeunt cum hac glo. Do. an. diſtinguens baſ
ſuſpẽſiones dicit q̃ ſuſpenſus a beneficio non poteſt
agere nomine p̃prio ꝛ iure ſuo q̃ priuatus eſt ad/
miniſtratione ꝛ ſic ſua non intereſt. adducit nõ. in. c.
cum vintonienſis de elec. ſed certe male adducit. naꝫ
ibi glo. notabilis quaꝫ doc. hic non reprobant dicit
q̃ ſuſpenſi a beneficio non impediuntur eligere q̃ ta
lis ſuſpẽſio non repellit eos ab electione nec etiam a
diuinis officijs. vnde concludit q̃ ſuſpenſi omnia ne
gocia tam ſpiritualia q̃ꝫ temporalia poſſunt exerce/
re adeo q̃ tali tempore tales tenentur officiare eccle
ſiam q̃ in pena eorum talis ſuſpenſio introducta eſt
ideo non debet in eorum releuatione aliquid operari
dicit tamẽ q̃ ſuſpenſi modicã ſuſtentationẽ debẽt tũc
habere ne ex toto egeant ꝛ ſic concludit totum oppo
ſitum. Redeo ad verba do. an. aut eſt quis ſuſpẽ/
ſus ab officio tm̃. ꝛ tunc putat q̃ cum non ſit remot9
ab adminiſtratione beneficij poterit agere cauſas tẽ/
porales ꝛ ſpirituales in iudicio q̃ iſta non annectun
tur ordini. fallit in cauſa electionis quam agere nõ po
terit tum q̃ ipſam facere non poteſt. tum q̃ annectit̃
ordini ꝛ q̃ ſua non intereſt. Ego in hoc paſſu con
cluderem q̃ ſuſpenſio operatur ad limites ſuſpenſio
nis. Aut enim quis ſuſpenditur ab officio ꝛ benefi/
cio ꝛ tunc perpetuo tene menti dictũ huius glo. quã
puto veriſſimam vt ſic ſuſpenſus non poſſit agere no
mine p̃prio tanq̃ beneficiatus p̃ro iuribus ipſius
beneficij. nam tm̃ debet facere ſuſpenſio temporalis
quo ad tempus quantum perpetua in perpetuũ. ar.
in. l. que de rota. ff. de rei vendi. ꝛ in. c. at ſi clerici. de
iudicijs. Ex hac glo. etiam infertur q̃ ſuſpenſus a
beneficio non debet habere redditus beneficij cum
p̃ro eo agere non poſſit qõ minuſ eſt. ad hoc bene fa
cit. c. preter. xxxij. di. modicã tamen ſuſtentationem
habere poterit ſi non habet vnde viuat. vt dicit glo.
nõ. in. d. c. cum vintonienſis. ꝛ glo. in cle. vt bi qui õ
eta. ꝛ quali. in v̄. dimidia. facit qõ notat glo. in. c. pa/
ſtoralis in fi. de app. ꝛ hoc puto verius quicquid di/
xit Egi. in. c. peruenit de fideiuſ. vbi per illũ tex. ꝛ cõ
munẽ obſeruantiã dicit q̃ ſuſpenſio refertur ad quo
tidianas diſtributiones ꝛ non ad corpus prebende.
ad illũ tex. dic vt ibi nõ. in quinta ſolutione q̃ illa ſuſ/
penſio ſit poſtmodum ſine preiudicio creditoris cui
redditus erant adiudicati. vel dic q̃ non intelligitur
de redditibus beneficij ſed de p̃prijs patrimonia/
libus. ꝛ de hoc eſt bo. tex. iuncta glo. in. c. de multa õ
preben. qõ latius declaro in. d. c. peruenit. Aut eſt
quis ſuſpenſus a beneficio tm̃. ꝛ tunc tene glo. valõ
ſing. in. d. c. cũ vintonienſis. ꝛ eam declarãdo ꝛ limi/
tando dico ſic q̃ ſuſpenſus a beneficio poteſt eligere
hoc probatur in. c. cum in cunctis. §. fi. iuncto. c. cuꝫ
vintonienſ. de elec. vide glo. in. c. cupientes. §. cete/
rum in v̄. a beneficijs de elec. li. vj. ꝛ hoc q̃ ius eligẽ/
di annectitur ordini ſeu officio a quo non reperit̃ ſuſ
penſus. hoc nõ. doc. in. c. cũ dilectus de conſue. eligi

a De hoc vide p̃ d. ab. ꝛ per imol. i cle. qm̃. ſup glo. in. v̄. bñ/ficioꝛ de vi. ꝛ hone cle. ꝛ õcide hoc ex his que nõ. tradidit do/mi. in. c. pre/sbyterũ i. xij. col. xxviij. di/ſtinctio.

aũt non poteſt in illa eccleſia vbi eſt ſuſpenſus. õ hoc
videtur caſus ſingularis in. c. per inquiſitionẽ õ ele.
ꝛ nõ glo. p̃realle. in. d. c. cupientes. oĩa alia vero que
ſpectãt ad officiũ poterit exercere ſiue ſint ſpiritualia
ſiue temporalia. ꝛ ſic reſtringerẽ glo. in. d. c. cupiẽtes
in eo q̃ dicit q̃ ſuſpẽſus a beneficio põt exercere oĩa
negocia ſpiritualia ꝛ tẽporalia. nã ſi intelligeret õ ne/
gocijs ptinẽtibus ad bñficium a quo eſt ſuſpẽſus eẽt
de directo ꝯ hanc glo. Item qũo poſſet agere p̃ro be
neficio ſi ab illo ſuſpenſus eẽt. ꝛ in hoc reſtringo illaꝫ
glo. vt concordet cum iſta. ꝛ facit rõ. c. paſtoralis ĩ fi.
j. de appel. ꝛ ſentit hic notabiliter Inno. dicẽs q̃ ex
quo iſti erant amoti a beneficijs ſuis lz tẽporaliter tñ
infra tẽpus amotionis ſiue cõmunibus negocijs ec/
cleſie intereſſe nõ poterãt. qõ dicit nõ dignũ. Aut eſt
quis ſuſpenſus ab officio tm̃. ꝛ tunc nec eligere põt
nec eligi. vt ĩ. d. c. cũ dilectus. vt plene de hoc nõ. nec
alia exercere que ſũt deputata ordini. vt in. c. i. õ ſen.
ꝛ re iudi. li. vj. ſpectantia vero ad beneficiũ exercere
poteſt. vt in. c. preſbyterꝫ. xxviij. di. facit. c. ſtudeat. l.
di. hec limita niſi ſit p̃ro tali cã ſuſpenſus ab officio q̃
per conſequẽtiã ẽt cenſeat ſuſpenſus a beneficio. qõ
qñ contingat vide per glo. ſing. in cle. cupientes. §.
qui vero. in glo. nõ. nouã de penis. Et vide ad mate/
riaꝫ qõ nõ. in. c. ſicut de coha. cle. ꝛ mu. ꝛ in. c. cũ bo/
ne de eta. ꝛ quali. ꝛ hec notabis. q̃ nõ bẽs alibi hũc
articulũ ita late deciſum. Extra glo. ſcias q̃ Inn.
tractauit hic materiã huius abſolutionis ad cautelaꝫ
que poſſet hic omitti cum eã longe diffuſius tracta/
uerit Jo. an. poſt alios in. d. c. ſolet. vbi videas. Sꝫ
ad intellectũ terminoꝛ dicam hic aliquid breuiter. ꝛ
p̃mo quero quare iſta abſolutio dicitur ad cautelã
So. dic q̃ dicitur ad cautelã. i. ad maiorẽ ſecuritatẽ.
ꝛ ad hoc vt res ſit potius in tuto q̃ꝫ in periculo. vnde
alibi dicit lex q̃ abundans cautela non nocet. vt in. l.
teſtamentũ. C. de teſta. nam prętendẽs excõmunica/
tionẽ nullã quo caſu dũtaxat bz locuꝫ hec ſolutio. vt
nõ. in. d. c. ſolet. ꝛ. c. venerabilibus. de ſen. ex. li. vj. ꝛ
hic. ſi innitit̃ veritati nulla indiget abſolutione. vt ĩ. c.
per tuas de ſen. excõ. ꝛ. c. cũ contingat de of. dele. ſz
q̃ ſuper nullitate litigando poſſet interim ſibi immi/
nere aliqõ p̃iudiciũ vt ſi prętextu nullitatis immiſce/
ret ſe diuinis ꝛ poſtmodũ reperiret̃ aliqua vel nota/
retur apud vulgares q̃ eſt excõmunicat9 ꝛ nõ ſe ab/
ſtineret a diuinis ꝛ cõione hominũ vel qd ſimile. Jõ
vt hec pericula euitent̃ ꝛ res ſit in tuto inuenerunt iu
ra vt peti poſſit ſeu fieri hec abſolutio ad cautelaꝫ. vt
ſ. de p̃ſenti abſoluatur inquantuꝫ opus ſit p̃ſtita
cautione de parendo mandatis eccleſie ꝛ poſtmodũ
litigetur ſuper veritate rei ꝛ ſi fuerit repertus culpa/
bilis cõpellatur ſatisfacere. vt in. d. c. venerabilibus.
alſ in totũ abſoluat̃. vnde ſm Inno. fit ad cautelam
iſtius qui petit vt tute ꝛ cũ bona cõſcientia ꝛ ſine ali/
quo ſcrupulo poſſit ſe immiſcere diuinis. Item ad cau
telam opinionis ſue vt. ſ. dixi. Item ad cautelaꝫ alio
rum qui nolunt ſibi cõmunicare ꝛ ad cautelaꝫ coꝝ q̃
iſte facturus eſt ꝛ ne prętextu excõicationis infringã
tur ꝛ ſimiliũ que ſtudioſus ex ſe poterit cogitare.

Scõo querit̃ qñ bz locũ hec abſolutio ad cautelã
So. quidã tenuerũt q̃ in duob9 caſibus tm̃. Pri/
mus qñ quis prętẽdit excõicationẽ latã poſt appella
tionẽ tm̃. Scõs cũ dicit errorẽ fuiſſe expreſſuꝫ in ipa
excõicatione ꝛ ſic cũ prętenditur nullitas altero pre/
dictorum caſuum. vt nõ. per Innoc. in. d. c. ſolet. de
ſen. ex. li. vj. ꝛ facit tex. in. d. c. venerabilibus. ſed hic
Inno. firmiter tenet q̃ qñ ex quacunq̃ cã allegatur
nullitas ſemper bz locum iſta abſolutio ad cautelam
ꝛ hec opinio eſt cõior ꝛ verior ꝛ cõiter tenet̃. vt etiaꝫ
nõ. in. d. c. ſolet. nam eadeꝫ eſt rõ vbicũq̃ prętendi/
tur nullitas que verſatur in dictis duobus caſibus.

vnde dic q̄ causa exempli tex. in. d. c. venerabilibus fecit mentionē de illis duobus casibus. ⁊ ea que dicuntur cā exempli regulā non restringūt. Ultimo querit̄ quis iudex possit ad cautelā absoluere. Sol. dicit Inno. q̄ quilibz de sentēcijs per se vel auctoritate sua latis nō tñ posset sniam alioz relaxare nisi in casibus suis. remittēs de hoc ad nō. in. c. ad reprimē daz. ⁊. c. pastoralis de of. or. Quid autē de iudice delegato in snīa a se nō lata. vide glo. nō. ⁊ qō sup ea nō. in. d. c. solet. Unū tamē in hac materia semper notabis. q̄ vbicunq; fit mentio de absolutione non adiecto ad cautelā intelligit̄ de vera ⁊ pura absolutione que p̄supponit vinculū. ad hoc vide glo. notabilez in. c. capitulū sancte crucis de rescrip. in fi. vbi dicit̄ q̄ nunq; absolutio intelligitur fieri ad cautelam nisi exp̄imat̄. An petitio absolutōis pure facta p̄supponat vez vinculū. plene dic vt in. c. venerabilez de elec. hic non sunt alia. Nico. Abbas.

d Dilecte in christo. Casus. ℔Per excōmunicationis exceptionē a p̄secutōe appellatiōis quis repelli nō dz. fic cōmuniter sūmat̄. sed hec sūmatio non p̄tinet aliquā dubitationē per. c. cū inter. s̄. e. ⁊ j. e. c. fi. ideo sūmo sic. Excōicationis exceptione non obstante valet rescriptuz impetratū in causa appellationis lz de excōicatione lata post appellationē de grauamine non faciat mentionē. ⁊ sm hoc est casus notabilis ⁊ forte singularis per quē posset colligi vna regula q̄ de innouato post appellationē etiā ab interlocutoria non est necesse in rescripto facere mentionē de quo infra dicaz. Diuidit̄ hec decre. nam in p̄mo ponit̄ appellantis narratio. in scōa appellationis cōmissio. scōa ibi quo circa. Casus lr̄alis. Inter p̄iorē ⁊ cōuētū de buccelleia ex parte vna ⁊ p̄iorissaz ⁊ quentū de campessia ex altera super quibusdā decimis questio vertebatur ad petitionē p̄rioris ⁊ quētus p̄dictoz cōmissa fuit cā illa abbati sancti Benedicti: ⁊ eius ℘iudicib⁹ sed moniales ex grauamīe sufficienti ab eis ad sedez apo. appellarūt: ⁊ nunciū suū ad appellationē, pseqndam trāsmiserūt. Judices appellatōe nō obstāte tulerunt excōicationis snīam in easdē. ℔Papa appellationis cām cōmisit p̄riori de angles ⁊ ℘iudicibus suis coz̄ quibus pars aduersa, pposuit q̄ cū essent excōicate ⁊ in lr̄is appellatōis nō fieret mētio de snīa excōicationis lata ℘ ipsas lr̄e nō valebant. ⁊ q̄ iudices hāc exceptionē nō admittebāt dictus p̄ior ad sedez apo. appellauit ⁊ cāz fecit cōmitti p̄riori ⅋ gernemoe ⁊ ℘iudicibus suis coz̄ quib⁹ ex parte monialiū fuit excipiēdo, ppositū q̄ snīa excōicatiōis in eas lata fuit post appellatōez legitimā: ⁊ cuilibz etiā excōicato defensionis auxiliū in iudicio reseruat̄: quare iudices monialiū exceptionē partis aduerse admittere nō debebāt sicut ipsi eā nō admiserūt: ⁊ ideo appellatio, ppter hoc interposita nō valuit. Sed q̄ p̄ior de gernemoe ⁊ eius ℘iudices exceptionē huiusmodi admittere denegabāt. Ipe moniales sedē apo. appellarūt vnde mandat papa decano linconien̄. quatenus si est ita qcquid factū fuerit post appellationē ipsaz in irritum reuocet̄: ⁊ in causa, pceda t̄ iuxta mandatū directū ad p̄iorē de gernemoe ⁊ coniudices suos. Ber.

Nota ibi in eadē. q̄ in cā monasterij pōt ex cā ferri excōicatio in singulos de collegio. hic. n. ipse moniales fuerūt excōicate. forte. n. iudex, pcessit, ppter earū contumaciā. ad. hoc. c. romana. §. in vniuersitatē de sen. excō. li. vj. Et per hoc tollit̄ qō quidā colligebant hic dicētes q̄ tz excōicatio lata in vniuersitatē. de quo tñ dicēdū vt in. d. §. in vniuersitatē. Nō se cūdo q̄ excōmunicatus pōt in causa appellationis i petrare rescriptū. ex quo. u. sibi permittit̄ appellatio tanq̄z defensio. ergo ⁊ facultas super ea iudicē impetrandi ⁊ prosequendi. parū. n. aut nihil prodesset appellatio si etiam non daretur facultas iudicē impetrādi ⁊ prosequendi. qō procedit etiam si p̄ro alijs causis fuisset excōmunicatus. vt clarius probat̄ in. c. fi. j. e. ⁊. s̄. e. c. cum inter. Opp. ⁊ videt̄ q̄ rescriptū impetratū per moniales nō debuerit valere tanquā surrepticium cum non fecerit mentionem plenam de processu. vt in. c. inter monasterium. j. de re iudi. ⁊ in c. dilectus de rescrip. ⁊. c. super eo. de coba. cle. ⁊ mulie. ⁊. c. ex litteris de dolo ⁊ contu. ⁊ in. c. in nostra de procur. In quibus iuribus probatur q̄ rescriptum dz facere mentionem de processu cause ⁊ de serie negocij ⁊ similibus vt in eis p̄z. soluit notanter Goffr. q̄ predicta sunt vera respectu eoz que fiunt ante appellationē q̄ eoz que fiunt seu innouantur post appellationem non potest fieri mentio. cū. n. per appellationē fit a iudice recessum nō teneor scire quid ipse faciat. vnde non facta de illis mentione rescriptuz tz. vt hic ⁊ j. ō ℘fir. vti. ⁊ inuti. c. bone. Idem tz ℔Pbi. dicens per illam decre. bone. q̄ sicut de litteris que nulle sunt nō est necesse fieri mentionē vt ibi. ⁊ nō. in c. ex tenore. s̄. de rescri. vbi hoc plene examinaui ita nec de excōmunicatione vt hic. qō est bene notandū puto q̄ etiā alio respectu taciturnitas illius excōmunicationis nō habet vitiare q̄ illius expressio nō subtraxisset vel retardasset p̄incipē a cōcessione rescrip. nam, ppter excōicationē nō. vt. j. c. fi. ⁊. s̄. e. c. cū iter, ppter innouationē factā nō. q̄ validitas illius innouationis pendet ab exitu illius appellationis. vt in. c. nō solū de appel. li. vj. ergo cessat oīs surreptio vt in c. super lr̄is de rescrip. Oppo. secundo. vr̄. n. q̄ papa non debuit dare rescriptuz istis monachis appellantibus cum exp̄imerēt cām iniustā. So. Inno. q̄ lr̄e monachoz nō habebant bonā formā sed surrepticiam. dixerunt enim in impetratione q̄ iudices nō admiserant exceptionē excōicationis ℘ actionem si. n. exp̄essissent qualitatem excōicationis ⁊ quomodo excōicate agebant p̄sequēdo appellationē suaz lr̄as nō habuissent. Op. tertio in eo q̄ papa mandat simpliciter reuocari innouata post appellationē. nō. n. vr̄ hoc indistincte de iure fiendū. vt nō. in. c. nō solum p̄realle. So. Inno. multū singulariter limitat hic illā iuris regulā nil innouari appellatōe pendēte. de qua. ff. nil inno. app. pen. per totū. ⁊ in. l. appellatione. C. de ap. ⁊. c. dilectus. e. ti. ⁊. ij. q. vj. §. appellatione. dicit. n. eā, pcedere respectu iudicis ⁊ non respectu partis. ⁊ sic ēt intelligit qō habet̄ in auc̄. vt nulli iudi. §. super hoc. vbi, phibet̄ possessionē transferri de vno litigantiū in aliū. ⁊ ideo si aliquid per partē fiat nō est id reuocandū maxime si nō īmutat̄ status litis. Et ex hoc dic q̄ si agat̄ psonali actione vt ex empto vr̄ ℘simili ⁊ res que petit̄ alienet̄ tz alienatio cuz per hoc non mutet̄ status litis nec p̄iudicet̄ appellationi q̄ ita condemnabit̄ persona facta alienatōe sicut si nō fuisset facta. si aūt agat̄ reali actione de dñio tūc fatet̄ q̄ nō tz alienatio nō ea ratiōe q̄ appellatōe pendente factū est sed q̄ res est litigiosa. Host. vero dicit q̄ ista regula appellatōe pēdente ⁊c. respicit nedū iudicē sed etiā partes ne videlz aliquid innouent in cā in p̄iudiciū aduersarioz ad mīn⁹ violēter. nec mīz sm eū q̄ ēt nulla lite vel appellatōe pendēte nō datur licentia parti inuadendi possessionē quā tz alia pars vel circa illā ferendi aliquā violentiā īmo p̄ius ,phibet̄ expresse. C. vnde vi. l. si quis in tantam. ⁊. l. extat. ff. qō me. cau. ⁊. c. placuit. xvj. q. vj. fortius ergo sm eum intelligit̄ p̄hibitū appellatōe pendente ⁊ cum his tranſit simpliciter do. an. hic. Ego ℘ hanc distinctionē Inno. adduco bo. tex. cum glo. in. l. chirographis. §. fi. ff. de admīst. tu. vbi dicit q̄ iudex

a Remedium attentatoz appellatione pendēte nō solum hz locū in attentatis p iudicē sed ēt in attentatis p partē ad minus violenter. ⁊ de hoc vide p bal. i l. iij. C. de ap. Et qualiter formari ōbeat libellus in p̄tētat̄ appellatōe pēdente vide hic p do. an. ⁊ late p eundē in. c. consuluit. el ij. j. de app. ⁊ q̄ ibi nō.

releganit quendaz adeptis sibi bonis ⁊ cã appellationis pẽdente condemnatus illa bona alienat. confirmata vero sñia contra appellantẽ fuit facta illius alienationis reuocatio. ⁊ dicit glo. ibi hoc eẽ qz appellatione pẽdẽte non debuit fieri alienatio. ⁊ qz debuit ex iudicis officio fieri illa reuocatio. ideꝫ tꝫ glo. in. l. furti. ff. de bis qui no. infa. ⁊ sic vꝫ dupliciter illa lex cuꝫ glo. facere cõtra opi. inno. primo qz remediũ illius tituli nil innouari ⁊c. hꝫ locum cõtra innouationẽ partis. ꝺo qz fit innouatio lꝫ agereꝫ psonali. quid dicendum. Ego dicerẽ sequẽdo illã glo. ⁊ Hosti. qz illius tituli remediũ hꝫ locum ẽt respectu partis vbi per factum partis mutareꝫ status litis. ad hoc adduco. c. bone. ⁊ qõ ibi notat Inno. de app. ⁊ glo. in. ꝺ. c. nõ solum. pro hoc qz instantia cause appellatiõis succedit loco instantie cause principalis. vnde sicut pẽdente illa instantia nihil est innouandũ ẽt per partẽ. vt in cle. ij. vt lite pendente. ita nec pẽdente instantia cause appellationis qz surrogatũ ꝺz sapere naturam illius in cuius locum surrogaꝫ. vt in. c. ecclia vt lite pẽdẽte. ⁊. c. maiores de bap. eadẽ. n. est causa lꝫ instantia sit diuersa. vt. ij. q. vj. §. post secũdam. iuncta glo. ⁊ per Bar. in. l. cũ apud. ff. iud. sol. vel põt sic dici ⁊ meliꝰ qz aut appellaꝫ extra iudicium. ⁊ in dubio hꝫ locum contra innouata appellatõis pendentia. vt probaꝫ in ꝺ. c. bone. ⁊ ibi per Inno. ⁊ per eundẽ in. c. dilecti õma. ⁊ obe. ⁊ in. c. ex parte. s̃. de rescrip. Aut appellatur in iudicio ⁊ procedit opi. Inno. hic. dico tamẽ qz innouata reuocabuntur non per remediuꝫ illius tituli nil innouari ⁊c. sed per remedium alterius videlꝫ vt lite pẽdente. naꝫ vt. s̃. dixi non minus lis pẽdet nunc qz primo. ar. opti. in. l. ita demum. C. de proc. vbi pꝫ qz effectus litis cõtest. durat ẽt post interpositionẽ appellatõis. ad idẽ tex. opti. qui ad hoc põt aduci in. c. cum teneamur de app. ⁊ sic põt saluari illõ singulare dictum inno. Et ratio diuersitatis inter appellationẽ iudicialẽ ⁊ extraiudicialẽ potest eẽ bec. appellatio. n. extraiudicialis directa dirigiꝫ ad partẽ vt nihil innouet. vt. ꝺ. c. bone. ⁊ in. c. cõcertationi. eo. ti. li. vj. ⁊ loquor quando appellaꝫ extra iudiciũ nõ a iudice ⁊ ideo opatur officium suum ꝓtra partẽ innouãtẽ. iudicialis vero dirigiꝫ ad iudicẽ. Est. n. appellatio iudicialis de minori iudice ad maiorẽ pronocatio. vt l. i. ff. de app. vide bo. glo. in. c. ij. de ꝓsue. li. vj. vnde per appellationẽ agit appellans suspẽdere iurisditionẽ primi iudicis ⁊ cãm deducere ad supiorẽ. vt in. c. fi a iudice de ap. li. vj. contra partẽ. n. nihil agitur ad hoc. c. interposita. §. sane de app. ideo illud remediũ nil innouari ⁊c. fuit principaliꝫ inductuꝫ ꝓtra iudicez cuius iurisditio erat suspensa per appellationẽ ⁊ tenẽti banc rationẽ. puto ẽt dictum inno. vez. qz si agitur personali non ꝺz fieri reuocatio alienatõis appellatione pẽdente facta per id qõ notat inno. in. c. cum ꝺ. de ꝓsti. ⁊ lꝫ ibi loquaꝫ pẽdente prima instantia. idem tamẽ est dicendũ in causa appellationis. qz quicquid potest fieri in prima instantia post lit. ꝓte. potest fieri in causa appellationis. vt in. c. cum ioannes. de fi. instru. ⁊ qõ nõ. in. ꝺ. l. ita demũ p Bar. appellatio enim soluꝫ rescindit effectũ pronunciati ⁊ deuoluit cãm ad maiorẽ iudicẽ. vt. l. per banc. C. de temp. ap. ⁊. c. veniẽtes de iureiu. Ad. l. chirographis. §. fi. palle. potest respõderi qz ibi bona erant affecta cũ sententia fuerit lata specifice super illis. vt ĩ. l. cõmissa. ff. de publi. vnde per alienationẽ mutatur status litis ꝛ titulum vt lite pendẽte. ideo ꝺz fieri reuocatio. ⁊ hoc negat inno. sed quando agiꝫ personali bona nõ afficiuntur etiã per sñiam sed solum precipiꝫ qz debeat rem tradere. de quo tamen dicẽdum. vt nõ. in. l. i. de ac. emp. ⁊ dixi in. c. cũ ioãnes prealleg. de fi. instru.

Item ⁊ secũdo potest respõderi qz si nõ reuocare tur ibi alienatio nõ posset persona ꝯdemnari sicut ꝓ. us. vel tertio põt dici qz id est speciale in fisco in cuius fraudẽ alienatio facta fuit. faciunt plene circa hoc nõ. in. l. post cõtractũ. ff. de donatio. sed prima solutio ẽ subtilioꝫ. Venio ad glo. quas preter ordinẽ solitũ in fine reseruaui ꝓpter earum facilitatẽ ⁊ omnes clare satis sunt preter finalem que diuiditur in duas partes. In prima oppo. qz hic emanarunt quattuor cõmissiones. prima ad abbatẽ sancti Benedicti ad petitionẽ monachoꝝ. secũda ad priorẽ de Anglesia ad petitionẽ monialium appellantiũ. tertia ad priorem de Germine ad petitionez monachoꝝ appellantiuꝫ quarta ad decanum Lincoñ. ad petitionẽ monialium itez appellãtiũ. ⁊ hec fuit vltima cõmissio. de qua vt hic in tex. cui decano papa mandat qz iustificata appellatione ex parte monialium debeat procedere ꝟꝫ tenorẽ prioris mandati directi ad priorẽ de germine sed illud fuit tertiũ mandatũ ⁊ non primũ. vt pꝫ ex ꝑ dictis ⁊ ex tex. quare male. So. glo. qz respectu pmi mandati procedit ꝯrarium sed respectu istius vltimi illud ꝺr primũ. fuit. n. primũ respectu istius vltimi. facit qõ in simili habeꝫ in. c. ioseph. de verb. sig. ⁊ hoc nota pro testibus cõcordandis. Secũdo gl. querit de ordine procedẽdi per istũ decanũ ⁊ respondet vt in ea pꝫ. ⁊ in effectu vult qz lꝫ iustificeꝫ appellatio monialium interposita a priore de Germine non tamen per hoc cognoscet de principali causa sed succedit in locũ prioris de germine. Hosti. reprehẽdit gl. dicens qz post qz̃ constiterit de grauamine tertiorum iudicũ ꝺz iste decanus procedere in causa principali vt probatur in lra ꝟm eum. ⁊ hoc volnit papa vt euitaretur circuitus. io. an. ⁊ cõmuniter doc. sequentes tenẽt glo. ⁊ certe glo. procedit vt ius dictat. arg. c. vt debitus de app. sed iudicio meo nõ oz nos in illo fatigare. qz papa mandauit hic decano vt iustificata appellatione procedat iuxta tenorez commissionis prime facte priori de germine ideo inspicienda erat illa forma ⁊ sequenda. arg. c. cum dilecta de rescriptis. ⁊ si de nouo acciderent iste appellationes procedẽduꝫ foret vt habetur in glo. nisi aliud haberet forma commissionis. vt hic. ⁊ hec sufficiant quoniam hic nõ sunt alia. Nico. Abbas.

a Hõ ꝑ concordia testiũ. ⁊ vide do. an. i c. cũ venerabilis in pri. pe col. de elec.

Ignificauerunt.

Casus. Per exceptionẽ excõmunicationis a prosecutione appellationis etiaꝫ originalis actor repelli nõ ꝺz. ⁊ est casus singularis quatenus dicit ꝺ actore. Diuidit in duas partes. In prima põit querelam appellantis. in secũda instruit iudicẽ a quo ibi mandamus. Casus lr̃alis. Canonici de conarc. elegerunt. ꝓꝺ. in suũ archipresbyterez ⁊ electionẽ suã presentauerunt archiepiscopo mediolanẽsi. ipse vero eã renuit ꝓfirmare quẽdã zepũ clericũ instituẽs in archipresbyterez ecclesie supradicte: ꝓpter qõ canonici ad sedẽ apo. appellarũt: ⁊ cãm appellatõis fecerunt cõmitti preposito sancti Stephani qui electõez suam confirmauit: pronuncians ius eligendi pertinere ad capitulũ de conarc. ⁊ absoluens partẽ aduersam ab impetitione clericoꝝ: a qua sñia partes ad sedem apo. appellarunt ⁊ cãm obtinuerũt cõmitti abbati sancti saluatoris papiensis ⁊ preposito vercellẽsi: coram quibus ex parte archiepiscopi ⁊ dicti zepi exceptio excõicatõis fuit ꝓposita ꝟ capitulũ de conarc. Judices nõ ꝓsiderantes qz a prosecutione appellationis pretextu excõicationis non debeat quis excludi cum omnis defensio legitima in iudicio excõicato reseruet: pnunciauerũt partẽ archiepi nõ eẽ cogẽdam ad rñdendũ clericis supradictis: ꝓp qõ clerici sedez apo. appellarũt ⁊ significarũt factũ dño pape. vnde mandat eisdem iudicibus quatenus si est ita ꝓcedãt

in causa exceptione huius nō obstāte. Ber. Nō ibi significauerūt capitulum. ⁊ ibi capl'm appellarūt q̄ nomen habens significatum plurale vl nomē collectiuum pōt coniungi cū verbo pluralis numeri. et de hoc in. c. capitulum sancte crucis de rescriptis.

Nō scdō q̄ in collegiata ecclesia ēt seculari ep̄us non fundat intentum suum super libera collatōe sed dūtaxat super cōfirmatiōe. electio v̄o spectat ad collegium. ad h̄. c. i. de elec. ⁊. xviij. q. ij. c. i. iuncta gl. di xi. s̄. e. c. cum venerabilis. Nō tertio q̄ capitulū pōt excōicari. dic vt plene le. ⁊ nō. in. c. romana. §. i vniuersitatem de sen. ex. li. vi. Nota quid fiendū cum superior non vult cōfirmare electionem. dz enī recurri ad suum superiorē ⁊ pōt adiri ēt appellationis via. grauat enim i nō confirmando prout de iure dz nec tp̄s est prefixū ad confirmandū seu instituendū. iō oportet vt predixi recurrere ad superiorez vt dixi post do. de ro. i. c. ij. de cōcess. prebē. Nō vltimo regulam generalem q̄ oīs defensio conceditur excōicato. habet enīz semper legitimā p̄sonā stādi in iudicio ⁊ extra vbicū q̄z se defendit legitime. cō cordat. s̄. e. c. cuz inter. Op. videtur. n. q̄ legitie potuerit archiep̄s nō confirmare electum a capitulo nam si capitulum elegit indignum priuatur ipso facto potestate eligēdi ⁊ ptās deuoluit ad superiorez. vt in. c. cum in cunctis in fin. de elec. Sol. duplex est intellectus. Primus q̄ cā indignitatis electi fuit q̄re archiepiscopus alium īstituit. sed tunc appellatio fuisset iniusta. Scōs itellectus ē q̄ archiep̄s preten debat ius eligendi ad se spectare ⁊ nō ad capitulū. et iste intellectus magis plz gl. prie ⁊ est verior p̄ tex. i eo q̄ fuit pronūciatū ius eligēdi ptinere ad capitulū nā ex forma sñie p̄sumitur qualis erat cōtēto. vt nō. in. c. iter dilectos de fi. instru. ⁊ expressius nō. gl. in c. audita de resti. spo. Op. scdō videt enim q̄ capitulū nō potuerit appellare cū sñia fuerit pro eo lata. vt in. l. oēm bonorē. C. qñ ꝓuo. nō ē necess. Sol. dicit gl. ij. ⁊ bene q̄ imo fuit lata ī ꝑte ꝯ capitulū i eo q̄ pars aduersa fuit absoluta ab imperitiōe capituli forte. n. fm glo. capitulū petijt a parte aduersa expēsas factas in causis ⁊ ꝓnūciari ius eligendi ad ipsuz capitulū ptinere. iudices ꝓnūciauerūt pro capitulō cū ad ius eligendi ⁊ respectu expēsarū absoluit ptez aduersaz. ⁊ sic vtraq̄z pars respectu diuersorum appellauit q̄ fieri pōt. vt in. c. rainaldus. ⁊. c. rainuti de testa. Et ex hoc intellectu nota q̄ victor in pr̄icipali pōt appellare respectu cōdemnatiōis expensarum omisse lz pars victa appellauerit ab ipsa sententia. Pde. ⁊ Ab. tenent hic ꝓrium dicentes q̄ ex quo iudex tulit hic sñiam in fauorem vnius partis nō potest illa pars deboneſtare iudicem appellando dūtaxat ex omissione cōdēnationis expēsarū. allegant. d. l. omnem bonorez. Aduerte hec dcertano depēdet ab intellectu illius. l. omnē bonorē. sed cōis opi. ibi ⁊ alibi vt. j. allegabo est in ꝓrium. Cōcludēdo veritatē dic cum queritur nunquid victor possit appellare ex sola omissiōe cōdēnatiōis expensaꝝ vel quia minus sufficienter condemnatio facta est. aut enī ps victa appellauit ⁊ non potest victor ex eo solo appellare. ⁊ hoc ideo quia per appellationē aduersarij potest consequi reformationem expensarum. ideo exquo potest intentum suum consequi sine appellatione non debet appellare iudicem deboneſtando q̄ procedit etiam si pars victa appellauerit ⁊ appellationem nō prosequatur. est enim ius acquisitum appellato vt possit illam inuito appellatore prosequi. ⁊ iste est verus casus. d. l. omnem bonorem. lz glo. aliter ibi sentiat. hoc tenet Bart. ibi. ⁊ do. de ro. deci. cclxiij. ⁊ spe. in ti. de appel. §. in quibus v̄si. xxxij. ⁊ io. an. in addi. ⁊ do. an. hic. ⁊ hoc recte iudicio meo voluit ille tex. hoc tñ limitat hic do. an. q̄ñ fuit omissa expēsarum cōdēnatio. si āt fit lata cōdēnatoria contra reū ⁊ absolutio expēsarū pro eo tūc opz actorem appellare * si vult expensas consequi quia nō possz releuari ex appellatione aduersarij cum p̄ illā nō suspēdat absolutoria ab expēsis ⁊ sic dicit posse intelligi istū tex. sed ego non video sufficientem rationem differentie inter hunc casum ⁊ precedētem. nam quādo iudex condēnat minus sufficienter videtur p̄tem absoluere a reliqua parte vbi non fuit petita certa q̄z titas vt in. l. i. C. si aduer. rem iudi. fm vnum intellectum qui cōiter ibi tenetur. ⁊ nō. inno. j. de re iud. c. cum inter. tamen videmus q̄ per appellationem aduersarij potest victor consequi reformationem sentētie. vt in. d. l. oēm bonorem. Jn hoc tñ distinguerem q̄ aut victus appellat a sentētia quatenus erat ꝯ euz duntaxat. ⁊ tunc puto q̄ opz victorem appellare respectu expensarum siue iudex omiserit cōdēnationē expēsarum siue absoluerit q̄z cum tot in effectu sint sententie quot sūt articuli vt. l. etiā de mino. ⁊ nō. gl. in. c. ij. de or. cog. licuit victo appellare quatenus facit ꝯ se ⁊ p̄ ꝓns non repit sñia suspēsa nisi quatenus facit ꝯ victum appellantem. ⁊ ideo nisi victor appeller nō poterit p̄ se aliquid dicere. facit quod nō. in simili in. c. cum olim de cens. ⁊ quod habetur in. d. l. etiam. aut victus simpliciter appellat a sñia ⁊ tunc in distincte potest victor reformationē expensaꝝ consequi. q̄z simplex appellatio a sñia suspendit totam sententiam lz contineat plures articulos. vt in. c. rainaldus. ⁊. c. rainutius de testa. ⁊ sic intelligo ⁊ restrigo tex. in. d. l. omnem bonorē. Aut victus nō appellat. ⁊ tunc potest victor appellare. sumus. n. extra casuz l. omnē bonorē. ⁊ si diceremus ꝓriuz sequeret absurdum q̄z ex non appellatiōe aduersarij victor perderet sumptus factos in litem ⁊ esset in optione iudicis non condēnare ad expensas ꝯ. l. properandū. C. de iudicijs ⁊. c. calūnia de penis. ⁊ hanc opi. tenuerunt do. de ro. ⁊ barto. ⁊ spe. in locis prealle. Sed circa predicta quero quid si expense nō fuerunt p̄ actorem petite nūquid possit appellare si iudex tulit pro eo sñiam in principali ⁊ omisit cōdēnationē expensarum. do. de ro. deci. preal. cōcludūt pro maiori parte q̄ sic q̄z iudex ex officio suo debebat cōdēnationē facere vt. l. ediles. §. item sciēdū. ff. de edi. edic. ⁊ iura dicūt victum victori cōdēnandū. vt. d. l. ꝓperandum. ⁊. c. calūniam. qdam tñ fuerūt in ꝓria opinīōe ⁊ sñia vt ibi refert collector decisionū. sed cum p̄ma opi. videt h̄ trāfire do. an. Aduerte q̄z hec ē subtilis cōsideratio. nam vbicū q̄z pōt iudex aliquid facere ex officio suo si nō facit nō pōt ex hoc appellari dictū est nōbile spe. in ti. de of. iudi. §. impedit. v̄. qd si iudex. tz Jo. an. ⁊ cōiter doc. post Pde. j. c. ꝓr. rō ē q̄z iudex nō tenet ip̄edere offiñ suū ad cōmodum priuati si nō postulatur. vt i. l. iij. §. hoc autez iudicium. ff. de dā. infec. ⁊ nōt inno. in. c. ad nostram. ij. de iureiu. ideo cōiter dicit q̄ si iudex omittit cōdēnationem expensarū q̄z non fuit petitū ñ tenet resarcire ꝺ suo. secus si fuit petitū. hoc nō. glo. in. c. fi. de resci. ⁊ bar. in. d. §. hoc autem iudicium. ⁊. d. l. ꝓperāduz ⁊. d. l. omnē bonorem. ⁊ q̄ nō possit appellari q̄ñ ex pēse non fuerunt petite sentit Spe. in. d. §. i quibus v̄. sed quid si victus. ⁊ forte hec opi. est verior de rigore iuris. imputet. n. sibi quia non petijt. magis. n. debuit sibi, pspicere q̄z expectare prorium motuz iudicis. Et si diceres nonne sepe appellat quis vt ꝓbet non, pbatū vel vt opponat non oppositum in. l. p̄ banc. C. de tempo. ap. ⁊. c. cū ioannes de fi. instr. Respondeo q̄ ob istas cās pōt appellare nō aūt vt de nouo aliquid petat quia hoc non spectat ad iudicez appellationis. ij. q. vi. in fi. ⁊. l. eos. C. de appel.

a Adde q̄ de h̄ scribit ange. in suo consilio lxxxviij. qō incipit i ōi nomine ⁊ sue matris ⁊c. ⁊ qō nōt do. ab i. c. finē, p pe fi. de do. ⁊ cōtu. i rcolect. ⁊ vi de q̄ nō. pe. de an. i. c. fi. alias. i. i. iij. colū. de ap. li. vi. Et ꝓ pte q̄ ille ꝓ quo e lata se tētia sup pncipali sed ꝯ se i expēsis nō possit appellare a cō dēnatiōe expēsaꝝ ē tex: i. l. ꝓperandū. §. finaūt ex gestis ibi nulle penit? ⁊c. C. de iudi. Sed rnde q̄ iō ibi nō appellat q̄z cōdēnat? in expensis erat manifestus contumax. Sz ꝓ parte q̄ actor possit appellare a cō dēnatiōe expensarum si reus appellauit a sñia pncipali sac q̄z ābe ptes possūt simt appellar ab cadē sñia vt est tex. in. c. rainutius ⁊ rainald? de testa. ⁊. c. si duob? i pn. de ap. ⁊ viō bal. i. d. l. oēz bonorē i. v̄. quero de tali casu ⁊ ibi in v̄. ⁊ nō. q̄ idem. vbi dicit q̄ idez erit i cā nullitatis q̄z si iudex omisit cōdēnare victū i expēsis iudex nullitatis h̄ poterit. Et qñ cōtingit ambas ptes ab eadē sñia appellar forte sup diuersis articulis an possit appel

laf ad diuer sos iudices vide tex. in no. ꝛ do. an. ꝛ do. car. et ibi elegant per. do. ab. i. d. c. si duobus.

dices tu ergo ex toto iste ꝓdet sumptus cū non cōpetat sibi aliquod remediū. vt. l. terminato. C. de fruc. ꝛ li. expen. ꝛ. l. in bonefidei. C. de vsur. dico ꝙ sic ꝛ sibi imputet. ar. in. l. iiij. C. depositi. sic limita prędicta vt possit appellari quando expense fuerunt petite. fateor ramē ꝙ si pars victa appellauerit poterit iudex ad quem habere consideratione expensarum licet non fuerunt petite in primo iudicio qꝛ cum succedit in locuꝫ primi iudicis sicut ille poterat ex suo officio condēnare ita ꝛ iste. facit ad hoc quod nō. do. de ro. decis. cccliij. vbi dicūt ꝙ ad appellationeꝫ alterius partis poterit iudex reformare sniam etiam in fauorē ñ appellātis qꝛ succedit loco p̄mi iudicis. facit qđ nōt bar. in. l. expressim. ff. de appel. vñ cōsequit appellatus ex psona alterius qđ ex ꝓpria persona conseq non potest. simile in. l. petende. C. de tempo. in integrū resti. ꝛ ī. c. auctoritate martini. ŏ cōcil. prebē. li. vi. ꝛ prędicta bene notabis quia faciūt ad multa. Subsequenter ad ideꝫ quero quid si aliquis fuit simul cōdēnatus in principali ꝛ expensis. Sol. dicit hic do. an. ꝙ oportet ipsuꝫ ab vtraqꝫ appellare ꝛ consequi vtranqꝫ qꝛ vna per aliam nō sustinēdit. ꝛ hoc dicit tenere Archi. in. c. fi. in fi. de app. li. vi. Sed tu aduerte qꝛ Archi. nō sic loquit vt allegatur. loquit. n. ipse quādo cōdemnatio expensaruꝫ fuit facta añ diffiniti uā sup aliquo articulo. si. n. cōdēnat⁹ nō appellauit ꝛ lapsum est decēdiuꝫ nō poterit postea i appellatione a diffinitiua illaꝫ cōdēnationē prosequi. ꝛ optime loquit per. c. fi. preal. qꝛ illud grauamē ñ ē cōiūctuꝫ negocio p̄ncipali. īmo plus voluit Jnno. in. c. sepe de ap. ꝙ si iudex ,pnunciat super aliqua exceptione ō,pponentē lꝫ tūc nō cōdēnauit i expēsis non poterit postea appellari si post decendiuꝫ fit condēnatio qꝛ ista est executio prie,pnūciatiōis. vnd e ad,ppositū dico ꝙ si in eadem snia iudex cōdēnauit in principali ꝛ i expēsis satis ē simpliciter a snia appellari qꝛ vnica pōt dici sententia. vt in. c. ij. ŝ. de ordi. co. que suspendit ꝓ vnaꝫ appellationem lꝫ bēat plures articulos. vt in. c. rainut⁹. ꝛ. c. rainaldus ŏ testa. Redeo nunc ad cōtrariū primo formatū ꝑ gl. tene seqn tem solutionē in glo. qꝛ forte capl'm petit fructus ab instituto. ꝛ hec solutio est bona. ex qua collige ꝙ institutus non legitime tenetur ad restitutionem fructuū. qđ tamen intellige ſm ea que plene dixi. in. c. grauis de resti. spo. Op. scđo de ꝓbatione lre. naꝫ primo innuit istos canonicos fuisse actores ꝛ tamen postea videt velle oppositū dicēdo ꝙ excōicato defensio reseruatur. Jtem ex quo isti de capło erāt actores qꝛ petebant cōfirmationē q̄re nō repellunt prętextu excōicatiōis ꝯ. c. pia de excep. li. vi. Sol. glo. in v. defensio. intrat banc materiam ꝛ in effectu concludit ꝙ isti erant actores vt satis patet ex littera. sed ex quo sententia fuit lata ꝯ eos intelligunt rei. veniunt enim ad appellandū stimulati ex snia ideo ptextu excōicationis nō debent repelli ne ius eorū pereat.

Ex hac solutione colligit quod dixi in summario ꝙ ad,psecutionē appellationis admittit etiam actor originarius. banc opi. clari⁹ tꝫ inno. hic dicens hoc expressum qꝛ non solum reus originarius. sed etiaꝫ actor potest appellationem suā,psequi,excōicatione nō obstāte ꝛ q̄ capitulum fuit actor ꝑꝫ ſm eū. qꝛ ꝓmo egit coram archiepo petēdo cōfirmationem petri quem elegerant ꝛ appellauit ab ipso quam appellationē ,psecuti fuerunt coram preposito. tertio egit coraꝫ abbate sancti saluatoris ꝛ collegis petēs sniaꝫ absolutoriam laraꝫ pro aduersario retractari. hoſt. hic tenet contrarium qꝛ is qui in principali ē actor ē etiam actor i cā appellatiōis. facit. l. bi q ad ciuilia. C. de appel. ꝛ qđ nō. in. c. i pītia de renun. sicut ergo in p̄ncipali fuisset repulsus ita ꝛ i causa appellatō nis. si ergo vult audiri faciat se absolui. ꝓ hoc facit. j. e. c. pri. vbi in qualibet parte litis potest repelli. dicit ēt ꝙ si tanto tempore steterit excōicatus ꝙ lapsū sit tempus appellationis exercende nō audietur amplius de se. n. conqueratur. ar. ff. de mino. l. cuꝫ mādato. nō ob. hec decre. que videt admittere actoreꝫ originariū qꝛ quatenus capl'm petebat confirmationem erat actor. ꝛ hoc respectu nō ɔꝫ audiri sed eo respectu quo appellauit ab institutiōe cephy. tenebat locū rei qꝛ defendebant iura ecclesie ꝛ hoc respectu ɔꝫ audiri. Jo. an. instat sed tandē cōcludit ꝙ aut appellat excōicatus ab interlocutoria ꝛ tūc finito articulo appellatiōis pōt ptextu excōicatiōis repelli exquo est actor qꝛ iam opponit cause p̄ncipali cuꝫ finito appellatiōis articulo aggredi it iudex cāꝫ p̄ncipalem. ad ħ qđ leg. ꝛ nō. in. c. i. de appella. li. vi. sed prius repelli nō pōt cū veniat stimulatus. aut appellauit a diffinitiua. Et tꝫ simplr opi. Jnn. vt non possit repelli ꝛ hoc pp cōmixtionē appellatiōis ꝛ principalis. nō. n. pōt cognosci de appellatiōe qui cognoscatur de p̄ncipali vñ potius propter iniqtatē grauaminis falsē re ipa ꝛ si nō ex iudicio ,pposito ɔꝫ audiri ēt sup principali q̄ꝫ ,pter principale cōmixtū ipsuꝫ excludi a ,psecutiōe grauaminis. facit. c. sacris de sepul. ꝛ quod ibi nō. ꝛ. l. vna in princi. C. de rei vxo. ac. ꝛ in c. i. ne se. va. banc opi. vt audiatur tenet abb. in. c. i. ŏ excep. li. vi. ꝛ cōiter,moderni hic. banc opinionē credo verissimaꝫ ꝛ dico aperte ,pbari per istum tex. nā si bene ponderet snia lata sup appellatione apte colligit ꝙ capl'm p̄ncipaliter ,psequebat causaꝫ in qua erat actor. fuit enim,pnūciatū ius eligendi ad capl'm ptinere ꝛ confirmatus fuit ab eo electus. Jteꝫ ꝑ pronūciatione proprioꝝ iudicum i eo ꝙ decreuerunt ptem aduersam nō cogendā ad rfidendum eisdem ꝛ sic capitulum nūc erat actor sicut ꝑus. nō ob. c. per tuas. j. de ap. qꝛ illud ,pcedit cū excōicatus appellauit a snia excōicatiōis ꝛ fatetur se ligatuꝫ. vñ cū in omnē euētū sit absoluēdus ex quo excōicatō tenuit. vt in. c. cum contingat de offi. dele. non ɔꝫ audiri volēs litigare super iniusticia excōicationis nisi ꝑus absolutionē petat ne ipsam excōicationē cōtēnere videatur. sed hic non fuit appellatū ab excōicatione sꝫ super alio articulo nec fatebatur se ligatū. vnde si ɔꝫ admitti exceptio exquo prosequitur grauamen ꝑ iudicem inflictum. non ob. c. j. ,pri. qꝛ verus est ꝙ in qualibet pte litis super principali potest opponi excōicatio. ꝛ ita loquitur illud. c. sec⁹ i causa appellationis. ratio diuersitatis qꝛ nullū subest periculum si repellantur a principali sed in causa appellatiōis sic. qꝛ deseret interim appellatio ꝛ sic nō posset se defendere aduersus oppressionē iudicis. Et ꝑ ħ soluit alia questio que sequit in gl. p̄supposito ꝙ audiri debeat ,put. ŝ. dictū est. qđ erit officiū iudicis appellationis. nūquid simplr repta iniquitate snie cassabit illam an etiam cōdēnabit reuꝫ actori excōicato. pone exemplū actor petebat centū a reo iudex ꝓpterā reū absoluit a cui⁹ snia appellauit actor. cōstat iudici ad quē ꝙ debuit reus ɔdēnari actori. nunqd ipe faciet banc cōdēnationē ex quo opponit appellantē excōicatū. Glo. ista attingit qōnem ꝛ ponit duas opi. prima ꝙ cassabit snia de p̄ti vt sic releuet a grauamine sed cōdēnatio differet in eucū absolutiōis qꝛ nō ɔꝫ ferri snia ,p excōicato. scđa opi. in qua gl. videt resti dere est vt ꝛ ferat cōdēnatoria qꝛ cū ñ cōstat illū excōicatū cū nec ad ,pbandu ɔꝫ admitti aduersarius ex quo actor est in cā appellatiōis nō pōt dici ꝙ snia ferat pro excōicato. nō rōnem glo. videt. n. sentit ꝙ si cōstaret nō ɔꝫ cōdēnatoria pro eo ferri. Jo. an. tenet qđ. ŝ. dixi vt rōne grauaminis admixti audiatur etiam sup p̄ncipali. Jo. cal. tenet in p̄ma pte ꝯ hoſt.

vt actor originarius audiat in cā appellatiōis p iſtū tex. ſed dicit q̄ caſſata ſnīa nō dz iudex ferre cōdēna toriam. ⁊ ſic tenet primā opi. glo. ſed dz differri ī tē pus abſolutionis deferende. erit ergo hic diuerſitas in pnunciatiōe ex cā vt ſicut ex equitate pōt ſe in cau ſa appellationis defendere ita dz ſeruari iuſticia q̄ ñ vult vt aliquid adiudicet excōicato. ſ. de iudi. c. ītel lexim⁹. Et dicit q̄ iudex appellatiōis caſſando ſen tentiā dz ,ptestari q̄ p hoc nō condēnat reū actori in p̄ncipali ex eo q̄ de excōicatiōe actoris ſibi eſt legiti me facta fides. ⁊ hāc ,ptestationē dicit obſeruādā q̄ ſimplr caſſando ſnīam vī reū actori pdēnare. hoc vl timū ſimplr nō admitto. ⁊ p̄riū vī ſentire bar. ī. l. cuz apud. ff. iudi. ſol. ⁊ bñ fac ibi tex. ⁊ ī. c. cū cā ō re iud. primū tamē tenuit Bar. in. l. eo. C. de ap. vbi latius hunc articulum ſequitur. hic tamē nō procedo vlte rius q̄ nō ē ,ppria materia nr̄a iō alibi dicaz. vide in ō. c. cū cā. Sed redeo ad primū principale dictū ⁊ eſt ſciendū q̄ pro primo dicto cal. facit q̄ō in ſimili dicunt do. de ro. deci. clxxix. dicentes q̄ lz pro reo cōtumace poſſit ferri abſolutoria nō tñ adiudicato ria. ar. c. cum inter. ſ. eo. ⁊. l. q̄ſuis indubitati. C. de adul. do. an. putat hanc opi. procedere ſi reus a p̄n cipio opponit cū nō audiendū inquantū velit cōdē natoriaz obtinere ſeu declaratoriā. ſecus dicit ſi ex pectat cōcluſionem in cā antequā opponat q̄ tunc non poteſt excipi nec ,pbatio fieri. de procu. c. audi tis. hec diſtinctio do. an. mihi nō placet q̄ ſi pōt obij ci ad condēnationem differendam ante concluſionē ergo ⁊ poſt. cū hec excōicationis exceptio ſit multū priuilegiata vt in qualibz pte litis poſſit obijci. vt. j. c. proxi. ⁊. c. pia. e. ti. li. vi. vbi patet q̄ ēt poſt ſenten tiā pōt obijci ad executionē differendaz. multo ergo fortius poſt concluſionem ad cōdēnationē differen dam. Et pro hoc. q̄ rationes poſite ī. c. pia p̄. pal. mi litāt etiā poſt cōcluſionē. Item q̄ equitate ſuggerē te quandoq̄z admittitur probatio ⁊ ſuſpenditur pri mum iudicium. vt in. c. paſtoralis de cā poſſeſſ. ⁊ ,p prie. ⁊ poſtmodū reperi ꝯ idem tenere ſpe. in ti. ō re nun. ⁊ conclu. §. i. v. ⁊ ſcias. In hoc tamen articulo credo q̄ de rigore iuris poſſet defēdi prima opi. gl. quam ſequit cal. q̄ in cōdēnatione ſeu declaratione ceſſat illa equitas grauaminis que fecit excōicatum audiri. ſufficit enim q̄ ſibi prouideatur aduerſus ſti mulū iniquitatis ſnīe p ceſſationem. nam conceſſuz cōtra regulas iuris ex neceſſitate durat quaten⁹ vi get illa neceſſitas ſeu cā. vt in. c. deus qui de vi. ⁊ ho. cle. ⁊ in. c. ex tranſmiſſa de preſcrip. alia tamē opi. vī verior ⁊ minus deuiat a regulis iuris tū q̄ ſequēdo primā opi. ferēt ſnīa p partes ꝯ id quod habetur in l. in hoc iudicio. ff. fa. her. ⁊ q̄ō nō. in. l. i. C. ſi aduer. remiudi. ⁊ p Inno. de re iudi. c. cū inter. Itez oritur alia difficultas q̄ ex tpe ceſſat officiū iudicis ap pellationis. Itē adduco ho. tex. j. c. pr. vbi certo ca ſu fit cōdēnatio expenſaꝝ in fauorem excōicati. ⁊ ſa tis eſt q̄ executio ⁊ cōmodū ſnīe differat ī tēpus ab ſolutiōis. ita ⁊ fortius credo dicēdū hoc caſu vt oēs iſte difficultates ceſſent. Querit glo. circa mediū q̄d ſi ſnīa in cā p̄ncipali ferē pro actore excōicato. rñ det eā ñ valere. intellige tu q̄ nō valet in effectu q̄ ñ poterit pro ea agere durāte excōicatione ſed poſt ab ſolutionez poterit petere illius executionez. vt dicit in fi. gl. ⁊ probat in. c. pia p̄. pal. vbi de hoc niſi fuiſſz la ta vigore reſcripti ī petrati ab excōicato. vt in. c. i. de reſcrip. li. vi. vbi de hoc. Extra gl. q̄ro q̄d ſi ,procu rator[a] alicuius appellauit a ſnīa lata cōtra ſe demuz fuit excōicatus nūquid poterit appellationē proſeq̄ varie ſunt opiniones vt hic recitat inno. q̄dam dixe runt q̄ non q̄ excōicatus eſt voluntarius. lz n. tene atur appellationem īterponere non tamē ipſaz pro ſequi. vt in. l. inuitus. C. de procu. ⁊. c. non iniuſte. e. ti. Alij dicūt q̄ aut promiſit appellationē proſequi. ⁊ tunc ne veniat ꝯ fidē dz admitti. aut nihil ,pmiſit ⁊ procedat p̄ma opi. ⁊ hanc opi. videtur ſequi inno. lz nō firmet pedes. io. an. dicit poſſe dici q̄ ēt vbi exp̄ſ ſe promiſit non tenetur ꝯ obſeruare quia ⁊ ſi expreſ ſe dixerit promitto tibi q̄ ſi etiam contingat me excō municari appellationem proſequar. turpis eſt pro miſſio propter periculum animarum ⁊ ſic nō eſt ob ſeruanda. xxij. q. iiij. in malis. Si vero ſimpliciter ,p miſit appellationē proſequi non tenetur ſtatu ſic im mutato ſeruare etiam ſi ſuper hoc fuiſſet prestitū iu ramētū. q̄ ſubītelligebat bec cōditio ſi ſtatus meus fuerit nō imutatus. vt p̄z ex notatis ī. c. quemadmo dū de iureiu. ⁊ hanc opi. puto veriſſimaz. facit quod in ſimili nōt inno. in. c. qualiter ⁊ quādo el. i. ō accu. In illa q̄ōne cum quis iurauit nulla rōne reuelare ſe cretuz ⁊ poſtea producitur in teſtē. Itē ñ video qūo potuit iſte nec tacite nec exp̄ſſe ſe obligar ꝯ iuris diſ poſitōez cū pactis priuatoꝝ ius publicū ñ imutet ī. c. ſi diligenti de fo. cōpe. ⁊. l. ius publicū. ff. de pac. nec valet ,ptestatio iuxta nō. in. l. alimēta. C. de neg. ge. Quero hic excōicatus audit p viam appella tionis nūquid eodē modo dz audiri ſi impetrat ſup nullitate ſnīe. Poſt. q̄ ſic ⁊ idez tenuit. j. de re iudi. q̄ō ad conſultationē. mouet q̄ excōicato [b] reſeruat oīs defenſio. vt hic ⁊. ſ. e. c. cū inter. ⁊ nullam exclu dit qui oēs includit. ſ. de ma. ⁊ obe. c. ſolite ad fi. Itē ſi ſe defendit appellando vbi ſnīa eſt aliqua fortius vbi eſt nulla de elec. c. cū in cunctis ⁊ qui ſi. ſint le. c. p venerabilem in p̄n. Item ſi diceremus ꝯ p̄ium poſ ſet de facto in nō modicū tēpus grauamē executioni mādari. ⁊ ſic excluderet excōicatus a defenſiōe. ſub ueniendū ergo eſt illi ante tēpus ne ꝯ iuſticiaz oppri matur. argumē. de ſer. non ordi. c. i. ⁊ q̄ō ibi nō. Jo. an. tenet ꝯ p̄iuz p. c. i. de reſcrip. li. vi. Poſt. tenet idē q̄ō. ſ. in exceptionibus que poſſunt opponi ne man detur ſnīa executioni. de quibus in. d. c. q̄ō ad cōſul tationē. Ex bis putat do. an. q̄ petēs laudū redu ci ad arbitriū boni viri dz audiri nō obſtante excōi catione [c] ⁊ ſimiliter petēs retractari ſnīam que non tranſit in rem iudicatam q̄ ſe defendit aduerſus ſti mulū ſnīe ſtimulantis ⁊ piculum anime. vbi in obſer uatiōe ſnīe verſatur periculnm anime. Ego puto q̄ excōicatus pronocans nō debet audiri niſi quando preiudicium de preſenti ſibi īfertur ex ſententia alſ debet expectare ⁊ cū mandabitur executioni pote rit de nullitate opponere. ⁊ ſic pōt obſeruari opi. io. an. ⁊ ꝯ ſufficiant. Alia que doc. hic tractant ſūt ſatis expedita. ſ. e. c. cū inter. ⁊ in. c. a nobis. ⁊ maxie ō il la q̄ōne an excōicatus [d] audiatur petēs ī integrū re ſtitutionē aduerſus ſnīam a qua nō appellauit. quaz formatꝯ poſti. ⁊ refert p̄rias opi. ipe vero cōcludit q̄ ſi petitur reſtitutio ex clauſula generali tali cā ex preſſa qua ,pbata niſi ſubueniretur dānaretur inno cens vel periret anima ⁊ tunc eſt ſubueniendum. ar. ſ. e. ti. cum inter. §. i. ⁊. ſ. de reſti. ī inte. c. ex lr̄is. vbi vero petitur reſtitutio ex ſolo fauore dependens re pelleretur cum de iniquitate iudicis vel de iuſta ſnīa nō queratur. ar. ff. de mino. l. prefecti. equitas enim ſuadet vt bi qui ſunt excluſi a participatione eccleſie ab omni legū fauorabili auxilio repellātur. vt ī auc. de priui. dotiſ. here. non preſtan. circa medium col. viij. hoc idē tenēt do. de ro. deci. ccccxlij. vt principa liter non petat. ſed ſi velit reſtitui ad appellandū tūc dicūt q̄ admittitur q̄ vt preambulū quoddā incidē ter petitur ⁊ omnia ordinantur ad finē defenſionis. ar. ī. l. oratio. ff. de ſpon. ⁊ hoc ſequit do. an. hic. mi bi placet indiſtincte opi. poſt. niſi īmineat piculū aie non enim eſt ſibi ſubueniēdū ex mero fauore cuz oī

a Utrū ſi procura tor alicuⁱ⁹ qui appel lauit a ſen tentia con tra ſe lata excōicet a iudice cō petēti poſ ſit hac ex cōicatione non obſtā te ,ſequi appellatio nem. ⁊ do. ant. hic cō cludit q̄ ſi

b Et vi⁹ ibi p. do. an. in vlti. colū. ver. nūquid aūt. ⁊ p mo der. in. l. de pupillo. §. q remiſſionez ff. ō ope. no. nūc. ⁊ p bal. in. c. intelle ximus in. i. col. de iudi. Et vtrū ex cōicatus au diat ꝯ ſniaz p viā ſuppli cationis vi de p. d. an. i d. c. q̄ ad cō ſultationē ī vlti. colū.

c An excō municatus petat redu ctionem ad arbitriū bo ni viri. An aūt excōica tus poſſit cō promittere ī arbitrū. vi⁹ p do. an. i. c. cū iter ī. vi. col. ſ. eo.

d Et vi⁹ q̄ de hoc la te ſcribūt. d. de ro. in no uis deciſio. ccccxxxiij.

fauore carere debeat. vt citius resipiscat dicto. c. pia eo. ti. li. vi. Nico. abbas.

e **Exceptionem.** Reus in qualibet parte litis excōicationem ꝑ actorem obijciens audiꝯ et si malitiose distulerit in expensis cōdēnaꝯ. et dato ꝙ nō excipiat ipe iudex publice excōicatum repellet. Diuiditur. naz prima pars ponit dictū qđ dicit spāle et exprimit cām. scđa ibi q si puniri inbet reum dolosum. tertia ꝓcipit fine ope exceptiōis publicū excōicatum repelli. Casus lr̄alis. Exceptio excōicationis inter dilatorias numeraꝯ tñ si reus illā scienter omittat nihilominus eam in qualibet parte litis opponere pōt qđ est spāle in hac exceptiōe cum alie dilatorie ante litis ingressum sint ꝓponende. et ḥ statutū est ne aliquis in ꝑiculū aīe sue excōicato cōicare cogaꝯ: sed si eaz omiserit vt actor fatigetur laboribus et expēsis: cōdēnandus est in expensis legitis actori. In fine dicit si aliquis est excōicatus iudex officio suo repellat ab agendo quāuis huiusmodi exceptio non opponatur. Ber. Nō ibi in periculum ꝛc. ꝙ excōicato non cōicatur fine peccato etiam i iudicio qđ ꝓcedit ꝺubie cū excōicatus est actor. et sic loquitur iste tex. Quid autē si est reus nunquid ꝑ se valeat esse in iudicio sine alioꝝ ꝑiculo. dic vt le. et nō. i. c. itellexim⁹ de iud. Nō scđo vnaz regulaz nōbilem que pōt ex tex. colligi ꝙ terminus ꝓfix⁹ simplr ad aliquid faciendū non ꝓcludit vnam viam ad faciēdum seu ꝓponendū id ex cuius omissione imminet anime periculum. et hec est ratio quare in causa mr̄imoniali snia non transit in rem iudi. vt in .c. latoꝛ. et c. consanguinei de re iud. ỏ quo vide quod plene dixi in. c. iurauit de ꝓba. et vide bo. glo. in. c. latoꝛ. et ibi per bosti. Nō tertio ꝙ excōicatiōis exceptio potest ꝓponi post li. conte. et si malitiose non fuit ꝓposita tēpoze debito. Ex quo iferr̄ ꝙ crimē qđ pōt proponi tpe ordinario et extraordinario in subsidiū pōt illud ꝓponi extraordinario tpe etiaz si malicio se fuit pretermissū ordinario tpe. Sed certe hoc est ꝓpter peccatuz iminēs qđ viget pariter vtroqz tpe alſ videretur secus. ar. in. l. auxilium. ff. de mio. ad ḥ glo. nōbilis in. c. audientiam. ij. de rescri. et ī. c. inter monasteriū. ĵ. de re iudi. et qđ ibi nō. bost. Nō ḥ casum nōbilem in quo ferr̄ sentēcia ꝓdēnatiōis expēsarū in fauoꝛē excōicati. optime facit iste tex. ad nō. s. c. ꝓxi. vt etiam sup ꝑncipali possit ꝓ eo ferri in cā appellationis a diffinitiua. dicit tñ inno. et plz cōiter doctoribus ꝙ lz hic fiat condēnatio expensaꝝ executio tamen differtur donec excōicatus fuerit absolutus. vel ẽm eū est spāle in pena istius rei qui dolose distulit hanc exceptionē ꝓponer̄. Ego fateoꝛ hoc esse speciale. sed dico ꝙ sicut inducit spāle hic ratiōe ꝑdicta ita dicēdū vt sit spāle qñ cā grauaminis est cōiuncta cū negocio ꝑncipali vt tūc in cā appellationis possit ferri sententia etiaz pro actore originali. vt plene dixi. s. c. ꝓxi. Ultimo nō ꝙ in publice notis iudex supplet ex officio. Item iudicē posse iudicare de eo ꝙ est sibi notū vt notoriū facit ad hoc bo. tex. cuz glo. in. l. i. C. qui et aduer. quos. Item inhabilē pōt iudex a limine iudicioꝝ ex officio repellere etiā si nō repellat a ꝑte qz hoc non est simpliciter statutū in fauoꝛem ꝑtis sed publicū. ad hoc. l. quos ꝓhibet. ff. ỏ postulā. et tex. cum glo. in. c. querēdū. ij. q. vij. qđ ꝓcedit etiā si pars ob culpā suā nō posset excipe. vt ē glo. nō. in. c. alieni. e. cā et. q. facit qđ nō. gl. in. c. i. de elec. li. vi. Nūquid autez possit ps appellare si iudex[a] ex officio suo inhabilē non repellit. Joā. an. et doc. cōiter sequētes post Jde. tenēt ꝙ nō. idē Spe. vult in ti. de of. iudi. §. impedit. vbi generaliter dicit iudicē non grauare si non facit ꝙ ex mero officio suo facere pōt. ad qđ bene facit qđ legi. ī. l. iiij. §. hoc āt iudiciū. ff. de dā. infec. qđ est singulariter notandus et vide qđ dixi. s. c. ꝓx. Quero tex. hic dicit ꝙ exceptio excōicatiōis in dilatorijs ꝓponēdis omissa pōt ꝓponi postmodū sed reus venit cōdēnandus i expensis si malitiose ꝓponere distulit. quero igitur qñ est tēpus dilatoriaꝝ ꝓponēdaꝝ. So. glo. i. hinc sumpta occasione ꝓsequit̄ hanc materiam exceptionum ꝓponēdaruz. et in effectu ponit tres spēs exceptionū. quedā. n. sunt dilatorie quedā pemptorie et quedam anomale. et declarant̄ in glo. sed dic latius et clarius ꝙ quedam sunt dilatorie tpales quedam pemptorie et perpetue. ita distinguit tex. insti. eo. §. appellant̄. quedam vo sunt anomale respectu narum eaꝝ qz ex toto nō sequūtur materiā dilatoriarum vel pemptoriarū. dilatorie vo sunt duplices. quedā enim cōcernunt ipm iudiciū vt personam iudicis ꝑtis vel rescriptū. q̄dam cōcernūt ipm negociū ꝑncipale seu rem de qua agitur. ꝓme debent ꝓponi et ꝓbari ante litē ꝓtestataz seu infra terminū expssuz pñtum a iudice ad oēs dilatorias ꝓponēdas vt ꝓbaꝯ ī. c. pastoralis. s. e. et. c. iter monasteriū. ĵ. ỏ sen. et re iudi. et. l. fi. C. e. ti. et nō. ī. l. exceptionez. C. de ꝓba. vbi satis bēs ỏ hac materia. et marie ꝑ Ei. postea āt ꝓponi nō pñt nisi orte fuerit postmodū. vt ī. d. c. pastoral. et in. c. ī finuāte de of. delega. et. l. ij. C. ỏ ꝓfor. etiuſ. li. vel vbi de nouo peruenerūt ad noticiā ꝑtis. ar. ī. d. c. pastoralis. et in. d. c. vt circa de ele. li. vj. et glo. nō. iij. q. vi. exceptio. voluit inno. ī. c. pastoralis ꝑal. et vide quod circa hoc dixi ī. c. ij. ī fi. de or. cog. Nō aūt regule qr̄. f. nō possunt opponi post li. conte. ẽ qz pars litem cōtestando dicit se velle litigare et sic ingreditur negociū ꝑncipale sed ꝑ istas dilatorias dicit se nolle litigare cū veniat ad differendū iudicium. vt in ꝓeal. §. appellantur. et sic ex propositione istarū post lit. conte. resultat quedā ꝛrietas. vt in c. cū cām. ĵ. de ap. et quod ibi nō. merito tāquā ꝛri⁹ nō debet audiri. vt in. c. sollicitudinē de app. et in. l. vbi repugnantia. ff. de re. iur. Jdē dicēdū cū propo nuntur post terminū datum ad dilatorias ꝓponēdas qz ille succedit loco termini iuris. s. litis cōtestate iō debet eodē iure cū illo censeri. d. c. pastoralis et nō. ino. in. c. ex rōne de ap. facit. c. maiores de bap. rō aūt exceptionū ẽ qz quando de nouo superuenerūt vel ad noticiā nouiter ꝓducte fūt nō fuit liber consensus in litigando qz ignoraꝯ nō consentit vt. l. nec ignorans. C. de dona. et. l. si ꝑ errorem. ff. de iur. om. iudi. dicit tñ notāter ista glo. ꝙ exceptio dilatoria circa iudicē nō solum dz ꝓponi ante. lit. ꝓte. sz ēt ante alias declinatorias proponēdo qz proponēdo alias cozā iudice videtur approbare ꝑsonam iudicis et sic nō pōt postmodū iudicē declinare. et idez tenet glo. in. c. inter monasterium. ĵ. de re iudi. et ibi plene per doc. banc tamē opi. sequitur Bar. in. l. quidam consulebāt. ff. de re iudi. et. l. fi. C. ỏ excep. et. l. non videt̄ in iudicē. ff. de iudi. et placet mihi hec opi. qz quēadmodū ꝓducēdo testē videoꝛ ipsius ꝑsonā approbare et postmodū reprobare nō possum. iij. q. iij. §. fiquis testibus. ita et ipsum iudicē approbo litigādo cozā eo super alijs dilatorijs. facit. c. ifinuāte de offi. dele. et plenius dicā in. d. c. iter monasteriū. Jdeo cautela ẽ ad euitādas opi. ꝙ exceptio cōtra iudicē ponatur ꝑ iudicem simpliciter. alie vo differantur ī exituz istius aut ponantur sub conditiōe si ꝓma nō ꝓderit. Si vero ꝓponūtur oēs simplr dic ꝙ videtur in dubio ponere illā que ẽ cōtra iudicem et alias sub cōditione. ar. in. c. causam que de rescrip. et ita voluit Bar. in. d. l. quidā cōsulebāt. qđ ẽ notādū. Secūde dilatorie. s. cōcernētes negociū ꝑncipale sūt ille que cōcernūt ipsam rē de qua agit vt ẽ

a Quando iudex vbi pōt ex officio non repellit agē tē nō potest ab eo appellari ad idez vide do. an. hic in. iiij. colū. circa me. vsi. quidj si iudex. et pe. de anch. p⁹ lap. ī c. pia ī antepe. col. de except. li. vi.

dilatoria ſolutiõis. vt ſi petis a me. x. 7 ego dico q̃ ſi teneor tibi ſoluere hinc ad annum q̃ ſic fuit a principio conuentum. vel feciſti mihi pactum ex poſtfacto 7 de hoc eſt dubium quando debeat proponi 7 ꝓbari. de hoc p gl. hic 7 in. l. exceptionẽ palle. 7 plene p inno. in. d. c. paſtoralis. 7 p bar. 7 ci. in. d. l. exceptionem. Et conclude ſic maxime poſt inno. q̃ aut exceptio opponitur ad proceſſum vt repellat actorem ab agendo 7 debet proponi 7 probari ante litem cõte. ſic ſeruatur in alijs dilatorijs. nõ. n. poteſt actor agere ante tps. vt in. l. continuus. §. eoq̃ tpe. ff. de ver. obli. 7 l. item q̃. ff. de pac. aut opponitur ad merita cauſe. ſ. ne cõdẽnetur ad ſoluẽdum añ tps 7 tũc ſunt opiniões. quidã dicũt q̃ debẽt proponi neceſſario ante litẽ cõte. 7 ꝓbari. vnde nõ ſufficit poſt li. ꝓte. ꝓponere 7 ꝓbare. 7 hoc dicũt p illam. l. exceptionem. que ſic videt loqui. 7 ita videt velle gl. hic 7 i. d. l. exceptionẽ. 7 in. d. c. exceptio. 7 ita tenuit q̃ſdã Pe. vt ibi recitat Ei. 7 hoc q̃ ꝓponẽdo poſt li. ꝓte. videtur ꝓponere cã ſubterfugiẽdi iudiciũ. 7 hanc opi. recitat ẽt Inno. in. d. c. paſtoralis. alij dicũt q̃ ſatis eſt ꝓponere 7 ꝓbare poſt litis ꝓte. 7 tex. i. d. l. exceptõnem. dum dicit q̃ dz ꝓponi ante loquit̃ de ꝓſilio 7 nõ de neceſſitate. 7 hec opi. videt cõior 7 eam tenet Inno. in pal. c. paſtoralis. 7 bar. in. d. l. exceptionem 7 Ja. de are. 7 q̃ſdã Pe. vt ibi recitat Ei. 7 hec mihi plus placet. nã ſi opponit̃ ad merita cauſe ſatis ẽ eam ꝓponere poſt li. ꝓte. Cõcludit. n. actorem male petere. vt in iuribus pal. Poſt. in. d. c. paſtoralis. tenuit p̃mã opi. 7 do. an. ſcõam. Sed circa hoc q̃ritur vſq̃ ad q̃ tempus hoc vltimo caſu põt ꝓbari. inno. dicit ibi q̃ vſq̃ ad ꝓclusionẽ in cã 7 nõ poſtea 7 dixerũt quidam q̃ p teſtes ꝓbari nõ poteſt niſi ante publicationẽ atteſtationũ ſup̃ principali. ſz tu dic melius q̃ aut articulus qui nũc formatur eſt directe cõtrarius prio 7 ꝓcedit hec opi. 7 ꝓbat̃ in. c. fraternitatis de teſt. 7 ſic intellige 7 reſtringe gl. i. l. pemptorias. C. ſen. reſcin. nõ poſ. aut nõ eſt directe ꝓrius immo ambo facta ſunt cõpoſſibilia 7 tũc poteſt ꝓbari poſtea ſicut obſeruat̃ in qualibet pemptoria. vt plene dixi in. c. i. de or. cog. 7 facit. c. finem de do. 7 ꝓtu. 7 in. c. de teſtibus. ſ. de teſti. Exemplũ primi ſi poſt publicatas atteſtatiões dico q̃ ego ꝓmiſi dare non pure ſed ad tempus. Exemplũ ſecundi ſi dico q̃ ex poſtfacto feciſti mihi pactũ de nõ petẽdo vſq̃ ad annum. hic. n. ceſſat timor ſubornatiõis ſicut in qualibet alia pemptoria compoſſibili cũ facto ꝓcipali. 7 hoc exꝑſſe voluit Jo. an. in hac dilatoria ſolutionis i addi. ſpe. e. ti. §. nũc dicẽdum facit q̃ nõt Bar. i. auc̃ qui ſemel. C. de ꝓba. 7 facit optime tex. in. d. l. exceptionẽ. Ad idẽ q̃ritur quid ſi hec exceptio dilatoria ſolutionis nõ fuit oppoſita. ꝓclude poſt bar. i. d. l. exceptionẽ. q̃ aut de eo nõ conſtitit iudici 7 tũc iudex ſimplr condẽnabit ſm inſtrm 7 ꝓbatiões actoris. aut cõſtitit iudici q̃ reo cõpetebat hec exceptio ſz nõ fuerit oppoſita 7 tũc aut inerat obligationi. vt puta q̃ a principio fuit cõuẽtum vt fieret ſolutio pꝰ biẽnium vel fuit appoſitũ pactũ icõtinẽti de non petendo infra biẽniũ 7 tũc q̃ hoc pactũ videtur ieſſe illi obligationi. vt. l. lecta. ff. ſi cer. pe. iudex dz illũ condẽnare ad ſoluẽdũ i termino q̃ de qua re iudex cognouit de ea debet ꝓnũciare. l. de qua re. ff. de iudi. 7 c. cum ſuper de cã poſ. 7 ꝓprie. 7 in hoc caſu intelligе inno. in. d. c. paſtoralis. Poſt. tamẽ ibi dixit q̃ iudex debet reo duplicare iducias p ea que habẽtur in. c. vno de plus peti. ſz de hoc vltimo dic vt ibi nõ. aut pactũ de non petẽdo. j. biẽniũ fuit appoſitum ex poſtfacto 7 tũc iudex cõdẽnabit pure. q̃ ex quo nõ opponitur exceptio remanet actio nõ eliſa ſm bart. 7 nota bene hoc dictũ 7 ita reſtringe dictũ inno. Ex quo hẽs q̃ iudex nõ debet ſupplere pemptoriaz ad cõmodũ ptis nõ opponẽtis lz de ea conſtet. facit. l. iiij. §. hoc aũt iudicium. ff. de dã. ifec. 7 quod nõt inno. in. c. ad noſtram. ij. de iureiur. ſecus vbi cõſtaret nullũ ius cõpetere actori. vt in. c. ſacerdotib⁹. xi. q. i. nõ. inno. in. c. i. de offi. dele. 7 i. l. ſi pupilli. §. videamus. ff. de neg. geſ. 7 vide q̃ nõt bar. in. d. l. lecta. et hec ꝺ dilatorijs. Circa pemptorias dic q̃ quedã ſunt pemptorie reſpectu actionis vt q̃ directe opponuntur actioni vt pactũ de nõ petẽdo. quedã ſũt pemptorie reſpectu itẽtionis vt q̃ſ non cõpetit actio. puta quia ſoluit vt dixi. ſ. ſuper rubrica. Item ſcias q̃ quedam peremptorie cõcernũt ipſam obligatõem vt pactum de non petendo. Quedam vero concernũt exactionẽ vt eſt exceptio que cõpetit viro cũ conuenit̃ ſuper reſtitutione dotis vt non teneat̃ vltra q̃z facere poſſit [a] de qua in. l. alia. 7 in. l. ex. diuerſo. ff. ſo. ma. Item pone exemplũ in exceptiõe cõpẽſationis vt in. l. q̃ in die. §. i. ff. de cõpen. ꝑme exceptiones regulariter debent ꝓponi 7 ꝓbari poſt litẽ ꝓte. vſq̃ ad cõcluſionẽ in cauſa. d. l. pemptorias. intelligendo tñ vt dixi i. d. c. i. de or. cog. 7 ꝑm q̃. ſ. dixi in dilatoria ſolutiõe nõ aũt poſſunt ꝓponi ante li. ꝓte. q̃ cũ iſte cõcernant negociũ principale oz q̃ prius partes ingrediantur iudiciũ ſup̃ ipo negocio ꝑncipali q̃z deueniant ad cõflictũ ſicut i bello materiali. nõ enim prius pñt pugnare q̃z vtraq̃ pars ingrediat̃ i campũ. hoc fallit in exceptiõibus litis finite que poſſunt opponi ante 7 poſt vt ẽ exceptio rei iudicate trã ſactionis vel iuriſiurandi de quibus dicẽdũ vt in. c. i. de li. cõte. li. vi. rõ eſt in illis q̃ cũ ſemp̃ inſtantia iudicialis incobata fuerit 7 finita noluerũt iura vt pars itex cõpelleret aſſumer̃ nouũ iudiciũ q̃ ſic ꝓceſſus poſſz eſſe infinit⁹. Itẽ fallit vbicũq̃z pemptoria ẽ notoria q̃ in notorijs non debet iudex pati cauſam deduci in iudicium. vt eſt bon. tex. in. c. quoniam de ſi. preſby. voluit noranter Spec. in titu. de exceptioni. §. dicto. ver. ſed pone. 7 nõ. Joan. andre. in. d. c. i. Idem ſi probatur per inſtrumẽtum ꝑ q̃ actor nihil excipit ſeu excipere põt. vt notanter dicit Jo. an. in addi. Spe. e. ti. §. dicto. v. ſed an reus. Idem vbi cũq̃z exceptio concludit actori ius non competere. vt puta ſi excipio q̃ ego ſolui poſſum. n. ꝓponere ante li. cõte. 7 impedire conteſtationẽ q̃ ſi nullum ius competit actori ergo non põt agere q̃ ſine actiõe nemo experit̃. vt. d. l. ſi pupilli. ergo nõ teneor intrare iudiciũ. 7 hoc ꝛz bar. in. l. cõquerebat̃. 7. l. vir bonus ff. iudi. ſol. 7 bene facit ibi tex. vide aliquas alias exceptiones in materia p Spe. in. d. §. dicto. v. hoc tñ fallit. 7 p Arch. in. d. c. exceptio. iij. q. vi. Item ſcias q̃ ſi iſte exceptiões pemptorie omittunt̃ vt in inſtantia ꝑncipali pſit opponi in cauſa appellatiõis. vt i. c. cũ ioãnes de fi. inſtru. 7 l. p banc. C. de temp. ap. niſi malitioſe fuerint ꝓtermiſſe. vide ad hoc q̃ nõt gl. 7 Poſt. in. c. inter monaſterium de re iudi. 7 in. c. ad audiẽtiam. ij. de reſcrip. 7 hoc ſequit̃ do. an. hic q̃ eſt notandũ. ſecus in dilatorijs. ille. n. indiſtincte proponi nõ poſſunt in cauſa appellatiõis. vt eſt tex. nõ. i l. ita demũ. C. de ꝓcu. 7 ħ q̃ i cauſa appellatiõis durat effectus cõteſtationis facte in ꝑncipali. vt in. c. ꝓtuas de appel. 7 in. l. ſi. C. de tẽ. ap. Cõclude tñ q̃ in illis caſibus in q̃bus poterant ꝓponi in cauſa ꝑncipali poſt cõteſtationẽ poterunt regulariter opponi i cauſa appellationis. q̃ litis appellatio ſuſpẽdit effectum actoris vſq̃ ad tempus litis cõteſtate vt dictis iuribus. 7. l. i. ff. ad turpil. 7 in. c. veniens de iureiu. 7 nõt bar. in. l. ita demũ. alie ꝺ pemptorie nõ concernentes ꝑncipalem obligationez ſed exactionem poſſunt proponi 7 probari poſt ſententiam. vt. d. l. ex diuerſo in fine. 7. d. l. in diem de compen. 7 idem in

a Cauetu q̃ panõ. hic vult q̃ iſta exceptõne maritus exigatur vltra quã facere poſſit ſit perẽptoria 7 idẽ voluerunt glo. et barto. in. l. i. C. de iuris 7 fac. igno. ſz in hoc errãt q̃ imo exceptio ne quiſ exigatur i effectu vltra q̃ facer̃ poſſit q̃ cõpetit marito dãnato inſolidũ ſocio militi donatori 7 ſi ẽ exceptio dilatoria ita ꝛz gl. ordi. 7 melior de iure et nõ. in. §. appellantur. i ver. agẽtib⁹ i ſi. inſti. eo. 7 ibi ang. de arc. gl. 7 ibi ipemet bar. in. l. iij. ff. de excep. bar. 7 alij. in. d. l. 7 ex diuerſo. §. ſi. ff. ſo. matri. bart. i. l. q̃ noie i ſi. ff. de ꝓdi. in de. ful. 7 do. Jaſõ. ꝺ maino i. d. l. i. et iſtud apparet viua rõe nã ille dñr exceptiões pemptorie q̃ i totũ 7 ippetum tollũt intẽtionẽ agẽtis. Ille vero q̃ nõ tollunt i totuz ſed differũt ad aliq̃ tẽpus ſũt dilatorie vt ꝺclarat tex. i. d. §. appellat̃. Sed ſic ẽ q̃ exceptio cõpetẽs marito donatori 7 ſimilibus nõ tollit in totũ ſed differt q̃ poſſz maritus fieri ſoluendo q̃. l. i dubio pſumit. l. ſi defunct⁹. C. arbi. tu. Ergo apparet

q̄ ē exceptō
solū dilato-
ria. itē ñ cō-
petit nisi ma
rito. ergo eo
mortuo ces-
sat solum. er
go est dilato
ria. tertio p̄z
q̄ si marit⁹
soluat ñ re
petit. q̄ ſ. q̄
ista exceptō
cēſet dilato
ria nā si cen
seret pēpto-
ria posset ꝓ-
lutū repetē
l. quo noīe
l. nā si ma-
ritus. ff. de
cōdi. inde.
a Tu viō
ēt gl. i. l. exce
ptiōes āt p̄-
petue ī l. fi
ff. de excep.
gl. ibi pau.
de ca. i. l. iter
eos. ff. de re
iud. ē ēt ter.
aptus q̄ ex
ceptō ne qs
cōueniat ni
si ī quātū fa
cere p̄t. pōt
oppōi ēt p⁹
ſniaz i. l. q id
q̄ ī p̄n. ff. de
do. ī. l. nen
sen⁹. ff. de re
iudi. Nō li
mita vt per
bal. i. l. ab ex
ecutiōe cir.
fi. C. quoruz
ap. nō reci.
vt sit verum
nisi⁷ inder
añ sniaz sta-
tuiſſz ī minū
pti ad oppo
nēdū oēs ex
ceptōes pē-
prorias dila
torias ī añ
malas ꝓut
tota die fit
tūc si iſte ex
ceptōes q̄ di
minuūt exe
cutionē non
fuerit oppo
site añ sniaz
ñ poterūt ēt
opponi post
sniaz q̄ ē ve
rū multū li-
mitat istam
doctrinā pa
nor. ī bar. ī
l. i. C. de iur.
ī fa. igno. ī
istā limitatōez
simplr̄ seq̄t
d. alex. imo.
in. d. l. ex di-
uerso. ℣. fi. ī
nullus p̄di
cit. bene fac

similibus. ī vide⁸ glo. in. d. c. exceptio. ī nōt Ci. in
d. l. exceptionē. Quedā sunt vt dixi exceptiōes anor
male que nō sequunt regulam aliaz. de pemptorijs
habuistis supra multa exēpla vt p̄z ī illis que posſūt
opponi ante li. cōte. vel post sniam. de dilatorijs po-
ne exēplū in sn̄a excōicationis que pōt opponi in q̄
liber parte iudicij. ī vide bo. rex. in cle. vna. e. ti. Itē
exceptio falsi ꝓcuratoris ī quelibet alia que reddit
iudiciū retro nullū pōt opponi quādocū q̄z. de quo
in. c. in nostra de ꝓcu. ī in. l. l3. C. eo. ti. dico tñ q̄ ex
ceptio excōicationis pōt opponi etiā post cōclusio-
nem in cā. ar. in. c. pia p̄al. ī notabiliter voluit Spe.
in ti. de renū. ī cōclusio. §. i. v̄. ī scias. regulariter āt
post cōclusionē nō admittunt alique ꝓbationes nec
eriaz allegatiōes. vt in. c. cū dilectus de fi. instru. nōt
Inno. in. c. pastoralis de cā pos. ī ppīe. nisi equitas
magna ꝑium suadeat. vt in. d. c. pastoral⁹. nōt Spe.
in. v̄. p̄al. ī hec sufficiant quo ad materiā prime glo.

In eo tñ q̄ glo. iſta variat an ꝓbata exceptione
excōicationis ꝓcessus prius habitus remaneat nul-
lus.ᵇ dic melius q̄ aut ꝓbat excōicatio ꝑ iudicez. ī
dic vt le. ī nō. in. c. ad ꝓbandū de re iudi. aut ꝑ partē
ī aut ꝑ reum ī nō nocet excōicatio. vt in. c. intelleri-
mus. de eo tñ dic vt le. ī nō. in. c. cū inter. ī. c. dilecti
ſ. eo. aut ꝑ actorem ī si sumus in causa appellatiōis
dic vt. ſ. c. ꝓri. ī si in causa principali. aut agebatur
coꝝ ordinario ī valent gesta ante q̄z repellat. vt i. c.
pia eo. ti. li. vi. aut coram delegato. ī dic vt in. c. i. de
rescrip. eo. li. Op. ī videt q̄ si scienter omittitur
exceptio excōicationis ante li. cōte. nō possit oppo-
ni postea. vt in. c. insinuante de offi. dele. So. gl. iij.
hoc esse spāle in excōicatione. vt dixi. ſ. rō spālitatis
colligit ex tex. ī facit hec glo. ad id q̄ dixi in notabi
libus. Et aduerte q̄. n. hic dicit ꝓcedit quando
excōicatio opponitur dilatorie. ſ. ad differendum li-
tes modo predicto. si vero pemptorie ᶜ puta ad infe
rendam electionem nullam propter excōicationem
eligentium tūc opponit post litē cōte. sicut alia per-
emptoria. ad hoc quod nō. in. d. cle. i. e. ti. Op.
ī videtur q̄ reus nō debeat cōdēnari in expensis si
excōicationē ꝓbat ꝑ actorē qm̄ actor non frustra fe-
cit illas expensas cuz teneant omnia gesta donec ex-
pellat ī eo absoluto poterit illis vti. vt in. d. c. pia. e.
ti. li. vi. So. dicit glo. in. v̄. cōdēnandus q̄ olim ꝓces-
sus erat nullus alias ꝓcederet ꝑium bodie vero se
cus vt in. d. c. pia. ī sic sentit q̄ bodie nō haberet lo-
cum ista condēnatio expensaz. ī hoc respectu excōi
cationis actoris sed respectu iudicis dicit glo. ꝓces-
sum nō tenere si excōicatio erat notoria p̄ dictū. c. ad
ꝓbandum. sed glo. nō aperit an malicioſe differens
opponere ꝑ iudicem sit cōdēnandus in expensis cū
frustra aliqua pars reperiat expēsas feciſſe circa ꝓ-
cessuz nullū. Ego credo q̄ aut actor ignorabat ī ba
bebat locū cōdēnatio p̄ rōnem huius tex. aut sciebat
iudicem excōicatū ī seipsum decepit ideo dz cessare
condēnatio. ad hoc. l. i. ff. ō ac. emp. ī qō nō. in. d. c.
ad ꝓbandū. Item respectu partis dicit Jo. an. per
rōnem huius glo. ī hunc tex. q̄ si malitioſe distulit
reus opponere exceptionē excōicatiōis ꝑ rescriptū
impetratū ab excōicato q̄ locus erit condēnatiōi ex
pensaz cū expēſe lites ueri sint p̄dite p. c. i. de rescri.
li. vi. Sed extra glo. quero nūquid indistincte ba
beat locū hec condēnatio expensaz data inualidita-
te ꝓcessus. dic q̄ non. p̄mo. n. requiritur q̄ malitio-
se reus distulerit opponere vt p̄z ex lra. ī ideo dicit
inno. q̄ si ex iusta causa reus distulerit. puta q̄ tunc
nō habebat ꝓbationes paratas cessabit hec condē-
natio. qō ēt placet Host. allegat. l. argentari⁹. §. pe.
ff. de eden. adduco bo. tex. ī. c. plerūq̄z. ij. q. vij. Se
cundo requirit q̄ actor ignorauerit se excōicatū. vt

puta q̄ absens existens in remotis fuit excōicatus.
ar. de ap. cū sit. ī re⁹ hoc sciebat ī malitioſe distulit.
vſi cū actor ñ deb̄ēdat in aliqua culpa merito reus
dolosus cōdemnatur actori bone fidei vt hic ī ar. in
c. apostolice de cle. ex. mi. si vero actor sciebat se ex-
cōicatum tūc cessabit hec cōdēnatio sm Host. Pe.
ī ab. q̄ vterq̄z reperitur in culpa vnde cōpēſabitur
dolus cū dolo ī culpa cū culpa. ff. de dolo. l. si duo.
ī. ff de cōpensa. l. si ambo. ī. j. de adul. c. pe. ī vltio.
Ego dubito an hoc sit verū. primo q̄ tex. iſte expo-
scit seu ponderat maliciam rei ī nil. dicit de ignoran
tia actoris. scō q̄ presuppoſito q̄ actor sciat se ex-
cōicatum non est in dolo sed in culpa dūtaxat ō cle.
ex. mi. c. illud. sed reus qui malicioſe distulit cā deci
piendi ipsum actorem ē in dolo. dolus aūt ꝑponde-
rat culpe. vt. l. itē si obstetrix. ff. ad. l. aquil. Itē reus
hic punitur ex suo dolo dūtaxat q̄ nō oppoſuit tem
pore debito sed malicioſe distulit. non. n. deberet de
rigore post tps admitti. pro prima tamē opi. pōt sic
argui. scienti non fit iniuria neq̄z dolus vt in regula
scienti de reg. iur. li. vi. ī actor sciens se excōicatuz ī
nihilominus se ingerens seipsum decipit. vt in. l. i. ff.
de ac. emp. Item iſte ꝓcessus erat nullus etiā si iſte
reus nunquā oppoſuit saltē ꝑz hec tpa vt voluit ista
glo. ergo q̄ reus nunc excipit nō ledit actorē immo
potius cōſuluit q̄ melius ē nūc opponere q̄z nunq̄z
opponere. forte hec pars ē verior. Alterius que-
ro in quibus expensis fiet ista cōdēnatio. ꝓclude ꝑz
inno. q̄ aut excōicatio ꝓbatur ī babebit respectus
ad oēs expēsas factas super principali vel alijs exe
ptionibus vsq̄z ad tempus oppoſite exceptionis ex
cōicationis. ad expensas aūt quas reus fecit ī hac
ꝓbanda exceptione non condēnabitur actor q̄ in h̄
non verauit actorem quod patet ex sententia ꝓ ipo
lata. ar. C. de iudi. l. rem non nouam. Ego itelligo h̄
de expēſis factis a tempore quo fuit in mora excom
municationem obijciendi. nam ante moram cuz nō
fuerit in culpa non video quare debeat condēnari in
expensis. ar. in. c. ij. de consti. ī quod nō. in. c. cuz di
lecti de do. ī contu. vtputa in expensis quas fecit ac
tor in citando vel libellum porrigendo ī similibus.
non enim tenetur reus ilico obijcere cum in multis
casibus potest excommunicatus interuenire in iudi
cio ideo potuit reus ante oia petere copiam libelli.
ar. in. l. non videtur in iudicem. ī qō ibi nō. ff. ō iud.
Si vero reus excōicationem non ꝓbauit tūc soluz
actor cōdēnabitur in expensis factis in hac exceptio
ne non aūt in alijs q̄ nō frustra actor illas fecit cum
possit prosequi negocium principale. ī. c. pia. li. vi.

Quero quid si excōicato erat occulta nūquid re-
uocat ꝓcessus vel sn̄a excōicatiōe nō detecta. So.
glo. ante pe. arguit p̄ istū tex. q̄ nō q̄ nō cogit quis
diuinare. aduerte q̄ hoc poterat ꝓcedere de iure an
tiquo sed bodie dic in iudice vel legato vt nō. i. c. ad
ꝓbandū p̄al. respectu actoris dic q̄ si gestū est coram
ordinario valet indifferēter siue sit occultus siue pu
blicus. vt in. d. c. pia. si coram delegato non tenet ꝓces
sus si rescriptū fuit impetratū ab excōicato lz occul-
to p. c. i. de rescrip. li. vi. ī ibi p Joā. an. facit qō nōt
inno. in. c. cū dilectus de cōsue. Sed q̄ro hic dici-
tur excōicatū publice p̄ iudicē repellēdū lz reus nō
excipiat qū dicit publicus. So. dicit glo. multū nō-
biliter. q̄ si iudex tulit illam sn̄iam in loco vbi publi
ce iudicare ꝓsueuit p̄sentibus officialibus suis ī pti
bus vel altera pte p̄ contumaciaz absente satis dicit
publicus alis sec⁹. ad hoc adducit. l. si vt ꝓponis. C.
quomodo ī qñ iudex. illa lex vt dicit Jo. an. ī bene
paz facit. solū enim ꝓbat a ꝑio sensu q̄ sn̄ia tenet ñ
aūt q̄ dicat notoria seu publica. sed melius facit ꝑm
eum. l. in donatiōibus. C. de dona. ī qō ibi nō. ī. C.

ter. ī. c. pa
storalis. ſ.
c. tamē ille
tex. loqtur
ī excep. di
latoriis te
neas semp
cordi quia
ī practica
quotidie
fit. scō li
mita nisi
tales exce
ptōes fuiſſ
ſēt opposi
te añ sniaz
p̄ p̄z ī re
probate p̄
iudicē tūc
nō posſet
opponi p⁹
sniaz i exe
cu. rō ē q̄z
ex quo fue
rūt exp̄sse
reprobate
dicerēt. tē
oppōi ꝑ se
tētiā nec ef
sent tūc cō
passibiles
cū sn̄ia gl.
ē ordi. i. d.
l. nēsenius
§. fin. di. ī
bar. i. d. l.
ex diuerso
§. fi. bal. in
d. l. ab exe
cu. i pe. col
Nūqd āt
ī isthis casi
b⁹ ī filib⁹ ī
gb⁹ tales
exceptiōes
perempto
rie p̄nt op
poni p⁹ sen
tentiā post
sint ēt op
poni p⁹ tē
p⁹ quadri
mestre q̄
dat condē
natis ad
soluēdum
gl. ē multū
sing. q̄ sic
quā miruz
nō ad exte
sionē bul⁹
doctrie in
d. l. ab exe
cutiōe i. v̄.
excedat cir
ca med. q̄
bar. ibi ml
tū nō. ī cō
mendat.
b Vide
pau. de lia
za. ī cōmē-
to. c. si cele
brat ō cle.
ex. mi. ī pe.
q.
c Nō sin
gularem li
mitationē
ad. c. ī sinu

ante de of. dele. ꝛ idē dicit. d. an. b. i. vi. col.

de dona. oiuz. finaliter dicit tenēdū qꝺ nō. in cle. eos de sepul. in glo. in. v. publice. ꝛ ibi obscure loquitur videt tñ ibi velle qꝫ respectu aliozū nō dicit quis publice excōicatus eo qꝫ sniа fuit lata presentibꝰ officialibus ꝛ partibus. vt dicit ista glo. qꝛ iura exigūt publicitatez respectu aliozū quo ad hoc vt ꝑsumaī scia ꝛ sic ex multitudine assistētiū tempore excōicationis dicemus eam publicā vel occultā. ego dicerē qꝫ aut agit de pena incurrenda respectu cōicantiū publice ipi excōicato ꝛ hz locuz illud dictū Jo. an. qꝛ verba debent stricte capi ne quis puniaī ꝛ maxime sine culpa. naz de facili nō babeī noticia de eo qꝺ iudex egit in bancho suo cozā paucis sed respectu ipius excōicati satis credo excōicationē esse publicam si ipse interfuit vel fuit ad ħ citatus. qꝛ id qꝺ fit in iudicio dicitur notoziū. vt i. c. vestra. ꝛ i. c. fi. de coha. cle. ꝛ mu. quinimo dicit id qꝺ ex ꝓbatiōe cōstat manifestū. vt in. c. cum oliz de ver. sig. Et ꝑ hoc infero qꝫ etiā vbi agit de incurrenda pena vt i casu illius cle. eos. respectu scientiū sniam esse latam ꝓut hic dicit. in hac gl. dico istum dici publice excōicatum. ꝛ sic isti incurrēt penas inflictas ꝟ cōicantes vel sepelientes publice excōicatum lz aliter ꝛ minus bene videaī sentire ista glo. Item quo ad dispositiouē huius. c. vt iudex illū repellat. glo. ista optime loquit. vt in. d. c. vestra i fi. Credo ēt qꝫ si nō fuit excōicatus in iudicio sed extra ex quo nō fuit pubice excōicatus sufficit ꝛ credo qꝫ verbuz publice nō debet hic capi ꝓ notorio sed pro specie distincta a notorio. iuxta nō. i. d. c. vestra. ꝛ satis est qꝫ ꝓbari potest excōicatus. sic. n. pars potest opponer excōicationē lz nō sit notoria vt hic ꝛ in. d. c. pia. ita ꝛ iudex cū boc fiat in fauorē publicuz rōne cuius pōt iudex supplere ex officio. vt nō. i. l. iiij. §. boc aūt iudiciū. ff. de dā. infec. Item iudex tenet ex officio suo inquirere de habilitate ꝛ ihabilitate accusatoris seu actoris. vt. ij. q. vij. c. querēdū. ꝛ. l. quos ꝓbibet. ff. de postu. ꝛ. l. filiusfamilias. §. milites. ff. de procura. ꝛ ad hoc pōt testes recipere. ad ħ quod nōt Bar. in. l. i. ꝓpe finē. ff. de qōni. vñ ponitur hic publicū vt differat ab occulto. qꝛ si probari nō pōt excōicatus lz sit in veritate excōicatus debz iudex si lere alias opponere ꝛ repellere. ad hoc. ij. q. vij. plerunqz. ꝛ. vij. q. ij. si vnde. ꝛ. c. placuit. que iura ad ħ optime faciunt. hoc enim prodest ipsi excōicato cuz se cōioni hominum igerendo peccet de cle. ex. mi. illud. ac alijs qui scienter cum animarū periculo ipsi cōmunicauerunt. facit. c. cuz nō ab hoīe. ꝛ quod ibi nō. de sen. ex. ꝛ quod ibi habetur in glo. se. Et ꝑ hec pñt decidi due qōnes quas ponit hic inno. prio qd si actor oblato libello repellitur iudicis officio sz reus instat vt agat ꝛ prosequatur quod potest reus facere iuxta nō. in auc. qui semel. C. quō ꝛ quādo iudex. ꝛ. c. causam de do. ꝛ contu. nūquid iudex debet eū repellere. inno. dicit qꝫ non. Idē videtur ibi dicē dū si reus nō fuerit adhuc conuētus sed timet ab eo conueniri. vnde pōt reus instare vt compellatur agere iuxta formam. l. diffamari. C. de inge. ꝛ manu. et c. conquerentē ꝑm vnā lectu. de of. or. nam si dicerēmus contrarium sequeretur qꝫ id qꝺ statutū est i fauorē nō excōmunicati retorqueretur in ipsius odiū cōtra. l. qꝺ fauore. C. de legi. ꝛ. c. qꝺ ob gratiam de reg. iur. li. vi. Ego per ꝑdicta dubito an hec sint vaquia nō agitur hoc casu de vtilitate partis tantum sz de publica. hinc est qꝫ parte nō excipiente iudex dz supplere. Et pro hoc dicto sunt due glo. ꝑma in. c. q̄ rendū est super verbo a iudice. ꝛ in. C. alieni. in glo. i ver. argumento qꝫ index. ij. q. vij. ergo nō potest sola volūtas rei impedire iudicis officium. sz si reus pōt in hoc aliquid pretendere interesse ꝓcedat tūc opi. inno. ꝛ videtur satis honestū vt agat ꝑ ꝓcuratorez. alias ꝓcedat contra eū tāquā cōtra cōtumacē qꝛ nō legitime cōparet in iudicio ꝛ ħ sufficiāt. Nico. abb.

a **Aduersario.** ° Casus. Nō competit exceptio rei iudicate reo absoluto qꝛ non possidebat. Et nō diuidit. Casus. lr̄alis. Aliquis conuenit aduersariū suū sup aliqua re quā possidebat tē pore litis cōte. Sed qꝛ postea sine dolo desijt rez illam possidere fuit absolutus: postea eandē rez cepit possidere: actor petit eandem rē: querit an res iudicata ei obstet. ꝛ respōdet papa qꝫ nō obstat exceptō rei iudicate. Ber. Nō ꝓmo qꝫ in actione reali venit sniа absolutoria ferenda. si reus sine dolo pendē te iudicio desijt rem petitam possidere. Nō scḋo exceptionē rei iudicate nō cōpetere qñ cessat cā sniе iam late lz eadē sit cā petendi ꝛ idem corpꝰ vel quantitas petaī ac eadē sit ꝑsonarū cōditio. hic. n. omnia ista cōcurrebant sed qꝛ absolutio fuit facta qñ reus desierat possidere sine dolo qꝛ cessat rō sniе ꝓcedit iudiciū exceptione rei iudicate non obstante. facit. c. odoardus. ꝛ qꝺ ibi nō. ꝺ solu. hinc dicit Bof. hic qꝫ si reus absoluit qꝛ ante diē vel cōditionē agebat non obstat aduenięte die vel cōditionis euentu exceptio rei iudicate. alle. l. grece. ff. de pig. §. fi. ꝛ. ff. de edi. edic. l. bouē. §. pe. ꝛ vlti. Idem dicit si fuit absolutꝰ reus qꝛ inepte agebaī. vt. s. de iudi. c. examinata. ꝛ l. i. ff. si mes. fal. mo. dix. Glo. ꝑma est clara. ꝛ tu canonista nō eam. Et in eo qꝫ dicit sufficere reuz possidere saltē tempore sniе dic qꝫ non requirit precise possessio nec a ꝓncipio nec tempore sniе sed sufficit detentatio. vt. l. officiuz in fi. ff. de rei ven. ꝛ nō. in. c. examinata de iudi. nisi nominauerit dñm in iudicio. vt in. c. qñ vt lite nō cōte. §. qꝫ si ꝛ. l. ij. C. vbi in rem actio. Uenio ad glo. ij. qꝛ recitabo nō vt iacet sed seruato ordie cōpetētiozi. Et ꝓmo quero quare pōderaī in tex. qꝫ sine dolo iste desierat possidere. So. glo. ista formauit ꝓpe mediū hāc qōnē quā competentius posuisset hic in principio. ꝛ solnēdo dicit qꝫ ideo si dolo desijsset possidere non fuisset absolutus sed condēnatus ac si possideret qꝛ dolosus pro possessore habetur. allegat multa iura ꝛ hodie hēs tex. in regula pro possessore de reg. iur. li. vi. ꝛ dic qꝫ cōtra possidentē qui dolo desijt possidere non competit rei vēdicatio directa qꝛ verba deficiūt. vt i. l. siqs id quod. ff. de iurisdom. iudi. ꝛ plene per Ci. in. l. ex placito. C. de re. pnu. sed competit vtilis ꝓpter mētem iuris. vnde illa que prius antequam dolo desineret possidere erat directa efficitur vtilis rōne dol ex iuris dispōne. ita nōt Spe. in ti. de inter. ac. §. iij. v. antepe. Item limita hoc dictum ꝛ tex. nisi a principio dolo incepisset possidere. vt in. l. si me vi deiecerit. ff. de vi ꝛ vi. ar. ꝛ hoc sentit hic Boff. ꝛ clarius Spe. in preal. §. v. itē hoc. vbi dicit qꝫ si dolo vl̄ alīs iniuste ꝛ maliciose incepit possidere tenetur licet nūc sine dolo desierit possidere. vt in. d. l. si vi. ꝛ in. c. cuz tu. de vsu. ꝛ in. c. sicut dignum. §. eos. de homi. facit. l. qꝫ te. ff. si certum peta. ꝛ. l. fi. ff. de condi. furti. ꝛ in his duabus vltimis cōcor. probatur hunc illicitum possessorem teneri etiam si res sit perempta.

Nunc quero capiēdo ꝑmaz partem glo. qs habeat ꝓbare si negaī dolus. glo. arguit pro ꝛ ꝟ. ꝛ videtur in ꝓncipio inclinare qꝫ onus ꝓbandi incūbit dolum alleganti qꝛ regula est qꝫ dolū allegans ꝓbare tenetur. vt. l. quoties. §. qui dolū. ff. ꝺ ꝓba. sed. j. in. v. vel dic qui debebat cōtinuari ad ꝑcedēdū aliter soluit dicēs qꝫ si tempore litis cōte. possidebat ꝑsumitur qꝫ dolo desinit possidere. si aūt tūc non possidebat nō ꝓesumit dolus. ꝛ sic possunt reduci ad cōcordiam opiniones de quibus in prin. glo. doc. cōiter transeūt cū ista gl. ego allego pro hac opi. tex. iū

a Be intellectu huius decreta. vide do. an. in. c. i. i. xxij. col. de re iudi. ꝛ vide qꝫ ibidē pꝰ do. ant. nō. do. bar. de bellē zinis ꝛ viꝺ spe. in ti. de iter. actio in loco quē allegat. d. an. in. d. c. i. vbi spe. reassum pśit dicta in no. in palle. rubr. de re iudi. ꝛ vide in ista materia bo. ter. i l. cū res ff. ꝺ leg. i. plenā glo. ꝛ ibi di. i. c. pro possessore de regu. iur. li. vi. ꝛ ibi bal. in addi. dic qꝫ statutū loquēs de possessore non habet locuz in illo qꝺ hētur pro possessore vt in illo qui dolo desijt possidere ꝺ quo vide ꝑ albe ri. in prima pte statu. q. clxx.

a Utrum ãt acceptãs libellum ab actore porrectũ videatur se offerre liti. vide hic do. an. ⁊ gl. magistram i l. if qui se obtulit. ff. ō rei ven. ⁊ tex. in l. iiij. i prin. ⁊ ibi bar. et doc. ff. de re iudi.

cta glo. in. l. nō ignorabit. C. ad exhi. ⁊ dicit Jo. an. q; dolus ꝓbabitur ex cōiecturis de renū. c. ij. li. vi. ⁊ l. dolū. C. de dolo. Opp. videt. n. q; ēt non possidens debeat cōdēnari ex quo litē assumpsit. vt i. l. is qui obtulit. ff. de rei ven. ⁊ l. qui se liti de peti. bere, glo. dicit cōtrariū ꝓcedere duobus ꝓcurrētib⁹. Primo q; reus nō possidens obtulerit se liti ᵃ quasi sentiat q; iste non obtulit se liti. Scōo q; actor ignorauerit reū nō possidere aĺs seipsuz decipit. Aduerte q; glo. nō declarat qñ dicit se liti offerre. dic q; tūc dicitur se offerre quando in iudicio vel extra dicit se possidere. si autem vocatus venit ad iudicium ⁊ assūpsit defensionem nec fuit interrogatus an possideret non dicitur se liti offerre sed potius se defendere. q; ex quo fuit vocatus tenebatur venire cum iudicium reddatur in inuitū. vt. l. inter stipulantem. §. si stichū ff. de ver. ob. ⁊ de iudi. intelleximus. hoc probari videtur in. l. qui petitorio. ff. de rei ven. vbi dicit q; qui petitorio iudicio vtitur ne frustra experiatur debz ī terrogare reum an possideat vel dolo desijt possidere. ⁊ banc opi. tenet Spe. in preal. §. v. sed pone. et Bar. in. l. is qui se obtulit pal. quod est notādum.

Bl. ēt in vltima parte querit que ⁊ quot exigant ad hoc vt obstet exceptio rei iudicate. gl. dicit q; tria vt patet in ea. Et in fine videt addere q̄rtum videlz q; ille qui fuit absolutus possidebat tpe sñie. nam si non possidebat nō obstat hec exceptio lz sit eadē cā petendi idem corpus seu quantitas ⁊ eadē personarum conditio vt hic. nou. n. intelligas hoc dcm̄ glo. indistincte q; procedit solū quādo reus fuisset absolutus q; non possidebat. si autē fuisset absolutus q; nō possidebat ⁊ q; actor ñ probauit tūc obstat postmodū exceptio rei iudicate q; nō cessat scōa causa lz cessat prima. isti. de nup. §. affinitatis. hoc nōbiliter volnit glo. quā sequit. bar. i. l. si quis ad exhibendū ff. de excep. rei iudi. Sed circa hoc ⁊ circa tex. q̄rit qd si reus fuit simpl'r absolutus. ᵇ Sol. dic bar. post gol. in. d. l. si quis. q; dz inspici ⁊ cōiecturari cā sñie ex actis. vt in. l. nō intelligit. §. i. ff. de iu. fi. facit l. iij. C. ō sen. q̄ fine certa quā. vide bo. glo. in. c. audita de resti. spo. ⁊ ideo si apparet ꝓbatum in actis q; iste non possidebat p̄sumit q; ex hac cā non fuerit absolutus. si aūt apparet q; actor nō ꝓbauit p̄sumit q; fuit absolutus simpl'r. Quid aūt ī dubio. dicit. d. an. q; p̄sumet absolutus ex minori cā. s. q; non possidebat. ⁊ pro hoc dicto allego q; in dubio debemus p̄sumere sñiam fuisse latam ex leuiori cā. vt in. l. si p̄ses. ff. de penis. ⁊ l. he cause. ff. de suspe. tu. tñ in presenti pūcto aliter distinguerē ⁊ sic q; aut iudex absoluerit reū ab impetitione actoris ⁊ videt absolut⁹ q; actor nō, pbauit. nam hec verba istud important. vt in. c. cū venerabilis. s. e. ti. cū similibus. Aut fuit absolutus ab instantia iudicij. ⁊ tūc posset, pcedere opinio ꝓria. pro hoc facit cōis stilus iudicioꝝ qui attendus est ar. in. c. ex lris de consti. nam vbi qs absoluitur q; nō possidet vel q; actor inepte egit semp hoc solet exp̄mi in sñia. vt ī. c. examīata. ⁊ qō ibi nō. s. de iudi. Nūc glo. expeditis ⁊ suppletis inseraz aliqua que posuit Jnno. super rubrica. j. de re iudi. que melius cadunt hic. ⁊ Spe. in ti. de interro. §. ij. v. verū cum sequē. que veniunt ad intellectum huius c. ⁊ materie. Quero igit quid si contingat reum euocatū a iudicem cadere a possessione sup qua agebatur an ex eadē instantia possit cōdēnari qui desijt possidere ⁊ ad qd ⁊ quomodo sit sñiandū. So. post Jnno. dic q; aut reus cadit a possessione voluntarie cā mutandi iudicij ⁊ tūc potest condēnari remedio illius titu. ff. de alie. iudi. de quo in. c. fi. e. ti. ⁊ hoc fine āte li. cōte. fine post. Si vero non trāstulit possessionem modo predicto sed aliter desijt possidere. et

b Ex qua causa in dubio p̄sumat reus absolut⁹ vide bar. in. l. iul'. vex debitorē circa prin. i. iij. col. ff. de cō di. inde, vbi dicit q; ī dubio non presumit absolutus q; ino cēs sed quia actō nō probauit q; itelligē ⁊ declara nō. vt ibi p eū cū quo ēt cōcordat bar. i. l. duobus. §. fideiussor. ff. de iureiur. Et de ħ vi ō bo. gl. ⁊ bar. in l. siqs ad exhibēdū. ff. ō excep. rei iudica. ⁊ spe. i tt. de offi. iudi. §. deseruit i pe. col. vl. qd si reꝰ,

tunc si agitur personaliter non est vis an culpa an sine culpa desierit possidere q; cū persona ⁊ non res sit obligata pōt ad sñiam ꝓcedi facit qō nōt idē Jnno. in. c. cū. ĦD. de consti. Si vero agebatur reali ⁊ tunc si sine culpa desijt possidere non cōdēnabit̄ lz absolueī vt ħ ⁊. s. latius dixi. sed cū culpa, pcedetur contra eum vt ad litis estimationē ⁊ interesse condēnetur. ff. ad exhibē. l. de eo. ⁊ predicta. l. finaūt̄. §. possidere. In priori tamē casu cum sine culpa desijt possidere dicit inno. q; actor inuito reo ⁊ reus inuito actore poterit petere vt procedatur ad sñiam diffinitiuam ꝓpter fructus ⁊ expensas ⁊ interesse ⁊ alia accessoria ad principale iudiciū ⁊ propter stipulatiōez de euictione. ⁊ idē in ħ vltimo casu tenet glo. in. d. l. vtiqz. ⁊ loquitur inno. quando desinit possidere pꝰ li. conte. nā si prius non deberet peti res principalis q; inepte peteret cū desijsset possidere sine culpa. de quo in. l. vtiqz. ff. de rei ven. neqz posset petere fructus ⁊ partus quando essent oīno accessuri ad ipsaz rem peremptaz. ar. in. l. iiij. C. de posi. ⁊ hoc vltimū voluerūt glo. ⁊ bar. in. d. l. vtiqz. secus puto quādo non essent oīno accessorij sed possent peti principaliter sicut ipsa res vtputa q; percepisti fructus ex re mea. iuxta nō. per bar. in. l. ex diuerso. ff. de rei ven. ⁊ per inno. in. c. ij. de libel. ob. ⁊ in. c. tanta de excep. prela. nam tunc puto q; perempta re etiam ante litē conte. poterūt peti fructus q; possunt peti iure actionis ⁊ sic principaliter. de quo dicendum vt plenius nō. in iuribus palle. Nunquid aūt nomine fructuuz veniunt hoc casu actiones q̄site occasiōe rei pempte vt actio legis aquilie ⁊ similes. dic vt nōt inno. in. d. c. i. vbi videtur tenere q; tales actiones reus succūbēs tenetur cedere actori vincenti. Qualiter iudex debeat se habere in sñia ferenda si reus non reperit̄ possidere. dic q; aut constiterit reū nō possidere ātequā actor fundaret intētionez suā aut postea. primo casu debet reus absolui nec in aliquo pronūciaī pro actore. de hoc est casus in. c. examinata. s. de re iud. nisi actor ve reus instaret vt procedaī propter fructus ⁊ alia accessoria. vt. s. dixi. si aūt iam cōstitit de iure actoris tūc debet pronūciari ēt pro actore q; ꝓnunciabitur dominus. vt probatur p̄m vnū intellectum in. l. si a te. ff. de excep. rei iudi. ⁊ nōt bar in. l. is qui se obtulit. ⁊ valebit illa pronunciatio tātum ꝓ reum. q; si reperit postea illam rem possidere mādabitur sñia executioni cōtra eū absq; alio iudicio nouiter incobando. ad ħ. l. iiij. ⁊ quod ibi nō. ff. de petit. here. ⁊ nōt bart. in. l. si a te. ⁊ vide quod dixi in. d. c. examinata. Jnno. in loco palle. s. super rubrica ō re iudi. quē sequit spe. in. d. §. ij. v. qualiter dicit q; si sē tentia est ferenda pro actore iudex sñiabit sic q; inuenimus q; reus erat in cā cōdēnationis si possideret ideo cōdēnamus eū ad fructus ⁊ expensas. sed q; ñ possidet nec culpa sua desijt possidere absoluim⁹ eū quātū ad rē petitā. dicit tamen q; prius debet iudex facere vt prestet cautionez de restituenda re actori si ad eū puenerit. ff. de rei ven. l. si vero. Si aūt ñ ē sententia ferēda ꝓ actore dicit iudex absoluim⁹ reuz ab īpetitione actoris ⁊ cōdēnamus actorē ad expēsas. refert tamē inno. alios dicere q; semp iudex sñiabit super re que petitur nō q; dicat cōdēnamus reū ad restitutionem rei simpl'r sed sic. s. quādo eam būerit. vel sic q; iudicabit rem petitam esse actoris. ar. pro eis. ff. iudi. sol. l. si seruus. sed primum dictū plꝰ plz inno. satis iudicio meo potest teneri quod prī dixi. dicit etiaz inno. in loco preal. q; si est spes q; reus cito recuperabit rem q; iudex poterit differre sñiaz ⁊ absoluere eum simpl'r a termino assignato ⁊ cum postea recupauerit rem, pcedet in causa cepta. pōt etiā iudex p̄m eū aliqñ absoluere nō a re petita sed ab in-

stantia iudicij ꝛ tūc si postea recuperauerit rem incipie tur iudiciū de nouo.ꝛ hec bene nōbis. Ultimo ad limitationē eiꝰ qō dicit in fi.glo.vide nōbile dictum Bar.in.l.i.C.de or.iudi.vbi dicit ꝙ vbi ꝓrsus idē est finis agendi obstat exceptio rei iudicate nō obstā te ꝙ variet modus agendi.ideo cōcludit non posse deduci ꝑ viam actionis quod primo fuit deductum ꝑ viam exceptionis si idem est,prsus finis agēdi. ad ħ tex.nōbilis in.l.duobus.ff.de excep.rei iudi.vide de hoc vltimo qō nōt Inno.in.c.ij.de or.cog.ꝛ qō ibi dixi. Item adde aliud nōbile dictū ꝙ vbi petitio fuit generalis,pſecutio vo spālis obstat exceptio rei iudicate solum in,pſecutis.ꝛ snia generalis refertur ad,pſecuta dūtaxat nisi sciēter ꝛ malitiose fuerit facta ,pſecutio spālis.ad hoc habes tex.multū nōbilez in l.de rebus.ff.de arbi.nōt bar.in.l.an eandē.§.actio nes.ff.de excep.rei iudi.ꝛ vide ibi de materia glo.in l.si mater.§.eadē eo.ti.

v **Enerabilem.** Casus.Valz re scriptū ipetratū ab excōicato sup,pſecutiōe appellatiōis lz de excōicatiōe nō fecit mētionē.ꝓmo ponit dictū.scdo subiungit ipius cām.ibi qz nihil. Ca sus lrālis.Archiepiscopus narboneñ. appellauit a iudicibus ꝓpter grauamē sibi illatū:ꝛ super appella tione sua lras impetrauit.coraz iudicibus appellatō nis obijciebaꝫ lras ñ valere,ꝑ eo ꝙ tpe impetrati re scripti erat ex causis alijs excōicatus.Judices cōsu luerunt papā ꝛ ipse rñdet ꝙ lz ex alijs causis tēpore ipetrati rescripti excōicatiōis vinculo teneretur ꝺ q bus in litteris suis mentio non haberetur: nihilomi nus ad prosequēdā appellationem suā ꝺz admitti: qz nihil prodesset excōicato appellare si nō possz ap pellationem prosequi ꝛ litteras impetrare. Ber.

Nō ꝓmo excōicatum posse appellare nedū a dif finitiua.vt.s.c.significauerunt.sed ēt a grauamine il lato ante sententiā.vt ħ ꝛ.s.e.c.cum inter. Nota secūdo ꝛ tene menti ꝙ excōicatus pōt se defendēdo esse in iudicio per se ꝛ ipetrare litteras per se nec cō pellitur constituere procuratorē ꝛ facit hoc ad intel lectū.c.intelleximus de iudi. Nō tertio regulā ꝙ vbi excōicatus pōt esse in iudicio pōt etiā litteras i petrare ꝛ facit iste tex.in ar.ꝙ ,pcuratoꝛ etiam gene ralis pōt sine alio speciali mandato litteras impetra re in causis in qbꝰ ex suo mādato agere pōt.de quo vide qō dixi i .c.nōnulli.ꝺ rescri.§.i. Nō q̄rto ꝙ vno ꝓcesso itelligūt ꝓcessa oia sine qbꝰ illō ꝓmode expediri ñ pōt.ꝓcoꝛ.de of.dele.c.prudētiā.ꝛ.c. ꝑte rea. Op.ꝫ tex.i eo ꝙ dic excōicatū posse appella re ꝛ appellationē posse,pseq ꝛc.vr.n.ꝙ ñ debeat ad mitti ad,pſecutionē nisi ꝑus petat absolutionē.vt in c.p tuas de sē.ex. So.dico ꝫriū,pcedere qñ gs ap pellat a snia excōicatōis quā dicit iustā.nā cū fateaꝫ se ligatū si ꝺz admitti ad litigādū de iusticia nisi ꝑus petat absolutionē.vt i.c.p tuas de sē.ex.qz cū in oēz euentuz sit obtinēda absolutio.vt i.c.cū cōtingat de of.dele.differēdo absolutionē vr cōtēnere excōica tionē i.d.c.p tuas.ħ vo loquit cuz appellaꝫ ab alio grauamie.ꝛ de excōicatiōe nihil ipe dic nec ꝓfitēdo eā iustā neqz iustā neqz nullā ſz aduersariꝰ oppōit de excōicatiōe ad finē istū repellēdi ad qō nō ꝺz ad mitti cū iste se defēdat. Quero tex.ħ loquit qñ ap pellās fuerat excōicatꝰ ex alijs causis ꝛc.qd si fuisſz excōicatus pro eadē cā ꝑ q̄ ē in iudicio. So. dicunt doc.ꝙ idē vñ satis ē ipsuz appellare ex grauamie le gitimo.vt ħ ꝛ.s.e.c.cū iter.ꝛ pro hoc allego.c.i. de rescrip.li.vi.vbi indistincte i appellatiōis articulo ꝑ mittit excōicato rescriptū ipetrare. Quero nun quid petēti executionē a snie obstabit excōicationis exceptio.doc.hic olim instabant sed hodie nō ē dis putādum ꝙ.c.pia de excep.li.vi.vbi cōcludit ꝙ sic: quod potest dupliciter contingere.aut qz fuit excōi catus post snīam pro eo latā nondū executioni man datā.aut quia fuit in iudicio agēs toleratus ꝛ non re pulsus exceptionis ope sed nūc tempore executiōis excipit qō fieri pōt.vt i.d.c.pia. Cetera clara sūt et satis expedita i ꝓcedētibꝰ capitulis ꝛc. Nico.ab.

a Utrū excōicatꝰ possit petere executō nem snie. viō. d.an. in.c.signi ficauerūt. s.e.in. vij. colū. ꝛ ꝙ nōuit. do. Bart. de bellēz in is in.d.c.pia. e.ti.li.vi.ꝛ iquātū .d. an.hic i vl ti.col.dicit qꝺ i iudici is duplici bꝰ siue cōi bus excōi catus indi sticte hz le gitimaz ꝑ sonaz stan di in iudi cio adō ꝙ ꝫ hoc facit tex.i.l.non solum.§.si statū in fi. ff.de ,pcu. vbi in du bio quis cēsek actoꝛ ꝛ ꝫ hoc di ctū faē tex i.c.cū desi deres i pe. rubrica de sen.ex.

De prescriptionibus. Rubrica.

Rubrica ista cōtinuaꝫ ad,primā hoc oꝛdie. Supᵖ visum est de exceptiōibꝰ in genere sed qz frequēter obijciꝫ ꝓscriptiōis exceptio ꝛ plerūqz dubitaꝫ an ꝛ qñ cōperat merito post ꝓcedētē sequiꝫ ista. Que ro ꝓmo ꝓo intellectu lrē qd sit ꝓscriptio.vide bonā glo.xvi.q.iij.in summa q̄ ,pſequitur qd sit ꝓscriptio quid vsucapio que in eis exiganꝫ ꝛ de eaꝝ effectu ꝛ ipsaꝝ interruptione.Et ad quesitū nostrū dicit ꝙ ē exceptio ex tpe substantiaz capiens q̄ actioni ꝑsona li vel in rem opponiꝫ.hec ,pfecto diffinitō nō ,pcedit tum qz ꝓscriptio nō capit substantiā ex solo tpe aliaſ ,pcederet a natura cū tēpus sit quid naturale. Item nō explicat cām finalē rei ad oēs partes substantia les ipius sicut debet facere bona diffinitio.sicut le .ꝛ nō.in.l.i.ff.de dolo.ꝛ in regula possessoꝛ de reg.iur. li.vi.in mercu. Ideo diffinitur sic ꝛ melius.vt nō. su per dicta regula ꝙ ꝓscriptio est quoddā ius ex tē poze cōgruens auctoritate legū vim capiēs penā ne gligētibus inferēs ꝛ finē litibus ꝓponēs. Scdo q̄ ritur an ꝓscriptio sit ꝫ ius naturale.ꝛ ꝓma frōte vide tur ꝙ sic.qz est ꝫ illā regulā naturalē. neminē debeꝫ locupletari cuz alterius iactura.vt in regula locuple tari.li.vi.ꝛ in.l.nam hoc natura.ff.de condi.ide.ſz ꝫ rium cōcludit ꝑ Jo.an.ꝛ bene sup dicta regula pos sessoꝛ.nam infert penam negligētibus ꝛ finē litibus imponit qō est rōni naturali cōgruū.vñ non simplr recedit ab illa regula naturali qz nō fine cā locupleta tur quis ex ꝓscriptione cuz alterius iactura sed fit vt obseruenꝫ due regule ꝓmisse.vnde nec ex toto re cedit a iure naturali nec et in totū ꝺseruit. vide plene de materia in dicta regula possessoꝛ. Subsequen ter quero quid ē vsucapio. So. ꝓmitto ꝙ vsucapio est nomē generale.comꝑhēdit.n.lato sūpto vocabu lo ꝓscriptionē ꝛ ecōuerso ꝓscriptio cōprehendit lar go modo vsucapionē.vt,pbatur.ff.de vsucapiōe iūc cto rubro cū nigro.ꝛ.ff.de diuer.ꝛ tē.pscrip.p totū. sed ,ppꝛie ꝛ stricte differūt inter se.nam vsucapio est in rebus mobilibus ꝛ se mouētibus.ꝓscriptio vero in rebus imobilibus ꝛ iuribus incoꝛporalibus.vt i sti.de vsuca.ꝛ long.temp.ꝓscrip.ꝓmo respōso.ꝛ vi de ibi glo.que est in vbo vsucapiātur.ꝛ dicit Bar.i l.seruitutes.ij.ff.de fuitu.ꝙ olim nomē vsucapiōis cōprehēdebat vsucapionē ꝛ ꝓscriptionem. alī l.ij. ꝛ.l.eū qui edes.ff.de vsuca.sed postea Justinianus vsucapionē attribuit rebus mobilibꝰ ꝛ ꝓscriptionē rebus imobilibus vt.l.vna.C.de vsuca. transſoꝛ.ꝛ quelibet solutio bona ꝛ in vsucapione sufficit triēniū vt ibi.ꝛ latius dic vt nō.xvi.q.iij.in sūma.ꝛ de tēpoꝝ requisito ad ꝓscribendū.vide bo.tex.i.§.pōt ea. cā ꝛ.q.ꝛ an vsucapio habeat locū ꝫ ecclesiam.vide per Di.in dicta regula possessoꝛ.ꝛ plenius ꝑ doc. in.c. i.de in inte.resti.vbi tāgā. Capiēdo aūt vsucapionē in sua specie dicit ꝙ vsucapio est acquisitio dñij ꝑ cō tinuationē possessionis tpis lege diffiniti. ita diffinit iurisc̄sultus in.l.iij.ff.de vsuca.ꝛ pōdera bene i eo qō dicit ꝙ ē acquisitio dñij ꝛc. Ex quo notāter colli ge ꝙ ꝑ vsucapionē acquirit dñium.ꝛ idē dicit tex.in l.traditiōibus.C.de pactis qō itellige ſm Di.in re gula possessoꝛ pal.ēt de directo. Nā appellatōe dñij itelligit de directo.ff.si ager vec.vel empbi.pe.l.i.ꝛ

ij. qđ est notandū secus aūt est in p̄scriptiōe. nam i p̄
scriptione. x. vel. xx. annoꝝ quę ꝓcedit in rebus pri
uatoꝝ cū titulo acquirit dn̄ium sed nō directū. illud
enī remanet apd dn̄m rone cuius ſm Di. posset do
minus in rem agere nō ꝫ p̄scribentē sed ꝫ tertiū. In
p̄scriptiōe vero longissimi tp̄is. puta. xxx. vel. xl. ānō
rum ñ acquirit dn̄ium vtile aut directū sed ē tutus p̄
scribens exceptiōe ꝫ dn̄m. vt in. l. siquis emptionis
C. de p̄script. xxx. annoꝝ. ꝛ in. d. §. pōt. Et ratio
diuersitatis ſm di. ē quia vsucapio est inducta in me
ruꝫ fauorē possidētis ió fauor facit vt acquiratur do
minū ēt directū. p̄scriptio vero. x. vel. xx. an. ē idu
cta partim in fauorem possidētis ꝓpter bonā fidē
quā bꝫ ꝛ partim in odiū negligētis. vnde fauor facit
vt transeat dominium vtile. odiuꝫ vero ex parte dn̄i
inducit vt apud eū remaneat dominium directū. p̄
criptio vero. xxx. vel. xl. annoꝝ ē inducta in merū
odium negligentis. qꝛ cū procedat cū mala fide iura
nolunt subuenire male fidei possessoribꝰ. Et ex hac
rone dico qꝺ in p̄scriptione longissimi temporis cū
bona fide quādo p̄scribit ꝫ ecclesiam. j. e. de q̄rta.
vel contra priuatū sine titulo qꝺ acquiritur dominū
vtile sicut in p̄scriptione longi tp̄is cuꝫ tunc cessat
rō malefidei. qđ videtur velle tex. in. d. §. potest ꝛ in
l. siquis emptionis p̄alle. ꝛ idē ibi Bar. Aduerte tn̄
in eo quod dixi post di. qꝺ per p̄scriptionē acquiri
tur vtile dominium ꝛ nō directum. scias. n. qꝺ in pre
scriptione cum mala fide oēs cōueniunt qꝺ nō acqui
ritur dominium sed tantū exceptio. vt in. d. l. siquis.
ꝛ. d. §. pōt. Sed in p̄scriptione cum bona fide sūt
opiniones. quidam enim tenēt illā opi. di. Alij vo di
cunt qꝺ acquiritur dominium ēt directum. de quo vi
de per glo. in. d. l. siquis emptiōis. ꝛ pleniꝰ p̄ io. an.
in dicta regula possessor. in ver. quartum propone
batur. vbi ponit motiua vrgentia ad vtrāqꝫ partem
ꝛ tandem concludit qꝺ quo ad modum vtendi acqui
rit p̄scribēs omne dn̄ium qꝛ pōt illa re vti vt vult
ꝛ sicut pōt quilibet domin⁹ disponere de re sua. ꝛ sic
iudicio meo posset intelligi Inno. in. c. ceterū. s. de
iudi. vbi dicit qꝺ p̄ p̄scriptionē quis acquirit dire
ctum ꝛ vtile dominium qđ est nōndū. qđ vide p̄ gl.
ꝛ Et. in auc. nisi. C. de bo. mater. ꝛ p̄ Bar. in. l. i. §.
fi. ff. de aqua plu. ar. ꝛ in. l. minor. §. i. ff. de euic. sed
distingue ibi nō. ſm distinctionem istā. Sed capiēdo
dn̄ium directū prout descendit a iure naturali qđ in
beret ossibus hominis. vt in. l. iij. ff. pro socio. illud
non p̄scribitur qꝛ non pōt lege humāa ꝛ ciuili tolli
qđ est naturali rone acquisitū. resistit. n. in hoc equi
tas naturalis quod satis placet. Et addo ad hoc tex.
notabile min. c. ad aures. j. eo. vbi dicitur qꝺ p̄scri
ptio cum bona fide omnez prorsus actionē excludit
ꝛ vide omnino quod ibi dicaꝫ. vide similē questionē
p̄ bar. in. l. fi. ff. rem ra. ba. vbi q̄rit an p̄ p̄scriptio
nem debiti tollatur obligatio naturalis ꝛ concludit
idem in effectu qđ supra. qꝺ tollit obligatio quo ad
omnē effectū tn̄ remanet naturalis ꝛ vtilis apud euꝫ
ad idem vide glo. in. l. obligationū fere. §. placet. ff.
de actio. ꝛ ob. Aduerte hoc potest satis admitti de
iure canonico vbi fuit p̄scriptū cū mala fide ꝛ quo
tidie hoc contingit hodie ꝓpter statuta que post cer
tum tp̄s non admittūt creditorē ad agēdū nunquid
valent talia statuta quin saltem possit agi in foro ec
clesiastico ratione peccati vt dixi. bar. fuit sibi cōtra
rius videtur tamen magis vt valeant ꝛ qꝺ tollat om
nis obligatio naturalis in effectu. sed contrarium vo
luit Jo. an. in. c. fi. de excep. li. vi. Bal. in. c. siquis p
triginta si de feu. fu. contro. colꝯ. x. dicit cōsideranda
verba statuti. aut. n. dicit qꝺ creditor qui nō petierit i
fra tantū tempus intelligat fecisse pactū de nō peten
do vel intelligat p̄ acceptilationē debitoreꝫ liberasse
ꝛ tunc bene tolleret naturalē obligationē in effectu.
ꝛ sic sentit qꝺ hoc casu nō possit recurri ad ecclesiā. fa
cit qđ in simili nōt bar. in. l. oēs populi. ff. de iusti. ꝛ
iu. qñ statutū p̄sumit fictionē vel simulationē. Aut
statutū dicit qꝺ tollat rone negligētie obligatio natu
ralis. ꝛ tūc dicit se putare qꝺ in foro statuentiū tollat
obligatio naturalis saltem in effectu. secus in foro ca
nonico rone peccati qꝛ nō pōt directe tollere natura
lem. ꝛ vide ibi latius. Aut statutū refert se solum ad
exercitium vt qꝛ dicit creditor nō audiat post tantuꝫ
tempus ꝛ tūc nō tollitur aliqua obligatio qꝛ solū ex
cludit p̄sona agens. similiter i excōicato qꝛ tunc agit
post absolutionē. ꝛ ideo hoc casu statutū non impedit
quin debeat audiri i foro ecclesiastico. ꝛ nō bn̄ h̄ ver
ba. ꝛ vide quod dicā. j. c. fi. Ultimo hic quero an
p̄ pactum possit impediri p̄scriptio. vide per Bar.
post di. in. l. nemo potest. ff. de lega. i. ꝛ in. l. i. ff. de
vsuca. vbi in effectu cōcludit qꝺ vsucapio seu p̄scri
ptio cū bona fide non pōt pacto directe renunciari.
quia sunt inducte in fauorē publicū ne dominia sint
incerta. vt in. d. l. i. ius aūt publicum pacto p̄uatorū
nō remittit. ff. de pactis ius publicum. ꝛ in. c. fi dili
genti de foro compe. indirecte tn̄ bene remittit ꝓpt
superueniētiā male fidei que impedit cursū p̄scri
ptionis. vt. i. c. fi. j. e. Prescriptō vero que ē inducta
in odiuꝫ negligentis vt illa que currit cum male fide
non potest remitti qꝛ non potest quis renūciare iuri
introducto in odium alterius. vt nō. in. l. cum filiuſ
fa. ff. ad mace. Ex quo infert bar. qꝺ si statuto caueſ
creditorē nō audiēdū post. xx. annos nō potest debi
tor tali statuto renūciare. Et ex h̄ sentit valeſ tale sta
tutū. ꝛ idem innuit in. l. sequit. §. si viaꝫ. ff. de vsuca.
sed ꝫrium nō. in. l. omnes populi. ff. de iusti. ꝛ iu. tu
vide in hoc qđ dixi in. c. qđ clericis de fo. cōp. Que
dam est p̄scriptio inducta i mex fauorē alicuius ꝛ ta
li p̄scriptioni renūciari pōt. exēplū in p̄scriptiōe idu
cta ꝫ volētez redibere aīal morbosum. vt. l. qđ si no
lit. §. fiquid ita. ff. ō edi. edic. Jo. an. sup rubrica hu
ius ti. in addi. post Rofr. formal qōnē de eo cui fuit
ꝓstituta seruitus ꝛ appositū pactū vt nō tollat lapsu
tp̄is. ꝛ concludit qđ. s. dixi post di. ꝛ bar. vt impediat
p̄scriptio, ꝓpter malā fidē. Idem vr̄ sentire qꝺ ēt impe
diat vi pacti. dicit. n. tale pactū nocere emptori illiuſ
fundi in quo fuit ꝓstituta seruitus qꝛ pactū nocet ꝛ ꝓ
dest bn̄ficiū cām a paciscente. l. emptori. C. de euic. ꝛ. l.
quotiēs. ff. si fami. fur. fe. di. sed extraneo non nocet
cū fuerit p̄sonale. l. si vnus. §. ante oia. ff. de pactis.
do. an. j. e. c. cū ñ liceat. videt idē velle. s. vt ex iurib⁹
pacti impediat p̄scriptio qꝛ hoc tangit p̄ncipaliter vti
litatē priuatā secūdario publicā cui pacto pōt renun
ciari. vt nō. in. c. si diligēti de fo. cōpe. qđ maxie ꝓce
deret ſm eū in p̄scriptiōe mere odiosa. nā cū possit
pacto interrūpi. vt nōt di. in. l. sicut. C. de p̄scri. xxx.
annoꝝ. multo fortius pōt impediri ne incobet de iure
iu. quēadmodū. Sed mihi ñ placet quatenus dixit
do. an. pactū valere in p̄scriptione mere odiosa. naꝫ
cū illa nō sit inducta in fauorē possessoris qꝛ iura nō
fauent malefidei possessoribus nō video quomodo
possit a p̄ncipio p̄ pactū renūciare. ar. c. vigilanti. ꝛ
qđ ibi dicā. j. e. sed in mere fauorabili vel parti odio
sa ꝛ partiꝫ fauorabili posset ꝓcedeſ h̄ opinio io. an.
ar. in cle. quādiu de appel. ꝛ in auc. si tn̄. C. de temp.
appel. facit. l. siquis emptiōis. C. de p̄scrip. xxx. an
noꝝ. ꝛ melius. c. ad apostolicā de regula. cū ibi nō.
bal. tn̄ in. c. i. §. preterea de capitulis coꝛa. colꝯ. x. vi
detur sequi opi. bar. simpliciſ ꝛ h̄ suffi
ciant ad intellectum rubrice. Abb.

p **Lacuit.** Casus. Ēps p̄tra epz locum p̄ se cōuersuꝫ ad
fidez p̄scribit triēnio sed cū vacat ec

clesia vel ē i scismate non prescribitur contra ipsam. Diuiditur. nam primo ponit dictum. secūdo determinat. ibi si tamen. casum determinatum exponens ibi si autem. 7 alium addens. ibi item si. Casus lr̄alis. Epi 7 p̄lati negligebant plebes suas cōuertr̄ ad catholicaz vnitat̄: vñ statuit p̄cilium istud vt si aliquis aliquē locū ad catholicā vnitat̄ cōuerterit. si p̄ triēniū tenuerit locū illū nullo ip̄z repetēte de cetero nō repetat̄ ab eo 7 hoc verū est si p ipm triēniuz fuit ep̄us q̄ posset illum repetere 7 tacuit. Si vero nullus fuerit eps nō p̄iudicetur ecclesie. Sed cū eccl̄a ep̄m habuerit liceat ex ea die intra triēniuz ipm repetere. Itē si eps p triēniū illud catholicus nō fuerit nō curit tūc p̄scriptio: sed si ad catholicā vnitatē cōuersus fuerit ex ea die quo cōuersus fuerit p triēniū habeat ptātez repetēdi locū illū qui ptinebat ad ecclesiā suā Ber. Nō primo duo singularia ex isto tex. Primo in eo q̄ bēs casum in quo ꝫ ecclesiā in re imobili seu in iuribus icorporalibus currit p̄scriptio 7 p spatiū triēnij ꝫ. c. de quarta in fi. j. e. 7 aūc. quas actōes. C. de sacrosan. ecc. Scōo q̄ currit p̄scriptio de iure canonico ēt ꝫ eccl̄am cū mala fide ꝫ. c. vigilanti. 7. c. fi. j. e. sed dic ista emanasse in fauorē fidei vt p̄lati essent p̄ōptiores in reducēdo ad fidelitatē loca collapsa in beresim. multa. n. in fidei fauorē spālia inducta sunt. vt in. c. in fidei fauorē de bere. li. vi. 7. ij. q. vij. si bereticus cū similibus. p̄terea auctoritate canonuz 7 per monitionē que dz acqsitionē p̄cedere. vt nō. h̄ i glo. 7 in regula possessor de reg. iur. li. vi. Et ex hoc 7 ex tex. collige q̄ ex cā vrgēti 7 rōnabili possz iduci i certis casib⁹ p̄scriptio cū mala fide sz cū agat̄ ō exclusione peccati credo aūctez canōis necessariā. lex aūt ciuilis nō posset hoc iducere. ad hoc tex. cū glo. notabili in. c. inter hec. xxxiij. q. ij. Nō scōo q̄ ecclesie matrici vacanti vel inutilē p̄latum ad agendum bñ ti non currit p̄scriptio. 7 dic q̄ hoc tempore dormit p̄scriptio si prius tempore habilis p̄lati fuisset incohata. vñ tempore vacatiōis seu inhabilitatis p̄lati debent de medio p̄scriptiones subduci vt i. c. auditis. j. e. Ad materiā vide quod nō. j. e. ex trās missa. 7. c. illud. 7 per Bar. in. l. naturaliter. ff. ō vsuca. Glo. prima opponit 7 soluit 7 q̄ facilis est eā q̄ te vides. Aduerte tamen in eo q̄ dicit q̄ istud triēnium computatur post illos sex mēses qui debent intercedere post admonitionem factaz proprio episcopo vt locum proprium conuertat ad fidem. nā sane intelligas vt semper fiat continuatio triennij immediate post lapsum illorum sex mēsiū. nā hoc triēniuz currit a die conuersiōis seu possessiōis q̄ absq̄z possessione non curreret p̄scriptio. vt i regula sine possessione. li. vi. Unde dicunt hic inno. 7 hosti. 7 bñ in contrarijs signatis in glo. ponitur tp̄s post q̄ō lz pupillū lapsum in beresim acquirere 7 lucrari. hic vero ponitur tp̄s post q̄ō ep̄s populi lapsi ñ potest illum repetere. Gl. fi. primo colligit duos casus in q⁹ ecclesie non currit p̄scriptio. secundo opponit 7 soluit vt patet in ea. Sed non respondet formaliter ad c. nobis. 7. c. vulterane. Goffredus dicit q̄ hec capitula non loquuntur i iconomo sed i administratore qui plenaz habet administrationem in tp̄alibus. Itē p̄suppositio q̄ ar. esset verum. s. q̄ iconomus posset agere tamen nō concluderet 7 patet instantia in tutore qui potest conuenire 7 conueniri pro pupillo vel pupillus eius auctoritate iuxta distinctiōez positā. in. l. i. ff. de aucto. tu. 7 tñ nō currit cōtra pupillū p̄scriptio. C. de p̄scrip. xxx. āno⁹ū. l. sicut. 7. l. fi. C. in quibus cau. in inte. resti. nō ē necessa. ſm inno. Ego do aliam instantiam magis cōcludētē ad propositū. nā vacante ecclesia inferiori non currit ꝫ eam p̄scriptio licet episcopus pro ea possit agere. h vltimū probatur in. c. fi. de suc. ab intes. 7 l. sancim⁹ C. de sacro san. eccle. primuz. s. q̄ ñ currat p̄scriptio tunc temporis notanter firmat Inno. in. c. olim. el. i. de resti. spo. Mouetur q̄ tunc ecclesia caret īmediato defensore 7 sic non est qui illius curam vtiliter agat. 7 pro hoc facit q̄ lz episcopus possit agere nō tamen habet vel habere potest de facto curam sicut īmediatus administrator. ar. opti. in. c. fi. de offi. archi. 7 in. c. i. de re. ec. non alie. li. vi. Et per hoc potest defensari 7 ꝓbari notabile dictum bar. in. l. naturaliter. ff. de vsucap. vbi dicit q̄ vacante īperio nō currit ꝫ eius iura p̄scriptio licet papa tunc succedat in potestate administrandi. vt in. c. licet ex suscepto. de fo. compe. 7 sic ciuitates vel alij principes nō possūt p̄scribere tunc merū 7 mixtū imperium ſm eum. 7 nota hoc dictum rōne roboratum q̄ ipe non ita bene ꝓbat sed facit fundamentum falsum in iconomo qui licet adsit tempore vacationis ecclesie non tamē currit p̄scriptio ſm eū vt dic. sed hoc ar. est falsum q̄ iconomus agere non potest vacante ecclesia. vt dicit glo. 7 h̄ indubitatū in iuribus spectantibus ad solum p̄latum. ad h̄. c. i. in fi. ne se. va. 7 in cle. procuratorem de ꝓcu. cum ibi notatis. Sed dubiuz maius potest esse in alijs bonis 7 iuribus que non pertinent ad p̄latum tantum 7 ꝓfecto in bonis spectātibus ad solum conuentū seu capitulum satis puto q̄ currat p̄scriptio q̄ nihil ad episcopuz de illis nisi forte sint talia 7 tanta q̄ capitulum non posset agere super illis sine consensu p̄lati iuxta nō. in. c. edoceri de rescrip. 7. c. i. de ꝓcu. 7 tunc puto in illis būc tex. ꝓcedēr. Si aūt sunt bona cōia. s. p̄lato 7 ecclesie 7 tunc nō est paruū dubium ſm me. vtrū tūc p̄scriptō currat vacāte eccl̄a. i quo sic dicerē q̄ si tenem⁹ opi. q̄ tūc eccl̄a ñ possit agerē q̄ō sentit gl. fi. i. d. cle. ꝓcuratorē. si curret p̄scriptio q̄ militat in illis rō huius. c. Aut tenemus contrariam opi. quam videtur fouere archi. 7 pau. vt ibi nō. 7 tunc videtur dicēdum oppositum. 7 facit q̄ō nōt Inno. in. c. cum dilectus de consue. vbi dicit q̄ vacante monasterio per mortem abbatis licite potest cōuentus agere 7 syndicū creare. alē. l. i. ff. q̄ō cuiusq̄z vniuer. sed mihi plus placet vt nō currat tunc p̄scriptio q̄ non debet p̄iudicare p̄lato qui nō adest. ar. in. l. si cōem. ff. quēadmodum ser. amit. vbi. patet q̄ ꝓpter personā pupilli conseruatur maior lesus in predio cōi. preterea hoc ꝓbo per istum tex. nam vt dicit Inno. in. c. dilecti de ma. 7 obe. hec spiritualia 7 dignitates ecclesie sunt cōia 7 cōmuniter tenentur ab episcopo 7 caplo lz episcopus sit caput. vt in. c. cum clerici de ver. sig. 7 tamen vt videas hic non currit p̄scriptio i bis iuribus sede vacāte. plus ēt placet mihi prima opi. vt sede vacante non possit capitulum agere super iuribus 7 bonis communibus q̄ p̄latus est caput vt predixi. 7 patet in. c. nouit. 7. c. quāto de bis que fiunt a p̄la. vnde sine capite nō debet licere mēbris iura cōia in iudicium deducere cum possit p̄iudicari p̄lato sed in alijs in quibus non timetur de magno p̄iudicio potest admitti vt capitulū sede vacāte exerceat iura pariter spectantia ad vtrūq̄z. sic intelligo. c. fi. de re iudi. li. vi. 7. c. vnicum ne se. vacan. e. li. 7 hec bene notabis q̄ per doc. non bene discussa. Et notabis illud dictum Bar. q̄ vacāte imperio si currit p̄scriptio lz ecclesia succedat i administratione. nam ipse bar. alibi dubitauit 7 dimisit q̄onem indecisam. vt ipse nō. in. l. i. ff. de aqua plu. ar. Itez q̄tenus dicit Bar. in. d. l. naturaliter. q̄ vacante īperio non p̄scribitur merū aut mixtum imperium. dico idem si imperium non vacat sed imperator est in remotis 7 non habet aliquem loco sui in prouincia vt hodie contingit in italia. nam inferior non potest p̄e

ſcribere merum aut mixtū imperiū q2 in iſtis ſcor poralibus non requiritur quaſi poſſeſſio niſi ſciente aduerſario ſeu poſſeſſore. vt in. Lij. C. de ſerui. ⁊ aq̄. nō. Jnno. in. c. bone. ij. de poſtu. pre. ⁊. c. conquerē te de oſ. or. ⁊. c. ij. de ī inte. reſti. ⁊ ī multis alijs locis ⁊ iō ſi imperator ignorat non poteſt quis hec iuriſdi tionalia preſcribere vt ipſemet bar. voluit in. l. i. ff. ō aqua plu. ar. ⁊ in. l. ſi publicanus. §. ī vectigalibus. ff. de publi. qō tene menti. Ex predictis habes am pliatū hoc. c. vt non ponat caſum ſpālem in eccleſia matrice vacante ſed idem eſt in alia dignitate. Ex tra glo. quero quid ſi prelatus eſt excōicatus ſ nunqd tunc contra eccleſiam currat preſcriptio. glo. in. c. p ma actione. xvi. q. i. tenet q̄ non. ⁊ idem hō Oſtien. qui per hanc litteram arguit q̄ licet eccleſia habeat epiſcopuz ſi tamē non eſt talis q̄ poſſit iura eccleſie repetere vt q2 eſt excōicatus non currit preſcriptio eccleſie allegat. c. q2 diuerſitatem de conceſ. preben. qui tex. bene fac t. ⁊. c. cum inter. s̄. de excep. ⁊ hoc eſt ſatis rationabile in bonis eccleſie q2 malicia pre lati non debet nocere eccleſie. xvi. q. vi. ſi epiſcopuz ⁊ paria ſunt nullum habere prelatū ⁊ inutilem habe re. vt in. c. ij. de tranſla. prela. Sed ego formo q̄ ſtionem quid in iuribus ⁊ reb⁹ ꝓprijs ipſius excōi cati an currat cōtra eum preſcriptio cū non deberet reportare cōmodum de malicia ſua. de iudi. intelle ximus. ⁊ facit qō dixi poſt Oſti. s̄. ti. prori. c. ſigni ficauerunt. Sed puto idem dicendū vt preſcriptio non currat. moueor per. d. c. q2 diuerſitatem. quod loquitur de iuribus ⁊ preeminētijs ipſius excōicati ⁊ p rōnem glo. in regula imputari de reg. iur. li. vi. Nam hoc impedimentum agendi non oritur īmedi ate ex culpa excōicati ſed ex pena ipſius excōicatio nis. ⁊ ideo cum ſit impeditus a lege non debet cōtra eum currere preſcriptio. l. i. in fi. C. de anna. excep. cum ſimilibus. ⁊ vide plures conſimiles caſus ī qui bus non currit preſcriptio per glo. in. d. c. prima ac tione. ⁊ plures adhuc nō. per doc. in. c. ex trāſmiſſa. j. e. vbi dicam ⁊ ibi etiā tangitur an in iſtis ⁊ ſimilib⁹ impedimētis non currat preſcriptio an vero currat ſed detur reſtitutio ⁊ dic. vt ibi dicetur. Alterius quero an contra preſcriptionem detur eccleſie īfra quadriennium beneficium reſtitutionis in integrū. Oſti. primo ſentit hic q̄ ſic. dicit enim q̄ poſt triēnium de quo hic non audietur prelatus repetēs iur̄ communi ſed per beneficium reſtitutionis in īteg̃ forſan q̄ ſic remittens ad nō. in. c. i. de in integ. reſti. ſed ſtatim ab hoc dicto recedit dicens per iſtuz tex. reprobari opinio Naſonis qui dixerat eccleſiam re ſtituendam ꝯ preſcriptionē ſicut pupillum. nam vt di cit ſi id verum eēt hec temporalis preſcriptio nō cur reret contra eccleſiam ſicut nec contra adoleſcentez C. in qui. cau. in inte. reſti. non eſt ne. l. ſi. ⁊ ita trāſe unt hic cōiter doc. ſed ipſemet Oſt. tenuit ꝟriuz in ſumma de in integ. reſti. §. iij. prope finem. vbi dixit preſcriptionez currere ſed ſibi ſubuenitur per bene ficium reſtitutionis. Ego alias in hac queſtione con ſului ⁊ varias reperi opi. ⁊ profecto eſt elegās ⁊ ſub tile dubiuz. ⁊ primo ber. gloſator multū variat in. c. auditis de in inte. reſti. nunc in vnam nunc in ꝟriam ſn̄iam declinando ſed tandē adheſit opi. Jo. ⁊ Ain. qui tenuerunt reſtitutionem denegandaz moti q2 iu ra voluerunt eccleſijs per preſcriptionē preiudicari. vt ī. c. placuit. xvi. q. iij. ⁊ ea. cauſa. ⁊. q. iiij. volumus. Jtem q2 ſi cōſideretur reſtitutio fruſtra emanaſſent iura de preſcriptione loquentia aduerſus eccleſiam. Jdem tenuit Boſ. in ſūma de in inte. reſti. in ſecūda colū. dicens q̄ nunq̄z inuenit eccleſiā reſtitui in vſu capione vel preſcriptiōe ꝟz quedam tempora ſubdu cantur de medio. vt in. c. auditis. j. e. ⁊ hic. ſed in cō tractu ⁊ preſcriptionibus iudicialibus eccleſia eq̄pa ratur minori. hanc eandem opi. ſentit glo. ī cle. i. de in integ. reſti. dicens illam cle. loqui de reſti. aduerſus lapſum temporis ⁊ non aduerſus preſcriptionēm ꝑ quam nō datur reſtitutio remittēs ad nō. in. d. c. an ditis. nihil de nouo inducens ſed in ꝟriam ſn̄iam cō ueniunt numero plures ⁊ ingenij elegantiores. pri mo Accur. gloſator iuris ciuilis in dicta auc̄. quas actiones. ⁊ apertius in auc̄. de eccle ritu. §. pro tēpo ralibus. vbi dixit hō cōiter teneri. ſcōo tenuit hō Joā. gloſator decreti in. c. placuit. ij. xvi. q. iij. Jdē tenuit Jnno. papa doctor ſubtiliſſimus in. c. i. de in inte. re ſti. hanc opi. ſecuti ſunt Pau. de leaza. zen. ⁊ Jo. ō lig. in. d. cle. vna de in inte reſti. collec. in. c. auditis. ⁊ idē ibi oēs fere moderni Oſt. in. d. §. iij. ſenſerunt. bar. ⁊ bal. i. d. auc̄. q̄s actiones. lz Ei. aliter ⁊ male ⁊ infideliter recitat ibi opiniones canoniſtarum. pro hac opi. ego conſului in queſtione facti in quodaz le gato facto eccleſie fratrum minorum de ſenis. ⁊ pro batur hec opi. ratione. minori currit preſcriptio nec reſtituitur. l. vna. C. ſi aduer. vſuca. ⁊. l. fin. C. in qui. cau. reſti. in inte. non eſt ne. nō. glo. in. l. ſicut. C. ō p ſcrip. xxx. anno. ergo idem dicenduz in eccleſia que fungitur iure minorum in reſtitutionis materia. vt ī c. i. ⁊. c. auditis de in inte. reſti. ⁊ in. c. i. ⁊. ij. e. ti. li. vi. ⁊ in cle. vna. e. ti. Nec valet ſi dicatur dicta iura loq ī contractibus ⁊ preſcriptionibus iudicialibus q2 ñ apparet ratio ſic reſtringendi. ſi. n. aduerſus contra ctum per quem ſecuta traditione tranſfertur dn̄ium datur reſtitutio. ergo fortius eſt concedēda reſtitu tio aduerſus preſcriptionem cum contractus ſit de iure gentium. l. ex hoc iure. ff. de iuſti. ⁊ iu. ⁊ interue nit vtriuſq3 partis conſenſus. l. ſicut. C. ō acti. ⁊ ob. ⁊ vtrinq3 naſcitur obligatio. l. labeo. ff. de ver. obli. l. labeo. ij. de ver. ſig. preſcriptio aūt ē de iure ciuili ⁊ inuenta ⁊ cauſata citra partium conſenſuz. Si ergo per reſtitutionem fortius vinculum diſſoluitur mul to fortius minus forte auc̄. multo magis. C. de epiſ. ⁊ cle. ⁊. c. cum in cunctis de elec. Jtem actus iudicia les ſunt multum fauorabiles vt teneant ⁊ ſit litiuz fi nis. vt in. c. finem de do. ⁊ contu. ⁊. l. quidam eſtima uerunt. ff. ſi cer. pe. hinc alibi dixit glo. notabilis deli crum prelati nocere eccleſie in iudicialibus ſed nō in contractu vt nō. in regula delictum prelati. li. vi. Sz aduerſus actus iudiciales reſtituitur eccleſia ēt ad uerſus ſn̄iam. vt in. d. c. i. de in inte. reſti. li. vi. ⁊. d. c. auditis. ergo multo fortius aduerſus preſcriptionē extraiudicialem. Preterea cle. vna de in inte. reſti. loquitur indiſtincte vt aduerſus lapſuz temporis re ſtituatur eccleſia ergo aduerſus preſcriptionem que cauſatur ex temporis curſu. ⁊ pars iſta profecto ve rior eſt maxime vbi preſcriptio proceſſit cōtra igno rantem de iure ſuo vt erat in illa queſtione circa lega tum eccleſie factum. nā vt ſingulariter voluit Bar. ī l. i. §. ſiquis aūt. ff. de iti. actuq3 priua. ēt maior ē re ſtituendus propter ignorantiam aduerſus preſcri ptionem. ar. illius. l. Ego adduco ad idem glo. nota bilem que hō ſenſit in. l. i. C. de pa. pote. ⁊ facit opti. tex. in. l. pantonius. ff. de acqui. here. Non obſtant iura que voluerunt eccleſie preiudicari per preſcri ptionem quia idem reperitur in minori ⁊ tamen con cedit reſtitutio. Jdem etiam eſt reperire in cōtra ctu qui obligat ſed tamē reſcinditur per reſtitutiōis beneficium nec ſequitur q̄ propter hoc iura ſūt fru ſtratoria quia hō falſum cum reſtitutio debeat peti in fra quadriennium quo lapſo alia iuſta cauſa non ap parente firma manet preſcriptio. vt in. c. i. ⁊. ij. de in īte. reſti. li. vi. Nō obſtat q̄ de hac reſtitutione iure nō caueatur. quia ſatis eſt q̄ includatur ſub verbis generalibus. iura. n. gñaliter volūt eccleſie leſe ſuc

curri p restōnis beneficiuz vt in iuribus pal. Sz occurrit aliud pulchrū dubium circa cursum illius quadriennij qō datur ad petendū bñficiū restōnis. nam cōiter tenet q aduersus illud quadriēniuz non datur restitutio ne,pcessus sit infinitus cū veniat ad firmandaz p̄scriptionem. ꝛ videtur ,pbari in .d.c.i. ꝛ.ij. de in inte. resti. li.vi. Quando incipiat currere illud quadriēnium. certe dicendū q a tempore lesiōis vt in dictis iuribus. ꝛ sic post cōpletam prescriptionem qz tunc ecclesia incipit ledi. Sed dico vnum dictum notabile videlicet q illud tempus ē a p̄cipio vtile. vnde non currit ignoranti. hoc videtur ,pbari per tex. illius. c.i. vbi dicitur q siqs negligēter omiserit ꝛc. ignorans. n. nō negligit. vt probatur in.c.ij. iuncto. c. qz diuersitatem de cōcess. ꝑben. Ad idē gl. in. c. quā fit de elec. li. vi. in v. distulerit. ꝛ insti. de actio. §. item mixta in v. distulerit. Et banc opi. fin. tenuit Jo. de lig. post zen. in. d. cle. vna in v. cōtinuum pro ꝟ facit qz quadriennium illud succedit loco anni vtilis qui olim competebat. vt dicit tex. in. l. fi. C. de temp. in inte. resti. debet ergo esse vtile a p̄ncipio vt sic sapiat naturam eius in cuius locum surrogat. ar. c. ecclesia vt lite pend. Preterea ibi in. d. c. i. dicitur post quadriennū ecclesiaz non audiendam volentē petere restitutionem in inte. nisi aliqua rōnabilis cā subsit que moueat superiorem ad hoc beneficiuz cō cedendum sed ,pfecto ignorantia est ,pbabilis causa cum inducat restitutionem etiam in maiori. vt. s. dixi. ꝛ p ꝟ habes hoc. c. vtiliter expeditu z. alia que possunt tangi sunt facilia. Nico. abb.

n **Jbil.** Hoc. c. legitur varijs modis in glo. ꝛ extra vt. j. patebit. sed Jo. an. sūmat duobus modis ꝟz primas duas lec. que eliciunt ex glo. fi. ꝛ primo sic. Taciturnitas p̄lati nō nocet ecclesie donec sit p̄scriptū. scō sic. In rebus inuasis nō currit p̄scriptio. posset sūmari ꝛ alijs modis vt. j. patebit. sed iste due lec. sunt vere in se ꝛ ,pcedunt sine scrupulo. de alijs vero posset dubitari vt dicaz in sequentibus. Diuidit. nā p̄mo repetit qō scripserat olim. scō protestat. ibi sz illud. Lasus. lr̄alis. Quedam domina patricia occupauerat partem p̄monij beati petri: papa gregorius scripsit ei q ipsa dimitteret p̄monium illud ꝛ ipsa ei rescripsit q parata erat facer rōnez: ꝛ papa remandauit eidem q nihil cū scandalo nihil cū strepitu iudicij volebat de causis paupex diffinire. vltio cum ipsa nō dimitteret bona paupex reducit eidem dñe ad memoriam qualiter olim scripserat sibi dicēs q taciturnitas ꝛ patientia sua nō faciet p̄iudicium successoribus suis ī rebus pauperū. Ber. Nota p̄mo ar. q p̄o scandalo euitādo debet quis ius suū indiscussum dimittere. ꝛ idem videtur ,pbare tex. qñ res recuperari sine forali strepitu. i. cōtētioso iudicio non potest vt potius sit contēnenda qz in iudicio litiganduz. Sed Jnno. dicit q hoc fecit papa ex superabundanti iusticia. nam ꝛ si cuz forali strepitu hoc faceret non peccaret. Ego hoc fateor apte quo ad strepitum iudiciorū. naz ꝛ religiosi nō peccant si ius suū ,psequūtur in iudicio lz sit honestū vt cōstituant sindicum. vt le. ꝛ nō. in. c. vno de sindico. ꝛ. c. cū deputati de iudi. ꝛ. v. q. iij. c. fi. ꝛ ,pbatur apertius in omnibus in. c. qō debetur. xiij. q. i. Sed dubito circa predicta ꝛ circa tex. de duobus. primo nunquid quis sine peccato possit rem suam sic repetere si sine scandalo eam consequi non potest seu valet. scō nū quid p̄latus citra papā possit licite rem ecclesie vel pauperuz non repetere vt euitet anfractus iudiciorū sicut videtur hic papā fecisse. Circa primū hic dicer̄ q aut timetur de scandalo circa psonam rem nostraz detinentē ꝛ de iure ciuili nō est de tali scandalo curandū. nam si nō potest res aliter recuperari licitū est etiam occidere iuadentē. vt nōt bar. in. l. furē. ff. de sica. multo fortius nō est curandū de scandalo qō aliūde pōt contingere in personam illius illiciti detentoris. Et idem videtur de iure canonico quando non timetur cedes sed quid valde seuum ꝛ horribile. ar. c. de occidendis. xxiij. q. v. ꝛ in. c. ij. de homi. li. vi. Si autez tale quid graue ꝛ horridum timeretur non consulerem bono viro vt p̄o repetitione bonorum temporalium tantum scandalum suscitaret. ad hoc adduco bo. tex. ī. c. suscepimus ō homi. ꝛ vide quod ibi nō. ꝛ in. c. ij. de no. ope. nunc. vbi bo. tex. ad materiā. et vide per inno. in. c. fi vero. el. i. de sen. ex. ergo forti? debet abstinere p̄o euitando aliorum scandalo. vt ī d. c. ij. ꝛ dic vt ibi. Quo ad secundum dicerem q si p̄latus verisimiliter arbitratur q ad tempus differendo recuperabit rem suam sine litigio non peccat supersedendo. ar. hic ꝛ arg. xxiij. q. viij. conuenior. ꝛ. c. quando. xi. q. iij. hinc apostolus. Redimentes tempus quoniam dies mali sunt. sed vbi p̄lat? ista verisimiliter non arbitratur puto ipsum peccare qa de negligentia conuincitur que est peccatum mortale in p̄lato. vt notat glo. in. c. ea de offi. archi. ꝛ facit c. siquis abbas. xviij. q. ij. ꝛ videtur p̄o hac conclusione text. in. c. in canonibus. xvi. q. i. ꝛ. c. sit rector. lxiij. di. facit. c. expedit. xij. q. i. ꝛ. c. error cui non restituitur. lxxxiij. di. Ultimo potes notare ibi vobis. ꝛ ibi post me. q papa loquitur vni in plurali ꝛ de se in singulari. ꝛ hoc fecit Gregorius ex magna humilitate. hodie autem propter stilum curie tales littere p̄sumerentur false. vt in. c. quā grauī de cri. fal. Venio ad glo. i. ꝛ ij. sunt faciles. Ultima colligit q taciturnitas p̄lati non p̄iudicat successori. contra quod immediate oppono de. c. p̄cedenti vbi patet q ex taciturnitate p̄lati inducitur p̄scriptio. delictum enim p̄lati in omittendo p̄iudicat ecclesie. vt nō. in regula delictum. li. vi. ꝛ hoc contrarium militat cōtra tex. istum in quo papa dicit q taciturnitas sua non nocebit alijs successoribus. nam ꝛ p̄tra papam in iuribus romane ecclesie currit p̄scriptio licet requiratur centenaria. vt. j. e. cū nobis. ꝛ ī auc. quas actiones. C. de sacrosan. eccle. Sol. metu contrarij. iste tex. legitur varijs modis. primo ſm glo. vt intelligatur de p̄scriptione nō cōplera. nā cū sola centenaria currat cōtra ecclesiā romanā ñ poterat iste papa tāto tempore viuere vt taciturnitas sua ec̄clesie p̄iudicaret. ar. l. fi. C. de sacrosan. eccl. hec. lec. est in se vera sed non congruit lr̄e que in plurali dicit q non nocebit pontificibus futuris ꝛc. etiā si potuisset cōpleri in vita successoris p̄terea hec lec. nullā cōtinet dubitationez. nam sola taciturnitas etiam in rebus p̄uatorū non nocet ante p̄scriptionē cōpletā qz quis non p̄sumitur consentire. vt. l. filiusfamilias §. inuitus. ff. de ,pcu. ꝛ. l. qui vas. §. vetare. ff. de furtis. ꝛ. j. e. p totū. scō legit ſm glo. vt intelligat in rebus inuasis quas ista patricia violēter inuaserat ī quibus nō currit p̄scriptio. allegat. xvi. q. iij. licet in regulis. Hec lec. est etiam in se vera sed ad ipsius ītellectum aduerte. nam respectu occupantis nulla est spā litas saltem de iure canonico in violento qz mala fides impedit p̄scriptionē. j. e. vigilanti. ꝛ. c. fi. sed respectu alioz successorum etiam singulariū violentia afficit rem inuasam. vt quantūcunqz habeat bonam fidem non possit p̄scribere ,ppter vnū vitium reale quod sequitur quēlibet possessorez. vt. l. vitia. C. de acqui. pos. ꝛ expressius insti. de vsuca. §. furtiue cuz se. sed ille tex. loquit de p̄scriptiōe longi temporis vel. x. vel. xx. annorū cum titulo que contra p̄uatū currit secus in p̄scriptione lōgissimi temporis. vt xxx. vel. xl. annorū. nam illa ,pcedit etiam in rebus

iuaſis ſi ſucceſſor ſingularis fuit bonefidei ſucceſſor
⁊ a ſe vult incipere p̄ſcriptionē. vt nō. glo. in. d. §. fur
tiue. p̄o hoc. l. ſicut. ⁊. l. omnes. C. ō p̄ſcrip. xxx.
annorū. Succeſſor vero vniuerſalis nō p̄ſcribit ō
iure ciuili ſi defunctus habuit malam fidē etiam ſine
violentia. vt. l. cū heres. ff. de diuer. ⁊ temp. p̄ſcri.
q̄ cenſetur eadem p̄ſona cū defuncto. vt in auē. de
iureiu. a mori. p̄ſti. ſed de equitate canonica dicit
Di. in regula poſſeſſor. lib. vi. q̄ pōt p̄ſcribere ex
quo eſt bonefidei poſſeſſor ⁊ incobat a p̄ſona ſua p̄
ſcriptionē per ea que le. ⁊ nō. j. eo. de quarta. ⁊. c. cu
ra de iurepa. lz poſſet iudicio meo dici q̄ illa iura lo
quūtur in ſucceſſore qui non cauſat ius ſuū a defun
cto ſed a ſuperiore qui inueſtiuit eum de beneficio.
hec. n. non cenſet eadē p̄ſona cū defuncto merito ma
la fides p̄deceſſoris nō nocet ſucceſſori. ſecus autez
videtur in herede qui cauſat ius ſuū a defuncto ⁊ cē
ſetur eadem p̄ſona cum defuncto ⁊ cū hoc ſit expreſ
ſum de iure ciuili. vt. d. l. cum heres. nec habeamus
p̄zium de iure canonico ſtandū eſt iuri ciuili. vt in. c.
i. de no. ope. nun. maxime q̄ heres tenetur exonera
re animaz defuncti qui fuit in mala fide. vt in. c. fi. de
ſepul. ⁊ in. c. in lr̄is de rap. ⁊. c. a nobis. ij. de ſen. ex.
Et ad hoc forte non aduertit di. ⁊ p̄ hec habes decla
ratam hanc ſecundaz lec. que minus generaliter po
nitur hic p̄ glo. ⁊ doc. Tertiū intellectū ſentit hec
glo. ꝓpe finem. q̄ p̄ hanc ꝓteſtationē quaz facit hic
papa fuit p̄ſcriptio patricie interrupta non tñ firmat
pedes ſed videtur recedere ab ea in eo q̄ dicit q̄ pa
pa non ſeruauit id quod habetur in. l. ij. C. de anna
excep. ⁊. xvi. q. iij. §. poteſt. ibi. n. dicitur q̄ qui vult
p̄ſcriptionē interrūpere debet adire iudicem ⁊ que
lam exponere ⁊ ſi nō poteſt illū habere adeat ep̄m
⁊ in ipſius defectū proteſtetur coram notario ⁊ ſi nō
eſt tabellionis vſus ꝓteſtetur coram viris idoneis.
alſ autem nō fit ciuiliter interruptio. Inno vero po
nit hic iſtas tres lec. ⁊ vltimā etiam approbat dicens
ſpāle in principe vt vnus p̄nceps ꝑ alium p̄ tales ꝓ
teſtationes interrūpat p̄ſcriptionem cū non ſit aliq̄
coram quo conueniat. ar. illius. l. ij. ⁊ quod nō. j. c.
ꝓxi. ⁊ ſic etiam tranſit io. an. ⁊ approbāt eam cōter
doc. ſequentes ⁊ eſt ꝓfecto lec. notabilis ⁊ veriſſima
in ſe habito reſpectu non ad verba ſed ad mētem illi
us. l. ij. non. n. decet vt papa adeat ep̄m loci cum ipe
ſit eo maior ſed nō puto in alijs inferioribus ꝓcede
re q̄ ſi poſſeſſor non poteſt de facili conueniri debet
actor adire loci ep̄m qui eſt iudex in defectum preſi
dis ꝓuicie in auē. vt differē. iudi. coll. ix. nā iſte denū
ciationes extraiudiciales non conſtituūt quem i ma
la fide regulariter poſt vſucapionē incobatam vt le.
⁊ nō. in. l. pe. ff. p̄o emptore. nō. bar. i. l. naturaliter
ff. de vſuca. ⁊ Archi. i. §. poteſt. xvi. q. iij. ⁊ gl. xxiij.
q. iiij. cz̄ magnū. ſecus ſi fiat in principio acquiſitio
nis. allegat. l. ſi fundus. C. de rei ven. ⁊ nō. in iurib⁹
pal. Et ſic debet intelligi glo. j. e. ſi diligenti. puto tñ
q̄ in principibus ſuperiorē non recognoſcētib⁹ ſal
tem de facto poterit dicta lec. Inno. obſeruari. Hec
tamē lec. iudicio meo nō congruit iſti lr̄e que aperte
preſupponit hanc patriciam potuiſſe in iudicio con
ueniri vt patet in tex. ibi nihil cum forali ſtrepitu ⁊c.
Item ſaltem erat ſub papa ſi non recognoſcebat ali
um ſuperiorē. vt dixi. ſ. c. ꝓxi. nō. inno. in. c. lz. ex ſu
ſcepto de ſo. cōpe. qui poterit eſſe iudex ſuper rebuſ
eccleſie vel pauperū. ij. q. vij. ſiquis erga. ⁊ nō. ſ. de
iudi. cum veniſſent. cū ergo remediū eſſet p̄omptū
non debet p̄ regulas iuris denunciatio extraiudicia
lis interrūpere preſcriptionē ſeu conſtituere quē in
mala fide. Quartam lec. ponit hic do. an. ⁊ eſt no
tabilis intellectus ſm eum vt intelligatur hec decre
talis i debitis vel rebus legatis vel alſ debitis pau
peribus incertis vt illis ex taciturnitate p̄lati vel exe
cutorum nō declaratū ſeu ꝓcedētium nō preiudicet
ex quo legatū vel debitū nō determiat ad certū locū
q̄ pauperib⁹ nō pōt iputari quare nō agūt exquo ñ
ſunt certi nec certificati. ad qō iducit. l. i. C. de anna.
excep. ⁊ ſic dicit alſ dixiſſe in queſtione facti. Quic
quid dixerit Fede. ſuo cōſilio. ci. vbi dicit q̄ epiſco
po in venditione rerum p̄o incertis datur conditio
ex. l. nalli. C. de epi. ⁊ cle. que ſpatio. xxx. an. tollitur
C. de p̄ſcrip. xxx. an. l. ſicut. Nec obſtat ſm eū q̄
eccleſie non currat p̄ſcriptio niſi p̄ſcriptiōes. xl.
anno. vt. j. e. de quarta. quia in caſu predicto nō cur
runt eccleſijs vel rebus eccleſiaſticis ſeu in debitis
eccleſijs. nam hoc caſu non competunt actiones epi
ſcopo vt epiſcopo ſed vt adminiſtratori ⁊ iconomo
bonorum pauperuz. vt. l. nulli. ⁊. l. ſiquis. C. ō epi.
⁊ cle. ſm fede. ſed h̄ non placent do. an. vt predixi q̄
ſm euz exquo pauperes ſunt incerti negligentia epi
ſcopi vt executoris non debet nocere illis agere non
valentibus ſicut nec negligentia patris adminiſtrato
ris nocet. vt in. l. i. in fi. C. de anna. excep. Hec lect.
do. an. ſi vera foret eſſet notabilis ⁊ ſingularis ſz mi
nime eam veram puto quinimo contra eam dico eē
caſum in. l. fi. C. de ſacroſan. eccle. vbi p̄ſcribit cō
tra legatum factum p̄o redimendis captiuis licet ca
ptiui non eēnt expreſſi nec agere poſſent. ⁊ idez quā
do legatum fit pauperibus. vt ibi nō. in glo. in v. ca
ptiuorum. ⁊ hoc quia vtroqz caſu competit epiſco
po vendicatio. vt dicit ibi glo. ⁊ probatur in. l. nulli.
⁊. l. ſiquis ad declinādam. C. de epi. ⁊ cle. ⁊ hoc quā
do teſtator de executore ſibi non prouidit. vt in pal.
iuribus alſ executor vendicat. Ad idem allego tex.
notabilem in auē. de ec. ti. §. p̄o temporalibus. col.
ix. vbi generaliter dicitur q̄ in exactione legatorum
⁊ hereditatum que ad pias cauſas relinquuntur ha
bet locum duntaxat p̄ſcriptio. xl. anno. Certūqz
eſt q̄ id quod relinquitur p̄o anima qualitercunqz
dicitur relictum ad pias cauſas. vt in. l. ſi quis ticio.
ff. de le. ij. ⁊ ibi per glo. ⁊ bar. Nec obſtat rō do. an.
q̄ pauperes ſunt incerti ⁊ ſic agere non poſſunt. Ea
pe inſtantiam minor nō poteſt eſſe in iudicio ſine cu
ratore inſti. de cura. in p̄in. ⁊ tamen contra eum cur
rit p̄ſcriptio ex negligentia vel defectu curatoris.
vt in. l. ſicut. C. de p̄ſcri. xxx. annorum. facit. l. fi. in
fi. C. in qui. cau. ī inte. reſti. ñ eſt ne. Itē eccl̄ia tāquā
corpus inanimatum agere nō poteſt ⁊ tamen ex ne
gligentia rectoris currit contra eam p̄ſcriptio. ita
dicendum eſt in p̄poſito lz pauperes incerti non
poſſunt agere tamen quia habent adminiſtratorem
legitimuz. ſ. epiſcopum ex eius negligentia currit p̄
ſcriptio. vt in. d. l. fi. Non ob. l. i. C. de anna. excep.
quā p̄o ſe allegat do. an. q̄ pater ibi poſſidet bona
filij non vt adminiſtrator filij ſed per vſufructū quē
habet in illis bonis vt ibi patet. iō cum filius nō va
leat agere illo tempore ſibi non currit p̄ſcriptio. ſi
cut in ſimili videmus in rebus dotalibus p̄o quib⁹
conſtante matrimonio vxor agere non poteſt. vt. l.
doce ancillam. C. de rei ven. ⁊ hoc quia maritus eſt
quaſi dominus poſſidēs illa bona nō vt adminiſtra
tor vxoris ſed iure ſuo ideo non currit contra vxorē
p̄ſcriptio conſtante matrimonio. vt in. l. in rebus.
C. de iure do. etiam dico q̄ contra dictum Fede. de
quo etiā valde admiror in eo quod dicit q̄ in iſtis le
gatis incertis ſeu factis pauperibus currit cōtra epi
ſcopum p̄ſcriptio. xxx. an. eſt de directo caſus ro
tundus in. d. §. p̄o temporalibus. vbi dicitur q̄ i le
gatis ad pias cauſas non currit minor p̄ſcriptio q̄
drigenaria. ad idem optime facit. l. fi. C. de ſacroſā.
eccle. ibi enim equiparantur legatum factū eccleſijs
⁊ p̄o redemptione captiuorum ſeu pauperib⁹ quo

a Et ve
rum dicit
nec ad iu
ra hic alle
gata p̄pa
nor. ſciret
reſponder
do. an. ſi vi
ueret niſi
diceremuſ
q̄ illa iu
ra ſint cor
recta ō iu
re canoni
co p̄ illum
tex. ſed nō
debem⁹ da
re intelle
ctuz corre
ctiuū huic
decre. cuz
poſſit ſal
uari i ſuis
alijs intel
lec. per iu
ra allega
ta ſm do.
bar. de bel
lenzinis h̄
in add. ad
do. a n. de
but.

ad prescriptionē inducendam. nā in vtroqꝫ casu illo tempore statuebatur terminus centū annoꝝ. exquo euidenter colligitur q̄ hec actio nō regulatur ſm als actiōes. ⁊ ī hoc fuit deceptus ꝑ fede. qz voluit iudicare in istis sicut in alijs actionibus nō priuilegiatis ⁊ nimirū hec actio competēs pro relictis factis ad pias causas ē priuilegiata. nā iura nō minus fauent pauperibus quā ecclesijs. vt. d. l. fi. nam ⁊ bona ecclesiarum dicuntur pauperum. vt in. c. fi. xvi. q. i. ⁊ ꝫ ſm intellectum glo. ⁊ propter pauperes alendos iubent bona ecclesijs iam acquisita vendi. vt in. c. aurū bēt ecclesia. xij. q. ij. Et propter pauperes alendos principaliter fuerunt bona ecclesius collata reseruata que olim in primitiua ecclesia distrabebantur. vt in. c. vidētes. xij. q. i. ⁊ ex predicto. §. proꝑalibus. ⁊. xvi. q. iiij. c. fi. dico q̄ bodie etiam in legatis factis ecclesijs currit prescriptio. xl. an. nec expectatur lapsus centum annorum. ⁊ sic. l. fi. C. de sacrosan. ec. ēt in legatis est correcta licet gl. ibi videat dubitare ꝑ auc. quas actiones. e. ti. ⁊ predicta bene notabis. tene ergo alteraz ex tribus primis lecturis. nam papa iudicio meo nil noui voluit hic inducere sed fecit hāc denunciationem ad confessionē istius patricie ne crederet q̄ taciturnitas pape sibi prodesset in acquisitiōe dñij. ⁊ sic induceretur ad illa bona inuasa vl occupata retinenda. Et q̄ hoc sit verum probo ꝑ tex. ibi illud vos scire credimus ⁊c. que verba innuunt clarissime q̄ hec denūciatio nil noui inducit sed declarat ius antiquū. Et pro tertio intellectu quē firmat ino. vide in simili bonum tex. ⁊ quod ibi nōt Bar. in. l. de pupillo. §. si quis ipsi pretori. ff. de no. ope. nunc. Vel dic ponendo quintā lec. q̄ in rebus pauperum seu ecclesie sola denunciatio ēt post acquisitionē constituit quē in mala fide. ⁊ ideo tex. hic non sine ministerio dicit in rebus pauperū ⁊c. ⁊ est notabilis ⁊ singularis intellectus ⁊ multum probabilis. video enim q̄ in petitione hereditatis ē specialis ſm doct. in. c. grauis. s̄. de resti. spo. vt. j. c. proxi. vt is qui audit sibi litem mouendam constituatur in mala fide. ⁊ ꝓbatur in. l. item veniunt. ff. de peti. here. §. peritā. cū sequenti. fortius in rebus pauperū vel ecclesie talis denunciatio debet nocere vt ꝫ. nam credēdū ē huic denūciationi vel saltem facit hominē vacillare cuz ñ fiat pro priuato cōmodo sed publico. vel possumus dicere tenendo intellectū quē tenet do. an. in. c. grauis pal. Ad dictam. l. item veniunt. vbi dicit illā procedere regulariter quādocūqz quis possidet sine titulo vt tūc denunciatio constituat qnem in mala fide quod est bene notandū. ita dicamus ī proposito q̄ cum ista patricia possideret sine titulo merito hec denunciatio presertim iterata habuerit interrūpere p̄scriptionē ēt bona fide incobatam maxime cum fit p superiorem vt hic. ⁊ hoc est iuris antiqui. Ideo nihil de nouo hec decre. inducit cum ratio esset antiq̄ ⁊ ideo dixit illa verba scire vos credimus ⁊c. ⁊ ꝫ multum notabis. Nico. abb.

§ Anctorum. Hoc. c. habet principaliter duos ītellectus. primus in prescriptiōe ecclesie actiue. scōus in passiue. ꝫz primū hoc intēdit. Per quietam ⁊ sincerā possessionē. xxx. ānoꝝ prescribit ecclesia rem priuati. ſm aliū hoc dicit. Ecclesia p̄ ecclesiaz prescribit spatio. xxx. annorū. ⁊ bodie nō ꝓcedit ꝓ. c. j. primū. ideo tene primū. Casus. Iralis loco. Olim bēbat locū prescriptio. xxx. annorum in rebus ecclesie bodie nō. vnde tenet q̄ hic dicitur. Ber. Nō primo ibi quiete ⁊ sincere iuncta glo. pro intellectu horū verborū. quiete. n. possidet qui nō stimulatur in iudicio. sincere vero qui hz bonam fidem. ex quibus bene notabis q̄ qui patit cō trouersiam nō dicit illam rem quiete possidere ꝫ cō trouersia sit iudicialis. quod facit ad intellectū iuriū exigentium quietā possessionē. ⁊ ad nō. in. c. cōmissa de ele. li. vi. Nō scōo ibi absqꝫ synodali ꝓclamatione q̄ olim cause referebantur in synodū. vi. q. iij. c. i. ⁊. ij. de iudi. c. i. Oppono ꝓmo ⁊ videt q̄ synodalis ꝓclamatio ⁊ iudicialis nō sufficiūt ad p̄scriptionem interrūpendam sed requirit litis cōtestatio vt. l. pe. C. ne de sta. defun. xvi. q. iij. §. potest. Solet dicit Glo. ij. huc tex. ꝓcedere q̄ nō poterat actor litem cōtestari. sed tu dic vt dictū fuit. s̄. c. ꝓxi. ⁊ plenius notabitur. j. e. illud. vbi dicam qualiter prescriptio interrumpitur naturaliter ⁊ ciuiliter. de quo p bar. i. l. naturaliter. ff. de vsuca. Quero q̄z tex. exigit hic q̄ sincer. i. bona fide quis possederit quomodo constabit q̄ bona fide. Sol. dicit glo. fi. post principium q̄ in dubio presumit bona fides ⁊ hoc nō. ⁊ idem nō. glo. in. c. si diligenti. j. e. ⁊ ibi plene de hoc dicetur. Qualiter aūt ꝓbatur mala fides. nō. bar. in l. celsus. ff. de vsucap. dicam in. d. c. si diligenti. ꝓbatur enī p confessionē ꝓpriam possidentis. vt in. c. ij. de cōfes. ⁊. c. per inquisitionē de elec. Item p famaz que erat in vicinia. ar. c. quosdam. ⁊ in. c. q̄sto de ꝓsum p. vel denūciationē factam tempore ꝑctus. l. cū fundus. C. de rei ven. s̄. c. ꝓxi. ⁊. c. i. ⁊ p similes conlecturas. ar. in. c. ij. de renū. li. vi. ⁊. l. dolū. C. de dolo. Ultimo oppono de. c. j. ꝓxi. vbi dicit q̄ ꝑ ecclesiam sola quadragenaria currit prescriptio. vt in auc. quas actiōes. C. de sacrosan. ec. So. hoc. c. dupliciter seu duobus modis legit vt predixi. Primo in glo. q̄ ꝓcedit de iure antiquo sec⁹ de iure hodierno vt in ꝑrio. ⁊ hec lec. ꝓcedit intelligendo tex. vt loquatur de p̄scriptione ꝑ ecclesiam. Scōo principaliter intelligat de prescriptione ecclesie ꝑ priuatuz ſm Host. Pe. ⁊ Abb. sed dicit Jo. an. falsum ⁊ remittit ad nō. j. c. illud. ⁊ idem tenet in regula qui ad agēdum de re. iur. li. vi. in mercu. Et reprobare videtur ea rōne qz p̄scriptio. xxx. annorū ꝓcedit ſm ius ciuile cū mala fide quam p̄scriptionē canones nullo modo admittūt. j. e. c. fi. Sed ꝓfecto hec rō videtur mihi satis debilis. nam sine titulo ⁊ bona fide res priuatorū p̄scribitur spatio. xxx. anno. etiam de iure ciuili vt. l. si quis emptōis. C. de p̄scrip. xxx. an. ⁊. xvi. q. iij. §. potest. ⁊ iste tex. exprese exigit bonam fidez p verbū sincere. vt p̄dixi. Et sic approbat illaz prescriptionē quatenus est cum bona fide ⁊ sine interruptione. ⁊ ideo dico tenendo principaliter hunc scōm intellectuz q̄ etiam bodie iste tex. ꝓcedere potest quādo eccl̄ia prescribit ꝑ priuatū bona fide ⁊ sine titulo. ⁊ sic pōt saluari glo. j. c. illud. Sed si eccl̄ia haberet titulū tunc p̄scriberet rem priuati sicut priuatus ꝑ priuatū. x. annorū inter p̄ntes ⁊. xx. inter abn̄tes. vt. l. fi. C. de p̄scrip. lon. tem. nō. io. an. in regula qui ad agēdū. li. vi. i mer. ⁊ nō. in auc. quas actiones. C. de sacrosan. ec. nam quadragenaria requirit solum qñ p̄scribit ꝑ eccl̄iam vel ad pias cās vt dixi. s̄. c. ꝓxi. nō aūt qñ ecclesia p̄scribit ꝑ priuatū. vt nō. in locis p̄al. qō ē nōndum. ⁊ vide qō dicā. j. c. ꝓxi. Tertio principaliter pōt intelligi qñ prescribūtur p̄monia clericoꝝ.[a] ⁊ ita videtur intelligere glo. allegando hoc. c. xvi. q. ij. possessiones. ⁊ intellige qñ p̄scribitur sine titulo als sufficeret tps. x. vel. xx. ānoꝝ sicut disponit ī reb⁹ p̄priatorū. vt nō. in. d. regula qui ad agendū. ⁊ dicā latiꝰ. j. c. ꝓxi. Et nōbis finaliter gl. in. d. c. possessiones. Nico.

§ E quarta. Casus. Quarta decimarū ⁊ funeraliū prescribit ꝑ ēpm si quadraginta ānoꝝ spatio nō soluat ⁊ cathedral eccl̄ia interim nō vacauit. ꝓmo ponit dictū. scōo casū exceptū ibi nisi. tertio ius antiquū reprobat ibi naz romana. Casus

a Cū tñ cōtrariū soleat dici per tex. iuncta glo. in. c. fin. de vi. ⁊ bo. cle. ⁊ p glo. in. c. ex lris de pigno. ⁊ in. c. q̄sq̄ de censi. li. vi. ⁊ in cle. presēti ō cēsi. ⁊. c. similiter. xvi. q. i. ō quod plene p do. an. i. c. si diligenti. j. e. in fi. ⁊ ibi tz q̄ res p̄moniales clericoꝝ prescribuntur minori spatio xl. annis qō etiā tz imol. in repe. c. fi. de prescri. ī pc. ⁊ vlti. columna.

lr alis. Quidã clericus ꝑscripserat quartã decimarũ ⁊ oblationũ ofunctorũ que ad eꝑm ꝓtinebãt: quere bat an possit se tueri ab ipetitione epi sup quarta ꝑ/ dicta prescriptiõe. xl. annorũ. Rñdet papa se tueri posse nisi interi ecclia pastore vacaret qui iura ipius exigere debuisset. Jn fi. rñdet tacute questiõi q̃ possꝫ fieri ꝑ canones antiquos in. c. ꝑcedẽti. nõne sufficit ꝑscriptio. xxx. annorum vt dicunt canones. Rñdet romana ecclesia tricẽnalez prescriptionez ꝓtra eccle siam nõ admittit. Ber. Nõ primo q̃ nõ decima sed decimarũ quarta ab ecclesijs parochialibus est eꝑo iure cõi debita. ipsa vero decima pertinet ad ec/ clesiaz parochialẽ infra cuius parochiã ꝑdia sita sũt. vt in. c. cũ contingat. j. de deci. ⁊ dic vt ibi plene dicã ⁊ cõcordat huic. c. ꝑquerẽte de of. ordi. Nõ scõo q̃ ꝫ quarta eꝑo debita est in totum prescriptibilis. Jdem i quarta funeraliũ. i. eorũ que veniũt occasio ne defunctorũ. ⁊ tũc tene mẽti ꝫ vltimũ qz alibi non ita bene ꝓbatur sicut hic. ⁊ quotidie est de hoc cõtẽ/ tio inter eꝑos ⁊ ecclesias inferiores. nam epi ꝑ fas ⁊ nefas nituntur banc quartã prescriptione nõ obstãte ertorquere ⁊ male faciũt cũ tex. rotũdus ꝫ fit. ⁊ ẽ gl. ordiaria in. c. i. de sta. regu. Jdem ibi io. an. ⁊ bost. i sũma de sepl. §. ⁊ quota sit. lz aliq videant hoc reuo care i dubiũ in. c. reqsisti de testa. ⁊. c. certificari ꝫ se pul. ⁊ dic vt ibi plen⁹ dico ⁊ pluries ꝓ hac ꝓte cõsu lui. dico tñ q̃ cũ hoc fit ꝓtra ius cõe. vt hic ⁊ d. c. cõ/ querẽte. requirit titulus verus aut putatiu⁹ aut tan ti tẽporis cursus de cuius initio non sit memoria. vt in. c. i. de prescrip. li. vi. ad ꝑdicta facit qz eꝑus banc quartam potest alteri cõcedere. vt est tex. nõ. in. c. fi. xij. q. iij. cum ergo sit abdicabilis ab episcopo ꝑ cõ/ cessionẽ ita per prescriptionẽ. videtur enĩ alienare q̃ patitur vsucapi. l. alienatiõis verbũ. ff. de v̄. signifi.

Nõ tertio q̃ contra iura debita principaliter eꝑo vt eꝑo nõ currit ꝑscriptio minor quadragenaria. nã debitũ eꝑo vt eꝑo videtur debituz ecclesie. vt hic ap te colligit maxime in fi. Et per hoc infero q̃ contra iura ⁊ bona capituli vel debita canonicis vt canoni/ cis non currit minor prescriptio. Nõ quarto q̃ sede vacante non currit prescriptio etiã in bonis cõ/ munibus eꝑo ⁊ capitulo. nã de iure cõi hec quarta ⁊ alij redditus ecclesie vñcũqz ꝓuenientes sũt cões eꝑo ⁊ capitulo. vt in. c. requisisti de testa. ⁊. xij. q. ij. quattuor. ⁊. c. de redditibus. ⁊ tñ vides ꝫ q̃ vacante ecclesia nõ currit prescriptio nec videtur alius fuisse idoneus ad litigandũ. ꝓ hoc tex. ibi exigere debuis/ set. ⁊ facit iste tex. ad ea que dixi. s. c. i. Nõ vltio regulã q̃ cõtra ecclesiã nã currit prescriptio nisi. xl. an. idẽ dic in legatis ad pias causas. vt in auc. de ec. ti. §. ꝓ tpalibus. ⁊. xvi. q. iij. c. fi. idẽ dico in hospita libus ⁊ locis pijs. nam ista gaudent priuilegio eccle/ siarum. vt est tex. notabilis in. l. oĩa priuilegia. C. de epi. ⁊ cle. ⁊ ibi per bar. nõ. io. an. in. c. ij. de i inte. rest. li. vi. ⁊ facit hoc ꝓ o bis que notãtur in gl. i. Que/ ro nũquid tacente hereditate impediatur prescriptõ sicut vacante ecclesia. Spe. e. ti. §. i. v̄. item nõ. dicit q̃ non. imo currit tunc prescriptio. allegat. l. si predio. ff. de in diem adi. ⁊. l. fi. ff. de vsuca. cum si. illa tamen iura aperte non probant. loquuntur enim in conuen tionali. sed do. an. in. c. cũ non liceat. j. e. sequitur hoc dictum Spe. alia rõne qz cũ sit in facultate heredis adeũdi currit prescriptio si per eũ stat qn facere pos/ sit. ff. de re. iur. qui potest facere. Sed si aliter ẽ ipe/ ditus equũ est eum restitui ex clausula generali. ad ꝫ. l. si prius. ff. ad carbo. ⁊ quod nõ. in. l. ventrem. ff. de acqui. bere. mihi hec ratio non multũ placet quid enim si scriptus heres voluit interiz deliberare quo tpe actiones exercere non potest. vt in. l. ait ꝓtor. ff. de iure deli. duruz est dicere q̃ currat prescriptio ar. ꝫ. Jtẽ qd si heres scriptus repudiauit interiecto tpe vel est contra eũ prescriptum in iure adeũdi. iu/ xta nõ. in. l. lz. C. de iure deli. ⁊ sic succedũt venientes ab intestato. durũ est dicere q̃ currat prescriptio cũ iterim i nulla mora isti venientes ab intestato depre/ hendantur. ⁊ hec prescriptio ẽ inducta partiz i odiũ negligentis. xvi. q. iij. §. potest. vnde satis posset su/ stineri ar. huius tex. q̃ tũc nõ currat prescriptio cuz tunc non sit qui iura hereditatis exerceat. d. l. ait pre tor. vel si vis tenere contrarium. ar. d. l. si predio. dic q̃ competit restitutio. vt notatur in. d. l. si predio.

Venio ad glo. ⁊ oppono contra tex. q̃ prescriptõ non debeat hic habere locũ. refistit. n. ius cõe. vt i. c. conquerente de of. or. ⁊. c. requisisti de testa. ergo pos/ sessor ꝑsumitur in mala fide. vt in regula qui contra iura. li. vi. ⁊. l. quẽadmodum. C. de agri. ⁊ cen. li. xi. Sol. glo. penul. dupliciter. primo q̃ potest tex. i tel/ ligi non in eo qui incipit possidere sed in successore q̃ reperit ecclesiam possidere ⁊ credidit q̃ iuste vnde potuit a se incipere prescriptio. Nõ fingu. istam glo. ⁊ idem nõ. glo. i. c. cura de iurepa. Et ex hoc ba bes semper notare q̃ mala fides predecessoris i be neficio nõ nocet successori babenti bonã fidẽ. ⁊ idem nõt di. in regula possessor li. vi. ⁊ glo. in regula cũ qs in ius. eo. li. secus de iure ciuili saltem in berede vni/ uersali. vt in. l. cũ heres. ff. de diuer. ⁊ temp. ꝓscrip. sed vide qõ dixi. s. c. ij. ⁊ dic vt ibi. io. an. hic dicit so lutione huius glo. esse sufficiẽtem quo ad malam fi/ dem excludẽdam sed nõ quo ad validandam prescri ptionem in hoc casu nisi tanto tẽpore possidet cuius initij non sit memoria. ⁊ hoc ideo qz ius cõe est ꝫ cõ/ tra ꝓscribẽtẽ. j. e. c. i. li. vi. ꝓcedit ergo ratio glo. vbi non regitur titulus. ⁊ idẽ nõ. di. in dicta regula pos/ sessor. ⁊ optime isti loquũtur. dico tñ q̃ non est suf/ ficere ⁊ procedat glo. contraria. Si autẽ ius in quo errauit erat dubium credo q̃ error excusaret in pre scribendo. ꝓ hoc textus notabilis in. c. cum dile/ ctus de consuetu. facit. l. ij. ff. de iur. ⁊ facit igno. Ad predictam distinctionem reduco notata per Joan. and. in. c. cura. de iurepa. ⁊ glo. ⁊ Joan. and. in. c. ij.

de re.ec.nō alie.li.vj.vbi videnť sentire q̄ titulus solius prelati det cām prescribēdi.ꝛ similis qō formari pōt cum res ecclesie fuit alienata nō seruata solēnitate debita.de qua aliquid per Jo.an.in addi. Spec. super rubrica.e.ti.ꝛ in.d.c.ij. Sed ego distinguerez modo predicto.ꝛ sic pōt intelligi tex.in.d.c.ij.vbi reprobať prescriptio. Extra glo.assumēdo notabilē glo. Jnno.hic op.vť.n.q̄ in prescribēda hac quarta decimaꝝ requirit tempus duplicatū qz vbicunqz prescribit seruitus hīs cām distōtinuā seu interualluz annoꝝ vel mēsiū requirit tēpus duplicatū. vt in l.si sic ꝓstituta.ff.quēad.ser.amit.cū glo.alś cū ꝫ ecclesiaz requirať tps.xl.annoꝝ regulariter vt hic.ꝛ in auč.quas actōes.C.de sac.san.ec.ergo in iurib⁹ babētibus cām distōtinuā dz intercedere tps.lxxx. annoꝝ.nā decime nō hīt cām ꝓtinuā sed distōtinuā cū nō omni die vel singulis mēsib⁹ pueniāt. So.dicit in no.q̄ sunt qui asserūt hāc distinctionē hre locuz ſm canonē.nā ius pceptōis decimaꝝ⁹ bz magnū interuallū.ſ.de mēsib⁹ vnius anni vsqz ad mensēs alteri⁹ ꝛ de vindemijs vsqz ad vindemias.ꝛ tñ in hoc iure p̄ scribēdo nō duplicať tēpus vt hic. Sed ipse inno.vť tenere ꝑium qz hoc ius nō bz interuallū aliqō ēt borarū.imo quasi ꝓtinuā cām bz cū quotidie possint ꝛ debeāt recipi decime nō solū psonales sed ēt predia les cū quotidie predia aliquos fruct⁹ ꝓducere possint ꝛ quotidie quarta ep̄is est solnēda.ꝛ idē dicit inno.[b] de iure eligēdi qz quotidie pōt eccl̄ia vacare.ar. eius qō dī de stillicidio in.l.foramē.ff.de serui. vrb. predi.ꝛ ideo sufficiūt.xl.anni.vt hic.ꝛ nō.in.c.cū ecclesia suprina de cā pos.ꝛ ꝓpri. Si aūt ēt ius qō iterualluū certū ꝛ deputatum ab hoīe vel a iure recipet q̄le est vt qō oī anno partē oblatōis in die dedicatiōis vel festiuitatis recipet.xviij.q.ij.eleutberi⁹.vel q̄ annuatiz recipiet aliqō seruitū.j.de cēsi.cū venerabilis tūc dicit inno.q̄ ſm eos qui dicūt tps esse duplicandū necessarij sunt.lxxx.anni. Aduerte qz inno.iō loquit sic dubitatiue in hoc vltimo qz nō bť ius in hoc expressuz.nā tex.in.l.si sit ꝓstituta prealle.dicit duntaxat q̄ seruitus nō hīs cām ꝓtinuā amittit per non vsuz duplicato tpe ꝓstituto.ꝛ glo.ponit duas opi.q̄dā.n.dicūt q̄ requirit tps.xx. annoꝝ inter pītes ꝛ absentes quasi solū duplicet tēpus.x.annoꝝ.nō aūt tps.xx.annoꝝ qō dať ꝫ absentes.ꝛ hoc ideo ꝫz istoꝝ qz nulla prescriptio preter hypotbecariā extēdit ad tēpus.xl.annoꝝ.l.cū notissimi.C.de prescrip.xxx. vel.xl.an. Alij vero dicunt vtroqz casu tēpus i hoc duplicari ꝛ in hoc vť residere glo.illa tanq̄ in vltima opinione ꝛ inno.hic in alia glo.ꝛ satis mihi plz cum tex.in.d.l.dicat duplicari tempus ꝓstitutū. Certū qz est q̄ inter absentes est ꝓstitutū tempus.xx. annoꝝ l.fi.C.de prescrip.lōg.tēpo.ꝑterea scias q̄ respectu iuris decimādi inno.hic in alia parte limitat qō.ſ.dixerat.dicit.n.q̄ ius pcipiēdi decimas de fructib⁹ fūdi ꝓtinuā bz cām ſz ius pcipiēdi decimas de vino vel grano tñ vel de oībus minutis tñ vel cōsimilib⁹ nō bz perpetuā cām qz hec percipiunť temporibus certis tñ.vt nō.j.e.ad aures.ꝛ multa alia circa seruitutem acquirendā vel amittēdam inno.hic inculcat. ſz pro clariori intellectu decreui per se quemlibz articulum examinare. Hosti.hic dicit q̄ glo.ista inno. quātum ad canones potius est subtilis q̄z vtilis.siue.n. agamus ſm eum de corporalibus siue incorporalibus continuaz causaz babentibus vel non regulariter est tenēdū q̄ sola prescriptio quadragenaria currit contra ecclesiam ꝛ nulla minor.vt hic in fine.ꝛ si p̄ scriptio est contra ius requirit titulus supple vel tempus de cuius initio non est memoria.j.eo.ti.c.i.lib. vj.ꝛ recitando transit Jo.an.nullam opinionem firmando more suo cōmuni lz quādo apponit studiuz optime decidat ſz raro hoc facit q̄ si fecisset arbitror q̄ multis scribentibus silentiū imposuisset sed credo q̄ accelerauit se vt multa scriberet. Do.ant.dicit hic se non putare q̄ minus tempus exigať a iure canonico q̄z a iure ciuili.tum qz non sunt iura in hoc correcta.tum qz plus tendunt canones ad tollēdas q̄z ampliandas prescriptiones.j.eo.c.fi. Sed dicit q̄ illa distinctio an habeat seruitus causam continuam vel discontinuam babz locum quando agitur de seruitutibus realibus[c].debitis.ſ.a re rei.qz cum ibi res nō habeat animum continuantē possessionē oportet q̄ ipso facto continueť vt currat prescriptio que nō currit sine possessione. Sed in iuribus personalibus debitis a re persone vel a persona persone secus est qz ibi animus continuat possessionē qz possessio animo teneť.vt est tex.in.l.lz.C.de acqui.pos.quasi per hec velit innuere q̄ cum ius percipiendi decimam seu q̄rtam decimaruz debeať persone non est necesse q̄ ibi duplicetur tempus. Aduerte qz hec fuit originaliter opi.Ci.in.l.ij.C.de serui.ꝛ Bar.in.l.si iusto errore §.non mutat.ff.de vsucap.lz do.Anto. eos non alleget.ꝛ profecto lz banc opinionē hactenus fueriz secutus,ꝑpter auctoritatē tantoꝝ viroꝝ tñ nunc scribē do cogitaui illā opinionē minime verā esse ꝛ moueor primo.qz lz seruitus sit realis.i.a re rei debita nō tamen est res que requirit vel possidet cuz sit inanimata ſz est persona.ſ.dominus fundi.quod ꝑz ex eo qz requirit in prescribenda seruitute q̄ quis credat vti iure suo.vt.l.fi.ff.quemadmo.ser.amit.ꝛ nō Jnno. in.c.bone.el.ij.de postu.prelato.secundo moueor p tex.apertum male iudicio meo in hoc ponderatum i d.l.si sit constituta.vbi est clauis huius materie. ibi enim vbi disponitur de duplicatione duplicando tēpus propter causam discontinuaz ponderatur factū hominis possidentis ꝛ non rei cui detur seruitus. dicit enim q̄ ideo requirit tempus duplicatuz in amittenda seruitute.qz propter discontinuam causam nō fuit vsus illa seruitute q̄ nec vti semper potuit.prete rea ꝛ melius in.d.l.si sit constituta.non agitur nec disponitur de seruitute acquirēda: sed de ea perdenda ꝛ ponderať duntaxat factum ꝛ animus non vtentis. dicit enim q̄ si quis babebat aquam alternis annis vel mensibus non perdit illam seruitutē nisi duplicato tempore constituto qz non semper fuit in mora nō vtendi cum non potuisset semper vti si etiam voluisset cum haberet causaz discontinuam.ꝛ sic ponderatur animus ꝛ factuz hominis.ſ.domini fundi.ꝛ multo fortius hoc dicendum est vbi tractať de seruitute non habente cām continuam acquirēda.vt.j.latius dicam.nam patiēcia domini inducit possessionem in istis incorporalibus vt in alijs.vt ibi nō.C.de serui. ꝛ aqua.ꝛ per Bar.in.l.i.ff.de aqua plu.arc.ꝛ in.d. l.seruitutē.ff.de serui.nō. Jnno.in.d.c.bone.el.ij.ꝛ in.c.conquerēte de offi.or.sed hec patiēcia non habetur semper vbi causa non est continua.ergo possessio non debz vniformiter operari qz animus possidētis non semper notus est aduersario ꝛ possessori ꝛ possessio bz plurimuz facti.vt nō.in.c.cum in nostris de concess.preben.ꝛ forte ob ista Jnno. locutus est generaliter.nec distinxit inter seruitutem realem ꝛ personalem debitam.nec Ci.ꝛ Bar.aperte probant eorum opinionem. Sed quantum ad principalē articulum an sit in hoc tempore duplicando differentia inter ius canonicum ꝛ ius ciuile.ego premitto q̄ regulariter inter ius canonicum ꝛ ciuile quantū ad prescriptionē inducendā nulla est differentia preter illā. qz ius ciuile admittit prescriptionē cum mala fide. l. siquis emptionis.C.de prescrip.xxx.an. quā ius canonicū damnat.j.c.proxi.ꝛ.c.fi. Alia enim differentia iure non probať.nec obstat si dicať q̄ canonica iu

a Utrū⁹ p̄cipiendi decimas dicať brēiter ꝓtinuā vť disco ꝛ an possit prescribi ꝛ q̄ro tpe.ꝛ ō hoc vid̄ late p.d.ant. in.c.q̄ueit i repe.i.xx. col.de cēsi.

b Et ō hoc ēt vid̄ p.d.an.in d.repe.c.p uenit i.xxiiij.ꝛ xxvij col.cū se.ō cēsi.ꝛ in.c. cumana in v..colū.de elec.

c In seruitutib⁹ realibus debitis a re persone bz locū prescriptio cōis sec⁹ si deberetur a re rei.ꝛ idē dicit do. an.in.c.cum ecclesia.§.fi. in.ij.col.ō cā pos.ꝛ ꝓprie. ꝛ in sua rep. c.pueniť i.xviij.col.ō cē si.ꝛ bal.i.l.ij C.de serui.ꝛ aqua in.iiij. col.v.quero ergo si volo p̄scribeť ius eligendi ꝛc. dom.p⁹imo. in.c.nō ē i fi. de ꝓsue.li.vj ꝛ.d.an.in.c. cū nō liceat in vlt.col.j. c.ti.

ra exposcunt indifferenter tempus. xl. annoꝝ vt hic ⁊. j. c. illud. secus de iure ciuili. l. fi. C. de prescrip. lō. tēp. qz dico qꝺ ius canonicū semper nō requirit illud tempus sed tūc soluꝫ quādo prescribit cōtra eccleſiam ⁊ in fauorē ecclesie illud fuit inductū. ⁊ ideꝫ est de iure ciuili. vt auc̄. quas actiones. C. de sac. sanc. ec. ⁊ quēadmodū contra ecclesiā romanā de iure canonico nō admittit nisi prescriptio cētenaria. j. c. cū nobis ⁊. e. ti. c. ij. li. vj. ita de iure ciuili. d. auc̄. quas actiōes. vnde ecclesia ꝓtra priuatū ⁊ priuatus ꝓtra priuatum bene prescribit minoꝝ tēpore ⁊ sic disponit ꝺ iure ciuili. vt nō. in. d. auc̄. quas actiones. ⁊ per Jo. an. i regula qui ad agendū in mer. ⁊ per gl. xvj. q. iij. possessiones. que vult qꝺ in bonis patrimonialibus clericorum exigit tēpus. xl. annoꝝ. ⁊ de tēporibus requisitis ad prescriptionē vide bo. tex. in. §. pōt. xvj. q. iij.

His presuppositis ad materiā supra tactā distinguo sic. qꝺ aut ecclesia prescribit contra priuatū aut priuatus cōtra priuatū ⁊ indistincte bñt locū iura ciuilia cuius dispositio recitat in hoc in. d. §. pōt. vt distinguat an quis prescribat cū titulo aut sine titulo ⁊ an iura habeāt cām ꝓtinuam vel discontinuā. facit quod nō. xiij. q. ij. in sūma. aut priuatus prescribit ꝓtra ecclesiam vel ecclesia ꝓtra ecclesiā. ⁊ in imobilibus vel iuribus habētibus causaꝫ ꝓtinuā non est dubiuꝫ qn requirat tēpus. xl. an. vt hic ⁊ in. c. i. e. ti. li. vj. Sꝫ dubiū est primo in mobilibus vtrū ꝓtra ecclesiā habeat locū vsucapio triēnij sicut de iure ciuili. ⁊ de hoc remitto ad plene nō. in. c. i. de in inte. resti. secūdo est dubiū in iuribus habētibus causaꝫ discōtinuā i quo sic dicerē qꝺ vbi de iure ciuili requirat ꝫ priuatū tempus de cuius initio nō est memoria. multo fortius requireret cū prescribit cōtra ecclesiā. ar. c. i. j. e. ti. lib. vj. ⁊ qz id qō est statutuꝫ in fauorē ecclesie de prescriptione quadragenaria nō ꝺꝫ retorqueri in ipsius lesionē. vt in regula qō ob gram. li. vj. ⁊. l. qō fauore. C. de legi. ⁊ optime facit auc̄. quas actiōes. vbi pꝫ qꝺ prescriptio quadragenaria fuit statuta in fauorē ecclesie illis casibus quibꝰ ꝓtra priuatū prescribebat minori tēpore. secus ergo in illis in quibus requirit tempus de cuius initio nō est memoria. de quibus. j. dicet. nam inducta ad augmentū nō debēt operari diminutionē. ar. in. c. fi. de ver. sig. aut nō requirit tātū tēpus sed tēpus duplicatū sicut quādo agit de seruitute habente cām discontinuā amittenda. ⁊ tūc puto qꝺ nō duplicabit tēpus. xl. annoꝝ. qz cū ius statuerit pro alijs priuatis tēpus prolixius in ecclesijs. vt hic ⁊ in. d. auc̄. quas actōes. hoc fecerit pure simpliciter ⁊ indistincte vt hic. ⁊ i. d. auc̄. tēpus ꝺꝫ esse vniforme ⁊ nō duplicatū. priuilegiū. n. ꝺꝫ excedere. ꝓprios terminos. j. de priui. sane. ⁊. c. porro. ⁊. vij. q. i. penulti. ius. n. ciuile ideo forasse requisiuit tēpus duplicatū qz prius. puiderat de breui tēpore. vnde cū ecclesie fuerit ꝓcessum tēpus satis. plixum ⁊ longissimū. s. xl. annoꝝ nō ꝺꝫ duplicari sed ꝺꝫ esse suo priuilegio contenta. ⁊ hoc est satis de mente glo. in. d. l. fi sic ꝓstituta. que dubitauit nunquid tēpus. xx. annoꝝ deberet duplicari ne requireret cursus. xl. annoꝝ fortius nō est dicēdū qꝺ duplicet tēpus. xl. ānoꝝ. ⁊ hoc casu potest saluari opi. Hosti. ⁊ hec puto verissima. Sed circa predicta quero quid si laicus bꝫ rem cōem ⁊ indiuisibilē cū ecclesia an ꝓtra laicum prescribit spacio a iure cōmuni statuto ꝫ laicū. dic qꝺ nō sed ꝓseruatur ius suū. ꝓpter ecclesiā ex quo dat iuris indiuisibilitas ar. op. ⁊ quasi expressuꝫ in. l. si cōem. ff. quēad. seru. amit. ⁊ vide bo. glo. in simili in. c. vno de iurepa. lib. vj. ⁊ ibi Jo. an. in nouella firmat istā partē. dicit tam ⁊ bene qꝺ vbi posset prescribi ꝫ laicū iure ecclesie remanēte illeso qꝺ sufficeret prescriptio cōmunis. facit qō nō. j. eo. ad audientiam. ⁊. xvi. q. iiij. volumus.

Sed queritꝫ quid si ecclesia successit laico ꝫ quem erat inchoata prescriptio nunqd vtetꝫ iure priuati an priuilegio ecclesie. hanc questionē tetigit glo. in auc̄. quas actiones. C. de sac. san. ec. ⁊ nō firmat pedes. tangit Jo. an. in. c. vno de iurepa. li. vj. referēdo qō i d. auc̄. tangūt etiam ibi Bar. ⁊ bal. ⁊ opinio cōmunior ⁊ verior vꝫ ampliando terminos qōnis. qꝺ aut priuilegiū qō bꝫ succedēs prescriptionē extinguit aut prescriptionē differt aut illaꝫ mutat. primo casu succedēs nō utꝫ priuilegio suo. exemplū in. l. si fundū. ff. de fundo dota. vbi ꝺꝫ qꝺ si quis incipit prescribere certū fundū lꝫ postea mulier illū assignauerit in dotez non minus currit prescriptio lꝫ a principio si fuisset dotalis nō potuisset inchoari prescriptio. ⁊ est ratio qz priuilegium vnius nō ꝺꝫ absorbere ius alteri quesitū. qō faceret isto casu si mulier posset vti priuilegio suo. secūdo casu quādo differt tunc vtꝫ suo priuilegio. exēplum in pupillo alteri succedente cōtra quē nō currit prescriptio durāte pupillari etate. l. fic. C. de prescri. xxx. vel. xl. an. Tertio casu qñ mutat prescriptionemꝫ vt in casu questionis nostre. nā prescriptio ꝫ ecclesiā currit sicut ꝫ priuatū sed alio modo qz ꝫ priuatū currit prescriptio. x. vel. xx. annoꝝ cū titulo. sed cōtra ecclesiā currit quadragenaria duntaxat. ⁊ hoc casu dicendū qꝺ pro tēpore preterito vtꝫ ecclesia iure priuati. pro futuro vtꝫ priuilegio suo. ar. in. l. fiscus. ff. de iure fis. ideo si ꝫ priuatū presentē cucurrerāt quinqꝫ anni ⁊ sic medietas prescriptionis satis est ꝫ ecclesiaꝫ succedentē complere aliā medietatē. habito tamen respectu ad priuilegiū suū. ⁊ sic requirunt ad cōplendaꝫ prescriptionē. xx. anni qui sunt medietas temporis respectu ecclesie. ⁊ idē dic in similibus. facit auc̄. si quis. C. de prescrip. long. tēp. qō notabis. qz clare ⁊ vtiliter est expeditū. Expediēdo ⁊ ampliādo reliqua dicta Jnno. quero principaliter de duobus. primo qualiter acquirant seruitutes ⁊ iura ꝓsimilia. ſo qualiter perdant ⁊ quanto tēpore. Venio ad primuꝫ ad qō dicit Jnno. qꝺ si ius de quo agit bꝫ cām ꝓtinuaꝫ ⁊ perpetuā sicut est seruitus aque ductus q̄ sine intermissione ducit vel bꝫ causaꝫ quasi perpetuam. vt in electōe seu iure eligēdi ⁊ in iure capiēdi de cimas ex agro acquirit seruitus per prescriptionem x. annoꝝ inter pñtes. ⁊. xx. inter absentes ad similitudinem rerum immobilium. C. de serui. l. ij. C. de prescrip. lon. tēp. l. fi. Sed hec est differētia fm eum inter hec incorporalia ⁊ alia corporalia imobilia. qz in rebus imobilibus requirit titulus. vt in. d. l. fi. ⁊ i d. §. potest. xvj. q. iij. sed in seruitutibus siue iuribus non requirit imo sufficit solus vsus vt pꝫ. ff. si ser. vendi. l. si quis diuturno. ⁊ in eo qō nō. j. e. si diligenti. ⁊ incipit hic tempus currere fm eum ex quo quis cepit vti illo iure nō vi aut clam nec precario scientе videlꝫ illo cui fiebat preiudiciū ⁊ non ꝫdicēte. ⁊ hoc ipsum pꝫobare ꝺꝫ fm quosdā. ⁊ sic intelligunt. ff. quē ad. ser. amit. l. fi. ff. de itine. actuq; pri. l. i. §. iulianus ⁊ hec pōdera que. j. latius reassumā. Si aūt nō habeant cām ꝓpetuā ⁊ ꝓtinuā vt seruitus vie ⁊ seruitiorū extraordinariorꝝ ꝓstatio. hec ⁊ similia nō prescribunt nisi tāto tpe capiant cui⁹ initij memoria nō existit. x. q. iij. qz cognouimus. c. di. ꝫ morē. ⁊ ex eo qō leg. ⁊ nō. j. de ver. sig. sup qbusdā. §. iij. v. fi. ⁊. ff. de aqua plu. ar. l. i. §. i. ⁊. l. ij. §. antep. ⁊. ff. de aq̄ quot. ⁊ esti. l. hoc iure. §. ductus aque. Hec sunt inno. dicta ad pmā qōnez. ⁊ vide[a] tu bo. glo. iuris ciuilis que hoc in effectu dicit in. l. seruitutes. ij. ff. de seru. aliqd in. l. i. ff. de aq̄ plu. ar. ⁊ p bar. ibi ⁊ i. d. l. seruitutes. p Ei. i. l. i. ⁊. ij. C. de ser. Et circa p̄dictoꝝ declarationē ego prio q̄ro nūqd sit vex qꝺ i istis iuribꝰ pscribēdis nō requirat titulus. Doc. hic cōiter trāseūt cū opi. inno. vt titulus nō requrat. Idē vult glo. i. c. cū eccle

a Vide et ꝺ h quo to. s. xpe p̄ scribant iura ⁊ seruitutes. do. an. i. c. puenit i. xi. colū. cū se. in rep. ꝺ cēsi. ⁊ ibi et viꝺ i. xij. col. ⁊ viꝺ Jnn. i. c. accedē tiꝺ de priui. glo. l. c. cū accessiſſent ꝺ ꝓsti. ⁊ i. c. neq; xvi. q. vij.

ha sutrina de cā pos. ⁊ ppri. ⁊ glo. ⁊ bar. in. d. l. serui tutes. ⁊ vī ꝑbari in. d. l. siquis diuturno. ⁊ Di. in regula possessor. li. vj. ſz doc. nō reddūt rōnem diuersitatis inter hec iura ⁊ bona īmobilia. Di. i. d. regula possessor. ⁊ Bar. in. d. l. seruitutes. dicūt q; in ꝓscribēdo rei dñio agit de magno ꝓiudicio cū dñs ꝓsus ipam rem amittit. iō cautius fuit agēduz vt fine titulo nō ꝓscribat lōgo tpe ſz lōgissimo sic. vt. d. l. siqs emptiōis. C. de ꝓscrip. xxx. annox. Sed qñ agitur de serui. acqrēda nō agit de tāto ꝓiudicio cū dñs nō pdit ipam rē. ſz patitur dūtaxat seruitutē. Et bāc ratiōez nō. Ego vo hoc dictū vt nō regrat titulus limito multiplr. Primo vt nō ꝓcedat qñ ꝓscripto ē cōtra ius p. c. j. e. ti. li. vj. ⁊ q̄z q̄z hoc nō repiat specifice cautū de iure ciuili tñ idē credo eē illo iure qz ius canonicū exigit titulū hoc cāu qz est prescriptio malefidei cōtra possidētez, ꝓpter resistentiā iuris cōis facit optime. l. quēadmoduz. C. de agri. ⁊ cēſi. li. xj. ⁊ qō ibi nō. Bar. ſtāduz ē in hoc disponi iuris canonici, ꝓpter peccatū. vt in regula possessor. ⁊ qō ibi nō. pal. ⁊. j. c. fi. ⁊ p Bar. in. l. priuilegia. C. de sa. san. ec. Secūdo limito id dictuz in vsufructu ꝓscribēdo. ſz enīz fit ius icorporale. l. j. in fi. ff. ad. l. fal. ⁊ ē quedaz fuitus in rebus alienis. l. j. ff. de vsufruc. accre. tñ i eo ꝓscribēdo regrit titulus. alʒ non ꝓscriberet spatio. x. vel. xx. annox. vt ꝑbat in. l. fi. C. de prescrip. lōg. tē. ⁊ de hoc p Di. i. d. regula possessor. li. vj. ⁊ p Bar. in. l. iusto errore. §. nō mutat. ff. de vsuca. ⁊ est rō qz vsufructus est ps dñij. l. iiij. ff. de vsufruc. iō regritur titulus sicut in ꝓscribēdo dñio. vt nō. Di. in. d. regla possessor. ⁊ dicit gl. satis nō. in. l. corruptiōem. C. de vsufruc. q; ēt si vsufructus ꝓsistat in re īmobili tamē actio ꝑsonalis ad ipz cōpetens nō tollit triēnio. ⁊ ita vī dicēduz i acqsitōe. ⁊ hoc iō qz vsufructus rei īmobili cōparat. ita nōnter dicit gl. pal. quā nōbis. dico tñ q; fructus q ꝓcipiunt ex agro alieno bonafide vsu capiunt triēnio. tex. est nōbilis i. l. seqtur. §. fructus ff. de vsuca. ⁊ ibi ꝑ Bar. ⁊ hoc iō qz ibi nō agit de ꝓscribēdo iure. ſz de vsucapiēdis reb⁹ mobilib⁹. qō ergo dī q; qs tenet restituere fruct⁹ extātes. insti. de of. iudi. in ꝑn. ⁊ nō. in. c. grauis de re. spo. hoc ē vum vt ꝓdixi nisi possessor illos possederit bona fide ⁊ iusto titulo ꝓ triēniū. Tertio limito ꝓncipale dictū vbi agit de obligāda vel distrigēda ꝑsona ad aliqō fuitium. nā tūc, ꝓpter grauitatē saltē est necesse q; alleget titulus ⁊, pbet ꝓsūptiue ꝑ lapsū lōgi tēporis. ⁊ sic potest itelligi. l. cū de in rē vso. ff. de vsuris. nō. Di. i. d. regla possessor. Quarto limito vt nō, ꝓcedat cū ꝓscribit ꝓtra eccliam. nā tūc ſz nō regrat titulus regritur tñ tēpus. xl. annox. vt hic in. d. auc. quas actiōes.

Secūdo ꝓncipalr circa dicta Inn. reuoco in dubiū. an regrat scia aduersarij in ꝓscriptiōe istox iurium/ Inn. vt ꝑz ex ꝓdictis dicit q; sic ⁊ tz idē in multis locis in. c. bone. ij. de postu. ꝑla. plenius in. c. cōquerē te de of. or. ⁊ in. c. ij. de in ite. resti. cū fi. Quidā tamē vt nō. in. l. ij. C. de serui. ⁊. l. j. ff. de aqua plu. ar. tenuerūt ꝓtrariū. qz ꝓscriptio currit ꝓtra ignorātez. vt. l. fi. C. de ꝓscrip. long. tēp. Sz ꝓmuz dictū cōiter tenetur p legistas ⁊ canonistas. vt nō. in locis ꝑalle. dicētes ⁊ bene aliud ēē i prescriptiōe rerū īmobiliū aliō in prescriptiōe iurīū ⁊ fuitutū. rō qz ꝓmo casu quis possidet ipaz rē q̄ sibi dz sufficere iō nō curat de aduersarij scia. Sz ſo casu nō possidet ipe illā rem sed dñs iō regrit illius scia. Reddit ⁊ alia rō q̄ plus placet Bar. in. d. l. j. de aqua. plu. ar. ⁊. d. l. seruitutes. nā in istis fuitutibus ⁊ iuribus cū nō possint ve possideri nō pōt acqri quasi possessio nisi sciente aduersario q rē possidet. vt vī, ꝑbari i. d. l. ij. C. de fu. tz in no. i locis ꝑalle. ⁊ sine possessiōe nō, ꝓcedit ꝓscriptio iō regrit scia. Tertio ad declarationē ꝓdictorū que ro qz dixi q; iter pītes regrit tēpus. x. annox. ⁊. xx. iter abītes q dicātur pītes ⁊ q abītes. So. dico q; qs dī pīs varijs modis ꝑm materiā subiectā ꝺ quo vide gl. nō. in auc. de fideiuss. i. ỹ. pītes. ſz quātū ad ꝓposituz nr̄m est tex. sing. i. l. fi. C. ꝺ ꝓscrip. lōg. tē. vbi dī q; pītes dicunt si possidēs ⁊ aduersarius habēt domiciliū i eadez ꝓuincia. vñ nō spectat vbi res sita ē. ſz vbi bīt domiciliū. ⁊ si alter haberet alibi domiciliū non dicūtur pītes ⁊ spectat ꝓuincia qñ tota regit eodē ꝑside vt oliz erat. bodie, vo q̄libet ciuitas bz regimina sua sicut oliz ꝓuincia. vñ exītes i ciuitate dicūtur pītes. vt ē glo. singularis ab oībus cōiter approbata i. d. l. fi. Nūc venio ad scām qōnem inno. qualr. s. fuitutes pdant. So. dicit inn. q; ꝑm leges fuitus rustica q̄ nō bz iteruallū vel bz ſz modicū puta aliquox dierū vel bozax pdit spatio decē annorū iter pītes. xx. iter abītes. Si āt bēat iteruallū, annorū vel mēsiū tūc duplicat tps. vz vt iter pītes necessarij sint. xx. anni. ⁊ iter abītes. xl. ar. in. d. l. fi sic ꝓstituta. ff. quēadmodū fui. ami. Idē ē dicēdū ſz eū si bz iterualla septimanax. sūt enī odia restringenda ff. de lib. ⁊ po. cū qdā ⁊ regula odia. li. vj. ⁊ in hoc vltimo vt idē fit i iteruallo septimanarū nō. glo. i. d. l. si fit ꝓstituta. dicit tñ Inn. alios dicere q; ſz habeat iteruallū nō sūt necessarij iter abītes nisi. xx. anni quasi istud tēpus nō debeat duplicari qō dixi supra. pmū tñ puto verius dicit ꝓterea Inn. q; ēt fuitutes vrbanorū prediox tpe amittūtur. Sz est dria iter fuitutē rusticā ⁊ vrbanā. qz rustica perit certo tpe nō vtendo. vrbana vo ꝑ solū nō vsū nō perit oio ſz ita demū si vicinus simul vsucapit libertatē veluti edes tue edibus meis fuiāt ne tue alti⁹ tollātur ne luminib⁹ mea rū officiāt. In hoc enī casu si ego fenestras meas ꝑfras hūero vel astrixero ita demuz ius meū amitto si tu ꝑ idē tēpus alti⁹ sublatas habueris edes tuas alio qn si nihil noui feceris retineo fuitutē. hec ꝓbātur i l. hec autē. ff. de fui. vrba. pre. ⁊ aduerte qz ſz Inn. dicat ꝓdicta, ꝓcedere ꝑm leges. idē dic ꝑm canones. qz in hoc canones nō repiuntur cōtrariuz disponere nisi respectu ecclie. vñ in foro canonico fuabuntur ꝓdicta ad vnguē per ea que supius dixi. iō institi circa predicta tanq̄z canonistis pnecessaria.

Vigilanti. Casus. Possessor malefidei nō prescribit. ꝓmo ponit dictū. Scō ibi epbesin⁹. rōez legis ꝓtrarie. Tertio corrigit ibi nobis.

Casus litteralis. Scom leges malefidei possessor prescribit rez alteri⁹. vñ dubitauit qdaz epus an idē esset ꝑm canones. sup hoc scribit pa. dicēs q; valde cauendū est ne finius malefidei possessores i ꝓdijs alienis. qz nulla antiqua dierum possessio iuuat malefidei possessorē nisi rem restituerit postq̄z eā nouerit alienā cum postea bonefidei pos. dici nō possit. ostēdens quare aliter ꝑm leges. Epbesinus. n. legislator hāc legem iuenit vt locum haberet prescrip. xxx. vel xl. annox in malefi. pos. solūmodo, ꝓpter vitādā negligentiā miserox ⁊ lōgi tēporis errorē ⁊ ꝓfusionem sed pape hoc nō placuit siue verus dñs sciat rem suam ꝓscribi siue ignoret. Ber. Nō ꝓncipiū, ꝓ vigilātia studij. ⁊ per hoc ꝑz ꝑm Host. q; studenti cōpetunt vigilie. ⁊ ego dico q; sunt necessarie. qz nemo pōt sapientie laudē sine maxīmo labore ⁊ studio conseq. vñ studere est idē qō valde cupere hinc a cupiditate lectiōis dictum est studium lrax vt nō. archi. i. c. in noua. xxj. q. vij. ⁊ q est i collegio alicuius artis seu ꝓfessionis si illā nō exercet actu minime gaudere debet ꝓuilegio, ꝓfessiōis vel artis. vt. l. semp. ⁊ ibi per Bar. ff. de iure īmu. ⁊. l. j. §. negociatores. e. ti. nō. Jo. de lig. i ꝓoe. cle. ⁊ vide qō dixi sup rubrica ꝺ iudi. Nō. scō ibi aliena se nouerit. q; is dī possef/

a An'in prescriptione requiratur scia eius contra quē prescribitur vtō per Bar.in.l.si publicanus.§.in vectigalibus vltra med.ff.de publica.

b Vide etiam per Jmol.in repe.c.fi.in antepe.car.j.co.

c Et sm Jmol.in.l.j.§.per seruū qui in fuga.ff.de acqui.pos. ista gl.ē ad hoc sin.in iure. Sed tu adde similē ad verbū in.§.sed aliquādo illi.de vsuc. Et aliā glo. in.d.l.male agitur in gl. magna cir. me.C.de pre scrip.xxx.an no.quā glo. alle. ad hoc Bar.i.l.iij. §.ex contrario in.j.col. ff.ō acq.pos. Et sequunt d.glo.i.d.l.j. antiq.bar.z Sali.ibi.z Bar.in.l. celsus i.iiij. col. vbi pro hoc tradit nō.cautelaz ff.de vsuca. Et pro ista determinati one fac̄ viua rō nam sola ciuilis posses sio que anio retinetur est sufficiens et potens ad p scribendum sed non sola naturalis.z ideo ciuilis possessio in hoc censetur nobilior et potentior q̄ sit naturalis sm Bar.in l.si vt certo §.fi duobus ad fi.ff.cōm. glo.z ibi la te bar.z mo der.z ibi vi de in.l iij.§. ex p̄rio in.i. z ij.col.ff.de acq.pos.cuz limitatis de qua ibi p bā to.nōt.glo. ord.z cano. ibi in.c.cām in hoc ti.do nec ergo du rat cuiꝰ pos sessio impos sibile ē q̄ ali us naturali ter possidēs possit p̄scri bere alsꝰ euc niret absur dum q̄ duo possent eo dem tempo re prescribe re z per illā

sor malefidei q̄ habet rei aliene ꝓscīam.xxxiiij.q.j.si virgo. Quid autē si titubat.dicam.j.e.c.fi. Nō. tertio q̄ prescriptio cū mala fide fuit inducta partim in odiū negligētis z partiz in fauorē publicū scilicz,p pter errorē z ꝓfusionē ne dñia essent incerta.facit.l. i.ff.de vsucap. Ex quo inferē q̄ presupposita validi tate nō pōt quis huic prescriptōi renūciare.ar.in.c. si diligēti ō fo.cōp.z.l.ius publicū.ff.ō pactis. z qō nō.glo.in.l.cā si.ff.ad mace.dixi plene post bar.s.e. super rubrica. Nō vltimo tex.in fi.z tene mēti iūcta pe.z vlti.glo.q̄ prescriptio" currit ꝯ ignorātē dū modo adsint alia substātialia prescriptōis vt bonafi des vt titulus in casib⁹ in q̄bus est necessarius.z q̄ prescriptio currat ꝯ ignorātez,pbaī apertius in.l.fi. C.de prescrip.lō.tē.qō,pcedit vbi agit̄ de prescribē do dño.secus aūt est in istis īmobilibus īcorporalibus vt in.l.ij.C.de seru.z aqua. Dicit tñ notabiliter Bar.in.l.i.§.si quis aūt.ff.de iti.actuq̄ pri.q̄ hoc casu dabit̄ ex iusta cā restō.z hoc per illū tex.ad hoc allegoᵇ bon.glo. in.l.i.C.de pa. po.facit qō in simili nō. Spe.e.ti.§.i.in.v̄.pone colonus.in ꝓriuz tamē multū facit tex.in.d.l.fi.in fi.vbi dī nulla scīa vl'ignorantia expectāda z c̄.sz pōt intelligi q̄ ignorātia non impedit cursuz prescriptōis tñ si fuerit iusta z ꝓbabilis est illi subueniēdū.ar.c.cū illoz de sen.ex.v̄.circa

Addo tñ ad predicta notabile dictū q̄ p̄scriptio currit ꝯ absentez z ignorantē nisi absens z ignorans possideat ciuiliter.nā tunc ꝯ euz nō procedit prescriptio.vt.l.male agit̄.C.de prescrip.xxx.vel.xl.an. Ex quo infero q̄ si me absente aliqs ingredit̄ possessionē meā nō incipit tunc prescriptio lz bona fide fuerit ingressus q̄ per hunc ingressuz non perdo possessionē.vt in.l.si id qō.ff.de acqui.pos.sed oz q̄ prius perdam possessionē.vt puta q̄ sciens aliū ingressum suspicor me posse repelli.d.l.si id qō.vel trado oblitioni q̄ eaz neglexi per decennium per.d.l.si id qō z.l.si de eo.z ab eo tēpore z nō prius incipit currere prescriptio.vt notāter dicit Dī.in regula fine possessione de re.iur.li.vj.z sentit glo.notabilis z apertius ibi bar.in.l.i.C.de seruis fugi.z predicta bene notabis. An aūt mala fides indistincte vitiet z impediat prescriptionez. Bart.in.l.sequitur.§.si viā.ff. de vsucap.dicit q̄ nō,sed solum impedit vbi prescriptio causaī ex facto possidentis.z sic intelligit regulā possessor.li.vj.secus aūt sm eum vbi prescriptio currit ex mera negligentia nō petentis vt in actionibus psonalibus in quibꝰ nō est dare possessionē vel quasi sed ꝓrium ipse tenuit in.l.oēs populi.ff.de inst.z in. vbi dicit nō valere statutū disponens vt post decēniū nō audiaī creditor post debitorē rōne peccati. Ego hunc articulū plenius examinabo.j.c.fi.vbi solet tractari q̄ nō intēdo ad ostentationē meaz vt multi faciunt transportare materias cū difficile sit studentibus postea inuenire.sz hoc ita succincte volui tangere ne qs ruditer aggrederet materiā. Quero certū est q̄ mala fides q̄cūq; superueniēs ante impletā prescriptionē eaz interrūpit.vt hic z.j.in.c.fi.z in regula possessor de.re.iur.li.vj.nō. Bar.in.l.naturaliter ff.de vsuca.quid si superuenit post impletā prescriptionē nunquid teneaī peescribēs rez prescriptā re

prescribere non potest q̄ cū directo dominus retineat ciuilem pos.in re feudali.interim alius non potest inchoare prescriptionem vt.d.glo.nota bili.Sed contra Jo.and.facit.z ista erit vna limitatio ad illam glo. Ciuilis possessio existens penes directo dominum impedit possidentem naturaliter prescribere illud est verum quando ille vellet prescribere pro prietatem contra directo dominum z sic vtile do minū per q̄ domin⁹ excluditur ita loquitur.d.glo. Sed quā do naturaliter pos fidēs vellet solum prescribere aliquod ius feudale vel alio quod ius vsufructus vel aliq̄ ius ēphi. certe ista ratio recognoscunt directo dominum et se comparantur tē ciuilis possessio existens penes directo dominum non impedit talem prescriptionē sm bar.z alios post in.d.l.iij.§.ex contrario z pau. de ca.in.d.l.i. in pe.col. Et hoc ostenditur viua ratione naz qui non est vasallꝰ si possideat.xxx an.rez tanquam vasallus prescribit.xxx annis: et constituitur ac si esset vasallus.c.figs per.xxx.si de feu.fue. controuē. inter do.z agna. qd ergo impedit in decisione Jo. andre.qui

stituere.Glo.ij.hic plene examinat z tandē hic ponit tres opiniones. Prima opi.hz q̄ sic alꝰ peccat non restituendo.z banc tenuit Hug.vt refert hic Jo.an.

Scōa opi.que vī verior sm gl.est huic ꝓria vt nō teneaī restituere q̄ non est amplius aliena sed,ppria ex prescriptione auctoritate iuris.Et banc opi. tenuerunt Jo.An.in.Tan.Goff.z Host.z Jo.An.in regula possessor de re.iur.li.vj.in merc.vbi plene examinat.z vide ibi per eū.dicit tñ Host.q̄ si ꝓscientia eius ex hoc esset lesa satisfacere deberet ꝓscientie z remittit ad sūmā.e.ti.super rub.de prescriptōe rez i mobiliū.§.que exiganī.sub v̄.verū quicqd. Tertia fuit opinio Ala.distinguētis an res fuisset prescripta ex cā lucratiua aut ex cā non lucratiua. vt pro ca su teneaī restituere.sed nō.ar.xiiij.q.i.qō debet.qō quidē.c.paruz facit.sed bec distinctio reprobaī sm Host.C.de prescrip.lon.tēp.l.pe.z.j.de dona.apostolice.que iura bene faciūt in hac materia. Jo.ant. refert hic se būc articulū disputasse z tenuisse opinionē theologoz vt forus canonicus nō artet ad restituēdaz prout est cōtentiosus.sed forus pnīe sic.qō maxime,pcedit in eo cui nō pōt imputari negligentia q̄ cā querēdi cum damno alterius nō est omnino sufficiens quo ad equitatē equa lance mensurandā vt sic meū auferaī sm eum.z sic in effectu do.an. sequitur primā opinionē. Ego vero indistincte dico opinionē secundā que vī cōmunioz canonistis verioreż z i foro ꝓscie esse seruandaz. Moueor vltra alios q̄ ius canonicū etiā quatenus disponit in foro ꝓtentioso sp tendit in salutez anime.de iureiur.c.cuz contingat.z qō ibi nō. nā finis iuris canonici est dirigere hoiem ad bonū cōe sm q̄ ꝓgruit humane societati nō soluz ciuiliter viuenti sed sm fidez in deuz tendēdo z vitaz aliā expectādo.vt in.c.rex pacificus.s.in proe.ci.c. prodest.xxiij.q.v.nō.in regula peccatū.z regula possessor.li.vj. Itē lex humana iniquitatē non continēs seruanda est etiā in foro ꝓscie.vt nō. Jo.cal.s.in pe mio.z Jo.an.post beatū Tho.in.c.ij.de vsur.li.vj. cum ergo lex humana etiam canonica ex iusta cā tollat actionē z conferat dñium prescribenti saltē in effectu vt plene dixi.s.super rubrica.z facit tex.j.c.pr. non apparet ratio sufficiens quare teneaī restituere in foro anime.facit optime.c.i.s.e. vbi inducit̄ prescriptio ex cā etiā cum noticia rei aliene.pōt enim lex ex iusta cā primare quē re sua z alteri tradere vel propter delictum vel,ppter bonuz publicuz vt in.l.item si verberatuz.ff.de rei ven.z.c. pro humani. de homi.lib.vj. Item ius canonicuz nunq̄z scienter inijcit alicui laqueum nec scienter defendit aliquem in peccato.vt in.c.litteras de resti.spo.z.c.lator.z.c.cōsanguinei de re iudi.z.j.c.fi. Si enim prescribere cū bona fide induceret peccatū post noticiā habitam completa prescriptione ius canonicum profecto non diceret quem posse prescriptōe se tueri.sicut facit.s.c. de quarta.z.j.c.pror.z optime facit.c.cū dilectus ō ꝓsue.vbi patuit prescriptōem fuisse inductā iuribus statuti male itellecti.nec papa mandat prescriptōem rescindi imo exp̄resse eam approbat.ad idē.c. audiētis.j.eo.vbi lz postmodū ꝓstiterit illi abbati viro religioso nullū ius cōpetere decreuit tamē papa illum

emptor possit prescribere xxx.annis ius feudale p q̄ recognoscit̄ directū dñiuz nisi forte diceres interesse directi domini nō mutari sibi vasallum. Et istaz decisionē Jo.etiā reprobat ad litterā pano.ipse in.c.ad audi tiam in pe.col.in hoc eo.ti.

a An'in prescriptione requiratur scia eius contra quē prescribitur vtō per Bar.in.l.si publicanus.§.in vectigalibus vltra med.ff.de publica.

b Vide etiam per Jmol.in repe.c.fi.in'antepe.car.j.co.

c Et sm Jmol.in.l.j.§.per seruū qui in fuga.ff.de acqui.pos. ista gl.ē ad hoc sin.in iure. Sed tu adde similē ad verbū in.§.sed aliquādo illi.de vsuc. Et aliā glo. in.d.l.male agitur in gl. magna cir. me.C.de pre scrip.xxx.an no.quā glo. alle. ad hoc Bar.i.l.iij. §.ex contrario in.j.col. ff.ō acq.pos. Et sequunt d.glo.i.d.l.j. antiq.bar.z Sali.ibi.z Bar.in.l. celsus i.iiij. col. vbi pro hoc tradit nō.cautelaz ff.de vsuca. Et pro ista determinati one fac̄ viua rō nam sola ciuilis posses sio que anio retinetur est sufficiens et potens ad p scribendum sed non sola naturalis.z ideo ciuilis possessio in hoc censetur nobilior et potentior q̄ sit naturalis sm Bar.in l.si vt certo §.fi duobus ad fi.ff.cōm. glo.z ibi la te bar.z mo der.z ibi vi de in.l iij.§. ex p̄rio in.i. z ij.col.ff.de acq.pos.cuz limitatis de qua ibi p bā to.nōt.glo. ord.z cano. ibi in.c.cām in hoc ti.do nec ergo du rat cuiꝰ pos sessio impos sibile ē q̄ ali us naturali ter possidēs possit p̄scri bere alsꝰ euc niret absur dum q̄ duo possent eo dem tempo re prescribe re z per illā glo.in.d.l.i.dixit al.ibi Jo.andre.nō.in addi.Spec.super rubrica in.ij. col. in v̄.xxviij.quē sequunt ang.z pau.de ca.in.d.l.i. q̄ si vasallus alienet rem feudalem ignorāte domino q̄ lz ille in quē alienauit possit prescribere.xxx an.quo ad preiudicium vasalli tamen quo ad preiudicium directi domini

debere defendi ex iuribus prescriptois. ꝛ hanc opi. tz Inno. in. c. cura in fi. de iurepa. vbi dicit q; lz post completam prescriptionem appareat de illegitimo titulo nihilomin9 tñ salua ꝓscia pñt bi qui prescripse runt bona prescripta retinere q2 tuti sunt auctoritate illius qui potestatẽ concedẽdi ius sup tẽporalib9 bz qui hanc penã amissionis iuriũ suoz induxit in odiũ negligentiũ ꝛ in fauorẽ sollicitoz. Idẽ tz in. c. q2 pleriq; de ĩmu. ec. quo ad prescriptionẽ que inducit cũ titulo ꝛ bona fide q2 illa est inducta nõ soluz in odiuz negligentis sed ẽt in fauorẽ prescribẽtis. sed vꝰ dubitare de eo qui prescripsit bona fide sine titulo. vꝰ tamẽ inclinare vt ratione bone fidei nõ teneat ꝛ hoc verius. nã iste prescriptiones equiparant ꝛ q; defectuz tituli hic supplet tẽpus maius. ad hoc. xvj. q. iij. §. potest. ꝛ facit qõ dixi. s. super rubrica. idẽ Bal. in. c. fi quis per trigita fi de feu. fue. ꝓtrouer. col. x. vbi dicit q; is qui prescripsit põt rez cũ bona ꝓscia possidere alis nullus posset excipere de prescriptione q2 cuz iudex videret euz delinquere ex officio suo repellerz euz. ille. n. qui prescripsit bz veritatẽ pro se lz nõ habeat primordiũ veritatis. alle. glo. in. l. i. ff. de eden. in prin. in magna glo. quã dicit esse notandã ꝛ maxie hec, pcedunt in eo qui scit rem suã ab alio vsucapi ꝛ non contradicit. videt enim tacite alienare. vt. l. alienationis verbum. ff. de verb. signi. ꝛ hec sufficiant.

Nico. Abbas.

a **Daures.** Casus. Una ecclesia ĩ parochia alterius. xl. annoz spatio decimas prescribit. cõis diuisio. Fa ibi tue. Casus litteralis. Que dã ecclesia possedit decimas in parochia alterius. xl. annis: queritur an tuta sit ecclesia prescriptiõe. Respõdet papa q; de iure melioz est cõditio possidentis q2 prescriptio. xl. annoz excludit oẽm actionez. Ber.

Nota prio q; vna ecclesia põt ꝛ aliã ecclesiã ẽt in ra spiritualia prescribere. requirit tñ tẽpus. xl. annorũ. Ex quo collige q; iura spũalia sunt prescriptibilia per eũ qui illa possidere põt. secus per laicum qui illa possidere nõ põt. j. e. cãm. ẽt per tẽpus tantũ de cui9 initio nõ est memoria. vt notãter dicit Jo. and. in. c. ij. de prebẽ. li. vj. dicã in. d. c. cãm. Fo ex eo collige q; priuilegiatus vtit priuilegio suo ꝛ pariter priuilegiatuz. naz ecclesia ex priuilegio bz vt ꝛ eam nõ prescribatur spatio cõi sed requirit tempus. xl. an. vt in auc. quas actiones. C. de sa. sanc. ec. ꝛ. s. e. de quarta. ꝛ tñ vtit hoc priuilegio ꝛ ecclesiã prescribẽtẽ que est pariter priuilegiata. Sed hoc cõtingit q2 ecclesia non est priuilegiata in prescriptõe actiua sed passiua. ꝛ sic ecclesia prescribens nõ est priuilegiata in illo casu merito ecclesia vtit priuilegio suo ꝛ ecclesiã aliã. Et õ hoc an priuilegiatus vtat priuilegio ꝛ pariter priuilegiatuz. vide per Bar. in auc. quas actiones prealle. tetigi in. c. in presentia de, pba. Nota tertio q; ecclesia põt se defendere ex sola prescriptõe ẽt super reb9 spiritualibus. Nota vltimo ꝛ tene mẽti istũ tex. in fi. q; prescriptio tollit, prius oẽm actionez[a] ꝛ nota id verbũ prius. facit. n. optime hec lra pro opi. glo. quã sequunt Bar. ꝛ multi alij in. l. fi. ff. rem ra. hab. vbi cõcludit q; si tutus prescriptione soluit ignorauter põt repetere q2 soluit indebitũ vel saltẽ erat tutus exceptione perpetua ideo cõpetit repetitio. l. qui exceptione. ff. de ꝓdi. inde. Itẽ facit iste tex. pro opi. archi. in. c. i. eo. ti. li. vj. vbi dicit q; per prescriptionem acquirit de iure canonico tam vtile qz directũ dñiuz non tamẽ allegauit istũ tex. sed. xvj. q. iij. c. quicunqz ꝛ. c. lz. sed melius facit iste tex. vide tã in dominio qz in actione quid dixi. s. super rubrica post Bart. ꝛ p Ci. in. l. fi. C. ex qui. ca. ma. ꝛ per istũ tex. dic hic. do. an. iudicẽ posse repellere illũ ex officio suo ab agẽdo cui obstat legitima prescriptio q2 sine actõe nemo experit. qõ puto vez q2 presupposito ꝑm cõem opi. q; remaneat obligatio naturalis in debito ꝛ in re prescripta remaneat dñium illud directũ qõ cõpetat de iure naturali vt dixi. s. super rubrica. tamẽ illa sunt inefficacia ꝛ, prius inutilia ad agendũ. vt optime probat hic ꝛ ex tex. notabili iuris ciuilis in. l. si pupillus. ff. õ admi. tu. dicit q; prescribẽs est similis soluenti. ꝛ dicit Inno. in. c. i. de offi. vica. q; vbi apparet de ineptitudine libelli lz nõ ꝓtineatur in libello sed est notoriũ de ineptitudine libelli ꝛ impotẽtia agendi potest ꝛ dz iudex officio suo libelluz lacerare. facit. c. sacerdotibus. xj. q. i. Itẽ nemo sine actõe recte experit. l. si pupilli. ff. de neg. ge. ꝛ. viij. di. quo iure. ꝛ paria sũt nullaz habere actionẽ vel prorsus inefficacẽ bre. ar. ĩ. c. ij. de transla. prela. Glo. ij. hic instat an in ista prescriptõe sit necessarius titulus ꝛ ius. sed hodie ẽ tex. apertus in. c. i. e. ti. li. vj. vbi ꝓcludit q; sic. cum sit cõtra ius cõmune q; vna ecclesia percipiat decimas in aliena parochia. vt in. c. ad decimas de resti. spo. lib. vj. vnde requirit titulus vel tantũ tẽpus de cui9 initio nõ sit memoria vt ibi. vnde itelligo q; ĩteruenit titulus alis secus. Nico. Abbas.

c **Ausam.** [b] Casus. Laicus decimas nõ prescribit. vel sic laꝰ Laici spiritualia possidere nõ possunt. ergo per cõsequens nec prescribere. h. d. ꝛ quotidie allegat cõis diuisio. Fa ibi ideoqz. Casus lralis. Inter archidiaconũ regiñ. ꝛ nobilẽ vir. g. questio super decimis vertebat: papa cõmittit cãm illaz mãdans iudici quatenus cãm ipsaz debito fine decidat nõ obstante prescriptõe tẽporis vel ꝓcessione ecclesiastice psone vel secularis fi idẽ. g. eam opponere voluerit: q2 cũ laici decimas possidere nõ possint eas prescribere nõ valent. Ber. Nõ prio ibi non obstante prescriptõe tpis. ꝛc. q; nulla tpis prescriptio iuuat laicũ in istis spũalibus. nã põdera lram que nõ restringit se ad prescriptionẽ certi tẽporis sed indistincte dicit tpis. ꝛ sic induco banc lram ad, pbandũ notabile dictũ Jo. an. ꝛ Jo. mo. in. c. ij. de prebẽ. li. vj. vbi dicũt q; laici nõ pñt prescribere spũalia ẽt per tãtuz tẽpus de cuius initio memoria nõ existat. ꝛ est ratio q2 cũ illa possideri nõ possint vt hic. ergo nullo tẽporis cursu pñt prescribere q2 sine possessione non procedit prescriptio. vt in regula sine possessione de reg. iur. lib. vj. Ex quo habes limitare aliã regulã q; bz q; ea que sunt quesibilia priuilegio pñt queri prescriptione de of. or. c. duo simul. nõ, pcedit ĩ bis que de iure possideri nõ pñt. nã data incapacitate possidendi põt priuilegiũ principis operari ꝛ nõ prescriptio. primũ, pbat ex notatis in. c. qzuis de deci. scõz, pbat hic. Ratio diuersitatis pz. q2 princeps per suũ priuilegiũ põt facere quẽ capacẽ. vt nõ. glo. xxxij. di. §. vez. ꝛ. xcvj. di. bene quidẽ. que dicit q; papa põt laico dare ptãtez excõicandi. Itẽ antiquitus ecclesia seu papa ꝓcessit imperatori ꝛ multis regibus ptãtez ꝓferendi beneficia. lxiij. di. hadrianus. ꝛ in. c. in synodo. ꝛ multis laicis ꝓtulit decimas. vt nõ. in. d. c. quã uis. prescriptio vero hoc nõ põt q2 est fundata super possessione ꝛ sic possessio dz pcedere. laicus autẽ ex se nõ est capax huius possessionis. Et qõ dixi in spiritualibus, pcedit etiã in annexis ipsis spiritualibus nã laici nec illa possidere valent nisi ex priuilegio. vt ĩ c. de iure. ꝛ. c. qñ. de iurepa. ꝛ ideo laicus nõ potest prescribere iuspatronatus saltẽ quãdo vult prescribere contra ecclesiã non patronatã. vt nõ. Inno. in regula q; alicui gratiose. li. vj. in mercu. ꝛ vide qõ nõ. ĩ c. querelã de elec. ꝛ per archi. plene in. c. hortamur. lxxj. di. dixi plene in quadã disputatõe que incipit augerio. predicta oĩa limito in puris laicis. Querit autẽ

lictoz. ꝛ an tollat obligatio nãlis ferẽdo bal. in. d. auc. ad hec. Sed de vtroq; vide multũ elegãtius p imo. ĩ d. rep. d. c. fi. in. ix. col. ꝛ sequit p9 bar. ĩ l. fi. ff. rez ra. ba. ꝛ ang. in rep. l. i. C. de iud. p imo. hꝛ p bar. in. l. iij. in fi. q; qs q; iur. p ci. in l. cũ qs. C. õ tur. ꝛ fac. ig9. ꝛ p do. an. in rep. d. c. quenit in anpe. car. de censi. Et õ hac dictione prorsus vtz ĩportet idẽ q; ipso iure vi õ hic. d. an. ꝛ ĩ c. sup lris in iij. colũ. s. de rescrip.

b Hãc de cre. declara vt p domi. in c. ij. i. vj. col. ꝛ ibi singulariter scripsit d. bar. õ bellẽzinis post eũ. de prebẽ. in. vj.

a Vtrũ prescriptõ tollat oẽm obligationẽ nalez ꝛ ciuilẽ. Et de hoc per bal. in auc. ad hec. C. de vsu. ꝛ p imo. i rep. c. fi. in. xl v. col. j. e. tit. vbi ponit de prescriptione de-

laici nō debēt tractare cū clericis ſpiritualia tñ poſſūt iura ſpiritualia preſcribere q2 nō ſunt oio laici ſz pñt dici religioſi. ad hoc vide tex. iuncta gl. in. c. ex eo de elec. li. vj. ⁊ per Inno. in. c. ij. de inſti. ℔o colligo pn cipaliter ex fine tex. iuncta glo. q̄ poſſeſſio ciuilis ne ceſſario requirit ad preſcriptionē naturalis aūt non ſufficit. de quo plene per ☞Di. in regula ſine poſſeſſio ne prealle. vbi videas. ☞Colligit aūt hic q̄ laici bene poſſident naturaliter ſeu detinēt decimas. ſed q2 non poſſunt ciuiliter poſſidere ideo nō preſcribūt. ☞Hec aūt ciuilis poſſeſſio eſt illa que germinat prolē ℔z gl. i. fructū parit. ſ. acquirēdo dñiuz ℔m Jo. and. qui ita exponit glo. ⁊ bene lz alij aliter ⁊ minus bene. ☞Et nō ex tex. iuncta glo. q̄ detinere ſumit qñqz p2o poſſidere vt hic. ſic qñqz ecōuerſo. xij. q. i. c. ij. nam laici poſſunt bene detinere decimas q2 detētio eſt quid facti ⁊ nō ſonat in ius. vt notat Bar. in. l. i. ff. de acqui. poſ. ⁊ ſatis ſentit hic glo. quā nō. ☞Hinc eſt q̄ ſeruus pōt detinere. vt. l. ſtipulatio iſta. §. hec quoqz. ff. de ver. ob. in ſeruū aūt nō cadunt ea que ſunt iuris nec pñt per mōētū conſiſtere. l. plz. ff. de acqui. here. ⁊ vide glo. in religioſo ſimplici q̄ nil dicat poſſidere ſine licentia ſui prelati ſed tñ detinere in. c. nō dicatis. xij. q. i. nec puto q̄ laicus dicat decimas poſſidere ēt naturaliter q2 poſſeſſio naturalis eſt ius inſiſtendi rei nō ꝓhibite poſſideri. vt nō. Bart. in. d. l. i. vbi plene tractat hec materia diuerſaz ſpeciez poſſeſſionuz ⁊ detētatōis. ☞Op. vltimo ⁊ videt decimas poſſe laicis ꝓcedi. x. q. i. c. pe. ⁊ ſi. Sol. dicit Inn. q̄ in titulū nō p̄ eis cōcedi vt illas habeāt vt clerici ſed in alimonia concedi poſſunt pauperibus laicis vt in contrario. hoc dico poſſe procedere reſpectu fructuuz ⁊ ad tempus. ar. c. poſſeſſiones. xvj. q. i. nam hoc modo pñt quibuſcunqz locari. vt in. c. ij. de loca. ⁊ vide ad materiā qō le. ⁊ nō. in. c. q̄uis. ⁊. c. ꝓhibemus ō deci. Nico. Abbas.

Illud autem. Caſus. Si cō tra p̄ſcriptōez xl. annoz que ſola currit ꝫ eccleſiā opponat interruptio vterqz, ꝓbabit. ⁊ ſūt duo dicta. ℔m ibi vez. Caſus litteralis. In canonibuſ reperit q̄ qui rē alterius preſcribit. xxx. annis tutuſ eſt preſcriptōe. queritū fuit a papa vtz locuz bēat talis preſcriptio. Reſpōdet q̄ romana eccleſia nō admittit minorē preſcriptōez q̄z xl. annoz. lz quidā canones admittāt tricēnalē. ⁊ ſi eccleſia p. xl. annos rē aliquā incōcuſſe poſſedit aduerſus aliā eccleſiaz pōt ſe tueri quadragenaria preſcriptōe: ſi vero de preſcriptiōe ⁊ interruptōe qō fuerit inter partes ab vtraqz parte teſtes recipi debēt: ⁊ ſi, ꝓbata fuerit interruptō preſcriptio nō valebit. Ber. Nō p2io q̄ data ꝫ rietate ſeu varietate canonū recurrēduz eſt ⁊ tenēdū qō ſeruat romana eccleſia ſeu ſtilus curie romane. facit. c. ex. lris. ⁊ qō ibi nō. de cōſti. ⁊ de cri. fal. q̄z graui. Nō ℔o q̄ eccleſia ex ſola preſcriptōe pōt ſe tueri aduerſus eccliaz. ⁊ ſic lz ex poſtfacto ſupueniat rei aliene noticia nō teneť tñ is qui preſcripſit rē reſtituere lz ſit eccleſia ⁊ preſcripſit ꝫ eccleſiā qō eſt notandū ꝓcordat. ſ. c. ad aures. facit ad ea que. ſ. dixi. eo. vigilanti. Nō tertio in v̄ .vez q̄ excipiens de interruptione ꝫ allegantē preſcriptōez nō vī preſcriptionez ꝓiteri. nā ſi ipſaz tacite ꝓiteret releuaret allegans p̄ ſcriptōem ab onere ipſaz, ꝓbandi. vt in. c. preterea ō tranſac. ſed hic teneť allegās ipſaz, ꝓbare. ⁊ hoc ꝓtingit ex eo q2 excipiēs nō fateť ea que tacite includunť in exceptione. vt in. c. cū venerabilis. ſ. ti., pri. ⁊ vid qō ibi dixi. Nō q̄ preſcriptio tēporis nō nocet, ꝓbata interruptōe, ꝓcordat. j. eo. auditis. preſcriptio aūt pōt interrūpi. Qualiter aūt interrūpat gl. ſi. hic inſtat quā notabis. q2 quotidie ad eā in hac materia fit remiſſio ⁊ in effectu dicit q̄ interruptio fit quādoqz naturaliter ⁊ quandoqz ciuiliter. ⁊ naturalis interruptōis ponit duos caſus. ciuilis vero octo. ⁊ idē facit Innoc. hic. ⁊ vide conſimilem glo. xvj. q. iij. §. poteſt. in v̄. interrupta. ⁊ in. l. cum notiſſimi. C. ō preſcrip. xxx. an. in v̄. interrupta. ⁊ ibi per ☞Li. ⁊ plenius de materia per Bar. in. l. naturaliter. ff. ō vſuca. vbi vide. ☞Et, pſequendo hic ſubſtātialia ad declarationē glo. ⁊ materie ſcias q̄ preſcriptio qñqz nullo modo currit qñqz dormit qñqz interrumpit ante q̄z. ſ. compleat. Non currit quando res nō eſt preſcriptibilis vt pz ex his que le. ⁊ nō. in. c. cū nō liceat. j. e. ⁊ dic vt ibi nō. facit qō le. ⁊ nō. in. l. fi. C. in qui. cau. in integ. reſt. nō eſt ne. ⁊ i. l. ſicut. v̄. ſed pupillari etate. C. de p ſcrip. long. tēp. Dormit qñqz qñ ex aliquo defectu tēporali nō currit. vtputa, ꝓpter defectū prelati. ſ. c. i. ⁊ c. de quarta. vel, ꝓpter boſtilitatē qñ tāta eſt q̄ nō reddit ius in loco. j. c. ex tranſmiſſa. ⁊ de hoc articulo dic vt ibi dicā. ☞Dixi in tertio mēbro q̄ qñqz p̄ſcriptio iaz inchoata interrumpit. ⁊ de hoc articulo hic. Ad cuius declaratōez ſcias q̄ interruptio fit p̄inciꝑaliter duobus modis. ſ. naturaliter ⁊ ciuiliter. naturaliter vero dī fieri quādo aliqō de requiſitis ad ſubſtantiā preſcriptionis perit. naz ad ſubſtātiā preſcriptionis quandoqz requirunť tria q̄z doqz duo qñqz vnū duntaxat ℔m naturā preſcriptionū. tria enim requirunť qñ preſcriptio eſt talis que deſiderat titulū bonaz fidem ⁊ poſſeſſionē vt in preſcriptione cōtra ius cōe. vt in. c. i. e. ti. li. vj. vel in p̄ſcriptōe. x. vel. xx. annoz contra prelatum iuxta ea que dixi. ſ. e. de q̄rta. Duo vero requirunť vbi non eſt titulus neceſſarius vt regulariter contingit in preſcriptione. xl. annoz iure cōmuni non refragante. vt hic ⁊. ſ. c. de q̄rta. l. poſſeſſio ⁊ bona fides. Unum vero ſaltez requiritur in preſcriptione inducta in odium negligentis: vt in actionibus preſcribendis. ſ. curſus tēporis vt i l. ſiquis emptōis. C. de preſcript. xxx. an. vbicunqz enim alterū de requiſitis perit naturaliter preſcriptio interrumpit. q2 deficiente altero ſubſtātialiter requiſito ad confectionem actus naturaliter deficit ipſe actus in. c. fi. de condi. app. ⁊ in. c. cum ſuper abbatia de offi. delega. ☞Et p2o maioꝛj declaratione ꝓſequimur quodlibet de ſubſtantialiter requiſitis de per ſe. ☞De poſſeſſione enim certiſſimum ⁊ abſolutuz eſt q̄ ſi ea interrumpitur preſcriptio ipſa naturaliter interrupta eſt. Poteſt autem poſſeſſio interrumpi multis modis vt per inundationem maris vel fluminis. vel ſi vi ejiciat quis de poſſeſſione. vt. d. l. naturaliter vel per ſimiles actus nam ſine poſſeſſiōe preſcriptio non procedit. vt in regula ſine poſſeſſione. li. vj. ⁊ cū hec interruptio non reſtringat ad certam perſonam ꝓdeſt omnibus pretendentibus intereſſe. d. l. naturaliter. ⁊ intellige de poſſeſſione ciuili. vt nō. ☞Di. i. d. regula ſine poſſeſſione vt dixi. ſ. e. c. cām. facit. l. claz poſſidere. ⁊ qō ibi. nō. ff. de acquirenda poſſeſ. vel ō naturali eo caſu quo naturalis eſt ſufficiens ad vſucapionez ℔m Bar. in. d. l. naturaliter. pone exemplum in preſcribente vſufructū. nam vſufructuarius poſſidet naturaliter ſtm. vt in. l. naturaliter. ff. de acq. poſ. defectus aūt poſſeſſionis corporaliſ non vitiat. l. ſi id qō. §. fi. ff. de acq. poſ. ⁊ de bis ſpeciebus poſſeſſionuz plene per bar. in. l. i. de acq. poſ. ff. ⁊ tetigi. in. c. olim. i. de reſt. ſpo. Uenio ad ſecundū requiſitū. ſ. ad bonam fidē ⁊ in hoc conſidero tria. quandoqz ſuperuenit ex tota mala fides q2 incipit habere ꝓſciam rei aliene. quandoqz eſt in dubitatōe. quandoqz ſuperuenit malafides ſ quo ad vnū ⁊ non quo ad aliū. q2 putabat rem eſſe martini ⁊ nō ticij. p2io caſu certū eſt q̄ de iure canonico interrūpit preſcriptio per ſuperueniēte malam fidē quandocūqz ante cōpletā preſcri-

8 Qñ ⁊ qualiter i- terrūpat p ſcriptio. vi de hic. do. an. melius q̄z alibi. et cōiter iſti nſri canoniſte reaſſū- pſerunt in hac mā di cta bar. in l. nāliter. ff de vſuca. Ite adde q̄ p recep tionē teſti. uz q̄ ſit lit. nō pte. pp ſminēs pi- cilū nō in terrūpit p ſcriptio h fuit dictū elegās vīn cē. in. c. qñ frequēter i prin. vt lit. nō pte. p ur ff ſert ibi ⁊ ſeqt do. an. i. vij. co lū. Ite ad de q̄ pen pta inſtan tia nō pjit interruptio facta p lit. pte, ſactā i illa inſtan- tia fz bar. in. l. ij. C. ō fru. ⁊ li. ex. lz gl. ibi ali ter dicat ō quo p. do. an. i. c. cāz el. i. in. iiij. col. ⁊ q̄ ibi nōui de re- ſti. Ite ad de q̄ ad in rer. jūpedā p̄ſcriptōez nō regrit libelli ob- latio fz ſuf ficit alius actus p̄ce dens ter. ē in. l. ſicut v̄ ſi. nec ſuffi ciat. C. de preſcript. xxx. an. q̄li ter aūt in- terrūpat p̄ ſcriptio in incorpora lib⁹ decla- rat. d. an. i c. auditis. i iiij. col. ſ. e. ti. Utrum aūt inter- pta preſcri- ptōe ꝓtēd principalē intelligat

interupta ꝑ eius fideiussorē gl. tz q̄ sic i.l. si fideiussō §.fi.ff.mā. de quo ibi p bar.

ptionē.vt.j.e.c.fi.ꝛ in regula possessor. li. vj. ꝛ huic iuri canonico est standū.ideo nō curo prosequi quid de iure ciuili.vt notat Bar.in.d.l.naturaliter. ꝛ nō. j.c.fi.scō casu cū nō superuenit mala fides firmiter sed incepit dubitare. Bar.tz q̄ nō est interrupta ꝓscriptio.in ꝫrium facit.c.i.xvj.q.iij. dicā pleni⁹ post glo.j.c.fi. Tertio casu putat hic do.an.q̄ possit ꝓscribere quo ad eū apud quē erat bone fidei. qz bona fides ꝛ mala possunt referri ad vnū ꝛ nō ad alium ꝛ respicere vnū ita q̄ nō aliū.ar.in.l.fulcinius.§.qd si aduersus.ff.ex qui.cau.in pos.ea. Ego firmiter puto⁹ ꝫrium per tex.apertū in.d.c.fi.vbi pz q̄ possidēs repugnāte ꝛscia peccat sed iste credebat rē nō suā ergo peccat ꝛ sic nō poterat prescribere.ad idē.c. fi vir go.xxxiij.q.ij.vbi dr̄ q̄ tandiu quis dicit possessor bone fidei q̄diu ignorat se possidere alienuz sed iste credebat rez nō esse suā lz putaret eā esse illius cuius nō erat ergo erat in mala fide.ad idē optime facit i simili.l.eū qui nocentē.ff.de iniurijs.vbi pz q̄ iniuriaruz tenet qui intulit iniuriā ex quo habebat iniuriandi aium lz errauerit in persona.ꝛ hec de scō requisito. Quo ad tertiū de defectu tituli satis ꝛfuse bar. tractat in.d.l.naturaliter. Sed clarius dico sic q̄ aut supuenit defectus tituli qz certior effectus est possessor de illius nullitate.ꝛ tunc impedit ꝛ interrūpit prescriptio qz talis defect⁹ supueniens cōstituit eū i mala fide.ar.c.veniens.j.e.aut supuenit defectus tituli respectu resolutōis.qz ego possidēs rē bona fide vē didi tibi rez illā sub pacto vt deficiēte ꝛditōe appositā res esset inepta ꝛ tūc lz deficiat ꝛditio nō tñ est interrupta prescriptio incboata ꝫ dñm sed pōt prim⁹ possessor priora tēpora cū sequētib⁹ ꝛtinuare qz nō pōt illa prima,ꝓpie venditio dici cū esset resolubilis in euentū ꝛditionis.ꝛ idē dicendū in similib⁹.ꝛ hec ꝓcedunt quo ad interruptōez naturalē. Uenio ad secundū principale.s.ad interruptōez ciuilē.ꝛ dicēdū q̄ interruptio ciuilis est qñ aliqd de naturalib⁹ ꝛ substantialibus nō extinguit sed als actus celebrat q̄ de iure ciuili impedit prescriptōez ꝛ ea interruptio dicit ciuilis qz ciuili iure inuenta est.ꝛ in hoc dicendum q̄ quedā est prescriptio mere fauorabilis vt vsucapio que triēnio causat cū titulo ꝛ bona fide.vt insti.ō vsuca.in prin.hec.n.est introducta in mex fauorē possidentis rez mobilē cū titulo ꝛ bonafide. vt dicit text. xvj.q.iij.§.pōt.nō. Di.in regula possessor.lib.vj.ꝛ Bar.in.l.ij.§.si rē.ff.pro empto.ꝛ.d.l.naturaliter. ꝛ hec nō interrumpit litis ꝓtestatōe nisi in effectu qz pendente iudicio currit vsucapio.ꝛ si interiz implet tēpus tenet rē restituere sed ꝓnunciabit rez esse petentis.vt le.ꝛ nō.in.l.si rē alienā prealle. Quedaz est prescriptio mere odiosa vt illa que inducit de iure ciuili per spatiū.xxx.annoꝝ cū mala fide. Hec.n.non est introducta aliquatenus in fauorē possidētiū qz iura nō fauent malefidei possessorib⁹.s.e. vigilāti.ꝛ.j. e.c.fi.ꝛ.l.fiquis emptōis.C.de prescri.xxx.an.ꝛ hec interrūpit ꝓ solā citatōez.vt in.d.§.pōt.ꝛ.l.cū notissimū.C.de pscri.xxx.an. Et est rō qz cū hec ꝓscriptio fit fūdata sup odio ꝛ negligētia nō petētis cessat negligētia cū mittit executorē seu nūciū.ꝛ iō interrūpit ꝓscriptio sed precedēs que est mere fauore possidētis nō interrumpit litis ꝓtestatōe.per hoc.n. nō tollitur titulus ꝛ possessio prescribentis ex quibus causat fauor sed expectat snīa. Quedā est prescriptio mixta i.partim introducta in fauorē prescribētis ꝛ partiz in odium negligētis vt est prescriptio.x.vel.xx. annoꝝ cuz titulo ꝫ priuatū.ꝛ hec interrumpit litis ꝓtestatione facta corā iudice cōpetēti.vt in.d.§.pōt.ꝛ i.l.pe. C.ne de sta.defun.ꝛ in.l.more litis.C.de rei vend.ꝛ hoc in actionibus perpetuis seu tēporalibus. In annalibus vero ꝛ pretorijs.i.inductis ꝑ pretores que regulariter durāt anno.vt in.l.in bonorarijs.ff. ō actio.ꝛ obli.fit interruptio litis ꝓtestatōe vel quasi vt ꝑ libellū principi oblatū.de quo dicendū vt in.l.ij. C. qñ libellus princi.obla.litis ꝓtestatōez faciat ꝛ dicit Bar.in.d.§.si rez. Idē dicēdū si eēt prescriptio annalis inducta ex statuto principis vel alicuius comitis seu baronis.nā statuta ipsoꝝ possunt equiparari iuri pretorio.vt nō.idē Bar.in.l.ij.ff.de ver. ob.ꝛ in.l.fi.ff.de penis. Sed dubitaf circa predicta qd de statutis seu prescriptōibus statutarijs vtputa cauetur statuto qui nō petierit debitū suū.j.decēniū cadit a iure suo.dicit Bar.in.d.§.si rez.q̄ hec prescriptō ĩterrumpif per solā citatōez[b] qz hec introducta mero odio negligētis sine titulo ꝛ possessione. Preterea dubitaf quid de prescriptōe.xxx.annoꝝ cū bona fide sine titulo. Bar.aperte nō tangit in locis prealle.. Sed do.an.tz hic q̄ interrūpif per solā citationez sicut illa que iducif cū mala fide.ꝛ hoc refert idē se putare dicendū in prescriptōibus currentibus cōtra ecclesiā vbi nō exigif titulus qz currit mera negligentia ad qō allegar.s.e.nihil.ſm vnā lecturā qō.perfecto.c.nihil facit ad ꝓpositū. Et profecto credo q̄ i hoc do.an.errauit.vr̄.n.locutus expresse cōtra tex.i d.§.potest.vbi expresse dicit q̄ prescriptio.xxx.annoꝝ sine titulo equiparat prescriptioni.x.vel.xx.an. cum titulo.ꝛ vtraqz est inducta partim in odiū negligentis ꝛ partiz in fauorē possidētis cū bona fide.naz cursus maioris tēporis supplet defectuz tituli.ꝛ hoc etiā satis expresse colligit in.l.si quis emptōis.C.de prescrip.xxx.an.hinc est q̄ vtroqz casu acquirit dominiū prescribēti sed in prescriptōe cū mala fide acquirebat solū de iure ciuili.de quo dicēdū vt in.d.§. potest.ꝛ in.d.l.si quis emptōis.ꝛ an valeat dictū statutū factuz cōtra nō petentē debitū.j.decēniuz.dicā.j. c.fi.in fi. Itē interrumpit prescriptio ciuiliter si non valens litē contestari,ꝓcedit per modū hic traditū,in glo.ꝛ habet in.d.§.potest ꝛ in.l.vt perfectius.C.de anna.excep. Itē per sacrum oraculū seu petitorium vel rescriptū principi oblatū cū per executorē seu nūciū fuerit postmodū subsecuta ꝓuentio seu citatio.vt l.iij.C.de prescrip.xxx.an.ꝛ an hoc casu fit necesse libelluz,ꝓducere nō.ibi ꝛ in Spe.de execu.§.i.versi. executorꝝ.ꝛ sequenti.per exceptionē vero non fit interruptio.vt nō.in.c.ij.de or.cog.in glo.hic pz. Itē fit ĩterruptio ſm gl.per solutionē vsurarꝝ.d.l.si quis emptiōis.hec interruptio nō pōt habere locū in vsucapione vel in prescriptōe.x.vel.xx.annoꝝ vel in ꝓscriptōe de iure canonico sed procedit cuz quis vult prescribere pignus vel debitū.nam per solutionem vsurarū qz debitum per hoc recognoscit ꝛ interrumpitur prescriptio. Item ſm glo.fit interruptio ꝑ synodalez proclamationē.s.c.sanctoꝝ.hoc intelligo,ꝓut ibi nō.in glo.ꝛ dic vt ibi. Item interrumpit per secundā cautionē a debitore factā.vt.l.cū notissimi alle.in glo.hoc procedit in prescriptione aduersus debitum. Ultimo interrumpit ſm glo.per denunciationem factam colono.s.vt lit.non cōtest.qm̄.§.q̄ si super.ꝛ.l.ij.C.vbi in rem ac.sed intellige hunc casuz vt in illis iuribus prori.alle.habet. An autē per denunciationem extra iudicium factam interrumpatur prescriptio.dic vt dixi.s.e.nihil.ꝛ nō.j.e. si diligenti Sed qz supra dixi prescriptionē inductam in fauorē prescribentis ꝛ odium negligentis interrumpi per litis contestationē corā suo iudice factā quero quid si fiat coram iudice incōpetenti. So.text.videt dicere iuncta glo.in.d.l.pe.C.ne ō sta.defun.q̄ non fiat interruptio. Idem per istum tex.voluit glo.xvj.q.iij. §.pōt.ꝛ in.c.extuaꝝ de priuile.ꝛ in.c. vt debitus de ap.sentit Jo.an.in addi.Spe.in ti.de lit.pte.§. effectus.ꝛ tz Guid.de suza.vt ipse ibi refert q̄ ēt dixit ꝑ

a Sz tu dic verior rē ee opinionē bar.in d.l.nāliter ꝛ d.an.hic quā tenebar.d.me⁹ frā.de are. in voce legens hanc decretalez ꝛ ꝑ hoc adducit tex. in.l.aut q alr.§.si qs dū putat. ff.q̄ vi aut clam ꝛ ibi bar. p quē text. dicebat reprobari nō.in l.i.§.interdū.in.vsi. vlti.ff.vti possi. Et idē in terminis q̄.d. an.tz si pe. de anch.in c.i.i pe.colū.eo.ti.li. vj.vbi pro hoc allgat pro casu.l. q balneuz ff.qui po.i pigno.ba.

b Prescriptiōes statutarie interrūpunt sola executōis missiōe. Sz dic q̄ dñt interrūpi,put ꝓscriptōes iuris cōis: vt plene nō.io. an.in.addit. spe.in tit. de app.§. nunc breuiter circa prī.ꝛ bal. in.l.fi.C.i q. cau.resti.i in te.nō est ne. ꝛ in.c.i.§.si qs ꝑ.xxx.si ō seu.fue.ꝓtouer.ꝛ in.c.i. §.in causis ō pa.iur.fir.et vtrū ꝑ solaz cautōem de iudicio sistit ĩterrūpat ꝓscriptio ꝛ ꝑpetuet actio iniuriaꝝ dic q̄ nō.tex.est in.l.fi eū.§.q iniuriarū.ff. siqs cauti.

illū tex. q; interruptio nō inducit per litis ꝓtestatōez habitā corā arbitro si cōpromissuz non valuit ꝓpter defectū arbitri vel cōpromittentiū vel aliā rōez lz alīs valēte cōpromisso inducat interruptio sicut corā iudice. vt est tex. in. l. pe. C. de arbi. Ad predictā opinionē facit qō notat bar. in. l. accusaturus. ff. de adul. ⁊ bene facit ibi ille tex. per quē ibi dixit bar. q; quedaz est prescriptio que p dationē libelli interrumpit ⁊ in illa inspicit vtz libellus sit bene ꝯceptus vel nō vt ē casus in. d. l. accusatiuus iuncta. l. mariti. §. quinquenniū. e. ti. in prescriptōe vero que interrūpit per litis ꝓtestatōez inspicimus an sit lis nūc ꝓtestata. alle. d. l. pe. C. ne de sta. defun. Et ex bis verbis infero q; quēadmodū prescriptio non interrūpit per litis ꝓtestationē factaz corā iudice incompetenti ita nec per citationē factā per iudicē incōpetentē lz alīs per legitimā citationem fieret interruptio vt in casu prealle. Do. an. in. c. vt debitus preall. lz predicta oīno nō refert. dicit tamē ad principalem questionē q; vbi ad interruptionē regrit litis cō testatio, pcedit premissa ꝯclusio vt nō interrumpat p actū gestū coram iudice incompetenti. vbi aūt exigeretur sola fides mala si ex illo actu constitueret in mala fide interrumperet alīs nō qz talia vt in facto consistentia operarent etiā sine iudicis cōpetentia. nō. in simili in. c. cū dilectus de or. cog. in illa qōne. an per exceptionez interrūpat prescriptio. Et i simili. i. c. at si clerici. de iudi. in illa qōne. an actus gestus coraz iudice incompetenti valeat saltē vt gestus extraiudicialiter. ⁊ fuit hec optima consideratio lz clare nō exprimat. Unde clarius prosequendo ⁊ concordādo dic sic q; quando qz tale quid expressit coram iudice incompetenti qō constituit aduersariū i mala fide vt qz informauit in facto ꝓsciam suam vel tale quid dixit q; informare debuit. ar. l. q; te mbi in fi. ff. si cer. pe. ⁊ i c. inquisitioni. de sen. ex. ⁊ per Bar. in extrauaganti ad reprimendam. in ver. denunciationem in fi. ⁊ tūc est inducta prescriptō non virtute actus iudicialis sz propter malam fidem superuenientem que presumitur ex coniecturis. ar. in. l. cōquerebat. C. vnde vi. ⁊ in. c. ij. de renun. li. vj. Aut non fuit tale quid expressuz sed nuda citatio facta vel petitio emanat simpliciter a iudice incompetenti ⁊ tunc non fit interruptio: qz cum hec sit interruptio nō naturalis sed ciuilis oz q; actus teneat mero iure. ⁊ sic loquit. l. pe. prealle. ⁊ ꝑria opi. pro qua facit. c. sanctoꝝ. iuncta glo. ſ. eo.

Juxta predicta queritur nunquid litis cōtestatio facta coram arbitratore ⁊ amicabili compositore interrumpat prescriptionem. Jo. and. tangit in. d. §. effectus. ⁊ tandem videt concludere q; non. qz coram eo nō est iudicium sed bz vim cuiusda transactōis qō corā eo nō fit. vt i auc. vt differē. iud. §. si vero. ⁊ nō. per Inno. in. c. quintauallis de iureiu. ergo ⁊ c. facit l. alienā. ff. pro empt. Hoc dictum nota ⁊ limita prout. ſ. dixi nisi tale quid sit dictum quod habuit inducere malam fidem. ⁊ hec bene notabis. Sed quero ad declaratōez predictoꝝ an interruptio seu eius effectus duret ꝑpetuo. dic q; in naturali durat tādiu qz diu durat effectus interruptōis. si. n. recupat possessionē amissam vel superuenit bona fides vel titul⁹ incipit de nouo prescribere qz cessauit causa impediens ⁊ superuenit causa confirmans. vt nō. in simili. in c. non firmat de re. iur. li. vj. In interruptione vero que fit ciuiliter modis predictis idez sentit hic Inn. dicens q; in bis oz prescriptōem inchoari. quasi dicat ſm Hosti. q; tēpora pendentia nō ꝑsunt prescribenti. Et itelligo q; de nouo inchoat a tpe. s. quo cessat effectus interruptōis. verbi gra per litis contestationē interrumpit prescriptio. vt. ſ. dixi. noua prescriptio nō incipit statim post factā ꝓtestationē sz post qz partes cessauerunt litigare puta post peremptā instātiaz. vt in. l. fi. C. de prescrip. xxx. an. Et scias q; ō in re ciuili actio que prius erat tēporalis per ꝓtestationē litis efficit perpetua. i. durat p xl. annos. vt in. d. l. fi. Sz de iure canonico dicit glo. notabilis. in. c. i. xvj. q. iij. q; ex quo facta ē semel litis ꝓtestatio nō currit prescriptio qz presumit possidens iaz habere mala fidez ⁊ de iure suo titubare. C. de acqui. pos. l. nemo. vnde non prescribit ad mille annos. ª arg. c. fi. j. e. ⁊ idem tz glo. in regula fine possessione. li. vj. ⁊ sequitur do. an. hic. Sed ego dubito ⁊ pro glo. fac qz peremptā instantia per lapsuz triennij vel renunciationē partiū durat vitiū litigiosi. vt le. ⁊ nō. in. l. i. C. de prescrip. lon. tēp. vnde nō pōt possessor prescribere cōi tpe. s. x. vel. xx. an. sicut prius. ergo cuz duret oz de iure canonico semp impedire. ſ. e. vigilāti. sz hoc nō obstante ꝑrium arbitror verius. s. q; itez possit inchoari prescriptio sicut de iure ciuili. hoc primo sentit Gra. in. §. prescriptionum. xvj. q. iij. non faciēdo ibi differentiā inter ius canonicū ⁊ ciuile. Preterea hoc est iure ciuili inductū ⁊ nō reperit ꝑrium de iure canonico ergo ⁊c. de no. ope. nun. c. i. non obstat fundamentum glo. in eo q; fundat se super assistentia male fidei qz iura canonica loquuntur de vera mala fide non de presumpta sicut illa que presumitur per litis contestationem. nam certū est q; illa est presumpta ⁊ nō vera. vt no. in. l. nemo. C. de acqui. pos. nam possidens rem ⁊ credens firmiter eā suā non mouet firmiter ad credendū ꝑrium ex eo q; alius fecit sibi questionē. alīs de facili daret materia impediendi perpetuo cursum prescriptōis. nam nō haberet nisi litē cōtestari. Item illa presumptio vacillatōis ⁊ male fidei iam exorta tollit ⁊ purgat per peremptionez instantie saltē contingentē culpa actoris. ar. c. cū cessante ō appel. Et ad predicta optime facit glo. notabilis in l. ij. C. de fruc. ⁊ li. expen. vbi dicit glo. q; perempta i stantia lapsu temporis possessor facit fructus suos qz videt bone fidei nec tenetur ad restitutionem. ⁊ est illa glo. multum notabilis. Bar. ibi tamē sentit cōtrarium. ⁊ videt velle q; per ꝓtestatōez interrumpatur prescriptio ⁊ efficiat male fidei. ⁊ q; isti effectus durant etiā perēpta instantia ⁊ ꝓcernunt ipsaz cām ⁊ nō instantiā. allegat glo. in. l. ꝑperanduni. §. ⁊ si quidez in v. iudicij. C. de iud. ⁊ Inno. in. c. causam de testi. qui dicunt q; perempta instantia durat vituz litigiosi Et si velles tenere hāc partem posses dicere q; ius ciuile admittit prescriptionem ibi de nouo non simpliciter sed requirit tempus. xl. an. d. l. fi. nam ⁊ cuz mala fide curru de iure ciuili prescriptio cum tanto tempore. imo regulariter non requiritur nisi tēpus. xxx an. vt. l. ficut. ⁊. l. cum notissimi preallē. Sed tenēdo aliam partem posset dici q; lex exigit de nouo. xl. annos non propter presumptionez male fidei sz ꝓpter diligentiā habitā per actorē. nam purgauit ad temp⁹ negligentiam litem contestando ⁊ certe articulus iste est dubius. pars glo. est tutior ⁊ cōmunior ⁊ in iudicio seruaret sed alia vī verior. Quero qualiter interrumpat prescriptio iuriū incorporaliū. So. dic bar. in. d. l. naturaliter. q; quedā sunt iura incorporalia debita fundo ⁊ tunc interrumpit perdita possessione fundi dñantis. vt in. l. si edes. §. i. ff. de serui. vrb. predi. Item interrumpit ꝯ illū qñ ille ꝯ quē prescribit impedit eum vti seruitute. vt. l. sequit. §. si via. ff. de vsuca. cum enim in incorporalibus nihil aliud sit quasi possessio nisi aduersarij patientia. vt. l. quotiens. ff. de seruit. ⁊ statim q; quis desinit pati interrumpitur quasi possessio seruitutis. Idem dicit in iuribus incorporalibus non coherentibus predio: vt in iurisdictione

a Et ad de q; lz p lit. ꝓte. interrūpat p scriptio ō iure ciuili ⁊ ꝓpetuet vsq; ad. xl. annos. vt d. l. fi. ħ al. tñ interruptio fcā p citationez vel executoris solā missionē lz interrūpat prescriptiōnē precedēte tñ nō ꝑpetuat actionē vsq; ad. xl. annos de ħē gl. fing. l. l. cū notissimi in prin. in v. quintione quaz segt ⁊ cōmēdat ibi bar. C. ō p scr. xxx. anno. ⁊ idem dicē gl. xvj. q. iij. §. pōt addens q; nālis interruptio nō perpetuat vsq; ad. xl. ānos. Et ad idez q; dixi ō executoris missione. vide ēt gl. in v. per executorē in fi. i l. ficut. C. ō p̄scri. xxx. an.

ditionib⁹ ⁊ similibus. nam statim cum fit vnus actus p quem qs ꝓhibet vti illo iure videt interrupta q̄si possessio. ⁊ de hoc est bonus tex. in. c. auditis. j. eo. ⁊ melius in. c. cū ecclesia suitrina. de cau. pos. ⁊ ꝓprie. qnimo sentit plus Inno. in. d. c. auditis. vꝫ q eoipo q is ad quē spectat iurisditio de iure exercuit illa iura ifra tps p̄scriptois videt illā iterrupisse. ⁊ facit qō nō. glo. in. c. i. j. e. li. vi. vide qō dicā in. d. c. auditis.

Quero q̄liter iterrūpat p̄scriptio libertatis. So. dicit Bar. in. d. l. naturalr. q p quēcū qs actum quo qs vtatur seruitute. vt in. l. arboribus. §. itē ꝓstat. als tractat. ff. ò vsufr. Itē credo q qs possit iterrūpi naturaliter ⁊ ciuiliter mōis p̄dictis eadē rōne. Quero certum est q saltē de iure ciuili currit p̄scriptio ꝛ accusationes crīnales⁹ ⁊ regulariter excludunt p tps xx. an. vt. l. querelam. C. de fal. dixi regulr qa q̄dam sunt que p̄scribunt minori tpe vt accusatio adulterij que p̄scribit spacio qnquēnij. l. adulter. C. de adulte. ⁊ vide de bis plene p glo. in. d. l. querelam. q̄ritur igitur q̄liter in bis fiat interruptio. So. dicit Bart. i d. l. naturalr. q per solam libelli oblationē. vt. l. mariti. §. qnquēnium. ff. de adul. nō ergo requirit citatio nec litis ꝓtestatio sed sola libelli porrectio qō nō. Et aduerte q ideo dixi q currit de iure ciuili q de iure canonico ē dubiū. ⁊ glo. nōbilis in. c. admonere. xxx q. ij. dicit q semp maritus p̄t accusare vxorē etiam ad mille ānos si tanto tpe ꝓrigerꝫ eā viuere. ⁊ idē sentit in alijs crīmibus q qcunqꝫ crīna claruerint punienda sunt. xxiiij. q. iij. ecce. sed tu vide qō dixi post doc. in. c. lꝫ. de proba. Quero an interruptio ciuilis prosit oībus. puta si fuit litem cōtestat⁹ ꝯ me ⁊ sic iterrūpitur p̄scriptio iuxta predicta an opabitur suū effectum etiā ꝯ alios. So. cōiter tenet q nō sed solū prodest actum exercēti. q̄si restringat actus ad certā psonam. ad hoc. l. intra q̄tuor. ff. de diuer. ⁊ tēp. p. nō. glo. in. d. §. p̄t. in ver. interrupta. nō. in. d. l. cuꝫ notissimi. ⁊ Bar. i. d. l. naturalr. ⁊ do. An. hic. Ego dico q de iure ciuili satis p̄t hoc admitti. sed ò iure canonico pendet iudicio meo ab alia qōne quā supra examinaui. Nam si tenem⁹ q p contestationē litis efficiatur malefidei possessor ⁊ q durat hoc vituꝫ etiā pempta instantia nescio videre qūo non interrumpatur quo ad oēs. qz qō non est ex fide. i. ꝓscia petī est vt. j. c. fi. ⁊ facit. qō. s. dixi. sed si tenem⁹ aliā opi. quā supra dixi veriorē q hec est ficta iterruptio ⁊ q non durat pempta instantia satis p̄t hec opi. sustētari. ⁊ vide ad limitationē p̄dictoꝝ glo. ꝓri. alle. in. d. §. potest. que dicit q ꝓtestatio litis interrūpit p̄scriptionē q̄. s. fit eo ato vt ducat cām vsq; ad finē sed impeditur postmodū per cāus fortuitos. als non ꝓdest cōtestatio. ar. a ꝓrio sensu in. l. vlti. C. de prescrip. xxx. an. ⁊ in auc. de litigi. §. oēm. circa fi. ⁊ hec sufficiant. p̄t enī per predicta decidi filēs qōnes. vtputa si res possessa efficiatur sacra vel religiosa vel extinguatur naturalr. deficit enī prescriptio qz interrūpitur possessio. vt in. d. l. naturalr. vel si possessor efficiatur ica pax illius rei dominij. vt in iudeo qui non p̄t habere mancipium christianum. j. de iudeis. c. fin. ⁊ idem in similibus. Hic. ab.

q **Uia iudicante.** Casus. Fines p̄diorum ecclesiasticoꝝ. xl. an. spacio p̄scribūtur. ꝓmo ponit dictū qō secūdo exequendo cōmittit ibi hortamur. tertio circa exceptionez instruit ibi. xl. nīm. Casus lr̄alis. Inter duos orta fuit qō de finibus. papa mādat illam qōnem diffiniēdā per agrimēsores q ad loca de qbus cōtentio est accedant; ⁊ in presentia illoꝝ qōnem faciant terminari p̄scriptione. xl. an. tm̄ vtriq; pte seruata Ber. Hō primo qd debet facere iudex qn̄ qō corā eo mota decidi allegationib⁹ seu ꝓbationibus non p̄t. vtputa qz opus est industria ⁊ artificio ꝓtoꝝ. debet enīz ire vel saltem mittere vna cuꝫ peritis in illa arte ⁊ ad illorum relationem questionē decidere. ⁊ facit quādo illud vulnus infirmi ēt mortale vt iudex vadat vīmittat vna cum peritis medicis. ⁊ de iudicio istoꝝ peritorū. vide per Bar. in ꝓemio ffor̄ū. dixi plene in. c. proposuisti. de ꝓba. vbi videas. Nota secūdo q per verbū hortamur aliquādo cōmittit iurisditio. de quo vide qō nō. in. c. ij. de testa. nam ⁊ verbum rogo ponit ꝓ ꝓcipio fm subiectā materiā. vt le. ⁊ no. i. c. rogo. xi. q. iij. Nota q aduersus ecclesias nō currit p̄scriptō nisi q̄dragenaria etiā si agat de modico preiudicio. puta de finibus predior̄ū vt bic qō nota.

Quero qz bic tractatur de agrimēsore quid si iste male renūciauerit seu in mensurādo male se gesserit. Solu. dicit glo. q tenetur actione in factuꝫ dūmodo dolose hoc faciat qz de culpa vel negligentia nō tenetur. ff. si mensor fal. mo. di. l. iij. §. i. Goff. dicit ⁊ bene q non tenetur de culpa. s. leui. sed de lata bene tenetur qz equiparat dolo. vt in. l. i. §. i. ff. e. vbi tex. ex presso. Item bec actio datur heredi sed non contra heredem agrimēsoris qa licet respectu actoris sit rei persecutoria tamē respectu mēsoris est quodāmodo penalis. vt. ff. de eo per quē factum erit. l. i. predicta probant in dicta. l. iij. in fi. Extra glo. ⁊ doc. quero bic de plurib⁹. ⁊ primo quare nō datur cōtra mēsorem actio locati cum soleat ꝓ huiusmōi labore accipere mercedem. Solu. tex. in. d. l. i. dicit q iter mēsorem ⁊ illum q cū adhibuit non est ꝓprie locatio sed magis opera beneficij loco p̄betur. ⁊ id quod ad remunerandū datur honorariū appellatur. Si autem ageret ex locato vel ꝓducto non teneret libellus fm tex. ibi qō est bene notādū. Exquo no. ibi Bart. q cū istis qui exbibent opas suas cōsistentes in aliquo artificio vel arte aliqua liberali nō consistit locatio sꝫ potius dicit p̄beri opera beneficij gratia. ⁊ boc est fm eū ꝓpter notabile exercitiū. facit qō leg. ⁊ not. in. l. i. ff. de va. ⁊ extraor. cog. ⁊ ideo dicit notāter q inter aduocatū ⁊ clientulum doctorem ⁊ scholares infirmum ⁊ medicū non est ꝓprie locatio. quod nō. in cōtrarium tamē facit qō no. ipe Barto. in. d. l. i. §. illud quoq;. ff. de va. ⁊ extraor. cog. vbi querit qualiter consuletur doctori iuris circa salarium. ⁊ respondet q siquidē salarium est ꝓmissum ⁊ agetur ex promissione. als si iste est talis qui profecit q consueuit operas locare videtur locasse fm suā consuetudinez vt in. l. excepto. C. locati. ⁊ insti. e. post prin. ⁊ sic sentit q pōt agere actiōe locati. Sed dic melius q agetur ꝓpter cōsuetudinem actiōe quasi locati qz nō est vera locatio ita vult ipe in notario. vt. l. argētari⁹. ff. de eden. Alij vero qui nō sunt iuris periti possunt ꝓ eoꝝ mercedib⁹ implorare iudicis officium. de quo dicendum vt plene legi. ⁊ not. in. d. l. i. Secūdo q̄ro ad quid datur bec actio in factū cōtra mensorem. Sol. dic q ad interesse ⁊ videtur tunc cōpetere ꝓtra eū qn̄ non subest remediū actori cōtra partem. ita videtur tex. dicere in. d. l. iij. ff. si men. fal. mo. di. Exēplum quidam fuit iudici cōquestus q quidam ꝓmisit sibi dare decē iugera terre ⁊ nō dedit nisi. ix. iudex vero misit mēsorem qui mēsuraret ille renūciauit esse decem iugera ⁊ sic iudex absoluit reum ⁊ sentētia trā fuit in rem iudicatā. sec⁹ autem si cōpetit remedium vtputa emit quis decem iugera terre ⁊ interueniente falso mensore assignauit tantum nouem. certe potest agere cōtra venditorem actione exempto vt assignet vnum aliud nec poterit agere cōtra mensorē nisi venditor non fit soluēdo. ita videtur velle tex. in dicta. l. iij. Quero tertio aliquis fuit grauatus dolo vel lata culpa agrimēsoris infra quātum tpus dꝫ conque-

a Be interrupōe p̄scriptōis crīnalis ⁊ p quē actū interrūpatur. vide plene p. d. An. hic. in iij. colū. ⁊ vid̄ p bar. i. l. accusaturus. ff. ò adult. Et nō q p accusatiōem rei non dī incohatuꝫ iudicium. ita q sit interrupta p̄scriptio. si actor q fec̄ citari cum nō comparuit fꝫ baldū in. l. i ff ò i ius vo. q all. nō p guil. i. l. fiē de p̄scrip. xxx. an. ad idem vide bal. ī. l. fi. i prin. ff. de eo p quem fac. erit. itē de ista mā vid̄ p bar. in. d. l. fi. ff. de eo per quem.

ri. dicit Bal. in. d. l. q bona fide. ff. de dam. infe. q; infra annū p. l. qui grauatos. C. de cēsi. ⁊ cenſito. li. xi. ſed mihi nō placet q; cū competat actio ſpālis dꝫ audiri tādiu q̄ꝫdiu erit preſcriptū ꝫ actionem ꝓpetentē Actio vero ex vēdito vel actio in factū cū ſint pſonales durant. xxx. an. l. ſicut. C. de preſcrip. xxx. an. vel ſaltē nō ꝓcedat dictū Bal. q̄ grauatus infra ānū fuit ꝓqueſtus ſaltē extra iudicium. ſicut in ſiū nō. Bar. i petitiōe reductōis ad arbitrium boni viri in. l. ſi ſocietatem. §. arbitroꝝ. ff. pro ſocio. Quarto q̄ro nūquid ptes debent cē pñtes tpe menſurationis. Sol. dico q; ſic. vñ iudex debet ſpāliter eas citare ad hoc. vt. ſ. ſint die tali ⁊ hora tali cū tali magiſtro vel ſecum vt in. l. iij. C. fi. re. nō. Bar. in. d. l. qui bona fide. §. i q̄dam. ff. de dā. infe. ⁊ facit. l. generaliꝫ. §. pe. ff. de iureiur. Et eſt rō q; per ptis pñtiam pōt iudex vel agrimenſor aliꝫ informari. ⁊ ideo cōſuluit Bar. q; iudex de hoc ⁊ cū eſt in loco faciat ꝓfici inſtrm aliꝫ poſſet ꝓceſſus piclitari. Quinto circa predicta quero nunqd iudex teneaſ pñtialiter ire tpe mēſurationis. videtur iſte tex. velle hic q; ſic. ego credo hoc eſſe vtile. argu. op. hic ſed nō eſt neceſſariū. ſatis enī eſt q; iudex mittat mēſorem partib⁹ vt interſint citatis ⁊ ſiue partes vadant ſiue nō pōt menſor ſuū officium exercere ⁊ per ſe vel nuncium vel epiſtam iudici renunciare tex. eſt in dicta. l. iij. C. fini. reg. iuncta. l. i. in fi. cuꝫ ſe. ff. fi menſor fal. mo. di. ⁊ clare ſentiunt glo. ⁊ doc. i. d. l. iij fi. reg. ⁊ forte ob hoc dicit tex. hic hortamur ⁊c. qō in ſe non eſt neceſſitatiuū ſed exhortatiuū. vt in. §. hec ⁊ ſi legibus. iiij. di. iſti enī ſunt q̄ſi qdam teſtes. vñ ſatiſ eſt vt videant ⁊ iudici referāt. iij. q. ix. teſtes. ⁊. l. ſiqñ C. de teſti. ⁊ in ꝓpoſito nr̄o videt bo. tex. in. c. fraternitatis. in prin. de fri. ⁊ in. l. i. ff. de vē. iſpi. Sexto q̄ro an in cā limitū poſſit ꝓcedi ad diffinitiuaꝫ lite nō ꝓteſtata. glo. i. d. l. iij. C. fi. regū. q; non dicens q; ibi erat lis cōte. tpe ſnie. vnde appellaſ ibi qō ſed in p̄ncipio appellaſ ibi q̄rimonia qꝫ lis nundū erat conte. ex qua glo. colligit ibi notabilis dria iter q̄rimoniaꝫ ⁊ queſtionem. Barto. dicit ibi poſſe dici q; lite etiaꝫ nō ꝓte. pōt ꝓcedi ad diffinitiuā qꝫ hoc caſu nō eſt de remedio mēſorum ꝓuiſum. alle. nō. in auc. ſi omnes C. ſi vt ſe ab here. ab. ſed Bal. ſequitur ibi gl. ⁊ meliuſ qꝫ cuꝫ hoc cāu non reperiāt receſſum a regula iuris il li eſt inſiſtendū. ⁊ ꝓfecto theorica Bar. ꝓfundit i. c. tue. vt lite nō conte. ⁊ dic vt ibi nō. ⁊ bene facit qō le. ⁊ nō. in. c. ij. vt lite non conte. Ultimo q̄ro ſup hac glo. de mō procedendi in cā limitū. So. vide bo. gl. in. d. l. iij. ⁊ ibi per doc. maxime per Bart. ⁊ duplex poteſt dari practica. prima vt ōpoſita querela iudex ingrat⁹ poſſideat ⁊ quātum poſtmodū videat circa proprietatem quātū debeat q̄ſqꝫ hēre ⁊ hac informatiōe adhibita vadat cū agrimēſore vel alium mittat citatis partib⁹ ⁊ iniungat vt circa ꝓbatiōem habi tam mēſuret agrum aſſignādo cuiqꝫ quod ſuuꝫ eſt ⁊ terminos ſtatuat. poſtmodum vero iudex ꝓnunciet illos terminos in futurum vt legitimos obſeruādos ſecūda practica eſt vt iudex habita informatione pronunciet terminos ponēdos ſm probationē habitam prima tū certior ⁊ melior. ar. inſti. de actī. §. curare. ⁊ plus placꝫ ibi Bal. glo. tamē ibi ſentit ſecundā ⁊ dic vt ibi. Et aduerte q; vt dicit Jo. an. hic ⁊ originaliter fuit dictuꝫ glo. in. d. l. iij. tūc eſt ſtandum huic iudicio agrimēſoris q̄ conſtat quot iugera. i. mēſuras terre dꝫ habere vtraq; pars. puta vn⁹. xv. ex parte ſuperiori alter. x. ex pte inferiori. aliꝫ ſepe pōt cōtingere q; qō finium p agrimēſorem diffiniri nō poterit. Ex p̄dictis habes vltra glo. ⁊ doc. noſtros hanc materiaꝫ clare ⁊ vtiliter expeditā. Sed vnū nolo omittere agrim̄ſor teneāt de dolo ⁊ lata culpa qd de alijs qui adhibētur inter ptes ad aliquam diſcordiam ſedandā vt rōnem ſeu calculum faciāt vt ſunt arbitratores vel ſites nunqd iſti teneant de dolo ⁊ lata culpa ſicut agrimēſor. dic q; ſic. ⁊ tex. eſt notabilis. ⁊ ibi per Bar. i. l. ſi na. ff. ſi menſ. fal. mo. di. ⁊ per eundū in. l. vl. ff. ō va. ⁊ extraor. cog. qō eſt notādum. ⁊ vide bo. glo. i arbitro inſti. de oblig. que ex quaſi delic. naſcunt in p̄ncipio. puto etiā q; iſti qui exercent aliquā artem tanq̄ꝫ periti ⁊ magiſtri teneant non ſolum de lata culpa ſed etiā de leui vel leuiſſima ſm quātitatem culpe ⁊ imperitie. fuit enī in culpa imiſcendo ſe rei que ad ſe nō pertinebat. ſicut dicim⁹ i iudice q; per iperitiā iudicat. vt nō. inſti. de ob. que ex quaſi delic. i glo. iij. ꝓbat in. l illicitas. §. ſicuti. ff. de of. preſi. ⁊ in regula nō eſt ſine culpa. de reg. iur. lib. vj. ⁊ in. l. iperitia. ff. e. ⁊ i. c. tua ⁊ ibi nō. de boni. ⁊ in. c. ad aures. ō eta. ⁊ qua. Alie autem glo. ſunt faciles. Et ad glo. fi. in fi. dicas q; limes parochiarū ⁊ ꝓuinciarū ſeu epatuum bene pñt preſcribi iure proprietatis. ſed nō iure finiū⁹. vt. ſ. limes vnius extēdatur ⁊ alterius reſtringaſ ne cōfundant termini. de quo vide bo. glo. xvi. q. iij. q; cunq;. ⁊ qō nō. de parochijs. c. fi. ⁊ in. c. ex lr̄is. de ꝓba. vbi de materia iſta habetur.

e **X tranſmiſſa.** Caſus. Tē pore boſtilitatis nō currit preſcriptio. p̄ma pars ponit querelā. ſecūda dat iudices. ibi diſcretioni. Caſus lr̄alis. Eccleſia de camenone ptinet ad monaſteriū de babeñ. ⁊ boies de ſibino vintonē. eccleſiarū ſunt pochiani mr̄icis eccleſie: ⁊ clerici de ſibino q; p̄dictas bēnt eccleſias minutatim oē ius parochiale pter ius funerādi ſubtraxerunt illi matrici eccleſie. ſ. decimas ⁊ oblationes: vñ abbas ⁊ monachi de baben. ꝓ eccleſia ſua matrice de came. ꝓqueſti ſūt do. pape. vñ papa mandat iudicibus q̄tenus faciant reſtitui decimas ⁊ oblatiōes cū alijs obuentionibus p̄dicte matrici eccleſie de came. nō obſtante p̄ſcriptione tpe boſtilitatis a clericis predictarū eccleſiarum Ber. Nō primo q; eccleſia pochialis ⁊ baptiſmalis q̄ aliꝫ dicit matrix pōt ptinere ad ius monachoꝝ. de quo vide qō le. ⁊ nō. in. c. de monachis. ⁊ in. c. i la teraneñ. de p̄ben. Nō ſcō q; plat⁹ pōt agere ꝓ eccleſijs ſibi ſubiectis de quo in. c. fi. de ſucceſ. ab inte. ⁊ plene dixi in. c. cū deputati. ō iudi. Nō tertio ⁊ tene mēti q; oblationes q̄ fiunt in capellis ſitis ifra alicuius eccleſie pochiā cedūt de iure ipſi eccleſie pochiali non aūt ptinēt ad capellas. ⁊ facit p locū a ſpāli tex. in. c. ad audiētiā. de eccle. edi. ⁊ vide qō ibi dixi ⁊ ſup rub. de pochijs. ⁊. c. paſtoralis. de his q̄ fi. a prela.

Nō. iiij. q; ius funerādi ptinet ad eccliā pochialē qō intellige ſm q; leg. ⁊ nō. in. c. i. ⁊ in. c. in nr̄a. de ſepul. Nō q; matrix eccleſia. i. eccleſia baptiſmalis vel plebanalis fundat intētū de iure cōi ſup decimas ⁊ facit iſte tex. q; decime nō ptinēt ad capellas ſed ad eccleſiam plebis. tu vō dicas vt plene dico poſt doc. in. c. cū ꝓtingat. de deci. ⁊ tenēdo q; ptineat ad eccleſiam pochialem vt videt tex. in. c. ad decimas. de reſti. ſpo. lib. vi. ⁊. d. c. cū ꝓtingat. qō mihi ſatis plꝫ pōt dici ad iſtū tex. q; iſte capelle nō hēbant pochiam diſtinctā. vel melius dic q; loqtur de decimis p̄ſonalibus q̄ debent vbi q̄s audit diuina. vt in. c. fi. de parochijs. Ultimo collige vnū caſum in quo nō currit p̄ſcriptio. ſ. tpe boſtilitatis. Et pondera tex. in eo q; dicit tūc non currere p̄ſcriptionē. Dormit aūt tūc p̄ſcriptio nō tñ interrūpit. qō tꝫ Jnn. ⁊ cōiter doc. ita q; finita boſtilitate tps ſequēs ꝓtinuabit cū precedēte. ⁊ ſic perficit p̄ſcriptio. xl. an. ſubducto tpe medio j. c. auditis. Et hꝫ hoc locū ſm Jnno. nō tñ ſm canones in eccleſijs ſed etiā ſm leges ⁊ in laicis. ⁊ ſiue vna die tñ ſiue plurib⁹ annis hec boſtilitas interuenerit ſemp hoc tpe p̄ſcriptio dormitabit. ⁊ hoc tps

a Hoc ē verū certā ſi p mille ānos i dioceſi vicina nō ſuffiꝫ eps vt eſt glo. ſingu. in. c. felix. xvi. q. i.

quãtumcũq; magnũ ſiue modicuz ſit de medio ſubduceꝫ ꝑm Jnno. qõ ſatis iudicis meo ꝓbaꝫ hic in fine. vbi in fine dicit᷑ q; hoſtilitatis tpe nõ currẽte. facit. c. ſolite. de ma. ⁊ obe. ⁊. xxxj. q. i. q; ſi dormierit. ſimile. j. c. auditis. ⁊. ſ̃. c. de quarta. Sz q̃ro nũ qd ſunt ⁊ alij caſus in qbus nõ currit p̃ſcriptio ſed dormiat q̃z in caſu nr̃o. So. Jnno. ponit hic plures caſus quorũ aliquos enumerat gl. j. c. cũ nõ liceat. vbi bo. glo. ⁊ in. c. pria actione. xvi. q. iij. ⁊ hic enumerabimus vt eos examinem⁹. ⁊ poſtmodũ ſubijciam regulam generalem an ⁊ qñ currat p̃ſcriptio. Secũdus eſt ꝑm Jnno. in quo nõ currit p̃ſcriptio vbi ius nõ redditur ꝓpter defectũ iudicis vel rei. allegat. ff. ex qui. cau. ma. l. ſed ⁊ ſi p ꝓtorem. per totũ vſq; ad §. quotiẽs. limitat tñ Jnno. multũ notanter hunc caſum ⁊ p̃cedentẽ. dicit enĩ q; eſt neceſſe q; actor doceat ſe voluiſſe agere ſed nõ potuit ꝓpter cãs predictas impedit⁹. vt qz ius nõ reddebatur i loco propter hoſtilitatẽ ⁊ ſic intelligit iſtũ tex. vel propter iudicis defectũ vel rei nõ potuit ius ſuuz proſequi. allegat. d. l. ſed ⁊ ſi per. pretorem. §. ſi ferie. vnde ⁊ vtile eſt ꝑm eum. vt. ſ. proteſtet᷑ ſup hoc. C. de anna. excep. l. vt p fectius. ⁊ le. ⁊ nõ. ſ̃. ò of. or. paſtoralis. §. ſi. qõ bene notabis. ex quo tene mẽti q; nõ ſufficit ꝓbare impedimentũ affuiſſe niſi doceat᷑ q; id impedimẽtum fuit cã non agẽdi. ⁊ id probaꝫ probando tũc tẽporis ſollicitudinẽ. ⁊ idem nõ. Archi. in. c. prima actiõe preall e. ⁊ bar. in. l. ij. §. qõ diximus. ff. ſi qs cau. vbi dicit nõ ſufficere ꝓbare tẽpeſtatem fuiſſe tũc tẽporis ĩ mari vt nauigare non potuiſſet niſi ꝓbet ſe fuiſſe ad mare vt nauigaret ſed ꝓpter tẽporis qualitatem nõ potuiſſe nauigare. facit etiã qõ ipſe nõ. in. l. de pupillo. §. ſi qs ipſi ptor. ff. de ope. no. munc. ⁊ ſub iſtis duobus caſibus põt comprehẽdi cãus quẽ ponit Bar. in. l. naturaliꝫ. ff. de vſuca. vbi dicit q; ſicut tẽpore hoſtilitatis ſeu guerre boſtum nõ currit p̃ſcriptio. vt hic ⁊ in. d. c. prima actiõe. ita nec tẽpore mortalitatis ſeu peſtilentie qñ ita ſeuit in loco q; ius in eo nõ redditur plus ego credo q; ẽt ſi ius reddaꝫ ĩ loco mortalitatis tñ ſi actor erat abſens ꝓpter timorẽ qz peſtis multuz ſeuiebat in loco q; tũc currit p̃ſcriptio tamẽ eſt iuſta cauſa perẽ di reſtitutiõem ex clauſula generali. ad hoc allego notabile dictũ Bar. in. l. ò etate. ff. ad trebel. vbi dicit q; tunc citatus habet iuſtã cauſam non cõparendi. alle. in arg. bo. tex. in. c. ad ſupplicationẽ de renũ. ego allego bo. glo. in. c. ſi vò. de iureiur. ⁊ in c. cõis filius. xxiij. di. faĉ tex. xxij. q. iiij. §. vl. v. qſqs ⁊ vide qõ dixi in. c. cum dilecti. de do. ⁊ ꝓtu. Tertius caſus cõprehẽdens in ſe multos alios eſt cũ ecclesia nullum bz p̃latum vel habet inutilẽ ad agendũ ⁊ ſub iſto cõprehendit᷑ tẽpus vacatõis eccl̃ie. de quo ĩ. c. i. ſ̃. e. tẽpus excõicatõis vel ſuſpẽſionis vel captiuitatis ipſius prelati. de ꝓceſ. p̃ben. qz diuerſitatem. ⁊. xvi. q. iij. c. i. ⁊. c. porro. ⁊ de elec. qz diligẽtia. Jtez tempus prelati dilapidantis ſeu alienantis. vt in. c. ſi ſacerdotes. xvi. q. iij. facit qõ le. ⁊ nõ. in. c. i. de in integrũ reſti. lib. vi. ⁊ vide ad p̃dicta glo. in. d. c. pria actione. Quart⁹ caſus etiã ſatis generalis eſt cũ quiſ de iure ĩpeditur agere. exemplũ in filiaſa. viuẽte patre. vt ĩ. l. i. in fi. C. de anna. excep. ⁊ in vxore viuente marito reſpectu rerũ dotaliuz. l. ĩ reb⁹. C. de iur. do. Jtem in pupillo etate pupillari durante. l. ſicut vltra medium. C. de p̃ſcrip. xxx. an. Quint⁹ caſus tpe ſciſmatis. j. c. cuz nobis. Sextus in reb⁹ que ſub ꝓditione debenᵗ. non enĩ currit preſcriptio durante ꝓditiõe. vt in. l. cum notiſſimi. §. ſed illud. C. de preſcrip. xxx. an. qz tunc nulla cõmittit᷑ mora. Septimus eſt dubitabilis. ſ. tempore feriarũ. ⁊ in hoc dicit Jnno. q; in vſitatis ⁊ in ſolennib⁹ ferijs bene currit preſcriptio qz preuideri potuerunt. de quo eſt tex. in dicta. l. ſed ⁊ ſi per pretorem. §. ſi ferie. facit. l. ij. ff. ſiquis cau. ⁊. l. ſi quis domum. ff. loca. ſed ĩ repentinis ferijs currit preſcriptio ſed indulgeri poteſt reſtitutio tãm ĩpis quanti fuit cã rei publice ⁊ impedimẽti. ⁊ hoc qz iſte ferie repẽtine non potuerũt precaueri vt dicit tex. in. d. §. ſi ferie. ergo a ratiõe lr̃e ꝑm hoc ſi non potuiſſent vſitate ferie ⁊ ſolennitates p̃caueri eti am in illis daret᷑ reſtõ. argu. eorũz que nõ. in. c. lz. de proba. Octauus caſus in abſente cã reipublice. Jn hoc tamẽ dicit Jnno. q; ſupra in precedenti caſu vt currat p̃ſcriptio ſed indulgebitur reſtõ pro tẽpore abſente. limitat tamẽ hũc caſum ⁊ precedentẽ quãdo preſcriptio fuit cõpleta tẽpore feriarũ vel tẽpore abſentie cã reipublice vel parũ poſt. ſec⁹ ſi poſt magnũ tẽpus poſt reuerſionẽ computandũ cõpleta ſit quia tũc nulla fit reſtõ cum habuerit tẽpus ſatis ꝓlixũ ad conueniendũ aduerſariũ ⁊ interrũpendũ preſcriptionẽ. negligentia ergo ſua ⁊ nõ tps feriarũ vel abſentie fuit cã preſcriptiõis. nã beneficiuz reſtõnis in integrum cũ ſit extraordinariũ non eſt laxandũ ſed potiꝰ reſtringẽdũ. vt pz in. l. i cãe. ij. ff. de mino. ex quo ergo ſibi potuit prouidere iure ordinario nõ tamẽ ſibi dz ſubuenĩri remedio extraordinario. Boff. recitat primo hanc opi. que placuit Jnno. ⁊ pro ea adducit vba pretoris qui ait. Si quid ex bonis abſentis reipublice cã preſcriptũ fuerit cũ is abeſſet poſteaue reſtituam ⁊ c. dicẽs q; id poſtea ad modicũ tẽpus referꝫ ſ. dum reuerſus cõducit boſpitiũ cõponit ſarcinulas ⁊ aduocatũ querit que modica p̃ſentia pro abſentia reputaꝫ. vt in. l. ab hoſtibus. §. ſed qõ ſimpl̃r. ff. ex qbus cau. ma. facit. l. hec adiectio. ff. de ver. ſi. Secundo ponit aliã opi. que habet vt nõ ſolũ vnum tẽpus ſed ẽt plura tpa talis abſentie per iſtã reſtõnez debẽt de preſcriptione ſubduci qz ex totali tpe preſcriptõis quis leditur nõ tñ ex eo quo preſcriptio cõpleꝫ. alio quin ſolum vltimi diei vel momẽti tẽpus preſcriptionis lab̃eret reo ⁊ ad illõ ſolum reſtitui deberz. qõ videtur abſurdũ. ⁊ hoc tenẽtes dicũt q; hec opi. habet egratem ⁊ iuuatur legib⁹. ff. ex qb⁹ cau. ma. necnon §. ſi quis ſepius. C. de tẽpo. in integrũ reſti. l. vlti. cuz ſimi. ſubdit tamẽ Boſ. q; dñs ſuus dicit ĩ ſumma q; iz iſta opi. ſit equior prima tñ ꝑm leges eſt ſecurior. ⁊ ſic recitando tranſit ſimpl̃r Jo. and. hic. ſed iudicio meo prima opi. Jnno. eſt verior ⁊ ſatis videꝫ probari in. l. ab hoſtibus preall e. ⁊ facit. c. dilecto. j. de verbo. ſig. lz adduci poſſint pro ⁊ ꝯ notata in. c. ex ratione. de appel. in illa qõne qñ impedimẽtum contingit infra annũ appellatõis exercende. Nunc vltio vt habeam⁹ in materia regulã quero an in predictis ⁊ ſimilib⁹ caſib⁹ impediaꝫ preſcriptio ita qõ nõ ſit opus reſtõnem petere an vero currat ſed deꝫ reſtõ. Solu. bul. ⁊ ſequaces dixerũt q; op⁹ eſt beneficio reſtõnis arg. ff. ex quib⁹ cau. ma. l. ab hoſti. ĩ fi. ⁊. C. de reſti. mi. l. ij. ⁊. l. ignorare. ſed Jnno. tz q; ipſo iure impediꝫ preſcriptio niſi in caſibus ſupra exceptis ita q; illa tẽpora ipedimẽti ſubducunt᷑ de medio preſcriptõnis vt in iuribus ſupra iductis. nec obſtant iura proxime allegata. qa loquuntur ꝑm Jnno. de reſtitu. in integꝝ. que daꝫ abſenti cauſa reipublice. cum enĩ preſcriptio ſit odioſa vt pz ex eo quod leg. ⁊ nõ. in. c. vigilanti. ſ̃. eo. nõ eſt relaxãda ſed potius reſtringẽda. argu. ff. de li. ⁊ poſt. cũ qdam. bene eſt ergo ꝑm Jnno. q; ex cãis ſupra dictis retardeꝫ vſucapio nec currat ⁊ per ꝓñs nec reſtõ neceſſaria ſit. ⁊ notanda ẽ hec ratio. Bar. ò in. d. l. naturaliter. ponit caſum hoſtilitatis vt tunc nõ currat p̃ſcriptio. ſed dicit q; ſi in aliis caſib⁹ qs impediaꝫ agere currit contra eũ preſcriptio ſed reſtituitur vt ĩ titulo qbus ex cau. ma. per totum ⁊ maxime in. l. ſed ⁊ ſi quis per pretorẽ. in prin. Sed idem Bart. aliam theoricam ponit ſequendo

Buil.ō cu.in.l.senat⁹.ff.de of.pfi.dicēs q⁹ aut aliq⁹ est impedit⁹ impedimēto iuris aut facti. ¶Primo casu aut ipedimentū accidit ante actionem cōpetentem aut post. si ante nō valēti agere nō currit ꝑscriptio. vt in.d.l.i.in fi.C.de anna.excep. Si vō impedimētuz supuenit post actionē ꝓpetentē tunc currit ꝑscriptio daꝝ tñ restō.d.l.senat⁹. Secūdo casu principali quādo qs ipeditur impedimēto facti. ⁊ tūc aut ipedimētum est iustū ⁊ prescriptio currit sed daꝝ restitutio. vt in.l.⁊ attilicinus.ff.de fui.ru.ꝑdi. Si vō nō est iustū ipedimentū ⁊ tunc ꝑscriptio currit ⁊ nō daꝝ restō. vt l.ij.§.fiqs.ff.fiqs cau. Ja.but. reprehendit Buil.i primis duob⁹ casib⁹ vt refert Bar.in.d.l.senatus. ꝑmo in eo q⁹ Buil.dicit q⁹ si ipedimētū accidit ante actionē cōpetentem nō currit ꝑscriptio.nā ꝫ hoc adducit.d.l.senat⁹.dicēs q⁹ si illi officiales cōtraxissent postqz in ꝓuinciam puenerunt multo minus dz eis ius dici vt ibi nō.in prima glo.magna. Itē respectu secūdi membri in eo q⁹ Buil.dixit q⁹ superueniente impedimēto post actionem ꝓpetentē currit prescriptio sed daꝝ restitutio. adducit in ꝫrium.l.fi.§.donec.C. de iure delib. vbi supueniente impedimēto ꝑscriptio nō currit. vnde ipse Ja.bu.ponit aliaz theoricā. ⁊ sic in ordine quartā dicens q⁹ aut est ipedimētuz ex parte rei q⁹ res ipsa nō est prescriptibilis ⁊ tūc tale impedimētum supueniens non tollit ꝑscriptionez inchoatam sed impedit inchoandā. vt in.l.fi fundum. ff. de fun.do.⁊ nota hoc mēbrum. pro quo etiā facit tex.in l.emilius.ff.de mino.⁊ quod nō. Jo.an.in.c.vno.ō iurepa.lib.vi. Si vero impedimētū est ex parte agētis seu agere debentis.⁊ tūc aut oīno impeditur agere ⁊ tale impedimētum impedit ꝑscriptionez inchoatam ⁊ incohandam. d.l.i.§. fina.C. de anna.excep. aut non impedit omnino agere sed cōmode non potest agere ⁊ tūc currit prescriptio sed daꝝ restō.⁊ ita intelligebat.d.l.senat⁹.⁊ videꝝ distinctio satis ꝓbabilis.sed Bar.vt dixi sequtur opi. Buil.dicēs q⁹.l. senatus.nō facit pro opi. Jac.qr ibi nil dicit an currat ꝑscriptio si impedimentū accidit ante actionē ꝓpetentem.nec ob.fm eū.§.donec ꝑalleg.qr pōt dici q⁹ ibi impedimētum accidit cū actione cōpetēte.⁊ cū bart. transit do. An.hic.sed certe iudicio meo ille tex. hāc restrictiōem non patit. vnde multū bene facit ꝓ opi. Ja.ad quam etiā adduco bo.tex.in.c.cum nobis.j e.vbi de ꝑscriptione tollunt tpa intercedentiū scisma tum.⁊ pondera verbū intercedentium quasi scisma interceſſerat post inchoatā prescriptionē ⁊ nihilominus impedit ipso iure ꝑscriptio. ad idem.c. auditis. j.e.vbi expresse ꝓbatur q⁹ ips vacationis ecclesie intercedens post inchoatā prescriptionē subducit ipo iure de medio ita vt illo tēpore nō cucurrerit prescriptio.facit etiā.c.qr diuersitatē.de ꝓcess.prebē.vñ dicerem q⁹ aut qs directe ipeditur seu inhabilitaꝝ a iure ad agendū ⁊ ipso facto ipeditur prescriptio durāte ipedimēto siue impedimētuz acciderit a principio siue post inchoatam ꝑscriptionē.exemplū in filiofa. durāte paterna ptāte.d.l.i.de anna.excep.C.⁊ i muliere durante mr̄imonio in reb⁹ dotalibus.d. l.in rebus.C.de iure doti.⁊ in prelato excōicato vel suspēso vel mortuo.nā ecclesia tunc inhabilitaꝝ ad agendū Aut directe qs non inhabilitaꝝ ad agendū sed extrinsecus venit impedimentū ⁊ tūc lz illud sit iuridicum nō currit ꝑscriptio sed datur restō.⁊ sic potest ꝓcedere qđ dixi.ē.de tpe feriarū repentinaz vel si per iudicem fleterit vt ꝓbatur in.d.l.sed ⁊ si per ꝓtorē.in ꝑn ci.⁊.§.si ferie.lz aliud in hoc vltimo sentiat hic Inn. vt.ē.dixi. hoc verū nisi vbi ꝫrium vt ꝑscriptio nō curat reperiꝝ expressum.nam tūc serua ius expressum vt est in tpe scismatis hostilitatis ⁊ similib⁹.⁊ sic pōt intelligi glo.notabilis in.c.auditis.j.e.in ver. impo-

nentes.prope mediū. And.l.senatus pōt multipliciter rñderi.primo q⁹ ibi loquit de ipedimento extrinseco.vel secō videlz vt ibi glo.dicit q⁹ qñ qs poterat iterrūpere ꝑscriptionē lz non cōmode ideo datur restitutio.vel tertio logtur in officialibus priuilegiatis vnde dispositio spālis nō potest impedire dispōnem iuris cōis quare currit ꝑscriptio sed datur restitutio ⁊ hoc vltimū tenuit hic Oldr. Sed circa predicta quero vtrū indistincte nō valenti agere non currat ꝑscriptio.glo.i.d.l.senat⁹.videt velle hoc mirabiliter limitare qñ quis non potuit prescriptionē interrūpere.puta mittendo executorem vel alis extraiudicialiter iuxta ea que bēntur in.l.vt pfectius.C.ō anna.excep.⁊.xvi.q.iij.§.pōt.alis aūt currit prescriptio. sed si non potuit cōmode interrūpere datur sibi restitutio.⁊ sic intellexit illaz.l.vt.ē.tetigi.⁊ hoc firmat do. An.hic.sed mihi non placet.naz cui dubium q⁹ tpe hostilitatis q̄ztūcūqz ius nō reddaꝝ possit actor adire ēpm loci vel protestari coram tabellione vel alijs bonis viris.⁊ tamē tex.hic indistincte dicit q⁹ illo tēpore nō currit prescriptio. sic etiā potuisset facere filiusfa. vel vxor cum hec querimonia seu ꝓtestatio consistat in facto.⁊ tñ iura indistincte dicūt q⁹ tūc nō currit prescriptio. Et ad.l.vt pfectius.dico q⁹ logtur in interruptiōe ꝑ quam conquassaꝝ tota tela prescriptionis vñ est necesse de nouo incipe. sed nos logmur ad effectum vt prescriptio dormiat ⁊ ad hūc effectuz cassandum sufficit iuris impedimētū vt in dictis iuribus. fateor autem q⁹ impedit⁹ volens sibi pinguius prouidere vtile est si poterit prescriptionē interrumpere si tamē nō facit non currit tempus ex quo agere nō potest.⁊ hūc ītellectum apertissime sentit hic Innocē.in fi.vbi dicit q⁹ in casibus qbus supra dictum est prescriptionē nō currere seu dormire licitum ē actori si vult interrumpere prescriptionē siue litem contestando in casibus in qbus sola protestatio sufficit. ē.de offi.or.c.pastoralis.in fi.C.de anna. excep. vt perfectius.illud enim beneficium a iure cōcessum q⁹ in aliqbus casib⁹ currat prescriptio non tollit maius beneficium scilicet.vt prescriptionē interrumpat fm eum.qđ est bene notandum hic non sunt alia vtilia.

Nicolaus abbas.

a **Ccedentes.** [a] Casus. ¶Procuratiōes q̄ debētur legatis ⁊ nūcijs aplice sedis prescribi nō possunt. ꝓma ps ponit q̄relaz. secūda dat iudicē ibi volentes. Casus lr̄alis. ¶Preposit⁹ sci Nazarij ⁊.A.canonicus sancti Stephani syndici ⁊ procuratores:primicerij ⁊ clerici mediolanēſ.ad se. apo.accedētes cōquesti sunt grauiter de ordinarijs maioris ecclesie q⁹ cū ipsi ꝓcurent legatos ⁊ nūcios aplice se.dicti ordinarij nolunt illos ꝓcurare nec aliqđ ꝓferre ad ꝓcuratiōes ꝑstandas:volens papa vt qđ oībus īmunet ab oībus cōportet: mādat abbati de cirieto:q̄tenus nisi dicti ordinarij p spāle priuilegiū apostolice sedis a prestādis ꝓcuratiōib⁹ ostenderint se īmunes:decernat ipsos teneri ad ꝓcuratiōes ordine debito faciēdas etiā si longissimo tpe non ipenderint ꝓcuratiōem:cum in talib⁹ non bēat locū prescriptio Ber. Nō q⁹ clerici ēt bñtes dignitatē ⁊ canonicatū pñt eē sindici seu ꝓcuratores clericoz. ō quo vide qđ le.⁊ nō.i.c.in nr̄a. Nō secō ibi sindici ⁊ ꝓcuratores.⁊ tene mēti tex. ꝑ ꝓsuetudine hodierna q⁹ nō vitiaꝝ ꝓcuratoriū lz accumulent plura ⁊ diuersa noīa admīstratoz. ista enī hic pro eodē sumunt licet stricte īter se differāt sed satis ē q⁹ ꝓstat de intentione cōstituentis.de quo vide qđ le.⁊ nō.i.c.petitio.de ꝓcu. solent enīz hec ⁊ similia ad cautelam accumulari.

Nō.tertio ibi primicerij ⁊ clerici.⁊ tene menti q⁹ clerus ciuitatis pōt conuenire ⁊ constituere vniuer-

a Amplia istum tex.multū nō.vt per do.An. p⁹ Inno.i.c. cū ex officij.i iij.colū.j.c.ri.

fitatem ⁊ creare in factis pertinẽtib⁹ ad clerum findi cum qui agat noĩe totius cleri. habẽt. n. clerici totius ciuitatis ꝓpter onera ⁊ alia eis cõiter incũbẽtia inſtã cãm cõueniẽdi in vnũ ⁊ ideo pñt vniuerſitatem cõſtituere. l. i. ff. de coll'. illi. hoc idẽ voluit Inno. in. c. di lecta. de exceſ. prela. circa fi. vbi dicit q̃ clerici ciuitatis vel caſtri pñt cõſtituere vniuerſitatẽ cã religionis ſ. vt miſſas celebrent ꝓ viuis ⁊ defunctis ⁊ ſiñb⁹. vt puta pro onerib⁹ eis incũbentib⁹ vt hic. Et no. bene q̃ pñt facere vniuerſitatẽ ſine ep̃o ⁊ pñt hẽre aliu3 preſidentem vt hic erat primicerius. facit qõ nõ. Inno. in. c. cũ ab eccleſiarũ. de offi. or. qñmo notanter dicit inno. in. c. cũ nõ ignores. de ꝓben. q̃ ad eſſe collegij nõ regꝝitur de neceſſitate rector ſed ipm collegium tenet locu3 rectoris reſpectu ſingl'x. facit. l. i. ff. qõ cuiuſq3 vniuer. Nõ q̃ nedũ legatis ſed etiam nuncijs apoſtolice ſedis debentur ꝓcuratiões ꝓ clerum totius ciuitatis. ⁊ intellige q̃ tenentur clerici rõne eccl'iax. vnde hoc onus videt principaliter imminere eccl'ij ſ. vt in. c. cũ inſtãtia. de cẽſi. ⁊ tenetur etiã eps in bis cõtribuere. ar. hic. ⁊ melius in. c. ego. de iureiu rã. ⁊. c. cũ inſtãtia ꝓal. Nota ibi ordinarij. q̃ canonici appellant ordinarij ⁊ eſt vulgare illius loci. Ravenne vo dicunt cardinales. Nõ q̃ valet priuilegium eximẽs aliquos a ꝓcuratiõe legatox ⁊ nuncio rum ſedis apl'ice p̃ſcriptio vero nõ valet. Et ſic nõ q̃ priuilegiũ ⁊ p̃ſcriptio non hẽnt eandez vim ⁊ q̃ multa poſſint q̃ri priuilegio que nõ pñt queri prelcriptione facit qõ dixi. ſ. e. c. cã. qõ poteſt intelligi qñ p̃ſcriptio vel ꝙſuetudo nõ inducitur ad cõſciam illius qui põt priuilegiũ tribuere alſ ſec⁹. vt ſentit hic do. An. ꝓ hoc adduco. l. de qbus. ff. de leg. vbi hẽtur q̃ iducta cõſuetudo ab hẽnte ptãtem hz vim legis ⁊ q̃ patitur p̃ſcriptiõem videt alienare. vt. l. alienatiõis vbuz ff. de ver. ſi. facit. c. duo ſimul. ō of. or. qõ no. Nõ q̃ canonici eccleſie cathedralis tenent de redditibuſ prebendarũ ad ꝓcuratiões legatox ⁊ nuncioz apoſtolicorũ. ⁊ idem videt in alijs onerib⁹ toti clero incũbentib⁹. qõ probat iudicio meo lra in verbo volẽtes

Oppo. ꝫ hoc ⁊ ꝫ tex. videt enĩ q̃ canonici nõ debeant ad hoc aſtringi. qz hoc onus incũbit eccleſijs dicto. c. cũ inſtantia. canonici vero nõ hẽnt eccleſiam qz ep̃s eſt ſponſus eccleſie cathedralis. ſ. de trãſla. ꝓ la. c. ij. ⁊. c. quanto. ⁊ ipſe eſt q̃ percipit reddit⁹ eccleſie pro onerib⁹ incũbentibus. vt in. c. videtes. xij. q. i. canonicis vero ſunt aſſignate p̃bẽde pro eox neceſſarijs. xij. q. i. ſ. fi. vñ dicunt beneficiati ꝑſonaliter. vt no. glo. in. c. p̃ſenti. de off. or. lib. vi. certũ eſt q̃ qſ nõ dz indebite grauari in hac attributione fienda vltra q̃z poſſit ſed dz cõſiderari ne egeat. vt no. in. d. c. cum inſtãtia. Sol. ꝫrium videt difficile nec ꝓ doc. tactum. Ego dico q̃ canonici nõ allegabãt hic impotẽtiam ſed p̃ſcriptionem tm̃. q̃re fateor plane q̃ ſi canonicis fuiſſent aſſignate p̃bende, ꝓ eox ſuſtentatõe tm̃ reliqs bonis eccleſie remanẽtib⁹ penes ep̃m q̃ ipſe eps ſolus pro ſua eccleſia ſubiret hec onera. arg. bo. ex bis q̃ no. in. c. de monachis. de ꝓben. ⁊ in cle. i. de iurepa. ſ. i. vbi bon⁹ tex. ſed prebẽde ſolent cõiter aſſignari ꝓ victu ⁊ alijs neceſſarijs. d. ſ. fi. xij. q. i. Ex hoc dico q̃ in eccleſijs regularib⁹ maxime cathedralibus in qbus deantiq̃ cõſuetudine vel ſtatuto bona oĩa remanẽt penes ep̃z vl'abbatẽ modica portiõe relicta cõuentui ꝓ frũm ſuſtentatione. hec ⁊ ſilla onera debẽt ſubiri per p̃latũ et nõ p ꝙuentũ. Idem dico in eccleſijs ptinẽtibus ad ius ⁊ ꝓprietatẽ monachoruz ĩ qbus ponũt rectores vel vicarios eis aſſignata modica portione ꝓ eox ſuſtẽtatiõe dũtaxat. vt in. d. cle. i. de iurepa. ſ. i. iuncta glo. in vbo obſeruent. qõ notabis. Quero hic dr̃ q̃ ꝓcuratio nõ preſcribit an ꝓcedat indiſtincte. So. Jo. de li. quẽ ſegtur hic do. An. dicit q̃ clerici nõ pñt preſcribere ꝫ legatoſ. ⁊ ita itelligit hũc tex. ſed alig bñ pñt p̃ſcribere ꝫ reliquos clericos. puta in terminis. c. cuz potuiſſent ordinarij ſeu canonici iſti p̃ſcribere ꝫ totũ reſiduum cleri. nam tota ꝓcuratio preſtabit ꝓ alios cleros. nihil aũt preiudicabit legatis ⁊ nuncijs ſedis aplice. ⁊ ſic ceſſat rõ ꝓhibitionis h⁹. c. qõ ꝓcedit ſm do. Lar. niſi preſcribentes eẽnt tot q̃ indirecte minueret ꝓcuratio. vt qz relig nõ ſunt ſoluẽdo vel nimium grauant. nam tunc poſſent appellare vel iudicis officiũ iplorare vt. j. dicam. Et q̃z q̃z hoc dictum videat ſubtile tam̃ iudicio meo iſte tex. vehemẽter reſiſtit. hic enĩ nõ cõquerebãtur legati aut nũcij ſedis aplice ſed clerus. nec ꝓponebant q̃ iſti ordinarij nollent ꝓcurare legatos ſimpliciter ſed q̃ ipſi clerici legatos ⁊ nuncios deuote recipiebant ⁊ procurabant. ipſi vero ordinarij tenebantur procurare ⁊ ꝓcurantibus ad expenſas ſubſidium ipartiri. vnde pondera hoc vltimũ ex quo clare infertur q̃ delegatis nil decrat in ꝓcurationib⁹ debitis ſed totũ onus incũbebat reſiduo cleri ⁊ tam̃ papa mandat vt hoc onus ab oibus comporteť etiam ſi longiſſimo tpe alig ꝓcuratiõis officiuz nõ impẽderint reddens rõnem q̃ in talib⁹ preſcriptio nõ ꝓcedit. Hoc ergo videt ipreſcriptibile forte pp bonum obedientie. ar. j. e. cũ non liceat. ⁊ pp vtilitatem cõez facit optime ad predicta qõ no. in cle. i. de cẽſi. iuncta glo. i ver. legitima. Ex qua iuncto tex. inferť q̃ i oneribus alijs preſcriptibilib⁹ valet p̃ſcriptio ꝓ aliquos clericos vel eccleſias ꝫ reſiduũ cleri. ⁊ ſic alſ ꝙſului i qõne facti que talis erat. Quedã eccleſia non curata ꝓ tẽpus de cuius initio non erat memoria cũ alijs eccleſijs ciuitatis ad onera cõiter incumbẽtia mĩme cõtribuit ſed alijs ſoluẽtibus ꝓ rata illa mĩme ſoluerat vrgebatur ꝓ clerũ vt ſolueret ꝙſuetudine nõ obſtante. dixit q̃ poterit ſe defendere ex illa preſcriptõe. allegabam. d. cle. i. de cenſi. iũcta glo. vbi ꝓbat q̃ preſcriptio ꝓdeſt in bis oneribus vitãdis. in bis tñ que preſcriptibilia ſunt. Et forte ideo illa glo. adiecit hãc limitatiõem qz dubitabatur nũquid aduerſus catheˉdraticũ currat preſcriptio. nã glo. in. c. qcunqz. xvi. q. vij. voluit. q̃ lz currat preſcriptio in quãtitate nõ tñ in totum vt nihil debeat. aliud tñ ſenſit Archi. i. c. i. de preben. lib. vi. ⁊ plenius de hoc ꝓ Jo. an. in. c. cum venerabilis. de cẽſi. Itẽ dubitat in charitatiuo ſubſidio. ſentit enĩ Jo. an. in. d. c. cũ venerabilis. q̃ non poſſit eccleſia ſuo noĩe allegare preſcriptionẽ. ⁊ idem in ꝓcuratione rõne viſitatiõis. vt in. c. cuz ex officij. j. e. ⁊ in procuratiõe legatox ⁊ nunciozum ſedis apoſtolice vt hic. ſunt ergo q̃dam impreſcriptibilia. ĩ alijs vero onerib⁹ regularibus currit preſcriptio. vt etiã ſentit Jo. an. in. d. c. cũ venerabilis. videm⁹ enĩz q̃ in q̃rta decimarũ ⁊ mortuarioz currit preſcriptio ẽt ꝫ ep̃m. vt in. c. de quarta. ſ. e. Itẽ vna eccleſia preſcribit decimas in parochia alterius. ſ. eo. ad aures. ⁊. c. i. eo. ti. lib. vi. Et preſertim hoc ꝓcedit in preſcriptiõe tãti tpis de cuius initio nõ eſt memoria. illa. n. ꝓſcriptio bz vim tituli ſeu cõceſſionis. d. c. i. ⁊ l. hoc iure. ſ. ductus aque. ff. de aq̃ quotid. ⁊ l. i. ſ. i. ⁊. ij. ⁊ l. ij. ſ. penulti. ff. de aqua plu. arcen. Preterea videmus q̃ in preſcriptiõe cẽſus ⁊ ſeruitioz ſufficit allegare tm̃ tpus de cuius initio nõ eſt memoria. alia cã non allegata qz cã preſumit. vt no. Jo. an. in. c. pueˉnit. de cenſi. ⁊ Bar. in. l. cũ de in rẽ verſo. ff. de vſur. ⁊ glo. in. c. nullus eps. j. q. j. ergo fortius eſt admittẽdum in preſcriptiõe liberatis. ⁊ plenius de hoc videas in dicto cõſilio. xcv. Nunc quero certum eſt q̃ papa poteſt aliquẽ eximere ab iſtis oneribus. vt hic ⁊ in. d. c. cum inſtantia. nunqd onus incumbens immineat inſolidum reliquis. ⁊ eſt notabilis qõ ⁊ quotidiana cũ ſepe ciuis vel comitatiuus vel forenſis ab

n Utrũ oẽ qõ põt acquiri ex priuilegio poſſit aeq ri ex ꝙſuetudine vel p̃ſcriptiõe vide q̃ late ſcribit poſt gl. in c. catholica. xi. di. et de hoc in termis p ang. i auč. vt eccl. ro. ſpa. c. an. circa finẽ. vbi dič q̃ non valet pactũ q̃ñ currat niſi cẽtenaria p̃ſcriptio.

ſtis onerib⁹ eximat an integrū onus omnib⁹ incumbens remaneat reliqs vt priuilegium ſic tendat in diſpēdium alioꝝ cū alij plus aggrauabunt̄ qbuſdā ex emptis. iſte tex. facit q⁹ ſic. ⁊ idem videt̄ velle dictum c. cuꝫ inſtantia. facit optime. l. ab oīb⁹. ff. de le. i. vbi patet q⁹ ſi teſtator mandauit p heredes ſuos ſolui certum ⁊ poſtea aliquem ex heredib⁹ eximit ab onere ſoluēdi tenent̄ reliqui ad integrā ſolutionē. nā ⁊ princeps qui bꝫ plenitudinē ptātis poteſt quē vult a muneribꝰ eximere ⁊ cui vult onera īponere. vt patet. C. de ꝓfeſ. ⁊ me. l. medicos. ⁊. ff. de iure īmu. per totuꝫ ⁊. l. vna. C. de ſupindic. li. x. in ꝓcium facit qđ nō. ſpecu. in ti. de cenſi. §. nunc dicēduꝫ. v⁹. qd ſi vniuerſitas vbi dicit ſi aliqua vniuerſitas tenet̄ ad aliquā annuā preſtationē dño ſuo ſi dñs aliquē exemerit nō tenent̄ illi de vniuerſitate ad integrā ſolutionē ſed tantū minus quātum eſt illō qđ debebat ſoluere priuilegiat⁹ ⁊ idem videt̄ ſentire Bar. in. d. l. ab oībus. in obliga. ex ꝯctu vt vno liberato reliqui non teneant̄ inſolidum. ar. in. l. epla. ⁊. l. ſi vnus. §. ante oīa. ff. de pac. cū ſiliis. ⁊ de hac qōne ibi per eū. ⁊ plenius p Jo. an. in. c. ij. de īmu. eccle. Et cōcludendo ⁊ reducēdo oīa ad cōcordiam dicerem q⁹ ſi on⁹ iminet pluribus nō inſolidū ſed pro virili portione ⁊ tūc aut incumbit ex ꝯctu. aut ex vltima voluntate. aut ex diſpōne iuris cōis. aut ex cōſuetudine. Primo caſu vno exēpto p creditorē alij tenent̄ pro virili portione ⁊ nō inſolidū per iura ſuperius allegata. facit. l. i. C. ſi plures vna ſententia. ſecus ſi fuiſſent obligati inſolidum. vt. l. fina. ff. de duo. re. nō. Bar. in. d. l. ab omnibus. Secundo cāu cū tenent̄ ex vltima voluntate. ⁊ ſi teſtator exemit aliquē relīq tenent̄ inſolidū. d. l. ab oībus. qr boc videt̄ fuiſſe de mente teſtatoris cuius mens ē habenda pro lege. xiij. q. ij. vltima voluntas. ⁊. d. l. ab oībus. Tertio cāu cū ex diſpoſitiōe iuris imperator ſolus pōt eximere regulariter in tēporalib⁹ ⁊ papa i ſpūalibus ⁊ onus accreſcit alijs. ⁊ ſic itellige hūc textū. ⁊ ea que plene nō. per Jo. an. in. d. c. ij. de īmu. eccle. alij vō reges principes ⁊ barones ⁊ filēs nō hēntes iura imperij ſz poſſint eximere aliquē in eoꝝ preiudiciū nō tamen in ꝓiudiciū alioꝝ ⁊ reipublice ⁊ ꝓ boc tex. optim⁹ in. l. vacuatis iuncta Glo. ⁊ Bar. C de decurio. lib. x. ⁊ per eūdez Bar. in. l. ij. ff. de iure īmu. vbi vide. Idem dicerē in obligatis rōne ſtatuti ⁊ ſic diſtinguerent Bar. ⁊ Ja. de are. in. d. l. ab omībus. vbi dicūt per illam. l. q⁹ ſi ſtatuto caueꝫ vt comitatiui teneant̄ ſoluere ſalariū poteſtatiſ ⁊ poſtea villa aliqua eximit̄ ab onerib⁹ tenent̄ reliq comitatiui ſoluere integrū ſalarium. boc puto verum niſi ex cā rōnabili quis eximatur per inferiorem. vt in. l. prima. C. de decre. decurio. li. x. ſentit Bar. in. d. l. vacuatiſ in fi. In quarto mēbro in obligatis rōne conſuetudinis credo idem dicendū qđ in obligatiōe ex ꝯctu. qa ex quo oēs tenētur ad onus rōne ꝓſuetudinis nō dꝫ vnus eximi in alioꝝ preiudiciuꝫ. facit qđ nō. Jo. an. in addi. Spec. in. d. §. nūc dicendū. in. iij. col. vbi dicit q⁹ ſi de ꝓſuetudine forenſes conſueuerūt eē immunes ab onerib⁹ nō poſſunt nūc ad illa per ſtatutū obligari. facit quod in ſimili nō. Bar. in. l. qđ ſemel. ff. de decre. ab or. fa. ⁊ predicta notabis. Ex bis infertur ad qſtionem qd ſi multi per ꝓuilegiū apūcum ſint exempti a ꝓcurationib⁹ legatorū ita q⁹ alij nimium grauent̄. Solu. modicā leſionem debēt ſuſtinere. vt in. l. quotiens. C. de ꝓci. impe. offe. nō. in. c. reſcripta. xxv. q. ij. ⁊ etiam magnā vbi clare cōſtaret de intētione pape. vt in. c. i memoriā. xix. di. ſz in dubio princeps nō ꝓſumit̄ boc velle. vt in. c. ſup eo. de off. dele. ⁊ melius. in. c. ſuggeſtum. ⁊. c. dilecti. de deci. ⁊ l. ex facto. ff. de vul. ⁊ pu. quo caſu dicit do. Card. q⁹ reliquus cler⁹ poteſt reſiſtere ne ſoluat totam ꝓcura

tionem ⁊ appellare expreſſa in appellatiōe hac cauſa qr enormiter ex boc grauant̄ ⁊ debebit princeps boc viſo priuilegia illa reuocare tanq̄ tēdentia ad noxam. d. c. ſuggeſtum. vel ꝓcurationez minuere. ⁊ ita dicit ſe cōſuluiſſe. Ego aliter dicerē ⁊ ſic q⁹ aut priuilegia fuerūt conceſſa propꝛio motu principis. ⁊ tunc non video ſuper quo poſſit fundari appellatio cū cōtra principis diſpoſitionē nō fit licitum appellare. ix. q. iij. cuncta per mundum. ⁊. c. per principalez. ſed ſi nimiū grauat dꝫ implorari remediū a principe cuius ē decernere de ſuis priuilegijſ. vt nō. i. c. cū veniſſent. ō iudi. ⁊ in. c. ſuggeſtū palle. Si vō fuerint ꝓceſſa ad inſtantiam tūc poterit dici q⁹ emanarūt vel per ambitionem vel i portunitatem ipetrantiū. q⁹ ſi pnceps ſciuiſſet q⁹ alia pceſſiſſent nunq̄ cōceſſiſſet cū tanto eorum ꝓiudicio maxime cū ſint cōtra rēpublicam ⁊ a iure damnata. C. ſi ꝯ ius vel vti pub. l. fi. ⁊. l. vacuatis. C. de decurio. lib. x. ⁊ ſi hec exceptio nō admittit̄ poterit appellari. argu. in. c. ſup eo. de offi. deleg. ⁊ hec vident̄ de mente Jo. and. in ſiū qōne in. d. c. ij. de immu. eccle. Item per predicta videt̄ ſolui queſtio quā inſolutā relinquit hic Oſti. q̄rens qd de capellis nolentib⁹ cōtribuere ad expenſas[a] que fiunt pro cōſecratione epiſcoporū ſuorū pretendentes ſolā pſcriptionē vel cōſuetudinem. ⁊ arguit q⁹ nō inuentur per hoc. c. cū ſuis concordantijs. demuꝫ remittit ad nō. in. c. vt ꝑterite. de elec. Ego dico q⁹ expenſe principaliter incūbunt ipſi prelato cuius factū agitur. vt nō. in. d. c. vt preterite. Si vero facultates prelati nō ſufficiunt tunc alij ſubditi tenent̄ ad charitatiuū ſubſidium. vt in. c. cum apoſtolus. de cenſi. ⁊ nō. in. d. c. vt preterite. Solu. ergo queſtionis dependet nūc an contra charitatiuum ſubſidium currat preſcriptio ⁊ an ſaltem poſſint aliqui contra reſiduum cleri preſcribere que ſupra vltra alios plene examinaui.

[a] Vide do. Ant. ⁊ do. Bar. de bellē. in c. ſi archiēps. de ꝛ̄po. or.

c Tam non liceat. Caſus. Subditus nō preſcribit obedientiā cōtra prelatum. ſunt due ptes. pma repbendit factū iſtorū qbus ſcribit exprimēdo cauſam. ſecūdo illud corrigi ꝓcipit ⁊ exceptionē remouet. ibi iō qꝫ. Caſus ſr̄alis. Archiepiſcopus brachareñ. ꝓqueſt⁹ ē do. pape q⁹ priores de coſta ⁊ de ſcō Donato denegabāt ſibi obedientiā ⁊ reuerētiā exhibere ſz eccleſie ſue in dioceſi ipſius archiepi eſſent ꝓſtitute dicētes q⁹ eam ſibi exhibere nō conſueuerūt. Mandat papa dictis prioribus: q̄tenꝰ pdicto archiepo exhibeant obedientiaꝫ ⁊ reuerentiā debitā ſicut alij clerici ſue dioceſis preſcriptiōe tēporis nō obſtante Ber. Nō prio q⁹ epūs dr̄ eſſe caput oīum de dioceſi inferiores vo plati dicūtur eē mēbra ⁊ ſic nō ſolum canonici dicunt̄ mēbra. vt i. c. nouit. de bis q̄ fi. a pla. facit qđ le. ⁊ no. in. c. ſignificaſti. de ele. i fi. No. ſo q⁹ qs non pōt eē ſine capite. eēt enī azephalus. de quo vide tex. cū glo. i. c nulla rōne. xciij. di. Et no. q⁹ caput eſt bonorabilius mēbrū qđ ſit i corpore. mēbra enī ſequunt̄ caput ⁊ nō eō. binc eſt q⁹ ſoluꝫ caput ſine alijs mēbris facit locū in quo ſepelit̄ religioſuꝫ. l. cū i diuerſis. ff. de reli. ⁊ ſump. fu. ⁊ amputato capite fruſtra iactat ſe quis hr̄e reliq mēbra. i. q. i. illi ꝓferūt. i fi. No. iij. q⁹ oēs clerici dioceſis ēt ſi ſint plati tenent̄ epo ad obediētiā ⁊ reuerētiā. ꝓcordat qđ le. ⁊ no. i. c. bis que. de ma. ⁊ obe. vbi fit mētio de obediētia reuerentia ⁊ honorificentia. ⁊ dic vt ibi de differētia inter hec. Et aduerte qr videt̄ velle iſte tex. q⁹ nō ſolū epo tenent̄ obedire ⁊ reuereri ſz ēt capło vt pz ibi archiepo ⁊ eccleſie. nā appellatione eccle venit capl̄m. vt in. c. reg ſiſti. de teſta. Jo. an. itelligit iſtū tex. reſpectu capli ſede vacante. alle. c. bis que. ⁊. c. cum olim. de maio. ⁊ obe. ⁊ ſic ſentit q⁹ ſupſtite epo non tenent̄ inferiores capitulo

ad obedientiã ⁊ reuerẽtiam. Ego vero dico contrarium per tex. expressum in. c. cũ clerici. de verb. sign. vbi ꝓz q clerici iurãt obedire epo ⁊ eccle. i. capło. ⁊ dicit ibi tex. in fi. q per tale iuramẽtũ epo tanqz capiti principalr obligant. ⁊ per illũ tex. dicit inno. i. c. dilecti. de ma. ⁊ obe. q spiritualia ⁊ dignitates eccle/sie sunt cõia. ⁊ cõiter tenent p epm ⁊ capitulũ lz eps sit caput. satis bene facit ille tex. in. c. dilecti cũ materia sua. ¶Probo rõe. eps oia facit aut cũ ꝓsilio capituli aut cũ ꝓsensu aut simul per vtrunqz explicant. faciunt. n. vnũ corpus iuxta ea que habent ⁊ notant i. c. nouit ⁊. c. quãto de bis que fi. a prela. ⁊ in. c. edoceri de rescrip. ⁊ in. c. i. de ꝓcu. qua rõe oẽs de dioces debent exhibere reuerentiã ⁊ obediẽtiaz epo ⁊ capitło sed epo tanqz capiti. nõ sic dico in singalis canonicis q aliud capitulũ aliud singuli. pro hoc faciũt nõ. inno. in. c. cũ dilectus de ꝓsue. vbi dicit q singuli canonici non habẽt publicũ offiũ sed capituluz. Idez nõ. ipse in. c. vintoniẽsis de ele. per do. an. in. c. illa. e. ti. ⁊ sic aliud capitulũ aliud singuli. vt hic dicit Jo. ⁊ dic vt nõ. in. c. ad ꝓbandum. j. de re iudi. xij. q. ij. q manumittit. nec ob. illud. c. bis que. ⁊. c. cũ olim allegata p Jo. and. q2 dico q vacãte sede debetur capło obediẽtia ⁊ reuerẽtia principalr ⁊ insolidũ sicut epo. sed sede repleta debet accessorie tanqz membris epi facit qõ in filiũ nõ. Jo. mo. in. c. sup eo. de bere. lib. vj

Oppo. ꝫ tex. ⁊ videt q liceat recedere a plato. vt in. c. sane. xxiiij. q. ij. ⁊. c. q2 diligentia. de elec. cum fi/milib⁹. Sol. dicit glo. i. q regłr procedit qõ dicitur hic in tex. fallit in casib⁹ ⁊ in crine berẽsis primo. secũdo in scismate. tertio in crine notorio fornicationis q̃rto in simonia in ordine cõmissa fi, ꝓbari pñt. xxxij. distin. §. verum. In alijs autem criminibus etiam si sint notoria non est licitũ ab obedientia prelati ante sniam ꝫ cum ferendã recedere. viij. q. iiij. nõne. ⁊ nota bene banc glo. idẽ nõ. glo. in. c. nullus. xxxij. disti. Quare aũt in predictis casib⁹ licitũ est ante sniaz ab obedientia recedere. dicit glo. q inuoluti in illis crĩnibus sunt a iure suspensi. Sed ꝫ hoc glo. instat. nam ⁊ alij crĩnosi vident ꝓhibiti a perceptiõe sacramentoꝝ. de ꝓse. di. ij. quotidie. Solu. dicit glo. q canon dicit q istos simõiacos ⁊ fornicarios vitare possunus sed alios nõ nisi sint excõicati vel suspensi vel depositi. hec glo. ſm Jn. and. ⁊ bene nõ reddit sufficienter rõnem diuersitatis q2 repetit ipm quare. ipe vero Jo. and. dicit q rõ diuersitatis sen specialitatis in simoniaco in ordine est q2 intus ortus occidit quã tũcunqz occult⁹. vt nõ. de simo. tãta. videt tex. i. q. i. quidam. fornicatio aũt ingrat aiam ⁊ corpus. Itẽ q2 nimis frequẽtatur ideo iura magis exaspant. xxxij. q. vij. qd in oĩbus. ⁊. ff. de pe. aut facta. in fi. ⁊ idez nõ. Bof. in. d. c. tanta. Aduerte latius q2 cũ q̃rit an ⁊ qñ sit licitum recedere ab obedientia plati. primo enim lz qñ prelat⁹ est ab ecclesia ꝑcisus. vt q2 est excõicatus. de ap. c. pastoralis. in fi. ⁊. xi. q. iij. excõicatos. ⁊. c. cũ excõicato. ⁊ dicit Jnno. in. c. i. de scisma. q quãtumcũqz iste tolerẽt dũmodo ꝓbari possit si vocat aliquẽ subditũ ad ordines vel ad alia sacramẽta põt ei dici nõ recipiaz boc a te q2 es excõicatus. vñ tibi participandum non est. ⁊ ex hac cã legitima est appellatio ſm eũ. secus dicit in alijs puta irregularibus infamib⁹ ⁊ alijs criminosis q2 ꝫ eos non esset admittenda talis exceptio nõ recipiã boc a te q2 es irregularis. suff. cit enim q toleretur. viij. q. fi. nonne. Ratio diuersitatis ſm euz est q2 excõicato nõ potest cõicari sine pclo sz i alijs sec⁹. ⁊ adde ad hoc qõ nõ. idẽ Jnno. in. c. iter dilectos. de excess. pla. ⁊ in. c. scisitatus. de rescrip. ⁊ in. c. cũ sup. de offi. dele. Idem qõ in excõicato dicit hic inno. in notorio fornicatore ⁊ simoniaco. ⁊ hoc ea rõne q2 ab eoꝝ obedientia sua auctoritate recedere lz. xxxij. di. verũ. Nota bñ hoc dictũ ⁊ idem voluit glo. hic. lz non ita clare. Ex quo habes q nõ solũ in diuinis possim⁹ ꝓpria auctoritate vitare fornicatorem notoriũ ⁊ simoniacũ in ordine sed etiã possim⁹ recedere ab eoꝝ obedientia. iura tamen clare nõ dicunt sed põt sic argui pro hac opione Isti ſm cõem opinionẽ sunt ipso iure suspensi ab officio. de quo dic vt nõ. in. c. vestra. de coha. cle. ⁊ mu. ⁊ in. c. p tuas. de maio. ⁊ obe. ergo ⁊ a bñficio. vt nõ. i. c. cupientes. de penis in glo. nõ. nouã. ¶Preterea suspensus ab officio est suspẽsus a iurisditiõe. vt nõ. i. c. cum dilect⁹. de ꝓsue. Sed an hoc sit verũ indistincte q notorius fornicator sit suspẽsus ab officio. dic vt no. in. d. c. vestra. Idem qõ supra dic in alijs precisis ab eccia vt in suspẽsis ⁊ depositis. vt hic i glo. ⁊ in. d. c. i. per inno. ⁊ hec est rõ specialitatis in heretico ⁊ scismatico. heretic⁹ enĩ est priuatus oĩbus iuribus ⁊ bonis ⁊ est excõicatus. vt in. c. excõicamus. de here. ⁊. c. vergẽtis. e. ti. ⁊. c. cũ ſm leges. e. ti. li. vi. Scismaticus etiã est excõicatus. vt in. c. lz. de ele. lib. vi. ⁊ xxiij. di. in noie dñi. Adde alios duos casus multuz notabiles. primũ ponit glo. in. c. sacerdotes. ij. q. vij si prelatus nõ seruat canones. ⁊ videt hoc mirabile nec iudicio meo apte iure ꝓbatur. põt tamen adduci. c. alieni. ij. q. vij. sed non facit multũ intelligẽdo vt ibi no. glo. que intelligit illum tex. in scismatico. posset tñ intelligi in nõ obseruante canones illos ꝓtendẽdo q2 non credit ecclesiã bẽre prãtem condendi. talis enim dz puniri vt hereticus. vt no. glo. in. c. generali de elec. lib. vi. facit tamẽ pro illa glo. alius casus quẽ ponit Jo. an. in. c. i. de censi. post Host. ⁊ melius loquitur ⁊ clarius Host. in. c. lz in corrigẽdis. de offi. or. vbi dicit q si ꝑlatus corrigens subditũ eodẽ peccato mortali equali vel minori notorio sit detẽt⁹ videtur appellatũ ab eo. ⁊ vide no. in. c. de priore. de ap. in fi. vbi dicit q a ꝑlato etiã religioso ꝓstituto in mortali peccato cuius crimẽ est notoriũ vel famosum si ẽ incorrigibilis põt appellari. ⁊ si defert bene quidem alĩs acriter puniret ꝓ. c. de priore. de ap. ⁊ reddit cãz q2 iudicialis correctio ad talez ꝑlatũ nõ spectat. iij. q. vij. iudicet. ⁊ qz qz istoꝝ sit magna auctas ego tñ hoc nõ puto verũ ⁊ est expresse ꝫ auctem huius glo. que dicit q regulariter ẽt si crĩna sint notoria nõ est licitũ ante sniam recedere a ꝑlato. viij. q. iij. nõne. ⁊ idem no. glo. in. d. c. nullus. ⁊. d. c. sacerdotes. ⁊ ad. c. iudicet dic vt rñdet Gra. in. §. item in euãgelio ea. cã. q. vij. q crĩnosus nõ iudicat ex merito vite alĩs sibi nocet sed eius iudiciũ non debẽt subditi vitare quãdiu toleratur. ad hoc. c. dictũ. j. q. j. facit optime qõ not. Jnno. in. d. c. scisitat⁹. ⁊ vide bo. tex. in. c. sacerdotes. el. ij. ij. q. vij. vbi tradit regula q subditi debent obedire preceptis ꝑlatoꝝ lz ipsi alr agant qz debeãt nisi in fide errauerint ⁊ sic solum excipit vnum casum non ergo licet ab eis recedere pretextu crĩminis nisi reperiatur iure permissum qõ no. Ultima glo. diuiditur principaliter in tres partes. In prima ponit xxvi. cãus in qbus ꝑscriptio nõ procedit aut dormit In secũda ponit qnqz personas que nõ prescribũt. In tertia prope fi. formar vnum ꝓblem contra tex. ⁊ soluit secũda pars ibi itẽ qdam sunt. tertia ibi arg. ꝫ.

Et pro itellectu prime partis scias q quãdoqz ꝑscriptio currit sed per iterruptionẽ tota tela conquassatur ita q nõ ꝓsint precedentia tpa qõ qñ contingit non est materia nostra. sed eã expediui. ŝ. c. illud. qñ qz vero prescriptio dormit iam incobata pp aliqõ accidens supueniens nõ tñ conq̃ssat prescriptio sz cessante impedimento currit ⁊ ꝓtinuant precedẽtia tẽpora cũ sequẽtibus. nec est ista materia nra sed eã tradidi in. c. ex trãsmissa. ŝ. e. Qñqz vo prescriptio nullo modo currit ita q nõ est opus vt interrũpatur aut vt

dormiat. ⁊ hec est ꝓprie materia nostra. ⁊ sic glo. ī pertinēter ponit hic aliquos casus in ꝗbus ꝑscriptio dormit. Scire enī debes ꝙ lex seu canon in multis casibus directe īpedit vsucapionē. vt in tex. nr̄o ⁊ multis casib⁹ notatis in glo. in ꝗb⁹ casibus nō, ꝑdest bona fides possidenti. vt dicit tex. in. l. vbi lex. ff. de vsucap. ⁊ quatenus hec glo. dicit ꝙ in reb⁹ fisci nō currit vsucapio min⁹ ꝓfecte materiaꝫ fisci explicat in tpe ꝑscriptōis. nā in ꝫrīū videt tex. in. l. q̄ꝫuis. ff. de vsuca. ⁊. l. inter q̄ttuor. ⁊. l. in oībus. ff. de diuer. ⁊. tēpo. ꝑscri. ⁊. l. i. C. de quadri. pre. nec etiā hic doct. declarant. Ego vō dicam latius. j. e. c. cū nobis. q̄ hoc. c. satis est oneratū. Et circa istam primā ptem glo. q̄ro qd si lex vel canon directe seu expresse nō inhibꝫ vsucapionē sed tacite. vt q̄, ꝓhibet rem alienari nun qd possit vsucapi seu prescribi. ⁊ videt primo ꝙ nō. q̄ res ꝓhibita alienari tacite ꝓhibet vsucapi. vt nō. glo. in. d. l. cū lex. videt tex. in. l. alienationis verbū. ff. de ver. si. vbi dicit ꝙ alienationis v̄bum continet vsucapionē. vir est enī vt nō videat alienare qui patitur vsucapi. Jn ꝫrium facit q̄ res minoris ꝓhibet alienari fine decreto. C. de prędi. mi. fine decre. non alie. p totum. ⁊ tamē pōt prescribi si bona fide res fuit empta. puta q̄ emptor putabat illū maiorē. vt. l. ij. §. si pupillo. ff. pro emptore. Itē res ecclesie ꝓhibētur alienari. de re. ec. non alie. per totū. ⁊ tam̄ prescribunt vt hic ꝫ possit rn̄deri ꝙ iura non simplr aliena tionem ꝓhibent rerū pupilli vel minoris vel ecclesie sed ꝓhibent fine causa ⁊ certa solēnitate. ⁊ sic iura nō resistunt simplr alienatiōi. vt sentit Bar. in. l. fi. C. in qui. cau. in inte. resti. non est necesſ. Itē aliud est expſe prohibere vsucapionē aliud tacite. puta p. ꝓhibiti onem vsucapionis. vt nō. glo. in. d. l. cum lex. Pro solutiōe dico ꝙ quādoqꝫ lex ꝓhibet rem alienari q̄ eius cōmercium bēri nō pōt nec possessio vt in rebus sacris ⁊ religiosis ⁊ spūalib⁹ respectu laicorū ⁊ in illis non ꝓcedit vsucapio q̄ deficiente possessione nō procedit prescriptio. vt in. c. cām. s. eo. quādoqꝫ res prohibet alienari simplr fauore ipsius rei. exēplum i fundo dotali ⁊ tūc prohibitio ipa impedit vsucapionem inchoari. vt in. l. fundū. ff. de fun. dota. nō. Gl. ⁊ Bar. in. l. ij. C. de vsucap. pro emptore. sed si erat ī choata ⁊ postmodū supuenit qualitas sup qua se ius fundat in ꝓhibitiōe vtputa qua post factū res efficit dotalis ⁊ tūc non īpedit vsucap. tex. est in. d. l. si fundum. ff. de fun. do. Jdeꝫ est q̄ res puenit ad priuilegiatum vt nō possit ꝫ eū prescribi. vt nō. Jo. and. in c. vnico. de iurepa. lib. vi. ⁊ itellige semp ꝙ possidēs sit bone fidei vt q̄ ignorat ꝓhibitionē iuris ꝓbabiliter. alꝫ aūt error iuris nō iuuaret in vsucapione. d. § si a pupillo. ⁊. l. nunquā. ff. de vsucap. no. i. c. apposto lice. de dōa. Quādoqꝫ res nō, ꝓhibet simpliciter alinari sed sine certa solennitate vt in reb⁹ minorū ⁊ ecclesie ⁊ tūc data bona fide ⁊ excluso iuris errore procedit ꝑscriptio si bꝫ cōcomitantia sua vt in ꝫrijs allegatis superius. facit qō dixi. s. eo. c. de quarta. vtputa enī rē ecclesie a ꝑlato sed putabam capli ꝓsensum interceſſiſſe qui tamē nō interceſſerat. vt dixi in. d. c. de quarta. vel putabā vēditorem maiorem qui tamē erat minor. Secus si errabā in iure q̄ putabam minorem posse vēdere sine decreto vel prelatū sine consensu capli. vt. d. §. si a pupillo. ⁊ sic intellige glo. in. c ij. de bis que fi. a pla. ⁊ tex. iuncta glo. in. c. i. de re. ec cle. nō alie. l. b. vi. ⁊ sic intelligo ⁊ distinguo Bart. in d. l. fi. C. i q. cau. in iteg. resti. nō est necesſ. predicta, p cedunt q̄n res est ꝓhibita alienari per leges vl̄ canones. quādoqꝫ res est ꝓhibita alicāri p defunctū. ⁊ tūc idēꝫ dicēdū q̄ō in ꝓhibitione legis vt vsucapi nō possit. tex. est no. in. l. ij. C. de vsuca. pro emptore. ⁊ ibi Glo. ⁊ Bar. q̄ idem no. in. l. cū lex. prealle. nam dispositio testatoris in impediēdo alienatōēꝫ bꝫ vim legis. vt no. Jnno. in. c. rainaldus. de testa. ⁊ no. in. l fi. C. de re. ec. nō alie. facit. xiij. q. ij. vltima volūtas. ⁊ hoc itellige q̄n ꝓhibitio fit per testatorem ex cā. nā sine causa nō valet. vt le. ⁊ no. in. l. filius. §. dim. ff. de lega. i. vbi plene p Bar. Jdem notanter ⁊ singulariter dixit Bar. in. d. l. cum lex. q̄n, ꝓhibitio fit in ꝫctu ⁊ est talis q̄ habet impedire dn̄ij translationē. q̄ō q̄n fit ibi prosequtur. sed remitto ad plene no. per eū ⁊ alios in. l. ea lege. C. de ꝓdi. ob cām. ⁊. l. nemo. ff. de pactis. ⁊ in effectu dicit ꝙ tūc impedit per pactū domīnij trāslatio cum pacisc̄ēs reseruat sibi aliq̄ō ius in re exēplum in creditore cui res est obligata ⁊ apposuit pactū vt illa res interim nō alienaret. tunc enī impedit dn̄ij translatio. tex. est no. ⁊ singu. in. l. si creditor §. vlti. ff. de distra. pig. alꝫ nō impeditur dn̄ij trāslatio. sed si pacisc̄ēs interest agit ad īteresse. vt. l. fi. C. de pac. inter emp. ⁊ ven. ⁊ no. in dictis iuribus. Sed ego dubito an illud dictū Bar. sit verum vt pactum hoc cāu bēat impedire vsucapionē. moueor q̄ pactū priuatoꝝ nō potest īpedire ꝑscriptionem. vt ipemet Bar. no. ī. l. nemo pōt. ff. de lega. i. ⁊ iu. l. i. ff. de vsucap. dixi. s. sup rubrica. ga hoc est introductū in fauorem publicū vel in odium negligētis. s. eo. vigilāti. ⁊ in. d. l. i. ⁊ hec non possunt pactionib⁹ priuatorū remitti. c. si diligēti. de fo. compe. Nō ob. qō. s. dixi in defuncto q̄ pōt dici spēale in ipsius ꝓhibitiōe ga voluntas defuncti pro lege seruāda est. vt in auē. de nup. §. disponat. no. in. d. c. vltima voluntas. Jdem dic vbi ꝓhibitio fit per statuta. vt no. Bart. in. d. l. cuꝫ lex. nā statutū est lex in loco. i. di. ius ciuile. ⁊ hoc bene no. Secūdo q̄ro dicit in glo. ꝙ ꝫ pupillum nō currit ꝑscriptio. ⁊ est tex. in. l. sicut. C. de ꝑscrip. xxx. an. nūqd idem fit in furioso ⁊ ꝓdigo. vide in furioso glo. no. in. l. ij. C. de cura. fu. q̄ singulr dicit ꝙ priuilegia ⁊ bn̄ficia collata minori in ꝑscriptionib⁹ ⁊ alijs vident collata furioso. Jdē in, ꝓdigo dicit Jo. an. post Uber. de bo. in addi. Spec. eo. ti. sup rubrica. in. ij. col. ar. illius. l. ij. cū similib⁹. ⁊ facit. l. ij. ff. de cura. furio. Et ad oē dubiuꝫ tollendū dicit ꝙ ꝑsupposito ꝙ currat daret restō. ⁊ no. hoc vltimū, p bis que in ecclesia dixi. s. e. ti. c. i. Uenio ad secūdam ptem ꝗ glo. que dicit ꝑscriptionē q̄n ꝗ impediri defectu ꝑsone. ⁊ primo exēplificat in ꝑcario tenēte. ⁊ rō huius est q̄ nō ipse sed dn̄s possidet. l. certe. §. is qui rogauit. ff. de ꝑca. Secūdus casus est in colono ⁊ eadē rōne in isto q̄ nō ipse sed dn̄s possidet per eū. vt in. l. male agit. C. de ꝑscrip. xxx. an. ⁊ in. l. i. C. cōia de vsuca.

Tertius cāus in eo qui alieno noīe possidet. j. c. si diligēti. ⁊ hoc ꝓmissa rōne q̄ is possidet cuius noīe possidet in. c. cū vēissent. de re. spo. Quart⁹ cāus in vsufructuario. iste enī nō prescribit proprietatē ipius rei. tū q̄ nō possidet ipse ciuiliter sed naturalr. vt in. l. naturaliter. de acq. pos. tum q̄ nō habet bonaꝫ fidem. vt dicit tex. insti. per quas pso. no. acq. §. fructuarius. vsufructum vero bene posset qs ꝑscribere si bēret bonā fidem. vt. l. fi. C. de prescrip. lon. tēpo. ⁊ nō. in. l. corruptionē. C. ō vsu ⁊ ba. ⁊. l. si iusto error. §. non mutat. ff. de vsufru. per Bar. Quintus ⁊ vltimus casus in creditore[b] ꝙ numqꝫ prescribit pignus. qō itelligit glo. in longa ꝑscriptione nō in longissima. s. xxx. an. vt. l. sicut. ⁊. l. oēs. C. de ꝑscri. xxx. an. Aduerte illud, ꝓcedit de iure ciuili nō autē de iure canonico repugnante mala fide. j. e. c. fi. Circa istam ptem q̄ro certū est ꝙ colon⁹ nō prescribit. vt. s dixi. nec pōt sibi mutare cām possessionis. vt. l. cū nemo. C. de acq. pos. pone ꝙ colonus alteri bona fide recipienti vendidit ⁊ tradidit nunqd iste emptor poterit prescribere q babꝫ cām a colono. Specu. banc qōnem tangit eo. ti. §. i. ver. pone colonus. ⁊ ibi tan-

a Uide b d. An. in vsi. puto ꝙ ex vi pacti vbi dicit ꝙ ꝑscriptio eque ē inducta i fauorꝫ pubicū sicut i priuatum de vsucapione. vide bo. tex. in l. i. i vbo bono publico i troducta. ff. d vsuc. d. meus. d. fran. ō are. ita allegauit bar. in d. l. ambitiosa. sꝫ ego nesciui repire. b Adde ꝙ ꝫ creditor ī possit ꝑscribere pignus vt dic hic gl. ⁊ in. c. clerici xvi. qō. iij. tī ꝑscribit ne p ueniatur pignōaticia actione a debitore glo. ē nō. i. l. i. §. penul. in v. proso. in fi. C. de anna. excep. ⁊ glo. in. l pignori. ff. de excep. Ille autē q̄ cepit

prescribe/ re rez alie/ naz nō de/ finit ꝑti i bere clz eā/ tracidet. pignōi tex cti i. l. q pi gnori. ff. ō acq. pot. ⁊ in. l. nō so/ lum. §. qui pignori. ff de vsuc. q̄ est verum nisi ea tra deretur pi gnori vo dño, cui/ ēt igrāz cē dnz sci. cū. d. l. no solum. §. i rem tuam Et simili/ ter ī ter u pta ꝑscrip tio fi loca/ ret vo do/ mino vel deponerꝫ penes ve/ rum dnm tex. ē in. l. ei a quo. ff de vsuc. q̄ est verum nō solꝫ fi ille cui tu/ it, data res pignori a ꝑtn. erat dn̄s rei pignorate sꝫ ctiā si tpe dari pigꝝ/ ris credi/ tor cui fu/ it datuꝫ pignus non erat dn̄us sꝫ supuenit ex post facto qa ex tpe ꝓsuper uenientis dn̄ij inter/ rūpitur ꝑ scriptō. ca sus est nō. in. l. fi ran alienaz. ff. de pig. ac. q̄ est verū ctiā si credit or debi tori pigno rāti eandē rē ꝑcario cōcessiſſꝫ vt est cāus in. d. l. fi rē alienaz.

dem concludit q; fic. sed si dñs ignorauit poterit pe/
tere restõez in integrũ ex clausula generali. l. i. ff. ex
qui. cau. ma. ⁊ nõ hoc vltimũ ad ea que dixi. s. c. vigi
lanti. Ego reperio q; glo. iuris ciuilis formal hãc qõ
nem ⁊ late eam ꝓsequtur in. d. l. cum nemo. ⁊ tandem
ꝯcludit q; ꝑscribere põt qz colonus ipse nõ prescri/
bit qz nõ possidet ⁊ bz malam fidem sed emptor acq
siuit possessionẽ per traditiõem. l. iij. §. q; si seru⁹. ff.
de acq. pos. ⁊ l. fi. C. e. Item bz bonã fidem. naz cre
debat possessionẽ ⁊ titulu3 hẽre a colono. ⁊ circa hoc
vide qõ late scribit bar. in. l. cũ solus. ff. õ vsuc. ⁊ hoc
de scõa parte glo. Venio ad tertiã ⁊ vltimaz ptem
glo. ⁊ op. ꝯ tex. videt enim q; obedientia ⁊ ius supio
ritatis possit prescribi. vt in. c. cũ olim. de ꝑui. vbi ec
clesia ꝑscribit libertatẽ ꝯ ẽpm. So. dicit glo. q; ibi i/
teruenit ꝑuilegiũ cuius rõne ꝑscripsit. Item ibi non
ꝑscripsit libertatẽ simplr sz vt subesset alteri. s. roma
ne ecclesie ⁊ romana ecclesia videt poti⁹ ꝑscripsisse ꝯ
ẽpm. ⁊ ꝯcordat huic. c. cũ psone. de ꝑui. li. vi. vbi va/
let ꝑscriptio ꝯ ẽpm in iure supioritatis. Idẽ qõ glo.
vult hic in effectu Cal. lz per ṽba subtiliora ⁊ latiora
dicẽs in effectu q; cũ qs nõ possit sibiipsi iperare nec
in se ius iurisditõis exercere. l. pe. ff. de arbi. ⁊. c. fi. õ
pe. ⁊ re. per ꝯ̃s nec seipm possidere ⁊ sine possessio
ne ꝑscriptio nõ ꝓcedit. vt in regula sine possessione.
lib. vj. Ex quo infert q; qs simplr non põt ꝑscribere
vt nõ sit suo supiori subiect⁹ vt hic. sed si agr in eo exer/
cuit iurisditionẽ tũc bene põt ꝑscribere ille ꝯ superio
rem istius. vt i. c. auditis. ⁊ ibi per Inno. i. e. ⁊ illud
est clarũ. Itẽ ꝑm Cal. põt iste subditus ꝑscribere vt
nõ subsit isti sed alteri. ⁊ in hoc ꝑscribit iste libertatez
ꝯ superiorẽ suũ. ⁊ ita logtur. d. c. cũ olim. ⁊. c. cũ pso/
ne. Et idem voluerũt in effectu Do. de ro. deci. ccxx
vj. vbi dicunt q; si subdit⁹ epo formal articulos q; ẽ
exẽptus ab oi sua iurisditõe ⁊ q; ꝑscripsit oĩmodam
libertatẽ. tales articuli nõ sunt admittẽdi qz ꝓtra istũ
tex. ⁊ rõnes ꝑdictas. Secus si dicit q; alter ꝑscripsit
i eis banc iurisditõem vel q; ipse ꝑscripsit q; esset alte
ri subiect⁹. allegant nõ. hic. ⁊. d. c. auditis. Sed ꝯ
hoc sic opponit. videt enĩ q; nõ possit dicere se ꝑscri
pisse vt alteri sit subiectus qz sicut dixi. s. sine posses/
sione ꝑscriptio nõ ꝓcedit sed iste nihil possedit si ali⁹
in eum exercuit iurisditiõem ergo nõ põt allegare ꝑ/
scriptionẽ. So. est duplex primo aut allegat prescri/
ptiõz ex pte supioris ⁊ põt ipe allegare qz interest sua
nõ mutare dñm. vt plẽ nõ. in. c. fi. de ma. ⁊ obe. ⁊. i. c
auditis. per Inno. ꝓbat in. c. impialem. §. preterea
ducatus. de ꝓbi. alie. fe. per Fed. col. x. Secũdo po
test allegare ex psõa sua allegãdo q; ꝑscripsit liberta/
tem. Nam ꝑm Cal. aut prescriptio inducitur ad acq
sitionem rei vel iuris in re ⁊ tũc ꝓprie procedit regu
la ꝑdicta q; sine possessione ⁊c. aut inducit ad extin/
guendũ ius alterius vel ad defensionem ꝯ ius alteri
competens ⁊ tũc tali defendenti nõ est necessaria ve/
ra possessio vel quasi. alis sequeret q; non ꝑscriberet
actioni psonali ꝯ id qõ babet in. l. ij. C. de cõsti. pe. ⁊
l. sicut. C. de ꝑscri. xxx. an. qz nemo eã vere possidet
nisi is cui vere cõpetit. vt nõ. Inno. in. c. in lris. de re
sti. spo. In prescriptõe aũt obedientie duo sunt cõsi/
deranda. vnũ est in quãtum dicit relatõem duoz ter/
minoz. s. precipientis ⁊ obsequẽtis ⁊ tũc ꝓcedit qõ
dictũ est q; nemo sibiipsi iperat cũ sint relatiua. Na
tura relatiuoz est vt vnũ non sit aliud. ĩ. de bapti. de
bitum cũ si. ⁊ sic ipse nõ dicit prescribere obedientiã
siue subiectiõem vel exẽptionem sed alius. vt. ĩ. e. cũ
ex officij. Aliud in q̃ztum babet effectũ abnegatiuuz
cuius vigore dicit se liberũ ab obedientia huius ẽpi
vel prelati. ⁊ per ꝯ̃s dicit se prescribere nõ obedi/
tiam ꝓprie loquẽdo sed libertatẽ. C. de ꝑscrip. q̃ pro
liber. in rubro ⁊ nigro. ff. de acq. pos. l. iij. §. si seruus
facit. l. si ptem. ff. quẽad. ser. amit. ⁊ sic ꝑt intelligi. d.
c. cum olim. ⁊. c. cũ pone. Et per hũc tex. ⁊ predi/
cta puto Bar. non bene sensisse in. l. isamẽ. ff. de pu
bli. iu. in fi. ⁊ i. l. bostes. ff. õ cap. vbi sentit q; ꝯ roma
num iperium possit aliqs princeps vel cõitas ꝑscri
bere vt sit ab illa iurisditõe vniuersali exẽptus vel exẽ
pta ⁊ vt sit loco iperatoris in suo territorio nullum su
periorẽ recognoscẽdo. hoc enĩ non videtur possibile
vt hic. fateor q; possit ꝑscribere iura iperij. vt in. c. su
per quibusdam. de ver. sig. ⁊ qõ leg. ⁊ nõ. in. l. si publi
canus. §. in vectigalib⁹. ff. de pub. sed q; ipse possit
ꝑscribere vt nemini subsit nõ est possibile p rõnes ꝑ/
dictas. ⁊. c. nulla. xciij. di. ⁊. viij. di. quo iure nõ. Ho/
sti. in. c. per venerabilem. q̃ fi. sint le. vbi vide. nec eti
am iperator posset ꝓcedere priuilegium oĩmode exẽ
ptionis qz esset lacerare iperiuz ⁊ abdicare a se iuris/
ditionem qõ non est possibile. arg. ĩ. l. legatus. ff. de
off. ꝑfi. ⁊ hoc vltimum tz Bal. in penio sup li. feu.

Potest etiã decidi alia questio que de facto pen/
det hic senis. Quidam abbas exẽptus habẽs i mo/
nasterio suo certam parochiam populi nõ exẽpti ex/
ercuit curam aiarũ per monachos suos nũc vni nũc
alteri ꝓmittẽdo ꝓut videbat sibi expedire. nec vnq̃z
recepit ipse curã ab epo. nec ab eo fuit ipse abbas vl
prepositus cure per eũ visitatus ⁊ hoc durauit per tã
tum tẽpus de cuius initio nõ est memoria. nunc epus
vult visitare ⁊ allegat tria ꝯ abbatẽ. prio q; ꝯ visitatõ
nem non currit prescriptio. ĩ. e. cum ex officij. ⁊ arg.
hic. Secũdo q; Abb. non põt per suos monachos
curam exercere sed hoc dz facere per capellanũ q; cu
ram populi dz ab epo bẽre. vt in. c. i. de capel. mona.
Tertio q; ius instituendi quo ad curã populi nõ po/
test prescribi ꝑ inferiorẽ epo. vt in. c. cũ satis. de offi.
archi. ⁊ ibi tenuit hoc Hosti. ⁊ profecto circa hec ml/
ta pñt scribi que breuitatis cã omitto ⁊ cõclusiue te/
neo ꝯrium. Cuz enĩ abbas hoc casu nõ intẽdat seipz
prescribere cum subsit supiori suo sed potius prescri
pisse ꝯ ẽpm vt ipe cõmittat curã ⁊ prepositum cure vi
sitet corrigat ⁊ castiget nõ est impugnãda prescriptõ
qz põt prescribere iura epalia. vt in. c. auditis. ⁊. c. cũ
olim. ĩ. e. ⁊ per Jo. an. in. c. cũ eps. de of. or. lib. vi. ⁊
dixi in. c. cũ contingat. de fo. compe. Ipse vo abbas
visitabitur a superiore suo cuz sit exẽptus ⁊ sic cessat
prima obiectio epi. Non ob. secunda qz ꝓcedit nisi
sit consuetudo vt ꝑ monachos cura exerceat. vt nõ.
Jo. de lig. post Lau. in cle. ne in agro. §. cetez. õ sta.
reg. ⁊ Jo. an. in. c. statuti. de elec. li. vj. ⁊ sentit pau.
in cle. frequẽs. de excess. prela. dico plenius in. d. c. i.
de capel. mo. Ex bis colligit tertia obiectio. dico enĩ
q; ĩmo valet prescriptio. vt in. d. c. auditis. ⁊ in. c. cũ
olim. ⁊ sentit Inno. in. d. c. auditis. ⁊ Jo. an. in. d. c.
si eps. ⁊ in. d. c. cũ venerabilis. de censi. ⁊ Pau. i. d.
cle. frequẽs. facit qõ nõ. Arch. xvi. q. ij. in summa. ⁊
Jo. an. in. c. lras. de resti. spo. ⁊ glo. iuncto tex. in. c.
accedentibus. de excess. prela. In istis enĩ vltimis cõ
cordantijs patet q; ea que sunt dignitatis epalis pñt
per inferiorẽ prescribi. In priorib⁹ vo concordãtijs
expresse dicitur de cura. ⁊ ad. c. satis. dic vt ibi nota/
tur. Sequitur. c. ad audientiam.

D audientiam.

a Cãus. In feudo ro/
mane eccle cõtra ipsam ecclesiam ⁊ vasal
lum currit sola prescriptio. c. annoz. vel
generalius sic. In iurib⁹ ad romanã eccliam spectã/
tibus currit sola centenaria prescriptio. due sunt ptes
principales in prima ponit ꝓcessus narratio. in scõa
diffinitio ibi nos igitur. Prima subdiuiditur. qz pri
mo ponit petitionẽ actoris. scõo rñsionem rei ibi sed
ea. tertio ꝓbatiões actoris ibi ad qõ. q̃rto probatio
nũ ipsarũ impugnatiões ibi sed inter. Casus lite/

a Et an ꝛ qñ ſcriptura ꝓducta ꝺ archiuo ꝓbet. vide ꝓ inno. in.c i.in vlt. ſua glo.ꝛ qꝺ ibi notaui.ꝺ ꝓcu.ꝛ q ꝫ haberur in auc̃ ad hec.C.de fi.inſtru.

b Cui credenduꝫ ſit;ſi teſtis dicat ſe dixiſſe ꝯ̃ri um eiꝰ q ſcripſit notariꝰ vide hic.do. an.ꝛ ab. ꝯ̃ in.c.cū cām. el.i.cir.prin. de teſti.ꝛ eū dem aliꝫ loquentē in.c. ſicut.eo.ti.ꝛ ꝺ hoc ēt per Jnno.in .c. cū ioannes. cir.prin.ꝺ fi. inſtr.ꝛ audi ui allegari ꝛ vidi allegatū ſed nō potui r̃pire Jnn.hoc dicere in.c.qſi ꝯ̃.de ꝓbati. Sed hoc ibi apte decidit do.an.i. xiiij col.in ver.i quātuꝫ dixi ꝛ de hoc per bar. remiſſiue in.l.i.§.fi. in fi.ff.quem ad te.ap.ꝛ p Jmo.i cle.i. ī vlt.col.de here.ꝛ vide pe.de anc.in c.cū ab vno. in fi.de re iu di. li. vi. vbi alle. Cy.i.l. ſigs ꝺcurio. C.de fal.Et ꝺ iſto articulo.vide pul. p Flo.in.l.ꝺ cta.in fi.ff. ꝺ ꝓba.ꝛ bar.i apo. in.l. ob carmē.in.iij. col. v. ſꝫ qd ſi teſtis.ff.de teſti.vbi dic̃ q nō credit teſti ꝛ allgat Jnn.in.ꝺ.c. cū ioannes. ꝛ in.ꝺ.c. qñ contra .ꝛ de hoc articulo vide Ang. ꝛ Sali.in.ꝺ.l. ſigs ꝺcurio. C de fal.vbi firmāt q cre

ralis. Inter nobilem virū matafellonē ex vna parte: ꝛ caſtellanos de caſtro pallazioli ex alia vertebaſ qꝺ ſup quibuſdā iurib⁹ que nobilis ꝑdictus dicebat ſe debere ꝓcipere in dicto caſtro,p eccleſia romana:ꝑti bus pp hoc in pñtia pape conſtitutis ex pte ipſi⁹ no bilis ,ꝓponebaſ q Alex.papa ꝓſenſerat ſibi ī dicto caſtro. xl.ſolidos papienſes quos romana eccleſia ibi ꝓſueuit ꝓcipere ānuatim.inſup cōmeſtiones placita banna:ꝛ oīa iura q̄ ibi romana eccleſia bēbat.caſtellan⁹ eꝰ dicebat ſe ad ea nulla rōne teneri. Ad hoc probandū predictus nobilis inducebat ꝑuilegiū alexandri ꝛ libꝝ cenſualem:ꝛ hoc idem nitebaſ ꝓ teſtes q dicebant ſe vidiſſe ꝑdictū cenſum nuncijs apo.ſe. a.l.annis ꝛ infra fuiſſe ſolutum. Sed ex aduerſo fuit rñſum q nec ꝑiuilegiū nec liber cenſualis aliqd cōmodi cōferebat cū ipſe ꝑiuilegio vſus nō fuerit ſpacio.xxx.ānoꝝ nec liber cenſualis qꝫ ſuſpect⁹ erat ex eo q nō fuerat inuētus in camera pape:ꝛ notariꝰ aliter ſcripſerat dicta teſtiuꝫ:q̄ dixiſſent. Do.papa cōſiderans potius auctoritatē ꝑiuilegij q̄ dicta teſtiū nec libꝝ cenſualē bꝫ ſuſpectū lꝫ in camera pape non fuiſſet inuent⁹:nec credit notariū aliter ſcripſiſſe dcā teſtium q̄ dixiſſent cū iuratus ſit officiū ſuū fideliter obſeq:ꝓſiderans inſup q eſt longe validius negociū ipm tangere ꝑncipaliꝫ romanā eccleſiā ꝯ̃ quā niſi centenaria currit ꝓſcriptio ꝓdēnauit dictum caſtellanum in ſolutiōe oīno oīum petitoꝝ iniungēdo eideꝫ vt dicto nobili non tanq̄ ſibi ſed tanq̄ romane eccleſie:cuius auctoritate ꝓcipere ꝺꝫ predicta:ꝛ cuius etiam vaſallus pp ꝑdicta exiſtit ꝓſoluat Ber. No. primo q ſolus papa pōt etiā laico in feudū cōcedere certa iura in aliquo loco ad romanā eccl̃iam ſpectantia.pōt ergo ſolus bona eccleſie alienare. An autem valet hoc ſine cā legitima facere.vide ꝑ Arch.ī.c.nō liceat pape.xij.q.ij.qꝺ nō. Jo.mo.in.c.ſup eo.ꝺ be re.lib.vi. No ſecūdo ibi ꝓſueuit.q cenſus poteſt deberi rōne ſolius ꝓſuetudis.ſufficit ergo in petitōe cenſus ꝓſuetudines exp̃imere ꝓ cā.ꝛ videt ꝓcordare tex.in.c.dilect⁹.de of.or.ꝛ ibi per Jo.an. ſic limita qꝺ leg.ꝛ nō.in.c.puenit.de cenſi. dic tñ melius vt ibi nō.ꝛ per Bar.in.l.cū de in rē verſo.ff.de vſu. ꝛ vide glo.i.q.i.nullus eꝑs grauamē.que regit tm̃ tꝑs de cuius initio nō ſit memoria.dic vt in iurib⁹ ꝑalle. No tertio in v̄.nos igit̄ mirabilem tex.q ꝑiuilegiū pape facit fidem de ꝓtentis in eo etiā ꝯ̃ laicuꝫ tertiū poſſeſſorē.ꝛ de hoc aliqd.j. No q̄rto ꝛ tenementi qꝺ credit̄ libꝝ cēſuali antiquo alicui⁹ eccleſie dūmodo repiatur ꝛ ꝓſeruet̄ in loco nō ſuſpecto⁹.vide qꝺ dixi in.c.cū cām.de ꝓba.ꝛ qꝺ nō. Bar.in.l.i. ff.ſi cer.pe.facit auc̃.ad hec.de fi.inſtru.C. Et nō q camera camerarij pape vel cardinalis eſt loc⁹ probabilis ꝛ nō ſuſpectus. Idem dixit hic Pet. de camera ēpi qꝺ nō.ꝛ vide qꝺ nō.in.c.poſt ceſſionez . de proba.vide glo.in.c.i.viij.q.i.ꝛ in cle.ne romani.de elec. No q̄nto in ver.nec credētes.q ꝑſumit̄ protabellione q diligēter exercuerit officiū ſuum.nec ꝑſumitur aliꝫ ſcripſiſſe depoſitiones teſtiū q̄ ipſi dixerint lꝫ ſine teſtium pñtia illoꝝ dicta receperit vt hic.ꝛ dicit hic Jnno.ſpāle eē in actis vt ſoli notario credaſ ſine teſtiū inſcriptiōe niſi ꝓbetur ꝯ̃ri.de quo remittit ad notata in.c.poſt ceſſionē.de ꝓba.ꝛ dixi plenⁱ⁹ in.c.q̄ñ.de ꝓba.facit tex.i.l.in donationib⁹.C. de dona. Et facit iſte tex.notāter ad qōnez teſtis publicatōe dicti facta dixit ſe ita nō dixiſſe ſicut notariꝰ ſcripſit cui⁵ debeat magis credi ſibi an notario.ꝛ fuit hec qō dominicalis ꝛ eam plene Spe.,ſequitur in ti. de teſte.§.i.ver.ſed pone ecce iudex.ꝛ in ti.de inſtr. edi.§.reſtat.v̄.qd ſi dum atteſtatiōes cum duob⁹ ſequētibus.Et ibi in effectu ꝯcludit q in ciuilibus ꝺꝫ credi notario ꝓ būc tex.cū teſtes ſint ſingulares. Et

notarius rōne publici officij ꝓſumit̄ diligenter ſuum exercuiſſe officiū.vt hic.ꝛ hoc verū niſi notariꝰ ſit ſuſpectus vel teſtis ſit multū notabilis ꝑſona.facit q ī fili no.Ly.in.l.ſiqs decurio.C.de fal.ꝛ Jo.an.in.c. cū parati.de teſti.ꝑſertim ſi teſtes ſint multi ꝛ oēs cō ueniunt.ſed ſi ꝯ̃ teſtem ageret̄ crīnaliꝫ de falſo ꝛ ꝑducerꝫ dictū ſuū ille negaret ſe ſic dixiſſe.Spe. dixit in.ꝺ.§.reſtat.ver.qd ſi vnus.oēs doc.in ſua examiatione ꝑiuata ꝓcꝺaſſe vt ſcripture notarij nō credatur qꝛ in crīnalib⁹ debent eſſe ꝑbatōes luce clariozes vt in.l.ſciant cūcti.C. ꝺ ꝓba.canonizata.ij.q.viij.ſciant.nec credit̄ dicto teſtis ꝯ̃ notarium cū ſint ſingulares lꝫ plures ſint.de elec.cū dilecti.ꝛ vide de hoc qꝺ no.in.c.ſicut.de teſti. Ultimo collige ibi beneficia q feudū dicit̄ beneficium.ꝛ clarius,ꝑbaſ in.c.i. ī q. cau.feu.amit.vbi ꝺꝰ q beneficium generaliꝫ ſumptū diffinit̄ q eſt beniuola actio gaudiū tribuens capiēti

Alia declarabunt̄ cum glo.ad quas deſcendēdo p̄imo q̄ro de itellectu iſtoꝝ que fuerūt data in feuduꝫ hic vt comeſtiones bāna placita fori facta. So.glo. i.ꝛ ij.exponūt duo ex ꝑdictis ꝛ dic vt ī eis. Sꝫ Jo. an.exponit comeſtiones .i.albergarias ſeu ꝓcurationes q̄s a ſingulis ſeu certis ꝓcipere poterat. Banna.i.ius indicēdi bānum vel edictū. Placita dic vt ī glo.ꝛ alludit vulgari.ſicut.j.ne cle.vel mo.c.j.ꝛ.xv q.iij.placita. Fortiſſacta dic vt ī glo.ꝛ eſt vulgare loci. Oppo.ꝯ̃ tex.in ver.nos.vbi ꝺꝰ q papa magiſ ꝓſiderauit ꝑiuilegiū q̄ dicta teſtiū. Nā ꝑiuilegiuꝫ ſeu inſtr̃m ꝛ teſtes bēnt parem vim in ,ꝑbatōe fienda vt in.l.exercēdis.C.de fi.inſtr.ꝛ.c.cū ioannes.de fi. inſtru. So.dicit glo.tertia q ꝯ̃rium,ꝓcedit regꝫ. fallit primo in antiqtate facti.nā facta antiqua melius,ꝑbanſ per inſtr̃a q̄ per teſtes qꝛ boīuꝫ memoria labilis eſt.C.de ,ꝑba.l.cēſus.ſecūdo fallit vbi ſcriptura eſt neceſſaria.l.i.C.de manda.prīci.q qñ ſit bēs gl. notabileꝫ in.c.i.de cenſi.lib.vj. Tertio vbicū q̄ allegatur ꝑiuilegium . magis enim tunc credit̄ ſcripture q̄ teſtib⁹.ar.in.c.porro.ꝛ.c.cū olim.de prī. Prima ſo.eſt vera in ſe ſed nō ꝓuenit huic lr̃e qꝛ ꝑiuilegium nō fuit ꝓfectū tpe quo cenſus cōpetijt romane eccleſie ſed poſt.teſtes aūt deponebāt de longiori tēpore.ſ.de.l.an.ꝛ infra.ꝛ ſic debebant inducere validiorem,ꝑbatōem.Et forte ob hoc Jo.an.ſoluit hic aliter dicēs q papa habuit hic reſpectū ad factū narratum qꝛ teſtes dicebant ſolū vidiſſe cēſum ſolutū.ꝑuilegium vo aſſerebat illum debitum.ꝛ facit ſm cuꝫ de priuilegijs ſi papa.li.vi.ꝛ pp hoc probatio priuilegij erat validior.facit qꝺ le.ꝛ no.de cenſi.peruenit. Ex ꝑdictis ſentit Jo.an.vnuꝫ mirabile vt dixi ſuper tex.q aſſertis ꝛ ꝓtentis in ꝑiuilegio pape ſup qbus fundaſ pape intentio credit̄ ad ꝓciudicium laici nō ſuppoſiti lꝫ narrata tēdant in fauorē romane eccleſie ꝛ cōmoduꝫ.qꝺ ſi eſt verū extēdit miro modo cle.lr̃if de ,ꝑba. In ꝯ̃rium tñ facit qꝺ no. Jnn.in.c. ingſtino ni.de ſen.ex.cū enī laicus hoc caſu nō ſit ſubiect⁹ pape nec rōne ꝑſone nec cāe nō apparet q̄re debeat credi v̄bis ſuis enūciatiuis ad cōmodū romane eccleſie ꝛ in ꝑiudiciuꝫ laici nō ſuppoſiti.pōt dici iudicio meo q forte iſtō caſtrū palacioli erat de p̄imonio romāe eccleſie ꝛ ab iſto caſtellano tenebaſ in feudū rōe cui⁹ dēbat ſoluere cēſum vt patebat in libꝝ cēſuali ꝛ ſubi re alia onera que hic narrantur.vnde rōne rei cā erat ſuppoſita foꝝ eccleſie.vt in.c.ſi clericꝰ laicuꝫ.de fo. compe.merito credendū erat pape.Vel ſecūdo ſpāle eſt in papa vt in dubijs credaſ pleniſſime aſſertioni ſue.ar.in.c.p venerabilem.q fi.ſint le.ꝛ in .c.i.xl. di.ꝛ.c.quicū q̄.xi.q.i.Ex quo inferꝛ q.ꝺ.cle. lr̃is. ꝺꝫ intelligi indiſtincte.Vel tertio dic q hic nō credit̄ ꝑiuilegio ad plenum ꝓciudiciū laici.nā ponderanꝰ hic cēſualis liber ꝛ dicta teſtiū ſed per maxime ꝑiui

di debeat notario ſi nō ē ſuſpectus dicēs de hoc eſſe caſū.i.l.iij §.duc.ff.ꝺ car.edic.ꝛ vide etiaꝫ p̄imo.hic. ꝛ vide nō. qōnem.j. de ap.cuꝫ parati.et q poti⁹ credi debeat notario q̄ teſti tꝫ Ro.i l.i.§.ſi.i.v. col.ff.de v̄ bo.obli.in hoc referēdo ꝛ ſeq̄ndo Ly.in ꝺ.l. ſiquis decurio.C ꝺ fal.de q° vide ibi p ſali.in vlt. col.

legiū. ⁊ sic facit cū alijs plenā ꝓbationē nō aūt per se tantū. ⁊ quelibet solutio est per se notabilis ⁊ posset sustineri. Glo. q̄rta adducit duo similia. sicut enī creditur hic libro censuali ita in simili ꝑ libros antiquos probaf diuisio dioceſuꝫ. de quo dicendū vt plene dixi in. c. cū cām. de ꝓba. Item creditur pari ratiōe instrumēto ꝓducto ex archiuo publico bēnti testimonium publicū. vt in auc. ad hec. C. de fi. instru. Et dicit bēre testimoniū publicū siue magistratus attestet illud de archiuo publico esse. ar. hic. siue manu cōmentariensis bz signa solita ⁊ ꝓsueta ponī. Et dic cōmentariensis. i. tabellionis super archiuo deputati. tamē si nō sit tabellio dūmodo sit publice deputat⁹ ad illō officium sufficit ad fidem ponēdam. vt nō. d. auc. ad hec. Et est archiu⁹ locus in quo solent reponi scriptura publice ⁊ auctētice. Quero quare papa dicit q̄ hoc negociū tāgebat principaliter romanam ecclesiam ideo erat necessaria ꝑscriptio. Solu. dicit glo. in ver. principaliter. q̄ ideo q̄ si nō principaliter, sed secūdario spectaret ad papā nō requireret tam longa ꝑscriptio. ar. j. de priui. accedentib⁹. ⁊. c. si de terra. vbi ꝫ ecclesiam exemptā seu ecclesiam inferiorē subiectam currit in suis iurib⁹. xl. annorū prescriptio. ⁊ tamē q̄libꝫ ecclesia spectat ad papā ſꝫ iura illarū ptinēt ad romanā ecclesiam scōario nō principaliter. Et nō bene hāc solutionē iuncto tex. ꝓ intellectu iuriū dicentiū contra romanā ecclesiam soluꝫ currere ꝑscriptionē centenariam. dz enī intelligi respectu rerū ⁊ iuriū principaliter ⁊ nō secūdario spectantiū ad romanā ecclesiā Et idem voluit Hosti. hic exponēs verbū principaliter. i. ꝓprie quo ad propriā mensam vel patrimonium q̄ tanq̄ principale ⁊ propriū ab alijs est exclusum in auc. hec constitutio. colla. viij. Et sic non colligitur hic ꝑm Jo. an. ecclesiā romanā se posse opponere ꝫ oēz quadragenariā prescriptiōz factā ꝫ nuno rem ecclesiam. q̄si illa prio ⁊ principaliter sibi fit subiecta. sicut q̄dam arguebant in. c. ij. ſ. eo. per illū tex. q̄ est falsum vt hic patet. Fateor enī q̄ papa audiretur ꝓ iurib⁹ ecclesie illius que principaliter ad eū pti nerent. secus in spectantib⁹ ad illam ecclesiā inferiorem. ⁊ de hoc vide tex. iuncta glo. notabili in. c. volumus. xvi. q. iiij. que dicit q̄ ꝫ ecclesiā exemptā currit prescriptio cōmuni tēpore q̄tenus ꝑiudicat illi ecclesie sed nō quaten⁹ preiudicat pape. Idem ⁊ clarius dicit glo. nō. in. c. dilectus. de capel. mo. in ver. generef. que dicit q̄ ꝫ monasteriū exēptum ꝑscribit spacio. xl. annorū. lz nō ꝫ papā. ⁊ all. d. c. volumus. ⁊ videtur hoc ꝓcedere etiā respectu exēptionis quaten⁹ prescriptō preiudicat exēpto tm̄ ad hc allego bonū tex. in. c. cū dilecta. in ver. q̄ vero. de cōfir. vti. vel inuti. sicut enī ecclesia inferior pōt ꝑscribere libertatez ꝫ episcopū vt dixi. ſ. eo. cū non liceat. ita ⁊ eps pōt ꝑscribere ꝫ libertatez ⁊ priuilegia libertatis spacio. xl anno. nō tamē ꝑiudicabit ecclesie romane respectu iuris sui. vt in. d. c. cum dilecta. vnde poterit dicere eps quo ad te liberas edes habeo. l. loci corpus. §. cōperit. ff. si serui. vēdi. Ex quo inferf q̄ ecclesia inferior ꝫ cuius libertatē est prescriptum non poterat se tueri ex psona pape. hinc forte papa ꝓstituit ꝓcuratricem abbatissam monasterij vt posset allegare ius cōpetēs romane ecclesie. vt in. d. c. cū dilecta. quod alꝫ allegare non potuisſz. In ꝓmium tamē iudicio meo multuꝫ facit q̄ nō. in. c. mandatū. ſ. de rescrip. vbi cōcludit q̄ qs pōt defendere se ex iure tertij. ex quo cōcludit actori ius nō cōpetere saltem vbi nō allegat turpitudinem ꝓpriam. facit. c. cū dilectus. de iurepa. ⁊. c. auctoritate martini. de ꝓcef. ꝑben. sed certū est q̄ ꝫ ecclesiam romanā etiā respectu iuris q̄ babz in ecclesia exempta non currit prescriptio nisi centenaria. vt in dcto. c. cum dilecta. ergo potest ecclesia inferior dicere episcopo non potes erga nos vti iurisditione q̄ sumus imediate subiecti ecclesie romane contra quā non est completa prescriptio. nam interest subditorum nō mutare dīm maxime papā quo nullus in orbe maior. vt nō. j. c. auditis. per Jnn. ⁊ in. c. fi. ō ma. ⁊ obe. ꝑ Hosti. ⁊ tūc oportet dicere ad. c. cū dilecta. q̄ ad maiorē cautelā papa cōstituit illā abbatissam ꝓ curatricē. ⁊ forte hec ps verior cū exēptus nō possit etiā si velit expresse renūciare priuilegio libertatis vt i inferiorē iudicez ꝓsentire. vt in. c. cū tēpore. de arb. nō. Jo. an. in regula scienti. de re. iur. lib. vi. in mer. facit q̄ nō. Pau. in cle. frequens. de excef. prela. ⁊ reus pōt vti diuersis exceptiōib⁹ etiaz ꝓpijs. vt in regula nullus plurib⁹. ⁊ q̄ ibi nō. de reg. iur. lib. vj. in l. nemo. ff. excep. Et vide ad prius dicta Arch. i. d. c volum⁹ ⁊ i. c. ij. e. ti. li. vi. vbi dicit q̄ ecclesia laterañ. cui papa imediate presidet ⁊ res ipsius ecclesie ⁊ generaliter oīa que imediate pertinēt ad dispōnez apostolici gaudent hoc priuilegio ꝑscriptiōis. sed intellige vt dixi in bis iurib⁹ ⁊ bonis q̄ imediate ptinēt ad dispōnem ipsi⁹ pape. ⁊ idē voluit io. an. j. c. ꝓ. vbi dic q̄ eccl̄a romana gaudet hoc priuilegio quo ad singulare primoniū suū. alleg. nō. hic. Ex bis infert ad qō nem que sequit in glo. an. iste castellanus potuisset ꝓscribere cōmuni spacio ꝫ illū vasallu⁹ pape vt ipe eēt vasallus romane ecclesie ⁊ cōcludit q̄ fic. q̄ per hoc nullum ꝑiudiciū patit papa cum solum prescribatur ius vasalli. Ex hac glo. fingu. no. q̄ quis pōt prescribere feudum respectu vtilis dñij quod est penes vasallum directo remanēte penes dīm. sed hoc nō credit Hosti. q̄ ecclesia romana bēat vasallū quem nollet vel quē sibi bēre non expedit. Et idem pari ratiōe est dicendum in alio dño. ego reducendo hec ad concordiam dicerem q̄ glo. saluari pōt quādo dñs sentit istum extraneū se gerere ꝓ vasallo ⁊ non ꝫ dixit. nam sicut pōt de nouo acq̄rere per huiusmodi patiētiam ius feudale. vt in. c. siqs per triginta si ō feu. su. ꝓtro. colt. x. vbi dicit q̄ siquis ꝑ. xxx. annos rem aliquā vt feudū possedit ⁊ seruitiuz dño exhibuit q̄z uis de ea re nunq̄z fuit inuestitus ꝑscriptione tamē. xxx. an. poterit se tueri. ⁊ est tex. not. fortius patiente dño pōt hoc ius iam formatū ⁊ cōstitutū ⁊ in alium trāslatum ꝑscribere. sed vbi dñs ignorauit ⁊ pōt pretēdere aliquod itereē in imutatione vasalli posset forte, procedere dictū Hosti. cū quo transeūt hic cōiter doc. facit q̄ ō in fi. le. ⁊ no. ⁊ maxime per Jnno. in. c. veniēs ij. de testi. ⁊ in. c. pisanis. de resti. ſpo. Sed nihilominus lz hoc videatur equū ꝫriuz tamē puto verius vt hoc cāu etiā non possit dñs istum q̄ prescripsit ad minus spatio. xxx. an. molestare. hoc. ꝓbo per tex. aptū iuncta glo. quā seqtur hic Bal. in. c. i. de capi. co. §. i. vbi dicit q̄ lz dño alienationem feudi factam nulla obstante prescriptōne reuocare ⁊ intelligit ibi glo. ⁊ bñ de ꝑscrip. x. vel. xx. an. sec⁹ in q̄dragenaria. nec distinguitur ibi scia vel ignorātia dñi ex quo nō agit de prescriptiōe ꝓprietatis. Maz ⁊ ꝫ ignorantē in sui ꝑiudiciuz currit ꝑscriptio maxime. xxx. an. vt in. l. fi. C. de prescriptione longo tempore. ⁊. l. fina. C. de prescrip. xxx. anno. facit q̄ ō dixi. ſ. eo. vigilāti. ⁊ hoc videt sensisse Jnno. hic dicēs q̄ ꝑscriptio. xl. an. hic currebat ꝫ istū. sed ex psona ecclesie romane ꝫ quam nō currit nisi cētenaria iste iuuaf. ar. l. fi cōem. ff. quē ad. fui. amit. ⁊ sic sentit q̄ si iste castellanus noluisset excludere eccl̄am romanā valuisset ꝑscriptio ꝫ illum ⁊ satis hoc iudicio meo inuit tex. iste. Sed Jo. an. in addi. Spe. in ti. de feu. sup rub. in. ij. col. ver. xxviij. post Dile. sentit ꝫrium. ibi enī vult q̄ lz ꝑscriptū sit ꝫ vasallum spatio. xxx. an. tamē dñs cui vasallus cōtinue fuerat ⁊ casum ignorauerat pōt feudum recupare ⁊ illud eripe a manibus ꝑscribētis nec tenetur am

plius restituere primo vasallo qz fuit negligens ⁊ ingratus in patiendo feudū pscribi. alienauit enī quātum in se fuit feudum. vt in. l. alienatiōis vbum. ff. de ver. signi. Et fundamētum primi dicti est qz dns possidebat ciuiliter. ⁊ sic nō currebat pscriptio ꝯ eū. iuxta nō. in. l. i. C. de ser. fugi. dixi plenius in. c. vigilanti s. eo. ⁊ sic sentit. secus si sciuisset dns alium possidere vel si ignorasset non tamē fuisset in possessione ciuili. sed ista cōsideratio lz multū equa possit ꝓcedere respectu ꝓprietatis nō autē respectu vsufructus quez hz vasallus. vt in. c. i. in fi. in q. cau. feu. amit. Nā ad vsufructū prescribēdum sufficit naturalis seu corporalis possessio. vt in. l. fi. C. de prescrip. lon. tēpo. nō. Bar. in. l. i. ff. de acq. pos. dico tamē qz tenēdo pscriptionē currere daret restō dño ignorāti ne cogat hre vasallum quē noluit. iuxta ea que dixi in. d. c. vigilanti. Opinio tamē distinguēs iter sciam ⁊ ignorantiam est multū equa. Et nota illud incidēter tactum qz domin⁹ feudū recupans non tenet id restituere vasallo

Sed quero ⁊ reuoco in dubiū quāto tēpore pscribatur ꝯ vasallum respectu iuris sui. dico qz ad hoc vt preiudicet dño nō currit pscriptio minor. xxx. an. ⁊ ē spāle in feudo quātūcunqz prescribēs habuerit titulum ⁊ bonā fidem. casus est in. d. c. i. iuncta glo. ō capi. coza. ⁊ sentit Jo. an. in addi. s. in ꝓprima gōne allegata. sed respectu ⁊ in preiudiciū solius vasalli quo ad vtile dñium suū est magis dubiuz. ⁊ profecto vbi nō iteruenit titulus sed tm̄ bona fides regrit prescriptio. xxx. an. sicut in alijs rebus prescribēdis imobilibus ⁊ iurib⁹. vt in. l. siquis emptionis. C. de pscri. xxx. an. ⁊. xvi. q. iij. §. potest. ⁊ per glo. in. d. c. i. ō capi. co. Si vero interuenit titulus putatiuus. puta qz successit defuncto vel erat fama qz pater suus habuerat in feudū iuxta ea que le. ⁊ nō. maxime p Bart. in l. celsus. ff. de vsucap. est magis dubium vt dixi. tex. hic sentit qz regritur tēpus. xxx. ann. ⁊ clarius sentit Jnno. ⁊ Jo. and. in pal. addi. ⁊ ꝓfecto hoc videt clarum vbi nunqz habuisset possessionē qz ꝯ actionē nō prescribit regulariter minori tēpore. vt in. l. sicut. C. de pscrip. xxx. an. sed si habuisset possessionem questio est satis dubitabilis. nā sicut pscribit directū dñium ⁊ ius incorporale spatio. xx. an. cū ti. vt in. l. fi. C. de prescrip. lon. tēp. ita videt diceudū ⁊ fortius i dominio vtili. ⁊ hoc videt verissimum nisi dicas speciale in feudo p tex. d. c. i. ō cap. co. vt nō prescribat minori tēpore. xxx. an. ille tm̄ tex. logt i dño recupante ⁊ nō in vasallo nisi diceres qz si prescriptio curreret minori tpe ꝯ vasallum nō daret ibi facultas dño recuperandi feudum prescriptiōe obstante nisi respectu ꝓprietatis. ⁊ hoc satis bn̄ potest admitti vt sit spāle in feudo vt nō currat pscriptō mior cēnaria ⁊ hoc nō.

Sed iuxta predicta quero de notabili qōne nunqd vasallus possit prescribere libertatē ⁊ directū dñium feudi. xxx. annis nō seruādo. hec fuit qstio Ab. vt recitat Jo. and. in addi. Spe. pro vasallo. facit. l. omnes. C. de pscrip. xxx. an. Jn ꝓtium facit qz nunqz interpellauit ius dñi dicendo eū non suum dñm ⁊ sic nō potuit sibi mutare possessionis cām. l. cum nemo. C. de acq. pos. dicebat Uber. posse distingui an deberet vasallus dare certas pensiones dño. puta tenere equum pro feudo ⁊ tūc sit imputandū dño qz illas nō exegit. Si autem erat feudū honorificuz non est qō possit domino iputari qui nil potuit exigere. ⁊ hoc satis sibi placet. vel distinguit fm eū an infra illō tēpus. xxx. anno. dns habuerit negocia ad que vasalli eēnt vocandi ⁊ verisimile eēt qz dns hunc vocasset si vasallus fuisset vt in milicia ⁊ vxore ducēda ⁊ filiō⁹ in talib⁹ enim si alijs euntib⁹ iste non fuit interpellasse videt ius dñi. ⁊ sic posset libertatē pscribere. naz ⁊ libertas serui si mala fides nō obstat lon. tēp. pscribitur. C. de prescrip. lon. tēp. que phi. l. i. ⁊. ij. Hec dicta satis mihi placent dūmodo vasallus sit in fide bona. vtputa. qz credebat id nō esse feudū qz alteri successit. Aduertendū tamen ne vitiū reale sibi noceat iuxta. l. vitia. C. de acqr. pos. l. cum heres. ff. de diuer. ⁊ tempo. pscrip. dixi in. c. nihil. s. e. nam fine bona fide non pōt pscribi nedum directū dñiuz sed nec solum vtile. vt. s. res teneatur in feudū prestando seruitium. vt nō. Bal. in. c. si quis p triginta pal. lz glo. aliter sentiat in hoc vltimo sz min⁹ bene per. c. fi. j. e.

Ultimo oppo. ꝯ tex. videt enī qz ꝯ census pstationem nō currit pscriptio. vt. l. cōperit. C. de pscri. xxx an. Sol. dicit Bof. qz ꝯriū logtur in tributo. vel hic allegabat pscriptio nō tm̄ in censū sed etiā in alijs hz eum. Prima solu. verior pro cuius tm̄ itellectu sciaz qz inter censuz ⁊ tributū seu publicā fruitionē vel pēsionem nō est dria cū hec pstant principi in signuz supreme ptātis. sunt enim hec synonyma. vt nō. glo. ⁊ Bar. in. l. i. ff. de pub. sed cū pstatio fit priuato vel ciuitati vel alicui dño iferiori est differētia iter cēsum ⁊ pēsionem. de q dic vt nō. glo. ⁊ Jnno. in. c. ꝓstitutus de reli. do. dic ergo qz aut tributū seu cēsus pstat principi in signū supreme ptātis ⁊ vlis dñij ⁊ tunc nō pōt prescribi sicut nec ipa subiectio vt in. d. l. cōperit. facit in fi. c. cū ex officij. j. e. aut census debet alia ꝯsideratione ⁊ tūc pōt prescribi vt hic. ⁊ nō. Ey. in. d. l. cōperit. sicut enim alia iura ecclesie romane vel principis pnt pscribi ita ⁊ census ex quo cessat cā pdicta. Et p pdicta puto qz vbi pōt pscribi subiectio puta epi vel alterius citra principē qō poterit prescribi cēsus etiā si pstaret in signum subiectōnis. qz sicut pōt pscribi subiectio ita ⁊ fortius subiectōis signū ne forti⁹ sit signum qz signatū. ad hoc qō ō cathedratico no. in. c. olim. ⁊. c. cū venerabilis. de censi. Dubitat tamē an remanēte subiectiōe possit in totū pscribi subiectionis signū. ⁊ dic vt no. in iurib⁹, pri. alt. Cōtra papā vo certū est qz suprema potestas prescribi nō potest sicut nec cōtra deum cuius vices gerit. ⁊ notanter dicit Jnno. in. c. bone. ij. de postu. prela. ⁊ dicam. j. c. proxi. in cāu vo b⁹. c. nō prestabatur cēsus pape i signum supreme potestatis seu vniuersalis dñij sz potius ex alia causa forte.

c **Um nobis.** Casus. De cēteraria pscriptiōe que solū currit cōtra romanā ecclesiam tēpora scismatuz deducant. in prima ponit cōsultatio. in fa rnsio ibi licet. Casus lrālis. Hildesemēsis episcop⁹ mouit qstionē subiectōnis cōtra monasteriū grandenē. ⁊ ecclesiā romanā dicēs qz pscripserat subiectōnem cōtra libertatem monasterij. Papa cōmisit qbusdaz abbatib⁹ vt reciperēt testes episcopi ad ꝓbandā pscriptionē cōtra libertatē monasterij. Sed post qz inchoata fuit pscriptio contra monasteriū scissura triū scismatū fuit in ecclesia romana: vnde papā iterū scribit eisdem abbatib⁹ dicēs qz taz de iure canonico qz ciuili romana ecclesia gaudet priuilegio speciali vt cōtra eam nō currat prescriptio nisi. c. annorū: tamē nō vult papa tēpora triū scismatum cōputare in pscriptione sed de medio prescriptionis deduci Ber. Nota qz in eodem puncto seu super eodem facto pōt cōcurrere ⁊ allegari vtriusqz iuris dispositio etiā in foro canonico. sic limita qō not. glo. x. distinc. fi in adiutoriū. Nota secundo qz princeps secularis pōt edere statutū super rebus ecclesie etiā romane. Jn contrariū facit. c. ecclesia. de cōsti. ⁊. xcvi. distin. bene quidem. sed intellige hunc tex. in statuto priuilegiatiuo. priuilegiauit enim ius ciuile ecclesiā in cursu prescriptionis. vt in auct. quas actiones. C. de sac. sanc. eccle. nam ⁊ nou subditū potest quis priuilegiare. vt legi. ⁊ notat in. c. no

nit.de iudi.⁊.xi.q.i.qcunqꝫ. Nota tertio qꝺ contra ecclesiam romanã nõ currit regulariter nisi ꝑscriptio centenaria.dixi regulariter qz quãdoqꝫ fallit.vt ĩ.dicam Item habet in hoc ecclesia romana spãle ꝓuilegiũ qz contra alias ecclias inferiores currit regulariter ꝑscriptio.xl.ann.vt in.c.de quarta.s.eo.⁊ in auc.quas actiões prealleg. No. vltimo ⁊ tene mẽti qꝺ impedimẽtum etiã supueniẽs post incobatam ꝑscriptõem ĩpedit cursum prescriptõis non aũt interrumpit sed facit eam durante impedimẽto dormire. ⁊ qꝺ hic cẽt incobata prescriptio satis ĩnuit tex.⁊ aperte ꝫ glo.i.qõ est cõtra Bar.in.l.senat⁹.ff.de offi.ꝑfi.⁊ vide qõ dixi plene in.c.ex trãsmissa.s.eo. Oppo.⁊ videt qꝺ ꝓtra romanã ecclesiam nõ currit ꝑscriptio cũ sit cunctis dispõne diuina prelata. xxij. dist̃. c.i.⁊.ij.nec põt qs se ab vnitate ecclesie diuidere.xxiiij.q.i.loqtur.nec esse azephalus.xciij.dist̃.nulla.⁊ s.e.cũ non liceat.Soluit glo.iiij.⁊ bene qꝺ ꝯ ecclesiã romanã respectu prelatiõis ⁊ supreme potestatis nõ currit prescriptio vt in ꝯrio sed in reb⁹ ⁊ possessionibus ⁊ iurib⁹ ipsius ecclesie romane ficut hic.⁊ nota hãc solutionẽ. Idem nõ.Inno.in.c.bone.ij.de postu.prela.vbi dicit hoc ꝓcedere etiã respectu ciuitatum ⁊ villarũ ecclesie romane allegat.s.e.ad audientiam. In qbus aũtẽ bonis ecclesia romana gaudeat hoc priuilegio centũ annorũ.dixi plene.s.c.ꝓ.⁊ vide Archi.in.c.nemo.xvi.q.iij. Sed circa hãc prãculam glo.quero qd in his que spectant ad papã speciali ꝓrogatiua seu in signũ priuilegij singularis.glo. nõ.in.c.vno.de cle.egro.lib.vi.in ver.non obstante dicit ꝑ istũ tex.non valere in illis ꝙsuetudinẽ in cõtrarium.⁊ sic nõ possunt per ꝙsuetudinẽ cõpetere inferiori. Sed ego allego in ꝯrium.c.super qbusdam.de verbo.signi.vbi patet qꝺ iura reseruata imperatori ĩ signum spãlis priuilegij possunt ꝑscribi tanto tẽpore de cuius initio nõ est memoria.⁊ nõ.per Bar.in.l.fi publicanus.§.in vectigalib⁹.ff.de pub.de reseruatis vero pape allego tex.in.c.qõ translationẽ.de off. leg. Nam ꝙsuetudo tãti tẽporis hꝫ vim cõcessionis. vt in.l.hoc iure.§.ductus aque.ff.de aqua quotid.⁊ estiu.⁊.l.i.⁊.ij.ff.de aqua plu.arcẽ.c.i.eo.ti.li.vi. In hac tamẽ cõsuetudine seu ꝑscriptõe requritur scientia pape.qz in istis ĩcorporalibus nõ potest haberi qua si possessio sine scĩa illius qui ea possidet.vt.l.ij.C. ꝺ seruit.⁊ aqua.nõ. Inno.in.c.bone ꝓalleg.⁊.c.ꝙquerente.de off.or.⁊ multis alijs locis per Bar. in.l.i. ff.de aqua plu.arcẽ.⁊.ꝺ.§.in vectigalib⁹.⁊ hec sciẽtia pape hꝫ vim ꝙstituti.vt ĩ dictis iurib⁹. Ex his potest inferri ad ĩtellectũ illi⁹.c.vnici.vt intelligat in cõsuetudine inducta sine scĩa pape vel que nõ est tanto tẽpore prescripta qõ est notandũ.⁊ vide in fili quod dixi ĩ.c.i.vt lite pẽdente.vbi tractaui an facultas trãsferendi insignia pontificalia possit cõsuetudine queri tangit Jo.and.in.c.abbates.de priuile.li.vi. Secũdo pricipaliter oppo.ꝓtra tex.ĩ eo qꝺ cõtra ecclesiam romanã requirit ꝑscriptiõem centũ annorũ.videtur enĩ qꝺ hec dispositio sit fundata sup ĩpossibili qa nunqꝫ poterit ꝓbari possessio cẽtuꝫ annoꝝ. ꝑ istrumenta nõ qz per ea non probat possessio.arg.c. iter dilectos.de fi.instr.nec per testes qz oporteret testes habere centũ ⁊ quattuordecim ãnos vt per centũ annos viderint istum allegantẽ prescriptionẽ possidere nec potuerũt videre a tẽpore natiuitatis sed ad min⁹ debebãt eẽ puberes.sed cõiter hoies nõ viuũt vltra centũ annos.ergo requrere ita longissimã prescriptionem nihil aliud est in effectu qꝫ impedire prescriptionem.⁊ sic vtriusqꝫ iuris dispositõ videt in hoc fundata super ỽbis ⁊ nõ sup rebus cõtra.c.ꝓmissa.de elec lib.vi. So.dicit glo.ꝓalle.in secũda pte qꝺ ꝓpter difficultatem ꝓbandi videt sufficere probare possessionez per tẽpus de cuius initio nõ extat memoria vꝙ testes dicãt se semꝑ audiuisse ⁊c. vt in glo. sed in hoc effectu finaliter nõ placet glo.qz non est recedenduz a verbis iuris.vnde necesse est ꝫm eũ ꝓbare prescriptionem cẽtum ãnorũ ꝓut hic dicit. sed aduerte qa per hoc glo.nõ soluit ꝯrariũ qz non est verisimile qꝺ lex fit posita sup impossibilitate.non enĩ eẽt tunc lex iiij.dist̃.erit autẽ lex.⁊ in.l.fi.ff.que sen.fine app.rescin.glo.tamẽ simplr ꝓsequunt Tan.Vincẽ.⁊ Dosti.qui dixit hoc priuilegiũ per nullã gl.ledendũ maxime qz respicit honorẽ dei ⁊ fauorẽ ecclesie.nam ⁊ ꝓuilegium cõcessum priuato a pricipe a priuato nõ debet minui vel ledi.de reg.iur.decet.li.vi.sed nec per hoc dictũ soluit ꝯrium. Jo.an.soluit dicens qꝺ lꝫ ꝓbare sit difficile non tamẽ ĩpossibile cũ interdum iueniant tam antiq testes. Item per istrumẽta põt prohari possessio.vt ipe nõ.ĩ.eodẽ.si diligenti.vbi ponit vnũ modum ꝓbãdi possessionẽ vel quasi. vt si volo probare quasi possessionem subiectionis potero ꝓbare per instrumẽta cõfecta de fidelitate per ducentos ãnos vel plus. Itẽ potest ꝓbari possessio ꝫm eũ ꝙ ꝯfessionez ptis aduerse.⁊ lꝫ hoc sit rarũ satis est tñ qꝺ possit probari vt vitet obiectio. Ego vero dico qꝺ multis modis per instrumẽta põt probari possessio etiã longissimi tẽporis.vtputa si auctõitate iudicis vꝙ voluntate partis tradentis apprehẽdi tenutam de q̃ apprehensione fuit rogat⁹ notarius.nã per traditionem transfert possessio.insti.de re.di.§.per traditionem.⁊.l.traditionib⁹.C.de pac.⁊.c.ij.de ꝙsue. Itẽ potest ꝓbari possessio si venditor in presentia rei mihi possessionem tradidit ⁊ notarius scripsit qꝺ vendidit tradidit ⁊ assignauit ⁊c.⁊ est tex.nõ.in.l.ij. C.de acq.pos.⁊ ibi per doc. Item potest ꝓbari per viam cõstituti.vt quia venditor vel donans ꝓstituit se alterius nomine possidere.vt in.l.quod meo.ff.de acq. possessio.⁊.l.certe.de preca.⁊ vide plures alios modos quos posui in.c.cũ venissent.de resti.spo.⁊.ꝺ.c ij. de consue.preterea nõ est necesse in testibus vt habeant centũ ⁊ q̃tuordecim ãnos. Nam regulariter satis est qꝺ tempore apprehẽsionis erat doli capax.⁊ nũc tẽpore depositionis sit maior.vt nõ.glo.in.c. relatum.xxxvij.dist̃.⁊ Spec.in ti.de testi.§. opponit ver.sed ꝓunqd factus pubes.⁊ Jo.an.in.c.ex parte de corpore vi.vide tex.iuncta glo.insti.de testa.§.testes.hoc verũ nisi ius requirat specifice maiorẽ etatẽ tẽpore apprhẽsionis.vt in testamẽto in quo testes debent esse puberes.ꝺ.§.testes.⁊ hanc cõclusionez firmat glo.in.l.iij.§.lege iul̃.ff.de testi.⁊ qꝺ ꝑ testes possit hec ꝑscriptio ꝓbari vꝫ tex.in.c.cũ dilecta.de ꝙfir. vti. Itẽ poterit ꝓtim ꝑ testes ⁊ ꝓtiz ꝑ instrã ꝓbari cũ parem vim hãant vt in.l.in exercendis.C.de fi.instr. ⁊.c.cũ ioannes.eo.ti.nec hec difficultas per testes ꝓbandi debet eẽ alicui molesta cũ plura sint que ad sui substantiã exigant scripturã.vt nõ.glo.in.c.i.de cẽsi. lib.vi. Extra glo.oppo.ꝯ tex.⁊ videt qꝺ minor ꝑscriptio cẽtenaria currat ꝓtra ecclesiã romanã.vt i.c. ij.§.i.e.ti.lib.vi.vbi dicit qꝺ bona hereticorũ q ignorabant in vita qꝺ essent heretici prescribuntur per catholicos bona fide illa possidẽtes etiã ꝓtra ecclesiam romanam spatio.xl.an.Sol.qõ ponit hic ꝓcedit regulariter vt.s.dixi.ille vero est casus spãlis vt colligit ibi ex tex.⁊ glo. Et aduerte diligenter qz per illum tex.dico qꝺ confundunt opi.Bart.in.l.ij.C.de aposta.vbi per illum tex.dicit qꝺ ingfitores heretice prauitatis non possunt ingrere post quinquẽniũ a tẽpore mortis ad effectum bonorũ.qõ apertũ est ꝓtra illum tex.nisi dicam⁹ saluãdo dictũ suum qꝺ quatenꝰ bona veniunt publicãda fisco iudicis secularis procedit illa ꝑscriptio quinquẽnij.pro quo adduco bonam ⁊ nõ.glo.quã non allegat Bar.in.l.manicheos

a Qualiter ꝓbet possessio.c ann.vide plene per Bal.in.l. fi.C.de sa. fan.cc.

C.de bere.nam tex.quē allegat Bar.aperte nō pro bat.⁊ ideo glo.predicta loquit sub dubio forte.⁊ fa cit in fili bo.tex.in.l.ij.C.de vect.⁊ cōmissis.vbi tex. nō.dicit q; in bonis delatis fisco ,ppter vectigal non solutum prescribit spacio q̄nq; annorū.⁊ nō. Bar. in.l.cōmissa.ff.de publ.aut bona veniūt seu cedunt fisco ecclesie ⁊ hēt locū.d.c.ij.Et ex hoc pone vnum singulare dictū q; lz in iurib⁹ pncipis seu fisci fiat di stinctio in cursu pscriptionis inter bona fisco incōpo rata ⁊ bona delata nondū incōporata.vt.j.latius di cam.tamē respectu ecclesie nō videt differētia fienda sed semp vniformis est pscriptio.regritur enī tēpus xl.an.vt probat in.d.c.ij.quaten⁹ loquit de alijs ec clesijs citra ecclesiam romanā sed in ecclesia romana ē differētia saltem quo ad illū cāum q; incorporatis regrit cursus centū annorū in delatis vero sufficit tē pus.xl.annorū sicut in alijs ecclesijs. Sed potest dubitari nunqd idem sit in alijs cāib⁹ in quibus bo na deferunt sed nondū sunt incorporata vt sufficiat tē pus.xl.annoz respectu ecclesie romane.⁊ credo q; nō per illum tex.qui ponit casum specialē.vt pz ibi i hoc cāu.⁊ ius nouū vt pz ibi sancim⁹.Et quāquam Jo.and.ibi in nouella dicat q; nisi eēt ille tex.nō cur reret ibi pscriptio q; nō facta prius declaratōe super bereti non possunt apprehēdi bona.vt in.c.cū scōm de bere.lib.vi.⁊ per cōsequēs nō currit prescriptio cū non possint bona peti.Ego dico cōtrariū q; q ac tionem hz nō impedit agere.vt.l.qui actionē.ff. ō re gu.iur.vnde satis est q; bona sunt ipo facto publica ta ⁊ potuisset agere vt ,pnunciaret iuxta formā.d.c. cum fm.Preterea in reb⁹ laicēbus currit prescrip tio.vt in.c.vigilanti.s.eo.⁊.l.fi.C.de prescrip.long. tēpo.Item q; currat pscriptio in tali cāu est tex.in.d l.ij.de aposta.⁊.l.ij.C.de vec.⁊ cōmi.⁊ tex.iūcta gl. in verbo.⁊ hoc debet.C.de bere.l.manicheos.⁊ qō nō.Bar.in.d.l.cōmissa.Ponit ergo tex.ille casum spālem in hoc q; contra ecclesiā romanā currit pscri ptio minoz centenaria.⁊ hoc fauore catholicorū qui bona fide illa bona possederūt.Et arbitroz q; lz alis iusta ignorātie causa intercedenti possit peti in integrū restitutio aduersus prescriptionē.vt dixi in.d.c.vigi lanti.tū in cāu illius.c.ij.peti nō poterit ō iusticia or dinata q; prohibet ille tex.post.xl.annos.aliquā mo lestā possessorib⁹ bonorū fieri.⁊ hec sunt multū no randa ad intellectū istius.c.⁊ huius materie. Nūc quero visum est q̄liter pscribat aduersus ecclesiā ro manam ⁊ iferiores ecclesias tā respectu bonorū inco rporatorū q; delatorū dōtaxat qd aduersus impera torem seu fiscū.Solu.glo.s.eo.cū nō liceat.simpliciter dicit res fisci nō vsucapi.alleg.insti.de vsucap.§. res fisci.Et profecto nimis breuiter se ibi expediuit glo.ibi.s.in.§.res fisci.Intellexit illū tex.in vsucapiōe trienmj vel saltem in pscriptōe.x.vel.xx.anno.secus dicit in pscriptōe.xl.annorū.l.omnes.⁊.l.comperit C.de pscrip.xxx.vel.xl.annorū.sed q; etiā currat pscriptio minoris tēporis allego multa iura similia que in hoc varie loquūtur.vt pz i.l.i.C.de q̄dri.prescri. vel.de pscrip.q̄tuor annorū.vt in.l.iter quattuor. ff.de diuer.⁊ tēp.prescrip.⁊ in.l.oībus.eo.ti.vbi re grit pscriptio.xx.annoz.⁊.l.q̄nis.ff.de vsuca.vbi regritur pscripno.x.vel.xx.ānorū.⁊.l.ij.C.de vect. ⁊ cōmi.⁊.l.ij.C.de aposta.vbi sufficit pscriptō q̄nq; annorū.Quid ergo in tanta varietate dicendum ,p fecto vario modo dixerunt ad hoz cōcordātiaz gl.⁊ scribentes in locis pallega.sed ego ero pro cōclusio ne contētus recitatione Bar.q omniuz iudicio cun ctos scribētes in egtate ⁊ veritate precessit.dixit enīz ipe in.l.ij.C.de aposta.⁊.l.cōmissa.de vec.q; aduer sus bona publicata nondū incorporata sufficit pscri ptio q̄nq; annoz.vt in iurib⁹ palle.⁊ dicebat hoc no tandum ,ppter statuta que in multis casib⁹ inducūt ipo facto bonorū publicationē vt post q̄nq; annos a tēpore publicationis non possit agi sed cōtra eum aperte facit tex.iuncta glo.in.d.l.in oībus.vbi habe tur q; regulariter in talib⁹ regrit prescriptio.xx.āno ruz exceptis casibus in q⁹ minora tēpora seruari spe cialiter cōstitutū est.⁊ glo.ibi.⁊ pro cāu spāli allegat d.l.ij.de vec.⁊ cōmi.⁊.l.iter quattuor pallcg. Ideo distingue melius post eū in.l.i omnib⁹ prealleg.vbi melius examinauit banc materiam q; aut q̄rit in bo nis seu iurib⁹ reseruatis pncipi in signum subiectōis vt in tributo seu censu ⁊ in illis nullo tēpore currit pscriptio.vt in.l.comperit.C.de prescrip.xxx.annoz. Idem dico ⁊ fortius in ipsa subiectiōe vt actiue pscri bi non possit ne sit azephalus.vt dixi.s.eo.cum non liceat.⁊ in.c.per venerabilē qui si.sint leg.Quedam sunt iura reseruata pncipi in signū priuilegij singu laris.vt legitimare spurios creare tabelliones exige re vectigalia pedagia ⁊ filia ⁊ i istis currit prescriptio sed regrit scia ipsius pncipis ⁊ tm tempus de cuius initio nō existat memoria.vt est tex.nō.in.c.sup qui busdam.de vbo.sig.nō.Innocē.i.c.cuz.Pd.tabel lio.de fi.instru.⁊ per Bar.i.l.fi publicanus.§.in ve ctigalib⁹.ff.de pub.⁊.l.i.de aqua plu.arcē.⁊.l.cun ctos populos.C.de sum.tri.⁊ fide catho.Quedam enim sunt bona ⁊ iura pariter possessibilia ⁊ ista si sūt pncipi incorporata regrit prescriptio.xl.anno.vt d.l.cōperit.⁊ sic,pcedit glo.in.d.§.res fisci.Si vero nō sunt incorporata sed dūtaxat delata tanq; vacan tia seu ex causa publicata ⁊ tūc in bōis delatis ,ppter vectigal non solutū sufficit tēpus q̄nq; ānoz.vt.d.l. ij.Idez dico in bonis sibi delatis ,ppter beresim.vt d.l.ij.de aposta.⁊ per glo.in.d.l.manicheos.In alis vero si precessit denūciatio bonorū vacantiū suffi cit tēpus quattuor annoz.vt.d.l.iter quattuor.⁊.d. l.i.de q̄dri.pscrip.Si vero denunciano nō interuēit ⁊ tunc aut qs illa bona possedit bona fide tm ⁊ requi rit ips.xx.annorū.⁊ sic loqt.d.l.in oībus.aut habu it etiam titulū ⁊ tunc sufficit prescriptio decē annorū. ⁊ sic loquit.l.q̄nis.ff.de vsuca.⁊ per hoc habes cla re banc materiā respectu pape ⁊ iperatoris.⁊ de pri uatis ⁊ inferioribus ecclesijs dixi in.c.de quarta.s.e.

Ultimo hic q̄ro an ecclesia inferior possit prescri bere ꝑ papam vel econtra papa ꝑ ecclesias inferio res.Specu.hāc q̄stionem posuit.co.ti.versi.illō etiam.⁊ finalr cōcludit q; non quia res ecclesie sunt sue ⁊ sic nō possunt amplius effici sue.de fide instru.iter dilectos.§.ceterū.nec contra eū potest prescribi qa licz per prescriptionem aliquis sibi querat in rebus ecclie pape subiecte ius tū pape remanet semp saluū qz intelligit sp excepta auctas sua.de re iud.sub orta.ō capel.mo.c.dilect⁹.do.Item ꝑ hoc dicens papā ee dnm vniuersalem.vnde potest pscribere in specie ⁊ putat q; xl.anni sufficiant pape ad prescribendum ne ius pro eo introducti ꝑ eum retorqueat.de reg. iur.qō ob grām.lib.vi.Ego dico latius sic q; aut pa pa vtit plenitudine potestatis ⁊ tūc nō prescribit nec possessionē querit qz prescriptio fundat super bona fide qz credit rem esse suaz vel ad se pertinere.xxxiij q.ij.si virgo.⁊.j.c.fi.Exquo infert q; si papa p ma ximum tēpus ex plenitudine potestatis visitasset ali quod monasteriū episcopo subiectū nō per hoc pre scribit ꝑ eū qz epus nō fuit negligēs nec papa cōmu ni aliorū iure id fecit.secus aūt si alius rem a papa re cepit conferente illaz ex plenitudine potestatis qz ex illo titulo forte minus sufficienti potuit inferior habe re causam prescribēdi.argu.in.c.cū pone.de prīui. lib.vi.⁊.c.cum dilectus.de ꝓbe.hoc in effectu volu it Inno.in.c.bone.ij.de postu.prela.in.ij.col.⁊ Ar chi.in.c.volum⁹.xvi.q.iij.Aut papa vlus ē simpli

citer iure alterius ꝓuari ⁊ tūc ꝓscribit sicut alius ⁊ cō/
muni spacio sicut de ecclesia ꝓscribente ꝫ ꝓuatum di
xi. s. eo. de quarta. ⁊ nō. Jo. an. in regula qui ad agē
dum. lib. vj. in mercu. ⁊ glo. in auc. quas actiones. C.
de sac. sanc. eccle. Si aūt fuit vsus re ecclesie inferio/
ris eam ꝓscribit spectat imediate ad ecclesiam roma/
nam. ⁊ idē dico si fuit vsus imediata subiectiōe alicu/
ius ecclesie credens illā imediate ptinere ad ecclesiā
romanam. vt in. c. pone palle. primo enim illa ecclesia
suberat pape vniuersalr ⁊ iure aliorū nunc autez erit
subiecta spāliter. vt in. c. si papa. de priui. li. vi. de ec/
clesia inferiore vero dico q̄ nō potest ꝓscribere ꝫ pa
paz respectu supreme potestatis. vt. s. dixi. sed bene
potest prescribere iura sua ⁊ bona vt imediate sibi
subsint licet teneatur recognoscere papam in vniuer/
salem dominum. vt probatur in. c. cum dilecta. de cō
firma. vti. ⁊. d. c. volumus. ⁊ idem in priuato contra
papam. s. c. proximo.

a **Auditis.** Casus. De prescriptiōe
subducit tēpus quo va/
cauit ecclesia ꝫ quaz ꝓscribitur. ita sūmat
Jo. an. hic. sed hec sūmatio de nihilo ser/
uit cū hoc sit expressum in multis iurib⁹. s. c. ō q̄rta.
⁊. c. i. cū si. Jdeo sūmo sic. Prelat⁹ inferior pōt pre/
scribere in certis ecclesijs diocesis totū ius epale sub
ducit tamē de ꝓscriptōne tēpus quo vacauit eccleſia
cathedralis. b. d. notabilr. primo ponit ꝓcessum ⁊ cō/
clusionē negocij. secūdo indecise narrat restōnem ab
vtraq; pte petitam ⁊ cōcessam. tertio cōmittit ꝓbatō
nes recipiendas sup restōne ⁊ causam diffiniendam.
tertia ibi quocirca. Cāus lr̄alis. Inter ep̄z vigor.
⁊ abbatē de eueſcā vertebaſ ꝓtrouersia sup q̄busdaz
ecclesijs i valle de eueſcā ꝓstitutis q̄s dicebat episco/
pus ad se spectare lege diocesana. cā sup his cōmissa
fuit iudicib⁹ corā q̄bus petijt eps ecclesias sibi debe
re subesse quo ad legē diocesanā ⁊ omnia iura epalia
sibi debere adiudicari in illis ecclesijs. abbas vo di/
cebat ecclesias illas ab eius iurisditōe ꝓsus exēptas
p priuilegia. Jtē dicebat se illas ecclesias legitime ꝓ/
scripsisse: sup his vtraq; ps suas ꝓbatōnes induxit:
abbas induxit tam priuilegia q̄z testes ad probā/
dam suam intentionem ⁊ episcopus ad probandam
interruptionē: tādem cā sic instructa remissa fuit ad se/
dem aplicam post allegatōes mūltiplices itellexit eps
q; lz abbas p priuilegia nō, ꝓbasset suam intētiōem:
tñ, ꝓbauerat ꝓscriptiōem: petijt eps se admitti per
beneficiū restōnis ad, ꝓbandū q; vigor. ecclesia tāro
tēpore vacauerat q; tpe vacatiōis subducto ꝓscriptō
non sit cōpleta: abbas videns q; ista ꝓbatio preiudi
cabat sibi in totū petijt se admitti p idem beneficium
ad, ꝓbandū p priuilegia Tbe. ⁊ of. regum. q; vallis
de eueſcam est ille loc⁹ quē celestin⁹ libertati donauit
Papa vidēs q; vtraq; ecclesia necessariā, ꝓbatiōz si
admisit vtranq; restituit ꝫ alterā in p̄dictis articulis.
Sz q̄ ꝓbatio abbatis ꝓtidicialis erat: mādat papa
iudicib⁹ q̄ten⁹ inspiciant priuilegia Tbe. ⁊ of. regum
que abbas sup libertate ꝓmissa asserit se bre: ⁊ si per
illa cōstiterit q; vallis de eueſcā sit ille locus quē cele/
stinus libertati donauit absoluāt abbatē ab impetitō
ne epi sup ecclesijs p̄dictis epo sup illis silentiuz im/
ponēres. Si vero abbas in hac, ꝓbatiōe defecerit au
diant, ꝓbationes epi sup tpe quo infra. xl. an. sedes
epalis vacauit: ⁊ si per tñ tps vacasse ꝓstiterit q; illo
subducto prescriptio nō sit cōpleta: adiudicent epo
ius epale in illis ecclesijs. Abbati silentiū imponen/
do. Si autem eps hāc exceptionem non probauerit
q̄ tamen interruptionē, ꝓbauit: in q̄busdam articu/
lis adiudicent eidem ius episcopale in illis dū modo
infra quadraginta annos interruptio facta fuit in ce/
teris in q̄bus abbas ꝓscriptionē probauit episcopo
silentium imponētes. Ber. Nō primo iūcta glo.
i. q; lex diocesana generaliter sumpta cōprehendit le
gem iurisditōis. colligiſ autem hic q̄ petebat eps in
istis ecclesijs ius episcopale. vt pz in sequēnt⁹. hoc
autē ius cōsistit in vtraq; lege ⁊ precipue in lege iuris
ditōis. ⁊ cum ab illa monasteria etiam nō sunt exem/
ta. vt plene leg. ⁊ nō. in. c. dilectus. de off. or. ⁊. x. q. i.
in summa. capiſ aūt hic ita large. tum propter subie/
ctaz materiā. tum q̄ vba libelli sunt late itērpretāda
in fauorem libellantis. vt. l. siqs intentione dubia. ⁊
l. solemnis. ff. de iudi. ⁊. c. cū ecclesia sutrina. de causa
poss. ⁊ prop rie. ⁊ bo. tex. cū ibi notatis. in. c. constitu
tus. de reli. domi. Secus aūt vbi hoc verbū proferre
retur in materia stricta q̄ tūc non cōprehēderet legē
iurisditōis sed legem diocesanā tm̄ in specie sua. sic i/
tellige tex. in. d. c. dilectus. nam istud vbuz fuit ibi, p/
latum in snīa que est stricti iuris. vt i. l. vna. C. si plu.
vna snīa. nō. Bar. i. l. si expressum. ff. de appel. in. ij
col. q̄ nō. Ex his do banc regulā q; in materia diffe
renti si sum⁹ in fauorabilibus vna lex cōprehēdit ali/
am secus in odiosis. Nō secūdo q; reus pōt simſ
⁊ semel se defendere ex priuilegio ⁊ ꝓscriptōe. de quo
vide bo. glo. in regula nullus plurib⁹ lib. vj. ⁊ quod
nō. j. i. c. veniēs. Itē q; plurib⁹ defensionib⁹ allega/
tis q̄rum quelibet est per se sufficiens ad intentū pro
ponētis recipienda est prius, ꝓbatio sup leuiori. vñ
papa mandauit hic recipi prius, ꝓbationes sup pri/
uilegio ⁊ in defectū super ꝓscriptiōe. simile in. c. si for
te. de elec. li. vj. Nō tertio q; probatio instrumēti
dubia nō releuat nisi aliter certificet nec recipit inter/
pretationē ab articulis seu cōfessione producētis fac
c. in presentia. de, ꝓba. ⁊. c. cū ioannes. de fi. instru.
Nō quarto duos mōs q̄b⁹ ecclesie seculares pos
sunt pleno iure subesse abbati p priuilegiū. s. romani
pōtificis ⁊ prescriptionē. ⁊ dicunt subiecte pleno iu/
re quādo epiſcop⁹ nullum ius episcopale in illis ex/
ercet sed vtraq; lege subijciunt abbati. vt le. ⁊ nō. in
c. q̄m. de priuile. Ex quo singulariter nota q; totum
ius episcopale in certis ecclesijs est ꝓscriptibile per i
feriorē. ⁊ de hoc lati⁹. j. super glo. iij. Nō ibi. infra
xl. annos ⁊c. q; vacatio ecclesie impedit contra eā pre/
scriptionē currere. ⁊ facit eā dormire siue ante ꝓscri/
ptionem incohatā contigerit. vt. s. c. i. ⁊. c. de quarta
siue pendēte prescriptiōe vt hic. ⁊ facit ad ea que dixi
s. c. ex transmissa. ⁊. c. cum nobis. Nota ibi causa
rū matrimonialiū iuncta glo. iij. in fi. ⁊ tene semp mē/
ti. babes enim hic tex. expressum q; cognitio causaz
mr̄imonialiū pōt prescribi per inferiorez prelatū epi
scopo etiā regularē. Abbas eni hic prescripsisset ni/
si interruptio obstetisset cuius ꝫriuz ⁊ min⁹ bene te/
nuit Hosti. in. c. lr̄as. de resti. spo. ⁊ satis videt ꝓcor/
dare huic tex. c. accedentib⁹. iuncta glo. fi. de excess.
prela. ⁊. c. i. iuncta glo. iiij. de consan. ⁊ affi. tenet Jo.
an. in. d. c. lr̄as. ⁊. c. accedentib⁹. Ex quo nota q; ne/
dum ea que sunt simplicis iurisditiōis possunt per i/
feriorem ꝓscribi sed etiā si sint dignitatis episcopalis
Nam cognitio causarū matrimonialiū est dignitatis
episcopalis. vt in. d. c. accedentibus. Ex quo infero
q; institutio etiā auctorizabilis pōt per inferiorem p/
latū ꝓscribi cū hoc nō sit ordinis episcopalis. ⁊ sic cel
sat ꝫriuz. c. quāto. ō ꝓsue. ⁊. c. q̄uis corepi. lxviij. di
stin. cuius ꝫriū voluit hic Hosti. ⁊ in. c. cū satis. ō of/
fi. archi. sed minus bene iudicio meo ⁊ ꝫbūc tex. lo
cuius est q; sub cura ecclesiarū istaz erat tota illa val
lis de eueſcā. binc est q; ēt prescripserat abbas iuris/
dictionē epalem respectu populi. vt pz in cognitōe cā
rum mr̄imonialium circa quā facta fuit interruptio. ⁊
sic abbas acqsiuit plenum ius epale in istis ecclesijs
⁊ in tota illa valle ꝑter q̄z in exceptuatis hic in q̄b⁹ fa/
cta fuit interruptio p epm alz ꝓcessisset in totū ꝓscrip

rio. ergo ꝓpetebat hic abbati istitutio etiã auctorizabilis respectu cure populi. ⁊ notabis singulariter qꝛ nemo ad hoc ponderauit istũ tex. Et qꝛ hec institutõ ꝙsibilis sit ꝓ inferiorẽ ẽpo sentit hic Innoc. ⁊ clarius j. c. cũ olim. ª vbi videt tex. iudicio meo nõ cauillãdo lrãm tꝫ glo. in. d. cũ satis. ⁊ Jo. an. aperte sensit in. c. cũ venerabilis. de censi. ⁊ Pau. in cle. i. de excess. ꝓla. in cle. ne in agro. §. ceterũ. de sta. reg. facit qõd not. Jo. an. post Archi. in. c. cũ epũs. de offi. ord. li. vi. ⁊ archi. xvi. q. ij. in summa. ⁊ do. de ro. decisi. ccxxxi.

a Et ibi dẽ. de hoc vide ꝓ do. An. in. ij. col.

Ex predictis ⁊ ex tex. nota aliud singulare dictuꝫ qꝛ alibi ita bene nõ ꝓbaꝛ qꝛ inferior prelatꝰ põt prescribere certã ptem dioceſis cũ territorio excludẽdo prorsus ẽpꝫ in illo loco ab exercitio iuris ẽpalis cuiꝰ ꝓriũ ⁊ nõ bñ sensit Host. in. c. cũ ꝙtingat. de fo. ꝓpe. sed primũ dictũ tꝫ Archi. ⁊ Jo. an. in. c. cũ ẽps. ⁊ vide in hoc qõd plene dixi in. d. c. cũ ꝙtingat. Aliud etiã singulare colligo ex hoc tex. qꝛ exercẽs iurisditiõem in aliquo loco vlr vel in certis articulis videt illã prescribere excludendo illũ ad quẽ ptinebat iurisditio ñ aũt vt in exercitio cũ illo ꝓcurrat licet glo. ⁊ qdaꝫ alij sentiant ꝓtrariũ in. c. pastoralis. in prin. de of. or. sed hic est tex. ꝓsus in ꝓriũ. hic. n. non dicit qꝛ ẽps fuit aliqñ ꝓhibitꝰ exercere iura ẽpalia sed abbas exercẽdo prescripsit ꝓ ẽpm negligentẽ ⁊ ponitur silentium ẽpo ⁊ abbati adiudicatur ius ẽpale. ad idẽ. j. c. cũ olim ⁊ facit qõd nõ. inno. in. c. dilectꝰ. de ca. mo. Not. qꝛ priuilegiũ incertũ ⁊ dubiũ vt erat hic priuilegiũ celestini qõ referebat se ad priuilegiũ illoꝝ regũ dat legitimaꝫ cãm prescribẽdi certa iura. Ad idem vide bo. tex. in. c. cũ dilectꝰ. de ꝓsue. No. ex fi. tex. qꝛ interruptio[b] facta in certis articulis alio possidente iurisditionẽ vlr nõ opatur effectũ suũ respectu iurisditionis vlis sed soluꝫ respectu illoꝝ articuloꝝ in quibꝰ facta fuit. simile in possidente seu exercente iurisditiõem respectu certoꝝ articuloꝝ alio possidente vniuersaliter non enĩ extenditur possessio ad alios articulos etiam ꝓsimiles sꝫ tantũ prescribit q̃ztũ possidetur. vt ẽ tex. bo. in. c. cũ oliꝫ. ⁊. c. cũ ꝙtingat. j. de deci. notãter ponit inno. in. d. c. dilectꝰ de cap. mo. Ultimo nota in ver. si tñ. qꝛ interruptio post ꝙpletã prescriptiõeꝫ nõ bꝫ ledere ius ex prescriptiõe iam q̃situ. oꝛ ergo vt valeat qꝛ fiat infra tps prescriptiõis. Exquo infero qꝛ prescriptio seu cõsuetudo iam cõpleta non tollit licet semel vel bis fiat ꝓtrariũ. qõ tenet Spe. e. r. §. i. ver. qd si post ꝙpletã. allegat. l. si vnꝰ. §. sed si pactũ. ff. õ pac. sed iudicio meo hic magis clare ꝓbaꝛ ⁊ ad hoc clarius. l. tpalis. iuncta glo. ff. de reg. iur. als est. §. l. precedentis que incipit nemo alieno. Not. Jo. an. in. c. fi. de ꝓsu. requiritur ergo ad tollendã prescriptionem vel cõsuetudinẽ ꝓtraria prescriptio vel consuetudo. vt nõ. in iuribꝰ ꝓri. allegatis. facit. c. i. j. de re. iur. Et nota qꝛ ex sola prescriptiõe pñt se tueri etiam religiosi ꝫ exprese ex postfacto constat titulum q dedit cãm prescribẽdi nõ sufficere ad ius trãsferendum fiẽ in. c. cũ dilectus. s̃. de ꝓsue. Sed ante q̃ꝫ descẽdam ad glo. qꝛ tex. facit mentionẽ de interruptione ⁊ non dicit qualiter fuit ista ĩterruptio. Quero qualiter fiat interruptio prescriptionis in incorporalibꝰ Solu. hanc materiã satis examinaui. s̃. c. illud. Sed propter aliqua dicta Jnno. hic. que mihi non placẽt nec illa in votum ibi recitaui dicam hic. dicit enim qꝛ interruptio ꝙt in iuribꝰ ⁊ alijs incorporalibꝰ eodem modo ficut in corporalibꝰ. s. per litis contestationeꝫ ⁊ alijs modis nõ. in. d. c. illud. fit etiam in his specialis interruptio si episcopꝰ saltez vna vice fuisset vsus bis iuribꝰ ante completam prescriptiõem abbatis. argu. C. de prescrip. xxx. annoꝝ. cũ notissimi. Jdeꝫ dicit si prohibuisset episcopus per violentiam abbatem volentem exercere iurisditionem quam prescribebat ita qꝛ timore ẽpi dimisit illam exercere qꝛ cum possessio perdatur solo animo multo fortius interrũpitur. ff. de acquirẽ. possess. l. possideri. §. in amittenda. ⁊. l. quẽadmodum. ⁊ qꝛ deiectꝰ videt qui nõ vtit qꝛ suspicat se posse repelli. ff. de acq. pos. si id qõd. §. si. hoc dictũ satis placet ⁊ tꝫ Bar. in. l. naturaliꝛ. ff. õ vsucap. Sed ꝙ precedẽs dictum in eo qꝛ voluit qꝛ ẽps exercẽdo ⁊ vtendo illis iurib⁹ saltem vna vice an cõpletã ꝓscriptionẽ videat interrumpe prescriptõeꝫ op. qꝛ ꝫ ẽps exercuit ẽpalia non minꝰ poterit abbas illa exercere cũ visitatio excõicatio ⁊ filia possunt esse insolidũ apud plures ficut sunt apõ archipsbyteruꝫ archidiaconũ ẽpm ⁊ archiepm q in ꝓprios subditos exercent predicta. j. c. ꝓri. de offi. archi. c. i. ⁊. c. cum satis. õ of. archipresby. c. ij. ⁊. iij. fic ⁊ abbas poterit cũ p̃dictis hec iura exercere nec prescribet sibi ius alterius sed prescribit sibi ius ꝓsitũ. Sol. hoc ꝓriũ formauit ipsemet Jnno. sed iudicio meo minꝰ bñ solut dicit enĩ qꝛ abbas prescribit bene singulos ⁊ ꝙ omẽs nam qcunqꝫ fuerit ille q bꝫ ius excõicandi vel visitãdi vel qõcunqꝫ siue archiẽps siue ẽps siue quis aliuꝰ etiam si ex prescriptiõe bẽat ꝙ eum vel omẽs prescriberet abbas. ⁊ si aliqs ipsoꝝ iterrumpat aliquo modoꝝ supradictoꝝ ꝙ euꝫ nõ pficiet prescriptio. ⁊ hoc dicit bene ꝓbari ex hoc. c. ⁊. j. c. cum olim. Certe hic ⁊ in. c. cũ olim. nõ probaꝛ qꝛ ẽps exercendo per se interrũpit prescriptionẽ abbatis. solũ enĩ hic fit mẽtio de interruptione sed nõ dicit q̃liter fuit facta iterruptio nec puto id dictũ Jnno. verũ. ⁊ ꝓriuum ipse sensit in. d. c. cũ olim. in prin. vbi dicit qꝛ si episcopus vidit alium iura ẽpalia exercere ⁊ populũ obedire vel illiꝰ sniam obseruare ⁊ passus est intantũ qꝛ parochianos alteri obedientes nõ puniuit nec exercuit aĩo pusillanimi deseruisse videt suã possessionẽ ⁊ sic est in alium trãslata. ar. ff. si seruꝰ. ven. l. ⁊ si forte. §. i. Sed si ẽps nõ est passus suũ pplm alterius epi vel prelati sniam seruare. puta qꝛ vel tpaliter puniuit parochianos q ſuabãt sniam alteriꝰ intantũ qꝛ eos vilipẽderet vel saltem excõicauit eos ꝫ non possit facere qꝛ alteriꝰ sniaꝫ nõ seruauerunt vel alio mõ ꝓcessisset ꝓ eos ita qꝛ bñ appareat qꝛ possessionẽ nõ dimittit. Dicit Jnno. qꝛ nõ amittit possessionẽ que nõ amittitur nisi aĩo. ⁊ iste nullo mõ videt hẽre animũ possessionem amittendi. Et idem dicit Jnn. si aliter ꝙ parochianos buiusmodi ꝓcessisset. puta mulctando vel eoꝝ bona occupãdo. Ex bis enĩ satis arguo qꝛ ẽps nõ impedit nec interrũpit possessionẽ alterius illa iura exercẽdo ꝫ oꝫ qꝛ ipse ꝓhibeat illum exercere vel subiectos sibi obedire vel litẽ contestet vel alium actũ exerceat ꝓ quem interrũpaꝛ prescriptio. de quo in. d. c. illõ. facit optime. l. vt pfectius. C. de anna. excep. ⁊ etiã. xvi. q. iij. §. põt. vbi ponit modus interrũpendi prescriptiõeꝫ nec numeratur predictus modus Barto. etiam in d. l. naturaliꝛ. ponit dicta Jnn. hic. sed omisit bũc modum qꝛ forte sibi nõ placuit. Preterea si hoc dictuꝫ Jnno. eẽt vex sequeret qꝛ nunqꝫ qs prescriberet iurisditionem accumulatiue ad epm vt sic ambo exercerent. ⁊ fit locus preuentiõi. cuius ꝓrium sentit glo. ⁊ clarius Jo. an. in. c. pastoralis. de offi. ordi. dico ergo cõcludendo qꝛ aut solus prescribẽs vsus fuit illis iurib⁹ ⁊ videt prescripsisse excluso ẽpo vt hic. ⁊ tenet Jnno. in. d. c. cũ olim. Aut etiã epũs fuit vsus. ⁊ tũc prescripsit accumulatiue ad epm epũs nõ vtendo ⁊ patiẽdo aliũ vti videtur consensisse vt ambo vtantur ⁊ sic intelligo nõ. in. d. c. pastoralis. ⁊ pro hoc facit totus fere titulus de offi. archi. Nam pro maiori parte illa spectant ad archidianum. de consue. ⁊ nihilominus episcopus illa exercet. ⁊ hec notabis quia nõ bene per alios declarata. Ex predictis infero ad aliam questioneꝫ quã ponit hic inno. qꝛ si testes per ẽpꝫ ꝓ-

b Utrum per interruptionẽ ꝓscriptionis vel acquisitionẽ possessionis quo ad vnũ articulum intelligatur interrupta ꝓscriptio vel acqsita possessio quoad alios. Et vide oino pet. de anc. i reg. beneficium. in vlt. car. v. r. quero. de reg. iur. i. vi.

a Utruz indistincte preferant testes ōponentes verisimiliora ⁊ ō hoc p do. an. in d. c. lz cām i. xxvij. colū. ⁊ q ibi late nōui.

b Mō limitatōem a regula q̄ hz q inde finita equipollet vniuersali. nā ista regula fallit in dicto testiū q̄ cū debeat necessario concludere indefinita, plata a teste fi equipollet vniuersali pura pone q testes ō ponūr ag̃r cāonici talis ecclesie ꝓsenserūt in electione talis fin dici pars aduersa dicit ē bene vez q duo vel tres ꝓsenserūt ſz in illa ecclesia sunt decē canonici. prosecto illa ide finita, plata a teste fi equipollz vniuersali nec ꝓbat q oēs cānici ꝓsenserint imo nihil releuat. ⁊ idez q pano. dic tenent pe. de anc. ⁊ Jmo. in c. quāto ō bis que fiunt a prel. fine ꝓsen. ca. Et istā decisionez sequit. do. Alex. i mlt̄is ꝓsilijs in cō. ex. incipi. visis acutissimis dubitationibus i. ij. col. ⁊ i cō. ccx. incip. viso ⁊ be-

ducti dicūt q̄ eps exercuit iura epalia ⁊ testes abbatis deponūt pro abbate quoz dicto stabit. So. dic Jnnoc. q̄ si testes episcopi ⁊ testes abbatis omnino sunt pares. vt quia testes episcopi dicunt eum exercuisse iura episcopalia ⁊ testes abbatis illud idez dicūt de abbate data in alijs testiū paritate preferunt testes qui ꝓcordāt iuri cōi ⁊ sic dicūt verisimiliora. ar. ē. de. pba. lz v. ex premissis. Si vero testes abbatis dicant generaliter abbatē exercuisse iura epalia ⁊ testes epi. pbant solū ecclesiā sitā in dioceſi. ⁊ q̄ eps exercuit ibi epalia nō tñ dicūt q̄ oia adiudicabunt abbati illis exceptis de q̄bus, pbauit eps ⁊ exceptis bis de q̄bus, pbauerit interruptionē interuenisse q̄ forte sufficit, pbare per duos testes ſm eū lz abbas generaliter, pbauit p plures. ar. ē. c. illud. dicit tñ inno. q̄ prudēter faciet examinator si de singulis capitulis iuris epalis sigillatim interroget testes abbatis. Hosti. dicit q̄ hoc dz esse cautela aduocati epi ꝓtra quez testes producuntur. ad hoc de testi. c. ij. li. vj. ⁊ tunc ſm inno. non proderit prescriptio abbatis nisi in capitulis, pbatis. vt. j. c. cum olim. Mihi non plz hoc ſm membr inno. q̄ lz indefinita in multis eq̄pollet vū. iuxta nō. in. c. vt circa. de elec. li. vj. ⁊ bene facit tex. in. l. fi. ff. de vi. tri. ⁊ ole. le. tamen aliud dicendum in testibus[b] cum eoz dictū debeat concludere necessario ⁊ non presumptiue. vt i. c. i presentia de, pb. nā idefinita posset verificari ī duobus capitulis seu iuribus episcopalibus. ⁊ in hoc nota dictū Jnno. lz primū mēbr Jnno. nō mihi plz in eo q̄ dicit q̄ si testes vtriusq̄ sunt equales preferēdi sunt testes epi q̄ cōcordant iuri cōi. nam possibile est q̄ vtriusq̄ testes verum dicant. s. q̄ episcopus ⁊ abbas exercuerūt iuxta ea que dixi in precedenti q̄one. Saluando tamē certo casu dictū Jnno. distinguo sic q̄ aut eps ⁊ abbas dicunt se illa iura insolidū possedisse. ⁊ tunc cum impossibile sit q̄ duo illa eadem iura possederunt in solidum standum est pro eo qui hz presumptionē iuris pro se. ⁊ iste est proprius casus dicti. c. lz. v. ex premissis de, pba. aut dicit abbas q̄ exercuit ⁊ possedit illa iura epo tñ exclusiue sed ꝓcurrēte in exercitio ita q̄ locus erat preuentōi ⁊ tūc sñia abit pro vtroq̄ cuz vtrūq̄ sit possibile. q̄ distinctū ar. c. cū tu de testib? ⁊ eoz que notant in. d. c. pastoralis. facit optime q̄ nō. bar. in. l. si duo. ff. vti pos. vbi dicit q̄ si duo probant equalr possedisse eandē rez adiudicāda est eadē res vtriq̄. ⁊ de hoc vltio dixi plene i. d. c. lz. Nūc venio ad glo. ⁊ op. ꝓ tex. in eo q̄ eps egerit sup eccle sijs sitis ī valle de euescbā ꝓ abbatē. vī. n. q̄ debuisset agere ꝓ capellanos seu rectores illaz ecclesiaruz. vt in. c. querelā de elec. So. glo. ij. hoc ꝓnuz sensit ⁊ in effectu voluit sic soluere q̄ aut agit de subiectione ⁊ tūc nō illi q̄ possederūt iure subiectōis ſz ille qui dicit illos sibi subiectos ꝓueniri dz quasi istius principaliter interfit ⁊ ita loquit hic. aut agit de facto subiecti vel rectoris vt q̄ dr ipsum ēt ecclesiā occupasse ⁊ petit deinde remoueri ⁊ ꝓuenit ipse subiect⁹. ⁊ ita loquit. d. c. querelā. aut agit de alijs iurib⁹. puta q̄ qs petit censuz vel, pcuratōez a capellanis ⁊ tūc illos cōuenit quasi principaliter interfit capellanoz ⁊ nō illius qui possidet subiectōem. ⁊ hec est mens hui⁹ glo. extra glo. multa dicunt. Vinc. sentit q̄ ꝓ vtrunq̄ potest agi lz agatur de subiectōe ⁊ obtinendo ꝓtra vnū alteri nō fit preiudiciuz. j. de re iud. cum super. ⁊. c. suborta. nota bene hoc dictū Vinc. ⁊ idē tz hic Tan. sed Hosti. hoc limitauit nisi is qui dicit eos sibi subditos sciuerit cām suaz agi ⁊ tacuerit per. c. q̄uis. j. e. Jnno. in hoc multa scribit hic ⁊ in. c. inter quattuor. de ma. ⁊ obe. ⁊ in. c. cū deputati. de iud. ⁊. c. cum sup ⁊. c. pe. j. de re iud. Ego aliqua tetigi in. d. c. cum deputati. ⁊. j. remittam ſz hic annectaz que dicit Jnn.

bic qui prīo dixit q̄ tunc nocet taciturnitas hoc casu q̄n lata est sñia ꝓ illuz ad quē primo loco pertinet defensio sciēte illo ad quē ptinet scōo loco per preal. decre. q̄uis ⁊. l. sepe. ff. de re iud. secus dicit ꝯ. allegat d. c. cū sup. ⁊ dicit quosdā dicere q̄ primo loco spectat ad prelatū defensio ecclesie de cuius subiectōe agitur qui subiectōez possidet. scōo ad ministrū illius ecclesie siue rectorē secus si ageret de possessionibus ecclesie quasi per hoc sentiat Jnno. q̄ sñia lata super subiectōe ꝓ superiorē ipsam possidentem nocet subiectis scientibus illā cām agi quibus cōpetit scōo loco defensio. secus si est lata cōtra subiectos q̄ tūc nō nocet superiori lz sciuerit cām agi. sed Host. ait q̄ p illa iura. l. quāuis. ⁊. l. sepe. potius ēt dicendū oppositum quasi dicat Hosti. q̄ magis esset imputanduz ei cui primo loco cōpetebat defensio ⁊ permisit seqn tem agere q̄ poterat illū repellere ⁊ cām in se assumere q̄ cōtra. Et forte melius dicit si illa iura recte pōderent sed dic vt. j. postea nō. dicit Jnno. alios dicere ⁊ forte melius ſm eū q̄ hoc casu nō dicit pertinere primo ad vnū scōo ad aliū sed plene ⁊ equaliter defensio pertinet ad vtrunq̄. C. de li. cau. l. principaliter. Et nota bene hoc dictū q̄ ꝓ satis mihi plz. naz vt dicit Jnno. ⁊ bene sicut interest dñi non ꝓdere subiectos ita interest subiectoz nō mutare dñm ad hoc alle. q̄ le. ⁊ nō. in. c. humilis. de ma. ⁊ obe. ⁊ in. l. imperialem. §. preterea ducatus de, pbi. feu. alie. coll. x. ⁊ l. i. §. ex eadē de capi. cozadi eadē col. vbi dr nō posse dñm alienare feudū sine ꝓsensu vasalli ne compellat habere dñm quē nolit vel sibi non expediatur habere in. d. c. humilis. citant prelati inferiores cū agit de iure primatie quasi eorū interfit non babere nouum dñm ⁊ superiorē. dicit ēt Jnno. q̄ sentētia cōtra vnū ex predictis lata non preiudicat alteri ignoranti lz scienti sic per iura preal. sed certe iudicio meo hoc dictū se non compatit cū precedēti. nā si ad vtrunq̄ pertinet defensio eque principaliter ergo sñia lata ꝓ vnuz nō dz preiudicare alteri etiā sciēti per iura que ad suaz opinionem adducit inno. Nam. c. q̄uis. ⁊. l. sepe loquunt q̄n sñia fuit lata ꝓtra eū cui scōo loco competebat defensio q̄ tunc est quid imputādū tacēti ⁊ sciēti cui competebat primo loco defensio quare pmisit sequentē agere. Nā vī litigasse de suo ꝓsensu ex quo potuit illū remouere ⁊ nō remouit. ⁊ sup hac rōe fit fundata iura illa lz q̄n defensio ptinet simul ad vtrūq̄ cessat hec ratio cū nō sit quid imputet tacēti in iudicium nō vocato cū non potuit remouere illum cui principaliter sicut sibi competebat defensio cū exequeretur seu defenderet ius suum. vnde propter par interesse negocium agitatum cum vno dicit respectu alterius res inter alios acta ad hoc q̄ alteri non preiudicet. ad hoc allego tex. apertū in. d. c. cum super. q̄ est singulari iudicio meo in hac materia ⁊ ibi latius būc articulum examinabo. ⁊ sic intelligendo pōt saluari dictum Vin. ⁊ Tan. quod. ē. recitaui in compositōe seu transactione. fatetur Jnno. q̄ facta ab vno alteri etiam scienti non preiudicat. arg. in eo q̄ leg. ⁊ nō. in c. ꝓtingit de transac. q̄ est bene notandū. si ergo superior componit ⁊ transigit super subiectione non pōiudicat subiectis etiā scientibus ⁊ tacentibus nec ecōtra. ⁊ hoc puto procedere respectu superioritatis ecclesiastice. In secularibus vero dicerem vt in comitatibus ducatibus ⁊ similibus de iure vendicari non posse cum sint publici iuris nisi consuetudo aliud habeat quo casu poterunt vēdi ad libitum non obstāte contradictione subiectorum. ⁊ sentit bal. in. c. i. §. ex eadē de lege coz. col. x. ⁊ hoc casu puto q̄ dñs poterit solus in iudiciū subiectionem deducere componere ⁊ transigere ⁊ preiudicabit subiectis etiaz ignorantibus q̄z qui potest solus vendere pōt fortius in

ne discusso ꝓcessu i. iij. col. ⁊ in cōsi. ccl. incipiē. i cā ⁊ lite vertente iter dominos i pe. col. ⁊ in cōsi. ccccl xxvj. q̄ incipit viso supiore themate. ⁊ i. iiij. col. ⁊ in ꝓsi. ccccxcv. incipiēte viso, processu cāe vertēte iter dominū Frācisci ad fi. Alibi nī nescio quo spū. do. Alex. tenuit ꝓriuni ⁊ male i cō. cxviij in. ij. col.

iudicio experiri ⁊ cõponere. ar. in. l. ait prętor. ff. de iure deli. Idẽ dico in feudo vt possit dñs cum vniuersitate illud in alium transferre ⁊ experiri i ꝓiudiciũ vasallorꝫ seu sine consensu eorum. vt in. d. §. ex eadẽ. poterit ẽt sine vniuersitate si ꝓsuetudo habet vt solus possit alienare. de quo in. d. §. ex eadem. ⁊. c. imperialem. §. preterea ducatus. de prohi. feu. alie. finaliter Innoc. hic circa ordinem agendi distinguit ꝙ aliquãdo possidet quis iura aliqua aliquando non possidet sed tm̃ in eo possidentur inter que duo. s. est differentia notãda. ponit exemplũ qñqꝫ est aliquis in possessione ꝙ non teneat ire ad ꝓcl.um vel ꝙ possit ordiari ⁊ benedici a quo maluerit epõ ⁊ consimilia. j. c. veniens. qñqꝫ vero non possidet hec iura sꝫ ab alio possidentur in eo sicut monasterium de quo hic agit dicebat se habere ⁊ possidere quedam iura in quibusdam ecclesijs que tm̃ ecclesie nõ possidebãt neqꝫ possidere poterant in seipsis qꝛ nullus põt in seipso ius vel seruitutẽ habere. nec miꝫ qꝛ nec in re ꝓpria quis potest hr̃e seruitutẽ. l. i re cõmuni. ff. de ser. vr. pred. hoc vltio casu potest agi ꝑ vtrunqꝫ. s. ꝑ detinẽtez subditos ⁊ cõtra subditos q non obediũt. ꝑ detinentez vero agi potest qꝛ sua interest cum sit i possessione subiectois vt hic. ⁊. c. iter quattuor. de ma. ⁊ obe. contra subditos vero agi potest qꝛ actorem non patiunt vti iure suo sibi nõ obediendo. Itez sicut interest ꝓlatoꝫ nõ perdere iura que habent in subditis ita qñqꝫ interest subditoꝫ non mutare dños. vt. s̃. dixi. Et ex hac rõne dicit Inno. ꝙ subditi possessi admittunt ad deferendã litem ⁊ assistendum defendenti ⁊ ad appellãdum. vt nõ. j. ti. prox. cum sup. ⁊ hoc mẽbꝫ satis plꝫ Jo. an. ⁊ credo verissimũ per ea que superius dixi. ⁊ ꝙ possit agi ꝓtra possessium. allego. c. cum inter. ⁊. d. c. cum super. j. ti. pr. facit. c. cum dilecta. de ꝓhi. vti. In precedenti vero membro cuꝫ qs possidet aliqua iura nõ aũt possident in eo dicit Inno. ꝙ prelatus talis possessoris siue sit reus siue actor non potest super huiusmodi iuribus vl libertate ꝓuenire nec conueniri vel assistere conuenienti vel conuento nec appellare cum eius non interfit. ij. q. vj. non solent. quid enĩ ꝑm eum interest episcopi diocesani si clericus suꝰ vadat ad concilium vel synodũ alterius episcopi dũmodo episcopo nihil detrahat. hec dicta nõ placent Hosti. dicẽti se nõ posse capere ista verba. non enim concipiebat quomodo possit esse ꝙ meus subditus teneatur ire ad alterius synodum vel ꝙ possit ab alio benedici vel ordinari vel ꝙ alius possit habere in eo aliquam seruitutem quin ⁊ mihi aliquod preiudiciũ generaretur. Do. Anto. concordando dicit ꝙ dictum Host. posset procedere quãdo esset alꝫ respectu horum iurium subiectus sed quando in illis pretendit se liberum procedit dictum Inno. nisi dicatur ꝑm eũ ꝙ ⁊ tunc interest episcopi vt liber sit potius qꝫ habeat alium dñm propter faciliorem venditionẽ. ad hoc qõ nõ. in. c. veniens. ij. de test. putat tm̃ ꝙ lꝫ hoc casu possit superior assistere defensioni libellus tm̃ essꝫ dictandus ꝑ pretendentem se liberꝫ. Ego puto dictum Inno. verius indistincte ꝙ ex quo ꝓuenit sup iurib⁹ ab eo possessis vel in quibus pretendit libertatẽ supiori istius nõ est admittendus etiaꝫ vt assistat in lite qꝛ sicut potest subditus acceptando beneficiũ ab alio illi se obligare sine prioris preiudicio iuxta nõ. ꝑ Inno. in. c. cũ iam dudũ. de prebẽ. facit. c. ij. de tempo. ord. li. vj. ⁊ vasallus vnius potest recipiendo feudum ab alio illi se obligare sine prioris preiudicio. vt in. c. ij. de prohi. feu. alie per lotha. col. x. ita potest ⁊ debꝫ iste solus de illis iuribus litigare. facit qõ nõ. Inno. in. c. ꝙrente. de off. ord. ⁊ in. c. dilectus. de appe.

Oppo. sc̃o ⁊ vr̃ ꝙ abbas nequeit ꝑ epm̃ pscribere iura episcopalia ꝑ. c. cũ nõ liceat. s̃. e. Sol. dicit

glo. iij. ꝙ aut querit nũqd abbas possit prescribere suã ꝓpriã libertatẽ. vt. s. amplius nõ subiit epõ. ⁊ dicendũ ꝙ non alias tm̃ bene potuisset subiectionem in eo ꝑ episcopũ prescribere ꝙrrẽte titulo cũ hec prescriptio sit ꝑ ius cõmune. vt in. d. c. cũ nõ liceat. iũcto c. j. pr. Aut querit nunqd abbas possit prescribere ecclesias episcopo subiectas vt sibi plẽo iure subsint ⁊ nõ episcopo. ⁊ dicendũ est ꝙ sic vt hic glo. vero reddut diuersitatis rõnem inter hunc casuꝫ ⁊ precedẽtez dicit rõnem esse qꝛ abbas vel quis alius seipsuꝫ possidere nõ potest sicut nec imperare sibi põt. l. ij. ff. de arbi. merito non potest prescribere seipsuꝫ ꝑ epm̃ cũ sine possessione prescriptio non procedit. vt in regula sine possessione li. vj. sed alias ecclesias bene possunt possidere merito illas prescribunt. vt hic. ⁊. j. c. ꝓx. ⁊ pondera bene qꝛ glo. aperte sentit ꝙ abbas etiã episcopo subiectus põt prescribere iura episcopalia in ecclesijs subiectis epõ lꝫ ipse abbas remaneat sub epi obedientia ⁊ hoc in effectu voluit hic Inno. ⁊ clarius. j. c. cuꝫ olim in fi. ⁊ vide circa hoc qõ plene dixi in. d. c. cum non liceat. Contra hoc glo. ista in scõa parte opponit de. c. q̃uis cor epi. lxviij. di. solvit in effectu ⁊ bene ꝙ ea que sunt ordinis epalis per inferiorẽ prescribi nõ possunt ⁊ ꝓbat clarius in. c. q̃to. de ꝓhe. Sed alia que sunt iurisditõis siue spectãt ad legem diocesanam siue ad legem iurisditionis prescribi possunt. vt hic. ⁊. j. c. cum olim. ⁊ intellige ꝙ requirit titulus putatiuus cũ ius cõe resistat vel tantuꝫ tempus de cuius initio memoria hominum non existat. vt in. c. i. eo. ti. li. vj. hic aũt fuberat illud priuilegium celestini lꝫ etiã incertũ tamẽ putabat abbas ꝙ verificaret in illis ecclesijs. sufficit enim in hoc error probabilis. vt. l. quod vulgo. ff. pro empto. Oppo. tertio in eo ꝙ hic abbas proposuit ꝓtrarias defẽsiones. s. priuilegiũ ⁊ prescriptionẽ. nam qõ meũ est ex vna cã ⁊c̃. de fi. instru. inter dilectos. tanqꝫ ergo ꝓponens ꝓtraria non erat audiendus in. c. sollicitudinem. j. de appel. ⁊. l. vbi repugnantia. ff. de reg. iur. Glo. in v̄. prescripsisse soluit duobus modis. primo ꝙ bas exceptiones non proposuit abbas simul sꝫ ꝺ vna transiuit ad aliã. secũdo ꝙ eas proposuit disiunctiue vt si vna non sufficeret alia iuuaretur. Ego remitto ad glo. in regula nullus pluribus. de re. iur. li. vj. ⁊ nõ. j. c. veniens. plene per Bar. in. l. nemo. ff. ꝺ excep. ⁊ vide qõ dixi post Jo. an. Jo. de lig. in. c. imputari. de fi. instru. ⁊ dic vt ibi. ⁊ dicit hic Inno. vnũmenti cõmendãdum ꝙ proponens exceptiones cõtrarias intelligit proponere sub disiunctione quasi si vnum non poterit probare aliud probet. ar. d. l. nemo. ⁊. ff. de inof. testa. l. ꝑ veterani. §. sed nec impuberis. Oppo. quarto ꝑ tex. in eo ꝙ papa mandat ad ꝓbationẽ libertatis ecclesiaꝝ inspici priuilegiũ regũ secularium. Nam principes seculares super huiusmodi non valent priuilegia ꝓcedere. vt in. c. dudũ. ꝺ deci. ⁊. xcvj. di. benedem. So. dic vt in glo. in v̄. si per illa. nõ. n. reges ꝓcessissent libertatẽ super spiritualibus sed super temporalibus. Papa vero celestinus vt in lr̃a dicit exemit in spiritualibus referẽdo se ad priuilegia illoꝝ regũ. pura dicẽdo ꝙ illa loca que illi reges exemerũt in temporalibus ⁊ ꝓtulerant monasterio ipse eximebat a ptãte episcopoꝝ ⁊ aliorum ordinariorum ⁊ pleno iure illa tribuebat monasterio aduocatus monasterij incaute produxit solum priuilegium celestini per quod non potuit constare an illa vallis de eueschaꝫ esset ille locus cum papa retulissꝫ se ad priuilegiũ illorum regum. Ideo ad verificationem ⁊ liquidationem priuilegij celestini. papa mandat nunc inspici priuilegia illorum regum. Debuit ergo aduocatus esse cautus vt probatio concluderet necessario. facit in simili quod nõ. Spec. de loca.

a Adde q̄ istā decisionē sequit̄ hic do.an.in.iiij.col.ꝛ.d.Alex.ꝑsi'cxviij icip.in cā ꝛ lite vertēte inter peregrinū in vlt.col.ꝛ in cipit viso ꝓcessu in.iiij.col.Et ex predictis infero q̄ ī reb⁹ ꝓsumit̄ plu ralitas.Et sic habes colligere limitat̄ ad regulā que hz q̄ pluralitas in dubio nō ꝓsumit̄ nisi,pbet̄.l.oīum iūcta gl.in v.cō probat.C.de testa.l. si. vbi nō. barto.C.si cer.pe.bo. tex.in.c.in presentia. §.vez.ij.ꝛ ibi expres se nōt do. an.de but. ꝛ alij.de p batio. Jō hz bal.in.l. ij. C.de er. aduo. vbi dicit q̄ in dubio nō p̄sūit plu ralitas sniaꝝ ibidē sal nōt q̄ i dubio ñ p̄ sūit plꝛalitas testōꝝ ꝛ q̄ nō ꝑsu mat plꝛalitas i actib⁹ boiuz nec in ꝓsonis nisi probz dicit bal.ī l.neq̄ na tales in.ij. col.C. ō ꝓ ba.sic nec p̄sumit̄ plꝛalitas in noie ꝓpō ꝑz bar. in.l.si in rē ff.de rei vēdi.ꝛ bar.ī pul.q.in.l. si quis ser uos.§.si in ter duos i si.ff.de leg. ij.et ad litꝛā.o. an. de but.i.c. ij.in.ij.col. in.fi.ō lib. ob.ista re gula mul tū stringit ꝑ dicta h ꝑ Jo.an.ꝛ p ano.ꝛ se quaces ni si dicamus q̄ p̄dicta regula fal lit in rebus ita loquūt hic Jo.an dre.ꝛ pa no. vt.ș. collegi. et istā limita tionē expresse ponit.o.Alex.nullā tī mētionē faciēs de predictis in ꝓsilio cclxxvj.incip.in cā ꝛ lite vertēte inter Alber.de mainardis in.ij.colū.vbi expresse ꝓsuluit q̄ in reb⁹ ꝓsumit̄ pluralitas nisi idētitas probet̄ al.nō. ꝑ.Jac.but.ꝛ bal.in.o.l.ij.C.de erro.aduo.al.ēt alia que nō dīt hoc ꝑ mo re suū.poterat melius ꝛ oportun⁹ allegare predictas determinatōes io. an.pano.ꝛ doc.hic. Jtē circa predicta de equo mortuo in via.Si vis sci re qui equ⁹ locat⁹ morit̄ an pereat periculo locatoris ꝛ qs debeat,pbare ō §.nūc aliqua.versi.lviij.in fi.ꝛ v.seq.Et dicit hic io. an.se aliter practicasse similes casus.Quidā bidell⁹ ꝓduxit equū ad certū locū qui mortu⁹ est in via natu raliter vt dicebat locato petebat emēdam equi ꝓduc tor,pbauit in genere equū mortuū naturaliter.pro bauit.n.per illos qui secū erāt q̄ equus quē equita uit die tali mortu⁹ erat naturaliter.dicebat dictus lo cator,pbasti vnū equū mortuū sed nō illū quē tibi lo caui quare,pbatio te non iuuat ꝛ bene dicebat vt hic ꝑz fm euz.debuerat ergo formasse articulos sup in signijs equi ꝛ,pbare illū equū mortuuz.Silr dicit se vidisse in quodā infortiato q̄ scholaris debitor pete bat post annū a creditore vniuersitatis mercatore q dicebat se vendidisse qō licebat ex pacto ꝛ probauit qō vēdiderat vnū infortiatū sed,pbatio non profuit: qz non,pbauit de illo cuius intersignia debuisset ī ca pitulis expressisse.vt.ș.dictū ē ō equo.Et hec sūt vti lia ad instructōez nouitioꝝ aduocatoꝝ quos etiā in struit hic decretalis in alio.s.q̄ nō artent se vel clientu los babentes probare prescriptōem⁹ solum ad tem pus prescriptioni necessariū.puta.xl.annoꝝ ꝑ eccle siam qz si sic se artant facile inueniet̄ aliqd interim oc curriſſe qō fecit dormire prescriptōem.puta vacatio nem scisma vel bostilitatē vel bis simile.quo probato inutilis erit hec,pbatio.vñ aduocati moderni sic foꝛ mant articulos.intendit,pbare qō possedit rem talē. xl.vel.l.annis vel plus tāto tēpore cuius initij vel cō trarij nō est memoria.ꝛ sic testes deponant de q̄ꝫ re moto tēpore nouerint fm Jo.an.que nō.in practica Ego vero adduco ad,prime precedēta que nō.bar. post glo.in.l.nō soluz.§.sed vt,pbari.ff.de no.ope. nun.vbi glo.dicit q̄ ad destructōez operis non suffi cit probare opus nouū fuisse nunciatū nisi,pbetur q̄ postea fuit edificatum qz probatio actoris debet esse clara.ꝛ optime facit.c.in presentia de proba.vbi non sufficit probare in genere q̄ ille erat minoꝛ annis cū intrauit religionē qz poterat esse minoꝛ.xxv.tam ma ioꝛ.xiiij.ꝛ per glo.prealle.dixit Bar.se dixisse ī que stione facti.statuto cauebat̄ q̄ in talibus pratis non possunt tenere homines bestias ad pascendū ifra ter minos designatos.ꝛ sic in certa parte prati poterant pascere sed in certa nō.Fuit quidā accusatus q̄ tenu erat bestias in dictis pratis nō tamē fuit dictū ifra ter minos assignatos ꝛ sic simpliciter fuit probatum q̄ debebat sequi absolutio ꝛ non condemnatio.allegat etiam.l.de pupillo.§.qui nunciat.ff.de no.ope.nū. per que dicit q̄ quando vnū ꝛ idem factum nō est pu nibile in qualiber parte loci dz exprimi ꝛ probari il la pars loci in qua factuz est punibile.pro hoc videt̄ tex.in.l.i.in fi.cū.l.se.ff.de incē.rui.nau.ꝛ idem dicit in diuersitate tēporis.pone licitū est vigore statuti p⁹ mediū mensis martij pasturare in certis pratis non ante.accuso riciuz q̄ pasturauit de mense martij ꝛ ita generaliter probo est ne ꝑdēnandus.certe non qz fa ctuz in parte dicti mensis est punibile in parte nō.ad hoc ergo q̄ sequat̄ ꝑdemnatio oz q̄ exprimat̄ ꝛ pro betur illa pars loci ī qua factū est punibile.ꝓ hoc qō mortē an ille qui cōmodauit vel qui locauit equū ꝛ si secū mittat famulum videat in se suscipe cōem curā ꝛ custodiā equi vide glo.in.l vlt.ff.vsuf. quē ad.vide i.l.i.§.quēadmodū p ꝓuz per illū tex.ff.de lib.agno.ꝛ ibi p bar. ꝛ pau.de ca.post glo.in.l.si vt certo.§.si de me perisses.ff cōmo. Quid aūt si fuit dat⁹ equ⁹ estimat⁹ an ꝑcat periculo recipiētis vide bal.in.l.i.ad fi.C. cō nō.ff.de neg.ge.l.eū actuz in fi.vbi est quasi expres sum.facit glo.nō.in cle.fi.de rescrip.Predicta pro cedunt qñ actor clare suā intētionē nō,pbauit. pro q bus videt̄ casus in.d.c.in pītia.Sz qñ ꝓtingit q̄ ꝑ batio reddit̄ dubia,ꝓpter exceptionē rei ꝛ ipsa ,pba tio exceptōis est etiā dubia,ꝓpter,pbationē actoris: pone exēplū.accusat̄ ticius q̄ vulnerauit sempronū de mense maij.ticius vero,pbat ad sui defensionē q̄ ille potuit offendi de iure municipali qz erat bannit⁹ ꝛ,pducit bānimentū factū in medio mensis maij ꝛ sic per exceptōez aduersarij est dubiū an talis percussio fuerit delictū vel nō boc est an fuerit ꝑcussus ante bā nimentū vel post.Pone aliud exemplum.statutum est q̄ nobiles nō possunt intrare palatiuz nisi tēpore ꝑcilij quidā nobilis accusat̄ q̄ intrauit palatiū de mē se maij ipse vero,pbat ad sui defensionē q̄ fuit factuz ꝑciliuz de illo mēse an aūt intrauerit tempore ꝑcilij p̄ missō vel tpe,pbibito dubitat̄ quero an absolutio an ꝑdēnatio sequi debeat.Et ꝓ hoc vī q̄ nō sit absoluen dus qz sicut actor dz intētionē suā clare,pbare vt ī iu ribus.ș.allegatis ita ꝛ reus suā exceptōez qz in exci piendo fit actor.l.i.ff.de excep.ꝛ in.l.in exceptōibus ff.de,pba.ꝛ videt̄ expressum in.l.matrem.C.de pro ba.Bar.notanter dicit q̄ in delictis in dubio debe mus presumere actū factū tempore quo lz vt sic deli ctum vitetur.l.merito.ff.pro socio.ꝛ.l.interpretatio ne.ff.de penis.facit quod dicimus in testibus vt per presumptionez actus multiplicati seu geminati redu cantur ad concordiam ne periurio notentur.vt in.c. cū tu.de test.Ad idez est optim⁹ tex.iūcta gl.in.l.ij. C.de peti.here. ibi enim fundata intentione actoris excipiebat reus de titulo sue emptionis.Sed dubi tabatur an dicta emptio precesserit litem vel fuerit se cuta.ꝛ dicit ibi glo.q̄ in dubio presumitur precessis se q̄ alia presumptio faceret delictum.ſ. contractum litigiosum.Si aūt sumus in alijs non delictis tunc si excipiens clare non probat suā intentionem dz in du bio succumbere.vt hic in.d.l.matrez.nō.gl.i.d.cle. fi.de rescrip.ꝛ facit.l.ticie.tertoꝛes.de lega.i. In cā tamen liberali dicit Bart.q̄ staret pro libertate nisi alius esset in possessione seruitutis.ꝛ hoc si conuenia tur.si autem ageret dicens se liberā vel liberum cre dit idem qō.ș.ſ.vt habeat plene probare.ꝛ pro hoc l.matrem.Item predicta faciūt q̄ ille qui petit cētuz occasione mutui dz,pbare mutuū factū ante libelluz datū alꝫ succumberet.vt in.c.abbate sane de re iud. lib.vj.circa finē nō.in.l.ꝛ an eadem.§.actionis.ff. ō excep.rei iudi.ꝛ hec singulariter notabis qz aperiūt intellectū ad multa. Sed ꝑ predicta in eo q̄ dictū est q̄ in delictis exceptio dubia releuat vt non presu matur delictum.fortiter facit qō ipse Bart.nō.in.l. aurelius.§.idem queſijt.ff.de lib.lega.vbi dicit q̄ si accusatus de homicidio excipit q̄ hominem illum in terfecit ad sui defensionē potest ex sua confessione dā nari qz lz confessio sit ab vno ꝓstructu ꝛ qualificate,p lata tñ qz presumptio oꝛta ex homicidio est ꝑ confitē tem potest recipi confessio quatenus est ꝑ ꝓfitentez ꝛ q̄ ille homo esset christianus defendit illū prelatū a pena.Et idē dicit bal. in.l.si qs nō dicā rapere in.iij.col.C.de epi.ꝛ cle.ꝛ istā decisionē refert ꝛ seq tur in multis locis.o.Alex.in cōsi.cccxiij.incipiēte visis ꝛ oportune discus sis in.ij.col.ꝛ in ꝓsi.cccl.xv.incip.viso,ꝓcessu inquisitōis ꝑ peregrinū ꝛ i cō si.seq q̄ incipit viso processu inquisitionis formate ꝑ antoniū in.ix.col.ꝛ in ꝓsi.qūadringentesimo quadragesimo septimo incipiente viso,ꝓcessu cause vertentis inter vniuersitatem in.vj.col.

b Nō foꝛ mā articulā di qñ quis ī tēdit ,pbare prescriptio nē ꝛ vide.o. an.hic in.xij col.ꝛ in.c.lz cām de,pba. i.vij.col.ꝛ q̄ ibi late nō.

c Facit q̄ refert pau.ō ca.in.l.i.§.in eū.ff.ne quis eū q ī ius in v.docet̄.vbi ffert mar.sy li.deteriasse q̄ stante sta tuto q̄ villa tencat̄,p ho micidio cō missō in suo territoꝛio re perit̄ hō oc cisus in illo territoꝛio qz nō fuit,poa tū q̄ sup illo territoꝛio fu isset occisus defendit vil lā a tali con dēnatiōe qz potuisset cē occisus sup alio territo ꝛio ꝛ delat⁹ seu portatus sup isto ter ritoꝛio.vide ēt ad predcā q̄ pul.decidit Jo.an.ī c.i.de homi. i.vj.in nouel la vbi refert se cuasisse q̄n dā prelatuz a pena ipsi ta de iure ꝑ lato facienti asasinari xp̄i anū vt ibi ē tex.nā bene ,pbabat q̄ꝑ latus fecerat asasinari q̄n dā boiem sz qz nō fuerat capitulatuz nec,pbatum

respui quaten⁹ est pro co. ⁊ facit q⁹ in simili nō. i. c. cū accessissent. de ꝓb. sed saluādo precedens dictū posset dici q⁹ precedit qñ exceptio est, pbata sed, pbatio cst dubia secus qñ nō ꝓbat nisi p ꝓfessionē, qz ꝓfessio nō releuat ꝓtentē vbi presūptio est ꝫ eū. vt nō. in. d. c. cū accessissent. xiij. q. ij. in fine. puto tñ q⁹ ex illa sola ꝓfessione nō debeat dānari saltez capitaliter qz in tali pena inferēda, pbatōes debēt cē luce clariores. l. sciant cūcti. C. de, pba. canonizata. ij. q. viij. sciāt. ⁊. l. q sniam. C. de penis. q̄ optime facit qō nō est hic cū illa ꝓfessio nō emanauerit pure ſz qualificate nec ex presumptōe lz vehemēti dz quis de tāto crie ꝓdēnari. vt in. c. ſras. de presump. facit qō nō. Inno. in. c. qz verisimile de presum. vbi dicit notāter q⁹ qñ iudex, precedit cūp delicto ex psumptōe dz multū tpare sniaz suā maxie ne ꝓdemnet nisi raro ⁊ modice ad penā corporalē vel ad penā pecuniariā. vide ad predicta que dixi in. c. tertio loco. de, pba. ⁊. c. in prima. e. ti. Op. quito qz interruptio facta in vno articulo iurisditiōali dz, pdesse quo ad totā iurisdictōez qz q aurē boīs tetigit totū tetigisse vr̄. vt in. l. vulgaris. ff. de fur. canonizata. de pe. di. i. So. glo. in v̄. interruptōez. tāgit sed formaliter tñ nō soluit. dicit tñ ⁊ bene q⁹ lz prescribatur in vno capitulo nō prescribit in alio sic interruptō facta in vno nō, pdest in alio. ⁊ nō. glo. ⁊ limita precedēs dictū glo. vt nō. Inno. in. c. dilect⁹ de capel. mona. ⁊. ſ. aliqd tetigi. Hosti. vero soluit ꝫtū de. l. vulgaris. dicēs q⁹ illud ius ⁊ silia loquunt̄ de indiuisibilibus ⁊ ptiguis. ad hoc. l. cū actū. ff. de neg. ge. ⁊. ff. de vsuca. rex mixtura. facit de pbē. qz sepe. ⁊. c. ante pe. li. vj. de ꝓse. ec. vel alta. c. vno. e. li. de sen. ex. si ciuitas. i fi. e. li. hoc vero. c. ⁊ silia, pcedunt in diuisibilibus ⁊ separatis. cū vero abbas possideret vniuersaliter iurisdictōez ēpalez iterruptio nō, pdest nisi in articulis in qbus facta fuit interruptio ita exercituz in vno articulo nō extendit ad totā iurisdictōez alio illaz vniuersaliter possidēte. vt nō. Inno. in. d. c. dilectus.

Glo. vltra diuidit in tres ptes. In pria colligit q⁹ taciturnitas prelati ecclesie nocet in prescribēdo. In ſdam op. de. c. nihil. ſ. e. ⁊ remittit ad ibi nō. ⁊ dic vt ibi. tenet tñ prelat⁹ de suo sanſſacere ecclesie in eo q⁹ ecclesiā lesit pmittēdo ꝓscriptōez ꝫ eā currere. vt dic glo. singularis in. c. placuit. el. ij. xvj. q. iij. In scda pte glo. querit an nō valēti agere currat ꝓscriptio ⁊ nō eā. ⁊ dic vt plen⁹ dixi. ſ. c. ex trāsmissa. In tertia parte q̄rit ifra q̄stū tps dz lesus ex prescriptōe petere restitutōez in integr̄. ⁊ sic tacite ꝓsupponit q⁹ ꝫ ꝓscripti onē pōt peti restō qō est ver̄ ex clausula generali iux ta ea que dixi. ſ. c. vigilāti ſz a iure spāli puta qz ecclesia. dic vt dixi plene. ſ. e. c. i. Extra gl. q̄ro qd si singulis annis debes mihi decē ⁊ cessaui petere tolletur ne debitū prescriptōe. de hoc plene nō. in. l. cū notissimi. C. de prescri. xxx. an. Jo. an. post Bos. distiguit q⁹ aut debet ex stipulatōe aut ex legato. prio casu qz stipulatio vnica est ⁊ vnicā obligatōez iducit vna prescriptōe tollet ad hoc. l. senatus. ſ. fi. ff. ō dona. cau. mor. scdo casu qz legata sunt plura cū tot sūt quot sūt annue prestatōes. d. l. senat⁹. in fi. tot sunt necessarie ꝓscriptōes quot sunt petitōes que cōpetūt ad ipsa legata. ⁊ hc tale legatū nō perit nō vtēdo sed curret prescriptio a principio singulor̄ annor̄. d. l. cū notissimi hec fuit opi. glo. in. d. l. cū notissimi. vide plenius de materia in spe. de loca. ſ. nūc aliqua. v̄. xli. Sz doct. vltramontani tenuerūt ꝫtum. vt nō. Ci. in. d. l. cū notissimi. dicētes q⁹ tā in legato q̄z in stipulatōibus prescriptio incipit quolibz anno p illū tex. qui vr̄ ista eq parare. sed bar. ibi nitit̄ sustinere opinionē illius glo. dicēs q⁹ vbi obligatio est orta de ꝑsenti lz exactio sit dilata in diē incipit vniformiter prescriptio ꝫ debituz annuū. ſz vbi obligatio nō est orta de pūti sed oritur quolibz anno vt in legato simpliciter annuo, pcedit ꝫ ria opinio qz cū obligatio sit in diē non currit prescriptio nisi a tpe extantis obligatōis. ⁊ sic intelligit. d. l. cū notissimi. ſ. illud. ex hoc ꝓcludit q⁹ nō est differentia int legatū ⁊ stipulatōez sed debem⁹ in vtroqz aia duertere an obligatio sit nata de pūti lz dilata sit exactio. An vero obligatio sit in diē. nō aūt ponit exēplū qñ in legato annuo esse potest orta obligatio de presenti sed potest sic poni iudicio meo. dixit testator lego mille nepoti meo ⁊ volo q⁹ tradant̄ sibi decē annuatim. solum enim hoc casu est dilata exactio. arg. l. ex bis. C. qñ dies le. ce. Et pro primo mēbro bart. ego adduco. c. de quarta. ſ. e. vbi pz q⁹ vnica prescriptio ne quadragenaria tollit̄ quarta decima ex debita episcopo que cōiter soluit̄ quolibz anno qz obligatio est orta de pūti lz exactio sit dilata ad tēpus debitum.

Nico. Abbas.

c **Um ex officii.** Casus. Pro curatō que debet ordinario visitāti prescribi nō pōt. b. d. fm Jo. an. Uel sūma sic ⁊ pigui⁹. Nō pōt subditus ꝫ superiorez visitatōem aut procuratōez ratione visitatōis debitā in seipso prescribere q̄zuis alius in personā alterius prescribere posset vtranqz prima pars narrat factū ⁊ allegatōez eor̄. secūda ibi nos igit̄ allegatōez reprobat ⁊ processuz contra eos factū seruari precipit. tertia ibi siqd reseruat allegationes aliquas si quas habent legitimas. Casus literalis. Archiēps senoñ. dū visitaret, puinciā suā trā situz faciens per diocesim parisien. descēdit ad ecclesias abbatis sancti magloris ⁊ prioris de castres a quibus petijt procurationē: sed episcopi eaz sibi denegauerunt. allegantes in suā defensionē q⁹ nunqz butusmodi, pcurationē prestiterunt predecessoribus ipsi⁹ archiepiscopi: nec petita fuit ab eis q⁹ ipsi meminerit propter qō archiepūs tulit in eos sententiam suspensionis: significans hoc domino pape. Sed ipse banc allegatōez friuolaz reputauit cum ꝓtra procuratōez que ratione visitatōis debet prescribi non possit: nec contra ipsam visitatōem potest aliquo modo prescribi q̄zuis alius possit contra ipsuz prescribere: vnde mandat parisien. ēpo quatenus sniam quā tulit ꝑfatus archiepiscopus in huiusmodi contemptorez ō antiqua metropoli ꝓsuetudine vsqz ad debitā satisfactionem faciat obseruari: qz vt dicit apostolus q̄ spiritualia seminat nō est magnuz si carnalia metat: cum nemo suis stipēdijs militare cogatur. Si aliquid aliud voluerint allegare contra intētionem archiepiscopi ac probare. papa faciet eis iustitiā exhiberi. Ber.

Nō prio q⁹ archiēps pōt nedū suā diocesim sed ⁊ totā, puinciā sibi decretā visitare. prio tñ dz visitare suā diocesiz ⁊ postea dioceses suor̄ suffraganeoruz. dz tñ ꝑsertz i scda visitatōe seruare ordinē qui traditur i. c. i. de cēſi. li. vj. ⁊ iste est vnus de casibus in quibus archiēps bz iurisdictōez in subditos suor̄ suffraganeor̄ ⁊ que cria possit tunc punire. dic vt le. ⁊ nō. i. d. c. i. ſ. notoria. ⁊ potest tūc tēporis audire ꝓfessiōes ⁊ absolutōez salutarē impēdere. vt i. c. fi. eo. ti. li. vj.

Nō scdo q⁹ archiēps potest ēt visitare monasteria sue, puicie. Idē dic de hospitalibus ⁊ alijs pijs locis ⁊ clero ⁊ populo. vt i. d. c. i. Nō ibi nō meminerit q⁹ pp, pcuratōez debitā rōe visitatōis non currit prescriptio ēt tāti temporis de cuius initio memoria non exist̄it. pro hoc facit qz ex quo lex, phibz prescriptōez bona fides vsucapiēti nil, pdest. vt in. l. vbi lex. ff. de vsucap. qō nota pro limitatione. c. i. eo. ti. li. vj. ⁊ hoc dictū tz hic Ain. Nō q⁹ ſtāte iure visitādi nō currit ꝑscriptio ꝫ, pcuratōez tanqz accessoriā ⁊ ꝓnexam iuri visitandi. Ex quo infertur q⁹ si principale est iprescriptibile non pōt prescribi accessoriū vel ꝓnexum.

Nō q̄ pōt qs prescribere visitatōez ꝛ pcuratōez in subiectos epō ꝛ cū iste tex. dicat ali⁹ ꝛc. nec distin/guit inter subditū ꝛ extraneū inferr̄ q̄ ēt subdit⁹ epi possit prescribere hec iura ꝫ ep̄z pprijū qō voluit gl. s.e. auditis. ꝛ ibi dixi tz Inno. in. c. cū oliz in fi. j. eo. facit. c. de quarta. s.e. Itē infero a paritate rōnis q̄ cū hec duo iura intm̄ reseruata epis vt ab hoc expres/so ꝓlensu abdicari nō possint vt in. c. cū venerabilis. ꝛ qō ibi nō. per Jo. an. j. de cēsi. prescribi pñt eadez rōe istitutio auctorizabilis quo ad curā populi ꝛ mlto fortiꝰ cū p̄dicta sint maioris ponderis ꝛ preiudicij q̄ꝫ institutio. de quo dixi. s. c. auditis. Nō ibi qui spūalia seminat ꝛc. q̄ predicator licite capit bona tpa lia pro sua sustētatōe. de quo vide qō le. ꝛ nō. in. c. cū volūtate. §. predicatorez̄ de sen. ex. nō tñ pōt exigere ab inuito nisi sit ordinari⁹. vt hic. vñ intelligit Hosti. istuz tex. in eo qui seminat spūalia ex debito qō, pbat verbū cogaꝫ qō sequit. Nō q̄ ep̄s visitādo dr̄ mi litare ꝛ sic clerici dicunt̄ militez̄. vt in. c. i. de cle. egro. sunt. n. celestes milites. xi. q. i. xp̄ianis. bñt gaudere priuilegio militū. vt nō. gl. in. l. miles. ff. de re iud. Et nota id ad qō quotidie allegaꝫ hec lr̄a q̄ nemo cogē/dus est suis stipēdijs militare. ꝛ alibi dr̄ q̄ nemo dz cogi de, pprio facere beneficiū. x. q. ij. pcarie. Sz ꝫ hāc rōem anteqz descēdā ad glo. op. vr̄. n. q̄ nō fit bona q̄ lz prelat⁹ visitet sine, pcuratōe subditoꝝ nō tñ p hoc dr̄ suis stipēdijs militare q̄ ad hoc bz bona epatus vt ex eis hoc ꝛ alia ad suū offiū ptinētia faciat ad hoc bo. tex. in. c. cū ab oi. de vi. ꝛ bo. cle. ꝛ bñti da re nihil aliud est qz pdere. vt in. c. pastor. i. q. ij. nec il li q̄ sua possidētes dari sibi ab ecclesijs aliqd volunt sine grādi pctō suo vnde paup victur⁹ erat accipiunt vt in. d. c. pastor dr̄. So. doc. hec nō tangūt. Sz Jn no. in. c. romana de cēsi. li. vj. fateri vr̄ ꝓtiuz dicens q̄ hoc ꝓtiuiū seu, pcuratio in signū poti⁹ subiectiōis daꝫ ꝛ pp hospitalitatē poti⁹ qz de iuris naturalis ne/cessitate q̄ ob hoc ꝛ similia bñt redditus epatus. hic est fm eū q̄ si alique eccl̄ie sunt paupes ad hāc, pcu/ratōez nō cogunt. j. de cēsi. cū aplūs in fi. ꝛ. x. q. iij. cauēdū. Ego addo tertiā rōez. vt. s. prelat⁹ facilius i ducaꝫ ad eccl̄esiā visitādā. nā faciliter negligeret visi/tatōez si necesse br̄et secū suis sumptib⁹ ducere victu alia vel ad epatuz pro refectōe sumēda redire. ar. ei⁹ qō fuit statutū pro distributiōib⁹ canonicoꝝ diuinis interessentiū. vt. le. ꝛ nō. in. c. vno. de cle. nō resi. lib. vj. ꝛ cle. si dez. de reli. ꝛ ve. san. Quarta pōt eē q̄ de negare refectōez prelato visitāti ꝛ ea que iesu xp̄i sūt exercēti est ꝫ charitatē ꝛ oēz humanitatē cū bona ec/clesiaꝝ sint deputata vtil⁹ publicis. vt in. c. videntes xij. q. i. ꝛ indignū est vt qō pro cōi vtilitate datū eē di noscit vtil⁹ cuiusqz applicet. vt in. c. rō nulla pmittit de preb. Cōsuetudo vero ꝫ bonū charitatis nō va/let. vt nō. in. c. cū aplūs. ꝛ. c. cū venerabilis. de censi. ꝛ. c. fi. de ꝓsue. ꝛ hoc tenendo oz dicere q̄ rō lr̄e est p suasiua poti⁹ qz necessaria. vel si volum⁹ saluare banc lr̄am dicamus q̄ ep̄s non dz de bonis epatus perci/pere nisi necessaria reliqua vero tenet̄ dispēsare neces sitatē habentib⁹. vt in. c. epūs. x. q. ij. ꝛ. c. videntes p̄ alle. ꝛ pro suis necessitatibus fuit sibi postmodum p antiquos canones decreta quarta reddituum. vt in c. quattuor. ꝛ in. c. concesso. xij. q. ij. cum autem visi/tat agit ꝛ promouet specialiter curaz ꝛ bonū cuiusqz eccl̄esie. igit̄ tunc debet viuere de bonis illaruz eccle siarum ꝛ bona episcopatus reseruare pro alijs com/munibus necessitatibus cum nō debeat ligari os bo uis triturantis. vt in. c. extirpande. de preben. maxi/me cum ipse sit generalis sponsus omnium eccl̄esia/rum sue diocesis. vij. q. i. sicut. hinc tota diocesis dici tur sua parochia. vt in. c. apostolice. de dona. ꝛ hoc nō. Venio nunc ad glo. ꝛ prima supplet ad tex. q̄ archiepiscopus excōmunicauit istos subditos suffra ganeorum suorum propter procurationem denega/tam vt pz ex responsione pape. Sed glo. hic nō aper/rit an de iure cōmuni potuerit banc sententiam excō/municationis ferre. tex. enim videt̄ in hoc se fundare super consuetudine. vt pz ibi de antiqua consuetudi ne ꝛc. ꝛ ita videt̄ velle hic do. an. in vltimo notabili p eum hic collecto. Colligit enim q̄ ratione iurium de negatoruz archiepiscopo que sibi iure cōmuni debē tur non potest archiepūs exercere iurisditionē i sub ditos suffraganei sui nisi aliud habeat ex consuetudi ne. Sed aduerte hic tu q̄ glo. hic in verbo consue/tudine sentit oppositū dicēs supplēdo ad tex. q̄ etiā de iure cōmuni potuit. allegat tñ ad hoc. c. sopite. de censi. q̄ nihil dicit de excōicatione sed solum de pro/curatione archiepiscopo debita. tñ do. an. transit ibi cum glo. vt etiam de iure potuerit istos excōmunica/re ꝛ sic videt̄ sibi quodāmodo ꝓtius. Ego concordā do dicerem sic q̄ aut archiepūs non visitat ꝛ tunc nō potest pretextu debiti ferre sniam in subditos sui suf fraganei nisi in casibus iure expressis. de quib⁹ in. c. pastoralis. de offi. or. hinc dicit hic Jnno. q̄ si archi/episcopo fuit denegatū hospitiū ex alia necessitate q̄ꝫ ratione visitationis transeunti non debet ipse punire subditos sui suffraganei sed gratiose tñ petere pro/curationem. episcopus autez illos puniet q̄ inbuma niter se habuerunt ꝓtra suū archiepiscopū. ꝛ nō hoc dictum. nā clerici tenent̄ ad hospitalitatē tpe necessi/tatis. xlvij. di. sicut. ꝛ. c. i. ꝛ qō ibi nō. de emp. ꝛ ven. aut archiepūs visitat ꝛ denegaꝫ sibi, pcuratio debita ꝛ dico q̄ poterit mero iure denegantes excōmunica re seu aliter punire duplici rōe. prima q̄ ex hac dene gatione inhumaniter facta orit̄ delictū notorium qō potest archiepūs tēpore visitationis punire. vt in. d. §. notoria. scda ratio q̄ ex hac denegatōe, pcuratōis impedit̄ per ꝓtiaz visitatio ꝛ sic ipsius iurisditio q̄ casu pōt animaduertere in subditos sui suffraganei. vt in. c. i. de penis. lib. vj. Potest addi ꝛ tertia ratio q̄ per denegationē istā fit sibi iniuria quā potest ani/maduertere tempore visitatōis etiaz si nō impediat sua iurisditio. vt in. d. c. i. §. i. Si vero subditi epi alle garent aliquā iustā cām in denegando, pcurationem satis credo q̄ tunc non ipse archieps sed suffragane us hz de hoc cognoscere. ar. in. d. §. notoria. cuz pre cedenti. ꝛ in. d. c. i. de penis. ꝛ ob istaz forte cām alle gata fuit hic antiqua ꝓsuetudo illius eccl̄esie que tri/buit iurisditionem. ix. q. iij. conquestus. ꝛ. c. duo si/mul de offi. or. cum similibus. Oppo. primo con tra tex. ꝛ vr̄ q̄ ex lapsu tanti tēporis sit prescriptum. vt. l. quēadmodū. C. de agri. ꝛ censi. li. xj. So. gl. ij. formal hanc oppositionē ꝛ nō soluit. dic q̄ hic loqui tur de re imprescriptibili in qua tēpus non releuat. l. vbi lex. ff. de vsuca. simile in. l. comperit. C. de p̄scri. xxx. anno. Est autē procuratio imprescriptibilis pp rōnes prealle. Quero nunquid indistincte fit pro hibita prescriptio, pcuratōis. So. gl. iij. refert quos/dam tenuisse q̄ non sed tunc tm̄ quādo ep̄s nō visita uit. si aūt visitat ꝛ, pcurationē non exigit tunc bñ po/test prescribi. allegat in ar. c. sopite. j. de censi. qō ni/hil facit. Mouebank̄ ꝛ scō q̄ talis procuratio pōt cōmutari ergo ꝛ prescribi. sed glo. nr̄a tenuit ꝓtium. mouet̄ primo q̄ ep̄s ēt si vellet nō pōt, pcurationem istam remittere. vt in. c. cum venerabilis. j. de censi. Jtem lex dicit q̄ qui bz iter eundi ad fontez bz bau/stum. l. iij. §. fi. ff. de serui. rusti. predi. ꝛ sic retinendo principale videtur ꝛ retinere accessoriū. ita in pro/posito retinendo ius ꝛ habendo ius visitandi retinet ꝛ habet ius procurationis recipiendi quantūcunqz non exigit procurationem. duo hic sunt videnda. pri mo an procuratio possit prescribi aliquo modo. scō

an possit expresse remitti per supiorē. pōt addi ꝛ ter/
tiuꝫ an possit cōmutari in aliud. Ad primū dicit hic
Ioan. q aut ꝓcuratio nō fuit hic petita ꝛ vī remissa ꝛ
post presumptā renūciationē pōt subditus illā p̄scri
bere. sicut post priuilegiū. j. de priui. cuꝫ olim. Hec
opinio mihi nō plꝫ cū aperte videaī ꝫ hunc tex. dice
bant. n. isti q nō meminerāt q aliqñ ꝓcuratōes exol
uissent vel q ab eis fuisset petita ꝛ tñ nō profuit nec
tacita remissio nec p̄scriptio. Inno. dicit q qui ni/
hil soluit nō pōt se tueri p̄scriptiōe. secus ſ aliquid
ꝫ modicū. j. de censi. ex parte. Jo. an. in. c. fi. de cen
si. refert idē tenuisse Inno. q hic in quadaꝫ extraua/
ganti que incipit venerabilis. vbi cōclusit q ꝓcura/
tio ex toto p̄scribi nō pōt sed quota fic. qꝫ ius quo
disponiī vt aliqua deī ꝓcuratio est publicū vtilitate
ꝛ auctoritate sicut ius q disponit de visitatōe ꝛ correc
tione. ꝛ hoc ne negligaī visitatio. ꝛ nota bene bāc ra
tionē Inno. qꝫ facit ad id qō supra in tertia rōne dixi
ꝓsuetudo aūt ꝫ ius publicū auctoritate ꝛ vtilitate nō
valet nisi inducaī expresso ꝓsensu pape vel tacite iter
uenīte iusta cā allegat. xij. di. nos ꝓsuetudinē. ꝛ no/
ta bene hoc. Sed ego remitto ad nō. in. c. fi. de ꝓsue.
ꝛ puto q si ꝓsuetudo est ratiōabilis tollit tale ius pu
blicū ſ nō interueniat ꝓsensus pape expressus vel ta
citus. vt dicit glo. nō. iij. di. §. leges. ꝛ. viij. di. c. fru/
stra. satis. n. habeī ꝓsensus pape ex dispositōe. c. fi.
de ꝓsue. vbi p̄mittit generaliter ꝓsuetudinē ꝓtra ius
positiuū si est rationabilis ꝛ p̄scripta. sed in cāu no
stro q nihil deī ꝓ ꝓcuratōe nō pōt esse rationabi/
lis per ea que. s. dixi post notabilia. Ius autē qō dis
ponit de integra procuratione est vtilitate priuatum
ideo pacto ꝛ ꝓsuetudine poteſt tolli eam moderādo
ſm Inno. in loco p̄alle. allegat. x. q. iij. relatū. Jo.
an. in. d. c. fi. allegat ꝓ mēbro Inno. q ex toto p̄e
scribi nō possit. allegat illū tex. q quota p̄scribi pos/
sit. inducit. c. olim. de censi. ꝛ. c. ii. c. felicis. li. vj. ꝛ qō
nō. glo. in. c. quicunqꝫ. xvj. q. vij. que dicit q in quā
titate catbedratici currit p̄scriptio nō autē in totum
bāc tñ opi. nō firmat ibi Jo. an. sed dicit dubitare ne
ratio negligēdi quā inno. reddit de tota procuratōe
locū habeat ēt in parte qꝫ vidēs visitator q de suo ha
beat impendere in ꝓcurando se abstineat a visitādo.
Do. an. hic dicī se putare q de iure sit vera opi. inno.
dicit ēt valere p̄scriptionē in modo procurādi. alle/
gat de excess. prela. sane. ꝛ Spec. in ti. de lega. §. sup/
est. v. illud quoqꝫ. Ego puto q nec in totū nec ī par
te valeat p̄scriptio per istū tex. qui dicit q cōtra ꝓ/
curationē que ratione visitationis debetur non cur/
rit p̄scriptio quēadmoduꝫ nec contra visitationem
ipsaꝫ potest aliquo modo p̄scribi. vnde primo pō/
dero tex. dū tex. dicit q ꝫ procurationē que debetur
ratione visitatōis ꝛc. sed rōne visitatiōis debeī inte/
gra ꝓcuratio pro se ꝛ suis ſm numerꝫ taxatū in. c. cū
apostolus. de censi. ergo p̄scriptio nō ꝓcedit etiaꝫ
in parte qꝫ subtrabēdo partē subtraberet debitū. ar.
eius. qō le. ꝛ nō. in. l. quidā estimauerūt. ff. si cer. pe.
Itē pondero similitudinē quā facit hic tex. dū dicit si
cut visitatio nō potest aliquo modo p̄scribi ꝛc. vnde
pondera illa verba aliquo modo. sicut ergo visitatio
non potest in totum vel in parte p̄scribi ita nec pro
curatio illi annexa. ꝛ sic de cōnexis idem sit iudicium
vt hic ꝛ in. c. translato. de ꝓba. Preterea ꝫ arguere
de parte ad totū qñ est eadē ratio in vtrisqꝫ. l. que de
tota. ff. de rei ven. et in. c. pastoralis. §. itē cū totū. de
offi. dele. sed visitatio ita leuiter negligeret dādo mo
dicū sicut nihil dādo qꝫ de modico nil curaī in. c. ꝛ si
qōnes de simo. ergo ꝛc. Itez tex. iste indistincte pro
hibet p̄scriptōes ꝫ ꝓcuratōes nec habemus tex. in
ꝓriuꝫ ergo per opiniones magistroꝝ nō debemus a
verbis lr̄e recedere. ar. i. c. solite. de ma. ꝛ obe. ꝛ. xix
di. si romanoꝝ. Venio ad scām an ꝓcuratio possit
remitti expresse per prelatū. inno. ꝫ hic q sic cum in
iure priuato ꝛ tpalitate ꝓsistat. vij. q. i. qꝫ piculosum.
ſꝫ tacite remitti nō pōt ſm eū. s. multo tpe nō recipiē
do ꝓcurationē cū nō p̄scribaī ꝫ ipsaꝫ vt hic. ꝓcu/
ratio. n. debeī accessorie ꝓpter visitationē qua visita
tione retenta teneī accessoriū. s. ꝓcuratio ſꝫ visitatio
nē ꝛ correctionē que ꝓsistūt in iure publico ēt expres
se nō posset remittere superior ſm inno. ad hoc alle/
gat qō le. ꝛ nō. in. c. si diligēti. de fo. cōp. Ego allego
c. cum venerabilis. ꝛ qō ibi le. ꝛ nō. de censi. ꝛ in. l. le
gatus. ff. de offi. p̄si. ꝛ qō ibi nō. Idem vt possit ꝓ
curatio expresse remitti tenuit hic Ioan. nisi remissio
fiat per vim. i. q. iij. quesitum. vel precario. l. male a/
gitur. C. de p̄scrip. xxx. anno. Hoc ſt. autem tenet ꝫ
rium qꝫ est iuris publici sicut ipsa visitatio cui est an/
nexa. ar. in. d. c. translato. inno. aūt in. d. extrauagan
ti magis stricte locutus fuit. nam tenuit q pacto po/
test remitti in parte non autez in totū. per. d. c. relatū
x. q. iij. ad qō dictum non aduertens do. an. hic ſꝫ tñ
ad opinionem inno. hic positā dixit q hec opi. inno.
vt possit expresse remitti est vera in remissione tēpo/
rali ad preiudicium prelati non aūt in perpetua ad ꝑ
iudiciū successoris. ar. in. c. ij. de preca. ꝛ. c. de cetero
de transact. Ego dico q aut queriī nunqd prelatus
quolibet anno dū visitat possit remittere hanc procu
rationem. ꝛ dico q sic ꝛ expresse ꝛ tacite non petēdo
ar. op. in. c. fi. xij. q. iij. ꝛ in. d. c. qꝫ periculosum. ꝛ. c.
ad apostolicā. de reg. cum ex hoc nō ledatur iusticia
publica. aut queritur nunquid possit illā remittere se
obligando ad non petendū pro futuro tempore. ꝛ in
dubie dico q non nec respectu sui nec suoꝝ successo/
ruꝫ qꝫ ea ratio que militat vt non possit p̄scribi de
qua. s. militat vt nō possit pro futuro tempore remit
ti. si enim esset remissibile per prelatū fortius esset pre
scriptibile iuris auctoritate. ar. in. l. alienatōis verbū
ff. de verb. sig. ratio. n. annexionis ꝛ iuris publici: ꝛ
ne visitatio negligaī ex defectu procurationis militat
ꝓra remissionē sicut ꝫ procuratōes. ar. in. c. si diligē
ti de fo. cōp. ꝛ tanto fortius quanto in remissione nō
intervenit iuris auctoritas sicut nec aliquis fauor pu
blicus que versatur in p̄scriptione iuxta ea que di/
xi. s. super rubrica. hinc est q bona ecclesie possiunt
p̄scribi vt per totū istum titulum que tamen per p̄/
latum alienari seu remitti nō possunt. xij. q. ij. fine ex
ceptione. ꝛ q non valeat remissio seu etiam composi
tio quod fortius est. allego glo. nō. in clemen. ij. de cē
si. in verbo compositiones. fateor vt dicit glo. illa q
super modo procurandi ꝛ super numero procurādo
rum poterit interuenire compositio. ar. in. c. cuꝫ apo
stolus. de censib. ꝛ de transac. statuimus. de deci. ex
multiplici. qō tamen intelligo vt fiat ita ꝛ taliter ꝛ q
indirecte procuratio nō tollatur nec visitatio debita
non negligaī. quid enim si interuenisset compositio
vt procurareī tñ epūs cum vno clerico. certe paria
sunt nil dare ꝛ ita modicum dare q ex modicitate cui
denter negligeretur visitatio. arg. opti. in. l. si quis an
tea. in fi. ff. de acqui. pos. vbi dicitur q conductio seu
locatio facta pro vno nummo nullius momenti est. ꝛ
sic limito illam glo. ꝛ quod leg. ꝛ nō. x. q. iij. relatum.

Ad tertiam an possit in aliud procuratio commu
tari. dicit inno. q posset pactum fieri q pro ea certa
pecunia p̄staret annuatim per. c. relatum proxi. al
le. dummodo fraus excludaī. ar. C. de transac. l. pre
ses. Hosti. ꝫ dicens q in. c. relatum. statutuꝫ fuit ad
tempus ex cā nec ibidem ꝓuentio confirmaī de hoc
dicas vt hodie habeī in. c. exigit. ꝛ. c. felicis. de censi.
lib. vj. Et cōclusio est q potest prelatus recipere pe
cuniam a volentibus pro procurationibus debitis:
non aūt ab inuitis imo prelatus tūc ꝛcurrit penas de

qbus in.d.c.exigit. Itē scias q; cum prelatus visitat per aliū in casibus in qbus a iure ei pmittit̄ non pōt aliquid a visitatis petere sed visitati tenent̄ ꝓcurare visitantē dūtaxat in victualibus.de quo dic vt leg.ꝛ nō.in.c.si eps de offi.ordi.li.vi. Glo.in verbo cō suetudie.fuit.s.expedita in pria glosella.ꝛ dic vt ibi dixi. In eo tn̄ q; glo.dicit archiepm debere visitare cū eps est negligēs.dic melius q; etiā negligētia cessante hoc poterit.vt in.c.i.ꝛ in.c.fi.de cēn.li.vi.ꝛ dic vt ibi ꝛ dicit hic Jnn.q; si cōcurrerēt archieps ꝛ eps p̄ferri dz archiepi.xi.q.iij.qui resistit.ꝛ idē hosti.di cūt tn̄ q; cauere dz ne impediat epm tēporib⁹ cōgruis io.an.remittit ad plene nō.p eū in.d.c.i.i gl.i verbo si cōcurrat.ꝛ dic vt ibi. Extra glo.op.videtur iste tex.inuere q; ꝓcuratio ista erat debita rōne cōsuetu dinis ergo videt̄ q; poterat tolli ꝛria cōsuetudie.ar. c.i.j.de regu.iur.ꝛ in.l.de quibus.ff.de leg. Soluit Jnno.dupliciter pro q; vniuersalis,puicia bene po tuisset hoc ius p̄scribere lz singularis eccla vel dioce sis nō posset q; turpis est pars ꝛc̄.de spon.du.c.fi. hec solutio mihi nō placz q; licitū est cuilibet acquire re liberationē. Itē q; nil offic̄ ecclie dei diuersa cōsue tudo.de conse.di.iij.doctria.scōa solutio que plus placet ino.est q; ꝓcuratio sola cōsuetudie debita ꝛ/ ria cōsuetudine tolli pōt.sed illa de qua in tex.dicit̄ n̄ solū cōsuetudie sed et iure cōi publico debet.vñ ne/ que pacto nec p̄scripta cōsuetudie tolli poterat.j.de cēn.sopite.ꝛ.c.cū venerabilis.ꝛ.c.romana.e.ti.li.vj ꝛ.s.dixi plenius. Ego plus dico q; ꝓcuratio debita rōne visitatiōis dūtaxat est priuilegiata vt cōsuetudi ne nō tollat̄.secus aūt in qualibet alia siue sit debita rōne instituōis cū fundata fuit ecclia siue rōne pacti vel alia cōsimili rōne.vt nō.glo.in.c.accedētes.s.e. sentit glo.in.c.ꝓcuratōes.de cēn.facit iste tex.q; fun dat se sup̄ visitatiōe.rō diuersitatis q; i alijs cessat rō ānexorū ꝛ iuris publici ꝛ alie de qbus.s. Vel pōt in telligi iudicio meo q; iste tex.alleget.cōsuetudinē ec/ clesie metropolitane sup̄ excōicatiōe,pferenda vt.s. dixi nō aūt sup̄ ꝓcuratiōe recipienda als resultaret ex lra ꝓrietas quedā. Itē intellige fm inno.q; iste ar chieps declinabat ad istas ecclesias ex necessitate iu/ ris.s.,p necessitate visitādi.vt crimina corrigeret mo res reformaret nō aūt p̄ro necessitate sui corpis.naz tunc sne nō tenuissent cū non fuisset iudex iuxta nō. in.c.pastoralis.de offi.or.ꝛ dic vt.s.dixi. Expe/ dita nūc materia intrinseca.c.venio ad materiā extrī secam quā subtiliter hic tractat inno.in antiqua.n.de cre.dicebat̄ q; iste archieps ,pcesserat ad sniaz excōi cationis tam auctoritate rescripti apostolici q̄z fz an tiquā consuetudinē ꝛc̄. Ex hac enim lra dicebat inn. notandū q; pōt ordinarius babēs delegatā,pcedere vtraqz auctoritate fic.s.de cor.viti. significauit.ꝛ.j. de p̄ben.nisi essent.ꝛ tūc q̄ simul vtraqz auctorita/ te ,pcedit ad papā non ad patriarchā appellāduz est post q̄z auctoritati metropolitani admixta est auctori tas pape vt maius dignū minus dignuz ad se trahat ficut.j.de cōsec.eccle.vel alta.qō in dubijs.ꝛ de off. dele.si duo.li.vi.ꝛ ex hoc nō.etiam inno.q; qui dua bus auctoritatib⁹ pōt ,pcedere nō cogitur alterā eli gere sed si eligat valet electio ꝛ illa auctoritate vtetur ar.s.de of.dele.significātib⁹. Itē fm eum posset eli gere q; in vna pte cause vteret ptāte ordinaria in alia delegata.s.de arbi.inotuit.melius facit fm hosti.de p̄ben.nisi.vbi dicit q; non valet eo casu appellatio in terposita ad ordinariū in eo q; ,pcedit ptāte delegata valet aūt in eo q; ,pcedit ordiaria.ꝛ si ad papā vt pro ximū ordinariū appellaret̄ remittit ad.c.si duobus. de appel.ꝛ hoc quo ad primā questionē quaz ponit hic inno. Do.an.videt̄ cōfundere primū dictū.dicit enim se nō putare q; simul vtraqz ptāte possit,pcede re qz ptās ordinaria in specie delegata est reuocata ꝛ transfusa in delegataz caret ergo ordiaria i illa quo ad p̄ncipalem,pcessum.ꝛ fic nō cōpatitur se,pcessus ordiarij ꝛ,pcessus delegati si p se ,pcederet de appe. si duob⁹.ꝛ.c.vt nr̄m.ꝛ nō.de cōsti.cum. Ad.fic nec cōpatit̄ in eadē psona qz illā psonam facit iure diuer sorū censeri.ar.eoz que nō.in.c.cū olim.de re iudi. nec obstant fm eum ꝛria iura qz loquūtur in arbitra ria ptāte ꝛ iurisditionali q̄ nō sunt sic ic̄ōpatibiles cū in qb⁹ index ,pcedat vt arbiter.putat tn̄ q; i exequē do posset delegata iuuare ordinariā.ar.s. de rescri. cū cōtigat de of.dele.cū i iure.ꝛ ex hoc dicto destrue retur aliud dictū inno.naz si p̄dicta vera sunt nō pos set eligere alterā ex illis cuz ordinaria esset reuocata quo ad speciē delegatā. Sed certe bis dictis do.an. nō acqescо.ꝛ p̄mo nō rn̄dit ad.c.significauit.de cōr. viti.vbi qs ,pcedit auctoritate delegata ꝛ ordinaria. Ad idē iduco nōbiliter.c.p hoc de here.li.vi.vbi in quisitor heretice prauitatis q bz delegatā vt ibi nōt. io.an.ꝛ ,pbat̄ in.c.ne aliqui eo.ti.li.vi.vbi dicit̄ q; fa' uore fidei nō expirat officiū illud p mortē cōmittētis si enī haberet ordinariā cessante oi fauore nō expira ret vt in.c.ij.de offi.dele.li.vi.,pcedit etiā ep̄o babē/ te ordinariā ꝛ sic nō est idistincte vez q; papa cōmit tendo negociū videat ordinariā ptātez quo ad illud reuocare. Nō obstāt iura allegata p do.an. Jlla.n. notāter limitat inno.i.d.c.cū. Ad.i fi.in vltima sua opi.dicēs q; tūc videt̄ iurisditionē iferiorē reuocare q̄ aliq̄ negociū ex certa scia ad se reuocat.secus āt q̄ ordie iudiciario ,pcedit qō est notādū q̄si tūc co/ gnoscat sicut qlibet ordiarius.p̄o hoc ego notāter adduco.c.dilectus.ij.de p̄bē.vbi dr̄ q; lz papa man det ep̄o vt p̄bēdaz cōferat alicui clerico tn̄ si eps ipse auctoritate ordinaria cōferat alteri valet collatō lz ve niat eps puniēdus qz clusit mādatū apostolicū ꝛ tn̄ certū est q; mandādo sibi vt alicui cōferret faciebat eū delegatū vt dic̄ glo.nō.i.c.cū aliqbus.de rescrip. li.vi.ꝛ nihilomin⁹ remāsit apud eū ptās ordinaria. nisi ergo appareat q; papa voluit reuocare ptātē or/ dinariā dando delegatā remanet ordiaria maxime i eadē psona. Preterea i iferioribus ordinarijs pos/ set in dubio practicari opi.inno. q; p delegationem vni⁹ nō suspēdit̄ iurisditio alteri⁹ qz par in parez ꝛc̄. de elect.inotuit.ad hoc qō nōt inno.vt in.d.c.cum Ad.vbi dicit q; si quis habet plures ordinarios va/ let ,pcessus sup̄ eadez re ab vtroqz diuisim agitatus si n̄ fuit coram scōo exceptū de pēdētia cause coram alio si ergo vnus delegat alteri nō suspēditur per hoc or/ dinaria iurisditio.ad hoc.c.sup̄ questionū.§.si vero duo de offi.dele.vbi patet q; in eadem persona pos/ sunt concurrere due potestates delegate que sunt di uerse nature.ꝛ in predictis omnibus possunt practi cari dicta inno.ꝛ quatenus dicit q; data in eadem p/ sona potestate ordinaria ꝛ delegata principis est ad papam appellandū.ego allego p̄ro hoc casu.d.c.p hoc de here.li.vi.quod enim statuit̄ in duobus ha/ bet locum in eadem psona concurrentibus in ea illo rum duorum qualitatibus.vt nō.in.d.c.cum olim.ꝛ c.ex litteris de proba. Quero predicta procedūt quando quis habet duas iurisdictiones. Sed pone q; non habeat nisi vnaz ꝛ credit habere duas quod facile accidere potest.nam sepe quis credit se habe/ re delegatam ꝛ ordinariam ꝛ non habet nisi alteram exemplum.vt in.c.licet de offi.or.ꝛ in cle.attenden/ tes de sta.mo.ꝛ de reli.do.qz contingit.ꝛ de sup̄.ne go.prela.cle.qz regulares.ꝛ in procedendo eligit il/ lam quam non habet puta delegatam nunquid va/ leat processus ratione ordinarie potestatis quam ba bet. So.dicunt qdaz vt refert inno.q; lz eligat ꝛ pro testet̄ q; tn̄ pape auctoritate vult procedere tn̄ valet

ꝓcessus habitus non obstãte tali errore qꝫ ꝓcedere volebat lꝫ nõ auctoritate ordinaria. ⁊ ita qõ principale est. s. ꝓcessus tꝫ. ar. op. ff. de iniur. eũ qui. §. si iniuria. ⁊. ff. ad. l. aq. sciam. ff. fami. ber. cũ putarẽ. Cum n. iste sit error iuris nõ dꝫ impedire vex ꝓcessuꝫ. ar. viij. di. veritate. ff. de offi. ꝓsi. l. illicitas. §. veritas. quinimo plus credũt isti qꝫ si diceret nolo ꝓcedere auctoritate ordinaria tñ vꝫ ꝓcessus auctoritate ordinaria prędictis rõibus. ⁊ qꝫ ꝓstatio est ꝛria facto. vnde factũ prevalet. ĵ. de ap. sollicitudinẽ in fi. Item qꝫ nemo põt a se abdicare ĩperiũ. ff. de offi. ꝓre. legatus. Alij vo vt ipse inno. refert. dicũt ꝛriũ in duobus casib⁹ ꝓmis. ⁊ allegãt pro se qꝫ qõ potuit noluit ⁊ qõ voluit c̃. de of. dele. cũ sup. ⁊ qꝫ nil sic ꝛriũ ꝛsentiri sicut error. ff. de iurisdi. om. iud. si p errorẽ. ⁊. ff. de arbi. l. sꝫ si in seruũ ⁊ duab⁹ sequẽtib⁹. nec ob. d. l. eũ q de iniurijs. qꝫ hic est ipsa auctoritas qua ꝓcedit ordinaria vel delegata qd principale qua deficiẽte defecit ꝓcessus. nõ aũt est ꝓcipale si erraret in sensu legis seu ĩdulgẽtie vel priuilegij vel hmõi. ff. de re iud. cuz ꝓlatis. ⁊ nõ. ĵ. de priui. ex parte abbatisse. hãc opi. tenere vꝫ inno. ⁊ clarius eligit host. p. d. decre. cũ sup. de of. dele. Jo. an. de materia remittit ad spe. de iur. om. iud. v. vlt. nõ. do. an. vꝫ hãc vltimã opi. seq nihil adducit de nouo sꝫ rsidet ad. l. ij. ff. de iud. vbi valuit ꝓcessus errore iudicis nõ obstãte. dicit. n. qꝫ ibi error nõ nocuit qꝫ iurisditio illa quaz iudex putabat se bre nõ erat differens ab ea quã habebat sed eadem. Ignorabat. n. suã iurisditionẽ, progatã credebat tamen iurisditõez bre. ⁊ dic clarius vt ibi nõ. bar. qꝫ ibi habebat iurisditõem ⁊ sciebat se habere sed ignorabat modũ. secus aũt qñ iudex errat in fundamẽto iurisditionis quia ignorat ea que sunt necessaria ad exercitiũ iurisditõis. puta qꝫ fert sniam ꝑ contumacem ⁊ nõ est certus an ille sit ꝛtumax vel an sit lis ꝛtestata tunc. n. nõ valet snia vt nõ. bar. in. l. multũ. ff. de ꝓdi. ⁊ demon. ⁊. l. si finita. §. iulianus. ff. de dam. infect. ⁊ d. l. ij. facit optime. l. quero. ff. de eo qui pro tu. ne. ge. vbi nõ valet gestũ per tutorẽ si se ignorabat tutorẽ esse. ad idẽ. c. prudentiã de of. dele. ⁊ qõ ibi nõ. docto. vbi pꝫ qꝫ si iudex ignorat suã iurisditionẽ purificatã, ꝓpter impedimẽtũ college ⁊ ꝓcedit non valet, ꝓcessus lꝫ in vtitate sit purificata. ⁊ tꝫ bar. in. d. l. multũ Idem ⁊ fortius dico in casu nostro qꝫ cum iudex nõ intendat procedere potestate ordinaria quã hꝫ sꝫ auctoritate delegata quã non habꝫ non valet ꝓcessus qꝫ errat in eo qꝫ necessario requirit ad exercitium iurisditõis ⁊ validitas cuiusqz actus dependet a potestate ⁊ volũtate ⁊ altero deficiente nil solide explicari potest. vt. d. c. cum super. ⁊. l. multũ interest. C. figs sibi vel alij. ⁊ l. qui alienã. ⁊. l. si is ad quẽ. ff. de acq. her. cũ si. In casu vero nostro in delegata deficiebat potestas. in ordinaria deficiebat voluntas. Et puto qꝫ de hac questione sit melior tex. qui possit allegari ĩ c. ex parte astensis. de concess. preben. cuz ibi nõ. vbi pꝫ qꝫ valens explicare actũ vno modo si eligit alium modũ incõpetentẽ corrupit actus. ⁊ facit. d. l. qui in alienа. ⁊. l. si is ad quem. ⁊. l. is qui putabat. ff. de acquiren. here. Nota tamẽ ⁊ pondera bene dictũ Innoc. prealleg. in eo qꝫ dicit qꝫ si iudex errat in sensu legis vel indulgentie vel priuilegij vel huiusmodi tꝫ actus Ex quo infero qꝫ si iudex ferat sniam fundando se super aliqua lege que non facit qꝫ sententia nõ est nulla ex quo aliter nõ expressit errorẽ ꝑ ius nec ẽt est irritãda si põt alia lege sustineri lꝫ Host. tenuerit ꝛriuz in d. c. ex parte astensis. Sꝫ pro ṕmo ego adduco bo. tex. in. c. ꝓ tuas. ⁊ qõ ibi nõt Jo. an. qui si. sint leg. ⁊ in. l. cũ, ꝓlatis. ſm vnũ intellectũ. ff. de re iudi. ⁊ dicit Inno. in. c. per tuas. ij. de homi. qꝫ non est peccatuz mortale male intelligere canonem vel legem cuz sint de iure positiuo. qõ nõ. vide ad prędictam conclusionem qõ notat spe. in ti. de sen. ꝓla. §. quoniam. vꝫ. quid si dixerit. vbi dixit qꝫ si quis dixit se delegatum vnius cum esset delegatus alterius non tenet sententia sua seu processus facit. l. antepenul. ff. de eo qui ꝓ tu. Sed iuxta prędicta quero pone qꝫ habens potestatem ordinariam ⁊ delegatam procedit simplicit Do. Anto. refert ſ ed. consi. cxxv. aſs. xiij. tenuisse qꝫ non valet processus qꝫ in dubio ex ordinaria potestate procedere videt qꝫ ex quo non exprimit delegataz nisi aliud appareat de of. dele. cum in iure. maxime si exprimit nomen ordinarij. allegat de offi. ordlz in verbo faciẽdũ. ad hoc ꝺ prebẽ. nisi. ⁊ qõ no. gl. in. l. i. ff. de iudi. do. an. putat cõtrariũ qꝫ in dubio elegisse videt ptãtẽ per quã actus valeat allegat. l. neqz ff. de mili. testa. que iudicio meo parũ facit sed lõge melius facit. l. iij. ff. eo. ti. quã forte voluit allegare. ibi enim dicit qꝫ in dubio nõ videt miles in testando elegisse viam per quã possit vnum iudicium infringi Item potius debem⁹ ĩterpretari rem vt valeat quã vt pereat. de ver. sig. abbate. Ego nõ video qualiter posset saltẽ ita indistincte procedere dictũ ſ e. Naz vt. s. dixi babẽs vtrãqz ptãtẽ nõ cõpellit alterã eligere sed vtraqz põt procedere vt hic. ⁊ ĩ. d. c. significauit. ⁊ eo casu quo reuocat ordinaria p delegatam qõ qñ sit. s. dixi. Dico qꝫ nisi exprimat in citatione potestatẽ quã habet nõ tenet citatus cõparere. vt notat inno. in. c. ij. de dila. sed si comparuit dico qꝫ ĩ dubio videt eligere ptãtẽ quã hꝫ. per. d. l. iij. de mi. test. nec ob. qꝫ expressit dignitatẽ ordinariã qꝫ sepe exprimit causa demonstrandi personã. vt in simili dꝫ in. l. iurisgẽtiũ. §. pactoz. ff. de pac. vide in hoc qõ in simili dixi in. c. cetez de iud. Vel dic ⁊ melius qꝫ inspicienda sunt hoc vltio casu acta. ⁊ si in eis apparet qꝫ processit vt ordinarius non valet iudiciuz. vt in simili notat Bar. in. l. vna. C. qui pro sua iurisditõe. in dubio vo valebit. ar. in. l. quotiens de verb. ob. ⁊. c. abbate de verb. sig. Ultimo scias qꝫ Jo. an. hic formiat duas questiões quas ponit glo. in. l. vna. C. qui pro sua iurisditõe. prima est. pone qꝫ alꝫ habenti iurisditionez fit delegatio inutiliter. partes hoc scientes litigant coraz illo nunqd valebit, ꝓcessus. glo. prealle. tꝫ qꝫ sic. ar. l. i. C. de iurisdi. om. iu. ſde. azo. ⁊ Bar. dicũt debere inspici acta. si. n. processit vt delegatus non valet processus. secus vt ordinarius qꝫ tunc censetur, prorogata iurisditio. ⁊ hec opi. plꝫ ⁊ in dubio si non apparet qualiter processit. puto qꝫ valeat processus qꝫ litigando corã cõpetenti iudice videnꝫ prorogasse in risditionem que erat prorogabilis. s. ordinariam nõ autem illã que erat improrogabilis. s. delegatam. ar. in. d. l. iij. ff. de mi. testa. ⁊ hoc casu procedit illa glo. vel quando expresse processit iudex vt ordinarius. Secũda questio est pone qꝫ in principio delegatiõis delegans carebat iurisditõe sꝫ postea est eam adeptꝰ nunquid teneat processus. So. dicit glo. in. d. l. vna. qꝫ delegatio videtur confirmari per superuenientiaz ptãtis. ar. in. l. lꝫ. ff. de iud. tñ a tẽpore superuenientis iurisditõis ⁊ nõ prius. ff. de of. ꝓcõ. l. obseruare. §. vlti. Ja. de are. dicit in. d. l. vna. glo. procedere quando iurisditio delegãtis iam erat radicata. puta qꝫ licꝫ exercitium non haberet iaz tamẽ electus erat. vt ĩ. d. l. obseruare. ad idem. ff. de pig. act. si rem. §. fi. ff. ad trebe. l. sed si ante. si aũt radicata nõ erat tẽpore delegatõis nõ valet delegati, ꝓcessus cum delegatio nulla fuerat sine radice iudicis. qõ de dñio nõ. ff. de rei vẽ. si a ticio. ⁊ cum hac opi. transit hic Jo. and. Aduerte qꝫ banc distinctionem adduco ad questionem notabilem ⁊ quotidianã. Epũs contulit beneficiũ ante lapsum mensis. de quo in cle. i. de cõcess. preb. demũ habens grãm iuxta illã cle. nõ acceptauit beneficium

infra mẽsez nunquid cõualescat dicta collatio cũ infra mensez haberet ordinarius collator manꝰ ligatas. vr̃ p istã distinctionẽ dicẽdũ qꝫ sic.secus vr̃ si contulit bñficium cuiꝰ collatio vel institutio spectat ad iferiorẽ. Iz enim postmodũ ad eũ deuoluatur collatio ñ tñ per hoc recõualescit collatio vel istitutio añ deuolutionez factã. qz primo casu epꝰ bz iurisditionẽ ⁊ potestatẽ i bitu Iz exercitiuz sit sibi interdictũ infra mensez. sed in secundo casu nõ spectabat ad eũ ptãs cõferẽdi nec in bitu nec in actu añ deuolutionẽ factam. de quo tñ satis posset dubitari. Et in primo casu credo qꝫ ipso scõ recõualescat collatio qz nullũ ius supuenit de pñti. sed solũ fuit remotũ obstaculũ. ad hoc adduco notabile dictum bar. in. l. cũ vir prediũ. ff. ō vsucap. vbi querit. cauetur statuto fauore creditorꝝ qꝫ debitor exbanitus vel cõdẽnatus pro debito nullũ ꝯctum possit facere donec soluat. Contingit qꝫ pꝰ ns ꝯrit ⁊ postea soluit an ꝯctus confirmetur. ⁊ tz qꝫ sic siue sua interfit siue non qz nõ superuenit ius sed obstaculũ remouetur. allegat. l. pignori. ff. q ⁊ a q. ⁊ C. ne tu. vel cura. l. nec. puto ẽt in alio casu qꝫ teneat collatio vel conualescat si eps cõtulit sciẽter beneficium qõ cõferre non poterat qz obligatus ẽ ad conferendũ aliud ne ille decipiatur. vt in. c. inter cetera. de prebẽ. ergo statiz qꝫ ad eũ fuit deuolura ptãs cõualidata fuit illa collatio siue instõ cũ nõ requireret alia traditio. ad ℔. l. si rem alienã in fi. de pig. act. ⁊ quod nõ. in simili bar. in. d. l. cuz vir prediuz. ex quo dicit ibi bar. qꝫ si aliquis vendidit ecclesie rẽ alienã ⁊ venditor succedit dño qꝫ statiz trãsit vtile dñiuz in ecclesiaz. rõ qz nõ requirit ibi traditio. l. fi. C. de sacrosã. eccle. ⁊ itererat vẽditoris cõtractũ cõfirmari cũ ipse eẽt obligatus ex ꝯctu suo sed si presupponimus qꝫ collator nõ erat obligatus ad aliud bñficiũ cõferendũ. vr̃puta qz contulit ignorãter vel scienti illud conferri non posse per eũ ⁊ tunc credo qꝫ nõ conualescit collatio ex superuenientia potestatis quia sua non itererat vt valeat. vñ oportet qꝫ interueniat noua collatio. ar. in. d. l. cum vir prediuz. ⁊ quod ibi nõ. bar. ⁊ in regula non firmatur. de regulis iuris li. vi. ⁊ qõ ibi nõ. Di. ⁊ in. l. si seruo. ff. q ⁊ a qui. ⁊. l. i. ff. ō pig. actio. quod puto verum nisi postea fecerit aliquem actum per quem tacite videatur approbasse illã collationem cũ hic non requiraf alia solẽnitas vl̃ traductio Iz sufficit nudus cõsensus. ar. bo. in. c. dilecto ō prebẽ. ⁊ in. c. si tibi absenti. e. ti. li. vi. qõ notat bar. i l. quo. n. ff. rẽ. ra. ba. ⁊ quod legi. ⁊ no. in. c. ex ore. ō priui. ⁊ nõ ℔ singulariter qõ nemo discutit nec vnqꝫ ita illate examinaui sicut nũc ⁊ ꝑm hoc puto limitanda ea que nõ. do. de rota. deci. cccvij. in antiquis. ⁊ pro hoc vltimo mẽbro facit qõ nõt bal. i. d. l. vna. C. qui pro sua iurisditione. Et quo ad ꝓncipale quesitum de quo. s. vide per bal. i. d. l. i. C. vbi de cri. agi. oportet vbi etiam de materia habeẽ bona glo. ⁊ per bal. i. d. l. vna. ⁊ spe. i ti. ō dele. §. excipi põt. v. quid si cõmittens. Sed breuiter concludendo dico sic qꝫ aut ante superueniẽtiaz iurisditionis in delegante delegatus exercuit aliquẽ actũ de substantialibus iudicij. ⁊ tunc dico qꝫ qꝫtuncũ qz superueniat iurisditio ñ potest cõualidari ꝓcessus qz cum fuerit ꝓsus nullus ex defectu substãtialiũ non põt postmodũ cõualidari. ad hoc. c. dudũ de elec. ⁊. c. i. de lit. cõte. li. vi. ⁊. l. momẽtanee. C. qui legi. pso. voluit i simili inno. in. c. prudentiam de offi. dele. ⁊ ibi aliꝙ tenigi. firmat ℔ bal. in. d. l. vnica ⁊ spe. in loco ꝑal. nec valebit reliquus ꝓcessus cũ deficiat in fundamẽto. d. l. momentanee. ⁊. d. c. dudum. aut nil de substantialibus fuit actum tẽpore superueniẽne iurisditiõis ⁊ sic solũ queritur an firmeẽ delegatio. ⁊ cõiter teneẽ illa opi. Ja. de are. suprascripta. vt habeẽ per bal. in. d. l. i. C. vbi de cri. agi. oportet. vbi p alia verba dicit qꝫ aut supuenit iurisditio ex cã de preterito ⁊ cõfirmaf. d. l. ob seruare in fi. Aut ex cã de presenti post delegationẽ orta ⁊ secus. vt in. d. l. si a ticio. vbi dicit qꝫ si emi fundum ab eo qui nõ erat dñs Iz postea efficiaf dñs nõ ꝑ hoc ipso facto in me transit dñium. de hoc tñ an ⁊ qñ ꝯctus a principio nullus conualideẽ iure supueniente dic vt plenius nõt bar. in. d. l. cũ vir ꝑdiũ. hoc tñ vltimũ mẽbrum limito nisi post iurisditionẽ de nouo supuenientẽ delegans fecerit aliquẽ actuz ꝑ quẽ videatur approbare primã delegationẽ cum sufficiat solus consensus. ad ℔. l. si filiusfamilias. ff. ad mace. ⁊ cle. i. de ꝓcu. Quod tñ supradictũ est de electo delegante ante cõfirmationẽ non bene ꝓcedit de iur̃ canonico in dignitatibus ecclesiasticis ꝑ. c. auaricie. de elec. li. vi. qz qualitercũ qꝫ se ingerit ante cõfirmationẽ priuatur ipso facto iure qõ ꝑus habebat. vt ibi ⁊ ℔. idẽ sentit Jo. an. in addi. spe. loco preal.

s Diligenti. Casus. Qui alieno nomine possidet ñ prescribit nec ẽt is qui ꝓprio nisi bẽat bonã fidẽ ⁊ iustũ titulũ. ita sũmat Jo. an. ⁊ satis cõuenit lr̃e quo ad cort cẽ. Sed ad intellectũ add̃e si presumptio ẽ ꝯ eũ hoc dico qz titulus nõ requirit i prescriptione quadragenaria ꝯ eccl̃iam nisi cũ ius cõe vel presumptio ẽ ꝯ ꝑscribentẽ. vt in. c. i. j. e. ti. li. vi. diuidetur. nam primo iducit vnã rõnẽ ꝯ archiepm. ⁊ secũdo reprobat excusationẽ ipsius ꝑ locum a diuisione. secunda ibi nos igitur. Casus lr̃alis. Archiepiscopus pisanus fecit sibi prestari iuramentũ fidelitatis noie suo ⁊ ecclesie pisane a marchione masse iudice calaritano ꝓ ipso iudicatu cũ tñ iudicatus ille prineat ad romanã eccl̃iã. Papa hoc itelligens mandauit archiepiscopo pisano vt illũ absolueret ab illo iuramento nisi aliud postea exiberet ecclesie romane: eo nõ obstãte archieps receptis lr̃is domini pape misit nũcios suos ad eũ vt super hoc se excusaret scribẽs eidẽ qꝫ postqꝫ fuit in archiepm assũptus iuramentum illud recepit ab illo iudice ꝓ ecclesia romana: ⁊ hoc idem fecit anteceſſor ipsius. papa audita respõsiõe archiepi ⁊ alijs q̃ nũcij proponere voluerũt rescripsit eidẽ archiepo i hũc modũ dicẽs qꝫ iudicatus calaritanus ad ius ⁊ ꝓprietatẽ romane ecclesie ptinet sicut tota sardinia nullo mediãte: vñ ñ licuit ei ꝓ se vel ecclesia sua predictuz exigere iuramentũ: ⁊ intellectis que nũcius ipius ꝓposuit corã papa nõ intellexit ipsum vel ecclesiã suã aliquo iure iuuari cũ auctoritatẽ apostolice se. super hoc nõ ostẽdat per quã iuramentũ illud aliquãdo fu exactũ nec prescriptione aliqua muniatur imo ꝑm cõfessionem archiepi non ecclesia pisana vel ipse archieps fuit in quasi possessione exigendi huiusmõi iuramẽtum qõ ab ipis iudicibus pro se. apo. cõfiteẽ fuisse receptuz ꝑ quod cõstat qꝫ ecclesia romana semꝑ fuit in quasi possessione qz ministerio illius ⁊ anteceſſorꝝ suorum pro romana eccl̃a exactũ fuit ⁊ ꝑstitum huiusmodi iuramẽtuz. ille enim possidet cuius nomĩe possidetur Si vero dicat archieps qꝫ noie suo ⁊ nõ noie romane ecclesie iuramẽtũ fuit exactũ: possit ei iferri qꝫ ipe violauit iuramẽtum prestitũ pro cõseruando iure ⁊ honore romane ecclesie. vnde licite retineẽ nõ possz cum in prescriptiõe rex ecclesiasticaꝝ bona fides ⁊ iustus titulus exigant. ⁊ si prescriptio locũ possit habere nõ tñ possit cẽtenariam ꝑscriptionẽ ꝓbare que sola currit ꝯ romanã ecclesiam. Ber. Nõ primo qꝫ tota sardinia ptinet ad eccl̃iam romanã nullo mediãte ⁊ sic habet ecclia romana iura imperij ibidez sicut habet in toto ptimonio eccl̃ie. vt in. c. ꝓ venerabilez qui fi. sint legi. ⁊ habuit papa illam insulã sardinie ex donatione Cõstãtini ⁊ aliorũ impatorũ vna cũ alijs

prouincijs. vt in. c. tibi dño. ⁊ in. c. ego Ludouicus. xrij. di. xcvi. constantinus. ⁊ de sicilia qualiter p̄tinet ad eccl̄iam romanā. vide in. c. mandata de p̄sump. ⁊ melius in de. pastoralis. de re iudi. ⁊. c. ad apostoli/ce. eo. ti. li. vi. de roma vide in. c. fundamēta. de elec. li. vi. Nō scdo q̄ valet ar. de toto ad partē. habēs enim ius in toto fundat intentionez in qualibet eius parte ⁊ est ar. ſm Hosti. q̄ comites ⁊ dñi tempora/les fundāt intētionē suaz de iure cōi quo ad res sitas infra limites sue terre. de quo vide q̄ nō. Jo. an. in c. fi. de offi. archi. q̄ intelligo respectu iurisditionis nō aūt respectu ꝓprietatis rerū ⁊ bonorū infra limi tes existentiū sicut de imperatore respectu tot⁹ orbis nō. in. l. bene a zenone. C. de quad. p̄script. Et idē dico in papa quo ad p̄monitū eccl̄ie. fundat. n. intē/tum suū quo ad iura imperialia nō aūt in ꝓprietate bo norum. ar. in. d. c. p venerabilē. ⁊ in. l. traditio. ff. de acqui. re. do. ⁊. c. nup. ō dote post diuor. resti. Et ar guit ꝫ papa de toto ad partē ꝫ modo. ducatus cala/ritanus est i sardinia sed tota sardinia p̄tinet ad eccle siam romanā imediate ergo ⁊ ducatus calaritanus. simile de re i. do. cū venerabilis. Nō tertio ibi ad ius ⁊ ꝓprietatē. q̄ dñium rei feudalis est penes dñz feudi. ⁊ intelligit Jnno. in dño directo. vtile enim est penes vasallū ſm eum. ad q̄ allegat Hosti. d. c. nu per. illud. c. solū. ꝓbat q̄ cōcedēs feudū dicit dñs ⁊ hoc clarissimū sed difficultas stat i videndo quale ius habeat vasallus. Jnno. enim vt hic vides dicit q̄ vti/le dñium. q̄ nō. sed nihil allegat. ego allego tibi tex. in. c. i. i qui. cau. feu. amit. col. x. vbi dicitur q̄ ꝓprie tas remanet apud dñm vsufructus vero transit i va/sallum. sed bal. ibi dicit q̄ vsufructus ponitur ibi ꝑ vtili dominio quod dicit ibi notandū ⁊ alibi post gl. assumit disputationem sup hoc. s. in. c. i. de capi. cor. colla. x. ⁊ tandē dicit pro firma conclusione tenēduz q̄ vtile dominium cōpetit vasallo. q̄ probat ex eo. quia sibi datur vendicatio facit q̄ le. ⁊ nō. in. l. i. ff. si ager. vecti. ⁊ per inno. in. c. ceterum. de iudi. Nō ibi ſm cōfessionē tuā ⁊c. q̄ ꝓfessio solius ꝑlati nocet eccl̄esie. cōcor. c. ij. de capel. mo. sed i cōtrariuz facit q̄ le. ⁊ nō. in. c. ij. de testi. li. vi. ⁊ in. c. de cōstantino/politana. xxij. di. vbi patz q̄ in eccl̄esia collegiata cō fessio solius ꝑlati nō obest. credo hunc tex. ꝓcede re cū p̄sumptio seu ius cōe ē ꝫ eccl̄esiā vt ꝫ erat. nā tota sardinia p̄tinebat ad papam vt i tex. alias secus vt in cōtrarijs. ⁊ nō hanc limitationem ad illa iura.

Nō ibi i quasi possessionē. q̄ est dare quasi pos/sessionē iuris exigēdi iuramēta fidelitatis. ⁊ sic possz quis petere restitutionē si vasallus denegaret tale iu ramentū fidelitatis exhibere. Et nota q̄ iura incor/poralia quasi possidentur et ideo quasi q̄ vere non possidentur cum tangi non possunt. instituti. de reb⁹ corporalibus ⁊ incorporalibus. ⁊. l. i. in princip. ff. de acqui. pos. Nō q̄ detinēs noīe alieno nō dicit possidere sed nūdū p̄bere ministeriū. is aūt possi/det ⁊ ꝑ q̄ñs p̄scribit cuius noīe possidet. vt ꝫ ⁊ in c. cuz veniſſet. de resti. spo. ⁊ nota q̄ ēt incorporalia p̄t quis ꝑ aliū possidere. Nō ibi q̄ ꝓtra iuramē tū ⁊c. ⁊ tene mēti q̄ tenet quis restituere q̄ cōtra iu ramētū propriuz acquisiuit q̄ nō. ꝫ hosti. allegans c. ad audientiā. q̄ me. cā. idē dicit de alijs cū pecca/to acquisitis. j. de iude. cū sit. Ego pro ꝫ vltimo alle go ⁊ remitto ad melius ⁊ plenius nō. in. c. ex trāsmis sa de deci. ⁊. xiij. q. v. in sū ma. ⁊. i. q. i. cito turpē. et c. nō est putanda. ⁊ per Jo. an. in regula q̄ semel. li. vi. in mercuria. Sed ex primo dicto nota q̄ iuramē tum nō impedit validitatē actus lz attētans sit periurus de quo ꝑ inno. ⁊ alios i. c. dilecto de prebē. ⁊ ꝑ Jo. an. i. d. regula qui semel. Nō vltimo q̄ i reb⁹ feu dalibus currit p̄scriptio ēt ꝫ dñm. vñ pōt etiā ter/tius p̄scribere directū dominiū q̄ erat penes dñm vtili remanēte penes vasallū. vide quod dixi. s. c. ad audiētiā. Jtē nō q̄ cōtra eccl̄esiā romanaz potest p̄scribi i rebus ciuitatibus ⁊ regnis ad eā pertinē tibus pleno iure sed requirit p̄scriptio non minor cētenaria. vide q̄ dixi. s. e. cū nob. Op. ꝫ si tex. in eo q̄ dicit q̄ posito q̄ hoc casu locū habuisset p̄e scriptio tamē cētenaria p̄scriptio q̄ sola currit con/tra eccl̄esiā romanā probari nō poterit. Et sic vī q̄ lex seu canon requirēs hanc p̄scriptionē fit ipositā verbis ⁊ nō rebus ꝫ. c. cōmissa de elec. lib. vi. Item tex. in. c. cū dilecta de cōfir. vti. inuit eā posse ꝓbari. ad idē q̄ plene dixi. s. e. cū nobis. Sol. dicit io. an. q̄ papa hic pōderat factū spāle quo ad hūc casū ⁊ nō ius. quasi dicat q̄ de iure hīī possibilis ē, ꝓbatio. sed papa credebat ꝫ q̄ nō possedisset archiep̄s pisanus tanto tpe vt posset ꝓbari p̄scriptio cētenaria. vtꝫ hosti. papa nō. hic, ꝓbationē testiū ꝑ quos nō credit hoc posse probari alʒ tñ probari posset ꝑ īstrumen ta de fidelitatibus facta ꝑ ducentos ānos ⁊ pl⁹. pri/ma salutio mihi plus placet cū archiep̄s nō allegasſz hic probationē testiū. ⁊ vide quod dixi in. d. c. cū no bis. Ex predictis ⁊ ex tex. nō. q̄ eccl̄esia inferior pōt p̄scribere iura ⁊ bona ad papā spectātia supre ma tñ prās p̄scribi nō potest. vt dixi in. d. c. cuz no bis. Venio ad glo. i verbo bona fide. qz alie sunt faciles que multa facit. p̄mo enim formal duas qōes ⁊ soluit. secūdo vnā oppositionē ⁊ nō respōdet. ter/tio iterū formal duas qōnes ⁊ nō soluit. quarto op/ponit ⁊ soluit. quinto ponit duas qōnes ⁊ soluit.

Primo igit querit an semp fit ſm canonē neces saria bona fides. ⁊ respōdet q̄ sic siue agatur de iure spūali siue ciuili. j. c. fi. Aduerte tñ q̄ vbicūq̄z p̄re/scriptio causatur ex possessione p̄scribentis cōiter tenetur vt necessario requiratur bona fides. vt. s. c. vigilanti. ⁊. c. fi. j. eo. ⁊ huic iuri canonico stādū ē bo die ēt i foro ciuili rōne peccati. vt nōt bar. in. l. primi/legia. C. de sacrosan. eccle. ⁊ glo. in regula possessor li. vi. Qñq̄z procedit p̄scriptio sine possessiōe p̄scri/bentis vt in actionib⁹ ⁊ similib⁹ ⁊ tūc Bar. i. l. seq̄ §. fi viā. ff. de vsuca. dixit q̄ nō requirit ibi bona fi/des qz p̄scriptio causat ex negligētia nō petentis. Ego hunc articulū plene examinabo. j. c. fi. Se/cūdo gl. querit qñ p̄scribēs dī eē in bona " fide re spondet q̄ cū credit tradētē eē dñz vel bre ius distra bēdi lz erret in facto. ego generaliter dico q̄ bonefi/dei ē cū nō habet noticiā rei aliene sicut ille dicit ma/lefidei q ꝫ noticiā rei aliene. vt in. c. si virgo. xxxiij. q. ij. ita ꝑ cōtrariū dī bonefidei qui possidet cogita/tione dñi. ita vt nō erret in iure qz error iuris nō ex/cusat in p̄scriptione. vt. l. nūquaz. ff. de vsuca. ⁊. c. dudū. de deci. nō. glo. in. c. aplice. de dona. Ter/tio querit an bona fides [b] p̄sumat. Glo. rīdet q̄ sic qz p̄sumit ignorātia nisi probet scia. Idē nō. in c. sanctor, s. eo. Excipit glo. quattuor casus. primus si facta fuit denunciatio acquirenti q̄ res esset alteri us. C. ō rei. ven. si fundu. secundus si rē acquisiuit cōtra ius. l. quēadmodū. C. de agri. ⁊ censi. li. xi. ter tius si emit a procuratore meo ꝑ collusionez. quart⁹ si emit a prodigo vel luxurioso cui bonis interdictuz ē cū sciret illū, primus cōsūpturū pecuniā. iura allegā tur in glo. Examinemus nunc regulaz ⁊ casus ex ceptos. dicit enim p̄mo gl. q̄ regulariter bona fides p̄sumit glo. in. c. dilectio. xvi. q. iij. dicit q̄ parti q̄ allegat titulū ⁊ bonaz fidē si nō pōt ꝓbare pmitten/dum ē iurare q̄ bona fide possederit rē illā ⁊ iusto ti tulo eā acquisierit. gl. in. §. alie. insti. de actio. ⁊ in. l. pe. C. de euic. simpliciter dicunt qz bona fides p̄/sumit. Aduerte aut querit in rebus corporalibus aut incorporalibus. primo casu dicit Bar. in. l. cel/

a Quis dicat hēre bonam fi/dem. vide Jnno. i re pe. c. fi. j. e. in. xl. col. vſ. quis aūt dicat hēre ⁊ de qōne hic posita vide ꝑ pe. de ancha. i. c. i. i. viij. col. de p̄e scrip. li. vi. ⁊ ꝑ do. an. in. c. peruenit in. xiiij. col. de cēſi.

b Vn p̄sumat bona fides. ⁊ de ꝫ vide ꝑ Oldra. i cōſi. ccl/iij. ⁊ plē ꝑ Jmol. i. c. fi. i. v. col. j. e. et qua/liter ꝓbet bōa vī ma la fides ꝑ Pe. ō an. in. c. i. i. pe. col. de p̄e scrip. li. vi. ⁊ imol. i re pe. c. fi. in viij. col. v. redeo ad gl. j. eo. ti. Et de hoc q̄ hic dicit do. an. vid̄ ꝑ bal. late i. §. f. iste i pe. col. in/ſti. de act. ⁊ de qōne hic posita vide i ter/minis per bal. i. l. i. in ātepe. col. C. ō fui. ⁊ qō notat bar. in. l. i. §. ꝫ iterdi cto. ff. de iti. actuq̄z p̄i. ⁊ in. l. i. §. aristo. ff. de aqua quo. ⁊ esti. ⁊ qō nō. in no. ⁊ gl. in c. bone de postu. p̄e. Et ō isto articlo an ⁊ qñ p̄sumat bona fides vide elegantissi me ꝑ āge. in. l. cū qui §. i publi/cia. ff. ō pu blicia. qui

habuit dicta sua ꝑ maiõi pte a bar.i.l.ij. §.si a pupillo i fi.ff. ꝑemp.z i l.q rome. §.duo fratres i sua repe.ff. de ver.ob.et vide tex. fin.ſz bal. ibi i.c.i.§. si duo, de pa.te.bar. in.l.cũ ite/ ſtate que ẽ l.ſi. ff. pro ẽp.z bar. i l.ij.ff.de re ſtitu. mili. bal.i.l. iuſticia i vlt. col. C. de rei ven.z i c.i.§. ſiqs p.xxx. ſi ō ſcu.ſuc.ꝓ. tex.eſt fin. quẽ põdc rat ibi bar als bal. in l.ſi.in fin. ff. pro ſuo bar.in.l.q fundũ.§.q ꝑcurator in vltimis verbis .ff. ꝑemp. et videas do. bar.i.l in ter oĉs .§. recte.ff. de fur. Ex q bus oĩbus ſuribus ſu ꝓdictis reperies plures varias z ſinglares doctrinas in hac materia que ꝑ/ dicta oĩa allegãdo z in voce legendo ꝑ ſecutus oꝛ dinate ſuit i hac decretali .d. me⁹ frãciſ. de aretio. a Poſſidẽs ſine vicio ꝑſumitur male fidei. niſi poſſederit ſpatio. xx. añno. hoc dcm bart. quẽ ſequit̃ b panoꝛ. ſequit etiã Bo. an. i

ſius.ff.de vſuca.q aut preceſſit titulus ẽt errore iuſto z ꝑſumit̃ bona fides. vt in.d.l.pe.C.de euic. fac̃ l.igit̃.§.põt.ff.de libe.cã. Idẽ dicit de quolibet poſſidẽte niſi ali⁹ poſſeſſoꝛ antiqoꝛ appareat. ille.n.põt bene facer̃ illã allegationẽ qõ tuũ ñ erat debebas ſcire ad aliũ ꝓtinere. l.ſi.C. vñ vi. quo ad aliũ licite z bona fide ꝑſumit̃ ꝓtiner̃ niſi ius cõe ſibi ꝯdicat. facit. e. ti.c.i.li.vi. ſm eũ. z cũ eo tranſit do. an. hic. Sed ego allego i materia duo dicta multũ notabilia quorum vnũ ẽ bar. z aliud inno. bar. n. in. l. ſi. i ſi. C. vñ vi. videtur dictũ ſuũ ꝑcedẽs limitare vt mala fides poſſet allegari ꝑ antiquioꝛẽ poſſeſſoꝛẽ. ſ. infra. xxx.ª annos ſed poſtea nõ ꝑ tex. illius. l. ſi. Nã ꝑſumptio malefidei ꝯ ingrediẽtẽ poſſeſſionẽ ſine titulo tollit̃ ꝑ curſũ. xxx. an. z ex tũc preſumit̃ illuz retrofuiſſe bonefidei qõ eſt ſingulare dictuz z ſemꝑ mẽti tenẽdũ ad cuius cõfirmationẽ z ampliationẽ allego ſingulare dictuz Inno. in. c. ij. de in ite. reſti. vbi dicit eſſe notãdũ qꝛ ſz quilibet ꝑſumat̃ eſſe bonus niſi ꝓbet̃ malus. de ꝑſump. c. ſi. ſ. de ſcru. in oꝛ. faci. c. vno. nõ tñ ſic eſt in bona fide qꝛ oꝛ ad h̃ vt preſumatur bõa fides q ꝓbeat iuſtũ titulũ vel q probabilibus rõnibus queſierit poſſeſſionẽ. ff. de libe. cau. l. igit̃. §. ij. z. l. liberis. §. fi. z q longo tꝑe fuerit in poſſeſſione. l. poſſideri. §. ſi ſeruus. ff. de acqui. poſ. z qõ dicat̃ longuz tẽpus arbitrio boni iudicis relinquit̃. ff. õ iure deli. l. i. Hinc dicit q ſi alius quã capitulũ maioris eccleſie ſit in poſſeſſione eligendi z petit cõfirmari ſuã electionẽ ſuccũbit in petitiõe ſua qꝛ nõ preſumitur bõa fide eẽ in hac poſſeſſione qꝛ cõtra ius. z ẽ idẽ in conſimilibus. Aduertẽdũ tamẽ q inno. vꝛ ſe reſtringere ad caſuz cũ poſſeſſio ẽ cõtra ius. ſz eniz bar. ſimpliciter dixit̃ q poſſidẽs ꝯ ius nõ preſumit̃ bone fidei.

Inno. limitat niſi ſit poſſeſſio longi temporis vt̃ pluribus rõnibus fuerit acquiſita. ꝓ h̃ adduco tex. c. cum eccleſia ſutrina de cã poſ. z ꝓprie. z. c. ad decimas. de reſti. ſpo. li. vi. in vbo aliquãdiu. Ex quo infero ad dictũ bar. nãſi poſſidẽs lõgo tẽpore iure reſiſtente preſumitur bonefidei fortius oꝛ preſumi bona fides ex diuturnitate tꝑis cõtra antiquioꝛẽ poſſeſſorem cũ hoc vltimũ cõſiſtat in facto z probabiliter ignorari põt. precedens vero cõſiſtit i iure cui⁹ ignorantia de facili nõ preſumitur. ꝓ hoc regula ignorantia z regula preſumitur. de re. iur. li. vi. Nũquid aũt antiquioꝛi poſſeſſoꝛi ſit prodituz aliquod remedium contra ſecundũ poſſeſſoꝛẽ. dic q ſic ẽt ſi preſumatur bona fide poſſidere. põt enim iploꝛare iudicis officium vel intentare cõditionẽ. l. ſi coloni. C. de agri. z cenſi. li. xi. ita notanter voluit inno. i. c. ſepe ꝓpe finẽ. de reſti. ſpo. qõ dicit notãdũ ꝓ poſſeſſoꝛibus ꝓprib⁹ eccleſiaꝝ qui amittũt eaꝝ poſſeſſionez nec ꝑñt probare ſuã canonicã inſtõnẽ. fiet. n. eis reſtitutio probata antiquioꝛi poſſeſſione lz nõ probent ſpoliatõez. d. l. ſi coloni. z. iij. q. i. reintegrãda. z idez voluit bar. in. d. l. ſi coloni. reſtringit tamẽ h̃ ꝯ malefidei poſſeſſoꝛẽ. ſed gl. in. l. inciuilẽ. C. de fur. vꝛ ſentire ſimpliciter cũ inno. ſed bar. ibi remittit ad nõ. ꝓ eũ in. l. ſi. eo. ti. ibi. n. z in. l. rem que. ff. õ acqui. poſ. diſtinguit q aut ſecũdus babuit ab auctoꝛe vitioſo z poteſt agi cõtra eũ vt ſic mala fides auctoris iſtum aliqualiter afficiat. ar. in auẽ. malefidei. C. de ꝑſcrip. lõ. tem. Idem z fortius qñ iſte ſcõus eſt i mala fide z ſic itelligit. d. l. ſi coloni. ſecus dicit vbi ſcõus eſt in bona fide z babuit ab auctoꝛe nõ vitioſo. tũc. n. tenet q primus nõ agit ꝯ ſcõm ꝓ. l. ſiue aũt. §. ſi duobus. ff. de pub. vbi dicit̃ q ſi duo emerũt rem a diuerſis quos putabãt dños z cuiqz tradita fuit ſuo tempoꝛ poſſeſſio potioꝛ nũc eſt poſſeſſoꝛ z non ille qui ꝓ/ poſſeſſionem habuerit. Sed mihi plus placet dictũ Inno. z glo. in. d. l. inciuilem. z ꝓ. l. ſi coloni. que loquitur indiſtincte. z ar. eoꝝ q nõ. in. d. c. reintegranda. z ꝓ inno. in. c. poſt electionẽ. õ cõceſ. ꝑben. in ſi. Et ad. l. ſi duobus rñdeo q loquit̃ cuz liquet de defectu ꝓprietatis vtriuſqz ideo in pari cã potioꝛ ẽ cõditio poſſidẽtis vt in regula in pari cauſa li. vi. ſz nos loquimur qñ ſimpliciter quis fũdat ſe ſup poſſeſſione quaz dicit ſe habuiſſe z ſine iuſta cauſa ꝓdidiſſe z ante oĩa petit illam ſibi reſtitui ꝓ officium iudicis vel ꝓ cõditionem. l. ſi coloni. vel. c. reintegrãda. ſm vnã opi. z vide que dixi in. d. c. ſepe. z. c. cũ ad ſedem. eo. ti. z h̃ nõbis. Venio ad ſcõm mẽbrũ ꝓncipale an ſ. in rebus incoꝛporalibus ꝑſumat̃ quis bonefidei. de boc ꝓ glo. z bar. in. l. i. §. ij. ff. de iti. actuq ꝑua. ꝓ Ei. z alios in. l. i. C. de ſerui. cõis opi. eſt q aut agit̃ de ꝑſcribẽda ſeruitute aut libertate. ꝓmo caſu nõ ꝑſumitur bona fides qꝛ quelibet res preſumit̃ libera z ſic eſt preſumptio cõtra poſſidẽtez. ar. in. l. ſi. C. vn de vi. dicunt tñ Ei. z bar. q ad preſumẽdaz bonam fidem nõ exigit̃ vt ꝓbetur titulus qꝛ ĩ iſtis incoꝛporalibus nõ eſt neceſſe vt ꝓbetur titulus. vt in. l. ſi qs diuturno. ff. ſi ſerui. ven. ſed ſatis eſt aliquid probare ꝓpter quod ipſe motus ſit ad credendum ſeruitutem ſibi competete. allegat. l. i. §. ſed z ſic. ff. de aqua quoti. z eſti. z ſufficit ſm Bar. ꝓbare q õ boc erat fama in vicinia. facit qõ nõ. in. c. inquiſitioni. de ſen. excom. z. l. ij. C. ſi ſer. vel li. ad decu. aſpi. li. xi. Idez ſi erant ibi ſigna vie vel alia veriſimilia q̃ pñt animũ adducere ad credulitatẽ iſtã. Ego dico bãc opi. limitãdã vt precedẽtẽ. ſ. cũ poſſeſſio ẽ recẽs ſed ſi ꝑ longa tꝑa poſſederit ꝑſumit̃ bona fides. ar. c. i. e. ti. lib. vi. nã ſi poſſeſſio bita iure reſiſtente ꝑſumit̃ iuſta ex diuturnitate tꝑis. vt. ſ. dixi ſm inno. fortius ꝑſumẽda ẽ iuſta in caſu nr̃o. hoc probo ꝓ. c. cũ eccl̃a ſutrina de cã poſ. z proprie. nã ibi loquit̃ de poſſeſſione incoꝛporaliuz z de acquirẽda q̃dã ſuitute i iure eligendi ꝯ canonicos eccleſie cathedralis iure etiã reſiſtente z tamẽ fuit opus ꝓbare bonã fidẽ. boc ẽt ſentit h̃ inno. dicens q propter ꝑſũptionẽ q̃ ẽ ꝯ preſcribentez ſeruitutẽ ſufficit allegare titulũ ſed nõ eſt neceſſe probare ſed ſufficit q per longũ tꝑs. ſ. p. x. an. inter pñtes. z. xx. iter abñtes z ꝯ eccleſiã ꝓ. xl. ãnos fuit vſus ſeruitute illa dño ſciente z nõ cõtradicente preſumit̃ enĩ debitũ boc ius ſeu ſuitus ex ea cã que pretenditur ꝑceſſiſſe. ff. de vſu. cũ de in rẽ verſo. z. ff. de aqua plu. arcẽ. l. i. §. vlti. Aduerte tñ qꝛ iure nr̃o non ſufficit bona fides ſed requirit̃ titulus cũ ius cõmune vel preſumptio ẽ ꝯ preſcribẽtẽ. vt in. c. i. eo. ti. li. vi. ſed intelligo boc procedere i ꝑſumptiõe vrgenti nõ aũt in qualibet preſumptiõe. vtputa qꝛ eps exigit grauamina ſeruilia a ſubditis. ꝑſumitur enĩ q ti/more ſubditi ꝑſtiterint. vt nõ. h̃ inno. z io. an. in. d. c. i. z probat̃. x. q. iij. qꝛ cognouimus. z. i. q. i. null⁹. vꝛ ſi charitatiue qs fuit receptus lõgo tꝑe ad domum amici. iuxta nõ. in. c. cũ eccleſia ſutrina de cã poſ. z ꝓ prie. Sec⁹ aũt qñ ꝓcurrit modica ꝑſũptio vtputa qꝛ res ꝑſumitur libera. h̃ eniz faciliter tollit̃ ex alijs cõiecturis vel ex curſu longi temporis. ar. i. d. l. cũ de i rẽ vſo. z in. d. l. ſiqs diuturno. z h̃ bñ nõbis ꝓ intellectu illius. c. i. Secundo caſu ꝓncipali cũ agitur õ ꝑſcribẽda libtate cõiter tenet̃ q ꝑſumat̃ bona fides qꝛ bz fũdamẽtũ ꝑſũptiõis iuris, ꝓ ſe. debuit enĩ credere rẽ talẽ eẽ qualis naturaliter eẽ dz. vt nõt Ei. in i. d. l. i. poteſt tñ ex aduerſo ꝓbari mala fides vel ex fama vel qꝛ dixit extra iudiciũ vel qd ſimile. vt notat bar. in. l. celſus. ff. de vſuc. nã bõa fides z mala cũ cõſiſtant in aĩo ñ pñt ꝓbari niſi ꝓ ꝓiecturas. vt i. c. ij. õ remũ. li. vi. z. l. dolũ. C. de dolo. Expedita regula venio ad caſus exceptos z primo glo. excipit caſum cũ interuenit denunciatio. l. ſi fundum. C. de rei ven. dic q aut interuenit denũciatio ab initio ꝯcus. vt qꝛ

c. ſepe in ſi. vij. col. õ reſti. ſpolia. de quo vide oĩno ꝓ imol. i repe. c. ſi. in vi. col. j. e. ti. Et vide de articulo hic poſito ꝓ gl. z do. an. latiſſime i repe. c. puenit õ cẽſi. i. xiij. col. cũ duabus ſeq. vbi iter als ponit duas elegantes limitatiões ad iſtã materiã que ſũt valde vtiles in practica iõ oĩno vide.

a Et vi3 ibi p imol. ⁊ in rep. c. cuz cõtingat in xrtij. car. in i. col. illius car. de iure iur. vbi ponit an ille ꝑcius factus cũ illo q ſta tiz erat con ſũptur⁹ firmetur iura/mẽto.

b An ⁊ qñ mala fides auctoris noceat ſucceſſori i ꝓſcriptione ⁊ vi3 glo. in. c. de quarta. ſ. c. ⁊ de hoc late p roma. poſt glo. i. l. pompo. §. ſi qs adminiculo. ff. ꝺ ac qui. poſ. vbi ponit quã plures limitatiões ad d. auc. male fidei poſſeſſor. C. de ꝓſcrip. lon. tẽ poſ. ⁊ vide tex. i. §. diutina iſti. ꝺ vſuca. ⁊ de ħ p pe. de an. in c. i. i pe. col. vſ. quo etiã malafi. de ꝓſcrip. li. vi. ⁊ vide imo. in rep. c ſi. circa pn. §. e. ti. i. ij. col. ⁊ late do. an. i. c. cura. i. ij. colũ. de iurꝑa. Qñ ãt fiat acceſſio tẽpozũ i ꝓſcriptiõe cõplẽda diſtigue vt p bar. oio i. ꝺ. l. põp. §. ſi. qui inter alia ſingulariter diẽ q poſſeſſio iniuſta auctoris violenti utigit cũ poſſeſſione ſucceſſoris ad cauſãdã ipi ſucceſſori ꝓſcriptionez. xxx. an. lz ipſe auctoz ꝓſcribere nõ potuiſſet q dicit ꝓcedere de iure ciuili ſec⁹ aũt dicit ꝺ iure dum quis vellet rem emere fuit ſibi denũciatum q nõ erat vendentis ſed alterius. ⁊ ex hac denũciatiõe conſtituitur in mala fide ſic loquit. ꝺ. l. ſi funduz. aut denũciatio fuit facta ex poſtfacto ⁊ tũc ſecus niſi fiat in defectuz, put habeꝯ in. l. vt ꝓfectius. C. de ãna. excep. ⁊ xvi. q. iij. §. poteſt. vide in hoc qꝺ dixi in. c. nihil. ⁊. c. ſanctoz. ſ. e. ⁊ i. c. grauis. de reſti. ſpo. Se cũdus caſus ſi res fuit acqſita cõtra ius. pro hoc regula qui cõtra iura mercatur. de re. iur. li. vi. hoc verum niſi lõgo tpe poſſediſſet. vt. ſ. dixi. Ex quo infertur q emẽs rem eccleſie nõ ſeruata iuris ſolẽnitate ꝓſumitur in mala fide. ad hoc qꝺ le. ⁊ nõ. in. c. ij. de re. eccle. nõ alie. li. vi. ⁊ vide qꝺ dixi. ſ. e. de quarta. Itẽ ſcias q in vſucapione ſeu in ꝓſcriptione iuris error nocet. vt. l. nunqz. ff. de vſuca. ſed in acqſitione fructuũ nõ nocet. vt in. l. ſed ⁊ ſi. §. ſcire. ff. de peti. here. nõ. di. in regula poſſeſſoz. de re. iur. li. vi. ⁊ glo. in l. ſi fur. ff. de vſucapi. dicit tñ bar. in. ꝺ. §. ſcire. q iſte qui allegat iuris errorem dz hoc ꝓbare q ſciẽtia regulariter preſumit. vt in. l. leges. C. de legi. qꝺ eſt nota tandũ. facit qꝺ le. ⁊ nõ. in. l. late culpe. ff. de vb. ſig. ⁊ bar. in. l. qꝺ nerua. ff. depoſi. boc tñ ſubtiliter limitat ibi bar. qñ quis poſſidet iure reſiſtente vt q aliquid ꝓhibet vel precipit fieri. tunc. n. preſumit quis i mala fide. ⁊ ſic intelligit. ꝺ. l. quẽadmodũ. de agri. ⁊ cẽſi. ⁊ regulam ꝯ iura. ſed qñ poſſidet quis iure non aſſiſtente. vt puta vt teſtamẽtuz fiat coram ſeptẽ teſtibus alias nõ valeat. ⁊ tũc nõ preſumitur bonefidei in. ꝺ. §. ſcire. Ego dubito an ħ reſtrictio ſit vera ſi enim ex eo ſolo q poſſidet ſeruitutẽ preſumitur malefidei q res preſumit libera vt voluit ipſemet bar. i. ꝺ. l. i. fortius debet preſumi malefidei ſi poſſidet iure ſibi nõ aſſiſtente. Preterea quis preſumit ſcire iura. vt in iuribus pal. ergo preſumit ſcire q ſibi ius nõ aſſiſtit nec ob. tex. i. §. ſcire. q nõ dicit q talis nõ preſumatur malefidei ſed ſolũ dicit q ille qui errat in iure nõ eſt predo q dolo caret ⁊ ſic ꝓſupponit errorẽ qui ñ eſt ꝓſumendus niſi ꝓbetur ex cõiecturis q ignorãtia iuris nõ ꝓſumitur. vt in regula ignorantia. de re. iur. li. vi. ⁊. l. regula. ff. de iuris ⁊ fac igno. videt autẽ coniectura ꝓbabilis ſi erat poſſeſſor ſimplex ꝑſona vel mulier. ar. in. l. cũ de indebito. ff. de ꝓba. vel error iuris erat ꝓbabilis. vt in. l. regula allegata. ⁊. c. cũ dilectus. de cõſue. nõ. Jo. an. in. c. i. de priuile. li. vi. facit qꝺ nõ. inno. in. c. ꝑ tuas. ij. ꝺ ſimo. Et ſi queras quare in vſucapione nocet iuris error ⁊ nõ in acquiſitione fructuũ. ñdet bar. in. ꝺ. l. ſcire. q in vſucapione requirit verus titulus vel iuſtus error. vt i. ꝺ. l. celſus. de vſuca. ſed error iuris non eſt iuſtus. ergo ad vſucapionẽ nõ ſufficiunt ſed quo ad acqſitionem fructuũ nõ requiritur titulus ſed ſufficit q abſit mala fides que abeſt vbi eſt iuris error. vt in. ꝺ. §. ſcire. ⁊ intellige de acquiſitione fructuũ fienda vt a bonefidei poſſeſſore. talis. n. errans equiparat in hoc bonefidei poſſeſſori. ſecus aũt ſi ageretur de vſucapiẽdis fructibus qz tũc exiguñ neceſſaria ad vſucapionem iuxta nõ. in. l. ſequitur. §. fructus. ff. de vſuca. i l. ex diuerſo. ff. de rei ven. ⁊ in. ꝺ. §. ſcire. Tertius caſus exceptus cũ quis emit a ꝓcuratore ꝑ colluſionem ⁊ ħ caſus eſt clarus. nam colluſio tetigit malam fidem. ꝯ. de collu. ꝑ totuz. Quartus caſus ſi emit a ꝓdigo vel luxurioſo[a] ⁊c. Cõclude i ħ latius ⁊ melius poſt bar. in. l. ſiquis cũ ſciret. ff. pro emp. q aut quis emit ab eo cui bonis fuerit interdictũ ⁊ nõ valz ꝯctus nec tranſferꝯ vſucaptendi conditio vt in. l. qui fundum. §. qui ſciens. ff. pro emp. Aut emit ab eo cui nõ erat bonis interdictũ ⁊ tunc aut ſciebat eũ cõſumpturũ ſed ignorabat in quem vſum. ⁊ valet ⁊ poteſt vſucapere qz eſt bonefidei. vt. ꝺ. l. ſiquis cuz ſciret. aut ſciebat q in aliquem malum vſum volebat expendere ꝓcium ⁊ nõ valet. in. ꝺ. l. ſiquis in fi. meri me ſi ille erat minoz. vt. l. ſi vero non remunerãdi. §. ſi adoleſcens luxurioſus. ff. man. Ex ꝓdictis decidit queſtio de eo qui emit ab exiſtente in ludo. ⁊ cõcludo q aut vendidit colluſori ⁊ non valet ꝯctus nec tenetur victo vẽditor de euictione cũ ſimul delinquant vt in. l. ſi. §. i. ff. quarũ re. ac. nõ da. ⁊ per ꝓñs cũ ſit ei in mala fide ⁊ ꝯctus ſit a iure ꝓhibitus non poterit ꝓſcribere. aut vẽdidit alteri ⁊ valet ꝯctus. l. ſi. ff. de alea. ⁊ eſt ratio qz is qui ſoluit ludenti ſoluit nõ oio conſumpturo. qz forte põt vincere ꝑm bar. i ꝺ. l. ſiquis. qꝺ nõ. ⁊ ꝑ cõſequens ſi res erat aliena ⁊ bona fide quis emit poterit ꝓſcribere. Secũdo glo. ꝓncipaliter op. ꝯ tex. ⁊ ꝯ ꝓnne dicta in eo q in ꝓſcriptione requirit bona fides de. l. ⁊ generalr. ff. de noxa. vbi dicit q ſi egi actione noxali ꝯ te nomĩe alieni ſerui qui bona fide tibi ſeruiebat tuq; mihi illum tradidiſti ꝓ noxa poſſum ego illum ſeruũ vſucapere lz ſciã q alien⁹ ſit. Ad idẽ oppõit de. c. placuit vt qcũq; xvi. q. iij. vbi loca cõuerſa ad fidẽ ꝑz diſpoſitionẽ. c. i. ſ. e. qs ſciẽter ꝓſcribit. glo. ñ ſoluit ſz dic ad. l. generalr. q qz diſs tñbaꝯ ad eſtiationẽ dãni vt ad dãdũ ſeruũ, ꝓ noxa videor ab eo habeꝯ cãm ſi id a poſſeſſore bone fidei cõſecutus ſũ. poterit enĩ diſs vendicare offerendo eſtimationẽ litis qꝺ cũ nõ fecerit vr cõſenſiſſe vt ſeruus datus eẽt ꝓ noxa. ar. in. l. alienatiõis vbum. ff. de v. ſig. ad. c. placuit. dic vt dictuz fuit i. ꝺ. c. i. Tertio ꝓncipaliter gl. querit an mala fides tradẽtis noceat accipienti[b] cũ bona fide gl. ꝑmo dicit q nõ. p. l. an vitiũ. ff. de diuer. ⁊ temp. pre. in cõtrariũ adducit auc. male fidei. C. de ꝓſcrip. xxx. an. gl. ñdet diſtinguẽdo q in preſcriptiõe longi tpis. vt. x. vel. xx. ãnoz̃ noceat mala fides tradẽtis. vt in. ꝺ. auc. ſed in preſcriptiõe lõgiſſimi tpis. vt xxx. vel. xl. ãnoz̃ ſecus vt in. ꝺ. l. an vitiũ. Dic lan⁹ q quedã ſũt vitia realia quedã ꝑſonalia. realia ſunt que ipſã rẽ comitantur vt ſi res eſt furtiua vel violẽter poſſeſſa ⁊ ħ vitiũ trãſit i poſſeſſorẽ ſucceſſoreꝫ ẽt de iure ciuili quo ad ꝓſcriptionem longi tpis. i. x. vel xx. ãnoz̃ vt iſti. de vſuca. §. furtiue cũ ſe. ⁊. l. vitia. ⁊ ibi bo. gl. C. de acq poſ. ſed in preſcriptiõe. xxx. vel xl. annoz̃ ſubdiſtiguẽdũ ẽ q aut loquimur i ſucceſſore ſingulari ⁊ de iure ciuili iſte preſcribit. vt nõ. in ꝺ. §. furtiue. ꝑ. l. oẽs. ⁊. l. ſicut. C. de preſcrip. xxx. vl xl. an. ẽt ſi ſucceſſor ſit malefidei vt ibi. ſecus i ſucceſſore vniuerſali vt in herede qz cẽſetur eadẽ ꝑſona cũ defuncto. vt in auc. de iureiuran. a moriẽte pre. propter mẽſurã. col. v. vñ ſicut ipſe defũctus nõ potuiſſet ꝓſcribere ita nec eius heres. l. cũ heres. ff. de diuer. ⁊ tẽp. preſcri. ſed de iure canonico ẽ dubiuz. de quo vide quod dixi i. c. de quarta. ſ. eo. ⁊ dic vt ibi. Si ãt loquimur de vitijs ꝑſonalib⁹. vt ẽ mala fides poſſidẽtis de iure ciuili diſtingue vt ħ in gl. ⁊ plen⁹ vt nõ. in. ꝺ. l. vitia. ⁊. ꝺ. auc. malefidei. de iure canonico vide quod dixi in. ꝺ. c. de quarta. Sed circa predicta mouet do. An. dubium quotidianuz pone q ſumus in caſu in quo de iure ciuili procedit preſcriptio cũ mala fide quo caſu certum eſt q illo iure mala fides defuncti nõ nocet heredi cum nec ꝓpria nocet nunquid de iure canonico poterit heres cũ bona fide a ſe preſcriptionẽ incohare. dubiũ facit qz de iure canonico defunctus non poterat ꝓſcribere propter malam fidem ergo nec heres cum cẽſeatur eadẽ perſona cũ defuncto. vt in. ꝺ. l. cũ heres. Cõtrarium concludit ħ do. an. q licet mala fides auctoris in ali quo caſu noceat ſucceſſori vbi exigit bona fides tamen ħ mala fides eſt ficta ſucceſſoris non vera vnde non apparet ratio quare nõ preſcribebat. ex quo vere non eſt in mala fide niſi dicatur ꝑm eũ q aliter cõſcientia[c] defuncti exonerari nõ poſſit a peccato ⁊ be cãonico q bri nõ qa ẽ pul. limitatõ ad. ꝺ. l. põp. §. ſi. Sz, p ħ di cto allego optimã in §. pe. i vſi. cõtinuare xvi. qꝺ. iij. itẽ multas limitatões ad. ꝺ. auc. malefidei. vi3 late p ange. i. ꝺ. auc. malefidei p bar to. i. ꝺ. auc. põp. §. cuz qs. ff. ꝺ ac qui. poſ. et p bal. in. l. ancille. C. de fur. Et adde q lz malafides auctoris noceat ſucceſſoi quo ad ꝓſcribẽ dũ ditium non nocet tamẽ quo ad hypothecariam vel ius pignoris ita elegãt firmat io. an. i add. ſpe. i ti. de preſcri. §. ſi. in vlt. addi. magna. et ang. in. ꝺ. auc. malefidei pro quo facit tex. in. l. ſi pupillozũ §. ſi preto2 ff. de re. co rum.

c Sda lafides ꝑ deceſſoris nocet eius heredi bonefi. poſſeſſori eo pre textu quia tenetur ad exoneranꝺũ aiaz ꝺ functi quã alr exonerare ñ põt Et vide ro. in. l. põ po. i. §. cuz qs admiſ niculo i. ij. colũ. de acquir. poſſ. vbi refert hãc doctri nã do. an. ⁊ idẽ dicit

imo. i rep. c.fi.i.iij.co lū.j.e.ti.et hoc limita verū i suc cessiõe vni uersali q̄ cāt totum ius suuz a defuncto. nā sec⁹ cēt si cāret iusſuū abalio quā a defū cto ita sin gularit̄ di cit do. an. in.c.cura i iij.col.ō iu repa. z cū eo q̄ dicit hic do.an. cōcordare vt ēt bal. i auc. ad ff. C. de vsur. quē refert z sequitur imol. in re pe.c.fin. in rlvij. col. j.co.ti. Sz p̄dictū tenet bal.i .l. nihil.C. pro her. z bar. i.l. cū hēs i p̄n .ff. de diuer. z tē po. p̄scrip. qui silr se quūtur di. i.d.regula possessor. Et q vellet tenere istā facilit responderet ad rōnē.do. an. hic vz q̄ ñ oz impediri effect⁹ p̄scriptiōis ex eo q̄ heres teneat defunctuz exonerare q̄ prescriptio hz vi solutiōis vt ē tex. in l.si pupil. ff.ō admi. tu. z in.l.si vnus.§. si ūt.ff.de in iur. mō certū ē q̄ solutio libe rasset aiaz defūcti ergo cē. z ita rndebat do. me⁹ frā cis. de are tio legēdo hāc decre talē i voce

res teneatur exonerare ꝓscientiā defuncti de sepul. c.fi. z aliter exonerare nō potest nisi rem restituat q̄ p̄ hoc q̄ō acquisiuit nō purgatur peccatū defuncti. z ad hoc dic reducenduz. q̄ō nō. Oldra. suo cōsi. xci. z sic dicit intelligēdū q̄ō nō. di. in regula possessor. li. vi. vbi dicit q̄ de rigore heres non prescribit sed de equitate canōica secus vt patet ex predictis. Ex hoc vltimo videt sentire q̄ etiā de equitate canonica heres nō prescribit cū teneatur ad exonerādum aiam defuncti. z sic videt recedere a p̄mo dicto. Ego vero simpliciter puto etiam cessante illa rōne de exonerandā aīa defuncti q̄ heres vtroqz iure nō poterit p̄scribere eo casu quo defunctus nō poterat q̄ cū succedat in ius defuncti. z omne ius suū causat a defuncto censet eodez iure cū illo. d.l.cū heres. nec habemus ꝓpriū de iure canonico. vt plene dixi in.d.c.de quarta. Ex quo infero q̄ sicut defunctus malefidei nullo tēpore potuisset p̄scribere. j.c.fi. nec suus heres poterit. d.l.cū heres. q̄ō bene notandū est. Quarto p̄n cipaliter glo. querit an errās in iure dicat bonefidei. z p̄mo dicit q̄ sic p.c.cura. de iurepa. ff. de peti. here. l.sed z si. §. scire. dicit tñ q̄. c.cura. loquit in alio casu. secus dicit in vsucapiōe. in de hoc dic vt melius dixi ō. in secundo casu excepto. ad. c.cura. dic vt ibi nota.

Quinto querit an habens ꝓsciam dubiaz prescribit tanqz bonefidei possessor. glo. cōcludit q̄ sic p.l. qui scit. §. bonefidei possessor. ff. de vsuca. Post. dic illud vex ſm leges. secus ſm canones. j.c.pe. z vlt. z sequendū q̄ō anime est vtilius. j. de spon. iuuenis. de hoc latius dicet. j.c.fi. Venio ad glo. vltimā q̄ primo ex tex. colligit q̄ bona fides nō sufficit sine iusto titulo in p̄scriptiōe rez ecclesiarū. cōtra hoc glo. op. dupliciter. Primo de multis iuribus que solū requrunt cursum. xl. ann. vt in.c. de quarta. z. c. illud cuz ſi. ō. eo. Scōo de repugnantia quadā que oritur ex requisitiōe tituli. nam ex titulo itercedēte possessiōe acquirit dñium. vt in. l. traditiōib⁹. C. ō pac. z in spūalibus ex solo titulo trāsfert dñium. vt in. c. fi tibi abbati. de p̄bē. li. vi. ergo frustra exigit prescriptio. q̄ q̄ō meū est ex vna cā ex alia meū fieri nō pōt vt in. c. iter dilectos de fi. instru. So. capiēdo mētem glo. in prescriptiōe non requirit titulus p quem transferat dominiuz sed titulus putatiuus qui. s. putat legitimus lz ex aliqua cā occulta dñium non transferat. vt puta emi ab eo quē putabā dñm vel habui vēditionez episcopi z putabā capitulū cōsensisse vel quid simile. z de tali titulo loquit ħ. z exigit ħ titulus ad purgādū vitium malefidei p̄sumptū ex iuris resistentia ꝑ possessorē. z p hoc remanet solutū scēm ꝓpium. Ad primuz vero de. c. de quarta. z similib⁹ glo. multum instat sed in effectu cōcludit q̄ aut ius cōe resistit potē tie habēdi z possidendi z tūc nō ꝓcedit prescriptio. rō q̄ sine possessiōe prescriptio nō ꝓcedit sed p̄scribens est incapax possidēdi z habēdi ergo z c̄. de quo dic plenius. vt dixi. ō. c. cām. Aut ius disponit soluz respectu iuris ꝓprietatis nec r̄fistit facultati possidē di z tunc requirit titulus putatiuus qui cām dederit prescribēdi. vt in. c. i. eo. ti. li. vi. Idez si presumptio est ꝑ possidentē. vt in. d. c. i. z dixi. ō. pleni⁹. z hoc vltimo casu pōt intelligi tex. iste. erat. n. p̄sumptio contra archiepm pisanū ex eo q̄ nomie romane ecclesie fuerat sepe illud iuramētuz fidelitatis exactū. Item pōt dici iudicio meo q̄ ius cōe r̄fistebat archiepo q̄ in iure disponitur q̄ tota sardinia ptinet ad ecclesiam romanaz. vt in. c. ego ludouicus. lxiij. di. z. c. cōstantinus. xcvi. di. ergo necessarius erat titulus. z in his duobus casib⁹ saluat q̄ō hic in fine dicit. sed vbi ius nihil disponit nec fortis p̄sumptio est ꝑ possidētē sufficit ꝑ ecclesiam prescriptio. xl. ānoz cū bona fide z ħ casu ꝓcedit. c. illud cū similibus z hodie babet clari

us in. d. c. i. li. vi. Si aūt eccl̄ia p̄scribit ꝑ priuatū vel priuatus ꝑ priuatū an z q̄n requiratur titulus. dic vt dixi in. d. c. de quarta. Sed iuxta p̄dicta quero an indistincte requirat titulus iure cōi resistēte. So. gl. in. d. c. i. eo. ti. li. vi. mirabiliter limitare voluit istum tex. dicens q̄ aut ius cōe est ꝑ prescribentē z cū boc fundat intentionem agentis z tunc requiritur titulus secus si est contra prescribentem sed non fundat intentionem agentis. Ex quo infert q̄ si vna ecclesia petit decimas ab alia eccl̄ia quas possidet i tertia parochia q̄ sufficiat tūc p̄scribēti bona fides q̄ lz ius cōe faciat ꝑ prescribētem nō tñ facit pro petēte. z sic forte ſm glo. istaz posset intelligi decre. ad aures eo. ti. Sed ꝑ hoc dictum facit dictū do. An. q̄ ꝑ prescribentē p̄sumitur ex quo ius cōe est ꝑ eum nisi dicatur ſm eum q̄ p̄sumit in q̄ztū possidet ꝑ eum cuius intentio fundat a iure. secus si ꝑ aliuz. z sic nō firmat i hoc articulo pedes. Ego dico q̄ lz tex. in. d. c. i. faciat in p̄n. in ar. pro glo. illa in eo q̄ loquit illi cuius intētio erat fundata de iure cōi tñ tex. in medio z in fine loqtur generaliter dicēs q̄ vbi ius cōe est ꝓpium prescribenti vel est p̄sumptio ꝑ ipm bona fides non sufficit sed est necessarius titulus. Ad idem. c. ad decimas de resti. spo. li. vi. vbi p̄sumitur iniusta possessio illi⁹ qui in aliena parochia decimas ꝓcepit nec in rōne decidendi pōderat q̄ parochia esset agentis sed solum q̄ est aliena a possidēte lz glo. ibi z male senserit. vñ Jo. an. in addi. Spe. in ti. de resti. spo. sup rubrica videt illam glo. reuocasse dicens nō referr an sit ius cōe pro agente sed satis est q̄ sit ꝓtra possidentez. p quo facit q̄ō le. z nō. maxime p inno. in. c. cōstitutus de fi. p̄by. z in. c. i. de offi. vi. z vide q̄ō in materia dixi in. c. in lr̄is. ō rest. spo. Preterea si sola p̄sumptō sufficit vt exigat titulus. vt in. d. c. i. fortius debet exigi cū ius cōe est ꝓtra possidentē lz nō fundet intētionem agentis. Item titulus exigit iure cōi resistente q̄ est p̄sumptio malefidei. cū presumat scire iura. ħ ratio militat lz non fundet intētionem alterius. z bāc partez puto veriorē z ħ de iure canonico. Sed an ō iure ciuili exigatur titulus in p̄scriptiōe. xxx. vel. xl. ānoruz cū bona fide si ius cōe resistit p̄scribēti tex. i l. siquis emptiōis. C. de p̄scrip. xxx. vel. xl. anno. loquens de ista prescriptiōe nō aperit sed cessante titulo requirit cursum lōgissimi tēporis nec bar. ibi aperit. Ego puto q̄ sic. tū arg. eorū que le. z nō. i. l. quē admodū. C. ō agri. z cēsi. li. xi. tū q̄ ius cānonicū exigit titulū boc casu. ꝓpter p̄sūptā malaz fidē. ergo cū agat de peccato excludēdo standū ē iuri canōico. vt nō. i regula possessor li. vi. z i. l. priuilegia. C. de sacro san. ec. z lz tex. i. d. c. i. loqt̄ i p̄scribente rē ecclesiastica tñ i ħ eadē est rō i alijs reb⁹. ex quo ius cōe resistit prescribēti q̄ in vtroqz casu presumit mala fides. vt in. d. l. quēadmodum in fi. nec ob. si dicat q̄ tex. ibi loquat de p̄scriptione lōgissimi tēporis. secus ergo in p̄scriptione longi tēporis vt ibi nō. in glo. q̄ dico q̄ ideo reseruat ibi tex. prescriptionē longissimi temporis q̄ de iure ciuili currit p̄scriptio tanti tēporis etiam cū mala fide. sed cū de iure canonico cui hodie standū est talis p̄scriptio nō currat secus est dicēdū.

Ultimo querit ħ q̄ztō tempore p̄scribatur i reb⁹ p̄timonialibus clericorū. Do. an. satis impertinenter format ħ istā qōnē. Ego eā attigi in. c. de quarta ō. e. vbi melius cadebat. z cōcludit ħ q̄ spatio cōi. s. x. annorū iter p̄ntes z. xx. iter abp̄ntes intercedēte tñ titulo z. xxx. annorū sine titulo. z dic in effectu q̄ sic prescribit ꝑ priuatū ita z cōtra clericū q̄ nō reperit in ħ priuilegiatus. ħ tz gl. in. c. possessiōes. xvi. q. iij. sentit gl. nō. in. c. q̄z quā. de cēsi. li. vi. que dicit nō ee vniuersaliter verū vt clericus gaudeat in rebus pro prijs priuilegio ecclesiarū. z idē archi. ibi allegat glo.

a Quantū tps requratur i prescriptiōe rerū p̄timonialiū clericorū. de hoc satis late viō p imol. in re pe. c. fi. j. eo. i pe. z vlr. colū. z vide pro. i. l. vsucapionē. ff. de vsucap. vbi pōit an quo ad prescriptionē bona clericorum gaudeāt eo. priuilegio quo res ecclesie z facit mētionē de doctrina ħ tradita per do. an. z eaz sequit dicēs ita cōiter teneri.

a Ad idē facit casus quē pōit gl. iij.i cle.fi.ō ꝓcu.facit ꝙ dicit gl.i .c. si tributum xi.q.i.ꝛ viō do.an. in .c. cū tpe i fi.ō arbi.vbi dic̄ ꝙ clericꝰ de bōis pīmonialibꝰ pōt cōpromittere auctoritate ꝓpria ꝙ tri ñ posset de rebꝰ eccle sie vt notat host.ꝛ doc. i.c.pucit eo. ti.Ad idem vide tex.fm vnā lec. gl. i.c.nouū genus de decimis.vbi i solutiōe decīa rū ñ gaudēt eo.pīlegio quo eccl̄ie. Et hāc doctrinā d.an. hic vz ꝙ bona pīmōialia clericoꝝ nō gaudeāt eo.pīlegio quo res ecclesiarū nisi i casibꝰ i iur̄ exp̄ssis ēt sequit.d.abb. i.c.eccl̄ia scē marie ō consti.ꝛ i.c.si.in pe.col.ō vi. ꝛ ho.cle.sed ꝑ hanc doctrinā vī tenere gl.red dēdo rōnez i.c.ex lr̄is ō pig.vide gl. i.c.fil̄r.xvi. q.i.ꝛ hoc dicit do.an.in c.i.i fi.de cōsue.ꝛ ꝓ hac ꝑte adducit gl.i.l.munerū.§. pfonorū i v̄.ponti fex.ff ō mu. ꝛ ho.ꝛ ter. i auc̄.itē nulla cōitas de epis.ꝛ cleri. tex.i.c. clericus laicū ō rebꝰ suis vl̄ eccl̄esie ō foro cōp. tex. i cle.pīri de censi.ꝛ in.c. eccl̄esiarum seruos .xij. q.ij.ꝛ ō isto articu. vide in.d.c.possessiones.ꝛ hoc puto verissimū qz iura canonica exigūt ꝑscriptionē.xl.an.solū cū prescribit ꝫ eccl̄esiā ita loquit̄.c.de quarta.ꝛ.c. illud cū similibꝰ ē.e.ti.ita ēt loquit̄ auc̄.quas actiones.C.de sacrosā. eccl. Jn alijs aūt stabimus ciuili legi.ar.i.c.i.de nouo.nū.pīuilegia enī nō debēt extēdi ad psonas in eis nō cōprehēsas.vt in.c.sane.de pīuile.ꝛ.vij.q.i. petisti. Nō obstat si dicat̄ ꝙ bona clericoꝝ gaudēt eodē pīuilegio cū rebꝰ eccl̄esiarū.vt nō.gl.i.c.ex litteris de pig.facit tex.in.c.similiter.xvi.q.i. qz illud nullibi vniuersaliter probat̄ sed in quibusdā casibꝰ iure expressis dūtaxat.ꝛ vide ꝫ quod nō.spe.in ti.ō in inte.rest.§. qualiter.v̄.sed nūquid.vbi dicit ꝙ clericus maior nō pōt petere restōnē in integrū si i rebus ꝓprijs fuit lesus secus si in rebus eccl̄esie.ꝛ ad iura que dicūt clericos gaudere eodē pīlegio in rebus ꝓprijs quo in rebus eccl̄esie.rñdet ꝙ loquunt̄ quo ad defensionē.allegat.xij.q.ij.eccl̄esiarū seruos ꝛ banc opi.dicit tenere vin. Ad idē gl.nō.in cle.vna de in inte.resti.in verbo eccl̄esiarū.que dicit ꝙ si nō eccl̄esia sed solū psone clericoꝝ lederentur ex lapsu tpis nō cōpetit restitutio. Ad idē allego dcm̄ gof.in c.pe.de iudi.vbi tz ꝙ in cā eccl̄ie sicut in cā fiscali nō perit triēnio instātia.secus dicit i cā pīmoniali ipiꝰ clerici qz hoc nō reperit̄ iure cautū. Jdē sentiūt pe. ꝛ abb.i simili in.c.cū sit generale.de fo.cōpe.vbi dicunt ꝙ ꝫ raptores bonorū eccl̄esie pōt cōuenirī corā iudice eccl̄esiastico vt ibi secus in raptoribꝰ bonorum patrimonialiū ipsoꝝ clericoꝝ qz pīuilegium nō debet extēdi.vt i.d.c.petisti.satis placet mihi rō Quid āt i dicto principali.dic vt dixi in.d.c. cum sit ꝛ.c.ceterū.de iudi.ꝫ ēt ꝙ nō gaudeāt clerici eodem pīuilegio in rebus ꝓprijs quo i rebus eccl̄esie nisi in casibꝰ iure exp̄ssis tz ꝫ do.an.nā multa fm eū hn̄t pīuilegia eccl̄esie bona que nō putat bn̄e bona clericoꝝ.nā bona eccl̄iarū nō pōt alienari absq; solēnitate de qua.xij.q.ij.fine exceptione.secus vī in rebꝰ clericoꝝ qz hoc nō reperit̄ iure expressū.ꝛ idē in similibus.cōcludit ergo ꝙ nisi sit iure exp̄ssū vel subsit oīno eadē rō nō gaudebūt bona clericoꝝ eodem pīuilegio cū rebus eccl̄iarū.in ꝫ tñ fuit fibūpsi do. an.ꝫrius.nā ꝫriū tenuit in.c.pe.de iudi.ꝛ in .c.i .de cōsue.sed ibi nō discussit ita materiā sed trāsiuit cōiter cū.d.gl.ego semꝑ tenui qō.s.dixi ꝛ vide qō scripsi i.d.c.ex litteris.de pig.ꝛ i.c. eccl̄ia scē marie ō cōsti.vbi aliquid de materia tetigi.

c **Um olim.** Casus.Abbas i cā pellis ꝓscribere pōt iura episcopalia obtinet tñ in bis solis que prescripsit boc dicit quo ad titulū. diuidit̄ in tres ptes.i ꝑma ponit petitionē actoris ꝛ iꝑius iura.in secūda ponit iura ipsius abbatis.ibi ad eligendā.in tertia diffinit ibi qz predictus. Casus lr̄alis Ep̄s lucanus i presentia do.pape litigabat cū abbate ꝛ monachis sc̄i saluatoris de ficheto sup plebe falamansane ꝛ capellis ptinētibus ad dictā plebē: petens in eis institutionē ꝛ alia ad ius ep̄ale ptinentia: ad ꝓbādā intētionē suā ꝑmo allegabat ius cōe eiusꝰ auctoritate dicebat oia spūalia in ꝑdictis locis i eiꝰ dioces̄i cōstitutis ad ipm tāquā ad diocesanū ep̄z ꝓ tinere. Jnsuper allegabat quoddā arburiū a pistori ensi ep̄o archipresbytero ꝛ primicerio lucāis super boc promulgatū.ex parte abbatis exhibitū fuit qō/dā pīuilegiuz greg.septimi qō vī precessisse dictuz arbitriū ꝓ qō monasterū plebes ꝛ capelle videbantur libertati donate ꝛ alia ꝑuilegia roma. pontificis: post dictū arbitriū obtēta q libertatē sibi concedere videbant̄:induxit isup testes ad ꝓbandū ꝑscriptionez. Do.pa.examinato negocio qz cōstitit ei ꝙ abbas sufficienter ostendit monasteriū super īstitutionibus ꝛ quibusdā alijs articulis tā in plebe q̄ꝫ in capellis lr̄ia ꝑscriptiōe mūitū:absoluit abbatē ab ipetitiōe epi sup iā dictis articulis:ꝛ sup alijs oibꝰ q̄ ad ius ep̄ale ptinere noscūtur fm tenorē arbitrij eūdez abbatē quo ad plebē ꝛ capellas cōdēnauit. Ber.

Nō ꝑmo ꝙ de subiectiōe ꝫ agit̄ nō ꝫ subiectum sz ꝫ eū q subiectiōez possidet.agit̄.n.bic ñ ꝫ plebanū sz ꝫ abbatem de quo dic vt.s. dixi in.c.auditis.

Nō secūdo ꝙ plebs habet q̄ꝫz capellas adiacētes.ꝛ dic adiacentes scilicet per annexionem vel subiectionē fm io.an.vel dic ꝛ melius qz erant infra plebanatū.quandoq; enim ꝓpter diffusam paro chiam plebis constituūtur ibidē capelle.vt in.c. ad audientiam.de eccle.edi.nō. Jo.an.in addi.sup rubrica.de deci.illud aūt certum est ꝙ de iure cōmuni plebs nō fundat intētionē suaz super subiectione capellarū.vt in.d.c.ad audiētiaz.ꝛ nō.in.c.dilectus.de capel.mo. Nō tertio ꝙ ep̄s de iure cōmūi ē superior in oībus spūalibus exercendis infra diocesim facit.c.cū venerabilis.de reli.domi.ꝛ.c.oēs basilice xvi.q.vij.ꝛ.x.q.i.placuit. Nō quarto ꝙ ep̄s dicitur diocesanus in tota diocesi ꝛ nō alius.facit.c. cuz ep̄s.de offi.ordi.li.vi.vide ad hoc glo.i.in fi.in cle.i. de vita ꝛ bone.cle.ꝛ in cle.i.de iurepa.in v̄bo diocesanis. Ex quib⁹ collige ꝙ ꝓprie ep̄s dicit̄ diocesanus ꝛ nō alius ꝫ de iure spāli habeat ordinariū i loco. Jdeo in materia noua appellatiōe diocesani ītelligetur de solo ep̄o ꝛ nō de alio ordinario.secus vbi materia subiecta pariter est apta cōcernere ep̄m vel aliuz ordinariū.sic ītellige ꝛ salua io.an.in.c. ioānes de testa.ordinarij v̄o appellatiōe cōprehendit̄ nedū ep̄s sed ꝛ quilibet alius habēs ordinariaz ptātez in loco.vide ad hoc vltra glosas ꝑdictas bo.ex.iuncta glo.in.c.ordinarij.de offi.ordi.li.vi.ꝛ ꝫ nō .ꝛ ꝓbantur ista ex etymologia ꝛ allusiōe vocabuli.ordinarius.n.dicit̄ q ꝫz ordinariam iurisditionē.ꝛ hoc cōuenit cuilibet habēti ordinariā iurisditionē. diocesanus dicit̄ qui preest diocesi qō cōuenit soli ep̄o.vt in.d.c. cū ep̄s.ꝛ.c.oēs basilice ꝑal. Nō quinto ibi archipresbytero ꝛ primicerio lucanis ꝛc. iūcta suprascriptione ꝙ in ꝑsonā clerici pōt fieri cōpromissum ō iuribus iꝑius eccl̄ie.papa enim cōpromissum istud approbat in fine qō satis pōderat ꝫ Jo.an. remittens ad notata ꝓ se in.c.cū inter.de re iudi.ꝛ ad spe.de arbi.§.sequit̄.v̄.sed nunqd abbas.in ꝫrium facit fm eum.ff.de arbi.l.penul.sed illa lex iudicio meo nil facit.solū.n.dicit ꝙ in re ꝓpria non pōt esse quis arbiter vt in casu nostro.isti archipbyter ꝛ primicerius lucani nō erāt arbitri in facto ꝓprio sed in iurib⁹ eccl̄esie quo casu nedū ipi sed etiā ipse ꝑlatus potuisset esse arbiter sicut ꝛ iudex.ij.q.vij.siquis erga. Nō. in c.i.de penis li.vi.dixi plenissime in.c.cū venissent de iudi. Nō sexto nouā speciē libertatis.vt.s.eximat̄ a iurisditiōe epi ꝛ subijciat̄ alteri ꝑlato inferiori īmediate pape subiecto ꝛ hoc respectu plebs ꝛ capelle fuerūt ꝓ papā donate libertati. Nō septimo ꝙ abbas ꝛ sic ꝑlatus inferior ep̄o pōt ꝑscribere iura episcopalia.cōcordat.s.c.auditis.qō intelligit Host.ō abbate exēpto.aliter aūt nō potuisset ꝑscribēr nomine ꝓprio ꝫ ep̄m fm eum.sed ꝫrium ꝛ verius tenuit ꝫ inno.ꝛ dixi plenius in.d.c.auditis. Nō octauo nouē iura prescriptibilia ꝓ iferiorē ep̄o. Primo ius instituēdi in eccl̄ia ꝛ capellis qō voluit Host.restringere dicens ꝙ quo ad curata beneficia debet sumi īstitutio pro collatiōe tituli colorata.nā auctorizabilis institutio in illis ꝑscribi nō potest fm eū ꝓ.c.cum satis de offi.archi.est.n.necesse vt curatus auctoritate epi ingrediat̄ ꝛ egrediat̄ vel fm eū referēdū ē hoc v̄bum institutio ad simplices clericos vel capellas sine cura.de pīui.volētes.§.fi.li.vi.Cōtrariū ego cō

late ꝓ do. car.i cle.i. de vi.ꝛ ho ne.cle.Et adō ꝙ rel pīmonia/les impa/tozis non gaudēt eo pīuilegio quo gaudēt res fisci sui tex. c cū glo.in l.figs fuit C.de fuis fu. Jtez limita istaz regulā tradītā hic ꝓ do.anto.ꝛ panor. nō bze locū i bonis pīmonialibꝰ ad q̄ clicꝰ ē titularꝰ qz illa gaudent ꝑuilegijs qbus res eccl̄ie ad hoc est gl.fin.i.c. epī ō ꝑbē. b Dze latꝰ pōt eē arbiter in cā,ꝑpe ecclie.ꝙ nō. qz litat.d. l.pe.ff.de ar.Et idē dic̄ flozia. i repe.§.ar bitrorum circa pīnci.in.l.fi so cietatē.ff. ,ꝓ socio.ꝛ ,ꝓ hoc fac̄ ꝙ scribit. do.an.ꝓ host i.o.c. cū iter.§.i. i.i.col.ō re iu.vbi etiā ponit.q.i termis ꝫz i ꝫrium fac̄ qō scribit do.an.i.c. insinuārc in fi.de offi. delc.

clusi i.d.c.auditis.vbi vide ⁊ ꝓbaꝫ apte hic vbi sim pliciter institutio reseruaꝫ abbati i plebe ⁊ capellis. Scõo ꝑscribi põt ius destituendi. Tertio ordinatio clericoꝝ.qõ põt itelligi dupliciter.primo vt ipe prescribens ordinet clericos.⁊ tũc dz intelligi õ illis ordinibus quos prescribẽs iure cõi põt ꝯferre vt i abbate qui põt minores ordines cõferre.de quo in .c. abbates de priui.li.vi.⁊.lxviij.di.c.vno.de alijs vo nõ põt intelligi ꝓ.c.quãto de cõsue.vbi pz ꝙ ea que sũt ordinis epalis prescribi ñ pñt.secũdo modo põt intelligi vt faciat suos clericos ordinari per quẽ voluerit epm.hoc eniz ẽ ꝑscriptibile.j.c.veniẽs . tertio põt ꝑscribi baptism⁹.i.vt bẽat i ecclia ius tenẽdi baptismũ.simile i.c.ij.de capel.mo.quarto i pnia in leuioꝛib⁹culpis.ex hoc colligit hic ar.do.an.ꝙ inferi oꝛ ꝑlatus nõ põt ꝑscribere ius pnie iniũgende quo ad grauioꝛes culpas ⁊ quo ad casus reseruatos epi scopo õ qb⁹in.c.ª ij.de pe.⁊ remiss.li.vi.ego puto ꝯ riũ ⁊ dico ꝙ omnia que sũt iurisditiõis ⁊ dignitatis episcopalis pñt per inferioꝛem nomine sue ecclesie prescribi vt in.c.auditis.s̃.e.⁊ ibi dixi.ad hunc tex. respõdeo qõ hic dixit de leuioꝛibus qꝛ in illis dũtaxat fuerat prescriptũ.nõ.n.negat quin potuisset prescribere in grauioꝛibus.quinto prescribi põt sepultura .i.ius libere recipiendi aliquẽ ad sepulturaz.sexto decimarũ ꝓceptio forsan ꝑm Jo.an.nullaz ptez tradẽdo epo.s̃.e.de quarta.quasi sẽtiat ꝙ in ꝓceptione decimarũ nõ est opus prescriptiõe cũ de iure cõmuni ꝓineat ad plebẽ.de deci.cũ cõtingat.Sz põt dici ꝙ forte abbas ꝑscripsit decimas vt caperet ad vtilitatẽ sui monasterij.Septimo ius celebrandi diuina in bis ecclesijs epo subiectis.quod põt intelligi dupliciter.ꝑmo vt denotet libertatẽ ibidẽ celebrãdi ꝑz inno.idest vt abbas possit ibi libere celebrare vel secundo ꝙ possit celebrare ꝑm officiũ monachale ꝑm host.nã de iure monachus qui ꝑest ecclesie secularí nõ debet regere ꝑm officiũ monachale.vt nõ. glo.in.c.iij.xvi.q.i.⁊ in cle.ij.de cele.miss.⁊ tene mẽti hoc esse prescriptibile lz ecclesia remaneat in alijs epo subiecta vt hic in fi.Octauo ptãs excõicãdi interdicẽdi ⁊ absoluẽdi intellige respectu clericoꝝ et ecclesiarũ secularíũ.nã subditos suos põt abbas õ iure cõi excõicare.vt in.c.sic̃.de simo.⁊ i.c.cũ in ecclesijs de ma.⁊ obe. Ultimo ex bis ⁊ ex tex. nota ꝙ alio exercẽte ⁊ possidente vniuersalẽ iurisditionez in loco exercẽdo quis iurisditionẽ in certis articulis etiam aĩo acquirẽdi vniuersalẽ iurisditionẽ nõ ꝑ hoc acquirit vniuersum iurisditiõis sed tm̃ possidet ⁊ ꝑscribit q̃ztũ exercuit.qõ tene mẽti qꝛ ꝛ̃ est casus pro bis que notauit inno.in.c.dilectus.de capel.mo . secus ſi nemo vniuersaliter possidebat.vt ibi nõ.inno. ⁊ optime facit.c.i.de reli.domi.⁊ qõ ibi nõ.inno.⁊ vide ad ꝑmũ dictũ qõ nõ.bar.in.l.i.§.siquis ꝛ̃ interdicto.ff.de iti.actu q̃z prima.vbi ponit aliaz limitationẽ dicẽs ꝙ siquis habet cõcessionẽ ab eo qui bz ius cõcedẽdi exercẽdo i vno acquirit ⁊ retinet in alijs . pro quo adduco.l.possideri.in prin.ff.de acqr.pos. vbi dicit ꝙ ad acquirẽdã possessionẽ fundi nõ est necesse vt oẽs glebas circũambulet sed sufficit quãlibet partem fundi introire dũmodo mẽte ⁊ cogitatiõe hac fit vt totũ fundũ vsq̃z ad terminũ velit possidere.⁊ per hec nõbilia habes declaratã maioꝛẽ partẽ. c. Sz iuxta ꝓdicta ego q̃ro nũquid prescribẽs ptãtem excõicandi videat ꝑscribere ptãtez iterdicẽdi suspẽdẽdi ⁊ absoluẽdi.So.iste tex.videt facere ꝙ nõ.tũ per supradicta.tũ qꝛ tex.specifice ⁊ distincte ponit ptãtẽ excõicandi interdicẽdi ⁊ absoluẽdi.Jn ꝯriũ facit ꝙ appellatiõe censure ecclesiastice cõprehendũtur ista tria.j.de vb.sig.querẽti.⁊ semp iudicant̃ ista a pari in.c.is cui.in fi.de sen.excõ.li.vi.⁊ cui cõpetit vnum cõpetit ⁊ reliquũ maxie respectu ptãtis excõicandi ⁊ absoluẽdi.vt i.c.vbum.de pe.di.i.puto ꝙ prima pars sit verioꝛ cũ ꝛ̃ ptãs cõpetat ex ꝑscriptiõe qꝛ ꝑscriptio nõ dz extendi etiaz ad casuz oĩo similẽ.vt in c.cũ cõtingat.de deci.vbi bo.tex.ad idẽ.c.cũ contingat de so.cõpe.vbi ex prescriptiõe cõpetebat iurisditio sine ptãte excõicãdi vel aliter coercẽdi.facit qõ in simili le.⁊ nõ.in.c.cũ ex iniuncto.õ here.⁊ in ꝛ̃ dico tex.istũ nõbilẽ.Cõtraria ꝓcedunt qñ iure cõi cõpetit ptãs excõicandi vel absoluendi. Op.ꝯ tex.i eo ꝙ pro abbate ꝓnũciaꝫ solũ respectu eoꝝ que ꝑscripsit.videt.n.ꝙ rõne priuilegioꝝ debuisset obtinerꝫ in totũ.j.de priuile.c.cũ olim.⁊.c.cũ ꝑsone eo.ti.li.vi.So.glo.fi.ꝙ ideo papa nõ habuit respectũ ad ꝑuilegia qꝛ ab bis que fuerãt ipetrata ante cõpromissum ⁊ laudũ fuit recessum ꝑ cõpromissũ ⁊ laudũ inde secutũ.alia vo ꝓuilegia impetrata post non preiudicabũt iuri episcopi qꝛ nõ faciebant mentionem de laudo.ar.in.c.ex multiplici.de deci. Ex ꝛ̃ vltimo dicto singulariter nota ꝙ si ius speciale cõcurrit cuz iure cõi non valet priuilegiũ in ꝯrium nisi fiat mẽtio de illo iure speciali lz tollatur ius cõe.⁊ ẽ ratio qꝛ papa non censet velle preiudicare iuri qõ ignorat. l. ij. §.siquis a pncipe.ff.nequid i lo.pub.⁊.c.sup eo de of.dele.optie fac̃.qõ le.⁊ nõ.in.c.sup eo de cog.spi.

Sz ꝯ ꝑmã solutionẽ ⁊ ꝯ ꝛ̃ sic oppono abbas nõ potuit ꝯpromittere sup libtate.vt in.c.cũ in tpe õ arbi.ergo ꝯpromissũ ñ bũit nocere ꝓuilegijs ꝓcedẽtibus vl̃ subsequẽtib⁹.vt in regula ñ ꝑstat impedimẽtũ.de reg.iur.li.vi.So.gl.ista ꝯfuse tãgit solutiõez lz formali⁹⁊ clari⁹ soluẽdo dico sic ꝙ abbas ñ ꝯpromisit ꝛ̃ sup libtate,ꝓpria nec ẽt sup subiectõe q̃ ĩmediate ptineret ad papã quo casu ,ꝓcederet ꝯriũ lz cõ promisit sup subiectiõe plebis ⁊ capellaruz q̃ ptinebãt ad eũ.potuit.n.in hoc suo fauoꝛi renũciare maxime vt res rediret ad naturã suã.ar.opti.õ pac.c.i. li.vi.facit qõ nõt Fe.ꝯsi.lxxxviij.⁊ nõ i hoc tex. istũ iuncta glo. Oppo.⁊ aliter.si enĩ ꝯpromissuz fuit validũ nõ potuit abbas ꝑscribere cũ ẽẽt i mala fide. j.in.c.fi.So.gl.i scõa pte sui ꝙ arbitriũ nõ tãgebat illa capitula sup quib⁹ abbas ꝑscripsit.vel dic ⁊ melius ꝙ abbas qui ꝑscripsit ignorabat arbitriũ ⁊ laudũ ide secutũ que forte interceſſerãt tpe ꝑdecessoꝛis ar.eoꝝ que dixi in.d.c.de quarta.s̃.e. Oppo.et aliter vr̃.n.ꝙ ñ obstãte arbitrio poterat abbas adire iudicẽ oꝛdinariũ.ſ.papã ⁊ vti ꝑoꝛi iure.vt.l. siqs rẽ.ff.de arbi.arbitriũ eniz nõ artat nisi ad penã ⁊ si ñ iteruenit ad interesse.vt in.c.ꝑ tuas de arbi.So.inno.⁊ host.istant sed obscure.sed dic formalius ⁊ clariusl ꝑmo intelligendo ꝙ isti fuerũt arbitri.i.iudices sed electi ad instar arbitroꝝ.ſ.eoꝝ iurisditionẽ ,ꝓ gando.vel fuerũt arbitri iuris qꝛ eꝑs mouit cõnem cõtra subditũ quo casu eliguntur arbitri auctoꝛitate iuris qui habẽt oꝛdinariã.vt in.c.ſi clericus .xi.q.i. ⁊ quod nõ.gl.in.c.irrefragabili de offi.oꝛ.ſnie vo iudicũ ꝑcise ẽ parẽdũ qꝛ iudiciũ reddit̃ i inuitũ.l.interſtipulatẽ.§.ſi ſtichũ.ff.de vb.obli.Scõo ꝑncipaliter põt itelligi ꝙ fuerũt meri arbitri ⁊ tũc dicẽdũ ꝙ arbitriũ seu laudũ fuit emologatũ ⁊ approbatũ expreſſe vel tacite taciturnitate.x.dierum quo casu de iure datur ex eo actio ⁊ exceptio.vt in.l.pe.C.de arbi. et dicendũ vt ibi nõ.⁊ in.d.c.per tuas.per hec hẽs materiam huius.c.expeditam.

Veniens.

Casus. Qui prescriptiõe ꝯpleta ꝓuilegium ꝯtrariũ impetrat ⁊ vtitur illo ꝑscriptiõi renũciat ſi ꝑscriptio nõ erat cõpleta ⁊ malã fidẽ bẽt et iõ nõ ꝑscribit.hoc dicit.ꝑmo ponitur cõuẽtio abbatis.secũdo recõuẽtio epi.ibi ꝑfatus.tertio diffinitio ibi chriſma.in quo duo ſoluit obſtacula.ꝑmũ ibi nõ

v

a Nõ pro intellectu .c.ij. de pe.⁊ re. li.vi.

obstãte. secũdũ ibi nec obstare. Casus litteralis. Inter abbatẽ sci martini de pannonia ex vna pte et epm vesperimeñ. ex altera cõtrouersia vtebatur sup quibusdã iurib⁹ spũalib⁹ clericorũ ꝛ eccliarũ ipius mõasterij: abbas in pñtia pape petijt vt eps pdict⁹ nõ impediat vel faciat impediri quo min⁹ oẽs qui consistunt in simagienñ parochia vel comitatu decimas sibi soluãt de omnib⁹ q̃ ibi bñt: petijt insup vt clerici eccliarũ monasterij libere pcipe possint crisma oleũ sanctũ. cõsecratiões altariũ ꝛ eccliaꝝ ꝛ ordies a quo maluerint epo: ad hec, pbãda induxit puilegiũ pasca lis ꝛ sci stephani regis ꝛ puil. alex. ꝛ clemẽtis. allegauit insuper pscriptionẽ in pdictis sacris pcipiẽdis. Ex aduerso petijt eps vt decimas simagieñ. comitatus cõstitutas in dioc. sua q̃s detinet idẽ abbas sibi restitui faceret nisi aliquo spali iure se defẽdere possit: ꝛ q⁹ clerici capellarũ mõasterij pdcã sacra recipe rent ab eo. Pa. auditis ꝛ intellectis meritis cãe decernit q⁹ clerici eccleiarũ ipius monasterij qõ ẽ i ipi us dioce. cõstitutũ reciperẽt predcã sacra ab epo ve sperimẽ. si catholicus fuerit ꝛ ea gratis voluerit exibere. alioquin a quo maluerit epo catholico recipiẽdi pdictã liberã hẽant facultatẽ sicut i priuilegijs pasca. ꝛ alex. cõtineñ: nõ obstãte priuilegio clementis p quod priuilegiũ. p. suorũ nõ extitit derogatũ cuz de ipsis nullã fecerit mẽtionẽ cũ ibi cõtineat saluis constitutionibus ecclesie romane ꝛ legatorũ ipsi⁹. Preterea prescriptio quã abbas opponebat in ei⁹ subsidium obstare nõ põt qz si prescriptio ꝓsumata erat qñ ab alex. priuilegiũ ipetrauit iuri pscriptiõis renunciasse vr: cũ abbas puilegio alexãdri sit vsus coram pa. in hac cã qõ tñ cõtradicebat itẽtioni abbatis q̃z tum ad hunc articulũ. Si vero nõdũ finita erat prescriptio sed erat in prescribẽdo q̃n priuilegiũ obtinuit post ipetratũ priuilegiũ bonã fidẽ nõ bũit ꝛ iõ nõ prescribit. Ber. Nõ pmo practicã libellãdi in interdicto vti possidetis. dz aũt actor cõcludere vt re⁹ nõ impediat p se vel aliuz quomin⁹ actor libere ꝛ quiete valeat possidere de quo vide qõ le. ꝛ nõ. in. c. lz de pba. ꝛ. c. audita de rest. spo. Nota scõo q⁹ religio si pñt percipere decimas infra parochiaz seu dioces fim epi duplici iure scilicet priuilegij ꝛ prescriptõis.

Nõ tertio q⁹ comitatus nõ ponit pro dioceſi. hic enĩ erat certa pars dioceſis. ꝛ dicit hic Jo. an. q⁹ comitatus ꝛ parochia ponũtur hic pro eodẽ sed parochia ponit hic pro pte dioceſ q̃ñqz vo ponit ꝓ vna eccleſia tantuz. j. de parochijs. c. ij. de eccl. edi. c. iij. q̃ñqz pro toto epatu. de dona. apostolice. vbi de h. Idẽ puto dicẽdũ de comitatu. nam q̃ñqz comitatus idẽ est qõ tota dioceſ. q̃ñqz vo est certa ps dioceſis. vtputa qz aliquis comitatus est in dioceſi. vt in. c. significauit de rescrip. q̃ñqz vo ponit comitatus ipro prie pro curia pncipis cũ oibus officijs suis instructa. xxiij. q. vlt. c. si nobis. iũcta gl. qõ nõ. facit qõ habetur ĩ li. feu. i ti. qs dicat dux. vbi dicit q⁹ ille dr comes q̃ inuestitus est õ aliquo comitatu. Alij vo sine comitatu dicũtur comites abusiue: vt nõ. ibi Bal. ꝛ bene. Nõ quarto q⁹ cõuẽtus interdicto vti possideris põt actorẽ recõuenire iterdicto vñ vi etiaz sup eadẽ re qõ est bñ notandũ. Et nota ibi nisi aliquo iure spali ꝛc. q⁹ spoliatus põt deducere possessoriuz sine puilegio exclusiuo iuris ꝓprietatis. simile ĩ. c. i. õ reiti. spo. Nõ qnto ꝛ tene mẽti q⁹ lz iferior epo nõ possit ex pscriptiõe seu cõsuetudie q̃rere sibi quo ad exercitiũ ea q̃ sunt ordinis epalis. vt in. c. q̃to de cõsue. põt tñ in illis libertatẽ pscribere vt ea faciat a quo elegerit epo subditis suis cõferri. Nõ sexto quinqz q̃ sunt ordis epalis ꝛ ab epo ꝓprio necessario postulãda. vt chrisma ꝛ oleũ sanctũ. xcv. di. chrisma cũ. c. sequẽti. ꝛ de cele. miſ. c. te referẽte. cõsecrationes altariũ ꝛ basilicarũ. lxviij. di. q̃uis cor epi. cũ sequẽti. ꝛ ibi videas plura q̃ ptinẽt ad ordinẽ epalez quare aũt dic ꝛc. quinto ponit hic ꝓmotio ad sacros ordines. Quare aũt dicit de sacris ordinib⁹ ꝛ nõ õ alijs multiplex dat solutio. qdaz pmo dicũt q⁹ ideo dixit de sacris qz de minorib⁹ non est vis a quo reci pianñ qõ est falsum fm doc. p. c. inter. j. ti. pri. ꝛ de ordi. ab epo. c. i. Ego allego tex. aptissimũ in. c. fi. õ temp. or. li. vi. vbi ꝓbat q⁹ etiaz pma tonsura nõ dz capi nisi a ꝓpo epo ꝛ statuit ibi certa pena episcopo alieno h̃ presumẽti. scõo soluit bost. q⁹ ad lr̃am istam subaudiẽdũ est maxie. vel tertio q⁹ sic vba priuilegij iacebãt que papa sequi voluit vt debuit vt in. v. alio quin. q̃rto soluit io. an. q⁹ sacri ordies sumũtur h̃ large. vt nõ. xxxij. di. in suma. Vel sexto h̃ fuit dictũ ꝓpter illos minores quos cõferre possunt abbates p̃ sbyteri ꝛ benedicti bis in quos habẽt epalem iurisdictionẽ vel quasi. de eta. ꝛ quali. cũ ptingat de pui. abbates. li. vi. ꝛ q̃libet solutio bona. Nõ septio tria pp que dz subditus abstinere a susceptiõe ordinum ab epo, ꝓprio suscipiẽdorũ ꝛ aliorũ iuriũ ptinẽtium ad ordinẽ epalẽ. pmo si, ꝓprius eps est hereticus nõ enĩ posset cõferre executionẽ. de quo. xxxij. di. §. verũ. vbi de boc. ꝛ nõ. in. c. cũ ñ liceat. s. eo. scõo si eps ꝓprius nõ bz gr̃am sedis apostolice. puta qz est excõicatus vel suspẽsus aut interdictus. de quo p tex. iũcta glo. ĩ. d. c. i. de or. ab epo ꝛ. d. §. verus. tertio si nõ vult sacra nisi simoniace cõferre. ad h̃. i. q. i. gbusdam. ꝛ q̃si p totũ. ꝛ qõ le. ꝛ nõ. i. c. p tuas. ij. õ simo. maxie in. c. i. p inno. de sisma. ꝛ ĩ. d. c. nõ liceat. ꝛ dic vt ibi dixi. ꝛ in. c. vra de coba. cle. ꝛ mu. An autẽ bis casib⁹ vel eorũ altero liceat subdito recipe ordines vel alia sacramẽta a quocũq; epoꝝ dic vt. j. dicã. nã iste tex. facit q⁹ nõ. cũ h̃ cõpeteret isti abbati ex puilegio. Nõ octauo tex. mirabilẽ q⁹ nõ solũ de priuilegio alteri cõcesso est fiẽda mẽtio in scõo ad h̃ vt illi piudicet sed etiã de puilegio limitato ipi priuilegiato cõcesso si scõm cõcedit pure sine limitatiõe in preiudiciũ iam iuris alteri reseruati in pmo priuilegio qõ nesciõ alibi. ꝛ de h̃. j. aliquid. Nõ nono ꝛ tene mẽti q⁹ ipetrans ius ꝑium pmo saltẽ quo ad intẽtionẽ ipetrantis ꝛ vtẽtis videt renũciare iuri qõ prius bẽbat. õ quo aliqd. j. Nõ decio q⁹ ipetratio puilegij causat malã fidẽ respectu iuris pus possessi. vr̃ enim impetrãs fateri se nõ ius habere qz nõ presumit frustra impetrasse priuilegiũ. ar. in. l. vna. C. de thesau. li. x. iõ si priuilegiũ reperit ex aliqua cã nõ valere nõ põt pscriptio allegari. quod intellige quãdo prescriptio nõ ẽ priuilegio cõforme isvt h̃ als secus. vt in. c. cũ psone. de priui. li. vi. ꝛ de boc clarius. j. Venio ad glo. ꝛ primo q̃ro quã actionẽ intẽtauit iste abbas cõtra epz. rñdet gl. i. q⁹ vti possidetis. ꝛ satis h̃ iudicio meo innuit ex littera in eo q⁹ petebat q⁹ eps non impediret ꝛc. ꝛ tenẽdo hũc itellectũ dicit ĩno. q⁹ verba ista posita in libello sicut in puilegijs ex supabũdanti ponuntur. Bost. cõtra dicens q⁹ si ex priuilegio fundabat intentio abbatis non videt q⁹ illa vba superabũdẽt immo sũt necessaria. de libel. obla. c. iij. de fi. instru. inter dilectos. Jo. an. saluando inno. dicit se putare q⁹ iõ inno. sic dixit qz agẽs vti possidetis nõ haberet necesse, pbare dñiuz sed possessionez tñ. ego dico q⁹ lz ñ sit necesse, pbare dñiũ ẽ tñ vtile qz si vterq; pariter, pbaret possessionẽ pferret ille q, pbaret titulũ. vt in. c. lz de proba. vbi de boc. Preterea põt dici q⁹ abbas nõ allegauit hic puilegiũ rõne tituli. sed vt certificaret petitionẽ suaz. dicebat, nõ q⁹ eps nõ impediret quo minus homines illi⁹ comitatus sibi soluerẽt decimas fm q⁹ in puilegijs continebat. i. fm ordinẽ ꝛ modũ in priuilegijs cõtentum. Vel põt fm inno. hic dici q⁹ abbas hic egit cõfesso-

ria p iure decimarũ.ff.si serui.ven.egi.et sup hoc libello nõ ponit hic sententia sz sup secũda pte libelli que ponitur in decisa.naz abbas ẽt petijt vt clerici ecclesiarũ monasterij libere possẽt recipe sacra a quo ep̃o vellẽt.vt in glo.ij.dicit.ꝛ sup hac pte ponitur ꝟ sentẽtia qz faciebat ad titulũ.alia vo ps sententie fuit decisa qz nõ faciebat ad titulũ ꝛ mirabilis fuit hec decisio.debuit.n.subticeri illa ps libelli sup qua nõ ponit ꝟ snia ꝛ exp̃mi illa ps sup qua snia̅tur. Et placet mihi plus prim⁹ intellect⁹ q̃ abbas ꝟ egerit vti possidetis ꝛ eps eũ recõuenerit.vt habet in lra.ꝛ.j. latius dicet post gl. Glo.ij.colligit.ar.q̃ reges possunt dare p̃uilegia sup decimis. Op.de.c.duduz ꝛ.c.tua de deci.glo.stat p̃rio sed nõ soluit. Inno.dic̃ q̃ iste rex sanctus erat ꝛ apostolice sedis legatus. vñ ꝑm bosti.rex donauit tpalia paschalis spũalia.s̃. eo. auditis,vel nõ examiatur hic iste articulus qz super parte libelli decisa fertur snia sed ꝟ nõ soluit p̃rium. nam nõ debuisset admitti libellus patenter ineptus. vt nõ.in.c.i.de of.vi.ꝛ in.l.i.ff.de offi.asse. Ego dico q̃ oz presupponere q̃ aut iste babebat alis ptãt̃ puta qz legatus pape vel q̃ erat purus laicus ꝛ q̃ habuerit illas decimas ab antiquo in feudũ ꝛ postmodum illa cõcesserat monasterio de cõsensu diocesani iuxta.c.cũ apostolica.de his que fi.a prela.nec ponitur ꝟ precise tenor libelli sed substantia duntaxat.

Op.ꝫ p̃uilegium paschalis limitate ꝟ cõcessuz videtur eniz q̃ fuerit supfluũ cũ data prauitate pro p̃rij episcopi liceat ab alio ꝟ spũalia recipere .arg.in c.significauit.de offi.or. Glo.in.v.paschalis. videt fateri cõtrariũ ꝛ idẽ hic gof.sed bost.ꝫ p .c. romana. de sup.neg.pla.li.vi.vbi pz q̃ pp delictũ epi iurisdictio nõ devoluit ad archiep̃m sed ad papaz ꝛ hoc credit io.an.verius.ꝛ facit p locũ a spãli.c.eos. de tẽp. or.li.vi.in fi.ꝛ pro hoc facit hec decr.vbi facultas recurrẽdi ad aliũ ep̃m fuit p̃uilegio cõcessa.ꝛ ad.c.significauit rñdetur q̃ ibi ponitur casus spãlis. Deterea hoc p̃uilegiũ cõcedebat vt quẽcũqz ep̃m etiã extraneũ posset abbas eligere qõ alis de iure cõi nõ lz.ix.q.ij.p totũ. Oppo.ꝫ tex.in eo q̃ dicit p̃uilegiũ debere facere mẽtionẽ de p̃cedẽti p̃uilegio.nam p̃uilegiũ ẽ lex p̃uata.iij.di.p̃uilegia.sed vna lex tollit aliã lz de ea mẽtionẽ ñ faciat.vt i.c.i.de consti.li.vi. Glo.soluit in verbo nulla q̃ p̃rium loquit̃ in legib⁹ cõibus quas papa p̃sumitur scire.d.c.i.de testa.l. omniũ.secus in legibus p̃uatis vt sũt p̃uilegia qz cũ ista cõsistãt in facto nõ p̃sumitur illa scire princeps ꝛ p ꝓns nec revocare nisi specificam faciat mẽtionem.

Aduerte hic sũt duo examinãda. primo nũquid p̃uilegiũ valeat nõ faciẽs mẽtionẽ de p̃uilegio alteri cõcesso.ꝛ iste ,ppr̃ie ñ est casus noster qa nullũ p̃uilegiũ fuerat ꝟ ep̃o cõcessuz.scõo an p̃uilegiũ debeat facere mentionẽ de alio p̃uilegio ipimet p̃uilegiato p̃rius ꝓcesso.ꝛ iste est,ppr̃ius casus noster. Primũ nõ tangũt ꝟ doc.sed plene nõ.in.c.i.de rescrip .ꝛ.c. cũ ordinẽ.e.ti.p glo.in regula generi. de reg. iur. li. vi.ꝛ.xxv.q.ij.in sũma. Et cõcludo sic q̃ aut vtrũqz p̃uilegiũ ẽ spãle.ꝛ scõm nõ p̃iudicat p̃rio nisi de eo fiat mẽtio.ar.opti.ꝟ.ꝛ facit.c.ceterũ.ꝛ.c.ij.de rescri. Aut alterũ est generale ꝛ reliquũ spãle. ꝛ ꝟ casu sũt multe varietates.de quib⁹ p doc.in.d.c.i.ꝛ.c.cũ ordinem.glo.tñ in.d.regula.generi.ꝛ.xxv.q.ij.in summa.tenẽt idẽ qz p p̃uilegiũ acquisitũ est ius p̃ti. In p̃riũ multũ tñ facit.c.i.de rescrip.ꝛ fortius.c.dudũ.ꝛ c.q̃uis.ij.de p̃ben.li.vi. Pro quorũ cõcordia ego sic distinguo q̃ aut p̃uilegiũ est tale q̃ acqsitũ ẽ ius in re in oĩbus spẽbus cõtẽtis sub genere ꝛ tũc indubie puto q̃ p̃uilegiũ spãle nõ derogat generali cuz iam fit fortitũ effectũ suũ ꝛ acqsitũ est ius parti in q̃libet specie.pone exẽplũ cuidã cõcessum extitit p sedẽ apostolicã p̃uilegiũ p̃cipiẽdi decimas in tota parochia deinde fuit ꝓcessa facultas alteri p̃cipiẽdi ex certis p̃redijs illius parochie.de p̃mo p̃uilegio nulla habita mẽtione.certe nõ dz in aliquo p̃rimo p̃uilegiato p̃iudicare qz si sola possessio alteri⁹ impedit vires p̃uilegij de alteri⁹ possessiõe mẽtione non habita.vt in.c.ij.de deci.li.vi.nõ.in.c.duduz.de p̃uile. fortius ĩpedit ꝟ casu ,pp̃rietas cũ possessiõe p̃ncipis eni nõ vr̃ in dubio voluisse alteri p̃iudicare.ar.i.l.ij. §.siquis a p̃ncipe.ff.negd in lo.pub.ꝛ.c.sup eo.ꝺ of.dele.facit.c.cõstitutus.ꝛ qõ ibi nõ.ꝺ rescrip. Oñ qz p p̃uilegiũ cõcessuz est ius ad rẽ ꝛ adhuc pẽdet ꝛ tũc qz nõ fit tãtũ p̃iudiciũ posset ꝓcedere alia opinio que ht̃ q̃ generali deroget spãle.ꝛ ita intelligant ꝛ limitent̃ pal.c.dudũ.ꝛ.c.q̃uis.in rõne eoruz.ꝛ vi detur hec distinctio equissima ꝛ reducũtur ad cõcordiam p̃rie opiniones.de quib⁹ in iurib⁹ p̃ pal.Et dat intellectus nouus ad.c.i.de rescrip.qõ dz itelligi ht̃ p̃dictã distinctionẽ.s.q̃ ibi p p̃uilegiũ generale nõ erat ius quesitũ in re ideo valuit scõm spãle lz de primo nõ faceret mẽtionẽ.ꝛ hoc de p̃rio mẽbro. Venio ad scõm mẽbrũ in quo ampliãdo ꝛ cõcludendo Inno.dico sic q̃ aut ei cõcedit aliud p̃uilegiuz super separatis vel sup eisdem vel quasi sup executione p̃rime gr̃e ꝛ non est necesse q̃ de prima fiat mentio qz ꝟ nullibi cauet̃.solũ.n.,ppter odiosam pluralitatẽ bñficiorũ ꝟ caurũ reperit̃ i materia bñficior̃.vt i.c.si motu,pp̃o.de p̃bẽ.li.vi.ꝛ in.c.i nr̃a.ꝺ rescrip. cũ si. Hinc nobilit̃ dixit io.an.i.c.ij.de fi.p̃by.li.vi. q̃ legitimat⁹ ꝛ dispẽsat⁹ sup defectu natalũ si impetrat postea bñficiũ nõ tenet̃ de p̃ori defectu vel dispẽsatiõe p̃us fcã facere mẽtionẽ qõ ẽ mẽti tenẽdũ. Aut bñs p̃uilegiũ vel dispẽsationẽ cũ certa moderatione seu reꝑuatiõe iuris alteri⁹ ĩpetrat scõz p̃uilegiũ simpliciter p̃iudicãdo iuri alteri p p̃mũ p̃uilegiũ reꝑuatũ ꝛ nõ vz nõ fcã mentiõe de p̃ori. Et iste ẽ ,pp̃ri⁹ casus huius.c.ꝑm Inn.ꝛ bñ. Nã papa p̃us concessit abbati p̃uilegiũ cũ certa moderatiõe ꝛ reseruatione iuris diocesani. vt p̃us.s.peteret abbas ꝟ sacramẽta a diocesano,pp̃rio ꝛ data ipsi⁹ prauitate postularet a quocũqz. postea vero ĩpetrauit simplr vt possz recipere a quocũqz nõ fcã de p̃riori p̃uilegio moderate cõcesso mẽtiõe.ꝛ dr̃ q̃ nõ vz scõz qz si papa sciuisset nõ mutasset saltẽ ita de facili p̃mũ moderatũ p secũdũ ĩmoderatũ.ꝛ.de deci. ex multiplici. Ider qõ infert inno.idẽ dicẽdũ si p̃mo papa cõcessit ptẽ ª alicui⁹ rei vt decimarũ ex p̃uilegio ꝛ ptez reliqt iuri cõi si postea ptẽ iuri cõi relictã eidẽ vel alij cõcedat ñ valet nisi de p̃riori cõcessiõe fecerit mẽtionẽ vt ꝟ. secus esset ht̃ eũ si a p̃ncipio in oẽz casũ cõcederet vsũ vel libertatẽ i rẽ itegrã qz tũc nõ teneret̃ facere mẽtiõez de iure cõi alle.nõ.in.c.i.de rescrip. Ego de hoc vltimo an ĩ p̃uilegio ꝓ ius cõe sit fiẽda mẽtio de iure cõi remitto ad plene nõ.i.c.nõnulli.de rescrip. vbi plene hãc materiã examinaui.do. An.tractat i.ꝺ.c.i. ꝛ io.an.in.c.i.de exçes.p̃la.li.vi. Bar.ꝛ alij in.l.quotiens.C.de p̃ci.ipe.offe.ꝛ i.l.fi.C.si ꝓ ius vl̃ vti pub. ꝛ in extrauaganti ad reprimẽdã in v.nõ obstãtib⁹ p̃uilegijs. Sed ad p̃mũ dictũ allego ,p cõcordanti ad istũ tex.valde notabilẽ i.c.ij.de fi.p̃by.li.vi.vbi dr̃ q̃ si papa dispẽsauit cũ illegitimo vt defectu natalũ nõ obstãte possit,pmoueri ad sacros ordines ꝛ vnicũ beneficiuz curatũ obtinere si postmodũ ille sic cũ moderamine dispẽsatus ĩpetrat vt plura curata possit obtinere nõ facta de suo defectu mẽtiõe non vz secũda gratia qz vt dicit ibi io.an. secũda dispẽsatio addit p̃me excedẽdo p̃mũ moderamẽ iõ nõ vz de p̃ori nõ fcã mẽtione qz si papa sciuisset nõ cõcessisset verisimiliter dispẽsationẽ ita ãplã. Et p hoc amplio hũc tex.ꝛ theoricã inno.q̃ lz p p̃mũ p̃uilegiũ,nõ fit alteri

a Si p̃rimũ p̃uilegiũ in ptem cõtinet ius cõe ñ vz ꝑm ĩpetratũ ẽt ꝓ pte p̃mi p̃uilegij q̃ cõtinebat ius cõe nisi ꝺ p̃mo p̃riui legio faciat mẽtiõez. Et idẽ dicit .ꝺ. an.in.c.i.in p̃n.i vi.coll. vl̃. aduerte ꝟ dictũ ẽ verũ de rescri. ꝛ idẽ cõcludit Jo .an. hũc articulum disputãdo i addi. spe.i rub .ꝺ resta.in.i.q. vbi idẽ concludit de statuto inferioris q̃ nitit auctoritate aplica qz alias nõ valeret ꝛ adducit,p ista pte in rõne sui tex.in.c.ij.§. i.de decimis li.vi.

ius reseruatū tamē si secūdum addit ꝑmo moderate cōcesso moderamē excedēdo nō valet scōz de illo si bita mētione. si eniz papa sciuisset forte dixisset sufficit tibi gratia ꝑmo cōcessa cū moderatiōe. arg. in. d. c. in nostra. ꝛ hec singulariter notabis. Blo. in. v̄. renūciasse. colligit ex tex. q; ꝓuilegiū ꝛ prescriptio sūt cōtraria. ex quo simul haberi nō possūt imo ingressus vnius alteri⁹ operatur exclusionē vt ḣ. Contra hoc op. nā iure cōi ꝛ ꝓuilegio pōt quis vti de cōsuetudine cū dilectus. nec renūciat quis iuri militari lz vtaī iure cōi. vt. l. iij. ff. de testa. mili. Itē pōt quis simul inniti iuri cōi ꝛ cōsuetudini. vt in. c. sopite. ō cē si. ergo pari rōne dz quis posse vti prescriptione et ꝓuilegio. ꝛ ꝑ hoc bo. tex. in. c. auditis. s̄. eo. Soluit gl. in effectu q; aut quis impetrat ꝓuilegiū iure collatoriū. ꝛ vī renūciare ꝑscriptioni qz ex diuersis cāis non potest hēri dñiuz de fi. instru. inter dilectos. aut impetraī ꝓuilegiū confirmatoriū. ꝛ tūc sec⁹. Hec solutio mihi non placet qz lz quis dñiū ex plurib⁹ cau sis non possit acquirere tñ potest ad cautelā varios titulos multiplicare non ad effectū consequendi ius ex varijs titulis sed vt ex illis possit se defendere. vt i. c. p⁹ electionē. de concess. p̄bē. ꝛ ibi dixi. facit ēt qō nō. io. an. in. c. cū ꝑsone. de ꝓuile. li. vi. vbi dicit post Jo. imo. q; vbi dubiū ē de ꝓmo titulo potest res acquiri ex scōo ad cautelā. allegat dictū. c. post electionē. facit. c. cū dilectus. de consue. Idē dicit quando mihi pinguius succurrit ꝑ secūdū. argu. in. l. iij. ff. ad. l. fal. Itē q; prescriptio ꝛ ꝓuilegiū non sūt contraria in effectu plene ꝑsequit glo. in regula nullus pluribus de reg. iu. li. vi. vbi. vide. Et ideo dic melⁱ vt colligit ex glo. sequēti q̄ dicit q; ideo ꝑ ꝓuilegium renūciauit ꝑscriptiōi qz priuilegiū ꝛ ꝑscriptio nō cōpatiebant se i casu nr̄o qz ꝑ ꝑscriptionez cōperebat oī moda libertas. Priuilegiū vō in se bēbat moderamen vt patet ex lr̄a. secus aūt si ꝓuilegiū concessisset qō ꝑscriptio. Et būc intellectū sequuntur hic cōiter docto. Unde pōderāt hic Host. ꝛ Abbas v̄buz bu iusmōi ḣ positū i fi. tex. qō vī restringere dispōem huius. c. ad casum ꝓpositū. s. vt cuz priuilegiuz habet formam ꝛiam prescriptioni. Cōcludo ergo istā materiaz sic. q; aut priuilegiū habet formā ꝛiā prescriptioni aut conueniētem. Prio cāu aut ꝑscriptio erat completa ꝛ videt per priuilegiū renunciare prescriptioni vt hic. Idez in alia dispone cōtraria alteri. vt in priuilegijs cōtrarijs ſm Jnno. facit. xxxij. q. i. c. cum renūciatur. ꝛ xi. q. iij. estimant cum sequenti. aut nō erat cōpleta ꝛ impeditur cursus prescriptionis ꝓpter malaz fidē supueniētez vt hic. lz enim ab impetratione priuilegij prescriptio possit incohari ad limites ꝓuilegij. vt in. c. cū ꝑsone de priuile. li. vi. cursus tñ incobate prescriptionis ipedit ꝑ ꝓuilegiū impetratū simpliciter a me cū simpliciter impetrādo fateri videaī se credere rē ad se nō ptinere. Scōo casu qñ priuilegiū nō ꝛiaī ꝑscriptiōi ēt distingue aut prescriptio erat cōpleta. ꝛ dico q; nō renūciat ꝑscriptiōi sed vī ipetrasse secūdū titulū ad maiorē cautelā. d. c. auditis. s̄. e. ꝛ qō. s̄. dixi. aut ꝑscriptio nō erat cōpleta ꝛ ipedit cursus incobate ꝑscriptiōis q; ꝑsumit in mala fide ipetrādo ꝓuilegiū. pōt tamē de nouo ad limites ꝓuilegij incohari ꝑscriptio si aliquo facto itrinseco ꝓuilegiū corrueret. vt. s̄. dixi. ꝛ hec videnī ō mē te io. an. ꝛ host. lz nō ita ordiāte ꝛ clare ꝓsequantur.

An aūt sufficit sola impetratio ad exclusionē prescriptiōis cōtrarie seu ꝓuilegij ꝛij an requiraī vsus ꝓuilegij. Bl. pe. ꝓpe mediū dicit solū ipetrationez sufficere. Jnno. variat. prio eniz dicit hāc exclusionē seu tacitā renūciationē ꝓcedere ex vsu. secⁿ si impetrās nō fuisset priuilegio vsus. ꝛ postea dicit hāc eē vitatē q; impetrādo ꝛiū priuilegiū prio renūcia re videt. renūciatio eniz fit ſm eū nō tm̄ expresse sz ēt tacite. C. de testa. mili. l. i. ꝛ. l. fi. ꝛ quocūqz iudicio ff. de acqui. here. recusari. Ideo io. an. videt sūmando decretalē requirere vsuz. Ego vero acqesco prio ri dicto vt sufficiat sola ipetratio qz sol⁹ animⁿ ad renūciationē iuris sui sufficit. l. si quis vi. §. dīa. ff. de acqui. poss. ꝛ. xi. q. iij. estimāt cū sequenti qz satis presumit ex ipetratiōe iuris cōtrarij. ar. c. ij. de renū. li. vi. ꝛ iudicio meo ꝓbatur ḣ in fi. tex. dū dicit presertim cū fuerit vsus ꝛc. nā dictio ꝑsertim ex proprio significato denotat idē in casu contrario. vt nō. in. c. auditis. de elec. ꝛ. c. qm̄ frequēter. vt lite nō cōte. ꝛ hec notabis. Sed ꝛ ꝓdicta ꝛ ꝛ tex. oppo. vī. n. q; abbas impetrādo ꝓuilegiū ꝛriū nō potuerit renūciare iuri iam ecclesie quesito ꝑ prescriptionē. ar. in. c. fraternitatē. de dona. ꝛ. C. de transac. ꝑses. ꝛ. ff. ō pac. l. cōtra iuris ciuilis regulā. ꝛ. ff. de dona. l. filiusfamilias. vbi dicitur q; cōcessa libera administratione alicui nō intelligit ei data potestas dilapidādi vl donādi vel pactū gratuitū faciēdi. So. dicit ino. q; maioz ꝛ liberioz ē potestas prelatorū q̄ aliorū administratorū sicut apparet ex decre. ceterū de dona. quasi sētiat q; cōtraria loquūtur in administratiōe alijs quā prelatis cōcessa. Sz ꝑ hoc nō soluit ꝛriū. d. c. fraternitatē. de dona. vbi dicit q; ꝓlat⁹ pōt eccle cōditōez meliorē facere nō aūt deteriorē. Ad idē adduco notabile dcm̄ eiusdē inno. in. c. accedētib⁹ de excel. ꝓla. vbi iter cetera dicit q; siue sint ꝓsuetudines siue constitutiones siue ꝓuilegia hōrabilia vl vtilia ecclijs illa nunqz videtur illi de ecclesia renūciare ꝑ vnū actuz vel per plures quia etiam si expresse vellent renunciare non possent. allegat. d. l. ꝑses. ꝛ. d. l. ꝛ. §. fi. Et subdit si ḣ casu oēs de capitulo vellēt facere aliqd ꝛ ꝓuilegiū vel cōsuetas cōstitutiones suas vnus solus possz ꝛdicer. ar. i. c. i. de bis que fi. a ma. parte capi. ꝛ forte ob hoc dubitauit inno. ꝛ subiūxit ḣ q; si ex tali renūciatiōe ledereī enormiter monasteriū dabit i integrū restitutō. de in ite. resti. c. i. scōo soluit io. an. distinguēdo iter renūciationē seu donationē magnā ꝛ paruā. vt leg. ꝛ nō. in. d. c. ceterū de dona. ꝛ. c. apostolice eo. ti. Vel pōt ꝛ tertio dici ſm inno. q; ideo tenuit ḣ renūciatio qz ex cā facta fuit vt. s. abbas fugeret indignationē diocesani. ar. c. ꝛ morē. c. di. ff. de separa. l. i. §. illud sciēdū. Cōcludendo ꝑdicta dico q; aut q̄ritur an ꝓlatus possit cuz enormi dāno ecclesie renūciare iura ipsi⁹ ecclesie. ꝛ dicēdū q; nō. vt in. d. c. fraternitatē ꝛ in. c. ꝓstitutus. ꝛ qō ibi nō. s̄. de elec. ꝛ ꝑ inno. i. d. c. accedētib⁹. Aut q̄ritur nūquid possit cū leui ꝓiudicio. ꝛ dicēdū q; sic. vt in. d. c. ceteruz. ꝛ. xij. q. ij. terrulas. Hec vera nisi ꝑ pactū vel tacitā renūciationez redeaī ad ⁿ ius cōe. tunc. n. puto ꝓiudicari ecclesie nō habita distinctiōe inter preiudiciū leue ꝛ graue. ad ḣ tex. nō. in. c. i. ꝛ. c. fi. de pac. li. vi. ꝛ qō ponit Fed. consi. lxxxviij. alias. cxij. in fine. ꝛ hoc casu pōt itelligi iudicio meo iste tex. An aūt i hac renūciatione tacita vel exꝑssa exigaī consensus capituli. inno. ꝓmo sentit q; sic. dicit. n. notādū q; hec renūciatio de tam parua libertate. s. q; a quocūqz vult accipiāt clerici ecclesiastica sacramēta. valēt etiā si cōuētus cām ignorasset. d. c. ceterū. qō est singulariter notandū. Postea dicit posse dici q; ḣ interuenit cōsensus cōuentus qui semꝑ ꝑsumit. j. de bis que fi. a ꝓla. c. ea noscī. vtrūqz dictū est verū i se ꝛ sic limitāda sunt dicta inno. i. d. c. accedētibus. Ultima ps glo. ē facilis ꝛ bodie expedita in. c. i. e. ti. li. vi. Sz extra glo. quero cōiter tenet q; ḣ abbas cōueniebat epm̄ interdicto retinēde possessiōis. epūs vero conuentus recōuenit actorē interdicto recuperande. queritur nūc accumulatis ꝑ actorē ꝛ reū bis interdictis ō modo sniandi. So. hic Jnno. in hoc multum instat

a Nota diligenter q; pactuz vel tacita renūciarō pacti pōt ꝓiudicare ecclesie qñ ꝑ ḣ redit ad ius cōe ꝛ ḣ siue ꝓ iudiciū sit leue siue graue. ad de qz res de facili reuertit ad naturam, suā. l. fivn⁹ §. pactis. vī. q; i ipē ff. de pac. ꝛ. c. ab exordio. xxx. v. di. ꝛ ibi glo. ad idē facit q; renuit ipse met pāor. in. c. cum venissent i vlt. col. de in ite. rest. vbi cōcludit valere cōsuetudinez q; ep̄s possit ꝛui dere de ꝓlato oībus ecclīs ctīā collegiatis lz illis habeat solaz ꝓfirmatione cō q; ḣ mō res reuertit ad nāz suaz ꝛ ad ius cōe ad q; vide glo. i. c. q̄ quā i ꝓn i gl. magna de cle. i. vi. Ad idē facit q; tenuit idē abbas panor. i. q. fi. xxv. q; incipit canonicⁿ regularis in. ij. col. vbi tz q; lz clerici ⁿ possint ꝓsentire i aliuz iudicē sine ꝓsensu sui epi. c. significasti cū fi. de fo. ꝓpe. ītē clicⁿ q̄ subiecti ꝓlato iferiori ab epo ex iur spāli si cōsentiat i epm̄ nō ie

grīt licētia illius plati cū ex b iu risditiō re dat ad na turā suā ꝛ ad ius cōe Ad idem fac q tenu it abb. pa nor. i. d. c. significasti i. iij. col. ꝛ pleni⁹ idē ab. panor. i sua disputatōe icip. duo clerici ordie signiti ꝛc q lz exem ptus q hz priuilegiuz exēptiōis nō possit se submittere extrāeo supioris sīn sīa pape q priuilegiuz exēptō nis ꝓcessit tīn bn⁹ posset se submittere iu risditiōi il li⁹ iudic⁹ q alias erat suus ordinarius absq; alia licētia pape. q hoc mō res uertit ad iusdē. ad idē facit q dicit idē pano. i. c. vex in. v. col. añ me. vs. si ergo ec. ꝛc. ꝛ in c. lz in vlt. colū. circa med. d so. cōpe. Ultra p̄dicta q oia sunt dcā ipius panō. pōt et ꝓfirmari dictū pa nor. b p illō q nō. d. an. i. c. constituim⁹ i i. col. d trā vbi dic q lz p̄lat⁹ in serioꝛ non possit regulariter trā sigere sine cōsēsu epi c. d cetero e. ti. tri qñ agit de recuperādo

ꝛ quia ponit materiā quotidianam eam prosequar ꝛ pro diarioꝛi expeditione sciēduz q; aut actoꝛ solus probet intentionem suam vt quia probauit se possidere tpe litis contestate ꝛ tpe turbatiōis qđ ē necesse. vt insti. d interdic. §. hodie. ꝛ tūc, p eo ferf sīa dū taxat. vt in. c. lz de, pba. Aut reus, pbat solus spoliationē ꝛ pro eo fertur sīa ad limites petitiōis. ar. b. Aut vterq; nititur, pbare intētionē suā. s. actoꝛ turbationē ꝛ reus spoliationē ꝛ tūc si p̄us cōstat de turbationē quā de spoliatiōe, pnūciabit p̄us, p actore interdicto retinēde. cōpesceī enīz reus a pturbatione donec sentētiet sup interdicto vñ vi fm inno. allegat c. cū venissent. de insti. qđ satis plz vt interim euitet turbatio ꝛ scandalū. ar. in. l. equissimum. ff. de vsuf. aut simul liquet, p vtroq; qz actoꝛ probat possessiōnē ꝛ turbationē reus vero, pbat spoliationez. ꝛ tunc aut, pbat q vi ab alio possidet ideſt q aliū illa re spoliauit ꝛ nō, pdest conuento qz nō potest se defendere cū iure tertij. tex. ē apertus in. l. i. ff. vti possi. in fi. et hoc ideo ꝓtingit qz ius tertij non excludit, prius ius agētis. non enīz sequitur spoliaui aliū ergo tu potes me turbare. facit. l. bona fides. ff. depositi. sec⁹ autez ēet vbi ius tertij, prius excluderet ius agentis tunc enīz potest opponi de iure tertij. vt. l. cū seruū. C. de seruis fugi. nō. Bar. in. d. l. i. §. fi. qđ ē notandū. ad hoc reducas, plire nō. p io. an. in. c. mandatū. de rescrip. vbi discutit post alios an ꝛ quādo liceat de iur tertij, pponere. aut, pbat conuēt⁹ q; ab eo possidet vi. ꝛ hoc casu inno. ponit opi. Quidā enīz dicunt q; fertur sīa super vtroq; sed executioni non mandabitur sīa nisi sup interdicto vñ vi. quasi sentētia restitutoꝛia trabat ad se ꝛ absoꝛbeat sentētiā sup turbatione. argu. in. c. cum dilectus. de cau. pos. ꝛ, ppie. alij vt refert inno. dicūt q; hoc casu nulla sentētia fertur super interdicto vti possidetis. ꝛ ita intelligūt isti l. i. §. fi. palle. vbi dicit q; si aliquis vi aut clā vel precario ab aduersario possidet q; non debet vincere in interdicto vti possidetis. ꝛ exponūt illa verba. i. nulla sentētia super isto interdicto debet ferri. Sz primi qui tenēt q; sentētia debet ferri qđ ē tuti⁹ fm Inno. exponūt ista verba legis que dicunt q; possessoꝛ non debet vincere hoc casu. s. cū effectu qa illa sentētia non mādabit executioni qđ tamē tūc tm obtinet fm inno. qñ cōuētus vti possidetis reconuēiebat actoꝛē interdicto vñ vi. si. n. aliter velles itelligeī illā legē. s. q; interdictū vti possidetis non competit ꝛ spoliatoꝛē cū effectu ꝛ q; reus possit excipere de spoliatione sua sequeretur hec absurditas fm eū. s. q; nulla sentētia sup interdicto vti possidetis ferri possit, pbata spoliatiōe. qz si ferretur sīa q; reus q; pbauit spoliationē cesset a molestia expresse ꝛdiceret. d. l. i. i fi. vbi dicit q; actoꝛ nō debet vincere, pbata violentia vl clādestinitate seu precaria possessiōe. Si vo iudex absolueret reū spoliatū ab impetitionē actoris. b ēt nō pōt stare qz p ꝓfis cōcederet q; molestet possessoꝛē qđ est falsuz cū ēt predo fit in sua possessione defendendus. vt. s. de resti. spo. in lris. Itē si liceret eidē spoliato turbare eadē rōne ꝛ spoliare qđ falsuz est qz etiā ipsi prioꝛi spoliatoꝛi cōpetit iterdictū contra scōm spoliatoꝛē ꝛ primo spoliatū. vt in palle. decre. in lris. ꝛ qđ ibi nō. Itez fm eū p p̄dictū moduz agēdi. s. vti possidetis ꝛ excipiēdo de spoliatiōe non fiet rei restitutio spoliato qz nec ad b actū ē nec interdictū vti possidetis istitutū ē ad possessionē recuperandā. Itē si cōstat q; male fecit iste spoliatus q; turbat possessoꝛē ergo debet puniri. Et si diceres forte vt aliqui inaniter somniauerūt q; puniet p alias actiones. s. per actionē iiuriarū vel p officium iudicis. certe b nō, pcedit fm ipm qz actio iniuriarū ē, pdita ad vindictā tm. vñ p boc nō cōsequeret possessoꝛ q; cessēt ab eius molestatione quare cōcludit Inno. q; verba illius. l. i. in p̄n. ꝛ in fi. vbi dicit q; possessoꝛ nō obtinebit in interdicto vti possidetis ꝛ istū quē spoliat sic eē intelligēda. s. si reus ante litē cōtestatā excipiat ꝛ agētē interdicto vti possidetis nō eē audiēduz nisi p̄ius restituat rē de qua agitur q; reū p̄us spoliauit. ad hoc. c. sup spoliatiōe. de oꝛ. cogni. vel si directe, pponat interdictū vñ vi ꝛ agētem vti possidetis. vult ergo in effectu q; cōuētus hoc interdicto bz duplex remedium. primū vt actorē expellet ab agendo, pponēdo spoliationē suā p viā exceptionis āte litis cōtestationē. secus si post. ar. eoꝛū q; le. ꝛ nō. in. c. ij. ꝛ. c. fi. de oꝛ. cog. scōm vt directe cōtra actorē intentet iterdictū vñ vi. ꝛ, pbata spoliatiōe obtinebit ipse solus in effectu. lz ēt, pnūciari debeat sup interdicto vti possidetis. sed sīa nō mādabitur executioni. ar. c. cū dilect⁹. de cā pos. ꝛ, ppe. ꝛ ad hāc breuē cōclusionē pōt reduci tota ista glo. Inno sed volui tota sua verba recitare vt videas sua subtilia motiua. Bart. āt in. d. l. i. §. fi. nō placēt b dicta. pōderat enī tex. in d. l. i. in fi. in eo q; dicit q; possidens vi clam vel p̄cario a cōuēto non debet vincere in hoc interdicto vti possidetis. ex hoc enī verbo vincere ostendit q; hec exceptio nō ē p̄cise examināda ante litis cōtestatōez sz postea ad merita cause vsq; ad tps diffinitiue. naz si ante litē contestatā examinaret nō posset diffinitiue, pnunciari. in. c. qm̄ vt lit. nō cōtes. Ad idē tex. iij cta. l. i. in p̄n. vbi ꝓz dicit vim fieri veto quo minus possideas vti possidebas nō vi ñ clā nec precario. et sic habuit respectū ad diffinitiue tps ꝛ nō ad, pcessū nil tamē specifice attingit qd iuris cū, ppon⁹ spoliatio p viaz actionis. nec respōdet ad absurditates. in no. tm̄ colligit vnū singulare dcm̄ qđ ē ō directo ꝛ fū damētū inno. dicēs deiectū posse inquietare deiecto rē suū qñcūq; nec tenet interdicto vti possidetis sed repellere nō lz nisi in cōtinēti. l. iij. §. cū tgit. ff. de vi ꝛ vi. ar. ꝛ. c. olim. de resti. spo. ꝛ ita dicit tenere glo. in l. vna. C. vti possidetis. qđ est mēti tenēdū. do. an. sequit Bar. vt exceptio spoliatōis possit opponi hoc casu ē post litis cōtestationē. itē dic q; si spoliatio fuit deducta p viā actionis ꝛ, pbata nō ē, pnūciandum sup interdicto vti possidetis dūmodo dicat cōuētus nō esse sententiandū licet aliud sentit inno. Mouet qz hec exceptio spoliatiōis est pemptoria que potest qñcūq; opponi. ꝛ qz i exceptionibus sufficit, pponi factū exquo colligat exceptio ꝛ qz directa contraria actio habet finē exceptiōis qñq; negat ius agendi. nam si dicis te dñm ego cōtradico me dñm lz agēdo excipio te dñm nō eē. ꝛ qz notorie cōstat agentē non habere ius agēdi pōt ꝛ debet iudex sīare pro agente recuperāde ꝛ nō pro agente vti possidetis. Itē qz inanis eēt illa pronūciatio si in effectu nō mādaretur executioni si liceret turbare liceret spoliare qđ ē falsum. d. c. in lris. qz aliud est in turbatiōe quā in spoliatione vel econtra. spoliatio enim secūda purgat vitium prime spoliationis sed nō turbatio. ꝛ qz plus ē spoliare quā turbare nō obstat q; spoliato detur remediū ad recuperandū fortius dabitur ad defēdendū quinimo fm do. an. fortius dat ad recuperandū pp rationē precedentem. non obstat q; iniuste faciat turbando qz tbi iniuste facit donec liqueat de violentia sed iuste facit ꝛ fecisse censetur factū boc liquidato. ꝛ b satis placet. Sed cōcludēdo latius ꝛ clarius dico q; triplex remediū cōpetit ꝓuēto vti possidetis qui pretendit se spoliatū ab actore. Primū vt eū repellat ab agēdo excipiēdo de sua spoliatiōe ante litem cōtestatā. ꝛ hec exceptio dilatoꝛie, pposita opabit effectū repulsiuum nō qz detrabat iuri agēdi vti possidetis cū nō opponat pemptorie sz ex priuilegio tributo spoliato. nō. n. cōpellit rfidere spoliatoꝛi añ pstmo⁹ iure ecclie de pdito poterit facer trāsactō nē sine cōsēsu epi ad b vt facili⁹ reuertat res ad nāz ꝛ dic ee tex. sing. i c. i. de pac. i vi. al. b. p ab Ad idez fac q; dicit. do. i d. c. ab exō dio. xxxv. di vbi dic q; lz clicis iā promotis ñ possit supioꝛ indicere aspio rē vitā eis iuitis vt hr i c. ppositi lxxxvij. di. ꝛ p glo. ord. i regla q; oēs i. vi. tm̄ si idicit aspioꝛez vitā redeū do ad statū antiquuz. a quo erāt colapsi nō req rit ꝓsensus oiuz vt nō. i c. cū oēs de ꝓsti. Ad idē facit q; dicit pe. de anch. i ꝓsi. clxxxv in ipressiōe rōana icip; qđ vf magl dubia ēp appareat pria facie ꝛc. i vl. col. q; mf q; erat relicta dña ꝛ vsuf. mōtuo filio dz hfe integrū vsuf. qz cessāte fauore filij res facile fdit ad nāz suā ꝛ sic legatū iter ptatiōe consuetudis alimēto⁹ conuertit i legatū vsufru. dictum tm̄ pa nor. hic ꝛ p̄dicta limito verū ꝛ vera qñ quo ad oēs redim⁹ ad ius cōe. b qñ fdiret q° ad p̄iudiciū ꝛ dāuz aliq°⁹ñ ñ, pcederēt tex. ē fm cōez in rel. quē ego sol⁹ ad b pōdero i. c. cuz oēs d ꝓstit.

restitutionē.vt in.c.ij.in fi.de or.cog.⁊ q̄ hec excep/tio ad effectum repulsiuum agendi debeat p̄poni añ litem contestatam est tex.iuncta glo.in.c.i.ij.q.ij.

Scōz remediū ē vt de expoliatione excipiaī per/emptorie ⁊ sic post luē contestatā vsqz ad sniam seu donec fuerit in causa cōclusuz p̄.d.l.i.in p̄in.⁊ in fi.ff.vti possidetis. q̄ ꝓbata dz actor succūbere sz nō fiet restitutio cōuento si hoc nō cōpetijt qr ordinata ad finem repellēdi nō consequūtur effectū cōsequē/di.vt ꝓbatur in.d.c.ij.de ordi.cogni.nō obstat si di/catur q̄ ꝑm hoc licebit spoliato impune illū molesta re qr dico q̄ aut istū molestat in possessiōe subtracta ⁊ non bz spoliator de quo cōquerat cū possit sibi ꝓ uidere restituēdo possessionē violēram ⁊ ipse fuit ⁊ ē istius turbatiōis causa.nō enim voluit p̄tor talez in violēta ⁊ iniqua possessione defendere ne sit iniquita tis fautor ⁊ ne inde ꝓcedant iniurie vnde iura nascū tur.in.c.qualiter ⁊ qñ.i.de accusa.⁊.l. meminimus. C.vnde vi.⁊ hec potuit esse ratio decidēdi.in.d.l.i. vbi dicitur q̄ talis violētus vel clādestinus nō dz i hoc interdicto vti possidetis vincere.sicut in simili iu ra mandāt actorē in possessionē rei petite mitti vt re/us cōtumax tedio affectus veniat responsurus vt in c.qñ.§.in alijs.vt lit.nō conte. Tertiū remediuz est vt cōuentus deducat spoliationē suam directe,p ponēdo interdictū recuperāde sicut videt fecisse epi scopus ħ.quo casu ꝓbabiliter pōt de modo ꝓnun/ciandi dubitari vtroqz ꝓbante intentionē suā. Opi niões bincinde supra vidistis. mihi placet opinio vt nō ꝓnunciet ꝓ actore in interdicto vti possidetis qr ex ꝓbationibus cōuenti clare cōstat q̄ sibi ius non cōpetit.voluit.n.p̄tor in hoc interdicto vti possidetis subuenīri violēto possessori ꝑ spoliatū.d.l.i.Et satis est q̄ cōstet illū violētuz possessorē.ar.c.ecce.xxiij. q.iij. Item reus petēdo illius possessiō is restitutio/nem satis videt excipere vt p̄o illo nō ꝓnūciet.q̄ q vult cōsequens vult ⁊ antecedēs.l.illud.ff.de acqui. bere.⁊.c.cū.M.⁊ q̄ ibi nō.de ꝓsti.⁊.c.ex parte de spon.vñ poterit iudex sic ꝓnūciare qr tu actor ꝓba sti possessionē ⁊ turbationē erat p̄o te ꝓnūciādū sz qr actor ꝓbauit q̄ vi ab eo possides ⁊ petijt sibi pos sessionē restitui ideo eū restituimus ⁊ te cōdēnamus ad possessionē libere relaxandā.⁊ hec sufficiāt in hoc articulo. Ultimo q̄ro qr tex.i.d.l.i.ff.vti posside tis.dicit q̄ nō dz actor in hoc interdicto vti posside/tis vincere ꝑ reū a quo possidet vi clam vel precario qñ dicit actor sic possidere. So.dicit Inno.q̄ licet Azo.in sūma vti possidetis faciat magnas difficulta tes in expositiōe illoꝝ v̄borū ipse tñ inno.sic simpli/citer dicit exponēdo.possideo a te vi.i. violenter tibi abstuli ⁊ sic de alijs. Bar.in.d.l.i.§.fi.dicit q̄ salua reuerētia inno.labor Azonis nō fuit indebitus.cā est ꝑm eū.qr ad hoc vt istud interdictū alicui cōpetat necesse est vt ipse possideat.vnde si ego possideo vi clam vel p̄cario quomodo potes tu agere cōtra me si nō possides.Et ideo laborat multū bar.in ponen do exēpla q̄ vterqz actor.s.⁊ reus possideat ⁊ eorū alter possideat vi claz vel precario. Sed ꝓfecto par cat mihi reuerētia bar.lz hoc possit cōtingere nō tñ ē necesse qr interdictū vti possidetis datur nō solū in/ter duos qui cōtendūt possidere.vt.l.fi duo in p̄n.ff. vti possidetis leg.⁊ nō.in.c.licet de ꝓba.sed etiaz da tur possessori ad tuendaz suam possessionē cōtra ad uersarium qui euz turbat ⁊ inquietat licet non possi/deat nec possidere contendat.vt in.d.l.i.§.est igitur leg.⁊ nō.in.d.c.lz in glo.in verbo vti possidetis.⁊ in c.audita.de resti.spo.quapropter tenendo q̄ actor solus possideat clare patet expositio illorum verbo rum ꝑm inno. potes enim a me vel ab alio vi possi/dere qr me a possessiōe deiecisti.clā qr me abñte claz fuisti possessionē ingressus.p̄cario qr ad p̄ces cōces/si tibi vt possideres.si postea ꝫ me te ī possessiōe tur/bantē agis hoc interdicto vti possidetis.potero exci pere q̄ vi clā vel precario possides.⁊ si a me ōberes succūbere si ab alio secus qr quo ad me libere ⁊ iu/ste possides.d.l.i.in.fi.⁊ ꝑz banc viā res ē clarissima Sed si tenerem⁹ q̄ vterqz possideret.sz alter vi clā vel p̄cario qō eē pōt.d.l.fi duo in p̄n.tunc ē difficul/tas ī p̄oponēdis exemplis.⁊ forte ħ casu laborauit Azo.sz dic breuit vt nō.in.d.l.i.q̄ vi aut clā alt pos sidet. Si ego eram domin⁹ alius erat fructuarius q̄ possidebat naturaliter.tu iuisti ⁊ fructuariū deiecisti vi certe possides a fructuario nō a me dño. vñ vter/qz nostrū possidet.ego ciuiliter ⁊ tu naturaliʳ ⁊ vter/qz nostrū est tuendas in possessione qr tu nō debes me turbare in possessione mea ciuili nec ego te in tua naturali sed si tu possides vi aut clā a me naturaliter debes succūbere.vt in.d.l.fi duo ⁊ in eisdē terminis pone exēpluz quādo alter possidet iuste.s. respectu iuste ciuilis possessionis.alter clam vel p̄cario respe ctu naturalis. Respectu vero eiusdē spēi possessiōis nō pōt ħ contingere qr duo eandē rem eodē modo insolidū possidere non possunt.vt in.d.c.lz de pro/ba. Quid aūt si ō facto vterqz pariter,ꝓbauit se pos sidere insolidū .dic vt dixi in.d.c.lz.⁊ p ħ habes cla re hunc articulū. Querit insup inno. an snia p̄o possessore lata in interdicto vti possidetis pariat ex/ceptionē rei iudicate si idem cōtra quem iudicatum fuerit agat tūc p̄o eisdem rebus interdicto vnde vi. ⁊ respondet q̄ non quia alia est actio ⁊ ad aliud agit nunc quā prius.ff.de excep.rei iudi.l.cū querit.cuz duabus sequētibus.⁊.s.de testi.cām que inter ico/nomū. Et qr snia iudicis p̄mo lata in interdicto vti possidetis non ꝓhibet molestationē iuris sed sci q̄z diu possidet.hoc aūt cōstat q̄ re euicta ab eo iam nō possidet.illud aūt certū est ꝑm eū q̄ is qui interdicto vti possidetis succubuit possit,ꝓponet rei vēdicatio nē.quare ergo similiter ꝓponere interdictū vnde vi si poterit vel aliam cōpetētē actionē diuersitatis rō nō apparet.ergo idē est dicendū.C.de libe.p̄rete.⁊ ex/be.l.i. Si aūt nō egit vti possidetis sed cōfessoria pe tens aduersarium a sua molestatōe cōpesci ⁊ obtinu it tunc reus non poterit agere vñ vi vel alio interdcō ⁊ est rō ꝑm eum qr in primo iudicio in quo fuit con/fessoria intentata actū fuit de,ꝓprietate que p̄eindi/cat oibus possessorijs.s.de causa pos.⁊ proprie.cū dilectus.q̄ aūt cōfessoria sit actio in rē in bis ico/pa libus ꝓbatur in.l.⁊ si forte.ff.si ser.uen.⁊ in.§.ecō/tra.insti.de acti. Ultimo. ultra doc.hic querit qd si actor succubuit qr ñ,ꝓbauit se possidere nunquid debeat cōdēnari reo ī aliquo saltez vt eū decetero in sua possessiōe nō molestet. Bl.i.l.i.C.vti possidetis dicit q̄ non sz reus dz absolui.latius hoc prosequit bar.in.d.l.i.ff.e.dicēs q̄ aut reꝰ absoluit qr actor ñ possidet ⁊ tūc actor ad nihilū cōdēnabitur respectu possessionis de qua agit quasi secꝰ respectu expēsa/rum.nam in bis distinguēdū.vt nō.in.c.finē .de do/lo ⁊ cōtu. Aut reus absoluit qr docuit se possidere ⁊ tūc distinguit.aut enī docuit se possidet iuste ⁊ po/terit actori iponi silētiū ne eum decetero molestet.l. circa.ff.de ꝓba. Nō bene hoc dictū.sentit.n.q̄ si sup libello actoris reus ꝓbat de iure suo est p̄o reo ꝓnūciandū sz exꝑsse hoc nō petierit.ō quo vide qō plene dixi in.c.ex cōquestiōe.de resti.spo. Si autez docuit se possidere simpliciter tūc secus ꝑm eū quia posset esse q̄ possidet ab aduersario vi clam vel pca/rio.ħ mihi nō placet qr donec aliud appareat possi/dēs p̄sumit iuste possidere.vt.l.fi.C.de rei ven. Itē tūc possessor nō dz in hoc interdicto vincere cuz ap/pareret q̄ vi vel clam vel p̄cario possidet.d.l.i. ī p̄n.

ꝛ in fi. secus ergo vbi nõ apparet de iniusticia possessionis. facit. d. c. lz de ꝓba. nam in dubio possessor ꝓsumitur in bona fide. vt plene dixi. s. eo. si diligẽti. Aut nõ constitit actorẽ vel reũ possidere aliquo modo. vtputa qꝛ actor erat colonus uel creditor missus in possessionẽ ex ꝓmo decreto. ut. l. fi duo. §. creditores. ff. uti. pos. ꝛ tũc nõ est dubiũ qꝫ reus uenit absoluendus. ut in. d. §. creditores. tñ actor ĩ nullo sibi cõdẽnabitur uel ꝓiudicabit ꝑm bar. qõ intelligo ꝑm ꝓdicta qꝛ reus nõ ꝓbauit se possidere. qñqz contigit qꝫ utercqz possidet sed diuerso modo ut qꝛ unus ciuiliter ꝛ alius naturaliter. ꝛ quilibet dz obtinere in specie sua si iuste quisqz possidet de quo dic ut. s. latius dixi. ꝛ ad materiã ampliandã uide plene notata. ĩ. d. c. lz. de ꝓba. ꝛ per bar. in. d. l. i. §. fi. ꝛ. l. si duo. ff. uti possidetis. ꝛ hec notabis. Abbas.

¶ Quoniam omne.

Casus. Possessor malefidei nullo tpe prescribit. ita cõmuniter sũmaꝛ. sed per hoc sũmarium nihil iduceret de nouo iste tex. cũ esset prouisũ. s. e. uigilanti. ideo plenius summo sic. Nec in foro cãonico nec ciuili ualet prescriptio cum mala fide. h. d. Diuiditur in quattuor partes. in ꝑma ponit cõstitutionis cãm in secunda constitutionẽ ibi synodali. in tertia infert ex cã ibi cũ generaliter. in quarta concludit ibi vnde

Casus litteralis loco ponit id qõ sequit. Quicũqz facit ꝛ cõsciẽtiã edificat ad gehennã ꝛ ideo statuit cõciliũ qꝫ nulla ualeat prescriptio absqz bona fide tã canonica qz ciuilis: qꝛ generaliter omni cõsuetudini ꝛ constitutiõi derogãdũ est: que sine peccato mortali seruari nõ potest. ꝛ ideo oportet vt qui rem alteriꝰ prescribit qꝫ in nulla parte prescriptiõis habeat malam fidez. Hõ ꝓncipiũ qꝫ omne qõ nõ est ex fide peccatũ est. ꝛ sunt vba apostoli ad romanos. xiiij. in fi. que expone vt plene ꝓsequit gratianus. xxv. q. i. §. ex bis vbi dat duas expositiões sz ꝑma mihi plz ad ꝓpositũ nostrũ vt dicamus qꝫ omne qõ ꝫ cõsciẽtiaz fit est peccatũ. vñ capitur hic fides ꝓ ꝓscia. vt voluit ẽt hic glo. i. habẽs enim rei aliene sciaz ꝑscribere conatur ꝫ ꝓsciam. ꝛ ideo peccat vt in. c. lras. de resti. spo. merito nõ iure põt ꝑscribere. Quot aũt modis capiat fides. vide p glo. satis plenã sup rubrica de sum. tri. quã notabis. Hõ scõo qꝫ synodus qñ qz sumit ꝓ cõcilio generali. cõcordat. c. i. de spon. qñqz sumit ꝓ synodo quã facit eps. j. de accu. ficut. Hõ tertio ꝑm verũ itellectũ papã posse tollere ius ciuile in cõcernẽtibus aiam seu peccatũ. est. n. in talibus. s. oẽm creaturã vt in. c. nouit. de iudi. voluit bar. in. l. ꝑuilegia. C. de sacrosan. eccle. vide glo. in regula possessor. de re. iur. li. vi. Hõ abolẽdaz ꝛ cassandã esse cõstitutiouẽ que absqz peccato mortali seruari nõ põt. Ego dico qꝫ talis cõstitutio ẽ ipso iure nulla qꝛ de substãtia legis ẽ vt sit iusta ꝛ honesta iiij. di. erit aũt lex. Si aũt cõtinet peccatũ nõ põt dici lex. Itẽ si cõtineret aliquod inhonestũ. qõ tz bar. in. l. oẽs populi. ff. de iusti. ꝛ iu. ꝛ. l. fi. C. si ꝫ ius vel uti. pub. quinimo talis legis ꝓmulgator tanqz ꝓtra ius diuinũ disponẽs cõuincit potius errare qz legẽ ꝓcedere. xxv. q. i. sũt qdã. nec tali legi debẽt subditi parere nec obediãt superiori ꝫ legẽ superioris. l. dei. xi. q. iij. q resistit. ꝛ. c. iulianus. ꝛ ad istũ tex. qui dicit tali constitutiõi derogãdum intelligo de facto. nam de iure est irrita p supradicta. Et idẽ videtur si continet in se peccatũ veniale.[a] ar. in. c. ij. de pac. li. vi. cuz sua glo. qõ tenet hic do. An. facit qõ nõ. glo. xiiij. di. in sũma. Hõ qꝫ ille dicit esse in bona[b] fide qui non habet ꝓsciaz rei aliene. qõ clarius ꝓbatur in. c. si virgo. xxxiij. q. ij. Hõ vltimo qꝫ de iure canõico nõ sufficit bonã fidem assistere in pn. sed requiritur toto tẽpore ꝑscriptiõis. Glo. ij. diuidit in quattuor partes. prio. n. oppõit. de. c. cura. de iure patro. vbi videt currere ꝑscriptio cũ mala fide. Glo. nõ soluit. Jo. an. dicit qꝫ ibi soluit dic qꝫ vario modo sed mihi placet illa solutio qꝫ prescribẽs errabat ibi in facto ꝛ sic nõ erat ĩ mala fide ꝛ dic vt ibi pleniꝰ nõ. Scõo glo. querit qñ quis dicat habere bonã fidẽ. remittit ad notata in. c. si diligenti. s. eo. dic vt ibi plene nõ.

Tertio glo. querit quid si actor ꝫ quẽ allegat prescriptio vult ꝓbare qꝫ prescribẽs habuit ab initio vl medio tẽpore malaz fidem arguit pro ꝛ ꝫ ꝛ tandem cõcludit qꝫ dz ad ꝓbandũ admitti. Sed de hoc ego nõ dubito qꝫ si habuit illo tẽpore durante cursu prescriptiõis malã fidem nõ potuit ꝑscribere. vt h̃ in fi. ꝓbatur ꝛ in. c. veniẽs in fi. s. eo. ꝛ ĩ regula possessor. li. vi. dz ergo admitti actor ad ꝓbandum qõ detrabit substãtie prescriptionis ꝛ interimit intẽtionez seu exceptionẽ ipius rei. Qualiter aũt ꝓbabit malã fidem. dic ꝑ famam que erat in loco qꝫ erat res aliena vel qꝫ ipse prescribẽs fuit aliquãdo hoc cõfessus extra iudiciũ. de quo vide p bar. in. l. celsus. ff. de vsucapi. ꝛ dixi. s. in tractatu huiꝰ ti. Ultimo glo. querit an ꝑscribens teneatur docere de titulo. ꝛ remittit ad nõ. in. c. si diligẽti. s. eo. vide tu quod ibi dixi ꝛ habes tex. expressum in. ca. i. eo. ti. li. vi. ꝛ dic vt ibi.

Quero capiendo glo. iij. an per hoc. c. sint iura ciuilia correcta quatenus admittũt prescriptionẽ cum mala fide. Glo. primo adducit istum tex. pro parte affirmatiua in eo qꝫ tollit ꝑscriptionẽ canonicã ꝛ ciuilem nõ suffragante bona fide. ꝛ banc opinionẽ dicit tenere Jo. qꝛ ratione peccati ꝑm eũ potuit ecclesia legibus ciuilibus ꝓiudicare. de iudi. nouit. Secundo refert glo. opinionẽ ꝫriaz qꝫ peccatũ debz cõsiderari quo ad ius diuinũ nõ aũt quo ad forũ ciuile ꝛ ꝑm banc opinionẽ exponitur tex. canonica. i. cum agitur de re spirituali prescribẽda. ciuilis cũ agit de re ciuili. i. nõ spũali. ꝛ sic tollitur ꝑscriptio quo ad forum ecclesiasticũ dũtaxat. Tertio glo. rsidet ad opinionem Jo. quã approbat quoniã lex ciuilis cõsiderat negligẽtiã nõ petẽtis sed canon cõsiderat peccatũ mala fide prescribẽtis. ideo canon prevalere dz propter animarũ periculũ. banc opi. tenet h̃ inno. dicens qꝫ rõne peccati canon potuit corrigere legẽ. ar. c. nouit. de iudi. Idẽ host. ꝛ io. an. ĩ regula possessor li. vi. in. glo. ꝛ in merc. Aduerte vbi ꝑscriptio cũ mala fide causat ex iniusto possidere ꝑscribẽtis oẽs cõsentiunt qꝫ de rõne peccati standum ẽ canoni. vt nõ. Bar. in. l. priuilegia. C. de sacrosan. eccle. nã ꝛ ipse imperator dicit qꝫ in istis lex nõ dedignat sacros canones imitari. ꝛ sic subijcit se dispõni canonice in auc. vt de. apud propri. epi. §. pe. col. vi. ꝛ in. c. clerici. de iudi. ꝛ in. c. i. de iura. calũ. dispositũ ergo in huiusmodi spũalibus per canones põt dici dispositum ꝑ leges. facit qõ de concubinatu ꝛ similibus nõ. Jo. an. in regula sine culpa in mercu. sed quãdoqz ꝑscriptõ causatur sine possessione ꝛ facto prescribentis. vt in actionibꝰ. debitor enim nil possidet qõ fit creditoris nam lz rei sibi mutuate dñium bz. l. ij. ff. si cer. peta. tamẽ nõ ipse dicitur possidere actionẽ cũ detur ꝫ eũ ꝛ sit penes ipsũ creditorẽ. vide aliud exẽplum in prescribenda libertate ꝫ seruitutẽ rusticã in qua nõ requritur aliquod factum prescribẽtis sed solũ negligentia nõ vtẽtis. secus ĩ prescribẽda libertate seruitutis vrbane qꝛ tunc requirit factũ bois. exẽplũ in hoc vltimo si edes tue edibus meis seruiant ne altius tollãtur vel luminibꝰ ediũ mearũ officiat ꝛ ego fenestras meas prefixas ꝛ clausas habuero ita demũ ius meũ amitto si tu ꝑ hoc ꝑps edes tuas altius sublatas habueris nõ sic in seruitute rustica. nã si bẽs seruitutez eundi per fundũ meũ ꝛ per magnũ tẽpus hac seruí

a Et vide hic. do. an. q dicit qꝫ. l. canonica nõ solũ ẽ fuanda in foro ciuili quãdo. l. ciuilis nutrit peccatum mortale sz etiã qñ nutriret veniale tãtũ. et idẽ dicit h̃ imol. ĩ repe. in. i. columna.

b Non soluz si sit cãta ex iniustis rõnibus sz etiã ex iniustis ꝛ temerarijs ita vlt bal. in. l. i. in fi. ꝑ glo. ibi quã ad hmodi tũ nõ. ꝛ dic ꝛ reputat tenẽdã menti. C. vbi causa stat qõ multũ nõ.

a Et hãc opi. bar. i. d. §. si viam tz idez bar. i. l. hec aũt. ff. de ſerui. vr. prędi. z l. ſequitur. §. ſi vtã. cuz ſequẽti. ff. de vſucap.

tute ĩ vſus fuiſti illã ꝑdis. z ego acquiro ſine aliquo facto meo libertatẽ in fundo meo. hec ꝓbant ĩ. l. hec aũt. ff. de ſerui. vr. prędi. z l. ſequitur. §. ſi vtã. cuz ſequẽti. ff. de vſucap. Jn iſtis ergo caſib⁹ dubitat an per ius canonicũ ſit ciuile ius correctum q; ĩ iſtis caſibus non curat de bona vel mala fide preſcribentis. vt in iuribus ꝓal. bar fuit bis caſibus in ſingulari opi. in. l. ſequitur. §. ſi viam. ª ꝓalle. dicẽs ius canonicũ ad bos caſus non referendum qz ſm eũ. c. iſtõ z regula poſſeſſor. de reg. iu. li. vi. loquunt in preſcriptione que cauſat ex poſſeſſione ꝑſcribẽtis quo cãu requiritur bona fides, ꝓpter factũ poſſidẽtis rẽ alienã. ſecus aũt in bis caſibus vbi nulla reperit poſſeſſio ex parte ꝑſcribentis ideo bona fides nõ requirit vt. d. §. ſi viam. ꝑſcribo. n. bis caſibus ꝓpter tuã negligentiã vel potius tu ꝑdis q̃z ego preſcribã. Jdo ne. n. ſm eũ q; ignorẽ me debere z tibi obligatũ eſſe z tu ceſſas petere. certe nõ ſum bone fidei vel male. z tñ ꝑſcriptio ꝓcedit ꝓpter tuã negligentiã. l. oẽs. z l. ſicut. C. de preſcrip. xxx. an. vel. xl. z ꝟ firmat. ſalua tamẽ determinatione ſcẽ matris eccl̃ie z theologorũ z idẽ dixit in. l. ſi. ff. quemadmodũ ſui. amit. Et per hec dixit in. d. §. ſi viam. valere ſtatutũ ciuitatis quo cauetur q; ſi creditor nõ petierit debitũ infra certuz tps cadat a iure ſuo vel ſi dicat decetero nõ audiatur per iudicẽ. dicit tñ q; ꝓmo caſu qñ dicit cadat a iure ſuo tollitur obligatio ciuilis z effectus naturalis. vt nõ. per eũ in. l. ſi. ff. rẽ ra. babe. ſed ſecũdo caſu qñ dicit nõ audiat nulla obligatio tollitur ſed via agẽdi ꝓcluditur z ideo tũc remanet ſm eũ via agendi per denunciationẽ ſm formã. c. nouit de iudi. z ſic ſpecrabit ad iudiciũ eccleſie. z alibi bar. intãtũ approbauit hoc ſtatutum vt dixerit q; non poſſit creditor ꝑ pactum illi renũciare. qz ẽ introductum in odium negligentis. z ſic fauore publico. nõ. n. poteſt qs renũciare iuri introducto odio alterius ſicut dicitur in macedoniano. vt nõ. ſ. de fo. compe. ſi diligenti. z. l. ſi. C. ad mace. ꝟ firmat bar. in. l. nemo põt. ff. de leg. i. z in. l. i. ff. de vſuca. Sz ᵇ aduerte qz idem barto. in. l. oẽs populi. ff. de iuſti. z iu. ĩ ſua ſolẽni repetitione tenuit cõtrariũ dicẽs non valere ſtatutũ ꝓdictũ qz eſt peccati nutritiuum. nec lex ĩperialis ſi hoc diceret valeret ſm eũ. iõ tenuit q; leges ꝓmittẽtes male fidei poſſeſſorẽ preſcribere nõ valẽt qz nutriũt peccatum. z alle gat hoc. c. ſecus dicit ſi ſtatutũ nõ excluderet ſimpl̃r creditorẽ ex lapſu tpis ſed preſumeretur ꝯtrũ fictici um qz tũc excluderet peccatũ. do. an. refert hic inno. in. c. qz pleriq;. de immu. eccle. ſenſiſſe ꝓmam opin. bar. z vin. in. c. cura. de iurep. ª. ſed iudicio meo ꝟ nõ ſentiunt. ſz inno. loquitur habito reſpectu ad ius ciuile z loquit indiſtincte de preſcrip. xxx. an. cũ mala fide nec aſtrinxit ſe magis ad actiões ꝑſonales q̃z reales. hinc dixit q; preſcribẽs mala fide tenet in foro anime ad reſtitutionẽ. Ain. vero loquitur nõ ĩ actiõe perſonali ſz reali habito reſpectu ad diſpõnẽ illi⁹. c. cura. dicens q; ibi nõ fuit vera preſcriptio ſed poti⁹ exceptio quedam cõpetit in odium ẽpi negligẽtis et tacite conſentientis. Jlla tamẽ lectura cõiter ñ tenetur ad illũ tex. ſed dz intelligi qñ ĩ ꝑſcriptione iterue nit error facti vt qz putabat ẽm cõſenſiſſe iuxta nõ. in. c. de quarta. ſ. eo. z dicẽdũ vt plenius nõ. in. d. c. cura. Jpſe vo do. an. in effectu facit hic duo mẽbra dicẽs q; aut actio ſui natura data eſt temporalis a lege in merã penã z tũc putat illã tolli etiam ſciente debitore qz ex ſe finit abſq; eo q; aliquid ꝑſcribat vel acquirat. qz in pẽalibus nõ artatur cõſcia. vt nõ. xij. q. ij. fraternitas z ꝓ Moſt. in ſũma de penis. z nota. hoc dictũ vltimũ qz eſt ꝯ notata ꝓ bar. in. l. ſi pene cã. ff. de cõdi. ide. z vide qđ dixi in. c. nouit de iudi. ĩ addi. nam a lege cõceſſuz lex tollere põt ſm eũ vt in. c.

a valeat ſtatutũ q; creditor non petens debitũ ĩfra certũ tẽpus nõ audiatur vtõ do. an. in repe. c. puenit õ cenſi. ĩ pe. cart. z vide omnino plenißime conſiliũ do. philip. de foranis qđ incipit ſtatuto cauetur qđ ſiquis creditor.

b Utruz valeat ſtatutũ q; creditor non petens debitũ ĩfra certũ tẽpus nõ audiatur vtõ do. an. in repe. c. puenit õ cenſi. ĩ pe. cart. z vide omnino plenißime conſiliũ do. philip. de foranis qđ incipit ſtatuto cauetur qđ ſiquis creditor.

in nra. z quod ibi nõt Jnno. de iniurijs. hoc puto verißimũ. z allego in ſimili glo. ſing. in. c. cũ ſm leges õ bere. li. vi. in v. caſu. Sed ego dubito quid ſi non in merã penã lex a ꝓncipio introduxit actionẽ tpalez ſz qz ſic fuit viſum ſibi cõuenire ſaluti reipublice. exemplũ in actiõe de dolo. l. ſi. C. de dolo. z quãto minoris ſeu redhibitoria. l. ij. C. de edi. edic. z multis alijs ſimilibus de qbus inſti. de ꝓpe. z tẽp. ac. z. ff. de actio. z ob. Moſti. in ſũma. eo. ti. §. que res ꝑſcribi poſſunt poſt ꝑn. ſz q; hec iura ciuilia nõ ſunt correcta ꝓ ius canonicũ qđ eſt notãdũ. Sed ego credo q; in foro anime ſi ex parte alterius ꝟbentis interceſſerit dolus ſeu aliud peccatũ tenet ſatiſſacere qz lex nõ tollit peccatũ ſed ſolum dedit actionẽ ad tẽpus. vnde z ſi nunquã dediſſet actionẽ teneret ille ſatiſſacere õ peccato ſuo vt pz in materia vſuraria. pro predictis facit tex. in. c. qui babetis. z in. c. non ſane. xiiij. q. v. z qđ nõt Jnno. in. c. qz pleriq;. ꝑal. z ꝓ glo. in. c. ex tranſmiſſa. de deci. z. xiij. q. v. in ſũma. peccatũ. n. nõ dimittitur niſi reſtituat ablatũ. in. c. cũ tu. de vſur. z in regula peccatũ. li. vi. Hinc dixit gl. ſing. in. c. admonere. xxxiij. q. ij. q; lz quo ad accuſationẽ criminalez ꝓdita ſunt tempora certa a iure vltra que non lz accuſare. vt. l. querelaz. C. de fal. z. l. adulter. C. õ adulterij quo ad penitẽtiã peragendã nullũ tẽpus eſt preſixum. Et vide qđ in hoc dixi. in. c. lz de ꝓba. Vel dic z melius q; lz in foro ciuili nõ poſſit poſt tempus agi qz nõ datur amplius actio z ius ciuile potuit tollere qđ dedit vel potius nõ dedit vltra iſtud tẽpus tñ nõ potuit tollere quin iuſticia ſaltem rõne peccati redderetur ex quo ſubeſt equitas iuris gentium ſeu diuini iuxta nõ. ſingulariter ꝓ Jnno. in. c. que in eccliaruz. de cõſti. z ideo potuit rõne huius equitatis naturalis z peccati agi in foro canonico ꝓ viam denũciationis iudicialis iuxta nõ. in. c. nouit. de iudi. maxĩe per Jnno. z ꝓ bar. in extrauaganti ad repzimẽdã in verbo denunciationẽ. z hoc iudicio meo ſenſit Moſti. z Jo. an. poſt eũ in. c. ꝓ tuas. de dõa. ſecus aũt vbi lex introduxit actionẽ tẽporalẽ ex ſuo officio ita q; nulla culpa ſeu delictũ reperit ex parte alteri⁹ qz tunc poſt tẽpus non poſſet agi qz nullũ ius ſubeſt agendi. Redeo ad dicta do. an. aut actio originaliter eſt ꝑpetua ſed lex decurtat vitã actionis z tunc putat ipe q; ſiue lex ſiue ſtatutũ tollat ciuilẽ z effectũ naturalis ſiue inducat ſolũ exceptionẽ ꝯ actorẽ. vt i exẽplis ſupra poſitis ꝓ bar. qz data ſcientia debitoris nõ valebit ꝑſcriptio in vtroq; foro ita q; in hoc ſit lex correcta ꝓ canones. z ſic in effectu tenet ꝯ bar. Mouet qz ꝟ actõ finitur ꝯ naturalẽ equitatẽ z finit annexa negligentia ipius debitoris in nõ ſoluendo. z quãquã lex ciuilis non fundat ſe in morte ipius actiõis ex terminis ipſius qui liberat tamẽ cõmoduz quod ei applicat. ſ. liberatiõis occaſionatur a peccato nec hoc ex fide eſt q; ipſe ſciens ſe debitorẽ ꝓpter ſuũ nõ ſoluere liberetur. deus enim ſic artat debitorez ad ſoluendum z ſatiſfaciendum ſicut lex ciuilis artat creditorẽ ad petendum. Preterea lex canonica nõ ponderat poſſeſſionez ex parte preſcribentis ſed ſolum hoc q; nõ ſit ex fide ſed cum peccato vt hic. z pro hoc dicit eſſe caſuz in auctenticis vt eccle. roma. cen. ann. gau. privilegio. vbi cum mala fide non currũt preſcriptiones contra eccleſiã. z dicitur currere cũ mala fide qñ ꝑſcribitur a debitore ſciẽte. Aduerte qz angelus de perugio hãc opinionẽ ꝯ bar. tenuit in. d. §. ſi viã. directe ꝓ tex. illius auc. vt eccle. ro. cen. an. gau. ꝓuilegio z ille tex. opt. facit. appellat. n. preſcriptionẽ illã que fit debitore ſciẽte iniquũ ꝑfidiũ z aperte dicit q; talis preſcriptio dat materiam peccãdi quaſi debitor ſciens preſcriptionẽ currere inducereꝫ ad nõ ſoluendũ z ſic ſupplãtabit proximũ. Jtẽ dicit q; ius cano/

nicum nõ considerat negligentiã creditoris sed peccatum debitoris. ⁊ ideo dicit caute fecisse bar. qui in hoc se subiecit determinationi scẽ matris ecclesie. nã ꝑm eũ cõiter tenet ꝯriũ. ⁊ allegat Jo. an. ĩ regula possessor in mercu. sed certe Jo. an. specifice hoc nõ tãgit sed hoc apertissime firmat in. c. ij. de excep. li. vi. vbi dixit suprascriptum statutũ nõ valere in vtro qꝫ foro. ⁊ de actione ꝑsonali que iure ciuili ꝑscribit spatio. xxx. ann. tetigit host. in. c. p tuas. de dona. vbi dixit q; deficiente bono ꝓscie exparte debitoris poterit rõne peccati agi de iure canonico ẽt post illud tps p istũ tex. ⁊ hãc opinionẽ. s. q; actiones nõ ꝑscriban turmala fide sequit̃ do. car. in. c. vigilanti. s. eo. bal. tetigit in plurib⁹ locis. vt in. l. i. C. de seruit. ⁊ auc. ad ℔. C. de vsur. ⁊ spãliter in. c. si quis p triginta in ti. si de feu. fue. cõtrouer. col. x. ⁊ semper tenuit q; in foro ciuili seruanda esset opi. bar. q; potius ẽ quedã pẽa legalis qꝫ prescriptio cum causetur sine peccato debitoris. ſz ĩ foro canonico secus qr canon nõ cõsiderat illã subtilitatem ſz simplicitatẽ ⁊ peccatũ vt ℔. qõ quidẽ peccatũ nõ dimittitur sed augetur ex dilata solutione debitoris. ar. in. c. fi. ĩ ꝑn. de ꝓsue. ℔z eũ. ego in. c. q; clericis. s. de for. cõpe. ⁊ alibi vbi tetigi hunc passũ solitus sum distinguere pro barũ opi. concordia q; aut debitor nõ tenebat debitum offerre ita q; cessando a solutione non fuit in negligentia ⁊ tunc ꝑ cedat opi. bar. ⁊ sequacium. non enĩ prescriptio hoc casu vꝫ brẽ ãnexum peccatũ ipius debitoris cum in eo nulla possit culpa notari. sed ꝑcedit hoc casu prescriptio ex mera negligentia non petentis. ⁊ hoc facere potuit lex sciẽte etiaꝫ eo cui cõmodum applicatur. ad hoc bonus tex. in simili in. c. i. s. eo. Aut debitor debitũ tenebatur offerre ⁊ tunc cum fuerit in culpa in non soluendo nõ dꝫ ꝑꝑ nõ suũ soluere induci prescriptio cũ ꝑcederet cũ annexione peccati ipsius debitoris. Ex quo infertur q; in ꝑscribenda libertate aduersus seruitutẽ rusticã nõ exigitur bona fides cuꝫ ibi ꝑcedat prescriptio ex solo nõ vsu sine aliquo facto ⁊ negligentia ⁊ culpa seruitutẽ debẽtis. An ãt ⁊ quando debeat debitũ debitor offerre ⁊ ire ad domũ creditoris vel ecõtra. vide bo. tex. cũ glo. in. l. itẽ illa. ff. de cõsti. pecu. ⁊ ibi plenius p bar. tango in. c. significanti. de pig. Hunc vero cũ scriberẽ sup hoc c. ⁊ colligerẽ ex variis locis omnia suprascripta adhibito longo presertim nocturno studio cepi multũ fluctuare ponderando subtiliter hunc tex. ĩ eo maxime q; generaliter dicit nullã valere prescriptionẽ absq; bona fide canonicã vel ciuilẽ. vnde pondero verbum nullã qõ ẽ vniuersale negatiuũ excludẽs oẽz ꝑscriptionẽ absqꝫ bona fide. ergo excludit ꝑscriptionẽ ẽt in personalibus actionibus qr qui omnia dicit nihil excludit. de ma. ⁊ obe. solite. ⁊ xix. di. si romanorũ. presertim cũ non sit rõ legitima restringendi ĩmo potius ampliãdi vt euitet peccatũ. nã in dubijs tenẽda est illa opi. per quã omne euitatur peccatum qr illa tutior. vt in cle. exiui. de verbo. fig. ⁊ in. c. inuenis. de spõ. nõ. glo. in. c. vnico. de scru. Item qr lra ĩ reprobatione ꝑscriptiõis fũdat se non super iniusta possessione sed super mala fide. vnde tex. ℔ in nulla sui parte facit mẽtionẽ de iniusta possessione. nec obstare videt lra in fi. in eo q; dicit oportere vt is q prescribit ĩ nulla tpis pte ꝓsciaꝫ bẽat rei aliene qr ꝑscribens aduersus actionẽ seu seruitutẽ satis habet conscientiã rei aliene ex quo certus ẽ q; is ꝯ quez ꝑscribit bꝫ actionẽ aduersus eũ. nã prescribendo aduersus actionẽ satis prescribit aduersus rẽ alienã. appellatione. n. rei veniũt actiones ⁊ iura. vt nõt Bar. in. l. quntus. ff. de au. ⁊ ar. leg. argu. l. rei appellatione. ff. de verbo. sig. nã ⁊ appellatiõe bonorũ veniunt actiones ⁊ iura. vt. l. bonorum. ff. eo. ti. fortius appella-

tione rei cum sit genus generalissimuꝫ. ⁊ per ℔ tollit motiuũ bar. in eo q; dicit ĩ istis ꝑsonalib⁹ actionib⁹ prescribẽdis nõ versari bonã vel malã fidem qr põt versari mala fides in eo q; scit actionẽ aduersario cõpetere cõtra quam ex suo non soluere prescribit. sed postmodũ accuratius inuestigando reperi host. ĩ sũma ꝑalle. §. que res. hunc passuꝫ plenius ceteris examinasse quẽ nemo ad hoc allegauit cuius originaliter fuit opinio ꝑmo loco recitata que cõiter attribuitur bar. in. d. §. si viam. ⁊ in multis alijs locis supius allegatis. ⁊ in effectu colligendo ipsius mẽtẽ dicit q; in actionib⁹ personalibus prescribendis non requiritur q; debitor credat se nõ debitorẽ ĩmo quãtũcũqꝫ sciat nihilominus prescribit qr ĩ istis regulariter oritur obligatio a principio ex consensu ptium. vtputa qr mihi mutuasti. l. sicut. C. de ac. ⁊ ob. vnde si nõ soluo p hoc nõ suꝫ ĩ mala fide seu peccato qr ex quo tu nõ repetis possum ꝓbabiliter ꝑsumere qr aut vis donare aut maiorẽ gratiã in expectãdo facere. ar. in. c. i. de cõmo. ⁊ fi stas p tantũ tps q; prescriptio compleatur potius ẽ tue negligentie imputãdũ qꝫ facto meo qr ſz ꝑm eum mora ĩterpellat ꝓ bone in foro cõtẽtioso. vt in. c. fi. de loca. secus tamẽ ꝑm eum quo ad peccatũ cõmittẽdũ. non. n. pecco nisi peras nisi saltẽ interuenerit iuramentum. ar. c. debitores. de iureiuran. quod est singulare dictum. Secus autez dicit si ego rẽnui soluere seu maliciose egi qr tũc ſz tu ꝓpter maliciã meã vl̃ potẽtiã vel alio respectu a me nõ exegeris nõ tamẽ prescribo ẽt in perpetuum qr perseuero in peccato. ⁊ hoc respectu ẽt in istis personalibus actionibus exigitur bona fides. sed ĩ actionib⁹ realibus ideo exigitur ignorantia rei aliene qr in rebus alienis legitime possidẽtis requiritur regulariter vt interueniat titulus legitimus seu traditio ⁊ in dubio non presumitur dñs cõsentire vt res sua ab alio possideatur ĩmo presumitur potius ꝯdicere. ar. in. l. qui vas. §. vetare. ff. de fur. ideo possidẽs rem alienã sciẽter sine dñi consensu vitiose possidet ⁊ est in mala fide ideo nõ ꝑscribit. xxxiij. q. ij. si virgo. ⁊ in regula possessor. ꝑalle. Et ex predictis ifert q; iura ciuilia in actionibus ꝑsonalibus non sunt correcta p ius cãonicũ. sed hoc. c. ⁊. d. c. si virgo. ⁊. c. vigilanti. s. e. ⁊ regula possessor. ꝑalle. loquũtur in possessore rei alienẽ cũ mala fide. ⁊ sic in realibus ratione predicta vel qñ in personalibus interueniret malicia ⁊ pertinacia in non soluẽdo modo ꝑdicto ⁊ hec sunt singulariter notanda. ⁊ miror q; nemo allegauit ⁊ forte ab eo habuit originaliter bar. illã suã opinionẽ ſz nõ ita perfecte ⁊ complete loquatur sicut ipse host. qui per verba latiora loquitur vt videre poteris in sũma in loco prealle. Et ℔ confirmãt in pte meã distinctionem supra posita sed discrepat in eo q; sentit q; ſz esseꝫ obligatus ad soluẽdũ certa die nihilominus prescribo si maliciose nõ distuli soluere qr dies nõ interpellat ꝓ homine quo ad peccatũ cõmittẽdum nisi interuenerit iuramẽtũ. hoc. n. mihi nõ placet. qr ad peccatum cõmittẽdum in genere ꝑsupposita obligatione deus nõ facit dr̃iam ĩter iuramẽtũ ⁊ simplicẽ ꝓmissionem vt in. c. iuramenti. xxij. q. v. nec dꝫ quis presumeꝫ q; velit ampliorem diẽ statuta prefigere. ar. in. l. cum ꝯ indebito. ff. de proba. ⁊ in. c. sup ℔ de renũ. presumitur. n. vnusquisq; diligens in re sua ⁊ nõ velle suum iactare. vt in iurib⁹ ꝑalle. ⁊ facit qõ nõ. glo. in. l. cum quid. ff. si cer. pe. ⁊ ꝑsumitur in sua ꝑma ꝓpositione perdurare ⁊ dicens ꝯrium bꝫ ꝓbare. vt in. l. eũ q; voluntatez. ff. de proba. facit regula semel malus. ⁊ qõ ibi nõ. de reg. iu. li. vi. Cõcludo ergo tenẽdo distinctionẽ meam q; vbi nullum peccatũ seu culpa reperitur ex pte ꝑscribẽtis q; valet prescriptio qꝫtũcũqꝫ sciuerit se esse debitorẽ. ⁊ per ℔ tollo fundamẽtũ qõ

fit de isto tex. nã ꝟ tollitur ois p̃scriptio qñ subest peccatũ ⁊ mala fides. vt patet in littera. sed nullũ pec catũ est ex parte mea si nõ solui cum ad hoc nõ eram obligatus sine ĩterpellatione. nõ. n. possideo alienuz ⁊ si actio cõpetit aduersus me habeo exceptionez ex causa legitima ab eo qui dedit tibi actionem sine aliq̃ mea culpa sed ex mera negligẽtia tua sicut ĩ macedo/ niano dixit Inno. in. c. qr pleriqz. de imu. eccle. pu to tñ qꝫ hoc casu scienter locupletor cũ iactura tua ꝫ equitatẽ ⁊ ius naturale. vt in. l. nam ꝟ natura. ff. ꝺ cõ di. inde. ⁊ in regula locupletari. de reg. in. li. vi. qr po tero aduersus te agere ꝑ viaz denũciationis iudicia/ lis. de qua in. c. nouit. de iudi. ⁊ qꝺ ibi nõ. maxĩe per inno. ⁊ ꝓbatur apertissime maxime iuncta glo. in. ꝺ. auc̃. vt eccle. ro. cen. ann. p̃ui. gau. vbi appellatur ta/ lis p̃scriptio iniquũ p̃fidiũ ⁊ ꝟ respectu iuris ⁊ eq tatis naturalis. vt dicit ibi glo. facit qꝺ nõt bar. in. ꝺ. extrauaganti ad reprimẽda in verbo denũciationez. vbi dicit qꝺ vbi subest obligatio naturalis orta ex cõ sensu tuo. puta quia ꝓmisisti per pactuz nudum vel qr locupletaris cũ iactura mea possum recurrere ad ecclesiam ꝑ viaz denũciationis. ⁊ ꝟ apte in p̃scrip/ tione voluit bal. in terminis nostris. in. ꝺ. c. siquis ꝑ triginta. si de feu. fue. cõtrouer. vbi dicit qꝺ p̃scribẽs debitũ sciẽter potest semper denũciari. qr ius ciuile nõ potuit tollere obligationẽ. insti. de iure natu. gẽ. ⁊ ciui. §. sed naturalia. nisi qñ ex lapsu termini p̃su meretur solutionẽ vel acceptilationẽ ĩteruẽisse quia tunc rõne p̃sũptionis nõ admittitur denunciatio. dico tñ qꝺ re ipsa non tollitur obligatio naturalis si ĩ veritate solutio vel acceptilatio nõ interuenit qr p̃/ sũptio cedit veritati. viij. ꝺi. veritate. facit optime qꝺ nõt Inno. in. ꝺ. c. qr pleriqz. cũ snĩa in rei veritate ẽ iniusta. de quo ibi videas. sed ratione p̃scriptiõis statuti nõ p̃sumitur naturalis obligatio subesse. et ſm hoc potest optime reduci ad concordiam Bar. in locis p̃al. Ubi tamẽ p̃scriptio fuit inducta de/ bitore ignorãte debitũ puto qꝺ nõ habet locũ hec de nũciatio in foro ecclesiastico nec tenetur in foro ani/ me p̃scribẽs ad restõnẽ vt voluit inno. ĩ. ꝺ. c. qr pleri qz. ⁊ c. cura. de iurepa. ⁊ dixi plene. s̃. eo. vigilanti. tollitur enĩ hoc casu effectus naturalis ita qꝺ ñ rema net elisa quo ad oẽs effectus. ar. s̃. eo. ad aures. ⁊ ꝟ casu potest saluari opi. ꝛria bar. de qua in. l. ſi. ff. rez ra. ba. ⁊ in. ꝺ. §. si viam. Et per hec habes istũ passũ melius ⁊ plenius qꝫ alibi discussũ. Et si q̃reres q̃re qñ cõcurrit ignorantia debitoris tollit effectus na/ turalis ⁊ non sic qñ cõcurrit scia. rñdeo qꝺ ꝓmo casu p̃scriptio inducit nõ solũ ꝓp odium negligentis sed ẽt ꝓp bonũ ⁊ equũ. vt. xvj. q. iij. §. põt. secũdo vero casu est mere odiosa. Jõ cum equitas cõcurrat data ignorãtia ⁊ ñ sic data scia eliditur effectus naturalis hoc casu dũtaxat ⁊ non in altero vbi deficit ois equi tas ⁊ versatur solũ odium ⁊ facit quod nõt Inno. in ꝺ. c. qr pleriqz. Unde dixit bal. in. ꝺ. c. si quis ꝑ trigi ta. qꝺ vbi statutũ laicorũ denegat audiẽtiã in foro se/ culari ꝓp equum seu bonũ publicũ nõ �herz locũ denũ ciatio in iudicio ecclesiastico. vtputa si statuto cauet qꝺ nõ soluẽs gabellã ex contractu nõ audiat vel si in/ strumentum non reperitur infimatũ seu registratuz in libris cõis p̃sumatur falsũ. Jdẽ sentit bar. in dicta extrauaganti ad reprimẽdã in v. denũciationez. vbi dicit qꝺ in macedoniano vel velleiano nõ hẽt locũ de nũciatio in foro ecclesiastico. qr exceptio ĩ eis datur iure ciuili ex maxima equitate naturali ⁊ propter se/ xus fragilitatez ⁊ vt euitentur multa mala ad que cõ mittẽda inducebãtur filijsfamilias ex mutuo recepto ob ꝟ dixit bal. in. ꝺ. c. siquis triginta. qꝺ tũc regulari/ ter hz locũ denũciatio in foro ecclesiastico qñ ex iu/ ris ciuilis obseruãtia nutritur peccatũ. Jdẽ sentit in no. in. ꝺ. c. qr pleriqz. qꝺ p̃scribẽs bona fide nõ te/ netur in foro ecclesiastico seu in foro aĩe restituere qr illa p̃scriptio fuit inducta ꝓpter equũ ⁊ bonũ. ⁊ loquit aperte eo casu quo quis p̃scribit cum titulo ⁊ bona fide. Si aũt p̃scripsit cũ mala fide sine titu/ lo videt dubitare. videt tamẽ declinare vt idẽ sit ꝟ ca su. ⁊ puto verius qr p̃scriptio. xxx. vel. xl. annorũ sine titulo equalis ẽ in fauore p̃scriptioni. x. vl. xx. annorũ cum titulo qr quod deest respectu tituli sup/ pletur tempore. vt probat in. ꝺ. §. potest. xvi. q. iij. ⁊ in. l. si quis emptionis. C. de p̃scrip. xxx. vel. xl. an. dixi. s̃. e. de quarta. Hoc idẽ vt ñ teneatur ẽtiñ foro anime filiusfamilias mutuũ restituere tenuit idẽ ino. in. ꝺ. c. qr pleriqz. ꝓpter rationẽ p̃dictam qr mace/ donianũ fuit introductum non solum ꝓpter odium creditoris sed ẽt ꝓpter bonũ publicum vt euitent mortes parentum. C. ad macedo. l. i. in pn. vel meli⁹ ſm eũ qr nihil est apud hunc filiũfamilias cuius do/ minium nõ habeat. nã ⁊ dñium rei mutuate in eũ trã sit. l. ij. ff. si cer. pe. cõtra actionẽ vero que ꝫ eũ ĩtenta ri põt legitimã exceptionẽ hz. vnde cũ exceptio sit ei data ꝫ actionẽ ab eo qui actionẽ dedit sibi sufficit vt tutus sit ẽt quo ad deũ. ⁊ hoc ẽ singulariter notãduz qr facit ad multa similia de quibus in hac materia du bitari posset. Sz circa predicta quero quid si cõ/ tra sniam ẽ p̃scriptũ nũquid habeat locũ denũcia/ tio in foro ecclesiastico. Bal. in. ꝺ. c. siquis ꝑ tri/ ginta. si de feu. fue. cõtro. tenet qꝺ nõ qr ex snia ñ ori tur obligatio naturalis maxime si fuerit iusta. iuxta nõ. in. l. iulianus. ff. de condi. inde. quod est notãdũ. Et intelligo quando fuit scienter p̃scriptũ. vtputa qr sciebã me tibi cõdẽnatuz ꝑ snĩaz sed cessasti pete/ re. ꝑ. xxx. ãnos. nã si daretur ignorãtia res nõ habe ret dubiũ ꝑ predicta. ⁊ aduerte latius. nam si senten tia erat iniusta ⁊ potest ꝓbari. cõclusio p̃dicta ꝓcedit sine scrupulo. nam cõtra ciuilẽ obligationẽ ẽ p̃scri/ ptũ naturalis vero nulla subest qr snĩa declarat ñ ãt inducit. vt in. l. ficut. §. sed ⁊ si queritur. ff. si serui. vẽ di. nõ. in. c. forus. j. de verb. sig. vnde nõ pecco si sen tentiam iniustã nõ seruo. vt nõ. inno. in. c. qr pleriqꝫ p̃al. si aũt snĩa esset iusta ⁊ posset iusticia ꝓbari ⁊ tũc dic vt dixi. s̃. in principali qõne. Sed si solũ ꝓducit snĩa cõtra quã allegatur sola p̃scriptio ẽ dubiũ qꝺ snĩa p̃sumitur iusta p̃sumptione iuris ⁊ de iure. vt in. c. cũ inter. de re iudi. vbi dicitur qꝺ res iudicata ꝓ veritate accipitur. facit. l. ingenuum. ff. de sta. ho. er/ go p̃sumitur inesse obligatio naturalis rõne cuius põt fieri denũciatio ne alter locupletetur scienter cũ alterius iactura. vt. s̃. dixi. Jn cõtrariũ facit qr virtꝰ snie ẽ sublata ꝑ p̃scriptionẽ ergo cessat p̃sumptio. Preterea in hac denũciatiõe hz apte ꝓbari pecca/ tũ. iuxta nõ. maxime per inno. in. c. nouit. de iudi. Sz in casu nostro nõ probatur peccatũ ꝑ solã denũciati/ onẽ cũ possit denũciatus dicere ego in nullo peccato fũ ⁊ snĩa fuit iniqua nec põt allegari cũ virtus per sen tentiam sit sublata. ⁊ satis est qꝺ possit esse iniqua er/ go veraciter non probatur peccatũ. ⁊ sic cessat denũ ciatio. ⁊ ꝟ nõ. Sed quero pone qꝺ quis tenuit rez alterius tã qꝫ feudalem p̃stando seruitiũ dño nun/ quid p̃scribit vt decetero illã rẽ habeat in feudũ. ad/ uerte tex. ẽ de hoc singularis. in. ꝺ. c. siquis ꝑ trigin/ ta. in ti. si de feu. fue. cõtro. superius allegato. vbi cõ/ cluditur qꝺ sic licet de illa re nũquã fuerit inuestit⁹. et intelligo illũ tex. quando p̃scribitur cõtra puarum nam cõtra ecclesiã non currit p̃scriptio minor. xl. annorum. vt in. c. de quarta. s̃. eo. ⁊ c. illud. Preterea ille tex. indubie ꝓcedit in p̃scriptione cõcurrẽte bona fide. Quid aũt si erat possessor in mala fi/ de. Glo. tetigit in. ꝺ. c. siquis. ⁊ aliquibus visum fuit qꝺ procedit p̃scriptio quasi ꝺis cõsenserit recipiẽdo

seruitium. sed Ja. de bel. quẽ sequtur ibi Bal. tenuit ꝫrium q nunqꝫ fine bona fide ꝓscribitur etiaꝫ de iure ciuili sed tm̃ exceptio. vt. l. siqs emptionis. C. de ꝓscrip. xxx. an. ⁊ de diſpõne canonica dico ẽt q non põt respectu exceptiõis vt hic. ⁊. s̃. e. vigilãti. ita q ꝯcludo q etiã respectu feudi nõ currit ꝓscriptio cuꝫ mala fide. ⁊ ꝓbat tex. hic dũ dicit nulla ꝓscriptio ⁊c.

Sed q̃ro an sit necesse in ꝓscriptiõe bonã fidẽ allegare. Bal. in. d. c. siqs p triginta. dicit q sic qr nõ ꝓsumit nisi allegef allegat gl. insti. de actio. §. alie. Sꝫ certe illa glo. hoc nõ dicit sed potius innuit ꝫrium. dicit enī q bona fides requirit sed nõ est necesse illã ꝓbare cũ consistat in aio ⁊ sic ꝓbari nõ possit. Ad idẽ. c. auditis. ⁊. c. cũ oliꝫ. cũ similibus. s̃. e. vbi simpliciter fuit allegata ꝓscriptio nec vlla fuit facta mẽtio de bona fide. fateor. n. vt. s̃. dixi q regrit. tm̃ allegãdo prescriptionẽ q̃ non currit sine bona fide videf tacite allegata bona fides qr põt dici solẽnitas intrinseca ad illam ꝓscriptionẽ q̃ ꝓsumit deducta allegata ꝓscriptione. vt in. l. sciẽdũ. ⁊ qõ ibi nõ. ff. de v. ob. ⁊ insti. de fideiuſ. in fi. ⁊ qõ nõt Inno. in. c. innotuit de eo q fur. or. rece. ⁊ clarius i termiſ latioribus voluit idem inno. in. c. fraternitatis. de testi. vbi dixit q si capitula ui ꝓscriptionem in q̃ requirit titulus videor ẽt de duxisse titulũ p ꝓsitiam necessariã. ⁊ facit qr bona fides ꝓsumitur. vt nõ. glo. in. c. sanctor. ⁊. c. si diligenti. s̃. e. ⁊ vide qõ dixi ibi. Quero qd si statuto vel aliq̃ lege caueret vt certo casu nulla currat ꝓscriptio nũqd censeat sublata oĩs prescriptio q̃ tuncũ qꝫ lõgiſſima So. de hoc allego tex. iuncta glo. singulari in. c. i. de capi. cor. col. x. q̃ singulr dic q nõ sed solũ tollit ꝓscriptio longi tẽporis. vt. x. vel. xx. ãnor. qr non ẽ verisimile q statuens voluerit oĩa iura in hac materia loquẽtia tollere ad hoc. l. ficut. ⁊. l. oẽs. C. õ prescri. xxx. an. facit optime qõ nõ. in simili. in. l. sqn. C. de inoffi. test. satis. n. est q statutum põt aliquid operari lꝫ loq̃tur per verba generalia ⁊ illã glo. sequit hic Bal. ⁊ tꝫ Jo. an. in addi. spe. in titulo de feu. in scda colũna. ⁊ refert Di. ita ꝯsuluisse. ⁊ hec sunt mẽti tenẽda in materia extẽsionis. limitat tm̃ Bal. in loco ꝓal. qñ statutũ põt verificari in ꝓscriptiõe longi temporis. sed si nõ põt verificari nisi in ꝓscriptiõe longiſſima vt. xxx. vel. xl. annor. vtputa in actiõib⁹ ꝑsonalibus vel i reb⁹ ecclesie tunc vt statutũ aliquid operef videf excludere etiã longiſſimaꝫ. Et p predicta ego puto q nõ excludit hoc casu illa de cui⁹ initio non est memoria cũ sit alterius nature ⁊ fortioris potẽtie. vt in. c. i. j. eo. lib. vi. ⁊. l. hoc iure. §. ductus aque. ff. de aqua quoti. ⁊ esti. ⁊ satis ẽ statutũ posse opari respectu ꝓscriptionis lõgiſſime. ⁊ hoc nõ. Et vide an p ꝓuilegiũ possit cõcedi vt nulla possit ꝓscriptio currere p Bal. ⁊ Bar. post glo. in auc̃. quas actiones. C. õ sacroſan. ec. Quero capiẽdo finem huius glo. an constitutio ista inquãtũ reprobat oẽm prescriptionẽ cũ mala fide extẽdatur ad ꝓscriptiões ꝓcedẽtes hãc ꝓstitutionez. Et, pfecto hec questio bodie est nullius vtilitatis quo ad termiſos questionis qr tm̃ tẽpus ẽ q emanauit q de ꝓcedentib⁹ ꝓscriptiõib⁹ nõ posset in dubiũ reuocari sed expediã qr posset esse vtiliſ ad ꝓsimiles qõnes. Glo. ꝯcludit q nõ extendat ad ꝓterita sed respicit tm̃ ad futura p. c. fi. de ꝓsti. Idez Jo. Ain. ⁊ Bof. ⁊ ꝓbi. bis. n. q ante istam constitutionẽ ꝓscripserãt consulef fm Ain. si agãt penitentiam ⁊ habeãt ꝓpositum taliter deinceps non ꝓscribendi sed ꝓscripta restituere non tenẽtur circa ꝓscriptiones tm̃ incobatas sed nondũ ꝓsũmatas tpe bui⁹ constitutionis tenebat Jo. illas nõ iterrũpi. Jo. an. tꝫ bic ꝫrium glo. ⁊ p ꝫñs ꝯ predictos dicẽs banc cõstitutionẽ extẽdi ad preterita p nõ. in. c. fi. de ꝓsti. ⁊ i c. cũ tu de vsur. quasi sentiat ⁊ bene q hec constitutõ fuerit iuris declaratoria a poti⁹ q̃ꝫ noui editoria. nã vt. s̃. dixi. ⁊ pꝫ in t. r. cũ non potuerit cũ mala fide ꝓscribi sine peccato qr omne qõ non est ex fide peccatum est. clare colligit q lex ciuilis illam iducens nõ tꝫ. iiij. di. erit aũt lex. ⁊ hãc opi. sequtur hic do. an. dicens q hec ꝓstitutio declarat irrationabilitatẽ iuris ciuilis. ⁊ opi. Ain. in eo q dicebat cũ qui mala fide ꝓscripserat ante constitutionẽ istã non artari ad restituendũ ꝓscripta aperte ꝯfundit. primo p istũ tex. in eo q apte innuit istum ꝓscribentẽ etiam tũc peccare cũ ergo acquisierit rem cũ peccato ergo tenef ad restitutionẽ ipsi⁹. xiij. q. v. nõ sane. ⁊. c. q hẽtis. ꝯterea ⁊ melius ex ꝓscriptione cũ mala fide nõ acqrit aliqõ dñium nec in ꝑsonalibus tollit obligatio naturalis. vt. l. siquis emptionis. C. de ꝓscrip. xxx. ãn. ⁊ xvi. q. iij. §. põt. ergo cũ iste prescribẽs possideret alienum vel esset obligatus naturalr lꝫ i foro ciuili haberet ex solo odio illius ꝯ quẽ fuerat ꝓscripturus exceptionẽ tenef in foro aĩe ad restituẽdum. ad hoc qõ nõt Inno. i. d. c. qr pleriqꝫ. de imu. eccle. non. n. dimittitur peccatũ nisi ablatum restituatur. vt in regula peccatũ. li. vi. Venio ad glo. vlt. que facit q̃ꝫ p rio nãqꝫ querit qr tex. dicit q prescribẽs in nulla rẽ poris pte dꝫ habere rei aliene ꝓsciam qd si post cõpletam ꝓscriptionẽ sciat rem ad aliuꝫ ptinere. rñdet hoc nõ nocere. ⁊ remittit ad nõ. in. c. vigilanti. s̃. e. Idez tꝫ inno. hic ⁊ plene p Jo. an. in regula possef sor. de reg. iur. li. vi. i mer. dixi in. d. c. vigilãti. vbi videas. ⁊ dicit Hug. i. c. si vgo. xxxiij. q. ij. q ex quo bona fide continua ꝓscripsit nõ tenef iure diuino aut humano restituere lꝫ tunc sciat rem ad alium ptinuisse qr tempe quo scit iam non possidet alienũ sed pro ptinuꝫ cũ iure disponẽre res sit, ppria effecta. xxiij. q. iij. qui peccat. ⁊ alibi dicit tex. q nõ est alienum qõ iure possidetur. xiij. q. iij. qd dicaꝫ. necessario ergo oꝫ itelligere hoc. c. ⁊ similia in sciente ante ꝯpletaꝫ ꝓscriptionem qr tũc res est aliena postea vero res ẽ effecta sua ⁊ sic non põt bẽre ꝯsciam rei aliene. Secundo pricipalr glo. querit qd si tẽpore ꝓscriptiõis habuerit ꝯsciam lesam postea incipit bẽre non lesam nunqd sit iterrupta ꝓscriptio. Glo. cõcludit q nõ ⁊ videf velle q nõ habuerit in aliquo nocere qr tanq̃ꝫ erroneam potuit talem ꝯsciam deponere de fimo. p tmas. ⁊ idem tꝫ hic Inno. Ain. ⁊ ꝓbi. sed Host. tꝫ ꝫrium. Ad qõ facit fm Jo. an. s̃. c. pr. in fi. do. an. distinguit dicẽs q si habuerit ꝯsciam lesam ex legitima iformatione concurrẽte veritate ⁊ postea eaꝫ aliter erronee informaui. q non ꝓscribat. Si vero habuerit ꝯsciam lesam ex leui indicio ⁊ postea aliter eã informauerit ex alijs vel ex antecedẽtibus legitimis indicijs sequitur glo. vt ꝓscriptio ex hoc non fit iterrupta. In dubio vero si nõ apparet qualiter ꝯsciam informauerit sed pria ꝯscientia concurrit cũ veritate ꝓsumitur q eã bene primo informauerit ⁊ scõo male nisi aliud appareat. Bar. in. l. naturaliter. ff. õ vsu cap. simplr refert ⁊ sequtur inno. hic dicẽs q ad hoc vt supueniens mala fides interrũpat prescriptionez oꝫ q supueniat irreuocabiliter. si. n. in medio tẽpor putaui rem alienam postea melius informatus putaui eam meã illa mala fides que fuit illo medio tẽpore vsucapionẽ nõ impedit fm q etiaꝫ iura ciuilia volũt ⁊ sic fm eũ ius ciuile corrigit tm̃ eo q mala fides irreuocabilr interuenit. Aduerte aut. n. illa mala fides fuit in principio ⁊ tũc durãte mala fide non currit ꝓscriptio nec ꝓdest ad illud tẽpus computandũ lꝫ postea superueniret bona fides qr a principio regritur bona fides etiam de iure ciuili. vt nõ. in. l. i. C. de aqui. pos. nõ. Bar. in. d. l. naturalr. Aut in principio fuit bona fides ⁊ etiã in fine sed in medio habuit malam fidẽ. ⁊ credo q ꝑsupueniẽtiã malefidei fuerit in

a Constitutio iuris antiq̃ trahit ad ꝓterita ꝺ quo vide p do. an. i. d. c. fi. s̃. de cõstit. ⁊ ibi late nõ ⁊ hoc sequit b Jmol. i repe. in xxxvi. col.

terrupta ꝑscriptio ita q̄ principiū nō pōt computari
cū fine quo habuerit bonā fidē ſed ꝓ ſupuenientiā ma
lefidei fuerit cōquaſſata ꝑſcriptio. h̄. ꝓbo ꝓ iſtū tex. i
eo q̄ i fine dicit oportere vt ꝑſcribēs i nulla parte tē
poris habuerit ꝙſciam rei aliene. facit. c. ſanctoꝝ. ſ.
e. vbi dr̄ q̄ ꝓſcribēs dz continuo ſincere ⁊ quiete
poſſidere. ⁊ optime facit. c. ſi virgo. xxxiiij. q. ij. vbi
dr̄ q̄ ſtatim q̄ hz rei aliene ꝙſciam eſt iniuſtus poſ
ſeſſor ⁊ ꝓbat iſte tex. in ꝓncipio q̄ qō non eſt ex fide
peccatū eſt. nec pōt dici q̄ ꝙſcia fuerit erronea imo
fuſtiſſima cū habuerit cōcurſum cuꝫ veritate. nam ſi
fuiſſet ſua non eſſet opus ꝑſcribere. Et poſſet atten
tari q̄ ſm canones iſte talis nunq̄ ꝑſcribere poſſit
ꝓ iſtū tex. in fi. ⁊ ꝓ regulā poſſeſſor. de re. iur. li. vi. ⁊
ꝓ id qō nō. glo. xvi. q. iij. c. i. ⁊ in. d. regula poſſeſſor
nā ꝑſumptio eſt q̄ ſemꝑ titubauerit cū habuerit ve
raciter ꝙſciam rei aliene. vñ ſcda informatio fuit erro
nea cū haberet veritatē ꝑ ſe. vel ſaltē dicamus q̄ ince
pit ꝑſcribere a tpe quo ꝓ legitia indicia ſupuenit bo
na fides. ar. eoꝝ q̄ notant in. c. ō quarta. ſ. e. ⁊ in. c.
cura. de iure patro. Tertio glo. querit qd ſiqs du
bitet[a] an res ſit ſalua ⁊ habet uſtā cām dubitandi.
rñdet q̄ ꝓſcribit qz adhuc dr̄ bonefidei poſſeſſor.
Idē tenet glo. ſ. eo. ſi diligēti. ⁊ Inno. h̄ Bar. i. d.
l. naturaliter. dicit q̄ taliſa ꝓncipio nō ꝑſcriberet qz
nō hz bonā fidē lz nō habeat malā fidem. vt nō. i. d.
l. i. C. de acq. poſ. ſed talis defectus ſupueniēs nō ex
tinguit vſucapionez qz regritur q̄ firmiter credat ſe
malefidei poſſeſſorē. allegat Inno. h̄ gl. in. c. q̄m fre
quēter. ⁊. c. qō ſi ſup. vt lite nō ꝙte. i vbo reſeruato.
ſentit q̄ dubitās nō ꝓſcribit. do. An. dicit aduer
tendū q̄liter iura canonica in hoc loquātur. naz aliq̄
dicūt malefidei poſſeſſorē nō ꝑſcribere. ſ. eo. vigilā
ti. ⁊. c. ſi diligēti. Aliq̄ exigūt bonā fidē qz oē qō nō
eſt ex fide peccatum eſt vt h̄. ⁊ hoc iure attēto ⁊ vbis
huius decreta. nō ſufficit ad ꝑſcribendū q̄ deficeret
extremū malefidei niſi detur extremū bonefidei. du
bitās aūt eſt in medio nō hñs bonā nec malā fidē. er
go nō ꝓſcribit. dicit tñ finaliꝝ ſe putare q̄ ſi dubita
tio eſt mometanea nō fixa ⁊ firma ſed vacillās q̄ hec
nō iterrūpat ſicut nec hereticꝰ q̄ dubitat ſed nō fixe
⁊ firme. vt nōtur de hereti. c. i. Si aūt eſt ꝓſeuerās fi
xa ⁊ firma ⁊ ad merito dubitādū ꝙcurrat vitas ſeu a
liqua legitia cā plus credēdi rē eſſe alienā q̄ꝫ ꝓꝓziaz
tūc putat q̄ iterrūpat ꝑſcriptio. idē ſm eū ſi aliquid
ei oñditur vel ꝓbat ex quo verifiliꝝ potuerit ⁊ debue
rit dubitare lz aſſerat ſe nō dubitaſſe. vt. ſ. de iudici.
nouit. Et ꝓ hec dicit ſe putare q̄ aliquo caſu denun
ciatio etiā poſt poſſeſſionē adeptā iterrūpat qñ fit a
tali cui merito erat credēdū. vbi aūt dubitatio erat in
ꝓncipio ꝑſcriptionis fortius tunc ipediret. ad h̄ qō
nō. in. d. l. i. C. de acq. poſ. ⁊ hec ſunt nōbilia verba.
Sed ego ad ſaluādū glo. ⁊ cōem opinionez adduco
tex. optimuz in. c. ſi vgo ꝓallegato. vbi dr̄ q̄ bonefi
dei poſſeſſor rectiſſime quiſq̄ dr̄ q̄ꝫdiu poſſidere ſe
ignorat alienū. cū vo ſciuerit nec ab aliēa poſſeſſiōe
receſſerit tūc mala fides ꝓbibet tūc iuſte iniuſtus vo
cabit. q̄ verba ſunt multū notāda ⁊ pōderāda in hac
materia. ⁊ aptiſſime ꝓbāt q̄ etiā dubitās dr̄ bonefi
dei poſſeſſor ⁊ ꝑſcribit. qō vez eſt dicere qñ dubitāſ
ignorat rē eē alienā. nec rōne dubij teneꝫ rem dimit
tere imo ſup illo dubio ꝑſcribit. ar. bo. in. c. cuꝫ dile
ctus de ꝙſue. ⁊ in. c. auditiſ. ſ. e. nec obſtāt nō. in. l. i.
C. de acq. poſ. qz ꝓcedūt in ignorāte ſe poſſidere. iſte
enī non ꝑſcribit qz ignorās non hz nec malā nec bo
nam fidem. Secus autē ſi ſcit ſe poſſidere lz dubitet
an res ſit ſua qz iuſte poſſidet ex quo non ſcit rez ad
alium ꝓtinere. non. n. iſte agit ꝑ ꝙſciam. d. c. ſi virgo.
⁊ hic in fi. vbi requiriꝫ conſcia rei aliene ad ipedien
dum curſum ꝑſcriptionis. Quarto gl. querit qd

[a] An dubi
tās ꝑſcribat
⁊ de hoc vid
opt. rex. i. c. i
xvi. q. iij. gl. i
c. paſtoralis
i fi. de of. de
le. gl. i. c. qñ.
§. q̄ ſi vo. ni
v. fſeruata.
vt lit. nō cō.
⁊ qō nō. do.
ab. in. c. vigi
lanti i recol
lect. ſ. e. ti. ⁊
pleniſ. ꝓ ro.
i. d. l. nāliꝝ. pᵇ
bar. ff. de ac.
poſ. ⁊ aliqd
per eundē.
in. l. iij. §. fi.
cir. ꝓinc. ff.
de acq. poſ.
⁊ hic ꝓ imo.
in repe. i pe.
car. vbi ple
niſ. de quo ꝓ
d. an. in. c. il
lud. i. iij. col.
⁊ qō ibi nō.
ſ. e. poſſet tñ
q̄ vellet ipu
gnare opio.
bar. dicēs q̄
tex. in. d. c. i.
xvi. q. iij. nō
logtur ō du
bio q̄ ſimpli
citer vēit in
alio ſz ītelligi
tur de dubi
tatiōe iudici
ali q̄ fit ꝓ ali
qō ꝓncipiuz
ꝙtrouerſie i
iudicio mo
te ⁊ ita expo
nit gl. ibi. ad
de hic bal. i
c. fi. in. iij. co.
de ꝙſue. vbi
dicit q̄ dubi
us in cōſcia
nō dr̄ facere
ꝑ ꝙſciaz niſi
poſtq̄ mon
ſtrata fuerit
ſibi vitas. ⁊
ita dicit itel
ligēdum qō
nō. inno. i. c.
nouit. de iu.

ſi prelatus[b] hz leſam conſciam alicuius rei quā no
mine eccleſie poſſidet debet ne illi reſtituere quē cre
dit eſſe dñm. rñdet q̄ non ex quo captm̄ hz bonam
ꝙſciam ſed debet intimare illi cuius res eſt vt illā pe
tat. ar. in. l. atqui natura. §. cū me abſente. ff. de neg.
geſt. ⁊ hāc opi. tenet gl. in. c. generalis. liiij. di. ⁊ i. c.
bone. ij. de poſtu. prela. ⁊ Inno. h̄ dicēs q̄ cauer dz
in hoc prelatus ne aliqd ꝑ ꝙſciam faciat vel fieri pro
curet ⁊ ſic trāſeunt hic doc. Sed archi. i. d. c. genera
lis. ponit tres opiniōes. ꝓmo. n. recitat Guil. na. te
nuiſſe q̄ aut ꝑlatus pro certo ſcit ⁊ dz illam rez reſti
tuere per illud. c. generalis. aut dubitat ⁊ tūc dz ſub
mittere aliū puta itimare dño vt petat. Scda fuit
opi. Oſt. q̄ dicit q̄ in caſu reſtitutionis dz h̄ prela
tus facere cōicato ꝙcilio capituli ⁊ ſi captm̄ non vult
dz dicere ſicut dixit apl̄us. Mūde ſunt manus mee
ab hac cā vos ipſi ſcitis eam ꝓcurate. xliij. ꝺi. epheſijs. Tertia eſt opi. ipſius archi. dicētis q̄ hz pre
latus habeat leſam ꝙſciam poterit nihilominus ſm
iuris ordinē illam rem defendere in iudicio qz ſcit vt
priuata ꝑſona. defenſionē. n. aſſumit tanq̄ꝫ ꝑlatus ⁊
ꝑſona publica. ar. in. c. ſi ſacerdos. de offi. ord. ⁊ qō
nō. in. c. paſtoralis. §. qz vero. de offi. deleg. ⁊ ꝓ glo.
xv. q. v. c. ꝑſbyter. ego ꝙcordādo opiniōes q̄ꝫtū fie
ri pōt ſic diſtinguerē q̄ aut notorie conſtat rem eē a
lienā ⁊ tunc ſolus ꝑlatus pōt ⁊ dz illam reſtituere. ⁊
ſic intelligatur. d. c. generalis. non. n. dz prelatus vl̄
eccleſia detinere alienū ſed agnoſcere bonā fidē. vt i
c. ꝓ tuas de dona. ⁊. c. ſepe. de reſti. ſpo. nec dr̄ ſolus
ꝑlatus hoc caſu alienare rem eccleſie cū notorie con
ſtet q̄ non eſt eccleſie ſed potius dr̄ ꝓcurare nego
cia eccleſie cuius ifamia purgaꝫ in reſtitutiōe rei ale
ne. Aut non ꝙſtat notorie ⁊ tūc aut ſolus ꝑlatus ſcit
nec aliter pōt ꝓbari ⁊ dz tacere qz ſibi ſoli nō crede
retur. vi. q. ij. h̄ tm̄. ⁊. c. placuit. ⁊ ea. cā. q. vij. c. ple
rūq̄z. nec detinēdo ꝑlatus peccat qz hoc facit tanq̄ꝫ
ꝑſona publica ⁊ ꝙſciam hz vt priuatus. aut poſſet ꝓ
bari ꝓ alios ⁊ tunc ꝙſiliū huius gl. eſt ſeruandū nec
credo q̄ prelatus cū capto ſufficeret ad illā rem reſti
tuendam ex quo notorie non ꝙſtat rem illā eē alienā
qz ſicut directe cā non apparēte non pōt ꝑlatus cum
capitulo alienare. xij. q. ij. ſine exceptiōe. ita nec indi
recte alꝫ poſſet ꝙfingi fraus. notoria. n. dz eē cā alie
nationis fiende. de rebus ecc. non alie. c. i. li. vi. facit
l. cū hi. §. ſi cū lis. ff. ō trāſactō. ⁊ hec puto veriſſima.

Quinto ⁊ vltimo glo. retētis eiſdē terminis que
rit qd ſi dñs cuius eſt res ꝓ eccleſiā poſſeſſa rē ipam
repetit. prelatus vo habens ꝙſciam leſam ꝙfitetur.
nūquid preiudicat[c] eccleſie habēti bonā fidē. reſpō
det diſtinguēdo q̄ aut ꝑlatus habebat mādatū a ca
pitulo ⁊ tūc ꝙfeſſio ſua nocet eccleſie alꝫ ſecus. alꝫ iu
ra. nota tñ tu glo. Idem nō. glo. i. c. ō conſtātinopo
litana. xxij. di. videt tex. iuncta glo. in. c. ij. de teſtibꝰ
li. vi. ⁊ ad illud. c. remittit hic io. an. Aliter diſtiguit
hic do. An. dicens q̄ aut ꝑlatus ꝙfitetur in bis in q̄
bus habet diuiſam adminiſtrationez ab eccleſia ⁊ ꝓ
iudicat eccleſie. qz illa poteſt ſolus in iudiciū deduce
re niſi ſint ardua. aut ꝙfitetur in bis in q̄bus non hz
diuiſam adminiſtrationē ſed comūctim. ⁊ ꝓcedit iſta
glo. vt ꝓiudicet demū cum ꝙſenſu capli. ⁊ hoc tz idi
ſtincte lz geſſerit actū ſolus in quo ꝙfitetur. qz nō de
bet hoc aliqd opari cū i hoc ei ēt vt teſti ſemꝑ nō cre
ditur. vt nō. de teſti. a nobis. ⁊ i hoc videt impugna
re glo. que in hoc vltimo ſenſit ꝛrium. Ego ſaluādo
gl. in hoc vltimo dico q̄ vbi ꝑlatus ſolus geſſit actū
eccleſie noie ⁊ dubitat qualiꝝ geſſerit actum tūc ſtat
dicto ſuo ex quo aliter ſtare non pōt. pro hoc allego
tex. in. c. ſi diligēti. ſ. e. facit. c. dilectus de capel. mo.
nam ⁊ ſeruus interrogat ſuper bis que ipſe geſſit ex
quo agit de facto ſuo. vt in. l. interrogari. C. de q̄ſti.

[b] Vide
gl. xliij. q. i
c. i. vbi op
timū tex. i
l. quoties.
§. ſicut. ff.
de ad. ru. ⁊
in. l. idē q̄
§. fideiuſ
ſorem. ff.
man.

[c] An cō
feſſio ꝑlati
preiudicet
eccle. Et
vide de h̄
qō plene
nō. pᵃ do.
an. in. c. du
dū. el. ij. ō
elec.

⁊.iiij.q.iij.serui.facit.l.nẽ senius.ff.de neg.gest. Ꝫ quo ad p̃cedẽtia dicta dico q̃ aut p̃latus nõ hꝫ capitulũ ⁊ valet cõfessio sua dũmodo ꝓfiteat̃ p̃ viaꝫ cõtentiose iurisditionis. vt in.d.c.dilectus. secus si per viam volũtarie iurisditiõis. vt.l.certũ.§.ſꝫ an ⁊ ipos ⁊ ibi p̃ Bar.ff.de ꝓfes.⁊ per Ci.in.l.i. C.e. Aut hꝫ cap'm.⁊ tũc aut volũtarie ꝓfitent̃ ambo ⁊ non credo q̃ p̃iudicet̃ eccle si p̃ illã deuenit̃ ad distractioneꝫ rex̃ imobiliũ. qz qõ nõ possũt directe nõ debẽt facere posse indirecte. d.c. sine exceptiõe ⁊.d.§.si cum lis. secus si p̃iudicet quo ad fructus. arg.c. qõ qbus dam. de fideiuss. aut ꝓfitetur in iudicio p̃tẽtioso ⁊ p̃e iudicat vt in.d.c.ij. de testi.lib.vj. facit.c. suborta. de re iudi. ⁊ qõ nõt Bar. ⁊ Ci. in locis p̃all. aut p̃lat⁹ solus cõfitetur ⁊ tũc si volũtarie non p̃iudicat fiẽ nec hoc casu cõfessio tutoris p̃eiudicat pupillo. d.§. sed an ⁊ ipsos. aut in cõtentioso iudicio ⁊ tunc aut hꝫ mãdatum a cap'o ⁊ p̃iudicat vt in glo.h̃. Et opat̃ mãdatũ qz ostẽdit cõsensum capi in illa cã. nõ aũt opat̃ vt virtute mãdati admittat̃ p̃latus ad agendũ cũ sine illo admittat̃ ex iuris dispositiõe. vt in.c. edoceri. de rescrip. nõt Archi. in.d.c.ij. aut nõ hꝫ mandatuꝫ ⁊ tene distinctionẽ do. an. s̃. recitatã. qz in diuisis p̃e iudicat nisi factũ sit arduũ. qz tũc nõ põt esse solus in iudicio. vt in.c.i. de ꝓcu. ⁊ nõ. in.d.c. edoceri. Jn cõmunib⁹ vero secus. vt hic in glo. Quero extra gl. dicit̃ hic in.d.c. si virgo. q̃ habens ꝓsciam rei aliene quã possidet peccat nisi reꝫ restituat. ⁊ alibi dr̃ q̃ nõ multũ interest iniuste detinere vel inuadere alienuꝫ. pone q̃ bona fide emi rem alienã tractu tẽporis anteq̃ cõpleat̃ p̃scriptio scio rem esse alienam. qõ remediũ mihi cõpetit vt recedã a peccato ⁊ dãnũ euitẽ nam si restituo spõte nõ habeo actionẽ de euictione. vt.l.q rem emit. ⁊.l.si post perfectam. C. de euic. ⁊.l. arqui natura.§. cũ me abnite. ff. de neg. gest. nec agere possum anteq̃ mihi euincat̃ vt in iurib⁹ p̃all. nisi i casibus exceptis p̃ glo. in.d.l.q rem. So. dic q̃ possum denũciare dño vt petat vel submittere aliam p̃sonam q agat nomie dñi ⁊ omittere exceptionẽ defectus mãdati ⁊ re euicta potero agere ꝯ vẽditoreꝫ. de euic.d.§. cũ me abnite. ⁊ de hoc lati⁹ p̃ glo. in.d. c. si virgo. xxiij. q.ij. Ultimo hꝫ q̃ ero q̃liter ꝓbabit̃ hꝫ mala fides. vide qõ dixi i. c. si diligẽti. s̃. e. ⁊ p̃ bar. in.l.i. ff. de iti. actu qꝫ p̃ma. ⁊.l. celsus. ff. de vsuca. ⁊ ꝓclude q̃ cũ mala fides ꝓsistat in aio sicut ⁊ bona fides non põt vere ꝓbari. vt nõ. glo. in.§. alie. insti. ō actio. facit.l. dolum. C. de dolo. ⁊.c.ij. de renũ. li vi. Jdeo ꝓbat̃ ex cõiecturis dũtaxat. d.l. dolũ. ⁊.c.ij. si ius resistit possidẽti est p̃sumptio malefidei. vt in rela q ꝯ iura. de reg. iur. li. vi. ⁊.c. ad decimas. de resti. spo. li. vi. ⁊.l. quẽadmoduꝫ. ⁊ qõ ibi nõ. C. de agri. ⁊ cen. lib. xi. banc tam̃ p̃sumptõeꝫ malefidei purgat diuturnitas possessionis vel iustus color in acqrẽdo vt nõ. Jnn. in.c.ij. de in inte. resti. facit qõ nõ. Bar. in.l. cũ querebat̃. in fi. C. vñ vi. Si aũt ius cõe nõ resistit põt malafides ꝓbari si possidẽti fuit denũciarũ tpe acqsitionis q̃ res illa erat aliena. vt.l. si fundũ. C de euic. Jtem si coꝝ aliqbus dixit se sciuisse vel scire rem eẽ alienã qz p̃sumit̃ illud in mẽte habuisse. l. habeo. ff. de sup. le. ⁊. xxij. q.ij. c. is aut̃. Jteꝫ si de hoc erat fama in vicinia ⁊ ipse possessor erat vicin⁹. p̃sumitur enim q̃ ipe dꝫ scire rõne vicinitatis. de p̃sumptione. c. quosdam. ⁊.c. quãto. de postu. p̃la. c.i. xvi. di. qõ dicitis nõ. bar. in.l.i. ff. si cer. pe. ⁊.d.c. celsus. Jtem si fuit sibi denũciatum post acqsitiõem possessionis p̃ boieꝫ cui erat verisiliꝫ credendũ maxime cũ dedit tanta indicia qbus verisiliꝫ debuit credere. ar. i c. inqsitõi. de sen. ex. ⁊.c. cum ꝓngat. de rescri. ⁊ qõ in eis nõ. ⁊ est de mẽte Bar. in extrauagãti ad repri mendã. in ver. denunciationẽ. in fi. facit.l. qõ te. ff. si cer. pe. ⁊ si noluit informari habet̃ p̃ informato. vt nõ. Bar. in.d. extrauagãti. facit.l.i.§.i. qõ vi aut clã ⁊.c.ij. de tẽpo. or. lib. vi. videtur enim affectata ignorantia vt ibi.

De sententia ⁊ re iudicata. Rub.

Hec rub. duob⁹ modis ſm Jo.an. post Gos. ad p̃cedentia ꝓtinuat̃. primo sic. Quso quomodo res acqrunt̃ p̃ p̃scriptionẽ videndũ est qũo alit̃ acquirunt̃ ciuiliter. ſ. per ſnias iudicũ. Vel scõo sic. Expedito tractatu p̃cessus iudicioꝝ ad ſnias que finem imponũt litibus veniamus. Qua vo ſm Jo.an. lata ſnia si nõ appellat̃ ab ipsa sumit nomen rei iudicate ideo ⁊ de re iud. submittit. dicit tñ q̃ large põt dici res iudicata lꝫ possit appellari. alle. nõ. in.l.i. ff. eo. ⁊ l. litigatoꝝ⁹. C. de appel. Ex his verbis Jo.an. bene notabis dr̃iam inter ſniam ⁊ rẽ iudicatã vt ꝓpe ⁊ stricte ſnia appellet̃ cum adest appellandi facultas cũ vo non subest remediũ retractatiuũ appellat̃ res iudicata large tamen põt etiã ante dici res iudicata. ⁊ sic intelligit. l. litigatoꝝibus p̃allega. vbi appellatur sententia res iudicata lꝫ competeꝫ appellandi remedium. Sed ꝯ hoc dictũ Jo.an. apte vr̃ facere tex. in.d.l.i. ff. e. vbi dr̃ q̃ res iudicata est que finem controuersiarũ ꝓnunciatione iudicis accipit qõ cõdemnatione vel absolutione contingit. ⁊ sic apte inuit ille tex. q̃ ipa ſnia non põt appellari res iudicata sed potius id qõ per ipam ſniam iudicat̃ ⁊ decidit̃. ⁊ ideo p illum tex. dicit ibi Bar. q̃ aliud est res iudi. ⁊ aliud res iudicans. Res iudicãs est ipsa ſnia seu actus sententiandi ⁊ hoc imponit finẽ ꝓtroversie. Sed res iudicata est cã que finꝫ ꝓtroversie a ſnia accipit. ⁊ hoc vult ille tex. ſm eũ. ⁊ sic in effectu voluit Bar. q̃ sententia est res iudicãs. res vero iudicata est cã decisa. hinc est q̃ de iure ciuili ſm eũ habet̃ per se tractatus seu titulus de sen. ⁊ per se titulus ō re iudi. q̃ nisi eẽnt diuersa non eẽnt diuersi tituli. vt.l. si idem. C. de codi. fatet̃ tamen q̃ tex. ⁊ glo. qñqꝫ ponunt vnum ꝓ alio.

Sed ꝯ hec dicta Bar. ⁊ p̃o Jo.an. ego adduco tex. in.c. dilecti. in fi. de elec. ⁊.c. cum iter. ⁊.c. qõ ad consulationẽ. j.e. vbi dr̃ q̃ ſnia post lapsum. x. dierũ transit in rem iudi. ergo ipa appellat̃ res iudicata ꝓ decendium. Do.an. dicit q̃ ꝓprie ⁊ stricte ſnia est res iudicans ⁊ materia ⁊ qõ super qua iudicat̃ est res iudicata. tñ alio respectu põt ſnia appellari res iudi. si enim ponderat̃ ſnia p̃out ꝓmulgat̃ est res iudicãs si p̃out est lata ⁊ transiuit in rem iudicatã potest tunc dici res iudicata qz irreuocabiliter ⁊ perfecte iudicata cuꝫ nõ pendeat in aliquo ex futuro euẽtu. Sed ꝯ hoc sic oppo. si ſnia est res iudicãs qũo potest effici res iudicata cũ maxima differentia sit inter iudicãtem ⁊ iudicatũ nec vnũ efficit̃ reliquum imo sunt correlatiua que nõ p̃nt cadere in eodeꝫ subiecto sicut est differentia inter instituentem ⁊ institutum. in.c. si. de insti. ⁊ inter generantẽ ⁊ generatũ. vt in.c. dãnamus. de summa tri. ⁊ de materia in.c. postulasti. de cõcess. p̃ebẽ. Quare mihi post diligentẽ speculatiõem p̃o omniũ iuriũ concordia visum est sic dicere q̃ ſnia potest dupliciter ꝓsiderari. ſ. Primo respectu ipsius diffinitionis iudicialis. i. respectu cãe agentis. ⁊ tunc ꝓprie appellat̃ ſnia qz continet id qõ iudex diffiniẽdo sentit. iudex enim hꝫ diffinire ſm q̃ sibi videt̃. vt i auc. de iureiur. qõ p̃sta. ab his. ⁊ in.l. qualem. ff. de ar. hinc dicit glo. nõ. in.c. iudicet. iij. q. vij. q̃ iudex tenetur iudicãdo seq opi. suam sed nõ volũtatem. de quo in.c.i. de consti. Secũdo põt ſnia ꝓsiderari respectu ꝓnti in ea seu cãe patientis ⁊ tũc qcqd ibi continetur sumẽs decisionem ⁊ diffinitionẽ facto iudicis siue sit cã p̃cipalis siue accessoria siue sint expense vl

interesse appellat res iudi. ⁊ hoc voluit tex. in. d. l. i. ff. e. dū dixit q̄ res iudicata dicit que finē ꝓtrouersia rum, pnunciatione iudicis accipit. ꝓsiderauit enī sen tēriam ex pte contēti ⁊ cāe patientis. nam decidens ⁊ decisum bēnt se vt agens ⁊ patiens. sicut in filiū dicit ō actione rescindente ⁊ actiōe rescissoria. vt nō. in. c. tū ex lris. de in ite. resti. ⁊ in. l. ab hostibus. ff. ex q. cau. ma. ⁊ hoc mō dz intelligi tex. in. l. litigatorib⁹ preall. ⁊ alia iura que appellant sniam rem iudi. etiā si com petit facultas appellādi. hoc etiā respectu dico q̄ de bent iura intelligi dū dicūt q̄ snia transit in rē iudi. i. cōtentū ⁊ decisum in ipsa snia seu materia ipsius snie transiuit in rē iudi. i. assumit auctoritatem rei iudicate vt est tex. nō. in d. c. qō ad ꝓsultationē. ⁊ sm illuz tex. sunt itelligenda illa iura que dicūt q̄ transit in rē iudi catam. assumit enī post decendiū auctem rei iudi. q̄si dicat prius erat res iudi. sed post decendiuz assumit auctem rei iudicate q̄ efficit irreuocabilis ⁊ iuris au ctoritate cōpetit ex ea exceptio rei iudicate que fuit in ducta ad iuris rigorē seruandū vt esset finis litiuz. vt nō. in. c. pastoralis. §. q̄ vo. de of. dele. ⁊ in. l. qui ex ceptionē. ff. de ꝓdi. inde. Et per hoc decidit alia q̄ stio nunqd ante lapsum decēdij possit ꝓprie snia ap pellari res iud. Jo. an. vt pz ex predictis sentit q̄ nō glo. tenuit ꝫrium in. d. l. i. ⁊ in. l. litigatoribus preall. Bar. i. d. l. i. distinguit q̄ aut sumitur res iudicata, p ipsa snia seu pro cā decisa ⁊ tūc ꝓcedit opi. illius glo. q̄ statim est snia vel res iudi. Si vo sumit res iudica ta pfecte ⁊ irreuocabiliter adeo q̄ nō possit transigi. ⁊ tunc procedit opi. ꝫria quā tenuit Jo. an. ⁊ eam at tribuit Bar. canonistis. per. d. c. q̄ ad ꝓsultationem ⁊ sic ꝓcedat. l. elegāter. §. si qs post. ff. de cōdi. inde. Si vero accipit res iudicata pro effectu executionis snie ⁊ tunc subdistinguit. qdam enī est effectus iuris vt q̄ a iure fit statim executio vt in casib⁹ in qb⁹ snia irrogat infamiā tunc q̄ statim sequit iste effect⁹. vt. l. furti. ff. de bis q̄ nō. ifa. incōtinenti dicit res iudicata Quidā ē effect⁹ facti vbi requritur bois executio tūc quo ad id nō dicit res iudi. q̄ interim nō pōt executi oni mandari snia. vt. l. i. in prin. ff. nil. ino. appel. pē. Et q̄z q̄z hec vba Bar. prima fronte videant ex q̄si ta nihi tñ nō placet. Dico enī vt pz ex p̄dictis q̄ res iudi. dicit incōtinenti cuz snia est, pmulgata respectu ptentoz in ipsa snia. semel enī iudicata sunt q̄ in ipsa snia ptinent. sicut enī snia dr lata respectu cāe agētis q̄ iudicis officium finitū est. vt in. c. in lris. de off. de le. ita res dicit iudi. respectu cāe patiētis seu materie ipsius snie. Nec ob. q̄ possit appellari ⁊ ꝛtractari q̄ p hoc ñ pōt argui q̄ res nō sit iudicata imo fortius ē hodie dicendū q̄ appellatio extinguit vel verius su spendit pronunciatū. vt. l. i. ff. ad turpi. ⁊ c. venientes de iureiur. ⁊ c. pastoralis. §. preterea. de of. dele. er go res fuit iudicata ⁊ tenuit iudicatū q̄ extinctio vel suspensio p̄supponit bitum. vt in. l. decē. de ver. ob. ⁊ c. ad dissoluendum. de despon. ipu. qnimo dico q̄ ex toto effectus snie. l. non suspendit per appellatio nem. vt dicitur in. c. fi. de eo q̄ mit. in pos. multo ergo fortius pōt dici res iudi. si nondū fuit appellatum lz appellari possit. sed fateor q̄ ante lapsuz decendij nō hz auctem rei iudi. irreuocabilr. ⁊ sic loq̄t. d. c. q̄ ad ꝓsultationē. sicut dicimus in filiū q̄ per missionē ex p̄mo decreto qs efficitur ver⁹ possessor saltem de iure canonico sed nō incōmutabilr sed per lapsum anni ef ficitur irreuocabilis. vt nō. in. c. q̄m. §. in alijs. vt lite non ꝓte. ⁊ in. c. ptingit. de do. ⁊ contu. ⁊ hāc ptem vt dicat res iudi. lz possit appellari tz Host. post Gof. in summa. c. §. hoc aūt. ad. l. eleganter. §. hqs preal. rñdeo q̄ principalr loqtur de re iud. a qua nō potest appellari non tñ sequit qn ⁊ ante dicat iudicata. Un de tex. postmodū ibi distinguit q̄ si fuit appellatum pōt transigi. ⁊ sic presupponit q̄ dr res iudi. lz fuerit appellatū. nec respectu executiois pōt dici res iudi. q̄ is qui exeq̄tur nō iudicat imo mandat executioni rē p aliū iudicatam. vt est tex. in. l. executorē. C. d exe cu. rei iudi. ⁊ sic nō, pcedit illa Bar. consideratio.

Nunc pro declaratōe rubrice ⁊ predictoz quero qd sit snia. So. dic q̄ snia pōt multipliciter sumi. q̄ñ q̄z enī sumit pro significatōe cuiusq̄ oronis. q̄ñq̄z pro opione in aliq̄ re. vt in. c. veniaz. xxxv. q. ix. ⁊. s. dixi de ferijs capellan⁹. ⁊ multis alijs modis pōt su mi de qbus per Host. in sūma. e. ti. in prin. Sz quo ad materiā nr̄am snia est diffinitio iudicialis ꝓtrouer sie finem iponēs. determinat enī iurgātium ꝓtrouer sias. vt. l. i. ff. e. ⁊. c. iurgātiū. j. e. Dicit aūt snia q̄ iu dex sm q̄ sentit declarat diffinit ⁊ determinat lites ⁊ dubia iter ptes. l. sicut. §. sed si q̄ritur. ff. si serui. vē. ⁊. c. forus iuncta glo. j. de v. sig. Et scias q̄ sniaz tres sunt spēs. Quedā dr diffinitiua. q̄dam iterlocu toria. q̄dam bñs vim diffinitiue. glo. vo. ij. q. i. i sum ma. addit aliā spēm dicit. n. q̄ q̄dam est snia p̄cepti. ⁊ vide illam glo. q̄ est optima in materia nr̄a. Diffini tiua est illa q̄ imponit finē toti cāe in iudiciū deducte vt nō glo. in cle. vna. de seque. pos. ⁊ fru. ⁊ dr diffiniti ua q̄ imponit finē ꝓtrouersie ⁊ finit iudicis officium An aūt snia lata sup exceptiōe pemptoria dicat diffi nitiua. vide qō nō. in cle. ñ. de appel. in glo. ij. Re perit q̄dam q̄si diffinitiua. de qua per glo. in. c. ꝓsul rationib⁹. de off. dele. vt est snia lata sup possessorio nā bito respectu q̄ pōt intētari postea petitoriū non dr ex toto diffinitiua. vide tñ qō dixi. s. in. c. fi. de iu di. Interlocutoria est illa q̄ iter principium ⁊ finē cāe fertur sup his q̄ incidunt vel emergūt. vt nō. glo. i. d. cle. i. de sequest. pos. ⁊ fruc. in vbo diffinitiua. ⁊ dr in terlocutoria vel q̄ iudex nō diffinit cām sed interloq tur iter principium ⁊ finē. vel q̄ iudex iter partes lo quēdo sine solēnitate scripture pronūciet. vt. d. Ho sti. post Gof. i sūma. e. §. ij. in prin. Sed dubitat de p̄cepto qō iudex p se vel nunciū facit de ꝓparēdo Glo. in auc. de ber. ⁊ fal. §. illō. in v. decreto colla. i. dicit q̄ est iterlocutoria. Sz glo. i ca. auc. §. hqs aūt non iplens dicit q̄ ē q̄si iterlocutoria. Et credo pos se dici q̄ si cā erat inchoata ante p̄ceptū tūc dr vere in terlocutoria q̄z iterloquit p̄cipiendo inter pncipiuz ⁊ finem cause. Si vo nondū erat inchoata ⁊ tūc dici tur quasi interlocutoria quia non fit inter principiuz ⁊ finē sed ante. Quedā snia non est diffinitiua sed bz vim diffinitiue vt q̄ñ nō iponit finem cāe sz expectat aliā sniam post se vt cū iudex ,pnunciat se non iudicē in illa cā. vt nō. glo. in auc. hita. C. ne fili. pro pre. ⁊ i c. significantibus. de of. dele. ⁊ vide p Bar. de boc i l. titia. ff. de accu. ⁊ qō nō. in. c. puenit. j. de ap. Sen tentia p̄cepti est q̄si iudex sine cāe cognitione aliqd p cipit extra iudiciuz ⁊ hec ipropie dr snia. ⁊ de hoc p glo. ij. q. i. in sūma. ⁊ per Inno. in. c. ad aures. de rē. ord. An vo exōicatio dicat snia. ⁊ an trabat potius ad materiā iterlocutoriaz q̄z diffinitiuarū. vide per Inno. in. c. p tuas. de sen. ex. ⁊ ibi dixi. ⁊ per glo. ij. q. i. in summa. ⁊ p Jo. an. in. c. venerabilibus. eo. ti. lib. vi. ⁊ p Archi. in. c. vt aiarum. de consti. eo. li. vbi dicit q̄ improprie dr snia q̄ potius punit q̄z finē cāe imponat. Absolutio etiaz dicitur snia. xi. q. iij. c. ij. ⁊ in rub. de sen. ex. ⁊ absolu. sed improprie rōne predi cta. ⁊ vide in locis preallegatis.

Sententia. Casus. Non va let snia que cōtra ius est lata exp̄ssō erroꝛ in snia. ita summat do. An. q̄ Jo. an. nō sūmat propter breuitatem. hoc sūmariū est in se verū sed nō ꝓgruit lr̄e in qua nul la fit mentio de exp̄ssione erroꝛis in snia ideo sum

mo sic. Snīa lata ꝑ leges vel canones nō tꝫ nec ab ea op⁹ est appellare. Casu lr̄ali non indiget neqꝫ tria capitula sequentia qꝝ eoꝝ littera clara est in se Ber.

Nota primo dr̄iꝫ in vocabulo inter iura ciuilia ꝛ canonica. Nam legū appellatione veniūt iura ciuilia appellatiōe canonū veniunt canonica. ꝛ ex hoc vlrio ꝛ ex tex. infertur qꝫ oīs cōstitutio ecclesiastica pōt appellari canon. concordat. c. i. de consti. ꝛ. xxxi. di. nicena. ꝛ hoc verū sumpto largo vocabulo alīs secus. de quo vide bo. glo. ij. di. in summa. vbi notant varia noīa constitutiōis ecclesiastice. Idem dic qꝫ canones pīt dici leges vt, pbatur in. d. c. nicena. facit tam̄ in ꝓcium. ij. di. lex. Nō scō qꝫ ecclesia intantū approbat leges ciuiles vt eqparet eas canonibus in foro ecclesiastico. ꝛ intellige qñ nō ꝺicunt canonibus de quo dic vt plene nō. in. c. i. de no. ope. nun. ꝛ i. c. si i adiutoriū. x. di. Et nō qꝫ snīa lata ꝑ legē ciuilez ē nulla etiam in foro canonico. Secᵒ dic si esset lata ꝑ statuta pricularia laicoꝝ. vt in. c. ecclesia sancte marie. de ꝓsti. ꝛ dic vt ibi dixi. lꝫ aliud senserit Bar. in. l. cū ctos pp̄los. C. de sum. tri. Nō qꝫ snīa nulla potest dici snīa. ꝛ hoc largo mō. Nam stricte secus. ar. in. l. iiij. §. ꝺēnatum. ff. de re iudi. maxime qñ fuit lata a iudice nō suo. ad hoc glo. nōbiᵏ in clc. i. de sequestra.

Nō vlti. ex fine. c., p cōi vsu loquēdi cū dicimᵒ sententiā esse nullā ipso iure. Et dic ipso iure. i. ipso iure disponēte. nō enī est necesse expectare sniam infirmatoriam bois. Op. ꝑ tex. ꝛ videᵏ qꝫ snīa lata[a] ꝑ ius teneat. vt in. c. cum inter. j. e. ꝛ. l. cuꝫ, platis. ꝛ. l. pses. ff. de re iudi. Sol. glo. vt arbitror in prima pte metu ꝓij ponit duos itellectus ad tex. Primᵒ vt intelligatur de legibᵒ ꝛ canonibᵒ disponētibus vt non valeat snīa a nō suo iudice lata. vt in c. in primis. ij. q. i. i. c. atsi clerici. s. de iudi. ꝛ. C. si a non cōpetente p totum. Secūdus intellectᵒ vt itelligaᵏ gñaliter q̄litercunqꝫ sit lata ꝑ leges aut canones dūmodo exprimaᵏ error in snīa. nam tunc snīa est nulla. vt in. l. si expressim. ff. de ap. ꝛ. l. ij. C. q̄ sen. fine appel. rescin. ꝛ. ij. q. vi. diffinitiua. §. si snīa. Ad ꝓria dic qꝫ ꝓcedunt qñ error i snīa nō fuit expressus. ꝛ hoc est de mēte glo. cū q̄ cōiter doc. transeūt. Ego dico nō esse necesse tex. istū restringere ad istos duos itellectus. Nā infinitis vt ita direrim casibᵒ snīa ꝑ leges canones ve, plata est nulla lꝫ error in snīa non sit expressus. vtputa ex defectu iurisditiōis. vt in. c. at si clerici p̄al. Item ex defectu iudicis. vt qꝝ notorie excōicatus. vt in. c. ad, pbandum de re iudi. Itē ex defectu litigatoꝝ vt qꝝ ꝑ minorē fine curatoris aucte in iudicio exr̄tem. l. si curatorē habens. C. de in ite. resti. ꝛ. l. clarū. C. de aucto. p̄sta. ꝛ l. i. ꝛ. ij. C. qui legi. pso. nō bēnt in iudi. Item rōne tē poris vt qꝝ die feriato fuit lata. vt in. c. si. de fer. Vel de nocte. vt in. c. ꝓsuluit. de offi. dele. Vel ratiōe loci qꝝ in ecclesia p iudicē secularem. vt in. c. decet. de immu. ec. li. vi. Vel p mulierē seu minorē q iudicare nō pīt. l. cum ꝓtor. ff. de iudi. ꝛ plene nō. in. c. suscitata. de in inte. resti. ꝛ in multis alijs casibᵒ. de qbus vide per Spe. in ti. de sen., pla. §. iurta. ꝛ vide ibi in ver. itē est nulla rōne litigatoꝝ. per Jo. an. an valeat snīa lata pro bannito ꝑ statutū qō, pbibet ius illi reddi. ꝛ ꝓcipit audientiā denegari. In oībus ergo istis casibus ꝛ silibus pōt tex. iste verificari. semp. n. snīa erit nulla quātumcūqꝫ error in snīa nō sit expressus. Ex qbus pꝫ qꝫ glo. ꝛ summariū do. An. nimiuꝫ restringunt lr̄am que loqtur indistincte. Et pro clariori rōne ad ꝓcium. s. formatū distinguo sic. qꝫ aut snīa ē ꝑ ius habito respectu ad merita cāe dūtaxat. aut illō ius ꝑ qō est lata snīa ꝓcernit extrinsecus aliaꝫ iniusticiā a meritis cause puta vt snīa nō ferat die feriata vt aliqō simile. Primo casu ꝺꝫ distingui an snīa sit lata ꝑ ius iuris errore in snīa nō expresso ꝛ valet snīa. sic loquit. c. cū inter. j. e. ꝛ. l. cū, platis. ꝛ. l. pses. ꝛ sm vnū intellectū. ꝛ hoc casu, pcedūt iura que dicunt qꝫ snīa facit ius inter ptes lꝫ sit iniusta. ꝺ. c. cum inter. ꝛ ff. de re iudi. res iudicata. ꝛ. l. ingenuū. ff. de sta. bo. Aut fuit in snīa iuris error expressus vtputa discep tabaᵏ sup testō a minore facto ꝛ iudex, pnunciauit testamentū valere qꝫ minor. xiiij. ānis pōt testari vel disputabaᵏ de validitate electionis ꝛ iudex, pnunciauit electionē valere qꝫ suspensi pīt eligere ꝛ tunc snīa est ipso iure nulla. vt in iurib⁹ supius alle. Secūdo casu principali qñ est lata snīa ꝑ ius ꝓcernēs aliā iniusticiam ꝛ nō merita cāe ꝛ tūc dico regr̄ qꝫ snīa est ipso iure nulla siue sit expressus error in sententia siue nō. ꝛ in hoc mēbro pōt generaliter iste tex. verificari. Nam regulariter qcqd fit ꝑ ius est nullum etiā si ius nō decernat expresse actum esse nullū. vt in. l. non dubium C. de legi. ꝛ. l. iurisgentiū. §. si paciscar. ff. de pac. ꝛ in regula que ꝑ ius. li. vi. ꝛ. x. di. vides. ꝛ in alijs iurib⁹ ꝰ. allegatis. Dices tu que est diuersitatis ratio inter istud mēbrum ꝛ precedens. Sol. nemo tangit. Ego aūt dico sic qꝫ in ꝓcernētibus merita cause daᵏ iudici facultas discernēdi ꝛ arbitrandi cuius ptis iura sunt potiora qꝝ non pōt dari certa regula. vt in. l. ij. ff. de testi. ꝛ in. c. in nr̄a. e. ti. ꝛ. c. cām. j. e. cū si. ideo in istis p̄sumitur esse iustū qō iudex iudicauerit. Hinc est qꝫ iura dicunt p̄sumendū esse pro snīa iudicis saltez per lapsum tp̄s. x. dierū dicto. c. in presentia. ꝛ. c. cām. ni si exprimatur error iuris qꝝ tūc cessat p̄sumptio que erat pro iudice cū notorietas hēat ꝓcium offuscare ꝛ cōfundere illam p̄sumptiōez. viij. di. veritate manifesta. ꝛ in incertis nō certis opus est ꝓcurris. vt in regula. ij. j. de re. iur. clare enī patet snīam tūc esse ꝓtra ius ideo tūc merito est nulla. In alijs vō iurib⁹ concernentib⁹ aliā iniusticiam a meritis cāe non datur facultas iudici decernēdi sed iponitur necessitas obtēperandi. vt in. c. i. ꝛ. c. ne initaris. de consti. ꝛ. l. leges sacratissime. C. de legi. vbi ꝺr̄ qꝫ leges constringūt vitas oīum. vt in. c. i. de cōsti. dicit qꝫ canones ab oīb⁹ sunt seruādi merito ergo si sentētia reputur lata ꝑ ius iurib⁹ nō subsistit. nō enim pōt inferior tollere legez superioris vel in aliquo cōtrauenire in casibus nō p̄missis. vt in cle. ne romani. de ele. ꝛ. xxvi. q. ij. institutionis. ꝛ. c. qꝫ sup his. de maio. ꝛ obe. ꝛ notabis bene banc ratiōem. ꝛ optime facit pro ea parte qō in simili nō. Bar. in. l. is cui. ff. de ver. ob. in verbo q̄rit glo. in. l. sepe. ff. de tuto. ꝛ cura. da. ab his. Nunc autē q̄ro an indistincte, pcedant supius dicta vt in primo mēbro sentētia teneat vel annullet expresso iuris error. ꝛ in scō sit nulla siue exprimaᵏ error siue non. So. distingue sic qꝫ aut snīa fuit lata ꝑ ius litigatoris tm̄ ꝛ tunc regr̄ tenet snīa. vnde opus est appellatiōe qꝝ ius p̄sumit iudicē recte fuisse motuꝫ vt pdixi. fallit si iniusticia sit notoria[b]. tunc enī est nulla ar. optu. j. e. inter ceteras. vbi plenius dicā nō. Inno. in. c. fraternitatis. de frigi. ꝛ malefi. j. e. cū bertoldus. ꝛ do. Anto. hic. ꝛ in. d. c. inter ceteras., pbatur rōe in notorio enī cessat ratio p̄sumptōis qꝝ sustinet iniusta snīa. nō enim bꝫ tunc iudex ptātem cognoscēdi sed tm̄ iudicādi sed verius exequēdi. vt in. c. qm̄. de fili. presby. ꝛ c. audientia. j. ō accusa. ꝛ. ij. q. i. manifesta. notat Inno. in. c. ex pte. de ver. si. facit. ꝺ. c. veritate. viij. di. nā hoc casu pōt sentētia iniusta simplr̄ dici ꝑ leges, plata ꝛ sic nulla vt hic. Aut cessat h̄ notoria iniusticia. ꝛ sic si fuit expressa cā ꝓtra ius cōe ꝛ alia que non est ꝑ ius sentētia tenet ita singlr̄ tenet Innoc. in. c. in p̄tia. de renū. ꝛ Jo. an. in. c. cū inter. j. e. nam tūc sustinet sententia ratiōe alterius cāe que non est ꝑ ius. ꝛ optime pro dicto Inno. adduco. c. p tuas. j. qui si. sint legi. Judex enim exprimēdo duas videt nō pcise fundaᵏ se se supra altera dūtaxat. vñ satis ē qꝫ sentētia posset

a Istaꝫ mām totā reassumit eleganter Bo. i. c. in tñ. in pe. ꝛ vl. col. xxi. di. ꝛ ibidē latissime p o. barth. ꝺ bel. in suis recollectᵒ.

b Vide oino qꝫ sr̄ hoc late scribit do. an. i. c. ab excōicato. i vij. col. ꝺ rescrip. ꝛ i. c in p̄tia. in. iij. col. de renū. ꝛ vide Jo. an. i. c. venerabilibuᵗ. §. pe. q incipit pōt quoqꝫ ꝺ sen ex. in. vi. sup v. exp̄ssū vbi refert archi ibi tenet qꝫ nō sufficit qꝫ snīa sit lata ꝑ notoriū ad hoc vt dicaᵏ nulla nisi hoc exprimaᵏ. ꝛ vide qꝫ sup hoc latissi. scribit imo. i clc. pastoralis. i. xi. ꝛ. xij. col. de re iudi.

sustineri ex illa que nō est ꝫ ius. ad hoc bene facit rō lr̄e in. d. c. cām. vbi dr̄ q; iudicis aius non semper ad vnā, pbationis spēm inclinat. ⁊ in dubio debemus interpretari v. potius res valeat. j. de verbo. sig. abbate. ⁊. l. quotiens. ff. de verborū significatiōe. ⁊ hoc videtur ꝓcedere etiā si altera cā sit ꝫ ius litigatoris. qz in dubio ꝓsumit̄ iusta vt predixi. ⁊ iputandum ē nō appellanti. Hoc tñ dictū Inno. limito qñ ex cā exp̄ssa que nō est ꝫ ius posset si eēt vera sustineri. Exēplū primi iudex, pnūciauit testiū valere qz minor q̄tuordeciz ānis pōt testari. ⁊ qz nullus defect⁹ affuit in numero testium certe sntia est nulla qz presuppositio q; illa cā sit vera tñ ex ea nō potest testamētum sustineri qz nō sufficit solēnitatem fuisse adhibitaz nisi testator fuerit habilis. vt in. l. si q̄ramus. ff. de testa. ⁊ nota bene hāc limitatiōem qz nemo tangit. Aut fuit expressa cā cōtra ius cōe dūtaxat vel simul cū alia ex qua tñ nō pōt sustineri sntia ⁊ tunc si illud ius cōe est clarū ⁊ indubitatum ⁊ tūc n ō valet sntia qz cessat rō presumende iusticie vt p̄dixi. hoc limito verū qñ cā ꝫ ius expressa respicit totam sntiam vtputa qz ꝓtinet vnuz articulū vel plures cōnexos. Si aūt continet plura capitula ⁊ error ꝫ ius expressus cōcernat vnum dūtaxat. tūc solū corruit illud capl̄m. In alijs vero remanet sntia valida. ad hoc allego glo. fing. ⁊ Bar. in. l. ij. C. de re iudi., pbo rōne. nam qñ sunt plura capl̄a sepata videntur tot sntie quot sunt capl̄a. vt. l. etiā. ff. de mino. ideo pōt ꝑ parte valere ⁊ pro pte nō. l. q̄dam mulier. ff. fami. herc. Sed qñ sntia cōtinet vnum capl̄m nō potest pro pte valere etiā si error sit in parte. ad hoc gl. nō. in l. fi. ff. de iurisd. om. iu. que dicit q; si bēns facultatem cognoscēdi vsq; ad. x. ꝓdemnauit in. xv. nō valz sententia etiā vsq; ad. x. ⁊ tenuit illam glo. ibi Barto. ⁊ Bal. in. l. i. C. si aduer. rē iudi. qz cum sntia sit res indiuisibilis non pōt valere pro parte. l. in hoc iudicio ff. fami. her. ⁊ in. l. cū certa rōne. C. qñ, puo. non ē necesse. nō. Bar. in. d. l. ij. secus in re diuisibili qz tunc vtile nō vitiat̄ per inutile. vt in. c. si quos. de ser. xij. q ij. ⁊ l. sancimus. C. de dona. ⁊ hec bene notabis. Si aūt illud ius ꝫ qō est sntia lata est dubiū vt qz sūt multe opi. bincinde vel est dubium in suo intellectu ⁊ tūc sntia valet qz talis error excusat. hoc ꝓbatur i. d. l. cū prolatis. ſm vnum intellectū quē sequūtur cōitet doct. ibi. ⁊ in. l. ij. C. q̄ sen. fine ap. ⁊ ibi ꝑ Bart. ⁊ do. An. hic. ⁊ optime facit tex. in. l. regula. ff. ō iur. ⁊ fa. igno. ⁊ in. c. cū dilectus. de ꝓsue. ⁊ qō nō. glo. in. c. cū venerabilis. e. ti. ⁊. c. vno. de postu. p̄la. li. vi. An autez possit iudex findicari q male iudicauerit qz elegit opi. quam multi sequūtur lz nō sit bona. Bar. in. d. l. cum, platis. tz q; fic. mitius tñ dz puniri ſm euz. ad hoc allegat qō nō. insti. de obli. que ex q̄si delicto. in prin. Sed Ang. de peru. dicit in. d. l. cum prolatis. hoc verū qñ altera opi. eēt approbata. alſ aūt licituz est alteram p̄eligere. alle. Inno. in. c. ne initaris. s. ō ꝓsti. Ego dico q; si opinio ꝓria est magis cōis, pcedit dictū Bar. qz est in culpa nō sequendo cōem opini. exquo erat vera. ar. in. c. i. de deci. ⁊ dicit Jo. an. i. c. i. de ꝓsti. q; cōis opinio est sequēda. nisi sit euidenter falsa vel possit, pbabilibus rōnib⁹ ꝙuinci. sed vbi tantus esset opinionū cōflictus vt nō possit apparere q̄ sit opinio magis cōis tūc posset, pcedere opio Ange. ⁊ hoc casu posset, pcedere opi. Pe. quam recitat do. An. in. c. vt debit⁹. de ap. vbi dicit q; si vna opio faciebat pro appellante releuat̄ si succubuerit a cōdē natione expensarū. ⁊ vide qō ibi dico. ⁊ in. c. i. de cōsti. Et per hoc idem dicendū vt. s. sntia teneat qñ ē lata ꝫ legem seu decretalem extrauagantē. nā cuz nō sit in corpore iuris clausa pōt de ea, pbabilr dubitari. ⁊ hoc, pbatur in. d. l. cum, platis. ſm aliuꝝ intellectum quē sequunt̄ ibi bar. ⁊ Ang. ⁊ alij ⁊ Bal. in. l. ij. C. q̄ sen. fine ap. rescin. ⁊ do. An. hic. ⁊ in. c. pastoralis. ō si. instr. ⁊ vide qō ibi dixi. Ego puto hoc verū nisi extrauagās esset in loco illo notissima. Exēplum in extrauagāti execrabilis. ⁊ in extrauagāti ad reprimēda que quotidie allegant̄ in scholis ⁊ in iudicijs. ⁊ tūc. n. cessat rō icertitudinis. facit. c. i. de postu. p̄la. ⁊. xvi di. qō dicitis qō nō. ⁊ facit qō. j. dicam in ꝓsuetudine Item vt sntia teneat qñ ius cōe non est expressum sed per argumēta ⁊ cōclusiones non pōt intellectualiter reduci vt fit ꝫ ius cōe. ⁊ hoc nō. voluit Inno. in. c. p. ⁊. g. de offi. deleg. facit qō nō. glo. in. c. ij. de testi. co.

Quid aūt si est lata ꝫ simile legis nō tamen reperitur lex ꝫria in illis terminis. Ja. de are. ⁊ Ly. in. l. i. C. de legi. dicūt sentētiam valere. refert ⁊ segtur bal. in. l. ij. p̄eal. facit optime qō nō. Inno. in. c. cum speciali. de appel. tunc enī ſm Ly. in. d. l. i. est sntia ꝓtra ius qñ reperitur lex scripta in terminis occurrētibus vl̄ dīno indifferentibus sec⁹ si termini differunt lz propinqui sint ⁊ bēant rationis paritatē. do. Anto. dicit q; si ratio⁹ esset scripta in genere lz sub alijs terminis specificis satis videt ꝓtra legem iudicatū si esset iudicatum ꝫ rōnem legis nihil adducit. Sed mihi hec sententia placet pro qua opinione adduco. l. nō dubiuz C. de legi. ⁊ tex. in. c. fi. de re iudic. lib. vi. vbi dr̄ q; is cōmittit in legem q verba legis amplectēs ꝓtra legis nititur volūtatē. ⁊ sic rō legis est qnqz lex. hinc est q; ad rōnem legis restringit̄ ⁊ ampliatur dictū legis. vt l. cum pater. §. dulcissimis. ff. de le. ij. dispositio etiaz penalis extendit̄ ad limites ratōis expresse nō. glo. i cle. i. de elec. in verbo eligat̄. ⁊ in cle. ij. de vi. ⁊ bo. cleri. in ver. pilleū lineum. facit. l. ij. ff. ad tertul. Secus vbi allegaretur fiſe sub facilioribus termīs vel paribus. vt nō. Inno. in. d. c. cū ſpāli. Idem per oia eēt dicendum qñ sentētia repitur lata ꝫ legem ꝓcernentē aliam iusticiam a meritis cāe vbi tñ lex daret ordinez cause ad cām tunc nō vitiaret̄ sententia ex transgressione illius ordinis sed opus est appellare. vt in. l. i. C. de appel. ⁊ regr̄ an valeat factum ꝫ legem vide ꝑ gl. in. c. tua. de spon. du. ⁊. x. di. vides. per Ly. ⁊ Bal. in. d. l. nō dubium. ⁊ per Bart. in. l. stipulatio. ff. de no. ope. nū. dico in. c. fi. de postu. p̄la. Sed q̄ro qd si sentētia fit lata ꝫ statutū particulare loci. Solu. dic idem quo ad illū locū sicut dictū est. s. de lege cōi quo ad vniuersum. Nā statutuz est lex in loco vbi viget. l. omnes populi. ff. de iusti. ⁊ iur. ⁊. i. di. ius ciuile. Hinc dixit Bar. ⁊ Ang. post eum in. d. l. cū, platis. ⁊ Bal. in. d. l. ij. q; sentētia lata ꝫ statutū extrauagans a volumīe statutoꝝ tz sicut dicim⁹ in extraugāti principis sed limito vt. s. dixi in extrauagāti principis nisi statutū seu reformatio extrauagās eēt nō i loco ⁊ in iudicijs secus si sentētia esset ꝫ tenorem statutorem in volumine redactoꝝ. Quero qd si sententia fit lata ꝫ cōsuetudinem. Solu. dic q; valet, ppter dubium facti. ar. eoꝝ que dicta sunt nisi consuetudo esset notoria tam in populo q̄z in iudicio. ar. eoꝝ que leg. ⁊ nō. in. c. i. de cōsti. li. vi. ⁊ in. l. de q̄bus. ff. de legi. ⁊ ita notat Bal. in. d. l. ij. Pro hoc facit qō notat Bar. in. l. de q̄b⁹ pal. vbi ꝓcludit q; ꝓsuetudo ē ius ⁊, pbatur ibi. ⁊. i. di. cōsuetudo. debet tñ, pbari si allegatur ſm eum. vt. l. i. q̄ sit lon. ꝓsuetudo. ⁊, pbatur in c. cum dilectus. eo. ti. ⁊ hoc qz consistit in facto qō se pe prudentissimos fallit. si enīz datur, pbabilis ignorantia debet tenere sentētia sicut tenet sentētia contra legē extrauagantē. secus vbi cessat ignorantia cuz re

a Nō de rōne exp̄ssa i. l. ⁊ ad hoc optime fac qō nō. pe. de anc. elegāter i repe. c. cā nonuz fla tura. i. rrr vi. colū. de ꝓsti. ité vide q; scribit dō mi. i. c. vt li tigātes. in vlt. col. de off. or. lib. vi.

periatur lata cõtra ius qõ nõ. Quero qd si senten tia fuit lata cõtra priuilegiũ. videt q nõ valeat qz pri uilegium est lex. iij. di. priuilegia. dic cõtra p. c. subor ta. j. e. vbi dicitur q aut priuilegiũ fuit oĩsum iudici ⁊ dando sentẽtiã contrariã videt illud ꝛprobare. aut non fuit oĩsum ⁊ nõ debet ꝓrem priuilegij de nouo reperri sñia retractari. rideo ad ꝝrium q priuilegiũ est lex priuata non aũt cõis vt dr in ꝝrio ⁊ consistit in facto ⁊ priuat⁹ põt suo fauori renunciare. Secus au tem est in lege cõi que certa ⁊ clara ⁊ iudici dat facul tas iudicandi an priuilegium teneat iuxta tĩ nõ. in. c. cum venissent. de iudi. hoc puto ꝓcedere in priuile gio cui ps renunciare põt seu quatenus venit in ꝓiu dicium ptis alꝫ secus. Unde si exẽptus litigauit co ram ordinario loci ⁊ nõ allegauit exẽptionẽ nõ tz sen tentia nec obstat taciturnitas qz si voluisset nõ potuis set etiã exꝓesse in illũ vt iudicẽ ꝓsentire. de arbi. cuz tpe. ergo nil operat taciturnitas. ⁊ hoc tz Jo. and. in regula sciẽti. de reg. iur. lib. vi. in mer. facit qõ nõ. gl. in. l. i. C. vbi de cri. agi opor. ⁊ vide qõ dixi in. c. signi ficasti. de so. cõpe. sed hoc cãu nõ tz sñia ex eo capite qz fuit lata ꝛ priuilegiũ sed propter defectũ iurisditio nis. Secus puto si exẽptus ꝓduxisset priuilegiũ ex emptõis ⁊ ordinarius hoc nõ obstante tulit sñiam in ꝝriuz seu dixit priuilegio nõ obstãte qz tunc ꝓiudicat quo ad exemptũ lz nõ quo ad papã. ar. eoꝛ que nõ. in. c. ad audientiã. de ꝓscrip. ⁊ in. c. dilect⁹. de cap. mo. ⁊ d. c. subortа. Quero an valeat sñia ꝛ sentẽ tiam cũ prima sñia fecerit ius inter ptes. dic vt plene dicam. j. e. inter monasteriũ. Quero qd in decre to ĩterpolito ex falsa cã. dic q nõ tz siue sit erroꝛ iuris in eo exꝓessus siue nõ. ⁊ in hoc differt a sñia. vt pro batur in. l. cũ bi. §. si ꝓtoꝛ. ff. de transa. ⁊ l. magis pu to. §. si res. de reb⁹ eo. q sub tu. ⁊ cu. ⁊ l. i. §. hec vba ff. ne vis fiat ei. ⁊ l. cum vero. §. subuentũ. ff. de fidei cõmiss. li. nõ. Bar. i. l. scie. ff. de tu. ⁊ cu. da. ab bis. ⁊ plenius per eũ in. l. iuste possidet. ff. de re iudi. vbi di stinguit q aut decretũ nõ interponit rite. i. seruato iu ris ordine ⁊ in dubio nõ valet. l. meminerit. C. vĩ vi. ⁊ l. fi. C. si per vim vel alio mõ. nõ. in. d. l. iuste. Quã doqz decretũ ĩterponit rite sed nõ recte. i. iuste ſua ta iustitia ⁊ tũc qñqz deficit decretum iniustitie respe ctu petẽtis ⁊ nõ valet. vt in iurib⁹ ꝓallegatis. qñqz deficit iustitia ex pte ꝓsẽti vel rei in qua facta fuit mis sio. sed iustitia est iusta ex pte agentis ⁊ tũc decretum in se est validũ ⁊ is qui illud obtinuit possidet ⁊ ꝓscri bit. vt in. d. l. iuste possidet. Exẽplũ in hoc vltio i eo q ve ẽ creditoꝛ titij ⁊ mittit i possessionẽ rex sẽproni j si debitoris tãqz titij vz ẽt tũc decretũ lz restituat ille sẽproni⁹. vt. l. a diuo pio. §. si sup reb⁹. ff. de re iudi. Que aũt sit rõ diuersitatis inter sñiam ⁊ decretũ. cre do q decretũ sapit potius naturã interlocutoꝛie que reuocat pp iniusticiam ex iudicis officio. vt. c. cũ ces sante. de ap. ⁊ l. qõ iussit. ff. de re iudi. qz diffuntiue q irreuocabilis ẽ exquo trãsiuit in rẽ iudi. vt i. c. cũ iter j. e. ⁊. C. sen. rescin. nõ po. p totũ. ⁊ ideo notanter di xit Inno. in. c. dilecto. de v. si. qz hec sñia q res debi toris vẽdat ex secũdo decreto est interlocutoria. Jõ si iudex postea ꝝrium cognoscit. s. q nõ suberat debi tum reuocabit missionẽ ⁊ vẽditionẽ. ar. in. d. §. si pre toꝛ. ⁊. §. si es ꝑalle. ⁊ de hoc decreto ĩterponendo. ⁊ an ꝑsumat pro eo vide elegãter p Bart. in. l. i. C. de ꝑdijs mino. fine decre. nõ alie. ⁊ per Spe. in ti. de. p. cu. §. fi. v. qd si solum. ⁊ in ti. de emp. ⁊ vẽ. §. nunc di cendũ. v. breuiter scias. ⁊ per Bal. in. l. qcunqz. C. de bo. q lib. ⁊ in ꝓma ꝓsti. li. feudoꝝ. Redeo nũc ad secũdam ꝓiculam glo. in q glo. op. in eo q in pri ma pte ꝓcluserat sñiam nullã non cõualidari ex inter positõe appellantis d. l. iij. §. falsus. ff. rẽ ra. ba. vbi dicit q si dñs appellat a sñia lata contra falsum pro curatoꝛẽ ratificat ⁊ sic sñia que erat nulla pp defectũ mandati. vt in. c. ex insinuatiõe. ⁊ in. c. in nra. de. pcu. ratificat p appellationez. Sol. glo. nititur soluere vt pz in ea sed nõ formaliter soluit. ⁊ hẽs glo. ij. q. i. sta tutis. que dicit q appellando ꝓfirmat qs sñiam lz sit nulla ex defectu solẽnitatis. hoc voluit illa glo. relata ad illũ tex. mouet per. d. §. falsus sed male loquitur. vnde doc. hic cõiter tenẽt ꝝrum ⁊ Bar. in. l. licet. ff. de iud. ⁊ d. l. si exꝓessim. ⁊ nõ. j. de ap. dilecto. Dic ergo formaliter soluendo ꝝrium q qñqz sñia est nul la solum ex defectu ꝓsensus ptis ⁊ tunc põt pars illã ratificare ꝓsentiendo. vt in. d. l. lz. ⁊ appellando vide tur ꝓsentire gestis per falsum ꝓcuratoꝛẽ. ⁊ sic videt loq. d. §. falsus. Nam sñia lata ꝛ falsum ꝓcuratoꝛem tz quo ad ipm ꝓcuratoꝛem qz cum eo est ꝛctum seu ꝙsi per lit. ꝓte. l. plautius. ff. de ꝓcu. quo ad dñm vo non tz ex defectu consensus dũtaxat ideo ratificãdo tacite per ipsum actũ appellationis ꝙualidat. Qñqz sñia est nulla ex alio defectu. puta qz ꝛ leges lata vel ex defectu solẽnitatis ⁊ tunc nõ conualidat ꝑ actũ ap pellationis qz defectus sententie nõ dependet ex con sensu ptium. vñ nõ possent ptes etiã exꝓesse eã ꝙua lidare vt valeret vt sñia lz possent approbare vt vale ret tanqz pactuz nouiter ꝛbendo. ⁊ ita intelligit. l. ij. C. cõia vtriusqz iudi. vt ibi nõ. p Cy. ⁊ p Bart. in. l. vna. C. q pro sua iurisditiõe. ⁊ in. d. l. si exꝓessim. ap pellando vo non approbat sñiam imo ipugnat ⁊ sic non põt valere etiã vt pactũ. vt nõ. Bar. in. d. l. si ex pressim. Et aduerte ad vnã limitationẽ eoꝛ que po nit glo. ratificat enim sñia lata cũ falso, ꝓcuratoꝛe per ꝓsensum dñi supuenientẽ qñ ille poterat esse ꝓcura toꝛ alꝫ secus. ita notanter dixit glo. in. d. l. lz. ⁊ sequit ibi Bar. ⁊ pro hoc facit qz sñia hoc casu nõ est nulla ex solo consensu ptis ꝛ alio defectu nõ depẽdente a prãte dñi. facit qõ nõ. Inno. in. c. prudẽtiam. de offi. dele. ⁊ per Dy. in regula ratihabitio. de re. iur. li. vi. ⁊ p Jo. an. in regula ratũ. eo. ti. in mer. Extra gl. q̃ro qz sñia ꝛ leges lata est nulla vt hic. Numquid iu dex poterit iterũ ꝓnunciare. So. tangit hanc. q. hic Inno. ⁊ ꝓcludit q si est ordinarius põt. vt. C. quo ⁊ qñ in. l. preses. ⁊ l. iiij. C. de accu. Secus in delega to qui ꝓnunciando funct⁹ est officio. l. si vt ꝓponis. C. quo ⁊ qñ in. Sed tu de hac. q. dic vt plenius nõ. ĩ c. in lris. de offi. dele. vbi melius cadit. Adducit tamẽ hic Inno. notabile dictũ dicẽs q vbi nõ tz ipso iure qõ fecit delegat⁹ ex erroꝛe, ꝓbabili ductus iterũ ꝓse qui po.erit. ponit exẽplum in executoꝛe cui mãdaba tur vt, puideret titio de prebenda cui prouidit de pre benda martini q cõi opinione reputabat mortu⁹ sed viuebat vt postea cõpertum est ex hoc erroꝛe, ꝓbabi li poterit demũ de alia, puidere ẽm eũ. arg. j. de sect. nup. dñs. C. de iur. ⁊ fac. igno. l. erroꝛ. Si vero pro uidit de ꝑbenda que de iure vacabat non de facto, p uisus aũt renuit, ꝓsequi ius suũ execrans forte lites non põt executoꝛ amplius, puidere. imputet autẽ, p uiso qui ius suũ non defendit. ar. ff. de peti. here. l. il lud. nec prodest ignoratia facti quo ad possessionem que non est talis q de iure potuerit prouisionẽ impe dire ẽm Inno. ⁊ bene. Nec ob. c. cum nras. de con cess. ꝑben. qz loquit in alio casu cũ. s. gratia fuit in ꝑn cipio surrepticia. Idem dicit inno. vt nõ possit iterũ prouidere si executoꝛ errauit in iure licz sua prouisio fuerit nulla. ponit exẽpluz Hosti. cũ dispẽsatiue pro uidit eps de parochiali ecclesia prouiso in minorib⁹ tĩ executoꝛ credẽs epm dispensare non potuisse cõ tulit illam vt vacantẽ errans in iure. ꝫ. de eta. ⁊ q̃li. ꝑ terea. ⁊ bodie credo q hoc casu non fit necessaria di spensatio p. c. si pro clericis pauperibus. de ꝑben. lib. vi. Aliud tĩ senserit ibi glo. ⁊ dic vt nõ. in. d. c. prete rea. ⁊. c. ij. de iusti. li. vi. dictũ tĩ innoc. non placet hic

Host. q tz q; lz errauerit in iure exquo tñ apparet q; prouisio fuerit nulla iteruz tñ dz de beneficio alio illi prouidere vt bñficia principuz bẽant suũ effectũ nec illis illudaf qz non facere ⁊ facere ita q; sit nullũ equi paranf. de trãsla. c. ij. cũ ꝓcor. ibi positis. ⁊ de cle. nõ resi. tue. Aduerte inquãtum Innoc. loquif gñaliter in terminis qõnis de quolibet delegato indubie dcz suum nõ est verũ q̃tenus dicit q; põt iex ,pnunciare si ipso iure ex probabili errore facti nõ tenuit qõ ipse fecit. dico enĩ q; siue errauerit in facto siue in iure dũ modo seruauerit formam commissionis si tulit sentẽtiã diffinituam non põt amplius se intromittere qz funct⁹ est officio suo siue bene siue male. ad hoc bo. tex. in. l. si vt ,pponis. ⁊ qõ ibi nõ. p. bar. C. qũo ⁊ qñ iu. ⁊ optime facit tex. in. l. dicere. in fi. cũ duab⁹ sequẽtibus. ff. de arb. ⁊ in. c. si cõprom issarius. de ele. lib. vi. vbi tex. op. ad materiã. ⁊ qõ nõ. Di. in regula qõ semel. de re. iur. lib. vi. ⁊ Bar. in. d. l. si expressim. ff. de ap. sed per rõnem Hosti. pal. pót saluari dictũ in no. in exẽplo p eum posito. s. in executore gratie vt si ue errauerit in iure siue in facto possit semp iterũ ,pui dere si prima ,puisio fuit nulla qz princeps videf mãdasse ,puisionẽ effectualem ⁊ bñficia principũ debẽt benigne interpretari. vt in. c. olim. de ver. si. ⁊. l. fi. ff. de cõsti. princi. Preterea gra est qd principale. ptãs vero executoz venit accessorie ad gratiã. vñ sicut p ĩ utilem ⁊ erroneã ,puisionẽ non expirat gra qz intelligitur de beneficio vacãti nulli debito ita nec dz expirare ptãs executoz. ar. op. in. c. si sup gratia. de offi. dele. lib. vi. vbi vigore gre sustinetur ptãs executoris eo casu quo ptãs delegati expirasset qõ bñ est notandum. ⁊ banc opi. tz finalr do. An. in. c. ex lris ꝓalle.

Sed iuxta ꝓdicta q̃ro de qõue quã ponit Bal. in d. l. ij. C. que sen. fine app. resc̃in. Papa mãdauit in forma pauperũ boc mõ ꝓferas petro clerico ,aliõ bñficium non bẽnti tale bñficium qõ nõ excedat tantaz quantitatẽ ãnuã si eũ repis sufficientẽ in lectura construction ⁊ cantu qui executor eũ examinauit ⁊ putans ipm esse idoneũ cũ non eẽt bñficium assignauit nunqd valz collatio. ⁊ videf prio q; nõ p. l. scie egresse. ff. de tu. ⁊ cu. da. ab his. vbi dicit q; si iudex dedit adulto tutorẽ tanq̃ minori nõ valet datio. Ad idẽ. l. cũ vero. §. subuentũ. ff. de fideicõ. li. vbi non valet, pnunciatio sup libertate si iudici falso obreptum fuit. Bal. ipse tenuit ꝓ̃ium p tex. insti. q manu. non pos. §. semel. vbi dicit satis eẽ q; semel fuit cã approbata siue sit vera siue nõ siue ista v̈ba sapiant monitionẽ vt qdam dicũt siue ꝓditionẽ. conditio tamẽ nõ est purificata p obseruantiã solius forme ⁊ q̃uis materia. i. psona non sit sufficiens tñ non est rebellis actui cum discere possit q̃diu viuit ⁊ plerasq; in aptitudine recipiunt fundamentũ. ff. de fideicõ. li. l. apud iulianum. Idem dicit si papa dixerit si eũ inueneris virum vite laudabilis ⁊ ꝓuersatiõis honeste. Naz sufficit q; fuerit taliter qualiter facta inquisitio. qz executor ad nullam formã artaf nisi ad formã mandati. adducit nota ta p glo. in cle. vna. de offi. dele. Inno. in. c. ex ratiõe de ap. ⁊ in hoc vltimo male allegat. Nam voluit allegare Inno. in. c. fi. de psum. vbi ponit plene hãc materiã ⁊ ibi plenissime dixi. Et hec dicta Bal. sunt notanda. Sed in ꝓ̃ium facit qõ nõ. Inno. in. c. inter dilectos. de excess. pla. vbi dicit q; si aliqs auctẽ pape, puidit alicui notorie indigno ⁊ scienter de aliq̃ prelatura vel manifeste ꝑ tenorẽ mandati ,puisio est nulla nec impedit aliã ,puisionem fiendã. ar. de cle. cũ in cũctis in fi. Et post pauca non restringẽs se ad casum manifeste iniusticie dicit q; si papa mandat ,puideri alicui sub conditiõe. puta si est de tali loco oriundus q; executor nõ bz ptãtem ,puidendi nisi ꝓditio sit vera. ff. õ ver. si. cedere diem. Idẽ dicit si ptãs non sit conditionalis sed certũ est q; papa nunq̃ scripsisset pro illo si sciuisset veritatem vt si scripsit pro quocunq; in crimine permanẽte. quod est valde notandũ. Quid ergo dicem⁹. Ego vltra ea q̃ dixi in. d. c. fi. in vlti. colũ. vbi vide dicerem in pñti sic q; aut notorie constat cõditionẽ req̃sitam a papa nõ existere vel illum ,p quo scripsit fore notorie indignũ ita q; verisimiliter si papa sciuisset nunq̃ pro illo scripsisset ⁊ tunc ,puisio est nulla qz cessat ꝑsumptio que est pro facto executoris exquo notorietas est in oppositum. vt. s. dixi. ⁊ opti me facit. l. scie egresse ꝓalle. Naz ibi non tenuit datõ tuto. cũ naturalr cõstaret illum nõ esse pupillũ. Aut cessat notorietas ⁊ tũc q̃dam sunt q̃ cõmittunt cognitioni ipsius iudicis. vtputa si reperit eũ vite laudabilis ⁊ c. q̃dam vero veniũt extrinsecus verificanda. vt puta ,puideas tali si nullum possidet bñficiũ vel si accesserit ꝓsensus capli. Pro cãu tz ,puisio lz ꝓditio vel monitõ in vitate nõ existat dũmõ executor fecerit aliquã examinatiõz seu inq̃sitionez. rõ qz cũ ista veniunt verificãda p iudicis cognitionem ꝑsumptio ẽ q; insint exquo iudex sic declarauit vt in. d. §. semel. Sa teor tñ q; sapior postmodum ex officio procedẽs poterit prouisionẽ cassare si nõ reperit req̃sita. arg. in. c. pastoralis. de appel. ⁊ qõ nõ. glo. in. d. cle. vna. de offi. dele. Secũdo casu nõ tz prouisio nisi ꝓditio sit verificata. ar. ĩ. d. l. cedere. ⁊. c. pro te. ⁊ qõ ibi nõ. de rescrip. lib. vi. qz hoc casu cessat ꝑsumptio surgẽs ex facto iudicis cũ ista nõ dependeant a sua cognitiõe. ad hoc optime facit qõ in filẽ nõ. Bart. in. d. l. is cui. ff. de ver. ob. in illa qõne si iudex dedit tutorem adulto tanq̃ minori vel alicui vt ,pdigo qui nõ erat prodig⁹ ⁊ lz multe sint opiniones vt ibi p eum tamẽ iste distinguit q; in primo casu nõ tz datio exquo in veritate nõ erat minor per. d. l. scie. sed in secũdo casu tz licz non esset prodig⁹. vt nõ. glo. in. l. i. C. de cu. fu. Et est diuersitatis ratio ꝼm eum qz esse minorẽ vel maiorẽ declarat natura. sed esse prodigũ spectat ad iudicẽ. ⁊ iõ presumif pro eo quod ipse fecit ⁊ videt id ius facere qõ iudex dixit. ar. in. l. i. ff. qõ cũ fal. tu. ita dico in ,p/posito qõ est notandũ. ⁊ hic fit finis in hoc. c. Naz q̃dam alia tangit hic Inno. q̃ qz nõ faciũt ad materiaz nec sunt multũ vtilia omitto. ⁊ de materia vide in. c. i. s. de alie. iudi. mu. ⁊. l. i. ff. eo.

i **Argantium.** Breue est vel ſũma ſic. Lites debẽt celeriter terminari. Nota caluz in quo concurrit eqtas cuz rigore. Et nõ q; in iure est dare rigorẽ ⁊ equitatẽ. ⁊ est equitas⁹ iusticia dulcore misericordie tẽperata. vt nõt. in. c. fi. de trãsa. facit optime. c. disciplina. xlv. di. Bar. in. l. i. C de legi. dixit banc esse differẽtiã inter equitatez ⁊ ius quia ius scriptũ seu rigor iuris est decisio que fit ꝼm regulas iuris scriptas, Equitas vero dicitur quedã facti conuenientia seu conueniens quoddam ad hoc adducit. l. nulla. ff. de legi. ⁊. d. l. i. ⁊. l. placuit. C. õ iudic. Sed tu dic melius q; differentia est inter equitatem rigorem ⁊ ius. Jus enim tenet mediuz. Et quid sit ius. dic vt habes in. l. i. ff. de iusti. ⁊ iure. Jus enuz est ars boni ⁊ equi ⁊ c. sed in materia nostra capif de cõmuni decisione que fit ꝼm cõmunes regulas iuris Rigor vero est iuris excessus qui quandoq; statuitur ad errorem aliorum. vt in. c. ij. de torne. ⁊. l. aut facta. in fine. ff. de penis. quandoq; tamẽ sumitur pro ordine iuris. vt in. c. super litteris. de rescrip. Equitas vero ẽ ordinata iusticia temperata dulcedine misericordie. vide ad materiam bonã glo. in. c. vt consti tueretur. l. distin. Quando vero sit seruanda equitas vel rigor. dic vt notatur in dicto. c. fi. ⁊ dicta. l. placuit Unum scias q; iudex non debet velle videri clemen tior lege. vt dicit tex. in aucten. de iudic. §. oportet.

a Ad cognoscendum qd sit equitas ⁊ qd rigor ꝛc. vide spe. i ti. de lega. §. dispesatio. i v. notandũ. cuz sequ. alibi bal. i. l. iij. C. õ do. ,p miss. dicit q; equitas nihil aliud ẽ q; nãlis rõ alibi ⁊ melius bal. ĩ l. i. in prin. ĩ. iij. col. ff. de iustit. ⁊ iu. dicit q; equitas ẽ applicatio ali seu ẽ iudi/tiũ in quo circũscripta iuris regla aliqd dictãte rõ ne nãli sta tuit. ⁊ istõ plus plz.

b Quid aũt ipor tz statutũ dicit quod ꝑsones q; i curia mercatoz ,pcedaf de mera equitate ⁊ nõ attẽdãtur apices iuris ciuilis bẽs egregie dclarat̃ p sali. in d. l. placuit tenentes effectu cũ bal. i. l. fi, p. c. i. in vlti. col. C. mãdãgit bar. in. l. si fideiussor. §. q̃daz. ⁊ in. l. quint⁹. ff. mã. et late p lu. ro. in repe. rub. ff. de arbi. ⁊ i. l. filiusfa. in prin. ff. de do. c Unũ ẽt scias q; i arbitrarijs boc ẽ i bis i qb⁹ iudex bz arbitrium vl'a iure cõiv'l ex forma statutoz nõ tenef seq ri gorẽ scripturẽ imo po teſt ⁊ bz se

qui eqtatē quis non fit scripta ita dicit ad lrāz fin. d. an. de bu. i c i.i. vj. colū. de ꝓfti. ⁊ ē magnū vbū alle. bar. in. l. i. C. de sacr. san. ec.

Glo. in principio sui allegat ꝯcordātias postmodū opponit de. c. cū apud. [a] xj. q. iij. vbi sniа pncipis differt. per. xxx. dies. Soluit ⁊ bene q ibi nō differtur sniа sz executio. ⁊ est spāle cū princeps ex iracundia fert sniaz psonalē ꝛ aliquē. dz. n. tūc differri p tēpus predictū vt res possit si op⁹ erit accipe pniaz vt ibi. ⁊ in. l. si vindicari. [b] C. de penis. ⁊ vide plures casus in quibus differt executio. p glo. in. d. c. cū apud regulariter aūt nō dz fieri talis dilatio. vt in. c. sicut sine. ij. q. i. sz in ciuilib⁹ daf tps. de quo le. ⁊ nō. i. c. ad ꝓsultatōez. j. e. Sz dubiū ē an sniа corporalis possit mādari executioni infra decē dies qui dant ad appellandū. Bar. hāc qōnez formal ⁊ exaīat in. l. q vltimo supplicio. ff. de penis. ⁊ finaliter ꝯcludit q que dā est executio que fit a iure vt q efficiat infamis seruus vel silē q d. ⁊ tūc talis executio fit statiz lata sniа. vt in. d. l. qui vltio. ⁊. l. furti. ff. de bis q no. infa. ⁊ habes tex. de iure canonico. iij. q. vij. §. porro. Quedā est executō que dz fieri ab boie. ⁊ ista dz fieri post decē dies in. l. i. ff. nil no. ap. pen. ⁊ hoc dicit se putare. ō iure verius sz dicit q de ꝓsuetudine seruat ꝛ. ⁊ li dies nō expectant ⁊ pro illa ꝓsuetudie adduco tex. in. l. nō tm. ff. de ap. vbi dr q nō tm ille qui ad supplicium ducit pōt appellare sz ēt alius ⁊c. ⁊ sic erat infra tēpus appellādi ⁊ nihilomin⁹ ducebat ad supplicū. Spe. in ti. de sen. ex. §. vidēdū. v. porro. dicit q regulariter post decē dies in crialibus est sniа executioni mādā da nisi fuerit appellatōe supplicatōe vel petitōe restōnis in integr suspensa. fallit in notorijs vel qñ reus fuit ꝓfessus seu testibus ⁊ argumētis supat⁹ vt vix ipse negare audeat. nā talis nō appellat. vt. ij. q. vj. sunt quoz. ⁊ de hoc vltio plene dicā in. c. cū speciali. j. de appel. ⁊ facit tex. in. c. cū sit romana. e. ti. ⁊ hoc est de iure tenēdū. Nā si in ciuilib⁹ dant decē dies forti⁹ in crialibus vbi agit de maiori preiudicio. ⁊ vide bo. gl. in. c. sepe de app. ⁊ ad. l. nō tm. ⁊ ꝓsuetudinē cōem rīdeo q pcedūt qz cōiter nō dānat quis ad mortē nisi fuerit spōte ꝓfessus vel ita in facinore deprehensus ⁊ testib⁹ ⁊ argumētis ꝓuictus vt vix ipse denegare audeat. vt dicit tex. i. l. q sniaz. C. de penis quibus casib⁹ nō admittit appellatio. de quo tm dicē dū. vt in. l. ij. C. quoz appellatio. nō reci. ⁊ dicā in. d. c. cū spāli. Ad istū tex. dic q loquit in sniа, pferenda q dz celeriter, pmulgari. Sz ꝑ hoc oppono ⁊ vr q ēt sniа nō sit pcipitāda. vt in. c. tū ex lrīs. de in ite. rest. So. dic gl. q iudex nō dz tm festinare quomin⁹ plene instruat i cā ⁊ dic q iudex dz accelerare expeditionē ita tm vt iuris ordo nō ptermittat ⁊ veritas nō occultet vt in cle. sepe. §. amputet. de v. sig. ⁊ si iudex ita festinaret q ex breuitate tpis pōt presumi q non bene instruct⁹ tulit sniam nō valet qō agit. vt in. c. tuz ex lrīs. de in inte. rest. nō. bar. in. l. plata. C. de sen. ⁊ spec. in ti. de sen. prola. §. qñ. v. itē oppone. facit qō nō. glo. in. c. ecclesia. de consti. ⁊ tex. in. c. nos in quē qz. ⁊. c. primates. ij. q. i.

c Pro intellectū bo decre. vidē q nō. do. an. i. c i. de iudic. i. xv. col. Et q ibi multū late nōui. ⁊ in. c. grane p⁹. do. an. de prebē. Et hic late notauit in suis recollectis do. bar. de bellēzis.

n **On potest.** [c] Breue est. vel sūma sic p alia verba Sacerdos sine insta cā nō est ab epis etiā in vitā sniaz ꝯcordātib⁹ deponēdus. ⁊ nō dividit. Nō pro clericū nō deponēdū ad libituz epi nec ēt ꝯcilij, puincialis. debz. n. subesse legitima cā. ⁊ dic q debet eē grauis ⁊ manifesta. Nā ⁊ a benefitio nō est clericus remouēdus sine graui cā. vt dicit tex. nō. in. c. inuentū. xvj. q. vij. multo fortius ab ordine. Que aūt sunt cria suspēsiōe depositiōe vel degradatōe actuali digna dixi plene in. c. at si clerici. de iudicijs. Nō ꝛ° q p depositōez dr clericus remoueri a gradu suo nō tm p hoc perdit characterē ipressiuz in alia qui est indelibilis adeo vt remaneat ēt post mortē. vnde clericꝰ resuscitat⁹ nō est ordinandus. vt nō. gl. in. c. ij. xxxij. q. vij. sed pdit exercitiū. An aūt de facto celebrās post depositōez ꝓficiat verū corp⁹ xpi. vide per gl. in. c. ij. de penis. li. vj. ⁊ sup ea pleni⁹ dic per Jo. an. Nō ꝫ° ibi sacerdotū. iūcta glo. q exponit ⁊ bene. i. epoz q appellatiōe sacerdotū veniunt epi. nā ⁊ ipsi sunt sacerdotes ⁊ oliz nō erat dīa in vocabulis. oēs. n. taz epi qz simplices presbyteri vocabant sacerdotes. vt dicit tex. in. c. oliz. xcv. dist. presbyteri. n. dicunt sacerdotes qz sacrū⁹ dant sicut epi. vt dicit tex. in. c. cleros. xxj. di. Pōt ēt epi appellari pbyteri. est. n. illud nomē dignitatis. presbyter n. idē est qō senior nō respectu etatis sz dignitatis. ⁊ ideo oliz epi vocabant pbyteri. vt dicit tex. in. d. c. cleros. Sz in materia penali crederē q appellatione sacerdotū ⁊ pbyteroz nō venirēt epi qz habēt aliuz ordinē. s. epales ⁊ dignitatē supra simplices sacerdotes. ad hoc qō nōt Inno. in. c. sedes. de rescrip. ⁊ vide qō dixi sup rub. de vi. ⁊ ho. cle. facit. c. qz piculosuz. de sen. ex. li. vj. Op. ꝫ tex. ⁊ vr q sacerdotes nō pōt aliū sacerdotē ēt ex cā deponere qz nec capitulus cathedralis eccīe hoc pōt nec electꝰ ⁊ ꝓfirmatus in epm nisi sit ꝓsecratus vt in. c. trāsmissam de elec. ⁊ c. irrefragabili. §. excessus. ⁊ qō ibi nō. de offi. ordi. So. glo. in prin. vt arbitroz metu ꝛij huius exponit sacerdotū. i. epoz ⁊ bene loquit vt predixi. olim enī epi sic vocabant vt predixi. Sed quero qz tex. loquit in plurali numero de epis quot requirunt in depositōe clerici. So. glo. in scōa parte dicit q in causa diaconi requirunt tres in causa presbyteri sex ad minus. xv. q. vij. si aūt. ⁊. c. felix. de subdiacono glo. nihil dicit ⁊ hoc ideo qz iura de illo non fecerunt mentionem qz illo tēpore subdiaconatus non erat ordo sacer. sed hodie secus. vt in. c. miramur de seruis nō ordi. ⁊ gaudent eodē priuilegio cum diacono. ideo dicē dum hodie q in causa subdiaconi requiruntur tres episcopi sicut in causa diaconi. d. c. miramur. notat archi. in. §. solus. xv. q. vij. sentit Inno. in. c. graue. de preben. nō. glo. in. c. i. de bere. li. vj. Et expediendo hic istā materiā vbi bene ꝓgruit scias q aut agit contra episcopū aut ꝓtra sacerdotē aut ꝓtra diaconū aut subdiaconū aut contra clericos constitutos in minoribus. primo casu aut agit ciuiliter aut criminaliter. Si criminaliter ⁊ crimen exigit depositionez debent conueniri episcopi totius prouincie vna cum metropolitano ⁊ ad minus requirunt. xij. vltra metropolitanum vt nō. in glo. iij. q. viij. in summa. ⁊ clarius ibi archi. ⁊ in. c. scitote. vj. q. iij. notat Inno. in. d. c. graue. ⁊ videt probari in. c. felix. xv. q. vij. ⁊ oliz poterat episcopus ab istis deponi. vt in. c. siquis episcop⁹ criminaliter. vj. q. iiij. hodie vero, isti possunt cognoscere vsqz ad ꝯclusionē duntaxat. ⁊ diffinitio reseruatur pape. vt in. c. accusatus. ⁊. c. quānis. ⁊. c. multum stupeo. iij. q. vj. notat Inno. in. c. q sicut de elec. in prima col. ⁊ archi. in. d. c. si quis epūs criminaliter. Quidam tm dixerunt q ab istis tm non pōt ꝓdemnari sed absolui sicut notat glo. in. c. preceptis. xij. di. sed ꝛiuz decidit glo. in. d. c. accusat⁹. ⁊ illā sequit ibi archi. per. c. dudū eadē cā. ⁊. q. idē tz i. c. si quis epūs. vj. q. iij. ⁊ credo q bene qz decisio cause reseruat indistincte ipsi pape. vt in dictis iurib⁹. Et per hoc puto gl. non bene dixisse. ij. q. vj. biduum. ⁊ in. c. frater. xvj. q. i. videtur sequi archi. in. d. c. accusatus. vt licz metropolitanus non possit episcopū deponere pōt tm p nūciare eū deponēdū. sicut preses, puincie lz nō possit in insulā deportare, pnunciat tm aliquem deportandum. d. c. biduū. ⁊. l. relegatoz. ff. de interd. ⁊ releg. hoc enim placet qz non solum depositio reseruat pape sed etiam ipsius cause decisio seu diffinitio. vt pz i dictis. c. accusatus. quānis ⁊ dudū. Nec obstat simile de preside qz preses bz potestatez deportādi si bz

d Facit. l. i. in pn. ff. de iusti. ⁊ iure. vbi iuris ꝓfessores pnt dici sacerdotes qz administrant sacratissimas leges.

e Sicut i degradatōe epi requirit numer⁹ epoꝝ sic in absolutione a crie de quo ꝓdēnat⁹ veniebat ōgradādus. Sz ꝑ hoc fac gl. in. d. l. pceptis alī. cū qua vr ibi trāsire arch. qui dic q numerus epoz potest absoluē ꝛ a crie depositiōis digno lz nō possint deponere qz depositio est reseruata soli pape. Sz dico illā gl. male loq: vt hic p panor.

insulã in quã vult deportare subiectũ. vt. d. l. relegato ꝛ. vel, pñciat deportãdũ ⁊ expectat vt pnceps assignet sibi insulã. vbi bi ⁊ sic nõ deficit sibi iurisditio sz in casu nr̃o deficit ptãs in decidẽdo nõ aũt in exequẽdo tm̃. ⁊ hoc teneas. Si vero nõ agit ad depositionẽ ab ordine sed vt remoueat ab epatu. ⁊ tũc aut est cõsecratus ⁊ requirit idẽ numer⁹ epoꝛ ⁊ decisio reseruat pape. ar. in dictis iurib⁹ ⁊ in. c. ij. de trãsla. prela. voluit nõ. Inno. in. d. c. q; sicut. ar. c. ex tue. 2° rñso de cle. nõ resi. Hinc notabiliter dixit Archi. in. d. c. biduũ. ij. q. vj. q; metropolitanus nõ põt epm detrudere in monasteriũ. ⁊ credo q; nec totũ pciliũ pro uinciale qz sequeret remotio ab episcopatu que reseruat soli pape. vt in iurib⁹ prea. Si vero agit ad aliã penã minorẽ circa depositõez ab ordie vel epatu dic q; pciliũ, puinciale ⁊ ẽt solus metropolitan⁹ põt. vt i c. sacro de sen. ex. x. q. iij. qz cognouim⁹. n nõ. Jo. an. in. c. vt litigãtes de offi. ordi. li. vj. vnde ẽt excõicare pt epm suffraganeũ ipse metropolitan⁹. vt nõ. gl. in. d. c. accusat⁹. ⁊ pbat in. c. romana de of. ordi. li. vj. vbi pbat q; ẽt officialis archiepi hoc põt in abñtia ipsius. idẽ ⁊ forti⁹ dic vt isti possint cognoscere ⁊ diffinire si agit ciuiliꝛ qz archieps est ordinarius suffraganeorũ vt in. c. pastoralis. de of. ordi. dũmõ nõ excipiat ꝺ crie vel agat ciuiliꝛ ad depositõez ab epatu qz tunc requirit numer⁹ epoꝛ de quo. s. xxviij. di. quorũdã. nõ. Inno. in. d. c. q; sicut. ⁊. d. c. graue. Si vero agit ꝯ electũ pfirmatũ nõdũ pfecratũ sufficiẽt numer⁹ sex epoꝛũ. vt in. c. illud. xxiij. di. 9m vnũ intellectũ qui est nõbilis ⁊ saris, pbabilis. ⁊ sz archi. iij. q. viij. in sũma sup gl. sũme. An aũt regrat iste numer⁹ cũ cã ꝯ epm delegat per papã. gl. iij. q. viij. in sũma. q; sic. Sz arch. sz ibi ꝯ. ⁊ in. c. illud. xxiij. di. ⁊ Inn. in. d. c. graue. dicẽtes q; lz hoc fu hõestũ pp excellẽtiã dignitatis epalis nõ tñ necessariũ. dicit tm̃ hoc ppẽdẽdũ ex forma cõmissionis qua cessante, pcedit hec vltima opi. qz delegatus representat psonã pape. l. i. ff. de offi. ei⁹. ⁊. c. sane de of. del. qui solus sufficit ad depositõez. ix. q. iij. p pncipalẽ. 2° casu pncipali cũ agit ꝯ sacerdotẽ dic q; aut ñ agit ad depositõez ab ordine sz a bñficio vel ad aliã penã ⁊ nõ regrit numer⁹ epoꝛ. vt nõ. gl. xv. q. vij. in sũma. ⁊ Inn. in. d. c. graue. qõ, pcedit ẽt si agat ꝯ abbatẽ vel alios platos iferiores seu clicos iferioris gradus. vt, pbat. xviij. q. ij. sigs abbas iuncta glo. ⁊. xvj. q. vj. epo. Si vero agit ad depositõez ab ordine ⁊ tũc ꝯ sacerdotẽ requrunt sex epi vltra ep̃z ,ppriũ ⁊ in cã diaconi requirunt tres vltra, ppriũ ep̃z ⁊ totidẽ requirunt i cã subdiaconi. xv. q. vij. c. i. ⁊. c. sigs tumidus. ⁊. c. si aũt. ⁊ hoc ad min⁹. Hã si fieri põt dz congregari totũ pciliũ, puinciale. i. epi totius ,p uicie. vt in. d. c. i. ⁊. vj. q. iij. scitote. ⁊ q; regrat dictus numer⁹ vltra, ppriũ epm vide bo. ter. in arg. in. c. ij. de penis. li. vj. ⁊ hoc tz Jo. an. in nouella ⁊ Archi. p⁹ Hu. in. c. scitote. vi. q. iij. ⁊ in. c. sigs eps eadẽ cã. q. iiij. ⁊ nõ. iij. q. vj. hoc qppe. ⁊ in. d. c. ij. optime, pbat qõ dici de subdiacono. nã regrit numeꝛ epoꝛ qzdo agit ad depositõez sacroꝛ ordinũ certũ que est q; hodie subdiaconat⁹ est sacer ordo. d. c. miramur. ⁊ idez tz gl. in. d. c. ij. ⁊. j. e. ti. lz. n. eps solus possit honorẽ dare. i. ordines pferre. solus tñ auferre nõ põt. vt in d. c. i. Quare aũt plures requirunt epi in auferendo honorẽ qz in pferẽdo. vide quã plurimas rões quas reddit gl. ĩ. d. c. i. i verbo solus. Et scias q; iste numerus epoꝛ regrit dũ cã examinat vt, pbat in dictis iuribus nõ tñ in actuali degradatõe qz illa est executio depositõis vbalis. ⁊ ita videt loq iura prealleg. ⁊ sic plene examinat ⁊ determinat Jo. an. in. d. c. ij. vbi vide. fatet tñ q; de psuetudine hodie requirit numer⁹ ille in examinatõe cãe qñ eps intẽdit ad depositiõem actualẽ. sec⁹ aũt si vult eẽ ptẽt⁹ verbali depositõe. ⁊ p hac psuetudine facit. c. at si clerici. ⁊. c. cũ nõ ab hoie de iudi. vbi solũ fit mẽtio de epo, pprio. ⁊. c. postulasti. de fo. cõp. qõ est notandũ. Et pro prio dicto qõ Jo. an. dicit vt iste numer⁹ regrat in sntia ⁊ nõ in actu ali degradatõe adduco tex. istũ in verbo sntia. ⁊. d. c. ij. vbi in depositõe verbaliter fienda facit mẽtõez de epis. In actuali vero dicit dũtaxat de, pprio epo. nã vt predixi actualis est executio vbalis ⁊ in executiõe nõ requirit solẽnitas tãta. Hinc est q; sntia fert in aliis per, ppriũ iudicẽ ⁊ executio fit p nũciũ. vt. l. executoꝛẽ. C. de execu. rei iud. Si vero agit ꝯ clericũ i minoribus ordinibus stituũ ẽt ad depositõez sufficit vnus epũs vt, pbat in. d. c. ij. ⁊. xv. q. vij. si aũt. iuncto. c. seq. ⁊ dicit q; sufficit solus eps, ppriꝰ sine alijs epis. regrit tñ pñtia capituli. vt in. c. eps nullius ea. cã. ⁊. q. alias sntia est nulla vt ibi. sufficit tñ q; de psensu capituli ad sint aliqui canonici. puta duo vel tres qui repzesentẽt totũ caplm 9m archi. post alios in. d. c. eps. qõ est bene notandũ. Ex quo potes inferre q; in actib⁹ in quibus regrit pñtia capituli seu psensus põt capitulũ ꝺ putare aliquos loco capituli. facit qõ nõ. in. c. irrefragabili. §. excessiuꝰ. de of. ordi. ⁊ cle. i. de bere. Hodie tñ eps ex psuetudine prescripta audit cãs sine pñtia capituli. ⁊ valet psuetudo. vt in. c. iij. de psue. li. vj. ⁊ dic q; valet ẽt vt solus deponat clericos in minoribus⁹ psti tutos. qz illud. c. iij. loq indistincte. ⁊ hoc tz gl. nõ. in d. c. ij. ⁊ archi. in. d. c. eps nullius. pro quo facit illud c. ij. vbi solũ fit mẽtio in epo de depositõe clericoꝛũ minoris ordinis. qõ bene nõbis. Sz qro qz supra vsuz est quot epi requirant in cã epi ⁊ alioꝛ inferioꝛ clericoꝛ vnde sunt assumẽdi isti epi ⁊ per quẽ eligent So. iura in hoc varie loq vident. Haz q̃dã dicũt q; pciliũ, puinciale epoꝛ dz in istis casib⁹ congregari. vj. q. iij. scitote. ⁊. q. iiij. sigs eps crialiter. Quedã vero dicũt simpliciter. de. xij. in cã epi. sex in cã presbyteri tres in cã diaconi. xv. q. vij. si aũt. ⁊. c. felix. ⁊ innit in d. c. si aũt. q; eps, ppriꝰ bz eligere. Quedã vero innuunt q; ipse accusatus. vt in. c. iudices. xj. q. i. ⁊ videt sentire Host. in. c. i. de fo. cõpe. lz gl. ibi dicat q; c. illud iudices. sit correctũ. Ego dico sic q; pciliũ, puinciale si fieri põt dz congregari qz nõ dz quis discuti ⁊ iudicari ab alieno iudice. vt, pbat ĩ. c. scitote preal. ⁊. c. si qs episcopus criminaliter. vj. q. iiij. ⁊. iij. q. vj. hoc quippe. ⁊. xv. q. vij. c. i. ⁊ si deficeret aliquis iuxta prefatuz numerum dz suppleri de vicina prouincia. ar. c. si quis episcopus prealle. lxv. di. c. fi. Si autez nõ põt congregari concilium prouinciale tũc vocabuntur episcopi de, ppria prouincia iuxta numerum in causa requisitũ. ⁊ si nõ possunt tot haberi in ,ppria prouincia vocabunt de vicina prouincia. vt in iurib⁹ prealiegatis. ⁊ si non possunt haberi in numero sufficienti procedi non potest. ar. c. i. de bere. li. vj. arguẽdo per locũ a spãli. ⁊ si aliquos de epis vocaris habebit accusatus suspectos tũc maioꝛ iter illos puta metropolitanus vel proprius episcopus ad electionem ipsius vocabit alios vel a principio causa vitande recusationis poterit de psensu suo illos vocare. sic itelligit. d. c. si aũt. xv. q. vij. ⁊. c. iudices. xj. q. i. ⁊ hoc videtur de mente Archi. ibi ⁊ Inno. in. c. graue. de p̃ben. als aũt cessante suspitionis causa non debent iudices vocari ad voluntatẽ rei ⁊ sic salua qõ nõ. glo. in c. i. de fo. cõp. ⁊ l. obseruandum. ff. de iudicijs. quinimo dixit Inno. in. d. c. graue. q; iminente recusationis causa dz metropolitanus alios episcopos vocare ad electionez accusati de consensu tamen alterius partis qõ plz. facit qõ notat in simili glo. in. c. scõo de quiris. de appel. in verbo de recusatoꝛ assensu. Et adde ad predicta gl. iij. q. viij. in sũma. Quero circa pdicta qd si epi isti discordãt inter se nec in vnam sntiam pueniũt. So. in cã episcopi poterat olim cade-

a An aũt in sntia degradationis epi requirat ista sntia epoꝛ nemine discrepante vide gl. et ibi domi. circa fi. in c. multis. xvij. di.

re dubitatio q̄ illo tpe poterat ep̄s deponi vel absolui a ꝯcilio, puincialī seu ab illis. xij. ep̄is ⁊ metropolitano ſm p̄dicta deputatiſ. vt in. c. ſiqs ep̄s. vj. q. iiij ⁊. c. hoc qppe. iij. q. vj. nō. archi. in. c. ſiqs ep̄s. ⁊ tūc videbaſ nōnullis q̄ in cā ep̄i deberēt eē ꝯcordes nec ſtabaſ iudicio maioris ptis ep̄oꝝ. p. d. c. ſi qs. ⁊ ita poſt multa tenuit ibi gl. Alij vero vt Hug. ibi itelligebāt illū tex. q̄ ep̄i in numero diſcordabāt quo casū recurrebaſ ad ep̄os, puincie vicine vt ibi. Hodie vero ceſſat hec difficultas q̄ deciſio cāe ꝯ ep̄m taz in ꝯdēnādo quā in abſoluēdo reſeruaſ pape vt. ſ. dixi ⁊ tz arch. in. d. c. ſiqs. ⁊ ſic ceſſat ſm eū hodie diſpoſitio hoꝝ capituloꝝ ⁊ ep̄oꝝ. Sz gl. nſa a nemine ponderata miro mō ſaluat ēt hodie illud. c. ſiqs. dicēs, p cedere in plurib⁹ delegatis a papa in cā ꝯ ep̄m. ⁊ tūc regraſ in ꝯdēnādo oīum cōcordia. ⁊ dicit ſpāle in cā ep̄i. Sz, pfecto hec gl. nō vt vera q̄ illud. c. ſiqs loqtur in ep̄is, puincie cognoſcētib⁹ ordinario iure ⁊ nō delegato. ⁊ maxime, pbaſ ex eo q̄ illis diſcordātibuſ recurrit ad ep̄os, puincie vicine. ſi. n. fuiſſent delegati recurrereſ ad papā delegātē. vt in. c. ſi. j. e. Sz gl. ob hāc cāz intellexit in delegatis q̄ ordinario iure ñ pōt aliqs citra papā ferre ſnīaz ꝯ ep̄m. vt in p̄alle. iurib⁹. ſz nō ꝯſiderauit q̄ illud, pcedebat iure antiqſſimo. vt in. d. c. hoc qppe. ſz poſtea fuit īmutatū. vt i d. c. accuſat⁹. ⁊ q̄ꝫus. q̄re puto q̄ ēt in delegatis ſimpliciter deputatis p papā nō bret locū opinio b⁹. g. vt regreret oīum ꝯcordia q̄ hoc nullo iure, pbatur īmo oppoſitū generaliter cauet q̄ ī eis ſtaſ iudicio plurimoꝝ. ⁊ ſi diſtordāt pari numero depēdet alterius ſnīe approbatio a papa. vt. d. c. ſi. j. e. ⁊. ff. de re iudi. duo ex tribus. ⁊. l. duo iudices. nec debemus recedere a cōibus regulis ex quo ꝯriū ſpecifice nō cauetur. nā maior pars iudicū repreſentat pſonā delegātis. ⁊ ipſe delegās ꝯdēnaſſe vel abſoluiſſe vr̄ niſi appellet ⁊ maxie hoc, pcedit tenēdo q̄ p̄dixi q̄ ēt vnus ſolus cui cōmiſſa fuiſſet cā poſſet ep̄m ꝯdēnare. Sz dubitari pōt in cā clericoꝝ exiſtētiū in ſacris nūquid regraſ oīum ep̄oꝝ ꝯcordia in condemnando. tex. vr̄ hic q̄ ſic in vbo cōcors. Sz gl.ª in ſcōa pte quā nūc expedio tz ꝯriū dicēs ſufficere maiorē ptē ⁊ ad hunc tex. rñdet q̄ ſatis dicit cōcordes ex quo maior ps diſponit. ar. in. l. q̄ maior. ff. ad munici. ⁊. lxv. di. c. i. ⁊ cū glo. trāſcūt cōiter ſcribētes. Et ex hac glo. colligebat do. Car. q̄ factū a maiori pte dr̄ factū cōcorditer q̄ ꝓcedit ꝑm eū q̄ actus explicaſ a pluribus vt a collegio. Secus ſi vt a ſingulis p. l. ſabinus. ff. cōi. diui. ⁊ in regula in re cōi. de re. iur. li. vi. Sz certe teneas hoc eſſe falſuz. eſt. n. hoc ꝯ ꝓpriū ſignificatū vbi. nō. n. pōt dici ꝯcorditer factū ēt a collegio q̄ ſit aliquo diſcordāte. ad hoc allego ho. tex. in. c. i cauſis. de elec. vbi factū a maiori pte capīt ⁊ factū cōcorditer ponūtur vt diuerſa. Idē, pbaſ in. c. quoꝝūdaz eo. ti. li. vi. habes glo. ordinariā q̄ hoc exp̄ſſe tz i duplici loco in. c. cupiētes. in vbo ꝯcorditer. eo. ti. ⁊ li. ⁊ in cle. ne romāi. ⁊ vide ibi Jo. de imola. eo. ti. in vbo cōcorditer. ⁊ vide p Jo. an. ſup regula in toto. de re. iur. in mercu. Patet ex etymologia vocabuli. dicit enī cōcordia a cō q̄ ē ſimul ita q̄ oz vt nullus diſcrepet. Et ex hoc dico q̄ vbi in aliquo actu regrit vt aliquid fiat ꝯcorditer ēt a collegio nō eſt diſpoſitōi ſatiſfactū ſi aliqs ꝯdicit. vt, pbaſ in iurib⁹ prealleganis. ⁊ hoc bene nōbis. Ex his infero ad nouū intellectū buius glo. ⁊ dico ſic q̄ aut totū ꝯciliū, puinciale fuit congregatū ⁊ ſufficit maior pars dūmō in depoſitōe ſacerdotis ꝓueniāt ſex ⁊ in depoſitōe diaconi vel ſubdiaconi ꝓueniāt tres ꝓ quo allego prealle. c. i. iuncta glo. xv. q. vij. ibi. n. dr̄ q̄ ſtandū eſt diffinitioni ſynodali. ſz diffinitio ſynodalis eſt que fit a maiori parte q̄ q̄ maior pars facit ⁊c. vt in. c. i. de his que fiunt a ma. parte ca. ⁊. l. q̄ maior. ff. ad muni. cū ſimilibus. regro aūt vt maior pars ꝯcilij nō ſit minor ſex vel tribus q̄ alia iura requirūt illū numex preciſe. vt in. d. c. ſi aūt. ⁊. c. felix. ⁊ in. c. ij. iuncta glo. de penis. li. vj. Si vō nō ꝯgregaſ ꝯciliū ſz ep̄s, ꝓpriꝰ vocat aliquos de ep̄is, puincie q̄ pōt vt in. d. c. ſi aūt. ⁊. d. c. ij. tūc dico q̄ ad minꝰ debēt ꝓuenire ⁊ cōcordare vltra ep̄z, ꝓpriū ſex in cā preſbyteri ⁊ tres in cā diaconi ⁊ ſubdiaconi. Ad hoc ꝑmo allego iſtū tex. q̄ regrit cōcordē ſententiā ep̄oꝝ. innuit tex. in. d. c. ſi aūt. ⁊ clarius in d. c. ij. de penis. li. vj. vbi dr̄ q̄ verbalis degradatio ſeu depoſitio dz fieri ab ep̄o, ꝓprio aſſiſtēte ſibi in actu numero ep̄oꝝ a iure regſito. vnde pōdero verbū aſſiſtēte. nō. n. aſſiſterēt in depoſitōe niſi oēs concordarēt. diſcordās. n. diceret poti⁹ reſiſtere q̄ꝫ actui aſſiſtere. lxv. di. c. i. ⁊ de his q̄ ſi. a ma. parte ca. c. i. Ad duco vnū ſimile in approbatōe, pmouēdi ad doctoratū. dz. n. approbari ab ordine. i. a collegio. vt. l. magiſtros. C. de, pfeſſis ⁊ medi. li. x. ⁊ tñ regrit preciſe numerus. vij. doctoꝝ ad minus. vt nō. glo. ⁊ Bar. in. d. l. magiſtros. ꝓbaſ in. l. ſiqs. c. ti. ⁊ nōt Jo. an. in. c. i. de cele. miſ. ⁊ facit q̄ olim obſeruabaſ in cā ep̄i vt in. d. c. ſi qs ep̄s. iuncta glo. ſicut. n. requirebaſ vt ēt oēs. xij. ep̄i regſiti ſimul cōcordārēt vt ibi ſm intellectū glo. ita dicendū in minori numero requiſito in cā clericoꝝ inferioꝝ. ſatis. n. inducebaſ ſpāle in ep̄o cū regrit numer⁹ duodenarius. Et hoc diligēter notabis q̄ minus bene per alios examinaſ. ⁊ hic p doctores nihil ſcribit. Ex his infero ad aliā qōnez. nunquid iſti ep̄i ſunt oēs iudices. Glo. tetigit in ſūma. iij q. viij. ⁊ refert duas opiniones. quidā. n. dicūt q̄ ſūt aſſeſſores ⁊ ſolus metropolitan⁹ eſt iudex. ⁊ idē poſſet dici q̄ñ epiſcopus, ꝓprius procedit cum numero requiſito ſine metropolitano. ⁊ ꝓ hoc ſatis bene facit tex. in. d. c. ij. vbi dicit q̄ ipſe epiſcopus deponit aſſiſtenti ſibi numero ep̄oruz. ⁊ videt in aliis reb⁹ ſolum regrere p̄ſentiam ⁊ cōſenſuz. ⁊ hoc per illā lr̄az arguit ibi Jo. an. Alia eſt opinio vt oēs ſint loco iudicis ordinarij ⁊ hāc partē firmat Inno. ⁊ Host. in. d. c. graue. ⁊ tranſit ibi cū hac opi. Jo. an. firmat archi. ſuper prealle. ſūma. iij. q. viij. Ego dicerē q̄ vbi congregaſ concilū tunc totū cōciliuz eſt iudex nō autez ſingulares. vt, pbatur in. c. latore. vj. q. iij. ⁊. c. ſiqs ep̄s crialiter. ca. cā. q. iiij. vbi actus ſententiandi refertur ad oēs. ad idē. iij. q. vj. hoc qppe. xv. q. vij. c. i. facit. c. i. de iud. ⁊. c. i. de li. obla. ⁊ de ſpon. c. i. cum ſi. Aut ep̄s, ꝓcedit ꝯ ſubditū ſuuz accerſito ſibi numero ep̄oꝝ a iure requiſito ⁊ tunc audiat cām cū omnibus vt in. d. c. ſi aūt. xv. q. vij. ⁊ habito ipſoꝝ conſenſu ⁊ pēna in diffinitione ipſe poterit dictare diſpenſationis ſnīam in ſuā perſonā. ⁊ videt probari in. d. c. ij. nec impugnareſ ſnīa ſi oēs ſeu oīum noie ſnīa ferret q̄ ſuccedūt loco ꝯcilij. ⁊ facit. d. c. i. xv. q. vij. vbi dr̄ q̄ epiſcopus ſolus honorē auferre nō pōt. Quorū aūt expenſis veniūt iſti ep̄i ad locum iudicij. vide archi. in. d. c. ſi autē. vbi dicit poſt alios q̄ expenſis proprijs q̄ cum ſint ordinarij nihil poſſunt exigere niſi quatenus iure cauet. vt nō. in. c. cum ab omni. ō vi. ⁊ ho. cle. ⁊ in. c. cum ſit de ſimo. Ultimo quero quid de capitulo vbi epiſcopus procedit ꝯ clericos i minoribus cōſtitutos. vide gl. que dubitat an ſint iudices vel aſſeſſores. iij. q. vij. in ſūma. Sed archi. in d. c. epiſcopus nullius. xv. q. vij. dicit q̄ capitulū bz tunc ordinariā. ⁊ facit ille tex. in eo q̄ dicit irritaz eſſe ep̄oruz ſnīaz ſine canonicoꝝ preſentia. Sed ego credo oppoſitū per. c. iij. de conſue. lib. vj. vbi pz q̄ cō filiuz duntaxat tenet de iure epiſcop⁹ requirere a capitulo in corrigēdis ſubditoꝝ exceſſib⁹. ⁊ facit. c. nouit. ⁊. c. q̄to. de his que fiunt a prelato. ꝓfiluz autez lz quis teneat requirere ⁊ debito tempore expecta-

a Huic glo. ꝯcordat gl. ſi. i c. cū olim. j. e. ⁊ gl. in c. i. de ma. ⁊ obe. In ꝓmiz mi ē gl. in. c. cupientes. §. ad hoc. v. cū eodē ō cle. in. vj. ⁊ in. c. vbi pitulū in v. ſingularis t. rit. ⁊ li. ⁊ glo. in cle. ne romani de ele. i v. ꝯcorditer ꝗbus glo. ꝓprijs dicit hic o. abb. ſibi videri potius ſtādum.

re reſpõſiuꝫ.nõ aũt ſequi.vt in.c.cuꝫ in veteri.ꝺ elec. ꝛ in.c.cũ oliꝫ de arbi.ergo nõ põt ꝺici q capitulum bẽat ordinariã.hinc eſt q iura cõiter faciũt in actu iudicandi mentionẽ de ſolo epõ.vt in.c.de pſona.xj.q.i.ꝛ in.c.ſi quis ꝯ clericũ.ꝛ.c.poſtulaſti.ꝛ.c.cũ cõtingat.de fo.cõp.ꝛ.c.cũ ex iniũcto in fi.de bere.cũ multis ſimilibꝰ.inducit actꝰ nullitas qꝫ a iure artatur ad ꝓſiluũ petendũ.vt in.ꝺ.c.nouit.ꝛ hic nõ.

e A que. Breue eſt.vel per alia verba põt ſic ſũmari. Juſte qſ petit ſniam a papa ꝓfirmari ſi iuſte ꝛ rõnabiliter fuit lata.ꝛ ñ diuidit ꝛ fuit forſan vt dicit Jo.an.ero:diũ alicuiꝰ papalis ꝓfirmatõis qꝫ ñ eſt veriſile q fuit ſpãlis diſpõ in his verbis dũtaxat ꝓcepta cũ nõ ponit neceſſitatẽ ſꝫ potius inuit cuiqꝫ eſſe hic petẽdi facultatẽ ꝓceſſuꝫ.in hoc tñ nõ eſt vis.

Nõ primo dñiuꝫ eſſe inter hoc verbũ iuſte ꝛ rõnabiliter cũ hec ponant vt diuerſa ꝛ bẽant diuerſa vocabula.ar.in.l.ſi idẽ codicillus.C. de codicil. ꝛ expõit Jo.an. verbũ iuſte.i.nõ ꝯ ius ſcriptũ.rõabiliter.i. ſi ꝯ ius litigatoris. Hec expoſitio ſatis plꝫ quo ad iſtũ tex.ſed dicerẽ ſufficiſſe ſi fuiſſet appoſitũ verbũ iuſte dũtaxat qꝛ omne iuſtũ eſt rõabile cũ ius ſit ſuper rõe fundatũ.i.ꝺi.conſuetudo.ꝛ ois lex ꝺz eſſe rationabilis ſiij.ꝺi.erit aũt lex.ꝛ in.l.leges ſacratiſſime.C.de leg. ſed ad maiorẽ declaratõeꝫ fuit adiectũ verbũ rõnabiliter.vel dic ꝛ melius q verbũ iuſte refert ad iuſticiã partis pro qua fuit lata ſnia.verbũ rõabiliter ad ordinẽ,pcedẽdi in iudicio.nõ.n.ſufficit partẽ habere ꝛ fouere iuſticiã ad validitatẽ actus ſnie ſed requirit q ad illã rõabiliter pueniat.i.iuris ordine ſeruato. alis illa ſnia eſt nulla.vt in.l.,platã.C.ꝺ ſen.ꝛ.ij.q.vj. diſſinitiua.v.itẽ ſnia. Et hec expoſitio mea plus plꝫ qꝫ illa. Jo. an. nimis.n.ipſe reſtringit illa verba.ꝛ pro hac mea expoſitõe eſt tex.iuncta glo.ij.j.eo.ꝓſanguinei. Glo.facit duo prio opponẽdo declarat tex.ſe cũdo ponit vnũ effectũ ꝓfirmatõis papalis. Op. cũ prima parte.nõ.n.ꝺz papa offiñ ſuũ nõ poſtulatũ ipartiri ad vtilitatẽ priuatã.l.iij.§.hoc aũt iudi.ff. ꝺ dã.infe.notat Jnno.in.c.ad nram.ij.de iureiu. Sometu ꝯij vt arbitror glo.intellexit tex.alio poſtulãte ꝓfirmatõeꝫ.ꝛ hoc mihi plꝫ de ordinata iuſticia. ſꝫ ex plenitudine ptãtis põt papa ſniaꝫ vel qd aliud cõfirmare ex ſuo officio ẽt nõ poſtulato.ar.in.c.ſi motu,p prio.ꝛ.c.ſi pluribus.de preb.li.vj. Jn ſcꝺa parte glo.ponit vnũ effectũ ꝓfirmatõis facte ex certa ſcia. ſed tu vide optimã glo.in.c.qꝛ diuerſitatẽ.de ꝓceſ. ꝓbẽ.que ponit tres effectꝰ ꝓfirmatõis huius.facit.enĩ rẽ ꝓfirmatã maioris auctoritatis.xj.ꝺi.quis neſciat. ſi res eſt minus valida reddit eã validã.in.c.i.de trãſact. Tertio nullus inferior põt de validitate illius rei amplꝰ cognoſcere in.c.i.ꝛ.ij.de ꝓfir.vti.ꝛ ibi plenius dicemus de hac materia. Extra glo.q̃ro an ĩ diſtincte poſſit hec ꝓfirmatio ſnie peti a papa. Sol. Jo.an.prio intelligit q petit ꝓfirmatio ſi nõ ſit inter poſita appellatio vel aduerſus ſniaꝫ petita in integꝝ reſtitutio in caſu quo peti potuit.poſtea dicit idẽ eſſe vt peti poſſit etiã ſi ſit appellatũ ſi exponunt illa vba iuſte ꝛ rõabiliter ſm q prediximus quaſi per hoc vltimũ ſentiat q ſi ſnia nõ fuit lata ꝯ ius ſcriptũ vel ꝯ ius litigatoris põt peti ꝓfirmatio q̃ztũcũ qꝫ fuerit appellatũ q intelligit.do. An.poſt qꝫ ſnia fuit aduerſus appellationẽ vel aliud remediũ retractatiuũ iuſtificata ſꝫ ante iuſtificatõeꝫ nõ põt peti ꝓfirmatio. Dic tu melius q aut fuit ad papã appellatũ ꝛ tũc põt appellatus in cã appellatõis ea pedẽre petere ꝓfirmatõem ſnie.ſic n.appellator petit illã infirmari ita appellatus potest petere illã ꝓfirmari.vt in auc.ei qui.C.de tẽp.app.ꝛ ij.q.vj.appellatõe.ſic intelligo Jnno.in.c.i.in fi. de ꝓfir.vti.vbi dicit illud eſſe ꝺubitatũ q ſnia a qua appellatũ eſt põt ꝓfirmari.allegat dictã auc.ei qui q̃ loquit ſm q prediximus. Aut fuit appellatũ ad inferiorẽꝫ ꝛ tunc cã coꝝ eo pendẽte nõ ꝺz peti ꝓfirmatio a papa ſed ꝺz expectari exitus remedij retractatiui.ſ.appellatio vel reſtitutio in integꝝ.ar.in.c.ij.in fi.de ĩ integ. reſt. Jdẽ ſi fuit appellatũ ad papã ſed appellatus preueniẽs appellantẽ nulla facta mẽtione de appellatione impetrat lr̃as ſup ꝓfirmatõe ſnie.tales.n.lr̃e tã qꝫ ſurrepticie nõ debẽt valere.ꝛ de hoc dicẽdũ vt plene leg.ꝛ nõ.in.c.bone.j.de ꝓfir.vti.vel inuti.ꝛ ſic reducas ad ꝓcordiã predictas opiniones.ꝛ hec eſt ipa veritas. Si aũt nulla fuit interpoſita appellatio vel fuit deſerta tũc dic vt in ſequẽti queſtione. Scõo quero an hec cõfirmatio ſnie poſſit peti ab inferiori a papa. So.dic q aut fuit ad illũ appellatũ ꝛ põt in cã appellatõis peti per ipſuꝫ appellatũ.vt in.ꝺ. auc. ei qui.ꝛ.c.appellatõe preal.in,prima qõne. Aut ſentẽtia trãſiuit in rẽ iudicatã ꝛ nullũ pendet remedium retractatiuũ ꝛ tũc eſt ꝺubiũ qꝛ poſſeſſori non eſt ,pdita actio.inſti.de acti.§.ij.de iud.examinata. Hunc articulũ plene examinauit Jnn.in.c.i.de ꝓfir.vti.vbi cõcludit tandẽ q ẽt hoc caſu põt.ar.c.ex inſinuatione ĩ fi.de,pcu.ꝛ.xvj.q.vj.ſi epm.ꝛ de inſti. c.ij.hoc tenꝫ Bar.ẽt de iure ciuili in.l.i.in fi.C.qñ,puo.nõ eſt necꝛ.l.ſi expreſſim.in fi.ff.de appel.ꝛ ponit Jnno.in loco prealle.ꝺuos notabiles effectꝰ huius ꝓfirmationis facte per inferiorẽ in foro iudiciali. Primus qꝛ ſi prima ſnia fuit nulla ꝓfirmabit nunc p iſtã ſniaꝫ ſecundã que fuit lata a iudice ſuo ꝛ ſeruato iuris ordine nec fuit appellatũ.ꝛ facit qõ idẽ Jnno.nõt.in. c. ſup lr̃is.de reſcrip. Bar.in.l.ſi expreſſiꝫ.ff.de app.facit l.i.in prin.ff.que ſen.ſine ap. reſcin.ſcõs effectꝰ ẽ qꝛ poſt ꝓfirmatõeꝫ illius nullus inferior ꝓfirmatore poterit de illius validitate cognoſcere.ar.c.cũ inferior. de ma.ꝛ obe.ꝛ nõ.in.c.pr. Sequit ꝛ tertius effectꝰ qꝛ erit nunc hec ſnia maioris auctoritatis q̃ꝫ prio ſic ſ.ꝺixi in ſnia pape. Dices ergo tu ꝓfirmatio inferioris operabit tñ q̃ztũ ꝓfirmatio pape.qõ ſonat in abſurdũ. Rñdeo q confirmatio pape operat illos eſſe actus ẽt ſi ſit facta extra iudiciũ ꝺũmõ ex certa ſcia.j.ꝺ ꝓfir.vti.c.i.ꝛ.ij.de tranſac.c.i. Sꝫ ꝓfirmatio inferioris quaſi nil operat niſi fiat ĩ iudicio per viã ptẽtioſe iuriſditionis ita q ſumit vim potius ex preſumptiõe ſue ſnie q̃ꝫ ex ſua ptãte ſeu volũtate.ꝛ ideo ꝺixit Jnno.in.ꝺ.c.i.q petẽs hãc ꝓfirmatõeꝫ ſnie coꝝ inferiore ꝺz docere q iudex fuit q tulit eã ꝛ q ordineꝫ ſeruauerit.nõ aũt ꝺz neceſſe ꝓbare q ſit iuſta q̃ſi ſentiat q pro iuſticia pſumit.ar.c.i pñtia.de renũ. hic diligẽter nobis q coꝝ ꝓfirmatore nõ pſumit iuſticia,ꝓceſſus ſꝫ iuſticia cãe ſic.ar.c.qñ ꝯ ꝺe,pba. Et põt cẽ ratio qꝛ ,pbato illũ fuiſſe iudicẽ qui illã tulit ꝛ q ſeruauerit iudiciariũ ordinẽ inferꝛ ſniaꝫ fuiſſe ꝛ eſſe valiꝺaꝫ iõ iuſte põt ꝓfirmatio peti nõ aũt eſt neceſſe proꝓbare q fuerit iuſta qꝛ pſuppoſito q fuiſſet iniuſta. i. ꝯ ius litigatoris tñ ex quo nõ fuit appellatũ fecit ius iter partes nec amplꝰ ꝺz diſcuti de illius iuſticia vel iniuſticia.vt in.c.cũ iter.j.e.ꝛ.l.res iudicata. ff. ꝺ re iud.ꝛ.l.ĩgenuũ.ꝺ ſta.bo.ꝛ hoc diligẽter nobis qꝛ nemo apit ſꝫ coꝝ papa nõ ẽ neceſſe hoc maxie iudiciaꝝ ꝺuare cũ facit ex certa ſcia.qõ idẽ ĩpetrat qõ ex plenitudie ptãtis.vt ẽ gl.fing.ĩ.c.ad hoc de reſcrip. Ex qbꝰ oibꝰ iſero ad itellectũ bꝰ.c.ꝺico.n.q exigit q iuſte ꝛ rõabiliꝝ fuit lata ſnia ad hoc vt p papã ꝓfirmet.ſ.ex iuſticia ordiata ſꝫ ex plenitudie ptãtis põt ſniaꝫ ꝓfirmare q̃ztũcũ qꝫ iniuſtã ꝛ ſine iudiciario ordine,platã.vt le.ꝛ nõ.i.c.hoc qppe.iij.q.vj.nõ.gl.i c.nullus.ix.q.ij.fac.tex.ĩ.c.ad peritõeꝫ.de accu.qõ itelligo ĩ depẽdẽtib⁹ a liba ptãte pncipis vt ĩ bñficia lib⁹ vel ĩ ſupplẽdo defectũ ordis poſitiui.ꝛ ita loquũtur iura ſupi⁹ alle.ſꝫ ſi ſnia deficit ĩ iuſticia naturali ſi

põt per principē ꝓfirmari seu defectus suppleri. vt ē tex. nō. in. cle. pastoralis. de re iudi. ⁊ per hoc habes enucleatū intellectū huius. c. qō valde breuiter ⁊ sine cincte tactum per scribentes extitit ⁊ lento pede transiuerunt. Nico. Abbas.

¶ Et cetero.

Merus executor sententie ꝑ quē excipit de fraude nō cognoscit ꝛ remittit. ita cōiter sūmāt doc. sed iudicio meo minus bene: qr iste tex. nō loquit ō mero executore qr merus executor nullā exceptionē executōez impedientē admittit. vt in. l. si vt ꝓponis. ⁊. l. executorē. C. de execu. rei iudi. ⁊. j. dicā latius. Bz tex. iste admittit vt is cui executio cōmittit admittat exceptōez ad effectū vt remittat negociū ad supiorē nō vt super principali pronūciet vt latius in ꝓcessu dicā. Ideo ego sūmo sic. Iudex deputatus super executiōe sñie admittit exceptionē fraudis seu nullitatis sñie nō ad effectū vt sup ea ꝓnunciet sed vt negociū ad superiorez qui iudicauit transmittat si illā probabilē reperierit. hoc dicit notabiliter ⁊ nō dimidit. Casus lr̄alis. Ecce papa pñtibus partibus tulit sñiam diffinitiuā. Mandat papa alicui quatenus sñiam illā debeat executioni mandare: executor lr̄is executōis receptis citat partes: re⁹ ꝛ quē dz executio fieri dicit ꝙ executioni sñia non est mandanda: qr per fraudē ⁊ dolū lata est. querit executor quid facere debeat. vtr debeat cognoscere de fraude allegata. Respōdet papa ꝙ executor de fraude illa ⁊ dolo cognoscere nō dz: sed hoc referat ad se. ap. Ber. Nō primo ꝙ executio sñie est delegabilis. ⁊ hoc est indubitatū si princeps delegat vt hic. ipe enī põt delegare ēt ea que sunt meri iperij. vt. l. i. ff. ō offi. eius cui mā. est iurisdi. sed in inferioribus est dubiz saltē de iure canonico. cōiter tamē ꝓcludit ꝙ in re nr̄o oīa sunt delegabilia. vt plene nō. in. c. qō sedes de offi. ordi. vbi plene dixi. facit cle. i. de bere. ⁊. c. lz de offi. vica. li. vj. dixi plene in. c. fiqs ꝑ clericū de sō. cōp. vbi vide. Ex quo infero ꝙ de iure canonico põt iudex ordinarius vel delegatus a principe delegare executionē sñie lz executio requirat iurisditionē maiorez. ⁊ quid de iure ciuili dixi in. d. c. qō sedes. ⁊. c. si quis ꝑ clericū. facit. c. in lr̄is. ⁊. c. querēti. ⁊. c. significasti. de offi. dele. Nō scdo ꝙ coram eo cui est sñie executio cōmissa põt allegari nullitas illius sñie. puta qr per fraudē vel falsa instr̄a lata extitit nō tamē executor bz super hoc ꝓnunciare sed qōnez banc incidēter coram eo remittet ad supiorē qui sñiauit ⁊ supsedebit interiz executōi sñie. Oppo. ⁊ vr̄ ꝙ si coram executore interueniat fraus possit de illa cognoscere ⁊ diffinire qr vno cōmisso intelligunt oīa cōmissa. de offi. dele. preterea. ⁊. c. prudentiā. So. glo. metu cōtrarij intelligit tex. ⁊ bene qñ allegatur fraus cōmissa circa negociū principale coram iudice qui sñiauit. vtputa is ꝑ quē petit executio allegat sñiam fuisse latam p falsa instrumēta vel testes falsos vel quid simile. ⁊ ob hoc dicit illaz sñiam nō mereri executionez quo casu dicit glo. executor nō assumit sup hoc cognitionez qr nō dz sibi assumere partes iudicis cū nō habeat iurisditionē vt in. d. l. si vt ꝓponis. sed dz executōni supsedere. vt hic. Et ſm hunc intellectū expone tex. ibi. ⁊ fraus interuenerit. i. iterueniſſe dicatur. finis expositio. ſ. de fi. instr. c. ij. ſm Egi. Sed ꝑ predicta ⁊ ꝑ text. op. de. c. ⁊ si nō cognitio. xxv. q. ij. ⁊ est lex ⁊ si nō cognitio. C. si ꝑ ius vel vti. pub. Soluit gl. i secūda parte ꝙ illa. l. intelligit in executore mixto q sicut licet bz cognitionē ⁊ iurisditōez annexā. Istud vero c. loquit in mero executore qui nullā bz cognitionez seu iurisditionē annexā sed nudū ministeriū exequendi. Et certe glo. ista nō bene loquit qr vt. ſ. dixi executor merus nullā admittit exceptionē. vt dictis. ll. si vt ꝓponis. ⁊. l. executorē. sed iste de quo i tex. admittit exceptionē ⁊ de ea cognoscit nō vt pronunciet sup principali sed vt remittat negociū infectū ad superiorē. hoc probat iste tex. in eo ꝙ dicit ꝙ nō est facultas executori de toto negocio cognoscēdi que verba bene pōdera ergo bene põt cognoscere de excepti. coram eo, ꝓpositis nō vt, pnunciet sed si repererit veras saltez apparēter dz remittere negociū ad superiorez vt ipse plene cognoscat ⁊, pnunciat. ⁊ hoc voluit finis. c. ⁊ sic illud. c. nō ꝑdicit. l. ⁊ si nō cognitō. ibi. n. dicit ꝙ executor põt cognoscere ō fraude allegata. vt si fraus interuenerit de toto negocio cognoscat. vnde pōdera qr dicit cognoscat ⁊ nō dicit per executorez. vnde glo. in. d. c. ⁊ si nō cognitio. intelligit ꝙ dz postmodū cognosci ⁊ diffiniri per iudicē nō aūt per executorez. ⁊ ad hoc allegat illud. c. ⁊ idē Bal. in. d. l. ⁊ si non cognitio. ⁊ Bal. in. l. a diuo pio. in prin. ff. de re iudi. ⁊ satis voluit Innoc. hic parū ante fi. glo. sue. Et colligēdo substātiaz eoz que tāgūt hic doc. ⁊ Bar. i. d. l. a diuo pio. aliquib⁹ additis hāc materiā clare i tria mēbra ꝓstringo. aut. n. cōmissio alicui⁹ executōis facti fit ante oēm cognitōez ⁊ diffinitōez. aut post sñiaz sed ante q̄z executio fienda discutiat. aut post latā sententiā ⁊ cognitionē omnem habitā super executione. Primo casu si cōmittit nudū ministeriū. puta predicare vel absoluere vel quid simile ⁊ tunc nō cōmittit iurisditio. tex. est in. c. fi. §. vlti. de offi. deleg. ⁊ lz glo. ibi. ⁊ in. c. ex lr̄is. e. ti. dicat ꝙ accessorie transit coertio si non potest alr cōmissarius iniunctū exequi. tamen Jo. an. ⁊ Host. tenent contrariū in. d. c. fi. ⁊ ibi respondet ad. c. ex lr̄is. qō videt facere in contrariū. ⁊ vide tu qō ibi dixi. vnde puto ꝙ talis sit nudus executor nec debet admittere aliquam exceptionem nisi forte sit aliqua nouiter orta vel antiqua occulta nō cōsiderata per mandantem per tex. notabilez in. l. si hominem. ff. manda. facit quod nō. glo. xxv. q. ij. ⁊ si nō cognitio. aut committitur aliquid iuris. puta scribit papa ꝓquestus est nobis talis ꝙ violenter fuit a suo beneficio eiectus. quapropter si ita est restituas sibi dictum beneficium. ⁊ talis commissarius habet iurisditionem ⁊ potest de toto negocio cognoscere ⁊ iudicare. Nam talis vigore illius clausule si est ita etiam si non est expressa cum subintelligatur habet iurisditionem cognoscendi. vt in. c. ij. de rescript. licz enim mandetur executio tamen cū non possit fieri sine preambulo vt scilicz cognoscatur si ita est. videtur etiam mandata iurisditio. vt. l. ad rez mobilem. ⁊. l. ad legatum. ff. de procura. ⁊ in. c. preterea. ⁊. c. prudentiam de offi. deleg. ⁊ sic potest intelligi ſm alium intellectū d. l. ⁊ si non cognitio. ⁊ hoc est clarum. ⁊ tenet Bar. in dicta. l. a diuo pio. ⁊ est glo. ordinaria in. c. pastoralis. §. qr vero. de offi. deleg. Quid autem si papa scribit alicui ꝙ prouideat Petro de tali prebenda si vacat. dicit Innoc. ꝙ hec commissio habet causē cognitionez in hoc vt executor inquirat ⁊ cognoscat an vacet antequaz de ipsa prouideat sed postquā ei constiterit de vacatione mera remanet quo ad prouisionem que non habet cause cognitionem. vnde ſm eū si quis vellet obijcere in personam executoris vel etiam illius cui prouidendum est non ē excipiēs audiēdus. allegat notata in. c. proposuit. de concess. prebē. sed Host. dicit hec iura noua nec sibi placere quo ad hoc vltimum dicens ꝙ cum scribit papa pro aliquo beneficiando admittuntur exceptiones proposite cōtra beneficiatum ⁊ contra rescriptum ⁊ contra executorem. allegat. c. ad aures. ⁊. c. cum adeo. ⁊. c. postulasti. ⁊. c. fi, ꝓponente de rescrip. ⁊ de offi. dele. pastoralis. §. qr vero. ⁊ ibi bona glo. ⁊ de hac materia nisi Inno. itelligat hoc dictū suū ē intelligēdū vbi papa certo iudici ⁊ ꝑ certa ꝓba ⁊ de certa pbēda pcise ⁊

de certa scia scribat exprimẽs sufficiẽter in sua lra q̃ non vult contra suã lram aliquã exceptionẽ admitti. sic.n.posset saluari dictũ suũ ſm Host.ꝛ cũ papa dicat q̃ nec se nec anteceſſores suos credet hoc expreſſiſſe. vt in.c.ex parte.ij.de offi.dele.ꝛ placet mihi dictũ Hosti.q̃ deputatus ad,puidendũ ſimpliciter de beneficio non eſt purus executor ſed mixtus cuꝫ papa non ſit informatus de perſona cui mandat,puideri vel cui cõmittit vel de quãtitate beneficij. vt plene nõ.per glo.in.d.§.q̃ vero.ꝛ in cle.vna de of.deleg. dixi plene poſt Inno.in.c.fi.de preſump. Ideo hic bunc articulũ non,pſequor q̃ hꝫ materiã ſeparatam ꝛ diſtinctã.ſed nota dictũ Hoſti. Scõo membro principali qñ cõmiſſio fit poſt ſentẽtiã duntaxat ꝛ tũc dic q̃ is cui fit cõmiſſio eſt iudex cũ in actu executionis multa poſſint allegari.vt in.l.a diuo pio.§.ſi ſup rebus prealle.ꝛ hic ꝛ in.d.l.ꝛ ſi nõ cognitio.ꝛ notat bal.ibi.ꝛ facit qõ notat Innoc.in.c.cũ ſuper.in fi.j. eo.probaꝫ ibi.ꝛ in.c.veniens.ij.de teſti.cõmiſſariuſ enim hoc caſu ſuccedit loco iudicis.vnde quicqd opponi potuiſſet coram eo poterit opponi coraꝫ iſto executore.ꝛ hoc caſu bene conſidera ſm Bar.in.d.l.a diuo pio.q̃ qñq̃ executio cõmittiꝫ alicui in defectũ iuriſditionis vt qꝛ ille qui ſnïauit non põt exequi. puta qꝛ arbiter vel delegatus inferioris a principe.quo caſu recurriꝫ ad ordinariũ ꝛ ad delegantẽ ꝛ tũc indubie talis executor hꝫ oẽm cognitionẽ que requiritꝫ i executione.vt in.d.l.a diuo pio.ꝛ credo q̃ iſti tales tanq̃ ſuperiores poterũt ẽt,pnunciare ſup nullitate actus.ar.op.in.c.cũ ab eccleſiaꝝ in fi.de offi.or.ſũt.n. iſti pronunciando functi officio ſuo.Et idẽ vꝫ quando inferior tulit ſnïam puta archi. in iuriſditione ſua ꝛ pro executõe recurriꝫ ad epm tanq̃ ſuperiorẽ. qõ notabiliter confirmauit ſpe.in ti.de execu.ſen. §. nunc videndũ.v.vt aũt.Sequiꝫ hoc do.Ant. dicẽs ſe putare hoc,pcedere ẽt ſi iferior poſſit exequi ex quo ſuperior illius adiꝫ pro executione.Nã inferior poteſt exequi per iuriſditionẽ quã hꝫ vt plene dixi in.c.fiq̃ cõtra clericũ.ſed pro iuriſditione maiori ſolet recurri ad ſuperiorẽ vt ibi dixi.Itẽ poſſet iſte ſuperior de re tractatõe cognoſcere per viã reſtitutõis.vt nõ.ſpec. in loco prealle.facit.c.pe.de in inte.reſti.ꝛ qõ legi.ꝛ nõ.in.d.c.cũ ab eccleſiaꝝ.Oñq̃ cõmittiꝫ alicui executio a ſtatuto in auxiliũ iuriſditionis vt qꝛ per ſtatutũ deputaꝫ aliquis ſuper executiõe ſniaꝝ ꝛ tunc ſm Bar.quedã eſt cognitio circa res in quibus eſt fienda executio ꝛ de hoc poterit iſte cognoſcere.vt in.d. l.a diuo pio.§.ſi ſuper rebus.ꝛ ſequen.Quedaꝫ eſt cognitio ſuper executõe que opponiꝫ poſt ſniam: ꝛ tunc aut opponiꝫ tale quid qõ concernit merita pncipalis cauſe.Exemplũ ponit Bar. in bis in quib⁹ loquiꝫ tex.in.l.ij.C. ỏ iur.ꝛ fac.igno.vt puta qꝛ dicit q̃ hꝫ excuſari a iuris ignorãtia ex ſpeciali priuilegio ꝛ de iſtis nõ poterit cognoſcere talis executor ſed hꝫ remittere ad priorẽ iudicẽ.alle.l.pe.ff.de pbẽ. Quedaꝫ ſunt exceptões que ſolũ reſpiciũt executionẽ nec infringunt ſniam vt exceptio ne quis exigaꝫ vltra q̃ facere poſſit ꝛ ſimiles ꝛ ỏ iſtis cognoſcit executor.d. l.pe.ꝛ ẽt,pnunciabit vt ibi.Quedã ſunt exceptiones que directe veniunt cõ ſniam ꝛ eã impugnant vt exceptio nullitatis vel falſoꝝ inſtrõꝝ ꝛ ſimiles.ꝛ gl.i.d. c.paſtoralis.ꝛ.c.ꝛ ſi nõ cognitio.tꝫ q̃ executor põt de his cognoſcere ꝛ ibi eſt glo.multũ nõbilis.de hac materia vide per ſpe.qui idẽ tenuit in ti.de execu.ſen ten.§.i.v.vt aũt.Dicit tñ illa glo.q̃ cognoſcit ad finẽ vt ſuperſedeat ꝛ remittat ad ſuperiorẽ nõ autẽ vt ſuper illis,pnunciet.Et idẽ voluit bar.in.d.l.a diuo pio.ꝛ pro hoc caſu allego tex.hic ꝛ ſimiliter i.l.ſi pretor.§.marcellus.ff.de iudi.Et ideꝫ finaliter tꝫ Inno.ꝛ Hoſt.hic.ꝛ ſi dicerenus ꝓriuꝫ poſſet ſequi ab ſurditas ſm Bar.ſ.q̃ iudex minor vel pars poſſit infringere ſniam maioris vel paris contra.l. naꝫ magiſtratus.ff.de arbi.ꝛ.c.innotuit.ŝ.de elec. Ideꝫ pꝫ oĩa tꝫ Bart.quando iudex ſententians delegat executionẽ ante cognitionẽ habitã ſuper executione fienda.ꝛ hoc finaliter voluit Innoc. hic lꝫ referat varias opiniones.ſed hoc eſt tenẽndũ predictis rationib⁹. Addo tñ q̃ ſi opponiꝫ exceptio ꝓcernẽs iniuſticiam ꝛ non nullitatẽ nõ dꝫ executor ſuperſedere etiã ſi ſciat eam iniuſtam qꝛ fecit ius inter partes ex quo tranſiuit in rem iudicatã.vt in.d.c.paſtoralis.§.q̃ vero de offi.dele.dixit tñ ibi Inno.ſingulare verbũ ſe nõ conſulere executoribus criminalium cauſaꝝ vt in pſonã cõdemnati penã exequant ſi cognoſcunt illũ iniuſte condẽnatuꝫ lꝫ referat alios ꝓtradicere.ar.c.cũ miniſter.xxiij.q.v.ꝛ vide in hoc q̃ dixi i.d. §.q̃ vero.ꝛ hoc dictũ Inno.refert ꝛ ſequiꝫ Ang.de peru. in.d.l.a diuo pio.qui videꝫ in aliquo deuiare a predictis a Bar.allegando.d.l.ſi pretor.in fi.aliter inducendo q̃ꝫ Bar.ſed Inno.intelligit illam.l. ſm q̃ intelligit Bar.ꝛ mihi placet.Tertio membro principali qñq̃ executio ſnie cõmittiꝫ poſt ſniam ꝛ habitã cognitionẽ de executione vt in cõmiſſione que fit nũcio.ꝛ iſte ſm Bar. vocaꝫ merus nudus executor ꝛ nullaꝫ hꝫ cognitionẽ.d.l.ſi vt proponis.ꝛ.l.executorez.ꝛ eſt ratio qꝛ omnis cognitio preceſſit ꝛ ideo mera executio videꝫ cõmiſſa.ꝛ hoc modo ſm eũ cognoſcitur merus executor.ꝛ hoc ſequiꝫ hic do.Anto.dicens q̃ iſte talis nullã exceptionẽ poteſt admittere.ꝛ idem Bal.in.d.l.ꝛ ſi non cognitio.Et refert ideꝫ tenere Odof.ꝛ omnes.Sed tu vide glo.in.d.l.ꝛ ſi nõ cognitio.in decretis que dicit q̃ quantũcunq̃ executio ſit mera tñ ſi euidens eſt eſſe eam nullaꝫ vt per falſa inſtrumenta latam executor nõ dꝫ eaꝫ exequi.ꝛ mihi placet hoc.ar.eius qõ nõ.in.l.iuſte poſſidet.de re iudi. Nam vbi ſnïa eſt nulla non excuſaꝫ quis auctoritate iudicis preſertiꝫ qñ euidẽs eſt eam eſſe nullam niſi aliud dicaꝫ in caſu noſtro i quo fuit habita cognitio ſuper executione ſed vt dixi euidentia facti dꝫ prealere.arg.viij.di.veritate.ꝛ in.c.euidentia. de accuſa.poſſet tamen ſic diſtingui q̃ aut preſentibus partibus ſuper executione ſnie lata fuit aliqua ſentẽtia ꝛ tunc cũ tranſiuit in rem iudicatã nõ dꝫ amplius excipi de nullitate.ar.in.l.i.ff.que ſen.ſine appel. in pn. Aut nulla ſnïa lata fuit ꝛ tunc ſecus ꝛ abſtinebit iſte executor ab executione non ratione iuriſditõis quã hꝫ cuꝫ nullã habeat ſed qꝛ nõ mereꝫ dici ſententia ex quo eſt nulla.vt in.l.iij.§.condemnatuꝫ.ff.de re iudi.facit qõ notat Inno.in.c.ſi quando.de offi.dele. vbi aliquid tetigi ad materiã poſt eum.Ex bis omnibus inferẽ ꝓtra lec.hutus glo.que intellexit iſtũ rect. in mero executore. Sed circa iſtum meruꝫ executorẽ quero an poſſit reſiſtenti violentiam inferre quo ad actuꝫ executionis explendũ.Ange.de perufio in d.l.a diuo pio.dixit q̃ non qꝛ ſua poteſtas cũ ſit mera ꝛ modica non extendiꝫ ad hunc caſum.allegat Inno. in.c.cum olim.ij.de priui.in verbo per portariũ Sed aduerte tu qꝛ Inno.non loquiꝫ ita ſimpliciter prout eũ allegat imo ſi bene ponderaꝫ quo ad hunc caſum ſentit oppoſituꝫ.loquiꝫ.n.primo qñ cõmiſſio fuit facta ſimpliciter alicui nuncio vt mittat aliquẽ in poſſeſſionẽ alicuius rei nulla ſnïa prius lata partib⁹ preſentibus ſuper illa re.quo caſu dic q̃ non dꝫ iſte nuncius violentiã inferre etiã partibus qꝛ officiũ ſuuꝫ ad hoc non extendiꝫ.dꝫ.n.intelligi de poſſeſſione vacãte. Ideo dicit q̃ etiã abſente poſſeſſore nõ dꝫ aliũ i poſſeſſionẽ mittere qꝛ nõ dꝫ priuare aliũ ſua poſſeſſione cũ ipſe nõ ſit iudex nec ſine cãe cognitione qs ẽ a ſua poſſeſſione remouẽdus.l.ſi.C.ſi p vim vel alio modo.Opꝫ ergo ſm euꝫ q̃ priꝰ poſſeſſor renũciet

a Et q̄ quis possit esse nuncius in causa propria ex cōmissione iudicis dicit etiaz bal. in. d. l. iuste possidet per. d. §. si epistola. sali. i. l. doris so. ma. facit q̄ vult bar. in. l. i. C. ō ser. fu. vbi per illū tex. dicit probari q̄ quis pōt esse nuncius ꝛ executor in causa ppria ꝛ ad propriā vtilitatē. Idez in testatore qui pōt dare licentiā in legatario q̄ capiat rez legatā ꝛ possessionē ipsius pro

pria auctoritate. ista est elegās glo. in. l. ticia cum testamēto. ff. de leg. ij. in §. lucius i v. nō sit interp̄tandū ibi circ. fi. vel tertio a se. i. vt ñ petat ab alio nō. per legistas in l. nemo p̄t ff. de leg. i.

b Et ista ꝓclusio est approbata. Et idē tz bart. i. l. i. per illuz text. C. nemini licet ppria au. sine li. iud. ꝛ in rep. l. creditōes i. iiij. q. p̄n. C. de pig. ꝛ in. l. si finita. §. iuk. i. vj. col. ff. de dā. ifec.

c Li. ꝛ notif. i. l. iube re. ff. de iurisd. o. iu. in i. q. cū alijs ꝓcor. quas addit do. Alex. in. d. l. iuste ō ac q. pos. vbi etiā refert bal. ꝛ lud. ro. variasse ad eū remitto.

Et fac ad predcā gl. in. l. miles §. q iudicati. ff. co. per quā dic an ge. ibi notari q̄ parti obtinēti sniam pōt p iudicem cōmitti vē dtō bonorū cōdēnati q̄ dic eē mirabile v bū pro. d. l. memine-

vel auctoritate iudicis inde expellat. hoc vex fm eū nisi partibus p̄tibus snia lata fuisset ꝺ possessorem tūc. n. satis vī q̄ viator seu nūcius possit dare possessionē rei quā alī possidet maxime si pōt fieri sine violētia. d. l. fi. C. si per vim. Et pōdera bene hec verba vltima in eo q̄ dicit maxime sine violētia ex quo clare sentit q̄ ēt violētiā pōt inferre qñ est merus executor datus post sniam ꝛ sic primū dictū suū vī restringere qñ ante cognitionē fuit mādatū nūcio vt aliquē mitteret in possessionē. dz. n. in dubio intelligi de vacante. ar. c. cū in nr̄is. de ꝓces. preb̄. ꝛ. c. dudū. de p̄uile. ꝛ qō le. in. c. ij. de deci. li. vj. in prin. Et q̄ nuncius deputatus post cāe cognitionē possit violentiā inferre. facit optime tex. in. l. qui restituere. ff. de rei vē di. ꝛ. l. pbibitū. C. de iure fi. li. x. facit qō nō. glo. ī. c. ex lr̄is. ꝛ. c. fi. de offi. deleg. vt sic ille glo. saluenī saltē respectu coertōis facti. ꝛ fac. l. ad rē mobilē. ꝛ. l. ad legatū. ff. de ꝓcu.

Quero circa predicta quid si fuit scriptū alicui vt daret possessionē amoto quolibet illi cito detentore ꝛ an talis bz iurisditionē vel sit simpliciter executor. Inno. in. d. c. cum olim dicit primo q̄ talis non bz iurisditionē nisi super notorijs ꝛ illicitis ar. in. c. statuimus. de offi. dele. li. vj. Alij dicūt ꝛ forte melius fm eū q̄ ꝓcedat ēt sup notorijs iuris ordine seruato. allegāt notata in. c. epi de re. ec. nō alie. ꝛ hoc vltimū mihi plz si cōmissio fuit facta ante sniaz ꝛ cognitōez sup executiōe. qr talis vī iudex cū habeat cognoscere an possessor sit illicitus. ad hoc qō nō. gl. in prealle. c. pastoralis. §. qr vero. v. mixta. Secꝰ aūt si precessit snia ꝛ cognitio sup executōe fienda qr tūc est merus executor vt. §. dixi. ꝛ sic limito Innocen.

Quero an is cui committit executio possit cognoscere de surreptione vel falsitate rescripti si coram eo opponit. Inno. hic distinguit q̄ aut is qui tulit sniaz cōmisit executionē ꝛ tunc opponi non potest de surreptione cum ipse satis sit certus de facto suo. de rescrip. ab excōmunicato. aut non ipse tulit sniam sz alius ꝛ vincens causaz impetrauit rescriptū a superiore puta a papa narrando multa pro executōne fienda ꝛ tunc potest ipse cognoscere ꝛ tardabit executionez. ꝛ de hoc est casus in. d. l. ꝛ si nō cognitio. ꝛ hanc executionē appellat Inno. mixtā. sed primo casu appellat merā. sed hoc, ꝓcedit quo ad cognoscendum de exceptione surreptionis sed quo ad alias exceptiones admittendas vel repellendas tene qō. §. dixi. Sed Inno. non aperit an intelligat dictū suū in mero executore capiendo merum prout. §. dixi. vnde dico q̄ capiendo executorē mixtū vt dixi in precedentibus poterit in dubio cognoscere de exceptione falsi rescripti ꝛ etiā iudicare ꝛ ēt de surreptione si posset probari etiā in facto, ppio. ar. op. in. c. cū olim. de re iudi. ꝛ hoc, p bat in. d. l. ꝛ si nō cognitio. Iste. n. est iudex in executionis actu. vt. §. dixi merito pōt cognoscere de potestate sua ꝛ ēt pronunciare se iudicē seu nō iudicez. vt in. c. significantibus. de offi. dele. ꝛ cle. i. de rescrip.

Sed dubiū est quid in mero capiendo, ppie vt p̄ dixi. ꝛ tunc distinguo q̄ aut alius iudex cōmisit executionez narrando q̄ snia fuit lata ꝛ omnis cognitio super executione habita ꝛ per partem aduersam hoc

parti q̄ citet ipsamet fm bar. ī v. p lr̄as in extrauag. ad rep̄. bal. ꝛ sali. in. l. si vt, ponis per glo. i. C. qūo ꝛ qñ iu. d. an. ꝛ alij can. plene ponunt i. c. i. §. de iud. post Spec. in ti. de cita. §. sequit in v. q̄doq̄ cōmittit pri. vbi tz q̄ possit. ꝛ in ti. de actore ꝛ peti. i. §. sup in v. itē vī p ang. in. l. ij. C. vt nemo p̄uatus p̄dicta intellige pre citata ꝛ vocato possessore al's qs nō dz ingredi tenutā

negat ꝛ dī rescriptū surrepticiū ꝛ tunc est dubiuz an possit de hoc cognoscere ꝛ, pnunciare. ꝛ credo q̄ sic qr subintelligit illa clausula si ita est que in hoc peremptorio dat iurisditionē. vt in. d. c. ab excōicato. de rescrip. Secus vī si ille idē qui tulit snīam hoc cōmisit si tamē excipere ꝛ q̄ rescriptū est falsuz vel surrepticiuz vt qr alr̄ prius viua voce dixerat q̄z nunc scribēs ar. d. c. cū olim. ꝛ tunc puto q̄ nō per viā iudicij cum nullā iurisditionē habeat, ar. d. l. si vt proponis. ꝛ. l. executorē. sed extraiudicialiter ad sui instructionē poterit de hoc inquirere ad effectū vt exequat vel supersedeat. ar. c. cum ꝓtingat. §. de rescrip. Quero an executor p̄sertim mixtus debeat semper exceptiones propositas admittere. So. Bof. dicit q̄ non. si enim executor percipit q̄ malicioſe opponitur exceptio falsi causa differende executiōis fiat executio salua manente falsi questione. C. de fal. l. ij. Ad hoc adduco. c. ad dissoluendum. de despon. impu. ꝛ nō. per Inn. in. c. post elec. de ꝓces. preben. vbi dicit iudicē non debere admittere exceptionē ēt peremptoriaz si vehemēter p̄sumit illā calūnioſe oppositaz. facit. c. cū contingat. ꝛ. c. super lr̄is. de rescrip. Ulteriꝰ q̄ro an iudex possit parti vincenti executionē sententie cōmittere vt sic vadat propria auctoritate ꝛ possessionē ingrediat. Glo. in. l. meminerint. tz q̄ sic ꝛ pro illa bene facit. l. cū qui. §. si epistola. ff. de fur. vbi in facto, ppio quis ꝓstituit nuncius[a]. ꝛ qō le. ꝛ nō. in. c. cū dilecti de do. ꝛ ptu. Contrariū sentit glo. in. l. iuste possidet. ff. de acqui. pos. ꝛ vtrobiq̄ plene nō. p docto. cōmunis legistaꝝ ꝓclusio[b] est maxime Bart. q̄ dūmodo nō reperiat resistētes potest hec facultas dari parti. al's secus ne det materia generādi scādaluz. ar. in. l. nō est singulis. ff. de re iud. Ego puto hoc verum in casu quo cōmittit nuda ꝛ mera executio sed si oporteret cāe cognitionē adhibere tunc secus qr nō debz qs in facto suo iudex cōstitui. l. vna. C. ne quis in sua causa. ꝛ. iiij. q. iiij. c. i. Exigit autē cause cognitio qñ in rebus nō adiudicatis est fienda executio vt in personali actione. d. l. a diuo pio. notat Inno. i. d. c. cū super. j. e. in fi. secus si in rebus adiudicatis. tūc enīz nulla ēt sūmaria cognitio adhibet vt notat Inn. in loco prealle. hinc dixit idē Inno. in. c. ex ratione ō appel. q̄ etiaz citatio non exigit qō est notandum. ꝛ vide qō ibi dicam. An autem ex pacto inter creditorem ꝛ debitorem inito possit induci vt liceat creditori propria auctoritate possessionem bonorum debitoris apprehendere pro satisfactione debiti vide plene per Bar. in. l. iij. C. de pigno. ꝛ tandem concludit q̄ sic per illum tex. dummodo non reperiat resistē tez al's non valet pactū rōne predicta ne pactū sit causa scandali. l. conuenire. ff. de pac. do. hoc verum fm eum nisi debitor ꝓstituisset se precario nomine possidere qr tunc cum possessio sit translata in creditorez. l. certe. ff. de precario. poterit vi possessionez intrare qr potius tunc dicit suaz possessionem defendere q̄z violentiā inferre. qō est notandū. Ultimo hic quero de. q. nō. quā ponit hic Inno. quidā electus pone in epm obtinuit ꝓfirmatōem a romano pontifice demū accusat coram metropolitano suo q̄ simoniace illā

vel possessionez fundi auctoritate vl licentia iudicis nisi concessa sit vocato prius possessore al's caderet a iure suo per. d. l. meminerint ꝛ ibi bar. i. ij. col. ꝛ alij p eū ꝛ glo. i. d. l. iuste possidet. ꝛ ppterea bar. i cō si. q̄ incipit missus i pos. in. iiij. dubio prin. dic nō. q̄ qui vult auctoritate alicuius licētie ingredi possessionez rei dz diligēter inquiref qs sit possessor ꝛ cū facere citari ꝛ si hoc neglexerit punit priuatiōe iuris sui. d. l. meierint ꝛ sic negligētia i nō inuestigādo possessorē ꝛ ēt in nō vocādo euz ad ius puniēda est. d. l. meminerint ꝛ excusat rōe sententie vt ibi p cū. ꝛ idē dic bal. in. l. fi. in iij. col. C. de edi. diui. ad. tol. pe. ō an. ꝛ gemi. in. c. fi. de cle. i. vj. vbi ffert pe. ō an. se ita ꝓ fuluisse ꝛ ita ꝓfuluit in ꝓ fi. cclxvij. q̄ incipit i primo dubio quo q̄rit ꝛc. ꝛ in ꝓfi. cclxix. icip. vide ret priafacie ꝛ. d. ale. imo, i ꝓfi. ccxxv. i cipiē. visa facti narrat. i v. colū. ad fi. Nec obstat

regula q̄ nō sit citandus ille quo inuito ꝛ ꝺicere pōt actus expediri. l. iiij. in prin. in v. illud. ff. de fidei. liber. ꝛ regula q̄ pōt inuit[a] qr pōt dici q̄ ideo. l. requirit citatōz qr multa possent opponi contra sniam que transiuit in rē iudi. ad impediendam executionem que pulchre ponuntur per Bar. ꝛ alios in. l. i. C. de iuris ꝛ fac. igno.

a Et q̄ quis possit esse nuncius in causa propria ex cōmissione iudicis dicit etiaz bal. in. d. l. iuste possidet per. d. §. si epistola. sali. i. l. doris so. ma. facit q̄ vult bar. in. l. i. C. ō ser. fu. vbi per illū tex. dicit probari q̄ quis pōt esse nuncius ꝛ executor in causa ppria ꝛ ad propriā vtilitatē. Idez in testatore qui pōt dare licentiā in legatario q̄ capiat rez legatā ꝛ possessionē ipsius pro

pria auctoritate. ista est elegās glo. in. l. ticia cum testamēto. ff. de leg. ij. in §. lucius i v. nō sit interp̄tandū ibi circ. fi. vel tertio a se. i. vt ñ petat ab alio nō. per legistas in l. nemo p̄t ff. de leg. i.

b Et ista ꝓclusio est approbata. Et idē tz bart. i. l. i. per illuz text. C. nemini licet ppria au. sine li. iud. ꝛ in rep. l. creditōes i. iiij. q. p̄n. C. de pig. ꝛ in. l. si finita. §. iuk. i. vj. col. ff. de dā. ifec.

c Li. ꝛ notif. i. l. iube re. ff. de iurisd. o. iu. in i. q. cū alijs ꝓcor. quas addit do. Alex. in. d. l. iuste ō ac q. pos. vbi etiā refert bal. ꝛ lud. ro. variasse ad eū remitto.

Et fac ad predcā gl. in. l. miles §. q iudicati. ff. co. per quā dic an ge. ibi notari q̄ parti obtinēti sniam pōt p iudicem cōmitti vē dtō bonorū cōdēnati q̄ dic eē mirabile v bū pro. d. l. memine-

rint. dicit ēt bal. in auc. ꝛ ozo. C. ne vxor pro ma. q̄ executio in rebus ꝛ captura persone possunt per iudicē cōmitti parti dummodo talis executio fieri possit sine violentia ꝛ piculo armoꝝ. Alibi ēt dicūt Li. ꝛ bal. in. l. ij. C. si in cā iud. q̄ iudex pōt dare sniaz creditori q̄ pignus sibimet in solutū accipiat per nō. per gl. in. d. §. q iudicati imo plus p iudicē pōt dari snia

ꝯfirmationē obtinuit. puta qꝛ dedit ꝓ eo obtinēda pecuniā alicui ex familiaribus pape querit nunquid talis accusatio fieri ⁊ admitti debeat per metropolita nū. Inno. tz hic q; sic dūmodo nō agat ad penā depositōis sed ad aliā penā. ⁊ nihil tangit de ꝯfirmatione qꝛ si ageret q; ꝯfirmatio esset iniusta nō posset agi cora inferiore a ꝯfirmāte. Nota bene hoc dictuz ꝓ quo ego allego tex. iūcta glo. nō. in. c. i. de confir. vti. vbi pz q; iz inferior cognoscere nō possit de validitate ꝯfirmatōis seu rei per superiorē ꝯfirmate pōt tamē de crie cōmisso per ꝯfirmatōez obtinentē cognoscere ⁊ punire qꝛ hoc nō tangit vires ꝯfirmatōis. nō enī p ꝯfirmatōez eximit a ptāte sui iudicis. vt nō. in. c. ni si de prebē. Ex quo dico q; ꝑ ēpm ꝯfirmatū simonia ce poterit agi ēt ad penā depositōis dūmodo diffinitio reseruet pape ⁊ in agitatōe cause adhibeat numerus ēpoꝛ. de quo satis dixi. s. e. nō pōt. ꝑ aliū prelatū inferiorē poterit agi ad depositōez ⁊ priuatōez ratione predicta. Et hodie excōicati sunt ipso facto clerici seu religiosi vel laici vtriusqz sexus qui promissiones seu munus aliqō ex pacto fecerint vel receperint vel donauerint ꝓ aliqua gra vel iusticia obtinenda apud sedē apostolicā a qua preter qz in mortis articulo nisi a papa absolui nō pnt ⁊ gra sic obtēta est ipso iure nulla. Simili sitia iuoluunt q sciēter tali gra vtātur vt hr in extrauagāti Bonifacij. viij. que icipit ex cōicamus ⁊ anathematizamus ⁊c.

c **Um aliquibus.** Hoc. c. pōt itelligi duobus modis. Prio q; loquatur i pignore pretorio. puta q; ptor vel iudex ꝑpter ꝯtumaciā rei ponit verbotenus actorē in possessionē rei petite in actōe reali vel alioꝛ bonoꝛ ipsius rei in actōe psonali. Et intent lr est q; ad causan dū pign pretoriū ad hoc vt missus possideat nō sufficit missus iudicis sed requirit vt actualiter mittat in possessionē. Et sm būc intellectū boc dicit in summa

Nō sufficit ad pretoriū pign vt verbaliter det nisi actualiter fiat missio. Scdo pōt itelligi cū possessio aliqua vel ꝓprietas alicui rei seu res aliqua adiudicat actori iure dnij ⁊ reus ꝓ executōe vult dare aliqō pignus ⁊ nō ipsaz rē saltē in pnti boc casu nō sufficit. ⁊ sm hunc intellectū boc intēdit. Nō impediet reus sniam adiudicatōis possessionis si sit paratus dare pignora. vel sic. Nō sufficit reo dānato ad traditionē possessionis tradere pign ꝓ ipsa possessione ⁊ nō dimidiat. Ultra sūmaria nō pnt notabilia colligi. Sz ꝓ declaratōe ipsoꝝ. ⁊. c. opponit. ⁊ vr q; solo ōcreto iudicis trāsferri debeat possessio seu induci pign pretoriū. vt in. l. pign. ff. de pi. ac. ⁊. l. ꝑbit. ff. ō pig. vbi pz q; nuda ꝯuentione sine alia traditōe ꝯstituitur pignus seu bonoꝝ hypotheca. So. vt ꝑmissi boc. c. pōt duob modis intelligi. prio in pignore pretorio. s. cū iudex vult dare pign creditori de bonis ipsius debitoris ꝓp eius ꝯtumaciā in nō cōparendo vel in nō parēdo iudicatis. quo casu nō sufficit solus iussus iudicis nisi corporalr creditor mittat in possessionez vt hic. ⁊ est tex. apert in. l. nō est mix. ff. de pig. acti. vbi dr q; cū iussu magistrat pign ꝯstituit nō alis cōstituit nisi ventū fuerit in possessionē. ⁊ rō est qꝛ possessio regulariter nō acquirit nisi aīo ⁊ corpore. vt in l. i. ⁊ iij. ff. de acq. pos. ⁊. l. iz. C. e. nec ius reale cōstituit sine traditōe. vt in. l. traditionib. C. ō pac. ⁊. ff. de vsuf. l. iij. §. i. ⁊. l. fi parē. in prin. ff. quēadmoduz ser. amit. Ad ꝫriū dic q; loquit de pignore ꝯuentionali qō solo ꝯsensu ꝑbit vt ibi ⁊ est ibi spāle qꝛ modici ꝑiudicij est sm Bar. in. d. l. i. de pig. acti. Similis rō nō. in. l. fi. C. q̄ res pig. ob. vbi pz q; i generali obligatione bonoꝝ veniūt bona pntia ⁊ futura secus in publicatōe. vt i. l. si mādauero. §. is cui. ff. mā. ⁊. c. felicis. §. vex. de penis li. vj. ratio diuersitatis cōiter ibi redd qꝛ primo casu tractat de modico pcudicio. Itē dic q; in ꝯuentionali pignore nō trāsfert ꝓ possessio sine actuali traditōe nec ꝓprie ꝯstituit pign iz potius obligatio pignoris vt nō. gl. in. d. l. i. qꝛ ꝓprie pignus est cū possessio seu detētatio transit in creditorez. hinc dr pignus a pugno quo stringit. hypotheca vero dr cū nō trāsit. vt. l. si rē alienā. §. ꝓprio. ff. e. ⁊ insti. de ac. §. inter pignus. Et dicit bar. in. d. §. ꝓprio q; q̄stū ad actionē hypothecariā nulla est dria inter pignus ⁊ hypothecā qꝛ vtroqz casu cōpetit vt. l. res hypothece. §. penul. ff. de pig. ⁊. §. itē seruiana. insti. de ac. sed q̄stū ad pignoratiā directā est dria qꝛ illa ꝑbit re. vt insti. qui. mo. re ꝑbi. ob. in fi. Ideo nisi ad creditorē trāseat possessio vel detētatio nō bret locū pignoraticia. Ex predictis notat Bart. ibi posse dici q; statuta que loquunt de pignore nō bēant locuz in hypotheca cū sm ꝓpriā significatōez debeat intelligi de pignore qō transit ad creditorē. dicit tn q; boc ꝓ ostanti nō poneret. Sz mihi plz qñ statutū prouideret circa factū odiosuz qꝛ tūc vba strictissime sūt intelligēda. vt in. c. in nra. de iniur. ⁊. c. cū dilectus de ꝯsue. ⁊ hec nō. Et bāc lec. sentit tacite hec glo. in pri. dū allegat. d. l. nō est mix cū si. Et circa eā quero an iussus iudicis de mittēdo in possessionē creditorē duret magno tēpore si creditor nō curauit actualiter possessionē ingredi. dic q; durat vsqz ad biennū ꝓ postea vero opus est nouo ꝓcessu. Ad hoc tex. nō. in. l. fi. C. de bo. au. iu. po. tz bar. in. l. ꝓtor ait. §. i euz. ff. e. qō bene nō. ⁊ boc intelligo qñ ꝓ eo deficit quo minus in possessionē intraret. Si vero stetit ꝓp potiā debitoris vel qꝛ fundus in quē debebat fieri missio erat inundat tūc br ꝓ possessore. vt in. c. cōtingit de do. ⁊ ꝯtu. ⁊. l. cū vnus. i fi. cū. l. se. ff. de bo. au. iudi. pos. ⁊ sic limita istū tex. Ulteri qro circa hāc lec. quid si nūcius missus a iudice vt creditorē mitteret in possessionē assignauit vnā rē ꝓ alia vel ꝓ pluribus alijs in ꝙbus debebat fieri missio an sit trāslata possessio. Spe. in ti. de primo ⁊ scdo decreto. §. iā de effectu. in prin. tz q; nō imo plus dicit q; nō sufficit ad transferēdā possessionē q; nūcius a lōge stās ostēdat possessionē ⁊ verbis tradat. Nec ob. sm cum. l. q; meo. ff. de acq. pos. ⁊ qō nō. in. c. ij. de ꝯsue. qꝛ illō ꝓcedit in possessione rei iz nūci illā nō possidet ideo oz q; actualiter trāsferat. Et hec dicta sequit hic do. An. ⁊ dicit bene notāda. Aduerte qꝛ sepe fui hoc secutus sed nūc data oportunitate inuestigādi dico alr. Et fateor prio q; si tradit vnā rē ꝓ alia non trāsfert possessio qꝛ ad acquirēdā possessionē oz q; actualr intret. vt in. d. l. iz. ⁊. l. possidere in prin. ꝓcalle. Et vide per Di. in regula pria de reg. iur. li. vj. vbi dic q; iqs ponit aliquē in possessionē vni rei beneficij ꝓ illa ⁊ ꝓ oibus alijs rebus beneficij nō acqrit possessio nisi illius rei tm in quā est facta missio. hoc limito nisi ꝯsuetudo bēat vt sufficiat facta traditio quefit interuētu alicuius rei. ad hoc allegat tex. singularem in. c. ij. de ꝯsue. ⁊ vide qō ibi dixi. ⁊ qd in ecclesia viō qō dixi plene in. c. cū venissēt de resti. spo. vbi tractaui an traditōe pensiōis videat trāslata rei possessio. dic vt ibi. respectu tn eiusdē fundi nō est necesse ad acquirendā possessionē totius vt oēs fundi glebas circūambulet sed sufficit quālibz partē eius fundi itroire dū mēte ⁊ cogitatōe hac fit vt totū fundū vlqz ad terminū velit possidere vt dicit tex. in. l. iij. in prin. de acqui. pos. Sed quaten dicit Spe. q; si nūcius est in pntia rei nō potlit trāsferre possessionē oculo nisi actualiter intret nō credo eū vex dicere. Et ꝫrium huius dicti aperte senserūt Jo. an. ⁊ Cōp. in. c. trāsmiss saz de elec. sequit do. An. in prealr. c. ij. de ꝯsue. vbi cōuer dicūt q; si inuestitura de beneficio fit in ꝯspcū

a Nō di ligenter q; lnia intrā di possessiv one ꝑ nun cū ꝓcessā p iudicem durat tātū biēnio ⁊ n vltra. cui adde q; id dic bar. in l. si finita. § siqs mortu ad fi. ff. de dā. in se. q; tenemēti ⁊ facit ad nō. i. l. mo re cū. l. se. ff. de iur. o. iudi.

beneficij post collatōez habitā trāsferr̄ possessio per d.l.qō meo. ꝛ sic transferr̄ possessio inspectione ꝑ solaz inuestiturā factā ab eo qui nō possidet ex quo bz auctoritatē tradēdi possessionē. forti⁹ dz tranſire qñ nuncius dicit expresse trado tibi istā possessionē. Ad idē allego tex. in.l.i.§.si iusserim v̄.nō enī.ff.de acq. pos. vbi dr̄ q nō semp est necesse corpore ꝛ actu appbendere possessionē sz ēt oculis ꝛ affectib⁹. pz exemplū in illis reb⁹ que pre magnitudine pōderis mouerī nō pñt vt colūnas. pro tradinis. n. haberi debēt si ire pñti consentiat. ꝛ vina tradita videri cū clauef celle vinarie emptori tradite fuerūt. Ad idē. l. claub⁹. ff. de ōbē. emp. que, pfecto iura nō astringūt se ad euz q possidet sed ad dispōnē subiecti vt sufficiat rē esse in pñti vt trāsferat possessio p bfitē ptātez tradēdi quin imo plus sentiūt Jo. an. ꝛ Cōp. in. d. c. trāsmissā. q ēt si alius sit in possessione illi⁹ rei seu beneficij transferr̄ possessio p inuestiturā in ꝓspectu rei habitā ꝛ alius priuat possessiōe si ꝫ illū possessorē fuit lata prius sntia. ar. in. l. dāni infe. §. nō solū. ff. de dā. infe. Nā videm⁹ q iudex trāsfert possessionē solo iussu qñ possessor nō patit aliū. de quo iudex decreuit possessionē intrare. vt i. d. §. nō solū. ꝛ i. c. ptingit. de do. ꝛ pr. Ad idē. l. cū vn⁹. ff. de bo. au. iu. pos. ꝛ. l. fi. C. e. vbi iudex mittēdo vnū ex creditorib⁹ in possessionez bonoꝝ vr̄ mittere oēs alios creditores. nūcius aūt in illo actu nō repzesentat iudicis auctoritatē ꝛ iura vt dixi indistincte parificāt mittere in possessionē vel oculo oñdere in rei pñtia. ex quo verbo tradēs bz auctoritatē actualiter tradēdi. d. v̄. nō. n. Venio nūc ad scdaz lec. c. vt intelligat qñ aliqua res fuit per sntiam actori adiudicata. nō. n. satisfit sntie si reus vult dare pignus pro illa re sz oz q fiat executio i illā rē. ꝛ bāc lec. sentit Inn. dū exponit tex. ibi possessio. i. res aliqua. vnde ponit hic possessio fm cōez vsuz loquēdi Simile habet in. c. qñ. §. q si sup reb⁹. vt lit. nō pr. ꝛ rō pōt cē duplex. prima qz i realib⁹ dz stare sntia mādari executōi ex quo nō subest remediū appellādi. ij q. i. sicut. ꝛ. l. vnica. C. de rei vxo. ac. 2° quā tāgit glo. hic i fi. ne lites i futuro ex linb⁹ oriant. l. fi. C. de fru. ꝛ lit. expē. Et ex hoc dicebat Host. q si ꝓstat de sntia nō requirit in executōe libellus. Tu ō hoc dic vt plenius dixi i. c. fi. de iud. aliqd in. c. i. de libel. obla. plene per Bar. in. l. a diuo pio. §. sntiaz. ff. ō re iud. vbi inter cetera dic q si petit executio coraz eodē iudice vel successore nō est necesse offerre libellū vel aliō iudiciū intentare sz sufficit petere ꝑ offm̄ iudicis executionē. ar. in. d. l. fi. sz si petit cora alio tūc cessat eqtas ꝛ necesse est libellū offerre qz agit nūc actōe in factuz nō aūt ꝛploꝛat iudicis offm̄ cū ipse sntiaz nō tulerit. ꝛ dic plenius vt nō. in dictis locis. An aūt per sntiaz p daf dñiuz rei sup qua sntia lata fuerit. vide gl. in. c. ꝑ posuit. de ꝓcef. pbē. in vbo vacare. ꝛ ibi ꝑ Cal. ꝛ i. c. cū nris. e. ti. ꝑ gl. insti. de offi. iudicis. §. vlt. ꝛ qō nō. in. l. iulianus. s. ff. de ꝓdi. inde. Nico. Abbas.

a Quo aūt iure tractentur sntie que ñ trāseūt in rē iudi. an ꝑ viā actionis vel restitutionis in integrū vel ꝑ offm̄ iudicis vide per. d. an. post inno. in. c. tenoꝛ in. iij. colū. J. e. ti.

I Ator. Casus. Sntia ꝫ mrimoniū nō trāsit in rē iudicatā. vñ quādo cūqz reuocat⁹ cū ꝓstat de erroꝛe. In prima ponit facti narratio. i scda iudicis datio ibi nolētes. Casus lralis. Quidā N. noie qn dā duxit in vxorē: carnali copula subsecuta scādaluz inter eos est exortū: pp qō debitū ei subtraxit. Consanguinei mulieris hoc molestū hītes mouerūt qōnē ꝫ vix dicētes q illa eius nō poterat cē vxoꝛ qz eā inuitā ꝛ renitētez nec etatis apte mrimonio existentē duxisset vxorē. Et qñ idē vitā cupiebat agere dissolutā ꝛ sic studio vtriusqz interuenīte fuerūt separati miu⁹ iuste: vir predict⁹ ad ꝓsciam rediens accessit ad do. pa. exponēs sibi ꝑdicta. vñ mādat iudicibus quaten⁹ si cōstuerit eos nō fuisse legitime separatos ꝛ ecclesiā deceptā fuisse ipsos faciāt insimul sicut viruz ꝛ vxorē pmanere. Ber. Nō pmo q ꝫ sntiam latā i cā mrimoniali audit ille idē ad cui⁹ instātiā seu cuius studio lata fuit si vult docere illā iniustā ꝛ per ꝫns ecclesiā esse deceptā quātūcunqz a tali sntia nō fuit appellatū. ꝛ ad boc quotidie allegat. ꝓcoꝛdat. j. e. ꝓsanguinei. ꝛ. c. tenoꝛ. Nō scōo ibi si vobis ꝓstiterit q ꝫ sntia in cā mrimoniali nō trāseat in rē iudicatā quo minus possit detecto erroꝛe reuocari tñ anteqz de erroꝛe doceat ꝓ eo ꝛ ei⁹ iusticia ꝛ, pcessū prelumit ꝛ ē obseruāda donec ꝓstiterit eā iniustā fuisse. vnde asserenti fraudē seu erroꝛē incūbit onus, pbādi. Sed circa boc q̄ro quō poterit ꝓstare illos legitime nō fuisse sepatos cū hic sit negatiua que est iprobabilis. ō elec. c. bone cū si. ꝛ sic mādatū pape vr̄ prio fundatū sup ipossibili. Sol. dic q ista est negatiua pregnans bz. n. affirmatiuā implicatā. simile in. c. sup boc. ō renun. poterit. n. iste, pbare sntiaz fuisse latā ad dictū testiū corruptoꝝ. s. de testi. sicut. vel ꝑ falsa instrā. ō ex excep. c. cū venerabilis. ꝛ. c. ꝫ de, pbis. vel ad confes. ꝓiugū que de iure nō, pdest ad separatōez mrimonij vt in. c. sup eo. de eo qui cog. ꝓsan. vxo. sue. Idē fm bost. poterit ꝓstare ꝑ acta cāe per que patebit q ad solā ꝓiugū ꝓfessionez sntia diuoꝛtij lata fuit. vel si negat, pcessus seu oꝛdo seruat⁹ de quo nō apparet. s. ō testi. spo. cū ad sedē. ō, pb. qm̄ ꝫ. Nō bene ex boc dicto Host. q in illis sntijs que nō trāseūt in rē iudicatā pōt, pbari iniusticia taz respectu meritoꝝ cāe qz respectu oꝛdinis, pcessus per acta cāe ꝫ trāsiuerit de cēdiū a tpe sntie. quid aūt in alijs sntijs. vide qō nō. in c. qm̄ ꝫ. vbi dixi. Op. ꝛ vr̄ q iste marit⁹ nō deberet ꝫ sntiam audiri cū allegaret turpitudinē suā. de dona. inter dilectos. So. dic gl. i. istud eē spāle pp piculū aie qō bic iminebat. Nō bene gl. iuncto tex. q audit allegās turpitudinē, ppriā vt euitet piculū aie de quo plene nō. in. c. cū sup de ꝓcef. prebē. Ala. posuit bic notabilē limitatōez dicēs istū audiri denūciādo sed an directe accusando dicat se dubitare. ꝛ credo q nō debeat audiri qz cū audiat, ppter piculū aie satis est denūciare. ar. c. quēadmodū. de iureiur. ꝛ qō leg. ꝛ nō. in. c. ad nraz. ij. e. ti. Accusatoꝛ aūt nō legitime audiri nō dz. vt. c. i. de accu. An aūt debeat audiri allegās suā turpitudinez excipiēdo. vide qō dixi notabiliter in. c. inter dilectos. de dona. vbi quidā tenuerūt q sic. sz Jo. an. singulariter limitauit dicēs illud posse, pcedere qñ exceptio in qua versat turpitudo est talis q ea pempta perimit intentōez actoris. qō est mēti tenēdū. vide tñ circa boc qō ibi dixi. Nā vr̄ pria frōte ꝫ illū text. ꝛ vide ad materiā an ꝛ qñ debeat qs audiri allegās suā turpitudinē agēdo vel excipiēdo per bar. in. l. iusiurādū qō ex quentōe. §. ꝑ curatoꝛ. ff. de iureiu. dixi i. d. c. cū sup. Quero qd si i veritate ista puella fuisset inuita ꝛ renitēs an matrimoniū debuisset separari. Glo. ij. dicit q nō ex quo supuenit carnis copula. vt in. c. ad id qō de spon. dic tu hoc, pcedere si ꝓsensisset cōmixtōi carnis. secus si inuita ꝛ detēta fuisset cognita vt notat Ant. in. c. ꝓsultationi. de spō. , pbat rōe qz sine ꝓsensu nō est mrimoniuz ēt si interuenisset copula carnalis. vt in. c. cū locū. ꝛ in. c. tua de spō. Op. cū. n. ab ista sntia non fuisset infra. x. dies appellatū nō debuit iste audiri ꝫ illaz. j. e. qō ad ꝓsultatōez. So. glo. fi. multū bene q spāle est in cā matrimoniali qñ ex illius obseruātia nutrit⁹ peccatū. vnde si est lata ꝫ legitimū mrimoniū vel pro mrimonio qō obstāte canonico impedimēto subsistere nō pōt nunqz trāsit in rē iudicatā. vt hic. ꝛ. j. e. consanguinei. ꝛ. c. tenoꝛ. secus si fuit lata pro matrimōio nullo subsistēte impedimēto qz tūc ex eius obseruantia nō nutrit peccatū vt predixi. debēt ergo ptes de nouo ꝓsentire. ꝛ de hac materia vide qō plene dixi in

b Sntia matries peccatū nō trāsit i rē iudicatā De sntia ante in bñficialibus an trā seat in rē iudicatā vide oio d. an. i. c. ꝓstituti ō, refert. ꝛ ē text. i. c. cū dilecti i fi. de elect. ꝛ gl. in. c. i. ō ꝫ ces. prebē. ꝛ ad predicta vide oio do. an in. c. fi. de iureiu. in. iij. col. ꝛ in. c. ij cām de, pba. in. xix. col. v. rj. casus.

c.iurauit de,pba. Idē dicit Host. ꝙ quālibꝫ ſnīaꝫ cuius obſeruātia nutrit peccatū mortale cū tali caſu nulla valet ꝓſcriptio vel ꝓſuetudo. de ꝓſue. c. vlt. ⁊ de ꝓſcrip. c. fi. Idē nōt gl. fi. c. inter monaſteriū. j. c. ⁊ idē ibi Inno. Quid de ſnijs ⁊ cēſuris. vide qđ dicaꝫ poſt Host. j. e. ꝓſanguinei. Et circa hmōi ſnias que nō trāſeunt in rē iudicatā cape aliquas limitatōes notabiles. Dīco. n. ſcias ꝙ poſt decēdiū nō pōt appellari lz p viā querele poſſet cā deferri ad ſupiorē q alſ adiri pōt per viā q̄rele hoc voluit glo. notabilis quā oēs ſequunt in. c. ad reprimēdā. de off. ord. ⁊ ideo ſi nō appellaſ ab ēpo nō pōt cā deferri ad archiēpm. ỏ off. ord. c. paſtoralis. ſcđo nō pōt in talibus cauſis appellari tertio ſicut nec in alijs cauſis vt eſt gl. nōbilis in. c. fraternitatis de frigi. in v̄bo fornicatio i fi. tertio ꝙ lz tales ſnīe nō trāſeāt in rē iudicatā quo minꝰ poſſent docto de errore retractari tñ pro eis preſumit tā pro iuſticia q̄ꝫ pro ꝓceſſu donec finiū, pbet qđ intelli ge poſt lapſuꝫ decē diex. de quo per Inno. in. c. bone. de elec. notat hic Host. ⁊ ſatis ꝓbaſ hoc in tex. vt ſ. dixi. quinīmo in tantū ꝓſumit vt dicat ſingula. Inno. j. e. tenor. ꝙ lz ſnīa in cā mr̄imoniali nō trāſit i rē iudicatā nō tñ ꝺꝫ pꝰ decē dies qs indifferēter admitti ad ꝓbādū finiū ſz oꝫ ꝙ alleget aliqua iuſta ⁊ verifimilis cā iniuſticie que bēat mouere iudicē ad credendū illā iniuſtā. Unde nō ꝺꝫ eē iudex facilis in audiēdo p tē ꝺ illā. Nā ſi diceremus finiū ſequeret ſm euꝫ ⁊ ea dē rōe ⁊ tertio ⁊ quarto ⁊ in infinitū eēt pars ꝓueniēs admittēda ꝙ vī abſurdū. Ex hoc ego noto ꝙ nō poteſt dari certa regula quotiēs debeat pars admitti ꝺ ſnīam ſed iudex eſtimabit an ⁊ qñ ex cā que corā eo allegaſ. ⁊ ſic intelligo ⁊ limito gl. in. d. c. fraternitatis.

Quarto dico ꝙ ſnīa trāſit in rē iudicatā poſt decē diū quo ad inſtantiā cāe. eſt. n. opus nouo iudicio niſi quis audiaſ per viā reſtōnis in integꝝ aduerſus ſententiā ex iuſta cā. ſic intelligiſ. c. ex lr̄is. de in integrū reſt. ⁊ vide qđ dixi in. c. ex parte de reſt. ſpo. Quinto ꝙ ſicut ſnīa nō trāſit in rē iudicatā quo ad ſubſtāti aꝫ vinculi ita nec quo ad ſeparatōeꝫ tori quo minus poſſit is ad cuius petitōeꝫ fuit ſeparatū matrimoniū quo ad torū ꝓiugē ſibi recōciliare. de quo dic vt le. ⁊ nō. in auc. ſed hodie. C. de adul. per glo. in. c. gaudemus. de ꝓuer. ꝓiu. per Jo. an. in. c. ex lr̄is. de diuor.

Sꝫ valde dubito nunqd is ꝺ quē ſnīa lata fuit debeat audiri volens ꝓbare iniuſticiā ſnīe. Jo. an. i. d. c. ex lr̄is. ſentit ꝙ ſic qz nō trāſit talis ſnīa in reꝫ iudicatā. ⁊ facit ille tex. ſm vnū intellectū. ſequit do. ant. hic. Sed hoc dictū nullibi, pbaſ. nā auc. ſed hodie p alle. loquit in marito ad cuius fauorē ſnīa diuortij, pter adulteriū mulieris lata fuit vt poſſit eā donec ſit ꝓfeſſa ſibi recōciliare. vnde illud nō fit qz ſnīa nō trāſit in reꝫ iudicatā ſed qz pōt maritus parcere vxori ⁊ eaꝫ ſibi reconciliare. vt in. c. quēadmodū. de iureiur. Ad. c. ex lr̄is reſpondet ꝙ nō ſtabaſ ꝓfeſſioni mulieris qz calore iracūdie eam fecerat vt ibi notat glo. ió audiebaſ volēs ꝓuenire ſed ego loquor quo ad illam ꝺ quā ſnīa diuortij lata fuit. Nā ex quo non appellauit non apparet ratio quare poſt decē dies debeat audiri cū ex ſnīe obſeruatōe nullū peccatū nutriaſ. naꝫ pñt eſſe ꝓuges ſine peccato cōi conſenſu ſeparati. xxxiij. q. v. qđ deo pari. ⁊ pro ſnīa pſumendū eſt ex quo non fuit appellatū. vnde nō ſubeſt cā recedēdi a reg. iuris. Fateor tñ ꝙ iudex ex officio ſuo, pbato errore ſnīe ſeu deceptōe eccleſie poterit matrimoniū reintegrare ne, ꝓpter diuiſionē cōiugū poſſit ſequi adulterium ſaltē qñ ꝓuges ſunt talis eratis vt merito poſſit dubitari de incōtinentia. ad hoc allego in ar. opt. tex. cū ibi nō. in. c. i. de ꝓuer. ꝓiuga. Nec ob. predictis ſi opponaſ de. c. tua. de iureiu. vbi ꝓꝫ ꝙ ēt cū iuramento nō pñt temere ꝓuges ſe ſeparare cētā quo ad mutua ſeruitia. qz dico illud, ꝓcedere qñ temere ſe abiurarunt ſed nos loquimur qñ fuit lata ſnīa diuortij, ꝓ qua eſt preſumendū. vnde poterit dicere reliquus in cuius fauorē ſententia lata fuit nō ꝺꝫ audiri qz ſententia trāſiuit in reꝫ iudicatā. Simile qđ nō. Inno. in. c. qñ ꝑ. de proba. ⁊ hoc nō.

c **Tam cauſa.** Caſus. Retractaſ ſnīa ꝓtextu inique ꝓſuetudinis lata ꝺ eccleſiā. Prima parſ ponit factū. ſcđa diffinit. ſcđa ibi nos aūt.

Caſus lr̄alis. Archipreſbyter cuiuſdā plebis vēdidit q̄ꝺā domū ſine ꝓſenſu capituli. g. ⁊ a laicis: qui occaſione bꝰ vēditiōis corā legato apoſtolice ſedis petiuerūt domū illā ſibi adiudicari: qđā canonicus illius plebis. t. noīe cōparuit pro capitulo ad defenſionē domus: dū cā illa tractareſ ille. t. appellauit ad ſe. ap. legatus ſtatuit terminū appellanti ad iter arripiē dū ad ap. ſe. ſed qz ille intra terminū ſibi prefixū iter nō arripuit predictus legatus tulit ſnīam ꝑ. d. t. adiudicans domū illā laicis predictis ſm ꝓſuetudinē veronenſ ciuitatis: a qua ſnīa fuit appellatū: ⁊ appellationis cā cōmiſſa fuit ēpo brixienſi: qui legati errorez ſecutus ꝺ formā canonū legati ſnīam ꝓfirmauit: ⁊ iterū fuit appellatū papa diligēter examinato negocio: lz vſus vel ꝓſuetudo nō minime ſit auctoritatis: nunq̄ꝫ tñ legi aut veritati preiudicat: ⁊ ideo predictā ſententiā caſſauit plebē predictā abſoluēs ab impetitiōe dictoꝝ laicoꝝ. ⁊ domū illā eidē eccleſie adiudicans.

Ber. Nō prio ⁊ tene mēti ꝙ arripiēs iter, p appellatōe, pmouēda dī appellatoez, pſequi. per arreptionē ergo itineris ſatiſfit termino ad appellatōeꝫ, p ſequēdā prefixo. de quo vide qđ nō. j. de appel. ex iſinuatione. Itē fit, pſecutio appellatōis per impetrationis actū. vt in. c. ex parte. ⁊. c. dilect⁹. ij. de reſcri.

Nō ſcđo ar. bo. ꝙ p prefixionē termini ad appellationē, pſequēdā nō vī iudex qui terminū pfixit appellationi detuliſſe. qđ colligiſ ex eo qz ſi appellatiōi detuliſſet nō potuiſſet amplius cām reaſſumere. ar. c. cū appellatōibus de appel. li. vj. de boc tñ dubitauit glo. in. d. c. cū appel. ⁊ vī ꝓcludere ꝙ appellatore nō, pſequēte poſſit cām reaſſumere. de quo viđ latius per do. de ro. deciſ. cccx. ⁊ qđ no. in. c. oblate. ⁊ c. ſepe. j. ti. pr. Primū tñ dictū eſt vex qz prefigendo terminū nō dī appellatōi deferri. vt ꝓbari vī i. c. oblate. e. ti. ⁊ tz glo. in. c. cū app. qđ tene mēti. Nota tertio ar. a prio ſenſu ꝙ ſtatutū ſeu ꝓſuetudo laicorū aſtringit eccleſias ſi nō eſt irrationabilis[a]. Et hūc tex. adducit bar. pro ſua opi. in. l. cunctos populos. C. de ſūma tri. quaſi ſentiat ꝙ ſi ꝓſuetudo iſta fuiſſet rōnabilis valuiſſet ſnīa ſm eū lata ēt ꝺ eccleſiā. Sed certe per iſtū tex. nō pōt fieri aliqđ bonū fundamentū ex duplici capite. Primo qz papa ſimpliciter conſuetudinē hic reprobauit. ſcđo qz hec erat totius ciuitatis ꝓſuetudo. vt ꝓꝫ in tex. ⁊ ſic oīum ciuū quoꝝ appellatōe includunt clerici inde oriūdi vel ibi beneficiati ⁊ oīa collegia ciuitatis vt plene no. ꝙ Bart. in l. i. ff. ad muni. bene facit tex. in. c. iij. de tē. or. li. vj. ⁊ ſ. de ſo. cōp. dilecti. ⁊ vide qđ dixi in. c. poſtulaſti. e. ti. erat ergo ꝓſuetudo mixta. ſ. clericoꝝ ⁊ laicoꝝ. Simile dixi in. c. iij. de eo q mit. in poſ. Et ex hoc itellectu ⁊ illius. c. tertij tene mēti ꝙ ꝓſuetudo cōis clericorū ⁊ laicoꝝ valet ēt quo ad eccleſias dūmō ſit alſ rōnabilis. ⁊ hec ſolutio melior q̄ꝫ precedēs qz papa vī reprobare eā ex defectu rōnabilitatis ⁊ nō ptātis vt colligiſ ibi veritati ⁊c. Anteq̄ꝫ more ſoluto veniaꝫ ad glo. formabo aliquas oppoſitōes ad declarationē lr̄e que videt aliqualiter obſcura. Et prio ponit ꝺ tex. de ꝓrierate. nā prio hec domus fuit adiudicata iſtis laicis. Ex quo iferī ꝙ ipſi erāt in bac cauſa actores. deinde in fi. in appellatiōis cā papa adiu

a Adde tñ q̄ i dubio ſtatuta ⁊ cōſuetudines ꝓſumūt rōnabilia ꝺ do. an. ħ. Sed vide oīno glo. i v. rōnabilia ⁊ q̄ ibi nō. in. c. i. ỏ cēſi. i vi. ⁊ idē dicit do. an. i. c. nā cōcupiſcētiā i pn. iij. col. de cōſti. ⁊ vide arch. i ſ. iuxta ſā criōes qui alī incipit ñ igit. xvi. q. i. vbi dicit q̄ ſtat ābitrio iudicis an ſit rōnabilis, cā ꝓponendi aliqđ onꝰ eccleſie. Et ſi de hoc ſit cōtētio inter epoſ ⁊ inferiores eccliās dicit q̄ arbiter de hoc cognoſcat p. c. ſi cleri cus. xi. q. i. qz ibi nō c alī iudex cōpetens cuiꝰ arbitrio debeat ſtari ⁊ vide gl. cū co concor dāte in. c. cuꝫ aplus de cenſi. ⁊ q̄ ſtet arbitrio iudicis q̄ dicat rōnabilis conſuetudo ꝺ ſede. cōſi. xvij. icip. qđ talis ē. vltra med. ⁊ ita dicit tenet hoſt. i ſumma de cōſue. ſ. i. cuius dictuꝫ vī approbare arch. i. c. i. de cōſti. in. vi. ſz tu de iſto articlo vide cleganti. ⁊ diffuſiſſime per d. inēū do.

frā. de are. i. c. ij. de p ba. ⁊ q̄ stet arbitrio iudicis q̄ di cat rōabil ꝑsuetudo ⁊ arch. i. § leges. fiij. di. put ibi refert ⁊ sequit do. q dic̄ p hoc ēt nōr hosti. i sūma de ꝑsue. §. i. ⁊ archi. i c. frustra. viij. di. ⁊ vi de do. i. d. c. frustra. p pe fin. Et q̄ idubio ꝑsuetudo presumat rōnabilis ⁊ io. an. in c. fi. i. ij. colū. vel. iij. de ꝑsue.

dicauit illaꝫ eccleſie. ⁊ ſic innuit̄ q̄ illa eccleſia erat actrix q⁊ adiudicatio fit actori non aūt reo poſſeſſori q⁊ nō dat̄ poſſeſſori rei vēdicatio. §. de iud. examinata. ⁊ inſti. de acti. §. i. Sō. duplex eſt intellectus hui⁹. c. ℙrimus q̄ iſti laici erant rei ⁊ eccleſia actrix vendicans illā domū iniuſte venditā illis laicis. ℍunc itellectū ſentit pr̄io do. ant. in primo ſuo notabili in quo colligit ex tex. q̄ ad reſciſſionē ꝯctus ſuper re eccleſiaſtica ſp̄reta ſolēnitate canonica pōt cleric⁹ agere contra laicū in iudicio eccleſiaſtico lꝫ hoc dictū ſit vex in ſe ⁊ originaliter fuerit Inno. in. c. cū ſit generale. §. ō ſo. cōp. vbi dixi. tñ nō colligit̄ ex hac lr̄a ſed potius i nuit̄ oppoſitū q⁊ vt p ꝫ ea domus fuit adiudicata laicis in prima ſnīa ergo laici erant actores. alꝫ principaliter nō potuiſſet eis dom⁹ adiudicari. ℙreterea papa in ſnīa ſua primo abſoluit eccleſiā ſeu capitulū eccleſie ab ipetitōe illoꝝ ergo illi erāt actores. ꝑ hoc vide tex. iūcta glo. in verbo iponētes. de cā poſ. ⁊ ꝑ prie. ⁊. c. cū oliꝫ. Legit̄ ⁊ 2° mō q̄ iſti laici erāt actores ⁊ tūc ad ꝯtū rñdet̄ dupl̄r ſm ℍoſt. pr̄io q̄ eccleſia ꝓuenta vltro ſe obtulit petēs domū illā ſibi adiudicari. ⁊ ꝑbauit dñiuꝫ q⁊ forte laici dicebāt illam; domū ad ſe ptinere. ⁊ tūc rñdeo formaliter ad ꝯtum q̄ lꝫ poſſeſſor a nemine moleſtatus petere nequeat reꝫ ſibi adiudicari. tñ ſi conuenit̄ ab alio qui dicit ſe dñm pōt reflectēdo dicere ſe dñm ⁊ aſſumere vltro onus ꝑbandi ⁊ petere ſe declarari dñm ⁊ ꝑ ꝓñs reꝫ ſibi adiudicari vt notat Inno. in. c. ex ꝓqueſtōe de reſti. ſpo. vñ tex. iuncta glo. in. l. circa. ff. de ꝑba. ⁊ dicit ibi glo. multū notabiliter q̄ lꝫ iſte reus nō ꝑbet dñium nō per hoc dꝫ pdere cām niſi aduerſari⁹ ꝑbet de iure ſuo ſed actore nō ꝑbāte reus abſoluet̄. nō aūt alr pro eo ꝓnunciabit̄. Sec⁹ aūt ſi ꝑbat ſe dñm q⁊ tunc non ſolū abſoluit̄ ab ipetitōe actoris ſed ēt declarat̄ dñs vt hic. ⁊ ſic intelligo būc tex. Quid aūt ſi reus nō petijt ſe declarari dñm an ſit pro eo ꝓnunciandū. vide per Inno. in. d. c. ex ꝓqueſtione. ⁊ qō ibi dixi. ſe cūdo legit ℍoſt. q̄ legat⁹ executus fuerat ſnīaꝫ qua re eccl̄ia petijt reuocari attētata ⁊ domū ſibi adiudicari. ⁊ vter q⁊ intellectus bonus ſed prim⁹ preſtātior

Scō ꝯ hoc ⁊ ꝯ tex. oppo. vñ. n. q̄ papa excelſerit hic finē iudicis appellatōis in eo q̄ reuocauit ſententiā iudicis a quo ⁊ clericos abſoluit ab ipetitione actoris ac eis adiudicauit domū. Offm̄. n. iudicis ad quē eſt ꝓnunciare bene vel male appellatū. ⁊ hoc dꝫ ſufficere in omni cā. vt dicit tex. in. l. eos. C. de vſuris ⁊. ij. q. vj. in fi. Sol. dicit do. an. q̄ ſi intelligat̄ q̄ eccleſia egit nō ſufficiebat infirmare ſnīam ſed oportebat q̄ adiudicaret̄ res petita. ⁊ hec eſt practica ſnīandi pro actore qñ obtinuit in primo iudicio ꝯ ſe ſnīam ⁊ poſtea obtinet in cā appellatōis. non. n. dꝫ eſſe ſm euꝫ ſimplex ꝓfirmatoria vel infirmatoria ſed dꝫ eſſe adiudicatoria petiti quaſi ſentiat q̄ infirmādo ſnīam non eſt actori ſatisfactū qui petebat reꝫ ſibi adiudicari. ⁊ iudex ad quem ſuccedit loco iudicis a quo. ergo dꝫ facere qō erat facturus iudex a quo. Si autē erat eccleſia ꝓuenta tunc tenet̄ quod. §. dixi ſm ℍoſtiē. aduerte pro primo dicto nihil adducit. Sed ego allego primo tex. qui vñ hoc ꝑbare in. l. cū apud. ff. iudicatū ſolui. Et ad hoc Bar. diligēter pōderauit ibi illū tex. dicēs p text. illū ꝑbari q̄ reo abſoluto ſi actor appellauit ⁊ ſouet iuſtā cām iudex appellatōis dꝫ reuꝫ pdēnare. nec dꝫ ſimpliciter ꝑnūciare bene appellatū ⁊ male iudicatū ſm formā. d. l. eos. Et idē dixit notari in. l. offidius. ff. de leg. iij. ⁊ in. l. chirograph⁹. §. i. de admi. tu. qō dixit menti tenēdū. Sꝫ allego gl. que aperte ſentit ꝯtuꝫ in. l. preſes. C. de ſen. dicēs q̄ iudex appellatōis infirmādo ſnīam qua reus fuerat abſolutus vñ tacite illū pdēnare ita q̄ nō eſt op⁹ alia pdemnatōe ⁊ illā glo. ſequit̄ Cal. in. c. ſignificauerūt de excep. ⁊ latius idē tenuit in. c. rainaldus. de teſta. dicēs q̄ illa verba ꝓfirmo vel infirmo ſnīam egpollent pdēnatōi vel abſolutōi ⁊ hoc ſufficit. ar. in. c. in biſ. de verb. ſig. Et per hoc ceſſat ſm eū quorūdā diſtinctio qui dicebāt q̄ ſi pria ſnīa fuit pdēnatoria ſufficit illā ꝓnunciari iuſtā vel iniuſtā. ſi abſolutoria ſufficit illā ꝓfirmari. Sꝫ ſi ifirmat tūc oꝫ q̄ adijciat verbū pdēnationis alꝫ nō teneret ſnīa q⁊ nō eſſet abſolutoria vel pdēnatoria. per. d. l. preſes. ⁊. ij. q. vj. §. diffinitiua. hoc. n. nō ꝓcedit ſm eū per predicta q⁊ hoc vltimo caſu infirmādo ſnīam abſolutoriā vñ pdēnare quē prius iudex abſoluerat. Idē reperio alibi ſenſiſſe ⁊ apte tenuiſſe bar. in. l. eos prealle. vbi poſt gl. primo recitat illā diſtictōeꝫ quorūdā quā recitauit Cal. poſtea ꝯcludit cōiter teneri per doct. q̄ ēt ſi nihil addat̄ hoc vltimo caſu in ſnīa valet nihilomin⁹ q⁊ ſuffic̄ q̄ in ea ſit verbū pdēno vel abſoluo vel equipollēs. vt. l. i. ff. de re iudi. ⁊. l. in ſūma. e. ti. ⁊ eoipſo q̄ ſnīaꝫ abſolutoriā ꝓnunciauit iniuſtā idē eſt ac ſi ꝓnunciaſſet reuꝫ pdemnāduꝫ ⁊ euꝫ pdēnaret. declarat. n. ipꝫ debitorē eſſe. allegat. l. ſi pretor. in prin. ff. de iudi. cū ſi. ⁊. d. l. eos. vbi dō q̄ in omni ſnīa ſufficit iudicē appellationis dicere ⁊ ꝓnunciare primā ſnīam iuſtā vl iniuſtā. Subdit tñ ibi bar. q̄ iudex appellatiōis poterit addere in ſnīa ⁊ iō pdēno vel abſoluo. ⁊ ad hoc allegat tex. in. l. cū apud. ⁊. l. creditor. §. i. ff. de ſol. ⁊ hoc ſentit gl. in. d. l. eos. dū dicit ꝑſultius tñ faciet ⁊c. ⁊ ſic pōdera q̄ bar. dat aliū intellectū ad. d. l. cū apō vbi poſuit dictū ꝯtuꝫ vt intelligat̄ q̄ iudex poſſit ad cautelā pdemnare nō autē q̄ ſit neceſſe. ⁊ ſic pōt itelligi iſte tex. ⁊. c. rainaldus prealle. Nā ſi petij domū mihi adiudicari ⁊ te pdēnari ⁊ cōpelli ad relaxandū ⁊ iudex te abſoluit ſi iudex appellatōis retractat ⁊ infirmat illā ſnīaꝫ ſaris vñ tacite adiudicare mihi domū ⁊ te pdemnare ad relaxāduꝫ. qō eſt valde notandū. Sed cautius eſt addere verbū pdemnatōis vt euitētur predicte opiniones cū vt vides cōis opinio eſt q̄ inducit̄ tacita pdēnatio. qō eſt ꝯ opinionē do. an. Sꝫ ipſe vt dixi ſimpliciter trāſiuit nihil allegādo pro vel ꝯ. Et plꝫ mihi ſatis illa cōis opinio. per. d. l. eos. ⁊. ij q. vj. in fi. Do tñ vnā limitatōem ſine qua illa cōmunis opinio videt̄ falſa vt ꝓcedat qñ ex ꝓfirmatōe vel infirmatione ſnīe ſimpliciter facta reſultat ſaltē tacite omne id qō debebat facere primus iudex. vbi autē boc nō reſultaret tunc tenet̄ iudex primā ſnīam reformare. Exemplū primi. pone q⁊ actor petebat domū ſibi adiudicari. reus vero nihil petebat ſed ſimpliciter cōtradicebat petitis per actorē ſi iudex adiudicauit domū actori. ⁊ ab hac ſnīa fuit bene appellatū. ſatis. n. eſt iudici appellatōis ꝓnunciare bene appellatum q⁊ tacite abſoluit reū. Vel pone exemplū econtra qñ actor petebat reꝫ ſibi adiudicari ⁊ iudex male abſoluit reum. ſatis. n. eſt iudicē appellationis reuocare ſnīam q⁊ ſatis tacite illuꝫ pdemnat. ⁊ bis ſimilibus caſibus ꝓcedit illa cōis opi. doc. q⁊ ſufficiēter eſt parti ſatisfactū. ſecus eſt aūt qñ nō eſſet ex toto ſatisfactū parti. Exēplū actor petijt rē ſibi adiudicari reus ꝯdicebat ⁊ petijt ſe declarari dñm ⁊ rē ſibi adiudicari ſi iudex iniuſte adiudicauit rē actori cū deberet pronunciare pro reo q⁊ ipſe ꝑbauerat ſe dñm ⁊ nō actor nō ſufficit iudicē appellatōis ꝓnunciare bene appellatuꝫ ſeu retractare illā ſnīam. q⁊ lꝫ ex hac generali ꝓnunciatione videret̄ reū abſoluere nō tñ declarat ipꝫ eſſe dñm prout petebat. nā illa ſnīa infirmatoria pōt bñ bre effectū ſuuꝫ. ſ. abſolutoriū. ⁊ pōt eē abſolutio abſq⁊ eo q̄ res adiudicet̄ reo q⁊ nō ꝓbat boc eſſe q̄ ob hoc contingit abeſſe. vt. l. neq⁊ natales. C. de pro ba. ⁊. c. ij. de trāſla. prela. ergo debet ſupplere adiudicare. vtputa reuocamus talē ſnīam ⁊ ipſam reo ad iudicamus q⁊ ꝑbauit ſe dñm. Et iſte iudicio meo eſt

ꝑprius casus huius.c.in fi. Idē dico qñ prima sñia nō est ex toto iusta sed idiget aliq̄ reformatiōe vtputa adiudicauit iudex actori rē in totū vbi debebat adiudicare pro pte.vel cōdēnauit reū in mille vbi debebat cōdēnare in cētū.certe nō esset ꝑfactū si iudex appellatiōis simplr retractaret sñiam vel ꝓnūciaret bene fuisse appellatū qz ex hoc retractaret totā p̄mā sñiam qō nō est fiendū cū debeat facere illud qō primus iudex debebat facere tāq̄ i illius locū surrogatus.sed dz illā reformare distiguēdo ꝛ pro pte adiudicādo sicut primꝰ debuisset facere.de hoc ē tex. rotūdus i.c.raimutius.ꝛ.c.rainaldus.de testa.ꝛ tenēt do.de ro.vt dixi i.c.ioānes.de fi.istru.ꝛ tz idē bar.i l.fi exꝑsium. ff.de app.l.in vlti.col.vbi dicit q cā appellatiōis devoluit totā cāz ad supozē vt possit sñiaz reformare ēt ex noua cā.vt.l.q hāc.C.de tēp.ap.cū fi.ꝛ idē qō plus est dicit i cā nullitatis vt devoluat totam cām ad supiozē vt possit totā cāz primā reformare.qō dicit multū esse notādū.ꝛ idē vr sentire Inno. in.c.cū cōtingat de of.dele.ex his dico minus bñ dixisse Bar.i.d.l.eos vbi dixit ꝑ illū tex.i vbo cū sup oi cā ꝛc.q quecūq̄z sñia precesserit sufficit iudicē appellatiōis,pnūciāt primā sñiaz iustā vel iniustā.hoc n.nō est verū indistincte.vt pz ex ꝑdictis.ꝛ ad illum tex.rñdeo q dz itelligi quo ad effectū.dz.n. ꝓnunciare iustā vel iniustā,put opus fuerit distiguēdo.s. iniusticiā ꝛ iusticiā,put opus fuerit vt,ꝓbat i.d.c.rainaldus.ꝛ hoc ꝑ rōnes ꝑdictas.ꝛ facit.d.l.ꝑ hāc.ꝛ h diligēter nōbis. Venio ad glo.ꝛ oppono ꝛ tex.videt.n.q ēt ex alio capite sñia priozis iudicis fuit nulla qz fine citatiōe,pcessit ad sñiam ꝛ.c.cōsuluit.de offi.dele.ꝛ.l.de vnoquozq.ff.de re iudi. So.dicit primo glo.q ex quo termin⁹ fuit appellatiōi ꝓrogatus.ꝛ iste itermīo appellationē nō ꝓsecutus.ꝓinde est ac si fuisset citatus pemptorie.vt in.c.sepe.de appel. do. An.dicit ꝛ bene q glo.male allegat illud.c. sepe.qz logtur quo ad,pcessum fiendū ꝑ iudicē appellatiōis ꝛ dic vt ibi. Sed nos logmur de ,pcessu facto pꝰ lapsū termini ꝑ iudicē a quo. dictū tñ glo. plz sibi nō ꝑ illū tex.sed ꝑ.c.cum q de do.ꝛ cōtu. li.vi. Aduerte diligēter qz ꝑ hoc multū extēderet ille tex.nam illud c.loquit qñ qs appellauit a iudicis iterlocutoria sñia q̄ nō obstāte iudex reputans illam frīuolam vult ,pcedere ad ulteriora.ꝛ dr ibi q pōt fine alia citatione qz appellādo vr ille,ꝓstari q nō vult amplius cora illo cōparere.sed nos hic loqmur qñ iudex a quo ꝓfixit terminū appellāti ꝛ supsedit negocio vsqz ad finem termini. An nūc dubito an iudex post terminū possit,pcedere fine noua citatiōe cuz sumus extra casum illius.c.cum q.ꝛ loquor eo casu quo si nō appellasset fuisset opus citatiōe. Item ē ꝛ aliud dubiuz an iudex q prefixit terminū ad appellationē,psequēdaz nec aliter appellatiōi detulit possit pēdente termino ,pcedere ꝛ appellantē.ꝛ sic sit locus pendēte termio dicto.c.cum q.ꝛ si tenemus q sic q̄si prefigēdo terminū nō detulerit appellatiōi vt predixi tunc poterit forzius fine citatiōe procedere post terminū cum sit nūc deserta appellatio.ī.ti.prozi.psonas.ego credo q petēte termio nō posset procedere.ar.c.cuz sit.ī. ti.prozi.vbi dr q extūc sequit cū nō prosequit i termino cogit stare iudicio iudicis a quo ergo nō prꝰ. Item ꝑfixio termini bz vim cuiusdā dilatiōis sed pē dente dilatione iudicis ad vnū actū nō dz iudex procedere ad aliū actum maxie fine citatiōe qz interz iudicis officiū congescit.vt in.l.fiue pars.C.de appel. ꝛ.c.significante.de appell.facit qō nō.in cle. sepe de vb.sig.in vbo post datōem que est nōbilis. An autē lapso termino ꝛ sic deserta appellatione possit procedere fine noua citatiōe.credo q sic quasi nō cōparē do post terminū videat confirmare id qō tacite fuerit protestatus appellando.s.q vlterius nō intendit cōparere coram eo.ꝛ ꝑ hoc vide Inno.in.c.ex rōne ō appel.vbi fingit dicit q si appellatio ē deserta propter nō prosequi in termio potest iudex a quo procedere ad executionē sñie fine noua citatione. Preterea iudex a quo potuisset illico procedere si nō prefixisz terminū.d.c.cum q.sublato ergo termino ꝛ sic dilatione data appellāti remanet iudex in priozi statu ar.c.cū cessante.ī.ti.prozi.ꝛ ex his pōt sustineri dictū glo.ꝛ nō eam iuncto tex.ꝛ babes ex predictis duas singulares limitatiōes ad dictuz.c.cum qui. Dices tu quare ergo fuit retractata ḥ sñia ex quo iudex rite processit. Dic q processit rite sed non recte qz fundauit se sup iniqua ꝛ irrationabili cōsuetudine vt satis colligit ex sñia pape. Qualis aūt erat ḥ consuetudo colligit ex glo.sequēti. vbi dr q forte habebat vt valeret venditio facta a solo prelato lz non probaret preciū versum in vtilitatem ecclesie que nō valuit qz iuri ꝛria ꝛ mala in preiudiciū ecclesie. Nota bene banc glo.ex qua collige q consuetudo nō pōt diminuere solēnitatē inductam in alienationibus rerū ecclesiasticaꝝ.ꝛ idē sentit hic Jo.an.dicens eā nō valere qz grauamē ecclesijs inducit.ō.de consue.c.i.ꝛ vi de latius per Jo.an.in.c.nulli.de re.eccle.non alie. vbi dicit q solēnitas[a] .c. sine exceptione.xij.q.ij. nō potest per consuetudinē tolli.facit qō nō.in.c.i.ō de. eccle.non alie.li.vi.ꝛ dico tex.esse ḥ iuncta glo.lz solēnitas auctentice hoc ius porrectū.C.de sa. san.ec. sic idem dicit q solēnitates ad illud.c.sine exceptione.potest consuetudo addere.qō nō.diminuere aūt non.facit qō nō.in.c.qō sup his.de consan.ꝛ affi.et fm predicta potest intelligi.qō nō.glo.in. d.auc.ḥ ius porrectū.vbi dicit valere consuetudinē vt nō seruetur solēnitas illius auctentice.ꝛ idem tenet in.l.de quibus.ff.de legibus.Sed Bar.in.d.auc.dicit q si ecclesia acceptasset pro se solēnitates illius auctentice que est canonizata.x.q.ij.hoc ius porrectū.non valeret consuetudo in ꝓiudicium qz esset ꝓ libertatem ecclesiasticam cum hoc sit cōcessum ecclesie ꝛ priuilegium vt non possit fieri aliēatio sine illa solēnitate.ꝛ cōsuetudo ꝓ libertatē ecclesie nō valet.vt in auc. casa. C.de sacrosan.eccle.ꝛ de sen.excō.nouerit.ꝛ.c.gravem.sed ecclesia non acceptauit illud priuilegiū sed induxit aliā solēnitatem.de qua in.d.c. sine exceptione.ꝛ ideo nō ē necessaria illius auc. solēnitas. allegat notata in.d.c.i.ꝛ dicit q ibi hoc tenet Inno.ꝛ gl.Et nota diligēter dicta Bar.ꝛ rōnem.Ex qua infert q solēnitates iuridice introducte ab habēte ,prātem in alienatiōe,rex ecclesiasticaꝝ nō ꝓnt cōsuetudine tolli. Item q nō est necessaria ꝓsuetudo ad tollendā solēnitatē illius auc. sed satis est q ecclesia non acceptauit pro se.posset ergo.induci ꝓsuetudo vt illa solēnitas seruaret.ꝛ sic limito illud dictum Jo.an.in.d.c. nulli. Vel dic extra gl.ad principale quesitū fm bost. ꝛ Jo.an.q forte erat cōsuetudo q ex vēditiōe facta fine traditione trāsiret dñiuz ꝛ nota hoc dictū.vt erat consuetudo vt infra annū ꝛ diem teneat ecclesia vendere possessionē sibi relictā ꝓ id qō legitur in.c.fi.de re.ec.non alie.ꝛ vide tu bonū tex.in.c.i.de imu. eccle.li.vi.in fi. Vel pone exemplū fm eos in.c. que in ecclesiaꝝ.de cōsti. Ad vnū tñ aduerte i eo q ista gl. seu sit q valet venditio a solo prelato facta si preciuum ꝓbatur versuz in vtilitatem ecclesie.saltem si hoc bz ꝓsuetudo.qō ego non puto vex.primo qz non sufficit rem alienare in casu licito nisi etiam seruet solēnitas a iure introducta.vt aperte ꝓbatur in. c.sine exceptione.ꝛ in.d.c.i.de re.ecc.non alie.li.vi. Nec cōsuetudo pōt detrahere solēnitati.vt dixi.ō.ꝛ etiā audeo dicere q emptor hoc casu ñ pōt etiā repetere ꝓciuum sed illud amittit qz ꝓ ius emit ꝛ etiam tenetur

clericoruz tollet. Et ista est veritas. Et ita cōiter ꝓcludunt cano. post Jo.and.ꝛ inn.i.d.c. nulli. Fir mat inno. in.c.i.i.vij. col. de his que fiunt a ꝓla. sine ꝓ sen.ca.ꝛ limita vt ibi p euz ꝛ sic esset ꝓsulē dū ꝛ ꝓsuetudines q in multis locis aliter seruāt nihil valent de quo ēt vide late p bal.alr distinguētez in.d.auc.li ius porrectum i.vij. col.ꝛ i.c.i. in prin. in fi.i. col.q feu.da pol p fede. de senis i ꝓsi. cxxxvij.di cit ēt bal.i rubric.C. q sit long. cōsue. cir. fi. q posito q tales solennitates posset p cōsuetudinē dimi nui regret in tali cōsuetudine spaciuz xxx.ann.ꝛ nō sufficeret cōsuetudo lōga x.an.puto q debuerit dicef ō cōsuetudine.xl.ann. trigita ñ. Et sic prescripta qz de iure ca nō.regrit q cōsuetudo sit inducta.xl.annis maxime super alie.rerum eccle.

a Solēnitates inductas in alienationib⁹ rerum ec.p auc. hoc ius porrectum. consuetudo potest tollere ꝛ diminuere. Sz solēnitates inductas per.c.fine exceptōne.xij. q.ij.non pōt ꝓsuetudo ēt

restituere fructus pceptos. vt ꝓbatur in. l. iubemus nulli. C. de sacrosan. eccle. ⁊ ex ꝫctu ꝫ ius nunqꝫ qs lucraꝫ fructus. vt. l. i. ⁊ qđ ibi nōt Bar. C. de re. dec. fine decre. nō alie. li. x. Fateor tñ q ecclesia possꝫ talem ꝫctum alienatiōis approbare si cederet in sano rem suū aliquo respectu p tex. singularē. in. c. si qua de rebus. xij. q. ij. vide glo. in. c. i. ne sede vacante. ⁊ hec sufficiant.

Inter ceteras. Pōt intelligi vario modo ⁊ p consequēs vario modo sūmari. đ. An. sūmat sic. Snia cōtinens in se manifestam iniqtatē retractaꝫ non obstante q cā fuerit appellatione remota cōmissa. hec sūmatio est vera in se fm vnū modū itelligēdi. Sed fm aliū itellectū nōbilioꝛē sūmo sic. Nulla est snia cōtinēs manifestā iniqtatē. Vel aliter itelligēdo q ponat duos casus. Sententia iniqua retractaꝫ p supioꝛē lz cā fuerit appellatione remota cōmissa. Si aūt cōtinet manifestā iniqtatem est nulla. Casus lr̄alis. Aliqua cā cōmissa ē appellatiōe remota. iudex tulit snīam iniquam ꝫ ius scriptū: vel expresso erroꝛe in snīa. tal snīa nō tz cum iniqtatē cōtineat manifestā. Ber. Nōbilia poterunt colligi declarato intellectu. c. ideo venio ad declarationē. Et op. ꝫ tex. primo de ꝫrietate ⁊ repugnātia lr̄e in eo q primo dicit snīam iniquā euacuādā ⁊ sic p̄supponit validitatē. qz qđ nullū est euacuari nō pōt. de despō. ipu. ad dissoluēdū. ff. de v̄bo. ob. l. de cez. ⁊. xxxij. q. ii. qđ v̄o nō formatū. ⁊ tñ postea inuit eam esse nullā in eo q p v̄ba pñtis tempis dicit nec ei đz stari ⁊c. facit qđ in simili nō. in. c. qsqs. de elec. Item obstat ⁊ aliud qz cū cā fuisset cōmissa appellatione remota nō posset ꝓtextu iniqtatis appellari nisi ex cā iure exp̄ssa vt in. c. pastoralis de appel. Sol. dico q tex. pōt itelligi dupliciter. Primo q ꝓtineat vnū casum. scđo q ꝓtineat duos. fm primū itellectum pōt itelligi multiplr̄. primo q hec snīa retractetur p viā appellatiōis. Nec ob. clausula appellatiōe remota qz illa nō impedit appellationem ex notorio grauamīe interpositā. vt est glo. multū nōbilis in. c. ex ꝓquestiōe de resti. spo. vbi dixi q̄ vr̄ sing. ꝓbari p istum tex. fm hūc intellectū in eo q hic pōderaꝫ manifesta iniqtas. ⁊ tz hic do. An. sicut. n. admittiꝫ appellatio ī casibus iure exp̄ssis pp notoriā ⁊ iustā cāz d. c. pastoralis. ita vbi subest notoria iniusticia eadez n. ē rō in vtrisqz. nō. n. est verisile q supioꝛ velit tolerare iniusticiā notoriā. vt ī cle. pastoralis. de re iudi. facit qđ habeꝫ. s. in ꝑmio. ⁊. iiij. dist. facte sunt. ⁊. c. erit aūt. ⁊ tūc v̄bū euacuari stat ꝓprie. Ad v̄bū autē nec ei stari đz. dic q nō đz stari si ab ea fuerit appellatum vt sentit glo. i. hic. Vel melius dico q non đz ei stari. s. virtute illius clausule appellatiōe remota quominus. s. possit appellari ⁊ retractari. Scđo pōt itelligi q retractet de facto p viam nullitatis ex eo q ꝓtinebat in se manifestā iniqtatē. ⁊ hoc dupl̄r qz aut erroꝛ iuris erat in snīa exp̄ssus quo casu īdubitanter snīa est nulla. ⁊ sic intelligit glo. ij. vt pz in iuribus in ea allegatis. vel qz alius erroꝛ erat in snīa expressus. ⁊ hunc ēt intellectū ponit ⁊ sequiꝫ do. ant. hic dicens hoc maxime ꝓcedere qñ cā iniqua seu erroꝛ expressus ꝓtinet aliqd qđ est impossibile iuxta notata in. c. p tuas. de sen. ex. facit qđ nōt Jo. an. in cle. pastoralis. de re iudi. ⁊ hūc articulū latius. ī. reassumaz. Et tūc ad tex. dic q v̄bū euacuari đz itelligi ⁊ referri ad factū sicut de facto ꝓcessit. vt intelligit glo. i. Nō ob. remotio appellatōis qz illa clausula nō tollit remedium nullitatis vt penitus separatū. facit qđ le. ⁊ nō. in c. lz. de sen. ex. li. vj. Itē puto q possit appellari propter manifestū grauamē. vt. s. dixi. Nā ⁊ a snīa nulla appellari pōt vt plene nō. ī. ti. ꝓri. dilecto. Scđo modo principaliter pōt intelligi q ista decretalis cōtineat duos casus. Primus vt snīa iniqua lz nō contineat in se manifestā ⁊ notoriā iniquitatē possit retractari. vt. s. c. ꝓ. Nō ob. remotio appellatiōis qz lz illa clausula operet vt virtute appellatōis nō suspēdaꝫ iurisditio iudicis a quo quominus possit illā exequi appellatiōe nō obstāte. vt ī. c. pastoralis. §. preterea de offi. deleg. nō tñ tolliꝫ appellatio respectu iudicis ad quē qui ex grauamine seu iniusticia pōt appellationē recipere ⁊ snīam retractare. vt notabiliter probatur in. d. c. pastoralis de offi. dele. prealle. Unde tex. dic hic simpliciter eā euacuari oz. qđ đz intelligi mō predicto. ⁊ iste primus casus ponit vsqz ad v̄. nec đz ei ⁊c. vbi mutat casuz ⁊ ponit qñ snīa ꝓtinet manifestā iniqtatē quo calu nō đz ei stari qz est ipso iure nulla. ⁊ sic nō est opus vt aliter euacuet. Nec ob. remotio appellatōis rationibus predictis. Ex his habes hic casuz valde notabilē q snīa ꝓtinēs manifestā iniquitatē est ipso iure nulla. ⁊ cuz nil dicat q iniquitas fit cōtra ius scriptū intelligā indistincte. Sz quero numquid hoc sit vex simpliciter. Aduerte qz hec questio notabilis ⁊ sepe dubitaui ⁊ vltra alios distinguo sic. Aut snīa ꝓtinet erroꝛē sed nō expressuz. pōt tñ ex actis colligi. Aut ꝓtinet cām notorie falsam seu iniustā. aut nullā talē cām bz in se sed alīs est notoriuz q ex iniusta cā ferē. Primo casu dic q snīa est ipso iure nulla. lz erroꝛ consistat in facto ⁊ nō in iure. tex. est apertus in. l. i. §. i. ff. que sen. fine appel. rescind. vbi đ q si iudex sic ꝓnunciet qz constat ticiū debere sempronio. l. ex tali specie. ⁊. xxx. ex tali. ideo eū condemno in centū. talis snīa circa remediū appellatōis venit corrigenda. Et idē nō. glo. ⁊ bar. in. l. vna. C. ō erro. calcu. Aut erroꝛ nō fuit expressus in snīa. vtputa in terminis precedentibus ꝓdemnauit ticiū in centuz errās in calculo vbi debebat ꝓdemnare in. lxxx. ⁊ hic sunt opi. glo. in. d. l. vnica. dicit q snīa tz nec đz reuocari si nō fuit appellatum. ⁊ hoc per tex. illius. l. quē intelligit. s. qñ erroꝛ nō fuit in snīa expressus. Il lā glo. dānat Ja. de are. qz snīa semp referꝫ ad acta. vt. l. pe. C. de sen. que sine certa q̄ztate. ⁊. l. ait ꝓtoꝛ §. i. ff. de re iud. ⁊ ideo satis est q erroꝛ ex actis appareat. ⁊ inducit etiā tex. in. d. l. i. non ergo debet fm cū distingui an sit erroꝛ expressus vel nō dūmō ex actis colligaꝫ. hanc opi. videꝫ seq paulus in cle. pastoralis de re iudi. ⁊ do. de ro. deci. ccxxviij. Sed bart. in. d. l. vna dicit q pro opi. glo. vr̄ tex. in. l. preses. ff. ō re iudi. ⁊. l. ij. C. qñ prouo. non est nece. ideo distinguo sic q aut erroꝛ est expressus in snīa ⁊ tūc est ipso iure nulla. d. l. i. ⁊. d. l. ij. C. qñ prouo. non est nece. quandoqz nō est expressus erroꝛ in snīa sed apparet in actis ⁊ tunc aut snīa est lata per relationē ad illa acta in quibus est erroꝛ ⁊ vr̄ erroꝛ esse in snīa. vt in predicta l. penul. C. de sen. que sine certa q̄ztate. ⁊. l. ait ꝓtoꝛ §. i. ff. de re iudi. iuncta gl. aut est lata snīa simpliciter ⁊ tunc quedā sunt acta ad que de necessitate refertur snīa vt libellus. l. vt fundus. ff. cōi diui. Itē snīa appellationis de necessitate referꝫ ad primaz snīam qz iudex approbat vel improbat eā. vt. l. eos. C. de appel. ⁊. ij. q. vj. in fi. ⁊ hoc casu si in libello vel pria sententia est erroꝛ expressus snīa simpliciter lata vr̄ eundem erroꝛē cōtinere merito esset nulla. d. l. i. §. i. ff. q̄ sen. sine appel. rescin. Et hoc casu posset eē vera opi. Ja. de ra. fm euz. Si vero appareret erroꝛ ex alijs actis per hoc nō reddit snīa nulla. ⁊ hoc casu ꝓcedit glo. in. d. l. i. de erro. cal. ⁊. l. i. ff. que sen. fine appel. rescin. Pro bis dictis Bar. facit. c. cū bertoldus. ⁊ qđ ibi nōt Inn. ī. eo. vbi dixit per istū tex. q si iudex dixit q per. a. ⁊. b. testes probatū fuit. ideo in centū te ꝓdemno q si ex actis apparet per illos non esse ꝓbatū nō valet snīa lz aliud senserit in. c. qñ. de ꝓba.

vbi dicit q̄ pars nō dz admitti ad ꝓbandū iniusticiā que colligit̄ per relatōez ad acta obstāte exceptione rei iudicate. sed primū dictū verius ⁊ cōius. Ex his tm̄ colligit̄ mens Inno. q̄ vbi iudex non retulit se ad acta q̄ nō dz pars admitti ad ꝓbandū errorē vel iniusticiā que colligi pōt ex actis. qō facit pro opinione glo. ⁊ Bar. ꝯ alios ⁊ hec opi. mihi placz q̄ potuit index aliūde motū sui animi informare. ad hoc adduco tex. valde notabilē cū ibi notatis. j. e. cām. que fac. c. in pīncia de renū. Do tm̄ duas limitatōes. Prima est q̄ si pars pro qua lata fuit sn̄ia nō excepit de transitu in rē iudicatā sed assumpsit disputatōez de iniusticia sn̄ie ⁊ ex ꝓductōe actoꝝ pōt euidenter colligi iniusticia debz iudex retractare sn̄iaz q̄ de qua re iudex cognouit de ea ꝓnunciare dz in. c. cū sup. de cā pos. ⁊ ꝓ prie. ⁊ l. de qua re. ff. de iud. Hoc notāter voluit Inno. in. c. cū dilecta de rescrip. ⁊ d. c. cū berzoldus. tm̄ dz per acta cōstare, put. j. in. d. c. cām. dicā vbi vide. Scōa limitatio si notorie ꝓstaret de errore ꝑ ea que ipse iudex prius dixit vel facti euidētia. tūc. n. lz sn̄ia nō fit error expressius nec per relatōez ad acta nī notorietas erroris que equipollet expressioni. vt. j. dicā reddit sn̄iam nullā. ar. in. cle. pastoralis. §. pisana. iuncta gl. de re iudi. ⁊ in. c. ad ꝓbandū. j. e. ⁊ ꝑ Inn. in. c. fraternitatis. de frigi. vbi hoc expresse vī tenere i verbo simili. Venio nūc ad fm̄ mēbz q̄ sn̄ia cōtinet cām falsaz. ⁊ dico sic q̄ aut cā est notorie falsa ⁊ impossibilis ita q̄ ꝓcurrant ista duo simul ⁊ tunc non tz sn̄ia ēt si sit excōicationis. exēpluz si iudex ꝓdēnauerit vel excōicauerit eunuchū vel infantē q̄ pregnā tez reddidit monialē. ad hoc. c. romana. §. in vniuersitatē iuncta glo. de sen. ex. li. vj. ⁊ ibi hoc tz Jo. and. Archi. requirebat notoriū actus permanētis. hec restrictio nō plz ibi Jo. an. ⁊ bene q̄ satis est notoriuz existēs tēpore sn̄ie. ar. in. c. ad ꝓbandū. j. e. ⁊. c. cum sit romana. j. ti. pr. Aut cā notorie est falsa sed nō impossibilis. vtputa iudex excōicauit aliquez q̄ spoliauit ecclesiā cū incendio ⁊ notorie hec causa est falsa nō tm̄ impossibilis q̄ potuisset hoc facere ⁊ tenuit archi. in. c. venerabilibus. de sen. ex. li. vj. talē sn̄iam valere loquit̄ tm̄ in excōicatione ⁊ forte potuit moueri q̄ iura in nullitate excōicatōis loquunt̄ qm̄ in sn̄ia fuit expressius error intolerabilis ⁊ hanc opi. saltē in excōicatione sensit prima fronte glo. in. c. per tuas. eo. ti. i verbo intolerabilez errorē ꝓpe finē. vbi q̄rit quid si error ꝓsistit in facto vt q̄ iudex dicat excōico te q̄ talem spoliasti ⁊ manifeste falsū est nunquid tz sn̄ia. arguit ad vtranq̄ partē. ⁊ tandē dicit se credere q̄ i sententia excōicationis lata per errorē facti modo predicto tutius vel mitius sit tenere q̄ sn̄ia teneat ⁊ fiat absolutio saltē ad cautelā q̄ talis causa possibilis est lz sit falsa nec ꝓtinet errorē ⁊ sn̄ia excōicationis iusta vī iniusta ligat. Et nota diligēter verba glo. q̄ videntur sentire secus esse in alijs sn̄ijs qō. s. tenui. ⁊ optie facit. j. e. cū bertoldus. ⁊ dicit Jo. an. in. c. per tuas q̄ lz illa glo. soleat allegari q̄ sn̄ia tz lz sit lata ex cā notorie falsa tm̄ glo. illa hoc nō dicit aperte q̄ nō dicit ō notorie falsa sed manifeste. Hec autē sunt diuersa vt nō. in. c. vña. de coba. cle. ⁊ muli. ⁊ ex hoc vī Jo. an. nō oō probare illud dictū archi. Do. an. ibi. ⁊ hic tz sn̄iam nullā ēt si sit excōicatōis q̄ sn̄ia iniusta sustinetur ꝓpter presumptōez iusticie que cadit sup dubio. facit. j. eo. cāz. vbi aūt iniusticia est notoria hoc cessat ar. in. l. pe. ff. de iusti. ⁊ iu. ⁊. l. pars lr̄aꝝ. ff. de iud. secus dicit in cā manifesta falsa q̄ nō sufficit manifestū si nō sumit̄ pro notorio. allegat notata in. d. c. per tuas. vbi hoc sentit Jo. an. vt dixi. ⁊ hoc dictū puto verissimū. ad qō allego tex. iuncta glo. in cle. pastoralis §. pisana. de re iudi. Non ob. q̄ iura in excōicatione faciunt mentionē de expressiōe erroris intolerabilis d. c. per tuas. ⁊. c. venerabilibus. q̄ dico q̄ iura illa dicunt cā exemplificādi sup nullitate. ⁊ ea que dicuntur causa exempli dispositionē nō restringūt. vt in. c. i. ⁊ qō ibi nō. ne cle. vel mo. nā expressio erroris iducit nullitatē q̄ apparet de notoria iniusticia. Idez ergo vbi factū est re ipsa notorie iniustū. vt in casu nr̄o. ar. in. c. euidentia. de accu. ⁊. ij. q. i. de manifesta. ⁊. c. manifesta. nō refert quid ex equipollentibus fiat. de testi. lz ex quadā. Ad tertiū mēbrū qd si nulla causa sit expressa i sn̄ia tm̄ notorie ꝓstat q̄ ex iniusta cā ꝓ ferr̄. ⁊ puto q̄ sn̄ia sit nulla q̄ paria sunt aliquid iniustū exprimi vel q̄ notorie ꝓstet illud esse iniustum. vt nō. Inno. in. c. ij. de dila. ⁊ est tex. cū gl. in. cle. pastoralis. §. pisana. preal. facit q̄ sicut notorius defectus in iudice reddit sn̄iam nullā lz aliter nō exprimat̄. ar. in c. ad ꝓbandū. j. eo. ⁊ notorietas re ipsa fortificat sententiā vt nō admittat̄ appellatio. vt in. c. cū sit. j. ti. ꝓ xi. ita notorietas iniusticie re ipsa fine alia expressiōe dz reddere sn̄iam nullā. q̄ vt predixi cessat hoc casu ratio presumptōis que est pro iudice. ar. c. euidentia de accu. ⁊ notorietas facti plus operat̄ q̄z notorietas iuris. ad hoc vide glo. notabilē in cle. i. de vsuris. vel saltē equiparant̄ de coba. cle. ⁊ muli. vestra. ⁊ eo. ti. c. fi. nec iura debēt fouere notoriā iniusticiā ne inde oriant̄ iniurie vnde iura nascunt̄. j. de acc. qualiter ⁊ qñ cle. i. ⁊. C. vnde vi. l. meminerint. ⁊ sic potest intelligi tex. quē sic intellectū reputo vez ⁊ notabilē in. c. cuz ad quorundā. de excess. prela. vbi idez probat̄ respectu sententie excōicationis. Idē est vbi iniusticia post sit colligi per relationē ad acta vel per acta ad que necessario est sn̄ia referenda vt ex libello iuxta ea que. s. dixi post Bar. ⁊ innoc. in locis prealle. ⁊ tene menti istū intellectū. vt. s. q̄ est valde notabilis. An autez vbi de nullitate agit̄ debeat libellus offerri lis contestari certusq̄ ordo iudiciarius obseruādus sit. vide per do. de ro. deci. prealleg. vbi in effectu post multa vident̄ ꝓcludere q̄ sic si nullitas nō est notoria vtputa que ex actis colligit̄. alīs secus. Ad hoc qō nō. per inno. in. c. auditis. de procu. ⁊ bene facit ibi tex. ⁊ i. c. ij. de of. iudi. ⁊. c. cū inter. de ꝓsue. ⁊. c. qm̄. de fi. ꝓsby. cū si. vide qō generaliter dixi i. c. i. de lit. obli. coram quo sit de nullitate sn̄ie agendū. vide qō nō. per Di. in regula qō semel placuit. de regu. iu. li. vj. per doc. maxime per do. an. in. c. in litteris. de offi. dele. ⁊ per Bar. optime in. l. si expressim. in vltima colū. ff. de appella.

t **Enor.** Istud. c. pōt intelligi duob⁹ modis. Primo q̄ sn̄ia hic lata ꝯ mulierem tenuit q̄ ꝓtumaciter abfuit ⁊ tūc idē i effectu dicit qō. c. lator. s. e. ideo sūma vt ibi. Scōo pōt intelligi q̄ hec mulier non fuit contumax ⁊ tūc cōiter fic sūmat. Sn̄ia lata cōtra absentē nō ꝓtumacē in cā matrimoniali nō valet. eōis diuisio. ha ibi ideoq̄z. Casus lr̄alis. Inter. r. ⁊. m. mulierē questio matrimonij vertebat̄ que cōmissa fuit ep̄o theatino: iudex absente muliere dictū. r. ab impetitione ipsius absoluit: mulier hoc audito cām ipe trauit cōmitti iudici presenti: vt de cā illa cognosceret ⁊ fine canonico terminaret: iudex vocauit dictū. r. ille infirmitate pretenta nō venit sed nocte sequenti cum alia ꝓxit. ꝓpter qō iudex ipm̄ excōicauit: ille postmodz cōparuit ⁊ fuit absolutus ostendens sn̄iam episcopi predicti qualiter a muliere predicta fuerat absolutus: nihilominus mulier testes offerebat ꝑ quos ꝓbare volebat: q̄ dictus. r. eaz despōsauerat: iudex dubitauit quid facere deberet. Consultus papa respondet q̄ non obstāte illa illicita absolutōe quaz fēc epūs in causa, procedat precipiens. r. sub pena excōicationis ne ad eā quā superduxit accedat: donec causa ista fuerit terminata. Ber. Nō primo iuncta gl.

prima q̄ infirmitas excusat a ꝓtumacia. ꝛ intellige de infirmitate graui. leuis aūt febricula aut vetus quartana neminē a ꝓtumacia excusat. vt in. l. quesitū. ff. de re iudi. notat gl. in. c. placuit. xviij. di. Nō secūdo q̄ per exercitū actus nō verifik̄ cōpassibilis cū infirmitate tollit excusatio ꝛ presumptio infirmitatis. Si vero dubitaꝛ de infirmitate dz iudex mittere medicū ad egrotū. C. de re iudi. l. semel. li. xij. ꝑm Bof. ꝛ bosti. Idē notat Bar. in. d. l. quesitū. vbi ēt dic̄ q̄ post infirmitatē poterit ꝓbari per dispositionē corporis. vt q̄ pallidus est in facie. facit. l. minor. xxv. annis ex aspectu. ff. de mino. alia non colligo q̄ aut veniūt. j. examinanda. aut fuerūt examinata. s̄. e. lator. ꝛ in. c. iurauit. de ꝓba. Oppono expediēdo simul p̄maz glo. cū scōa. vī. n. q̄ iudex iniuste excōicauit istū cuz infirmitas excusat a ꝓtumacia. s̄. de ꝓcu. q̄relā. ꝛ. d. l. quesitū. So. ꝛium ꝓcederet si vera fuisset excusatio sed ex actu sequēti q̄ nocte subsequēti ꝛit matrimoniuz cū alia tunc tollit excusatio infirmitatis. Ex quo nota q̄ excōicatio pōt ferri pro presumpta ꝓtumacia. Fateor tñ q̄ si iste postea veniret ꝛ ꝓbaret se tūc infirmitate detentū absolueret ab omni onere sententie. vt in. c. venerabilibus. §. secus. iuncto. §. precedenti. de sen. ex. li. vj. Sed ꝺ hoc ꝛ ꝺ tex. alī oppo. excōicatio nō dz ab boīe ferri nisi pro cōtumacia vt in. c. sacro. de sen. ex. nō. glo. xj. q. iij. ep̄i. sed facta nō possunt pro infectis baberi. l. ī libello. §. facte. ff. de cap. ꝛ postli. ꝛ. xxxij. q. v. si paulus. Ex quo ergo iste ꝛerat matrimoniū nec poterat amplius baberi pro infecto sed tenuit nō debuit ob hoc excōicari cū nō possit respectu futuri tēporis dici ꝓtumax. So. dicit Inno. q̄ nō debuit excōicari q̄ ꝛerat ratione p̄dicta sed si lite pendēte cohabitaret eidē ꝛ monit⁹ nō desisteret excōicari potuit. vt hic in fi. c. Et sic sensit Inno. q̄ hec excōicatio fuit ex hoc capite iniusta. sed ego dico eā fuisse iustā q̄m illū excōicauit nō q̄ ꝛit sed. ꝓpter ꝓtumaciā in nō cōparendo quā iudex presumpsit infirmitate pretensa nō obstāte. ꝓpter ꝰctuz matrimonij superueniētē. fuerat. n. iste prius citatus ꝛ pretensa infirmitate nō cōparuit. Opp. vī. n. q̄ nō debuit amplius inquiri de subarratione prime q̄ etiā si intercessisset fuit sublata per matrimoniū subsequēs cū alia. vt in. c. sicut. ꝛ. c. pe. de spon. Sol. capiendo mentē tertie glo. subarratio prime duob⁹ modis pōt intelligi. Primo q̄ illā subarrauerit ideſt fidē ꝓsensus de presenti dedit ꝛ sic ꝛit cū prima matrimoniū per verba de presenti. ꝛ est vulgare illius loci vbi tale matrimoniū appellaꝛ subarratio. Scōo dic̄ glo. q̄ subarratio fit p̄ ēmissionē anuli interueniente ꝓsensu tacite vel expresse ꝛ stabik̄ huic subarratōi q̄z nihil dicaꝛ quādiu nō. ꝓbabik̄ ꝓtrariū q̄ presumptio est pro matrimonio. arg. c. femie. ꝛ. c. nostrates xxx. q. v. vbi quis probat q̄ nō animo ꝛbendi illud fecit. Nota singulariter banc glo. q̄ per ēmissiōez anuli in digito mulieris presumit ꝛctū matrimoniuz per verba de presenti nisi ꝛriuz probeꝛ. ꝛ dic q̄ poterit probari per ꝛiecturas vel vba p̄cedēcia. ar. eoꝛ que nō. in. c. ex lr̄is. de spō. ꝛ. l. si seruus pluriū. ꝛ. l. qui filiabus. ff. de leg. i. ꝛ. l. si quis. in prin. ff. de leg. iij. vel per loci ꝓsuetudinē in ꝓtrariū. ar. c. illud. ꝛ qō ibi nō. de presump. ꝛ. l. q̄ si noluit. §. qui assidua. ff. de edil. edi. facit in simili qō nō. Bar. in. l. nemo ē q nesciat. ff. de duobus reis. ꝛ vide aliā glo. pleniorem huic ꝓcordantē in. c. fi. de despon. ī pu. vbi de hac materia latius tractaꝛ. Et vide ēt glo. in. c. femine preal. Ex bis soluit formaliter ꝛrium supra formatū q̄ hic allegabaꝛ precedēs matrimoniū per ꝓsensuz de presenti ꝛ nō sponsalia de futuro. Opp. q̄ ex quo non fuit appellatū per mulierē nō debuit amplius audiri q̄ sententie acquieuisse vī. j. e. qō ad ꝓsultationem. So. dicit glo. pe. q̄ snīa hec fuit nulla q̄ lata ꝛ absentez nō ꝓtumaciter. ꝛ sic nō fuit necesse appellare. vt i iuribus allegatis in glo. ꝛ expressius in. l. de vnoquo q̄. ff. de re iudi. ꝛ. l. i. ff. que sen. sine app. rescin. Si vero ꝓtumax nō fuisset nō reuocareꝛ snīa vt in cōtrario ita dicit glo. cuius dictū vltimū, ꝓcedit in alijs causis in quibus snīa transit in reꝛ iudicatā. secus in causa matrimoniali. Ideo dic post doc. q̄ si nulla precessit citatio ad snīaz audiꝛ mulier ratione nullitatis sententie. Itē ratione subiecte materie q̄ cā matrimonialis nō transit in reꝛ iudicatā. Si vero snīa fuit lata ꝛ ꝓtumacē ēt fictū sententia tenuit. vt. l. ab eo. C. ꝺ sen. ꝛ. s̄. vt lit. nō ꝓte. qm̄. §. porro. cū sequenti. ꝛ tunc auditur mulier p̄uilegio cause q̄. ꝓpter peccatuz non transit sententia in rē iudicatā. vt in. c. lator. s̄. eo. ꝛ. j. eo. ꝓsanguinei. Dicit tñ notanter Inno. hic q̄ lz sententia nō transit in causa matrimoniali in reꝛ iudicatā nō tñ audiꝛ quis volens ꝓtrauenire indifferenter ex quo lapsuz est appellādi tēpus sed tunc demū audietur cū iusta causa mouet iudicē ad ipsuz audiendū sicut hic mouit mulieris absentia. Nam si presens fuisset ꝛ aliquid non diceret nō audireꝛ ꝑm eum alīs eadeꝛ rōne audireꝛ. iij. iiij. ꝛ in infinitū qō eēt absurdū In decr. vero sequēti mouit iudicē q̄ illa eadeꝛ parꝛ pro qua erat lata snīa petebat ipsā ifringi ꝛ q̄ sine cā nō audiaꝛ. allegat. c. ex lr̄is. de in inte. resti. vbi dicit expressuz. plz mihi dictū sed illud. c. hoc nō ꝓbat q̄ ibi pars petebat restitui ad p̄imā instantiā. secus autē si voluisset de nouo instantiā inchoare, ꝓbando iniusticiā snīe. tunc. n. allegata aliqua probabili ratione audireꝛ. s̄. eo. lator. ꝛ dicit hic Inno. q̄ sūmarie etiā parte nō vocata poterit per iudicē fieri hec examinatio cause. Maz de iure est ꝑm Inno. q̄ vter q̄z coniugum ꝛ snīam matrimonij audiaꝛ. Bosti. dicit q̄ etiā quilibet de populo audireꝛ maxime ꝓsanguineus. j. qui matri. accu. posꝛ. vī q̄ placet. sicut enim quilibet ꝺ populo admittiꝛ ad impediendū ꝛ accusandū matrimoniū. j. de clandesti. despon. c. fi. ꝛ q ma. accu. posꝛ. c. plti. ita quilibet dz admitti ad reintegrandū matrimoniū iniuste separatum ꝛ loquiꝛ de separatiōe quo ad vinculum. naz quo ad tozū ipsi duntaxat ꝓuges sunt audiendi. vt notat inno. in. c. i. de adul. Concludit tandem inno. quo ad p̄imū q̄ iudex non dz esse facilis in audiendo aliquē ꝓtra snīam istā ex quo lapsum est decendiū sed ex iusta causa prius arbitriū sibi dz informabit ꝛ in dubio notanter dicit partē audiēdaz. ar. c. cum speciali. de appel. qō placet. q̄ agitur ad peccatū euitandū ꝛ pars tutioꝛ est i dubio ample etenda. de spon. iuuenis. ꝛ. j. de verbo. sig. cle. exiui. nō. gl. in. c. vno. de scrutinio in oꝛ. fa. vide ad istā materiam multas limitatōnes quas posui. s̄. eo. latoꝛ.

Opp. contra finē. c. in eo q̄ isti precipiꝛ ne pendēte causa habeat accessuz ad superinductā. cuz. n. mulier secunda sit in possessione matrimonij non debuit iure suo p̄iuari lite pendente. s̄. vt lite pendente. c. laudabilez. Soluit glo. fi. q̄ contrariū procedit cuz quis contrabit nulla lite sup̄ matrimonio pendente sed ēt approbante ꝛc̄. vt in ea. Et dic q̄ duplici respectu potuit vsus scōi matrimonij interdici. Primo si teneꝛ opi. q̄ snīa lata ꝛ mulierez absentem fuit nulla. Nam cū adhuc penderet lis cū prima non debuit lite indecisa ꝛbere cū secunda. vt in. c. cū apostolica. j. de spon. nā per ꝰctū matrimonij vir quodāmodo se alienat. ꝺ ꝓfan. ꝛ affi. c. nō dz. qō nō dz fieri lite pēdente. Si aūt tenemus q̄ prima snīa valuit dic q̄ ex quo precessit citatio per quā fuit informatus sup quo deberet ꝙueniri nō debuit aliquid innouari in litis p̄iudiciū. ar. in cle. ij. ne lit. pendē. ꝛ hoc renuit hic Bosti. Ex hoc potes vnū colligere qō est menti tenēduz q̄ lz in istis causis standū sit snīe donec ꝛrium probe

a Confirmo per illud qđ notat ⁊ sequit panor. colligens ex verbis bar. in l. nemo est qui nesciat. ff. de duo. reis in. c. ad nrām de re. cc. non alie. ⁊ pa nor. in. c. cū. m. s. de cōsti. q cōtractus simpliciter facti intelligunt initi sm q fieri ꝙsueuerūt in illo loco. Et ad hoc vide bo. glo. in l. iij. §. in cōmissoria. ff. de. l. cōmiss. secūdo facit q dicit Inno. in. c. olim. in prin. de verbo. sig. quē refert et sequit idem abbas pāor. in. c. certificari in prin. de sepul. q ois dispositio ō mundo siue legalis siue vltimax̄ voluntatū siue ꝯtuū recipit interpretatiōez ⁊ supplemētum a ꝙsuetudine ⁊ ab eo q fieri cōsueuit. hic dixit panor. in. c. i. in iij. nota. de p̄cario. allegādo bar. qđ si in studio est ꝙsuetudo vt doctores post sint ex cā legere p substitutū lz hoc nō fuerit deductū in ꝯctum nihilominus poterit substituē aliū in suum locū legentē vt ibi latius per cū. vide ⁊ q dixit iō ab. panor. in c. cū aliquibus cir. me. s. c. ti. hic dixit in specie bal. in. l. i. i. ij q. C. p socio q si ita ꝙsuetū est intelligitur tacite actū i ꝯctu q per consuetudinē tacite per actuz inducī videtur. l. lz. C. loca. Et bal. i l. incendium cir. fi. C. si cē. pe. ingt q illud presumitur factū qđ fieri consueuit in loco. hinc ⁊ tertio dixit signanter ang. in. l. bene a zenone. C. ō qua. prescrip. per illum tex. in v. pactis cōuēctionalib⁹ ibi esse tex. in terminis expressum q procurator simpliciter constitutus ad vendendū vel ad donandum̄ potest tamen in instrumēto apponere omnia pacta et iam penalia solita per notarios apponi in similibus instrumentis

tur vt. s. c. lator. nō tñ statur intātū vt liceat interiz cū alio ꝙbere reuocato litigio sup validitate priozis sententie ⁊ sic litigū nouiter exortū facit primā sniaz vacillare. Extra glo. querūt hic Inno. ⁊ Jo. and. an snīa in dubio presumat lata ꝙ absentē qz mulier allegabat hic absentiā tēpore snīe. remittit ad spe. ō sen. ꝓla. §. vt aūt. v. ⁊ nota fm quosdaz. ⁊ nil aliud dicit. Aduerte qz hoc dubiū est satis pulchrū ⁊ quotidianū. ⁊ als habui de facto ⁊ super eo consului. ⁊ si tenemus fuisse appellatū hoc ē clarissimū q nō presumit pars citata vel q fuerit pīs nisi per acta, pbet. vt i. c. qm̄ ⁊ qđ ibi nō. de. pba. ⁊ in. c. presentia. de renū. vbi de hoc. Si vero nō fuit appellatū ⁊ ex inspectōe actoruz, pbari pōt partez nō fuisse citatā nec presentē tēpore snīe nō valet snīa. Nec. n. pbatio nō reperit in actis qđ sufficit. ar. in. d. c. qm̄ ꝯ. ⁊ ibi aperte tz Jo. cal. saltē in facto multū antiquo ⁊ idē tz Jo. an. in addi. Spe. in. d. v. ⁊ nō. Si vero nō apparet nisi snīa in qua nil dr̄ de presentia vel absentia est casus satis dubitabilis. Spec. recitat in loco prealleg. varias opi. ⁊ tandē vr̄ ibi tenere q ex quo snīa transiuit in rē iudicatā pro ea est presumendū nisi, pbet ꝯriuz. Inn. vero latius hūc articulū examinat in. c. cū in iure. de of. dele. ⁊ vr̄ magis inclinare in partem vt nō presumat partē fuisse p̄sentē nisi saltē boc in snīa exprimat. Et hāc partē vr̄ tenere Jo. an. in addi. predicta. qnīmo refert Guil. disputasse q ēt si iudex dicat in snīa q p tes citauit peremptorie. ⁊ q eo nō cōparente, pnunciauit ⁊ ē. ꝓpter boc nō, pbat peremptoriū precessisse qz iudici nō est credendū. d. c. qm̄. nec tabellioni scribenti maxime cū sit attestatio de preterito. ad hoc facit qđ notat Inno. in. d. c. qm̄. ⁊ Bar. in auē. figs in aliqno documēto. C. de eden. secus dicit ibi Jo. an. si in sentētia diceret partē fuisse presentez qz tunc creditur notario referenti cum attestatio sit de presenti. Hāc eādē opi. vr̄ tenere Fede. de se. ꝙsi. clxx. vbi dicit q pars pōt excipere ꝯ primū ⁊ scōm decre. q nō precessit peremptoriū ⁊ onus, pbandi ꝯtum incumbit aduersario qz hic nō pōt presumi, p snīa ex quo nō ꝙstat partē fuisse presentē imo negat pars. ⁊ sic sumus extra nō. per inno. in. c. innotuit. de eo qui fur. or. rece. ⁊. d. c. qm̄. ⁊. c. cū in iure. qui dixit presumēduz pro snīa ⁊ processū qm̄ snīa fuit lata ꝯ presentē ⁊ nō fuit appellatū. que ratio cessat qm̄ nō apparet partez fuisse presentē. ⁊ hec opi. mihi placuit tanq̄z iuri ⁊ equitati ꝙsentanea. Hā si diceremus opponū dare tur facultas iudici ꝓdemnandi iniuste partē absentez nō citatā ⁊ indefensam ⁊ post lapsuz. x. diez iam haberet pars aliquā defensionē cū nō apparētib⁹ actis presumeret pro snīa fm opi. ꝯtam qđ sonat i absurduz. Preterea dico q cū snīa negef lata in presentē seu citatū nō pōt dici q transuerit in rem iudicatam cum sit nulla. l. ij. C. quando pro no. non est nece. ⁊ ī c. i. s. e. Preterea transitus in rem iudicatā surgit ex iuris auctoritate fundata sup tacito ꝙsensu partū p sumpto ex eo qz fuerūt pītes ⁊ nō reclamauerūt vel absentes ꝓtumaciter qui habent pro pītibus. vt. j. e. qđ ad ꝙsultatōez. ⁊. c. veritatis. de do. ⁊ ꝓtu. lz hec presumptio oīo cessat cū nō cōstat partē fuisse pītez vel ꝓtumacez. qz imo negat ⁊ negatio venit hic ad detrabendā illā q̄litatē. s. presentie sup qua ius se fūdat

q dicit esse valde quotidianū quāuis dicamus q procurator non possit egredi fines mandati. c. inter ceteras. s. de rescrip. Et idem voluit ang. in. l. ij. ff. de iurisdi. iudi. ⁊ error iste habet etiā in lcc. fratris sui bal. in. d. l. bene a zenone. Et alibi idem ang. in. l. si quis heredem ad fi. C. de instit. ⁊ sub. Dicit q procurator qui habet simplex mandatum in vno actu vel in vno cōtractu pōt tñ apponere oēs clausulas ⁊ oēs penaz adiectiōes q de ꝙsuetudine solite sunt apponi. Et ad hoc vid q decidit panor. de prelatis ⁊ ambasiatoribus in. c. ij de preca. hic ⁊ quarto dixit singu. bar. i. l. si fraudator. ff. ō bis q in frau. credi. se respondisse cōtingēcia facti q p curatō sufficiter cōstituī ad fideiubendū pōt renūciare beneficio ordinis ⁊ p iudicabit suo principali. qz de ꝙsuetudine est q fideiussores si miles renunciatio nes faciāt ⁊ sequitur ⁊ multum nō. ab panor. in. c. i. vt lit. nō ꝙ re. i. vij. colū. in ista impressione. ⁊ bal. in ru bri. C. ō re. his que in frau. credi. i mo singulari ex p dictis conclusit lud. ro. in cōsi. lix. incipi. ad discuri endū in. ij. colū. q si papa ꝙsuetudinaris ōsistituris ōsq facit vicaris vel pncipibus tē

⁊ inducit auctoritatē rei iudicate merito tollit ipsius effectus nisi alr probet presentia. iuxta id qđ le. ⁊ nō. maxime per bar. in. l. i. ff. qđ vi aut clā. ⁊ qđ dixi i. c. item cum quis de rest. spo. Item. c. qm̄ contra. de. p ba. ad hoc solū emanauit vt precluderet iudicib⁹ via malignandi. si ergo expresse noluit credi iudici super actis fortius presumēdū est noluisse pro eo presumi. Ad idē in simili bo. tex. in. c. sacro. in prin. de sen. ex cō. vbi mandat indici excōicare volēti vt faciat monitionez presentibus testibus idoneis per quos possit monitio, pbari si opus erit. ⁊ per illū tex. notanter dixit do. ant. in. d. c. qm̄. in. xx. columna. q etiam post decendiū nō presumit pro excōicatione quo ad monitionē sed oz vt alr probet. An aūt presumat absentia vl pītia tēpore snīe. dixit ibi q si talis est snīa que ferri solet, pter cōtumaciā vt excōicatio ⁊ presumit lata in absentē. allegat Fede. in loco prealle. Si vero est talis que ferri solet in presentē tūc nō bene firmat pedes sed duas duntaxat opi. refert. s. inno. ⁊ Spe. ⁊ satis succincte. tu vero dic vt. s. Et omnium conclusio fit hec. q aut iudex attestat partes fuisse p̄sentes ⁊ credit dūmodo sit scriptura tabellionis qui fuit rogatus de sententia vt sentit Jo. an. ⁊ bene vbi. s. sec⁹ si ipsemet iudex ꝓscripsisset. ar. c. qm̄ prealle. nisi cā esset modica qz tunc stat verbo indicis etiā sine scriptura. multo fortius standū est scripture sue. vt legi. ⁊ nō. maxime per Bar. in auē. nisi breuiores. C. de sen. ex peri. reci. ⁊ in. l. iubemus nulli. C. de sacrosā. eccle. dixi in. c. i. de li. obla. Aut iudex attestat perē ptoriuz precessisse ⁊ tunc non credit etiā scripture tabellionis qz est de preterito. Aut nulla fit de hoc mētio in sententia ⁊ nō presumit presentia seu citatio qz facta non presumunt ⁊ ius exigit vocationez. l. i. ff. ō in ius vo. ⁊ de offi. dele. consuluit. facit qđ optime in simili nō. Bar. in. l. theopompus. ff. de dote prelegat. facit. l. quecunqz. ff. de pub. Quid aūt si in instrūēto contineat q talis titulo collationis vel donationis talez de tali re inuestiuit. an presumatur inuestitus in presentia iudicis. Jo. an. qui refert hāc opi. antiquorum in ti. de emp. ⁊ ven. §. i. ver. nunc formā. in. viij. colū. videt concludere ibi qđ sic qz verba cōiter hoc importare vident qz inuestitura non fit nisi de p̄senti tum qz cōmuniter videt fieri per birretum vel anulum. tum qz boc cōiter sic fieri solet. ar. in regula inspicimus in obscuris lib. vj. ⁊ boc facit ad multa. Sz dic aliud esse in iudicialibus vbi iura mandāt citationes fieri ⁊ acta ꝙscribi. d. c. qm̄. ⁊. c. significauit. ⁊. c. albericus. de testi. An aūt in snīa sufficiat sola partiū presentia absqz alia citatōe vel monitōe. Jo. an. i addi. prealle. refert Guid. de suza. in sū. sua in ti. ō sen. tenuisse q sola pītia absqz expresso ꝙsensu vr̄ dissensu sufficit qz citatio solū fit ad partis pītiā babēdaz. Et idē hic velle vr̄ Jo. an. ⁊ clarius ⁊ latius in. c. fi. de ele. li. vj. dicit tñ in additōe predicta q ad cautelā fecit qñqz seruari q iudex monuit peremptorie partes pītes vt sniam audirēt. ⁊ hec ē bona practica ad opiniones euitādas. Hanc opinionem tenuisse reperio bal. in auē. si oēs. C. si vt se. ab here. absti. vbi dicit q respectu actus qui exercet de pīti non est necessaria alia monitio in pīti. allegat. l. de vnoquoqz. ff. de re iudi. sed respectu actus alio tēpore exercēdi requirit

poralibus sup terris ⁊ oppidis et. ꝓcedere iurisditōez publicatōis bono rū ⁊ vltimi supplicij q ista duo veniūt in simplici ꝓcessione facta per papaz dato q in inuestitura nō exprimat qđ valde notabis. facit bene tex. i

monitio vt in termino ꝓpareat. vt in.l.ij.C.quo ꝛ qñ iu. Bar.hāc qōnez mouit in.l.i.ff.de in ius vo. ꝛ ibi referunt doc.tenere ꝙ aut litigator eſt pñs ꝛ vult litigare ꝛ nō eſt neceſſaria citatio regſr.arg.l.ſi heredes palaz.§.pe.ff.de teſta.arguēdo ꝑ locū a ſpeciali. Si aūt eſt pñs ꝛ inuit⁹ tūc eſt neceſſaria citatio vel iuſſus iudicis q̄ bz vim citatiōis.ſic intelligit fm eū inſti.de pena te.li.§.fi.ꝛ.l.ea q̄.C.quo ꝛ qñ iu.mihi placet ꝑ cedens opi.vt ſufficiat ſola pñtia velit vel nolit litiga re qz iura exigunt cōiter pñtiam.iij.q.viij.caueant.ꝛ c.oia.ꝛ de ma.ꝛ obe.iter cū ſi. Unde ēt libellus pōt dari pñti lz non fuerit ad hoc citat⁹ non tñ compellit reſpondere ſi negocium exigit deliberationem. vt di xi in.c.i.poſt Specu.de li.obla.vbi vide.

Nico.abbas.

c **Conſanguinei.** Idē dicit ꝙ decre. lator. §.e.ti. Sed ego vt aliqd de nouo afferam ſummo ſic. Snīa diuortij in cā mrīmonia li rite lata ad ſolā ꝓpugis ꝓfeſſionē afferentis ꝛriū nō reuocat ſed interim ei ſtat donec legitime de ꝛrio do ceat.cōis diuiſio.ſa ibi rñdemus. Caſus lr̄alis. Quedā mulier ꝛrit mrīmoniū cū quodā viro:randē ꝓſanguinei ipſius mulieris accuſauerūt mrīmoniuz dicētes ꝙ ipſa nō poterat eſſe ei⁹ vxor cum eēt cōma ter ipius:quo,pbato ſnīa diuortij lata fuit:poſt ſnīaz latam mulier ꝓfeſſa eſt epō loci ꝙ in veritate ante ſen tentiā eius cōmater nō fuerat:ſed poſt ſeparatōez cō paternitatē cū eo ꝛrit ꝛ poſtmodū cū alio ꝛrit. Que ſitum fuit a papa qd iuris eſſet.ꝛ ipſe rñdit ꝙ ꝑ ſolaz mulieris ꝓfeſſionem nō eſt a ſnīa recedendū ꝑ iudici um eccleſie ,promulgata:niſi legitime in ꝛrium,pbaret Ber. Nō primo ꝙ ꝓſanguinei pñt accuſare matri monīū de cognatiōe ſpūali tendentes ad ſeparōnem mrīmonij.ꝛ dic idē in quolibet de ppō.j.qui ma,ac. poſ.p totū.ꝛ maxime in.c.videt. Nō ſcōo ꝙ cō paternitas ꝛcta in baptiſmo vel ꝓfirmatōe impedit ꝛ dirimit mrīmoniū poſt ꝛctum.de quo in.c.martinuſ j.de cognatōe ſpūali.ꝛ in.c.iij.ꝛ fi.e.ti.li.vi. Nō. tertio ꝙ ſnīa lata in cā mrīmoniali poteſt ex ſupueni entib⁹,pbatiōib⁹ retractari etiā ſi negociū nō ſit inte grū.vtputa qz ꝓiuges trāſiuerūt ad alia vota.de quo in.c.ſicut.§.de teſti. Nō vltimo ꝙ ſola ꝓfeſſio illi us in cui⁹ fauorē ꝛ petitionē lata fuit ſnīa duortij nō ſufficit ad ſnīam retractandā.inducit tñ ꝓſumptionē iniuſticie vt iudex ſup hoc ,pbatōes ſup iniuſticia re cipiat.ad hoc allegat Inno.decre.banc.§.c.proxi.

Op.dr̄ hic in tex.ꝙ hec ſnīa fuit legitime ꝛ rōna biliter lata ꝛ tñ poſtea in fi.admittit ,pbationē in ꝛriū ꝙ inducit repugnātiā quādam qz ſi legitime fuit lata nō dz retractari imo confirmari.vt.§.eo.ea q̄. Sol. dic vt in glo.i.ꝛ.ij.ꝙ hec v̄ba legitime ꝛ rōnabilr re ferunt ad ordinē iudiciarū non aūt ad iuſticiā ,pbari onū ꝛ nō glo.ij.pro intellectu quē dedi ad.d.c. ea q̄. Uel dic extra gl.ꝙ hec ſnīa fuit legitime lata.i.fm ꝙ leges ꝛ canones diſponūt qz in ore duoꝝ vel triū ꝛc. ij.q.iiij.in prin.ꝛ.c.lz.de teſti.ꝛ teſtes ꝑſumunt vez dixiſſe donec fuit ꝛriū oñſuz.ꝛ ideo interim huic ſnie ſtandū eſt.facit.c.accepim⁹.§.de ſi.inſtru. Sz q̄ ro nunqd illi ijdem teſtes q depoſuerunt in cā prioi ſint idonei ad deponēdū nunc ꝛrium. Sol.glo.fi.in prima pte dicit ꝙ nō qz ſunt puri cū iurauerint dice re primo vitatē ſi nunc pbiberet ꝛriuz ꝛ remittit ad no tata in.c.ſicut.de teſti.ꝛ dic vt ibi le.ꝛ nō. Ulti.gl. q̄rit an ad ꝓfeſſionē amboꝝ ꝓiugū ſit ſnīa irritanda. Glo.dicit ꝙ nō.ſicut.n.nō ſufficit ꝓfeſſio ad ſepan duz mrīmoniū.vt in.c.ſup eo allegato.in glo.ita nec ad retractādū ſnīam.dic gl.,pcedere q̄ lata fuit ſnīa occaſione ipedimēti nō depēdentis a voluntate ptū vt in caſu nr̄o.nā,pbatio legitima eſt eoꝝ ꝓfeſſioni ꝑ ferenda maxime in facto,pprio.xiiij.q.ij.in prin.Se cus vbi ſnīa depēdet ex eoꝝ facto.vtputa qz ,pnūcia tum fuit eos mrīmoniū nō ꝛxiſſe. Poſſunt enī nūc dicere ꝛriū nullo ſubſiſtēte ipedimēto ꝛ eccleſia illis credet cū poſſint de nouo ꝛbere ꝛ eoꝝ ꝓfeſſio ñ vtif ī alteri⁹ ꝓiudiciū ſec⁹ ſi tēderz ī ꝓiudiciū alteri⁹ mrīmo nij. Ad h q̄ le.ꝛ nō.ī.c.ij.de clā.deſpō. Extra gl. op.ꝛ tex.ī eo ꝙ admittit ,pbatiōz ꝛ ſnīaz iā latā.Cū enī teſtes priores depoſuerint ſup cōpr̄nitate ꝛcta,p batio in ꝛrium eſt mere negatiua.ſ.ꝙ cōpaternitatez nō ꝛxerunt.q̄ cū non ſit determinata videt ꝓbabi lis.ſ.de elec.bone.So.dicit Hoſti.ꝙ poterit indi recte ,pbari ꝛrium. Si enī primi dixerunt ꝙ mulier leuauit filium petri nūc,pbari poterit ꝙ ille nō erat fi lius petri ſed alterius.ar.j.q fi.ſin le. tranſmiſſe.ꝛ.l filium.ff.de bis q ſui vel alie.iur.ſunt.vel teſtes pmi depoſuerunt diem ꝛ locū iſti aūt ,pbabant ꝙ illa ea dem die iacuit mulier infirma nec domū exiuit.vel eā fuiſſe in aliquo loco remoto.ſ.ō teſti.ex tenore.Uel dic ꝙ poterit ,pbari primos teſtes fuiſſe corruptos iuxta nō.in.d.c.ſicut. Quero qd ſi mulier iſta egit ꝛ ſuccubuit nunqd poterit cum alio contrabere. Ho ſti.dicit ꝙ ſue ꝓſcīe eſt relinquendum.ꝛ bene loqtur per.c.mulieri.de iureiur.non enim debet ſibi noce re confeſſio cum nō fuerit in iudicio admiſſa. ſed con tra eā lata fuit ſnīa vt ibi. Quero ſi iſta mulier ſuc cubuerit an poterit alius poſt ſnīam latam denuncia re impedimētum ꝛ petere vt recipiantur probatiōes ſup impedimento.videt primo ꝙ nō qz actio popu laris ꝓſumit vno agēte.l.ij.ff.de act.po.nota glo.in c.cū dilecti.de elec. Contrarium determinat h Gof. ꝛ Hoſti.ꝛ cōiter ſequunt doc.dicentes ꝙ non debz admitti denūciās volens fidem facere de errore quo probato dz retractari ſnīa qz nō tranſit in rem iudi. nullum enī vinculū ſeu ꝓſuetudo vel ſnīa poteſt pec catorem in ſuo peccato defendere vel nutrire. ſed tu hoc dictum intelligas,put dixi.ſ.eo.lator.ꝛ.c.cōſan guinei.nō enī debet admitti indiſtincte ſed dz allega ri ſeu ſubeſſe aliqua fictitudo in ꝛriuz quare.ſ. prima ſnīa fuit iuſta. Sed dices tu quare non eſt idem in alijs ſentētijs cū obtinens iniuſtā ſnīam peccet ſcien ter rem victam detinēdo nec excuſat peccatuz ipſius omiſſio appellationis alterius partis.vt notanter di cit Inno.in.c.qz plerīqz.de inmu.ec. Sol. contrariū videt vigere ſed pōt iudicio meo dici ꝙ ī alijs cauſis priuatis ſnīa iniuſta eſt duntaxat ꝛ iuſ litigator ꝛ vt eſſet litiū finis noluerunt iura ꝙ poſt tranſitum in rē iudicatam refricaret in dubium de iuſticia ſnīe. Ad hoc q̄ nō.glo.in.c.paſtoralis.§.qz vero.de of.dele ga.ꝛ in.l.q excep.ff.ō ꝓdi.inde. Sz in caſu nr̄o ſnīa nedum eſt ꝛ ius litigator ſed etiam ꝛ bonum publi cum ſeu iuſticiam publicā ne.ſ.matrimoniū legitime coniunctū ſeparet. Itē in cāis priuatis pōt qs iudi catis ꝓſentire ꝛ appellatiōem omittere.j.e.quod ad conſultatiōem.ſecus in iſtis publicis cum peccatum ex iniuſta ſnīa ,pueniens ſit irremiſſibile per partem An aūt in alijs cauſis poſſit ꝛ iniuſtam ſnīam reme dio denunciationis euangelice procedi.vide q̄ dixi in.c.nouit.§.de iudi.in q̄dā additōe.Bar.tenuit ꝙ non in extrauaganti ad reprimendaz.in verbo denū ciationem.Hoſt.ſentit oppo.in.d.c.nouit.dic vt ibi dixi. Quero qd de ſententijs cēſure an tranſeant in rem iudicatā vt eſt excōicatio ſuſpēſio ꝛ interdictū j.de ver.ſig.querenti.vt ſic per lapſum decem dierū non poſſit peti abſolutio vel dic de iniuſticia vel ſi ſe mel fuit qs,pnunciat⁹ non ligatus poſſit poſt decen dium probari ligatus vel quid ſimile. Uidetur pri mo ꝙ tranſeat in rem iudicatā quia ſecum trahit exe cutionem nec ſuſpenduntur per appellationem. vt ī c.paſtoralis.de ap.ꝛ.c.is cui.de ſentē.excō.lib.vi.

e.ſj.ꝛ ibi nō.imol.ō reſcrip.facē qō nō.bā. in.l.magi ſtratus.ff. ad muni. Hic ꝛ qn to videm⁹ ꝙ ꝓmiſſio ſimpler fa cta ꝑlato ec.de reno uāda epbi teoſi intelli gīt fm ꝙ ē ꝓfectū ita ange.in.§. emphiteo ſim.ī aūē. de nō alie. imo fortī⁹ vide ꝙ de cidit ſing. bal.in ad. ſpe.in ti.ō loca.et ꝙ alibi dixit ſingſr imo la.in.c. po tuit.de lo ca.ꝛ in cō mēto illi⁹. c.ad fi.vi ō ēt ꝙ dixit bal.in l.i.ī v.q.C. qui te. ſa. poſ. vide tertū glo.ꝛ ſan. in.l.excep to.C.loca. tor. bar.ꝛ alios in.l. dñi.C. de egri.li.vi. Ite vio ꝙ dicit bal.ī l.liberti.ī iiij.col.C. de op.lib. ꝛ iſta ſunt mīta ad q̄ facit deci ſio pano. bic, vt ipe dic facere ad multa. facit ēt ad illō qō ſin gularit de termīnat bal.in.l.fi ōicōmiſſa §.Duo.ff.ō lega.iij.et qō per.de anch.in.c. cū ep̄s.de of.or.in.vi ꝛ ad mul ta alia col lecta ſub. do. Jaſ.ō ma.in.l.vt liberis.C. de colla.

Jn contrariū facit. c. cū contingat. de offi. deleg. ꝛ. c. ſi. de penis. ꝛ. c. ſacro. ō ſen. excō. vbi patet q; qñq; audit qs petēs abſolutionē ꝛ volens, pbare ſniaz cē iniuſtaz. Jtem eadem rō videt in iſtis que eſt in ſnīa lata in cā matrimoniali. ſ. periculū animarū. nā, pnū/ciatio iudicis q; qs excōicatus nō ſit nō mutat veritatem ſi vere excōicatus ſit. Jtem vincula iſtarū ſniaz non ſoluunt p mortē. Nā poſt mortē remaneat quis excōicatus. vt in. c. a nobis. de ſen. ex. ꝛ tñ mrimonium morte diſſoluit in auc. de nup. §. deinceps. So. dicit Hoſti. q; talis ſnīa quo ad priuatā vtilitatez trā ſit in rem iudi. ſed quo ad publicā tangentē aiarū periculū nō. ar. de excep. pia. li. vi. lz enī in iſtis non appareat ius expreſſum ſubeſt tñ ratiōis identitas. ꝛ p ꝓfis idem dz eſſe ius de ꝓſti. trāſlato. Vide tu ad materiam qō nō. in. c. ad reprimēdaz. de offi. or. in glo. in v. nō ſuſpēdat. q; ē notabilis dicēs q; p lapſum decendij nō trāſit excōicatio in rē iudi. quo minus poſſit excōicatus p ſimplicē q̄relam de iniuſta excōicatione cōqueri ſed nō audit p viā appellatiōis. ꝛ ſic nō poterit iſtā cām deferre ad eū q ſine appellatione adiri nō poterat. vtputa ad archiepi. ſi excōicat⁹ eſt ſubiectus ep̄o. de offi. or. paſtoralis. qō limita niſi ex nouo grauamine. puta q; petit abſolutionē poſt decendium ꝛ excōicator iniuſte abſolutionē denegat. tunc n. poterit ex nouo grauamine appellari ad archiep̄z vt nō. in. d. c. ad reprimēdam. Jtē vide p Jo. an. i. c. venerabilib⁹. de ſen. ex. li. vi. vbi dicit q; ſigs fuerit excōicat⁹ pro ꝓtumacia ꝛ nō appellat infra decendiū nō audit poſtmodū volēs, pbare iniuſticiam ad effectum euitandi expenſas ſeu penā ꝓtumacie vel id pp qō fuit excōicatus. videt enī in facto priuato rōne cuius videt ſnīa lata acquieſſe ſnīe. ar. j. c. qō ad ꝓſultationē. facit qō nō. inno. in. c. p̄terea. de ap. ꝛ hoc ē qō voluit. ſ. Hoſti. in eo q; dixit has ſnīas trāſire in rē iudi. quo ad vtilitatē priuatā ſed nō quo ad publicaz ꝓcernentē aiarū piculum. Et dic q; trāſit in rez iudi. quo ad factū priuatuz intercluſum qñ excōicatio fuit pure lata ꝛ cū cāe cognitiōe. ſecus ſi fuit lata ſub conditiōe ſine cāe cognitione. vtputa ſicut fieri aſſolet mādauit iudex ticio vt ſolueret ſempronio debitū vel cōpareret cor̄ eo ꝛ ſi neutrū faceret eum excōicabat. h̄ ſentit do. An. hic. ego allego ad hoc glo. fing. in. c. ex pte. de ver. ſig. facit qō nō. Bar. in. l. nō fatetur. ff. ō confeſ. Preterea dic q; iſte ſnīe tranſeūt in rem iudicatā poſt lapſum. x. diez quo ad p̄ſumptiōez iuſticie dictū eſt notabile inno. in. c. bone. de ele. vbi dicit q; licet ſnīa excōicatiōis nō trāſeat in rē iudi. tñ poſt lapſum. x. dierū ſemp pro ea preſumit. Unde onus p̄bationis q; ſit iniuſta incūbit excōicato. allegat. d. c. ſacro. ꝛ. d. c. ad reprimēdā. Si aūt fuit appellatū licz excōicatio oīo teneat de iuſticia tñ excōicatōis non p̄ſumitur etenī illi incūbit, pbatio cui incūbebat añ appellationē. ꝛ ſic hēbit excōicator, pbare iuſticiā. facit c. i. de ſen. ex. li. vi. ꝛ qō nō. in. c. in p̄ſtia. de renū. qō eſt mēti tenēdum. Limita primā ptez diſtinctionis. ſ. q; pro ſnīa excōicationis p̄ſumit ſi nō fuit appellatū niſi quo ad monitionē. illa enī dz, pbari p. d. c. ſacro. de ſen. ex. dixi. ſ. c. pri. ꝛ hoc iō qz talis ſnīa ſolet cōiter ferri in abſitem. vñ nō p̄ſumit citatio vel monitio niſi, pbet. ceſſat. n. rō p̄ſumēdi pro ea ſi ps ignorauerit. ſecus puto ſi iudex excōicauit aliquē p̄ſentem ꝛ nō appellantē infra decēdium qz rōne p̄ntie ꝛ taciturnitatis oīa p̄ſumūt rite ꝛ recte geſta. Ad hoc qō nō. in no. in. c. inotuit. de eo q; fur. or. re. facit qō ponit Jo. ſi. clxxv. ſic limito qō dixi. ſ. c. ex tenore. Ultimo q̄ro an ſnīa corpis[a] afflictiua trāſeat in rē iudi. dic q; ſic. ſi tñ apparēt, pbatōes nouiter repte pōt ſubuēri ꝛdēnato ex grā ſpāli ꝛ p principem dūtaxat. tex. ē valde notabilis. ꝛ ibi p Bar. in. l. diui frēs. ff. de pe.

Et parī rōne idē pōt dici in pena honoris priuatiua vel alia lata ſup crīne. Et vide tex. in ſnīa ꝓtinente pe nā pecuniariā in. l. iij. C. ō re iu. Sz in ciuili nō retractat ſnīa p̄textu inſtroz nouiter reptoz. vt in. c. ſuborta. j. e. ꝛ. l. impatores. ff. de re iudi. ꝛ. l. ſub p̄textu. C. de trāſa. ꝛ hec ſufficiant. Vide alias limitatōes ad materiā huius. c. quas poſui. ſ. eo. latoz. ꝛ tenoz.

c **Cum olim.** Caſus. Si papa ꝛ pnunciationē ſuam ꝓfert beneficiū p̄ tacito ſurrepticia dr̄ collatio ꝛ nō tenet. pīma ps narrat facmz. Fa diffinit ibi nos igit̄. Caſus lr̄alis. Vacante archidiaconatu magaloñ. eps noīauit. Jſd. ō caſtro nouo ad ipm archidiaconatū. p̄poſit⁹ eiuſdem eccleſie inbibuit ne aliqs inſtitueret ibidez niſi pus duplici voce ſibi ꝓceſſa ꝛ ne ꝓcederet appellauit: ſed eps dcm. Jſd. p annulū de archidiaconatu iueſtiuit ꝛ p̄poſit⁹ aliuz noīauit. pp hoc, pcuratores vtriuſq; ptis ad ſedem apl̄icam acceſſerunt. Celeſtin⁹ intellecto negocio caſſauit qcqd factū fuit ab vtraq; pte, pnunciās q; ſcriberet aliqbus: vt tā ep̄m qz ppoſitū: ꝛ alios moncrz ad ordinandū archidiaconatum ꝓcorditer qō ſi non facerent ipſi executores archidiaconatum ordinarēt poſt hoc idē. C. ꝛ, pnunciationē ſuam archidiaconatū ipm ꝓtulit. S. q nundū ꝓmotus erat ad diaconatus officiū circūuent⁹ vt dicebat, pcuratore epi ignorante in curia exiſti. Tandem negociū iſtud delatum fuit ad innocēciū. ipſe vo volens p̄deceſſoz ſuoz veſtigijs inherere dicētiū ſniam romane ſedis cū aliqd ſurreptū eſt poſſe in melius ꝓmutari qō de predicto S. ſcīm fuit irritū reuocauit ei lz abns exiſteret: ſilētium iponendo cū de ſurreptiōe liqdo ꝓſtitiſſet non obſtante donatiōe quā a dicto ep̄o in eluſionē ſe. ap. idem. S. dr̄ recepiſſe. Mandans capto magalonē. q̄ten⁹ p̄dictum archidiaconatū in ꝓcordiā eoz qui p̄ſentes in eccleſia fuerint ordinare, pcurent Ber.

Ex tex. notabilia modice vtilitatis colligi p̄nt cuz ea q̄ poſſent ad cortiē elici veniūt. j. plene examinanda ideo omitto. Et primo, p declaratōe opp. ꝛ videt q; iſti p̄poſito nō poterat competere ius dādi duas voces ſed vnā dūtaxat. ar. in. c. qz pp. de elec. ꝛ. c ſcriptū. e. ti. So. glo. i. dupl̄r. Jſdio q; de iure cōi, p cedit ꝓximum ſed forte iſte p̄poſitus ex conſuetudine vēdicabat ſibi vnam vocē ratōe dignitatis prepoſiture ꝛ aliam ratione canonie qz erat etiā canonic⁹. Glo. tamē in hac ſolutione non p̄ſiſtit. Ratio patet in ea ꝛ tranſit ad ſcdam ſolutionē q̄ ſatis facilis eſt. Jnno. videtur velle q; exquo qs pluriuz p̄ſonarū vices gerit vt prepoſiti ꝛ canonici plures voces[b] habeat. allegat de elec. cū inter. ij. facit. c. penul. §. porro. eo. tit. lib. vi. Jo. an. dicit q; ſi duo iura concurrūt in eadē perſona quoz̄ quodlibet producit ius vocis dande dz talis perſona habere duas voces quia cenſetur iure diuerſoz. ar. in. c. ex lr̄is. de probat. ꝛ. l. ſi ꝓſul. ff. de adop. cū ſi. Et idem dicit in diſtributionibus quotidianis qñ ratione cuiuſq; iuriū debent ipſe diſtributiones vt quēadmodū ſiquis haberet illa duo iura in diuerſis eccleſijs duplicē portionem ꝛ vocem haberet. facit quod notat glo. in. c. quia intantum. de preben. ꝛ ſicut duo habentes ipſa iura in eadem eccleſia duplicarentur predicta qz quilibet haberet vocem ꝛ diſtributōes quotidianas ſic ꝛ iſte ſungens vice duorum. ſ. in vna eccleſia duplicem vocem ꝛ diſtributiones habebit. Secus dicit quando ratione alterius iuris nullam vocem haberet quia tunc non habebit niſi vnam vocem reſpectu iuris illam producentis. Et idem dicit ſi reſpectu cuiuſq; haberet ex conſuetudine duplicem portionem. Non enim ex tali duplicatione deberet duplici voce vti. ꝛ ſic debet intelligi glo. quatenus impugnat primam ſolutionez quia

a In cāis crialib⁹, ſi reus fuerit cōdēnat⁹ lz poſtea appareat de innocentia rei cōdēnati p inſtā de nouo repta tñ ſnīa nō pōt retractari niſi p principem adde tex. i. l. i. §. ſi qs vltro. ff. ō qō. ꝛ c. §. pe. q; nunq̄ obliuiſcaris.

b Quāli ceat alicui bere plēs voces i col lego. ꝛ an rōe duplicis officij poſſit qs. ptēdere ſe debere bē re duas vo ceſi eo col legio. vide Albe. i pri ma pte ſta tutoz. q. c lxij. Item adde hic Bal. in l. ſi ad ſcri/batum. in prin. C. de ap. vbi refert ꝛ ſequit doctrinaz Jo. an. h. Idē de duplici, pcu/ratōe iec eccleſia an poſſit obberi vni ꝛ eidem. vide Jo. and. ꝛ do. an. i. c. cū nup. de cenſi. ꝛ qō ibi notauit itez ſup. ſi bal. hic. q; in oib⁹ ſequitur io. an. ꝛ oia q̄ latius ſcripſit do. barth. de bell. in o. c. cū nuper.

oz ad hoc vt fiat vocū duplicatio q̄ cōcurrāt diuerſa iura quoꝝ qōlibet bz diſtributiue facultatē vocis dā de tribuere. ꝛ ſicut tribuūt dū in diuerſis pſonis cō/currūt ita debēt tribuere in eadē pſona ꝯcurrētia. nō enī apparet rō q̄re magis debeat vox vel diſtributō quotidiana rōne vni⁹ q̄z alterius. ergo rōne vtriuſq̄z ar. opti. in fi. in. l. gñaliter. C. de fideiuſ. Et p̄ hoc di/cit ꝓſuluiſſe ipſe Jo. an. in eccleſia florētina in q̄ the/ſauraria erat noua dignitas in eccleſia ex ſpāli diſpō/ne theſaurarius lz aliꝰ nō canonic⁹ debebat hēre vo/cem in capło ꝛ diſtributōes quotidianas ſicut q̄libz canonic⁹. demū vacāte theſauraria q̄dam canonic⁹ fuit aſſumpt⁹ ad theſaurariā ꝛ ex ꝓſuetudīe vl̄ diſpo/ſitōe poſſidebat ſimł theſaurariā ꝛ canonicatū q̄reba/tur an deberet hēre vocē in capło ꝛ diſtributiōez du/plicē. Conſuluit q̄ lz eq̄ſſimū eſſet q̄ nullus in vno cor̄pe vel collegio duas voces vel duo ſuffragia hāret ſuo iure. i. iuris ſui vnici capitis vocis naturalis vel oris tñ vbi ꝓſuetudo eccleſie nō apparet cui ſtaret in hoc ex quo vtriq̄z illoꝝ iuriū debet vox ꝛ diſtributio hēns licite iſta duo duplicē vocē ꝛ duplices diſtribu/tiones hēbit. ꝛ ſic dicit ſe intelligere dictū Inno. cuz nō ſit iuri ꝑriū vnū diuerſo iure diuerſ⁹ vti ſuffragijs ꝛ maxīe realib⁹. i. q̄ ſequūt ꝛ debent ex illa re facū. j ō deci. paſtoral. ꝛ cle. paſtoral. de cēſi. cū ſi. vbi vo ex dignitate pſonatu vel officio p̄ ſe ſine canonia ñ hēret vocem tūc talis hēns illud officiū dignitatē vel pſona/tum cū canonia vnicā vocem hēbit qz vnicuz ius hēt cui ſit vox debita. Et ſic dicit eſſe in eccleſia bononiē ſi vbi archidiacon⁹ ꝛ archipſbyter nō canonic⁹ non bz vocez in capło. ergo exñs archidiacon⁹ ꝛ canoni/cus vnicā vocē hēbit lz q̄libz duplicē bz de conſuetu/dine portiōem. ex tali enī reddituū duplicatiōe voce duplici nō vteret. vt. ſ. dictū eſt. Do. an. ſequit hāc opi. Jo. an. reſpectu vocū qz ille dant ad ꝓſequētiaz dignitatis ſz nō plz ſibi quo ad diſtributōes in q̄libz tū ſūt vē diſtributōes qz dant rōe ſuitij pl̄ōalis itereſ/ſē dī i diuīs. ipe aūt in diuinis nō pōt itereſſe vt plures cū non ſit niſi vnus ꝛ ſeruit pro vno licet habeat plu/res dignitates. naz ſi duo haberent illas dignitates. ꝛ alius intereſſet reliquo non intereſſenti nihil dare/tur. nec ob. ſm eum. d. l. gñaliter. qz ibi ille qui ſuc/ceſſit correo non magis grauat q̄z p̄m⁹ ideo tenet ex pſona ſua ꝛ ex pſona correi exquo nō apparet quare magis debeat teneri vna obligatiōe q̄z alia. ſed in ca/ſu nr̄o p̄iudicaret eccleſie ſi vltra impenſum ſuitium grauaret. ꝓ hac opi. do. Ant. que prima fronte videt ſatis bona facit. c. vnicū. de cle. nō reſi. lib. vi. ꝛ qō ponit Fe. cōſi. cxv. aliꝰ. cxviij. vbi dicit q̄ ſi qs bz in eadē eccleſia ex diſpēſatiōe canonicatū ꝛ capellani am q̄ illa hora q̄ celebrat vt capellar⁹ priuat diſtribu tionib⁹ quas dz hēre vt canonic⁹. ar. c. cū ſcōm. de p̄ ben. qō eſt notādū. Bar. tñ alias Bal. ꝛ do. Lar. i terminis Jo. an. ꝓſuluerūt ſm opi. ſuam vt ꝯcurren tibus illis duob⁹ iurib⁹ in eadem pſona deberet vti duplici voce ꝛ recipe duplicem portionē. p quo op/time facit. l. ticia. §. qui marco. ff. de annu. le. vbi lega to generali p̄ ſpāle eidē facto non derogat q̄ſi fit ſim/pliciter nō ob eandē cām. Unde ſi legant vni liberto centū in ſpecie ꝛ poſtea p̄ eundē teſtatorē legat quid annuū omnibus libertis habebit ille annuum lega/tum ꝛ centum ſpecialiter legata. Ad idem quod nō. Cy. ꝛ Pe. in. l. cū qō. C. de lega. ꝛ Bar. in. l. ſi ſu⁹ cōis. ff. de ſtipu. ſuo. vbi dicūt q̄ ſi qs legat frib⁹ p̄/dicatorib⁹ cuilibet vnā cappam ꝛ pōi bibliam prior dz hēre cappā tanq̄z frater ꝛ bibliam tanq̄z prior. ſe/cus tñ ibi dicunt ſi clauſula gñalis fuiſſet ſecuta. vt ſi diriſſet lego priori vnā bibliam ꝛ cuilibet frūm vnaz cappam qz tūc videt excepiſſe priorē a numero frūz ꝛ clauſula gñalis nō eſt referēda ad eū cui eſt ſpāliter p̄/uiſum. vt in. l. doli clauſula. ff. de ver. ob. ꝛ. l. ſanctio legū. de penis. Ita videt dicendū in ꝓpoſito q̄ cum in eadē pſona ꝯcurrāt due diſpoſitiōes diuerſe q̄libz dz ſuum effectū ꝓſeq. ſicut ſi in diuerſis pſonis ꝯcur/rerent. Attamē pro aliquali ꝯcordia maxime cum di/cto Fe. ego[a] ſic diſtinguerem q̄ q̄ñq̄z is in cuius per/ſona ꝯcurrunt talia iura deſeruit reſpectu vni⁹ ꝛ hoc ꝓſtat ꝛ nō dz hēre diſtributiōes reſpectu alteri⁹ iuris Exēplum in canonico hēnte capellaniaz in eccleſia q̄ celebrat tanq̄z capellan⁹. nā tunc non pōt dici q̄ iter fit vt canonic⁹. qz actus ille ꝓtunc celebrandi ſibi vt ſoli capellano ꝓpetit. arg. c. cū inter. ſ. de elec. iuncta glo. ꝛ eoꝝ q̄ nō. in. c. vt circa. e. ti. lib. vi. ꝛ in. c. poſtu/laſti. de ꝓcef. p̄bē. q̄ñq̄z non pōt apparere rōne cui⁹ iuris ſit ꝛ tūc cum nō appareat rō quare debeat hēre magis reſpectu vnius q̄z alterius ꝛ eccleſia ſeu eius deco⁹ refulget reſpectu vtriuſq̄z iuris cū ſit deco⁹ in eccleſia eſſe ꝓpoſitum ꝛ canonicū. vñ ſi vis numera/re canonicos eſt ibi repire numerū debituz. ſi vis ha/bere p̄poſitū idē. ergo dz hēre diſtributiōes reſpe/ctu vtriuſq̄z iuris. ar. bo. in. d. l. gñaliter. ꝛ. d. §. qui marco. facit etiā qz diſtributōes dant reſpectu itereē diuinoꝝ nō p̄ciſe reſpectu cantus vel alterius obſe/quij. vt in. c. vno. de cle. nō reſi. lib. vi. ꝛ verū eſt dice re iſtū interfuiſſe diuinis vt canonicū ꝛ p̄poſitū. d. l. ſi conſul. ꝛ p̄ ꝟ tollit motiuū do. An. Ire poſſet tolli aliud forte motiuū de. l. alimenta. §. baſilice. ff. ō ali. ꝛ cibaria. le. vbi legat alimentoꝝ nō videt iterabile vnde vnū per aliud tollit. Sz diſtributiōes fiunt ꝓ alimentis canonicoꝝ. ergo nō debēt duplicate in ea/dē pſona cōcurrere. Do. diſtributio particularis nō ſufficit pro alimētis ſed dat pro pte alimentoꝝ. Ire z q̄to qs eſt in eccleſia clarior antiqor ꝛ dignior tāto i/bis que dant pro alimētis p̄rehonorari dz. vt nō. in/no. in. c. cū oēs. de ꝓſti. facit. c. non cogant. xli. di. cū ergo iſte habeat duas q̄litates p̄cēminentes merito etiam p̄e alijs diſtributiōibus honorari dz. ar. op. i c. de multa. in fi. de p̄ben. Et predicta in dubio ꝓce/dere puto in diſtributionibus que dantur loco p̄re/bende. vt ſi p̄rebende nō ſint ibi diſtincte aliꝰ eſſet di/gnitas ſine p̄rebenda ſeu portione. Idem dico in ec/cleſijs vbi ſunt diſtincte p̄rebende ꝛ eſt menſa groſ/ſa vltra diſtributiōes quotidianas vt de menſa groſ/ſa indubie habeat iſte portionem duplicatam. quia il/la portio non datur ratione intereſſentie. arg. ad vtrū q̄z dictum ſatis colligitur ex notatis per glo. in dicto c. vno. de cler. non reſi. ꝛ per hoc fortius tollitur mo/tuum ſupra factum de alimentorum ratione. Nam ſi illa ratio concluderet idem ꝛ fortius eſſet in p̄rebē/da vt illa non debeatur ei cui eſt prouiſum per cōmo/dum alterius dignitatis qō eſt falſum vt patet in epi/ſcopo qui iure ſpeciali poteſt habere p̄rebendam in eccleſia. vt in. c. cuz in eccleſia. de p̄ben. lib. vi. Ire terea clericus vltra alimenta eſt diſpenſator ad pias cauſas etiam ſi ſit canonicus. vt eſt tex. notabilis. xij q. i. §. ſi. ꝛ hec notabis. Sed quia ſupra Jo. and. nimis ſuccincte tranſiuit in iſtis habentibus dignita/tem perſonatum vel officium in cathedrali eccleſia ſi/ne canonicatu q̄ro an de iure debeant iſti habere vo/cem in capitulo ceſſante conſuetudine. Solu. dico q̄ non quia habentes dumtaxat ius canonie habent vo/cem in capitulo. vt notat inno. in. c. ij. de inſtit. Hinc dicitur q̄ canonici ꝛ epiſcopus faciunt vnum corp⁹ de alijs vero nil dicitur. vt in. c. nouit. ꝛ. c. quāto. de bis que fi. a. p̄. qui ergo citra canonicos vult ſibi ius eligēdi vēdicare vel vocez in capitulo hēre dz ꝟ p̄ ali/quod ius ſpeciale ꝓbare. vt in. c. cū eccleſia ſutrina. de cā poſ. ꝛ ꝓpie. ꝛ. c. ſcriptū. ꝛ. c. cumana. de ele. ꝛ facit. c. cū dilect⁹. de ꝓſue. qō nō. Ex bis hēs vnā notabilem ſolutionē q̄re iſte p̄poſit⁹ vendicabat ſibi

[a] Do. frā ci. de ar. ī vo ce leges hāc decre. dicc/bat q̄ in pra ctica ſuaret opi. Jo. an. Sz q̄ in pūctu iuris cre debat opi. d. an. cē verio/rez quā ꝓfir mabat ſubti li rōne vz qz diſtributōes dant pp iter eſſentiā in q̄ cult⁹ diuin⁹ honorabili/or tāto ē q̄to ineſt ma/ior nūer⁹ ec/cliaſtica p̄ ſonarū ī can ticis iubila/tionū. cū er/go ꝓ hono/rando dino cultu dētur diſtributōes dicenduz q̄ cū cult⁹ non ſit ita hono/rabilis ſic ſi adcēnt due pſone q̄ nō debeat dari niſi vna di/ſtributō. nec ob. ſi diceret honeſtas p̄/ſone ſuppliz interdū mul titudinē pſo naz. vt in. c. in ꝛa. de te/ſti. ꝛ tradit ī c. ō multa. ō p̄bē. qz dico q̄ ſi ſint di/uerſe pſone plura ꝯcur/rent p̄rio qz ibi erit eadē honeſtas p̄/ſonaz ſi vni⁹ theſaurari⁹ ꝛ alius cano nicus. ſo ibi erit numero ſitas p̄ quaz honorabili/or erit cult⁹ diuinus.

duas voces in ista electiõe. Nã vt ꝓz in tex. maxime in medio ⁊ in fine hec electio ad archidiaconatum ꝓti nebat simul ad eꝑz ⁊ capl'z ⁊ ꝑpositus erat canonic⁹ ⁊ de ꝯsuetudine vel statuto ꝑpositus rõne ꝓpositu re debebat hẽre vocẽ in capl'o sicut qlibet canonicus Scõa sol. dat in glo. q⁹ sorte vnã vendicabat sibi iste noie ꝓprio aliã tanq̃z alterius ꝓcurator qõ esse põt vt in. c. qr pp de elec. ⁊. c. scriptũ est. e. ti. ⁊ melius in c. pe. §. porro. e. ti. lib. vi. Et hoc casu ibi notabiliter decidit q⁹ hẽns tali mõ duas voces nõ põt vnuz suo noie eligere ⁊ alium tanq̃z ꝓcurator qr cũ nõ hẽat ni si vnũ dictamẽ rõnis ea rõne qua putat aliquẽ melio rem suo noie dz putare ⁊ alieno nisi in mandatis ha buisset de eligẽdo certã ꝑsonaz vt ibi qõ est notandũ

Quod aũt in casu ꝓcedenti cuz qs bz duas voces iure, ꝓprio an possit illas diuidere. dic q⁹ nõ qr sorti⁹ bz locuz ꝑmissa rõ in isto casu q̃z in ꝓcedenti ⁊ hoc te nuit Jo. an. in. d. c. pe. Et facit q⁹ rector hui⁹ vniuer sitatis q bz duas voces in electõe rectoris in ꝑminẽ tia rectorat⁹ ⁊ officij nõ possit illas in diuersos diui dere quod si faceret nihil ageret. vt in. d. §. porro.

Op. scõo in eo q⁹ tex. iste vr̃ ꝑpugnare, ꝓuisionem illius guilielmi qr nõ erat tpe ꝑpetratõis seu collatio nis diaconus. h̃. n. non videt obstare. vt in. c. a mul tis. de eta. ⁊ q̃. vbi pz etiã q⁹ ad eꝑatum, ꝓmoueri po test subdiacon⁹. So. glo. scõa dicit q⁹ ista allegatio ñ valebat sed papa assumit illam nõ cãm vt cãm. Et di cit hic Jo. an. q⁹ ꝑm antiquos canones ꝓcedebat il la allegatio. lx. di. ⁊. c. ij. ⁊. iij. Inno. dicit q⁹ ad hunc ordinẽ diaconatus ꝓmoueri iste assumpt⁹ in archidi aconũ debebat. vt in. c. cum in cũctis. §. inferiora. de elec. sed ẽt exñs in minorib⁹ ad hãc dignitatẽ eligi po test. Hosti. dicit h̃ ꝓmum verũ dispẽsatiue p. c. prete rea. de eta. ⁊ q̃. quasi velit q⁹ nõ exñs in sacris nõ pos sit iure cõi ad dignitatem inferiorẽ vel ecclesiã curatã promoueri. ⁊ pro hoc dicto satis facit. c. dudũ. el. i. õ elec. Pro dcõ Inno. facit. c. si pro clericis. de ꝑbẽ. li. vi. ⁊. c. ij. de instit. e. li. Jo. an. in. d. c. dudum. ⁊ glo. in. d. c. si pro clericis. tenẽt illaz opi. Innoc. quando proceditur per viam electionis. secus si procederet per viam ꝑpetratõis vel institutionis. d. c. ij. de instit. ⁊. c. si pro clerici⁹. Jo. cal. in. d. c. dudũ. tz indistincte istam opi. Inno. q̃, ꝓfecto est verior. nã si ad eꝑatum sufficit q⁹ eligẽdus sit in subdiaconatu. d. c. a multis. sorti⁹ in inferioribus dz sufficere vt tpe assumptõis sit ĩ minorib⁹. d. c. cũ in cũctis. ⁊ ad iura alle. ꝑ ꝓprijs dic vt nõ. Cal. in. c. dudũ. Ad hoc. c. põt dici q⁹ in hoc, ꝓ cedit ꝑm iura antiqua. Vel dic ꝑm Hosti. hic. q⁹ sor te impediente aliqua irregularitate non poterat pro moueri ad illum ordinẽ diaconat⁹. ergo nec ad archi diaconatum promoueri poterat de eta. ⁊ quali. c. i.

Quero que fuit ꝓncipalis ⁊ potissima causa ãnul landi ⁊ retractandi collationẽ isti. G. factaz per cele stinũ. nã vt. s. patuit ordinis defect⁹ non habuit vitia re nisi forte ꝑm antiqua tpa. So. glo. iij. prosequitur duas cãs. Prima q⁹ illa collatio fuit surrepticia cuz papa fecisset illã ꝑ literlocutoriã suã quã si scinisset ve risimiliter nõ fecisset ideo ꝓsumit q⁹ fuerit circũuent⁹ ex quo de ista sua interlocutoria non fecit mentionem. Nec ob. c. cũ cessante. de appel. vbi dicit iudicẽ etiã inferiorẽ posse suã interlocutoriã reuocare. Illud. n. procedit qñ iudex scienter ⁊ ex cã reuocat illam puta qr erat iniqua sed in casu nostro erat iusta ⁊ eq̃. ⁊ nõ apparet q⁹ scienter illaz reuocauerit. ⁊ sic ꝑsumit cir cumuctus. hanc annullatiõis cãm cõiter doc. appro bant. ⁊ dicit Inno. q⁹ pro surreptione ista erat ꝑsum ptio ita violenta q⁹ nõ admittebat in ꝓrium ꝑsumpti onem vt colligit ex lr̃a. Nã ita papa violenter surre ptionẽ ꝑsumpsit q⁹ ꝓnunciauit ꝑ abñtez nulla defen sionis exceptõe expectata. hũc ĩtellectũ videt appro bare Bar. in. l. qõ iussit. in fi. ff. de re iudi. vbi indu cit hunc tex. ad notabilem qõnem vz super eodem fa cto apparent due sñe interlocutorie ꝓrie nec apparz q⁹ iudex tulerit secũdam cũ aĩo reuocandi primam q ritur que prevaleat. Bar. ibi cõcludit q⁹ prima non videt reuocata qr pmã esse lata dz iudici liquere quã do profert scõam ꝓriam. l. hoc aũt. §. i. ff. q. ex. cau. i pos. ea. sicut videm⁹ in filiũ q⁹ quis nõ renũciat iuri qõ ignorat. l. mater. ff. de inoffi. testa. nec miles videt ex heredare filium quẽ ignorat habere. l. si cuz. C. de te sta. mili. ⁊ pro hoc dicit videri tex. hic. ⁊ dicit q⁹ ⁊ ĩ iu dice ordinario est ꝑsumenda ignorantia in dubio, ꝓ pter multitudinẽ factor per istũ tex. Ex quo nota q⁹ non solum procedit qõ hic dicit in impetratiõe bene ficij q̃ ẽ odiosa ⁊ restringẽda. vt in. c. q̃uis. õ ꝑbẽ. li. vi. sed etiam in interlocutorijs vt nõ valeat secũda ꝑ primã si non apparet iudicẽ fuisse de prima memorẽ presumerẽ tamẽ sciam in vtroq̃z casu si iudex de, pri mo presertiz in facto notabili illã tulisset. presumitur eni hoc casu scia in facto, ꝓprio. ar. de rescrip. ab ex cõicato. ⁊. c. cũ illor. ad fi. de sen. excõ. Idem si pre misit sup prima cãe cognitionẽ. ar. eor que nõ. Jo. an. in. c. ij. de scis. ⁊ sentit Bar. in. l. qõ iussit. prealle. Idem qõ. s. dixi in impetratione a papa ⁊ in secũda interlocutoria locũ bz in alijs terminis. Unde p istũ tex. dicit Jo. cal. in. c. cum dilect⁹. de iurepa. non va lere collationẽ legati simplr factam que tendit in pre iudiciũ reseruatiõis prius per eum pro alio facte licz ex certa scia potuisset reseruatõez reuocare vt ibi no rat. An aũt impediat collatio contra interlocutoriaz si fuit motu proprio facta. credo q⁹ sic quia mot⁹ pro prius non firmat gratiam ꝯ ꝑsumptam intentionem ꝓcedentis. vt nõ. Jo. an. in. c. si motu proprio. de ꝑ ben. lib. vi. ⁊ do. de ro. deci. xlv. sentit Cal. in. d. c. cũ dilectus. vbi dixi. hic aũt annullat gratia ex defectu i tentionis. Ad idem glo. notabilis in cle. si romanus de preben. vide tamen ad materiã quod nõ. Hostiẽ. in. c. cum in cũctis. §. inferiora. de elec. ⁊ q⁹ idez fit in facto proprio motu satis sentit Bar. in q̃stione sua ⁊ Jo. cal. in. d. c. cũ dilectus. qõ maxime procedit vbi scõa dispõ tendit in alterius ꝓiudicium vt in cãu nro Princeps eni in dubio nõ presumit velle tertio pre iudicare vt. l. ij. §. siqs a principe. ff. neqd in loco pu bli. ⁊ in. c. sup eo. de offi. dele. ⁊ hoc nõ. quia faciunt ad multa. Secũda causa annullatiõis fuit ꝑm glo. qr iste. g. ĩpetrauit archidiaconatuz presente in curia procuratore aduersarij sui eo nõ requisito. ⁊ in hoc gl. multũ instat an ex se sola sufficiat. ⁊ tandẽ videt velle q⁹ nõ ꝓcludẽs q⁹ nõ tenet qs ĩ impetratõe sua regre re aduersariũ⁹ suũ sed sibi est ĩpurandũ q⁹ nõ ꝓdixit i audientia qñ lr̃e emanauerũt. ⁊ ꝑm hoc dicit Jo. an. q⁹ papa assumit h̃ non cãm vt causam. sile de elec. bo ne. ij. Hosti. dicit curiam suare vt lr̃e ꝓiudiciales nõ transeant qñ aduersarius vel eius ꝓcurator est pñs in curia nisi citet nec sufficit ꝑm eũ citatio in audiẽtia sz dz fieri ad hospitiũ. ⁊ sic vr̃ itelligere istũ tex. Ba. de cal. dicit se putare hoc dcm̃ Hos. ꝑtricari in lr̃is in sticie sed in lr̃is gr̃e nõ. q̃si dicat q⁹ lr̃as gr̃osas ĩpetra re possum absq̃z eo q⁹ aduersariũ meũ citari faciam. Ego relinquo h̃ stilo curie q seruãdus ẽ. vt ĩ. c. ex lit teris. de ꝓsti. ⁊. c. q̃z grauis. õ cri. fal. sed de iure puto cũ impetratio nõ sit act⁹ iudicialis ptis pñtiam nõ re quiri marie in lr̃is gr̃osis. nã supior in ꝓcedẽdo gra tiam nõ tenet citare seu vocare illos qbus ꝓiudiciuz irrogari põt. vt nõ. Inno. in. c. nisi cũ pridẽ. ꝑpe si. de renũ. nã nulli facit iniuriaz q vtit iure suo qõ, ꝓce dit nisi iure aliud in certo casu caueat. sicut dicim⁹ in illegitimatiõe quã princeps facit illis vocatis q pos sent succedere ab intestato de quo tm̃ dicendũ vt nõ. Bar. in. l. gallus. §. ⁊ qd si nm̃. ff. de lib. ⁊ po. ⁊ per

a Aduer sariũ pre sentẽ in cu ria an de beam spã liter cita re qñ volo in et⁹ preiu dicũ lras ipetrare. ⁊ vide glo. i l. obseruã dũ ff. de iu di. ⁊. d. an. in. c. cũ di lect⁹. in. iij. colũ. de re scrip. ⁊ vi de ofo hic p bal. ⁊ gl. in. l. nã ita diu⁹. ff. de adop. ⁊ de hoc p do. an. in. c. cc tex. in pe. col. de re scri. An aũt in cõcessio ne vel i no uatiõe pri uilegij sit aduersa ps citãda. vi de. d. An i c. cum dile ctus. in. vi. col. õ ꝑsir. vti. vel in uti. Et de prio vz de ipetratõe scripti. vi de p pau. de ca. i. l. õ vno quo qs. i fi. ff. de re iud. ⁊ p do. an. i. c. ex pte. de cani. in. ij. co. v. q⁹ nõ vz. õ scri. ⁊ vide qõ nõ. bar. in l. iij. circa me. C. õ tẽ po. ap vbi dicit q⁹ in ipetratiõe priuilegij nõ ẽ ps ci tãda si agi tur de par uo ꝓiudi cio sec⁹ si õ grauis. ⁊ vi de inno. in c. olim. de ver. signi.

a Ad hoc etiam facit qđ nō. ipse abb. panor. p glo. ibi nō. in. c. ad hec. ſ. de reſcrip. vbi dicūt gl. r panor. q clauſula ex certa ſcia eqpollet clauſule de plenitudine ptātis idem voluit glo. ſi. in ver. obſeruari. in cl. r ſi principalis. de reſcrip. r glo. in v. lr arū. in. c. ſtatutum. de reſcrip. in. vi. r glo. ſz Bal. i ſi clarius in. l. eos. in prin. C. de ap. p qbus eſt bo. tex. in. l. qdaz cō ſuleb̄ar. in ſi. ſm itel. Bar. r cō munem. ff eo. Et qñ princeps vtit dicta cla ex certa ſcia nō pt aliqd re fricari i dubium nec poteſt dici quid agis cur ita agi iſta ſunt v ba Bart. ad lr̄am in l. ꝓficiunt paulopoſt prin. ff. de iure codi. vnuz tene mēti ppetuo q quā do prin ceps ꝓcedit talem gratiā aut actū quez ſcit nō poſ ſevalē ō iu re niſi vra tur plenitudine po teſtatis q tunc ſemp p̄ſumit vti plenitudi ne poteſta tis etiaz ſi aliq̄s clauſulaz non apponat i actu ipſo ita voluit Dan. de ca. in. l. ex iperfecto. q gl. ibi. ſuper verbo imperij. C de teſtam. idem in. l. princeps. ff. de lega.

Bal. in. l. reſcripta. C. de p̄ci. iſpe. offe. in fi. r in pemio. C. puto tñ q deberet qs vocari. r etiā ꝓſentire qñ detraberet ſuo iuri iaz q̄ſito de iure gētiū. r ſic poteſt itelligi. l. fi. de nata. reſti. ff. vbi dr̄ q patrono cōſentiēte dz libert⁹ p imperatorē reſtitui natalib⁹ qz hoc ipetrato ius pr̄oni amittit. r nota illā rōnem quā ibi reddit tex. An aūt ꝓnceps poſſit ex plenitudine ptātis talē gr̄am nullo vocato ꝓcedere. vide qđ nō. bar. r Bal. in locis p̄alle. r credo q ſic ſubſiſtēte cā. ar. eoꝝ que nō. inno. in. c. q in eccleſiarū. de ꝓſti. r ſentit Bar. i loco p̄al. r in dubio p̄ſumeret cā. ſi dicit q ex certa⁹ ſcia fecit. ad hoc qđ nō. idē bar. in. l. fi. C. ſi cōtra ius vel vti. pub. r cy. in. l. p̄ſcriptiōe. C. e. ti. r ita late in facto ꝓſului. Quero qd itendat lr̄a dū dicit q iſte. S. in eluſiōe donatiōis aplice recepit collatiōnē poſtmodū ab epo. Glo. i v. eluſionē rñdet vt pz in ea. r nō iſtā glo. q vr̄ deludere collationē ſupioris q vult eccliaz poſtea recognoſcere ab inferiori. videt enī magis extollere ius iferioris. r ſi hoc facit ſine cā credo q ſit legitima cā p̄uādi illū tali bñficio ratiōe cuiuſdā ingratitudinis. ar. i. c. fi. ō dona. ſicut dicim⁹ in vaſallo q̄ ab alio recognoſcit feudū vt dixi. ſ. ti. p xi. fi diligēti. r ar. hic. Sec⁹ ſi faceret ad cautelā vt qz dubitat p babiliter de validitate p̄me collatiōis. ad hoc tex. nō. in. c. poſt elec. de ꝓceſ. p̄bē. r qđ ibi dixi. r nō ex tex. iuncta glo. hac q lz aduerſarius ꝓſentiat nō tñ conualeſcit qđ fit p ſurreptionē. Et hoc colligit Inn. hic. dictū verū ē in ſe qz per ſurreptionē lr̄e ſūt nulle. vt in. c. ad audientiam. de reſcrip. r. c. ſi eo tpe. e. ti. lib. vi. q non p̄ſit ꝓualeſcere ex ꝓſenſu aduerſarij poſtmodū ſupueniente cū validitas nō dep̄deat ab eo ſed facto ſupioris. h vero illō dictū nō, p batur qz electio nō ptinebat ad ſolum epm ſed ad totū capl̄m vt pz in lr̄a. Op. ꝑ tex. in eo q ſnia h ferr̄ ꝑ abſentem lite nō ꝓte. nec citatiōe p̄miſſa. r ſic obſtāt iura in finita vulgaria. So. glo. in v. lz abñti dat plēs ſoluti ones in p̄n. q oēs diumāt ſed in fi. dat notandā ſoluti onem dicens q bic cōſtabat de ſurreptione iō potuit ſnīa ferri ꝑ abſentem ēt nō citatū. Nō ſing. bic banc glo. q̄ limitat alias gl. cōiter dicētes q in notoriis requritur citatio. vt nō. in. c. ad nr̄am. iij. de iureiur. r. c. porro. de diuor. cū ſi. p cedūt enī ſi in abſentia ſine alia citatiōe poſſit de facto liqde ꝓſtare ſine alia diſcuſſione r indagine fienda vt ſinglr̄ p bar̄ h iuncta glo. Secus aūt vbi poſſit aliq defenſio cōpetere. tunc enī eſt citatio fienda. ſic intellige. c. fi. de offi. deleg. li. vi. vbi inuit q cōſeruator pape citat r tñ non p cedit niſi ſuper notorio. vt in. c. i. e. ti. lib. vi. r ſic etiaz reduco ad concordiā Inn. in. c. tua. de coba. cle. vbi dixit ſemp in notorio requri citatiōem. alis ſnīa eſſet nulla. Ꝛrium dixit in. c. quāto. de trāſla. pla. ita etiā dz intelligi Inno. in. c. ex inſinuatiōe. de ap. vbi dixit q in facto notorio qđ ex actis colligitur pōt iudex p cedere ēt parte abſente. Et idem ſentit Arch. in. c. que lotharius. ij q. i. r Bart. in. l. ij. §. qđ de frumētaria. ff. de admi. re. ad ci. pti. r ibi tex. nō. iuncta gl. allego tex. nōbilē in. c. venerabilem. de elec. r. c. bone. e. ti. vbi ſine citatione p cedit in facto notorio in quo nulla poterat defēſio competere. Sic itelligo r diſtinguo Hoſti. h q dixit bic apte colligi q in notoriis ferr̄ ſnīa ꝑ abſentem nō dato libello r nec lite ꝓte. Ad idē alle. de ele. dudum. p̄mo. §. fi. de accu. ſi ꝓſtiterit. de ap. cū ſit romana. in fi. qđ locū hab z ſm eū vbi aliq ciues vel alij res eccleſie romane iniuſte occupāt ſeu detinēt occupatas. ſed nō video cām huius reſtrictōis ſed intelli

b In proceſſu r ſentētia p̄incipis ſuper notorio ferenda nō requritur citatio q eſt ſingulare ſm Lu. ro. in ſuis ſing. ſm Bal. in p̄relu. feu. in. xviij. col. allegando iſtū tex. q qñ papa fert ſnīaz ꝑ detinentes terras eccleſie nō requritur citatio de cuius dicti veritate. vide ipm Ab. panor. in. c. ea que. ad fi. ſ. e. r in. c. i. de ꝓbr̄. vti. vel inuti. Et vide iſtū tex. alio mō allegatū p glo. in. c. ſua. ō of ſic. vica. Et pro Bal. allego etiā dictuz allegās Archi. in. c. que lotharius. ij. q. i. quē refert r ſequit Bomi. in. c. eos. in pe. colū. de imu. ec cle. lib. vi. ſz do. Barth. de bellē. r vide q ibi notauit. Sed ꝑ illud dcm̄ Bal. p̄real. videt vrgere tex. in cle. paſtoralis. e. ti. ſed poteſt reſpōderi q licet imperator ibi fuerit mot⁹ ex cauſis de quib⁹ in p̄inci. illius cle. tamē non erāt vere nec rex robertus ci ſuerat rebellis nec commiſerat crimen leſe maieſtatis in euz vt probat tex. i §. rurſus. iūcta glo. Et ſic habes duos caſus in quibus i ſententia diffinitiua nō requiritur citatio. Item adde q ex cauſa poteſt p̄inceps omittere citationem i ſententia diffinitiua. glo. ē in fin. valde nota. in. l. an repenulti. ff. ex quib⁹ cauſis ma. r eſt tex. exp̄ſſus. i. c. in cauſis in fine. ſ. eodem.

go gñaliter mō predicto. Jo. an. dicit ſe putare q proceſſus pape in notorijs b vz abſq̄z citatōe qz non ſubijcitur forme r maxime ſm eū qñ notorium ſurgit ex bis q̄ acta ſunt coram eo ab alijs. h non plz in bis q̄ nō dependēt a plena ptāte pape. qz exquo pōt aliq̄ defēſio ꝓpetere nō poteſt etiā p̄nceps omittere citatiōem qz eſſet tollere defenſionē. vt p bat̄ in cle. paſtoralis. de re iudi. Fateor tñ q in dubio p̄ſumeret pro ꝓceſſu p̄incipis ꝑ ſubiectū. vt nō. Cy. in. l. reſcripta. C. ſi ꝑ ius vl vti. pub. vbi dic̄ q ſi p̄inceps ſine alia cāe cognitiōe mādat alicui vt aliquem ſuſpēdat pōt ille ſine peccato exequi qz pro p̄incipe p̄ſumitur q iuſte, pcedat. qđ eſt notandū. facit. l. ſi vindicari. C. de pe. r. xi q. ij. cū apud. ſed reſpectu nō ſubditi quez dicit aliq rōne ſuū forum ſortiri nō p̄eſumerē p ſnīa p̄incipis nec poterit in iſtis omittere citationē. ſic intelligo cle. paſtoralis p̄real. vbi ex defectu citatiōis corruit proceſſus imperatoris ꝑ regē robertū q dicebat̄ ſubditus eccleſie r nō imperatoris ſed rōne delicti cōmiſſi in imperio ꝑ eū, pcedebat̄. facit pro hoc vltimo qđ no. Jn no. in. c. ingſitōi. de ſen. ex. r vide ad p̄dicta. c. i. de cā poſ. r p̄opie. r qđ ibi dixi i addi. Nam mihi plz plz vt indiſtincte ex quo factū nō eſt notoriū ſnīa p̄incipis ēt in ſubiectū fit nulla abſq̄z citatōe r cāe cognitione. hoc vr̄ probare tex. apte. in. d. cle. paſtoralis. i vbo nec p̄dicta ſuppletio. vbi apte dicit q nec in ſubditū pōt p̄inceps ſupplere defectū citatiōis aut aliā defenſionem tollere. Ad idē tex. iuncta glo. in. l. fi. C de legi. vbi expreſſe hoc tz gl. r aptius ibi bal. r videtur ibi tex. exigere cāe cognitionē r p̄ſtiam p̄tinz ad h vt ſnīa p̄incipis ēt teneat. lz. n. princeps poſſit tollere ſolēnitates iuris ciuilis nō tñ citationē q̄ fit vt reus ſe defendat r ſic vt de cā cognoſcat̄. Nā r ipſe deus videt induxiſſe citatiōem r cāe cognitiōem. vt colligit ex. c. de⁹ oīpotens. ij. q. i. vbi dicit q de⁹ noluit punire peccata ſodomoꝝ niſi deſcēderet r videz r cē Ad idem geneſis in. c. iij. vbi dr̄ q deus anteq̄z puniret adam de peccato inobedientie vocauit eū r audiuit ſuā defenſionē. r ſic dictum Li. nō puto ſimplr̄ verū ſed intelligat̄ ſm p̄dicta. dixit etiā bic do. Ant. poſſe dici q lz in notoriis requrat̄ citatio ipſius tamē omiſſio nō vitiat proceſſum ꝓſtito de notorio ſi nil in ꝓrium allegat̄ qz circuit⁹ ſunt euitādi. nam retractata ſnīa eſſet itex exquo factū eſt notoriū in eandē ſnīam reducēdus. allegat nōta. de teſti. ex pte ade. que iudicio meo parū r nihil faciunt. Sed in ꝓriuz ego addu co tex. notabilem iuncta glo. in ver. prouidim⁹ in. c. ad petitionē. de accu. vbi p̄batur q ſolus p̄nceps pōt ex plenitudine poteſtatis bēre ratum proceſſum nullum ex defectu ordinis non ſeruati lz conſtet cām recte inſtructā quo ad ipſius merita. nam ſnīa quandoq̄z eſt iniuſta ex ordine qñq̄z ex cauſa r plus ifficit iniuſticia ex ordine q̄z ex cauſa qz p̄ima reddit ſentētiam nullam r ſecūda nō. vt. xi. q. iij. in ſumma. r i. l. ſi ergo. r. l. prolatam. C. de ſen. r. j. c. p r. in fi. r ideo dixit Innoc. in. d. c. tua. de coba. cle. ppe fi. q ſnīa ē nulla etiā in notoriis nulla p̄miſſa citatōne qz debuit prius iudex audire excuſatōem partis. Dicerē tamē aduertendū qualiter nunc iſte cōdemnat⁹ comparet aut enīz dicit ſnīam nullam qz debuit vocari r audiri ſua excuſatō cum defenſio poterat competere r tunc licet ſpecifice defenſionem non alleget redditur talis ſnīa nulla. vt in dicto Innoc. r facit. l. de vnoquoq̄z. ff. de re iudi. r ſolus p̄inceps alia defenſione non allegata poterit p ceſſum ratū habere. ſic itelligo. d. c.

ad petitionem. Aut comparendo fatet ipm factū pp
qō fuit ꝓdēnat⁹. ⁊ dicit q⁹ nulla defensio sibi ꝓpetit. ⁊
snīa pōt sustineri q⁹ apparet qō erat tale notoriuz in
quo nulla cōpetebat defensio. ⁊ sic nō erat citatio ne-
cessaria vt ꝑmisi. ad hoc nō. dictū ipsius inno. in. d. c.
tua. in fi. vbi dic q⁹ si iudex ꝓcessit tanqz iudex sup no
torio lz sibi nō ꝓstaret factū notoriū exquo tñ vere ē
notoriū snīa eius irreuocabilr tz. Qualr aūt in ca
su huius. c. factū erat notoriū. dicit Inn. q⁹ papa iste
innocenti⁹ erat tūc cardinalis ⁊ interfuit cū alijs cardi
nalib⁹ oibus li ꝓtentis dū ageret ꝑ celestinū papaz
ꝑdecessorē suū nec poterat iste. g. ab alio ius acqrere

Op. in eo q⁹ papa mādat, puideri de archidiaco-
natu ꝑ pītes in ecclesia ⁊ iterueniente oīum ꝓcordia
vñ obstant duo. primū q⁹ ad actū collatōis seu electi
onis debēt vocari ēt abntes. vt in. c. q⁹ pp. de elec. ⁊
bodie est tex. in. c. cū in ecclesijs. de ꝓben. lib. vi. Se
cundū q⁹ dz sufficere cōcordia maioris ptis existen-
tium in capl̄o. vt in. d. c. q⁹ pp. ⁊. c. i. de his que fi. a ꝑ
la. ⁊ l. qō maior. ff. ad muni. So. glo. fi. fatet ꝫrium.
⁊ dicit forte q⁹ hec erat ꝓsuetudo q⁹ absentes nō vo-
carentur. dic tu quo ad ꝑmuz ꝫrium vt bēs tex. iūcta
glo. in. d. c. cū in ecclesijs. ⁊ ibi in glo. ij. examinat in-
tellect⁹ b⁹. c. Vel pōt dici fm Hosti. q⁹ forsan li erat
deuoluta collatio ad papā quā restituit pītibus tñ.
nec de hoc alij cōqueri pīt q⁹ in re sua ⁊c. l. in re man
data. C. mā. Sed ad scdm ꝫrium doc. nil dicūt nec cō
fiderant. Ego dico q⁹ de ꝓprio significato but⁹ vbi
ꝓcordia est vt nemo discrepet. vt plene dixi in. c. non
pōt. s. e. ⁊ tūc ad ꝫriū pōt rnderi dupl̄r. primo tenen
do vltimā solutiōz Hosti. q⁹ papa eis de gra bāc ptā
tem restituit quo casu potuit illā gram qlificare. ⁊ vo
luit vt. s. tñ pītes bērent eligere ⁊ q⁹ fieret electio oī-
um intercedente ꝓcordia ⁊ tūc nō sufficerz maior ps
q⁹ vba debēt intelligi ꝓprie. Secūdo mō pōt in-
telligi q⁹ papa iure cōi mandauit vt isti eligerēt ⁊ tūc
istud vbū ꝓcordia stat imꝓprie ⁊ vificatur in ꝓcor-
dia facti. nā ficte videt fcm ab oīb⁹ qō fit a maiori pte
vt. l. aliud. §. refert. ff. de re. iur. ⁊ tunc ex tex. isto iun
cta glo. singu. notabis q⁹ verba hec plena oīuz ꝓcor
dia ⁊c., plata in materia iuris in negocio vniuersitatis
exquo nō apparet alr principē ius voluisse imutare
debēt ipropriari ⁊ reduci ad terminos iuris vt verifi
cent in minori pte vniuersitatis. ⁊ hec sufficiant.

c **Tam inter** ✦ ꝫ ius litigatōis lata
si ab ea infra. x. dies ñ fuerit appellatū. Alr
sic ⁊ alr ꝑ snīam a qā nō fuit appellatū pōt
ecclesia subijci plaro iferiori epo seu ad aliā ecclesiaz
ptinere. pª ps narrat ꝓcessū ⁊ iura vni⁹ ptis. Fa diffi
nit diffinitōis cām ꝑmittēs ibi qz̄uis. Cāus lr̄alis
Inter abbatē ⁊ quētū sancti Zenonis vo. ex pte vna
⁊ archipsoyterū ⁊ clericos sci, pculi ex altera sup sub
iectiōe ipsi⁹ ecclie qō vtebat: prib⁹ in pītia do. pape
ꝓstitutis ꝓponebat ex pte monasterij: q⁹ ecclesia ꝑ-
dicto monasterio dz eē subiecta pleno iure i instōne
vz destitutiōe iuestitura archipsoyteri ⁊ ei⁹ fidelitate
⁊ alijs p qā plena subiectio declarat: ad hoc ꝓbandū
ps monasterij inducebat instrm publicū cōcessionis
b. quondā vero. epi quā ꝓcessionē. G. succesꝰ ipsi
us ꝓfirmauit. induxit ēt ꝑuilegia romanoꝝ pontificū
⁊ pīarchaꝝ aqlegiē. quoꝝ vn⁹ de subiectiōe plena-
ria in ꝑuilegio suo euidēter exꝑssit qō sub testionio
R. quondā vo. epi q⁹ eiusdē ecclesie archipsbr extitit
factū fuerat ⁊ ꝓpletū: ⁊ in eū a priore sci Zeno. māda
uit sua vice subscribi. Allegauit insup q⁹ olī inter ab
batē sci Zenonis ⁊ archipsorm sci, pculi ⁊ frēs ipsius
orta fuit qō de obīa manuali ⁊ fidelitate: sz illi ad hec
duo se teneri negabāt ⁊ sup his testes inducti fuerūt
tādem ꝑfat⁹. G. vo. epus snīaliter diffiniuit q⁹ archi-
ꝑsbyter vel dimitteret ecclesiam: aut faceret eidē ab-
bati obīam ⁊ fidelitatē fm q⁹ qdam cardinalis olim
iudicauerat: cuius snīam ep̄s fuit secut⁹: ⁊ a snīa cēpi
appellatū nō fuit: ⁊ sic in rē tranſiuit iudicatā. Ex pte
aduersa, pponebat q⁹ ꝓdicta dōatio ñ valebat ⁊ ita p
ꝑās nec ꝑuilegia ꝓfirmatiōis ipsi⁹ ꝓcessionis. Dñs
papa bis ⁊ alijs auditis ⁊ itellectis dicit q⁹ qz̄uis nō
sit multū refistendū instrō donatiōis nec ꝓfirmatiōi-
bus vel ꝑuilegijs: q ab ipsa donatiōe cām ⁊ originē
habuerūt: tñ ꝓsiderauit q⁹ qz̄tū ad ipsos litigātes iuſ
ex snīa factū fuit: exquo transiuit in rē iudi. ēt si ꝫ ius
litigatoris lata fuisset cū lata non fuisset ꝫ ius ꝓstōnis
exꝑsse: vitate gestoꝝ fmonit⁹ ꝑualēte: q snīa ꝑsumi
tur recte lata diffiniuit papa. q⁹ archipsbyter sci, pcu
li q ꝓ tpe fuerit ꝑstet obīam ⁊ fidelitatē abbati san
cti Zenonis. Ber. Nō ꝑmo ⁊ tene mēti q⁹ de iure
subiectionis pōt agi ꝫ ecclesiam inferiorez q ꝑtendit
subiecta. ⁊ sic nō est necesse a principio agere ꝫ supio
rem q subiectiōem in illa possidet. Innoc. restringit
istaz lr̄am dicēs hic agi ꝫ clericos q⁹ nemo in eis hec
iura postulata possidebat aliter ꝫ possessorē ageret.
allegat nō. in. c. inter q̄ttuor. de maio. ⁊ ob. ⁊. s. de ꝑ-
scrip. auditis. ⁊. c. cū olim. lz, pfecto hoc dictū ē falsū
qa abbas hic dicebat ecclesiā istam monasterio ple-
no iure subiectā vt ī istitutōe ⁊ destitutiōe ⁊c. An nō
ē possibile q⁹ aliter hec subiectōis iura in ecclesia ista
nō possideret cū nō possit eē sibūpsi subiecta nec aze
phala. vt in. c. cū nō liceat. de ꝑscrip. ⁊. xciij. di. nulla
rōne. ⁊ q⁹ possit agi ꝫ subiectū videt tex. j. c. cū sup.
⁊ de cōfir. vti. cū dilecta. ⁊ ad iura alle. per Inno. dic
vt dixi in. d. c. auditis. Nō. ij. q⁹ ecclesia secularis
etiā collegiata pōt pleno iure subesse monasterio con
cordat. s. de ꝑscrip. auditis. ⁊. c. cuz olim. vide q̄liter
multiplici iure pōt ecclesia ptinere ad monasteriū in
c. de monachis. de ꝓbē. ⁊. c. visis. xvi. q. ij. Nō. iij
ar. q⁹ bēns ecclesiam pleno iure subiectā bz oīa iura
hic enumerata ⁊ multa alia de qb⁹ in. c. ꝙquerente.
de offi. ordi. Nō. q⁹ ecclesia alteri subiecta tenet il
li ad lethanias. ⁊ sic tenent clerici ire cū illis qbus ple
no iure subijciunt. regulariter tñ sacerdotes tenētur
ire in lethanijs. i. rogatiōibus ad ecclesiā cathedra-
lem. vt est tex. iūcta glo. in. c. qñ ꝑsbyteri. xxxviij. di.
An aūt exēpti teneant ire ad letbanias. dic vt legi. ⁊
nō. in. c. nimis. j. de excess. ꝑla. Nō q⁹ cum agit de
subiectione iudiciū dicit gnale. vnde admittit h̄ libel
lus gnalis qō tz hic Inno. dicēs admittēdum hūc li-
bellum in gne. peto subiectionē aliū clericoꝝ tñ post
modū dz actor, pbare in qb⁹ articulis sunt subiecti ⁊
in illis tñ obtinebit. vt hic in fi. ⁊. in. c. ꝙquerente. de
offi. or. fm eū. qō nō. Ego de hac materia plene dixi
in. c. ij. de libel. obla. ⁊ placet mihi hoc dictū cuz is q
de iure intentionē fundatā sup subiectione nō bz sub
iectionē petit. sed si ep̄s in ecclesia sue diocesis subie-
ctionē peteret dico iudiciū eē vniuersale. ⁊ non tenet
specificare aliq iura nec in libello nec in, pgressu. vt, p
batur in. c. cū venerabilis. de re. do. sed si diceret illā
subiectā in tpalib⁹ bz hoc, pbare. ⁊ sic descendere ad
spālia in, pcessu. vt probat in. d. c. cuz venerabilis. li
mita tñ, put nō. in. c. cū ad sedē. de resti. spo. Nō.
q⁹ prior pōt eē testis descript⁹ in instrō in donatione
facta ecclesie. Idem ⁊ fortius dicēdū ē in frib⁹ ⁊ cle-
ricis eccl̄ie. ⁊ nimirū cum viua voce possint testificari
ad cōmodū ecclesie. vt in. c. insup. ⁊. c. cū nuncius. ō
testi. ⁊. c. ⁊ si ꝑps. ī fi. ō iureiu. ō quo dic vt plene dixi
ī. d. c. insup. nā cā eccl̄ie nō ē singuloꝝ. xij. q. ij. q. ma
numittit. ⁊. c. liberti. ⁊. ij. q. vj. biduū. v. palā. Nō
q⁹ ad ꝓbationē iuris ꝓprietatis satis ē inter easdē ꝑ-
sonas, pducere snīam sup eodē iure prolatam ⁊ tene
tur iudex fm illa iudicare q⁹ exquo ab ea nō fuit ap-
pellatum fecit ius inter partes. Ex hoc ⁊ ex tex. nota

a ꝑdi⁹ dicit ibi i-no. imo q̄ nunq̄ pōt vl̄ ꝺz ap̄li⁹ executōni mādari. et adō q̄ istō dcm̄ inno. et refert ꝓ singulari ideꝫ. ꝺ. ab. panoꝛ. i. c. quāto. ō p̄ sūp. ⁊ in. c. is q̄ fidem de spon. ⁊ vrobiq̄ ꝺ. an. ⁊ idem ꝺ. ab. pan. i dispu. sua inci. stante statuto in xvij. colū. vbi inſtruꝫ ꝓmēdat h̄ dcm̄ inno. ⁊ i. c. i. cir. me. ō ꝓfir. vti. vl̄ iuri. ⁊ et i locis hic p ipm al ⁊ ꝺ. an. i. c. fi. i. xiiij col. de iuc. ab ite. ⁊ in c. ab exēōi cato. ⁊ i. c. cū ꝺilecta. de reſcrip. i. c. i pn̄cia. de renū. ſequr pe. ō an. i repe. reg. c. poſſeſſoꝛi vi. in. ix. cart. bal. nō. in auc̄. ad h̄ C. de vſur. i pe. col. ⁊ i l. cū qs. in viij. col. in vſ. p̄dicta ſunt vꝺ. C. ō iur. ⁊ ſa. ign. floꝛia. de ſan. pe. in. l. cū pu-tarē. i vlti. colū. ff. ſa. ber. ꝺ. bar. vo. in cau. xxiij. addeē q̄ ſoꝛti⁹ dixit bal. i l. ſiqs inſti tuaſ. i. §. ſi ſub ꝑdi. in ſi. ff. ō ber. inſti ⁊ i. ꝺ. auc̄. ad h̄. i pe. col. i v. itē dubita tur in eo q̄ iniq̄ abſo lut⁹ ⁊ imo. i ꝺ. §. ſi ſub ꝑdi. in ſi. ⁊ limita ꝓc

q̄ lz ſnīa a principio ius nō conſtituat inter ptes ſed declaret. l. ſicut. §. ſed ſi q̄ritur. ff. ſi ſer. ven. le. ⁊ nōt. p glo. in. c. foꝛus. j. ꝺe ver. ſig. tñ poſt lapſum. x. dieꝝ dicit facere ius inter ipſos litigātes. ⁊ eſt rō qa ſiue bene ſiue male fuerit iudicatū ſtandū eſt ſnīe pp auctem rei iudicate. Unde eſto q̄ declaratio iudicis fuit mala tñ ius ꝓſtituit inter ptes q̄ ꝓſumereť q̄ bene iudicauit. Item nō ⁊ pondera q̄ ſnīa dicit trāſire in rem iudi. ſi nō fuerit appellatiōe ſuſpenſa ⁊ ſic videtur q̄ ſnīa non differat a re iudicata. cuius ꝓrium innuit rubrica. ſ. eo. ti. Sed dic ⁊ expone banc lr̄am vt ibi dixi. nā tranſit in rē iudi. i. in auctoritatem rei iudicate. vt dixit tex. j. e. qō ad ꝓſultatiōem. Nō q̄ etiam de iure canonico ſtať ſnīe inique poſtq̄ tranſiuit in rem iudi. Dico tñ q̄ ſi is in cuius fauoꝛeꝫ fuit lata ſcit cā iniquā non pōt cum bona ꝓſcia illa vti. q̄nimo ſi ꝓſiteret illam iniquā retractareť. ita ſingl̄r voluit inno. in. c. q̄ pleriq̄. ꝺe imu. eccle. ⁊ p hoc dictuꝫ reſtringo tex. iſtū ⁊ conſilia iura. vt. l. res iudicata. ff. ō re. iur. ⁊ l. ingenuū. ꝺe ſta. bo. vbi dicit q̄ ſnīa accipitur ꝓ veritate. ⁊ qō facit ius inter ptes. ſ. in dubio. ſecus videť ſi notoꝛie ꝓſtaret de iniuſticia. ar. in. c. ij. de pur. vul. ⁊ qō nō. Inno. in. c. fraternitatis. de frigi. ⁊ maleñ. dixi. ſ. e. iter ceteras. Nō ⁊ tene mēti regulam q̄ elicitur ex tex. q̄ ſententia lata contra ius litigatoꝛis tenet ſecus ſi eſt lata contra ius ꝓſtitutiōis. i. ꝺ̄ ius cōe. dices tu ꝺ̄ cum oīs ſnīa ꝺ̄ ius litigatoꝛis ſit ꝺ̄ ius cōe cum ius cōe mādet iuſtam ſnīaꝫ ferri. vt in. c. foꝛus. ꝺe v̄. ſi. ⁊ c. cū eterni. de re iud. lib. vi. ⁊ in auc̄. iuſiur. qō preſta. ab his. dico ſtandū eſſe ꝺ̄ro q̄ ſnīa ſit ꝺ̄ ius ſed non eſt expreſſe ꝺ̄ ius qō regrit hec lr̄a ad nullitatē ſnīe. ꝺr̄ aūt expreſſe ꝺ̄ ius cū iudex in ſententia fundat ſe expreſſe ꝺ̄ ius cōe. vt plene dixi. ſ. c. i. Rō diuerſitatis eſt q̄ qñ nil exprimit ꝺ̄ ius cōe ꝓſumitur ſnīa iuxta maxime cū ps videat acqeuiſſe non appellando. vt. j. c. pri. cū ſeq. ſed qñ exprimit cām ꝺ̄ ius tollit oīs ꝓſumptio ſnīe merito tanq̄ notoꝛie iuſta iudicat nulla. Et ob hoc dicit inno. ſingu. dictū in. c. in pn̄cia. de renū. ⁊ ſequr Jo. an. hic q̄ ſi in ſnīa exprimunť due cāe quarū vna dūtaxat eſt ꝺ̄ ius ſuſtinetur ſnīa vigoꝛe alterius cāe que nō eſt notoꝛie iniuſta cū poſſit iuſtificari ex aliq̄ cā expreſſa. quod limita vt dixi in. ꝺ. c. i. Nō vlti. ⁊ tenemenū finez lr̄e q̄ poſtq̄ tranſiuit ſnīa in reꝫ iudi. ꝓſumitur q̄ fuerit recte ⁊ rite lata ita q̄ nō eſt neceſſe amplius ꝓducere acta ad ꝓbandū iuſticiam vel ꝓceſſum. lz pars aduerſa dicat cā vndiq̄ iniuſtā. ⁊ ſic ꝓbat hec lr̄a dictū inno. q̄ h̄ tenuit in. c. bone. de elec. ⁊. c. cū in iure. de offi. dele. dic vt plene dixi in. c. qñ ꝺ̄. de ꝓba. Uenio ſolito more ad gl. ⁊ quero qñ ꝺr̄ eccleſia ſubiecta plene iure. Rñdet glo. i. qñ ſubijcitur in ſpūalibus ⁊ tē poꝛalib⁹. Nō bene banc gl. q̄ ſi princeps ſubijcit eccleſiā vel aliquē locū donat pleno iure videť donare in ſpūalibus ⁊ tpalib⁹ ſi cōcedēs talis eſt vt poſſit ſpūalia ⁊ tpalia ꝓcedere. vide coſikem glo. in. c. conq̄ſtus. de ſo. compe. ⁊ vide oīo qō plenius ibi dixi. Et tractat h̄ inno. aliquātulum inuolute q̄ ſunt ſigna ⁊ indicia plene ſubiectōnis. ⁊ in effectu dicit q̄ oīa ſimul h̄ enumerata ſatis hoc indicant plenā ſubiectionē nō aūt ſingula per ſe. vt ſunt verbacie ⁊ q̄dam alia. dicit tñ q̄ aliqua ex hic enumeratis ſunt p ſe ſufficientia indicia vt inſtitutio in ſpūalibus ⁊ fidelitas in tpalibus nō aūt dicit ſic in alijs. Nā lz abbas bēat aliqua ep̄alia in eccleſia in alijs tamē remanet eccleſia ſub epō. refert tñ alios dicere q̄ tūc demū pertinet ad aliquē eccleſia pleno iure cū oīa ep̄alia ibi bēat. nec ſufficit ſm inno. ad hoc vt plene ſit exēpta vt ep̄us ſpecificet ſingula iura cōferendo niſi dicat eximo vel verbū aliud eqpollens lz facta exceptiōe poſſit eximere aliq̄ de q̄ bus. j. de priui. cū ⁊ plantare. ⁊. c. recepim⁹. ⁊. c. cuz capella. Hec dicta iudicio meo nō ſūt pfecta lz ꝺ. an. ſimp̄r tranſeat illa recitando. dico enī ſic q̄ aut inferioꝛ epō vel ep̄s extraneus ptēdit eccleſiam ſibi ſubiectaꝫ pleno iure ex ꝓceſſione ep̄i aut archiep̄i aut pape aut ex preſcriptiōe. Primo caſu dico q̄ ep̄us videť conceſſiſſe oīa iura q̄ ipſe poſſidebat in eccleſia exceptis q̄buſdam q̄ a ſe alienare ſeu abdicare nō poteſt. vt in. c. paſtoꝛalis. de dona. Que aūt ſunt hec iura q̄ a ſe abdicare non pōt. dic vt plene nō. Jo. an. in c. cum venerabilis. de cenſi. aliqd per glo. in. c. paſtoꝛalis pal. ⁊. xvi. q. ij. c. viſis. nec per gñalem donationem videť data ptās donatario vt poſſit fruct⁹ ī proꝓrios vſus conuertere. vt nō. dicit inno. in. c. paſtoꝛalis. de priui. Et intellige q̄ ep̄s banc ꝓceſſionem faciat cū conſenſu ſui capituli ⁊ ex cā. vt in. ꝺ. c. paſtoꝛalis. facit de. ij. de re. ecc. non alie. nec iſte tex. ꝓbat q̄ ep̄s poſſit eccleſiam in totum alteri cōcedere imo potius ꝓbat oppoſitum ſm Jo. and. hic. ⁊ bene cū papa non fuerit motus ex illa donatiōe ſed ex ſnīa. Et ī hoc plus pōt ſnīa q̄ꝫ donatio ep̄i. Et ad hunc effectū allegat notāter hūc tex. Jo. an. in. ꝺ. c. cū venerabilis de cenſi. dicēs q̄ ex ſnīa poteſt eccleſia pleno iure alteri eſſe ſubiecta ⁊ nō ſic ex donatione ep̄i. Nō q̄ ꝓ ſnīa ꝓſumitur q̄ ex aliqua iuſta cā fuerit lata. vt hic ī fi. ſed ep̄s non pōt a ſe abijcere in totum onus ep̄ale. Nam qua rōne poſſet reſpectu vnius eccleſie poſſet reſpectu aliaꝝ. qō non eſt admittendū. l. legat⁹. ff. ō off. preſi. ⁊. c. niſi cū pridē. de renū. cum ſi. quod nō.

Secūdo caſu cū ꝓceſſio fuit facta per metropolitanum. dico q̄ aut de eccleſia ſue ꝺioceſis. ⁊ idem qō in epō. aut fecit cōceſſionem de eccleſia ſuo ſuffraganeo ſubiecta ⁊ non valet conceſſio. vt in. c. duo fil. de offi. ord. ⁊. c. paſtoꝛalis. e. ti. ⁊. c. nullus. de iure pa. ⁊ hoc verū ſm glo. hic. in verbo ſub teſtimonio. niſi de ꝓſenſu ep̄i hoc feciſſet. ita intelligit iſtū tex. ſed glo. ſi. in. c. placuit. xvi. q. vi. regrit conſenſum oīum epoꝝ ꝓuincie ad hoc vt dare poſſit priuilegia in ꝺioceſi ſui ſuffraganei. allega. c. archiep̄s. ix. q. iij. Ego dico q̄ in facto graui ꝓcernēte ſtatum totius ꝓuincie ꝓcedit glo. in. ꝺ. c. placuit. ad hoc glo. notabilis. ix. q. iij. ī fi. ſumme. ⁊ qō nō. inno. in. c. iij. de inſti. ſed in facto cōcernente preiudiciū vnius epi dūtaxat ſufficit illi⁹ cōſenſus dūmodo interueniant alie debite ſolēnitates vt ꝓſenſus capi in cōceſſione eccleſie ⁊ fideles q̄ tūc cōſentiendo videnť de nouo ꝓcedere. ar. c. paſtoꝛalis. de dona. ⁊ l. gaius. ff. de pig. ac. ⁊ ſic ꝓcedat iſta glo. ar. bo. ix. q. ij. c. ij. iuncto. c. fi. ⁊ idem dico in patriarcha. ar. op. in. c. duo ſimul. facit per locū a ſpāli. c. penul. de pe. re. ⁊. c. i. e. ti. lib. vi. nūcta glo. In tertio membꝛo. ſ. cū ꝓceſſio fit a papa puto q̄ in dubio idē dicendum qō dixi in ꝓceſſione facta ab epo h̄ additio q̄ ex quo papa ꝓceſſit alicui eccleſiam pleno iure videtur cōceſſiſſe oē ius epale nihil epo reſeruato q̄ h̄ important vba. nā vt dicit Hoſti. in. c. qñ. de priui. tunc eccleſia pertinet ad aliquē cum nullū ius epale epūs ibi exercet. ⁊ facit tex. iſte in ar. ⁊ qō le. ⁊ nō. in. c. conſtitutus. de reli. do. nec puto q̄ per bāc ꝓceſſionez a papa factā poſſit ēt donatarius cōuertere fruct⁹ in ꝓprios vſus q̄ cū hec cōceſſio veniat in p̄iudiciū eccleſie cōceſſe ꝺz ſtricte intelligi. ar. eoꝝ que nō. inno. in c. cū ꝺilecti. de dona. ⁊ Bar. in. l. fi. ff. de ꝓſti. priu. ⁊ Jo. an. in. c. olim. de v̄. ſi. ⁊ bēbit illā ptātem in tpalibus quā bēbat epūs. ſ. exigēdi rōnem de tpalibus. vt in. c. cū ⁊ plantare. j. de priui. facit qō nō. Inno. in. c cū ad ſedē. ⁊. ꝺ. c. paſtoꝛalis. Quarto ⁊ vltimo caſu qñ ex preſcriptione vēdicat ſibi eccleſiam pleno iure ſubiectam. Aut alter puta epūs eſt in poſſeſſione iuriſꝺitionis ⁊ tūc tm̄ p̄ſcribit quantum poſſidetur nec extendit preſcriptio de caſu ad caſum vt nō. Inno. ī c. ꝺilectus. de capel. mona. ⁊ Bart. in. l. i. §. fiqs. ff.

dicta. vt per do. Bar. vero. in preal. cau. xxiij. in fine.

a In ꝓuilegijs ꝓfirmatorijs regr̃itur subscriptio secus in ꝓfirmatõibus & hoc dictũ ꝑpetuo tene mẽti pro limitatiõe eoꝝ que scribit do. An. p⁹ Jo. an. in. c. qua fronte. in vl. col. de ap. Et vide q⁹ de hoc plenius scribit. d. bar tho. de bel. in. c. nouit. in. vi. q. ꝓin. de his q̃ fi. a ꝓla.

b An & qñ valeat sñia lata sup parte pentoꝝ. Et qñ valet an & qñ sup ea ꝑte ꝺ qua nihil dcñ ẽ cẽseat facta absolutio vel cõdẽnatio. Et qñ sñia ꝓtinet ꝓla capitula qñ possit sup vno valẽ & ff alio nõ. vide plene p. l. l. ij. C. de re iu. & vide gl. i. c. cuz tpe. de arbi. & qñ re⁹ post li. pt. pdidit ptẽ feudi petiti an debeat fieri ꝓdẽnatio sup toto an vo sup ꝑte q̃ remanet. vide per bãth. & ino. l. l. fi constãte. §. fina. ff. solu. matri. & ꝺ. q. hic posita p do. an. vbi late per pe. de an. i regula ea q̃. li. vi. ff gl. cir. fi & vide q̃ ꝺ hoc late scribit bal. i sua margarita. inno. iv. sñia q. xxxiij. itez si actor in libello petijt c. & ꝓbat de el. an saltẽ ꝓ eo ꝺbeat ferri sñia i. c. vide p bar. i. l. scire ꝺbem⁹. in fi. pri. ff. ꝺ ver. ob. & ibi bal. & ange. ponũt quid eꝝ si actõ in libello petijt c. & ꝓbat solũ. Ita an actor debeat obtinere i illis. ll. de qua q. vide p cy. in. l. i. in fi. C. de lit. ꝑte. & p bar. i. l. quias. in prin. ff. de fur. vbi alle. glo. in l. i. C. si aduer. rẽ iud. & per do. An. in. c. i. in pe. col. de lit. cõte. vbi oĩno vide q̃ ibi notaui. Itẽ adde hic Bal. in. c. iter ceteras. in vlti. q. s. e. Adde q⁹ dicebat dñs meus Frã. de ar. in voce legẽs hãc decre. q⁹ si ex ꝛbis narratis sñie apparet iudicẽ sentire actorẽ in ptem petitoꝝ nõ bẽe ius si ꝺdẽnat reũ in alia pte & de alia nihil dicit censẽt eũ in pte tacita absoluisse. Et pro hoc dicebat esse casum sing. in hoc. c. cũ int. dicebat etiã ipse do. Frã. hãc decre. facere pro opi. q̃ ꝺ o simpliciter ,pnuncians sup ꝑte summe petite nõ videat in alia parte absoluere est de iti. actu q̃z prima. facit optime. c. cũ ꝓtingat. de de/ ci. & hoc casu inuestitura in spũalib⁹. in tpalib⁹ fideli/ tas nõ ,pbabũt plenam subiectionẽ sed soluz illa duo ꝓpeterent. Aut nemo erat in possessione exercẽdi iu risditionẽ & tũc si exercuerit aliquez actũ iurisditõalẽ aĩo acgrendi vniuersalẽ iurisditionẽ illam acgrit & de bito tpe illam ꝑscribit. vt nõ. Inno. in. d. c. dilectus. Aut sumus in dubio vel nõ constat in cui⁹ dioceſi sit talis ecclesia & tũc exercitiũ aliquoꝝ iuriũ est indiciũ plene subiectiõis. Ad hoc tex. nõbilis in. c. i. de reli. do. & vide qõ ibi nõ. p Innoc. & Jo. an. & sin hoc ꝺz distingui hec glo. inno. Op. q⁹ qs non possit p alium se subscribere sed hoc ꝺz manu ,ppria facere. vt i l. hac consultissima. C. de testa. So. glo. in ver. sua vice illõ ,pcedere qñ qs scit scribere als p aliũ ꝑ se subscribere. & videt hanc distinctionẽ ,pbare tex. in. d. l. hac cõsultissima. & hoc nõ. Op. ꝑ tex. in eo q⁹ dicit nõ esse intendũ instrũ donatõis nec alijs priuilegijs & ꝓfirmationib⁹ que emanarũt a romanis pontificibus &c. Nam primo videt qõ donatio cẽpi debuit valere saltẽ quo ad iura q̃ ꝓcedere potuit. vt in. c. pastoralis. de dona. & idem fortius videt dicendum in alijs priuilegijs & ꝓfirmatiõibus q̃ emanarũt a romanis pontificib⁹. vt in. c. ꝓstitut⁹. de reli. domi. Sol. dicit glo. in ver. donationis q⁹ donatio cẽpi cozuit qz non interuenit debita solennitas puta capũ consensus. d. c. pastoralis. & xij. q. ij. fine exceptioe. Alia vo priuilegia nõ valuerunt etiã confirmatoria tanq̃z fundata sup instrũ donationis qõ erat nullũ. Et dic clari⁹ q⁹ priuilegia summoꝝ pontificũ nõ concedebãt simplr ecclesiam pleno iure sed referebãt se ad primã cõcessionem. erant enĩ oĩa q̃si confirmatoria in forma cõi. vtputa sicut eps iuste cõcessit ita ꝓcedimus & ꝓfirmamus. cũ enĩ nõ valet prima cõcessio ita nec priuilegia sup illa fundata. Et vide ad idez bo. tex. & qõ ibi diri in. c. inter dilectos. de fi. instru. Que aũt hoc casu sit differentia inter priuilegia & ꝓfirmatiões. dicit Inn. q⁹ in priuilegijs ponunt multa preter ꝓfirmata sed i ꝓfirmatiõib⁹ ponit sola confirmatio. Itẽ in priuilegijs⁹ ponit subscriptio canonicoꝝ in ꝓfirmatiõibus nõ. hoc vltimũ hz locum in cõcess. ab inferiorib⁹ a papa. dicerem tñ q⁹ subscriptio regrit ꝑm subiectã materiam. Op. & videt q⁹ sñia faciat ius etiã inter alios. ff. de lib. agnoscen. l. i. cum alijs allegatis in gl. Sol. glo. in ver. ad litigantes. q⁹ regr ,pcedit tex. sal lit in casib⁹ de q̃bus in glo. & dic q⁹ rõ fallentie est qz sñia in illis nõ est restringibilis ad certaz pson̄ã. & de hoc dic latius vt nõ. Inno. in. c. cãm. q fi. sint legi. & Bar. in. l. ingenuũ. ff. de sta. bo. Quero qd intendit lra ibi veritate gestoꝝ sermonib⁹ prevalẽte. So. glo. vltima exponit duob⁹ modis. & quelibet bona. vel ꝑm doc. forte errauit scriptor in scribẽdo priuilegia seu donatiões vel forte ps aduersa dicebat litem nõ fuisse ꝓtestatam coram iudice sed gesta ꝺdicebãt q⁹ bus erat magis credendũ. C. de re iudi. gesta. & dicit Host. q⁹ si factũ est antiquũ sufficit ,pducere instrũm sñie pro quo ꝑsumit̃ lz alia ps dicat oꝛdinem in ,pcessus in non fuisse seruatũ. & dicit factũ antiquum si biennium est lapsum. ego remitto ad ea q̃ plene dixi in. d. c. q̃ñ contra. Extra glo. quero qz abbas hic petit multa iura. vt patet in prin. c. & papa ,pnũciauit dũ taxat sup duobus⁵ & nil dixit de reliqs petitis nec absoluendo nec ꝓdemnando an in alijs videat absoluisse. Inno. dicit hic q⁹ sic. Et circa hanc materiã notabilem facit tria membra. quandoq̃z enĩ petunt̃ multa capitula sub generali petitione inclusa. quandoq̃z plura capla singulariter & spãliter petita. quandoq̃z tertio petit̃ vna magna summa vel vna magna res. Primo casu si iudex ,pnunciet sup aliqbus sub gñali petitiõe cõtentis in alijs intelligitur absoluisse. Secundo casu sentẽtiando sup aliqbus nõ videt in alijs absoluisse vel condemnasse sed poterit postmodum pronunciare etiã separatim. l. etiã. ff. de mino. & j. e. cũ i. & a. & ibi gl. bo. q̃ idẽ tz ẽt i delegato. 3° casu dicit q⁹ si iudex ,pnũciet sup ꝑte nõ vr in alia ꝑte absoluisse vel condemnasse. allegat. l. q̃dam. ff. si cer. pe. non tñ exprimit an hoc casu tz sñia. Jo. an. latius exordit hic materiã formando ex predictis duas qõnes. Prima an sñia teneat per ptes lata. Secunda an in alijs videat iudex absoluisse vel ꝓdemnasse. & refert varias legistarũ opiniones & more suo exprẽsse nullam eligit. Do. an. recitat aliquantulũ confuse. Ego concluſiue dicã capiendo opi. legistaꝝ magis cões & veriores. de q̃bus in. l. i. C. si aduer. rẽ iudi. aliqbus additis. & distinguo sic. q⁹ aut fuit actũ vt arbiter seu iudex sup omnib⁹ simul ,pnunciaret & tũc nõ valet sẽtentia nisi sup oĩbus fiat ,pnunciet. l. q tñ. ff. de arbi. & c. cum dilecta. de rescrip. Aut nõ fuit actũ & tunc si libellus ꝯtinebit plura capla diuersa valet sñia sup parte. & in alijs nõ videt absoluisse nec condemnasse qõ tenuit Ja. de are. qz tot vident̃ petitiões quot sũt res vel capitula & per ꝓtis tot sñie quot res. ar. in. l. etiã. ff. de mino. facit. c. cum. i. & a. j. e. iuncta glo. & in c. cũ venissent. de insti. & c. cũ dilect⁹. & qõ ibi nõt. de ꝓsue. & nimirũ. Nã in plurib⁹ capitulis põt sñia pro parte valere & pro ꝑte non. vt in. l. q̃dam mulier. ff. famiber. & l. fi. ff. de iurepa. nõ. Bar. & Bal. in. d. l. i. C. si aduer. rẽ iudi. facit q⁹ in cã conuẽtõis & reconuẽtionis vt valeant si separatim diffiniunt̃. le. & nõ. in. l. i. ff. q̃ sen. fine app. rescin. & in. c. i. de mu. pe. Ad idẽ qõ nõ. Spe. in ti. de ac. & peti. §. sequit̃. ver. sed figs petit. vbi dicit q⁹ figs in eodem libello petijt sortem & penã & iudex ,pnunciauit super pena tm̃. valet sñia qz plura vident̃ capla. allegat. c. rainuti⁹. de testa. cũ fi. sed nõ tangit apte an sup sorte videat absoluisse sed potiꝰ sentit q⁹ nõ in eo q⁹ dicit q⁹ sũt diuerse petitões nã vbi de plurib⁹ diuersis disceptat & prius liquet ꝺ vno q̃z de alijs põt iudex prius sup illo ,pnunciare. vt in. c. cũ venissent. de insti. Et ideni seruat in diuersis exceptionib⁹ simul ,ppositis. Si enim per confessionem ptis liquet de vna põt index vt parcat laboribus & expensis partium illico super illa ,pnunciare & super alia ,pcedere. vt est tex. in. c. cum inter. de ele. & ibi hoc nõ. Inno. Si vero libellus ꝓtinet vnũ casum casus in. c. i. de arbi. in. vi. quia si dicerem⁹ ipsum videri absoluisse in alia ꝑte sua sentẽtia esset, cõtraria illi qua alius iudex ꝓdemnat in maiori summa. cuius cõtrarium dicit tex. in. d. c. i. Et pro hoc allegat q⁹ singulariter dicit Bal. in. l. i. cit. ꝓin. C. de sen. que sine cer. quã. ibi. Bal. dicit q⁹ si iudex condemnauit in minori summa absoluit in alia ꝑte tunc non ꝺz locuz ꝺ/ spositio. ꝺ. c. i. & l. ꝺiẽ proferre. § si plures. ff. de arbi. refricabat tamen in dubiũ an illa doctrina bal. sit vera qz ꝺicebat nõdum posse adduci. c. i. q⁹ est verũ q⁹ in summa de qua vnus ,pnunciat & alter nõ iudicet sũt ꝓprij & pro ptẽrea sententia sup eo nõ valeret. sed in summa minori i qua oĩes ,pnunciarunt bene vz q⁹ in hac oĩe ꝺi cunt cẽ cõcordes et hoc est q⁹ vult tex. i in. ꝺ. c. i. & ita nõdum ꝺo nõ cẽt ibi cãus ,p illa opini. quã prior. ꝺixi ꝺato tamen q⁹ vera cẽt opi. illa q⁹ non videat absoluere in alia parte cum limitabat predictus ꝺo. meus nisi pronũciasset in vna ꝑte petitorũ p ꝺictionẽ oĩnaxat vel aliam dictionem taxatiuaz quia tunc bene videtur in alia parte absoluisse & ad hi alle. qõ in fini. nõ. Bart.

in. l. i. in prin. in. i. col. ff. siquis iusdi. nõ ob. Ego addo ipsum Abb. panor. hic in pe. col. in ver. tertius casus.

c Quando petitur sors & pena potest pronunciari sup vno ex his tantum & an in alio videat facta absolutio vide etiã hic do. An. in pe. colũ. in prin. in ver. ex his decidit̃. & do. Fran. de are. dicebat q⁹ cum habuisset istam questionem de facto non potuit reperire nisi hanc decisionez specu latoris & doctorum hic.

ꝛ tunc subdistinguo. Aut ꝓtinet vnā rē singularē seu certā summā. aut ꝓtinet aliqō vniuersale vel generale. Primo cāu Inno. videt hic sentire q; teneat sententia sup̄ pte. Et idem spe. in ti. de sen. platis. §. q̄liter. v. qd si peto. qnīmo ibi tenuit q; sup̄ alijs videt facta absolutio sed cōis est opi. vt hoc casu nō valeat snīa sup̄ pte per tex. in. l. in hoc iudicio. ff. fami. ber. sensit Inno. in. c. cū inter. vbi dicit q; si peto. c. nō dz iudex ꝓnunciare sup̄. l. tm̄. vel alia pte. banc opi. q; snīa nō valeat tz Ja. de are. ꝛ Bar. in. d. l. i. C. si ad. rem iudi. ꝛ do. An. hic. ꝛ Bal. in. d. l. i. reddens rōnez q; si valeret snīa sup̄ parte nō videt facta absolutio sup̄ reliq̄ parte q; nō apparet rō q̄re debeat videri absoluisse exquo nō ꝓnunciauit saltē tacite. ꝛ sic remaneret petitio sup̄ reliq̄ pte in cui⁹ ptis examinatione oporteret refricare in dubium de pte super q̄ fuit iudicatuz q; nō posset cognosci de pte qn cognoscat de toto. ar. in. l. vulgaris. ff. de fur. canonizata. ō pe. di. i. vulgarit. sed hoc ꝫ naturā diffinitiue q; exquo sem el est lata nō pōt amplius in dubiū refricari sine remedio retractatiōis cum snīa sit termin⁹ diffinitiuus litiū. l. terminato. C. de fru. ꝛ lit. expē. Et per hāc rōnem idem dicas qñ in petitiōe fuerūt plura capla cōnexa vt nō valeat snīa sup̄ parte qō voluit Ja. de ar. ꝛ do. An. post eū. Item p̄ banc rōnem aliud est dicēdum qñ vna summa fuit in petitiōe sed certa ps petita fuit ex vna cā ꝛ reliqua ex alia. tz enīz tunc snīa sup̄ parte vt tenuerūt ꝟ quidam vt recitat dic Jo. an. quorum opi. defendo p̄ predicta. p̄mo qa ex diuersitate cāe vident diuersa capla. arg. in. c. abbate sane. de re iudi. li. vi. ꝛ. l. si mr̄. §. ꝛ an eadem. ff. de excep. rei iudi. tum q; cessat rō quā. s. dixi post Bal. q; satis poterit cognosci ō alia parte q̄ ex diuersa cā petit absqz eo q; refricet in dubiū de alia pte sup̄ q̄ fuit iudicatū q; ex diuersis nō fit illatio. l. neqz natales. C. ō ꝓba. ꝛ. c. ij. de trāsla. p̄la. qō est notandū. qō. s. dixi. vt nō valeat snīa sup̄ parte vnius capli. fallit in duob⁹ casibus. p̄mus qñ instātia eēt p̄o pte pempta ita q; seq̄ret absolutio ab instantia iudicij. tūc enī sufficit ꝓnūciare sup̄ illa pte in q̄ tz iudiciū casus videt in. l. si cō stante. §. fi. ff. so. ma. Exemplum si a muliere petebatur dos ꝛ durāte iudicio fit dos ꝓ parte publicata expirat iudiciū sup̄ pte in q̄ successit fiscus q; dz ꝓueniri ipe fisc⁹ corā iudice fiscali ꝛ p̄m⁹ iudex iudicabit sup̄ alia pte vt ibi. ꝛ hoc dcīm tz Bar. ꝛ Bal. in. d. l. i. ꝛ p̄ hoc dixit ibi bar. q; si aliqs ꝓuenit rei vēdicatiōe ꝓ certo fundo ꝛ reptū ē illū possidere ꝓ dimidia tm̄ iudex eū i illa dimidia ꝓdēnabit ꝛ valebit snīa lz i alia dimidia nihil dicat q; sup̄ illa nō tenebat iudiciū. l. fi. ff. ō rei vē. cautū tm̄ puto vt iudex sup̄ illa dimidia absoluat cā expssa q; nō repit illā possidere. ar. s̄. de excep. c. aduersario. ꝛ. l. si a te. ff. de excep. rei iudic.

Scōs casus est qñ libellus fuit oblatus ꝫ plures tūc enī si ꝓnunciat ꝫ vnū valet nec videt ꝓnunciatū contra alios. vt. ff. de iudi. l. non iccirco. ꝛ. l. de vnoquoqz. ff. de re iudi. ꝛ hoc ponit Bar. in d. l. i. Optime facit in argu. l. vna. C. si plu. vna. sed non videntur due petitōnes q; a quolibet videt petita ps ꝛ sic cessat rō nullitatis quā. s̄. tetigi. Tertiꝰ casus pōt addi qñ snīa fuit lata sup̄ parte cū dictiōe taxatiua vt puta petitis. c. dixit ꝓdemnoticiū in. l. tātuz vel duntaxat. tūc valet snīa ꝛ videt ꝓnunciare sup̄ toto q; tacite absoluit in alijs. l. p̄ istam dictionē taxatiuā. facit c. cū ecclesia sutrina. de cā poss. ꝛ ꝓprie. ꝛ hoc tenuit Bal. in. d. l. i. qō satis placet. Secūdus cāus subdistinctionis qñ libellus ꝓtinet vnū capl̄m gñale vel vniuersale. vtputa peto iura ep̄alia vel subiectionem vel administrationē vel rōnez tutele. ꝛ tūc si ptes fuerunt aliqs spēs dūtaxat prosecute ꝛ iudex sup̄ ꝓsecutione dūtaxat tulit snīam ꝛ valet nec super alijs videt absoluisse vel ꝓdēnasse p̄ tex. i. l. lz. C. de iudi. sac qō nō. i. c. i. ō trāsac. ꝛ facit qō nō. bal. ats. bar. i. l. terminato. C. ō fru. ꝛ lit. expē. i. i. col. i fi. aut ptes gñaliꝫ fuerūt ꝓsecute ꝓtēta in libello. ꝛ subdistingue. Aut. n. gen⁹ ē resolubile in diuersas ꝛ certas spēs. vtputa peto subiectiōz pleno iure vel peto iura ep̄alia. scit. n. q̄ sunt illa iura ep̄alia. ꝛ tunc idem puto ac si fuissent singulariter petita. ꝛ sic idez dicendū ac si fuissent plura capla vt sic teneat snīa sup̄ expressis in snīa ꝛ in alijs non videat iudex absoluere nec condemnare. ꝛ banc partem ꝟ tz do. An. lz Inno. aliud senserit faciendo diuersitatē an plura capla ꝓtineant in generali petitōne. an singulr petant. sed hec sua differentia iure non probat. vt dicit Host. ꝛ bene. ꝛ ideo oz hic dicere q; papa exp̄sse absoluit in alijs vt dixit hic Pe. ꝛ Ab. lz tex. hoc non dicat probo ratione. Ant enim iudicat vnicum capl̄m ꝛ tunc nō deberet tenere snīa sup̄ parte. vt in. d. l. i hoc iudicio. aut iudicant diuersa capitula habito respectu ad comprehensa ꝛ tunc dz tenere snīa. ꝛ in alijs nō videt pronunciatū vt ipsemet Inno. voluit in plurib⁹ caplis. Sed hoc vltimū est potius tenēdum vt res potius valeat de verb. signi. abbate sane. ꝛ. l. quotiens. ff. de ver. ob. ꝛ qz id quod tacite inest babet p̄o expresso. l. cuz qd. ff. si cer. pe. Aut genus deductum in libello nō est resolubile vel saltem non recipit determinationē iuris a iure ꝛ tunc valet snīa super parte qz tunc videt pronunciatuz super toto. ꝛ iste est casus in. d. l. i. C. si ad. rem iudi. ꝟz intellectum quē approbat ibi Bar. ꝛ multi alij. Exē plum peto mihi reddi rōnem administratōis frumēti agendo actione tutele ꝛ reliqua peto mihi restitui. Judex mandat mihi. v. restitui cum in veritate debeant decem. tunc enī valet snīa qz in dubio videt iudicasse sup̄ omnibus debitis cū omnia illa verba generalia in petitione contenta non recipiāt certam determinationē a iure. ꝛ sic nō potest dici q; iudicauerit super parte. hec omnia ꝓcedunt quando iudex super parte iudicat vel tacite super toto modo predicto.

Sed quero quid si pronunciauit sup̄ toto sed defectus annullatiuus cōcernit partem dūtaxat nunqd possit snīa valere p̄o parte. Solu. dic post Bal. in d. l. i. q; aut sunt diuersa capla ꝛ potest valere snīa super parte petitorū ꝛ super alijs vbi reperit defectus est nulla. vt. l. quedaz mulier. ff. fami. ber. ꝛ in. l. fi. ff. de iurepa. facit. l. etiam. ff. de mino. vbi ꝫ partem potest peti in integrū resti. facit quod de instrumēto cōtinente aliquam falsitatem nō. Innoc. in. c. frnitatis. de bere. Aut est vnicum capl̄m. exēplum petitis. x. iudex condemnauit in. v. ex scripti recitatōe. in alijs vo qnqz ꝓdemnat viua voce sine scriptura ꝛ tūc snīa nō tz qz non bz sua substātialia. cū enīz vnica fit snīa non potest p̄o parte valere ꝛ p̄o parte nō. arg. in. c. cum sup̄. de offi. dele. ꝛ in. d. l. etiam. Idem si iudex babens facultatem cognoscēdi vsqz ad. x. tm̄ condēnauit in. xv. non enī valz snīa in. x. qz vt dixi cū vnica fit non pōt valere p̄o parte ꝛ p̄o pte non. Et p̄ hoc allego glo. nō. in. l. fi. ff. de iur. om. iudi. Cōtrarium sensit glo. in. l. ij. C. de re iudi. sed Bar. in. d. l. fi. cōcordat modo p̄dicto distinguēdo inter plura capitula ꝛ vnum capl̄m. quādo aūt petit certa summa excedens iurisditionem iudicis in nihilū videt ad iurisdictionem iudicis pertinere qz in iurisditiōe iudicis fundāda inspicit qd petit. vt. l. si idem cum eodem. ꝛ. l. cuz quedam puella. eo. ti. Et hoc singlr nōbis. qz nemo ita late ꝛ clare istam materiam tangit.

c **Causam.** Casus. Sufficit ad cōfirmationē snīe nihil continētis iniquū q; ꝫ ipsam aliquid non probet ita cōmuniter summat. Sed hec summatio iudicio meo nō euacuat totam snīam lr̄e nec conti

a Asnia lata ꝛ ꝙsiliuꝫ sapiẽtis ꝺvolũtate priuꝫ põt appellari. Adde qꝛ ẽ vtil ꝛ signãda decisio qꝙ ita ẽt nõ.bar i.l.ex ꝙsensu ꝙ illũ tex. in ꝓn.ꝺ ap.bal i.l.nouuꝫ.ꝛ i l.ex illo. C.ꝺ ap.ꝛ ẽ glo.ꝺ boc.in.c.inti matti.ex ibi nõ.ꝺ.ant. de bu.ꝛ panoꝛ. i fi.j.de ap.ꝛ glo.nõ i.l.fi. ff.qñ ap. sit. ꝛ nõ.bal. i.l. tale pactũ.§ q ꝓuocauit. i.ix.col.ff.de pac. imo fortiꝰnedũ põt appellari i mo si non sit appellatũ talis snia ramñ nunc̃ꝫ trãsit in rẽ iudi. sz ſ̃ꝫ ꝛ qñcũqꝫ poterit ſtractari si ꝙsilium alterius magis pitiꝫ ꝛiũ ꝙsulentũ afferat ita ꝺcidit i termi nis sing.do. an i.c. ꝓpo fuisti ante fi. de ꝓba.segſ simplr Luro.i ꝙsi.ccxx viij.incip. ꝓ plena discussione ad fin. idẽ in.l. cũ q daꝫ.§.qꝙ ꝺꝛ. ff.de acq.here. ꝛ simplr segtur ẽt do. alex.i.l si ab hostibꝰ.ff. solu.ma i.iiij. col.vbi reputat hoc dcñ ee singlariſſimuꝫ.ꝛ do. Jaſ.hec ponens in.l.ad monẽdi.ff.ꝺ iureiu.i.xxv col.vbi mandat ꝓpetuo coꝛdi tenendum qꝛ tota die apꝺ nos ferũt snie ſ̃ꝫ ꝙsiliũ sapiẽtis ꝛ statuta cõiter dispo nunt si petatur ꝑstari de beat.

net seu decidit aliquod factũ dubitabile iꝺ aliter sum mo fic. Snia ꝙ actoꝛem lata nihil iniqui continẽs venit in cã appellationis confirmãda lz per attestatões videaſ ꝓ actoꝛe fuisse ꝓbatuꝫ. dũmodo ꝓ snia concurrãt ꝓsumptiones de qbus hic in lſa. Et ſm hũc intellectũ est ꝺ casus singularis valde. Dinidit qꝛ in ꝓma parte ponit delegatoꝝ ꝓcessum sniaꝫ ꝛ appellationẽ. in scda ibi lz. ponit allegationẽ appellãtis motiuum suũ ꝛ ꝓfirmationem snie. Casus lſalis. Inter canonicos nouarien. ex pte vna. ꝛ a clericũ ex altera qꝺ vertebaſ super ꝑbenda nouariẽ. ecclesie q̃ de ꝙsensu ptiũ cõmissa fuit ep̃o laudeñ. q cognito de meritis cãe ꝛ ab vtraqꝫ pte regſtus tulit snĩam ꝓ canonicis nouariẽñ. a q̃. ꝺ. clericus se. ap. appellauit ꝓtes ꝓ cã illa coꝛã do. papa ꝓparuerũt: in cuiꝰ pñia ꝓpositũ fuit ex pte ipſiꝰ clerici: qꝺ. ꝺ. ep̃s ꝛ formã mandati snĩam, ꝓnulgauit: sicut ꝑ attestatões nitebatur, ꝓbare: papa auditis rõnibꝰ partiũ considerãs qꝙ nõ semp ad vnã spẽm, ꝓbationis iudex aĩ sui motuꝫ informat: ꝛ ipsa snia nihil ꝙtinebat inquã: ꝛ eiꝺẽ iudici de consensu partiũ cã fuerat cõmissa q vt snĩam ferret post exaiatiõꝫ cãe ab vtraqꝫ pte fuit regſtꝰ sniaꝫ a ꝓdicto latã ꝓfirmauit Ber. Nõ ꝓ ꝛ tene mẽti qꝙ a snia iudicis partium cõsensu delegati põt appellari ꝓcoꝛdat. l. ex consensu. ff. de appel. videnſ enim ꝓtes approbasse psonam iudicis non aũt snĩam ferendaꝫ quaꝫ ignorabãt. simile in teste cuius psona nõ repro baſ a producẽte sed dictũ fic. vt. iiij. q. iij. §. fiqs testibus. nõ. glo. in. c. pñtium. de testi. Ex quo argue ab identitate rõnis qꝙ a iudice cuius iurisditio fuit a partium ꝙsensu, progata põt appellari. quod tz Bar. i ꝺ. l. ex consensu., ꝓbaſ ꝑ locum a spãli. in. l. ep̃ale. C. de epi. audi. vbi statuit ſ speciale in ep̃o pp dignitatẽ ep̃alem vt ab eius snia lata in, progatione iurisditõis non posset appellari. qꝺ est notandũ. in ꝛium ergo est ius cõe. Et per illũ tex. notãter ibi dixit Bar. qꝙ i facultate appellandi a iudice, progato inspiciſ cõsuetudo ꝛ dignitas ipsius iudicis nõ aũt iudicis ip̃oꝝ prorogãtium. ꝛ ideo si a iudice, progato nõ appellaſ als inter subditos ita nec ab istis, progantibus. ꝛ satis videſ mihi rõnabile. rõ qꝛ per prorogationẽ non alteraſ ꝑma iurisditio sed extendiſ ad ipsos prorogãtes ſm suas qualitates. facit qꝺ nõ. glo. in. l. iter conuenientes. ff. ad muni. Aduerte tñ ne tu decipiaris tã tu canonista qz̃ legista ꝑ illũ tex. ꝛ dictum Bar. Nã debes scire qꝙ a snia ep̃i bene appellaſ. vt in. c. pastoralis. de of. oꝛ. ꝛ. c. romana. de appel. lib. vi. i. rñso. ꝛ §. ꝺz. sed impatoꝛ dedit in. ꝺ. l. ep̃ale priuilegiuꝫ spã le ep̃o in iurisditiõe, progata. qꝺ credo, pcedere dum taxat quo ad laicos qbus potuit impatoꝛ ꝑ suũ priuilegium ꝓiudicare nõ autem quo ad clericos. naꝫ si de iure canonico põt ab ep̃o appellari duꝫ cognoscit inter subditos. fortius iꝺẽ dicẽdum cũ cognoscit iter non subditos ipsius iurisditiõem, progãdo nec in ꝓiudicium clericoꝝ cũ derogatiõe iuris canonici potuit ip̃erator priuilegiare ep̃um. vide bonũ fiſe qꝺ post Inno. posui in. c. nup. de testi. ꝛ hoc notabis. Facit etiã iſte tex. in ar. qꝙ a snia lata ° ſm ꝙsilium sapientis cõi partiũ ꝙsensu assumpti possit appellari. Ad idez l. i. §. quesitũ. ff. de ap. ꝛ ibi plene ꝑ Bar. facit quod nõ. in. c. si ꝓ debilitate. s̃. de offi. dele. ꝛ ꝑ Bar. i. l. i. §. si ꝓles. ff. de exerci. Nõ qꝙ per appellationem nõ suspendiſ oĩno p̃sumptio iusticie seu snie. vñ si, ꝓductis actis nõ colligiſ euiꝺẽter iniqtas p̃sumiſ iudicem fuisse motũ. ꝛ reputo istũ tex. valde notabilez in eo vt in dubio stetur snie. ꝛ p̃sumaſ iudicẽ iuste fuisse motũ. Nõ qꝙ magis p̃sumiſ ꝓ iusticia snie qñ iudex fuit deputatꝰ ptium ꝙsensu qz̃ qñ ad instantiam vnius ꝑtis vel ex puro iudicis officio. nã in primo casu p̃sumiſ amicus vtriqꝫ ꝑti nam par affectio oẽm suspitionẽ tollit. l. non solũ. ff. de ritu nup. Oppo. ꝛ tex. ex quo iudex ꝛ mandati formã, ꝓcessit nõ debuit valere, ꝓcessus nec snia. vt in. c. cũ dilecta. de rescrip. ꝛ. l. diligẽter. ff. man. Sol. glo. i. fatet ꝛrium si ꝺ ꝓbatum fuisset. sed ps nitebaſ ꝓbare non autẽ ꝓbauit secus dicit glo. si, ꝓcessisset preter formam. tũc enim teneret, ꝓcessus. Hosti. dicit hoc vltimũ esse verum qñ illud eẽt de coniunctis mandato. ꝛ sic loquũtur iura allega. in gl. alꝭ aũt idem esset facere p̃ter qꝺ ꝛ. de quo vide qꝺ le. ꝛ nõ. in. c. prudentiã. i. rñ. de offi. dele. ꝛ bonũ tex. cum glo. in. c. sicut. de elec. lib. vi. ꝺ teneas qꝙ vbi certa forma est de substãtia eqparantur p̃ter ꝛ ꝛ. is aũt q facit vicinum ꝛ ꝓiunctũ mandato nõ ꝺꝛ facere p̃ter vel ꝛ. Sed circa hoc quero ꝓ tex. declaratõe in quo dicebaſ istum iudicez fecisse ꝛ formam ꝛ iniustã, snĩam protulisse. So. dicit Jnno. ꝛ cõiter doc. qꝙ sorte mãdatum erat snĩari ꝓ clerico si, ꝓbaret se per maioꝛem partẽ capli electum. qꝙ cũ, ꝓbasset per testes viles ꝛ suboꝛnatos iudex nõ, ꝑ ipso sed ꝛ pronunciauit. Et ex hoc dicebat clericus i iuste ꝛ ꝛ formam rescripti pronunciatũ qꝺ erat falsũ. qꝛ lz testes forte ꝓ clerico testificarenẽ iudex tamẽ qui recepit illos cognoscẽs suboꝛnationem illoꝝ vel alios defectus nõ fuit secutꝰ illoꝝ dicta. hoc enim iudicis arbitrio relinquiſ. ff. de testi. l. iij. ver. tu magis dicit tamẽ Jnno. qꝙ iudex qui fert snĩam ꝺz in tali casu hoc ipm significare iudici appel. s̃. de testi. causam Aduerte qꝛ Jnno. nõ presupponit ꝓ ꝓstanti qꝙ ꝺ constaret illos testes fuisse viles vel qꝙ iudex a quo ꝺ defectu testiũ significauerit iudici ad quem. Nec etiã tex. ꝺ patiſ. nam tunc clarũ esset qꝙ snia non fuisset retractãda. imo tex. presupponit qꝙ probatio facta per istum actoꝛez ꝓ ia fronte esset valida sed qꝛ iudex nõ semp ad vnam, ꝓbationis spẽm inclinaſ ergo ꝛẽ. Et hoc aptius vult hic do. Ar. dicens qꝙ si constaret qꝙ testes essent viles vel qꝙ iudex hoc significasset iudici ad quem ꝺ esset expeditũ. vbi vero aliud nõ apparet ꝛ sic simus i ꝺubio ex quo alia acta apparẽt legitime facta ꝛ ex se snia nõ ꝺz apparentem iniquitatez qꝛ lz appareat probatum iudex non artaſ applicare ꝑse animũ ad vnam spẽm probationis. ex hoc enĩ nõ retractareſ snia qꝛ acta non cõcludunt apertã iniusticiã quod dixit notandũ. Hec dicta iã duꝺuꝫ mihi nõ placuerunt. primo pp absurditatem que sequereſ. posset enĩ iudex ſm predicta de facili eludere probantez pronunciando snĩam ꝛ cum. nec hoc grauamẽ possz releuari per iudicem appellatõis qꝛ p̃sumeret ex aliqua causa iudicem fuisse motum ad ꝓnunciandum ꝛ probationem. Item hec dicta sunt expresse ꝛ notata per Comp. in. c. bone. i. de elec. cuius dicta recitat ꝛ sequiſ Jo. an. in. c. in pñia. de renun. Nã vt ibi nõ. pendente appellatione non p̃sumiſ ꝓ processu vel iusticia snie ꝛ sufficit ad retractãdam snĩam probare coram iudice ad quẽ aliqd fuisse ꝓbatum in instantia ꝓncipali pp qꝺ moueri ꝺz iudex ad ꝓnunciãdũ pro actoꝛe. facit qꝺ le. ꝛ nõ. in. c. cũ ad sedẽ. de testi. spo. Preterea ꝺ videnſ ꝛ notata ꝑ eundẽ Jnn. in. c. qm de proba. vbi dicit qꝙ si iudex q recipit testes ppẽdit testes variare vl vacillare ꝺz facere boc i actis describi qꝛ lz iste posset ferre iustam snĩaꝫ. iudex tñ ad quẽ snĩabit ſm attestatões. ꝛ addit qꝙ ꝺ põt facere i actis describi tpe depositiõis testium ꝛ nõ postea. Jtez ꝛ istam lecturã cõem allego tex. quasi aptum in. c. cum bertoldus. in fi. j. e. vbi papa reuocat snĩaꝫ qꝛ iudex pronunciauit partẽ defecisse in probatiõe cum tñ cõstaret per attestatiões ipsam plene suam intentionez probasse. Si ergo non p̃sumiſ qꝙ iudex reperit defecisse in probationibꝰ qñ expresse dixit non fuisse probatuꝫ cũ tñ appareat, ꝓbatũ fortius nõ ꝺz p̃sumi qñ iudex nihil dixit ꝛ tñ per testes, alꝭ ꝑ partes appareat

ꝓ actore, ꝓbatum. ⁊ ex p̄dictis remanet dubius intellect⁹ huius. c. ¶Primo cogitaui posse dici vt sentit glo. i. in fi. q̄ actor h̄ nitebat ꝓbare vt dicit in tex. nō tm̄ ꝓbauit. ideo satis fuit ad ꝯfirmationē sn̄ie q̄ nihil ꝓtinebat iniquū. sed ꝓfecto hoc stare non p̄t q̄ papa ad ꝯfirmationē sn̄ie nō fundasset se sup allegationib⁹ positis in tex. maxime sup illa q̄ iudicis animꝰ nō semꝑ ad ꝓbationis spēm ⁊c. Illa enī allegatio p̄supponit aliquā ꝓbationis spēm p̄ma fronte validam in actis patuisse. ideo dico posse dari nouū ītellectum ad iſtū tex. ſm quē oēs allegationes quas papa ad ꝯfirmatiōem sn̄ie adducit aliqd operant vz q̄ ꝯcurrēnb⁹ oibus istis trib⁹ de qb⁹ in tex. ſ. q̄ sn̄ia nihil ꝓtineat iniquū. ⁊ q̄ ꝯsensu cōi ptium cā fuit cōmissa. ⁊ q̄ ps requisiuit in fine iudicem vt sn̄iam ferret p̄sumendū est ꝑ sn̄iā lz in attestatiōib⁹ appareat fuisse ꝓbatum ꝓ actore. tūc enī p̄sumendū est ex cā aliq̄ iudicem fuisse motū ad nō ꝯsequēdum illas ꝓbationes ⁊ ille allegatōes faciunt vt iudex p̄sumat amicꝰ vtriusq̄ ptis ⁊ iuste motus. alꝫ enī difficile ⁊ q̄si īpossibile erit saluare sine īpropriatōe ītellectū hꝰ. c. nec frustra p̄sumēdus est papā hic ponderasse illa tria lz glo. si. hic īuat q̄ duo ex illis h̄ nil faciant ad ꝯfirmatiōem sn̄ie. qō nō est p̄sumendū. ar. c. si romanor. xix. di. ⁊ c. si papa. de priui. lib. vi. ⁊. l. fi qñ. C. de inoffi. testa. Hosti. tm̄ hic ponit aliquos effectꝰ extrinsecos illor verborꝫ dicēs q̄ ꝑ partiū ꝯsensū p̄sumit amicus ⁊ ꝑ ꝯns p̄sumit nō grauasse. Ad nō. qō dr̄ de regsitione p̄t valere si forma respiciēs fauorē partiū tm̄ fuisset violata. videt enī tūc ps ꝯsentire. lz certe hoc vltimū nō congruit allegatōi quam papa facit q̄ iudicis animus ⁊c. dictum tamen Hosti. in se est verum. Et aduerte q̄ in eo quod Inno. sentit q̄ si mandat sn̄iari sub condītione concernente merita cāe videt data noua forma, ꝓcedendi ita q̄ ex transgressione processus iudicat nullus ⁊ facit ad hoc vnū singulare dictū Bar. in. l. diē proferre. §. stari. ff. de arb. vbi dicit q̄ si fuit cōpromissum in arbitrū vt ꝓnunciet de iure tm̄ non valet sn̄ia ex defectu forme si iniuste pronunciat. Sz ꝫ Inno. facit qō ipsemet nō. in. c. prudentiā. de offi. dele. vbi dicit q̄ si papa ꝓmittit cām iudici vt cōdemnet reū si actor ꝓbauerit illū sibi esse obligatum nō dat ex h̄ noua forma mādati adeo q̄ si actore pro bante reum absoluit tz nihilomin⁹ sn̄ia. q⁊ potius illa v̄ba sapiunt instructōez iudicis q̄z noue forme apposītionē. ⁊ ad dictū Bar. an sit verū vide qō dixi in. c. cū dilecta. de rescrip. ⁊ in. c. qntauallis. de iureiurā.

Vltimo hic q̄rit cui incūbat onꝰ ꝓbandi in appellationis cā. Blo. ij. hic tangit sed non est materia nostra dic vt plene nō. ꝑ Cal. ⁊ alios in. c. qm̄ ꝫ. de proba. ⁊ ibi dixi ꝑ Jo. an. ⁊ alios in. c. in p̄tria. de renū. Illud aūt certū est q̄ si nil in iudicio appellatōis preter attestatiōes in prima cā factas producit iudex ad quem ex illis ⁊ alijs p̄sumptionib⁹ motū animi sui informabit circa sn̄ie prolationem. vt hic. ⁊ in. c. cuz ad sedem. de resti. spo.

Qod ad consultationem. Casus. Sn̄ia ꝑ lapsum. x. dierum trāsit in rē iudi. si prius nō fuerit appellatum ⁊ q̄drimestre tp̄s qō dat ꝯdēnatis in psonali ad soluēdum p̄t ex cā p iudicē artari. sic cōiter sūmatur q̄ summatio iudicio meo nil noui decidit. Et ideo vt tex. iste aliqd noui afferat euacuādo medullā. c. summo sic. Si sn̄ia p̄cipit aliqd fieri ad certū terminū tp̄s decēdij ad appellandū currit a tpe sn̄ie nō aūt a die finiti termini. hoc primo. Quadrimestre tp̄us qō a lege dat ꝯdemnatis in psonali p̄t a iudice ex cā artari ⁊ sponte terminū artatū recipiēs non p̄t post decendium appellare lz nō constet iudicē ex cā terminū abbreuiasse. hoc scōo. Ab executione sn̄ie nō appellat nisi in executiōe modus excedatur. hoc tertio. Diuiditur p̄ncipalr in duas ptes. scōa ibi taliter. Et sciendas q̄ cāus lr̄alis ponitur multis modis q⁊ lr̄a nimis succincte factū narrat. ¶Pona aūt quattuor modos principaliores. ¶Primo enī intelligit q̄ ponat duas sn̄ias sese minime ptingētes quarū fuit vna sup purgationis indictiōe. altera fuit ꝯdemnatoria pecūiaria ⁊ hunc intellectū ponit glo. i. quā vide. ponit etiā Inno. ⁊ vsq̄z ad v. sed nec. ponit p̄ia. abinde vsq̄z ad finem ponit scōa. Secūdus principalis ītellectꝰ est vt tex. ponat duas sn̄ias se tm̄ ptingētes ita q̄ vna pēdeat ab alia. vtputa iudex procedens ꝫ clericum recipit probatiōes sup delicto quo pleno nō probato indixit isti purgationē vt infra. xx. dies se purgaret. alꝫ priuabit eū beneficio suo. ⁊ hunc intellectū sensit inno. Tertius intellectꝰ est q̄ vnica fuit hic lata sn̄ia in ciuili q⁊ p̄sumptiōe faciente pro actore iudex condemnauit reū puta ad. c. soluenda infra. x. dies nisi infra illud tp̄s reus purgaret innocentiā suā. ſ. iurādo se non teneri iuxta. c. fi. de iureiur. ⁊ hunc intellectuz posuit Guil. Quartū intellectū posuit Hosti. ītelligendo q̄ vnica fuerit sn̄ia sed lata fuit in crīne. ⁊ ponit casum in ꝯdemnato de furto nō manifesto ad duplum soluendū nisi infra. xx. dies se purgaret qui terminū recipiens ⁊ ad idem p̄fixum veniens appellabat q̄rebat ſm eum de tribus an valeret appellatio. Rn̄detur q̄ nō. scōo an possit cōqueri q̄ nō habuerit quadrimestre. ⁊ rn̄det etiā q̄ non. tertio an possit ab executore appellare. ⁊ rn̄detur q̄ nō nisi modum excedat. ⁊ quilibet istor ītellectuū sustentabilis est ⁊ applicabilis preter ſm ītellectū Inno. dū posuit exemplū vt nisi se purget priuabit eū beneficio suo. Nam iudicio meo lz talis sn̄ia ferri possit non tamen est iste ītellectus applicabilis ad tex. lz in ver. sz nec. Inno. hic. dicat posse dici q̄ sicut in personalib⁹ sic ⁊ forte in priuatione ecclesie nisi se purgaret necessarium est tp̄s q̄drimestre. Refert tm̄ alios tenere ꝓrium ⁊ remittit ad notata in. c. cōquerenti. de offi. dele. sed mihi vt dixi dictū Inno. nō placet ideo sequor ꝓriaz opi. Moueor. q⁊ ſm modū agendi. deficiēs in purgatione puniendus est. vt nō. in. c. accedens. ō accu. vnde vt iustificet hec lect. oz p̄supponere q̄ hic agebatur de crīne exposcente priuationē beneficij q⁊ deficiens in purgatione habet ꝓ connicto. vt in. c. de boc. ⁊ c. insinuatū. de simo. Si ergo iste post lapsuz termini habebat ꝓ priuato vel deberet priuari nō debet iudex pati crīnosum detinere beneficiuz maxime sine titulo. Itē q⁊ habito respectu ad bñficiuz sententia p̄t dici lata in reali ideo purificata ea dz illico executioni mādari. l. vna. C. de rei vxo. acti. ⁊. ij. q. i. sicut cū si. ¶Preterea tp̄s quadrimestre datur ꝯdemnato ad soluendū pecuniā ꝑ difficultatē illaz inueniendi. vt. l. ij. C. de vsu. rei iudi. que rō cessat in priuatione beneficij. Nunc venio ad notabilia ⁊ primo nō q̄ purgatio q̄ q̄z indicit per sn̄iam. An autē sit diffinitiua vel interlocutoria dicā. ꝫ. super glo. ij.

Nota scōo ſm vnū intellectū q̄ p̄sumptione faciēte pro actore potest reꝰ sub conditione condēnari nisi per iuramētuz se purgauerit ad hoc. l. generaliter. C. de re. cre. ⁊ iureiurā. Ex hoc ⁊ ex tex. nō. q̄ sn̄ia sub cōditione p̄t ferri. dic tm̄ q̄ sub conditiōe extrinseca ferri nō dz lata tm̄ tz. l. i. §. biduū. ff. qñ ap. fit. ⁊. ij. q. vi. §. biduum. Sed ꝫ hoc facit qa gestuz ꝫ legem est nullum. vt. l. nō dubiuz. C. de leg. ⁊. x. di. vides. ⁊ regula que ꝫ ius lib. vi. So. dic q̄ ꝫrium ꝑcedit regr Fallit qñ lex procedit vltra sustinēdo factū ꝫ legem vt nō. Dy. in regula q̄ a iure li. vi. Segtur Bar. in d. §. biduū. ⁊ nō banc solutionē. vide glo. in. c. tua. ō spon. duor. Nō ibi ad cuius ꝑplationē. q̄ tp̄s. x.

dierū prefixum ad appellandū currit a platiõe sñie. ⁊ sic nõ excluditur a numero dies illa in q̃ fuit sñia lata sed tps currit de momẽto ad momẽtū. a principio tñ hoc tps est vtile sed in pgressu est ptinuū. vt pbat in. d. l. i. §. dies. ff. quãdo ap. fit vbi tex. cum glo. ⁊ in d. §. biduū. v̄ dies. ij. q. vi. si. n. iudex a quo ⁊ ad quẽ non faciũt sui copia tps nõ currit. vt in locis ꝑalleg. ꝓsulunt tñ ibi Bar. vt ps ꝟ ꝓtestet ⁊ appeller coram publicis ꝑsonis. ⁊ pro hoc videt tex. in. c. pastoralis §. ꝓterea. de offi. or. ⁊. c. fi. de ap. ⁊ dic vt ibi. Nota. q̃ tps istud decẽdi currit a tpe late sñie nõ aũt a tpe finiti termini ꝑfixi ad aliqd faciendũ. ⁊ est rõ qz incõtinenti cũ sñia ferť ps ꝙdemnata grauata est. Nã videmus idẽ esse cũ sñia ferť sub ꝙditione. d. §. biduũ. fortius ergo idẽ dicendũ cuz sñia pure ferť lz ꝑfigat terminꝰ ad executionez actus. Nõ q̃ sñia ante lapsum. x. dierũ nõ bz auctoritatez rei iudi. si ergo ante mandat executiõi dz talis executio reuocari. de quo vide bo. tex. cũ glo. in. c. non solũ. de ap. li. vi. Et cũ iste tex. loquat indistincte dicã hoc ꝓcedere tã in ciuili q̃z in crinali. facit qõ nõ. Bar. in. l. q vltimo suppli cio. ff. de pe. ⁊ qõ dixi. s. e. c. cõsanguinei. Nota ibi per interpretationẽ iuris ⁊ c̃. q̃ sñia trãfit in rez iudi. ex interpretato ⁊ ꝑsumpto acqescere ꝓtis. Nam ps non appellando vr̃ acqescere sñie ⁊ in hoc tene mẽti istũ tex. Et alibi tex. nõbilis dicit q̃ nõ appellãs confirmat sñiam. vt in. l. fi. C. de sen. q̃ sine cer. quã. ⁊ i. l ab eo. C. qũo ⁊ qñ iu. dr̃ q̃ nõ appellans ꝑtat assensum sñie. Et hec faciunt ad. q. an ex sñia ꝙdẽnatoria iniusta oriať obligatio naturalis. ⁊ vr̃ q̃ sic qz nõ appellãdo ps consentit ⁊ ex ꝙsensu oriť naturalis obligatio. l. i. ff. de pac. ⁊. c. i. e. ti. Hanc. q. formar bar. in. d. l. ab eo. ⁊ refert varias opi. quam. n. tenuerunt q̃ sic. Jac. vero but. dixit q̃ aut qs potuit appellare sed noluit ⁊ oriť naturalis. vt in dictis iurib⁹. lz si appellat semel vel bis ⁊ succũbit ⁊ nõ põt amplius appellare tũc qz inuit⁹ tacet nõ oriť naturalis. Bart. lz indistincte q̃ ex sñia nõ oriť obligatio naturalis vera qz sñia nõ tollit obligationẽ naturalẽ. vt. l. i uliamus. ff. de ꝙdi. inde. nõ ergo inducit qz facilius tollit q̃z inducať. l. fi vnus. §. pact⁹. ff. de pac. Et ad id qõ iura dicunt de cõsensu videt q̃ nõ appellans vere nõ consentit sed ficte qz sepe qs omittit appellationem exerans litẽ ⁊ timẽs vexationẽ iudicio ex. Ad hoc bonũ tex. in. l. item si res. in fi. ff. de alie. iu. mu. cã fac. ⁊ bẽ in dubio ꝑsumendũ. ar. in. l. cũ de indebito. ff. de ꝓba. sed iura vt sit linũ finis ꝑsumunt seu fingũt cõsensum ad hoc vt ꝑcludať via appellandi. ⁊ hoc sentit in no. in. c. qz plerisq̃z. de ĩmu. eccle. facit qõ nõ. gl. i. c. pastoralis. §. qz vo. de offi. dele. ⁊ Inno. ⁊ Jo. an. in c. sacro. de sen. exc. ⁊ hec notabis. Nõ in ver. sed nec. q̃ iudex põt ex cã minuere tps ⁊ dilationẽ a iure ꝑfixum. an hoc ꝓcedat indistincte. vide qõ plene dictam in. c. cũ sit. j. de ap. ꝙ Bar. in. l. ij. ff. d re iudi. ꝙ Dy. in regula indultũ. de reg. iu. li. vi. Nõ q̃ spõte recipiens minorẽ dilationẽ q̃z a iure disponat vide tur iuri suo renũciare facit. l. ad solutionẽ. C. de re iudi. vide tex. cũ glo. in. c. vxor. xvij. q. iij. Nõ vltimo q̃ ab executore regulariter nõ appellať. Rõ qz nõ grauat ipse sed si qõ grauamẽ inest illud fuit inflictum a iudice q̃ mandauit. executor enim est simplex minister. l. executorẽ. ⁊. l. si vt ꝓponis. C. d excu. rei iudi. Ideo ab illo iudice erat appellandũ. vt nõ. Inno. i. c. sepe. de ap. lz si executor excedit modũ sibi iunctũ tũc ab eo appellari põt qz ipse ⁊ nõ iudex gratuat. l. ab executore. ff. de ap. ⁊ hic. Opp. dr̃ hic q̃ iste post decendiũ nõ exprimebat cãm in appellãdo videt enim q̃ etiã si cãm expressisset nõ erat audiendus qz sñia tranfit in rẽ iudi. vt. s. in. c. cũ inter. So. glo. ij. fatet ꝓtium. ⁊ dic q̃ ad facilitorem repulsionez appellantis ponderabať hoc q̃ nõ exprimebat cãm Et hinc sumpta occasione gl. ista ꝓsequitur an sit in appellatõe cã exprimẽda. ⁊ dic vt i ea. ⁊ de appellatõe ab interlocutoria dic vt in. c. vt debit⁹. j. d ap. ⁊ plenius vt in cle. appellanti. e. ti. ⁊ regulariter ẽ exprimẽda cã vt ibi. Quid in interlocutoria habẽte vim diffinitiue. dic vt nõ. in. d. cle. appellanti. ⁊ dicam. j. ti. pri. pueniť. de appellatõe a diffinitiua dic q̃ nõ ẽ necesse cãz exprimere. ⁊ si cãm exprssit põt illã vel alã ꝓsequi. vt. l scio. ff. de app. Sed hic q̃ritur an sñia per quã indicť purgatio sit interlocutoria vel diffinitiua. tres sunt opi. Prima Inno. q videtur tandem tenere q̃ sit diffinitiua. Secũda est Abb. q̃ est interlocutoria qz nõ imponit finem cãe imo absolutoria vel ꝙdemnatoria ferť cum purgatiõem ꝑtis ꝓstituit vel in ea ꝓstanda defecit. j. de pur. ca. cũ. p. Tertia est opi. Jo. an. distinguentis in modo pnunciandi. Aut enĩ fertur sñia nisi se purgauerit ⁊ ẽ diffinitiua. Aut simpliciter fuit indicta purgatio ⁊ tunc est interlocutoria. et per hanc distinctionẽ reducas ad concordiã has opiniones ꝑtas. ⁊ credo q̃ hoc fuit de mente Innoc. ⁊ Abb. dico tñ q̃ si dubitať an sit purgatio indicenda ⁊ iudex pnunciauit illam nõ indicendã. hec sñia ẽ diffinitiua vel saltẽ bz vim diffinitiue cũ nõ expectet aliã sñiam. Ad hoc qõ le. ⁊ nõ. in fi. in. c. significantibus. o offi. dele. ⁊ in auẽ. habita. C. ne fi. pro patre. ⁊ ꝓ bar. in. l. fi titia ff. de accu. ⁊ qõ dicam in. d. c. pervenit.

Quero q̃re lra dicit q̃ hic nõ erat locus nisi susciꝑiende purgationi. Sol. glo. iij. qz petendo inducias vt dr̃ in principio videt approbasse sñiaz. allegat multa iura. In ꝓmz adducu. iij. q. iij. offeratur. vbi bẽtur q̃ lz reus recipiat inducias nõ tñ per hoc consentit in iudicem. dicit Jo. an. q̃ ꝑtem loquitur in inducijs deliberatorijs q̃si hic loquať de inducijs ad sñie executionẽ. Sed aduerte qz glo. ista non ponderauit bene principiũ. c. h̃. n. non dicť q̃ reus petijt inducias ad se purgãdum sed q̃ terminũ sine ꝙdictiõe recepit. ⁊ differẽtia est maxima inter petere ⁊ recipere. Itẽ glo. ista iudicio meo loquitur ꝙ tex. qz tex. ꝑsupponit istũ potuisse appellare infra decẽdium ⁊ sic nõ renũciauit appellatiõi interponẽde. Nec ob. l. ad solutionẽ. C. de re iudi. quã glo. induxit ꝓ se qz illa loquit cũ qs petijt terminũ ad soluendũ ⁊ sic ad executionem sñie quo casu merito videt approbare sententiã. Sed ob. iste tex. in ver. sed nec. vbi innitur q̃ spõte recipiens terminũ breuiorẽ videt appellationi renũciare nedũ interpositẽ sz ẽt interponẽde. Doc. apte non senserũt ꝓpietatem istã que oritur ex tex. sz instant dũtaxat sup scõa parte. c. an recipiens breuiorem terminum q̃drimestri fit exclusus a beneficio appellandi vel a beneficio legali sup toto quadrimestri Dest. ponderat tex. in ver. spõte. vñ si cus fm eus si ꝙdixit vel minus recepit qz iudicũ reddit in minutum. l. inter stipulantẽ. §. si stichũ. ff. de ver. ob. quasi sentit q̃ recipiendo iuitus seu cũ ꝙdictione nõ fecit sibi ꝓiudicium. Inno. vero dicit q̃ spõte ꝓsumitur recepisse q̃ prefixo sibi tali termino nõ appellat lz cõtradicat cum nõ sufficiat hoc casu ꝙdicto sine appellatione. Et facit qõ ipse idẽ nõ. in. c. ad petitionez. de accu. Sed in prima parte. c. sup verbo recipiens dicit q̃ recipiendo istũ terminũ ad se purgãdum videt appellationi facte renunciasse sed nõ faciendẽ. Et idẽ ibi Jo. an. hic. super glo. ex predictis colligi q̃ diuersa sunt petere ⁊ recipere. Idez recipe spõte vel ꝙdicere tñ vel ẽt appellare. Do. an. latius sic distiguit q̃ aut suscipiť termin⁹ vt fit act⁹ tendẽs ad exclusionẽ iurisdictiõis ⁊ defensiõez appellatiõis ⁊ tũc nõ renũciať appellatiõi etiã interponende. vt in. c. fi a iudice. de ap. lib. vi. ⁊ vide ibi bo. glo. sup hoc. vtputa cũ appellans suscipit terminum

a An re
cipiendo
timinũ ad
se purgan
dũ vel sol
uẽdũ vide
atur ps re
nũciasse fa
cultati ap
pellãdi. ⁊
vide d. an.
i. c. gratuz
i vl. col. de
offi. dele. ⁊
vide o. no
pe. de an.
pⁿ Jo. an.
in. d. c. fi. ꝺ
ap. li. vi. in
pe. col. ⁊ p
imo. i. l. iiij
§. fi. ꝑ cõ
dictⁿ. ff.
c. ⁊ glo. i. ꝺ
l. ad sol. C.
co. q̃ videt
sentire ꝓl
um cum q
dicť Inno.
⁊ ibi vide
flor. ⁊ ad
de q̃ istõ
dictũ vñ.
alle. ⁊ seq̃t
ro. in rub.
ff. de arb. i
xxiij. col.
v. ⁊ adde
q̃ si lata sẽ
tentia. ⁊ ꝺ
hoc vtꝺ oi
no p ꝺo. ꝺ
ro. in dec.
cclxxv. fz
ordi. mcũ
nouissimũ

ad probationē grauaminis ad effectū reuocandi gra uamen. Et idē tenēt do. de ro. deci. cclxxxviij. circa mediū. Aut suscipitur termin⁹ ad executionem sñie vel grauaminis illati ꝛ tūc renūciatur appellatiōi. vt in. d. c. ad solutionē. Aut termin⁹ non ꝓsonat fini gra uaminis ꝛ tūc nō videt interponēde appellationi re nunciare. vt nō. Inno. in. c. sollicitudinē. j. ti. pri. fa cit qō nō. in. c. significauerūt. de testi. ideo suscipiēdo terminū ad deliberandū nō videt qs renunciare fa cultati appellādi. vt in. d. auc. offerat. Si vo tēpore quo suscipit termin⁹ pendet appellatio tunc si termi nus vel act⁹ p̄supponit iurisdictionē a iudice inducit ipsius renūciatio alꝫs secus. adducit notata ī. d. c. sol licitudinē. ꝛ Jo. an. in. c. fi. de ap. li. vi. sed per hoc vt vides nō tollit ꝯrietas quā. ſ. dixi ꝓcedere ex ꝑma ꝛ scōa pte. c. ideo pro ꝯcordia ꝛ clariori intellectu to tius. c. dico sic q⁹. c. istud vt p̄dixi pōt intelligi q⁹ po nat duas sñias diffinitiuas. Prima fuit vt qs se pur garet infra. x. dies ꝛ hūc terminū recipit reus sine ꝯ dictione vt dr̄ in lr̄a. An aūt p hoc renunciauerit ap pellatiōi interponēde. tex. vt dixi videt inuere q⁹ nō vt p3 in ver. taliter. ꝛ pōt iudicio meo ek rō qz suscipi piendo qs terminū a iudice p̄fixū post illatū grauā men nō videt appellatiōi interponēde renūciare cuz bēat ante appellatiōem parere iudici. ꝛ ideo cū nō fe cerit actū tendentē ad executionē grauaminis nō re nunciat facultati appellandi. hoc videt velle inno. in d. c. sollicitudinē. ꝛ Jo. an. in. c. fi. de ap. lib. vi. Se cus aūt si vult petere terminū vt ibi dicit Jo. an. ꝛ p batur in. l. ad solutionē p̄alle. ꝛ sic pōt intelligi prima ps. c. Non ob. lr̄a in eo qō dicit q⁹ non erat loc⁹ nisi suscipiēde purgationi qz lr̄a loqtur habito respectu ad lapsum. xx. dierū in quo termino includit tps de cendij p̄fixum ad appellandū. Secunda ps. c. ponit aliam sñiam in q̄ ꝯdemnato in actione psonali fuit p̄ fixus termin⁹ q̄drimestri breuior ꝛ reus hunc termi num sponte recepit. p hanc enī susceptionē sponte fa ctam renunciauit appellatōni etiā interponēde vt cla re īuuit in scōa pte. ꝛ hoc ideo qz sponte terminū bre uiorem recepit. ꝛ sic nō fecit vt iudicis precepto obe diret pendente tpe ad appellandū sed aio volēdi sol uere in termino p̄fixo. vnde cōsidera q⁹ in scōa parte ponit illud aduerbium sponte nō aūt in prima qō nō est sine ministerio. Si vero intelligim⁹ q⁹ tex. ponat vnā sñiam sub ꝯdītione latam tunc est difficile rñde re ad hāc ꝯrietatem qz verbū sponte tūc hz q̄lificare de necessitate totā sñiam. ꝛ co respectu quo ñ pōt re⁹ appellare quo ad breuitatē termini ita nec q° ad on⁹ subeunde purgatōis ꝛ tūc est dicendū q⁹ papa in v. taliter. ponderauit lapsum. x. dierū ad faciliorē exclu sionem appellare volentis nec restringit se ad causaz cum termin⁹ fuit sponte recept⁹ sed simplr respectu cuiuscūq; sñie. vnde iste nec ante decendiū potuisset appellare qz videt extūc sñiam approbasse vt in fine c. dr̄ ꝛ quelibet solutio pōt sufficere. Sed ego reuo co in dubiū scōam partem. c. an ps nō appellando a termino isto breuiori q̄drimestri videat sibi p̄iudica re. cum tex. in. l. iiij. §. fīqs ꝯdemnatus. dicat q⁹ si iu dex artat illum terminū lex supplet. Sol. glo. hic in v. artari. dicit q⁹ aut iudex ex iusta cā artat hunc ter minū ꝛ valet vt hic. ꝛ. l. ij. ff. de re iudic. Aut nulla cā assignata ꝛ tūc lex supplet. vt in. d. l. iiij. Aduerte qa glo. non ponderat tex. in ver. ꝛ q ab initio ꝛc. vbi cla re īuuitur q⁹ etiaz si sine cā iudex decurtauit terminū ꝑputandū est sponte illi recipiēti. alꝫs ver. ille supflue ret qz vbi iusta cā subest nō regritur q⁹ sponte faciat qz iudiciū reddit in īuitum. ꝛ hoc tz Hosti. hic. q tū ad qō. nr̄am rñdet q⁹ aut sponte fecit ꝛ sibi p̄iudicat. Aut ꝯdixit ꝛ tunc secus. Et hanc opi. segtur hic do. An. Inno. dicit q⁹ regrit q⁹ appellet alꝫs non suffice ret ꝯdictio. vt. ſ. dixi. Sed certe ꝯ hanc opi. Inno. videt tex. in. d. l. iiij. §. fīqs. nam si lex supplet vbi fit abbreuiatio sine cā nō pōt appellari qz nullus subest grauamen. Ideo videt q⁹ satis sit ad bēndum q̄drimestre q⁹ pars sponte terminū non recipiat. Et tam circa p̄imam partē. c. q̄ secundā distinguo vtiliter sic q⁹ aut ꝓdemnat⁹ petijt terminū breuiorē ad soluēdū q̄ sit termin⁹ iuris ꝛ tūc recessit a termino iuris ꝛ re nunciauit tā appellatiōi interposite q̄ interponende pro hoc tex. iuncta glo. notabili in. l. ad solutionē. C. de re iudi. aut ꝯdixit vel nō sponte recepit ꝛ tūc nō vi detur approbare terminuz. ar. in eo qō ponderat q⁹ sponte recepit nec recedit a beneficio appellatōis i terponēde. vt. ſ. in prima pte. c. qz non tenet inconti nenti appellare cū bēat a iure. x. dies ad appellandū ad hoc qō nō. Inno. in. d. c. sollicitudinē. ꝛ Jo. an. ī d. c. fi. de ap. li. vi. An aūt hoc cān facit sibi p̄iudiciū si non appellat infra. x. dies. res est satis dubia p illā l. iij. vbi dr̄ q⁹ lex supplet iudice sine cā abbreuiante. sed in ꝯtrariuz facit. c. i. de dila. vbi fuit opus appellare a termino breuiato. Inno. in. d. c. ad petitionez. ppe fi. videt dubitasse. Nam in cāu quo iudex sine iusta cā moderat dilationes iuris dicit q⁹ sñia est nulla sin quosdam vel opus est appellare ꝛ iusta erit appella tio. ꝛ sic nō bñ firmat. Ego distinguerez sic q⁹ aut iu dex sine cā moderat dilationē iure dandā cū ministe rio iudicis ꝛ tūc opus est appellare etiā si sine cāe co gnitione iudex terminū abbreuiat ꝛ sic intelligat inno. in. d. c. ad petitionē. ꝛ in. c. i. de dila. etiā si esset ta lis dilatio in qua ius diceret nō minorē dandaz. vt in casu. l. ad emptoriū. ff. de iudi. ꝛ etiaz in illa loqtur inno. in. d. c. ad petitionē. In istis enī cuz ītercueniat iudicis ministeriū satis patet iudicis officiū. etiā pro iudice p̄sumit. Aut iudex sine cā moderat dilationē a iure datam sine iudicis ministerio. vt in q̄drimestri ꝛ tunc satis est ꝓdicere seu non sponte recipe qz lex ī mediate supplet. vt in. d. l. iiij. ꝛ hoc iudicio meo vide tur de mēte Bar. in vtroq; membro in. d. l. ij. in v̄s. Item q̄ro ꝛc. ꝛ hoc puto ꝓcedere qñ iudex artauit si ne cāe cognitōne. Si aūt cā cognita ꝛ male fuerat ar bitratus tūc opus est appellatiōe qz sñia tunc nō est ꝯ ius cōe sed cōtra ius litigatoriū vt sentit inno. in. d. c. ad petitiōem. facit. c. cū inter. ſ. e. ꝛ qō in fili nō. gl. in. c. cupientes. §. q⁹ si per viginti. in verbo priuatos de elec. lib. vi. Facit hec lr̄a in eo qō dicit q⁹ isto qua drimestre pōt artari a sedente in medio. i. cū cause co gnitione qz iudex dz sedere pro tribunali ꝛ cū cause cognitōe hoc facere. vt le. ꝛ nō. ī. l. a. ꝓcedēte. C. ō di la. Quis āt hz ꝓbare in cā appellatiōis an appellās q⁹ sine iusta cā terminū iuris breuiauerit. an appella tus q⁹ ex cā fecerit. vide p inno. i. d. c. ad petitoz. vbi videt sentire q⁹ in dilatiōib⁹ arbitrarijs hēbit ꝓbare appellans cum iudex p̄sumat iuste arbitratum fuisse ar. c. ad audientiam. de prescrip. In alijs vero q̄ de terminant a iure lz dent cum iudicis ministerio de bet appellatus seu iudex cū ꝓcedit ex officio instam causam ꝓbare qz sine iusta cā non debuit recedere a dispositione legis arg. d. l. ad emptoriū. cum. l. seq. ff. de iudi. Et scias q⁹ lz iudex nō possit sine cā artare tēpus quadrimestre ꝓrogare tamē pōt qz ꝓrogatio est fauorabilior. ita tz glo. in. d. l. ij. ꝛ. l. iiij. §. fīqs prē alle. ꝛ facit tex. in. d. §. fīqs. quod ego intelligo quo ad hoc vt factuz iudicis valeat nisi appellet. sed puto q⁹ appellari poterit qz nō dz aliam partem sine cau sa grauare. Item qz tex. in. d. l. ij. videt innuere q⁹ ex cā debet prorogare. quero vtrū quisq; iudex pos sit ex causa hunc terminū prorogare. dic q⁹ ordinari us hoc poterit. Item iudex deputat⁹ sup executione sñie qz hoc ꝓcernit ipsam executionē. Item delegat⁹ dūmodo bēat executionē sñie alꝫs secus. qz esset ipo

nere legem supioꝛi. hec legunt ⁊ notantur in. d. l. ij.

Quero an hoc tps quadrimestre sit dandū etiam his q a pncipio confitent debitū cuꝫ tunc nō feratur snīa sed fiat pceptū de soluēdo iuxta notata in. c. dudum. ij. de elec. ⁊. ij. q. i. nos in quē cꝫ. ⁊. l. i. C. de cōfes. Solu. glo. in. l. si debitoꝛi. ff. de iudi. sentit q nō sed datur tūc terminus. x. dierū. Idem dicit glo. ī. § oīs. insti. de ver. ob. sed in ꝛrium videt tex. aptus. in l. certuꝫ. §. fi. ff. de ꝛfes. ideo dic melius vt nō. Bar. in. d. l. si debitoꝛi. q de iure dandū est illud tps sed ex ꝛsuetudine inualuit vt detur illud tēpus. x. dierū. Ex quo infero q cessante cōsuetudine seruabit. d. l. certum. vt detur quadrimestre. Sed q̄ro iuxta p dicta de vtili. q. Nunqd indistincte infra q̄ttuoꝛ mēses vel predictos. x. dies reus nullā molestiam patietur. Solu. dicit q post ꝛdemnationeꝫ si vult vti illis dilationibus tenet satisdare de soluendo in termino. tex. allego singularem in. d. l. si debitoꝛi. Et hoc not. ibi Bar. ⁊ hec est rō q hoc tps datur ꝛdemnato miseratiōis gr̄a. l. si cū militi. ff. de ꝛpē. ergo interim dꝫ satisdare. vt. l. vniuersa. C. d preci. īpera. offi. vbi nō bñ dr̄ q si pnceps ꝛcedit alicui rescriptū sup dilatōel debiti nō valet aliter nisi caueat de soluēdo in termio Et per illū tex. fuit alꝫ ꝛsultum q si dat alicui saluus cōductus vt infra certū terminuꝫ nō possit a suis creditoꝛib⁹ ꝛueniri dꝫ intelligi dūmodo satisdet de solūēdo post terminū qō ē valde nōndū. Et est rō oīuꝫ pdictoꝛ q posset iterū fugere qō eēt iniquū. Et ex hoc dixit Bar. ī. d. l. si debitoꝛi. notādū q infra illud tps q̄ttuoꝛ mēsium possit debitoꝛ capi ⁊ carcerari nisi caucrit. vt. d. l. si debitoꝛi. vel bonis cedat vt dicta. l. i. qui bo. ce. pos. qō ego limitarem qñ debitoꝛ laboraret inopia. ita q verisimr timeret de fuga. Nam si bona sufficientia bꝫ nō dꝫ capi p debito. ad hoc glo. nō bilis in. l. iij. §. tutoꝛes. ff. de suspe. tu. quā segtur ibi Bart. q si primo discutiunt mobilia q̄ꝫ pueniat ad īmobilia ⁊ prius īmobilia q̄ꝫ descendat ad noīa debitoꝛ. vt. l. a diuo pio. §. in venditiōe. ff. de re iudic. multo magis dꝫ hec misericordia adhiberi circa psonā. vt prius discutiant predicta quā pueniat ad psonam. facit. l. sciendū. ff. q satis. cog. ꝛpellatur ergo caucre captis pignoꝛib⁹ si illa bꝫ sufficiētia. arg. in. l. i. ff. de ven. in pos. mit. ⁊ insti. de satisda. tu. ꝛpe fi. Sꝫ dictum Bar. pōt pcedere sm varias locoꝛ consuetudines ⁊ statuta que pro debito indistincte pmittūt capturā. ⁊ hec singlr notabis q doc. nr̄i banc vtilez omiserunt. Venio ad glo. vlti. ⁊ op. cum ea cōtra tex. in eo q dicit ab executoꝛe nō posse appellari[a] nisi modū excedat. videt enī q nullo casu ab eo appellari debeat qa aut executoꝛ nō excedit modum ⁊ tūc clarū q ab eo nō appellat. vt hic. ⁊. d. l. ab executiōe ff. de ap. Aut excedit modū pmissionis ⁊ nō est op⁹ appellare. q nō tꝫ qō agit ꝛpter transgressionē forme mandati. vt in. c. cū dilecta. de rescrip. ⁊. c. venerabili. de offi. delega. Sol. glo. multū instat ⁊ in effectu vult q executoꝛ pōt facere qō mādat ⁊ aliquid vltra ⁊ sic non puertit formā. vñ rōne illius excessus opus est appellare. ⁊ ponit multos casus in qb⁹ executoꝛ pōt grauare. Sꝫ ꝛ precedens dictū gl. in fi. opponit. de. l. diligenter. ff. man. vbi fuit mandatū alicui vt equū emeret pro. x. ⁊ emit ꝛp pluri. Dicit ibi q iste excessit fines mādati ⁊ sic in nullo obligat mandatorem. ecce ergo q faciēdo aliqd vltra mandatuꝫ videtur excedere fines mādati. glo. nō soluit. Jo. and. dicit q qñ qꝫ mandatum est limitatū in certo ⁊ tūc id in quo excedit nullum est vt in ꝛtrario. Qñ qꝫ mandatum est limitatum in incerto vt q mittat in possessionē bonoꝛ valentiū. c. vel hereditariorum vel q̄ possi debat testatoꝛ. ⁊ q de bis dubitari potest appellādū est vt in supioꝛi parte glo. ⁊ ꝛcordat. s. eo. cum inter. in fi. ⁊ optime logtur. Et ex his bēs vnam solutionē ad ꝛrium principale supra formatū vt dicamus. ſ. q ab executoꝛe appellatur seu necesse ē apppellari. vbi pōt ꝛpabiliter excedere modū vt in exēplo supra posito. Secūdo dic q pōt grauare non excedēdo fines cōmissionis puta q vult exequi sibi iniunctū sed nō vult admittere exceptionē legitimā quam tenetur de iure admittere. tunc. n. q grauat partē ⁊ est iudex in actu executionis est opus appellare. alꝫ factū suū transiret in rē iudi. q faceret ꝫ ius litigatoꝛ ⁊ non cōtra ius cōstitutionis sicut opus est appellare a iudice cū legitimā exceptionē nō admittit. vt in. c. interposita. ⁊ in. c. vt debit⁹. de ap. Quas autē exceptiones ⁊ qñ executoꝛ tenet admittere tractant hic doc. intricate. tu aūt dic vt clare dixi in. c. decetero. s. c. ⁊ vide ad materiā huius glo. qō nō. glo. in. l. ab executōne. C. quoꝛ appel. non reci. ⁊ in. l. ab executoꝛe. ff. de app.

Tertio dic sm Hosti. q lꝫ non sit necesse appellare quādo exceditur modus ita q actus sit nullus tamen vtile est appellare vt euitet grauamen facti q de facto posset fieri executio quam tñ sepe iudex ꝓpter appellationē omittit sicut sepe appellatur ad istū effectum a snīa nulla. vt in. c. dilecto. ſ. ti. ꝓri. l. carmelia ff. de iurepa. per Bar. in. l. si expressim. ff. de appel.

Item ⁊ q̄rto sm eum lꝫ executoꝛ velit facere qō si bi mandatur tñ mandatū posset esse iniquū vel nullū vel surrepticiū ⁊ tunc pōt appellari. Preterea ⁊ quarto sm Jo. an. posset excedere modum si turbat ordinez executionis q est vt primo in mobilib⁹. ſo ī imo bilib⁹. tertio in noībus fiat executio. vt. l. a diuo pio ff. de re iudi. sed Jo. an. nō apit an sit hoc cāu necesse appellare. qō est q̄rere an teneat executio illa ordine nō seruato. nec doc. alij tractant hoc. Bart. in. d. l. a diuo pio. dicit q factū tꝫ. vnde opus est appellare ex transgressione illius ordinis q ille tex. nō ponit illuꝫ ordinē vt substātificū. qō mihi satis placet sed credo q hūc ordinē induxit vel pro minoꝛi ꝓiudicio vel vt citius fiat executio. ⁊ sic cū versetur vtilitas partis si senserit ex hoc se grauari dꝫ appellare. ⁊ hec bene notabis. Itez dicit ibi glo. q in mobilib⁹ dꝫ seruari ordo q primo dꝫ capi qō minus nocet debitoꝛi qō dicit ibi Bar. bene notandū. ⁊ sic videtur q ille ordo sit inductus fauoꝛe debitoꝛ. Idez putat Bar. in rebus īmobilib⁹ ne pro modica quantitate vendat magna res ⁊ si ꝫ fiat poterit appellari q̄si excedatur modus. Quid aūt si nō fuerūt capte res sed psona ē coacta soluere. vide bonū tex. in. l. fi. in fi. ff. quod me. cā. ad quē remittit Bar. in. d. l. fi. sed iudicio meo remediuꝫ erat a principio vt appellaret ab illa captura q excedebat modus. vt in. d. l. ab executiōe. C. quorum ap. nō reci. ⁊ qō ibi nō. Sed si non appellauit ⁊ soluit debitū tunc illud repetere inciuile est vt innuit tex. in. d. l. fi. Conclude ergo ex oībus predictis q ī multis casib⁹ appellatio est necessaria ⁊ quādoq̄ vtilis tñ ab executoꝛe. Et dic q dupliciter pōt ab executoꝛe appellari. primo a pnunciatiōe iudicis de exequendo si perperā ⁊ iniuste dicat pnunciasse. ſo ab executiōe facti quā facit ipse iudex seu ei⁹ nūcius modum excedendo. vt le. ⁊ nō. in. d. l. ab executione. ⁊. l ab executoꝛe. ff. de ap. ⁊ hic in tex. dū gñaliter loquit.

Sed q̄ro ad quē appellabit. Sol. dic cōiungēdo Bart. in. d. l. a diuo pio. §. snīaꝫ. ⁊. d. l. ab executoꝛe ff. de ap. q aut quis appellat a iudice pnunciante super executione fienda ⁊ tunc in dubio appellandum est ad supioꝛem ipius iudicis. vt in. c. dilecti. de app. ⁊. l. i. C. vbi ⁊ apud quē. aut appellatur ab executiōe facti ⁊ tunc aut iudex exequit snīam p nūcium aut implorat officiū alterius iudicis in cuius territoꝛio erat res. Primo casu aut nūcius exegitur. put sibi fuit iniunctū ⁊ appellandū est ad supioꝛē ipius iudicis nō

a An ⁊ qñ possit appellari. et vide oīno p do. ō ro deci. cccxxxix. i ordie meo nouiss. vbi ēt incidēter dicūt q qñ appellat talis appellatio dꝫ eē iudicialis.

aũt ad ipm iudicem' q2 ipe grauat ⁊ nõ nuncius q nu de exeqtur factũ sibi iniunctũ. Js.n. facit cuius noie fit vt in.c.nouit.de ap.⁊ in.c.cum venissent.de resti. spo.aut grauat ipse nũcius.vtputa q2 excedit modũ ⁊ tunc appellabit ad ipm iudicẽ q executionem com misit q2 ipse est supior imediatus poterit tñ grauat⁹ etiã sine appellatiõe iplorare officiũ iudicis ꝑ grauamen nũcij.ar.in.d.l.a diuo pio.§.si sup reb⁹. Se cũdo casu cũ implorauit auxilium iudicis alteri⁹ ter ritorij aut ille exeqtur ⁊ tũc appellandũ est ad supio rem suũ q2 ipse exeqtur iure ꝓprio ⁊ nõ vt delegatus cum executio vt mixti impij regulr non delegatur ad hoc.c.postulasti.in fi.de fo.compe.⁊ in.c. romana. §.ꝑhentes.e.ti.lib.vi.vbi satis inuit q iure ꝓprio exeqtur ⁊ nõ vt delegatus alterius iudicis. Ad idez l.cũ vn⁹.§.is q possidere.ff.de bo.auc.iudi.pos.aut alienus iudex nõ exeqtur sed prestat auxilium ⁊ tũc aut est auxilium facti aut iuris. Primo casu appella tur ad supiorẽ ipsius iudicis exequentis q2 ipse gra uat ⁊ nõ ille q prestitit auxilium facti puta familiaz.⁊ sic si ptãs prestat in executione familiã ẽpo modũ ex cedenti in executiõe appellabitur ad archiepum vel ad papam nõ autem ad supiorem ptãtis. Si prestat auxilium iuris puta q2 pro executione sñie late a ptã te ẽps excõicauit iuuãdo ptãtem.iuxta nõt.in.c.i.de offi.or.⁊.c.lz ex suscepto.de fo.cõpe.⁊ tunc appella bitur ad superiorẽ istius excõicatoris q2 actus suus est q me grauat ꝑm Bar. Ego puto q ꝑõt etiam ap pellari ad supiorem ptãtis q2 ipse etiã grauat iplorã do iniuste auxilium ꝑ me.⁊ q cãm damni dat dãnum dedisse videt in.c.fi.de iniu.⁊ dã.da. Quero an i appellatõe ab executione sit exprimẽda cã.dic q fic q2 regulr est interdicta appellatio vt hic ⁊ alijs iurib⁹ supius allegatis ⁊ ex certa cã dũtaxat ꝓmittit.l. cum modus excedit. Appellans ergo in materia ꝓhibi ta dz exprimere cãm ad iustificandam appellationez ꝑsertim cũ ista sit q̃dam interlocutoria vel bẽs vim interlocutorie a qua nisi cã expressa nõ appellat.vt i c.vt debitus.de ap.⁊ q sit cã exprimenda tz Spe.i ti.de execu.sen.§.nunc dicẽdum.v.sed nũquid. Et ponit Jo.an.i addi.spe.in ti.de appel.§.in qb⁹.v. qntus.⁊ do.An.hic.⁊ Bar.in.d.l.ab executore.

Ulterius iuxta ꝓdicta q̃ro an ꝓ appellationẽ iter posiram ab executore seu executõe sñie suspendatur executio in totũ. So.dico q de hoc est tex. nõbilis i l.ab executione.C.quoz ap.nõ reci.⁊ dic q aut non exprimit iusta cã in appellando vel nulla ⁊ nõ est de ferenda executio.ar.hic.⁊ ibi. Aut exprimit iusta cã de qua dubitat an sit vera ⁊ tunc suspenditur execu tio sed res mobiles ⁊ fructus rei mobilis in qb⁹ erat executio fienda debent sequestrari ⁊ pẽdente appel latione apud sequestrũ remanere.vt in.d.l.ab execu tione.⁊ per hoc notanter dicit ibi Bart.q si aliquis capit ꝓp debitũ ⁊ ab ipsa captura appellat nõ debet statim relaxari sed pendente appellatione dz retineri sicut de re mobili seruat q2 ponit in sequestrũ vt pre dixi qõ nõ. Et ad limitationẽ ꝓdictorũ vide notabile dictũ Spe.in ti.de sen.ex.§.nunc dicẽdum.ver.sed nunqd.vbi dicit q si in appellatiõe exprimit in quo modum excedit ita q cã non cõcernit totam executi onem sed ptem in illa tñ pte suspẽditur executio. Si vero non exprimitur sed in genere dixit q2 excedit is modum appellatõis tũc ratione incertitudinis suspẽ ditur executio in totum.⁊ banc opi.sequitur hic do. An. Sz tu aduerte q2 illa fuit originalis opi. Aber. vt ibi recitat spe.sed iudicio meo Spe.ibi.in fi. vide tur ab hoc vltimo recedere dicẽs q cũ causa fit in ap pellatione exprimẽda hec qõ non bz dubiũ quasi ve lit dicere q cũ teneat semp exprimere causam nõ ca dit dubitatio an appellatio concernat totã executio nem an partem q2 hoc facile est perpẽdere ꝓpter ex pressionem cause.⁊ hoc pto esse de iure. Unde non puto valere hãc appellationẽ appello q2 excedit mo dum in exequendo q2 cã grauaminis dz exprimi no minatim ⁊ nõ in genere.vt in cle.appellanti.de app. Et nõ singulariter hoc dictũ q si cã concernit partẽ non suspẽditur executio in totuz.facit in ẽrium qõ di xi in.c.super eo.de ap.sed dic q illud ꝓcedit in iudi ce qui dz cessare in totuz cũ in multis habeat arbitra ri.secus in executore q cum sit nudus minister nõ re pellitur ꝓtextu suspitiõis.nõ.in.c.nouit.de app. qõ bene notabis. Postremo ponit hic Posti.qõnẽ satis facilem iudicio meo an iudex delegatus deputa tus ad cãm decidendã infra mẽsem post mẽsem pos sit absoluere si reum infra mẽsem excõicauit ꝓp con tumaciã.⁊ cõclusio est q nõ q2 iam expirauit iurisdi tio ꝓ mensem lapsum.vt in.d.c.de cãis.de offi.dele.⁊ vide qõ le.⁊ nõ.in.c.cõquerenti.e.ti. An autem excõicat⁹ possit ipetrare rescriptũ sup nullitate sñie a qua nõ appellauit ne mandet executioni tacito ꝺ ex cõicatione. Posti.tenuit q sic sed Jo.an.ẽ p.c.i. de rescrip.lib.vi.⁊ hoc verius cũ hoc cãu sit actor.dixit etiã Posti.excõicatum ẽ quez lata fuit sñia nulla pos se implorare officiũ iudicis vt illã reuocet. Jo.an.di cit hoc verũ nisi excipiat ꝓ decretalem pia.de excep. lib.vi.qõ placet cõiter modernis.puto tñ q ẽ execu torem sñie possit excõicatus legitimas exceptiones opponere vt euitet grauamẽ iuris vel facti. Nã hoc casu est reus necessarius quia stimulatur per execu torem ad ff.c.cuz inter.de excep.⁊ quod nõ. Jo.an. in.d.c.pia.

§ **Jcut nobis.** Casus. Snia si ne exꝑssiõe cau se lata tz.ita cõiter summat.Ego plenius summo sic. Snia põt ꝓbari ꝓ testes licet nõ deponãt de cãis q̃ solent iudicẽ mouere ad sñiandum.cõis diuisio.fa ibi cũ aũt. Casus lralis. In ter. Ø.subdiaconũ ⁊.b.ꝑsbr̃m vertebat qõ sup.v. modijs frumenti:quos.d.ꝑsbyter annuatim eidem subdia.soluere tenebat.cõmissa fuit cã sup hoc qui busdam iudicib⁹ corã qb⁹. Ø.subdia. petebat a.d. b.ꝑsbr̃o.v.modios frumẽti sibi ꝓ ãnos singulos ꝓ solucẽdos.sacerdos se nõ teneri rñdit cũ alia vice sup hoc ꝓuent⁹ fuerit ⁊ sñialiter absolut⁹.ad qõ ꝓbandũ duos testes iduxit.ꝓ quos ꝓstitit q magr. A.aucto ritate ẽpi lundinẽ. ipm absoluit ab ipetitiõe subdia coni supradicti:ſz q2 testimoniũ ipsoz q̃si nude ꝓla tum fuerat cũ nihil direrint de cãis q̃ iudicẽ mouere solent ad sñiam ꝓferẽdam:ꝓsuluerũt papaz qd sup hoc fit ꝓuandus.Cũ in plerisq locis in qbus copia prudentũ hr̃ obseruet de ꝓsuetudine q oia que mo uent iudicẽ ad sñiam ꝓferendã nõ exprimãtur in sen tẽtia. Rñdit pa.cũ ita sit q ex dictis ipoz ꝓstet sñiaz a iudice suo ꝓlatam ꝑsumi dz oia soleniter ꝓcessisse ꝓp iudiciariam ptãte Ber. Nõ ibi restitutionem q qs põt petere reduci se ad statum recipiendi ãnuã pensionẽ seu ꝑstationẽ agendo possessorio.⁊ habeo istũ tex.in ar.ꝓ singulari qm̃ ff nõ dicit q respectu alicui⁹ rei repetat hic annua ꝑstatio.⁊ sic videt q pos sit agi possessorio ꝓ iurib⁹ mere ꝑsonalib⁹.facit glo. nõ.ij.q.ij.nullus. Sed de materia remitto ad plene nõta in.c.q̃relam.de elec. Nota secũdo modum ⁊ practicã excipiendi de re iudicata ⁊ talis exceptio est litis finite ideo habet ꝓpedire litis ꝓte.de quo dic vt plene le.⁊ nõ.in.c.i.de lit.cõte.lib.vi.quem tex. vo luit hic allegare glo.i. Nõ tertio q id quod ad sui substantiã exigit scripturã põt ꝓbari per testes si scri ptura sit ꝓdita ⁊ sufficiunt duo testes. Nam ad vali ditatem sñie regrit scriptura.vt in.c.fi.de re iudi.li. vi.⁊ tñ põt per testes ꝓbari vt hic. Ad idẽ vide tex.

a Nñ ap pellat ab executiõe sñie pp ex cessuz mo dũ exequẽ di dz exp mi cã i ap pellatõnz ⁊ idẽ dicit bal.i l.ab executõe i ij.colũ.C. quoz ap. nõ re.⁊ d. an.ff.i.vij. col.i prin. v. vbi aũt appellat ab executi one sñie.⁊ idẽ firmat do.an.i.c. vt debitus in.vj.col. vbi oio vi de de ap.⁊ sciũt do. ꝺ ro.dec. ccxxxix.in ordie meo nouis. Sz ẽriũ ꝺter minare vz do.an.j.e. c.i pe.col. v.nũqd ãt si appellet Nñ ãt ap pellat a.p nunciatõe de exequẽ do an ne cessario de beat exprimi cã ple nis. exaiat ro.i.l.v. in ẽn. in. iiij. col.ff.ꝺ v. ob.vbi cõ cludit q nõ dicit se ita bis obtinu isse i rota.

notabilem in.l.testiū.C.de testi.vbi,pbaf q etiam si scriptura sit de substantia,pbationis nihilomin⁹ pōt actus,pbari p duos testes dūmodo,pbef casus per ēptionis.facit optīe i.c.cū olim.7 qō ibi nō.j.ō pui.

Item nō q ad,pbandū sniam per testes nō ē necesse vt testes deponāt de oibus verbis p iudicez,p latis sed satis est recitare effectū ad substātialia snie. Isti enī deposuerūt sup iudicis cōmissione.7 de ipo iudice 7 cā 7 p̄ quem 7 pro quo fuit lata snia. Ista.n. vt dicit Bof. sunt necessaria vestimēta snie. Unuz tñ singulr nō q testes nō deposuerūt q interuēit scriptura ergo nō videf eoz testimoniuz valere.facit qō nō. Bar.in.d.l.testiuz. sed pōt dici q in casu nro ex quo testes deposuerūt de snia presumenduz est q interuenit scriptura q illa est solennitas intrinseca snie nō enī est snia sine scriptura.d.c.fi.7.d.l.i.C.de sen. ex pi.reci.7 hoc sentit hic do.Ant.Et facit qō notat Bar.in.l.sciendum.ff.de ver.ob.7 optime facit.c.i pītia.de,pba.vbi pz sufficere vt testes deponāt sup professione. Nā p̄sumunf oia necessaria ad,pfessiones requisita.7 optime ḃ videf,pbare tex.iste in fi.vbi dicif q exquo pstat sniam a iudice suo,plataṁ pp auctoritatē iudiciariam oia p̄sumunf legitime,pcessisse.

Et ex bis verbis singlr nō q exquo cōstat de snia lz nō appareant acta p̄sumendū est q oia rite 7 recte ,pcesserunt 7 asserēti p̄ium incūbit onus ,pbandi.7 tene mēti q hic nō distinguif inter factum antiquum 7 recens lz alr senserit Desti.s.e.cū inter.nec iter,p cessum 7 iusticiā. Sed in genere dicif q pp auctoritatē iudiciariā p̄sumunf legitime,pcessisse.vnde pondera verbū oia q q totuz dicit nihil excludit.xix.di. si romanoz.7.c.solite.de ma.7 obe.Et sic,pbat iste tex.iudicio meo opi. Inn.in.c.bone. de elec.7.c. cū in iure.de offi.dele.q dixit pro snia p̄sumenduz quo ad oia exquo trāsiuit in rē iudi.7 tene mēti istum tex. q nō solet ad hoc p alios allegari.7 vide de materia q̄ dixi in.c.qñ s̄.de,pba. Nota bene p̄sumendū pro stilo loci in quo prudentiuz copia bf.7 facit tex. iste q dicta doctoz lz non necessitent ad decisionem cāe faciunt tñ maximā p̄sumptionē pro iusticia. facit c.i.de deci.7.l.i.C.de,pfes.q in vrbe pstā.li.xij.7 qō nō.glo.in.c.i.de postu.prela.7.l.i.C.de legi. Nō vltimo q ad validitatē snie nō requritur q in ea exprimatur cā q ipm iudicē ad sic sniandum induxit.7 ad hoc quotidie p canonistas 7 legistas allegaf iste tex.

Sed s̄ hoc opp.dc.l.ij.§.ignominie.ff.de bis q no.infa.7.l.,pperandū.§.illo.C.de iudi.7.xxi.di.in tñ.que iura videnf ,pbare p̄iuz. So.glo.iij. tangit in prin.7 soluit q iudex pōt exprimere si vult tñ si nō exprimit lz snia.vt hic.7.j.e.cū bertoldus. Dicit tñ q in cā appellatiōis dz iudex cām exprimere vt prio ris iudicis honorē pseruet.vt in.c.cū ioannes. de fi. instru. Glo.in.c.intm̄ palle.lz cām esse semp in snia exprimendā si tñ non exprimit lz snia.sed totum op positū.vt ita dixerim.lz ḃ Jo.antiqu⁹ glosator vt refert ḃ Jo.an.dicēs regulare q in snia nō sit exprimēda cā.fallit in casibus. Primo in cā appellatiōis j.e.cū bertoldus.p rōnem glo. Secūdus vbi pp inepram petitionē absoluif.s.de re iudi. examinata.

Tertius vbi fm legē.s.,pperandū.C.de iudi.absoluif ab instantia iudicij tunc dz exprimi per quem steterit.vt in.d.§.illo. Quart⁹ vbi iudex sniando recedit a iure cōi.ff.de ap.reci.l.sciēdū.vñ si nō pdemnat victum in exp̄ēsis dz dicere cām quare.in auc̄.de iudi.§.opz.colla.vi. Quint⁹ qñ absoluif reus q nō possidet.s. de excep.c.pe. Sextus in sentētia excōmunicationis.de sen.excō.c.i.lib.vi.Et de materia in Spe.de sen.prola.§.qualiter.ver vex si rōnes.7 hoc sequif Jo.an.hic.dicens non solum iudicem nō teneri ad exprimēdam cām quimo fatuum ē exprimere fm eū q facile posset mala causa exprimi 7 bona supprimi.7 sic nō valeret snia.remittit ad notata in.c.ex pte.de concef.pben.7.ff.de excu.tu.qui testamēto.7.s.de testi.in inte.tum ex lris.versi.nos igif.qō procedit fm eū nedum in diffinitiua sed etiā in interlocutoria.ar.de offi.dele.cum sup.7 sic refert Hosti.iudicatū p dñm Clemē.de psilio frūm.7 cuz bis dictis trāsit do.An.hic. Sed tu aduerte latius. dico enī formaliter rndendo ad p̄ia supius formata 7 ad istum tex.q ad snie validitatez non est necesse vt causa exprimaf in snia vt hic.7 fm Bart.in.d.§. ignominie.sed quo ad certos effectus qui pnt ex sententia oriri dz in aliqbus casibus causa exprimi.7 ita loquuntur p̄ia supra formata 7 iura allegata in casibus ,prime enumeratis. Nam damnat⁹ ex vna causa efficitur infamis secus si ex alia.Exemplum in tutore si remouef ob dolum efficif infamis.secus si per negligentiā ideo vt appareat an sit infamis vel ne debebit iudex exprimere remotionis cām.vt in.l.iij.7 l.ḃ enī.ff.de suspe.tu.7.d.§.ignominie.tñ si cā omittitur tz snia sed iterpretamur ob mitiorē cāz fuisse,p latam.vt in iurib⁹ ,prime alle.quare dico q lz nō exprimaf cā in casib⁹ supra exceptis tz nihilomin⁹ snia Et discurram⁹ nūc p singulos.7 primo in cā appellationis.dico enī nullibi caueri q iudex teneat exprimere cām animo potius innuif p̄ium.ij.q.vi. in fi. 7.l.eos.C.de ap.vbi pz q iudicis officium est ,pnūciare dūtaxat appellationē iustam vel iniustam.fateor tñ q de honestate dūtaxat dz causam exprimere quādo irritat sniam ex nouis actis vt sic conseruet bonorem primi iudicis.sic dz intelligi.c.cū ioannes.de fi. instr.7.c.rainuti⁹.7.c.rainaldus.j.de testa. Quo ad 2ᵐ 3ᵐ 7 q̄rtum dic q etiaz si cā non exprimif tenet snia absolutoria.vt pz in iurib⁹ pallegatis ibi p glo. 7 vide in istis q̄ dixi in.c.examinata.de iudi.7 in.c.finem.de do.7 cōtu.Exigitur enī in illis cā nō ad snie validitatem sed vt appareat an reus sit absolutus ab obseruantia istius instantie.an vero simplr 7 in perpetuum. Item vt appareat in casu.l.,pperandū.C. de iudi.per quē steterit vt nō sequeretur diffinitiua ,ppter expensas 7 alios effectus. In quinto casu debz exprimi causa vt si de nouo incipiat possidere possit conueniri non obstante exceptione rei iudicate non autem ex hac omissione cause sententia esset nulla. In sexto scilicet in excōmunicatione dico q causa debet ibi exprimi de necessitate non tamen ex omissione sententia redditur nulla sed iudex omittens punitur nec pro sententia in aliquo presumitur. vnde debet sine difficultate relaxari.vt probatur i.d.c.i.7 sic ille casus habet specialem naturam ab alijs casibus s̄.exceptis.7 hoc ideo quia iura stricte mandant hic causam exprimi quia iudices erant faciles in excommunicatiōe fulminanda secus autem in alijs. Unde generaliter als a me fuit quesituz an iudex teneretur causam in sententia exprimere quādo ex generalitate sententie possunt elici diuerse cause habētes diuersos effectus.dixi per predicta q sic sicut dicimus in libello q tenetur actor exprimere actionem quando ex generalitate proponendi possunt elici diuerse actiones diuersos effectus producentes.vt nō.in.c. dilecti.s.de iudi.7.l.edita.C.de eden. Item propter has difficultates vitandas iura voluerūt in certis casibus de quibus supra causas debere exprimi. Idē ergo dicendum vbicunqz eadem subest ratio de confirma.vti.cum dilecta.7.l.illud.ff.ad legem aquiliā. dixi tamen q ex omissione cause non redditur sentētia nulla sed debet fieri interpretatio in mitiorem partem.vt in iuribus prealleg.7.l.si preses.ff. de penis facit qō nō.Spe.in ti.de offi.iudi.§.deseruit.versi. in snie.7 cū bis limitatōibus intelligo istū tex. Item

a Utruz i snia debeat exprimi cā ō hoc vide p mo.in.l.si if ad quē.i vlt. col.ff.ō acq. bere.7 p̄ do. maria.i rep. c.qualr 7 qñ in.xviij.q.xi q.pri.v.q̄rit et circa articulū ō accu. Et adde q istā mām late reassumit 7 forte melⁱ q̄ alibi dicit dom.in.c.in tñ.xxi.di.7 Bo.in.c. ce nomanēsem in pe.nō.lvi di.itez adde q in p̄cepto iudicis q facit eē iudicium nō est necesse exprimere cāz vt nō. d.an.in.c.aures. cir. medīū de tēpo. ordi.

b In ca sib⁹ in qb⁹ in snia iuder dz exprime cāz exp̄ssio nō ē de substā tia ēē. Addo pano. idez 7 plenius tenē tē i p̄si.vij. incip. gdaz p̄silū peti it a me.q̄si tum fuit a me ēē.7 sa li.in.l.pro perandū §.illo. C.de iudi.

a Idē tz ipse ab.pa nor.i.c.ex pte i fi.s.ō ꝓcef. ꝑbē. vbi dic̄ q ꝓsiliū est ⁊ cautela qñ iudex vult in sñia exp̄mere cām adijciat in sñia maxie vl'silez puta dicat absolno maxime ex tali cā nā oñ dit se motū nō solū ex illa causa expressa ſz ēt ex aliis ⁊c̄ Idē tz Hiero'. tor̄ i suo pul.ꝓſi.qō fecit i fauorē flozētio rū icip. In nomīe dñi nr̄i iesu xp̄i o de⁹ me⁹ ⁊c̄.in.xv. col in v.ſz qd fortius ⁊c̄.⁊ nouiſ. in.l.,pperādū §. illo. C.de iudi. ⁊ ibidē. d. Jaſ.i.ii.col ū vbi etiā dic̄ ꝓsiderandū esse in p̄dictis cū hēamus tritā regulā q ꝙdo aliqd ō necessitate ñ requirit in aliq⁹ actu si illud exprimat ⁊ i epre nō viciat actuz. l.i.in p̄nci. C.ō rei vx. act.facit q vult gl.i.l. vinū in gl. magna i fi. ff.ſi cer.pe. ⁊ gl.in.l. q testō.§.mulier.ff.ō testa.⁊ q alibi vult gl. in v.i trāſitu in.§. in multis.inſti.ō liber. quā reputat valde sing.bal.in l.,ꝓsentane uz i.v. col. C.qūo et qñ iud.sed

attēdē in eo qō Jo.an.dicit q si cā expressa est falsa reddit sñia nulla. primo.n.oz limitari qñ cā est ꝓtra ius cōe. Secus aūt si ꝙ ius litigatoris nisi esset notorie falsa saltē p relatōez ad acta iuxta ea que plene dixi.ſ.c.i.⁊ facit.c.cū inter.ſ.e.⁊ qō notat Jnno. ſ.c. qñ ꝙ de,pba.⁊ Bar.in.l.i.C.de erro.cal.⁊ per do. An.in.c.in pñtia.de renū. Scō oz limitari qñ cā ꝙ ius dūtaxat esset expressa. sec⁹.n.si fuisset adiecta dictio p̄sertim seu p̄cipue seu maxime seu alia similis que tacite alias cās includit. vtputa si iudex ita,pnunciat dico testamētū valere p̄sertim qz minor quattuordeciz annis pōt testari.⁊ hoc notāter dixit but.i.l. ij.§.ignominie.p̄real. Sz do.an.in.c.cū ex lr̄is. de i inte.rest. dixit hoc esse ꝙ illū tex.in v̄.nos igit̄. vbi nō saluat sñia ex cā falsa lata per dictionē p̄cipue qz ex quo apparet iudicē deceptū in expresso fortius p̄sumit̄ in tacito. sed in.c.in presentia de renū. vbi lar⁹ hāc materiā tetigi distinxit q aut sñia talis nō potest iustificari ex actis in illa cā ⁊ sñia corruit. secus si iustificari pōt qz tūc illa dictio p̄sertim includit iudicem fuisse motū ex alia cā que ex actis colligit̄. sed qñ falsaz cām expressit ⁊ nō apposuit aliquā ex dictis dictionibus tūc nō sufficit q ex alijs possit sñia iustificari qz ꝑz iudicē fuisse motuz ex falsa cā duntaxat. ad hoc qō le.⁊ nō.in.c.ex parte de ꝓcef.p̄hibē. Sed ego⁹ sequor bu. pluribus rationibus. Primo qz taciti vel expressi eadē est ratio vt hic.⁊ in.l.cuz quid.ff.ſi cer. pe. sed ſi iudex in sñia expressisset duas causas vnam ꝙ ius ⁊ aliā nō sustinet̄ sñia ex alia cā que nō est ꝙ ius qz aperte ꝑz iudicē nō fuisse motū ex alia cā dūtaxat que est ꝙ ius ideo cū sñia possit sustineri ex alia causa imputandū est nō appellāti. hoc tenuit Jnn.in.d.c. in presentia.⁊ Jo.an.in.c.cū inter.ſ.e.dixi.ſ.c.c.i. ergo idē dicendū in casu nr̄o. nā dictio p̄sertim pōt includere tacite nedū vnā cām sed plures. ergo ex cā tacita debuit sustineri sñia. ad hoc allego singulariter istū tex.in eo qō dicit q in sñia nō solent exprimi oēs cause. cū ergo ex ꝙsuetudine iudicantiū nō aūt ex dictione p̄sertim clare ꝑz iudicē nō fuisse motū ex illa cā duntaxat que est ꝙ ius. In dubio ergo debem⁹ sustinere sñiam. ar.in.c.abbate sane. de verbo. signi.⁊ l.quotiēs. de verb.ob. Tertio adduco.c.per tuas. j.qui ſi. sint le. vbi cā principaliōr qua iudex fuit motus nihil faciebat ad cām nec per hoc iudicat̄ sententia nulla. hinc est qō ibi dicit Jo.an. q sepe iudices minus eruditos mouēt cause minus concludentes. Quarto allego illud.c.tum ex lr̄is. qō do.ant. induxit p̄o se. Nam si ibi illa expressio cās reddidisset sñiam nullā nō oportuisset q papa disputasset an adversus illaz sñiam esset danda restitutio in integrū ſz illico,pnunciasset nullā. vnde dico q expressio cause false cum dictōe p̄sertim facit p̄sumi ꝙ sñiam de iustitia ⁊ grauamine partis. vnde est ꝓiectura probatōis grauaminis vt sic possit peti in integrū restitutio saltē cum alijs adminiculis ⁊ hoc vult tex.in.d.c.tuz ex lr̄is.⁊ loquor de restitutione que petit̄ p̄uilegio speciali. vt re minoris vel ecclesie. Nam maior non admitteret̄ qz est sibi imputanda quare a tali sñia nō appellauit. Itē ex alio.d.c.tū ex lr̄is. nō facit ꝓtra dictū but. qz ibi loquit̄ de cā que erat ꝙ ius litigatoris nō aūt ꝙ ius scriptū. vnde dico q ēt si ibi vsus nō fuisset dictōe p̄sertiz nō,ppter hoc sñia debuisset retractari si ex registro postmodū,pducto apparet illā cām fuisse falsaz qz,ppter instrā nouiter reperta non retractat̄ sñia que trāſiuit in rē iudicatā. vt in.c.suborta. j.e.⁊ l.imp̄atores.ff. de re iudi. vnde dixit Jnno.[b] fortius in.d.c.qñ ꝙ. q si iudex dixit in sñia qz probatū fuit per.a.⁊ b. ideo ꝙdemnamus ⁊c̄.q licz nō appareat ex actis illos aliquid approbasse non p hoc oz sñia que trāſiuit i rē iudicatā retractari. Pō derat̄ ergo illa falsitas cāe in.d.c.tū ex lr̄is. ad p̄sumendū p̄o iniusticia sñie vt facilius indulgeret̄ in integrū restitutio ꝙ sñiam.⁊ hoc singulariter notabis.

Sz qz supra visuz est an ⁊ qñ fit p̄o sñia p̄sumē dū. Glo. ista in scōa parte principali querit an idē dicendū sit in instrōrū solennitate. Et tandē ꝙcludit q sic. cā tñ nō p̄sumit̄ nisi,pbet̄ vt in.c.ſi cautio. de fi. instru.⁊ l.cū de indebito in fi.ff.de,pba. Sz attēdē qz gl.postea dicit q ille qui allegat solēnitatē sñie circa sñiam siue circa instrm hoc,pbare oz.⁊ sic vī recedere a priori dicto cū nō ponat diuersitatis rōem inter primū ⁊ scōm. credo tñ q glo. habuit bonum sensuz sed inepte locuta est. Sz p̄o ꝙcordia ⁊ pleniori intellectu tu distingue post glo.⁊ Bar.in.l.sciēdū. ff. de verbo.ob.cū querit̄ an p̄o solēnitate p̄sumat̄. Aut.n.queriť de solēnitate extrinseca aut intrinseca. Et dī extrinseca illa que ex verboz,platōe absqz alia expressione specifica nō cōprehendit̄. Intrinseca vō est illa que ex,platiōe verboz absqz alia expressione specifica cōprehendit̄ vel cōprehēdi pōt. Exēplū si i strumentū dicit q ticius fuit stipulat⁹ ⁊c̄.intelligit̄ q interuenit interrogatio ⁊ respōsio qz sine bis ñ fit stipulatio.l.qnta.ff.ō v̄.ob. Itē qñ cōprehendi pōt lz de necessitate nō cōprehendat̄. Exēplū dicit instrumentū q ticius ,p misit ⁊c̄.verbū.n. ,p misit intelligi pōt dupliciter. ſ.q,p misit simpliciter. Itē per solēnē stipulatōez vt dicit tex. notabilis in.l. sciendū. §. diciuz.ff.de edili.edi. Unde in dubio intelligit̄ q p̄o misit soleniter.d.l.sciendū.⁊ in.l.i.C.de ꝓben.ſtip.⁊ §.ſi scriptū.inſti.de inuti.ſtip. Exemplū de solēnitate extrinseca ſi minor ꝙrit nō p̄sumit̄ q interuenit auctoritas tutoris nisi,pbet̄.l.quecūq.ff.de publi. qz ꝙctus pōt esse sine auctoritate tutoris. Et idē dic si ecclesia ꝙrit non.n.p̄sumit̄ auctoritas prelati nisi ,pbet̄.xj.q.ij.ſi qua de reb⁹ ⁊.c. sine exceptiōe.⁊ in cle.i.de re.ec.nō alie.naz neqz ex,p̄p̄rio neqz ex lato significato includit̄ hec solēnitas sicut in precedenti casu. His premissis dic ad quesitū q aut de solēnitate extrinseca nō fit mētio in instrō ⁊ nō p̄sumit̄ dicta.l.quedā.q multo fortiꝰ nō p̄sumit̄ in dictis testiuz.l.i.C.de vsur.⁊.c.i.de re.ec.nō alie.li.vj. Aut de ea fit mētio in instrō ⁊ tunc aut possibile est illā solennitatē interuenisse tpe ꝓfecti instrumēti ⁊ stat̄ instrō vt inſti.de fideiuſ.§.ſi.⁊.l.i.cuz sua glo.C.de ſi.inſtr. ⁊ iur.aſte.ſi.li.x.notat inno.in.c.qñ de,pba. Exemplū dic̄ scriptura q ticius iurat⁹ sic deposuit ⁊c̄.hec n.scriptura,pbat iuramētuz testis qz potuit interuenire tēpore depositōis. de quo vide qō notat Bar.ī l.theopōpus.ff.de dote p̄ele. aut nō fuit possibile illaz interuenisse tpe ꝓfecti instrī ⁊ tunc aut queris inter easdez personas inter quas verba illa enūciatiua fuerūt,plata ⁊ p̄sumit̄ dūmodo enuncieť tale quid cui partes poterāt renūciare. vt ē casus in.l.optimā. C.de ꝓben.⁊ cōmit.stipu. als si non poterant renunciare nō p̄sumit̄. Exēplū ſi in ꝙcu venditōis cū ecclesia celebrato dī p̄cedētibus tractatibus ⁊c̄.non enīz p̄sumit̄ p̄cessisse nisi alr̄,pbet̄. vt i.c.i.de re. ec.nō alie.lib.vj.notat Bar.in auc̄.ſi quis in aliquo docūmēto.C.de eden.⁊.d.l.sciendū.⁊.l.ſi forte.ff.ō castrē.pecu.aut queriť an,pbet̄ inter alias personas ⁊ dicendū q nō. vt in.d.auc̄.ſi qs. Si aūt testes deponant super illa solēnitate tūc standū est ſi deponūt ⁊ reddunt cām sufficiētē sñie vt hic in eo q testes deponunt de cōmissione iudicis ⁊ absolutione etiam in c.ad aures.de re.eccle.non alie. Scō casu principali.ſ.cum queriť de solēnitate intrinseca.dic q solennitas intrinseca formalis nō p̄sumit̄.inſti.de empt.⁊ ven.§.preciū.nō.n.p̄sumit̄ preciū solutū lz sine eo venditio nō cōstat.d.§.preciū.aut queriť de solēnitate formali puta qz interuenerit stipulatio vel simile.

ego allego alia ī ipsis inſtitu.in.§. inter vēditorē in gl.i.ibi ⁊ ē rō ⁊ ibi eam nō.d.christo. poz. ergo cū in sñia nō requirat̄ exp̄ssio cāe vt hic quō ergo ſi exp̄imat̄ q̄ epta dz actū viciare. cogitabis p̄o responsione.

b Addo,p hoc docō Jnno.bal.in.l. i.cir.fi.C.de ma.vin vbi ēt singlr idē dicit q ſi iudex in sñia sua dicat lī mō qz per tales testes,pbatū est q ticius dz ieiocētū ideo cō dēno cuz ad ista cētū. pone in ,pcessu illi testes nihil ,pbauerūt q sñia ſt ipso iure nulla. occidit q nō ⁊ tū videt̄ dicēdū ꝙ riū p notata b p̄ſtū mot̄ bal qz iudex nō tenet̄ exp̄mere cāz cōdēnatōis vt hic ergo ſi eā cām exp̄mit lz sit inepta nō viciat sētentiā p glo. in.l.vinū ī ſi. ff.ſi cer.pet. ibi ſm q nō dabat̄ libellus. ⁊ dic̄ q ē dictū Jnno.ſup.c.i p̄ sentia de renū. ⁊ fac ad id qō nō. ſ. gl.,pri.in fi.

a Nō differentiā inter testes z ītra scu scripturā publicaz vel priuatā. Et adō gl. 9cor.in.§.si scriptū isti.ō inuti. stipu. z ibi.d.xpō. poī. z plēiſ. p ang. ō are. Et vltra rō nē bar. quaz tc ferūt ibi p fati docto. z iſte b. vī mihi q alia rō possit colligi ex glo.nō.in vbo dubiuz in.c.in pītia §.de pba.dū vult q vbū testis ambiguū pro reo sit interpretanduz ergo itelligemus pmisit. ſ. sine stipulatō ne qz b erit vtili⁹ reo cogitabis.

b Vbi vide bald. cir. med. z etiaz sali.

Et de ista dicēdū q in instrō publico vel priuato p̄sumit. d.l. sciēdū. z l.i.C. de ꝓbē. z cōmit. stip. insti. de fideiuſ. §. fi. In dictis vero testiū⁹ nō p̄sumit vt ē tex. iuncta gl. in.l.i.C. de vſur. multiplex aūt redditur diuersitatis rō. sed mihi plz opi. bar. in. d.l.i. z l. sciē dū. vz testis bz deponere z reddere rōnez per sensū corporeū. vt pbat. iij. q. ix. testes. z l. testiū. C. de testi. nec dz deponere per verba iuris sed facti. vt nōt Inn. i. c. cū cā. §. ō testi. vbi plene dixi. Si ergo dicere tur testis q stipulatio iteruenit nō valet dictū suū nisi reddat rōez per verba facti. qz decernere an ex vbis resultet stipulatio spectat ad iudicē z ideo nō potest i dictis testiū p̄sumi solēnitas intrinseca. testis. n. dz dicere, p̄misit precedēte iterrogatōe z iudex ex dictis testiū bz decernere an resultet iuris effectus sz in instrumēto est aliud qz cū ꝓficiat de ꝓsensu partiū pōt notari⁹ id qō est gestū scribere per quecūqz verba sibi vī que boc importāt. z idē est in parte scribente se ꝓmisisse vel fideiussisse vel qd simile. dō. An. hic putat boc dictū bar. vex qsi deponēdo sup facto se refert testis ad verba iuris ita q sint ex toto verba iuris. secus si verba adaptant ad qd facti vt qz depōit testis talē iudicē sic sniasse qō verbū nō est iuris mere. z boc casu p̄sumit in teste solēnitas intrinseca. z de boc dic tex. eē notabilē hic vbi testis deposuit simpliciter iudicē sic sniasse. z intelligitur q in scriptis. Ego ꝑ banc limitatōez do. an. adduco tex. iūcta gl. i. ō. l. i. C. b de vſur. vbi testis deponit per verba que sunt iuris mere. vt per verbū ꝓmisit z tam nō intelligit q per stipulatōez sicut p̄sumit in instrō publico vel priuato. vt in iurib⁹ p̄alle. Preterea dictuz testis dz ꝓcludere necessario. vt in. c. in pītia. de proba. nō aūt p̄sumptiue nisi p̄sumptōe iuris. vt. l. i. z ibi per bar. ff. si cer. pe. ergo in dicto testis nō est p̄sumēda ista solēnitas lz intrinseca. ad istū tex. do notabilē intellectū. ſ. q boc, ꝓcedit nō ex p̄sumptione testis sed iudicis qz ex quo ꝓstat sniam a suo iudice latā oia p̄sumunt legitime fuisse gesta. vt dicit i fi. c. Et ex boc do notabilē limitatōez ad dictū bar. vt in dicto testis nō p̄sumat solēnitas intrinseca nisi referat ad dictū seu factū iudicis in casu quo pro iudice p̄sumeret vt hic notanter, pbat. Ex predictis pōt decidi questio an p̄sumat q iudex habuerit cōmissionē si asseruit se delegatū z vī q nō qz hec ē solēnitas extrinseca. ar. hic. nec p̄sumit q aliquis habuerit cōmissionē nisi probet. vt in. c. cū in iure. ō offi. dele. z l. vnica. C. de mā. prin. Inno. posuit banc qōnem in. c. inotuit. de eo qui fur. ordi. rece. z ꝓcludit q si snia fuit lata partibus p̄sentibus nec reclamantibus p̄sumit iurisditio ex quo snia trāsiuit in rē iudicatā. Idē dicit si lis fuit ꝓtestata vt postmodū incūbat parti opponēti onus, pbandi iurisditiōis defectū. Et vide de boc articulo z alijs ad materiā istaz spectātibus ibi per Inno. z de boc vltimo dic vt nō. in. d. c. cuz in iure. z multas qōnes in materia vide p Bar. in. d. l. sciendum. An aūt indistincte p̄sumatur pro solennitate intrinseca. Inno. in. d. c. innotuit z Jo. ant. hic dicūt q nō p̄sumit vbi ius dicit formaz, pbandā. j. de sen. excō. sacro. in pīn. z. §. de testi. in nomine. qō est notandū. Itē vbi ius precipit i teruenire scripturā videt eniz precepisse vt per eam probet solēnitas. de sen. excō. cum medicinalis. lib. vj. Et per boc notanter dixit Inn. in. c. super bis. de accusa. q si excipit ꝑ aliquē q nō est subdiaconus: ideo eligi nō potuit in ep̄m q sibi incūbit onus, pbādi se esse subdiaconū qz iura mandant super boc litteras cōfici. ij. q. i. legū. nisi ſm euz tāta sit p̄sumptio pro ordinato q trāsferret onus, pbandi in excipiēte vt si multo tpe in subdiaconatus ordine seruiuisſz z nota bāc limitatōez. vide de boc vltio qō nōt Jo. sti. in. d. c. innotuit. z per Fe. ꝓsilio. xiij. Sed boc vltimū videt ꝑ istū tex. nā iura mādāt de snia ꝓfici scripturā. vt in. c. fi. de re iudi. li. vj. z tamē pro bac solennitate p̄sumit vt hic. Ob boc dixerūt quidā vt refert do. an. hic. q dz testis addere in testimonio q iudex snīauit i scriptis. z sic oporteret supplere ad istū tex. sed boc est diuinare. vel dicit boc spāle, ppter auctoritatē iudiciariā. z mihi plz per finē huius text. vt ſ. dixi. vel tertio scriptura requirit in snia nō ad finē illā probandi sed ad finē illā tunc recitādi vt cuz moderatōe magna ferat ſm predicta salua ꝓprietate illius glo. vt prima pars loquat in solennitate intrinseca. secunda in extrinseca. Nunc venio ad aliā particulam glo. an contra istaz p̄sumptā solēnitatē admittat probatio in contrariū. z dicit q sic nō. glo. plus notāter dixit Inno. in. c. innotuit. z Jo. an. hic q cū p̄sumptio solennitatis in precedētibus casibus solum procedat ex p̄sumptione cito per alias p̄sūptiones tollit z iudex de facili inquiret. ar. de p̄sūpti. qz verisimile. z vide in boc qō nōt bar. in. d. l. sciendū. Sed qz glo. hic dicit q in instrīs publicis vel priuatis nō p̄sumit cā quid si interuenit stipulatio vide qō nō. in. d. c. si cautio. z per bar. in. l. ij. §. pure ff. de doli excep. Ultimo nunc venio ad gl. ij. quā serioſe omisi vt materia premissa esset contexta. Et opponitur ꝑ dictū istoꝝ testiuz. vnde testimoniū p̄ferendo sine causa non debuit valere. iiij. q. iij. solaz. Glo. rīdet z minus bene quo ad lrām istaz. Soff. dicit q testimoniū istoꝝ non erat nudum sed vestitū necessarijs vestimentis vt pz in lra qz deponebāt de cōmissione causa snie z c. vt. ſ. dixi. sed nō reddebāt causam que mouit iudicē qz ad hoc testis nō tenetur sed tenetur reddere causaz dicti sui prout ipse percepit z non prout mouit alium ad sic faciendum. si tam interrogaretur puto q deberet respondere quaten⁹ ipe percepit. Ultimo nō in practica vnū dcm Jo. an. c hic. dicit. n. q illud qō hic in tex. dī de cā nō exprimenda seruāt iurisperiti in ꝓsilijs circa iura. ſ. non alleganda cū petunt ꝓsilia per iudices causaꝝ. secus si petant per partes. sed ego nō vidi hoc bacten⁹ seruari nec puto hoc fore instū qz iudex nō tenet sequi ꝓsilium sapientis etiā si ex forma statuti teneatur requirere nisi sit iuridicum. vt plene notat Bar. in. l. i. §. si plures. ff. de exerci. z aliquid in. c. si pro debilitate. ō offi. delega. ideo vt iudex bene decernat an consiliuz sit iuri consonum videt necessarium exprimere iura z motiua.

c Bice bar h do. frā. ō are. fm. d. bar. de bellen. q boc bene dicebat Jo. an. p pter excellentiā z sū mā ei⁹ auctoritatē. Et an do ctor cōsulens debeat allegare quoras iuris vide hic do. an. i. ij. col. cir. prin. vſi. z est ar. ꝓsulentē in ciuitate tē. z in. iij. collū. vſ. vltī. quo ad h tē.

c **Cam super.** Casus. Cōfirmat snia quo ad reū appellatē si nil doceat ꝑ eā differri tñ executio si terti⁹ de suo interesse doceat. Vel sūma sic. Ab eadē snia pōt appellare nedū reus victus sed etiā terti⁹ cuius interest z poterit snia quo ad reū nil de suo iure docentē ꝓfirmari. respectu vero tertij rōnabiliter appellātis infirmari. b. d. Diuidit i tres partes. in prima decise narrat factū. in scōa quo ad reuz principalē ꝓfirmat sniaz ibi cuz ex parte. in tertio quo ad tertiū appellātē cōmittit cām executōis fiēde vel nō. Et bec decretalis semp videbat mihi difficilis tū, ppter ipsi⁹ difficilē materiā. tū pp itricatū moduz tradendi ipsaz per cōmentatores nr̄os maxime Inno. adbibitū. Ego deo largitore dicā clarissime z cōclusiue. primo tex. cuz glo. z materia intrinseca. c. tradam. demum aliqua subijciā ad materiā ampliandā.

Casus lr̄alis. Cū inter ep̄m aurelien. ex vna pte z monasteriū celle noue ex altera sup statu ipsius diuerse snie pro ep̄o late fuissent: tā ex parte monasterij qz ex parte oueten. epi fuit ad se. ap. appellatū. vnde epūs oueten. per nūciū suū ꝓquerebat per snias illas ecclesiā oueten. enormiter esse lesam ad quā dicebat

d. monaſteriū ptinere quare dicta ſnīa p̄o ep̄o nō deberet execution̄i mādari. ſup̄ hoc negocio multa fuerunt allegata in p̄ſentia pape. verūtn̄ ex parte monaſterij nihil rationabile oſtēſuꝫ fuit: quare dicta ſententia p̄o ep̄o lata debuerit irritari: ⁊ ideo q̄ꝫtuꝫ ad monaſteriū ipſaꝫ ꝓfirmauit. mādat papa iudicib⁹: q̄ tenus ſi ꝓſtiterit appellatōeꝫ p̄o eccleſia oueten̄. rationabiliter interpoſitā ⁊ ad eā proſequēdā nunciuꝫ ſuū infra tēpus legitimū deſtinaſſe: executio ſnīe differat ne circa poſſeſſionē oueten̄. eccleſia detrimentū incurrat. aliogn ſicut iuſtū fuerit executōi mandet ſine p̄iudicio eccleſie oueten̄. cū hoc ſibi nō p̄iudicet: quominus ſuā poſſit ꝓſequi rōnē cū res inter alios acta nō noceat regulariter alijs iuxta ꝓſtōes canonicas ⁊ ciuiles. Ber. Et nota p̄ꝰ gꝫ cū de ſubiectione agit pōt libellus dirigi ꝑ eum qui dr̄ ſubiectus abſq; eo gꝫ p̄ꝰ ꝓueniat is qui ſubiectionē vel ſubiectionis poſſeſſionē p̄retēdit. ꝓcordat. s̄. e. cū iter. vbi tetigi ⁊ pleniſſime dixi in. c. auditis. de p̄ſcri. Nō ſcdo gꝫ ab eadē ſnīa pñt appellare oēs quoꝝ intereſt ſi in iudicio nō inreruenerint. q̄lis aūt ſit hec appellatio iudicialis vel extraiudicialis. j. dicet. concordat huic tex. l. a ſnīa in pn̄. cū duob⁹. §. ſequentib⁹. ff. de app. facit per ꝺ̄ctū ſenſuꝫ. ij. q. vj. nō ſolēt. Nō ꝫ° gꝫ cū in eadē cā ab eadē ſnīa plures appellant ⁊ pſequunt victoria vni⁹ qui de iure ſuo docuit non pdeſt alteri nil rōabiliter ꝓponenti. ⁊ ſic limita. c. vna ſnīa. j. ti. pri. ⁊ l. ſi qui ſeparatiꝫ. ff. e. ⁊ j. ſup̄ gl. dicā plenius ⁊ clari⁹. Nō ibi rōabiliter. gꝫ terti⁹ qui nō fuit in iudicio p̄o intereſſe ſuo appellās ꝺꝫ ſeruare tpa appellatōis interponēde ⁊ ex cā rōnabili appellare.

Et ex hoc ⁊ ex tex. ſingulariter nō caſuꝫ in quo cū appellat a diffinitiua ē neceſſe exp̄imere cām appellandi nec ſufficit dicere appello ab iniqua ſnīa videlꝫ cū terti⁹ qui in iudicio nō interfuit appellat p̄o intereſſe ſuo. qō tꝫ bar. in. d. l. a ſnīa. ⁊ hoc notāter hic ꝓbat. ⁊ in. d. l. a ſnīa in p̄in. Et hanc puto rōem qr regulariter nō lꝫ appellare a ſnīa inter alios. vt in. d. l. a ſnīa. cū ergo iſta appellatio a tertio facta ſit ꝑ regulas iuris oꝫ gꝫ exp̄imat cā ea iuſtificās qr geſtū ꝑ legeꝫ eſt nullū. l. nō dubiū. C. de legi. ⁊. ij. q. vj. non ſolent. ⁊. c. cū inter. de elec. ſicut in ſimili dixi in appellatione interponēda ab executore. s̄. eo. qō ad ꝓſultationē. ⁊ hoc tene mēti. Nota vnū modū impediēdi executōeꝫ ſnīe p̄o alio late vt. ſ. p̄retendēs intereſſe circa ipſius executōeꝫ appellet ⁊ in appellatōis cauſa doceat de intereſſe ſuo. An aūt ſine appellatōe poſſit hūc effectū ꝓſequi. dicā. j. Nota gꝫ ſnīa lata ſuper ſubiectione ꝑ ſubiectū nō nocet ei qui p̄retendit habere ius ſubiectionis quātūcunqꝫ ſciuerit illā cāꝫ agi ⁊ nō ꝺ̄ixit quinīmo reputaſ oīo alia ꝑſona ita vt habeat locū illa regula res inter alios acta. Et proba tur hoc aptiſſime hic ſaltē quo ad ius. p̄rietatis. ⁊ tene mēti ꝑpetuo hunc tex. qr credo gꝫ alibi nō ita bene ꝓbetur. An aūt inferāt p̄eiudiciū tacenti quo ad poſſeſſionē ſi ipſe ſupior erat in poſſeſſione. dicaꝫ. j. ſuper glo. iij. Oppo. ꝑ tex. in eo gꝫ exigit vt epūs oueten̄. debeat ꝓbare rōnabiliter appellaſſe. cuꝫ. n. agit de modico p̄eiudicio. ſ. vt differat executio ſnīe ſatis erat ꝓbare ſūmarie de iure ſuo. vt in. c. veniens ⁊ qō ibi nō. ō teſti. ⁊. l. iij. ⁊. l. theſaur⁹. ff. ad exhibē. So. glo. ij. ſentit hic ꝺ̄ctū in p̄nc. ſꝫ ante q̄ꝫ rñdeat inculcat aliā qōem. ſ. an. ꝓbāte ep̄o oueten̄. de iure ſuo debeat retractari ſnīa lata ꝑ monaſteriū in fauorē ep̄i aurelien̄. Et ad vtrunqꝫ dicit gꝫ ad effectū differendi executōeꝫ ſatis eſt. ꝓbare de iure ſuo ſūmarie ſed ad ꝓſequēdā retractatōem ſnīe oportebit plene de iure ſuo docere. hec vī mens gl. in p̄ima parte ſui. Quo ad p̄imā partē glo. optime loquit intelligēdo gꝫ per ꝓbatōeꝫ ſūmariā differat executio ad tp̄s. ſ. donec poſtmodū plene diſcutiat de iure iſtius tertij. vt p̄o bat in. d. c. veniēs. vbi de hoc. Sꝫ quaten⁹ gl. ſentit gꝫ iſto ep̄o oueten̄. plene ō iure ſuo. ꝓbāre debeat caſſari ſnīa in fauorē alteri⁹ lata. Inno. hic inſtat ponendo duas p̄acticas. p̄nunciādi. qdaꝫ. n. dicit gꝫ ſi ille ep̄s oueten̄. ꝓbabit ſnīaꝫ iniquā ꝑ quā. p̄nunciatū e monaſteriū qr ei ſubeſt ad aurelien̄. ep̄m ptinere in ē der appellatōis. p̄nunciabit ſic cū monaſteriuꝫ celle noue nō ad aurelien̄. ſed ad oueten̄. ptineat ideo ip̄m mōaſteriū abſoluim⁹ ab ip̄etitōe ep̄i aurelien̄. ⁊ lataꝫ p̄o ipſo ſnīaꝫ reuocamus. Refert alios dicere gꝫ iudex in cā appellatōis. p̄nunciabit dūtaxat ſnīam p̄o ep̄o aurelien̄. latā nō p̄iudicare ep̄o oueten̄. ar. in. d. l. a ſnīa. in p̄n. ff. de ap. Inno. vero diſtinguit gꝫ in cā in qua ex p̄ima ſnīa inferr̄ p̄eiudiciū ip̄i tertio ferēda eſt ſnīa ſm p̄imū modū. Exēplū in caſib⁹ de quibus. j. c. pe. Si vero nō fit p̄eiudiciū niſi quo ad p̄ſumptōeꝫ vt in cāu nr̄o tūc ferret ſnīa ſm aliū modū do. An. limitat hoc vltimū vex q̄ iſte terti⁹ cōparet poſt ſnīam latā ꝑ reū ſed ſi cōparet ex rōne ſui intereſſe īgredit litē ⁊. pſequit vna cū reo tūc qr ſnīa facit ſibi plenū p̄iudiciū vt hic nōt Inno. tūc ferē ſnīa etiā quo ad reū. ſꝫ certe de hoc vltīo nō eſt dubiuꝫ. Conclude gꝫ aut terti⁹ appellauit in caſu quo defenſio vel actio p̄ꝰ loco ſpectabat ad eū tūc cū oīa acta ſibi ꝓfint ⁊ nocēt ſicut ſnīa. pdeſſet ⁊ noceret. d. c. pe. ferretur ſnīa ſm p̄imū modū. Si vero cōparet in caſu in quo defenſio nō ſpectabat ad eū p̄ꝰ loco ſed rōe alicuius ſui p̄iudicij appellauit vt in caſu huī⁹. c. ⁊ tūc nō eſt vis an iudex. p̄nunciet ſnīam nō p̄iudicare iſti tertio. an vō dicat illā iniquā ⁊ iniuſtā quo ad iſtud factū vel ſi retractet ⁊ caſſet illā quo ad iſtū tertiū. nam ſatis illā retractāt quo ad tertiuꝫ ſi ꝓnunciet illā ſibi nō debere p̄iudicare. ⁊ ſic pōt ſaluari qō tacite ſentit hic glo. ⁊ vī hoc vltimuꝫ de mēte Bar. in. d. l. a ſnīa An autē ſnīa lata p̄o iſto tertio. pfit victo. diſtingue ſic poſt Bar. in. d. l. a ſnīa. gꝫ aut iſte victus appellauit ⁊ ēt iſte terti⁹ ⁊ vterqꝫ ꝓſecut⁹ eſt appellationē ſuā tm̄ ille victus nihil de iure ſuo ꝓbauit in cā appellationis ſꝫ ille tertius docuit de iure ſuo ⁊ tunc ſnīa ꝑderit ſoluꝫ illi tertio ⁊ q̄ꝫtuꝫ ad euꝫ ſnīa infirmabit quātuꝫ vō ad aliuꝫ victuꝫ ſnīa ꝓfirmabit. ⁊ de hoc eſt caſus hic. Aſi dico gꝫ iſtud mōaſteriuꝫ nō habebit amplius ex ſe vocē ꝑdictionis quo minus ſubijciat ep̄o aurelien̄. ſꝫ rōe ep̄i oueten̄. ꝓſequet vt nō ſubijciatur ep̄o aurelien̄. vt hic apte colligit. vbi aūt ius iſti⁹ victi foret oīo ſeparatuꝫ ⁊ diſtinctum a iure tertij tunc nullā vtilitatē directe vel indirecte ꝓſequeret iſte victus ex perſona iſtius tertij qui p̄o ſe obtinuit in appellationis cā. vt ſatis. ꝓbat hic cū quo ad victū fuerit hic ꝓfirmata ſnīa. nō obſtat huic ꝓclusioni. c. vna ſnīa. de appel. ⁊. l. ſi qui ſeparatiꝫ. ff. eo. vbi pꝫ gꝫ victoria vni⁹. pdeſt alteri in cā appellatiōis ex quo bñt eādē cām qr ex quo vterqꝫ ſibi. p̄uidit appellādo vī quilibꝫ renūciaſſe. p̄uiſioni ⁊ beneficio illoꝝ iuriuꝫ. Qualis aūt debeat eſſe tūc forma petēdi per iſtū tertiū ſatis colligit ex forma. p̄nūciādi quā. s̄. poſui. aut ille victus acqeuit ſnīe ⁊ ratā habuit ⁊ tūc idē qr ſnīa infirmabit dūtaxat quo ad p̄eiudiciū iſti⁹ tertij ⁊ non quo ad p̄eiudiciū iſtius victi vt. ꝓbat per locū a ſpeciali in. l. nō tm̄. ff. de appel. nā ibi eſt ſpāle in cā capitali vt reo ap̄ꝰbāte ſnīam terti⁹ audiat appellās in illi⁹ fauorē regulariter ergo ꝑ ⁊ limita hoc vt. s̄. dixi ī iure diuiſibili. Et ex hoc poſſet dici gꝫ ibi nullū ponit ſpāle ſed hoc ꝓtingit ibi qr intereſſe tertij non erat ſeparabile a iure victi. nā ibi appellat tertius rōne humanitatis ⁊ cuiuſdā cognatōis quā inter boies natura ꝓſtituit. l. vt vim. ff. de iuſti. ⁊ iur. intereſt. n. cuiuſlibet ne alter iniuſte damnet ad mortē. vt ibi. ideo differt executio ⁊ p̄odeſt victoria iſtius tertij illi victo.

Si vero iste victus nō acqeuit sñie nec appellauit ꝫ fuit ꝓtentus appellatōe interposita per istū tertiuꝫ ꝛ tūc, pderit victoria istius tertij illi victo irritabit sñia in totū. ar. in. d. l. si qui separatim. ꝛ. d. c. vna sentētia qō est bene notandū qz multū limitat istū tex. ꝛ tꝫ ex presse Bar. in. d. l. a sñia. ꝛ qō plus est dicit istud, pcedere ēt si iste tertius in appellatione ꝛ, psecutōe diceret se appellare respectu sui preiudicij qz nihilominus ex quo eadē est victoria in cā appellatōis porrigit ex iuris dispositione ad istū qui succubuerat. vt i dictis iuribus ꝛ in. l. si post mortē. in fi. ff. ō bo. pos. ꝫ tabulas. qō est notandū. Oppo. ꝫ predicta ꝛ ꝫ tex. vī. n. qꝫ a sñia lata inter alios nō possit appellari d. l. a. sñia. ff. de appel., pbaī per locū a spāli in. d. l. non tm̄. So. glo. ista in scōa parte formaī ꝫriū ꝛ formaliter nō soluit. dic tu qꝫ regulr, pcedit ꝫriuꝫ. fallit vbi ex sñia inter alios dicta inferī alteri plenū preiudiciū. vt in casu. l. sepe. ff. e. ꝛ. c. pe. e. ti. ꝛ in. d. l. a sententia ꝓio respōso. cū. s. sñia est lata ꝫ beredē in preiudicium testamēti tūc enim legatarij appellāt vt ibi. Idē si inferī aliud preiudiciū lꝫ nō plenū puta respectu possessionis vt hic. Idē si pōt inferri preiudiciū respectu presumptōis vt qz sñia fuit lata ꝫ vnū ex coheredibus tunc alij pñt appellare ne illa sñia vel acta faciant aliquā presumptōez ꝫ eos cū ageī super eoꝝ portionibus. d. l. a sñia. §. iij. Idē qñ interest ratiōe cuiusdā humanitatis. d. l. nō tm̄. dic ergo qꝫ vbi nullus interesse pōt pretendere tertius tunc nō auditur appellans a sñia lata inter alios. ij. q. vj. nō solēt. ꝛ. c. cū inter. R. de ele. Secꝰ vbi pōt aliqō interesse pretendere vt hic ꝛ in iuribus prealle. Sed dices tu qūo audiī iste tertius per viaꝫ appellatōis cū iudex eum nō grauauerit qz nunqꝫ fuit in iudicio. So. dic Inno. qꝫ iste appellauit qz sñiando ꝫ vnū intulit sibi iniuriaꝫ in iure suo non plꝫ hoc Bar. in. d. l. a sñia. nō. n. potuit iniuriā inferre illi quē nō cognouit. Vel dicit qꝫ iste appellat ne inferaī sibi preiudiciū ex sententia ꝛ hic effectus nō pōt haberi nisi cognoscatur de iniquitate sñie quo ad eū merito audiī appellans Ex hoc inferī qꝫ hec appellatio est iudicialis ꝛ nō extraiudicialis. qō tꝫ Inn. dicēs ex hoc qꝫ nō erit opꝰ, pcedere sicut in appellatōe extraiudiciali vel litē cōtestari data ꝓtumacia appellati sed per oīa, pcedeī sicut in qualibꝫ appellatōe iudiciali. qō est notandus ꝛ satis vī hoc colligi ex isto tex. ꝛ clariꝰ ex. d. l. a sñia.

Nūc qro pone qꝫ sñia mandet executōi ꝓo ep̄o aurelien̄. puta qz oueten̄. ratiōabiliter nō appellauit ꝛ sciuit cām agi nunqd ep̄s aurelien̄. prestabit cautionē buic monasterio qꝫ ipm̄ defendet ꝫ oueten̄. iuxta l. is a quo. ff. de rei ven. Glo. ista in tertia ꝛ vltia pte ꝛcludit qꝫ nō qz nūc agit tm̄ ecclesia oueten̄. quasi velit glo. qꝫ cautio de qua in. d. l. is a quo. est prestanda qñ duo eodē tpe agūt ꝫ vnuꝫ ꝛ alter prius obtinuit sñiam ꝓo se ꝫ reū tūc. n. sñia mandaī executōi in fauorē vincētis prestita cautōe ep̄o reo de ꝛseruādo illū indēnez si alr actor obtineret ꝫ ipm̄. Ex hoc dico qꝫ ad tex. nr̄m gl. optime loquīr qñ iste ep̄s oueten̄. nō veniebat principalr ꝫ monasteriū sed interponebat se ad impediendū executōez sñie. ꝛ sic cessat hoc casu dispositio illius. l. is a quo. Sꝫ dubiū eēt qd si ante executōez factā ep̄s moueret litē ꝫ monasteriuꝫ nunqd posset monasteriū tpe executionis petere hāc cautōez de idēnitate quo ad oueten̄. ꝛ forte qꝫ nō si iste sciuit cām suā agi ꝛ nō ꝫdixit. nam sñia dꝫ ante oia mādari executioni ꝛ postea poterit iste oueten̄. agere ꝫ aurelien̄. Quid aūt si iste ep̄s oueten̄. esset in possessione. dic vt. ī. dicā in glo. sequēti. Oppo. ꝫ lram de ꝫrietate. primo. n. dicit. qꝫ si ep̄s oueten̄. pōt docere se rationabiliter appellasse qꝫ dꝫ differri executio ne eccl̄ia oueten̄. patiaī circa possessionē detrimē-

tū. Postea in v. aliqn inuit ꝫriuꝫ. dicit. n. qꝫ si non pōt docere rōnabiliter se appellasse qꝫ fiēda est executiō absqꝫ preiudicio eccl̄esie oueten̄. qz res inter alios acta ꝛc. cū. n. v. ille aliqn veniat aduersatiue ad precedentia dꝫ intelligi qꝫ in casu ꝫrio fiat eccl̄ie oueten̄. preindiciū. So. gl. in verbo nō noceat inetu ꝫrij dic qꝫ primū dictū dꝫ itelligi de preiudicio respectu possessionis. v. aliqn. de iudicio respectu, ppietatis q̄ si dicat qꝫ si eccl̄esia oueten̄. pōt docere se rōnabiliter ꝛ iuste appellasse. ꝛ sic docebit de iure suo puta qz, p habuit illud monasteriū ad se ptinere vel qz est in dio cesi sua vel prescripsit sibi omnimodā iurisditiōez vī bꝫ priuilegiū vel qd simile ꝛ tūc nullū preiudiciū patiet nec respectu possessionis nec ppietatis. sin aūt qz nō rōnabilr appellauit vel misit nunciū ad illā ꝓsequendā debito tpe ꝛ sciuit cām suā agi nō patiet ꝑ iudiciū. s. in, ppietate sed circa possessionez sic. Aduerte qz hic iacet difficultas principalis huius. c. i videndo quale preiudiciū inferī supiori ex sñia lata cōtra subiectū super iure subiectōis. ꝛ in casu in quo superior ignorauit iugiter cām agitari ꝓtra subiectum ita qꝫ tēpore supuenientis scīe lapsuꝫ est appellandi tēpus decēdij cōi oium iudicio qꝫ nullum dꝫ ex hoc fieri preiudiciū ipsi superiori siue ipse possideat subiectionē siue nemo alius per. c. veniens. de testi. Unde pōt ante executōez occurrere ei ꝛ de iure suo docere. ꝛ Inno. sic intelligit illud. c. in ignorāte cāz agi. ꝛ facit. c. pe. ī. eo. ꝛ. l. sepe. ff. de re iudi. Si vero sciuit ꝛ a sñia appellauit idem dicendū qz adhuc causa est integra qz per appellatōez legitime interpositam suspendiī sñia. vt in. c. veniētes. de iureiu. ꝛ in. d. l. a sñia. Sed dubiū est cū sciuit cām subiectōis agi ꝛ nō ꝫdixit nec appellauit saltē legitime. vel si legitime nō fuit debito tēpore prosecut⁹ quo casu succedit v. alioquin. hic positus. Pro cuius intellectu ego premitto illud certuꝫ esse subditos posse conueniri a tertio super iure subiectionis. tum qz interest eoꝝ dominium non mutare. tuꝫ qz ipsi videnī facere quominus tertius possideat nō patiēdo eū possidere seu sibi nō obediēdo. vt pꝫ hic. ꝛ in. c. cū iter. s. eo. ꝛ. c. auditis. s. de prescrip. vbi hoc tꝫ Inno. ꝛ idem sentit i c. inter quattuor. de maio. ꝛ obe. dicit tm̄ Inno. in. d. c. auditis. quosdā tenere qꝫ lꝫ subiecti admittanī ad defensionē ꝛ possent ꝓueniri tm̄ defensio primo loco ptinet ad illum qui possidet subiectionem. Refert alios dicere ꝛ melius ꝫm eum qꝫ defensio non pertinet principalius ad vnū q̄ꝫ ad reliquū sed plene ad vtrū q̄ꝫ ꝛ equaliter. alle. l. principaliter. C. de libe. cā. ꝛ cū hoc scōo dicto trāseunt cōmuniter doc. ibi ꝛ hoc mihi semp placuit ar. eoꝝ que leguntr ꝛ notantr in. c. fi. de maio. ꝛ obe. ꝛ maxime ibi per Host. ꝛ in. c. imperialē. §. preterea. de ꝓbi. feu. alie. per Fed. col. x. vbi pꝫ qꝫ subditi pñt se opponere ne mutēt dñm. ꝛ sic, p eoꝝ interesse pñt ꝓueniri vel se offerre defensioni cū de iure subiectōis agit. Hoc premisso cū queritr quale ꝑiudiciū inferī dño qui sciuit cām agi cū subiectis ꝛ tacuit nec a sñia appellauit. Inno. in. c. suborta. ī. eo. vī sentire qꝫ inferaī plenū preiudiciū. requiritr tm̄ qꝫ dominus sciuerit cām agi ꝛ nō ignorauerit sibi iusꝫ competere in subiectos litigantes. Idē etiā sentit in d. c. auditis. vbi dixit qꝫ sñia lata ꝓtra vnū alteri nō ꝑiudicat nisi sciuerit ꝛ non defenderit. alle. c. pe. ī. eo. ꝛ. l. sepe. §. pe. eo. ti. sed ꝫriuꝫ tenuit ipse Innoc. hic dicens qꝫ domino fit preiudiciū quo ad possessionez qz fit executio ꝓo illo qui sñiam obtinuit nō autez ꝑiudicaī dño quo ad, ppietatē. Et idez tenuit in. d. c. penul. ꝛ vī esse casus hic. ꝛ hoc cōiter tenent doc. do. Frā. de za. oliz cardinalis florentinus ꝑceptor meꝰ legēdo hoc. c. magis se restrinxit. Dixit. n. qꝫ nō fit ꝑ iudiciū supiori ēt super possessiōe si ipse possidebat

subiectionē. ꝛ ad hoc. c. respondebat q; intelligit qñ superior nō erat in possessione. nā vbi alis potuisset i pedire executionē fiendā in reuocāte pretextu iuris sui. vt le. ꝛ nō. in. d. c. veniens. de testi. ꝛ per Bar. in l. a diuo pio. ff. de re iudi. nunc nō poterit ex quo fuit sciens ꝛ non assumpsit defensionē. Sed si ipse superior fuisset in possessiōe nō dz ea priuari ꝓpter sniaz latā ꝑ subiectos q; hoc esset de directo ꝑ mentē huius. c. vbi dr q; snia dz mādari executioni absq; epi oueten. preiudicio ꝛ subdit tex. rōnez q; gesta ꝑ monasteriū nō debēt preiudicare epo pretendēti subiectionē lz sciuerit ꝛ nō appellauerit q; res inter alios acta regulariter alijs nocere non dz. Unde plz mihi iste intellectus. ꝛ pōdero multū duo ex isto tex. Primo i eo qō dicit q; absq; preiudicio ecclesie oueten. mādata est snia executioni. si. n. priuaret possessione sua nō fieret absq; suo preiudicio grauissimo cū magnū sit possessionis cōmodū cū sepe ex defectu, pbationis de dñio perdat ipsuz dñiuz. vt in. c. sepe. ō resti. spo. ꝛ onus, pbandi incūbit nō possidenti. l. fi. de rei ven. C. ꝛ in. c. ex lris. de, pba. ꝛ insti. de interd. §. cōmodū. Intelligat ergo iste text. de tali preiudicio quo grauat dñs tacens cū fit executio in re vacante cū facilius ipse obtinuisset si nemo possiderer. vt nō. in. c. veniens. ꝛ hunc intellectū iudicio meo vr tacite sensisse Inno. in. c. q̄uis. in prin. j. e. ꝛ pōdero multuz rōez decidendi hic in fine positā q; res inter alios acta ꝛc. ꝛ sic singulariter vult hec lra. ꝛ nescio alibi q; dñs dicit, prius alia psona quo ad hoc vt nullū fiat sibi preiudiciū saltē graue ex gestis cum subiecto. Ex quo infert q; c. penul. j. eo. ꝛ l. sepe. eo. ti. ff. habent locū in dño seu superiore quo ad regulā ibi positā ꝛ nō quo ad casus ibi exceptos. Et hoc apertissime, pbo per rōem ipsius Inno. i. d, c. auditis. vbi dixit q; defensio cū de surreptione agit equaliter ad superiorē ꝛ ad ipsos subiectos ptinet. ergo snia lata ꝑ vnuz nō dz nocere alteri eiā tacenti ꝛ scienti. qō, pbo per. l. sepe. ꝛ. d. c. pe. tūc. n. snia ꝑ vnuz nocet alteri cum is cui primo loco cōpetebat actio permisit sequentē experiri cū posset illū a iudicio repellere vt ibi dicit. sz si equaliter ad vtrunq; ptinet nō potuisset dñs subditos remouere a iudicio. Itē quare est hoc imputādū dño seu superiori cū subiecti lingēt pro interesse eorū. ꝛ sic snia bēbit suū effectū ꝑ subditos vt ii possint ratione eoz interesse amplius ꝓdicere sed nō contra superiorē cū nō debeat snia excedere effectū suū ꝛ transire ad alias psonas. vt in. c. quesiuit. de his que fi. a prela. ꝛ l. sancimus. C. de penis. Dicet aliqs hec vident ꝑ tex. in. d. l. sepe. §. nā ꝛ libertus. vbi dr q; si libertus litigans de statu suo cū tertio reportat sniam ꝓriaz preiudicat sibi dño super suo iurepatronatus. Ad illū tex. etiā pōt responderi dupliciter. Primo q; tex. ille bz duos intellectus. Primo q; intelligat qñ dñs interuenit in iudicio. ꝛ hoc sonare vr ille text. dū dicit me interueniente ꝛc. ꝛ hunc intellectū tenuit Jo. ꝛ approbat Inn. hic. dixit. n. Jo. ꝛ bene fm Inno. q; si quis iura petit que ego possideo in re aliqua me sciente ꝛ obtineat nō tñ mihi preiudicat nisi eum defendā. ꝛ exponit v. d. l. sepe. ibi me interueniente ꝛ defendēte ꝛ sic apparet fm eum q; si offerat se defensioni debet probare de iure suo alias fieret sibi preiudicium. Secundus intellectus fuit Rog. vt sufficiat sola scientia. ꝛ licz Bar. hunc intellectum teneat i. d. l. sepe. Inno. tñ ꝛ Jo. an. dicunt hic q; papa videtur hic illū intellectū Rog. reprobare. Sed si volumus seruare hunc intellectū Rog. ꝛ Bar. dicamus aliter ꝛ sic q; aut loqmur in liberto litigante ꝛ fit dño scīti preiudiciū. vt in. d. §. nā ꝛ si libertus. aut loquimur i subiecto litigāte ꝛ nō fit dño preiudiciū lz scienti nisi interfuerit in iudicio ꝛ obtulerit se defensioni. ꝛ ita, p cedat iste tex. Et hūc intellectū posuit do. an. hic. ꝛ vidr iudicio meo de mēte bar. in. d. §. nā ꝛ si. si rō sua bene pōderet. rō diuersitatis est q; libertus fuit consecutus libertatē a domino. ꝛ sic vr habuisse licentiā a dño experiēdi sup dñio ꝛ ꝓpter super iurepatronatus ex licentia ipsius dñi merito fit domino scienti. ꝑ iudiciū sicut eadē rōne dr in creditore litigante super dominio pignoris agendo by potbecaria vt fiat preiudiciū debitori scienti. habuit. n. illā obligationē facto domini. ꝛ sic vr sibi dedisse licentiā litigandi sup dominio. vt notat bar in. d. l. sepe. in subiecto autem cessat hec ratio cū nihil habeat facto domini seu superioris sed mere ipse possidet. si ergo litigat de subiectione venit mere pro interesse ꝛ facto suo ideo non dz preiudicare domino imo dominus quo ad ius suum censet prorsus alia persona. vt aperte voluit tex. hic. ꝛ cuz hoc tēperamento dictū Inno. in. d. c. subortа. pōt intelligi. Nā ibi litigabat de iure exceptōis cū pretendente se exemptū. Ex hoc infert singulariter q; si exemptus ex priuilegio litigat sup iure subiectionis cū ordinario loci sciēte papa ꝛ tacente q; snia ꝑ exēptū lata preiudicat iuri ipsius pape ad instar libertі litigantis sup statu suo sciēte domino ꝛ nō ꝓdicente qō expresse tenuit hic do. an. q; exemptus aliqō cōmodū vltra subiectionē ꝓsequit a papa in quo pōt dici hr cām a papa. hinc est q; quādo papa iudicat sup exceptōe excipit expressiuz suū preiudicium. Predicta, pcedunt quādo superior sciuit ꝛ tacuit idez si minus rōnabiliter appellauit. Sz dubito qd si superior debito tpe ꝛ ordine appellauit a snia lata ꝓra subiectū sed postmodū appellationē deseruit nunqd snia irrogat sibi preiudiciū. Innoc. sentit q; sic circa possessionē non aūt circa, ꝓprietatē. exponit enim verbū alioquin idest si appellatio nō fuit rationabiliter interposita vel fuit sed nō misit nunciū vel nescuit cām suaz agi. Host. dicit ꝛ bene q; hoc vltimū dz dicere ꝛ scuit cām suā agi. alis secus per. c. pe. j. e. quasi dicat ꝛ bene q; si nō appellauit ꝛ nesciunt cām suā agi nō fit sibi preiudiciū ēt vbi prio loco defensio sibi cōpeteret vt. d. c. penul. multo fortius in casu huius. c. ignorantia nō dz sibi nocere. Et sic redeundo ad quesitū sentiunt isti apertissime q; id qō dr in v. alioquin. vt sine preiudicio fiat executio snie habeat locuz ēt vbi fuit appellatū sed fuit appellatio postmoduz deserta per non prosecutōem. Sed in contrariū ego allego q; si tertius offert se defensioni ꝛ succumbit facit sibi plenū preiudiciū. vt nō. hic doc. ar. hic ꝛ sentit bart. ī l. si perlusorio. ff. de appel. So. pōt dici q; ꝑiuz procederet quādo tertius assumeret plenā dispntationē de iure suo. hic vero loqtur quādo appellat respectu sui preiudicij circa executōem fiendā. unde si nō prosequit appellatōem perinde est ac si nō appellasset vt hic ꝛ sic remanet ius sūū preter executōem saluū qō intelligo cū limitatōe de qua. s. dixi in principali questione. Preterea circa predicta quero pone q; superior fuit vocatus ad cām que mouebat ꝑ subiectū sed nō cōparuit nunqd hoc casu snia lata ꝑ subiectuz preiudicat superiori. Do. an. vr hic sentire q; sic. refert enim Ci. in. l. i. C. de aduo. diuer. iud. tenentē q; si de iure meo cū alio iudicat me assistente vel vocato sem per mihi preiudicat. ad hoc glo. in. c. dilectus. de fimo. Sed tu attende nam puto q; aut lectura do. An. est corrupta aut corrupte alle. Ci. ꝛ quicqd sit dictū non est verum vt sufficiat sola vocatio in casu huius c. vel confimi. Unde dico q; aut sumus in casibus ō quibus in. c. penultimo. j. eo. in quibus infertur absenti plenum preiudicium data scientia cause ꝛ tunc fatendum vt sufficiat sola vocatio quia per hoc arguimus illum sciuisse causam agi merito fit sibi preiudicium cum sibi primo loco competeret actio ꝛ ipse q;

misit sequẽtẽ experiri vt ibi ꝛ in.l.sepe.ff.e.ti. aut' sumus in casu huius.c. vel alio vbi absenti ꝛ scienti non fit plenũ preiudiciũ ꝛ tũc nõ video q; ex sola vocatõe fieret illi plenũ preiudiciũ. nã prio tex. est in dictis iuribus per locũ a speciali in ꝫriuꝫ. Itẽ ex sola vocatõe qs ꝓstituit ī ꝓtumacia ꝛ sola ꝓtumacia nõ sufficit ad priuãdũ me iure meo sed dꝫ ꝓcedi alijs remedijs. vt in.c.tue. ꝛ.c.qm̃ frequẽter. §. in alijs vt lite nõ ꝓt. qn imo plus dixit Inno. in.c. inter quattuor. de maio. ꝛ obe. q; si subditus sup iure subiectionis ꝙuentus nominat dñm in iudicio ꝛ datꝰ illi terminꝰ ad cõparendũ q; eo nõ cõparẽte nõ dꝫ dari pñti ẽt va possessio subiectionis qz subditus nõ hꝫ facultatẽ restituẽdi subiectionẽ cũ ille ipsaꝫ in se nõ possideat ẽt alieno noĩe sꝫ possideat. Et vide ibi plene an hoc casu habeat locũ notatio dñi cũ effectu. nec Ci.tꝫ id ad qõ enꝫ allegat do. an. imo loquit qñ agit de preuaricatõe ꝑ aduocatũ parte vocata ꝛ pñte ꝛ tũc iudiciũ agitatũ contra aduocatũ preiudicet parti. ꝛ fic secus si fuit vocata sꝫ nõ presens. ꝛ hoc idẽ vꝫ velle glo. in.d.c. dilectus. ij. de fimo. quaꝫ allegat Ci. ꝛ forte vt dixi voluit dicere do. an. me assistẽte ꝛ vocato. vnde ista alternatiua vel dꝫ esse. ꝛ alꝫs nõ bene diceret. ꝛ bec nõ. Et per hoc habes oĩa que tendũt ad intellectũ tex. ꝛ glo. que sufficere debẽt pro lectura huius.c. Sꝫ pro studioꝰ camere quero an tertius possit appellare a qualibꝫ sententia lata ꝑ reuꝫ principalẽ. So. Inno. hic multum instat sed vera ꝛ clara ꝓclusio que vꝫ sibi ī effectu placere ꝛ approbat bar. ī.d.l.a sñia. est hec q; ab ea sñia a qua põt appellare reus victus poterit appellare ille tertius pura a prima ꝛ scõa sñia. Sed dubiũ est in tertia sñia a qua victus appellare nõ põt qz nõ licꝫ tertio appellare. C. ne ī vna eadẽqꝫ causa li. tertio appel. in rubro ꝛ nigro. ꝛ in.c. sua. ī. de appel. Et ī hoc est distinguendũ q; aut sciuit cãm agi per victuꝫ ante sñiam ꝛ nõ poterit tertio appellare. imputet enꝫ sibi quare prius nõ ꝓuidit sibi. ar. C. de euic. l. fi parẽtes ꝛ ar. ī. c. penul. ꝛ.d.l. sepe. aut ignorauit ꝛ poterit appellare qz sine culpa sua nõ dꝫ damnificari. hec tamẽ appellatio nõ habebit releuare victũ per hunc tex. h in eo q; ꝓfirmaꝫ sñia quo ad reuꝫ cum nil de iure suo docet. idꝫ dicendũ qñ ex iuris dispositõe appellare nõ põt. Et pro hac ꝓclusione adduco tex. ī eo q; mãdat inquiri an iste tertius rationabiliter appellauerit nõ. n. est rationabilis appellatio ex quo potuit prius ꝓuidere ꝛ ostendere de iure suo sed voluit expectare tertiã sñiam. Est. n. ꝓsumptio q; dilationis cã nũc appellet. Quero nunquid tertiꝰ possit pro interesse suo ꝓsequi appellationẽ interpositã per reũ principalem alr per se non appellãdo. dic q; sic quinimo si principalis reus tranigeret cũ actore põt nihilominus iste tertius quo ad ius suũ prosequi qz non põt reus per suã transactionẽ preiudicare iuri iã quesito isti tertio in eo q; incepit illaꝫ appellatõeꝫ respectu iuris sui prosequi. de his vꝫ tex. in.l.a sñia. §. idem rescripsit cũ sequẽti. ff. de appel. ꝛ ibi hoc firmat ꝛ nõt bar. Potuisset ergo iste oueteñ. nõ appellare ꝛ appellationẽ interpositã per monasteriũ ꝓsequi. ꝛ sup illa de suo iure docere nec mix. ficut. n. põt tertiꝰ pro suo interesse assistere liti ꝛ illã ꝓmouere. vt in.l. si per lusorio post prin. ff. de appel. ꝛ.l. si suscepta. ff. de in offic. testa. ita assistere cãe appellatõis ꝛ ẽt ꝓmouere reo pricipali desistẽte. Quero nũc generaliter qd possit facere iste tertius qui venit ad cãm per aliũ intentatã. Inno. hic multa ꝛ intricate ponit. Bar. ī.d.l. si perlusorio. §. i. fic clare ꝛ notanter dixit q; tertius põt venire ad triplicẽ effectũ. qñqꝫ venit vt remoueat illuꝫ qui cãm incepit vt ipse per se prosequaꝫ agendo vel defendẽdo, put ille faciebat. qñqꝫ. n. venit vt illi assistat, ꝓbationes inducat ꝛ alia faciat ad victoriaꝫ ꝓsequendã. qñqꝫ venit post sñiam ad executionẽ impediendã. Quo ad primũ effectũ distiguit q; aut ad illũ qui cãm icepit spectat negociũ principalr aut eque principalr sicut ad istũ tertiũ ꝛ tũc tertiꝰ nõ põt impedire istũ agere vel defendere seu alr remouere. ar. in.d.c. pe. ꝛ.l. sepe. preal. aut ad istũ principalr nõ ptinet sed per quãdã ꝙnctiaꝫ. ad istũ aũt tertiũ ptinet principalr. Exẽpluꝫ in vẽditore q agit cãm sup dñio rei vendite. Hec aũt cã principalr ptinet ad ipsũ emptorẽ lꝫ per quandã ꝓsequentiã periculũ emptoris reuertat ad ipsuꝫ venditoreꝫ qui tenet de euictione. vt in.c. fi. de emp. ꝛ ven. ꝛ tũc siquidẽ tertius venit ante litẽ ꝓtestatã ꝛ põt impedire illũ agere vel defendere. vt.d.l. sepe. ꝛ.c. pe. ī. eo. ad hoc. l. ticia. ff. solu. matrimonio. Si vero iste tertius venit post litẽ ꝓtestatã ꝛ tunc si venit ad impediendũ illũ agere ꝛ ignoret ea que facta sunt ꝛ potest illuꝫ adhuc impedire vt dixi ī precedẽti casu qz sicut sñia non nocet ignoranti. d.c. penul. ꝛ.l. sepe. ita nec cõtestatio. Si vero sciuit litẽ contestari tunc potest ei assistere nõ aũt impedire seu remouere qz sicut sñia sibi scienti preiudicat dictis iuribus eadeꝫ ratione litis ꝓtestatio vt nõ. in dictis iuribus. Si vero venit ad impediendũ illuꝫ defendere tunc impedire põt ne illum defendat in preiudicium ipsius tertij. non aũt ne illuꝫ defendat in preiudiciuꝫ suuꝫ proprĩuꝫ qz etiã inuituꝫ potest quis defendere l. soluere. cuꝫ si. ff. de so. Venio ad scõm qñ venit tertius vt illi assistet ꝛ coadiuuet ad victoriã ꝛ tunc in dubio põt pro suo interesse. vt in.d.l. si perlusorio.

Sꝫ de isto dubitaꝫ an possit ꝓducere testes quos principalis nõ produxit. Glo. tenuit q; sic in.l. si suscepta. ff. de inoffi. testa. sequit Bar. in loco prealle. facit. c. constitutus. de testi. Scõo de isto ꝫ° dubitaꝫ an in isto secundo casu veniẽs post dilationes datas ꝛ attestationes publicatas possit de nouo testes ĩducere. intellige super antiquis articulis vel directe cõtrarijs. quibus casibus non admitteret ꝓcipaliter causam agẽs. vt in.c. frnitatis. de testi. inno. hic multum instat ꝛ videt tandem dicere q; nõ qz pmũ ꝓcessum ꝓsequit nõ aũt inchoat nouũ. Bar. dicit q; acta gesta ꝑ istũ primũ ita demũ ꝓiudicant isti tertio si sciuit cãm agi secus si ignorauit sicut dicim⁹ in sñia ī.d. l. sepe. ꝛ.d.c. penul. aut ergo iste tertius veniẽs sciuit istas dilationes dari ꝛ testes examinari ꝛ publicari ꝛ tunc ista acta sibi preiudicãt nec audit volẽs ꝓducere sicut nec audiret ille primus. Si vero ignorauit tunc audit qõ ꝓbat hac rõne. Mã si principalis õ cã trãsegisset vel ipsi instãte expresse renũciasset iste tertius audiret nihilominus vt. s. dixi multo magis est audiendus in casu nro vbi tacite pricipalis est exclusus. de hoc vide qõ le. ꝛ nõ. in.d. c. constitutus. vbi bonus tex. Tertio circa istũ casum dubitaꝫ quid si iste principalis aliqd ꝓficeat qõ tendit in preiudiciuꝫ istius tertij nunqd sibi preiudicat. dic q; nõ vt.d. l.a sñia. ꝛ.d.l. si perlusorio. Venio ad tertiũ membrũ qñ iste tertiꝰ cõparet post sñiam ad executionẽ sñie impediẽdã. ꝛ de hoc ꝓcludit q; aut venit infra tẽpora appellandi ꝛ põt sibi ꝓuidere per viã appellationis. ꝛ de hoc satis. s. dictũ fuit. aut venit post tẽpora appellationis elapsa tempore quo dꝫ fieri executio. ꝛ dic vt plene nõ. in.c. veniens de testi. ij. ꝛ in. l.a diuo pio. §. si super rebus. ff. de re iudi. vbi plene p bart. Quero an eo casu quo tertius pro interesse suo assistit ei qui primo cãm inchoauit seu ipsum adiuuat sñia ꝓta illũ principalẽ lata sibi noceat. Inno. hic dicit q; sic arg. opti. in.d.l. sepe. §. nam ꝛ si libertus. in verbo me interueniente. Ad idem in dicta. l. si perlusorio. ꝛ dicta. l.a sententia. ff. de appella. ꝛ qõ nõ. glo. in.c. dilectus. ij. de fimo. ꝛ Ci. in dicta. l. ī. C. de aduoca. diuer. iudic. Ultimo hic quero an

iste tertius teneat libellū offerre ꝛ litē ꝓtestari. Inn. dicit ꝙ si vellet ꝓ suo iure nouū iudiciū inchoare ꝫ cū tūc dabit libellū litē ꝓtestabit ꝛ oīa alia necessaria ad iudiciū inchoandū ꝛ pficiēdū obseruabit ꝛ bēbit tūc locū dispositio. l. is a quo. ff. de rei vē. Si vero ꝓ sequit litē ceptā per aliū tūc nō est necesse de nouo litē ꝓtestari vel libellū offerri sufficit. n. cōtestatio facta a reo principali. ꝛ hoc dicit vex siue ꝓsequat litē principalē ante sniam ꝛ appellatōez siue in cā appellatōis velit ꝓseq appellatōez per aliū interpositā. Idē dicere vī si appellat a snia ꝫ aliū lata qz approbare videt oīa gesta per aliū vsqz ad actū appellatōis. ar. i. l. iij. §. falsus. ff. rē ra. ba. Cū tñ in hoc vltimo postea ī alia glo. recedere. s. ꝙ ex quo principaliter appellat req rit libellus. Host. ex toto nō placēt hec dicta Inno. dicit. n. ꝙ cū reus principalis nō fuit in cā noīe illius tertij nō poterit ratificare qđ suo noīe gestū nō est. vt in regula ratum. li. vj. ideo dicit ꝙ si vult sniam directo, ꝓsequi exigit alia litis ꝓtestatio. Do. an. dicit distinguendū finē ad quē venit iste tertiꝰ. Si qdē venit ad finē impediēdi executōez snie tñ nō exigit alia litis ꝓtestatio ꝛ hoc qz istō iudiciū sūmarie agunt. hoc mihi plz sed reqro vt det aliqualis petitio. ar. in. c. veniens. ij. de test. nō formaliter ꝑ modū libelli qz ex quo agit de modico ꝓtiudicio nec sperat snia q̄ afferat ꝑpetuū ꝓtiudiciū sufficit iudiciū sūmariū respectu ordinis ꝛ respectu ꝓbatōis vt sentit gl. ij. boc. nō. Jo. de lig. in cle. sepe. de vb. sig. dixi in. c. i. de li. obl. qđ intelligo qñ vult differre executōez donec ꝓbauerit plene de iure suo. nā ad effectū impediēdi ꝑpetuo executōez requiro plenā ꝓbatōez respectu substantie, ꝓbatōis iuxta notata in. d. l. a diuo pio. §. si sup rebus. vbi plenissime de boc qz affert magnū ꝓtiudiciū sed respectu ordinis, ꝓcedēdi sufficiet iudiciuz sūmariū qz nō est questio per se principalis. vt in. d. §. si sup rebus. Redeo ad verba do. an. Si aūt principaliter iste tertius appellat vel ēt ꝓsequit exigit aliq̄lis petitio ꝫ eū. Ego in hoc vltimo dicerē ꝙ aut iste assistit liti ne colludat cū reo principali ꝛ tunc non est necesse libellū vel aliquā petitionē offerre qz non exigit vt ꝓ se, ꝓnunciet. aut assistit pariter assumendo iudiciū ꝛ petit ꝓ suo iure, ꝓnunciari ꝛ sequor Do sti. vt vt saltē det aliqualis petitio qz fatuꝰ eet iudex q ꝓnūciaret sup nō petitis. l. fi. C. de fideicō. li. Posset ēt queri an solius ꝓ possessionis rōne quā tenuꝰ bz possit impedire executōez snie in sui ꝓtiudiciū. Inn. instat tandē vī sentire ꝙ sic. ꝛ idē bar. in. d. §. si super rebus. qđ plz qz nō dz ꝫ ignorātē ꝛ non vocatū mutari status possessiōis. l. fi. C. si ꝑ vim vel alio modo. ꝛ. c. i. de causa pos. ꝛ ꝓprie. ꝛ in. c. inter quattuor. de maio. ꝛ obe. ꝛ hec sufficiant.

Cum bertoldus.

Casus. Ꝓrobata iusta cā abnītie reuocat snia lata ꝓtra abnītē maxime vbi apparet iudicē circumuentū. vel alr ꝛ sic. Cōtra snīaz audit is qui fuit abns docto de impedimēto ēt minus sufficiēter si opponit de iniquitate que ex tenore snie ꝛ ex actis ꝓstare dicitur quo docto obtinebit. Vel clarius ꝛ notabiliꝰ sic. Si citatus ad sniam ex legitima cā iudici ignorata nō cōparuit tz snia eo absente lata ꝫ rectractat eo probāte legitimā absentie cām. Si vero impedimentuz ꝓbat nō plene nō retractat snia nisi prius doceat de ipsius iniquitate. ꝛ iste est iudicio meo verus ꝛ notabilis intellectus huius. c. quē doc. nostri nō clare dilucidarunt. Diuidit principaliter in duas partes. In prima ponit ꝓcessus narratio. in scōa ibi lz. partes restituuno. auditoris datio. ipsius relatio. pape diffinitio suum motiuuz continens. prima pars pōt subdiuidi sed non expedit qz satis patent partes in lra.

Casus lr̄alis. Bertoldus miles dēbat villā quādā in qua erat ecclesia de qua ipse erat patronus. villaz illa obligauit. p. miluti. dicto. p. creditore sublato de medio. a. nepos eius ꝛ beres vacante ipsa ecclesia d. clericū eiusdē loci presentauit ad dictā ecclesiaz archidiacono dicēs: ꝙ ius patronatus cū vniuersitate transisset in eū: archi. de ꝓsensu ep̄i ipsuz instituit ī ea dez ꝛ in corporalē possessionē induci fecit eundē. dictus bertoldus dns fundi boc audiens. t. presbyter ep̄o p̄sentauit: sed ep̄s ipsuz non admisit: ꝑ quod dictus. t. presbyter coram remensi archiep̄o apostolice sedis legato ꝫ prefatū. d. deposuit questionē: archiepiscopus cām sup boc iudicibus delegauit sub hac forma vt cām instructā ad ipsuz remitterent prefigēdo partibus terminū pemptoriū in quo eius cōspectui se presentarent snīam recepture ad quē terminū dictus. d. cū suis attestatiōibus accessit. t. presbyter nec venit nec tunc misit aliquē respondalē. legatꝰ ispectis attestationibus dicti clerici ipsuz. d. ab impetitione. t. presbyteri absoluit. post modū vero idez presbyter infra breue tēpus ad legatū accedens iustam cāz absentie allegauit. quo audito archiepiscopꝰ mādauit qbusdā iudicibus vt si iustam causam absentie ostēderet coram eis predictā snīam decernerent nullā esse valoris ꝛ cām terminarent eandē: alioquin snīaz ipsaz facerent obseruari. Dicti iudices cōmiserunt alijs vices suas qui testes super predicto articulo receperunt: a quibus dictus. d. clericus ad se. ap. appellauit. Papa auditis, ꝓbationibus illius presbyteri super absentie sue cā lz eā minus sufficiēter, ꝓbasset: ne tamen preiudicaret opinio veritati cōmisit papa cām illaz cuidā cardinali. ipse vero intellectis meritis cāe oīa retulit dño pape qui archiep̄m iuenit circumuentū fuisse ex tenore snie: tū qz ꝓtinebat ī illa ꝙ per attestatōes ipsi⁹ clerici fuit sufficiēter, ꝓbatū ꝙ p̄fatus. a. in possessione iuris patronatus extiterat cuz ipsuz ad eandē ecclesiā p̄sentauit: cū tñ per attestatōes illas nihil aliud ostēsuz fuit: nisi ꝙ predictus. p. ꝛ. a. annuatiz ꝓceperūt. x. solidos qui ꝓmis illius ecclesie dari ꝓsueuerūt. tū qz dicebat in snia illa ꝙ dictus. t. in, ꝓbatione defecerat cū per attestatōes illius appareat manifeste ipm suā intentōez sufficiēter, ꝓbasse. tū ēt qz cām nō recepit sufficiēter instructā cū vnius tm partis attestatōes recepit que pax faciebāt ad cāz. vnde papa sniam predictā cassauit: ꝛ prefato. t. adiudicauit ecclesiā memoratā: cū. a. vero p̄sono ipsuz ꝓsentatū fuisse ꝓstiterit. Ber. Pauca notabilia colligā qz lra est dubia nō venit ifra examināda sz ꝓ forma colligo ꝓmo ꝙ vniuersitas tpalis in qua est iuspatronat⁹ pōt pignori tradi ꝛ nimiꝝ. nā ꝛ vēdi pōt. vt in. c. cū seculū. de iurepa. ꝛ in. l. in modicis. iūcta glo. ff. de ꝫben. emp. ꝛ locari. vt in. c. ex lris. de iurepa. Sz iuspronat⁹ in ꝫctu pignoris nō trāsit in creditorē vt hic singulr, ꝓbat ꝑm vex ꝛ cōem intellectū. Sec⁹ in alijs duob⁹ ꝫcibus precedētib⁹ vt in iurib⁹ palle. diuersitatis rō. j. dicet trāsit ēt cū beredit̄ate vt hic in ꝑn. Et quot modis trāsferat hoc iuspronatus. vide ꝑ gl. in hac materia notabilē. xvj. q. vij. pie mentis. Nō ꝛ ibi ipz istituit ꝙ ēt ꝑ instōnē de bnficio factā nō trāsfert ipsi⁹ bnficij corpalis possessio. nam iste archid. istū dnm istituit ꝛ ī corpalē possessionē induxit. ꝛ ꝙ ꝑ instōnē factā ō bnficio vel alia re nō trāsferat possessio tz gl. ī. c. ꝑ tuas. de dona. ꝛ ī. c. ex ore de bis q̄ fi. a maio. par. ca. ꝛ in. c. auctoritate. de isti. ꝛ ibi est gl. de effectu bui⁹ instōnis. Sz ꝫrū ꝙ trāleat possessio tz gl. ī. c. ij. de ꝓsue. vide qd iuris ꝑ Jo. an. post cōpost. ī. c. trāsmissā. de elec. tenetur ī. c. ij. ꝛ. c. auctoritate ꝑal. Et ꝫclude ꝙ si istitutio fit añ collatiōez tūc nō trāsfert possessio qz bz viz collatōis. Si vo p⁹ ꝛ fit ī pntia rei seu bnficij ꝛ nemo ē in possiōe bnficij

ꝛ tunc ſecus. vt. l. qꝺ meo. ff. de acqui. poſ. ꝛ ſic con/
cordat glo. prealle. hoc declara vt latius nō. in preal.
iuribus ad que remiſi. Nō ibi per partes remiſi
ſent. qꝫ iudex remittens negociū ad ſuperiorē pōt cui/
libet partiū dare atteſtatōes ſuas ipſi ſuperiori deferē/
das. ꝓcordat qꝺ le. ꝛ nō. in. c. dudū el prio. s̄. de ele.
ꝛ ſtatuere vtriqꝫ parti terminū ꝑemptoriū ad cōpa/
rendū coꝝ ſuperiore. vt in. c. fi. de accu. ꝛ ita fuit actuꝫ
hic. nā legatus iſte fine alia citatione, ꝓtulit ſnīam re/
miſſo ſibi negocio per delegatos. Nota qꝫ legat⁹
pape pōt delegare cām iure legatōis ſibi cōpetentē.
Cōcordat. c. fi. de offi. le. vbi vide ꝛ nimiꝫ. hꝫ. n. or/
dinariā. vt in. c. ij. e. ti. li. vj. ꝛ quilibꝫ ordinari⁹ pōt, ꝑ
ſua iuriſditōe cāꝫ delegare. vt. l. vnica. C. qui ꝓ ſua
iuriſdi. ꝛ. c. vt litigātes. de of. or. li. vj. ꝛ. c. ſi qs ꝯ cle/
ricū de fo. cōp. Idē ſi eſſet delegatus cū haberet de/
legatā a principe. vt in. c. paſtoralis in prin. de off. de
le. Nota ibi ex tenore ſnīe. ꝛ tene menti qꝫ illud di
cit ꝓſtare ex tenore ſnīe qꝺ ꝓſtat ex ſnīa iunctis atte/
ſtationib⁹ ad quas iudex in ſnīa ſe retulit. Videt er/
go expreſſum in ſnīa qꝺ ꝓtinet in atteſtationibus ex
quo iudex ad illas ſe retulit. facit optime. l. pe. C. de
ſen. que ſine cer. qꝗti. ꝛ. l. ait prętor. §. i. ff. de re iudi.
facit ad ea que dixi. s̄. e. ti. c. i. Nota in v̄. tū qꝛ. ꝛ te
ne menti ſemꝑ qꝛ, ꝑbat id qꝺ dixi. s̄. eo. c. cāꝫ. qꝫ ſi iu
dex in ſnīa dixit alterā partiū in, ꝑbatione defeciſſe ꝛ
per atteſtationes ꝓſtat qꝫ, ꝑbauit intentōem ſuā pre/
ſumit iudex erraſſe vel circūuentus nō aūt dꝫ preſu/
mi qꝫ teſtes vacillauerūt vel alius defectus ex quo in
actis nō dicit. facit qꝺ nō. Inno. in. c. qm̄ ꝯ. de, ꝑba.
Opp. ꝯ tex. in eo qꝫ archidiaconus iſtū. d. inſtitu/
it. nā inſtitutio pertinet ad ep̄m. vt in. c. cū ſatis. de of
fi. archi. Sol. dicit glo. ij. qꝫ hic archi. hoc fecit ex cō/
miſſione ep̄i. vt dr̄ in tex. alꝫ aūt nō potuiſſet mſi hoc
haberet de ꝓſuetudine. Aduerte qꝛ archidiacon⁹ fec̄
hic duplicē inſtitutōeꝫ. vnā tituli collatoriā. aliaꝫ coꝛ/
poraleꝫ quatenus illū fecit in poſſeſſionē induci. in ꝑ
ma, ꝓcedit dictū glo. in ſcḋa nō qꝛ illa ſpectat iure, ꝓ/
prio ad archi. vt eſt tex. in. c. vt nr̄m. ꝛ. c. ad hec. ꝺ of.
archi. Et nō ex tex. qꝫ iſtā inſtitutōeꝫ coꝛporalem
pōt archi. per alīū facere lꝫ fit nudū miniſteriuꝫ. Ex
quo colligę qꝫ nudū miniſteriū cōpetens alicui iure
proprio pōt per alīū exerceri. Quid aūt ſi ex delega
tione. dic vt in. c. fi. §. vlt. de off. deleg. Oppo. ꝛ ꝯ
tex. in eo qꝫ iſte preſentat⁹ a vero patrono egit ꝯ inſti
tutuꝫ per ep̄ꝫ. vnde obſtat. c. paſtoralis. j. de iure pa
tro. vbi agit ꝯ ep̄m ad intereſſe. nā ex preſentatōe ſo
la patroni nō videt̄ ius acquiſitū ꝑtato ſaltē vt poſ/
ſit ꝯ inſtitutuꝫ agere cū patronus non tranſferat ius
ſpirituale ſed eſt illa preſentatio qꝺā principiū ad i/
ſtitutōeꝫ obtinendā qꝺ quidē principiū nō eſt ratuꝫ
anteqꝫ preſentatio approbet̄ per dioceſanū. vt dicit
tex. in. c. qꝺ aūt primo rn̄ſo. de iurepatro. So. gl. ij.
dicit qꝫ ius acquirit̄ preſentato ꝑmanente in eadē vo
luntate patrono lꝫ ep̄s eū nolit ſine cā admittere. ꝛ vi
gore huius iuris pōt agere vt inſtituat̄ ſicut pōt age/
re electus vt ſua electio ꝓfirmet̄. ad hoc allegat iſtum
tex. ꝛ nota ſingulariter qꝛ quotidie ſolet ad hoc alle/
gari iſte tex. iuncta glo. ſed nō reſpōdet glo. ſpecifice
ad iura ſuperius allegata. Aduerte qꝛ doc. hic inſtāt
ꝛ vario modo loquunt̄. ꝛ Inno. vī in varijs locis ſi/
bi ꝓrius. nā in. c. qꝺ ſicut. de elec. dicit qꝫ inter preſen
tatuꝫ ꝛ eccleſiā nullū vinculū cōtrahit̄ cū nihil ſibi in
ris acquirat. allegat dictū. c. paſtoralis. ꝛ ponderā ꝫ
vltimū duꝫ dicit qꝫ nihil iuris acquirit̄ preſentato. ꝯ/
rium dixit aperte in. d. c. dilectus. de offi. le. ibi enim
dicit qꝫ preſentatus acquirit ius ſed nō plenū ſicut ac
quirit per inſtitutōeꝫ ſeu collatōeꝫ. ꝛ notabiliter ſub
iungit qꝫ per collatōeꝫ ſeu inſtitutōeꝫ acquirit̄ ius in
re. qꝺ, ꝑbat̄ in. c. pe. de prebē. li. vj. ꝛ. c. vlt. de ꝓceſ. ꝑ
ben. eo. li. per ꝑſitatōeꝫ vero acqrit ius ad rē. i. ad be
neficiū petendū ꝛ bꝫ actionē ꝑſonalē ꝯ ep̄m. vt in. c.
paſtoralis. ꝛ. c. cū dilectus. de iurepa. que verba bñ
notabis. Et vide bo. glo. que idem ſentit in. d. c. dile
ctus. ꝛ qꝛ hec materia, ꝓprie nō adaptat̄ ad titulū nō
, ꝓſequor hic ſed dicā plene in. d. c. paſtoralis. ſꝫ qua
tenus facit ad, ꝓpoſitū. cōclude ſic nō ſequendo ver/
ba doc. qꝫ aut patronus preſentauit duos ſimul vel
ſucceſſiue anteqꝫ eps ſpreuerit primū ꝛ tunc neutri
eſt acquiſitū ius petēdi inſtitutōeꝫ ſed eſt in optione
epi ſeu debēris inſtituere eligere quē vult ex illis. vt i
c. cū aūt. ꝛ ibi plene dixi de iurepatronat⁹. nec habꝫ
primo ꝑſitatus boc caſu aliquā actionē ꝯ ep̄m etiam
ad aliud beneficiū qꝛ patrono licuit variare aliū accu
mulando nō aūt ex toto recedendo. vt plene nō. per
Jo. an. in regula in re cōi. de re. iur. li. vj. in mercu. ꝛ
epo licuit vti auctoritate a iure ſibi ꝓceſſa ſine alteri⁹
iniuria vt pluribus preſentatis eligat ex illis vnū. ne
mini enim ex illis iniuriā facit qꝛ vtit̄ iure ſuo. vt in. c.
cuꝫ eccleſia. de elec. ꝛ. xxiij. q. iiij. qui peccat. ſꝫ ſi epſ
differret inſtituere aliquē ex eis tūc patronus poteſt
inſtare vt eps cōpellat̄ per ſuperiorē. ar. c. decerni/
mus. ꝛ. c. filijs. xvj. q. vij. ꝛ credo qꝫ ēt ꝑſitati poſſit
ꝑplorare offm̄ ſuperioris in genere vt vnū ex bis eligat
ar. in. l. cū quidā. ff. de leg. ij. aut patronus preſentat
vnū quē epūs ſine cauſa legitima ſpreuit inſtituere ꝛ
patronus poſtmodū accumulauit aliū quē epūs in/
ſtituit ꝛ tunc valet inſtitutio facta de ſcḋo cū fuerit ꝑ/
ſentatus per patronū cui licuit variare aliū accumulā
do. d. c. cuꝫ aūt. ſed qꝛ epiſcopus ſine cauſa legitima
ſpreuit a principio primū ꝓfirmare ſeu inſtituere ita
qꝫ propter euꝫ primo preſentatus incurrit damnum
tenet̄ illi, ꝓuidere. iuxta id qꝺ habet̄ in. c. paſtoralis
prealle. ꝛ in hoc bꝫ ille preſentatus actionē perſona/
lem ꝯ ep̄m. aut patronus nullū aliū preſentauit ſed ꝑ
ſeuerat in prima preſentatōe ꝛ ſumus in terminis. c.
noſtri. quo caſu dic qꝫ pōt preſentatus agere vt epūs
cōpellat̄ eū inſtituere qꝛ ius eſt ſibi acqſitū ex preſen
tatione vt, ꝑbat̄ hic. ꝛ in. c. dilectus. de offi. le. Item
pōt agere ꝯ intruſuꝫ in illo beneficio vt ide remoueā
tur ꝛ ſua preſentatio admittat̄. tex. eſt hic qꝛ cū bēat
ius ad beneficiū petendū bꝫ per ꝓſs ius ad oīa per
que perueniat̄ ad beneficiū ꝓſequendū. ar. c. prete/
rea. ꝛ. c. prudentia de offi. dele. Nō ob. c. qꝺ aūt. s̄.
alle. prio ꝯrio qꝛ fateor qꝫ factū patroni nō eſt ratū an
teqꝫ ſequat̄ inſtitutio per ep̄m qꝛ pōt variare aliū ac/
cumulando. vt. s̄. dixi. ſed dū permanet in prima vo
luntate ius eſt acquiſitū preſentato ex quo pōt agere
vt ꝓſequat̄ inſtitutōem vt hic ſaltē implorando offici
um ſuperioris. facit qꝺ in ſimili nō. in. c. veniens. de
renū. ꝛ qꝫ acquirat̄ ius preſentato pꝫ qꝛ patron⁹ bꝫ
ius in preſentādo. vt in. d. c. dilectus. ergo in ꝑſitati
tranſfert ius nō tñ ius in re vt predixi ſed ius ad illō
petendū. Nec ob. ſi dicat̄ qꝫ ſi haberet ius ex ꝑſitati
one nō teneret inſtitutio facta de alio ad ſcḋam ꝑſita/
tōeꝫ patroni nec patron⁹ poſſet aliū preſentare. Ad
boc. n. reſpōdet̄ vt predixi qꝛ patron⁹ pōt aliū ꝑſita/
re cumulādo nō in totū a prioꝛe recedendo. vt i. d. c.
cū aūt. Et ex hac variatōe ſeu accumulatōe patrono
a iure ꝓmiſſa acqrit̄ aliquale ius ēt ſcḋo. ideo pōt epſ
eligere quē vult. Qñ qꝫ ꝑſitatio eſt facta de vno ꝑ eū
qui nō eſt patronus nec in poſſeſſione patronatus ꝛ
ꝑſitatus inſtituit̄ ab epo puráte illū eſſe patronum.
poſtmodū vero preſentat̄ alius per ꝑſonū qui eſt in
poſſeſſione ꝑſonatus ꝛ valet hec vltima ꝑſitatio etiā
facta prima nō caſſata nec alr̄ irrita nūciata ꝛ ꝑſitato
acqrit̄ ius ac ſi nulla alia ꝑſitatio ꝑceſſiſſet ꝛ pōt age/
re ꝯ inſtitutū ſine ꝑſitatōe veri patroni vt remoueat ꝛ
vt ſua ꝑſitatio admittat̄ ꝛ inſtituat̄. vt eſt tex. notabi/
lis hic. Ex hoc notabiliter colligit̄ qꝫ iſtitutio facta ꝑ

epm sine pfitatõe veri pfoni est ipso iure nulla patro no saltẽ illã institutõez ipugnate. qõ pcedit ẽt si epc nõ agebat in institutõe ptẽnere vex patronuz cũ bic crederet aliũ esse patronũ possessorẽ. fortius ergo dz esse nulla cũ sine aliqua pfitatõe aliquẽ instituit vt bic ⁊ in. c. decernimus. xvj. q. vij. vbi tex. optimus. Ex boc inferr ad intellectũ. c. illud de iurepatronat⁹. vt verbũ irritãda ibi positũ ster pprie. ⁊ q institutio talis sit nulla. aperte sentit Fe. in tractatu pmutationis dicã plenissime in. d. c. illud. Quid aũt si epc simpliciter ptulit ⁊ patron⁹ infra tpc sex mensiũ nullũ presentauit an qualescat prima institutio facta per epm. vide de boc ⁊ alijs circa materiã p do. de ro. deci. ccc lvij. dicã in. d. c. illud. sufficiãt ista bic. Oppo. ⁊ vr q ex alio capite bec sniа fuit nulla qz sine pemptorio lata. iij. q. ix. caueãt. ⁊. c. sia. ⁊ l. i. §. itẽ cũ ex edicto. ff. que sen. sine appel. rescin. Soluit glo. sequẽs q iudices remittẽtes negociũ citauerũt partes vt. s. dixi in notabilibus. Et circa boc vide notabile dictũ Jn no. in. c. fi. de accu. in prin. vbi dicit q iudex cui committr per superiorẽ aliqs articulus cause per eũ instruendus ⁊ ad superiorẽ remittendus põt ẽt si nibil sibi fuerit dictũ p superiorẽ prefigere partibus terminũ infra quẽ cõpareãt corã superiore ne sine termino causa remaneat. qõ est mẽti tenendũ. Alter⁹ oppo. vr n. q ex quo infra breue tpc post sniam iste cleric⁹ cõparuit debuit audiri absqz eo q alr impedimẽtũ probaret. vt in. l. ⁊ si post tres. ff. si qs cau. So. dicit gl. in v. breue tpc. q illa. l. intelligr qñ qs vult purgare moraã ante litis pte. ⁊ cũ ius alteri⁹ partis nõ est effectũ deterius. vel dic melius q illa. l. loqur in sbpulatione iudiciali cũ qs. pmisit se sub certa pena sistere die certa in iudicio qõ si nõ fecit poterit moraã purgare infra paucos dies dũmodo ius actoris nõ sit effectũ deterius sed ib loqur cũ snia lata quis petit illam retractari allegãdo iustã cãm absentie quo casu non dz audiri nisi pbet impedimentũ. vt. j. latius dicẽ. qz snia fecit ius inter partes. vt in. c. cũ inter. s. e. ⁊ õ purgatõe more vide qõ nõ. glo. i. c. cupiẽtes. de ele. li. vj. in verbo expectari. ⁊ in regula mora. de reg. iu. li. vj. ⁊ plene per bar. in. l. si insulã. ff. de v. ob. Op po. de. c. ex lris. de in inte. rest. vbi quis fuit auditus ꝛ sniam. pbando impedimentũ seu iustã cãz absentie per solũ iuramẽtũ. So. glo. sequẽs q illud. pcessit fauore matrimonij vt ibi dr in tex. nec is qui fraudulenter absentiã. pcurauit erat soluẽdo ideo pars fuit audita ꝛ sniam. ib aũt cessat ille fauor nec. pbar alicuius fraus ideo oz q. pbẽ impedimẽtũ quo. pbato reuocabr snia. vt bic. ⁊. l. si finita. §. si forte. ff. de dã. infe. nec dr iudicatũ vbi qs iusta cã detentus pris esse nõ potuit. l. quesitũ. ff. de re iudi. Aduerte qz glo. vr sibi ꝛriari ac ẽt tex. de ꝛrietate notari põt. Nã prio dicit glo. q snia reuocar. pbato impedimẽto ⁊ sic vult q snia tenuit. qõ clarius dr in glo. se. ⁊ satis vr innuere lra in fi. in verbo irritandã. ⁊ tñ postea sentit ꝛriuz s. q sit nulla in eo q allegat. l. quesitũ. ib ẽt vr inuere tex. in v. postmodũ in v. nullius decernerẽt esse valoris ⁊c. So. dic q aut iudex sciebat iustã cãm absentie ⁊ nibilominus tulit snĩam ⁊ nõ vr iudicatũ. ita intelligi põt. d. l. quesitũ. ⁊ tz ibi Bar. ⁊ dixi in. c. querelaz de. pc. facit. c. si duobus de appel. aut iudex ignorabat ⁊ snia tz mero iure. vt in. d. c. querelã. sed dz revocari impedimẽto. pbato vt bic. Nec ob. tex. in eo q dicit nullius valoris. dz. n. intelligi i effectu ⁊ boc vult glo sequẽs. ⁊ satis ẽt sentit Host. in tex. in verbo irritãdã. poderãdo q nõ dixit irritã. ⁊ sic talis snia tenuit fm eaz. Sed tũc opponr si tenuit qũo potuit legatus suã sniam retractare ꝛ. c. in lris. de offi. dele. ⁊. l. i. C. sen. rescindi nõ posse. Sol. dicit glo. in v. nullius. q boc potuit per beneficiuz restitutionis in integ. ex clausula generali si qua iusta cã mihi videbitur ⁊c. ff. ex qui. cau. ma. per to. Nõ ex bac glo. iũ cto tex. q legatus põt ex cã restituere ẽt maiorẽ ptra suã sniam. ⁊ idẽ facere põt epc ⁊ quilibz alius babẽs meruz ⁊ mixtũ impiũ. vt in. l. in cause. ij. §. fi. cum. l. se. que incipit prefecti. ff. de minor. Quid aũt in fimplici magistratu an possit restituere ⁊ quid in delegato. dic vt plene le. ⁊ nõ. in. l. fi. C. vbi ⁊ apud quẽ. ⁊. l. aduersus sniam. C. si aduersus rẽ iudi. ⁊ in. d. §. fi. ⁊ in. c. penul. de in inte. resti. vbi plene de boc. Op. contra tex. in eo q delegati a legato cõmiserunt alijs vices suas ⁊ sic ꝛ. l. a iudice. C. de iudi. ⁊. c. cũ cãz. de appel. vbi dr q delegatus inferioris a principe non põt alteri subdelegare. So. gl. in v. alijs soluit trib⁹ modis. Primo q ib fuit lis ptestata corã istis delegatis legati anteqz subdelegassent. vnde sicut pcurator ad iudicia nõ põt añ litẽ ptestatã aliũ substituere sed postea sic cũ fit dñs litis per ptestatõez effect⁹ vt in. l. nulla. C. de pcu. ⁊ expressius in. c. i. eo. ti. lib. vj. ita ⁊ delegati inferioris a principe quasi dicat q ꝛria loquunr anteqz fit lis ptestata corã delegatis secus si postea vt bic. Banc opi.ª tenuerũt azo ⁊ vin. ⁊ cũ ea tranfit spe. in. ti. de lit. pte. §. fi. in fi. Sed banc soluti onẽ reprobat glo. ⁊ bene in. d. c. cũ cãm per illũ tex. qui bene facit ⁊ qz iura in ꝛrium allegara loquunr indistincte. Nec obstat rõ premissa fm Jo. an. in. d. c. cũ cãm. qz. pcurator ideo cõmittr seu substituit post litis ptestatõez qz est effectus dñs instantie. vt dicr i dicto. c. i. binc est q fine cã postmodũ nõ revocar inuitus. vt in. c. ij. e. ti. li. vj. qõ nõ est in iudice delegato vt. l. iudiciũ soluir. ff. de iudi. ⁊ ratio rõnisᵇ est qz in ptestatõe. pcurator est vt agens iudex vt patiens. fortius ergo operar ptestatio in agente qz in patiente. facit qõ me. cau. lacris. Preterea in ptestatõe quasi ꝛbitur inter partes. vt. l. iij. ff. de pecu. nõ aũt cũ iudice sed corã eo fit iste quasi ꝛctus. Itẽ ratio quare. pbibetur delegatus subdelegare. de qua per gl. i. c. is cui de offi. dele. li. vj. vbi vide ita militat post litẽ pte. sicut ante. ⁊ bãc partẽ sequunr cõiter legiste in. l. a iudice prealle. ⁊ in. l. more maior. ff. de iurisdi. om. iu. ⁊ vtrobiqz per bar. Binc merito glo. ⁊rãsit ad scõaz solutõez dicẽs q bic nõ fuit exceptũ. ⁊ ideo de facto taliter. pcessuz fuit. põt glo. intelligi q valet cõmissio nisi excipiar. qõ nõ puto vex ex defectu ptãtis. d. l. a iudice. ⁊. d. c. cũ cãm. ⁊ boc tz bic do. Ant. sed credo q glo. intellexerit q de iure nõ valuit ille. pcessus ꝛz de facto dũtaxat. qõ clarius exprimit in tertia solutione dicẽs q bodie standũ est ꝛrio. Bec solutio est vera in se sed nõ cõgruit buic lre que presupponit validitatẽ. pcessus irrevocabiliter nisi fuisset pretẽsa iusta cã absentie tpe snie. Quarto soluit Jnn. elegãter q articulũ iurisditionalẽ nõ põt iudex inferioris a principe delegare sed articulũ nõ iurisditionalẽ sic ⁊ receptio testiũ est articulus iurisditionalis cuz testes non sunt approbati seu interrogatoria nõ sunt facta. nam tunc iudex deputar super receptiõe testiũ. vt est tex. iuncta glo. in cle. vna. de offi. deleg. Secus vbi omia fuissent examinata ita. q cõmissarius bz nudã facti receptionẽ tunc. n. est articulus sine iurisditõe. Ad boc vide bo. glo. in. d. cle. vna. ⁊ sic intelligas dictũ Jnn. ⁊ boc vltimo casu põt saluari bec lra. ⁊ banc solu. sequtur bic do. An. Ego ad boc allego glo. notabilez in aũ. vt defun. seu eor fi. col. v. in verbo cãz audiãt. que b sentit. Ad idẽ allego tex. optimum in. c. super questionũ. de offic. dele. v. nos aũt. vbi quando fecit mentionẽ de articulo non iurisditionali dixit a nobis vel quicunqz iudex ⁊c. sed vbi fecit mentionẽ de articulo iurisditionali nõ replicauit illa verba vel quicũqz ⁊c. ⁊ boc teneo lz Bar. in. l. more maioruz. ff. de iurisdi. om. iudi. simpliciter dixit talẽ delegatũ inferi

a Bãc opi. tenuit ẽt gl. nõ. in. l. fi. in v. nõ babẽt. C. vbi ⁊ apõ quos ⁊ glo. magna ad fi. in. v. nec ipa in. l. ⁊ qz. ff. õ iur. om. iud. ⁊ glo. in. l. legati. ff. de of. pcon.

b Jta etiã dicit sul. i. d. l. fi. C. vbi et apud quos.

c Et glo. i c. i. de pcur. in. vj.

a Et si diceret quispiã q̃ ſm hoc ille tex. eſſet de indubitabili q2 delegat⁹ pape põt totã cãm ſubdelegare fortⁱ⁹ dz poſſe ſubdelegare vnũ articulum cãe. rndeo q̃ dubiuz faciebat q2 ibi delegata erat grauis cã puta inquiſitio p̃ certas p̃ſonas ideo ꝓpter grauitatẽ negocij videbaẽ q̃ nihil poſſet ſubdelegari. Et p̃ bar. tenẽt oẽs in. d. l. a iudice. C. de iudi. excepto pau. de ca. & ſpe. in ti. õ iudi. delc. §. i. in v̈. ſz nũquid ſubdelegat⁹. Lano. hic. & i. c. ſup qõnum. §. nos aũt õ of. dele. p illũ tex. q̃ melius, pbat q̃ alius de mãdo inducendo vt pul. q̃ Jmol. ibi & d. alex. i. d. l. a iudice. ful. & d. alex. i. d. l. more. & ſaẽ vulgata regula q̃ idez iuris ẽ de pte quo ad ptez que eſt õ toto quo ad totũ. l que õ tota. ff. de rei vẽ. l. qui ſic i prin. cũ glo. ff. de vſuris. Nec obſt q̃ delegat⁹ ad vniuerſitatẽ cãz põt vnã cãm ſubdelegare q2 ideo eſt q2 cũ pte ſit territorio cenſet ordinarius ideo ni miruz ſi põt ſubdelegaẽ. b Et in. l. cũ prætor. §. i. & ibi ange. ff. de iudi. ſz dicit ſali. i. d. l. a iudice. C. de iudi. q̃ ex quo tot⁹ mũdus hoc tz ñ audeat diſcedere ſz tñ q̃ aures ſuas offendit. ordis poſſe vnũ articulũ ſubdelegare ſicut delegatus ad vniuerſitatẽ cãruz põt delegare vnã cãz. & de hoc dixerit eſſe caſuz in cle. vna. de offi. dele. ſz certe bar. nõ bene põderauit illũ tex. a loquiẽ. n. in delegato pape. de quo nõ eſt dubiũ quin ex priuilegio ſpãli poſſit ſubdelegare. vt i. c. paſtoralis. de of. dele. & l. & q2 ff. de iuriſdi. om. iud. & l. vnica. C. qui pro ſua iuriſdictione. Itẽ p̃ euz aperte facit tex. in. d. c. cuz cãm. vbi loquiẽ de articulo receptõis teſtiũ. Ad idẽ. l. a iudice prealle. vbi dẽ q̃ iudex delegat⁹ nõ bz ptãtẽ dandi iudicẽ ſed cõmittẽdo articulũ iuriſditionalẽ daret iudicẽ. vt, pbaẽ in. d. cle. vna. de offi. dele. ergo talẽ articulũ iuriſditionalẽ cõmittere nõ põt. nõ obſtat ſimilitudo per eũ allegata q2 delegatus ad vniuerſitatẽ cãrũ cenſeẽ quaſi ordinarius ideo põt vnã cãm ſubdelegare vt nõ. in. c. cuz cãm prealle. & l. cũ prætor. ff. de iudi. & l. põpom⁹. ff. de re iudi. que ratio ceſſat in delegato vnã cãm. Si ergo vis ſaluare dictũ bar. reſtringe eũ ad articulũ nõ iuriſditionalẽ vt dixit Jmno. & hoc dictũ vẽ tenere Bal. in. d. l. a iudice. allegat glo. ĩ cle. vna. de offi. dele. & eſt glo. fi. Hãc ſolutiõez ſequunt do. de ro. deci. xlvij. alẽs. clvij. vide plene per ſpe. ĩ ti. de teſti. §. i. v̈. ſed nunquid. & per pau. in. d. cle. vna. Sed quãq̃ h̃ dicta mihi placeãt tñ iudicio meo hec lectura nõ ꝓgruit huic lr̃e q2 iſti delegati nõ ſubdelegauerunt vnũ articulũ tm̃. ſed ſimpliciter alijs cõmiſerũt vices ſuas. & ſic nihil ſibi reſeruauerũt vt ſingulariter voluit Jnn. in. c. ſup qõnũ de offi. dele. vbi dicit q̃ ſi delegatus ꝓmittit alicui vices ſuas vẽ in toto cõmiſiſſe. ad qõ allego tex. iuncto principio cũ ſi. ĩ. c. venerabili. de offi. dele. Nec ob. qõ. ſ. dixit. ſ. q̃ lr̃a innuit, pceſſuz h̃ valuiſſe q2 hic nõ diſcutiẽ de validitate, pceſſus iſtoꝝ ſubdelegatoꝝ imo nil de iſtoꝝ, pceſſu dẽ ſed diſputaẽ dũtaxat de ſnia archiep̃i. & ſic ſi bene ponderet hec lr̃a non facit in hoc pro nec p̃ ſed ſimpliciter narrat factũ. Quintã lecturã ſeu ſolutõez ego do valde ſingularez per quã tolliẽ omnis obiectio vt dicamus ſpeciale eſſe in delegatis legati pape depurati in certa prouincia vt illi poſſint alteri ſubdelegare ſicut h̃ poteſt facere delegatus procõſulis. vt probaẽ ſm vnũ intellectũ in. l. legatus. b ff. de offi. p con. quẽ intellectuz ſenſit ibi glo. nec Bar. reprobat ſed cum eo ſimpliciter tranſit. & Bal. expreſſe approbat in. d. l. a iudice. & per illaz. l. dixit q̃ legatus legati cardinalis c põt cõmittere & h̃ q2 talis gerit in ,puincia ſibi cõmiſſa vices principis & bz ibi ſupremã po/ iudice defendit ang. dicẽs ful. nõ aduertere q̃ iſtud eſt magis fortificare rõnẽ ang. q2 ſi vſuari⁹ q. bz plus iuris eo q2 talis vſus non põt ab eo revocari tñ põt ipſe tñ vti & nõ alijs ꝓcedere q̃to min⁹ delegat⁹ a quo põt ſemp & quãcũq̃ reuocari poterit ipſe alij delegare. vti ful. aſr declarat iſtã cõez rõem & plz multũ. d. meo. nã ille põt delegare qui bz, pp riã iuriſditeſtatez & ſic eſt loco principis. vnde ſicut delegatus principis ſubdelegat ita & delegatus iſtius legati. ſed Bal. intellexit in legato cardinali. facit ad hoc qõ nõ. glo. in. c. ij. de offi. le. li. vj. que dicit qõ legatus cardinalis equiparatur proconſuli. legatus vero nõ cardinalis qualis erat iſte de quo in tex. equiparaẽ preſidi tex. tamẽ ibi loquiẽ indiſtincte in omni legato pape. & ſic intelligendo haberes hic lecturã oĩno nouã. Que aũt ſit ratio quare delegatus regulariter nõ ſubdelegat. Jo. an. in. c. is cui. de offi. dele. li. vj. dicit q̃ offi cũ ſeu munuſ iudicandi eſt neceſſariũ. allegat notata in. d. l. a iudice. Ego vero allego aliã rationez⁹. ſ. q2 delegatus nõ bz iuriſditionez ,pp riã lz fungiẽ munere iudicandi ideo nõ poteſt alteri cõmittere q2 nemo dat qõ non bz vt in. c. daibertũ. i. q. vij. & c. qõ autez de iurepa. Hanc rationẽ ſentit tex. in. l. more maiox ff. de iuriſdi. om. iud. Et expreſſuz tz Bal. in. d. l. a iudice ideo delegatus prĩcipis bz ex priuilegio vt cõmittere poſſit. Et h̃ faciunt ad queſtionez notabilem quã ponit glo. in. d. c. is cui. An delegatus inferioriſ a principe cũ poteſtate ſubdelegandi poſſit alteri ſubdelegare. Jo. an. in glo. ſua & in nouella tenuit q̃ ſic. multi tamen ꝓtra. Sed primã partẽ ſequiẽ bar. in. d. l. more maiox reddens bonã rationẽ q2 tunc nõ videtur ipſe delegatus delegare ſed delegans vt. l. vnũ ex familia. §. ſi de falcidia. ff. de lega. ij. & l. nõ diſtinguemus. §. queſitũ. ff. de arbi. Item ſicut cognitio cauſe eſt iuriſditionis & ideo delegabilis ita iudicis dandi licentia eſt iuriſditionis. vt. l. imperium in fi. ff. de iuriſdi. om. iud. ideo delegabilis. Et be rationes ſufficiunt iudicio meo cauſis probibitiuis huius delegationis de quibus. ſ. ſiue teneamus primã ſiue ſecundaz. adduco optimuz ſimile in. c. i. de procu. lib. vj. in fi. Sed dubiũ eſt nõ tactuz per doc. aliquos q̃ meminerim qd in delegato principis ſubdelegante an poſſit dare poteſtatẽ ſubdelegandi. Ego allego ad hoc glo. ſingularẽ in. c. ſuper queſtionũ in. §. porro in verbo tranſfert. que tenz q̃ non c q2 poteſtatem cõmittendi bz ipſe delegatus nõ ex cõmiſſione ſed a lege. Ego vero ſic diſtinguerẽ q̃ aut cõmittit totaliter vices ſuas & nõ poteſt dare banc poteſtatẽ ſubdelegandi q2 cũ per talẽ cõmiſſionez definat eſſe iudex nõ poterit illa ſubdelegatio poſtmodũ fienda p ſubdelegatũ ſibi attribui cũ deficiat extremum ad quod vt in. l. bonoꝝ. ff. rez ra. ba. & qõ nõ. Bart. in. l. ſi is qui pro empto. ff. de vſuca. & per glo. in. c. cẽz fit. de

ſtate ſz ſic eſt loco principis. vnde ſicut delegatus principis ſubdelegat ita & delegatus iſtius legati. ſed Bal. intellexit in legato cardinali. facit ad hoc qõ nõ. glo. in. c. ij. de offi. le. li. vj. que dicit qõ legatus cardinalis equiparatur proconſuli. legatus vero nõ cardinalis qualis erat iſte de quo in tex. equiparaẽ preſidi tex. tamẽ ibi loquiẽ indiſtincte in omni legato pape. & ſic intelligendo haberes hic lecturã oĩno nouã. Que aũt ſit ratio quare delegatus regulariter nõ ſubdelegat. Jo. an. in. c. is cui. de offi. dele. li. vj. dicit q̃ offi cũ ſeu munuſ iudicandi eſt neceſſariũ. allegat notata in. d. l. a iudice. Ego vero allego aliã rationez⁹. ſ. q2 delegatus nõ bz iuriſditionez ,pp riã lz fungiẽ munere iudicandi ideo nõ poteſt alteri cõmittere q2 nemo dat qõ non bz vt in. c. daibertũ. i. q. vij. & c. qõ autez de iurepa. Hanc rationẽ ſentit tex. in. l. more maiox ff. de iuriſdi. om. iud. Et expreſſuz tz Bal. in. d. l. a iudice ideo delegatus prĩcipis bz ex priuilegio vt cõmittere poſſit. Et h̃ faciunt ad queſtionez notabilem quã ponit glo. in. d. c. is cui. An delegatus inferioriſ a principe cũ poteſtate ſubdelegandi poſſit alteri ſubdelegare. Jo. an. in glo. ſua & in nouella tenuit q̃ ſic. multi tamen ꝓtra. Sed primã partẽ ſequiẽ bar. in. d. l. more maiox reddens bonã rationẽ q2 tunc nõ videtur ipſe delegatus delegare ſed delegans vt. l. vnũ ex familia. §. ſi de falcidia. ff. de lega. ij. & l. nõ diſtinguemus. §. queſitũ. ff. de arbi. Item ſicut cognitio cauſe eſt iuriſditionis & ideo delegabilis ita iudicis dandi licentia eſt iuriſditionis. vt. l. imperium in fi. ff. de iuriſdi. om. iud. ideo delegabilis. Et be rationes ſufficiunt iudicio meo cauſis probibitiuis huius delegationis de quibus. ſ. ſiue teneamus primã ſiue ſecundaz. adduco optimuz ſimile in. c. i. de procu. lib. vj. in fi. Sed dubiũ eſt nõ tactuz per doc. aliquos q̃ meminerim qd in delegato principis ſubdelegante an poſſit dare poteſtatẽ ſubdelegandi. Ego allego ad hoc glo. ſingularẽ in. c. ſuper queſtionũ in. §. porro in verbo tranſfert. que tenz q̃ non c q2 poteſtatem cõmittendi bz ipſe delegatus nõ ex cõmiſſione ſed a lege. Ego vero ſic diſtinguerẽ q̃ aut cõmittit totaliter vices ſuas & nõ poteſt dare banc poteſtatẽ ſubdelegandi q2 cũ per talẽ cõmiſſionez definat eſſe iudex nõ poterit illa ſubdelegatio poſtmodũ fienda p ſubdelegatũ ſibi attribui cũ deficiat extremum ad quod vt in. l. bonoꝝ. ff. rez ra. ba. & qõ nõ. Bart. in. l. ſi is qui pro empto. ff. de vſuca. & per glo. in. c. cẽz fit. de

nõ bz cõmiſſionẽ de hoc. & ideo põt fieri delegatio cũ ptãte ſubdelegãdi. & tẽ poſſz ſubdelegare. vtraq̃ ẽ pul. & nõ. declaratio ſz p̃ſatũ d. meũ vbi. ſ. c Delegat⁹ p̃ncipis nõ põt dare delegato ptãtẽ ſubdelegãdi. Adde q̃ vltra gl. h̃ al. p iſtũ idẽ tz archi. i. c. q̃uis. de offi. dele. in. vj. & Jo. an. in. c. is cui. co. ii. de of. dele. i. vj. in no. & ſeq̃. d. alex. in. d. l. a iudice. C. de iud. p rõnẽ Jo. an. q2 nullus delegat⁹ põt dare iſtã facultatẽ ſubdelegãdi als res trãſiret infinitũ p̃. l. fideicõmiſſa. §. fi. gs. & ff. de le. iij. Et idẽ tz expreſſe alb. de roſa. i. d. l. more. ff. de iur. o. iu. i. vij. col. ful. aũt ibi in. iiij. col. & d. iaſ. de mai. in. d. l. a iudice i. vij. col. i fi. tz p̃nũ & ſic p̃ cõem mouet vna rõne cui dicit ſe magis credere q̃ auctoritati doctoꝝ. nã maioz eſt poteſtas delegati principis in ſubdelegãdo q̃ fit ordinarij in delegãdo. iſtud expreſſe pz in l. i. in fi. C. q pro ſua iur. q2 delegatus principis põt delegare eẽm cãm & mcri & mixti imperij q̃ nõ põt delegare⁹ ordinarij. Si ergo ordinarius põt dare iſtã ptãtẽ delegato ſuo quãto magis delegat⁹ principis põt delegare eẽm dare delegato ſuo. Nec ob. q̃ dẽ q̃ cẽt ire in infinitũ nã intelligit d. Jaſ. q̃ põt delegat⁹ principis dare iſtã facultatẽ ſubdelegato ſuo ſz nõ tranſit vltra pz q2 ſubdelegat⁹ a delegato principis nõ põt vltra poſtea ſubdelegare vt hic & i. c. ſup qõnũ. §. ſi vo de offi. dele. & in. c. cũ cãm. j. de appel. & in hoc viſi ſunt ibi doc. dormire & ſic dicit ſenõ videre que rõ diuer. poſſit dari quare ordinari⁹ poſſit dare iſtã ptãtẽ ſuo delegato & nõ delegat⁹

vt latius ibi videas per do. Jaſ. de mai.

c Cõtrariũ tz expreſſe lu. ro. in. l. more. ff. de iuriſ. o. iu. p iſtũ tex. & c. cum cãm de ap. que iura ni il obſtãt q2 bene dicũt q̃ ſubdelegat⁹ a delegato p̃ncipis nõ põt ſubdelegare. fateor vt ibi & in. d. c. ſup queſtionũ. §. ſi vero de offi. dele. codẽ modo ſubdelegatus a delegato cardinalis.

d Iſta ratio eſt vera & cõis quã tenẽt doc. in. d. l. a iudice. & in. d. l. more Sz eã declara pulchre ſic nã ille põt delegare qui bz, pp riã iuriſditionez. l. i. §. qui mãdata. ff. de offi. eius cui mã. eſt iuriſ. hoc ẽ dicere q bz, pp rietatẽ iuriſditionẽ. ſed delegat⁹ nõ bz, pp rietatẽ q2 iuriſditio nõ eſt ſua, pp ria ſed illi⁹ iudicis ordinarij cui⁹ munere fungiẽ & q̃ nõ bẽat, pp rietatẽ pz q2 põt q̃cũq̃ reuocari. Sz delegat⁹ bz ſolũ vſuz iuriſditionis nõ, pp rietatẽ quẽadmodũ ergo vſuari⁹ põt vti ſz nõ põt alij ꝓcedere nec locare. §. i. & ij. inſt. de vſu & habi. ita codẽ mõ delegat⁹ qui nõ bz, pp rietatẽ iuriſditionis ſed ſolũ vſum bene põt vti iuriſditõe ſed alij nõ põt ꝓcedere nec delegare. ita eleganter declarat ang. in. l. more. qui multũ gloriaẽ de hac ſua declaratõe & ſuo ſimili. & eã ſibi tacite aſcribit pau. in. d. l. a iudice de ang. mentionẽ nõ faciens. iſtaz tñ ſilitudinẽ reprehẽdit ful. in. d. l. more. in. i. & ij. col. q2 ſm euz ſimilitudo nõ eſt bona q2 qui ꝓcedit alicui vſuz nõ põt illũ reuocare. d. §. i. inſtit. de vſu & habi. & tamẽ qui delegat iuriſdi. põt vt dixi q̃cunq̃ reuocare ergo ſilitudo nõ bona de vſuario ad delegatum. Sed do. meus do. Jaſ. de mai. in. d. l. a

principis suo subdelegato et clarius ꝑ bat sic aut res potest in infinitū trāsire ex parte vni⁹ ita transibit in infinitū res i delegatōe ꝛ subdelegatiōe ordinarij siē in delegatū ꝛ subdelegatis principis. Aut nō pōt vltra trāsire q̄ est verius. ꝛ tunc nihil obstat quare non possit dari ista facultas vtrī q̄ ꝛ istā ꝓclusionem dicit se tenere, ꝑ vera ꝛ marmorea cōclusione ꝓ cōem.

elec. lib. vj. nec priuilegiū suū cū sit personale poterit alteri cōmunicare. vt in regula priuilegiū personale. de reg. iu. li. vj. Aut cōmisit reserua: a sibi aliqua iurisditione ꝛ tunc valebit q̄ ipse videt cōmittere dando speciale mandatū cōmittendi. ar. in. d. l. vnum ex familia. ꝛ. d. c. i. de procu. li. vj. ꝛ h̄ nō. An autem iudex delegatus a principe vel ordinarius possit notario cōmittere receptōez testiū. Inn. dicit q̄ sic quātuz ad scribendū sed nō quantū ad examinanduz. ſ. de ꝓsang. ꝛ affi. in. c. i. Hoc vltimū nō placet Hosti. nec cōiter alijs doc. q̄ in ciuili iudex potest cōmittere testiū examinatōez alis receptōez. vt in. l. iudices. cū aūc. ibi signata. C. de fi. instru. ꝛ in cle. vna. de off. dele. de quo in spe. de testi. §. nunc tradenduz. v. ad officiū. plene hunc articulū examinaui in. c. cum cām de testib. dic vt ibi. Quid de eo cui fuit cōmissa receptio testiū an possit alteri subdelegare. Inno. distinguit q̄ aut fuit cōmissa receptio testiū seu examinatio ꝛ non potest alteri cōmittere q̄ in hoc electa est eius industria. de offi. dele. c. fi. aut fuit cōmissuz vt attestationes scriberet. ꝛ tunc cōmittit q̄ eligit eius opera potius q̄z industria. ar. ſ. de appel. cuz cām. Host. i hoc vltimo ꝓ. q̄ lz sit electa opera tm̄ non sustinet sine ꝓsensu eligentis. ff. de solu. inter artifices. ꝛ certū est q̄ multū potest in his tabellio. Itē talis ꝓfidit de electo qui nō ꝓsideret de substituto. ꝛ cū hac opi. trāsit hic Jo. an. ꝛ plz hoc vltimū do. An. Et pro hoc ego allego tex. in. c. fi. §. cetex. de offi. dele. vbi pz q̄ cuz alicui cōmittit nudū ministeriū industriale nō pōt cōmissarius aliū substituere. sed iste tabellio lz fit electꝰ ad scribēdū tm̄ q̄ per fidē ꝛ eius legalitatē fuit electꝰ nō poterit aliū surrogare. multū. n. valet fides boni scriptoris. de, pba. q̄m ꝓ. ꝛ. c. cū dilectus de fi. instr. sed primū dictū q̄ deputatus ad examinatōez testiū nō possit alij cōmittere nō puto vex sed distinguo q̄ aut ad hoc fuit deputatꝰ per papā ꝛ pōt q̄ iudex est. vt est tex. apertus in. d. cle. vna. de offi. dele. aut fuit deputatus ab inferiori ꝛ pōt cōmittere articuluz nuduz. vt. s. dixi in alio iudice. ꝛ tz apte glo. fi. in. d. cle. vna. quā notabis. sentit ēt hic do. ant. ꝛ hec sufficiant h̄ cuz nō sit, ꝓpria materia huius. c. Oppo. ꝓ tex. q̄ iste sacerdos fuit auditus ꝓ sniam lz sufficiēter nō ꝓbaret iustā cām absentie. vnde ob. c. querelā. de, p cu. ꝛ per locū a speciali. c. ex lr̄is. de in inte. rest. ꝛ paria sunt nō, ꝓbare vel minus sufficienter, ꝓbare. vt i c. taz lr̄is. de testi. ꝛ. c. fi. de iureiu. ꝛ optime. c. cāz. s. e. Sol. glo. in v. minus sufficiēter sentit duas solutiones. Prima q̄ iste fuit auditus ne veritati opinio p̄ naleret. vt in lr̄a. hec solutio est nimis generalis. nam eadē est ratio in qualibet alia cā ꝛ tm̄ nō fit retractatio sn̄ie nisi, ꝓbet legitima cā absētie. q̄ cū sn̄ia transiuit in rem iudicatā fecit ius inter partes siue equa fuerit siue, iniqua ideo nō dz retractari cū graui preiudicio alterius partis nisi det plena, ꝓbatio. vt. s. e. cū iter. ꝛ. l. ingenuū. ff. de sta. ho. Et forte ob hoc glo. transit ad sēdam solutōez dicens q̄ h̄ ex pluribus causis fuerit audit⁹ q̄ iudex fuit circūuentus ꝛc. vt habet i lr̄a ꝛ in glo. sed per hāc solutionē nō habet clare intellectus huius. c. q̄ aut iste cāe reddūt sniaz nullā. ꝛ tūc nō oportebat, ꝓbare cām absentie sed pretextu nullitatis debuisset audiri q̄z tūcun q̄z fuisset ꝓtumax. vt i c. lz. ꝛ q̄ ibi nō. de sen. excō. li. vj. facit cle. i. de re iudi. aut nō inferebat nullitatē ꝛ tūc nō debebat retractari ex quo nō transiuit in rē iudicatā. vt in iuribus prealle. vt in. c. tū ex lr̄is. §. fi. de in inte. rest. facit q̄ notat Jo. an. post archi. ꝛ Jo. mo. in. c. i. de do. ꝛ cō tu. li. vj. Inno. ponit hic. vij. solutiones seu septez lecturas q̄ lz iudicio meo ex toto lr̄e nō satisfaciāt vt. ſ. patebit q̄ tm̄ in se sunt notabiles ideo illas singulariter, psequar. Et primo dicit ipse q̄ ideo audit iste cō tra sn̄iam diffinitiuā nulla appellatōe suspēsaz q̄ agebat de beneficio. nā spāle est cū de beneficijs agit cū in ipsoz collatōe adesse debeat oīs purtas ꝛ abesie oīs surreptio. s̄. e. cū oliz. ꝛ de elec. cū dilecti. nec obstat ꝑm eū. j. c. cū inter. ꝛ. c. sūborta. q̄ nō loquunt i beneficialib⁹. Ex hac lec. habes notabile q̄ sicut sententia in cā matrimonij carnalis nō trāsit in rē iudicatā. s̄. e. latoz. ꝛ. c. ꝓsanguinei. ita nec in cā matrimonij spiritualis ēt si agat de inferioribus beneficijs vt hic ꝑm istū intellectū. Et h̄ idē dictū fuerat Inn. in. c. cū olim. de do. ꝛ ptu. per illū tex. Sed hec lectura nō vi det primo ꝓgruere huic lr̄e q̄ ꝑm eā frustra fuisset inquisitū de legitima cā absentie. Preterea papa non firmat se sup qualitate cāe sed rōnes tex. pariter milit ans in alia cā. Itē dictū nō est vex indistincte q̄ i p̄ iudiciū succūbētis bene trāsit sn̄ia in rē iudicatā etiā in cā beneficiali. ꝛ, ꝓbat optime in. c. cū dilecti. in fi. ō elec. ꝛ per glo. in. c. i. de ꝓcess. prebē. dixi plene i. d. c. cū olim. de do. ꝛ ptu. vbi vide do. An. dicit q̄ hec lectura pōt saluari intelligēdo q̄, ppter absentiā min⁹ legitime, ꝓbatā possit retractari sn̄ia sicut retractat in matrimonio. vt in. d. c. ex lr̄is. de in integ. resti. satis posset hec lec. saluari in se. sed nimis restringit lr̄az q̄ in retractatōe sn̄ie nō fundat se sup specialitate cause beneficialis. Itē posset subtiliz̄ādo hec lec. impugnari per istū tex. q̄ si in cā beneficiali deberet indistincte retractari sn̄ia, ꝑpter absentiā minus legitime, ꝓbatā papa retractasset istā sn̄iam in principio ante q̄z admittisset alias, ꝓbationes super iniusticia sn̄ie q̄ nō fecit imo, ꝓbata absentia minus sufficiēter dedit auditoz sup, ꝓbanda iniusticia ꝛ ea, ꝓbata tūc demū retractat sn̄iam. vt clare, ꝓbat in v. lz aūt. Scōa lec. Inno. est vt locū hēat q̄ h̄ dr̄ cū ex tenoze sn̄ie deprehendi tur ipsius euidēs iniquitas vt h̄ erat. nā falsuz reperiebat in eo q̄ dicebat per attestatōes esse, ꝓbatum q̄ a. habuisset possessionē iurispatronatus. Itē in eo q̄ dicebat q̄. t. defecerat in, ꝓbatiōe. ar. adducit ad hoc c. ij. de pur. vul. Hec lec. ex toto mihi nō plz q̄ si ex predictis resultasset euidēs iniqtas sn̄ie nō valuisset ipso iure. vt in. c. iter ceteras. s̄. e. ꝛ q̄ plene dixi ibi dē. facit q̄ notat bar. in. l. i. C. de erro. cal. ꝛ sic nō fuisset h̄ opus retractare sn̄iam sed papa, pnūciasset eā ipso iure nullā vt in. c. accedēs. el primo. s̄. vt lit. non ꝓte. vr̄ tm̄ q̄ debuisset esse nulla ex quo error deprehendit ex tenore sn̄ie iunctis attestationibus ad que iudex in sūma se retulit. Sed pōt dici q̄ hic fuit, ꝓbabilis error q̄ nullo iure prius erat cautū q̄ iuspatronatus nō trāsiret cū vniuersitate in creditorē maxime q̄ creditor percipiebat hic pensionē solitaz exhiberi patrono. ar. opt. in. c. cū venisset. de resti. spo. ꝛ in. l. q̄nis. ꝛ q̄ ibi nō. ff. de acqui. pos. ꝛ ideo sn̄ia nō debebat esse nulla ipso facto cū nō esset error manifest⁹ ꝛ de iure clarus. vt nō. in. c. i. s̄. eo. ꝛ per Inno. in. c. p. ꝛ. g. de offic. dele. ꝛ. c. cū speciali de appel. facit q̄ nō. glo. in. c. vno. de postu. prela. lib. vj. Posset tamen hec solutio Inno. saluari, put. j. dicaz in octaua lect. Tertia lec. est q̄ iudex fuit ab aduersario dolose circūuentus ꝛ ideo potuit hec sn̄ia retractari. vt l. si pretor. ff. de iudi. Hec lec. est vera in se distinguit tm̄ q̄ aut fuit sn̄ia lata i absentē dolo p̄ntis puta ex falsis allegationibus dolose factis per presentē ꝛ est sententia ipso iure nulla. vt in. d. l. si pretor. §. marcellus prealle. Aut fuit lata sn̄ia in p̄ntez ꝛ nō est nulla ſz venit retractāda per restitutōez in integz. ar. in. l. diu⁹ ff. de re iudi. ꝛ. c. cū venerabilis. de excep. dixi in. c. lz de, pba. ꝛ banc ꝓclusionē firmat Bar. post glo. in d. l. pretor. sentit Inno. in. c. cū dilecta de rescrip. ꝛ h̄ sed hec lec. non ꝓgruit iudicio meo huic lr̄e q̄ iudex non fuit hic circūuentus dolo partis presentis sed ex sua facilitate vt pz ex sequentibus in tex. q̄ dixit illū

plene,pbasse qui nō,pbauerat ꝛc̄. vt in. lr̄a. vnde de dolo partis nil dr̄ in lr̄a. Nec ob. si dicaꝫ qꝫ psens dolo tacuit iura alterius partis qꝛ primo pōt dubitari vtrū sufficiat dolus psentis in tacendo. de quo vide qō nōt Jnno. in. c. fi. de accu. ꝛ. c. si duobꝰ. de appel. ꝛ. c. ij. ō dila. Jtē psuppositio qꝫ sufficiat nō apparet ꝫ de dolo pr̄tis. nā credidit qꝫ acta sua sufficerent ad instructōez cāe ꝛ imputandū est alteri parti q̄ iura sua nō,pduxit. vt in. c. dudū. i. de elec. ꝛ si dicere mus ꝫrium ista sn̄ia fuisset nulla. cuius ꝫrium innuit tex. cū papa retractauit sn̄iam. Et per hoc tollit aliō argumētū qō pōt ꝫ tex. formari. nā hec sn̄ia tanqꝫ lata a minus instructo debuit esse nulla. vt in. c. tū ex litteris. de in inte. rest. ꝛ per bar. in. l. plataz. C. de sen. ꝛ interlocu. dico. n. qꝫ iudex recepit acta vnius partis que credidit sufficere ad decisionē cāe. ꝛ sic nō fuit lata fine medijs sed error ꝓfitebat in facto ꝛ ad aliū errorē in eo qꝫ iudex,pnunciauit qꝫ. t. defecerat in,pbatione. dic qꝫ cū se nō retulerit ad acta ꝛ ex alijs iudex potuit motū animi sui informare nō reddit illā sn̄iam nullā. iuxta ea que habent ꝛ nō. s. e. cāz. Quarta lec. Jnno. qꝫ ꝫ soluz sufficiebat ad cassatōez qꝫ ordo iudiciarius hic nō fuit seruat⁹ qꝛ iudex,pbationes cōdemnati nō vidit. vt in. d. l. platā. Nec lec. ēt nō plz qꝛ ꝓcluderet si esset vera sn̄iam eē nullā. d. l. plataz. cuius ꝫrium innuit hec lr̄a vt. s. dixi. Jtē vt predixi ꝫ iudex vidit attestatōes partis cōparētis que credidit sufficere ꝛ imputādū est alteri parti iura sua nō ,pducenti. d. c. dudū. Nā fm iura partis psentis potest iudex,pcedere si credit illa sufficere ad decisionē cāe vt in. l. ,pperandū. C. de iudi. ꝛ. d. c. dudū. Quinta lec. qꝫ ex quo apparet sn̄iam diffinituaz per obreptionē ꝛ dolū malū elicitam ipse idē iudex qui sn̄iam tulit si ordinarius est eā reuocare pōt. ar. ff. de do. cū a te. xxxv. q. ix. veniā. ꝛ. c. sn̄iam. sed si sine dolo malo dicaꝫ lata tūc nō reuocaꝫ. d. l. pretor. fm eum sed ad banc lec. respōde vt dixi. s. in tertia lec. Sexta lec. qꝫ lz a pr̄icipio posset ꝛ deberet repelli is qui petebat sn̄iam reuocari si tū admissus est de facto ꝛ apparet sn̄iam iniuste latam reuocabit ꝛ est ratio qꝛ ex quo cognouit,pnunciare dz. ff. de iudic. de qua re. ꝛ c. cū sup. de cā pos. ꝛ ,ppie. ꝛ. ff. de offi. presi. illicitaſ §. veritas. ꝛ tene menti banc lec. in se. ꝛ idē tz Jnno. in. d. c. cū dilecta. [a] de rescrip. ꝛ facit qō ipse nō. in. c. qꝛ pleriqꝫ. de īmu. eccle. vbi dicit qꝫ si is pro quo fuit lata sn̄ia ꝓfiteꝫ eā ininstā dz sn̄ia retractari. naz bis casibus cessat presumptio iusticie qua sustinebaꝫ sententia per trāsitū in rē iudicatā sed nō ꝓgruit hec lec. ad istū tex. qꝛ archiepꝰ ꝛ papa ex eoꝝ officio implorato per viā restitutōis in integrū,ppter iustā cāz absentie allegatā dederūt auditorē ꝫ sn̄iam. Septima ꝛ vltima lec. Jnno. est qꝫ hic fuit admissus ꝫ sn̄iaz beneficio restitutōis vel potius supplicatōis,ppter absentiaz que lz minus sufficiēter probata fuerit tamen ex illa minus sufficiēti,pbatōe data fuit restitutio ī integrū ad audientiā cāe. Simile in. d. c. ex lr̄is. de in ī teg. rest. Aduerte. c. illud ponit casuz dissimilē lz ab Jnno. ꝛ multis alijs alleget pro ꝓcordāti. nā ibi fauore matrimonij fuit illico retractata sn̄ia beneficio supplicatōis probato impedimento lz minus sufficienter. hic autē talis probatio minus sufficiens prestitit cām duntaxat vt audiret ꝫ sn̄iam sed sn̄ia non fuit retractata nisi post qꝫ fuit probata ipsi⁹ iusticia vt clare colligit ex tex. in. v. lz. Ego pono octauā lect. ꝛ facio tria mēbra. aut. n. nullo modo probaꝫ iusta cā absentie ꝛ non dz quis audiri ꝫ sn̄iam ex quo transiuit in rem iudicatā quantūcunqꝫ velit probare iusticiā sn̄ie qꝛ iam fecit ius inter partes supra. c. cū inter ꝛ. ff. ō re. iuris. l. res iudicata. nisi vellet probare nullitatē vel aliquē casuz specialē in quo sn̄ia venit retractanda beneficio restitutōis. vt dolū partis vel falsitatē instrumentoꝝ vel quid simile. de proba. lz. ꝛ. l. diuus. ff. de re iud. aut probaꝫ iusta cā absentie sufficienter ꝛ tūc dz illico sn̄ia retractari non expectato qꝫ alr probet ipsius iniusticia ꝛ postmodū procedet in causa ac si sn̄ia nunqꝫ lata fuisset. vt probaꝫ hic in. v. postmodū. ꝛ in. l. quesitū. ꝛ qō nō. ibi Bar. ff. de re iud. ꝛ in. l. si finita. §. si forte. ff. de dam. īfec. ꝛ. c. que relā. de procu. aut ꝛ tertio probaꝫ iusta causa absentie minus sufficiēter ꝛ tūc capit quedā media via ne veritas supplantet per opinionē. nō. n. dz illico sn̄ia retractari sicut fit in casu precedenti. Nec debz ex toto isti denegari audientia sicut fit in casu priori sed restituit vt audiaꝫ ꝫ sn̄iam ꝛ si non probauerit aliquid cōtra illā remanebit in suo robore. Si vero probaꝫ iniusticia maxime ex tenore sn̄ie ꝛ ex actis dz sententia retractari. ꝛ de hoc est casus singularis hic iudicio meo si tex. bene pōderet. nam in v. lz ꝛ c. papa ex illa probatione absentie minus sufficienter facta restituit istū sacerdotē duntaxat vt audiret ꝫ sn̄iaz nō tamē retractauit sn̄iam ꝛ hoc fecit ne opinio que erat pro sn̄ia preiudicaret veritati lz plene veritas non fuisset probata. deniqꝫ probata iniusticia sn̄ie illā retractauit. probata. n. iniusticia sn̄ie presumptio est qꝫ iustā cām absentie habuit tuz qꝛ nō est verisimile qꝫ quis deserat iustā cām. tuz qꝛ absentia fuerat probata licz minus sufficiēter. vnde ex subsequenti probatōe cōualidaꝫ ꝛ roboraꝫ presumptio que erat pro absente. ar. in. c. cū ꝓmunacia. de bere. li. vj. ꝛ qō nō. in. c. insinuatū de sn̄mo. ꝛ banc lec. puto verisimā. ꝛ prouidet iste tex. fm eum de casu nouo ꝛ singulari. Qualiter aūt fit probāda iusta cā absentie vel impedimentuz. vide per glo. in. c. vno. iiij. q. v. ꝛ per spe. in ti. de appel. §. nunc breuiter. v. quid ergo. ꝛ per Jo. an. j. in. ꝓx. ex rōne. ꝛ per eundē in. c. i. de do. ꝛ ꝓcu. li. vj. post archi. Jo. mo. ꝛ Host. ꝛ Fe. ꝓsilio. cix. ꝛ cōmunis ꝓclusio vr̄ vt inspecta qualitate cause impedimenti allegati ꝛ psone allegātis qñqꝫ sufficit allegantis iuramentum qñqꝫ alia semiplena probatio qñqꝫ plena. facit iste tex. ꝛ. c. ex. lr̄is. de in inte. resti. ꝛ. c. si vero. de sen. excō. cū si. ꝛ bene facit. c. cupientes. §. qꝫ si per vigiti. de elec. li. vj. Nunc capiēdo aliū articulū. oppo. ꝫ tex. ꝛ vr̄ qꝫ sn̄ia legati fuerit iusta qꝛ ex quo creditor percipiebat pēsionē solutā patrono soluti satis,pbaꝫ possessio iurispatronatus qꝛ qui minimā partē fundi possidet totā possidere vr̄. vt in. l. iij. ff. de acqui. pos. So. dic capiēdo mēte glo. in verbo quodā iure. qꝫ aut loquimur in cōnexis ꝛ ,pcedit cōtrariū. aut in separatis ꝛ tūc secus. vt in. c. auditis. de prescrip. Pensio. n. ꝛ possessio pr̄tandi sunt separata qꝛ ex iurepatronatus nō cōperit ius percipiendi pēsionē sed illa qñqꝫ ꝓstituit extrinsecus ad petitionez patroni ex auctoritate ep̄i. ꝛ sic non,pbat hoc esse qō ab hoc ꝓtingit abesse. vt. l. neqꝫ natales. C. de,pba. ꝛ c. ij. de trāsla. prela. Et hec solutio sic intellecta satis sustineri pōt. sed in ꝫriū fortiter vr̄ facere. c. cū venisset de resti. spo. ꝛ qō le. ꝛ nō. in. l. qꝫuis. ff. de acqui. pos. vbi pz qꝫ si de voluntate dñi percipio pensionez de aliqua re satis vr̄ ,pbata illius rei possessio. ō hoc dic vt plene dixi in. d. c. cū venisset. do. Anto. dicit qꝫ cū possessio iurispatronatus esset in debitore precep̄tor illius pensionis absqꝫ patiētia debitoris nō acq rit qua si possessionē nec pēsionis nec patronat⁹. vel si pensionis nō iurispatronatus per notata in. d. c. in lr̄is. Ego vero formalius soluo hoc ꝫriuz tripliciter. ꝛ primo qꝫ ꝫriū loqnit qñ quis precedēte titulo habili ad trāslationē rei pcipit pensionē de voluntate dñi tūc trāsfert possessio quasi ex titulo ꝓstituti. ꝛ iste est ,pprius casus. d. c. cū venisset qō hic nō ꝓtingit. Secundo soluo qꝫ alio existente in possessiōe rei ex qua

a Ubi ēt exp̄sse tz. do. an. de but. ꝛ alij. ꝛ in. c. fr̄nitatis ō fri. ꝛ ma. Jo. andre. in. c. i. in glo. in. v. retardet de lit. ꝓte. i. vj. idē tz ipse. d. ab. panor. in ꝓl. rc. incipi. in qōne que ad pñs vertit̄ inter ciuitatē i tiij. col. seqt ꝛ cōmendat pau. de ca. in l. admonēdi in vlti. col. ꝛ lu. in. xij. do. Jas. de mai. in. xiij. i fi. ꝛ alij. de iure iu. ꝛ idē do. Jas. in. l. pfe ff. de his qui sunt sui. i. vj. colū.

percipiꝛ pensio per aliū nō transferꝛ possessio in pcipientē qꝛ nō pōt colonus vel inquilinus alteri soluēdo priuare possessorē possessione sua ꝛ iste est ꝓpr⁹ casus in. l. qz̄uis prealle. vt ibi nō. in glo. secus si nemo eēt in possessiōe vt ibi nō. sz in casu nr̄o remāsit ī possessione iurispatronatus ipse patronus per rōez que subijciꝛ in glo. fi. Tertio soluo adhuc notabiliuꝰ qꝺ oīs cōmoditas iurispatronat⁹ estimabilis trāsit in creditorē cū vniuersitate rōne accessorij. arg. in. c. ex lr̄is. de iurepr̄onatus. cū subiaceat restitutioni ꝛ possit diminuere sortē. Ad idē. l. qz̄uis. C. in q. cau. pig. ta. z̄bi. ꝛ in. c. ad nr̄az. el pr̄io. de iureiu. cessāt. n. quo ad istā cōmoditatē estimabilē rōnes posite in glo. fi. Sz cōmoditas inestimabilis nō trāsit in creditorez̄ eēt cū vniuersitate qꝛ nō posset ꝺ vtilitas restitui. ꝛ iō nō trāsit in z̄ctu pignoraticio iuspatronat⁹ vel ipsius possessio. ꝛ iste est casus. c. nr̄i. ꝛ sic potes intelligere ꝛ limitare tex. istū ꝛ māz. Et per predicta declarantur glo. fi. que. opponit z̄ tex. de dicto. c. ex lr̄is de iurepatronatus. ꝛ de. l. de īmodicis. ff. de z̄ben. emp. in quibus iurib⁹ pz qꝺ res spūalis trāsit accessorie cū vniuersitate tpali in z̄ctu emptōis vel locatōis. Glo. soluit dupliciꝛ. pr̄io qꝺ ꝺ fuit in z̄ctu pignoris exceptuz iuspr̄onatus als trāsiuisset cū vniuersitate in creditorez̄. hec solutio nō est bona. tū qꝛ diuinat ad tex. tum qꝛ si hoc fuisset nō fuisset hec questio de iurispr̄onatus possessione. ar. in. c. ij. de vb. sig. ꝛ in. l. ille. ff. de leg. iij. 2° soluit ꝛ melius. qꝺ tex. iste, pcedat in z̄ctu pignoraticio in quo nō trāsit iuspatronat⁹ in creditorē. rō qꝛ creditor teneꝛ restituere oēm fructuz̄ vel quasi quē capit ex pignore. ꝛ si fructū ꝓsumpsit teneꝛ illuz̄ seu estimatōez̄ cōputare in sortē. vt le. ꝛ nō. i. c. ad nostrā. de iureiu. ꝛ. l. i. ꝛ. ij. C. de pigno. actio. sz si iuspatronat⁹ trāsiret in creditorē nō posset restitui q̄si fructus isti⁹ iuris. Nec posset dari estimatio qꝛ est inestimabilis tanq̄z res spūalis vel annexa. naz si creditor eligeret ꝛ pūraret ꝛ pūtatus per eū instimeꝛet nō deberet postmodū remoueri. vt in. c. cōsultatōibus. de iurepa. ꝛ. c. querelā. de elec. ꝛ sic cū iste quasi fructus iuris eligēdi nō possit restitui nec in debitū cōpēsari merito nō ꝺz hoc ius trāsire in creditorē. secus in pēsione debita ecclesie occasione iurispatronat⁹. qꝛ illa transit cum possit restitui ꝛ in debitū cōpēsari. Ultimo glo. in v. ar. z̄ oppo. z̄ predicta satis intricate ꝛ impertinēter adeo qꝺ do. an. dicit qꝺ nō ꝺz intellectuz̄ nec scipsaz̄ forte intellexit. Sed puto qꝺ ꝺ fuit mens glo. videlz̄ qꝺ nō debemus semp aīaduertere qꝺ fructus diminuāt sortē. nā qñq̄z fructus pōt esse inutilis apud creditorem sicut seruitus. qñq̄z est inutilis apud eū qui cōstituit. vt. l. ei fundo. ff. de ser. ergo ꝺz trāsire pari modo iuspatronatus in creditorē lz̄ nullaz̄ habeat vtilitatē qꝛ nō pūtabit. Vel sc̄ō possim⁹ intelligere qꝺ lz̄ presentauerit ex ꝺ trī nō capit aliquā vtilitatē estimabilē. glo. directe nō soluit sed simpliciter dicit qꝺ iuspatronatus bene trāsit cū vniuersitate nisi excipiaꝛ ꝛ nō apparet ex hoc qd velit ꝛ forte voluit redire ad primā solutōz̄ qꝺ ꝺ trāsisset iuspatronatus nisi spāliter fuisset exceptū. sed tūc ob. qđ. s̄. dixi ideo tene precedentē solutionē que teneꝛ cōiter a doctoribus. ꝛ ad z̄riū dic qꝺ nō vrget. nā presentare est honor ꝛ quasi fructus iuris eligendi. vt notat Inno. in. c. in lr̄is. de rest. spo. ideo nō ꝺz trāsire in creditorē rōne predicta. Ultimo extra glo. oppo. z̄ tex. ī eo qꝺ fuit ꝺ a subdelegatis legati appellatū ad papā. debuit. n. appellari ad subdelegātes vel saltē ad ipm delegatū qui primo delegauerat. vt in. c. super quest. i onū. §. pozzo. de offi. dele. So. multiplex est ꝺm doctō. ꝛ pr̄io qꝺ forte finita erat delegatio ꝛ delegati forte subdelegauerant in totū. vel sc̄ō nō fuit hic exceptum. vnde dixit Inno. qꝺ si potuisset appellatus ad inferiorē remitti obtinuisset ad quos ordinaria via fuerat appellandū. Vel tertio papa recepit hic appellationē ex certa sc̄ia ꝛ de plenitudine ptātis forte qꝛ p̄sbyter petebat per curiā expediri. Vel quarto z̄riuz̄ loquiꝛ ī subdelegatis delegatorꝫ pape datorꝫ cū clausula appellatōe remota. ꝛ sic transit ꝺ Jo. an. ꝛ cōiter doc. Aduerte tu ꝺ vltima solutio eēt vera nisi fuisset posita ista restrictio. s. cū delegati pape fuerūt dati cū clausula appellatione remota. Sed puto qꝺ Jo. an. fuit sic ꝺ locutus qꝛ sic loquiꝛ tex. in. d. §. pozzo. ꝛ ita intellexit Host. ibi illuz̄ tex. Sed glo. ibi supplet ad tex. maxime qꝛ idē eēt ñ nō fuissent dati cū illa clausula. ꝛ sequiꝛ ibi Jo. an. quare ꝛclude qꝺ spāle est in delegato pape subdelegāte nō in totū vt ad eū appelleꝛ nō ad papā omisso medio. vt ibi ꝛ clarius, pbaꝛ. i. c. si delegatus in fi. de offi. dele. li. vj. ꝛ in. c. cū te ꝛsulē. te. eo. ti. vbi nulla fit mētio de clausula appellatōe remota sed simpliciꝛ dr̄ vt ad delegatū subdelegantez̄ appelleꝛ. Secus autē in delegatis seu subdelegatis legati vel alterius citra papā qꝛ tūc omissis oībus pōt ad papā appellari. ij. q. vj. ad romanā. ꝛ probaꝛ notabiliter hic. Et est diuersitatis ratio qꝛ delegat⁹ pape gerit psonā ipsius pape cū iurisditionē nō habeat iure pr̄opr̄io sed delegantis. vt. l. i. ff. de offi. eius cui mā. est iurisdi. ꝛ in. c. sane. de offi. dele. Ideo cū appellans habeat iudiciū pape paratū in psonā delegati subdelegantis nō ꝺz audiri volens appellare ad papā qꝛ qđ querit ꝺz ante oculos. secus aut est in aliis iudicibus in quibus cessat hec ratio etiā si fit legatus pape qui subdelegauerit. nā legatus ꝺz ordinari az̄ iurisditionē vt in. c. ij. de offi. leg. li. vj. nec ita immediate repr̄esentat psonā pape sicut delegatus cum iurisditio legati tanq̄z ordinaria sit radicata in persona ipsius nō aūt sic in iurisditione delegati que est ipsi⁹ delegantis. ꝛ ꝺ notabis.

i **In causis.** Papa in sentētijs q̄s pferi ordinē iuris seruat. vel sūma sic. Inferiores teneꝛ iudicare ꝺm qꝺ papa inter certas psonas iudicauit si rite ꝛ recte sniam tulit. primo pmē dictū. sc̄ō ratio. tertio exceptio. sc̄a ibi cū. tertia ibi nisi. Casus lr̄alis loco. Sc̄m qꝺ pa. iudicat ꝛ alij debēt iudicare. ꝛ ideo papa iuris ordinē ꝛ egritatis rigorē in causis diligenter obseruare ꝺz cū in similibus alij debeant similiter iudicare nisi cū ipse aliquid dispensatiue duxerit ordinādū. Ber. Nō qꝺ papa nūcupaꝛ sūmus pōtifex. ꝛ dr̄ sūmus respectu alioꝫ pontificū. Eps aūt pōt appellari sūm⁹ sacerdos ꝛ pōtifex, maxim⁹ respcū alioꝫ sacerdotū. sic itelligiꝛ. xxj. di. cleros. v. pontifex. Nota sc̄ō qꝺ ēt papa ꝺz seruare iuris ordinē ꝛ vigorē equitatis vt z̄ iusticiā nulli parcat. an aūt teneat sniā si papa nō seruauit iuris ordinē. dico sic qꝺ quidā est ordo[a] inductus mero iure positiuo. ꝛ illius defectus non habuit viciare processuz̄ corā pncipe qꝛ legibus nō ligaꝛ cuz̄ sit supra legem. vt. l. digna vox. C. de legi. ꝛ. l. princeps. ff. e. ꝛ. c. proposuit de ꝛcess. preben. Dic notanter dixit Inn. i. c. vno. de lit. conte. qꝺ sniā pape suppler defectū solēnitatū. C. de resta. l. oīum. ꝛ. c. i. de transla. prela. facit qꝺ notat Host. hic qui dicit qꝺ corā papa nō datur libellus in scriptis. ꝛ suprascriptā conclusionē firmat Bal. in. l. fi. C. de legi. Quidam est ordo iuris fundatus super iure naturali vt qꝺ sententia ferat̄ parte vocata ꝛ hic ille ordo pretermittitur non valet sententia. ꝺ videt velle tex. iuncta glo. in. d. l. fi. ꝛ firmat aperte ibi bal. ar. cle. pastoralis. de re iudi. Et nota bene boc dictū sed vide qđ dixi in. c. cum olim. s̄. e. ꝛ per Ci. in. l. rescriptuz̄. C. de preci. impera. offe. vbi vr̄ velle qꝺ pro sententia ꝛ mandato principis semper est presumendū.

Nota vltimo ꝺm Host. etiā summū pontificē nō

iure au. anu. ꝛ i. l. nā ita di u⁹ quā legit sub lege adoptio. ff. ō adoptō. ꝛ i. l. gal lus. §. ꝛ qd si tñ. vbi vide plene mod. ff. de li. ꝛ po. vide ēt bal. i c. i. §. fi. i fi. colū. ō no. for. fi. ꝛ Inno. ī c. de cāis de of. dele. ꝛ ibi Jo. an. i no. ꝛ bal. i. c. i. in ij. col. fi de inuc. iter do. ꝛ vas. lis ord. ꝛ vīō qꝺ nō. d. an. i. c. i. i fi. v iij col. ō lib. ob. Et adō bic archi. in §. anteriorū ī. iiij. col. ij. q. vj. vbi dic qꝺ in cāis que p̄ pncipē decidunt ꝛ ordo iuris ꝛ vigō egritat̄ est subtiliter obseruandus limitat tñ scōm mēbr̄. d. ab. panor. ꝺ. nisi ex cā qꝛ ex cā posset ēt pncipes omittē citatōem in snīa diffiniti ua gl. ē valō nō. in. l. anp. in fi. ff. ex q. cau. ma. Et ē tex. hic expssus ꝛ bal. i l. ij. cir. prin. C. qūo ꝛ qñ iud. Itez̄ limita vex̄ in papa ferente sniam z̄ tenētes res ecclesie qꝛ vz̄ snīa eis ñ citatis ꝛz Jo. an. in. c. cum olim. s̄. e. et ibi nōtat. vna tamen citatio pncipis ꝺz vim pere ptorij ꝺm in noc. ꝛ alios in. c. cum nobis olim de elec.

a Addo ang. ēt ita distinguē ī l. pncipes. ff. de legi. ꝛ all. gl. in. l. fi. in prin. quā ēt ad ꝺ ibi nōt. bal. C. de leg. ꝛ tex. i cle. pastoralis de re iudi. Addō tu tex. i. c. ij. de causa poss. ꝛ pro pte. bar. i l. diui. p il lū tex. ff. ō

debere sup snia sine cā dispensare. Jn ꝟrium facit qō notat Jnno. in. c. cū ad monasteriū. de sta. reg. dic vt dixi in. c. de multa. de preb. vbi ēt per Jo. an. Opp po. ꝫ tex. ⁊ vī q nō fit ꝑm sniam alterius iudicandū qz legibus ⁊ nō exēplis iudicandū est. vt. l. nemo. C. de sentē. Sol. dic q ꝟrium ꝓcedit in snia inferioris. secus in snia principis vt hic. ⁊. l. fi. C. de le. ⁊ est spe cialitatis rō ꝑm Host. qz lex est quicqd principi plz aio condēdi legē. insti. de iure naturali. §. sed qō pri cipi. ⁊ qz nō est presumēdū q processus suus habe at maculā vel rugā. xxiiij. q. i. in sede. ⁊. c. ḃ est fides. oia. n. presumunt per eū plene exaīata. vt in. c. apo stolice. xxxv. q. ix. sed inferiorꝫ iudicū nō sic presumi tur iudiciū integr nec hñt ptātez cōdendi leges vel i terpretandi quo ad alios. ad hoc qō nō. in. c. i. de po stu. prela. ⁊ per Jnn. in. c. cū spāli. de appel. Ego mī dico q in facto dubio debem⁹ iudicare sicut ꝑ alios in loco illo iudicatū est. Ad hoc adduco bo. tex. iun cta glo. in. c. fi. xx. di. ⁊. l. fi de interpretatōe. ff. de le gi. facit. c. fi quis. s̄. eo. vbi papa allegat stilū pruden tum. Sed ꝫ predicta ⁊ ꝫ tex. oppo. ⁊ vī q nec ꝑz principis sniam fit iudicandū. vt. l. iij. C. de leg. So. dicit glo q tex. iste dz intelligi in diffinitiua. Contra riū, ꝓcedit in interlocutoria nisi sit corpore iuris clau sa qz tūc idē qō in diffinitiua. vt. l. metuz. §. sed q ait pretor. ff. qō me. cā. Jdē dicūt Host. ⁊ Jo. an. si in terlocutoria ferat cā cognita ⁊ partibus pntibus. vt in prealle. l. fi. C. de legi. secus si sine cause cognitiōe ex voluntate vel potestate interloquit. ⁊ sic dz intelli gi. l. prealle. Ad idē. C. cōminatio. epistolas. l. pe. ⁊ vlt. ⁊. C. de sen. ⁊ interlocu. l. ex stipulatōe. qō videt placere do. an. satis mihi ēt plz qz est eadē ratio hoc casū in vtraqz. ar. d. §. sed qō principi. Et circa banc materiā ponit hic Jo. an. distinctionē quarundā legi starū qui sic dixerunt q aut snia principis est interlo cutoria aut diffinitiua. primo casu aut est corpore iu ris clausa ⁊ tunc facit ius. [a] C. de no. co. cōpo. in fi. ⁊ ḃ si tenor eius patiat. alr si nō patiat nō facit ius gene rale. C. de sacrosan. ec. l. nō plures. Si vero non est clausa corpore iuris nō facit ius. C. ō legib. l. ij. ⁊. iij sed tu dic nisi sit lata cā cognita. vt. s̄. dictū est. Secū do casu principali. s. cū est diffinitiua. ⁊ tunc aut ē cor pore iuris clausa ⁊ facit ius si tenor ipsius patiat. vt s̄. de interlocutoria dictū est. aut nō est scripta in cor pore iuris ⁊ tunc subdistinguit. aut snia illa est cōtra legē principis corpore iuris scriptā aut nō. primo ca su non facit ius generale qz nō presumit talez sniam tulisse ad legē corrigendā. sed soluz ad ius litigatoris ledendū. Secō casu qñ non est ꝓtra legez sed su pra vel preter tunc refert an lata sit sine cause cogniti one ⁊ nō facit ius generale. ar. a ꝟrio sensu ḃ. ⁊ in. d. l. fi. C. de leg. aut cū cause cognitōe ⁊ tūc parte absēte ⁊ nō facit ius. vt. l. qui repudiatis. ff. de inoffi. testa. aut pnte ⁊ tūc quo ad oēs ius facit vt in prealle. l. fi. ⁊ sic ēt illā. l. intellexit hic Jnno. s. cū princeps partib⁹ pntibus cognouit ⁊ diffinit, boc idem vī de mente bar. ⁊ bal. in. d. l. fi. ⁊ nota bene banc distinctionem, qz satis notanda ⁊ eā posuit Ei. in. l. iij, C. de legib.

Sed ego vltra alios quero pone q lata fuit snia per principē ꝫ absentē ꝓtumaciter cū quo fuit prius lis ꝓtestata ⁊ de cā cognitū, sed ad sniam audiendam noluit citatus cōparere vī q talis snia facit ius inter alios. ar. in. l. ab eo. C. quō ⁊ quādo iudex. ⁊ in. c. ve ritatis, de dolo ⁊ ꝓtu. talis. n. ꝓtumax reputat pro p̄ senti vt ibi. ⁊. l. quāuis de adul. ⁊ facit iste tex. qui so lum requirit vt snia ferat iuris ordine seruato ⁊ equi tatis vigore. Contrariuz ego credo lz enim talis snia valeat ꝓtra ꝓdemnatū quo casu loquunt iura superi us allegata. tamen ad boc vt inter alios ius faciat re quirit precise partiū pntia. per. l. fi. C. de legi. que sic loquit. vnde vt dicit ibi glo. quando snia fuit lata cō tra absentē potius vī lata ob ꝓtumaciā ⁊ iniuriā con tumacie qz q habeat iniustā cāz. Ad boc optime sa cit tex. in. c. fi. de emp. ⁊ ven. ⁊. l. qui repudiantis. §. cū ꝓtra iuncta glo. ⁊ Bar. ff. de inoffi. testa. vbi req ritur presentia partiuz vt snia alijs preiudicet ne qz sufficit in boc ꝓtumacia. vt nō. ibi glo. ⁊ Bart. Ad uerte tamen qz Bar. fuit in boc sibi ꝟrius. nam aliō notauit in. l. si superatus. ff. de pig. ibi. n. dixit q tūc snia lata ꝓtra cōtumacē nō preiudicat alijs qz̄do qs passus est eo ꝓtumace cām liquidari. tūc. n. vī magis ex ꝓtumacia qz q bonā cām non babuit succūbere. sed si totā cām tractauit presens ⁊ allegationibus in terfuit lz in ipso actu sentētiandi fuerit ꝓtumax dicē se putare q snia alijs preiudicet. qz tunc sua presentia nibil fuisset opata ⁊ ita dicit se intelligere iura que di cunt sniam latā in pñtez alijs preiudicare. l. si ideo. ff. de euic. ⁊. c. fi. ff. de emp. ⁊ ven. ꝟrium tamen ipse sensit in. d. §. cū ꝟ. Sed profecto opinio in. d. §. si si peratus vī equior. ar. l. qz̄uis. C. de adul. Et saltē p cedere dz qñ ex actis apparere pōt de iusticia senten tie. nā tūc absentia nō nocet vt notat Bal. in. l. res iu dicata. C. qui. res iud. non no. Additio Al. Ulte rius quero quid si papa tulit sniaz cā cognita ⁊ pñti bus partibus nō seruato iuris ordine puta qz nō fu it cozā eo lis ꝓtestata vel libellus in scriptis oblatus vel quid simile. Solutio vī q talis snia nō faciat ius quo ad alios. ar. bonū ḃ. Contrarium ego credo qz iste solēnitates que sunt de iure positiuo nō babēt al terare iusticiā snie ⁊ sepe princeps de eis cozā se non curat. vnō vt narrat bic Host. bz ꝓsuetudo[b] curie q per narrationē facti ⁊ verbalē petitionē ⁊ ꝟdictionez ⁊ responsionē cozā papa ⁊ fratribus habitā inter p tes intelligit lis cōtestari ēt nullo libello oblato ꝫ id qō babeē ⁊ notat. s̄. de libel. ob. c. i. Ad idē adduco l. fi. sepius allegatā. C. de legi. vbi tm̄ requirit q co gnitionaliter ⁊ partibus presentibus sniam tulerit ⁊ sic vī requirere de substantia solēnitatis iuris gentiū duntaxat. alś. n. solēnitates iuris ciuilis positiui pōt princeps ad votū omittere vt ibi notat bal. Ad istuz tex. respondeo q pōt intelligi dupl̄r. primo q cautū est vt seruet iuris ordo. vt sic magis pro sententia p sumatur non tamen est de substantia. Secūdo de or dine concernēte instructionē cāe vt sic recipiant pro bationes ⁊ de causa cognoscat. ⁊ sic ꝓcordabit cū di cta. l. fi. ⁊ boc satis plz.

¶ Inter monasterium.

Casus. Tenet scōa snia diffinitiua lata ꝫ primā si ō prima nō fuit exceptū neqz ap pellatū a scōa. boc dicit ꝑm vnuz intellectū. vel sūma sic ꝑm intellectū quē teneo. Secunda snia in diuersa instantia contra primā lata tz mero iure nec dz infri gi ertiā si fit iniusta ex quo ab ea nō fuerit appellatum presertim si prima sententia secundis iudicibus ostē sa non fuit. Diuidit in quatuor partes. in prima po nit thema decisum. in scōa diffinitionis cām. in tertia soluit quoddā obstaculuz. in quarta diffinit. secūda ibi cū pstiterit. tertia ibi nō obstāte. quarta ibi factū.

Casus lr̄alis. Vacante monasterio sancti lanfredi monachi elegerunt quendā de gremio ipsius mona sterij in abbatē: ⁊ cū ipsi peterēt ꝓfirmatōem electōis sue monachi sancti leodozi se opposuerūt dicētes ele ctionē illā ifirmādā ex eo q de monasterio sancti leo dozi fieri debebat: qz dioceſanus eps eam confirma re distulit. vnde super boc ad petitōem monachoruz sancti lanfredi cā cōmissa fuit quibusdā iudicibus co raz quibus lis fuit ꝓtestata ⁊ ꝓcessuz in cā ⁊ testes re cepti demū monachi sancti leodozi ad alios iudices lr̄as impetrarunt continentes q primi iudices erāt

a An snia pape vel p̄n cipis faciat ius ⁊ de boc vid tex. ⁊ gl. l v. iterlocuti ⁊ ibi bar. i. l. i. ff. de ꝓstit. p̄n. vbi ꝓclu dit iterlocu toriā princi pis nō bēre viz. l. nisi ipe ḧ dicat vl nisi fuerit i cō. iuris inserta. ⁊ bar. i. §. pe. C. de no. co. cōpo. Et di cit hac. de ra nē. vt refert alb. de ros. i d. l. i. q aduo cati curie ro mane qui de ficiūt eis iu ra ad allegā dū dicūt ego sic vidi inter loq papā in filī cā. ⁊ idez dicūt fieri in regno frācie vbi aduoca ri dicūt vidi regē sic inter loqui in filī casu. Sz iste interlocuto rie nihil faci unt dato q sit vez cū ñ sint r̄dacte i cor. iuris. ⁊ ē bo. vbū ꝑm do. meū. do. Jas. de mai. in. d. l. i. ⁊ vi de oio bal. i l. iij. in. fi. C. de le. vbi plē distinguit in hac mā viō bo. tex. i. l. re gula. §. fi. ff. de iur. ⁊ sa, ig°. ⁊ q snia facit ius est tex. in. l. siue p̄ in p̄n. ff. de li. agno.

b Et vi de. d. an. ḧ in fi. ⁊ i. c. i. i. viij. col. s̄. c. ⁊q ibi nō. Item addē q q̄ do ꝓcedit crialr co rā papa si est necesse appoīn lo cū ⁊ tēpus ſm q̄ req rit. l. libel lorū. ff. de accu. tex. ē singu. in. c. ij. quez ibi ad ḧ nōt bal. s̄. ō cō sef.

eis certa rōne suspecti. vnde, ꝓposuerunt quasdā frivolas exceptiōes ꝓtra eos: quas cū iudices admittere nollēt illi appellauerūt. iudices videntes q; prie lre nō reuocabant per scōas, pcesserunt in cā nō obstante illoꝝ appellatōe ꝓfirmātes electōez mōnachorum sancti Ianfredi, ꝓpter qō delata fuit cā ad papā coraz quo obijciebat ꝙ sniam q; lata erat a suspectis iudicibus ⁊ q; cā fuerat alijs iudicib⁹ delegata: ⁊ post appellatōez allegabāt ꝙ sniam prius latā pro eis. Sup qōne ipsa dns papa auditis hinc inde, ꝓpositis: quia ꝓstitit ei q; secūde lre nō reuocabāt primas. tū qz cāe suspitōis frivole fuerūt: que ante ingressuz litis debuerunt, ꝓponi: ⁊ ideo eis renunciasse videnť. ⁊ qz de, processu iudicū: ⁊ de priuilegijs apostolice sedis nullā fecerint mentionē: que si fuissent expressa lras nullatenus babuissent: sniam prioꝝ iudicū cōfirmauit: non obstante snia que allegabať a parte aduersa: que nō fuit ostensa dño pape nec primis iudicibus: que etiā si eis fuisset ostensa nibilominus ꝙnim statuissent ea postposita qz nō valebat. si aūt tenebat ⁊ eā nō oppo suerunt eis imputeť cū lites prętextu nouoꝝ instrōꝝ nō debeant instaurari: ⁊ electo munus benedictiōis exhibuit saluo iure diocesani. Ber. Nota primo q; vnū monasteriū pōt prętendere subiectionem vel ius eligendi actiue vel passiue in alio monasterio. cōcordat qō leg. ⁊ nō. in. c. cū dilectus. de ꝓsue. ⁊. c. abbate. j. de verb. signi. Nota scōo q; ēt ad recusandū iudicē delegatū nō sufficit, ꝓponere quācunqz recusationis cām sed oz esse legitima nō autez frivola. Que vero cā dicať legitima ⁊ sufficiens. dic vt plene dicā post Inno. in. c. cū spāli. de ap. ⁊ vide Jo. and. in. c. legitima. de appel. li. vj. Nota tertio q; exceptio recusatōis ꝙ iudicē est dilatoria ⁊ ante litē ꝓtestatā, ꝓponenda. per ingressuz aūt iudicij videť quis iudicē approbare ⁊ exceptioni recusatōis renunciare. qō intelligo si talis exceptio erat patēs. secus si occulta. nā tunc pōt, ꝓponi post lit. ꝓte. vt nō. glo. iij. q. vj. exceptio. Idē si oriť post litē ꝓte. vt in. c. insinuāte. ō of. dele. facit in simili. l. ij. C. de ꝓfor. eiusdez li. Et ex predictis ⁊ ex ter. infero q; si quis post, ꝓpositā recusationē coram iudice litigat super principali coram eo videtur illi exceptioni renunciare. ad hoc. c. gratū ō offi. dele. ⁊. c. sollicitudinē. j. de appel. Nota quarto q; ad reuocationē primaꝝ lraruz nō sufficit de illis facere mentionē in secundis sed oportet q; etiā fiat mētio de processu per illas habito. ⁊ ad hoc quotidie allegať ista lra. ⁊ idem dic quo ad hoc vt cā abdiceť de manibus ordinarij. oportet enim q; in cōmissione q̄ fit delegato fiat mentio de, pcessu coraz ordinario habito. alīs lre sunt surrepticie. ar. hic. ⁊ in. l. vbi ceptuz ff. de iudi. nō. glo. in. c. vt debitus de appel. in v. si dicat. ⁊ in. c. prudentiā. de offi. dele. in v. aliam. Nō etiā q; de iure canonico ⁊ in causa ecclesie non est revocanda sententia[a] prętextu alterius sententie vel, probationis in contrariū nouiter reperte. Nota vltimo q; quando papa benedictionis munus impēdit electo in abbatē lz abbas sit loci ordinario subiectus per hoc tū non eximit eū a iurisditione ordinarij nec preiudicat ordinario respectu alioꝝ promouendoꝝ quo minus ab eo teneant recipere benedictiōis munus. ⁊ ꝙ voluit protestatio hic in fi. posita. sentiunt tamen hic docto. ⁊ bene q; etiaz fine hac protestatione nullum fuisset ordinario preiudicium ex hoc generatuz. ar. c. per tuas. de maio. ⁊ obe. ⁊. c. qz diligentia. de elect. vtile tamen est protestari quādo timetur ne alicui in posteruz possit ex facto etiā iusto preiudiciū generari. vt hic. ⁊ in. c. pontifices. vij. q. i. ⁊. c. ij. s. de supplen. negli. prela. Venio nunc ad glo. et primo ponit casum litteralē. ⁊ dic vt in ea. Uel clarius ⁊ breuius sic. orta discordia inter monasteria sancti. A. ex vna parte ⁊ sancti leōis ex alia parte sup iure eligendi abbatem in monasterio sancti leonis. pro parte huius monasterij quod iā elegerat de proprio gremio sibi abbatez fuerunt iudices impetrati cōtra monasteriū sancti. A. qō se opponebat dicte electioni. iudices deputati processerunt vtraqz parte ꝓsente, receperunt probationes. demū ante sniam monasteriū sancti. A. dicens se habere illos iudices suspectos misit ad papā ⁊ impetrauit secūdos iudices quibus inter cetera mandabať q; si ꝓstiterit eis q; istud monasteriū habeat legitimā suspitionis cām ꝓtra priores iudices q; ipsi procederent in causa predicta ⁊ nō priores. deniqz ꝓtra primos iudices fuit exceptū de secūdis iudicibus ⁊ de renocatōe protestatis ipsoruz. ipsi vero iudices per secūdas lras non esse prios res renocatas per cās in lra expressas, pcesserunt ad vlteriora ⁊ tulerūt sententiam in fauorez monasterij sancti leonis quā dictū monasteriū petijt per sedem aposto. ꝓfirmari. Papa vero aduertens sniam fore iustā eā duxit ꝓfirmandā. nō obstantibus exceptionibus, ꝓpositis ꝙ primos iudices ex triplici motiuo. Primo qz accusatōis cause erant frivole. Scōo qz presuppositio q; fuissent legitime tū debuisseť proponi tanqz dilatorie ante litis ꝓte. vnde intrando iudicium illis renunciauerunt. Tertio qz lre secunde erant surrepticie qm̄ non fecerunt mētionē de processu habito per priores lras: nec de priuilegio monasterio sancti leo. concesso monasterio ⁊c. Quero hic dicitur q; intrando iudiciū coram iudice suspecto vī qs renunciare exceptioni declinatorie ꝙ iudicem. ⁊ hoc vī indubitatū si quis intrat iudiciū litez contestando super principali. Sed dubiū est quid si reus habet multas dilatōes nunquid litigando super illis videť renunciare exceptioni recusatōis ꝙ iudicez. Solutio glo. iij. intrat bāc mām. ⁊ primo allegat pro ⁊ ꝙ vt ꝓz in ea. demū ponit duas opi. prima est Tancre. dicentis q; si habens exceptōem declinatoriā ꝙ iudicem proponit aliā siue ī illā obtineat siue succumbat videť renunciare declinatorie ꝙ iudicez qz litigando coram illo videť euz approbasse maxime si nō fuit protestatus in principio qz non intendebat illi declinatorie renunciare. pro hoc optime facit. ar. iiij. q. iij. §. si quis testibus. ⁊. iij. q. viij. cuius in agendo. ⁊. l. sed ⁊ si susceperit. ff. de iud. ⁊. c. insinuante. de offi. deleg. Scōa fuit opinio Jo. distinguentis an proponēs aliam dilatoriā obtinuerit ⁊ videť approbasse iudicem an vero succubuit ⁊ potest transire ad aliā ꝓtra iudicem qz nō videť ꝓsensisse in iudicē cum semper instet vt declinet iudiciū. ar. in. l. ꝙ maiores. C. de inoffi. testa. ⁊ in regula nullus pluribus. de reg. iur. lib. vj. ⁊ l. nemo. ff. de except. vbi ꝓz q; reus potest plures ⁊ varias exceptiones proponere etiā ꝓprias vt quidaz ibi dicunt. ⁊ hanc opinionē firmat ibi Jo. an. ⁊. iij. q. iij. offerat ⁊ idē Ant. Bof. ⁊ Abb. glosatoz videtur dicere q; lz hec opi. sit equa precedens tū plus sibi placet. Extra glo. sunt ⁊ alie opiniones sed recitabo principaliores duntaxat. Tertia fuit opi. quorundam vt refert hic Inno. dicentiū q; si fuerit protestatus potest redire ad declinatoriam contra iudicē alīs secus vt. C. de iudi. l. fi. Quarta fuit opinio alioꝝ vt hic refert Jo. an. ⁊ Bar. in. l. quidam consuleb̄at ff. de re iud. q; vsqz ad. xx. dies eam, ꝓponere potest siue aliā, ꝓposuerit siue non per tex. in auc. offeratur iij. q. iij. qz beneficiū iuris nemini est auferendum regula indultū. de reg. iur. li. vj. Quinta fuit opinio Pbi. Ja. de are. Abb. Buil. ⁊ Spe. in ti. de dila. §. nunc videamus. in fi. q; semp vsqz ad litis ꝓtestatōez[b] litis pōt, ꝓponi declinatoria ꝙ iudicē ⁊ nō po

a An ꝙdo snia possit ꝛtractari sub ꝓtextu, pbationuz seu instroꝝ ō novo reptoꝝ vide ter. ⁊ glo. in. l. impatores. ff. ō re iudic. ⁊ plenis. per ro. in. l. ad monēdi ff. de furtis. i iiij. col. vbi ēt pōt an ītet ſuramto partis dicētis instra de novo fuisse reperta. Et an snia possit ꝛtractari ꝓtextu instroꝝ de novo reptoꝝ p viaz restōnis ite. ex clausula generali viō elegantissime ꝓdo. an. in. c. cum bertoldus in xvij. col. v. rij. casus. s. e. ti. post io. an. i ad di. spe. itez limita istā māz vt per bar. in. l. i. C. de sent. aduers. fi. laū. vbi alle. Inno. in. c. vltra tertiam ō testi.

b Usqz ad ꝙtū tps possit opponi ō clinatoria iudicij. Et ad de oio ꝭ aliquos casus ī qbus dilatoria exceptio oppōit post lit. ꝓte. ꝓdo. an. in. c. dilect⁹ de rescri. el. ij. i. ij. col. adde hic gl. in. §. biduuz in. v⁹. illud. i v. q tū c. ij. q. vj. Et adde q; si exceptō recusationis ꝓcernit māz vt qz sit mutus vel furiosus pōt opponi ēt post lit. ꝓte, ꝭ dic archid. iij. q. vij. in sūma. ⁊ ꝓ Jo. an. i c. scisscitat⁹. ō rescrip.

ſtea niſi fuiſſet datus termin⁹ ad declinatorias ꝓpo/
nendas qꝛ tūc nō lꝫ poſt terminū ꝓponere. vt in. c.
paſtoralis. de excep. Nec ob. ſm iſtos qȯ dr̄ de. xx.
diebus in auc̄. offerat ꝓcalle. qꝛ hodie inducie arbi/
trarie ſunt. j. ti. ꝓri. cū ſit. ⁊ nō. in. c. i. ⁊. ij. de dila. qn
imo quidā ex predictis doctoribus intr̄ inherent ꝑ
dicte opinioni vt fatuū reputēt illū qui primo illaꝫ ꝓ
ponit cū per hoc iudicē ꝑ ſe ꝓuocet. tñ ipſe Guil. in
ſpec. de recu. §. fit aūt recuſatio. ꝓtulit tenēdā primā
opi. Tā. ⁊ idē ꝓſulit Poſt. in. c. qñ ꝑ de. ꝓba. Sex
ta fuit opi. quorūdā dicentiū q⁹ aut reus ꝓuocat petē
do ſm̄am ſuper alijs exceptionibus. aut ꝓuocat ab
aduerſario ſuo. primo caſu amplius non recuſat. ſe/
cundo fic. ar. ff. de ꝓdi. fur. l. ⁊ ideo. ⁊. c. cū inter. ȯ ex
cep. ⁊ hoc dicunt ꝓpter inconueniēs qȯ ſequeretur
tenendo ſimpliciter ꝑriam opi. Nam ſi reus peteret
ſibi dari copiam reſcripti dicet actor talis eſt perſo/
na iudicis cui debet credi. xcvij. diſt. nobiliſſimus. ſi
petat libellū dicet actor non eſt de cōſuetudine ⁊ hoc
faciet ſolum vt iudex ſuper eo pronunciet vt ſic non
liceat amplius iudicem recuſare. Septima eſt opi
nio Jo. an. dicentis q⁹ omnis exceptio per quā nega
tur quem eſſe iudicē precedere debet exceptionez ȯ
ſuſpecto. Nam ſi nō eſt iudex ad quid debeo eum re
cuſare maxime cū longiorē tractū habeat r̄cuſatio ꝓ
eo q⁹ itur ad arbitros. vtile tamen eſt hoc caſu prote
ſtari de ſuſpitione non tamen putat neceſſarium. In
alijs vero exceptionibus dilatorijs per quas non ne
gatur iuriſditio tenet ante factuꝫ opinionem Tancr.
vt precedat recuſatio pro quo facit quod nō. in ſpec.
in ti. de excep. §. viſo. v. porro. poſt factum vero te/
net opinionē contrariā vt. ſ. poſſit ad iſtā redire poſt
alias dilatorias anteqꝫ litē ꝓteſtetur. Banc opi. i ef/
fectu videt ſequi do. An. hic. dicit enim q⁹ ante factū
tenenda eſt opi. Tancre. vt prius recuſatio ꝓponat
ſed de iure ſibi videtur q⁹ tā exceptio recuſationis qȝ
alia que ꝓponitur contra iudicē poteſt vſqꝫ ad litis
ꝓteſtationē proponi qꝛ conteſtatio eſt terminus com
munis dilatoriaꝝ. Item ſicut prorogatio iuriſditio/
nis non fit irreuocabiliter ante lit. ꝓte. nec huic exce/
ptioni dilatorie renunciat̄ per aliū actuꝫ circa cōteſta
tionē. Inno. vero ſimpliciter videtur tenere primaꝫ
opinionē vt ſemper primo proponat̄ exceptio recu/
ſationis. ⁊ ſi primo aliam quis proponeret faceret ſi/
bi preiudiciuꝫ. allegat iſtum tex. ⁊. iij. q. viij. cuius in
agendo. ⁊. iiij. q. iij. §. ſiquis. ⁊. d. l. ſed ⁊ ſi. ff. de iud.
Item facit ad hoc ſm euꝫ qꝛ ſi ſemper vſqꝫ ad litem
ꝓteſtatā proponi poſſet fruſtra prefigeret̄ terminus
xx. diex. vt in. d. auc̄. offerat̄. Itez fruſtra conſulere
tur proteſtatio tēpore abſentie iudicis ſi vſqꝫ ad litez
ꝓteſtatā poſſet recuſari. C. de iudi. cū ſpāli. Ad auc̄.
offerat̄. vbi datur terminus. xx. diex reſpondet q⁹ ꝑ
cedit niſi expreſſe vel tacite huic exceptioni renuncia
retur. qȯ videt̄ fieri litigando coram ſuſpecto ſup alī
is exceptionibus. Nec ob. q⁹ dando ſportulas ⁊ fi/
deiuſſorez iudicio ſiſti non vr̄ quis in iudicez conſen
tire. vt in. d. auc̄. offerat̄. cum iſta preſtentur in prin/
cipio ex neceſſitate vt ibi. ⁊ qñqꝫ talis cautio iudicio
ſiſti preſtetur coraꝫ illo iudice qui de cauſa nō eſt co/
gniturus vt ꝑz in illo qui ex cauſa rome cōuentus re
uocat domum. vt in. l. ij. ff. de iud. ⁊ notatur in. c. fi. ȯ
ſo. comp. Ex bis infert Inno. q⁹ aliquis non poteſt
recuſare iudicem ⁊ ſimul repellere procuratorem ad
uerſarij ſui cum ſuper procuratōe oporteret eum au
dire ſm̄am ⁊ ſic videret̄ in iudicez conſentire. Cōtra
rium tamen tꝫ bal. in. l. exceptionē. C. de proba. vbi
expreſſe dicit q⁹ lꝫ pars opponat exceptionem ꝓcu/
ratoris ꝓtra partē ⁊ iudex pronunciet ſuper ea nō vr̄
per hoc pars in iudicē ꝓſentire quin poſſit poſtea op
ponere exceptōem recuſatōis. Sed ſi actor ꝓponit
contra procuratorez rei ⁊ ꝓcurator recuſat iudicem
bene proceduntur be due queſtiones ſimul qꝛ ille qui
recuſat non eligit arbitriū huius iudicis ſuper procu
ratione ſed aduerſarius ⁊ iudicium redditur in inui/
tum. ff. de verbo. obli. l. inter ſtipulantē. §. i. Et ad/
uerte qꝛ hec opinio videtur concordare cū ſexta opi/
nione ſuprapoſita. Bart. in. d. l. quidā conſulebant
ſimpliciter tenet opinionē Tancre. ⁊ Inno. hic quē
etiā allegat vt tam hec exceptio recuſationis qȝ que/
libet alia declinatoria contra iudicē debeat proponi
ab initio. ſ. anteqȝ coraꝫ iudice aliquid proponat per
qȯ videat̄ eum approbare in iudicez ſeu iudiciuꝫ ſu
ſcipere. allegat bonum tex. in. l. fi. C. de excep. ⁊. d. l.
ſed ⁊ ſi ſuſceperit. in prin. ⁊ iſtū tex. cū gl. ſua. Si aūt
quis proponeret aliā exceptōez. puta cōtra perſonā
actoris vel ꝓtra libellū qꝛ ꝓponendo talē exceptōez
vr̄ velle q⁹ ſuper ea pronunciet̄ cum ſit emergens in
xta notata in. c. i. de ord. cogni. videret̄ iudicē appro
bare. Non ob. l. non videt̄. ff. de iudi. vbi dr̄ q⁹ non
videt̄ quis in iudicē cōſentire petendo genus actio/
nis ſibi edi qꝛ ſm Bar. qui ſibi actionez petit edi ni
hil petit a iudice ideo non videt̄ conſentire in iudicē.
Non ob. auc̄. offeratur. ꝓcalle. vbi dicitur q⁹ poteſt
recuſari poſt cautionem de iudicio ſiſti preſtitam. qꝛ
ſecundum eum habet illa cautio conditionez in ſe de
ſtando iudicio ſi apparuerit me teneri vt ibi colligit̄.
Item nō ob. quod ibi dicitur de. xx. diebus qꝛ illud
debet intelligi niſi pars aliquid fecerit propter quod
videatur in iudicem cōſentire vt ibi innuitur. ⁊ ita trā
ſit Bar. hanc etiam opinionem ſequitur hic do. car.
⁊ ſemper mihi placuit. moueor qꝛ ſuſpitio conſiſtit in
animo ideo ex coniecturis inducitur ⁊ tollitur iuxta
id quod notat glo. notabilis in. c. cum. adrianus. lx
iij. diſt. ⁊ in. c. ſi illic. xxiij. q. iiij. eligendo ergo litiga
re ſuper alijs exceptionibus coram iudice ſuſpecto
videtur illum approbare ⁊ renunciare exceptioni ſuſ
pitionis. Ad hoc bonus tex. in. c. inſinuante. de offi
cio delegati. vbi videtur quis illico in iudicem con/
ſentire ſi ſuperueniente ſuſpitione in perſonam iudi/
cis coram illo litigat. Nam eadem eſt ſuſpitionis ra/
tio in exceptionibus que in principali. hinc eſt quod
iudex recuſatus nō cognoſcit de cauſa ſuſpitionis ꝓ
euꝫ propoſita ſed eligunt̄ arbitri qꝛ ſicut eſt ſuſpect⁹
in principali ita ⁊ in incidenti. vt notat Inn. in. c. pru
dentiā. de offi. dele. ita dicendum in propoſito. ſi. n.
habuiſſet illuꝫ ſuſpectū ad quid coraꝫ eo litigaſſet ſu
per alijs exceptionibus. facit optime. c. i. de iud. vbi
per actū citra litē ꝓteſtatā quis renūciat declinatorie
contra iudicē lꝫ nō inducat̄ iuriſditionis prorogatio
ſm vnam opinionem. de quo tamen dic vt ibi pleni/
us dixi. ⁊ per hoc tollitur motiuum do. An. Pre/
terea iudicem impetrando videtur intantum in illuꝫ
ꝓſentire vt nō poſſit amplius recuſare iuxta illud qȯ
leg. ⁊ nō. in. c. inſinuante. de offi. dele. ita dicamus cū
elegit iudicis iudiciū ſuper exceptionibus. Et ſatis
bene facit iſte tex. dum dicit q⁹ ſubeundo coraꝫ illis iu
dicium illi exceptioni renunciauit. Ad idem ⁊ ſimile
in. c. i. de frigi. ⁊. c. ad id qȯ. de ſpon. ⁊ ad contraria
que videntur obſtare ſupra ſatis eſt reſponſum. Et
ſatis mihi placet hec opinio cum temperio poſito in
ſexta opinione quod etiam ſentit Inno. placet etiam
illud dictū Jo. an. vt exceptio per quam negetur iu/
riſditio ſemper poſſit proponi qꝛ ſemper tēdit ad iu/
dicem declinandū ⁊ ideo non videt̄ in iudicem ꝓſen/
tire iuxta notata in. c. ſi a iudice. de ap. li. vj. ſecus aūt
in alijs declinatorijs qꝛ ille tendunt ad differendū iu
dicium ſed nō ꝑ iudicē. imo preſupponunt iudicez ha
bere iuriſditōem cuꝫ ad ipſius ſpectent ſm̄am. ⁊ hec
nota qꝛ habes plene ⁊ clare hunc articulum plenius
qȝ alibi declaratū. Quero que ſunt iſta priuilegia

de qbus rescriptum debeat facere mētionē. Sol. dicit glo. in ver. de priuilegijs q̄ forte p̄cedebāt monasterio ius eligēdi. ex quo glo. videt velle q̄ de priuilegio p̄cernēre merita cāe ⁊ eius p̄emptoriū fit in rescripto ad lites p̄cesso fienda mētio. q̄ simplr nō p̄cedit. ar. in. c. i. de li. cōte. li. vi. Unde tene q̄ nō. in. c cū ordinē. de rescrip. ⁊ ad istū tex. dic ſm do. An. q̄ procedit q̄n rescriptum hz aliquā clausulā priuilegia tam detrabentē priuilegio. vel forte vt arbitror priuilegiū monasterij bēbat clausulam derogatoriā ad rescripta certa forma nō seruata. vt in sīū br̄ in. d. c. cuz ordinem. Glo. vlti. p̄cedit multū intricate sed diuidendo eā quo ad intellectū facit tria p̄ria. Primo enī oppo. q̄ cū sīa fuisset hic lata p̄ monasterium debuissent monachi audiri p viam restōnis in integrū pp necessariā p̄bationē omissam. vt in. c. auditis. s. ō in ite. resti. ⁊. c. i. e. ti. li. vi. Solu. glo. fatet p̄riū si monasteriū petijsset restōnez in integrū sed nō petijt. hoc intellige q̄n lesio tangit ecclīam secus si psonas ecclesiarū ⁊ eoz iura. de quo vide bo. glo. in cle. i. de in integ. resti. Scōo principalr glo. opp. exceptio peremptoria in cā principali omissa pōt opponi in cā appellationis. vt in. d. c. cū ioānes. de fi. instr. ⁊. l. per banc C. de tēpo. ap. sed isti monachi appellauerūt a sīa lata p̄ monasterium vt p̄z in decisa. ergo male dicit lr̄a q̄ est eis iputandū q̄re nō opposuerūt tunc. So. gl. refert Jo. dixisse hāc decretalē p̄cedere q̄n qs omisit scienter ⁊ dolose exceptionem p̄ p̄ponēdam cā fatigādi aduersariū suū secus si ignorāter omisisset exceptiōem p̄ponere. hec solu. nō plz glo. quo ad istū tex. q̄ ex lr̄a nō apparet de dolo ⁊ malicia istoz monachoz. Sed nō tu solutiōem istā in se valde singularem. ex qua inferē mirabilis limitatio ad iura supius allegata vt peremptoria nō possit opponi in appellatōnis cā q̄n scienter ⁊ dolose fuit omissa in cā principali sed Jo. an. dicit se nō putare q̄ hoc direrit Jo. ad solutionē huius p̄ij sed alterius q̄ō. j. subijciā. Sed ħ dcm̄ Jo. plz Pbi. q̄ō oino purat verū Hostiē. alle. in ar. s̄. de excep. c. exceptionē. insti. de excep. §. itez si in iudicio. Jo. an. dicit q̄ illa decretalis exceptiōez facere videt poti⁹ p̄ q̄ ibi q nō opposuit exceptiōez tpe debito malicioſe post tps audiē sed p̄demnatur in expēsis. sic videt dicendū in hoc casu vt audiat iste q tpe debito nō opposuit exceptionē rei iudi. sed p̄dēnetur in expēsis. Sed tādem Jo. an. sequtur Hostiē. q̄ decretalis illa exceptionē ponit casum spālem i excōicatione vt satis apparet ibi in tex. pp cās que bēntur in. c. pia. de excep. li. vi. ergo eius p̄riū est generale vt is q malicioſe non opponit exceptionē sibi cō petentez debito tpe. ⁊ facit hoc cā fatigandi aduersarium postea volens opponere nō dz audiri. facit de p̄ben. p̄ñti. §. locati. li. vi. ⁊ q̄ō ibi nō. Et hec opi. videt ħ placere do. An. ⁊ facit optime q̄ō nō. glo. in. c. ad audientiā. s̄. de rescrip. ⁊ satis plz mihi. ar. c. ex tenore. ⁊. c. sedes. de rescrip. ⁊. xi. q. iij. priuilegiuz oīa enī debēt suis tpibus p̄uenire. xxiij. q. iiij. si ecclesia. Itē appellatio fuit inuenta vt eēt p̄fidium innocentie ⁊ grauaminis releuatio nō aūt vt defenderet appellātem in sua malicia. vt in. c. suggestū. ⁊. c. ad nostram. de ap. ⁊ tene ħ semp menti. Qualiter aūt p̄babit iste dolus seu malicia. dic ex cōiecturis vel q̄ ipse aduersarius ħ direrit extra iudicium. Scōo glo. sol. p̄riuz supra formatū q̄ hic non fuit appellatuz a diffinitiua animo nec potuissent isti appellare ab ea q̄ cōtumaciter recesserūt frīuole appellando ab interlocutoria in eo q̄ primi iudices noluerūt admittere exceptōez recusatōis. hec solutio est bona in se q̄ appellans frīuole manifeste non audit volens postea a diffinitiua appellare. vt in cle. vna. de do. ⁊ p̄tu. sed nō. gl. q̄ illa cle. hz locū etiā in cā eccle. q̄ō an sit verū indistincte. vide q̄ō le. ⁊ nō. in. c. impatoz. de iura. ca. ⁊. c. i. vt li. nō p̄te. vbi dixi an p̄tumacia, p̄curatoris noceat dño vt appellare nō possit facit etiā q̄ō dixi in. c. j. de do. ⁊ p̄tu. ⁊ in. c. fi. de iur. ca. §. i. Tertio p̄cipalr opp. glo. q̄ ex alio capite sīa ista fuit nulla q̄ lata p̄ rez p̄ us iudicatam. ⁊ sic citra appellationem debuit monasterium sancti. A. audiri. vt. l. j. C. q̄n̄, p̄uo. non ē necce. ⁊. ij. q. vj. §. item si sīa p̄. So. glo. colligendo eiꝰ mentem dat tres solutōes. Prima ſm q̄ sentit Jo. applicando eius dcm̄ ad hoc contrarium q̄ō videtur fuisse ex ipsius mente q̄ contrarium p̄cedit nisi scienter ⁊ dolose cā fatigandi aduersarium suuz qs omiserit exceptionem rei iudicate opponere quo casu intelligebat istū tex. ⁊ est notabilis limitatō ad iura p̄ alle. ⁊ pōt defendi per supius dicta. sed non placet ħ solutio glo. Sed tranſit ad secūdam solutōem dicēs q̄ secūda sīa valet p̄ p̄mā. si de ea non fuit oppositū siue ignoranter siue scienter vt satis videt inuere hec lr̄a imputanduz enī est non obijcienti vt dicit in tex. Tertiam solutionē sentit glo. in fi. q̄ ħ non fuit p̄ma sīa etiā nūc ostensa licet fuerit allegata pape sed ħ solutio parū valet ad materiam q̄ tex. p̄supponit q̄ etiam si nunc ostenderet nō debet sīa p̄terextu probationis nouiter reperte retractari. Et sic habes ex predictis duos casus in qbus valet sīa secūda contra p̄mam. Ponit glo. ⁊ quattuor alios cāus q̄ tamen non faciunt ad itellectum huius. c. sed ad materiā ampliandam. Ad vnū tñ ex illis aduerte inquātuz dicit q̄ in cā publica valet secūda contra p̄mā ex, p̄batione nouiter reperta. vt in. l. impatores. ff. de re iudi. ⁊ per illū tex. idē dixit ibi gl. in causa ecclesie q̄ iura ecclesiarū dicunt publica. i. di. ius publicū. ⁊. ff. de iu. ⁊ iur. l. i. §. publicū. Sed Jo. hic notat p̄rium dicēs q̄ hoc casu ecclesia nō eq̄paratur reipu. ⁊ hoc verius vnde opus est vt ecclesia hoc casu petat restōnem in integrū. vt, p̄bat in. c. suscitata. s̄. de in integ. resti. facit c. j., p̄ri. ⁊ ibi hoc sentit Jo. post Gof. super glo. fi. ⁊ do. An. hic. ⁊ hoc teneas ⁊ p̄batur iudicio meo apte ħ in ver. aliogn. Quartus casus cum iudex exp̄sse reprobat sīam p̄mā coram eo productā. vt, p̄bat hic in ver. non obstante ſm vnum intellectū. ⁊. j. c., p̄ri. Quintus casus cū reuocatur in dubiū an sīa fuerit lata ⁊ iudex, p̄nunciat nō fuisse pronunciatam. vt l. i. in p̄in. ff. que sen. fine ap. rescin. Sextus in cāu. l admonēdi. ff. ō iureiu. s. cū sīa fuerit lata p̄ p̄batiōz nō integrā puta iudice iuramētū p̄ti deferēte. Mā supuenientib⁹, p̄batiōib⁹ pōt p̄ia sīa reprobari vt ibi ⁊ de ħ cāu dic vt plē nō. ibi ⁊ ī. c. fi. ō iureiu. vbi dixi.

Additio. Potes addere septimū casum vt colligit q̄n imminet periculuz ānimarum. Et per hoc habes declaratā totā glo. Sz nunc extra glo. attende nā circa p̄imum intellectum huius. c. sunt varie opiniones inter doc. vtriusqz iuris. glo. enīz hic tz vt. s̄. dixi q̄ secūda sīa directe p̄ria p̄me tz si de prima nō fuit exceptum siue sciēter siue ignoranter non fuerit ostensa. ⁊ ita glo. intelligit istum tex. Si aūt p̄ima sīa fuit allegata ⁊ ostēsa nec expresse reprobata nō tz secūda. ⁊ sic intelligit. l. i. C q̄n̄, p̄uo. non est nece. Jo. an. vt. s̄. dixi. posuit secundam opinionem vt. l. i., p̄cedat q̄n̄ non dolose sententia non fuit allegata istud. c. q̄n̄ dolose cā fatigādi aduersarium fuit tacita. Tertiam opinionez posuit Jn no. vt. d. l. i. procedat q̄n̄ de prima sīa nō fuit oppositum nec probatum. ar. in. l. q̄ō in diē. ff. de compē. Istud. c. intelligitur q̄n̄ fuit proposita exceptō rei iudicate sed instr̄m non fuit productum vel alia probatio. hec solutio ad istum tex. diuinat sicut precedens so. Jo. Quartam opinionem posuit hic Jo. and. sic ad propositum distinguendo q̄ aut fuit disputatum de viribus p̄me ⁊ tunc valet secūda vt dicitur in gl. i. c. cū dilecta. i v. col. de of. dele. ⁊ i. c. pastoral'. in p̄n. i. xi. co. ō referi. ⁊ de ħ articulo. vide late p̄ euz in repe. c. ab excōicato in viij. col. ō referi. ⁊ i. c. cāz el. ij. i. iij. co. q si. sint legi. itē vid arch. i v. itē si sīa lata fuerit p̄ res. ij. q̄ō. vi. vbi dic q̄ in notōijs sīa fert p̄ sīam ēr si nullꝰ oblatꝰ fuerit libellus. ⁊ ita dicit bost. in c. cū oli. ō reiu. ⁊ vid oio in ista mā ēt gl. ⁊ arch. in d. v. itē si sentēria ⁊ bar. i l. naz ⁊ postca. §. si dānetur. ff. ō iure iu. ⁊ i. l. duob⁹. de ex. rei iudi. ⁊ oino pau. ō ca. in d. §. si dānet. ⁊ p. d. an. i d. c. q̄n̄ p̄. i vl. col. de p̄ba. ⁊ in. c. aduersario i vl. co. de exce. ⁊ ad de q̄ licz ħz cōes sīas, doc. ħ. ⁊ vbi q̄ vz sīa lata p̄ sīam a diuerso iudice i diuersa i stāria. m̄ sentēria lata ab eodē iudice p̄ primā iterlocutoriā p⁹ latā nō vz nisi exp̄sse appeat q̄ hoc fecerit aio reuocādi primā ita nō. ō cidit bar. i. l. q̄ iussit i vl. q. ff. de re iudi. quē segit iste i. c. cū oli ś. co. q̄ tenementi q̄ est nō. limitatō ad istā mām de qua faciebat magnuz festū. d. me⁹ frā. de arc. in voce legēdo d. c. cū olim.

a Nō casus in qb⁹ vz sīa p̄ sīaz ⁊ ō ħ vide plē p bal. i. l. p⁹ sīam cir. p̄n. C. ō sē. ⁊ gl. i. l. i. C sen. ref. nō po. p gl. p⁹ bar. i. l. i. C q̄n̄, p̄uo. nē nece. vbi ang. addit duos cāus i qb⁹ valet sīa p̄ sentētiā. p̄m⁹ ē in cāu. l. i §. fi. ff. ō. q. scōus q̄n̄ cā est talis nāe q̄ ñ requrit instātiā sz in ea p̄cedit de scō ⁊ sūmarie. ⁊ ita dicit eē casū de executione istoz

aut non finit de hoc disputatum ⁊ tunc aut is pro quo facit sñia scienter ⁊ dolose omisit illa vti ⁊ tũc valet ba p.d.c.exceptiõz.⁊ alia iura supius inducta.⁊ hoc casu intelligit istuz tex. Idem dicit si res iudi.opponit sed nõ ꝓbat vt dixit Inno.aut sciẽter sed non dolose ⁊ tũc nõ valet scõa.aut omisit ignorãter ⁊ tũc lz qdaz dicant q⁹ si iudex sciuerit tũc nõ valet sñia.sec⁹ si ignorauerit.ipse tñ tz sñiam nõ tenere cũ ps ⁊ iudex ignorauerunt qz nõ est equũ vt bñficium ignorantie ꝑtis ledat ꝑ ignorantiã iudicis ꝑ quã potius iuuari dz. ad h.ſ.de rescrip.ex pte decani. Nec ob.c.si duob⁹ j.de ap.⁊ l.si forte.ff.de of.ꝑſi.loquunt enĩ cuz procedit q iudex nõ est quo casu ponderat scia ipsius vt ignorantia.Et ꝑdicta dicit locuz hẽre siue ꝓ actore agẽte siue ꝯ ipm pro reo fuerit prius iudicatũ cũ predicta.l.i.nõ distinguat.⁊ facit qõ ibi nõ.in fi.vlt.glo. Sed certe hec opi. Jo.an.diuinat ad istũ tex. cum h in nullo allegat malicia alterius ꝑtis qnimo iudicio meo si nõ erro ipse ⁊ Inno.si fas est sic ꝯ tãtos viros loqui.dicũt exꝑſſe ꝯ istum tex.in fi.vbi papa referendo se ad pmã sñiam dicit q⁹ ꝓtextu instrox nouox lites nõ debẽt instaurari.⁊ sic ꝑsupponit scõam sñiam valere lz oino cesset dolus ꝑtis ⁊ dek penitus ipsius ignorãtia ita q⁹ nunqz fuerit allegata. Quintaz opi. ponit Bar.in.l.i.C.qñ,puo.nõ est nece.sepius allegata vbi firmat q⁹ tũc nõ valet secũda sñia ꝯ primam qñ ambe fuerũt late ex eadẽ instãtia.⁊ sic ẽtelligit istũ tex.si aũt ex diuersis instantijs tũc semp tz scõa. allegat ,p hoc vltimo qõ le.⁊ nõ.in.l.duob⁹.ff.ỏ except. rei iudi.⁊ in.l.i.C.si plu.vna sñia. mouek ad hoc ga cã q̃re nõ valet ba sñia est qz repitur lata sine instãtia cũ p sñiam peat instantia.l.grece.§.post litẽ.ff.de fideiuſ.⁊ l.cũ apud.ff.iudi.sol. Jrẽ qz iudex est p sententiã functꝰ officio suo.vt in.c.in lris.ſ.de off.dele. ⁊ l.iudex.ff.de re iudi.⁊ be rõnes militant solũ quãdo sñia ferk ex eadẽ instantia.sec⁹ si instantia renouatur. Quidã tñ direrũt q⁹ ideo nõ valet scõa sñia qz ꝑma fecit ius.⁊ sic secũda videk lata ꝯ ius. Hoc dictuz reprobat ibi Glo.⁊ Bar.qz nõ est expressus error in sñia. Jpreterea ſm bar.sñia lata ꝯ ius nõ redactũ in corpore iuris nõ est ipso iure nulla.vt.l.cũ,platis. ff.ỏ re iudi.sed illa ꝑma sñia nõ erat redacta in corpore inris ergo ⁊c. Alij dicunt hoc ꝓtingere vt sit litiuz finis.⁊ in hoc resident cõiter glo.iuris ciuilis.⁊ seqt Bal.in.d.l.i.sed nõ placet Bar.qz eadem rõne nõ valeret sñia lata ꝯ iuramẽtum vel transactionẽ cũ iusiurandũ ⁊ transactio sint introducta vt sit litium finis sicut ⁊ sñia.vt.l.i.ff.de iureiur.⁊.l.fris. C.de trãsac. Sed vtrũ qz est falsum.ꝑmũ ,ꝑbatur in.l.nã postea. §.si damnet.ff.de iureiur.scõm,ꝑbatur in.l. eleganter.ff.de ꝓdi.inde.q̃re stat in rõne supius dicta ex q̃ infert ad opi.suã preallegatam. Sextam opi.posuit hic do.An.reprobãdo Bar.in dicto ⁊ in rõne. Nã dicit q⁹ dictũ Bart.nimis restringit tex.illi⁹.l.i.que indistincte dicit nõ valere scõam ꝯ primã. Jtem videtur ꝯ hunc tex.seu eius rõnem q se fundat sup validitate secũde qz ꝑma nõ fuit iudicibus oñsa. Jtem.l.i. ff.que sen.fine ap.logtur qñ sñe sunt late in diuersis instantijs ⁊ tñ excipit solũ casum qñ reuocatum fuit i dubium an prima fuerit lata ⁊ p ꝓns nõ placet sibi ratio Bar.q̃re nõ valet scõa ꝯ primaz. A ſsignat ergo ipse aliam rõnem.ſ.qz sententia facit notoriũm ⁊ sententia lata ꝯ notoriuz est nulla vt dixi in.c.iter ceteras ſ.e.⁊ h dicit sentire Jſpe.post Cy.in.l.i.C.de sentẽ. vbi dicit q⁹ cã est qz sñia dz ferri sup dubio non autẽ sup certo.vt in.d.c.inter ceteras. Et ex hac rõne concludit ad qõnem nr̃am qz indistincte sñia lata ꝯ sñiaz etiam in diuersis instantijs nõ tenet qñ sñia fuit ꝑus iudicib⁹ ostensa ⁊ nõ reuocant in dubiũ de viribꝰ ei⁹ vel instantia eius statim iudex ,pnunciat ꝯ illam qz vi dek lata ꝯ notoriũm. Vbi aũt prima nõ fuisset ostẽsa tunc valet secũda qz iudici nõ constabat de notorio. Nec facit do. An.dñiaz an dolose vel nõ dolose omiserit ps opponere de ꝑma. Jtez an scienter vel ignoranter qz qñcũ qz omiserit sñia nõ repitur lata ꝯ notoriũm de quo iudici ꝓstat.⁊ hec opi.est ꝯ Barto.⁊ Jo.an.sed in effectu incidit in ꝑmã opi.glo. nostre quam etiã segtur Bal.in.d.l.i.C.qñ ,puo. vbi dicit q⁹ rõne more in,pducẽdo primã valet scõa ꝯ primaz allegat istũ tex.cum glo.⁊ hoc qz prima sñia transiuit in rẽ iudi.existenter sed nõ apparenter ex quo nõ fuit ,pducta. Addit tñ aliũ casum in quo valet secũda ꝯ primam.ſ.qñ is q habuit primã sñiaz repitur i culpa vt qz iterũ voluit agere ⁊ succubuit.alle.l.duob⁹. ff.de excep.rei iudi. Jlle tñ tex.hoc non,pbat sed fuit illa opi.quorũdam antiquorũ.⁊ cõtrarium sentit h Jo.an.vt patet ex predictis.Et facit in hoc Bal.q̃t tuor membra.aut enĩ sentẽtia transiuit in rem iudicatam apparenter ⁊ existenter ⁊ non tz secunda contra primã nisi ratione culpe vt ꝑdixi.aut transit in rem iudi.apparenter sed nõ existẽter qz sententia erat nulla ⁊ valet indubie secũda.argu.in.l.iiij.§.condemnatũ ff.de re iudi.aut existenter sed nõ apparenter qz non fuit oppositũ de sñia.⁊ tenet scõa ratiõe more ⁊ ignorantie vt hic.aut nec existenter nec apparenter transiuit in rem iudicatam.puta qz prima notorie non tenebat vel fuerat appellatũ ⁊ indubie tenet secũda.Ego simpliciter sequor opi.Bar.vt lata ex diuersis instãtijs semper teneat. Douecor qz aut de prima nõ fuit oppositum ⁊ casus apertus est hic q⁹ teneat.aut fuit oppositum ⁊ ,pbatum nihilomin⁹ iudex tulit contrariam sentẽtiã.⁊ dico idem qz ferendo cõtrariam sententiã videtur primã ex aliquo cãu reprobasse qz prima sñia causat exceptionem peremptoriã.vnde cum iudex nõ teneatur specifice ,pnũciare sup peremptoria sed sup principali qz ,pnunciando sup principali satis videt,pnunciare sup peremptoria.vt le.⁊ nõ.i c.i.de ordi.cog.dando sñiam ꝓriam prime iam producte videt sup ea,pnunciasse illã reprobãdo.⁊ de h videt casus hic ſm vnũ intellectũ intelligendo q⁹ illa verba posthabita sint vna dictio vt sit sensus posthabita.i.postposita ⁊ abiecta cõtrarium statuissent ⁊c. ⁊ hunc intellectũ ponit gl.in vbo posthabita. Si aũt volumus tenere alium intellectũ quem etiaz ponit illa glo.vt sint due dictiones ⁊ tunc sit sensus q⁹ ostensa sñia iudices cõtrariũ statuissent.⁊ ad hunc sensum adducit do.An.istuz tex.pro se.dico q⁹ non probat lra q⁹ secunda sñia non tenuisset sed dicit q⁹ contrarium statuissent. Sz q⁹ sñia debeat tenere adduco tex. j.c.,pri.in fi. Nam ꝑuilegium facit notoriũ vt nõ. Inno.in.c.ex insinuatiõe.de appel.⁊ tamẽ tenet sententia lata ꝯ ꝑuilegium qz iudex sententiando ꝯ illud videt illud reprobare vt ibi aperte dicit. Nam notorium primũ inficit per cõtrariam sñiam quia vt predixi debemus presumere iudicem fuisse ex aliqua cã rõnabili motum.ſ.eo.cãm.nã ⁊ transactio ⁊ iusiurãdum inducunt notoriũ ⁊ tamẽ tz sñia contra illa.vt.ſ dixi.⁊ ibi interuenit a principio consensus partiuz ⁊ in sñia non.⁊ sic deberent esse maioris roboris q̃z sẽtẽtia ⁊ nihilomin⁹ tollunt ꝑ ꝓriã sñiaz. Idẽ q̃ ⁊ fortiꝰ debem⁹ dicere in sñia ꝯ sñiam. Et ꝑ hoc tollit rõ do. an.⁊ ei⁹ dcm̃.nec ob.d.l.i.logt.n.indistincte qz indistincte nõ põt itelligi.vt pz hic i tex. Nec ob.d.l.i.ff. q̃ sen.qz põt intelligi qñ secunda finit lata in casu dubij sup eadem instantia.vel si vis intelligere q⁹ super diuersa dic q⁹ dubiũ fuerat ibi qz ba fuerat lata directe ꝯ vitatẽ qz fuit,pnũciatũ q⁹ nõ fuerat aliq̃ sñia lata ⁊ sic non videbat valere.ar.c.ij.de pur.vul.⁊ nihilomin⁹ ꝓcludit ibi q⁹ valet. Fortius ergo dz valere qñ fuit,pducta ⁊ tacite reprobata per contrariam sñiam

q̄ tūc non ferē ſecūda ꝫ veritatē q̄ debemus preſu/mere q̄ ex aliqua inſta cā fuerit prima reprobata. vt in.d.c.cāz. ſicut preſumimus inſticiā q̄ fuit in dubi/um reuocatum de viribus prime. vt.s. dictum eſt in glo. nam inter tacitū ⁊ expreſſum nō dz eē differēna l. cū quid. ff. ſi cer. pe. ⁊ l. de quibus. ff. ō legi. Pre/terea ꝓbationes facte in iudicio inducunt notoriū. vt legi. ⁊ no. in. c. cū olim. de verbo. ſig. ⁊ tñ tz ſnīa ꝫ ꝓ/bationē dicto. c. cām. ⁊ predicta notabis. Nūc ex/tra glo. primo quero q̄ ter. dicit i ſecūdis lr̄is ſiēda eſt mentio nedū de primis ſz ēt de ꝓceſſu. nunquid ſufficiet mētio generalis. ⁊ videt q̄ ſic q̄ prolixitatē actoꝝ nō poſſet forte recipere pergamenū. Sol. di/cit hoſt. hoc eē arbitrariū ita tñ q̄ fiat ſpālis ⁊ exp̄ſſa mētio de principalibus articulis. s̄. de reſcrip. cū di/lecta. Item de excep. s̄. de ꝓcu. in noſtra. §. ſi. ⁊ de ordinationibus. s̄. c. cū olim. s̄. ti. j. veniēs. ⁊ de iudi/cibus ⁊ litigātibus de his de quibus agit. s̄. de do. ⁊ ꝓcu. ex lr̄is. vbi de hac materia ⁊ in ſnīa ita ē inter/pretandū vt rō que mouet delegantē moueat delega/tū. s̄. de reſcrip. ſup lr̄is in fi. Et ſi delegatus rema/neret dubius ꝓſulat delegantē. de ſen. ex. inter. ⁊ de iudi. cū veniſſent. ⁊ optīe loquit. ⁊ doc. cōiter cū in hoc ſequunt. ⁊ idē dic cū cā eripit a manibus ordia/rij. vt. s̄. dixi. Quero vlterius an ꝓmotus ad re/gimē monaſterij poſſit vocari abbas anteq̄ bñdica/tur. videt primo q̄ nō ſz dz interim vocari electꝰ lz ſit electus ⁊ cōfirmatꝰ. ar. Ḃ i fi. ſic ⁊ ꝓſecratio tribu/it nomē ep̄ale. añ vero vocatur electus lz ſit cōfirma/tus vel p papā prouiſū. vt le. ⁊ nō. in. c. tua. de bis q̄ fi. a ꝑla. ⁊ de vſu pal. in fi. vbi pz q̄ nō appellat quiſ/arcbiep̄s. añ pallium. Hoſt. tz Ḃ ꝓrium i abbate. al/legat. c. j. de ſupplē. neg. ꝑla. ⁊ de accu. meminimus ⁊ in cle. attēdētes. de ſta. reg. v̄. ſtatumꝰ. in q̄bus iu/ribus ſatis bñ probat q̄ āte bñdictionez ēt pōt dici abbas ⁊ ſic trāſeūt cōiter doc. Ḃ. ⁊ idē firmāt i d. cle. attēdētes. ⁊ p illū tex. dicūt q̄ cū hec bñdictio abba/tis referat potius ad ꝓſuetudinē ⁊ ſolēnitatē quādā q̄z ad ſubſtātialia vt ibi pz ſi nō ē ꝓſuetudo i mona/ſterio q̄ abbas bñdicat poterit ſine bñdictiōe mo/nachos ſuos benedicere ⁊ alia ad ſuū officiū ſpectā/tia exercere. argu. opti. in. c. j. de ſupplē. neg. prela. Quinimo plus dicit ibi Jo. de lig. poſt Lau. q̄ cuz hec benedictio ſit de ſolēnitate ⁊ non de ſubſtātia po/terit abbas vti aſſi bñdictionē baculo paſtorali. qō ē bene notandū. Et idē eadē ratione puto dicendū de annulo ⁊ mitra cū vſus iſtoꝝ pontificaliū ꝓcedat abbatib⁹ potius ad decorē ſuarū eccleſiarū q̄z ad ſigni/ficatiōz eoꝝ ad que in eꝓo fuerūt inſtituta. vt pz in. c. vt aplice. de ꝓui. lib. vi. ⁊ ibi ꝑ Jo. an. hoc ſatis patet in cardinalib⁹ ꝓſbyteris q̄ ex priuilegio vtunt ep̄alibus inſignijs ⁊ cōferūt minores ordines ⁊ ſolēniter benedicunt ⁊ tñ nihil hēnt vltra ſacerdotalem ordinē vt nō. Jo. an. in. c. i. de ſup. negli. ꝑla. ſup gl. ij. Qua/lis ār ſit Ḃ bñdictio abbatis an ordinaria vel ſimplex vide bo. glo. in cle. attēdentes. ꝑalk. ⁊ qō nō. Jo. an. in. c. tuā. de eta. ⁊ q̄li. ⁊. d. c. i. Et an dieb⁹ ꝓuatis poſ/ſit fieri. dic vt nō. Jo. an. in. c. cū ꝓtingat. de eta. ⁊ q̄li. ⁊ vide ad mām qō nō. in. d. cle. attendentes.

ſ Uborta.

Caſus. Tenet ſnīa lata ꝫ priuilegiū oīſum vel nō oīſum ſi ab ea nō fuerit appellatū vel ſupplicatū. Diuidit in tres ptes. in pria ꝓmittit ꝓceſſum ⁊ ſnīam ſup poſſeſſorio latam. in 2a ibi verū. cōmittit ipſius executionē ⁊ cām ſup peritorio. in tertia ibi iudicib⁹. peritiōem diffinit. diffinituz moderat ⁊ quoddā ſoluit obſtaculū. Caſus lr̄alis Inter ep̄m meldēſi. ⁊ monaſteriuz attrabatenſe ſup ſubiectiōe ipſius monaſterij ꝓtroverſia vertebat ꝓp boc ꝓtub⁹ in p̄ria do. pa. conſtitutis petijt ꝓcurator ep̄i reſtitui ad quaſi poſſeſſionē obie in eodem mona/ſterio q̄ ipm monachi ſpoliarant: q̄ p cōfeſſionē ꝓcu/ratoris monaſterij ꝓſtitit ep̄m q̄ſi poſſeſſionē obie in eodē mōaſterio habuiſſe. Papa ipm reſtituit ad eā/dem. veruntñ q̄ ex pte monaſterij q̄daz priuilegiū Jnno. pa. exibitū fuit in iudicio qō plenā libertatem monaſterij exprimebat. mandat papa q̄buſdaz iudi/cibus vt epm reſtituant in q̄ſi poſſeſſionē obedientie quo reſtituto niſi ep̄s ꝫ priuilegiū aliqō rōnale oſten/derit ſup ſubiectiōe monaſterij ſilentiū iponant eidē Judices ꝑdicti reſtituerūt ep̄m: ⁊ poſt modū cepunt cognoſcere ſup ſtatu ipſius monaſterij. ꝫ priuilegiū Jnno. exhibuit ep̄s quādam ſnīam Alex. pape ſup ſubiectiōe ipſius monaſterij. iudices receptis ꝓbati/onib⁹ vtriuſq̄ partis cāz inſtructā remiſerūt ad do. pa. Papa ar dictis ⁊ intellectis rōnibus ptium: quia intellexit rōnes ep̄i efficaciores. ſubiectionē in eodez monaſterio adiudicauit eidē vt ibidez bēat tanq̄ dio/ceſanus ep̄s ꝓtātem: ita tñ q̄ p hanc ſnīam nulluz ꝑ/iudiciū ſedi aplice generet: quo minus cum voluerit ſuā inſticiā ꝓſequat. Jn fine rſidet q̄ſi tacite qōni di/ceret aliqs nōne priuilegij vigore debuit tueri mona/ſterium ꝫ ſnīam Alex. Rñdet papa ſi priuilegiū Jn/no. fuiſſet alexandro in iudicio p̄ſtatū: ⁊ ipſe tuliſſet ſnīam in ꝫrium illud intelligit reprobaſſe. ſi vō nō fu/it exhibitum pretextu priuilegij de nouo repert ſnīa alexādri nō dz reuocari Ber. Nō ꝑ ex principio iuncta gl. i. q̄ ꝓfeſſio ꝓcuratoris nocet dño ēt ſi eccle/ſia ſit dña ⁊ agat de ſtatu ipſius eccleſie. qō tene mē/ti. facit. c. dilectus. de capel. mona. ⁊ qō plene dixi. in c. i. s̄. vt lit. nō ꝓte. qō ego intelligo in ꝓcuratore ꝓſti/tuto a ꝑlato ⁊ caplo. ſi āt eēt ꝓſtitutus a ꝑlato tñ tūc videt q̄ ſicut ꝓfeſſio ſolus prelati non nocet eccleſie ſicut le. ⁊ nō. in. c. ij. de ꝓfeſ. lib. vi. ita ⁊ fortius cōfeſ/ſio ꝓcuratoris ſolius ꝑlati nō dz obeſſe ne fortior ſit ꝓfeſſio ꝓcuratoris q̄z prelati ꝓſtituentis ⁊ ne vna via ꝓmittatur qō alia via ꝓhibet. c. tue. de ꝓcu. ⁊ regula cū qd vna via. de reg. iur. lib. vi Nō ſo ibi habuiſ/ſe q̄ agēti poſſeſſorio ſup iure ſubiectiōis ſufficit ꝓ/bare q̄ fuit in poſſeſſione vel q̄ſi ⁊ q̄ nūc ſubditi no/lunt ei obedire. qō tz hic Jnno. dicēs q̄ hoc ipſo q̄ ſubditus reſiſtit apparet ſpoliatus. ⁊ inde cōpetit ſu/priori vel interdictū vel iudicis officium vel cōductio. ⁊ remittit ad. c. q̄relam. de elec. ⁊ de re. ſpo. ſepe. ⁊ idē tz Hoſti. qō tene mēti. Sed tu hoc limita. vt nō. idē Jnno. in. c. olim. iij. de re. ſpo. vbi dixi. ⁊ facit qō ipe notauit in. c. ij. de in inte. reſti. Itē ex hoc ⁊ ex tex. col/ligo q̄ ad ꝓſequendaz poſſeſſionis reſtitutionē ſuffi/cit ꝓbare q̄ fuit in poſſeſſione vel q̄ſi ⁊ q̄ nūc ſubditi no/lunt ei obedire. qō tz hic Jnno. dicēs q̄ hoc ipſo q̄ ſubditus reſiſtit apparet ſpoliatus. ⁊ inde cōpetit ſu/priori vel interdictū vel iudicis officium vel cōductio. ⁊ remittit ad. c. q̄relam. de elec. ⁊ de re. ſpo. ſepe. ⁊ idē tz Hoſti. qō tene mēti. Sed tu hoc limita. vt nō. idē Jnno. in. c. olim. iij. de re. ſpo. vbi dixi. ⁊ facit qō ipe notauit in. c. ij. de in inte. reſti. Itē ex hoc ⁊ ex tex. col/ligo q̄ ad ꝓſequendaz poſſeſſionis reſtitutionē ſuffi/cit ꝓbare poſſeſſionē de ꝑterito indeterminate. vt pa/tet ibi habuiſſe. ⁊ idē ꝓbatur in. d. c. olim. ⁊ vide qō ibi dixi. Nō practicā ꝓnunciandi ſup poſſeſſorio cū agitur de ſubiectione. nā vltra ꝓnunciationē ver/balez dz poſtea mitti in poſſeſſionē reipſa. Qualiter aūt fiat iſta miſſio cū ſubiectio ſit qd mcorporale. di/co q̄ poterit precipi ſubiecto vt illi obediat vel mit/tet in poſſeſſionē corpalem ipſius eccleſie tanq̄z pre/latus mediatus. ar. in. c. auditis. de reſcrip. ⁊ in. c. cū venerabilis. de reli. do. ⁊ qō le. ⁊ nō. in. c. examinata de iurdi. ⁊ l. qui tabernas. ff. de ꝫben. emp. Nō q̄ ſnīa lata ꝫ priuilegiū principis tz ⁊ ſi priuilegiuz fue/rit in iudicio exhibitū videt iudex illud tacite repro/baſſe licet de illius virib⁹ nō fuiſſet diſputatū. ꝑſumi/tur enī iudex motus ex aliqua cā rōnabili. ⁊ būc tex. allegaui. s̄. c. p̄ri. q̄ pari modo dz valere ſnīa lata ꝫ ſnīam. ⁊ dic vt ibi. Ultimo nō q̄ ſententia lata eti/am contra eccleſiam ⁊ ſup ſtatu ipſius eccleſie nō eſt retractanda ex probationibus nouiter repertis. ſ. ex remedio iuris cōmunis ſed bene poſſz implorari be/neficium reſtitutionis iure minorū. vt in. c. i. de in inte. reſti. lib. vi. Et ſic apte colligitur hic q̄ cauſa eccle

sie non eqparat in hoc cãe publice in qua sñia retractat ex pbatõe nouiter reperta. vt. l. impatores. ff. ō re iudi. dixi. ē. c. i. Glo. ij. colligit q̄ iura incorpalia nō possident sed q̄si. allegat iura. vide tu rōnē per notata in. c. cōquestꝰ. de fo. ꝓpe. Opp. cū ageret ꝟ possessorio ⁊ petitorio q̄re papa dūtaxat ꝓnunciauit sup possessorio cū de qua re iudex cognouit de ea debeat ꝓnūciare. c. cū sup. de cā pos. ⁊ ppri. So. gl. ij. dat tres solutões. pria q̄ eps iste prosecutꝰ fuit coram papa possessoriū tm̄. de quo ꝓstabat p ꝓfessiõez ptis aduerse lz pus intentasset vtrū q̄z iudiciū ⁊ petiit terminū ad reprobandū priuilegiū monasterij. Papa vo q̄ de possessorio clare ꝓstabat tulit sup eo sentẽtiã. ⁊ ad ipugnādū priuilegiū exhibitū sup petitorio dedit terminū epo. Et ex hoc itellectu nō ſm Inno. q̄ cū agit possessorio ⁊ petitorio fiſi pus ꝓstabit de possessorio dz iudex sup illo statim ꝓnunciare dilata qõne sup. ppietate. facit optime. c. cū veniſſent. de ĩsti. Quidã tñ volebãt ꝟ restringere qñ ō possessorio ꝓstabat p solam ꝓfessionē. sed ꝟ nō placet Inn. q̄ dicit hoc obtinere q̄litercūq̄z de eo ꝓstet. ad qō inducit nã sicut suspenso petitorio pōt qs ꝓsequi possessoriū de cā pos. ⁊ propri. c. pastoralis. ita pōt hoc casu vno suspenso siue dilato sup alio de quo pus constat pronũciari. qō mihi satis plz. ⁊ pro hoc dictū. c. cum veniſſent. ⁊. c. cū dilectꝰ. de ꝓsue. ⁊ qō ibi dixi in. c. i. de nu. pe. Scõo pncipaliter soluit gl. q̄ papa ex officio voluit ꝓuidere epo circa ppietatez dando sibi terminū ad defendendū se ꝫ priuilegiū qō pro se etiã inducebat monasteriū. ⁊ nō etiã hãc solutiõz. Tertio soluit q̄ eps egit solum possessorio quo finito abbas petijt cãm cõmitti sup ppietate. ⁊ hic intellectꝰ magis placet glo. Sed iudicio meo iste intellectꝰ nō ꝓsonat lre. tū q̄ v. verū. vbi agit de propietate vẽit ꝓtinuatiue ad pcedẽtia. tū q̄ papa mãdat silentiū imponi epo si nihil ꝓbauerit ꝫ priuilegiū. ergo erat actor i cã ppietatis alꝫ nō mãdasset silentiū sibi ĩponi qō vbum actori ꝓuenit ⁊ nō reo. vt nō. in. c. cuz olim. de cā pos. ⁊ propie. in glo. in v. opponẽtes. ideo tene pmuz itellectū ⁊ nota illū. Glo. vl. colligit q̄ instrz videt reprobatū si eo iudici oñso ferẽ sñia in ꝫrium. Contra qō glo. oppo. de. l. q̄ in diẽ. ff. de ꝓpen. vbi exceptio ꝓpensatõis nō intelligit p ꝫriã sñiaz reprobata nisi iudex exꝓſſe illam reprobauerit. Gl. forma liter non soluit sed dicit illud eẽ in exceptiõe ꝓpensationis. Do. An. dicit q̄ ideo aliud in ꝓpensatione q̄ illa pōt opponi ad merita vt in executione. vñ si exꝓſſe non reprobat videt reseruata ad executiõem sñie. secus si exꝓſſe reprobat. Aliud dicendum in alijs exceptionib⁹ q̄ tñ pñt opponi ad merita q̄ ex eo q̄ nō admittunt vident reprobate cū nō pñt reseruari ad executionē nec ibi opponi cū per sñiam excludantur. l. ij. C. sen. rescin. nō pos. ⁊ optime logtur. ſz pōt dari alia solutio regularis vz qñq̄z sñia lata sup principali non pōt esse va nisi intelligat pronunciatū sup incidenti. ⁊ tunc sñia videt excludere ⁊ reprobare exceptionem seu instrm̄ seu aliam ꝓbationē ꝓducentẽ exceptionem. ita dz intelligi iste tex. ⁊ facit. c. ex parte ij. ĵ. de appel. qñq̄z sñia pōt stare absq̄z eo q̄ exceptio exꝓſſe reprobet. ⁊ tunc non intelligit exceptio reprobata nisi exꝓſſe reprobet. ⁊ iste est propius casus. l. q̄ in diem. naz sñia pōt stare ⁊ vificari absq̄z eo q̄ reprobet cõpensatio cuz illa possit pseruari ad tẽpus executiõis ergo non dz intelligi reprobata cū non interueniat actus ꝫrius. ar. in. l. sancimus. C. de resta. ⁊. xxxij. q. i. ⁊. c. cum renunciat. ⁊ est ꝟ solennis limitatio ad multa iura maxime ad istũ tex. ⁊ ad. c. ē. propri. ⁊ videt de mẽte glo. in. l. pe. ff. de bis qui sunt sui vel ali. iur. ⁊ Bar. in. d. l. q̄ in diem. Extra gl. oppo. ꝫ tex. in eo q̄ papa dicit q̄ nullũ ꝓiudicium ex hac sñia dz irrogari romane ecclesie si in futuꝝ vellet ꝓtendere ⁊ allegare exceptionē monasterij. ꝟ enī videt ꝫ. c. pe. j. e. ⁊. l. sepe. ff. e. ti. exquo enī se defensioni non opposuit videt sibi ꝓiudicasse. So. Inno. dicit q̄ papa ignorabat ius qō bẽbat in monasterio alꝫ sibi ꝓiudicasset. Nō banc limitationez ad illa iura vt nō sufficiat quẽ scire litẽ motã ꝫ aliquem nisi etiam sciat ius sibi in re illa cõpetere. de quo dī plenius in d. c. pe. Vel scõo pōt dici ſm eũ q̄ rõne publici ⁊ necessarij officij excusat hic papa q̄z de qua re iudex cognouit de ea dz pronunciare. vt. l. de qua re. ff. de iudi. ⁊. c. cum sup. de causa pos. ⁊ propri. videt de hoc tex. in. c. inter dilectos. de fi. instru. Secus aũt eẽt in officio voluntario vt aduocatiõis. de quo in. c. ex literis. de transac. ⁊. l. inter officiũ. ff. de rei vendi. tutius tñ est ſm euz vt iudex semp suũ ius excipiat sicut papa hic fecit ⁊ hec solutio etiam est bona. sed ad materiam vide qō plene dixi in. c. cum sup. ē. e. Quero ticius debitor soluit creditori suo sed instrm̄ remãsit apud ipsum creditorem tractu temporis. reperit ꝓtextu instrumenti illud debituz ⁊ reus non valẽs probare solutionē q̄z perdiderat instrumentum solutionis fuit condemnatus ad soluendū. post sententiã ⁊ lapsum tempus ad appellandū reus reperit instrumentum solutionis. querit nunqd possit ĩpedire executionem vel si soluerit possit repetere. Jo. an. hic remittit ad Specu. de sen. excõmu. §. vlt. ver. illud vbi ponit Spe. varias opi. nam quidam dixerunt q̄ potest agere ad interesse sicut agitur contra argentariuz qui noluit instrumentū edere. Alij dixerũt q̄ potest petere beneficium restitutionis ex clausula generali. argu. in. l. ꝓtor. §. marcellus. ff. de iudi. Tertij distinguebant q̄ aut fuit allegata exceptio solutionis. ⁊ iudex ea reprobata tulit sententiam condemnatoriam ⁊ non debet amplius audiri alꝫ secus. ar. l. cum autez ff. de nego. gest. ipse vero Spe. videt velle vt post solutionez possit repetere conditione sine cã. ar. in. l. fideiusſor. §. in oibus. ff. mã. ⁊ si pōt repetere fortius bz ius retentõnis ante solutionē. ar. l. i. ff. de superfi. Jo. an. ibi. in addi. retulit Jac. de ra. ⁊ Pe. de bel. tenuisse in. l. i. C. de condi. inde. vt indistincte reꝰ nō audiatur per. l. sub ꝓtextu. C. de transac. sed Jac. de are. distinxit an solutio fuerit fcã ipsi creditori an suo auctori quasi primo cãu possit agi propter dolũ ipsius creditoris scõo non. sed Cy. ibi tenet q̄ etiã si creditor non fuisset in dolo tñ exquo sñia fuit lata ex falsa causa dz iste restitui. ar. in. l. si is ad quem. ff. de acqui. here. Aduerte q̄z illa opi. Spec. fuit glo. in. d. l. fideiusſor. §. in omnibus. ⁊ in. l. si fine. §. cum autem ff. rez ra. ha. sed Bar. in. d. l. i. dicit q̄ doc. reprobat illas glo. ⁊ merito ſm eum. concludens q̄ solutũ indebitum per sñiam nullo mõ potest repeti cuz venit ꝫ sñiam sed si esset aliqua actio que ꝫ sñiam nō repugnat sed asserit eã eẽ verã tunc datur repetitio vt est casus i. l. in cõmodato. in fi. ff. cõmo. vbi dī q̄ si ego perdidi rẽ cõmodatã ⁊ coactus sũ de valore satisfacere si postmodũ res illa ꝓueniat ad te possuz agere cõtrario iudicio cõmodati. vt aut rẽ illam mihi reddas. aut quod habuisti pro satisfactione restituas. Ad idẽ l. si fullo. ff. de ꝓdi. fine cã. vbi agit fullo conditiõe sine cã ad repetendū qō pro estimatiõe rei perdite dederat si res nunc peruenerit ad dominũ. q̄z nunc apparet q̄ sine cã dedit. mihi plz hec vltima sententia vt nullo mõ possit agi si directe venit cõtra sñiam que iã transiuit in rẽ iudicatã. Et vltra alios adduco duos tex. valde notabiles ⁊ miroꝝ q̄ nemo istoꝝ allegauit primo in. l. diui. ff. de penis. vbi patet q̄ etiam in criminali non potest aliquis citra principem rescindere sñiam ẽt per beneficiũ restitutionis in integruz ex eo q̄ nunc cõstat de innocentia rei sed solius principis

a Facit ad pdicta glo. nō. in v. cuiuscũq. i. l. iij. §. ite ipse. quaz ibi multũ nō. ang. ff. pluscq̄ p. l. fal. q̄ idez voluit in stro testamẽti post ca reptꝰ sñiaz vt p illud sñia retractari nō possit z sic et i vltimis volũtatibꝰ quãuis in hoc secus sit i trãsactiõe l. i. in prin. ff. quẽad. te. ap. l. de bis. ff. de trãsa. ⁊ aliud fit in iuramẽto. l. fi. C. de re. credi.

ē rescindere seu beneficiū restōnis indulgere. Scō videt tex. tā in crīnali qz in ciuili in. l. i. §. fi. ff. de qō. ⁊ vtrobiqz facit Bar. magnū festū de illis iurib⁹. vñ in. d. l. i. dicit notandū ꝓ illuz tex. q⁹ si aliqs est in carcerib⁹ ꝑdemnat⁹ ⁊ ante executionē sñie ꝓstat de innocentia illius nō pōt ptās illum absoluere sed ad solū p̄cipē spectat. Ponit tamē ibi vnū spāle ⁊ singulare in cā crīnali q⁹ post ꝯclusionē ⁊ ante sñiam p̄nt recipi ꝓbationes ⁊ instra vel testes sup articulis nō dicte ꝑtis ad innocentiā rei ꝓbandam. de quo vide qō nō. in. c. frīnitatis. de testi. nō. in dicta vo. l. diui. colligit ipse casum in quo sñia rescindit ꝓtextu instrōz reꝓz de nouo. Nec ob. d. l. imperatores. pal. qz ꝛz eū ⁊ bene illa loqtur de iure cōi sed bñficio p̄ncipis pōt rescindi vt in iurib⁹ ꝓ me allegatis. ⁊ p̄dicta bñ nota bis. Et pro his optime facit. l. moris. §. iste fere. ff. ō pe. vbi pz q⁹ si iudex i posuit penā nō congruētem legib⁹ non pōt illā amplius reuocare sed ad p̄cipez eundū est. Predicta coadiuuat bec rō. Nā exceptō rei iudicate fuit inducta ad iuris rigorē conseruandū vt litium sit finis ne imortales existant. vt nō. glo. i. l. q excep. ff. de ꝓdi. inde. ⁊. c. pastoralis. §. qz vo. ō of fi. dele. Ideo ad hunc iuris ordinis rigorē conseruā duz nō dz qs audiri volēs, pbare q⁹ de nouo reperit probationes. sepe enī daret materia malignandi ⁊ instrumēta falsificandi ⁊ testes corrūpendi qō eē nō dz ar. c. quāto. de diuor. Predictā cōclusionē arbitror verā ni si notorietate facti ꝓstaret nunc sñiaz esse iniustam. tūc enī ꝑ alium citra p̄ncipē poterit ex iusta causa supuenienti retractari. ⁊ boc cāu intelligi pōt. c. ij. de pur. vul. ⁊ sic dico limitāda nō. ibi ꝑ Host. probo rōne. iniusta sñia q̄ trāsinit in rem iudi. sustinet ex sola p̄sumptōe q̄ est pro iudicis, pcessu. vt in. c. in p̄tia de renū. ⁊. c. cām. s. e. leges enī q̄ iusticiam fouēt nō mandarent alr iniustam sñiam seruandaz ne inde nascerent iniurie vñ iura nascunt. j. de accu. q̄liter ⁊ qñ primo. l. meminerint. C. vñ vi. sed vbi notorie nūc cōstat de iniusticia cessat p̄sumptio ⁊ cedit opio veritati. viij. di. veritate manifesta. Hinc notabilr dixit Inno. in. c. q⁹ plericz. ō iiu. ec. q⁹ si ꝑs q̄ obtinuit pro se sñiam fatet illā iniustā dz iudex illam retractare qz cessat boc casu legis p̄sumptio. ergo fortius idē dicēdū qñ notorietate facti que plus valet q̄z ꝓfessio cōstat de iniqtate sñie. Preterea videm⁹ q⁹ euidens ⁊ notoria iniusticia extīs tpe sñie reddit illā nullam. vt in. c. inter ceteras. ⁊ ibi dixi. s. e. ergo idem qñ notorietas supuenit vt saltē nūc retractet. ⁊ h casu p̄nt intelligi illa iura. l. in cōmodato. ⁊. l. si fullo. supius allegatis. ꝛz aliter ea adduxerit Bar. Vide aliū casū nōbilem qñ. s. ꝑs q̄ nunc petit restitui aduersus sñiam nequit ꝓbatōes debitas ⁊ necessarias, pducere puta qz testes sui erant in captiuitate vel pegrinatōe vel furore detinebant. ⁊ ꝑs petit a principio ante sñiam vt differret diffinitio cāe sed non potuit omittere inceptū cāe cognitiōe p̄missa per iudicez poterit sñia p beneficiuz restōnis rescindi supueniēte, pbationum copia. ita nō. voluit Inno. in. c. vltra tertiaz. de testi. Et pōt esse rō. nam sicut rescindit sñia qñ ꝑs ex legitimo impedimēto non potuit interesse. vt in. c. cuz bertoldus. s. eo. ⁊ ita in casu nr̄o dato impedimento, pbationis producende.

Additio. Hic. Nec vera nisi alia subsint q̄ sustineant sñiam. Exemplum quidaz cognouit solutā que cōi opi. tenebat pro maritata quā ⁊ ipse credebat ꝓiugatā ⁊ eo punito pena statuti ac si cognouisset maritatā ꝓstitit postmodū illam nō maritatā an debeat sñia retractari. ⁊ dicēdū q⁹ nō qz culpa fuit in reipsa ⁊ dolus in opatiōe. ⁊ cōis opi. in qualitate. ⁊ sic alr disputando fuit ꝯclusum vt ponit Jo. an. in regula cū gs. de re. jur. li. vi. in mercu. ⁊ vide ad p̄dicta bonā ⁊ plenaz glo. in. c. plerūqz. de dote post di. restitura. ⁊ h sufficiant.

c **Cum.i.et.a.** Cāus. Snia a qua fuit appellatū retractatur si ꝓstat testes ad quoz dicta tūn lata fuit ꝓspiratores fuisse ⁊ ꝯdicente parte receptos. b. d. Diuidit p̄ncipalr i duas ptes. in p̄ma ponit factū cora papa narratū appellatōis remedio. i ba dat iudices appellatōis qbus diffinitiōz cāe sub certa forma cōmittit. ba ibi qz vo. Et q̄libz pars pōt subdiuidi vt pz in tex. sed p̄dicta diuisio sufficit ad intellectū. Casus lr̄alis. Cum. J. ⁊. A. canonici sci Dionysij remi. pro se ⁊ q⁹busdā alijs canonicis sñis denūciauerūt do. pape abbatē suū sup dilapidatōe p iurio simonia ⁊ q⁹busdaz alijs crīnib⁹ sup qbus erat multipr infamat⁹. vñ papa cōmisit q⁹busdaz de iudicibus q̄tenus ad illam ecclesiā psonalr accedant: ⁊ tā in capite qz in mēbris corrigerēt corrigenda ⁊ statuant q̄ ꝑm deū viderint statuēda. Judices vo receptis iuramētis abbatis ⁊ canonicoz abbatē ipum ab administratione ipsius ecclesie ꝑ sñiam remouerūt dilata correctione mēbroz a q̄ sñia, pcuratoz abbatis appellauit. vñ postmodū in p̄tia pape, pposuit dictaz sñiam reprobari debere. primo qz iudices lite nō cōte. in negocio, pcesserūt. tū qz iuramēta ꝓspiratoz ꝑ ipm receperūt: depositiōib⁹ testiū cora parti⁹ nō publicatis: nec ostensis eisdē ad sñiam, pcedere presumpserūt. Papa vero bis ⁊ alijs ītellectis: qz de articulo ꝓspiratōis sibi nō potuit fieri plena fides mandat iudicib⁹ q̄tenus si ꝓstiterit q⁹ illi ꝓspiratores fuerunt quoz iuramēta iudices receperūt: qō abbas, pbare voluit cora eis: ⁊ indices dicta illoz solūmō secuti sunt cū ꝑ alios ea, pbata nō eēnt sñiam, ptulerūt processum illoz debeant irritare in p̄ncipali negocio iuxta formā cōprehēsam in prioz⁹ lr̄is postmoduz, pcedētes. si vo abbas nō poterit, pbare illos ꝓspiratores fuisse: vel si etiā boc, pbauerit appareat tūn q⁹ nichil depositerūt sup his, ꝑ qb⁹ fuit abbas amot⁹: vel etiā si aliqua apposuerunt ꝯ abbatē: ea tūn ꝑ alios fuerant sufficienter probata, pcessum illoz iudi. debeāt ꝓfirmare: qz q̄z uis aduersus abbatē non debuerint ꝓspiratores admitti iuramēta tamē ipsoz de veritate dicēda sup statu ipsius ecclesie recipi potuerūt: vt ꝑ dicta illoz sup alijs fides possit bēri: q̄ ipm abbatem non tangebāt p̄cipue cum tunc, pbatū nō esset ipsos ꝓspiratores fuisse Ber. Nō p̄mo q⁹ qñqz canonici regulares bñt abbatē vt hic qñqz gubernant ꝑ prioris regimine vt in. c. cū in ecclijs. de ma. ⁊ obe. Do nachi vo nō dicunt canonici nisi sint ī ecclia cathedrali instituti. vt qz ecclia cathedralis ē monachalis. ad h allego tex. iūcta gl. ī. c. ij. lviij. di. facit. lxxiiij. di. quorundā. dixi plen⁹ in. c. cām q̄. s. ō iudi. Nō. ij. ibi ex pte quorūdā canonicoz ⁊ c. q⁹ regularis pōt in cā quā bz ēt ꝯ p̄latū ꝓstituere, pcuratorē nedū laicū sed ēt regularē ꝓsortē eiusdē litis. facit cle. religiosus. de ꝓcu. ⁊ de boc. j. dicā latius post Inno. Nō. iij. q⁹ regulares canonici p̄nt deferre, pp̄riū p̄latū nō soluz de crīne sed ēt de īfamia crīnuz ⁊ iplorare vt p̄missio fiat sup veritate. Idē dic in monachis. vt in. c. ex parte. ⁊ in. c. olim. de accu. Idē etiā in secularib⁹ clericis respectu epi. vt in. c. veniēs. ⁊. c. ꝛz. de accu. ⁊. c. vitatis. de do. ⁊ ꝓtu. cū itereat istoz bēre bonū p̄latū. iiij. q. i. audacter. Nō q̄rto q⁹ infamato prelato de crīne dz fieri ingnitio tam in capite qz in mēbris vt hic. qz oritur finistra suspitio ꝯ membra ex corruptiōe capitis. facit qō le. ⁊ nō. in. c. fi. de sta. re. ⁊. c. cū oporteat. de accusa. Nota quinto ⁊ tene menti q⁹ inquisitor generalis generaliter datus super aliqua ecclesia vt corrigat corrigenda potest ex causa amouere prelatum a regimine ecclesie. Et nota ex boc ⁊ ex tex.

Jo.an. post Abb. appellatione correctiõis ingsitio
nem cõmittit. Itez q is cui cõmittit correctio priuat
beneficio. ꝛ vide ad materiam qõ leg. ꝛ nõ. in. c. dile/
ctus. de rescrip. ꝛ in. c. i. de homi. Nõ ibi iudices
q ingsitores sup statu alicuius ecclesie pñt dici iudi/
ces. dicit tamẽ Hosti. q tex. magis ꝓprie appellasset
eos ingsitores. sed iudices dicunt qz ad moduz iudi
cum ab administratiõe deponũt ꝛ exceptões admit/
tunt. in quo tñ differũt. dic vt le. ꝛ nõ. in. c. exhibita. ꝟ
iudi. Nõ ibi ꝓcessum ꝛc. q appellatione ꝓcessus
venit sñia. nã h̃ ẽt sñia veniebat irritanda. In ꝟriũ fa
cit. c. prudentiã. de offi. deleg. de hoc alꝭ in hac scõa
pte memini plene dixisse. Nõ q cõmixtio[a] inhabi
liũ testiũ nõ vitiat ꝓcessum seu sñiaz exquo p habiliũ
dicta põt sñia sustineri qz vtile est ab inutili sepabile.
vt in regula vtile. de reg. iur. li. vi. Alia nõ colligo qz
aut clara aut. j. exaianda. Glo. i. q̃rit an isti ingsi/
tores deputati vt ꝑsonaliter ingrant possint alijs vi/
ces suas cõmittere vel extra locũ in quo sunt deputa
ti ingrere. rñdet q nõ ꝛ bene loqtur. sed de vltia par
te vide qõ latius bñ in. c. statuimus. de offi. dele. li. vi
ꝛ in. c. statutum. §. in nullo. de rescrip. eo. tit. Se/
cundo q̃ritur nunqd indistincte possit exigi ab ingsi/
to iuramentũ de veritate dicẽda. Glo. ij. sentit q nõ
sed ꝓcedendũ est vt bẽtur in. c. q̃liter ꝛ qñ ꝓio. ꝟ ac
cu. §. formã. vide quod plene dixi in. c. ij. de confes.

[a] Cõmix
tura testiuz
inhabiliũ cũ
habilib⁹ nõ
vitiat testio
niũ habiluz
dummõ sint
tot testes ha
biles quot
sufficiãt. Ad
de d. an. hic.
i. vi. col. v. ꝛ
sic pz q cõ/
mixtio inha
biliũ ꝛc. Et
vide oio qõ
nõ. p eundẽ
do. an. i. c. cũ
nobis olim.
i. iij. col. in v.
ex his pz si
appelletur.
§. ꝟ elec.

Gl. iij. colligit ex tex. q officiũ ingsitoris sup plu
ribus deputati nõ expirat p ꝓnunciationẽ sup alig
bus articulis de sibi cõmissis vt satis bene colligit h̃

Ex quo nõ q ingsitor sup plurib⁹ articulis seu ꝟ
plures ꝑsonas deputat⁹ nõ tenet sup oĩbus seu con
tra oẽs ꝗl ꝓcedere seu ꝓnunciare. facit qõ plene dixi
in. c. cum inter. §. e. Idem est ꝑm glo. in ordinario ꝛ
arbitro. vt in iurib⁹ alle. in ea. Ex qua nõ q ingsitor
datus sup statu alicuius ecclesie nõ hz ordinariã sed
delegatã ꝛ nimirũ. nã ꝛ ingsitor generaliter deputat⁹
a papa sup negocio hereseos hz delegatam ꝛ non ordi
nariam. vt nõ. Jo. and. in. c. per hoc. de here. lib. vi.
quod ꝓbo p locũ a spãli i. c. ne alig. de her. li. vi. iun
cto. c. ij. de offi. le. eo. li. Secũdo nõ ex glo. ista iũ/
cto tex. q delegatus funct⁹ est officio suo per sñiam
cum. s. ꝓnunciat super toto sic dz itelligi. c. in lr̃is. de
offi. dele. ꝛ. l. iudex. ff. de re iudi. secus si ꝓnunciat
sup parte. ꝛ limita predicta ꝑm ea que dixi. §. eo. cuz
inter. Oppo. contra tex. in eo q hic lis nõ fuit cõ/
testata ꝛ tñ papa hanc exceptionẽ nõ videt ponderaſ
se. ꝛ sic ob. c. cũ dilectus. de pur. ca. Sol. dicit glo. in
verbo lite nõ conte. q hec exceptio nõ hẽbat obstare
in cãu nostro qz procedebat per viam ingsitionis ꝛ
ingsitus erat cõtumax quo casu procedi põt lite non
ꝓte. vt in. c. qñ. §. sunt ꝛ alij. vi lit. non ꝓte. qõ intelli
git gl. qñ est spãlis ꝓsecutor ingsitõis. Si enĩ iudex
procederet ex suo officio tunc etiã cũ ꝓsente nõ fie/
ret cõtestatio qz nõ est cũ quo fieret. Et nota primuz
dictũ glo. singl̃r pro limitatione ꝑalle. c. cũ dilectus.
ꝛ dicti. §. sunt ꝛ alij. vbi allegam banc glo. ꝛ expedies
hũc articulum vt iõi dixi. Ex his sentit hic glo. q ab
bas fuit hic contumaciter absens qõ tñ ex tex. nõ col
ligit̃ imo iudicio meo potius colligitur opposituz in
ver. iudices. vbi abbas ꝑstitit iuramentũ de veritate
dicenda. Preterea abbas h̃ appellauit a diffinitiua
qõ facere non potuisset si fuisset contumax. ij. qõ. vi.
sunt quox. ꝛ. l. ij. C. quox ap. nõ reci. Idco ego itel
ligo q h̃ non erat specialis ꝓsecutor ingsitõis sed pa
pa ad solam denũciationẽ canonicox cõmisit ingsitõ
nem tam in capite q̃ in mẽbris vt patet in lr̃a. Et sic
apte pz q canonici q denunciauerunt infamiã abba
tis non ꝓsequebant istam ingsitionẽ cũ vt ꝓdixi ista
ingsitio fuisset cõmissa pariter ꝟ eos. Hinc est q ab
oĩbus de ecclesia fuit exactũ iuramẽtum de veritate
dicenda. vt pz in v. iudices. merito non erat h̃ neces/
saria lit. cõte. ideo papa de illa exceptiõe nõ curauit.

Op. ꝛ aliter exquo enĩ dicta testium nõ fuerũt pu
blicata ꝛ abbati ingsito oñsa satis iustificari vr̃ abba
tis appellatio. vt in. c. q̃liter ꝛ qñ. §. dz. de accu. ꝛ tñ
papa hanc allegationẽ abbatis videt neglexisse. So
lu. dicit glo. in v. ostenf. q hic erat iusta appellandi
cã sed papa h̃ non curauit qz de ea nõ ꝑstitit. Dz cer
te h̃ rñsio nõ est bona qz nec de ꝑspiratione cõstabat
tñ i ꝓmissione appellatiõis papa mãdauit ꝟ ꝑspiratõ
ne dũtaxat ingri. Inno. dicit q forte dicta alioꝝ testi
um fuerũt publicata sed dicta ꝑspiratorũ nõ ideo de
ꝑspiratorib⁹ mandat̃ ingri. vel ꝑm eũ nulle attestatõ
nes fuerũt h̃ publicate nõ tñ ꝓpter hoc reuocari dz
sñia cũ ex ea nõ fuerit appellatũ. Ex quo nõ. Hosti.
q grauamẽ illatũ ꝟ ins litigatoris transit in rẽ iudi. si
infra. x. dies nõ fuerit ꝑ partem appellatũ. ad hoc al/
lego. c. significauerũt. de testi. ꝛ. c. cũ dilecti. de elect.
qõ tñ limitandũ est, put bñ in. c. fi. de ap. lib. vi. ꝛ de.
vl. eo. ti. Et nõ singl̃r hoc dictum Inno. q ꝓattestatio
nuz publicatio est de iusticia nõ aũt de sũba ꝛ partiũl
lam nõ petenti ĩputandũ est. debuit enĩ petere ꝛ a de
negatione appellare. alꝭ non audit̃ volens ĩpugnare
processum seu sñiam ex defectu publicationis attesta
tionũ. ꝛ ita singl̃r põt intelligi iste tex. qõ alibi non ita
bñ ꝓbatur qnimo glo. in. l. platam. C. de sen. sentit
oppositum. s. q publicatio fit de ordine substãtiali.
sed Bar. ibi sequit̃ ꝑmũ qõ sic ꝓbat. illud enĩ est de
substãtia rei quo cessante res esse non põt. vt. l. pacta
ff. de ꝟ. emp. ꝛ insti. de emp. ꝛ ven. §. ꝑcium. vbi dici
tur q res ꝛ ꝑcium sunt de substãtia venditiõis. nam
emptio sine his esse non põt. Euictio aũt est de natu/
ralib⁹ seu accidentalib⁹ emptõis. Nunc ad ꝓpositũ
cum sñia esse possit sine testiũ exaiatione seu publica
tione. qõ ꝓz ex eo qz non est de necessitate vt ꝓbatio
fiat ꝓ testes cũ possit fieri per instr̃a ꝛ ꝓfessiones pre/
sumptiones ꝛ alia. vt in. c. afferte. de ꝑsump. ꝛ. c. cuz
ioannes. de fi. instru. ꝛ. l. in exercendis. C. e. ti. ergo
publicatio non est de sũba sñie. Et ideo ꝟcludit̃ q si
testibus nõ scriptis. vel nõ publicatis sñia ferat illõ
est ꝟ ius litigatoris nõ aũt ꝟ substãtialem ordinem iu
dicioꝝ. Et ita refert Bar. tenuisse Ja. bu. Idem eti
am sentit Spe. in scõa pte sui libri in ꝑn. ꝛ Hostiẽ. in
summa de re iud. vbi dicũt q nõ oĩa que interuenire
debẽt in iudicio sunt de substãtia sed q̃dam de solen/
nitate q̃dam de substãtia sicut in sacro altaris soluz il
la verba quibus fit translatio sunt de substantia. alia
vero sunt de solẽnitate. vt in. c. panis. de conse. disti.
ij. vnde dicunt q in iudicio de substãtia est citatio. li/
belli oblatio. litis contestatio. iuramentum de calum
nia. ꝛ q sñia feratur in scriptis congruo loco ꝛ tem/
pore seruatis solẽnitatibus debitis. sed tu de citatio/
ne dic q est de substãtia circa absentem. iij. q. viij. ca.
ueant. ꝛ. c. omnia. Dz erga ꝓmitez nõ est de substãtia
vt nõ. Jo. an. in. c. fi. de elec. lib. vi. ꝛ Bar. in. d. l. ꝑ
latam. ꝛ Bal. in auc. si oẽs. C. si vt se ab here. De li
belli oblatione dic vt plene dixi. in. c. i. de libel. obla.
De litis ꝓtestatiõe dic vt in. c. vno. de lit. conte. De
iuramento calumnie habes bo. tex. in. c. i. de iurañ.
calũ. lib. vi. De sñia qualr̃ fit ferenda dic vt in. c. fi. ꝟ
re iudi. lib. vi. Et ad nr̃m principale propositum ad/
de tex. singularẽ in. c. fi. de here. lib. vi. vbi dicit̃ q. p
pter scandalum testium euitandũ pñt subtriceri noia
testiũ. ꝛ dic q etiã dicta testiũ pñt ad tẽpus occultari
vt si pars nõ audet conuenire aduersarium propter
eius potentiã ꝛ interim timetur de absentia vel mor/
te testium. vt notanter ponit Hosti. in. c. qñ. in pri.
vt lit. nõ ꝓte. vbi dixi. ꝛ vide qõ nõ. Jo. an. in. c. i. de
homi. lib. vi. Sed q̃ro quid de renũciatiõe seu cõ/
clusione que solet fieri in causa de qua in. c. cũ dilect⁹

de fi. instru. ⁊. c. pastoralis. de cā pos. ⁊ ꝓpie. vbi p Inn. ⁊ in. c. cū venissent. de testi. cū si. an sint de ordine substātiali. de hoc vide bo. glo. in cle. sepe. de v̄. sign. in ver. ꝓclusione. p Jo. an. in addi. Spec. ī ti. de renū. ⁊ ꝓclusio. in prin. vbi tz q̄ nō sit de substantia. Et ꝓfecto satis dico hic hoc ꝓbari ex ꝑdictis ⁊ hoc teneas. Quero q̄ tex. mādat h̄ ingri in cā appellatōis an testes isti fuerint ꝙspiratores an sufficiat ꝓbare in cā appellatōis inhabilitatē testiū. Solu. glo. in ver. iuramēta. dicit q̄ nō sed regrit q̄ in prima cā ps ꝓbare voluerit qnimo non sufficit q̄ obtulerit se ꝓbaturā nisi nunc vere ꝓbet. ar. hic. in tex. ibi ꝓbare voluit ⁊c. Sed ꝑ hoc glo. opponit de. c. interposita. de ap. vbi oblatio ꝓbatiōis abstz alia ꝓbatione grauaminis iustificat appellatōez. remittit pro solutione ad notata in. c. ex pte ade. de testi. Aduerte duo sunt h̄ videnda. ¶Primo an in cā appellatiōis possit ꝓbari indignitas testiū ad finez retractādi sententiā lz nō fuerit opposita in cā principali. Secū do an sola oblatio ꝓbatiōis idignitatis testiū facta corā iudice a quo iustificet appellationē vt sic ex h̄ cō sequat ps retractationē sñie. Ad primū vidistis qd senserit glo. Innuit enī q̄ nō. ⁊ idem sentit hic inno. dicit enī q̄ ps volens reprobare testes dz h̄ ꝓtestari a principio alꝫ sibi ꝑiudicat. s̄. de testi. ꝓsentū. immo qō plus est debuit statim ꝓbare ⁊ petere ⁊ recipere terminū ad ꝓbandum. vt hic ⁊. s̄. de testi. cām. Sed tu aduerte q̄ bēs notabilem glo. in ꝓrium. ī. c. i. s̄. de excep. q̄ dicit q̄ hec exceptio ꝑ psonas testiuz est q̄si peremptoria. Ideo pōt opponi ⁊ ꝓbari in cā appellatōis sicut peremptoria. Et idem sentit glo. ī. c. ex pte ade. de testi. ⁊ in. c. de testib⁹. e. ti. Intellige tñ ꝟm limitationē. c. pñtium. de testi. ⁊ vide qō dixi i. d. c. ex pte. Et ad istuz tex. dico q̄ si pars non opponit nec ꝓtestat in principio nō audit indifferēter postmodū. vt dixi in. c. pñtium. ⁊ hoc casu procedit opi. glo. ⁊ Inno. sed seruata dispōne dicti. c. pñtium. dz audiri vz si iuret q̄ ad hoc ex malicia ñ ꝓcedat. ⁊ dic vt ibi. Ad scōm dic vt plene dixi in. d. c. ex pte ade. ⁊ ad istum tex. dic q̄ iste abbas non appellauit a reiectione ꝓbatiōis sed a diffinitiua vt patet in lr̄a. ⁊. j. dicam. ⁊ sic oblatio ꝓbatiōis etiā si fuisset a principio reiecta nō habuit iustificare appellationē. c. interposita. loqtur cū appellat a grauamine. ⁊ dic vt ibi. ⁊ in. d. c. ex parte. Glo. pe. colligit ex tex. q̄ per appellationē reuocant solū ea que minus legitime secuta sunt non aūt oia licz appellatio sit legitima. h̄ colligit gl. ex eo q̄ tex. mādat ingri an iudex fuerit secut⁹ dicta cōspiratox vel nō. nō aūt reuocat sñiam ex gravamine admissionis cōspiratorū. Contra qō glo. opponit. de. c. sup qōnuz. in fi. de offi. dele. vbi reuocantur oia innouata post appellatiōem. Solu. glo. ⁊ minus bene dicēs q̄ hic videbat appellatio legitima sed nō erat q̄ oportebat ꝓbare oēs testes esse cōspiratores. Sed certe hec solutio non est bona q̄ ad iustificandā appellationē iudicialē satis est ꝓbare ex iusta ⁊ vera cā fuisse appellatum quo ꝓbato oia postmodū attentata veniunt reuocāda tanq̄z gesta a iudice cuius iurisdictio erat suspēsa per appellationē. vt ꝓbatur in. d. c. sup qōnum. in fi. ⁊ in. c. fi a iudice. ⁊. c. non solum. de ap. lib. vi. Hinc notanter dixit Inno. in. c. q̄ pp. de elec. in pe. col. q̄ h̄ est vna de dr̄ijs inter appellationē iudicialez ⁊ extraiudicialē q̄ in iudicijs qcquid fit post appellationē venit reuocandū q̄ post appellationē legitimam definit eē iudex. j. de appel. cum cām. secus extra iudiciū q̄ solū venit reuocandum qcqd fit ꝑ appellationē q̄ per talem appellationē non ꝓpeditur qs vti legitime iure suo. vt in. c. cū nobis. de elec. Hanc eandē ꝓclusionē repetit Inno. in. d. c. cū nobis. in. i. col. vbi dicit q̄ si in iudicijs appellat in vno articulo puta q̄ vocat ad locū nō tutum vel q̄ recipit testem qué ꝓstat excōicatum vlterius qcqd fecit in tali causa iudex reuocabit. certū q̄z ē q̄ hec est legitima cā appellandi q̄ iudex admittit testes ꝙspiratores ēt in cā ingritōis. vt ꝓbatur in. c. ꝓ tuas. cl. i. ō. Ideo dic melius ad ꝟm supra formatū q̄ h̄ nō fuit appellatū ab illo grauamīe q̄ testes ꝙspiratores admittebant sed solū a diffinitiua ꝑ quā abbas fuerat remotus vt dicit h̄ Hostiē. ⁊ bñ ⁊ apte h̄ probat ꝑ istū tex. in ver. a q̄ sñia. ⁊ vigore bui⁹ appellatōis petebat sñiam retractari ex eo q̄ testes fuerant ꝙspiratores. sed nō obtinet nisi probet q̄ iudex fuerat secut⁹ dicta cōspiratox. ⁊ est rō q̄ ꝑ appellationem a diffinitiua venit sñia retractanda solū pp iniqtatē sñie nō autē pp grauamē precedens ex quo ab illo non fuit appellatū. sñia vero non potest dici iniq̄ pp admissionē ꝙspiratox si nihil dixerūt vel iudex illox dicta nō fuit secut⁹. Sed dices tu ēre mandatur nūc ingri si iudex fuerat illox dicta secutus cū ps nō debeat amplius audiri ex quo tpe grauaminis. s. admissionis testiū nō fuit appellatū. debuit enī illō grauamē ꝑ iusticiam ptis transisse in rem iudi. vt in. c. cū dilectus. de elec. ⁊. c. significauerūt. s̄. de testi. Sol. Hosti. dicit q̄ ideo q̄ illud grauamē receptionis cō spiratox potissime tangit sñiam. magis enim gravatus fuit abbas circa illum articulum in sentētie prolatione q̄z in testiuz receptione. Et hodie in hoc dic vt habetur in. c. fi. de ap. lib. vi. vbi habetur q̄ si grauamen a quo non fuit appellatū tangit negociū principale pōt in appellatiōe a diffinitiua reuocari. secus si non ꝑiudicat negocio principali. de quo dic vt habetur latius in cle. fi. eo. ti. Et ex his singulariter nō q̄ exceptio ꝑ psonas testium dicitur tangere negocium ꝓncipale ⁊ si nō principaliter saltem per obliquū q̄ admissis testibus non idoneis perit ipm negocium. ad h̄ gl. notabilis in. d. c. i. de excep. ⁊ i. c. ex parte ade. ⁊. c. de testibus. s̄. de testi. ⁊ hoc clare ꝓbat hic. Nā in cā appellationis discutitur de hoc grauamine lz ab eo nō fuerit appellatū in prima cā cū grauamen infligeret. Et nō fingit hoc q̄ nescio q̄ alibi ita bene ꝓbet. Et probat hec lr̄a q̄ admittit discussio indignitatis testiū in appellatione a diffinitiua etiam si in prima cā fuit oppositum ⁊ iudice ad vlteriora procedente non fuit appellatū. ⁊ hoc rōne predicta q̄ indirecte tāgit negociū principale. vñ iudex iterum grauare videt sequēdo illox dicta in sñie prolatione. ⁊ tene mēti ꝓdicta. Op. ꝑ tex. in fi. vbi dr̄ q̄ ꝑ alios ab abbate potuerūt testes cōspiratores [a] admitti. hoc enī videt ꝑ. c. testimoniū. s̄. de testi. vbi dicitur q̄ testes criminosi sunt repellendi a testimonio sed cōspiratores maxime peccāt. vt in. c. cōiurationū cū duob⁹ sequē. xi. q. i. ergo ⁊c ad idem. c. per tuas prealle. de simo. vbi ꝙspiratores ⁊ capitales inimici equiparant ⁊ pari modo a testimonio repelluntur. Solu. glo. fi. quattuor modis. ¶Primo q̄ isti fuerunt admissi vt de facto suo deponerent. nam ⁊ secūdo interrogant de eox facto in aliorum defectuz. iiij q. iij. §. serui. ij. rñso. dic tamen q̄ non crederetur eis ad plenum in aliorum preiudicium. ad hoc qō leg. ⁊ nō. in. c. i. de confes. Secūdo solut q̄ isti ꝙspiratores pñt ꝑ alios admitti nō ad plenam fidem sed ad ꝓsumptionē faciendā vel ad iudicis informationē. ſm Jo. an. ⁊ est sile in. d. c. i. de cōfes. Tertio solut q̄ valet istox dictū ꝑ illos q̄ eos tolerauerūt. arg. in. c. nulli. j. de accu. hoc nō placz Jo. an. q̄ illud spāle in ep̄o. vt ibi nō. ⁊. ij. q. vij. in hoc. Quarto solut q̄ h̄ nō cōstabat tpe depositōis illos fuisse conspiratores vt in fi. lr̄e dr̄. hec solutio nō videt sufficiēs q̄ lr̄a vtitur verbo presertim quasi dicat q̄ idem si constitisset ¶Preterea tex. expresse dicit q̄ tales pñt cōtra alios

[a] Qñ cōspirator admittat ad testificandum et adde hic Innoc. nō. i. c. i. ō scisma.

admitti. Quinto extra glo. so. Inno. q; si alij obiecissent hoc crimē ꝓspirationis fuissent repulsi ꝫ hoc nullus ꝑter abbatem obijciebat ideo a solius abbatis nocumento excludunt. Hec solutio pōt admitti si delictū testiuꝫ erat incognitū. alꝫs iudex ex suo officio dꝫ repellere indignos. ij. q. vi. ꝗrenduꝫ iuncta glo. i.

Sexto soluit idē Inno. q; tex. pōt intelligi de bis q ꝓspirauerunt ꝯ abbatē in bonū puta vt resisterent sibi male alienāti vel aliqd sile. Isti eni nō debent admitti ꝯ eū ꝯ quē ꝓspirant qꝫ nō solū inimici dicunt vt repellant a testimonio q odiunt mēte sed ēt bi q fine mentis odio bēnt vel bēre ꝓsumunt cās inimicitie. vt ij. q. v. cū trib⁹ sequentib⁹. sed ꝯ alios bñ admittuntur qꝫ nō peccant nec ꝓsumunt ꝯ alios bēre inimicitie cām qō est singlr notandū. ⁊ vide qō nō. in. c. exhibita. s. de iudi. Septimo soluit Hosti. q; id qō h dr procedit cū fit gñalis inqsitio. tunc eni est loc⁹ subtilitatib⁹ istis. maxime quo ad illos q debēt pniaꝫ agere quo casu nec forsan locus est ꝺm eū illi forme q̄ traditur. de acc. q̄liter ⁊ qñ. ij. §. dꝫ. lꝫ abbas q spāliter expressius erat ⁊ ab administratiōe remouēdus de h conqri potuisset. ⁊ nō bñ banc solutionē q̄ satis mihi placet. nam cū agit ad pniam nō regrunt ꝓbatiōes ita dilucide. de quo vide qō nō. glo. in. c. multi. ij. q. i ⁊ qō dixi in. c. at si clerici. s. de iudi. ⁊ de modo ꝓcedendi ꝯ religiosos dixi in. c. cū contingat. de so. cōp. ⁊ in repe. c. si qs ꝯ clericum. eo. ti. Octauo soluit Bef. q; spāle est q; tales recipiant h qꝫ que fiunt i capitulo ꝑ alios sciri non pōt. s. de testi. veniēs. sicut ea q̄ fiunt domi indagant a domesticis. l. ꝓsensus. C. de repu. Et ideo q̄les inueniunt tales recipiunt. q̄libet istarū solutionū est bona moderata. vt. s. vū eas cōiungēdo dicit h do. An. q; cōspirator in bonū repellitur a testimonio ꝯ platum nō ꝯ caplm vel alios. conspiratoꝝ in malū repellit a testimonio ꝯ illū ꝯ quē cōspiratur. ꝯ alios si nō opponat admittit. Si opponatur admittit in gñali inqsitōe ⁊ ꝯ infamatū. vbi agit ad pniam ꝯ nō infamatū admittit in iudiciū ad informationē vel q̄lez q̄lem p̄sumptionē ad plenā nō vbi pōt alij testes bēri. vbi alij non pōt haberi admittunt. ſz quāta fides detur relinquēdum est arbitrio iudicis. Et vide ad materiā qō le. ⁊ nō. in. d. c. per tuas. de si mo. ⁊ qō dixi in. d. c. ex parte ade. de testi. dico eni breuiter q; isti conspiratores oīno sunt repellendi ⁊ a pn cipio ꝯ illum ꝯ quem ꝓspirauerāt etiam si agat ꝑ viā inqsitōis. tex. est nōbilis in. d. c. p tuas. ꝯ alios vero admittunt si erāt conspiratores ex bona cā si ex mala admittunt ⁊ repellunt. credit parū vel plus ꝺm q̄litatem ꝑsonarū pudicij ⁊ necessitatē, pbandi, put de alijs criosis in iure disponit de qbus plene dixi in. d c. ex parte. ⁊ dic vt ibi. ⁊. d. c. i. de ꝓbat. vbi etiā plene dixi. Nunc extra gl. op. ꝯ tex. in eo q; isti regulares pro se ⁊ ex parte quorūdam consocioꝝ denunciauerunt, ꝓpriū abbatē apud romanū pontificem vt in pncipio lre dī. videt eni q; regulares non pōt ꝓstituere procuratores tanqꝫ singulares ꝑsone nec, procuratores constitui salē sine abbatis lnia. Primū, pbatur qꝫ nō bēnt velle vel nolle sed eorum noluntas vel volūtas dependet a superioris iudicio. vt in. c. si religiosus. de elec. lib. vi. ⁊ in. c. ij. de testa. e. lib. ⁊. xij. q. j. c. non dicatis. Secūdū, pbatur in. c. ij. de postu. ⁊. xvj q. j. monachi. vbi, pbatur q; monachus vel canonic⁹ regularis non pōt procurator ꝓstitui nisi pro vtilitate monasterij ⁊ abbate nihilomin⁹ impante. So. hic sumpta occasione Innoc. satis egregie tractat h materiā istaꝫ pmirtim. Sed ego pro clariori intelligētia diuido dicta sua in duas ptes. in pma tractabim⁹ an religiosus possit, procuratorē ꝓstituere nōe, ꝓpo. in secunda an ⁊ qñ possit procurator cōstitui. Circa pmū dicit h Inn. q; in causis q̄s religiosi bēnt seu bē re pōt nōe ꝓprio pōt constituere procuratorē in illis etiā procurare nōe ꝓprio. exēplum pōt in multis constitui. vtputa si fiat inqsitio ꝯ ipsos vel inqsitionem, pmouerunt ꝯ prelatum vt hic. ⁊. j. c. pe. de accu. vel si agant de ꝓpria electiōe. vtputa si fuerunt electi ad prelaturā ꝓprie ecclesie vel aliene ⁊ electioni iam cōsenserunt de licētia abbatis. ad hoc. c. cum dilect⁹. de consue. ⁊. c. cū dilecta. de rescrip. ⁊. j. e. ad probandū. Itē cuꝫ accusant ꝓpriū prelatū quo casu debent bēre expensas a monasterio. vt in. c. ex parte ⁊. c. pe. de accu. Et circa hoc ꝓcludit Inno. regulaꝫ q; vbicūqꝫ lꝫ monacho⁹ agere lꝫ ei p alium lras ipetrare ⁊ causam prosequi. ad h. s. de excep. dilecti. i pn. Firmat ⁊ aliam regulā magis generalem dicēs q; is cui pmittit per se agere pōt procuratorē cōstituere p l. i. ff. de procu. Et ꝑsertim h procedit in religioso qꝫ melius est vt religiosus agat p alium q̄ꝫ p seipm. vt i c. vno. s. de sindic. ⁊ predicta notabis. Ex qbus infero q; vbicūqꝫ religiosus hꝫ legitimā ꝑsonaꝫ standi i iudicio vt in casib⁹ sibi a iure pmissis in illis libellum ꝓprio nōe pōt conficere siue agat siue ꝓueniat. ad qō allego bonū tex. in. c. dudum. de ꝓuer. coniu. vbi sīa absolutoria fuit concepta in ꝑsonam monialis. Idem ibi dicit Jo. an. in ꝓdēnatoria qñ executio nō pōt fieri in bonis monasterij. vtputa qꝫ obligatio directe cōcernit ꝑsonā monachi. xxvij. q. i. siqua monacha. ⁊. xvi. q. vi. de lapsis. Quid aūt si executō eēt fienda in bonis. vtputa qꝫ monachus conuenitur ex facto gesto ante monachatum ⁊ bona monachi trāsiuerunt in monasteriū vel ex facto gesto post mōachatum in casu quo obligatur monasteriuꝫ. iuxta notata ꝑ Inno. in. c. cum olim. de ꝓui. vbi vide ⁊ per glo. ⁊ doc. in. d. c. ex parte. de accu. per Archi. in. c. vt periculosa. ne cle. vel mo. lib. vi. plenius per glo. ⁊ Bal. in auc. cā que fit cuꝫ monacho. C. de epi. ⁊ cle. Et cōclude q; si agatur ꝯ monachum ex obligatiōe orta ante monachatū debet narratio facti concipi in ꝑsonaꝫ monachi qꝫ cū eo negociū gestum est. Itē qñ obligatio consistit in ꝑsonā monachi qꝫ non potuit p ingressum monasterij se ab obligatiōe liberare. ar. opti. in d. auc. causa que fit cuꝫ monacho. sed monasteriū tenetur tanqꝫ procurator in rē suam. ar. insti. de acqsi. per arroga. in fi. nō. Bal. in. d. auc. causa. sed conclusio libelli ⁊ sīa condemnatoria debent referri in monasterium. qō tꝫ Jo. an. in. d. c. dudum. ⁊ multi alij i d. auc. causa. Sed alij ꝯ. Bal. ibi consulit q; feratur in ꝑsonam vtriusqꝫ qō satis placet. ar. eoꝝ que nōt. i c. querelam. de elec. facit optime qō nō. Inno. super rub. de obli. ad rō. vbi dicit q; si obligatus alicui intrat monasteriū ⁊ nō bēat in bonis vnde satisfaciat q; scribendo vel aliud honestū opus faciendo salua bonestate regule ille suo creditori satisfaciat. qō nō. primo ergo executio fieri dꝫ in bonis siqua pueneruntad monasteriū. secūdo, puidebitur in defectuꝫ mō p̄dicto in ꝑsonam monachi. exquo euidēter colligitur q; obligatio remansit in personam monachi. Secundo casu principali cum agitur ex facto gesto post monachatum dic q; obligatur monasterium. ⁊ contra illud est agendum. quod tamē est intelligendum vt nō. Inno. in. d. c. cum olim. ⁊ nō. in. d. c. vt piculosa. ⁊ in. c. qō gbusdam. de fideiuss. ⁊ hoc quo ad primum principale dictum. Quo ad scōm an religiosus possit procurator constitui. cōcludit h Inno. q; pro vtilitate monasterij ⁊ abbate imperāte potest indubie. vt in iuribus. s. allegatis. Dubiuꝫ est nunqd possit esse pro vtilitate abbatis vt si sit accusatus vel contra eum inquiritur. ⁊ concludit q; sic. ⁊ idez dicit in alijs negocijs abbatis vt in electiōe ipsius ⁊ similibus quia in hoc vertitur vtilitas monasterij vt bon⁹ abbas ei ꝓficiatur ⁊ ꝓfectus defendatur qō nō. Et p

a Ubicūqꝫ monach⁹ ꝑt, ꝓpria auctōritate agē pōt ēt, ꝓpria auctōritate peragere ⁊ ad cās illas, procuratorē cōstituere. vt h ēt p do. ant. i ij. co. cir. me. ⁊ hāc eādez doctrinā tradit gl. i v. cōstituē. in cle. religiosus. ō, pc. ⁊, p hoc facit qō nō. do. ant. in. c. edocerī. i pn ci. i vlt. col. ō reseri. Item ad hoc facit qꝫ in casib⁹ i qb⁹ mior hꝫ legitimaꝫ pꝫsonaꝫ stādi i iudicio his casib⁹ pōt, procuratorē, ꝓpria auctōritate ꝓstituere vt ē tex. in c. ex pte. ō resti. spo. ꝛhāc pte tꝫ hic. d. An. in prin. viij. colū. et imo. i. d. cle. religiosus supilla gl. i v. ꝓstituere. et bar. i. l. etiaꝫ ex pterito. ff. absens. ff. de ma. vin. qal. l. diuus. ff. q pc. tu. ⁊ idez dicit bar. i. l. neqꝫ tutorez fC. de, pcu. et vide, p ista doctrina qō nō. cy. ⁊ bal. in. l. exigēdi. C. de, pcu. et q; his cāib⁹ possit, procuratorē ꝓstituere tꝫ bart. et Jac. de arc. in. l. si ex legati cā. ff. de v. ob. ⁊ al. ad hoc glo. i. l. ij. ff qui pe. tu. quā vide ⁊ al. nō. i. l ij §. i. ff. rē ra. ha. pro quo opt e facē qō nō. spe. i ti. de, pcu. §. rō ne queq, ꝓstituēns in. i. col. v. itē q; cōstitut⁹ est. itē adō q; bis casib⁹ q⁹ ꝓiuncta p sona pōt agere pro iuncta bis ēt pōt ꝓsti tuere, procuratorez et aūlit. etc. iste ē cāus nō i. c ac cedēs. i fi. ibi, procuratorez mittas q ad agendū ⁊ respondē dū ⁊c. s. ō, pcu. Sed posset rīderi q; ille tex. nō dicē q; iuncta psona constituat, procuratorez ꝫ duꝫ tex. dicē mittat, procuratorē itelligat s. ꝓstituti ab ipso filio q ꝺrit sponsalia. Et adde q; ꝓdicti na. s. tradita de minore ē casus in. c. si aūū. in pn ci. ij. col. ō iudi. in. vi ⁊ al. tex. ⁊ ibi ꝑ bar. in. l. diuus ver. si qdē ff. q pc. tu. Et ad idē vide lap. allegariōe rlix. in vl. col. ⁊ bar. in. l. i. i pn. circa me. duꝫ loquitur de seruo. ff. de procu.

bāc rōnē idē dicit Inn. vt possit ꝓstitui ꝑ laico patrono vel principe vel magno defensore siue vnl amico monasterij. Nā eō vī ḥ offiñ ꝑcuratoris interdicēdū magis qꝫ monacho. v. q. iij. qꝛ epi. ꝛ. ix. q iij. cū scim⁹. ꝛ iñ archiep̄s fuit ꝑcurator ꝑ quodaꝫ dño laico. vt habeť i. c. ꝑ venerabilē. q fi. sint legi. mḿ to ergo fortⁱ⁹ in p̄dictis casib⁹ ē monachus admittē dus cū versef vtilitas monasterij ꝑmouēdo cāꝫ magni dñi vel amici mōasterij. ꝛ si is ꝯ quē ꝓstituiť excipiat q in ḥ nō vertiť vtilitas monasterij. replicabiť ſm Inno. q nō spectat ad ip̄m de ḥ ingrere vel scire. possent enim tales eē ꝛ ita occulte vtilitates monasterij q nō expediret imo officeret ipsas oīb⁹ eē notas ſꝫ cōuentus ad quē ptinet scire ꝛ tractare vtilitatē monasterii vel ēt ipse mōachus quiꝰ ꝓstituiť posset ꝯdicere ex hac cā. Itē ꝛ de mādato epi pōt mōach⁹ ꝓstitui ꝑcurator ſm Inno. al'lat. xvi. q. i. q vere. qō intelligo ꝑ vtilitate cōi ꝛ publica ecclesiaꝝ. ō quo tñ dic vt nō. ꝑ Inno. ꝛ alios i. c. i. de sta. reg. quinimo plus dicit Inno. q ēt ꝯ volūtatē epi ꝛ abbatis p̄sit mōachi denūciare malū p̄latū ꝛ ad ḥ ꝑcuratores cōstituere. vt ḥ ꝓ. ꝛ. ii. q. vii. quapp. qnimo ꝑ ꝑsecutione cuiuslibet negocii in quo plures mōachi agendo vel defendēdo admittunť p̄sit vnus vl plures ex his ꝑ se negociū ꝑsequi ꝛ ēt ꝓstitui ꝑcuratores ab aliis nomine eorūdē. vt ḥ notāter. pbať ſm Inno. ꝛ bñ. ꝛ. j. de accu. cū olim. ꝛ allego ad ḥ bo. tex. aptuꝫ iūcta glo. in verbo cōsorte. in cle. religiosus. de ꝑc. Nec ob. p̄dictis ſm inno. dictum. c. nō dicatis. vbi dī q nec lr̄as dꝫ recipere monach⁹ sine licētia superioris qō intelligitur de lr̄is qꝫtūcūqꝫ p̄uatis ꝛ amicabilibus sibi missis vt ibi nō. ergo fortⁱ⁹ ḥ idē dicēdū in ꝑcuratoribus. Ad ḥ enim respōdetur q p̄missa cōclusio ꝑcedit qñ vertitur vtilitas monasterii. ꝛ in casibus sibi a iure p̄missis. ꝯriū vō ꝑcedit regulariter ꝛ ꝑ vtilitate ꝑpria. qō ē notādum. Ex p̄dictis sume multas nōbiles limitatiōes ad c. ii. de post. maxime quatenⁿ ibi fit mentio de vtilitate monasterii vt sic illud vbū sumať valde late. ꝛ ex hac significatione sic late sūpta dixit host. in. c. ex rescripto. de iureur. q ex abbatis p̄missione pōt monach⁹ deputari ad tps ad seruitiū alicuⁱ⁹ p̄lati vel magnatis qꝛ ḥ fit sine vtilitate mōasterii cū ꝑ illū negocia mōasterii ꝑmoueantur sicut alias de clerico seculari. vt. c. cū dilectⁱ⁹ de cle. non resi. ad hoc allego tex. cum glo. in. c. cum pastoris. ii. q. vii.

a Et istō dictuꝫ In no. seqť do. an. i. c. ꝑ venerabilē. i. iij col. qui si. sint le. ꝛ in c ex pte de iureiur. ꝛ i c. j. ō sindi. in vlt. col. ꝛ in. c. cum. ferrariē sis in. xij. col. de consti. ꝛ inol. pⁱ⁹ do. anr. in cle. ꝛ si p̄cipalis in. ix. col. i fi. ō referi. ꝛ sequitur arch. in. c. nullus. ij. q. vij. Sed cōtra hoc fortiter vrget qō nōt Jo. an. i. c. ij. in fi. de postu. vbi dicit q ad hoc vt monachⁱ⁹ possit eē ꝑcurator non sufficit q secūdario adsit vtilitas monasterij sꝫ oꝛ q adsint principaliter. Item adō ḥ do. ō ro. in antiquis ōci si. xxxiij. ꝛ i nouiſ. de ci. ccxlvj. itē viō do. in. c. q̄uis in. ij. col. v. sed quid si est cōstitutus ō ꝑ cura. i. vj. b Sꝺo intellectu huius decret. vide bar. in. l. in famē. ff. de pu. iudi.

Cum te. Casus. Dānatus in actione iniuriarū infamis ē ꝛ per papā pōt fame restitui. ita cōiter sūmať. ꝛ ꝑcedit hec summatio ſm vnū intellectū quez glo. nō sequiť. sed ſm q glo. intelligit sūmo sic. Dānatus ꝑ nulla vel modica iniuria infamis ñ efficitur Que aūt istarū lecturarū sit verior. j. subijciā cū gl. ij. Diuiditur i duas ptes. in p̄ma ponť petitio. i secūda ipsius examiatio vel rñsio. ibi nos aūt. Casus litteralis. H. de castro Guartini. ꝛ. b. habuerūt inter se verba iurioſa: ita q. H. dixit ipsi. b. q equⁱ⁹ suus nō erat minoris valoris: qꝫ capilli ipsius. b. q̄re ipse. b. cōuenit. b. actiōe iniuriarū. iudices qdē q sr̄ ḥ cogſcebāt ꝯdēnarūt dcm̄. b. i. x. solidi. s. vñ ipe timēs ne ꝑ dcāꝫ sniaꝫ nōret ifamia petijt a dño papa bñficiū restitutionis ad famā. papa vero considerās q nulla vel modica sibi fuerit facta iniuria. vult ipsuꝫ b. ꝑ dictā sniam infamia non nōri Ber. Nō prio qꝛ lꝫ qs dicat verū ex quo tñ iniuriādi aīo dicit tenetur actione iniuriarū. nā equⁱ⁹ qꝫ qꝫ vilissimⁱ⁹ nō ē verisimle q fit minoris p̄cij qꝫ capilli alicuⁱ⁹ sed qꝛ ḥ illi ip̄ropriauit aīo iniuriādi tenetť de iniuria. Et generaliter cū queriť an dicens alicui cōuicium qō ē i se vex teneať actione iniuriarū. dic vt. j. plenissime dicā in vltima qōne. Nō scō q licet actio iniuriarū sit p̄uati iuris. vt. l. fi. C. de iniur. tñ irrogat infamiam cōdēnato. vt ḥ. ꝛ. l. i. de his qui no. infa. ꝛ ibi bēntur multa de quib⁹ quis dānatus efficiť infamis. Et scias q infamia iuris qnqꝫ irrogaťex genere delicti per sniaꝫ declarati. qñqꝫ ex genere pene. qñqꝫ ipso facto. s. ex genere facti. qō ꝑsequere. vt le. ꝛ nō. in. j. q. vij. §. porro infamia. alia nō colligo qꝛ veniūt. j. discutiēda. Quero nūc an actio iniuriarū infamet sive agatur criminaliter sive ciuiliter. Bl. i. nōnter dicit q sic. allegat. l. athletas. in fi. ff. de his qui not. infa. Ille tamē tex. apte hoc non ꝑbat. ibi enī solū dicitur q dānatus furti vi bonorū raptorū iniuriarū de dolo malo suo noīe pactusue fuit efficiť ifamis. ꝛ sic attingit specifice casū quādo agiť ciuiliter. doc. tñ simpliciter ḥ transeuntcū glo. Sed tu bēs gl. i ꝯriū in. c. ar si clerici. de iudi. in vbo a nō suo iudice, ppe finem que tenet ꝯriū dicēs generaliter q dānatus de crīe infamante euitat infamiam si agitur ciuiliter. lꝫ p̄mū dictū sentit glo. in. c. multi. ij. q. i. ꝛ tenet glo. ꝛ bar. in l. ifamē. ff. de pub. iudi. vbi plus dicit q ēt in crimīe publico efficiť qs infamis lꝫ actū sit ciuiliter. satis. n. ē q bēat cām publici iudicij. qō singlr nō. ꝛ ꝑ gl. nr̄a fac qꝛ iura simplr dicūt q dānatus i actione iniuriarū efficitur ifamis. l. i. ꝛ. d. l. athletas. de his q no. infa. ergo indistincte intelligi debēt de ma. ꝛ obe. c. solite. ꝛ. xix. di. si romanoꝝ. ꝑsertim in casu nostro. nā cū actio iniuriarū sit p̄uati iuris. d. l. fi. C. de iniur. nō est curandū an sit actum ciuiliter an criminaliter. ꝛ profecto pro hac sententia videtur tex. in. d. l. infamē in fi. Sed quero an subsit aliquod aliud remediū euitandi a principio hāc infamiā. So. ḥ gl. i. dat vnū remediū. vt. s. cōuictus actione famosa cōstituat ꝑcuratorē ꝛ nō patiatur ipse sententiam. l. furti. §. si quis alieno. ff. de his qui no. infa. vbi dicitur q condēnatus alieno nomine nō efficitur infamis. ꝛ tō nec procurator meus nec ego incurrimus infamiaꝫ. pe. dicit hanc cautelam procedere quando ciuiliter agiť qꝛ si criminaliter non constituitur ꝑcurator in actōe iniuriarum nisi constituens sit illustris. vt in. l. fi. C. de iniur. ꝛ. iij. q. iiij. §. nisi in crimine. Dices tu quare ḥ cum vsqꝫ ad penam relegationis possit ꝓstitui ꝑcurator. l. i. ff. an per alū cā ap. ꝛ nō. in. c. veniens. j. de accu. dico ḥ ideo eē qꝛ cū agitur criminaliter de iniuria penaleſt arbitraria. vnde poteſt iudex ip̄onere penam corporis afflictiuam. vt insti. de iniur. §. i summa. que glo. singulariter dicit q etiam penam mortis possit iudex inferre que cum non sit exequibilis in absentē non debet interuēire procurator ne sententia sit in illū euentū frustratoria. Et sic nō. singulariter ex. d. l. fi. ꝛ. d. §. nisi. q etiā in crimine ꝑuato non interuenit procurator qñ poteſt in pōi pena corporis afflictiua. qō etiā notat Barto. in. d. l. fi. ꝛ sic ampliať intellectus. l. penulti. §. ad crimen. ff. de pub. iudi. vbi solū dicitť de crimine publico. An aūt sentēcia sit p̄dicto casu ferenda in personam domini. dic post Ci. in. d. l. fi. q cuꝫ agitur criminaliter sentētia ē ferenda in pſonā dñi ꝛ non ꝑcuratoris. vt dicit tex. in. d. l. fi. ꝛ rōnē ibi vide ꝑ Ci. Si vō agitur ciuiliter dꝫ inferri in personā, ꝑcuratoris. d. l. furti. §. si quis alieno. ꝛ nōt Ci. in. l. i. C. de sen. Quid aūt si iudex sequēdo cōem theoricā de qua in. c. querelam de elec. ꝛ. l. i C. de sen. ꝛ interlo. om. iudi. profert sententiam ꝯ ꝑcuratoreꝫ ꝛ ꝯ dñm nūquid dñs efficiať infamis. ci. in. l. si nō conuicii in vlt. q. C. de iniur. sētit q sic. ꝛ sentit idē in ꝓeal. l. i. dicit tamē ibi q sententia non ē ferenda ꝯ dñm hoc cāu. alꝫ nullum esset cōsilium legis. vnde dicēdū vt ipse sentit. q aut sententia nō tenebit per tex. ꝑall. i. l. i. aut dñs vocabiť qꝛ vex ēdicere ip̄m fuisse cōdēnatū. ꝛ sic cessať ratio

a Adde bal.i.l.i.i fi. vbi bo. ter. C ō dolo. ⁊ bal. in. l. ea q̄.C.de ꝓdi. indebi.in fi. ⁊ i.d.l.fi r⁹ p bal.i.l.vti q̄ de rei vē. itē viō bar. ⁊ doc. in .l. iusiurandū ⁊ ad pecuni as i §. cum res.ff.ō iuſ/ iu. vbi bar. dicit q̄ als ꝓsuasit cui/ dā prāti cri stenti i offō cū ibi eēt sta turū q̄ quā do aliqs po testas cōdē nabat i sin/ dicatu q̄ tē nec ipse nec aliqs ō sua familia pos/ sit cē ibi po/ testas q̄ sol uat ātēq̄ es set cōdēna/ tus. Et ad dc do. ma/ thesi. in nō. lxxxiiij. ⁊ bā tho. vonen/ sez i cau. xx/ vij. vbi pōit duas alias cautelas ad euitādū di/ ctū statutū.

d.§.fiquis alieno.qō nō. Cape aliud remediū extra glo.vt vocatus ad iudiciuz i actōe iniuriarū vel alia famosa actione soluat[a] antequā cōdēnet tūc enī ab/ soluetur q̄ soluit. Ad h̄ tex.notabilis in.l.fi re⁹ .ff. de,pcu.⁊ ibi p bar.⁊ in d.l.infamē,ppe finē.⁊ sic li/ mita istā glo.sup qua nihil scribūt doc. Quero q̄ re papa noluit istū cōdēnatū actiōe iniuriarū notari infamia. Glo.ij.reddit multas generales cās vt pz in ea. Et vī gl.velle q̄ iste nō fuit notat⁹ ifamia licz fuit cōdēnatus q̄ iniuria fuit nulla vel minima. vt in tex. Et ex hac glo.si eēt vera baberet solēnis limita/ tio ad iura gnāliter ⁊ indistincte dicēta q̄ actio iniu/ riarū infamat vt non ,pcedat i iuria modica. Itē vo luit h̄ gl.⁊ aliud notabile si eēt verū q̄,p modica iniu/ ria non dat actio iniuriarū sic nec actio ō dolo dat ,p modico. Duo sūt examinānda. Primū an ,p modi/ ca iniuria dat seu cōpetat actio iniuriaꝝ. secūduz an cōdēnatus,p modica iniuria maxime verbali efficia tur infamis. Circa primū io.an.tz h̄ apte ꝫ gl.di/ cens q̄ in tex.colligit ꝫriū.⁊ idē sētūt h̄ doc.⁊ bar. in.d.l.infamē,ppe finē.allegās ad h̄ istū tex. Sz vo lens respondere ad istum tex.posset dicere q̄ h̄ fuit iste iniuste cōdēnatus.naz papa h̄ dicit q̄,p nulla vl modica iniuria fuit iste cōdēnat⁹.vñ pōdera vbum nulla.sed h̄ non obstante teneo p̄mū vt.s.detur actio iniuriarū q̄ztūcūq̄z leuis fuerit iniuria. primo facit iste tex.in quo papa non dicit sentētiā nullā vel iniu/ stā sed q̄ iniuria fuerit ita modica vt quasi nulla vide retur. Itez h̄,pbo ex etymologia vocabuli.dī enim iniuria oē id qō nō iure fit ⁊ appellat cōtumelia a cō tenendo q̄ inferens iniuriā aliū contēnit.vt,pbat in l.i.ff.de iniur.h̄ enim cōueniūt iniurie ēt modice. nā delictū quātūcūq̄z paruū puniēdū ē.l.respiciēdū.ff. de penis.c.nō afferam⁹.xxiiij.q.i.hinc dixit gl. nō. in.c.duo sunt.xcvi.di.q̄ omnis cōtumacia est excōi catione digna.⁊ tanto ē maior quāto ex maiori re sur git q̄ vī magis iudicē cōtēnere. Quo ad scōz spe cu.in ti.de in inte.resti.in scōa ꝑte.§.videdū.in fi. se quitur opinionē bui⁹ glo.dicens q̄ papa istū nō re/ stituit sz declarat eū ñ infamē q̄,p modicis vbis fue rat cōdemnatus.⁊ placuit h̄ pe. Sed alij doc.vt Jn no.host. Jo.an. do.an.⁊ do.car. tenent ꝫriā opi. vñ Jnno.in vbo volumus suppler restituendo te ple/ ne.⁊ sic intelligit q̄ papa istū restituit pristine fame Jtem fm Jo.an.rñio dz cōuenire petitioni. de fi. instru.inter dilectos. v̄.ceterū. q̄si innuat q̄ cū h̄ fue rat postulatū bñficiū restōnis ad famā papa rñden/ do per verbuz volumus vī restituisse. ꝓo h̄ allego mel ozez tex.insti. de inuti.stipu.§.preterea. vbi dī q̄ siquis stipulat a me decez sub cōditōe vel ad diē. ⁊ ego simplr rñdeo,promitto. videor spopondisse sub cōditōe vel ad diē fm q̄ precessit interrogatio subij/ ciēs tex. ibi rationē. q̄ nō ē necesse i rñdēdo eadem oia repeti que stipulator exp̄ssit. ita dico in ,pposito nr̄o. Itē h̄ idē colligit ꝑ verbū volum⁹. q̄ ō ē verbū iducēs dispōnē ⁊ non simplicē declarationem. ad h̄ tex. iūcta glo. in cle. vna. de offi. vica. ⁊ i.c.p̄ñi.i ver bo loca. de prebē.li. vi. h̄ idē p istū tex. reperio tenet bar. in.d.l.i famē,ppe finē. Tertio ad vtrā q̄z. q. facit q̄ iura simplr ⁊ indistincte dicūt q̄ cōdēnatus actōe iniuriarū efficit infamis. nec distinguūt an agatur ci uiliter an criminaliter an fuerit modica vel magna in iuria. d.l.i.⁊ l. athletas. q̄ indistincte sunt intelligen/ da. l. de precio. ff. de publi. ⁊ in iuribus ꝑal. ⁊ p h̄ fit expedita glo.ij.cū mā sua. Oppo.⁊ vī q̄ papa ñ potuerat istū liberare ab infamia q̄ nō ē suppositꝰ iurisdictioni sue nec p ipositionē pne potuit eū pristi ne fame restituer q̄ lz p pnāz aias saluar possum⁹ ifamiā tñ abolere nō possum⁹ vt.ñ.q.iij.§.hic colli/ gitur. So. duplex. fm glo.ñ. p q̄ possumus itellige re istū fuisse clericū. sz h̄ nō colligit ex lra. Secundo q̄ forte iste suberat pape quo ad tpalē iurisdictionez

Sed ,p clariori expeditione totius materie prose quar h̄ generaliter post inno.q possint fame restitue re. Et pmo scias duplicem eē ifamiā vna ē facti q̄ ,p/ uenit ex cōi hominū locutione. de qua plene p bart. in.l.de minore.§.terminēta.ff.de q̄sti.⁊ vide qō dixi i c.testimoniū. de testi.⁊ ista nō pōt p aliquez aboleri q̄ cū consistat in facto oz q̄ facto ꝓrio tollat.⁊ i isto hz locū. §.hinc colligit ꝑal. nō enīz pōt facere prin/ ceps vt facta hēantur ,p infectis. l. in bello. §. facte. ff. de capti.⁊ c. si paulus. xxxij. q. v. nec pōt mutare vo luntatez boium seu eorū exp̄ssiōes ⁊ opiones. xlvij. di. §. necesse in fi. als in. §. se. sed bñ pōt ꝓnceps dis/ ponere q̄ talis ifamia facti nō hēat effectū ⁊ dz facer cū videru illā eē iustā maxime ab emulis ozdā. vt in c.cū in iuuentute. de presump. ij. q. v. mēnam. Alia spēs infamie ē iuris q̄. s. a iure infligit. vt in. §. porro iij. q. vij. ⁊ super ista versat mā nr̄a quā expediā per octo qōes. Prima qd i papa. secūda qd i collegio cardinaliū. tertia qd in epo. q̄rta quid i inferioribus ꝑlatis. quinta qd dicem⁹ de imperatore. sexta de se/ natu. septima de regib⁹ ⁊ alijs pncipibus octava ipera torē. octaua de iudicib⁹ inferioꝛib⁹. Ad primum de papa cōcludendo h̄ glo.⁊ inno. dic q̄ clericū idu bie fame restituere pōt vt h̄ fm vnū intellectū intelli/ gendo q̄ iste fuit clericus. Preterea papa restituit clericū depositū seu solēniter degradatū. vt le.⁊ nō. i c.iō.ij.q.vi. qui tñ ex tali degradatiōe fuit effectus in famis. vt le.⁊ nō. tā in milite celestis militie q̄z secula ris. in.l.ij.§. ignominie. ff. de bis qui no. infa. Jdē di cēdū de laico ecclesie subdito quo ad administratio/ nē tpalē vt illū papa restituere possit. vt h̄ in gl.⁊ pro bo p.c.p venerabilē q fi. sint le. vbi ,pbat q̄ i terris subiectis ecclesie papa exercet oia iura ꝑij. Ad idē. xcvi. di. cōstantin⁹. ⁊ c. fūdamēta. de elec. li. vi. ⁊ cle. pastoral. ō re iudi. cū fi. Laicū vo alteri suppositū cōi opione tenet vt restituere fame non possit qō mihi plz ad qō allego. c. cām q̄ qui fi. sint le g. vbi pz q̄ de istis tpalibus papa se ipedire ñ dz in terris ali oz̄ū. cōcor. c. solite. de ma. ⁊ obe. ⁊ c. si ipator. xcvi. di. marīe qz ipator h̄ sibi reseruauit i p̄rogatiuā ipe/ rij. l. i. §. de qua. ff. de postu. ,pbo ēt p idēntatē rōis. p.c.p venerabilē pal. nā sicut papa nō legitimat alte ri suppositū vt ibi cōuer tenet ita nec fame restituere pōt. cū ista pari rōne ,pcedāt. vt nōt Jnno. in. c.p. ta bellio. de fi. instru. Dubitat tñ qd si papa idiget eo ad clericatū quo casu tz h̄ inno. q̄ papa tm̄ ⁊ nō alꝰ possit restituere fame. vt sic restitutus possit ad cleri/ catū assumi. ar. luij. di. multos. ⁊ c. ex antiquis. vbi pōt eccla seruū alterius assumere dūmō ius suū do/ mino saluet cōpēset. host. dicit q̄ lz,p innoc. faciat q̄ laicus nō eligit sed tm̄ postulat. lxi. di. §. sz aliud. ⁊ c. ofius. postulatio aūt ad epatū facta p alium appro bari non potest q̄z per papam. vt in. c. fi. de postu. p la. vbi de hoc tamen ipse quo ad casum istū tz ꝫrium fm io. an. sed do. an. sequitur inno. ⁊ dicit q̄ host. ñ sentit apte ꝫrium. Jdem archi.[b] ij. q. iij. §. hinc colli gitur. Ego ēt sequor inno. ⁊ allego bo. casum in .d. c. per venerabilē. vbi pz q̄ papa legitimat aliquem laicū quo ad spiritualia. vt sic per oia restituatur cen/ seatur natalibus. Fortius ergo potest talē fame resti tuere quo ad spūalia ⁊ per cōsequens cēset restitut⁹ quo ad tpalia pfertz cū nō tractet h̄ casu de alterius preiudicio. mōstruosum siquidē videret vt quis cē/ seret integre fame quo ad spūalia que sunt digniо/ ra ⁊ non quo ad temporalia. vt arguit ibi text⁹. ⁊ vi de qō ibi nō. ⁊ sic dico ibi eē casū de hac qōne cuz vt dixi legitimare ⁊ fame restituere iudicantur a pari.

Venio ad scōz. inno. h̄ voluit collegium cardina/

b Item vide cūdē in[i]. §. siqs cuz multi bus. vi. q. i. vbi dicit q̄ si papa restituit ali quē ifamē in suo ordi ne ē admit tendus ab ꝑatore q̄ impera tor ē miot rē. exquo ei minora cōcedunt. Et q̄ pa/ pa nō pos/ sit tollere infamiā ir rogata z p iudicē cui lē tz beat. rbo. i scōa scōe. q. lx/ viij. artic. vlti. in fi.

lium posse fame restituere. mouet q̄ auctoritatē se/
natox hz. allegat dcm̄. c. cōstātin⁹. xcvi. di. ⁊ sic pōt
intelligi ꝑm eū q̄ dr q̄ ecclesia hz senatū. ⁊ cū inno.
trāseūt cōiter doc. h̄ sequētes. Idē tenuit bar. in. d.
l. i. §. de qua. ff. de postu. sed in. l. infamē. ff. de pub.
iudi., ppe finē vr velle h̄ ꝓcedere cū ecclesia caret pa
store. i. mortuo papa. Inno. sequitur archi. ⁊ ibi gl.
tz h̄ in. c. ecclesia. xvi. q. i. ⁊ in. §. hinc colligitur. ij. q.
iij. sed lau. ⁊ io. de lig. sentiunt oppositū in cle. ne ro/
mani. de elec. q̄ illū tex. Et ꝓfecto antequā eos vidis
sem placebat mihi ista opi. ꝫria. ⁊ facio h̄ fundamen/
tū. in iure non legitur q̄ collegiū cardinalium vel sin
gulares cardinales habeant alicuius iurisditiōis ex
ercitium sine papa ꝓterquā in titulis eox in quib⁹
ꝑm cōez opinionē hñt iurisditiōez quasi ēpalē. vt le.
⁊ nō. in. c. cū in ecclesijs de ma. ⁊ obe. ⁊ in. c. vno. eo.
ti. li. vi. facit q̄ nō. io. mo. in. c. super eo. de bere. lib.
vi. Post mortē vero pape vacāte eccl̄ia iurisditionē
exercere nō pñt per tex. illi⁹ cle. ne romani. vbi dr q̄
vacāte eccl̄ia nil pñt cardinales exercere de spectāti/
bus ad papā. Nō ob. c. cōstātin⁹. sup q̄ se fundat
Inno. ⁊ eū cōiter sequētes. ille. n. tex. soluz facit i eo
q̄ imperator cōstātin⁹ cōcessit diuersi ordis clericis
reuerēdissimis scē romane eccl̄ie seruiētib⁹ vt habe/
rēt culmē ⁊ dignitatē senat⁹ quasi velit innoc. q̄ sicut
senat⁹ roman⁹ poterat restituere fame. vt i. d. l. i. §. ō
qua. ff. de postu. ita ⁊ collegiū cardinaliū cū bēat se/
natus ptātē per illū tex. Sed certe iudicio meo non
facit. tū q̄ nō loquit de cardinalib⁹. tū q̄ imperator nō
potuit dare ptātē hāc i ecclesia dei q̄ h̄ ptinet ad pa
pā. Preterea illud nūquā fuit repertū vt collegium
cardinaliū exerceret iura senat⁹. nā senat⁹ bēbat po/
testatē legis cōdēde. vt in. l. ij. §. deinde. ff. de orī. iu.
⁊ insti. de iure na. gen. ⁊ ciui. §. senatusc̄ōsultū. Ve
nio ad tertiū quid de ēpis. inno. indistincte tz q̄ licz
minores ⁊ maiores possint in multis restituere ⁊ in
multis dispēsare. vt nō. in. c. dilectus. de temp. or. et
c. at si clerici. §. de adulterijs. de iudic. ⁊ absoluere a
iuramētis ⁊ votis ⁊ fidelitatib⁹. vt in. c. i. de voto. et
c. cū quidā. de iureiu. ⁊ nō. in. c. debitores. e. ti. ⁊. xv.
q. vi. auctoritatē. In integrū tm̄ restituere ñ pñt quo
ad honores ⁊ fiha. nec ifamiā remittere q̄ h̄ nullo iu
re caueī. ⁊ h̄ sequit host. adducēs q̄ nō dispēsat cuz
patiente defectū in natalib⁹ quo ad ordies. vt bodie
bētur in. c. i. de fi. ꝑsby. li. vi. dicit ēt inno. q̄ si ēps cū
alio criminoso q̄z cū infami dispenset bñ admittit ad
accusandū ⁊ testificādū nō solū i ciuili sed ēt in crīali
nō solū ꝫ laicos sed ēt ꝫ clericos cū ⁊ talis cū quo di
spensat possit qō plus ē ad ordies, pmoueri ⁊ ad bñ
ficia ⁊ ad alios actus legitimos. q̄re multo fortiꝰ po/
terit accusar̄ ⁊ testificari ēt in sacerdotes. ij. q. vij. ipi
apli. ⁊. c. testes. ⁊. c. ꝑce. ⁊ se. Nec ob. s. ō testi. c. testi
moniū. vbi dr q̄ cōdēnat⁹ de crīe nō pōt testificari i
criminalib⁹. qō intelligēdū ē q̄ñ nō ē dispēsatū ꝫz in
no. vel ꝑm io. an. cū fuit cōdēnatus de crīe ad cui⁹ sē
tētiaz fit ifamis. ⁊ ꝑdcā nō. Gl. tm̄ io. an. c. dño sācto
l. di. ⁊ in. §. hinc colligit. ij. q. iij. dicit q̄ ēps in oi cri/
mine i quo pōt dispēsare pōt ifamiā tollere. inno. tm̄
⁊ host. ⁊ cōiter sequētes senti ūt h̄ oppositū. vt pz ex
ꝑdcis. ego vero tenui in. d. §. de adultertijs q̄ ēps ñ
pōt dispēsare sup ifamia ꝑncipaliter. [a] ⁊ h̄ casu ꝓce/
dunt ꝑdcā. sed vbi venit accessorie ad casū sibi ꝓmis
sū dico q̄ pōt. Nā cōdēnatus de adulterio efficitur
ifamis. l. i. ff. de bis qui no. infa. ⁊ tm̄ ēps dispēsat cū
tali vt dixi plene. in. d. §. de adulterijs vbi vide. Ad
idē vr tex. ꝫz vnū ītellectū in. d. §. de q̄. vbi dr q̄ ife/
rior absoluit ab ifamia q̄ñ veniebat accessorie ad sē
tentiaz ꝫ quā ex eā restōnē i integrū concessit. multa
enī cōcedūtur accessorie q̄ nō veniūt ꝑncipaliter. l. i.
ff. de auc. tu. Ex his infertur ad decisionez quarti
dubij. dicēdū ē. n. q̄ ist̄i citra ēpm restituere fame nō
pñt ꝑsertim cū nūquaz dispēsēt nisi i casib⁹ a iure ex
ꝑssis. vt plene dixi in. d. §. de adulterijs. Ad quī/
tū de iperatore [b] dicēdū q̄ sue iurisditōi suppositos
idubie pōt fame restituere cū h̄ ipse sibi reseruauerit
i signū ꝓulegij spālis. d. §. de qua. alteri vo suppositos puta pape nō poterit sicut. s. dixi de papa respectu subiectorū iperatoris. An aūt laicus infamis restitutus p iperatorē possit, pmoueri sine alia dispēsatione ad clericatū. posset adduci inno., p ⁊ ꝫ vt pz ex ꝑdictis. Sed ego credo q̄ sic dūmō egerit pñiam. q̄ incipit eē qō nō fuit. vt in. c. ferrū. l. di. posset tm̄ in ꝫriū argui q̄ iperator nō pōt habilitare quo ad spiritualia. ar. in. d. c. per venerabilē. ⁊ h̄ forte voluit inno. i eo⁹ q̄ dixit papā tm̄ ⁊ nō alium posse restituere laicū fame cū sibi necessarī⁹ ē i clericatu. Posset tm̄ ītelligi q̄ illa dictio tm̄ excludat alios prelatos inferiores nō aūt imperatorē cuz simplr restituat pristine fame. nā restitutio ē pristini status reitegratio. ij. q. iij. §. nōndū. ⁊. l. i. C. de sen. paf. ⁊ imperator potuit tollere ifamiā quā p legē suā intulit. ⁊ pinde sentire ac si ille nunquā fuisset infamis quo ad iuris effectum. vt nō. glo. in simili in cle. i. de immu. ec. ⁊ respectu crīs quod fuit notorium non potest haberi pro īfecto. poterit tamen episcopus postmodum dispensare sicut facit cum illo qui in notorium crimē sine infamia īcidit. de temp. or. c. fi. Et nō bene banc mediam viam quā puto de iure verissimam. Ad sextū de senatu certū ē q̄ olim poterat. d. §. de qua. sed hodie nō ē amplius iste senatus presertim rome. nec remānsit hodie aliqua ptās i senatu. hinc nōbiliter dixit bar. i. l. fi. C. de legi. q̄ hodie populus romanus ⁊ senatus non possunt facere legem sed olim sic. ratio est h̄ ꝑm eū. nam postquā populus romanus transtulit potestatem in principem adhuc apud eos remansit ptās eligēdi ⁊ priuandi. vt. l. ij. §. exactis. ff. de orig. iur. iō illo tpe poterat pplus romanus ⁊ ēt senatus legē cōdere. Sed hodie ois ptās iperij ē abdicata ab eis. Jus. n. eligendi habent principes de alamania. de q̄ bus per glo. in. c. ad apostolice. de re iud. li. vi. ⁊ ius ꝓuādi hz solus papa. d. c. ad apostolice. facit. c. venerabilē. de elec. ⁊ cle. ne romani. de iureiu. Cum ergo nil quod fit de imperio remānsit non apparet rō ꝑm bar. ⁊ bene per quā possūt leges cōdere. Et optime facit h̄ rō ad ea q̄. s. dixi in collegio cardinaliū vt nō possit fame restituere cū ptās exercendi h̄ ꝓcipua fit in papa dūtaxat licet faciat cū ꝓfilio cardinaliū. d. c. p venerabilē. in. v. rationib⁹. ⁊ p io. mo. in. d. c. sup eo. de bere. li. vi. ⁊ sic limita dicta inno. ⁊ aliorū sequacium qui dixerunt simplr senatū posse fame restituere. nam dico illud procedere ꝫz antiqua tempora ꝫz bodie secus cū nulla ptās iperij remansit apud populū romanum vel senatum. ⁊ recognoscit bodie imperator imperiū ab ecclesia ⁊ nō a romanis. vt dixi i c. nouit. de iudi. vbi vide. Ad septimū quid de regibus ⁊ alijs principibus inferioribus. dicit inn. q̄ ñ pñt restituere fame q̄ vn⁹ tm̄ princeps iter laicos pest oibus alijs. s. imperator. vt pz. vij. q. i. c. in apib⁹ ⁊. ff. ad. l. rho. de iac. l. deprecatio. C. de qua. prescri. l. bene a zenone. cuius legibus omnes xpiani laici tā reges quam alij obedire debent. C. de legi. l. leges. maxime q̄ ab ecclesia sunt approbate. ⁊ nulla lege cauetur q̄ possit aliquis restituere nisi solus ꝑnceps i. imperator vel senat⁹. d. §. de qua. q̄si p h̄ oib⁹ alijs videatur interdictum. Sed dicit Inno. alios dicere q̄ omnes reges in integrum restituere possunt qui nō sūt imperatori subditi ꝫz soli pape. in dubijs ⁊ in grauibus. de quib⁹ in. c. per venerabilē pal. do. an. dicit q̄ ꝑma opinio pōt eē vera in recognoscētibus supiorem. secūda i nō recognoscētibus q̄ pñt pōere

a Ēps dispēsat super īfamia nō ꝑncipaliter sed accessorie q̄ñ venit i consequntiā necessariā de quo p archi. i. §. hic colligit circa fin. ij. q. iij. Et q̄ ēps ñ possit restituē fame tenet bal. in. d. c. at si clerici in recol. ō iudi. ⁊ ibi vide. d. an. i ꝑn. i. xv. col. vbi circa hoc ponit dictum nō.

b Vide p archi. ij. q. iij. c. nudū p pau. pleniuſ p imol. in. c. veniēs de filijs presby. ⁊ aliquid in c. diuersis ō cle. cōiu. ⁊ i c. si sūm⁹ pō tifex. de sen. ex. archi. vi. q. i. siquis et xij. q. i. c. cos Et adde q̄ frācisc⁹ ō prisis dixit disputando q̄ sic q̄ ꝓnceps pōt restituer infamē nisi illa i famia sit ꝑcta certo loco vt p do. alex. imol. i l. ifamē. ff. de pu. iud. ī ad di. ad bart. ibi vbi ctiaz pōit an possit peti p ꝓcuratorem.

a Adde ipm ab.pa/nor.i.c fi.in v.col.i.v. sc cūdo qrit ī fi.s.de con/sue. vbi dic̄ q ī his que. sūt reserua/ta pncipi in signū supīe me ptātis nō pōt induci cōsuetudo nisi cēt tā tū tps cui⁹ ini/tij memoria nō cēt ī ōrium p singu/los.d.c. sup quibusdam §.pterea. et ita ēt ibi do. an.z imo. et q sī ista q sī re/ſuata pncipi enume/rat bal.ī.l.i. C.de iur au. anu.z i.l. re scripta.C. si ō ius vbi ēt recitat illa q sūt reſua/ta pape. Et adde q bar to.i.l.cū ne/q.C.de ico/lis.li.x.z i.l. i.C.de muli. li.x.in.v.co/lū.in.v.qro cui possit ī/pōi hec col/lecta zc. vbi mirabiliter cōcludit z ē casus multū frequens q ad hoc vt ci/uitates pos/sint ponere collectas fo/rensib⁹ p re/b⁹quas pos/sidēt forēs es/ in illa ciuita/te si ille ciui/tates dicāt q hūt ex cō/suetud ne pūt si hūt ex p̄suetudine/rāti tpis cu/ius initij me/moria nō sit in cōtrariū. hoc non vī/vezū qz im/mo oz sufficere tps de/cē annorum cuz ponere collectā fo/rensib⁹ non sit de reser/uatis sūmo pncipi quia istud pōt ī/duci p statu

manū ad ea que pncipi sūt reseruata.d.§.rationib⁹. p qō pōt dici ꝓz eū q ciuitates q̄ nō recognoscūt su/periorē pūt fame restituere. allegat qō nō. bart. ī.l. hostes.ff.de captiuo. Primo ad ꝟ allego Inno.qui ꝟ expresse firmat in.c.cū. p.tabellio.de fid.instru. et bar.in.l.infamē in fi.ff.de pu.iud.vbi idē qō.s.tz in regib⁹ z pncipib⁹ z alijs ciuitatib⁹ nō recognoscen/tib⁹ supiorē dicēs q populꝰ liber tāta ptātē hz in se quātā imperator in vniuerso.z facit qō ipse nōt in.l. i.ff.de aqua plu.ar.z bal.in.l.decernimus.C.de sa/crosan.ec. vide ad p̄dcā vnā limitationem quā ponit bar.in.d.l.i.§.de qua. vbi dicit q ciuitas recogno/scēs supiorē nō pōt fame restituere p illū ter.z idē in alijs pncipib⁹ recognoscētibus supiorē. qō dicit ve/rū in infamia irrogata p ius cōe sec⁹ in infamia q̄ ir/rogatur ex forma alicui⁹ statuti qz p aliud statutū ꝯ/riū posset tolli.cū nil tā naturale q̄z vt vnū qō̄q sol/uat eo vinculo quo ligatū ē.l.nil tā naturale.ff.de re gu.iur. Ex ꝟ dicto nō q ciuitas nō libera pōt fa/cere statutū infamie irrogatuū. facit. l.oēs ppli.ff.ō iu.z iur.z illā infamiā pōt tollere. dico ēt q isti reco/gnoscentes supiorē pūt remanēte subiectōe pscribe re ista pseruata a pncipi sed requirit tps de cui⁹ ini/tio nō ē memoria. vt ē ter. nō.in.c.sup quibusdā.de ver.sig.z per bar.in.l.si publican⁹.§.in vectigalib⁹ ff.de pub. Ex bis ꝓz decisio octaue z vltime qōis Dicēdū ē.n. vt ꝓz ex p̄dictis q isti iudices inferio/res nequeūt fame restituere.d.§.de qua.nisi in quā dā consequētiā ſm vnā lec.d.§.de qua.vt.s. dixi. et p hec bēs plenissime hāc materiā expediaz. Alte/rius q̄ro ad quid agit actione iniuriaz. Sol.dicunt bost.z io.an.q agit ad pecuniariā estimationē iniu/rie.vt.j.de iniur.olim.z p̄dēnat⁹ infamis efficit. vt ꝟ.z in iurib⁹.s.alle.ēt si clerico z qō plus ē ēpo fue/rit irrogata.vt in p̄dcā decre.oliz.z.j.de sen. ex. ea noscit. ego dico q de iniuria pōt agi ciuiliter z crimi/naliter. si agit ciuiliter.pcedit qō.s.dictū ē vt agatur ad estimationē pecuniariā z estimabit iniuria p iura mētū iniurtati. secuta tñ taxatiōe iudicis ne ille in in/finitū iuret.vt.l.pstōnib⁹.ff.de iniur.z oz iniuriat⁹ se referre in estimatiōe ad damnū qō pot⁹ voluisset pati nō aūt ad lucrū a quo pot⁹ voluisz abstinere. vtputa iuro q pot⁹ voluisse cētū ō meo p̄didisse q̄z hanc iniuriaz pati.z hanc practicaz iurandi z taxan/di vide p gl.in.c.si canonicis.de of.or.li. vi. in v̄bo damnis. plenius p gl.z bar.in.l.iniuriarū estimatio ff.de iniur.z plenissime de hac materia videre pote/ris multas qōnes p ci.in.d.l. si ñ ꝓuitij.C.de iniur. z an in libello poterit actor hanc q̄ztitatez exp̄mere. bar.in.d.l.iniuriarū. dicit q aut estimatio venit fien da p iudicē z tunc nō est exp̄mēda quantitas in libel lo cuz illa taxatio spectet ad iudicē z nō ad ipz actorē aut estimatio ēfiēda ab ipo actore z tunc per eum oz exp̄mi.ar.in.l.vbi.ff.de v.ob. Si vo agit criminaliꝛ tūc venit imponēda pena arbitraria z pōt iudex ar/bitrari penā corporalē vel pecuniariā fisco applican dā.ad ꝟ vide tex.cū glo.isti.de iniur.§.in sūma.z si actū fuit ciuiliter nō pōt postea agi crialiter qz actio ciuilis ꝟ casu tēdit ad vindictā de quo dic vt le.z nō. in.l.ꝓtor edixit.ff.de iniur. An aūt cleric⁹ admittat bodie volēs agere ad estiationē iurie. vide qō nō. ī c.oli.palle. Sed pone q vocaui te latronem z tu me.nūqd qlibet nr̄z pōt agere ō iuria illata. Spe. formal istā qōnē ī ti.de accusatore.§.i.v.quid si vo/caui te. Et p̄mo arguit q nō qz sicut vim vi repellēr lz ita z iniuriā.j.de resti.spo.c.oliz.z.l.vt vim.ff. de iust.z iur. Preterea paria delicta mutua cōpēsatiōe tollūtur.vt in.c.pe.z vlti.de adult. Spe.firmat ꝓtū vt qlibz possit agere de iniuria sibi illata qz iste iniu/rie cōcernūt diuersa.ad ꝟ.iij.q.xi.neganda.sec⁹ aūt quādo cōcernerēt idē z ageretur ciuiliter.z iste ē ca/sus.d.c.pe.z vlti. Mā adulteria cōiugū cōcernebant idē mrimoniū.refert tñ quosdā dicer q si tu dicto vl' facto me,puocasti z ego dicto vel facto feci tibi iniu/riā q tu nō potes agere ꝯ me.ad ꝟ.l.i.§. cū arietes ff.si q̄dru.pau.fecisse di.z q incōsultus calor vitio calūnie caret.ij.q.iij.§.notādū.in fi.z ita simpliꝛ trā/sit spec.doc.hāc qōnē ꝟ nō tāgūt. Ego vo distinguo sic q aut ego dixi tibi iniuriā pot⁹ ad o purgandi me ab iniuria quā mihi iferebas z nō teneor actiōe iu/riarū. Exēplū si diceres q ego cōmisi aliq̄d crimen dico tu mētiris. nā lz mihi meā inocētiā defendere.z ꝟ apte tz bar.in.l.que oīa.ff.de,pc.allegat.l.qui cuz maior.§.si libertus.de bo.li.aut cōuitiū meū cōcer/nit aliud factū. ita q non venit ad inocētiā meā defē/dēdam z tūc dico q qlibet pōt agere de iniuria sua. ar.opti.ī.c.venēs.de iureiur.ibi alternatiz cōuitia ī ferēdo zc. Item,pbo rōne sicut nō ē licitū pcurere euz qui me pcussit si nō fit ad defensionē sz ad vindictaz vt in.l.si ex plagis.§.tabernarius.ff.ad.l.aq. dixi in c.olim.de resti.spo.ita nō lz iferre iniuriā inferēti q nemini lz,ppria auctoritate vlcisci.l.nullus.C.de iu/de.puto tñ q is qui,puocat⁹ iniuriā irulit ē miti⁹ pu niendus qz difficile ē cōpescere iustū animi dolorez ar.opti.z q̄si exp̄ssū in fisi in.l.si adulteriū.§. īpera/tores.ff.de adul.facit qō leg.z nō.in c.iij.de sen. ex. z ꝟ nō. Ultimo ꝟ reuoco in dubiū an sit verus qō dixi in p̄n.vt nō teneat actiōe iniuriarū si cōuitiū qō ti bi intuli fit verū.reperi io.an.plenissime hūc articu/lū fuisse,pscutū ī addi.spe.in ti.de iniur.post p̄n. et qz optie ꝟ cadit vt ꝓz ex p̄dcis z mā ē quotidiana ꝟ inferā. Et recitat ipse circa hūc articulum sex varias opiniones. Pria opinio q aut quis dixit verū aio infamādi z teneꝛ alꝭ secus.vt nō.in.c.fi.de iur. vbi per bost. Secūda fuit opinio accur.in.l.eū q in p̄n. ff.de iniur.qui simpliꝛ tenuit cōuitiātē teneri actione iniuriarū siue in iudicio siue extra iudiciū id agat.fac̄ insti.eo.ti.in p̄n. Tertia fuit opinio Jo.ij.q.i.si pec/cauerit in p̄n.vbi vī distinguer an id fiat in iudicio z liceat.an extra iudiciū z nō liceat.z ꝓz p̄mū dictū in/telligit p̄dcāz.l.eū q. Quarta fuit quorūdaz opinio distinguētiū an illud cōuitiū,pueniat ex culpa ei⁹ cui iniūgit.puta qz dī,pditor beretic⁹ vel piurus z nō te neꝛ.z sic loquit.l.eū qui.aut sine culpa vt qz dicit eū bastardū z tūc teneꝛ.ad ꝟ.lvi.di.nasci.C.de natu. li. l.legē. Quinta fuit opinio aliquorū distinguētiū aīr s.an expediat reipubli.istō cōuitiū publicari z tunc nō teneꝛ si verū ē.nec diltinguit hoc casu an,pueneꝛ rit ex culpa vel sine vt qz lepr̄osus. talem enim expe/dit separe qz cōtagiosus ē morbus.de cōiu.lepr̄o.c. i.z de cle.egro.c.de rectoribus.z p̄dicta.l. euz qui. aut non expedit reipubl.talia publicari.vtputa si ap pellauit illum bastardum claudum cucurbitam vel quid simile.z tunc tenetur qz iniuriosum est nr̄os de fectus detegi.C.qñ z qui.quarta ps.l.ij.li.x.z ꝟ dic Jo.an.placuisse domino z magistro suo in.d.l. si ñ conuitij.z Ci.z pe.ibidem sub.viij.q.z dic q etiam placuit bar.in.l.eum qui.vt.s.dixi in primo notabi li. Sextam opinionem posuit Di.dicēs q aut ō cō/uitio poterat iniuriatus accusari.z sic dicit verum si tenetur iniuriarū.sic intelligit.d.l.euz qui.z.l.iij.C. eo.ti.aut nō poterat accusari z tūc tenetur lz verum dicat.vt p̄real.l.ij.nisi probet se nō animo iniuriandi dixisse.d.l.z si nō conuinj.z ꝟ opinio in effectu idez bz qō p̄cedens. Ipse vero io.an.in addi.pal. sic dic̄ posse rite distingui q aut dixit qs cōuitium in iudi/cio aut extra.primo casu si illud,pbat non est dubiū q ñ teneꝛ.vt ī.d.l.eū qui.cū concor.z intelligit siue agendo siue excipiendo illud fiat quia iuris executio non habet iniuriam.ff.eo.l.iniuriarum.z in.l.factuz

trū iferioriꝫ vt expresse nōt bal.ī.l i.i.vij.col. C.de sen.q ꝑco q in ter.z ibi ꝑ bar.l.z nō/nib⁹.z pro ptrea i cō tingētia sa cri.d. alex. imol. con/suluit con/tra bar. in cōsi.ccx.in cip.viso et bñ discusso ꝑcessu i.v. z.vi. colū. vbi expresse tz q sufficī at tpus x. an.vt pos/fit ipōi col lecta forēsi/bus.z ita refert z se/quit.d.ias. de mai.i.l. de qb⁹.ff.ō legi.

b Adde ange.in.l. vt vim.ff. de iu stic.z iure.

cuiqꝫ.§.i. alꝫ est.l.nō vꝫ.ff. de reg.iur. vbi dꝫ qꝫ non vꝫ vim facere q ordinaria actiōe exp̄it. secundo cāu aut fit p libellū famosū ⁊ tūc ēt si dicit verū teneꝫ. C. de famo.li.l.i. ꝑm canones excusaꝫ si ꝓcedat in publicū ⁊ illud ꝓbet. de quo dic vt.v.q.i. in sūma. si vo dicaꝫ cōuitiū sine libello tūc aut illud ꝓuitiū dꝫ ex cā aut sine cā. ℙrimo casu si cā correctionis dicaꝫ etiā publice non teneꝫ qꝛ ista duo simul iūcta faciūt cessare actionē iniuriarū. ſ. qꝫ ex cā iusta dixit ⁊ illō qō dixit ē vex., p ħ.xlv.di.ſꝫ illō. vbi pōiꝫ illō ap̄li. ℙdec cātē corazꝫ omnib⁹ argue vt ceteri timorē bēant. ⁊ ex ea cā ēt corā superiore ꝫ non in iudicio ad ei⁹ correctionē dici poterit. vtputa qꝛ vult ordinari ⁊ ē spuri⁹ vel heretic⁹ occult⁹ vel quid simile. Existentia. n. cāe vt ei⁹ veritas indicat qꝫ non animo iniuriandi ħ fecit p circunstantias eniꝫ ⁊ indicia apparet de animo seu de eo iudicatur. l.i. ⁊ qō ibi nō. C. ad.l. coꝛ. de sica. ⁊ in.c.ij. ō renū. li.vi. ⁊.c. pastoralis. de cā pos. ⁊ ꝓpe. in fi. ℑn ſcō mēbro qñ sine cā dꝫ conuitiū puta in ira ⁊ animose ⁊ tūc ēt si conuitiū fit verū teneꝫ ꝑm eū. ħ eniꝫ ē subiectū bui⁹ actionis ⁊ anim⁹ iniuriandi qꝫ ꝟba sonāt ⁊ dicendi modus nec veritas conuitij exime eū ab hac actiōe. l. qsquis. C. de postu. ⁊. C. de offi. recto. ,puin. l. iij. ibi nam ⁊ si vere voces sint nec ad libidinē ⁊c. vbi pꝫ qꝫ non sufficit veritas conuitij ſꝫ requiriꝫ qꝫ absit libido ⁊ volūtas iniuriandi. Ad idem facit. l. iij. C. quēadmoduꝫ testa. api. vbi iubet imperatoꝛ non apiri ptē testamēti q̄ respicit alterius ig̃miniā. et vide qō nō. in.c.i. de collu. in glo. magna vbi dꝫ qꝫ de⁹ non est remūeratoꝛ nominū sed aduerbioꝛū q̄si respiciat non id qō fit ſꝫ quo animo fit. ad ħ.lxxxvi. di. non satis. ℑdē si denūciando repellitur malo ꝛelo denūcians. vt in.c. cū.i. ⁊. a. s̄. e. ⁊ .c. cum oporteat de accu. fortius, pbibēdū ē infamaꝫ. ⁊ ꝯ detractoꝛes remittit ad. c. ex merito. cū sequēti. vi. q .i. ⁊ cū hac opi. trāsit ipse do. an. ⁊ ħ dicta sua satis mihi placent. in ꝓcedētib⁹. n. casib⁹ satis excusatur ab iniuria verū dicēs cū non būerit animū iniuriā di. in iuria. n. absqꝫ effectu facientis non consistit. vt. l. illō ff. de iniur. ⁊. xv. q.i. c. illud. ℙnā ⁊ superioꝛes poteſt quis repbēdere dūmodo non faciat improbrioſe et temerarie. de quo vide bonā gl. in.c. nolite. xxi. di. et alibi dꝫ qꝫ ℙdau. repbēdit pe. qꝛ repbensibilis erat ij. q. vij. paulus. sed in ħ vltimo casu qñ animo iniuriandi dixit ꝛ verum dixerit non dꝫ excusari ēt si expediat reipublice illud publicare qꝛ debuit ire ad iudicē ⁊ p viā accusationis seu denūciationis illud probare. ⁊ tūc mereaꝫ laudē vt satis, pbari vꝫ in. l. vna. C. de famo. li. vbi imperatoꝛ, pbibet aliquē p libellū diffamari ēt si illa vera sint. ⁊ subijcit qꝫ si aliqs vult sue saluti consulere ⁊ dānū euitare dꝫ ire ad iudiciū ⁊ ea q̄ arbitraꝫ ꝟa eē, pbaꝫ. ⁊ ex ħ vltimo dicto vꝫ ibi ꝛex. ꝓbibere oēm diffamationem extraiudicialē siue per famosū libellū siue aliter. qō ēt innuiꝫ ibi ex alio qa grauiter puniꝫ is qui repit libellū ⁊ eo dimisso vadit ,ppalando ibi contenta. Ad idē adduco ter. in. l. lex cornelia. §. siquis libellū cum se. ⁊ in. l. itē apud labeonē. §. conuitium. cum duob⁹. §. se. ff. de iniu. ħ ēt colligiꝫ ex tacita mēte diuine legis vt colligiꝫ. ij. q. i. si peccauerit. ⁊ ex nōtis in. c. nouit. de iudi. ⁊ in psalmo. Misericordiā ⁊ iudiciū cāt̄abo tibi dñe. dꝫ detrabentē secreto ,primo suo bunc pseq̄bar. nā ⁊ bonum non est fiendum malo animo. lxxxvi. di. non satis. ⁊. i. q. i. non est putanda.

a **B probandum.** Casus Reuocata sēcētia pp defectum iurisditionis vt qꝫ vn⁹ ex iudicib⁹ publice excōicat⁹ erat vl' pp iuris ordinē nō ſuatuꝫ ire ex de ꝑncipali queriꝫ. h.d. Et ō eodē fcō loquiꝫ. c. cuꝫ dilecta. de rescrip. Et pōe sic cāuꝫ lr̄alē q̄ztuꝫ ptinet ad intellectuꝫ. c. Nacāte quo dā monasterio monialiuꝫ due fuerūt electe i discoꝛdia i abbatissā eiusdē monasterij. custos scilꝫ eiusdē eccl'ie ⁊ q̄dā alia monialis vtraqꝫ pte asserēte suā electionē ꝑualere. ℙapa cōmisit cām iudicib⁹ delegatis qb⁹ mādauit vt examinatis vtrisqꝫ electionibus cōfirmareꝫ illā q̄ de iure ꝑualeret. cognito de cā iudices ꝓfirmauerūt electionē scām de custode p sniam diffinitiuā a qua snia fuit ab altera pte appellatū vl' p viā nullitatis cām introduxerūt ad romanā sedē allegātes qꝫ vnus ex iudicib⁹ q cōfirmatiōis sniaꝫ tulerūt erat pe snie publice excōicat⁹. itē qꝫ nō seruauerūt i ꝓcedēdo iudiciariū ordinē. ℙapa ad instantiā bui⁹ ptis cōmisit cāꝫ aljs iudicib⁹ sub forma de q̄ i lr̄a cōtineꝫ. ⁊ ꝓsequere, vt in tex. ℙnō ibi publice i nodat⁹ qꝫ gesta a iudice ēt delegato publice [b] excōicato sūt ipo iure nulla. secꝫ si ñ eēt publice excōicat⁹. ſꝫ tolerat⁹ vt ħ, pbaꝫ a ꝛio sensu. ⁊ ad ħ allegaꝫ quotidie iste tex. Ex ħ iferē qꝫ tolerātia opaꝫ ēt i delegato vt valeāt gesta si cōi opione reputabaꝫ babilis. ad ħ bo. tex. iij. q. vij. §. tria. v. verū. vbi dicit qꝫ si seru⁹ dū putareꝫ liber ex delegatiōe sniaꝫ dixit tꝫ snia q̄ꝫ uis postea deprebēdaꝫ qꝫ sit ser⁹. idē, pbaꝫ i. l. ij. iū cta gl. C. de sē. ⁊ iterlo. om. iudi. ⁊ facit ħ ℑ nōta p inno. in. d. c. cū dilecta. de rescrip. vbi vꝫ velle qꝫ tolerātia nō opatur in delegato ibabili sed tene ꝑmū. ⁊ vide qō ibi nō. Quid āt i arbitro [c] ⁊ arbitratoꝛe. vide i spe. de arbi. §. differt. v. itē ꝑm eū. ⁊ sequēti. ⁊ ibi tꝫ i arbitro idē qō in delegato qō satis plꝫ qꝛ arbitria ſt redacta ad ist̄ar iudiciorū. l. i. ff. de arbi. ſꝫ in arbitratoꝛe magis dubitaꝫ. de quo vide p io. and. in regula dolo facit. de reg. iu. li. vi. in mer. ⁊ p do. an. in. c. qn tauallis de iureiur. ⁊ ibi dixi. dic vt ibi. ℙnō ſcō ⁊ tene mēt qꝫ cōfirmatio electiōis facta ab excōicato q alias habebat ptātē ꝓfirmādi tꝫ, mero iure. exquo pari rōne iferꝫ qꝫ collatio facta p excōicatū toleratū vꝫ ⁊ tꝫ. qꝫ p istū tex. sic inductū tenuit Cal. i quadā sua disputatiōe que icipit excōicat⁹ q cōi opione babebaꝫ ⁊c. et inno. apte tꝫ in. c. si vere. de sē. ex. ⁊ idez sētit i. c. i. de scisma. dicā lau⁹ sup gl. i. ℙnō tertio qꝫ data inhabilitate vni⁹ ex plurib⁹ iudicibus delegatis cozzuit qcquid oēs agūt. ⁊ ħ qꝛ exercitiū iurisdiciōis cōpetit eis, p pte ⁊ nō insolidū. vt in. c. vno delegatorū. ⁊. c. cām matrimonij. de offi. dele. snia aūt si pōt ,p pte valere. ad ħ qō le. ⁊ nō. in. c. cū sup abbatia. ō of. dele. qō, pcedit ēt si fuisſēt dati cū clausula qꝫ si nō oēs duo ⁊c. ℙnā, pcedēdo cū inhabili inficiūt iurisdiciōez, ppriā. de quo dic vt plene nō. in. d. c. cū super.

b ℙnō q̄rto qꝫ cassata ꝓfirmatōe ex cōfirmātis defectu vel pp iudiciariū ordinē nō seruatū remanet electio in pīstino statu qō ē exp̄ssū in. c. si cōfirmationē. ō elec. li. vi. quid ecōtra. an electōe exīstēte inualida valeat cōfirmatio. dic vt le. ⁊ nō. in. c. cū sup de cā pos. ⁊ ppie. ⁊ in. c. quā sit de elec. li. vi. ⁊. c. vno. de post. ꝓla. e. li. ⁊ vtrobiqꝫ bona gl. Ultimo nō ibi in fin. iterū cogſcatis qꝫ cozzuēte sētētia cozzuit pariter totus ꝓcessus. ℙnā papa mādat ħ iterū de electiōe cognosci. An āt ħ sit vex indistincte. dic qꝫ ñ. ſꝫ fac tria mēbra circa ħ. aut enim vitiū nullitatis concernit sententiam dūtaxat. puta qꝛ lata die feriata ⁊ tunc remanent acta in suo roboꝛe. facit. l. si vt propōis. C. quomodo ⁊ quādo iudex. aut cōcernit sentētiā pariter ⁊ acta ⁊ tunc omnia cozzuūt. ⁊ ħ casu iudicio meo pōt intelligi iste tex. Forte eniꝫ iste iudex fuit excōicatus publice in toto iudicio merito de nouo inquiri debꝫ de toto negocio. aut vitium concernit sententiam et ꝑtem actorū dūtaxat ⁊ tunc annullabuntur vitiosa dūtaxat ⁊ non alia. Hec sunt de mēte bar. in. l. si expressim. ff. de appel. ⁊ vide qō nō. in. c. in litteris de of. dele. ⁊ inspe. de sen. prola. §. iuxta, pponis. v. sed

a ℙro intellectu bui⁹ decre. vide oino. do. an. i. c. fraternitatis i. xx. colū. vf. ex p dictis pōt decidi alia qō. s̄. de testi. itē practicam opponēdi excōicatōez ꝯ iudicem vel testē vide elegan ter p bar. i l. i. in. ij. colū C. de testa.

b Adde hic bal. in. l. i. in. v. colū. C. da iur. et fac. ig⁹. vbi dicit qꝫ snia decretum ⁊ ois alia auctoꝛitas p publice excōmūicat ū interposita sūt ipo iure nulla ⁊ ita dicit nōti in. c. pia de excep. li. vi. in no. ⁊ ita dic pe. de anch. in. d. c. pia i pe. col.

c Vide p pe. de anch. i. c. pia i pe. col. de excc. li. vi. p glo. ⁊ bar. i. l. pe dius. ff. ō ar bi.

a Adde ꝟ do.an.in.c. sciscitat⁹ in vlt.car ꝺ re scri.vbi plene examiat an ⁊ quãdo valeat sñia lata a iudice occlte excõicato ⁊ vide Jnno.in c.pia cir .fi. de excep.li. vi.vbi dicit ꝙ sñia lata a publice excõicato sec⁹ si eẽt occulte excõicat⁹ ⁊ idez dicit bal.in.l.i.in v.col.de iuſ ⁊ fac. igno. ⁊ vide p pc. de ancha.in ꝺ.c.pia i ꝑn. v.col.vbi sequiſ inno. ⁊ io.an. et de ꝟ viꝺ p ino. in .c. excep. cir.prin. de excep.⁊ per bald.in sua marg.inno. in vſ.sñia in xxv.qõ . ⁊ bar .i.l. bar bariꝰ i fi. ff.de of.ꝑto. ⁊ ibi ſalbe. i xij.col. dicit ꝙ ſi aliquis cõi opinioe ꝛputabatur iudex idoneus ⁊ nõ erat ſi ferat sñiaz excõicatõis ꝺ aliquẽ nihil vz. ⁊ ita ẽt tenz sing. arch.i.c. sententia pastoris.xi.q.iij. ⁊ i.c.i.i glo. i.de sen.ex. i vi.⁊ glo. xxiiij.q.i.i summa .facit .c. ij.de or. ab epõ. idez tz exꝑsse ꝺ.an. ꝟ in.ij.colũ. ad fi.⁊ nõ.limitat ꝙ nõ ꝙ limitatis ꝺ.l. barbarius cuz ibi notatis per bar.in fi.

ſi cã. vbi idem ſentit ſpe. Venio nũc ad gl.⁊ ꝑma querit quid ſi iſte iuder occulte⁹ fuiſſet excõicat⁹ an tenuiſſet sñia. ⁊ reſpõdet ꝙ ſic. Ad hoc allegat multas cõcoꝛdantias. ⁊ idẽ tz hic inno. ⁊ hoſti. ⁊ viõ bonã glo. in.c. ſciſcitatus de reſcrip. Ex hoc ⁊ ex tex. inferẽ ꝙ ẽt in ſpiritualibus valẽt geſta rõne publici officij ab excõicato tolerato. qõ ẽ notãduz. Et ſcias ꝙ circa hunc articulũ an ⁊ quando tolerantia faciat valere geſta ab excõicato. poſuit hic io. cal. quedã bõa dicta. ⁊ latius videas per eũ. in. ꝺ. diſputatione. ⁊ addendo multa ad dicta ſua dic ꝙ quidam ſunt actus qui cõi opiniõe tenent lz gerantur ab excõicato manifeſto. ⁊ de iſtis non eſt diſputandum. vtputa ꝛdi⁹ vel quaſi. valet enĩ lz ab excõicato publico fit initus vt acquiratur obligatio ẽt ipſi excõicato ſz nõ poteſt excõicatus agere niſi poſt abſolutionez. hoc aperte ꝓbaẗ in.c.felicis. §.cũ aũt ⁊ ſequenti. de peniſ.li. vi. quẽ tex. ſemp tenebis mẽti. dixi pleniſſime i.c. veritatis. de do.⁊ cõtu. Jdem in quaſi ꝛdctu. vt ꝓbaẗ i.c. pia. de exce.li. vi. vbi patet tenere iudicium agitatuz cum excõicato antequã repellaẗ. ⁊ in iudicio q̃ſi contrabimus. l.iij. ff. de pecu. nõ. Jo.an. in. ꝺ.c.pia. idẽ dic de teſtamento excõicati q̃ztũcũqz manifeſti vt diſputauit Ja. de bel. ⁊ ſequitur ⁊ ꝓſequiẗ io.an. in .c. decernimus. de ſen.ex. li. vi. lz al⁹ dixerit in gl. ſua ſz illaz reuocauit in nouella. tz bar. i. l. ſi queram⁹. ff. ꝺ reſta. ſentit bal. in. l. i. C. de ſacroſã. ec. Jdẽ ſed. cõſi. lxxi. ⁊ cõſilio. cxvi. vbi plene proſequiẗ. An ãt poſſit legare pro aia ſua. bar. ꝙ nõ in. ꝺ. l. i. ſaltẽ vt habeãt legata priuilegia pie cãe. ſed bal. ibi ꝛ ⁊ melius qz in hoc debet attendi non fauoꝛ excõicati ſed illi⁹ cui fit relictum. ⁊ vide circa hoc qõ dico in. c.ij. de teſta. faĉ quod nõ. gl. in. c. ex trãſmiſſa. de deci. ⁊ xiiij. q. v. in ſũma. ⁊ auĉ. credentes. C. de bere. ⁊ .c. excõicamus §. credentes. eo. ti. vbi pz ꝙ ſpãle ẽ in hereticũ ⁊ fauore hereticorũ vt ſecuta excõicatione nõ poſſint teſtari. ſecus ergo in ſimplici excõicato. ⁊ de hoc dicendũ vt pleniſſime nõ. in iurib⁹ ꝑalle. Quidã ſũt act⁹ qui ipſo facto ſunt irriti ꝙ ab excõicato geruntur vt eligere cõferre excõicare ⁊ ſimilia. ⁊ in iſtis dubitaẗ an tolerãtia faciat iſta valere exquo gerentes cõi opinione putabantur nõ excõicati. ⁊ hec eſt ꝓpꝛie materia noſtra. Eal. dicit ꝙ aut iſta cõis tolerãtia nõ ẽ ꝓbabilis. puta qz sñia fuit publice lata ⁊ tũc nõ iuuat talis opio qz ñ ẽ ꝓbabilis ignorãtia eoꝝ q̃ publice fiũt. xvi. di. qõ dicitis i. c. i. de poſt. ꝑla. cũ ſi. do. an. putat ꝟ verũ q̃ſi sñia fuit lata ꝺ ꝓxi. ſec⁹ ſi de longinquo qõ veriſiꝛ euanuerit de memoꝛia. itẽ ꝓcedit ꝟz eũ q̃ſi sñia fuit lata i loco ꝓxi. sec⁹ ſi i tã lõginquo ꝙ veriſiꝛ nõ potuit trãſire i noticiã illoꝝ in quoꝝ loco nũc act⁹ geſt⁹ ẽ. ⁊ nõ ꝟ dictũ ⁊ vide circa ꝟ qõ dixi p⁹ gl. i. c. ad nraz de iureiu. ⁊ qõ nõ. ino. i additiõe i c. iquiſitiõi. de ſẽ. ex. Aut talis opi. ẽ ꝓbabilis ⁊ tũc ſubdiſtinguit cal. ꝙ aut actus de quo q̃riẗ cõpetit ratiõe publici officij.]Dzio caſu aut talis excõicat⁹ exercet actũ ꝓ ſe ⁊ ꝓ ſuo iure ſingulari ⁊ itereſſe ſicut ẽ ipetrare ꝓ ſe reſcriptũ gr̃e vel iuſticie vel eligere ⁊ tc̃ dicit ꝙ talis cõis opio talẽ actũ nõ iuuat. allegat. c. i. de reſcri. li. vi. ⁊ ꝺ cleri. ex. mi. c. ꝓpoſuit. ⁊ qõ nõ . in c. ad aplice. eo. ti. dic tu ꝙ ꝟ fuit oziginaliꝛ opio ino. i. c. cũ dilect⁹. de cõſue. vbi poſuit nobilẽ regulã ꝙ in bis q̃ ñ gerũtur rõne publici officij nõ ẽ ꝺzia iter excõicatũ publicũ ⁊ occultũ. Et idẽ voluit io. an. p⁹ io. mo. i. c. i. ꝺ reſcrip. ꝑal. faĉ. ꝺ. c. cũ dilect⁹. ⁊ .c cũ iter R. de elec. vbi electio fcã a ſuſpẽſis iudicaẗ irrita nulla fcã diſtinctiõe iter publicos ⁊ occltos. nã i iſtis ceſſat rõ publice vtilitatis. et ſi diceres nõne cãonici eligunt iure publico. dic ꝙ nõ ſz ꝓſequũẗ ius ſuũ ꝓpꝛium ſz ipz capꝛz bñ ꝟz iure publico. vt nõt inno. i. ꝺ. c. cũ dilect⁹. ſicut i ſimili de teſte nõt inno. i. c. nihil. i ſi. de elec. aut excõicatus gerit talẽ actũ noie alterius ⁊ ad alteri⁹ cõmodũ ⁊ tũc aut is cui⁹ noie facit ſcienter cõſtituit eũ ad exercitiũ illi⁹ act⁹. ⁊ cõis opio nõ iuuat. ad ꝟ de ſẽ. ex. cũ ñ ab hoie ꝑmo rñſo. ⁊ ꝺ ꝑbẽ. ſi bñficia. li. vi. Dignũ ẽ. n. vt bñficiũ ignoꝛãtie nõ ꝓfit ſciẽtib⁹. ⁊ ꝟ fuit dcm̃ io. an. poſt quoſdã alios i. ꝺ. c. i. de reſcrip. li. vi. lz io. cal. eũ ñ alleget. tenuit. n. ibi io. an. ꝙ nõ vz reſcriptũ ipetratũ ab excõicato ẽt nomine alteri⁹ ⁊ in illius odiũ qz tex. ille loquiẗ idiſtincte. ⁊ optĩe faĉ. c. poſſeſſionẽ. de. ꝓba. aut cõſtituens cui⁹ noie actũ exercebat ignoꝛabat eũ eẽ excõicatum vel ipſe excõicat⁹ id fecit noie alteri⁹ ſine mandato. ⁊ tũc dicit io. cal. ſe credere ꝙ cõis opio iuuet talẽ actũ qz ꝟ nõ agitur ꝺ cõmodo vl⁹ vtilitate ipi⁹ excõicati ſz illi⁹ cui⁹ noie id actũ ẽ qui i nulla culpa repiẗ cũ ignoꝛauerit. ad ꝟ ꝑdcã decre. ſi bñficia ⁊ de cõſe. di. ij. c. ⁊ dixit. ⁊ cũ hac opi. ſimpl⁹ trãſiuit ꝟ do. anto. ⁊ banc opi. tenuerunt archi. ⁊ hoſt. vt nõ. i. c. i. ꝑal. lz io. cal. ꝟ nihil dicat. Sed cõtrariã opi. ꝙ talis act⁹ nõ tenet attenuerunt. Jo. an. ⁊ io. mo. ibidẽ ⁊ gl. oꝛdiaria. in ꝺ. c. p⁹ ceſſionẽ. ⁊ dicit Jo. an. ꝙ ſi ꝓſtituẽs fuit ignorans agat cõtra illũ q ñ detexit defectũ ſuũ. ⁊ ꝟ opi. plus mihi plz. exquo. n. ñ verſaẗ publica vtilitas nõ debem⁹ diſtiguer inter publicũ ⁊ occultũ. ⁊ facit .ꝺ. c. i. qõ loqẗ indiſtincte. ⁊ c. poſt ceſſionẽ ꝑall. ⁊ vide inno. in. c. conſiderauim⁹. de elec. faĉ ꝙ electio facta ſuſpẽſis ñ tz lz tractareẗ de cõmodo electi q ignoꝛauit vitiũ eligẽtiũ. ⁊ de cõmodo ecclie vt citi⁹ ſibi ꝓuideaẗ de ꝑlato. ar. c. ne ꝓ defectu. de elec. nec eccl̃ia reperiẗ in culpa. ſz ſatis ẽ eligentes ad actũ explicãdũ fuiſſe inhabiles ad ꝟ vt act⁹ iure nõ ſubſiſtat. Venio ad ſcõz mẽbrũ ꝑncipale q̃ñ actus quẽ exercet talis excõicat⁹ cõpetit rõne publici officij. ⁊ tz io. cal. ꝙ ſiue ſit act⁹ tpalis ſiue ſpũalis cõis opi. iuuat. ar. iij. q. vij. §. vex. ff. de offi. ꝑto. l. barbari⁹. ⁊ .ꝺ. l.ij. C. de ſen. ⁊ in tex. nr̃o a ꝛdio ſẽſu. ꝟ dic̃ va niſi ſit ſñia excõicatõis q̃ ſi tz lata ab excõicato q̃ztũcũqz occulto. vt nõ. xxiij. q. i. i ſũma. vt. ſ. de oꝛd. ab epiſ. ex. c. ij. et idẽ dic̃ forte gaſ. eẽ in ſñia abſolutõis ab excõicatiõe qz eadẽ rõ vz. facit de peni. di. i. vbũ. Attẽde qz inn. exꝑſſe voluit ꝛdiũ in. ꝺ. c. ſi vere. de ſẽ. ex. vbi dixit tenere excõicatiõez collatõez ⁊ ſilia a tolerato excõicato lata. qz dignitas ꝟ exercet ⁊ ñ ꝓſona. ⁊ ꝟ opi. forte verioꝛ. lz io. an. in. c. pia. de excep. li. vi. tz ꝑmã ⁊ cõiter teneaẗ. nã cõſidero ꝙ excõicatio ⁊ abſolutio ſũt iuriſditiõis ⁊ nihil aut parũ opanẗ quo ad deũ ſz ꝑncipaliter viz ſuã exercẽt quo ad eccl̃iaz militãtẽ. vt dicit gl. nõbilis in. c. qõcũqz. xxiiij. q. i. debẽt ergo valere ſic̃ ⁊ alia ſpũalia vt ꝟ qnimmo dixit ſingl⁹ inn. in ꝺ. c. i. de ſciſma. ꝙ ẽt ſpũalia ſacramẽta ab excõicatis ſciſmaticis hereticis ⁊ filiꝟ⁹ in forma eccl̃ie illa cõferẽtib⁹ viz ſuã omnimodã bñt exquo ab eccl̃ia tolerãtur. ⁊ ſic oꝛdinati ab iſtis recipiũt nedũ ſacramẽtum ſz ẽt executõez ſacramẽti abſqz alia diſpẽſatiõe. gl. tñ ix. q. i. in ſũma. reſpectu executiõis tz ꝛdiũ. ⁊ io. cal. in. ꝺ. diſputatõe qz cũ tales ñ bẽant executõez ñ ꝑſit illã alijs tradere. ſed ſi vis tenere opi. inno. quẽ ẽ valde equa potes dicere ꝙ exquo iſti ſunt tolerati executionem conferunt qz preſbyteri ſolum dicunt verba. ⁊ ꝓꝓ dignitatem oꝛdinis deus confert gr̃am q̃ztũcũqz illi ſint peccatoꝛes. vt pz. i. q. i. propbetauit. ⁊ .c. dedit. ⁊ .c. multi. cũ ſi. Et ad iura que innuũt cõtrariuz põt dici ꝙ loquuntur de nõ toleratis. ⁊ vide ad materiã qõ nõ. in. c. quanto. de conſue. ⁊ in. c. vĩa. de loca. vbi ꝓ ꝺo. an. vbi ẽt tetigi qõ ꝓius dixi. ſ. geſta toleranda rõne publici officij. limitat cal. ꝟ niſi is in cuius fauoꝛem actus ille publici officij geſtus fuit ſciebat facientem excõicatũ ⁊ volũtarie ſibi communicauit in actu illo. tunc. n. lz cõi opinione baberetur ꝓ non excõicato ⁊ actus in ſe teneat ꝓꝓ cõez opi.

a Pro intellectu huius decre. vide oño bal. i sua marga. Jnno. in vſ. ſnia. q. lxxvij. Jtez limita primo ſing. iſtũ tex. vt p jnno. in. c. ad petitionez cir. prin. in fi. gl. ſuper v. reclamante de accu. ⁊ vide oño q ibi nõ. ſcõo limita vt per do. an. poſt inno. s. co. tertio limita p bal. in. l. ij. de fid. inſtru. quã tñ itellige prout ſing. nõ. imol. in. l. a ſnia. ff. de ap. i prin. Jtẽ adde ħ alb. in. iij. pte ſtatuto rũ. q. lxv. Jtẽ an ſen tẽtia abſolutoria lata i cã ciui li obſtet in criminali vel eõ viõ latiſ. ⁊ pleniſ. p ſali. i l. i. C. qñ ci ui. ac. pin. cri. ad que faciũt que late nõui p⁹. d. an. in c. cãz. el. ij. in. vi. col. de teſti. itẽ an ſnia lata õ pnci palẽ nocet fideiuſſori vel eõ vide late p pau. de ca. i. l. duob⁹ §. i. vltra med. ff. de iureiurã. ⁊ oño vide pul. bar. in l. ſi. ff. de iureiur. an ⁊ qñ ſnia ꝓ pncipali ꝓ ſit fideiuſſori vel eõ itẽ an ſnia lata ſuper crie i iudicio ſũmario obſtat in iudicio plãrio vide late p do. ant. p⁹ doc. i. c. cũ dilect⁹. §. fi. õ oz. co. ⁊ que bẽ tur i. l. luci us. ff. de in ſa. itẽ an ſẽ tẽtia lata i petitorio obſtet agẽ volẽti ſup eadem re poſſeſſorio recuperã/ de vide latiſ. ⁊ meli⁹ q̃ alibi p do. an. i. c. paſtoralis §. ſi vo in iij. ⁊ iiij. col. de cauſa poſ. ⁊ p prie. p⁹ di. in reg. qui ad agẽdũ

iuſtũ ẽ tamẽ q̃ irritet in odiũ voluntarie ſuſcipiẽtis a rali ſcienter vt puniatur in eo in quo peccauit. i. q. i. ſiqui epi. cũ cõcor. ⁊ de cle. ex. mi. poſtulaſti. cũ ſi. ⁊ nõ hoc dictum qõ ſeq̃ hic do. an. ⁊ dico q̃ hic fuit originaliter opi. Jo. an. p⁹ Jo. de deo. in. c. dilectus ij. de prebẽ. vbi dixit nõ valere ipetrationẽ illi⁹ q ſciẽ ter ipetrauit in iudicẽ excõicatũ lz occultuz. facit. c. ſi bñficia pal. ⁊ c. inter cetera. e. ti. ⁊ dic q̃ boc caſu ſcientia iſti⁹ ificit actuz ipſo facto q⁹ agebat rẽ p priuato intereſſe ⁊ non exercẽdo publicũ officiũ. Si autẽ exerceret actus publici ꝺfficij i eum quẽ ſciebat excõicatũ tũc valet actus lz veniat irritandus. ⁊ boc caſu, pcedit opi. Cal. Et p̃ boc dixit ipſe in dicta diſputatione q̃ collatio bñficij facta p excõicatũ occultuz ei qui ſciebat illũ excõicatũ tenet mero iure ratõe publici officij conferẽtis. tñ iſte cui facta eſt collatio poterit priuari illo beneficio vt puniat in eo in quo deliquit. pticipauit. n. cuz pſona prohibita. ⁊ in actu ꝓhibito. Et nõ hoc vltimũ ad qõ adduco dictuz in no. in. c. i. de ſciſma. vbi notabiliter dic̃ q̃ quãtũcunqz excõicatus toleret dũmõ, pbari poſſit q̃ ſit excõmunicatus ſi vocat aliquẽ ad ordinẽ vel alia ſacramẽta põt ei dici nõ recipiã boc a te q⁹ es excõicat⁹ vñ tibi pticipandũ nõ ẽ. ⁊ bec eſt legitima cã appellandi ſi ꝓlatus eum cõpelleret. ſec⁹ dicit in alijs pura i infamibus in irregularibus ⁊ in ſimilibus. Nã ꝓ eos ſi eẽt talis exceptio admittenda. ſ. nõ recipiam boc a te q⁹ tu es irregularis q⁹ ſufficit ꝺm eũ q̃ toleret. viij. q. iiij. c. nonne. rõnem diuerſitatis aſſignat q⁹ excõicato cõicari non poteſt ſine periculo ſed in alijs ſec⁹ Jdẽ qõ in excõicatis dicit i ſimoniaco in ordie ⁊ notorio fornicatore. ⁊ bec ea rõne quia ab eorũ obediẽtia ſua auctoritate lz recedeꝛ. xxxij. di. §. vex. Nõ ſingulariter bic ſz vide qõ dixi i. c. vña. de coba. cle. ⁊ nõ ex ꝑdictis vitãdũ eẽ excõicatũ ẽt occultũ lz ſit p̃ prius ꝑlat⁹. Sed ó boc vltimo vide qõ le. ⁊ nõ. i. c. cũ nõ ab boie pmo rũſo. de ſen. ex. Predicta dico ꝓcedere quando toleratur is q̃ alꝭ bz ptãtẽ ⁊ publicũ officiũ lz infectũ pp excõicationẽ. Quid ãt ſi nullaz ptãtẽ bz ſz ẽ intruſus tñ cõi opinione bẽtur, p prelato an valeant p eũ geſta. vide noranter p jnno. i. c. nihil ẽ. de elec. ⁊ qõ le. ⁊ nõ. i. l. ſi vrbana. ff. de cõdi. inde. ⁊ aliquid p jno. in. c. litteris. de reſti. ſpoli. ⁊ qõ dixi in. c. grauis. eo. ti. ⁊ ħ ſufficiãt quo ad iſtũ articulũ. Bl. ij. colligit ar. q̃ lr̃is epi credit. inno. videꝛ colligere cõtrariũ ar. ſ. q̃ nõ credat. Ad qd. n. mandaret iquiri ſe crederet. io. an. dicit poſſe dici q̃ mãdat iquiri nõ de excõicatiõe de qua cõſtabat ſed de publicatiõe de qua nõ cõſtabat. vel põt dici iudicio meo q̃ pape nõ cõſtabat de lr̃is allegatis iõ mandat inquiri. Vel dic q̃ erãt lr̃e teſtimoniales nõ ãt pmulgatorie. ⁊ de materia dic vt plene dixi in. c. poſt ceſſionẽ. de, pba. Quero que poterat eẽ alia cã nullitatis de qua papa mãdat inquiri. Glo. iij. ponit multa exẽpla quorũ aliqua non cõueniũt lr̃e. Et p̃mo dicit puta quia electa fuiſſet excõicata vel p ſimoniã electa vel alꝭ inſufficiẽs. certe ħ exẽpla nõ ſunt bõa quo ad tex. qñ ſi tex. itellexiſſet de vitio cõcernẽte pſonã nõ mãdaret amplius iquiri de electiõe cũ eẽt pemptuz negociũ pncipale. Jtem ħ nõ agit̃ de cãis ifringentibus electionẽ ſed proceſſum ⁊ ſnĩam. ex ħ inferꝛ q̃ nec ſequẽs exẽplũ de forma in electione non ſeruata cõuenit lr̃e ⁊ hodie in electione monialiũ non ſeruat̃ forma. c. q⁹ pp. de elec. ſed. c. indẽnitatibus. de elec. li. vi iõ tene qõ ſequit̃ in glo. q⁹ forte obijciebat̃ q̃ ñ ⁊ bar. i. l. naturaliter. §. nihil commune. ff. de acqui. poſ. Jtẽ an ꝓbationes ſuper corruptela ſeu preuaricatione aduocati nocent eius clientulo vide bar. in. l. i. in fi. C. de aduo. diuer. iudi. ⁊ in. l. preuaricationes. ff. de preuari. Jtem an ſententia lata ſuper deductis non principaliter ſed p̃ moduz cãe in vno iudicio proſit vel obſit in alio iudicio vide omnino late p do. an. p⁹ inno. ⁊ doc. in. l. cũ eccleſia ſutrina i prin. in. vi. col. cũ. iij. ſeq̃. de cau. poſ. ⁊ ꝓpri. item an ſententia lata ſup̃ exceptione obſtet ſi idem deducatur p viã actõis vel econtra vide omnino per do. ant. late in. c. aduerſario in antepe. col. cũ duab⁹ ſe. de exce. vtr̃ aũt ſententia lata i interdicto vti poſſideris obſtet agenti confeſſoria vel recuperande vide p. do. an. poſt inno. i. c. veniens i iij. col. de p̃ſcrip. vbi ẽt ponit an ſẽtẽtia ſuper confeſſoria obſtet agenti poſſeſſorio recuperande. item ſententia lata ſuper ſorte faciat fidem vel pariat exceptionem ſuper pena vide tex. ſm vnã lec. ex bis q̃ põt ibi bar to. cir. prin. in. l. qui rome. §. duo fratreſ. ⁊ ibi omnino vide bar. i. v. op. ff. de v. ob. Utrum ãt ſnia lata õ cũ q̃ ſimpliciter petijt ptẽ debiti iurta mãz l. quidã eſti mauerũt. ff. ſi cer. pe. obſtet eidẽ petenti totum debitũ vide p bar. nõ. in auc. at q̃ ſemel. C. de ꝓba. tex. ⁊ ibi

fuerat ſeruatus ordo iuris in iudicio. Opp. in eo q̃ papa mandat caſſari ſnĩam latam a publico excõicato. vr̃ enim q̃ ſit ipſo iure caſſa ⁊ irrita qz excõicatus ẽ ſuſpenſus a iuriſditione. ⁊ per cõſequens non põt aliquid attẽtare valide qõ ſit iuriſditõis. ad ħ qõ le. ⁊ nõ. in. c. cũ dilectus. de conſue. ⁊. c. veritatis. de do. ⁊ contu. ⁊ in. c. paſtoralis. j. de appel. Sol. gl. vt arbitror metu ꝓrij exponit tex. in vbo caſſata. i. caſſa ⁊ irrita nunciata. ⁊ ſic expreſſe ſentit talẽ ſnĩam eẽ nullã. et idẽ ſentit. j. e. cum dicit nulla i excõicatũ poteſt cadere iuriſditio. Jdem voluit Jnno. ħ qui exponit tex. ibi infirmandam. i. infirmaz nũciãdã. Et idem lz glo. in. c. ſciſcitatus. de reſcrip. ⁊. c. exceptionẽ. de excep. ⁊ in. l. i. C. de iur. ⁊ fact. igno. ⁊ probat̃ a ꝓrio ſenſu in. c. fi. de cle. ex. mi. vide glo. xxiij. q. i. in ſumma. ⁊ in. c. audiuimus ea. cã ⁊ qõne ⁊ ħ incũctãter teneas. Nam ſi iuriſditio eius eſt ſuſpenſa non vz qõ agitur. d. c. veritatis. Sed data clãdeſtinitate valz actus propter publicam vtilitatem ratione publici officij. vt ħ ⁊ in iuribus allegatis. Et per ħ declareꝛ ſe quẽs particula gl. in eo q̃ colligit ſnĩaz retractari de tecto impedimento. Et ſtatim opponit de multis iuribus de quibus probatur contrariũ. dicẽdũ ẽ enĩz q̃ boc impedimentum erat publicum ⁊ ſic ſnĩa fuit ipſo iure nulla. ſecus ſi fuiſſet occultuz qz tunc nõ retractaretur ſententia vt in contrarijs. ⁊ hic a contrario ſenſu. Alterius glo. opponit in eo q̃ retractatur ſeu vitiatur hic ſentẽtia ex vitio vnius iudicis dũ taxat. vnde ob. l. i. ff. qõ cum fal. tu. vbi dicitur q̃ ſi verus ⁊ falſus tutores interponunt auctoritatem ſuſtinetur actus propter veram tutorem. Ad idem. c. cũ vinto. de elec. vbi habiles ⁊ inhabiles ſimul elegerunt. Soluit gl. q̃ delegatis datur iuriſditio vt oẽs ſimul, pcedũt ita q̃ exercitiũ nõ cõperit inſolidũ ſed ꝓ pte. iõ ex defectu vni⁹ vitiat̃ in totũ quicquid oẽs agunt. vt in. c. vno delegatorũ. de of. dele. ⁊ ad ꝓria gl. formaliter nõ rñdet. Sed tu dic vt plene nõ. in. c. cũ ſuper abbatia. de offi. dele. ⁊ ſpãliter ad. d. l. i. dic q̃ tutores bñt ptãtem inſolidũ. iõ quiſq̃ vr̃ iterponere auctoritatez meliori mõ quo põt. Ad. c. cũ vinton. dic q̃ illi nõ erant inhabiles quo ad ſe ſed reſpectu ſociorũ de cuius vtilitate ipſi erãt priuati. vñ inhabiles illos admittendo videntur illos habilitaſſe. vt ibi nõ. Ultimo extra glo. quero quare tex. ponit illam dictionem ſuſpenſiuam ibi interim ⁊ c̃. Triplex datur ſolutio ſm doc. Prima vt exponat̃ interim. i. pendente illius adminiſtratione cui debuit fieri reſignatio ſubtractorum. vt habetur in. c. cuz dilecta. de reſcrip. Secũda vt habeatur reſpect⁹ ad appellationis pendenti m. Tertia q̃ hic excipiebatur cõtra, pcuratorem dñi de excõicatione. vt ſit ſenſus q̃ pendente illa cognitione interiz iſti cognoſcãt de iuribus ſnie. ⁊ in hoc non eſt vis que opinio tenetur. An autem qõ hic dicitur de excõicatione bẽat locum in ſuſpenſione maiori. credo q̃ ſic per. d. c. cũ dilectus. ⁊ qõ ibi nõ. de cõſue. ⁊. c. ſi celebrat de cler. ex. mi. a ꝓrio ſenſu. hec ſufficiant.

q **Vanuis.** * Põit regulã ⁊ duos cãus exceptos. p̃mus ibi ei tñ. ſcõs ibi ac illi. Et põt ſic ſũmari. Res iter alios iudicata alijs ñ nocet. fallit in eo qui paſſus ẽ illũ litigare cui ſcõo loco cõpetebat actio vel defẽſio vl a quo cãz i iure iudicato bũit. ⁊ ħ decꝛ. ó ſe bz ſubtilẽ ⁊ lõgã materiã nitar cõpẽdioſe loqui quãtũ potero. Et p̃mo proſequar

bar.i.l. fiqs cũ totum.§.si.ff.de excep.rei iudi.bar.super hoc distinguentes in.l.scire debemus cir.fi.prin.ff.de.v.ob.quem passus elegãtiss. discutit do. meus franc.de are.in.c.fraternitatis de testi.in suis cõmẽtis in.iiij.car.item vtrum sententia lata contra committentes homicidium obsit mandãti vl econtra vide per Ci.in.l.i.C.si reus vel ac.mor.fu.per bald.in.l.non ideo minus i sua repe.C.ỏ ac cu. ⁊ in .l.i. C.de ser. fugi.

a Sentẽtia lata cum alio me ignorante mihi non plene p iudicat tamẽ fac qualequalc idicium equipollens semiplene probationi q ẽ habile ad ỏferendũ iuramentum i supplemẽtum probationis ff.d. an.hic in. vi colũ.ab. pa nor.ħ vt vides tz ẽt cũ bar. q faciat semiplenam probationem. idẽ tenent do. an.de but.⁊ panor.in .c. fi.j.de iure iuran. ⁊ ibi imol. in .iij. col.ange. in l.ij.C.ỏ edẽ. et do.alexã. imo. i repe. l.sepe.ff. e.i xxxvij. col. multum exclamat hãc decisionem bar dicẽs teneas menti obsecro qa dictum istỏ est de pane querẽdo tñ dicit q non videtur sñ dubio quia tex.in l.a sẽtentia in pn cipio alle. p bar.sup qua se fundant bar.⁊ doc.ñ probat ỏ semiplena p/ batione sed solum permittit appellare que appellatio conceditur etiam ratione lesis pre iudicij vel i rereſſe imo rõne solius humanitat regulã.secũdo casus exceptos tã in text. q̃ in glo.

Quero ergo pmo de rõe regule. So. dic q rõ regule est naturalis. nam vni p altex nõ dz iniq̃ ꝓditio afferri. Itẽ res disposita ad certũ finẽ nõ dz aliũ effectũ opari. cũ. n. sñia fit dcã inter litigãtes sup eox iure nec sit ibi discussũ de iure tertij. nec ẽt de alteri⁹ iure licuit sine mandato disceptare merito sñia non dz alijs qui nõ fuerũt in initio obesse. cõcordantias plurimas bẽs in pn. glo. Preterea cũ agẽtẽ de iure suo nõ valeã a iudicio remouere indignuz eẽt si ex facto suo mihi preiudiciũ generaret qz res que culpa caret in dãnũ vocari nõ cõuenit. in. c. ij. de cõsti. ⁊ hãc rõnẽ vl reddere tex. in. d. l. sepe ver. cũ ãt. Scỏo q̃ro qz ħ daf regula q res iudicata nõ dz alijs nocere nũquid saltẽ possit, pdesse. dic q nõ. vñ sicut regulariter alijs nõ nocet ita nec, pdest. vt, pbaf in. l. res iter alios. C. quib⁹ res iudi. nõ no. Tertio q̃ro an ħ regula vt res inter alios iudicata nemini noceat vl ,psit, pcedat indistincte quo ad oẽ piudiciũ vel ꝓmodum. dic q, pcedit respectu pleni piudicij seu cõmodi. Nã, pdest seu nocet quo ad psũptionẽ exquo tãgit ius absentiũ vt nõ. gl. ⁊ bar. in. l. si duo. ff. de iure iur. ⁊ in. d. c. dilectus. ij. de sumo. ⁊. c. interrogatũ .ij. q. v. ⁊ dixit Bar. in. l. admonẽdi. ff. de iureiu. qõ fac semiplenã * ,pbationẽ. qõ ẽ notãdũ. ħ tñ ego relinq̃rem arbitrio iudicis qui hoc arbitrabitur ꝑm q sententia tangit ius absentiũ. ⁊ bene facit text. in. d .l. si duo ꝓm. iũcta. l. ij. ff. de testi. ⁊ vide Lapũ allegatione. liiij. ⁊ ħ sequitur bar. ⁊ do. an. ħ. bar. tamen in d. l. admonẽdi. intelligit q illi testes nõ poterũt itex ,pduci ar. l. fi. C. de testi. ⁊. c. presentata eo. ti. qõ plz Additio Vi. Quarto q̃ro qd de alijs actis cause vt attestationib⁹ ⁊ similib⁹ dic q idẽ i eis qõ in sñia. regulantur. n. ꝑm sñiaz. vñ qbus, pdest vel nocet sẽtentia, psũt vel nocẽt acta. ad hoc bo. tex. in. c. iter dilectos. v. nec attestationes. de fi. instru. nõt ino. i. c. cãm que. de testi. ⁊ nõ. in. d. l. sepe. in fi. ⁊ idẽ i cõfessione dicas. nõ. n. piudicat cõfitenti nisi respectu interrogãtis. vt ẽ tex. nõbilis in. l. fi. ff. de iterro. acti. vide tñ circa ħ qõ nõt inno. i. c. qualiter ⁊ qñ. ij. ỏ accu. ⁊. c. p inquisitionẽ de elec. ⁊ quod dixi i. c. fi. ỏ cõfes. Quinto q̃ro q̃liter dz itelligi illa regula res inter alios acta ⁊c. So. dic q, pcedit siue neuter illorũ de quorũ piudicio vel cõmodo agit fuerit in iudicio sed res fuit, prius iter alios gesta. siue alter eorũ fuit i iudicio litigãdo cũ alio. nã gestũ p me cũ aliquo reliquis qui nõ fuerũt i iudicio non, pdest ne q̃z nocet. vt. C. res iter alios acta p totũ. ⁊. l. lucius. ff. ỏ bis q no. infra. ⁊. c. cũ olim i fi. de cau. pos. ⁊ proprie. cũ fi. Et, pcedit regula ẽt si cõsanguineus meus litigasset de iure meo. Nõ. n. mihi nocet nisi ratũ bẽaz. vt. l. i. C. quibus res iudi. nõ nocet. lz. n. ius admittat cõsãguineũ ad agẽdũ pro cõiũcto cũ cautiõe debita. vt i l. sed ⁊ be. ff. de. pcu. ⁊. c. nõnulli. in fi. ⁊. c. ex pte decani. ỏ rescrip. nõ tñ p ħ facit illũ, pcuratorẽ. vt dicit tex. notabilis i. l. iij. ff. iudi. solui. Sed cõsanguine⁹ obligat se facturũ q cõiũcta psona, p qua agit habebit iudiciũ ratũ. Sexto quero an, pcedat regula ħ posita si scio aliquẽ agere nomine meo ⁊ fi ꝺdico. So. aliqd tãgit ħ inno. sz pleni⁹ i. d. c. ex pte decani. ⁊ dic vt ibi dixi. ⁊ j. aliqd subijciã. Septimo quero qdã fuit accusatus de homicidio ⁊ iniuste conuictus vel confessus fuit corporaliter punit⁹ tãdẽ reperitur q nõ fuit ipse sed sempronⁱ⁹ nũquid sempronius debeat decapitari seu vt delictũ merek alr puniri

l. non tantum in prin. ff. de appel. in contrarium etiam multuz vrget tex. in. l. apud labeonem. §. preto. ait in v. mediastenus an qualisqualis. ff. de iureiuran. vbi tex. videtur innuere q qualisqualis sit minus plena probatione propter verbum mediastenus q precedit, cum tamen ad defendum iuramentum requiritur integra semiplena probatio. Item ad dic q sic per regulã ħ positã res iter alios acta. ⁊ vl expresse quasi in terminis nostris in. l. qui seruũ. de inter. act. Nec ob. si dicat q in istis criminalib⁹ sñia facit fidez quo ad oẽs. vt. l. eũ qui. §. i populariibus ff. de iureiur. qz res iter alios acta nõ dz patrocinari malefactori. ad ħ. l. denũciasse. §. querit. ff. de adul. ⁊ qõ nõt Ci. in. l. i. C. qui accu. non pos. ⁊ ħ expresse firmat bal. in. l. res inter alios. C. quib⁹ res iudi. nõ nocet. in fi. ⁊ facit optime qõ leg. ⁊ nõ. in. c. ij. de pur. vul. qõ bene notabis. ⁊ ħ sufficiãt quo ad regulaz ħ positam. Venio nunc ad casus exceptos. ⁊ pmus est cum is cui primum de ea re actio vel exceptio cõpetebat de ea re sustinuit sequẽtẽ agere. Pro cuius declaratione primo quero quando actio vel defẽsio primo loco alicui competere dicatur. Sol. breuiter dico q ad eum competit primo loco actio vel defensio cuius est ius vel res in iudiciuz deducta seu ỏ cuius piudicio principaliter agitur. Ad eum vero qui potest aliquod interesse vel preiudiciũ saltem facti p tendere dr secundo loco ꝓpetere. ⁊ potes instrui ex notatis in. c. cum deputati. de iudi. ⁊ varia, exempla potes colligere ex. d. l. sepe. Primo in debitore qui habet pignus obnoxium ⁊ creditore. nã vbi cõtenditur de, pprietate seu dominio rei pignorate cũ tertio actio vel defensio pmo loco spectat ad debitorez qm̃ dominium illius rei ad eũ pertinet. ⁊ periculum ad eũ spectat principaliter qz illa re euicta ipse teneꝰ creditori personaliter. l. creditor q nõ idoneũ pign⁹ ff. si cer. pe. ⁊ põt agere creditor pignoraticia ꝯ debitorẽ. vt in. l. turor. §. cõtrariũ. ff. de pigno. actio. Ad ipsuz vero creditorẽ spectat actio vel defensio secundario respectu hypothecarie quaz hz. Scỏo potest poni exẽplũ in marito ⁊ socero seu vxore respectu rerũ dotaliũ. nam actio seu defensio pmo loco pertinet ad maritum qz in eum transiuit dñiuz rerum dotaliũ cõstante matrimonio. vt in. l. doce ancillam. C. de rei ven. ad socerum vero seu vxorem ptinet secundario saltem defensio propter periculum euictionis. Idẽ põt dici in emptore ⁊ vẽditore ⁊ similib⁹. Secundo q̃ro quare in hoc casu piudicat res inter alios acta. So. tex. in. d. l. sepe. ponit rõnẽ qz cũ disputetur de re ad me principaliter ptinente ⁊ possum remouere litigãtez a iudicio seu in me assumere iudiciuz seu protestari quod nõ intendo vt litiget in mei piudiciũ ⁊ taceo videor consentire ⁊ sic ille videtur litigare cũ voluntate mea. vt. j. ħ latius subijciam. Et per banc rationem glo. ⁊ bar. in. d. l. sepe. impugnãt illud exẽplum de debitore patiente creditorem agere qz creditor potest agere hypothecaria ẽt inuito debitore. vt. l. cũ notissimi. C. de prescrip. xxx. vel. xl. ann. Ỹỏ dicũt q precedens rõ nõ vendicat sibi locũ in debitore sz in eo assignãt aliã rõnez videlz q exquo debitor pignorauit rem videtur suo creditori dedisse ptã tẽ agendi hypothecaria in qua venit, pbãdũ dñium debitoris. ideo ipsi debitori scienti fit preiudicium. Sed do. an. nititur saluare illam rõnem ẽt i debitor dicens q sz creditor non possit impediri a debitore suo quo minus agat hypothecaria in q̃ztũ tamẽ assumit disputationem super proprietate qz defensio primo loco ad eũ spectat. põt in se assumere iudiciũ pro prietatis ⁊ impedire creditorez de ipo disceptare exquo paratus est assumere iudiciũ nec habet de quo cõqueraf creditor exquo debitor vult eum defendere fideliter poterit tamẽ sibi assistere creditor ne colludat. ar. in. l. si suspecta. ff. de inoffi. testamen. ⁊ hoc

de q̃ tstỏ qualequale preiudicium sñie, hz aliuz effectum vz q si proba tiões eẽnt hinc de pares obtinebit ille pro quo eẽt p sũptio resultans ex sñia inter alios lata glo. ć nõ. i d. l. si duo patroni. q icipit quasi dicat. ff. de iureiu. q ẽ singulare fz sui. ibi ⁊ idem rz ang. i. l. i. ff. de exceptio. rei iu di. limo pl⁹ dicit guil. de cunio i. d. l. si duo q talis sẽtia operatur q ẽt si ps pbasset p duos testes q repelli possent q pre sumpro restas pro eodẽ, pbãte ex sñia inter alios lata facit q illi testes bẽaf, p in regris ⁊ allegat, p ħ l. qui libe ris. §. testỏ vl. plãe ff. de bo. pos se. scõm tabu. q ẽ singu. nõ.

mihi satis placet cum ħ velit tex. apte. in. d. l. sepe. ꝓ terea dico ꝙ cum possit sibi prouidere, prestando in iudicio ꝙ non intendit ꝙ ille sibi preiudicet si omittit videtur ille litigare ex suo consensu. nam text. iste loquitur cū is ad quem ꝑmo loco competit actio patitur sequentem agere. sed ꝓ illā, ptestationē satis apparet de sua cōtraria voluntate. ad ħ. l. si debitor. §. i. ff. q. mo. pig. vel hypo. sol. ꝛ. l. sicut. §. nō videf. ff. eo. ti. ꝛ qō. s. dixi de debitore patiente creditorē agere, pcedit ſm gl. nostram post medīū ſm lr̄am prisanam. ꝛ in ħ habuit glo. respectum ad pādectas antiquas in quibus sunt originalia legū q̄ pandecte olī erant pisis. hodie vero sunt florentie. ꝛ ibi illas vidi sed alia littera in. d. l. sepe habet oppositū. s. qñ creditor patitur debitorem experiri de, ꝓprietate pignoris vt faciat sibi p̄iudiciū in ista hypotbecaria si debitor succubuit super ꝓprietate. sed ſm istā lr̄az ob. l. ſi superatus. ff. de pig. ꝛ. l. preses. C. e. ti. vbi innuitur ꝙ iudiciū agitatū cū debitore non nocet creditori sed glo. ista dicit ꝙ tenendo istam lr̄am posset rīderi ꝙ loquūtur qñ ignorante creditore debitor litigauit. Sed tunc aduerte. nam cessat in creditore rō d. l. sepe. tū qz ad creditorem non spectat actio vl̄ defensio ꝑmo loco super ꝓprietate dñij. vt. s. dixi ſz ad ipsuz debitorē. Itē nō potest creditor prohibere debitorem experiri super ꝓprietate pignoris. quare plus plz mihi p̄cedens lr̄a vt loquat in debitore patiente. fateor tn̄ ꝙ ꝛ alia lr̄a est vera in se. vt pz i. l. p̄ses prealle. vbi dr̄ ꝙ tn̄ in duob⁹ casib⁹ iudiciū agitatū cū debitore nō nocet creditori in sua hypotbecaria. ꝑmus ē cū pōt docere de collusiōe debitoris. secūdus cū nō cā cognita fuit cōdēnat⁹ ſz forte ꝓp suam ꝓtumaciā. ꝛ puto ꝙ regulariter fiat sibi p̄iudiciū nō ꝓ rōnes p̄dcās. sed ꝓ id qō ħ subijcit in scōo cāu excepto qz. ſ. passus ē eū a quo cām būit expiri. ex quo. n. sciuit debitorē suū a quo būit ius pignoris experiri de, ꝓprietate pignoris ꝛ sibi nō restitit nec fuit ꝓtestat⁹ de iure suo vr̄ de volūtate sua fuisse litigarū ꝛ ꝓ ħ pōt iudicio meo recte poni exēplū i scōo cāu i tex. excepto vt iter ꝑmū ꝛ scōz casū notef ħ diuersitas videlz vt ꝑmus casus, pcedat qñ is cui ꝑmo loco cōpetebat actio vel defensio ꝑmisit sequētē agere. secūdus, pcedat qñ nō cōpetebat sibi ꝑmo loco actio vel defensio sed ꝑmisit agere illū a quo cām būerit. Ex quo. n. auctor su⁹ disputauit de suo iure ꝛ iste tacuit vr̄ egisse cū suo cōsensu. et i hoc logf tex. iste magis specifice q̄z i. d. l. sepe. ná ibi solū excipif ꝑmus casus ꝛ ħ cōsideratio plus mihi plz q̄z dcīm do. an. dicētis ꝙ in effectu ē vnus casus excepti⁹ qz ꝑm⁹ casus ē rō scōi qz nō ad auctorē led ad successorē spectat ꝑmo loco actio vel defensio ꝛc. Sed, pfecto ꝓz ħ papa inepte excepisſz duos casus. Itē ego dedi tibi exēplū in creditore patiēte ad quē nō spectat actio vl̄ defensio ꝑmo loco. ꝛ tn̄ ꝙ rōnē scōi casus fit sibi p̄iudiciū. et ꝙ ħ bēs ēt scōm casū declaratū ꝛ exēplificatū. Sed antequā descendaz ad alios casus vltra tex. quero an fit indistincte verū ꝙ sniа lata ꝑ creditorē [a] preiudicet debitori scienti ꝛ ecōuerso. So. ꝑmo respectu creditoris distingue sic post bar. in. d. l. si superatus. ꝙ aut debitor fuit victus antequā pignori rē traderet ꝛ indistincte sniа nocet creditori qz nō potuit plus iuris i aliū trāsferre q̄z ipse bēret. vt i c. nuper. ꝛ do. post di. re. ꝛ. l. traditio. ff. de acqui. re. do. ꝛ resoluto iure auctoris resoluit ius successoris. vt in. l. lex vectigali. ff. de pig. Aut ꝑmo obligauit et postea fuit victus. ꝛ tunc aut creditore ignorāte ꝛ sibi nō p̄iudicat. vt in. d. l. si superat⁹. ſm cōem ītellectum. aut creditore sciēte ꝛ tūc aut sniа fuit lata ꝑ debitorē cōtumacē ꝛ creditori nō p̄iudicat. vt i. d. l. ꝓses C. de pigno. ſm vnaz lec. ꝛ ar. i. l. papinian⁹. §. meminisse. ff. de inoffi. testa. aut debitore ꝓsite ꝛ tūc ꝑ iudicatur creditori. vt in. d. l. sepe. ſm vnā lec. ꝛ i. d. l. preses. arguendo per locum a spāli. Illō āt qō dicū est de sniа lata cōtra debitorē cōtumacem ītellgit nō. per bar. qñ passus est causam eo cōtumace liquidari. tunc enī magis ꝓp cōtumaciā quā ꝙ malā cāz būerit videtur succubuisse. sed si totam cāz tractauit pñs ꝛ allegationibus iterfuit lz in ipso actu sniandi fuerit cōtumax putat ipse qō sniа p̄iudicet creditori qz ei⁹ presentia nihil tunc fuisset opata. vt. l. si rem. §. si. ff. de euict. ꝛ nō hoc dictuz qz facit ad multa. ꝛ allego in simili Inno. in. c. rainaldus. de testa. pax post prin. Predicta vera nisi debitor ꝓ colluſionē succubuisſz. vt in. d. l. preses. ꝛ ħ de ꝑmo. Respectu vero debitoris distingue sic post bart. in. d. l sepe. ꝙ aut creditore agente fuit reus absolutus qz ñ valuit obligatio pignoris vel alia causa nō cōcernēte dñiuz ꝛ tc̄ idubie non preiudicat debitori. ar. in. l. cū querit. cū sequēn. ff. de excep. rei iudi. ꝛ in. c. fi. de cā pos. ꝛ ꝓprie. Idē si succubuit creditor qz nō ꝓbauit de dominio debitoris. nā debitor poterit postea agere rei vendicatione qz ad aliuz finez fuit quesitū de dñio i ꝑmo iudicio q̄z in secūdo. qz i ꝑmo ad effectū hypotbecarie nūc vero directe agit de dñio iō ñ obstat debitori exceptio rei iudicate. d. l. cū querit. ꝛ. d. c. fi. ꝛ qō nō. in. l. iulianus. ff. de cōdi. inde. in glo. magna. aut succubuit qz reus assumpsit i se onus probandi ꝛ ꝓbauit se dominū ꝛ tunc p̄iudicat debitori scienti ꝛ hoc casu ꝓcedat. d. l. sepe. ꝛ iste tex. ꝛ pro hoc ter. in. d. l. sepe. dū ꝓpponit ꝙ agebat de ꝓprietate pignoris. Itē ꝑdcā ꝝ si plene fuit cognitū de ꝓprietate pignoris seu ō dñio als secus ar. in. l. a diuo pio §. si sup reb⁹. ff. de re iudi. ꝛ qō nō. in. l. ij. C. de ord. cog. ꝛ. l. penul. ff. de bis qui sūt sui vel ali. iur. nā. dñi um venit icidenter i hypotbecaria iō nō p̄iudicat sētētia i eo ꝙ vēit icidēter seu ꝓ modū cāe nisi ꝓus de illo fuerit cognitū. vt nō. in iurib⁹ ꝓpri. allegatis ꝛ dixi in. c. cū ecclesia sutrina. de cā pos. ꝛ ꝓprie. Ex bis infert bart. nō sufficere debitorem scire ꝙ creditor agat hypotbecaria nisi ēt sciat reū assūpsisse on⁹ ꝓbandi se dñm. qz vt pz ex p̄dcis i hoc secūdo casu fit sibi p̄iudiciū ꝛ nō i ꝑmo. sed i creditore cōuēto satis ē ꝙ sciat litē motā qz disputatur de dñio p̄ncipaliter ꝛ dando sibi pignus videf sibi ꝑmisisse defensionē. Adde ad predicta aliam limitationem bonam quaz ponit inno. in. c. suborta. s. eo. vbi dicit ꝙ non sufficit quem scire litem moram ad ħ vt sibi in iure suo preiudicet nisi etiam sciat sibi ius in illa re competere.

Pro ħ qz ignorans non videtur cōsentire. l. si mulier. ff. de inoffi. testa. xxxviij. di. placuit. Sed qa s. posui exēplū in ēptore ꝛ vēditore ꝛ marito ꝛ vxore seu socero. vt, factū auctoris p̄iudicet successori. et ponit ēt tex. in. d. l. sepe. ꝛ gl. ħ. An ħ fit verū simplr aduerte si auctor ꝓ ta vēditor vel vxor seu socer assumit defensionē sup ꝓprietate rei vēdite seu i dotē date marito seu emptore sciente indubio fit ei preiudicium si auctor succūbit. vt ħ. ꝛ i. d. l. sepe. Sz dubium est cum vxor seu venditor agit ꝛ videtur ꝙ tūc nō fiat preiudicium marito vel emptori qz cū isti nō habeant actionem, cū dominū fit translatū taz i marituꝫ ꝛ emptorem. ergo agere non potuerūt qz sine actiōe nemo experitur. l. si pupilli. §. videamus. ff. de neg. gest. ꝛ de iudi. c. examinata cum si. Itē si vxor vel vēditor egit ꝛ succubuit satis regulariter succubuit qa nō pōt probare se dñz. ergo nō debz p̄iudiciū generari successori vt marito seu emptori habenti dominium. ꝛ banc partem vr̄ tenere gl. i. d. l. sepe. ꝛ ad illū tex. q dicit ꝛ presupponit ꝙ isti possūt experiri. dicit ꝙ illud verbum ponit ibi pro defendere ꝛ ita sentit glo. nostra ħ modicū ante finem. Sz finaliter ħ gl. ꝛ

[a] Be ħ vide oīno per bal. in l. si sine circa fi. C. ad vellcia.

Jnno. tenent cõtrariũ dicẽtes q; lz de iure isti ñ pos
sint agere tñ satis est q; de facto egerunt nec fuerunt
p successores revocati. nã ḣ ipso q; passi sũt vr ex vo
luntate eorũ iudicatũ iõ eis ꝑiudicat sententia lata cũ
eorũ auctore. ⁊ ꝑ ḣ iste tex. in secũdo casu qui loqui
tur indistincte. ⁊ tex. in. d. l. sepe. in v. cur aũt. vbi fit
mentio de actione ⁊ defensiõe. Bar. in. d. l. sepe sic
distinguit q; aut venditor meus agit vel defẽdit meo
nomine ⁊ tũc sententia lata ꝯ eũ mihi non preiudicat
siue fuerim sciens siue ignorans nisi ratum habeam
vt ff. l. i. C. qui. res iu. nõ no. rõ ẽ q; hoc casu iste agit
de iure quod meum est nõ de eo qõ mecũ bẽat. ⁊ sic
cessat rõ posita ḣ ⁊ in. d. l. sepe. probabere. n. videor
exquo inutiliter gerit negocium meũ qõ apparet ex
eo q; victus ẽ. l. iij. §. in hac. ff. iudi. sol. Mihi ḣ dcz
nõ plz q; si scio illũ agere nomine meo ⁊ nõ ꝓhibeo
videor sibi dare mandatũ. aut insurgit ꝓsumptio q;
bẽat mandatũ. vt insti. per quas perso. agere po. nõt
inno. in. c. ex parte decani. de rescrip. ⁊ ibi plene dixi
nec verum est q; agendo nomine meo inutiliter agat
quia si hoc esset nõ admitterent iura cõsanguineum
ꝓ consanguineo nec debent inspici euẽtus q; satis ẽ
q; bene incepit. l. sed an vltro. ff. de nego. ges. Jtem
fauore iudiciorum debemus interpretari. vt .ff. dixi
Jtem regula est q; tacẽs habetur pro cõsentiente ex
quo põt impedire actum qui geritur ⁊ non impedit
vt nõ. in. l. gaius. ff. de pig. ac. dixi plene in .c. nõne.
de presump. quare puto q; siue auctor meus siue ali
us agat nomine meo pro iuribus meis ⁊ ego scio ⁊
nõ ꝯdico videor tacite consentire ⁊ dare sibi manda
tum vel insurgit presumptio mãdati. Redeo ad ver
ba Bar. aut auctor me⁹ puta vend tor vl socer agit
suo nomine nõ exꝑmẽdo q; vẽdiderit vel in dotẽ de
derit ⁊ tunc aut sententia simpliciter fuit lata ꝯ eũ q;
nõ est domin⁹ ⁊ tũc hec sẽtẽtia nõ nocet successori q;
verũ est dicere q; illo tpe auctor non erat dñs q; lz
ĩ aliũ trãstulerat dominiũ ⁊ sic emptor agẽdo ꝓ do
minio suo nõ venit cõtra porẽ sniam. imo approbat
illã dicẽdo q; auctor ñ erat dñs sz ipe ⁊ ḣ cãu pt ꝓce
dere ꝯtra opinio. aut ꝓnũciatũ fuit rẽ nõ esse actoris
adiecta cã q; ille a quo actor bũit ꝑius illã rẽ alteri do
nauit. vel q; reus cõuẽtus ꝓbauit illã rẽ eẽ suã ⁊ tũc
ꝑiudicat ẽptori ⁊ viro scienti cãm sup hoc agitari. et
ꝓcedat hoc casu opinio inno. ⁊ gl. nostre. requirit ta
mẽ bar. q; ẽptor seu maritus sciuerit q; de suo dñio
ageret fic. ff. dictũ fuit ĩ debitore. Jn auctore vo de
fendente sufficit q; successor sciuerit illũ eẽ cõuẽtũ su
per dominio q; illico disputat de iure suo iõ dz ob
uiare si vult euitare ꝑiudiciũ. opz ergo i sententia vt
alteri iferat ꝑiudiciũ q; ille ꝓmo loco bẽat actionem
vel q; ꝓmiserit suũ auctorẽ agere ⁊ q; fuerit discussũ
de suo iure ⁊ ḣ sciuerit. Jtem q; sciuerit sibi ius i illa
re cõpetere vt supra dixi. ⁊ ꝑ ḣ bẽs declaratuz tex tũ
⁊ glo. in verbo. Jtẽ fallit vsqz ad fi. que solũ tẽdit ad
declarationẽ tex. Nũc veniã ad cãus exceptos ex
tra rex. ⁊ quero nunquid sint alij casus. qb⁹ fallit re
gula in tex. posita. So. glo. nostra ĩ ꝓma pte dicit q;
fic. ⁊ ponit septẽ casus. Ego incipiã ab vltio tanquã
a faciliori ⁊ ordine retrogrado veniã ad ꝓmũ quẽ mi
bi reseruo in vltimo tanquã difficiliorẽ. Prim⁹
igit casus ẽ in. l. ij. C. de cõi rerũ alie. vbi bẽtur q; si fi
scus bẽt rẽ cõmunẽ cũ ꝑuato põt rõne partis vende
re[a] totã nec põt ꝑuatus reuocare venditionẽ ẽt rõe
partis lz possit partem ꝓij a fisco petere ⁊ sic nocet.
res inter alios acta. sed dic q; illud ꝓcedit ex priule
gio spãli fisco tributo. ⁊ idem, pbaf in. l. i. C. de ven.
rerum fisca. cũ ꝑua. cõi. li. r. qõ ẽ notãdũ. sec⁹ ãt ẽ i re
bus cũ alio cõmunibus q; tunc lz qs possit vẽdere
ꝑtẽ suã, ꝓ indiuiso socio nõ requisito nõ tñ ꝓ hoc ꝑiu
dicare põt socio i parte sua. vt. l. i. C. cõi diui. Et per
locuz a spãli fing. nõ q; vbi fiscus nõ bẽt cõiõnẽ i re
ꝑuati nõ[b] põt illã vendere. ita fing. dixit glo. in. d. l.
ij. ⁊ d. l. i. de ven. rerũ fisca. cũ ꝑua. cõi. Ex quo infer
tur q; l. bñ a zenone. C. de quadri. ꝓscrip. que vr in
nuere ꝯriũ dz intelligi qñ fiscus seu iperator credi
dit rẽ suã rõne possessiõis[c] quã bẽbat. tũc. n. vendi
tio facta ꝓ principẽ tz. ⁊ tũc nõ debz infringi sz is cu
ius ẽ res dz agere ad ꝑciũ ꝯra fiscũ. qõ nota q; mul
ti errant in intellectu illius. l. Secũdus casus quã
do quis bz rẽ cõez cũ pupillo. vt in. l. si cõem. ff. quẽ
admo. seruí. amit. vbi pz q; siquis bz cõez fũdũ cum
pupillo retinet seruitutem debitã fundo lz illa ñ vtaf
⁊ ḣ ẽ ex persona pupilli. sicut enim nõ currit ꝓscrip
tio ꝯ pupillũ. vt. l. fi. C. ĩ qui. cau. in inte. resti. ñ ẽ ne.
ita nec ꝯ maiorẽ bẽtẽ fundũ cõem cũ pupillo ⁊ sic ꝓ
dest res inter alios acta. sed dic hoc, ꝓcedere rõne in
diuisibilitatis. vnde in induiduis quis cõsequit per
socũ qõ nõ potest ꝓ se. ar. in. c. sacris. de sepul. ⁊ qõ
le. ⁊ nõ. in. c. q̃z magnũ. xxiij. q. iiij. secus ãt foret vbi
ꝑiudiciũ maioris eẽt sepabile a ꝑiudicio pupilli. ar.
eorũ que le. ⁊ nõ. in. c. cũ venissent. de insti. in fine.

Tertius casus in re idiuisibili ⁊ maiorib⁹ cõi. vt i
l. loci. §. fi fundus. ff. fi serui. ven. vbi pz q; sententia
lata, ꝓ vno vel cõtra vnũ ex dominis isolidũ, pdest ⁊
nocet alteri in re indiuisibili. puta in seruitute. simile
quod le. ⁊ nõ. in causa appellationis. vt in. c. vna sen
tentia. j. de appel. vbi ó boc. ⁊ illud, ꝓcedit vt dixi rõ
ne idiuisibilitatis. Quartus casus in querela iof.
testa. vt in. l. papinianus. §. meminisse. ff. de inoffic.
testa. vbi pz q; siquis succubuit i querela inofficiosi
testamẽti pdit qõ, ex testamẽto illo cõsequi poterat ⁊
applicaf fisco. ⁊ sic snia, pdest fisco lz nõ fuerit in iu
dicio. ⁊ hoc ideo q; snia declarat illũ indignũ legato
merito fiscus põt illud idẽ tãquã ab indigno auferre
talis enim effectus necessario resultat ex illa snia. se
cus quando sententia potest restringi ad certum ef
fectum. Quintus casus in causa filiationis vt si
quis pronunciatur filius debet baberi pro tali quo
ad oẽs. vt in. l. i. in fi. ⁊ l. ij. ⁊ iij. in prin. ff. de li. agn.
Aduerte aut snia fertur sup filiatione cũ pse ⁊ tũc ꝑ
iudicat ⁊ facit fidez quo ad oẽs agnatos ⁊ cognatos
trahentes ius agnationis seu cognationis ex illo cõi
parente. ⁊ hoc casu loquuntur leges. ff. alle. fuit enim
talis sententia lata cum legitimo contradictore. ⁊ idẽ
ẽ quo ad oẽs respectu iuris ⁊ interesse publici. q; cũ
legitimo contradictore lata fuit. Alijs vero qui non
sunt de cognatione non preiudicat quo ad eorũ ꝑua
tum interesse. q; quo ad illos pater nõ esset legitim⁹
defensor. ar. hic. Jlla. n. qualitas declarata cõcernit
certũ genus personarum. s. illos de illa cognatione
ideo ad eos duntaxat restringitur. Si ãt fuit lata sen
tentia inter pares puta inter cõsanguineos tunc illa
snia non facit fidem quo ad alios. q; respectu istorũ
agit ó speciali interesse iõ snia nõ extẽditur ad alios
effectus. ar. ḣ ⁊ in. d. l. sepe. ff. de re iudi. ⁊ boc ĩ effe
ctu voluerunt ia. de are. ⁊ Ei. in. d. l. ingenuum. ff. de
sta. hominum. sequit bal.[d] in. d. l. res inter alios. C.
qui. res iu. non no. Do. an. hic ⁊ ꝑ inno. in .c. causã
qui fi. sint le. Et p hec inferf ad decisionem alteri
us questionis. quid dicẽdum in cã legitimatiõis. Jn
no. in. d. c. cãm. refert varias opi. quidam dicunt q;
valet solum inter illos inter quos sniatũ est. vnde re
spectu vnius posset iudicari legitimus ⁊ respectu al
terius cum quo postea agitur posset iudicari illegiti
mus ⁊ valeret vtraqz sententia. Alij dicunt contra
rinũ vt. s. valeat quo ad oẽs. Do. an. hic ⁊ ibi cõez
dando dicit q; aut agitur ad priuatum itereſſe ⁊ tũc
ꝓcedat ꝓma opinio. aut respectu iuris publici ita q;
sententia nõ est restringibilis ad certas personas. ⁊
tunc facit fidẽ quo ad oẽs. q; ñ põt eẽ legitimus quo

a Dicit tñ nota. ibi bal. q; fisc⁹ tenet ꝑius cosortẽ req rere an ve lit totã rem emere ꝑius quã alij ve lit vẽdere ꝑ l. i. cũ si. ff. ó priui. cre.

b Jstud ẽ verũ nisi ó plenitudie ptãtis qa ó plenitudie ptãtis põt auferre dñi um rei mee sine cã. ita ereẽsse dicit ang. ĩ l. si ita verberatuz §. i. ff. de rei vendi.

c Nota multũ ⁊ si gna hec ver ba abb. pa nor. iquan

tũ dicit rõ ne possessi oris ẽ. nã exẽsse vlt q; . l. bene a zenone ⁊ iura q; dis ponũt q; fi fiscus ven dat rẽ alte riusille cu ius est res põt agere infra qua driennium ꝯ fiscũ. ela psoꝛo qua driẽnio in tortũ est ex clusus a driio nãpa nor. ḣ vult q; illa iura bẽant lo cũ quãdo fiscus erat in possessi one illius rei quã vẽ didit vel dõauit ali as illa iu ra locuz ñ bẽant. Ad do q; idez vult bar. ĩ l. fi. i. ij. qõ. C. si ꝯ ius vel vti. pu. ⁊ exꝑesse idẽ tz bal. in. l. i. i. i. co lũ. in fi. C. de here. vl act. vendi. pe. ⁊ ci. ĩ l. ij. C. de cõ. re. ali. ⁊ ibi nõ. bald. vbi ẽt põit qd ĩ dubio an ꝑsumat q; fisc⁹ essz ĩ possessiõe qñ vẽdidit vel dõauit Sz fall. in d. l. ij. volu it ꝯriũ. et pro itellec ctu. d. l. bñ a zenõe vi de ẽt ãg. ó are. i. §. fi. i i. col. isti. ó vsuc.

d Et bal dus seqt ibi fall. et d. ale. imo. in apo. ibi ad bal. qui dié q; opi nio bal. fa bi plz ⁊ al. ctiam bal. in. d. l. unge nuum.

ad vnũ ⁊ illegitimus quo ad aliũ. Hoc vltimũ placz sed respectu ꝓmi mẽbri dic qꝫ aut fuit actũ cũ patre ⁊ tũc idẽ dicendũ qõ. s. dixi in filiatõe eadẽ rõe. aut cũ pari ⁊ ꝓcedit illa opi. ⁊ hoc voluit bal. in. d. l. res inter alios. et idẽ dicit eadẽ rõne in snĩa lata sup patria potestate. et idẽ dic qñ snĩa fuit declaratoria respectu rei. vt s. fuit, pnũciatũ istrumẽtũ falsũ. de quo p̃ ino. in. d. c. cãm. Sextus casus ĩ cã libertatis. nã si, pnunciaf qs ĩgenuus bf̃ ꝓ ingenuo quo ad oẽs. d. l. ingenuũ. ff. de sta. ho. qõ limitauit Inno. in. d. c. cãm qui fi. sint le. cũ est cã ingenuitatis ex seruitute. ff. õ li be. cã. l. diui. secus si ex libertate diceret se ingenuuz ff. de inge. l. i. ⁊ l. patronũ. ⁊ cũ hoc dicto trãsit ħ io. an. Sed tu vide glo. in. d. l. i. q̃ recitat bãc opi. quorũdã antiquorũ ⁊ ponit aliã que vf̃ verioꝛ qꝫ. d. l. i. ⁊ l. patronũ. procedũt qñ nõ interuenit legitimꝰ cõtradictoꝛ. Si autem interuenisset legitimus contradictoꝛ puta dñs tunc snĩa faceret indistincte fidẽ quo ad oẽs. vt ĩ. d. l. ingenuũ. ⁊ bãc opi. sentit ibi bart. q in hoc articulo sic distinguit. qꝫ aut iudiciũ ẽ agitatuz cũ iusto cõtradictoꝛe aut non. Primo casu aut snĩa declarat eũ ingenuũ ⁊ tunc facit ius inter oẽs. vt. d. l. ingenuũ. nisi detegaf collusio. vt. d. l ij. ff. de collu. dete. Aut snĩa declarat eũ nõ ẽ libertũ vel seruum alio agente ⁊ tunc nõ facit ius quo ad alios. vt. l. diui fratres. §. i. ff. de lib. cã. ⁊ vide ibi bo. tex., ꝑpe fi. an sine cõtradictoꝛio possit qs petere declarari se ingenuũ ⁊ ꝓ inno. in. d. c. causaz. Secũdo casu ꝑncipali qñ in iudicio nõ iteruenit iust⁹ ꝯdictoꝛ. ⁊ tũc sententia nõ facit ius. vt in. l. cũ nõ iusto. ff. de collu. de. ⁊ ibi babetur ꝓ glo. qs dicatur legitimꝰ cõtradictoꝛ.

Sed dices cur tam varie statuitur in legitimatiõe filiatione ⁊ ingenuitate. dic qꝫ legitimatio potest restringi ad certum effectum, filiatio vero est restringibilis ad certum genus personarũ. ĩgenuitas vero nõ ẽ restringibilis ad certas personas sed oẽs equalit cõcernit ideo effectus huius snĩe ẽ magis magnus.

Et generaliter circa bãc materiaz dic post butri. ⁊ bal. in. l. res inter alios ꝑalle. qꝫ sex cõcurrentibus snĩa facit fidem quo ad oẽs. Primo requirit vnum in principio cause. s. vt interueniat legitimꝰ ꝯdictoꝛ d. l. cum nõ iusto. ⁊ quis dicit legitimꝰ ꝯdictoꝛ colli/ge ex predictis. Secũdũ est necessariũ ĩ ꝓgressu. s. qꝫ defendat cãm ⁊ sit presens. alis potius ex sua contumacia videtur cõdẽnatus q̃z qꝫ haberet malã causam. ⁊ iõ alijs non noceret. vt in. l. qui repudiantis. §. cum ꝯ. ff. de inoffi. testa. ⁊ supra satis dixi. Tertiũ ẽ necessariũ vt sententia feratur declaratiue. vt in. d. l. ingenuum. Quartum ẽ necessariũ post sententiã. s. vt non detegatur collusio. Quintũ vt cã sit talis natuꝝ que omnibꝰ ꝓiudicet. Sextum qꝫ cã sit ordinaria ⁊ agatur ꝑncipaliter ꝓp se. que enĩz incidenter decernuntur ius nõ faciunt. l. iudex. ff. de bis qui sunt sui vel alie. iur. ⁊ ħ duo vltima posuit bal. addẽdo ad dicta Butri. ⁊ certe sine illis satis in effectu sufficiebãt dicta Bu. Que ãt sũt sententie illius nature que alijs prẽiudicẽt. dic qꝫ ille quarũ effectꝰ nõ ẽ restringibilis ad certas psonas vt ꝑdixi. ⁊ ponit bal. multa exẽpla in loco ꝑalle. Primo in snĩa que irrogat ifamiã que est quedã lepra ⁊ sequit leprosuz quocũ q̃z se vertit. i. q. i. cito turpẽ. nõ. in. l. ex ea de postu. facit c. testimoniũ de testi. ⁊ per fede. cõsi. xxiij. Secũdo ĩ snĩa deportationis que ẽ quedã mors. l. i. in fi. ff. de cõtra tab. Tertio in snĩa excõicationis que ꝑuat cõsortio sicut feridum cadauer. vt probaf. xi. q. iij. cure ⁊ in. c. i. de treug. ⁊ pa. ⁊ ħ qñ, pbaf ipsa excõicatio. Quid autẽ si, pbaf excõicatio ꝓ viã exceptionis. nũquid illa probatio faciat fidem ad alios effectus. dic vt dixi post inno. in. c. cũ dilectꝰ de ꝺo. cog. Quarto in snĩa exilij siue banni. qꝫ respu. non diuidit se. ff. de cap. di. l. amissione. §. qui deficiũt. Quinto ĩ actione populari. qꝫ nõ põt ferri nisi semel. vt. l. eũ qui. §. in popularibꝰ. ff. de iureiur. Sexto in snĩa lata sup collusiõe. qꝫ similiter nõ põt ferri nisi semel. l. iij. ff. de ꝓ uari. Septimo in snĩa lata sup matrimonio inter maritũ ⁊ vxorẽ. qꝫ ipsi sunt ꝓncipiũ ⁊ finis ⁊ tota massa matrimonij in eis ẽ. vt in. l. i. in fi. ff. de li. ag. ⁊ nõ. bunc casũ qꝫ facit ad infra dicẽda. Octauo in snĩa lata sup patria prãte vel qꝫ filius sit legitimꝰ. qꝫ ẽ questio status ⁊ prẽiudicialis. vt insti. de ac. §. ꝓiudiciales. ⁊ ħ vex ꝑm eũ qñ inter patrẽ ⁊ filiũ sentẽtia ferf quoꝛũ ꝓncipaliter ⁊ directe ius ẽ. secus si iter ꝑpares, pnunciet. i. non cũ ipso fonte generatiõis ꝑz ia. de are. ⁊ ci. in. d. l. ingenuũ. qꝫ inter alios puta frẽs nulla prẽiudicialis actio cõpetit. Nono ĩ snĩa lata super iure eligendi contra electoꝛes q̃ prẽiudicat electo patiẽti. qꝫ cã cõis est. ar. in. d. l. sepe. ⁊ nõ. ħ õ quo j. latius dicaz ĩ septimo casu ꝓncipali. Decimo in sententia lata cõtra vnũ q̃ mandaf executioni ꝑ aliuz vt. l. fi. §. vl. C. de excep. rei iudi. ⁊ per innoc. in. d. c. cãm. Undecimo in snĩa lata super etate. vt. l. de etate ff. de mino. Duodecimo quãdo tractaf de cõditiõe persone. Mã tũc snĩa afficiens psonã facit ius inter omnes vtputa si quis, pnũciaf clericꝰ vel laicus iltiꝰ originis vel illius. l. quotiẽs. C. de decurio. libro. x.

Quid ãt si, pnũciaf aliquẽ ẽ vasallũ respectu talis feudi. dicit bal. qꝫ hec qõ nõ ẽ, ꝓprie õ statu psone ꝛz de q̃litate pr̃imonij. qꝫ iste status põt a psona remoueri. ⁊ sic non habet infallibilẽ cãm seu ꝓpetuã annexam de necessitate. ⁊ idẽ puta de sententia lata ñ sup origine sed super domicilio. Si ãt pronunciaref aliquem esse ascripticium vel censitum quia iste est ꝓprie status personarum ⁊ immobilis. vt. l. quemadmodũ. C. de agri. ⁊ cẽsi. li. xi. putat snĩam facere ius quo ad oẽs. Mã iste statꝰ ẽ differẽs ab alio statu. ⁊ bz quãdã spẽz libertatis ꝛz nemini sint ꝺui. vt nõ. insti. õ iure pso. post pn. Et nõ bñ ꝓ dicta ⁊ volui oia interferẽ qꝫ ex ꝑdictis potes istrui diligẽter vltra docto. nr̃os ħ. an ⁊ qñ snĩa extẽdatur ad alios vbicũ q̃z snĩa ẽ declaratiua certe q̃litatis ad psonã. Et ꝛz bal. id qõ. s. dixi tenere inno. ⁊ bar. qꝫ vbi snĩa non facit ius nec probationes faciũt. ⁊ idẽ ecõtra vt ꝑdixi. itẽ ꝛz id qõ. s. dixi tenere bar. vt tũc absentia ⁊ cõtumacia litigatoris impediat vires snĩe quo ad alios quãdo ex actis nõ põt cõstare de meritis cãe alis secꝰ. qꝫ tunc euidẽter cõstat qꝫ nõ, ppter cõtumaciã ſz ex iusticia cãe fuit lata sententia. nã alis posſz sequi absurdũ ꝛz eũ. nã si accusaui aliquẽ de publico crimine ⁊ videns qꝫ nihil, pbaui absẽtarẽ me tpe sentẽtie ⁊ iudex ex suo offõ illũ ab solueret posſz iterũ ab alio accusari si nõ faceret sẽtẽtia ius quo ad alios ꝓp absẽtiã accusatoꝛis. ⁊ sic sepe accusatoꝛ deficiẽs in, pbatõe malicioſe se absentaret vt aduersarius posſet ab alio accusari. qõ nõ ẽ dicẽdũ. tũ qꝫ de delicto vniꝰ hominis nõ ẽ sepius querẽdũ. vt. l. ꝛz. §. fi. ff. nau. caupo. sta. ⁊ in. c. de bis. ꝯ. de accu. tũ qꝫ iudex q fert sẽtẽtiam in criminalibꝰ accusatoꝛe abñte gerit psonã accusatoris. vt. l. q̃zuis. C. de adul. Et ad id qõ dr̃ qꝫ ẽ iuris ꝓsumptio qꝫ sẽtẽtia lata ꝯ cõtumacẽ videat poti⁹ lata in odiũ ꝓtumacie q̃z ex iusticia cãe. vt. d. l. preles. C. de pig. Rfidet ipse ⁊ elegãter qꝫ illud fallit in duobꝰ casibus. Primo si, pbetur cõtrariũ ꝓ inspectionez actoꝛũ. vz qꝫ ex vtate actoꝛ ⁊ ex plenissima probatõe sẽtẽtia lata sit. Secũdo qñ fuit abñs ex, pbabili ⁊ iusta causa. ad boc gl. nõ. in. l. ij. C. de ꝯ. iudi. tu. qõ est notandum. faciunt ħ ad ea que le. ⁊ nõ. in. c. fi. de emp. ⁊ ven. Septimus ⁊ vltimus casus excepꝰ per glo. est cum cause sunt cõnexe. lxxxi. di. tantis da niel. ⁊ in. c. hec qppe. iij. q. vi. ⁊ pone exẽplum in ordinato ⁊ ordinatoꝛe. vnde videtur qꝫ snĩa lata ꝯ vnũ

a Nota casus i quibus res iudicata aliis nocet. adde bal. ⁊ ange. i. l. igenuũ. ff. de sta. bo. ⁊ cũ bal. i d. l. res inter alios. C. q. res iudi. nõ nocet ibi dem tali.

preiudicet alteri. vt nō. in iurib⁹ prealle. ⁊ p glo. i .c. di ectus. ij. de simo. Sed inno. ⁊ host. hoc indistincte ñ admittūt. dicūt enim q⁹ lz ordinarius dānetur pp crimē hoc tamē nō preiudicat ordinatori. nulluz enim ius occurrit ꝑm eos q⁹ non accusatus ex vi accusationis alterius dānetur ⁊ penā patiaꝫ nisi in quibusdaz casibus. vt in crimine lese maiestatis ⁊ heresis. ō quib⁹ in. c. vergentis de here. ⁊. vi. q. i. §. verū ỿ. siquis cū militibus. Et ad iura allegata in glo. rñdetur q⁹ ītelliguntur qñ crimina ordinatorū electorum ⁊ institutorū erāt adeo notoria q⁹ ēt si nō eēt actuz ꝫ ordinatos tñ ordinatores ipsoruz qui scienter eos male ordinauerant ex hoc puniri poterāt iuris ordine non seruato de accu. euidentia. ⁊. c. ad nr̄am el. iij. de iureiur. et finaliter dicit inno. q⁹ lz p̄dicta q⁹dā cōcedāt sibi tñ videꝫ melius q⁹ quātūcūq; sit notorium crimē ordinati vel q⁹ ordinator cōtulerit ordines extra tēpora statuta nunquaz tamē pōt agi vt cassetur ordinatio quā ordinatus hz ab ordinatore sed tantum ad hoc vt aliter puniaꝫ vel agat pniaz vñ nūquā preiudicabit vni sentē ia lata ꝫ alterū nisi forte ꝑm host. ex officij exuberatione aliud cōtingat ad aliorū terrorē. ar. ff. de penis. l. aut facta. de maledi. c. i. ⁊ sic ꝑm eū p̄nt intelligi. c. tantis. ⁊ simi. p̄alleg.

Sed aduerte tu q⁹ casus iste rōne cōnexitatis potest verificari in multis casibus. Nā primo daꝫ connexitas inter ordinatorem ⁊ ordinatū instituentem ⁊ institutum electū ⁊ electores presentatū ⁊ p̄sentatorem. et in omnibus istis que videntur pari rōne cōstrigi queri pōt an snīa lata ꝫ vnū p̄iudicet alteri. de quo aliquid p inno. in. c. dudū. ij. de elec. ⁊ p do. an. qui varie ⁊ multa in ꝟ dicit. Sed ego cōprebēdēdo veritatē ⁊ mētē in effectu inno. ⁊ do. an. sic breuiter ī oibus predictis ⁊ similib⁹ casib⁹ dico q⁹ aut agitur ad penā ꝫ aliquē ex p̄dcis ⁊ similib⁹ ⁊ snīa vni⁹ alteri nō nocet. q⁹ respectu pene nō ē iter eos cōnexitas sed respectu iuris creati seu trāslati. ad hoc. l. denunciasse. ff. de adul. ⁊ in. c. iterrogatū. ij. q. v. ⁊ qō le. et nō. in. c. significasti de adul. vbi pz q⁹ snīa lata ꝫ adulterū si facit fidē ꝫ eaz q̄ dicebaꝫ in eodē delicto adultera facit tñ p̄sumptionē ꝫ alterū vt p̄dixi. ⁊ vbi daretur notorietas delicti posset iudex ex officio sociū criminis punire. vt in. d. c. tantis. qō intellige icobādo nouā instātiā nō āt sup āntiqua nisi eēt papa iuxta nō. p io. an. in. c. mandatis de rescrip. Aut agiꝫ ꝫ alterū sup iure iā trāslato vel sup ībabilitate cōferendi vel ordināndi seu instituēdi vel p̄sentandi ⁊ tunc dico q⁹ si sententia est lata ꝫ ordinatorē istituētē eligentez seu p̄sentātē p̄iudicat ordinato sciēti ⁊ patienti seu instituto electo vel p̄sentato. Ratio q⁹ fuit lata contra actorē suū in illo iure qō hz ab eo iō, ppter cōnexitatem ⁊ cōitatē iuris ⁊ cāe vī ille egisse cū voluntate alterius vt. §. plene dixi. ⁊ videtur, pbari hoc in secūdo casu excepto in tex. Idē dico ecōtra vt snīa lata cōtra ordinatū institutū ⁊c. super ipso iure qō habuit ab ordinatore vel instituēte p̄iudicet ipsi ordinatori vel instituēti scienti cām agi ⁊ patiēti. vt, pbatur ī simili in. d. l. sepe. ỿ. nā ⁊ si libertus. vbi pz q⁹ snīa lata ꝫ libertū sciente dño ⁊ patiente p̄iudicat ipi dño de suo iure patronatus q⁹ manumittēdo illum vī dedisse sibi potestatē litigādi sup illo iure vt ibi nō. per barto. ⁊ dixi plenius in. c. cū super. §. eo. ita dico ī, p posito ordināndo eū seu p̄sētādo vel eligēdo alium videꝫ illi dedisse p̄tātem experiendi sup illo iure. Et ꝟ ē forte qō voluit tex. in. c. cū olim de cā pos. ⁊, ppe. vbi papa in fine reseruauit dūtaxat ius lingandi sup ,pprietate ⁊ ibi dixi ī quadā additiōe parua. Oñq; datur cōnexitas respectu eiusdē delicti. vtputa q⁹ ad illud delictū ppetrandū necessario requirūtur plures psone. Exēplum in adulterio quo casu queritur an snīa lata ꝫ vnū vel ,p vno alteri p̄iudicet lz scienti cām agi cū socio. ⁊ de ꝟ ē casus nō. in. l. denunciasse §. queritur. ff. de adul. vbi clare, pbaꝫ q⁹ si ē cōdemnatoria nō p̄iudicat alteri oriꝫ tñ p̄sumptio ꝫ alteruz vt nō. in. d. c. interrogatum. ij. q. v. ⁊ in. c. significasti de adul. ⁊ ibi dixi latius. ⁊ tex. illi⁹. §. queritur. dixi ibi bar. bene notādū, p maleficijs ꝓnexis ⁊ cōiūctis. ex quo infert q⁹ lz, pducens falsos testes sit condēnat⁹ de falso non sequitur de necessitate contra testes q⁹ ipsi sunt falsi. ,p ꝟ vide bo. tex. cū rōne sua in. l. luci⁹ ff. de bis qui no. infa. facit. c. cū dilectus in fi. de ord. cogni. Idem dicit in notario ª cōdēnato de falso instrumento vt ꝟ snīa nō preiudicet dño ad quē spectat instrumentum. Idem dicit ibi bar. in sentētia absolutoria vt alteri nō profit. nam spāle videꝫ ibi i muliere nupta tempore quo accusaꝫ adulter vt snīa absolutoria lata pro adulterio, p sit adulteꝝ. secus ergo in alijs psonis vel quādo mulier nō eēt tūc nupta. ⁊ hoc firmat ipse post Ricar. malū. qui disputādo ita determinauit quod ē notandū. nam aliqui cōtrariuz senserunt per illū tex. lz ēt glo. in. d. c. interrogatum sz primū mihi plus plz p regulā ꝟ positā ⁊ qō super ea dixi. ⁊ vide plenius p bar. in. l. ibi seq. que incipit adulter. Oñq; datur cōnexitas iuris respectu eiusdē principij. vtputa duo fratres ex eisdē parētibus ꝫrerunt matrimoniū cū duabus sororibus vterinis ⁊ cōsanguineis an snīa lata ꝫ vnū sup ī pedimēto matrimonij respectu cōsanguinitatis p̄iudicet alteri bñ ti penitus idē ius. ⁊ dicēdū q⁹ nō p regulā hic posita ⁊ p. §. dicta. ⁊ ꝟ expresse firmat glo. in. c. dilecto in fi. de prebē. ⁊ idē tenet spe. in ti. de sen. pla. §. nūc ō effectu. ỿ. sed pone. ⁊ efficax rō ē q⁹ potuisset alter obtinuisse dispēsationē de cōsan. ⁊ affi. c. q⁹ circa. Item poterit alter testes reprobare. Preterea forte fuit collusū in p̄ma cā vel secūdus est magis diligēs quā p̄mus. Oñq; daꝫ ꝓnexitas in eo iure respectu superioritatis ⁊ inferioritatis quo dubitaꝫ an sētēcia lata ꝫ subiectū ad instantiā alterius p̄iudicet superiori q⁹ nō fuit in iudicio ⁊ ecōtra. ⁊ de hoc vide qō plene dixi in. c. cū sup. §. eo. Et circa hoc vide vnū dictuz bal. in. l. ij. C. de lib. cā. vbi adducit illū tex. ad qōnē si inter duos nobiles ē cōtētio de iurisditione sup aliquo castro an sententia lata inter eos p̄iudicet bominib⁹ castri. ⁊ dic q⁹ ñ q⁹ res inter eos acta ⁊c. vt bic. nec sufficit ꝑm eum q⁹ vniuersitas castri sciuerit cām agi quia cum non potuisset prohibere nō nocet taciturnitas. vnde consulit q⁹ citeꝫ vniuersitatē nō tñ putat expedire vt detur libellus ꝫ vniuersitatē q⁹ venit accessorie ⁊ implicite quod nō. Sed pro primo dcō optime facit tex. cum ibi nō. in. c. fi. de ma. ⁊ obe. ⁊. c. exposuit de dila. voluit inno. in. c. auditis de prescri. dixi plene in. d. c. cum super. ⁊ per hec habes materiam apertam ad infinitas questiones decidendas.

Unum tamen nolo omittere an sententia lata ꝫ virū ⁊ mulierē sup defectu matrimonij noceat filijs q̄ non fuerunt in iudicio. do. an. hic distinguit q⁹ aut fuit lata filijs scientibus ⁊ eis preiudicat. allegat. l. ij. in fi. ff. ad carb. ⁊. l. ait prator. §. sed si de conditio e ff. de iureiu. ad fi. §. eis aūt ignorantibus non preiudicat. non ob. ꝑm eum q⁹ snīa lata cōtra defunctum preiudicat heredi q⁹ filius non est heres vel filiatiōe vel legitimatione sed illam habet a natura. Sed aduerte q⁹ ipsemet do. an. sentit simpliciter. in. c. causā qui fi. sint le. q⁹ talis sententia nō nocet filijs nō facta distinctione sciēte vel ignorantie. Ego ad hāc qōnē adducam iudicio meo duos casus expressos. Aut enim sentētia fuit lata cōtra parētes sup defectu matrimonij ⁊ queritur nūc an obstet filijs super legitimitate. Aut fuit lata super cōditione matris q⁹ fuit declarata serua vel liberta ⁊ queriꝫ an obstet filijs vt

a Et vi dc. d. an. in c. cāz, el. ij. in. v. ⁊. vi. colū . q fi. sint legi.

a Et ibi d. an. ī. vi. col. āge. de arc. i. §. ītē sigs ī frau dē isti ō act. o. i pc. col. ⁊. d. ias de mai. i col. i. b An ⁊ qñ sit ma/giꝰ fauēdū acrozi an reo. in h te ne doctri/nā. d. azo. i sū. sua i ti. de reb. du. quaz seqr āge. pau. ⁊ alij. ⁊ i effe ctu bar. ī. l. de die. ff. q sat. cog. vt tria tpa cō sideret de q° ē gl. oz. i. c. cuz ad sedē de re. spo. ⁊ in. c. ex frīsi gl. si. in fra. de spō. ⁊ i re gula p reū i. vi. ⁊ i. d. regula cuz sint ptiū h al. p istum bar. ⁊ alij ī. l. iter sti/pulātē. §. i. ff. ō v. obl. bal. i. l. qui accusaf in pe. col. C. ō cdē. ⁊ in l. si stat° i si ff. ō oz. co. ⁊ i si. ⁊ sic tpe ferē de snie magis fauet reo ad absol/uēdū ꝑ ac tozi ad cō dēnādū ⁊ sic ī dubio dz snia ferri pro reo hinc ē q si duo ordia rij ꝓnūci/ant ꝓria tz snia ꝓ reo fallit i cāis fauorabili b° vt h tex. ⁊ ēēt tex. nō. i. l. lege iulia. ff. de manu. ⁊ in istis cāis b° sic fauet in snia ita fa/uet cir. ꝓbationes. tex. ē i. d. l. lege iulia quez ad h ꝟputat sin.

teneantur sequi matris cōditionē iuxta. l. pruz ancil/le. C. de rei ven. In ꝓmo casu questio decidit p. c. cū inter qui fi. sint legi. vbi apte ꝓbat maxime ītēcta gl. ⁊ dicit doc. q oēs nati āte snīaz sūt bīdi ꝓ legitimis ⁊ sic l z fuerūt cōcepti post litē motaz sup mrīmonio nihilomin9 legitimi sūt ⁊ in bonis parētū debēt suc/cedere exquo parētes bona fide cōtraxerūt palaz ⁊ publice. ⁊ idē si fuerūt nati post snīaz exquo fuerunt āte cōcepti vt ibi dr valde notabiliter. In scōo casu decidit dubiū p tex. sing. ī. l. fi. C. de lib. cā. vbi ꝓbatur q nati post lit. cōte. sequūtur cōditionē matris. ⁊ sic ob. eis snīa lata cōtra matrē q3 censent ptes vi/scerū matris exquo erāt in vtero tēpore cōt. li. z na tis ante lit. cōte. nō ob. talis snīa quātūcūq3 sciuerit cāz agitari cōtra matrē sed opz eos suo nole in iudi/ciū vocari vt ibi clare decidit. ⁊ hunc itellectū aperte tenuit ibi bal. et adducit ad qōnē de legitimitate sed postea in ꝓpriū adducit nōta in. d. c. cū inter. Sz tu dices que ē differētia iter ꝓmū casū ⁊ scōz. rñdeo q3 ptus vt dixi segtur cōditionē vētris ō filij tanquam accessorij ad ipam rē ⁊ partes viscerū tēporeli. ꝛte. sequūtur cōditionē matris z nō sic ē in legitimitate q3 ī ea cōsideraf tolerātia ⁊ fauoz mrīmonij. qō qdē libere exercet ex ꝓmissione ecclie ēt lite pēdete super statu matrimonij. vt in. c. laudabilē. vt lite pēdente. ō satis ē q3 tēpore tolerantie filij fuerūt concepti qō nō. Sed circa casus exceptos quero an sicut snīa ꝓiudicat ita trāsactio cōpositio seu cōpromissū. In/no. i. c. auditis. ē. de ꝓscrip. notanter dicit q3 ñ ⁊ bñ q3 isti sunt actus voluntarij ō nō debēt ꝓiudicare al teri in suo iure ī eū trāslato. ar. optimū in. l. si dictum §. si cōpromisero. ff. de euic. ⁊ qō nō. in. c. fi. de emp. ⁊ vēdi. ⁊ eadē rōne idē videt dicēdū ī cōfessione qō tenuit Jo. an. post Uber. in addi. spe. in ti. de cōfes. §. nūc vidēdū v. qd si cōfiteoz iuxta fi. §. et doc. boc h dicūt tenēdū z tñ aliqui faciāt differentiā inter vo luntariam confessionē ⁊ cōtētiosā. sicut dicim9 in pro curatore vt le. ⁊ nō. ī. l. certuz. §. sed an ipos. ff. ō cō/fes. sed ꝓ primo facit q3 sicut cōtumacia litigatoris ñ nocet vt supra dixi. ita nec isti act9 volūtarij. In ces/sione vo facta an cōfessio cedētis noceat cessionario. vide p bar. in. l. facta. §. si beres. ff. ad trebel. Ex bis decidit an cōfessio patris noceat filio quo ad suā legitimā vt si cōfiteaf debitū ablozbēs totū patrimo nīū. de quo vide p ci in. l. i. C. de cōfes. ⁊ spec. e. ti. §. nūc vidēdū. v. sed nūquid. ⁊ videtur illi velle q3 non ꝓiudicet q3 filius in legitima est quasi debitoz. ar. l. qñ in ꝓpositis. C. de inoffi. testa. et hoc hic sequitur do. an. q3 ex magna quātitate ꝓsumit fraus. l. lucius §. oēs. ff. de bis que in frau. credi. dicit tñ pōderan/dā qualitatē ꝑsone ⁊ verisimilitudinē debiti ⁊ tracta/tum filij ad fraudē cōiecturādā ⁊ hoc plz. Idē dic in alienatiōe quā pater faceret titulo ñ lucratiuo. ō quo vide qō. le. ⁊ no. in. c. rainutius * de testa. in gl. in v. ī tegraliter. ⁊ per bar. in. l. ij. ff. siquis a patre fue. ma.

Quero vlterius ad declarationē casuū exceptoꝛ/rum qñ quis dicit pati alīū agere ad hoc vt sibi fiat ꝓiudiciū. So. dicit do. an. quando sit cām agi ⁊ tacet dicitur autem non pati qñ venit ad iudiciū ⁊ suscipit in se iudiciū totū vel pro iure suo tunc. n. nō videtur permittere illū pro se agere. ff. de libe. cā. si pariter. Idē fm eū si protestetur. l. si debitoz. §. i. ff. quibus modis pignus vel hypo. sol. ⁊. l. sicut. §. nō videtur eo. ti. ⁊ pōdera qō dicit ō ꝓtestatiōe. Ego vo sic dicerē q3 aut cā ex sui natura non ē restringibilis ad certā ꝑsonaz vt est causa ingenuitatis ⁊ tūc nō pu/to sufficere ꝓtestationez si ꝓtestaf vt sibi nō fiat pre/iudiciū. debet enz si timet collusionē lati assistere et legitimo cōtradictoꝛi. ad hoc. l. si suspecta. ff. de inof fitioso testō. snīa enz boc casu facit ius quo ad oēs non ex tacita vōlūtate aliorū sed ex natura cause iō ꝓ testato cōtra ius nō prodest. l. alimēta. C. de nego. ge. ⁊. c. cū. M. de cōsti. et idē dico vbicūq3 snīa ex/tenditur ad alios ex natura cause. Aut sum9 ī casu in quo snīa extendit ad alios ex ꝑsūpta volūtate tacen tis vt in casib9 h exceptis. ⁊ tunc sufficit ꝓtestari q3 nō intendit q3 ꝓ illū fiat sibi ꝓiudiciū. cessat enz boc casu rō alienata superi9 ī casib9 exceptis ⁊ in boc ca/su ꝓcedat opinio do. an. dz enz iste tertius cōparet ante lit. cōte. si ꝑus sciunt aſs admittit ēt post litē con te. cū primū sciuerit. de quo plene ꝓ bar. in. d. l. que/sitū. Ultimo hic quero qd si sumus extra casus h exceptos in gl. ⁊ in tex. z sunt quidā quos res tāgit videntes aliquē agere iplorādo officiū iudicis super restitu tiōe in integrū vel simlib9 ⁊ tacēt nūquid fiet eis ꝓiudiciū vt sic casus iste sit exceptus a regula an vero distringaf sub regula. dicit inno. q3 nō fit eis ꝓ iudiciū nisi citētur notariz vel ꝓ edictū. adducit nō. ī c. fi. de ma. ⁊ obe. ⁊ de ꝓcura. in nostra. aſs bñ nocet Nec ob. fm eū regula h posita q3 ī cāu ꝓposito ex/quo citatio facta ē iudiciū intelligit cōtra oēs illos q sciuerint vel scire debuer nt cāz agi q3 ī talib9 senten tijs nō notiatur aliquis spāliter z fert snīa in genere sic restituim9 te in integrum ꝓstamus auctoritatē ado ptioni ꝛc. ⁊ idē in simlib9. Et in h differt iste casus ab alijs exceptis ī tex. Nā ī illis sufficit sola scia ⁊ in casu nostro vel simili requiritur citatio saltē ꝓ edictū modo ꝓdicto. Aduerte iste casus dz distingui z3 q3 le. ⁊ nō. in. l. si eo tpe. C. de remis. pig. ⁊ in auc. si oēs C. si vt se ab hef. ab. ⁊ qō vtrobiq3 nō. ꝓ bar. ⁊ bal. Dico eniz q3 aut iminet casus ī quo nō agit ꝑ certā ꝑsonā. vt puta cum imminet cōfectio īuentarij vel cū vendit fundus qui pōt esse alijs obligatus ⁊ tunc satis est facere, pclama generale q3 q putauerit sua in teresse debeat cōparere. nō cōparētes āt sciētes pro clama faciūt sibi ꝓiudiciū. vñ fundo vendito ñ ꝓt allegare illius hypotheca. tacētes āt vident remisis/se pign9. vt est tex. nō. i. d. l. si eo tpe. ad idē. c. fi. qui ma. accu. pos. ⁊ qō ibi nōt Inno. vbi pz q3 tpe matri monij ꝑbendi fiunt generalia edicta. vt quicūq3 scit aliqō ī pedimentū debeat, pdere in publicū infra cer tum terminū aut iploraf officium i aliquo in quo ali quoꝛū specialiter interest. ⁊ tūc si illi sunt ꝑsentes de bent citari. si āt sunt absentes a loco vel nescit quoz interfit sufficit facere, pclama generale vt cōpareat q3 sua putauerit itereſſe. vt in tex. in. d. auc. si oēs. ⁊ ibi per doc. ⁊ facit qō nō. in. d. c. fi. ⁊. c. in nra. Ubi aūt actio dirigit ꝑ certā ꝑsonā necesse ē vt illa ꝑsona citetur. vt in. c. cām de dolo ⁊ cōtu. ⁊ qō ibi nō. in gl. ⁊ si non vult cōparere procedetur ꝓout traditur in c. ꝓout. e. ti. vt supra dixi. An aūt fiat ꝓiudiciū ter tio citato si non vult comparere si sententia postmo/dum feratur contra reuz ꝓsentē. videtur q3 non ex quo actio specifica competit contra illum. nam inno. hic loquitur quādo actio non dirigebatur cōtra ab/sentem. ⁊ vide in h quod dixi in. c. cum super. ē. eo.

o **Duobus.** Casus. Si duo ordina/rij ꝓnunciant ꝓria tz snīa pro reo. fallit in quatuoꝛ casibus hic cōtentis ⁊ simlib9. Si vero delegati di/scordant delegans est adeundus. si arbitri neutra te net. ⁊ tria sunt dicta que per se patēt. Casus lr̄alis Ecce duo sunt iudices in aliqua causa et diuersas ꝓ ferunt sententias: queritur que illaruz teneat. distin guitur si sunt ordinarij tenet sententia pro reo ⁊ non ꝓ actore nisi ī cā fauorabili. s. mrīmonij dote libertā te seu testamēto, ꝓ ipso actore snīa lata fuerit: si vero sint delegati vtraq3 pēdet snīa ex arbitrio delegātis si vero sunt arbitri neutra sententia valet. Ber.

Nō prio q3 re9 b ē fauorabilioꝛ actore. l. fauora/

bal. i. c. dño guerraz. §. ad h i ti. h sīm. l. cō. ⁊c. scōo limita vt p gl. nō. ī c. cū cōrigat i glo. iij. ma gna ad fi. ō rescrip. ⁊. d. alc. i. l. ō die ff. q satis. co. qn ēēt dubi uz sup iuris/dictiōe. Itē adō q3 ī cau sis ciuilibus quo ad dila tiones dādas quāuis reo n possint da ri plures di lationes nūe ro quā acto ri pnt tamē dari longio res ⁊ maio/res quā ac/tozi gl. ē de hoc valde nō. i. l. sicuti §. fz h qrat ī gl. i. ff. in fin. vē. quā glo. bar. ibi sim/plicit sequit ⁊ bal. ibi re/putat valde sig. nōt bar. i. l. si pr9 in vij. op. i. prin pn. ⁊ ibi ex/pssi9 unol. ff. de oper. no. nū. bar. i. l. i. §. i. ij. colū. ff. ō iti. actu q3 pua. ⁊ ita itelligendo pōt saluari glo. q alias ō directo di cerz ꝑ tex. l. fi. ff. de feriis i. l. i trib9 in glo. fi. i v. ac tozē. ff. de iu di. alias cir ca media iu dicij ⁊ circa ꝓbationes pariter fauet actozi si cut reo. ⁊ co gita ō rōne. cetera vide/as ī locis in hac glo. alle gatis.

a Et ideo faceret in ar. ad qõnem q̃ furiosus hñs dilucida iterualla si nõ apparet qñ ꝓcrit mr̃imoniũ an tpe furoris an tpe dilucidi iterualli ad hoc vt mr̃imoniũ valeat filij postea suscepti sint legitimi cũ in dubijs iudex debeat iudicare ⁊ ferre sniam pro mr̃imonio vt b.io.an. ⁊ alij i.c.pe. de despon.ipu.⁊ in dubio capi dz presumptio vt actus potius valeat q̃ q̃ sit nullus.l.quotiẽs ff. qui satisdo.cog.⁊ ꝺ̃ vb. ob.⁊ de reg. iur.facit etiam qꝺ vult glo.in v.cõstiterit in.c. tua nos .de spon.q̃ licet alias confessio facta in pñia non ꝓbet in iudicio ⁊ facer ⁊ dos peccat ⁊ puniri deberet reuelando. c. cũ sacerdos de of.or.bal.in l.archigerũres.C.ꝺ epi. au.tñ ꝺ fallit qñ cõfessio fieret sacerdoti ad fauorẽ mr̃imonij si eã reuelaret ꝓbaret in iudicio. ⁊ illã gl.in spẽ põderat ꝓ singu. ad hoc solus lu.ro. i.l.si nõ spãli.C.ꝺ testa. In ꝓcriũ est veritas q̃ imo i dubio mr̃imoniuz p̃sumitur ꝓ ctũ tpe furoris alijs cõiecturis cessantib⁹ ⁊ sic i dubio mr̃imoniũ tale ⁊ filij nõ esset legitimi qz alleganti mr̃imoniuz ꝓctũ in illo iteruallo dilucide ⁊ sane mẽtis incũbit onus ꝓbandi gl. est ordi. cõiter appro/bata in.c.fi. desuc. ab in te.in v. ꝓpotẽ.⁊ in.c. idi cas herma nũ .iij.q.ix.⁊ ita firmat.ꝺ.car.⁊ pe.de an.i cle.i.de homic.ꝺ.an.⁊ imo.i.c. inter canonicos de ele.⁊ imo.i.c.fi.de presũp.⁊ gemi.i.c.i.§ si vo ꝺ cle.egro.i vi.⁊ imo.i.l.q testõ.§. nec furiosus.ff.de testa.⁊ sali.i.l.furiosũ.C.qui te. fa. pos.⁊ illã.glo.sequit io.an.in addi.spec.i.ti.de ꝓba.§. ꝓbare sup v. pone q dã erat furiosus ⁊ ista ẽ cõis snia i furioso hñte dilucida iterualla q̃ actus p̃sumaꝝ scũs tpe furoris nisi p aliã ptẽ cui icũbit on⁹ ꝓbãdi ꝓbeꝝ fact⁹ i dilucidis iteruallis dũmõ talis furor fuisset cõtinuat⁹ p aliqꝺ spaciũ. sec⁹ si fuisset momẽtaneus vel breuis tpis tũc nõ sufficeret sm bar.i.l.ij. circa fi.ff. de bo.pos.q̃ fu.ifan.cũ isunitis cõcordãtijs q̃ tradũtur p doc.i.ꝺ.l.furiosuz

biliores.ff.de regu.iur.⁊ in.c.ex litteris de ꝓba.⁊ ex hoc ⁊ ex tex.collige q̃ in dubijs fauendũ est potius reo quã actori. vt in regula cũ iura partiũ de reg. iur.li.vi. Nota scꝺo quatuor casus fauorabiles inter quos cõputatur cã matrimonialis.⁊ intellige qñ sentẽtia fertur fauore matrimonij. Nã in dubio standum ẽ ꝓ matrimonio[a] vt in.c.lz ex quadã i fi.s. de testi. hinc dixit notabiliter hosti.in.c.super eo de cogna.spirq̃ si vna reperitur doctorum opinio ꝓ matrimonio illa sequenda ẽ lz multi teneant ꝓ matrimoniũ qꝺ mihi plz nisi illa opinio eẽt euidenter falsa. nã tũc põt sperni cõis opinio. Idẽ si põt ꝓuinci ꝓbabilib⁹ rõnib⁹ iuxta nõ.ꝓ io.an.in.c.i.ꝺ cõsti.⁊ vide ibi do.pe.de ancba. folio.ij.⁊ facit egregie iste text. pro opi. hosti. sane intellecta vt ꝑdixi. hic.n.in fauorẽ matrimonij ꝓualet snia vnius ꝓ iuris regulas. Nõ vltimo ⁊ tene mẽti qꝺ iurisc̃ue college in eodẽ officio discordãt in pari numero. Si.n. bñt ordinariũ valz sentẽtia lata ꝓ reo nisi actor stet ꝓ cã fauorabili. hoc indubie ꝓcedit in sentẽtia. In alijs ãt ordinationib⁹ allego tibi glo. notabilẽ in.c.lz.xvi.q.iij.q̃ dicit q̃ si ecclesia ẽ subiecta duob⁹ epis puto qz est posita in limite diocesum vtriusqz ⁊ nõ cõueniũt in illã ordinãdo superioris erit officiũ in hac pte vt alternis ãnis disponant. ar. in.l.quotiẽs. ff. de vsufru. ⁊ tene mẽti illã glo. facit enim q̃ si sint duo domini alicuius castri vel ciuitatis ꝓ indiuiso ⁊ nõ cõueniũt i illi⁹ dispõne q̃ superior dz ꝓuidere vt alternis ãnis habeãt regimina. vide ad materiã qꝺ nõt bar.in.l.põni⁹ als i cipit si vni. ff. de re iudi. ⁊ vide qꝺ dixi i.c. prudẽtiaz de of.dele. Si vero bñt ptãtẽ delegatã depẽdet ꝓua liditas a ptãte delegãtis. ⁊ credo q̃ delegãs poterit alterã vel nullã approbare ꝑ q̃ sibi vr̃. Nã tex. hic dicit q̃ vtraqz pẽdet ex arbitrio delegãtis. nõ enim tenetur alterã approbare cũ nulla sit lata ab bñte ptãtem cũ exercitium cõpetat delegatis ꝓ parte ⁊ nõ in solidũ. Unde vnus sine alio nihil agit. vt i.c. vno de legatorũ. ⁊ c. cãm mr̃imonij de offi. dele. nõ. gl. i. ꝺ. c. prudentiaz. si enim alterã approbat sumet illã validitatem ex auctoritate delegãtis ⁊ nõ ipsi⁹ delegati. possunt enim delegan a pncipio dũ nõ possũt in eadez snia cõuenire totũ negociũ sufficiẽter instructũ ad superiorẽ delegãtẽ remittere. vt in.c. ꝓ ꝺ de bere. li. vi. Si vero bñt ptãtẽ arbitrariã neutra snia valz qa nemo illorũ hz ptãtẽ in solidum. Et idẽ eadem rõne dicẽdum puto in pluribus arbitratoribus pari nũero discordantibus. tũ qz est eadez rõ hoc casu i arbitris ⁊ arbitratorib⁹. tũ qz tex. iste loquit generaliter i bñtib⁹ potestatẽ ex cõpromisso. ⁊ arbitrox duo sũt genera. vt in.l. si societatẽ. §. arbitrorũ. ff. pro socio. ergo tex. iste loquẽs simplr dz intelligi in generali significato qz nõ apparet rõ restringẽdi. xix. di. si romanorũ. ⁊ l. de ꝑcio. ff. de publi. ⁊ c. solite de maio. ⁊ obe. ⁊ hoc vr̃ in effectu sensisse bar. in.l.i.§. si plures. ff. de exerci. vbi dicit q̃ bẽntes officiũ priuatuz auctoritate ⁊ vtilitate a litigatorib⁹ bñt ptãtẽ nõ insolidũ sed ꝓ parte allegat in ar. l. paruí. alꝭ. l. pedius ff. de arbi. Et idẽ sentit. bal. m.c.i. de iuesti. i ma. fac. col. x. vbi plus dicit q̃ duo arbitratores discordantes ñ cõpellũt eligere tertiũ qz isti sunt vt quidã ꝓnete a quorũ psonis nõ recedit. l. si qs arbitratu. ff. de verbo. ob. qꝺ nõ. pz ẽt hic in fi. nã si hẽrent ptãtẽ insolidum disponeretur in ultis cõpromissarijs sicut in ordinarijs dicitur in pncio. Unde ego puto q̃ rõ fundamẽtalis decidendi hic sumitur ex soliditate vel defectu potestatis. Nam quia ordinarij habent potestatem insolidum. vt. l. vna. ff. de offi. consul. nõ gl. i. c. prudẽtiã de offi. dele. ⁊ ibi plene dixi ꝓ bar. i dicto. §. si plures. ⁊ ꝺ. l. pomponius. Idco vtraqz sẽtentia deberet valere qz lata ab bẽnte solidam ptãtẽ sed ꝓpter ꝓcietatem non possunt ambe concurrer ideo eligitur fauorabilior absqz alia superioris approbatione. In delegatis vero qui nõ bẽnt potestatẽ insolidum saltem respectu exercitij vt. s. dixi non potest habere locum quod disponitur in ordinarijs qz deficit ex defectu potestatis cum nulla reperiatur lata snia ab habente totam potestatẽ. vnde recurrit ad superiorem non solum pro nuda absolutione sed vt ab eo recipiat fomentum ⁊ validitatez ex noua approbatione. vt. s. dixi. Eadem fuit ratio respectu cõpromissariorum. nam nulla sententia seu laudum reperitur latum ab habente solidam potestatez. nec recurritur hoc casu ad superiorem sicut in precedenti quia ex quo partes recesserunt a prouisione superioris ⁊ voluerunt sibi propria auctoritate prouidere superior se de tali laudo non impedit. ar. in.l. fi.C. ꝺ pac. conuen. super do. facit quod in simili nõt bar. i l. si societatem. §. arbitrorum. ff. pro so. Uel dic ⁊ melius q̃ a personis arbitrorum non receditur nisi qñ male pronunciant. vnde sicut quando non pronunciant non habetur recursus ad superiorem quia partes non videntur cogitasse de superiore immo totuz oppositum cum scienter ab eo recesserunt eligendo sibi arbitros seu arbitratores. vt le. ⁊ nõ. in.l. siquis arbitratu. ff. de verbo. obliga. Item dicendum est vt cesset iudicis officium quando pronunciant pari numero quia videntur non pronunciasse cum impediuerunt se ⁊ perdunt potestatem suam fic se diuidẽdo. ad hoc vide quod nõ. in.c. si duo de procura. lib. vi. in glo. iij. que notanter dicit q̃ si sunt duo procuratores non insolidum quorum vnus negat alter cõfiretur nihil agunt et perinde est procedendum contra dominum ac si nihil dixissent. Et has puto rationes decidendi ad totum text. quicquid senserit hic glo. fina. ⁊ precipue male vt dicit quatenus dixit q̃ in ordinarijs hoc fuit statutum quia nõ potest haberi recursus ad superiorem quod est falsum cũ spãle sit in papa vt ꝓ eum desit superior. vt in.c. lz in fi. ꝺ elec. ⁊ ix. q. iij. cũcta per mũduz. ex his dico hic non fuisse editũ ius de nouo cum ratio sit antiqua. Sed rñdetur quid iuris ⁊ ꝓ hoc qz papa ꝺ rñdet ad consultationẽ cũ qõ ista accidisset i facto. vt colligitur ex

[a] ⁊ fauore liberorum quibus iura multum fauent. l. i ff. soluto matrimonio. Et propterea credit in hoc passu q̃ esset multum considerãda qualitas actio. prout in simili dicunt bald. ⁊ clarius ange. ⁊ moder. in. ꝺ. l. furiosum. ⁊ barto. in tractatu suo de teste. in.c. q̃ incipit opposita prudentie. ⁊ ideo sm ipsum multum esset aduertendum quale matrimoniũ contraxisset furiosus ⁊ qualiter confessionem doris fecisset. posset enim esse sic congruum ⁊ nota. matrimonium ⁊ actus doris taliter gestus q̃ ista presumptio tolleret aliam furoris. alle. bal. in.c.i. in princi. in tit. per quos fi. inuesti. ⁊ bal. in. §. furiosi insti. qui. non est per. fa. te.

et rõ ẽ qz tũc eõcurrit p̃sũptio nature talis furoris q̃ presumit durare sic i alijs qualitatib⁹ animi sm glo. ⁊ docto. in. ꝺ.c. cũ iter. alias si nõ eẽt ista p̃sũptio nature que trãsfert on⁹ ꝓbandi bene verũ eẽt q̃ act⁹ p̃sumeret fcũs ⁊ tpe cõgruo ⁊ i loco licito p doctrinã bar. ⁊ doc. in.l. nõ solũ. § sed ꝓbari. ff. de op. no. nũ. bal. in. l. fi. C. an fu⁹ ex suo fac. ⁊ i. l. ꝓcib⁹ cir. vi. col. C. de ipu: pano. ipe i.c. auditis s. de ꝑscri. ⁊ i.c.i pre/scria i. iij. col. s. ꝺ ꝓ ba. ꝺ. and. barba. i ru bri. C. q ad mit. i. ij. colũ. et põt cõfirmari ex eo q̃ de cidit pe de an. in clc. i. de bomi. ⁊ ex eo q̃ de cidit dñs car i. ꝺ. clc. i. i .iij. col. quas decisiones seq tur. ꝺ. ale. imo. in cõ si. ccxxi. in cipiẽ. viso themate ⁊ dubijs ⁊ in consi. ce xxviij. ici. visis dubitationib⁹ elegãt for matis ibi videas. et p ꝺo. tas. ꝺ mai. i. l. pa tre furioso ff. de bis q fũt sui. vbi subiũgit li cet ista sit cõmunis sententia i quolibz ac tu gesto a furioso q̃ hz dilucida iteruala vt presu maꝝ gest⁹ tpe furor⁹ qꝺ tñ careꝝ pẽderet re perire de citũ i spẽ in mr̃imonio cuz posset dici q̃ predicta non ꝓcederẽt fauore matrimonij. ar. istius text. consi.

tex. i pn. ibi sicut accepim⁹ ⁊c., p hoc qꝫ nō. gl. in .c. cōsultatiōi de temp. or. ⁊. c. ex tua de fi. pſby. ⁊ bec faciunt ad. j. dicenda. Et primo circa pmā ptē q/ro de exēplis. So. doc. vario modo exēplificāt pura i duob⁹ comitib⁹ cōsulib⁹ doc. ⁊ similib⁹. ⁊ i eccleſi asticis potes ponere exēplū in duob⁹ vicarijs. eiuſ/dē epi qui bñt ordinariā. vt nō. gl. xxv. di. plectus. et inno. in .c. suā de offi. vica. ⁊ glo. in .c. lz eo. ti. li. vi. et bar in. l. vna. ff. de offi. cōsul. Item in duob⁹ epis q ex spāli diſpōne pape pñt pfici eidē epatui. vt notan ter le. ⁊ notatur in .c. non aūt. vij. q. i. Item in duob⁹ epis diuerſarum dioceſiū quib⁹ eadē eccla ē subiec/cta qꝫ pōt cōtingere tā de iure cōi vt. s. dixi qñ eccle ſia eſſet in limite vtriuſqz quā de iure ſpeciali puta p ſcriptione vel fundatione vel priuilegio. ar. eorūz q le. ⁊ nō. in .c. cum dilectus de cōſue. Itē pm Jo. an. cum duo coadiutores dati eſſent epiſcopo. de cleri. egro. c. i. li. vi. ⁊ nō hunc caſum. Item dicit cum epi/ſcopi in concilio ꝓuinciali pari numero diſcordant.

a Quā/do ordina/rius ⁊ de/legatus ſi/mul proce/dentes fe/runt ſnias ꝓias re/currit ad ſupiorē de/legati ac ſi fuiſſent la/te a duob⁹ delegatis ⁊ idē tenet bal. h poſt alios ⁊ do/mi. in. d. c. p hoc ō he/re. lib. vi. Sed tu vi/de Bar. Angel. ⁊ Jmo. in. l. duo iudi/ces. ff. ō re iudic. vbi bā. ⁊ pau. de ca. tz qꝫ ſi ꝓcedāt ſimul vn⁹ ordinari⁹ ⁊ vn⁹ dele/gatus ⁊ fe/rant ꝓias ſnias or re/curri ad pncipē de/legāte tan/quā eſſent duo dele/gati licet. ang. ibi di/cat qꝫ vale/bit ſnia ꝓ reo ſicut ſi eſſent duo ordinarij. Sed ꝓ opi. bar. di/co eſſe ca/ſum in ter/minis i. d. c. p hoc ō hē. i vi. ⁊ hāc opi. bar. ⁊ pau. ō caſ. tz exp̄ſſe ⁊ in termis archi. i. c. ſi quis epūs accuſatus cir. fi. ij. q. vij.

Aduerte quia non puto qꝫ in hoc bñdicat lz do/ctores ſequentes ſimpliciter cū eo tranſeant aliter ñ inueſtigando veritatem. et qꝫ ꝟ dictū ſit falſū ꝓbo epiſcopi in concilio ſunt tanquā vniuerſitas ⁊ nō vt ſinguli iō ſtatur maiori pti niſi minor ps aliquid rō/nabile opponat in cōtrarium. vt eſt tex. iuncta gl. in c. ij. lxv. di. fac. vi. q. iij. ſcitote ⁊. c. graue. ⁊ qꝫ ibi nō. de preben. vide glo. nō. in .c. ij. de arbi. li. vi. in ver. circa iudices. Certū eſt qꝫ in competentibus pluri/bus vt vniuerſis nō valet quod agitur niſi cōcurrat ad minus maior pars totius vniuerſitatis nec ſuffic maior pars reſpectu minorum partiū. vt eſt tex. nō. in .c. eccleſia el. i. de electi. facit. c. i. de bis que fi. a ma io. parte ca. ⁊ aperte etiam in ſynodo ſenſit glo. pre/alle. in. d. c. ij. ergo diſpoſitio huius tex. nō poteſt ba bere locum in vniuerſitate ſi ſinguli diſcordant pari numero quia in nulla parte conſiſtit vniuerſitas. fac quod notat glo. in .c. cum inter. R. de elec. ⁊ ipſa iu/riſditio ordinaria non eſt in ſingulis ſed apud ipſam vniuerſitatem. vt nōt inno. in .c. irrefragabili. §. cete rum de offi. ordi. ⁊ in .c. cum non ignores de prebē. ergo neceſſario oportet dicere qꝫ ꝟ .c. in pn. non po teſt adaptari ad ēpos concilij prouincialis vel alteri us vniuerſitatis habentis iuriſditionem ⁊ hec ē ipſa veritas. Sed forte Jo. an. ſentit qꝫ epiſcopi in pro/uinciali concilio ſunt vt ſinguli ſed minus bene quia vt ſinguli non habent ptātem in dioceſibus alienis vel ſubditis aliorū ⁊ tñ in cōcilio prouinciali poſſūt tractari cauſe omniū de ꝓuincia. vt in. d. c. ſcitote. itē cauſe epiſcoporum ⁊ tñ certum eſt qꝫ vnus ēps non eſt ſupra alium ergo iudicantur vt vniuerſitas q̄ iur cōmuni recipit in cōi illā ptātem. facit qꝫ legi. ⁊ nō. in .c. i. de iudi. ⁊ hec bene notabis. Secundo du/bitatur quid ſi ordinarius [a] ꝓcedit cū delegato pa/pe ⁊ proferūt diuerſas ſnias an bēat locū pria pars c. an ſecunda. Jo. an. dicit recurrendum ad papam. ⁊ ſic qꝫ caſus iſte determinetur per ſecundam partē capituli. mouetur per. c. p hoc de bereti. li. vi. vbi pz qꝫ ſi ordinarius ⁊ inquiſitor diſcordant recurrit ad papam. Inquiſitor autem beretice prauitatis hab3 delegatam. vt ibi ex hoc inuitur ⁊ nō. ⁊ facit. c. ne ali/qui. eo. ti. li. vi. quaſi velit ter. in. d. c. per ñ. qꝫ pote/ſtas delegata per papam tāquā dignior trahat ad na turaz ſuā ordinariā potius quā ecōtra. huius autez dicti non reddit Io. an. rationem. Ego aūt credo ra/tionem illā eſſe qñ eoipſo qꝫ papa dat delegatum et mandat vt ordinarius abſqz eo nō ꝓcedat in certo negocio videtur ſibi adimere ptātē quā bēbat vt ſo/lus poſſit procedere ⁊ videtur dare vtriqz exercitiū pro parte ſicut in plurib⁹ delegatis ſupra dixi ad ñ d. c. per hoc. ⁊ quod nō. in .c. ſi ſoli de cōceſ. preben. li. vi. ⁊ ſic ſententia non reperitur lata ab habente po teſtatem in ſolidum ſicut reperitur in ordinarijs. vt s. dixi merito hoc caſu recurritur ad ſuperiorem ſic obſeruatur in pluribus delegatis. Et per hec po teſt decidi alia queſtio quā ponit hic. Jo. an. videli/cet quid ſi concurrant in diuerſis ſententijs ordina/rius ⁊ delegatus college. Soluit Io. an. quod ſi ſnia ordinarij eſt pro reo vr̄ ſumme equum qꝫ illa preua/leat. Idem ſi ꝓ actore in cauſa fauorabili. ⁊ fit rō ꝓz eum ne impediat ipſius effectum ꝓria ſnia delegati quē nō ipediret ſecūda ſnia ipſius college delegātis vt hic patet. Sed ſi alias ordinarius pro actore i cā non fauorabili ferret ſniam delegatus vero pro reo pronunciat putat hoc caſu neutram valere cum vtra qz a pari ptāte dependeat nec ſit caſus determinat⁹ facit. l. cōmodiſſime. ff. de liber. ⁊ poſt. ⁊. c. ſuſceptū de reſcrip. li. vi. Nam ſi hec iura non emanaſſent di/ceremus omni caſu ſententiam non valere diſcordā tium numero pari. Ego vero in hoc vltimo membro teneo contrarium qz quēadmodū ordina/rius i illa cauſa habet ſolidā ptātē ita ⁊ delegat⁹ colle ge cū repreſenter perſonā delegantis. ⁊ quātū ad il/lam cāz bz ptātem ſolidā ipſius delegātis. vt in. c. ſa ne. ij. de offi. dele. ⁊. l. fi. ⁊ pma. ff. de officio eius cui man. eſt iuriſdi. ⁊. c. ſtuduiſti de offi. lega. ergo idem dicendum in iſtis hoc caſu quod in pluribus ordina rijs. nec video aliquā bonā rōnē diuerſitatis preſer rim quia vt predixi hic non ponitur ius nouum cum ratio ſit antiqua. ⁊ lz rō non exprimatur in tex. tñ illa bz cōiecturari que naturaliter potuit mouere iuriſla torē ad ſic rñdēdū iuxta nō. in. l. tale pactū. ff. ō pac. ⁊ per ci. in. l. non dubium. C. de leg. ⁊ per bar. i. l. ma ximum vicium. C. de li. pre. facit quod nōt di. in regu la ſi. de reg. iur. li. vi. Ulterius circa iſtam partem quero quid in alijs caſibus fauorabilibus vltra ca/ſus hic expreſſos in textu. So. ſentit Ain. idem dicē dum. ſ. qꝫ iſti quatuor caſus ponūtur hic cā exēpli et hoc mihi ſatis placet. nam ea que ponuntur cā exem pli non habent reſtringere regulā. vt legitur ⁊ nō. in .c. i. ne cle. vel mo. ⁊. l. ita vulneratus ⁊. l. illud. ff. ad l. aquil. Item caſus excepti a regula extendūtur ad conſimiles caſus. vt nō. glo. in. l. i. C. de condi. inde. allego textum in .c. cum dilecta de confir. vti. quē ad hoc tenebis menti. Uenio ad ſecūdam partez .c. ad cuius declarationem primo quero quid ſi ſūt de/legati ad vniuerſitatem cauſarum. Sol. doctores ñ nō tangūt ſed ex rōne. Bar. in. l. ſi vni alꝫ pomponi us prealle. ⁊ dicta. l. i. §. ſi plures de exerci. videret dicēdū idē in eis qꝫ in plurib⁹ ordinarijs qz iſti cen ſentur quaſi ordinarij. vt nō. glo. in .c. cum cauſam ō ap. Unde tenuit bar. in locis prealleg. ſentit glo. ſm vnum intellectum in. d. l. ſi vni. qꝫ iſti habent iuriſdi/tionem ⁊ exercitium inſolidum ſicut plures ordina/rij. ⁊ ſic per rōnem predictam deberet valere alteri⁹ ſnia in caſu fauorabili[b]. Sed ego hoc dictum repro baui in .c. cāz matrimonij de offi. dele. per tex. ſingu larem iuncta glo. in .c. vt officium de bere. li. vi. i pn. in v. ſeparatim inducendo illum tex. p locuz a ſpāli. Nā inquiſitores beretice prauitatis deputati i aliq̄ prouincia ſeu ciuitate vel caſtro dicūtur delegati ad vniuerſitatem cauſarum. vt nōt Jo. an. in. d. c. per ñ ⁊ idem ſentit hic vt predixi. ⁊ probatur ſubtil ter in c. ne aliqui. e. ti. li. vi. ⁊ tñ in eis ſpāle ē fauore fidei vt poſſint procedere ſeparatiz. ergo regulariter debēt ſimul conuenire ſicut delegati ad certam cauſam. vt in. d. c. cauſam. nec ob. iura allegata per glo. ⁊ bart. quia non reſtringunt in caſu noſtro ſed ꝓcedunt in alia materia. ⁊ pro primo facit qz delegati repñtant pſonam delegantis. vñ iuriſdictionō ē fūdata i ipſis delegatis ſed i pſona delegātis. d. li. ff. de of. ei⁹ cui

b Et i eo qꝫ dicit do. an. hic qꝫ pē det ex arbi/trio ſuperio ris ſi eſſent duo ordina rij ſerētes ſē tētias ꝓias qñ nō appa ret quis ex litigātib⁹ ſit actor ⁊ quis re⁹ ē tex ſin/gu. ſm vnaz lec. quā po/nit ⁊ ſequit ibi bar. in. l. duo iudices ff. de re iudi. ⁊ dicit illuz caſum nō eſ ſe alibi ⁊ idē dicit bal. ñ.

a Adde qō si duo executores testamēti discordant in exequēdo in legatis ad pias causas episcopus erit diffinitor ꝛ in aliis preses loci ſm bal. in c.fi.circa prin.de of.dele.ꝛ alle.l.duo iudices.ff.de re iudi.ꝛ l.maiorem .ff. de pactis.

b Adde q̄ q̄do duo ordinarij si discordāt in ſnīa ferenda debēt assumer tertiū tex. ē quē ibi nōt bar.in.l. i of ferēdis .C.ō app.si tñ ferāt ſnīas ꝰrias hz locū dispō huius decre. quaz multiplicitē ꝛ singularitē limita vt p bal.hic . qd aūt in trib⁹ iudicib⁹ penitus discordātib⁹ vt qz vn⁹ cōdēnat aliuſ simplr absoluit a petit(.alius absoluit ab instantia iudicij cui⁹ sententia valebit.dic q̄ ꝑ ualet ſnīa illius q absoluit ab instātia qz in illa saltez tacite duo ex his concordant ſm bar. nō. in.l.iter pares.ff.de re. iudi.p quo facit tex. i.c. i.ō arbi. lib. vi.ꝛ i.l. dicz ꝓferre . § .si plures.ff.de arb.Hz vbi iter eos tres penitus eēt discōdia ita q̄ nō possit dari tacita ꝛcordia saltē duoꝝ tūc valebit ſnīa illa q̄ magis fauet reo vt sentit bar . i d.l.iter pes. Quid aūt de iudice q dic̄ ,pnūcio,pur cōsultū ē q̄ñ emanauerit duo cōsilia ꝰria an ſnia eēt nulla rō nc pplexitatis dic q̄ sic ſm bar. nō. i.l.duo iudices i fi.ff. de re iud.ꝛ bal hic quē oio vide pōit h mille plchē ria ad māz. c Que sint de subālib⁹ mā.ē iurisdi.ꝛ in.d.c.sane.merito q̄litercūq; sint censendi possunt habere exercitū ,p pte ꝛ ñ insolidum cuz sint loco vnius.ꝛ p hoc dico q̄ si ep̄s ꝓstituit aliquos officiales simplr i aliq̄ pte dioceſis nisi eis dederit ptātē insolidū ñ pñt,pcedere sepatiz.ꝛ si ,pferūt ſnīas ꝰrias neutra valet sed recurrēdū ē ad ipsū ep̄z Nā isti officiales foranei bñt delegatā ad vniuersitatez cārum ꝛ nō ordinariā.vt nōt glo.i cle.ꝛ si p̄cipalis de rescrip.ꝛ de istis delegatis ad vniuersitatē cārū vide qō nōt bal.in.d.l.a iudice.C.de iudi. Se cūdo queritur qd si delegatus pape cū subdelegato college ferūt diuersas ſnīas.dicit io.an.se putaſ būc casū nō bēre dubiuz qn depēdeat a potestate papali de offi.deleg.sup qōnū.§.pe.ꝛ eo.ti.si duo ex trib⁹ li.vi.ꝛ hoc plz qz isti bñt ptātez,p pte ꝛ nō insolidū cū semp representēt p̄sonam vnius scilicet delegantis.

Circa vltimā ꝓ tem.c. quero an qō h dī de arbitris electis p cōpromissuz bēat locū idistincte. Soio.an. restringit tex.ad arbitros assūptos ex voluntate.secus si ex necessitate q̄si velit q̄ i arbitris iuris nō procedat qō hic dicit ſz eis discordantib⁹ recurrendū ē ad papā.ar.de of.dele.ab arbitris.li.vi.sed hoc originaliter voluit vin.i.c.suspitiōis de of. dele. vbi dicit q̄ si arbitri assūpti sup suspitionis articulo ferunt diuersas ſnīas vt qz vn⁹ ,pnūciat iustā eē recusationis cāz allegatā reliquo,pnūciāte opposituz recurrendū ē ad superiorē" qui approbabit vnam ex diuersis sentētijs sicut obseruatur in dīsob⁹ delegatis.vt h in ſcōa parte.c.ꝛ in.l.duo iudices.ff.eo.sed spe.in ti.de recusa.§.fi.v.sed qd si arbiter.tenet idistincte q̄ siue arbitri discordēt i ſnia ferenda siue in ea lata cōpellunt eligere tertiuz ᵇ.ꝛ aliud ē secūdum eū in puris delegatis qz illi p ſnīaz finierūt cāz meri to recurrit ad delegātem ſz in casu nr̄o cā p̄cipalis remaneret ipedita ió ad faciliorē expeditionē dz tertius assumi. Mibi nō plz h dcm̄ spec.lz in se videat equuz. nā sibi resistit iste tex. vbi pz q̄ tales arbitri nihil agūt. Itē cū functi sunt p,pnūciationē offō suo nō pñt eligere tertiū. vñ dico q̄ terti⁹ assumit ātē p,nūciationē cū nō pñt cōuenire i vnā ſnīam ꝛ ſi post. vt innuit tex. i.d.c. suspitiōis.ꝛ vide qō ibi de hac materia plenius dico vbi,psequor an isti sint delegati an ordinarij. Et vide io.an. in addi. Spe. in ti. de recu. §.fi.v. ſz nūqd arbiter. vbi dicit q̄ nō sūt mere delegati nec mere ordinarij q̄si sēnat q̄ fit q̄dā spēs p se seu mixta. Nā nō videt dicēdū q̄ sint ordinarij cum nō bēant iurisditionē nisi i certo articulo. nec meī de legati qz princeps eos ñ elegit ſz fuerūt assūpti cōsēsu partiū. Et ideo dixit ip̄e in ti.de arbi. §. differt .v. sed nūquid. q̄ isti arbitri ñ pñt cōmittere vices suas sicut nec alij arbitri cōpromissarij qō possent si essēt ordinarij vel delegati. Ego tñ puto q̄ prās istorum magis accedat ad naturā delegate iurisditiōis q̄z ordinarie.ar.d.c. suspitionis.ꝛ.d.c.ab arbitris. q̄ ponuntur in ti.de of.dele.ꝛ nō in ti.de of.or.ꝛ valet ar.a situatione rubrice.vt nō.i gl.in.c.tibi qui de rescrip. li.vi.ꝛ.c.si super gratia de of.dele.li.vi.ꝛ .c. bone.ī. de confir.vti. Ex quo infero q̄ i casu bui⁹ .c.qñ ferunt diuersas ſnīas debēt regulari vt delegati non āt vt ordinarij maxime qz q̄libet ps eligit vnū. vt in c.cum spāli de ap.vnde graue eēt dicere q̄ alteri⁹ sētentia prevaleat cum nec debem⁹ dicere q̄ ad superiorem non sit recurrenduz cuz auctoritate iuris isti sunt deputati merito cessat i eis rō quā assignaui supra in arbitris voluntarijs. Et eadem ratione idem applonis ꝛ q̄ de accītalib⁹. Be forma aūt substātiali ē vt ꝓtineat nom̄ appellātis iudicis a quo appellaſ ſnīaz a qua appellaſ.l.i.§.fi.cū.l.seq.ff. e.nom̄ aduersarij.vi.q.v.formā.nom̄ iudicis ad quē.d.§.formā.ꝛ q̄ pe tanſ apli ꝛ de boc i.c.ab eo ꝛ i.c.vt sup.eo.ti.i.vi.ꝛ i cle.ij.e.ti.cū.pīmū vid bar.i.l.i.§.fi.i fi.i.col.vbi si,pcurator appellat dz,pcuratorio noīe appellare ꝛ si fim/ plr appellat itelligitur ,pcuratorio noīe ꝛ si erat ītā fact⁹ dñs litisp̄ōt ēt ,pp̄ō noīe appellare de noīe in dicis bar. ibi concludit q̄ sufficit exprimere nom̄ edignitatis in dicis.plus voluit spe. e.ti.§.ō officio i fi.in vf.hz pone q̄ i rescripto seu in cōmissiōe nō sit expſſum nom̄ iudicis a quo appellaſ valebit ꝓmissio appellatiōis ꝛ rescripti ꝛ satis ē q̄ cōster ō cā ꝛ ō p̄sona iter quas lata ē ſnīa q̄ nō.ō ter tō vid bar i.o.§.fi.cū l.sc.ō noīe aduersarij dic qō si omittit nō vitiat appel.vt.o.§ fi.cū.l.seq. vbi glo. ꝛ doc.p bar. ꝛ alios i.l. iij.§.hz illō ff.e.ꝛ adō sing.dictū bal.in.l. ēt C.ō sal. cā adi. lega. q̄ si appellauit a ſnīa quaz dixi latā ꝓ me die decio mensis q̄ tri fuerat lata die vn decimo q̄ talis falsa demōstratio non vitiat appellationē q̄ tenc mēti.

puto dicendum in arbitris assumptis inter ep̄z ꝛ sb̄ditum suum iuxta materiam.c. si clericus aduersus clericum.xi.q.i.nam illi non possunt dici proprie ordinarij cum eligantur super vna causa duntaxat ꝛ a partib⁹ lz iuris auctoritate cognoscant vnde plz vt eis ferentibus diuersas sententias i pari numero recurratur ad papā sicut predixi in assumptis super articulo suspitionis.ar.d.c.ab arbitris. Et per h̄ bēs longe plenius ꝛ melius h̄.c. declaratum quā p alios scribentes h̄. Glo. sunt faciles ꝛ satis.ō. expedite ꝛ in eo qō dicitur in prima glo. aliquos dicere q̄ i cā criminali episcopi debent omnes esse concordes dic vt plene dixi in.c. non potest.ō.eo.

De appellationib⁹ recusationib⁹ ꝛ relationib⁹.

Hec rubrica continuari potest duobus modis Primo ad totum precedentem tractatum hui⁹ secūdi libri. Secūdo specialius ad rubricam proxime p cedentē ꝛ primo sic. Supra in precedentib⁹ rubricis visum est de his que fiunt in iudicijs ꝛ tandez de ipsis sententijs merito restabat tractare ō remedijs quibus ipſi litigantes releuantur in iudicijs ió subijcitur ꝛc. secūdum Goff. vel ſm io.an. sic quia si a sētentia non appellatur transit in rem iudicatam ꝛ ō h vidimus.ō.ti. proxi. Appella io autem ꝓpedit effectum rei iudicate ideo de illa videndum est. vel continua tu clarius ꝛ tertio. Supra visuz est de sententia ꝛ eius effectu. sed qz appellatio est remediuz contra sententiam merito subijcitur hec rubrica de ap.ꝛ qa ſm io.an. appellatio recusatio ꝛ relatio eque conueniunt in iurisditione iudicis suspēdēda ne auctor haberet materiam multiplicandi rubricas annectit ōia ista tria simul. Ex hac cōtinuatione notabis q̄ fic appellatio suspēdit iudicis iurisditionē ꝛ p ꝰns reddit nullū quicquid postea fuit attētatum vt in . c. si a iudice.ꝛ .c.non solum de appellatio.lib.vi. ꝛ .c.sup questionum in fi.de offi.dele.ita dicendum videt de relatione ꝛ recusatione. Et de relatione dic vt plene leg.ꝛ nō.in.c.intimasti.ī.eo. vbi dicam. De recusatione vide glo. que hoc tenuit in.c.quotiens.ij.q.vij que notanter dicit p illum tex. q̄ quicqd fit post recusationez eque cassatur sicut si fieret post appellationem.ꝛ est contra Inno. qui in.c.cum speciali infra eodem. dixit q̄ non meminit se legisse q̄ nō valeat,p cessus post recusationem si non fuit appellatum. Hz tu de hoc distingue vt plenius dicam in.c.cum spāli

Super hac rubrica vltra alios soleo q̄rere de pluribus ad materiam dilucidādam. Primo quid sit appellatio. Secundo de effectibus ipsius.

Tertio quo iure sit adinuenta. Quarto quid sit officium iudicis ad quem. Quinto quid si i loco non sit iudex appellationis. Sexto ad quē dz appellari a rectore cuiuslibet vniuersitatis seu collegij. Septimo nunquid omittens appellationem possit pro iniquitate sententie agere ad interesse contra iudicem.ꝛ nunquid teneatur iudex saltem in foro aīe. Ad pīmū vide glo.in ista materia satis bonā.ij.q.vi.in summa.p host.ꝛ Goffredum i eorum sūmis huius ti.ꝛ bonā glo.in.c.ij.de consue.li.vi.ꝛ nota illā p̄sertim i eo q̄ dicit nō posse iduci cōsuetudinē ꝛ substātialia appellatiōis.sec⁹ circa accidentalia. De substantialibus ᶜ autē appellationis inter cetera ē vt appel etur ad maiorē nō aūt ad minorez vel ad parem vel eundē iuris fictione.vt i.d.c.ij.ꝛ i.l.i.

a Intelligẽ fm canones qa fm leges gradatim ẽ appellandũ ad ꝓximũ superiorẽ 7 non posset appellari ad iperatorẽ omisso medio vt.l.i. iperatores ff.e.de quo infra eo. si duob⁹.

b Et p ila.in rub. C.e.in pn.

§.siquis in appellatione.ff.eo.ti. de accidentalibus ãt est vt appelletur gradatim.vnde vz cõsuetudo vt appelletur omisso medio.vt in.c.referente iuncta gl. de prebẽ.allego tex.meliorem 7 rotundum in.c.romana.§.i.j̃.e.ti.li.vi. Itez dic q̃ ẽt cessante consuetudine valet appellatio omisso medio si non fuit obiectum.vt nõ.gl.in.c.dilecti infra eodẽ.7 hoc mõ potest intelligi dcm̃.c.referente. Circa principale q̃situm.s.quid sit appellatio vide etiam p bar.[b] in.d.l.i.vbi positis 7 impugnatis aliorum diffinitionibus diffinit ipse sic. Appellatio est ius quo interim ꝓma sententia extinguitur 7 cause cognitio ad iudicem superiorẽ devoluit̃.7 hoc quo ad appellationem a diffinitiua. Sed profecto iudicio meo nõ bene euacuat natur̃ appellationis sicut debet facere quelibet bona diffinitio.vt.l.i.7 quod ibi nõ.ff.ꝺ dolo. Ãsi ego diffinirem sic. Appellatio est a minore iudice ad maiorem prouocatio que si est legitima pronunciatum 7 iurisditionem iudicis quo ad illam causã suspẽdit 7 ipsius cognitionẽ,ad superiorẽ trãsfert 7 hoc quãtuz ad appellationem iudicialẽ.extraiudicialis vero põt sic diffiniri. Appellatio est a presenti vel verisimiliter grauamine futuro ad superiorẽ prouocatio que si est verisimilis 7 probabilis ipsam causam ad superiorem transfert vt ea pendente nil in ipsius preiudiciũ attentetur.quod declara vt plene dicet infra eodẽ bene. Quo ad secundũ quis sit appellatõis effectus.dic q̃ principaliter operatur duos effect⁹ scilicet suspensiuum 7 devolutiuũ.effectus suspensiuus est triplex.suspendit enim ꝓnũciatũ 7 iurisditionẽ iudicis quãtum ad illã cãm.de quo plenius dicetur.j̃.eo.super eo.presumptionem que erat pro sententia.vt in.c.cum ad sedẽ de restitutione spoliatoꝝ 7 quod nõ.in.c.in presentia de renunciatione quod limita vt notanter dixi in.c.fi.de sequestra. de ꝓmo q̃ suspendit pronunciatum in.c.venientes de iureiurã.7.c.pastoralis.§.preterea de offi.dele.ſz tex.in l.i.ff.ad turpi.7.l.ij.ff.de penis dicit q̃ extinguit. et ideo bar.in sua diffinitione dixit q̃ extinguit.sed ꝓmũ verius 7 saluando vtrunqz dic q̃ extinguit de p̃senti sed suspendit respectu futuri tp̃is. Nam si simpliciter extingueret nõ assumeret vires appellatore nõ prosequẽte cũ iura dicant q̃ rata maneat snĩa appellatore nõ prosequẽte vt in.c.cũ sit romana.7.c.p̃sonas ifra eodem.qnimmo nec de presenti in totum extinguit vt pz ex bis que dixi in.d.c.fi.7 facit cle.vna de seque.7 cle.i.de re iudi. Et scias q̃ nõ semper appellatio opatur oẽs istos effectus.exemplum in appellatiõe snĩe censure ecclesiastice. Nã p appellationẽ sequẽtẽ talis snĩa non suspẽditur.vt in.c.pastoralis infra eodẽ 7.c.is cui ꝺ sen.ex.li.vi.cũ si. Sz opatur tũc appellatio effectuz devolutiuuz qz devoluit cãm ad superiorẽ.vt in.c.cũ cõtingat de off.deleg.c.p̃ruas de sẽ.ex.7 tollit p̃sumptionẽ snĩe vt notanter dicit Inno.in.c.bone el.i.de elec.7.c.quoniã ꝫ ꝺ p̃ba.7 vide bo.gl.in materia in.c.ad reprimendaz de of.ord. Et idẽ ẽ cum appellatur a snĩa nulla.nã talis appellatio nõ suspendit pronũciatũ cũ iurib⁹ nõ subsistat sed operatur tunc effectum devolutiuũ dumtaxat.devoluit enim cãm ad superiorẽ.7 ꝟ respectu appellari põt a snĩa nulla.vt in.c.dilecto.j̃.e.vbi de ꝟ. 7 per bar.in.l.si expressim.ff.eo. Ad tertiuz quo iure.s.sit adinuenta[c] dico q̃ formalitas appellationis est de iure positiuo.vt probat̃ in.l.vna.C.ꝺ sen. prefec.preto.nam 7 olim reddebatur ius manu regia nec erant inuente actiones 7 solẽnitates iudiciorum 7 appellationũ vt.l.ij.in colũ.iij.ff.de ori.iur.ſz ipa suba appellationis vr̃ de iure naturali.est.n. quedam defensio seu presidium innocẽtie.vt in.c.cũ spãli.§.porro.j̃.eo.7.c.suggestuz.e.ti.binc ẽ q̃ etiã excõicato cõceditur.s̃.de excc.cum inter.fuit enĩ ꝓncipaliter inducta ad iniquitatẽ seu imperitiam iudicis corrigendaz.l.i.ff.e.vel ad supplendum quod icaute in priori iudicio fuerat omissuz.vt in.c. cũ ioãnes de fi.instru.7.l.per banc.C.de tẽ.ap. Ex quib⁹ posset prima fronte iferri q̃,licet ꝓnceps possit appellationis formalitatem tollere nõ tamẽ vr̃ qꝺ possit rollere ipsi⁹ substãtiã.vt iusticia nõ reddatur aduersus iniquitatez vel imperitiã iudicis.cũ ꝓnceps non possit tollere ea que sũt iuris naturalis seu gentiuz.vt in cle.pastoralis de re iudi.facit qꝺ nõt inno.in.c. que in ecclesiarũ de consti.7 potest optĩe adduci.c.pastoralis primo rñso.j̃.e. Finaliter tamẽ puto q̃ a sentẽtia principis nõ potest appellari nec tenetur ꝓnceps admittere supplicationẽ si nõ vult qz iz prínceps nõ possit de directo tollere defensionẽ tñ ꝑ principe p̃sumitur cum,pcessit cã cognita. Jõ nõ est dicẽdũ q̃ tollat defensionẽ.facit quod le.7 nõ.maxime p bal. in.l.fi.C.de legi.7 videt tex.ix.q.iij.cũcta p mũdum 7.ꝺ.l.i.ff.a qui.ap.nõ lz.facit qꝺ nõt bar.in.l.fi.C. si contra ius vel vti.pu.7 ci.in.l.rescripta.C. de preci. impa.offe. Idẽ puto si cõmisit alicui cãm appellatione remota. Nã põt si vult appellationẽ nõ admittere sicut disposuit in p̃fecto ꝓtorio 7 in senatu.ꝺ.l.i. ff.a qui.ap.non lz.7 in.l.vna.C.de snĩa prefec.preto. et ꝟ qz princeps tũc presumit illũ nõ minus recte quã eum iudicaturũ vt ibi.ꝟ,pcedit p̃sertiz attẽto q̃ exceptio rei iudicate fuit inducta ad iuris rigorem fuãdum.vt nõ.gl.in.c.pastoralis.§.qz vero de offi. dele.7 in.l.qui exceptionẽ.ff.de condi.inde.7 vt sit litium finis. Ãsi sicut ꝓnceps ꝟ statuit post duas snĩas qz tertio appellare non lz in.c.fuã.j̃.eo. ita aliquib⁹ causis inspectis potest hoc statuere a principio post primam snĩam in certis causis.7 ꝟ nõ. Circa q̃rtum qꝺ sit officiuz iudicis ad quẽ vr̃ solũ ĩ ꝓnũciando bñ appellatũ vel male vt habetur.ij.q.vi.in fi.7 ĩ l.eos qui.C.de sen. Sed dic melius q̃ cuz succedat loco iudicis a quo potest 7 debet reformare snĩaz si opus fuerit vel supplere vel in parte reprobare,put opus est.vt,pbat̃ in.c.rainutius.7.c.rainaldus ꝺ testa.7 vide in hoc qꝺ dixi in.c.cũ cãm de re iud.7 ĩ.c. cum ioãnes de fi.instru.per bar.in.l.cuz apud.ff.iudi.sol.7.l.si expressim.ff.e. Et idẽ puto dicendũ ĩ iudice qui aditur vt reducat laudũ ad bonã equitatem cũ succedat loco boni viri.vt nõt bar.in.l.i.ff.ꝺ le.ij. 7 inno.in.c.statuz de rescrip.li.vi.7 hec petitio reductionis est species cuiusdam appellationis, vt.l. non distinguemus.§.cum quidam in fi.ff.de arbi.

Ad quintũ ad quẽ debeat appellari cum deest iudex appellationis. Hec questio põt intelligi primo cũ deest propter defectum superioris vt qz dux seu princeps ille nõ recognoscit superiorẽ in tẽporalib⁹ 7 puto q̃ a tali non possit appellari qz ẽ loco principis a quo non appellatur.vt.s̃.dixi 7 facit quod nõt bar.in.l.infamẽ.ff.de pub.iudi.in fin.7 in.l.vna.C. nequis in sua cã.7 quod dixi in.c.cũ venissent de iudi.7 vide ad hoc glo.nõ.in.c.qñ.x.di.que aperte fẽtit q̃ a tali principe non est appellandũ ẽt ad papã si tamen intustícia eẽt notoria posset dici papam posse adiri.ar.opti.ex bis que notauit inno.in.c.cuz te.s̃. ti.,pri.7 in.c,lz ex suscepto de so.cõpe. An ãt p viã denunciatiõis euangelice possit ecclesiastic⁹ adiri contra laicũ rõne iniuste snĩe.vide qꝺ dixi in.c.nouit de iudi.in addi.mag. Secũdo modo põt ĩtelligi dicta qꝺ qñ non deest superior[d] si deficit spãlis iudex super appellatione pura ciuitas ista elegit sibi potestatem vel aliquis princeps in sua ciuitate vsoppido sed non prouidit sibi de iudice appellationis. dic q̃ appellabitur ad ipsum superiorem qui ptãtez elegit. facit.c.venientes de iureiur.nõt bar.in.l.i.ff.e.

d Adde bald.ĩ auc. bita .C. ne fi.pro pa in viij.col.v.ſz dubitat qs ẽ iudex isti⁹ appellationis cc̃. vbi etiã dixit q̃ nũq̃ põt cẽ iudex appellationis ille q̃ semel fuit i⁹ cã declinat⁹ seu recusat⁹,itẽ adde q̃ est necesse q̃ iudex ad quẽ hẽat mex 7 mixtũ ip̃.rium ad ꝟ vt possit ad ipsum appellare. ita dic bar.in.l.i.§. solent circa medi. ff. qñ ap.si.tet an ad illũ qui iudicauit 7 successit iudi appellatiõis possit appellari vide glo. 7 bar.in.l.filius in fi.ff. de inoffi.testameto.

c De ista facultate appellandi qũo 7 qualiter sit cõcessa a iure vi̊ pul.p be. tho.i scõa scõe.q.lxix.ar.iij.

a Immo plus consuluit lu.ro.in contingentia facti in'cō.cccxxxviij.q̄ i cipit in casu proposite consultationis aduertendū censeo i.ij. dubio prin. Quod si iudex negligat iusticiam facere nedum tenetur ipse iudex ⁊ facit litem suā ⁊ cōtra eū agi pōt ad interesse. Sed q̄ fortius est tenetur ēt ciuitas ⁊ princeps qui creauit talē iudicē nō facientē iusticiā ⁊ facit litem suaz vt ex multꝫ comprobat lu.quē oino vide q̄ est pul.cōsiliū. b Et adde eundē in l.iiij.i.§.si tā vicinū.ff.de dā. infect. ⁊ adde eūdez bar.i.q.sua disputata q̄ incipit iudex q per imperitiaz vbi tenet q̄ lz ille cōtra quem late sūt tres sñie conformes nō possit opponer aliquā exceptionē ad impediēdū executionē ipsarū sñiarū cle.i.ō re iudi. tñ cōtra ipsuz iudicē pōt ꝙqueri ⁊ conueniri poterit i sindicatu.idez tenet ange. in.d.l.iiij.§. si.⁊ ibidē.d. bierōy. troz. in fin. ⁊ alij nouiss. bal.i l.obseruare §.,pficisci.ff de off. ,pcō. to.and.in.c. sepe.j. eo. ⁊ ibidē i. d.c. sepe.vi ō ipsū abba.panor. qui tz cū bald. ibi q̄ etiam si appellauerit quis ⁊ appellatiōi expresse renūciauerit q̄ tñ poterit cōueniri iudex in sindicatu. q̄uis in hoc bal. sit sibi ꝺ2t⁹ ⁊ ꝺ2ium tenc in.§.in iuria in .c.i. de pa. iura. fir.tz ēt ange.i pall. §. si.q̄ iudex q̄ male iudicauit poterit conueniri in sindicatu lz pars ipsa potuerit appellare.⁊ nō appellauerit vel lz appellauerit appellatio est deserta vel lz appellauerit ⁊,p secuta fuerit sententia confirmata fuit cum quo etiam trāsit do.io.de imol. ⁊ do.hieron.troz.⁊ alij nouiss.ibi. Adde predictis bal.in.l.i.C.de pe. iudi. d.alex.in.l.iiij.§.cōdēnatū.ff.de re iudi.bal.⁊ Ci.in.l.i.ff.quod quisq̄ iur. in v̄.quero.vbi dicit ⁊ vide per eundē.l. vbi absunt ff.de tu.⁊ cu.da.ab bis.vbi dicit q̄ respectu potestatis potest appellari ad ordinē decurionum puta ad superiores seu dños.⁊ bene facit ille text. Venio ad sextam q̄nem ad quē.s.sit appellandū a rectore alicuius collegij.bar. formal banc q̄nez in predicta l.i.ff.e.in v̄.quero in aliqua ciuitate ⁊c.⁊ cōcludit q̄ dz appellari ad illum cui ipsum collegiū ē subiectuz puta ad rectorez illius ciuitatis ſm eū allegat.c. dilecti filij.j.e.ti.qō tamē parū aut nihil facit.ego primo allego inno.in.c.dilecta de excess.prela.in fi.vbi notāter dicit q̄ ista collegia inferiora ⁊ rectores eorū sūt subdita maioribus ⁊ ordinarijs ptātib⁹ ⁊ q̄ ad eorum dictum destrui pñt ⁊ prohibere ēt possunt a pncipio ne incipiāt.qō nō. Attende ⁊ dic latius sic aut ipsum corpus est seculare non aūt ecclesiasticū ⁊ ipius rector est secularis.exemplū in lanificibus sutoribus ⁊ similibus.⁊ tunc indubie tene primum vt appelletur ad maiorem officialem loci puta potestatez q̄ regula est vt semper appelletur ad superiorem ipsius qui iudicauit.vt.l.i.C.vbi ⁊ apud quē ⁊ qō nō. bar.in.l.ij.in fi.e.ti.facit qō.ſ.dixi in diffinitione et tex.in dicta.l.i.ff.e.ti. Aut ipsuz corp⁹ ē ecclesiasticū ⁊ rector est ēt ecclesiastica psona ⁊ tunc dz appellari immediatus superior puta eps vt in.c.romana.§.i. eodez ti.li.vi. Ex hoc habes quid dicendū cū appellatur a rectore scholariū vbi statuta appellatiōez nō,pbibent. Nam si est collegiū ecclesiasticum puta q̄ pro maiori parte sunt clerici iuxta nō.in.l.fi.ff.de col.illi.dixi in.c.ex litteris de consti.tunc appellādū est ad epm loci.facit.d.c.ex litteris.vbi fuit recursuz a iudicem ecclesiasticum.quo casu putarem non valere statuta vt a,sententia rectoris non possit appellari nisi esset confirmata per papaz q̄ h̄ est ꝺ canones pmittētes appellationez ⁊ contra ius superioris. vt in.c.venientes de iureiur.dubiū vero est cū vniuersitas ē secularis puta quia plures in eis sunt laici sed rector est clericus sicut tenetur eē ex forma statuti,p pter scholares clericos. Nā habito respectu ad ipz collegium videret appellādū ad iudicē secularē cui subest.sed habito respectu ad personā ipsius rectoris qui iudicauit vr̄ appellandū ad epm qui est superior ipsius rectoris ex quo est clericus.xi.q.i.c.i.⁊ c.de persona. Judicio meo posset distingui ita eque q̄ quaten⁹ iudicat de scholari clerico quia tunc iudicat vt iudex ecclesiasticus quia aliter in eum nō caderet iurisditio.vt notat Innocē.in.c.cum ab ecclesiarū de of.ordi.dz appellari ad epm qz regula est vt p dixi q̄ ad superiorē ipius sententiātis appellandus est.d.l.i. Sed quatenus iudicat inter laicos ad potestatē appellādū est qz tunc licet ipse sit clericus non tamē iudicat vt iudex ecclesiasticus sed vt laic⁹ tanquā rector collegij secularis ideo nō est ab eo appellandū tanquā a clerico.ad hoc allego tex.nō. iuncta glo.in.c.romana.§.debet eo.ti.li.vi.vbi pz q̄ cum episcopus ē iudex tāquā ciuilis iudex puta qz h̄z iurisditionē infeudatā a principe seculari non appellat ad ipuz archiepiscopū sed ad pncipē secularē a quo deriuatur feudū.vt notat Inno.in.c.ceterū de iud. Idē dicit inno.in.c.sacro de sen.ex.quando a sententia non fuit appellatum q̄ iudex poterit conueniri. Adde tamē quod notat bar.in.l.iij.§. ex quibus.ff.de alie.iudi.mu.cā fac.q̄ quando appellans in appellatiōe obtinuit q̄ tunc videtur q̄ iudex solum possit conueniri quo ad expensas litis q̄ late prosequitur io.de imol.in.l.i.ff.eo. Et adde ad predicta bal. ⁊.c.verū de so.cōpetē.⁊ bar.in.d.l.i.ff.eo.in v̄.quero pone q̄ aliquis eps.vbi inter cetera dicit q̄ si aliquis clericus esset rector alicuius ciuitatis dz ab eo appellar. ad superiorē ipsius ciuitatis qz nō iudicauit vt clericus sed vt rector ciuitatis. Idē dicēduz si dz comitatū nō incorporatū ecclesie. Idē dic si vn⁹ rex teneret vnum comitatū vt ab eo appelleť de fcō comitatus ad superiorē ipsius cōmitat⁹ pro hoc optime facit.l.si quādo.C.eo.⁊.c.cū capella de priuilegijs.⁊ h̄ nō qz faciunt ad multa. Ad septimum ⁊ vltimū nūquid possit agi cōtra iudicē ad interesse p̄ textu inique sententie.dic q̄ sic.ª siue ñ fuerit appellatū execrādo lites.siue succūbēs bis appellauit. et tunc nō lz tertio appellare.nec obstabit exceptio rei iudicate.quia ad aliud ⁊ cōtra aliū nūc agitur.ō quo vide bonā glo.⁊ qō ibi nō.i.c.pastoralis.§.qz vero de offi.dele.ibi idē inno.⁊ doc.in.c.sepe de appel. et io.an.post inno.in.c.sacro de sen.excō. Idē bar. in l.i.ff.eo.i.v̄.vlti.nō glo.⁊ vide p eundē b in.l.fi.ff. ō var.⁊ extraor.cog.vbi tractat nunquid possit agi eodem modo ꝫ arbitrū male iudicantez.⁊ cōcludit q̄ sic.⁊ ibi idem glo. Sed i arbitratore ē qō magis notabilis.⁊ dicit ibi q̄ nullibi reperit hāc questionē. et finaliter concludit q̄ tenetur solū de dolo ⁊ lata culpa.qz ipse est quasi quidaz prorogneta qz nō tenet nisi de dolo ⁊ lata culpa.l.ij.ff.de,prenetis. Sed ego allego tex.quasi expressum q̄ arbitrator mō predicto teneatur in.l.fi.ff.si mes.fal.mo.dix.⁊ bar. sequit ibi.⁊ facit festū de illo textu.⁊ idē dicēdū in assumentib⁹ cōsimilia officia. An aūt iudex teneatur i foro aie ⁊ quid in aduocato seu procuratore propter quorū negligentiam seu imperitiā qs iniuste perdidit cām. vide qō nō.doc.in.c.calūniā de penis. vbi tetigi ⁊ per inno.i.c.sicut dignū de homi.vbi tractat ēt de alijs articulis.vtputa quando quis dedit damnū in rebus alienis. Et de pena an habeat locū i foro aie. vide gl.in.c.fraternitatis.xij.q.ij.⁊ quod plene dixi in.c.ij.de consti.

Jlecti filii. Casus. Collatio beneficij post ⁊ ꝺ
d appellationē legitimam facta nō tz. ita cōiter sūmať. Sed vt j. dicā b ec sūmatio ē nimis generalis iō ſm q̄ intelligo summo fic. Collatio beneficij facta post appellationem ex ,pbabili ⁊ verisimili cā interposita ē ipso iure nulla. Diuiditur.nā pmo ponit querelā appellātiū secūdo dat iudices ibi super quibus. Et ,p positioe casus litteralis aduerte.nā iste poz ⁊ clerici de quib⁹ in principio lre cōquerebantur de quattuor grauaminibus eis illatis per istū archiepm post appellationem ad papā interpositā quorū tria exprimunt in littera quartū erat in antiqua.⁊ fuit cā breuitatis hic decisuz.s.q̄ cōtulerat ecclesias spectātes ad collationez prioris.⁊ solum huic decise respondeť. Ad alia vero in littera expressa nō respondeť h̄ ⁊ iō dicit io. an.q̄ fuit bec decre.male decisa.simlis decisa habetur in.c.veniens de prescrip. Sed dic excusando q̄z tum fieri potest cōpilatorē q̄ ad alia hic expressa non fuit h̄ specifice inserta responsio qz satis qd iuris erat debuissz cōdēnare q̄ ē nō.si eēt vex.tz ꝺzium tz imol.⁊ bn̄ i.l.fi tert⁹.§. celsus.ff.de aqua plu.ar.⁊ bal.in.l.sancim⁹.C.de iudi.et de hoc vide lu.ro.i ꝺ.§.celsus q̄ saluat dcm̄ spe.qm̄ expēse litis cēnt,pmisse i ꝺctu qz tunc iudex posset repetere ex quo ēt p⁹ iudiciū finitū inre actiōis peti posset scōz gl.i.l.ñ solū.ff.de rei vē.cum si.cetera ad materiā hāc vide.j.i.d.c.sepe.

ín.l.sancimus in ti. quo tē.mi. ⁊ bal.in c. i.v̄fi. iudices. Et vide omnio q̄ nō.bar. in.l.si mioris cir. medi.ff.de ad mi.tu.⁊ in l.si reo ⁊.l. iij.§. ex q̄ bus. ff.de alie iudi. mu.cā fac. et an appellatione pendente possit agi contra iuz dictm. vide bal.i.d. §.,pficisci. itē adō q̄ dicit bal. in.l.si vt,p ponis i.iij col.C.quō ⁊ quando iud.⁊ āge. in.d.l.i.⁊ imol.⁊ an ge.in.l.i.§. bec vba.ff. q̄ qſ. iurisd q̄ vbi a sē tentia non poterit appellari tñ iudex facit litē suā ēt si est nulla et an ipi iudici solue ti expēsas lit[aliquo casu cōsulatur vide sing. dictū spe.i ti. de ipē.§. postremo vſ. illud. vbi tenz q̄ iudex q̄ dēnatur i sindicatu ⁊ solui ex pēsas litis i qb⁹ negligēter omnis fit cōdēnatio repētē vicē tā calūnio se litigantem possit eas repetē ab eo quē

habeꝫ in ſuis titulis puta in ti. de ſen. ex .c. per tuas de offi. dele. c.cū cōtingat cū ſi. Voluit aūt decidere ipſa grauamina vt cōprebēderemus totū factum ſic accidit. voluit ār breuitatis cā decidere quartuz gra uamē qz ſatis pōt ex reſponſione cōprebēdi. nam ex reſponſione ſatis cōprehenditur interrogatio. vt in c. inter dilectos. §. ceterū de fi. inſtru. Nō primo ibi querimoniā ⁊c. q querimonia dicitur fieri etiam ante litem cōteſtatā. et facit ad qōnē q ſiquis, pmiſit ſub pena querimoniā nō facere ſeu exponere. q ex/ponendo querelam iudici dicitur incidere i penā et de ꝫ ⁊ multorū aliorū ſimiliū verborū ſignificato vi de per bar. in l. amplius. ff rē ra. baberi. Nō ſe/cundo legatum qui nō eſt de latere *. i. cardinalis be neficia cōferre nō poſſe de quo eſt bodie text. in c. i. de of. leg li. vi. Nō tertio q collatio aliquoꝝ bñ/ficiorū pōt ptinere ad priorē ⁊ conuētū qō pōt intel ligi de beneficijs fundatis in ipſorū eccleſia. de quo dicendū vt le. ⁊ nō. in c. cum eccleſia vulterana ō ele ctione. Idē de alijs inſpecto iure ſpeciali. argu. in. c. ſcriptū de electione. ⁊ c. cū eccleſia ſutrina de cauſa poſ. ⁊ propꝛie. Quero vt aperiā prius intellectū c. quare collatio iſtorū bñficiorū nō valuit. So. dic inno. q fuit facta poſt appellationē. Doſtiē. addit et cōtra ipſam appellationē quaſi innuit nō ſufficere q ſit facta poſt appellationem niſi ēt ſit facta ꝓtra. et ꝓ boſti. adduco text. in c. cum nobis de elec. vbi pz q in iſtis appellationibus extraiudicialibus nō conſi/deratur ſimplr id qō fit poſt appellationē ſz opz q ſit factū ēt cōtra. et credo q boc ipſuz fuerit de men/te inno. cū predictā cōcluſionē firmauit in. d. c. cū no bis. vbi per illū text. dicit notādū q ſi is a quo appel latū eſt extra iudicium aliquid facit cōtra ipaz appel lationē illud ſolū venit reuocādū ⁊ nō alia que facit poſt appellationē ēt ſi appellatio iuſta ſit de quo vi ibi latius. Sed ꝫ predicta ⁊ ꝫ text. ego vltra alios oppo. multipliciter cōtra text. ⁊ cōtra būc intellectū Inno. ⁊ boſti. et primo de notatis per inno. in. c. cū inter. R. de elec. ⁊ c. q pp eo. ti. ⁊ de deſpon. ipub. ad diſſoluendum. vbi dicit q lz quis proponat legi/timam exceptionem cora collatore ⁊ eā offerat ſe ꝓ baturū ⁊ appellat ſi fiat collatio in cōtrarium q p ꝫ non caſſatur collatio niſi aliter probetur veritas ex/ceptionis. cuz ergo collatio fiat extra iudiciuz ⁊ pro iure ſuo explicando non tenetur differre ius ſuū pp appellationem alterius nec oblatio probatiōis iuſti ficat appellationē qz cum nō procedat vt iudex ſz vt pars nō tenetur recipere, pbationes. ⁊ ſic nō proce/dit. c. interpoſita. j. de ap. vt etiam ibi nō. Secun/do etiā impugno ter. in eo q papa mādat inquiri p famā ⁊ teſtes. ⁊ an collatio fuerit facta ,ppter iſtū le/gatum. vr enim ſuperuacua ꝫ indagatio qz ſi non cō/ſtat de collatiōe poſſunt iſti prior ⁊ clerici vti iure eo rū in conferendo ⁊ ordinādo eccleſias illas. Ter tio ꝫ ter. facit in eo q papa in fi. preſeruat collatōes ſacras a legato ſi malicioſe clerici diſtulerunt ordina re illas eccleſias. nā idē vr ſi neglexerūt. j. debitū rē/pus conferre tunc enim fit deuolutio ad iſtuz legatū tanquā ad archiepm ⁊ dioceſanū iſtorū. vt in. c. ij. de cōceſ. prebē. ⁊ in. c. ij. de ſup. neg. prela. bec iudicio meo ſunt difficultatis intellectus huius. c. ſuper cu ius intellectu valde ſuccincte trā ſiuerūt ꝫ doc. ego vero ſoluendo ꝫria pono tres itellectus ad iſtū ter.

Primus q primū cōtrariū ,pcedit quādo appel latio interponitur cora mero collatore ñ vt negetur ptās conferendi ſed excipiatur ne collatio fiat certe perſone er aliqua cā puta qz dicitur crimioſus ⁊ ex cipiēs offert ſe probaturū. Iſtō vero. c. procedit qñ is ad quē vere collatio non ſpectabat volebat cōfer re nā ne videatur verus collator cōſentire debet ap/pellare ⁊ tunc actus redditur nullus de quo in. c. bo ne. j. eo. Iſte tñ intellect⁹ nō vr oino rut⁹ qñ ſine ap pellatione potuiſſet iſte cōtradicere ⁊ ſufficeret ſola ꝯdictio ad impediendam validitatē collationis. qa ꝫ incorporalia poſſidentur ſolo animo nec perditur poſſeſſio niſi data patientia. l. ij. C. de ſer. fu. plene p inno. in. c. olim el. iij. de reſti. ſpo. ⁊ in. c. ij. ō i ite. re. Do ergo ſecūdū intellectū fatendo q collatio iſtius legati exquo ad eum tanquā ad archiepm nō erat de uoluta conferendi ptās fuit nulla ex defectu ptātis. vt in. c. cum bertoldus. ſ. ti. prori. ſed a grauamine extraiudicialiter illato vel veriſimiliter inferendo po teſt pars releuari dupliciter. ſ. per viā appellationis extraiudicialis ⁊ per viam querele. vt ē tex. nō. in. c. cōcertationi. j. eo. ti. li. vi. Et ſi pars ,pſequit grauā/mē p viam appellationis opz q ,pbet appellationē qz eſt cā ſue intētionis ēt ſi actus expreſſe ſit nullus ſicut obſeruatur qñ appellat a ſnia nulla. vt in. c. ex bibita de iudi. ⁊ c. dilecto. j. eo. ⁊ nō. in. c. ex pte ade. ſ. de reſti. ⁊ eſt tex. in. c. ad audientiā. j. e. Vñ qz iſte prior appellauerat ⁊ banc viā proſequebat opor te/bat q doceret ō appellatione. ⁊ q collatiōes fuerūt facte poſt appellationē. iō papa mandat de bis iqui/ri nō tamē per boc ſequitur q ſi in bac via ſuccūbe/ret quādo poſſet redire ad viā ⁊ remediū nullitatis. vt nō. in pal. iurib⁹ facit qō le. ⁊ nō. i. c. lz. de ſen. ex. li. vi. Exbis innuitur q ēt ſine appellatione collatio fuiſſet nulla. Dono tertiū intellectū ⁊ notabilio/rē intelligēdo q iſte archiepus dicebat collationem ad ſe deuolutā pp negligentiā poris in conferendo. Prior ār proponebat cām probabilem ⁊ veriſimi/lem pp quā dicebat ptātē ꝓferendi remāſiſſe penes eū. ⁊ videns archiepm diſpoſitū boc nō obſtante ad cōferendū appellauit ad papā. dicitur bic q collatio facta poſt appellationē nō tz intellige ēt ſi meritate ptās fuiſſet deuoluta ad archiepm qz pp appellatio nem ex probabili ⁊ veriſimili cā interpoſitā fuit totū negociū ad ſuperiorem deuolutū iō ante oia dz re/uocare quicqd fuerit in contrariū inouatuz. vt in. c. bone. j. e. niſi cōſtiterit q doloſe ille prior diſtulerit cōferre pura vt interim perciperet redditus illoruz beneficiorū. nā tūc pz q non ex probabili cā appel lauerit. ⁊ ideo in fine reſeruauit caſū doli cōmiſſi. Et q̄z quā bic nō dicatur de probabili ⁊ veriſimili cā tñ ita debet intelligi. nā ſi appellatio nō fuiſſet talis nō fieret reuocatio attētatorū antequā ,pbareꝫ veritas cauſe appellationis. binc dicunt dñi de rota deciſiōe ccxxxvij. q ſi rector eccleſie appellat a viſitatiōe epi dicens ſe eſſe exemptū nō ſufficit ad reuocanduz me dio tempore attentata docere de appellatione ⁊ attē tatis poſtmodum niſi doceat de vitate cāe. ſ. exēptio nis ſaltē ſemiplene. allegāt nōta i. c. dilecti de maio. obedi. ⁊ c. rodulpbus. ⁊ c. ſignificauit de reſcrip. et c. nō ſolū. j. e. ti. li. vi. cū ſi. ꝫ enī appellatio nō erat, p babilis ⁊ veriſimilis cū ius cōe faceret, p epo ⁊ ꝫ ap pellātē facit qō plene nōt inno. i. c. venerabili ō cēſi. ⁊ p iſtā caſus poſitiōez appellatio ꝫ inducit nullitatē collatiōis ſine qua valuiſſet collatio. ⁊ fz ꝑdcā debz reſtringi ⁊ limitari lec. doc. ꝫ ⁊ eorū ſūmarium. ⁊ re/gulariter an ⁊ quando valeāt geſta p⁹ appellationez extraiudicialem vel veniant irritanda. vide qō dicaz j. c. cōſuluit. ⁊ in pall. c. bone. Venio nūc ad glo. ⁊ primo videt q iſte archiepus debeat deponi cū non duxerit deferendum appellatiōi interpoſite. ij. q. vi. decreto. Glo. fatetur ꝫriū ſed ad boc nō fuit actum. Dic illud ,pcedere in cā crīnali. de quo dicēdū vi ba betur ⁊ nō. j. e. de priore. ⁊ dic vt ibi dicā. Opp. ſcōo i eo q papa requirit ꝫ teſtes ⁊ famā. nā ſufficer debent duo teſtes. vt in. c. licet vniuerſis. ſ. de teſti. So. dic cōiungendo glo. q eſt in ỹ. p idoneas cū ſe.

a Nam bic eboza/cēſis archi eps eſt le/gatus na/tus. de qui bus lega tis natis vide gl. or dina. i. c. i. de offi. le/ga.

a Vide etiã hic do. phili. ō frã. de perusio i vl.col. vbi ét ponit p⁹ inno. an appellãs tenetur ꝓbare suã appellationẽ legitimo tẽpore interpositã b Tenementi hanc gl.o2. ꝛ ita quotidie allegatur q; i ciuilib⁹ causis fama facẽ semiplenaꝫ ꝓbatõeꝫ ꝛ iuncta cum vno teste ō veritate facẽ plenã ꝓbationẽ ꝛ ita voluit etiã alia gl.nō. i c.veniẽs. ꝟ. de testi. ꝛ sequuntur ibi doc. ꝛ gl. in v. fama i .c. sepe .iiij . q. iij. ꝛ in. l. ũ bonefi. C. ō iureiu. ꝛ plenior i.l.iij. i v. cõfirmat i.§. eiusdem ff. de testi . ꝛ vide de hoc plene p canonicos. i.d.c.veniẽs cl.i. de testi. ꝛ b per do. phili. de frãchis de perusio i.ij. col. p.ij. col. ꝛ pleni⁹ per d. ias ō mai. i sua aurea repe. l . admonẽdi . ff. de iureiu ꝛ rã. i. cliij. colun. vbi elegãter ponit an ꝛ qñ fama faciat semiplenã ꝓbationẽꝫ et qñ plenã et an ꝛ qñ vn⁹ testis simul cũ fama plene ꝓbet ꝛ qd in crialibus ꝛ an diuerse spẽs ꝓbationis debeãt coniũgi . ibi vide per eum.

q; fama p se nõ sufficit sed cũ vno teste vel alijs adminiculis ꝓbaret sed testes p se bene sufficerẽt sed per hoc nõ soluit ꝟrium cũ tex. incipiat a ꝓsonis. Ido. super tex. dicit q; forsan tex. in hoc habuit respectũ ad cõsuetudinẽ anglie ꝟm quã credit .xij. iuratis asserẽtibus se credere ita esse ꝛ talẽ esse vocẽ vel famã patrie que tñ ñ est plena ꝓbatio nec toleraꝛ in snijs ꝟꝫ eũ. Ex h dcõ dicit do. an. bene notãdũ q; ñ põt cõsuetudo inducere vt nõ plene ꝓbatiõi sterur. ꝛ q; nõ plena habeaꝛ ꝓ plena remittit ad Fede. cõsi. xvij. certe hoc ẽ ꝟ. c. cũ dilectus. de fide instru. ꝛ vide qõ plene dixi in. c. ij. de ꝓba. vbi ipsemet do. an. tenuit ꝟrium nec host. sensit hoc dictũ. nam dicit q; nõ est plena ꝓbatio. ſ. inspecto iure cõi nec valet cõsuetudo. ſ. respectu snie vt feraꝛ snia ꝟm credulitatẽ ꝛ iudiciũ aliquorum ꝛ ita logtur. c. ad nram de consue. ꝛ q; respectu ꝓbatiõis valeat cõsuetudo facit iste tex. i quo papa mãdat inquiri p testes ꝛ famã. ꝛ cũ exigat vtrũ qꝫ vr intelligere de testibus deponẽtibus sup credulitate ꝟm cõsuetudinẽ patrie aliaſ nõ mãdasset copulatiue inquiri. Et nõ ex glo.ª q; fama cũ vno teste ꝓbat . ꝛ sic vr q; possũt cõiũgi diuerse partes ꝓbatiõis de quo vide tu qõ dixi in. c. cũ cãm de ꝓba . Et an ꝛ qñ fama ꝓbat dixi plenius. in. c. veniẽs. i. ꝟ. de testi. plene p Bar. in. l. de minore. §. tormẽta. ff. de questi. ª Ultimo extra glo. hic q̃ro quid si in curia ᵇ negetur appellatũ fuisse an teneaꝛ appellãs ibi ꝓbationem iducere an vo possit petere vt fiat remissio ad ptes pro illius ꝓbatiõe. Certe in hoc indicio meo attẽdẽdus esset stilus curie. ꝛ facit. ꝟ. ti. pri. c. cũ sup. vbi fuit ad ptes remissum respectu tertij ꝓponẽtis se appellasse. Sed host. dicit curiã tenere q; aut oppono. in vim dilatorie ꝛ dꝫ fieri ꝓbatio in curia. de quo remittit ad. c. p tuas. j. de sen. excõ. Aut i viꝫ pempto rie post li. cõte. ꝛ tũc fit remissio ad ptes sup illius ꝓbatiõe. ꝛ ita dicit fuisse diffinitũ p Clemẽt. iiij. nam sup ꝑncipali nõ cogit quis secũ ꝓbationẽ in curiaꝫ adducere sed qñ opponitur dilatorie sic q; dꝫ appellans a ꝑncipio ꝓbare fundamẽtũ iurisdictionis. facit c. romana. §. si vero infra eo. lib. vi. ꝛ sup hoc debet venire instructus.

Ater cetera.

Casus. Appellatio generalis respectu cause nõ valet. Tria facit. refert appellationẽ appellantẽ redarguit ꝛ appellationẽ repellit. Nõ ꝑmo ꝛ tene mẽti q; nõ solet ad hoc allegari q; temere appellãs nõ est ō iure canonico pena extrinseca puniẽdus. Nã papa istũ abbatẽ h temere appellantem redarguit duntaxat. De iure vero ciuili secus. de quo dicendũ vt le. ꝛ nõ. in. l. a ꝓconsulibus. C. e. ꝛ in. l. ab executore. C. quoꝛuꝫ ap. non recipi. Glo. tamen in. c. ad romanã. ij. q. vi. sentit idem de iure canonico quod de iure ciuili. ꝛ clarius Jo. an. post Jo. An. Bof. ꝛ Pbi. i. c. vt debitus. j. eo. vbi dixit q; si calũnioſe qs appellauerit punitur in. l. libris. In crimiali vero pdita lite notatus abscedat. C. de ap. a procõsulibus. Sed primã ptẽ q; de iure canonico non veniat appellans puniẽdus vltra expensas. ꝛ q; aliõ fit de iure ciuili tenet gl. ī . l. i. ff. a q. ap. non lꝫ. ꝛ ci. in. l. eos . . C. de ap. ꝛ spe. e. ti. §. tunc dicamus in ꝑn. Ego vero distinguerẽ sic q; aut qs temere seu importune appellauit ꝛ punit̃ de iure ciuili. vt in legibus ꝑdictis que non requirũt in h calũniã. Ad idẽ. l. qsqs. C. quoꝛũ ap. nõ reci. canonizata. ij. q. vi. ꝑpe fi. in. c. fi quis au ſus. sed iure cãonico talis non punitur nisi in expensis sed si nõ ẽ solũnẽdo potest puniri corpus. vt h ꝛ melius in. c. repre bensibilis. j. e. facit. c. finẽ litibus de do. ꝛ cõtu. probat optime tex. in. c. i. de elec. li. vi. in v. hoc aũt . puto tñ q; alia pena extrinseca puniri poterit si iudici h visum fuerit ar. optimũ. in. c. frequens de testi. spo. li. vi. ꝛ in. l. non ignorat. C. de fruc. ꝛ lit. expen. Aut quis calumniole appellauit. ꝛ tunc in presumpta calũnia idẽ dicẽdũ qõ. ſ. nã eoipso q; appellans succubuit presũmitur calũniatus. vt ꝓbat in. d. c. i. ō elec. li. vi. ad fi. ꝛ notanter probat ille tex. q; de iure canonico nõ babent locum ꝑdicte pene legales. nam ibi pro ꝑsumpta calũnia ponit alia pena. ꝛ in certo casu tm̃. ſ. cũ quis deficit in ꝓbando qõ obijcit in ꝑsonam electi. Aut quis põt cõuinci de calũnia ex ꝑspicuis cõiecturis seu indicijs vel qõ causa contẽptus appellauerit ꝛ tẽ puniri dꝫ de iure cãonico pẽa tñ arbitraria ad hoc. c. cũ parati. j. e. ꝟm vnũ intellectuꝫ. nam calũnie delictũ nõ dꝫ remanere impunitũ ẽt de iure canonico. vt. j. de calũ. p totuꝫ. sed de iure ciuili serua leges. ꝟ. allegatas. ꝛ hoc nõ. qr nõ babes alibi hunc passum ita plene discussuꝫ. Nõ scõo q; non ex q̃libet cõtrauẽtiõe canonis incurrit qs mortale vr saltẽ sit pena depositiõis afficiẽdus. Nã iste abbas temere ꝛ sic ꝟ ius appellauit nec tñ fuit remotus ab abbatia vel tanꝫ pro mortali puniẽdus ꝛ sic limita glo. in. c. generali de elec. li. vi. ꝛ vide qõ circa hoc dixi in. c. nam cõcupiscẽtiã de cõstitutiõibus. ꝛ in. c. i. e. ti. Ex hoc ꝛ ex tex. nõ ꝛ tene menti q; lꝫ ꝑlatus regularis possit ꝓ modica cã a regimine remoueri. vt in. c. p tuas in fine ifra de simonia. ꝛ. c. qualiter ꝛ qñ i. in fi. de accu. nõ tamẽ sufficit q̃libet cã leuis vt hic.

Nõ tertio abbatẽ cõueniẽdũ corã ordinario loci. xviij. q. ij. abbates ꝛ. c. monasteria. j. de reli. domi. cũ venerabilis. cũ similibus nõ tñ intãtũ subijciunt loca religiosa ꝛ eaꝛ ꝑsone sicut secularia ꝛ ꝑsone seculares. de quibus dicẽdũ vt le. ꝛ nõ. in. c. dilect⁹ de of. or. p inno. in. c. i. de sta. reg. ꝛ vide glo. xi. q. iij. q. resistit. que dicit q; monachus potius obedit abbati q̃ epo. de quo in. c. cuꝫ ab ecclesiaꝛ de offi. ordi.

Nota quarto q; ꝟm antiqua tpa valebat appellatio nõ expressa causa grauaminis. vt nõ. j. e. vt debitus. tamẽ vbi erat notorie friuola ñ deuoluebat cãm ꝛ hoc operabatur ista decre. olim. Hodie aũt si hẽt dubiũ p ꝑdictã decre. vt debitus. qr dꝫ eẽ cã appellatiõis vera iusta ꝛ expressa in ipsa appellatione . de quo dicẽdũ vt ibi ꝛ in cle. appellanti eo. ti. Circa hunc tex. quero de duabus questionibus. Primo an valeat appellatio generalis respectu iudicũ puta appello ad iudicem cõpetẽtẽ. bar. in. l. i. ᶜ. ff. eo. rꝫ q; sic per tex illius. l. i. prope fi. cũ se. qõ est verissimũ ō iure ciuili qr genus qõ non põt verificari nisi in vna specie non inducit aliquã icertitudinẽ. sicut in simili nõ. in noie appellatiuo in. c. qm̃ abbas de offi. dele. ꝛ. c. ex parte. j. eo. ti. Sed cũ de iure ciuili non possit appellari omisso medio. vt ī. l. imperatores. ff. eo. ergo illa generalitas respectu iudicis nõ inducit incertitudinẽ qr debꝫ intelligi de iudice superiore imediato ꝛ per cõsequẽs nõ vitiat. Sed de iure canonico puto talem appellationẽ non valere qr põt appellari omisso medio ad papã. ij. q. vi. ad romanam. Itẽ ad legatũ in prouincia ꝟm quosdaꝫ. vt nõ. in. c. i. ꝛ. c. qõ trãslationẽ de of. le. vbi hoc teneo. itẽ ad patriarchã ꝟm inno. in. c. antiqua de priui. ꝛ gl. in . c. renouãtes xxij. di. de quo tñ dic vt plene nõ. in. d. c. ãtiq̃. ꝛ iõ cũ h appellatio gñalis iducat icertitudinẽ nõ dꝫ valere qr iudex dꝫ esse certus. de rescrip. c. ad hec. nec lꝫ cũ alterius iniuria vagari. l. pretor edixit. ff. de iniurijs puto tñ q; vbi cuitaretur incertitudo valeret als appellano ẽt ō iure canonico puta qr appellatur a subdelegato delegati pape. Nã tunc nõ potest intelligi nisi de iudice ipso delegato qr eo omisso non põt ad aliquẽ appellari iuxta illud qõ le. ꝛ nõ. in. c. super qõnum. §. si vero de of. dele. dixi in. c. cũ bertoldus de re iudi. ꝛ facit qõ dicã in seq. q. Quero scõo quid

c Adde i. §. siqs in appellatõ ne p⁹ med. i v. qro qd si aliqs . et dẽ qõ bar to. rꝫ spe. i §. nũc tractem⁹ vr. ſ. siqs i eo. ti. de app. et bal. i. l. appellãtissimi . C. de iud i. in i. qõ. glo. ꝛ bal. in. l. cũ ꝓpõas afi finẽ. C. de bo. au. iudi. pos. et ipz. ab. pa nor. i. c. vt debit⁹ i si. j. eo. et circa hãc materiã adde oino pau. de ca. i. l. q rome. §. pe nul. ff. ō v. ob. ꝛ q; ibi p do. alex. imol.

d Jo. ō imol. i. ō. d. l. i. ff. eo. rꝫ q; imo idẽ cre valeat appellatõ ista appello ad iudicẽ cõpetẽtẽ qr de iure canonico ꝛ stamto . ff. de te. mil i.

b An poſſit appellari alternatiue vel copulatiue vide p ang.ꝛ moder.i.l.i.§. ſi qs i fi.ff. c.ꝛ bal.i.l. appellatõne in iij.colũ.C.eodẽ ꝛ bald.i.l. cũ ꝓpõas i ſi.C.ỏ bo. au.iu.po. ꝛ ibi ang. ꝛ ſal.tenẽt cũ bal.Sz an poſſit penitẽ. vide bal.i.l. ſigs libellos. C.eo.

ſi appellatio interponitur alternatiue' reſpectu iudicũ nũquid valeat. vide bonã glo.in.c.is cui de offic. dele.li.vi.ꝛ per io.an.plenius in regula in alternatiuis in mercu. Et videtur cõcludere io.an. in vtroqz loco q; de iure ciuili poſſit talis appellatio tolerari quia ex quo illo iure iudex eſt certus vt dixi in precedenti.q.alternatiua non poteſt inducere obſcuritatẽ ſed de iure canonico concludit q; non valeret cũ poſſit appellari omiſſo medio vt predixi. Sz vide tu dominos de rota deci.ccij. vbi videntur ipugnare boc dictum io.an.dicentis q; aduerſarius poterit in prouſecutione certificare appellatũ.ꝛ referũt io.de lig. ỻ tenuiſſe. Ego dicerẽ q; aut eſt talis alternatiua que ñ habet inducere incertitudinẽ puta qz appellat ad iudicẽ cõpetẽtem vel incõpetẽtẽ ꝛ tunc idẽ dicẽdũ qõ de iure ciuili.nã illa pars repellit iudicẽ icõpetẽtem Aut poſſet ad vtrunqz appellare ꝛ tunc ſi iuſta cã illũ excuſat in diſcernẽdo quis ſit cõpetẽs puto appellationẽ valere.ar.eorũ que le.ꝛ nõ.maxime p inno. i c.cõſtitutus de in inte.reſti.ꝛ in.l.i.ff.quoz le.ꝛ i.c. i.de poſtu.prela.li.vi.ceſſante ãt iuſta cã tene opi.io. an.glo.ẽ facilis ꝛ inſtat circa quedã brocardica.ꝛ vide qõ nõ.i.c.ſi ſacerdos allegato i eadẽ. Nico. ab.

a B noſtram. Caſus.A correctione nõ appellaf vel ſummo ſic inſpecta mente.A correctione legitima nõ appellatur niſi modus excedatur.h.d. Primo premittit cãm mandati. Secundo mandatũ ibi mandamus. Caſus ſꝛalis. Abbas ſancti petri queſiuit a papa an deberet õferre appellationibus monachorũ ſuorũ a correctiõe interpoſitis. Reſpondet q; appellatio non eſt inuenta vt alicui preſtaret patrocinũ in ſua nequitia exiſtenti quare mandet eidẽ quatenus nõ obſtante appellatione ſubditorũ ſuorum corrigat eos ſm regulam ꝛ inſtõnẽ ordinis ſui. Ber. Nõ ꝓmo a ꝓrio ſenſu q; appellatio permittitur ẽt religioſis qñ indebite ꝓ grauãtur p ſuperiorẽ ỻ ſuperior procedat p viã correctionis qõ clarius ꝓbatur.j.eo.reprehẽſibilis ad ſi.nulli.n.deneganda eſt defenſio ẽt ſi ſit excõicatus ſ.de excep.cũ inter. Nõ ſecundo ibi quilibet ſubditorũ tuorũ iuncta ſuprаſcriptione q; monachi pñt dici ſubditi abbati eorũ. Idẽ poteſt dici de ſeculariꝫ reſpectu prelatorũ ſuorũ.vt in.c.irrefragabili ỏ of.or.ꝛ.c.cũ apoſtolus.§.prohibem⁹ de cẽſi. Sũt enim iſti ſub prelatis rõne iuriſditionis ꝛ prelature. prelati tñ debẽt eos tractare vt ſocios qz non ſũt domini nec debent vt domini dominari. vide bo.ter.in c.eſto ſubiectus.xcv.di.ꝛ per illũ ter.arguit ibi glo. i.cõtra ſuperciliũ eporũ q; ſubditos appellant filios cum debeant eos appellare fratres vel ſocios .viij. q.i.qõ ãt ꝛ.x.q.iij.cauendum.Caueant tamẽ ſubditi cum ſcribunt plato vt nõ appellẽt eũ fratrẽ cum debeant eũ bonorare in ſuprаſcripriõe.ita notanter dicit illa glo.ſed tu vide ter.in.c.cũ clerici de ver. ſig.ꝛ c.graue de exceſ.prela. vbi clerici appellant epm dominũ. Nõ tertio ibi corrigas ꝛ caſtiges iuncta ſuprаſcriptione q; correctio monachorũ ſpectat ad abbatem ſolum. vnde hic nulla fit mentio de capitulo ſuo.ad ỻ.c.nullã.xviij.q.ij.ꝛ vide Jo.an.in.c.ioannes.j.de regu. Ex quo infertur q; maior eſt in boc auctoritas abbatis i monachos q̃ꝫ epi i clericos qz epꝰ illos nõ corrigit de iure cõi ſine conſilio capituli ſui.xv.q.vij.epiſcopus nullius.ỻ valeat cõſuetudo in contrariũ.vt in.c.iij.de conſue.li.vi.An aliquo caſu teneatur abbas habere conſiliuz ſui capituli i correctione monachorum dicam.j.e.reprehenſibilis.

Item nõ ex ỻ ꝛ ex ter.q; correctio monachorũ ſpectat principaliter ad abbatem ẽt excluſo epo qõ non reperitur in alio prelato ſeculari citra epm iuxta nõ. p inno.ꝛ alios in.c.cũ ab eccleſiarũ.ꝛ.c.quãto ỏ ofſi.ordi.ꝛ de abbate ẽ bonus ter.i.d.c.quãto.hec in dubie procedũt in bis que ſpectãt ad regulã ꝛ ad cõſtitutiões ordinis. Quid ãt cũ accuſat monachꝰ de delicto extrinſeco vel ẽ formãda cõtra eũ inqſitio vide per doctores in preallegatis iuribus pleniuſ p io.de lig.in cle.ne in agro de ſtatu reg.pleniſſime dixi in repetitione.c.ſi quis ꝓ clericũ de fo.cõpe.ꝛ credo hunc articulũ poſuiſſe in.c.cũ contingat. eo. ti. ꝛ in fauorem abbatis optime facit.c.i ſingulis.ꝛ.c. ſi. de ſta.regu.ꝛ in.c.ſuſcepimus de bomi.ꝛ.c.moniales de pur.ca. Nõ vltimo monachos poſſe compelli ad obſeruãtiã religionis ꝛ conſtitutionis ordis fac ꝛ ter.in.cle.i.de priui. Et ex hoc ꝛ ex ter.nota differentiaz inter obſeruantiam religionis ꝛ ordinis Nam obſeruantia religionis proprie conſiſtit circa id quod continetur in regula illius religionis. Obſeruantia ordinis concernit cõtẽta in ſtatutis ꝛ cõſtitutionibus ordinis poſt regulam factis ab illis de illo ordine ſeu per ſuperiorem habentem ad hoc ptãtem. Et faciunt hec ad cõnem nunqd religioſis poſſit poſt profeſſionẽ indici durior ꝛ ſtrictior vita.ꝛ fac iſte ter.q; ſic qz nedũ ad regule obſeruantiã tenẽtur ſed etiam ad ſtatuta ordinis. Sed tu vide ad hãc qõnem bo.glo.in regula quod omnes tangit de reg.iuris li.vi.ꝛ in.c.geſta.lxxiiij.di.ꝛ p Inn.in.c.ſup eo de regu.ꝛ aliquid p eundem in.c.dudũ de cõuer.cõiu.ꝛ cõiter tenetur q; poſſit qz mõachi renũciauerũt proprijs volũtatibus. Unde, nõ poſſunt reſiſtere ſz tenentur facere quãtũ poſſunt ad hoc.c.in memoria xix.di.ꝛ melius in.c.vnico de ſta.reg.li.vi.vbi moniali fuit indicta perpetua clauſura.ꝛ optime adduco ter.ſm vnũ intellectũ in.c.reprehẽſibilis ꝑall.in fin. vbi patet q; etiaz ſtatuta abbatis ꝛ capituli ligãt monachos vel moniales ſingulariter.ꝛ vr in eis ſufficere maior pars capituli.ar.in.c.i.de bis q̃ fiunt a mapar.ca. Circa clericos ſeculares videf aliter ſentire gl.in.d.regula qõ oẽs.ſed ego dicerẽ ſic q; aut q̃ritur nunquid poſſit eis indici auſterior vita p quaz auſteritatẽ mutetur ſtatus perſone.vt puta qz acolythi teneantur cõtinere nec poſſint trãſire ad nuptias vel q; abdicent a ſe.ꝓpria ꝛ procedat illa glo.ꝛ boc ſi poſſit fieri niſi ipſi ordinati cõſentiãt.ar.xxxij.q.i. integritas. Aut iducif auſterior vita circa accidẽtalia per que ſtatus vite nõ mutaf ꝛ tunc ſuperior poterit maxime papa.ar.op.in.c.quoniam de vi.ꝛ bo.cler. ꝛ.iiij.di. deniqz cũ ſi. Jtez ꝛ capitulũ ipſius eccleſie dũmodo oẽs conſentiãt.nõ enim puto i eis ſufficer maiorem partem.ar.eorũ que nõ.in.c.cum oẽs ỏ cõſti.ꝛ Inno.ꝛ glo.puto etiaz q; debeat iteruenire cõſenſus ꝛ auctoritas epiſcopi iuxta ea que nõt inno. i c.cum conſuetudinis de conſue.ꝛ per glo.in.c.ij.de verb.ſig.li.vi.in v̄.ſtatutum. Secundo principr induco ter.ad predicta q; ad conſiderandũ que religio ſit ſtrictior non debet ſimplr attẽdi diſpoſitio originalis regule ſz ẽt ſtatuta ordinis que duriorẽ viuẽdi modũ iducũt.vt ỻ ꝛ i.ỏ.c.i.de ſta.mo.li.vi. Et ỻ faciũt ad fratres ꝑdicatores qui ex regula nõ ſunt mẽdicãtes ſed poſtea ex cõſtitutione ordinis abdicarunt a ſe ꝓpria ꝛ fecerũt ſe mẽdicãtes. Unde habito reſpectu ad regulã poſſent ĩtrare ad religionez ſci benedicti nõ aũt ſic habito reſpectu ad cõſtitutiones. Jtẽ dic q; dz cõſiderari auſteritas religionis reſpectu obſeruantie de pñti ꝛ non reſpectu iſtitutõis antique. vnde nõ poteſt quis de religiõe in ſe laxiori intrare ad artiorem reſpectu antique iſtitutionis. ſz de preſenti illa auſteritas non ſeruatur qz nõ vr ductus ſpiritu dei ſed aduerſarij.vt in.c.ſane.ꝛ ibi per inno.de regu.ꝛ boc nõ.quia multi errant ꝛ ſepe vidi ſeruare contrarium ꝛ male. Uenio ad gl.ꝛ oppo.

de.c.de prioꝛe.j.e.t.c.lz in corꝛigendis de of. ordi. vbi in cauſa correctionis appellatur. Solu. dicit gl. ſi.q̄ iſtud fallit cum exceditur modus in corꝛigēdo vt in contrarijs. Reddit aūt in ſi.rōnem regule q̄re non appellatur qꝛ fit ad pſitiam t extra formam iudi cij.hoc idē ſentiunt Tan.t vin.dicentes q̄ ſi proce deret in forma iudicij poſſet monachus ſicut t cleri cus appellare.t ſic videntur iſti ſentire differentiaz inter clericum t monachū reſpectu,pceſſus extraiu dicialis. Inno.vero dicit q̄ hodie nō videtur diffe rentia inter regulares t alios t inter correctionem t alium proceſſuz cū ſemper liceat appellare ſi ſupe rioꝛ excedat quod idem eſt ac ſi grauet.d.c.lz t d ac cu.c.inquiſitionis. Olim āt poterat eē differētia qꝛ clerici ſepius audiebantur appellantes regulares āt rarius. Preterea cōtra diſciplinā nō appellabant ni ſi grauarentur. In alijs audiebantur appellātes lz non grauarentur.et poſſet hodie ſm eū precedēs di ctuz habere locuz poſt ſniam ꝺ regulares latam ſm ipſoꝝ regulā.nā tūc nō deferret iudex tali appellati oni.et idem dicit in corꝛigendis exceſſibus regulari um ſubditoꝝum.ſ.de of.ord.irrefragabili.§.i.boſt. dicit q̄ quicquid dicat inno.multi ſunt caſus in qui bus grauatur ſecularis clericus t in eiſdem nō gra uatur regularis. Unde dicit hodie t oliz magnā diſ ferentiā eē inter corꝛectionē regulariuz t ſeculariuz clericoꝝum.j.eo.cū ſpāli.de accu.qualiter.ij.§.fi.de ſimo.c.per tuas.§.fi.t idē guil.in ſpe.e.ti.§.in qui bus v.ri.Sed p iſtud dictū boſt.nō tollitur opio in no.vnde dico q̄ reſpectu facultatis appellandi nul la eſt hodie differētia inter ſeculares t regulares qꝛ etiaz ſeculares hodie non appellant extra iudiciū vt in iudicio ante ſententiam niſi pretextu grauaminis quod exprimere tenentur.vt in.c.vt debitus.j.eo.t c.i.eo.ti.li.vi.t idem eſt in religioſis.vt.ſ.dcm ē.Fa tendum tamen eſt q̄ facilius poteſt grauari in ordie procedendi t in alijs religioſis quā ſecularis vt i iu ribus allegatis per boſt.Sed per hoc non tollit ſu pradicta concluſio.opz eni in vtriſqz grauamē ſub eſſe ſed olim poterat eſſe dria qꝛ ois appellatio que non erat manifeſte fruola deferebat cām ad ſuperi oꝛem.ij.q.vi.ad romanam.nō.in prealle.c. vt debi tus.ſed regulares nō audiebātur appellātes niſi ex cederet modus in corꝛigendo.j.e.cuz ſpāli. Poſt ſniam vero diffinitiuam idē pōt dici.nā ſi ſnia eſt no toꝛie iure fulcita non debet admitti appellatio taz in religioſis quā in ſecularibus.vt in.c.romana.§.ſi āt poſt ſniam j.e.ti.li.vi.facit.c.cum ſit romana.j.e. ſe cus āt eſt vbi poſſet competere excuſatio vel poſſet habere locū non probatum probabo ⁊c.vt in .c. cū ioannes de fide inſtrumentoꝝum.t.l.per banc.C.ō temp.appel. Illoꝝum enim iurium rō pariter vendi cat ſibi locum in ſecularibus t religioſis. Ultimo ſcias q̄ inno.poſuit ħ vnū notabile dictū dicens q̄ ſiquis appellat in cauſa correctionis ēt poſt ſniam ñ valent lre ipetrate in cā appellatōis lz faciāt mētōez de appellatione niſi faciant mētionē de cā cōdēnatio nis.alle.c.dilectus filius abbas de reſcript.t.c. ſup eo de coba.cle.t mulie.ſed illa iura boc apte non ꝓ bant qꝛ nō loquūt i cā appellatiōis.ſz cū qs ꝓuat ex cā per ſuū ſuperioꝛem impetrat lras in forma cōi ſuper ſua reſtitutione ſubijciendo cām ſue priuatio nis.ſz vbi fuit poſt diffinitiuā appellatū ē maius du biū qꝛ regulariter cū appellatur a diffinitiua nō ē ne ceſſe exprimere cām ſed ſufficit dicere appello ab ini qua ſententia.vt in.l.i.in fi.cum.l.ſe.ff.eo.ti.nō. glo. in.c.cum in eccleſia.j.eo. Sed nihilomin⁹ placet mi bi opi. Inno.quā tamē defendo alia rōne. videlicet cū procedit ad correctionē interdicitur appellatio re gulariter ſed amittitur in caſu ſpāli.ſ.cū in corꝛigen do exceditur modus.vt in.c.lz in corꝛigendis de of. oꝛ.t.j.e.de poꝛe t.c.reprehenſibilis.Cuz ergo ius reſiſtat tali appellationi niſi in certo caſu opz q̄ ille caſus exprimatur vt appareat appellatū in caſu con ceſſo ſicut obſeruatur cum appellatur ab executoꝛe vt dixi plene.ſ.ti.proxi.q̄ ad conſultationē.t ideo i impetratione litterarū debet fieri mētio ō cā cōdem nationis qꝛ ea expreſſa forſan papa lras denegaſſet niſi vidiſſet cauſam rōnabilē appellādi.arg.in.c.po ſtulaſti de reſcrip.Ex bis dico q̄ ſiue ad correctōez procedat extra iudiciuz ſiue in iudicio ſiue appellet ante ſententiā ſiue poſt neceſſe eſt vt exprimat in ap pellatione cā appellandi puta qꝛ excedit moduz. t i ipetratione litterarū oporteꝛ q̄ ēt exprimatur cā cō dēnationis.t hec bene notabis. Annectit ēt inno. aliam differentiam inter ,pceſſum in cā correctionis t alia cā.Nā cōtra correctionē nō pōt allegari aliq̄ p ſcriptio ſecus in alijs cauſis.Dic tu clarius qꝛ ſicut contra viſitationem non poteſt allegari aliqua p̄ſcri ptio actiue ſed paſſiue ſic iuxta ea que habētur in .c. cum ex officij.t.c.cū non liceat de preſcrip.ita t con tra correctionem.nam viſitatio fit pp correctionem. de alijs vero q̄liter preſcriptione tollantur dic vt ple ne dixi in.c.cum contingat de foꝛo compe.

p Erſonas. Caſus.Si appellās i fra terminuz a iudice a quo appellauit vel a ſeipſo ſtatutum appel lationē non proſequitur ſnīe vel iudicio il lius ſtare compellit.h.d.vel ſumma aliter t ſic. Po teſt appellans ſue appellationi terminū breuioꝛē ter mino iuris ſtatuere.eo aūt nimis,plixū ſtatuente vel nullum poteſt iudex ſtatuere competētē infra quē ſi non ſatisfacit termino deſerta ē appellatio.h.d.cum principio ſequentis.c.diuiditur in duas partes pro ut duo ſunt dicta.ſecunda ibi ſi autē. Caſus ſ̄alis Aliquis appellauit t appellationi ſue nimis ,plixuz terminū ſtatuit:iudex debet ei aſſignare terminuz in fra quē ſe.ap.conuenienter poſſit adire:t ſi ad termi num illū appellationem ſuā nō fuerit ,pſecut⁹ extūc cōpellat appellantez ſtare iudicio ſuo ſuper bis que in queſtione vertuntur:t ſi competentem terminū ſi bi prefixit t appellationē ad illū nō fuerit proſecut⁹ ſimili modo cōpellat eū. Ber. Nō primo q̄ lz a iure detur appellanti annus ad proſequēdā t finien dam appellationem.vt in cle.ſicut.j.e.poteſt tñ ap pellans ſibi preiudicando reſtringere terminum iu ris reſpectu proſecutionis t ſtatuere ſibi terminum breuioꝛem.vt hic.t.j.c.proxi.cum ſi.t idem poteſt facere iudex.vt hic t in.c.j.proxi.non tamē iudex te netur hoc facere lz poſſit.vt in.c.ad hec.iij.j.e.t vi ō qō ibi dicam. Nō q̄ ſi appellans nullū terminuz ſibi prefigit vl̄ nimis prolixū pōt iudex ſibi ſtatuere competentem.t iudicabitur competens t conueni ens ſm diſtantiam viarum t qualitatem cauſe t na turam t qualitatem termini ſtatuendi. Nota ter tio ex tex.duplicē terminuz qui appellanti ſtatui po teſt.nā qſiqz ſtatuitur ad proſequenduz qſiqz ad ſe preſentandū.nunquid āt ad alium effectū poſſit ter minus ſtatui.dicā.j.late. Nō vltimo nō cauillan do lram q̄ ſicut deſerit appellatio pp lapſū termini iuris vt in cle.ſi appellationē.j.e.t.j.c.,pri.ita p la pſuz termini boīs.naz terminus boīs ſuccedit loco termini iuris. Op.pmo de ſupfluitate lre.nā idē repetit in ſecūdo dcō quod dixerat in pmo. So. dic ſm doc.q̄ tres drie poſſunt colligi inter primum di ctum t ſecundum.pma differentia qꝛ in pma pte lo quitur de termino ſtatuto ad ſe pſitādū.t ſecunda ō termino prefixo ad,pſequēdū.ſecūda dria qꝛ i pma parte loquitur de termino per iudicē abbreuiato.in ſecunda qñ appellans ſtatuit terminū cōgruētē.ter

tia quia principiū loquitur in appellatione interposita ante snīam. finis vero in appellatiōe interposita p snīam. Et hoc vltimū facit ad qōnē an p lapsū termini hois non expectato lapsu termini iuris remaneat rata snia diffinitiua a qua fuit appellatum. Ad qō quidā dixerunt vt refert inno. qꝫ nō. exponētes text. in fi. ibi snīe. i. iurisditioni. dicebāt enī isti qꝫ nunquā manet rata snia diffinitiua donec sit lapsus termin⁹ iuris. Alij vero dicūt oppositum qꝫ vtroqꝫ termino elapso. s. iuris vel hominis rata manet snia. ꝛ hoc videtur verius ſm inno. ꝛ profecto iudicio meo text. clarissimus ē ꝫ lr̄am nō cauillādo. vt pz ibi extūc sententie tue ꝛc. Unde pondero illud verbū extunc qō refertur ad lapsum termini hois nec valet illa expositio vt dicatur snīe. i. iurisditionis sue qz supra p̄miserat de appellante ante sententiaz. Ad idem adduco bo. tex. in. c. lz. j. de sen. ex. li. vi. tz Fe. cōsi. xxvij. ꝛ do. de rota deci. lxxxix. aī. ccix. Illud tamē verum ē qꝫ ēt post lapsum vtriusqꝫ termini si talis est cā i qua iudex potest supplere ex officio suo ꝛ inquirere. de quo dicendū vt le. ꝛ nō. in. c. constituturus. j. eo. et ex p̄dictis nō indicē posse terminū statuere appellanti tā ab interlocutoria seu grauamine qꝫ a diffinitiua.

Uenio ad glo. ꝛ prima facilis est circa quā quero an iudex delegatus possit hunc terminum appellanti prefigere. Solutio dico qꝫ sic. ad qō allego text. j. eo. ad aures. Secūdo quero nun quid appellatus valeat talem terminum prefigere ficut potest appellans ꝛ iudex. So. dic qꝫ non qz ꝫ non reperit in re cautum in eo maxime qz imponeret legē aduersario suo quod non est concedendū sed appellans pōt hoc qz ipse imponit legem sibiipsi preiudicando restringendo terminū iuris. hinc est qꝫ si statuit sibi terminū nimis plixū potest iudex illū restringere vt hic ꝛ in hanc partem videntur tandem inclinare do. de rota deci. ccix. alle. idem io. an. post spec. ꝛ quosdaz alios in. c. i. j. e. ti. li. vi. Quidā tamē tenuerunt ꝛriū sed primum verius ꝛ cōiter obseruat. Glo. ij. diuiditur in duas partes. In prima parte ponit duas spēs termini. nam quidā statuitur ab hoie. ꝛ hoc dupliciter ſm eam aut ad se presentandū iudici aut ad iter arripiendum. quidam statuitur a lege ꝛ iste ē annus ꝛ ex iusta cā biēnium. Aduerte tu latius. nā qñ qz appellatur extra iudicium a grauamine illato vel cōminato seu preparato qfiqz i iudicio. ꝛ hoc dupliciter qz aliquādo ante snīam aliquādo post. ꝛ i oīb⁹ predictis vniforme est tempus a iure prefixuz respectu prosecutionis ꝛ finis. Nam appellanti i iudicio vel extra ius dat i confuso annū ꝛ ex cā biennium ad prosequendam ꝛ finiendam appellationē. vt in clemen. de re. iudi. ꝛ. c. ex parte. s. de rescrip. ꝛ. j. e. ad hec tertio. Qñqz ad se iudici ad quē p̄sitanduz ꝛ ad alium certū terminum ad faciendam fidem ipi iudici a quo de presentatione seu procuratione appellationis. Quandoqz ad appellationem finiendam.

Primo casu quādo terminus prefigit ad iter arripiendum clarum ē satisfactū eē termino si infra illū appellans iter arripuit ad appellationē prosequēdā vt in. c. i. de elec. li. vi. in prin. qz verba ibi nil aliud important a quibus non est recedendū ex quo aliud nō cōstat de mente. vt in. l. non aliter. ff. de le. iij. ꝛ i. c. fi. de v. sig. Secūdo casu quādo prefigit ad prosequēdum iura videntur innuere vt sufficiat qlitercūqꝫ prosequi. vt iter arripiēdo ad sedē apostolicā. s. ti. pri. cū cā. Irē p impetratiōis actum vt. s. de rescript. c. ex parte ꝛ. c. dilectus. ij. tz spe. in ti. de ap. §. nūc breuiter. v. itē qd si ps. ꝛ do. de ro. deciſ. cxlix. quod tñ limitant qñ terminus statuitur p hominē extra curiaz Si aūt fuerit talis terminus statutus in curia nō ē illi satisfactū per solā itineris arreptionez sed requirit maior diligētia i prosequendo. vtputa qꝫ adeat ipm cācellariū vel locūtenētē ꝛ si neutrū hr̄e pōt ꝓtestef. hoc dcm̄ lz aperto iure non probet tñ satis mihi plz qz nō ē verisimile qꝫ cū in eodē loco sit iudex ad quē videat in tali termino cogitatum de solo itineris arreptione qz frustratorius eēt talis terminus qō nō ē sē tiendum sed debet intelligi i casu quo vt literatē afferre possit. ar. in. l. i. in fi. ff. ad munici. ꝛ. l. qō labeo ad carbo. facit qō le. ꝛ nō. in. c. cum in iure de elec. cū si.

Tertio casu quando statuit ad se iudici p̄sitandū ꝛ tūc ñ sufficit iter arripere sed opz qꝫ se exhibeat cōspectui apostolico. ꝛ si eū hr̄e non potest ꝓtestetur i valuis palatij vt moris est qō tenent do. de rota deci. cxlix. preal. ꝛ qualiter debeāt se p̄sitare vide p io. an. i. c. qñqz de elec. li. vi. Et ꝓ ꝫ facit qz ille dr̄ pro prie se presentare q exhibet se conspectui alterius. vt nō. in cle. dudū de sepul. in gl. i verbo presentari. nō tamen tenetur infra illū terminū aliter prosequi. vt nō. in locis preal. ꝛ per do. de rota ꝛ per spe. i pall. locis §. nunc breuiter. v. itē pone prefixus fuit. vbi querit pone qꝫ appellās comparet in termino dicit appellatus vel iudex prosequere appellationez tuam nūqd astringitur. ꝛ cōcludit qꝫ nō qz bz a iure ānū. vt. j. e. cum sit. ꝛ. c. ex rōne. ꝛ bñficiū iuris nemini ē auferendū. vt i regula idultū de reg. iu. li. vi. Tu dic hoc verum nisi sit talis cā ex cuius dilatione posset periculū imminere. de quo dic vt leg. ꝛ nō. in. c. oblate. j. eo. Dicit tñ notanter spe. in loco. pri. all. qꝫ appellatus poterit appellanti se presentanti petitiōez suā in qua snīam pro eo lataz vel contra eū petit confirmari. ꝛ sic indirecte compelletur appellans prosequi. ꝛ ex his habes bonum effectum huius statutionis termini. Quarto casu quando fuit statut⁹ terminus ad se presentandū ꝛ alius ad faciendum fidē de p̄sitatione ē dubium an possit iudex talē terminū statuere. de quo per do. ō rota deci. vbi. s. vbi dicūt qꝫ si iudici non fit fides de presentatiōe seu prosecutione vbi terminus fuit datus ad prosequendum poterit iudex a quo snīam irreprehensibiliter executōi mandare nō tñ per hoc deserta est appellatio ex quo in veritate fuit appellans ꝓsecutus in termino sz executio snīe nō reuocabitur ante finem cāe appellationis. ꝛ sic pendebit ab exitu appellationis. Et idē vr̄ velle Fed. cōsi. xxviij. incipien. pūctus qōnis ꝛc. et do. an. j. e. ex insinuatiōe. dubitare tamē vr̄ feder. an iudex potuerit talē terminū prefigere qz nō vr̄ spectare ad officium suū. ar. in. d. c. ex insinuatione. cōcludit tamē qꝫ prefixio ex quo nō fuit ꝑdictuz opabitur effectuz premissuz. Ego puto qꝫ a principio pōt appellans cōtradicere vt non teneat fidez facere de p̄sentatione seu prosecutione p. c. si a iudice. j. e. li. vi. vbi dicitur qꝫ appellans nō tenet cōparere cor̄ iudice a quo nisi ad audiendum reuocationē grauaminis sed si pars non cōtradixerit imputabit sibi respectu executionis fiende si nō fecerit fidē infra terminū qa verisimiliter poterit iudex cogitare appellationē esse desertā. ad ꝫ qō nōt inno. j. e. ex rōne. ꝛ qō nō. j. c. ꝓ xi. sed per hoc nō est deserta appellatio ex quo i veri

tate,pſecutus fuit in termino vt ſupra dixi. Quinto 7 vltimo cāu ſtatuit terminus quādoqz ad appellationē finiēdā qō an fieri poſſit 7 quē effectū habeat dicēdum vt le.7 nō.in.d.c.ex inſinuatione. Sz circa predicta nunc queritur. an iudex ad quem poſſit abbreuiare terminū ſtatutū a iudice a quo. Spe.ponit in ꝑalle.§.nunc breuiter.v.itē pone.7 cōcludit q̄ non qz pendēte dilatione non eſt iudex.ar.in.c.ſignificante.j.e.C.de dila.ſiue. Alij tamen tenuerunt ꝛrium vt ipſe recitat ſed ipſe reſidet in ꝑma opi. Ego diſtinguerem q̄ aut ſubeſt cā reſtringendi puta qz ex dilatione imminet periculum animaruz 7 poterit reſtrīgere.ar.opt. i.d.c.oblate.j.e.alꝫ ſecus qz idultū a iure beneficiū non eſt auferendū. vt in.d.regula indultuz. Alterius quero qd ſi appellans nō comparuit in termino ab boīe ſibi prefixo appellatus tñ infra illum terminū ipetrauit iudices nūquid poſſit appellans corā iudicibus ab appellato impetratis appellationē proſequi. Cōclude ſic q̄ aut appellās fuit legitime infra terminū impeditus 7 poterit qz lapſus termini non dz ſibi obeſſe.ar.j.c.ex rōne.7 tenent do.de ro.deci.cclxx. Aut non fuit impeditus. 7 tunc aut reſiſtit appellatus 7 non poterit qz quātū ad eum deſerta ē appellatio.vt ħ 7.j.c.proxi.nec diligentia appellati dz ſibi prodeſſe exquo ñ vult āplius proſequi.ar.regule ex eo de reg.iur.li.vi.ſic intelige 7 reſtringe ſpe.in.d.§.nunc breuiter.v.itē pone Aut appellatus vult proſequi petēdo cōfirmatiōez ſnie 7 tunc poterit appellās ex perſona appellati ꝓſequi.ar.in.l.petēde.C.de temp.in integ.reſti.7 hoc caſu intellige nota.per do.de ro.deciſ.lxi.7 ſic nulla erit ꝛrietas inter eos 7 ſpe.lz ipſi aliter ſentiant. Et idem per oīa puto dicendum cū infra terminū iuris appellatus incepit proſequi.7 elapſo termino inſtat petendo ſniam qō poteſt.vt in auc.ei q appellat.C. de tem.ap.7.ij.q.vi.appellatore. Et p ħ reſtringe intellectuz cle.fi appellationē.j.e.ti.vt intelligaſ quando neuter ipetrauit in termino quo caſu nō pñt etiā ambo proſequi poſtea cum ſemel per negligentiam vtriuſqz deſerta ſit appellatio.vt ibi qō bñ notabis. 7 vide qō nō.j.e.ſepe. Glo.iſta in ſcōa parte querit an 7 qñ poſſit terminus ꝓueniri ab alterutra ptiū 7 dic plenius vt le.7 nō.in iuribus allegatis in ea.

Ultimo quero qd intendit lra ibi extunc 7c.ſo.dicit glo.fi.q̄ poſt terminū lapſū pōt iudex ,pcedere. ac ſi peremptorie fuiſſet citatus p.c.ſepe.j.eo. Sed dic tu melius q̄ illud.c.loquitur de iudice ad quem 7 dic vt ibi.ſed reſpectu iudicis a quo dic q̄ nō tenetur illū citare per.c.ij.de do.7 cōtu.li.vi.7 vide ꝑ inno.in.c.ex rōne.j.e.vbi aperte tz q̄ ſi appellans nō proſequiſ in termino pōt iudex,pcedere ſine alia citatione ad executionē ſnie 7 dic vt latius ibi dicetur. dic ergo q̄ extunc.i.p⁹ lapſum terminum pōt iudex valide procedere cū deſerta ſit appellatio vt ħ 7.j.c. proxi.hoſti.vero accipit ħ verbū extunc magis late exponit emz.i.exquo certū ē q̄ cōtempſit qz rātū ſibi fluxit de tempore ꝑfixo q̄ impoſſibile ē illū poſſe facere id ad qō terminus fuit ꝑfixus.ar.ff.de v. obſtipulationes 7.l.continuus. Jo.an.tz ꝛriuz p.c. rebenſibilis.j.e.ſed certe melius facit iſte tex.i dictione extunc que denotat extremitatē tpis.7 ſic clare innuitur q̄ poſt terminum lapſum 7 non ante valide procedat. Nico.abbas.

c Am ſit romana. Appellans ad proſequendum habet annū 7 ex cauſa biēnium niſi iudex moderet.7 ſi infra id tempus nō proſequitur rata manet ſentēna vel redit ad primū ſi ante ſententiaz appellauit.ħ ꝑmo. Qui de crimine impetitur appellare poteſt niſi ſit notorium ħ ſcō. Diuiditur in tres partes. In ꝑma ponit terminum appellatiōis proſequēde. In ſcōa penā non proſequētis.ibi infra qō.tertia ibi preterea. proſequitur an de crimine delatus appellet. Caſus lr̄alis. Aliquis appellauit ante ſententiam vel poſt. Queritur quātū tēpus dandum ſit ei ad appellationē,pſequēdā. Rñdet q̄ ſi ante ſniaz vel poſt fuerit appellatū huiuſmodi appellantibus indulgeſ annus.7 ſi iuſta cā interuenerit indulgeſ biennū niſi iudex a quo appellatur breuius temp⁹ duxerit ſtatuēdū ꝛz locorum diſtantiam 7 perſonaꝝ 7 negocij q̄litatē:7 ſi infra illud tps appellationē nō fuerit proſecut⁹ tenebit ſnia:ſi poſt ſniam diffinitiuā fuerit appellatū 7 a cauſa ſua cecidiſſe videſ nec āplius ſup eodē negocio audietur appellās. Si vero a grauamine 7 ante litis ingreſſū fuerit appellatū huiuſmōi audieſ appellāſ qz canones ēt extra iudicium paſſim appellare ꝑmittūt 7 tales non ſolēt proprie dici appellationes ſed prouocationes ad cām. Si vero ante ſententiā appellauerit quis opelli dz ſtare illius iudicio ad quē appellauit alternatiue.ſ.vt appellationē,pſequaſ:aut iudicio ſuo ſtet.ſi vero ille qui appellat fuerit raptor vel aliene rei violētus detentor:talis appellatio facta in iudicio apud eccleſiaſticas perſonas admittitur niſi forte notorius raptor vel fornicator exiſtat ſicut ille quē aplus abſtēē 7 irrequiſitū excōicauit. Ber.

Nō prio q̄ appellāti p⁹ ſniaz vel añ ꝑfigitur a iure annus.qō intellige quo ad,pſequēdā 7 finiēdā appellationē ſimul.7 idē dic ſi appellatur extra iudiciū vt ,pbaſ in cle.ficut.eo.ti.per quā ſatis declaraſ iſte tex. Nō ſcō q̄ ad hoc vt appellāti detur biēniū opz duo cōcurrere. Primo q̄ ex cā neceſſaria non potuerit cām proſequi 7 finire.j.annū. Secundo q̄ illa cā ſit euidēs non ergo ſtatur aſſertioni ſue ſed oz q̄probetur aut q̄ ſit notoria. Nō tertio iudicē a quo poſſe ex officio ꝑfigere appellanti terminū breuiorē termino iuris ad appellationē proſequēdaz.7 reſtringiſ terminus reſpectu,pſecutiōis nō ār reſpectu finis. Nā vbi habebat itegrū annū ad proſequē duz 7 finiendū.d.cle.ſicut.ita q̄ nō tenebaſ infra annuz ,pſequi niſi ad libitū niſi prout habeſ.ij.q.vj.appellatore.7 auc.ei qui appellat.C.ō tē.ap.nūc oportebit euz ,pſequi in termino a iudice ꝑfixo.7 ſit ħ reſtrictio ꝓp cām de qua in glo.7 nō ħ,p limitatione.c. precedētis vt non ſolū poſſit appellās ſibi prefigere terminum ſed etiā iudex appellante oīno ceſſante. ħ tamen limito quando iudex appellationē recipit ſaltem ad vlteriora nō ,pcedēdo.ſi ār appellationē non admittit ſed ad vlteriora,pcedit non pōt būc terminum prefigere.ita ſing.ſent t Jnno.in.c.fi.de accuſa.,p ħ qz quo ad iudicem habetur pro nō appellante ar.c.euz qui de do.7 contu.li.vi.7 eoruz q̄ dixi in c.iij.de eo qui mit.in poſ. Nō quarto tex. bic ſatis expreſſuz maxime iuncta glo.q̄ ſicut deſeriē appellatio per lapſum termini iuris ita per lapſum termini boīs ita q̄ ſi iudex ēt appellāti a diffinitiua ſtatuit terminū menſis ad ,pſequēdā appellationē lapſo mēſe appellatore nō proſequente ſnia rata manet nec expectatur lapſus totius anni qz termin⁹ ꝑfixus a iudice ſuccedit loco termini iuris 7 iō quo ad deſertionem opatur eundē effectū.qō tz inno.j.eo.ex rōne.7.ē.c.prox.vbi etiā dixi. Nō quinto q̄ appellatio extraiudicialis nō dr̄ proprie appellatio ſz ē potiuſ quedā,puocatio ad cāz.7 būc tex.lemp notabis pro ſtatutis 7 aljs diſpōnibus facientibus mēnionē de appellatione.naz in odioſis non veniet noie appellationis extraiudicialis appellatio ſecus ī fauorabilibus qz largo mō pōt dici appellatio vt ħ 7.j.eo. bone.facit regula odia reſtringi de regu.iur.lib.vi.

Nō in.§.preterea.q̄ in cauſa criminali pōt quis

appellare quiimmo pẽdente termino appellationis iterponẽde nõ dz mãdari sententia executioni ẽt si imineat pena vltimi supplicij.de quo ꝓ bar.in.l.q vltimo supplicio.ff.de penis.Et est aliud speciale qz intro cõdẽnato põt tertius appellare.l.non tantũ.ff.e.nõ.ij.q.vi.in summa. Itẽ nõ ħ tex.apertissimuz qꝫ in facto notorio põt ferri sñia cõtra absentez nõ citatũ si certũ est absenti nullã defensionẽ cõpetere. de quo vide qõ plenius dixi in.c.cũ oliz de re iudi. An aũt ꝛ quando notorietas excludit quẽ a facultate appellandi.dic vt dicã.j.c.cũ spãli.§.porro. Vltio nõ ar.opti.iudicẽ posse subditũ absentem excõicare qõ ꝓbatur bic intelligendo qꝫ iste corintbius erat absens extra territoriũ.sed posset intelligi qꝫ dioceses nõ erant oliz diuse sicut bodie iuxta nõ.in.c.cuz cã de proba.dcm tamẽ in se ẽ verũ.de quo dic vt dixi plene in.c.fi.de fo.cõpe. Venio ad glo.i.cuiꝰ finez bene nõ in eo qꝫ dicit qꝫ sicut ipedito infra ãnum datur bienniũ ita ipedito infra scoz ãnnũ daf annus tertius.allegat.c.ex rõne.j.e.boctñ dcm nullibi apte ꝓbatur.vnde dic vt melius ꝛ latius dicã in.d.c. ex ratione. Glo.in verbo recisius colligit.arg.ex tex.iudicez posse abbreuiare inducias datas a lege. ꝛ allegat aliquas concordantias cõtra qõ opponit õ multis iuribus.ꝛ tandem soluẽdo concludit ponendo regulaz qꝫ inducie q̃ danf a lege vel canone possunt iusta cã iterueniẽte a iudice abbreuiari.ꝛ sic ponit regulã affirmatiue.excipit tñ duos casus duntaxat. Primus in termino.x.dierũ ꝑfixo ad appellandum.Secundus in quadriẽnio ꝑfixo ad in integrũ resti.petẽdaz. Aduerte tamẽ qz glo.fi reddit aliquã rõnez spãlitatis. Soff.excipit alios tres casus ꝛ fit quartus fm eũ in semestri dato ad redbibendũ.ff.õ edi.edic.cũ sex.Quintus in semestri ꝑfixo ad cõferẽ duz beneficia.de sup.neg.prela.lz.ꝛ de cõcess.ꝑbẽ. c.ij.Sextus in.lx.diebus qui dantur ad accusandã vxorem iure mariti.iiij.q.iij.§.aliquando. sed non reddit rõnem diuersitatis nec illa iura videntur ħ ꝓbare.non.n.loquuntur quãdo cã suggerente iudex vult dilationẽ augere vel minuere.di.in regula idultuz de reg.iur.li.vi.ꝛ ci.in.l.i.C.de dila.ꝛ in auc.qui semel.C.qũo ꝛ qñ iudex.videntur ponere hãc theoricam qꝫ terminũ datuz a lege cũ ministerio iudicis possit iudex ex causa abbreuiare vel elongare.sic loquunf iura allegata in prin.glo.secus si datur a lege sine iudicis ministerio quo casu procedunt casus excepti.dicitur autem terminus datus cum ministerio iudicis quando ius disponit certum terminuz prefigendum a iudice.sine iudicis ministerio datur quãdo ius met per se absqz facto iudicis statuit terminũ ad faciendum aliquid. Rõ vltimi dicti est qz indultũ a iure beneficiũ nemini est auferendũ.vt in.d.regula indultũ.bar.plene,psequif in.l.ij.ff.de re iud.ꝛ tãdez concludit indistincte iudicez posse cã cognita dilationes datas a lege augere vel minuere.ꝓbat allegando casus in quibus iudex hoc facit indistincte.ꝛ ꝓmo pz fm eũ i exceptionibus dilatorijs ad quas proponẽdas ius sine iudicis ministerio statuit certũ terminum ꝛ tamen iudex assignat aliũ terminum restringẽdo terminũ iuris.vt le.ꝛ nõ.in.c.pastoralis. s.de excep. Scõo pz in tpe qõ daf ad agẽdũ qõ cã cognita limitatur.l.ticia.ff.de accusatio.ꝛ.l.si ea. C. qui accusa.nñ pos.ꝛ.l.diffamari.C.de inge.ma. Tertio in tempore dato ad petẽdaz ꝛ diffiniendaz in integruz resti.vt.l.intra vtile.fm vnaz lectũ.ff. de mio. Quarto in tpe dato ad bereditatẽ adeundaz.vt.l. si quis instituatur.ff.de bere.insti. Quinto in tempoꝛ dato indicatis in actione personali quod datur a lege sine iudicis ministerio qnimmo quod plus est lex supplet si iudex minuit.vt.l.iiij.§.siquis cõdẽnatus ff.de re iudi.ꝛ tamẽ iudex causa cognita potest illum terminum abbreuiare vt.l.ij.ff.e.ꝛ in.c.qꝫ ad consultationẽ supra de re iudi. Angelus de perusio in.d.l. ij.dicit opi.bar.eẽ veram quando iudex vult abbreuiare vel elongare inducias in pertinentibus ad iurisditionẽ suã secus aũt si ħ vult disponere in pertinẽ tibus ad iurisditionẽ superioris.ideo dicit qꝫ terminus.x.dierũ ad appellandũ vel annus ad ꝓsequendũ ꝛ finiendum non põt diminui qz ħ tangunt iurisditionẽ ꝛ potestatẽ superioris.allegat glo.in auc.offeratur.C.de lit.cõte.que firmat qꝫ tps decendij ad appellanduz non potest a iudice diminui.allegat etiã gl. Jo.an.in regula indultum de reg.iur.li.vi.in fi.q̃ dicit qꝫ electo q bz tres menses ad petẽdũ cõfirmationẽ electionis sue.vt in.c.qz̃ sit de elec.li.vi.nõ põt eps mandare vt confirmationẽ petat infra mẽsez qz non potest diminuere dilationem datam a iure si nullo alio iure conceditur.Et ꝓ ħ dicit angelus ꝓfatus statutum ciuitatis quo cauetur qꝫ declinans iurisditionẽ potestatis tanquã clericus teneatur ꝓbare clericatum coꝝ episcopo infra certũ tps nõ valere. dicẽ tamẽ valere statutũ ciuitatis abbreuians terminũ ꝑfixũ ad appellandũ.allegat gl.quã dicit sing.in.l.ꝑscriptione.C.si cõtra ius vel vti.pub.que innuit valere consuetudinẽ.vt infra.xij.dies possit appellari q̃si inuat qꝫ sicut põt elongare ita breuiare[a]. Aduerte tu ad glo.in.d.regula indultũ que vꝛ i ħ multum dubitasse. Nã ꝓmo ponit illã distinctionẽ di.an terminus sit datus cũ iudicis ministerio an sine.sed postea ponit aliã theoricã dicẽs qꝫ indultũ a iure nõ debet diminui.f.ab boie ꝛ sine cãe cognitione. ꝛ ita potest intelligi illa regula .q.d.qꝫ cũ cãe cognitione potest diminui.ꝛ sic in ħ accedit ad opi.bar. Itẽ ab alio iure bene põt diminui ẽt sine cause cognitiõe vt ibi nõ. Aduerte mibi plz qꝫ q̃tenus iudex vult minuere vel elongare terminum in preiudiciuz ptãtis superioris non possit.tex.est apertus in.c.ex insinuatione.j.e.ꝛ in.c.venientes de iureiuran.sed quatenus factũ tangit ius pris tunc bene põt lz illud veniat retractãdũ coꝝ superioze dũmodo statuat in pertinẽtibus ad ptãtem suã.de quo videf tex.ħ.ꝛ.s.e. personas. Nã annus datur ad prosequendam ꝛ finiendam appellationẽ.vt in cle.ficut.e.ti.ꝛ tñ lz iudex a quo nõ possit ꝑfigere terminũ respectu finiẽdi.vt.d. c.ex insinuatione.qz eẽt imponere legez superiori vt infra certũ terminuz cãm appellationis finiat.põt tñ terminuz restringere respectu prosecutionis qz boc concernit ius partis lz prosecutio debeat fieri coraz superioze.vt dixi.s.c.priori.ꝛ sic limitatur dcm ãgeli. Item aperte probat iste tex.cũ.c.precedenti illaz opi.bar.vt ẽt terminũ prefixuz a lege sine iudicis ministerio possit iudex ex cã abbreuiare quatenꝰ nõ imponit legem superiori.nam iste terminus ãni datur sine ministerio iudicis ꝛ tñ põt diminui ꝛ restrigi vt bic. Nec obstat si dicatur boc a lege concedi qz iura ista non loquunf dispositiue sed narratiue inuẽtia tacite iudicis circa boc ptãtem. Et ꝓ ħ dicerem qꝫ existente magna cã pura scandalo vel alia vtilitate publica suadente poterit iudex a quo minuere terminũ x.dierũ ꝑfixum ad appellandũ qz per boc non prefigitur lex superiori imo ipsi pti q̃ babet appellare. nã sicut põt terminus restringi respectu prosecutionis vt bic.ita ꝛ respectu appellationis iterponẽde.ñ enĩ video in boc rationẽ diuersitatis respectu ptãtis superioris.ꝛ per boc dicerẽ qꝫ lz ciuitas recognoscẽs superiorẽ ñ possit ex toto tollere appellationẽ vt i.c. venientes de iureiu.poterit tamẽ minuere vel elongare terminũ appellandi.ad boc.d.gl.i ꝑall.l.ꝑscriptione.ꝛ per ħ notanter limito illud.c.venientes.qõ est notandũ ꝛ menti tenenduz.dico etiam qꝫ vbi iu-

a Et addebic qꝫ dicit ipse panoz.j.col.,pxi.vs.ꝛ per boc diceretz et qꝫ tps datũ ad appellandũ possit abbreuiari tz bal.i.d.l.ꝑscriptiõe i.ix col.idẽ tz bal.i.l.fina.ad finez C.cõ.vscepi.ꝛ bñ.est verũ qꝫ.d.glo.in.d.l.ꝑscriptione solñ vult qꝫ ꝓ cõsuetudinez põt progari tps datũ ad appellãdũ ꝛ ita illã glo.nõt ad boc ibi solꝰ bal.i.vi.col.ꝛ dicit qꝫ raro alibi reperitur illã glo.ẽt,p sin.notant ang.et imol.in l.ij.ff.de re iud.

der male arbitraretur in restringendo vel in ampliã
do iuris terminum sine cã poterit appellari qz in cõ/
missis iudicis arbitrio põt appellari si iudex male ar
bitrabitur. vt nõ. gl. in. c. super bis de accusa. ꝛ bar.
in. l. siqua pena de verb. sig. probatur in. c. i. de dila.
vbi dixi ꝛ h̃ in terminis nr̃is vr̃ satis de mẽte Inno.
in. c. ad petitionem de accu. vbi vide. plus dicit q̃ ẽt
vbi ius disponit q̃ non detur minor dilatio. xxx. die
bus q̃ nihilominus poterit iudex ex cã dilationem
minuere. sed si cã moderationis nõ subest poterit iu
ste appellari ꝑm eũ qõ bene notabis. ꝛ hec sufficiũt
quo ad hunc articulũ. poteris ad materiaz amplian
daz videre nõ. p̃ Inno. in. d. c. ad petitionez°. ꝛ quod
ibi dixi. ꝛ qõ dixi in. c. i. de dila. Querit eadẽ glo.
an liceat indistincte iudici restringere terminum ãni.
soluendo refert op̃ones. Nã quidã dixerũt q̃ sic ĩ
p̃iudiciũ ipsius appellantis. ꝛ sic intelligebant tex. in
ver. nisi. sed in p̃iudicium iudicis ad quẽ secus. vt. j.
e. ex insinuatione. Sed glo. tz indistincte h̃ fieri non
posse. Potest enĩ iudex prefigere terminũ appel ã
ti quo ad iter arripiendũ vel se presentãdũ iudici ad
quem vel ad aliter prosequendum non aũt respectu
appellationis finiende. ꝛ hanc opi. tene que satis ꝓ/
batur in. d. c. ex insinuatione. ꝛ ex his satis ꝓbaf qõ
dixi. s̃. ꝛ in. c. p̃ce. eẽt enim ponere manũ in cõmissis
iudici ad quem ipse tamẽ iudex ad quẽ poterit ex cã
restringere hunc terminũ anni dãdo breuiores dila/
tiones ꝛ cõpellendo partes ad prosequẽdum. vt no
tanter ꝓbatur. j. e. oblate. qõ intellige vt ibi dicetur.
Et nõ bene ex hac gl. q̃ snia manet rata ex solo lap/
su termini boĩs ñ expectato fine termini iuris. De
inde ista gl. querit quid si nõ fuit prefixus aliquis ter
minus a iudice a quo. Itẽ quare statuĩ iste termin°
restringendo terminũ iuris. ꝛ rñde vt in ea que satis
clare loquitur. ꝛ nõ finẽ gl. Op. ꝑ tex. de superflu
itate. naz in v̇. si vero a grauamine. disponit õ appel
latione que interponit ante snĩaz ꝛ idẽ facit i v̇. si añ
snĩam. So. colligi põt ex glo. in v̇. an li. cõte. iuncta
gl. in v̇. ante snĩam. vt in v̇. si vero. intelligatur qñ ap/
pellatur in iudicio ante lit. ingressuz. i. ante lit. cõt. pu
ta super aliqua exceptione dilatoria. nã ꝑm canones
in qualibet parte iudicij põt appellari lz secus ꝑz le/
ges. de quo tñ dicenduz vt dicã. j. e. super eo. v̇. autẽ
si ante. intelligatur quãdo appellatur ante snĩaz p°
lit. cõte. Aduerte qz male iudicio meo declarat tex.
iste in hoc passu per glo. ꝛ doc. Nõ enim placet mi/
bi vt iste v̇. si vero. intelligatur aliquo mõ in appella/
tione extraiudiciali qñ siue appellatur ante lit. cõte.
siue post ex quo appellatur in iudicio ñ video aliquã
differentiam circa desertionẽ appellationis. vtroq3
enim casu compellitur appellans stare iudicio illius
a quo appellauit. ar. in cle. sicut appellationez eo. ti.
Ideo intelligo istuz tex. in v̇. j. qõ vsq3 ad v̇. prete/
rea vt ponat tres casus. Primus qñ fuit appellatũ
post snĩam. ꝛ tunc ex nõ prosecutione in termino ma
net rata snĩa. vt h̃ ꝛ. s̃. c. proxi. Secundus quãdo fu
it appellatuz extra iudiciũ a grauamine. vt in v̇. si v̇o
a grauamine. quo casu lz nõ fuerit appellator ꝓsecu
tus in termino auditur tamen appellans p° terminũ
vt videtur clare innuere iste text. i eo q̃ v̇. ille si v̇o ve
nit aduersatiue ad precedentia. tex. tamen non decla
rat quomodo debeat audiri. Ego dico q̃ sicut ap/
pellanti extra iudicium a grauamine nõ currit ann°
nisi a die illati grauaminis. vt in. d. cle. sicut. ita ꝛ iste
terminus quẽ sibi p̃figit nõ currit nisi a die illati gra/
uaminis qz succedit loco termini iuris. s. ãni. vt nõt
inno. j. e. ex rõne. deseritur ergo extraiudicialis quã/
do appellans nõ fuit ꝓsecutus appellationẽ a die illa
ti grauamĩs ĩfra terminũ iuris vel infra terminũ bo/
minis sed nihilominus deserta appellatione auditur

a Vbi in
no. ꝛ cõiter
cano. tenẽt
q̃ ĩ crialib°
causis pos/
sit p iudicez
eaz tps ab
breuiari. et
idẽ spe. ĩ ti.
de accu. i. §.
nunc de tpe
cir. fi. bal. in
l. ij. C. vt. j.
cer. tem. qõ
cri. ter. bal.
i. l. i. C. de re
qui. re bal. i
auc. q̃ semel
C. qño ꝛ qñ
iu. vbi iduc
ad nõ. q ꝛ ĩ
auc. iubem°
C. de iudic.
bal. i. l. si ea
C. q accu. ñ
pos. bal. i. l.
de die q̃ sa/
tisda. co. et
bis ad õ nõ.
p bald. i. l. ij.
cir. fi. C. qño
ꝛ qñ iu. ꝛ nõ
i. c. exposita
extra de di/
la. ꝛ p. d. an.
in. c. i. de cle.
nõ resi. ꝛ p
imol. i. l. si fi
mita in. §. si
vr̃es i. viij.
col. ff. de dã.
isect. limita
tñ p̃dcã nõ
p̃cedere in
papa vel su
premo p̃nci
pe q̃ ẽt sine
cã ꝛ absolu
te p̃t ĩmu/
tare tps et
oẽz dilatio/
nẽ legalem
seu mere seu
cõcessaz cuz
iudicis mi/
nisterio tex.
ẽ in. c. ex ore
quẽ ibi pon
derãt pe. de
ãch. ꝛ imol.
j. õ bis q̃ fi.
a ma. p. cap.
i. ũcto. c. nul
la s̃. de con
cess. preben.

b Dic/
tio ẽt ẽ ipd
catiua. aq
de sul. i. l. q
se pfis. C.
vñ liberi.
vbi, dic q̃
dictio etiã
iplicat ca/
suz minus
dubitabilẽ
vt cũ dico
ẽt mer° ca
nomista in
telligeret
istã decre/
talẽ. vbi ẽt
ponit õ di
ctione ma
xime q̃ ert
am ẽ ipli/
catiua sed
iplicat cõ
tra casum
magis du
bitabilez.

iste super iure suo vt hic. ꝛ intelligo per viaz querele
non aũt per viam appellationis. ꝛ rõ est quare ãpli°
auditur qz facta extraiudicialia nõ trãseũt in rẽ iudi/
catã. vt in. c. concertationi. e. ti. li. vi. ꝓ viã ãt appella/
tionis nõ est vlterius audiẽdus. vt in. d. c. cõcertatio
ni. Nec ob. si dicaf q̃ iste v̇. si vero. loquaf cũ appel
larum fuit ẽt in iudicio. vt pz ꝓ dictionẽ causatiuã ẽt
positaz in tex. que ẽ implicatiua. vt nõ. in. c. i. de com
mo. qz nõ iplicat vt sit eadẽ iuris dispõ in vtraqz sed
ad inferendũ q̃ iura admittũt appellationez siue ap
pelletur in iudicio siue extra. Tertius cãus ẽ in v̇. si
ante. in quo, puidet qualitercũ qz ꝛ qficunqz appel/
letur añ snĩam in iudicio siue ante lit. conte. siue post
cũ loquaf indistincte ꝛ eadẽ sit semper rõ. Nec ob.
vba illa ante litis ingressũ. ẽt posita in v̇. p̃ce. que vi/
dentur, puidere appellationi etiã iudiciali qz dico q̃
large ponunf vt sit sensus. i. antequã ptes veniãt ad
iudiciũ. Opp. aliter cõtra v̇. si vero. videtur. n. q̃
ibi non liceat passim appellare imo debet subesse cã
rationabilis ꝛ exprimi. vt in. c. vt debit°. j. e. Soluit
glo. in v̇. passim. q̃ ꝑm antiqua tempora non erat ne/
cesse cãm exprimere sed indistincte admittebatur ap
pellatio bodie secus vt in cõtrario. Aduerte qz. c. vt
debitus nõ loquit in appellatione extraiudiciali sed
iudiciali. Iste vero. v̇. si vero loquitur in extraiudici
ali in qua est dubiuz an in ea sit causa exprimẽda. bo
stiẽ. distinguit q̃ aut appellatur a iudice extra iudici/
um ꝛ debent exprimi cãe vel, pbabiles cõiecture. j.
e. bone ad fi. ꝛ. c. dilectus. §. quia vero. eo. ti. aut ap/
pellatur extra iudicium ab aduersario ꝛ nulla cã req
ritur ꝑm eum qui sic dicit intelligendaz decre. cozdi.
e. ti. li. vi. ꝛ sic cum dicto bosti. transeũt h̃ cõiter doc.
Sed tu vide glo. in. c. cõsideranimus de elec. q̃ ꝓ il/
lud. c. cozdi. dicit cãm exprimẽdã lz appellef ab ad/
uersario ꝛ nõ a iudice. ꝛ, pfecto satis bñ facit illud. c.
in eo q̃ loquitur indistincte verba tamẽ videnf sona
re cũ appellaf a iudice i eo q̃ fit mentio de aplis ꝛ õ
termino a iudice p̃figendo. Vide tñ ibi gl. in v̇. inter
locutoria, ppe finẽ que ponit diuersas opi. ꝛ io. an. i
nouella. Cõcluderẽ sic q̃ aut appellaf extra iudiciũ
a iudice ꝛ casus ẽ clarus. vt est tex. in. d. c. cozdi. aut
appellatur extra iudiciũ a parte. ꝛ tũc eo casu quo ta
lis appellatio necessitat aduersariuz ad prosecutiõez
absqz alia citatione cã dz exprimi. sic intelligo. c. i. iũ
cto. c. vt circa de elec. li. vi. aut necessitat ad ꝓsecutio
nẽ absqz alia citatione qõ est regulare in appellatiõe
extraiudicialiter interposita ab aduersario. vt nõ. in
glo. se. ꝛ Inno. in. c. dilecti de mato. ꝛ obe. ꝛ tunc re/
spectu validitatis non requiritur expressio cause cũ
sit parui effectus sicut nec in citatione. vt dixi in. c. ꝑ/
terea de dila. p bar. in. l. inter accusatorez. ff. de pub.
iud. sed quo ad effectum obtinẽdi retractationnẽ ar/
tentatorũ opz q̃ appellatio fuerit interposita ex ve/
risimili ꝛ probabili cã. vt notanter vr̃ innuere text. in
c. bone. j. eo. ꝛ dic vt ibi dicef. Opp. ꝛ vr̃ q̃ ẽt ex/
tra iudiciuz interponatur appellatio. vt. j. e. bone. ꝛ
supra de elec. c. cõsideranimus. ꝛ. c. auditis cũ mul/
tis simi. So. glo. in ver. nec solẽt meru cõtrarij dicit
q̃ ꝓprie sumpto vocabulo appellatio interponit in
iudicio qz appellatio non fit nisi a iudice. Hunc diffi/
nitur q̃ appellatio cõtinet querelã inique snie. Im/
proprie vero ẽt dicitur appellatio illa que interponi
tur extra iudiciuz ꝛ ita põt intelligi h̃ lra. ꝛ ponit gl.
duos modos exemplificandi hanc lram vt pz in ea.
ꝛ nõ bene gl. pro his que supra in notabilibus dixi.
Et idẽ i effectu voluit hic inno. dicẽs q̃ lz, puocatio
nes iure appellatiõis per oia censeant esse in dõia ꝑm
eum qz in propria ꝛ stricta locutione appellatõis ap
pellatio ẽ illa que fit in iudicio ꝛ causa iã cepta. puo/
catio que fit extra iudicium ꝛ in causa nõ cepta. vnde

dicitur prouocatio ad cām. ſ. incipiendaz. Scōa differentia quia in iudicio appellans non proſeqns infra terminū aſſignatū nō audit amplius ſup eo ſuper quo appellauit. vt hic 7 ſ. c. proxi. ſecus in prouocatione extraiudiciali. qō declara vt ſupra dixi. et vide tex. in c. concertationi. e. ti. li. vi. Dicit boſt. eſſe 7 alias differentias ō quibus remittit. ĵ. eo. bōe. vbi dicetur. Vide ēt aliam differentiaz que colligi pōt ex nō. ĵ. e. non ſolum li. vi. in glo. fi. in ỽ. extraiudicialis fuit appellato. Colligo ēt alias differentias ex nō. p inno. in. c. quia propter de elec. in vlti. col. 7 in. c. cuz nobis eo. ti. in prima colū. 7 in. c. ad diſſoluendū de deſpō. impu. Sed quero nunquid pretextu talis appellationis extraiudicialis que interponitur ptra aduerſarium teneatur aduerſari° corā ſuperiore comparere. Glo. iſta nō. dicit q̄ non idem tenet inno. in c. dilecti de ma. 7 obe., pbo per. l. fi. C. de exhi. reis. vbi patet neminem citanduz verbaliter vel perſonaliter niſi iudex prius ōcreuerit. per quē tex., pbatur q̄ ēt nuncius generalis deputat° ad citationes faciēdas nequit citare ſine mandato ſpāli iudicis, 7 ō hoc ibi per bar. An autē iudex poſſit cōmittere pti vt citet aduerſariū. videt tex. q̄ ſic in. l. eū qui. §. ſi epiſtola. ff. de fur. 7 p bar. in. l. iuſte. ff. de acqui poſ. 7 nō. i. c. cum dilecti de do. 7 cōtu. An autē ſit ſibi credenduz ſi dicat ĥ ſibi cōmiſſuz a iudice. dic q̄ nō. vt nō. ſpe. in ti. de cita. §. ſequitur poſt prin. Aſſumit eniz ſibi officiuz. ideo nō eſt credendum ſibi maxime i facto, pprio. facit qō nōt bar. in l. lucius titius. ff. de fideiuſ. Realem autē citationē poteſt facere ps qñqz ppria auctoritate. vt ſi videat debitorem ſeu criminoſū fugientem. vt. l. ait pretor. §. ſi debitorez. ff. de bis q̄ in frau. cre. 7 l. nullus. C. de iudi. vide qō dixi in. c. i. 7 c. cū non ab boīe de iudi. Limita tñ p̄mū dictū gl. q̄ ps non tenetur cōpere virtute appellatiōis extra iudicialis ſ. regulariter. Fallit vbi a iure aliud ſtatuitur vt in caſu. c. i. de elec. li. vi. 7 ſimilib°. Effectū aūt bui° appellationis extraiudicialis dicā in. c. bone. ĵ. e. Op. ꝯ ỽ. preterea. videt. n. q̄ in mānifeſtis ſit admittenda appellatio qz ſolū vī interdicta in facto notorio. vt in. c. romana. §. ſi autez poſt ſniaz. e. ti. li. vi. Soluit glo. in ỽ. manifeſtus. q̄ ĥ capitur manifeſtū pro notorio. Et nō glo. q̄ in manifeſtis admittit ap pellatio. adduco ad ĥ tex. iuncta glo. iij. q. v. qz ſuſpecti. Et in quo differt manifeſtum, p prie ſūptū a notorio. vide qō nō. in. c. veſtra de coba. cle. 7 mu. Et intelligo tex. iſtū q̄ in notoriis non admittitur appellatio, put dicam. ĵ. e. cū ſpāli. §. porro. Opp. ꝯ tex. in eo q̄ dicit ap'lis excōicaſſe corinthū abſentez 7 irreqniſitū. Videt eniz q̄ excōicatio non ſit ferēda niſi competenti monitione premiſſa ēt ſi delictū ſit notorium qz excōicatio non fertur ab boīe niſi p cōtumacia vt nō. glo. in. c. epi. xi. q. iij. Gl. fi. ſoluit tripliciter. Primo q̄ ap'lis nō requiſiuit iſtū abſentem citādo. ſ. peremptorie 7 iudicialiter ſed bñ admonuit eū prius ad pniam. Do. an. impugnat ĥ dictuz glo. qz opz q̄ ſpāliter citet ſm eū ad ſniam. Mihi nō plz dictuz ſuū quia ſufficit q̄ per priores citationes vel vnicā peremptoriā appareat de contumacia excōicati tunc eniz ſine alia citatione ad ſniaz audiēdā pōt excōicari. vt probat in. c. i. de iudi. 7 vide qō ibi late dixi. ad idē. xi. q. iij. certū. tenet inno. i. c. ex pte el pmo de ver. ſig. vbi dicit q̄ ſi prelat° pcepit ſubdito q̄ faciat vel non certū qd qō ſpectat ad officium ſuū 7 ille trāſgredit pceptū pōt eū excōicare ſine alia citatione vel monitione qz iā hz eū in cōtumacia. 7 vide p eū ibi in vlti. colū. Et vide formam citādi quo ad excōicationē ferendam per tex. notabilē iuncta glo. in c. ſtitutionē de ſen. ex. li. vi. Et puto quo ad textuz noſtruz poſſe ſatis hanc primā ſolutionē tolerari qa exquo factū erat notoriū nō requirebatur cāe cognitio. 7 ſic p cōſequēs nec factum iudiciale. vt in. c. qñ de ſi. preſ. iō ſufficiebat illum admonere extraiudicialiter vt ſe emēdaret. qō cū non fecit potuit excōicari. Pro ĥ facit. c. nouit de iudi. vbi dī q̄ ſi peccator ñ audit eccleſiā debet haberi, p ethnico 7 publicano. i. excōicari. vt ibi. 7. ij. q. i. ſi peccauerit. facit qō leg. et nō. in. c. dilecto de ſen. ex. vbi vide p doc. Secūda ſolutio ē q̄ ap'lis illū requiſiuit p prius. 7 nō hāc ſolu. facit eniz, p bis que ſupra dixi vt nō ſit neceſſaria citatio ad excōicationē audiēdā. Tertia ſol. q̄ requiſiuit illum p apollinē diſcipulū ſuū. Nō hāc ſolutionē ex qua habes iudicē poſſe citare p familiarem ſuū., p hoc facit qō nō. in. d. c. cū dilecti de do. et cōtu. 7 per Bar. in. d. l. iuſte. 7 facit tex. in. d. c. ſi epiſtola. qō intelligo dūmodo cōſtet iudicē illi ĥ iniunxiſſe. iō poteſt fieri cōmiſſio cum lr̄is iudicis. facit. c. prudentiā in p̄n. de of. dele. 7 hāc vltimā ſo. gl. ſequūtur ĥ Inno. 7 Tan. boſti. dicit q̄ lz notori° quo ad ſatiſfactionez vel reſtitutionē faciēdā abſens 7 irreq ſitus poſſit cōdēnari nū qz tñ excōicabitur niſi monitione p̄miſſa. vt in. d. c. ſacro. 7 hodie dz excōicari in ſcriptis. vt in. c. i. eo. ti. li. vi. Ideo cū hic loquamur de excōicatione dz lr̄a cū ſuppletiōe legi. Alij ỽo dicunt ſm eū nullū abſentē cōdēnādū niſi ſit cōtumax ij. q. ix. p totū. C. qūo 7 qñ iudex p totū. ff. q̄ ſnie ſine ap. reſcin. l. i. §. itē cuz ex eo edicto. Unde nullus quātūcūqz notorius ſine citatiōe 7 monitiōe condēnādus ē. Et hoc fatet boſt. iuſtius 7 tutius. tuz quia multi dicantur notorij q nō ſūt. ĵ. eo. cōſuluit. tuz qz notorius quādoqz bz legitimas exceptiones q̄ ſunt admittēde de of. dele. ex parte. ij. tū qz oīs condēnatio maxime nimis accelerata odioſa eſt ī. c. cum bertoldus de re iudi. Aduerte tamē qz ī hoc iura videntur varia 7 doc. opiniones vt plene nō. in. d. c. veſtra de coba. cle. 7 mulie. 7 ī. c. ad noſtram. iij. de iureiur. 7 vtrobiqz dixi. ſz cōclude vt ſemp mihi viſū fuit cū queritur an in notoriis requiratur citatio. q̄ aut loqmur i alijs ſententijs a cēſura eccleſiaſtica. aut in cenſura eccleſiaſtica. pmo caſu ſi factum eſt ita notoriuz q̄ certū eſt abſenti defenſionē nō cōpetere nō requiritur de neceſſitate citatio. ſic intelligitur. c. cū oli de re iudi. 7 c. bone el pmo de elec. 7 l. ij. §. q̄ ſi de frumētaria. ff. de admi. rer ad ciui. pti. 7 l. ictus fuſtuz ff. de bis qui no. infa. 7 vtrobiqz p Bar. facit tex. et ibi per inno. in. c. quāto de trāſla. prela. Aut dubiū eſt an abſenti poſſit cōpetere aliqua excuſatio 7 requiritur citatio alꝫ non valet ſnia. ſic intellige. c. fi. de of. dele. li. vi. Inn. in. c. tua de coba. cle. 7 mulie. 7 ſic reducas ad cōcor. opi. cōtrarias. In ſnia vero excōicationis ſemper credo ad monitionē cōpetētē debeī precedere qz vt ſupra dixi excōicatio fertur rōne cōtēptus. vt in. c. ij. de cōſti. li. vi. Ideo opz admonitionē debere p̄cedere qz p̄mo nō cōſtat de contēptu iō dicitur q̄ nunquā fertur excōicatio ab boīe niſi rōe ptumacie. vt nō. gl. in. d. c. epi. In alijs vero ſnia eſt pene, pmulgatoria. vñ cū iā cōſtet de delicto fruſtra fieret admonitio cū p pñiaz ñ deſinat eē nocens vt. l. penul. ff. vi bo. rap. Excōicatio aūt ē medicina. 7 fertur vt qs ſe corrigat. vt in. c. i. de ſen. ex. li. vi. 7. xi. q. iij. audi veniqz. Debet ergo pus requiri vt appareat an velit ſe emēdare. Nico. Abbas.

a **B hec.** Caſus. Si coram iudice a quo in vna cā appellauī poſſum i alia cōueniri niſi eū recuſem vt ſuſpectuz. 7 nō diuidit. Caſus lr̄alis. Aliqs appellauit ſuper aliqua cā pendente appellatione cōuenitur vel accuſatur ſuper alio qz ſuper eo ſup quo appellauit. queritur an teneatur ſtare ſub illo a quo appellauit appellatione pendente. Rñdet papa q̄ ſi

voluerit põt eũ tanquã ſuſpectũ recuſare: aliqn ſta re debet iudicio eius. ⁊ precipue ſi iudex ſuus ordi narius ſuus exiſtat. Ber. Nõ pmo qꝫ appellatio ſu ſpendit iuriſditionẽ iudicis i eadem cã dũtaxat in q̃ ẽ appellatum non aũt quo ad alias cãm, prius ſepa tam. ⁊ ſic nõ caſũ in quo iudicis iuriſditio quo ad qd eſt ſuſpenſa reſpectu certe perſone ⁊ quo ad quid remanet in ſuo eẽ. ⁊ eſt vera rõ decidendi qñ grauamẽ ẽ imediata cã appellatiõis qõ grauamẽ nõ cõmi git reſpectu aliarum cãrũ. ⁊ iõ nõ bz ſuſp dere iuriſditionẽ iudicis in alijs cauſis. Nõ ſcõo quẽ poſſe cõpelli ad rñdenduz eodẽ tempore coram diuerſis iudicibus in diuerſis tñ cauſis. Nã in cã appella tionis litigabat hic coram iudice ad quez ⁊ de nouo põt accuſari vel ꝓueniri coram iudice a quo. Nõ tertio ex fine lr̃e qꝫ diſpoſitio huius. c. vẽdicat ſibi lo cum ẽt in delegato. Bone exemplum cãe varie ⁊ di uerſe fuerunt cõmiſſe delegato. fuit p̃us vna incepta ⁊ ab ea appellatum certe ea pẽdente poteſt conueni ri in alijs coꝛã eodẽ vel pendente appellatione i vna finge nouaz lr̃aruz impetratione ſuper alia. Op. ⁊ videt qꝫ pretextu pẽdẽtie appellatõis nõ poſſit iu dicẽ a quo tanquã ſuſpectuz recuſare. hẽt enim ſi eũ grauabit, pmptũ remedũ appellatiõis. vt dicit text. in. l. vna. ff. apud eum a quo appel. Soluit glo. i. qꝫ ꝑium, pcedit ſm leges ſm quas iudices nõ ita õ fa cili recuſant. quod hic dicitur, pcedit ex diſpoſitione canonica qõ tamen ẽ limitandũ, put le. ⁊ nõ. j. e. pro poſuit. vt. ſ. in crimine manifeſto nõ poſſit iudicẽ re cuſare ptextu appellationis pendẽtie. Hãc ſo. glo. q̃ fuit Lau. expreſſi⁹ tẽuit Boſ. qꝫ aliõ ſm leges ⁊ aliud ſm canones. quod declarabat boſti. vt ſicut leges re ſtringunt appellationes ita ⁊ recuſatiões. j. e. ſuper eo. Sed certe bꝫ ratio nõ eſt vera ſaltez in delegatis. qz illi facilius recuſant de iure ciuili q̃ canonico. vt probat in. c. cum ſpãli. ⁊. c. ſecũdo requiris. j. e. ⁊ in l. aperiſſimi. C. de iudi. Nã de iure ciuili pñt idiſti cte recuſari ẽt nulla cã expreſſa dũtñ nõ appareat re cuſatio calũnioſa vt in iuribus ꝓallegatis. ſed de iur canonico opus ẽ allegare ⁊, pbare, pbabilẽ cãm. vt i dictis iuribus. Secũdã lec. poſuit Ja. qꝫ lex ꝑia lo quit in ordiario iſta decre. in delegato. ⁊ expõit tex. ibi iudicis ideſt delegati. ⁊ ibi alioquin. i. ſi nõ ſit dele gatus. ⁊ ibi maxime, p tantũ. Sed bꝫ lec. reprobatur ſm io. an. j. eo., ppoſuit. que in ordinario loquit. itẽ dicit qꝫ ſatis reprobat hic in fi. nõ extorquẽdo lr̃az.

Tertia lec. ponitur p Inno. vt poſſit iudex recu ſari nõ ex ſola appellationis pẽdentia ſed ex alia iu ſta cã. Quarta ponit p eundem. vt procedat iſte tex. ſm iura antiqua ſm que licebat ſine cã appellar̃ ſic ẽt recuſare. Quinta lec. ponit boſtiẽ. vt tex. iſte intelligatur appellatione pendente lex vero loquat̃ ea finita. Sexta ponitur per eũdẽ. vt cõtrariũ, p cedat quãdo iudex nõ recepit appellationẽ. hic. ⁊. j. e. c. ppoſuit. ⁊. c. accepta. qñ iudex recepit ⁊ appro bauit. ad ℟. j. e. c. ſepe. ⁊. ſ. de off. dele. c. paſtoralis §. preterea. ⁊ certe iſte cõtinẽt diuinationẽ. Sep timã lec. ponit Jo. an. dicẽs qꝫ ſola pẽdẽtia appella tionis nõ facit iudicẽ recuſari vt ſuſpectũ. abſurdum n. eẽt cũ ex facto meo ⁊ a nuda mea volũtate, pcedit appellatio forte ex falſa cã. ⁊ ad hunc finez interiecta vt effugerem ⁊ impedirẽ iuriſditionẽ iudicis mei. iõ dicit qꝫ ſicut in alijs recuſationibus ſic ⁊ in iſta recur retur ad arbitros coꝛã quibus non erit mihi ſatis, p bare pẽdẽtiã appellatiõis imo habeo neceſſe, pbare veritatem grauaminis quo, pbato arbitri, pnuncia bũt illũ ſuſpectũ ⁊ demũ ad alium finẽ ſcilz ad reuo cationẽ grauaminis habeo, pbare idẽ coꝛã iudice ap pellationis nec ẽ hoc nouũ ſupra de teſti. veniẽs. ij. ⁊ de teſti. ſpo. ſollicite. Item ſm eũ nõ ẽ ſatis ad re cuſandũ iudicẽ, pbare grauamẽ ex re tm̃ qõ appeat nõ fuiſſe ex mẽte ſed in cã appellationis ſufficit, pba re grauamẽ ex re. vt nõ. p eũ. j. eo. ex parte. Banc le ctu. Jo. an. ſequitur bꝫ do. an. ⁊ cõiter moderniores ſequẽtes. ipſe tamẽ do. an. aliter refert dcã Jo. and. qz̃ ipſe intellexerit iudicio meo. Dicit enim referen do qꝫ ad obtinendum in cã reuocationis nõ ſufficit probare grauamen ex re tm̃. i. grauamẽ re ipſa ſz oꝛ qꝫ probetur grauamẽ ex mẽte ideſt qꝫ ex propoſito grauauerit. ſic etiã refert ⁊ ſequit Bar. in. d. l. vnica ſed pro certo Jo. an. non ſic loquitur ſed ſolũ videt requirere qꝫ nõ appareat grauamẽ ex re tantũ. ñ enim requirit vt probetur qꝫ ex mẽte proceſſit ſed qꝫ ſi ap pareat de contrario. quare puto qꝫ in dubio, pbato grauamine preſumi debeat qꝫ ex malo animo, pceſſe rit qz in male factis ꝓſumitur malus anim⁹. vt in. c. i. ⁊ quod ibi nõ. p Inno. ó ꝓſump. ⁊ in. l. nã ludus. ff. ad. l. aquil. Ad idẽ glo. notabilis in. c. cũ badrianus lxiij. di. q̃ dicit quẽ ꝓſumẽdũ inimicũ illius quẽ ſalutare ñ vult. Et intelligo illã gl. qñ erãt ſoliti ſe ſalutare vt ſalutatur ab alio ⁊ ille nõ vult rñdere. facit qõ nõ. gl. in. c. cũ ſuper de of. dele. Et banc ſniaz expreſſe re perio ſentire gl. i. ij. q. vi. boc etiã. ⁊ in. c. ꝓpoſuit. j. e. Conclude ergo qꝫ de iure canonico non ſufficit, pba re appellationis pendentiã ad effectũ recuſandi iudi cẽ a quo in alia cã. ſed ẽ neceſſe probare grauamẽ nõ ſolũ re ipſa ſed ẽt ex propoſito. Sed in dubio dico p ſumendum malũ animũ. ſed ſi appareret ex cõiectu ris iudicẽ grauaſſe non ex mente bꝫ nõ ſufficiet qz ſu ſpitio fundatur ſuper iniquo aio nõ aũt ſuper grava mine. vt nõ. in. d. c. cum ſuper. ⁊ ſic intelligo Jo. an. bꝫ

An aũt hec procedũt de iure ciuili. diſtinguo ſic qz aut loquimur i delegato ⁊ põt recuſari ẽt ex nuda voluntate dũmodo recuſatio nõ appareat manifeſte fruſtratoria. vt nõ. in. l. aperiſſimi. ⁊. c. cũ ſpãli ꝓall. ⁊ ſic nõ opz qꝫ, pbet ẽt realitas grauaminis. Aut lo quimur i ordinario. ⁊ puto qꝫ olim nõ poterat recu ſari maxime ex hac ſuſpitione qz pẽdebat appellatio quãtũcũqz, pbaretur realitas grauaminis p tex. illi us. l. vnice q preſuppõit offenſionẽ ⁊ tamẽ denegat recuſationem reddens cãz. qz põt denuo appellare Et poteſt eẽ illius deciſionis rõ qz oliz ordinari⁹ nõ poterat de iure ciuili recuſari. vt nõ. in. d. l. aperiſſi mi. ⁊ bene facit tex. d. l. vnice. Hodie vo, puto ẽ vt poſſit peti aduũctus nõ aũt põt i totuz recuſari. vt in auc̃. ſi vero cõtigerit. C. de iudi. nõ. in. d. l. apriſſimi. quare puto qꝫ ẽt hodie de iure ciuili poterit probato grauamine mõ ꝓdicto peti aduũctus ſm qꝫ dicitur i preal. auc̃. ſi vero cõtigerit. ⁊ ſic limito illã. l. vnicã. et hec plus placent q̃z qõ ibi voluit bar. qui videt vel le idẽ fuiſſe ⁊ eẽ hodie de iure ciuili qõ de iure canoni co vt, pbato grauamine ex, ppoſito poſſit iudex recu ſari. Mouetur qz boc, pbato, pbatur iniuria verba lis ſeu realis propter quã põt appellari ſm opi. pla. C. e. l. ſiquis, puocatione. q̃ appellatio pp iniuriã bz impedire iuriſditionẽ iudicis i alia cã. vt. C. ſi quacũ qz̃ ꝑdi. po. l. vna. ⁊ ita ſentire refert Buil. de cuneo i l. ab arbitro. ff. qui ſatisda. co. Sed certe dicta ſua in boc mihi nõ placẽt. nam in. l. ſiquis, puocatione. de uoluitur iuriſditio ſolũ quo ad illam cãm. vt ibi nõ. p glo. ⁊ Bar. ſed nos loqmur hic quo ad aliã cãz. nec ob. l. vnica. C. ſi quacũqz ꝑedi. po. qz illa. l. põt ca ſũ ſpãlẽ vt ibi cõiter nõ. ⁊ dico in. c. cũ ſpãli. j. eo. vel bz intelligi qñ iniuria fuit allegata a iudice extraiudi cialiter, pcedẽte. ſecꝰ ſi iudicialiter. d. l. vnica. ff. apõ eũ a quo ap. ⁊ vide in ar. quod nõ. gl. in. c. pñtũ. vij. q. i. Sed iuxta ꝓdicta q̃ro qd ſi appellãs fuit con tumax in appellatione, pſequenda nunquid poterit virtute illius grauaminis iudicẽ illũ in alia cã recuſa re. So. Tan. Ain. ⁊ inno. tenẽt qꝫ non qz ſicut talis

cõtumax nõ appellat ita nec recuſat.ſ.c.,pri.ꝛ .j .e. ſuper eo.ij.quod ẽ notãdũ ꝑ limitatione buiꝰ.c.do. an.dicit ꝙ cõtumacia in non proſequẽdo nõ repellit ſemper ab appellãdo iurta nõ.j.e.c.directe. Unde putat ꝙ eo caſu quo poterit appellare non tollet recuſatio ſi,pbet grauamẽ.ꝛ poterit ad aliũ finẽ grauamẽ oſtendere lꝫ non poſſit appellationẽ,p equi. ar. j.de ſen.ex.lꝫ li.vi.ego puto ꝙ indiſtincte poterit iudicẽ recuſare,pbãdo grauamẽ mõ ꝑdicto lꝫ appellationẽ deſeruerit.qꝛ vt dixi recuſatio fundat ſup malo animo iudicis.ſed malus animus non mutat per deſertionẽ appellationis.Unde lꝫ ꝑ deſertionẽ ſnia trãſiuerit in rẽ iudicatã vt nõ audiat ampliꝰ volens appellationẽ,pſequi tñ bñ poterit adducere grauamẽ ad aliũ finẽ.ſ.ad iniquum iudicis animũ,pbãdũ ar.in.c.veniens.ij.de teſti.ꝛ.d.c.lꝫ de ſen.ex.li.vi.,pbatur p ſimile.lꝫ eniꝫ quis a ſnia nõ ,puocauerit tñ poſtea poterit agere contra iudicẽ qꝛ malicioſe vel p imprudentiam cõdẽnauit eum.inſti.de ob.que ex q̃ ſi delic.na.in prin.nec ob.ſibi exceptio rei iudic.a q̃ non ẽ appellatum.qꝛ alie ſũt perſone iter quas nunc agit iudex ꝛ pars.ꝛ alie iter quas primo agebat. itẽ modo ad aliud agitur qꝛ ad intereſſe ꝛ alias penas. ꝛ ad aliud primo.ſ.ad rem que petebatur.Hoc tenuit Inno.in.c.ſacro de ſen.exc.ꝛ glo.in.c. paſtoralis §.qꝛ vero in fi.de offi.dele.ꝛ bar.in.l.i.ff.eo. ti. facit quod ipſe nõ.in.l.fi.ff.de var.ꝛ extraor.cog. Ultimo queritur quid fiet de iſtis cauſis nouiter mouẽdis recuſato iudice. So.dicit glo.ꝙ iudex recuſatꝰ delegabit eas.Tu de hoc dic vt dixi in.c.ſiquis contra clericum de fo.compe.ꝛ plene tangam .j .c. cum ſpeciali. Nico.Abbas.

s **J duobus.** Caſus. Superior ad quẽ tuꝰ aduerſarius appellat ſi ignorat te ſuper eadẽ cã ad ſedem aplicam appellaſſe te nolentẽ cõparere excõicare poterit.ꝟ primo.A ciuili iudice q nõ eſt de tpali iuriſditione eccleſie nõ appellatur ad papam.hoc ſcõo vſq; ad fi.Uel ſumma pncipaliter et clarius ſic.Si a iudice inferiori vnus appellat ad papam alius ad inferiorẽ tenetur appellans ad papã cõparere ad citationẽ iudicis inferioris ſaltẽ allegaturus appellationẽ ſuã.alꝫ valebit,pceſſus a minori niſi ſciuerit appellationẽ interiectã ad papaꝫ. Duo ſunt dicta.ſcõꝫ ibi deniqꝫ ꝛc. Caſus lr̃alis.Duo litigabant coram iudice ſuo puta coꝛã archidiacono vnus appellauit ad eꝑm alter ad papam: vel intellige vt litigabãt coꝛã eꝑo vnus appellauit ad papam: alter ad archieꝑm:ille qui appellauit ad eꝑm vel qui appellauit ad archieꝑm ad diez appellationis acceſſit ad ipſũ,pponens ſe ad eius audientiam appellaſſe tacito de appellatione aduerſarij ad ſe.ap.interpoſita.Et ille qui appellauerat ad papã citatus fuit ab eꝑo vel archieꝑo:ille confidens de appellatione ſua ad papam interpoſita nec iuit nec miſit aliquẽ reſpõ ſalẽ:ꝛ quia nõ venit fuit excõicatus:queritur an tenet excõicatio.Rſir ꝙ tꝫ ſententia in eum pro contumacia lata niſi iudex ille cognouerit eũ ad ſe.apo.appellaſſe. Secũdo ponitur alia qõ.Aliquis appellauit a ciuili iudice ante iudicũ vel poſt ad dñm pa. Querit an talis appellatio valeat.rñdet papa ꝙ teneat appellatio in illis qui ſubſunt pape in temporali iuriſditione. In alijs vero quãuis de cõſuetudine alicuius loci teneat de iuris tamẽ rigore ñ tꝫ. Ber.

Nõ ꝓmo ꝙ ab eadẽ ſnia pñt ãbe partes appellare.quod intellige ſi vtraq; ps ſentit ſe ꝑ ſniam pregrauari.cõcor.c.rainutius.ꝛ.c.rainaldus de teſta.ꝛ ſupra de excep.ſignificauerũt.Excipe notabilez caſuz.l.omnẽ bonorẽ.C.qñ,puo.nõ ẽ ne.ꝛ quid dicat ille tex.dixi i.d.c.ſignificauerũt.vbi plene examinant.

Nota ſecũdo ꝙ ſi ab eadẽ ſnia diuerſi ad diuerſos appellant appellatio interpoſita ad maiorẽ iudicem elidit appellationẽ iterpoſitã ad minorẽ iudicez dũmodo de ea excipiatur coꝛaz minore vel alias nõ ſit iudici.ꝛ ꝟ indubie ſi iudex maior ſit ipe papa quo caſu loquitur iſte tex. Quid añt ſi appellat ad alium ſuperiorẽ citra papã.Hoſt.ſentit ꝟ ꝙ idẽ. ponit tñ exẽplũ in legato.alle.ſ.de offi.iudi.dele.c.i. Idẽ ſpe.i ti.e.§.nunc tractemus.v.quid ſi a ſnia.Ego dico bunc tex.,pcedere in quolibet ſuperiore ad quem poteſt omiſſo medio appellari.Eadẽ enim eſt decidendi ratio cũ enim vna ꝛ eadẽ appellatio tractari ñ poſſit coꝛã diuerſis iudicibus opꝫ vt appellatio interpoſita ad maiorem ꝑualeat ei que fuit interpoſita ad minorẽ.ar.opti.in.c.ꝑ hoc.ꝛ quod ibi nõ.de bere.li.vi.ꝛ.l.ꝯ pupillũ.ff.de re iudi.Et ideo quod dictum ẽ in legato,pcedit ſi ꝑſupponim9 ad eum poſſe omiſſo medio appellari. de quo dicendũ vt nõ.in .c. i.ꝛ.c.ꝙ trãſlationem de offi.leg.Si ãt ẽ talis ſuperior ad quẽ nõ poteſt omiſſo medio appellari tunc preualeat appellatio iterpoſita ad minorem ad quẽ gradatim ꝛ legitime fuit appellatũ.de quo dicendum vt nõ.in.c.dilecti.j.eo. Nota tertio valere proceſſũ iudicis cuius iuriſditio elidi poterat ſi per exceptionem non fuit eliſa.de quo per inno.in.c.ceterũ ō reſcrip. Nõ quarto ꝛ tene mẽti ꝙ ſi iudex ſcit ſe nõ babere iuriſditionẽ in certo caſu vel ſcit ſe nõ debere ,pcedere qꝛ bẽt eã de facili elidibilẽ nõ valet,pceſſus ꝯ abſentem etiã ſi ſit cõtumacie punitiuus ad hoc vide qõ nõt Inno.in.c.ij.de dila.facit.l.nõ videtur latitare.ff.de iudi.ꝛ.l.ij.in fi.ſi quis in ius vo.nõ ie. ſecus ãt ſi iudex ignorat.qꝛ tunc valet proceſſus ſaltẽ quatenus punit cõtumaciã.ad boc.l.i.ff. ſiquis ius di.non ob.c.ſuper litteris cũ ibi nõ.de reſcrip.ꝛ.l. ſi quis ex aliena.ff.de iudi. Nõ in.§.deniqꝫ.ꝙ grauatus coꝛã iudice ſeculari nõ põt iniuſticiã illã ꝑ viã appellationis deferre ad papam.ꝛ ad hoc ſolet quotidie allegari iſte tex.hinc ſentit gl.nõ.in.c.qm̃.x.di. ꝙ ab imperatore non appellatur ad papam. Sꝫ tu vide ad limitationem notabilẽ dictũ Hoſti.in.c. cuꝫ ioannes* de ſi.inſtru.vbi dicit ꝙ deficiente ſuperiorẽ ſemper poteſt ad papam appellari.ꝛ pro concordia allego dictum notabile innocẽ.in.c.lꝫ ex ſuſcepto de fo.compe.vbi dicit ꝙ vbi non reperit ſuperior ō iure vel de facto põt papa adiri.pro hoc facit illa cõis canoniſtaruꝫ opi.q̃ babet vt penes papã ſit poteſtas tpaliũ ſaltẽ habitu.de quo plene dixi in.c.nouit ō iudi. Unde deficiente ſuperiore videtur ꝙ poſſit illũ habituꝫ deducere ad actum ſicut illã exercet i cauſis arduis ẽt ſuperiore nõ deficiente.vt eſt caſus nõbilis in.c.pro humani ō bomi.li.vi. Hec tamẽ puto limitanda in grauibus ꝛ dubijs articulis.vt ſing.videtur ſentire inno.in.c.cuꝫ te de re iudi.ꝑ.c.per venerabilẽ.qui ſi.ſint legi.ꝛ bec nõ tradas obliuioni.ꝛ vide q̃ dixi in.c.nouit de iudi.ꝛ in.c.fi.eo.ti. Nõ ẽt ſing.ar.op.ꝛ quaſi expreſſũ in tex.ꝙ in terris ſubiectis temporali iuriſditioni eccleſie debent ẽt inter laicos ſeruari canones ꝛ non leges ciuiles data iter eos diſcordia boc probat iſte tex.boc modo inducẽdo.De iure ciuili regulariter non appellatur ante ſẽtenti m.vt in.l.ante ſniẽ tps.C.quoꝛũ ap.nõ reci.et l.ij.ff.eo.ꝛ qõ le.ꝛ nõ.j.eo.c.ſuper eo.ꝛ tamen i terris eccleſie põt ante ſniam appellari vt ꝟ qꝛ de iure canonico lꝫ appellari indiſtincte ab omni grauamine vt in.c.de appellationibus.ꝛ.c.ſuper eo.ꝛ.c. vt debitus.j.e. Preterea,pbat boc iſte tex.ꝛ aliter omiſſo medio de iure ciuili non appellatur ẽt ad principẽ l.imperatores in fi.ff.e.ti.De iure vero cãonico appellatur ſaltem ad papaꝫ omiſſo medio.vt i.c.ad romanam.ij.q.vi.ꝛ.c.cuncta ꝑ mũdũ.ꝛ.c.ꝑ venerabi

a Ibi vo luit ꝙ ad papaꝫ ẽt in terris ipe, rij appellat a iudice lai co ſi ñ recognoſcat ſuperiorẽ ſm do bartho. de bellenzinis bic i addi.ō quo ẽt i.c.lꝫ.ſ.ō foro cõpe. nõ tñ tali iudici ſi reptus fuerit male iudicaſſe pa poterit ponere pe, nã gl.ẽ quã dicit ibi .d. ab.cẽ ſing.i c.ꝛ ſi neceſſe.de do.inter vi.ꝛ vxo rẽ. Et illud dcñ hoſt.in d.c.cũ io.refert ꝛ ſequitur ibidẽ.d. an.i.viij .colũ.,p quo alle.rex.rotũdũ i.c. expoſita de arbi. p quẽ ibi ſingu.dicit .d. ab.circa pñci.poſt ino. ꝙ ſiquis p cõpromiſſũ facũ i laicũ vĩdat ab arbitro notorie ſe ledi quaſi rõne cuiuſdã ſacrilegij põt de hoc recla mare coꝛaz iudice eccleſiaſtico.

lem.ix.q.iij. Et istud ius canonicū seruatur hic ī terris ecclesie qz a ciuili iudice pōt appellari ad papam de quo vide in.c.lz ex suscepto de fo.cōpe.ꝛ hāc cōclusionē predictā vt canones ꝓualeant in terris ecclesie ēt inter laicos tenet hic Host.ꝛ sequūtur eum cōiter doc. Ex his infero ad vnū notabile dcm̄ qꝫ in terris ecclesie nō valet statutum laicorū ꝯ ius canonicū sicut nec statuta clericorū.de quo dic vt plenius dixi in.c.quod clericis de fo.cōpe. Ultimo nō valere cōsuetudinem vt de seculari iudice appellet ad ecclesiasticū quinimo ex consuetudine pōt introduci vt laicus possit conueniri etiā cor̄ ecclesiastico. vi de glo.in.c.si clericus laicū.ꝛ.c.ex trāsmissa de foro cōpe.ꝛ qō vtrobiqz dixi. Uemo more soluto ad gl.ꝛ p̄me due sunt faciles. Tertia opponit ꝯ text. vī enim qꝫ ēt data ignorantia iudicis nō dz valere excō municatio.qz appellatio p̄cedēs ipedit illius vires. vt in.c.per tuas.j.e. Itē per appellationē iste desijt esse iudex.ergo ꝛc.soluit glo.qꝫ istud contingit propter contumaciā.debuit enim ire ꝛ allegare priuilegium suū. Aduerte qz gl.bz bonā mētē sed formaliter nō soluit cōtrariū.sed dic formalius qꝫ p̄rium loquit̄ in sn̄ia excōicationis lata a iudice a quo q̄ nō tz cū ipius iurisditio sit suspensa p appellationē.vt in.c.si a iudice ꝛ.c.non solū.j.e.li.vi.hic aūt loquimur ī excō municatione lata a iudice ad quē qui habet iurisditiōnē vigore appellationis lz illa iurisditio possit elidi ꝛ euacuari p exceptionem appellationis interposite ad papam.sed iste non excipit ideo sibi imputādum ꝛ de hoc.j. latius. In gl.in v̄.si cognouerit. Nota bñ hanc gl.qꝫ citatus non tenetur cōparere ad allegandū priuilegiū suum si notoriū ē iudicez nō habere iurisdictionem vel habere elidibilē in cā. cōcordat glo.in cle.pastoralis.§.pisana de re iudi.ꝛ in c. veniens de accusa.ꝛ.ij.q.ij.si eps.ꝛ.j. aliquid tangam.

Extra glo.op.cōtra predcā ꝛ cōtra tex.vī enim qꝫ excōicatio lata p iferiorē iudicē nō debeat tenere qz iste qui appellauit ad inferiorem obtinuit sn̄iam cōtra absentem dolose tacēdo appellationem interposita ad papam ergo non valet,pcessus seu sn̄ia. vt in l.si pretor.§. marcellus.ff. de iudi. vbi pz qꝫ sn̄ia lata cōtra absentem p falsas allegationes p̄sentis non valet. So. doc. multū instant.ꝛ pp difficultatez materie intricate procedūt.ego primus specifice respōdebo ad contrariū vt habeatur clare intellectus.c.post modū reassumā materiaz p quatuor mēbra.dico.n. qꝫ illa.l.loquitur qñ quis per falsas allegationes obtinuit sn̄iam contra absentem.sed hic nullā falsitatez allegauit sed tantum tacuit appellationē aduersē partis quā non tenebatur exprimere qñ lz ipetras nil debeat tacere qō habeat mouere p̄cipem in contrarium. vt in.c.postulasti de rescrip. ps tñ nō tenet in iudicio allegare ius alterius partis. Nā cum isti sint inuicem aduersarij nō tenetur vnus proponere ius alterius.vt hic notabiliter probatur ꝛ tz notanter in no.ꝛ cōuer sequentes.ꝛ sic ñ pōt dici sn̄ia lata dolo presentis.et plus sentit Inno.hic qꝫ etiam in principali tenuisset processus gestus ꝯ absentem qō satis placet. qñ appellatio detulit iurisditionē illi iudici iferiori lz elidibilē pp auctoritatē superioris ad quē fuit etiā appellatū.satis ergo est qꝫ nō fuit debito tēpore elisa per conflictum exceptiōis. Ex his paucis habetur verus ꝛ apertus intellectus huius.c. et optima limitatio ad illam.l.si pretor.ꝛ vide notabilē limitationem ad istū text.quā ponit inno.in.c.si. ō accu.vbi dicit qꝫ si iste aduersarius dolose tacuisset appellationem non valuisset,pcessus p dictam.l.si pretor.§.marcellus.quod intellige vt j.dicam. Hinc dixit ḥ inno.ꝛ bene qꝫ vbi quis accessit ad iudicē appellationis ꝛ falso dixit se appellasse vel dolo tacuit appellationi quam fecerat se renunciasse qz tūc ,pcessus nō teneret vel saltē rescinderetur vel per cōditionē fiue cā vel per restitutionē in integruz ex clausula generali vel per querelā falsi.vt.d.l.si pretor.ꝛ vide ad hanc qōnē archidiaconū in.c.romana.§.si vo.j.e.li.vi.ꝛ Guielmū in specu.de citatio.§.i.v̄. itē pōe ꝛ ad materiam vide Jo.and.in regula scienti li.vi.in mercu.ꝛ per inno.in.c.ij.de dilationibus. Unuz tñ dictū tene semper mēti qō ponit inno.hic ꝛ in dicto c.ij.dicens qꝫ si absenti cōpetebat exceptio declinatoria vel peremptoria ꝛ fuit absens cōtumaciter nō auditur illaz volens,pponere nisi veniat eo tpe quo si fuisset p̄sens illā posset,pponere. Ratio ē qz cōtumacia fac̄ eū p̄sītē ō dolo ꝛ cōtumacia.c.veritatis.si ergo dz eē melioris cōditionis cōtumax qz obediēs sed si fuisset p̄sens ꝛ debito tpe nō excepisset nō audiretur amplius.vt in.c.pastoralis de exceptionibus.l.ij.C.senten.rescin.non posita nec si fuit absens contumaciter.quod intellige siue presens sciat exceptionem cōpetere absenti siue ñ quia nō tenetur vt dixi ius sui aduersarij allegare.nā aduersarius tacendo videtur iuri suo renunciare. Ideo dixit inno.ḥ qꝫ si post qz is qui appellauit ad archiep̄m incepit litē p̄sequi coraz eo cōpareat aduersarius qui appellauit ad papaz ꝛ cōtumaciter renuit compere cor̄ archiepiscopo ꝛ ad ipediendum,pcessum dicat se appellasse ad papam non ē super hoc audiendus sicut nec audiretur si in ,pcessu semper p̄sens fuisset ꝛ hoc tacuisset qz q abest cōtumaciter nō minoz ē p̄sīte. vt in auc̄.vt oēs obediāt iudi.§.si aūt collatione.v. Et reassumendo totā materiaz ḥ ꝛ alibi tractā cōpēdiose tñ expediēdo cū queritur an valeat ,pcessus gestus contra absentem cui exceptio legitima cōpetebat. facio vt p̄dixi quatuor mēbra.aut enim iudex nullā in veritate bēbat iurisditionē in illa cā aut bēbat elidibilem tñ p exceptionis cōflictū.aut iudex bēbat iurisditionē sed presenti nō cōpetebat ius agendi.aut cōpetebat ius agendi sed elidibile p exceptionē aduersario cōpetēt̄. Primo casu si iudex scit se iurisditionē non habere non valet,pcessus nec super p̄ncipali nec super cōtumacia.vt satis,pbatur hic a ꝯrio. facit l.ij.in fi.ff.siquis in ius voca.non ie.ꝛ.l.si pretor.§. fi.cū notatis ibidē.ff.de iudicijs ꝛ p Inno.in.d.c.ij. de dilationibus.ꝛ io.an.in dicta regula scienti i mercurialib⁹. Si vero iudex ignorabat ꝛ tunc aut ps p̄sens ēt ignorabat defectuz iurisdictionis qz satis erat probabilis ignorātia ꝛ tunc valet,pcessus ꝓtumacie punituus.vt in.l.ij.ff.siquis in ius voca.ꝛ in.l.i.ff. siquis ius di.non ob.ꝛ.l.siquis ex aliena.ff.de iudicijs.ꝛ nō.in dcā regula scienti. Sz super p̄ncipali si valet ,pcessus exquo in veritate nō bēbat iurisditionē nisi p̄us,pnunciasset se iudicē cōpetētē vt nōt Inno.in.d.c.ij.de dila.ꝛ Jo.an.in dicta regula scienti. ꝛ nō.p aliquos in.c.i.de rescrip.li.vi.ꝛ.c.super lris eo.ti. Aut ps p̄s sciuit defectū iurisdictionis tūc dico qꝫ in p̄ncipali nō valet,pcessus exquo patur in iurisditione defectus. C. si a non cōpe.in.p totum ꝛ in c.at si clerici de iudi.presertim qz ps scienter coram illo litigando videtur in dolo ꝛ seipsam decepisse.ar. in.d.l.pretor.ꝛ.l.is qui se obtulit.ff.de rei ven.lz ꝓcessus cōtumacie punituus valet pp ignorantiā iudicis,pbabilē quatenus nō cōcernit comodū p̄s. ar.hic ꝛ in.l.ij.i fi.ff.siquis in ius voca. sed quatenꝰ concernit commodum partis puta in missione ex p̄mo vel secūdo decreto tunc nō valet vel saltem propter suam sciam venit reuocādus.ad hoc qō nōt inno.in.c.ij.de dila.ꝛ io.an.in.c.dilectus.ij. de prebē. ꝛ cal.in.c.ad probanduz de re iud.vbi nō.qꝫ litigās sciēter cor̄ excōicato tolerato non debet aliqō commodum reportare vnde processus dz retractari q̄re

nus venit in sui fauorem. Ex predictis sfertur ad intellectum istius.c. si enim teneamus ꝙ appellatio interposita ad papam ipso iure non impediat iurisditionis translationem in alium superiorem ad quez alia pars appellauit sed opus ē exceptione tunc dicendū vt supra dixi ꝛ dicam in sequenti mēbro. Si āt tenet ꝙ ipso iure impediat iurisditionem respectu inferiorꝫ iudicis tunc non valeret, pcessus super principali. Do.an. expresse non eligit sed inno. videt sentire ꝙ opus sit exceptione. quod mihi plꝫ qꝛ qlibet ē cōpetens iudex p appellationem. vnde exquo papa ex certa scia nō aduocat ad se cām valebit processus coram vtroqꝫ nisi excipiatur vt in similib⁹ terminis voluit inno. in.c. cum. ☞. de consti. Ad nouio ad secūdū mēbrum. s. cuꝫ iudex habebat iurisditionem sed elidibilē p exceptionis cōflictū in quo dico ꝙ si iudex sciebat nō tenet, pcessus. vt in cle. pastoralis. §. pisana de re iudi. facit. l. non videtur latitare ff. de iudi. ꝛ notāter ponit inno. in. d.c. ij. de dila. optime facit iste tex. a cōtrario sensu sm pmissum intellectum. Si vero iudex sciebat se habere iurisditōem sed ignorabat impedimentū tunc siue ps ignorabat siue sciebat tenet processus tam cōtumacie punitiu⁹ qꝫ super principali vt hic. non enim tenetur pars allegare iura partis aduerse. forte enim voluit illi renūciare. ꝛ in h casu intelligo istū tex. post inno. nisi forte dolose subticuisset iura alterius ptis qꝛ tunc nō teneret, pcessus ad sui commodum. vt noranter voluit inno. in prealle. c. fi. de accu. ꝛ dixi supra. predicta videntur ēt de mente bostien. qui h talem regulam posuit dicens ꝙ si iudex sciat se non iudicem vel nō debere, pcedere ꝛ procedit non valebit processus. vt h ꝛ in dicta. l. ij. fiquis in ius vo. in fi. saluo eo qō le. et nō. s. ti. proxi. ad probandum. Si aūt sciat se esse iudicem ignorat tamen impedimentū, pcessus ex alieno facto proueniēs dꝫ esse probabilis ignorantia excusata. ar. j. de cle. ex. mi. aplice. lꝫ in, ppio facto nō fit probabilis ignorantia supra de rescript. ab excōicato. Hec autē dicit locū habere regulariter. nam i casibus in quibus appellatio ēt frustratoria ad papaꝫ facta defert statim negociū ad papā insolidū nullus erit processus archiepi qꝫtūcūqꝫ ius ignorantis fic patere dicit in casibus sedi apostolice reseruatis. de quo remittit ad nō. in.c. vt debitus de ap. ꝛ dic ꝙ in illis non est, pbabilis ignorātia. de quo vide qō le. et nō. in.c. quāuis de elec. li. vi. Ad tertium mēbrū cum iudex habebat iurisditionē sed presenti non cōpetebat ius agendi dic, pcessum non valere si iudex sciebat vt hic. Si aūt ignorabat. ꝛ tunc exquo pars sciebat non tenet processus contra absentem quatenus venit in fauorem presentis quia fuit in dolo agēdo sine actione. ꝛ sic obtinuit sniam p dolum suū. d. l. pretor. §. marcellus. Ad quartum ꝛ vltimū cū iudex habebat iurisditionem nec pfti deficiebat ius agendi sed absens erat tutus exceptione cōtra actionē partis. ꝛ tunc si iudex sciebat impedimētū nō debebat procedere per iura ꝛ rationes superi⁹ allega. Aut iudex ignorabat pars autez presens sciebat. ꝛ puto valere, pcessum contra absentez. quia vt supra dixi non tenetur allegare iura partis aduerse. forsan enim vult illis renunciare. vt. s. dixi nisi dolose subticuisset vt. s. dictum ē. ꝛ p hoc habes hāc materiā longe clarius declaratam qꝫ per alios scribētes. Vltimo hic quero qualiter debeat intelligi iste tex. i eo ꝙ dicit vtrāqꝫ partem appellasse ad diuersos iudices. ꝛ ꝙ prevalet appellatio interposita ad papam. So. dicit inno. ꝙ hec decre. habet locum qñ ex snia vterqꝫ litigantium putat se grauatum. Si enim grauato appellante ad archiepiscopum nō grauat⁹ diceret. ꝛ ego appello ad papam. vel volo ꝙ appellatio tua agatur corā papa nō debet audiri. qꝛ non appellati sed appellantis ē eligere iudicem appellationis. nec non grauatus appellat. vt in. c. vt debitus, j. eo. ꝛ in. l. oēm honorem. C. qñ, puo. non est ne. Vel sm eū potuisset h decre. habere locum in alijs casib⁹ fꝫ antiqua iura sm que licebat appellare sine cā. ꝛ optime loquitur iudicio meo maxime in pmo intellectu. putat tñ do. an. ꝙ si partes grauantur in diuersis articulis. ꝙ cuiuslibet appellatio deuoluet illū articulum ad iudicē suū ad quē fuit appellatum. ꝛ sic nō habebit tunc locum decretalis hec. Sed quādo appellatur a grauamine super eodem. vt qꝛ petito fundo fuit reus cōdēnatus in dimidio fundi. ꝛ quilibet pp hoc appellat ꝛ tunc habet locum qō hic dicit vt vna appellatio prevaleat. ꝛ fuit notabilis cōsideratio nihil tamen allegat. Ego puto hoc, pcedere qñ quelibet pars distincte appellaret ab articulo separato quia tot sunt sententie quot sunt articuli. l. ēt. ff. de minoribus. secus āt vbi quelibet ps appellaret ab articulo separato simpliciter a sententia quatenus facit cōtra eum sicut moris est. Nam tūc dico hunc tex. habere locum qꝛ negocium in iudicio deductum est vnicuꝫ. Unde ne continētia cāe diuidatur vnica dꝫ prevalerē appellatio. ar. in. c. j. de causa pos. ꝛ proprie. ꝛ. l. nulli. C. de iudi. Item quia adhuc nō apparet in quo sit vtraqꝫ pars lesa. ꝛ ita videtur itelligēdus iste tex.

Ex ratione.

Casus. Etiam post biennū auditur appellans ꝙ prius appellationē prosequi nō potuit. b. d. vel summa melius sm veriorē intellectum. Lapsus biēnij non preiudicat appellanti quo minus ex causa legitima audiat saltē per beneficium resti. in inte. Ponit dictum cuius rōnē interserit. ꝛ est h decre. valde famosa pp sui materiam.

Casus lr̄alis. Quidam clerici appellauerunt a sētentia contra eos lata quā ex iusta cā infra biēniū nō fuerant, psecuti: petebant a pa. ꝙ adhuc admitterentur ad, psequēdū appellationē cum ifra biēniuꝫ eaꝫ nō potuerint prosequi: mandat papa iudicib⁹ quatenus si constiterit eos, ppter ipotentiā, psecutionē appellationis omisisse non vult papa ꝙ, ppter hoc eis debeat piudiciū gnari. Ber. Nō pmo ex tex. fꝫ aliquos ꝙ tempus āni siue biennij currit a die sentētie sed certe hoc nō colligitur ex tex. imo potius oppositum. nā verbum a sententia non refertur ad biēniū sed ad appellationem interpositā. Et lꝫ oliz in h fueruut disceptationes hodie clarū est ꝙ a die appellationis iterposite currit h tps ꝛ non a tpe snie. vt in cle. sicut. eo. ti. Nō secūdo ibi p ipotētiā ꝛc. qō ē verbū generale. vt in. c. sciscitatus de rescrip. ꝙ qualiscūqꝫ fuerit impotentia pstat tamen iustam cām habendi scōm annuꝫ ꝛ vt preiudiciū non fiat ipi appellanti saltem in effectu in scōo anno ꝛ post h pondera propter infra dicenda. Ultimo nō ibi volum⁹ fm cōem ꝛ veriorez intellectum ꝙ verbū volum⁹ inducit dispositionē nouam nō autē est verbū pncipaliter declaratiuum. vide pro cōcordia alias duas glo. notabiles quas mēti tenebis. quaruꝫ pma ē in cle. vnica de of. vica. in verbo volumus. alia in cle. vnica de rerū pmu. Ex quo infero ꝙ post lapsum secūdi āni debet audiri appellans p restitutionis bficiū i integrum ꝛ non ipso iure. alis papa non fuisset vsus verbo volumus sed verbo declaratiuo. qō bñ nōbis qꝛ facit ad multa. ꝛ. j. latius dicaꝫ. Quero qꝛ tex. dicit ꝙ impeditus prosequi ifra biēniū pp ipotentiaꝫ non debet incurrere discrimen ꝛc. de qua ipotentia itelligitur tex. Gl. respōdet in pma parte vt in ea pꝫ ꝛ minus perfecte explicat sed intrat aliā qōnez an data ipotentia in secūdo anno audiat appellans post secunduꝫ annū ipso iure an sit opus petere beneficiuꝫ

restitutionis in ite. p illã clausulã generalẽ siqua mi/bi iusta cã ꝛc̃. ff. ex q. cau. ma. per totuz. ꝛ in h̃ refert duas opi. ꝛ videtur residere in ꝑma vt non currat tẽ pus. Sed vt habeatur clare materia huius. c. q̃ quo tidiana ẽ formabo ex ea sex. q. Prima nunquid im/peditus in ꝑmo anno debeat indifferẽter habere se/cunduz ãnũ. Secũda nunquid impeditus in secun/do anno debeat habere tertiũ annũ vel seruet saltez illesus vt tempus non currat vel sit subuenẽdũ per beneficiũ restitutionis. Tertia nunquid terminus a iure prefixus ad prosequẽduz dato ipedimento du/plicetur sicut duplicatur terminus anni a iure indul/ti. Quarta qualiter probetur impedimẽtũ ꝛ an suffi ciat iuramentuz. Quinta nunquid qõlibet ipedimẽ tum sufficiat siue magnum siue puũ ad obtinendum secundum annũ ẽt si fuit modici tpis. Sexta ꝛ vltia nunquid elapso primo anno possit iudex a quo cui ñ constat de impedimẽto mandare executioni suã sen/tentiaz appellante vlterius non citato. Venio ad primam an impeditus i ꝑmo anno debeat bre secũ/dum. ꝛ in hac. q. ꝑmitto q; quãdoqz qs ipeditur ex facto, pprio seu ex impedimẽto cõcernẽte personam propriam. qñqz impedit ex facto iudicis. qñqz ex mixto facto. s. ipsius appellãtis ꝛ appellati. qñqz ex facto appellati tñ. qñqz ex facto tertij. Primo casu quãdo ipedit facto, pprio iusto impedimẽto cõiter tenetur vt ipso iure detur secũdus annus pro h̃. c. cũ sit. s̃. e. ꝛ. C. de tẽ. ap. l. fi. cũ auc̃. ei qui ibi signata. et i ter cetera ipedimẽta nõ in practica vnũ qõ ponit hic inno. qñ propter inopiã* non potest appellationez prosequi infra ãnũ. qõ bñ notabis, p bis q appellant ad romanã curiã ꝛ, pter inopiã nõ possunt illã pro sequi infra annũ ꝛ sic ẽ iusta causa habendi biẽniũ fa cit. c. qõ de bis de sen. ex. Secũdo casu qñ ipedimẽ tum cõtingit ex facto iudic s varie fuerũt opi. Inno. dicit q; sibi nõ debet preiudicare negligentia iudicis Bar. in auc̃. itẽ si appellatione. C. de tẽ. ap. sequẽdo vnã opi. ibi p glo. recitatã dicit q; debet restitui in in tegrum ꝛ sic currit sibi tps. ad hoc. l. sed ꝛ si p prorẽ ff. ex q. cau. ma. Dicit tñ q; sine libello restituet. di/cet enim iudex qz facto nostro talis appellans fuit i/peditus ipsũ restituim⁹. glo. in. d. auc̃. ꝑmo facit dif ferentiaz iter ipedimẽtũ pncipis ꝛ alterius iudicis. vt primo casu seruetur illesus ipso iure secũdo resti/tuatur. Refert tamẽ alios tenere vt nulla sit differen tia inter principẽ ꝛ inferiorem iudicez. Ja. de bel. in auc̃. vt spon. lar. §. hoc quoqz. tz mediã viã vt nõ bẽ ant hoc casu annum sed restituantur ad tps tãtũ quã tum fuerit tẽpus ipedimenti. Et do. an. vꝫ sequi istã mediã viam vel saltẽ vt non detur secũdus ann⁹ sed seruetur illesus. ꝛ dicit ipse q; auc̃. de bis qui in gre. ad appella. §. i. corrigitur p dictum. §. hoc quoqz in auc̃. vt sponsa. lar. Ego euitando iurium correctõez vt saluentur iura in casu suo dicerẽ q; aut fuit, ipedi/mentum p principem ad quem fuit appellatũ ꝛ ipso iure seruet illesus ita q; tps sibi non currit vnde non habebit bienniũ. sed si per mille ãnos ipediret ex fa cto pncipis nũquaz curreret sibi tps. Probo p. c. ex insinuatione. j. eo. vbi dicit lis intacta pmaneat ꝛc̃. ꝛ per auc̃. sed lis. C. de tempo. ap. Si vo ipedimẽtũ processit p inferiorẽ iudicẽ tunc credo q; detur secũ/dus annus sed post secũdũ annũ nõ bẽbit tertiũ an/nũ imo tps curret sibi lz ipedito. hoc pbatur i. l. fi. C. de temp. appella. ꝛ in auc̃. de bis qui ingre. ad ap/pella. §. i. Et hec ẽ differentia i hoc iter ipedimẽtum pncipis ꝛ inferioris. Nõ ob. tex. in. §. hoc quoqz p allegato qz dz intelligi q; in effectu nõ piudicatur ap pellanti ex facto iudicis ẽt si fuit impedimẽtum mille annorũ. ꝛ hoc est tutũ tenere. vt euitetur iuriũ corre ctio. Aut ipedimẽtũ, p cessit ex mixto facto appellan tis ꝛ appellati. vtputa qz cõpromiserunt i ꝑmo ãno ꝛ tps nõ currit ipso iure. Non autẽ datur secundus annus. vt in cle. q̃diu eodez ti. ꝛ in auc̃. si tamẽ. C. de tẽpo. appella. Modie ẽ additũ q; ẽt per expressũ con/sensum appellantis ꝛ appellati sine alio cõpromisso põt cursui tpis supsederi. vt in. d. cle. quãdiu. Sz circa h̃ versatur vnuz notabile dubiũ nũquid idẽ sit in termino ꝑfixo a statuto vt appellãs ꝛ appellatus possint illum prorogare. Jo. an. in addi. spe. e. ti. §. nunc breuiter. v. istud aũt scias. tz q; nõ possit pro/gari sicut nec terminus triẽnij ꝑme istantis. vt in. l. p perandum. C. de iudi. qz hoc est fundatuz super pu blica vtilitate vt finis sit litium cui ptes renũciare nõ possunt. ff. de leg. i. l. nemo põt. ꝛ in. c. si diligenti de fo. cõpe. Do. an. dicit optime põderãdo. d. cle. quã diu. q; nec terminus bois nec iuris cõis vel statuti p viã, progationis põt elongari ampliãdo duplicãdo vel triplicando qz h̃ non reperitur cõcessũ. sed si vo/lunt expresso cõsensu supersedere executioni bñ pfit ꝛ interim ipso iure non currit tps. vt i. d. cle. quãdiu ꝛ sic dicit debere intelligi Archi. ij. q. vi. anteriorum v. ad h̃. quod dicit notandum qz limitat illã cle. ꝛ do cet modũ illã practicãdi. Sed cõtra hãc opi. addu/co tex. in. l. fi. C. de tempo. ap. vbi dicitur ptes cõue/nire posse vt nullũ fatale detur idest vt nõ detur inte/ger annus. Nã ꝑmus annus dr̃ ꝑmũ fatale a fato. i. morte quia sicut mors extinguit hoiez ita lapsus isti us termini extinguit appellationẽ. qõ latius, psequit Bal. ibi. ꝛ per illum tex. h̃ tenuerunt alig vt ibi nõ. quasi possint ptes renunciare istis terminis iuris. sz mihi plus placet prima snia Jo. an. ꝛ do. an. vt non possit prorogari sed supersederi sic. ꝑmo qz tex. in cle. ita loquitur dum dicit q; interim non currit tps ergo nõ loquitur in termino, progato qz tunc curre/ret tps. Item sequeretur absurdũ q; partes possint prorogare illud tempus i mille annos. ꝛ sic inquieta retur iudex respu. lederetur ptes vexarentur lib⁹ ꝛ expensis materia criminibus preberetur ex longa concertatione quibus lex obuiare volens ꝑfixit cer/tum terminuz iõ non debent partes huic posse renũ ciare. simile in. d. l. properandũ. ꝛ. l. nemo potest. ff. de le. i. facit. c. requisisti. ꝛ. c. tua ꝺ testa. Sed quãdo volunt supersedere vt non currat tps. ꝛ sic abstinere a litigijs cessant oĩa ista mala. ꝛ interim posset sequi cõcordia. merito aliud dicenduz i, progatione aliud vt supersedeatur. ꝛ a litigijs iteriz cessetur. Nõ ob. d. l. fi. allegata, p contrario qz loquitur in restrictione termini ꝛ non in prorogatione. restrictio vero cõcer nit preiudicium ptiuz prorogatio ꝑiudiciũ reip. me/rito primuz pmittẽdũ ẽ ptibus ꝛ nõ secũdũ. Qñqz ipedimentũ, puenit ex facto soli⁹ appellati. i quo ca/su ẽt varie sunt sententie. Inno. sentit vt tps nõ cur/rat sed potius bẽat ipeditus ãnum. Do. de ro. deci. cxix. tenent q; appellanti nõ currit tps. Unde dicũt q; si appellatus iterim attẽtauit ꝛ oportet appellatẽ agere super attentatis si egit ꝛ obtinuit hoc tps non cõputabitur qz ipedimẽtũ pstitit appellatus. vt i. d. cle. q̃diu. secus si succubuit qz sibijpsi ipedimentũ pstitit. Nec ob. d. cle. vbi nõ currit tps qz ibi ipedi/mẽtum surrexit ab expresso cõi cõsensu. Do. an. dic cõiter teneri vt detur actio de dolo q̃ aduersariũ hic dolose procurantez ad interesse. ꝛ si nõ ẽ soluẽdo re/stituetur sicut dicet in sequẽ. mẽbro. all. glo. i auc̃. sz lis. C. de temp. ap. ꝛ in. l. arbitro. §. dolus. ff. de do/lo. Sed certe nõ video vnde oriat hec cõis opi. quã ipse allegat nec glo. p eum allegate hoc dicũt sed lo/quuntur generaliter i ipedimẽto alicuius. ꝛ pñt itel ligi i ipedimento tertij qnimo glo. ꝛ bar. in. d. §. do/lo. potius sentiunt oppositũ. s. vt q̃ aduersariũ dolo sum fiat restitutio p. l. ait ꝓtor in fi. ff. ex qui. cau. ma.

a Pauperes execu sata prosecutione appellationis q; sequitur bal. i. l. acceptũ i pe. colũ. i. xxiij. q. in fin. C. de vsur. ꝛ sic ñ currũt sibi fatalia alle. glo. oz. quã dicit cẽ nõ dignaz in. l. eos. C. ꝺ ap Cõtrariuz tñ tẽuit idẽ bal. i. l. fi. C. ꝺ cõdi. iser. p glo. i. l. cũ ita in ꝑn. la ij ff. de condi. ꝛ demõ. ꝛ sic bẽs ꝺ vnũ casum i quo paup tas ꝓdest. alios q̃ plures casus in quibus pauertas prodest vide p do. alex. p⁹ bar. i addi. ibi in. l. oẽs C. de an. et tribu. li. x.

Ego enī dicerem in hoc dubio q̄ debeat hēre scōz annū q̄ iura loquuntur gñaliter vt ipedit⁹ in p̄ anno hēat scōm ficut ipedit⁹ p̄ iudicē p̄mum bz 2ⁱⁿ. d. l. fi. vel saltē seruari dz illesus vt voluerūt do. de ro. nec ī iure reputur ꝓrium. Nec ob. nō. in. d. §. dolo. Procedunt enī qñ dato ipedimento ius spāliter nō ꝓuideret sed in casu nr̄o gñaliter ꝓuidet p̄ scōi anni datiōz Qñq̄z ipedimētuz ꝓuenit ex tertio. ⁊ tūc cōiter tenetur vt p̄us det ꝑ eū actio ad interesse ⁊ si nō est solūdo restituat ꝑ aduersariū. vt ḃ in glo. ⁊ in iurib⁹ in ea allegatis. Et puto hanc eē diuersitatis rōnem iter ipedimētuz p̄stitū ab appellato ⁊ a tertio q̄ factū tertij nō dz preiudicare appellato q̄ non fuit in culpa. Ideo agit ꝑ tertiū ad interesse ⁊ sñia remanet salua ⁊ valida. sed qñ ipse appellatus p̄stitit cām seu ipedim̄tum cessat hec rō ⁊ ꝓuidet vt. s̄. dictū est ⁊ p̄ hec hēs p̄mā qōnem declaratā late. Venio ad scōaz nūq̄d impedit⁹ in scōo ānoꝫ debeat hēre tertiuz seu debeat ꝓseruari illesus ipso iure vt p̄s nō currat vel fit subueniendū ei p̄ beneficiuz restōnis. glo. ḃ recitat duas opi. vna est vt ꝓpetat restō. alia vt ipso iure ipeditus fuetur illesus nisi sit in p̄iudiciū tertij. ⁊ in ḃ residet ⁊ segtur Host. maxime inspecta simplicitate iuris canonici de indi. dilecti. ⁊. j. e. ad audientiā. Innoc. videt velle q̄ vltra scōm fatale nec tertiū nec vlterius hēbit fine restōne ⁊ tunc restituet tm̄ p̄s q̄tum fuit p̄us ipedimenti. Et q̄ sit necessaria restō videt tenere gl. in auc. ei q. C. de tē. ap. videt tm̄ velle q̄ integer annꝰ dz restitui. vt. l. sed ⁊ si p̄ pretorē. in p̄in. ff. ex q. cā. ma. Glo. i. in. c. cū sit. s̄. e. sentit q̄ dat tertius annus ipso iure. Jo. an. ꝓcordando dicit q̄ aut fuit ipedit⁹ per iudicē ⁊ subuenit ipso iure. Aut ꝓcessit ipedimētum aliunde ⁊ ꝓcedit opi. q̄ det restitutio ⁊ solū ad illud p̄s in quo fuit ipeditus. Do. an. dicit q̄ in casibus in q̄bus nō currit scōs annus impedito nō currit ēt tertius in alijs casib⁹ currit sed dat restō ꝑz p̄s lesionis. ⁊ in hoc multe vt dixi sunt varietates. Ego dicerē q̄ tm̄ in duob⁹ casibus nō currat p̄s scōi āni. Primus qñ lis erat in ꝓsistorio p̄ncipis ⁊ ipedimētum ꝓuenit ex facto ipsius p̄ncipis p. d. c. ex insinuatione. j. e. ⁊ in auc. sed lis p̄alle. Secūdus qñ p̄ compromissum vel alīs de exp̄sso p̄tium ꝓsensu suspedet negocio p̄ cle. q̄diu p̄alle. Nec illis casib⁹ dico dandum tertiū annū sed q̄ p̄s ipedimenti nō currit. In alijs vo casibus credo indistincte p̄s currere ⁊ sñiaz trāsire in rē iudi. p̄ lapsum biennij. ꝓbo p. l. fi. C. de tē. ap. ⁊ per auc. ei q. e. ti. vbi dicit q̄ iuste ipedito datur p̄us annus post cuius lapsum sñia remanet rata. ⁊ fic apte innuit q̄ ipedimentū in scōo anno ꝓtingēs nō impedit tranſitū in rē iudi. sed ipedito subuenit p̄ beneficiū restōnis in integr. vt hic nōbiliter ꝓbatur in vbo volum⁹ inducēdo vt. s̄. ⁊ fiet restō vsq̄z ad tm̄ p̄s q̄tum fuit p̄s ipedimenti. hoc enī est regulare. vt in cle. vna. de in inte. resti. cū ibi nō. Ad tertiaz qōnem nunq̄d dato ipedimēto duplicet termin⁹ bominis ficut termin⁹ iuris. exēplum index dedit mensem ad se p̄sentandū iudici ad quē. appellans aūt fuit ī fra mensem impedit⁹ nunq̄d debeat hēre scōm mensem vel q̄d erit. Innoc. hic instat sed finaliter ꝓcludit q̄ istud p̄s duplicet. ⁊ est cōis ꝓclusio q̄ succedit loco termini iuris dz ergo eodē iure censeri vt ficut duplicat annus ita ⁊ iste termin⁹. ab hac cōi opi. nō eēt in iudicio recedendū. In scholis aūt tenerem oppositum q̄ iste termin⁹ datus ad se p̄sentandū vel ꝓsequēndum est q̄si q̄dam citatio vt p̄sentet se iudici ad quē sed nā termini citatorij est ḃ vt si non pōt citat⁹ cōparere in termino cōpareat q̄z citius poterit. vt ꝓbat in. c. cū dilecti. de do. ⁊ ꝓtu. ⁊. c. cū parati. j. e. ad idē tex. ī fiñ in. c. cupientes. i. rū. de elec. lib. vi. Ratio diuersitatis est q̄ termin⁹ anni dat ad ꝓsequēdum ⁊ finiendum sed iste termin⁹ datur solum ad ꝓsequēdum. ⁊ sic nō ex toto succedit loco termini iuris. ⁊ p̄ ꝑñs nō dz eodez iure censeri maxime q̄ in termino anni tractatur de maiori p̄iudicio. Quarta qō fuit q̄liter ꝓbabitur impedimētum. Spe. e. ti. §. nunc breuiter. v. q̄d ergo. dicit q̄ p̄ iuramētum ipediti. Jo. an. ī addi. dic ḃ ꝓcedere qñ appellaret ad iudicem valde remotū q̄ tunc difficile est secū adducere testes. ⁊ si daret terminus ad ꝓbandū in ptibus occuparet forte maius tp̄s q̄z esset tp̄s secūdi termini. si aūt loci distātia non ipedit dz impedimentū plene ꝓbari p̄m euz ⁊ cum hac opi. tranſit ḃ do. An. Sed aduerte q̄ credo firmiter q̄ ēt data distantia locorū non sufficiat ḃ casū ꝓbare impedimētum p̄ iuramētum. rō q̄ impedimento nō dato trāſiuit sñia in rem iudi. vt in. c. cuz sit. s̄. e. ⁊. d. l. fi. cū si. ergo cum ḃ agat de maximo p̄iudicio ⁊ de abdicando iure iam q̄sito appellato p̄ de sertionē appellatiōis dz impedimētum plene ꝓbari sicut ꝓbari dz in quolibet facto graui nō ob. locorū distantia. secus dic vbi nō ageret de dando scōo fatali sed de dandis alijs inducijs non ita preiudicialib⁹ tunc enī stabit iuramento impediti p̄m Fed. ꝑsi. cix. als. cxij. Pōt in hoc vltimo melius dici vt arbitrarium sit q̄liter ꝓbetur impedimentū. vt voluit Jo. an. post Archi. in. c. i. de do. ⁊ ꝓtu. lib. vi. q̄ nō. Et pro ꝓcedenti dicto meo vide bo. tex. in. d. c. cū sit. s̄. e. in eo q̄ dicit q̄ ex euidenti ⁊ necessaria cā dz dari biennium sed iuramētum solū nō facit cām euidentē. facit q̄ nō. in. c. pia. de excep. lib. vi. Ad q̄ntam q̄nē nunq̄d q̄libet ipedimentū p̄stitū in p̄mo ānno sufficiat vt det scōus annus in casib⁹ in q̄b⁹ dixi scōum annū indulgēdū. Et scias q̄ Jo. an.ª tot opi. ⁊ confuse recitauit hic vt ipsemet fateꝫ in addi. Spec. in ti. de ap. in secūda pte sup̄ rub. q̄ dū casus dubius circa banc māz ꝓtigisset in curia romana nō potuit decidi p̄ scripta sua ḃ. sz ꝓcludēdo breuiter Jo. an. ⁊ do. An. hic assumo tm̄ tres cāus vz. Qñq̄z ipedimentū fuit in p̄ima pte anni negligentia in secūda pte. Qñq̄z ex negligentia in p̄ma impedimētū in scōa. Qñq̄z in tertio impedimēta fuerūt interuallata q̄ qñq̄z fuit ipeditus qñq̄z negligēs multis vicib⁹. In p̄ cāu tenet q̄ si negligentia sequēs fuit tanti p̄is q̄ potuisset infra illud t̄p̄s finire appellationē suā non dz p̄ impedimentū p̄cedens hēre secūdum annū q̄ negligētia sequēs bz absorbere illud impedimētū p̄cedēs. Quare enī iura dederūt tm̄ t̄p̄s nisi q̄ ꝓsiderarūt multa impedimēta ꝓuenire posse. Hoc est de mente Jo. an. in loco p̄alle. ⁊ sequit hic Do. an. ⁊ puto verissimum rōne p̄dicta qcqd senserit Bar. in. l. itē si appellatio C. de tē. ap. vbi videt velle q̄ si impedimentū fuit tāti t̄pis infra q̄ potuisset appellationez finire dz dari scōs annus ⁊ dicit terminū mēſis p̄sumptiue sufficere ad appellatiōem finiendā. ar. ibi. ꝑm hoc sequeret q̄ dato impedimēto in p̄imo mense ⁊ negligentia in xi. mensib⁹ sequētib⁹ daret secūdus annus. q̄ videtur absurdū. ⁊ p̄o hoc allego. d. c. cū sit. s̄. e. vbi dicitur ex necessaria cā ⁊c. Secūdo casu qñ negligētia p̄ cessit dic q̄ si t̄p̄s diligentie fuit tm̄ infra q̄ potuisset appellationē finire impedimēto cessante dz hēre scōm annū nō obstante p̄iori negligētia. Rō q̄ si impedimentū nō fuisset būisset effectuz suū. ⁊ ita sentiūt Jo. an. ⁊ do. An. vbi sup̄a. sed hoc dictū limita nisi se restrinxisset ad terminū ita artū vt q̄libet ipedimentū sufficeret ad ipediendum finē apppellatōnis. Nam tunc nō puto subueniendū p̄. l. ij. ff. siqs ca. q̄ nō est subueniendū ei q̄ se multū angustauit. nā debuit cogitare verisimiliꝫ aliqua ipedimenta p̄futura. Ultimo casu qñ ipedimēta fuerūt interuallata dic q̄ si tāta fuerūt impedimēta q̄ infra t̄p̄s negligētie nō potuisset finire bēbit scōz annū als secus. Rō diuersitatis

a Et vid de hoc glo. fi. in. c. si electio. de elec. in vi. plene p̄ ang. ī auc. ei q. cir. p̄n. C. de temp. appe. Et de isto. ar. vide elegātissime p̄ ange. cōsi. ccxcvij. incipi. in dei nomiee fue, matris ⁊ vid q̄ pleniſſi. scribit ro. post bar. i. l. ⁊ iō hesitat. ff. de ver. ob. ⁊ arbi. ij. q. vj. ī sūma cir. fi. vbi dicit q̄ ꝓpter ipedimētū vnius dici tm̄ ī p̄imo fatali datur ipso iur absq̄ aliqua restōne secūdus annus sed si fuerit ipeditus in scōo ano solum restituitur ad t̄p̄s quo fuit ipedit⁹ ⁊ de ista q. vide ēt p̄ Ci. ⁊ bal. in d. auc. ei qui ⁊ p̄ io. an. in addi. spe. in rubrica eiusdem ti. ō ap. ⁊ q̄ nōt. do. bar. ō bellē. post abb. in cle. j. de ī integ. resti.

a Adde bar.i.l.item appellatiõe ff.de tẽp.ap. ⁊ in.l.p̃scs. C. eodẽ. de ap.bar.in.l. ij.§. q̃ diximus.ff. siqs cau.bar.i.l. qui cõmeat⁹ ff. de re mi. pau. de ca.i cõsi.xxi. ici pi.i cã deser tionis appel lationis ⁊c. in.iij.col.i fi. b Idoterat ẽt mouer i p nõ.regu lam que ha bet q̃ quoti enscunq; iu dex aliqd fa cit nõ ex of ficio suo sed ad istantiaz ptis ibi sẽp de necessita te req̃rit cita tio alteri⁹ p tis vñ si imbi bitio p iudi cem eccliasti cuz fiat iudi ci seclari ne ꝓcedat i cã ⁊ fiat ad in stantiã ptis ibi req̃rit q̃ altera quo q̃ ps citetur vt i.c.roma na.§.si vo. ⁊ in.c.nõ solũ ad fi. de ap. i.vi.põit nõ. Fe.de se. in ꝓsi.ccc. icip. fcñ ꝓponit cẽ tale debi tor promisit ⁊c̃ pe.de an. i ꝓsi.cccxxv. ici cãus ral ẽp⁹ ꝓceptuz fcñ ⁊c̃. imo. in.l.iiij.§. cõ dẽnatũ. ff. ꝺ re iudi. Idẽ Jo.de imo. i.c.si debito ref.cir.me.⁊ ibi ipse abb. pano.i. vij. col. ꝺ iureiu. ⁊ ꝺ. Lau. de rodul. in sua nõ. rep.c. cõ soluit de vsu ris i.q.cxxxi Secꝰ q̃ iu dex ex offo suo,ꝓcederz vel inhiberz nõ ad instã tiã ptis tũc nõ req̃rit ci tatio ita ꝺz i

ex se pz itellige tñ q̃ cessantib⁹ impedimẽtis fuisset ve risimiler appellatiõem,psecutus⁹.⁊ sic q̃ suã diligen tiam ostenderit infra tps impedimẽti qz aliter nõ possz ꝓstare impedimentum pstitisse cãm. vide qꝺ dixi in sili post Inno.in.c.ex transmissa.de pscrip. In vltia q.nunqd post lapsuz ãni possit iudex a quo si sibi ali ter de impedimẽto appellantis nõ ꝓstat sniam excõica tioni mãdare appellante vlterius nõ citato. Inn.hic ꝓcludit q̃ merito iure hoc põt qz non tenet ad execu tionis actuz partẽ citare.dicit tñ q̃ appellans prudẽ ter facit si cõparet corã iudice a quo ⁊ docet de impedi mẽto ⁊ si ꝺ nõ obstãte iudex vult,ꝓcedere ad vlterio ra appellet ad superiorem. Fatet tñ q̃ lz appellans nõ cõpareat corã iudice a quo allegatur⁹ impedimentum si tñ in veritate impedimentũ suberat reuocabit execu tio p superiorẽ. Hanc ꝓclusionẽ recitat Inno.⁊ sequũ tur do.de ro.deci.cccxlix.⁊ Hosti.hic.q tñ dicit cau tius esse vt appellans citet ne postmodũ ptenso impe dimento reuocet executio. Et nõ ex dictis Inno. vnũ ad qꝺ solet multũ allegari.s.q̃ iudex põt sniam exeq pte vlterius nõ citata.sed vide tu eundẽ Inno. in.c.cũ sup.s.ti.,pri.vbi dicit ꝺ ,ꝓcedere qñ executó fit in reb⁹ adiudicatis p sniam.secus si in alijs rebus qz tunc nedũ citatio sed q̃dam sũmaria cognitio ꝓce dere ꝺz p.l.a diuo pio.§.in venditiõe.ff.de re iudi.⁊ fic tempo dcñ inno.hic.⁊ vide plenius p Bar. i lo co,pri.alle.vbi respectu executionis dicit q̃ si snia su it lata in q̃stitate vel in genere ꝺz ps citari in executio nis actu.si vo super spẽ.⁊ tunc aut executõ est fienda in alia specie puta pp defectũ spẽi adiudicate ⁊ req̃ritur citatio. Si vo in specie adiudicata ⁊ tũc nõ req̃rit citatio sed quoddã ꝓceptũ de exequẽdo post qꝺ au ferret res manu militari. vt in.l.qui restituere.ff. ꝺ rei ven.ꝺ ,ꝓcedunt qñ nõ fuit appellatũ vel certũ est im pedimẽtũ non sufficisse in p̃ ãno. In dubio vo crede rem indistincte citationẽ ꝓmittendã lz sit facta execu tio in reb⁹ adiudicatis. Duoeoꝝ qz vbicũ q̃z abũti põt ꝓpetere defensio semp req̃ritur citatio etiã in no torijs. vt dixi.s.e.cum sit.sed in cãu nro põt compe tere defensio qz forte appellatoz fuit impeditus in pri mo anno q̃ est fienda citatio. Item video q̃ iura sem per exigũt citationẽ ⁊ summariã cognitiõem in execu tionis actu q̃ñ verisiliꝛ põt defensio competere pti. vt clare colligit ex.d.l.a diuo pio.⁊ ex p̃dictis.sed in ca su nostro põt defensio ꝓpetere pti ergo ⁊c̃. Nec ob. si dicas p̃sumptionẽ esse ꝙ appellantẽ ex lapsu primi fatalis qz dico banc p̃sumptionez nõ sufficere vt sine citatõne spolietur re sua ex quo põt sibi aliq̃ defensio cõpetere.hec aptissime,pbo in sili per.c.lz eps.de p̃ ben.lib.vi.⁊.c.ordinarij.de of.oz.eo.li.in q̃bus dici tur q̃ lz per adeptiõem sce ecclesie curate vacet pri ma ipso iure.vt in.c.de multa.de p̃ben.nõ tñ põt epi scopus illum spoliare citatiõe pus nõ facta qz posset sibi defensio cõpetere puta dispensatio vel qd sile.⁊ sic sunt ibi duo tex.nõbiliter ,pbantes q̃ lz ꝙ abstez sit p̃sumptio iuris nõ tñ ex hoc ꝺz puari possessione sua citatiõe nõ ꝓmissa.ita clarissime infero ad ,ꝓpositum.⁊ sic putarem q̃ executio non posset fieri appel latore non citato.⁊ si de facto fieret deberet incõtinẽ ti de facto reuocari.ar.in.c.cũ cã.de offi.dele.⁊ in.c. ꝙquerente.de offi.oz.

m **Eminimus.** Casus. Si reus post citationẽ vl noticiam lr̃arũ iuit ad curiam delegat⁹ in cã,ꝓcedet alsñ.⁊ hoc dicit cũ.c.suggestũ j.e. Casus lr̃alis. Aliq̃ cã cõmissa est alicui appel latione remota:iudex citat reũ ille statiz mittit nunciũ ad papã pro cã illa:ille venit allegans q̃ nunciũ suuz pp cãm illam misit ad papã:q̃ritur an debeat in cã ,p cedere vel nõ. Respõdet pa.q̃ ,ꝓptereа nõ dimittat quo minus,ꝓcedat in cã ꝺm formã iuris.si vo ante ci tationem iter arripuit tũc iudex,ꝓcedere non ꝺz:hoc vltimũ bodie nõ tz infra eo.vt debit⁹ Ber. Nõ p q̃ arreptio itineris ad principem adeũduz nõ suspẽ dit indistincte iurisditiõem delegati ẽt aplici. Nõ. secũdo q̃ itinerãs ex iusta cã ad papã oĩ fraude cessã te eximit interim a iurisditiõe cuiuscũq; iudicis vt ꝺ cum interim mitte ,ꝓcedatur.ꝓcoz.c.vnicũ infra. de pegri.⁊.j.dicã latius.cũ glo. Nõ tertio q̃ clausu la appellatiõe remota nõ tollit suspensionẽ q̃ fit ex itine ris arreptione ante citatiõem vel noticiam lr̃arum

Op.ꝺ tex.in eo q̃ req̃rit citatiõem p̃cessisse itine rationẽ ad hoc vt iurisditio iudicis nõ suspendat.vñ ob.c.suggestũ.j.e.vbi sufficit noticia lr̃arum. Sol. glo.i.fatet ꝓrium ⁊ bñ.vnde p illũ tex.extendit iste nam vnũ ius supplet per aliud. Sz ꝺ hoc ⁊ ꝺ tex. op.ꝺ.c.vt debit⁹.j.e.vbi pz q̃ missio nũcij ad curiã nihil opat quo min⁹ mittẽs possit iterim in ptib⁹ ꝙue niri. Sol.gl.dicit bodie ꝺ.c.esse correctũ qz ad euntã dum ꝙuentionẽ nõ sufficit misisse nunciũ ad curiaz si cut nec ,pdest bẽre lr̃as poztes q̃ non sunt iudici ptita te.vt in.ꝺ.c.vt debit⁹.sed in ꝺ glo.nõ bene loquit qz istud.c.non loqtur in missione nuncij sed in eo q̃ pso naliter iter arripuit.Et ob hoc forte glo. formal.q.i eo qui non misit nunciũ sed in ,ppria psona iuit ad cu riam nunqd possit ꝺ cũ,ꝓcedi in ptibus si ꝙueniat co ram ordinario vel delegato.⁊ intellige q̃ñ iter arripu it ante oẽm lr̃arum noticiã seu ꝙuentionẽ de eo factã Sed in hoc glo.ponit duas opi. Primo suaz vt pp hoc nõ suspẽdat iudicis iurisditio.nã ⁊ si lr̃as repoz taret sibi non prodesse videtur cum iam esset preuen tus.vt dicto.c.vt debitus.nec obstat.c. dilecti.⁊.c. vt nr̃m.j.e.vbi pz q̃ arreptio itineris bz vim appel latiõis qꝺ,ꝓcedit q̃ñ arreptio fit post inchoatã cãz.⁊ dicendũ vt ibi nõ.Ho ponit glo.opi. Tan.ꝺriã dicẽtis q̃ si bona fide sine fraude iuit nõ ꝺz ꝺ euz ,ꝓcedi. Et idem tenuit Hosti.hic allegãs etiã decretalẽ primam de pegri.sequit etiã do. An.sed tu vide de hac mã la tius p Inno.in.ꝺ.c.vt debit⁹. Ex cuius dictis po test elici hec ꝙclusio q̃ itinerãs ad papã ex iusta cã si ne in fauoze suũ siue alterius est sub ,protectõe aplica vt interim ꝺ eũ nõ ,ꝓcedat in ptib⁹ ⁊ defendit talis non virtute appellatiõis sed p titulũ de pegrinãtib⁹.j.e. Ex his põt rñderi ad.l.ignorare.C.de resti. in inte. ex qua posset fieri forte ꝺrium ꝺ predicta. Nam ibi ꝺ abstem cã reipu.q̃ nõ dimisit ,pcuratorẽ ,ꝓcedit sal tem ad missionez faciendã ex p̃mo decreto ex quo nõ defendit. Dicendũ est ergo hoc eẽ priuilegiũ indul tum itinerãtib⁹ psonaliter ad sedem aplicam ex iusta cã qꝺ est semp notandũ.⁊ hoc obtinet vigoze ti.j. de pegri.qꝺ est perpetuo mẽti tenendũ ⁊ dicam in.ꝺ.c. vno. Ex his etiã infero q̃ clausula appellatiõe re mota hic apposita nihil opatur hic ad decisionẽ.c.lz factũ ꝺ narrat lz qdaz ꝺrium sentiãt sed primũ tenet Jo.an.⁊ cõiter doc.sequũtur. Querebat hic ab bas vltra glo.an ordinarius posset subditũ suũ vbi q̃z citare.⁊ dicit q̃ in qõne facti fuit consultra curia ro mana dũ vellet ordinari⁹ citare subditũ suum ibi exi stentez ⁊ latitantẽ.⁊ rñderunt curiales q̃ q̃ñ q̃z curia seruauerat q̃ ibi nõ posset ordinarius citare subditũ postea mutauit qz per id multi eoꝝ excessus occulta bant.⁊ sic dicit in illo casu fuisse stuatũ. Jo.an.remit tit ad nõ.p eum in.c.romana.§.ꝙbentes.de fo.ꝙpe. li.vi. Ego remitto te ad ea q̃ longe plenius dixi in.c. fi.de fo.cõpe.sed nõ qꝺ dictũ est supra de romana cu ria ⁊ vide vbi supra ⁊c̃.

r **Uper eo.** Casus supsedet articulo in quo appellatũ ẽt sup principali cã si fine illo articulo ex pediri nõ põt.b.ꝺ.inberendo lr̃e sz infra

telligi qꝺ vult ipse ab.pano. i.c.ptã in pe.col.s. de oz.cog. allegãdo ino.i.e.ad nr̃am el.ij de iurem. ⁊ vtrancz regulã po nit o.alex. imo.i ꝙsi. ccxxxiij.i cipi. visis actis mihi trãsmissis in.iiij.col. cum alijs ibi pcũ al. ergo cũ in cãu nro iu dex ni cre quat sniaz ex,ppo of ficio sed p te peteẽte ⁊ regrẽte cũ rspiciat p uata vtili tate p reg. l.iiij.§.h aũt iudici um.ff.de dã.ise.Ex go sequit q̃ requirit ciatõ ptis ⁊ cum pa noz.hic q̃ regrat ci tatio sz ꝺ. phi.de pe ru.in rep. sup hoc.c. in.xl.col. vbi colle git cõcoz.

c Et ad de alb.de ro.i.l.fi.ff. ꝺ iur.om. iu.cũ insti nitis ꝓcõ. quas tra dit ibi do. aler.imol. in vlt.col.

multū restringet. Duo sunt dicta. scōm ibi si autem. Prima ps cōiter nō summat ꝓpter varietatē lectu/rarū sed fm veriorē intellectū possum⁹ sic summare. Non obstante appellatōe ex falsa cā interposita pōt iudex ad vlteriora ꝓcedere. Casus lr̄alis. Cā cō/missa est alicui re⁹ aliquā exceptionē obijcit in cā illa ꝓp quā exceptiōez appellat: qrit vtrū iudex ea non obstante possit in ꝑncipali ꝓcedere. Rndit papa q̄ eidez exceptiōi erit merito supsedendū. Et si ꝑncipa lis cā fine illa terminari nō possit ei nihilomin⁹ supse/deat. In fine ponit alia dubitatio. Ecce lit. ꝙt. oppo nit re⁹ q̄ p falsi suggestionē lr̄e sint ipetrate qrit an b exceptio sit admittēda. rndit papa q̄ pp hoc non est differēda sntia Ber. Nō ꝑ iudicē debere supsede re in tota cā lz appellatio interponat sup certo articu lo qō est indubitatū si cā principalis est ita cōnexa il/li articulo vt fine eo decidi nō possit. qd aūt si nō ē ita cōnexa infra subijciā. Glo. i. qrit qñ bz locum iste tex. Rndet q̄ pōt ꝓcedere tam ante lit. ꝙte. q̄z post. Exēplum primi qñ opponit aliq̄ exceptio dilatoria probabilis. vtputa q̄ rescriptū est surrepticiū vel op ponit iudicē esse excōicatū vel qd fide ꝛ a grauamine illato ꝓtingit appellari. Exemplum secūdi qñ oppo. pemptoria post lit. ꝙte. vtputa pactū de nō petendo vel ꝙsanguinitatis exceptio ꝑ petentē vxorē vel qd si mile. Sed nūc quero qñ principalis qō terminari non pōt fine articulo appellatōis ꝛ qñ pōt. So. glo. ij. ꝛ iij. ponūt exēpla primi vt pz in exceptionib⁹ piu dicialibus de gb⁹. iij. q. xi. §. aliqñ. Itez in pacto de nō petendo ꝓscriptio ꝛ ꝙsimiles sed gl. nō ponit exē pla secūdi qñ. s. possit cā terminari fine illo articulo a quo fuit appellatū sed multa exēpla poni pñt. Primo pone q̄ fuit appellatū a ꝙdemnatiōe expēsarum rōne ꝙtumacie. nā fine ista pōt expediri qō principa/lis. Item pone exēplum si appellet in exceptione cō pensationis ꝛ multis alijs simlib⁹. His aūt pre/missis op. fortiter ꝑ tex. videt enī q̄ siue articulus in quo fuit appellatū sit cōnexus cāe principali siue nō nunq̄z possit iudex ꝓcedere ad vlteriora qz nō tene/or rndere coram iudice q me grauauit. s. e. ad hec. So lu. glo. b. in ver. terminari fatet ꝑrium. Ad tex. istuz rndet q̄ vacat hic. ar. a ꝑrio sensu. Idem hic Hosti. adducēs illud generale dcm̄ nil fore inouandum ap/pellatione pendēte. j. e. dilectis. ꝛ qz iudex appellati/onis exquo recepit appellationē vt emissam ex cā, p/babili pōt inhibere iudici a quo ne, ꝓcedat in ꝑncipa li. j. e. romana. §. q̄ si. lib. vi. Et melius facit fm Jo. an. qz verificata appellatiōe oīa facta post illam p iu/dicem a quo reuocant⁹ p modū nullitatis. j. e. c. non solū. lib. vi. Idem finaliter tenuit Inno. b. do. Ant. post multa sentit nouū intellectū vt ante inhibitoriaz seu delatiōem vel iustificatiōem appellatōis possit iu dex a quo, ꝓcedere sup cā principali nō ꝙnexa articu lo appellatiōis nec reuocabit fic attentatū iustificata postea appellatiōe q̄si iuste ꝓcessit. secus si ꝓcessissz in cā ꝙnexa articulo appellationis. hoc enī casu, ꝓce/dit. c. nō solum ꝓallegata fm eum. Et q̄z q̄z b lec. videat prima fronte demulcere aures ꝛ ꝙuenit supfi ciei huius lr̄e tm̄ veritate inspecta nō puto verā. ꝛ sem per secut⁹ sum cōem opi. ꝑdictā vt indistincte iudex a quo nō possit, ꝓcedere sup illa cā. Primo adduco c. fi a iudice. e. ti. lib. vi. vbi dicit q̄ si appellauī a gra/uamine mihi illato ꝑ iudicem non teneor amplius cō parere ad citationē suam in illa cā nisi me citet ad au/diendam reuocationē grauamis. Unde pondero ex ceptionē q̄ firmat regulā in nō exceptis. xxxij. q. vij. dis. ꝛ in. c. ij. ō ꝓtu. lcto. Ad idem ille tex. in fi. vbi dicitur q̄ reuocato grauamine extūc pōt illud, ꝓcede re ad vlteriora ergo nō prius. Scō principaliter addu co. c. eū q. de do. ꝛ ꝓtu. li. vi. vbi dr̄ q̄ appellatiōe in/terposita ab interlocutoria seu grauaie nō renet iudex amplius appellantē citare q̄si sit ꝓtumax sup tota cā q̄ appellatio opat respectu totius cāe. alīs dixisset q̄ in seqntib⁹ actib⁹ debeat citare appellantē. ꝛ ꝑ hoc qō ibi nō. in glo. Tertio facit illud. c. non solū. gnaliter loquēs. Quarto induco tex. in. l. siqs ꝓuocatiōe C. e. ti. vbi br̄ q̄ appellatio interposita sup iniuria il/lata pura a tortura suspēdit iurisditōez in tota cā ꝛ eā deuoluit ad superiorem quā lec. sequunt ibi gl. ꝛ bar. ꝛ alij. ꝛ sic articulus appellatōis erat ibi separatus a cā ꝑncipali. ꝛ nihilomin⁹ iurisdictō in tota cā deuolut ad superiorem. ꝛ elegāter ꝑ hac opi. facit. c. solicitudinez j. e. vbi dicā. ꝛ hāc opi. sequitur Inno. in. c. qz pp. ꝛ c. cū nobis. de elec. secus tñ dicit ibi vbi due cāe sepa te eēnt coram iudice. tunc enī etiā si vna fit cōuentionis alia reconuētōis appellatio in vna nō deuolut in alia ꝛ hoc vltimū voluit hic Hinc. de quo in spec. in ti. de recōuen. in fi. §. pe. Et nō bñ b vltimū qz limitat mil/ta iura ꝛ maxīe illā. l. siqs ꝓuocatiōe. Ultimo adduco eqtatem maximā. Nā durū est dicere istū appellā tem artari ad cōparendū in eadē cā coram diuersis iu/dicib⁹ ꝑ. c. dispendia. §. reus quoq̄z. de rescrip. li. vi Pōt ēt adduci alia rō nō minus fortis. Continētia cāe diuidi nō dz in. c. i. de cā pos. ꝛ ꝓprie. Non q̄ dz eē vn⁹ iudex vni⁹ articuli ꝛ alius iudex toti⁹ cāe. ꝑ iu/ge enī appellationē postea iustificatā ecce q̄ cā prin/cipalis deuolu⁹ ad superiorē. vt in. c. vt debit⁹. j. eo. ꝛ sic apꝑet istū iudicē a quo, ꝓcessisse tpe quo erat in pē denti an ēet futurus iudex. Ad istū tex. pōt rnderi. p vt dixit hic glo. q̄ nō valet ar. a ꝑrio sensu. tū qz repu/tur ꝑrium in iure. vt. s. diximus. tū qz resultaret ꝓuus ꝛ absōn⁹ intellect⁹ iuxta nō in. c. publicato. de elec. nec est hoc nouū ꝛ iusitatū in iure. ad hoc. c. q̄to. de vsu ris. Scōo pōt rnderi vt ꝓcedat appellatore ꝙsentē te. eo aūt resistente sec⁹ est dicendū. Tertio pōt intel/ligi qñ iudex arbitrat appellatiōem esse inuſtā. tunc enī ex eqtate pōt supsedere in articulo appellatōis ꝛ ꝓcedere in cā ꝑncipali. Inno. ponit aliū intellectum vt ꝓcedat in ꝑncipali. s. coram iudice ꝙpetēti sz nō plz mihi iste intellect⁹ qz diuidit ꝓtinētiam cāe ꝑ. l. i. ꝛ. ij. ff. de q. re. ad eū. iu. eat ꝛ. l. nulli. C. de iudi. ꝛ. d. c. i. de cā pos. Ex qb⁹ oībus ꝙcludo q̄ appellatio ab in terlocutoria seu grauamine si est legitima suspēdit iu/risditōez iudicis a quo respectu totius cāe siue cā ꝑn cipalis sit ꝙnexa articulo appellatōis siue nō. sec⁹ re/spectu cāe sepate. Op. ꝑ scōaz ptē. c. ꝛ videt q̄ le gitima sit appellatio si non admittat exceptio falsi. vt s. de rescrip. ceterū. ꝛ. c. olim. i. facit de cri. fal. p totū So. glo. fi. duplr p̄ q̄ ter. dz intelligi cū falsitas nu/de allegat nō aūt exbibet, ꝓbatio ideo nō curādū. ar. in. l. metū. C. qō me. cā. so pōt intelligi in exceptione de falsi suggestione, ꝓposita post lit. ꝙte. nā cū sit dila toria dz, ꝓponi añ lit. ꝙte. ꝛ non postea. ꝛ itellige fm Jo. an. ꝛ bene. qñ opponit q̄ in rescripto fuit falsū suggestū nō aūt dz intelligi de exceptiōe falsitatis qz illa pōt opponi ēt post sniam. s. de excep. c. cū vene/rabilis. ꝛ in. c. in nra. s. de, ꝓcu. ꝛ plene dixi in. c. lz. s de, ꝓba. Extra glo. doc. ponunt alios itellect⁹ ꝛ p mo fm Jo. an. pōt fieri vis in vbo, ꝓrupit. i., ꝓcul ru pit nō. s. excipiēdo sz simplr dixit appello ne, ꝓceda/tis qz falsum est rescriptū. talis. n. appellatio est fru/stratoria qz grauabat ex eo solo q̄ exceptio sibi con/petebat sed tūc demū cū p iudicē nō ēet admissa. j. e. dilecto. vbi de boc. ꝛ. s. de testi. significauerunt. vbi ēt dixi. Alia lec. est q̄ hec appellatio non valet pp gnalitatē ipsius q̄ ipedit vim appellatōis. multiplex enī est falsi exceptio aliq̄ ipedit aliq̄ nō. debuit ḡ ap/pellans specificare. arg. ff. de iur. fis. l. in fraude. ꝛ de elec. vt qs duas. li. vi. ꝛ. l. ꝑtor edixit. ff. de iniur. Itē nō dz appellans statim emissa voce appellatōis rece

a De hoc vide opti. rex. in l. fi. ff. de ap. reci. ⁊ ibi Bar. in prin. ⁊ Bal. in l. nemo clericus. C. de sum. trinitate.

b Cõiter ꝓcludunt doc. q̃ relinq̃tur arbitrio iudicis inspecta psonaꝝ qualitate ſm glo. Bar. ⁊ doc. in auč. nisi breuiores. C. de sen. ex pi. reci. bar. in l. diuus. ff. ō bo. dā. lꝫ bal. in l. ij. in. v. col. v. q̃ro. iurta ħ que dicant cãe minime. C. ō peda. iud. exp̃ſ se voluerit cãs breuiores esse illas q̃ sũt a. c. aureis infra. ⁊ hoc idē pondera velle bar. i. l. impium. cir. fi. in v. lexto ē iuſ mima. ff. de in. om. iu. qō ml'tũ nō. q̃ est valde vtile si est verũ ad multa cũ i cãis breuiorib⁹ nō reꝙratur libell⁹ nec sentẽtia i scriptis. d. auč. nisi. ⁊ in eis semplēa ꝓbatio hꝫ. p plena ħꝫ gl. bar. ⁊ doct. i l. admonẽdi ff. de iureiu. ⁊ in spẽ põit d. math. i nō ij. ⁊ iij. facit qō in filī diẽ in spẽ alb. de ro. in. l. in bonefideī. i vl. col. C. de re. cre. q̃ si esset qō int̃ duos ciues de. cc. florẽis dicerẽt cã mag. sed int̃ duos regef dicere tur modica ⁊ pua ⁊ hoc vltimũ de regib⁹ vult etiam bal. in. l. sed ⁊ si susce pit. ff. ō iudi. §. i. cir. fi. Sꝫ q̃ sit arbitrariũ iudici in specta qualitate psonaꝝ vide bart. in auč. minoris debitoꝛ. i. ij. col. cir. prin. C. q̃ dari tu. poss. ⁊ dicit bar. i. d. l. ad monẽdi. i. xvij. co. i meo q̃ lꝫ cã ꝑncipalis sit magna si tñ sit solum qō de possessiõe cã censet modica ⁊ parua ⁊ expresse segt̃ c Et ideo dixit ang. in ꝓsi. cãus talis est, pnunciatũ fuit q̃ lꝫ nō possit appellari a ſnia diffinitiua lata in possessorio. tñ appellari põt a qualibet interlocutoria lata in ipso possessorio ante dictã diffinitiuã q̃ grauamẽ illatum ꝑ dictã interlocutoriã nō est repabile qō est nō. ⁊ hoc voluit Inno. ſm cũ in. c. significauerũt. in v. appellasse. §. de testi. Et adde q̃ isto casu q̃ grauamẽ non põt repari in sindicatu vt ē in toꝛtura q̃ si iudex iniuste agit iſer̃ē do grauamen nedũ ē licitũ appellare ſꝫ ēt põt de facto ⁊ cũ armis sibi resisti. ita pul. diẽ ci. in. l. i. i fi. C vñ vi. ar. d l. ij. ff. ō appre. Idē tꝫ bal. i repe. illº. l. i. i. x. col. i v. xij. q̃ro an iudici possit ffisti. ⁊ idē bal. i. l. vt vim. in. vij q. ff. de iusti. ⁊ iu. d. alex. in cõ si. ecclesiaſtica. v. vbi ꝓpe ꝓsuluit in isto cãu. q̃ icipit post redditum pmũ ꝓsiliũ vbi ad dit idez tenere pau. de lea. i cõ mẽto rub. de re. spo. ⁊ vide oio plũm pꝛnoꝛ. in c. si q̃ſ. ş. de of fi. dele.

d Ista rõ quã ēt assignat pan. ipse in. d. c pe. de iud. i iij. col. lꝫ sit colorata tñ ē fragilis ⁊ cas reꝓbat lud. ro. i. l. ff. ō re iudi. q̃ iſtuꝫ respectuꝫ habuisset iura canonica nõ limitãdi aliquã instãtiaꝫ cãe q̃ cũ de iure ca. a quocunq̃ grauamĩe possit appellari ⁊c. vt ħ p illũ certe cuꝫ iste respectus ēt militet

dere. sed spectare an iudex admittit appellatõem vel nõ. Alia lec. est q̃ magis plꝫ Jo. and. vt intelligat q̃ appellatio fuit iterposita ex falsa cã. huic enī appellationi nõ teneť iudex deferre nec dꝫ curare de appellatione qm̃ nõ reuocať attentatũ nisi, pbeť veritas cãe. vt in. c. iterposita. c. ti. ⁊ ħ nō. Et adde vnũ nõbile dictum Inno. in. c. post elec. in fi. de ꝓcess. ꝑben. vbi dicit q̃ qñcũ qꝫ iudex vehemẽter p̃sumit ꝑ excipiẽtem q̃ malicioſe excipiat nõ dꝫ talem exceptionẽ admittere nec ad appellationẽ curare q̃ illa nõ, pdest nisi, pbeť veritas cãe vt. §. dixi.

b E appellationibus.

Breue est ⁊ pp̃ sui breuitatẽ nõ solet summari sed p alia vba põt sic sũmari. Etiam pro minoꝛib⁹ seu leuioꝛib⁹ cãis appellari põt. h. d.

Casus lr̃alis. A mima cã inter duas coꝛã iudicibus vtente fuit appellatũ. q̃rit vtrũ appellatio teneat Rñdet papa in q̃libet cã maioꝛi vel minoꝛi põt quis appellare ſi graueť Ber. Nõ q̃ appellatio nõ est fundata sup q̃ſtitate grauamis sed sup iniusticia snie ⁊ iniqtate iudicis ꝓcoꝛdat. l. i. ff. e. ideo põt appellari ēt in mimis cãis q̃ iniusticia ⁊ iniqtas ita pñt accidere in mimis sicut ēt in maioꝛib⁹ ⁊ hec est rõ decidẽdi va ad tex. quã sensit glo. ħ in ſa pte sui. Et ex hoc ⁊ ex tex. nõ q̃ qñq̃ curať etiã de mimis. ⁊ ħ qñ ratõ q̃ est in maioꝛib⁹ militat etiã in mimis alꝫ secus. ⁊ sic põt rñderi ad. c. ⁊ si qõnes de simo. vbi de mimo nõ curať. Itẽ in extraoꝛdinarijs remedijs reglr nõ curatur de mimis ideo nõ dať in eis in integꝝ restõ. l. scio ff. de mino. ⁊ de re. ec. nõ alie. c. pe. sec⁹ in oꝛdinarijs vt hic. ⁊. xiij. q. fi. c. vl. Unde dicit Lau. se credere q̃ etiã ꝑ gallina põt appellari. qō nō. ⁊ ꝑ eo facit insti. de re. di. §. gallinarũ. cũ sua glo. An aũt possit appellari cum iudex decreuit alimenta[a] prestari vel quã do iussit rem exhiberi. vide in Specu. eodez. ti. §. in qbus sub. ver. viij. qñ res. Glo. nr̃a diuidit in duas ptes. In prima q̃rit q̃ dicať cã mima[b] seu leuis ⁊ ponit mltiplices exp̃ones q̃s nõ ⁊ int̃ ceteras nõ illã qñ sumpt⁹ litis iudicialis excedit valoꝛẽ cãe. de quo ij. q. vi. anterioꝝ. ⁊ vide ꝑ Bar. i. l. mediterranee. C de anna. ⁊ tri. li. x. ⁊ in auč. nisi breuiores. C. de sen. ex pi. reci. Et sing. dixit Bar. in. d. l. mediterranee. ꝑ illum tex. quẽ excusari si nõ fecit id ad qō faciendũ maioꝛ erat sumpt⁹ q̃ꝫ rei agẽde vtilitas. ⁊ sic excusať p̃lat⁹ vel tutoꝛ si nõ monuit cãm qñ maioꝛ erat sumpt⁹ iudicialis q̃ꝫ vtilitas cãe. ⁊ idē dicit in fili⁹ qō nō. vide ēt glo. in. c. fi. de re iudi. li. vi. vbi dꝫ arbitrariũ ꝓsiderata q̃litate psonaꝝ q̃ dicať magna cã. ⁊ idez nō. in d. auč. nisi breuiores. Hoc tñ valet ad alium effectũ. s. cũ q̃rit q̃ dicať magna vel pua cã. Maꝫ respectu b⁹ c. nõ est curãndũ de iure canonico sed ō iure ciuili sic q̃ in modicis cãis nõ appellatur. d. auč. anterioꝝ canonizata. ij. q. vi. credo tñ q̃ ius canonicũ ponat qō libet. Mã licitũ est petere iusticiã de quocũ qꝫ grauamine sicut in filī dꝫ ita iudicabis magnũ sicut ⁊ puuꝫ de iudi. nouit. nõ autẽ ponit hec decre. qd expediat. naꝫ non puto expedire viro, pbatissimo appellare in mimis negocijs. ar. in. c. vnico. de sindi. decet. n. parvo incommodo a strepitu iudicioꝝ abstinere vt ibi ⁊ ob hãc cãm suã apls suadet pati iniuriã ⁊ fraudẽ potius q̃ꝫ in iudicio cũ frẽ. i. cũ x̃piano cõtendere. In

pellari a ſnia diffinitiua lata in possessorio. tñ appellari põt a qualibet interlocutoria lata in ipso possessorio ante dictã diffinitiuã q̃ grauamẽ illatum ꝑ dictã interlocutoriã nõ est repabile qō est nō. ⁊ hoc voluit Inno. ſm cũ in. c. significauerũt. in v. appellasse. §. de testi. Et adde q̃ isto casu q̃ grauamẽ non põt repari in sindicatu vt ē in toꝛtura q̃ si iudex iniuste agit iſer̃ē do grauamen nedũ ē licitũ appellare ſꝫ ēt põt de facto ⁊ cũ armis sibi resisti. ita pul. diẽ ci. in. l. i. i fi. C vñ vi. ar. d l. ij. ff. ō appre. Idē tꝫ bal. i repe. illº. l. i. i. x. col. i v. xij. q̃ro an iudici possit ffisti. ⁊ idē bal. i. l. vt vim. in. vij q. ff. de iusti. ⁊ iu. d. alex. in cõ si. ecclesiaſtica. v. vbi ꝓpe ꝓsuluit in isto cãu. q̃ icipit post redditum pmũ ꝓsiliũ vbi ad dit idez tenere pau. de lea. i cõ mẽto rub. de re. spo. ⁊ vide oio plũm pꝛnoꝛ. in c. si q̃ſ. ş. de of fi. dele.

ſa pte glo. q̃rit q̃re de iure canonico lꝫ appellare ēt, p mima cã. ⁊ rñdet q̃ hoc opatur subiectũ appellatõis q̃ cõsistit in iusticia ⁊c. vt. §. in. ij. nõbili. Sed dices tu si ħ est rõ q̃re etiã de iure ciuili nõ appellať, p causa mima. dic q̃ illud fuit statutuꝫ de rigoꝛe ꝑ nãm appellationis sed ſm canones, pcedit mitius. q̃ rõne ispecta põt a quocũ qꝫ grauamine appellari. vt optime sentit glo. in. l. i. ff. a q. ap. non lꝫ. in fi. q̃ nõ.

f Taper Cãus summať p alia vba q̃ pp̃ breuitatẽ p alios nõ solet sũmari ⁊ fic. Scõm canones appellať eti am ante snĩaꝫ ſm leges nõ nisi in qbusdã cãib⁹ hoc ꝑ. Appellatio ⁊ recusatio eg parant in hoc q̃ sicut in appellatione req̃rit cã rõnabilis ita ⁊ in recusatione. ħ ho ſm verũ intellectũ. Tps assignatum iudici ad cãm decidendã incipit currere a tpe ꝓsentationis rescripti. ħ tertio ⁊ tria sunt dicta que patẽt ꝑ. §

Casus lr̃alis. Scõz canones ⁊ ante snĩaꝫ ⁊ p⁹ pot appellari: ſꝫ leges non põt appellari ante snĩam nisi i casib⁹. Itẽ vbicũ qꝫ appellatio tollit ⁊ recusatio nõ admittit. itẽ si cã ꝓmittit terminãda ifra certũ tps illõ icipit currere q̃ñ iudices lr̃as recipiũt Ber. Nõ ꝑ ex tex. duas regulas. vnã de iure canonico aliaꝫ de iure ciuili. Prima est q̃ q̃ttuoꝛ tpib⁹ põt appellari de iure canonico. intellige cã rõnabili subſiſtẽte. j. e. vt debit⁹. vꝫ ante lit. ꝓte. post ꝓtestationeꝫ tpe snĩe ⁊ p⁹ ipsi⁹, pmulgatõeꝫ. Adde ⁊ q̃ntũ tps. s. extra iudiciũ. vt in. c. cũ sit. §. e. vel ꝑ alia vba colligẽdo mentẽ. c. potes sic ponere regulã. q̃ vbicũ qꝫ qs sentit se in iudicio ꝑgrauari põt appellare de iure canonico. extra iudiciũ vo põt cũ grauať vel cuꝫ suspicať verisimr grauari. j. e. bone. vbi plene de hoc. ⁊ in cle. ficut appellationẽ. e. ti. Scda regula est de iure ciuili q̃ ante snĩe tps nõ admittit appellatio q̃ꝫtumcũ qꝫ subsit cã grauamis nisi in qbusdam casib⁹. ⁊ q̃ sint isti casus. dic breuiter q̃ vbicũ qꝫ grauamẽ illatũ ante snĩaꝫ nõ põt reparari in snĩa diffinitiua postmodũ ferenda ſꝫ põt de iure ciuili appellari. Puta si iudex decreuit aliquẽ toꝛquẽdũ. hoc. n. grauamẽ toꝛture nõ põt tolli in snĩa diffinitiua. l. ij. ⁊ ibi plenissime de hoc ꝑ bar. ff. de ap. rec. ⁊ l. añ snĩe tps. C. quoꝝ ap. ñ reci. Idẽ dic vbi post grauamẽ nõ expectať diffinitiua. ⁊ ideo si qs, pnũciauit se nõ iudicẽ ab hac interlocutoria potest appellari etiã de iure ciuili q̃ cũ nõ expectať alia snĩa si nõ posset ab hac ĩterlocutoria appellari grauamen esset irreuocabile. Ad hoc gl. nõbilis in auč. habita. C. ne fi. ꝓ po. ⁊ Bar. in. d. l. ij. facit q̃ lc. ⁊ nõtur in. c. significantib⁹. de of. dele. Adde tñ ad predicta casum singularẽ de quo in. c. qcũ qꝫ. xi. q. i. ⁊ recitatur in. c. nouit. de iudi. hꝫ enī ecclesia ibi priuilegiuꝫ singulare ab impatoꝛe cõcessum vt in q̃cũ qꝫ pte litis possit litigãs petere se remitti ad iudicium ecclesiasticum cũ munimẽtis cãe. ⁊ q̃ꝫ q̃ꝫ impatoꝛ videať post modũ illud priuilegium tacite reuocasse tñ canoniste dicunt illud cẽ irreuocabile. vt plene nõ. in. d. c. nouit vbi vide. Ex oĩb⁹ pdictis ⁊ ex tex. põt elici rõ q̃re ō iure ciuili istãtia pit triẽnio ⁊ nõ de iure canõico iuxta nõ. in. c. pe. de iudi. Nam[d] de iure ciuili nõ admittunt tot appellatiões sicut de iure canonico. plerũ qꝫ enī piret instãtia cursu triẽnij si a quolibet grauamie posset appellari. Itẽ dic q̃ de iure canonico miti⁹ ꝑceditur q̃ꝫ de iure ciuili iõ de iure canonico indistin-

in cã appellatiõis q̃ coꝛã iudice appellatiõis posset appellari a quocũ qꝫ actu a quocũ qꝫ grauamine si iste respect⁹ cẽt in ꝓsideratiõe nõ debuissent

ergo iura canonica limitare instantiaz cae appellationis ⁊ tñ e limitata vt sit vnus anni vel ex cā bienij. c cū sit. s. e. ⁊ tāto plus qui cā appellationis maius p iudiciū vtile. ⁊ e nō. ad examina. scholariū. Et ꝓpterea ausus fuit ipse lud. ro. in ꝓtingētia facti cōsulere cōtra istā cōmunē opi. quā tenēt oēs legiste ⁊ cano. i. d c pe. q̄ immo ō iure cano. ⁊ in foro canonico istantia sit limitata ad triennium sic de iure ciuili motꝰ duplici fūdamēto. ⁊ cādē opi. tz Jul. i. l. ꝓpandū. i prī. C. de iud. vt ibi p cos. tñ a cōi sniā nō est recedēdum.

a Glo. i. c. siqs in quacunq; ij. q. vi. itelligit istuz tex. inq̄tū equiparat app. recu. de recusatione simplici ⁊ vaga. secꝰ de legitima. ⁊ p hoc ꝓt dari so. ad c. pastoralis ⁊ alia. c. q̄ videntur ꝓria.

ere appellaꝝ. ita dicit notanter glo. in. l. i. ff. a q. app. nō lz in fi. Hinc dicit q; de iure canonico nō punitur temere appellās sed de iure ciuili sic. l. ab executore. ī fi. C. quoꝝ ap. si re. qō an sit verū dicā ī. c. vt debitꝰ j. e. Nō ibi in platiōe snie iunctis vbis p̄cedētibꝰ q; appellatiōe snie ītelligit de diffinitiua qō nōbilr. p baꝝ b. vide tex. iuncta glo. ī. c. cū oliz. de testi. Nō in. §. in cāis. q; appellatio ⁊ recusatio a pari indicant ⁊ vbi tollit appellatio censet sublata recusatio. An b sit verus indistincte dicā sup glo. pe. Nota in. §. si aūt. q; in tpe p̄fixo iudici ad cām decidendā nō ꝓsideraꝝ tps dati rescripti. illud aūt prius ꝓsideraꝝ quo ad vim ꝓprebēsiuā rescripti. i. ad ꝓsiderandū qd cōprehendat rescriptuz. sic intellige. c. si eo tpe. de rescrip. li. vi. ⁊. c. eā te. eo. ti. Sed quo ad tps p̄fixū iudici inspicit tps p̄rationis q; durū eet tpus antea currere q̄z iudici sit p̄ratū rescriptū cū per pus nō possit iurisditionē exercere. vt in. c. pastoralis. s. de rescrip. Predicta intellige qñ tps e diffinitū p numerū dieꝝ septīanaꝝ mēsiū vl'anoꝝ vtputa si diceret eāz audias ⁊ decidas infra duos mēses vel duos annos vl. x. dies vel qd sise. Secus si limitet ad certū diez puta infra festū assumptionis vel vsq; ad tale tps tunc certū est tps post datam currere ⁊ semp labi ꝑm Jo. an. ⁊ plz cōiter doc. ⁊ ꝓbaꝝ reipsa. Et per b ꝓsulunt doc. vt de p̄ratōe rescripti fiat instrm vt sic appareat quā to tpe durat iurisditio. Item q; p̄ratus sit cautꝰ ne tale rescriptū p̄tet qñ iudex est impedit⁹ pp absentiam rei vel aliam iustā cām ne tps inutiliter labatur.

Op. q; nō liceat indistincte appellare et de iure canonico. vt in. c. vt debitꝰ. j. e. cuius ꝓrium innuit lra. So. dicit glo. i. ⁊ bene tex. intelligendū. de appellatione rite ⁊ iuste interposita. Nā si appellaꝝ ab interlocutoria oz q; subsit ⁊ exprimaꝝ cā vt in ꝓrio. si a diffinitiua satis est dicere appello ab hac snīa. ad b. l. ij. ff e. ti. ⁊ per glo. in. c. cū in ecclesia. j. e. Opp. ꝯ scōz dictū ⁊ videt q; appellatio ⁊ recusatio nō in oibꝰ eq parent. vt pz in. c. ad hec. s. e. ⁊. c. ꝓposuit. s. e. So. glo. pe. sentit q; ista eq parant solum quo ad formalitatem vt sicut in vna exigit expressio cāe legitime ita ⁊ i alia q̄si dicat q; sicut sine cā nō lz appellare ita nec recusare. quo ad alia vo nō eq parant ⁊ b placet Jo. an. ⁊ cōiter doc. Eidemꝰ tñ ꝑm Jo. and. q; ab executore nō appellaꝝ q tñ recusatur sed an hoc vltimū sit verū dic vt dicam. j. c. nouit. Itē non appellaꝝ a iudice nisi grauet q tñ bene recusaꝝ ⁊ si non grauet. preterea appello a iudice in quē ꝓsensi quem tñ nō recuso vt in. c. insinuāte. de offi. dele. iuncto. c. cām. de re iudi. Item notorie delinquēs q non pōt appellare forte pōt recusare. vt le. ⁊ nō. j. c. cū spāli. §. i. sed de hoc dic melius vt dicā. j. e. ꝓposuit. Item recusaꝝ officialis corā ordinario suo ad ipm tps ab illo non appellatur. vt in. c. si ꝯ vnū. in fi. de offi. dele. lib. vi. ⁊ vide ibi bo. glo. de hac mā. Aduerte tñ q; tex. videt velle q; vbi tollitur appellatio videt sublata etiā recusatio ⁊ videt velle Jo. an. hoc procedere siue tollaꝝ per iusc̄e. Exemplum. s. e. c. ij. ⁊. c. cū sit in fi. siue p spāle rescriptū de rescrip. c. i. de of. dele. sup qōnuz. quod ego ītelligo, pcedere respectu modi, pponēdi vt sine cā non liceat appellare vel recusare vt. s. dixi. Item credo būc tex., pcedere ꝑm antiqua tpa ꝑm q̄ licebat appellare indistincte. Unde oīs appellatio q̄ nō erat manifeste friuola deferebat cām ad superiorez. vt in. c. ad romanā. ij. q. vi. nō. in. c. vt debitꝰ. j. e. Uñ remotio appellatiōis facta p ius cōe vel rescriptū opabaꝝ respectu appellatōis friuole vt sine iusta cā nō licerz appellare. qō et voluit gl. in. l. i. ff. a q. ap. ñ lz ī fi. ⁊ b tpe ꝛmota appellatōe cēsebaꝝ remota ꝛcusatō vt b vt sic sine cā ñ liceret appellare ita nec recusare. Modie āt ñ puto būc tex., pcedere q; ꝛmotio appellatōis tollit oēm appellatiōem q; in iure nō reperitur specifice p missa. vt le. ⁊ nō. in. c. pastoralis. j. e. Unde durū eet dicere q; p remotiōz appellatōis nō possit qs recusare iudicē ex iusta cā lz nō sit in iure exp̄ssa. nō enz est p̄sumendū principē voluisse istū litigare corā iudice suspecto. ar. in. c. cū inter. s. de excep. imo est dubiū an princeps possit tollere hanc exceptionē recusationis vt dixi in. d. c. cū inter. de excep. ⁊. c. ad hec. de rescrip. Preterea ⁊ fortius cū ista. l. recusatio ⁊ appellatio non eq parent quo ad oīa vt pz ex predictis ergo remotio vnius nō extendit ad remotionē alteriusꝰ in mā odiosa q̄lis est ista. ar. in. c. statutū. de elec. li. vi ⁊ facit qō nō. in. c. tue. de spon. ⁊ sic intelligo istū tex. puto tñ q; de iure ciuili respectu delegati remotio appellationis in rescripto extendaꝝ ad recusationez q; de iure ciuili non est opus exprimere cām recusationis. vt nō. in. l. aptissimi. ⁊. l. cū speciali. de iudi. dixi ī c. si ꝯ vnū. de off. dele. ⁊ ideo sicut nō lz sine cā appellare ita nec recusare vt hic qō nō. Quero circa tertium dictū an dies p̄rationis rescripti cōputetur in termino. Glo. fi. dicit q; nō allegat aliquas cōcordātias. In ꝓrium allegat. l. ꝓtinuꝰ actus. ff. de ver. ob. ⁊. l. i. §. q p̄s. vbi pz q; post interrogationē stipulationis seq dz rñsio incōtinenti. s. anteq̄z ad alios actꝰ diuertaꝝ. Itē videtur in proposito dicendū q; incōtinenti post p̄rationē lr̄arum dz tps currere ⁊ nō expectari aliud tps. Primā opi. q; nō computetur tz Inno. Sof. Pbi. ⁊ Hosti. pro quibꝰ facit cle. sicut e. ti. ⁊ qō ibi nō. in prin. ma. glo. Sed Guil. naso tz ꝓrium dicēs tps receptionis cōputari qō ꝓbat p litteram extūcb posita in tex. Nā illa dictio denotat extremitatem tpis ⁊ est glo. in. c. psonas. s. e. ⁊. c. q̄z sit de ele. lib. vi. alꝰ sequeretur absurdū ꝑm eū q; remota iurisditione possit iudex ea die, pcedere q; si non cōputatur dies incohande iurisditionis ergo nō diesfiniende. ⁊ banc opi. credit Jo. an. veriorez ⁊ facit in boc vnā regulā notabilē q̄ in boc quotidie allegaꝝ q; oē tps currit regulariter de momēto ad momētū vbi aliud a iure nō exprimitur. ⁊ hoc soluit ꝓria. de qbus in glo. ⁊ fikia. In eis enim specifice cauet. ⁊ banc opi. sequunt cōit moderniores. Sz vt bēaꝝ rñsio magis specifica ad ꝓria ⁊ vt in materia bēas bonā theoricaz distingue sic q; qñq̄z terminus p̄figitur ad certū actū cū lr̄a a apposita numero dierū vel annoꝝ vel mēsiū ⁊ tunc illa dies nō computaꝝ in termino q; hec lr̄a a de nā sua excludit diem cui specifice apponitur. Exē plum si dicaꝝ facias hoc infra. xx. dies a die p̄ratōis Uide ad hoc bo. glo. in. c. statutum. de p̄ben. li. vi. ⁊ cle. sicut de appel. qñq̄z lr̄a a apponitur determinato tpe vel statuitur tps simplr fine lr̄a a vel simili ⁊ tunc regulr currit tps de momento ad momētum vt voluit Jo. an. Exēplum iura prefigunt terminū. x. dierū ad appellandū a tpe snie quo casu tps currit ī media te a tpe quo snīa lata fuit vt le. ⁊ nō. in. c. q; ad ꝓsultationem. de re iud. ⁊ in. d. cle. sicut. Adde et ad predicta glo. notabilem. ff. de diuer. ⁊ tēpo. p̄scri. sup rub. que dicit q; oīa tpa p̄scriptionū regulariter sunt continua ⁊ cōcurrūt de momēto ad momētum nisi aliud in iure caueaꝝ. Nunc extra glo. q̄ro ad declarationem materie. §. fi. qd si iudex fuerit excōicatus post datam rescripti ⁊ sic ligatꝰ recipit rescriptū vtrū habeat locuz finis huius. c. vt tps currat a die p̄ratōis lr̄arū. Host. tz q; nō cū nec partes nec iudex possint illo tpe, pcedere. s. ti. pri. ad probandum ergo non dz currere tps de rescrip. plerū q; de prescrip. vigilanti. ff. ad tertul. l. ij. §. confestim. ⁊ hoc cōiter tenēt doc. sequentes. sed in ꝓrium facit quod supra dixi oē tēpus currere de momēto ad momentum. Ad idez l. sz si p pretorē. ff. ex q. cau. vbi pz q; impedimentū iudicis non īpedit cursum tpis lz deet restitutio. facit

b Et pro ista pte ego adduco id qō vult bar. in. l. i. ff. siqs cau. q; dies termini non ꝓpuceꝝ i termino qñ assignatō termini fieret simpliciter secꝰ si p dictionē hinc vel ab hinc puto aꝝ signamꝰ terminū hic ad x. dies ⁊ q̄uis nihil boni ad hoc alle. Al., p hoc lu. ro. ibi tex quē reputat vnicuz ⁊ singu. i. l. plz cū glo. in v. ab hinc C. de sacro sa. e. ⁊ sequitur imo. pra. i. l. hmōi ij. ff. de v. ob. si hoc opant iste dictiones hinc ⁊ abhinc non minꝰ dz posse hec dictio extunc posita i ter. c Uide ō boc p bal. ⁊ pau. ō ca. i. l. i. ff. siqs cau. cū multis cōcor. traditis ibi p d. alex. Et ibi vide p lu. ro. qd si assignatio terminū fieret p dictiōem. s. vel vsq.

a Et qñ cã est cõmissa iudici decidẽda infra certũ tps breui⁹ termino iuris an possit amputare dilationes plus solito ⁊ an possit ps si sibi fit necessarium petere sibi assignari tantã dilationẽ q̃ absorbeat totũ tps delegationis. vide p Ric.ma.in sua disputatiõe q̃ incip.ex forma statuti plene p Jo. an.in addi Spe.in ti.de lega.§.restat.in.vi.col.in ad.incip.oldra.in sua di
sputatiõe.v. ⁊ qz p ci.in.l i.C.q accus nõ pos. bar. in.l.si cũ ipe ff.de ex. tu.p bal.i l. si qñ. in.iij.col.vs. quarto q̃rit. C.de testib⁹. imol.i cle.i.i vl.col.v.ter tio qd si petat. de resti. i inte. latissi. me ⁊ melius q̃ p aliũ p ia li.i.l.si docueris.C.ö fal. ⁊ do.ant.i.c. lz.in.xij.col. de.pba.q ponit qd fiẽdũ qñ incidunt tot dies feriati q̃ absorbent totũ tẽpus delegatõis. Et ad hoc fac.c.cõ sultatõib⁹.ö offi.dele.⁊.c sigs incogni tus.xij.q.ij. ⁊ gl.i.c.puella.xx.qõ.i.⁊ facit qõ elegant nõ. bal in.l i.in pri. ij.colũ.C.de iur.cal.allegando Spe cu.i ti.de dila.§.i.ver.sz nunqd currant. Itẽ ad hoc facit q̃ de dieb⁹ feriatis inciden tib⁹ nõ. glo. in.c. placita secularia.xv q.iij.⁊ glo.i c.fi. de iudi. ⁊ que ibi scribũt do.an.⁊ doc. Itẽ ad de quod nõ. imol.p⁷ bal. i.l.quandiu. ij.in fin. iij. col.ff.de acq rẽ.here. ⁊ in no.in.d.c.de cãis.in glo.i de offi. dele.

b Hinc dixit Ja.but.i in.l.ij.ff.ad.l fal.vt refert ſſDau.de ca.in.d.l.ꝓbandũ.in prin.in.ij.col.q̃ vbicũq̃ iudex videt aliquid fieri ad procrastinationẽ litis debet illud amouere etiã parte non petente ne sibi instantia pereat. Et dixit singu.Bar.⁊ eius dictũ solet multũ cõmendari in.l.scius ⁊ augeri⁹.in e.ti.ad.l.fal.q̃ qñ iudex videt instantiam cãe perire põt ex officio etiã pte non petente ꝓcedere ad sentẽtiandum antecq̃ instantia pereat lz regl̃r non debeat impartiri suũ officiũz qõ dixi.§.e.ex ratiõe. Sed pro primo dicto cõi facit qz istud est impedimentũ iuris qõ bz ipedire cursuz tpis. vt in.c.qz diuersitatẽ.de ꝓcess.ꝑben.⁊.l.i.C. de ãna.excep.⁊ maxime qñ ipediẽtũ ꝑcessit cursũ tpis iuxta nõ.ꝑ Bar.in.l.senat⁹.ff.de offi.ꝑfi.facit qõ dixi in.c.illud.de ꝑscri. Scõo q̃ro pone q⁹ delegat⁹ ꝑfixit terminũ breuiorẽ termino iuris.s.triẽnio nunqd delegatus teneat obseruare ius cõe in dilatiõib⁹ ꝓcedendis. Sol. Jnno. instat ⁊ in effectu cõcludit q⁹ aut de ꝓsensu vtriusq̃ partis termin⁹ fuit appositus aut ad petitiõem alterius tm̃. primo casu dz iudex ita abbreuiare dilationes q⁹ possit in termino sibi ꝑfixo cãz decidere. talis enĩ termin⁹ est pemptorius reputandus.⁊ bẽtur pro ꝓclusione in cã. Unde illo aduẽniente iudex ad petitionẽ alterius ptis sniam dabit. Nec differet ipsam dare quãtũcunq̃ altera ps ꝓdicat ⁊ ad ꝓbandum de iure suo terminũ petat.⁊ qz sibi denegat appellet qz hoc ipso q⁹ ab initio ꝓsentit in termino talis est pemptorius reputandus vt.s. dixi nisi forte nouũ ⁊ inexcogitatũ ipedimentũ interueniat q̃re,pbationes suas nequerit inducere tũc enĩ vel iure cõi vel beneficio restõnis in integrũ subueniẽ ſi cut fit in termino iuris. vt nõt.§.e.ex rõne. Intellige tm̃ q⁹ vltra terminũ prefixũ dilatiões nõ det nec in dicta cã ꝓcedat nisi de ꝓsensu partiũ h̃ ꝓcedat. vt in.c. de cãis.de offi.dele. Et hoc sentit h̃ Jnn. in alia glo. ⁊ bene loqtur. Intellige ergo ꝑdicta q⁹ ifra terminũ sibi ꝑfixũ possit restituere in inte.rõne impedimẽti ⁊ nõ vltra. Quid q̃ fiet si instat finis termini ⁊ cã nõdum est liqda pp.pbabile ipedimẽtum ptis.puto q⁹ sniam ferre non põt qz graue est in re dubia certã ferre sniam.xi.q.iij.graue. Oportet q̃ q⁹ aut consensu ptiũ fiat ꝓrogatio ad certũ tps. iuxta illud.c.de cãis Aut cãm remittat indecisam ad superiorem. de quo vide nõ. in.d.c.de cãis. ⁊ p Bar. in.l.ꝓperandũ. C.ö iudi. Secũdo casu cũ ad petitiõem alterius ptis tm̃ terminus fuit ꝑfix⁹ tũc dic Jnn. q⁹ ad petitioz eiusdẽ nõ differt sniã vltra tps statutum qz sic cõsensisse videtur sed alteri pti nõ preiudicat qn debeat bẽre moderatas dilationes ad ꝓbandũ de iure suo iudex tamen dz ⁊ cogit dilationes iuris diminuere. In hoc enĩ videt delegãs gram fecisse ipetranti ſm eũ quod nõ. Pro hoc facit ſm Hosti. qz si mandat sniã ferri infra. vi. vel infra. viij. menses non pñt dari tot ⁊ tãte inducie quot ⁊ quante dari pñt si cã posset durare saltem vsq̃ ad tps in iure ciuili scriptũ. s. trienniũ. Vaz ⁊ tunc dz iudex dilatõnes restringere. Hinc dicit lex q⁹ nẽo põt inuito iudice cãz,ꝓtelare⁶. vt.d.l.ꝓperãduz. ⁊ alia lex dicit q⁹ semp dilationũ mã est amputãda. C. de tẽp.ap.l.ij.in prin. Cauendum tm̃ est iudici ſz Jnn. ne sic diminuat q⁹ oĩno ius ptis peat q̃ de iure suo nullatenus infra tã breuẽ dilationẽ docere põt Ad hoc vide bo.tex.in cle.sepe.de ver.signi.q dicit h̃ precauendum etiã in summarijs. Est etiã de mẽte Jnno. q⁹ ps que non ꝓsensit in terminũ dz bẽre dilationes vlteriores q̃z actor q consensit. Fatetur tm̃ q⁹ dilationes date illi reo⁶ prodẽrũt etiã actori vt.j.caldem possit de iure suo docere. vt.l.petende. C. de tẽ.

irrequisitus ,put referunt idem ſDau.⁊ do.Alex.in.d.l. properandum. in prin.⁊ segtur imol.multũ cõmendans.in.c.cũ ꝓtingat.de iurciu.in.x. mẽbro in.iij.q. Bal.in.l.i.C.vt q̃ desunt aduo.tm̃ aduerte qz lz possit fieri si vult si tm̃ non faceret nõ incurreret penã aliquã ꝓpter lapsum instantie qz ẽt si statutũ disponat q⁹ iudex teneat diffinire cãm infra.l.dies sub pena.c.ducatoz ,put ẽ in ista ciuitate intelligitur si fuit registrus a parte qõ diffiniat al's si laba tur instantia iudex nõ incurrit penam ita decidit sing.d.an. in.c.pe.cẽ de iudi.ꝓ regulaz.l. iij.§.hoc aũt iudici uz.ff.ö dã. infe.⁊ segtur simplr d.alex.i.d l.ꝓperanduz.lz idẽ tz pau.de ca.ibi in.ij col. vbi dicit q⁹ raro vidit istõ fieri q⁹ iudices dẽt sibi illum laborẽ diffiniẽdi cãs si ps non petat ⁊ tm̃ nõ põt eis negligẽtia ipsa tari p reg. d.l. iij. extra intelligi dz bal.i l.i.§.scienduz.ff.de ma.cõue. vbi dicẽ tex.⁊ melius nõ,p bari alibi q⁹ iudex nec̃ q primo fit labi instantiã,ꝓ ut ẽt ipse nõ.in.l.ñ dubiũ.C. de leg.i.vi col. nã est verũz ꝓ regrente. Idem tenet ſpem ab.panor. in.d.c.pe. in pe.col.

c Si vni ex partibus fuit ꝓrogatus terminus ad ꝓbandũ ex cã altera ps etiã interim poterit docere ö iure suo.⁊ de h̃ vide hic d.an.⁊ in.c.auditis.in pe. col.ver.nũqd aũt restõ.de in inte.re.⁊ qõ ibi nõ.facit gl.fi.nõ.⁊ repe.fin. in.c.ex tenore.de te.⁊ q⁹ dicit idẽ panor.in.c.ex parte.§.in pe.col.§.de rescrip.in ver.⁊ aduerte vnũ aliud.

d Vide de hoc do.an.in.c.intimasti.in.v.col.ver.quero.vij.ĩ.co.

in inte.nunqz tm̃ vltra terminuz iudex ꝓcedet nec dabit dilationes nisi hoc procedat de cõsensu ptium vt dixi in ꝑcedenti mẽbro qõ nõ. Sed q̃ro iuxta predicta pone q⁹ de ꝓsensu partium rescriptũ fuit impetratũ ⁊ duplicatũ ⁊ traditũ vtriq̃ parti reus aũt malicioſe ꝑueniens pñtauit illud statim iudici vt sic tpus illico incipiat currere in ꝑiudiciũ actoris nunqd statĩ incipiet currere an expectabitur pñtatio fienda p actorem cui incũbit onus ,pbãdi. Sol. sentit Jnno. q⁹ tpus incipit labi a prima pñtatione. Fatet tm̃ q⁹ si de fraude rei ꝓstiterit est alteri subueniendũ.⁊ si tps totum fluxit ante suã pñtationem dz delegans sibi subuenire.ar.de in inte.resti.ex lr̃is.⁊.ff.de ver.ob.l.cõtinuus.⁊.j.e.oblate.⁊ reus ex malicia sua erit ꝓdemnandus in expẽsis.arg.c.ceterũ.de rescrip.vbi actore veniente infra terminũ ꝓsentiunt ptes in ,progatõne ⁊ restõne termini q iam fluxerat.ar.§.de offi.delega.pastoralis.in fi.ſm eũ. Sz tu dic clarius ⁊ latius q⁹ aut re⁹ ꝑuenit actorẽ i pñtatõe nõ malicioſe nec nimiũ ꝑcurrit ⁊ tũc currit tps a die pñtatiõis sue ⁊ ipsi tãdũ est actori q fuit negligens in ius suũ,psequẽdo. ar.c.oblate.j.e. Puto tm̃ subueniendũ actori si ex impedimento ,pbabili non potuit citius cõparere.d.c. ex lr̃is.de resti.in inte.tm̃ nõ succurrit vt iudex delegatus possit,pcedere vltra terminuz ex se sed dz sibi succurri p delegantẽ aut per viam ,progationis fiende ptium cõsensu. vt in.d.c.de causis. Aut reus malicioſe preuenit.⁊ si totũ tps est lapsum ante cõparitionẽ actoris ita q⁹ iudex in nullo,pcessit infra terminum puto q⁹ nõ possit,pcedere post terminũ etiaz in expensis cõdemnãdo. vt in.d.c.de cãis. Sed si actõ cõparuit in termino ⁊ allegauit dolum rei in ꝑsentando nisi cõsenserit ,progari terminũ poterit p iudicez cõdemnari in expẽsis.ar.c.fi.⁊ qõ ibi nõ.de rescrip. ⁊ per delegantẽ poterit subueniri actori circa ,progationẽ termini. Ultimo Jnno. h̃ plene tractat quid si mandat iudici vt infra certũ tps cãm instruat ⁊ extũc instructam remittat an teneatur⁵ post terminũ remittere si causam nõ instruxit forte ex defectu actoris vel rei. dubiũ facit qz nõ põt specifice adimplere mãdatum cũ sibi nõ fuit cõmissum vt cãm nude remitteret sed instructã. nũc aũt deficit q̃litas. Jnnoc. videt cõcludere q⁹ tenet ipsam remittere sicut põt ⁊ dz citare partes vt compareãt coram iudice delegante qz lz h̃ concurrant duo mãdata vnũ de instruendo ⁊ aliud de remissione. tm̃ ex quo iudex non põt primuz tenet exeq saltem scõm. facit qõ nõ. glo. in.c. ꝓstitutus. de rescrip. Ubi placz hec ꝓclusio.⁊ allego pro ea tex. in.c.pisanis.de resti. spo. facit. c. cuz dilecti. de do.⁊ contu. Vide qõ nõ. Jnn. in.c.fi.de accu.⁊ h̃ sufficiãt

p **Ernenit.** Casus. Cõuent⁹ sup iuria clerici vel sup adulterio appellare põt nisi fit notori⁹.h.d.cũ c.seq.cõis diuisio. secũda ibi fraternitati.

Casus lr̃alis. Clerici cõquerũtur coram iudicib⁹ se ab aliq̃b⁹ vulneratos vel al's lesos eẽ q malefactores dũ impetũtur ad aplicã sedem appellant. Rsidet papa si eoz excessus nõ sit notori⁹ ꝓpellẽdi sunt vt ifra

ꝙuenies tps appellationē interpoſitā,pſequant. Si vo exceſſus illoꝛ notoꝛius fuerit nō ob.appel.illoꝛ denunciandi ſunt excōicati ac vt excōicati euitādi do nec paſſis iniuriaꝫ ſatiſfaciāt ⁊ cū lr̄is ſui iudicis apo ſtolico ꝓſpectui ſe pñtent. Ber. Nō ex prin.iun/cto fi.q; incidens in excōicatiōem ex pcuſſione cleri/ci nō abſoluit niſi a papa cuius leſio in perſonam ꝓti gerit ſine vulneratiōe. h dico notandū ad limitatiōeꝫ eoꝝ q̄ notant in.c.puenit.de ſen.ex.vbi ſm cōem le/ctu.br̄ q; ſi iniuria finit leuis abſoluit ep̄s. h habes q; nō oīs iniuria ſine vulneratione dicit leuis.que q̄ di/catur leuis vel atroꝛ vel mediocris dic vt habet iſti. de iniu.§.atroꝛ.ex circūſtantijs eiꝫ ⁊ q̄litate pſonaꝝ h deprehēdit. Nō ſcōo q; pcutiens clericum inci dit ipſo facto in excōicatiōꝫ maioꝛē. Unde nō ſolum ē puat⁹ pticipatiōe ſacramētoꝝ ſꝫ ēt cōione fideliuꝫ vt pꝫ ibi cauti⁹ euitari ⁊c.lꝫ aliud ſenſerit Gratian⁹ ⁊ min⁹ bñ in.§.euidēter.xj.q.iij.⁊ ibi bo.gl.in v̄.ab īgreſſu. Itē nō ar. op.q; iudex ſi deferēs appella tiōi ab iterlocutoꝛia ſꝫ ,pcedēs ad vlterioꝛa ñ pōt p̄fi gere terminū appellāti ad appellatiōeꝫ ,pſequēdaꝫ. h argumētū colligo qꝛ ī pꝛincipio vbi papa dic̄ appel latiōem recipiēdam mādat terminū p̄figi. In fine au tē vbi dicit appellatōeꝫ ſi recipiendā nullā facit men tioneꝫ de p̄fixiōe termini.⁊ ſic optīe facit iſte tex.pro dicto Inn.in.c.fi.de accu.vbi h tꝫ.dixi in.c.pſonas ſ.eo. Ultimo nō bonū remediū ꝓpeſcēdi laicos ⁊ inducēdi eos ad ſatiſfactioneꝫ,p iniuria pſonali illata clerico vt iudex eccleſiaſtic⁹ ad q̄relā clerici leſi denū ciet illū malefactoꝛē excōicatū ⁊ cōpellat pplm ad il/lum euitandū.⁊ dico q; optima erit cautela vt iudex tpe denūciatiōis excōicet oēs q; ſecum cōicauerit an te abſolutionē. Nā timoꝛe maioꝛis excōicatōnis eui tabitur ab oībus vbi hodie cōiter nō euitaꝫ qꝛ cōicā tes nō incurrūt niſi minoꝛē. Et q; poſſit talis ſnīa fer ri vide Jo.an.in.c.ſtatutū.de ſen.ex.li.vi.in nouella lꝫ tex.ibi nō bene ponderat⁹ videaꝫ ꝓxima frōte vel/le ꝓximum. Sed circa p̄dicta ⁊ circa tex.moueo ta lem qōnem. Numqd iudex eccleſiaſtic⁹ poſſit denū/ciare illum pcuſſoꝛē excōicatuꝫ eo mīme vocato nec alr̄ pri⁹ declarato q; incidat in ſnīam iuris.dic q; vbi exceſſus nō eſt notoꝛi⁹ dꝫ iudex illum pꝛius vocare ⁊ recipe eo pñte ,pbatōes ſup facto ⁊ poſtea ꝓſtito ō facto declarare illū incidiſſe in ſnīam iuris. Hoc pro batur pꝛimo notabilr̄ in.c.cū ſm leges.de bere.lib. vi.vbi pꝫ q; ſi allegaꝫ quē incidiſſe in ſnīam iuris nō dꝫ iudex p̄us ,pcedere ad executionē q̄ꝫ declarauerit illum incidiſſe in ſnīaꝫ iuris. Ad idem bo.tex.de iu re ciuili lꝫ nō ita clarus in.l.eius q delatoꝛē.ff.de iu re fiſ.⁊ ibi p Bar.⁊ q; debeat vocare reum quo ad materiā excōicationis.vide bo.gl.iuncto tex.in cle. pñti.de cenſi.⁊ in cle.i.de penis in v̄bo cōmode.⁊ in cle.ij.eo.ti.in v̄bo conſtituerit.⁊ in.c.ſacro.in ver. cō/ſtituerit.de ſenten.excommu. Ab hac tamen declara/tione poteſt appellari quia licet nō poſſit appellari a pena iuris.vt in.c.qꝛ.j.e.⁊.l.ſi qua pena.ff.de v̄.ſi. pōt tñ appellari a ſnīa iudicis declarātis illuꝫ incidiſ ſe in penā iuris qꝛ illa declaratio eſt ſnīa boīs ⁊ nō iu ris.ad hoc vide glo.nō.in.c.cupientes.§.q; ſi p.xx. in verbo p̄uatos.de elec.li.vi.quā ſemp tenebis mē/ti.⁊ ſi nō appellaꝫ tūc dꝫ,pcedere iudex ad denūcia/tionē ⁊ nō pꝛius vt hic dr̄. Si vero exceſſus eſt noto rius tūc nō dꝫ q; hec ſolennitas adhibeaꝫ ſed pōt eū denunciare ⁊ facere artius cuꝫ euitari modo p̄dicto. vt eſt tex. h quem nota appellatiōe non obſtante qa notoꝛius crinoſus non audit appellans.facit dictuꝫ Inno.in.c.ex pte.el.i.de ver.ſi.vbi dicit q; in notoꝛ/rijs nō regrit ,ppꝛie ſnīa ſed fit q̄dam iuris executio facit qō le.⁊ nō.in.l.ictus fuſtium.ff.de bis qui nō. infa.⁊.c.qñ.de ſi.pꝛeſby. vbi tex.nō.⁊ menti ſemp tenendus dicit q; iſta notoꝛia nō ſunt in iudicio addu cenda limita tñ ſm qō nō.in.c.veſtra.de coha.clc.⁊ mu.vbi dixi.⁊ p̄miſſam cōcluſionē apte tꝫ Hoſtiē.⁊ Jo.an.in.c.repꝛehēſibilis.j.e.⁊ ibi videtur tex. ſm vnū intellectū quē ponit ibi Hoſti. Op.vlr.ꝫ tex. videt enī q; appellatio nunq̄ hēat impedire denūci atiōꝫ excōicatōis p.c.paſtoꝛalis.j.e.qꝛ denūciatio ñ ligat.⁊ ideo nil noui facit iudex. So.dico ꝓmū,pcede re qñ conſtat de excōicatōe.⁊ ſequtur ab ea appellatō vt cām deuoluat ad ſupioꝛē. talis.n.appellatio nō i/pedit denūciationē futurā qꝛ exquo nō ſuſpendit ex cōicationē p̄us latam nō pōt ſuſpendere denūciatio/nem qꝛ illa neceſſario ſequtur excōicationē p̄cedentez ſi enī eſt excōicatus ergo dꝫ vitari. Sꝫ h loqmur qñ reuocabitur in dubiū vtrū incidiſſet in excōicationē quo caſu appellatio dꝫ admitti ne iſte ſine cā infame/tur ⁊ ab alijs iniuſte viteꝫ. Ultimo nōbis ex fi.lr̄e ibi donec paſſus iniuriā ⁊c.q; pcutiens clericū non dꝫ abſoluj per ſupioꝛē donec ſatiſfecerit leſo. facit.c. parochianos.j.de ſen.ex.vbi vide tex.cū glo.⁊ ideo curia romana p̄uat qñ aliquē mandat abſolui vt p̄us ſatiſfaciat leſo.⁊ credo indubitanter illū leſum voca/dum ſup ſatiſfactione ſua.⁊ boc eſt apte de mente gl. in.c.parochianos p̄alle.quā notabis etiā vbi tracta/bitur coꝛā quo iudice eſtimabit̄ hec iniuria.

c **Conſuluit.** Sūmatū eſt.ſ. c.,p xi.⁊ ſecūda ps ibi cō ſultationi. Nō.ar.ex tex.q; iudex eccle ſiaſtic⁹ pōt,pcedere ꝫ laicos adulteria cō mittentes lꝫ non agaꝫ p̄ncipalr̄ ad ſepationē toꝛi ſed ad vindictam.⁊ boc qꝛ adulteri dicunt ſacrilegi.C.ō adul.l.q̄uis.in fi.cū mr̄imoniuꝫ ſit magnū ſacr̄m in eccleſia dei vt de biga.debitum.⁊ boc tene gcqd ſen ſerit Jo.an.in.c.fi.de ſo.compe.li.vi.vbi dixit q; ad ulteriū eſt de ſo.eccleſie dūtaxat qñ agitur ad ſepatio neꝫ toꝛi ſed pꝛo dicto meo vide aliū tex.in.c.de bene dicto.xxxij.q.i.⁊ in.c.i.⁊ qō ibi dixi.de offi.oꝛ.⁊ ī.c cum ſit.de ſo.cōp.vbi plenius dixi poſt glo. Nō. ſecūdo nō eſſe ō facili,pcedenduꝫ ſup aliq⁹ tanq̄ꝫ no toꝛio qꝛ multa dicunt notoꝛia que non ſunt.⁊ ad boc quotidie allegaꝫ hec lr̄a. Ex quo infero ad vnū nota/bile dictū q; ſi teſtis ſimplr̄ dicit factū eē notoꝛiū ⁊ ali ter cām non reddit etiā nō interrogat⁹ a iudice nō,p bat qꝛ notoꝛiū de facili nō comprehēditur ſenſu coꝛ/poꝛis ſed iudicio boni intellect⁹ adeo q; etiā periti ti/tubant an ⁊ qñ factū dicaꝫ notoꝛiū. Unde alibi dixit glo.notabilis de notoꝛio logmur.⁊ qd ſit notoꝛium ignoꝛam⁹.ij.q.i.manifeſta.⁊ pꝛo pꝛedictis vide bo/nam theoꝛicā Inno.in.c.cū cām.de teſti.⁊ Bart.in tractatu de teſti.vbi dicūt nō valere dictum teſtis qñ deponit ſup eo qō percipiꝫ iudicio intellect⁹ ⁊ nō cū modico diſcurſu ſi non reddit cām dicti ſui lꝫ de cau/ſa non fuerit interrogat⁹.⁊ rōnem huius dicti dixi in d.c.cū cām.vbi vide.facit etiā qō nō. Bart.de teſte deponente ſup fama in.l.de minoꝛe.§.tormenta.ff. de qō.⁊ boc nō qꝛ ſepe accidit.⁊ vide qō dixi in.d.c. cū cām. Nō tertio ex tex.iudicē non debere omit tere ,pceſſum fiendū ſup notoꝛio ,ppter hec v̄ba ge/neralia multa dicunt notoꝛia ⁊c. Si enī certus eſt nō dꝫ de boc curare. Ultimo op.ꝫ tex.videt enim q; hodie nil opetur qꝛ aut gs grauaꝫ ⁊ ſemp pōt appel lare ſiue factū ſit notoꝛiū ſiue nō.aut nō grauaꝫ ⁊ nō pōt appellare.vt in.c.vt debitus.j.eo.Sol. Inno. fateꝫ ꝓximum ſed Hoſti.dicit q; vbi crimen eſt notoꝛi/um nō poteſt de facili gs grauari niſi iudex exceder ꝫ modum.ſ.c.iij.de offi.oꝛ.licet Jo.and.dicit q; iura boc non intendūt qꝛ notoꝛius per appellationē non euitat coꝛrectionē crīnis quaſi illō non cōmiſerit.qō facit occultus. Ego rñdeo formalius ſaluādo boc.c ⁊ ſi/ta iura q; in facto occulto admittit̄ gs appellans

a Vid bal. in.l. aditos. cir.me. C.de epi.aud.vbi bal.fing.am pliat q; h dꝫ nō appellari a ſnīa lata ſup delicto notoꝛio v̄o. ſed ēt ſi ſit la ta ſup notoꝛ/rio vehemē/tis p̄ſumpti onis.⁊ ita di cit de mente inn.⁊ adde bal.in.l.adi/tos.C.e.ō ap. ⁊ de boc vid̄ pleniſ.p do. ant.in rep.c v̄a.de coh. cle.⁊ mu.in antep.car.⁊ p domi.in.c. romana .ſ. finār.vbi bo n⁹ tex.de ap. i.vi.⁊ p do. alex.imo.ī l. pſtōnes.ff.e ī,ad.ad bar/to.vbi vltra iſtum caſum enūerat mlt̄os alios in qb⁹ nō lꝫ ap pellare.

a ¶Casus i qb⁹ i appellatiõe a diffinitiua regritur exp̃ssio cãe et addebal.i l.in minoꝛib⁹.i.iiij. nõ.C.de bis q.vt idi. ℞ bal.i.l.i.C.si de mo.poss. fiue.ap.℞ i.l. ij.in pꝛin.C. quo.ap.nonre.℞ in.l.i.in fi.C.ꝺ li.ꝓt. p barr.i.l.fi.i ij.co.ff.ꝺ ap. re.℞ p̃ imo.i l.i.§. iussus. ff.e.de ap. in istis locis repies nõnullos casus in qb⁹ ẽt qñ appellaꝫ a diffinitiua regritur exp̃ssio cãe. b Adde qꝺ ci.ponit i fi.i i.q.℞ bal i.iij col. cir. me.i ver.sed vnũ ℞ idẽ tꝫ pe.ꝺ anc.in cõmẽto.c.canonũ statuta.in.v. car.de pbit. vbi ffert nõta p ci.℞ bal. post pe.i.ꝺ.l nõ dubiũ.et dicit q ẽt ꝑ pter rõnez ñ scriptaꝫ potest ꝺuiari ℞ receꝺa verbis ꝺũmõ ista rõ sit nãlis ℞ nãliter ꝓari possit.l.scire oꝫ.§.sufficit.ff.de exc. tuto.℞ vide bal.i.l.i.C.ꝺ inter.

c ¶Nõ adꝫ intellectuꝫ.l.p bãc.C.de tẽ. ap.℞ silẽs q̃ ꝺicũt q non ꝓbarũ in cã p̃ncipali potest ꝓbari in cã appellationis ℞ nõ ꝓductuꝫ in cã p̃ncipali ꝓduci põt i cã appellatõis verũ ẽ q ps ignoꝛabat.l ẽt ſm ꝺo.ande bu.i.c. ad audientiã.ij ꝺ rescrip. ex alia sili iusta cã puta qa ps fuit impe a diffinitiua q̃ztũcunqz cãm nõ exp̃imat appellandi qꝛ saltẽ bꝫ locũ illud nõ ꝓbatum ꝓbabo. Nec regꝝ cogit̃ qs in appellatiõe a diffinitiua exp̃imere causã appellandi.ff.e.l.i.in fi.cũ seq.nõ.in.c.cũ in ecclesia. j.eo. Sed in facto notoꝛio nõ audiet̃ appellãs a ꝺiffinitiua cã° legitima obfuscante notoꝛiũ nõ exp̃essa.vt in.c.romana.§.si aũt post sniam.j.e.li.vi.℞ in boc casu intelligo bunc tex.℞ fiũa iura q̃ faciunt ꝺr̃iam inter notoꝛiũ ℞ occultũ.℞ vide Inno.in.c.pastoꝛalis.§.p̃terea.de off.dele. Ex cuius dictis elicio notabileꝫ cõclusionem q̃ vbicũqz ius ꝓhibet appellationẽ nunqz̃ iudex tenet̃ ꝺeferre appellationi nisi cã legitima in ea exp̃imat̃.℞ ita limita iura q̃ ꝺicũt q in appellatione a diffinitiua nõ est necesse cãm exp̃imere.facit qꝺ le.℞ nõ.in.c.q ad consultationẽ.ꝺ sen.℞ re iudicata.

s **Suggestum.** Cãus. Doc.c.sũ matum ẽ.s.c.meminimus.℞ ꝺic vt ibi.cõis diuisio.secũda ibi tue. Casus lr̃alis. Aliq oppꝛimuntur ab aduersarijs suis pp qꝺ appellant:℞ cũ ipsi oppꝛessi ℞ grauati iter arripiunt ad appellationẽ,pseq̃ndam:aduersarij illi cognoscentes appellationẽ interpositam nec vadãt nec mittunt ad p̃tiam pape. Sꝫ cũ intelligant illos lr̃as repoꝛtasse appellãt ℞ iter arripiunt ad pa.vt sic aduersarios eludant. Suggestum fuit do.pa.vnde mandat q̃tenus si qs dep̃hensus fuerit hoc ex fraude vel malicia facere appellationi sue nullatenus deferaꝫ:℞ iudex in cã ꝓcedat;qꝛ decretalis illa q̃ isti hoc facere p̃sumunt nõ ad dep̃rimẽdã cuiuscũqz iusticiã facta est:sed ad remouẽdum iniquuꝫ grauamen Ber. Nõ ꝓ q per appellationẽ interpositã extra iudiciũ ñ tenet̃ aduersari⁹ ire vel mittere nunciũ ad iudicẽ ad quẽ qꝺ ꝺixi post gl.in.c.cũ sit romana.s.e.Ꝉ limita nisi ī casib⁹ in qb⁹ citatio fit a iure vt in.c.i.de elec.li.vi.℞ in cle.cãm.eo.ti.℞ in.c.coꝛꝺi. de ap.li.vi.cũ si. Nõ ꝺo q vbicũqz ius aliqꝺ statuit cãm nõ exp̃imẽs si possumus ꝛecturare rõnez nãlem illius ꝺispõnis debem⁹ ad limites illius rõnis seu cãe ꝺispõnem nãlem restringere ℞ illaꝫ ꝺispõnẽ seruare vt rõ nãlis iter ꝓcꝛata militet.ad Ꝉ nõbile ꝺictum ci.ᵇ ℞ Bal.in.l.non ꝺubium.C.de legi.℞ in.l. scire oꝫ.§.sufficit.ff.de ex.tu.℞ ibi bo.tex. facit.c.Fo reqris.in fi.j.eo. Nam in.c.memĩmus.s.eo.simpl̃r erat statutũ de nõ,ꝓcedendo q̃ tales itinerãtes ad papam.℞ hic papa nõ ꝺisponẽꝺo de nouo sed rñdendo qꝺ iuris illam decretalẽ restringit,ad limites rõnis q̃ re fuit inducta appellatio ℞ q̃re illa decretalis emanauit. Vltimo nõ q̃re fuit inuenta appellatõ. Appellationis.n.fuit p̃incipalis cã vt grauamẽ inflictũ repaꝛet̃ nõ;ãt ad dep̃rimẽdam iusticiã alicuius.debemus ꝙsiderare nãm cuiusqꝫ rei ℞ ſm eam reipsa vti. Vide tex.in.l.i.ff.e.vbi ꝺicit̃ q ad coercendaꝫ iniquitatem iudicis ℞ impiriam coꝛrigendã fuit appellatio introducta. Adde ℞ tertiã cãm vt.ſ.captus ex pꝛopꝛia ignoꝛantia° in p̃ma instantia possit releuari in secũda bꝫ enĩ in appellatiõe locũ illud vulgare ꝺictũ nõ pꝛobatũ ꝓbabo.non oppositũ opponaꝫ.l.p banc.C.ꝺ tẽp.ap.℞ in.c.cũ ioannes.de fi.instru. Ideo cessante iniqtate iudicis ℞ eius impiria põt appellari pp cãm p̃ꝺictam vt ꝓbaꝫ in iurib⁹ ꝓri.alle. Et circa bu⁹.c. intellectum.ꝺic vt ꝺixi.s.e.memĩmus.℞ vt nõ.j. eo. vt debitus. Quero nunqꝺ appellatio sit interponenda in p̃tia iudicis. Glo.i.hic colligit ar. qꝺ non est ꝺe necessitate qꝛ qs ꝺꝫ appellare cũ scit se esse gratuatum.ij.q.vi.biduũ. Ex qua glo.nõ q talis appellatio interposita in iudicis abñtia,ptegit me a facto iudicis adeo q nõ tenebit excõicatio post talem appellationem latã ℞ hoc veruꝫ ꝺũmõꝺo maliciose nõ fiat. Sed in fi.gl.videt ab hac opi.recedere ꝺicẽs hodie nõ valere talẽ appellationẽ p.c.vt debitus.℞.c.cũ spe ciali.j.eo. Jo.an.ꝺicit q hodie q a pluriꝫ⁹ iudicib⁹ vult appellare põt coꝛã ipsis vel maioꝛi pte ipsoꝝ se/ paratim appellare ℞ sepatiꝫ aplos petere. vt in cle.fi a iudicib⁹.e.ti. Hosti. videt inclinare in pꝛimaꝫ opi. glo.ꝺicẽs q iura allegata in vlt.opi.non ob.loquuntur enĩ ꝺe appellatiõib⁹ factis in iudicio.Ꝉ aũt ꝺe illo q appellat extra iudiciũ ℞ iter arripuit ꝓsequendi.℞ in hoc etiã casu solum iter arreptuꝫ bona fide excusaret ſm eum.loqtur Hosti.nimis gnãliter ℞ succincte Aduerte tu latius. Nam Inno.in.c.dilecto.j.e.sentit p̃mã opi.ſ.q appellatio facta ẽt in abñtia iudicis a quo eximit appellantẽ a iurisꝺitiõe ipsius iudicis ar. j.e.pastoꝛalis.℞.ij.q.vi.biduũ. Sed idem Inno.in c.si iustus.j.e.tꝫ vltimã.ſ.appellatiõem nõ valere in abñtia factã si põt bẽri iudicis copia nisi iustus met⁹ excuset.℞ vide bo.glo.in.c.appellatio.j.e.li.vi. que cõcludit appellandũ in p̃tia iudicis nisi ex iusto metu.ꝺ.c.si iustus.℞ hoc puto verius p illum tex.℞ per ꝺ.c.appellatio.℞.ij.q.vi.biduũ. Nã vt ibi pꝫ si bẽri põt copia iudicis a quo coꝛam eo est interponẽꝺa appellatio.alꝫ aũt coꝛam iudice ad quẽ. Et ſi neutrius copiam bẽre põt appellare ꝺꝫ coꝛam publicis personis.ꝺ.§.biduum.nõ glo.in cle.i.in ver. maioꝛi.e.ti. ℞ videt hoc ibi apertissime pꝛobari.℞ in.l.i.§.si quis ipsius.ff.qñ app.fit.℞ vide ibi glo. Item aduerte q licet requiraꝫ in appellatione p̃tia iudicis si baberi põt nõ tamen sic regꝝ p̃tia appellati sꝫ sufficit q fiat sibi intimatio.vt in.ꝺ.cle.i.in fi.℞ in cle. cãm que ꝺe elec. Conclude tñ mãm sic q aut appellatur a iudice ℞ tunc semp est appellandũ in sui pꝛesentia si bẽri põt siue appelleꝫ in iudicio siue extra vt in iuribus p̃alle.℞ in.c.coꝛꝺi.e.ti.lib.vi. Si appellaꝫ ab alio extra iudiciũ satis est q fiat illi intimatio ſm ꝺispositionem cle.cãm q̃.de elec.℞ hoc qñ appellatio ꝺeuoluit cãm ad sup̃iozem.vt in casu.c.i.de elec.lib.vi.iuncta ꝺ.cle.cãm. Si vo qs appellat gñaliter a grauamine ℞ nõ ꝑ certam ꝙsonam ẽua.c.bone.j.e.℞ ꝺe hac mã vide plene per Pau.in.ꝺ.cle.cãm.℞ p Spe.e.ti.§. q̃liter.ver.item cautius.℞ seq.plenissime p Lapũ allegatione.xl.q inter certera quo ad materiam nostrã ꝺixit figendo pedeꝫ q lꝫ appellatio ex iusta cã interponatur in abñtia iudicis tñ non ꝓtegit appellantẽꝫ donec fuerit intimata iudici ℞ cũ intimatõe petiti apli vbi peti ꝺebent. Fatetur tamen q si nõ intimetur nõ vitiatur appellatio etiam si fine causa fiat in absentia sed iudex põt ꝓcedere donec fiat sibi intimatio ℞ valebit pꝛocessus ꝺũmoꝺo alꝫ sit rationabilis.ꝺicit tamen quo ad nullitatem pꝛocessus sufficere q appellatio fit intimata parti qꝛ dolus partis ꝓcedentis coram putatiuo iudice ignoꝛãte impedimentũ facit nullũ ꝓcessum quo ad cõmoꝺũ ptis agitatũ.ad qꝺ facꝫ qꝺ in simili ꝺe litigatoꝛe coꝛã excõicato scienter notat Jo.cal.in.c.ad ꝓbandum.de re iudi.℞ Jo.an.in.c. dilect⁹.ij.ꝺe p̃ben.℞ sic ꝺicit ꝺebere itelligi.c.si ꝺuobus.s.e.℞ hec ꝺicta refert ℞ sequitur ꝺo. An.in.ꝺ.c fi.j.e. Limitat tamẽ Ꝉ vltimũ ꝺictum quo ad,ꝓcessuꝫ ad cõmodum partis.nã quo ad,ꝓcessum cõtumacie punitiuum pp cõtemptũ iudicis putat scientiam partis non obesse p.ꝺ.c.si ꝺuobus. Aduerte diligenter ad pꝛedicta.nã p̃mo elici tres conclusiones notande si sunt vere. Pꝛima q appellatio in absentia iudicis etiã si ex iusta cã fit interposita nõ ,ptegit appellantem a iurisꝺitione iudicis a quo donec sibi fuerit intimata appellatio. Secũda cõclusio qꝛ valet appellatio in absentia iudicis etiã si fine causa rõnabili sit interposita sed nõ bꝫ ante intimationẽ inualidare iudicis ,ꝓcessum. Tertia conclusio q scia partis de appellatione aduersarij iterposita in abñtia iudicis ꝺicit nullitatez,ꝓcessus saltẽ quo ad sui ꝙmoꝺũ. Circa p̃mã ꝙclusionẽ,ego allego tex.iũcta glo.in ver.ob

ꝺita,ꝓdu/cere seu,ꝓbare in cã p̃ncipali poterit in cã appellatõis ita ꝺeclarat.ꝺ. Ant.ꝺ.l.p hãc quod nota.

tēta. j. c. cū parati. vbi aliqd tangā. Itē optime facit. d. c. fi duob⁹. vbi ꝓz q̄ si iudex ignorat appellatōem iterpositā ad sup̄iorē tz, pcessus ergo idē dicēduz qñ ignorat ab eo fuisse appellatū. ⁊ facit qđ ibi dixi. sz in dubie hec, pcedūt qñ sine cā rōnabili fuit appellatuz in abñtia iudicis. Et sic defendi pōt scōa ꝯclusio. Sz qñ ex rōnabili cā fuit sic interposita sumus extra casuz. c. si duob⁹. nā ibi, rōne ꝓtumacie vz, pcessus sz i casu nr̄o nulla repit ꝓtumacia vel culpa i appellatōe quare nō immaui iudici. Unde pp rōnabilitatē cāe subsistētis dz perinde valere ac si fuisset iterposita in p̄sentia iudicis alis nō eēt suff. cāter, punsuz pp, pbabilē metū iudicis cui⁹ ꝓtū innuit tex. j. c. fi. qui est tex. notabilis ad hāc mām. ⁊ sic pōt intelligi Inno. in. d. c. dilect⁹. vbi h̄ tenuit. Ad idē facit in ar. c. i. de ꝓcess. p̄bē. li. vj. vbi ꝓz q̄ excōicatio lata ab ignorāte priui legiū illius quē excōicat nō valet. Quo ad tertiam ꝯclusionē nō puto q̄, pcessus sit nullus pp sciaz partis. ex quo appellatio fuit iterposita in abñtia sine rōnabili cā qz cū talis appellatio nō valuit nō dz eū defendere vt supra dixi. Itē p̄suppositā validitate pōt eē q̄ ille renūciauerit ex quo citat⁹ p iudicē a quo nō cōparet ⁊ pars aduersa reperit in dolo qz nō tenet iura partis aduerse allegare vt plene dixi in. d. c. fi duobus. In glo. fi. in fine intellige finē glo. q̄ ipso fcō vī malicia, pbata qñ. s. arripuit iter post noticiā lr̄aꝫ qđ expressius voluit Jo. an. ⁊ satis, pbat per tex. nā papa nō fundat duntaxat sup̄ facto narrato ⁊ ex facto p̄sumit frauſ. silē in. c. scōo de renū. li. vj. facit. l. dolū. C. de do. Dolus ēt, pbat ex ꝓiecturis nec pōt alter, pbari ex dictis iuribus.

a **D p̄sentiam.** Casus. Excōicat⁹ pendēte cognitione appellatiōis absolui pōt ad cautelā. ⁊ si apparet eū legitime appellasse nō punit pro eo q̄ interiz celebrauit diuina. Ut sūma alr̄ ⁊ sic. Si post appellatōez excōicatus celebrat diuina nō incurrit aliquā irregularitatē nec ex eo venit puniēdus si ꝓstat appellatōez fuisse legitimaz. Et pro ponit datōez auditoꝝ. scōo actū ipsoꝝ ibi q tertio p̄incipalē diffinitōez. ibi ideoqz. Casus lr̄alis. Inter archiepz eboracē. ⁊. R. p̄sbr̄z: ꝓtroversia fuit aborta occasiōe cuiusdā excōicatōis in ipsūz pre sbyter late ab archiepo. Pa. cōmisit cāz ipsaz epo tusculano ⁊ cardinali scē susanne: corā q̄bus, ppone bat ex pte archiepi q̄ ipse p̄sbyter post sniam in se latā diuina officia celebrauit. vnde puniri debebat ꝑz q̄ iura requirūt. Ex pte p̄sbr̄i rñdebat q̄ excōicatio nō tenebat cū eēt lata post appellatōez legitime iterpositā: vnde nō dēbat puniri ⁊ oīa que facta fuerit ꝯ ipm renocari in p̄fatinū statū. Judices intellecto negocio lz p̄sbr̄ nō eēt excōicatus de iure tñ de facto ⁊ ad cautelā ipm fecerūt absolui: ⁊ iō mādat pa. archiepo. quatenꝰ de cetero dictū p̄sbr̄m nō molester pro eo q̄ post excōicatōem celebrauit diuina: cū excōicatio illa facta fuerit post appellatōez legitimā: sed oīa reducat ad eū statū in quo erāt tpe appellatōis emisse. Ber. Nō pro q̄ excōicatus post appellatōez nō teneť desistere a diuis officijs qz talis excōicatio nulla ē. vt i. c. p tuas. j. de sen. ex. Alij tñ tenenť eū vitare ſm Inn. qđ tñ nō ē simplr̄ vez. Uñ dic vt bodie bēs tex. i. c. solet de sen. ex. li. vj. vbi dr̄ q̄ in iudicijs pēdēte cognitōe nullitatis dz vitari sz extra iudiciū ñ ēt in actib⁹ spūalib⁹. Nō 2° ar. q̄ iudex delegatus pōt facere quē absolui ad cautelā. De h̄ tñ est dubiū vide p glo. i. d. c. solet. ⁊ ad hūc tex. rñdeť euitādo ꝯriū q̄ auditores i curia dati bñt ordinariā iurisdictōz q̄ tñ ab oīb⁹ nō admittit sz vide gl. ⁊ doc. i. cle. auditor de reseri. Ubi plz p̄ dcñ vt delegat⁹ possit qz lz h̄ specifice sibi nō sit iniūctū tñ est de ꝓnexis negocio p̄ncipali. pro hoc bon⁹ tex. in. c. prudētiā. §. fi. de offi. dele. ⁊ in fili facit tex. in. c. in cāis iūcta gl. de ele. vbi datus ad eligendū pōt postulare.

c **Um teneamur.** Casus. Si appellans turbat i possessiōe sup̄ qua fuit appellatū iudex a quo pōt illā possessiōnē sibi reformare appellatōe in suo statu p̄manēte. h. d. ſm cōem intellectū. cōis diuisio. scōa ibi prudentie.

Casus lr̄alis. Aliqs litigabat coraz ordinario suo archiepo cātuarie. ⁊ alicui⁹ grauamis ꝓtextu ad papā appellauit sup̄ cā illa de qua litigabat pēdente appel. aliqs turbauit possessionē ipsi⁹ appellātis: q̄ fuit archiep̄s vtr̄ liceat ei reformare possessionez turbatā eo ꝓtermisso sup̄ quo ē appellatū. Rñdit pa. si ad ipsuz q̄rela exide puenit ordie iudiciario id sibi licebit nec, pterea intelligit appellationi renūciare. Ber.

Nō p ſm cōez intellectū de quo infero vnū dictū mirabile q̄ in tēdentibus in faciliorē exitū cāe appellatōis iurisditio iudicis a quo nō ē suspēsa dūmō abstin eat a cognitōe cāe appellatōis. Uñ pōt, pbibere attētāda de fcō ⁊ attētata reuocare. ⁊ vide ad h̄ tex. ⁊ gl. nōbilē i. c. 2° de ma. ꝯcto ꝯ interdcm̄ eccl. vbi iudex a quo p̄cipit ꝓtib⁹ ne appellatōe durāte sup̄ mr̄imonio ꝯbant de nouo mr̄imoniū. fac. c. q̄ frōte. ⁊ qđ ibi nō. j. e. ⁊ dicā ibi lati⁹. Nō 2° q̄ appellās adeūdo iudicē a quo nō sup̄ appellatōe iterpositā sz sup̄ inouatōe post appellatōez nō vī renūciare appellationi sue. Ad idē vīd bonā gl. i. c. si a iudice. e. t. li. vj. ⁊ qđ nō. i. c. iij. de eo q̄ mit. i pos. Bl. i. vī ponere vnū silē i suo q̄ pōt agere vt possessorio turbata absente dño reformeť. vt i. l. i. C. si p viz vel alio mō. Sz hoc silē ē multū a remotis ⁊ ex subuacuo ponit h̄ qz i nullo ꝓfert ad itellectū. c. Et forte gl. h̄ voluit i isto silū qz sic suus regīr nō pōt eē i iudicio. vt i. l. vir certus. ff. de iudi. ⁊ tñ iteruenire pōt, p receptōe possessiōis ita ⁊ iudex a quo pōt i bis casib⁹ spālib⁹ ⁊ fauorabilib⁹ suā iurisditōez exercere sz de h̄ dic vt statiz dicā cum gl. se. Et aduerte qz hec glo. ibi ēt turbata. vī sentire q̄ seru⁹ possit agere absente dño ēt iterdicto vt possideris si turbat i ea possessiōe quā detinet noie dñi. illa tamē lex. i. h̄ allegata h̄ nō dicz logť de illo q̄ fuit possessiōe p̄uat⁹. cōuter tamē h̄ ⁊ ibi tenet q̄ ēt agat, p turbatōe vt pos. p illā rubricā ⁊ sup̄ ea nō. ⁊ p idēntitatē rōis. ar. j. c. ij. ⁊. c. cū dilecta ⁊ qđ nō. i. c. ex pte de rest. spo. Op. ꝯ tex. nā p appellatōez nulla remanet iudicis iurisditio cū trāsferat ad sup̄iorē. vt in c. vt debit⁹. j. e. ğ nō pōt possessionē reformare. So. glo. ij. ītrat intellectū. c. ⁊ dicit q̄ ꝯriū logť in delegato secus i ordinario vt hic qz illius iurisditio solū suspendit sup̄ articulo sup̄ quo fuit appellatū. Ex h̄ colligitur p̄ima lec. ad tex. vt procedat in ordinario qui ex iurisditione generali quaz habet potest se interponere ⁊ reuocare de facto attentata per partes vel alios in p̄iudiciū appellationis secus in delegato qui nō bz iurisditionē nisi super illa cā que videť suspēsa per appellatōez. Jo. dixit q̄ si plures articuli cōmissi essent delegato lz fuit appellatū in vno adhuc remanet iudex in alijs. s. e. super eo. Et circa intellectū c. multū insistunt doct. ex quoꝝ dictis ego colligo ex ordine septez lecturas. Prima vt loquat in ordinario vt supra dixi. Secūda quādo appellans innouauit. Uaz hoc casu videť renunciasse appellationi sue ideo iudex a quo poterit se interponere. j. eo. an fit. Hec lec. est vera in se sed nō ꝓgruit lr̄e. tū qz lr̄a loqtur quādo in p̄iudiciū appellātis fuit inouatio cā. tū qz hic se impedit iudex appellatōe remanēte in statu suo. Tertia lect. q̄ spoliatio fuit hic facta a tertio. Unde tertius cōuenit iure ordinario coram iudice a quo. ⁊ intellige virtute sue generalis iurisdictōis quā

a Facit glo. fi. in. l. iij. C. si a ñ ꝯp. iu. fue. appel. vbi dicit gl. q̄ lz alias iudex, pprietatis non possit de possessiōe cognoscere vel eā est vez dicit gl. nisi alis non posset de, pprietate cogn⁹scere nisi ō possessiōe cognoscēt tūc pōt. l. ij. ff. de iurisdi. omn. iudi.

bz. Nã ꝑ tertiũ inouãtẽ nõ ꝓcedit p viã attẽtati sz ordine iudiciario vide gl. nõbilẽ in. c. nõ solũ. j. e. li. vj. Quid aũt in delegato respectu isti⁹ tertij. vidꝫ qꝺ nõ. ⁊ in. c. i. de of. dele. Quarta lect. vt itelligaf. qñ fili⁹ seu amic⁹ appellãtis illi⁹ noie possidẽs fuit spoliat⁹. tunc n. p cõparitionẽ isti⁹ coꝝ iudice a quo ille absñs nõ renunciat appellatõi. Sz hec lec. ꝓcedit respectu renũciatõis sed nõ satisfaciat ꝓpter defectu iurisditõis iudicis a quo. Quinta lec. q͛ ꝫ non logf de iudice a quo sed de archiepo cãtuariẽsi q bz priuilegiũ sup tuẽdo iure eoꝝ q appellãt ad sedẽ apostolicã. ⁊ multũ placz Host. hec lec. Idibi aũt minime qꝛ istud. c. eẽt de in dubio ⁊ de nihilo quasi nobis seruiret ꝯ. l. q͛ labeo. ff. ad carbo. ⁊. c. cũ i iure. de of. dele. Sexta lec. q͛ ꝫ opaf litis pẽdẽtia. Septima lec. q͛ fit pp notorietatẽ facti rõne cui⁹ cessat oĩs suspitio. j. eo. ꝓposuit. Sed doc. cõiter videñ amplecti illã lec. vt rõe nouiter attẽtati possit iudex a quo se itromittere nõ attingẽdo articulũ appellatõis. Idibi plz lec. vt gnäliter ꝓcedat tex. tã in ordiario qz in delegato vt appellatõe nõ obstãte possit iudex a quo reuocare attẽtata in ꝓiudiciũ appellatõis lz pẽdeat cognitio appellatõis dũmõ se nõ intromittat principalr de articulo appellatiõis. Hoc ꝓbaf tali rõe. iurisditio iudicis ordinarij vel delegati nõ extinguif per appellatõez ẽt quo ad illã cãz in qua fuit appellatũ sed tñ suspẽdif quaten⁹ versaf cognitio iusticie appellatõis. vt in. c. si a iudice. j. e. ti. li. vj. vbi iudex a quo citat appellãtẽ ad audiẽdã reuocationẽ grauamis. ⁊ sic citat⁹ teneꝫ cõparere. Ad idẽ c. cũ cessante. j. e. sicut ergo iudex bz exercitiũ iurisdictionis in reuocãdo grauamie p se illato ita in reuocãdo grauamie illato per aliũ seu in reuocãdo attentata in ꝓiudiciũ appellatõis. nã cũ cã fit ad eũ reditura appellatõe nõ iustificata interest sua vt nihil inoueꝫ. ꝓpter hoc qꝺ le. ⁊ nõ. in. c. ij. s. e. ⁊ in. c. qua fronte. j. e. fm vnũ intellectũ. Facit nõbile dictũ Fe. ꝑsi. lxxxvj. vbi dicit q͛ iudex a quo qui ꝓnũciauit instrm nõ esse fenestraticũ reuocãdo inhibitoriã factã iudici seculari põt post appellatõez iterpositã ibibere iudici seculari ne appellatõe interposita pendẽte ꝓcedat. Et ꝓpter hãc allegat tex. istũ. Iduto tñ q͛ si delegat⁹ detulit appellatõi q͛ nõ possit amplius se intromittere qz p appellationẽ est ab eo abdicata in totũ iurisditio vt i. c. cũ appellationib⁹. e. ti. li. vj. Secus in ordinario qz ex generali iurisditiõe quã bz põt se itromittere in nouiter ortis. ⁊ fm h saluo distinctionẽ seu differentiã quam ponit ista glo. inter ordinariũ ⁊ delegatũ. Simile i. c. si quis ꝯ clericũ. s. de fo. cõp. ⁊ in. c. cũ spãli. j. e. iuncto. c. iudex. de of. dele. li. vj.

c **Onsuluit.** Casus. Generaf appellatio si fiat in omnibus causis nõ valet si fiat in vna tñ bñ valet. Vel summa sic. Generalis ⁊ vaga appellatio respectu cuiuslibz grauamis non valet lz restricta ad certaz cãm sic. scõa pars ibi si vero. Casus lralis. Litigãtibus aliqbus coꝝ epo ⁊ archidiboñ. vna partiũ appellatõez iterposuit ab omni grauamine qꝺ sibi posset ꝓtingere. Judices predicti super huiusmodi appellatione quid fiendũ esset papaz ꝓsuluerunt. Quibus dñs papa respõdit huiusmodi appellationẽ nõ tenere. Si vero ab aliquo iudice super omni grauamine qꝺ in vna cã sibi posset inferri quanqz generalis appellatio sit interposita: appellationi tamen eius est ab eodẽ iudice deferendũ. Ber.

Nõ q͛ respectu vni⁹ grauamis põt qs appellare a iudice nõ respcũ cuiuslibz grauamis futuri in eadẽ cã ⁊ sic vr h bo. tex. fm vnũ intellectũ ꝓ bis que dixi. s. e. sup eo. vt appellatio respectu vni⁹ articuli suspendat iurisditõez iudicis quo ad totã cãm appellatore volẽte. Op. ꝯ tex. de. c. ij. s. e. vbi reꝓbaf appellatõ gnälis. So. gl. q͛ h vz respcũ certe cãe ibi reꝓbaf gnälis appellatio nõ restricta ad certã cãz ⁊ dic q͛ principiũ hui⁹. c. ꝓcordat cũ illa decr. Scõa vo pars limitat illũ tex. ⁊ ꝓncipiũ hui⁹. c. Diceres tu que est diuersitatis rõ quare valet appellatio respcũ vni⁹ cãe tñ lz gnäliter ꝓponaf ⁊ nõ respectu cuiuslibet grauamis futuri. Soluto dico q͛ grauamẽ est immediata cã appellatiõis. vt in. c. suggestũ. s. e. ⁊. j. e. vt debit⁹. ⁊. ij. q. vj. ad romanã. Et respectu cuiuslibet cãe intẽtande in futuꝝ nõ põt ꝓtẽdi grauamẽ ꝙ ꝑnti g nec appellatio põt sic interponi qz vbi deficit cã cessat effect⁹. vt in. c. cũ cessante. j. e. sed qñ restringif ad certã cãm tunc grauamẽ ꝓcessit seu ꝓtendit de ꝑnti in aliquo articulo ⁊ pp ꝓtinẽtiã. ⁊ ꝓnexitatez seu vnitatẽ cãe vr totã cãm quodãmodo cõtigisse. nã qui aurẽ bois tetigit totũ boiem tetigisse vr de peni. di. i. vulgaris. ⁊ l. vulgaris. ff. de fur. merito hec appellatio admittẽda est ⁊ valet respectu vni⁹ cãe. Sz an bo die talis appellatio valeat vel nõ lz respectu vni⁹ cãe. Glo. ista in fi. dicit q͛ non per. c. vt debitus. j. eo. qz necesse est semp exprimere grauamẽ. Aduerte qz gl. vr intellexisse tex. istũ qñ appellaf generaliter respectu vnius cause nulla appellãdi cã expressa ⁊ sentit q͛ expresso grauamine admittif ẽt ista appellatio. Et hoc expressius sentit Jo. and. in primo intellectu quẽ dat ad istũ tex. Dicit. n. ꝓcedere aliquo grauamine illato ⁊ appellatõe expressa secuta clausula gnäli vt moris est. Vel fm eũ intelligaf de generali iterposita in causis maiorib⁹ in qbus nõ est necesse cãm exprimi. j. e. vt debitus in fi. Jnn. vo ꝑ tenuit qꝺ gl. h. ⁊ dicit q͛ hoc. c. sit correctũ bodie in appellatiõe iudiciali[a]. In extraiudiciali vo dicit q͛ valet appellatio ẽt certo grauamine non expresso dũmodo aliqd fiat vel dicaf grauamen timeri posse ⁊ grauamen postea subsequaf. alr dicit nõ admittẽdã ẽt extraiudicialẽ appellationẽ ꝓpter multas absurditates que sequi ꝓnt Fatef tamẽ a futuro grauamine extra iudiciũ appellari posse sic. Appello ne graues me super tali facto vel nequis molestet me super tali possessione ẽt si nulla ꝑsona exprimaf in illa. sufficit. n. q͛ fiat ex pluribꝰ ꝓiecturis. j. eo. bone. ⁊ factũ sit certũ. Ego respectu appellatõis extraiudicialis remitto ad nõ. j. e. coꝛdi. li. vj. in tex. ⁊ glo. ⁊ in. d. c. bone vbi plene dicef. ⁊ vi de qꝺ dixi in. c. cũ sit romana. s. eo. ⁊ puto q͛ quo ad expressionẽ cause non sit differẽtia inter iudicialẽ appellationẽ ⁊ extraiudicialẽ ꝑ. d. c. coꝛdi. ⁊ qꝺ ibi nõ. per glo. in. c. ꝙsiderauimus de elec. lz enim grauamẽ nõ sit semp exprimẽdum in appellatõe extraiudiciali cũ possit appellari a futuro grauamine. vt in cle. sicut j. eo. ti. ⁊. j. c. bone. Causa tamẽ appellandi bz exprimi per iura prealle. Unde ꝓcludo generaliter cũ glo. q͛ appellatio iudicialis vel extraiudicialis pretextu grauaminis interposita nõ valet appellãdi cã nõ expressa. Et iste tex. in scõa parte põt itelligi dupliciter ꝓ fm antiqua tpa fm que nõ erat necesse exprimere cãm. ij. q. vj. ad romanã. sed satis erat q͛ appellatio nõ apparebat manifeste frustratoria. vt nõ. in. d. c. vt debit⁹. scõ põt intelligi fm hodierna tpa vt exprimaf grauamẽ illatũ in vno articulo ⁊ subijciaf clã gnälis videlz ⁊ ab omni grauamine qꝺ mihi põt inferri in hac cã vt sentit Jo. and. Sed puto q͛ hec adiectio respectu cuiuslibet grauaminis in eadẽ cã non sit necessaria qz si non apponaf appellatio tamen bz effectũ iurisditionis suspensiuũ respectu totius cause vt in. c. si a iudice. ⁊. c. nõ solũ. j. e. li. vj. dixi plene. s. e. super eo. sicut superflua est illa clausula qua hodie cõiter vtunf appellantes dũ appellant a certo grauamine. Nã eo expresso subijciũt clausulã gnälem. s. ⁊ alijs rationibus ⁊ causis suo loco ⁊ tpe ꝓponendis. Nõ. n. põt iustificari appellatio ab iterlocutoria nisi

[a] An in iudiciali bus possit appellari a grauami ne futuro vide p do. an. in. c. si gnificauerunt in. v. col. ō testi. ⁊ in. c. hõe in. ij. colũ. vo. op. q͛ valeat. j. e.

ex cāis ab ea expreſſis. vt in cle. appellāti. j. e. ti. Unde be clauſule ſolēt apponi ad maiorē expreſſionē. cō ſulo tñ vt practica hic tradita obſeruet, ppter opiniones de quib⁹ in. d. c. ſup eo. Nā do. an. ſequit hic illā opinionē Jo. an. lz aliud ſenſerit in. d. c. ſup eo. Extra gl. quero de practica libellādi[a] cū petit reuocatio attentatoꝝ poſt appellatōez. Inno. hic dicit nō ſuffi cere dicere peto reuocari oīa attentata poſt appellati onē ſed dz dicere poſt ⁊ ꝑ appellatōez qm̄ non oīa q̄ fiūt poſt appellatōez ſed illa dūtaxat que fiūt ꝑ reuocanda ſunt. vt in. c. cū nobis de elec. ⁊. c. auditis de, p cu. Poſt. dicit q⁹ quicqd dicat Inno. curſus iudicio rū admittit pmū libellū q⁹ itelligit illud ⁊ ꝑ ⁊c. Do. an. ꝓcordando dicit q⁹ in appellatōe iudiciali ꝓcedit dictū poſti. In extraiudiciali vo, pcedit dictū Inno. q⁹ in extraiudiciali ſolū reuocant attētata ꝑ appellati onē ſecus in iudiciali. Pro hac dria allego Inno. in c. q⁹ pp. ⁊. c. cū inter de elec. vbi boc tz. Et diuerſitatis rō eſt q⁹ appellatio iudicialis reſpectu vni⁹ articuli ſuſpēdit iuriſditōez iudicis i tota cā. Ideo qcquid iudex facit poſtmodū in illa cā in p̄iudiciū appellationis nō valet vt dixi in. d. c. ſuper eo. Sz extraiudicialis appellatio nō ſuſpēdit ptātē cōpetentē parti q⁹ nō tenet deſiſtere a iure ſuo niſi forte quaten⁹ directe obuiat appellatōi. ⁊ vide p eundē Inno. in. c. ad diſſoluendū de deſpō. impub. Et hec puto, pcedere cū queritur de valitudine geſtoꝝ. Puto tñ q⁹ libellus gnāliter ꝓceptus indiſtincte, pcedit q⁹ libellus recipit interpretatōez ſm ſubiectā mām ⁊ ſemp dz interpretari in fauorē libellātis et impropriādo verba ſi expediat. Ad hoc tex. cū glo. notabili in. c. cōſtitut⁹ de reli. domi. ⁊ in. l. ſigs intētōe ambigua. ff. de iud. ⁊ q⁹ ibi nōt Bar. reuocatio tñ nō fiet niſi ad limites ,pbationis. Facit qđ nōt. in. c. cū ad ſedē de reſti. Ex bis inferē ad. q. nūqd attētata poſt appellatōez extraiudicialē ſint ipſo iure nulla. Do. an. allegādo archi. i. q. vj. quotiēs. dicit q⁹ nō ſed venīūt retractāda. ſed innouata poſt appellatōez iudicialē ſunt irrita ſi cā appellatōis eſt in iure expreſſa alꝫ ſunt retractāda. Sz certe hoc dictū nō eſt vex nec archi. ita loquit. ⁊ ꝓtra hoc dictū aperte eſt tex. in. c. ad audiētiā. ⁊. c. dilecti. j. e. vbi excōicatio lata poſt appellatōez extraiudicialē nulla. Ad idē. c. cū parati. ſtatiz ſequēs iūcta glo. in. v. obtētu appellatōis. j. e. Nec video rōnē diuerſitatis vtz cā appellādi ſit iure expreſſa vel nō. Illō n. requirit qđ eſt adiecta clauſula appellatōe remota vt in. c. paſtoralis. j. e. Ideo ꝓcludēdo mām dico ſic q⁹ aut querit de inouatōe poſt appellatōez iudicialē aut poſt extraiudicialē. Primo caſu ſi appellatio eſt legitima puta ex grauamīe interpoſito ⁊ oīa ſunt nulla poſtmodū inouata ⁊ reuocabūt p viā attētati. Aiō tex. nōbilē cū gl. pleniſſime. i. c. nō ſolū. e. ti. li. vj. Secūdo cāu qđ poſt appellatōez extraiudicialē ſi appellatio fuit interpoſita a iudice nō valet qcqd facit iudex ꝑ appellatōez. vt in. d. c. ad audiētiam. ⁊. d. c. dilecti. Si vo nō fuit appellatū a iudice ſz a parte ⁊ tūc ſi appellatio fuit interpoſita ex cā ꝓbabili ⁊ verifiū act⁹ poſtea ſecut⁹ eſt nullus. ad h. c. i. ō. e. ſm lec. quā ibi dedi. Nā ibi archieps, pcedebat vt ps i collatōe bnficiorū. Ad idē. j. e. c. bōe. ⁊ dic lati⁹ vt ibi dicet. De effectu iſti⁹ appellatōis extraiudicialis vide ēt p. d. an. i. d. c. dilecti. j. e. vbi ex tex. illo colligit q⁹ attentatum poſt appellatōez extraiudicialē eſt ipſo iure nullū qn imo appellat nō vt a parte ſz vt a iudice. Et ſic dixit limitādū qđ nō. in. c. ꝓſiderauim⁹ de ele. Sz tu diſtingue cām appellādi vt ſupra dixi.

a Qualiter dēat formari libellus ſup attētati appellatione pēdēte. et ō hoc per d. an. poſt inno. ⁊ hoſti. in c. dilecti ij. j. e. ⁊ p archi. ij. q. vj. fūt quoꝝ. §. fi. vbi dic q⁹ cautū ē ꝑ pter euitādas omnes difficultates qđ appellās seruet ꝓſiliū datū p hoſtiē. in. d. c. dilecti. vz q⁹ dicat peto ſtractari qcqd p⁹ ⁊ ꝑ appellatōem in meū p̄iudiciū attētatū eſt ⁊ vide oīno q⁹ late ſcripſit. d. an. i c. cū nobis oliz in. xij. ⁊. iiij. col. de ele. ⁊ vide q⁹ ipſe nō. in. c. p tuas in. ij. col. vſi. ex bis decidit tur. j. eo. ⁊ q⁹ de h nō. i. c. dilecta in. i. col. de excep.

Cum parati.

Caſus. Pretextu appellatiōis nō dz ſubdit⁹ ꝓtēnere ordinariū ita cōiter ſūmat. ſed certe hec ſūmatio ē nimis gnālis ⁊ de nibi lo ſeruit per. c. vt debit⁹. j. eo. ſūma ergo ſic. Appellatio frīmola nō excuſat īferiorē quomin⁹ teneat obedire ſupiori ⁊ vt de ꝓcēptu puniat niſi innocentiā ſuaz alr purget. ⁊ eſt caſus valde nōbilis in eo q⁹ dixi iſtū puniēdū. Diuidit. nā prīo ponit qđ opponebat cardinalis ꝙ epm. ſcđo excuſatiōz epi. ibi cū qz. tertio rñſionē ad illā. ibi cardinalis. q̄rto citatōez epi. ibi nos vo. Caſus lr̄alis. Eps zamorien. quaſdā petitōes p nūciū ſuū fecit coā do. pa., pponi. quas cū parat⁹ eēt admitere. J. diacon⁹ cardinalis oliz in biſpania legatus, ppoſuit ꝙ ipſuz q⁹ cū ad ſynodū ſuaz vocaſſet ad eius vocatōez ꝓcēpſit accedere, ppter qđ ipſuz excōicauit: ⁊ ſic excōicat⁹ ſe fecit in epm ꝓſecrari. Cū qz J. canonic⁹ ſancti iacobi prō ipſo epo firmiter aſſeruit q⁹ erat tūc in legatōe regis ⁊ ideo ad ipz venire nō potuit. Cardinalis allegauit eꝝ q⁹ nūcius ſu⁹ inuenit eū in ſamātina eccleſia ⁊ nō in legatōe regis. Itex nūci⁹ epi allegauit q⁹ ab ipſo cardinali appellauerat ante ſniaz latā. Papa vo bis itellectis cōſiderās q⁹ ptextu appellatōis nō debuit ꝓcēnere ad vocatōez legati venire p̄cepit eidē epo: q̄tenus vel in pſona, ppa vel p nūcios idoneos aplico ꝓſpectui ſe p̄ſtet ſuaz ſi poterit inocētiā oñſur⁹. Ber. Nō prīo excōicatū repellēdū nō ſolū ab eo q⁹ petit i iudicio. vt in. c. itellexim⁹ de iud. ſz ēt ab eo qđ petit extra iudiciū. fac. c. pia de excep. lib. vj. Nō 2° q⁹ ēt tertiꝰ pōt excipe ⁊ denūciare excōicatōez alteri⁹ marie ſi fuit excōicator lz offiñ ſuū ſit finitū vt hic. Nō 3° q⁹ plat⁹ ēt epūs licite acceptat legatōez p̄ncipis ſecularis. ⁊ vide bonū tex. iūcta glo. in. c. ſi eps. xviij. di. Idē vī dicēduz in delegatōe. vt in. c. i archiepatu de rapto. aliqd retigi i. c. ij. de iudi. Nō q̄rto tex. valde nōbilē q⁹ nūcio credit nō ſolū ſup nuda citatōe ſz ēt ſup bis q̄ ſūt vicina ⁊, prima citatōi vt q⁹ repit citatū in certo loco. vt. j. lati⁹ dicā. Itē nō q⁹ qs exhibet p̄ſtiā ſuā per ſe vel p nūciū ſeu p, pcuratorē. ⁊ ſic cōiter notant hic doc. allegātes. c. eps. xviij. di. Ego dico q⁹ ꝼz, ppriā ſignificatōez vocabuli ille dī ſe p̄ſtare q exhibet p̄ſtiā ſuā corporalē. hoc pz ex etymologia vocabuli. ad qđ vide bo. glo. quā nōbis in cle. dudū de ſepul. i vbo p̄ſtari. facit qđ le. ⁊ nō. i. c. ea noſcit de bis q̄ ſi. a p̄la. Et hec bene nōbis. p ſtatutis ⁊ alijs diſpōnibus reqrētib⁹ p̄ſtiā alicui⁹ ad certū actū. ⁊ iſte tex. pōt adduci ad hāc ſniam q⁹ papa h expreſſit vt poſſit ſe p̄ſtare per nūcios. ſec⁹ ergo ſi nō expreſſiſſet. vide tñ, p ꝓmo dicto tex. q meli⁹ fac in. c. pe. de iu. cal. ſz illud, procedit pp ſubiectā mām. ⁊ dic vt ibi. Ultiō nō vnū ad qđ quotidie ſolet allegari iſte tex. ⁊ nūqz obliuiōi tradas q⁹ citatio ſine termiō⁵ valet ⁊ dz cōparere citatus qz citi⁹ pōt cū quodā tñ tēpamēto. nō. n. teneꝫ illico currere. Pro hoc. l. qđ dicim⁹ ⁊. l. ratiz. ff. de ſolu. ⁊ vide inno. in. c. ſi. q ma. accu. p̄ſt. vbi dic idez eſſe in citatōe gnāli vt valeat ſine termino nō prędcō qđ nō. Ad idē facit. c. cuz dilect⁹ de do. ⁊ ꝓtu. vbi dī q⁹ ſi valēs cōparere i termiō p̄fixo dz cōparere poſt modū qz citi⁹ pōt. Ecce ergo q⁹ ſcđa citatio remanet ibi ſine termiō. ⁊ vide qđ ibi dixi ⁊ h tenēt cōiter cāoniſte. Vide ſpe. i ti. de cita. §. ſequit. v. qđ ſi nō p̄fixit vbi tz qđ ſupra dixi lz Ei. alr ſenſerit i. l. ſi. C. de feri. ſz tene pmū prō quo vltra p̄dicta facit. c. cupientes p° rñſo de ele. li. vj. Quero p̄ſuppoſito q⁹ iſte eps ſuiſſet tpe citatōis legati i legatōe regia an ex h fuiſſz excuſat⁹. So. gl. ij. p̄ arguit q⁹ ſic. ſcđo arguit in ꝓriuz. 3° ſoluēdo diſtinguit q⁹ ſi mādatū regis p̄uenit mandatū cuiuſqz p̄lati citra papā obtēpādū eſt regi dum mō ab ipſo teneat regalia ſec⁹ ſi a papa vocat vel a legato ipſius qui tz vicē pape. Nota ex boc vltimo legato obediendum tanqz pape. facit qđ leg. ⁊ nō. in. c. ſi. xciij. di. Sed aduerte q⁹ glo. vī ꝑ iſtū tex. Naz ſi legatio regia nō excuſaſſet epm a cōparendo coraz

b Et idē dic bal. in. l. hac ꝺditiōe. ff. de ꝺdi. ⁊ ō mō. Et idē clari⁹ dic ange. i. l. vt pfecti⁹. C. d an. excep. dicēs ita tenē ſpe. i ti. ō cita. ⁊ ō hoc vīō ēt p ro. i. l ſi ex legati cā. ff. de v. ob. vbi dic q⁹ in citatōe extraiudiciali non regrit dies. ⁊ ad b dic cē gl. ſin. i v. reqſierūt i cle. i. ō hoc. Sz illa glo. iudicio meo nō, pbat boc ſi referat ad text. q⁹ loq̄t q̄n citato extraiudicialr ē p̄fixus certus termin⁹ a iure q⁹ cāuſi nō iatet q⁹ valeret ⁊ q⁹ ita intelligatur illa gl. ēt ,pbāt iura p eā allegata. Sz tu magiſtr ad, ppoſitu z dicas q⁹ lz i citatiōe non apponat hora tñ intelligit q⁹ citatus debeat cōparere hora cō ſueta ſm inno. in. c. cum nobis oliz ō elec. quez refert ⁊ ſequit bal. i. c. i. i ſi. iiij. col. vſ. q̄ro vtz in ti. de mi. vaſ. q ꝓtu. eſt ⁊ ꝓ prie Inno. i d. c. cū nobis loquit de citatiōe extraiudiciali. et vide circa p̄dcā ⁊ ad ea que pōt hic d. an. pleniſſime ro. i repe. rub ff. de arbi. i. vj. colū. ⁊ copioſe ⁊ eleganter i. l. i. §. nūciatio. ff. ō ope. no. nū. in petijs nouis. i v. col.

a An credaꝫ nũcio dicẽti se citasse de hoc ꝑ archid. in. c. venerabilibus. §. idẽ est de sen. ex. in. vj. ⁊ vide oio de hoc per ang. in rep. l. si vacãtia in. l. car. C. de bo. vac. li. x. Et adde q̃ qñ credit nũcio de citatõe stat eius dicto sine iuramẽto q̃ cũ a prin. quilibet qui creat nũciũ iuret q̃ fideliter exercebit suũ officiũ postea eius relatõi stat sine iuramẽto fm bal. in. l. ij. cir. prin. C. de spon. Et scias q̃ si nũcius rettulit se citasse extra territoꝛiũ quẽ nõ citauit nõ põt puniri nisi in loco relatõis hoc dicit ẽt bal. in. l. nullũ i fi. C. ō testi. ⁊ adõ q̃ in relatõe quã facit ipse nũcius nõ ē necessaria pñtia partiũ fz ip̃z bal. in. l. i minoꝛ in. ij. col. C. i qui. cau. re. in ite. nõ ē nec. ⁊ optime facit q̃ nõ. d. an. i. c. veniẽs el ꝑmo i ꝑn. iiij. col. de testi. Itẽ scias q̃ qñ iudex cõmisit pti prãtẽ citãdi altera prẽtũc nõ stat vbo citãtis h̃ dixit ẽt ipse bal. i. l. si vt ꝓponis ij. cir. fi. C. q̃mõ ⁊ qñ iudex. Itẽ ad de q̃ nũciusꝰ impeditus nõ põt facere relatõez ꝑ alium fz iudex oz mittẽ ad eũ aliquez q̃ suscipiat relatõez ita fingu. dic̃ idem bal. in. c. cuz dilecti in fi. iiij. col. s̃. de do. ⁊ ꝓt. vbi ẽt plene, examinat an nũciꝰ possit explicare nunciũ per aliuz de quo vltio ẽt viõ ꝑ bal. in. l. si, pcura toꝛ. §. liqs mãdauit. ff. mã. ⁊ i. c. fi. i pe. col. de do. ⁊ ꝓtu. Itẽ adde q̃ nũcius nõ põt aliquẽ cape psonal᷑ nisi spãliter hẽat cõmissionẽ iudicis de qua cõster ꝑ publicã scripturã vel auctẽticũ instm. ita dic̃ idẽ bal. in. l. ꝓsentaneuz in. ij. col. C. quõ. ⁊ qñ. iud. vide bal. in ꝓ fi. suo icip. guidotinus qdã vbi ponit qualiter puniri debeat fieri faciẽs falsaz relatõez nũcio vel faciẽs ꝑ notariuz scribi falsam relatõez. Qualiter aũt puniat nuncius publicus q̃ rettulit falsuz. vide bal. in. c. fi. in. ij. col. de do. ⁊ ꝓtu. qui ad hoc al. nõ. in auc. de armis. Et vtz nũciꝰ possit facere suã relatõez die feriato dicit idẽ bal. q̃ nõ in. d. l. minoꝛ. ij. col. v̄. sed hoc est dubitãdũ. fz p̃riũ tz Ja. but. in. l. dies. C. de fer. Sz bal. ibi dicit q̃ rutius est q̃ ista relatio fiat die iuridica. Itẽ adde q̃ qñ iudex in cã eligit nũciũ nõ põt amplius ipsuz mutare. ita dicit pau. de ca. i. l. testã. C. de testa. dicẽs q̃ bal. ad hoc semp ꝓsueuerat allegare tex. i. l. in fraudẽ. §. quotiẽs in. v̄. manu cõmẽtariẽsis. ff. de iure fi. Itez adde q̃ stat relatõi nũcij an poterit citatus habere copiã, pbaꝫ fm bal. in. l., ꝓperandũ. §. ⁊ si qdẽ cir. mediũ ꝑ illũ tex. C. de iudi. Et si nuncius dicat se citasse vnũ ⁊ ille neget cui magis tradi debeat vide oio per bal. in. l. i. §. si qs neget in. xij. col. ff. quẽadmo te. aperi.

b Et ibi de hoc. ſ. an credaꝫ nũcio referẽti de verbis citari vide ꝑ domi. Et ad de circa ꝑdicta q̃ si citatus ẽ cõtumax iudex ñ põt punire eꝰ ꝓtumaciã aũ relatio nẽ nuncij de ꝓtumacia fz bar. in. l. fi fin. ta. §. iul. ō dã. infec. ⁊ vide bar. i l. apõ iul. ff. ex qbus cau. i pos. ca. ⁊. seq̃. ibi ang. dicẽs q̃ vidit ita plurieꝰ practicari Itẽ an ſte tur, docõ publici nũcij deponẽtis sup fcõ alicno puta si dicat facrũ bomicidiũ a tali viõ bari. in. l. i. §. cura carnis j fi. ff. de of. ꝑfec. vzb. Itẽ an ne gatiua ꝑ bẽt ꝑ diffusionem nũcioꝝ vi de ꝑ bar. i l. ſi fin. ff. de v̄. ob. vbi vide oio late do. alexã. Itẽ adde q̃ stat relationi nuncioꝝ q̃ dicũt q̃ diffusiõe scã nihil reptũ ei bõis debitoris fm ang. in auc. hoc si debitor in ij. ⁊. iij. col. ⁊ in. l. ij. C. de pig. ⁊ bar. in. l. a. diuo pio. §. in vẽditõe i. ij. col. C. de re iud. Et an iudex debeat credere relatõi nũcij. vide oio late sali. in. l. abnẽte in. iiij. col. C. de accu. Itẽ adde hic q̃ pul. scribit lap. allegatõe. xiiij. in fi. iii. col. ⁊ viõ bal. i. l. i. in prin. vlt. col. in apostill. ff. de feriis ⁊ oio q̃ nõt bar. in. l. diuꝰ. ij. post med. ff. de custo. reo. ⁊ vide ẽt bald. in. l. ij. in apostillis in eo. ti. de fer. Itẽ an ps teneaꝫ credẽ nũcio citãti dicẽti se hẽre cõmissionẽ nisi oñdat viõ lati. ſ. p Jmol. i. l. ex ꝓsensu. §. cũ q̃ in. iij. car. ff. de ap. ⁊ p domi. in. d. c. venerabilibꝰ. §. sec̃ de sen. ex. li. vj. Et an aliquo casu possit citare fine cõmissione iudicis vide oio p bal. i. l. cũ clerici. C. de epi. ⁊ cle. ⁊. d. an. in quodã ꝓl. icip. iesu xp̃i ⁊ mr̃is eiꝰ in fi. ij. col. vbi dic̃ q̃ ex hoc q̃ nõ appareat de commissiõe iudicis nõ reddit citatio nulla adde bal. in. l. eadẽ oz̃one. ff. de fer. Itẽ adde q̃ l curia romana sufficit q̃ fiat citatio ꝑ cursoꝛẽ pape fz nõ fiat ꝑ nũciũ, pp̃riũ vt ꝓcludũt dñi de ro. decci. cccxx. in oꝛdie meo nouissimo.

ri supra post inno. ⁊ fz illa obediat vni vel alteri. vbi aũt prelatus nõ teneret tpalia a rege dicit Host. sem ꝑ obediẽdũ supioꝛi eccleſiastico. Quero ẽt ⁊ reuoco in dubiũ an nũcio fit credẽdũ. So. glo. ij. primo iducit in argumẽtũ istũ tex. q̃ sic. Opp. in p̃riũ de. c. prudentiã de offi. dele. vbi vr̄ requiri lr̄a citatoria vl tra nunciũ. Demũ ꝓcludit q̃ nuncio publico ⁊ iurato est credendũ circa citatões in alijs secus quasi sentiat glo. q̃ vbi nõ esset nũcius publicus tũc requirit q̃ sit lr̄atorie destinatus. ⁊ sic põt itelligi dictũ. c. prudentiã. Idẽ qõ ista sentit glo. in. c., ꝑposuisti. lxxxij. di. ⁊. iiij. q. iij. §. itẽ in criali. Host. dicit q̃ bonus iudex arbitrabit cui magis fit credẽdũ an parti vel nũcio habito respectu ad cãe q̃stitatẽ ⁊ psonaꝝ qualitatẽ. Quid. n. si nuncius dixit se citasse ep̃m ⁊ eps iurat se nunq̃ ab illo citatũ credemus ne potiꝰ nuncio vili q̃ epo cũ iuramẽto maxime q̃ postmodũ tanq̃ ꝓtumax nõ posset appellare. ⁊ de hoc per spe. ⁊ Jo. an. in ti. de cita. §. sequit. v̄. sed numqd credet. ⁊ vt beat mã collecta tria sunt videnda. Mã qñq̃ est ptẽtio inter partẽ ⁊ nũciuz qñq̃ iter nũciũ ⁊ notariũ q̃ nũcius negat se retulisse ⁊ notarius scripsit. qñq̃ est ꝓtentio iter ptẽ ⁊ nũciũ nõ sup nuda citatiõe sed sup verbis, platis a citato. Primo casu ꝓcludit Jo. an. post multa in loco prealle. q̃ fm qualitates psonarũ ⁊ q̃stitatẽ preiudicij iudex arbitrabit. Mã qñq̃ potius credit simplici assertioni partis q̃z verbo nuncij vrpura q̃ nuncius est vilis ꝑsona ⁊ pars est in dignitate ꝓstituta ⁊ laudabilis vite. qñq̃ exiget iuramẽtũ ꝑ assertionẽ nuncij. qñq̃ plenã, pbationẽ ⁊ hec dicta cõiter tenent ⁊ sunt multum equa. ⁊ facit a p̃rio. c. ad audientiã de prescrip. Sc̃do casu pricipali vide Ei. in. l. si quis decurio. C. de fal. ⁊ Jo. an. in spe. ti. de instru. edi. §. restat. v̄. quid si vnus. Et cõis conclusio est hec vt inspecta qualitate ⁊ notarij ⁊ nuncij iudex arbitret cui magis fit credendũ. Nam si notarius ẽ suspectus ex antea gestis ⁊ ꝑ notariuz est assertio nũcij nõ credetur notario sed cessante presumptõe ꝓtra notariũ magis credet scripture ipsius notarij q̃z nũcio. Allegat tex. opti. in. c. qm̃ ꝑ de proba. vbi plus credit notario scribenti acta seu scripture ipsius notarij q̃z iudici. In tertio membꝛo dicit Jo. an. i spe. in ti. de cita. §. i. in prin. non est credendum nuncio si dicat citatũ dixisse se non venturuz vel q̃ citatus ittulit sibi iniuriã. ⁊ nota bene hoc vltimuz dictum. nouetur q̃ nuncio non creditur nisi circa officiuz suum qõ versat circa citatiõz ⁊ relationẽ citationis. non ergo sibi est credẽdũ in alijs. Nec potest dici q̃ fuit annexa citationi q̃ citatio valet ⁊ est perfecta quantum cunq̃ citatus nihil dixerit. Et ita simpliciter transit hic do. An. sed tu vide tex. singularez cum glo. in. c. venerabilibꝰ. §. secus de sen. ex. li. vj. vbi dr̄ q̃ si

in iudicio citat⁹ dixit per iudicē se nō cōparituꝝ tunc ꝓtumacia sua est notoria. sec⁹ ergo si extra iudiciuꝫ ℔ dixit. ⁊ vide glo. ibi que ℔ firmat ⁊ eā sequit Bar. in l. ex ꝓsensu in fi. ff. e. vbi plus sentit. s. q; si in actu req rit trina citatio ⁊ citatus dixit nuncio se nolle cōparere q; dꝫ iteꝝ ac tertio citari quasi illa rīsio nō ꝓeindicet. Sed in ꝫrium vide Inno. in. c. ad perpetuā de accu. vbi dicit oppositū eius qđ tꝫ Bar. vt nō sit necesse boc casū geminare citationē. Idē repio et seq dnos de ro. deci. cclx. Idē sentit glo. in l. fi. ff. de resti. in in te. Ego hec dicta sic ꝑcordarē q; si in iudicio dixit qs se nolle cōparere in termino poterit iudex incōtinēti ꝫ eū tanqꝫ ꝫ ꝓtumacez ꝓcedere. Et hoc casu loquit tex. in. d. §. secus. Et vide notabile dictū Inno. in. c. cumana de ele. in additōe. Aut extra iudiciū dixit nūcio se nolle cōparere. ⁊ tūc credo expectādū lapsum termini q; assertio nūcij nō facit plenā ꝓbationē per supradicta. tū q; ꝓfessio extraiudicialis nō dꝫ ꝓeiudicare respectu cris ꝓtumacie maxime q; potuit hoc dixisse ex iracundia ⁊ ꝓfessio facta calore iracūdie nō tꝫ nisi in ea deb⁹ ꝓseuerantia vt est glo. notabilis in. c. ex lr̄is de duor. sed si in termiō nō cōparuit tūc q; in surgunt due ꝓsumptōes ꝫ abūtez vna que oriē ex ꝓtumacia sua vt est tex. notabilis in. c. nullus de ꝓsum. Alia que iā orta est ex relatōe nūcij tūc iste due ꝓsūptōes simul iūcte opant vt ille amplⁱ⁹ non citet q; satis liquet illū nolle cōparere ⁊ citatōes geminā tur solū vt appareat de volūtate citati. vt notat Inn. in. c. ad perpetuā de accu. ⁊ q; dictū nūcij facit in boc aliqualē fidē adduco tex. expssuꝫ hic ꝫ opi. Jo. an. ⁊ alioꝝ. Dic. n. allegabat dictū nūcij q; fuerat iste reptus in ecclesia salamantina ⁊ nō in legatōe regis ⁊ tñ ℔ nō est de necessario cōitantib⁹ citatōez sed est actus ꝓpinqⁱ⁹ citatōi. Et per ℔ pñt ad ꝑcordiā reduci opiniones ꝫrie. Glo in ℣bo obtētu. in sui pn̄ⁱ est facilis postea opponit. vī. n. q; excōicatio ista nō debuit tenere q; ꝑcessit appellatio quā cardinalis nō ignorauit. ad ℔. ē. e. c. si duob⁹. ⁊. j. de sen. ex. ꝓ tuas. Solvit glo. q; ℔ nō ꝓstabat istū ep̄m appellasse saltē ex legitima cā. ⁊ in dubio magis debuit credi cardinali ⁊ nūcio suo qꝫ isti epo alleganti. Itē fuit in culpa q; sal tē debuit ire ⁊ allegare priuilegiuꝫ suū seu cām quare cōparere nō poterat. Nō plura ex hac glo. primo ꝓbat aptissime iuncto tex. q; excōicatio lata post appellatōez extraiudicialē legitimā est ipso iure nulla ⁊ actus gestus a iudice post appellatōez extraiudicialē nō valet. fi. n. appellatio hic fuisset legitima nō valuisset excōicatio vt in glo. ⁊ hāc glo. allegaui. ē. c. ꝓxi. vbi vide. Scō collige ex glo. q; appellatio interposita in abūtia iudicis si als est legitima tꝫ ⁊ vꝫ ⁊ suspendit iurisditionē iudicis in illa cā. Nā ista appellatio fuerat iterposita in abūtia legati vt colligit ex tex.

Sꝫ aduerte q; tex. vī. requrere q; iudex appellationem nō ignorat. ⁊ facit qđ nōt archi. in. c. appellatio j. e. li. vj. Ego vō nō credo requri sciam iudicis sed dicerē q; parti appellāti nō pōt iputari quare boc non deduxit i noticiā iudicis ⁊ tūc talis appellatio nō tuetur appellātē. Aut nō est qđ iputeī parti. vt q; citati onē recepit lōge agēs ⁊ tenuit excōicationē verisimiliter futurā nec poterat infra tps hēre copiā iudicis a quo vel ad quē. ⁊ tūc talis appellatio facta in p̄sentia bonoꝝ viroꝝ defendat appellantē vt nō teneāt gesta p iudicē ꝫ eū. Ad boc nōbile dictū Inno. j. e. dilect⁹ in ℣bo si de appellatōe inmorierit ⁊ c. cui⁹ dicta distingue per supradicta. ⁊ vide q; lati⁹ in ℔ dixi. ē. c. fuggestū. Non obstat predictis. c. si duob⁹. vbi ponderat ignorātia iudicis q; nō loquit ibi de iudice a quo sed de iudice ad quē cui⁹ iurisditio non erat adhuc suspēsa sed sec⁹ in casu nr̄o. Ultimo opp. vī. n. q; papa non debuit istū ep̄m citare vt veniret ad curiā q; cardinalis opposuit de excōicatione per viaꝫ exceptōis que habuit effectū suū eoipso q; papa noluit admittere illius ep̄i petitōes. vt in. c. ij. de ord. cog. So. gl. fi. q; cardinalis nō simplr̄ excepit imo ōnū ciauit dnō pape ꝓtumaciā suā ⁊ excōicationē ⁊ c. vt in glo. Et nō in ℔ glo. ex qua collige q; plus operat denūciatio qꝫ exceptio. Nā exceptio solū operat effectū repulsiuū Denūciatio vō effectū ēt, ꝓcedendi ꝫ denunciatum. Vel dic extra glo. q; papa ℔ inchoauit nouū, ꝓcessuꝫ audita ꝓtumacia ⁊ excōicatione illius. ꝓ hoc qđ notat Jo. an. in. c. mādatū de rescriptis. Ultimo nō ex fi. glo. iūcto tex. in eo q; dixi in sūmario q; ꝓtēnēs adire superiorē seu obedire prętextu appellatōis frivole puniendus est. secus dic vbi nō ꝓtempsit obedire sed appellauit a snīa. lꝫ. n. denuncieī appellatio iniusta nō per boc punieī. Sic intellige que dixi in. c. ad nr̄am. ē. e. ⁊ sic tempera glosaꝫ in. l. i. ff. a qui. ap. nō lꝫ vbi dr̄ q; de iure canonico nō punit temere appellans. de quo vide in. c. vt debitus. j. eo. vbi latius boc examino. Hinc vsqꝫ ad fi. libri nō recitabo glo. per qōnes ⁊ oppositōes vt bacten⁹ feci. tū vt cuilē, p lirurarē cū bui⁹ scōe partis volumē fit nimis magnū. tū q; alⁱs satis copiose in scholis hūc titulū legi. Vnō illis reportationibus decreui esse ꝓtenus. ⁊ si qd deerit in additionibus supplebo.

a **℔ hec.** Qui iurauit stare mādato ecclie nō audit appellās cōtra iuramētū si tñ de facto grauar appellare poterit. b. d. cū sequēti. Vel sūma compendiosius sic. Si mādatū factuꝫ ei qui iurauit stare iudicio ecclesie excedit limites iuramēti ⁊ licite, ꝓmissionis appellare poterit alⁱs sec⁹. scōa pars ibi id tua

Casus lr̄alis. Alig iurāt q; stabūt iudicio ecclie ⁊ postea appellāt. q̄situ fuit qd agēdū sit de istis. Respōdet pa. q; iudex dꝫ cōpellere eos vt obseruēt iuramētū suū vel q; infra. xl. dies post appellatōez suā iter arripiāt ad eā, psequēdā. Ber. Nō primo ex tex. q; is q ab excōicatōe absoluit prestat iuramētuꝫ de stando iudicio ecclesie q̄q; iurat obedire mandatis iudicis in. c. ex tenore de sen. ex. In effectu tñ nō est dīa iter istas duas formas[b] inrādi q; in qualibet intelligit ō mādato iusto. Ad ℔. c. quauallis. ⁊. c. veniens de iureiu. Et vide glo. nōbilē quā tene mēti in d. c. ex tenore. ⁊ aliqd nō. j. c., pr. ⁊ intellige qđ dixi ⁊ istū tex. q̄ qs fuit excōicat⁹ ꝓ dubia offensa seu ,p dubia ꝓtumacia. Nā si manifesta est offensa seu ꝓtumacia nō dꝫ regr excōicatio relaxari nisi pr⁹ ꝑcedat integra satisfactio ꝓtumacie vel offense. vt i. c. ex parte el prio. j. de v. sig. ⁊ in. c. venerabilib⁹. §. secus. c. ti. li. vj. ⁊ lati⁹ dicā in. c. seq. Scō nō q; appellatōi interposite ꝫ iuramētū pr⁹ interpositū per appellatem nō est deferēdū. ⁊ ℔ vbi clax est appellatōez obuiare iuramēto. sec⁹ vbi dubitaī. qr tūc admitti dꝫ appellatio. ⁊ sic intellige alternatiuaꝫ bui⁹. c. sic ēt reducit ad ꝑcordiā istud. c. cū sequēti. Ultio nō q; arripiens iter eūdi ad iudicē ad quē vī, psequi appellationem. Itē q; iudex a quo potest p̄figere terminū ad iter arripiendū vel ad appellationē, psequendā. de quo dic vt latius dixi in. c. psonas. ē. e. in glo. i. in fi. ⁊ dic Inno. q; sine quis iurauerit sine non nūq̄ audit appellans nisi grauet. vt in. d. c. vt debitus. j. e. ⁊ sic tranlent cōmuniter doct. Sed aduerte q; ſm ℔ de nihilo ,puideret iste text. ideo dic q; ratio dubitandi fuit qr iuramētū de stando mādatis ecclesie fuit generaliter prestitū ideo videbat gnāliter intelligendū de ma. ⁊ obe. solite. Sꝫ rō decidēdi in ꝫriū fuit qr iuramenta gnāliter prestita debēt intelligi ciuiliter ⁊ restringi ad causaꝫ bonestā ⁊ verisimiliter cogitataꝫ. vt in. c. quintauallis. ⁊. c. veniens de iureiurā. Ideo si mandatuꝫ iudicis excedit fines iuramenti potest licite appellari

stāte tali, p missōe vl ob ligatōe ⁊ sic bēs vnū nō. vltra panō. hic. Ex quo iferī sing. q; lꝫ alⁱs ēt an sniam possit p pactū rnū ciari appellatōi vt ē ter i. l. si. in fi. C. de tē. ap. ⁊. l. i. in fi. ff. a q. ap. nō lꝫ. tñ istud, ꝓcedit qñ exp̄sse et specifice rnū ciaī appellationi secus si simplr̄ puta qr promittit cū iuramēto stare ⁊ parere snie iudicis tūc nō ex hoc nō itelligit renūciare appellationi vt ℔ ter. ⁊ in. d. gl. ⁊ p gl. i. c., pri. in pn. ⁊ tꝫ bar. i. l. si ꝓuenerit in fi. ff. de re. iu.

b Tu aduerte qr pōt cē dīa inter has formas nā fideiussor datus ,pmittēs parere ⁊ satisfacē mādato iudicis nō tenent iudici successori vel i eo q; eēt iudicatū i cā appellatōis ꝫ qui es ser iuramētū de parendo mādatis ecclesie cū iuratū videat sb noīe dignitatis vī ⁊ posset cē dubiū an teneat de iudicatis in cā appellationis ꝑm nō. in l. cū apud ff. iudi. fol. ⁊ ibi p bart. ⁊ an. c. ⁊ facit cōsideratio gof. ⁊ io. an. in. c. i. ē. ō bis que me. cā ō qua ibi per butri. ⁊ alios doc. ⁊ ita refert hic ⁊ sequitur do. phili. de frā. de pusio.

a Vide q; p istum tex. dic gl. fing. in. c. q; bene. vj q. iij. q; q iurat stare snie vel parere māda to alicuius pōt appellare nō ob

q̃ iuramẽtũ ꝟ casu nõ vꝛget. vt in dictis iurib⁹. ⁊ declara ꝟ, put nõ. in. c. sequẽti in glo. Jn gl. ij. ibi nõ artaꝫ. ad boc ītellige q̃ nõ artaꝫ ad istũ terminũ ī aliis cãis seu in alijs casib⁹ q̃ iudex dꝫ moderari terminũ fm locoꝝ distãtiã ⁊ psonaꝝ qualitatẽ. vt in. c. cuꝫ sit. j. e. Sed in casu isto iudex debebat pfigere istum terminũ ex quo papa ꝟ voluit moderari in isto casu. Uel ẽt dic q̃ voluit pro ꝟ papa inferre ptãtẽ iudicialiter moderãdi nisi subesset legitima cã.

Questioni. Sũma vt. s. c. pꝛi. secũda pars ibi rñdem⁹

Casus lꝛalis. Aliqs excõicatus pstitit iuramẽtũ q̃ stabit mãdato ecclie ⁊ sic fuit absolutus. ⁊ anteq̃ mãdatũ fiat ei appellat cã subterfugij vel mãdato recepto q̃rit vtꝝ deferẽdũ sit appellationi illius. Rñdit papa q̃ nõ est deferendũ appellationi illi⁹ q̃ iuramẽto illius debeat obuiare: sꝫ statiꝫ reducẽdus est in cãdẽ snĩam donec mãdatũ susceperit ⁊ adimpleuerit pro posse. Ber. Primo nota ibi sicut moꝛis est ⁊c. q̃ iuramẽtũ qõ pstaꝫ in absolutione ab excõicatione de stãdo mãdatis ecclesie potius fuit introductũ ex moꝛib⁹ seu ꝓsuetudine q̃ de iure. Unde facit ad illã qõnez nũ qd valeat absolutio si prestito iuramẽto. vr̃ q̃ sic cũ iuramẽtũ prestet ex q̃dã ꝓsuetudine ⁊ sic nõ est de substãtialib⁹ absolutõis Host. ꝟ ⁊ pleni⁹ in. d. c. cũ desideres de sen. ex. tꝫ cõtrariũ. Nã ꝓsuetudo sicut lex seruãda est. xj. di. ī bis facit. l. de qbus. ff. de le. cõiter tñ in. d. c. cũ desideres teneꝫ ꝛriũ. nã istud iuramẽtũ exigiꝫ ad cautelã. vnde sicut tꝫ excõicatio nõ seruata forma. vt in. c. sacro. de sen. ex. ⁊ nõ. ij. q. i. ī sũma. ⁊. xj. q. iij. in sũma. sic ⁊ absolutio dꝫ tenere nõ seruata forma ar. de pe. di. i. ver bũ. ⁊ ī. c. venerabilib⁹. §. vbi aũt. de sen. ex. li. vj. vbi bo. tex. Nõ scõo pr̃cipr̃ regulã bic posĩtã q̃ vbicunq̃ mãdatũ nõ excedit debitã formã iuramẽti nõ valet appellatio ꝑ mãdatũ facta. Jtez nota q̃ reincidens ī delictũ pro quo prius fuerat excõicatus ⁊ postea absolut⁹ nõ reincidit ipso facto in excõicatõez sꝫ est reducẽdus per iudicẽ qõ, pcedit nisi in qbusdã casibus in qbus ex dispõne iuris ipso facto reincidit. ⁊ vide tex. bonũ in. c. eos. de sen. ex. li. vj. Nõ vltio q̃ iterꝫ excõicatus pro eodẽ facto duri⁹ ꝓsequiꝫ absolutionẽ scõaꝫ q̃ꝫ primã q̃ est presumptio ꝑ eũ q̃ nõ satisfecerit pr̃io. Jn glo. prima in fi. quelibꝫ solutio est bona in se sꝫ põt dici breuius ⁊ generalius. q̃ vbicũq̃ mãdatũ excedit limites iuramẽti semp põt appellari. ⁊ sic precedẽs. c. intellige si non excedit bꝫ locũ iste tex. Ratio diuersitatis q̃ ĩmediata cã appellationis est ipꝫ grauamen. vt in. c. vt debit⁹. j. eo. Si cessat grauamen cessat appellatio. Judex aũt ex variis ꝓiectuꝛis seu ex qualitate factoꝝ hẽbit decernere vtꝝ subsit grauamẽ. Et ex predictis habes vnum intellectũ q̃ ꝟ nõ admittiꝫ appellatio q̃ obuiabit iuramẽto. Scõa lec. põt colligi ex dictis Jnno. vt intelligaꝫ tex. q̃ñ fuit appellatũ ab excõicatõe ⁊ appellãs redit ad iudicez a quo ⁊ fecit se absolui prestito iuramẽto. Demũ volebat, psequi appellatõez prius iterposĩtã decidiꝫ tali appellatõi non esse deferẽdũ q̃ petendo absolutionẽ ⁊ prestando iuramentum iudici a quo renũciauit appelationi. ⁊ ꝟ putat vexꝫ Jnno. nisi iste fuisset, ptestatus q̃ per hoc non intẽdebat renũciare appellationi. Refert tamen alios dicere q̃ nunquã iudex a quo potest absoluere ab excommunicatione nisi prius renunciet appellationi tacite vel exp̃ſse. Do. an. ponit tres casus. Primus quando vult absoluere per viam reuocationis ⁊ tunc possit nõ obstante appellatione. sed iste casus de nihilo pꝛouidet quoniaꝫ si reuocat excõmunicationez ratione cuius fuit appellatũ tollit etiã appellatio. vt in. c. si a iudice eo. ti. lib. vj. ⁊ in. c. vt debitus. j. e. Secundus casus quando vult assumere cognitionẽ super iusticia vel ī iusticia ⁊ nõ potest nisi renunciet appellatõi. Respõdeo fm euꝫ q̃ ꝟ spectat ad iudicẽ ad quẽ. Hoc dictũ mihi nõ placet indistincte qm̃ iudex a quo potest dupliciter cognoscere de iusticia vel iniusticia appellationis. Primo modo ad effectũ pꝛeiudicandi appellationi seu pꝛonunciãdi eaꝫ iustam vel iniustã. ⁊ ꝟ nõ potest. vt in. c. dilectus. de rescrip. Secundo modo ad effectum reuocandi grauamẽ. ⁊ isto modo potest consentiente appellatoꝛe lꝫ appellatoꝛ non teneatur ad boc comparere. potest tamen si vult sine pꝛeiudicio appellationis q̃ ꝟ non est obuiare appellationi sue. imo ꝓsequiꝫ desideriũ suũ vt tollaꝫ grauamen. allego tex. cum glo. in. c. si a iudice pꝛealle. Vide Jnno. ī. c. pastoꝛalis. §. pꝛeterea. de offi. dele. vbi dicit iudicẽ a quo posse ad instructionẽ suaꝝ cognoscere ō causa appellationis. Tertius casus est quando quis petit absolutionez a iudice a quo causa legitimandi pꝛsonã suã dũtaxat. boc casu põt fieri absolutio sine pꝛiudicio appellationis. ⁊ hunc casuꝫ puto verissimuꝫ etiã si non fiat pꝛotestatio q̃ tacite videt pꝛotestari petit absolutionez vt non maneat interim in excõmunicatione. Et ex omnibus predictis sic sparsis possumus elicere duos articulos. Primus nũquid excõmunicatus appellans ab excõmunicatione adeundo iudicẽ a quo super absolutione videaꝫ renunciare appellationi. Secundus articulus nnngd in casu in quo nõ renunciat possit ꝓsequi absolutõez a iudice a quo. ⁊ satis pꝛ solutio ex predictis. ⁊ iũge ea que dixi in. c. cuꝫ teneamur. s. e. ⁊ que nõ. in. c. qua fronte. j. eo. Et cõclude clarius sic. ⁊ primo quo ad primũ q̃ si comparet vt ipse iudex a quo reuocet grauamẽ vel vt legitimet personaꝫ suã ne interim pendente appellatione stet in excõmunicatione ⁊ non videt renũciare appellationi sue cũ non faciat aliquẽ actũ ꝓiuꝫ appellationi sue vt predixi. Si aũt cõparet super aliis articulis vel vt ipse cognoscat de iusticia cause ad effectũ, pnunciandi sup appellatõe ⁊ satis videtur renunciare appellationi sue. ar. in. c. sollicitudinez. j. e. Jdez puto vbi cõpareat simplicit coꝝ iudice a quo petendo absolutõem. ar. c. gratũ de offi. dele. nisi pꝛtestet. ⁊ hoc casu intelligo dictuꝫ Jnno. Quo ad scõm articulũ vtrũ iudex possit absoluere. Dico q̃ aut non fuit delatum appellationi aut sic. primo casu poterit siue sit ordinarius siue delegatus q̃ aut est renunciatum appellationi ⁊ clarũ est q̃ potest. Jdez si nõ est renunciatũ q̃ iudex a quo potest omnia tẽdentia ad faciliorẽ exitũ cause appellatõis saluo appellationis articulo. vt nõ. s. eo. cum teneamur. Haꝫ ⁊ iudex ad quẽ hoc faceret ante omnia recepta cautione vt in. c. per tuas de sen. excõ. Aut detulit appellationi ⁊ tunc si est ordinarius ⁊ credo q̃ poterit propter generalem iurisditionẽ quã hꝫ. ad hoc. c. qua fronte. j. e. fm vnũ intellectũ. Aut est delegatus ⁊ lꝫ docto. sentiant idez fauore excõicationis. vt nõ. in. d. c. qua fronte. ego tñ puto oppositũ q̃ per delatõez omnis iurisditio est transfusa in superiorẽ. vt in. c. cum appellationibus. j. eo. ti. li. vj.

Additio. Jn glo. ij. in fi. Host. dicit glo. ꝓcedere in alijs casibus vt absoluẽdus iuret q̃ hec est forma ecclesie in absolutione sed quo ad casũ nostrũ dicit ꝓcertatõez glo. nõ, pcedere q̃ ẽt si ille vellet prestare pignoꝛa ⁊ fideiussoꝛes non absolueret nisi prius adimpleat mãdatũ q̃ ꝟ vr̃ rem rere iste tex. in fi. ⁊ ita transeũt cõiter doc. Sed certe iste tex. in fi. boc nõ probat. solũ enim dicit vt pro posse ꝓsequaꝫ prius mandatũ ⁊c. Verbuꝫ aũt prosequi non denotat actũ perfectũ sed incboamentũ quoddã vt plene dixi in. c. personas. s. eo. Jtez videt bonus text in. c. significauit in fi. s. de offic. ordi. vbi iterum

ptumax ꝛ redire volens absoluit ab excõicatõe pri⁹ incepta cã lz nõ perfecta. Unde ꝯcluderẽ ꝙ aut liquidata est cã, ppter quã fuit excõicatus ita ꝙ incipit eẽ excõicatus pro manifesta offensa ꝛ tũc nõ dz absolui nisi prius integre satisfaciat per. c. ex parte primo. j. de v. sig. ꝛ in. c. venerabilib⁹. §. secus de sen. ex. lib. vj. qõ puto vex qñ satisfactio i pñti vel saltẽ de proximo põt haberi. Si aũt exigeret longũ tractũ puta qz bz ꝑstituere capellã vel ire in succursum terre sancte vel quid simile tũc puto posse dici vt sufficiat incipere pro posse ipsaz satisfactionẽ ꝛ postea recepta cautiõe de adimplendo poterit satisfactionẽ cõplere. sic põt intelligi iste tex. in fi. ꝛ prestat optimũ ar. ad hanc sniaz illud. c. significauit. Itẽ qz videmus simile in eo q ab soluit in articulo mortis pro manifesta offensa vt nõ exigat prius satisfactio. vt in. c. fi. de sepul. aliud sitẽ. xxvj. q. vij. c. fi. Facit optime. c. qua fronte. j. eo. vbi statuit specialiter, ppter timorẽ ne decedat quis i excõicatõe ad qõ iudex dz multũ aduertere. tex. bo. est in. c. epi in fi. xj. q. iij. Itẽ qz excõicatio est medicina tm̃ fertur rõne cõemptus sed hic nõ est cõempt⁹ ex quo de pñti satisfacere nõ põt. Puideat ergo p cautionez modo predicto cũ nõ debeat ecclesia claudere gremium redeũti. vt in. c. sup eo. de bere. li. vj. Ubi aũt cã excõicatõis nõ esset adhuc liquidata ꝛ itex reincideret in excõicatõez plz opinio vt, ppter presumptionẽ de preterito aggrauet itex iste ad cauendum cũ pignoribus vel fideiussoribus. ar. e. que nõ. in. c. ij. de do. ꝛ ptu. ꝛ in. c. lras de presump. ꝛ sic põt, procedere opi. Tan. si dictio preter stet ibi inclusiue. Unõ plz mihi vt itex iste teneat iurare ac prestare aliã cautionẽ sufficientẽ. Pro quo vide notata per doc. i. c. fi. de resti. spo. ꝛ. c. ad reprimendã de offi. or. vbi dicunt ꝙ vbicunqz est presumptio ꝫ aliquẽ de veniendo ꝫ iuramentũ dz exigi sufficiens cautio sed hic est presumptio in ꝫnium. ar. c. scribam de presump. ꝛ in regula semel malus. li. vj.

Additio. Et pono hanc ꝯclusionẽ respectu iuramenti vt omne iuramentũ bonoris sit regulariter periuro interdictũ per iura ĩ gl. allegata. Sed iuramẽtũ oneris qõ tendit ad obligãdũ eũ tenet prestare periurus sicut alius. vt in. c. cuz in ecclesijs de maio. ꝛ obe. nisi sit presumptio ꝙ itex deieraret. tũc. n. nunqz sibi est deferendũ iuramentum etiam oneris. vt est tex. notabilis in. c. clericos. de coha. cle. ꝛ mu.

p **Reterea.** Appellans ab ordinario de delicto postea ab eo cõmisso puniri põt per ipsuz ordinariuz. h. d. scõa ibi duximus. Sz supple ad tex. idez esse de antea cõmis. si nũc de illis accusat. vt in. c. ad hec. el. i. §. e. ꝛ. c., pposuit. j. e. Casus lrãlis. Aliqui appellãt super aliqua cã ap. pẽ. aliq̃ grauia cõmittũt ꝛ dũ ꝙuenium̃t super excessibus illis volunt se tueri p appellatõez: querit quid iuris sit. Respõdet pa. ꝙ appellatio illa nõ dz eos defendere quo minus excessus eox puniant cẽsura canonica. Ber.

Nõ prio ꝙ appellatio nõ suspẽdit iurisdictõez iudicis a quo nisi in cã in qua fuit interposita vnde i alijs põt, procedere ꝛ dic vt plene dixi i. c. sup eo el. i. ꝛ. c. cuz teneamur. §. e. latius explicabo mãm illi⁹. c. j. c. pposuit. Scõo nõ vnã regulã ex tex. ꝙ appellationi fouẽti aliquã iniusticiã ꝛ iniquitatẽ nunqz est deferendũ qz nõ põt appellatio opari vltra naturã suaz que est vt releuet a grauamine nõ vt iusticiã puertat. vt in. c. suggestũ. ꝛ in. c. ad nram. §. e. In glo. i. in fi. vel fm Host. si sunt grauia ꝛ manifesta nihil operatur appellatio. secus si nõ grauia qz tunc poterit iudicẽ recusare. Dic vt melius dicet in. c., pposuit. j. eo. põdera qz papa in decisione nullã facit mẽtionez de qualitate ꝛ enormitate sed in detestatõez istox appellãtiũ factũ fuit sic qualificate narratũ.

c **Onstitutis.** Qui nõ detulit appellatẽ i sui aduersarij de sua posteriori circa idẽ ꝫ eũ excipe negt. h. d. Pria pars decise narrat factũ. scõa dat iudices. ibi ideoqz. Premitte ꝙ vacãte ista ecclesia cathedrali ꝙuenientibus oĩbus ad quos spectabat electio archi. noiauit quẽdã ꝙsociuz eligẽdũ in epm̃ fuit obuiatũ ꝛ ꝺictũ a reliqs ne eligeret cũ esset excõicatus ac fuit interposita appellatio si secus fieret sed hac appellatõe nõ obstãte archi. cum qbusdã paucis de capło, pcessit ad electionez isti⁹ capituli ꝛ appellatõez interposuit ne in preiudiciuz illius electõis attentaret aliqd hac scõa appellatõe nõ obstante relinq̃ faciẽtes maiorẽ partẽ, pcesserũt ad electionẽ ꝛ quẽdã alũ elegerũt vtraqz electio deuoluta fuit ad sedẽ apostolicam ꝛ papa mãdat vt in lra ꝙtinet.

Nõ ex prĩcipio ꝙ abbas põt eẽ, procurator alteri⁹ lz principaliter nõ vertat vnlras mõasterij. v de gl. xvj. q. i. de pñtiũ. facit tex. in. c. p venerabilẽ q fi. sunt le. ꝛ qõ ibi nõ. qõ satis, procedit cora iudice eccliastico.

Scõo nõ ex tex. qõ nõ est deferẽdũ appellatõi illius q nõ detulit appellatiõi aduersarij ꝛ itellige quãdo iste appellatiões reflectunt ad idez. secus si circa diuersa. sicut in fili limitat illa regula frãgẽti fidẽ fidef frãgat eidẽ. vt in. c. ꝙuenit de iureiu. j. de pe. c. ꝑstitutus. ꝛ ita accidit hic. Ultimo nõ ꝙ valz scõa electio pria exĩte nulla lz fi precesserit denũciatio nullitatis Hoc intellige ꝛ limita, put nõ. in. c. auditis. §. de ele. vbi per doc. Glo. i. querit qd si nõ cẽt excõicatus sed suspensus. dicit ꝙ idẽ. In glo. ij. in. fi. dicit tex. ꝓcedere siue fuerit simplex noiatio siue electio. Nã si fuit noiatio dubiũ faciebat appellatio archidiaconi si fuit electio tũc videbat scõaz electõez nõ valere. tũ pp pmã nõ cassatã. tũ pp appellatõez archi. sed cã decidẽdi i ꝫnũ fuit qz electio pma erat nulla tanqz facta a minori parte ꝛ ꝫ appellatõez legitimã ꝛ ꝺ excõicato. vt dr̃ in g. o. fi. Nec appellatio põt pstare ipedimentũ p rõnẽ posita i fi. lre. melius tm̃ vr̃ ꝙuenire lre q⁹ iste archi. elegit qz alĩs nõ posset dici archi. nõ detulisse appellatõi aliox, put dr̃ in fi. lre.

p **Roposuit.** Appellãs ab ordinario in vna cã i alijs cora eo rndere tenet. põt tn̄ eũ recusare vt suspectũ nisi ꝙueniat de crie manifesto in quo nõ cadit excusatio nec suspitio vt qz ponitur pena iuris surgẽs ipso facto. h. d. fm itellectũ itrisecũ. ꝛ prio ꝙsultatio. scõo rñsio. ibi sup quo. Casus lrãlis. Aliqs cora ordinario suo appellat in aliq̃ cã: ꝙuenit postea cora eodẽ ordinario sup alijs causis sup qbus nõ est appellatũ: ille pp appel. nõ vult sup alijs rndere: qrit qd sit seruandũ. Rñt pa. ꝙ pp appellã nõ min⁹ tenet in alijs cãis sup qbus nõ est appellatũ rndere: verũtn̄ iudex a quo appellat nõ dz eũ cõpellere ad rndẽdũ sup alijs: qz ei suspect⁹ est nisi pro crie adeo graui ꝛ manifesto pp qõ ipso actu merito sit dãnandus. Ber. Primo nõ ꝙ appellatio nõ operat suspensionẽ iurisditõis iudicis nisi respectu illius cãe in qua fuit appellatũ. qõ plene tetigi in. c. super eo. ꝛ in. c. ad hec. i. §. e. Scõo nõ ꝙ in crie manifesto nõ admittit iudicis recusatio qztucũ qz alĩs sit suspect⁹. qõ intellige qñ pro illo delicto pena est a iure determinata. hec voluit lra ista in fi. ꝛ infra dicam latius. In glo. ij. in fi. Hec solutio glo. non videt bona. qz acta facta ad vnum finẽ. s. respectu appellationis nõ debent, pdesse vel nocere cũ agit ad alium finẽ. s. vt admittatur recusatio. ar. in. c. veniens. §. de resti. ꝛ forte ob hoc dicit Jo. and. ꝺ non esse spectandum eue. um appellatõis sed eligẽdi sunt arbitri sup

recusatione. ⁊ si probabiℓ grauamen illatū admittiℓ recusatio alꝫ secus. ⁊ nota bene qꝫ Jo.an. hic nō exigit q⁹ pbeℓ grauamē ex mēte ⁊ vide qō plene dixi in c.ad hec.i.s.e. hoc dictū tñ multū restringit istū tex. qꝫ fundat se solū sup pendētia appellatōis. Et bis v̄bis tex. simplr inherēs Bof. in sūma in ti. de iudi. in §. ex bis ergo casibus. dixit solā pendētiā appellatio nis sufficere. Dicēs q⁹ rō iuris est qꝫ iudex a quo appellaℓ solet ꝓuocari. l.iij. C. de epi. audi. facit. l. litigatores. ff. de arbi. ⁊ c. vt debitus. j. eo. hoc tñ dictum Bof. cōiter nō recipiℓ a doc. Naz vt dixi in. d. c. ad hec. quisq3 posset ex nuda voluntate sibi parare legitimā cām recusandi iudicē qꝫ nō bēret nisi appellationē interponere. sed vt satisfiat verbis lr̄e puto posse dici qꝫ si iudex nō revocat in dubiū grauamē q⁹ tunc habeat locū iste tex. h̄ vult ista lr̄a dū dicit oio suspectus est ⁊c. Aut negat grauamē. ⁊ per ꝓns negat legitimā cām recusandi tūc eligaℓ arbitri iuxta formā c. cū spāli. j. e. alꝫ sequereℓ absurdū de quo dixi. Et ex predictis tene mēti vnū q⁹ licitū est per rōnem naturalē restringere generalē dispōez legis lz rō nō sit in. l. expressa. facit pro hoc tex. iuncta glo. in v̄bo ineptuz in auc. vt ma. debi. ⁊ qō dixi in. c. suggestū. s. e. vbi vide. ⁊ qō notat bar. in. l. itē queriℓ. §. qui imple to. ff. loca. Et quid de v̄bo prete. ⁊. v̄. fas. vide nō. in c.ad hec. j. e. Et de verbo dz nunqd iportat semp necessitatē. dic q⁹ sic nisi subiecta mā aliud suadeat. vt i c. i. de despon. impub. Ad hoc vide glo. nō. quā sem p tene menti in cle. attendētes de statu reg. in v̄bo dz ⁊ vide bar. in. l. iij. C. de pig. vbi latius ꝓsequiℓ māz

In glo. fi. in fi. Nō singlr primo q⁹ in facto manifesto, put differt a notorio pōt iudex recusari ex legitima cā tanqꝫ suspect⁹ ⁊ sic, procedit tex. multū notabilis in. c. qꝫ suspecti. alle. in glo. secus in manifesto notorio. ⁊ dr̄ manifestū nō notoriū id qō, pbari pōt tamē nō est notoriū. Inno. h̄ dat aliā sol. q⁹ in crīe grauī ⁊ manifesto nō admittiℓ recusatio vt hic. secus in manifesto nō grauī vt in ꝓrio. Mihi vr̄ totū opposituz qꝫ facilius deberet admitti recusatio in grauib⁹ vbi agitur de maiori iudicio qꝫ in leuibus per. c. vbi periculū de elec. li. vj. Unde tene solutōez glo. Sed do. An.ª hic referēdo Archi. in. c. qꝫ suspecti. vbi h̄ ponit limitat qñ pena est imposita ⁊ determinata a lege Si aūt veniret imponēda arbitrio iudicis tūc quātū cūqꝫ crimen sit manifestū seu notoriū admittiℓ recusatio qꝫ posset nocere in arbitrādo penā ⁊ est dictum satis notabile lz h̄ attribuat archidiacono. ego dico q⁹ originaliter fuit Host. ⁊ Jo.an. sequiℓ in. c. cū spāli. j. e. vbi pleni⁹ ꝓsequiℓ h̄ qꝫ arch. in dicto loco. Et si tu diceres hāc nō esse legitimā cāz recusandi qꝫ poterit appellari si excedit modū certe nō est bene dictū qꝫ fm hoc nunqꝫ posset iudex recusari cū semp subsit facultas appellandi. Nā dz quis euitare saltē grauamen de facto ⁊ ne vereℓ in expēsis ⁊ in appellationibus superfluis ex quo. n. suspectus est nō vr̄ bēre rectū iudiciū arbitrādi. ar. c. repellanℓ. j. de accu. ⁊ i d. c. qꝫ suspecti. ⁊ q⁹ possit appellari a iudice arbitrāte penā vide glo. notabilē in. c. sup bis de accu. ⁊ per Bar. in. l. fiqua pena. ff. de v̄bo. sig. Et ex predictis pone singularē limitatōez ad dictū Inn. in. c. ex pte j. de v̄b. sig. vbi dicit q⁹ in delicto notorio pōt etiā iudex in facto, ꝓprio, procedere cū sit potis⁹ executor legis qꝫ iudex. dz. n. intelligi ⁊ limitari qñ pena illius delicti est determinata in lege. secus si eēt arbitrio suo determināda. Eodē modo pñt limitari dicta bar. in. l. fiqs forte. ff. de penis. vbi, plequiℓ an ⁊ qñ potestas possit esse iudex ꝑ offendentē officialē suū vel familiā suā. Itē do ⁊ aliū intellectū ad dictū. c. qꝫ suspecti. vt procedat in notorio actus transeuntis qꝫ cum tunc recipianℓ pbationes. vt nō. glo. ij. q. i. manifesta. ē tex. in. c. sicut de re iudi. posset iudex suspectus in illis recipiēdis grauare partē merito poterit recusari vt suspectus. Istud vero capitulū, procedit i notorio facti permanentis ⁊ vbi pena est determinata a lege. h̄ vr̄ vel le ista lr̄a in fi. que nō.

a Nō notabilem distinctionem an i notoriis iudex recuseℓ. Et adō q⁹ idē dicit. d. an. i repe. c. vña. de coba. cleri. et mu. i. lxxxj. col. Et per hāc doctrinā intulit nouū ⁊ singu. dictū. d. ab. in. c. j. de cle. ma. ⁊ i. c. dilect⁹. ⁊ i. c. cū venissent de iudi. itelligaℓ verū nisi pro illo delicto notorio ō iure deberet iponi pēa arbitraria qꝫ tūc cū posset grauare in arbitrādo nō poterit arbitrari in cā, pēa q⁹ ppetuo tene mēti. ⁊ iō q⁹ lz hic do. an. tz ēt do. in. c. i. in pe. col. de of. dele. in. vj. ⁊ in c. iudex. i fi. eo. ti. ⁊ lib. ⁊ adde q⁹ istō dictū archi. in. d. c. qꝫ suspecti ffert ⁊ sequiℓ imol. in. c. plerūq3 cir. mediū. d oi. oz. in. vj.

b Allegatur occisio hnius decretalis qꝫ dubitī est liqduz creditōes pñt impedire sepultura debitorū si mortui nisi sibi satisfiat ab heredibus ⁊ ita al. gl. in. §. sunt quoz v̄. si quis ēt aliꝫ. ij. q. vj ⁊ hoc fm arch. ibi q. late discutit istū passum ō quo p. d. an. i. c. ex pte. ij. ō sepul.

Ua fronte.

q

bAbsoluiℓ excōicatus cautōe recepta ꝛz aduersari⁹ vel excōicator ne absoluaℓ appellet. b. d. fm vnū intellectū quez tñ oz limitare qñ excōicatio non fuit lata pro manifesta ꝓtumacia vel offensa qꝫ tunc nō dz absolui nisi satisfactione precedēte. vt in. c. ex parte. i. j. de v̄. sig. ꝛz fm aliū intellectū pōt sic sūmari. Appellās ab excōicatione pōt petere absolutionē ab excōicatore a quo appellauit nō obstāte appellatōe sua vel appellatiōe interposita per aduersariū ne absoluaℓ nō tñ iste intellectus multū ꝙgruit lr̄e. Diuidiℓ prima pars rēpbendit querentē. scōa ibi sane ipsius duplici questioni respōdet. Casus lr̄alis. Archiepus cātuari. supgbusdā dubijs suis ꝓsuluit dñm papaz anteqꝫ ad q̄stiones rīdeat. Papa respōdet q⁹ nō videt qua frōte ipsuz ꝓsulat cū dicaℓ iuris ordinē peruertere cum ipse nō in ecclesia nō in palatio nō in camera sua ꝛz in camera regis ꝑius ⁊ ꝓtra pontificalē dignitatē electiones ēpoz confirmet. Postea descendit ad qōnes. Prima est talis: aliquis fuit excōicatus vel interdictus pro ꝓtumacia vel alia iniusta causa: ille offert se ad iusticiam super bis pro quibus sñiam recepit: ps aduersa appellat ne absoluaℓ: queriℓ an iudex ipsum absoluere debeat. Respondet papa q⁹ iudex ipsum absoluere pōt ne in excōicatione decedat etiaz si appellauerit pars aduersa. recepta primo cautione sufficienti ab ipso q⁹ iuri parebit corā pa. ad quē appellauit vel delegato ipsius. Scōa questio fuit aliqs cō queriℓ se irrationabiliter excōicatū vel interdictū nihilominus offert se ad iusticiaz ⁊ petit absolui: pars aduersa appellat. Ad hanc qōnem idem respondet qō in prima q⁹ potest illū absoluere ēt si pars aduersa duxerit appellandū. Ber. Primo nota q⁹ electiōes pñt examinari seu ꝓfirmari in ecclesia siue i palatio ēpi vel in camera sua. Ex predictis īfero ad plura. primo q⁹ cāe ecclesiastice pñt iudicialiter tractari in ecclesia. scōo vero infero ēpm posse sibi eligere sedē in aliqua cā nedū in ecclesia ꝛz in palatio suo vel in camera sua. ⁊ nota istū tex. pro ꝓsuetudine quoꝝdā locoꝝ. Nam in aliquibus locis vicarius ēpi reddit ius in ecclesia. in aliquibus in palatio ēpi ⁊ vtrūqꝫ recte fieri pōt. vt hic qō nō. ⁊ facit. ij. q. ij. preceptū. vbi bonus tex. secus dic in iudice seculari. Nā eius iudiciuz agitatū in ecclesia non valet. vt est tex. bodie singularis i. c. decet. de imu. eccle. li. vj. in. §. omnis. ⁊ vide glo. singularē ibi quid in ꝛctibus initis in ecclesia. ⁊ determinat q⁹ ꝓtractus valet lz cōtrabētes peccauerint qꝫ pena retractationis allius. c. non debz extendi. Et nota illam glo. perpetuo q⁹ vbi retractatio actus inducit a lege in penā ꝓtrafacientis tūc illa dispositio dr̄ odiosa ⁊ penalis ⁊ ideo restringenda. Dico latius in. c. cognoscentes supra de ꝓsti. vbi est bona glo. in verbo dispendijs. Item nota ex illa glo. q⁹ pena apposita in quasi ꝛctu nō dz extendi ad vez cōtractū. Nā in iudicio quasi ꝛbimus. l. iij. ff. de pecu. notat Jo.an. i. c. pia de excep. li. vj. ⁊ tamē pena nullitatis iudicij. i. quasi ꝛctus nō extendit ad verū ꝓtractum. Unde verus ꝛctus gestus in ecclesia tz vt ibi. Idem puto ecōtra vt pena apposita in ꝛctu vero nō habeat locū in quasi contractu eadē rōne ne fiat exīē fio pene ad cām non oīno consimilē iuxta glo. nō. in c. i. de tempo. ordi. li. vj.

Additio. Et hoc vltimū tz Bar. in. l. more ff. de acq. bere. ⁊ l. apud iulianuz

a Cõtrariũ tz idẽ bar.in.l.more in pri.ff.de acq.here. q̃ mulierẽ phibita ꝯbere sine ꝓsensu ꝓpinquoꝝ nõ poterit adire hereditatẽ ꝛ sic quasi ꝯbere quã ꝯrietatẽ.d.mathe⁹ de mat.in nõbili.clxviij.sic ꝓcordat q̃ aut statutũ loquit̃ ꝓ verbũ obligare ꝛ tũc vex dicit bar.in.d.l.more. Aut loquit̃ ꝓ vbũ ꝯbere.ꝛ tũc vex loquit̃ bar.in.d.l.apud iul.§.si eius rõez ꝓsideras ſz vba bã. nõ patiuntur istã cõcordiã q̃ vtroq̃ casu bar loquitur ꝓpric quã statutũ phibet ꝯber. ꝓ hoc vbũ ꝯbẽ. Et opi.d. ab.panor. h̃ post bã. in.d. apo. firmãt bal. ang.imol. raph.cu.ꝛ do.alex.in l.mutũ. ff. de acq.here.qui do. alex.nouiss sime addu cit fundamẽtũ q̃ nõ vi q̃ possz rñderi ad oia q̃ adduci possent i ꝓtũ maxie ad ar.quo vi tur lud.in d.l.mutuz q̃ vbi i statuto ñ põt assignãi nisi vna rõ il la hẽtur ꝓ expressa ꝛ ex idẽtitate rõis licitũ ẽ argue re ad casũ omissũ in statuto gl. in l. q̃uis ꝛ ibi exp̃ssius bal.ꝛ pau.de ca. C. de fidei cõ.ꝛ bal.i l.marimũ viciũ.i.iiij col.C.de li be. ꝑte. cũ si.ꝛ marie q̃n sit extẽ sio de stricta vocabuli significatõe ad latã gl.i v. eligãt i cle. i.ꝛ ibi pau. de eliaza. de ele. Sz sic ẽ q̃ rõ p̃dicta statuti est ad tollẽdũ p̃sumptõez doli vel metus fm ipsuz bar.in.l.trãsactõe C.de trãsa. Et ne mulieres pp fragilitatẽ serus decipiant fm bal.i.l.ij.circa fi.C.de adopt. Sz ista rõ militat in quasi ꝯctu ꝛ sic in aditõe hẽditatis ergo rẽ.nã dic̃.d alex.vbi.s.q̃ imo nõ ẽ cadẽ rõ ꝛ iõ statuẽtes nõ ita veri silr statuissent in quasi ꝯctu aditõis hẽditat̃.nã in ꝯctib⁹ nãlr ꝯbentes solẽt inuicẽ se decipe.l.in cãc.ij.in prin.ff.de mino.cũ si.iõ introductũ est statutũ ad istũ finẽ. Sz aditio hẽditatis cũ fiat nuda volũtate mulieris ꝛ sic ibi nõ cadat piculũ q̃ a ꝯbẽte decipiat̃ iõ cũ nõ militer rõ p̃dicta nec statutum. Ad hoc rñde q̃ imo mulier poterit decipi q̃ legatarij fideicõmissarij ꝛ creditores hẽditarij possent decipe mulierẽ falsis psuasionib⁹ iducẽdo eaz ad adeũ dũ concurrẽte fragilitate sexus ꝛ facilitare ꝺ cipiẽdi iõ rõ statuti etiã ꝺ casu militat ꝛ ita dicebat d.iaf. ꝺ mai. dũ sub eo audirẽ.l.barbarius de of.p̃to.dicens q̃ ita ꝓsuleret ꝛ iudicaret ꝯ cõez.limitabat tñ nisi hereditas esset lucrosa l̃ opulenta ex eo q̃ in istis termis nõt bal.in.l.neq̃ tutores p il luz tex.C de ꝯbẽ.ꝛ cõ. sti pu.vbi dicit illũ text. esse multũ tenendũ menti ad statuta de ꝯctib⁹ mulierẽ q̃ nõ valeãt sine ꝓsẽsu ꝓpinquoꝝ nã itelligunt de ꝯctib⁹ dãnosis nõ de vtilibus idẽ tenent ange. ꝛ imol.in.d.l. mutuz.§.i. ꝛ ibi pau.ꝺ ca. idẽ tz ibi. d. alex.post rapb.cu.in.d. l.more.simile dicimus i iudicijs.l.ñ iõ C.de ꝓc. cũ si.bene facit q̃ notant ang.ꝛ imol. in.l.ij.p glo. ibi.ff.ꝺ acce. fac̃ q̃ vlt gl. i.l.quecũq̃. C.de bo.que lib.quã bal. ibi circa p̃n. exclarat ꝛ dicit eẽ tenẽdã menti q̃ pro vtilitate filij pr̃ põt alienare bõa ad uẽtitia filij i qb⁹bz vsuf. q̃ dic̃ bal. facere ad locationes rex ecclesie que p̃t fieri pro vtilitate ecclesie vsq̃ ad annos xxix. facit q̃ nõt bal.in.l.p̃.in fi.prin.per illũ tex.ff.de pac.

ff.ex qui.cau.in pos.ea.ꝛ per hoc dicit q̃ mulier põt adire hereditatẽ nõ obstãte statuto quo caueꝛ q̃ mulier nõ possit ꝯbere sine ꝓsensu duoꝝ ꝓsanguineoruz suoꝝ qz ille qui adit hereditatẽ nõ ꝯbit. vt i.d.l.apõ⁹ iulianũ.ꝛ vba statuti debẽt intelligi proprie.qõ nõ.

Nõ q̃ nõ solũ excõicatus ꝺz repelli a petitõibus suis ꝛ facit se indignũ gra sedis apostolice. vt in.c.cũ parati.s.e.ſz ẽt puertẽs iuris ordinẽ ꝛ ptẽnẽs canonũ dispositõez. vnde papa nolebat rñdere sup ꝓsultationibus suis isti archiepo qz violauerat debitũ ordinẽ iuris ꝛ ptẽpserat canonũ dispositionẽ ꝓfirmando electões in camera regis. Itẽ nõ.in v. sane q̃ persona nõ solũ excõicaꝛ sed etiã interdicit̃.ad boc.c.iis cui de sen.ex.li.vj. Itẽ nõ casuz i quo iudex a quo iurisditionẽ suã exercet appellatõe nõ obstante.s. absoluẽdo excõicatũ.b. vnde aũt h̃ p̃cedat.j.dicã lati⁹.

Op.ꝯ tex.fortiter.vr̃ q̃ nullo mõ possit ꝓcedere h̃.c. Aut.n. iste fuerat excõicatus pro manifesta offẽsa siue ꝓtumacia.ꝛ nõ debebat absolui nisi pri⁹ prestita satisfactõe.ꝛ iusta est ꝯdictio aduersarij vt in.c.solz de sen.ex.li.vj.ꝛ.c.ex parte de v.sig. Aut fuerat excõicatus pro offensa vel ꝓtumacia dubia.ꝛ tũc appellatio ne absolueꝛ est frustratoria qz satis est hoc casu prestare cautõez. vt in.d.c.ex parte. ergo appellatio ista tanq̃z frustratoria nõ debebat deuoluere cãm ad superiorẽ.ꝛ per ꝓs nõ debebat iudex recipe cautionẽ de parendo iuri corã iudice ad quẽ fuerat appellatũ. So.ex expressis dictis doc. colligo cõpendiose duas lec. Prima vt intelligaꝛ tex. q̃ petebaꝛ absolutio a iudice a quo. scõa q̃ petebaꝛ a iudice ad quem. Prima lec. subdiuidit̃ in duas. Prio q̃n aduersarius tm̃ appellauit ne absolueꝛ. Scõa q̃n excõicatus prius appellauit ꝛ postea petijt absolutionẽ ꝛ ad uersarius appellabat ne absolueꝛ ꝛ sic cõcurrebat vtriusq̃z partis appellatio. Venio ad primaz lec. qũo petebaꝛ absolutio a iudice a quo ꝛ aduersarius tm̃ appellabat. Pe.ꝛ Ab.rñdẽt ad ꝓriũ q̃ h̃ nõ fuit appellatũ ne absolueꝛ sed ex cã supuenienti. vnõ ꝓpter affinitatẽ nouiter ꝯctã inter iudicẽ ꝛ excõicatũ appellatio sua habuit deuoluere cãm. Hec solutio impugnaꝛ per Jo.an. qz suspitio nõ est sufficiẽs cã appellandi sed recusandi tm̃. vt nõ.in.c.accedẽs. vt lit. nõ ꝓte. Itẽ dico q̃ ex alio cozzuit ista solutio. qz i tex. dr̃ q̃ iste appellauit ne absolueꝛ. Scõa so. fm bosti. q̃ ex aliqua rõnabili cã iste appellauit. hec solutio penitus nõ euacuat ꝓriũ qz in lr̃a dr̃ q̃ aduersari⁹ appellauerat ne absolueꝛ. Tertiã so. ponit Jo.an. vt p̃cedat fm antiqua iura fm que appellatio nõ exp̃ssa cã deuoluebat cãm ad supiorẽ nõ tñ ipediebat absolutionẽ pp rõnez lr̃e ne decederet in excõicatione. Hec tertia põt impugnari. qz lr̃a dicit q̃ appellauerat ne absolueꝛ. ꝛ sic exprimebat cãm frustratoriã ꝯius. sed cã manifeste friuola ẽt fm antiqua iura non deuoluebat cãm ad supiorẽ. vt nõ.in.c.vt debitus.j. e. Dono duas solutões. Pria q̃ lz a principio ꝯdixisset ne absolueꝛ tñ postea appellauit simplr videns nõ ꝓficere ꝛ sic posset saluari solutio Jo. and. Dono scõaz meliorẽ q̃ h̃ ꝯdicebat iste ne absolueretur ante satisfactionẽ, pponens forte offensaz vel contumaciã manifestã sed pars ꝛ iudex h̃ negabãt iõ ille appellauit. Hec appellatio ẽt fm hodierna tpa est legitima. vt in.c.solet. ideo habuit deuoluere cãz ad superiorẽ. Et si diceres quare absoluit iudex a quo ex quo appellatio pria fronte est legitia. Rñdeo q̃ vbi appellatio fuit interiecta non expressa cã duplex fuit rõ absoluẽdi. Una ne pendẽte litigio iste decederet i excõicatõe vt in lr̃a sed, puideꝛ parti aduerse recipiẽdo cautionẽ. Scõa rõ qz ista absolutio tẽdit in facilioꝛẽ exitũ cãe appellatõis. hãc sniam tz Fe.de senis.cõ si.cxcviij. Nã iudex ad quẽ ante oia ipsum absolueret recepta cautione. vt in.c.per tuas. j. de sen.ex. ſz si expressit illã cãm qz fuerat excõicatus pro manifesta cã tũc vnica est ratio absoluendi ne decedat interi in excõicatione qm̃ absolutio nõ tendit hoc casu i facilioꝛẽ exitũ. Ideo preiudicat appellatiõi cũ ob hoc fuisset appellatũ ne absolueꝛ. Ex his habes declaratã primã lec.ꝛ habes casuz in quo iudex a quo absoluit post appellationẽ rõibus predictis. Venio ad scõaz lec. que bz q̃ excõicatus pri⁹ appellauerat ab excõicatõe.ꝛ nunc petebat absolutionẽ ꝛ aduersarius appellabat ne absolueꝛ. Dic q̃ respectu appellationis aduersarij satis supra mã discussa est sed respectu appellationis interposite ab excõicato dicit Jnno. q̃ petẽdo absolutionẽ a iudice a quo tacite renunciauit appellationi sue nisi fuerit, ptestatus q̃ nõ intendebat renũciare appellatõi. de hoc vide qõ plene dixi in.c. questioni. s.e. dicit tñ Jnno. q̃ siue sit ordinarius siue delegatus siue detulit appellationi siue nõ põt istũ absoluere sed nõ reddit cãm quare. Sed dic q̃ duplex possit esse rõ. si.n. censeꝛ renũciare appellationi tũc nõ bz dubiũ cũ iurisditio integra reuertatur ad eũ in casib⁹ in quib⁹ nõ renũciat. Dic q̃ rõ absoluẽdi est duplex. Pria ne pendẽte appellatiõe iste decedat in excõicatõe. Scõa qz tendit in facilioꝛẽ exitũ cãe appellatõis. Nã h̃ faceret iudex ad quẽ ante oia vt in.c.per tuas prealle.de sen.ex. Mibi tam̃ nõ plz dictũ suũ in delegato qui detulit appellationi qz p delatõez tota iurisditio est ab eo abdicata ꝛ trãslata in superiorẽ. vt in.c.cũ appellationib⁹ eo.ti.li.vj Nec tãta iminet necessitas vt dicam⁹ nõ iudicẽ posse absoluere ab excõicatõe vt est iste qui detulit appellationi. Venio ad tertiã lect. q̃ h̃ petebaꝛ absolutio a iudice ad quẽ. ꝛ hoc inuit satis finis huius.c. dũ dicit q̃ excõicatoꝝ ꝯdicebat. ꝛ hoc casu dicit Hostiẽ. q̃ iudex ad quẽ põt absoluere postq̃z examinauit cãm partibus presentibus ꝛ non ante per.c.romana. §. pe.e.ti.li.vj.ꝛ ita tenẽt cõiter ꝛ cũ eo transeunt doct. Sz aduerte qz h̃ nõ est vex in absolutõe que fit cum cautione qz ante oia iudex ad qnẽ talẽ absolutionem impartiꝛ tex. est apertus in. d.c. per tuas. sed sniam reuocare vel denunciare nullã nõ põt nisi prius plene cognouerit de cã p̃itibus partibus. ꝛ ita loquit̃. §.pe.alle.per Hosti. Aliud est absoluere cautiõe recepta ꝛ aliud reuocare sniam vel denunciare eã nullaz vt ipsemet Jo.an. dicit in nouella. Ratio diuersitatis est qz in absolutione que fit cautiõe recepta nulli parti preiudicaꝛ nec aliqd fit in effectu ꝯ sniam excõicatoris. sed q̃n vult reuocare tanq̃z iniustã seu de

b Adde hic archi.i.c.q iubẽte.xj.q.iij. vbi dic̃ q̃ satisfactio nũq̃ denegaꝛ excõicato vt hic. Sz venia interdũ bene differꝛ vt ibi ꝛ i.c.sigs aũt.xviij.di. Itẽ adde q̃ excõicat⁹ petẽs se absolui ẽt i nõ abiecta cã audit̃ ſz.d.de ro.in

anti ꝑ decisi. lxxxv.

a An ī absolutõe a sentẽtia excõicatõis aduersarius sit cirandus. Et adde q̃ notãt. d. de ro. deci. sua. ij. ꝛ roma. i suis sing ī lfa. c. notabili q̃ incipit sine citatione ꝛ q̃ notat d. an ī c. cũ cessante j. e. in. vij. colũ. Et ō hoc ꝑ inno' in. c. prudẽtiã circa fi. de of. de le. in glo. sua q̃ est super v̄bo a iudice'. ꝛ. d. an. in. c. dilect⁹. el. i. ī v̄. ad (cõm'ō referip. Et ad hoc q̃ de absolutione a iuramento nõ. ipe. d ab. panor. post inno. ꝛ. d. anto. i. c debitores de iurei. Et q̃ quis petit a iudice vt declaret quẽ incidisse in canonẽ siqs suadente an debeat pars citari. vid̃ do. ō ro. dec. l. ij. ſm ordinez meũ nouiſ. Et q̃ absolutio ab exc. possit fieri ꝑ te nõ citata est text. in. c. oliz ō referi. quẽ põderat ibi d. an. i p̃n ci. ij. col. v̄si. nõ ī apruz. Sz de ī vid̃ ꝑ bal. in. l. si pacto q⁹ penã circa p̃n. C. ō pac. vbi al. gl. in. d. c. excõicatos. xj. q. iij. ꝛ ꝑ d. ab. panor. in. c ꝑ tuas circa fi. v̄. cõ cl'de p⁹ doc. de sẽn. exc. ꝛ ꝑ bal. i. c. i. in pe. col prio cõmento de iudi.

nunciare nullã in hoc p̃iudicat parti aduerse ꝛ tacite ꝓnunciat excõicatorẽ male ꝓcessisse qõ nõ dz posse facere nisi prius de meritis appellatõis cognouerit. ꝛ ꝑ hoc bẽs clarissime itellectũ bui⁹. c. ꝛ multoꝝ iuri uz supra allegatoꝝ. Anuz tñ nõ q̃ do. An. ī aperte v̄ reuocare id qõ dixi post eũ in. c. cõni. s. e. dicit. n. prio q̃ iudex a quo põt absoluere per viã reuocationis postea dicit ī sibi non placere qz per hoc cessaret appellatio reuocãdo grauamẽ ꝛ sic nulla remaneret dubieras qz nõ põt ampli⁹ dici iudex a quo cũ cessat appellatio. ad ī. c. si a iudice. e. ti. li. vj. Supra viſuz est an ꝛ qñ iudex a quo vel ad quẽ absoluere possit ab excõicatõe nũc quero de. q. quotidiana nunqd iudex tenet citare⁹ partẽ aduersaz ad actũ absolutionis. Doc. cõiter q̃ sic cũ possit pretendere interesse. forte. n. expẽsas quas fecit ꝙsequi dz ante absolutõz de sen. ex. c. venerabilib⁹. §. idẽ li. vj. Vel forte posset pretẽdere offensaz manifestã ita q̃ ante absolutionẽ deberet aduersari⁹ satisfacere rõne ergo sui interesse vocari dz. ar. c. inter quattuor de ma. ꝛ obe. iij. q. ix. c. oĩa. Simile cũ reuocat missio in possessiõez. vt nõ. in. c. qñ frequẽter. §. in alijs vt lit. nõ ꝓte. dicunt tñ doc. cõiter ī ꝛ in. c. i. de iudi. q̃ si de facto fiat absolutio parte nõ vocata tz. Et idẽ tz spe. in ti. de ꝓtu. §. fi. v̄. sed pone excõicatus. vide ẽt glo. in. c. excõicatos rj. q. iij. que v̄ limitare dicta doc. ī vt pars sit vocanda ad actũ absolutõis qñ iudex excõicauit ad instãtiã partis. sec⁹ si excõicauit ex suo mero officio. ꝛ ī dcm̃ satis mihi plz. facit qõ in filĩ notat Bart. in. l. ij. ff. de eo qui in ius vo. Sz ꝫ ꝑdicta adduco tex. notabilẽ in. c. romana. §. sniãs. e. ti. lib. vj. vbi dr̃ q̃ sniа excõicatõis vel interdicti nullaten⁹ est reuocãda parte nõ vocata. Et per illũ tex. ar. Jo. an. ꝫ opinionẽ predictã vt nõ teneat absolutio parte nõ vocata tz ī nullã mentionẽ faciat de illo. §. nec ẽt do. ant. sed simplr trãseũt cũ predictis. Sed reducẽdo ad ꝓcordiã multa iura distinguo q̃ aut absolutio fit ab ipso excõicatore siue superiore ꝓcurrẽte cũ eo ad actũ iurisditõis circa excõicatũ ꝛ tũc tz absolutio parte non vocata. tex. est maxime iũcta glo. in fi. in. c. cũ ab ecclesiaꝝ de of. oz. Ratio bui⁹ est qz ista absolutio est act⁹ pnialis iõ ad sui eẽntiã nõ exigit citationẽ. Scõa rõ q̃ sicut excõicatio sine citatõe lata tz. vt in. c. sacro. de sen. ex. ꝛ nõ. xj. q. iij. in ſũma. ita ꝛ absolutio tenere dz ꝛ fort⁹ cũ fit actus magis fauorabilis. vide tex. cũ glo. in. c. venerabilib⁹. §. vbi aũt de sen. ex. li. vj. vbi tradit̃ regula generalis q̃ absolutio facta a iudice suo quãtũ cũqz iniusta tz ꝛ nõ tradas oblitioni illũ tex. ꝛ in hoc casu intellige dicta doc. ī ꝛ in. c. i. Qñqz absolutio fit a iudice ad quẽ deuoluit̃ iurisditio solũ via appellationis. Exẽplũ in archiepo qui nõ bz iurisditõez regulariter in subditos suffraganei nisi per appellatõem. vt in. c. pastoralis. de offi. oz. ꝛ hoc casu dic q̃ si nõ ẽ appellatũ ad cũ nõ valet absolutio nisi recipiat appellationẽ ex ꝓbabili cã emissam tũc. n. absolutio fcã ab eo tz ẽt parte nõ vocata lz sit iniusta qz hoc cãu iudex est. ꝛ per ꝓs, ꝓcedũt rõnes allegate in excõicatore. Ad hoc. c. ꝑ tuas. ꝛ qõ ibi nõ. de sen. ex. ꝛ dictus. §. vbi aũt. qui, ꝓprie loquit̃ de iudice ad quẽ. Aut vult sniam excõicatõis reuocare tanqz iniustã vel eaz denunciare nullã ꝛ nõ põt nisi partibus vocatis. ꝛ si aĩr faceret reuocatio vel declaratio nõ teneret. ꝛ hoc cãu intelligo dictũ. §. sniãs. ꝛ Jo. an. ibi. Ratio est qz ī casu est quasi diffinitiue ꝓnunciare sup ipsa excõicatione ꝛ est actus iudicialis nec cõpetit sibi ptãs nisi p⁹ us examinauit cãm. Et hec faciũt ad qõnez quotidianã. Nunqd absolutio a iuramẽto prestito sup alio quo ꝫctu facta ab ẽpo parte nõ vocata valeat in casibus in quibus pars debeat vocari. Do. an. in. c. debitores de iureiu. tz q̃ sic arguendo per simile de absolutione facta ab excõicatione parte nõ vocata. Sz per predicta ego distinguerẽ q̃ aut certũ est iuramentũ esse illicitũ ex parte recipiẽtis ꝛ ꝓcedit dictũ suum qz hoc casu clarũ est ẽpm esse iudicẽ suũ in absolvendo per id qõ notat Inno. in. d. c. debitores. sed vbi ꝫctus sup quo iuramẽtũ fuit prestitũ in sui serie nullã iniquitatẽ ꝓtinet lz iniquitas allegaret̃ per partẽ puto q̃ nõ teneat absolutio parte nõ vocata qz regulariter ẽps nec ẽt papa põt absoluere a licito iuramẽto alteri prestito. vt notat Inno. in. c. cũ inter. p. de renũ. ꝛ est glo. ordi. in. c. quãto de iureiur. ꝛ ibi plene dixi. ergo nõ est iudex in oẽm euentũ. ꝛ sic anteqz ꝓstet iuramentũ esse illicitũ nõ põt absoluere ꝛ ꝓstare nõ. potest nisi parte vocata. vt in. c. tũ ex litteris de in integ. rest. ꝛ in. l. fi. C. si per viz vel alio mõ. vnde presupposito q̃ iuramentũ illicitũ eẽt receptũ ex quo tñ nõ cõstat nõ tz qcqd facit qz ignorat id qõ est fundamentũ sue iurisditionis. ad hoc. l. qro. ff. de eo qui p⁹ tuto. vide notabilẽ theoricã bar. in. l. multũ interest. ff. de ꝑdi. ꝛ demõ. ꝛ. l. si finita. §. iulian⁹. ff. de dã. infe. hoc nõ. Op. ꝫ text. in. §. sane. vbi dr̃ seu presupponit quẽ posse excõicari p⁹ ꝓtumacia vel alia cã. Hoc. n. v̄ falsuz cũ ab hoĩe nunqz sit ferenda excõicatio nisi pp ꝓtumaciã. gl. est notabilis. xj. q. iij. nemo. vbi dicit̃ q̃ nunqz dz quis excõicari nisi qñ aĩr corrigi non põt. So. doc. aliquid tangũt hic sed nõ clare. Vide Inno in. c. ex parte el. i. j. de v̄. sig. in vltima colũna. Dic ad hoc clarius q̃ eo q̃ semp ꝓtumacia dz esse ī mediata cã excõicationis siue precesserit delictũ siue nõ dz prius semp moneri vt satisfaciat de hac ꝓtumacia ī mediata. itellige ꝓria qñ offensa seu delictũ est cã excõicationis sed nõ ī mediata. ꝛ de hac ī mediata intellige istũ tex. ꝛ ꝓsimiles. Et adde vnũ notabile dcm̃ Inno. in. c. ex parte. q̃ vbi precessit ꝓtumacia ẽt extraiudicialis põt sequi excõicatio sine alia admonitione per. c. certũ. xj. q. iij. Et vide latius in. d. c. ex ꝑte.

Op. ꝫ tex. ibi si maluerit aduersari⁹. v̄. n. qõ nõ ad appellatũ sicut hic ĩnuit ꝓtinet facultas eligẽdi iudicẽ coz̃ quo cã tractet̃ sed ad appellantẽ. ij. q. vj. ad romanã. So. doc. vario modo soluũt hoc. sed tu dic vt nõ. in. c. cordi. e. ti. li. vj. in glo. in v̄. petierit. Itẽ op. q̃. §. de his. v̄ esse superfluus qz idẽ dicit cũ priori. dic q̃ primus. §. loquit̃ cũ appellat aduersarius iste cũ appellat excõicator. In glo. i. in fi. per hoc Hosti. infert q̃ si priuilegiatus excedat põt sibi iusticia denegari. Adducit. c. nup. §. fi. infra de deci. sed si nõ excedat. secus in. c. iiij. de priuileg. in fi. decre. ꝛ v̄ hoc mirabile dictũ. Sed intelligo hoc mõ qñ priuilegiatus delinqt ꝫ subditus alicuius iudicis ꝛ non vult satisfacere vt postea sibi petenti iusticiam de alio subdito vel de eodẽ possit iusticiã denegari per iudicez nisi primo satisfaciat ꝛ esset exquisitus modus ꝑcedendi ꝫ exemptos sed non credo, ꝓcedere qñ delictuz ipsius nõ esset liquidũ. In glo. ij. in fi. dic q̃ ꝫria procedunt in iudicijs secularibus. vt in. c. decet prealle. sed iudicia ecclesiastica possiunt in ecclesia exerceri vt in. c. preceptũ allegatũ in glo. ꝛc. In glo. in verbo cõtra debitũ ibi fine ꝓfilio ꝛ ꝓsensu capituli in eo q̃ gl. exigit ꝓsensuz capituli in ꝓfirmatiõib⁹ electionũ cõiter dãnaꝝ a doctoribus qz iura allegata in glo. soluz exigũt ꝓfiliũ ꝛ nõ ꝓsensuz ꝛ maxima ẽ diuersitas inter ꝓfiluz ꝛ ꝓsensum. vt in. c. i. ne se. va. li. vj. ꝛ in. c. cũ in veteri de ele. vbi dixi bodie qualis exigatur cause cognitio ī ꝓfirmationibus electionũ. dic vt est bodie tex. in. c. fi. de elec. li. vj. In glo. in verbo decedat. Nõ ex hac glo. tres rõnes decidendi ad tex. quare absolutio põt fieri a iudice a quo. Prima ratio qz speciale ẽ in snia excõicatiõis qz propter periculũ timet̃ ne decedat in excõicatione qz peccatũ qñqz est causa accelerandi terminos vite sic ẽt ꝛ boni

b In ꝓ firmatiõibus electionũ an requirat cõsensus tot capituli. ꝛ de hoc per gl. i. c. ꝫz nõ oz. lxj. di. ꝛ ꝑ do. in. c. fi. i. iij col. de ele. in vj. Sed tu limita ꝛ declara si multũ eligãter vt ꝑ d. an. post doc. i. c. cũ inter. §. i. ij. col. ō redi. ꝛ vid̃ q̃ de hoc plene scripsit. o. bã. de bellen. c. nouit in vj. q. ō his q̃ fi. a pla.

tas.⁊ hoc ne muteꝝ intellectus bonoꝝ.intellige tamē nō semp hoc ꝓtingere sed qñqz.nā si dictū glo. generaliter esset veꝝ nullus homo fere remaneret in mundo.⁊ vide ad intellectū glo.pulchꝝ tex.in.c.si ex bouo alle.hic in.glo. Scōa rō decidēdi qz in his que nō capiūt dilationē nō admittiꝝ appellatio vtputa qz res est tpe peritura.multa exēpla patēt in.l.ñ.ff.ō appel.reci.nō tu canonista istā glo. Tertia rō ponit hic in v. preterea.que est magis gnālis q; ideo pōt iudex a quo qz nil deperit aduersario per hāc absolutionē cū sibi cautū sit per receptōez cautōis ⁊ excōicato ꝓdest ne interiz viteꝝ vel moriat. Ex hac tertia rō ne nota q; iudex a quo pōt omne id qd tēdit in facilioꝛez exitū cāe appellatiōis.Et vide qd plene dixi in c.cū teneamur.ō.c.sed tenementi hanc particulā gl. iuncto tex. In glo.in verbo cautōe in fi. Nō istam glo.semper ex qua hēs regulā ⁊ vnū casuz exceptū a regula.Et ñ ē regula q; absolutio a qualibet excōicatione fiat cū cautōe iuratoria.i.q; absoluendus iuret stare mādatis ecclesie sup illa excōicatione.Casus exceptus est ille cū fuit excōicatus qz noluit parere iuri i.cū excōicatio fuit lata pro ꝓtumacia iudiciali. Et lz doc.ñ simplr transeāt tñ pleniꝰ distinguūt banc māz in.c.ex parte.i.j.de v.sig.vbi vide. Sed quo ad casum nō exceptū puto glo.optime loqui. Primo cū ñ verseꝝ intereſſe partis ⁊ habeat vim cuiuscā missionis.vt in.c.qm̄ frequēter in fi.vt lit.nō ꝓte. sicut missio nō reuocaꝝ nisi prestita cautōe fideiussoria vel pignoraticia.vt in auc.ei qui iurat.C.ō bo.au.iud.posſi.⁊ in.c.i.j.de sequest. Ita nec excōicatio dz relaxari nisi tali cautōe prestita. Itē cautio iudicio fisti est pretoria.l.i.ff.de preto.sti.Et regulariter oēs cautiones pretorie debēt eē sufficientes.vt i.d.l.i. Respectu regule nota dictū pulchrū q; vbicunqz timeꝝ ne absoluēdus veniat p̄ iuramētū nō sufficiat iuratoria cautio.ita cōiter notant doc.in.c.ñ.de rest.spo.⁊ in.c.ad reprimendā de offi.or. Adde ad predicta.c.i.de do.⁊ contu.lib.vj.⁊ facit glo.in.c.questioni.⁊ qd ibi dixi supra eodē.

Eprehensibilis.

Prelatus subditū suspēdere vl excōicare nō dz nisi monitione premissa nec subdit⁹ ꝑ disciplinaz ecclesiasticā appellare maxime si est religiosus.hoc p̄ Iudex a quo prefigit terminū appellāti ad appellationē,psequēdā infra quē si nō prosequiꝝ iudex a quo reassumit iurisditionē hoc scōo. Appellans vero nō ,psequens appellationē suā ꝓdemnaꝝ in expensis appellato prosequenti hoc tertio. Et quinqz sunt dicta tex.scōm ibi nec subiecti.tertiū ibi si vero.quartū ibi si aūt.quintū ibi precipue. Casus lr̄alis. Quia p̄lati nimis,pmpti erāt ⁊ faciles ad excōicandū ⁊ subditi ,pmptiores ad appellādū:volēs lateranēse ꝓcilium,puidere sup his taz subditis q̄z prelatis statuit q; prelati suspensionis vel excōicatōis sn̄iam nullaten⁹ ꝓferant in subiectos nisi canonica monitōe premissa nisi forte talis sit culpa que ipso facto suspensionē vel excōicationē inducat nec subiecti ꝑ disciplinā ecclesiasticā appellare presumāt.sed si quis pro sua necessitate appellauerit cōperēs sibi termin⁹ prefigaꝝ ad,psequēdaz ap.q; si infra terminū nō fuerit ,psecutus extunc eps auctoritate sua vtaꝝ.Si aūt aliqs appellauerit ille ꝑ quē fuerit appellatū venit ille vero qui appellat venire neglexerit si,ppriū habuerit in expēsis alteri cōdēneꝝ vt hoc saltē timore perterritus nō facile qs appellet. In fine dicit q; religiosi cū fuerint pro suis excessibus corrigendi ꝑ regularē disciplinā nō appellent. Ber. Nō pro vnā regulā generalē q; sn̄ia excōicationis vel suspēsionis nunqz est ferēda ab hoie nisi canonica admonitōe premissa.⁊ sic elicit illud q; excōicatio nunqz est ferenda ab hoie nisi pro ꝓtumacia siue in nō parendo in iudicio siue in nō satisfaciendo.xj.q.iij.epi.vbi glo. Hodie adde qd habeꝝ in.c.i.de sen.excō.li.vj.vbi idē disponiꝝ de interdicto ecclesiastico ⁊ dz in scriptis ferri vt ibi. Sed limita predicta ⁊ tex.ſm vnū peregrinū dictū Inno.qd nō solet cōmuniter allegari in.c.i.de excess.prela.vt respectu suspēsionis,pcedat iste tex.requirēs monitionez qñ suspensio ferꝝ,ppter ꝓtumaciā.secus si in penā delicti qz tūc frustra fieret monitio cū oz eū luere penā delicti cōmissi.nā suspensio sepe fit pp delictū.vt i.c. tā lr̄is supra de testi.v.q.iij.in loco.secus in excōicatione qz illa nunqz ferꝝ ab hoie,ppter delictū ⁊ qz cito vult satisfaceꝝ illico dz relaxari.xj.q.iij.nemo.⁊.c. illud.Et idē q; non requiraꝝ hoc casu monitio tenuit Inno.in.c.ad hec qm̄.j.e.vbi dixit q; excōicatio interdictū ⁊ suspensio equiparantꝝ in multis ⁊ presertiz in hoc vt debeat precedere monitio nisi qñ suspensio fieret in penā delicti. Hostiē.ñ ibi hoc approbat respectu suspensionis fiende a canone.secus si a iudice qz tunc requiriꝝ monitio ſm eū allegat.c. sicut de coha.cle.⁊ mu. Mihi placet indistincte dictū Inno.⁊ pro eo videꝝ tex.in.d.c.tā lr̄is de testi. vbi papa sine monitōe ipsoluit penā suspensionis.ergo ⁊ alij hoc facere pōt de re iudi.in cañis. Ad idē allego.c.romana.§.sed nec in specie de sen.ex.li.vj.vbi lz prius dixisset de suspensione excōicatiōe ⁊ interdicto postea tamē dū tractauit de offensis seu culpis preteritis vt presentibus solū prohibet excōicationē ferri sine monitione quasi secus senserit de interdicto vel suspensione qd nō.⁊ qd respectu monitionis premittēde eqparenꝝ iste sm̄e regulariter vide bonū tex.in.c.statutum.de sen.excō.li.vj.

Additio. Et nota ex illo dicto Inno.iudicē posse in penā delicti suspēdere clericū ab officijs diuinis. Scōo nota principaliꝝ q; vbicunqz ius fulminat excōicationē ,ppter delictum tūc iudex pōt delinquētē excōicare sine alia admonitione.⁊ est tex.apertus ſm lec. Abbatis quē nescio alibi.⁊,ppter hoc dixit se excusasse quendā abbatem qui excōicauerat monachū suū sine monitōe qui exiuerat clausꝝ sine licentia.⁊ repertū fuit statutū i monasterio q; ob hanc cām fulminabat excōicatōez ipso facto. Ex hac lec.nota vnū singulare i quo babes excōicationē posse ferri sine aliqua admonitione quā do ius excōicat,ppter illud delictū quasi nil noui videaꝝ facere iste iudex. Sed ex hoc nota aliud mirabilius q; excōicatuz a iure pro certo delicto potest superioꝛ itez excōicare pro eodē delicto aliter nō iterato nec ꝓtumacia aliter de nouo ꝓcta.vt ñ clare colligitur intelligendo illā dictionē nisi positā in tex.pro,prie.Facit iste tex.q; iudex pōt alterare ⁊ augere penā a iure determinatā pro certo delicto.⁊ videꝝ tex.i l.quid ergo.§. pena grauioꝛ. ff. de bis qui no. infa. vbi bart.ñ tz expresse ex certa cā.facit.l.aut facta. §. fina.ff.de penis.⁊ per hec dicta iuris ciuilis defendo hāc lec. Abb. Hosti.intellexit istū tex.qñ iudex vult denunciare excōicatuz a iure vt nō requiraꝝ monitio si factū est notoriū. Nō bene suā lect.que est vera in se dixi latius in.c.peruenit.ō.e.lec. Abba. magis ꝓuenit lr̄e. Quid aūt operēꝝ tūc scōa excōicatio. vide bo.glo.in.c.ita quorūdā de iude. Nō tertio q; appellatio interposita ꝑ disciplinā ecclesiasticā. i. ꝑ statuta ecclesiastica nō valet. Idez si religiosus appellat a pena infligenda ſm regulā suā vel ſm statuta hois.nā illa sunt eis leges ad hoc.c.ad nr̄am. ō. eo.

Quarto nota ar.opti.q; nō,psequēs appellatōez suā lz fuerit frustratoria nō punit pena extrinseca de iure canonico lz fit ꝓdēnatio expensaꝝ.vide qd dixi in.c.ij.ō.e.⁊ in.c.cū parati. Ultimo nota hic ar,

gumentū q⁹ abbas nō punit subditū suū sine ꝓsensu capli sui. ℔ tm cōiter reprobaf qz sol⁹ abbas bz prātē insolidū circa monachos. vt in. c. ad nr̄am. s. e. plene notat Jo. an. in. c. ioānes de regu. vide tex. bo. in. c. nulla. xviij. q. ij. Ad istū tex. rndeť q⁹ nō loquiť ō pena inferēda a prelato ⁊ capitulo sed de pena inferēda a ꝑlato statuta per prelatū ⁊ capitulū qz sepe vltra regulā religiosi faciūt sibi statuta. vt in. c. ad nr̄am. s. e.

Nō ſm hāc solutōez q⁹ ēt illā penā statutā cōi consensu solus abbas infligit. Reperio aliū intellectū ad istū tex. in. loco extraneo videlicet in. c. i. de sen. ex cō. li. vj. per Jo. an. post alios vt ꝓcedat ista lr̄a qñ ꝑlatus est nimis seuerus in corrigēdo vt tunc adhibeat capituli ꝓsensuz. sed certe hoc est diuinare ad istuz tex. lz sit equū nullibi tm̄ de iure ꝓbaf. naz promptū est remediū ꝫ prelatos seueros. s. per appellatiōem. nā ℔ solū tollit appellatōez ꝫ regule disciplinā secus autē si punit prelatus religiosuz iniuste ⁊ ꝫ regulā qz tunc bene pōt ab eo appellari ad superiorez. vt in. c. ad nr̄am. ⁊ ibi. dixi. s. e. ⁊ satis ꝓbaf ℔ a ꝫrio. In gl. i. ibi trina vel vna pemptoria pro oibus. ⁊ vide practicā in. c. ꝓstitutionē de sen. ex. li. vj. in fi. vbi ponitur ꝓprie qualis dz esse monitio que dz precedere. ⁊ vide bo. glo. que ponit diuersas formas citādi in notorio vbi res rapta esset pñs sufficit vna monitio. vnde ꝑ arch. xxiij. q. iij. de illicita per doc. in. c. dilecto ō sen. ex. li. vj. In eadē ibi de canonica admonitōe. melius dixisset glo. de euāgelica monitōe. nā. c. nouit. allt. in glo. nō tractauit de canonica admonitōe sz de euāgelica. In glo. ij. ibi tz tm̄. nō glo. ex qua bēs q⁹ excōicatio sine admonitōe lata tz. ⁊ idē nō. glo. xj. q. iij. in sūma. ij. q. i. in sūma. ꝓbaf in. c. sacro. de sen. exc. qō ꝓcedit ēt in delegato. vt nōt Innoc. in. c. illud de cle. ex. mi. ⁊ in. c. prudētiā de offi. dele. vide glo. in. c. sacro prealle. Et inquātū glo. excipit ℔ duos casus. dic q⁹ illi casus nō recte excipiunť a regula qz nō loqtur qñ monitio precessit sed vide vnū casuz vere excptū in. c. statuim⁹ de sen. ex. li. vj. vbi nō tz excōicatio lata in participātes cū excōicato monitōe nō premissa ⁊ ille tex. optime ꝓbat sniam tenere in alijs casib⁹ arguēdo per locū a spāli. ⁊ illō. c. statuimus est restrīgendū prout ibi nō. per Abb. ⁊ Jo. an. sic intelligit glo. in. d. c. sacro. que vī sibi ꝫriari. sed optime loqť distinguēdo ſm predicta. In glo. in vbo siqd pro ꝓriū ibi. j. e. nicolao. vbi ℔ expediet latius. ⁊ in. c. sepe. j. e. ti. Sed circa hoc ⁊ circa tex. orif dubiū qs faciet istā ꝓdēnationē expensaꝝ. vide Fed. ꝑsi. cxxxj. ⁊ vera ꝓclusio est ℔ q⁹ si iudex ad quē ꝓnunciabit male appellatū indubie faciet cōdēnationē expensaꝝ. c. vt debitus. j. e. Si vero plene nō cognouit sed ꝓnunciauit appellatōez esse desertā ⁊ se nō esse iudicē cōpetentē idē est dicēdū qz ex quo fuit iudex in cognoscendo an sua eēt iurisditio. est ēt iudex in accessorio vt cōdemnet temere litigantē in expēsis. vide tex. notabilē in cle. i. de rescrip. Vide bo. glo. in. c. vlti. e. ti. Si vō iudex ad quē nunqz fuit aditus sed iudex a quo reassumpsit iurisditōez deserta appellatōe tūc ipse faciet hāc ꝓdemnatoriā ⁊ ageť ad istas expensas nō solum officio iudicis sed ꝓditōe huius decre. ⁊ hoc vltimuz vī ꝓbare iste tex. In fi. glo. nō glo. ex qua habes q⁹ vbi id qō est soluēdū est pena respectu eius qui dz soluere sed respectu illius cui dz solui est interesse tūc ꝓp inopiā debentis soluere fit ꝓdēnatio in penā corporalē. vt ℔ iūcta glo. ꝓbaf in. c. finē. s. de do. ⁊ ꝫtu. vide Hosti. in. c. fi. de rescrip. Sed circa p̄dicta ⁊ tex. dubitaf quis dicaf nō hre ꝓpriū vt sic euitet condēnationē exspensaꝝ. Doc. ponūt exēplū in religiosis. xij. q. i. non dicatis. Itē in illis qui ex toto sunt impotentes ad soluēduz. secus dicūt in clerico habente beneficiuz lz nō bēat patrimoniū. dicūt. n. hoc casu ⁊ principaliť Host. q⁹ ꝓdemnabiť ⁊ satisfaciet de reddi
ribus beneficij dūmodo ecclesia enormiter nō ledaf alle. c. peruenit. de fideius. nec dz ſm eū haberi rō cō fusionis ⁊ inopie ipsius delinquētis. quasi velit dicere q⁹ nō dimitteť sibi vnde viuat sed simplr dz satisfieri prout ℔ dř. allegat simile in ep̄o vasallo cōmittente felloniā. i. delictū ꝫ dūm feudi. Nā priuaf in vita sua illo feudo qō est de mensa ipsius. vt in. c. si clericꝰ vel episcopus de ca. coz. in li. feu. banc opi. sequiť Jo. An. quicqd senserit archi. in. c. statutū de rescrip. li. vj. Et vī sequi do. an. distinctōez glo. in. c. presenti ō offi. oz. li. vj. vbi glo. distinguiť an ⁊ qñ clerici faciant fructus suos quasi de illis quos facit suos teneaf satisfacere, put hic dř. secus de bis quos nō facit suos. ⁊ in veritate voluit Host. lz ℔ nō declaret latius pōit in. d. c. peruenit. Attende qz veritas huius qōnis dependet ab alia. Nunquid clerici faciāt fructus beneficioꝝ suos vt possint disponere ad libitū ⁊ testari. Ego semp tenui ꝫriā sniam sequendo arch. in loco ꝑ alle. ⁊ Jo. de lig. in cle. gfe. de rescrip. ⁊ dicā in. d. c. peruenit. vide bo. tex. iuncta glo. in. l. nō est ignotuz C. de admi. tu. vbi si tutoz instituit litē calūniosam teneť soluere expensas de suo ⁊ nō de bonis pupilli lz egerit noie pupilli. Idē dicit glo. sing. in prelato quā tenebis semp mēti qz saltez nemo poterit illā negare qñ est talis prelat⁹ qui nō facit fructus suos vt epūs vel alius prelat⁹ religiosus ⁊ similes. Aduerte tm̄ qz vult plus illa glo. vt nō soluz cōdēneť ēt qñ instituit litē calūniosaz noie, ꝓprio sed ēt si noie ecclesie sue. Et ꝓdude lati⁹ ⁊ clarius predicta fic. q⁹ aut clerici cōdēnanť in expēsis in cā, ꝓpria. aut in cā quā agitaret nomine ecclesie. ℔rio casu indubie mādaf executioni in bonis p̄monialibus siqua bñt vt hic. ⁊ facit. c. de multa de prebē. iūcta glo. in vbo de suis. Si vero nō bñt bona p̄monialia ſz beneficia sic tūc respectu eoruz reddituū qui debēt ꝙuerti in vtilitatē ecclesie non dz executio fieri per regulā delictū ꝑsone de reg. iur. li. vj. ⁊ sensit Host. ℔. Sz respectu illoꝝ redditū q⁹ debēt ꝙuerti in, vtilitatē ꝑsone ipsoꝝ clericoꝝ est dubiū ⁊ tenēdo opinionē quā supra tenni credo ēt q⁹ ad tales redditus nō debēt manus extēdi. ⁊ rō qz ecclesia teneť clericos alere ad sui decorē nec teneť suas cōdēnationes soluere. Unde si clericꝰ non venit alēdus non teneť ecclesia in aliquo ꝫtribuere. Debet. n. clericus participare de bonis ecclesie quatenus idiget ad necessitatē sui victus ⁊ nō alr. vt in. c. epūs. x. q. ij. ⁊. xij. q. i. §. fi. cū. c. seq. ⁊ vide de hoc qō dixi in. c. olim ij. de resti. spo. ⁊ in. d. c. peruenit de fideius. sed attenta ꝓsuetudine generali ſm quā clerici ꝑsonaliter beneficiati faciūt fructꝰ suos iuxta distinctōez glo. dicti c. p̄siti. posset admitti opi. Host. dūmodo clerici non mēdicarent qz ℔ redūdaret in oppꝛobriuꝫ ecclesie. xciij. di. diaconi. ⁊ sic idirecte puniret ecclesia qō fieri nō dz. ar. regule delictū ꝑalle. Aut clerici litigarūt noie eccle ⁊ tūc aut collegialiter ⁊ mādaf executioni in bonis ecclesie qz delictū prelati cōicato ꝓfilio capituli nocet ecclesie p̄sertiz in iudicio saltē in hac ꝓdēnatione. pro quo allego casuz in. c. i. de do. ⁊ ꝫtu. vbi ℔ ꝓbaf ēt in religiosis. facit qō le. ⁊ nō. in. c. ij. de ord. cogni. ⁊ in dicta regula delictū. Aut litigauit solus ⁊ tūc ipse dz ꝓdēnari i expēsis de suo. vt ē tex. iūcta glo. nōbili in. d. l. nō est ignotū. C. de admi. tu. Nō. n. vī sibi mādatū vt cām iniustā, promoueat vt. l. fi, ꝑcu. ff. ō ꝓdi. inde. Et idē est ī oī administratoze gnāli agitāte seu litigāte sine iusta cā vt ibi notāter dicit Bar. Si vero prelatus nō bz vnde de suo soluat satis pōt dici qō dixi in primo mēbro.

Additio 1ª. Et hec sufficiāt quo ad hūc articulū que nō diligēter ⁊ tene semper mēti. qz sunt vtilia dicta.

a Idez qñ appellatõe ab interlocutoria habente viz diffinitiue nõ sit exprimenda cã tenz bal. i. l. i. minõib⁹. C. õ bis q. vt ĩ di. cir. me. ꝛ bal. i. l. C. qñ pro. nõ est ne. ꝛ idẽ sentit d. an. in. c. cũ cessãte in. viij. colũ. v. ex his decidit. ĵ. e. dũ dicit cle. appellãti ñ hẽre locũ i snia appellatõnis õser te ꝛ pro hoc limitatiõe vide sed. i psi. clxxxij quẽ refert d. ab. in. c. tuaz vltra med. õ oz. cogni. ꝛ vide ibi do. an. in. vij. col. ꝛ adõ hic eundẽ in. d. c. cuz cessante in v. col. vbi dicit q̃ de interlocutoria bñ tevi diffinitiue idẽ iudicã dũ q̃ õ diffinitiua. ꝛ de hoc viõ q̃ nõt. do. abb. p⁹ cal de. in. c. ad dissoluendũz circa pn. de despon. ipu. Itẽ adde dic ĩmo. p⁹ ang. in. l. si fic in prin. ff. de leg. i. vbi dic̃ q̃ statutũ loquẽs õ mera diffinitiua bz locũ in interlocutoria habente vim diffinitiue de quo ẽt dicit hẑi p ang. ĩ. l. sti palationũ alie. ff. õ v. ob. Et q̃ interlocuto

a **Dhec.** Judex a quo nõ obstãte appellatione cognoscit de cã si appellãs nõ, psequit hoc pzio. Judex vt suspect⁹ recusatus põt alteri cãm cõmittere. hoc scdo fz vnũ intellectũ. de hoc tñ. vltimo dic vt plene dicã in. c. cũ spãli. ĵ. e. dico plenissime in repetitione. c. figs ꝛ clericũ. de foro ppe. duo sunt dicta. secundũ ibi aut si. Casus lrãlis. Certẽte cã inter aliquos coꝛã iudice ordiario vna partiũ appellauit nec appellatõez, psequebat. Judex ꝓsuluit papã qd agẽ dũ eẽt. Rñdet papa q̃ oz appellãtẽ appellatione remota cõpellere vt appellatõez suã, psequat infra terminũ sibi pzefixũ vel vt stet iuri coꝛã ipo hoc est coꝛã suo iudice. In si. dicit si aliqua partiũ iudicẽ bz suspectũ te insistẽre iudicez eligat qui cãm dirimat. Ber. Nõ pmo ibi fas tibi fit q̃ iudici a quo nõ imponitur necessitas pfigẽdi terminũ ad appellãdũ. Est ergo in facultate sua vtr̃ velit pzefigere talẽ terminum vel eũ relinquere dispositõi iuris cõis. hoc ꝓbat illõ verbũ fas. nõ enĩ ĩportat necessitatẽ sicut nec verbũ põt. l. sepe. ꝛ. l. gnãliter. ff. de offi. pzesi. ꝛ. c. ꝓsuluit. de offi. dele. ꝛ hẽ tz Hosti. hic. ꝛ in hoc tene mẽti istuz tex. Nõ ergo in dex grauat partẽ pzefigendo vel nõ pzefigẽdo cũ sit in mera facultate sua. puto tñ q̃ vbi esset suspitio appellatõis frustratozie q̃ iudex peccaret nõ pzefigẽdo terminũ qz oz obuiare malicijs hominũ qui qñqz appellãt vt differãt litẽ per annuz vel biẽnĩũ. allego tex. ĵ. c. pzi. in verbo mãdamus. facit c. peruenit. s. e. Scdo nota in. v. aut si. q̃ si iudex recusatus nõ vult pzetendere de iusticia recusatiõis nõ deuenit ad electionẽ arbitroꝛ sed põt ipse partes cõpellere vt iudicẽ eligãt cui ipse cõmittet vices suas ꝛ iste est vnus ĩtellectus huius lr̃e. põt scdo intelligi q̃ debent partes eligere iudicẽ. i. arbitrũ qui dirimat q̃stionẽ suspitionis. sed de hoc dicendum est vt dicaz ĩ d. c. cum speciali. ĵ. eo. ti.

p **Peruenit.** Casus. Si canonic⁹ ad residentiã monit⁹ appellat statuit sibi terminus ad appellatõez, psequẽdã ꝛ interiz deseruit bñficio per vicariũ de fructib⁹ bñficij sustẽtandũ. ꝛ si appellatõem nõ, psequit vel residẽtiã nõ facit priuat pzebẽda. In primo ponit decisa ꝓsultatio. scdo rñsio. ibi cũ aũt. q̃ tria facit que p se patẽt. Casus lrãlis. Eps salsbergensis monuit guil. canonicũ suũ vt in ecclesia residẽtiã faceret ille appellauit. q̃siuit eps a pa. qd sup hoc faceret. Mãdat pa. eidẽ epo quaten⁹ illũ moneat vt in ecclesia residẽtiã faciat vel infra terminũ cõpetẽtez iter arripiat eã, psequẽdi. interiz vero vices eius in pdicta ecclesia cõmittat alicui honeste psone ꝛ de beneficio illius ei, puideat. q̃ si alter istoꝛ nõ fecerit pbẽda ipsa priuet eundẽ: ꝛ eã alij cõferat q̃ ibidẽ seruiat. Ber. Nõ pzio canonicũ posse cõpelli ad residentiã faciendã in ecclesia ꝛ ad deseruiẽdũ psonaliter ecclesie vbi hz pzebẽdã. Et ex hoc ꝛ ex tex. ifero q̃ de iure cõi nõ põt ẽt canonic⁹ per aliũ deseruire. ad hẽ c. ꝓquerẽte. ĵ. de cle. non resi. Nunqd valeat ꝓsuetudo in oppositũ. dic vt plene nõ. in. c. cũ oẽs. s. de consti. ꝛ maxime vertit dubiũ. Nunqd valeat ꝓsuetudo vt ẽt per aliũ nõ teneat deseruire. plene dico in repetitione. §. qui vo in. c. extirpãde de pzeb. Scdo nõ q̃ ad faciẽdã residẽtiã in beneficio nõ requirit necessario citatio iudicialis fz sufficit monitio extraiudicialis nec ẽt requirit snia priuata ꝑ nolẽtẽ residere fz sufficit spoliatio facti. facit tex. in. c. ex tue. de cle. nõ resi. ꝛ ita ꝓsuluit oldra. per multa iura. dicã latius in. d. c. ex tue. Tertio nota q̃ a pzecepto seu a monitione extraiudiciali põt appellari si ex tali pzecepto pars ledit. Itẽ nõ ibi mãdam⁹. q̃ si pzesumptio malicie est ꝑ appellantẽ oz iudex sibi pfigere terminũ ad appellationẽ, psequendã. ad hoc allegaui istuz tex. s. c. pzi. Ultio nõ casuz in quo in beneficio ponit vicarius tpalis. vtrũ aũt licitũ sit clerico ꝓstituere talez vicariũ tpalẽ sine auctoritate supioris. vide tex. c. cuz ex eo. de elec. li. vj. ꝛ ibi per Jo. and. põt ẽt colligi ex tex. q̃ valet appellatio interposita per clericũ ne personaliter teneat residere in beneficio suo. qõ intellige si pẽdit iustã cãm nõ residẽdi ꝛ sic põt solui ꝓnium de. c. relatũ. ĵ. de cle. nõ resi. vbi talis appellatio non admittit. nã ibi beneficiũ erat curatũ ꝛ, pmiserat residere. ꝛ nulla cã legitia allegabat in ꝓriũ. In gl. ij. ibi admittit hẽ frustratoria appellatio. Blo. sentit q̃ admittebat oliz frustratoria appellatio qõ, pfecto nõ est vez si ꝓstabat eã esse frustratoriã. vt in. c. ad nr̃az ꝛ in. c. suggestũ. s. e. ꝛ in. c. ꝓsuluit. ĵ. eo. sed bene admittebat oliz appellatio ante snĩam nõ expressa cã q̃ per seipsaz erat frustratoria. Nec ob. iste text. q̃ hic nõ presupponit q̃ illa appellatio eẽt frustratoria sed presumebat. ꝛ hẽ iõ qz prima frõte erat ꝓ dispositõez iuris cũ de iure cõi teneret residere in beneficio. fz qz illud ius cõe bz multas exceptões. vt in gl. i. ideo oli admittebat ista appellatio cã nõ expressa. qz poterat verificari in casib⁹ exceptis. Modie aũt necesse est exprimere cãm rõnabilẽ. vt in. c. vt debit⁹ allegato ĩ gl. Abbas tñ nititr saluare hoc. c. ẽt fz iura hodierna qz cuz istud pzeceptũ de residendo hret vim diffinitiue nõ erat opus exprimere cãm in appellatõe⁹ nec ĩ mera diffinitiua. vt in. l. ij. ff. e. Nõ bene hoc dictũ abba. sentit. n. q̃ interlocutoria hois hñs viz diffinitiue regulat fm nãm diffinitiue. Idẽ sentit Spe. e. ti. §. ĩ qbus. v. sed nunqd. Jo. an. vr̃ velle distinguere vtr̃ talis iterlocutoria, pferat lit. ꝓte. vel ante p notata in c. dudum. el. ij. s. de elec. quasi velit dicere q̃ si ferẽ lite ꝓte. regulat fm nãm diffinitiue. si ante fm nãm ĩ terlocutorie forte fuit ipse motus hac rõne qz ante litẽ ꝓtestatã nõ põt ferri diffinitiua quãtũcũqz per cõfessionẽ liqueat de cã fz fit quoddã pceptũ de soluendo. nec dat tãtũ tẽpus ad soluẽdũ sicut dat ꝓdẽnatis per snĩam nõ. in. d. c. dudũ. ij. q. i. nos in quẽqz. bar. ĩ. l. nõ fatẽr. ff. õ ꝓfes. vr̃ velle q̃ vbicũqz fit pceptũ cã plene nõ cognita nũqz bz vim diffinitiue. vide gl. nõbilẽ que hoc sentit iũcto tex. ĩ. c. ex parte. el. i. ĵ. de v. sig. Dfii de rota deci. lxxxj. videnr̃ distinguere vt quo ad effectũ reuocãdi sortiat nãm interlocutorie. vnde dicũt q̃ si iudex, pnũciauit appellatõez esse deserta põt illã snĩam interlocutoriã reuocare fz habeat vim diffinitiue. sentiũt tñ hoc, pcedere si fuerit appellatũ. fz quo ad effectũ cle. appellãti. e. ti. ꝛ. c. vt debitus. ĵ. e. dicũt q̃ hẽt vim diffinitiue. ꝛ sic in hẽ sentiunt cũ abbate. vide p arch. ꝛ Jo. mo. ĩ. c. cupiẽtes. õ ele. li. vj. vbi sentiũt eã hr̃e vim iterlocutorie. ꝛ in hẽ multe sunt diuersitates. vide p bart. ĩ. l. qõ iussit. ff. de re iud. ĩ fi. ꝛ i. l. titia. ff. de accu. Ego in hoc articulo ad has opiniones ꝓcordãdas ponerẽ hãc cõclusionẽ q̃ iterlocutoria hois hñs vim diffinitiue nõ regulat ex toto vt diffinitiua nec vt iterlocutoria fz trahit qñqz ad nãm iterlocutorie qñqz ad nãm diffinitiue fm q̃ magis pticipat de diffinitiua vel interlocutoria. Hec iterlocutoria hois hñs vim diffinitiue est quoddam mediũ iter pure diffinitiuã ꝛ pure iterlocutoriã. non n. est pure diffinitiua qz nõ imponit finem toti cause. nõ est pure iterlocutoria qz nõ spectat aliã sniaz diffinitiuã post se. exẽplũ qñ iudex, pnunciat se nõ iudicẽ cõpetentẽ vel nõ eẽ rñdẽdũ libello tanqz inepto. vide glo. in cle. i. de sequestra. si ergo hec snia fz quod dã mediũ dz trahi ad nãm alterius extremoꝛ fm q̃ magis pticipat cũ illo extremo. Silr in hermaphrodito. iiij. q. iij. hermaphrodit⁹. l. querit. ff. de sta. ho. Simile ẽt de tacẽte qui fz mediũ iter ꝓdicere ꝛ ꝓsentire. vnde qñqz habeẽt pro ꝓsentiẽte qñqz pro ꝓdicẽ

ria hñs vim diffinitiue ñ regulẽt vt mera iterlocutoria fz potius vt diffinitiua fz imol. in. d. l. stipulationũ alie. ĩ pzi. ꝛ alleg. Jo. an. ĩ hoc c. pzo quo vide ĩ v. ad nos reputatã singu. in. c. i. de elec. in. vj. et oio domi. super eo. ꝛ cuz hac opi. pcõdant. d. õ ro. deci. lxxxij. ĩ cipi. Item a snĩa que sup attentatis ꝛ spe. in tit. de ap. §. i qbus v. sed nũqd hẽ ꝛ sed. in ꝓ si. cxcviij. ici pi. casus ẽ talis lata fuit snĩa. Sz i ꝓriũ q̃ imo regulẽt tal' sentẽtia vt mera iterlocutõia vide bar. ĩ. l. tritia v. nunc pro declaratione. ff. õ accu cũ quo ꝓ cordat bal. ꝛ imol. i. l. iuste. ff. de acq. pos. Sz de hẽ vide p. d. an. in. c. fua nob in fi. ĵ. eo. ꝛ p in. l. ꝓsentaneũ i. ij. col. C. qõo ꝛ qñ iud. Itẽ viõ q̃ de ista interlocutoria hñte vim diffinitiue nõ. glo. in cle. cũ a repulsione de ap. ꝛ do. an. ĩ rub. de re iudi. Itez viõ arch. xx. di. in sũ. circ. med. vbi dic̃ q̃ appellãs a snĩa lata sup exceptiõe pemptoria nõ põt, pseq aliã cãm q̃ exprssã cuz sit iterlocutoria ꝛ ita dicit, pbari i. c. dilecto õ ap. ĩ quo sec⁹ diceret si esset diffinitiua vt nõ. e. ti. c. cuz cãm.

re ſm q̄ magis participat cū nā alterius extremoꝝ: vt plene nō. maxime per Dy. in regula is qui tacet ō reg. iur. li. vj. dixi in. c. nōne. de preſum. Et ideo bonus iudex habebit diſcurrere per ſingulos actꝰ ꝛ cā exēpli vt intelligāt precedētia diſcurramꝰ p tres actꝰ nā alr appellat a diffinitia alr ab iterlocutoria cū alia ſolēnitate fert diffinitiua cū alia iterlocutoria. Interlocutoria pōt p iudicē reuocari diffinitiua nō. Hūc eſt dubiū qualiter regulabit iterlocutoria bñs vi diffinitiue. Dico. n. ſm ꝯclusionē premiſſaꝝ attingēdo primū actū q̄ ſi interlocutoria eſt talis que finit iuriſdictionē iudicis ſiue offiñ ſuū in illa cā dꝫ appellari tā q̄ a diffinitiua. puta ſi pnunciauit ſe iudicē nō cōpetentē iuxta notata in. c. ſignificātibus. de offi. dele. ꝛ i auc. habita ne fi. pro pa. C. vbi per glo. Nā hoc caſu ceſſat rō quare ius voluit cām exprimi in appellatiōe ab interlocutoria. vt. ſ. debitꝰ honor deferat iudici. Nā ex quo pōt ꝯſequi iuſticiā coꝝ iudice non dꝫ ab eo recedere per appellatōez niſi expreſſa rationabili cā. vt in. d. c. vt debitꝰ. Sꝫ ſm exemplū p̄miſſuꝝ nulla iniuria fit iudici cū pnunciauit ſe nō iudicē ergo dꝫ trahi ad nām diffinitiue. ſed ſi eſt talis iterlocutoria q̄ nō finit offiñ iudicis ita q̄ poſſuꝫ ab eo iuſticiā ꝯſeq tunc dꝫ regulari tanq̄ iterlocutoria q̄ magis trahit ad nām iterlocutorie rōe predicta. Exēpluꝫ ſi index pnunciauit nō eē rñdendū libello tanq̄ inepto. naꝫ exprimēdo cāꝫ rōabilē coꝝ eo pōt ipſe mutare ſnīaꝫ ſuā. vt in. d. c. cū ceſſante. idē per oīa dic quo ad ſcōꝫ actū. nā ſi iſta quaſi diffinitiua bꝫ oēm effectū diffinitiue ſeruabit ſolēnitas que in diffinitiua ſeruanda eſt alꝫ ſecus. Quo ad tertiū actū. ſ. reuocatōis dicam plene in. c. cū ceſſante. j. e. vbi melius cadit. ꝛ per hec opiniones ꝫrie pñt ad ꝯcordiā reduci. In glo. i v̄bo aſſignes in fi. Ex hac glo. collige duas rōes quare pendente appellatōe fit hic illa innouatio. prima ē ſpecialis. l. in fauorē eccleſie ꝛ cultus diuini. ſcōa eſt magis generalis ꝛ notabilis videlꝫ ꝓpter preſumptionē que erat ꝫ iuſticiā appellatōis nā preſumebatur fruſtratoria ꝛ doc. circa hoc multī inſiſtunt. Sed vt clare bēas mām ꝯſidera duos caſus. primꝰ ſi iſte canonicus p̄tēdebat nō debere reſidere ꝓſonaliter non tñ negabat qn p ſubſtitutū. Scōs caſus qñ p̄tēdebat nullo modo teneri ad reſidentiā nec p ſubſtitutū forte ex priuilegio vel ꝯſuetudine. Prīo cāu nullus fauor h̄ ꝯcurrit nec preſumptio appellatōis iniuſte ſed mera iuſticia exercet q̄ cū nō negaret quin ſal tē per ſubſtitutū deberet deſernire fruſtra expectare tur euentꝰ cuiꝰ nullus eſſet effectus vt in. c. cū ꝯtigat de off. dele. Nec fit hoc caſu innouatio ꝫ appellatōz. facit. c. cū nobis. de elec. Scōo caſu militat ꝫrium gl. ꝛ tūc potes ꝯiūgere illas duas rōnes glo. q̄ h̄ fit iſta īnouatio. tū ꝓpter fauorē cultus diuini vt ne appellatōe exſite friuola priuet iterim eccleſia ſuffragio iſtius. tuꝫ ꝓpter p̄ſumptōez friuole appellatōis. Et ex his habes caſuꝫ notabilē in quo aliqd innouat cōtra appellatōez que recipit a iudice. ſimile in. c. fi. de eo qui mit. in poſ. ꝛ qō ibi dixi. ꝛ. c. cū ꝓſone in fi. de priuile. li. vj. Reſpectu vero facultatis appellandi de iure ciuili dic q̄ trahit ad nām diffinitiue q̄ non pōt amplius reuocari grauamen niſi nunc appellet iuxta ea que dixi. ſ. e. ſup eo. ꝛ vide ad mām qō nōt Cal. i c. ad diſſoluendū de deſpō. ipu. ꝛ Fe. ꝯſi. cxij. ꝛ bar. in. l. tritia. ff. de accu. vbi tꝫ qō. ſ. dixi q̄ de iure ciuili pōt appellari ex quo non expectat alia diffinitiua. iō in hoc excedit nām diffinitiue ſed reſpectu ſolēnitatis pnunciādi bꝫ vim interlocutorie q̄ nō eſt neceſſe q̄ ꝯſeruet ſolēnitas de qua in. c. fi. de re iudi. lib. vj. Et forte hec opinio verior q̄ cū nō decidit totā cām p̄ncipaleꝫ nō eſt ſeruāda tanta ſolēnitas cū nō agatur ō tanto preiudicio.

c **Conſuluit.** Caſus. Appellatio ꝓtra canones nō admittit vel latius ſic. A iudice iuris diſpoſitione exequēte nō appellat. ꝛ ibi nō cōuenit. Et itellige hāc lrāꝫ duobꝰ modis. Prīo q̄ cū eps cōpelleret iudeos vt dimitterēt mācipia xp̄iana i ſua libertate cū nō ſit licitū eis ſm iuris diſpōez hēre ſeruos xp̄ianos appellabat ab eo p regē francoꝝ q̄ interponebat appellationē in fauorez iudeoꝝ a qbꝰ forte multa cōmoda p̄cipiebat. Scō modo pōt itelligi q̄ nō appellabat h̄ rex ſed appellabat ab eo qui tanq̄ miniſter eccleſie cōpellebat iudeos vt dimitterent ſeruos xp̄ianos. ꝛ vtraq̄ lect. pōt adaptari lr̄e nec mutat iuris diſpoſitio. nā vtroq̄ caſu appellatio erat ꝫ diſpoſitionē iuris merito nō erat admittenda.

Nō q̄ vbi appellatio manifeſte eſt ꝫ ius nō tenet iudex ſupſedere imo dꝫ ꝓcedere ad executōez iuris hoc itellige niſi alleget aliqua rōnabilis cā in qua forte illud ius generale fallit vt pbat. ē. c. p̄i. ad idē. c. romana. e. t. li. vj. h̄ tñ eſt vex q̄ vbicūq̄ generaliter a iure interdicit appellatio nō tenet index ſupſedere executioni niſi exprimat aliqua rōnabilis cā iuri conformis. de quo per Inn. in. c. paſtoralis. §. preterea de offi. dele. Scōo nota ex tex. iunctis iurib⁹ allegatis in glo. q̄ papa in ꝓcernētibus decorez x̄piane religionis etiā peccato ceſſante pōt ſtatuere inter laicos et infideles. nā nullū peccatū ineſt vt iudeus habeat ſeruū chriſtianū ſed dedecorat ꝛ degenerat chriſtianā religionē. ꝛ ſic habes vnū caſuꝫ notabilē ꝛ gnāle in quo papa exercet iuriſditōez inter laicos et infideles ꝛ gnāliter quā ptātem hꝫ papa circa infideles vide notabiliter per Inno. in. c. ſup bis. j. de vo. vbi dicet. Ultimo nota regē ſecularē et ſuperiorē non recognoſcentē nō poſſe in regno ſuo ſtatuere vt iudei habeāt ſeruos xp̄ianos. hoc ideo q̄ principes ſeculares ſubſint pape in ꝓcernentibꝰ ſalutē aīe vel decorez chriſtiane religionis. xcvj. di. in. c. duo vide tex. i c. i. de bomi. li. vj. In glo. ſi. Et ratio ſpecialitatis eſt q̄ ius neminez grauat ita nec ius exequēs. xxij. q. iiij. qui peccat. l. gracchus. C. de adul. ergo nō pōt appellari cū īmediata cā appellatōis ſit grauamē iniuſtuꝫ vt in. c. ſuggeſtū. in fi. ē. e. Et h̄ facit ad. q. nū quid a ſtatuto loci poſſit appellari. Bart. ponit in. l. oēs populi. ff. de iuſti. ꝛ iure. in repetitōe ꝛ in. l. fi. de appell. reci. in effectu facit tria mēbra q̄ ſi ſtatutū eſt generale effectu ꝛ verbis nō pōt appellari ſic nec alege cōi. vt in. l. ſiqua pena. ff. de v̄. ſig. vide tex. de iure canonico in. c. q̄ nos. j. e. ſm verū intellectū. Si vō ſtatutū ex verbis ꝛ re eſt ꝓſonale vt q̄ ꝓcernit vnā ꝓſonā tñ tūc talis ꝓſona pōt appellare. ar. in. l. i. §. ſolent. ff. qñ appel. ſit facit optime tex. in. c. cū oēs. ē. ō ꝓſti. cū ibi nō. ꝛ ratio buiꝰ dicti pōt eſſe duplex. Prīma q̄ ſtatutū dꝫ eſſe generale cū ſit quedā lex. iiij. di. erit aūt lex. ergo nō dꝫ fieri ſtatutū in odiū illius perſone tñ. Itē tale ſtatutū pōt dici quoddā preceptuꝫ ꝛ nō lex ſed a precepto iniuſto pōt appellari. vt. ē. c. p̄. Tertiū mēbr̄ q̄ñ lex vel ſtatutū eſt generale quo ad verba ſed in effectu eſt perſonale ꝛ idē q̄ō in. p̄rio caſu eiſdē rōnibus. nā nō verba ſed mēs legis ꝓſidērāda eſt in regula ſi. de reg. iur. li. vj. l. nō dubiū. C. ō legi. optime facit lex. i. in. fi. ff. de doli. excep. Et hec v̄ba ſunt notāda. aliqd per Li. in. l. ij. C. que ſit conſue. ñ generaliter dicerē q̄ nō ſit fienda differentia an ſtatutū ſit generale vel ꝓſonale ſed ſolū an ꝓtineat in ſe aliquā iniquitatē ꝛ tūc poſſet appellari ꝛ vnꝰ ſolus pōt reſiſtere oībus ſtatutarijs. vt in. c. i. de his q̄ ſi. a ma. parte ca. lxv. di. c. i. Vide pulcr̄ dictū Inno. in. c. i. prealle. vbi dicit q̄ q̄ſcūq̄ ſtatutū iniquū edit vel aliqd iniquū fit in vniuerſitate qlibet preten dēs intereſſe pōt ꝯdicere ꝛ appellare ꝛ ſi nō p̄tēdit

intereſſe tenet ꝺicere, ꝓpter iniuſticiã. nec ſufficit tacere alꝫ inuolueret pena 7 peccato cũ alijs ꝓſentiẽtibus qꝫ ex quo eſt in vniuerſitate tenet malefactis ꝺicere. Quid aũt ſi eſt officialis an teneat dimittere offiñ ſi nõ poteſt alr obuiare. vide doc. in. c. aduerſus de inu. ecc. vbi dicet.

a **B hec.** Idez dicit qꝺ. c. memini. 7 c. ſuggeſtũ. ſ. e. Vel ſpã lius ſic. Qui ante citatõez vel noticiã lrarũ miſit nũciũ ad papaz appellare põt ne delegatus, ꝓcedat ſecus ſi poſt. Et vtrũ hodie miſſio nuncij aliqd operet dicã plene in. c. vt debitus. j. eo. Per hãc remiſſionẽ. c. iſtud eſt expeditũ. Caſus lrãlis. Aliqua cã cõmiſſa eſt alicui ap. re. ille ꝺ quem cõmiſſio facta eſt appellat dicẽs ſe pro eadẽ cã nũciũ ſuũ ad ſe. apo. deſtinaſſe. Querit an tali appellationi ſit differendũ. rñdet papa qꝺ ſi ꝓſtiterit iudici appellãtẽ nunciũ ad ſe. apo. deſtinaſſe anteqz̃ partes eẽnt citate: vel anteqz̃ delegatio cãe pueniſſet ad ipſũ debz appellationi deferre: ſi vero poſt citationẽ fuit nũciuſ deſtinatus nõ tenet appellationi deferre: hoc intelligẽ ꝺz illa. j. e. vt debit⁹. Ber. Nõ prio qꝺ ſicut arreptio itineris ꝓſonaliter facta ad ſedẽ apoſtolicã defendit itinerantẽ vt interi nõ, ꝓcedat ꝺ eũ ex quo ſine dolo itinerauit ad papã. vt in. c. meminim⁹. 7 qꝺ ibi dixi. ſ. e. ſic 7 nuncij miſſio defendebat mittẽtẽ ſuper cã in qua nũciũ miſerat vt interiz non teneat rñdere corã delegato ipetrato per aduerſaz ptẽ ex quo ante noticiã lraz nũciũ miſerat. ſed vtz hodie ſufficiat iſta allegatio. ſupra remiſi ad. c. vt debitus.

b **E prior.** Caſus. Qui nõ detulit appellatõi iterpoſite ad papã mittit cũ lris ordinarij ad curiã puniẽdus. Caſus lrãlis. Quidã canonicus regularis appellauit a ſuo prioꝛe q modũ excedebat in correctõe qui fecit eũ veſtibus vſqz ad camiſiã ſpoliari: prioꝛ nõ ob. ap., ꝓceſſit enormiter ꝺ illuz canonicũ. vnde ꝓqueſtus fuit do. pape. vnde mãdat cuidã iudici vt ſi prefat⁹ canonicus appellauit, ꝓpter enormitates ipſius prioris mãifeſtas que reddũt ipz notabilẽ 7 ipſe nõ detulit appellationi: cõpellat ipſuz ad apo. ſe. cũ lris veritatẽ ꝓtinentibus venire ſatisfacturũ de tãto exceſſu. Ber. Nõ prio ſm vnũ ĩtel lectũ ſubditũ poſſe ſupioꝛẽ ſuũ, ꝓpter exceſſus manifeſtos appellare ad ſupioꝛẽ 7 iſta appellatio eſt quedã, puocatio ad cãm. vt in. c. cũ ſit romana. ſ. eo. nec ſit tibi mirandũ. nã ſicut ſubditus põt accuſare prelatuz 7 crimen ſuũ denũciare ſuperioꝛibus. c. lz beli. õ ſimo. 7 in. c. ex parte. c. olim. 7. c. veniẽs de accu. cuz ſi. ita 7 cuz, puocare põt ad cãm. itereſt. n. cuiuſlibet ſubditi bñe bonũ prelatũ. viij. q. i. audacter. 7. c. qualis. Scõo nota qꝺ nõ deferẽs appellationi ẽt extra iudiciali puniẽdus eſt per ſupioꝛẽ ita crederẽ in deferente appellationi friuole 7 iniuſte. vide tex. iũcta gl. in. c. cũ appellationib⁹. e. ti. li. vj. vbi gl. appellat hãc delatõez iniuſtã reatũ. 7 eſt ratio qꝛ delatio eſt quedã iterlocutoria que ꝺz eẽ iuſta. ſi ergo appellatio ẽ manifeſte friuola peccat iudex eã admittẽꝺo. facit. c. i. de re iudi. li. vj. ſicut peccat nõ deferẽꝺo appellationi iuſte vt hic. naz ꝓpter eadẽ ꝺz eſſe diſciplina. xxxij. di. boſpitiolũ. 7. c. intellecto de iureiu. Tertio nõ ibi notabilẽ reddũt. qꝺ delicta 7 mali mores reddũt quẽ notabilẽ. i. infamẽ 7 nota ifamie dignũ. ſicut. n. fama põt ſe bñe ad bonũ 7 ad malũ. l. capitaliũ. §. famoſoſ ff. de pe. per bar. in. l. de minore. §. tormẽta. ff. õ qõ. ita 7 hoc verbũ notabilis adaptat ad viros moribuſ 7 origine generoſos 7 crie ifectos qꝛ iſte ſe reddit notũ alijs ex bonis opibus alter vero ex moꝛib⁹ malis c. ex parte ade de teſti. In glo. i. ibi modũ excedit in corrigẽꝺo 7 c. põdera glo. qꝛ ſenſit vnã lec. ad tex. vt intelligat qꝺ iſte prioꝛ corrigebat iſtũ canonicũ 7 in corrigẽꝺo exceſſit modũ affligẽꝺo eũ ꝺ iuris debitũ 7, ꝓpter hoc iſte canonic⁹ appellauit ad papã. Hec lec. male põt ad tex. adaptari qꝛ hic nõ ꝺr qꝺ appellauit a prioꝛe ad papã 7 ſic eũ, puocabat ad ſupioꝛẽ, ꝓpter delicta ſua. Sed ſi vis tenere hãc lec. que eſt vera in ſe expone tex. ibi, ꝓpter ſuas enormitates. ſ. cõmiſſas in affligẽꝺo 7 corrigẽꝺo hũc canoni ũ ꝺ regulã 7 iuris diſpoſitionẽ 7 diſciplinã. 7 tũc nota ex tex. qꝺ ſubditus qz̃tũcunqz religioſus iniuſte afflictus 7 correctus a ſupioꝛe põt appellare ad ſupioꝛẽ ſupioris. 7 ſuus ſupioꝛ tenet appellationi deferre alꝫ puniri vt ꝺ. Scõa lec. põt colligi ex dictis doc. intelligendo qꝺ iſte prioꝛ cõpellebat iſtũ canonicũ ad ꝓſentiendũ alienationib⁹ quas illicite faciebat de reb⁹ eccleſie ꝓſanguineis 7 amicis ſuis. Itẽ ad tegendũ vitia ſua eũ vrgebat ad iurandũ. vnde iſte ſentiẽs ſe illiſ grauari appellauit ad ſupioꝛẽ. puocatuſ prioꝛ iſtũ in carceraut 7 coegit eũ renũciare ſue appellatõi, ꝓpter qõ venit puniẽdus vt in tex. Tertius intelleci⁹ ẽt colligit ex dictis doc. itelligẽꝺo qꝺ hic nõ preceſſerat grauamẽ. ſed iſte canonic⁹, ꝓpter cauſas ꝓdictas ſeu, ꝓpter delicta alia iſti⁹ prioris appellauit eũ ad ſedez apoſtolicã 7 fuit hec appellatio extraiudicialis. 7 nil tũ hec lec. ꝓſonat lrẽ vt. ſ. dixi 7 qz̃qz̃ ſupioꝛ appellatus nõ teneat ire ad ſupioꝛẽ per hãc appellatõez extraiudicialẽ. vt dixi in. c. cũ ſit. ſ. e. nõ tñ ꝺz ſupioꝛ appellantẽ oppꝛimere ſeu eũ a, ꝓſecutõe appellatõis alr ipedire. qꝺ ſi fecerit ꝺz puniri vt hic. Quartã lec. vltra doc. colligo ex nõ. per Hoſt. 7 Jo. an. i. c. i. de cẽ ſi. li. vj. vbi dicũt qꝺ prelat⁹ ẽt religioſus in mortali cõſtitutus notoꝛius vel infamat⁹ ſi ſit incoꝛrigibilis põt ꝓ ſubditũ appellari 7 ſi defert appellatõi bene quidẽ finaũt puniet vt hic. 7 reddit Hoſt. mirabilẽ cãm qꝺ correctio iudicialis nõ cadit in talẽ prelatũ. iij. q. vij. iudicet. Et ex rõne iſta Hoſt. colligo lec. iſtã in eo qꝺ allegat iſtũ tex. qꝺ prioꝛ volebat iſtũ corrigere iſte vero appellauit dicendo eũ eẽ crimioſuz notoꝛiuz vel famoſiuz ita qꝺ nõ poteſt alios corrigere. 7 banc lect. clarius ſentit Hoſt. in. c. lz in corrigendis. de off. oꝛ. vbi dicit qꝺ ſi prelatus corrigens ſubditũ eodẽ peccato equali vel maioꝛi notoꝛie detinet poteſt ab eo appellari. 7 ita dicit intelligendũ iſtuz tex. 7 ita recitãdo tranſit Jo. an. ibi.

Additio. Si hec lec. eẽt vera multũ eſſet notabilis ſed, ꝓfecto nõ, eſt vera indiſtincte quin anteqz̃ prelat⁹ priuet prelatura põt iuriſditõez in ſubditos exercere nec lz ſubditis recedere a prelato qz̃tũcunqz notoꝛie crioſo ante priuatiõem niſi in quibuſdã caſibus ſpecialibus. viij. q. iij. nonne. ij. q. vij. ſacerdotes. vide glo. cũ multis iurib⁹ in ea allegatis in. c. cũ nõ liceat de preſcri. 7 ibi dixi. Et ad. c. iudicet. rñde qꝺ nõ loquit de poteſtate iudiciali exercẽda ſed quo ad meritũ vite 7 ꝺánatõez ſuam qꝛ prelat⁹ magis delinq; corrigẽꝺo aliũ 7 nõ ſe ſed nibi lominus corrigere põt. vide Innoc. in. c. cũ nr̃is. de ꝓceſ. prebẽ. 7 meli⁹ i. c. cũ venerabilis. de excep. vbi voluit qꝺ ẽt ꝺ delegatũ nõ poſſuz excipere de crie. qꝛ crioſus põt eſſe iudex ſed de infamia bene poſſuz excipe. 7 plus voluit i. c. ſciſcitat⁹. de reſcript. vbi dicit qꝺ ꝺ ordinariũ nõ ꝺz aliqua exceptio admitti quãdiu roleraꝛ in offõ. 7 vide qꝺ ibi dixi. dic tu qꝺ vbi ſupioꝛ corrigeret nõ ex dilectõe ſeu iuſticia ſz ex odio põt appellari vt notãter voluit Jo. an. poſt Hoſt. in. c. lz õ of. ord. alle. c. ita plane. xxij. q. iij. Item facit qꝛ ſententia ꝺr iuſta ex animo. xj. q. iij. §. ſi ergo. vide gl. eadem cauſa. 7. q. in ſũma.

Additio. In glo. ſi. in ſi. 7 gñaliter cuz queritur de pena infligẽꝺa iudici non deferẽti appellationi legitime. ꝓclude capiẽꝺo aliqua

dicta doc.hic. Archi.i.c.decreto.ij.q.vj.q; aut querit de iure canonico aut de iure ciuili. primo casu si cā est crialis dz deponi vt in.c.decreto prealle. Si vero causa est ciuilis punit vt hic.nā dz remitti ad superiorē puniendus ⁊ credo q; pena erit arbitraria. ar. c.de causis.de offi.dele. Si querit de iure ciuili aut ē cā ciuilis ⁊ bz locū pena posita in gl.vt puniat i.xxx. pondo auri ⁊ accipit pōdus pro libra.vt.ff.de au. ⁊ ar.le.in.l.inter vestē.⁊ ita dz intelligi.l.qñ prealle.in glo. Si vero est cā crialis tūc dz iusto supplicio puniri.vt in.l.a pconsulibus.C.e.⁊ sic pena erit arbitraria. vnde poterit arbitrari penaz corporis afflictiuaz que est maior quantūcunqz minor qualibet pecuniaria in persona honesta.vt in.l.in seruoz.ff.de penis. ⁊ qō nō.in.l.i.eo.ti.

q Quia nos A pena legis ēt particulariter nō appellat vel specialius sic. Cōtra pstitutōes regulares appellatio religiosuz non defendit.

Casus lrālis. Cōmonitōe facta cuidā abbati de infamia ꝛ eū orta appellatōez interposuit. Querit qd fiendū. Rñt papa q; abbates q publica infamia sūt respersi aut ꝓuicti si cōmoniti in cōi capitulo renūciare noluerint vocē nō bēant appellandi. Ber. Nō q; qñqz infamia ita est sparsa ⁊ clamosa vt nō exigat de ea altera, pbatio sicut dicimus de notorio facti permanentis.vt in.c.euidētia de accu.ij.q.i. manifesta. Si aūt infamia nō est sic sparsa ⁊ clamosa oz q; pbetur per testes.⁊ sic intellige illā alternatiuā aut ꝓuicti ⁊ pōt infamia, pbari per duos testes sicut ⁊ notoriuz nō.glo.ij.q.i.§.fi.⁊ in.§.itē sepe.iiij.q.iij.⁊ gl.iuris ciuilis in.l.iij.§.que argumēta.ff.de testi. per Bar. in.l.de minore.§.rorimēta.ff.de qō. facit tex.in.c.tertio loco.s.de presump.vbi dixi. Scdo nota q; appellatio ꝛ dispositōez ꝓsuetudinis seu statuti particularis nō est admittēda.⁊ sic est hic casus pro his que dixi post Bar in.c.ꝓsuluit.s.e. Nā hic erat ꝓsuetudo seu statutū artās ad cedendū, ppter infamiā.vt.j. dicā. In glo.ij.ibi de qua purgare se nequeūt. pōdera istā glo.qz ex ea habet vn⁹ intellectus ad.c. fm quē multa ꝓria silent vt intelligat qñ isti abbates publice infamati de delictis nō poterāt se purgare. si aūt potuissent se purgare nō fuissent ꝓstricti ad cedendū fm ħ nullū spāle poneret ista decretalis in religiosis Idē est in secularibus qz si deficiēte accusatore superior indicit purgatōem infamato ⁊ ille se purgare neglexit habet pro ꝓuicto de illo delicto.vt in.c.accedens j.de accu.vbi plene dixi.⁊ in iuribus ħ allegatis ī gl. merito hoc casu non admittit appellatio qz esset ꝯ iuris dispōnem.vt in.c.ꝓsuluit.s.e. Ex hac gl.nota vnū aliud qō est semp mēti tenēdū q; ppter solā infamiā qztūcunqz publicā ⁊ famosaz nō dz ꝑlatus etiā religiosus remoueri a ꝑlatura dūmodo de illa se purgare possit per suū iuramētū ⁊ alioz de credulitate iurantiū, put tradit forma purgatōis in.c.quotiēs.j.ō pur.ca. Sed Inno.vī sentire aliā lec.vt fit spāle in ꝑlatis religiosis vt ex sola infamia possit remoueri a suis dignitatib⁹.ar.in.c.qualiter ⁊ qñ.ij.i fi.j.de accu. sed hec lec.nō, pbat aliquo iure.illō.c.qualiter ⁊ qñ credo q; potius faciat in opposituz qz ibi dat forma inquirēdi, ppter infamiā.⁊ dī ibi q; in religiosis nō ē iste ordo vsquequaqz seruandus. presupponit ergo q; infamia ꝓra religiosuz prelatū dat facultatē inquirendi de veritate ⁊ inquisitōe veritatis nō est ordo iuris vsqz ad vnguē seruandus. nec ob. ibi lra dū dicit q; facilius ⁊ liberius possint remoueri ⁊c. qz fatendū est q; pro facilioribus causis possunt remoueri religiosi qz seculares vt ibi non tñ sufficit sola infamia. ꝑ boc est tex. optimus in.c.lz beli.de simo.⁊ in.c.ꝑ tuas.el.i.eo.ti, vbi quasi vī hoc expressuz. An aūt infamia sit sufficiēs ad suspēsionē ēt epi donec discutiat veritas. vide Jo.an.in.c.i.de accu.li.vj.

Additio. Tertia lec. colligit ex dictis Inno sti. dicētis hunc tex. ꝓcedere fm ꝓsuetudinē quorūdā religiosorū fm quā prelatus infamia respersus admonitus in capitulo tenet cedere administrationi.⁊ dicit hoc esse de ꝓsuetudine fratrū predicatoꝝ ⁊ cartusiensiuz respectu generalis ipsoꝝ sicut eniz generalis ex sola electione absqz confirmatione administrat ita ex sola infamia tenetur cedere si hoc placet omnibus presidentibus seu diffinitoribꝫ capituli vel maiori parti ipsoꝝ.⁊ fm hoc intellige sūmarum q; hic erat pena legis particularis seu dispositionis particularis a qua nō cōpellat sicut nec a pena legis generalis. Et hanc lec.tz Goff.⁊ lec.hec videtur magis mihi consentanea littere. Nam cessante ꝓsue. seu statuto approbato per superiorē nō pōt abbas etiā in cōmuni capitulo cedere prelature sed dz cedere in manibus superioris.vt i.c.cū venerabilis s.de ꝓsue.nec pōt per capitulū generale ipsoꝝ religiosoꝝ priuari.vt in.c.in singulis.j.de sta. regu.⁊ fm hanc lec.omnia ꝓria silent que possunt formari cōtra istū tex. Sed op.de.c.admonet.⁊.c.qō in dubijs de renū.vbi pz q; quis nō pōt cedere prelature nisi i manibus superioris.dicit Host.q; boc.c.,ꝓcedit i religiosis ⁊ vbi est ꝓsuetudo ꝓria, ꝓcedunt in secularibꝫ ⁊ vbi nō est ꝓsuetudo. Sed cōtra hoc dictū Host.facit tex.in.c.cū venerabilis prealle.vbi damnat talis ꝓsuetudo etiā in religioso. Credo posse dici q; illud c.loquit quādo fine causa legitima propria auctorita te vult dimittere prelaturā. Iste text., ꝓcedit qñ subest cā infamie.⁊ qñ cedebat in cōi capitulo. Haz ⁊ si cōe capitulū nō bēat totalē iurisditōez in particulares prelatos babz tñ in aliquibus.vt in.d.c.in singulis.

In glo.fi.ibi de triēnio in triennū. tenet ħ glo. q; boc capitulū loqtur de illo generali capitulo. de quo in.c.i singulis prealle.qō nō plz doc.qz illud capitulz fuit editū ab Inno.3° illud ab Alexādro 3° qui multo tēpore precessit Inno. Ideo fm Host. loquitur de ꝓsuetu. quorūdā religiosoꝝ.vt.s.dixi. Credo tamē q; tex. dz intelligi nō de capitulo particulari sed cōi vt qz ꝓuenit religiosis multoꝝ monasteriorum. sicut hodie videmus in predicatoribus ⁊ cartusiēs. ⁊ similibus. Demū glo. querit quid si noluerit. cedere. respondet vide eam.

a Dantes Judex a quo pōt ꝑsigere terminū appellāti ad, ꝓsequendā appellationez quo lapso reassumit iudex iurisditiōem. Et aduerte qz istud.c. nō est ex toto superfluū. nā loquit in delegato de quo nō habebamus tex. ita apertū. Et ex ħ ⁊ ex tex. nota q; nō soluz ordinarius sed ēt delegatus pōt prefigere terminū appellāti restrīgēdo terminū iuris fm dispositōez.c.cū sit romana.s.e. Sed circa boc moueo notabile dubiū. pone q; delegatus detulit appellationi ⁊ prefixit terminū appellanti nū quid appellatore non prosequente possit delegatus reassumere iurisditionē.⁊ sic bz locū iste tex. etiā vbi delegatus detulit appellationi. dubiū facit.c.cū appellationibus.eo.ti.lib.vj.vbi dī q; per delationez abdicata est iurisditio a, iudice deferente. Sed vide gl. notabilem in.d.c.cum appellationibus. que determiat contrarium.⁊ vide plenius per dominos de rota de. ci.cccl. Nico. Abbas.

a Audientiam Qui se ⁊ sua protectōni pape submittit lz verbū appello nō exp̄mat itelligit appellasse. Vel sūma melius sic. Si precedēte grauamine qs submittit se, protectioni superioris babet pro appellāte dūmō seruauerit

ea que in appellatiõe sunt necessaria. ita limita. ꝑ narrat scin. ꝺo dat iudicẽ ibi lz aũt. Casus lr̃alis. Ecclesia sci Jacobi zamorẽn. subest ecclesie cõpostulane. Epus zamorẽ. multiplr molestabat. B. ꝑsbr̃um dicte ecclesie sci Jac. zamorenẽn. qꝫ qõ idem ꝑsbyter se ⁊ ecclesiam suã sub ꝓtectiõe do. pa. suppossuit: sed ꝑfatus eps nihilomin⁹ post inuocatũ se. apo. patrocinij: qz forte v̈bũ appellatõis nõ expssit dictũ ꝑsbyterũ excõicauit: qꝫ qõ idẽ ꝑsbr̃ do. pa. fuit ꝙquestus. Rñdit pa. lz ꝑdictus ꝑsbyter ex simplicitate v̈bum appellatiõis nõ expssit tñ ex quo se ⁊ sua sub ꝓtectiõe aplica subiecerat fine cãe cognitiõe nõ debuit aliq̃ sn̄ia ꝙdẽnari: vñ mandat q̃ten⁹ si ꝙstiterit ita esse sn̄iam quã ꝑdict⁹ eps tulit in eũdem ꝑsbr̃m denũciet nullã esse Ber. Nõ ꝑ q⁹ vbi ad certũ actũ explicã
a Vide hic p do. philip. de pusio ⁊ domi. i. c. cozdi. i. pri. in iij col. v̈si. qd si subditus. e. ti. i. vi. et idẽ est si dicat committo me iurisdictiõi supioris ſz bal. iauẽ. sigs litigã. inz circa prin. de epi. au.
duz nõ ẽ ꝑfecta solẽnitas v̈boꝝ sufficit exp̃mere ꝙceptũ ⁊ effectũ rei lz nõ exprimant ꝓpa v̈ba illi actui cõ sonmia. ꝑ hoc q⁹ v̈ba deseruiunt intentiõi ⁊ nõ ẽꝫ. vide bo. tex. in fiñ in. c. i bis. j. de v̈. fi. secus vbi solẽnitas v̈boꝝ requr̃. l. i. ff. de v̈. obli. facit. c. pe. ⁊ qõ ibi dixi de iureiur. Scõo nõ q⁹ submissio⁹ ꝓtectionis ⁊ appellatiõis pari passu ambulãt qõ intellige qñ in submissione exp̃munt ea q̃ requnt in appellatõe. vt j. latius dicã. Ultio nõ q⁹ attẽtatũ post ⁊ ꝙ appellationẽ extraiudicialẽ ẽ ipso iure nullũ. de quo plen⁹ dixi in. c. ꝑsuluit. s. e. In gl. in v̈. nr̃e ꝓtectõi. ibi ꝺ gñali ꝓtectõe ⁊ c. Uel dic melius post Io. q⁹ ꝙrium logtur cũ papa ꝑ suas lr̃as recepit aliquos sub ꝓtectiõe sua quo cãu nõ intẽdit eos eximere. c. recepim⁹ j. de pui. ℞ logtur qñ qs in certa cã submittit se ꝓtectiõe aplice ⁊ postea arripit iter ad sedẽ aplicã. tũc. n. bz vim appellatõis vt ℞. ⁊ q̃zuis Inn. multũ iuolute i hoc insistat an ⁊ qñ submissio ꝓtectiõis bz vim appellatiõis tñ ſz mentẽ doc. facio istã ꝙclusionẽ q⁹ vbi cunqz in submissiõe ꝓtectõis fuant ea q̃ fuari debẽt in appellatiõe tũc talis submissio bz vim appellatõis qz nõ est fiẽda vis in v̈bis ex quo ꝙstat de intentiõe. vt ℞ ⁊ in. c. petiõ. de, pc. ⁊ iõ figs appellare vult añ sententiã in iudicio ꝺz cãs exprimere. vt in. c. vt debitus j. e. aplos petere. vt in. c. i. e. ti. li. vi. si hec ⁊ filia fuat nõ est vis an dicat appello. vel dicat submitto me, ptectiõi aplice. Et idẽ dic qñ appellat extra iudiciuz vel post sn̄iam vt semp fuent ea q̃ sunt necessaria ad illã appellatiõem. Sed circa boc ⁊ ex tex. dubitat nũqd idẽ sit in eo q submisit se, ptectiõi alteri⁹ citra papã. Host. ⁊ cõiter doc. q⁹ sic ex quo ille ẽ iudex appellatiõis qõ satis mihi plz. qz est eadez rõ in alio iudice ad quẽ q̃ ẽ in papa., ꝑ boc facit glo. in. c. i. e. ti. lib. vi.

In glo. pe., ꝑ intellectu gl. op. vr̃. n. q⁹ ẽt cũ cãe cognitiõe nõ potuisset iste eps ,pcedere ꝺ ,appellatõem qz suspẽsa ẽ eius iurisditio. vt in. c. non solũ. e. ti. li. vi So. glo. vt arbitoz metu ꝺrij supplet cũ cãe cognitione delegata a papa q̃si ꝑ se ñ potuisset cogscere an appellatio fuit iusta vel iniusta. sed certe ℞ opi. glo. lz sit v̈a in se nõ tñ est v̈isius qz papa nõ remitteret cãm appellatiõis ad iudicẽ a quo ꝑ eũ cognoscendã. vt. s. c. ,pri. ió extra glo. alij supplent ad tex. marie. Uel tertio dic q⁹ papa posuit boc v̈bũ ad magis aggrauãdũ negociũ. itẽ narrauit ,put in facto ꝙtingit. Fatendũ ẽ ꝙ q⁹ etiã cũ cãe cogniõe nõ potuisset cognoscere de iusticia appellatiõis nec de p̃cipali pẽdente articulo appellatõis. vt in. d. c. si a iudice. sed certe hec gl. ponit ẽt aliã rõnẽ dicẽs q⁹ iste nõ potuisz cognoscere ẽt alio respectu qz nõ poterat sibi dicere ius. C. negs in sua cã. l. vna. sed Jo. an. multũ breuiter ⁊ obscure videt approbare banc vlti. lec. dicẽs hãc rõnẽ eẽ falsaz nisi referat ad ,primũ dictũ glo. q̃si sentiat iudicẽ nõ posse cognoscere an sua sit iurisditio qñ fuit ab eo appellatũ. vt dr̃ in p̃n. glo. qz ista cognitio spectat ad iudicem ad quẽ. vt br̃ in. c. dilect⁹. de rescrip. q̃si dicat sec⁹ si nõ fuisset appellatũ ⁊ tũc possit iste eps cognoscere an sua fit iurisditio ꝑ iura gñalia. sed do. An. intelligit rõnem glo. gñaliter ẽt vbi nõ fuisset appellatũ qz hic ꝓtendebat nõ de nudo exercitio iurisdictiõis lz de ꝓprietate iuris an iste ꝑsbyter eẽt subiect⁹ epo et sic cõmodũ ꝙsecutiue venit applicãdũ iudici. Ex ℞ dicto do. An. nõ duo primo q⁹ vbi est ꝓtẽtio inter ꝑlatũ ⁊ subditũ sup iure subiectiõis non põt ꝑlat⁹ esse iudex qz suspect⁹ est cũ multa veniãt sibi cõmoda applicanda rõne subiectionis. Scõo nõ gñaliter qõ vbi aliqõ cõmodũ saltẽ in ꝓtiam venit applicanduz iudici nõ potest in dubio cognoscere an sua sit iurisditio. vide Inno. q v̈r primũ dictũ voluisse in. c. venerabili. de cens. ⁊ in. c. ex pte. de v̈. sig. ⁊ sic transit do. An. hic. ⁊ ibi attingit istã mãm ⁊ maxie in. c. sup lr̃is de rescrip. Sz ꝺ hoc dictũ multũ vrget tex. in. c. cum pssone. de priui. li. vi. vbi specifice disponit q⁹ subditus allegãs exceptiõez ꝺz eam ꝓbare coz̃ epo. ⁊ gl. ibi aptissime est ꝺ hanc opi. do. Ant. dicẽdo q⁹ eps ẽ ibi iudex. tũ qz ista cã nõ est ,ppria sed ecclesie. ⁊ in cã ecclesie ꝑlat⁹ põt esse iudex. i. q. v. figs erga. tũ qz ibi dubitat de iurisditiõe ℊ cognoscet an sua sit iurisditõ Ad soluẽdũ bas opi. ꝑ dicerem in. c. cũ pssone. q⁹ ibi fit ,pbatio coram epo de exceptiõe nõ vt iudicet sup ea sed ad instructionẽ suã vt cognoscat an interim debeat ,pcedere ꝺ subditũ ⁊ sic saltnabit dictũ bun⁹ glo. do. An. ⁊ Inn. sz boc ẽ ꝺ gl. illi⁹. c. ſo põt dici vt ītelligat q⁹ possit eẽ iudex salua tñ recusatione sicut dicimus in pre qõ põt eẽ iudex in cã filij. iij. q. vij. §. trial. in. priuatis. ff. de iudi. ⁊ tñ põt recusari vt suspect⁹. vt nõ. in. c. cũ ꝓtingat. de fo. cõpe. ita in ꝑlato in cã ecclesie vt dicam. j. e. postremo. Tertio põt dici ⁊ melius q⁹ supioz põt eẽ iudex in cã exemptionis qñ cã ẽ ecclesie. nõ. n. bz dñium iure, ppio. Sz vtrũ poterit recusari puto attẽdendã q̃ztitatẽ munerũ sibi ꝙsecutiue applicãdã ꝑ illũ subditũ ⁊ qualitatẽ pssone iudicis non enĩ est verisĩle q⁹ vn⁹ eps daret sn̄iam iniustã si receptur̃us est tñ a subdito qd modicũ. sec⁹ vbi esset magna quãtitas vel maxim⁹ bonoz ĩmineret sibi ad boc. c. ⁊ si qões. de simo. ⁊ sic ꝙcluderẽ in quolibet iudice cui cõmodũ spoztularũ eẽt applicandũ vt ſm quantitatẽ ⁊ q̃litatẽ pssone iudicet suspectus vel non suspect⁹ in cognoscẽdo an sua fit iurisditio. ſz hãc diffinitionẽ intelligerẽ glo. ⁊ doc. in. l. de iure ad munic. ff. ⁊ in. l. ij. ff. figs in ius vo. ꝑ bar. ⁊ ꝑ canonistas ĩ. d c. sup lr̃is. Nam glo. ⁊ Bar. indistincte voluerũt vt iudicet suspect⁹ pp cõmodum spoztularũ sz premissa distinctio est ego. Ultimo scias iudicem a quo posse cognoscere de iusticia appellatiõis ad instructionem suã vt sciat an debeat deferre vel ne. nõ. Inno. in. c. pastoralis. §. pterea. de offi. dele. sed ꝙditionaliter non põt cognoscere in ꝑiudiciũ appellationis qa hoc spectat ad iudicem ad quẽ vt dixi. ⁊ sic itellige p̃muz dictũ glo. Ultimo op. ꝺ tex. in eo q⁹ papa mãdat inquiri de appellatione ad effectum denunciandi sn̄iam esse nullam. videt enĩ q⁹ sine qualibet appellatione ista sn̄ia erat nulla tanqz lata sine cause cognitione. vt in. c. ecclesia sancte marie. ⁊ ibi glo. de ꝙsti. ⁊ in c. tum ex lr̃is. de in inte. resti. ⁊ per Bar. in. l., plataz C. de sen. So. dic q⁹ iste presbyter prosequebat illõ attentatum per viam appellatiõis ideo debebat, ꝑbare id qõ erat cã sue intentionis. s. appellationis nõ tñ sequitur, qn attentatũ sit nullũ vñ eo succũbente in cã appellationis posset iste ,psequi per viam nullitatis. vt dixi in. c. i. s. e. Facit iste tex. ad vnũ intellectũ quẽ ibi dedi. facit. c. exhibita. de iudi. ⁊ qõ nõ. in. c. ex pte ade. de testi. vel dic q⁹ ,pcedit boc. c. in sn̄ia. s. excommunicationis q̃ lz sit ferenda cũ cãe cognitione. vt in c. nemo. ij. q. i. lata tñ fine ea tz. vt ibi ⁊ in. c. sacro. j. de sen. excõmu.

a Junge hic id qđ dic ī hoc. c.in fi. v.vlt opp. ⁊ hẽbis reg.ra mẽ duab⁹ li mitatõibus ⁊ vide h̄ do. phili.de pu. b Oẽs cãe qbus põt re mouerī ꝓcu rator ꝓ⁹ lit. ꝓtc.p.d.que sunt multe ⁊ varie ꝓout enumerant in.l.post lit. cũ multĩ seq. ff.de ꝓc. ille oẽs sunt iu ste ad recusã dũ iudicẽ de legatũ ⁊ idẽ rz h̄ Jo.an. ⁊ ita refert ⁊ seqtur Bal fm aliquas lec.in.l aptif simi.C.de iu di. Et ẽ magnũ ⁊ mẽo rabile v̄buz fm do. Jas. de ma. ibi q dicit cẽ cogi tãdũ an oẽs ille cãe puta ꝓp valitudi nem ⁊ si.sint idonee quo ad iudicem. c Vide qđ i si.dicũt do cto.in.l.q iu risditiõi.ff.õ iu.om. iudi. ⁊ dicit h̄ do. bart.de bel. aduertẽduz cẽ quia forte possz dici re cusatio non ꝓcedat ni si vsqđ ad q̃r tũ gradũ qz successio nõ videt ꝓcede re iure cano nico nisi vs qđ ad illum gradũ glo.i c.registi. de testa. ⁊ ẽ gl. ī.c.i.xij.q.iij. Et dicit qđ ꝓhibitio .d. l.q iurisditõ ni nõ extẽdi tur nisi vsqđ ad quartum gradum fm doc.ibi.
d Facit qđ in filĩ signan ter dicit bar to. in .l. qui testa. §. qđ au tẽ.ff. õ testa. in pe. col. qđ

a **Accepta.** Cãus. Causa nõ ẽ ad iu dicẽ a quo remittẽda ap pellatione adhuc nõ iustificata nisi de pti um ꝓsensu. scõa ps ibi nõ dz. Primo nõ vnã regulã ad quã quotidie iste tex. alle. qđ appel lans nõ teneť redire ad iudicẽ a quo lz iudex ad quẽ hoc precipiat nisi cõstaret de iniusticia appellationis vt in.c.vt debit⁹.ī.e. Secũdo nõ qđ nõ est in facul tate iudicis ad quẽ recipe appellationẽ vel ipsam rẽ nuere. sed si est iusta teneť eã admittere. ratio qz iu dicare est mun⁹ publicũ cui renũciari non põt. l. mu nerũ. §. iudicãdi. ff. de mu. ⁊ bo. nec põt iudex quan tũcunqz ordinari⁹ a se abdicare on⁹ iudicãdi. l. lega tus. ff. de offi. ꝑsi. Ultimo nota qđ ptes cõi ꝓsensu pñt renunciare appellatiõi ⁊ redire ad iudicẽ a quo.

Nunqd hoc ꝓcedat si iudex detulit appellatõni. vide qđ nõ. e. ti. li. vi. cũ appellationib⁹. In glo. ij in fi. Hãc opi. sequiť Jo. an. ⁊ cõiter doc. qz de h̄ vť tex. in. d. c. interposita allegato in glo. vñ ponit h̄ ꝓ singulari fm Jo. an. Sile in. c. vt pulegia. de pule.

Et nõ ꝓ statutis vt plãle reseruat in singulari qñ ex pluralitate seqtur absonꝰ intellectꝰ vel iurĩ ꝓtius. Sz saluãdo tex. puto posse dici qđ ptiũ ꝓsensus req rit ad h̄vt libere hat remissio ad iudicẽ a quo fine alia ꝓdẽnatõe expẽsaꝝ. Sz qñ adest ꝓsensus appellãtis tñ fit ꝓdẽnatio expẽsaꝝ. ⁊ h̄ cãu loqtur. c. interposita §. ille. ⁊ dic plenius de hoc articulo. vt. ī. dicet.

Additio. Vel dic dãdo aliũ nouũ intellectuz qđ tex. iste põt intelligi in appellati one a diffinitiua a quo nõ põt appellans resilire fine ꝓsensu appellati cũ sua iterfit. vt pz in seqnti qõne.

Additio. Sed ꝫ hunc intellectũ cõem opi. vť. n. qđ nõ sufficiat ꝓsensus appel lantis tñ. qz sicut actore nõ ꝓsequẽte in prima instã tia põt reus ꝓseq eo inuito. vt in. c. cãz. de do. ⁊ ꝓtu. ⁊ auč. q semel. C. qũo ⁊ qñ iu. Ergo idem dicenduz in cãu nr̃o vt inuito appellatore possit appellat⁹ ꝓsequi maxime cũ videat idem eẽ in appellatiõe a diffini tiua vt pz. ij. q. vi. appellatiõe cessante. ⁊ in auč. ei q. C. de tẽp. ap. So. põt dici aliud eẽ in appellatiõe ab iterlocutoria aliõ in appellatõe a diffinitiua vl̃ ꝓsecu tione prioris instãtie. qm̃ in appellatiõe a diffinitiua põt appellat⁹ ꝓtendere interesse. forte. n. vult repete re reformatiõez sñe iuxta ea q̃ dixi. s. sup rub. vel hẽ re ꝓfirmatiõem ipsius sñe ad maiorẽ auctoritatem. Idẽ est in ꝓcessu ꝓris instãtie. Nã interest rei cãm semel decidi ne sepius possit vexari ar. l. diffamari. C de inge. ma. ⁊. c. ꝓquerẽte. de offi. or. sed in appellati one ab interlocutoria nullũ itereſſe põt ꝓtendere ap pellatus si appellans nõ vult ꝓsequi cũ cã redeat ad ꝓrem iudicẽ quẽ ipse suspectũ nõ bz ⁊ lis citi⁹ deci deť. Ultimo op. ꝫ tex. de. c. ad reprimẽdã de offi. or. Vbi excõicat⁹ appellans remittit absoluẽdus ad iudicẽ a quo. dicũt doc. ⁊ bñ qđ ibi loqtur in absolutõ ne fienda in q̃ appellãs grauari non põt a iudice a q° sed hic ꝓhibeť remissio cognitõis cãe in qua posset grauari ꝓ iudicẽ a quo cũ semel euz grauauerit. ar. in regula semel malus. de reg. iur. lib. vi.

p **Postremo.** Delegat⁹ etiã datus cũ clausula appellatõ ne remota recusari põt si est ꝓsanguineus ipetrãtis vel si fuit aduocat⁹ eius in illa cã nõ diuidit. Casus lr̃alis. Dicit hic qđ si iudex de legatus sit ꝓsanguineus ipetrãtis vel fuerit aduoca tus in eadez cã: vel alia iusta cã suspect⁹ põt legitime recusari lz sit ei cã cõmissa appellatiõe remota Ber.

Nõ ꝓ dictũ notabile ⁊ mẽti cõmendãdũ qđ remo tio appellatiõis in certa cã facta non tollit facultatem recusandi iudicez ex iusta cã. Ex q° inferť qđ appella tio ⁊ recusatio nõ ꝓ oĩa eqparanť. ad remotionem §

appellatiõis non sequitur remotio recusatiõis ex iu sta cã. qđ ꝓcedit etiã de iure ciuili fm Jo. and. hic. ⁊ bñ. allegat. l. vnicã. C. ne in vna eadẽqz cã canõizata ij. q. vi. siqs in q̃cunqz. Ego ad hoc dictũ allego gl. ⁊ Bar. in. l. i. ff. a q. ap. nõ lz. ⁊ vide qđ dixi in. c. su per eo. ij. s̃. e. faciunt rõnes ibi allegate vbi vide.

Scdo nõ qđ ꝓsanguinitas est sufficiẽs cã recusan di iudicem delegatũ vt suspectũ. tene mẽti h̄ qz idem puto in ordinario cõsiũ rõne. Idẽ dic de affinitate vt si iudex est affinis alteri⁹ ptis. vt nõ. Spe. ti. i. §. sup est. ver. qd si nõ est. Facit. l. aut affinitate. ff. de ꝓcu. vbi põt remoueri si ꝓcit affinitatez cũ aduersa parte. Tradit Tan. nõbilez regulã qđ oĩs cã⁵ sufficiens ad remouẽdum ꝓcuratorẽ seu arbitrũ est sufficiens ad recusandum iudicẽ. Pro hoc dicto facit qz ex facili cã põt recusari iudex. vt nõ glo. in. c. cũ. R. de off. de le. l. aptissimi. ⁊ l. cũ spãli. C. de iudi. dicam plene in c. cũ speciali. ī. e. Secũdo is cui fuit aduocatus in cã põt recusarisi detur iudex in eadẽ. nec mirũ qz ia manifestauit aĩum suũ. Item est affect⁹ ad illam cãm rõne aduocatiõis suscepte. nam is q in cã ꝓsulnit põt recusari vt suspect⁹ si deputať iudex. pro hoc tex. ī. l. ꝓtor. ff. de iu. om. iudi. Vide Inno. in. c. irrefragabi li. de of. or. ⁊ pondera tex. dũ dicit in eodẽ negocio se cus in alio negocio fm doc. ⁊ bene. Ex quo infero qđ eũ q fuit aduocat⁹ vel ꝓcurator meus in vna cã pos sum impetrare in iudicẽ in alia cã fine metu recusati onis. In gl. i. ibi ⁊ succederet ei. videť glo. ꝓclude re qđ vsqz ad illum gradũ possit iudex recusari vsqz ad quẽ admittiť successio ab intestatio. Sed inquãtũ glo. dicit qđ vsqz ad septimũ admittiť successio lz do cto. simpl̃r transeant, nõ credo glo. verũ dicere qz ad mittitur successio vsqz ad decimũ tam, inter agnatos qz cognatos. tex. est cũ glo. insti. de succes. cog. in fi. Sed quo ad principale dictũ glo. dicit Jo. an. consi derandum vtrum sit de eadẽ domo seu stirpe masculina. ⁊ fm hoc iudicabiť suspectus vel ne. Videmus enĩ in tuscia fm eũ qđ offense vindicanť in oĩbus qui sunt de eadem domo seu stirpe masculina lz excedãt septimum gradũ ⁊ satis videť dicendũ qđ in hoc con sidereť ꝓsuetudo regionis. nã in aliqbus locis affe ctio ꝓsanguinitatis ⁊ affinitatis extendiť q̃si in infini tum in aliqbus vsqz ad certũ gradũ tñ cũ ergo rõne affectionis dũtaxat ꝓsanguineus repellať debemus ꝓsiderare an duret affectio in cessante ꝓsuetudine. mł tum plz dictũ glo. iuncto dicto Jo. an. vt inter agna tos ⁊ cognatos extendať qđ h̄ dť vsqz ad septimum gradũ in quo admittiť successio ab intestato. lz in his qui sunt de stirpe masculina admittiť recusatio indif ferenter. Nam videmus qđ sola origo eiusdẽ loci qñ qz p̃stat iustã cãm recusandi iudicẽ. vt ī. c. accedẽs. el ij. s̃. vt lite nõ conte. Fortius idem dicẽdum in his q sunt de eadẽ stirpe masculina. nã pp idem cognomẽ semp durat affectio inter eos. ⁊ per predicta puto sa ne intelligẽdum qđ seqtur in sequẽti qõne glo. in eo qđ dicit ꝓsanguineuz eq̃liter nõ vt suspectũ recusari. qz par affectionis cã suspitionẽ remouet ⁊c. debet. n intelligi qđ vtriqz parti eodem seu pari gradu attinet tunc enim est par affectio. ⁊ h̄ dare sentit glo. in rõne sui ⁊ per illud v̄bum eq̃liter ⁊c. secus puto vbi vni at tineret in prio gradu puta qz frater alteri in q̃rto° vel vlteriori gradu. tunc enim non est par affectio circa fratrem qz circa alium remotiorem. arg. in. c. litteras de ꝑsump. ⁊. c. accedens. el primo. in prin. vt lite non conte. Nam oẽs boies sunt consanguinei cũ descen derint ab adam. vt legi. ⁊ nõ. in. l. vt vim. ff. de iusti. ⁊ iure. sed ratione proximitatis presumitur maior affe ctio vt hic.

Additio. In eadem glo. ibi in fi. vide mul tas causas iuste recusandi iudicez

licz frater rõ possit esse testis pro fratre saltẽ in cã crimali sal tit nisi cẽt inter ipos frẽs facit ẽt qđ nõ. ī si. p doct. ī l. qui iurisdictiõi. ff. õ iur. om. iu dic. vbi lz iudex nõ possit dicere ius i cã suorũ sal tit qñ essz iudex iter duos pari ter cõiunc tos quia par affectio oẽz su spitiõz tol lit. l. nõ so lum. §. de vno. ⁊ ibi nõ. bar. ff. de ri. nup. glo. ij. q. i. bart. in. l. cẽseo. §. õ qõne ꝑ il lũ tex. quẽ legit sub. l repert. ff. õ questio.
e Vel qz cuz altero esset etiaz ꝓiunctus maiori cõ uersatiõe qz tũc nõ excludere tur suspi tio vt in si. dicit bal. ī l. parentes C. de testi.

a An ꝓsanguineus in cā ecclesie ꝓsanguinei possit recusari.ꝛ adde hic rex.ꝛ glo.in v.ꝛ iudicē.in.§.tria.cir.fi.iij.q.vij.ꝛ qō nō.doc.i.c.cū ꝓtingat. sup vlti.glo de so.cōpe. Item vide de hoc p do An.in.c.insinuāte.de offi. dele.ꝛ per Bo.in.c.iuder.in.i.col.de offi.delc.in.vi.

b An teneat recusatio ex vna cā alia tātū cozā arbitro ꝓbata.ꝛ ad hoc bene facit c. abbate sane.cir.fi. de re iudi. in.vi.ꝛ qō nō.do.an. in.c.cū cō tingat. in vlti.col.ō offi.deleg. et optime rex. in cle. appellanti.de app. in fi.vbi recusari potest iudex ꝓtextu ingratitudinis ad hoc facit quod nō.do.an. in. c. accedens. el.i. in.iiij. col. vt lit. non conte.

c Et sequit simpliciter.d. alex. imo. in.l.q iurisditioni. ff. de iu om. iudi. in .i. col.in . vi. fallentia. Idem ſz do.Anto. de but.hic si consanguineꝰ seu coniunctꝰ eēt homo magne fāctimonie non poterit recusari vt suspectꝰ qz non ē ꝓsumptio q ꝓp cōiunctōnē sanguinis iniuste iudicet.facit q singulariter vult Hostiē.in.c.fi litibus.in pe.col . de do.ꝛ contu.q si litigans ē magne ꝛ approbate fidei p ciuitatez ꝛ succumbat in lite nō potest i expēsis ꝓdemnari qz nō est ꝓsumptio q tantꝰ vir,pcessisset ad litigādū sine aliqua rōnabili cā. Idē tenent Jo.an.ꝛ Pe.de an.ibi.ꝛ do.An.in.viij.col. in ꝓn.ꝛ alij cano.ō.Alex.imo.in.l.,pbandū.in.§.sinaūt alterutra.in.iiij. col.C.de iudi.ꝛ ꝓ hoc bo.glo.in.c.expedit.xij.q.ij. Itē facit q sing.inquit Jo.de imol.in.c.cū R.canonicus.in.ij.col.de offi.dele.q si esset religiosus ordinis carrusiensiū vel mōtis oliueti bononie vel cēt laicus nore ꝛ appro bate fidei dato q cēt frater vel ꝓsanguineꝰ illius,ꝓ quo deponit nihil diminueret sibi de fide ſz alꝰ ꝓsanguinei vel affines sint multū suspecti ꝛ eis mlt̄ū diminuit ō side ſz spectu.in ti.de teste.§.i.in vſi. sed nūqd ff facit ēt q singularit vult Jnno. in. c. nup.de testi. quem refert bar.i bo.lec. in.l.solā.circa ꝓin. C. ō testi. q ꝓsone religiose ꝛ bone vite deponēti sine iuramēto credit quantū ad facien dū bo.ꝛ magnam ꝓsumptiōz. Accedat q singulariter vult Spec.i.ti.de instru.edi.§. fi. ver. ſz qd si debitoz.qꝰ iudex nō obstante renūciatiōe ꝓtis facte in iudicio ,pductōi testiū pōt recipe testes si sunt legalissimi ꝛ mlt̄uz spectate fidei ꝛ ibi segtur Jo.an. i addi.de quo vide do. Frā. de are.in.c.ij in.v.col.ō ,pba. Accedat etiaz q pul. multū dicit Bal.in.c. ꝓterea.ō testi. cog.ꝛ i.c. iurauit .in. iij. col.de ,pba. q ille q ē bonc ꝛ spectate fidei pōt post aperta ꝛ didicita testificata nouos testes,ꝓducere qz in eo cessat suspitio subornatiōis testium. Itē potest corrigere dictū suū qō multum nō. ad limita.cle i.de testi.cū si.

d In qbꝰ ꝓueniant ꝛ discōueniant excōicatio ꝛ interdictū. Et vide istos casus enumeratos p do.Anto.hic.ꝛ per Bomi.in.c.cū medicinalis.§.pe.de sen.exc. in.vi,ꝛ p Cal.in suo tractatu.de eccle.inter.in.i.effectu in.ij.ꝛ.iij.q.

ꝓ Jo.an.in.c.legitima.e.ti.li.vi.dicā plene in.c.cuz spāli.j.e. Extra glo.q̄ro qd si iudex est ꝓsanguineus impetrantis cā tñ non est ,ppie ipetrātis sed ecclesie sue nūqd possit recusari vt suspectꝰ p aduersaz ptē. Egi.ꝛ Spe.q nō.vt nō.in spe.e.ti.in.§.superest v.qd si ꝑlatꝰ. Jo.an.ſz ꝟrium p.c.insinuante.de of. dele.ꝛ illū rex.semp reputaui singularē in hac mā.ꝛ optime facit in fiñ.c.accedēs.ij.ꝛ qō ibi dixi.ſ.vt lit. nō ꝓte.ꝛ illud.c.insinuāte.soleo allegare ad aliud dictū multū notādū q ſz ꝑlatꝰ possit esse iudex in cā ecclesie sue.ij.q.vij.§.figs ğ.ꝛ qō nō.in.c.cū ꝓsone. ō priui.li.vi.tñ recusari poterit vt suspectꝰ. nā si cōsanguineꝰ suus ꝓsumit bēre affectionē ad cām rōne ꝑlati fortius ipse ꝑlatꝰ vī bēre maiorē affectionē. tū qz ē sponsus vel filius ecclesie.tū qz bonoz aut emolumē tum ꝓsecutive ipm attingit.de hoc plenius dico in.c. cū venissent.de iudi.vbi vide.facit ista lra q̄ indistincte loqtur. Ultimo q̄ro qd si allegaui vnā cām suspitiōis dūtaxat cozā iudice ſz cozā arbitro electo nō ,pbaui illā ſz aliā an sufficiat cāb ,pbata. Quidā tenuerunt q sic.moti ex.l.scio.ff.ō ap.vbi dī q si i appellatione a diffinitiua exp̄ssi vnam cām possiuz reliquā proseq cozā iudice ad quē.ſz secꝰ fit in appellatione ab interlocutoria.vt in cle.appellāti.eo.ti. Sz cōtra tenet ꝟriuz,qz ista nō est appellatio a diffinitiua ſz potius trahit ad nām interlocutorie. Itez iura mandāt cām recusatiōis exprimi cozā iudice recusato.vt in.c secūdo regris.ꝛ.c.cuz spāli.j.e.ğ nō sufficit allegare cām nō allegatā.ꝛ idē tz Spe.ꝛ Lati ,psequtur de recusatione.§.fi.vſi.sed qd si vnū.ꝛ hec nō. Nec ob.si dicat de quo fuit iura dicētia ꝑlatū posse eē iudicez in cā ecclesie sue si pōt recusari. Rñdeo ,psunt in hoc qz nō data recusatione valebit sniа ita intellige textū istū in ꝓsanguineo qz pōt eē iudex si nō recusat. vide sis̄e in p̄e q ꝑm ius pōt esse iudex in cā filij.vt in. l.in puatis.ff.de iudi.iij.q.vij.tria.tñ pōt recusari vt suspectus.vt in.l.q iurisditioi.ff.de iur.om.iu.dixi plene in.c.cū ꝓtingat.de so.cōpe. An aūt ꝓsanguineus seu affinis possit indistincte recusari. Solu. dicit ħ Ain.q nō.sed dz ꝓsiderari psona ꝓsanguinei q̄ talis possit eē q cessaret suspitio vt si eēt cistercien sis.c de quo in Spe.ti.i.§.superest.v.qd si nō est.vbi idem tz qō satis placz. Quid aūt si exp̄sse remouet facultas recusandi.vide qō dixi in.c.cū inter. ō excep. ꝛ.c.ad hec.de rescrip.ꝛ quod nō.j.eo.pastoralis. Nicolaus abbas.

a **B hec.** Snia interdicti nō suspēditur p appellationē seqn tē.cōis diuisio.ſa ibi noueris. Casus lr̄alis. Aliq clerici sūt interdicti ꝛ appellāt ꝛ de appellatiōe ꝓsiſi nō ſuant interdictū:q̄rit qd iuris sit. Rñdet pa.sic post appellatoz legitimā nēo pt excōicari sic clerici nō p̄nt declinare interdictū cui añ appellatioz suppositi fuerāt Ber. Prio nō vnū casum in quo eq pant excōicatio ꝛ interdictū.sicut.n appellatio nō suspēdit excōicationē iam latā. vt in.c. pastoralis.j.e.vbi dicā rōnem ita nec interdictū suspēdit p appellatiōem seqntē.ꝛ intellige de interdicto a dīnis officijs ꝛ sic a spūalib⁹.secus in interdicto rōne tpalium. Nā si iudex interdiceret mihi ingressum alicuius possessionis appellādo ab eo suspēdo effectuz

ſnīe.ar.in.l.nō tm̄.ff.e. Idē dic in suspēsione a bñficio.ſz Jnn.in boc multū instet.ſz vide gl.nōbilē quā tenebis mēti in.c.is cui.de sen.ex.li.vi. Ex q̄ ꝓclude q ꝓspō bꝰ.c.vēdicat sibi locū in oibꝰ snīis cēsure q̄ ꝓcernūt ipam aiaz ꝛ iste snīe sūt tres.excōicatio.iterdictū.ꝛ suspēsio.vt in.c.is cui ꝑlle.ꝛ rōnē istaz snīa rū dicā in.d.c.pastoralis. Ex his iferē q suspēsus a pōtificalibꝰ vl ab vsu pallij appellādo suspēdit snīaz qō sentit Bo.ħ.facit qō nō. Jnn.in.c.i.de sen.ex.li. vi. In glo.ibi ita ꝛ iterdictū emissum.gl.simplr recitat fiñtudinē lr̄e q̄ in vitate nō ꝓcludit cū aliō sit quē nō posse excōicare post snīam.ꝛ aliud q appellatio non suspendit snīam.nam videmus q appellatio legitima suspēdit totalr snīam futurā qz suspendit iurisditiōz iudicis vt pz in.c.si a iudice.e.ti.li.vi.ꝛ tñ appellatio seqns suspēdit regr quālibet snīam latā etiā si sit talis q̄ trahat secū execūtōem. vt in.l.furti.ff.de bis q nō.infa.nō.glo.in.c.pastoralis.j.e.ſz ex sepatis nō fit bona illatio.vt in.c.ij.de trāsla.ꝑla. Añ rectius legit lr̄a cū suppletōe vt dicam⁹ sic.sicut qs ex cōicari nō pōt pꝰ appellatiōz supple nec excōicatꝰ p appellationē suspēdere pōt snīam iā latā.ita subditꝰ iterdictꝰ nō pōt p appellationē suspēdere interdictū vñ lr̄a ista nō aliud vult nisi eqparare excōicatiōez ꝛ interdictū.ꝛ clariꝰ eqparat tex.in.d.c.is cui.bñt istaſ ꝛ multas alias ꝓformitates. d Prima est ista quā dixi. Scōa qz vtraqz reqrit monitionē p̄cedentē. vt in c.rep̄hēsibil.ſ.e.ꝛ dic vt ibi dixi. Tertia qz ꝓstitutꝰ i aliq̄ illaz incurrit irregularitatē celebrādo.vt i.d.c.is cui. Quarta qz absolutio in vtraqz snīa fit recepto iuramēto de pendo mādatis eccle.vt i.c.venerabili.ō sen.ex. Quinta qz vtraqz snīa relaxari p̄t ad cautelā. vt.d.c.venerabili. Sexta qz vtraqz ligat ſz iniusta.vi q.iij.snīa.ꝛ.c.figs ēps.ꝛ idē dic de snīa suspēsiōis a dīno officio. Nā oēs iste tres snīe dicunt snīe cēsure ꝛ ꝓcernūt ipaz aiaz.vtī.d.c.is cui.ꝛ.c.q̄rēti.de v.si. In aliqbꝰ tñ differūt qz excōicatio fert i ꝑsonā nō in locū.vt i.c.romana.§.i vniuersitatē.de sen.ex. li.vi. Sz interdictū pōt ferri nedū i ꝑsonā ſz in locū.vt i.c. nō ē.j.de spō.ꝛ.c.fi.de sen.ex.li.vi. Item excōicatio regr nō suspēdit p inferiorē a papa.vt.j.dicā.ſz interdictuz sic ꝑm mlt̄os.j.dicā ꝛ sub ista ꝑt repiri ꝛ alie dr̄ie. In eadē gl.in fi.nō appet clare qd glo.sentiat. Nā aliō ē q̄rere vtrū eps possit dare ꝑuilegiuz vt celebr̄et in eccl̄ia interdicta aliō vtrū possit suspēdere effectū interdicti ꝑm oēs. ꝑmū nō pōt facere qz est ꝛ iuris dispositionē sed clarius glo.posuit opi.suā.j.c. dilectꝰ.ꝛ ibi tandē videt concludere q tz Jo.an.ħ ꝛ statī patebit. Circa scōm sunt opi.ꝛ ꝓsidera q ħ sunt due qō.eq p̄ncipales. Pria nunqd eps pōt durāte snīa interdicti suspēdere effectū interdicti.vt sic possit celebrari sine peccato.ꝛ itellige qñ interdictū ē latuz a se.ná si eēt a supiore latū nō eēt dubiū q nō pōt.ar.c pastoralis.§.ꝓterea.de off.or. Scōa qō est nō min⁹ subtilis.vtrū suspēsione facta p̄suppositio q possit suspēdere suspēdaī effectꝰ ipsius p appellatiōz medio tpe interiectā ꝛ volūtatē ipsiꝰ suspēdētis vt sic durz suspēsio vsqz ad finē cāe sicut si a p̄ncipio fuisset lata cū ꝓditōe. Jo.an.ħ ꝓcludit in effectu tria. dicit.n. eēm posse suū interdictū suspendere qz sicut pōt in totum tollere.ar.l.iudicium.soluitur.ff.de iudi.ita ꝛ fortiuſ

pōt illud ad tps suspēdere. Scō cōcludit ad scām q. q appellatio facta post suspēsionē tenebit ipaz sen tenciā in suspēso sicut si fuisset lata sub ꝺditiōe. ar. c. p terea. j. e. Tertio dicit q excōicatio suspēdi non pōt qn tollat ex toto qz cōicare nō debem⁹ excōicato añ absolutiōem factā in forma ecclesie. vt in. c. cū deside res. de sen. ex. in effectu ḃ idē videt velle do. Anto. Sz aliq moderni multū insistūt circa istas qō. Cal. tñ tenuit ꝫ Jo. an. in. ij. q. dicit. n. q cū ista nō sit no ua sniа appellatio nō opabitur suspensionē. Jo. de lig. in q̄dam disputatōe tenuit q interdictū nō potest suspēdi p ēpm. Mouet qz in istis snijs cēsure ꝓmus actus non est sepatus a scō. vult dicere q suba snie censure q̄ est ꝓm⁹ act⁹ nō est sepabilis ab effectu ipsi us snie q effectus est scōs actus quasi iste snie cēsure trabant secū executionē. ⁊ sic executio effect⁹ non est sepabilis a substātia snie. vt in. d. c. is cui. ⁊ per ꝑns nō pōt remouere effectū remanēte substātia. allegat in fili. l. ticius. ff. de excu. tu. Car. tandez sequit illam opi. cōem vt possit suspēdi pro q̄ facit. d. c. dilectis. § qz vero. hec opi. eēt in practica seruāda maxime post factū. sed ante factū alia opi. ꝫria eēt ꝑsulenda. ⁊ cre do de subtilitate iuris illā veriorē. ⁊ moueor hac ratione. inter cetera maior est vis ⁊ ptās appellatōis ī su spendendo effectū snie q̄z ptās iudicantis post lataz sniaz. ꝓbat qz ꝑdemnatū de futuro nō pōt facere iu dex qn sequat infamia. l. non pōt. ff. de fur. ⁊ tamē ap pellatio suspēdit infamiā iam illatā p sniaz. vt. d. l. fur ti. Sed appellatio nō pōt suspendere effectū snie cē sure ergo min⁹ ipse iudex. hoc. n. nō depēdet a ptāte sua sed ex dispositiōe iuris. Nec valet ar. Jo. an. po test tollere in totū ergo suspēdere qm̄ tollēdo in totū agit ꝓm nām actus nec ius repugnat. sed suspendere effectū vt non bēat secū executōnem est agere ꝫ nām ipsius act⁹ ꝫ iuris dispōnem cū ꝓm iura trabant secū executionē nō suspēdibilem etiā p appellatiōem. vt ī d. c. pastoralis. ad. c. dilectis. dic vt ibi dicet. ⁊ p̄supposito q possit suspendi ꝓm cōem opi. Cal. ⁊ appel latio sequēs nō ꝓfit vt teneat snīam in suspēso qz non est noua snia qō tz etiā Inno. in. c. cū inter. de ꝓsue. ⁊ q̄z q̄z hec opi. videat multū ꝓbabilis tñ in ꝫriā opi. quā tz Jo. an. multū me vrget. c. dilect⁹ ꝑallega. vbi apte inuitur q snīa interdicti in locū lata pōt suspen di p ipm ꝓmulgantē ⁊ durante suspēsione pōt appel lari ad effectū tenendi illā in suspenso. nec est vex qō qdam dixerūt. s. q ille tex. loquat in cessatōe a ꝺinis nō in interdicto qz tex. ibi apte ꝓbat ꝫrium. vt ibi ꝓz nō potuit ferri snīa interdicti. Itē non dicez ibi tex. sniaz decernim⁹ irritā ⁊ inanē ⁊c. cū cessatio fit qd fa cti. vt nō. in. c. si canonici. de of. oꝛ. lib. vi. sed poti⁹ di xisset eā irrationabilez fuisse ⁊ banc opi. tz ibi Jo. de lig. ⁊ Inno. in. c. vt ꝓuilegia. j. de ꝓui. ⁊ q suspen dat per appellatōnem facit qz sicut tenet in suspenso qñ a principio fuit effect⁹ suspēsus. j. eo. ꝑterea. ita ⁊ si ex postfacto suspēdat. ⁊ quo ad ꝓmū dictū facit qz hec snīa censure ligat ⁊ durat ad placitū ꝓferētis me rito cū depēdeat ab eius ptāte poterit etiā effect⁹ su spēdi. sec⁹ si nō dependeret a ptāte sua quo casu locū bz ar. qō. s. feci. de. l. non pōt. Circa interdictū ve ro latū in psonā cōiter tenet non posse suspēdi. rō di uersitatis qz locus interdict⁹ nō peccauit merito nul la rō repugnat si suspendit ꝓm illam opi. sed qñ inter dicta elt psona tūc cū psona deliquerit ⁊ nō fit emen data nō pōt eē in ecclesia ⁊ extra ecclesiā. sec⁹ dic vbi psona esset interdicta pp delictū alterius. qz tūc sicut pōt suspendi interdictū latū in locū ita in psonam. di ctum est notabile Inno. in. c. vt ꝓuilegia.

c Um in ecclesia. Judex appellati onis remittit appellantē ⁊ cām ad ꝓrem iudicē nisi sibi constiterit a grauamine vel iniusta snīa fuisse appellatū. ꝑ narrat factū. fo ꝓuident ibi prudē tie. Casus lr̄alis. Quidā clerici de gallia liconiēsis epi volētes ipsius iudiciuz declinare vt sub archiepo litigarēt sine rōnabili cā euitabāt epm suū appellādo ad archiepm: significatū fuit hoc do. pape. vñ māda uit ipsi archiepo. Quaten⁹ si aliqñ contigerit aliquez de clericis a ꝓdicto epo appellare ad ipm vt nō pus eoz appellationē admittat q̄z ei ꝓstiterit eā iterposi tā fuisse vel iniusto grauamine vel ab iniusta ꝓdēnatō ne: alioqn remittet illos ad epum suū Ber. Pri mo nō ex isto tex. archiepz nō debere se intromittere de cāis subditoz sui suffraganei nisi p appellationez deuoluat ad euz. ꝓcoꝛdat. c. pastoralis. s. de offi. oꝛ.

Scō nō q ēt ꝓm illa tpa nō debebat iudex ad quē admittere appellationē frustratoriam vbi appareret manifeste frustratoria ꝓm Bof. de quo in. c. vt debi tus. j. e. Ultimo nō bonū ar. ex tex. iuncta glo. añ pe. q appellatione existente friuola iudex a quo reas sumit iurisditionē etiā respectu executiōis snie late. ō quo in. c. pastoralis. §. qz vero. de offi. deleg. In glo. i. in fi. sed ꝫ finem glo. ⁊ tex. op. Nam archiēps cantuarien⁹ est legat⁹ natus qm̄ officiū legatōis est ꝺultū illi dignitati ex ꝓnilegio aplico. vt qcūq; sit ar chiēps cātuariēsis sit ēt legat⁹. vt in. c. i. de offi. le. sed legat⁹ pōt adiri p viā q̄rele citra appellatiōez ꝑ pote rat iste adiri iuxta nō. i. d. c. i. de of. le. So. Jo. an. q̄ lz possit adiri legat⁹ p viā q̄rele nō tñ p viam appella tiōis frustratorie qz appellatio frustratoria nō deuol uit cām in. c. cū appellatōib⁹. e. ti. li. vi. Sile in papa q adit p viā q̄rele ⁊ nō p frustratoriā appellatiōz. vel solue melius q ēt p viā q̄rele nō poterat legat⁹ ḃ adi ri cū cā eēt cepta coꝝ ordinario loci. Nā vbi ceptuz ē iudiciū ibi finē ꝺz accipe. l. vbi ceptū. ff. ō iudi. Itē qz inter legatū ⁊ ordinariū loci loc⁹ ē pūctioni. vt i. c. si a sede. de ꝓben. li. vi. ⁊ de mā hmōi dicet in. c. vlt. j de ꝓfir. vti. In glo. ij. in fi. ꝫ glo. facit qz tpe b⁹. c. nondū emanauerat. c. vt debit⁹. vbi specifice dispo nit de nouo vt nō valeat appellatio ab interlocutoria cā nō exꝑssa. Dicit ḃ Inn. q ista decretalis ꝓsagia uit ius nouū sz hoc nō est soluere ꝫriū. An dic q hic nō ꝺr̄ q cā nō debeat exprimi in appellatiōe sz q iu dex ad quē nō debebat admittere appellatiōz cū effe ctu nisi prius ꝓstaret eā fuisse iterpositā a grauamine Possum. n. docere coꝝ iudice ad quē me fuisse gra natū p iudicē a quo lz illō grauamē nō exꝑssim co rā eo. Nec ḡ lra solū instruit iudicē ad quē. In gl. in v. iniusta. Nō hāc glo. cū ꝑce. ex q̄ hēs vnā ꝺiuer sitatē iter appellatiōz a diffinitiua ⁊ ab interlocutoria vt in diffinitiua non sit necesse exprimere cām. sec⁹ si appellat ab interlocutoria. rō diuersitatis colligit ex his q̄ nō. in. c. vt debit⁹. j. e. p dicto bui⁹ glo. vī tex. in. l. ij. ff. e. An aūt sit necesse vt appellet in scriptis. maxime ab interlocutoria. vide tex. ⁊ glo. in. c. i. e. ti. li. vi. Et ꝑsupposito q sit necesse appellari in scriptis satis est pozrigere iudici scriptūrā appellationē cōti nentē absq; eo q legat in pūtia sua. vide tex. bonū ⁊ notabilē facientē ad multa in. c. appellatio. e. ti. li. vi.

In glo. in v. aliogn. in fi. nō istā glo. iuncto tex. qz optime facit p illa opi. vt iudex a quo exequat snīaz ꝓfirmatā sz sustinēdo illā opi. q̄si cōez q̄ bz vt vter q̄z possit iuxta nō. in. §. preterea. hic allegato potest dici tex. istū ꝑcedere qñ appellatio nō admittitur p iudi cem ad quē tanq̄z manifeste frustratoria pro hoc tex. ibi nō ante appellationē admittas. ⁊ sic loquitur quā do non ꝓfirmauit snīam. si aūt admisisset appellatio nem ⁊ ꝓfirmasset eandem snīaz posset bēre locū opi. cōis ⁊ est bona limitatio ad illam materiaz. vel dic q iste tex. optime facit p opi. q̄ bz q iudex a quo exeq tur si nihil fuit additum in cā appellationis sed pure

ex prioribus actis fuit cõfirmata q⁊ tũc constat q⁹ nõ fuit appellatũ ab iniusta ꝓuocatiõe. quo casu remittitur executio ad priorẽ iudicez. vt hic clare ꝓbat qđ est bene notãdũ. Et de mã vide plene in. d. §. q⁊ vo. ⁊ per Bar. in. l. tale pactũ. §. q. ꝓuocauit. ff. de pac. ⁊ in. l. a diuo pio. ff. de re iudi.

d **Irecte.** Si appellãs q non ꝓsequat redit ad iudicez a quo ⁊ iterũ grauat nõ obstãte p⁹ desertõe pot iterz appellare ⁊ ẽ casus nobilis. cõis diuisio. se cũda ibi rsidem⁹. Casus lralis. Quedã cã mrimonialis tractabat coꝝ ordinario in q̃ vir ī impedimentuz cõsanguinitatis opposuit: mulier ad sedem apl̃ca appellauit. Judex statuit terminũ appellanti: mulier illa nõ fuit, ꝓsecuta appellatõz in termino ⁊ ea renũciãte appellationi iudex in cã ꝓcedens recepit testes de ꝓsanguinitate: tandẽ mulier iterũ appellauit: petijt iudex. vtrũ debeat ad snĩaz, ꝓcedere. Rñdit papa lz in ꝓcilio lateranẽsi fit statutũ vt cũ aliqs appellat ⁊ ifra terminũ sibi p̃fixum appellationẽ suã non fuerit, ꝓsecut⁹: iudex auctoritate sua libere possit vti: tamen q⁊ iterũ appellauit qõ sibi licuit in cadẽ cã: a iurisditõne illius fuit exẽpta: ꝑsertim cũ hic ageret ad sepationẽ mrimonij qõ est res fauorabilis Ber. Nõ p̃ q⁹ si appellãs deserit appellationẽ suã ⁊ incipit, ꝓsequi coꝝ iudice a quo videt adeo oẽz primã ꝓtumaciã fiq̃ erat purgasse vt si iterũ grauet iterũ audiat appellãs. nõ n. pot excludi p̃textu ꝓtumacie cũ eaz purgauerit cõparendo coꝝ iudice. Scõo nõ q⁹ qs q̃q renũciat ei qõ non bz. nã ista mulier post desertõez appellationis illi renũciauit. dic tm̃ q⁹ ista nõ est vera renunciatio q⁊ priuatio p̃supponit habitũ. c. ad dissoluẽdũ de despon. ipu. l. decẽ. ff. de verb. ob. i. q. vij. daibertm̃. sed ista renũciauit vt clarificaret iudicẽ de purgatione ꝓtumacie seu q⁹ volebat amplius instare in prima appellatiõe. vel dic vt sentit gl. i. q⁹ renũciauit appellationi ꝓsequẽdo cãm coꝝ iudice a quo ⁊ sic loquit de tacita renunciatiõe. s̃. de offi. dele. c. gratum.

Itẽ nõ ibi libere possis vti. q⁹ prãs libere data alicui ad certũ actũ restringit ad terminos iuris vt per hoc non faciat alicui iniusticiam. Nota bo. tex. ibi exemptũ q⁹ p appellatiõem legitimã appellãs eximitur a ptãte ⁊ iurisditiõe iudicis a quo. itellige quo ad illã cãm. s̃. e. ꝓposuit. ⁊. c. ad hec. Ad idem quo ad p̃mũ facit. c. fi a iudice. e. ti. li. vi. ⁊. c. sup̃ qõnuz. in fi. de offi. dele. Ultimo nõ fauendum ei q stat, p cã fauorabili facit. c. fi. de re iudi. Contra tex. op. de. c. ꝓsonas. s̃. e. vbi dr̃ q⁹ nõ ꝓsequẽs appellationẽ suaz compellit parere iudicio iudicis a quo appellatione remota ⁊ sic videt q⁹ amplius non audit appellans. So. aliq dicũt hũc tex., ꝓcedere fauore matrimonij. vt in fi. lfe. sed hec so. non est bona q⁊ papa fundat se nõ sup̃ mrimonio sed sup̃ alijs iurib⁹ dicentib⁹ q⁹ lz iterũ appellare. vt pz ibi cũ p̃m iura ⁊c. Illa ergo est cã finalis decidẽdi. Jd aũt qõ dicit de mrimonio fuit cã impulsiua ⁊ coadiutiua. hoc etiã colligit ex dictione p̃sertim q̃ p̃m, ꝓprium significatũ importat idem in casu ꝑrio sicut illa dictio maxime vt nõ. in. c. auditis de ele. ⁊. c. p tuas. de simo. cũ si. Scõo vo soluũt alij q⁹. c. ꝓsonaz. logt qñ deserẽs appellatõz vult recusare illã eãdẽ. h. c., ꝓcedit qñ ex nouo grauamie de nouo appellat. Hec so. ẽ va ī se. sz ẽ idubitata ⁊ nõ multũ ꝓgruit. c. ꝓsonas. cũ gñaliter dicat ibi appellatiõe remota ⁊c. Tertia est nõbilis sol. Jo. an. ⁊ quorũdam antiquoꝝ dicẽtium q⁹ aut deserẽs appellatõem perseuerat in ꝓtumacia sua ⁊ nõ audit amplius appellãs q⁊ ꝓtumax nõ appellat. ij. q. vi. sunt quoꝝ. aut deserta appellatõe reassumit cãm coꝝ iudice a quo ⁊ si iterum grauat pot denuo appellare q⁊ nihil est hoc cãu appellatiõem impediẽs. Jo. cal. dicit q⁹ siue reassumpserit cãm non semp dz appellãs secũdo audiri nisi prima appellatio fit friuola. manifeste hoc dicit, ꝓbari in cle. vna. de do. ⁊ ꝓtu. plane illaz legendo. Sed certe opi. Jo. an. ⁊ aliorz videt verior. nõ enim excludit a scõa appellatiõe p̃textu p̃me sed pp contumaciã no uiter cõmissam post desertionẽ prime appellatiõis ⁊ cle. vna pal. dz intelligi qñ grauamen vel iniusticia cõtingit pendente p̃ma appellatiõe. Nam tunc nisi p̃ma appellatio sit friuola manifeste pot iterũ appellare lz nõ reassũpserit cãz coꝝ iudice a q⁹ q⁊ pendẽtia appellatiõis excusat eũ a ꝓtumacia. Sz qñ prima appellatio fuit manifeste friuola non excusat a cõtumacia ita q⁹ vere ponderando rõnem illius cle. facit potius pro pte ista lz ad corticem faciat pro caldermo.

Ex predictis hẽs duos casus decisos. Un⁹ est q⁹ si pendente appellatione contingit grauamen scõm pot denuo appellare lz cãm nõ reassumpserit. ⁊ quid operet tũc scõa appellatio dic vt ibi nõ. Secũdus casus qñ deserta appellatiõe contingit grauamen ⁊ distingue, put supra dixi fm Jo. an. Tertius casus est magis dubius qñ grauamẽ scõm contingit pẽdente prima appellatiõe sz ea deserta appellauit a scõo grauamine exĩs tamẽ infra tps appellandi. Do. ant. dicit se credere appellationẽ istam nõ admittendam q̃si nũc detegat contumacia ipsius. puto dictũ suũ, ꝓcedere qñ iudex a quo fecisset aliquem actũ post desertam appellationẽ isto absente ⁊ in ꝓtumacia ꝑseuerãte. sed vbi post desertionẽ iudex non, ꝓcessit ī cã non video rõnem quare nõ possit appellari a grauamine inflicto pẽdente appellatõe cũ tunc defenderet a contumacia virtute appellatiõis. nec sequit non fuit, ꝓsecutus ergo fuit cõtumax q⁊ sepe boies deserũt multis ex cãis appellatiõem legitimã. Hinc est q⁹ tex. in d. cle. vna. defendit appellantẽ a contumacia nisi manifeste appellatio fuerit friuola. Nota ex omnib⁹ p̃dictis q⁹ iudex a quo tenet cirare appellantẽ ab eo etiã post desertionẽ appellationis. qõ etiã tenet Jo. an. in. c. ij. de do. ⁊ contu. li. vi. Optime videt, ꝓbari per illũ tex. vbi dicit q⁹ nisi sponte renunciauerit appellationi nõ tenet eum iudex amplius c:tare. q̃si videatur semp perdurare in, ꝓposito suo non cõparendi coram iudice a quo. ⁊ vide in hoc qõ plenius dixi post glo. in. c. cũ cãm. de re iudi. Ex his sume bonaz cautelã vt non, ꝓsequens appellationẽ in termino vadat ad iudicẽ a quo ⁊ de facto renuncier appellationi ⁊ dicat se velle, ꝓsequi coram eo. tunc enī tenebit eum ad actus vlteriores citare. fm predicta intellige glo. fi. c. ꝓsonas. s̃. e. que minus bene loqtur. In glo. in verbo appellare. Nota bene gl. ex qua collige q⁹ sup̃ eodẽ articulo pot bis appellari non aũt tertio siue sit appellatũ a diffinitiua siue ab ĩterlocutoria. ⁊ nõ in eo q⁹ dicit de interlocutoria vt sequat in hoc nãm diffinitive. Scõo nõ q⁹ iura dicentia nõ licere tertio[a] appellare, ꝓcedũt qñ qs vult tertio, ꝓuocare sup̃ eodẽ articulo sec⁹ in articulis diuerſ. vñ si millies qs grauatur ī causa sup̃ diuersis articulis millies posset appellare ⁊ duas appellationes successiue facere super quolibet articulo. ⁊ qõ dictuz est q⁹ nõ licet in eodem tertio appellare intellige fm Jo. and. ⁊ bene in eadez psona. q⁊ ex quo qs bis appellauit ⁊ semp succubuit est p̃sumptio ꝯ eũ ideo nõ audit tertio[b] appellans sed alteri parti bene licet alias duas appellationes facere ⁊ sic erunt quattuor appellationes. Exẽplum bis appellaui a sententia lata contra me. vlterius iudex reprobauit sententiã potest altera pars semel ⁊ etiam secũdo appellare q⁊ ꝯ eam que semp obtinuit non est orta p̃lumptio iniusticie hoc satis placet. facit in simili. s̃. de testi. c. licet dilectus. vbi tractatur de reprobatione testium. vide ad predicta plene per Spe. e. ti. §. quotiens. per totũ. ⁊ quod habet ī

a Et ad de q⁹ dicit d. an. i. c. i. ī prī. ī. iij. col. de rescrip. vbi dic q⁹ habẽs priuilegium vt possit libere appellare potest tertio appellare ad hoc vt priuilegium aliqd operetur vltra ius cõmune. sed non potest appellare quarto.

b Et idez dicit bar. in. l. i. C. ne li. tertio, ꝓuo. ẽ vez nisi p̃ tertiam iniaz iferetur nouũ grauamẽ.

a In mā huius decre. vide oīno cp plurimas. q. quas ponit bal. in rep. c. cōmissa. cir. fi. de elec. in. vi. Itē p̄o itellectu hui⁹ decre. vide oīno q elegāter scribit do. an. in. c. Iz. in pe. col. ver. secūdo p istā decre. de voto. Itē adde q in cā ciuili iudex in snīa posset apponere penā si nō fuerit satisfactū iudicatis infra terminū. qō est vtilis z quotidiana de qua p Spe. i ti. de sen. §. i. v. sed nunqd iudex q p̄cepit z p Jo. an. i c. rainald⁹ ad fi. i nō. d testa. ad quos in h q. remittit ange. in. l. d̄bitorib⁹. in fi. de re iudi. et de dictōe nisi posita hic in tex. vtd hic p d. anto. i. iiij. colū. z bal. i sua mar. i nō. in lra n in ver. sentētia. q. xxv. s p. d. in c. i. cūr. fn. de reg. z p gl. i. c. i. lxi iij. di. z late p io. an. in ad. spe. de spon. §. i. in addi. magna. et p glo. in. l. ij. C. q acc. non pos. z ibi sali. in vi. col. z p eūdē post gl. in. l. nō ignorat. i i. col. C. q acc. z per dom. in. c. statutū. §. cuz vo. in viij. col. d rescrip. in vi. z i. c. ad decimas. i v. nō. de resti. spo. in vi. z p per dom. in. c. nō lz. xxiij di. z in. c. cōstitutio circa p̄i. de elec. in vi. z p gl. in ver. arbitrarit. i. l. l. ij. §. i die ff. p ēpt. z p domi. i. c i. xxviij. di

cle. vna. de sen. z re iudi.

p **Reterea.** *Subtilis decisio z mēmorabilis tū allegabilis. h. d. Sētentia excōicatiōis suspensionis vel interdicti lata sub ꝑditōe suspendit si ante ꝑdōnis euentū fuerit appellatū. h. d. inherendo. vbis lr̄e vt sic satisfiat cuilibet lectu. p̄ ꝓsultatio. scōo rn̄sio ibi videt aūt. Casus lr̄alis. Judex ita, pmulit snīam ni si infra. xx. dies satisfeceris ticio cognoscas te suspensum vel interdictū vel excōicatū ille ꝯ quez snīa lata ē medio tpe appellauit: nec ad diem p̄fixum satisfecit. Querit vtrū ille sit excōicat⁹ an nō pp appellatiōem ante terminū interpositā. Rn̄dit papa q appellatio huiusmodi snīam impedit z suspendit Ber. Nō snīam excōicatiōis ferri posse sub ꝑditōe suspēsiua z nō solum ,p delicto seu ꝓtumacia iudiciali sed ēt, p interesse ,primi. vt q nō vult satisfacere illi vt tenetur. Hodie aūt vt hec snīa excōicationis ꝑdōnalis sit iusta dz p̄cedere mera culpa aut offensa. vt in. c. romana. §. caueant. de sen. ex. li. vi. lz secus sit in statuto vt ibi nō. Scōo nota q lz excōicatio seu snīa censure pure lata nō suspendit p appellationē sequētez. vt in c. pastoralis. j. e. z in. c. bis q. de sen. ex. lib. vi. sec⁹ tn̄ in excōicatiōe seu snīa censure lata sub ꝑditōe suspēsiua. q illa bn̄ suspendit p appellationē sequētem vt hic. Rō q ante ꝑdōnis euentū h snīa nō iniecit vires suas. Tertio nō q euētus ꝑditōis nō trahit retro in snīa excōicatiōis ad diem prolatōis ipsius de quo infra dicet. In glo. i. in fi. Et dr̄ qs satisfacere creditori q̄litercūq; voluntati illius satisfit. vñ lz nō solvat debitū sed dat sibi pignora vel fideiussores exq° creditor ꝓtentat dicit sibi satisfactū esse. vt in. §. oīs alle. in glo. Et nō q boc ēt bz locū in p̄ceptis iudicū de quo p Archi. i. c. ij. de vsu. li. vi. Et cadit h vna nōbilis z quotidiana qō quā ponūt doc. sup tex. Judex tulit excōicatiōem[b] in certū debitorē si nō satisfaceret creditori suo infra mēsem. demū creditor ,proga uit illū terminū debitori z sic nō satisfecit sibi aliter infra mēsem dubitat nunqd inciderit in excōicationem Inno. ponit duas opi. vna vt nō fit excōicat⁹. q creditor pōt terminū debitori suo ,progare. l. ij. ff. si qs cau. fac. c. cū dilecti. d do. z ꝓtu. z. c. d cāis. de off. de le. videt g ,progatio facta in oīb⁹ appēdētijs z accessorijs suis. z sic nō incurrit interim excōicationē. ar. in regula accessoriū. de reg. iu. li. vi. Sed si in termio prorogato nō soluit creditori tūc incidit in excōicationem. ar. in. l. sed si manēte. ff. de p̄ca. Inno. ipse videtur inherere opīoni Hie. z idē Host. q boc nō dependet a facultate ptis. lz. n. possit ,progare terminū respectu solutiōis nō tn̄ respectu excōicationis cū ergo hic verset factū alterius. s. iudicis dz illi⁹ ꝓsensus interuenire. ar. in. l. labeo. in fi. ff. de arbi. l. itē querit §. qui ipleto. ff. loca. do. An. ante factū dicit tenēdaz istam scōaz opi. q tutior est. sed post factū p̄ opi. vr̄ vior q iudex vr̄ fulminasse snīaz in fauorē ptis. z sic dato ptis ꝓsensu excludit ꝓtumacia. Hāc opi. primā

exceptiue sed aliqn̄ ponit cā exempli vt in fllo. c. z vide late p Arch. in. c. nō est pmissum. xv. qō. iij. vbi distinguit an adiungat oīoni affirmatiue z tunc negat an negatiue z tūc affirmat z ponit cp plura significata illius dictiōis z vide etiā p do. Hbi. de pcru. hic. in. iij. nō. Item nō ex tex. ibi videt aūt nobis. p h vbū vr̄ rn̄det de iure. ꝓcordat. c. i. §. de iudi. l. seru⁹ in fi. ff. de fig. hinc sum pta occasiōe do. Ant. hic notat plura vba qb⁹ papa occidit ꝓ sultatōes. et adde q ꝑdit papa iuste p̄ceptiuus p vbuz sufficit tex. ē in. c. cō suluisti. d ce. le. mis. z etiā p vbū censemus tex. est in clem. i. de cōcess. pben. Et per vbū conuenit vt est tex. in c. iurgantiū. d re iudi. qn̄ cp verbuz cōsultus ce credim⁹ tex. est in. c. iij. lo co. de pfum. et adde hic do. ant. in. c. olim. de cle. vbi dicit q iudex vel cō sultor rn̄det p vbum arbitror videt rn̄dere de iure. z idem dicit Bo. i. c i in. i. col. v. q p vbū videt x. di. z q valeat snīa per vbum videt est casus in. l qd tn̄. §. si arbiter. ff. d arbi. z in. l. di. ui fratres. §. pe. ff. de li. cā z de vbo vr̄ posito hic p do. An. ē tex. i c. decetero. de homi. z i d. §. si arbiter. et codez mō ꝓsulens pōt determinare consilium p vbū videt mihi. rz ēt dom. i. c. i. iiij. nō. xxxi di. Silr doctor ꝓsulens vel legēs po

test rn̄dere de iure p vbuz teneo sm Bo. in. c. tenēt. in. i. nō. xxx. di. z in. ij. nō. xlv. di. z de ver. credimus. vide Bo. in. c. q ad nos. in. iij. nō. xlvij. di. z in. c. q tua. in pe. col. nō. l. di.

b Utrū excōicatus si nō soluerit infra mēsez incurrat excōicatiōem si non soluerit q aduersarius sibi terminū ,progauit. Et adde hic do. an. in. v. col. ver. lata sententia ꝛc. z quod nō. idem do. An. in. c. quāto in fi. de iureiuran. z de ista questione vide omnino per Bal. in rep. e. commissa. in ver. circa banc mām. de elec. in. vi.

a Vide sup hoc oino bal.i sua marg.Inno.in vlti.§.in ver.sñia.q.xxv. Itē adde aliū casum in quo vltra.x.dies tpe sñie vel scie appellaꝯ quē ponit do.An.in.c.cū sup.in.xix.col.v.Fo qñ nō appellaꝯ.ſ.de re iudi

b Et idem dicit do.An.hic.ꝛ Bal.in.c.cōmissa.cir.fi.ver.sed pone ab excōicatione.de elec.in.vi.Et hoc limitat eē verū qñ executio sine pena p̄cepti est sub alia re quā sit lata sñia ,put erat hic quia sñia erat sper pecunia ꝛ pena erat excōicatō sec⁹ esset si eēt ō cadē re puta si ñ solueris x.infra mēsem te condēno in.l. qꝛ ab isto p̄cepto nō possit appellari nisi ista.x.dies q̄ est singu.limitatio si ē va. c An ꝛ qñ sñia possit ferri sub ꝑditōne vide omnino p barr. post gl.i.l. cū iudex. C.ō sentē. vbi dic̄ q̄ sic si fuerit lata sub ꝑditōne extriseca vtputa si nauis exasia venerit.ſz si fuerit lata sub conditiōe itriseca vtputa cōdēno te si actoꝛ ,pbabit ē ipso iure nulla nisi ꝑditio veniret stati implenda Sz ꝓ hoc vꝛ cāus in c.olim.el.i in fi.de re. spo. Sed hoc vltimū dictuz Bart. de conditiōe intrinseca limita nisi iudex faceret hoc ex cā vt qꝛ piret instantia qꝛ tunc idistincte valeret sñia fm Bal.sing.in.l.i.in pe.col.in prin.C.q accu.nō pos. Et de isto arti.qñ valet sñia sub ꝑditione lata. vide etiam p Bar.in.l.ꝛ si cōditionalis.ff.de auc.tu. Bar.ꝛ alios in.l.a diuo pio.§.in venditiōe.ff. de re udi. Et de hoc an valeat sñia lata sub ista ꝑditione si actoꝛ vel reus ꝓbauerit vel iurauerit.vide p Bar.ꝛ Bal.in.d.l cū iudexꝛ nō. Bar.ꝛ alij in l.ait prꝛ.§.si iudex vbi aliquas qōnes ponūt ad hoc.ff.de re iudi.late per Bal.in.l.admonēdi.ff.de iureiur. Spec.plene in ti.de sñia.§.spēs.in versi. qd si iudex ꝛ ibidē Jo.an.i ad.incip.hēo.q.solēniter disputatā cē.ꝛ in.e.ti. §.inserta.in v.ecce iudex ang.ꝛ imo.i.l.q rome.§.angeri⁹. ff.de v.ob.ꝛ pau. ō ca.i.l.cōtinuus.in pn. in.c.ti.d. an. in.c.cū venerabil.ō exce. ꝛ i.c.ꝓstitut⁹ ꝛ in.c.cū venerabilis. de reli.do.ꝛ i.c. i.de re iudi. Item an valeat sub conditiōe resolutiua vt cōdēno te nisi feceris cē.vide p Jo.an. in ad. Spe. d.§.spēs.cuius dicta refert imo.in.l iudex post. q̄.ff. de re iudi.,put al.ñ do. Frā. de are.ꝛ d.bar. de bel.gbus addo ipz pa noꝛ. in.c. in lris. cir. me. dicētē q̄ nō ſ.de offi.dele. Et qꝛ valeat sub ꝑditiōe iuramēti.i.si iuratū fuerit est textus in.l. generaliter. §. i.C.de rebus credi. Item adde glo.et Bar.i.l. obligationum fere.§. ꝑdō. ff.ō ac.ꝛ ob. d Et circa hoc vide glo.i.c. salonitane. lxiij. dist.ꝛ in.c.a nobis.ō sen. excō.ꝛ de.q. huius glo.i terminis. vi de p Bal. i repe.c.commissa.v.x.q̄ritur.de ele. in.vi.in. vlt. car.ꝛ de hac q. in termis cū bar.brix. videt cōcludere Archi c.siqs de ,puincia.xiij.q ij.sed postea subinngit q̄ explse vꝛ ꝑdicere.c. vt

dz fieri eo tpe quo qs potuisset actum per se gerere. ad qō vide bonam glo.in.c.quam sit.de elec. lib.vi. De scōo tpe vide in.l.necessario.§.q̄ si pēdente. ff. de pi.ꝛ cō.rei vēdi.vbi pz q̄ vēditiōe facta sub ꝑdō ne nō trabit tps extātis ꝑditionis ad tps vēditiōis si interiz anteq̄z extaret ꝑditio res vēdita ē repta.qꝛ deficit extremū ad qō. Ita dicēdū in ,pposito.b.n. deficit extremū a quo qꝛ nūc tpe extātis ꝑditiōis nō potuisset iudex ferre excōicatōem obstāte appellatōe ꝛ sic obstat.d.l.bono x. Itē deficit extremū ad qō cuz sit extinctū vel suspēsiuz p appellatiōz. vt in.d.l.necessario.ꝛ sic nō pōt hēre locū illa fictio sed in casu. l.potioꝛ extrema sūt habilia.nec potuit ille alteri pure obligari bona sua cū p̄ma obligatio eēt in pendenti.

Additio. In eadē gl.ibi appellandū est ante diē ꝑdōnis.pōdera bñ istā prācticā glo.vult.n.denotare diuersitatē inter sñiam excōicatōis ꝑditionalē ꝛ alias sñias ꝑditōales.vt in excōicatione licitū,sit appellare vsq̄z ad euentū ꝑditōis q̄z lapsum sit decēdiū a tpe,pmulgatiōis.sed in aliis sñis currit tps decēdij incōtinenti a tpe,pmulgationis.Et aduerte qꝛ iste ar.est multuz subtilis ꝛ doc. diuiserūt se in tres sñias. Prima est sñia Bof.ꝛ rofre.vt nulla sit dña inter has sñias.ꝛ q̄ tps ad appellandū currit ab euētu ꝑditōis qꝛ ante sñiam nō ligat ꝛ sic tūc incipit ps grauari iō satis est appellare infra decēdium a tpe euent⁹ ꝑdōnis. Nec ob.l.vna.§.biduū.ff.qñ ap.fit canonizata.ij.q.vi.biduū.qꝛ ibi nō dr̄ q̄ sit necessariū appellare a tpe sñie sed q̄ est vtile Scōa fuit opi.Bar.brix.in q̄daz.q.ꝛ Egi.ꝛ Tan. ꝛ Ain.dicentiū q̄ tps decendij ad appellandū etiā i excōicationis sñia currit a tpe,pmulgatōis ꝛ nō a tēpoꝛe ꝑditōis extātis.dicūt hoc expſſuz in.c.q̄ ad cō sultatiōem.de re iudi.ꝛ est opi.directe ꝓme ꝓpria. Adducunt ēt istū tex.dū dicit q̄ medio tpe fuit appellatum ꝛ tps fuit.xx.dierū ꝛ sic appellabat ante decēdium vel in decēdio qō est medium tps. Tertia fuit opi. Jnno.Hosti.ꝛ Jo.an.Blo.nr̄i.ꝛ Jo.mo.i.c.q̄ cū qz.de sen.ex.li.vi.ꝛ fere oium sequētiū q̄ distinguit inter sñiam excōicatōis ꝛ alias sñias ꝑditionales.vt in sñia excōicationis licitū sit appellare q̄cū qz ante euentū ꝑditiōis postea,nō lz quo ad effectū suspēdēdi lz possit infra decēdium quo ad deuoluēdū negocium ad superiorē iuxta notata p glo.in.c.ad reprimendaz.de offi.oꝛ. In alijs vo sñijs condōnalib⁹ currit tps a die,pmulgatōis ita q̄ infra decēdium semp poterit appellari ēt si extiterit ꝑditio. Reddunt hanc rōnem diuersitatis.ꝛ p̄cipaliꝛ Jnn.ꝛ multū instat Jo. an.cā approbando.in sñia excōicationis euētus ꝑditionis nō trabit retro ad diē,pmulgatōnis.alꝫ sequeret q̄ interim deberet vitari.ꝛ q̄ eēt excōicat⁹ si post modū extaret ꝑditio merito cū ipa sñia trabat ad diē ꝑdōnis extātis extūc incipit ligare ꝛ pt vsq̄z ad illō tps appellari q̄si vsq̄z ad illō tps nō vr̄ lata sñia.sz in alijs sñijs euent⁹ ꝑditōis trabit retro.ꝛ sic vr̄ ꝑdēnat⁹ tūc iō currit tps a die,pmulgatōis. Hinc ēt,videm⁹ q̄ in alijs sentētijs pōt appellari post ꝑditiōis euentū si ē infra decendiū quo ad effectū deuoluēdi ꝛ suspēdendi sed in sñia excōicatiōis nō pōt appellari post ꝑditionis euentū quo ad suspēdendū vt.ſ.dixi.ꝛ ,p hac opi.tertia adducit Jo.an.istā lr̄am reuoluēdo eaz ꝓ secūdam opi. Nā hic dicit q̄ medio tpe fuit appellatū. Sed q̄litercūq̄z ꝓputetur illud tps.xx. dierum semp mediū tps repiret post decendiū.nam mediuz dicit q̄ equaliter distat ab extremis diuidendo tps xx.dierū in tres ptes.scōa ps dicetur medium tps ꝛ sic in tota secūda pte pōt appellari q̄ etiaz erit post decendiū siue dicam⁹ medium oē id q̄ est inter p̄mū ꝛ vltimū diem tunc etiā post decēdiū appellatio īterponatur. Et q̄uis hec opi.cōis multū sit colorata disputatiue credere secūdam opi.[b] veriorem. Moueoꝛ qꝛ incōtinenti cū iudex ,pfert talem sñiam me grauat si non teneoꝛ soluere.vel si nō debeo excōicari ergo possum ꝛ debeo incōtinenti appellare infra decēdium.,p hoc est iste tex.q appellat illam sñiam lz adhuc nō ligauit. Ad idem.c.romana.§. caueāt palle. vbi ,phibeꝯ talis excōicatio ferri sub ꝑditione nisi p cedēte moza culpa vel offensa.q̄ talis sñia grauat ante euentum conditiōis alꝫ frustra,phiberet ibi. Tertio moueoꝛ qꝛ aut talis sñia in iudicio lata grauat aut non.si nō grauat ante euentū ꝑditionis ergo non dz posse appellari p.c.vt debit⁹.j.eo. Cuius ꝓrium apte vult ista lr̄a. Si grauat q̄ dz appellari infra decēdium a tpe grauamis.vt in.d.c.q̄ ad consultationem. Nec ob.motiua Jo.an.de bis verbis medio tpe ꝛ cētuz qꝛ ista vba non ponunt dispositiue hic sed narratiue. Item qꝛ cū sint vba generalia debent restringi vt reducant ad terminos iuris cōis.ar.c.cū dilectus de ꝓsue.ꝛ.c.cām.de rescrip.ꝛ sic dz intelligi medio tpe ita tñ q̄ decendiū nō fit elapsum vel medio tpe.i. ī medietate tpis ꝛ sic decima die. Et ex ꝓdictis oibus conclude q̄ a q̄libet sñia quātūcunq̄z ꝑditionali currit tps decendij ad appellandū a tpe ,pmulgationis. Et ad dictū.§.biduū dicentē hoc esse vtile dic q̄ potius facit ,p ista opi.qꝛ si nō esset opus appellare nisi post euētum cōditionis nō eēt vtile appellare pus īmo dispendiosum cū forte conditio nō fit extitura.sz ideo dixit vtile qꝛ possibile est q̄ ꝑditio non extabit. ꝛ sic appellatio nō erit necessaria.possibile est q̄ extabit.ꝛ ideo vtile est appellare a tpe sñie. Intellige hoc vltimū in ꝑditōe cāuali qꝛ illa pōt extare ꝛ nō extare. puta si nauis venerit ex asia te ꝑdemno.in cōditione aūt ptātiua sicut ista de qua in tex.oīno est vtile ꝛ necessariū appellare infra decēdiuz cū oīno fit extitura eo volēte satisfacere. Sed ꝓ prędicta ꝛ tex.facit qꝛ sñia nō dz ferri sub ꝑditione[c] in.d.§.biduū. So.distinguendū est.aut loqmur in īterlocutoria aut in diffinitiua. Interlocutoria licite pōt ferri sub ꝑdōne.l. a diuo pio.§.in venditione.vbi nō.ff.de re iudi. In diffinitiua vo aut est ꝑditio ītrinseca ꝛ coherēs negocio de quo agit.ꝛ pōt licite ferri sub ꝑditiōe.puta cōdemno ad.x.si actoꝛ iurauerit.l.cū iudex.ꝛ ibi nō.C de sen.l.gnāliter.C.de iureiur.hoc casu itellige istuz tex. Nā hec ꝑditio erat intrinseca ꝛ necessaria ad actum excōicatiōis.ſ.nisi satisfaceret ꝛc. Si vo est conditio extrinseca puta qꝛ nullā ꝓportionatē bz cū subiecta mā ꝛ illa nō dz poni in sñia.sic itellige.d.§.biduum si nō ferꝛ tz ꝛ opus est appellatione vt ibi qꝛ est ꝓ ius ptis. Jn fi.glo.fi.nō banc⁹ vltimā opi.gl.cui⁹ ꝓrium tz Archi.in.c.ij.de ꝓsti.lib.vi. Sed vide plea iaruz.§.i.de ꝓsti.in.vi.sed de ista.q.in terminis.vide p Lap.al.cxxix.i pe. col.vbi ꝓcludit q̄ nō ligaꝯ.sed Fede.in ꝓsi.suo incip.qñ vbi fundamentū non est vltra med.q̄.xcij.in ordine meo concludit cū opi.huius glo. Itez de.q.huius glo.vide Lapū al.xlviij.in.ij.col.

nissime de hac. q. p Jo. an. in regula cū sunt. de re. iu
ris. li. vi. in mer. vbi vī ꝓcludere cū ista glo. Et nō qz
facit hec decisio ꝑ his q̄ dixi supra defendēdo ꝑmaz
opi. Nā si hec ꝓditōalis snīa nō intecisset hoc vincu/
lum tolleret ex toto ⁊ impediret eius effect⁹ p trāsla
tionē domicilij. Extra gl. q̄ro qd si iudex dixisset ī
snīa si nō satisfeceris infra talē terminum re exnūc ex/
cōico nūqd ꝑ appellatiōem suspēdat hec snīa. Qui/
dā q⁹ nō. ⁊ sic restringūt istā lrām. Jnn. ⁊ cōiter doc.
tenēt ꝓriū ⁊ hī vt non sit dria an dicat excōico te ex/
nūc ꝑut extūc seu dicat te excōico extūc. sp enī idem
resultat. effect⁹. n. nunqz ligat nisi in euētum ꝓdōnis
hoc vī ꝑbare in fiū in cle. vnica. de cōcef. pbē. ⁊ vide
ibi gl. in v. exnūc. Nam snīa boz vboz hec est excōi
co te exnūc. i. exnūc decerno q⁹ si nō satisfeceris ī ter/
mino fis tūc excōicat⁹. ⁊ hec notabis. Ulteri⁹ q̄ri
tur nunqd ferat excōicatio ipso facto si iudex scribat
lras abnūi sub ista forma. si ticio nō satisfeceris infra
mensem cognoscas te excōicatū. Egi. tz q⁹ nō. ⁊ idē
tz Guil. naso. q tenuit q⁹ oz vt oze suo iudex ꝑferat
snīam alīs nō erit excōicat⁹ sicut ⁊ alie snie non ligant
nisi iudex eas ꝑferat oze suo. vt in. c. fi. de re iudi. lib.
vi. C. de sen. ex pu. re. l. i. Itē ex alio capite dicit goff.
illā nō cē excōicatōis snīaz qz sūt vba narratiua. nec
ob. iste tex. ibi cogscēs ⁊c. Jntelligit. n. ipe cū supple
tiōe. vt qz dixit te excōico ⁊ excōicatū te cē cogscas.
Et ꝑfecto ħ cē extorsio. Egi. vo ꝑ p̄ iducebat tex. ibi
ꝑtuleris snīam ⁊c. secus q̄ si in scriptis illa vba tm̄ ꝑ
tulit ⁊ lras aduersario destinauit ⁊ cōiter tenet oppo
situz. ℣ro primo vī bo. tex. quē tenebis mēti. nj. q
iij. nullus. vbi innit supiorem posse excō. care p lras
suas absqz eo q⁹ oze suo snīam ꝑferat. facit. c. quāto.
ij. q. v. iuncta glo. vbi absolutio fit p lras. multū tam̄
obstare videt tex. nō allegat⁹ p doc. in. c. i. de sen. ex.
li. vi. vbi ꝓhibet ꝑlatus ferre excōicatiōis snīam nisi
in scriptis ꝑferat ⁊ pondero vbū ꝑferat. Sed saluā/
do opi. ꝓcedentē ꝑm practicam hodiernā possumus
dicere q⁹ satis ꝑfert ī scriptis redigēdo eā in lris suis
⁊ mittendo eas ad aduersarū. ar. in. c. appellatio. e.
ti. li. vi. ⁊ ꝛspectu scōi vz q⁹ illa sunt vba narratiua seu
enūciatiua te excōicatū cognoscas ⁊c. dic q⁹ satis ap/
paret de mēte ꝑferētis q⁹ volebat eū excōicare exq°
assumpsit mām excōicatione dignā. ⁊ excōicatio ma/
gis regulat a mente ꝑferētis q̄z a ꝓceptione vborz
in. c. i. de iudi. ⁊ qō ibi nō. de hoc tex. in. c. ij. de testi.
co. ⁊ est glo. in. c. pe. j. de sen. ex. in ordine ꝓna. Nō
ꝑ refert ħm doc. an iudex dicat p̄cipio tibi sub pēa ex
cōicationis quā incurras ipso facto. vel dicat si nō sa/
tisfeceris excōico vel te excōicatuz cogscas ⁊c. Nec
ob. ꝓdictis qō dixi de snīa diffinitiua qz excōicatio si
est, ꝑpe snīa. vt nō. in. c. ij. de ꝓsti. li. vi. ⁊ potius trahi
tur ad nām interlocutorie q̄z diffinitiue. vt nō. in. c. p
tuas. ō sen. ex. ⁊ in. c. venerabilib⁹. e. ti. li. vi. Que
ro qd si iudex dicat excōico te si appellas an statiz cū
appellat sit excōicat⁹ vt sic videat excōicatio p̄cessisse
appellatōez an eꝫ. s. appellatio videat p̄cedere excōi
catiōz. Et idem pōt q̄ri in filib⁹ termis. puta si iudex
dicat excōico te si elegeris[a] an sit excōicat⁹ post ele
ctionem ⁊ sic electio nō videat facta ab excōicato aut
eꝫ. So. Jnno. hic multū instat referēdo varias opi.
Quidā dixerūt excōicationē nō ligare nisi post actuz
ꝓsummatuz. qz ħ est de mā dispōnis ꝓdōnalis. l. hec
ꝓditio. ff. ō ꝓdi. ⁊ de. Itē aliter dicēdo videret excōi
catio lata sine aliquo facto p̄cedente. Alij distinxerūt
modū ⁊ ꝓceptionē vborz. Aut enī iudex dicit excōi/
co te si appellas vel si eligas. ⁊ intelligit excōicat⁹ sta
tim cū parat se ad appellādum seu eligendū ita q⁹ sta
tim cū incipit eligere vel appellare incidit in excōica/
tionem. Aut iudex dixit excōico te si elegeris vel ap/
pellaueris ⁊ tūc non ligat nisi post actū ꝑfectuz. qz ħ
vba ex ꝓpio significato regrunt actū cōsummatum
vt ē pulcher tex. in. l. siqs stipulat⁹ fit. §. sticbū. ff. de
verb. ob. Aut dixit excōico te si appellas. si eligas ⁊
tūc secus. Sed Jnno. dicit sequēdam intentionē ex/
cōicatoris in his. Si enī intēdebat statim excōicare
erit ante actum cōsummatum excōmunicatus. secus
si ħ nō intendebat. Jn dubio vo tz q⁹ statim sit in ipa
ꝑlatōe vboz excōicat⁹. statim. n. fuit ꝓmax ⁊ ino/
bediens ⁊ gladius dīi. s. excōicatio est penetrabilioz
q̄z bois factū. q̄si dicat vtrūqz ꝓcurrere in tpe. Sed
excōicatio tanqz penetrabilioz p̄cedit. ⁊ latius ipse ħ
prosequtur. Sed ꝓrium tz Hosti. in sūma de re iudi.
§. q̄lis ⁊ sub. §. pura. ⁊ do. ant. ħ qz ille q parat se ad
eligēdū vel appellādū nō eligit nec appellat sed vult
eligere vel appellare. Itē qz oz vt purificet dispō cō
ditionalis. l. ij. ff. de ꝓdi. ⁊ de. Ego puto ħ vtrumq, p/
cedere attenta ꝑ p̄pria significatōe vboz. nō enī vī q⁹
eligere vel appellare nisi post actū pfectū. d. l. siqs sti
pulat⁹. nisi quo ad pēnā incurrēdā. vt in. c. cū i cūctis
de elec. iūcto. c. ppetue. e. ti. li. vi. Et facit qō nō. Jo.
an. in regula in penis. de re. iur. li. vi. in merc. Sz pp
ꝑsumptā mentē excōicatoris puto in casu nro sequē/
dam opi. Jnnoc. moueor quia qlibet ꝑsumit gerere
actū meliori mō quo pōt vt valeat. l. iij. ff. de mili. te.
sed si ꝑsumeremus excōicationē debere seq actū ap/
pellatiōis nō valeret excōicatio. qz p appellationē iu
spēderet iurisditio. vt in. c. p tuas. j. de sen. ex. ⁊ ħ. q̄
in dubio ꝑsumēdū est q⁹ iudex voluit ligare aīa actuz
pfectū. s. statuz cū incipit ꝓfacere. sicut. n. stati pp ino
bedictiā cadit a ꝓspectu dei ita statim incidit in excōi/
cationē q̄ est sepatio a gra diuina. Jdē vī in alio actu
dicēdū puta in electōe. cū. n. iudex excōicet in odiuz
act⁹ q̄ī dubio debem⁹ ꝑsumere q⁹ voluerit ligare sta
tim vt sic meliori mō quo fieri pōt act⁹ inualidet. ⁊ be
rōnes vident mihi efficacissime ꝓ ista opi.

Additio. Nicolaus abbas siculus doctor famosus.

s **Ecundo requiris** Si ꝑ
scriptū ꝓmittātur ples articuli ꝓnexi ⁊ in
vno remoueat appellatio intelligit remo
ta et in alijs. ħ p. Cā suspitiōis ,pponēda ē corā iudi
ce q recusat ⁊ ꝑbanda coraz arbitris. ħ scdo. Diui/
ditur ꝓncipalr in duas ptes sicut duo sunt dicta scōz
ibi tertio. Casus lralis. Jn vna ꝓmissione ples ar
ticuli ꝓtinent in vno tm̄ articulo appellatio inhibet.
appellat sup alijs articulis. Querit an teneat appel/
latio. Rndit pa. q⁹ ħm btm̄ Greg. vba deseruiunt i/
tentioni ⁊ hec est intētio pape: vt in oīb⁹ q̄ in ꝓmissio
ne ponunt iusticia fiat: ⁊ ideo appellatio in oīb⁹ intel
ligit interdicta. nō refert an appellatō inhibeat in ꝓn
cipio medio vel fine qz vt vtriusqz iuris argumta do
cent ea q̄ ponunt in ꝓncipio ad mediū ⁊ finē: ⁊ q̄ in me
dio ad finē atqz ꝓncipiū sepe referunt. Tandē po
nit aliā. q. Aliqs ,pponit se bēre iudicē suspectū q̄rit
an cām suspitōis allegare teneat ⁊ ꝑbare. Rndit pa.
q⁹ cām suspitōis allegare tenet ptes eligere debēt ar
bitros nō multū remotos q de suspitōe cognoscant:
qō si nō fecerint iudex ptes ad hoc cōpellat: ⁊ si infra
terminū ꝓpetentē a iudice assignādū ,pbata nō fuerit
iudex extūc in cā, ꝓcedat. Sed si suspitio fuerit ,pba/
ta: iudex in cā nō, ꝓcedat qz suspecti ⁊ inimici iudices
esse nō debēt Ber. Nō ꝑ q⁹ vba cuiuscū qz dispō
nis sunt āpliāda vel restringēda ħm mentē dispōentis
q̄ qdē mēs colligit ex rōne exꝑssa in dispōne ad ħ qō
nō in regula fi. de re. iur. li. vi. Jdē si nō sit exꝑssa dū
modo possit rōnabilr ꝓiecturari ⁊ indubitāter q̄ po/
tuit mouere disponentē. vt ħ in fi. ⁊ facit qō nōt. in. l.
tale pactū. ff. de pac. ⁊ qō nō. cy. in. l. nō dubiū. C. ō
legi. ⁊ Bal. in. l. maximū vitiū. C. de li. ꝓh.

a Et de ħ aliqd ꝑbal. in. c. cōmissa cir. fi. ver. vl/timo q̄rit. ō elcc. i. vi. ⁊ vi de do. an. p⁹ doc. in. c. ex ore sedētis. i viij. ⁊. ix. co. de bis q̄ sūt a ma. ꝓte ca. ⁊ qō non fit excōicat⁹ tz bal. in. l. are/thusa. i. ij. co lū. ff. de sta. ho. ⁊ allegat Jnno. hic. ⁊ ō ista q. vide ī terminis p imol. i. l. si p⁹ mortē. in p̄n ci. ff. de leg. i. vbi al. inno. hic ſz nō fir/mat. Sz tu de ista qō. in termis. vide p Archi. i. ff. si ergo. i. viij col. xvij. q. i. vbi firmat q⁹ erit excōica/tus statiz cū parat se ad eligenduz. ⁊ sic electio erit nulla ⁊ sec⁹ dicit cē in ac tibus tpali/bus ⁊ all. ēt doctrinā in/no. hic. itē vi de bal. in. l i. i vlt. col. C. si rec. ,pui. itez ad hoc vide optie qōnez ō capitanco quam ponit bar. p⁹ Jac. bu. in. l. siqs id qō añ me. ff. de iu. om. iudi. cū cui⁹ dicto cōcor/dat Ja. but. in. l. tradirōi b⁹. C. ō pac. de qua ēt po nit Bar. i. l. post mortez ē i. l. filiussa. §. diui. cl. pri mo. cir. vlti. col. de le. i. p ang. ⁊ imo. i l. inter stip. § sacra. de ver bo. obli.

a Et alibi egregie dicit tex. ĩ c. sedulo. x xxviij. dis. ita eẽ ꝓponenda sententia verbis vt ꝓponit animus corpori. Et alibi bal. multũ egregie ĩ. c. mãdatũ ĩ. i. col. ỏ rescrip. dicit q̃ mẽs ẽ radix verborũ ⁊ ei⁹ substãtia ꝑma. ⁊ cor ẽ ipator li guc ⁊ habet eam sic mãcipium sub sua iurisditõe et q̃ lingua cedit cordi ⁊ q̃ sub iugo mentis v̀ba consistũt tãquã sub suo ꝓprio originali ⁊c. q̃ v̀ba sunt valde pulchra ⁊ cõsilijs allegabilia.

b Et vide. c. i. ⁊. c. auctoritare de ꝓcess. ꝑbẽ. in vi. vbi ẽt ĩ causis bñficia lib⁹ ẽ licitũ allegare leges si non reperiũt ꝯriũ ꝑ canones.

c Facit ẽt. c. fi. s̃. ỏ trãs. vbi ẽ ter. q̃ ĩ bis ĩ qb⁹ ius nõ inuenit ex ꝑssũ secundũ eqtatẽ ⁊ rõnẽ naturalẽ decidẽdũ ẽ. ⁊ vide ad hoc ipsum ab. panor. ⁊ q̃ ibi addidi in. c. suggestuz ĩ prin. s̃. e.

Additio. Siue ergo dictum sit generale siue spãle semper restringiť vel ampliatur ꝑm intentionẽ disponẽtis. vt ỏ plene ꝓbať. Ad idem ª bo. tex. in. c. intelligentia. j. de v. sig. ⁊ ĩ l. cũ pater. §. dulcissimis. ⁊ ibi ꝑ Bar. ff. de leg. ij. ⁊ in. l. pater. §. funduz. ff. de leg. iij. Scỏ nõ q̃ v̀ba data sunt ad exꝓimẽdã ĩtẽtionẽ ideo dr̃ q̃ verba sunt note passionũ aĩe. i. signa intẽtionũ aĩe ꝓo boc. c. is aũt. xxij. q. ij. Nõ tertio intentionẽ apponẽtis clausulaz appellatiõe remota seu remotis appellationib⁹ in aliqua cã. nõ. n. ĩtẽdit defensionẽ tollere sed potius iusticiã cõseruare que sepe violatur ꝑ appellationes frustratorias. ⁊ qd operet̃ bodie hec clausula dicã in. c. pastoralis. j. eo. Item nõ ⁊ tene mẽti q̃ vbi in vna dispõne continẽte plures articulos adijciť aliqua clausula illa referẽda ẽ ad totã dispõnem si nõ subest rõ quare magis debeat cõcernere vnum articulũ q̃z aliũ in quacũq̃z parte clausula illa ponať. de boc tñ latius dicã cũ gl. ij.

Nõ vltimo ibi vtriusq̃z iuris argumẽta ⁊c. q̃ licitum ẽ in eodẽ facto allegare posiionẽ vtriusq̃z iuris. lz ergo ius canonicũ ꝓuideat nihilomin⁹ si ius ciuile cũ eo cõcurrit licite vtrũq̃z ᵇ ius allegať. fic tẽ pera glo. x. di. si in adiutoriũ. Itẽ ex eodẽ v. nõ q̃ licite iura deducũtur in argumẽtũ. vñ quotidie allegamus argumẽtũ ex tali. c. vel. l. ⁊ dz sic allegari q̃ñ illud ius apte nõ ꝓbat intẽtuz allegãtis. vbi v̀o apte ꝓbaret nõ deberem⁹ dicere argumẽtũ. sed ꝓtbabeť in tali. l. vel. c. Naz dr̃ argumẽtũ quasi argute ⁊ subtiliter inuẽtũ. cessat. n. subtilitas vbi casus ẽ exꝑssus. ad boc. c. forus de v. sig. ⁊ qõ nõt Jo. an. ĩ c. i. s̃. de pac. Nõ ibi tũc demũ ⁊c. opti. ar. q̃ ꝓcessus iudicis nõ valet sup ꝑncipali nõ discussa ꝓus exceptiõe recusatiõis ꝑ eũ ꝓposita. ante. n. nõ põt iurisditione vti vt bic. qõ facit ꝓo glo. que ỏ tenuit. ij. q. vi. quotiẽs. ⁊ ꝑ Inno. ĩ. c. cũ spãli. j. e. sed dic vt ibi diceť. In. §. tertio. nõ modũ ꝓcedẽdi cuz iudex recusať. Nam dz suspitiõis cã coꝝ eo allegari ⁊ arbitri ꝑ partes eligi coꝝ qb⁹ est ꝓbãda cã suspitionis. Et ex ỏ nõ vnã dr̃iam iter ius canonicum ⁊ ciuile. Nam de iure ciuili nõ eligunť arbitri cũ recusať delegatus nec est necesse ꝓbare suspitiõis cãm. vt in. l. cũ spãlis. ⁊. l. aptissimi. C. de iudi. sec⁹ de iure canonico vt bic ⁊ in. c. iudex de offi. dele. li. vi. Alia dr̃ia patebit cũ glo. fi. j. e. Item põdera illud verbũ coꝝ eodẽ qõ verbũ repetiť in. c. cũ spãli ꝓmo rñso. j. eo. Ex quo infertur q̃ nõ sufficit ꝓbare coꝝ arbitris cãm suspitiõis coꝝ iudice nõ ꝓpositam qõ tenet Jo. an. s̃. e. postremo. ⁊ Spe. in ti. de recu. §. fi. v. quid si vnaz. Simile in cle. appellanti. eo. titu.

Additio. Item nõ ibi in aliquos nõ valde remotos. q̃ recusans iudicem vt suspectũ nõ teneť arbitros eligere in eodẽ loco sed põt noiare ali bi existẽtes dũmodo nõ sint valde remoti. Et dicũtur valde remoti ꝑm doc. q distãt vltra duas dietas. ar. c. nonnulli de rescrip. vel bodie vltra vnã dietã. ar. c. statutũ. e. ti. li. vi. ⁊ ỏ tene menti. Nam sepe iudex est ita potẽs in loco maxie si est ꝓlatus loci q̃ recusans nõ bz idoneos arbitros in loco. Ultimo nõ ibi ipsa nãq̃z ratio dicrat ⁊c. q̃ licite in decisionib⁹ cãruz allegať rõ naturalis ᶜ. vide glo. i. di. consuetudo. ⁊ optimus tex. ĩ. l. scire. §. sufficit. ff. de excusat. tu vbi allegať nãlis iusticia. facit ista lfa ꝓo dicto Ci. ⁊ alioꝝ in. l. nõ dubiũ. C. de legi. ⁊ cõsiderať ratio nãlis que potuit mouere iurisdatorẽ. Et facit optie tex. iste vt remediũ recusatiõis nõ possit in rescripto tolli etiã ꝑ ꝑncipẽ de quo vide qõ nõ. glo. in. c. figs in quacũ q̃z. ij. q. vi. Et qõ dixi. s̃. eo. sup eo. ij. ⁊. c. cum inter de excep. ⁊. c. ad bec de rescrip. In glo. ij. ibi sed plures articulos cõtinet ⁊c. Nõ ex hac solutiõe q̃ clausula qualificatiua apposita ĩter diuersa negocia nõ qualificat oĩa sed tñ referť ad ꝓcedẽtia. Et ĩ hac mã possunt examinari due qõnes difficiles. Prima nunqd clausula apposita in aliqua dispositiõe cõcernat oĩa taz ꝓcedẽtia q̃z sequẽtia. Scỏa qd ỏ aliqua qualitate apposita in aliqua dispõne nunqd cõcernat oĩa. ỏ hac qõne vide plene ꝑ Bar. in. l. pretor. ff. vi. bo. rap. de ꝓcedẽti ꝑ eundẽ in. l. talis scriptura. ff. de leg. i. vide spe. in ti. de instru. edi. §. nũc aliqua. v. item excipe. ⁊ in ti. de disputationibus ⁊ allegatiõibus. §. post ỏ ĩ pn. ⁊ cõcludẽdo aliqua de clausula inquantum attingit ꝓpositũ nostrũ dicẽdũ vt colligiť ex ꝑdictis. q̃ aut sunt diuersa negocia in eadez dispõne cõtenta tũc clausula cõcernit dũtaxat ꝓcedentia maxime q̃ñ est odiosa sicut ista clausula appellatiõe remota. vt ꝓbatur in. c. ingsitioni. j. eo. Aut vnicum est negociũ babẽs plures articulos ⁊ tũc si clausula apponiť in cõtextu alicuius articuli tũc cõcernit illũ articulum tñ q̃ tũc est pars articuli. vt ꝓbať in. l. iij. §. filius. ff. de liber. ⁊ postbu. ⁊ dr̃ poni in cõtextu q̃ñ nõ poniť in pn. vel in fine articuli sed ifra illuz articuluz. puta cõmitto tibi cãm ĩter ticiũ ⁊ sempronium sup tali re. ⁊ primo videas de spoliatione ⁊ facias appellatiõe remota restitutionẽ fieri. scỏ des administratorẽ ⁊c. illa. n. clausula est posita in ꝓtextu illius articuli ⁊ sic est pars illius. nõ ergo dz concernere alios articulos. Si v̀o clausula poniť in pncipio vel in fine articuli tũc si alij articuli babẽt suas clausulas ⁊ determiatiões tũc illa nõ extenditur ad alios. iste est ꝓprius casus. c. cũ dilecti de dona. optime facit tex. in. l. figs legata. ff. de condi. ⁊ de. vbi dicitur q̃ qdã fecit multa legata pure demũ dixit q̃ volebat illa solui ãnua bima trima die. i. vna pars ĩ ꝑ° ãno scỏa pars in scỏo tertia in tertio ãno. in fine fecit legatũ ipuberi cui vult ꝑstari cum puenerit ad pubertatez querebať nunqd ei effecto puberi esset soluendũ legatũ in tres partes sicut ⁊ alia premissa. Cõcludiť ibi q̃ nõ. q̃ istud legatum factũ impuberi habebat suã determinationẽ videlicet cũ puenerit ad pubertatẽ. Illa ergo clausula q̃ soluerentur oĩa nõ refertur ad illud legatũ babẽs determinationem suã qõ nõ. Si v̀o articuli nõ babẽt suas determinatiões tũc si ex relatõe ad alios articulos surgit absurditas tũc nõ dz fieri relatio. ad ỏ cle. ne ĩ agro §. cetex ỏ iuncta glo. de statu re. Si v̀o nulla surgit absurditas tunc dz cõcernere oĩa. si oĩo nõ põt reddi ratio q̃nare magis debeat cõcernere vnũ articuluz q̃z alios de boc est casus bic. vbi papa fundat se sup idẽtitate rõnis vt fiat ista relatio ad cetera. Ad mãz vide bo. tex. cũ glo. ĩ. c. apostolus. xxxij. q. vij.

In ea. glo. in fi. aduerte q̃ videť velle bec glo. ĩ fi. q̃ bec clausula ꝓp. re. bodie nihil operať. ⁊ idez tenetur a multis. Sed tu dic ⁊ melius q̃ etiam bodie operať multos effectus ᵈ q nõ. in. c. pastoralis ⁊. c. vt debitus. j. eo. vbi diceť. In glo. in verbo suspitiõis ᶠ ibi danda est in scriptis. glo. verũ dicit sed nõ ꝓbatur ꝑ iura que allegat. vt dico in illo. c. qm̃ ꝯ sed ꝓbatur in. l. aptissimi. C. de iudi. vide ibi glo. que ponit practicã in cõfectione libelli recusatorij. In ea. ibi ꝑm leges põt ꝓponi vsq̃z ad. xx. dies ⁊c. nõ credo in boc esse diuersitatẽ inter ius canonicũ ⁊ ciuile. sed ideo auc. offeratur. facit mentionez de. xx. diebus. q̃. xx. dies danť ad deliberãdũ ⁊ respondẽdũ libello. vñ. j. illos. xx. dies debet iudicem recusare quasi postea nõ liceat cum sit facta contestatio ꝑ responsionẽ ad libellum. Sed dubiũ est nunqd ꝑ aliquẽ actum positũ citra litis cõte. sit precluſa via recusandi iudicem. de quo ꝑ Bar. ĩ. l.

d Clausula appellatiõe remota quos effectus operetur.

e Nõ bñ bãc glo. que docz modũ ⁊ practicaz q̃ñ iudex recusať suspectus.

quidam cõsulebant. ff. de re iudi. p glo. ⁊ doc. in. c. inter monasteriũ. s̃. de re iudi. vbi dixi. In fine gl. ex fine huius gl. potes colligere rõnẽ q̃re hec gl. in p̃n. dixit istã decre. loq in delegato cũ spãle sit in ordinario. nã fm opi. gl. delegatus recusatus ñ cõmittit vt ḃ in fine. sed ordinari⁹ põt alteri cãm committere vel eã ad superiorẽ remittere. Nõ q̃ gl. dicit ordinariũ ḃ posse ẽt partib⁹ initis. An aũt hoc indistincte sit verũ dicã plene in. d. c. cũ spãli. aliqd attingã. j. in gl. penu. ⁊ in delegato hodie serua tex. c. iudex de offi. dele. li. vi. In gl. in v̈. in aliquos ibi in arbitrũ vel arbitros ⁊c. Nõ gl.ª q̃ dicit arbitrũ in singulari vt non sit de substãtia vt arbitri eligendi sup suspitiõe sint plures. vide spe. in ti. de recusa. §. effect⁹. v̈. sed nũquid vna ps. vbi dic̃ q̃ vbi ptes nõ p̃nt cõuenire in vnũ tũc eligẽdi sũt plures alias sufficit vn⁹ qõ satis plz. q̃ satis ẽ iudici q̃ partes ad cõcordiã reducunt. vt in. l. i. ff. ꝺ no. op. nũ.

a Pro qua allego casũ i termi nis in. l. cuz spãlis. C. de iudi. dũ dic̃ arbitrũ vel arbitros. et ita sequuntur hic doc. ⁊ facit. c. ad hec. s̃. eo.

In gl. in v̈bo dz cogi in fi. Hec glo. diuersificat casus sed nõ ponit verã rõnẽ diuersitatis. Joã. an. dicit q̃ iudex magis afficit in hac exceptiõe q̃z vbi ꝓponitur defectus iurisditiõis sz nõ reddit rõnem q̃re vera rõ ẽ q̃ ita timet in incidẽti sicut in pricipali. Nã quẽadmodũ timeo ne iudex inimic⁹ grauet me in principali ita posstũ timere sup exceptione recusatiõis. Nã de facili, pnũciaret se iudicẽ vt posset mihi nocere. arg. c. q̃ suspecti. iij. q. v. Et hãc rõnẽ sentit Inno. in. c. prudẽtiã de offi. dele. Item adde aliã rõnẽ q̃ iudex cõiter ex reuocatiõe solet ,puocari. ar. c. vt debit⁹. j. e. ⁊ l. litigatores. ff. de arbi. An de timetur ne ,puocatus noceat. d. c. q̃ suspecti. In alijs casibus q̃ rescriptũ eẽt surrepticiũ. vel dico me nõ ꝺixisse in loco nõ ẽ cadẽ rõ. Sz gnãliter an ⁊ q̃ posstit iudex cognoscere de exceptione ,ppolita ꝺ eũ. dic vt in. c. cũ sup abbatia de offi. dele. ⁊ in. c. sup lr̃is de rescrip. per legistas maxie per Bar. in l. ij. ff. fiquis in ius vo. ⁊ in. l. quidã cõsulebãt. ff. de re iudi. In glo. in verbo terminũ in fi. vi hec gl. velle q̃. c. suspitionis hodie corrigat per. c. legitima. e. ti. li. vi. ⁊ qõ cõiter nõ admittit. loquit. n. i diuersis casibus. c. suspitiõis. loqtur i termino p̃figendo ptibus ad suspitionẽ, pbãdã qui stataẽdus ẽ p arbitros. c. legitima. loqt in termino p̃figendo arbitris ad cãm decidẽdã qui prefigi põt a iudice recusato cũ arbiter nõ possit sibiipsi prefigere terminũ ḃ casu. vt nõ. i. d. c. legitima. In gl. pe. i fi. Nõ ex ista gl. q̃ de iure ciuili ᵇ ñ ẽ necesse, pbare cãm suspitionis i delegato. Sed hic põt dubitari nũqd isti arbitri possint postmodũ cognoscere de cã pricipali. dicit Hosti. q̃ sic nititt adducere. l. apissimi p̃alle. Fatet tñ q̃ hec sua opi. ñ recipit cõiter nec approbat p curiã doc. hic cõiter hoc dictũ host. nõ admittunt Itẽ gl. ⁊ archi. ij. q. vi. fiquis in quacũq̃z. nã isti arbitri solũ eligũtur sup cã suspitiõis ⁊ p ,pnũciationẽ sancti sunt officio eox. Sed aduerte q̃ põt ꝺ alio dubitari nũqd suspitiõe ,pbata debẽt eligi alij arbitri ad cãm decidẽdã sicut fit de iure ciuili i. l. cũ spãlis. vbi recusatus ñ delegat sed cõpellit ptes vt arbitros eligant qui dicũtur arbitri iuris ⁊ ab eis appellat vt ibi. Credo hoc nõ hre locũ. Primo p tex. dũ dicit supersedeat. ⁊ sic ñ cõpellit ptes ad electionẽ arbitrorũ. Secũdo p tex. c. iudex preall. vbi ꝺ̃ q̃ definit cẽ iudex p⁹ ,pnũciationẽ sup recusatione ⁊ sic nõ posset seruari de iure cãonico tenor. l. cũ spãlis. cũ ibi ex toto nõ definat esse iudex imo babz exeq̃ sniam arbitrorũ. An aũt ⁊ q̃ delegatus recusatus possit committere de iure canonico bz in. c. iudex preal. i ordinario qd fiẽdũ ẽ p⁹ ,pnũciationẽ dicã in. d. c. cũ spãli. Extra gl. q̃rit qd si bñs iudicẽ suspectũ nõ põt cãm suspitiõis exprimere fine

b Nota ꝺrias inter ius canonicũ ⁊ ciuile ꝺ qbus vide Jo. an. in. c. legitima de ap. in. vj. in nouella. ⁊ idẽ tenẽt doctor. i. d. l. apissimi.

scãdalo. puta q̃ pars recusans ẽ riualis iudicis. dicũt aliqui q̃ nõ tenet exprimere cãm sz stãdũ ẽ iura mẽto suo sup legitimitate cãe. doc. cõiter ḃ ñ admittũt. nã videm⁹ q̃ volẽs agere iniuriarũ tenet specificare cãm quãtũcũq̃z sit turpis. l. preter. edixit. ff. de iniurijs. sed illa lex loquit q̃n agit de graui preiudicio partis sed hic de modico preiudicio ⁊ quasi de nullo presertim eo cõsiderato q̃ de iure ciuili admittit recusatio cã nõ ,pbata nec specifice allegata. Unde valde equũ putarẽ vt stet iuramẽto suo bito respectu ad qualitatẽ psone p id qõ i simili nõ. in. c. nicolao. j. eo. lz ḃ iure nõ ,pbet sz rõ naturalis dictat. ⁊ optime facit in ar. c. statutũ. §. cũ vero. de rescrip. li. vi. Nũquid ãt arbitri babeãt ,pnũciare sup suspitiõe ⁊ vtrũ possit ab eis appellari ᶜ. dic vt in dicto. c. legitima. ⁊ in. c. ab arbitris de offi. dele. li. vi. Quis, ppie dicatur riualis vel ipropie vide text. iuncta glo. in. c. horrendus. xxxij. q. v.

c Adde tex. valde nota. q̃ sic fm bar. ibi i. l. fi. C. de iudi. ⁊ ibi moder. etiam notãt.

a **An sit deferendũ.** Hẽt duos itellectus sz primũ põt sumari dupliciter. Primo sic. Appellationi siue renũciat q̃ post eã aliqd in ipsius preiudicium inouauit vel sic. Nõ tenet iudex vl̃ aduersari⁹ deferre appellatiõi cui nõ detulit appellãs. Scõm aliũ intellectũ Nõ ẽ deferẽdũ appellatiõi illi⁹ q̃ appellatiõi aduersarij nõ detulit. scõa ps ibi rñdem⁹. Casus lr̃alis Aliquis paratus erat spoliare aliquẽ re sua ille appellauit ne aliquã sibi iniuriã faceret vel grauamen non obstante illa appellatione spoliauit illum. spoliatus traxit suum spoliatorem in causam: pat⁹, pbaũ icõtinẽti suam spoliatõez. ille spoliator appellauit. Querit an ei⁹ appellatiõi sit deferendũ. Rñt papa q̃ cum i eo sit puniendus in qua peccauit appellationi illius non est deferendum qui appellationi deferre neglexit Ber. Nõ sz vtrunq̃z intellectum duos casus in quibus tollitur appellatio. Prim⁹ si appellans non detulit appellationi propie. sed aliud inouauit in pudiciũ aduersarij. Scõus cãus q̃n ñ detulit appellatiõi aduersarij. tũc. n. sua appellatio tollit. An tollat indistincte an possit reduci ad pstinũ statũ rstituto attẽrato. j. dicã. Ex quo iferẽ q̃ peccãs ꝺ vnã legẽ ñ pt cõseq bñficiũ illi⁹ legis quia frustra legis auxiliũ inuocat ⁊c. j. de vsuris q̃ frustra. itẽ nõ ex fi. q̃ appellatio dz bñficiũ. Ex quo iferẽ q̃ clausula appella. remo. ẽ onerosa ⁊ sic merito restringẽda. facit. j. e. ti. inquisitiõi. Quero de intellectu lr̃e nũquid appellatio indistincte tollatur p inouationẽ factã post ipsaz appellationẽ. Sol. vt dixi boc. c. bz duos itellectus. Prim⁹ est q̃ vnica appellatio ḃ intercessit. s. alli⁹ q̃ spoliauit aduersariũ post appellatõnẽ suã. ⁊ iste itellectus in se ẽ planus ⁊ põt fm doc. practicari in iudicio ⁊ extra iudicium q̃ nõ deferendo appellationi sue iudex vel aduersarius nõ tenetur deferre. Sed circa hũc intellectũ ozit dubiũ. nũquid ista appellatio ,prius tollat per innouationẽ appellãtis an vo sufficiat restituere attẽtatũ ⁊ demũ ,psequi ipsaz appellationẽ. Do. an. putat q̃ indistincte nõ tollat sz q̃ facit sibi preiudiciũ añ restitutionẽ attẽrati. Ego putarẽ oppositũ p istã lr̃am dũ dicit puniẽdũ istũ in eo in quo deliquit Nõ enim eẽt pena si sufficeret restituere attẽratũ cũ ad illius restõnẽ multis remedijs iuris cõpelli possit. Scõo ob. lr̃a in fi. ibi reddidit se bñficio appellationis indignũ. Nõ. n. dicit q̃ reddidit se idignũ ,psecutiõe sed appellatione ergo appellatio ,prius est sublata. vi. n. inouando recessisse ab appelatiõe ⁊ cõtẽpsisse bñficiũ iuris sibi auctoritate, ppria, puidendo. ar. in. l. fi. C. de pac. cõuẽ. sup doris ⁊c. ⁊ eorũ q̃ nõ. glo. in. c. nõ solũ. eo. ti. li. vi. melius fac̃ tex.

in simili in .c. eū qui de do. ⁊ cōtu. li. vi. Secūd⁹ intellectus principalis ē q⁹ hic interceſſerūt due appellatiōes. primo appellauit reus ⁊ postmodū actor eū spoliauit ⁊ tūc expone lr̄am ibi post appellationē legitime interpositā. ſ. per ipsū reū spoliatuz p̄z̄o ꝟ facit q⁹ nō ē verisimile q⁹ reus narrās appellationē aduersarij dixisset eā legitime ĩterpositā. iste intellectus bēt multas difficultates. Nā dicit inno. ⁊ post eū Host. q⁹ in iudicio practicari nō pōt sed ꝓcedit ĩ appellatione extraiudiciali. Do. an. dixit se nō videre cām restringendi hoc. c. ad extraiudicialia tm̄ vnde practicari poterit etiam in iudicio. Sz aduerte q⁹ difficile ē nūc pſcrutari vtrū appellatio isti⁹ ĩnouātis indistincte tollat tā in eadē q̄z in alia cā. Do. an. dicit q⁹ si iste expoliat⁹ deducit attē tatū p̄ viā exceptiōis tūc excludit aduersariū ab oi appellatiōe tā in eadē cā q̄z in alia. quēadmodū ꝺ exceptio spoliationis obstat agēti in quacūq̄z cā in. c. ij. de or. cog. ita ⁊ hec exceptio attērati post appellationē. sed si attēratū nō deducit p̄ viā exceptiōis sz p̄ viā agēdi vt ille puniat ꝓpter illā nouitatē tunc tz q⁹ tollat p̄ma appellatio ēt legitima in eadē cā sec⁹ ĩ alia cā. Hoc vltimū sensit Jo. an. sup gl. fi. Iste ĩtellectus mihi nō plz q⁹ delictū vnius ptis nō dz p̄stare ĩpunitatē delicto alterius ptis. Nā sm̄ hūc ĩtellectū sequeret q⁹ iudex vel ps possz me grauare ĩ alio articulo ⁊ ēet mihi p̄clusa via appellādi ⁊ sic multa scādala orirētur q̄ nō ē dicēdū. ar. in. l. equissimuz ff. de vsufruc. Ad hoc q̄, nō. spe. in ti. de accu. §. i. v̄. q̄d si te vocaui. vbi dicit q⁹ si dixi tibi cōuitiū ⁊ tu mihi nō fit cōpēsatio sz quilibet de iniuria sibi illata agere pōt. Idē Inno. in. c. intellexim⁹. ĩ. de adult. vbi plene p̄ eū. plz ergo mihi intellect⁹ spe. e. ti. §. fi. v̄. itē q⁹ appellās. vbi dicit q⁹ istud. c. ⁊. c. cōstitutus. s̄. e. ⁊. c. bone de elec. cū similib⁹ bñt locum q̄n secūda appellatio venit ad defēdendū attētatū post appellationē aduersarij vtputa spoliaui te p⁹ appellationē tuā ⁊ ĩterpono appellationē ne aliq̄d ĩnouetur. certe nō obstāte hac appellatione pōt iudex ꝓcedere q̄ istū sup huiusmōi ĩnouato. Procedunt q̄ ista iura q̄n iste due appellatiōes reflectuntur circa idē sec⁹ si circa diuersa. tūc. n. puniat iste inquātum nō detulit appellationi aduersarij. ⁊ sua appellatio alias legitīa admittat. Ad hoc facit dictū Inno. in. c. intellexim⁹ de adul. vbi dicit q⁹ illa regula. Frustra legis auxiliū inuocat ⁊c. hz locū q̄n circa idē in legē cōmisit. d. c. ĩtellexim⁹. Et ꝓ hoc intellectu ego allego tex. aptū ⁊ notabilē. ĩ. eo. dilect⁹. vbi ꝓbat q⁹ lz decanus nō detulisset appellatiōi epi lz legitime eps tm̄ debuit deferre appellationi decani sup alio articulo interpositę adeo q⁹ excōicatio lata post appellatōez decāi ꝓ epz nō tenuit q̄ vbi dicam latius.

Additio. Sic distinguim⁹ in simili q̄n currūt due obligatiōes. vt si vna obligatio respectuat ad aliā vno nō seruāte ali⁹ seruare nō tenet. sec⁹ vbi obligatiōes eēnt ꝓsus separate. vt plene nō. in. c. cōstitut⁹. ĩ. de penis. ⁊ in. c. p uenit de iureiurā. ꝓ Ei. in. l. cū ꝓponas. C. de pactis. ⁊ in. l. ij. C. que sit lō. cōsue. Nec plz illa similitudo Do. an. vt exceptio attētati excludat appellantē ĩ oi cā sicut excludit exceptio spoliatiōis q̄n exceptio spoliationis nō obstat, psequēti appellatōez q⁹ poti⁹ iste dz̄ se defendere q̄z agere. vt expresse tz Inno. in. c. ij. de ord. cogni. palle. ꝓ hoc q⁹ prosequēs appellationē nō excludit p exceptionē excōicatiōis q̄ plus ē. vt in. c. cū inter. ⁊. c. fi. ō excep. ni si ēet appellatio mere extraiudicialis iuxta nō. p io. an. in. c. pia de excep. li. vi. q⁹ talis appellatio est ad cām ꝓuocatio. sed sec⁹ vbi appellatio nō ē talis qa tūc ē defensio aduersus stimulū iniē vel grauamis illati. ⁊ p hoc hēs clare intellectū hui⁹. c. Glo. in v̄bo incontinēti. ibi pōt committi arbitrio iudicis. Nō bñ hoc dictū ꝓ significato istius dictionis icōtinēti [a] ⁊ aliarū similiū vt mox ilico ⁊c. vbi. n. nō habēt certā determinationē a iure recipiūt interualluz ſm arbitriū boni iudicis. facit. c. decausis de off. de le. tz Bar. in. l. i. de v̄bo. obli. vide glo. in. c. q⁹ ꝓpter. s̄. de elec. ⁊. xx. q. ij. c. si in q̄libet. Sed quo ad casū nostrū glo. recedit ab opinione ala. dicēs idez eē si incōtinēti hec exceptio nō ꝓbet q⁹ nulla rō v̄get artādi facultatē ꝓbādi. host. dicit q⁹ infra. xv. dies hoc habebit, pbare. ar. c. frequēs de resti. spo. li. vi. vbi dat̄ termin⁹. xv. dierū ad ꝓbādū exceptōez spoliatiōis. Hoc nō plz Jo. an. q⁹ ibi excipit ō spoliatiōe ⁊ in vim dilatorie. hic aūt agit sup ipso attentato ⁊ sic sumus extra casuz illius. c. v̄ ergo appro bare opinionē glo. Dñs an. distinguit q⁹ si attētatū deducit dilatorie ad effectū repellēdi appellātē nisi pus restituat attētatū tūc ꝓcedit opi. hostiē. Si vo deducit pemptorie vt puet iste bñficio appellandi tūc, pcedat opi. glo. putat tm̄ ipse q⁹ nunq̄z ex toto tollitur appellatio vt. s̄. dixi mihi placet opinio glo. q⁹ vt. s̄. dixi semper tollitur hec appellatio. Et ad tex. dum dicit incontinenti ⁊c. dic q⁹ narrat factum q⁹ aduersarius sic dicebat nō aūt ponit iuris ministerū. In glo. fi. ibi quo semel punit⁹ ē. Jo. an. ꝺ p⁹ doc. ātiquos dic q⁹ p iura q̄ ꝺ allegātur ĩ glo. pūiet tm̄ ĩ vna appellatiōe in eadē cā. vñ si scꝺo grauat ĩ eadē cā, poterit appellar̄ sz dic clari⁹ vt. s̄. dixi

n **Nouit ille qui.** Hēt dnos ĩtellect⁹. Sm̄ pmū ꝺ intendit. Oerus executor nō recusatur nec ab eo appellat nisi modū excedat maxīe si ē dat⁹ cū clausula appel. remota ꝺ dicit. Scōm aliū intellectū ꝺ intēdit. A iudice suspecto nō recedit p appellatōez nisi modū excedat. Secūda ps ibi de suspitiōis. Pro intellectu pmitte q⁹ pp discordiā olim vertētē ĩter regē frācie ⁊ regē anglie papa mādauit cuidā legato q⁹ erat in prib⁹ francie vt totā terrā regis supponeret interdicto. ꝯ ĩterdictū postea, pmulgatū rex francie allegabat tria. Pro q⁹ ille legat⁹ tpe publicatiōis erat extra legationē suā. Ad ꝺ rñdet in. c. nouit. de offi. lega. Secūdo opponebat q⁹ is ab ipo legato appellauerat Tertio q⁹ ipm bēbat suspectū. Ad ista duo rñdet ꝺ. Nō pncipiū [b]. exquo bēs deo nihil eē occultū Quid de demone. vide de nā demonū pulchz tex. aug. xxvi. q. iiij. c. sciēdū. Scōo nō dz̄ quaz esse iteredere ⁊ publicare ⁊ dictare seu exeq. Nā ꝓprie ille dz̄ edere cōstōnē vel sniam q⁹ fuit auctor. Publicare dz̄ ille q⁹ publicat sniam ab alio editā. Et sic nota q⁹ iste q⁹ publicat seu declarat nō dz̄ aliq̄d noui facere. ad ꝺ. l. heredes palā. ff. de testa. Hinc dz̄ q⁹ constitutio antiq iuris declaratoria [c] extēdit ad preterita vt nō. i. c. cū tu. de vsuris. ⁊ plene in. c. fi. de consti. Dictare dz̄ ille qui dictat dispōnē ponēdo v̄ba cōformia ⁊ aperta nō tm̄ ē auctor dispōnis. vt in. l. dictāb⁹. C. de test. Executor ē ille q⁹ pure exeq̄t scīa ab alio gestū. l. executorē. C. de execu. rei iudi. Et ꝺ nō. pp statuta facięta mēriōnē de his vocabulis.

Nō vltio q⁹ a iudice suspecto n̄ pōt recedi p appellationē. Rō q⁹ ĩmediata cā appellādi ē ipm grauamē. vt in. c. vt debitus. ĩ. eo. sed is q̄ ē mihi suspect⁹ me nō grauat. Debeo q̄ eū recusare ⁊ si recusationē nō acceptat tūc possuz ab eo appellare quoniā grauāt me ĩ nō recipiēdo recusationē legitimaz ꝓbat ĩ. c. sup qōnū in fi. s̄. de offi. dele. Itē nota subtiliter q⁹ iudex datus cū clausula appellatiōe remota pōt ex legitia cā recusari. cōcordat. c. postremo. ⁊ qō ibi dixi. s̄. eo. ⁊ plenī⁹ tetigi ĩ. c. sup eo. ij.

a De significatiōe isti⁹ dictōis icontinenti mox ilico ⁊ similiū vide ēt p gl. in. l. ij. ff. cū igit ff. de vi ⁊ vi ar. ⁊ p bal. ĩ l. petēs ⁊ in l. i bōefidei C. ō pact. ⁊ tex. i. l. fi. C. de iudi. quē bald. sali. ⁊ alij nōnt q⁹ illō dī ilico fieri q⁹ fit ĩ. triduū. Simile i v̄. icōtinēti q⁹ etiā triduū ipor tat. l. fi. C. de er. aduo. et diuersimodō sz diuersas mās accipi debent. ⁊ vide p do. ale. imol. ĩ. l. hi q ō cōue. fi. debi. li. x. in add. ad bar to. gl. bar. et doc. i. l. i. ff. si cer. peta.

b Adde simile pncipiuz i. c. nouit s̄. de iudi. ⁊ ibi idem pnor. nō. ⁊ in c. nouit. s̄. ō offi. lega.

c De hoc est tex. optim⁹ ⁊ ibi gl. ord. i. ℈. fi. in auc. de fi. anō do. istr. naq̄ quē al. bal. ĩ l. nō dubiuz vbi ēt ō hoc ē tex. nō. C. de leg. vñ dicit io. an. in c. fi. de v̄. sig. ĩ. vi. ĩ nouel la q⁹ declaratio se hz ĩ pl⁹ q̄ ꝓstitutio q⁹ declaratio respic̄ preterita et futura. constitutio solū futura. adō bal. i. l. legesz cōstōnes i. i. ⁊ vl. col. C. ō leg. barto. plene allegātē multos tex. ad hoc. ĩ. l. oēs pplī. ff. ō iusti. ⁊ iur. ĩ. ij. q. v. pn. ĩ. ij. col. illi°. ij. q

a Scqt do.philip.ō pcrusio hic remittendo se de hoc articlo ad nō. p ipsū in.c. postremo.s eo.

s.e.ꝛ vide bo.gl.i.c.figs i quacū qꝫ.ij.q.vi. Ultimo doc.colligūt argu.q; cardinalis deputat⁹ iudex nō pōt recusari.sꝫ non video qūo hoc colligaꝫ ex tex.imo pot⁹ colligit ª ꝫrū dū dic q; si iste fuit suspectus ñ debebat ab eo recedi appellatiōis via.

In gl.i.in fi.Hostiē.dicit q; cardinalis legatus sniam ,pmulgauit ex mādato pape vt in.c.nouit.de offi. le. papa dicit ħ credidisse ex quadā iuris interpretatiōe qꝛ ipse vī facere exquo mādauit ħ faciendū.tex.bonus in.c.mulieres de sen.ex.Jo.an. dic in ħ nō instādū qꝛ papa edidit vt hic dī.ꝛ ad.c. nouit palle.rñdet q; illa sūt ỹba regis nō pape. Sed i ꝫrū allego.c.i.de postu.pla.vbi eadē mā ponit et papa vī asserere cardinalē sniaꝫ ,pmulgasse.potest dici q; ēt opi.Host.ē in se vera. Mā respectu appellatiōis vel recusationis nō dī qs facere si exeqt mādatū supiꝛis.vide tex.cū gl.i.c.cū aliquib⁹ de rescrip.li.vi.nō.Inno.in.c.ex pte de ỹ.sig. In gl. fi.in fi.Ex ista glo.colligunt isti duo intellect⁹ de q; bus p̄mis.Primus ē q; iste legat⁹ tāqꝫ merus executoꝛ nō pōt recusari sicut nec ab eo poterat appellari.hūc intellectū bñ nō ꝛ facit,p eo tex.in fi.dū pōderat q; nō,ppꝛio motu ,pcessit iste legatus sed pꝛecepto apostolico.Scōs intellect⁹ ē q; rex frācie nō fuit auditus pp ineptū modū,pcedēdi qꝛ si bēbat legatū suspectū nō debebat ilico appellare sꝫ recusationē coꝛā eo,pponere ꝛ ea nō admissa appellare.

Pꝛo ħ facit tex.ibi pp appellationē iterpositā ꝛc. quasi dicat q; appellatio hic nō fuit legitima. Pꝛimus intellectus magis vī cōuenire huic lr̄e pp finē c. Sed nūquid hoc sit verū indistincte vt executoꝛ nō possit recusari.distingue q; aut est executoꝛ mixtus.i.bñs iurisditionē ꝛ tūc recusari pōt cū possit grauare.sic pōt itelligi.c.sup qōnū.§.cū aūt de offi.dele.Fm vnū intellectū.aut est executoꝛ merus nullā.s.habēs in actu iurisditionē ꝛ tūc aut ē deputatus ad certū articulū ita q; non pōt excedere qn notoꝛie cōstet ꝛ nō pōt recusari ꝛ sic intellige istum tex.ad ħ qō nōt Inno.in.d.c.ex parte de ỹb. sign. vbi dicit iudicē posse vlcisci notoꝛiā iniuriā sibi illatam qꝛ pon⁹ ē executoꝛ iuris qꝫ iudex.Aut est executoꝛ datus ꝛ deputatus ad certū actū in quo posset occulte grauare ptē puta vt recipiat dicta testiuꝫ vel vt audiat aliqd ꝛ referat ꝛ pōt recusari qꝛ possꝫ grauare ptē occulte in referendo.vt nōt io.an. post hosti.in.c.pastoꝛalis.§.ꝓterea de of.dele. In casu eniꝫ nostro nō poterat legatus grauare ptē qn notoꝛie cōstaret cū bēret certū mandatū ꝛ limitatū nec bēret ,pcedere iudicialiter sꝫ tm̄ subijcere terrā regis interdicto merito recusari nō poterat.ar.opti.ī c.,ppositum.s.e. Hec faciūt ad.q. quotidianas.

b An executoꝛ ī lris bñficialib⁹ possit recusari tāq̄ suspectus.

Nūqd executoꝛ deputatus p papā ī bñficialib⁹ ᵇ possit tāqꝫ suspectus recusari ab altera pte. Archi.ij.q.vi.sūt quoꝛū.ỹ.ab excōicatoꝛe.tꝫ q; nō. Jo.an.distinguit q; aut assumpsit ptes iudicis ꝛ pōt recusari.nec credo ꝫrū sensisse archi.ad ħ qō nō.i.d. §.preterea. Aut fuit deputatus ad dādā possessionē bñficij.ꝛ nō pōt recusari fm eū.secus si ad aliuꝫ articulū. Aduerte q; ex verbis istis nō haberes aliquā pfectā doctrinā iō dic plenius vt.s.dixi.nec vī verū indistincte q; si deputatur ad dādā possessionē q; nō possit recusari qꝛ nō pōt executoꝛ possessionē dare aduersario possessoꝛe nō citato.vt nō. idē Inno.in.c.cū olim de priui.ꝛ in.c.i.de cōcess.pben. li.vi.facit.c.lꝫ eps de prebē.e.li.ꝛ.l.fi.C.si p vis vī alio mō.Cū ergo possit grauare circa exceptiones ,pponēdas p possessoꝛē merito poterit tāqꝫ suspectus recusari.Cōclude ergo vt pdixi q; qñ deputatur ad certū ministeriū in quo nō pōt grauare quinclare cōstet tūc nō poterit recusari alias sec⁹. Sicas vltimo q; Inno.valde ipertinēter tractauit ħ an p exceptionem expoliatiōis debeat retractari executio sniē.ꝛ dicit se credere q; ñ.Sꝫ host. dicit hāc exceptionē obstare in spoliato q nō ē soluēdo p.c. olim.ij.de resti.spo.sed Jo.an. dicit illud ,puenire ex inopia que sufficit sine spoliatione.sꝫ tu vide qō dixi in.d.c.olim.ij.sed quo ad casuꝫ nr̄m credo exceptionē spoliatiōis facte a petēte executionē obsta re.moueoꝛ ª pmo q; spoliatus nō pōt ad iudicium cū effectu vocari obstante spoliationis exceptiōe ni si plene pus restituat.vt in.c.nullus.ij.q.ij.ꝛ.iij.q. i.c.ij.scōo facit dictū Inno.in.c.ij.de ordi.cog.vbi dicit q; cōtra petētē seu implorātē iudicis officiū cōtra tertiū obstat spoliatiōis exceptio.tertio facit q; sicut excōicatiōis exceptio obstat petēti executionē sniē.vt in.c.pia de excep.li.vi.ita dꝫ obstare exceptio spoliatiōis cū hec exceptio sit mulrū fauoꝛabilis.vt in.c.fi.de oꝛ.cog.q̄rto adduco theoꝛicā Jo. de lig.in cle.i.de re iudi.in illa.q.an exceptio nullitatis obstat perenti executionē.ꝛ cōcludit q; aut incōtinēti pōt ,pbari ꝛ differt executio.ad ħ.l.iudicati.C.si ex fal.instru.Aut nō pōt incōtinēti ,pbari et exigit lōgioꝛē tractatū ad sui liquidationē qꝫ exigat sūmaria cognitio executiōis ꝛ tūc nō ob.ad hoc qō in simili habet in.l.fi.C.de oꝛ.cog.sed hodie ē ,pui suꝫ vt infra bꝛeue tps.s.infra.xv.dies debeat ,pbari spoliatiōis exceptio vt in.c.frequēs de resti.spo. li.vi.ergo fortius debet in casu nostro in odiū spoliationis ꝛ in fauoꝛem spoliati admitti hec exceptio ar.cle.i.de causa possessio.ꝛ ,ppe.

Additio. Nicolaus. Abbas.

s Epe contingit. ° Si appellatio recipitur a iudice vel appꝛobat a pte terminus ad eā ,psequēdā pfixus obtinet vicē pemptoꝛij vt in absentez ,pcedatur ac si pemptoꝛie fuisset citat⁹ nec talis terminus ꝓuenire poterit ab aliqua ptiū.h.d.diuidit. Pꝛimo pōit cōstōnis cāꝫ Scōo statuit ibi pñti.in qua lex facit. Pꝛio statuit vt appellatiōe recepta terminus bēat vicē pemptoꝛij. Scōo ibi q; si forsan.qd si interposita ,puocatio nō fuerit recepta. Tertio ibi saluis.saluat qōnes dicti sponētes sup desertione appellatiōis.quarto ibi qd quid declarat pmū dictū hui⁹ cōstōnis.quinto ibi si quis.punit ꝓuenientē terminū bois.Sexto ibi ħ aūt cōstōnē determinat. Casus lr̄alis.Aliqui appellant ad se.ap.sed pp defectū alteri⁹ ptis ñ ,psequentis appellationē interpositam nec p se nec p aliū vel fortuitā ex malicia ,pcuratoꝛiū mādatū occultāris lites q̄ de facili pñt terminari remanēt indecise. qꝛ si sit qō iuris illa possit citi⁹ expediri cū ,pbatiōes ibi nō sūt necessarie ꝛ si eēt qō facti de leui possit pbi⁹ pñtib⁹ cōpꝛobari.Unde licꝫ sup hoc olim statutum fuit ī lateran̄.cōcilio.vt in quocū qꝫ negocio qs appellauerit ꝛ ille q appellatus fuit venit appellante minime cōpente appellās dꝫ appellato cōdēnari in expēsis:sed qꝛ pp hoc lites nibilomin⁹ ,pꝛogabant statuit Inno.iij.vt si huiusmōi appellatio vel a iudice recepta:vel a pte fuerit appꝛobata. iudex terminū statuat appellanti ita vt si infra terminū appellationē nō fuerit ,psecutus eo lapso pemptoꝛij edicti vires obtineat termin⁹ assignat⁹:vt extūc i absētē pide ,pcedat ac si pemptoꝛie vocat⁹ fuisset ad iudiciū q; si appellatio interposita maliciose recepta vel appꝛobata n̄ fuerit nibilomin⁹ vigoꝛē suā obtineat cū appuerit legitie ,puocatū saluis cōstōnib⁹ ,pmulgatis de appellantib⁹ p⁹ sniaꝫ:qꝛ tūc illis n̄ ,psequentibus appellatiōes suas p⁹ terminū appellatiōi ,psequēde pfixū:rata manet snia q̄ fuit appellatiōe sublata. verūtm̄ qcqd possit ,pponi ꝓ cuationē pēpꝛoꝛi

c Et idē tꝫ imo.hic itelligens verū quā do spoliatio interue nit p⁹sniaꝫ sec⁹si aī cū fit exceptō dilatoꝛia vī ipurat spoliato si nō oppofuit ante litē cōte.et idem ēt tꝫ hic do.philip.de pusio.

d Hanc decretalez solenniter cōmētauit pau.ō eleza.

a Et vi de oio bal. in auc. ho die i. ij. col. C. eo.

b Quis sit effectus q̃ cã dicat ee in curia viõ hic. d. ant. in. rii. col. v. effect⁹ aũt r. d. an. i. c. ve/nies i pe. col. ỏ fnũ.

c Et in telligeboc in oi causa appellationis ẽt si cã nõ fit bene ficialis nã cãe bñficiales sui nã sũt tractã de in curia vt i cle. cãz de clec. ⁊ i c. i. e. ti. de clec. in. vi. itẽ itellige istũ tex. de pte appellata sz imo la hic qa approbatio ptis appellãtis; ñ sufficeret qr ñ oz ee i facultate appellãtis q̃ ea uolua ad curiã. ⁊ p q̃ v ba scu qñ dicatur iudex deferre appellationi vide hic imo. ⁊ vide sing. determinatiõe bal. i rep. l. edicta. C. ỏ edẽ in pe. car. i pri. vbi dixit q̃ si index dicat admitto vel defero si ⁊ iquãtũ de iure teneor ⁊ nõ alr q̃ tunc iudex censetur determisse sicut ỏ iur erat vl nõ erat deferendũ, p qua determinatione cõsuluit ẽt ang. consi. clxxxiij. i cip. i cã accusationis

am ab abñte ad sui defensionẽ ⁊ illud idẽ ꝓpõi possit aduersus huiusmõi appellationẽ. In fi. dic̃ si qs ꝑuenerit terminũ appellatiõis veritate tacita lras i petranit careat impetratis: ⁊ i expẽsis pti alteri cõdẽnabit Ber. Nõ ꝑ ibi ex malicia rñsalis ⁊c. qr si citat dñs ⁊ ipe mittit ꝓcuratorẽ q̃ nõ compareat seu occultat mãdatũ cõdẽnat dñs in expẽsis tanq̃z cõtumax. secus dic si ꝓcurator fuisset ꝓtumax post litis cõte. qr tũc ipse cõdẽnat. vt in. l. vnica. ff. si qs ius di. nõ obtem. §. ꝓcurator. Et ỏ intellige si fuit citatus ꝓcurator qui fuit litẽ cõte. secus si fuit citatus dñs. qr tũc nemo venit cõdẽnand⁹ qr debuit citari ꝓcurator q̃ fuerat in iudicio. de quo vide quod nõt Bar. in. l. i. C. de sen. ⁊ inter. ⁊ in. l. mutari in fi. ff. de ꝓcu. ⁊ de hac mã ª dic vt plene nõ. in. c. i. vt lite nõ cõte. ⁊ ꝑmissa voluit inno. b. Scõo nõ q̃ si appellatio recipit a iudice vel approbat a ꝑte tũc cã appellatiõis ẽ in curia. vñ nõ ᵇ sufficit tũc mittere, p curatorẽ ad impetrãdũ ᶜ lras sed opz q̃ sit ꝓcurator ad totã cãm appellatiõis pertractãdã. Tertio nõ q̃ delatio iudicis vel reprobatio ptis nõ ipedit vires appellatiõis sz tũc cã nõ dr in curia. ⁊ ita intellige v. q̃ si. ⁊ de hoc. j. pleni⁹. Itẽ nõ q̃ qstio iuris nõ indiget ꝓbatione. ⁊ p hoc infert q̃ positionis iuris nõ ẽ rñdẽdũ. qr qõ nõ ẽ ꝓbabile nõ ẽ possibile. de quo vide gl. in. c. fi. de cõfes. li. vi. p glo. et doc. in. l. ij. de iura. ca. Hoc tñ intellige qñ ius ẽ scriptũ. secus si nõ eet scriptũ vel eet cõsuetudo. ỏ quo dicẽdũ vt plene nõ. Bar. in. d. l. ij. ⁊ de mã i Spe. in ti. de posi. §. postremo. v. scõo. Itẽ nõ in ver. saluis q̃ licet possit ꝓcedi ꝛ appellãtẽ nõ cõparentem in termino nihilominus si appellat⁹ nõ vult, pse qui appellatio ẽ deserta ⁊ declara vt infra lati⁹ dicet.

Nõ in vñ. qcqd. q̃ id qõ allegari põt ad excusãdũ cõtumaciã respectu citatiõis bois allegari põt respetu citationis iuris. Nõ in v. figs. q̃ terminus prefixus a iudice a quo ad appellationẽ ꝓsequẽdã ipedit ẽt appellantẽ vt añ lapsũ termini ꝓsequi nõ possit. Vltio nõ q̃ ista cõstitutio bz locũ tã in appellatiõib⁹ iudicialib⁹ q̃z extraiudicialib⁹. ⁊ expõe lram in fi. ibi in litibus. i. i appellatõibus interpositis extra iudiciũ. ⁊ ibi iudicijs idest appellationib⁹ interpositis in iudicio. Ex quo infertur q̃ verbũ litis verificat ẽt in cõtẽtione extraiudiciali. ꝓbat i. c. forus infra de vb. sig. Et hec nota pp statuta facientia mẽtionẽ de litigãtib⁹ seu de htib⁹. In gl. i. in fi. Idẽ dicit Inno. in appellato. ⁊ dic̃ q̃ iõ forte gl. exposuit. de appella. qr hec cõstitutio i principio refert se ad. c. reprehẽsibilis. s. eo. vbi tñ disponit de appellãte ⁊ nõ cõparente. Sz dic q̃ ibi appellãs ñ cõparẽs puniebat in expẽsis qr vexauit appellatuz in veniendo sed appellat⁹ nõ puniebat vigore illi⁹ cõstõnis nisi ꝑus fuisset citat⁹. nã appellatio ñ erat i curia ante istã cõstõnẽ. Hodie aũt ꝑ appellatio recipit a iudice vel approbat a ꝑte tũc ꝓ appellatũ absentẽ, ꝓcedit. An effect⁹ hui⁹ cõstõnis bz locum in vtroq̃z. ỏ apertissime voluit glo. in v. abñtez. Iz gl. in v. appellauerit aliud dixerit i appellato ⁊ minus bñ vt ibi dicet. In gl. in v. iuris qõ in fi. Ex hac gl. iũcto tex. nõ q̃ ẽt vbi ẽ qõ iuris dz ps citari. ⁊ rõ ẽ qr forte abñti cõpetit aliqua defẽsio tẽdẽs ad obfuscationẽ illi⁹ iuris vel forte allegabit cõsuetudinẽ in oppositũ vel qd simile. Vide in simili bo. gl. in. c. i. de offi. dele. li. vi. ⁊ qõ dixi in. c. cũ sit romana. s. eo. ⁊ credo tex. ꝓcedere ẽt in alio iudice inferiori citra papaz qr Iz non ꝑsumat oia bẽe in scrineo pectoris tñ id qõ ẽ iuris nõ subijcit ꝓbationi facti. Sz iõ tex. dicit apud nos ⁊c. qr sepe sup intellectu alicuius iuris sũt opiniones de quib⁹ iferior põt multũ dubitare. vt in. c. lras. s. de resti. spo. ⁊ in. c. capellan⁹ de fer. sed hec oia cessant in ꝓncipe cũ ỏ nouo possit legẽ cõdere ⁊ antiqua sũt clarissima apud eũz. In gl. in vbo facti qõ in fi. Nõ ex gl. iuncto tex. ꝓ statutis disponẽtib⁹ sup facili, ꝓbatiõe babẽda. Nã facilis ẽ ꝓbatio q̃ fit per instrã vel per testes ꝑsões vel cõfessionẽ ptiũ. ⁊ vide qõ nõ. in. c. cũ ad sedẽ de resti. spo. In glo. in vbo appellauerit ibi secus ẽ ỏ appellato ⁊c. ỏ gl. vñ sentire. ꝓmo q̃ dispõ bui⁹. c. nõ bẽt locũ in appellato. ⁊ q̃ appellatus debeat citari vt sentit ibi ꝑus citato ⁊c. sed ꝓriũ ẽ verũ qr hec cõstõ, ꝓuidit tã ꝛ appellãtẽ q̃z ꝛ appellatũ. vt patz ibi in abñtẽ ꝓcedat ⁊c. Et hoc aptissime voluit gl. in v. absentẽ. ⁊ hoc idẽ ꝓbat. j. v. siqs aũt. vbi gnãliter disponit. sed dcm gl. põt ꝓcedere si appellatio nõ eet recepta a iudice nec approbata a ꝑte tũc enim appellat⁹ nõ tenet ire nisi citet. In eadẽ gl. ibi et nõ q̃ qui appellat, hec gl. vsq̃z ad finẽ ponit tenorẽ illi⁹. c. i. j. e. ti. li. vi. Sz aduerte qr illud. c. i. solũ requirit cõsensum appellati vt cã fit in curia. Sz tex. ỏ vz velle vt sufficiat delatio iudicis sed conclude sic q̃ q̃diu ad deuoluẽdũ articulũ appellatiõis suffic delatio iudicis vel ꝓbatio ptis ꝑ istũ text. q̃ loquit alternatiue. sz quo ad hoc vt appellãs teneat deferre oia munimẽta cãe aut omisso articulo appellationis possit ꝓcedi in ꝓncipali non sufficit delatio iudicis sed requirit cõsensus appellati. ⁊ an requiratur cõsensus appellãtis vt ꝓcedat omisso articulo appellatiõis dic vt nõ. ibi Jo. an. p⁹ Inno. vbi concludit q̃ nõ. De hac mã vide dños de rota decisio. clxxxviij. alias. ccix. vbi in effectu volũt qõ ꝑmisi ⁊ allegant Inno. in. c. interposita. j. e. In glo. in vbo obtineat in fi. sed cõtra hãc glo. ⁊ ꝛ text. fortiter sic opponit. si appellãs nõ fuit ꝓsecutus i termino ergo appellatio fuit deserta siue fit appellatũ a diffinitiua siue ab interlocutoria. vt in. c. ꝓsonas. ⁊. c. cum sit romana. s. eo. ergo index ad quẽ nõ põt ampli⁹ se ipedire. vt in dictis iurib⁹ cui⁹ ꝓriũ innuit ista lra So. multa possent dici breuiter cõcludendo dic q̃ si appellãs ⁊ appellat⁹ si, ꝓsequũtur in termino habẽt locũ ꝓria adeo q̃ si post terminũ vellẽt, ꝓseq appellationẽ nõ min⁹ cẽsebit sniaz trãsiuisse in rẽ iudicatã qr ptes nõ ꝑnt huic trãsitui in rẽ iudicatã renũciare. vide tex. in cle. fi appellationẽ. e. ti. ⁊ ibi gl. ij.

Si aũt appellãs nõ, ꝓsequeret in termino appellato, ꝓsequẽte tũc quo ad appellãtẽ deserta ẽ appellatio ⁊ appellat⁹ bz facultatẽ approbãdi desertionẽ vel petẽdi vt ꝓcedat in cã appellationis. vt qr vult petere cõfirmationẽ seu reformationẽ, sniẽ ⁊ condẽnationẽ expẽsaz. ⁊ in ỏ casu, ꝓprie logit tex. iste maxime dũ refert se ad. c. reprehensibilis. s. e. qõ loquit de appellato, ꝓsequẽte. Et aduerte qr si ẽ appellatũ ab interlocutoria satis dr appellat⁹, ꝓsequi si cõparuit in termino maxime si lras in termino impetrauit qõ voluit Fede. cõsi. cxxx. de hoc dico casuz ỏ. Nã ỏ solũ cõparuit appellat⁹ in termino ⁊ nihilominus dr q̃ post terminũ põt ꝓcedi ꝓ abñtez. Et idẽ dico si fuit a diffinitiua appellatũ exquo cõparuit in termino bois vt hic. poterit. n. postea finire appellationẽ i termino iuris nõ tñ reputo vile appellato, ꝓcedere ⁊ ꝓsequi appellationẽ sed melⁱ ẽ approbare desertionẽ ne exponat se periculo ꝓriẽ sniẽ quã posset reportare i cã appellatiõis ⁊ expẽsas poterit cõsequi coram iudice a quo. vt dixi in. c. reprehẽsibilis ꝑus allegato ⁊ vide nõ. dictũ Spec. eo. ti. §. nũc videdũ. v. sed pone. vbi dicit q̃ si appellat⁹ impetrauit lras i termino ⁊ appellãs postea cõparẽs velit appellationẽ, ꝓsequi põt appellatus ꝓdicere ⁊ renũciare lris suis qr quo ad appellantẽ appellatio fuit deserta. si tamẽ vellet appellat⁹, ꝓseq audiet ẽt appellãs. ar. l. petẽde. C. de temp. in inte. resti. ⁊ eo

colũ. iiij. q̃ nõ. In alijs vo termis de vrute ꝑdicte clausule si ⁊ iquã tũ de iure teneor vide p doct. in. l. si qñ de leg. i.

d Et q̃ ñ debeat fieri positio iuris tz gl. in l. nõ fatet. ff. de cõfes. immo pl⁹ ibi dixit bar. circa fi. illius. l. q̃ si fiat positio iuris ꝓ ius ⁊ aducr sari⁹ rñdeat cõfitẽdo illa cõfessio ci nõ ꝓiudicat Item addo ẽino hic q̃ fin. dic̃ ang. i. d. l. ñ fatet in fi. vbi dic̃ q̃ bñ põt fieri positio eq tatis seu iuris eq ⁊ hoc dic̃ ee ỏ mẽte l. ij. ff. de iu. ⁊ fac. ig. ⁊ ẽ nõ. ad de ducẽdum i practica in mã spãli vel coram arbitratoribus cũ qb⁹ fuat eqtas vt fiat positõ eqtatis ꝓ rigore iuris scriptũ ⁊ q̃ nõ sit rñdẽduz positioni iuris tz ẽt ãg. i. l. i. fi. i. collũ. C. de confes. idẽ tenz domi. xix. di fti. i summa cir. fi. ⁊ ad hãc gl. i. c. i. in fi. i. vi ỏ quo vide late in l. ornamẽto rũ. ff. ỏ au. ⁊ ar. leg. ⁊ ol dra. in cõsi. cxlviij. ⁊ p do. philip. ỏ pusio hic in ij. col. ⁊ late hic p do. an. in. ij. col. euz sequẽ.

a Uide oio b.d. philippū de perusio i.xiij. col. vbi i casu isto tz ꝺ gl.z panor.

b Nō ad āplīatōez.c. lz de sen.ex. q ñ solū sen tēcia cēsure ſz ēt alia iudicialis lata p appellationē ē nulla iō nō ratifi cat lz appellatio sit deꝛa.et idē diē d.an.hic z i c.cū vēisset i.vij. col. de eo q mit. in pos. z vide bal. in.c. cū oliz. i.i. col. de do.z con tu. vbi dicit q p lapsa fatalia appellādi nō pōt qs pse q nullitatē arrētatoꝛuz z alle.arch. viij.q.iiij.ſ. q āt quē ēt al.hic iste.

c cccl viij. i ordie meo nouissimo.

d Deserēs appellatio nē nihilomi nus pōt agere ꝺ iudicē vt pūiat qꝛ fec litē suaz vel qꝛ dctu lit appellatiōi. idē ēt si nō appel lasſz z sic sē tēcia trāsisſz i rē iudicatā qꝛ poterit agē ꝺ iudi cē ſz gl. quā sic ibi itelligūt doc. i. c. pastoral. ſ. qꝛ vo. i si. gl. mag. ꝺ of. ꝺ lc. et adꝺ q ꝺ ista doctri na io. an. me minit pe. de anc. i. c. i. i si. de re iudi. in vi. et idē q b dicit tenz bal. i. l. si. C. de re iud. in vſ. qro si ferūt z al. gl. i. ꝺ.c. pastoralis. z idez dicit mno. i c. sacro. i gl. rū q̄ dixi. ſ. e. ti. in rubrica. Si āt appellās cōparet in termino z appellatus nō tūc casus ē clar⁹. poterit enim appellās petere vt ꝓcedat i cā appellatiōis ꝺ appellatū ac si pemptorie fuisset citatus vt hic sed difficili⁹ ē si iudex ꝓnūciat bñ appellatū nūqd poterit ꝓcedere in ꝓncipali sine alia citatiōe. de b dicā. j. sup gl. in v. ac si pemptorie. z vide ad māz dominos de rota deci. lxij. In gl. in vbo ac si pemptorie ibi vt si lis ē cōtesta. ꝛc. Aduerte qꝛ vt dicit Jo. an. z bñ quo ad decidēdū articulū appellatiōis nō ē necesse cōsiderare an sit lis cōtest. vel nō qꝛ sine noua cōtestatiōe pōt decidi articulus appellationis siue sit appellatū ab interlocutoꝛia. vt in. c. interposita. j. e. siue a diffinitiua. vt. j. e. c. ꝓ tuas. ſz cōsideratio gl. hēt locū in ꝓcessu sup negocio ꝓncipali. vt si iudex ꝓus ꝓnūciauit bñ appellatū postmodū ꝺ absentē ꝓcederet, put ꝺixi in ꝓncipio glo. Sz dicit Jo. an. z credo q bene nouā citationez regri ad b vt possit ꝓcedi sup ꝓncipali nisi in casu. c. i. de elec. li. vi. z. c. cordi. eo. ti. li. vi. z tota vis qōnis depēdet ab intellectu illoꝝ verboꝝ ibi ac si pemptorie vocatus ꝛc. Nā si ꝓfixio termini hēt vi pēptorij quo ad articulū appellatiōis z cām ꝓncipalē tūc bñ diceret gl. Sz certe de mēte lr̄e nō ē nisi citare respectu articuli appellatiōis cū tñ b loquit de articulo appellatiōis. Hoc vī ēt ꝓbari in. d. c. cordi. arguēdo ꝓ locū a spāli. An aūt in casu illi⁹. c. regrat citatio sup ꝓncipali. Jo. an. sentit b q nō. ſz dic vt plene nō. ꝓ do. de ro. deci. cxix. z vt nō i. d. c. cordi. qꝺ b omitto qꝛ eēt legere illud. c. In eadē gl. ibi iudex ꝑt facere gr̄am ꝛc. Nō bñ istā glo. ꝓ limitatiōe nōbili ad c. cōsuluit de of. dele. vt iudex possit facere gr̄az cōtumaci z expectare i sequētē diē nisi ius sit acq̄situ pti. puta qꝛ ꝓ nō cōparitionē in termino deserta est appellatio qꝺ bñ nōbis. In gl. in vbo saluis i si. pōdera bñ hāc glo. nā vī velle ponere ꝺuaz respectu deserti ōis inter appellationē interpositā a diffinitiua z ab interlocutoꝛia. sed nō instando verbis dic nullā in b eē ꝺixiam. Nā si neuter ꝓsequit appellationē in termino bois vbi ꝑfixus ē vel in termino iuris vbi termin⁹ bois nō fuit ꝑfixus quelibz appellatio ē deserta. vt, pbat in. c. psonas z. c. cū sit romana. ſ. e. Sed altero in termino ꝓsequēte nō ē deserta appellatio ēt post terminū vt. ſ. ꝺixi. Dz forte gl. sensit q b constitutio non bz locū in appellatione interposita a diffinitiua. Dns an. dicit q ñ vider cāz restringēdi cū tex. loquit indistincte. z nō bñ b dcm do. an. sed vide Spec. e. ti. §. qualiter. v. pozzo. vbi lat⁹ attingit hūc articulū. Et vī tādē concludere q delatio iudicis nihil opat in appellatōe a diffinitiua qꝛ nō pōt iudex nō deferre ꝓ. c. nō solū. e. ti. li. vi. ſz si appellatio approbat a pretūc sentit q ꝑfixio termini bz viz pemptorij. z b dictū ē valde notabile z equuz ſz difficultas ē q̄re b papa tm̄ saluauit cōstōnes loquētes de appellationib⁹ interpositis a diffinitiua cū eadē rō sit in appellationib⁹ interpositis ab interlocutoꝛia vt inducatur desertio ex nō ꝓsecutione. Credo q v. saluis. ꝓpie hūit respectū ad ꝓcessuz q oīno ē futurus sup ꝓncipali ſz in appellatione a diffinitiua nō est necesse vt ꝓcedat ad vlteriora si appellat⁹ vult cōtēnari desertiōe appellatiōis Nūqd āt iste terminus bz vicē pemptorij respectu iudicis a quo neutro ꝓsequēte appellationē. glo. ñ in. c. personas. ſ. e. ti. sentit q sic z ēt bosti. sed ñ puto b eē de mēte lr̄e per ꝓncipiū bui⁹. c. vbi fit ꝓuiso respectu iudicis ad quez. Fateoꝛ tñ q iudex a quo poterit ꝓcedere appellatiōe deserta ēt sine noua citatione nō ꝓ hoc. c. lz ꝓ alia iura. vt i. c. directe. z qꝺ ibi ꝺixi. ſ. e. z ꝓ id qꝺ le. z nō. in. c. cū qui. de do. et cōtu. li. vi. ꝺixi plene in. c. cū cā de re iudi. vbi vide.

In gl. in verbo rata remanet ibi aliꝺ in sñia excōicatiōis ꝛc. dicit Jo. an. b, ꝓcedere q̄ñ appellatio sequit sñiam tūc bñ ē diuersitas inter sñiaz excōicationis z alias sñias qꝛ effectus aliaz sñiarū bñ suspēdit ꝓ apppellationem. vt in. l. furti b allegata z b in tex. nr̄o. ſz effect⁹ excōicatiōis nō suspēdit. vt in. c. pastoralis. j. e. ſz vbi appellatio p̄cessit sñiaz nō est ꝺōia iter excōicationē z alias sñias. quasi velit dicere q sñia que sequit appellationē legitimā nō conualescit ꝓ desertionē appellatiōis. Vide tex. nōbilē in. c. lz b de sen. ex. li. vi. z q̄uis ille tex. loquat i excōicatione idē tñ ē in alijs sententijs. vt bēs ibi glo. ordinariā q̄z semp tenebis mēti., pbat rōe. si appellatio fuit legitia būit suspēdeꝛ iurisditionez iudicis. vt in. c. si a iudice. eo. ti. li. vi. adeo q appellās ꝺz facere se exēptū quo ad illā cāz a iurisditiōe iudicis a quo. vt dicit tex. nō. in. c. directe supra eo. ergo sñia vel alius actus sequēs appellationē legitimā ē null⁹ ad hoc. c. nō solū. e. ti. li. vi. ergo ꝓ desertionē appellatiōis nō cōualescit. vt regula nō firmat de re. iur. li. vi. Pōt ergo deserēs appellationē allegare nullitatē actus ad cui⁹ ꝓbationē poterit doceri de pēdētia appellatiōis. Et idē dicēdū si appellās renunciat appellationi sue vt actus gestus pēdēte appellatione legitima sit nullus. Idē volūt ꝺñi de rota decisio. cxxvi. c z vide archi. viij. q. iiij. in summa. vbi aūt appellatio sequit sñiaz merito ꝓ desertionē trahit retro effect⁹ sñie qꝛ sñia a ꝓncipio fuit valida et tñ eius effect⁹ fuit suspēsus ꝓ appellationē deserta ergo appellatiōe qꝛ cessant cā suspēdēs remānet sētentia in pozi statu. In eadē glo. ibi sed pone aliquē ēpm depositū ꝛc. Nō istā gl. vsq; ad finē z idē in effectu tz gl. viij. q. iiij. in summa. z cōiter approbat a doc. Ex quibus gl. nō ꝓmo q sñia depositionis suspēdit ꝓ appellationē sequētē. et aduerte licet nemo pōderet nā videret ꝺicēdū ꝺñū cū depositio ab ordine cōtineat i se suspēsionē qꝛ depositio ē ꝑpetua remotio ab altaris ministerio suspēsio ad tēpus. vt in. c. at si clerici de iudi. sed suspēsiōis sñia ñ suspēdit ꝓ appellationē sequētē vt in. c. is cui de sē. ex. li. vi. ergo sort⁹ idē ꝺicēdū in sñia depositionis. Sed saluādo istas glo. possum⁹ sic dicere q spāle ē i trib⁹ sentētijs cēsure vt nō suspēdat ꝓ appellationē sequētē. vt in. c. is cui pālle. facit. c. querēti ꝺ vb. sig. hoc iō qꝛ sñie censure sūt medicinales z veniūt ꝓncipaliter ad corrigēdū aliquē. vt in. c. i. de sen. ex. li. vi. Añ ne ꝓtextu friuole appellatiōis impediret correctio fuit inducta illa spālitas in eis. sed sñia depositionis nō ē sñia censure. vt pz in. d. c. querēti. Nā ibi ponit i penā maximā. vt in. c. tue de penis. Añ cū sit res grauissimi ꝓiudicij z cessat rō pal. ꝺz suspēdi ꝓ appellationē sicut cetere sñie. ex quo posset attētari vnū nouū dictū q si suspensio infligit alicui in penā qꝺ fieri pōt iuxta nō. ꝓ Inno. i. c. i. de excess⁹ ꝓlato. z in. c. ad hec qm̄. ſ. e. ꝺixi in. c. reprehēsibilis. q tūc talis sñia suspēdat ꝓ appellationē sequētē. nō. n. pōt tūc ꝺici medicina. Videsi mile qm̄ iura cōiter disponūt vt suspēsio ab offō nō fiat sine monitiōe p̄cedēte vt in. c. i. de sen. ex. li. vi. z i pal. c. reprehēsibilis. z tñ vbi infligit i penā nō est necessaria monitio vt nōt Inno. in locis pālle. z sic posset limitari dictū. c. is cui. Scōo principaliter nō bonā limitationē ad. l. furti. ff. de bis q nō. infa. q lz appellationē nō ꝓsequēs retro efficiat infamis ñ sñia infamabat act⁹ tñ gesti medio tpe rōe publici officij nō retractātur facit. l. barbarius cū mā sua ꝺ offi. ꝓto. Extra gl. q̄ro nūqd ñ ꝓsequēs appellationē possit agere ꝺ iudicē q iniquē siue ꝓ ipertiaz cōdēnauit eū. vī q nō qꝛ nō ꝓsequēdo renūciauit appellatiōi z ꝓ cōsequēs vī purgasse oē vitiū sñie z sua q ē sup v. reuocar de se. ex. et vide bar. i disputatio ne sua icip. a sñis iudicis q ꝓ impitia iudi cauit. z aliud q ēt q̄ñ sñia tranſiit i rez iudica. ita q ꝓ nō pōt appellari tñ ille ꝺ qué ē lata potest petere restōez, sm̄ regrum ecclā gnāli si qua mihi ꝛc. istō fuit nō. dicti hoſ. qué se cūſ ibi cōiter doc. ex cepto ꝓpo. abbate i. c. significāti b⁹ de pur. tul. et adꝺ q istō idē q bic ꝺr̄ tz āg. i. l. iiij. §. i cū. ff. de dā. ifec. et al. inno. in c. sepe. et idē tz bar. i sua disputa. q icipit a sñis iudicis q ꝓ impitia iudi cauit. z bal. i. l. obseruare. §. ꝓficisci. in rrviij. q. ff. de offi. ꝓcō. z bal. i c. i. de pa. iu. fir. z sequ ro. ꝓdl ctas oēs q̄ tas allegā ꝺo in. d. l. iiij. §. in cū i v. q lz ꝑ ñ appellā uerit a sententia iudicis ita diē bal. i. l. item si res i fin. pn. ff. ꝺ ap. z i. l. fin. in pn. i vlt. colū. ff. qꝺ q̄ iuris et ang. i. l. si si liussa. ff. de iud. z imola. in. c. fi. de emp. et vē. z bal. z ag. i. d. l. i. in pu. ff. q

quiſcꝫ iur. ité ō.q.hic poſita per do. an. vi de ꝑ bal.i c.fi.i v. ſci as tñ i ri. quo tẽp.vi de ēr ꝑ ag. i.con. ſuo. clxxxvi.q incipit nūc videndu i vlt col. et ad prędcã dcã bñ fac q nō bar to.pº gl. in l.i.i pn. in ij.col.vſ.q ro an ipu tet.ff.q qſ ꝫ iur. vbi dic q ꝫ pſ ñ appella uerit a ſen tẽtia i qua iudex ſta tuit iuſ ini quũ ꝑ boc ñ ceſſat qn iudex tene at hoc eo dē iure ini quo vti ꝺ ſe.ité adde q qñ dicit diſpō q oi no debeat ſtari ſnie alicuiꝰ ſiue ſit equa ſi ue iniqua tñ ſi iudex inique per dolũ ,pnũ ciat ꝺ eum pōt agi de dolo.ad ,h ē tex.cũ gl. ſua i.l.ſi ,p pter iudici um.§.plāe ſi.ſi mē. ſal mo .dix .ꝛ vi ō ad idē dal.i.l.cuꝫ duobꝰ.§.fi na.ff.,p ſo cio.

a An iu dex appel latōis poſ ſit ,pnũcia re ſr expen ſis ſcis in ꝓncipali cã viō tex. i.l, oēꝫ .C. qñ ꝓnou. pe.de an. i c.fi.i.iij. co lũ.ō ap. li. vi.ꝛ d.an. in.c.ſi gnifi cauerũt in ij.col.ō ex cep.ꝛ facit q ō vſurīſ legit i.l.ne

renũciaſſe appellatiōi cũ acceſſorijs.ar.c. ſollicitu dinē.j.eo. Cōtrariū tenēt ħ cōiter docto.qz ex quo bēbat duas vias.vnā ꝑ appellationē aliā agēdi ꝺ iu dicē.inſti.de obli.q ex q̄ſi delicto naſcũtur in ꝓnci pio.renũciādo vni nō vī renũciaſſe alteri allegāt. l. ꝺ maiores.C.de inof.teſta. Vide bonū tex.in ſimili in.c.ex tuax de auc̄.ꝛ vſu pallij ꝛ.l.ſi domus.ff.de ſui.vrba.ꝓdio.vide inno.ꝛ Jo.an.in.c.ſacro ō ſē. ex.vbi idē volūt q ſi fuit appellatū bis nō licuit ter tio appellare.vt nō.gl.in.c.paſtoralis.§.qz vo.ſ.ō offi.dele. Iſta.n.eſt alia via agēdi iō nō ob. excep tio.l.cū querit.ff.de excep.rei iudi. Idē dicit bart. in.l.i.ff.de appella.ꝛ in.l.ſi.de extraor. cog. vbi ēt tractat quid de arbitratore cōſiliario ꝛ ſimilib⁹.ꝛ ō bis vltimis vide qō dixi in.c.qz indicāte de ꝓſcri. ꝛ in ſpe.de requiſi.cōſilij.§.i.v.cōſiliarij ꝛc. Idem dicit Jo.an.hic ſi vult agere ad penā qz iudex non detulit appellatiōi legitime iuxta nōta in.c. de poze ſ.e.nā poterit agere ñ obſtāte deſertiōe appellatio nis. In gl.in vbo careat in fi.io.an.ꝛ cōiter doc. ſequentes reprobant glo.dicentes ꝛ bene iſtum ter minum hominis computandum in termino āni qui indulgetur a iure nam terminus hominis ſuccedit in loco termini iuris.hinc eſt q lapſo hominis ter mino deſerta eſt appellatio nec expectatur lapſus termini iuris.vt in.c.perſonas.ſ.eo. Sed aduerte quia contra hanc glo.puto caſum expreſſum in .c. cum ſit romana.ſ.eo.vbi dicit tex.q iudex ex cau ſa poteſt abbreuiare terminum iuris ergo compu tatur in anno alias non eſſet abbreuiatio ſed elōga tio.item quia terminus ꝓfigitur in odiuꝫ appella toris.vt in.c.peruenit.ſ.eo. Sed ſi non computa retur in anno cederet ſibi ad commoduꝫ contra.c. ꝛ ſi neceſſe.j.de dote poſt duor. reſti. In glo. ſi.ibi punitur ī expēſis.vide Fede.conſilio. cxlvij. vbi dicit q pena cōtumacie in ħ caſu ē duplex. nam ,pcedet ꝺ abſentē vt ħ ī v.preſenti.ꝛ etiā cōdēnabi tur ī expēſis tā q̄ cōtumax. Aduerte ex ħ ſentit q vbicūq pōt ,pcedi ꝺ abſentē cōtumacē pōt fieri et cōdēnatio expēſarū qō nō vī verū indiſtincte qz cō dēnatio expēſarū fit rōne intereſſe ꝓtis.l. ſancimus C.de iudi.ſed nullū intereſſe pōt ꝑs preſens prętē dere ſi ,pcedatur ꝺ abſentē ergo nō ꝺz bre locū con dēnatio expēſarū ſed poterit fieri cōdēnatio expen ſarū in fine cauſe qz victus victori ꝛc. Vide ,p hac materia glo.notabilē in.c.i.de elec.li.vi.in fin.ibi ꝑ io.an.in nouella.dicā plene in.c.fi.de dolo ꝛ cōtu. Jō reuertēdo ad tex.noſtrū dicerē q ſi ꝓñs facit,p cedi in cā cōtra abſentem nō bēbit locū cōdēnatio ex penſarū niſi in fi.cāe ſi obtinebit in cā appellatiōis.

Extra glo.q̄ritur ,p declaratione tex.qd intēdit lr̄a ī verſiculo q ſi.vbi dī q ſi ,puocatio malicioſe nō ſit recepta vel approbata nihilominus ꝺz bre vi gorē. Solutio quidā itelligūt q būt vigorē ac ſi fu iſſet recepta vel ꝓbata ne malicia iudicis vel par tis noceat appellāti. Sed hec opinio cōiter nō tene tur.cōis intellectus ꝛ ēt verus ē q ſi appellatio re cipitur a iudice vel approbatur a ꝑte ꝓfixio termi ni ꝺz vicez ꝑemptorij vt in v.preſenti. Si vero ma licioſe nō recipitur a iudice vel a parte habebit ni hilomin⁹ vigorē quo ad retractationē attētatoꝝ qm̄ appellatio legitima ſuſpēdit iuriſditionē iudicis.re tractabit q quicqd geſſerit poſt appellationē ſi rece perit vel nō.vt in.c.nō ſolū.eo.ti.li.vi. Itē ꝺz vigo rē vt termini ꝓfixio bēat vicē ꝑemptorij.vnde nō te neť appellatus cōparere niſi citeť .,p hoc. c.ꝑ tuas j.eo. Seçūdo queriť nūquid ſi termin⁹ ab hoie nō fuit ꝓfixus habeat locū iſte tex.in termino iuris. vt ſic terminus ām habeat vicē ꝑemptorij. quidam q nō. Hoſti.ꝺz iſtū tex.,pcedere idiſtincte cū indiſti

cte loquať. Jo.an.ſequiť ꝓmā opi.moueť qz termi nus hoīs ꝓfigiť ad appellationē incohandā merito ꝺz vicem ꝑemptorij vt ,pcedať in cā.termin⁹ iuris ſ.anni prefigiť ad appellationē ,pſequēdā ꝛ finiēdā vt in cle.ſicut eodē ti.iō nō pōt hre vicē ꝑemptorij q ſi ſentiat q poſt lapſū illi⁹ termini iuris nō ē loc⁹,p ſecutiōi cū rata maneat ſnīa. Do.an.dicit q poteſt hre locū in termino iuris in caſibus in quib⁹ pōt ,p cedi p⁹ terminū iuris.ꝛ obſcure loquiť ſꝫ vult dice re q ſi altera ꝑs cōparuit in termino iuris qz tūc ꝑt ,pſequi p⁹ terminū hēbit ille termin⁹ vicē ꝑemptori j.ſed nō credo hoc,pcedere.qz iſte tex.vult q ,p cedat p⁹ terminū.ergo ſequereť q appellans vel appellatus poſſit differre cām vſqz ad vltimū diem anni qō ē falſū.nā ſi ē appellās ꝺz ,pſequi tali tpe q poſſit finire infra annū.vt in.d.cle.ſicut ꝛ in.d.auc̄. ei qui.ſi aūt ē appellatus opꝫ q cōpeat ſaltē ꝑ men ſem añ finē āni.vt.d.auc̄.ei qui.ꝛ.ij.q.vi.appellato re.ergo tex.iſte nō ꝺz locū in termino iuris. Ad idē adduco tex.ħ exꝑſſum in.v.ſiqs aūt vbi dī q neu tra ptiū pōt preuenire iſtū terminū.g̃ logtur de ter mino hoīs qz in termino iuris pōt appellās ,pſeq quādo vult.vt in.c.oblate.j.eo.ꝛ in.d.auc̄.ei q. an iudex prefigēdo terminū ad appellationē ,pſequen dā videať appellatiōi deferre vt ſic prefixio talis ter mini bēat vicē ꝑemptorij ,put ħ dī vt ſic non exigať alia receptio appellatiōis.dic q non.vt ,pbať in.c. oblate.vbi dilatio ꝛ termini prefixio ponunť vt di uerſa. Ad idē bene facit tex.vbi de vtroqꝫ fit men tio pricipaliter ꝛ ſic ſola prefixio termini nō opatur dilationē.ꝛ boc ꝺz gl.or.in.c.cū appellationib⁹.j.e. ti.li.vi.ꝛ ibi ēt ꝑ doc.ꝛ ar.ij.q.vi.appellatoꝝ.ꝛ do. de rota deci.xcix.alias.ccix. Tertio ħ queriť de quib⁹ expēſis ꝑt iudex ad quē[a] cōdēnationē faceť. vide plene ħ ꝑ Jnno. Cōcluſio ſua ē hec qō ned ꝺz pōt cōdēnare in expēſis factis p⁹ appellationem ſꝫ ēt in expēſis factis poſt ſnīam ꝛ ēt ante ſnīam in cau ſa ꝓncipali.rō qz iudex ad quē ſuccedit loco iudicis a quo.ergo ſicut pōt addere ꝛ detrahere ꝓme ſnie. vt in.c. Raimutius.ꝛ Rainaldus de teſta. eodē mō pōt cōdēnare in oībus expēſis ſi iudex a quo min⁹ bñ ꝓtermiſit. Itē ſi pōt reuocare cōdēnationē ex pēſarū factā ꝑ iudicē a quo ita ꝛ ſupplere vbi ille mi nus bñ ꝓtermiſit. Et nō bñ hoc dcm̄ in alio vt oſtñ iudicis ad quē nō verſeť ſimpliciter ī,pnūciādo ma le vel bene appellatū ſꝫ pōt diſtinguere ꝛ reformaſ ſnīaꝝ in aliquib⁹ addēdo vel minuēdo.vide qō dixi ſup rubrica. Ultimo queriť Jnno.vtrū iudex ex officio ſuo poſſit ꝓdēnare ēt in expēſis factis añ lit. cōte.cōcludit q ſic.vī quēadmodū pōt ex offō ſuo mulctare ptē ante lit.cōte.l.vna.ff.ſiquis ius dicen ti.eodē modo pōt ex offō cōdēnare in expēſis ſcis ante lit.cōte.licet nō fuerint petite ꝑ ptē.ꝛ notabis ſemper hoc dictū. Mā glo. [b] tenuit cōtrarium in.c. fi.de do.ꝛ contu.dicēdo q expēſe facte ante lit.cōt. veniunt iure[c] actionis ꝛ non officio iudicis.qz ea q̄ fiunt ante lit.cōte.nō ꝓtinēt ad officiū iudicis.iō cō cludit q niſi nominatim petātur in libello nō pōt iu dex cōdēnationē facere ꝑ.l.ediles.§. ité ſciēduꝫ.ff. de edi.edic. Sed tene primū dictū Jnno. [b] qz ea q̄ fiunt poſt lit.cōte.ꝓmaxime ꝓtinēt ad officiū iudicis ita intellige.§.item ſciendū.non tñ ſequitur quin et ea que ante fiunt pertineant ad officium iudicis. nā vt.ſ.dixi ex officio ſuo mulctat contumacem ꝛ mul cta indicitur ex mero officio iudicis.vt notat barto. in.l.ij.ff.ſiquis in ius voca.ꝛ multa alia explicat ex officio ante lit.conteſta. Ultimo queritur pōe q iudex pronunciauit ſuper aliqua exceptione ꝛ non condēnauit partem in expenſis.nunqd poſſit poſt modum vſqz ad finem condemnare in illis expen

gociorū q ē l.ſi.ff.de re iudi.ꝛ in.l. negociorūꝫ ī pn.ff.eo.ct an accuſat⁹ i iudicio ca lūnioſe ac cuſationis poſſit peter ab accuſato re expēſas ſcās i pmo iudicio vī oio p ſali.in l.q crimē in pe.col.C.q ac.nō poſ.

b Cum qua tꝫ do. an.ibi ꝛ bā. in.l.iiij.§.ħ ār iudiciuꝫ i.v.q.ff.de dā.ifec.ſpe. ī ti.de of.iu di §. deſer uit i vſ.poſt lite cū vſ.ſe. ꝛ late defen dit do alex. imol.i.l.ꝑ perandū.§. ſinaūt alter utra.C.de iudi.

c Quo iu re perať ex pēſe vide ħ do an.i.iiij. col.v.fi.ꝛ in c.ex pte i fi. v.nō q i cā de reſcrip. ꝛ vide ino. in.c.caſūni am i fi.ō pe nis. vbi dic q expēſe pe rūtur actōe i ſañ ꝛ quo iure petunť expēſe ꝺ ca lūnioſū ac cuſatorē vi de ꝑ ſalu.in l.q crimē in vi.col.vſ.nē aliqua.C.q ac.Et q ex penſe ñ poſ ſint peti iuſ actiōis vi deť firmaſ do.an.in.c. vnico i vlt. col.de plus peti.

d Idē tꝫ ſali i.l. ,ppe rādū.§. ſinaūt alteru tra.C.de iu di q dicit cē tert. valde pegrinū in auc̄.de exe cu.i prī.vbi dat.l.modū iudici ,pul/

dendi circa expensas q̄ añ lite cōte. ꝓcesserunt. tñ tu aduerte q̄ in illo tex. nō pōt fieri funda mētū q̄ ille tex ibi ī spē nō declarat q̄ iudex ꝓcedat si expense petite nō sint. istā opi. tz ēt ci. ī. l. sancim⁹ in. viij. q. ⁊ ibidē bal. p illū tex. C. de iudi. ⁊ late imol. ī l. fi. ī pe. col. ff. de re iudi. Jo. an. ⁊ imol. ī c. auditis de ꝓcu. nūqd āt iudex q pōt ex offō cōdēnare ī expēsis nō petitis si nō cōdēnet tencatur pti. dic̄ q̄ nō ita tenent ci et bar. ī d. l. ꝓ erāduz. §. finaurē alter utra. C. de iud. q̄ dato q̄ possit tñ nō teneā impartiri offīn si nō petat ꝓ reg. l. iiij. §. hoc āt. ff. de dā ifec. ⁊ iō cautela ē q̄ petaī fm formā ibi p eos traditā ⁊ cuz eis tenent ang. ⁊ magis cōi ter alijs io. an. in addi. spec. ī ti. de ex pē. § finaūt sup. v. prio. ⁊ di. ⁊ bar. ī d. §. hoc aūt iudicium ⁊ gl. fi. in c. fi. de rescrip. ⁊ renēdo hāc ptē adde illud q̄ dicit bal. ī d. §. fin autē alteru tra q̄ sufficeret petitō ꝑplicita vel generaī pu ta peto sententiā ꝓmeferri q̄ tūc video⁹ peti isse q̄ ferat sniam tam fis. Inn. ª dicit b notabiliter q̄ sic quia semper durat officium iudicis etiam per totum diem late sine diffinitiue. vt in. c. cum appellationibus. e. ti. li. vi. ī mo plus dicit inno. q̄ si pars nō apppellauit b a ꝓnunciatione super exceptione non poterit post decē dium appellare ab illa cōdēnatione expensarum q̄z cōdēnatio ista est executio illius pronūciationis. vñ non appellando videt acquieuisse illi interlocutorie nisi iudex excederet modum in taratione vel nisi ps posset probare q̄ probabiliter illā exceptionē ꝓpo suit. ar. l. qui solidū. §. ēt. ff. de le. ij. ⁊ in. c. i. in fi. de elec. li. vi. Nō semp hoc dcm̄ exquo habes vnaz bonā limitationē. ad. l. terminato. C. de fruc. ⁊ li. expē. ⁊ ad auc̄. de iudi. §. opz. ⁊ ad nō. in. c. i. vt lit. nō cōte. per do. an. in fi. vt post sniam diffinitiuam non possit iudex cōdēnare in expēsis nisi per illā diē secus in interlocutoria q̄z tūc pōt vsqz ad finē cause. Ratio diuersitatis ē q̄ p diffinitiuā expirat officiuz iudicis merito nō pōt postmodū hꝛe rōnē de accessorijs sed p interlocutoriā nō expirat officium suum iō ⁊c. Vide simile ī. c. querenti de offi. del.

c **Onstitutus.** Si appellās in cā electionis infra tps legitimū non prosequit nō per b preiudicatur cognitiōi faciēde officio iudicis sup impedimētis electi. vel summa generalius ⁊ notabilius sic. Appellatione deserta p negligētiā appellantis pōt iudex ex officio ꝓcedere in casib⁹ ī quibus eius officiū exuberat. ⁊ est casus valde nōbilis. Diuiditur. ꝑmo ponit partis narratio. secunda ibi intellecto. pape motiuum ⁊ iudicum datio.

Casus lr̄alis Vacāte decanatu clarem̄. q̄dam canonici cōtulerunt ptātez eligēdi ī ep̄m ⁊ q̄dam non hoc acto ī illa translatiōe q̄ eps nō ꝓcederet ad electionem fine alijs. duz essent ī tractatu electōis. xi. canonici appellauerūt ne aliqs eligeret ī decanuz sine assensu oium. eps cum q̄busdaz alijs ꝓtulit decanatum archid. eiusdē ecclesie ⁊ pars alia aliū elegit. q̄dam cardi. legatus apo. se. p partes illas iter faciēs examinationē electōis illius cōmisit duob⁹ abbatib⁹ vt cām ī structam ad se. ap. remitteret nō vt appellationi interposite derogaret: facta examinatione cardi. transmittit illaz ad se. ap. partib⁹ postmoduz ī pūcta pape ꝓstitutis. archi. ꝓdictus p̄dicta oīa allegauit petens electionē de se factam ꝓfirmari. Ex parte aduersa respōsum fuit: q̄ non erat ꝓfirmanda sed infirmanda: q̄z facta fuit post appellationē ⁊ cōtra formā ēpo traditam: ⁊ q̄ archid. spōte renunciauerat facto ēpi. ad hoc fuit pro archi. allegatū q̄ illi non erāt vltrius audiendi cū appellationē suam infra annū non fuerunt, pscuti. Do. pa. bis ⁊ alijs auditis itellexit per assertionem cardi. p̄dicti q̄ sub ea forma fuerat appellatū ne sine assensu oium, ꝓcederetur ī electōe decani ⁊ q̄ appellationē infra annū non fuerant, pscuti: nec allegauerūt cām pp quam esset eis biēniuz ꝓcedēdum: q̄z sicut infra ānum miserūt bis nūcium: ita potuerūt mittē, ꝓcuratorē. verūtñ ne videat do. pa. pēptorias exceptōes ex eoꝝ parte, ꝓpositas sō silētio ꝓterire. Mādat iudicibus quaten⁹ si cōstiterit archidia. spōte renūciasse facto ēpi ex quo fcō nitī: vel si cōstiterit ipm ēpm processisse ad electionē ipsi⁹ archid. cōtēptis p̄dictis canonicis sine qb⁹ ad electionē, ꝓcedere non valebat fm sibi traditā pt̄em: eidē archi. sup decanatu silētiū ponāt: aliogn notationē siue electionē de alio factaz ⁊ qcqd fuerit secutū ex ipsa denūciēt irritū ⁊ inane Ber. ꝓrio nō ⁊ mēti tene q̄ dixi ī scō sūmario q̄ deserta appellatōe ex negligētia appellātis si cessat offīn iudicis quo min⁹ possit, ꝓcedere ⁊ inquirere de meritis eoz̄ propter que fuerat appellatū. sed boc intellige vbi iudex ex officio suo potuisset aliter procedere sicut est causa electionis nam negligentia partis non debz nocere officio iudicis. Exquo enī duo sūt modi procedendi vno sublato remanet reliquus. ꝓ b c. ex tuarū de auc̄. ⁊ vsu pal. ⁊ c. accedens. j. de accu. sic videm⁹ ī simili ī īstantia p̄cipali q̄ deficiente accusatore iudex ꝓcedit ex officio ad vtilitatem reipublice. vt in. c. crimina. j. de colluſi. facit optīe l. q̄uis. C. de adulte. vide aliud simile ī. c. si forte uī cta glo. de electōe li. vi. ⁊ bonus tex. ī. c. cū nobis ⁊ c. cū dilecti. de elec. Secus dic vbi ēt talis cā ī qua nō exuberaret offīn iudicis vtputa cōcernēs merū cōmodū priuatum q̄z tunc iudex nō dz se impedire actore vel appellatore cessāte iuxta nō. in. c. ad nr̄az el. ij. de iureiuran. vide bonum tex. cum ibi nō. in. l. iiij. in. §. hoc autem iudicium. ff. de dam. infec. ⁊ l. ad peremptorium. ⁊ quod ibi per Bar. nō. ff. ō iudi. Secundo nota ⁊ tene menti istum tex. q̄ lz legatus etiam cardinalis non possit se intromittere ō appellatione interposita ad papam in ipsius appellantis preiudicium potest tamen se ingerere extraiudicialiter vt causam instructam remittat ad papaz de boc. j. plenius. Tertio nota ⁊ est tex. iste bene notandus in alio q̄ vbi duo sunt paria expedibilia si probatur vnum fuisse gestum presumitur potentia expediendi aliud licet illa non sint omnino similia. nam papa arguit hic de missione nuncij ad missionem procuratoris. vt quēadmodum potuerūt isti mittere nuncium ita presumitur potuisse mittere ꝓcuratorem. tamen vt dicit Jo. an. ⁊ bene quia facilī reperitur nūcius q̄z procurator. ⁊ quia per talia loca transit nuncius per que non posset transire ꝓcurator. sed prima frōte stat prima presumptio. ⁊ idē ꝓbatur in. c. cum dilecti de do. ⁊ contu. Ex hoc īfertur ad vnum dictum notabilissimum q̄ ꝓcedit ar. a simili lz illud nō sit oīo simile. facit q̄ nōt Jo. an. ī c. nō pōt de p̄bē. li. vi. ī nouella. facit tex. ī. c. cū dilecta de cōfir. vtili. Sz mod⁹ destruēdi hoc argumētū ē, ꝓbare dissimilitudinē ī illo actu ad quē sit collatio. vñ si isti ꝓbasset iter fuisse tutū nūcio ⁊ nō ꝓcuratori, ꝓculdubio cessasset ista presumptio. Ad boc q̄ nō. ī. c. trāslato de cōsti. ⁊ ī. l. nō pūt de legi.

Nō quarto vnā ptē capituli posse vota sua ī aliū ēt forinsecū a collegio cōpromittere. Sed ꝑ hoc op. de. c. q̄ pp de elec. vbi leg. ⁊ nō. q̄ ad hoc vt valeat compromissum sup electione opz vt nemo dissentiat in. c. cām q̄ de elec. Item nō pōt qs cōmittere votū suū nisi sit ipeditus. nec tūc nisi ei qui est de collegio vt in. d. c. q̄ pp. So. dicit Inno. lz specifice nō attingat hec ꝓria q̄ ꝓrium ꝓcedit bodie lz olī poterat fieri q̄ ō dī ⁊ sic sentit q̄ in boc istud. c. sit correctum. Pe. aliter dicit q̄ contrarium procedit in bis electionibus in quib⁹ ē seruanda illa forma illius. c. q̄ pp. s. q̄ñ p mortē plati ecclesia remanet viduata. Do. an. distinguit q̄ aut minor pars seu maior vult facere cōpromissum ēt in p̄iudiciū nō cōsentientiū ⁊ nō pūt vt in. d. c. q̄ pp. ⁊ nō. in. d. c. scriptuz eo. ti. Aut vult cōstituere ꝓcuratorē ⁊ sic nō tāgendo aliorum p̄iudiciū. ⁊ tunc vbi est seruanda forma c. q̄ pp. nō pōt nisi ꝓut ibi dī. Sz si nō ē fuāda forma illi⁹. c. pōt ꝓcedere dcm̄ Pe. ⁊ qō ibi dī. Aduerte latius. nā respectu cōpromissi artātis alios tī cōsentiētes verū ē vt oēs debeant cōsentire quia tractatur boc casu de preiudicio iuris singulorū vt prīuent facultate vocis dande iō nō sufficit maior ps boc puto verū nedū in actu electiōis sed in oīb⁹ actib⁹ vniuersitatis p rōnem p̄dictam. ⁊ p ea que nō. ī. c. q̄ pp. ⁊ in. c. scriptū. ⁊ ita pluries in varijs actibus allegaui in cōcilio senēsi generali. Sed quo ad facultatē cōstituendi ꝓcuratorem credo q̄ spāle sit

ff principali quā sup accessorijs ⁊ sic super expēsis arguēdo. l fi. C. de an. except. q̄ dcz sequit ⁊ reputat tenē dū menti pau. de ca. ibi. ⁊ seqt simpliciter d. ale. imo. a Et ipz ffert ⁊ simpliciter se qt pau. de ca in. l. faci mus. C. de iudi.

b Si lata fuit interlocutoria a qua ñ fuit appellatuz tpe debito si postea lapsis decē diebꝰ ferat snia sup expensis illi⁹ interlocutorie nō poterit appellare nisi mod⁹ excedat et adō quod illud dcm̄ imo. allegat ⁊ seqt ro. in suis sing. ⁊ dic̄ q̄ q nescit illud di ctū ī curia romana reputaretur grossus et ꝓ hoc optime facit qō nō. do. an. i. c. qui rauallis in ꝓi. in. iiij. col. de iur̄ iurā. ⁊ i. c. pastoralis i. iiij. col. j. eo.

in qualibet electiõe vt non ipeditus nequeat cõmittere alteri vices suas alijs maxie ꝺdicẽtibus p. c. qz pp. §. illud pal. ⁊ facit rõ. c. is cui de offi. dele. li. vi. ⁊ c. cũ i ecclesijs. de ꝓbẽ. e. li. Sed i alijs actib⁹ poterit non ipeditus cõmittere qz hoc nõ reputur ꝓbibitum. Nũqd aũt possit cõmittere extrãeo vt forisecus a collegio. credo q nõ possit ꝺdicẽte vniuersitate qualiscũq; sit actus gerẽdus qz interest vniuersitatis ne eius secreta pateant forisecus. qõ sentit Jo. an. i regula qõ alicui de reg. iur. li. vi. i mercu. ⁊ sic intelligite tex. c. pe. de elec. c. li. In gl. i. i vbo oiuz ibi ñ valuisset appellatio. dic ſm doc. q imo valuisset si i ꝓmissio fuit actũ vt eps nõ eligeret nisi hito oiuz cõsensu. ⁊ hoc iudicio meo vi ꝓbare tex. iste ꝓpe fi nẽ i v. vel ꝓdictũ epm ⁊c. Ex quo nõbis ꝺñ q isti de vniuersitate pñt statuere vt nõ valeat act⁹ nisi habeat oiuz cõsensus. nec est ꝺ ius cõe ex quo a pncipio ꝺ voluerũt oẽs. hoc ꝓcedit nisi i actu esset a iure ꝓdita certa forma vt valeat actus a maiori pte ⁊c. vt in. c. qz pp de elec. vel nisi pp istam reformationẽ impediret vtilitas ecclesie. Quid. n. si nũq; possẽt oẽs esse cõcordes ⁊ instat necessitas vel vtilitas ecclesie. certe tunc putarẽ actum valere a maiori pte. ar. c. i. ꝺ bis que fi. a ma. par. ca. Facit q ꝺ leg. ⁊ nõ. i. c. cũ oẽs de cõsti. Sic eꝫ põt vniuersitas statuere vt valea actus gerẽdus a plurib⁹ de vniuersitate lz non faciant maiorẽ partẽ toti⁹ vniuersitatis. sed sint plures partiuz cõpatiõe miꝰis. Vide glo. nõbilẽ quã semp tenebis mẽti i. c. ficui de elec. li. vi. alias aũt non valet qcqd faciũt plures de vniuersitate nisi cõstituãt maiorẽ partẽ totius vniuersitatis. vt est tex. nõ. i. c. cuz ecclesia. cl. i. s. de elec. ꝺ ideo qz nõ reputur ꝺ vniuersitas ex quo nõ est maior pars toti⁹ vniuersitatis. l. q maior. ff. ad municip. ⁊ in. c. i. de bis q̃ fiunt a ma. p. ca. In glo. in v. delegauit i fi. dãtur ⁊ alie plures solutiões p doc. Inter cetera dicit Imno. q vbi negat fuisse appellatũ vel appellationẽ ꝺuoluisse negociũ põt inferior de hoc cognoscere. Sed ꝺ sol. lz fit va in se ⁊ nõbilis. ⁊ facit q ipe nõt i. c. pastoralis. §. preterea de of. dele. nõ tñ cõgruit huic lre. qz ꝺ inferior cognoscebat vt cãm magis instructã remitteret nõ aũt vt videret an sua esset iurisditio. Hosti. dicit q ꝺ iminebat scãdalũ ª ideo potuit legat⁹ se itromittere. ar. l. egssimũ. ff. de vsuf. Nõ bãc so. i practica sed nõ ꝓgruit lre qz nõ allegat cãm scãdali sed facilioris instructiõis. Jo. an. dicit iferiorẽ se posse itromittere ad effectũ de quo ꝺ. cũ ꝺ tẽdat ad faciliorem exitũ cause appellatiõis p ea q̃ nõ. in. c. ij. ꝺ ma. ꝓtrac. ꝫ inter ecc. Allegat Spe. de of. lega. §. nunc oñendũ. v. xxxij. Nõ credo ꝺ ꝓcedere i quolibet inferiore maxie in iudice a quo fuerit appellatum p tex. aptuz i. c. si a iudice. e. ti. li. vi. vbi ꝺr q appellãs nõ tenet cõparere ad citationẽ iudicis a quo nisi solum ad audiẽdã reuocationẽ grauamis. g̃ non tenet cõparere si citat vt cãm magis instructã remittat ad superiorẽ. sed ꝺ puto esse spãle in legato de latere. vt dicit ꝺ Gof. tum qz legatus repñtat psonã pape. tum qz ex quo est cardinalis ⁊ sit de collegio ipsi⁹ pape ꝑt se itromittere ad bũc finẽ vt cãm magis instructe remittat ad papã. ita ꝓprie loqtur Spe. vbi. s. lz do. an. eũ allegat gnãliter. Aliꝰ circa ꝺ mita tacta p Spe. ibi. ⁊ ꝺ nõbis. Nec ob. motiuũ do. an. faceor. n. q i ferior põt se ipedire de ꝓcernẽtib⁹ faciliorez exitum cãe appellationis q̃ vult, pbibere de nouo attẽtanda. vt i. c. cum teneamur. s. e. ⁊ i. c. ij. qõ ipse allegat vel q̃ partes nõ ꝺdicũt. Secus aũt vbi appellans ꝺdiceret ⁊ nihil de nouo attẽtat. vt i. ꝺ. c. si a iudice.

Sed extra glo. opp. ꝫ tex. alio mõ. vñ. n. q asserti⁹ legat nõ erat standũ i iudiciũ partiũ. vt i c. cũ a nobis de testi. Hosti. ꝺ primo soluit q ptes acquerunt relatiõi legati vel ꝺ est spãle i legato [b] de latere ex cõsuetudie gnãli vt credat relationi illius. sed de iure cõi secus est vt pnũciauit papa Clemẽs vt refert Spe. i ti. de teste. i. §. i. v. sed nũqd aduocatus. Ego allego glo. nõbilẽ. in. c. ficut. j. de sen. ex. q̃ vult q de iure nõ credit legato ẽt cardiali i iudiciũ partium. cessante ergo ꝓsuetudie tz primaz solu. ⁊ nõ ꝺ cõe dictum doc. i. illa glo. In glo. i vbo renunciasse ibi qõ ei licuit. ꝫ ꝺ opp. de. c. admonet. ⁊. c. qõ i dubijs. de renũ. vbi nõ renũciat qs beneficio nisi i manibus superioris. Soluit Host. q electus i discordia ẽt si ꝓsenserit ⁊ sit appellatũ ad superiorẽ põt renũciare iuri ex quo non bz ius pacificũ. secus vbi consensisset ⁊ nulla discordia subesset. Nõ primũ dictũ sed itelligerẽ ſm nõta p gl. i. d. c. qõ i dubijs. aliqd i cle. gre de rescrip. ⁊ glo. in. c. si electio de elec. li. vi. que est multũ nõbilis. Et gnãliter tractat an ⁊ quando possit electus renũciare iuri suo. dic vt ibi. In glo. fi. in fi. de hac mã an ⁊ quando valet scõa electõ pma non cassata. dic vt nõ. in. c. consideramus. ⁊ in c. auditis de elec. An minor pars contempta in electione pma possit, pcedere ad secundaz sicut fecerũt isti. dic vt plene nõ. in. c. bone. ⁊ in. ca. quia ꝓpter de electio.

[b] Vide ꝺ hoc ꝺ. an. ꝺ i. ij. col. v. oppo. q nõ stetur ⁊c. q dic q nõ statur assertiõi cardinalis legati lz aliꝰ ꝺ cõsuetudie obseruet sed ꝺ hoc vide p eũdem ⁊ q ibi p⁹ultũ addidi i. c. qñ ꝫ in. xxviij: col. ꝺ ꝓba.

[a] Si iste intellectus esset verus redderet istã decre. multũ sin. sed diuiat iõ intellect⁹ quẽ ponit ꝺ. an. dicẽ amicus lre ſm. ꝺ. bartholo. de bellẽzinis hic i addi. ad. ꝺ. ant.

[c] **Constitutis.** Appellatio frustratoria possessionem ꝓfirmati nõ ipedit. ita cõuer sũmat. Sed ſm hãc sũmationẽ hec decre. ecti de idubio ideo sũmo sic. Cõtra electũ vel cõfirmatum nullus aliud ius spectantẽ non admittit regulariter exceptio vel appellatio maxime frustratoria ad impediendum electionis ⁊ confirmationis effectum ſz possessione habita poterit accusari vel denunciari ⁊ ſz hoc est casus nõbilis. Diuiditur. p narrat factũ. scõo diffinit ibi nos ergo. tertio, ptestatur ibi siquid.

Casus litteralis. Vacãte ꝓpositura sancti saluatoris die statuta ad celebrandã electionẽ. Epus meten. aduerunt canonicos illos p patrẽ ⁊ filium ⁊ sñ. vt ſm deum vnum eligerent de duob⁹ in quos partes videbantur cõuenisse quẽ magis vtilem ⁊ idoneum ecclesie reputarẽt: post hoc decanus cum quibusdã alijs cõcordaret cancellarium metenẽ. Cator sci saluatoris cũ quibusdã alijs cõcordaret cancellarium metenẽ. elegerunt in ꝓpositũ ei⁹ electionem tãq̃ a maiori ⁊ saniori pte capituli metenẽ. eps cõfirmauit: et cũ vellet ei dare inuestiturã. decanus appellauit ad se. ap. ꝫ ipsum impotẽtiã allegãdo dicẽs illũ cancellariũ ipotẽtem in ptibus illis in quibus bona ꝓpositure cõsistũt. addẽs q alia sibi opponere: in presẽtia pape que in prãtia iudicis suspecti noluit explicare: demũ cã ista ad sedẽ ap. ẽ delata: decanus ꝓ pte sua in presentia pape hec ⁊ alia proposuit. Jo. pa. examinato negocio ei cõstitit euidẽter appellatiõis cãm coram epo expssam rõnabilẽ nõ fuisse ⁊ aliam nõ expressit q̃uis dixerit q expmeret coraz pa. vñ ipse statuit vt per ea que dicta fuerunt confirmatõis effectus non debeat impediri. post q̃ vero pacificã possessionẽ ipsius ꝓpositure habuerit si cõtra ipsuz aliqd ꝓponere voluerit non in modũ exceptionis: sed i modũ denũciatiõis vel accusatiõis licẽtiã hẽat ꝓponendi Ber. Nõ primo supiorẽ posse p abiurationẽ astrigẽ electores vel eligãt ſm deũ ⁊ ꝓsciaz magis idoneũ ⁊ vtilẽ ecclesie. ⁊ hec abiuratio ẽ loco iuramẽti. vt nõ. gl. ij. quã tene mẽti. ⁊ idẽ archi. ij. q. v. sigs. Ex ꝺ infero ad vnã nõbilẽ theoricã q vbi epꝰ timet q ꝓni nõ pñtẽt vtiliorẽ ecclesie pp pces aliorũ p dilectionẽ carnalẽ q possit eos ꝓstrigere iuramẽto vel hac abiuratõe vt pñtent magis idoneum ⁊ vtilez. ex quo. n. de iure ad ꝺ tenẽtur vt. j. dicã. ergo potest superior interponere partes suas. Sco nõ

[c] Vide tex. i. c. frnltatis de frigi. ibi i piculo aiaz ⁊c. quẽ ibi ponderat. ꝺ. an. Ptẽ ad dc ꝺ arch. xxij. q. v. vbi dic q verũ iuramẽtũ est siqs se asserit dicẽ ꝫritate i pticulo aie sue vt i. ꝺ. c. frater nitatis fita dicit teneri ꝫ no. ⁊ host. i c. ⁊ si christ⁹ de iureiurã.

q; quis dz eligere fm deū ꝛ iustā ꝓscīaz. ꝯ nō suffic
seq; purā ꝓsciam nisi illa sit iformata fm deū. Unde
alibi dic tex. nō. quē tene mēti non dz puritati ꝓscie
deesse iudiciū rōnis. vñ peccat ille q; segtur ꝓsciam
suā nō iformatā fm deū lz credat bñfacere. vt i. c. ñ
solū. vbi tex. de regula. li. vi. Nā peccat iste p igno
rātiā ꝛ sic ñ excusat maxie circa ea q; sūt dei. xxxviij.
di. q; ea. de peni. di. ij. sciēdū. Tertio nō q; eligen
dus i platū nō solū dz eē i se idone⁹ sed ēt utilis ec
clesie. Et iō alibi dz q; eps nō dz eē custos chartax
nec solū attēdere studio lrax sed ēt alijs exteriorib⁹
vt i. c. in canonib⁹. xvi. q. i. facit. xxxix. di. c. petrus.
vbi simplicitas repellit a ꝓmotione. Itē nō q; ca
nonici tenēt eligere magis idoneū. nō ḡ satis ē q;
sit idoneus dūmō reperiat idoneior. qō an sit vex idi
stincte dicā i glo. ij. Itē nō q; notus pōt ꝓmoue
ri sine examinatiōe. bz. n. testimoniū tot⁹ populi vi
bo. tex. i. c. nullus. xviij. di. Facit iste tex. vt scbola
ris notorie pitus trāseat sine examinatiōe vel saltē mo
dica pro forma. Itē nō q; p inuestituram fcāz post
electionē ꝛ ꝓfirmationē trāsferr̄ possessio. de hoc ple
ne nō. i. c. trāsmissaz de elec. ꝛ i. c. ij. de ꝓsue. Ul
timo nō q; elect⁹ ꝛ ꝓfirmat⁹ nō obstāte electiōe vel
appellatiōe extraiudiciali dz ꝓseq; possessionē. Nā
exceptio nō ē h casu ꝓportionabilis petitōi possessi
onis. qz petēs possessionē petit qd facti sed excep
tio opponit iuri qō dicā lati⁹ ifra cū glo. fi. Alia nō
colligo qz examinabunt. j. In glo. ij. Nō glo. ex
q; habes duas ꝓclusiones. Ꝑria q; doctior ꝛ sciētior
est eligēdus. scōa q; lz nō eligat doctior ꝛ sciētior tz
electio dūmodo fit facta de idoneo. ꝛ ō hoc vide ple
ne glo. viij. q. i. in. c. lz ḡ. Dz dubitat nūqd eligē
tes vulnerāt ꝓsciam suā eligēdo idoneū ex quo po
terunt eligi idoneiorē. Do. an. hic i quodam nōbi
li q; fic. nihil tñ allegat ꝑter istū tex. Tu vide glo. h
disputantē i. d. c. lz ḡ. q; refert varias opiniones. Fi
naliter ꝓcludit ꝑmz. sicut. n. agēs bonū non peccat
si pōt facer̄ magis bonū. ita eligētes idoneū nō pec
cant si potuerūt eligere idoneiorē. Alij ꝯ. vt ibi nōt
archi. vbi dicit q; i volūtarijs, ꝓcedit illa opi. glo. lz
in necessarijs dz eligi melior̄. vt in. d. c. lz ḡ. Hoc
idē repio sensisse Fe. ꝓsilio. xc. vbi dicit q; eligentes
nō saltāt ꝓsciam suā si potuerūt eligere melior̄. In
hac mā sic distiguerē ꝓpbēdēdo vtrā qz ꝓclōnē glo.
q; aut a ꝑncipio fuit appellatū ne fieret electio nisi ō
idoneiori. ꝛ tūc puto q; si i eodē collegio repit idōe
ior nō valz electio facta ō idoneo cū de iure teneant
eligere idōeiorē. vt i. d. c. lz ḡ. ꝛ i. c. dilecti de elect. ꝛ
iusta fuit cā appellādi vel saltē talis electio retracta
bitur p supior̄ in cā appellatiōis qō sentit gl. in. d.
c. lz ḡ. Aut nō fuit appellatū. ꝛ tūc tz electio facta ō
idoneo. ar. in. c. cū nōbis. ꝛ. c. cū dilecti de elec. facit
tex. cū glo. in. c. cū terra. e. ti. Sed eligētes peccant
nō eligēdo idoneiorē p iura supius allegata ꝛ qz te
nent ecclesie eōsulere meliori mō quo pōt. Ꝑro h
optime facit tex. iūcta glo. in vbo nihil. i. c. pe. ō ele.
li. vi. vbi dz q; q; bz duas voces [a] vnā iure, ꝑꝓrio ali
am tanqz, ꝑcurator nō pōt vnā vocē dare vni aliā al
teri. ꝛ si aliter facit nihil valet. ꝛ est rō qz eadez ꝓscia
q; tenet eligere melior̄ ēt iure, ꝑꝓrio dz eligere tan
qz, ꝑcurator. Si ergo satis esset eligere idoneū pos
sēt qs diuidere illas voces in duos idoneos. sed qz
bz eligere idoneiorē ille voces nō sunt sepabiles. nō
hoc qz habes verā rōem decidēdi ad illū tex. qz ibi
nō reddit. Et itellige ꝓdicta qñ in eodē collegio re
pitur idoneior. alias aūt nō teneret eligere idoneio
rem de alio collegio. qz honesti⁹ ē vt idone⁹ eligat ō
eodē collegio qz q; fiat trāsitus ad idoneiorē alteri⁹
collegij. Ꝑro hoc facit tex. c. nullus eps. lxi. di. qō
le. ꝛ nō. i. c. iter canonicos pal. s. de elec. ꝛ cum ꝓdi
ctor̄ limitatiōe puto itelligēdos glo. ꝛ Bar. i. l. cū
qdam. ff. de le. i. vbi cōcludit q; bñs electionē tan qz
bonus vir satis ē vt eligat idōeū lz possit eligere ido
neiorē. Dico. n. h, ꝓcedere quo ad vtilitatē electio
nis. ꝓscia [b] tñ nō saluat cū semp i saluāda cōscia ꝛ i
elemosyna ipēdēda dz eligere iustiorē ceteris ꝓib⁹
de quo vide bo. tex. i. c. nō satis. lxxxvi. di. ꝛ glo. op
timā. xl. ij. di. qescamus. ꝛ ꝑdicta ꝓclusio vī de mēte
Di. i. d. l. cū qdā. hec nō. In gl. i vbo potētia. ibi
,pueniēs ex senectute. nō glo. ꝛ est tex. i. c. archidia
conū. alias florētinū. lxxxv. di. q; senectus ipediens
admīstrationē repellit quē a ,pmotiōe. Nūqd autē
repellat ,pmotū. ō seculari nō est dubiū q; nō repel
lit. sz dz sibi dāi coadiutō., p h. j. ō cle. egro. p totū.
Sz i plato religioso ē magis dubiū. de quo vide p
Jo. an. i. c. fi. de sup. neg. pla. i nouella vbi tz idē in
religioso lz qdā ꝯ. In eadē glo. ibi sed nūqd ē ba
bēda rō ꝛc. Nō glo. vlqz ad finē maxie i eo q; dicit
q; data i religs paritate iter eligēdos ꝑferēdus ē di
tior seu potētior vt meli⁹ cōsulat ecclesie p potētiaz
seu diuitias isti⁹. Nō. n. dat sibi bñficiū seu platura
vt ide viuat sed vt bene regat ꝛ bñ dispēset. Uñ ali
bi dz q; ep̄atū deficerat bonū opus desiderat. Nō
qz dicit opus idē est qō appetere solicitudies ꝛ la
bores. vñ ꝓncipaliter ibi vlat onus sed i cōsequētiā
est bonor̄ ꝛ participat de fructib⁹ in cōsequētiā cū i
diget. x. q. ij. eps. Et quo ad. q. glo. dicit Hosti.
cōsiderādā qualitatē ꝛ sitū ecclesie. vt si ecclesia indi
get potētia vel diuitijs tūc potētia ꝑferet scie. ar. bo
num i. c. officiū de elec. vbi vo nō idiget potētia scie
tia ꝑfertur potētie. ar. c. cū causis. de elec. Si vo in
diget diuitijs. vt qz est onerata debitis tūc diuitie ꝑ
ferētur potētie ꝛ scientie. ar. x. q. ij. c. h ius porrectū
cessantibus aūt ꝓdictis considerationibus. vt puta
qz ecclesia non indiget potentijs vel diuitijs tunc lz
predicta gradum adijciant non tamen ,ppter hoc re
probabitur electio facta de eo q; nō est dines vel po
tens ex quo alias est idoneus. Et pōdera bene hoc
dictum Hosti. qz tacite sentit q; vbi ecclesia indiget
viro potēti. vt puta qz habet possessiōes circa inimi
cos vel indiget diuitijs tunc electio facta de nō potē
ti vel dimte est retractāda. qō satis mihi placet. qz lz
in se iste sit idoneus nō tñ est vtilis ecclesie ꝛ prelat⁹
nō solum dz esse idoneus in se sed etiā utilis ecclesie
vt hic in tex. qō nō. Nunqd aūt ꝓsumatur pro potē
tia seu nobilitate. Uide glo. i. c. illud. xl. di. vide aliā
glo. i ꝑmum in. c. qñ. vetus. xviij. q. i. que narrat q;
cū duo eligerent fuit oppositum p alterā partē de i
potētia alterius. replicatum extitit q; Petro piſca
tori fabri filio succesiorē querimus non Augusto. i.
cum iste debeat succedere non iperatori. vbi cōside
ratur splēdor domus. sed i admīstratione ecclesiasti
ca i qua ꝓfuit Petrus q; fuit piscator ꝛ filius fabri
non ē curandū de nobilitate., p hoc. c. venerabili in
fra de ꝑbē. vbi bonus tex. Sed intellige fm ꝑdicta
nisi ecclesia idigeat potētia. Et ,p diuinibus an ꝛ qñ
possint diuitias possidere sine peccato. vide bonum
tex. i. c. h scripsimus. xxx. di. ꝛ bona glo. i. c. cleric⁹
xxij. q. i. In glo. in vbo rōnabilem ibi non fuit in
sta cā appellādi. limita istā glo. fm ea q; dixi i ꝓcedē
ti gl. In gl. i vbo q; alia. Ex gl. ista colligunt tres
solutiōes. Ꝑria q; spāle ē i electōe vt appellās i ea
possit ,pseq; cāz i appellatiōe ñ exꝑssā. Sz certe ista
so. ñ ,pcedit marie bodie p. c. vt circa de elec. li. vi. ꝛ
cle. cōstitutionē. eo. ti. Nec ob. iura allegata i gl. qz
vt dic Host. lz possit iudex ex officio ,pcedere nō tñ
dz ps audiri vt appellās. ,p h tex. i filī i. c. ꝓcedenti
ꝛ. c. cū dilecti. s. de elec. in fi. Scōa so. ē isti ꝓria vt ñ
admittat volēdo aliā ,psequi p istum tex. ꝛ ista so. ē
vera ꝛ ,pbat in tex. dum pōderat q; tūc aliā non ex

rium ñ vi
det legitia
Et ius ca
nonicū in
quā. uz dis
ponit i fo
ro iudicia
li semp tē
dit i saluti
aie vt ꝑz i
c. cū cōtin
gat de iur
iurā. vñ in
fertur q; si
electio fcā
de idoneo
ē valida i
foro iudi
ciali lz po
tiuſ; eligi
alius ido
neior. coō
ꝛ silī mo
do dicēdū
i foro cōu
scie qz ius
canōicum
nunq; imic
cit alicui
laqueū. xx
vij. q. ij. de
viduis nec
sciēter de
fendit ali
quē i pec
cato. c. lfat
ō rsti. spo.
si. n. eligeſ
idoneū in
duceſ pec
catū iuſ ca
nonicū nō
validaret
tūc electio
nē sicut fa
cit. c. qz p
pter ꝛ. ca.
cū i cūctis
de clē. ꝛ h
tex. ergo e
ligētes nō
peccant. l.
gracē. C.
de adul. ꝛ
ex his fae
vnā cōclu
sionē q; de
iure canōi
co qñ fcāz
ē certū ꝛ ō
co constat
oē id q; est
licitū ꝛ p
missū in fo
ro iudicia
li. cēset lici
tū ꝛ ꝑmis
sum i foro
scie aliaſ
ius canōi
cū inceret
laqueū ꝛ
peccarent
exercētes
actū aucto
ritate cāo
nis q; ñ ē
dicēdū. vt
ibi lati⁹ ꝑ
cum.

a De hoc vide ipsum met ab. pa
nor. in. c. ꝑ uis de of. de le. ꝛ ibidē p omnes.

b Uide tu hic imol. ꝛ do. philip. ō perusio i. ij. col. vbi pro bat p. i. col. q; electio fa cta ō idōeo sit valida in foro iudicia li lz ali⁹ ido neor̄ potuiſ set eligi dū modo fit elec tus a maio ri pte ꝛ ap pellatio i ꝯ

ꝑſſit. Tertia ſo. q̄ iſte repellit̄ ꝓp̄ ꝓſumptionē or-
tam ꝫ eum. q̄ cā exp̄ſſa erat irrōnabilis. Nō be-
ne banc vltimā ſo. ad aliū effectū q̄ vbi quis in ſnīa
vel appellatiōe exp̄mit vnā cām ⁊ ſubijcit q̄ ex mul-
tis alijs cauſis ⁊c. q̄ ſi exp̄ſſa cauſa eſt irrōnabilis p̄
ſumit̄ etiā q̄ nō exp̄ſſe cōprehēſe ſub clauſula gnāli
ſint ēt irrōnabiles. facit ī ar. c. ſi forte de elec. li. vi. ⁊
reſpectu ſnīe vide q̄ plene dixi in. ca. ſicut de re iu.

Sed ꝫ p̄dicta op. ꝓfirmatio electiōis bz vim dif-
finitiue ſnīe ergo ſicut in diffinitiua nō teneor exprī-
mere oēs cās in appellatione. l. ſcio. ff. e. vide glo. ī
c. cum cā. j. e. ita ⁊ in appellatiōe a ꝓfirmatiōe. ergo
poterat iſte ꝓſequi cām nō exp̄ſſam. So. dicit Jn-
no. ꝫrium ꝓcedere q̄n ꝓfirmatio fit oblato libello
lit. ꝓte. ⁊ alio iudiciario ordine obſeruato. ſecus ait
q̄n fit cū ſūmaria cauſe cognitiōe. q̄ tunc nō bz vim
diffinitiue. Jo. an. dicit poſſe dici q̄ cū hodie ſit ſuā
da in ꝓfirmatiōe ſolēnitas. c. ſi. de elec. li. vi. ſemper
ꝓfirmatio bz vim diffinitiue. Certe nō bene loquit̄
⁊ ipſemet alind ſenſit in. c. auaritie de elec. li. vi. ī no
uella. Nam diſtinguēdū eſt. Aut enīz nō ſeruat̄ ſo-
lēnitas illius. c. ſi. ⁊ nō valet cōfirmatio. Aut ſeruat̄
⁊ tunc ſi ꝓfirmatio fit cōparente ꝫdictore in iudicio
⁊ iudice iudicialiter cōfirmāte tūc eſt diffinitiua. Si
aūt nullus ꝫdictor apparet ⁊ ſupior cōfirmat cum
ſūmaria cognitiōe tunc illa cōfirmatio nō bz vim dif
finitiue q̄ eſt actus extraiudicialis. hec nō q̄ valent
ad multa nec ſolēt recitari hic. Jn glo. ſi. glo. mul
ta ꝫria ſimul inculcat ⁊ formaliter nō ſoluit. Et pro
intellectu gl. formo quattuor ꝫria que eliciunt̄ ex ea.

Primo obſtat regula cui damus actionē fortiuſ
exceptionē. vt in. l. inuitus. §. cui damus. hic alle. ⁊ ī
regula q̄ ad agēdū de reg. iur. li. vi. ſed ꝫ iſtū electū
⁊ cōfirmatū pōt agi ergo forti⁹ excipi. Scdo ob
ſtat. c. tanīs daniel. lxxxi. diſt. ⁊. c. ops infra de accu
ſa. vbi pz q̄ pendēte accuſatiōe alicuius nō dz ꝓmo
ueri ad beneficiū ſed hic pēdebat cōtrouerſia. ergo
⁊c. Tertio obſtat. c. ſup bis infra de accu. vbi ex-
cipitur ꝫ electū ⁊ cōfirmatū. Quarto pōt adduci
ꝓ ⁊ ꝫ. c. accedēs. e. ti. vbi excipitur ꝫ ꝓuiſuz de cri
mine famoſo. ⁊ ſic exceptō eſt, ꝓportiōabilis petitio
ni poſſeſſiōis. Sed in ꝫriū facit iſte tex. ī eo q̄ regu-
lariter nō admittit̄ exceptio. Ad p̄mū ar. glo. ī pnci
pio reſpōdet q̄ hic ponit̄ ſpāle, ꝓpter p̄ſumptionez
ortam ꝫ iſtuz. Sed in ſi. glo. rñdet̄ formalius q̄ iſte
electus eſt cōfirmatus poſtq̄z habuit poſſeſſionē cō
poralē quā papa ſibi mādat tradi cōſecutus fuit ple
num ius ⁊ ſic nihil reſtabat petere merito nō dz ad-
mitti exceptio q̄ eſt actiōis excluſio. ſed in. c. ſup bis
reſtabat cōſecratio vel benedictio ⁊ ſic reſpectu illi⁹
iuris ō futuro poterit excipi. Sed aduerte q̄ lz do
ctores nō pōderent tm̄ glo. nō recte loqtur. Nā illō
de quo q̄ritur eſt q̄re papa noluit exceptionē admit
ti aūq̄z traderet̄ ſibi poſſeſſio ſz voluit vt aūt oīa iſte
ꝓſequeret̄ effectū cōfirmatiōis. Jnno. hic dicit quē
cōiter ſequūtur doc. q̄ cū exceptio ſit actiōis vel in-
tentiōis excluſio ⁊ ipſe iam p ꝓfirmationē ꝓſecutus
erat ſuā intētionē q̄ habebat plenū ius ideo nō ob-
ſtirit ſibi exceptio q̄ non ſupeſt aliqd cui opponit̄.
Et ſi diceres q̄ hic pēdebat appellatio ⁊ ſic petebat
iſte ꝓfirmationē ſue electionis ⁊ ſic petebat aliqd iu
ris. Rñdet ipſe q̄ ſi iſte fuiſſet admiſſus ad excipiē-
dum renūciaſſet appellatōi nec ſimul poterat admit
ti ad appellādū ⁊ excipiēdū. Sed hec ſolu. mihi nō
ſatisfacit q̄ papa prius ,pnūciauit ſup illegitimitate
appellatōis. ⁊ poſtmodū dixit exceptionē nō admit
tendā ſed q̄ aūt oīa cōſequeret̄ poſſeſſionez. ⁊ circa
hoc Jnno. iſtat ſed nō recte iudicio meo ſoluit ꝫriū
⁊ maxie ī eo q̄ ſenſit q̄ poſſeſſio venit ꝓſecutiue ad
ius obtētū de ꝑterito. Nā nouiſſime conſideraui q̄
cōe dictū doc. nō, ꝓcedit q̄n lz elect⁹ ⁊ ꝓfirmat⁹ ſit
plenū ius cōſecut⁹ ī bñficio q̄ nō reſtat aliqd iuris
tm̄ ad petēdā poſſeſſionē qnā nunq̄z habuit cōpetit
actio ſine qua nemo exp̄it. vt. l. ſi pupilli. §. vlti. ff. ō
neg. ge. ⁊ actio eſt ius, ꝓſequēdi in iudicio q̄ ſibi de
bet̄. vt inſti. de acti. in ꝓncipio. ⁊ nō. ī. c. dilecti de iu-
di. ergo ꝫ hāc actionē ꝓportionabilis eſt exceptio.
Nā ꝑm theoricā p doc. notatā. in. c. accedēs de ac-
cu. agens pro poſſeſſiōe bñficij adipiſcēdi itērat in-
terdictū adipiſcēde poſſeſſiōis ſicut ītentat heres vt
bonor poſſeſſor q̄ eſt effectus dñs rex hereditaria
rum ⁊ agit̄ pro poſſeſſiōe adipiſcēda. vt nō. in. c. pa-
ſtoralis de cā poſ. ⁊ ꝓprie. Sed certū eſt q̄ ꝫ inten
tantē hoc ītердictū ēt in bñficialib⁹ multe exceptio-
nes admittūtur. nā admittit̄ exceptio defect⁹ ꝓprie
tatis ſi incōtinēti offert̄ ꝓbatio. vt nō. glo. ī. c. i. ⁊ in
c. lr̄as. de reſti. ſpo. facit tex. in. l. iij. §. idem. ff. ad ex
hibendū. Itē obſtat exceptio crimīs cū infamia. vt
ī. d. c. accedēs. Itē obſtat ſi negat̄ fundamētū iuris
ptenſi vt q̄ dr̄ collatores vel electores nō habuiſſe
ius eligēdi vel cōferēdi. vt le. ⁊ nō. ī. c. cū olim de cā
poſ. ⁊ ꝓprie. ⁊ in. c. cū oli de dolo ⁊ cōtu. ergo nō ē
verū q̄ hic repellat̄ exceptio. q̄ nō eſt aliqd cui op-
ponat̄ ḡre puto q̄ vera rō decidēdi fuit iſta. Agēs
ꝓ poſſeſſiōe adipiſcēda ītērat ītердictū poſſeſſoriū.
Nā regulariter nō admittit̄ exceptio cōcernēs defe
ctum ꝓprietatis niſi ī caſib⁹ ſupi⁹ exceptis. Regu-
lariter ergo, ꝓhibet̄ exceptio nā adeptā poſſeſſionē
q̄ nō iſtat, ꝓ iure ꝓſequēdo. ſed papa hic nullā exce
ptionē fecit q̄ erat p̄ſumptio ꝫ iſtū frīuole appellan
tem q̄ excipet malitioſe cā differēdi poſſeſſionē illi⁹
ar. bonū ī. c. ſi forte de ele. li. vi. ⁊ ſic p̄t̄ ſaluari alie
ſolutiōes tradite ī glo. ⁊ habes intellectū ad. c. acce-
dens. Itē dic q̄ ideo papa generaliter excluſit iſtuz
q̄ nō exp̄ſſit aliquā de exceptionib⁹ priuilegiatis q̄
p̄t̄ opponi ꝫ electū ⁊ ꝓfirmatū. Reſtat ſoluere ꝫri-
um de. c. tāīs ad q̄ dicēdū q̄ ibi añ ,pmotionē fuit
accuſatus ſed iſte fuerat ,pmotus añ oēm accuſatio
nem ⁊ appellationē. Et q̄liter cū querit̄ que poſ-
ſint opponi ꝫ electū ⁊ ꝓfirmatū cū ſolū petit poſſeſ-
ſionē. Vide q̄ dixi in. c. accedēs de accuſa. ⁊ ī. c. cū
olim de cā poſ. ⁊ ,pprie.

c Ex parte tua.

Appellari po teſt ſi locus nō tutus ptib⁹ aſſignat̄ etiā ſi ſit ſcriptū ap-
pellatiōe remota. deciſa cōſultatō ⁊ rñſio
ibi p̄ſti. Caſus lr̄alis loco. Si iudex citet aliquē
ad locū ad quē ñ p̄t ire ſecure. ,ppoſita exceptione
de loco ſuſpecto libere poterit appellare lz appella
tio ī lr̄is ſit ibibita: niſi iudex locū ſecuz ei duxerit aſ
ſignādū. Ber. Nō vnū caſū ī quo licite appella
tur ñ obſtāte illa cla gnāli appellatōe remota. fac ad
ea q̄ habitur ī. c. paſtoralis ī pn. j. e. Nō ibi citat⁹ tu
vel tui ⁊c. q̄ loc⁹ iudicij exercēdi ñ ſolū dz eſſe tut⁹
dño ſz ēt bis q̄ iteruenīūt, p eo vt ſūt, ꝓcuratores ad
uocati ⁊ ſimiles. ō h. j. lati⁹. Itē nō ibi quotiēſ ⁊c.
q̄ quotiēs qs citat̄ ad locū ñ tutū ſp̄ p̄t appellar̄ lz ī
ꝓma vel ſcda vice ñ appellauerit. ⁊ rō ē q̄ grauamē
totiēs iterat̄ quotiēs citat̄ ad locū ñ tutū. iō ſp a no-
uo grauat̄ pōt appellari. Vide nō. p doc. ī ſimili in
c. dilect⁹ [b] fili⁹. ſ. ō rſcri. Et ſ nō q̄ lz a ꝓncipio gra
nat⁹ ñ appellauerit tm̄ ſi illō idē grauamē iterat̄ pote
rit appellare. Fac q̄ nō. glo. ī. c. ſepe de v. ſig. ī ſi.

Jn g.ª ī. ⁊ oēs ſui ⁊c. nō bñ gl. ⁊ tene mēti q̄ loc⁹
iudicij exercēdi dz eē ſecur⁹ oīb⁹ q̄ ſunt vēturi ad iu
dicū ī fauorē ptū. Vide bo. tex. cū gl. ī. c. ſiue ō cō
iugij. alle. ī glo. ⁊ p hoc puto ſolui vnā. q. doctor̄ ſ.
nūqd ſufficiat locū eſſe tutū ,ꝓcuratori lz non ſit tu-
tus dño. Jnno. videt̄ velle q̄ ſic q̄ pōt mittere, ꝓcu
ratorē. Poſt. lz oppoſitū concludens non ſufficere

a Pro ī-
tellectu bu-
ius decre. vi
de que ſcri-
bit bar. ele-
gāter in. l. ſi
añ ſnīam añ
medi. vſ. ſe-
cundo p̄nci
paliter q̄ro.
ff. de ap. re.
⁊ do. phili.
de puſio ħ.

b Et vi⁹
ēt bal. in. l.
pemptoriaſ
i. iiij. col. vbi
refert archi.
iij. q. ix. c. bō
tamur. ⁊ vi-
de nō. bal. ī
l. cū fratrē ī
ſi. ſ. de his
q. vt indig.

c Et iquā
tuz glo. i. in
ſi. vult q̄ ad
locū non tu
tū nō tenea
tur qs cōpa
rere ēt ſi ſibi
mittant̄ lr̄e
de ſaluo cō-
ducto. an iu
dex poſſit
dare ſaluuz
cōductū ci-
tato vi⁹ bā.
q̄ ſic in. l. is
q rcus. ff. de
pu. iudic. ⁊
nō i. c. venīē
tes. ſ. de iu-
reiurā vide
oio de hoc
hic p do. phī
lip. de puſio in ſi.

locū esse tutuz ipi dño nisi etiā sit tutus ,pcuratori. nec eȝ si est tutus ,pcuratori ⁊ nō dño. Ratio ꝟz cū nam si sibi ⁊ nō,pcuratori est tutus prnabit iste facultate sibi cōcessa a iure vt possit in cā ,pcuratorem cōstituere.l.i.ff.de ,pcu. Experimur.n.esse ad maximū cōmodū p,pcuratorē maxime instructuz cām ,pmouere.ita eȝ si est tutus,pcuratori ⁊ nō sibi seq̄retur q; in cā ardua cōpellerent cōstituere ,pcuratorez ȝ.c.q̄relā.s.de,pcu. Et hec opi.mihi satis plz ⁊ cōiter approbat ⁊ satis iudicio meo est tex.hic cum glo.⁊ in.d.c.siue de cōiugij. Sz extra glo.q̄rit ō subtili.q.nunqd citatus ad locū nō tutū possit incō tinēti appellare an teneat,pponere corā iudice exceptionē loci nō tuti ⁊ nunqd si fit ,pponēda exceptio debeat ibi,pbari vītas corā iudice. Et attēde qz hec qō nō solū practicat in terminis.c.nr̄i. sed generaliter in omni grauamine. Nā possz q̄ri gnāliter vt habeas maiorē vtilitatē nūquid se grauatū sentiēs i iudicio possit imediate appellare an vo teneat pri⁹ ,ponere exceptionē ȝ grauamē puta dicēdo nō teneor cōparere qz locus nō ē mihi tutus.in h̄ varie sūt opiniōes ex dictis antiquoꝝ ⁊ modernoꝝ multa reuoluēdo collegi. viij. opi. Prīa est opi. inno. q tenuit exceptionē nō esse necessariaz.dicit.n.q; pars nō teneat petere assignationē loci tuti sed pōt appellare nisi iudex vltro assignet locū tutū. Scōa fuit opi.Hosti.qui tenuit exceptionē pri⁹ ,pponēdaz ⁊ iudice nolēte admittere tūc forte appellādū adducit stilū curie fm quem dr̄ in lr̄is appellationis qz talis iudex diligēter ⁊ humiliter req̄situs noluit locū tutū assignare ⁊c.iō appellauit ⁊c.⁊ hāc opi.tenuit archi. in.c.venerabilib⁹.in.§.⁊ hoc ipm de sen.ex.li.vi.⁊ dicit ibi esse casum.sed Jo.mo.in.c.cōcertatōi.e.ti. scz de app.li.vi.tz cū Inno. Tertia fuit opi.quo rūdā vt refert hic boatin⁹ distinguētiū q; aut iudex i tēdebat grauare vel verisimiliter scire debebat ⁊ potest icōtinēti appellare.aut ,pbabiliter ignorabat ⁊ ē opus,pponere exceptionē.⁊ sic reducebāt isti ad cō cordiā Inno.⁊ Hosti. Quarta fuit opi. Jo. an. qui vr̄ ,pbare p̄cedētē distinctionē qm̄ fm eū grauamē pōt cōtingere duob⁹ modis re ipsa tm̄. Itē re ⁊ mēte vt qz iudex intēdebat etiā grauare sed ad iustificādā appellationē sufficit,pbare grauamē re ipa lz iudex nō intēderet grauare.all.c.cū in cā.j.e.⁊.c.dilecto de testi.c.iij.de no.op.nū.cū fi. Et idez voluit Jo.an.i.c.ad hec el.i.s.e.⁊ lz h̄ doc.⁊ i.d.c.ad hec trāseāt cū Jo.an.i hoc p̄ambulo vt sufficiat iustificare appellationē ex grauamīe re ipsa cessante mēte iudicis.tm̄ repio Cal.hic multū breuiter h̄ elegāter limitasse qm̄ iudex credebat nō grauare ex iuris ignorātia ita q; illa credulitas sua erat īprobabilis ⁊ sic loquūtur oia iura allegata p Jo.an. Secus āt vbi iudex ,pbabiliter nō credebat grauare tūc.n.nō sufficit ,pbare grauamē ad iustificādā appellationē qō mihi multū plz. Et lz nihil alleget ego allego duas rōnes ,p h̄ dicto.p̄ i appellatione a grauamīe disputat de iniqtate iudicis.vt dicit tex.i.c.īterposita i.§. fi.j.e.⁊ sic ex iniqtate ipsi⁹ appellatio iustificabit ꝟz nō pōt dici iniquus si,pbabiliter nō credebat grauare qz tūc nō faciat iniusticiā.vt i.c.forus de v̄.sig. ꝟz īputādū est pti q̄ nō iformauit iudicē. Scōo adduco.c.vt debitus.vbi dr̄ q; vt debitus honor deferat iudici nō dz ab eo recedi absq; cā rōnabili exp̄ssa corā eo sed certe honor nō deferet iudici si recedit ab eo p appellationē fine aliq̄ culpa sua.⁊ h̄ bene nō bis sic icidēter dictū. Sz i p̄ncipali.q.dicit Jo.an. sequēdo p̄missam rōnē suā opi.Host. verā de egrate. sed opi. Inno.ē verior ispecto mero iure q̄si velit dicere q; ex quo grauat saltē re ipsa pōt icōtinēti appellare sed ab hac opi.vr̄ postmodū recedere qz iudex nō tenet credere allegāti locū nō tutū nisi ille hoc,pbet.⁊ si valeret appellatio abdicaret ab eo iurisditio sua fine cā rōnabili. Aī p̄cludit in hac scōa opi.sua q; oz excipere corā iudice nisi locus sit sibi adeo piculosus vt neq; p se neq; p aliuz possit tute ire ad exceptionē ,pponēdā.tunc.n.posset ,pcedere opi. Inno.q̄z q̄z i veritate Inno.expresse nō dicat illum nō teneri ad excipiēdū ⁊,pbādū locū.s.nō tutū sed solū dicit q; nō tenet petere locū tutū vel nisi ꝟz Jo.an.locus esset notorie nō tutus. Nā tūc ēt non tenet excipe.vt in cle.pastoralis.§.pisana ō re iudi.

Quinta fuit opi. Bof.distinguēdo q; si grauamē nō p̄cernit p̄incipaliter psonā iudicis dz corā eo excipi ⁊ ēt ,pbari. Si aūt cōcernit psonā iudicis tūc dz corā eo excipi sed nō ,pbari qz satis est si ipse est certus de facto suo.⁊ hāc opi.tz archi.in.d.c.siue ō cōiugij. Sextā opi.pōit do.an.vt corā iudice a quo nō fit necesse ,pbare grauamē nisi ipse esset paratus recipe ,pbationes qz tūc effectualiter nō grauat ante q̄z ,pbationes spernat. Sed in alia parte h̄ dr̄ q; citatus ad locū nō tutū pōt incōtinēti appellare qz imediate grauat.vt h̄ videt esse ꝟ precedēs dictū suuz. Sed forte voluit itelligere precedēs dictum in alio grauamīe cōtingēte in ,pcessu.secus aūt i grauamine illato in ipsa citatiōe ⁊ q̄si tute nō pōt ad iudicē accedere sed tūc hec opi.reicidit in scōaz opi. Jo.an.

Septimā opi.ponit Cal.in addi.dicēs q; si grauamē ,pcedit ex mero facto iudicis tunc pōt incōtinenti appellare.vt in.d.c.i.de dila. Secꝰ aūt vbi cōtingit aliunde puta qz criminosus ,pducit in testez. tunc enim opus est excipere. Pro hoc pōt allegari c.ex parte de testi.⁊ in casu nostro sentit q; imediate potest appellari qz incontinēti grauatur ⁊ grauamē procedit ex facto iudicis qz ex sua citatione hoc vltimum non videtur vex ⁊ est cōtra ea que supra dixi fm euz. Nam iudex pōt hoc casu probabiliter ignorare grauamē ergo nō iustificatur appellatio nisi ,ponatur exceptio si tute proponi potest. Octauā opinio.posuit Domi.card.vt si factuz est dubium debeat excipi ante appellationē.secus si grauamen est manifestum.vt in.d.§.pisana. Et adde ad materiam nota.per Pau.in cle.quia cōtingit de re. do. Hec sunt que satis ordinate collegi ex varijs dictis doctoruz. Sed per hoc non habemus aliquā firmā theoricam quare puto pro opinionū concordantia sic posse distingui. Aut grauamen procedit ex mero facto iudicis ita q; ipse scit vel scire debet grauamen intulisse ⁊ tunc imediate potest appellari[a] absq; alia exceptione vel petitiōe reuocationis grauaminis.pro hoc tex.in.ca.i.de dila.⁊ ibi per Cal.facit.c.si a iudice.j.eo.ritu.lib.vi.probatur ratiōe. immediata causa appellationis est grauamē in.c.vt debitus.j.eo.ergo satis est grauamē p̄cessisse. Aut nō p̄cessit grauamē ex mero facto iudicis ita q; probabiliter ignorare potest grauamē inflictum ⁊ tūc si tute potest corā eo excipi ⁊ grauamē probari tenetur pars hoc facer ante appellationē.qz iudex nō tenet sibi credere in p̄iudiciū alteri⁹ partis vel iurisditionis sue.vt in.c.ex pte ade p̄al.exēplum si ,pducit falsum instrumentū vel criminosos testes. nam iudex hoc probabiliter ignorat nec tenet credere excipienti nisi ,pbet exceptionē.d.c.ex pte ade.l.lucius.ff.ō bis qui nō.infami. Aut nō pōt secure ,pponere hāc exceptionē seu probationē facere ⁊ tunc potest immediate appellare.excusat enim pp iustum timorez a prop sitiōe exceptionis ⁊ ipsius ,pbatiōe.ar.c.fi. j.e.de ꝛc puto tex.hic. Nā h̄ dicitur q; vocatus ad locum nō tutū pōt libere appellare nō.n.bz libertatem appellādi si teneret ire ad locū nō tī ad excipiendū ⁊,pbandū ipm grauamē.pro h̄ qō nō.de v̄bo

[a] Et ita io.an: hic ⁊ i hoc oēs cōcordāt i movidetur q; tūc ,pcessus sit nullus ipo iur̄.ex quo iudex non ignorauit impedimētū vt.c.si duo b⁹.s.e.⁊.l. q̄sitū ⁊ ibi bar.ff.ō re iudi.

a Et sc quĩ imol. i.l.ō ctate ff. ad treb. distiguendo an causa sit leuis vel grauis ita q̃ ōbu erit mitter ꝓcurato⁹ rē vel nō ⁊ i b̃ residet ang. in sua disputa. in cip. bononiēsis suc ciuitatis bānitus i iiij. dubio vt ibi lat⁹ p eum ⁊ p do. philip. de pusio ß in. vi. col.

b Et se quĩtur ibi doc. d. an. de imol. b̃. Et ex hoc ⁊ ex nota. p Jo. an. ⁊ alios do cto. i. d. c. ij hēſ nōbilē dziam iter suspitionē rōne loci ⁊ rōne iudicis quia quātūcun que iudex fit notorie suspect⁹ tñ notoriū ñ relcuat ab onere ꝓponēdi ſz teneť ꝓpa rere ⁊ alle gare de suspitiōe iudicis ⁊ no torie suspecti ſz doc. in. d. c. ij. ⁊ tz pau. in cle. pasto. ralis ⁊ in cle. q̃ con tigit de re li. do. lz gl. ⁊ archi. ve lit ꝑ iū. ij. q. vi. quotiēs el. i. q̃ statī possit ↄcedeť ap pellans ⁊ male. ⁊ rō dzie est q̃ eo ipso q̃ qs citatur ad locū ñ turū statiz grauať secus si citatur coram iudice no tōie suspe

liberc ī. c. lz ep̃s de p̃bē. li. vi. ī nouella ⁊ in. c. ō multa de p̃bē. ⁊ sic itelligerē tex. in. c. venerabilib⁹. §. ⁊ b̃ ipm cū se. de sen. excō. li. vi. Nam ibi excusať ille q̃ nō ꝓbauit locū non tutū coraz iudice a quo q̃ se cure accedere nō pōt. vt dicit tex. ⁊ sic bene pōderā do illū tex. elegāter ꝓbat vtrūq̃z ª mēbrū mee distinctionis vt si secure pōt ꝓbare grauamē q̃ō ꝓbabiliter iudex ignorat dz coz̃ eo ꝓbare añ appellationem secus vbi tute ꝓbare nō pōt pp piculū iminēs in mora trabēda. Unū tñ p ceteris tenebis menti q̃ vbicūq̃z notoriū est locū nō esse tutū nedū pōt in cōtinenti appellari sed ēt pōt pars citata appellatione omittere ⁊ de citatiōe nihil curare q̃ ex quo citatio est notorie iniusta nō artat citatū. vt elegāter ꝓbatur in. d. §. pisana. iūcta glo. Et adde pulchrū dictum Jnno. b in. c. ij. de dila. vbi dicit q̃ quotiēs citatio cōtinet in se notoriā iniusticiā puta vt veniat ad rñdendū seruo vel alias est notorie iniusta lz iniusticia nō sit descripta in citatiōe talis citatio nō artat citatū. p̃o hoc dicto allego bonū tex. in. c. bone el. ij. §. de elec. maxīe iuncta glo. fi. ibi. ⁊ hoc casu notorietas excusat ēt ab onere ꝓponēdi q̃ ex quo nō teneť venire ergo nec ꝓponere. secus vbi pars esset p̃s in iudicio ⁊ grauať notorie in ꝓcessu q̃ tūc nō excusatur quo minus p̃oponat grauamē saltē in appellatiōe. ⁊ sic intellige nōta ī cle. appellāti. e. ti.

ſ Ignificauit.

Licite appellat reus si nō auditē excipiēs ꝓcuratorē actoris nō habeť sufficiēs mādatū vel se p̃ius cōuētū p alias lr̃as de q̃bus nō fit mētio in sc̃ois. b. d. quo ad vltimum. p̃ma pars ponit querelā appellāris. sc̃da dat iudices ibi quo circa. Casus lr̃alis. Defūcto magistro hospitalis eboracenſ. fratres ipsius hospitalis elegerūt b. p̃by tex in rectorē siue magistrū ipsius hospitalis: ille ad quē cōfirmatio ꝑtinebat dictū b. electū p̃fecit ibidē. Postmodū vo decanus ⁊ capitulū eboracen. dicētes q̃ ad ipos hospitalis ordinatio ꝑtinebat: impetrauerūt lr̃as sup hoc ad quosdam iudices: citarunt tā archiep̃m q̃z dictuz magistrū in quoz p̃tia cōparuit ꝓcurator capituli cum lr̃is ꝓcuratiōis sigillatis sigillo capituli in quo cōtineret sigillū capituli ad citatiōes tñ cū capitulum illud hr̃e noscať. Magister hospitalis excipiendo ꝓposuit q̃ occasiōe illaz lr̃az ꝓcurator talr ꝓstitut⁹ nō debebat ad cām admitti: ⁊ isup adiūxit q̃ auctoritate quarūdā lr̃az ad alios obtentaz: p̃ius cōuētus fuit sup eodē negocio: de qb⁹ sub posteriorib⁹ lr̃is mētio nō fiebat q̃re coz̃ eis nō debebat nec poterat p illas lr̃as ꝓueniri. iudices huiusmōi exceptiones admittere noluerūt: q̃re se. ap. appellauit. vnde mādat papa si constiterit ꝓpter p̃dictas exceptiones vel alterū earum fuisse ad se appellatum: q̃q̃d factū fuit post appellatiōē huiusmōi debeat i irritū reuocari: ⁊ postmodū iudices in cā ꝓcedāt. Ber.

Primo nō quē posse cōstitui ꝓcuratorē p lr̃as p̃uatas ꝓstitutis dūmodo habeāt sigillū cōstitutionis auctēticū. ⁊ p̃o hoc vide bo. tex. in cle. i. de ꝓcu. ⁊ q̃ hoc itelligať de lr̃is p̃uatis ꝓbať ex eo q̃ si lr̃e fuissent publice fecissent p se fidē de sindicatu lz sigillum nō esset auctēticū vel esset fractū seu depditus. vt nōbiliter dicit Jnno. i. c. inter dilectos de fide instru. Sed nō q̃ sigillū capituli dr̃ auctēticū saltē in p̃tinētibus ad factū capituli. de quo nō. Jnno. in ca. i. ⁊ ij. de fide instrumen. ⁊ aliquid notatur in. c. post cessionez de ꝓba. Tertio nō quē posse br̃e plura sigilla destinata ad diuersos actus. ⁊ q̃ sigillū destinatū ad certū vsum seu actū nō factū non facit fidē in alio actu vt hic nōbiliter ꝓbať q̃ vtēdū est q̃ libet re ad vsum seu actum destinatum. vt ī clemē.

q̃ ꝓtingit de reli. do. ⁊ i. c. ad nr̃am. ⁊ in. c. suggestū s. e. b̃ puto ꝓcedere nisi dicať q̃ sigillū solitū nō habeť p̃e manib⁹ ió fuit sigillatū alio sigillo. Naz tūc putarē hoc sigillū facere fidē ad aliū actū sicut pōt sigillari cū alieno sigillo. vt ī. l. si vn⁹. C. de testa. facit c. cū iter. s. de re iud. vbi ex cā qs subscribit se ī strumēto p aliū. Et hoc vltimū dicūt doc. ēt ꝓcedere in reb⁹ ecclesiasticis vt ex cā possit ēt sigillari cū alieno sigillo sicut fit de iure ciuili q̃ō nō. facit in ar. dictū. c. cū iter. Itē nō q̃ ꝓstitutus ad ꝓcurādū facta vniuersitatis pōt appellari actoz q̃ñq̃z appellať sindic⁹ q̃ñq̃z iconomus. vide gl. ī. l. i. ff. q̃ō cuiusq̃z vniuer. nō ēt gl. ij. q. vij. siqs erga. appellať q̃ñq̃z ꝓcuratoz q̃ ñ ē vis in nōie. vt in. c. petitio. vbi casus de ꝓcu.

Ultimo nō q̃ appellās ex plurib⁹ causis copulatiue deductis nō grauať onere ꝓbādi oēs cās sz sufficit ꝓbare alterā p se sufficiēt̄ nisi vna veniat vt q̃litas ad reliquam. q̃ō declara vt dixi in. c. lz de ꝓba. p Bar. in. l. diuus. ff. de re iudi. Sz op. ꝑ tex. in fi. videť q̃ nō sufficiat ꝓbare appellatū fuisse ex cā iusta nisi ꝓbēť ipsi⁹ cāe vītas. vt in. c. interposita. j. e. So. fm Jnn. supplēdū ē ad lr̃am ibi fuisse appellatū ⁊ ēt subfit vītas cāz allegataz ⁊ q̃liter debeat ꝓbari vītas diceť in. d. c. iterposita. In glo. i. in fi. nō singulariter finē glo. ex q̃ inferť q̃ iudex pōt citare quē p nūcū p̃uatū sine lr̃is dādo sibi aliquod signū suū vt sic viso signo adhibeať fides nūcio quē admodū b̃ mittebať sigillū capituli cū nūcio p̃uato vt crederet ipm esse missuz p capl̃z ⁊ b̃ fm itellectū vltimū hui⁹ gl. Ex b̃ itellectu infert do. an. ad id q̃ō fit quotidie. Nā mittť nūci⁹ cū aliquo signo mittentis puta ānulo vel cultello ad aliq̃d recipiēdū ó domo vel amico vt sic viso signo fides adhibeať nūcio in referēdo. satis. n. excusať is q̃ vigore illi⁹ signi aliquid tradidit nūcio. hoc tñ limitat nisi ꝓsona que pōtat signū vīsimiliter potuerit illud subtrabere. arguecz que nō. i. l. vna. C. de lati. liber. tol. ⁊ in. c. eccle sia el. ij. s. vt lite pēdē. Itē limitat q̃ñ mittēs erat solitus talia signa mittere. nihil alle. Sz ad p̃mū dictū bene facit tex. ī. l. siqs vxori ī. §. apud labeonē. ff. ō fur. ⁊ exꝑssius ibi bar. dicēs q̃ si bidellus tradidit libz̄ portanti signū scholaris cui vīsimiliter debuit credere excusatur lz nuncius ifideliter egerit. sed limitarē hoc in his que sunt leuis p̃iudicij nā in grauibus nō credere illum excusandū. ar. in. c. lr̃as de ꝓsump. ⁊ eoz que nōt Jnno. in. c. q̃ vīsimile. e. ti. Et hoc idē videť sentire Bar. in. d. §. itē apud labeonē dicit. n. bidellū excusari si verisimiliter ōbuit illi credere. Ad idē vide quod in simili in deferēte lr̃as credētie voluit Bar. in. l. lutius titius. ff. de fideiuſ. q̃ō dixi in. c. fraternitati de cle. nō resi. Item credo sufficere q̃ hec sit cōsuetudo in loco lz nō ꝓbeť mittētem cōsueuisse signa mittere ⁊ q̃ in his dz attēdi cōsuetudo loci ⁊ nō vnius tñ. Ex quo nō cōstat de ꝑma cōsuetudine istius. ar. ī. l. q̃ si nolit. §. q̃ assidua ff. de edi. edic. ⁊ eoz que nōt Bar. in. l. nemo. ff. de duobus reis. ⁊ hec nō. Predicta limita q̃ñ qs tradidit rem ipsius cui⁹ noie fuit petita. secus aūt si tradens erat obligat⁹ in genere. Nā tunc si recipiēs infideliter egerit cū non esset missus a creditore nō liberať ipse debitor tradēs sed dz agere ꝑ illū q̃ infideliter egit. vt est tex. nōbilis in. d. §. apud labeonē. quātūcūq̃z dederit signū vt ibi. ⁊ est rō q̃ res perit dño. vt. l. argētū. ff. cōmo. In glo. ij. in fi. de bac mā vtrū ꝓlatus possit agere vel cōueniri sine auctoritate capituli vel eꝑ. dic vt plene nō. in. c. edoceri de rescriptis ſz nō plz mihi dictū gl. c q̃ capitulo volēti ager̄ ꝑ ꝓlatū debeat necessario dari actor auctē iudicis q̃ hoc nullibi ꝓbať ⁊ r̃gulariter q̃libz vniuersitaſ pōt ꝓstituer̄ actorē seu sindicū. l. i. ff. q̃ō cuiusq̃z

cto q̃ possz facere iusti ciā hic est q̃ filius posset esse iudex in cā p̃is nisi recusetur vt nō. in. c. postremo. s. e. ⁊ ita ↄetiā tz hic imol. in fi. q̃ nō. ex his collige aliā dzaz q̃ litigādo sciēter coraz iudice suspect⁹ cto cēset q̃s renūciať ex ceptōi suspitiōis ex illa cā vt ī. c. insinuāte de of. dele. nō sic ī cōparēdo ⁊ litigādo ī loco non tuto vt hic i. ⁊ dictū ē supra.

c Dicit b̃ d. bar. ó bel lenzi. q̃ hoc dictū glo. ꝓcedit de iur̄ ciuili. de iur̄ aūt canonico dicit q̃ō glibet de p se ꝓstituet ꝓcuratorē ad hoc alr̄. etiā glo. quā al. hic iste. v. q. iij. i. c. si. ī gl. magna cir. med. dicit ēt q̃ practicaz hui⁹ glo. cōmēdat. do. an. in. c. edoceri ó rescriptū dic. d. an. siue ea recte fieri posse sive agant nomine ꝓprio siue ecclesie q̃ tūc solus capitulū cē setur baber̄ administrationem.

vniuer. nec valet ar. glo. q; capitulū eqparetur mio nori. nā lz eqpareť vt subueniať ꝫ lesionē nō tñ quo ad ħ qn possit libere sup iurio⁹ ꝫ platū esse ī iudicio pro hoc iste tex. ⁊ c. cū ecclesia vulterana. ś. de elec. tolle instātiā. ꝫ ar. glo. ná platus ⁊ capitulū ꝫbendo pñt petere restōnē sicut minor. vt in. c. i. ⁊. ij. de ī ite. resti. li. vi. ⁊ tñ nemo negat qn platus ⁊ capitulū pos sint agere sine actor dādo a iudice. Et bāc ꝓriā opi. tenuit Jo. glosator. v. q. iij. in. c. fi. lz referat alanum cuius opi. fuit istius glo. tenuisse ꝓriū. sed Jo. sequi tur ibi Archi. ⁊ cōpo. ⁊ multi alij ī eodez. c. edoceri de rescrip. vbi plenius dixi lz glo. ibi ⁊ gdā alij tene ant id qō glo. hic. Sed ,p opi. quā tenui facit tex. in c. dilectox de testi. cogē. ⁊. c. cū oli de cā pos. ⁊ pro/ prie. ⁊. c. cū sup abbatia in pn. de of. dele. ⁊. d. c. cuz ecclesia vulterana. ⁊. c. dilecti. j. eo. Jn qbus ꝑz ca/ pitulū lingasse ꝫ ,pprium platuz ⁊ nō legiť fuisse datū curatorez capitulo. Jn glo. pe. in fi. de mā dic vt plene nō. p glo. ⁊ doc. ī. c. ij. de rescrip. ⁊ aliqd dixi ī c. lz de ,pba. Jn glo. fi. in fi. hoc dictū glo. ,pcedit respectu pme exceptionis qz si ,pbať pma exceptio dūtaxat cā abdicat a pmis iudicib⁹ ⁊ consolidať in istis scōis vt ī. c. vt debitus. j. e. sed si scōa exceptio fuisset ,pbata vz q; cā erat mota coꝝ poribus iudi/ cibus tūc instificata appellatiōe debēt isti tertij iudi ces remittere cām ad porez. ad hoc qō nō. ś. de ex/ cep. in. c. significauerunt.

r **Jgnificātibus.** Licite ap/ pellat re⁹ si nō audiť petēs declarari rē petitā in li/ bello. scōa pars ibi quo circa. Hoc. c. est de vbo ad vbū in titulo de libelli oblatiōe. Nec ob. ar. de supfluitate qz ponit hic ad aliū effectū q̄z ibi. ponit. n. ibi ad ostendēdū q; res petēda dz taliter ī libello declarari vt oīs ambiguitas cesset. hic vo re plicať ad oīendū q; si iudex nō facit libellū decla/ rari licite ab eo appellať. Nō ex ħ modū bonuz ad excusandū doctorē de supfluitate. vt si idez repli cat ad varios effectus. ⁊ lege[a] istud. c., put legit in d. c. significātibus de libel. obla.

a Et hic per do. phi/ lippum de perusio.

b Adde q; vbicunq; l. vel statutuz precipit ali/ quē actū fue cessiuū fieri ifra certum terminū itel ligiť termi/ nus dat⁹ ad incohandū nō ad finiē/ dum ita de/ terminat do/ mi. p illum tex. ī. c. pro/ pteť. cl. i. cir ca pri. xviij. dist.

e **X insinuatione.** Judex a quo ñ po/ test statuere terminū ad finiēdū appella/ tionē q; si fecerit itelligiť statuisse ad se pertrandū[b]. h. d. ħm itellectū glo. q cōuer teneť. Uel sūma sic. Si iudex a quo pfigit terminū ad ,psequēdā appellatio nem ⁊ ad redeundū a ,psecutiōe nō valet terminus respectu redeūdi. sed bene valet respectu ,psecutio nis adeo q; a neutra partiū ꝓueniri pōt. ponit que/ relam appellātis. scōo dat iudicem ibi qz. Casus lr̄alis. Jnter priorem ⁊ canonicos sancte barbare ex vna pte: ⁊. v. camerariū de tāgar ex altera super quodā manerio coꝝ ordiario q̄stio vtebať dict⁹. v. ad se. ap. appellauit. iudex q cām ei⁹ videbať fouer pro eo q; qdā clericus cōmēsalis suu⁹ dicti camera rij fuerat aduocatus talē terminū sibi statuit: vt vsqz ad festū purificationis beate marie vtraqz pars ab appellatiōis ,psecutiōe esset reuersa. interim vo di/ ctus camerari⁹ ꝓueniēs nūciū prioris nec expecta/ uit vsqz ad legitimū terminū ipetrauit lr̄as ⁊ recess/ sit. Prior hoc itelligens significauit hoc do. pape. sup hoc scribit papa dicēs. q; ille iudex nō potuit ei legē īponere: scz vt teneret cām ifra pdictū tēp⁹ ex pedire. imo absqz dāno more itracta pmaneat quo vsqz cām faciat expediri. Et qz fraus ⁊ dolus alicui prōcinari nō debēt. mādat papa quaten⁹ si est ita p/ tibus cōuocatis audiat cām. Ber. Nō pmo q; iudex a quo pōt pfigere terminū appellāti ad ,pse/ quendā appellationē lz ipe appellās nullū terminū sibi pfixerit. nō tñ pfigit terminū ad finiēdam appel lationē qz esset īponere legē supiori. Nunqd antez hoc possit facere iudex ad quē. dicā in. c. oblate. j. e.

Scōo nō q; ipedimētuz surgēs ex facto pncipis ipedit cursum termini prefixi ad appellationē finiē/ dam. vñ non dať scōus annus sed ipediť cursus tē/ poris. vt ,pbať ibi ītracta pmaneāt ⁊ c. ⁊ ibi absqz dā no more qd de alio iudice. dixi plene ī. c. ex rōne. ś. e. p que decido aliqua tacta hic p doc. Nō ſm cō mūnē itellectū q; terminus pfixus ad appellationē finiēdā babeť pro termino pfixo ad appellationē ,p sequēdaz. ⁊ est rō qz terminus pfixus ad finiēdā ap pellationē icludit ī se terminū ad ,psequēdū. vt ī cle. c. ti. Añ si non valet respectu finis valet respectu ,p secutionis. ar. op. ī. c. vnico de despō. impub. li. vi. vbi dr̄ q; si inhabiles etate ad ꝫbēdum mr̄imonium exprimunt vba apta ad ꝫbēdū mr̄imoniū iuris īterp tatione sunt sponsalia de futuro ex quo sunt habiles ad ꝫbēdum ipsa sponsalia. ⁊ ista est va rō decidendi ſm lec. glo. Jn glo. i. in fi. pmam opi. tenuit glo. iij. q. v. accusatores. Jnno. hic tz opi. glo. vt non fit sufficiēs cā ad recusandum iudicē ⁊ hoc placet. ⁊ vr̄ probari ī illo. c. i. de off. iudi. Non obst. iste tex. qm̄ hic iudex fuit recusatus. Jtē hic ō facto fauebat nimiuz alteri parti ⁊ hoc respectu possz recusari. se/ cus vbi iudex incedit p rectam viaz. non. n. ē vsitati le q; velit moueri p cōmēsalē suum ex quo nullū in/ teresse pretēdit nisi qz est aduocatus. Jn glo. pe. ī fi. Ex ista glo. habes duos itellectus ad tex. Pri mus vt intelligatur lr̄a in termino pfixo a lege. s. an/ no. sed iste intellectus non placet glo. qz non teneť nec dz quis expectať finē termini anni qz p lapsum illius termini appellatio ē deserta. Añ glo. transeū/ do ad scōam lectu. dicit q; dz intelligi ō termino p/ fixo a iudice ad appellationē prosequēdam quē ter/ minum neutra pars ꝓueniť pōt. vt in. c. sepe in fi. ś. eo. ⁊. c. oblate. j. eo. ⁊ lz alia fuerit iudicis intētio ta/ mē p illam regulaz si non valz quod ago vt ago ⁊ c. valz pfixo termini respectu prosecutiōis huius cu ius respectu poterat valeť ⁊ non rspectu finiēdi qz eēt imponeť legē supiori ad quē appellatur qō fieri non pōt. vt ħ in tex. lz Jnno. sequēdo primuz intel lectum dicit q; terminus pfixus a iudice habetur ac si non fuisset pfixus. quia non poterat terminū ad fi/ nēdum statueť ⁊ sic partes fuerunt illicte in termi/ nō iuris. ⁊ dicitur hic camerarius ꝓuenisse nunciuz aduerse partis nec expectasse ad terminuz legitimū quoniaz debuit differre vsqz ad vltimū mēsem an/ ni. quod quia nō fecit litteť annullanť. Jo. an. dicit hoc dictuz ,pcedeť si iste camerarius fuisset appella/ tus lz ipse erat appellans. ⁊ sic poterat infra termi/ nuz iuris prosequi q̄cūq; ⁊ ē hec bona impugna/ tio. nam appellanti pfigitur terminus anni a lege ad ,psequēdum ⁊ finiēdum vt in cle. sicut eo. tit. Jdeo pōt prosequi q̄cunq; non sic ē in appellato cū ipse non impugnet sñiam suā non pōt ,psequi q̄cunq; infra terminū iuris lz dūtaxat in vltimo mēse āni ap pellatore non ,psequēte. ij. q. vi. appellatoꝝ cessante. ⁊ auc. ei qui. C. de tēp. ap. Uel dic q; ex alio hec lec. inno. non ,pcedit quia ēt appellatus pōt ,psequi q̄/ cunq; infra terminuz iuris dūmodo in ,psecutionis actu faciat citari appellātē. secus aūt si vellet ,pcede re sine citatiōe lz solū vt ꝓquiratur si appellās ē i cu/ ria. vt voluit Bar. in auc. ei qui appellat. C. de tēp. ap. p. l. fi. §. illud eo. ti. ergo potuisset iste camerari⁹ ēt si fuisset appellatus impetrare infra terminū iuris q̄cunq; dūmodo postea in ,pcessu faceret citari ad uersarium vr̄ ēt probari in. c. bone infra de confir. vti. nam ibi litteť impetrate p appellatuz ꝓuenientes appellātē dicūtur surrepticie quia nō fecerūt mētio nē de appellatione. ⁊ vide qō dicam ibi. ꝑ oz neces/

c Bel/ vide per Jmola. ⁊ plene per doc. i. c. po stremo, ś. eo.

a Et bal i. d. auc ad hec. C. de vsu. colū. iiij. vbi ꝑ hoc dicto al. ēt tex. i l. q̄ sniam. C ō penis. Nō ēt ex ḃ dicto inno. hic q̄ i rātū ex actis iudicij rſultat notoriū iuris q̄ō iudex pōt ex his q̄ sibi constant ex actis ex suo officio supplēr ad vtilitatē partis ꝛ ita ēt dixit Inno. in. c. p tua si. fi. s. de testi. sequit ange. allegādo Inn. ḃ i. l. si vnus. ſ. pactus ne peteret. ff. de pac. circa fi. ꝛ sac glo. i. c. bone. s. ō po. pre. ꝛ in. c. euidentia. j. de accu. Et scias q̄ quātuz ad decisionē cāe nūquā ex actis ꝛ ꝑbatiōib⁹ rſultat notorium iuris nec dicit liquere ō cā nisi q̄n ēēt i ipa cā cōclusuz vt ē glo. sing. i vb. liquere. vbi ipemet abba. Panō. ꝛ inno. ita tenēt in c. significaue runt. s. de testi.

b Ex si. huius decre. nō q̄ sic i possessorio recuperāde veniunt fructꝰ medio tpe ꝓcepti c. grauis. s. de rest. spo. ita veniūt fructꝰ q̄i inouata ꝛ attenta reuocant vt ḃ in fi. ibi assignādos ꝛ sic ſz bal. hic portandos ad dnū spoliati expēsis ipsiꝰ spoliātis ꝛ innouantis q̄ nō.

sario intelligere lr̄am istam de termino hois q̄ ꝑueniri nō pōt etiā ab appellāte. ꝛ corroborat būc ītellectuz ꝑut. s. dixi in nobilib⁹. ꝛ est satis verus in se.

Sed do aliū intellectū inherēdo scō sūmario q̄ terminus ḃ fuit ꝑfixus ad ꝓsequēdā appellationez scilicet respectu impetratiōis lr̄arū ꝛ ad redeūdū a ꝓsecutiōe sed nō valuit termīus quatenus artabat ad redeundū qz est ꝑonere legē supiori vt det lr̄as infra terminū ꝑfixū a iudice a quo vel cām finat sed valuit respectu ꝓsecutiōis fiēde. nā vbi vtile ē sepabile ab inutili vtile nō vitiaᷓ ꝓp inutile. vt in regula vtile li. vi. Remāsit ergo hic termin⁹ respectu, ꝓsecutiōis ꝛ ideo nō potuit appellās ipetrare lr̄as hunc terminū ꝑueniēdo. ꝛ ḃ voluit lr̄a dum dicit a ꝓsecutiōe appellatiōis ꝛc. Patet etiā ex alio qz si ꝑfixiſſz terminū ad finiēdū in curia nō ipetrassent partes litteras extra curiā cū tm̄ quelibet eaꝝ hoc fecerit. ḃ intellectus est clarus ꝛ nullū patiᷓ scrupulū. ꝛ habes dictū nouū q̄ lz iudex a quo possit ꝑfigere terminū ad ꝓsequēdū nō tm̄ ad redeūdū cuz lr̄is impetratis qz esset imponere legē supiori. Sed dices extra glo. ex quo iudex iste videbaᷓ fauere camerario q̄re appellauit ab eo. Item quare iudex sibi ꝑfixit terminū ita artū. So. dicit Host. hoc fuisse fraudulenter cōfectū vt haberet iste mām ipetrādi lr̄as ad iudices remotiores vt sic pars aduersa tedio affecta cōpelleret cedere. Itē iudex minabaᷓ q̄ nisi vtraq̄z pars esset reuersa in termino se nō auduturꝫ amplius ipsas ptes. ꝛ hoc faciebat vt iste camerari⁹ qui erat reus remaneret in possessiōe sua. possent ꝓsumi ꝛ alie cause in quib⁹ nō est instādū. In glo. fi. in fi. Sed ꝫ hoc opp. videt q̄ iudices priores habebāt cognoscere de surreptiōe primaꝝ lr̄aꝝ. vt in. c. sup lr̄is de rescrip. So. dicit Inno. hoc ꝓcessisse ex gratia vel ſm eū notoriū erat ex inspectiōe actoꝝ quia iste camerarius ꝓuenerat terminū ꝛ sic q̄ lr̄e nō valebant ideo potuit papa absente ipsa parte dare secūdas lr̄as. Nō hoc dictū q̄ nō solum finia ſz ēt acta[a] iudicij inducūt notoriū. qō limita vt dixi in. c. cum olim. j. de. v. sig. vbi bonus tex. pro hoc dicto Inno. Item nō q̄ vbi totū ius partiū est redactum i scriptis pōt iudex ꝓcedere etiā absente parte tanq̄z sup notorio qō semp nōbis. qō ideo ꝓcedit qz certū est hoc casu absenti aliud ius non cōpetere pro hoc bo. tex. in. l. ij. ff. de admi. re. ad ciui. perti. ꝛ q̄ sic debet itelligi ꝛ bo. tex. in. c. cū oliz de re iud. ꝛ qō ibi dixi. iste tm̄ intellectus nō cōgruit huic lr̄e q̄ mādat sub cōditiōe si ita est ꝛc. Nam si fuisset notorium dixisset qz ligde cōstat ꝛc., put facit i. d. c. cum olim. ꝛ plenissime de mā. c. quotuplex sit terminus q̄ potest prefigi a iudice plene dixi i. c. personas. s. co. vbi vide.

b **One me.** Pōt itelligi plurib⁹ modis vt. j. patebit ſz inherēdo verbis lr̄e ꝛ vt mos geraᷓ cuiq̄z lecture sūmaᷓ generalius sic. Qui extra iudiciū appellat ex verisimilibus ꝛ ꝓbabilibus causis ne in possessiōe molestet si postea spoliaᷓ restituiᷓ ante oīa in statū in quo erat tpe appellatiōis emisse. h. d. prima ps ponit allegatiōes appellātis. scōa appellati. i tertia, pnūciat ibi ꝑmissis. Casus lr̄alis. Mortuo o. ō camera rectoris ecclesie ō sañ. abbas scī augustini cātuarien. primo q̄ quosdā mōachos postmodū q̄ scipm possessionē ipsius ecclesie molestaret: ꝛ cū postmodū ꝑdictā ecclesiaz pacifice possedisset: qdā laici ipm abbatē ꝛ monachos q̄ violentiā de possessiōe eiecerūt: quā ecclesiā archidiaconus cātuarien. cepit postmodū possidere. vnde abbas ꝛ monachi dictā possessionē petierunt sibi restitui cū fructibus ide ꝓceptis li. cōte. iter monachos ꝛ archi. testes fuerūt hic ide ꝓducti. demū cā delata est ad papā coram quo ꝑdicta ex parte abbatis fuerūt ꝓposita. ꝓcurator archi. ꝓposuit ex aduerso q̄ defuncta ꝑsona illius ecclesie. archi. tm̄ daᷓ eius custodia: imo archi. q̄ de tpe fuerūt tam de iure cōi q̄z cōsuetudie generali tam i illa ecclesia q̄z in alijs ciuf dē dioceſ: illo iure semp vſi fuerūt ꝛ ille o. noie ipsius. archi. eandē ecclesiā possidebat q̄ ei, ꝓcurationē vnā ꝛ. v. solidos ānis singulis exhibebat. Quis ꝛ alis diligēter auditis. do. pa. ꝑdictos abbatē ꝛ monachos in eū statū reducēdos decernit i quo erāt tpe appellatiōis facte ex veri similib⁹ ꝛ ꝓbabilib⁹ causis saluo iure, ꝓprietatis vtriq̄z parti cum fructib⁹ medij temporis assignandis eisdem. Ber. Primo nō ex isto tex. ſm vnū itellectū q̄ ꝓnus ecclesiasticus alicuius ecclesie dz habere custodiā ipsius ecclesie vacātis ꝓcipiendo oēs fructus ſseruandos successori seu cōuertendo in vtilitatē ecclesie. ad ḃ allegat istum tex. Inno. in. c. vnico. j. vt eccle. benefi. ꝛ sentiunt doc. ḃ. ꝛ. j. latius dicam. Scōo nō abbatem posse possessionē aliquā acquirere per monachos, quēadmodū dns acquirit possessionē per seruuz. l. i. ff. de acqui. pos. Tertio nō ibi pluries vocem appellatiōis emisit ꝛc. q̄ sup eodē articulo pōt quis geminare pluries appellationē nūquid autem aliquid operet scōa vel tertia. dic vt infra dicā. Alterius nō q̄ lz appellatio extra iudicium sit quedaz ꝓuocatio ad cām vt in. c. cū sit romana. s. e. tm̄ si interponatur ex verisimilibus ꝛ probabilibus causis adeo deuoluit negociū ad supiorē vt oīa postmoduz attentata ꝫ eā reuocētur ꝑ viā attētati nec admittuntur exceptiōes concernētes defectuz ꝓprietatis vt infra latius dicā. Nō q̄ via attentati non soluz competit ꝫ primū attentātē sed etiā ꝫ tertiuz qui successit in re attentata. Nā archi. ḃ non spoliauit ꝛ tm̄ cōuenitur pretextu appellatiōis de quo infra latius dicaz. Ultimo nota q̄ appellatio extraiudicialis iustificaᷓ ex verisimilibus ꝛ ꝓbabilibus causis lz se cus sit in appellatiōe iudiciali. Unde scire debes q̄ multe dīe notāntur ḃ inter appellationē extraiudicialem ꝛ iudicialem ꝑ quas aperiᷓ multū nā appellationis extraiudicialis. Prima dīa est ḃ quam premisi. Nā in iudicio cā appellādi dz esse vera vt i c. vt debitus ꝛ. c. interposita. j. e. sed extra iudicium satis est q̄ cā sit verisimilis ꝛ ꝓbabilis. vtputa veri similiter timui grauari in possessione alicuius rei lz adhuc nō sim grauatus nihilominus extra iudiciuz possum appellare. vt ḃ ꝛ i cle. sicut. e. ti. Hāc credo rōnē diuersitatis qz iniuria fit iudici si recediᷓ ab eo i iudicio sine vera cā. vt in. c. vt debit⁹ pal. sed extra iudiciū nulli fit iniuria imo iterponiᷓ ad defensionē iuris, ꝓprij. satis ergo est eū br̄e vſimilē cām appellādi. Scōa dīa est i noie. nā appellatio, ꝓprie dī iudicio, ꝓuocatio dī extra iudiciū. vt i. c. cū sit. s. e. ꝛ ḃ bene nōbis vt i dispōnibus odiosis nō cōpbendatur appellatio extraiudicialis sub noīe appellatōnis. Tertia dīa obligatio, ꝓbatōis exceptionis obiecte iustificat appellatōem iudicialē lz nō, ꝓbet vītas exceptōis. vt est tex. nōbilis i. c. iterposita. j. eo. nō aūt iustificat appellatōem extraiudicialē q̄z nō est ibi iudex q̄ recipiat, ꝓbatiōes tuas. vñ pōt dicer ꝑs. ego nolo, ꝓbatōes tuas recipe sed volo vti iure meo. Idē nōt Inno. ꝛ alij doc. i. c. cū iter canōicos ꝛ. c. q̄z ꝓp de elec. ꝛ i. c. ad dissoluēdū ō dispō. ipu. qō, ꝓcedit ēt si iterponatur a iudice procedente i iuribus suis tāq̄z pars. vt nō. i iuribus pal. Quarta dīa ē i traditōe aplōꝝ. nā i iudiciali oīo apli sunt tradēdi ſz extra iudiciū nō sic tradūtur idistincte q̄z sepe nō ē q̄ illos tradat. de quo dic vt ꝑ glo. nō. i. c. i. eo. ti. lib. vj. Quinta dīa est in qualitate ipsoꝝ.

c Nō differētias iter appellatiōnē iudicialē ꝛ extraiudicialem. ꝛ de his ꝑ pe. de an. i. c. cōcertatōi de ap. in. vi. Itē vide. d. an. pō Inn. ꝛ doc. i. c. cū sit romana in. ij. col. v. qñ appellationes s. eo. ti. vbi dicūt q̄ appellationes iudiciales ꝛ extraiudiciales fere in oībus cōueniunt.

apostolorũ. nam in iudicio dicunt apostoli dimissorij seu refutatorij vel reuerentiales. ⁊ dicũtur apostoli lre in quib⁹ iudex a quo narrat q̃re detulit vel quare nõ detulit appellatiõi. ⁊ si detulit dicũt apostoli dimissorij q⁊ cũ illis lris mittit partẽ ad superiorem. si nõ detulit dicũtur refutatorij. qñq; defert ꝓpter reuerẽtiaz superioris ⁊ tũc appellant reuerẽtiales. Si aũt dantur extra iudiciũ puta a iudice a quo appellat vel a parte tunc dicunt simpliciter extraiudiciales vel conuẽtionales seu restimõiales. Sexta dña q⁊ extra iudicium admittit appellatio generalis ⁊ icerta respectu psonaꝝ seu grauaminis vt ff sed in iudicio dz esse certa ⁊ spãlis vt in.c. vt debit⁹ j.eo. ⁊ dic vt dixi in.c. consuluit. s.eo. Septima dña est fm aliquos q; iter arreptũ ad superiorez habetur pro appellatiõe extra iudiciũ non sic i iudicio fm aliquos dic vt plene dicet. j.c. ꝓxi. Octaua dña q; excõicatus appellat in iudicio in.c. cum iter s.de excep. sed nõ extra iudicium q⁊ esset impugnare aduersariũ qõ nõ lz excõicato. d.c. cũ inter. Hosti. hoc impugnat qm̃ vt hic pz interponit qñq; ad defensionẽ ne molestet in possessiõe sua. ⁊ i hoc fuit Inno. sibi ꝑius vtruz excõicatus possit appellare extra iudiciũ. Tu cõcorda vt nõt Jo. an. in.c. pia de excep. li. vi. in nouella. Nona dña nam appellatio extra iudiciũ interponit rõne cause de futuro q⁊ tunc timet grauari sed in iudicio rõne ꝓterite cause. vt in.c. vt obitus. j.eo. Decima dña q; in appellatione iudiciali terminus ãni currit a tpe interpositionis ipsius sed extra iudiciuz currit a die illati grauamis. vt in cle. fic. e. ti. Undecima dña respectu suspensiõis. nam appellatio iudicialis suspẽdit iurisditionẽ iudicis in totũ quo ad illã cãm. vt plene dixi mus i.c. sup eo supra eo. sed extra iudiciũ nõ suspẽdit factũ de ꝓterito nec etiã id qõ est oio cõsecutiuũ ad ius explicitũ de ꝓterito vt in.c. cõstitutus. s. eo. ⁊ hec nõ. Duodecima dña respectu reuocatiõis attentatorꝝ. nam in iudicio reuocant oia attẽtata. vt in.c. nõ solũ. e. ti. li. vi. sed extra iudiciũ nõ reuocantur nisi ea que gesta sunt ꝑ appellationẽ. vt in.c. cuz nobis. ⁊ qõ ibi nõ. s. de elec. Tertiadecima dña respectu tempis ꝓfixi ad appellãdũ. Nã in iudicio appellãdũ est infra decẽdiũ in.c. qõ ad cõsultationẽ de re iudi. sz extra iudiciũ ẽt post decẽdiũ appellari põt. hoc tñ est falsum p.c. cõcertatiõi. eo. ti. li. vi. dic vt ibi. lz. n. audiat post decẽdiũ p viam querele. vt i d.c. cõcertatiõi. q⁊ extraiudicialia nõ trãseunt i rem iudicatã nõ tamen audit p viam appellatiõis vt ibi.

Põt addi quartadecima dña quã ponit glo. in c. nõ solũ ꝓlle. videlicet vt attẽtata post appellationem iudicialem reuocẽtur indistincte p viã attẽtati. i. nullitatis. sed attentata post appellationẽ extraiudicialem pendẽt ex futuro euẽtu. Ad hoc. c. cõsideramus ⁊. c. cũ inter canonicos de elec. ita logtur illa glo. sed forte vult dicere q; in appellatiõe extraiudiciali est necesse ꝓbari prius veritatẽ cause anteqz revocet attentatũ. ⁊ iste est pulcher passus. lati⁹. n. expediam ifm cuz glo. fi. Cõueniũt aũt appellatio iudicialis ⁊ extraiudicialis generaliter in duob⁹ nã quelibet dz fieri in scriptis ⁊ ꝓut le. ⁊ nõ. in.c. i. eo. ti. li. vi. scõo vt quẽadmodũ inouata ꝑ appellationẽ iudicialem reuocãtur ita inouata ꝑ appellationẽ extraiudicialez vt hic ⁊ ff nõ. In glo. i. in fi. Ex ista glo. potes colligere duas rõnes quar iste abbas intrauit possessionẽ istius ecclesie vacãtis sed. iste solutões glo. diuinãt sed ꝓsupposito q; sint vere debuit abbas eas exprimere in appellatiõe alias non diceretur appellatio eius verisimilis. Extra glo. potes intelligere istum tex. planius intelligẽdo q; iste abbas dicebat se esse patronũ istius ecclesie ⁊ sic q; ad eum ptinebat custodia ecclesie vacãtis. qõ an sit verum dicã in se. glo. In glo. ij. nõ banc glo. cõcludit. n. q; custodia ª ecclesie vacãtis nõ spectat de iur cõi ad archidiaconũ sed ad quẽliber' epm in dioceſi sua. Unde intelligo glo. q; spectat ad archiepm nõ tanqz ad metropolitanũ sed tanqz ad diocesanũ. s. respectu diocesis sue. Et vt habeas plene hãc mãz in vno loco expeditã distinguo. vltra alios sic. aut q̃ritur de custodia ecclesie cathedralis aut ecclesie inferioris. Primo casu si habet ecclesia iconomũ generalẽ ipse habebit custodiã. xij. q. ij. illud nõ. in.c. cũ vos de offi. or. Si nõ habet iconomũ. tũc capitulum ipius ecclesie habebit custodiã. xij. q. ij. non lz alicui. si nõ habet canõicos de facto vel sint negligẽtes succedit archieps. vt in.c. fi. de sup. negli. prela. li. vi. Scõo casu cũ queritur de ecclesia inferiori. dic q; aut est collegiata aut nõ. ꝓmo casu collegium succedit in administratiõe. vt nõ. Jo. de lig. post alios in cle. ne in agro de sta. re. ⁊ Inno. in. d.c. vno vt ecclie. benefi. sed in ꝓrium videt tex. in.c. ea que. j. ð sta. regu. vbi dicit q; remoto abbate dãdus est monasterio administrator idoneus ⁊ dicunt ibi doc. q; deputabit ꝑ epm ⁊ idẽ Jo. an. in.c. ij. de testa. li. vi. Sed in ꝓrium ꝓ ꝓma opi. adduco bo. tex. in. d. clene in agro. §. abbate. sed reduci possunt ad concordiam ꝓut dico in. d.c. ea que. q; aut ꝓlatus ecclesie collegiate est remotus ꝓpter malã administrationẽ capl'o tacẽte tũc nõ succedit capitulũ q⁊ est mala ꝓsũptio ꝓ eos. ⁊ ita ꝓprie loquit tex. in. d.c. ea que. ad qõ vide glo. nõ. in. l. qñ. ij. C. de app. que per illuz tex. arguit q; subditi debẽt resistere ꝓlato male agenti. facit. ij. q. vij. paulus. Aut vacat alio modo ⁊ tũc ꝓcedit alia opi. Nõbis bene duo ex ꝓdictis. ꝓmo q; sicut capitulũ ecclesie cathedralis succedit ꝓlato suo vacãte sede ita ⁊ capitulũ ecclesie iferioris. vt in. d.c. abbate cũ similib⁹. Et vide in hoc qõ nõt Inno. in.c. cũ dilectus de cõsue. Scõo notabis illũ casum exceptũ. Si vo ecclesia nõ ẽ collegiata sz habet solũ patronũ rectorẽ ⁊ tunc si habet patronũ ecclesiasticũ ipse habebit custodiã. ar. ff fm ꝓmissũ intellectũ ⁊ tenet Inno. vbi. s. bene facit. c. cũ ⁊ plãtare. j. de priuil. Nam patron⁹ ecclesiasticus petit rõnem administratiõis de tpalib⁹ vt ibi fortius ergo ipse custodire bz tempe vacatiõis. Si vero non habet patronũ saltem ecclesiasticũ tũc glo. ff dicit q; spectat ad diocesanũ. idẽ sentit Inno. in. d.c. vno. ⁊ rndet ad. c. fi in plebib⁹. ff allegatũ pro ꝓrio. qõ loquitur de iure spãli licet aliud sentiat ff. Tu dic melius vt habes glo. singularẽ quã cõiter sequuntur ibi doc. q; is bz custodiã ecclesie vacãtis qui bz institutionẽ illius ecclesie. ita nõ. glo. in.c. cũ vos de of. or. ⁊ est satis rõnabile vt exquo bz cõferre titulum habeat custodire ecclesiã vacãtẽ notabis ff ꝑpetuo vacante vo sede vbi collatio ptinet ad ꝓlatum poterit capitulũ illã ecclesiã cõmẽdare alicui donec fuerit sibi ꝓuisuz de rectore. ita singulariter nõ. i.c. vno nese. va. li. vi. in nouella. Notabis semp ff dictũ ex quo habes q; lz capitulum nõ succedat in collatiõe beneficiorꝝ spectãtiũ ad ꝓlatum. vt in. d.c. vnico. potest tñ illas ecclesias cõmendare ⁊ iconomũ ponere donec p superiorem fuerit ꝓuisum ⁊ p hoc habes plenissime hũc articulum expeditũ. In glo. in verbo nomine archidiaconi in fi. sed ꝓ tex. ꝓsupposita opinione glo. pro va oppo. Nam si iste archi. possidebat nõ poterat iste abbas ptẽdere se expoliatũ quia vim vi repellere lz in.c. olim el. i. de resti. spo. nec videt tũc q; appellatio abbatis fuerit ꝓbabilis. Sointellige q; ista allegatio nõ fuit ꝓbata. nam si cõstitisset q; archi. tũc possideret nõ habuisset locuz decisio huius. c. p supradicta. sic põt solui aliud ꝓriuz in

a Ad quẽ spectat de iure cõi custodia ecclesiarum vacãtium.

eo q̄ archi. allegabat ħ consuetudinē. eam .n. nō ꝓ-
babat ⁊ ꝑsuppōsito q̄ ꝓbasset illā ꝙcernit, ꝓprietatē
⁊ nō possessionē. vñ satis erat q̄ abbas incumbebat
possessiōi tpe appellatiōis emisse. de quo plenius dice
tur sup̄ glo. fi. In glo. sup̄ verbo vnā, ꝑcurationē
in fi. sed glo. nō rñdet ad. c. cū venissent. s̄. de restit.
spo. vbi, ꝓbat q̄ si ꝓcipio pensionē ex aliqua re vide
or illam possidere. Idem nō. in. l. q̄uis allegata in
glo. Dic de hoc vt plene dixi in. d. c. cum venissent.
ille tex. itelligitur qñ p̄cedēte titulo legitimo ad trās-
ferendū dñium solui' pensio de ꝓsensu superioris. tūc
enī iteruenit q̄dam ficta traditio. secus vbi simplici-
ter, ꝓbatur solutio pēsionis seu census q⁊ cū multis
ex causis possit solui pēsio seu sensus talis solutio in
determinata nō, ꝓbat possessionē rei nec subiectionē.
Pro hoc. c. recepimus de puile. ⁊. c. q̄to de censi.
Nam, ꝓbatio dubia ⁊ gnālis nō cōcludit qd deter-
minatū in. c. in p̄ncia de, ꝓba. qō est ꝺ Bal. i. l. solet.
ff. de of., ꝓcōs. vbi dicit q̄ si vna ecclesia soluerit cen-
sum, ꝑ magno tpe p̄sumitur illi subiecta. hoc. n. non
ꝓcedit vt ꝑdixi. ⁊ vide qō dixi in. c. fi. de cā pos. ⁊, ꝑ
ꝓcie. In glo. in ꝟbo in eū statū in fi. pōdera bene
glo. que sentit duos itellectus ad istum tex. Pri-
mo q̄ ħ fuit actū ꝺ archidiaconū iterdicto vñ vi q̄
forte spoliari mandauerat vel spoliationē illoꝝ laico
rum ratā habuerat. Scōus intellectus q̄ agebat
officio iudicis virtute appellatiōis ⁊ ideo potuit agi
ꝺ tertiū. s. archidiaconū lꝫ nō spoliauerit vel spolia-
tionem ratā habuerit. Sed ꝺ vtrū q̄ꝫ intellectum
opponī' forter fic. Nam ꝓmus itellectus diuinat
nec fuit, ꝓbatū q̄ arcb. mādasset spoliari ⁊c. Itē nō
cōgruit isti lr̄e in qua papa fundat se sup̄ appellatiōe
emissa ex, ꝓbabili ⁊ verisimili cā. Cōtra scōm itel
lectū facit q̄ appellatio fuit iterposita neq̄s molesta
ret eum in possessiōe sed iste arcb. nō molestauit euꝫ
i possessione sed ꝑ laicos facta fuit spoliatio q̄ virtu-
te appellationis nō poterat agi ꝺ istum tertiū. Sol.
Inno. ħ dicit q̄ sicut oīa que dolo vel male fiūt a ꝑ-
tibus lite pēdente debent officio iudicis reuocari in
statum p̄ristinū. s̄. vt lite pēdēte ꝑ totū. ⁊ vide bonā
gl. de modo reuocādi i cle. ij. e. fi. ita dicit ipe inoua
ta appellatiōe pēdente p̄tinēt ad officiū iudicis vt re
ducant' in statū p̄stinū. ff. nil inno. appel. pen. ꝑ totū
J. c. dilectus. Ad idē. l. ediles. §. itē sciendū. ff. de
edi. edic. ⁊ in q̄dam alia glo. rectius soluit ꝺnium qō
nō soluꝫ facit ꝺ appellationē ille q̄ spoliat sed ēt ille
q̄ tꝫ rem spoliatā ꝺ volūtatē appellātis. qō nō. bunc
intellectū vī ēt sentire Host. hic dicēs q̄ officio iudi
cis pōt agi ꝺ quēlibet possessorē ex naturali eqtate.
vt. ij. q. i. i pmis. Hinc est q̄ si res mea peruenit ad te
quoquo mō possum agere iudicis officio vt illaꝫ rē
mihi restituas. vt in. l. si me ⁊ ticiū. ff. si cer. pe. maxi-
me hoc, ꝓcedit de equitate canonica ꝟm cū. ar. c. dile
cti de iudi. Ad mām vide nōta ꝑ Jo. mo. in. c. cupiē
tes de elec. li. vi. vide bo. glo. m. c. nō solū de appel.
e. ti. ⁊ conclude breuiter ⁊ clare banc mām. aut. n. ꝑ-
cessit appellatio gnālis respectu ꝑsonaꝝ vt ħ ⁊ tunc
pōt agi ꝺ quēlibet possessorē q⁊ q̄ꝫ tenēdo rem in
uasam in p̄iudiciū appellātis dicat cōmittet' ꝺ appel
lationeꝫ vt ħ nōbiliter, ꝓbatur. Aut appellatio non
fuit gnālis sed spālis respectu. s. certe ꝑsone ⁊ tūc si
tertius aliquid innouat cū parte appellata agit' etiaꝫ
ꝺ tertiuꝫ ꝑ viā attētati. ar. in. c. cū. OD. in fi. de cōsti.
⁊ in. l. cbirographis ⁊ qō ibi nō. ff. de admi. tu. Aut
tertius innouat ꝑ se ⁊ non cū ꝑte appellata ⁊ tūc dꝫ
agi ꝺ istum ⁊ nō ꝑ viā attētati sed ordine iudiciario.
fatendū est tñ q̄ poterit agi officio iudicis, put dicit
Host. sed nō ꝑ viā attētati. ita salua ⁊ ꝙcorda dictū
Host. ħ ⁊ glo. in. c. nō solū. e. ti. li. vi. que vī velle ꝺ-
nium ⁊ magna est dīa vtrū agat' ꝑ viā attētati an de
beat agi ordine iudiciario. Pro isto casu nō seruat' or-
do iuris. vñ non est necesse libellū offerre vel litē cō
testari seu aliū iudiciariū ordinē seruare sed sicut de
facto ꝓcessit innouatio ita de facto iudex faceret re
uocationem. vt nota. glo. in. d'. clemen. ij. secus vbi
debet, ꝓcedere ordine iudiciario. vnde contra terti
um qui nibil egit cū ꝑte appellata nō pōt agi ꝑ viaꝫ
attētati sed sicut ꝺ quēlibet spoliatorē ꝺ quē agit' ꝟm
iuris ordinē. vt i. c. ꝙsultatiōib⁹ de of. ōle. q⁊ exquo
nō fuit ꝺ eum appellatū nō pōt dici q̄ aliqd attenta
uerit lite vel appellatiōe pendente. Et ex his bēs ve
rū intellectū. c. Alius aūt itellectus q̄ ageret in-
terdicto vñ vi nō, ꝓcedit quo ad tex. nostrū. fatendū
tñ ē q̄ abbas' potuisset expiri interdicto vñ vi exquo
fuerat spoliatus ꝑsuppōsito q̄ archi. spoliass' ⁊c. sꝫ
non est multū vtile. multe. n. sunt dīe an agat' via at-
tentati an ꝑ interdictū vñ vi. Nam si agit' interdicto
vñ vi oꝫ seruare ordinē iudiciariū ēt ꝺ ꝙtumacē. vt i
c. accedēs el. i vt lit. nō ꝙte. ⁊ in. c. ꝙsultatiōib⁹ ꝑal.
sec⁹ si agit' via attētati. vt in. d. cle. ij. nō. Alia dīa
q̄ ꝑ interdictū vñ vi nō pōt agi ꝺ tertiū. vt in. c. cum
ad sedē de resti. spo. sed vtute appellatiōis agit' ꝙtra
tertiū distinguēdo tñ vt ꝑdixi. Terna dīa in iter-
dicto debeo, ꝓbare spoliationē ⁊ possessionē vt i. d.
c. ꝙsultatiōibus. sed ꝑ viā attētati satis est, ꝓbat' pos
sessionē tpe appellatiōis ⁊ q̄ tūc possessio est penes
se vt ħ. Quarta dīa est q⁊ agēti interdicto obstat
exceptio alteri⁹ spoliatiōis. vt in. c. fi. ⁊. ij. ō ordi. cog.
Sed ꝺ remediū attētati nō obstat exceptio spo-
liationis q⁊ illa reuocatio fit ex mero iudicis officio.
vt nōt glo. i cle. ij. ꝑal. nō. Inno. in. c. ij. de ord. cog.

Quinta dīa est nā in interdicto ꝟm cōem opi. oꝫ
iustificare ⁊ colorare possessionē in bñficialibus. vt
nō. glo. in cle. vna. ⁊ dic vt ibi nō. de cā pos. ⁊, ꝑprie.
⁊ dixi plene in. c. in lr̄is de resti. spo. vbi tñ teneo ꝺ-
rium. cōis opi. bꝫ qō ꝑdixi sed in reuocatiōe via attē-
tati nō oꝫ colorare possessionē. ita solēniter dicūt do
mini de rota decis. xiiij. als. xix. Nō q⁊ plus fuit ex-
cessum ħ q̄m attentās in p̄iudiciū litis seu appellanō
nis lesit iudicē ꝑtem ⁊ ius. Item q⁊ fit reuocatio ex
mero iudicis officio. Ex his attentatis cōcurrūnt⁹
istis duab⁹ vijs tutius est intentare remediū appel-
lationis q̄ꝫ agere iterdicto, put fecit iste abbas. ideo
vtilius est cū q̄s timet spoliari appellationē emittere
vt sic bēat postea istud facile remediū attētati. In
glo. fi. ibi q̄ nō sit vera vel necessaria. Nō bene glo.
⁊ intellige vt supra dixi q̄m dixi boc, ꝓcedere i appel
latione extraudiciali. ⁊ dicūt q̄dam q̄ ꝫ sufficiat q̄
a p̄ncipio fuerit vīsimilis tri postea q̄ñ agit' ad reuo-
cationē attentatoꝝ dꝫ, ꝓbari q̄ sit vā. Ad ħ. c. cū in-
ter canonicos in fi. de elec. Vide qō nōnt dñi de ꝙ-
deci. cccl xiiij. ⁊ Jo. mo. i. c. cupiētes ꝑal. ⁊ tꝫ. d. an.
ħ. Cōtra ħ tñ multū facit iste tex. q⁊ iste abbas nō, ꝑ
bauit illā cām tūc vīsimilē esse verā. Debes. n. scire
q̄ duo sunt itellectus ad istō vbū, ꝓpositū in tex. vī-
similib⁹ ⁊, ꝓbabilib⁹ causis. Inno. ponit cām verisi-
milꝫ que a iure approbat' q⁊ sic est de iure. Exēplū
dico me eē ꝓrionū ecclesiasticuꝫ ⁊ sic ad me spectare
custodiā ecclesie ⁊c., ꝓbabilē cām dicit illā q̄ est in se
iusta. vꝑuta appello neq̄s molester me i possessiōe
mea. Host. aūt vī intelligere illam cām esse vīsimilē
que vīsimiliter ⁊ certis idicijs tunebat'. puta arch.
fuit minatus abbati de spoliādo eū. hec. n. est vīsimi
lis cā appelladi., ꝓbabilē cām appellat rōnabilem.
Vñ nūc ad ꝓpositū cum papa hic solū se fundat sup
cā vīsimili ⁊ nō sup vā etiā respectu reuocatiōis attē
tatoꝝ nō vīdetur illud dictū verum q̄ debeat, ꝓbari vīras
cāe. sed in ꝺrium facit. d. c. cuꝫ inter. Item sequeret'
q̄ si appello ne vēdas rem meā q̄ nō valeat vēditio
ꝺ appellationē ꝺ. l. si fundū. C. de rei ven. ⁊ multa in

hoc ꝑñt dici. Sed colligẽdo dicta Inno. cui⁹ di/
cta ẽt vñ seq̃ do. An. diccdũ est q; qñqz qs appellat
ex visimili cã tñ. qñqz ex visimili ⁊ ꝓbabili. qñqz
ex ꝓbabili cã tñ. si appellatio iterponit extra iudici
um ex visimili cã tñ. i. que a iure approbat ⁊ tũc ta/
lis appellatio nõ bz ipedire possessionẽ alteri⁹. An̄
si arch. b fuisset in possessiõe non valuisset appellatõ
abbatis igredictis possessionẽ de facto dicẽdo q; es
set ꝓnus. ar. in. d. l. si fundũ. Si vo appellat ex ve
risimili ⁊ ꝓbabili cã tunc ante oia bz fieri reuocatio
attentatoz nec admittunt exceptiões sup defectu ꝓ
prietatis añ qz fiat restitutio. vt h nõbiliter ꝓbatur. ⁊
puto q; sufficit ꝓbare cãm ꝓbabilem esse verã. s. q;
erat in possessione tpe appellatiõis lz nõ ꝓbet illam
cãm visimilẽ esse verã vñ ille abbas nõ ꝓbauit b se
esse ꝓnũ. ⁊ ad. c. cũ inter canonicos. ⁊ similia põt
rñderi q; ibi nõ ꝓbabat seu nõ ꝓstabat q; illa cã alle
gata esset vera sed b erat vera qz erat in possessione.

Tertio casu qñ fuit appellatuz ex ꝓbabili cã tñ.
Exemplũ appello neqs me molester in possessione
in q̃ sum ⁊c. Nã nullã cãm verisimilẽ. i. a iur approbatã allego sed rõnabilem cãm tñ. ⁊ hoc casu si ius cõmune fundat itentionẽ inouãtis non fit reuocatio nisi ꝑus iustificet possessio ex titulo ꝑm Inn. qõ nõ. ⁊ ꝓ hoc facit qz idẽ videm⁹ in iterdicto vñ vi ex quo ius cõe est ꝑ appellãtem ⁊ fundat intẽtionẽ appellati vt est tex. in. c. ad decimas de resti. spo. li. vi. Idez dixit dñs de ro. deci. pal. si ius cõe est ꝑ appellãtez lz nõ fundet intentionez appellati qz nõ dz via ꝓtibus aperiri vt fiat restitutio ꝑ ius cõe. Lapus in. d. c. ad decimas. tz ꝓtium. dicit. n. q; in hac via attentari nõ debemus hñe respectũ an ius cõe sit ꝑ appellãtẽ qz reuocatio dz fieri ex puro iudicis officio vt. s. dixi. ⁊ est bonũ motuũ ⁊ bona limitatio ad. d. c. ad decimas ⁊ hoc dictũ Lapi plz Do. an. si iudex ex officio vult restituere quasi secus si ad petitionẽ partis appellãtis. Sed multũ mihi plz dictũ Lapi idistincte ex quo nõ solũ pars est lesa sed furẽtia iudicis ad quẽ fuit appellatũ ante oia fiat sibi restitutio ex quo notorie non ꝓstat de defectu iuris appellãtis. Nã possibile est q; bẽãt aliquã cãm iustaz possidendi ꝑ ius cõe. ad hoc. c. lz epus de ꝓben. li. vi. ⁊ qõ dixi in. c. in lris ꝑal. ⁊ nõ qz in h vltimo mẽbro sufficit ꝓbare cãm ꝓbabilez ad effectũ reuocãdi attẽtata. non est ꝑ necesse ꝓbare q; illa cã sit a iure approbata lz eã exꝓesserit qõ facit ad predicta. Et ex his habes in sũma qliter sit ꝓcedendũ ad reuocatõem eoꝝ que attentãtur post appellationẽ extraiudicialem. Ultimo op. ꝑ tex. in eo q; iste pluries vocẽ appellatiõis emisit. vñ
cñ q; scõa fuerit supflua cũ ꝑ pmã sit ꝓlutũ appel/
lãti. ar. in. l. q bis. ff. de v. ob. Sol. Host. ⁊ Bof. vi
dentur intelligere q; vnica fuit appellatio sed iteratõ fit verbo ad maiorẽ exaggerationẽ. sicut in simili ba
betur. xxxi. q. ij. lotharius. Abbas vo vñ intelligẽ tex. in gemiata appellatiõe ⁊ dicit q; scõa põt eẽ vtilis ꝓpter tẽpus appellatiõis ꝓsequẽde qõ lz lapsuz esset respectu ꝓme posset durare respectu scõe vel si non fuit debito modo facta ꝓma poterit se iuuare ex scõa legitimo mõ interposita. ⁊ vr hoc placere Joã. an. q ꝑ hec dicit q; geminatio appellatiõis nõ iducit recessum a ꝓma. vt nõ. j. e. dilecto. Tu cõcordando dic q; aut qs gemiat vbum appello pluries eodem tpe ⁊ ꝓcedat ꝓmũ dictũ. aut diuerso tpe in casu appellãdi vel eodẽ tpe tñ solẽniter repetijt appellationem ⁊ tunc ꝓcedit scõm dictũ. ⁊ ad mãm vide qõ le. ⁊ nõ. in cle. vna de do. ⁊ contu. ⁊. j. d. ca. dilecto. vbi omnino vide.

d **Dilecti filii.** Si ꝑ superiorẽ suuz qs iuerat ad papã babeẽ pro appellãte ita q; excõicatio po
stea in eum lata non tenet. vel ali er ⁊ sic. Itineris arreptio bz vim appellationis si seruantur ea que seruari debẽt i appellatione. h. d. ꝑm vnũ intrisecũ itel lectũ. c. Prima pars ponit querelã. scõa dat iudiciũ ibi cũ aũt. Casus lr̃alis. Inter archiepz cãtuarie. ⁊ monachos cãtuar. ecclesie sup capella de lamede ꝓtrouersia vertebat. monachi pro cã illa miserũt ad se. ap. duos monachos. i. ⁊. b. quos duos dictus archieps post iter arreptũ excõicauit. illi cõquesti fuerunt dño pape. Cũ aũt plus sit ad se. ap. facto appellare qz vbo. ⁊ illi ad se. ap. pp cãm illã venientes itel/
ligãtur ꝓuocasse ad eam. Modat pa. qbusdaz quatenus si est ita dictos. i. ⁊. b. denũciet excõicatiõis vinculo nõ teneri. Ber. Nõ ꝓmo ex isto tex. casum aptum quez tenebis menti q; actus gestus a iudice post appellationẽ extraiudicialẽ ab eo iterpositã ipso iure est nullus. Ex quo nõ q; sicut nõ tenet excõicatio lata post appellationẽ iudicialẽ ita neqz post appellationẽ extraiudicialẽ vt h. timẽs g̃ iniuste excõicari a superiore bz ꝓmptuz remediũ ex hoc capitulo vt appellet etiã extra iudiciũ ⁊ suspẽdet iurisdictionez iudicis. ⁊ vide qõ dixi i. c. ꝓsuluit. s. e. Scõo nõ hic bonũ ar. ꝓ bis que dixi ꝑ glo. in. c. significauit. s. e. q; capitulũ agẽs ꝑ epm ꝓ iurib⁹ capituli nõ tenetur petere actorem seu syndicum sed potest a se actorem seu syndicum constituere ⁊ cum prelato litigare. Nam iste prior ⁊ monachi constituũt capitulum illius ecclesie cãtuariẽsis cathedralis q; est mõachoruz ⁊ archieps est ibi loco epi ⁊ abbatis. de quo plene dixi in. c. cãm de iudi. Tertio nõ q; plus ẽ aliqd explicare facto q̃z verbo. ⁊ q; ad subitãtiã appellationis nõ est necesse exꝑmere verbũ appello sz satis est dicere vel facẽ aliqd eqpollẽs huic vbo appello qõ nõ. facit qõ dixi. s. e. ad audictiam. Idic vnica est glo.ª ⁊ nõ bene eã qz tria facit glo. ꝓmo allegat iura que ꝓbãt q; plus sit aliqd facto facere q̃z vbo. ⁊ sic allegat ꝓcordãtias ad tex. nostrũ vsqz ad v. sed nõ est ita. Ab inde vsqz ad finez formal duas q. lz eas imiscat. Prima qõ nõ fuando ordinẽ glsit ista. Nunqd indistincte arreptio itineris ad superiorem bẽat vim appellatiõis. Scõa nunqd dispositio huius capituli habeat locũ si iter arripitur ad alium superiorẽ citra papã. Quo ad ꝓmã qõnem glo. allegat multa ꝓpria sed pfecte nõ soluit. doc. ẽt instant. ⁊ credo eos habuisse bonũ intellectũ sed non clare explicãt. Cõclude breuiter q; arreptio itineris ad superiorem bz vim appellatõis si seruãtur ea que debẽt seruari i appellatõe. ⁊ ideo sicut appellãs extra iudicium vel in iudicio añ sniam tenet exprimere cãs in scriptis ⁊ petere apostolos ita ⁊ iste q vult arripere iter dz oia hec seruare. vtputa dicet superiori. Dñe epe vos grauastis me in tali articulo ⁊ in tali nolo litigare amplius coꝝ vobis sed volo ire ad papam ⁊ peto apostolos tũc. n. lz non exꝑmat vbum appello itinerãdo ad papã habet ꝓ appellãte qz nõ refert qd ex eqpollentibus fiat. vt in. c. lz ex q̃dã. s. ó test. Idem dic qñ appellat a diffinitiua vel extra iudiciũ vt seruet ea que iura i talib⁹ mandãt obseruari sicut dixi in submissiõe, precciõis in. c. ad audictiaz. s. eo. alias aũt nõ babebit ꝑ appellãte ⁊ credo q; capitulum plane ꝓcedebat olim ꝑm antiqua iura ꝑm que nõ erat necesse exꝑmere cãm appellandi sed sufficiebat dicere appello. ita sufficiebat dicẽ iudici q; volebat iter arripere ad superiorem. Si aũt talia nõ seruat poterit alio remedio defendi. s. ꝓ titulũ de peregrinã. vt dixi in. c. meminimus. s. e. Sed ꝑ bunc intellectum ⁊ tex. op. Isti nũcij non appellarũt verbo aut facto cum cã esset iter archiepm ⁊ capitulũ. g debuit teneri snia ꝑ illos lata cũ i eis cesset rõ litter. So. credo q; glo. metu ꝓij hic incidenter dixit q; isti nuncij

a Nota perpetuo hãc gl. ponentẽ plura dicta ⁊ optima iura allegantem an sit plus aliqd facere ⁊ exprimere facto quam verbo.

erāt de monachis illius ecclesie ⁊ sic erāt de appellā tibus. Si aūt vis tenere q; non erāt de mōachis dic q; ex quo iuerūt pro appellātib⁹ erāt sub ꝓtectione pape. vt in. c. i. de peregri. Et ad hunc effectum alle gat Inno. illud. c. j. e. vt debitus dicēs q; non solus venētes psonaliter ad papā sunt sub ꝓtectiōe pape sed ēt nūcij venientes pro alijs gaudēt hac īmunita te. Et hunc itellectū nō singulariter vt excōicatio eri am sit nulla ꝯ itinerātes ex iusta cā ad papam lata ⁊ tunc dic q; appellatio monachoꝝ pōderāt hic ad re ferendū q; ex iusta cā isti accesserūt ad papaz. Et ex his infero ad solutionē scōe qōnis in q̄ Host. ⁊ doc. sequentes vident velle si adit supior q; poterat adiri p̄ viā querele tunc uteris arrepto ad eum hz viz ap pellatiōis secus si nō poterat adiri p̄ viā querele. vt est archiep̄s respectu subditoꝝ sui suffraganei de of fi. ord. c. pastoralis. Hoc dictū itelligo vez in appel latione extraiudiciali qz illa est quedaz ꝓuocatio ad cām. vt in. c. cuz sit. s̄. co. merito oz q; sit talis iudex q; possit adiri p̄ viā querele non puto hoc dictū ꝓcedere q̄n iter arripit a iudice ꝓcedente iudicialiter qz cū tunc arreptio itineris sit idez qō appellatio. vt. s̄. dixi habebit deuoluere cām ad supiorē sicut appel latio vocalis iudicialis. Ex p̄dictis nōbis vnū sem per q; extra iudiciū nō possum appellare nisi ad illū supiorez quē possum adire p̄ viā querele citra cōez appellationē q̄n vt dixi illa appellatio extraiudicia lis est quedā querimonia ⁊ ꝓuocatio ad cām.

a Limi ta singula riter ustuz tex. vt per do. an. p⁹ Inno. i. c. pastoralis §. fi. de off. dele. ⁊ vid ofio q; nō. domi. post lapum i. c. romana. § fi aūt in fi. d̄ ap. li. vi. Et vide plura que de ista cā appellatō ne remota scribit bal i. l. iij. C. de app. ⁊ iste. s̄. in rubri ca ⁊ q; ple ne scribit. do. an. i. c. vt debitus j. c.

p **Pastoralis.** ²Per cām ap. re mo. inhibet ois ap pellatio que a iure nō indulgetur exp̄sse. hoc itendit vsq; ad. §. vez. ³Dño ponit ꝓsultatio. scōo rñsio. ibi rndemus. Casus littera lis. ⁴Papa mādat alicui ne ꝓcedat in cā remota ap pellatiōe. querebat vtrū appellatio frustratoria tm̄ itelligat inhibita. ⁵Pa. cōsideras q; per appellatio nem frustratoriā negociū impediri non debeat: ēt si non fuit inhibita. ⁶Rndet q; quelibet ꝓuocatio itelli gitur remoueri que exp̄sse nō indulget a iure. Sed si appellās fuerit grauatus iniuste grauamē p̄ supio rem poterit emēdari. Ber. ⁷Nō primo q; ēt fm̄ an tiqua tpa appellatio patenter frustratoria non impe diebat negocij diffinitionē. de quo ifra latius dicet. vt in. c. vt debitus. j. e. Scōo nō q; clausula odio sa in rescripto apposita ita dz intelligi vt aliqd ope retur lz gnāliter itelligēdo possit r̄duci ad termios iuris cōis sed vt v̄ba aliquid operent nō debēt ita la te itelligi vt nil operent. ⁸Nec. n. clausula ap. remota in se ē odiosa ⁊ posset itelligi de appellatiōe frustra toria. sed qz fm̄ hunc itellectū ꝑ cla nihil oparet. dz ēt intelligi de appellatiōe alias ꝓbabili. ⁊ hoc nōbis semp. ⁹Nā facit q; si statutū municipale late itelligen do nihil oparet nō debet assumi ille latus itellectus sed ita intelligi nō violādo v̄ba vt aliqd operur vltra termios iuris cōis. facit qō nōt Bar. i. l. iiij. in. §. p tor ait. ff. de dā. infec. ⁊ qō dixi i. c. cām de do. ⁊ ꝓtu. Et adde ad p̄dicta vnā solēnē limitationē q; vbi dis positio cēt. ꝓsus iutilis itelligēdo verba vt iacēt de bent v̄ba ip̄ropriari vt dispō teneat ēt si sit odiosa ⁊ penalis. vt singulariter ꝓbat tex. in. c. si sniaz in fi. ō sen. ex. li. vi. ¹⁰Facit. l. si stipulatus fuero p̄ te. ff. de v̄. ob. vbi extēdit stipulatio ne effectu careat. Ad idez vide bonū tex. in. l. stipulatio ista. §. sed si fuuf. ⁊. §. possidere. e. ti. ⁊ Bal. in. c. i. de capi. q; cu. vē. col. x. ⁊ archi. xiij. q. i. c. j. ¹¹Tertio nō q; remotio appella tionis nō tollit ꝓsus facultatē appellādi. vñ poterit supior illā appellationē recipe ⁊ grauamē emēdare. pro hoc itellectu facit tex. ibi sed si appellās ⁊c. Alij dicūt q; grauamē reuocabit p̄ viā q̄rele. sed primus i tellectus magis ꝯgruit lr̄e. vt ifra latius subijciam.

Sed añq̄z attingam⁹ mām capituli. ¹²primo q̄rit. q; posslit in rescripto appellationē tollere. doc. ¹³cōiter dnt q; solus papa qz iferior nō pōt tollere ius alteri us. ad. ¹⁴b. c. sup q̄nū de of. dele. ¹⁵Intelligē b dcā doc. quo ad ea q̄ spectāt ad iurisditionē ecclesiasticā. ¹⁶Nā in tpalib⁹ impator pōt appellatiōez tollere. vt i l. i. ff. a q. ap. nō lz. ¹⁷Et vide ad p̄dicta vnā mirabilez limitationē quā ponit gl. i. l. fi. C. de sen. ⁊ iter. om. iu. vt solus princeps possit remouere appellationez a diffinitiua sed respectu iterlocutorie hoc poterit fa cere iudex iferior cōmittendo alteri cām. mouet illa glo. p̄ tex. illius. l. quā glo. segtur Bar. ibi. ⁊ facit ꝺ ea magnū sesū. sed ipse Bar. i. l. i. pal. gl. illā restri git ad appellationē frustratoriā cōcludēs q; iferior nō pōt appellationē legitimā ēt ab iterlocutoria tol lere qz b ēt tollere ius supioris ad quē appellatur qō nō pōt iferior facere. ¹⁸p b bo. tex. i. c. veniens de iureiurā. ¹⁹Adde aliā rōnē nā cū ipe iudex cognoscē do p̄ se nō posset deferre appellatōi legitime ⁊ punī tur nō deferēs appellatiōi legitie. vt dixi i. c. de pore s̄. e. g̃ nec alij cāz cōmittēdo remouere eā. ²⁰Sz qz fz hunc itellectū nihil ōparet dispō illi⁹. l. fi. que tñ edi ta vī cū magna solēnitate dicerē q; videatur remota ois appellatio cui iste cām cōmittēs poterat nō de ferre. vtpura i casu dubij vel q̄n a iure ibibet aliqua appellatio. sed allegāt aliq̄ cā obfuscās illā dispōnē iuris. ²¹Itē vbi remouet appellatio ⁊ tñ p̄ se est ꝓbabilis lz iudex nō teneat deferr pōt tñ si vult. vt b sin gulariter nō. abbas quē sequūtur doc. qō nōbis p petuo. ²²In his ergo ⁊ similib⁹ casib⁹ tā rōne interlo cutorie q̄z rōne diffinitiue poterit ista remotō appel latiōis facta p̄ inferiorē aliqd opari. ⁊ sic posset itelli gi illa. l. fi. gnāliter, put loqtur ⁊ credo attigisse vita tem. ²³Itē limita p̄dicta q; iferior a pncipe nō pōt appellationē tollere nisi sit talis q de facto nō cogno scat supiorē. vt rex frācie ⁊ alij pleriq̄z ⁊ q̄daz ciuita tes italie. ²⁴Nā vtunt iurib⁹ pncipis i restitutiōe sa me i legitimādo ⁊ similib⁹. ²⁵Hoc voluit Bar. ⁊ bñ i d. l. i. facit qō nō. ²⁶Inno. i. c. cū te de re iudi. ⁊ in. c. cū p. rabellio de fi. istru. ²⁷Nā vtrobiq̄z vult q; isti iferio res ab impatore nō recognoscētes euz in supiorem vtūtur iurib⁹ pncipis. ²⁸Itē adde aliā limitationez q; vbicūq̄z p̄ statutū remouet appellatō a snīa alicu ius officialis puta p̄tis itelligit solū remota appel latio a diffinitiua nō aūt ab iterlocutoria qz appella tiōe sñie itelligit de diffinitiua. vt nō. glo. in. c. cū oli de testi. facit tex. i. c. venientes pal. sed statutū dz itel ligi stricto modo in. c. in nra de mur. l. iij. ff. de neg. ge. g̃ dz itelligi i strictiōi significato suo. ⁊ optime p̄ bat in simili i. c. cū dilect⁹ de ꝓbe. facit. l. ij. C. de no va. secus aūt vbi simpliciter caueret statuto vt a ptā te nō possit appellari. nā tunc itelligit de q̄libet snīa seu p̄cepto. ar. i. l. i. ff. de of. p̄fecti p̄eto. ita cōsuluit Bal. ⁊ puto hoc idē, ꝓcedere in q̄cunq̄z dispōne re moueat appellatio q̄n q̄tenus remouet appellatio nem est odiosa ⁊ p̄ ꝓhis restrigenda. vt in. c. i. ⁊. ij. ō fi. p̄sby. li. vi. ³¹Nunqd autē legat⁹ de latere possit tollere appellationē. dic q; nō ᵇ nec ēt alia cāz ³²ppō nere ꝯ dispōnē iuris cōis maxie in detrimētum ꝓtis vide glo. nōbilē i. c. fi. de bere. li. vi. vide tñ qō dixi i c. fi. de trāsac. ³³Nec valeret statutū iferioris a papa vt a snīa ēt iterlocutoria ñ possit appellari iuxta nō. p̄ Jo. an. i. c. fi. e. ti. li. vi. ³⁴Putare tñ q; cōmittendo alteri possit remouere appellationē, put. s̄. dixi de iu re cuius respectu iferioris a pncipe. ³⁵In glo. i. i ñ. sup hoc pncipio sunt due glo. dūtaxat. Sed expedi endo glo. ⁊ doc. formo q̄nq̄z qōnes. ³⁶prima qō nūqd clausula appellatiōe remo. hodie aliqd operur. ³⁷scōa qō p̄supposito q; operur respectu appellatiōis a iu re nō recepte queritur que appellatio a iure exprel

b Et idē dicit in. c. i. de rescrip. ⁊ sali. i l. fi. C. de iurisd. o. iu di. vbi ēt idē dicit de car dinali ⁊ ad b facit tex. i l. i. ff. a q ap. nō lz. ⁊ do. an. hic in. v. col. ⁊ istud idē dic bal. i l. ij. ff. sz nūquid lega. ⁹. C. de ap. nisi in ꝓuilegio pape b exp̄s se cōtinerē imo plus dicit q; ēt si in priuilegio suo ꝓtinere tur q; a suis snijs nō possit appellari non poterit alij cōmitte re cāz appel latiōis qz in ꝓuilegio vī electa indu stria p̄sone.

c Et vtr per statutuz possit ibibēri appellatō vide hic per do. an. i. iij. col. ⁊ p bal. i l. fi. C. ō se. ⁊ inter. om. iu. cir. fi. ⁊ in l. fi appellationez. C. co p bar. i. l. ex hoc iure ⁊ i l. oēs ppli. ff de iusti. ⁊ iu re. Et vide per do. an. ⁊ istū i. c. veni ens ⁊ ibi nōt bal. i. ij. col. de iureiur. ⁊ p alb. i scōa pte statu. q. ccclij. ⁊ bal. i l. pe. ff. de a/qua plu. ar. ⁊ p bal. in. l. cū de cōsuetudine. ff. de le. ⁊ i rep. §. ius aūt ciuile isti. de iur nā. gē. ⁊ cin. in. viij. col. ⁊ adde ꝑ bal. i l. ꝓscriptio ne i. viij. col. C. si ꝯ iur vī vti. pu. vers. nunc vento ad exēpla. vbi dic q; lz statutū non possit tollere appellatōez

pōt modifi/
care. ⁊ qꝫ nō
valeat statu
tū vt nō pos/
sit appellari
ꝛz bal. i. l. cū
aūrionibus
§. illud. C. ō
tēp ap. Et
vtr ō iuſ ca
nonico vale
leat ſtatutū
vt nō poſſit
appellāi ab
interlocuto
ria plene diſ
putat io. an.
i. c. ſi. de ap.
li. vi. Et de
ſtatuto diſ/
ponēte qꝫ nō
poſſit appel
lari ab inter
locutoria vi
de plene p
pe. de an. in
re. c. cāonuꝫ
ſtatuta ō cō
ſti. i. iij. pri. q̄
ſito i. xij. col
illius q̄ſiti ⁊
bal. i ſua mā
ga. Imo. i
v. legatuſ in
iij. q. vbi etiā
ponit an
valeat ſtatu
tū legati qꝫ
ab interlocu/
toria poſſit
appellari in
voce de quo
p bal. i. l. ꝓ
grāma in. ſi.
C. cōmi. epi/
ſtolas.

a Excōi/
catō lata pᵒ
appellatio/
nē alias legi
timā nō ē nul
la qñ eſt cla
appellatiōe
ſinota qꝫ nō
ꝓio ſing. li/
mitatiōe ad
c. p tuas j. ō
ſen. ex. ⁊ ad/
de h. d. phi
lip. de puſio
in vſ. ſeptio
patur i. vi.
col.

b Qñ ex
cōuētiōe pti
um ē appoſi
ta cla appel
latiōe remo
ta ex nulla
cā poterit
appellari ꝛz
alias qñ iu/
dex eſſet da
tus de ꝓſen
ſu priuꝫ abſ
qꝫ dicta cla
poſſint ptes
appellare l.
ex conſenſu
ff. e. Et hoc

ſe īdulgetur ⁊ ſic ſcias quando poſſit appellari nō ob
ſtante illa clauſula. tertia qō h dr̄ qꝫ ꝛz ſit remota ap/
pellatio nīl grauamē illatū poterit p ſupiorē emēda/
ri. q̄liter emēdabit vtrū p viā querele an p viā appel
lationis. q̄rta vtrū hoc qō. ſ. dixi, pcedat in quolibꝫ
ſupiore citra papā vt poſſit emendare grauamen nō
ob. remotione appellatiōis. quinta queſtio qꝛ tex. ī
fi. dicit qꝫ grauamē poterit emēdari p ſupiorē nūqd
ſupior ad h teneatur an vō ſit in libera diſpōne ſua.

Quo ad ꝑmiā qōnem glo. h. ⁊ ſequēs. ⁊ ī. d. c. vt
debitus. ⁊ cōiter vbi attingit hūc articulum ſentit qꝫ
bodie nihil operatur remotio appellatiōis p. c. vt de
bitus. j. c. vbi oīs appellatio a iure recipit̄ ſi appel/
letur ex cā, pbabili hanc opinionē multi ſeruāt. ⁊ vi
de ad mām. Spe. eo. ti. §. in qbus. v. ego dico. Sꝫ
Moſt. Jo. an. ⁊ cōiter moderniores ſequētes tenēt
ꝓrium ⁊ melius. Et inter cetera vide tres rōnes op/
ti. Prima. c. vt debitus. loqꝫtur de appellatione ab
interlocutoria ⁊ hoc. c. loqꝫtur indiſtincte non eſt er/
go veriſimile qō ex toto corrigeret hunc text. Scōa
rō melior. illud. c. non loqꝫtur in iudice, pcedente cuꝫ
clauſula appellatiōe remota ſed gnāliter. iſtud vō. c.
ſpāliter diſponit quādo remouet̄ appellatio. Unde
potius illud. c. eſt limitandum per iſtud q̄ꝫ eꝫ qꝛ ge
neri p ſpeciem derogatur ⁊ nō econ̄ vt in regula ge
neri de re. iu. li. vi. Tertia cōſideratio colligit̄ ex. c. ī
quiſitioni. j. c. Mā illud. c. emanauit poſt. c. vt debi/
tus. ⁊ decidit caſum dubiū qñ remota eſt appellatio
in reſcripto qō nō feciſſet nec emanaſſet ſi p illud. c.
vt debitus. hec clauſula eſſet fruſtratoria. Cōcludē/
duꝫ eſt ergo qꝫ hoc. c., pcedit ēt bodie ī termīs ſuis.
Et multi effectus huius clauſule notātur ī. d. c. vt ō
bitus. Tres vō effectus nōbiles pñt h colligi ex di/
ctis doc. Primus qꝫ vbi, pceditur appellatione
remota non tenet̄ iudex a quo appellat̄ appellatio/
ni deferre. vnde talis appellatio non ſuſpendit iuriſ/
dictionem iudicis a quo appellat̄. poteſt ergo ante q̄ꝫ
appellatio recipiat̄ a ſuperiore ſuā ſententiā manda
re executioni. vt colligitur in. c. paſtoralis in. §. pre/
terea de öffi. dele. Et p iſtum text. tollitur opi. Bar.
i. l. i. preal. vbi dicit qꝫ quādo ī reſcripto ſimpliciter
remouetur appellatio intelligitur de fruſtratoria ſe/
cus ſi remoueret̄ a diffinitiua. Nam ī. d. §. preterea
dicta clauſula operatur effectuꝫ ſuū etiā reſpectu ap
pellationis a diffinitiua quātūcunq̄ ſit, pbabilis, ni
ſi ſupior ex certa ſcientia illā appellationeꝫ recipiat.
vt ibi babet̄. ⁊ adeo predicta, pcedunt vt notabiliter
dicit h abbas quem ſequunt doc. qꝫ iudex datus cū
clauſula appellatione remota pōt excōicare ª, pbabi
liter appellātem ab eo ex quo illa appellatio exp̄ſſe
a iure non approbat̄ qꝛ non habuit ſuſpendere iuriſ/
dictionem iudicis vt h. ⁊ ex h nōbis vnum caſum val
de ſpālem in quo valet excōicatio lata poſt appella/
tionem, pbabilem. Scōus effectus huius clau/
ſule eſt qꝛ iudex non deferens huic appellationi q̄ꝫ/
tūcunq̄ꝫ, pbabili non puniet̄ ex quo a iure nō indul
getur exp̄reſſe qꝛ h fecit auctoritate iuris. ergo non
peccauit. xxiij. q. iij. q. peccat. ⁊. l. gracchus. C. ō a/
dul. Tertiꝰ effectꝰ reſpectu reuocatiōis attētato/
rum poſt appellationē. nā taliter attētata nō reuoca/
bunt p viā attētati. i. nullitatis. qñ ex quo nō erit ſu
ſpēſa iuriſdictio iudicis p talē appellationē tenuerūt
geſta ꝛz p ſupiorē poſſint reuocari potius p viā q̄re/
le q̄ꝫ p viā nullitatis. Sꝫ dubiū eſt circa deuolutio/
nem negocij nunqd deuoluat̄ negociū ad ſupiorē p
appellationē. de quo. j. dicā ī tertio dubio. ⁊ aduer/
te qꝛ. d. an. vī limitare iſtū tex. ⁊ oīa p̄dicta qñ appel
latio eſt remota ī reſcripto. Si aūt r̄mouetur appel
latio ꝓilegio pſone vel ſtatuto vbi ſtatuētes potue/
rūt h facere vel ex cōuētione ᵇ ptium vel ex cōtuma/

cia nō cōpentis vel qꝛ deſerta eſt appellatio tunc ſꝫ
eum remota eſt appellatio quo ad oēm effectū ſi q̄ſ
ſentiat qꝫ tūc grauamē nō reuocabitur p ſupiorē ſꝫ
oīno appellatio ītercidit̄. allegat iura gnāla. Sꝫ re
ſpectu ſtatuti ᵈ vel reſpectu pſone ꝓilegiate non vi/
deo rōem dīe. Sicut. n. audit̄ appellans ſaltē p viā
querele vt remoueat iniuſtū grauamē nō apparet rō
q̄re nō ſit idē cū ſtatutū, pbiber appellationē. nā ītē/
tio remouētis appellatōeꝫ non eſt alia niſi vt iuſticia
p̄ſeq̄t̄ effectū. vt in. c. ſcōo regris. ō. e. ⁊ qñ ꝓnceps
ꝓilegiat pſonā vt ab ea non poſſit appellari h facit
qꝛ p̄ſumit de vtutib⁹ illius pſone ꝓilegiate vt nō ſit
aliter, pceſſura q̄ꝫ fm qꝫ iura pmittūt. vt dicit tex. nō
in. l. i. C. de ſen. pfe. p. ſi q̄ illa pſona ꝓilegiata aliter
, pcedit q̄ꝫ debeat nulla rō ſuadet qꝫ ſupior nō debe
at grauamē reuocare., p hoc vide glo. nō. in cle. i. de
iu. pat. ī vbo oneramus. que dicit qꝫ in bis que relin
quūtur ꝓſcie iudicis nō pōt appellari. vt ēt nō. in. c.
ſtatutū. §. aſſeſſorē de reſcrip. lib. vi. tū iniuſte graua
tus poterit appellare ad ſupiorē non aūt qꝫ iudex a
quo teneat̄ deferr̄ ꝛz quo ad hoc vt ſupior poſſit exa
miar̄ appellatiōeꝫ ⁊ reuocare grauamē qō nōbis p
petuo. ⁊ ita dz iſte tex. intelligi vt. j. dicā in tertio du
bio. Ad ſcōam qōnem q̄ appellatō dr̄ exp̄ſſe a iu
re approbata. Sol. glo. ītelligit qñ ius exp̄ſſe īdul/
get appellationē eo caſu quo remota eſt appellatō ⁊
nimis reſtringit iſtum tex. Sed Moſt. cū quo trāſe/
unt cōiter doc. dicit qꝫ oīs appellatio exp̄ſſe a iur̄ ap
probata vī pmiſſa ꝛz iura nō loquāt̄ qñ appellatō
eſt remota. exēplū in. c. ſignificāte. ⁊. c. Rodulphus
de reſcrip. cū ſi. ⁊ h dictuꝫ ſatis plz qꝛ ex quo iura p
mittūt appellare grauamem vī notoriū. ⁊ p ꝓs ni/
bil dz opari remotio appellatiōis. ar. c. ſcōo regris
ō. e. ⁊ pro h vide glo. nōbilē iūcro tex. quaꝫ ſemp te
nebis mēri ī. c. ex ꝓqueſtiōe de reſti. ſpo. que dic̄ qꝫ
grauatus notorie pōt appellare ꝛz ī reſcripto remo/
ta ſit appellatio. In tertia qōne vtrū grauamē in
caſu bui⁹. c. reuocet̄ p ſupiorē p viā querele an per
viā appellationis. h ſunt opi. ſed opinio magis cōis
vī p viā appellatiōis. ⁊ p hoc tex. h dum dicit ſed ſi
appellās fuerit grauat⁹ ⁊ ſic clare p̄ſupponit qꝫ per
viā appellatiōis audiet̄. Sed dices tu qd opabit q̄
clauſula ſi pp grauamē pōt appellari. rñdeo qꝫ h ap
pellatō ñ opabitur reſpectu iudicis a quo ſed reſpe
ctu iudicis ad quē vt ſic deuoluat negociū ad eum. ⁊
ita ſentit illa glo. nōbilis. ī. d. cle. vnica. ⁊ intellige de
grauamīe pp qō fuit appellatū. nā alia attētata poſt
modū iuridice nō reuocabūtur p viā attērati vt dixi
ſed p viā querele cū iudicis iuriſdictio nō eſſet ſuſpē/
ſa. Et nō hūc intellectū qꝛ idē dicerē qñ ſtatutum re
mouet appellationē vt p̄dixi. Ad q̄rtam qōnē nū
quid habeat locū in quolibet ſupiore citra papā. ſūt
opiones. Sꝫ Jo. an. vī velle vt idē ſit qñ inferior, p
cedebat appellatiōe remota vtute iuris cōis. Exēpli
plū in cā berefis qlibet ordinari⁹, pcedit appellatio
ne rēota vt ī. c. vt ingſtinōis de bere. li. vi. Cōdēnat⁹
de bereſi p̄tendēs ſniam iniuſtā poterit appellare ō
ēpo ꝺdēnante ad archiep̄m vt archiep̄s examinet ne
gociū vtr iniuſte fuerit ꝺdēnatus de bereſi. h tñ ap/
pellatio nō ſuſpēdit iuriſdictionē iudicis a quo niſi a
tpe a quo ſupior recepit appellationē ⁊ miſerit inbi/
bitoriā iudici a quo. Pro hoc vide bo. tex. cū glo. ī
c. romana. §. ſi aūt. e. ti. li. vi. Supior aūt bēbit exa/
miare vtr iſte appellauerit ī caſu a iure conceſſo vel
ne an fuerit grauatus ⁊ c. ⁊ hoc ſemp nōbis. Ad
vltimū dubiū vtr ſupior teneat̄ grauamē reuocare
an ſit ī ſua facultate tm̄. gdā qꝫ tenet̄ qꝛ alias non eſt
bon⁹ iudex niſi faciat iuſticiā. vt in. c. ſoruſ de v. ſig.
⁊ ſic ſupplet tex. ⁊ exp̄ōit ibi poterit. i. debebit. Alij
ꝓ. cōiter tenet̄ vt ſupior. ad hoc teneat̄ ⁊ ſi nō. admit

finir nō. di
etū bal. i. l.
ij. ad fi. C.
eo. qꝫ tenc
méti. ⁊ de
hoc art. vi
de p cūde
bal. i. c. vt
debit⁹. j. e.
col. ij. limi
tāt̄ niſi in
dex cēt in
dolo vl la
ta clpa qꝛ
t̄ poterit
appellāi ñ
obſtāte qꝫ
cla appel/
latione re/
mota fue/
rit de cōſē
ſu ptiū ap
poſita als
ſec⁹ Jo. ō
imo. tñ im
pugnat h
dictuꝫ. do.
an. panor.
⁊ bal. ī. l. i.
§. iterdum
ff. a q. ap. ñ
ꝛz i. xxxiij.
col.

c Facit
qꝫ voluit
ang. i. l. coſ
C. c. dices
qꝫ qñ ſta/
tutū, phi/
bet appel/
lationē vl
recurſuꝫ ī
telligit ſub
latus oīs
modus ⁊
oīs regreſ
ſus ꝓ ſen/
tētiam.

d Alio
h. d. phili.
de puſio ī
viij. col. v.
quitodeci
mo opera
tur i ſi.

tr pōt ab eo appellari. qō mihi satis plz. nam video q; ēt in dispensatione fīcda cogīt iudex p̄ suspiones si subest cā legitima dispēsandi. vt nō. in. c. vt cōstituer retur. ⁊. c. dño scō. l. di. fortius ī casu nostro vbi agitur de iusticia minūstrāda. Nā vt dixi ītentio apponentis clausulā fuit p̄cipaliter motus vt iusticia cōsequaī effectū sed si iniuste granaī cessāt rō ⁊ mens apponētis clausulā ⁊ maxie q; defensio est ō iure nāli. vt in cle. pastoralis de re iudi. Et p̄ h̄ habes expeditum istud p̄cipium.

Verum quia. Licet excōicatus ab excōicatiōe appellet nihilominus denūciari pōt ac bñficij reddinb⁹ spoliari. Pro cōsultatio. scōo rnsio ibi nos itaq;. Casus lr̄alis. Aliqs appellauit a iudice suo sup̄ aliquo certo articulo ⁊ sic ad tēpus exēptus est a iudice suo p̄ ap. q̄stū ad cām illā sup̄ hoc ponīt talis q̄stio. iudex excōicauit aliquē ille appellauit ab ea tāq; iusta ⁊ ī eo cāu appellauit ī quo valuisset appellanō si ita excōicationē scā fuisset. q̄ritur vtrū iudex possit ipm denūciare excōicatū ñ obstāte illa appellatiōe. ⁊ vī q; nō possit eo q; p̄ app. ītērpositā videaī excōicātis iurisdictio dormitasse ⁊ sic exēptus ab eo q̄tū ad cāz illā. Item q̄ritur vtr excōicato possint ad tēp⁹ subtrahi ecclesiastica bñficia. Ad p̄mā. q. rndet pa. q; excōicatio trahit secū suā executionē ⁊ excōicatus amplius nō ligatur p̄ denūciationē ⁊ iō pōt iudex ipm excōicatum denūciare vt ab alijs euitet. Ad scām rndit q; p̄cētus ecclesiastici illi merito subtrahūtur cui cōmunio ecclesie denegatur. Ber. Nō p̄mo ex isto tex. vnū effectū appellatiōis legitīe eximit. n. appellantē quo ad illā cāz a ptāte iudicis a quo. ad hoc. c. si a iudice. ⁊. c. nō solū. e. ti. li. vi. ⁊ iste est effectus iurisdictiōis suspēsiōis. Iste tm̄ effectus nō vsq; quaq; p̄cedit cū appellaī ab excōicatiōis sntia. Nō. n. opatur plenā suspēsionē lz. n. suspēdat iurisdictionē iudicis respectu actus oīo futuri nō tm̄ suspēdit ipaz sententiaz nec actū futuz oīo accessoriū ad ipam sntiaz. ⁊ ex hoc ⁊ ex tex. nō vnū solēne dictū q; vbicūq; appellatio nō suspēdit actū iam gestū de p̄terito similiter nō suspēdit actum gerēdū si oīo ille actus est accessorius ⁊ p̄secutorius ad actū gestū nō suspēsuz p̄ appellationē. Nō q; rone cōuexitatis attribuīt potius p̄teritis q̄z futuris. ⁊ ex hoc infertur ad aliud nōbile dictū ⁊ quotidianū q̄ lz lex noua nō concernat p̄terita sed futura dūtaxat. vt ī. c. fi. de p̄sti. nō tm̄ cōcernit illa futura q̄ bñt oīmodā dependētiā a p̄teritis. p̄ hoc vide tex. iuncta glo. in cle. vt bi q; de eta. ⁊ qua. ⁊ in cle. i. de resta. Secus aūt vbi actus futurus nō est ita accessorius ad actū de p̄terito lz hēat cū eo aliquā cōformitatē. ⁊ iste est verus ītellectus. c. cum tu. j. de vsuris. Ulterius nō q; excōicatus dz denunciari in publico vt ab alijs euitetur. An autē debeo euitare excōicatū nō denūciatū. dicēdū est q; fic exquo nō est occultus excōicat⁹. p̄bo p̄mo ar. bui⁹ tex. nā excōicatio trahit secū executionē nec p̄ denūciationē amplius ligatur. cū ergo iaz iniecit plenū vinculuz citra denūciationē nō debeo spectare denūciationē q; illa fit p̄pter ignorantes. vide bonū tex. cū glo. in. c. cū nō ab homīe. j. de sent. ex. ⁊ qō ibi dixi.

Nō q; ille q denūciat vel declarat nō dī aliqd de nouo disponere. ad hoc. l. beredes palā. ff. de resta. exquo īfertur q; constitutio antiq iuris declaratoria extēditur ad p̄terita. vt nō. ī. d. c. cū tu. ⁊ plene in. d. c. fi. Ulteri⁹ nō ⁊ tene mēti bonū ar. ex isto tex. q; denūciatio excōicatiōis necessario nō p̄bat denūciatū esse excōicatū q; p̄ denūciationē qs nō ligat ⁊ denūciatio pōt eē iniusta. vide bo. tex. cū glo. i. c. lz de sen. ex. li. vi. Ulrio nō ⁊ tene mēti q; non est alibi ita exp̄ssius tex. q; excōicato debēt subtrahi redditus sui bñficij ēt si dicaī excōicationez iniustā. dz. n. spectari cuctus cāe. exquo. n. īteriz denegatur sibi cōio ecclesie denegāda est oīs cōmoditas, puemēs ab ecclesia. de hoc. j. latius cū glo. fi. Jn gl. in vbo exe cutionē. Nō bñ bāc glo. vsq; ad fi. ad quā quotidie fit remissio cū q̄ritur q̄re appellatio ñ suspēdit excōicationē. Et ex hac glo.ª colligunt quattuor rōnes.

a Et cum glo. resident hic Bal. ⁊ Jmol.

Prīa fuit petri hispani glo. antiq asserētis q; cū ista excōicatio sit sntia sūmi p̄cipis q; de⁹ in vīrate ligat ⁊ nō hō. xi. q. iij. nemo. quēadmodū nō appellaī a sntia p̄ncipis marie ad effectū suspēdēdi ita nec ab excōicatiōe. Hāc rōnem impugnat Host. q; ⁊ si nō appellaī tm̄ supplicaī ⁊ supplicatio hz eundē effectū iuxta nō. in. c. tū ex lr̄is ⁊. c. suscitata. ⁊. c. ex lr̄is de ītē. resti. facit. l. vna. C. de sen. p̄fe. p̄to. iuncta auc. q̄ supplicatio. C. de p̄ci. impa. offe. Adde ⁊ aliā rōem meliorē ad ipugnādū. nā rō petri nō cōcludit in excōicatiōe iniusta q; ibi de⁹ nō ligat. vt in. c. cū eterni de re iudi. li. vi. ⁊ in. c. a nobis. j. e. ti. ⁊ tm̄ iste loquit q̄n excōicatio dī min⁹ rōnabiliter, p̄mulgata. Se cūda rō seu solutio fuit Lau. ēt antiq gl. ⁊ hō crescat p̄ meritū parēdo sntie cēsure ēt inique ⁊ vt magis timeatur disciplia ecclesiastica. hec rō vera est sed nō p̄baī iure. Tertia fuit solutio Jo. q; hoc p̄cedit ex cōstitutiōe ecclesie nō ex nā excōicatiōis ⁊ emanauit p̄stitutio vt magis timeaī cēsura ecclesiastica. Jsta so. incidit cū p̄cederi. Nā idē vult in effectu qō p̄cedens ⁊ eadē impugnatiōe repellit ⁊ tm̄ tenēdo cā cessat omne p̄ium. nā in multis casib⁹ appellatio est a iure īterdicta. Quarta so. est Ber. dicētis nullaz dīam esse in effectu īter excōicationē ⁊ alias sntias. nam sntia q̄liscūq; fit nō suspēdit p̄ appellationē sed tm̄ ipsius effectus ⁊ executio que est de futuro. sed excōicatio ītinenti hz vires suas ⁊ nullaz aliā executionē expectat merito nō suspēdit. sed certe h̄ solutio nō est bona. nā sntia lata sup̄ furto trahit secū icōtinēti ⁊ imediate executionē r̄spectu ifamie ita q; nulla alia executio expectaī respectu ifamie ⁊ tm̄ suspenditur p̄ appellationē sequētez. vt p̄baī in. l. furti. ff. de bis q; no. infa. Jdem vī in q̄libet sua absolutoria q̄ nullā executionē expectat. Jtē ō gl. facit tex. aptissimus ī. l. ij. ff. de pe. vbi dī q; appellās nōdū vī cōdēnat⁹. vī ergo q; appellatio nedū extinguat seu suspēdat ipm, p̄nūciatū sed ēt executionē ipsi⁹. Extra glo. danī ⁊ alie so. Quīta est q; sntia excōicatiōis est medicina. ferī. n. non vt homo dāneī sed vt corrigatur. vt in. c. i. de sen. ex. li. vi. Sed ī medicinalibus attendēda est volūtas medici nō aūt ifirmi in. c. ⁊ q emēdat. xlv. di. Debemus q̄ attēdere ad volūtatem iudicis nō ad volūtatē appellantis. banc rōnē impugnat Host. nō. n., p̄cedit cū medicus est impitus. vt in. c. aures de eta. ⁊ quali. facit. l. illicitas. §. Acuti. ff. de offi. p̄si. vñ h̄ rō nō, p̄cedit in sntia iniusta. Secta fuit opi. Host. q; alie sntie ligāt sensibilia seu insensibilia irrōnabilia sed excōicatio ligat aīam vt in. c. si qs p̄sbyteroz de re. eccle. nō alie. vñ sicut aīa interius lati⁹ videt ⁊ cōtēplaī longe abūtiam ita facili⁹ ipa aīa appbēditur p̄ sntiam. sed hec rō nō cōcludit quare nō suspēdaī p̄ appellatiōez. vñ cōcludere vī q; cito dz cōprehēdere ⁊ hīc effectū suū. Ponit Host. ⁊ septimā solutionē. excōicatio ligat aīam ⁊ ferī p̄ro peccato mortali. xi. q. iij. nullus. Appellatio vo non pōt suspēdere effectū iam īductū p̄ peccatū ist⁹ q̄si dicat q; exquo iste iam sepatus ē a gra dei nō potest appellatio sua ipm restituere alias ēt defensio iniq; tatis. h̄ rō nō est bona. nos logmur in appellatione iusta ⁊ q̄ nō p̄ēditur iniusta cā excōicādi quo casu iste negat se excōicatū seu sepatū a gra dei ⁊ tm̄ p̄tendit vinculū bois q; dz posse suspēdere. nam appellatio fuit introducta, p̄pter impitiā ⁊ iniusticiā iudicis coer

cēdā. vt in. l. i. ī fi. ff. c. ⁊ facit. c. ſuggeſtū. ſ. e. Cuz ꝯ iſte appellās ꝓtendat iperitiā vel iniuſticiam iudicis excōicātis ꝯ dz ſuſpēdere illā ſnīam ⁊ viculū hois.

Octauā ſolutionē ponit ħ do. an. q; rō ſpālitatis ī excōicatiōe eſt q; depēdet a ptāte clauiū ⁊ in eā tol lendo regrit certa forma in. c. a nobis de ſen. excō. Cū ꝯ appellans nō habeat hāc clauiū ptātē nō valz ſuſpēdere eā ꝑ appellationē ſuā ſed alie ſnie trāſcur runt ꝑ actus ꝑuatos ⁊ ꝓcernūt iſta alia q̄ non depē dent a ptāte clauiū. ħ ſo. fuit mihi viſa q̄ꝫq; vera ſed poſtmodū ꝓſideraui q; in vitate nō dz bonā ⁊ ſuffi cientē rōnem ſpālitatis. qō, pbo aptiſſime. nam infa mia q̄ ipz̄imit ex ſnīa lata ſuper furto nō depēdet a ptāte ꝑuati ſed ſolus ꝓnceps eā abolere poteſt. l. i. §. de qua. ff. de poſtu. nō. in. c. cū. i. ⁊. a. ſ. de re iud. ⁊ tm̄ ꝑuata ꝑſona appellādo ab illa ſnīa ꝓdēnatoria ſuſpēdit infamiā iā ad eſſe, pductā. vt ī. d. l. furti. hoc ideo q; nō eſt ipe appellās q hoc facit ſed ꝓnceps q dedit robur appellatōi. ita in cāu nr̄o quēadmoduz papa pōt in totū ⁊ ad tēpus tollere excōicationē ita poterat dare robur appellatiōi. Pro hoc vide tex. ūcta glo. nō. in cle. vna de ītmum. eccle. ⁊ ibi fine q̄li bet appellatōe papa tollit excōicationē. Ad idē cle. ſi ſūmus de ſen. excō. Nona ſolutio colligitur ex gl. in. l. fi. C. ſi a nō ꝓpe. iudi. que dicit q; quēadmo dum a ſnīa vltimi ſupplicij pōt appellari. vt ī. l. q vl timo. ff. de pe. ita ⁊ a ſnīa excōicatiōis. Sed illud di ctum eſt ꝯ tex. iſtū. ⁊. c. is cui de ſen. excō. lib. vi. niſi forte glo. illa ītellexerit q; poſſit appellari ad effectū deuoluēdi illā cām ad ſupiorē. nō aūt ad effectū ſuſ pendēdi. nā quo ad ꝑmū effectū appellari pōt vt ba bes ħ tex. ⁊ vide glo. bonā circa hoc ī. c. ad repz̄imē dā de of. ordi. ſed tūc non eſt bona cōpatio quam fa cit de ſnīa vltimi ſupplicij q; illa ſuſpēdit. Decia ſo. ponitur hic ꝑ dñm meū dñz Car. dicētē q; excōi catio potius trahit ad nām interlocutorie q̄z diffini tiue. vt nōnt doc. ī. c. p tuas de ſen. excō. ⁊. c. venera bilibus eo. ti. li. vi. Sed iterlocutoria nō ſuſpendit ꝑ appellationē ſequētē ſed pēdet ex futuro euētu. vt in. d. c. nō ſolū. Hec ſolutio cū reuerētia non ꝓce dit q; ſi appellatio eſt legitima imediate ſuſpendit lz quo ad nos depēdet ex futuro euētu. vt ī. c. ſi a iudi ce. e. ti. li. vi. Hinc dicit glo. in. c. is cui de ſen. ex. lib. vi. q; ſnīa ſuſpēſionis a brificio ſuſpēdit ꝑ appellatō nem ſequētē ⁊ tm̄ illa īterlocutoria eſt vel trahitur ad nām interlocutorie. Undecimz ēt ſolutionē poſſu mus colligere ex dictis Bar. in. d. l. q vltimo. dicē tis q; ex nā excōicatiōis ħ, pcedit q; eſt medicinalis ſed aliter nō declarat ⁊ eſt hoc ꝫ ſcōam ⁊ tertiam ſo. Nā ille ſolutiōes volūt q; ſit ex ꝓſtitutione eccleſie nō ex nā excōicationis. Cogitaui poſſe dare duo decimā rōnē ſatis ꝑſuaſiuā ⁊ miores patit calūnias vt dicat hoc, pcedere ex nā ipſius excōicatiōis. Idē in qualibet ſnīa cēſure. vt in. d. c. is cui. Nō nā excōi catio iuſta nō pōt quoquo mō ꝑ appellatiōez ſuſpē di q; illa infligitur pp peccatū q̄ ligat aiam indiſſo lubiliter niſi ſubſequat cōpetens ſatiſfactio. nā pec catū nō dimittit niſi correcto. vt in rgula peccati ve nia. ⁊ ī regula peccatū de reg. iu. li. vi. ⁊ in. c. cū tu ō vſuris. nā cū ꝑ peccatū ſit ſepatus a gra ōi. xi. q. iij. audi deniqz. nō pōt iſte ꝑ actū poſitiuū ſeu a iur̄ po ſitiuo inductū reſtituere ſe gre dei niſi aliter ſe corri gat ⁊ emēder. ⁊ ī dubio debem⁹ preſumere excōica tionē iuſtā q; vbi vitat̄ ꝑiculū aie tutiō via ē ample ctenda lz videat durior. vt in. ca. iuuenis de ſpō. nō. gl. in. c. vnico de ſcrutinio. Tutius eſt ꝯ excōicatio nem tenere iuſtā eſſe ⁊ nō ſuſpēdi q; nullū ꝑiculuz ē hoc caſu cū poſſit ſibi, puidere petēdo abſolutionez ⁊ ꝑſtādo cautionez de parēdo iuri. vt in. c. ꝑ tuas ō ſen. ex. In alio cāu eſſet ꝑiculū q; poſſz ſe imiſcere iniuſte ⁊ dānabiliter ſacramētis eccleſie ⁊ cōioni hōi nū ꝓtendēdo eā iniuſtā vbi ī vitate eſſet iuſta. Et lz fortiter poſſz opponi ꝫ hāc meā ſolonē de nōbili dic to. Inno. ī. c. bone de elec. ⁊ ī. c. cū ſup de of. dele. vbi ſingulariter dicit q; ſigs appellat ifra decēdiū a ſnīa excōicatiōis nō ꝓſumit, ꝑ excōicatiōe fīc nec, ꝑ alijs ſnījs ſz ſtāti, p ea īcūbit onus, pbādi ei⁹ iuſticiā ꝯ nō dz ꝓſumi iuſta ſi ifra decēdiuz appellat̄ q; vī ꝫ rōem meā. Ad hoc rīdeo q; ī hoc cāu vt on⁹ pbā di īcūbat aduerſario nullū ꝑiculū iminet excōicato exquo gerit ſe interī, ꝑ excōicato iō trahitur ad nām aliaz ſnīaz. ſed i articulo nr̄o ꝑiculū inīeret q; poſ ſet ꝓtēdere ſnīam iuſtā vbi alias eſſet iuſta. ⁊ ſic dā nabiliter ſe imiſceret ſacrīs eccleſie, ꝑ ħ facit dictuz c. ꝑ tuas. vbi dr̄ q; añ oīa ne videat cōtēnere cēſurā eccleſiaſticā dz petere abſolutionē. Cogitaui nūc poſſe dari ⁊ aliā ſolutionē ſeu rōnē. Appellatio vita te iſpecta nō extīguit ſnīaz ſed eā ſuſpēdit. vt ī. c. ve nientes de iureiurā. ⁊. c. paſtoralis. §. ꝓterea de off. ōle. adeo vt eā nō ſuſpēdat quo ad oēs effect⁹ excōi catiōis vt dixi ī. c. fi. ſ. de eo q; mit. ī poſ. ſed effectus excōicatiōis nō eſt ſepabilis ab ipa ſnīa. non. n. pōt dari ipa excōicatio q̄n demus effect⁹ ipius. fīc ꝯ ap pellatio nō ſuſpēdit ſeu extinguit ipm̄ ꝑmū actū ſeu ipaz ſnīaz ita nec ſuſpēdere pōt effectū ipſi⁹ cū non ſit ſepabilis a ꝑ actu ⁊ ꝑdicta nō. In glo. i vbo ſe cū trahat i fi. ħ glo. duo tāgit. ꝑ nunqd excōicatio la ta p⁹ appellationē ſit ī ſuſpēſo in euctuz appellatōis. Scōo nūqd geſta ꝑ iſtū excōicatum medio tpe tene ant. Quo ad ꝑmū ꝓclude p⁹ Hoſti. aliq̄ addēdo q; glo. formaliter nō ſoluit q; aut notoriū ē appella tionē nō tenere tūc certiſſimū eſt excōicationē incōti nēti ligare q; appellatō frmola nō ſuſpēdit iuriſditō nem iudicis vt ī. c. cū appellatiōib⁹. ⁊. c. non ſolū. e. ti. li. vi. Aut certū ē appellationē eē validā ⁊ tūc cer tū eſt excōicationē nō ligare. vt ī. c. dilecti. ſ. e. Aut dubitat̄ ⁊ tūc quo ad nos depēdet a futuro euētu q; ſi ꝓſtabit appellationez fuiſſe legitimaz ēt ꝓſtabit ex cōicationē nō tenere ſz vitate iſpecta excōicatio ſem per ⁊ ſtatī tenuit vel fuit nulla q; certū ē nature vtrū appellatō ſit legitīa vel nō. ⁊ iō q; eſt certū nāe ē cer tu legi. vt ī. l. ſi pr̄. ff. de ſolu. ⁊ ſic nūqz excōicatio vī ei⁹ effect⁹ ſtabit ī ſuſpēſo lz nos poſſum⁹ dubitare ō validitate añ exitū appellatiōis. Et vide ad predicta bonū tex. ī. c. lz de ſen. ex. li. vi. Ad ſcōm dubiuz nunqd valeāt geſta medio tpe. Conclude ꝑ tria me bra. Quedā geri pñt ꝑ excōicatuz rōne publici offi cij ⁊ iſta tenēt exquo putabat̄ nō excōicat⁹ vigor ap pellatiōis ꝓcedēs lz vitas ſe bēret ī ꝫriū. vt ī. c. ad, pbādū ō re iud. ⁊ ar. ī. l. barbari⁹ de offi. ꝓto. Que daz geri pñt cuz excōicato ſeu ꝑ eū nō rōne publici officij ſed ꝓcernūt vtilitatē ipſi⁹ vel alteri⁹ ⁊ tūc ſi eſt talis act⁹ q; in ſe ē iterdict⁹ excōicato ñ valebit lz pu tare nō excōicat⁹. ad ħ. c. cū dilect⁹ ō ꝓlue. vbi In no. ponit vnū dictū ſemp mēti tenēdū q; nō ē dīa i ter publicū excōicatū ⁊ occultū niſi ī bis q̄ geruntur rōne publici officij. Idē Jo. an. in. c. i. de reſcrip. li. vi. Ex quo īfero ꝫ glo. hic q; collatio brificij facta ex cōicato q putabat abſolut⁹ nō valet. ⁊ vide [a] in ter minis nr̄is glo. fi. ī. c. ſolet de ſen. ex. li. vi. quā limita ſm̄ ꝑdicta. Quedā ſunt q̄ ꝓcernūt penā ꝓēpt⁹ vt ē irregularitas. ⁊ iſta nō afficiūt excōicatū q; nō cōtē pſit. ⁊ ꝑ ꝓns nō eſt puniēdus pena ꝓtempt⁹ ī. c. ad apoſtolice. infra de cle. ex mi. facit. c. vt aiaz de ꝓſti. li. vi. ⁊ ꝑ ħ bēs totā glo. clar̄ expeditā. In glo. fi. ibi publica egeſtate dz laborare. Adde hic finē. gl. ī vñ. ego credo. vbi glo. ſoluēdo iſtā qōnē ꝓcludit nō eſſe, puidēdū excōicato ī aliquo niſi fame piret ⁊ nō bis bñ gl. quā vī ſeq Jo. an. reddēdo rōnē diuerſi tatis iter excōicatū ⁊ depoſitū q; excōicat⁹ pōt ſibi

[a] Addi hic īmol. ⁊ d. philip. ō puſio ī. iij. col.

,puidere. ſ. petẽdo abſolutionẽ ſed depoſit⁹ ſi ꝺz ita remediũ qz cũ fuerit depoſit⁹ pp crimẽ quãtũcũqz ſit emẽdat⁹ non recupat pmũ ſtatũ merito ſibi diſpẽ ſatiue, puider eccleſia de aliqb⁹ tpalib⁹ ne cogaſ mẽ/ dicare ī oppꝛobꝛiũ cleri. vide bonũ tex. cũ glo. in. c. ſtudeat. l. di. Et, p ꝓcluſiõe glo. vide glo. ī. c. qz ſepe de elec. li. vi. ⁊ in. c. ẽps. vij. q. i. ⁊. i. q. ij. quaꝺ pio. ⁊ ſatis plꝺ ꝫ opinio gl. Et p rõnem ſuꝑꝛadictã puto li mitãdã glo. nõ. q dicit, puidẽdũ ſuſpẽſo a bñficio ne cogaſ mẽdicare. vt nõ. ī. c. cũ vintoniẽſis de elec. in/ telligo. n. illã glo. qñ ſuſpẽſio ẽ facta pp crimẽ ſed ſi pp ꝓtumaciã ñ puto ſibi in aliquo ſubueniẽdũ cum poſſit ſibi, puidere ſatisfaciẽdo. Nã ſepe boies ꝺ ci/ bo ſecuri iuſticiã negligũt. vt. v. q. v. ñ ois. Et ex biſ potes īferre ad deciſionẽ qõnis. Nunqd excõicato ſit fiẽda elemoſyna[a]. nã ſi fame ꝑiret tũc ſubueniẽ/ dũ eſt ſibi p illud qꝺ bꝛ hic in fi. gl. xi. q. iij. qñ mul/ tos. ſecꝺ vbi nõ eſt tãta neceſſitas. In eadẽ gl. ibi niſi in ſnĩa hoc exꝑmaſ. Nõ bñ glo. q ſentit q excõi cato[b] nõ ſubtrahunſ reddit⁹ bñficij niſi hoc ſit exꝑſ/ ſum ī ſnĩa fiẽ dicim⁹ in relegato põt tñ iudex hoc ex/ ꝑmere ſi vult ⁊ cũ hac opi. trãſeũt doc. vſqz ad tẽp⁹ Jo. an. ī clauſiue. ſ. ī iſto. c. nã nihil ſcribunt ſed ꝑtere unt. ita q ꝫ glo. nõ ꝛpugnẽt eã tñ non ꝓfirmãt. vnꝺ alibi aliud ſentiũt vt ī fra dicã. Do. an. tz hic ꝫ gl. vi/ delicet q ꝫ in ſnĩa iudex hoc non exꝑſſerit nihilomi nus ſubtrabẽdi ſunt excõicato reddit⁹ bñficij qz pꝛi uatur cõione eccleſie. Itẽ ſi hic fuiſſet lata ſnĩa reſpe ctu ſubtractiõis fructuũ illa fuiſſet ſuſpẽſa p appella nonẽ ſequẽtez cuí⁹ ꝫrũ innuiſ hic nullã tñ auctoꝛita tem adducit ſed ego allego plurimas. vide tex. iũcta glo. xxxij. di. ꝑter. ⁊ Jnno. i. c. qualiter ⁊ qñ el. ij. de accu., ppe finẽ. ⁊ ſpe. in ti. de exꝑẽ. ⁊ itereſſe ī fi. vbi recitat idẽ tenuiſſe Ain. ī. c. quotiẽs de ſimo. ⁊ Do/ ſti. in ſũma de ſen. ex. §. qd ei⁹ effect⁹ in. v. itẽ q nul/ lum. Et miꝛ ꝺe iſta opi. glo. cum ipamet ſentiat ꝫ/ rium in pn. dum dicit q g extra eccleſiaz eſt nihil ꝺz poſſidere nomĩe eccleſie. ꝟ rõ militat ẽt ſi ī ſnĩa nihil fuerit dictũ. hoc ẽt aptiſſime ꝓbaſ ꝟ nõ ipꝛopꝛiãdo lr̃am. Nam ſolũ ꝟ fuit appellatũ a ſnĩa excõicatiõis ⁊ ꝺr̃ q exquo ñ ſuſpẽdit p appellatõez ñ ꝺz ſuſpẽdi act⁹ oio acceſſoꝛi⁹ ad ipaz excõicationẽ vt ẽ denũcia tio ⁊ ſubtractio r̃ddituũ. ſi. n. ſubtractõ r̃ddituũ ñ ſe q̃reſ neceſſario ex ſnĩa excõicatõis ſz oporteret exꝑ meſ ī ſnĩa tẽ p appellationẽ ſequẽtẽ ſuſpẽderet qz tẽ tot eſſẽt ſnĩe quot ſunt articuli. l. ẽt. ff. de mino. Quã q̃z g appellatio nõ ſuſpendat excõicationez pp nãm ſuã ſuſpẽdet tñ ſnĩam reſpectu ſubtractiõis fructuũ vt hẽs bo. glo. in. c. is cui de ſen. ex. li. vi. Sz qz ſub tractio fructuũ oio ſequtur excõicationẽ ideo non ſu/ ſpendiſ p ppellationẽ vt ꝟ. Ad vnum tñ aduerte qz ſentit ꝟ do. an. q adminiſtratio tpaliũ nõ ſubtrabiſ ex cõicato lz nulla ꝓmoditatez debeat bꝛe ⁊ ꝓſeq. nihil allegat hoc mihi nõ plꝺ qz cũ excõicato iterdicaſ cõ munio iterdiciſ ſibi prãs adminiſtrãdi ẽt tpaliter. ꝓ hoc vide tex. in. c. vitatis in fi. ꝺ do. ⁊ ꝓtu. Itẽ excõi cat⁹ ẽ ſuſpẽſus ab officio ⁊ p ꝓñs a bñficio ſz ſuſpẽ/ ſus a bñficio non ꝺz ſe ingerere adminiſtrationi ipſi⁹ vt ī. c. i. de elec. li. vi. g ⁊c. q̃re puto q bñficio excõi/ cati deputabiſ iconom⁹ p ſupioꝛẽ aut vicari⁹ tpalis iuxta ea q̃ habẽtur in ſimili in. c. puenit. ſ. e. ⁊ i. c. cũ ex eo. de elec. li. vi. ⁊ in. c. fi. j. de ſta. reg. Et iquã tuz glo. dicit q excõicat⁹ equipaſ relegato nõ eã. ⁊ alibi dicit gl. iuris ciuilis iſti. ꝺ capi. ꝺimi. §. media. q equiparetur deporꝛato. Sz dic q ꝫ ſimilitudo ꝓ/ cedat in aliqbus nõ tñ in oib⁹. Nã ,ppꝛie nõ equi/ paſ relegato nec deporꝛato qz põt qs relegari reſpe/ ctu certi loci. vt. ff. de interdic. ⁊ relega. l. relegatoꝛ. Sed excõicat⁹ reſpectu vni⁹ eccleſie eſt neceſſario excõicatus quo ad oẽs eccleſias. vt in. c. cure. xi. q. iij. Itẽ relegato nõ denegaſ cõio boĩum nec ſacroꝛ ſecus in excõicato qz nõ equipaſ ,ppꝛie deporꝛtato qz deporꝛtatus ꝓdit ciuitatẽ libertatẽ ⁊ oĩa q̃ ſunt iu ris ciuilis. vt. l. gꝺã. ff. de pe. ſed excõicat⁹ iſta nõ p dit oio imo põt donare ſm cõez opi. ⁊ teſtari de bo nis ſuis. vt nõ. p glo. ⁊ Jo. an. ī. c. decernim⁹ de ſẽ. ex. li. vi. ⁊ vide qꝺ nõ. ī. ca. vitatis ꝑal. Et vide plene p Ang. de puſio ī q̃ꝺaz ſua diſputatiõe q̃ ĩcipit duo adiuicem litigãtes ī pn. vbi ꝓcludit q excõicati ſunt ſpẽs boĩuz dãnatoꝛ p ſe ita q, ppꝛie ñ equipant reꝛ/ legatis nec deporꝛtatis ſeꝺ his ī qb⁹ ꝺz cõformitatẽ cũ relegatis cẽſebiſ iure relegatoꝛ. Jn bis vꝺ ī q b⁹ ꝺz ꝓformitatẽ cũ deporꝛtatis cẽſebiſ iuꝛ deporꝛta toꝛ. ⁊ vide plene ibi de mã p Ang. ⁊ p Bal. in. l. i. C. de bere. iſti. ⁊ vtrobiqz plene de iſtis bãnis ⁊ eo/ rũ effectu aliqd p bar. ī. l. amiſſiõe. ff. de capi. dimi.

Jn eadẽ glo. ibi ſed ꝑus dictũ ꝑualet. ſ. q ſiue ſit ſuſpẽſus ab officio ex cã irrogãte ĩfamiã ſiue ñ ſem/ p erit ſuſpẽſus quo ad oẽs alios ẽ extra territoriuz ſuſpẽdẽtis. Hãc opi. ſeqꝺ io. an. reꝺꝺẽs rõem diuer ſitatis ĩter hũc caſuz ⁊. l. ex ea allegataz ī glo., p ꝫrio qz ſuſpẽſio ab officio ꝓingit pp oꝛꝺinẽ. Uñ exquo oꝛꝺo eſt ſuſpẽſus nõ põt alicubi miſtrare diuina. ſz ī. l. ex ea. ibi fit iterdictũ vt ñ poſſit qſ poſtulaſ nec ta le iterdictũ ꝓcernit cãm ꝓcernẽtẽ alienũ territoriuz. nã ex pi ia, ꝓcedit poſtulatio q̃ nõ interdiciſ ī alieno territoꝛio. Et ẽ ille tex. valde nõbilis ad multa alia ⁊ diſpoſitio penaliſ ꝓcernẽs exercitiũ pſone vel bona nõ exrẽdit vires ſuas extra territoꝛium inſdicentis.

Nõ glo. q̃tenus ꝺic aliud eſſe ī ſuſpẽſo a bñficio vt poſſit alibi obtinere bñficium. Jn hoc tñ articulo ꝺ. an. diſtiguit q aut ꝟ ſuſpẽſio. ſ. a bñficio fit ab ho mie aut a iure. ꝟ ꝛrio caſu ſi iudex ĩtẽdebat ĩhabili/ taꝛ iſtũ ad oĩa bñficia ⁊ ſnĩa poꝛꝛigit effectũ ſuũ etiã extra territoriũ iudicis ꝫ executio debeat fieri p iu/ dicẽ territoꝛij. p ea q̃ bñtur ī. c. poſtulaſti. ſ. ꝺe fo. cõ pe. Si vꝺ ſimpliꝛ ĩtẽdebat ſuſpẽdere a bñficijs q̃ ba/ bebat ī ſuo territoꝛio tũc, ꝓcedit glo. ar. ī. ꝺ. l. ex ea. ⁊ ī. c. ij. ī fi. de cõſti. li. vi. ſcꝺo caſu cũ ſuſpẽſio feꝛ aꝛe aut fit ex cã ꝓcernẽte certã eccleſiaz tũc ſuſpẽſio opaſ ſolũ reſpectu bñficioꝛ illi⁹ eccleſie. hoc, pbaſ ī c. cũ ī cũctis ī fi. de elec. iuncto. c. fi ꝓꝛomiſſari⁹ eo. ti. li. vi. aut fit ſimpliciter ex cã gnãli ⁊ tũc ꝫ locũ re/ ſpectu oĩum bñficioꝛ. ⁊ hoc ſatis plꝺ ⁊, pbaſ p rões ꝺicti. c. fi ꝓꝛõiſſari⁹. In eadẽ glo. ibi an iuſte vel iniuſte fuit excõicat⁹. Nõ ſolutionẽ glo. qz ſatis ꝟa ẽ ⁊ idẽ gl. in. c. cleric⁹ victũ. xci. di. vide qꝺ nõ. gl. ī cle. vt hi q de eta. ⁊ q̃. Quid aũt fiet ꝺe iſtis reꝺꝺitib⁹ ſi iuſte fuit excõicat⁹. ꝺic q ꝺebẽt ꝓuerti ī vtilitatẽ ec cleſie nõ aũt ꝺabunſ huic excõicato lz ſit abſolutus. vt nõ. ī iurib⁹ ꝑal. facit ī ſimili. c. pñti de off. oꝛ. li. vi.

Extra glo. q̃ro an qlibet iudex poſſit denunciare iſtũ excõicatũ appellatione nõ obſtãte. Sol. Jnno. ꝟ ꝓcludit q oꝛꝺinari⁹ iſtius excõicati põt ẽr ſi nõ fuit ipe q ſnĩaz tulit. arg. xi. q. iij. cure. ⁊ in. c. i. de treu. ⁊ pace. ſecus ꝺicit ꝺ ꝺlegato ſi appellatio ab eo ĩterpo ſita eſt a ſupioꝛe recepta. ar. ī. c. paſtoꝛalis. §. ꝑterea de offi. dele. Nõ hoc dictũ ſed hũc vltimũ articuluz expedias lati⁹ ⁊ clari⁹ ſic. aut añ denũciationem fuit appellatũ ab iſto ꝺelegato cui appellatiõi ipe detulit ⁊ nõ poterit eũ denũciare. tuz qz nõ remãſit iudex p ꝺelationẽ. vt in. c. cũ appellationib⁹ eo ti. li. vi. tuz qz ſua nõ intereſt vt iſte viteſ cũ nõ ſit iudex ſuus. aut ñ detulit appellatiõi ⁊ tũc aut fuit appellatio recepta a ſupioꝛe ⁊ nõ põt denũciare qz p banc receptionẽ re uocaſ, pꝛius iuriſditio ab eo. vt ī. ꝺ. §. ꝑterea. aut nõ ꝺũ fuit recepta ⁊ credo q poſſit qz ſua intereſt iſtuz euitare vt citius reſipiſcat ⁊ ſibi obꝺediat ⁊ vt mulcta ſua bẽat effectũ. ar. c. ad aures. ſ. e. vbi ꝺelegat⁹ pꝛe figit terminũ appellãti ab eo ad appellationẽ, pſeqn

a De ſuſpẽſo vide glo. ⁊ doc. ī. c. aplice. ꝫ. de exce.

b Ury excõicat⁹ ſit ipo iure ꝑuat⁹ red/ ditibuſ be neficioꝛuz vel bñficij vide hic p do. an. i. x. col. vſ. op. q nõ ſub/ trahantur r̃ddit⁹ ⁊c. ⁊ adde q nõr bal. in §. finiſ ī ſi. iſti. ꝺ vſuf. vbi ꝺic q p excõica/ tionẽ finiſ vſuſruct⁹ ⁊ vide q ſu per hoc la te ſcribit. do. car. in rep. c. ppẽ/ dim⁹ vltra medium. vſ. nunqd excõicat⁹ ſit pꝛiuat⁹ ꝺ ſe. excõ. Et qꝺ ele gãtiſſime ⁊ ſatis ſuc cincte tra/ ꝺit do. ī. c. ꝑterea ī. ij. col. xxiij. diſt.

dam vt citius reassumat iurisditionē. Sed respectu ordinarij q̄rit̄ qd si ante denūciationez iudex ad quē p̄cipit vt illū denūciet. dicit Inno. q̄ sibi est obtempandū nec audiet̄ pars p̄ria appellans q̄ sua ñ itereſt cū añ exitū appellatiōis nō teneat illi satisfacere nisi dicas q̄ fuit excōicatus ꝑ manifesta offensa. Nā tūc sua itereſt appellare q̄ i māifesta offensa appellatio nō tenuit. s̄. eo. ꝓsuluit. 7. c. ad h. 7. c. cuz sit romana. 7 q̄ pēdēte q̄one iurisditōis. s. q̄ dī appellationē nō tenere nō pōt iudex ad quē se itromittere de p̄ncipali q̄ō plz. 7 vide. j. e. romana li. vi.

s **Ollicitudinem.** Si excōicatus ab ep̄o postq̄z appellauit ad papā hanc cāz defert simpliciter ad metropolitanū appellatiōi renūciat 7 archiep̄s cāz audiet sed si ꝓteſtetur p̄riū archiep̄s nō cognoſcet q̄ō si fecerit non pōt ep̄s appellare nisi notoriū sit excōicationē nō teneť. Vel sūma sic. Si appellās ad supiorē cōparet corā iudice inferiori sup cōcernētib⁹ ipam appellatiōem ipsi appellationi renūciare vī. Si aūt ꝓteſtet q̄ per hoc nō intēdit renunciare appellatiōi tanq̄z p̄ria allegans nō est audiēdus nisi notoriū sit actū illū esse in iustū sup cuius emēdatiōe adiuit iferiorē. 7 est bon⁹ casus. cōis diuisio. scōa ibi nos igit̄. Casus lr̄alis Duo litigabāt coram ep̄o suo: alter eoz appellauit ad sedē apostolicā: ep̄s appellātē reputās ꝓtumacē excōicauit eūdē: ille corā metropolitano suo petijt sibi iusticiā fieri de ep̄o q̄ post appellationē legitimaz excōicauit eundē 7 petijt se restitui in p̄stinū statū in quo fuerat tpe appellatiōis denūciari videlicet absolutū ꝓteſtās q̄ appellatiōi nō renūciabat: sed ꝓseq volebat eandē. Q̄rio logtur vtrū metropolitanus cognoſcere valeat de huiusmodi q̄one: 7 si archiep̄s illū appellasse legitime iuenerit. Itez q̄ritur. vtruz ipm denūciare valeat absolutū. Tertio quesituz fuit vtz si ep̄s appellauerit ab archiep̄o ne illū absoluat appellatōi sit huiusmōi deferēdū. Ad hoc rñdet papa: q̄ sic̄ metropolitanus nō valet oīno cognoſcere de appellatiōe facta ad papā: ita nō pōt cognoſcere de his q̄ post appellationē fuerūt inouata: dūmodo nō possit cognoſci de alijs: nisi de appellatiōe parit cognoſcat vel de bis q̄ cām appellatiōis cōtingūt. 7 tūc si metropolitan⁹ vellet de bis q̄ cām ipam cōtingunt cognoſcere: ep̄s posset appellare: 7 sic soluitur tertia q̄stio: q̄ ad officiū illius q̄ de appellatiōe cog̃scit ptinet corrigere q̄ post appellationē fuerūt inouata. Soluit postmodū scōm articulū. Si vō notoriū esset q̄ mādatū ep̄i fuit iniustū cui nō tenebatur subditus obedire: 7 ita p̄ ꝓsequētiā appareat illū iuste appellasse: pōt archiep̄s auctoritate metropolitani declarare subditū irrōnabiliter fuisse excōicatuz. Ultimo verā dat solutionē ad p̄mā q̄nē: dicēs. Cū aūt excōicatus q̄ appellauerit iuxta p̄scriptā formā corā archiep̄o ꝑ ep̄m deponit q̄em metropolitan⁹ pōt cognoſcere de huiusmōi q̄one cū ipe p̄ hoc tacite renūciare appellatōi videat. sed si vbo vel facto ꝓteſtat̄ se velle ꝓseq appellationez: tanq̄z aduersa petens 7 sibi ꝑrius nō est audiēdus. Ber. Nō p̄ iudicē a quo appellat̄ respectu grauamīs posse excōicare appellātez tanq̄z ꝓtumacē si p̄retēdit appellatōnez fuisse friuolam. Rō q̄ appellatio friuola nō tuetur appellātē. vt in. c. cū appellatiōib⁹. e. ti. li. vi. q̄ pōt reputari ꝓtumax 7 validitas excōicatiōis quo ad nos pēdet ex futuro euētu. ꝑ hoc q̄ō dixi in. c. p̄cedēti vide tex in simili. ī. c. ij. de do. 7 cōtu. li. vi. Et ex illo tex. 7 nr̄o collige duas practicas ꝓcedendi ꝑ appellātem ab interlocutoria frustratorie nā pōt iudex illū cōtumacē mulctare vt hic. Item pōt ad vltoria procedere si cause status patitur. vt in. d. c. ij.

Scōo p̄ncipaliter nō q̄ quēadmodū pōt q̄s denūciari excōicat⁹ vt euitet̄. s̄. c. ꝓxi. ita pōt denūciari absolutus 7 nō ligatus vt non euitet̄. 7 est hoc bonuz remediū q̄n quis iniuste reputat excōicatus vel crimīosus vt denūciet̄ ꝑ iudicē mō p̄dictū. Tertō nō vnā bonā regulā hic q̄ inferior⁹ iudice ad quē ē appellatū nō pōt cognoſcer̄ nec de appellatōe nec de inouatis post appellatiōez si ꝓtingūt articulū appellatōis ēt ad petitionē appellantis nisi velit renunciare appellationi sue vel nisi attētatū notorie sit iniustuz. ar. ī. c. cū teneamur. s̄. e. 7 sic pōt intelligi v̄. iste si vō. Nō ibi corrigere q̄ ꝓ ipam 7c. q̄ nō oīa inouata post appellationē sunt reuocāda ꝑ iudicem ad quē sed dūtaxat ea q̄ ꝓcernūt p̄iudiciū ipsi⁹ appellātis. Nō in v̄. si vō notoriū. q̄ i facto notorio archiep̄s pōt se ipedire iter subditos sui suffraganei. vīd bonū tex. in. c. romana. §. notoria de cēſi. li. vi. Ultimo nō vnā regulā satis bonā 7 notandā q̄ sicut renunciat̄ appellatiōi⁹ ꝑ cōpitionē corā iudice a quo. vt in. c. gratum de off. dele. ita ꝑ cōpitionē corā alio iudice ad quē nō fuit appellatū q̄ est supior iudice a quo nisi ꝑriū ꝓteſtet̄. Ultiō nō vnaz bonā limitationē ad aliō vulgatū q̄ ꝓteſtato tollit̄ ꝑ ꝑriū factū. Id. n. ꝓcedit quādo ꝑrium factum explicatur ita q̄ nō est q̄ a p̄ncipio repellat ꝓteſtātem. si aūt vult aliquid attentare ꝑrium ꝓteſtationi debet supior illum non admittere tanq̄z sibi ꝑrium. Et nota ex hoc 7 ex tex. q̄ allegans⁶ cōtraria nō est audiendus. l. vbi repugnantia. ff. de reg. iu. Sed cōtra p̄dicta 7 cōtra tex. op. videtur. n. si iste appellans renūciaret appellationi nō per hoc posset archiepiscopus cognoſcere cum hic esset contentio inter subditos suffraganei inter quos citra remediū appellationis non pōt archiep̄s regulariter aliquid diffinire. vt in. c. pastoralis de offi. ordi. Nec ob. si dicatur q̄ hic solū petebatur vt ꝓnunciaret excōicationē nō tenere q̄ etiaz hoc non pōt facere exquo fuit lata ab ep̄o altero agēte. vt ꝓbatur in. c. venerabilibus post p̄ī. de sen. excō. lib. vi. Solutio ꝑrium est difficile sed potest dici q̄ deferendo hanc causam simpliciter ad archiepiscopuz videtur renūciare appellationi interiecte ad papaz 7 eam deferre ad archiep̄m ita q̄ archiepiscopus cognoſceret ꝑ viam appellationis 7 nō per viā querele. 7 sic res valeat meliori modo quo valeť 7c. ar. s̄. eo. ex insinuatiōe. 7 nō hoc dictū. In glo. i. Et p̄o intellectu glo. op. nam videt̄ ista lr̄a diuersa 7 sibi ꝑria. Nam cū fuisset quesituz vtrum archiep̄s posset denūciare istuz appellantem nō ligatuz papa vario modo respōdet. p̄mo dicit q̄ metropolitanus nō potest cognoſcere de appellatione interposita ad papaz. Scōo dicit q̄ ep̄s excōicator pōt appellar̄. Tertio in v̄si. si vero dicit q̄ metropolitanus potest denunciare illuz nō ligatū. 7 aliud videt̄ dicere in v̄. cū aūt. So. metu ꝑrij glosator̄ itellexit q̄ hic fuerūt tres q̄nes. Prima questio vtruz archiep̄s posset cognoſcere de appellatione iterposita ad papā. Secunda q̄ō vtrū archiep̄s posset saltez denūciare appellantē nō ligatū. hoc voluit glo. in v̄. notoriū. Tertia q̄ō vtrū ep̄s excōicator possit appellare si metropolitanus de appellatiōe interposita ad papaz vult cognoſcere. 7 hoc voluit glo. in verbo in quo. Ultimo in v̄. cum aūt. papa reduxit oīa in vnū 7 dicit q̄d iuris. 7 hoc voluit glo. in ver. cum autē. ita q̄ iste q̄tuor glo. sunt simul expediēde. Do. an. dicit q̄ due fuerunt q̄nes. Ego puto q̄ tātuz vna fuit consultratio vt clare colligit ex p̄ī. c. videlicet. Utrum archiepiscopus possit denūciare istuz excōicatuz post appellationē nō esse ligatuz. Sed ad euidētiā solutiōis papa p̄mittit oīa que sunt in tex. 7 sic plana est lr̄a.

In glo. ij. ī fi. hoc ꝑriū nō venit ꝑ precedētia sz ꝑ

a Circa hoc nō. vi de hic. do. philip. de perusio ēt ī. iij. nō.

b Nācre gulā q̄ ap pellāt ade undo indi cē a quo cē set renunciat appel latiōi limita ta sex nō. mōis quoz vide b la te p. o. philip. de pu sio.

c Alle gans ꝑria non est au diēdus cō cozdat. li. C. de fur. 7 ibi p doc.

tex. Nã quẽadmodũ appellatiõe nõ obstãte potuit i. c. ꝓcedẽti ꝓnũciare superior illũ ligatũ ita dz hoc posse facere ḃ appellatõe ñ obstãte maxime cũ ageretur ḃ de re magis fauorabili. ſ. vt denũciareť ḃ ñ ligaťᵍ. Gl. nõ soluit ſz vera ſo. ẽ qꝫ ḃ nõ poterit archiepꝰ decernere de validitate vel iualiditate vinculi nisi pariter cognouisset de iusticia appellatiõis interposite ad papã. Añ cũ nõ posset ꝓncipale nec accessoriũ. i. c. ꝓcedẽti ex simplici denunciatiõe nõ cognoscebat de iusticia appellatiõis cãe ſz tm̃ faciebat actũ cõsecutiuũ ad excõicationẽ iã latã nihil ỏ nouo attẽtãdo. In gl. i vbo eps posset ibi qz si appellatio ẽ aliqua ⁊c. gl. nõ soluit formaliter ꝟriũ. Jo. an. meliᵍ soluit dicẽs qꝫ lz excipiat cãe cognitionẽ spectare ad superiorẽ ad quẽ fuit appellatũ nõ tm̃ fateť per hoc appellationẽ legitimã eẽ. Itez ⁊ scỏ epus erat hic reus merito audiť ꝟria allegãs. vt nõ. in regula nullᵍ plurib⁹ de reg. iur. li. vi. ꝓma solutio plᵍ placz Et i fi. gl. ḃ glo. iudicio meo nõ reddit sufficiẽtẽ rõnẽ diuersitatis. Nã idẽ ẽ cũ excipiť corã iudice stante vitate exceptiõis puta si dico qꝫ nõ ꝟxit in territorio tuo. Nã veritate ꝓsuppositа tu nõ es iudex meᵘ ⁊ tm̃ in dubio potes de hoc cognoscere. Jo. an. dicit qꝫ si iudex a quo cognosceret nullũ eẽt offiñ iudicis ad quẽ ⁊ hoc quasi in effectu voluit Do. an. dicens iudicẽ posse cognoscere an sua sit iurisditio nisi ius trãsferat iurisdictionẽ cognoscẽdi i aliũ sicut facit i cã appellatiõis. sed iste solutiões nõ satisfaciũt quesito ſz repetunt ipsũ quare de hoc cũ querimus q̃re ius trãstulit illã ptãtẽ cognoscendi i alium ⁊ ñ sic fecit in alijs casibᵘ i quibus dubitatur de iurisditiõe. Ego puto hãc eẽ verã solutionẽ. ſ. qz in cã appellationis agiť de iniqtate iudicis coercẽda vel iperitia emendãda vt i. c. iterposita. ĵ. eo. ⁊ in. l. i. ff. de appel. Añ suspectᵘ ẽ iudex i cognoscẽdo qz nũ qꝫ iudicaret se iniquũ vel ipitũ merito tã qꝫ suspectᵘ repelliť a ptãte cognoscẽdi. facit. iij. q. v. qz suspecti. ⁊ gl. nõ. i. c. statutũ i ꝓin. de rescrip. li. vi. q̃ singulariter dicit qꝫ si iudex assumit defensionẽ ⁊ disputationem cuz pte sup iurisditiõe sua reddit se suspectuz. ar. in. l. q̃ oĩa ff. de. pcu. ⁊ sic nõ poterit cogŋscere an sua iurisditio sit. itelligo gl. illã qñ iudex audit cãm inter ptes qz tũc dz dimittere disputationẽ ptibᵘ ⁊ dz iudicare an sua sit iurisditio. nõ bñ hãc practicã. Sz si iudex. pcederet ꝑ iqsitiõez tũc posset dubitari vtrũ possz cognoscere an sua sit iurisditio cũ tũc sit loco ptis ⁊ iudicis ⁊ credo qꝫ possit exquo ñ agiť de aliquo eiᵘ cõmodo. neqꝫ pỏt dici suspectᵘ si defẽdat iurisdictionẽ suã cũ ad hoc teneať exquo tz locũ ptis lz aliỏ tenea at Do. an. sub dubio tm̃ forte i. c. sup lr̃is. de rescri. sz qỏ dixi verius puto. Et ad prędcã ẓ illã opi. quã vz tenere Do. an. iudicio meo vz tex. iũcta gl. quem semp tenebis mẽti i. c. cũ psone de priuile. li. vi. vbi eps ꝓcedebat ex offõ suo ⁊ pte negante asserebat se iudicẽ ⁊ nihilomin⁹ cogŋscit an sua sit iurisditio vt ibi gl. hoc aptissime tz sequẽdo itellectũ suũ ⁊ de itellectu illiᵘ. c. dixi i. c. ad audiẽtiaz. s. e. In gl. i vbo declarare ibi sz nõ credo. Aduerte qz ḃ gl. vz cõtra tex. Nã si i cãu notorijª archiepiscopᵘ pỏt ꝓnũciaŕ subditũ irrõnabiliter fuisse excõicatũ. ⁊ ꝑ ꝓs ꝓnũciat sniaz episcopi iustã fuisse ⁊ appellationẽ fuisse legitimã. Et nõ dicit Host. ⁊ bñ qꝫ dcm̃ glo. ꝓcedit vbi fcm̃ nõ eẽt notoriuz sz data notorietate pỏt fieri ḃ denũciatio. ñ. n. ꝑ ḃ preiudicaŕ appellatiõi qz non ꝓnũciauit vt cognitor sz extra iudiciũ tã qꝫ simplex denũciator. ⁊ sic non ob. ꝟriũ glo. In glo. fin. ibi ifra de regularibᵘ sz gl. nõ soluit nec ḃ ꝟriũ nec seqn tia sz tu vide gl. i regula nullᵍ plurib⁹ ỏ re. iur. li. vi. ⁊ i. c. disciplina. xlv. di. vbi nõ. an ⁊ qñ qs possit ꝓpõere ꝟria. In eadẽ gl. ibi fcã ẽ litis ꝯtestatio ⁊c.

a Et tũc dr̃ manda tũ epi continere notoriã iusticiã qñ non possz iplere absq; peccato vl̃ piculo pso ne. aut qñ mandaret aliquid qꝫ notorie nõ ptinet ad ei⁹ offiñ de quo i. c. ad aures. s. ỏ rẽp. ord. ⁊ ibi nõ. qbᵘ mandatis sit obediẽdũ ⁊ qbus non.

ḃ idẽ argumẽtũ gl. faciũt Ain. Host. ⁊ Jsbi. sed vt dicť Jo. an. ⁊ bñ potiᵘ lra, ꝓbat ꝟriũ. Nã si ḃ ñ. intercessisset, ptestatio fuisz renũciatũ appellatiõi sz, ptestatio eã saluabit ⁊ sic valuit ḃ, ptestatio ꝟria fcõ. Sz dic tuᵇ vt dixi. s. i nõbilibᵘ qꝫ vbi fcm̃ ꝯ, ptestationẽ explicaŕ tũc tollitur, ptestatio ꝑ ꝟriũ fcm̃. secᵘ si fcm̃ ꝯ, riũ a ꝓncipio ñ admittiť qz tũc ex solo attẽtatu ñ tolliť, ptestatio ⁊ supior ab initio ñ dz repellere volẽtez agere actũ ꝟriũ, ptestatiõi sue. vt ḃ ẽ casus nõ. i fi. lz alij aliter itelligãt ⁊ minᵘ bñ. De mã, ptestatiõis vide plene ꝑ doc. i. c. cũ. Ad. de cõsti. ⁊ ꝑ Jo. mo. cuius dicta refert Jo. an. i regula i gnãli de reg. iur. li. vi. i mercu. ⁊ aligd i. c. cumana de ele. ꝑ bar. i. l. non solũ. §. morte. ff. de no. op. nũ. ⁊ de qõne gl. an sit facta litis cõtestatio dic vt plene dixi i. c. vnico de lit. ꝓte. ⁊ i. c. cũ. Ad. de cõsti. Extra gl. q̃riť vtruz ꝑ cõpitionẽ corã archiepo cessãte, ptestatiõe renũciet iste appellatiõi ẽt respectu aduersarij. Jnno. ḃ qꝫ ñ sz tm̃ respectu iudicis exquo ꝓncipaliter ñ deducebat cãm appellatõis corã isto archiepo. ꝑ ḃ facit ꝑz Host. qz cuz ꝑsone sint diuerse renunciatio quo ad vnã ꝑsonã nõ opaŕ quo ad aliã. ar. i. l. si vnᵘ. §. ante oĩa. ff. de pac. ⁊ i. l. cũ q̃riť cũ duobᵘ sequẽtibᵘ. ff. ỏ excep. rei iudi. Sz ipe Hosti. tz ꝟriũ. vt ꝓ cõnexitatẽ videaŕ renũciasse appellatiõi ẽt quo ad aduersariũ. Do. an. nitiť saluare dcm̃ Jnno. qz articulus attẽtari ẽ separabilis a cã ꝓncipali. Sed ego puto dictum Hosti. eẽ verius. moueor qz vnica fuit hic appellatio. ⁊ potius concernebat ptem q̃z iudicem exquo litigũ erat inter ptes nec vz iudex appellare sz pars aduersa ideo iudex necessario non citať i causa appellationis. vt est tex. in. c. venerabilibus post ꝓncipium de sen. ex. li. vi. Añ cũ tex. ḃ in fi. dicat qꝫ videtur appellatiõi renunciare dz itelligi de appellatione ẽt respectu ꝓris. Itẽ si articulᵘ attẽtari esset ḃ separabilis ab appellatiõe ꝯ partem nõ ꝓposuisz iste ꝟria sed fuisset hic auditus vt sic, ptestatio operetur respectu partis. petitio vỏ quã faciebat respectu iudicis. Ad hoc tex. nõ. in. c. venerabilibᵘ. §. sed si ex cõicatus post ꝓin. de sen. ex. li. vi. sed hoc est falsuz vt ꝑz i fi. littere. Item hoc expresse colligitur in. v. nos igiť. vbi dicit tex. qꝫ sicut inferior non potest cognoscere de appellatione interposita ad papam ita nec de inouatis post appellationem. Alteriᵘ aduerte ad vnũ singulare dictũ quod ponit Jnno. dicens. qꝫ si post inflictũ grauamẽ ꝑs grauata aliquid agat corã iudice puta producẽdo testes potest nihilominus infra decendiuz a tpe illati grauaminis appellare qz ius dat grauato decẽdiũ vt infra illud tps deliberare valeat vtrũ sibi expediat appellare. iõ ea que agit medio tpe etiam cum iudice nõ preiudicãt appellationi interponende. sed tu vide glo. Jo. an. i. c. fi. eo. ti. li. vi. ⁊ do. de rota decis. ij. alias. cclxxxviij. Conclude sic qꝫ aut pars grauata spõte actum facit corã iudice. ⁊ vz renunciare facultati appellãdi ar. eorũ que bẽtur in. c. insinuante de offi. dele. maxime qñ id qỏ facit ẽ executiuum grauaminis ꝓcedẽtis. vt in. l. ad solutionem. C. de re iudi. ⁊ in. c. qꝫ ad ꝓsultationẽ. e. ti. Aut spõte nõ egit sz iudex ꝓfixit sibi terminũ ad certũ qd faciendum tũc lz illud faciat non per hoc renunciat facultati appellandi rõne grauaminis preteriti. qz exquo non appellauit tenet interim parere iudici non tamẽ dz facere actum executiuum grauaminis preteriti. vt in. d. c. ad cõsultationem. Pro vtroq; membro distinctiõis facit. c. ab arbitris de offi. dele. li. vi. vbi subuenitur ei qui necessitate ductus aliquid facit. Et vide ad hunc arti. qỏ dixi in. c. qꝫ ad consultationem. s. ti. pri.

b Et idẽ tz do ant. ⁊ imol. ḃ. Sz do. philip. ỏ pusio ḃ i vl. col. dic hũc text. ꝓbare ꝟriũ sm̃ intel. Jo. an. veriorẽ. s. qꝫ ptestatio ḃ ñ reiciatur nisi iudex repellat vñ si ñ repellitur ptestatio iuuat, ptestantẽ lz sit ꝟria fcõ. Et qꝫ ḃ tex. ꝓcedit i iudicialibᵘ ḃ singulariť, ꝓbãs qꝫ vz protestatio ꝟria facto ⁊ iuuat protestãtẽ quousq; reiciatur al., ꝓbac parte nõ. p. Jo. an. i. c. fi. eo. ti. li. vi. ⁊ mlta alia vt hic per euz.

c Et adỏ q̃ addit hic do. philip. de pu. in pe. col.

Additio Domini Nicolai.

a Idem nō bal. ꝛ d. phili. ō pu. ħi. i. nō. ꝛ ex ħ ꝛ ex text. nota q ꝑ si ali quis sit ī car cere tū ꝑt ō cū ꝓcedi et excōicari ꝓ quo l. ij. C. ex qui. cau. ma. vbi est gl. sing. q ille q detinet ī carcere ꝑt tū citari ad domū solite bitatiōis et vz ꝓcessus ō cū ꝑz bal. ibi ꝛ hic lz sibi subueniatur ꝛ restituat si cōpere nō potuit vt ibi dicitur nō tū dimittit reus a carcere pēdēte appellatiōe tex. ē hic ꝑz bal. ꝛ ad itelligentiā ꝑdictoꝝ vide bar. et ang. ī. l. i. ff. de ī ius vo. et facit ꝑm do. phip. de pusio hic in i. col. q ꝛ carcerat⁹ nō liberat a ōbi ro ꝛ ꝑt ō cū ꝓcedi per alia iuris remedia ꝛ et⁹ bona capi ꝛ vēdi vt per bar. ī. l. cōsēraneum. C. qūo ꝛ qū iudex. col. vlt. ꝛ ꝑ bal. ī. l. q legati. C. vt ī possess. leg. qūo g⁹ posset expediri ꝓcessus cōtra carcerat ū si citatio de eo fcā soret nulla vt hic lati⁹ per ipm. d. phi lipp. et hoc vlti. diligēt nō ad ꝓcticā q ꝑ si ps itentauerit vnū remedium executiuum pōt ad huc aliud et aliud itentare donec actualit satisfiat. ita volunt barto. ꝛ

Dilectis. Per appellationē legitime iterpositā ꝑncipale cū accessoriis ad iudicē appellatiōis deferē ꝛ finie excōicatiōis ꝛ iterdicti p⁹ appellationē late nō tenēt. b. d. ꝑmo ponit ꝓtis narratio. secūdo diffinitio ibi q ꝛ vo. Casus lr̄alis. Epi scopus altisiodorēsis quēdā ꝑsbyterū dom⁹ dei in qua dispēsationē plenariā obtinere dignoscit. detineri faciebat ī vinculis, ꝓ eo q bona q̄dā ipi⁹ eccle sie q̄ furtiue subtraxerat restituer denegabat pp qō eriā fuerat ab eodē epo excōicatiōis vinculo īnodatus. Decan⁹ altisiodorēn. dicens ecclesiam ipam ꝛ dcm ꝑsbyterū ad suā iurisditionē spectare monuit epm vt ei dictū ꝑsbyterū restitueret. epūs timens ne decanus aliquid in suū ꝓiudicium attentaret: ad metropolitanā sedē appellauit: ſz decan⁹ appellatiōi ñ deferens, ꝓtulit iterdictū: vt epo ī ciuitate ꝑsente a diuinis ī ecclesia altisiodorēsi cessaret. Post hoc ī termino appellatiōi ꝑfixo: ꝓtes cōpuerūt in ꝑsentia officialis archiepi zenonis. de can⁹ allegauit q appellatiōi epi iō nō duxerat deferēdū q ꝑsbyter adhuc ī vinculis tenebat: ad se. ap. appellauit: officialis nō obstāte appellatione irritū nūciauit iterdictū, p⁹ appellationē epi a decano, ꝓmulgatū. Post ħ q decanus ꝓsequebatur diuinū officiū ī ecclesia celebrari. epi scopus ipm excōicauit ꝛ p archiepm suū fecit excōicatū nunciari: sed canonici zenonis. decanū ñ vitabāt Sup his orta qōne iter epm ꝛ decanū, ꝓcuratores vtriusq; ꝓtis ad se. ap. accesserūt hec ꝛ alia cora domino pa., ꝓposita fuerūt. Papa examinato negocio itellexit q epūs diuersos modos exp̄sit ꝑz quos paratus fuit iusticiā exhibere decano super captiōe p/sbyteri appellās ad metropolitanū: decan⁹ postea non potuit ferre sniaz iterdicti: ꝛ iō papa sniaz illaz decernit irritā ꝛ inanē post appellationē legitimā, ꝓmulgatā eo nō obstāte q decanus ad excusationez suā q̄si variādo, ꝓposuit q antequā epūs appellasset tulit sniam iterdicti cuius effectū ad ꝑs duxerat suspendēdū. cū interz si ħ verū fuisset appellatōe iterposita, ꝓcedere nō debuit ad sniaz exequēdā:, ꝓcessum officialis, ꝓnunciauit temerariuz: q p⁹ appellationē a decano iterpositā decreuit sniaz iterdicti irritā ꝛ inanē: q̄ appellatione ad sedē aposto. iterposita nihil debuit īnouari. Preterea lz snia excōicatiōis epi, ꝓmulgata in decanū prima facie videbatur recte lata cū p officialē, ꝓhibitū esset ne seruaret in ecclesia interdictū: ꝛ decanus diuinū offm̄ ipediebat. ſcz, ꝓhibendo ne celebraret ī ecclesia: tū q̄ p appellationē a decano iterpositā ad papaz cui officialis duxerat deferendū apostolos cōcedēdo: nō solū ꝑncipale negociū sed ēt accessoria deferebant ad se dē apo. sniam epi latā p⁹ appellationez decernit papa irritaz ꝛ inanē. In fine lz archiepūs decanū denū ciauerat euitandū: tū canonicos zenonenſ q saniori ducti cōsilio cōicauerūt eidē, iculpabiles iudicauit q potius voluerūt deferre appellatiōi fcē ad papā q̄z denūciatiōi fcē ab archiepo Ber. Nō primo clericū posse detineri ī vinculis p suprioꝝ suū donec satisfaciat de delicto lz actū sit ciuiliter ꝛ ēt si op⁹ esset posset ob hāc cām torqueri⁹ vt vtrū q̄z, ꝓbat ī. c. i. ō depo. facit. c. si clericos īfra de sen. ex. lib. vi. Quid āt si ageret ciuiliter nūqd, ꝑ debito possit detineri. nō. ī. c. ij. īfra de pigno. ꝛ ibi dicā. Nō secūdo q ꝑlatus iferior citra epūz pōt de iure spāli bze iurisditionē ēt ī criminalib⁹ ī clericos diocesis ēt epo exclu so ita vt nō sit loc⁹ ꝓuētiōi. Pro hoc facit. c. irrefragabili. §. excessus. s̄. de offi. or. Nā epūs ħ ꝓuenerat istū decanū ī captura p̄sbyteri ꝛ nihilomin⁹ decan⁹ illū repetebat tanquā spectātē ad iurisditionē suam. an hoc possit induci respectu certe ptis diocesis vt excluso epo habeat iferior ibi iurisditionē plenariaz ē questio notabilis ꝛ plene eā tāgo in. c. cū contigat de fo. ꝓpe. vbi vide. ꝛ vide Jo. an. ī. c. si epūs de offi. or. li. vi. in nouella. Tertio nō ꝛ tene menti q iudex ecclesiasticus potest repetere subditum suū ab alio iuste detētum. interest. n. sua ne violet eius iurisditio vt possit subditus sibi ꝛ ecclesie sue debita seruitia impendere sic ꝛ potestas repetit subditū suum vt possit munera personalia subire. l. de iure. ff. ad munici. ꝛ vide tex. cum glo. in. l. i. §. per banc. ff. de rei vendi. Si dñs repetit ascripticiū suū. vt in. c. ij. j. de indeis. creditor vero non potest repetere debitorem suū ab alio detentum ꝑm Jnno. ꝛ bñ q creditor nō bēt ius in ꝓsonā debitoris. sec⁹ ī superioribus dicēdū ē. de quo vide gl. opti. ī. c. auctoritate. ō ꝓuile. li. vi. ꝛ quedā pulchra tangunt ħ p⁹ Jnno. gl. tū ī. d. c. auctoritate. posuit cōclusiue dicta inno. hic iō illa omitto. Tractat enim an dñs possit agere, ꝓ iuria vel furto fcō subditis vel colonis ꝛ quid si turbatur ꝛ an possit intentare alias actiones eis cōpetētes. ꝛ vide de boc Jo. an. ꝛ archi. in. c. ad apostolice de re iud. li. vi. per archid. ij. q. i. in primis. vide bo. tex. in. c. licet maxime in fi. de proba. ꝛ Guil. ꝛ zenze. in. cle. fi dominum de reliq. ꝛ vene. sanc. ꝛ do. de rota decisione. cclxxx. ꝛ videntur predicti communiter cōfirmare dicta Jnno. ħ. Nota quarto dictum satis notandū superiorem posse appellare nedum pro se sed etiaz pro subditis suis vt pz ibi se ac suos ꝛc. q̄. ō, ꝓcedit ꝑm Jnno. quando superior pōt pretendere aliquod interesse respectu subditorum. intererat enim ħ epi interdictum non poni etiam respectu subditoruz q̄ curare dz vt popul⁹ nō patiat defectū ī diuinis ꝛ vt corroborēt in fide ne sanguis subditorū de suis manibus requiratur. s̄. de offi. or di. irrefragabili. ꝛ in. c. inter cetera. x. q. i. regēda. alias regulariter nō appellat qs, ꝑ alio in ciuilib⁹. Nā regula in appellatione ē vt non audiat is cuius nō ī teresse. ij. q. vi. nō solēt. ꝛ ī. c. cū iter. R. s̄. de elec.

Quinto nō aliud pulchrū ꝛ singulare dictum nec memini q alibi probet nec solet ad hoc adduci iste tex. videlicet q si appellās extra iudiciū ꝛ appellat⁹ bñt diuersos iudices potest appellans se subijcere protectioni sui iudicis ꝛ ad illū appellare ꝛ talis appellatio tuebitur ipm appellantez vt ħ. Dic enī epi scopus hēbat archiepm iudicē ordinarium ſz archiepūs non erat iudex decani q metropolitanus nō ē iudex subditorū sui suffraganei. sed si epūs vult conuenire subditum sunt assumendi arbitri. xi. q. i. si clericus. nō. in. d. c. irrefragabili. Et si diceres q p appellationem archiepiscopus efficitur iudex subditorū epi. vt in. d. c. pastoralis. dico illud, ꝓcedere quādo appellatur ab ipo epo. q ꝛ tunc archiepūs tāq̄z superior bz corrigere factum epi sed ħ non appellatur ab epo ſz ipe epūs appellabat subditū suū ad archiepm ꝛ appellatio extraiudicialis ē q̄dā prouocatio seu cōuentio. vt in. c. cū sit. s̄. eo. Opp. ō tex. ꝛ nōbile ħ collectū de. d. c. si clericos de sen. ex. lib. vi. vī enī q nō potuit epūs appellare decanū ad archiepm rōne p̄dcā. So. ō̄nū ē difficile sed pōt sic responderi q aut epūs vel alius appellans extra iudiciuz vult trahere appellatum ad iudicem, ꝓprium appellātis vt faciat sibi iusticiā de appellato ꝛ nō pōt sed debz tunc appellare ad iudicē appellati cū, sit quedā ꝙuētio. vt. s̄. dixi. ꝛ dz actor seq forū rei de fo. cōpe. cuz sit. ꝛ boc cāu habet locū cōtrarium. Aut appellans appellat ne, turbetur in iure suo ita q in veritate est reus ꝛ tunc potest se submittere protectioni sui iudicis ꝛ ad eum appellare extra iudicium. vt ħ est casus valde notabilis. rō est quia cum sit reus originaliter ꝛ re ipa pōt illā causam deducere ad iudicem suum

bal. vbi. s̄. ꝛ bal. ꝛ. d. philip. b ꝛ bal. ī auc. q̄ supplicatio. C. ō ꝑ. ip. off. ꝛ ī. l. fi. §. fz si cū seio. ff. fi cer. pe. ꝛ in l. ignorare ī fi. C. de re mili. ꝛ ī. l. i ī vlt. colū. p⁹ gl. ibi. C. de, pbi. pe. et ibidē dic q ō cō tūaces ꝑt qs vti mis siōe in pos sef. ꝛ sequestratiōe rerū ꝛ aliis remedijs simul do, nec satisfaciat ꝛ idez tenet ang. in. l. nemo carcerē circa p̄n. C. ō exac. trib. li. x. ꝛ nō. ange. ī. l. q restituere ff. de rei vē di.

ficut facit reus qñ vult cõuenire actorẽ sup̃ exceptione sibi cõpetẽti. Nã trahit actorẽ ad iudicẽ suũ vt potẽ ĩspiciat̃ natura cãe q̃z act⁹ ꝓuocatiõis ad iudiciũ. vt plene dico ĩ. c. siquis ꝯ clericũ de fo. cõpe. allegãdo, p ħ vltio multas ꝓcordãtias. ex his hẽs noũa ĩstructionẽ ad quẽ fit appellandũ extra iudicium qñ actor ⁊ reus sũt diuersi fori nec alias ĩuestigaui. Jn iudicio vo semp̃ ẽ appellandũ ad superiorẽ tribunalis a quo appellatur. vt in. c. romana. §. dz. ⁊ qõ ibi nõ. e. ti. li. vi. Sexto nõ q⁹ ĩterdictũ pt̃ ferri sõ certo mõ ita vt eo exñte hẽat ĩterdictum vires suas. mõ vo cessante cessat effect⁹ ĩterdicti. vñ decan⁹ hic subiecit ecclesiã ĩterdicto q̃diu eps eẽt pñs ĩ ciuitate ⁊ sic epo pñte hẽbit effectuz eo abñte suspẽdit effectus. sec⁹ vñ in excõicatiõe qr semel excõicat⁹ nunq̃z desinit esse excõicatus ẽt deficiente mõ seu cõditiõe nisi pus absoluat̃. et id qõ dixi de interdicto bz locũ ĩ suspẽsiõe. vñ ad vtrũ qz bonũ tex. cũ gl. nõ. ĩ cle. i. de deci. ⁊ Jnno. ⁊ in. c. cũ bone de ere. ⁊ quali.

Nõ septio vnũ aliud dictũ qõ nõ credo alibi ita bñ, pbari neqz audiui alias ad hoc istum tex. allegari q⁹ q̃z̃uis nõ detulerit qs appellatiõi aduersarij nihilominus si ipe postmodũ appellat in alio articulo ẽt ĩ eadẽ cã talis appellatio defẽdit appellãtẽ. ẽt rẽspectu aduersarij cui⁹ appellatõi noluit iste deferr̃. ⁊ singulariter iste tex., pbat opinionẽ quã tenui ĩ. c. an fit deferendũ. s. eo. ꝯ opi. Jo. an. ⁊ do. an. Nec allegatui ibi tex. istũ ħ enĩ vt apte colligit̃ ex tex. decan⁹ nõ detulit legitime appellationi epi ⁊ tñ appellatio sua postmodũ ĩterposita ĩ alio articulo eiusdẽ cãe nedũ defendit ipz appellantẽ respectu officialis a quo appellat̃ ⁊ qui detulit appellatiõi fuc. sz respectu epi q̃ appellatiõem suã nõ approbauit ⁊ intãtũ valuit appellatio decani vt ipediret validitatẽ excõicatiõis late p ẽpm ⁊ sic ẽps tenebit̃ ħ deferre appellatiõi decani ĩterposite ĩ alio articulo eiusdẽ cãe lz decan⁹ ñ detulisset pus appellationi epi. ⁊ hoc semp̃ nõ qr facio de hoc dicto maximũ festũ. Octauo nõ q⁹ sententia ĩterdicti põt suspendi p iudicẽ ĩterdicẽtem ⁊ q⁹ appellatio tpe suspensionis ĩterposita opat̃ dilationẽ suspẽsionis in euẽtu appellatiõis. ⁊ vt ħ cãus ex pressius in v. nõ obstãte. p opi. io. an. ĩ. c. ad ħ. s. e. ti. ⁊ j. aliquid dicã. Nõ ĩ v. officialis. q⁹ iudex semel deferẽs appellatiõi nõ põt ampli⁹ penitere ⁊ reassumere ĩ se cãm qr iurisditio ẽ trãsfusa ĩ superiorem vt in. c. cũ appellatiõib⁹. e. ti. ĩ. vi. Ũñ ñ valet, pcessus ẽt alias legitime factus p istũ iudicẽ q̃ detulit appellatiõi. Nõ cõsequẽter q⁹ turbãs diuinũ officium põt excõicari. Jtẽ nõ q⁹ vbi appellatio extra iudicialis ĩterponit̃ ex, pbabili ⁊ verisimili cã. s. a iure approbata reuocant̃ oia ĩ ꝯriũ postmodũ attẽtata lz alias non probet̃ veritas cãe. vt ħ ẽ tex. nõbilis ⁊ plene examinat unno. Nã papa nõ mandauit pus inquiri vtrũ iste ꝑsbyter spectaret ad iurisditionem decani vel epi sz ĩmediate, pnũciauit ĩterdictũ nullũ tãq̃z ĩterpositũ post appellatiõez legitimã qõ bene nõbis. Jtẽ nõ aliud pulcherrimũ dcm̃ q⁹ attẽtatũ p⁹ appellationẽ extraiudicialẽ ẽ nullũ ñ solũ quãdo appellatur extra iudiciũ ab aliquo vt a iudice sz ẽt qñ appellat̃ ab aliquo vt a pte q̃ possz attẽtare aliquid in iuriã appellãtis. qõ de directo ẽ ꝯ nõ. p do. an. in. c. cõsuluit. s. eo. ⁊ ibi dixi. nã ħ ẽps appellauit a decano nõ tãq̃z a iudice suo cũ eẽt sibi subdit⁹ sz appellauit ab eo ne ptextu cõsuetudis iuste sub ijceret ecclesiã ĩterdicto ⁊ vigore appellatõis ĩterdicti cũ iudicat̃ ħ irritũ. Ultio nõ ex ñ. lre q⁹ denũciatiõi supiozis denũciãtis aliquẽ excõicatũ ⁊ vitãduz nõ ẽ obtẽperãdũ si, pbabiliter ꝓstat veritatẽ cẽ ĩ ꝯrium. vtputa qr fuit excõicat⁹ p⁹ appellationẽ legitimaz

Ex quo nõ duo. pmo q⁹ sola denũciatio excõicatiõis nõ, pbat quẽ cẽ excõicatũ vt ħ. ⁊ q⁹ nõ tenent̃ subditi obtẽperare ꝑlato õnũciãti excõicatũ p⁹ appellationẽ vitãdũ. Vide dños de rota dec. cclvi. hodie vide qõ ħ in. c. solet in fi. de sen. ex. li. vi. Jn glo. ij. ibi ciuitatẽ vel ecclesiã ⁊c. nõ bñ hãc gl. ex qua habes q⁹ iferiori ꝑlato citra ẽpm põt ex cõsuetudie cõpetere ptãs ĩterdicẽdi nedũ ecclesiã maiorẽ sz totã ciuitatẽ. Mosti. tz ħ ꝯriũ respectu ciuitatis. adducit nõ. in. c. cũ cõtingat de fo. cõpe. vbi tractauit. nũqd ea q̃ sunt meri imperij ⁊ supreme ptãtis possint prescribi p iferiorẽ. ⁊ qr Most. ibi tenuit q⁹ nõ iõ ħ ponit opi. istã ꝯriã. Sed qr vt ibi dico cõis opio legistarũ ⁊ cãonistaz ẽ ĩ ꝯriũ facit qõ nõ. io. an. ĩ. d. c. si ẽps. ⁊ mihi ħ dcm̃ gl. plz. Alij itelligũt hũc text. vt loquat̃ ĩ cessatiõe a diuinis. Nã ddã ẽ ĩter cessatiõnẽ a diuinis ⁊ sniaz ĩterdicti. nã cessatõ a diuinis est qd fcĩ. nõ. n. ẽ aliud q̃z suspẽdere organa ministroz vt ibi nõ celebrẽt. Snia vo ĩterdicti ẽ qd iuris. Ũñ supponit̃ ille loc⁹ ĩterdicto ita q⁹ ibi celebrãs q̃z̃tum cũq̃z forẽsis ĩcurret irregularitatẽ qr celebrat ĩ loco ĩterdicto. vt ĩ. c. is q de sen. ex. li. vi. sec⁹ ãt qñ clerici deliberãt ĩducere cessationẽ qr tũc celebrãs ibi non efficit̃ irregularis tãq̃z nõ celebrãs ĩ loco ĩterdicto. hoc nõnter voluerũt doc. ĩ. c. irrefragabili pal. ⁊ ħ.

Dubiũ tñ remanet qd si cessatio a diuinis ẽ gnãlis puta respectu totius ciuitatis nũqd ibi celebrãs efficiatur irregularis. Jo. an. tangit in. c. si canonici de offi. oz. li. vi. ⁊ concludit q⁹ sic qr talis cessatio generalis equiparatur ĩterdicto p cle. i. de sen. ex. Sz do. an. dicit ħ sub dubio forte q⁹ ex toto non, pcedit illa eqparatio ⁊ ħ ego veritus putarem q⁹ celebrans in cessatione generali non efficiatur irregularis. Regula est vt nunq̃z quis incurrat irregularitatem nisi in casibus iure expressis. vt in. d. c. is qui. sed iure ñ cauetur nisi de celebratiõe in loco ĩterdicto. nec obilla cle. prima que facit equiparationem tantum ĩ illo casu ⁊ pene nõ debẽt extẽdi. vt ĩ regula odia. ⁊ regula ĩ penis de regu. iur. li. vi. Dibi tñ pl⁹ plz vt ħ c. loquatur in vero interdicto per tex. ĩ v. qr vo. vbi ponũtur verba pape ⁊ semp̃ papa appellauit sniaz ĩterdicti. Jtem cessatio in diuinis est quid facti ideo nõ cadit illud verbũ irritũ positũ in tex. ⁊ illud vbũ inanẽ ⁊c. Jtem appellatio ħ hũit suspendere interdictum qõ nõ faceret in cessatione cum illa sit qd facti. ea. n. que consistunt in facto non suspẽdũtur per appellationẽ sz op⁹ẽ ꝯrio facto. ar. in regula. j. ꝺ re. iu. ⁊ ĩ. l. nihil tã nãle. ff. de re. iu. Jn gl. ij. ĩ fi. aduerte q⁹ ħ dictum est contra decisionẽ. c. Nã si verũ eẽt dcm̃ gl. appellatio epi nõ fuisz legitima cuius ꝯrũ ħ dz. Sed dic q⁹ gl. voluit ponere rõnẽ q̃ potuit mouere istũ decanũ ad nõ deferendũ appellatiõi epi qr adhuc tenebat presbyterz in vinculis. rõ decidendi ĩ ꝯriũ sumit̃ ifra ex gl. ĩ verbo diuersos. Nã lz eẽt notoriũ ẽpm detinere ꝑsbyterũ nõ tñ erat notoriũ q⁹ iniuste detineret ideo hẽbat ius cõe pro se.

Jn gl. in verbo suspendenduz in fi. ħ glo. multũ ĩtricate procedit ⁊ iõ dubitauit de necessitate cõnis ⁊ nõ fuit ausa firmare pedes. ⁊ idẽ fecit in. c. ad ħ. s. e. Et de mã dic vt ibi plene dictũ fuit. tamẽ iste tex. vt. s. dixi multum vrget me ad tenendum opi. Jo. an. in. d. c. ad hec. vbi dixi q⁹ sniа interdicti põt suspendi ab ipso interdicẽte ⁊ q⁹ appellatio medio tpe interposita differt suspensionem ĩ euẽtu appellationis. Et q̃z̃ Jo. cal. ibi teneat ꝯrium in ħ vltimo ⁊ placebat mihi sua opi. ibi tamen iste tex. vt dixi multum vrget in cõtrariũ in v. non obstante. illa enĩz fuit verba pape ⁊ confundit decanum allegantem suspẽsionẽ ad excusationem suam ⁊ dicit Jo. de lig. ħ esse casum nec loquitur de cessatione a diuinis vt quidã volunt sed de vero interdicto. vt colligitur ex ver.

a ꝯro itellectu bul⁹ decre. vide archi. i. c. multū stupeo. iij. q. vi. vbi all. inno. hic. et vide h⁹ bal. q nōt ex tex. ar. q si tabellioi auferat vsus signi quo vtitur in instrīs nō posset decetero vti tabellionat⁹ offō. pōt eni auferri p supiorē vsus sigilli z signi vt h⁹ tex. z de sigillo vide nō. i. c. significauit. s. c. itē nō ex tex. ibi irritā z inanē q postq papa aliquā cāz ad se reuocauit qc

gd postea fit ē ipo iur nullū z ita ōcerni z declarari oz z hoc pp vtu tē geminationis horuz verborū irritā z inanē prout i simili dicit soluſ bar. i. l. ñ dubiū i. ij. col. i. vi. nō. C. ō leg. q iste dictiōes cassū z inutile si mul iūcte significant q ipso iure et hoc pp vtutez geminationis vide tu tex. iūcta glosella .i. pua in auē. cassa z irrita. C. de sac. san. eccl. fortius z singularius volut bal. i ti. de pa. cōstan. i xij. col. i v. z irritum de ducant q licet regla sit q qñ .l. vtik v. futuri tēporis nūq itelligit ipo iure ſz regritur snia. gl. ē i. l. i crialis C. de iurisd. om. iu. z i. l. iubem⁹ nulli. §. sane el i. vbi bar. et alij. C. ō sa. sā. ec. tū qñ l. geminate vteret v. futuri tē. vt q diceret vt i illo tex. annullētur z irritū deducant certe intelligerētur ipo iure z ñ p snias istō dicit bal. p bari ibi vbi nō regritur aliqua snia q multum diligent nō. Itē nō limitationez ad l. i bello. §. facte. ff. ō cap. cū si. q ſz q scā sūt non

qz vo. Nō tū gl. i fi. q inferior citra papā ñ pt suspēdere snias excōicatōis ſz papa sic. ſz itelligo, pcedere i papa respectu eorū q ipsūt snie excōicatōis ō iure positiuo quo ad ea videlz q cōcernūt istā ecclesiam militātē nō āt ad ea q cōcernūt ecclesiā trūphātē. ad hoc. c. a nobis de sen. ex. z vide gl. singularē i c. qōcū qz. xxiij. q. i. q dicit iudicē ecclesiasticū nullā vi ptātis exercere ferēdo snias cēsur quo ad ecclesiaz trūphātē. qz sigs deligt imediate excōicatus est quo ad deū si ñ deligt ñ pōt separi a gra dei p snias iudicis vt i. c. cū eterni de re iudi. li. vi. In glo. in v. deferēdū i fi. gl. male refert factū. nā si officialis pus, pnūciasset iterdictū nullū valuisset, pcessus. ſz pus detulit appellatiōi z postea, pnūciauit qō facere nō potuit cū p delationē eēt ab eo abdicata iurisdictio. vt i. d. c. cū appellationib⁹. In gl. pe. i fi. io. an. z cōiter doc. sequētes dicūt q ſz appellatio ōcani fuisset min⁹ legitīa tū exquo iudex detulit illi ñ debuit, pcedi ꝯ ipm p. d. c. cū appellationib⁹. Nec ꝓ mihi nō plz qm ſz delatio iudicis min⁹ legitīa bēat ligare man⁹ ipi⁹ iudicis deferēns nō tū potuit ligar man⁹ epi q nō detulit. Si g appellatio decani fuisſz min⁹ legitīa valuisset excōicato lata p epm. vt i. c. ſz de sen. ex. li. vi. Jō plz mihi dcm gl. q appellatō decani fuit alias legitīa. Nā fm ista tpa qlibz appellatio deferebat cām ad supiorē exquo ñ erat mānifeste friuola vt nō. in. c. pastoralis. s. eo. Glo. fi. fuit declarata in vno notabili. Nico. Abbas.

v **T nostrū.** [a] Hoc. c. legit varijs modis z vt cuilibz lecture satisfiat ita gnāliter sūmat. Postq papa aliquā cāz ad se reuocat ñ vz, processus postea p minorē iudicē fcūs fic non valeret si fuisset ab eo legitīe appellatū. Pdcto pōt dcm. secūdo rōnē dicti ibi cū plus. Nō p̄mo q p reuocatiōnē alicui⁹ negocij ad sedē apostolicā ligāt man⁹ iudicis iferioris vt nihil valide i cadē cā attētar possit Et idē ē fm doc. i alio supiore citra papā dūmō bēat ptātē ad se reuocandi tale negociū. Pdcto h. l. iudicū soluit. ff. de iudi. z. c. sup qōnū de offi. deleg. An āt supior videatur ad se negociū reuocar si sup illo assumit cognitionē iter ptes vel ex offō. vide qd nōt Inno. in. c. cū. Ol. de cōsti. Et ex h infero q si ēps ad se reuocat aliqō negociū attētatū coram vicario suo ñ valet postmodū qcqd facit vicari⁹ i illa cā. pōt. n. ēps iterdicere vicario suo ne de aliquo negocio suo se intromittat. vt nōt Inno. i. c. romana. j. eo. ti. li. vi. Nā cū ēps [b] possit ex toto reuocare vicariū ad libitū iuxta nō. i cle. z si pncipalis de rescrip. fortius poterit iterdicere cognitionē certi negocij [c]. ar. c. pastoralis. §. itē cū totū de offi. dele. z i. l. q de tota. ff. de rei ven. z h nō qz sepe accidit. Scdo nō q reuocatio negocij p supiorē fcā magis opat i ificiēdo z suspēdēdo iurisditionē iudicis iferioris q facit appellatio. Rō ē qz appellatio cōsistit in iure. Un nisi sit legitīa ñ suspēdit iurisditionē iudicis vt i c. cū appellationib⁹ eo. ti. i. vi. ſz reuocatio cōsistit i fcō z iusta sit siue iusta exquo sit p supiorē suspēdit⁹ iurisditio iferioris. vt i. d. l. iudicium soluitur.

Opp. ꝯ tex. vt bēat ver⁹ intellect⁹. c. vī. n. q ñ ob stātē illa reuocatiōe valuerit traditio sigilli illi clerico facta qñ exquo pcesserat collatio dignitatis vel officij iuxta ea q nōnt in. c. vt nrum. j. vt eccle. bñfi. Hec traditio sigilli fuit qdā executio collatiōis iā facte. vñ quēadmodū appellatio nō suspēdit actū iam

possint tolli q nō sint scā qz hoc solo pugt de⁹ tū pōt iduci quo ad effectū iuris q scā bēant, p ifectis facit. l. nō dubiū. C. de leg. cle. i v. ipso iure debere. z ad idē gl. sing. i v., p ifectis i cle. i. de imu. ecc. nā pōt fieri reuocatio act⁹ gesti vt sic extūc bēat, p ifecto ēt quo ad effect⁹ retro cātos intantuz q excommunicatus etiam absolutione non egeat.

fcm ita futurū oio accessoriū z executiuū ad actū ō pterito p appellationē nō suspēsum. vt in. c. cōstitutus. z in. c. pastoralis. s. e. ita p hāc reuocationē non debuit ipediri traditio sigilli exquo veniebat accessorie ad collationē pns factā que nō suspēdit p hanc reuocationē negocij ad curiā. So. ꝯriū ē difficile et vario mō soluit maxīe p Inno. Sz recitabo tres intellect⁹ seu solutōes q videt veriores mihi. Pdcta so. q in contrarijs constabat de electione z cōfirmatione seu de executione ideo per appellationem sequentem non suspenditur actus oino accessori⁹ ad actum iam explicatum. sed in casu nostro non cōstabat de collatione facta prius lz allegaretur per adversaz ptē. vt colligit ex. d. c. vt nīz. z h so. multum mihi placet. z optime facit in ar. c. pervenit. s. e. vbi pz q qz nō cōstat de excōicatione suspendit ipsius executio per appellationē. quātūcū qz ēt excōicatio p aduersam ptē alleget. Exquo. n. nō cōstat de pncipali nō pōt dici valere accessorium attētatum i prēiudicium reuocationis cum h accessorium nō bēat p se subsistētiam sine pncipali ideo non debuit attentari post reuocationem negocij. Ex hoc hēs vnā bonam limitationem ad cōtraria superius allegata.

Scda so. q traditio sigilli h bēbat aliquid iuris annexū. nā per hanc traditionē trāsferebat ptās cācellario exercēdi officium iudicis ſz in ꝯijs illud cō secutiuū erat puri facti. h so. indistincte mihi nō plz qz si papa aduocat ad se aliquod negociū ignorans illud prius incobatū per iferiorez nō vī velle ipedire actū cōsecutiuū ēt si bēat ius annexū iuxta nō. per gl. nō. quā tene mēti in. c. fi eo tpe de ele. li. vi. q multum nōnter dicit q si papa reseruat sibi, puisionem alicuius abbatie z ante reseruationē aliquis fuerat electus z confirmatus nō vī velle papa impedire et reseruare sibi bñdictionē abbatis cum veniat accessorie ad actum iam expletum per inferiorem ante reseruationem pape nisi ex coniecturis aliud cōstaret de intentione pape. Etiam posset dici q h ex cōiecturis satis constabat papam voluisse negocium oī mode ad se reuocare pp suspitionē quā ꝯceperat ꝯ iferiorē ex collatiōe clādestine facta z ex varia rōne inferioris. vt colligit in. d. c. vt nīm. vbi iuenies p glo. cāum extēsum i ista decre. Nō bñ istam gl. q nō solet h allegari z multū limitat mām huius. c.

Tertia so. etiam est Inno. z dicit q spāle ē in reuocatione fcā per papā ex certa scīa exquo ad se ad uocat certum negociū nō valet qcquid postmodum attētar p inferiorem respectu actus cōsecutiui ad actum de pterito. et iō lra h dixit q pl⁹ opatur aduocatio apostolica qz appellatio. z nō hāc so. qz multū limitat ꝯria. s. allegata. sz ego itelligerē fm ea q dixi i pcedēti solutione. et p hec hēs tres intellect⁹ ad istū tex. Pdcimus placet mihi plus ceteris z ista nō.

Glo. sunt faciles.

o **Blate.** Si terminū appellatiōis, p sequēde statuū ab homine altera pars pzeuenit h tacito lras ipetrā do lre nō valēt ſz terminū iuris ēt appellatus pzeuenire pōt dūmō numiū nō pcurrat z vbi ex dilatione imminet periculum etiam neutra parte pzosequente potest iudex ad quem supplere partes cōpellendo ad pzosecutionem. h. d. cōis diuisio. secūda ibi lz igit. que distinguit. z secūdū mēbrū distinctiōis, p sequitur ibi si vero. in tertia instruit iudicez ibi supior. in quarta ibi ex his. ꝯcludit ad casū pzo-

b Et ñ solū ēpus sed qlibet alt⁹ pōt ad libitum reuocar eius vicariū ita bal. i. l. folz §. sicut p illū tex. ff. ō offi. cōsul. z gemi. i. c. i. de off. vica. in vi. c. Acta tū p⁹ gesta āte reuocationem firma remanēt ſz bal. i. d. l. solet §. sicut ff. ō offi. cōsul. z inno. in c. intimasti j. eo.

d Et bic adde q dicūt inno. z bald. q papa nūquā cēset negociū z cām ad se aduocare nisi h expresse exp mat quā/ uis g⁹ papa vī supior citet p tes coz se ñ tū p hoc cēset negocium ad se reuocare i mo pot⁹ i telligi de/ ber hoc mādatum ſz nāz cāe et sic nō fm plenitudi/ nē ptātis. vñ si citat i cā appellatiōis itelligit ſz nāz illi⁹ cāe ergo poterit appellar⁹ vti iure, p pzio q nō possz si superior ad uocaret ad se illud negociuz q nō.

posituꝫ. Casus lr̃alis. Inter eccl̃iã de sambro ex vna pte ⁊ eccl̃esiaꝫ de riuo comeclario ex alia coram delegatis iudicib⁹ qõ vertebat lata fuit sn̄ia ꝑ eccl̃e sia de sambro: a q̃ sn̄ia fuit ad sed̃e apostolicã appellatũ ex pte eccl̃ese do riuo comeclario: nec ad ꝓsecutionẽ appellatiõis fuit termin⁹ assignat⁹. pleban⁹ de sambro sup obtn̄ada sn̄ia: sicut rõnabiliter lata erat lr̃as a sede apostolica ipetrauit: ps altera postmodũ sup sn̄ia ifirmãda ad alios iudices lr̃as ipetrauit: nulla de ꝓximis in posteriorib⁹ lr̃is hĩta mẽtione. Dubitabat vtrũ priores iudices vel posteriores de questiõe illa cognoscere debeãt. Cõsultus papa respõdet quãuis appellãti legitie a sn̄ia idulgeatur ãnus a lege ⁊ ex iusta cã bi͛ẽniũ: tm̃ huiusmõi terminus põt restrĩgi: nõ solũ a iudice a quo appellatur verũ ẽt ab appellante: cũ ideo cõstitutũ sit: nõ vt terminus ipse ꝓueniri nõ possit: sed ne valeat ꝓrogari. distinguit papa in quo casu lr̃e ipetrent. Et quidẽ si cert⁹ termin⁹ ꝓfigat ab appellãte vel a iudice appellatiõis, ꝓsequẽde. si appellans tacito de illo termino lr̃as ipetrauit huiusmodi lr̃e tanc̃ veritate tacita ipetrate nõ valẽt: si vero nõ fit aliqs terminus ab appellante vel iudice ꝓfixus ps appellata ifra terminũ cõstitutũ a lege: poterit cõmissiõis lr̃as ipetrare: dũmõ nimiũ nõ festinet vt appellãtẽ in cõmissiõe supplãtet ⁊ eax auctoritate poterit iudex in appellatiõis cã, ꝓcedere: ita vt si appellans voluerit in cã appellatiõis, ꝓcedere: oportebit eũ agere sub iudice sic obtento nisi possit cũ legitime recusare: q; si appellãs agere noluerit: appellat⁹ nihilomin⁹ poterit, ꝓsequi cãm ipam maxie si sentiat sibi ex dilatione iminere grauamẽ. Et si iudex appellatiõis viderit ex dilatiõe periculũ iminere: poterit ⁊ dz de cã cognoscere neutro ẽt, ꝓsequẽte appellatiõem: vt periculũ euitet puta si appellet a sn̄ia sup cõfirmatione alicui⁹ electiõis: ⁊ vtraq; ps velit ẽt ad ãnũ differre ꝓsecutionẽ appellatiõis. ℣ Põt vtriq; imo dz tũc superior iudex ad quẽ fuerat appellatũ, ꝓuide terminuz moderari: ne gregi dominico diu desit cura pastoris. his ergo cõsideratis rn̄ndũ ẽ qõni istorũ iudicũ videlicz q; ꝑ posteriores nõ derogat priorib⁹ litteris legitie ipetratis: ꝑ quas poterũt ꝓmi iudices ꝓcedere ad ifirmãdã sn̄iaz ꝑua rõne Ber. Nõ ꝓrio ibi cũ quidã iudices ⁊c. q; i ipetratõe lr̃arũ in cã appellatiõis nõ ẽ necesse mẽtionez facere de noibus iudicũ a quibus fuit appellatũ sz satis ẽ dicere i genere q; iudices quib⁹ fuit cã cõmissa tulerint sententiã. hãc opi. tenuit vbertus antiqu⁹ doctor. vt h̃ recitat Jo. an. qõ nõ i practica. Scõo nõ ar. bo. q; ex ꝓfixione termini facta ꝑ iudicez a quo n̄ vt delatũ appellationi nã ista ponuntur h̃ vt diuersa. dz enim in tex. q; nõ fuit termin⁹ ꝓfixus nec appellatiõi delatũ. ℣ Ꝓrio h̃ vide qõ nõ in .c. cũ appellationib⁹ eo. ti. li. vi. ⁊ in. c. sepe. s̃. eo. ⁊ ibi dixi. Quid aũt si in actis dz q; iudex benigne recipit appellatiõez an ꝑ h̃, ꝑbet delatio. vide in Spe. e. ti. §. nunc dicamus in fi. ⁊ cõcludit q; nõ vz detulisse tm̃ dicit q; clemẽti placebat ꝓriũ. satis ẽt mihi plz ꝑ. c. sepe. s̃. eo. sit g; iudex cautus in rn̄dẽdo. Tertio nõ appellatum posse lr̃as ipetrare i cã appellatiõis lz ipe i aliquo nõ appellauerit. Et nõ practicã lr̃as ipetrãdi ꝑ appellatũ. Nã dz ipetrare sup cõfirmatiõe siue sn̄ie dz tm̃ facere mẽtionẽ de appellatiõe aduerse pris alias lr̃e eẽnt surrepticie. vt nõ. in gl. fi. Appellãs vo dz lr̃as ipetrare sup reuocatiõe sn̄ie vt colligitur h̃ ex tex. Quarto nõ plures regulas i mã appellationis. ℣ Dria q; si terminus fuit prefixus a iudice a quo, vel ab appellãte neutra ps põt ꝓuenire hũc termin̄ h̃ tacito lr̃as ipetrãdo. Scda regula q; vbi termin⁹ nõ fuit ꝓfixus põt appellans q̃cunq; appellationẽ, ꝓsequi ⁊ lr̃as ipetrare dũmõ fit ifra terminũ iuris nec fuerit legitie ꝓuẽt⁹ ꝑ appellatũ vt h̃. appellat⁹ vo nõ põt q̃cũq;, ꝓsequi sz op3 q; nimiũ non ꝓcurrat. ⁊ facit iste tex. multũ ꝑ opiõnẽ Bar. i auc. ei q. C. de tẽp. ap. vbi dicit q; appellat⁹ ꝑt q̃cũq;, ꝓsequi dũmõ faciat citare appellãtẽ. ar. l. fi. C. de temp. ap. sec⁹ dic̃ q̃ vult, ꝓsequi sine alia citatõe q; tc̃ dz differre vsq; ad vltimũ mẽsẽ. ⁊ ita intelligit illã auc. ei q canonizatã quo ad, ꝓpositũ. ij. q. vi. appellatore. nã h̃ in tex. nr̃o appellat⁹ solũ ipetrauit lr̃as ifra terminũ iuris nec aliter, ꝓsequebat. ⁊ dic̃ q; nõ dz nimiuz ꝓcurrere i ipetrãdo de h̃ aliqd ifra. Tertia regula q; appellãs ꝑt, ꝓsequi appellationẽ suã cor̃ iudicibus ipetratis ꝑ appellatũ sup cõfirmatiõe sn̄ie. Ex quo iferẽ q; lr̃e ipetrate sup cõfirmatiõe extendunt ẽt ad ifirmationẽ sn̄ie si iudex viderit illã ifirmãdaz

Quarta regula q; appellãte n̄, ꝓsequente põt appellat⁹ appellationẽ, ꝓsequi. Cõcordat. d. auc. ei. qui.

Quinta ⁊ vltia regula q; iudex ad quẽ põt moderari iuris terminũ ⁊ sic cõpellere ptes ad, ꝓsecutõez appellatiõis si ex dilatiõe iminet periculũ reipublice. Ad ꝓrio nõ q; vbi tm̃ verset vtilitas ꝑticulata n̄ põt iudex ad quẽ moderari terminuz ⁊ sic cõpellere ptes ad, ꝓsecutionẽ appellatiõis. sec⁹ ẽ i iudice a quo qa sp ipe põt restrigere terminũ iuris respectu, ꝓsecutionis appellatõis vt h̃ ⁊ i. c. ꝓpas. ⁊. c. cũ sit. s̃. e. ⁊ puto hãc ee rõnẽ diuersitatis q; iudici a quo fit ꝑiudicium ꝑ appellationẽ. Vaz sepe appellat fr̃ustratorie cã differẽdi negociũ merito ꝑt appellatõi terminuz ꝑfigere vt fraudib⁹ obuiet. vt nõt gl. in. d. c. cum sit sz iudici ad quẽ nullũ fit ꝑiudiciũ iõ nisi cõmodũ publicũ exposcat nõ põt terminũ iuris restrigere. argumẽtũ regule idultũ a iure de re. iu. li. vi. Nõ ibi a, ꝓuocante vex ẽt a iudice eccl̃iastico. bo. tex. q; termin⁹ iuris nõ põt restrigi ꝑ appellatũ sz dũtaxat ꝑ appellãtẽ vel ꝑ iudicẽ. Et ad h̃ doc. põderant istũ tex. vi͛ó qõ nõ. spe. e. ti. §. q̃liter. circa fine ⁊ tenẽt do. de rota dec. cxcix. Ultio nõ i fi. c. ibi legitie ipetrãs. bonũ ar. a ꝓrio sensu q; sc̃de lr̃e valẽt n̄ facientes mẽtionẽ de pozib⁹ dũmõ pozes sint nõ legitime ipetrate. de lr̃is g̃ surrepticijs non ẽ necesse i secũdis facere mẽtionẽ. qõ nõ. ⁊ vide gl. exp̃ssaz in. c. ex tenore de rescrip. ⁊ i. c. cũ nr̃is de cõcess. pbẽ. ⁊ in c. suggestũ de iurepatro. qõ, ꝓcedit ẽt i bn̄ficialibus vt nõ. i ꝑ. gl. ⁊ h̃ bn̄ nõbis i practica. ⁊ multum eleg̃anter facit ille tex. vt dixi. Innuit. n. ꝑ illud vbũ legitime referẽdo ibi ad id qõ. s̃. dixerat dũmõ nimiũ n̄ ꝓcurrat ⁊c. q; si appellat⁹ nimiũ ꝓcurrisset ipetrãdo lr̃as pozes valerẽt lr̃e posteriores ipetrate ꝑ appellãtẽ lz nõ faciat mẽtõez de pozib⁹ qz nõ fuerũt legitime ipetrate. ⁊ argumẽtũ a ꝓrio sensu ẽ fortissimũ i iure. vt i. c. cũ apostolica. ĵ. ó bis q̃ fiũt a ꝑla. ⁊ i. l. cũ ꝓz. ff. ó iudi. xxv. di. q̃lis. In gl. i vbo, prorogari ibi nisi ex iusta cã. Dic̃ io. an. q. c. ex rõne allegatũ i gl. n̄, ꝑbat q; ex iusta cã, proget terminus iuris ibi. n. ꝓbat ei q ifra tps legitimũ nõ potuit appellationẽ, ꝓsequi. Dic clarius q; ibi ex noua cõcessiõe datur scõs ãnus n̄ ãt fit, prorogatio ꝓmi ãni. nã, prorogare idẽ ẽ qõ extẽdere. vt i. c. p. ⁊. g. de of. dele. sz ꝑ lapsuz ꝓmi ãni nihil remanet g̃ nõ, prorogat ꝑm⁹ ãn⁹ sed pp impedimẽtũ cõcedit de nouo scõs ãnus. Et vide circa h̃ qõ plene dixi i. d. c. ex rõne. In gl. i vbo ps appellata ibi cũ i ei⁹ fauorẽ ãnus concedit ⁊c. nõ bn̄ hãc gl. nũcto tex. q; põt appellãs q̃cũq; appellationẽ, ꝓsequi ẽt lr̃as ipetrãdo appellatus vero nõ põt nimium precurrendo ⁊ sic vi͛ q; nõ ẽ i optione appellati, ꝓsequi appellationẽ q̃cũq; non ergo dz nimium precurrere. Sz circa hoc dubitatur q̃ dicit appellatus nimium precurrere. Sol. i hoc sũt tres opiniones. ℣ Prima opio q; hoc fit arbitra-

a Quid ãt si iudex differit recipere appellationẽ an videat deferre appellationi vide late p domi. i. c. cordi. §. i. de app. li. vi.

rium cū nō repiat iure deciſū. ſ. de offi. dele. ō cauſis. Scōa opio vt itelligat qñ nō expectat appellatus vſq3 ad vltimū mēſez anni q̄ſi velint iſti būc terminū determinādū p auc. ei q. C. de temp. ap. canonizatā. ij. q. vi. appellatore. vbi dī q̄ appellatore ñ ꝓſequēte pt appellatus ſe offerre i vltio mēſe anni ⁊ appellationē ꝓſeq. Jus enī vī arbitrari vt ex pte appellati q nihil de nouo ꝓducturus ē pt cām expediri ifra mēſem. Tertia opio q̄ reſpectu ꝓſecutionis bēat locū illa auc. ſed reſpectu ipetratōis lrārū ſit arbitrariū cū lre ſint ipetrāde añ vltimū mēſē. ⁊ ſic itelligat iſte tex. reſpectu ipetratōis lrārū. io. an. cū quo vident trāſire doc. ſequentes tz ſimpliciter pmā opinionē q̄ ſit arbitrariū ⁊ cōſiderāda ſūt i arbitratu ꝓditio ꝓſone q̄litaſ cāe ⁊ loci diſtātia. ar. i. c. cū ſit. ſ. e. Sz aduerte q̄ vt. ſ. dixi Bar. i. d. auc. ei q. vī tenere nouā opi. i hac mā dicit. n. vt. ſ. dixi q̄ appellat⁹ pōt q̄ncūq3 ꝓſequi faciēdo ad cāz citari appellātē. Ad ꝟ adducit. l. fi. §. illō. C. ō tēp. ap. ſz ſi vult ꝓſeq ſine alia citatiōe tūc dz differre vſq3 ad vltimū mēſez āni q̄ vī appellās cāz bñe ꝓ derelicta ⁊ ſic itelligit. d. auc. ei q. Sz ꝓfecto vt. ſ. dixi huic opioni fortiter obuiat iſte tex. ꝟ. n. appellatus volebat ꝓſequi ſine noua citatione ſz pus lras ipetrauit ⁊ tandē dicitur ꝟ q̄ ēt lras ipetrare ñ pōt nimium ꝑcurrēdo q̄ vī vel le ſupplātare appellātē cui a iure dat⁹ ē annus. Itē ſi ceſſarēt iura illat iudicio meo rō naturaliſ. nā cū appellās tēdat ad ifirmationē ſnie ⁊ poſſz multa de nouo ꝓbare. vt i. c. cū io annes de fi. iſtru. ⁊ in. l. p bāc. C. de tēp. app. ⁊ forte bz ad lōginquas ptes ꝓficiſci ꝓ munimēta cāe durū ē dicere appellatū poſſe cū cōpellere q̄ncūq3 ad ꝓſecutionē appellatiōis. Nā vt dī ꝟ i gl. iſte ānus pncipaliter datur appellāti q̄ ipe agit ⁊ appellat⁹ ſe defendit ꝙ ñ dz poſſe appellat⁹ iuris bñficiū decurtare. Pro ꝟ q̄d. ſ. dixi lz. n. appellās poſſit abbreuiare terminū iuris reſpectu ꝓſecutiōis ñ tñ ꝟ pōt appellat⁹ q̄ nō tractatur de fauore ſuo ⁊ ꝟ ē bōa rō Cōcludas ꝙ q̄ reſpectu ipetratiōis lrārum ſit arbitrariū q̄ñ dī appellat⁹ nimiū ꝑcurrere. Nā forte bz lras portare ad longinq̄s ptes q̄ñq3 ad ꝓpinq̄s ⁊ ō ſuccedit boni iudicis arbitriū. ⁊ i ꝟ ibereo pme opinioni quā ſequtur Jo. an. ſz reſpectu ꝓſecutōis poſt modū ñēde cora iudicib⁹ ñ plz illa opinio vt ſit arbitrariū ſz expectabit vſq3 ad vltimū mēſez q̄ ius arbitretur quālibz cām appellatiōis q̄ncūq3 arduā poſſe decidi ifra mēſez ex pte appellati cū ipſe ñ expecter aliud nſi cōfirmationē ſnie. vt in. d. auc. ei q. Vel dic ⁊ melius ſaluādo dcm Bar. q̄ appellat⁹ ñ pōt nimiū ꝓueniēdo lras ipetrare q̄ vt dī i lra vī feciſſe cā ſupplantādi aduerſariū vt ſic bēat iudicē ſibi gratū q̄ ō eē ñ dz cū iudex ñ ſit deputād⁹ ad iſtāti am vn⁹ ptis tūm ſz vtriuſq3. vt. l. obſeruādū. ff. ō iudi. ⁊ nō. in. c. cū. R. de offi. dele. Sz i ꝓſecutiōe appellatiōis nulla ē ſupplātatio cū ſi bēat ꝓbatiōes inremotis ptib⁹ poſſit ad ꝟ petere dilatiōes. ⁊ ꝓ hoc pōt adduci ꝟ lra hoc mō. Nā ꝟ dī q̄ ꝟ ipetrauit lit teras nimiū ꝑcurrēdo ꝙ nō ꝑcurrēdo pōt q̄ncūq3 appellationē ꝓſeq ꝙ nō tenetur expectar ad vltimū mēſē. bñ. n. iſte tex. ſciuiſſet ꝟ dicere ſi hoc voluiſſet.

Scōo facit ꝟ lra ꝓ locū a ſpāli ſi. n. denegatur ſola ipetratio iudicis nimiuz ꝓueniēdo ſec⁹ vī ſi vult ꝓſeq coram iudice ad quē quē ipe appellās elegit.

Tertio facit lra ibi maxime ſi ex dilatiōe ⁊c. q̄ apte ſentit q̄ nō tenetur expectare vſq3 ad vltimū mēſez āni. Ultimo q̄ritur q̄ ē grō diuerſitatis iter terminū hois ⁊ terminū iuris vt termin⁹ hois ꝓueniri nō poſſit ēt ꝓ appellātē ⁊ termin⁹ iuris ſic. varie redditur rōnes. pl⁹ plz mihi opio io. an. dicētis q̄ terminus hois datur ad ꝓſequēdā appellationē. vt in c. cū ſit. ſ. e. termin⁹ iuris datur ad ꝓſequēdā ⁊ finiendā. vt in. cle. ſicut eo. ti. Nō ꝙ dz differri iſto caſu ꝓſecutio vſq3 ad finē termini iuris q̄ tūc nō poſſet finis hēri ifra terminū iuris ſz q̄ pm⁹ termin⁹ dat ad ꝓſequēdū tm vtraq3 ps dz expectare terminum alias videret q̄dā ſupplātatio. Quero q̄ lra tm exēplificat i cā electōis vt iudex ad quē poſſit terminū reſtringere qd i alijs cauſis. Sol. dic q̄ ea q̄ dicūtur cā exēpli ñ hñt diſpoſitionē reſtringere. Ad pōdera q̄ hoc dcm ē gnāle videz vbicūq3 videret ex dilatiōe piculū imiere. et ió dicit Jo. an. būc tex. ꝓcedere vbicūq3 de republica litigat vel ō, ꝓuiſiōe eccleſiax vel ō ſalute aīe. ar. ſ. ō elec. cū nobis olim Idē dic Boff. ſi agit de mrimonio carnali ⁊ i alijs cāis q̄ celeritatez deſiderāt. ff. ō dā. ifec. l. i. ⁊. C. de ſe. l. i. ⁊ nō ꝟ vltimū q̄ ſatis mihi plz. ar. opn. i. c. lz de feri. ⁊. c. fi. de iudi. ⁊ qō ibi nō. Nico. Abbas.

Per tuas. Altera pte contumaciter abñte pōt iudex appellatiōis ēt ꝓncipale negociū diffinire ſi p⁹ litē cōte. fuerit appellatū. diuiſo cōiſcōa ibi nos igit. Caſus lr̄alis. Appellatū ē a ſentētia diffinitiua vel ſaltē p⁹ publicatōez teſtiū. Queritur vtrū illi q̄ de appellatiōe cognoſcūt pñt cāz ſibi commiſſaz terminare ſi altera partiū eoꝝ ſe cōſpectui noluerit pñtare. Rñdet pa. q̄ cū lis fuerit coram pmis iudicib⁹ cōteſtata poterūt iudices delegati cū eis de meritis cāe cōſtiterit negociū terminare: ſi altera ps citata p cōtumaciā ſe abſentet Ber. Nō pmo bonū ar. ex iſto tex. q̄ p ſniam diffinitiuā ſi tollit effectus litis facte in prima inſtātia añ lit. conte. ⁊ pro hoc facit tex. in. l. ita demū. C. de procurato. vbi tex. ſatis notabilis videtur īnuere q̄ in cauſa appellationis non poteſt opponi exceptio dilatoria cōtra perſonam procuratoris exquo non fuit oppoſita in prima inſtantia ante li. conte. Ex quo etiam infertur qō dixi q̄ ſententia diffinitiua non tollit effectum ꝓductum per conteſtationem litis. ⁊ in hoc tenet mentem generaliter iſtum tex. ⁊ illū q̄ facit ad multa.

Secundo nō ibi coram pmis iudicibus. naz ex hac ratione littere eſt inferendum vt diſpoſitio bui⁹ c. vendicet ſibi locum q̄tūcunq3 fuerit appellatum poſt conteſtationem litis. vnde non ſolum procedit qñ appellat poſt depoſitiones teſtium publicatas ſz ēt q̄ncūq3 exquo lis erat conteſtata coram pmis iudicibus. nā rō legis nō reſtringit ꝓ exēplū poſitū i lege imo ampliat legē ad oēm caſū i quo bz locum rō legis. l. cum pater. §. dulciſſimis. ff. de le. ij. facit. c. i. j. ne cle. vel mo. ⁊ regula ſi. de re. iu. li. vi. Tertio nō ibi ſe per cōtumaciā abſentantē. argumētū a ꝓrio ſenſu q̄ ſi vtraq3 ps eſt preſens debet fieri lit. cōte. i cā appellatiōis. Pro ꝟ adduco tex. aptz in c. ramaldus. v. dilectus. vbi bona glo. infra de teſta. vbi fuit facta lit. cōte. in appellatiōe interpoſita a diffinitiua. ⁊. j. dicā latius. In glo. ibi ſi iudici nō liquet de cauſa ⁊c. Aduerte q̄ glo. obſcure procedit imiſcēdo proceſſum fiendum rā ſup appellatiōe q̄ſ ſup ꝓncipali appellatiōe iuſtificata. Jo vt clariſſime bēas mēte glo. ⁊ materiā diſtingue q̄ aut fuit appellatū ab interlocutoria aut a diffinitiua pmo caſu quo ad diffiniendum articulum appellatiōis an iuſte vel iniuſte fuerit appellatum non eſt neceſſaria lit. cōte. ēt ſi in prima inſtantia non fuerit lis conte. q̄ agitur boc caſu de iniquitate iudicis. ter. ē in. c. interpoſita §. ſane. j. e. Nec ē neceſſe q̄ liqueat vel non liqueat de meritis cauſe principalis. nec datur boc caſu poſſeſſio preſenti cōtra abñtem cū ad hoc non ſit fūdata iuriſdictio iudicis ad quem ſuper caſu principali. Abſentia ergo vnius partis nō ipedit diffinitionez articuli appellationis ab interlocutoria, ſiue fuerit

lis cõte. siue nõ. sed si iudex ad quẽ ,pnũciauerit appellationẽ eẽ legitimã tũc cũ succedat loco iudicis a quo sup ꝑncipali diffiniẽdo. vt in. c. sequẽti i fi. ,pcedit ꝙ absentẽ cõtumaciter sup ꝑncipali ꝑm q⁹ distinguit hic in glo. in ꝑn. ⁊ in ℔ casu itellige ꝑncipiũ huius glo. ⁊ vide glo. plenior̃ de mõ ,pcedẽdi ꝙ absẽtem in. c. ,put de do. ⁊ cõtu. ⁊ in. l. cõsentaneum. C. quõ ⁊ qñ iudex. Si vero fuit appellatũ a diffinitiua ⁊ tũc dicit glo. ℔ simpliciter iudicẽ debere ,pcedere ad cõfirmãdã vel ifirmãdã sniam sꝫ nõ apit vtrum cõtestatio sit fiẽda iõ cõcludo q⁹ aut vtraqꝫ pars est ꝑns ⁊ dꝫ fieri cõtestatio litis. vt ℔ a ꝓrio ⁊ i. d. c. raynaldus. Si vero altera ps ẽ absens ꝑ cõtumaciã ꝑt ,pcedi ad diffinitiuã sine lit. cõte. exquo cõtestatio fuit facta i ꝑma ista̅tia vt hic. et idẽ volũt do. ô rota de cisi. viij. alias. x. ⁊ ibi plene ꝑ eos. Itẽ ẽt sẽnit ꝑpe. in ti. de lit. cõte. §. nũc dicẽdũ. vbi dicit q⁹ cũ appellat̃ ab interlocutoria nõ ẽ necesse ,pducere libellũ ⁊ sic ꝑ cõsequẽs litẽ cõtestari. Sec⁹ dicit cũ appellatur a diffinitiua ⁊ ita dicit curiã ꝓacticare. Sꝫ io. an. i. d. c. rainaldus. voluit tortũ oppositũ vt i appellatione ab interlocutoria sit necesse vtraqꝫ parte ꝑñte libellũ offerre ⁊ litẽ cõtestari secus dicit i appellatione a diffinitiua. et sic sentit q⁹ argumẽtũ ℔ a cõtrario non ,pcedit. Reddit rõnẽ diuersitatis q⁹ appellatio ab interlocutoria ẽ nouus articulus sꝫ appellatio a diffinitiua tm̃ replicat id qõ gestũ est. Sꝫ certe ℔ dictuꝫ Jo. an. vt ꝙ dcm̃. c. dilectus. vbi fuit facta cõtestatio i appellatiõe a diffinitiua. Itẽ rõ sua ñ ,pcedit q⁹ lꝫ appellatio ab interlocutoria sit nou⁹ articul⁹ tm̃ cen set quoddã icidẽs vel emergẽs. sꝫ in exceptione nõ fit cõtestatio litis. vt in. c. ꝓudẽtiã. §. sexta. vbi nõ. ô offi. dele. sꝫ in appellatione a diffinitiua nõ pure replicat qõ actũ fuit q⁹ i ꝑma instãtia petebat res vel q⁹ ꝑsona cõdẽnaret sꝫ in cã appellatiõis disputat ô validitate sniẽ. Itẽ de his que nouiter ꝑñt addi. vt i c. cũ Joannes de fi. instru. merito data ꝑsentia vtri usq; ꝑus debet libellus offerri ⁊ lis ꝓtestari. sꝫ vbi altera ps cõtumaciter ẽ absus pot̃, ,pcedi sine lit. con te. vt ℔. q⁹ largo mõ cõtestatio ꝑus facta pot̃ referri ad articulũ de quo nũc agit̃. et ꝑ ℔ habet nũquid in appellatione iterposita ab iterlocutoria vel diffiniti ua sit necesse libellũ offerre ⁊ litẽ cõtestari. Cui aũt icũbit onus ,pbandi in appellationis cã. vide ꝑ io. an. in. c. i pritia de renũ. clari⁹ ꝑ Bar. in. l. bi q ad ciuilia. C. eo. vbi distinguit q⁹ aut altera tm̃ ps ꝓsequit̃ alia ꝑte cõtumace. Aut vtraqꝫ ps ẽ ꝑñs. ꝓi mo casu ille q, ꝓsequit̃ hꝫ, ꝑbare iusticiã vel iusticiã sniẽ. vt. l. ampliorẽ. C. eo. ti. ⁊ in auc̃. de his q igre. ad app. §. illud quoqꝫ. dicit tm̃ q⁹, ꝑbat actor reo absoluto aliqd fuisse, ꝑbatũ ꝑꝑ qõ debuit iudex cõdẽnare ⁊ nõ absoluere. Reus vo cõdẽnat⁹, ꝑbat iniusticiã sniẽ ex actis. vt in. c. cũ ad sedem de resti. spo. nõt Jo. an. in loco ꝑalle. poterit ẽt fieri, ꝑbatio ô nouo iuxta nõ. in. c. cũ Joãnes de fi. instru. Si vo vtraqꝫ ps ẽ ꝑsens tũc quedã ẽ, ꝑbatio q̃ fit ꝑ modũ negatiõis vt q⁹ dicit reus se nõ fuisse citatuꝫ vel sniam fuisse latã sine cãe cognitione. vt q⁹ nõ fuit statut⁹ terminus ad, ꝑbãdũ ⁊ tũc is q appellat hꝫ, ꝑbare ⁊, ꝑbat indirecte ꝑ ispectionẽ actorũ. iudex. n. inspiciet acta. vt in. l. is apud quẽ. C. de edẽ. Aut q̃rit̃ de ꝓbatione q̃ fit directe ꝑ testes vel instr̃a ⁊ tũc ,pbabit ille q bẽbat, ꝑbare i ꝑma cã. Nã ꝑ appellationẽ oĩa remanẽt i ꝓri statu. vt in. d. l. bi q ad ciuilia. ⁊ sic limita dicta Jo. an. in. d. c. in presentia ⁊, ꝑbat̃ mõ ꝓdicto. Aut inducẽdo ,ꝑbatiões de nouo aut ,ꝑducendo acta ꝑme cãe si putat ꝑ illã sufficiẽter ,ꝑbatiõ.

In eadẽ ibi illa regula locũ hꝫ cũ ambo sũt ꝑsentes ⁊c. Idẽ nõ. in. c., put de do. ⁊ cõtu. ⁊ in. c. decretumus. iij. q. ix. Dic melius q⁹ aut actor recipit oẽs dilatões legitimas ⁊ nihil ꝑbauit tũc bẽt locũ illa regula actore nõ ,ꝑbãte q⁹ vł defecisse i ꝑbationibus Aut nõ habuit oẽs dilatiões q⁹ fecit sẽa ꝑncipio cõtumacẽ ⁊ tũc nõ bẽt locũ illa regula q⁹ nõ dr̃ defecisse sꝫ ꝑbare voluisse ita nõt Bar. in. l. ꝑperãdũ. §. ⁊ siquidẽ. C. de iudi. dico plen⁹ i. d. c., put. In fi. glo. tene hãc vltimã opi. que magis ẽ cõis. Naꝫ ex quo iudex ,pcedit ꝙ abñtẽ supplet ôfectũ illi⁹ iura illius iquirendo. vt in. c. ij. de arbi. li. vi. Ideo si reperit sniam iniustã dꝫ eã ifirmare. ⁊ vide tex. ⁊ Bart. in. l. ampliorẽ. C. eo. ti. ⁊ in. l., ꝑperãdũ. §. finaliter reus. C. de iudi. ⁊ posuit Bar. regulã in. d. l. ãplio rẽ. q⁹ nedũ i cã appellatiõis sꝫ vbicũq; iudex ,pcedit ꝙ abñtẽ supplet, ꝑ illo ex officio. Idẽ ẽt lan⁹ firmauit in. l. iij. §. ℔ ãt iudiciũ. ff. ô dã. ifec. sꝫ tu vide id qõ dixi in. c. bone de postu. ꝓla. s. respectu cõdẽnatiõis expẽsar̃. respectu absentis dic vt plene nõ. in. c. cãlũniã. j. de penis. ⁊ iõ nõ ẽ multũ rutũ appellato ,ꝓsequi appellationẽ appellatore nõ ,ꝓsequẽte ne retractetur sniã sua que trãsisset in rẽ iudicataꝫ ꝑ desertionẽ appellatiõis. Vltio extra gl. q̃ro an i cã nullitatis sniẽ sit lis cõtestãda. Do. an. collectis nõtis ꝑ Bar. i. l. cũ q̃rebat̃. ff. ô re iud. ⁊ Spe. i ti. de lit. cõte. §. qñ ãt. v. qd ô cã. ꝑ do. de ro. decis. cccxxxiiij. cõcludit i effectu ꝑ tria mẽbra. aut. n. deducitur nullitas ꝑ viã exceptiõis ⁊ ñ ẽ necessaria cõtestatio imo sufficit q⁹ sũmarie ,pcedat̃. fac̃. l. iij. §. ibidẽ ff. ad exbi. Ego allego qõ nõ. i. c. ꝓudẽtiã. §. sexta de offi. dele. Aut deducit̃ i cã appellatiõis qõ fieri pot̃. vt. l. carmelia. ff. de iurepa. ⁊. j. c. dilecto. ⁊ distinguẽdũ ẽ, put ℔ distinguit̃ i cã appellatiõis. aut deducit̃ ꝑncipaliter ꝑ viã actiõis seu iudicis offm̃ iplorãdo ⁊ tũc si nullitas ẽ notoria ñ exigit̃ cõtestatio. ar. i c. qm̃ de fi. ꝓby. Aut si ẽ notoria ⁊ tẽ exigit̃ cõtestatio ꝑ nõta de offi. iudi. c. ij. ⁊. c. suscitata de i ite. rest. ⁊ ꝑ Jo. an. in. c. fi. de ap. ⁊ ꝑ glo. i cle. cũ a repulsione. e. ti. hꝫ. n. illa cõtestatio litis viz diffinitiue. Sed ipse do. an. ℔ limita qñ petit̃ ꝑte ꝑsente. abñte ãt ꝑte dicit se credere cõtestationẽ ñ exigi exquo nihil petitur a ꝑte sꝫ a iudice ꝑ. c. qm̃. §. fũr ⁊ alij. vt lit. ñ ꝓte. ⁊ auc̃. si oẽs. C. si vt se ab here. absti. sꝫ ego sequor ꝑmũ dcm̃ idistincte q⁹ exquo ꝑiudiciũ cõcernit certã ꝑsonã ẽ fiẽda cõtestatio sicut obꝼuat̃ i petitione restitutiõis i integrũ q̃ explicatur ex iudicis offõ. vt le. ⁊ nõ. in. d. c. ij. de offi. iudi. sec⁹ si offm̃ iudicis nõ iplorar̃et ꝙ certã ꝑsonã quo casu procedit. d. auc̃. si oẽs. Et facit qõ ipemet do. an. nouit in. c. tue. vt lit. nõ cõte. vbi vide. et ex ꝓdictis potes istrui an i hac cã nullitatis regrat̃ libellus [a]. de quo vide ꝑ Spe. i ti. de libel. cõcep. §. nũc dicẽdũ i fi. v. qd si sniã. Et cõclude q⁹ vbi nõ ẽ necessaria lit. cõte. nõ regrit̃ libellus. dicit tm̃ do. an. ℔ q⁹ vbi petit̃ nullitas coram eodẽ iudice q tulit sniam nõ exigit̃ sniã nec litis contestatio hꝫ agat̃ directe sup nullitate. ⁊ dicit ℔ tenere spe. in ti. de sen., pla. §. iuxta. v. qd ergo si appellãs Sed certe iudicio meo hoc nõ dixit spe. sꝫ solũ voluit q⁹ si sniã ẽ nulla pot̃ ordinari⁹ absq; alia contestatione ⁊ libello aliam sniam ferre. ⁊ ℔ ideo q⁹ vitium nullitatis solũ cõcernebat sniaꝫ. sec⁹ dic qñ ꝓncipaliter vult decernere sniam nullã q⁹ in ista cã nõ precessit tela iudicij ideo ⁊c.

T debitus.

Nõbile ⁊ famosuꝫ. c. bñs multa noua dicta vtrumq; ius limitantia ⁊ hoc dicit i sũma. Appellãs an sniaꝫ teneat̃ ex ꝑmere cãm rõnabilẽ cor̃a ipso iudice a quo. nec admittit̃ exceptio q⁹ ꝑus miserat nunciũ ad sedeꝫ apostolicã vel q⁹ litteras ipetrauerat q̃ nundũ sunt iudici ꝑñtate. ℔. d. simpliciter inberendo vbis lr̃e. Naꝫ ℔ vba vario mõ intelligunt̃. vt. j. dicet̃. Diuiditur

a Sꝫ tu de hoc vide optimã gl. i c. siqs i qua cũq; i v. cõtestationeꝫ. ij. qõ. vi. ⁊ ꝑbar. i. l. i. §. fi. cir. ꝑn. ff. de app. vbi cõcludit q⁹ ñ ẽ necessarius nouus libell⁹. ⁊ idẽ dicit ag. i. l. eos. §. sinãt C. e. ô ap. dicit tñ q⁹ cõter ad cautelã obꝼuat̃ ꝓ rũ. Qualit̃ aũt formari debeat libellus sup arte sta. appellatiõe pẽdẽte vide do. an. p⁹ doc. in. c. consuluit el ij. i. ij. col. ẽ. c. ti. ⁊ oio q⁹ ibi notaui.

b Hãc de cre. solenniter cõmẽtauit pau. de lea. ⁊. d. phi lip. de pusio et adde q⁹ ℔ dictio vt pot̃ hic cãtiue lꝫ ꝑꝫ eius ,ꝓpriã significationẽ accipiat̃ modalit̃ ⁊ moduꝫ iportet vt ẽ gl. or. in c. verũ ô cõdi. ap. i glo. ij. i fi. de qua dictõe vide in. l. cũ talẽ §. tici⁹. ff. de condi. ⁊ demõ. ꝑ bar. plene in. l. q absenti. §. i. fi. de acquir. pos. eodem mõ hec dictio ,put aliqñ ponit̃ cãtiue. de cui⁹ significatu vide bar. in v. ,put in extraua. ad rep̃i.

a Quando appellatur a diffinitiua non est necesse exprimere causaz ad de glo.fi.in.c.cum causam.j.co. Et excipe casum sing.vbi fertur diffinitiua super electione episcopi vide tex.in.c.quãuis iuncta glo.in v.probabili de elec in vi.vbi et tex.sing.iuncta glo.in v.in scriptis q̃ a sententia diffinitiua statim est appellanduz in scriptis quam glo.al.do.an.hic in vlt.col.lz contrarium ꝓ cedat regularit vt nõ. glo.in.c.cor di.c.ti.i. vi. Aliũ casum excipe vbi appellat a diffinitiua lata sup notorio crimine per confessionẽ qñ tunc causa ẽ exprimenda vide gl. sing.i.c.róana.§. si aũt in v.mandetur.j.co.ti. in vi. quam glo.al.z cõmendat ange.in.l.ij.circa princ.C. quo ap. faciunt nõ.i.c. cuz spãli.§. porro.j.eo. tertius casus est causa est cõmissa appellatione remota quoniam tũc poterit appellari dũmodo exprimatur cã appellationis.ita dicit hic do. an. i ix.efficũ clausule appellatione remota z pe.ẽ anch̃a.in.ẽ.c. romana i v. col.in duobus locis illius colum. de ap.in.vi. Quartus casus i quo in appellatione a diffinitiua est exprimẽda causa est quando terri9 cõparens pro suo;tercẽ appellata diffinitiua sniaz ita dicit nõ. bar.in.l.a sẽtẽtia p illuz tex.ff.eo.et idem inno. in.c.sup de re iudi.vbi bo.tex. Et vtrum in appellatione ab interlocutoria habente vim diffinitiue sit exprimenda cã vide per do.an.z illum in.c.peruenit.§. e.z per bal.in.l.in minoribus.C.de bis quibus vt;indi.z ibi oino vide que late de ista cã i appellatiõe exprimẽda scribit idẽ bal.vbi al.bal.i.c.fi.de op. no.nũ. Itez adde q̃ qñ appellat ab executione sñe dz exprmi z specificari

principaliter in tres ptes in prima ponit duplex cõstitutiõis cã. in secũda cõstitõ ibi statuim9. in tertia que dã ꝓtestatio ibi saluis. Casus lr̃alis. Quia frequẽter maliciose appellabat z in grauamẽ alterius partis z in derogationẽ iudicis: voluit cõciliũ vt iudicibus bonor debitus deferat z cõsulat litigatoribus sup laborib9 z expẽsis: statuit ergo papa vt si quis cor̃ idoneo iudice cõuenit aduersariũ suũ: ille ad superiorẽ ãte sniam nõ appellet absq̃ cã rõnabili allegata cor̃ iudice a quo appellare intrẽdit: sz cor̃ illo suã iusticiã ꝓsequat nõ obstante si dixerit q̃ ad superiorẽ ꝓ cã illa nunciũ destinauerit aut lr̃as i petrauerit ab eodẽ que nõdum fuerunt iudici delegato assignate: si vero putauerit appellãdũ ex cã rõnabili cor̃ eodẽ iudice illã exponat: talẽ videlz que si foret ꝓbata: legitima putaret: postmodũ superior de appellatione cognoscat: z si cõstiterit min9 rationabiliter appellatũ eũ remittat ad illũ iudicem a quo appellauit z in expẽsis alteri parti cõdẽnet eum dẽ. si vero appellatio legitima fuerit i cã ꝓcedat: salvis cõstitutionib9 de maioribus causis ad se. ap. ꝓferendis Ber. Nõ ex principio q̃ bonor debit9 ẽ iudicib9 deferendus. Ex quo infertur q̃ iudicare ẽ bonor. Ad idez tex. nobilis in.l.cui muneris.ff. de mu.z bo.vbi dr̃ q̃ si alicui cõcedit muneris publici vacatio nõ vr̃ cõcessũ ne fiat magistrat9 qz ꝓmet poti9 ad bonorẽ q̃z ad munera publica. Alibi dr̃ q̃ ẽ onus. vt in.c. paltoralis in pn.§. de offi. deleg. ibi exoneret. sed vide gl.in.c.si ꝯ vnũ de off.dele.li.vi. que dicit q̃ ẽ bonor z onus. facit.l. muneris.§. iudicãdi.ff.de mu.z bo. credo q̃ i qualibz dignitate principaliter versẽt on9 z ad explẽdũ onus z mun9 publicũ defertur dignitas. vt in.d.§. iudicãdi.z in.c. qui epatũ. viij.q.i. sed rõne eorũ que ministrat ẽbetur sibi bonor. Et ita intelligo istũ tex.z alia iura q̃ vident inuere bonorẽ eẽ hẽ platurã vel officiũ iudicãdi.z vide archi. qui hoc sentit i.d.c. qui epatum.

Nõ secõo superiorẽ debere cõsulere prib9 i offõ sup laborib9 z expensis vitãdis. Tertio nõ vnã regulã nõbilẽ z nouã i materia appellatiõis vt non valeat appellatio iterposita ante sniam nisi expressa cã rõnabili q̃ si eẽt probata deberet legituma reputari. hoc ꝓcedit ẽt si cã esset notoria qz licz notorietas excuset seu releuet ab onere ꝓbãdi nõ tñ releuat ab onere ꝓponẽdi. vt ẽ bodie pulcher tex.in cle. appellanti iuncta glo.j.co. Ex hoc collige vnã differentiatẽ in appellatione interponẽda ab interlocutoria z a diffinitiua. nã i appellatione iterponẽda a diffinitiua nõ ẽ necesse exprimere cãm ꝑ rõnabilẽ vt in.l.licio.ff.eo. ti.z si exprimit vnã cãm põt ꝓsequi aliã. vt ibi ꝓbat secus i appellatione interponẽda añ sniaz. Nam necesse ẽ exprimere cãm nec põt postea ꝓsequi aliam tũc nõ expssa. vt in.d.cle. appellanti. Quarto nõ vnã aliã regulã de iure canonico q̃ añ sniam semp põt appellari cã rõnabili exposcẽte. secus ꝺ iure civili. vt in.c. sup eo.§.e.z ibi dixi. Nõ vlteri9 sm cõem intellectũ q̃ iurisditio delegata põt preueniri p ordinariam dũmõ lr̃e delegatorie nodũ sint ꝓnta te. Ex quo bẽs q̃ citatus cor̃ ordinario nõ põt di-

cã in appellatione sm bal.in.l.ab execut.in.ij.col.C.quo ap. Itẽ adde oi no q̃ dicit do.an.in.c.q̃ ad consultationẽ in.ij.col.ꝺ re iud. Itẽ adde q̃ ẽ in precepto iudicis q̃ facit extra iudicium in spectantibus ad officium suum est necesse exprimere causam ita firmat do.an.in.c.ad aures de temp. or. Item ex doctrina bar.in.d.l.a sententia in ꝓin.z ex dictis do.ant.et

cere q̃ papa cõmisit illã cãm alteri. Imputet enim sibi si pus lr̃as nõ ꝓtauit z ꝺ ꝓcedit sm doc. etiaz si fuerit ipeditus i ꝓtando. qz lr̃a ista loquit idistincte z potuit emanare i fauorẽ ordinarie iurisditiõis nisi fuerit ipeditus p aduersariuz q̃ postmodũ ipm ꝓuenit cor̃ ordinario sm Vincẽ. quẽ sequũtur cõiter doct. Ulterius nõ q̃ cã appellatiõis dz exprimi cor̃ iudice a quo z sic appellatio ẽ iterponenda cor̃ ipso iudice. Quid ãt si nõ põt ipius ꝓtia haberi. doc. dicunt appellandũ cor̃ idoneis psonis. ar.c.fi.j.eo. Sed tu dic melio9 z plenius vt dixi i. c. suggestum.§.eo. Itẽ nõ q̃ iudex ad quez habet ptãtez cõdẽnãdi appellãtẽ irrationabiliter in expẽsis. lz ĝ appellatio min9 legitima nõ deferat iudici iurisditionẽ sup ꝓncipali defert tñ sup ipso incidẽti vt ꝓnũciet sup articulo appellatiõis z cõdẽnet i expẽsis sic i simili iudex ipetrat9 ꝑ surreptionẽ ꝓnunciet sup validitate rescripti z cõdẽnat ipetrãtẽ i expẽsis vt ẽ bon9 tex.in cle.i.de rescrip. Quis ãt dẽbit exeq̃ istã sniam cõdẽnatiõis expẽsarũ. dicit Spe.q̃ iudex a quo cũ ad eũ fiat remissio. vt nõ.in ti. de ſe. ex.§.ij.v.qd ergo. Et si iudex appellationis omisit hãc cõdẽnationẽ expẽsarũ iudex a quo refuabit eã in fine luis z istũ succũbẽtẽ cõdẽnabit i oib9 expensis. vt nõ. Spe.in ti.de expẽsis.§.nũc videndũ. v. sz qd si iudex. Nõ q̃ iustificata appellatiõe ab interlocutoria iudex ad quẽ succedit loco iudicis a quo z ꝓcedit in cã ꝓncipali sicut fuisset ꝓcessurus iudex a quo. z iustificat appellatio si ꝓbat veritas exceptionis ꝓbabilis cor̃ iudice a quo ꝓposite. vt in.c. iterposita.j.e. vbi plene dicet de ꝺ. Ultimo nõ in v. saluis. q̃ in maioribus causis nõ cõpellit qs litigare cor̃ iudice iferiori qz ille ex natura ipsarũ sũt deferende ad sedẽ apostolicã. et que dicãt maiores cause vide qõ le. z nõ. in.c. maiores infra de baptismo. Et ꝺ nõbile colligit sm vnũ intellectũ referẽdo. v. saluis. ad id qõ fuerat dictũ i ꝓn. vt cor̃ iudice iferiori ꝓsequat qs cãm vsq̃z ad finẽ. Sz sz aliũ itellectũ sz quẽ ille v. saluis. refert ad id qõ. s. fuit dictuz vt absq̃ cã rõnabili expssa nõ cõpellat z c. Nõ q̃ i causis maioribus valet appellatio ad papã lz nõ expmat cã. nã ipsa maioritas cãe ẽ cã sufficiẽs ad ipsam deferẽdã ad supiorẽ. et vterq̃ itellect9 ẽ bon9 in se sz ꝓmus melior. In glo.ij.in fi. idẽ nõ. gl. i. d. l. si pr̃.z in.c. et tuarum de pur.ca.z i.c. illud ꝺ pscrip. vt. s. interruptio prescriptionis nõ iducat p cõtestationem litis cor̃ ñ suo iudice habitã. et cũ hac opi. transit Jo.an. Sed do.an. distinguit q̃ aut est talis prescriptio que solum interrumpit per lit. cõte. z ñ p actum citeriorem tunc procedit cõclusio gl. Aut ẽ talis pscriptio que interrumpit p aducrũ male fidei z tunc aut ex tali actu constituit in mala fide z iterrũpit prescriptio alias secus qz ꝺ cõsiderat poti9 fcm̃ q̃z iuris effectus. Aduerte ꝺ opi. Do.an. posz procedere vbi vere superuenisset mala fides. sed p actũ cõtestãtis ꝓsumitur mala fides que quidẽ prẽsumptio surgit ex actu iudiciali sed cuz ꝺ non tenuerit huiusmodi actus cessat iuris ꝓsumptio qz cessante. cã cessat effectus. vt in.c. ꝓr. nõ enim debet plus

doct.in.d. c.ad cõsultationem in.vij.col. de re iudi. in ferebat do. franc. de are. in voce legẽs singulares doctrinaz z conclusionẽ q̃ vbi cunq̃ permittit ap pellatio cror̃bitãs z contra regulas turis cõmunis ibi debet exprimi causa i appellatione a diffinitiua. Itez adõ q̃ qñ appellat ab interlocutoria nõ sufficit appellaſ vna die z exprimere cãm alio die sz debẽt omnia fieri vno contextu ita determinat bal.in.l.ij. circa fi.C. de epis. audien.z ad hoc alleg. innocent. io.and. in c. vt circa de elec. in vi. item ad de q̃ si appellãs ab interlocutoria coadiutore ꝓprie exprimit duas causas in appellatione quarum q̃ libet per se sufficit appellãti ad victoriam cause sufficit alterã ꝓbare ad hoc ẽ text. elegantissimus i.c.

significante.j.eo. ꝓ quo bene facit q̃ traditur in.c.ij. de rescrip. Et causam quare in appellatiõe ab interlocutoria ẽ exprimenda cã z in appellatione a diffinitiua non vide per do.an.in.c. ex pte ade in.i.col. de resti. Itẽ adde q̃ vz priuilegiũ vt possit libere appellare ab interlocutoria sine cã z sine scriptis ita nõ dicit do.an.in.c.i.ꝓin.iij.col. de rescrip.

opari actus gestus coꝝ iudice nō suo cui⁹ iurisditio prozogari nō pōt q̄z act⁹ extraiudicialis.iuxta plene nō.in.c.at si clerici.de iudi. Sed denūciatio extraiudicialis nō ꝓstituit quē in mala fide.vt in.l.si fundum C.de rei vē.7 p Archi.xvi.q.iij.pōt.7 nō.i.c.si diligenti.de pscrip.ḡ nec p istū actū in iudicio nullo gestū.7 ad mām pscrip.iterrūpende p ꝓtestatiōem vel citatiōem dic vt plene nō.in.c.illud de pscrip.7 per Bar.in.l.celsus.ff.de vsuca. Vel dic saluando opi. do. An.q̄ aut tale qd exp̄ssit coraz iudice incōpetēti qō informare debuit ꝓsciam aduersarij 7 tūc inducit interruptio nō artificio iuris vel virtute ꝓtestatiōis cū sit nulla.sed p supuenientiā malefidei q̄ ꝓsistit in fcō. arg.l.qō te.in fi.ff.si cer.pe.7 in.c.inq̄sitioni.de sen. ex. Mā 7 informatio extraiudicialis sufficit ad malaz fidem imprimēdam.ad h qō nō. Bar.in extraua.ad repri.in versi.denūciatōem.in fi.7 in.l.accusaturus. ff.ō adul.7 p dicta sua ibi limita glo.istā in alijs. secꝰ aūt si tm̄ fieret petitio extraiudicialr vel coram iudice ita 7 totaliter q̄ verifilr non habuisset cāre malā fidē quo casu,pcedit illa opi.7 h credo voluisse do. Ant. in eo q̄ dixit interrūpi pscriptionē si ex illo actu ꝓstitueret in mala fide als secus.dz enī distingui vt pdixi.7 vide ad mām qō dixi in.c.illud.de pscrip. Et intelligo qñ lītis ꝓtestatio fuit facta coram iudice non suo ignoraāter.vel qñ erat talis iudex cui⁹ iurisditō nō poterat ,progari p ꝓsensum ptium als ꝓtestando litē videnr ptes,progare iurisditionē 7 valet ꝓtestatio quia fm verā opi.ad prozogādam iurisditiōem nō regrit exp̄ssus ꝓsensus ptiū sed sufficit tacit⁹.vt nō.p Inn. in.c.ad petitiōem.j.de accu.7 p Bar.in.l.i.7 .ij. ff. de iudi.dixi plene in.c.significasti.s.de so.cōpe. vbi vide. In glo.in ver.ante sniam ibi de appel. post sniam nihil statuit 7c. pondera h dictū glo. ꝓcludit.n hanc ꝓstitutiōem nihil de nouo inducere respectu appellationis interponēde a diffinitiua 7 hoc facit cōtra opi.suam in vlti.q.huius glo.in q̄ tractat vtrū bodie remotio appellatiōis in iure vel i rescripto posita aliqd operur. Glo.reprobādo opi. Jo.cōcludit q̄ nō qz per istam cōstitutionē semp pōt appellari vbi gs grauaī sed si nō grauaī non pōt appellari. Hāc opi. gl.tenuerūt antiq adeo vt curia vt audio sequaī banc opi.glo.vt nō. Host.in summa.eo.§.qd sit ei⁹ officium. Sed ipse Hosti. Jo.an.7 cōiter oēs modernio res seq̄ntes tenēt ꝓriam sniaz q̄,pfecto videī mihi verissima vt p istam ꝓstōnem nihil inoueī virtute illius clausule appellatiōe remota. Primo per rōnem huius glo.dum dicit q̄ nihil disposuit hec cōstitutio de appellatione interponenda a diffinitiua 7 tunc clarissimum est q̄ fm iura antiqua hec clausula appellatione remota operabaī aliqd respectu appellationis a diffinitiua.vt,pbaī in.c.pastoralis.§.preterea.de offi. dele. Item scdo ꝓfundit opi.glo.p aliam rōnez quā ipsamet allegat in medio sui dū dicit q̄ lex noua nō ē referēda ad eas spēs in qb⁹ spāliter ,puisum est p iura antiq̄.vt in.l.sanctio legū.ff.de pē. Sed in casu.c. pastoralis.s.e.,puisum est spāliter circa virtutē illius clausule.ḡ hec ꝓstitutio noua loqnēs gnāliter nō faciens mentōem de illa clā nō dz referri ad eas cās in q̄ bus specifice remota est appellatio p̄sertim vt euitet iuriū correctio ob quā cām iura relaxanda non sunt imo restringēda neq̄z debēt vba iuris cape illum largum intellectū quē als posset bēre si induceret iuriū correctio. Pro h bo.tex.in.c.cū dilect⁹.de ꝓsue.7 in.c.i.7.ij.de fi.p̄so.y.li.vi.7 qō nō.in.l.nō est nouū. 7 in.l.nam 7 posteriores.ff.de le. Nam ,pmptuz est iura iurib⁹ ꝓcordare.vt in.c.cū expediat.de elec.lib. vi. Itē 7 tertio vbi vna ꝓstitutio loqtur in specie alia in genere spēi p gen⁹ non derogaī sed potius eā siue spēs sequaī siue p̄cedat.vt.l.c.7 nō.in regula generi. de reg.iur.in.vi. Sed ista ꝓstitutio loqtur in genere nō faciendo mentionē q̄ specifice est remota appellatio.7.c.pastoralis loquitur solū in ea specie q̄ est remota appellatio.ergo h.c.non dz derogare illi sed potius eā maxime qz absq̄z derogatiōe iurium antiquoz h.c.opaī maximū effectuz quo ad vtrū q̄z ius vt nunquā admittaī appellatio ante sniaz nisi exp̄ssa cā rōnabili vbi als poterat appellare absq̄z expressione cāe iuxta nō.in.c.pastoralis p̄al.7.ij.q.vi.ad romanā. Item tenendo opi.glo.multa iura de appellationis remotione loqntia corrigerenī.vt in.c.scdo regris.s.e.7.c.i.s.de rescrip.7.d.§.preterea.7.c.inq̄sitioni.j.e.cum multis sibus. Et multū vrget p ista pte illud.c.inq̄sitōi.cū emanauerit p⁹ hāc ꝓstitutionē vñ frustra emanasset si virt⁹ huius clausule prozsus fuisset sublata p istud.c. Item non fuisset positū illō c.in hac cōpilatiōe qz resecatis supfluis 7c.vt dicitur in,premio. Conclude ḡ q̄ sicut olim illa clausula operabaī ita 7 bodie nō obstante in aliquo ista ꝓstitutōe multū facit pro hac pte theorica Bar.in extraua.ad reprimendā circa ꝓcordātiā iuris spālis cū generali cū semp vnū ius suppleaī p aliud.ar.eoꝝ que nō.in aut.offeraī.C.de lit.pte.7.l.sciendū.ff.q̄ satisf. cog. Concludit enī q̄ auc.offeraī.gnāliter loquēs super satisdatiōe p̄standa limitaī p.d.l.sciendū.lz gl.ibi dubitet. Quos aūt effect⁹ opetur ista remotio appellatiōis aliqd tetigi.in.c.pastoralis p̄al.vbi remisi ad plenius notanda h vbi doc.multos effectus enumerant. Et qz mā est quotidiana,p̄sequar oēs effect⁹ [b].

Primus est vt nō admittaī appellatō nisi in casib⁹ a iure approbatis.qō declara vt dixi in.c.pastoralis

Secūdus effectus colligiī ex.c.sup qōnum.§.si vero.de offi.dele. Tertius effectus est vt scde lre nō reuocēt priores ēt facientes mentionē de illis nisi faciāt mentionē de clausula appellatiōe remota in pōribus posita. Ad h qō le.7 nō.in.c.ex cōquestione. s.de resti.spo. Nō bene hunc effectū.nam ex hoc possum⁹ arguere gnāliter q̄ nunq̄z scde lre reuocāt priores nisi faciant specificā mentionē non solum de lris priorib⁹ sz de q̄libet nōbili clā apposita in prioribus.ar.in.c.ij.de do.7 contu.7 in.c.postulasti.ō rescrip.in.d.c.ex ꝓquestione. Quart⁹ effectus 7 nōbilis vt iudex a quo nō obstāte appellatōe possit suā sniam mandare executōi nisi prius appellatio ex certa scia recipiaī a principe.vt in.d.§.preterea. als vero cessante clausula non pōt iudex suā sniam diffinitiuā executioni mandare post appellatiōem.vt in.d.c.nō solum.eo.ti.li.vi. Quint⁹ effect⁹ q̄ vbi iudex non deferēs appellatiōi,pbabili venit puniēdus.ij.q.vi. decreto.dixi plene in.c.de prioze.s.e.virtute huius clausule iudex non deferēs mīme puniet qz non peccat qui auctoritate legis seu principis peccat.l. gracchus.C.de adult.7 xxiij.q.iiij.q peccat. Sextus effectus colligiī ex.c.i.de rescrip. Septim⁹ habetur in.c.ij.de mu.pe. Octau⁹ colligiī ex.c.sup qō num.§.porro.de offi.dele. Illū tm̄ effectū non opaī ,p̄prie clausula appellatiōe remota 7 dic plene vt ibi nō. Nonus effect⁹ q̄ vbi als appellatio opaī suspensionē iurisditiōis iudicis a quo virtute bui⁹ clausule pdit appellatio istum effectū.vt in.d.§. preterea. dicit tm̄ hic do.Ant.q̄ si appellans a diffinitiua dicit se appellare qz vult,pbare nō ,pbatuz q̄ admittatur ista appellatio clausula nō obstante qz ille casus est a iure approbat⁹.vt in.c.cū ioannes.de fi.istru.C. de tēp.ap.l.per hāc.7 sic pōt reduci ad terminos.c.pastoralis.s.e. Dubito an hoc dictū sit verū. Mā secūdum hoc posset inferri q̄ ex q̄libz,pbabili causa posset appellari ante sniam qz istud.c.admittit quālibet appellationē ex ,pbabili causa ante sniam qō tm̄ non est verū vt p̄dixi qz loqtur qñ in causa nō est remota

a E h p do.phi. de pu.i.v. col.facientez in hac mā quatuor conclusiones

b Nō plures effect⁹ cle appellatiōe remota 7 alium effcm h⁹ cle.vide per do.an.i.c.ij. in.i.col.ō bis q̄ fi.a ma.prec a. vbi dicit q̄ qñ in fferi ptis ē apposita cla appellatiōe remota appellatio nō iustificaī p oblatō nē iurta.c.interposita.j. e.Aliū effcm vide p bal.i l.ij.post pn. C.de ap.qz si dicta cla apponiī i iudicio possessorio 7 tc opaī vt nullaten⁹ appelleī ēt vbi alī appellaretur i aliquo cāu spāli ampliat.n nām possessorij 7 remouet obstaculū vt sic aliqd opeī.Aliū effectuz opaī fm cūdē bal.i ti.de ꝓsue.fcti se. i.§.i qbusdā q̄ ille q ipetrauit cū dicta cla nō p̄t iuito aduersario renūciare dicte cle 7 velle q̄ possit appellari Itē addc ō hac cla appellatiōe remota vbum nō.bal.i.l.i. ff.de offi.p.p̄to.7 bar.i.l. oēs ppli.ff.ō iusti.7 iur.i vlti.q.vi.q. pri.7.d.ale. imo.in add. bar.i.l.i.§.interduz.ff.q. app.nō lz.7 d.phi.ō pu. i.c.pastoral. s.e.vbi pōit x.7.vij.effect⁹ quos opaī ista cla appl latiōe remota de iure canonico 7 postea qd de iure ciuili.7 vi de ang.i.l.fi. C.ō sē.7 inī. om.iu.in fi.

appellatio. Idē dicerez ad.l.p hāc.7 ad.c.cū ioānes

Nā parum oparet hec clausula respectu diffiniti/ue qz qsqz appellans diceret se velle ꝓbare nō pro/batum qđ videt esse ꝫ mentem dicti.§.ꝓterea.qui lo quit indistincte. Decimus effectus notabilis pōt colligi ex his q̄ dixi ꝑ Host.ī.d.c.pastoralis.q vbi alīs attēptata post appellationē a diffinitiua reuocātur ante oīa per viam attēptati.i.nullitatis ea q̄ attentabū tur pendente ista cā nō reuocabunt ꝑ viam attentati qz tenuerūt mero iure exquo iurisdicto nō erat suspē sa ꝑ appellationē sed reuocabunt ꝑ viam q̄rele ex of ficio iudicis.de quo pleni⁹ dixi in.d.c.pastoralis.Et ex his hēs plene mām bui⁹ clausule. In glo.in v. si dicat ibi 7 sic correcta sunt illa iura.vult & glo.q iu/ra loquētia de missione nuncij sint hodie correcta.7 ī hoc multū instant doc.maxime Inno. Conclude q olim missio nūcij poterat hēre tres effect⁹. Pri mus in suspēdendo iurisditiōez iudicis vt nō incoba ret ꝓcessum ꝫ eū q nunciū misit ad p̄ncipē donec re/diret nūcius informatur⁹ iudicē de volūtate p̄ncipis 7 in hoc ista iura antiq̄ sunt correcta p istū tex.7 ī hoc casu ꝓcedit opi.glo. Secūdus effectus qz missio nūcij opabat qñq̄ appellatōem.vt in.c.dilecti.s.e. ti.7 hodie ille effect⁹ non est correct⁹.nō enī intendit hoc.c.tollere appellatiōem legitimā. Qñ aūt missio nuncij hz vim appellatōis instat ħ Inno.clare tetigi in.d.c.dilecti.7 dic vt ibi. Tertius effect⁹ colligit ex.c.vnico.j.de pegri.nā accedēs ad papā ex ꝓbabi li cā est sub eius ꝓtectiōe vt interim cā nō moueat in p̄tib⁹ ꝫ eum.7 ħ ꝓcedit ꝑm Inno.hic.7 bñ qñ quis arripit uer in ꝓpria pſona.secus aūt si mittit nūcium tunc.n.lz nunci⁹ sit sub ꝓtectiōe applica nō tñ eū transi mittens.Sed multū dubito de ħ gnāli dicto Inno. vtrū accedēs ad papā sit interim sub ꝓtectiōe sua vt silere debeat ois ꝓcessus incobat⁹ ꝫ eū in p̄tib⁹.rō/nem dubitādi mihi p̄stat tex.nōbilis in.l.ignorare.C de resti.mi.vbi pz q ēt ꝫ absentē cā reipu. ꝓceditur saltem ad missionē in possessionē si nō est q defendat eundē.& fortius pōt ꝓcedi ꝫ istuz q ex priuata cā iuit ad p̄ncipē nō dimittēdo,ꝓcuratorē in p̄tib⁹. vnde sa tis credere q̄ iste ꝓcessus parū p̄iudicatur⁹ nō debe bat silere rōne huius arreptiōis itineris ad p̄ncipem sed alius ꝓcessus p̄iudicialis dz silere 7 fortius si de facto spoliaret vt obtineat restitutionē ꝓditione illius c.vnici.7 poterit eē maxima dria vtrū intēret ꝓditiōz illius.c.an interdictum vñ vi sicut in silī dixi in.c.bo/ne.s.e.Et iste tertius effect⁹ hodie nō est ꝓtius sub latus sed distinguēdū est.vt.s. In ea.glo.ibi sz iu risditio ordinaria iā cepta 7c. Nō bñ istā gl.qz ē val/de notabilis ex q̄ hēs q rescriptū delegatoriū nō fa/ciens mentionē de cā ꝑus cepta corā ordinario etiaz per solā citatiōem est surrepticiuz.7 pro hoc adduco bo.tex.in silī in.c.inter monasteriū.s.ti. ꝓti. vbi pz q scōe līe nō solū debēt facere mētionē de p̄oris ꝫ ēt de,ꝓcessu gesto corā p̄oris iudicibus. Idē 7 forti us dicendū est q facere debeāt mentionez de,ꝓcessu incobato corā ordinario.arg.in.l.vbi ceptū.ff.de iu/di.nō enī est verisile q p̄inceps velit in dubio illi le/gi p̄iudicare. Et in fi.glo.ħ glo.ꝓcludit in effectu. ħ.c.hīe locū tā in ordinario q̄ in delegato vt delega ta iurisditio possit p̄ueniri p ordinariū ante p̄ntatōez lītarū. Itē per aliud rescriptū delegatorꝝ scōo loco i/petratū.Unde ꝓcludit glo.q iura antiq̄ disponentia vt in rescriptis ad lites stet date sint hodie correcta p istū tex.7 q līe p̄mo p̄ntate p̄ualere debēt. ſz glo.in fra ī v̄bo assignate ħ magis restrigit vt ñ sufficiāt pri/mo p̄ntate ſz ille p̄ualebūt si sint p̄me vel scōe p q̄s p̄/mo deuētū ē ad citatiōz.7 ad tex.q fūndat se sup assi/gnatiōe glo.supplet maxīe.7 mouet ad ħ dicendū p id qđ iura disponūt in plurib⁹ ordinarijs ita q inter eos fit loc⁹ p̄uētōi p citatōz dūtaxat.s.ħ fo.ꝓp.c.pe.7 q̄ꝫ opi.gl.fuerit cōis tpe suo 7 multū ualuerit vt audio in romana curia tñ inspecta veritate ħ opi.ē euidēter falsa.nā p suppletiōz nō debem⁹ inducere iuriū correctiōez ſz potius euitare.vt in glo.c.cupiē/tes.§.q si p vinginti. ħ elec.li.vj.nec ēt p similitudi/nē rōnis vt nō. Bar.ī auc.quas actōes.C.ħ sa.san. ec.cū ergo iura specifice disponāt in iudicib⁹ delega tis vt stem⁹ date lītaruz nō debem⁹ p idētitatē rōnis seu p silitudinē ordinariorū illa iura corrigere. Item vide rōnē aptissimā ī oppositū.nā ī ordinarijs ideo expectaur p̄uentio p citatiōem qz sunt pes ī iurisditi one merito locus esse debet p̄uētiōi.vt in.c.pe. de re scrip.li.vj.ſz in plib⁹ delegatis diuerso tpe ꝑpetratis nō ē eadē rō qm̄ ꝑ lītre sunt surrepticie qz si papa sci/uisset de prioris⁹ nō cōcessisset scōas.vt in.c.ceterū ħ rescrip. iō cū iura vtriusqz ptis non sint paria non dz esse locus p̄uētioni.vide simile ī rescrip.ꝑpetratis ad bñficia.vt ī.c.tibi q.de rescrip.li.vj.7 faciunt alie rōnes quas.j.allegabo. Extra gl. repiūtur tres opi.nā Host.7 Ui⁹.ītellexerūt būc tex. in ordinario 7 nō in delegato vt p̄uēt⁹ corā ordinario non possit ex cipe de lītis prius ꝑpetratis.sec⁹ aūt in p̄uēto corā ꝛ delegato p iura antiqua als si dicerem⁹ opposituz se q̄retur absurdū q̄ p̄m⁹ impetrās q forte ī nulla cul/pa depbēditur priuaretur iure suo 7 frustaret labori bus 7 expēsis sine cā ꝫ.c.satis puersū.lvj.di.7 regu lā sine culpa de reg.iu.li.vj.lz aliud dicat ī ordinario fauore ordinarie iurisditiōis. Pro ħ adducūt finez lītre ī.v.saluis.nā nulla cā ē ita grauis q̄ nō possz tra/ctari corā delegato pape.ergo ille v.nō,ꝓcedit nisi in ordinarijs.Scōa opi.eoꝝ ē vt intelligat līa ēt in de/legato sz debet reduci ad terminos iuris ātiq.ſ.quā do prim⁹ ꝑpetrās dolo vel negligētia vti postposuit lītis suis.j.annū.tūc enīz nō pōt excipe ꝫ 2ⁿ impetrā tē.vt ī.c. plerūq̄.7 ī.c.si aūt de rescri.sz certe ħ cāu quo ad ħ nihil noui īducit iste tex. Tertiū ītellectū posuit Gof.multū pōderādo verba lītre.dicit.n.hāc lītaz,ꝓcedere qñ bñs priores lītas excipit corā ōlega to vel ordinario de scōis lītis q̄s tñ adhuc ñ p̄ntauit iu dici delegato secus aūt si prius p̄ntaret 7 postmodū iret ad excipiēdū.tūc enī audiret sua exceptio.7,p ħ ītellectu bñ facit iste tex.ī verbo ibi prius q̄ꝫ[a] fuerint delegato assignate.dic tñ se esse soluz ī hac opi.Sol. Do.anto.hanc opinionē multum amplectitur licet nihil inducat de nouo. Jo.and.simplr recitat. Sed rñdendo ad opi.Hosti.inquātum inducebat v̄si. sal uis.videt ī pugnare opi.Hosti.dicit enī q pondera tio sua ,ꝓcederet si diceret hoc.c.loq tm̄ in delegato q̄si velit dicere q cū loquat in ordinario 7 in delega/to pōt,ꝓcedere illa,ꝓtestatio in v.saluis.respectu or/dinarij.7 in recitādo opi.Gof.vltimo loco videt trā fire cū opi.sua.7 ꝑm būc intellectū Gof.posset,ꝓce/dere.c.ad petitiōem.de accu.q lītre fuerāt ibi p̄us p̄/sentate q̄ꝫ ordinarius incboasset,ꝓcessum ꝫ ipetran/tem.vel dic q logtur in cā crīnali q̄ principalr cōmit titur in fauorē publicū.v̄ taciturnitas p̄tis non pōt p̄iudicare ꝓmissioni prius facte p principē in fauorē publicū.ar.in.c.studuisti.s.de offi.le. Itē eoipso q p̄inceps ex certa scīa cōmittit cām certis iudicibus videt eā eripe a manib⁹ ordinarij.ar.c.vt nostrū.s. e.7 eoꝝ q̄ nō. Inn.in.c.cū.Ad.ħ ꝓsti.hec opi.goff. multū plz mihi in ordinario vt etiā p ordinarium nō possit p̄ueniri ipetrās si ante exceptiōem suas lītas p̄/sentat iudici delegato 7 reddit se patū rñdere corām eo.moueor qz rescripta p̄ncipis sunt perpetua 7 nū/q̄ꝫ tollunt durante actiōe nisi per aliud rescriptū.vt est tex.in.l.falso.C.de diuer.rescrip.ergo istud.c.in q̄ꝫtum tollit rescriptū ipetratuz sine scōo dz intelligi stricte vz q̄ñ nō vult rñdere corā ordinario nec suas

a Et būc intellectū ad istum tex.credit verissimū do.bar.de bel.hic.in ad.ad.do. an.mouet ex istis v̄/bis in tex. positis p̄/usq̄ 2ē.q v̄ velle q̄ postq̄ fue rint p̄ntate potuerit opponi ꝫ scōas lz se cūde iam p̄ fuissent p̄ntate.ītē adde hic quod nō. do.an.i.c. sane.el.i.i fi.pe.col. de of.dele. vbi dic q ista decre/talis ēt bz locū ī lītis p̄b⁹ in da/ta.et hunc ītel.ponit b ēt.d.an. ī.xvi.col. v.si āt op/posuēit 2ē quez dicit fuisse goff. ī b.c.7 nō. v̄ba ipsius d.an.ꝫ ca no.q quo tidie alle/gātes istū tex.dicūt q ī rescri/ptis ad lī/tē attēdit indistincte p̄s p̄ntā/tionis.

lras pñtare.⁊ p iſtū tex.limita illā.l.falſo.ſz reſpectu iudicis delegati crederē q̄ iura antiqua nō ſunt īmutata. Moueor multis rōnib⁹.primo q̄ tex.in principio loqtur de ꝓcuento coꝝ iudice idoneo ſed iudex īpetrat⁹ p ſcōas lras ſurrepticias nō pōt dici idone⁹ nā ille ē idōe⁹ q nulla exceptōe repelli pōt vt ē tex.iū cta gl.i.c.i.ō teſt.fac q̄ nō.c.i.ō ꝓſan.⁊ af. Adduco tex.nō.in ſiū in.l.ſi dari ſtipulor.ff.de ver.ob.vbi dr̄ q̄ id q̄ exceptōe repelli pōt hr̄ q̄ſi pro nullo. Secū do moueor q̄ conſtitutio gnālis nō dz referri ad illa negocia q̄bus ſpāliter p alias leges,puiſum eſt.vt in l.ſanctio legū.ff.de pe.ſed multa iura ſpecifice ,pident ſup validitate pnī reſcripti ꝯ ſcōm.vt in.d.c. ceterū.cū multis ſi.ergo ħ ꝓſtitutio gnāliter loq̄ns nō debet extēdi ad ꝛm delegatū īpetratū p ſurreptōz ma xime cū correctōe tantoꝝ iurū ,p boc facit optimum dictū Bar.ſ.in extrauag.ad reprimēdā in v̄.legib⁹. vbi plus dicit q̄ ſi in ꝑa lege gnāliter apponr̄ cla nō obſtāte q̄cū q̄z lege nibilomin⁹ nō corrigit legē ſpālē ſz dz limitari ꝑz illā ⁊,punidebit lex noua ī ſpēb⁹ nō,p uiſis niſi diceret ī lege gnāli ñ obſtāte q̄cū q̄z lege q̄ ī totū vel in ptē huic legi poſſit eē ꝓria q̄ fingr nōbis pp ſtatuta ⁊ ,ppe ī ſtatuto logr̄ ibi bar.⁊ adducit.d.l ſciēdū.cū auc.offerar̄.cuz g̃ iſtō.c.nō faciat ſpecifice mēnōz ō delegato īpetrato p lras ſurrepticiaſ ſz loq̄ tur gnāliter intelligar̄ de oī iudice tā ordinario q̄z de legato ita tñ q̄ nō tollant iura ſpecifice diſponētia de ſcōo delegato obtēto p ſurreptionez. Tertio facit id q̄ dixi in ꝓcedenti articulo vt iura reſtringant ne inducar̄ iurū correctio.legitima cā reſtringendi legē ⁊ ſtatuta eſt q̄ qs puniret ſeu priuaret iure ſuo ſine legitima cā ⁊ alius caperet lucrū ſine cā iuſta. vt ,pbar̄ in l.vt gradatim.ff.de mu.⁊ bo.⁊ in.l.ij.C.de nova.⁊ ē theorica Bar.in.l.oēs pp̄li ff.de iuſt.⁊ iur.ſed in ca ſu nr̄o ſi lra intelligeret de ſecūdo delegato īpetrato p lras ſurrepticias priuaret prim⁹ impetrās ſine cā legitima ⁊ ſcōs īpetrās ex iprobitate ſua ⁊ p ſurreptionē ꝓſequeret cōmodū q̄ nō eſt dicēduz. Ultimo adduco iſtū ver.ſaluis.ſm q̄ adduxit Moſti.nec obſtat rñſio Jo.an.q̄ ſm illā iſta exceptio poſita in v̄ſ. ſaluis.nō,ppie fieret a ꝓcedentibus g̃ p improprietatē nō debem⁹ inducere correctionē iurū vt.ſ.dixi. Conclude ħ tex.,pcedere in oī iudice ordinario ⁊ delegato dūmodo ſit alſ idone⁹ ⁊ nō corrigant iura antiqua inquātū fieri pōt. In glo.in ver.ex rōnabili cā ibi ſniabit iudex ſm q̄ ſibi videt ⁊c. Glo.nō declarat in quo iudice ħ,pcedat. Aduerte latius q̄ ī cā appellatōis ꝓcurrūt q̄ttuor pſone.ſ.appellās appellatus iudex a quo ⁊ iudex ad quē ⁊ q̄ſq̄ iſtoꝝ ſm q̄ tangit eū bz iudicare ⁊ diſcernere an cā appellationis ſit ,pbabilis. Appellans.n.bz ħ infra ſe diſcutere ne temere appellet.appellat⁹ diſcutiet an appellationē debeat recipe.vt in.c.interpoſita.j.e.⁊.c.ſepe. ſ.e. Judex a quo quo ad effectū deferēdi.nā ſi ñ defert legitime appellatōi vēit puniēdus.vt in.c.de po re.ſ.e.⁊ in.l.qm̄ iudices.C.e. ſi defert appellationi friuole etiā puniri dz.ij.q.vi.quoꝝ.ver.ſed ſiqs.vide glo.in.c.cū appellationib⁹.e.ti.li.vi.que dicit talem iudicē cōmittere reatum.⁊ boc tene q̄cqd ſenſerit do.An. Judex ad quē bz finaliter iudicialiter diſcernere ⁊ ſniare an appellatio ſit legitima ⁊ ſi minuſ bene,pnunciauit poterit ab eo ſecūdo appellari. vt ī c.ſnia.j.e.⁊ de boc vide in Spe.e.ti.§.nunc dicam⁹ ver.i. In ea.glo.ibi habita tñ collatiōe ſapientum No. glo.ª q̄ iudex in dubio dz conferre cū pīis iuris. Sed nunq̄d teneat̄.vide Spe.in locis p̄al.q̄ dicit q̄ ſi iudex nō vult deferre appellatōi pōt appellāſ ſibi ſupplicare vt bēat cōſilium cū pīis.⁊ ſi denegauerit pōt legitime appellare.q̄ videt eū ī boc grauare.⁊ banc opi.ſequr̄ do.An.hic.ſed aduerte q̄ ſpecu.ibi refert opi.Ainc.ꝓriam vt iudex poſſit ſeq ſim pliciter iudiciū ſuum.⁊ illa opi.plus mibi placz quia nō repio iure cautū vt iudex ad ħ aſtrīgatur īmo potius iura innuūt ꝓrium.vt in.l.q̄lem.ff.de arbi.⁊ ī.c. ad noſtrā.de ꝓſue.facit q̄ nō. Jnno.in.c.cū ſpecialī.j.eo.vbi notanter dicit quēlibet iudicē poſſe leges interpretrari quo ad cauſam per eū decidendā. Ad idem.l.vnica.C.de ꝓfeſ.qui in vrbe conſtan.lib.xij. Et addę ſingulare dictum Jo.an.ſemper mēti tenendum in.c.i.de conſti.ſ.in fi.vbi dicit iudicez poſſe iudicare contra opi.cōmunez doc.dūmodo illa cōmunis opi.ſit notorie falſa vel poſſit conuinci pluribus rationibus quod iudex boni ingenij poterit arbitrari. In eadem glo.ibi in tali dubio deferat appellatiōi.nota gl.q̄ vbi dubitatur de legitimitate cauſe appellandi iudex ,ppter reuerentiam ſuperioris dz appellationi deferre.⁊ idem nō. Jo.an.in.c. ſi a iudice eo.ti.lib.vi.⁊ vide Jnn.in.c.paſtoralis.§.preterea. de offi.delega. In fi.gl.nota fi.glo.nam relata ad tex.videt velle q̄ appellans ante ſententiam ad quē cunq̄z ſuperiorem etiam citra papam tenetur hodie appellare in ſcriptis per.c.i.e.ti.li.vi.⁊ ſic ſentit illō. c.non inducere in boc ſpecialitatem in papa.de quo dic vt ibi nō. In glo.in ver.ſi mun⁹ ibi ex propria culpa ,ceſſit.nō bene banc glo.que ſentit q̄ ſi iudex eſt ſuſpectus parti ex propria culpa partis nō poteſt recuſari vt ſuſpectus.⁊ boc videt ſent.re Jo.an.dū alle.l.itaq̄z fullo.ff.de fur.vbi dicitur q̄ ex improbitate ſua nemo dz actionē conſeq.ſed do.An.boc. dictum impugnat q̄ non eſt curandū vnde proceſſerit ſuſpitō dūmodo alſ legitime ſit parti ſuſpect⁹.⁊ boc verius credo.nec credo q̄ glo.⁊ Jo.an.ſenſerunt ꝓrium ſed ,pcedūt dicta coꝝ bito reſpectu ad caſuz.c. q̄ ſolum allegat ſuſpitionem q̄ irrationabiliter appellauit ab eo.⁊ pro boc facit q̄ dixi in.c.ſecūdo requiris.ſ.e.vbi poſt oēs doc.dixi partē poſſe recuſare iudicē ſi bz eu ſuſpectū q̄ eſt consanguineus iudicis.⁊ ſic ſuſpitio orta ē ex facto ꝓtis ⁊ ex illicita cauſa. Ad idem in fiū.l.nec timorē.ff.quod me.cā.vbi patet q̄ excuſatur q̄s ab his q̄ geſſit per metū lz culpa ſua dederit cauſam metui.facit quod nō.in.c.vemens.j.de ſponſa. Conclude ergo q̄ iſta ſola cā de qua in tex. non eſt ſufficiens cā ad recuſandū iudicē q̄ iudex diſcretus nō,puocatur ex appellatione ſed ſi poſſet,p bare iudicem fuiſſe cōminatū appellanti tūc ſatis poterit recuſari ar.in.c.ſeq.⁊ boc nō. In glo.in ver. expenſis.in fi.dicit Jo.an.poſt doc.antiquos q̄ calumnioſe appellans vltra condēnationē expenſaruz condēnabitur in q̄nquaginta lib.au.vt in.l.ab executore.C.quoꝝ ap.nō re.⁊ in criminali cauſa perdita lite notat̄ ifamia.vt in.l.a proconſulibus.C.eo.⁊ ita tranſeunt moderniores recitando. Aduerte bene in practica.nam ex boc ſentiunt doc.q̄ de iure canonico babent locū ille pene legales ⁊ facit q̄ non reperitur ꝓrium diſpoſitū de iure canonico ſed ꝓruz tenui ī.c.ij.ſ.e.vbi papa tñ redarguit illum temere appellantem. Item facit.c.reprehēſibilis.⁊ iſtō.c.vbi ſimpliciter papa mādat appellantem temere cōdemnari in expenſis.limita tñ ſm ea que dixi in.c.cū parati.ſ. eo.banc opi.videlicet q̄ non procedant ille pene canonice reperio tenuiſſe glo.iuris ciuilis in.l.i.ff.a q̄. appel.non licet.ſentit Ly.in.l.cos.C.eo.ti. nouiſſime reperi Spe.boc idem aperte ſentire in.d.§. nūc dicamus.v̄.i.q̄ bene nō. Et vide in ſimili bo. glo.ī c.i.⁊ ibi per Jnno.de re.eccle.nō alie.lib.vi.nā iura ciuilia vario modo diſponūt ſup alienatione rei eccleſiaſtice.vt in.l.iubemus.⁊ in auc.boc ius porrectuz C.de ſac.ſan.eccle.ſed q̄ iura canonica introduxerint certam formā non ita difficilem ſicut ius ciuile.vt.xij q.ij.ſine exceptōe.ſtamus iuri canonico ⁊ non ciuili

a Et ad iſtā gl. vide ēt do.an.i.c.i de ꝓſti.i.viij col.⁊ ang.in ꝓſi clxxxi.ꝓcludētem ꝯ iſpm do. an.

a Adde q illud qđ dicit hic glo. iudicẽ appellatiõis ab interlocutoria cognoscere de toto negocio p̃ncipali si ꝓnũciat bene appellatũ est verũ nisi iudex a quo male ꝓnũciasset in casu valde dubio p papã nõ deciso q tunc ꝛz iudex ad quẽ ꝓnũciet, bñ appellatũ nõ deuoluit ad eũ cognitio sup negocio p̃ncipali ħ fuit sin. dañ Ab. ãtiq i. c. dilecto. ỏ testi. qué refert ⁊ seqt ibi. o. an. i. ij. co. q ppetuo tenementi q ⁊ val de sing. limitat bãc mãz. Scõo limita etiã aliter vt p do. An. in. d. c. dilecto. in. ij. col. Tertio limita vt sung p do. An. in. d. c. dilecto. vbi oĩno vide do. bart. de bellenzi. Quarto limita hoc verũ qñ appellaŧ a iudice ordinario ſz si p̃ sniaz arbitri peteretur restõ in integrũ coraz ordinario ꝛz ꝓcederet restitutionẽ in integ. tñ sup p̃ncipali negocio q ventilaŧ coraz arbitro nõ poterit iudicare si aliud deductũ fuerit ita elegãter determinat. do. ant. in. c. cã. in. iij. col. de testi. in integ. Quinto limita hoc nisi ꝓcedere qñ appellaŧ rõne certe exceptiõis super incõpetẽtia iurisditiõis q tũc ꝛz iudex appellationis ꝓnũciet bene appellatũ non deuoluit ad eũ cognitio negocij p̃ncipalis q sic appellãs ꝓsequẽs dãnũ q ẽ p̃ itentũ iuũ ad hoc est casus sing. ⁊ nou⁹ in. c. olim. in fi. maxime iuncta ibi glo. fi. de excep. qõ tene mẽti ⁊ hec apte ⁊ clarissime firmat do. An. post ℳSo. ⁊ Abb. antiquũ in. d. c. olim. in vlt. col. An aũt iudex appellationis ab interlocutoria possit cognoscere de cã p̃ncipali ex ꝓrogatõe partium antecẽp̃, pnunciet bñ appellatũ. dic q nõ ita firmat. d. an. in. c. pe. in. xij. col. de offi. dele. Item adde q in beneficialib⁹ q̃libet appellatio siue a diffinitiua siue ab interlocutoria deuoluit incõtinenti negociũ p̃ncipale q nõ est in alijs cãis ita firmat Imo. post glo. fi. in. c. i. in vl. col. de appel. q tñ intellige verũ qñ appellaŧ ad papaz fm formam. c. cordi. ỏ ap. in. vi. ⁊ qõ nõ. Bo. in. c. cupientes. §. i. in. i. col. de elec. in vi. Et an dispositio ista etiã bẽat locũ de iure ciuili. vide late per Bar. in. l. eius q. in vlti. q. ff. de ap. rcci. vbi vz concludere q sic. itẽ adde oĩno hic glo. ij. q. vi. §. fi.

b Et vide p pau. de lea. hic ad fi. ⁊ p imo. in. l. iudex postea cẽp̃. ff. ỏ re iudi. cũ ꝓcor. ⁊ Bo. i. c. cordi. §. post hoc. cir. prin. de ap. li. vi. ⁊ glo. i. c. scõo regris. §. i. s̃. c. ti. Et de ista q. vide optimũ tex. in. c. olim. in fi. de excep. vbi tex. vz. pdare q nõ. sed in ꝓriũ videŧ tex. in. c. ex pre. el. ij. in fi. ⁊ in. c. significãti bus. in fi. s̃. c. Sed ista ꝓrietas soluiŧ ex distinctione do. An. hic.

c Cum appellaŧ ab interlocutoria ꝛz specifice exprimi cã appellatõis ꝛz cã cãe nõ fit exprimẽda. vt hic p do. An. in. v. col. ⁊ per eũdẽ in. c. ex pre in pe. col. s̃. c. Et p ang. in. l. i. ff. de lib. ⁊ po. ⁊ bal. in. l. mũorib⁹. C. ỏ his q vt idig. qz vbicũq p aliqd exp mendũ ex forma nõ suffiĉ q ex primaŧ p relatiõem vt dicit. d. an. in. c. ab excõicato i. vi. col. de ffcrip. per tex. fin. i. c. clerici⁹. de iureiur. et idẽ et dicit do. an. i. c. accedens. i. i. iiij. col. vt li. ñ or. d Adde hic archi. i §. ãteriozẽ v. illovz. ij qõ. vi. vbi dic q sigs dicat simpl̃r appello intelligit appellasse ad primũ supiozez ñ ad papaz. ⁊ ita dicit ffeire bar. brix. i suis qõnib⁹. q. icip. item esto q aliqs ꝛc. ⁊ q valeat appellatõ cũ ꝛz appello ad iudicẽ ꝓpetẽte ꝛz bal. in. l. cũ ꝓpõas cir. fi. C. de bo. auc. iu. poss. ad ħ qõ nõt ibi glo. sup q⁹ vide arch. i. c. si delegat⁹. ad fi. appat⁹. de of. dele. in vi. ⁊ vide hic. d. an. i

c Cessante cã cessat effect⁹ ꝓcordat. c. magne. j. de voto. ⁊ l. gnãliter. C de epi. ⁊ cle. ⁊ de hoc vide in. §. affinitatis. insti. de nup. ⁊ glo. in v. adiuuãt insti. de mili. te. glo. ⁊ doc. in. l. si mulier. C. de iur. do. ⁊ in. l. ij. ff. ỏ dona. ⁊ ibi p bar. glo. iij. i. l. athelete. ff. de ex. tu. ⁊ glo. in. l. i. cir. pri. C. de la. lib. rol. i v. imaginẽ ⁊ glo. iij. in. c. gnãliter. xvi. q. i. glo. iij. in. c. due sunt. xix. q. ij. ⁊ gl. fi. i. c. abbate. de v. sig. Que aũt dicaŧ cã ipulsiua ⁊ q finalis. vide p bar. in eũ. ad rep. i v. ne ex cor. in pri. ⁊ gl. fin. i. d. l. ij. ff. de do. q vult q in ꝓtib⁹ ⁊ sic qñ cã inferiŧ ab hoie in dubio nunq̃ ꝓsumiŧ finalis sed potiꝰ ipulsiua facit q hz in. l. cũ re. C. de pac. int emp. Si vo cã apponaŧ in iure vel in statuto i narratiõe vel in ꝓmio. l. tũc in dubio ois cã apposita i. l ꝓsumiŧ finalis.

nec suppletur ius canonicuz per ciuile ita in. pposito

In glo. a pe. in fi. Sed q̃ritur nunqd idẽ sit in delegato b ad cãm appellatõis vt finito articulo appellatõnis ab interlocutoria possit cognoscere de cã p̃ncipali spãl̃r sibi nõ delegata. glo. ij. q. vi. in fi. ꝛz q sic. Et idẽ ℳosti. ⁊ Inn. hic alle. c. rainuti⁹. j. de testa. Ain. ꝛz ꝓriũ nisi aliud bẽat forma rescripti. Jo. an. dicit ad uertẽda vba rescripti. Fede. ꝓfi. clxxxij. segtur opi. Ain. Do. an. sequiŧ p̃mã. ar. c. prudẽtiã. in fi. de offi. dele. ⁊ hec opi. vr cõis ⁊ verioz. nã cã p̃ncipalis vẽit accessorie ad cãm appellatõis. ar. ħ cõmissõ q̃ principali vr cõmissuz oẽ ꝓsecutiuũ maxime ne ptes bẽant ire p diuersos iudices. ⁊ bñ facit tex. in. d. c. prudentiam. Extra glo. q̃ro de qõne nõbili nũ qd indistincte iudex ad quẽ bẽat cognoscere p̃us de articulo appellatõis. Inno. hic. ⁊ cõiter doc. sequẽtes dicunt q nõ sed põt appellat⁹ petere vt omisso articulo appellatõis cognoscaŧ de p̃ncipali per iudicẽ ad quẽ p. c. cordi. e. ti. li. vi. Et q̃z q̃z illud. c. videaŧ log in appellatiõe interposita ad papã. idẽ tñ dicũt doc. eadẽ rõne in appellatõe interposita ad quẽcũ q̃z supiorẽ dũmodo possit adiri p viã q̃rele. vt est legat⁹ pape vt in c. i. de offi. leg. Sz in alijs supiorib⁹ q nõ põt adiri p viã q̃rele. vt in archiepo respectu subditoz ep̃i nõ hz locũ illud dictũ. ad ħ. c. romana. e. ti. lib. vi. nisi iudex a quo detulerit appellatiõi q tũc hoc ꝓcedet in quolibet supiore. nã p delationẽ fuit transfusa iurisditio i supiorẽ. vt in. d. c. cũ appellatõib⁹. Nec ob. tex. i. d. c. cordi. i eo q dicit de ꝓsensu partium ⁊c. debet enĩ suppleri idest de consensu appellantium immo plus dicit Lõpo. in. c. i. de elec. vt ẽt iuxta appellatore possit appellat⁹ ħ petere q i hoc versaŧ tñ fauor appellantis vt prius cognoscaŧ ỏ articulo appellatõis nec hz appellans de quo cõqueraŧ cũ p appellatiõez execrat iudiciũ iudicis ad quẽ ita q põt sibi dici qõ q̃ris int⁹ hẽs. vt nõ. i. c. sup qõnũ. §. porro. ỏ of. dele. idẽ sentit glo. i. d. c. cordi. vt bẽat locũ in quolz supiore q põt adiri p viã q̃rele. do. car. ꝛz oppositũ vt solũ bẽat locũ in papa q ꝛz legat⁹ potuisset adiri in prin. p viã q̃rele tñ exquo cã est cepta coraz iudice inferiori nõ hz ab eo cã euelli nisi prius appareat appellatiõz esse legitimã ar. in. l. vbi ceptuz. ff. de iudi. Sed p̃ma opi. plus mihi plz. nã. l. vbi ceptũ. hz locũ pre refistẽte. nã si ptes nolunt, pseq coraz illo iudice nõ p̃t p iudicẽ ꝓpelli exquo cã est priuata. ar. in cle. q̃diu. e. ti. ⁊ in. c. oblate. s̃. e. ⁊ in. l. iij. §. ħ aũt iudiciũ. ff. de dã. infe. Solũ. n. hz iudex intendere vt ptes ꝓcordent. l i. ff. de no. op. nũ. Non q̃ põt excipe q cã fuit prius cepta coraz eo. Et ex his nõ q p rõnẽ nãlem possũmus restringere vba legis. nã illud. c. cordi. loqŧ de

ꝓsensu ptiũ ⁊ tñ restringiŧ ad ꝓsensuz appellati tñ q appellans nõ hz de quo ꝓqueraŧ dũmodo prius reuocet grauamẽ pp qõ fuit appellatũ. ⁊ hoc bene notabis. facit qõ nõ. idem Jo. an. in. d. c. i. ⁊ vide bonã glo. in fiñ in auc. vt ma. debi. q̃ dicit ineptũ eẽ nõ falle re regulã p rõnem nãlem. In ꝓriuz optime facit tex. l. scire oz. §. sufficit. ff. de ex. tu. vbi allegatur iusticia nãlis ad limitatiõem iuriũ ꝓcedentiũ ⁊ etiã est tex. in c. secũdo regris. in fi. s̃. e. Glo. fi. dicit q due sunt ille cãe q̃ ad sedẽ aplicam sunt referende. dic vt notaŧ in. c. maiores. de bap. ⁊ dicit in. c. qõ trãslatiõem. s̃. de offi. le. vbi vide p doc. ⁊ ibi plenissime dixi. Alterius extra gl. q̃rit an sufficiat exprimere cãm in genere vz appello q me grauastis. So. dicit q nõ sed oz exprimere cãs grauamis noiatim ⁊ spãliter vt satis ꝓbatur hic ex mente lr̃e ⁊ clarius bodie in cle. appellanti. e. ti. An aũt sufficiat exprimere vnaz cãm ⁊ gnãliter alias cãs que colligunt ex actis. vide p pau. in. d. cle. appellãti. ⁊ p do. de ro. deci. vij. Que autem reqrant in appellatiõe ante sniaz. vide p Arch. ij. q. vi. nõ ita vbi multa enumerat. vide latius p Jo. an. post ℳosti. j. eo. dilecto. Ultimo q̃ro qd si appellans b dixit simpl̃r appello ⁊ nõ dixit ad quez dicit Jo. and. q oz intelligi de primo. Et idẽ dicit si dixit appello ad maiorẽ. ⁊ remittit ad Spe. de ap. §. nunc tractem⁹. ver. sed qd si q ⁊ sequẽ. Nec in dubio puto vera de iure ciuili fm q appellari nõ põt ẽt ad imperatorem omisso medio. l. imperatores. ff. e. sed de iure canonico fm q põt appellari ad papã ⁊ ad legatum omisso medio põt satis ꝓbabiliter dubitari cum talis generalitas pariat obscuritatem. ⁊ vide quod dixi in. c. ij. s̃. eo. Nic. ab.

c **Cum cessante.** Si iudex aq̃ est appellatuz a grauamine illud reuocat põt in p̃cipali cã, ꝓcedere. h. d. Diuidit nã p̃ncipiuz ⁊ finis ponũt duplicẽ ꝓstõnis cãm. mediũ ponit constitutiõem ibi statuim⁹. Casus lr̃alis. Si iudex delegat⁹ aut ẽt ordinarius aliqd cominãdo vel ẽt interloquẽdo, ꝓtulerit quo executõi mandato aliter litigãtium grauareŧ: si a tali cõminatõe vel interlocutõe fuerit appellatũ ⁊ iudex sano vsus ꝓfilio illõ reuocauerit libere in cã, ꝓcedat: nõ obstante appellatiõe a tali cõminatione vel interlocutiõe: dũmodo nõ sit ex alia legitima cã suspect⁹ ne friuolis occasionib⁹ negociũ retardetur: quia cessante cã cessare debet ⁊ effectus. Ber. Nõ p̃ncipiũ qõ quotidie allegaŧ q grauamen est cã imediata appellationis. vt in. c. vt debit⁹. s̃. e. cessante q̃ grauamine p reuocatiõez oz ipsi⁹ effect⁹. s. appellatio cessare. ⁊ itellige p̃ncipiũ qñ cessat

xix. col. circa princi. q appellatiõe supiozis in dubio intelligit de primo. ⁊ de hoc p pe. de anc. in. c. romana. in. x. col. de ap. li. vi. ⁊ glo. fi. quã ibi nõ. ⁊ sequiŧ bal. i. d. l. cũ pponas. de quo p Bar. i. l. i §. sigs in appellatiõe. ff. e. ⁊ an sit necesse exprimere p sonã iudicis ad quẽ appellaŧ vel sufficit exprimere nomẽ tribunalis. vide p Bo. in. c. nec p illum. xvij. di.

ꝛ ipulſiua ita voluit alia gl.or. ꝛ ſing.i.l. cū tale. §. legato fal- ſam. ff. de ꝓdi.ꝛ de. ſeq; bal. ibi hoc tñ vltimū li- mita vt ſin gu.p Jo. an.i.c. pe. de imu.ec. i.vi.ꝛ ſeq; ibi gemi. niſi ꝓſtitu tio largi⁹ poſtea lo/ quat in di/ ſpone q̄ i narratiõe ſeu q̄ fue rit cā i nar ratiõe ex/ p̄ſſa.tūc.n cā appoſi- ta i narra- tiõe.l.p̄ſu- mit̄ potiuſ ipulſiua q̄ finalis ex quo largi- us poſtea ipſa cõſti/ turõ diſpo nit q; tene menti.

a Jmmo ēt arbiter põt ſuã in terlocuto riã reuoca re.l.dicere §.fi.cuz.l. ſe.ff.ō arb.

cā finalis ſec⁹ ſi ceſſat cā ipulſiua. vt in.c.ex parte.de ꝙuer.ꝓiu. vide bo.glo.in.c.poſt trāſlationē.ſ. de re nū. Jtē intellige qñ cā finalis eſt vnica. ſi āt due ſunt cāe finales alicui⁹ effect⁹ ſeu ꝓſtōnis quaꝝ quelibet ꝙ ſe ſufficit ad illum effectū, ꝓducēdum lz tunc ceſſet vna cā non tamē per hoc ceſſat effect⁹. vt eſt tex. iſti. de nup. §. affinitatis. Secus dic vbi q̄libet cauſa diſtributiue non ſufficit ad effectum illuz, ꝓducendum ſed ſimul conſiderate. tunc enim ſi ceſſat vna cauſa debet ceſſare effect⁹. Ad hoc adduco bonum tex. in c.qñ freq̄nter. §. porro iuncto. §. ſi āt. ſ. vt li. nō ꝓte. nā in. §. porro. ꝓcedit ꝫ abſentē lit. nō ꝓte. duab⁹ de cāis. Prima in fauorē ꝓiugis expectātis de cui⁹ for nicatiõe timeť. Scōa in odiū ꝓtumacis ꝛ ſi ceſſat alte ra cā puta odiū ꝓtumacie ceſſat diſpō. vt in.d. §. ſi au tē. Ḃ nō q; limitant illū. §. affinitatis. ꝛ iſtū tex. Se cundo nō ꝙ tā ordinarius q̄ꝫ delegatus põt ſuã in terlocutoriã reuocare. qō nō, p extenſione. l. qō iuſſit ff. de re iudi. illā enī lex loqtur in ordinario Ḃ cōſtitu/ tio, ꝓcedit ꝛ diſponit ēt in delegato. Tertio nō aliã extenſionē ad illā. l. qō iuſſit. vt poſſit iudex ſuã inter locutoriã reuocare etiã ſi fuit ab ea appellatū ꝛ pēde/ at appellatio. Jteꝫ nō ꝛ aliud nōbile dictū ꝙ alibi non ita bñ, pbať ꝙ nō ſoluꝫ a grauamine iaꝫ inflicto põt in iudicio appellari ſed ēt a cōminatiōe facta iniu ſte p iudicē lz ꝓminatio de p̄ſti nō intulerit grauamē ſed in executōe timeť grauamē. Ex q° hēs ꝙ a v̄bali grauamie de p̄ſti ꝛ reali ō futuro põt i iudicio appel lari ſecus vbi grauamē ꝛ re ꝛ ſpe eēt de futuro q; tūc nō poſſet in iudicio appellari ſed extra iudiciū fic. vi/ de nō. in cle. ſicut. e. ti. ꝛ in. c. dilecto. j. e. ꝛ in. c. bone ſ. e. ꝛ de boc. j. latius ſup gl. Nō ibi ſano vſus cō ſilio ꝛc. qō dicit ſanū conſiliuꝫ figs reuocat qō male fecit. nō. n. dꝫ notari de incōſtantia ſed potius cōmē/ dandus eſt de ſapia. vñ alibi dicit tex. Magne ſapi/ entie eſt boiem reuocare qō male locut⁹ eſt. xxij. q. iiij. in. c. magne. ꝛ in. c. q̄liter ꝛ qñ. el. i. j. de accu.

Nō ibi libere ꝛc. ꝙ in reuocatiōe interlocutorie ꝛ cāe reaſſumptione nō exigit ꝓſenſus ptium nā Ḃ ver bum libere de ſui nā nō exigit alterius ꝓſenſuꝫ iuxta nō. in. c. de multa. j. de p̄ben. ꝛ. c. lz eps. e. ti. lib. vi. ꝛ facit ꝑ notabilis ꝓſideratio ad. j. dicēda. In gl. ibi qō tñ non eſt verū. Aduerte ꝙ hec deciſio vr ꝫ tex. q̄ p̄ſupponit appellatiōem interpoſitā a cōminatiōe adeo iudicis iuriſditiōem ſuſpēdiſſe vt nō valeat iu dex iuridice in cā, ꝓcedere niſi ꝓius deſiſtat ſeu gra/ uamen reuocet. Jnno. hic ponit duas opi. ꝓma vt tex. ītelligať in cōminatōe executiua grauamis iā illa ti. Exēpluz p̄cepit iudex ſub pena excōicatōis vt cer tum qd faceret ps. tunc eniꝫ põt appellari pp grava men iam inflictū ꝛ pp executiōem cōminatiōis. Se/ cus aūt vbi iudex ſimplr cōminatur ſe ꝓtem leſurum qz talis met⁹ vanus eſt ꝛ nō iuſtus cū ſit inſtās de p̄ ti. l. i. ꝛ. l. metū. §. i. ꝛ. l. ij. ff. qō me. cā. Poſtmoduꝫ ponit ſecūdaꝫ opi. recedēdo a p̄ozi ꝙ ēt a ſimplici cō minatōe poſſit appellari ſi iudex cōminať in bis ꝛ de bis q̄ ſpectāt ad iuriſditiōem ſuã. ꝛ ꝫium intelligit in bis potēt̄ib⁹ q nullā iuriſditionē obtinent. Poſti. tz hanc p̄mā opi. lati⁹ tñ diſtinguit. aut enī ſm eū iudex ledit ptē ſeu metū illi infert extra iudiciū ꝛ ē locus re cuſationi qz iſta ſolent cauſare inimicitiā ꝛ ſuſpectus põt recuſari. vt. iij. q. v. qz ſuſpecti. ꝛ p̄o hoc vide gl. in. c. cū ſup abbatia. de offi. dele. ꝛ, pbať ibi in parte deciſa. vide aliã glo. in. c. cū hadrianus. lxiij. di. q̄ di/ cit ꝙ figs nō ſalutat aliū p̄ſumit̄ eius inimic⁹ ꝛ ſic põt recuſari vt ſuſpect⁹. fortius q̄ dicendum eſt vbi fuit cōminat⁹ de ledendo. Si vo ptem leſit in iudicio vel cōminat⁹ ē iniuſte tūc appellari põt vt hic. Sec⁹ ſi iuridice cōminat⁹ fuit ꝛ ita ītellige ꝫia Ḃ allegata in glo. nā in. l. in p̄emptorio. ꝛ in. c. tū ex lr̄is. iudex fuit ꝓminat⁹ de ꝓcedēdo ad vlteriora ſi ps. nō ꝓparuerit Et ex his colligit id qō. ſ. dixi ī notabilib⁹. nā ex cō/ minatiōe grauamē eſt de p̄ſti reſpectu ſpēi. vnde nō põt dici ꝙ hoc grauamen ſit oīno futurū. Ḃ etiã vult Pau. in. d. cle. ſicut. In ea. glo. ibi ſed certe eodē mō quo appellās ꝛc. aduerte qz glo. formaliter non rñ det ad ꝫium nā multiplicare incōueniēs nō eſt ſolue re. Põt q; ad ꝫiū rñderi duplr. p ꝙ hoc facit iudex beneficio huius ꝓſtitutōnis. ꝛ b⁹ ꝓpoſitionis due ſunt cāe quaꝝ vna eſt in p̄ncipio. c. alia in fi. Secūdo põt dici ꝙ nō tractať Ḃ de p̄iudicio appellantis cuz bēat intentiōem ſuã p reuocationē grauamis. In eadē glo. ibi non tñ quo ad iudicē. nō bene iſtā gl. nā quo/ tidie allegatur ꝙ interlocutoria nō tranſit in rem iudi catam quo ad iudicē p lapſum. x. dierū. Et videť gl. velle iudicē q̄cunq; poſſe ſuã interlocutoriã reuoca re ſed ad petitionē partis non põt niſi vſq; ad decen/ dium. An hoc ſit verū indiſtincte vt poſt decēdiū ps non audiať. vide oīno per Spe. in ti. eo. §. reſtat. v. etiam nō. Et circa Ḃ multa hic ſcribunt ꝛ per Glo. ꝛ Doc. in. d. l. ꝙ iuſſit. quoꝝ effectū cōpendioſe redu co ad tria membra. Primum nunquid iudex poſſit indifferenter ſuã interlocutoriã reuocare. ſcōo vſq; ad qō tp̄us p̄ſuppoſito ꝙ poſſit. tertio nūqd debeat adhibere cāe cognitōz vel ptis ꝓſenſum ad Ḃ vt poſ/ ſit reuocare. Quo ad p̄mū fac regulā affirmatiuā vt iudex regulariter poſſit ſuã interlocutoriã reuoca/ re ſine ꝓcernat ordinaria iudicij. vt in. l. diē, pferre. ff de arb. ſiue ꝓcernat deciſionē. ar. Ḃ. ꝛ in. d. l. qō iuſſit facit. c. fi. j. e. ti. li. vi. nā iudex ad quē põt vt ibi. ꝛ Ḃ tā q̄ꝫ ſurrogat⁹ in locuꝫ p̄imi iudicis. q̄ fortius põt iſte durāte iuriſditōe ſua. Aliud eſt in diffinitiua nā regu lariter illā nō reuocat ēt ante lapſum decēdij. vt i. l. in dex. ff. de re iudi. ꝛ in. c. in lr̄is. ſ. de offi. dele. ꝛ bui⁹ diuerſitatis duplex eſt rō. Prima qz ꝙ diffinitiuam funct⁹ eſt iudex officio ſuo ideo nō põt ſe amplius i/ pedire in illa cā vt in dictis iurib⁹ ſecus in ītерlocuto ria. vt in. c. q̄renti. de offi. dele. Secūda rō. diffini tiua ferť cū maiori maturitate q̄ꝫ interlocutoria ideo difficilius reuocať. Hec regula fallit in plurib⁹ caſi/ bus. ꝙ qñ interlocutoria bz vim diffinitiue. tūc enim ſm oēs nō reuocať b ꝙ iudicē. ſcōo qñ finitur iuriſdi/ tio iudicis. vt nō. in. c. ſignificantib⁹. de offi. dele. exē plum ſi, pnunciauit ſe nō iudicem. ꝛ rō boꝝ duoꝝ caſuū eſt ea quā dixi de diffinitiua qz funct⁹ ē officio ſuo exquo nō expectať alia ſnīa. hoc tñ limita niſi fue rit appellatū. nā tūc cum ꝙ appellationē ſit ſuſpenſa ī terlocutoria ꝛ ꝙ ꝫis non põt dici ꝙ ſit finita iuriſdi/ tio ſua põt illā reuocare. ſic notabiliter dicunt do. de ro ta deci. lxxxiij. vide ꝙ Jo. mo. in regula in gñali. ō re gu. iu. in. vi. Tertius caſus ſi ab ītерlocutoria fue rit bis appellatū ꝛ ſemp cōfirmata. ſic notabiliter di/ cit gl. in cle. fi. j. e. ti. ꝛ ibi Pau. idē lz Bar. ꝫ. Sed p̄ima opi. vr, pbabilioꝝ qz reuocatio bñet in ſe noto/ riam iniuſticiā q̄ reddit ſnīam nullā. vt dixi in. d. c. in/ ter cetera. de re iudi. Quartus caſus ſi fuit lata de ꝓſenſu ptium tūc nō ſufficit alterius ꝓſenſus. ar. in. c ſignificante. j. eo. ti. Quint⁹ caſus ſi iudex detulit appellatōi qz tunc iuriſditio eſt trāſſuſa in ſuperiorē. vt in. c. cū appellationib⁹. e. ti. li. vi. Sextus caſus ſi aliter finita iuriſditiōe deuoluit in aliuz iudicē vt ſi no luit iudex tradere apl̄os infra tp̄s legitimū. vt in. c. vt ſup. ꝛ. c. ab eo. e. ti. li. vi. ꝛ iſti caſus ſatis p̄nt teneri ꝛ p̄acticari. Sz excipiunť alij caſus ſatis dubitabiles

Septim⁹ in ordine ſi iudex ad quē recepta appel/ latiōe inbibuit iudici a quo ne, ꝓcederet in cā. Ḃ volu it Poſt. Ḃ. ꝛ allegat. c. romana. §. ſi vo. e. ti. lib. vi. de boc ſatis dubito qz lz iudex ſtante inbibitiōe nō poſ/ ſit, ꝓcedere in p̄incipali non tñ ſeq; qn poſſit reuoca re grauamen illatū. nā inbibitio p̄incipaliter tendit ad

b Et iō di/ cit bar. i. l. ti/ tia. in fi. ff. de accuſa. ꝙ in terlocutōia poſtquā nō ſperať alia diffinitia trā ſit in rē iudi. lz nō alia in/ terlocutoria ꝛ vide ō boc domi. in. c. fi na. in. ix. col. de elec. in. vi poſt glo. ibi. in v. in auef.

tuendū appellantē ne grauet nō autem vt a grauami
ne nō possit relevari. vide sile appellatio legitima su
spendit iurisdictionem iudicis in pncipali nō tm suspen
dit respectu revocatiōis grauamis. vt in. c. si a iudice
e. ti. lib. vi. nisi velis dicere saluādo Host. hoc pcede
re ne iudici ad quē illudat. sicut in sili dicim⁹ in postu
lantib⁹ vt nō revocent postulatiōem post pntationē
factā supiori ne sibi illudat. vt in. c. bone. el. ij. de po
stu. pla. Octauus casus si iudex ad quem cōmisit
cām appellatiōis ponit Spe. in ti. de excep. §. visus
ver. sz pone. Et ibi addit nouū casum qñ facta ē cita
tio in cā appellatiōis vt tūc nō possit iudex grauamē
revocare cū iurisditio sit ab eo abdicata ꝛ transfusa i
supiorem. sed dubito de bis casib⁹ rōnibus pdictis
nā iure apte nō. pbant. ꝛ hoc. c. logtur indistincte. ꝛ
militat bis casib⁹ rōnes posite hic in prin. ꝛ in fi. c. ni
si velis dicere vt pdixi ne illudat supior maxima tm ē
auctoritas Spe. Et ex bis bēs declaratū primū mē
brum huius regule ꝛ casuū exceptox. Nemo ad
scōm vsqz ad qō tps possit iudex revocare in casib⁹
in qb⁹ sibi pmittit revocatio. Conclude breuiter qꝺ
ad petitionē ptis lese nō pōt nisi infra decēdium vt ħ
in glo. ꝛ pbat in. c. cū dilecti. s̄. de elec. ꝛ. c. significa
uerūt. de testi. Sz iudex ex officio suo pōt revocare
vsqz ad sniam diffinitiuā qz tanto ipe durat ei⁹ iuris
ditio in pncipali. ꝛ hoc voluit gl. in effectu hic. ꝛ bar.
in. d. l. qō iussit. ꝛ facit in argumentū. c. fi. pal. j. eo. li.
vi. inducēdo. vt. s̄. induxi. In vlti. mēbro sunt va
rie snie sed breuiter instat Inno. ħ quē etiā segt Ab
bas ꝛ tz qꝺ añ lapsum decēdij nō exigit pscensus par
tis sed post lapsum decēdij sic cū transuerit in rez iu
di. in fauorē ipsius nisi fuerit appellatū. Sz priū sen
tit Inno. in. c. sacro. de sen. exc. sed pcorda vt valeat
revocatio nisi appellet. ꝛ sic intellige dcm ħ qꝺ nō pos
tet revocari post decēdium quo min⁹ possit appella
ri. Jo. an. tz qꝺ ex cā possit semp revocari sine cā nō
valebit tm revocatio nisi appellet sed in additiōe spe.
in ti. de sen. pla. §. spēs. ver. est quoqz. melius pclu
dit dicēs qꝺ si interlocutoria fuit lata sine cāe cogniti
one poterit eodē mō revocari. argu. in regula. i. j. de
regu. iur. Sed si cū cāe cognitiōe tunc in revocatiōe
dz ps vocari ꝛ cā cognita revocari. ꝛ ħ voluit Inno.
in. c. grelam. de elec. ꝛ est de mēte Bar. in. d. l. quod
iussit. ꝛ intellige qñ ad validitatez sui exigebat cāe co
gnitionē. Conclude ergo qꝺ sine cā non pōt revocari
citra appellatiōis timorē sed si subest cā dz adhiberi
cāe cognitio pte vocata si illa interlocutoria fuit lata cū
cāe cognitiōe. argumētū in regula. i. j. de re. iur. Ad
dut tm Bar. in. d. l. qō iussit. qꝺ vbi snia interlocutoria
est executioni mādata nō pōt revocari nisi ptib⁹ con
sentientib⁹ vel cā cognita. ꝛ hoc est qō voluit hic glo.
in ver. sed verū ē q dicit qꝺ re integra pōt revocari qñ si
secus si nō est integra qz ē executioi mandata. Et per
hoc bēs hāc mām in se difficilem cōpendiose declara
tam. In ea. glo. ibi. ꝛ sic canon nō posset sibi ꝛc. ħ
dictū glo. ipugnat Jo. an. nō tm apparet rō qre canō
non posset isti iurisditōem restituere. Unde cōcludit
qꝺ lz iudex fateat se errasse vel male fuisse interlocutū
nibilomin⁹ revocando grauamē reassumit beneficio
huius pstituciōis iurisditōez. nō bene hoc dictū Jo.
an. Ex quo pōt inferri qꝺ lz iudex fateat grauasse ex
quo tm grauamē revocat non pōt ab eo ob hanc cām
appellari nec recusari. In ea. glo. ibi non credo te
grauasse ꝛc. ħ glo. docet mētiri nā si iudex in veritate
grauauit ꝛ grauare credebat nō dz in revocatiōe di
cere qꝺ nō credebat ipm grauare qz mentiēdo peccat
vt in. c. sup eo. j. de vsu. xxij. q. v. iuramēti. Poterit
ḡ iudex vti alijs vbis duplicib⁹ ad saluādum decorē
suū iuxta nōta in. c. ḡliter ꝛ qñ. el. i. j. de accu. Et in fi
ne glo. ħ ar. nō colligit ex tex. qz per appellationē nō
extinguit iurisditio sed tm suspenditur. vt in. c. veniē
tes. de iureiur. cum si.

Cum speciali.

c' Prouidet cō
ciliū ꝫ frustra
torias appellatiōes ꝛ recusatōes ivtrisqꝫ
tradens formam qualiter iuste fiāt ꝛ quō
in eis pcedendū sit. ꝛ est. c. multū allegabile ꝛ quoti
dianū. Et pōt spālius ħ prin. sic summari. Nolēs iu
dicē recusare dz corā eodē suspitionis cām pbabilē
proponere ꝛ eā corā arbitris cōiter eligēdis pbare
q̄ non pbata sua iurisditiōe iudex vtitur in principa
li. ea vo pbata remittit negociū ad supiorem vel cām
cōmittit de recusatoris cōsensu. h. d. Primo recitat
antiquā pstitutionē. Scōo pmulgat nouā ibi statui
mus. ibi p ponit vna pstitutio. scōo alia ibi pono. ter
tio ptestat ibi ceterū. Casus lr̄alis. Per illā pstitu
tionē sacro approbāte cōcilio. j. de sen. ex. puisuꝫ
fuit ne plati aliquē excōicarēt nisi cōpetēti monitione
pmissa p quā pstitutionē puidit pciliū subditis. p istā
vult puidere platis ne subditus cōmonitus frustra
torie recusatōis vel appellatōis obtētu declinare pos
sit monēris examē. statuit vt si quis allegauerit se iu
dicē habere suspectū corā illo cām iuste recusationis
assignet. ꝛ ipse cū aduersario. vel si aduersariū nō ha
bear cū iudice arbitros cōiter eligat: aut si non pote
runt cōcordare vterqꝫ suū arbitrū eligat qui de suspi
tionis cā cognoscat: ꝛ si pcordare nequiuerint aduo
cent tertiū: vt quod duo decernūt obtineat firmitatē
ꝛ auctoritate huius decreti sciāt se ad hoc teneri in vir
tute obediētie sub obtestatōe diuini iudicij. Cā vero
suspitōis legitima corā ipsis infra terminū a iudice p
figendū nō probata. iudex in cā pcedat. sed si causa
suspitiōis pbet iudex recusat⁹ negociū pmittat pso
ne idonee de assensu recusatoris ne illum valeat post
ea recusare: vel si magis viderit expedire ad superio
rem negocium remittat. Ber. Nota prio ex isto
tex. iudicē nō posse de iure canonico sine iusta cā assi
gnata ꝛ pbata recusari: oportet enī vt cā iuste suspiti
onis assignet corā iudice recusato ꝛ postmodū pbe
tur corā arbitris eligēdis. vt hic ꝛ i. c. scōo requiris
s̄. e. secus ē de iure ciuili. nā non est necesse cām pba
re. vt le. ꝛ no. in. l. cuz spāli. ꝛ. l. aptissimi. C. de iudi.
no. glo. in. l. ꝛ qz poterat. ff. ad trebel. ꝛ in. l. ite suspe
ctus. ff. de pcu. Est ꝛ alia differētia inter ius canoni
cū ꝛ ciuile: qz sm ius canonicū pōt iudex ordinarius
in totū recusari etiā si sit eps. vt i. c. si qs ptra clericū
de so. ppe. Secus de iure ciuili: qz ex toto nō recusa
tur sed dat sibi adiūctus. vt in auc. si vero contigerit
C. de iudi. no. in. d. l. aptissimi. nisi in casu. l. vnice. C
si quacū qz pdi. po. Vide tm circa hoc singulare limi
tationē quā posuit Bar. in. l. vna. ff. apud euz a quo
ap. quā limita ꝛ declara prout dixi in. c. ad hec. s̄. e.

Scōo no. qꝺ cā suspitōis pbat corā arbitris. ħ li
mita sm ea q̄ habētur in. c. si ptra vnū. de offi. deleg.
li. vj. Et no. vnū casum i quo eligunt arbitri iuris re
gulariter vo nō eligūtur ex necessitate nisi in casibus
iure exp̄ssis. vt notāt docto. in. c. pia. de excep. li. vj.
Idē puto in casibus simili⁹ exp̄ssis. vt colligitur ex
gl. in. c. statutū. de rescrip. li. vj. post prin. Tertio
no. qꝺ pbata suspitōe arbitri nō cognoscūt de causa
pncipali sed iudex recusat⁹ negociū trāsmittit ad su
periorē vel pmittit alteri cū pscensu recusatoris et re
spectu pmissionis. quo ad delegatū restrige seu limi
ta sm qꝺ habet in. c. iudex. de offi. dele. li. vj. et hoc ē
est cōtra Host. in. c. scōo. requiris. s̄. e. Ultio no
ta vnū casum in quo archieps potest cognoscere in
ter subditos suffraganei sui citra remediū appellatio
nis. s. qñ eps iuste recusat⁹ remittit ad eū negocium
nā p iustā recusationē tollit istud remediū. ficut in si
mili habet in. c. si is cui. de offi. dele. li. vj. Quero

a Vide ēt glo. nō. i.c sup ab batia. ō of fi.dele.i, vi q̄ dicit q; ē iusta cā re cusandi iu dicem si i alia cā me cū litigat. ꝛ idē.d an to.i.c.acce dēs.ꝛ i.c. cām.de of fi.dele.viō ēt glo.ple nā.i.c. po stremo. s. e.ꝛ gl.i. c. accedens. el.ij. ꝛ ibi cano vt li. nō ꝓte. et mīras cās cumerat Spec.i tit. de of.dele. i.§. supest vidē p to tū illuz .§. cū alijs cō cor.alle.p do.alex.in l.q̄ pote rat. ff. ad tre.ꝛ in lo cis pal.ma gis cōiter ꝓcludit q; ille sunt iu ste cāe que repiunt a iur̄ posite ꝛ h hz ex peditū tra ctatū. alie reliquunt ābitrio iu dicis an sint iuste cāe vt hic p gl. ꝛ per istū ꝛ i.d.c postremo. in pn.s.e. Et aduer te ad aliq̄s cās q̄ non ponunt in cōib⁹ locis ,put ē illa quā ponit bal. i loco pegrino i l.fi.C. ō be re.isti.i.vi. col.in fi.in xvi.q. vbi singulr in qt q; si cā est subtilis i iure ꝛ cō mittat doc tori gros so est iusta cā pp quā pr recusa ri vt suspe ct⁹. Aliam an a iudice suspecto ordinario vel delegato possit re cedi p appellationē. So. dicit Inn. se credere q; nō cū hēat suspitio suū remediū. s. recusatōis. Itē q; hz fit suspect⁹ nō tm̄ sequit̄ q; grauat. ergo n̄ pōt appel lari cū grauamē sit imediata cā appellationis. s. e. vt debit⁹. ꝛ ego h̄ habeo ,p indubitato p. c. ,pposuit. et c. ad h̄. s. e. Nec ob. iste tex. in eo q; inuit ꝑmonituz hr̄e vtrūq; remediū q; h̄ nō intelligit̄ ex eadē cā. sed ex diuersis. s. vt recuset ,ppter suspitionē ꝛ appellet ,ppter grauamē. ꝛ eodē mō dz itelligi tex. i. c. quoti ens ep̄i. ij. q. vj. hz gl. alr ibi sentiat. Si tm̄ iudex non vult admittere legitimā recusationē pōt ab eo appel lari. vt in. c. sup q̄nū. in fi. de offi. del. In glo. in v̄bo iuste suspitōis ibi q; nō est iur̄ exp̄ssa. Ho. glo. ex q̄ collige iudicē posse recusari ex cā in iure non ex pressa. nā cāe iuste suspitōis nō sūt oēs i iure exp̄sse. q; nō p̄nt de facili oēs exprimi. ar. i. l. nō p̄nt. ff. ō le gi. hz arbitri seu iudex arbitrabit̄ eā iustā vel iniustā ſm alias cās i iure exp̄ssas. vtputa si cā nūc ,ppōsita est efficacioꝛ vel filis cāe in iure exp̄sse. nā de filiis ad filia ,pcedendū ē. vt in. d. l. nō p̄nt. ꝛ i. c. cū dilecta j. ti. ,pri. Nec ob. si dicat̄ solū p̄cipē hr̄e p̄tātē iura iterp̄tandi. vt i. c. inter. de sen. ex. ꝛ in. l. fi. C. de legi. q; illō ,pcedit ſm Inn. ꝛ bñ in gnāli iterp̄tatōe q̄ fa cit ius quo ad oēs. sec⁹ in spāli. nā iudex quo ad cāz coz̄ā eo vertentē pōt iura interp̄tari nō tm̄ sua interp tatio fac̄ ius quo ad alias cās q̄ nō. Idē nō. do. an. in. c. cum venissent. de iudi. in p̄in. Et ,p hoc potest allegari tex. in. l. vnica. C. de ,pfes. q; in vrbe ꝓstā. lib. xij. vbi dat̄ doctoribꝫ p̄tās iura iterp̄tādi. vt in auc. iusiurandū q̄ p̄stat̄ ab his. vbi iudex iurat iudicare ſm egtatē ſm q; sibi visū fuerit iustū ō q° ꝑ Inn. i. c. j. de ꝓsti. ꝛ p gl. iij. q. vij. iudicet. q̄ dicit iudicez posse iudicare ſm opi. suā ꝛ nō ſm volūtatē. vide de hac in terp̄tatōe in. c. j. i gl. de post. p̄la. Posset etiā dici q; vbi dubitatio ē maxīa de facili nō decidibilis p iden titatē rōis q; tūc soli p̄cipi quo ad illā cām interpta tio rebuet̄ ad h̄ dictū. c. iter. ꝛ q; le. ꝛ no. i. c. cū venis sent. s. de iudi. Et si iudex ,pnūciat cām nō iustā vbi est iusta tz finia ſm Inn. An op⁹ ē appellatōe q; est ꝓtra ius litigatoris ꝛ nō est ꝓtra ius scriptū ex quo il la cā nō ē specifice i iure exp̄ssa hz fit iusta ex idētitate rōis. Et nō bñ h̄ dictū Inn. ex quo hēs bonā limita tionē ad iura dicētia finiam latā ꝑ ius exp̄ssū eē nullā. vt in. c. j. cū ibi nōtis de re iudi. ,pcedunt enī iura illa qñ ius illud ē clarū ꝛ exp̄ssum. sec⁹ si finia posset dici lata ꝑ ius ex idētitate rōis. q; tunc pot⁹ dr̄ lata ꝑ ius litigatoris. ꝛ pone exēplū qñ cā suspitōis pōt esse du bia vt q; allegat iudicē eē ꝓpatrē alteri⁹ ptis vl patru um. nā possz dubitari ar. c. postremo. s. e. hz i bis ar bitrabit̄ iudex ſm morē regiōis. nā in q̄busdā locis h̄ cognatio spūalis cāt maximā amicitiā i aliq̄b⁹ non tantā. facit q̄ in filī dixi i ꝓiūctis cognatōe carnali. i d. c. postremo. ꝛ h̄ voluit Jo. an. h̄. Idē dicēdū i filī bus. Et. xij. legitias cās recusandi iudicez vide per Jo. an. in. c. legitia. e. ti. li. vj. i nouella vide⁹ gl. in. c. cām. ꝛ. c. cū sup. de off. del. In glo. in v̄. cū iudex. ibi in ordinario vr̄ gl. h̄. ꝛ j. i verbo recusator. velle hāc ꝓstitutionē restrigere ad ordinariū. hz certe nō appa ret cā restringēdi nec valet ista ꝓsideratio gl. cū iudex delegat⁹ possit vigore ꝓmissionis sibi facte ex officio ,pcedere. vt i. c. fi. de off. dele. ꝛ tunc si recusat̄ suspe ctus poterit cū recusatore arbitros eligere. vt h̄ dicit

In gl. i v̄bo aduocēt tertiū ibi p̄tor cogere dz ꝛc. Nō bñ ex ista gl. ꝛ sequēti q; dispositū ex arbitris vo lūtarijs ,pcedit i arbitris iuris respectu ꝓpulsiōis fi ende p ordinariū loci vt ꝓcordēt i vnā finiam vl tertiū aduocēt. Ex quo inferr̄ q; si ex forma statuti ꝓsāgui nei ꝓpellūtur ꝓpromittere ꝛ ipi ꝓpromiserūt i duos q; nō ꝓcordāt poterūt ꝓpelli p p̄tātez loci ad ꝓcordā dū vel ad vocandū tertiū. bñ fac̄ h̄. c. vbi eis iniūgit̄ sub virtute obedictie vt h̄ faciāt. In gl. i. v̄. termi nū ibi q̄ corrigit decre. illā suspitōis. h̄ gl. semp erra uit i hoc articlo. iō ab oib⁹ reph̄bēdit̄ cōiter. naz. c. su spitōis. nō corrigit̄. p. c. legitima. hz limitat q; loquit in alio casu videlz in termīo p̄figēdo recusatori ad re cusationē ,pbandā. hūc terminū bñt p̄figere arbitri vt i. d. c. suspitōis. hz. c. legitia loquit̄ de termīo p̄fi gēdo arbitris ad cām suspitōis decidēdā. ꝛ hunc ter minū p̄figet iudex recusat⁹ vt ibi. In gl. i v̄bo de recusatoris ibi q̄ nō pōt facere delegat⁹. dic q; imo delegat⁹ pōt ꝓmittere cāz de ꝓsensu recusatoris ante sniam latā sup recusatōe. vt ,pbat̄ i. c. iudex ꝓallega to. ꝛ sic iste tex pōt ,pcedere ēt in delegato. vt. s. dixi. Et in fi gl.. h̄ gl. ꝓcludit vt i optōe iudicis recusati sit cām remittere ad superiorē. hz si vult alteri delegare dz hr̄e ꝓsensū recusatoris ꝛ ēt actoris ſm gl. Jo. an. vr̄ seq hūc vltimū itellectū ꝛ intelligit vt illa cl̄a referat̄ ad ꝓmissionē fiendā nō aūt ad p̄sonā cui fieda ē ꝓmis sio quasi velit dicere q; ꝓsensus recusatoris nō est ne cessari⁹ respectu p̄sone cui fieda ē ꝓmissio hz suffic̄ q; ꝓsentiat ꝓmissiōi fiede. ꝛ forte h̄ dixit vt restrīgat illā absurditatē q̄ sequeret̄ ſm opi. gl. Aduerte i delega to bodie clarū ē qd tenēdū p. c. iudex p̄al. hz tota vis est i ordiario. ꝛ vr̄ velle h̄ do. ant. q; an̄ ,pnūciationē possit ꝓmittere cām ēt inuito recusatore. hz post ,pnūci ationē nō q̄r. pnūciatio ificit iurisditionē iudicis. Sz certe iste itelle⁹ nō pōt adaptari ad istū text. q loq̄t cū ,pbata ē suspitōis recusato ꝛ regrit ꝓsensū recusa tōis i ꝓmissione fienda ꝛ clarissime in delegato. Nec opi. do. an. nō fic ,pcedit vt i. c. iudex p̄al. Ego hunc articulū plenissime examio i. c. si qs ꝑ clericū. de so. ꝓp e. dic vt ibi plene dixi vbi pono itellectū q; ista cl̄a de recusatoris ꝓsensu quaten⁹ referr̄ ad ordinarium stat pot⁹ ꝓsultiue vt euitet̄ infinitas recusandi cās q̄z necessitatiue qm̄ nullibi ,pbat̄ q; ordinari⁹ suspect⁹ nō possit ꝓmittere cām alteri nō suspecto ēt inuitis p tib⁹ imo pot⁹ ,pbat̄ p̄riū. vt i. l. p̄tor. ff. de iurisd. om. iu. vr̄ casus ad lr̄am i. c. si qs ꝑ clericū nūc p̄al. nā hz subiectā materiā v̄ba q̄ ex sui nā sunt p̄ceptiua expo nūtur ꝓsultiue. vt ē tex. in mā nr̄a iūcta gl. i. c. sup q̄ nū. §. cū aūt. de of. del. ꝛ ,pseq̄re plenissime hūc itelle ctū. vt dico i. d. c. si qs ꝑ clicū. Sz si vis tenere cōem intellectū doc. vt dicta cl̄a stet h̄ necessitatiue ꝛ q; limi tet oīa iura de hac materia loquētia dicerē q; ,pposi ta recusatiōe nō possit ēt ordiari⁹ ꝓmittere alteri cām sine ꝓsensu recusatoris. qm̄ ex quo iudex ē pti suspe ctus respectu cognoscēdi pōt p̄tēdi suspect⁹ respectu etiā delegādi. q; posset delegare alicui magis suspe cto q; tm̄ nō possz ,pbari suspect⁹ vt expiētia sepe do cet iō ius istud req̄ siuit ꝓsensū recusatoris. nec itelli go q; iudex necessitet̄ ad ꝓmittendū ad libitū recusa toris hz vt nō possit ꝓmittere sine ꝓsensu recusatoris sicut dr̄ i delegato i. d. c. iudex. nec exigo cōsensū al teri⁹ ptis ,put exigit gl. q; nō video q; i delegatione sit necessarius cōsensus partis cū quilibet ordinari⁹ habeat a iure facultatē causā delegādi. vt in. l. vnica. C. qui ꝑo sua iurisditione. ꝛ in. c. vt litigātes. de of. ord. li. vj. sed cōsensus recusatoris exigit̄ ꝓpter su spitionē de qua. s. dixi. hic est q; tex. in. d. c. iudex. fe cit mentionē dūtaxat de solo recusatoris consensu. ꝛ ſm hoc pōt hec clausula referri etiā ad p̄sonā cui fiē da est cōmissio. nec sequitur aliqua absurditas cū iu dex ad hoc teneatur. vt. s. dixi. ꝛ hec est opinio equa q; valde periculosum ē coram suspecto iudice litigare iij. q. v. q; suspecti. ꝛ ex facili causā iudex recusat̄. vt le. ꝛ no. in. c. cū. i. de offi. dele. Extra gl. quero de notabili questione nū quid ꝓcessus initus p iudicē recusatū citra aliquā appellationē teneat. Inno. hic multū instat tandē cōcludit q; non meminit se legisse

ponit ēt ipse bal. i. l. i. p il lum tex. ff. ō his q; sūt sui vz si aliqs ē nūnuz seue ruf. Aliā po suit etiā ipse bal. nec hōo aliū ꝓcor. in c. de cāis. de of. dele. i. viij col. Si facti ones seu pri alitatef vige ant in ciuita te vel loco. si cā cōmittat q; sit de vna pte ꝛ ps sit ō alia ē iusta cā recusādi. An aūt doc tor cēseat̄ su spect⁹ i cā sui scholaris, p ter hoc so lum q; cū au diat ōtermi nat singulr idem bal. q; n̄ i auc. bita. i. ir. col. C ne fi. ,p pa. Imo ō iur̄ cōt doctor est iu dex ordina rius suoruz scholariū vt ē tex. i. d. auc Idē tz ipse ab. panor. in c. cū. r. canon nic⁹. s. de of. dele. ꝛ ibi vi de imo. ꝛ d. and. barba. i v. col. ꝛ num qd cōpater nitas sit iu sta cā suspiti onis. vide oī no mīrū nō. p do. ant. i. c. pastoralis. s c. Itē adde q̄ qñ ē bō i grat⁹ ꝛ ime mor bñficio rū ē iusta cā recusandi, p bat hoc tex. nō. in. §. sanc cim⁹. in auc. de exhi. reis cano. in. d. c. postremo. s c. q̄ ē notā dū, p notabi li ꝛ singli ef fectu obliga tiōis antido ralis. ꝛ sic ad mam. l. ex h̄ iure. ff. de iu sti. ꝛ iur.

a Et pro ista opi. & sic pro bar. vt mihi casus fm intel gl. i. ibi in. c. cū sup de of. dele. Sed ꝑ bar. & Imo. in. c insinuāte. de of. dele. sequēdo imo. hic. Sed vide bar. & bal. i. l. i. C. si qua. p. po. & imo. late in. l. qdam ꝓsulebat. ff. ō re iudi. & p spe. in ti. de recu. iud. §. q aūt. in fi. vbi & cū imo. hic. Et cū opi. bar. q nō tenеat, pcessus vt tenere pe. de anc. post Jo. an. & hosti. in. c. legitima. de ap. in vj. in. ij. col. vbi dicit q appellatō & recusatō fraternizāt & si cut nō oz aliquid innouari pendente appellatiōe sic nec pendente recusatiōe. & sicut non tenet, ex cōtestatio lata p⁹ appellationem sic non tenet lata post recusationez pro qua opi. sāc etiam q nō. d. an. §. i ru. huius ti. vbi dic q appellatio & recusatio equiparant quo ad iurisditionē in superiorē trāsferendā & ab inferiori auferēdaz sz processus fact⁹ post appellationē ē nullus. ergo &c. Jtez ad de gl. i. c. qm̄ ꝑ in v. recusatōes. §. de proba. quaz dicit ibi do. an. cē nō. p dicto Jnno. hic & eā etiā ad li ibi nō. d. abba. panor. & vide ō hoc. d. ant. i c. accedēs el. j. in pe. nō. et i eo. c. iij. i. iiij col. vt lit. nō cōte. vbi dic illum ter. cē ar. q vz, pcessus iudicis fact⁹ post recusatiōem si nō appellet & al inn. hic adde oldra. ꝓsi. cxlvij. et vide ad istā q. optimum tex. in. l. non distinguem⁹ §. cū q dam. ff. de arbi. et ang. in cōsi. cxvlij. & viō q late scribit do. ant. in. c. pastoralis. i

quo minus processus nō teneat nisi fuerit appellatū ad h. c. sup qōnē. in fi. de of. del. Ex quo sentit q volēs infringere, pcessum iudicis suspecti dz ab eo appellare si non admittit exceptionē iuste recusationis Hosti. dicit q meminit se audiuisse ꝓtrariū ab eodē Jnno. sed forte audiuit voce viua. naz in lectura sua nō reperitur nisi p idētitatē rōnis. vt colligitur ex dictis suis in. c. ceterū. de rescrip. do an. videt h simpliciter trāsire cū dicto Jnn. vt processus teneat. Ego alias hūc articulū disputaui. & incipit disputatio duo clericali ordine &c. & ibi collegi varias opiones sparsas in diuersis locis. nā quidā tenuerūt cū Jnno. vt do. an. & do. Car. h. & Ang. de perusio. in. l. qz poterat. ff. ad trebel. Sed ꝓtrariā opi. q, pcessus non teneat. tenet glo. ij. q. vj. quotiēs. & in. d. c. qz suspecti. & Bar.ª in. d. l. qz poterat. p. l. vnicā. C. si qua. pdi. po. Pe. de ancha. in. d. c. iudex. de of. del. & Hosti. h. & in. d. ca. legitima. Tertia principalis fuit opi. Lapi. in. d. c. iudex qui dicit validitatē processus pendere ex futuro euētu & si pronūciabit in recusatōe cōtra recusatorē apparebit, pcessum valuisse. si pronūciabitur ꝓtra iudicē, pcessus erit nullus sic in sibi dicim⁹ i attētatis p iudicē a quo post appellatōz ab iterlocutoria. vt in. c. nō solū. li. vj. de ap. Quarta fuit opi. quorūdam modernoz distinguentiū inter iurs canonicū[b] & ciuile. vt fm ius canonicū procedat opi. Jnno. & sequaciū. sz fm ius ciuile procedat opi. glo. & Bar. & alioz. rō diuersitatis. qz fm ius canonicū nō sufficit proponere recusationē sed oportet q probetur ideo añ probationē saltē debet validitas, pcessus ex futuro euētu pēdere fm illā opi. Lapi. sz qz h iure ciuili sufficit, ꝓponere. vt i. d. l. aptissimi. inficit adeo iurisditio vt nullo mō, pcessus debeat tenere. vt in. d. l. aptissimi. & l. cū spāls. mlta argumēta pōt allegari, p & ꝑ que plene videre poteris i disputatōe q cā breuitatis omitto. sz in decisione tenui hāc opi. videlz vt distinguam⁹ vtrū recusator nō ꝓparuit amplius cora iudice recusato lz citat⁹ fuerit sup principali. An vero ꝓparuit & fuerit pīs in, pcessu vt primo mēbro, pcessus sit null⁹. scdo vero teneat mero iure fm etiā ius ciuile. Rō primi mēbri est qz ex sola propositōe recusatōis inficit adeo iudicis iurisditio vt ēt cōmittere nō possit sine ꝓsensu recusatoris. nec procedere in principali nisi pri⁹ discutiat articul⁹ recusatōis. vt, pbat h. & in. d. c. iudex. & d. c. legitia. & c. suspitōis. & ē. c. scdo regris. Nec obstat citatio. qz illa tanq̄z temeraria nō habuit artare citatū. qm̄ vbicūq̄z iudici notū ē absenti exceptionē ꝓpetere sua citatio nō tenet. nec vt absens frustratorie abesse. vt probat in. l. nō videt. ff. de iudi. vide Jnno. in. c. ij. de dila. facit. c. fi duob⁹. ē. c. ti. Jtē talis, pcessus ē attētatus ꝑ iuris ordinē cū pri⁹ debuisset, pnūciare sub recusatōe. ergo nō tenet. vt i. l., platā. C. de sen. Sz in scdo mēbro, pcessus tenet. qz vt pars patiēdo iudicē, pcedere ad ulteriora renūciare exceptōi recusationis. vt in simili, pbat in. c. ex pte. j. e. & p Bar. in. l. a procedēte. C. de dila. plem⁹, psequere vt dico i dicta disputatōe. Quero qd hz facere volēs iudicez recusare. dic fm Jnno. sufficere vt cora eo, ꝓponat, probabilē suspitōis cām nō aūt tenet offerre probatōes cora eo cū, pbatio sit fiēda cora arbitris. nec tenetur petere vt arbitri eligant sz istud ē officium iudicis. vt probat in. c. scdo regris. ē. e. Dicūt tñ doc. q si cā recusatōis ē frustratoria cuidēter nō tenet iudex vēire ad electionē arbitroz. sz dz hāc exceptionē sperne

prin. in. v. col. ver. per hoc infert quarto. de rescrip. Et pro pte q, pcessus sit nullus. vide etiā tex. in. d. l. i. C. si qua. p. po. & ibi bal. hūc passum plene & elegāter examinantē in. ij. col. & q processus sit nullus tz bal. in. c. olim. in. ij. col. de excep. & facit tex. in. c. sup qōnū. §. fi. de off. dele. quā opi. tz hic do. Car. Ang. & Imo. in. l. qz poterat. ff. ad tre. & ang. in. l. apertissimi. C. de iudi. de qua. q. vi/ de oio bal hic. & in. c. suspitōis i ij. col. v. q/ro nunqd opposita. de of. dele. b Jsra tz imo. in. l. q dam. ff. de re iudic. & ro. in. l. qz poterat. ff. ad tre. & i quodā cō filio suo in cip. circa primū cō/sultatiōis/ articu. v/ si. quo ad secundū & istaz dicit fuisse dissi/ crionē do. mathe. de ma. in. c. in sinuante. de offi. de/le. Sed q processus sit nullus idistinere firmat sal. p illū tex. in auē. of/feratur. C. de lit. con te. de quo vide etiaz per dom. in. c. quoniens. ij. qō. vi.

re. ar. ē. de offi. iudi. c. j. fic & in casu ꝓuerso nō est necesse arbitros eligere qñ cā rōnabilis ē in iure & in facto notoria. arg. in. c. accedēs. vt lit. nō ꝓtest. qđ nō. An aūt in delicto notorio sit loc⁹ recusatōni. vide qđ dixi i. c., pposuit. ē. eo. p q decido tacta h per doc.

Pozzo. Sūma vt in principio vel sic. Jn notorijs nō admittit appellatio in dubijs cā, pbabilis cora iudice ē exprimēda q debeat legitima reputari quā si nō prosequit iudex a quo in cā, procedat. Jdē si prosequit & nō probat. h aūt cōstitutio nō extēdit ad regulares. pīo dicit qd i notorijs. fcdo qd in dubijs ibi excessū quoqz. tertio protestat in fi. ibi. ceterū. Casus lr̄alis. Si vero subdit⁹ ꝓmonitus a ꝑlato appellauerit: si ei⁹ excessus euidentia rei vel ipsi⁹ ꝓfessione vel alio mō legitīo fuerit manifest⁹ appellatōi nō deferat cū appellatōis remediū nō fuerit institutū ad defensionē iniqtatis: sz ad pfidiū innocētie. si vero dubi⁹ sit excessus appellās cām, pbabilē appellatōis cora iudice, pponat talē q si ēet, pbata legitia foret: & tūc si appellās habuerit aduersariū infra terminū a iudice moderandū fm locoz distantiā & tpis qualitatē & naturā negocij appellatōis cām, prosequat. quā si nō fuerit prosecut⁹ extūc nō obstante appellatōe iudex in cā procedat. Si vo nullū habuerit aduersariū tūc iudex ex officio suo procedat. Super appellatōis cā cora eo, pbata suū offīm exequat sz si appellās i, pbatōe appellatōis defecerit ad eū a quo appellauit remittat. Hāc ꝓstitutionē & illā sacro approbāte ñ vult ꝓcilū ad regulares extēdi ꝓ suas obseruātias spāles. Ber. Nō p q sola ꝓfessio impedit appellatōis interpositionem quo ad h vt iudex a quo nō teneat illā deferre. h probat alternatiua vl po sita in tex. & est confimilis tex. in. c. romana. §. si aūtē eo. titu. in. vj. & hoc infra latius cum glo. Secundo nota q sola confessio inducit notorium. ad hoc. c fi. j. de cohabita. cleri. & muli. quod intellige nisi probabiliter excusetur. vt legi. & nota. in. c. cum dilecti. j. de accu. facit. l. cum fideicommissum. ff. de confes.

Nota tertio ibi si habuerit aduersarium &c. argumentum q iudex ex officio procedens nō potest prefigere terminū ad appellationem prosequendā quoniaz tex. videtur hoc permittere cum procedit ad instantiam. Contrarium tamen cōmuniter tenent doctо. & probatur in. c. peruenit. ē. eo. Jdeo quantum ad hoc non est fienda diuersitas vtrum procedat ex officio vel ad instantiam. nam semper militat rō que nota. in. c. cuz sit romana. ē. eo. Et si iudex statuit terminū nimis breuem dicit notabiliter Hostien. q ab isto nouo grauamine poterit secūdo appellare quod placet. ar. cle. vnice. de do. & ꝓtu. Vltimo nota q regulares qui corriguntur per superiorem secundū institutiones ordinis seu regule non possunt superiorem recusare vt suspectum. nec etiam ab eo appellare. quia hec correctio fit ad ipsius salutez & de plano sine iudiciorum strepitu. dicit tamen Jnnocen. q si prelatus excederet modū in corrigēdo q possit subditus appellare quod satis placet. vt in. c. reprehensibilis. ē. eo. plene tetigi. in. c. iij. ē. eo. Hostien. distinguit inter processum iudicialem & regularem. vt si superior procedit iudicialiter cōtra religiosuz possit religiosus recusare & appellare ex iusta causa. licz cā ita plene nō exaiet sicut si ēet secularis. Sz tu pondera hāc lr̄az in fi. q solū, pbibet has ꝓstōnes extēdi ad regulares qñ p extēsionē seu obseruatōem fieret ꝑ spetiales obseruantias istoz religiosoz. & sic

a Et dã. in.l.ꝓstitutiones.ff.e.de app.ꝛ bal.i.l.i mi oribus circa prin.C. de his qui bus vt indig.vbi dicit q̃ q̃do appellat a ꝓfessiõe dz exprimi cã in appellatõe ꝛ vide melꝰ q̃ alibi per.do. an.in rep. c.vfa ð coba. cleri.ꝛ mu.ꝛ ibiõ dicit q̃ si ctus ꝓfessus ab illa sua ficta ꝓfessione ꝑt appellare vt ẽt dicit Ci.in.l.ij. ℣ q̃ si actõ C.de iu.calũ.quẽ refert ꝛ seqt pe.de an.i c.ij.in.iiij. col.de ꝓf. in.vj. Itẽ adde h archi.in.c.q cũq;.ij.q. vj.vbi dicẽ q̃ iac.baldu. dicebat q̃ ꝓfessus nõ ꝑt appellare qꝛ idignũ est q̃ quis sua voce. ꝛc.vt in.c. ꝑ tuas de ꝓba.ꝛ i.l. gnãir.C.ð nõ nu.pe. sed remittit ad hic nõ.ꝛ in.d. c.romana §.si ãt.itez limita prędcã ex bis q̃ nõ.d.an. in.c. ꝓpo fuit in fi.s. c.pꝰ archi. q.q.v.in.c. qꝛ suspecti Itẽ viõ ð hoc q̃ late scribit do. i.d.§.si ãt. Et an cõfessus i cã criali possit petere sibi assignari terminũ ad faciendũ sua de-

qñ ꝓceditur contra omnes ſm regulam. Si ergo ſuperior excedat fines regule nõ ꝓhiberet iſte tex. hãc ꝓſtitutionẽ obſeruãdaz ẽt irreligioſis. vide tamẽ qð dixi in.d.c.iij. In.glo in verbo ꝓfeſſiõe ibi puta per ſniam. Idẽ dicit Doſt. per teſtes,ꝓductos ℣ quos nihil opponit̃ qð ſatis plz. Ex quo bẽs q̃ atteſtationes inducũt notoꝛiũ ſi ꝛ eas nihil opponit̃. við tex.ꝛ qð ibi dixi in.c.cu oliz.ĩ.de ver.ſig. Et in ſi. glo.b glo.vf̃ velle vt in crialib⁹ ꝓfeſſus poſſit appellare.adiſtũ tex.rñdet q̃ agebat̃ ad correctionẽ ꝛ extra ordinẽ.ſed profecto hoc nõ colligit̃ ex lr̃a cum in interpoſitione appellationis exigat alias iuris obſeruantias. Itẽ quicquid ſit de iſto tex.habemus alium tex.generaliter idẽ diſponentẽ.ſ.vt ſola ꝓfeſſio impediat.vt in ꝓcal.c.romana.§.ſi aũt. Et de mã vide in Spec.eo.ti.§.in quibus cir.prin.ꝛ per Jo.an.ĩ.v. ſed numquid.ꝛ vide bo.glo.in.d.§.ſi aũt. Do. an.b diſtinguit q̃ ſi eſt ꝓuicꝰ ꝛ ꝓfeſſus nõ audit̃ appellãs neq; in criminali neq; in ciuili.vt le.ꝛ nõ. in.l.ij. ꝛ in l.abſtinẽdũ.C.quoꝛ appel.nõ reci.ꝛ per gl.ꝛ bar.⁹ in.l.creditoꝛ.§.iuſſus.ff.de appel. Si vero eſt tantũ ꝓfeſſus tũc dicit q̃ de iure ciuili audit̃ appellans qð ſentiunt glo.ꝛ Bar.in.d.§.iuſſus. ſed de iure canonico iudex a quo non tenet̃ deferre niſi excuſetur cõfeſſione vt hic. Judex tñ ad quez poterit recipere illaz appellationẽ ꝛ examinare vtrũ fuerit legitima cauſa appellandi. Sed aduerte qꝛ iſte tex.non loquit̃ in ciuili ſed in criali.nec puto q̃ in b ſit diuerſitas inter ius canonicũ ꝛ ciuile. Unde dicerẽ ſic q̃ vbi ꝛcurrũt tria de quibus in.d.l.ij.canoniz̃ata.ij.g.vj. ſunt quoruz.ſcilicet q̃ fuerit,ꝓpria voce confeſſus ꝛ ſic non ꝑ procuratoꝛẽ nec formidine tormentoꝝ. Itez q̃ fuerit teſtibus connictus ꝛ argumentis ſuperatus ex toto excluditur appellatio ita vt etiã iudex ad quem nõ debeat eã admittere qꝛ videt̃ ĩterpoſita cauſa ſubterfugij.ꝛ ſic põt intelligi tex.in.d.l.ij.dũ requirit omia illa tria. Si vero fuerit tm confeſſus ꝛ tunc ſi nullam cãm exprimit in appellatione cõfeſſionis facte obfuſcatiuã credo q̃ neutro iure iudex a quo tenetur appellationi deferre.tum qꝛ cõfeſſio alr̃ nõ excuſata inducit notoriũ.vt.ſ.dixi ꝛ in notoꝛijs non admittitur appellatio.tũ qꝛ generaliter ex diſpoſitione vtriuſq; iuris nõ audit̃ quis cõtra id qð dilucide cõfeſſus eſt vt in.l.generaliter.C.de non nu.pecu.ꝛ in.c. ꝑ tuas de,ꝓba.ꝛ iſte rões militant taz in cã ciuili q̃z criminali ꝛ tã de iure canonico q̃z ciuili tex.vbi expreſſus ĩ d.§.ſi aũt. Et ſi diceres q̃ in appellatõe a diffinitiua nõ eſt neceſſe cãm exprimere.vt nõ.in.d.c.q̃ ad conſultationẽ.ſ.de re iudi.ꝛ.ſ.eo.cũ in eccleſia. Dico illud procedere quãdo appellatio nõ eſt cõtra ius.nã tunc nõ admittit̃ niſi exprimat̃ cã rõnabilis. vt notat Jnno.in.c.paſtoralis.§.preterea.ſ.de offi.dele.ꝛ ĩ Spe.in ti.de execu.ſen.§.nũc dicẽdũ.v. ſed nunqd iudex.tñ iudex ad quẽ poterit appellationẽ recipere ꝛ examinare vtrũ habuerit legitimã cauſaz appellandi ꝛ impedire executionẽ a tempore a quo inceperit cognoſcere vtrũ appellatio ſit admittẽda. vt videtur velle tex.in.d.§.ſi aũt. Si autẽ appellans allegat ꝓbabilẽ cãm excuſando cõfeſſionem,ꝓpriã ẽt iudex a quo dz appellationi deferre.ar.in.c.cũ dilecti. preale. facit optime.l.ſi.C.de erro.aduo.que ſic poteſt intelligi. Et ſm h intelligerẽ ꝛ reducerẽ ad concordiaz vtrunq; ius ꝛ ſatis fuit de mente glo.in.d.§.ſi autẽ.

Sz quero an beres[b] poterit appellare ſi fuit actũ cõtra euz ex cõfeſſione defuncti.dic q̃ nõ niſi prętendat iuſtaz cãm grauaminis.de quo vide notabilez q̃ ſtionẽ quã ponit Jo.an.poſt Ni.de matare.in ti.de appel.§.in quibus.v.ſed nunquid de eo qui veniẽs ad mortẽ confeſſus fuit ordinario ſe habuiſſe mille ꝓ rapinã ꝛ promiſit reſtituere illa bis quibus debẽtur ad mandatũ ordinarij demũ eo defuncto comparuit quidã petens centũ occaſione rapine per defunctum facte.ordinarius aũt receptis indicijs ꝛ argumẽtis ꝛ delato iuramẽto petitori declarauit centũ ſibi deberi ꝛ mandauit heredi vt ſolueret.heres vero appellauit qꝛ ſine libello ꝛ litis cõte.ꝛ plena,ꝓbatione proceſſit Cõcludit ſoluẽdo q̃ nõ eſt admittẽda appellatio qꝛ nõ reqrebat̃ ordo iuris ex quo ꝓſtabat de certa quãtitate ꝑ ꝓfeſſionẽ defuncti.vnde ſolũ exigit̃ declaratõ creditoris ꝛ qẓtitatis. Et nõ q̃ ĩ hoc nõ exigit̃ plena ꝓbatio.facit q̃ leg.ꝛ nõ.in.c.cũ in dioceſi.de vſuris ꝛ vide per Fe.ꝓſilio.cj.ꝛ h nõ bene. Jn glo.ĩ verbo coꝛa ſupioꝛe in fi.nõ bene glo.ꝛ quaſi pro hac gl. induco tex.apertũ ſi bene pẽderet̃ in.c. venerabili bus.poſt prin.de ſen.ex.li.vj. Et de hac mã plene ꝑ Jnno.hic ꝛ in.c.de cetero de trãſac.ꝛ in.c. in nr̃a de ꝓcu.ꝛ per gl.in.c.ſacro.de ſen.ex.ꝛ ꝑ Doſt.h qui ĩ effectu vult idẽ qð gl.h niſi agat̃ ad penã iudici imponendã.tũc.n.ſemp vocãdus eſt iudex ſine ꝓceſſerit ad inſtantiã ſiue ex officio cũ agat̃ de ſuo preiudicio: ꝛ in preiudiciũ abſentis nihil eſt inouãdũ.de cã poſ. ꝛ ꝓprie.c.i.ꝛ.c.inter quatuoꝛ.de ma.ꝛ obe.iij.q.ix. c.caueant.ꝛ.c.omnia.ꝛ expreſſius in.d.c.venerabili bus in prin.in.v.ſed ꝛ ſi excõicatus. Itẽ vbi proceſſit ad inſtantiã nec agit̃ ad puniẽdũ iudicẽ põt iudex aſſiſtere in,pceſſu lz neceſſario nõ ſit vocandus qꝛ q̃daz preſumptio oriꝛ cõtra eũ ex retractatõe ſue ſnie facit.l.ſi ſuſpecta.ff.de inoffi.teſta.ꝛ.l.a ſententia.ff. de appell.ꝛ qð legit̃ ꝛ nõ.in.d.c.venerabilibus. Et per tex.d.l.a ſententia.ꝛ per ea que dixi in.c.cum ſu per de re iud.dico q̃ hoc caſu poterit ẽt iudex appellare a retractatõe ſnie ꝛ q̃ iudex poſſit hoc caſu aſſiſtere tz ẽt h do.an. Et adde ad ꝑdicta vnũ dictũ Fe. ꝓſilio.cclviij.vbi tenet ,pceſſuz eſſe nullũ ſi iudex qui proceſſit ex officio non fuit citatus per iudicem ad quẽ allegat Jnnoc.in.c.pe.de re iudi.qð ſatis plz qꝛ eſt loco aduerſarij. Ad hoc tex.ſ.in prin.c.vbi in recuſationis actu eligit arbitros cũ recuſatoꝛe ſi nõ hz aliũ aduerſariũ. Jn glo.in verbo defecerit in fi.de hac materia vtꝛ preſumat̃ ꝓ ſnia iudicis.dic vt plene nõ.in.c.q̃ alle.in glo.ꝛ in.c.in pñtia de renũ.ad iſtũ tex.dic q̃ loquit̃ de appellante ab interlocutoria qui probare hz cãm eſſe legitimã ꝛ verã.vt in.c. ĩter poſitaz.ĩ.c.c.vt debitus.ſ.eo.ꝛ ſi deficit in h probãdo dz remitti ad iudicẽ a quo.vt h ꝛ in iuribus preale. Jn glo.pe.ibi ꝛ illã.ĩ.de ſen.excõ.ſacro. pondera bene glo.vult.n.q̃ diſpoſitio.c.ſacro.nõ eſt neceſſario ſeruanda in religioſis cõtra ſuas obſeruantias ſpeciales.ꝛ vf̃ glo.intelligere tex.in.§.cetex.vt loquat̃ de iſta ꝓſtitutione.c.ſacro. Et forte glo.ió facit mẽtionẽ de.c.ſacro.qꝛ tex.in prin.c.h dũ recitat ius antiquũ tacite facit mentionẽ de illo.c.ſacro. hoc bene notabis. Et credo dictũ,ꝓcedere vbi regula ſeu ĩſtitutio religioſoꝝ daret certũ modũ ſeu ordinẽ in excõicando religioſuz vt ſatis ſit ſeruare illũ ordinẽ regule ſeu cõſtitutiones ipſoꝝ religioſoruz.qð multuz bene notabis. Jnno.vero ponit aliũ intellectũ ad finez huius lr̃e.vt intelligat̃ de bis duabus ꝓſtitutionibus hic cõtentis. Naz in effectu due cõſtitutiones h cõtinent̃.vna verſat̃ circa modũ recuſãdi iudicẽ. alia circa modũ appellationẽ interponẽdi. Scda incipit in h.§.porro.ꝛ iſte intellectus magis vf̃ lr̃e cõſentaneus per illa verba bas duas cõſtitutiones ꝛc.dz.n. fieri relatio ad proxima.

c **Am cauſam.** Si iudex ꝓfeſſionẽ aduocati eadẽ die reuocatã pro litis ꝓteſtatõe velit br̃e vel,pceſſuz a ſubdelegato ſubdelegati factũ ratificat licite appellat̃. Jn prima ponit̃ narratio appellãtis. Jn ſcda iudicis dato.ibi mãdam⁹.

ſenſaz ita q̃ iudex ei pcẽti teneat illõ aſſignãe bal, nõ.dicẽ q̃ nõ in l.a ꝓcedẽte i fi.C.ð dila. Sed dcñ bal.nõ obſeruat̃ i ꝑdicta ſm.d.bar.ð bellen tzinis hic i add.

b A cõfeſſione defuncti heres appellare non põt de hoc ꝑ bal.i.l.i.C. ſi ex delic. defun.in.vij.colũ.v iterduz aliqs.ꝛ adõ hic q̃ illõ q̃ dz q̃ ꝓfeſſio defuncti preiudicat heredi hz locũ in ꝓfeſſione va nõ ficta vt dicit bar.in.l. eius q dela toꝛe.ff.de inre ſi ꝛ candẽ q.vide hic ꝑ d.an.in.ij.colũ.ꝛ i terminis ꝑ eundẽ in rep.c.vfa in pe.car.de coba.cleri.ꝛ mulie.

Casus lr̃alis. Inter abbatẽ ⁊ quentũ de valle sancti Joānis ex parte vna: ⁊ priorẽ ⁊ quentuz de nouo loco ex altera sup quadã ecclesia de holiserb questio vertebat: que cõmissa fuit iudicibus delegatis: iudices vices suas qbusdã iudicib⁹ cõmiserunt. sed cum coz̃ã istis subdelegatis petijt, pcurator prioris ⁊ canonicoz̃ inducias ad, pponẽdas exceptões dilatorias: aduocat⁹ ipsius ductus errore interrogat⁹ respõdit q̃ ecclesia de nouo loco ecclesiã de qua q̃stio erat xl. ānis possederat pacifice ⁊ amplius: sed, pcurator psessionẽ aduocati reuocauit eadẽ die: cũ ipsius psessio sue petitioni ꝓria videbat: ne per illã psessionẽ ali qõ sibi possit preiudiciũ generari pro eo q̃ exceptiones dilatorie ante litez̃ pteſtatã sunt, pponende. iudices delegati credẽtes per hãc psessionẽ litẽ cõte. fuisse testes quosdã partis alterius receperũt: quibus receptis examinationẽ quoꝝdã testiũ cõmiserunt aliis qui receperũt quosdã testes mõachoz̃. Judices delegati talẽ receptionẽ ñ approbauerũt cũ de iure ñ valeret, ppter que grauamina procurator canonicorũ sedẽ apo. appellauit. cã delata fuit partibus datus auditor coz̃az̃ quo procurator canonicoꝝz̃ predicta oĩa proposuit petẽs processuz̃ predictoz̃ iudicũ irritu z̃ nunciari: pars altera instanter petebat, pcessuz̃ p dictoz̃ iudicũ approbari: ⁊ cãm ipsam que multo tẽpore durauerat terminari. Papa bis ⁊ alijs intellectis q̃ sibi non pstitit de predictis. Mandat quibusdã iudicibus quatenus si dicti prior ⁊ canonici legitime, pbauerint q̃ per procuratorẽ ipsoz̃ aduocati responsio eadẽ die extitit reuocata: q̃ sic per psequens apparet q̃ lis ptestata non fuit. vel si pstiterit q̃ iudices delegati approbauerint testes receptos a subdelegatis subdelegatoz̃ suoz̃: cũ delegatus ab alio q̃z a principe cãm alij delegare non possit: quicqd factũ est post appel. predictã denũciet irritũ ⁊ inane dũmõ hec in appellatiõis cã fuerint expressa. Ber. Nõ primo ar. ex isto tex. q̃ ad litẽ cõtestãdã nõ requirit solẽnis ĩterrogatio iudicis aut actoris sed sufficit sola responsio ad libellũ ẽt si facta sit per aduocatũ rei approbãte. facit ad ea que dixi in. c. vnico de lit. pte. ꝯ cõem opi. legistaz̃. Vaz̃ aduocat⁹ h̃, ppꝛie respondit ad libellũ. Nã iudex nõ interrogasset aduocatuz̃ animo litẽ ptestandi. ⁊ vide plenius qõ dixi in. c. vnico predicto. Secũdo nota q̃ psessio aduocati[a] piudicat clientulo nisi illã tanq̃z erroneaz̃ reuocet. Et nota bene q̃ in reuocatõe huius psessionis aduocati nõ est necesse, pbare alr errorẽ. secus in reuocatione psessionis, ppꝛie vel, pcura. q̃ tunc est necesse probare errorẽ. vt in. c. fi. s̃. de psess. l. error. C. de iur. ⁊ fac. igno. ⁊ est ratio q̃ aduocatus nõ hz̃ mãdatũ ad cõfitẽdũ ideo sufficit nuda reuocatio partis. h̃ tenuit hosti. h̃ ⁊ satis probat̃ per istũ tex. qõ semper notabis.

Nõ vlterius q̃ psessio põt pretextu erroris reuocari nõ solũ qñ preiudicat ad merita cãe sed ẽt qñ obest, pcessui. vt q̃ nõ põt obstãte psessione exceptões dilatorias amplius, pponere. Itẽ nota q̃ solus delegatus principis põt alteri cãm delegare. Delegat⁹ aũt inferioris a principe nõ põt vices suas alteri delegare q̃ posset esse, pcessus infinitus ⁊ quisq̃z recusaret onus iudicãdi. Nunqd aũt delegatus inferioris possit subdelegare si h̃ sibi fuit indultũ in cõmissione vide glo. notabilẽ in. c. is cui. de offi. dele. li. vj. vbi p Jo. an. ⁊ limita hunc tex. per illã glo. Itẽ nota ibi credẽtes ⁊c. q̃ a grauamine a iudice inflicto appellari põtz̃ iudex aggrauare nõ intenderet. Et intellige qñ iudex errabat in iure. ⁊, pbat iste tex. opi. de qua ĩ c. ex parte. ⁊. c. ad hec. s̃. e. q̃ grauamen re ipsa lz̃ ex mẽte nõ, pcesserit prebet iustã appellandi cãm. ⁊ in h̃ tene mẽti istũ tex. plenius dixi in. d. c. ex pte. Op. ꝯ tex. vr̃. n. q̃ hec reuocatio psessionis fuerit ecclesie nociua cũ per psessionẽ dicebat ecclesiã prescripsisse spacio. xl. annoz̃. Solutio dicũt doc. q̃ psessio nõ reuocabat h̃ pretextu falsi psessati sed quatenꝰ preiudicabat ad, pcessũ. nã data illius validitate excludebat prior a facultate, pponẽdi dilatorias. Unde h̃ psessio fuit erronea. vel q̃ aduocat⁹ errauit in iure putando dilatorias posse, pponi ẽt post lit. pte. vel ĩ facto erravit credens forte prior nõ cõpetere exceptões dilatorias. Unde pretextu hui⁹ erroris ⁊ preiudicij p̃dicti prior hãc psessionẽ aduocati reuocauit qñ erat ꝓria intẽtioni ⁊ petitioni sue. ꝓria. n. sunt lit. ptest. ⁊ terminũ ad dilatorias, pponẽdas petere. In gl. ĩ verbo eodẽ die ibi in casu isto videt. Nõ bene glo. istaz̃ vsqz̃ ad finẽ lz̃ nõ reddat rõnez̃ spãlitatis. tñ recte loquit ⁊ ex ea hẽs optimã limitatõez̃ ad. l. fi. C. ō erro. aduo. vt psessio aduocati possit reuocari vsqz̃ ad triduũ. sicut ibi dr̃ qñ. s. psessio ꝓiudicat ad merita cause. sed vbi psessio aduocati preiudicat ad, pcessuz̃. vt q̃ inducit ptestatõez̃ litis. ⁊ sic precludit viã dilatoriis, pponẽdis oz̃ q̃ pars reuocet illã psessionẽ anteq̃z faciat aliqd qõ soleat fieri post lit. pte. vnde si eadem die certificatus de cõfessione aduocati, pducit testes vel aliqd aliud qõ solitũ est fieri post lit. pte. vt̃ ipo facto psessionẽ aduocati approbasse. cuz̃ plus sit facto aliqd approbare q̃z verbo. vt in. c. dilecti. s̃. e. Et generaliter cõprehendẽdo oĩa iura posita in glo. recipiendo mẽtẽ doctoz̃ distingue sic q̃ aut quis vult reuocare psessionẽ, ppriã pretextu erroris ⁊ oz̃ q̃ probet errorẽ ⁊ licitũ est reuocare vsqz̃ ad finiam. ⁊ sic loquitur. c. fi. ⁊. l. error. allegata. in glo. h̃ intellige qñ vult reuocare ex interuallo. fi. n. incõtinenti nõ est necesse, pbare errorẽ. ad hoc. c. ꝓterea. de testi. cog. ⁊ gl. nõ. in. c. fi. de psess. ⁊. xxxij. q. i. apud. ⁊ per do. de ro. de. ci. lvij. ⁊ vide qõ plene dixi in. d. c. fi. de psess. ⁊ dic vt ibi. Aut vult reuocare psessionẽ aduocati. ⁊ sic preiudicat ad, pcess. dic vt statz̃ dixi. Si vero preiudicat ad merita dz̃ eã reuocare infra triduũ. vt in. d. l. ij. post triduũ vero nõ põt nisi velit docere de errore. Nam sicut docendo de errore põt reuocare psessionẽ propriã vsqz̃ ad finiam fortius h̃ poterit in psessionẽ aduocati. ⁊ sic põt intelligi glo. xxxv. q. ir. §. is ita. que vult psessionẽ aduocati posse reuocari vsqz̃ ad finiaz̃ intellige docto de errore alĩs vsqz̃ ad triduũ. forte ratio diuersitatis est q̃ psessio aduocati cũ in h̃ nõ hãt mãdatũ nõ dz̃ preiudicare clĩculo nisi illã approbet ⁊ iura presupponũt clĩculũ approbare si eã scit ⁊ nõ reuocat infra triduũ. Si aũt clĩculus exp̃esse approbaret psessionẽ aduocati idẽ dicẽdũ in ea q̃ in psessione, ppria. q̃ oĩa nr̃a facimus ⁊c. vt in. c. fi apostolice de prebẽ. li. vj. vide per Spe. in ti. de psess. §. postremo. v. idẽ si fit per aduocatũ. In glo. in verbo lit. pte. in fi. de h̃ dic vt plene leg. ⁊ nõ. in. c. ij. de lit. pte. li. vj. ⁊ ad istũ tex. vt cesset oĩs obiectio põt suppleri q̃ aduocatus dixit petita per aduersaz̃ partẽ fieri nõ debere. q̃ prior possederat illã ecclesiã per. xl. annos ⁊c. alĩs aũt per obiectũ exceptõis perẽpozie[b] alr non rñdendo ad libellũ nõ inducit litis ptestatio. vt in. d. c. ij. In glo. in verbo delegatus ibi nõ distinguendo ante lit. pte. vel post ⁊c. imo plus dico q̃ text. iste apertissime dãnat illam opinionẽ. Nam receptio testium fit post lit. pte. vt in. c. q̃ñ. s̃. vt lit. non conte. ⁊ sic subdelegatio fuit h̃ facta post cõtestationem litis ⁊ nihilominus papa mandat ex hoc solo capite processum denunciari irritum. nam loquitur hic papa alternatiue ad cuius veritatem sufficit alteram partem esse veraz̃. vt in. c. inter ceteras de rescrip. Nec obstat ratio glo. de procuratore substituẽte post li. cõte. q̃ vt dicũt doc. fortius operat̃ litis cõtestatio in procuratore q̃z in iudice. q̃ procurator contestando vr̃ quasi ꝓbere. l. iij. ff. de pecu. ideo efficit dñs instãtie

a Et deh vide q̃pluri ma p bal. i. c. fi. de cõsef. ⁊ vi ō ẽt bal. h̃ ⁊ do. philip. de pusio in iij. nõ.

b Et ita dic gl. i. d. c. ij. bal. ve ro hic alr dic q̃ p ob iectũ erce ptõis pem pto ie nõ inducit litis pte. d. c. ij. est vez̃ ni si vltra p cesserit pu ta si offerz̃ se, pbaturz̃ vel testes ꝓducẽdo q̃ tũc idu ceret litis pte. ita fit tex. h̃ q. fz̃ ipsuz̃ alibi nõ repit.

sed cū iudice nō ꝑbiť.bz.n.se iudex in ꝓtestatōe vt patiens,ꝓcurator aūt vt agens. Ad.c.cū bertoldus.respondet hic Jo.an.ꝛ originaliter est dictū Inn.i.c. illo ꝙ articulū nō iurisditionalē pōt delegatus inferioris subdelegare puta si approbauit testē,pducēduz ꝛ examinauit capitula super quib⁹ dz interrogari tūc bāc receptōez alteri cōmittere pōt.ita loquiť ille tex. qō bene notabis. Idē sentit glo.pe.in auc.vt defun. seu fune. Articulū vero iurisditionalē nō pōt subdelegare.vt est receptio testiū nō approbatis prius ipsis testibus seu capitulis nō examinatis. Pro ꝫ qō leg.ꝛ nō.in cle.vnica.de offi.deleg.ꝛ ex his bēs an ꝛ qñ articulus receptōis testiū dicať iurisditionalis vť nudū ministeriū.ꝛ būc articulū plenius examinaui i d.c.cū bertoldus. In eadē glo.ibi q̄ nō trāsit i tertiā psonā ꝛc. Pro intellectu boꝝ vboꝝ Jo.and. remittit ad.c.pe.xix.di.vbi glo.dicit excōicationē non transire in tertiā personā.qz cōicans excōicato nō incidit in excōicationē eādē sed tm̄ in minorē iuxta nō. in.c.si celebrat de cle.ex.ministrā.nisi cōicauerit excōicato in crīe pro quo fuit excōicatus.vt in.c.si ꝓcu bine de sen.ex.ꝛ sic appellať tertia psona quelibet psona ab excōicato. Ego darē aliū intellectū qui clare colligiť ex.c.qñ multos.xj.q.iij.ꝙ ideo dī excōicatio nō transire in tertiā personā qz cōicans ei qui cōicat excōicato in nullā excōicationē incidit qz ille non est priuatus cōione boīum sed participatione sacramentoꝝ tm̄.vt in.d.c.si celebrat.vnde recte appellatur tertia psona respectu sēde que cōicauit excōicato ꝛ nota glo.istā sic dupliciter intellectā. Et in fi.gl. nō glo.perpetuo. Ex qua bēs singularē limitatōem ad iura dicētia delegatū inferioris a principe nō posse subdelegare.nō.n.,pcedūt illa iura in delegato ad vniuersitatē causaꝝ. Et pone exēpluz in officiali foraneo epi qui ꝓstituiť in certa parte dioceſ. Nā ille bz delegatā nō ordinariā.vt nō.glo.in cle.ꝛ si principalis de rescri.ꝛ in.c.romana.j.e.ti.li.vj. Et bz iste vniuersitatē causaꝝ delegatā qz delegantē sibi oēs cause que possent oriri in illo loco. Quidā tm̄ tenuerunt oppositū.ar.in.l.ꝛ qz.ff.ff.de iurisd.om.iu.vbi dī ꝙ habens iurisditionē nō iure,pprio subdelegare nō pōt Sz dictū huius gl.cōiter approbať ꝛ est satis equū ꝛ vide bar.in.l.pōpo.scribit.als si vni.ff.de re iudi. vbi ponit aliā singularē limitatōem in istis delegatis ad vniuersitatē causaꝝ.vt si sunt plures possit vnus absente alio cām inchoare ꝛ finire sicut dicimus i pluribus ordinarijs.l.vnica.ff.de offi.,pcō.dic vt plene leg.ꝛ nō.in.c.prudentiā.de offi.dele.vbi dixi diffuse ꝛ te ibi remitto. In glo.ª fi.ibi super ħ ita distingue nota glo.vsqz ad finē que quotidie allegať.ꝛ inquantū dicit ꝙ appellans a grauamine nō pōt aliā cām q̄z expressaz,psequi est bodie tex.magis clarus in cle. appellanti.e.ti. Circa istū tex.ꝛ istā glo.formatur notabilis questio. Quid si appellans dixit seu exꝑsſit certū grauamen subijciendo cām generalē.videlz ꝛ ab omni alio grauamine qō colligi pōt ex actis. Vť quid si nullā cām expressit sz generaliter dixit appello ab omnibus grauaminib⁹ mihi illatis que ex actis colligi possunt nunqd valeat talis appellatio vt possit appellationē iustificare ēt ex cā expresse nō deducta. Quidā ꝙ sic in dicta cle.appellanti.facit in ar.c. qui ad agendū de,pcura.li.vj.do.de rota decisi.viij. plene,psequunť ꝛ finaliter tenēt oppositū.vt nō liceat sic vagari cū iactura aduersarij. Hec opi.plus placet[b] mihi facit.d.cle.appellanti in verbo notatiz.ꝛ.l. pretor edixit.ff.de iniur.ꝛ dic vt plene notať in loco prealle. Et dicit ħ Jo.an.ꝙ ex pluribus causis i appellatione expressis curia nō exprimit bodie nisi vnā ꝙ dicit Jo.an.rationabile qñ cause se nō cōpatiūtur als secus.vt ħ ꝛ.s̄.e.significauit cū si.de quo vide in Spec.de appellatōe.§.de officio in prin.pe.colūne ꝛ.v.si aūt. Et dicit Hic Boati.ꝙ expressō vno solo grauamine ex his,pter que appellaui nō potero iustificare appellatōez meā ēt ex alijs,pter que appellaui.dicit tm̄ ꝙ super quolibet grauamine curia bene daret rescriptū singulare ad eosdē tm̄ iudices. sint ergo appellātes prouisi vt nullā falsaz cām exprimant vel quā probare nō possunt ne forte illa sola exprimatur in rescripto cōmissionis. Nā ad hec vitia comprimenda emanauit predicta ꝓsuetudo seu stilus curie. de iure tm̄,pcedit ꝙ hic dicť quinimo pluribus causis expressis copulatiue in appellatione sufficit probare vnā.vt in.c.exhibita.de iudi.ꝛ in.c.cum iaz dudum de preben.

Dilecto. Non sufficit appellanti docere ꝙ exceptōez legitimā ꝛ veraz opposuit ꝛ appellauit nisi doceat ꝓpter exceptōez nō admissaz appellasse ꝛ est casus notabilis ꝛ quotidianus.prima pars ponit factū coraz auditore narrato.scōo cōmittit cām ꝛ premittit quare ibi qm̄. Cāus lr̄alis. D. pbr̄ obtinuit lr̄as a do.papa sup receptōe sua in salamantia ecclesia ad quosdā executores:corā qbus fuit ex parte capituli salamātini,ppositū ꝙ cū in salamātina ecclesia:certus esset canonicoꝝ numerus iuramēto firmatus:de quo in lr̄is directis ad eos mentio non fiebat:nō debebāt per eas,pcedere ꝑ capitulū salamantinū:ꝛ ne secus facerēt:ad sedē apo.appellauit. Sed executores huius appellatōe cōtempta tulerūt excōicatōis sn̄iam in epm̄ ꝛ salamātinū capitulū vnde tā,pcurator capituli qz dictus sacerdos ad sedē apost.accesserunt corā auditore cōcessō:predicta oīa ex parte capituli allegata fuerūt.vnde petebat,pcurator capituli predictā sn̄iam irritā nūciari:ꝛ cōpesci pbr̄z a molestatōe.sacerdos corā auditore ꝓfessus fuit ꝙ in ecclesia salamātina certus erat canonicoꝝ numerus institutus:sed qz lz per ꝓfessionē pbr̄i constiterit salamātinā ecclesiā certū canonicoꝝ numeꝝ habuisse iuramēto firmatū ꝛ huiusmodi exceptōez corā executoribus fuisse,ppositā.ꝛ ꝙ appellatū extitit ab eisdē tm̄ qz nō ꝓstitit pape ꝙ ꝓpter hmōi exceptionez non admissaz vel aliā legitimā fuerit appellatū. Mādat papa quibusdā iudicibus:quatenus si ꝓstiterit exceptionē prefatā de certo canonicoꝝ numero iuramento firmato vel alias exceptiones legitimas fuisse propositas corā executoribus predictis:nec admissas ꝛ ideo partē capituli appellasse:processum ipsoꝝ executoꝝ denuncient irritū ꝛ inanē. Ber. Nō primo ibi ꝑ ipsos,pcedere ꝛc.ꝙ in bn̄ficialib⁹ pōt exceptio ꝑemptoria opponi ad,pcessuz qñ est talis exceptio q̄ pariter ꝓcernit gr̄am ꝛ lr̄as gratiosas. Et est rō qz quaten⁹ ꝓcernit lr̄as pōt dicit dilatoria qz negat iurisditionē tributā p illas lr̄as ꝛ per ꝓns pōt de hoc opponi ante ꝓte.lit.sicut dī in qualibz declinatoria. de quo dic vt plene nō.in.c.ꝓstitut⁹ de rescrip. Nota scōo ꝙ in iudicio nō pōt appellari a grauamine futuro ēt sub ꝓditione vt si me grauaueris appello.dz.n. pri⁹ expectare grauamē ꝛ postmodū appellare.vt ħ clari⁹ p Jnno.ꝛ in.c.significauerūt.s̄.de testi. Nō tertio ꝙ si executor deputat⁹ ad bn̄ficia non admittit exceptionez legitimā licite ab eo appellať siue executor assumpserit partes iudicis siue nō.optime adhoc facit iste tex.ꝛ.c.accepim⁹.de eta.ꝛ qua.ꝛ de mā dic vt plene nō.in.c.si.de presump.ꝛ in cle.vnica.de of. dele. Itē nota ibi p ꝓfessionē presbyteri ꝛc.ꝙ veritas cause appellatōis pōt,pbari per ꝓfessionez appellati duntaxat. Opp.ꝑ si.c.vr̄.n.ꝙ si etiaz non probeť appellatū fuisse ob exceptionē repulsam ꝙ nihilominus processus executoris debeat denunciari irritus qm̄ ex quo iste presbyter fatebať lr̄as suas

a Jsta glo.est mēti tenenda qz est in alio qđ sit iure qñ appellatione a diffinitia nō est necessario inferenda cā grauamis in appellatione sed i appellatōne ab interlocutoria sic ꝛ ē tūc necesse ꝙ iustificent ex causis i appellatōne insertis vt in.c.vt ōbit⁹.s̄.e. fin.d.phi. de perusio hic ꝛ addebic que addidi i.d.c. vt debit⁹.i princ.q̄ ēt bene ħ caderent.

b Et iō vult ang.i l.i.ff.ō lib. ꝛ post.pro quo facť dictū Jnn. in.c.p.ꝛ.g. de offi. dele.circa fi. quē sequiť do.an.i.c. trāslato ō ꝓsti.ꝛ cuz ang.trāsit sali.in.l.p banc.C. ō tēp.ap.lz ꝓriū senti ar Jnn.in c.significā tibus ō appel.

a De hoc pulcbre per lap. alle. xcviij.

b De hoc p lapũ al. cvij. ꝛ vide tres effectus appellatõis a sñia quos po nũt. d. de ro. deci. cccxlvij. in ordine meo nouis.

c Utrũ iudex appellatõis qui reperit sñiam nullã possit eã retractare ex capite nullitatis vide p imol. in cle. i. de re iudi. in. ij. col. v. quero tertio. ꝛ vi de p. do. an. ꝛ istũ in. c. ex / hibita de iu / di. ꝛ per pe. de an. i. c. cor / di in pe. col. v. circa istaꝫ appellatõeꝫ e. ti. li. vj. ꝛ p ang. qui tꝫ q sic in. l. cos i prin. ꝛ i. l. no minatões. C. e. Quid aũt eõ an iudex adit⁹ sup nul litate possit ꝓnũciare su p iniusticia. vide do. an. p⁹ Jnno. i. c. cũ cõtingat ꝛ q ibi nõ. ō of. dele. Jtẽ adde hic ca / suꝫ i quo per petuo dici ꝑt de nullitate sñie p scõam cõfirmatõeꝫ sm do. ō ro. i antiqs de / ci. cxliij. Jtẽ adō q iudex appellatõis cognoscit de nullitate sm do. ō ro. i an tiquis decis. cxv. viō bal. in. c. i. i. ij. co / lũ. de re iud. Jtẽ an ꝛ cr̃ps / sa vna cã suf / ficiat ꝓbare aliã p. d. an. i d. c. cũ cõtin gat in vlt. co lũ. de of. del. Jtẽ an ordo ꝛ solennitas iudicialis ob seruari debe at in cã nulli tatis vide la te per istũ in c. inter cete / ras de re iudic. Adde ẽt q iudex adi tus sup nul / litare põt, p / nunciare su / per resti. in i regrũ. casus est nou⁹ quẽ ad hoc legẽ / do sing. i vo ce ponde ra / bar. d. fran. ō arc. in. c. caꝫ bertholdus. s. de re iudi. Quid eõ vide bar. i. l. carmelia pia ō iurepa. Jtẽ an in cã nullitatis, pcedi possit lite nõ cõtest. vide per oldra. i cõ si xij. ꝛ per. d. an. in. c. per tuas de ap. Jtẽ an iudex ordinarius qui tulit sen / tentiã nullã si vult iterũ iudicare an debeat prius, ꝓnũciare super nullitate priozis sñie vide per bar. in. l. cõquerebaꝫ. ff. de re iudi. ꝛ in. l. si vt ꝓponis. C. quomodo ꝛ quando iud. ꝛ in. l. fi. C. de sen. que si. cer. quanti. Jtez an ex cõmunicatus possit prosequi nullitatẽ vide per do. an. i. in. c. significauerũt in pe. col. de excep. Jtẽ adde q sñia que est nulla potest declarari nulla p / re absente hoc est dictũ do. Abb. antiqui in. c. cãm de rescrip. quẽ refert ꝛ cõmendat ibi do. an. in v. nõ. hic Abb. Jtẽ adde q lz sit remota appella / tio nõ po / terit dici ō

fuisse surrepticias, pcessus executoꝛuꝫ fuit nullus qꝛ lre surrepticie ad beneficia sunt ipso iure nulle. vt cõi ter tenet in. c. ad audientiã el. ij. de rescrip., pbaꝫ i. c. i. ꝛ ij. de fil. presby. li. vj. ergo cũ in bis beneficialib⁹ exuberat multũ offiñ iudicis debebat papa, pnuncia re, pcessuꝫ irritũ ẽt si appellatio formaliter nõ fuisset interposita. vt in. c. cũ dilecti de elec. Post. ponit tres solutões. Prima q hic vacat argumentũ a ꝫrio sen / su. Scõa q, procurator capituli se obligauit ad ,pban / dũ formalitatẽ appellatõis vnde mos ei gerẽdus fu / it. i. satisfaciendũ fuit desiderio suo. l. circa. ff. de, pb. ꝛ in. c. i. de rest. spo. Tertia solutio q ꝟ ,pcessit ex ,p / uisione pape. ar. in. c. cũ prudẽ de pac. Jste solutiões diuinant. ꝛ prima inepte negat argumentũ a ꝫrio sen su. ideo Jo. an. ponit bonã solutõeꝫ dicẽs q ex quo appellationẽ, psequebaꝫ debuit eã iustificare probã do ipsius formalitatẽ ideo nõ obtinebit in cã appella tionis, pbando nullitatẽ qõ semp notabis. facit. c. ex bibita. ꝛ qõ ibi dixi. s. de iudi. bẽs. n. semp notare q appellãs a sñia nulla nõ obtinet in cã appellatõis ,p / bando nullitatẽ sñie nisi iustificet appellationẽ probã do eã legitime fuisse interpositã. Fatendũ est tñ vt in fra dicã latius q succũbens in cã appellatõis ex de / fectu ipsius appellationis poterit postea corã iudice suo prosequi nullitatẽ. ter. est cũ gl. in. c. lz de sen. ex. li. vj. dixi in. c. sepe. s. e. Et confirmat Jo. and. in addi. spe. in ti. de sen. pla. §. iuxta. v. sed nunqd libellus. ꝛ ibi ẽt dicit q de nullitate dz agi corã iudice cõpetẽti ꝛ nõ corã iudice appellatõis. Et idẽ vr sentire. d. an. ꝟ. ꝛ pau. in cle. si appellatõeꝫ. eo. ti. Sed Jo. de lig. ibi prope finẽ in vlt. col. vbi latius tractat hãc mãz vr alr sentire ꝛ expressius bar. in. l. si expressim. ff. e. vbi firmat q si agitaꝫ vt iudex itex ,pnunciet propter nul litatẽ sñie dz agere corã primo iudice. ar. l. iiij. C. ō ac cu. qꝛ cã nullitatis tũc venit incidẽter. aut volo prin / cipaliter instare sup nullitate vt qꝛ peto eã, pnunciari nullã ꝛ tunc possuꝫ agere corã primo iudice ꝛ coram supiore per. l. absentẽ. C. de accu. ꝛ quẽadmodũ cau sa appellatõis deuoluit totã cãm vt possit supioꝛ sen / tentiã reformare. vt in. c. rainutius de testa. ꝛ ita ꝛ cã nullitatis sm eã qõ dicit bene notandũ ꝛ allegat Jn / no. in. c. cũ ꝓtingat de of. dele. ꝛ hoc mihi satis placz. Nã ꝟ cã nullitatis est species cuiusdã, puocationis. ar. in. l. nõ distinguemus. §. cũ quidã. ff. de arbi. nec iniuria fit primo iudici ex quo cã fuit iã agitata corazꝫ eo. Et ꝟ faciũt ad questionẽ quotidianã nunquid possit appellans⁸ simul prosequi nullitatẽ sñie ꝛ eius iniusticiã vel prosequi tñ sup appellatõe nullitatem sñie vel processus. Jnno. qui semp ad hanc mãm al legatur per canonistas ꝛ legistas ponit duas opini. Quidã dixerũt q super appellatõe nunqz possit ap pellans prosequi nullitatẽ. qm̃ ex quo innititur appella tioni dz, pbare sñiaz iniustã nõ aũt nullã quasi appel latio non opeꝫ respectu sñie nulle qꝛ nõ reperit quid suspendat. Alij ꝯ. ꝛ ꝟ opi. plus sibi plz ꝛ nõ instãdo in verbis Jnn. ꝛ doc. ꝟ que poteris videre maxime ad mãm vide bar. in. l. si expressim. ff. e. vbi plenissi / me, psequere banc mãm. ꝛ in. l. i. C. qñ, puo. nõ ẽ ne / cesse. ꝯcludendo cõem sñiam doctoꝝ ꝛ veram distin

gue sic. q aut fuit appellatũ ante sñiam ꝛ nõ suffic, ꝓ / bare nullitatẽ actus per cãm i appellatõe nõ expres / saz. qꝛ appellãs ante sñiaz bz iustificare appellatõeꝫ suã ex cã dũtaxat expressa. vt in cle. appellãti. e. ti. di / xi. ꝯ. c. ꝓx. Aut fuit appellatũ post sñiaz simplr non faciẽdo mẽtõeꝫ de nullitate sñie ꝛ tũc si ,pbat nullita / tẽ ex quacũq cã ẽt nõ expressa dz obtinere dũmodo formalr appellauerit sec⁹ si appellatio deficit i forma qꝛ tũc nõ obtineret, pnunciatõeꝫ super nullitate. vt ẽ ꝟ tex. apertus ꝛz lec. Jo. an. de qua. s. Rõ predicto ruꝫ est qꝛ appellatio bz plures effect⁹. Nã suspẽdit iurisditionẽ iudicis ꝛ pronunciatũ. vt in. c. veniẽtes. de iureiur. l. i. ad turpil. Jtẽ deuoluit cãm ad superio reꝫ. vt in. c. si a iudice. eo. ti. li. vj. vnde lz nõ possit ap pellari a sñia nulla pretextu priozꝝ duozꝝ effectuũ qꝛ qõ nõ est suspẽdi nõ põt. vt in. c. ad dissoluendus de despõ. impu. operaꝫ tñ respectu vltimi effectus. l. de uolutionis⁵ cãe ad supioreꝫ. ideo cũ recte appelletur a sñia nulla si iudex⁶ reperit eaz nullã põt sub nullitate pronunciare. ꝛ q possit a tali sñia appellari facit iste tex. ꝛ l. si expressim preal. ꝛ l. quedã. ff. famil. berc. ꝛ in. l. carmelia pia. ff. de iurepa. ꝛ vide ad hoc notabi / le dictũ archi. in. c. a iudicibus. ij. q. vj. vbi dicit q si petij corrigi arbitramentũ ꝛ reduci ad arbitriũ boni viri si iudex reperit nullũ puta qꝛ latũ a seruo vel ex / cõicato põt pronunciare illud nullũ. qõ nõ. ꝛ sequit ꝟ do. an. recitando. Qñqz appellans vult sequi vtrã qz viã simul vt qꝛ dicit dico sñiam nullã ꝛ si qua ẽ ab ea appello tũc dubiteꝫ vtrũ possit banc appellationẽ prosequi propter incertitudinẽ ꝛ ꝫrietatẽ. cõiter tenet tñ per canonistas ꝛ legistas q talis appellatio⁵ inter / poni possit vt notat Post. ꝟ ꝛ cõiter sequentes. ꝛ gl. ꝛ Bar. in locis prealle. nõ. n. iste vie sunt ꝫrie respe / ctu vltimi effectus appellationis qꝛ respectu nullita / tis ꝛ respectu iniusticie põt causa ad superiorẽ dedu / ci. vnde lz respectu primi effectus seu secũdi possint ꝓcurrere qꝛ si sententia nõ est nulla suspendit⁷ per ap pellationẽ. si est nulla nõ põt suspendi. respectu tñ ef / fectus deuolutionis pñt dz tñ appellans alternatiue ,pponere ꝛ prosequi vt. s. dixi. ꝛ est vtile sic appella / re saltez vt vitent⁷ opiniones que versant⁷ vtq a sentẽ tia nulla possit simplr appellari. ꝛ si ꝓstiterit de nulli / tate iudex, pnunciabit sup ea duntaxat ꝛ non sup ap / pellatione qꝛ appellatio fuit interposita ꝓditionaliter s. si sententia esset aliqua. poterit tñ iudex si voluerit pronunciare appellationẽ frustra interpositã fuisse. Si vero iudex reperit eaz aliquã sed iniquã pronun ciabit sicut in cã appellatiõis simpliciter interpositę.

Sed circa predicta dubitaꝫ nunquid succũbens in appellatiõe possit postmodũ agere de nullitate sen tentie seu processus in ꝟ gl. ꝛ doc. sunt ꝫrij. ꝛ nõ. ma / xime in. d. l. si expressim ꝛ. d. l. i. Sed distingue post Bar. in vtroq loco q aut nullitas fuit deducta pri / cipaliter in causa appellationis puta qꝛ fuit appella / tũ modo predicto vel appellãs in cã appellatõis sim pliciter interposite, psecutus est nullitatẽ princiꝑlr ꝛ nõ poterit amplius de nullitate agere ex quo in cau / sa appellatõis succubuit. ar. in. l. ij. C. si ex fal. instru. ꝛ eoꝝ que nõ. glo. in. c. licet. de proba. Aut non fuit

rio nõ po / terit dici ō / nullitate. / ita nõ. an. ꝛ doc. i. c. i / ter ceteraꝫ / circa prin. de re iudi. pro qbus est casus i c. lz. in fi. ō sen. ex. lib. vj. Adde hic qõ licz appellare a sñia nul / la. Et ma / teriã nulli / tatis quaz / hic exami / nat do. an. viō late p / bar. in. l. si / expressim / ff. e. vbi im / ta dicit in / hac mate / ria ꝛ in. l. i. in prin. ꝛ vlt. col. C. qñ pro. nõ est ne. p. o. an. in. d. c. exhibita. / s. de iudi. d Et ꝓ / cedat talis / appellatõ / dico sñiaz / nullã ꝛ fiq / est appel / lo. ꝛ q ꝓ / cedat ꝛ sit / vtilis cau / tela tz ar / chi. i. c. sta / tuꝫ. i fi ij. q. i. ꝛ ita di / cit tenere / bar. d. xi. / i sua. q. ve / neꝫ. incip. / q̃ro si ap / pellatur a / sñia ō quo / vide oino / pulcbre p / lapũ. al. c / viij. Alia / tñ circa hi / daꝫ caute / la quã tra / dit. do. an. p⁹ Jo. an. in. c. i. ꝛ ibi nõ. de iud. ꝛ q valeat / appellatõ / de qua hic / tz ẽt bar. i

l. i. §. libelli. ff. e. cir. med. ꝛ Jmol. p⁹ do. an. in cle. i. i. iij. col. ff. de ex. tuto. vbi dic ẽt ecõuerso sing. q, pcedit talis appellatio dico sñiam nullã iniustã ꝛ si aliquo, casu appareret iusta ex cã dico eã nullã ex puerilõe ordinis iudi cij ꝛ ibi ponit q plures alꝫ sises. q. ad mãm que oio vide. Et de. q. posita ẽt hic p. d. an. vide in terminis p bal. in. c. cãm in vlt. col. de rescrip.

deducta nullitas in cā appellationis modo p̄dicto tūc lz̄ fuerit, pnunciatū male appellatū poterit succū bens postmodū coꝝ iudice cōpetēti agere de nullitate. ⁊ est bonus tex. in cle. i. de re iudi. Nec obstat si dicaꝫ q̄ nullitas venit incidēter in cā appellationis vt. s̄. dixi in p̄in. q̄ vt dicit bar. ⁊ bene ea que incidē ter veniunt ⁊ plene nō expediunt nō obstāt cuz post agit p̄cipaliter. p̄o boc. c. veniēs. s̄. de testi. el. ij. ⁊ qō nō. in. c. fi. ⁊. c. ij. de o. cog. boc intellige nisi fu isset, pnunciatū male appellatū ⁊ bene iudicatū. nam tunc opus esset ab ista sīa appellare. vt notat Jo. de lig. in. d. cle. fi appellationez in vlti. col. facit qō notat Jnno in. c. sup lr̄is de rescrip. Opp. vr̄. n. q̄ lz̄ iu dex nō repellat exceptōez ex quo tī est legitima ⁊ eā nō admittit appellari pōt. vt. j. c. ex parte. So. ꝑsidera tres casus. p̄mo q̄ iudex expresse repellit excepti onē legitimā ⁊ tūc indubie appellari pōt. vt b. ⁊. s̄. o testi. ex parte ade cū fi. Scōs casus cū expresse nō re pellit sed tacite, pcedēdo ad vlteriora ⁊ tūc idē q̄ taci te repellit. vt in. d. c. ex parte. ⁊ nō. bar. in. l. a, pcedē te. C. de dila. ⁊ Jo. an. bic ⁊. j. eo. ex parte. Tertio ca sus q̄ nec expresse repellit nec tacite, pcedēdo ad vl teriora, ⁊ tūc si illico appellaꝫ nō valeat appellatio cū iudex adhuc nō grauauerit vt b p̄sertim cū, pponit exceptōez ⁊ appellat si fuerit ꝫ factū. Nā vr̄ tūc a futuro grauamine appellatū q̄ nō lz̄ in iudicio. vt in. c. vt. debitus. s̄. e. Sz̄ si iudex maliciose supersedet cā vexādi excipientē tūc remediū est vt excipiens tertio requirat humiliter iudicē vt exceptionē recipiat q̄ si nō fecerit poterit appellare q̄ satis tūc grauaꝫ vt i. c. i. de sup. neg. p̄ela. Et boc expresse tz̄ Jo. an. bic. ⁊ Host. j. eo. interposita. Ultio Jnno. b querit an appellans in iudicio vel extra iudiciū scōa vice vel ter tia videaꝫ recedere ab appellatōe ⁊ p̄iorē sīam con firmare. ⁊ ꝯcludit finaliter q̄ nō q̄ semp instat vt per appellatōez defendaꝫ. Sed an valeat scōa appellatō vide qō scripsi i. c. bone. s̄. e. in additōe. ⁊ ꝯclude fic. q̄ aut appellauit scōo a nouo grauamie ⁊ vz̄ vtraq̄z appellatio. casus est in cle. vnica. de do. ⁊ ꝓtu. ⁊ dic vt ibi nō. in gl. aut appellauit pluries ab eodē grauami ne ⁊ tunc si pluries in eodē instanti expressit verbum appello. vnica est appellatio pluries vociferata. Sic pōt intelligi. s̄. e. bone. ⁊. xxxj. q. ij. lotbari⁹. Aut ex interuallo ⁊ tūc aut appellauit simplr̄ aut sub ꝯditiōe p̄imo casu sunt opi. Nā bar. in. l. cū p̄curator. ff. de no. ope. nun. tz̄ q̄ scōa appellatio nibil operaꝫ q̄ per p̄imā fuit iaz̄ suspensa sīa ⁊ iudicis iurisditio. ꝫ rium sentit Jo. an. post Ab. in. d. c. bone. ⁊ Sal. in c. directe. s̄. eo. sed do. An. nō bene firmat pedes sz̄ satis mihi plz̄ dictū bar. si p̄ima appellatio tenuit q̄ per p̄imā fuit cā devoluta ad supiorē. binc est q̄ ime diate currit tp̄s, p̄sequendi ⁊ finiēdi appellationē. vt in cle. ficut. j. eo. ti. ⁊ suspēsa fuit iudicis iurisditio. vt in. c. si a iudice. ⁊. c. nō solū. e. ti. li. vj. vnde non video sup quo interesse fundeꝫ ista scōa appellatio. ar. in. l. qui bis. ff. de v̄. ob. Nec ob. si dicaꝫ q̄ dixit abb. q̄ ē vtile q̄ cōputeꝫ tēpus a scōa appellatōe q̄ no video qūo appellās possit b facere nō geminato grauamie Naz̄ si vult renunciare p̄ime appellatōi trāsibit sen tentia in rē iud. Si aūt nō renūciat scōa nibil pōt ope rari q̄ nō est ad qd referaꝫ. ar. in. c. ad dissoluendu z̄ de despō. ipu. ⁊. l. decē. ff. de v̄. ob. Predicta intelli ge nisi velit ad aliū appellare. naz̄ tūc scōa appellatio pōt opari effectū cause trāslatiuū. ad boc allego tex. cū glo. ⁊ bar. in. l. si quis libellos. C. e. scōo casu cū fuit appellatū sub cōditione puta appello viua voce saluo iure appellādi in scriptis ⁊ tunc bar. in. d. l. cuz ,pcurator. dicit q̄ ista verba br̄e possunt duplicē sen suz. Primo q̄ vult ita valere nisi appellauerit i scri ptis. ⁊ tunc si appellat in scriptis vnica est appellatio ista que nunc interponit in scriptis. q̄ prima fuit in terposita sub cōditione scōe. Scōo pōt intelligi. i. saluo iure redigēdi istā in scriptis ⁊ tunc fingit prima appellatio nunc in scriptis redacta. Et vr̄ iste vltim⁹ intellectus magis placere Bar. Do. an. sentit q̄ in boc dubio quid iste intenderit debemus bēre respe ctū ad scripturā. naz̄ si repetit in secūda scriptura diē prime censet prima appellatio nunc redacta in scri ptis. Si babet diez̄ fm tēpus noue scripture orit no ua appellatio ⁊ videtur bona consideratio. vt in boc dubio recurramus ad coniecturas. ar. in. l. nenseni⁹ ff. de nego. gest.

n **Jcolao.** [b] Appellans qui termi nū appellationi p̄figit si mittit, p̄curatorē ad impetrandū ⁊ ꝯdi cendū tm̄ ⁊ appellatio fuit recepta a iudi ce vel approbata a parte aduersario legitime, p̄sequē ti ꝯdemnaꝫ in expensis. b. d. fm cōem intellectū licz̄ glo. aliud senserit. Diuidit. primo ponit dationē au ditoris ⁊ petitionem appellātis. scōo dat iudices ibi mādamus. Casus lr̄alis. Abbas ⁊ ꝯuentus mo nasterij sancte marie litigabāt cū nicolao milite sup q̄ busdā qōib⁹: monachi appellauerūt ad sedē aposto licā ⁊ appellatōi sue terminū p̄fixerūt: ꝓpter qō tā miles q̄z̄, p̄curator monachoꝝ ad curiā accesserūt: da tus fuit eis auditor in cuius p̄sētia, ꝓposuit idē miles q̄ cū, p̄curator monachoꝝ nō nisi ad impetrādū ⁊ ꝫ dicendū fuerit institutus sufficientē ad cām tractādā nō miserāt eo ipsaz̄ personaliter, p̄sequente: vnde pe tebat eos sibi ꝯdemnari in expensis tanq̄z̄ ꝓtumaces Unde mandat pa. quibusdā quatenus si ꝯstiterit ab batez̄ ⁊ monachos appellatōi sue terminū p̄fixisse q̄ sufficientē, p̄curatorē ad, p̄sequendā cām eandem nō miserint ipso milite eā personaliter, p̄sequente mo nachos cōdemnent ad restituendas expensas a tem pore app. factas militi memorato. Ber. Nō pri mo militē p̄ferēdū in bonoribus monacho. b vr̄ col ligi ex ordine lr̄e. nā b miles in, platōe verboꝝ p̄mittit monacho. vz̄. n. b ar. ex ordine lr̄e. vt bēs glo. ‘ sa tis notabilē in. c. quorūdā. de elec. li. vj. in vbo p̄dica toꝝ. que dicit q̄ vbicū q̄z̄ fit mētio de fratrib⁹ p̄redi catoribus ⁊ minoribus semp ex ordine lr̄e p̄mittūtur p̄dicatores q̄ eoꝝ ordo fuit antiquior. vide tex. xvij di. c. pe. ⁊ seq. Et forte boc, p̄cessit eo tpe quo mona chi nō erāt clerici. xvj. q. i. gnāliter. nā puto sacerdo tem p̄referendū militi in bonoribus qui est miles ce lestis patrie ⁊ dei. xj. q. i. ī. c. xp̄ianus. xxiij. q. viij. re p̄hensibile. ille vero est miles seculi. spūalia aūt sūt digniora tpalibus. vt in. c. solite de maio. ⁊ obe. ⁊ sa cerdotes, ꝓpter excellentiā dignitatis ⁊ officij i deo rū numero cōputanꝫ. vnde scribit in antiqua lege. Dijs nō detrahes. i. sacerdotibus. ⁊ alibi. Nolite tā gere xp̄os meos. vide bo. tex. in. c. cū ex iniuncto. j. de bere. xcvj. di. duo sunt. Scōo nota q̄ vbicū q̄z̄ causa ex sui natura est in curia romana per appellati onez̄ legitimā nō sufficit appellanti seu appellato mit tere, p̄curatorē ad impetrandū iudicē in partibus sz̄ oz̄ mittere, p̄curatorē ad appellationē ibi, p̄sequēdā. Et dr̄ cā esse in curia si appellatio est recepta a parte vel approbata a iudice. vt infra latius dicā. Item nota ⁊ tene menti q̄ ex ꝓtumacia abbatis ⁊ conuen tus cōdemnaꝫ monasteriū in expensis. Nā cum ipsi nibil, ꝓprij habeāt oz̄ bāc cōdemnatōez̄ expensaruz̄ exequi in bonis monasterij. Ex quo infero q̄. c. rep hensibilis. s̄. eo. qō vr̄ nō velle ꝯdemnari in expēsis ,ꝓpriū nō bīntez̄ dz̄ intelligi qñ, p̄sequit cām suaz̄ ita q̄ nō agit noie monasterij alīs fit cōdemnatio. vt bic ꝓbaꝫ. Ex quo etiā infero q̄ delictū p̄lati p̄iudi cat ecclesie quo ad ꝯdemnationē expensaruni. lz̄ se cus videaꝫ in tutore. vt in. l. nō est. C. de admi. tuto.

a Et ibi vīō plene p ang. ⁊ q. nō videaꝫ recessuz a prima per scōam ap pellationē dicit b do. bartho. de bellentzis sibi videri esse casum in cle. i. in secūdo re ponso de re iudic. ⁊ q̄ b tz̄ ar chi. i §. bi duū. vsi. fi aduersus. ij. q. vj.

b Vide b bal. qui nō. ex boc text. q̄ ,pcurator dz̄ bīe suffici ens mādatū ad cāz̄ alias dñs q mittit ,pcuratorez̄ cū min⁹ suffi cieti mādato eo ipso cēset cōtūax. ⁊ ita ad hoc alle gaꝫ iste text. paria. n. sunt nō cōparere vel cōparef p, pcuratorē min⁹ sufficiē tē. Et iō di rit nō. bal. i l. fi. C. de edi licijs actō. i liij. colū. q̄ si statutū dice ret q̄ nō va leat ,pcessus nisi ,pducto instro māda ti, pcuratōis intelligiꝫ de mādato suf ficienti.

c Et plene in. c. mādato de p̄eb. c. li. vj. ⁊ p bar. i l. nec ordo. ff de solu. vide bo. tex. ⁊ ibi gl. ⁊ bal. in. l. quoties. ff. s̄ vsufr. ⁊ vide glo. ij. in. c. fe des de fscri. ⁊ gl. fi. i. c. di lectus de cā pos. ⁊, ppie. tex. ⁊ gl. isti. d iure nā. gē. ⁊ ci. in fi.

Et forte idē esset in prelato seculari bñte vnde solvere. ar. co. que nō. glo. in. c. de multa de preb. ⁊ i. d. l. nō est. Ultīo nō q̄ appellatore nō prosequēte legitime appellatōez pōt appellatus ꝓsequi ⁊ obtīere a iudice ad quē cōdēnationē expensarū factaꝝ a tempore appellatōis emisse. Et sic bēs q̄ iudex ad quez ꝑdēnat in expensis ēt appellatore nō cōparēte. In glo. i. in fi. b glo. in effectu boc itendit q̄ si prefix⁹ fuit termin⁹ ad appellatōez, ꝓseq̄ndā a iudice vel ab appellante cā appellatōis ex hoc solo est in curia romana tractāda adeo vt nō sufficiat appellatori mittere, procuratorē ad impetrādū iudicē in partibus si appellatus vult, ꝓsequi in curia. ⁊ pro hoc intellectu vī text. quo ad coīticē hic. ⁊ hunc intellectū secutus fuit Abbas hic. Sed Host. Ain. ⁊ Jo. an. ⁊ cōiter doctores sequētes dicūt solā prefixionē termini nō sufficere vt cā dicaī esse in curia sed oz vt appellatio sit recepta a iudice vel approbata a parte. sic loquīt tex. in. c. īterposita. j. eo. §. i. ⁊ in. c. sepe. s̄. e. Hunc tex. intelligūt q̄ñ appellatio fuit recepta a iudice vel approbata a pte. ⁊ iste intellectus plus mihi plz. Nā ex ꝓsecutione ꝓsonali facta per militē appellatū ꝓsumendū est illuz militē recepisse seu approbasse appellationē ipsius abbatis. Itē adduco tex. in. c. oblate. ⁊ in. c. ex insinuatione. s̄. eo. vbi pz q̄ nō obstāte prefixione termini satis est mittere, procuratorē ad lras impetrandū nec apparet aliqua rō vrgēs quare sola p̄fixio termini bēat cām devoluere ad curiā. Jsta. n. prefixio termini ab hoīe facta succedit loco termini iuris. vt in. c. cū sit romana. s̄. eo. ⁊ dixi in. c. ex rōe. Sicut ergo sola p̄fixio termini iuris nō devoluit cām ipso facto ad curiā ita nec prefixio termini hois cum surrogatū debeat sapere nām illius in cui⁹ locū surrogaī. vt in. c. ecclesia supra vt lit. pē. Et plene habeaī mā istius. c. ⁊ clare liqueat q̄ñ cā appellatōis sit tractāda in curia distinguo sic post Cal. q̄ aut fuit appellatū ante sententiā aut post. Primo casu si appellatio fuit recepta a iudice vel approbata a parte ⁊ termin⁹ fuit prefixus ad appellatōez, ꝓsequendā tūc indubie cā appellationis est i curia ita vt teneaī appellās ibi, ꝓsequi appellato volente. vt in. c. interposita. j. e. ⁊ b ⁊ in. d. c. sepe ⁊ si appellatus voluerit ⁊ petierit dz appellās cōparere cū omnibus munimētis ad cām principalē spectantibus. de quo dicēdū vt in. c. i. j. e. li. vj. ⁊ saī qō dixi in. c. vt. debitus. s̄. e. Si vero appellatio fuit recepta a iudice vel approbata a parte sed termin⁹ non fuit prefixus tunc est maius dubiū nunqd cā sit in curia. vī q̄ nō per istū tex. ⁊ per dictū. c. sepe. sed satis teneri pōt q̄ sit in curia per dictū. c. interposita. a cōtrario vbi solū ponderaī an appellatio fuerit recepta ⁊ nihil de prefixione termini dī. hanc partē sentit cal. Si vero appellatio nō fuit recepta a iudice vel a parte nec prefixus fuit terminus ad appellatōez, ꝓsequē daz indubie tūc cā nō dī in curia. vnde sufficit appellatori mittere, procuratorē ad lras impetrandū ēt inuito appellato. vt in. d. c. interposita. Si vero termin⁹ fuit prefixus ⁊ appellato nō fuit recepta tūc casus ē dubius, ppter istū tex. ⁊ dictā glo. Cōis opi. bz vt cā ex b nō dicaī esse in curia. ⁊ plenius hunc casuz expediui. s̄. Ad vnū tamē aduerte ⁊ semp tene menti qō volūt do. de ro. deci. xxxviij. Dicūt. n. q̄ vbi cā non est de sua natura i curia tractāda si tñ appellās iuraī se nō credere q̄ bēbit iusticie cōplemētū in partibus ex aliqua iusta cā tunc tractabiī in curia ēt inuito appellato. ar. op. in. c. statutū in vbo vel saltē de rescri. li. vj. facit. c. vt circa de elec. eo. li. ⁊ hoc quo ad pmū in ēbz. Si vero fuit appellatū a diffinitiua tunc vult Car. seu Saī. q̄ si appellatio fuit recepta a iudice vī approbata a parte eodē modo est in curia ficut. s̄. dixi i appellatōe ab īterlocutoria. Sz ego dubito quo ad approbatōez factā per iudicē. nō. n. vī q̄ recepto appellatōis a diffinitiua ꝑ iudicē facta bēat aliqd operari cū regulariter ipse nō possit non deferre. vt in. c. nō solū. eo. ti. li. vj. Sz sec⁹ ab interlocutoria. vt ibi ⁊ in. c. cū appellatōibus. e. ti. Sed approbatio facta ꝑ partē bene faciet cāz esse i curia. ⁊ ita vī tenere Spe. e. ti. §. qualiter. v. porro. vbi vide. si aūt appellatio nō est recepta seu approbata sed terminus est tātū prefixus. vult glo. b vt dicaī cā esse in curia. sed tene contrariū per supradicta. Et si diceres quid operabiī ꝑ fixio termini. Rñdeī q̄ bz plures effectus citra istū Nā nō pōt preueniri per alterā partiū. vt in. c. oblate. s̄. e. Itē excludit presumptōez malitie que est contra appellantē. nō. glo. in. c. cū sit. s̄. e. Itē facit vt possit appellator cōdēnari in expensis sine alia citatione vt b si nō cōparet. Et attēde q̄ b ꝑdēnatio expensaꝝ bz locū q̄ñ appellatus nō instat vt, procedaī ad vlteriora. Nā si, procediī in curia eo instante ꝑ appellatorem absentē iuxta ea que habentī in. c. sepe. ⁊. c. per tuas. s̄. eo. nō ꝑdemnareī appellator in expensis cōtumacie. ⁊ sentit Cal. ⁊ bene ⁊ nō bene hoc dictū. Ex quo bēs q̄ vbi, procediī ꝑ absentē ꝓtumacē nō est ꝓtumax ꝑdemnādus in expensis sed dz expectari finis iudicij. nihil allegat Cal. Tu vide Jo. an. in. c. i. de elect. li. vj. in nouella. vbi sic limitat glo. suā que videbatur ibi ꝓriū dicere. Primū dictū verius. naz nō pōt dici frustra feciī expensas ex quo, procediī ꝑ absentē. ⁊ b nota ⁊ habes clare materiā istā expeditā. alie glo. sūt faciles. Ultimo b querīt pone q̄ in curia revocet i dubiū an cā appellatōis sit ibidē tractāda ⁊ decidēda. Nunqd, procurator partis qui venit solū ad impetrandū ⁊ ꝑdicendū cū mādato possit hunc articulum defendere. Spec. in ti. de, procura. §. vt aūt. v. sed pone ecce. dicit q̄ sic. ⁊ sic dicit fuisse obtentū i curia qō satis mihi placet. Adduco ad boc. l. ad legatuz. ⁊. l. ad rem mobilē. ff. de, procura. in quibus pz q̄ mandatuz extendiī ad ea que sunt preparatoria[b] mandato. ⁊ vide bonā glo. in. c. cū olim el primo de offi. dele. ⁊ in. c. in. causis. de elec.

t **Ua nobis.** Ab eadē sñia ab eodē 3° appellare nō lz. Primo ponit querelā appellati. Scō sñiaz auditoris ibi cunqz. Tertio inhibitionem factam iudicib⁹ appellationis ibi nos.

Cāus lfalis. Inter. r. tutorē filioꝝ quōdā. b. ciuis tuscañ. ex vna pte ⁊. f., p se. ⁊. p. tutore quōdā filij. b. ex altera sup quadā sūma pecunie corā iudice tuscāo questio vertebaī. idē iudex pro eodē. R. diffinitiuaz tulit sñiam a qua pars altera appellauit: que bis per iudices delegatos fuit confirmata: ⁊ itez tertio fuit appellatū ⁊ ꝓfessio facta: tandē ad papaz delata est questio: ac auditor super hoc datus interlocutus fuit partē alterā nō potuisse tertio appellare. Mādat papa tertio iudici appellatōis q̄ in cā illa vlterius non procedat. Ber. Nō prio iudicium posse concipi i ꝑsonaz solius tutoris tutorio nomine posset etiam concipi contra pupillum maiorez tamen septennio cū auctoritate tutoris. de quo distinguenduz est vt legitur ⁊ nō. in. l. i. C. de admini. tuto. Secundo nota q̄ a iudice seculari potest īmediate ad papaz appellari iter laicos quādo locus iudicis est de temporali iurisdictione ecclesie. vt in. c. fi duobus in fi. s̄. eo. Tertio nota q̄ sententia lata super impotentia appellādi dī interlocutoria. vt patet ibi interlocutus fuerit ⁊ c. Non eniz dici potest diffinitiua qz non est lata super meritis cause habet tamen vim diffinitiue. vt notant Do. de ro. decisi. lxxxiij. Et quid importet habere vim diffinitiue vide plene quod dixi. i. c. peruenit. s̄. eo. Ultimo nota q̄ inter laicos potest causa committi per papam personis laicis. vt pz ibi Petro ⁊

a Nota mirabilē mōduz devoluendi cām in curia vz q̄ ps cuz iuramēto asserat se non sperare in partibus bñe iusticie cōplementuz. Et adde q̄ idez dicit hic. do. an. in vlt. colū. q̄ addas ad ea q̄ scribit idē. d. an. in. c. venies in pe. col. de renun.

b Adde hic. d. phlip. de pusio in. iiij. col. z. iiij. q. vbi subdit hoc ee notanduz ad statuta de cōpromittendo ad cōpromittendū regraī spāle mādatū c. p tuas. s̄. de arbi. tñ simplex procurator ad lites si revocaret in dubiuz an cā sit cōpromittenda vel nō poteīt hūc articulum defendere
c Vide q̄ per istū tex. determinat do. xx. di. in sūma circa prin.

a Utrũ laicus possit cẽ delegatus pape inter laicos in cã mere ciuili. vide tu de hoc ẽt per Jo.an.in.c.statutũ.§.i.in nouella de rescrip.in.vj.

b Ad hoc facit.l.fideicõmissa.§.siqs.x.ff.ō leg.iij. Et h̄ faciũt ad.q.que sepe de facto euenit qñ arbitro dat̄ ptās progādi cõpromissuz semel z iterũ nõ.n.itelligit̄ in infinitũ sed pro duab⁹ vicib⁹ tñ sm bal.h̄ in fi.qui subdit nõ. q arbiter nõ poterit progare ad lõguz tps quasi h̄ nõ videat pp tes cogitatũ.ar.l.si finita i p̄nc. ff.de dã.infec.z idez bal.in.l.i. C.vt i pos. leg. dicẽs q arbiter nõ poterit ꝓrogãe vltra tres mẽses. Sz vide de hoc sin. doctrinã eiusdez bal.i.c.fi.ō ꝓsuet. vbi vult q ꝓrogatio ñ debeat eẽ maioꝛ q̄ termin⁹ p̄mus ipsi⁹ cõpromissi.facit.c.ij v.q.ij. vbi scõs t̄minus nõ dz eẽ maioꝛ p̄mo. z qõ nõt imol. i.c.nõnulli.s. de rescrip.in fi. p̄nc.faciũt ẽt nõ i.l.iij ff. de eo q certo lo. ō illa cla vbi cũq; locorũ que refert ad similia exp̄sis. Ad iō c.sedes.s. de rescrip. cũ ibi nõ. z p bal.i.c. i. apō quẽ vel quos ꝓ trouersia seu. vbi voluit q illa cla sef bis z pluries debeat regulari sm fictitudinẽ p̄cedẽtiũ. Et subdit ẽt bal.i.d. c.fi.i.x. colum. q illa cla q arbiter possit progare terminũ totiẽs quotiẽs sibi videbitur semel bis decies pluries ne res tẽdat in infinitũ nõ pōt progare vltra duas vices aut tres ad sũmũ z idẽ dicit bal.hic z i.c.p̄tata in pe.col.de testi.z in.c.oliz ex lris eius college z̃. Nihil enim dicit̄ q fuerint clerici fic cõmuniter obseruatur qñ causa eis cõmittit̄. Et aduerte qz in ordinario inferiori citra papã hoc non bz dubiũ cũ possit ẽt cãs temporales clericoꝝ laico cõmittere iuxta notata in.c.decernim⁹.s. de iudi.z.xj.q.i.te qdẽ. sed dubiũ maximũ est i papa⁹ nõ pp defectũ ptātis sed volũtatis. per id qõ hodie h̄ i.c. statutũ de rescrip.li.vj. vbi dr̄ q per sedẽ apostolicã cã solũ cõmittẽda est clericis h̄ntibus dignitatẽ seu canonicatũ in ecclesijs cathedralib⁹ z̃c. vt ibi dr̄. Uñ põt dubitari nũ qd dispositio illi⁹.c. hẽat locũ cuz cã tpalis est inter laicos. z dicit Jo.an. q vellet in hoc edoceri. Nã istud.c. facit q possit cõmittere laicis. Itez posset ꝓtingere q cã esset crialis quã ẽt papa specialiter cõmittere põt. vt in.c.fi. ne cle. vel mona. li. vj. q̄ tñ cã nõ põt clericis cõmitti. vt in.c.sniam. j. ne cler. vel mona. z in.c. in archiepatu. de rap. ergo. c. statutũ. nõ põt indistincte intelligi cũ h̄ cã crialis nõ possit clericis cõmitti. In ꝓriũ facit generalis dispositio illius.c. nulla exceptõe facta. xix. di. si romanoꝝ. de maiori. z obe.c. solite. Nec ob. istud. c. qz tpe ipsi⁹ nondũ emanauerat illud.c. statutũ. Cõcludit Jo. an. tenendũ id qõ curia seruat z sic dubitauit decidere de iure. Do. an. dicit equs eẽ tenere h̄.c. i h̄ nõ eẽ correctuz. Aduerte rõ. c. statutũ. militat ẽt cũ cã est iter lacos. Nã principalis rõ illius.c. est decoꝛ sedis apostolice. nã quedã ignominia est z dedecus quoddaz ꝓuatã personã maxīe vilez tenere locũ pape. vt ibi in glo. ergo dz esse eadẽ iuris dispositio maxime cuz illud.c. generaliter loquit̄. Nec ob. qõ dicitur de causis criminalibus qz illud intelligitur exceptũ ratione impotentie. nã lex dz esse possibilis z cõueniẽs personis z̃c. iiij. di. erit autez lex. Sed ex alio respectu placet mihi prima opinio qz clerici maxime in dignitate positi non debẽt occupari in causis temporalibus maxime laicoꝝ. ar. bo. in. d. c. te quidẽ. z in. c. reprehensibilis. xxiij. q. viij. z h̄ nõ. In glo. i. ibi duas res. Nota glo. pro statutis permittẽtibus aliquid iterari[b] vel puniẽtibus faciẽtẽ aliquid iterum. habet eniz locũ statutũ in geminante actum. Sed aduerte qz glo. in sequentibus videt innuere cõtrariuz z videt sibi cõtraria dũ exponit itez. i. quotiens op⁹ erit saluando glo. dic q ꝓpriũ significatũ istius dictionis est vt nocet actũ geminatum sed quãdoq; ex natura actus cui adijcit̄ exponit̄ ꝓout sequit̄ in glo. z ita loquit̄. l. veluti in glo. allegata. Nam editio instrumenti põt ex causa itez peti. z intelligit̄ quotiẽs opus erit qz hoc bz natura negocij vt pluries z pluries possit peti editio instrumenti si opus est. Nam verba imꝓpriant̄ sm naturã subiecte materie. xj. q.iij. rogo cũ glo. z tex. cũ gl. in proemio decreti ibi. omnia que vultis vt faciant vobis homines. i. debetis velle. In glo. ij. ibi sed dic quotiens. i. scõo z̃c. Nota glo. sm hunc intellectũ pro bis que dixi in precedenti glo. q ꝓpria significatio verbi est restringenda sm naturaz subiecte materie qz promptuz est iura iuribus concordare. vt in.c.cũ expediat. de ele. li. vj. sic z euangeliste sepe reducunt̄ ad concordiã vt leg. z nõ. in. c. nihil. j. de verb. sig. Uel dic z aliter q illud.c. quotiens. intelligit̄ ꝓprie sed verificatur in diuersis grauaminibus. nam si milleties quis graua in.ij.col. de rescri. de quo ẽt vide p eundẽ bal. in. c. i. quib⁹mo. feu. amit. i qua dã addi. magna quã multi libri nõ h̄nt. vide lu. ro. in rub de arb. z in rep. l. ij. ff. de re iudi. in pe. car. in v̄. sed pro maiori declaratõe z in. l. si finita in p̄n. ff. de dã. infec. do. alex. imol. in cõsi. ccxij. incip. viso ꝓsilio alias per me reddito in. ij. col. q est bene nõ. ad practicã de quo ẽt per doc. in. l. z si post tres ff. siqs cau. z p Bar. in. l. si gemina ar bõ. ff. ar. fur. ce. z ibi de dictione pluries quot vices iportat: z p ang. in. l. i. §. pen. ff. de cu. reo. q̄ do aliqs ꝓmisit repñtare ali quẽ toties quotiẽs op⁹ erit de quo ẽt p Jo. de imo. in. l. si finita. ff. ō dã. infec.

reẽ in eadez causa totiens appellare potest. vt in. c. directe. z qõ ibi nõ. s. eo. h̄. c. loquit̄ quando super eodem fuit bis appellatuz per eandez partez z bis sententia fuit cõfirmata tunc nõ lz tertio appellare tum vt euitetur infinitas. tum ꝓpter ꝓsumptionez iniusticie que orta est cõtra appellantez ex quo totiens succubuit. z hoc vt nõ liceat tertio appellare ab eodẽ articulo. procedit etiã in sententijs que non transeũt in rez iudicataz lz eniz in illis possit de nouo causa in choari non tamen tertio appellari. glo. est singularis in. c. fraternitatis. j. de frig. quã semper tene menti. sicut in simili dicimus q nõ lz in istis causis appellare post decendiuz lz possit per viã querele agi. vt est glo. nõ. in. c. ad reprimendã de offi. ordi. Item intelligo text. vt non liceat tertio appellare respectu eiusdem partis. naz quelibet pars potest bis appellare: z sic possunt in causa super eodem articulo interponi quattuor appellationes. vt nõ. Jo. an. i. c. directe s. eo. z Spe. eo. ti. §. quotiens. z Bar. in. l. vna. C. vt non licet. in vna eadẽq; causa tertio prouocare. qõ intelligit sine interpolatum habuit pars duas sententias pro se siue contra se. Exemplũ appellaui a sentẽtia lata contra me sententia fuit confirmata. iteruz appellaui. sententia fuit infirmata. tu potes appellare z sic tertio. z si sententia fertur cõtra te poteris iterum appellare. Nam hoc cãu quilibet nostruz habuit successiue duas appellationes quandoq; h̄ cõtingit interpolatum. vt qz ego semel appellaui z obtinui sententiaz pro me. tu itez appellasti z fuit sententia pro te lata. possum tertio appellare. z si fuerit pro me lata poteris quarto appellare. vlterius non est licitum cuiq; nostrum appellare qz quilibet habuit duas appellationes. Sed dubiũ est pro quo mandabit̄ sententia executioni ex quo bis appellauit z bis obtinuit z nõ lz quinto appellare. Primo videt̄ q debeat obtinere is qui habuit primã sententiã qz presũptio est pro eo ex quo bis fuit cõfirmata. In cõtrariuz facit q alter vltimo obtinuit. Spec. in. d. §. quotiens in principio relinquit h̄ disputationi Jo. an. ibi i addi. dicit hodie dicendũ vt habet̄ in cle. i. de re iudic. Ex qua colligit̄ actoꝛez debere obtinere qui habuit tres sententias pro se. z dic vt ibi plene nõ. Et in fi. glo. nota glo. iuncto dicto. c. lotharius. q gemina tio appellationis seu multiplicatio fine interuallo facta h̄z vim vnius appellationis z q non recedit a iure suo pluries emittendo verbũ appello. h̄ eniz videtur facere ex coꝛdis abundantia. ad hoc. c. bone. s. e. vbi etiaz probat̄. facit in simili in cle. i. eo. ti. Sz pulchrum z difficile est dubiuz in geminante appellationem ex interuallo infra tempus tamẽ decendij. Nũquid per secundã appellationẽ videat̄ recessiuz a prima. z sic nunquid possit prosequi scõam qz forte expedit sibi eaz magis prosequi. forte eniz fatale prime appellationis est lapsum z est infra tempus scõe appellationis. Bar. in. l. cuz procuratoꝛ. ff. de no. op. nun. tz scõam appellatõez nõ valere qz per primã, p nũciatũ est extinctũ seu suspẽsiuz. l. i. ad turpil. c. venientes. de iureiur. ergo scõa nihil põt opari. Contrariuz sentiunt doc. nostri. in. d. c. bone. z do. An. in. c. dilecto. s. eo. Et dicit Bas. de cal. in. c. directe. s. eo. in questione facti defendisse contrariũ eius qõ tenet

c Itẽ adõ q vbi papa vel impera toꝛ cõmittit cãm simplr videt̄ appellationem admisisse ñ obstante q tertio nõ possit alias appellari sm d. anto. de butri. hic z expresius Jo. de imo. z. d. alexan. in cõsi. ccxviiij. incipi. in cã z lite vertẽte corã reuerẽdo z̃c. in. ij. col. q teneas cõdi qz potest quotidie cõtingere nã sẽ ꝓpponit̄ q rescriptũ est obrepticiuz z contra ius z ideo nõ valet qz de iure cõmuni non potest tertio appellari potest substinere q imo valeret p hoc dictũ. d. ant. z Imol. hic qz eoipso q princeps cõcedit rescriptũ intelligitur dispẽsare z appellatõnẽ admisisse bene fac qõ singlr iquit ang. i. l. liber tus aduers⁹ p illũ tex. ff. de in ius vo. qõ princeps p̄cedẽdo rescriptũ delegatoriũ supplicanti vt supplicantẽ habilem facere ad agendum bene facit tex. in. l. i. z qõ ibi bal. C. de preci. imper. of.

a Adde hic eundē pano⁹ in.c.fi.in.v.col.ſ.de ꝓſue.

b Qualiter formari debeat libellus ſup reuocatōe attēratoꝝ appellatio ne pendēte.⁊ adde.d.an.hic.v̄.quero primo de practica libelli ⁊ c.⁊ in.c. cō ſuluit in ij.col.ſ.c.⁊ qō ibi nō.de hoc

c Et iſtā formā tanq̄ turiozē ſeruādā eſſe dicit archid.ij.q.vj.ſunt quoꝝ §.fi.qui incipit ab eo ār.

d Caſus in qbus pōt appellari omiſſo medio ⁊ nō.ēt bal. in auc.babita.C.ne fi.p pze. Itez ad patriarchaſ ꝓmulgaros appellari ꝑt omiſſo medio rex.ē ſm vnā lec.in.c. antiqua ō p ni.⁊ gl.i.c renouates.xx ij.di. Et ad hoc q̄ ad patriarchā cōſtantinopolitanū poſſit appellari omiſſo medio eſt bo.rex.et ibi aperte arch.in.c ſi clericus i fi.xj.q i.⁊ idē dic archi.i.§.anteriozū.v̄.illo.vz.ij.q.vj vbi ēt dic ibi de pziarcha alexādr'o ⁊ alle.nō.i.d.c.renouantes.ponit ēt archi.in.d.v̄ ſi.illoz⁹ quatuoz ex illis caſibus in q bus appellari poteſt omiſſo medio quos ēt poſuit b.d.ant. Itez formo tibi vnaz regulam notabilem in iſta materia q̄ vbicunq̄ a iudice ſeculari pōt appellari ad iudicē eccleſia ſticuz poterit ad eū appellari omiſſo medio.ad hoc allego caſum ſing. quē nou⁹ ad hoc pondero i.c ſi duobus in fi.ſ. eo q̄ nō.q⁹ eſt magna limitatio ad l.imperatores.ff.e. Vz forte poſſet

Bar.allegat glo.ij.q.vj.biduū.⁊ dictū.c.directe.ſz illud nihil facit q⁹ loq̄t in diuerſis grauaminib⁹. Adducit tm̄ ratio pōt.n.appellās renūciare appellationi ſue alterā interponēdo exquo tēdit i eius fauoꝛē. fac ij.q.vj.ſigs libellos.⁊.C.e.l.ſigs.nec ob. qō dr̄ q̄ ſuſpēſuz nō pōt amplius ſuſpēdi q⁹ imo ꝓriū eſt vex vt pz in excōicato q⁹ pōt itex excōicari.⁊ qd opetur ſcōa notaſ in.c.ita quoꝛūdā.j.de iude.⁊ vide de hoc in.c.capitulū iūcta glo.de reſcrip.puto q̄ aut vult 2° appellare ad aliū iudicē ⁊ valet appellatio ⁊ cēſet renūciare ꝓrie.de hoc vr̄ nibi caſus iūcta glo.in.d.l.ſi qs libellos.cāonizata vbi.ſ.⁊ h̄ ſa operaſ reſpectu trāſferēde iuriſditōis de vno in aliū.vnde lz nō operet effectū ſuſpēſiuū opaſ tm̄ effectū trāſlatiuū.qō ei lz iuris auctoꝛitate ne iuſte penitudinis humanitaſ ei denegeſ.vt dicit tex.in.d.l.ſiqs.aut vult gemīare appellatōez ad cūdē ⁊ tenerē opinionē bar.q⁹ nō video q̄ ſcōa appellatio poſſit opari nec effectū ſuſpēſiuuz nec deuolutiuū ſeu trāſlatiuū.nā ex ꝓria appellatiōe ꝓnūcia.ū eſt ſuſpēſuz ⁊ cā eſt deuoluta ad ſupioꝛē iudicē.ergo ſcōa ad eūdē nō vz maxie q⁹ tpe iterpoſitionis ipſi⁹ nō pōt appellās ptēdere intereſſe. Jō appellatio nō valet q⁹ fundaſ ſup intereſſe.ij.q.vj. non ſolent.⁊.ſ.de elec.cū iter. Quid aūt ſi ꝓmo appellauit cū hac ꝓteſtatōe ſaluo iure in ſcriptis appellandi. nūqd ſi ſcōo appellat in ſcriptis ifra decēdiū cōputa bir̄ tēpus a ꝓria appellatiōe vel a ſcōa. vide Bar. in d.l.cum procuratoꝛ.⁊ aliquid tenuit do. An.in.d.c. dilecto.⁊ ibi examinaui nuperrime banc mām in additione.dic vt ibi dixi.

b **Jlecti.** De ſubdito vel ōlegato ep̄i ad archiep̄m appellare non lz. Vel gnāliꝰ ſic.appellatio omiſſo medio iudice iterpoſita cām nō denoluit exceptōe oppoſita.h.d.ſm cōez itellectū. Primo ponit querelā appellātis cui ſcōo dat iudicē ibi quo circa. Caſus lr̄alis. Inter ꝙrētū ⁊ prioꝛē de lacu rubeo ⁊.f.militē coꝛā magiſtro.A.ex delegatōe ordiarij qō vertebaſ.idē miles ad obiturieē.archiep̄m appellauit:tādē partes cōparuerūt in p̄ſētia officialis archiep̄i obituricē.coꝛā quo ex parte ꝓris ⁊ ꝙrēt⁹ fuit excipiēdo ꝓpoſituz:q⁹ cū omiſſo dioceſis epo fuiſſet ad archiep̄z appellatū ad quē gradatiz debuit appellari in cā ipſa,pcedere non debebat. Sz q⁹ officialis bāc exceptōez admittere denegauit prioꝛ ad ſe.apo. appellauit:ſed officialis nō obſtāte ap.tulit ſniam ſuſpenſiōis ⁊ interdicti in prioꝛē ⁊ ꝙrentū predictos. Mādat papa quibuſdā iudicib⁹ quaten⁹ ſnias illaſ poſt hmōi appellatōez,pmulgatas denunciēt nullas eſſe. Ber. Nō prio q⁹ de appellatōibus iterpoſitis ad archiep̄m iure metropolitano pōt eius officialis ſeu vicari⁹ cognoſcere hic q⁹ idē eſt tribunal archiep̄i ⁊ vicarij ſui.vt in.c.romana.j.e.li.vj. Idē,pbaſ in.c.dilectis.ſ.e. Scōo nō ex tex.practicam libel landi in cā appellatōis vt petat ſnias latas poſt ⁊ cōtra appellatōez legitimā denūciari irritas ⁊ inanes.

Sed circa primū notabile quero de qōne h̄ non tacta per doct.nūqd a delegato ep̄i poſſit appellari ad vicariuz ipſius ep̄i. An vero ſit neceſſe vt formaliter ad ip̄m ep̄m appelleſ.⁊ vr̄ p̄ q⁹ nō.ar.c.ſtuduiſti.de of.le.vbi pz q⁹ legat⁹ gnāliꝰ pape nō ipedit ſe de cā alteri ſp̄āliter delegata.q̄ idē dicendū de vicario ep̄i. nā eps cām alteri delegādo vr̄ eā arripe a iuriſditiōe ſui vicarij qō pōt.ar.in.l.iudiciū ſoluiſ.ff.de iud.⁊ p Jnno.in.c.romana p̄al.vbi notāter dic ep̄m poſſe ꝛeſponderi ad rex.in.d.c.ſi duobus q⁹ ibi conſuetudo non dicrabat vr appellaretur ad papam tanq̄ ad ſupremā perſonā. Item limita in ſcholaribus qui in quolibet grauamine omiſſo medio poſſunt appellare etiam de iure ciuili auc.habita.C.ne filius pro pa.⁊ ibi bal.in iij.colū.⁊ do.alexan.imol.in.l.i.§.ſi quis in p̄in.ff.e.⁊ hoc idē dicit etiā.d.ab.pano⁹.in diſputatione ſua que incipit gandulphus. in.xxviij. col.alleg. bald.in.d. auc.babita.

e Valz appellarō omiſſo medio ſi non opponaſ etiā in caſibus in quibuſ nō poteſt appellari omiſſo medio ⁊ ita etiaz ſinguläter colligitur ex dictis Jnn. in.c.cum bertolduſ quē refert ⁊ ſequitur ibi do.an. in.v.colū. ⁊ ceteri ſcribentes de re iudi.⁊ ē caſus quē ibi ad hoc multū pōderat iſte in.c.reſcrē re de p̄bē. ⁊ do.ant. hic i.ij.colum.⁊ gl. hic ⁊ q⁹ ibi nō. Sed poſſet reſpōderi q⁹ ipſi ſcribentes loquūtur in cāu quādo appellatur omiſſo medio ad aliū qui alias cōmuniter i aliis cauſis erat iudex litigantiū ita refert h̄ do.barth. de bellen. in add.ad do.anto.⁊ vide hic p̄ do.philip. de perufio in.v.col.

bibere vicario ſuo ne de certa cā cognoſcat. Nā quē admodū pōt eps ex libito ſuū vicariū ex toto remouere.vt nō.gl.in cle.⁊ ſi p̄incipalis de reſcrip.⁊ nō. in cle.ſi.de,pcu.ita ⁊ forti⁹ pōt cognitōez certe cāe iter dicere.ar.in.l.que de tota.ff.de rei ven.⁊ in.c.paſtoralis.§.itē cū de off.dele. Jn ꝓriū facit q⁹ idē eſt ep̄i ⁊ vicarij ꝓſiſtoriū.vt in.c.ij.de ꝓſtue.li.vj.⁊ in.d.c. romana.⁊ vt pz h̄ cognoſcit vicari⁹ de appellatōe ad archiep̄m iterpoſita q⁹ ipſe archiep̄s vr̄ cognoſcere miniſterio vicarij ſui cū iuriſditio vicarij ſui nō fit ſepata a iuriſditōe ep̄i ſed eſt pars iuriſditōis ep̄i.vnō ſuſpēſo vl' excōicato ep̄o ſuſpēſa eſt iuriſditio vicarij.vt le.⁊ nō.i.c.i.de off.vicarij li.vj. Itē lz p delegatōem fit ab eo amota cognitio p̄incipalis cāe nō tm̄ eſt remota cognitio cāe appellatōis ⁊ ex ſeparatis nō fit illatio. vt in.c.ij.de trāſla.p̄la.⁊ i.l.neq̄ natales.C.de,pb. Jn h̄ puto ſic dicēdū q⁹ aut eps eſt p̄ſs puta in dioceſi vel loco,p̄pinquo tūc dz appellari ad ep̄m nō ad vicariū.aut abſs i loco remoto tūc poterit appellari ad ip̄z vicariū. ad bāc diſtictōez adduco rex.⁊ ibi nō p Jo.an.i.c.ſi ꝫ vnū de of.ōle.li.vj.vbi pz q⁹ ſi recuſaſ delegat⁹ ep̄i dz,p̄bari ſuſpitio coꝛā ipſo ep̄o ⁊ nō coꝛā vicario ſuo niſi vt ibi dicit Jo.an.eps ſit i remotis.nā cū in cā illa ſp̄āli delegat⁹ ſit maioꝛ vicario.vt i d.c.ſtuduiſti.nō eſt rōi ꝓſonū vt iſte vicari⁹ corrigat errozē illi⁹ ſed ex cā predicta h̄ poterit. Adduco ſcōo l.valde notabilē.ff.māda.ſi boiez⁹.vbi dr̄ gnāliez ,p curatoꝛē poſſe ex cā verisimili nō cogitata per dñm i bibere ſp̄āli,pcuratoꝛi ne negociū attēret ſecus vbi ſi eſt talis cā ⁊ per illā.l.notabilē ſolēniter limitaſ.c.ſtuduiſti p̄al.vt legat⁹ pape in,p̄uincia poſſit ex cā noviter oꝛta ſeu verifiār nō ꝓſiderata per papā tpe delegatōis inhibere delegato ſp̄āli ne ,pcedat i cā ſibi ſp̄āliter delegata.⁊ p illā.l.audio bal.tēuiſſe poſſe ep̄z ex tali cā ſtatutū ſeu diſpēſatiōem facere ꝫ legē.ex quo talis cā ſubeſt quā ſi legiſlatoꝛ ꝓſideraſſet aut legē illā non ꝓdidiſſet aut facultatē diſponēdi ꝓriū p̄buiſſet. Et vide qō nōt bal.in.l.oēs populi.ff.de iuſt.⁊ iure. Et h̄ ē ſingl'r notādū ad māz.c.at ſi clerici.§. de adulterijſ ō ind. Et viō qō notāt do.ō ro.deci.ciiij.⁊ qō dico i d.§.de adulterijſ.als eſt in deciſiōe.cclv. Scōo q̄ riſ pro declaratōe ſcōi notabilis nūqd in cā appellationis debeat ſic pure libellus ꝓcipi vt ſnie late poſt appellatōez reuocenſ in irritū. Jnno.h̄ multū inſtat ponēdo varias practicas[b]. Nā qñq̄ petiſ reuocari qcqd eſt geſtū poſt appellatōez ſeu vt ,pceſſus poſt appellatōez denūcieſ irrit⁹.vt in.c.dilecto.ſ.e. qñz petiſ vt appellatio,pnūcieſ legitima.[c] ⁊ h̄ ſolū pōt ſufficere ſm Jnno. Nā reuocatio attēratoꝝ venit acceſſorie.nā ſi appellatio,pnūcieſ legitima pz p p̄ſs geſta poſt modū eē irrita.vt in.c.ſi a iudice.⁊.c.nō ſolū eo.ti.li.vj. Cautū tm̄ eſt ſm Boſt.vt adijciaſ ad maioꝛē expreſſionē vt denūcieſ irritū qcqd geſtū fuit p⁹ ⁊ ꝫ appellatōez ⁊ h̄ eſt bona practica vt euitet ꝓflictū opinionū vt ſic nō reſtringat ſe libellās ad aliq̄ ſp̄āle ſed gnāliter ad oīa poſtmodū attērata ⁊c. Jn gl. i.ibi dicas q⁹ gradati eſt appellādū ⁊c. Ex hac p̄ma parte glo.que durat vſq̄ ad v̄.de appellatōib⁹ iterpoſitis ⁊c.collige vnā regulā ⁊ quattuoꝛ caſus exceptos. Regla ponit negatiue vt omiſſis medijs ſeu iudicib⁹ imediatis nō poſſit reglr appellari ad ſupioꝛē mediatū tā de iure canonico vt hic.⁊ in.c.romana p̄alle.q̄z de iure ciuili.ij.q.vj.anterioꝝ.⁊ in.l.ſipera toꝛes.ff.de appel. Excipit⁹ primo caſus qñ nō fuit oppoſitū q⁹ partē aduerſaz.⁊ nō bñ būc caſuz q⁹ de

a An valeat cōsuetudo qō possit appellari omisso medio ꝛ vide hic. d. an. i vlt. colū. ꝛ gl. magnā in. c. nō putamus de ꝓsue. in. vj. Et addeꝙ nō solū vz ꝓsuetudo ꝙ appelleť a sēditis ad supiorē omisso medio. ꝛ sz ēt vz cōsuetudo ꝙ appelleť a nō subdito ad supiorē omisso medio. casus ē i. c. si duobus in fi. s. eo. nec ob. ꝙ ibi appellať ad papā q ꝑt adiri omisso medio: qz rīdeo ꝙ ibi appellabať ō iure ciuili quo iure ñ appellať omisso medio ēt ad principem vt. l. imperatorez. ff. eo.

b Dīz bⁿ decr. vide latiſſime ꝛ forte melius q̄ alibi exaīa tā p bal. in §. nos aūt iſti. de atti. tuto.

c Vide d an. hic i iiij. col. vſ. q̄ro qd ſi trāſierit ꝛc. Et addeꝙ idē ē ſi ñ po nubat sz tur pē vi tam ducat mſ vt dic̄ ſpe. ſing ut ti. de tuto. §. nūc dicē dū. v. item excipiť ō mſez ꝛ ibi im diate ponit qd dicēduz ſi ipſa ℨbit ſpōſalia ō

B nō habeť alicubi tex. adeo ꝙ archi. in. c. ſi delegatⁿ de offi. dele. li. vj. dixerit Inno. ꝛ Moſt. tenuiſſe ℨrīū in. c. referēte al. in gl. Sz vt dicit hic Jo. an. B nō colligiť ex dictis illoꝝ ibi. ꝛ Moſt. B ꝛ cōiter doc. ſequūtur iſtā glo. vt quēadmodū tacitus ꝓſensus iducēdo ꝓſuetudinē poſſit B opari vt dicā in caſu ſequēti ita ꝛ tacitⁿ ꝓſenſus i nō excipiēdo. Et ꝓ B ꝙ regl̄r qō ꝑt facere ꝓſuetudo pōt opari pactū tacitū ſeu expreſſuz lz nō ꝑ oīa. iurta nōta per bart. i. l. oēs populi. ff. de iuſti. ꝛ iure. Īrē facit iſte tex. in ar. vbi papa fundat ſe ſup appellatōe. ꝛ ſi fuit opus B excipere ꝛ appellare.

Sz circa iſtū caſū ego fozino oppoſitōez ſatis fozte. de. l. i. ff. eo. vbi dr̄ ꝙ ſi ꝑ errorē fuit appellatū ad maiorē iudicē debito error nō nocet. ſecⁿ ſi ad minorē. vr̄ g̃ velle ꝙ ex certa ſcīa nō valet appellatio omiſſo medio. Ad B ℨrīū rñdeo ſic ꝙ error nō nocet. ſ. vt iuriſdictio ſit deuoluta ad iudicē debitū ac ſi ad eū fuiſſet appellatū. vt ibi ſenti: bar. Nō g̃ negat qn parte nō excipiēte valeat ꝓceſſus cozā iudice maiori. Et ex B inferť ꝙ ſi ſcienter appellauit omiſſo medio. ꝛ B appellatio aduenit in noticiā appellari poſt decēdiū ꝙ eo excipiēte ſnīa remanet rata qz illa appellatio non valet obſtāte exceptōe. ſecⁿ aūt ſi ſic appellaſſet iuſto errore ductⁿ qz tūc appellatio deuoluit cām ad ſupiorē iudicē debitū. vel intellige de iure ciuili qz ius ciuile magis abhorret appellatōez gradatiz nō factā q̄z ius canonicū vt pz in. l. ī paratos vbi ī parator non vult ꝙ ad eū ēt appelleť omiſſo medio. facit. ij. q. vj. anteriorū. Scōs caſus exceptⁿ ſi ꝓſuetudo fouet talē appellatōez omiſſo medio ĩterpoſitā. ꝛ de B caſu bo die eſt bonⁿ tex. in. d. c. romana. Tertⁿ caſus ſi delegatus ēt ad vniuerſitatē cāz ſubdelegauit vnā cām alteri in totū nā tūc appellať ad primū delegantē. Et idē intellige in delegato ad vnaz cām tm̄ eandē cām ꝓſus ſubdelegāte. vt in. c. ſup qōnū. §. porro. de offi. dele. ꝛ in. l. i. ff. qs ꝛ a quo appel. Et nota hoc ꝓ intellectu illius. l. ꝛ marie nō glo. inquātū loquit ēt i delegato ad vniuerſitatē cāz vt nō ceſſeať quaſi ordinarius in appellatōe interponēda a ſubdelegato. licz ceſſeať quaſi ordinari in eo ꝙ ſubdelegauit. nō. gl. in c. cū cām. §. c. Quartⁿ caſus exceptus eſt in papa. ad eū. n. appellari pōt omiſſo medio vl medijs. ij. q. vj. ad romanā. fallit ſi appelleť a ſubdelegato delegati pape qui ſubdelegat nō in totū qz cū delegatus pape repreſentet pſonā ipſius pape nō dz appellari ad ipſuz papā ſed ad ipm ſubdelegātē. vt in. d. c. ſup qō nuz. §. porro. Extra gl. excipe vnū caſum in legato pape. Nā ſm cōem opinionē ad eū pōt appellari omiſſis medijs in eius legatōe. ar. c. i. de offi. le. ꝛ ita voluit Jo. an. in. c. ꝙ trāſlationē. de off. le. ꝛ ibi dixi. tz gl. in. c. ij. de ꝓſue. li. vj. ꝛ vide gl. ij. q. vj. in. c. iij.

Sextⁿ caſus ſi archieps cōuenit ſubditū ēpi cozā ēpo. tunc. n. nō dz ad eū appellari ne ſit iudex in cauſa ſua. Septimⁿ caſus ſi ēps litigauit cozā arbitris ꝛ ſubditū ſuū ſicut fieri dz. xj. q. i. ſi clericⁿ. nā tūc appellať ad papā ab illis arbitris vt notat gl. in. c. ab arbitris de of. dele. li. vj. q̄z uis poſſit dici būc caſuz nō recte excipi qz illi ſunt arbitri iuris ꝛ ſic ſupior ĩmediate eſt papa. vt in. d. c. ab arbitris. ꝛ notabis hunc caſuz qz illa glo. nō eſt alibi. Octauⁿ caſus notabilis eſt qū ꝓcurrit iuriſditio mediata ꝛ ĩmediata. Exē pluz ſi appelleť a ſubdito ēpi. nā ſubditus ēpi nō facit gradū cū ēpo ſed ambo cōcurrūt. ad hoc glo. notabilis in. c. cū ab eccleſiaz. ꝛ in. c. paſtoralis de offi. ord. vnde hoc caſu appellať ad illū ſupiorē ꝛ ad ipm ēpm. put voluerit appellans. ꝛ B videť velle Jo. an. poſt Archi. in. c. romana. e. ti. li. vj. in verbo omiſſis

Nonus caſus generalis vbi mediuz eſt quoquo modo ſublatū. puta qz iuder ĩmediate eſt hereticus vel excōicatus vel ſuſpenſus. ad h. c. ſi is cui. ꝛ gō ibi nō. de offi. dele. li. vj. limita tñ ſm notata in. c. ſi quis ꝛ clericū. de ſo. cōp. ſ. reſpectu iudicis recuſati q. ſub delegauit. In eadē glo. ibi ꝛ idē credo ꝛ c. B partícula gl. bodie eſt repꝛobata in. c. ij. de ꝓſue. li. vj. vbi babeť ꝙ nō valet ꝓſuetudo vt a vicario ēpi appelleť ad ipſuz ēpm. Et ſi diceres quare ꝓſuetudo valet vt poſſit appellari omiſſo medio. ℨDꝛo ſolutione vide glo. notabilē in. d. c. ij. Nā ꝙ appelleť de vicario ad ēpm eſt ꝛ ſubſtantialia appellationis ſed ꝙ appelleť omiſſo medio nō eſt de ſubſtātialibus ſed de circunſtantibus. ꝛ dic vt ibi latius habeť. Nec obſtāt iura glo. allegata in ℨrīū. naz in. l. i. in. §. ſolet. appellatur ad preſidē qui non interfuit in ordine tanq̄z iudex vt notat Inno. in. c. irrefragabili de off. ord. ꝛ bodie vi de bo. tex. in. c. a collatione. j. e. ti. li. vj. vbi pz ꝙ non appelleť a capitulo ꝛ ēpo ad ipſuz ēpm. ſi epūs interfuit in capitulo vt prelatus ſecus ſi interfuit in capitulo vt canonicus. ꝛ ſic pōt appellari ab eodē ad eundē aliter ꝓſideratū. ꝛ ſic reſpōdeť ad. §. ſolet. ꝛ. c. multiſ xvij. di. ſed epūs reſpectu vicarij ſui ſemper eſt idem.

In eadē glo. ibi qui nō erat de curia diocesis ēpi. dicit Jo. an. ꝛ bene ꝙ fruſtra glo. boc ponderat. naz ꝛ ſi vicario ſuo epūs delegat vnā cām appellabiť ad ipſuz ēpz ex quo nō cognouit vt vicarius. Et ex boc habes bonā practicā euitādi certo caſu appellationē Item habes ꝙ epiſcopus vel alius ordinarius poteſt cauſaz delegare vicario ſuo ꝛ ſi in fraudez boc fieret poſſet excōmunicari per ſuperiorez. Et in boc vide per Spec. eo. ti. §. nunc tractemus. v. ſed ſm premiſſa. ꝛ quod nō. in. c. ſuper queſtionū de offi. dele. Et intellige ꝙ euitet appellationē interponendaz ad ſuperiorē imediatuz epiſcopi. non autem ad papam cum ad euz omiſſis omnibus medijs poſſit appellari. vt. s. dixi. ꝛ ſolum hec regula reperitur habere fallentiam in delegato pape ſubdelegante non in totuz vt in. d. c. ſuper queſtionum. §. porro. ꝛ tunc non ad papam ſed ad ipſum delegantem appelletur. cum in eo repꝛeſenteť perſona pape. vt ibi nō. que ratio ceſſat in alijs delegātibus. vnde a delegato legati poteſt appellari ad papam omiſſo legato delegante. vt in. c. cum Bertoldus. de re iudi. vbi dixi. Item a delegato epiſcopi poterit appellari ad legatum pape: quia concurrit cum ipſo. vt ſupꝛa dixi. ꝛ hoc nō. addinio ē.

c Ex parte. b m.

b Si is qui deſijt ēe tutoꝛ noīe pupilli ꝙuenit ꝛ inuitus poterit appellare. In p. ma ponit appellātis querela. In ſcōa dat iudices ibi ideoq̄z mādam⁹. Caſus lr̄alis. Quedā mulier noīe filioꝝ ſuoꝝ ipetrauit lr̄as ꝺ quādā alia mulierē. m. noīe filioꝝ eiuſdē ſup qbuſdā terris ad quoſdā iudices delegatos: cozā qb⁹ dicta. m. excipiēdo, ꝓpoſuit ꝙ cū res de qb⁹ in iudicio litigabať ꝛ ꝓdicti filij ſub ptāte ac tutela ipſi⁹ nō eēnt cū ea ad ſecūda vota trāſiſſet ſup bis rīdere nullaten⁹ teneb ať eidez noīe filioꝝ ſuoꝝ quoꝝ deſierat eſſe tutrix: ꝛ qz iudices hāc exceptōez nō admittebāt ſed rīdere cōpellebāt eādē: ipſa ad ſedē apo. appellauit. vnde mādat papa quaten⁹ ſi eſt ita reuocato in irritū quicqd poſt appellatōez iudices inuenerint attēratū: audiāt poſt modū hinc inde, ꝓpoſita. Ber. Nō ꝑ ꝙ tutoꝛ alꝭ mater pōt rōe tutele bñe filios in ptāte ꝛ ꝙ pupillus eſt ſub ptāte tutoris. ꝓ hoc eſt tex. ibi ſub potestate ac tutela ꝛc. h ēt, pbať ex diffinitione tutele. Eſt enim vis ꝛ poteſtas in capite libero cōſtituta ad tuendum eū qui ꝑ etatē ſe defendere nequit in re ciuili inducta ac ꝓmiſſa. ita bñ in. l. i. ff. de tu. ꝛ inſti. eo. ī pn. ſecus dic in curatore. nā curatoꝛ dať bonis ꝛ nō ꝑſone ꝛ ideo nō bz minorē in ptāte. vt in. l. in cōpulādis C. de nup. Scōo nō ꝙ ꝑ trāſitū ad ſecunda vota extinguiť tutela materna ipſo facto. Tertio nō eū

ſentī abſq̄ copula. Et ꝓ ꝓio de turpi vita vi de optimuz tex. ꝛ ibi bā. i. l. bis ſolis. C. de re. dōa. Īrē adō hic ꝙ ſi mf que amiſit turelā filioꝝ ꝑ trāſitum ad ſcōa vota de ſinat hāc ſecundū martū forte qz il le marit⁹ mo riať poterit mf recuperare turelā filioꝝ pr̄i⁹ amiſſaz ita dicit glo. nō. i. l. adeo ī pr̄i. i. v. priſtinā. ff. de ac. re. do. Sz in ℨrīū facit ꝙ nō. gl. in. c. i. ō cle. ꝓm. li. vj. Sz ꝓ intellectu māe vide que am pliſſime ſcribit bal. in §. nos aūt iſti. de atti. tuto. vbi reperieſ infinitas qō nes i hac mā Īrē illud ꝙ dixi de amiſſione turele ob turpē vitā lz nō trāſeat ad ſcōa vota tz exꝑſſe bar. p⁹ gl. in. l. ſiqs ſub ꝓditione in ꝓin. viij. colū. vbi ad h dicit ibi tenere glo. i auē. h ſacra. C. qñ mulier tu. of ſi. Īrē circa id quod dixi an mater ꝑ ōctū ſpōſali ozū amittat turelaz vide per bal. i. d. §. nos aūt in xiiij. col. Īrē ꝓ eo ꝙ dixi de ducēre turpē vitā ſacit qō nō. ange. in. l. cum quedā puella in pr̄i. ff. ō iuriſdi. om. iudi. vbi dic̄ quod vidue ducēs vitaz luxurioſam nō rerinz do micilioz mariti.

a Ad idez vide tex. in. l. oẽm. §. fi. C. ad ter. ⁊ hoc credo verũ ẽt si mulier nõ transeat ad ſa vota ſed ẽt ſi turpẽ vitã ducit non petito tutoꝛ filio ſuo per tex. ĩ. l. hiſ ſolis. i fi. C. de rcuo. do. ad de tñ q̃ mr̃ ꝓdiga nõ ꝓuat ſucceſſione filij pp tutoꝛẽ nõ petitũ ſm ang. i l. fulcini⁹. §. adeo. ff. exg. cã. i poſ. eat. ⁊ in. l. is cui boniſ. ff. ö v. ob. Jt̃ fallit qñ mr̃ ẽẽt minoꝛ. xxv. an. q̃ tũc nõ ꝓdit ſucceſſionẽ tex. ẽ i. l. ij C. ſi aduer. delic. et iſtõ ẽt hz locũ ſi tpe mortis mariti erat minoꝛ poſtea ĩtra vel poſt ãnũ ẽ effecta maioꝛ nũq̃ indiſtincte amittit ſucceſſiones ⁊ ẽ vitas ⁊ cõis ſnĩa p gl. nõ. i. l. minoꝛib⁹ C. ö his q. vt idig. in glo. i v. rnder. ibi ſz qd. qõ bñ nõ. ⁊ ita etiã tz bal. i auc. ff captiui. C. de epi. ⁊ cle. vbi dic̃ q ĩta ꝓſuluit poſt ſpe. q ideꝛ tz in loco p eũ ibi allegato Jdem ẽt tz bal. in. l. q õ C. de inceſ. nup. ⁊ in. l. p cibus. i. v. vi ⁊. vij. col. C. ö ipu. ⁊ alijs ſub bal. ⁊ ſa li in. l. ij. C. ſi adu. delic. ⁊ idem tz ful. ⁊ do. alex. in d. l. minoꝛib⁹. ⁊ dicit Ful. q ex facto ꝓ ſuluit ⁊ quotidianũ eſt ⁊ ita cõſuluit lu. ro. in conſi. cclxxviij.

q definit cẽ tutoꝛ nõ poſſe ꝙueniri amplius noĩe pupilli qõ ĩtellige ꝑncipiãdo negociũ de nouo ſecus in cãis incobatis. Nã lz expiret tutela p aduentum pubertatis nihilomin⁹ tenet tutoꝛ cãz ꝑncipiatã, ꝓſequi niſi adminiſtratio ſit trãſlata in curatoꝛez. vt in. l. vna C. vt cãe puber. tutoꝛ adſit. Nõ ibi exceptõe neglecta ⁊c. q̃ ſi iudex ꝓcedit ad vlterioꝛa exceptõe neglecta lz expreſſe eã non repulerit põt ab eo appellari. ⁊ ſic limita. c. dilecto. ſ. e. vbi dr̃ q̃ appellandũ eſt demũ exceptõe oppoſita reiecta. ſufficit. n. q̃ ipo fcõ reijciat̃. ſ., ꝓcedendo ad vlterioꝛa. ⁊ ſic colligit̃ ꝓ filiũ Uber. Jtem q̃ ꝓſulebat iudici vt non, ꝓnũciaret ſup exceptiõe volẽdo euitare appellatõem qõ nõ, ꝓcedit vt hic. Et idẽ tz Jo. an. in. c. dilecto ꝑal. ⁊ Bar. in. l. a, ꝓcedente. C. ö dila. qõ nõ. Quid aũt ſi iudex nõ ꝓcedit ad vlterioꝛa ſed ſuſpedet forte cã verãdi excipientẽ quẽ ſepe forte citat ad audiendã deliberationem ſuã. vide Jo. an. in. d. c. dilecto. vbi notãter concludit q̃ ſi iudex tertio humiliter req̃ſu⁹ nõ, ꝓnunciat ſup ea poterit ex hoc grauamine appellari. ar. in. c. i. de ſup. neg. ꝓla. Jn gl. ibi ꝑferr̃ mr̃ oĩb⁹ tutoꝛib⁹ legitimis ⁊ datiuis ⁊c. Ad intellectu huius glo. vt purus canoniſta ĩtelligat ſciendũ eſt quo ad, ꝓpoſitũ noſtrũ q̃ q̃dã eſt tutela teſtamẽtaria vt illa q̃ defertur p patrẽ in teſtõ. Quedã eſt q̃ſi teſtamẽtaria ꝓfirmata vtputa ſi pr̃ in teſtõ dedit tutoꝛẽ filio iam emãcipato ſeu nõ exiſtenti in ptãte ſua puta q̃ erat fili⁹ nãlis tñ Jſta. n. dr̃ q̃ſi teſtamẽtaria ꝓfirmata q̃ tali filio in poteſtate nõ exiſtẽti non põt pr̃ tutoꝛẽ dare ſed dat⁹ per eũ ꝓfirmat̃ p ſuꝑioꝛem. ⁊ ideo appellat̃ mõ ꝑdicto. de quo tñ plenius dicẽdum eſt. vt nõ in rub. de ꝓfir. tu. ſeu cu. ff. ⁊. C. Quedaz tutela dr̃ legitima vt illa q̃ deferr̃ ,ꝓximioꝛi. vt inſti. de legi. agna. tu. §. i. ⁊ dicit̃ legitia q̃ deferr̃ a lege. Quedã eſt tutela datiua q̃ ſic nuncupat̃ q̃ datur a iudice in defectũ aliarũ tutelarũ ⁊ iſte tutele deferũtur ſucceſſiue ſm ordinẽ ſupra ſcriptum. nã teſtamẽtaria ꝑferr̃ oĩbus alijs. Jdeo vt q̃z diu ſpes eſt de teſtãria puta q̃ pater dedit ſub ꝓditione nõ ſit trãſitus ad legitimã. vt in. l. ſi q̃s ſub ꝓditione. ff. de teſta. tut. ⁊ ibi pleniſſime exaĩatur p glo. ⁊ bar. ,p hac mã vide ĩ auc. matri ⁊ auie, all. igl. In defectũ vo teſtãrie ſuccedit ſa. ſ. q̃ſi teſtãria. Tertio ĩ defectũ vtriuſq̃z ſuccedit legitia in cui⁹ defectũ ſuccedit poſtmõz datiua ꝟ, ꝓbat̃ ex ordie rubrica. iuris ciuil. ꝑ. n. tractat̃ de teſtãria. 2° de ꝓfirmãdo tutoꝛe. 3° ö tutela legitia. q̃rto de datiua. vt in rub. de tu. ⁊ cu. datiſ ab his. Et ex ꝟ arguit̃ q̃ vz argumẽtũ ab ordie rub. ad ꝟ qõ nõ. §. i, premio. ffoꝛ. His ꝑſuppoſitis ſciẽdũ q̃ mulier tpe ffoꝛ. nõ poterat cẽ de iure cõi tutrix poterat tñ ipetrari a iudice ſpãli bñficio. l. fi. ff. de tutbo. dã. poſtmodũ iure codicis fuit ãpliata ꝟ facultas vt br̃ in gl. Nouiſſime de iure auctẽticoꝛ fuit ſtatutũ vt liceret mrĩ ⁊ auie agnoſcere tutelam filiozũ ſeu nepotũ ita vt ꝑferat̃ legitimis ſeu datiuis. vt in. d. auc. matri ⁊ auie. ita tñ vt ante omĩa duo obſeruarentur. ꝓmo vt renũciaret ſecũdis nuptijs. Scõo vt renũciaret bñficio velleiani vt. d. auc. matri ⁊ auie. ⁊ in gl.

Dubitat̃ qd ſi mater adminiſtrauit tutelaz abſq̃z eo q̃ renũciaret ſecũdis nuptijs ⁊ velleiano. ꝟ materia tractatur p Bar. ⁊ alios in dicta auc. ⁊ fuerunt q dam in opinione q̃ bozũ omiſſio nõ vitiaret aſſumptionẽ tutele q̃z omiſſio modice ſolẽnitatis nõ vitiat actum. vt in. l. i. ff. de ven. inſpi. Bar. ibi tenet ꝛriã ſententiã que ſatis placet. nam regulariter omiſſio ſolennitatis vitiat actũ. vt in. c. q̃ ꝓpter. de elec. ⁊ in. l. ſi vnus. C. de teſta. Sed ſolennitas renũciatiõis predicte non põt dici modica. nã ſi mater habet cõſilium ⁊ opinionẽ nubendi cõſumeret de facili ſubſtãriaz filiorum amoze ſecũdi mariti. vt in. l. lex que tutoꝛes. C. de adminiſtra. tutoꝛ. Sicut enĩ mulier maritata non eſt apta ad tutelam ꝓpter ſuſpitionẽ ita nec mulier non deponẽs affectionem nubendi. ita dicendum eſt reſpectu velleiani. Nam cum mulier habet priuilegium a velleiano inductum vt non obligetur effectualiter ꝓ alienis debitis ſi mulier nõ renũciaret huic priuilegio poſſet ſe iuuare in preiudicium filiozum. nam ſi non excluſit debitoꝛes pupillozum obligatur ipſa ⁊ ſic tenetur ꝓ alienis debitis. vnde vt nõ poſſit ſe iuuare debet huic priuilegio renunciare ⁊ ſic nõ poteſt dici q̃ modicus ſit effectus huius ſolẽnitatis. An autem teneat adminiſtratio ſi non confecerit inuentarium. plene notat Barto. in. l. tutoꝛ qui reperiorium. ff. de adminiſtra. tutoꝛ. vbi poſt multa tenet q̃ ſic licet tutoꝛ ex hoc poſſit tanq̃z ſuſpect⁹ remoueri. Unum tamen nota m practica q̃ vbi conſuetudo ſubeſt de non conficiendo inuentarium per tutoꝛem valeret talis conſuetudo. ar. in. l. de q̃bus. ff. de legi. tenet Bar. in. d. l. tutoꝛ. ⁊ inter cetera ponit alium caſum ſpecialem ⁊ notabilem. videlicet vt iudex poſſit ex cauſa remittere tutoꝛi confectionem inuentarij vt ſi expediat pupillo ne ſecreta patrimonij reuelentur argu. in. l. ij. C. de ali. pup. preſtan. Utrunquid autem ꝟ tutela materna dicatur legitima an datiua. diſputatur in dicta auc. ⁊ placet opinio Bar. q̃ ſit legitima tamen voluntaria quia mater nõ compellitur ſi non vult. vt dicta auc. matri ⁊ auie. Utrunquid epiſcopi ⁊ clerici inferioꝛes ac religioſi poſſunt eſſe tutoꝛes cum ſit officium pium. vide tex. cum glo. notabili quã tenemenți in. c. peruenit. lxxxvi. di. Ulteri⁹ dubitatur de queſtione quotidiana. Utrunquid mater poſſit dari tutrix in teſtamẽto paterno vel ſola vel cũ alijs. Hoſti. late proſequitur ꝟ q̃ queſtio contingit ſibi de fcõ ⁊ per legiſtas ponit̃ in. d. auc. matri ⁊ auie ⁊ aliquid in. d. l. ſiqs ſub ꝓditione. Et licet multe ſint opiniones cõis tamen opinio canoniſtarũ ⁊ legiſtaz̃ eſt vt bodie deputari poſſit. quoniã olim nõ poterat quia in legitima oliz non poterat eſſe tutrix. vnde cũ bodie ſit indultum matri ⁊ auie debet ceſſare illa ꝓ bibitio. nam ſi non põt eſſe legitima fortius nec teſtamentaria. Aduertenduz tamẽ q̃ non per omnia ſoꝛtitur naturam teſtamẽtarie. nã tutela in teſtamento ſibi decreta eſt in ſuſpenſo. donec ſeruauerit ſolennitatem contentam in. d. auc. matri ⁊ auie. nam ſolẽnitas debet precedere actum. In ea. glo. ibi ſoluta eſt tutela. Aduertendum q̃ ſi mater non petierit tutoꝛem dari filio confeſtim intra annum cũ poterit priuatur iure ſuccedendi ipſi pupillo ſi deceſſerit in pupillari etate ſecus ſi deceſſerit factus pubes. Jdẽ eſt in quolibet alio qui poſſet ſuccedere impuberi ab inteſtato vt in. l. ij. §. confeſtim. ff. ad tertul. ⁊ in. l. matres. C. eo. ti. ⁊ in. l. ſciant. C. de legi. bere. vide bonũ tex. inſti. ad tertul. in fi. Quero nunqd quod dicitur hic in tutela locum habeat in cura. vt mater vel auia poſſit depurari curatrix filio. Specu. in ti. de cura. §. cũ autem. verſi. ſed nunqd. tenet q̃ ſic ⁊ idem glo. in ꝑal. auc. matri ⁊ anie. ⁊ dicit ibi Bar. hoc ꝓcuniter teneri. idem glo. in. l. ſcire. ff. de tuto. ⁊ cu. da. ab his.

Extra glo. opponit̃ contra finem. c. in eo q̃ papa mandat iſtis in dicibus cauſe appellatiõis q̃ cauſam audiant bincinde iuſtificata appellatiõe. videtur enĩz q̃ debuiſſet mãdare vt prozius deſiſterẽt a cognitione ex quo iſta nobilis probabat deſijſſe ſe eſſe tutricẽ arg. c. cum olim. ſ. de excep. Solutio non intelligas tex. q̃ iudices debeant cognoſcere inter iſtam quondam tutricẽ ⁊ aliam mulierem reſcripti impetratricẽ ſed inter pupillos ⁊ iſtã tutricẽ. naz ex quo cauſa fuit ſemel delegata voluit papa, puidere iſti impetrãti de iudicibus delegatis. Uoluit autẽ cãm remittere ad priozes iudices. vt non grauarent pupillos ſicut grauauerunt matrem vnde erat ſuſpitio ꝓ eos ortus.

incip. viſis thematis narratiõe ⁊c. de quo etiaz vide pau. ⁊ do. ale. in. l. ſciendũ. §. ſi. ꝓ illum ter. ff. q ſa triſd. cog. ⁊ ful. i. l. i. C. qui. cau. in iteg. re. et iſta eſt veritas. ⁊ ita practicat quicqd teneat pau. in. d. l. minoꝛibus.

a Adde i materia relationis glo.j.7 ibi do.an.i.c. cām el.ij. ō testi. Et quid sit p̄ pe relatio ponit glo. i.l.ij.C. de legi. Et vide ēt q̄ nō.in hac mā.d. de ro.ōci.lxxiij.ſz ordi nē meū no uiſ. 7 q̄ plene ſcribit do.an. poſt Jnn. i.c.ſup eo. el.ij.i añp. col.v. cir. p̄miſſa in co.ti. Et dicit. do. an. hic in v.col. qō q̄ cā ē cōmiſſa iſra certū tem pus iudex nō pōt re ferre infra illud tp̄s quātūcū q̄ ipe ſit i pedit⁹ co gnoſcē 7 idē dic̄ do mi.i.c. cō mmiſſa i p̄n. de el.c. in vj.vbi oio vide.

b Et vtq̄ iudex i relatione debeat di cere q̄ p tes ꝓtra dixerunt. viō hoc p do.an.i.v. tertio.q̄ro an debeat iudex 7.d. an.i.c. paſtoralis in p̄n.i.pe.co lū. de re ſcrip. vbi dic̄ q̄ rela tio irreuo cabilis dz fieri de cō ſenſu ptiū. c Et idē dic̄ hic. d. an.i.ij.co. i fi. 7 bar. 7 bal. in.l. iuſiurādū 7 ad pecu nias .ſ. ſi ō qualit a te.ff. ō in reiu.7 viō

Intimasti. ª Exemplū relationis dz partib⁹ edi ante q̄z fiat relatio. Uel ſūma clari⁹ ſic. Si iudex de iure dubitans vult ꝓſulere ſupiorē dz ꝓſultatōes coꝝ partibus edere. alſs eius verbis con ſultatiōis fides nō adhibeb̄. facit hoc.c. ad tertiā par tez rubrice. Et pro intellectu premitte q̄ lz ex mul tis cauſis papa impugnaret relatōez factā per iudices inter alias adiecit iſtā cām de qua in tex. ideo dic̄ tex. preterea 7c. Caſus lr̄alis. Papa mādat inquiſiri onē fieri ꝑtra quoſdā boſpitalarios. facta inq̄ſitione inq̄ſitores ignorantibus boſpitalarijs trāſmiſerunt relationē ad do.papā: nulla eis facta copia de inquiſi tionis proceſſu. dicit pa. q̄ nō recte proceſſerūt cuz ſm leges quotiēs iudex dicit ſe velle referre negociū ad ſupiorē ſtatim tenet̄ dare litigatoribus apud acta exēplū cōſultatiōis. Ber. Primo nō ex tex. q̄ ex iuſta cā pōt iudex inferior deciſionē negocij deferre 7 principē de iure ꝓſultare nec pōt de hoc pars con queri dū malicioſe nō fiat q7 eius ꝓprie eſt iura iter pretari cui⁹ eſt cōdere. vt in.c. inter. j. de ſen. excō. 7 i l.fi.C. de legi. Scōo nō ibi legitimas ſanctōes 7c. q̄ in mā relatōis ſeu ꝓſultatōis ſtādū eſt diſpoſitioni iuris ciuilis ex quo canonib⁹ nō ꝺicit. 7 idē eſt ō alu is materijs. vt in.c.i. 7.ij. de no. op. nū. Ultio ibi ꝓſultatōis exēplū. Nō q̄ copia ꝓſultatōis fiende dz edi partib⁹ 7 fit iſta editio vt ptes poſſint ꝺicere du bio formato p̄ iudicē ſi veritatē occultaret vel menda cia inſereret. 7 dz b copia tradi ſm doc. publicata ma nu notarij vel duoꝝ viroꝝ ſeu roborata ſigillo auctē tico. vt nihil poſſit imutari. ar.c.q̄ū ꝺe.ꝑba. In glo. ibi ſi vero vult euitare onus iudicādi 7c. imo tūc iudex acriter punit̄ nā efficit infamis 7 punit̄ in.xxx. lib. auri. de quo dicēdū vt habet̄ in.d.l.ij.C. de legi. dicit tñ Poſt. q̄ illa pena nō ſeruabit̄ in foro canoni co. vt in.c.i. de re iudi. li.vj. ita trāſeūt doctoreſ. Hec opi. tā q̄z equa ſeruāda eſſet in iudicijs ſed mero iure poſſet dici ꝺiū. q7. c.i. non loquit̄ in mā relatōis ſed gn̄aliter in facīte aliq̄d ꝺ iuſticiā 7 ꝺ ꝓſciaz. vnde cū ſit diſpō gn̄alis dz referri ad ſpēs nō ꝓuiſas. vt in.l. ſancimus. ff. de penis. vel ſaltē cōcurret vtraq̄z pena Mā illa eſt ſpālis 7 de facili remouibilis. ar. in.l. quo tiens. ff. de act. 7 obli. Et in fi. glo. vt hāc māz cla re hēas ſcire debes q̄ multis ex cāis iudex refert ne gociū ſupiori. q̄ñ q̄z ex nā ipſius cāe q7 eſt reſeruata ſupiori. vt in.c. maiores de baptiſmo. 7 in.c. vt debi tus. ſ.e. 7 in hac relatōe nō dz locū diſpō huius tex. q7 cā relinquit̄ auditorio principis. Q̄ñ q̄z fit relatio virtute delegatōis iaz facte vt q7 princeps delegauit cām cognoſcendā 7 inſtruēdā 7 inſtructā remittēdaz ad eū. vel ſimplr cōmiſit vt infra certū tēpus cā remit teret inſtructa vel nō inſtructa 7 nō dz locū in hoc diſ poſitio bui⁹. c. q7 tot⁹ ꝓceſſus remittit̄ ad ſupiorem nec ſtat̄ verbis iudicis niſi quaten⁹ ꝓſtat ex actis. vt c. q̄m. ſ. de ꝓba. Q̄ñ q̄z fit relatio ſupiori cā cōſulen di eū de aliquo dubio in iure. 7 hoc caſu loquit̄ pro prie iſte tex. 7 mā. l.i.ij. 7.iij. C. de rela. nā q7 hoc cāu nō remittit̄ totus ꝓceſſus ad principē ne fatiget̄ ſz ſo luz elicit̄ ex actis punct⁹ dubi⁹ 7 q7 iudex poſſet pun ctū nō bene formare nō ſtat̄ relatōi ſeu ſuis verbis cō ſultatiuis niſi copiā dederit partibus, vt ſi de ꝓſenſu partiū punct⁹ fuerit format⁹. Et in hoc conſidera q̄ q̄ñ q̄z fit cōſultatio principis partib⁹ ꝓſentientib⁹ ſeu ſaltē nō ꝺicentibus. q̄ñ q̄z altera parte ꝺicēte 7 ap pellante. q̄ñ q̄z altera parte abſente per cōtumaciā vt ēt ſine cōtumacia. pro caſu ex quo partes nō ꝺixe runt cōſultatōi formate per iudicē nō p̄ſt amplius ꝺ dicere. vt in.l.i. §. queſitū. C. de rela. Et per illū tex. ponit Bar. ibi pulchr̄ dictū q̄ ſi iudex aliq̄d dixerit p̄ſte parte 7 nō ꝺicēte non pōt amplius ꝺicere. vī n. cōſentire. facit q̄ in fili notat Jnnoc. in.c. ex parte decani de reſcri. ideo vtile eſt vt in actis ſemp ſcribat parte p̄ſte 7 nō ꝺicēte. Si vero fuit facta relatio pte ꝺicēte[b] nō facit fidē niſi alr. ꝓbet ex actis. vt in.d.l. i. 7.ij. ar. b. 7 in.l.i. §. queſitū. ff.e. Jdē dic q̄ñ altera parte abſente per cōtumaciā vel nō fuit facta relatio nā nō dz credi verbis iudicis niſi quaten⁹ cōſtat per acta. vt in.d.c. q̄ñ ꝺ. Q̄ō ergo erit remediū ſi partes nō cōcordāt in formatōe puncti. Et dicēdū q̄ iudex[c] poterit partes cōpellere ad cōcordiā 7 ſi noluerīt po terit interloq factū ſic ſe br̄e prout ipſe formar 7 niſi appellet̄ ſtabit̄ interlocutorie ſue. vt in.l.fi.C. de re la. Et b̄ ſunt notāda in fili mā q̄ñ iudex[d] dz cōſulere iuriſperitū ex neceſſitate ſtatuti vt fides nō adhibeat puncto formato per iudicē niſi interuenerit cōſenſus partiū modo predicto. vt nō. in.d.l.i. Sed eſt dubiū nunq̄d poſſit appellari per alterā partiū. Gl. vī vel le b̄ i fi. q̄ nō eſt loc⁹ appellatōi ex quo partes ſemel approbauerūt punctū formatū per iudicē. dic meli⁹ vt colligit̄ ex notatis in.d. §. queſitū. q̄ quatuor act⁹ interuenire p̄ſt in hac mā. Primus ꝓnūciatio iu dicis de cōſultatōe facienda. 7 ab iſta nō appellat̄ q7 nō grauat vt ſupra dixi. Scōs act⁹ eſt ipſa forma tio cōſultationis 7 ab iſto actu a principio pōt appel lari ſi iudex vez nō exprimit. vt in.d.l.i. Sed ſi ptes cōſenſerūt nō p̄ſt ꝺicere ante ſn̄iam. Tertius act⁹ eſt reſpōſio principis a qua nō appellat̄ q7 facit ius i ter partes. l.i. ff. de cōſti. princ. 7 in. §. ſed q̄ principi inſti. de iure nāli gē. 7 ciuli. Quartus actus ē ipſa ſn̄ia diffinitiua quā iudex ꝓfert ſm reſpōſionē princi pis 7 ab iſta pōt appellari per tex. in.d. §. queſitū. nā poterit probari in cauſa appellationis q̄ pūctus nō fuit bene formatus 7 q̄ per errorez cōſenſerit. Item poterit cām inſtruere ex nouis actis. nā bz locū non ꝓbatuz, ꝓbabo per. l. per hāc. C. de temp. appel. 7 i c. cū ioānes de fi. inſtru. Ex his nota vnū pulchr̄ 7 quotidianū dictū q̄ lz partes[e] cōſenſerint vt iudex ferret ſn̄iam ſm cōſiliū alicuius periti 7 cōſenſerunt puncto formato per iudicē nihilomin⁹ a ſnia lata ſm cōſiliū ſapientis poterit appellari per rōnes ſupradi ctas. Jtē q7 nō cōſenſerūt in iuriſperitū tanq̄z in ar bitruz vel arbitratorē ſed vt in virū ſcientificū. Jn ſi mili videmus q̄ a iudice obtento de cōſenſu partiuz pōt appellari. vt in.c. cām. de re iudi. 7 in.l. ex cōſen ſu. ff. de appel. Jta in propoſito ſic ēt videmus in te ſtibus. nā lz ꝓducēdo teſtē approbet ipſius perſonā iiij. q. iij. ſi quis teſtibus. nihilominus p̄ſt poſtea re probari dicta. vt nō. in.c. p̄ſtituz. ſ. de teſti. Et hanc cōcluſionē firmat Bar. in.d. §. queſitū. 7 vide latius ad mām circa conſiliū ſapiēt̄is. qō ipſe nō. in.l.i. §. ſi plures. ff. de exer. 7 quod dixi in.c. ſi pro debilitate. de offic. delega. 7 hec ſufficiant ad materiam.

Additio.

Significante. ſ Si ante litē cō teſtatā circa p̄n cipale negociū iudex aliq̄d innouat vel di ez aſſignatā fine cā preuenit licite appella tur. Et ſi, procurator datus ad impetrandū ſup appel latione nō ſeruauit formā mādati audit̄ appellans ēt poſt annū. Primo ponit̄ appellantis narratio. In ſcōa cauſe cōmiſſio. ibi ideoq̄z. Caſus lr̄alis. Decanus 7 capitulum magdunē. impetrarūt lr̄as ꝺ epm aurelien. ad quoſdā iudices ſup eo videlz q7 dicebat capitulū carnifices nō debere vēdere carnes alibi q̄z in ſtallis decani 7 capituli magdun. ſup quo iure epſ moleſtabat capitulū predictuz. partibus in p̄ntia iu dicis ꝓſtitutis datus fuit termin⁹ de aſſenſu partium ad litigādū ſup ipſo negocio: pēdēte dilatōe petebāt decanus 7 capitulū iplorādo iudicis offiñ vt cū epſ poſt citatōez carnes vēdi feciſſet in ſtallis alijs q̄ p

ēt bal. i.l. de die. ff. qui ſa tisd. cog. 7 i dē dic̄ ag. i.l. i vēditōe. §. j. ff. ō bo. au. in. poſſ. vbi ēt vltra hoc dic̄ q̄ ſi ptes diſcordāt in eligēdo ꝓſul rorez i cā ele ctio ſpectat ad iudicē 7 al. ſpe. i. ti. ō requi. cōſilij §. j. vſi. ſi exi git 7 in vno alio loco. 7 vtrūq̄ horū ēt dicit bar. i d.l in vendi tiōe. §. j.

d Q̄ñ cō mittit̄ cā cōſilio ſapiētis formādus ē pūctus p̄nti buſ ptib⁹ ad dic. d. an. i.ij. colū. cir. med. vſ. 7 ex hoc arguit 7 adō q̄ nō, bal. i.l. j. circa p̄n. C. ō re la. Et ſi ps fuit cōtenta ō pūcto nō pōt poſtea dicē pūctuz male formatū ſz. d. bar. ō bellēziniſ.

e A ſnīa lata ſm cōſi liū ſapiētis pōt appella ri. Et idem dic̄ bar. in.l. ꝓſenſu i p̄n. ff. ō appel. 7 bal i l. litiga torib⁹ i fi. C. ō ap. ang. in l. ſi cōuene rit i fi. ff. de re iudi. 7 p Jac. ō are. in tractatu ſuo de conſi lio ſapiētis. Et adē q̄ ēt poterit dici nulla ō quo viō oio eun dem. d. abb. panor. 7 q̄ ibi addidi i c. cū venera bilis in pen. col. ō excep.

a Nō ex glo. ꝛ ex tex. bo. ꝟgulā ꝙ dilatōe pendēte iudicis offiñ cōquiescit adeo ꝙ illud ꝙ fierꝫ p iudicē dilatōe pēdente eēt ipso iure nꝝlū ꝟz bal. h ꝛ in. l. siue pars. C. ō dila. ꝛ in. l. pe. cir. fi. C. ō arbi. in tantuꝫ ꝙ gesta dilatione pēdēte nō possent ō expꝛesso consensu ptium ratificari lꝫ ptes ante factū possent renūciare dilatōi tm̄ post factū ꝓsens⁹ ptiū nihil opaꝛ ſm eūdē bal. i. d. l. pe. limitat istaꝫ regulā gl. h ꝛ idē bal. i. d l. siue ps nisi iudex primo reuocaret ipsaꝫ dilatōez tūc pōt procedere ad vltrioꝛa nō expectato termino. Itē limita ſm eundē bal. in. c. ij de dilati. nisi iudex velit exercere actū ad ipsius dilatōis executōez qꝛ tē nō cōgeꝛcit offiñ ipsi⁹ iudicis. Tertio limita ꝟz imol. hic nisi iudex aliqd faciat ī fauoꝛē ei⁹ cui data fuit dilatō tūc nō cōgeꝛcit offiñ ipsi⁹ iudicis alle. l. ſigs isti tuaꝝ. ff. ō bere. isti. ꝙ nō. Quarto limita ſm bā. ꝛ doc. in l. a filia. §. alumno. ff. ad trebel. nisi sit finita cā dilatiō. s tūc bene valeret, processus dilatione pēdente b Et bal. in. l. si pacto quo penam ipſuꝫ eꝑm factū erat in ſtatū pꝛiſtinū reuocarēt. Ex parte eꝑi fuit, ꝓpoſitū ꝙ cū lis nō fuerit ꝓteſt. ſuꝑ negocio pꝛincipali locū iudicis implorato nō habebat adijciebat inſuꝑ ꝙ cū de ꝓſensu partiū ad litigāduꝫ termin⁹ certus datus eēt: ꝛ qꝫtū ad diē illā ſolutū fuiſſet iudiciū eoꝝdē. iudices diē datū nō poterāt pꝛeuenire niſi id fieret de ꝓſensu partiū: nec audire partē aduerſaꝫ in tali iploratōe. Et qꝛ ſuꝑ bis nō audiebāt eundē ad ſe. apo. appellauit dictus eꝑs infra annuꝫ nunciū ſuū ad appellatōez, ꝓſequēdā deſtinauit qui tm̄ nūci⁹ vt creditꝫ circūuent⁹ ꝑ inhibitōez ipſius eꝑi ſuꝑ hoc ad quoſdā iudices ſibi certa rōne ſuſpectos lr̄as ipetrauit: ſed dict⁹ eꝑs noluit vti lr̄is ſic obtētis ꝛ ſic annus elapſus fuit: vñ hec oīa ſignificauit do. pape petēs ab ipſo nō obſtāte lapſu anni ſe ad, proſecutōez appellatōis admitti. vñ mādat papa iudicibus quaten⁹ ſi de hmōi, phibitōe ꝛ de appellatōe ex cāis p̄miſſis vel alteraꝛeaꝝ ꝓſtiterit reuocato in pꝛiſtinū ſtatū qcqd poſt hmōi appellatōez fuerit attēratū, ꝓcedāt in negocio iuxta pꝛioꝝ ꝓtinētā lr̄aꝝ. Ber.

Nō pꝛio ex tex. ꝙ pōt alicubi in certo loco ius cōpetere vt alibi q̄ꝫ in locis ſuis victualia nō vēdant. et idē dic in furno molēdino ꝛ ſiñbus vt poſſit ex conſuetudine vel p̄uilegio cōpetere h̄ ius in illo loco ꝛ potuit induci ꝓſuetudo ſi alibi volebāt h̄ exercere ꝛ inhibiti acqeuerūt, phibitōi p tp̄s legitimū ad p̄ſcriptionez cōplēdā. ad h̄ qō nōt Et. i. l. ij. alꝭ. i. C. q̄ fit lō. ꝓſue. facit. l. ſigs diuturno. ff. ſi fui vēdi. Nō ꝙ ēt i clericis ꝛ eccleſijs pōt h̄ ius cōpetere lꝫ ipſi nō p̄ſt p ſe exercere offiñ carnificū vel tabernarioꝝ. vt i cle. dio ceſani. de vita ꝛ ho. cle. Sc̄o pncipl̄r nō ꝙ lite pēdēte nō dꝫ reus, phiberi vti iure ſuo nō ip̄robato a lege. lꝫ illud ius ſit ꝑ itērōez actoris ſeu iuris deducti ī iudiciū. facit. c. i. s̄. vt li. pē. ꝛ quaſi p totū. 3° nō ꝙ dilatio data de ptiū ꝓſensu nō pōt ſine cā reuocari altera pte inuita. Et, pbat iſte tex. id qō dixi i. c. cuꝫ ceſſante. s̄. e. vt iterlocutoꝛia lata de ꝓſensu ptiū nō poſſit reuocari altera parte inuita. intellige niſi ſubſit cā.

Ulteri⁹ nō ꝙ ī pedimētū, pcuratoꝛis ꝑ mādatū p̄ſtitū p̄bet iuſtā cāꝫ appellatoꝛi ꝓſequēdi ſc̄oꝫ ānnū.

Ultio nō ꝙ appellans ex plurib⁹ cāis copulatiue deductis iuſtificat appellatōez cāꝫ alterā appꝛobando. ꝛ ſic facꝫ ꝙ deducēs plura copulatiue ī libello nō videaꝝ ſe obligare ad quālibꝫ pt̄ē copulatiue, pbādā ſꝫ ſatis ē, pbare id qō ſufficit ad victoꝛiā. de quo vide qō dixi i. c. lꝫ. s̄. de, pba. ꝛ p bar. i. l. diu⁹. ff. de re iudi. In gl. i. i fi. ex hac gl. colligunt duo ītellect⁹ ad tex. Primo⁹ ē ꝙ eꝑs erat in iſta poſſeſſiōe faciēdi vēdi carnes ī locis ſuis ꝛ ſic h̄ñdi ius macelli ꝛ forte cōcurrebat cū capl̄o ifra illā villā aduneſez. ſꝫ capl̄ꝫ dicebat h̄ ius macelli pt̄inere dumtaꝛat ad capl̄m. ꝛ ſuꝑ h̄ iure agebaꝝ. ꝛ h̄ lec. ſatis clara ē. Nā rō decidendi fuit qꝛ lite pē. ſuꝑ h̄ iure nō debebat eꝑs, phiberi ſua poſſeſſiōe vti. nā ſi potuiſſet in h̄ iudicis offiñ iploꝛari fuiſſꝫ ꝑus executōi ſnīa mādata q̄ꝫ lata. Sꝫ ꝟz būc intellectū vbū p̄ſertiꝫ poſitū ī tex. ſtat, ꝓpꝛie. nā ideꝫ fuiſſet ſi lis fuiſſet ꝓte. qm̄ debebat expectari ſnīa diffinitiua. nō. n. dr̄ reus aliqd inouare in p̄iudiciū litis ſi vtiꝫ poſſeſſiōe ſua imo ſibi fieret inouatio ſi, phiberet ea vti. vt in. c. i. vt lit. pē. nō. gl. ī. c. nō ſolū. e. ti. li. vj. Et iō gl. ſequēs ſupplet ad tex. maꝛie. ſꝫ certe illa ſuppletio nō eſt ex toto neceſſaria p tex. q vtiꝫ vbo p̄ſertiꝫ. Sꝫ pōt dici ꝙ ſuppletio gl. ꝓcedit reſpcū totius tp̄is pēdētie litis qꝛ nō dꝫ aliqd inouari in p̄iudiciū poſſeſſoꝛis. ex h̄ bēs clariſſime pꝛimā lec. ꝛ rōnē decidēdi ꝛ quare licuit eꝑo ob hāc cām appellare.

2⁹ ītellect⁹ ē ꝙ capl̄ꝫ erat h̄ q̄ſi poſſeſſoꝛ i iſta quaſi poſſeſſiōe ꝛ agebat ꝑ eꝑꝫ forte iqrātē ꝛ agebat forte negatoꝛia negādo h̄ ius cōpetere eꝑo vel forte ꝓfeſſoꝛia dicēdo h̄ ius macelli ſoli capl̄o cōpetere. Et rō decidēdi fuit ſm gl. qꝛ nō poterat iplorari iudicis officiū lite nō ꝓte. ꝛ tūc nō oporteret ſupplere ad tex. vbū maꝛie. Sꝫ aduerte qꝛ gl. nō apit h̄ qꝛe lite nō ꝓt. h̄ offiñ iudicis nō poterat iplorari ꝑ ingerātē ꝛ imo uātē circa poſſeſſionē actoris. ſꝫ gl. infra ſuꝑ vbo ſuꝑ bis. vī ponere duas rōes. Pria ē ꝙ ſpāle ē in delegatis cū adhuc poſſint recuſari ante litē ꝓte. nō dꝫ eis licere offiñ ipartiri circa pncipale cū adhuc nō ſit formata ipſoꝝ iuriſditio. Sc̄o glo. dic̄ ꝙ offiñ iudicis pncipl̄r pōt iplorari antē li. ꝓte. qꝛ ſuccedit loco actionis ſeu deſeruit actōi intentate. iō dꝫ pri⁹ lis ꝓteſtari. ſec⁹ vbi offiñ iudicis incidēter iplorareēt qꝛ tūc nō eſt neceſſaria litis ꝓte. ꝛ ſic rñdeo ad. c. ij. s̄. de offi. iudi. Multi repꝛobāt būc intellectū ꝛ p̄ſertiꝫ do. an. non plꝫ dicēti ꝙ ex quo capl̄ꝫ erat in hac poſſeſſiōe bene poterat iplorari iudicis offiñ vt nil ibi ī̄nouareēt in p̄iudiciū poſſeſſoꝛis. Ego vo credo ꝙ h̄ lec. ꝛ ſatis iuridice ſuſtineri pōt itelligēdo, put firmiſſime credo ī ſcō ꝓtigiſſe ꝙ h̄ eꝑs negabat capl̄ꝫ eē in hac poſſeſſione ꝛ ſibi h̄ ius cōpetere. ꝛ ō h̄ erat intētio. iō lite pē. ſuꝑ bis nō debebat eꝑs, phiberi vti hac facultate a iure nō improbata. An nō erat licitū iudicib⁹ ſuꝑ h̄ aliqd iterloq lite nō ꝓte. ar. c. ꝓſultatōib⁹. j. de of. dele. ꝛ h̄ vide tex. optimū iūcta gl. fi. in. c. ij. de in ītegꝛ. reſti. vltra mediū. ꝛ tūc ñ oꝝ ſuppelere maxie ad lr̄aꝝ. Sꝫ dicēdū ꝙ lite nō ꝓte. nō erat licitū iudicib⁹ ſuper hac poſſeſſiōe ſe iterponere cū de ea eēt p̄tētio ſꝫ poſt litē ꝓte. ex quo agit de poſſeſſiōe ꝛ ꝓpꝛietate pōt iterloq ſi pri⁹ ꝓſtat de poſſeſſiōe ad h̄. c. cū vēniſſent. j. de iſti. Et ſic ex his habeꝝ clare ſc̄os intellect⁹. fatēdū tm̄ eēt ꝙ vbi ꝓſtitiſſet de poſſeſſiōe actoris nec de ea eēt contentio ꝙ licite pōt ēt delegat⁹ ſuū offiñ lite ꝓte. vel nō ipartiri ꝛ reuocare oīa attērata in p̄iudiciū actoris. ꝓ quo vide tex. cū gl. in cle. ij. vt lite pē. ꝛ p h̄ p̄ſt decidi multa h̄ ꝓfuſe tacta p doc. In gl. i vbo puenire in fi. Nō gl. ª iūcto tex. ꝛ circa mām iſtā doc. inſtāt varia referēdo. Sꝫ ꝓcluderē ſic clare māꝫ ꝙ aut dilatio fuit data ſine cāe cognitōe ex iudicis offō ꝛ pōt codē mō ſine cāe cognitōe reuocari. vt in. l. diē, pferre. ff. ō arbi. facit qō dixi in. c. cū ceſſante. s̄. e. ꝛ qō nōt bar. ī l. qō iuſſit. ff. de re iudi. ꝛ Inno. ᵇ in. c. querelā. ō ele. Si vo fuit data cū cāe cognitōe ꝛ tūc aut interuenit ꝓſensus ptiū ꝛ tūc reuocari nō pōt altera pte inuita cā legitīa nō apparente. ꝛ de h̄ ē bo. tex. h̄ quē adduxi ī d. c. cū ceſſante. ad, pbādū ꝙ iterlocutoꝛia data ō cō ſenſu ptiuꝫ nō pōt reuocari altera parte inuita cā legitīma nō apparēte quā nōbis. Aut nō iteruenit ꝓſensus partiū ſed iudex ex offō ſuo dilatōez p̄fixit ꝛ tunc ſi ceſſat cā dilatōis pōt illā reuocare. ad h̄ text. nō. in ar. in. l. a filia. ff. ad treb. Exēplū ſtatuit iudex terminū decē diex parti abñti. forte erat in villa ad cōparē dū. ipſe reuerſus eſt ifra. v. dies. certe poterit illa dilatio decē diex reuocari qꝛ ceſſat cā illi⁹ termini. Si vo cā nō ceſſat ꝛ tūc nō dꝫ iudex ſine cā aliqd attentare in pꝛeiudiciū dilatōis. ar. ī. l. ſiue pars. C. de dilatio. ꝛ vide ad p̄dicta gl. nōbilē in. c. cū ex eo. de ele. li. vj. in vbo ad ſeptēniū. que ꝓcludit ꝙ ſi eꝑs diſpenſauit fauoꝛe ſtudij cū aliquo ad ſeptēniū nō pōt ſine cā euidēti diſpēſationē reuocare qō nō. ꝛ circa ceſſatōez cāe vide qō nōt bar. ī. l. lucī⁹. ff. de le. ij. ꝛ. l. ij. C. ō dila. ꝛ ea que dixi in. d. c. cū ceſſante. Pōt tm̄ pendēte vna dilatōe ſtatuere terminū ad aliū actuꝫ ſucceſſiue explicādū eidē parti vel alteri qꝛ h̄ nō eſt p̄iudiciū dilatōis. ꝛ ſentit h̄ Cal. ꝛ bī. ꝛ bar. ᶜ in. l. ij. ff. de re iud. Idē dic ſi aliqd inouet. Nā poſſet iudex occurrere dilatōe nō obſtāte qꝛ non p̄iudicat dilatōi ſed ipartit offiñ ſuū circa alia. pro boc. c. qua frōte. s̄. e. ꝛ. c. cuꝫ teneamur. Nūqd aūt poſſit iudex dare ſimul duas dilatōes ad diuerſos act⁹. vide p Spe. in ti. de dila. §. i. v. deliberatoꝛie. ꝛ ſe. ꝛ bo. gl. in cle. ſepe ī vbo poſt

in p̄in. C. de pac.

c Et bal. in. l. ſi. C. q admitt. ꝛ do. an. i. c. ij. de dila. Et ſic bēs vnā limitationem ad regulā ꝙ pēdēte dilatōe iudicis officiū ꝙquieſcit eſt vez niſi ſuꝑ alio ꝙ ſuꝑ quo fuit primo data dilatio qꝛ ſup alio articulo nō cōgeſcit officiū iudicis ꝛ ideo pēdēte dilatione ſuſpectus de iuga poterit capi. ꝓ quo gl. ſin gu. in. l. āſitum. ff. de pigno.

d Idez rꝫ imo. hic col. vj. qꝛ ī bis q̄ ō no uo emer, gūt pōt iudex ſe itromittere ēt pēdēte dilatōe. Et ideo bald. poſt Ci. ī d. l. ſiue ꝑs limitat p dictā regulā b⁹ glo. ī vſi. pceuēre niſi ſuſpitio cmīſerit poſt datā dilatiōné quia tūc nō cōquieſcit officiū iudicis ꝛ ideo pēdēte dilatione ſuſpectus de iuga poterit capi. ꝓ quo gl. ſin gu. in. l. āſitum. ff. de pigno.

a Et idē bal.in.l.fine pars.C.de dila.nec dz isto casu innouari appellatione pēdēte. Ex quo sim[illassignant plures successiue dilatōes vt p Jnno.in.c.cōsuluit de offi.dele.z bal.in.l.,pperandū cir.prin.de iud.z bar.i l.ij.in fi.de re iudi. Hinc dicit glo.nō.in.l.i.C.de suc.edi.q infra tēpora primi qnq; interrogant sequētes z dixit bar.in l.q̄diu.ff.de acqui.here.q in fra tēpora assignata vni q̄ doeq dat dilatō alteri.

b Vide oio ad materiā hui⁹ in princ. qō nōt in no z d.anto.in.c.cū iter canonicos de elec.in.vj. z in.c.ad dissoluendū de despō.ipu.z d.abb.panor.i.c.vl. de prescrip. Et adō h gl.nō.in.s.v. poterit i c.oliz ō excep.que dicit q si iudex a quo ēt cert⁹ de vitare excepcōnis pp quā nō admissam appellatū est nō cōpellet appellās coram iudice ad quē appellatiōis veritatē,pbare lz coraz iudice a q⁹ se obtulit ,pbaturuz quā ibi sequit.d.an. quaz tenēti q; est sing limitatio ad istū iter.facit in si.c.si duob⁹ i fi. i.rubri.s.e. Et vide oio q nōt ange.i.l.si appellatō nē.C.ō ap. vbi al.Jnno in.c.pastoralis in glo.in.vb. nō videri de of.dele. z nō.in.d. c.oliz ō' excep. Item an dispositio h⁹.c. in pri.bēat locū i appellatione ex

datōez de vb.sig. Et dic q vbi scōs actus dependet a priori ita q; alteratōez recipit ab effectu pōris act⁹ nō pōt index ad diuersos act⁹ duas dilatōes pfigere simul secus vbi act⁹ sunt oio diuersi. Jdone exēpluz vult index pfigere terminū pri ad positiones faciēdas puta decē diex z aliā dilatōez decē diex ex nūc pfigit ad,pbandū intētōez suā certe h nō dz posse fieri.naz forte oēs positiones erūt cfessate per partē aduersaz z sic frustra dareť scōa dilatio. Jtē z forte oēs negabunt z sic duriori,pbatōe afficieť.expectādus ē g finis positōis.sec⁹ vt dixi qñ act⁹ sunt diuersi.vtputa pfigo tibi terminū decē diex ad,pducendū testes z ex tūc pfigo.v.dies ad,pducēdū instra.nihil.n. ,pbibet hos terminos accumulare⁹ simul z h nō. In gl.in vbo sup his in fi.declara hāc gl.quo ad,ppositū, nīz per ea q̄ dixi.s.in glo.iij.als pria vbi eaz expedit z gnāliter ad māz vide.c.ij.de offi.ord. In glo.fi.ibi nō posset eos recusare z c.nō gl.z idē nō.glo.i.c.cuz oliz.s.de cā pos.z,pprie.z vide qō ibi nō. In eadē gl.ibi forte nō erāt soluēdo z c. Host.dicit q exq⁹ ,pcurator excessit fines mādati i nullo habuit pudicare dño ideo nō tenebať dñs pri⁹ agere ꝯ,pcuratorē. Aduerte hoc dictū Host.,pcedit respectu effect⁹ ipetratōis.illa.n.tā q̄z attētata ꝯ mādatū nō preiudicat dño.vt in iurib⁹ allegatis in gl.sz h agit de alio p iudicio q; appellator nō fuit,psecut⁹ infra annū. Vn de,quēadmodū qlibz terti⁹ impediēs piudicat appellatori vt pri⁹ saltē agat ꝯ impedimētē ad interesse iuxta nōta in.c.ex rōe.s.e.ita vī dicēdū in,pcuratore impedimentū pstāte ꝯ formā mādati cū in hoc sit nō ,pcurator. Et ideo forte dixit gl.q nō erat soluēdo. z nota bis hāc gl.pro intellectu iuriū que tribuūt scōm ānū impedito.nā si impedit facto tertij nō dať scōs annus sz agit p tertiū ad interesse si est soluēdo.als restituit vt hic. Et sic pōt saluari gl.vel dic q ꝑtū gl.,pcedit qñ terti⁹ fuit in dolo sz iste,pcurator credebať circūuēti⁹ q; forte falso fuerūt date sibi lre reuocatorie illi⁹ inhibitōis.z ex his bēs māz.c.intrisecā expeditā. Extra glo.oppo.ꝯ tex.C.de monopol.p totū.naz nō sz ꝓuenire vt certis psonis liceat vendere victualia z q; alios nō istruāt vt ibi.Solue fm Jnno.cā fraudādi nō est licitū sic ꝓuenire sz bene ex ꝓuilegio seu ꝓsuetudine hoc pōt licere vt hic.vel ꝑtiuz,pcedit respectu p sonaz seu rerū.secus respectu loci.i.vt in certo loco vendať.prima tī solutio est securior vt lz impugneť pactū tanq̄z captiosuz.nō tī impugnať priuilegium seu consuetudo qō nō.

i **Interposita.** b Caplm famosū z multū allegabile.z h dicit pncipiū vsq; ad.§.eidez. Ad iustificādā appellatōz ex cā iterpositā ,pbare oportet cāe veritatē coz̄ iudice ad quē nisi fuerit coraz iudice a quo oblata probatio z reiecta.b.d. singulariter. Casus lr̄alis. Aliqs coz̄ iudice ꝓstitutus cā,pbabili assignata pp quā nō tenebať rīdere:qz iudex eā nō admisit appellauit.q̄rit vtr coraz iudice app.sufficit hoc,pbare.s.q cām,pbabilē allegauit coz̄ iudice a quo appellauit nec fuit admissus. Rīdet papa q; hoc nō sufficit si cāz illā nō doceat eē verā nisi coz̄ inferiore obtulit se,pbaturē z nō fuisz admissus z pp h appellauit. Ber. Nō pro q; ex reiectōe exceptōis legitie nō iustificať appellatio nisi coz̄ iudice ad quē,pbeť illā exceptōez eē veraz. Ex quo īfero iudicē nō grauare partē ex eo solo q; exceptionē,pbabilē nō admisit.nā potuit moueri putan-

traiudiciali dic q; nō fz Jnn.i.c.venerabili cir.fi.i.col.de cēsi.z p Jnn.z.d. an.i.d.c.cū iter cānonicos.z idē dic Jnn.i.c.i.i.ij.col.de his q̄ si.a ma.pte ca. vbi idē latī⁹ exaiando cōcludit.d.ab in pri.in.ix.col.z q; ibi nō. Jte triplr limita istā decre.in prin.vt p.d.an.in.c.i.in.i.col.v.nō vltrius de his que si. a ma.par.ca. Jtē pro intellectu z ampliatōe huius decre.vide oio.d.an. in c.in nra i pn cip.ij.col.v. nota q; exceptōes de,pcu. Et adde q; sin.scribit d.an. post in no.in.c.post electionē in ri.col.de cōcel.fbē. Jtē adde hic q; illud q; dicit iste ter.i pn. est verū nisi de exceptōis veritate q̄ p iudicē fuit reiecta ꝓstaz notorie z p ꝓfessionē pt̄i ad vse qz tūc lz cām,ponens obtulerit se,pbaturū incōtinēti⁹ incōtinēti⁹ ex sola ,ppositōe dicet iustificata appellatō adeo q; non erit necesse ,pbare coz̄ iudice appellatōis ad h est gl.sing.in in.d.c.oliz i vsi.poterit circa fi.de exceptio.vt.s. dixi.

c Jntellige istū tex ō ,pbatione q̄ incontinenti offertur etiā cum aliquali dilatōe sz nō longiori qz tunc satis dicitur incōtinenti offerri.sita determinat.d.ab. in.c.lras. de resti.spo.per illum tex.circa fi. quē ad hoc dicit i ure esse singularem.

do forte illā eē falsaz ideo vt p̄sumať grauamē dz expectari donec,pbeť veritas ipsi⁹. Et ex;h īfero ad aliud notabile dictū q; in facultate iudicis est exceptōes dilatorias vel pemptorias admittere vl repellere nec ex sola admissione vel reiectōe inferť grauamē appellatōis iustificatiuū. z vide circa h Jnn.in.c.p⁹ elec.ō ꝓcess preb.,ppe fi.vbi dat bonā tbeoricā iudici dicēs q; si exceptio est modici ꝑiudicij pōt eā ex leui psumptōe repellere. Si vō est magni ꝑiudicij.vtputa exceptio de nō petēdo vel pscriptōis nō dz moueri sine p sumptōe vehemēti qō nō. Alrio no q;,pbatōis obiatio z repulsio exceptiōis,ppositе iustificat ipso fcō appellatōez a iudice iterponēdā ita q; sufficit coz̄ iudice ad quē,pbare exceptōez legitimā,ppositā z ipsius,pbatōez oblatā. z q; iudex exceptōez z,pbatōez repulerit. Sz q̄ro de rōe decidēdi ad vtrūq; dcm isti⁹ pncipij vz quare solū exceptōis legitie repulsio nō iustificat appellatōez z,pbatōis oblatio sic dic colligēdo mēte gl.z doc. Cā immediate appellatōis ē ipz grauamē.vt i.c.vt debit⁹.s.e.sz ex sola reiectōe exceptōis,pbabilis necessario nō inferť grauamē qz cuz iudex bēat cōpescere malicias litigātū vt in.c.finez. de do.z ꝓtu.facit.l.qdā est inuauerūt.ff.si cer.pe. potuit moueri ex iusta cā ad illā exceptōez repellēdam. Naz sepe exceptio in se est legitia z tī est falsa.puta exceptio ꝯ actorē q; est excōicatus z tī in veritate nō est excōicatus sz excipit cā differēdi iudiciū z vexandi aduersariū. Jdeo ex sola reiectōe necessario nō,pbať grauamē. sed si coz̄ iudice ad quē,pbeť postmodū veritas ipsi⁹ exceptōis nūc apparet iudicē grauasse z male motū fuisse ad reiectionē sz qñ excipiēs obtulit se,pbaturū incōtinēti nō pōt index nō admittēs aliquā excusatōem brē q; nō grauauerit qz ꝑsumpta malicia ꝯ excipiētē purgať ex oblata,pbatōe incontinēti.nā in mora modici tpis nō est piculū.l.fi debitori.ff.de iudi.vnde cū iudex reiecerit oblatā,pbatōez ofidit ipso facto iniqtatē suā ꝯ excipiētē. Jdeo sufficit hoc solū,pbare ad iustificatōem appellatōis dato q; nō,pbeť vitas cāe qz sine vitate grauamē illatum est.

Sz q̄ro pro declaratōe ꝓdictoz z tex.nunqd idiff ereter,pbatōis oblatio bēat iustificare appellatōem dic q; nō sed regit h,pcedit. Fallit ꝑ in appellatōe extraiudiciali que iterponit a pte vt a iudice,pcedēte tā q̄z pars. Rō est qz nō tenet pars recipe,pbatōes alterius ptis cū nō sit index.h sentit Jnn.h z in.c.,cū iter canonicos.z i.c.qz pp de ele.z in.c. ad dissoluendū.de despō.ipu.,pbať rōe. Nā oblatio,pbatōis iustificat ex eo appellatōez qz detegit iniqtatē iudicis i nolēdo recipe iuxta offiū suū,pbatōez exceptōis trie sed h rō cessat in pte cū nō bēat ad h offiū. nō.n. pōt eē index in cā,ppria.iij.q.iij.c.i.z.C.neqs in sua cā in rubro z nigro. Scdo fallit vbi appellat i absentia iudicis cū eius pñtia baberi nō pōt iuxta ea que dixi in.c.suggestū.s.e.nā cū nō sit index qui recipit,pbatōez oblatā ridiculū eēt dicere q; talis oblatio iustificet appellatōez. Jtē h fuit inductū ex iniqtate iudicis,pbatōez oblatā spernētis.que rō cessat cuz index est abīs.z h senserūt doc.h z hī. Tertio fallit fm Jo.an.z cōiter sequētes qñ offerť,pbatio contra rei euidētiaz.vt si volo,pbare ticiū viuere de quo notorie ꝓstat in loco q; est mortu⁹.facit.c.euidētia.j. de accu. Nā notoria nō dz index pati ad iudiciū deduci.vt in.c.qm̄.s.ō filijs ꝑsby. Nec.n.euidētia rei ꝓfundit ꝑsumptōez,pbatōis oblate ideo erit necesse ad iustificādā appellatōez q;,pbeť veritas ipsius rei

a Vtr ad iustificādam appellatōz p̄ oblatōz ꝑ batōis sufficiat ꝟbal' oblatio an ꝟo regrat realis Et ō h̄ p.o. an.i.c.ex pte ade de testi.i xxix. col. qd aūt i alijs casib⁹ in qb⁹ requrit oblatio an sufficiat ꝟbalis an ꝟo regrat real'. vide multū late p̄ imol.i l.si ſu⁹cōis i pn̄.ff.ō vul. ⁊ pup.gl.i.c. qm̄ frequent §.i alijs vt li. nō ꝓte.in.ꝟ. neglexēit gl. ⁊ bar.i.l.ac ceptaz.C.de vſu.⁊ bar.in l.pe.ōdiſtra. pig.⁊ in.l.p̄ tor.§.ſi quis parat⁹.ff.de op.no.nū. ⁊ latiſ.p̄ imol. poſt ang.i.l. ſi mora in.i. ⁊.ij.col.ff.ſo. mat.⁊ vide tex.in.l.ſun dus lucij et ibi bar.ff.de reſcin.vēd.⁊ bar.in.l. cuz ſeruus.ff.de ꝓd.⁊ demō. ⁊ vnā limita tōez quā po nit bal.i aue. dos data.C. de dona. aīi nup. Et dic q̄ vbi .l.exi gīt ꝓbatōez eē incōtinēti parata ſufficit q̄ fiat oblatio ꝟbalis tm̄mō dum mō realis poſtea breui tē poze ſit exhi benda ad h̄ eſt text.ſing. ⁊ vnicus in iure canonico quem ad hoc ponderabat.d.frā. de are.in voce legens in c. lr̄as ꝟſus ſi,de reſt.ſpolia.

Fallit ⁊ quarto qñ offerr̄,ꝓbatio tpe quo iudex ſ̄ neceſſitat' ad eā recipiēdā.⁊ de hoc vltimo dic vt plene nō.in.c.ex pte ade de teſti. Unū tñ tene mēti q̄ oblatio,ꝓbatōis iuſtificat appellatōez quo ad deuoluti onē cāe dūtaxat nō aūt vt exceptio habeat',ꝓbata i,ꝑ iudiciū partis aduerſe q̄ iniqtas iudicis nō dz nocere parti.nemo.n.dz alter⁹ odio p̄grauari. vt i regula nō dz de re.iur.li.vj.⁊ h̄ cōiter voluerūt doc.h̄ ⁊ vid gl.in.c.ex parte ade ꝓreal.⁊ pleni⁹ ibi dixi.⁊ vr̄ de h̄ ibi caſus ſm vnū intellectū. Ultimo ſcias q̄ in dubiū vertit qualis debeat eē iſta oblatio⁹,ꝓbatōis ad iuſtificādā appellatōez ⁊ due reperiunt' opiniones. Una vt ſufficiat ꝟbalis.vtputa ſi dicat pars ego offero me,ꝓbatuz̄ hāc exceptōez iuxta id qđ habet' in.l. ſi is a quo.ff.vt in poſ.leg.bodie ꝑſtat bodie agat' vt ibi. Et hāc opinionē fouet Bōſt.⁊ ꝓ eo facit h̄ lr̄a dū ſimplr̄ dicit ſe offerēs,ꝓbatuz̄ ⁊c̄. Scōa opi.ē Jo.an.exigit.n.ipſe realē oblatōez,ꝓbatōis.vtputa q̄ ſecū bēat teſtes vel inſtr̄a ⁊ ea offerat iudici. Si.n. iudex tūc ſpernit.⁊ ob hoc appellat' iuſtificata eſt appellatio hoc ſolo,ꝓbato.⁊ iſtū tex.exponit offerēs ſe ,ꝓbatuz̄ ⁊c̄.i.,ꝓbatōes offerēs.mouet' q̄ ex ꝓtraria opinione ſequit' abſurditas.nā facile eēt falſo excipiē ti,ꝓbatōez verbaliter offerre. Itē q̄ ꝟbalis oblatio nil noui inducit cū in qualibz exceptōe tacite inſit oblatio,ꝓbatōis cū qlibz excipiēs teneat',ꝓbare ſuā exceptōez.vt in.l.i.ff.de excep.⁊ in.l. in exceptōibus. ff.de,ꝓba.nō in cle.fi.de reſcrip. Ꝺo.an.hāc opi.nō ſequit' ſz dicit ſufficere vt excipiēs ſe offerat,ꝓbatuz̄ incōtinēti q̄ per hoc ſatis purgat' malicia ꝑſumpta ꝫ excipiētē.ad hoc.c.lr̄as de reſti. ſpo.⁊ in.c. exhibita de iud.facit in ar.l.qđ dicim⁹.⁊ in.l.ratū.ff. de ſol.⁊ hāc partē ſemp tenui. Et dr̄ velle,ꝓbare incōtinenti ex quo nō exponit dilatōes lōgiozes ſed petit terminū breuiſſimū.vt,ꝓbat' in.d.c.lr̄as.⁊ p̄ h̄ tollit' motiuuz Jo.an. Nā regl̄r excipiēs nō tenet',ꝓbare incōtinēti.nec ēt,ꝓcedit aliud motiuū ſuū q̄ falſo poſſit offerri,ꝓbatio q̄ poterit timere ꝓdēnatōez expēſarum vnde nō eſt verifile q̄ offerret ſe incōtinēti,ꝓbaturuz vel dato modico interuallo niſi crederet ſe veraciter poſſe,ꝓbare.⁊ de hoc eſt tex.optim⁹ in.d.c.lr̄as.vbi purgat' ꝑſumpta malicia excipiētis p̄ talē oblationez ,ꝓbatōis ꝟbaliter factā.⁊ tūc expone iſtū tex. ibi niſi hoc ſe offerēs,ꝓbatuz̄ incōtinēti.ſ.infra breuiſſimaz dilatōez. In glo.ij.ibi cū cām.ſolue h̄ ꝫriuz vt ibi nō.⁊ p̄ glo.in.c.oliz.ō.de excep.ꝓbat'.n.illa exceptio ex iſpectōe reſcripti dilegatorij.Ad.c.vt debit⁹ dic q̄ illud.c.nō ꝓbat ꝫriū.nā ꝓbabilitas cāe includit ibi vitatē ipſi⁹ cāe. Itē declarat' ille tex. p̄ iſtuz ar.in.l.nō pñt.⁊ in.l.nā ⁊ poſteriozes.ff. de legi. Et ad.c.dilecto.dic q̄ ibi fuit ,ꝓbata veritas exceptiōis p̄ ꝓfeſſionē partis aduerſe.

Eidem quoque. Si appellatio non fuit recepta a iudice vel approbata a parte ſufficit appellāti mittere procuratorē ad ipetrādū ⁊ ꝺicēdū lz pars appellata ſit parata in curia ꝓſeq.h̄ dicat vſq; ad.§.ille deniq;.

Caſus lr̄alis. Ecce aliqs appellauit legitime dr̄ h̄ q̄ ſi appellatō nō recipiat' a iudice nec ab aduerſario approbet':licitū eſt appellāti ꝓſeq cām p̄ procuratorē ꝓſtitutū ad ipetrandū ⁊ ꝺicendū tm̄ lz pars aduerſa per ſe vel,ꝓcuratorē idoneū apud ſe.apo.iudiciū recipe ſit parata. Ber. Nō p̄ q̄ ſola approbatio appellatōis per iudicē vel partē appellatā facta facit cām eē in curia. vt appellato ,ꝓſequēte p̄ſonaliter ſeu p̄,ꝓcuratorē teneat' appellator ipſaz appellatōez in curia ꝓſeq.Et ex hoc duo infero. Prio q̄ ſola probatio facit cām eē in curia vt ibi tractet' lz termin⁹ nō fuerit p̄fixus p̄ iudicē ſeu ptē ad appellatōez ꝓſequēdā ⁊ probat iſte text. id qđ dixi in.c.nicolao.ō. e.⁊ limita.c.ſcōo ſepe.ō.e. Scōo nota q̄ ſbla approbatio partis appellate ſufficit vt cā tractet' in curia lz iudex appellatōez nō recepit. Eſt ḡ in optione appellātis qualiter ⁊ ad quē velit appellare ſed in optōe appellati eſt an velit cām tractare in curia. Et hodie adde caſuz.c.i.e.ti.li.vj.⁊ aliquid tetigi i.c. vt debitus.ō.e. Sz circa tex.dubitat' nunqd poſſit appellator inuito appellato cām,ꝓſequi in curia. Inn. vr̄ ſentire q̄ ſic.⁊ hoc mihi plz.nā iſte tex. nō dic̄ appellantez h̄ nō poſſe.ſed dicit q̄ ꝓmittit' ſibi ipetrare lr̄as.ſi ſua appellatio nō fuerit recepta pōt ḡ non vti hac permiſſiōe in fauorē ſuū facta.ar.in.l.nō qcqd. ff.de iudi.⁊ in.c.ꝓſuluit.de of.dele.Ex quo.n.appellatū eſt ad papā nihil repugnat appellatorē,ꝓſq cām ſuā apud ſedē apo.nec appellatus pōt ꝺicere q̄ iudiciū reddit' in inuitū.vt in.c.intellexim⁹ de iudi.⁊ in l.inter ſtipulātē.§.ſi ſticbū.ff.de ꝟ.ob. Sz qñ appellator nō vult in curia,ꝓſeq nō pōt appellat⁹ niſi de ſe ipſo ꝓqueri.quare ſi volebat in curia,ꝓſequi nō recepit ꝓius appellatōez.⁊ hāc mām bui⁹.§.,ꝓſequere plenius.vt dixi in.d.c.nicolao.

Ille denique b Ante inchoatam ,ꝓſecutionem appellationis appellas pōt ſi vult inuito appellato petere vt remittat' ad iudicē a quo ſed ꝓdēnabit' i expēſis factis per partē aduerſaz in illa appellatione. Caſus lr̄alis. Aliqs appellauit ad ſupiorē cozā illo ad quē appellauit perit remitti ad eum a quo appellauit:pars altera cōtradicit.queritur an debeat remitti. ⁊ dicitur q̄ dz remitti nō obſtāte contradictiōe alterius partis: ſed dz ꝓdēnari in expēſis legitimus aduerſario quas eū,ꝓpter hoc feciſſe ꝑſtiterit. Ber. Nō p̄ appellatorē poſſe re itegra ſue appellatiōi iuito appellato renūciare.ad h̄.l.ſiqs libelloſ.C.e.ti.canonizata.ij.q. vj.ſiqs.re ꝟo itegra nō exīte nō pōt i p̄iu diciū appellati appellatiōi renūciare q̄ appellatio h̄ cāu ē effecta cōis.⁊ de h̄.j.lati⁹. Scōo nō.q̄ poſt qz appellatiōis cā ē alteri p̄ ſupiorē delegata ñ lz appellatori appellatiōi renūciare iuito appellato. Sz ꝓtra h̄ ⁊ ꝓtra tex.opponit'. Nā ſola ōlegatio appellatiōis ñ facit rē ōſinere eē itegrā cū nil videat' adhuc geſtū cuz appellato ḡ dz ꝓpete r̄ facultas illi r̄nūciādi. Jo. an. fatetur ꝫriū ⁊ ad iſtū tex.ſupplet maxie vel tō h̄ cū fecit mētiōem ō ōlegatiōe q̄ tūc fiet r̄miſſio p̄ iudicē ōlegatū q̄ cozā eo dz fieri petitio remiſſiōis exquo cā ē ſibi ōlegata. Sz idē Jo.an.i addi.ſpe.co.ti.§.i qb⁹.ꝟ.xxxiiij.refert gui.ō ſuza.i.l.āpliorē.C.co.te nuiſſe appellatorē poſſe cā nōdū cepta renūciare appellatiōi ſue p̄ dictā.l.ſiqs libellos.ſz ea cepta ñ pōt i p̄iudiciū appellati eo inuito.⁊ facit tex.i.d.l.āpliorē §.ſancim⁹.legiſte ēt tenēt i.d.l.ſiqs libellos.q̄ ad i cōmodū appellati nō pōt appellator ſue appellatiōi renūciare ⁊ circa h̄ multa ſcribūtur. Sz vt clare habeas articulos diſtiguerē ſic q̄ aut fuit appellatū aſſiſiam diffinitiuaz aut poſt.p̄ cāu ſi iudex a quo detulit appellatiōi nō ē ampli⁹ fas appellatori appellationi ſue renūciare q̄ tota iuriſdictio quo ad illā cāz trāſlata ē p̄ ōlatiōem ad ſupiorē vt i.c.cū appellatiōib⁹ e.ti.li.vj.vñ ēt cōi ſenſu nō pñt appellās ⁊ appellat⁹ redire ad priorez iudicē.ita nō.⁊ plene ꝓſequūtur ⁊ ꝓcludūt do.de ro.deci.cccl.v.lz glo.de hoc vacillanter it.in.d.c.cū appellationib⁹. Si vero nō fuit delatū appellationi ⁊ tūc ſi res eſt integra p̄ōt appellator ēt appellato inuito renūciare appellatōi ſue.vt hic.⁊ in d.l.ſiqs libellos.ſi vero res nō eſt integra.aut appellatus nunqz approbauit appellatōez.⁊ puto q̄ poſſit appellator renunciare q̄ nō pōt appellatus ſe iuuare ex eo q̄ ſemper impugnauit vt i regula ex eo de reg.iur.li.vj. Si vero appellat⁹ recepit ⁊ res nō eſt integra tūc ſatis puto,ꝓcedere illā opinionez Guil.q̄

b Ꝺo. ab.in.c.di lect⁹.el.iij. de ꝓbē.in tl'ligit iſtū tex.dū loquit de cō dēnatione expēſaruz q̄ñ appellās remittit ad prio rē iudicez vt intelligat q̄ñ appellatō ſu iſtz iniuſta ſecus dicit ſi fuiſſet iuſta. Adde hic ang.in l.ſiquis libellos.C. co.vbi dic̄ q̄ renuncians appellationi ſp dz cōdemnari in expēſis ⁊ al. Jn.i.c.ex parte ō re ſcri.⁊ adō qđ nō bal. in.l.oēz hoꝛ noꝛē v.nō ergo nunqd. C.q̄ñ ꝓ.nō ē ne. vbi ponit an appellans poſſit renūciare appellatō ni iuito appellato.vi de.ō an.in d.c.ex pte ſ.in vl.co lū.⁊ quod ibi nō.ō re ſcrip.Adō q̄ diſpoſitio h⁹.§.ñ hz locū q̄ñ iudex a q⁹ deꝛulit appellatōi ſi alias non eſt iudex ordinario ptīēs ita eleganter diſputādo decidūt.ō. de ro.deci. cccl.viij.i ij.col.i oꝛdi.meo no uiſſimo p̄ rex.in.c.cū appellationibus friuolis ō appel.in.vj.

a Sz ſi ps eẽt pñs ꝺberet lis cõteſtari. ita ꝓbaꝭ i ẽ ter. a ẽ rio ſenſu ꝛ glo.i.in ſi. ad quã ad uerte duz al.ſ.ſexta. qꝛ ibi ꝓ batur ẽri uz.ſ.qꝺ i ex ceptiõib⁹ dilatoꝛijs ſeu perem ptoꝛijs nõ fit neceſſa rio lis ꝛte ſtãda ꝛ ita doc.ibi vñ in hoc gl. ñ vꝛ bene loqui. licz Jo.and. ẽ aliud velit ꝓ nõ.i.ꝺ.ſ ſer. Sz ibi loquit ꝙñ oppõitur exceptio i cã pꝛincipa li ſed ẽ loquit de cã appellatio nis in qua neceſſario bz ferri ſẽtẽtia .c. vt debitus.ſ̃ e vnde te neo qꝺ ſit neceſſaria litis ꝛteſtatio pꝛi bus ꝑſ n tibus qꝺ ꝓ cedit fiue lis ſit cõte ſtata in cã pꝛincipali ſiue nõ ſm Jo. õ imo la hic. Et adõ qꝺ cã appellatio nis regula tur ꝑz naz cãe pꝛinci palis vnõ ſi in cã pꝛi cipali non erat neceſ ſario lis ꝓ teſtãda tõ erit in cauſa appella tionis ꝛ ſi cã pꝛinci palis erat ſummaria ita cenſeb cã appella tionis. ita ſing. dicit ang.in.l.i. ff.eũ qꝺ ap pel.ꝓ iſtuz tex.bñ fac

ꝓ inchoatõez cãe appellatõis eſt effecta ipſa appella tio cõis.ad ẽ qõ nõ.in.c.ex ꝙqueſtione de reſti. ſpo. facit dictũ.c.nicolao.ꝛ dictus.§.ſancim⁹. Vel dic ꝛ melius hoc poſſe ꝓcedꝛe in appellatõe a diffinitiua. Nã tũc põt ꝓtẽdere intereſſe ꝓp firmationez ſnie quã vult bre. Sed i appellatõe ab interlocutoꝛia nõ video qꝺ intereſſe põt ꝓtẽdere appellatus cũ cã fit remittẽda ad iudicẽ a quo.vt in.c.vt debitus.ſ̃.eo.ꝛ hoc ꝙſequit nũc ex renũciatõe appellatõis. Añ põt ei dici qꝺ queris intus bẽs.ꝛ facit qõ nõ.ẽ gl.in ver bo ẽdictione. Scõo mẽbꝛo pꝛincipali cuz fuit ap pellatũ a ſnia diffinitiua diſtingue aut res nõ eſt inte gra ꝛ nõ põt inuito appellato renũciare appellãs ap pellatõi per ſupꝛadicta. Aut res eſt integra ꝛ tũc ſi ꝓ pter appellatõez appellatoꝛis fuit excluſus appella tus a facultate appellãdi nõ põt appellãs renũciare appellatõi ſue ad incõmodũ appellati.nã iuris bene ficio ſeu diſpõe eſt appellatio hoc caſu cõis. ꝛ ſic ꝑñt intelligi dicta legiſtaz in.ꝺ.l.ſi quis libellos. Pone exẽplũ in.l.oẽm bonoꝛẽ.C.qñ ꝓuo.nõ eſt neceſſe. ꝛ declaraui illã.l.poſt gl.in.c.ſignificauerũt.ſ̃.de excep tio.nã ſi ſnia fuit lata ꝓ me nõ tñ fuiſti mihi ꝙdem natus in exẽpẽis ꝛ tu appellaſti nõ poſſuz ego appel lare ex ſola omiſſiõe ꝙdẽnatõis exẽpẽfaz ſz ſup appel latõe tua poſſuz petere refectõez ſnie quo ad expen ſas.vt in.ꝺ.l.oẽz bonoꝛẽ.ẽ.n.caſu ſi tu poſſes me i uito renũciare appellatõi lex vt ita ꝺixeriz deceꝑiſſet me qꝛ obtẽtu appellatõis tue ſubtraxit mihi facultatẽ appellãdi ne tot appellatões geminarenꝫ ꝛ tibi da ret facultatẽ renũciãdi appellatõi tue qõ eſſe non ꝺz. Sed ſi appellatio tua nõ ſubtraxit mihi facultatẽ ap pellandi poſſuz renũciare re integra te inuito qꝛ ap pellatio nõ eſt effecta cõis per aliquẽ actũ geſtuz. In cã appellatõis nõ potes tu pꝛincipẽ ꝓſequi appella tionẽ me volẽte renũciare.vt in.ꝺ.l.ſiquis libellof.fa cit cle.ſi appellationẽ.eo.ti.ꝛ vide qõ nõt archi.ij.q. vj.ſi quis libellos.ꝛ Jo.an.poſt eũ in.c.i.e.ti.li.vj. plene per Hoſtiẽ. in.c.ſi.ꝺe cru.fal. poſſet tñ appel latus ipetrare lr̃as ſup ꝓfirmatõe ſnie ſeu petere per ſupioꝛẽ ſniaz pꝛo ſe latã ꝓfirmari.vt in.c.oblate.ꝛ.c. ꝓ tuas.ſ̃.e.ꝛ vide circa petitõez ꝓfirmatiõis ſnie qõ ꝺixi in.c.ea que.ſ̃.ꝺe re iudi.

Sane. Articulus appellatõis iterpoſite a gra uamine diſcutiẽ ꝓ iudicẽ ad quẽ pte abñ te per ꝙtumaciã ẽt lite nõ ꝓteſtata in appellatione vel pꝛincipali. Caſus lr̃alis. Aliqs appellauit a gra uamine coꝝ iudice appel.paratus eſt ꝓbare grauа men ꝓp qõ ꝺuxerat appellandũ: pars aduerſa citata ꝙtumaciter ſe abſentat.qꝛiẽ qꝺ fit iudici faciẽdũ. Re ſpondet papa qꝺ iuꝺex põt ſup hoc,ꝓcedere lite non ꝓte.lz litis ꝓte.nõdũ facta fuerit in articulo appellati onis vel in ipſo negocio pꝛincipali: qꝛ cũ i caſu illo iniquitas pꝛioris iudicis arguaẽ pꝛincipalr nõ eſt rigoꝛ iuris requirẽdus ex quo cã perplexitatis poſſit ſeq. Ber. Nõ ꝑ qꝺ appellatio ab ĩterlocutoꝛia poteſt diſcuti ꝛ finiri ſine ꝓteſtatõe litis aduerſario contuma ce⁹. Quid añt de cã apellatõis a diffinitiua. vide qõ ꝺixi in.c.per tuas.ſ̃.eo. Nõ ſcõo qꝺ litis ꝓteſtatio regriẽ ex iuris rigoꝛe qui qꝺẽ rigoꝛ nõ ꝺz ẽ caſu ob ſeruari. Ultimo nõ qꝺ in appellatiõe ab interlocu toꝛia nil petiẽ a parte ſed tñ redarguiẽ iniqtas iudi cis. Agiẽ.n.ꝺe facto ſuo ꝛ vt iuriſditio deuoluaẽ ab eo ad ſupioꝛẽ. Sz ꝓ ꝺeclaratõe tex.querit qua liter pars ꝓſtituaẽ in ꝙtumacia i cã appellatõis vt ſic ſit locus,ꝓceſſui lite nõ ꝓte.ꝓout ẽ ꝺr̃. Sol.ꝺoc. in telligũt ꝛ bene qꝺ cõtumaxẽ eſt pars ſiue fuit citata ab boie ſiue a lege.vt in.c.i.ꝺe elec.li.vj.ſiue ex pꝛefixio ne termini ad appellatõez,ꝓſequẽꝺã iuxta diſpõez c.ſepe.ſ̃.e.Et inter cetera ponit ẽ Hoſt.bonũ ꝺictũ qꝺ abñte appellatoꝛe põt appellat⁹ in vltimo mẽſe an ni,ꝓſequi appellatõez iuxta id qõ habeẽ.ij.q.vj.ap pellatoꝛe.ꝛ nõ erit neceſſe facere appellatoꝛẽ citari in partibus ꝓſonaliter ſed ſatis eſt qꝺ requiraẽ in curia. Nã ſi oporteret eũ citari ꝓſonalr forte ꝓp viaꝝ diſtã tiã totus ille mẽſis laberet. Unde iura ꝺicũt ſolũ ap pellatoꝛẽ boc caſu requirendũ nõ ꝺicũt citãdũ. ad ẽ auẽ.ei qui.C.ꝺe tẽp.ap.ꝛ ꝺ.c.appellatoꝛe. Et ẽ idẽ tenuit Bar.ibi.ꝛ vide qõ ꝺixi.ſ̃.c.oblate. In gl. ſi.in ſi. Ex hac gl.iuncto tex.nõ qꝺ vbi iuꝺex tulit ĩter locutoꝛi ã ſniaz in fauoꝛẽ alteri⁹ partis nõ eſt ipſe iu ꝺex neceſſario citãdus in diſcuſſiõe appellatõis. Nã vt ẽ ꝑz ſufficit ſola ꝙtumacia appellati vt ꝓcedaẽ ad finiẽꝺũ articulũ appellatõis.,ꝓ boc.c.venerabilibus ꝺe ſen.ex.li.vj.ꝺixi plenius in.ꝺ.c.cũ ſpãlis.§. por ro.in glo.in verbo coꝝã.ſ̃.e.

i **Inquiſitioni** Clauſula appel latione remota in medio lr̃aruz poſita reſpicit premiſſa q bus annectiẽ nõ ſequẽtia niſi repetatur in fine lr̃arum.ꝛ boc ſi negocia ſunt ſeparata.non diuidi tur. Caſus lr̃alis loco. Cũ plura negocia i vna cõ miſſione ponunt minime ſe ꝓtingẽtia ꝛ clauſula illa re mota appellatõe ponit in medio lr̃arum: reſpicit tñ precedẽtia niſi in fine cõmiſſionis clauſula illa reitere tur. Ber. Nota primo qꝺ clauſula appellatõe re mota in reſcripto principis appoſita etiã bodie ope ratur effectũ ſuũ. Nã cũ iſtud.c.emanauit poſt.c. vt debitus.ſ̃.e.nõ põt ꝺici qꝺ corrigaẽ per illud.c. ꝛ ſic falſa eſt opi.glo.ibi ꝛ ſequaciũ volẽtũ bãc clauſulam bodie nil operari per illud.c.vt debitus.. Adde alias rationes quas poſui in.ꝺ.c.vt debitus.ꝛ in.c.paſtoralis.eo.ti. Nec ob.ſi ꝺicaẽ qꝺ cã exẽpli fecit men tionẽ ꝺe iſta clauſula qꝛ nõ aꝺꝺuxiſſet noſ per boc ad iſtũ errozẽ cũ fine cõmemoratõe ipſius ſuffeciſſet ꝺi cere quotiens clauſula in medio ponit etiã babuiſſe mus diſpoſitionẽ magis generalez. Poſuit ergo ſe rioſe exempluz in remotione appellatõis.vt habere mus maiozẽ claritatẽ tã reſpectu buiuſ clauſule qz re ſpectu aliaꝝ clauſulaꝝ. Ex boc ꝛ ex tex.nota ꝛ te nemenꝫ qꝺ vbicunqz in eaꝺẽ diſpoſitione annectun tur plura negocia ſeparata clauſula in medio eoꝝ po ſita nõ concernit totã diſpoſitionẽ ſed duntaxat pꝛe cedentia qõ valet ad ſtatutũ ꝛ ſimiles diſpoſitões.

Ultimo nota qꝺ regulariter clauſula ſeu qualitas i fine diſpoſitionis poſita nõ reſtringit ad imediate pꝛ cedentia ſz cõcernit oĩa in diſpoſitione cõtenta. ꝛ ꝺic vt ꝺicã cũ glo.ſi. In glo.in ſi.Hoſt.ẽ ꝛ Jo.and. poſt eũ ꝺicit qꝺ nõ poteſt in boc ꝺari certa ꝺoctrina ſz ſm ꝺiuerſitatẽ caſuuz fiat ꝺiuerſa relatio. Quãꝺoqz id qõ ponit in principio cõcernit omnia ſequẽtia. Et iꝺẽ ꝺe eo qõ ponitur in medio.vt in.c.ſecundo requi ris pꝛealle.quãꝺoqz clauſula ſolũ cõcernit pꝛeceꝺen tia vt bic.quandoqz ꝺictũ in principio intelligit repe tituz in fi.vt in.c.paſtoralis bic alle. Tu vide qõ cla rius ꝛ plenius ꝺixi in.ꝺ.c.ſecũꝺo requiris.taz reſpe ctu effectus clauſule qz alicuius qualitatis aꝺiecte in aliqua diſpoſitione an cõcernat oĩa pꝛecedentia ꝛ ſe quentia. vide per Bart.in.l.pretoꝛ.ꝛ.l.ij.ff.vi bo. rap.ꝛ in.l.talis ſcriptura.ff.ꝺe lc.i. Et per Spec.in ti.ꝺe inſtru.eꝺi.§.nũc aũt videnꝺũ.v.item excipe.ꝛ glo.in.c.caue.xxviij.q.i.ꝛ in cle.ij.ꝺe bere.ꝛ in.c.ſta tutũ ꝺe reſcrip.li.vj. Et pone exẽplũ in vno negocio ꝙcernẽte plures articulos per id qõ ẽ in.c.cuz ꝺilectus ꝺe reſcrip. In pluribus vero negocijs põe exemplũ per.c.cũ veniſſent.ſ̃.ꝺe teſti.

v **Una ſententia.** Breue eſt vt ſumma ꝓ alia verba ſic. Appellatio vnius pꝛoꝺeſt alte ri ſi cõmuni iure iuuenꝫ ꝛ ideꝝ ſit negociũ ꝛ eaꝺẽ ꝺefenſionis cã ꝛ ſint eaꝺẽ ſnia cõꝺemnati alꝫ

glo.in.c.illõ xij.ꝺi,qõ nõ

ſecus.h.d. Caſus lr̃alis. Plures ſuper aliqua cã ipſis cõmuni ꝓuenti ſunt: vnus illoꝝ appellauit ⁊ obtinuit querit̃ an victoria ipſius ceteris,pſit. Reſpondet papa q̃ victoria illius iure cõmuni ceteris,pdeſt ſi cõmuni iure iuuet̃: ⁊ idẽ fit negociũ ⁊ eadẽ ſit cã de penſionis, Ber. Nõ ꝓ̃o ex tex. plura req̃ſita ad hoc vt ſnĩa lata in fauorẽ vnius ꝓſit alteri. Primo enĩz requirit̃ q̃ vna ſnĩa fuerint cõdemnati. nã ſi non fuiſſent correi ſeu ambo in iudicio ſnĩa lata cõtra vnũ regulariter nõ,pdeſt ſeu nocet alteri. lz eodẽ iure iuuenit̃. vt in.c. interrogatũ. ij. q. v. ⁊ in.l. denunciaſſe. ff. de adul. vide gl. in.c. dilecto. j. de ꝓbẽ. Facit regula res inter alios acta alijs nocere vł̃,pdeſſe nõ dz vt in.c. inter dilectos. de fid. inſtru. C. res inter alios acta per totũ. Et qõ dixi vnã ſnĩaz requiri idẽ dic ſi plures fuerũt ſnĩe eadẽ tĩ fuit,pbatio vt,pbat̃ in.l. ſi qui ſeparatiz. ff. eo. ⁊ ibi per Bar. Scõo requiritur q̃ ſnĩa fuerit lata in cã appellatõis ſecus in ſnĩa lata i cã principali. illa. n. nõ nocet alteri regulariter nec,pdeſt per ea que ſuperius dixi plenius tĩ vide bũc articuluz. ſ. q̃ in cã principali ⁊c. per Jo. cal. in.c. dilectus. j. de ſimo. per Ci. in.l. res. C. res inter alios acta. Et eſt ratio diuerſitatis inter cãm principalẽ ⁊ cauſaz appellationis. Naz in cã appellatõis diſputatur de validitate vel inualiditate ſnĩe que quidez ſnĩa dz eſſe indiuidua ⁊ nõ ꝓ̃o parte valere ⁊ ꝓ̃o parte non ex quo fuit lata ꝓ̃tra plures eodẽ iure fungẽtes vnde perinde iudicandũ eſt quẽadmodũ in ſnĩa lata ſuper indiuidua ſeu re indiuiſibili. nam in tali re indiuiſibili ſnĩa lata in fauorẽ vnius,pdeſt alteri eodez iure fũgẽti lz nõ fuerit in iudicio. vt in.l. ſi cõmunẽ. ff. quemadmoduz ſerui. amit. Et melius quo ad ſnĩaz in.l. loci corpus. §. ſi fundus. ff. ſi ſerui. ven. que quidẽ rõ nõ militat in cã principali vbi agit̃ de re diuiſibili q̃ tũc ſnĩa bz ſuũ effectũ reſpectu illius ꝑ quẽ lata fuit vnde regulariter nõ extẽdit̃ ad aliũ. Tertio requirit̃ q̃ cõi iure iſti inuent̃. nã ſi ille qui obtinuit inuet̃ iurẽ ſpeciali. puta fauore etatis ſeu fauore eccleſie victoria iſti⁹ obtinentis de iure ſpeciali nõ,pdeſt alteri lz ꝓ̃currãt oĩa alia in hoc.c. cõtenta. Ratio q̃ beneficiũ pſonale nõ cõicatur alteri ſed ſeq̃t perſonã. vt in regula prĩui legũ perſonale. de reg. iur. li. vj.,pbat̃ in.l. vnica. C. ſi in cõmuni cã reſti. inte. poſtu. niſi ageret̃ de re indiuiſibili q̃ tunc fauor ſpecialis porrigeret̃ ad aliũ alĩs ſibi nõ prodeſſet. vt in.d.l. ſi cõem. hoc caſu in multis beneficiũ etatis vnius extendit̃ ad aliũ babentẽ idez ius. vt pleni⁹ nõ. in.d.l. vnica. Quarto requirit̃ q̃ idẽ fit negociũ ſecus aũt ſi negociũ eſſet diuerſuz vt ſi fuerunt plures tutores cõdemnati ex diuerſis negociis ⁊ vnus appellauit eius victoria nõ,pdeſt alteri ceſſat enĩz ratio ſupradicta,ꝓpter diuerſitatẽ nõ põt dici vnicã eſſe ſnĩam. ar. l. ẽt. ff. de muno. Quinto requiritur q̃ eadẽ ſit defenſionis cã. pone exẽplũ vt in gl. ſi. ⁊ aliud magis claꝝ. plures fuerũt fideiuſſores vnius nõ renunciãtes beneficio auctentice. de fideiuſſo. ſed vt prius ꝓueniat̃ principalis ⁊ fuerũt oẽs condẽnati vnus appellat ⁊ obtinuit vt prius haberet̃ recurſus cõtra principalẽ hec ſnĩa proderit alijs cõfideiuſſoribus q̃ eadẽ eſt oĩum defenſionis cauſa ſecuſ vbi eſſet diuerſa. vt in gl. ſi. Hec quinq̃ colligunt̃ ex iſto tex. Extra textũ dat̃ ſextũ requiſitũ. ſ. vt agat̃ ſup re corporali ⁊ hoc voluit glo. i. Et fuit b opi. Azo. i. d. l. ſi qui. qui dicebat aliud eſſe in re corporali diuiſibili. motus q̃ ſpeciale eſt in re incorporali indiuiſibili vt ſnĩa vnius ꝓſit alteri. l. loci corpus. §. ſi fundus ff. ſi ſer. ven. ⁊ in.d.l. ſi cõem. Aliud ergo dz eſſe i re incorporali diuiſibili vt eſt vſufructus. nam cũ cetere ſeruitutes ſint indiuiſibiles vſufructus diuidi põt. vt in.l. i. ad finẽ. ff. ad. l. fal. Sz hoc dictũ cõmuniter nõ recipit̃ a doc. vt nõ. in.d.l. ſiqui. Naz ſi diſpoſitio b⁹ c.bz locũ in re cõporali diuiſibili. fortius in re incorporali lz diuiſibili. maxime q̃ in vſufructu bz locum ius accreſcendi. hoc ergo ſertũ neceſſario nõ requiritur. Septimo requirit̃ iuxta ordinẽ q̃ alter qui non appellauit tacuerit ita q̃ ſnĩam expreſſe nõ,pbauerit Nã ſi approbauerit expreſſe ſnĩam q̃ztuz ad euz victoria appellantis non,pdeſt ſibi q̃ quantũ ad eum ſnĩa fecit ius. ad hoc. c. cũ ſuper in ratione ſui. ſ. ti. ꝓ. ⁊ in.l. nõ tamen. ff. e. per locũ a ſpeciali. vt nõt bar to. in.d.l. ſi qui. Octauo requirit̃ q̃ iſte ſciuerit contra reũ appellaſſe. nam ſi ignorauerit ⁊ tacuerit videtur ſnĩam approbaſſe quantũ in eo eſt ⁊ ſic tranſiuit i rez iudicatã per lapſuz decẽdij quantũ ad eũ. Ad hõ c. cum ſuper. de re iudi.,pbat̃ etiã fm vnũ intellectuz in.l. ij. ff. eo. Si autẽ ſciuerit cõtra reuz appellaſſe videtur tũc approbaſſe illã appellatõem quo ad ſe. nec poteſt dici q̃ tacite illã ratificauerit q̃ ſciebat ſe turũ appellatione alterius ex diſpoſitione iuris. Et hec faciunt ad queſtionẽ. pone q̃ vnus ex pluribus condemnatis appellat alijs ſcientibus ⁊ tacẽtibus lapſo decendio fecit cõpoſitionẽ cũ actore nunquid alij qui nõ appellauerunt poterunt proſequi hanc appellatõnez. naz illa cõpoſitio nõ prodeſt alijs q̃ eſt quid p̃ſonale. l. i. C. de tranſac. de hoc vide in Spe. e. ti. §. i. v̈. ſed quid ſi ille. vbi cõcludit q̃ alij poterunt proſeq̃ q̃ beneficio iuris appellatio vnius cõicatur reliquis ar. hic. Vnde non potuit in prẽiudiciũ alioꝝ appellationi renunciare ſicut in ſimili dixi in.c. interpoſita. §. ille deniq̃. ſ. eo. ⁊ facit. c. cum ſuper. ⁊ qõ ibi plene dixi. ſ. de re iudi. ⁊ per hoc habes ſuccincte ⁊ clariſſime expeditam totam materiam huius. c. ⁊ diſtingue glo. per ſupradicta.

¶ Juſtus. Juſtus metus excuſat adeo q̃ ñ appellãs bet̃ ꝓ̃o appellãte ſi fuerit,pteſtatus ⁊ appellationis cauſas duxerit exprimendas. Prĩo ponit̃ thema. Scõo deciſio ibi ad appellationis. Tertio moderatio ibi dũmodo. Caſus lr̃alis Aliq̃s cõdemnatus eſt per ſnĩam diffinitiuã vel etiã interlocutoria ꝑ eũ lata eſt ante ſnĩam: ille non audet appellare: querit̃ quid ſit faciendũ. Reſpõdet papa ſi iuſtus metus excuſat illũ ita q̃ appellare nõ poſſit hoc ipſo ad appellatõis beneficiũ cõuolaſſe reputat̃ dũmodo infra decẽ dies exprimat cauſas appellationis cor̃ iudice a quo appellare volebat vel ſi eius copiã bre nõ põt in preſentia bonoꝝ viroꝝ. idez faciat ſuper hoc,preſtatione premiſſa q̃ iuſto metu appellare nõ audet: ⁊ ſic nõ currunt tẽpora infra que debuit appellare. Ber. Nota primo q̃ vt metus excuſet ab appellatione interponenda oportet q̃ ſit iuſtus. i. non vanus ſed,pbabilis. vt leg. ⁊ nõ. in ſimili in.c. penul. de in inte. reſti. ⁊ in.l. i. ff. q̃ me. cau. non tamẽ requirit̃ fm Hoſti. vt ſit iuſtus. i. q̃ pars non dederit cãm metui. Naz idez eſt ſi fuiſſet cauſa[a] metus. alle. l. iſti quidẽ. ff. q̃ me. cau. ſed allego meliorẽ tex. in. l. nec timorẽ. e. ti. ⁊. c. veniens. ⁊ quod ibi nõ. j. de ſpõ. ⁊ b vltimũ nõ. Secundo nota q̃ nõ valens appellare,ꝓpter metũ dz,preſtari ⁊ ſic,preſtatio eſt neceſſaria ad declarandũ aĩum ipſius vt videat̃ omiſiſſe ꝓpter metũ ⁊ nõ per negligentiã. Nota tertio q̃ in defectũ iudicis dz appellari in preſentia bonoꝝ viroruz. ⁊ vtrũ[b] ſufficiat vnus vir aut debeant eſſe pluresl vide lapuz in alle. xl. ⁊ Spe. in ti. de ſecũdo decre. §. nũc de effectu. v̈. ſed nũquid. ⁊ in ti. de inſtr. edi. i. §. nũc vero. ver. itẽ pone. Et ꝯcluſio eſt vt ſufficiat vn⁹ dũmodo fiat in preſentia teſtiũ. nõ aũt notarius ⁊ teſtes ſufficerent. facit qõ nõ. glo. in.c. vt circa. de elec. li. vj. ⁊ hec nota in practica. Et intelligũt aliqui vt. d. car. vt neceſſe ſit appellationẽ cõficere ac ſi eſſet iterponẽda cor̃ iudice ⁊ prius preſtari coraz bono viro

a Zals dicamus q̃ metus excuſat ñ excuſat qñ ſui culpa q̃s incidit in metũ. l. ſi miles. §. i ff. qõ me. cã. ⁊ regula i putari lib. vj. vbi ō b vide p gl. nõ. Et ſãc ad hoc. an ille qui dedit cãz metui excuſet ſi poſtea ñ audet appellare qõ nõt glo. ⁊ ibi d. an. ⁊ d. abb. i. c. vt debitus ſ. c. ⁊ q̃ ibi nõ. poſt. d. abba.

b Adde qõ nõ. do. an. in. c. paſtoralis. §. preterea i vlt. col. de off. or. Et dixit b nõ. bal. nõ referr̃ an iſti boni viri ſint laicivl clerici per nõ. in. l. in ꝓmittẽdo in prin. ff. de iure do.

a A quo ꝛ si ei⁹ copia haberi nō pōt coꝝ iudice ad quē si eius copia haberi pōt aliās appellatō aliter interposita cēt nulla fm Jmo. hic ꝛ Jnno. ꝛ patuor. i. d.c. suggestuz ſ.eo.q̄ est nō. q̄ primo est appellādum coꝝ iudice ad quē si eius copia haberi pōt ꝛ esset pñs in loco q̄ in pñtia honestoꝝ viroꝝ ſz spec. co.ti.in.ſ. nūc dicamus ad fi. voluit cōtrariū q̄ appellatō nō reddit nulla ex eo q̄ nō fit in pñtia iudicis ad quē applīatur si saltē interposita fuit coꝝ bone ſtis viris ꝛ ita bal.i addi. spec. co.ti. col. xij i.v. appellatio ō bet interponi ꝛ ita ēt fuit ō mente eiusdez bal.i.l.aptissimi in pn.C.ō iudi.loquentis p vbuz pōt q̄ nō ipōtat oio necessitatē ꝛ hec ꝑs vī equioꝝ ar.l.quoties ff. de vbo.ob. ō reb.dub.ꝛ de reg. iu. ꝛ.c. abbate.j.ō.v.fi. b De hoc an appellari possit i abnīa iudicis vide hic.dd.

q̄ libēter appellasset in pñtia iudicis si potuisset hēre cōmode ipsius copiā seu presentiā. sed qꝛ nō pōt appellat coꝝ eo ꝛ petit apostolos ꝛ dz legere postmodū tenorē totius appellatōis quā interposuisset coꝝ iudice. Ego puto hāc practicā fore bonā sed nō semper necessariā. Arbitroꝝ. n., pcedere eā q̄ cessat metus ꝛ nō pōt haberi presentia iudicis. tunc. n. dz appellari in presentia bonoꝝ viroꝝ. ar. in. c. pastoralis in fi. de offi. ordi. dixi in. c. suggestū. ſ. c. sed q̄ⁿ met⁹ excusat nō puto necessariū vt appellet. Vaz iste tex. solū requirit vt prestet ꝛ causas appellatōis exp̄mat ꝛ ex hoc reputat appellasse ergo nō est necesse forma liter appellare. pro hoc qꝛ sufficit hoc protestari coꝝ ipso iudice a quo nō audet appellare ergo nō dz itel ligi tex. vt prestatio formaliter nō ꝓtineat appellationez qꝛ de nihilo seruiret iste tex. q̄ⁿ fit in presentia iudicis. Jn glo. i. ibi ꝛ nisi illud, prestet ꝛc. nō tñ itel ligas q̄ sola, prestatio, pbat metū. nā esset ſ. l. metuz C. qō me. cau. vbi dicit q̄ nō, prestatōe sed facti atrocitate, pbat metus. Qualiter aūt, pbet metus aduertendū. q̄ⁿ q̄z quis nō audet appellare, ppter metū iudicis q̄ⁿ q̄z, ppter metū partis aduerse. q̄ⁿ q̄z, ppter legē municipalē h̄, pbibentē. Primo casu, pbabitur metus si iudex expresse fuerit sibi mīnat⁹ q̄ pessime tractaret eū si procederet ad appellatōem. ꝛ intelige si talis erat iudex de quo poterat timeri. facit qō nō. gl. in. c. cū super abbatia. de of. dele. vel si iudex erat solitus male tractare appellātes ab eo vt qꝛ plures incarcerauerat ob hāc cām. Vñ q̄d aūt sufficiat, pbare q̄ semel male tractauit appellātes ab eo. dic q̄ nō qꝛ vnic⁹ act⁹ bois nō, pbat ꝓsuetudinē ſz saltē exigit binus act⁹. vt nōnter dicit Archi. xij. di. illud, p h̄. c. ita nos. xxv. q. ij. ꝛ. l. iij. C. de epis. audi. facit. l. qs sit fugitiu⁹. ff. de edi. edic. vide p bar. i. l. ō pupillo. §. si qs ipi p̄tori. ff. ō no. op. nū. Et i h̄ aduerte. nā q̄ⁿ q̄z qs timet a iudice appellare nō tñ timet coꝝ eo, prestari. ꝛ pōt fuari ordo bui⁹ līe vt p̄fiat, prestatio coꝝ iudice⁹ si ei⁹ pñtia cōmode haberi pōt. naz q̄ⁿ q̄z iudex magis, puocat ex ipa appellatiōe cū p eā recedatur ab eo q̄z p, prestatiōez cū ea nō obstāte nihilominus paret ipi iudici ꝛ maxie q̄ⁿ, prestās vtiq; vbis generalibus dicēdo grauastis me i tali ꝛ tali casu libenter appellarē si auderē. hec. n. simplex, prestatio sufficit vt arbitroꝝ vt nō videat ꝓsensisse grauaminibus iudicis dūmodo postea tpe debito, pbet iustū metū. Si vero timet appellare ꝛ etiā, prestari coꝝ iudice ꝛ tūc poterit protestari coꝝ pſonis idoneis ꝛ habebit locuz secūda pars alternatiue huius līe. nā non dz copiā iudicis, ppter ipsius metū. ꝛ hoc satis sensit Jo. an. lz explicite nō loquat. Secūdo casu cū timet aduersariuz poterit, prestationē facere fm ordinē līe ꝛ, pbabit metū modis predictis. Idē dicit in tertio casu q̄ⁿ timet appellare propter legē municipalē. Nota hoc vltimū q̄ sepe nō audet quis trahere aduersariū coꝝ iudice cōpetenti, ppter legē municipalē que est in loco., pcedet enim tunc prout dicit hic in glo. in fi. Idem dicit Jnno. in appellatione interponēda vt illa nō releuet si fiat in absentia[b] iudicis dūmodo ipsius copia possit haberi. Et vide qō plene dixi. ſ. e. c. suggestū in glo. fi. in fi. Et quelibet istaꝝ solutionum potest tolerari. Nota vltimā rōnē in practica. ꝛ facit pro his que. ſ. dixi vt nō teneat appellationez formaliter interponere sed satis est protestari qō appellare non audet propter metū. facit. l. ij. C. de his qui per me. iudi. Vel solue quarto extra glo. vt intelligatur tex. de causis quare appellationez non interponit. ꝛ hoc voluit Bar. in. d. l. ij. Alij aliter sed predicta sufficiunt.

De clericis peregrinantibus. Rubrica.

Continuat h̄ rubrica ad precedētē h̄ ordine. nam supra visum est de appellātibus. sed qꝛ peregrinātes in multis gaudent priuilegio appellantiū merito subijcit hic rubrica de peregrinantibus. Et pondera qꝛ in rubrica solū fit mentio de peregrinantibus. sed in nigro restringitur ad peregrinantes ad sedē apostoli caz. ꝛ sic quandoq; nigrū strictius ꝓuidet q̄z rubrū qꝛ rubrū tantū loquit de peregrinātibus. sed tex. cōmuniter intelligitur etiā in alijs accedentibus ad sedez apostolicā alia cā q̄z peregrinationis dūtaxat vt j. latius dicā. Et ex hoc nota q̄ nigrū nō dz semp restringi ad rubrū simile nō. per glo. rubrice. C. etiā ob chirogra. pecu. ꝛ probatur in rubrica de offi. dele. li. vj. iuncto. c. si super gratia. ꝛ. c. i. ꝛ fi. eo. ti. li. vj. Vā ibi in rubrica solū fit mentio de delegatis ꝛ tamen nigrum tractat non solum de delegatis sed etiam de cōseruatoribus ꝛ executoribus datis ad beneficia ꝛ h̄ qꝛ illi in multis habent similitudinem cum delegatis vt ibi notatur.

Conquerente. Hoc dicit i summa. Peregrinantes ad papaz maxime clerici cuz omnibus rebus suis debent esse sub protectione apostolica securi. vel sic ꝛ melius comprehendendo quemlibet intellectū. Contra peregrinantez seu proficiscentē ad sedē apostolicaz nō est aliquid innouandū. Primo ponit querela. secūdo, prisio ibi lz. Casus lr̄alis. Quidā p̄sbyter. J. nomine dū vellet ire ad curiā dñi pape cā peregrinationis res suas ꝛ ecclesie sue nō posuit sub protectione domini pape. post iter arreptū quidā aduersarij sui res suas ꝛ ecclesie abstulerunt. vnde ille conquestus fuit do. pape. Dicit papa lz presbyter ille non posuit res suas ꝛ ecclesie sub protectione ipsius: tamen bi q̄ ad ipsuz accedunt cuz rebus suis sub apostolica protectione debent esse securi: vnde mandat quibusdam. Quatenus quicquid eidē presbytero post iter arreptū ad papā subtractū est vel ablatū faciāt sibi restitui. Ber. Nō p ibi res suas ꝛ ecclesie sue ꝛc. q̄ tē pore etiā antiquo presbyteri possidebāt bona patrimonialia vltra res ecclesie. ꝛ plus, pbat ista lr̄a q̄ nedū licite tenēt ista tēporalia cuz ecclesijs sed etiā gaudent in eis priuilegio tributo rebus ecclesiasticis saltem in multis. ꝛ vide tex. in. c. si clericus laicū. de fo. cōpe. ꝛ. c. similiter. xvj. q. i. ꝛ per totū ti. j. de testa. Nota scōo ibi quādo ad nos accessit ꝛc. q̄ remediū huius. c. non dz restringi ad peregrinantes cā visitā di limina apostoloꝝ seu vrbē romanā, ppter sanctoꝝ merita. sed etiā bz locū in accedentibus ad ipsuz sum mū pontificē. vt p̄z ex illo verbo ad nos qō. j. geminatur. Tertio nota q̄ quēadmodū appellātes sūt sub protectione sup̄ioris ita ꝛ peregrinātes ꝛ latius ꝓuidet h̄ remediū q̄z remediū appellationis qꝛ appellatio solū tuet respectu articuli appellatōis. vt in c. ꝓposuit. in. c. ad h̄. ſ. ti. ꝓri. sed remediū huius. c. ꝓuidet in omni cā ꝛ qs sit eius effectus specific⁹ statim dicā cuz glo. ij. Jn glo. ij. ibi cā peregrinatōis pōdera h̄ verba gl. nā vī restringere tex. ad, pficiscentes ad sedē apostolicā cā peregrinationis dumtaxat qō non vī indistincte veruz vt. ſ. dixi. Et vt habeas totā materiā tituli duo sunt examinanda. Primo i q bus peregrinantibus hēat locū remediū huius tituli. Scōo quis sit effect⁹ huius tituli cū per alia iura satis sit prouisuz ꝛ spoliantes seu rapiētes bona alioꝝ nā potest agi interdicto vnde vi. Jtez vi bonoꝝ rapto. ꝛ alijs remedijs ꝓtentis in. c. pastoralis. de cau. pos. ꝛ ꝓprie. in glo. Quo ad primū sunt opiniones. naz abbas sensit cū opinione glo. vt soluz babe

ant. col. v. v. quero an in abnīa iudicis ꝛc. Et adde q̄ nōt. Bal. i. l. aptissimi. C. de iudi. ꝛ vide gl. ꝛ moder. i. c. appellatio ō ap. i. vj. Et adde q̄ ēt bis cāib⁹ quibus pōt appellari in abnīa iudicis si appellat in abnīa iudicis appellatio ꝓ bonis nō iustificat appellatiōem fm formam c. interposita ſ. c. ita nō. ō termiat Jnno. i. d. c. inf posita. Jtez adde q̄ quē admodū in appellatiōibus iudicialib⁹ dz appellari coꝝ illis q̄ grauarūt si fieri p̄t ita ēt i exiudicialib⁹ ita nō. inol. p⁹ gl. j. i cle. j. in iij. col. ō ap. ita dicit Jnno. i. c. cū olī ō do. ꝛ cōtu. prout ibi refert bal. q̄ⁿ coꝝ iudice est appellandū si ei⁹ haberi pōt copia de quo p do. de ro. de. ci. cccij. i ordine nouit.

at locum in his qui publice assumũt signa peregrinationis vt baculuz ⁊ peram ⁊ similia ⁊ stant tempore debito in peregrinationib⁹. Inno. intellexit magis large vt ꝓcedat in quolibet accedente ad papã ex cã necessaria. vtputa pro appellatione ꝓsequenda vel vt releuetur ab alia oppressiõe vel ex alia cõsimili. ij. q. vj. siquis oppressus. cũ tribus. c. sequẽtibus. ⁊ in c. fi. de dila. ⁊ de fo. cõpe. c. vlti. Hosti. intellexit magis large vt ꝓcedat in quolibet accedẽte ex quacũqz cã ad sedẽ aplicam ita transeũt doc. h cũ istis opinionibus. Aduerte qz Inno. magis ꝓlixe tractauit intellectũ huius tituli in. c. vt debitus. s. ti. ꝓri. vbi sẽ fit q⁹ accedentes ex quacũqz cã ꝓbabili gaudẽt priuilegio hui⁹ ti. ⁊ adeo q⁹ etiã nũcij accedẽtes ꝓ alijs gaudẽt hoc ꝓuilegio ꝓ hoc. c. dilecti. s. ti. ꝓri. puto q⁹ opinio. Host. possit ꝓcedere si ex remedio huius ti. ꝓuideat tm̃ ꝓtra attẽtantẽ de facto vt ex q̃cũqz cã accedẽs ad sedẽ aplicam possit recuperare de facto sibi ablata remedio huius. c. ¶ Pro hoc facit lra ista que nõ mandat inquiri de cã necessaria vel ꝓbabili accedẽdi ad sedẽ aplicam sed si tenemus aliã opinionem vt ꝓuideat iste titulus etiã cõtra factum iudicis possumus tenere opinionẽ Inno. in. d. c. vt debit⁹. vt requiraꝫ ꝓbabilis cã itinerãdi. Nam nõ videtur equũ vt accedẽs ex cã prorsus volũtaria bẽat susp̃endere iurisditionẽ iudicis. Quo ad secundũ scilicz quẽ effectũ ꝓducat remediũ bulus tituli. dic q⁹ etiã sunt opiniones. Nam abbas videt sentire vt prouideat solũ ꝓtra attentata de facto. ea enim que sunt attentata in iudicio nõ debẽt reuocari remedio hui⁹ tituli. ar. c. audita. de resti. spo. vel si de fructib⁹ beneficij peregrinãtis fuit ꝓuisum vicario qui seruit loco abs̃ntis. h enĩ nõ est reuocãdũ. ar. c. puenit. ij. ti. ꝓ. ⁊ subdit vnũ verbũ notabile q⁹ ꝓtra istos peregrinãtes potest procedi in eoz abs̃ntia. ꝓut nõtur in. c. cõsultatoib⁹ de off. dele. ⁊ sic sensit q⁹ põt ꝓcedi ad missionem in possessionẽ si nõ defendaꝫ in partibus qõ nõ. ⁊ hoc tenui aperte in. d. c. vt debitus. ⁊ induxi. l. ignorare. C. de resti. mili. vbi fit missio cõtra absentẽ cã reipublice si nõ defendaꝫ. debuit enĩz dimittere ꝓ curatorez in partibus fortius debet ꝓcedi posse ad hũc actũ missionis cõtra accedentes ad curiã maxie ex cã volũtaria. Hostiẽ. enim magis large intelligit. dicit enĩ posse attentari vt cõtra peregrinantẽ ad papam nõ ꝓcedatur ꝓ ordinariũ iudicẽ vel delegatum nisi prius fuisset facta preuentio. ar. c. penul. de fo. cõpe. vel fm Jo. an. ꝓuidet iste ti. vt ex facilioribus probationibus iste peregrinãs audiaꝫ ⁊ sic transeũt doct. cõiter. Dicerẽ tamẽ q⁹ iste tex. ꝓcedit in quolibet accedente ad papam etiã ex cã voluntaria prout sentit hosti. ⁊ per hoc nõ suspendit iurisditio iudicis qz fuit in culpa ĩ nõ dimittendo ꝓcuratorem. Quid autem opabitur tunc iste tex. dico q⁹ ꝓducit nouum remediũ. nam vbi alias intẽtãdo interdictũ vnde vi. in bis habuisset ꝓbare spoliationẽ ab ipso nouo possessore factã intentãdo remediũ huius tituli sufficiet probare q⁹ tẽpore arrepti itineris possidebat talem rem que nunc reperit penes tertium ⁊ ex hoc capite obtinebit. vnde pondera q⁹ verba huius. c. sunt cõposita imperonaliter vt pãtet ibi quicquid post iter arreptum ⁊c. ⁊ sic nõ requirit q⁹ reus cõuentus arripuerit sed satis est q⁹ peregrinãti res illa fuit subtracta seu oblata. Si vero volumus tenere opinionem Inn. vt ꝓcedat in accedẽte ad papã ex cã necessaria vel saltem ꝓbabili poterit teneri illa opinio hosti. vt prouideat etiã aduersus iudicẽ inferiorẽ vt reuocet quicquid fecerit cõtra peregrinãtẽ post iter arreptũ saltem id qõ est grauis preiudicij. ⁊ hoc aperte vult Inno. in. d. c. vt debitus. vbi dixit q⁹ cõtra accedentes ad sedẽ aplicam ex cã probabili etiã si sint nũcij aliorum non est procedendum. Quid si fuerit processum dicit q⁹ non tenet processus. alleg. c. dilecti. el. j. s. ti. ꝓri. qõ satis h probatur fm vnum intellectum quinimo profiatur q⁹ etiam excõmunicatio cõtra tales proficiscentes non valeret quod nõ. An autem clerici possint peregrinari sine licentia suoruz prelatoruz[a]. So. dicit Hosti. q⁹ aut volunt accedere causa mere peregrinationis vt propter deuotionẽ ⁊ nõ licet sine auctoritate superioris. vt ĩ. c. nõ oportet. de ꝓse. di. v. etiam si sint episcopi. vrĩ. c. magne. h voto. aut non causa peregrinationis sed pro appellatione prosequenda vel pro vitanda oppressione ⁊ tunc possunt ire ad papam non ad aliuz superiorẽ etiam inuito prelato eorum. ij. q. vj. omnes oppressi ⁊ tribus. c. sequentibus. de honestate tamen debet petere licentiã quod satis placet. ar. c. licet. de regu. Aut volunt accedere ⁊ peregrinari pro vtilitate eorum tm̃ sine causa necessaria ⁊ tunc tenet q⁹ sit opus habere auctoritatem sui prelati vel domini pape. in auc. de epis. in. §. interdicimus. qõ nõ. ⁊ per h habeꝫ clare materia huius tituli.

[a] Vide p. d. an. i. c. scripture. j. de voto.

De confirmatione vtili vel inutili. Rubrica.

Hec Rubrica ꝓtinuaꝫ hoc ordine. supra visum ẽ de suspẽsiõe snie seu iurisditõis iudicis q̃ fit remedio appellatiõis seu peregrinationis. sed quia sententia seu processus iudicialis quãdoqz confirmatur per superiorẽ ⁊ posset dubitari de validitate ⁊ inualiditate ꝓfirmationis merito subijcitur h rubrica de ꝓfir. vti vel inuti.

s

Iquis Hoc dicit. De re scienter cõfirmata ꝓ papam inferior iudex cognoscere nõ potest nisi ꝓfirmatio nõ tenuerit vt qz surrepticia vel de re litigiosa. h dicit istud. c. cũ sequẽti. Scõa pars ibi sed si. Casus lr̃alis. Aliquis mouet qõnem contra aliquẽ sup re aliqua. reus lite pendẽte ipetrauit a sede apo. ꝓfirmationẽ rei litigiose: quesitũ fuit an per hoc iudex supersedere debeat cause cognitiõi. Respõdeꝫ q⁹ ea nõ obstãte de causa cognoscere debet ⁊ eã fine debito terminare sed si rẽ pacifice possidebat qñ cõfirmationẽ obtinuit nõ lz iudici postea de qõne suborta cognoscere vel diffinire sine mãdato apostolice sedis: ⁊. c. sequẽti dr̃ de cõfirmationib⁹ apostolice sedis: nõ lz alicui iudicare nisi ad hoc bẽat mãdatũ: aut certũ sit q⁹ ꝓ falsaz suggestionẽ sint elicite. Ber. Nõ ꝑ q⁹ ꝓfirmatio facta ō re litigiosa ẽ ipso iure nulla vñ ea nõ obstãte põt ipse iudex inferior ꝓcedere ad vlteriora tã in cognoscẽdo qz in decidẽdo. Et itellige qñ in ꝓfirmatõe nõ fuit facta mẽtio de litigio. nã si fuit facta mẽtio arripit illa cã ab superiori iudice vt h ĩ fi. tex. Scõo nõ q⁹ nõ dr̃ qñ rẽ pacifice possidere si sup ea mouet sibi questio. facit qõ nõ. in. c. cõmissa. de elec. lib. vj. Nota tertio vnũ notabile effectũ ꝓfirmatõis facte per romanum põtificẽ intellige ex certa scia. nã precludit manus ordinarioz vt amplius nõ possint cognoscere super re confirmata vel de validitate ipsius cõfirmationis. simile in. c. cum venissent. de iudi. ⁊ de hoc. j. in glo. fi. latius dicam. In glo. j. ibi non facit rem litigiosam. hec glo. põt habere duos intellectus. Primus q⁹ questio mota super possessione non facit rem litigiosam. i. proprietatem ipsius rei ⁊ tunc glo. bene loquitur. ex quo enim nõ mouetur questio de proprietate nõ potest dici ipsam effici litigiosam ⁊ ideo potest alienari ꝓprietas ipsius rei sine vitio litigiosi. ar. in auc. litigiosa res est. alle. in glo. Secũdo põt glo. intelligi q⁹ ipsa possessio nõ efficitur litigiosa ex quo

nō agit de dñio ꝓut req̄rit auc̄. p̄al. Contrariū bui⁹ tz b̄ do. An. ⁊ credo q̄ bñ q̄ lz non agat de dñio rei agit tñ de dñio possessionis ⁊ ideo nō lz trāsferre possessionē in aliū lite pendente[a]. ⁊ nōbis bñ istā glo. cū p̄dictis. In glo. ij. in fi. p̄o declaratōe glo. ⁊ māe debes scire q̄ cōfirmatio quandoq̄z tribuit multum noui iuris vt cōfirmatio electiōis facta p̄ suplorem. Nā tribuit ptātem admīstrādi. vt in. c. transmissam ⁊ in. c. q̄liter. de elec. Q̄ñq̄z nullum ius tribuit vt est ꝓfirmatio cuiusq̄z rei facta p̄ papā in forma cōi sz solet īpetrari ad cautelam ne videat fine scīa pape ꝓcedere vt magis timeat. Et dī facta in forma cōi q̄ñ fit conditiōalr nō cognīto de cā vt ꝓfirmamus tibi possessiones q̄s iuste possides vel p̄ filia v̄ba seu p̄ simile formā. Et de hac ꝓfirmatiōe vide tex. cū glo. in. c. q̄ diuersitatē. j. de ꝓcess. p̄ben. Quedā ꝓfirmatio vetus ius confirmat ⁊ cōsolidat vt q̄ñ fit cōfirmatio ex certa scīa. Et dicit ex certa scīa q̄ñ totū negociū fuit pape relatū ipse postmodū cōfirmauit maxime appo nendo clām ex certa scīa ⁊ hec cōfirmatio opat plus vel min⁹ ꝑm subiectū dispositū. Nā si iuste possidebat opabit vt inferior nō possit amplius de illa re cognoscere. s. vtrū iuste possideat vel nē. vt in. c. se. Itē facit rē maioris auctatis. xi. di. q̄s nesciat. Q̄ñq̄z opatur maiorē effectū. nā si iste iuste nō possidebat incipit iuste possidere vñ solet papa apponere clausulam supplētes de plenitudine ptātis oēm defectū ⁊c. ⁊ sic inualidū facit validū. vt in. c. i. de trāsac. iij. q. vi. hoc quippe. adde q̄ dicā in glo. se. In glo. in ver. exorta. ibi sed certe nō est verū. hec īpugnatio cōcernit primū mēbrū distinctionis Vinc. ⁊ nō scōm vt pz ex sequētib⁹. Et vt bēas clare totaz mām glo. distingue sic. aut ꝓfirmatio fuit facta in forma cōi vt dixi in p̄cedenti glo. ⁊ tūc nō p̄cludit viā iudicib⁹ ordinarijs cognoscēdi de validitate iuris ꝓfirmati seu de iure ꝓpetenti ei q̄ obtinuit ꝓfirmatiōem q̄ talis ꝓfirmatio parum aut nihil opat vt. s. dixi. ⁊ de tali ꝓfirmatōe non loqtur iste tex. nec. c. sequēs. Aut ꝓfirmatio fuit fcā ex certa scīa ⁊ tūc si est surrepticia. puta q̄ fuit obtenta sup re litigiosa nō habita mētione de litigio vel alio mō peccat in surreptiōe ⁊ dicēdū est idem. nō enī valet talis ꝓfirmatio vt b̄. ⁊ in. c. se. ⁊ hoc intellige q̄ñ notorie ꝓstat de vitio surreptiōis. puta vt dicit Inno. in c. se. q̄ ps ꝓfiteat vel cōstat ex tenore bulle. Et nō hoc dictū q̄ id q̄ ꝓstat ex tenore lrārū pape dī notoriuz ⁊ ita loqtur tex. in. c. seq. dū dicit aut certuz sit ⁊c. Si v̄o est ꝓbabilis dubitatio sup surreptiōe non pōt inferior sup hoc cognoscere quēadmodum non pōt cognoscere gnāliter de p̄uilegijs pape. exquo insurgit probabilis dubitatio. vt est tex. in. c. cū veniissent. s. de iudi. secus dic vbi dubiū eēt leue vt ibi nō. Si v̄o ꝓfirmatio non est surrepticia non pōt inferior cognoscere de validitate confirmati. vñ respectu p̄teritorū precluſa est via inferioribꝫ sz respectu eōz que de nouo orta sunt. vtputa si accusat de crīne pp̄ q̄ p̄uari meret iure ꝓfirmato nō est inferioribꝫ iudicibus sublata ptās. vt notabiliter dixit ista glo. quā tenebis mēti. ⁊ ꝓbat rōne. Primo q̄ cōfirmatio seu p̄uilegiū nō extēditur ad ius nō cogitatū. ad hoc q̄ in simili legit ⁊ nō. in. c. cū inter. p. de renū. ⁊ in. c. suggestū. de deci. Itē si dicerem⁹ oppositū sequeret q̄ confirmatio p̄staret exēptionē respectu ordinariōz q̄ non est dicendū cū tñ papa velit sibi ꝓfirmare ius respectu iuris obtēti de p̄terito. Sed extra gl. q̄ritur nunq̄d possit peti ꝓfirmatio sīe a qua infra decēdiū non fuit appellatū. Inn. instat ⁊ primo arguit q̄ nō q̄si sīa tenuit transiuit in rem iudicatam ⁊ fecit ius inter partes licet fuisset iniusta. vt in. c. cum inter. de re iudi. ⁊ in. l. ingenuum. de sta. homi. ⁊ sic frustra fieret confirmatio. Aut sententia erat nulla. ⁊ idem dicendum est quia quod nullum est confirmari non potest. vt in. c. audītis. s. de electio. cum similib⁹. Item possessiōi non est p̄odita actio. vt in. c. examinata. s. de iudi. ⁊ insti. de acti. post p̄in. Sed bis non obstātibus Inno. hic tenet oppositum dicens q̄ confirmatio multum poterit operari. Nam si sentētia erat nulla ⁊ confirmatur postea iudicialiter cum cause cognitione efficitur valida quia secūda sentētia que est contra ius partis transit in rem iudicatam si ab ea nō appellatur. nec poterit postmodū obijci exceptio nullitatis[b] si prima sententia petitur mandari executioni. ⁊ cum hac conclusione Inno. transeunt doc. hic. Sz aduerte quia idem Inno. in. c. sequenti assumit generaliter materiam qui actus possunt peti confirmari. ⁊ ibi ꝓcludit q̄ actus iuris ciuilis ⁊ canonici possunt peti confirmari etiam contradicente parte citata. exē plum de ciuilibus in. l. adoptio. ⁊ in. l. nam ita. ff. de ado. facit tex. in. c. bone. j. e. Exemplum in canonicis quādo petitur electio confirmari vel aliud ius canonicū sed actus iurisgentium vt sunt cōtract⁹ puta vēditio locatio ⁊ files nō possunt peti confirmari inuita altera parte. nec cogit altera ps in iudicio rñdere q̄a isti act⁹ dependent a mero ꝓsensu partium ideo iudex non habet se impedire nisi velit confirmare partibus consentientib⁹. Hosti. dicit se non capere banc subtiliratem Inno. Nam licet contractus a principio sint voluntarij tamē ex postfacto necesse est eos obseruari. vt in. l. sicut. C. de actio. ⁊ oblig. ⁊ in regula quod semel placuit. de reg. iur. lib. vi. Et ideo non videtur differentia ex postfacto inter actus ciuiles seu canonicos ⁊ actus iurisgentiuz. Sed attendendū est q̄ Inno. in. c. seq. dicit plus sibi placere quod nō. in. c. causam. j. qui fi. sint legi. ⁊ ibi videtur tenere oppositum eorum que notant hic. ⁊ in. c. sequē. dicens quem nō posse petere pronunciari se esse legitimum vel matrimoniū validuz vel qd simile nisi de hoc moueat questio sibi principaliter vel diffamet. iuxta. l. diffamari. C. de inge. ma. vel incidenter b̄ petat in iudicio. vtputa q̄ agit de hereditate ⁊ opponitur defect⁹ natalium tunc propter cōtradictionē bene poterit petere se, pronunciari legitimum. Conclusio ergo est q̄ exquo q̄s est in possessione vel quasi alicui⁹ iuris vel rei non potest petere confirmationem[c] ab inferiori sed a p̄nci pe pōt. Et banc opi. tene nisi in casib⁹. s. exceptis. et p̄ b̄ dico limitandū hoc dictū Inno. hic. vt si lapsum sit decēdium ita q̄ nō est loc⁹ appellationi nō pōt peti ꝓfirmatio sīe ab inferiori sed a p̄ncipe sic. facit q̄ le. ⁊ nō. in cle. si appellationē. de ap. b̄ tamen intellige p̄out plene distinxi. in. c. quarto. s. de re iudi. vbi vide. Nunqd aūt p̄inceps in ꝓfirmatiōe possit sup plere defectum iuris nālis puta defectum consensus sentit Inno. in. c. se. q̄ nō nisi sit talis actus qui pendeat a mera facultate p̄incipis. vtputa ꝓctus sup rebus ecclesiasticis. nam quātumcū q̄z sit nullus ex defectu consensus puta q̄ cap̄lm non consensit pōt papa cōfirmare. facit ad hoc. c. ꝓposuit de concess. p̄bē. ⁊ q̄ nō. in. c. constitut⁹. de rescrip. ⁊ in. c. venientes de iureiur. ⁊ in. c. cūcta p̄ mundū. ⁊ in. c. p̄ principalē ix. q. iij. Et p̄ hoc bēs expeditā mām huius. c. ⁊ se. nā vt mā esset collecta maxime q̄ dicta b̄ limitant p̄ nō. in. c. se. ideo volui cōtexere b̄ totā mām vtriusq̄z. c. sz forte hac rōne glo. nihil scripsit sup. c. se. q̄ nō accidit in aliquo alio. c. huius cōpilatiōis.

b **One.** Littere ꝓfirmatōnis sup sīa a qua erat appellatū nō valent si appellat⁹ malicioſe p̄uenit appellantē alis pendēt donec de appellatiōe cognoscat. Pōt legi ⁊ alijs mōis vt patebit ex. j. dicēdis. sz nō insisto q̄ nō ꝓtinet vtilitatē magnā. Et p̄ ponit cōsultatio. Scōo rñsio bimēbris ibi rñdem⁹. scōz mēbr ibi verū. Casus lr̄alis. Lata fuit sīa diffinitiua p̄ ecclesia ꝛ aduersariū ecclesie: ille infra. x. dies appel-

a Dicit ād pēdere ⁊ rē ⁊ actō nē effectaz esse litigiosam per solaz citationē ita iducta fuit b̄ iure p̄ cle. ij. vt lit. pē.

b Et dicit hic d. bar. de bel. in ad. ad d. ant. q̄ hoc dcm̄ inn. itelligi dz ō ꝓfirmatōne sīe nulle alr cp̄ p̄ viā appellatōis secus q̄ñ p̄ria sīa nulla fuit cōfirmata p̄ iudicē appellatōis q̄ tunc p̄tūcūq̄z nō appellet a secunda petit dici de nullitate vt riusq̄z ad īpediēdā executionez sīe tex. ē in cle. i. de re iudi. ⁊ p̄ illum text. iudicio suo nō bene dicit. d. an. b in. iij. col. i fi. i v. bz̄ p̄ valida exquo ñ repit appellatum ⁊c.

c Et an il le q̄ bz ius i bñficio si timet ꝓdictorez posse petere vt p̄nūciet se fuisse canonice isti tutū. vide b p̄ d. an. i vlti. col. i p̄n. vbi dicit q̄ sic et facit optime ad hoc gl. i. l si p̄tēdat. ff. de fiduciis. ⁊ q̄ nō d. an. in. c. finaute. circa fi. de reseri. dz tñ facere ad hoc citari p̄tē ad uersam ꝓut nō. do. an. j. e. ti. venerabilib⁹ in p̄i. in vlti. col.

lauit. iudices nibilomin⁹ mãdauerũt sñiam executõi
Appellãs lras ipetrauit de reuocanda sñia :ecclesia
pro qua lata erat sñia caute preueniẽs appellantẽ: lit
teras ꝓfirmatiõis sñie, pmulgate ipetrauit in qb⁹ de
appellatiõe facta nulla mentio bẽbaꝫ: ideoqꝫ q̃situm
fuit q̃ lre ꝑualerent. rñdet papa q⁹ lre posteriores de
bent priorib⁹ ꝑiudiciũ gnare: ꝛ iudices debẽt cogno
scere de appellatiõe nõ obstãte ꝓfirmatiõe obtẽta ve
ritate tacita sup re litigiosa: sed si diceret in lris appel
lationis scõo ipetratis veritati ꝛ iusticie preiudicanti
bus vel etiã sub alia forma verboꝝ: dũmõ de lris cõ
firmatiõis nihil exprelle diceret. rñdit pa. q⁹ tunc tã
diu lre ꝓfirmatiõis suũ debent hẽre vigorẽ donec de
iniqua sñia plenius cognoscaꝫ p secũdas lras ꝛ in su
spẽso ꝓfirmatio remanebit Ber. Nõ ꝑ q⁹ q̃ pri
ores lre sunt nulle vel saltẽ exceptiõe elidibiles nõ est
necesse in secũdis facere mentionẽ de priorib⁹. valẽt
enĩ ꝟ posteriores lre ipetrate p appellantẽ nullã faci
entes mẽtionẽ de ꝑiorib⁹ impetratis p appellatuꝫ. ꝛ
ꝟ ideo q⁹ prime sunt nulle vel saltẽ pñt ãnullari p ex
ceptiõꝫ. vide bo. tex. cũ gl. in. c. ex tenore. de rescrip.
ꝛ in. c. suggestũ. de ĩurepa. ꝛ in. c. cũ nris. de concess.
prebẽ. Et innuũt iste vltime glo. idẽ esse in lris impe
tratis ad bñficicia qõ nõbis. Scõo nota q⁹ appel
lans põt lras impetrare qficũ qꝫ vult nec põt ꝑueni
ri nimis p appellatũ. de boc dic vt le. ꝛ nõ. in. c. obla
te. ꝛ in. c. sepe. s. de ap. ꝛ q⁹ mã fuit in toto illo titulo
satis discussio ideo nõ insisto ꝟ in tangẽtib⁹ mãm ap
pellatiõis. sed qcqd ꝟ dr̃ est reducendũ ad mãm ibi
ꝓtentã. In gl. ij. in fi. ꝟ gl. sentit p̃m intellectũ de q⁹
j. in glo. fi. ꝛ intellige istã glo. ꝛ seqntes fm ea q̃ dicã
in glo. fi. In glo. fi. in fi. Ex hac gl. colligunt doc.
duas lec. ad istũ tex. q̃ vident sibi ꝓriari iũcto p̃n° cũ
v. vex. nã in principio simplr inuit priores lras ipe
tratas p appellatũ eẽ nullas. sed in ver. verũ. inuit eẽ
eas in pendẽti seu q⁹ debẽt lre suum hẽre vigorẽ do
nec de iniqua sñia cognoscaꝫ. Prima lec. est vt prin
cipiũ intelligaꝫ q̃n appellat⁹ impetrauit lras ad iudi
ces delegatos sup confirmatõe sue sñie sed nõ value
runt qꝛ nimis preuenit appellantẽ iuxta ea q̃ bẽntur
in. c. oblate. s. de ap. ver. verũ. intelligiꝫ q̃n impetra
uit tẽpestiue. i. nimis nõ ꝓueniẽdo. tũc enĩ valent ꝓ
res ꝛ iudices p eas dati debeant cognoscere de vali
ditate sñie nõ obstãte q⁹ in scõis ipetratis p appellã
tem fit facta mẽtio gnãlis de ꝑiorib⁹. Nã gnãlis men
tio nõ tollit ꝑores lras sed oꝫ q⁹ fiat spãlis. vt in. c. ij.
ꝟ do. ꝛ ꝓtu. Et ꝟꝫ bũc itellectũ adderet iste tex. ad d.
c. oblate. vt lre ꝑores ipetrate ꝟbito tpe p appellatũ
ꝓualeãt scõis ipetrãdis p appellãtẽ ẽt si ĩ ꝟis fiat mẽ
tio gnãlis ꝟ ꝑiorib⁹. vtputa p illa ꝟba nullis lris ꝟita
tiꝫ iusticie ꝛc. ꝛ ꝟꝫ ꝟ clar⁹ ẽ itellect⁹. c. ſꝫ nõ plꝫ qꝛ ñ
ꝓuẽit rub. nã si vterqꝫ lre fuissent ipetrate ad iudices
faceret pot⁹ ad titulũ de ap. ſꝫ qꝛ ꝟ tractaꝫ de ꝓfirma
tione oꝫ tex. intelligi fm aliũ itellectũ vꝫ q⁹ primũ re
scriptũ impetratũ p appellatũ fuit pure ꝓfirmatoriũ
sñie ita q⁹ papa ꝓfirmauit sñiam in forma cõi. s. sicut
iuste lata erat. nec mãdabaꝫ aliqua cognitio iudicib⁹
ſꝫ lre per appellantẽ impetrate erãt sole iudiciales ꝛ
dubitabaꝫ q̃ prevalerẽt. Naꝫ videbaꝫ q⁹ exquo sñia
erat ꝓfirmata p papã q⁹ nõ poterãt iudices impetra
ti p appellantẽ cognoscere de viribus sñie exquo litte
re nõ faciebãt expressam mentionẽ de rescripto cõfir
matorio. Sed ꝟ nõ obstante papa decidit distinguẽ
do q⁹ si primũ rescriptũ non faciebat mentionẽ de ap
pellatiõe est nullũ. postmodũ in ver. verũ. mutat ca
sum. s. q̃n rescriptũ faciebat mentionẽ de appellatiõe
sed scõe lre bẽbant illã clausulam generalẽ nõ obstã
tibus litteris ꝛc. Nec. n. mẽtio generalis nõ babuit
euacuare ꝓfirmationẽ legitimo mõ factam in modo
cõi nec cõfirmatio exquo erat facta in forma cõmuni
bẽbat precludere viã cognoscẽdi de iniquitate sñie.
vt dixi. s. c. ij. Ideo rescriptũ confirmatoriuꝫ in hoc
casu hꝫ interim suũ vigorem sed nibilominus p secũ
das lras, pceditur sup cognitione appellationis. ꝛ si
sñia retractabiꝫ rescriptum confirmatoriuꝫ remanet
nulluꝫ qꝛ fuit factũ in forma cõi. s. sicut iuste lata erat
Si vero sñia confirmabiꝫ habebit suũ effectuꝫ. ꝛ ita
declarando secũdaꝫ lec. glo. videt veriſſima. Nec in
fisto amplius in alijs lecturis que sunt modice vtili
tatis. Nã vt dixi in. c. ij. ꝓfirmatio facta in forma cõi
de modico seruit. Notabis tñ semp istã glo. ad aliuꝫ
effectũ q⁹ vbicunqꝫ plures lec. ª pñt elici ex vno tex.
illa applectenda est q̃ cõuenit rubrice. ꝛ sic debemus
semp interpretari tex. vt ꝓueniat titulo sub quo situa
tus est. ꝛ nõ vnũ modũ arguendi a situatõne rubrice
vide fikem glo. in. c. tibi qui. de rescrip. lib. vi. ꝛ in. c.
si super gratia. de offi. dele. eo. lib. ꝛ in. c. vnico. s. ti.
prori. in glo. ij.

c **Cum dilecta.** Innouatio ꝑui legij nouuꝫ ius non tribuit nec antiquuꝫ cõfirmat ſꝫ si qõ cõpetebat ꝓseruat. Vel breui⁹ sic. Reuo catio priuilegij nõ inducit ꝓfirmatõem iuris in eo cõ rẽti. Diuidit in. vij. ptes. ꝑ ponit̃ sororũ petitio ꝛ pa pe ꝓmissio. in ꝑa ibi nos aũt ingfitor relatio ꝛ cano nicor obiectio. In ꝫ ibi. vsi iudicuꝫ datio ꝛ ab ipsis appellatio. in q̃rta ibi nup sororꝫ iterata petitio ꝛ etiã eor ꝺdictio. in qnta ibi nos igit̃. pape interlocutio ꝛ priuilegij innouatio. in sexta ibi qꝛ vo. papa abbatissã ꝓstituit, pcuratricẽ. in septima ibi nolẽtes. committit principale diffiniẽduꝫ. Casus lralis. Abbatissa ꝛ moniales cuiusdam monasterij volebãt ꝑuilegia sua innouare: vsi cũ pp viarũ discrimina nõ possent illa ꝑ sentare do. pape: supplicauerũt eidem q̃ten⁹ aliqbus ꝑsonis discretis mãdaret vt eor tenorẽ inspicerẽt di ligẽter: ꝛ ipm sub sigillis suis ad se. apo. destinarent. vñ papa scripsit qbusdã epis ꝛ abbatib⁹ vt illa priui legia inspicerẽt diligẽter ꝛ tenorẽ ipor sub sigillis su is sibi ſideliter destinarent qõ ꝛ factũ fuit. Papa vi so tenore ꝑuilegior dũ vellet illa priuilegia facere in nouari qdam canonici, pposuerũt id fieri nõ debere cũ bildesemẽsis ecclesia in possessione subiectõis ipi us monasterij p. c. annos ꝛ amplius extitisset: vñ ipe tũc priuilegia noluit innouare. Sꝫ qbusdã mãdauit vt ad locũ idoneũ accedẽtes vocatis q fuerint euocã di ingrerent veritatez a qb⁹ ps bildesemẽsis ecclesie ad se. apo. appellauit: vñ postmodũ abbatissa ꝑdicta petijt iterato dicta priuilegia innouari. Ex aduerso fu it petitum vt cãm ipsam do. papa cõmitteret aliqb⁹ q testes recipent quos ꝫ priuilegia monasterij: ꝛ ad, p bandũ ꝑscriptiõem legitimam, pducere intẽdebant. Dñs papa ꝓfideras q⁹ iure ciuili cautũ est vt q̃n pi culũ testiũ timeꝫ etiã lit. nõ ꝓte. testes valitudinarij ꝛ alij de qbus ex aliq̃ rõnabili cã timeꝫ recipiant̃ eadẽ egrate, puocat⁹ priuilegia illa q̃si nimia vetustate con sumpta fecit innouari: ita tñ q⁹ ꝑ talem innouationez nullũ ius monasterio acgraꝫ de nouo sed antiquũ cõ seruet̃. Sꝫ qꝛ ꝑdictũ monasteriũ ad ius ꝛ ꝓprietatẽ ecclesie romane p priuilegiũ ꝑdecess. suor noscit̃ pti nere abbatissam ꝑdictã noie romane ecclesie ꝓstituit procuratricẽ vt cũ aduersus iura romane ecclesie nõ nisi centenaria currat ꝑscriptio sup hec ꝛ alijs ,pcurꝫ q̃ in iudicio fiunt, pcurãda. Ne ergo de statu mõaste rij diutius dubiteꝫ Mandat iudici q̃ten⁹ recipiat te stes quos bildesemẽsis ecclesia induxerit ad ,pbãdã ꝑscriptionẽ vel ad interruptõem oĩendã cenobiuꝫ duxerit, pducẽdos. ꝛ si ꝑscriptio legitima, pbata fue rit adiudicet subiectõem ipsius monasterij epo ꝑdcõ cũ ꝓstet ipm in sua dioceſi ꝓstitutũ cozrũpendo priui legiũ innouatũ nisi ex aduerso ꝓbata fuerit iterruptio

a Ñ. l vel decre talis siue tex. põt hẽ re plures lec. illa est ꝛior ꝛ ap pꝛobãi dꝫ q̃ magis ꝑ uẽit ꝛ ada ptaꝫ rubri ce. ꝛ sic ex rubri. põt argui pro elicienda veriori lec tura. ꝛ ad de glo. ij. i c. cũ mõa sterii. s. ꝺ elect. ꝛ ibi hꝫ maric ꝑ Jo. an. et gl. in v. re petit i. l. fi. i põ. ꝛ ibi bar. ff. ꝺd. inde. ꝛ gl. fi. cir. fi. in l. ius ephi thcotici. ꝛ ibi bar. ad fi. ꝺ sum. pa tri. lib. xij. facit. l. ipa tores. ff. ꝺ iudic adie. accedit gl. valde nõ. in. l. i. C. ne li. tertio, p uo. in glo. ij. in v. ꝑ uocare q̃ nõ. vult q⁹ si ꝟba tex. sũt dubia q⁹ declarẽ tur prubri cam ꝛ fm illã intelli gant ꝛ illã glo. nõ. ibi bal. i. ij. co lũ. ꝛ dicit esse valde nõ. pro ru bricis sta tutoꝝ. idẽ ẽt bal. in. l. fi. ꝑ illum tex. ff. ꝺ be re. instit. ꝛ ꝛ nõ. ang. in auc. de ice nup. in prin.

q̄ si ꝓbata fuerit: eꝑo sup̄ hoc silentiū imponat̄ 7 pro nunciet monasteriū ꝓpetua libertate gaudere priuile/gio inouato resignādo eidem Ber. Nō ꝑ ibi pp viarū q̄ periculosum est bēnti vnū priuilegiuz dūtaxat illō deferre ad loca remota. nā eo ꝓdito vel ꝓsumpto ꝓditur in effectu ius in eo ꝓtentū. s̄. de testi. ſpo. sepe ideo tutū est vt soleniter trāscribat̄. ar. in. l. vnū testm̄ ff. de testa. 7 sic ꝓdito originali vel ꝓsumpto possit fieri ꝓbatio p trāsumptū. s̄. de fi. instr. c. pe. 7 vlt. Se cūdo nō ibi sub sigillis suis. q̄ sigillū eꝑoꝝ 7 abbatū est auctēticū. Quid de alijs prelatis inferioꝛib9 7 capitulis ecclesiarū maxime cathedraliū. vide qō notat Inno. in. c. ij. de fi. instru. facit qō nō. in. c. post cessionem. de ꝓba. 7 in. c. si canonici. de offi. oꝛ. lib. vi.

Item nō q̄ inq̄sitio tenoꝛis alicuius scripture seu indagatio veritatis 7 falsitatis est delegabilis. posset ergo eps vel alius sup̄ioꝛ ꝓmittere inq̄sitionē alicui9 scripture. 7 ad rñsionem inq̄sitoꝛis solēnē trāsumptionez illius facere ꝛ ipse oꝛiginale nō palpauerit quē admodū hic papa fecit. Item nō q̄ ꝑ ꝯdictionē illius cuius interest priuilegiū nō valere impedit ipsius priuilegij renouatio donec cā ꝯdictōis discussa fuerit Ex quo infert quē posse ꝓtendere interesse vt ꝓuilegium seu instrm̄ alterius nō renouet. 7 interesse pōt verſari in eo q̄ vexari timet ex documētis nō legitimis.

Et ex hoc 7 ex tex. nō q̄ priuilegia sublata ꝑ ꝑscriptionē vel que pñ elidi excepiōe non debēt renouari q̄ in futurū pñt prestare mām litigij. Itez nō 7 tene semp menti q̄ neduz dispositio simplex trahit̄ ad aliū casum ex idētitate rōnis sed ēt casus exceptus [a] a regula. nam papa h̄ casum exceptū in. c. q̄m. vt lit. nō ꝓte. in teste vt recipi possit nō seruata iuris solēnitate trahit ex idēritate rōnis ad inouatiōz priuilegij. 7 sic est hic casus ꝓ notatis ꝑ glo. in. l. i. C. de ꝓdi. inde. Et per hoc credo q̄ ꝛ in iure reperiant̄ tres cāus exceptī dūtaxat in qb9 absentes debēt vocari ad capl̄m de qbus per glo. in. c. ij. de testi. li. vi. q̄ vocādi erūt in alijs casib9 ꝓsimilibus vel arduioꝛib9. facit qō nōt Inno. in. c. ij. de no. ope. nun. 7 glo. in. c. i. j. de his q̄ fi. a ma. par. ca. Et p hoc limita id qō dr̄ exceptionē firmare regulaz in nō exceptis. vt in. c. dñs. xxxij. q. vij. 7 est bo. tex. in. c. ij. in fi. j. de ꝓiu. lepꝛo. procedit enī vt restringat̄ regula ad casus nō ꝓfitēs excep. Et vide ad p̄dicta nōbile dictū Bar. post glo. in. l. serui ff. de vsuca. vbi ꝓcludit q̄ si exceptio est facta p dictō onem taxatiuā nihilomin9 extendit̄ ad alium casuz si in alia pte iuris reperit̄ exceptus vt ibi notat̄. 7 videtur ꝓbari in. c. q̄m. in prin. iuncta glo. vt lit. nō cōte. Si aūt specifice alibi nō excipit̄ 7 tūc per idētitatē rōnis extendit̄ in mā fauoꝛabili 7 pia. vt sentit glo. nō. i l. illud. C. de sac. san. ec. in v̄. alicuius secus in mā restringibili. vt nō. in. l. i. C. de patri. q̄ fi. di. 7 h̄ nō.

Nō ibi nō in ꝓgameno 7 c̄. q̄ priuilegiū pōt scribi nō solum in ꝓgameno sed etiaz in papyro. 7 vide qō nō. Spe. in ti. de instru. edi. §. postremo. ver. itez q̄ est rescriptū in papyro. vbi dicit q̄ instrm̄ pōt eē publicum in papyro. Et dicit Hosti. q̄ ꝛ h̄ mā sit periculosioꝛ est tamen tutioꝛ q̄ nō potest ita fieri abꝛasio seu alia falsitas in papyro sicut in ꝓgameno. Modie tñ de stilo curie rescripta fiunt in cartha pecoꝛina. vt nō. Spe. de rescrip. p̄ntatione. §. primo igit̄. v̄. 7 q̄n. vbi dicit Jo. an. q̄ notanter dicit pecoꝛina 7 nō pecudina. q̄ in plus se b3 pecus pecoꝛis q̄z pecus pecudis. Mā pecus pecudis sumit̄ ꝑ istis animalibus quis que sunt ad vsum bois. sed pecus pecoꝛis ꝓ animalibus magnis. vñ cōprehēdit boues equos 7 similia. Et ad hoc denotandū q̄ etiā in istis scribunt̄ q̄nq̄z p̄uilegia 7 ꝓcessus. q̄dam tñ dicūt q̄ p̄uilegiū nō erat h̄ in cartha bambasina scriptū sed in q̄dam mā cōfecta ex q̄daz berba q̄ vulgariter appellat̄ pauero 7 cō glutinio quodā efficiebat̄ apta ad recipiendū scripturam. p̄dicta tñ de iure ꝓcedunt. facit quod nō. glo. 7 Bar. in. l. cū tabulas. ff. de fur. bodie tñ notarij prestant iuramētum de publicādis instrīs in cartha pecoꝛina seu in ꝓgameno. de quo dicendū vt nō. in. c. si cut. j. ne cle. vel mo. Nō ibi q̄si iam nimia vetustate c̄. q̄ dictio q̄si [b] nō est veritatis assertiua sz impꝛopꝛiatiua 7 denotat diminutiōem quādam. Q̄ñq̄z h̄z subiectam mām exprimit veritatē vt bī in euangelio Joannis. Quasi vnigeniti a patre 7 c̄. vide tex. cū gl. i. c. ꝓt. de do. 7 ꝓtu. Nō in ver. q̄ vero optimū ar. q̄ contra exēptum 7 imediate pape subiectū pōt prescribi spatio. xl. annoꝝ quatenus preiudicat ipsi priuilegiato sed quatenus p̄iudicat pape requiritur secus. c. annoꝝ. si enim potuisset abbatissa deducere ius pape in iudicium non fuisset opus vt constituere tur procuratrix pape ad deducendū ius suuz in iudicium. 7 tenebis in h̄ menti istum tex. q̄ multuz bene facit saltem in ar. 7 vide qō notat glo. in fil̄i in. c. ij. de capel. mo. 7 in. c. ad audientiam. de p̄scri. 7 in. c. volumus. xvi. q. iiij. vbi sunt tres bone glo. ad materiam vide tñ oīno que dixi in. d. c. ad audientiam. Itez nō ibi possessiones 7 iura 7 c̄. q̄ ecclesia romana gaudet prescriptione centum annoꝝ non solum in reb9 priuatis ipsius romane ecclesie sed etiā in omnib9 iuribus 7 possessionibus que competūt ratione libertatis date. Et sentiūt doc. hic ex ista generalitate verborum h̄ procedere tam in rebus mobilib9 q̄z immobilibus coꝛpoꝛalib9 7 incoꝛpoꝛalibus. quod bene notabis. Ex hoc enim infert q̄ vsucapio [c] triennalis in rebus mobilibus nō bz locum contra ecclesiam romanam. Nunqd aūt in ecclesijs inferioꝛib9 habeat locum vsucapio. predicta. plene nō. in. c. i. de in inte. resti. Ulterius nō ibi testes recipias 7 c̄. tex. aptuz q̄ prescriptio cētenaria [d] potest ꝓbari per testes cuius contrariū sentit glo. in. c. cum nobis. s̄. de p̄scri. 7 dic vt ibi dixi. Item nō ibi subiectiōz iudicis 7 c̄ modum seu practicam libellandi seu sententiandi cū episcopus vendicat aliquam ecclesiam vt subiectam

Ultimo nota 7 tene menti ibi coꝛrumpendo 7 c̄. q̄ post q̄z quis succubuit in causa debent omnia priuilegia seu instrā decisioni contraria lacerari 7 coꝛrumpi ne in futurum possint prestare materiā discoꝛdie. Ex quo etiaz inferr̄ q̄ si penes te sint aliqua instrā tibi inutilia 7 iuri meo quo ad tenoꝛem cōtraria possum petere vt coꝛrumpant̄ 7 lacerent̄. facit ꝓ hoc. c. accedens. el. i. vt lit. non conte. 7 a simili seu a contrario. l sicut. C. de lib. cau. 7 c. ecclesia. s̄. vt lit. pē. 7 l. dissolute. C. de condi. ex̄le. Jn glo. i. ibi ideo non poterant videre 7 c̄. sed hoc videtur contra factum pape. cum papa h̄ distulerit inouationē ad contradictionē partis aduerse. ergo oportz dicere q̄ aliq̄ō interesse pretendere pōt pars aduersa. 7 dic q̄ satis sua interest q̄m̄ consumpto oꝛiginali non timet sibi litem moueri in futurū. secus si fieret innouatio. Hinc est q̄ ꝑ ter hoc interesse in fi. littere mandatur h̄ priuilegiū coꝛrumpi. ergo sua interest ne innouetur quia melio9 est ante tempus occurrere 7 c̄. l. fi. C. in quibus cau. 7 quod nō. in. c. i. de in inte. resti. 7 de iureiurā. c. quē admodum. Jn glo. in verbo duximus in fi. dic q̄ contraria ꝓcedunt quādo nō possunt legi ꝓpter vetustatē seu cōsumptionē aliter supueniente ꝛ vbi legi pñt ꝛ cum difficultate fit innouatio ꝓut hic dicitur.

Jn glo. in ver. ꝓcuratricē ibi similiter 7 iudex. nō intelligas principium glo. in distincte. nam regula est in ꝓrium vt neq̄z ꝓcuratrix nec arbitratrix seu arbiter neq̄z iudex pōt esse mulier. ista enīz sunt officia virilia. vt in. §. tria. allegato in gl. 7 nota. plene in. c. sciscitatus. s̄. de rescrip. sed iura que allegat glo. ponūt casus spāles. s. quando mulier bz iurisditiōez q̄ suc/

a Not. diligenter q̄ iura limitatoꝛia 7 ponētia fallentias extēdunt ex idētitate rōnis. 7 adde h̄ eū dē panoꝛ. i. c. ad audientiā in l. nō. j. de cle. nō resi. pulcheꝛ loquētem in hoc 7 ēt notantem ad h̄ hunc text. in §. nos igitur 7 sic hēs h̄ ter. melioꝛē. de iure ꝓbar. in. l. si ꝓstante. i. ix. q. ꝓtie ptis ꝓnci. i. ix. col. ff. so. ma. vbi idē vult q̄ in iuribus limitatoꝛis sit licita extēsio ex identitate rōnis licz d. alex. ibi i. vi. col. co netur ostē deꝛ qō iste tex. in hoc v̄. nos igit nō ꝓbet 7 male pō deret ꝑ istum.

b De nā dictiōis q̄si.

c Nō ad declaratōez q̄uē. quas actiōes. i fi. C. de sa. san. ec.

d An prescriptio cētenaria possit ꝓbari ꝑ testes.

a Et tex. in l. ſz ⁊ ſi gs §. pui. ff. de iſti. ⁊ tex. in l. denicꝫ. §. ſi cui mādaue ro. v. ſi mr. ff mā. ⁊ i. l. iij. § i. ff. de ne. ge. ⁊ idē dic Jo an. i ad. ſpe. i ti. de. pcu §. i cir. prin. Et adde qđ ēt ad actū q. ſi at in iudicio dūmō ſit ac t⁹ volūtarie iuriſditōnis mulier pōt ꝓſtitui procu ratrix text. ē ſing. in l. i. §. ſi. C. ō māu.

ceſſit in aliq̄ dignitate. vtputa in comitatu vel regno. Et intellige q̄ mulier nō pōt eē regulr., procuratrix ad iudicia. Nā ad negocia bñ pōt cōſtitui. vt nō. in l. ait ꝓtor. ff. de ne. geſt. Et caſus in qb⁹ pōt mulier eſſe ꝓcuratrix. vide p Spe. in ti. de. pcu. §. i. in pn. Et vlti. ſol. glo. b poſita quātum ad tex. nr̄m vr̄ verior. De abbate vo ⁊ alijs religioſis nunqd poſſint eē ꝓcuratores. vide bo. glo. in. c. pñtiū. xvi. q. i. p Inno. in. c. cū. i. ⁊. a. s̄. de re iudi. ⁊ tex. in. c. ij. s̄. de poſtu. ⁊ in cle. religioſus. de. pcu. Et nō. in fi. gl. tres mōs, procedendi cū papa vult mouere qōnē ꝯ ſubditū. ⁊ p̄mi duo mōi ſunt honeſtiores. Et inq̄tū glo. dicit papā poſſe iudicare in cā eccleſie ſentit q̄ in cā pr̄imoniali nō poſſit eē iudex qō tñ nō eſt vex. Nā ⁊ impator iudicat in cā ſua. ff. de bis q̄ in teſta. dele. l. ꝓx. ⁊ i. l. ⁊ b tiberius. de bere. inſti. vide in b qō ſatis plene dixi in c. cū veniſſent. s̄. de iudi. Extra glo. p̄ opp. ꝯ tex. videt. n. q̄ lr̄is iſtius legati nō erat fides adhibenda cū ſibi cā fuiſſet cōmiſſa. So. doc. fatent ꝓriū ⁊ dicūt q̄ lr̄e ipſius adminiculabant. non aūt plene, pbant. Ex quo nō q̄ lr̄e legati in cā ſibi cōmiſſa faciūt admi niculū. plene tñ nō, pbant in alterius p̄iudiciuꝫ. vide bo. glo. in. c. ſicut. de ſen. ex. Scđo op. vr̄. n. q̄, pceſſus iſte nō valuerit cū nō p̄ceſſerit lit. cōte. vt in. c. vnico. de li. ꝓte. So. multiplex qđā intelligūt b litez nō fuiſſe ꝓteſtatā. Alij q̄ ſpāle eſt cū agit ō libertate eccleſie. Alij vt nō. Inn. dicūt q̄ cū agit de inouatō ne p̄uilegij ſeu alteri⁹ ſcripture nō eſt neceſſaria, lit. ꝓte. qō vbū nō. Hoſti. tñ reqrit ꝓteſtatiōem lit. ⁊ dic q̄ ob hāc cām fuit hic appellatū a p̄rioꝛib⁹ iudicib⁹ ⁊ petebat vt viris diſcretis cā cōmitteret. Do. ant. ſimplr vr̄ tenere q̄ cū hec cā ſit ſūmaria ⁊ modici p̄iu dicij, nō eſt neceſſaria lit. ꝓte. ⁊ ſic vr̄ ſeq opi. Inno. q̄ mihi ſatis plz. arg. in auc. niſi breuiores. C. de ſen. ex pi. rec. ⁊ eoꝛ q̄ nō. i. c. i. de libel. obla. dic ēt q̄ ſi ꝯpe tentē inouatiōem opponit exceptio nō regrēs altam indaginē p̄ius diſcutiet exceptio q̄ꝫ fiat innouatio. vt ſatis colligit ex p̄n°. c. Sz ſi exceptio reqrez longū tractū tūc nō impedit inouatio. vt notant ēt colligit b in v. nos igit. Nā b pz q̄ ſi exceptio a primoꝛdio facilis pp appellatiōes vel aliā cām efficit difficilis ⁊ longeua ea nō obſtē, procedit ad inouationē. paria er go ſunt q̄ a principio exceptio exigat longū tractum vel q̄ ex poſtfacto efficiat difficilis pp diſputatiōem ſeu appellatiōem. Sz ꝯ id qō eſt. s̄. dictū lit. ꝓte. non reqri cū agit ſup renouatōe ſeu trāſumptōe inſtr̄i. fa cit iſte tex. in v. nos igit. vbi videt innui q̄ tūc nō re qrit ꝓteſtatio qñ imminet piculū ſup ꝓſumptiōe. ſicut obſeruat in receptiōe teſtiū ſed b nō obſtāte teneo p mū. ſ. q̄ b cā ſit ſūmaria p regulā quam poſt Di. po nit Bar. in extraua. ad repr̄imēda. in ver. ſummarie ⁊ ſequtur Jo. de lig. lz nō alleget Bar. in cle. ſepe. de v. ſi. vbicūq̄z. n. verſat cā ſup qua ſnia lata nō infert magnū p̄iudiciū ſeu totaliter nō decidit quin poſſit in alio iudicio grauamē reparari illa dr̄ ſūmaria. ad b. l iij. §. ibidē. ⁊ qō ibi nō. ff. ad exbi. ⁊ vide latius in lo cis p̄al. Ad hunc tex. rñdeo q̄, pceſſit ſiſtitudo b mō ficut. n. teſtes q̄ nō p̄ñt aliter recipi lit. nō ꝓte. recipiū tur inſtante neceſſitate. ita renouatio p̄riuilegij q̄ non dz fieri niſi diſcutiat p̄ius exceptio illius cui⁹ intereſt vt innuit b in ver. nos aūt cū ſe. pōt fieri iminente pi culo cum exceptiōis diſcuſſio exigit longū tractatuꝫ vt b in. d. v. nos igit. Sed q̄ro an inouatio p̄riuile gij ꝓte abſtē ⁊ nō ꝓtumace facta valet. Innoc. videt velle q̄ ſic dūmō nūciet parti infra annū vel ꝓueniat ar. in. c. qñ. s̄. vt lit. nō ꝓte. Si aūt ps eſt p̄ñs dz cita ri q̄ facilius ipſa indagabit ⁊ p̄cipiet falſitatē cui⁹ in tereſt q̄ꝫ iudex vel notari⁹. Dicit tñ Hoſt. q̄ ſi petit innouatio in curia nō ē neceſſe ipſam ptē abſentē cita re cū bēat trāſire p man⁹ plurīū q̄ ſunt in b bñ edocti

b Et vide d. an. i. c. i. s̄. pri. i vſ. q̄ro qualr. ⁊ de b oīno p arch. i. c. ꝯ morē. i i. co. c. di. vbi dicit q̄ ſi fiat inouatio p̄ri uilegij ⁊ p il lū q̄ nō ꝓceſ ſit reqrit ci tatio p ſolen ne ⁊ gnāle e dictū. Sz ſi fieret p illuz q̄ ꝓceſſit nō reqrit cita tio niſi dicat ſuſpectū vel de ipſo refe rat qō ⁊ all. hoſt. ⁊ inno. in. d. c. alberi cus. de teſti. ⁊ q̄ valeat i nouatio p̄ui legij facta ēt ñ vocati p̄ti bus tz d. an. i. c. venerabi lis. in p̄n. vl. col. j. co. ſcē dices cē i cō firmatiōe. et vide de hac q. i termis p d. ab. in. c. ex pte el. i. circa p̄in. j. de p̄ uile.

ar. in. l. oīum. C. de teſta. dicit tñ q̄ ſi ps ē p̄ñs debe ret citari vel ſi de primo ſperet aduent⁹. Ego ō hoc remitto[b] ad plenius notata in. c. ſignificauit. ⁊ in. c. al beric⁹. de teſti. vſi credere q̄ niſi ſit piculū in expectā do partē citandā non dz procedi ad inouationē ſine ci tatiōe. Et inouatio aliter facta nō valet niſi ille facerz q̄ de nouo poſſet ꝓcedere. pbatur in. c. ſignificauit. iuncto. c. qm̄. poſt p̄in. vt lit. nō ꝓte. Nā ſi in recepti one teſtiū eſt b obſeruādum fortius in inouatiōe p̄ri uilegij cū ſit maius piculuꝫ. nā ſi originale erat vitio ſum nulla defenſio cōpetit amplius p̄ti aduerſe cū vi tium nō poterit ꝓpendi in trāſumpto puta qr falſitas erat in bulla vel filo vel qr cartha p̄rius fuerat raſa et poſtea reſcripta iuxta ea que bēntur in. c. licz. de cri. fal. dixi plene in. d. c. albericus.

a **D noſtram audienti** am. Nō valet ꝓfirmatio quā religioſus i petrauit a papa ſup tpali adminiſtratōe ſeu p̄rioꝛatu ſi tacuit ſe regularē. Si vo exp̄ſſit reſcriptū p̄ſumit falſum qr papa nō ꝓſuenit ꝓcedere. h. d. cum ſe. cōis diuiſio. ſcđa ibi qr igit. Caſus lr̄alis. Quidam canonici regulares nemanēſis eccleſie impetra bant lr̄as ꝓfirmatiōis ſup adminiſtratiōib⁹ ſuis taci to q̄ eēnt regulares. ſignificatū fuit hoc do. pape ex parte p̄poſiti illoꝛ regulariū. Dicit papa q̄ regula ribus p̄ſonis aptica ſedes aliqua nō cōſuenit ꝓfirma re: vnde mādat qbuſdam q̄tenus ꝓfirmationes a p̄ dictis regularib⁹ taliter impetratas denūcient irritas ⁊ inanes Ber. Nō p̄ q̄ regulares exiſtētes in ec cleſijs cathedralib⁹ dicunt canonici. Nā iſta eccleſia neumanenſis eſt cathedralis ⁊ regularis vt refert hic Jo. an. ⁊ ſatis colligit ex tex. pōt tñ intelligi q̄ erant regulares canonici vt ſunt iſti de oꝛdine ſcī Auguſti ni. Nā qdam repiunt mendicātes ⁊ nō ſunt canoni ci. Quidaz vo nō ſunt mendicātes ⁊ iſti dicunt cano nici. Pōt intelligi in monachis eccleſie cathedralis. Nam p̄ñt appellari canonici vt hēs tex. iuncta glo. i c. ij. lviij. di. ⁊ vide circa hoc qō plene dixi in. c. cāz. s̄ de iudi. Scđo nō q̄ regularibus nō eſt aliqd pſo naliter ꝓfirmādum qr non p̄ñt ſibi aliqd appꝛopꝛia re ſed totū eſt monaſterij quocūq̄z ſe vertant ⁊ q̄liter cū q̄z acgrant. xviij. q. i. c. vno. ea. cā. q. ij. c. abbates

Tertio nō ibi nō ꝓſuenit ⁊c. q̄ lr̄e emanātes de cu ria p̄ter ſolitū curſum ⁊ ſtilū curie p̄ſumunt ſurrepti cie ⁊ qñq̄z falſe. qñ. ſ. nihil ſuppr̄imit ſed fit cōceſſio deuiās ab oī honeſtate ⁊ ſtilo curie. vt in. c. ſeq. ⁊ ibi dicet. Ultimo nō q̄ non ſolū regulares alicui⁹ mo naſterij ſz etiā ſi ſint canonici eccleſie cathedralis nō p̄ñt tenere adminiſtratōes ꝑpetuo non tñ ex hoc ītel ligas q̄ regularis poſſit eſſe canonic⁹ in eccleſia ſecu lari qr eſſet ꝯ. c. ſup eo. de regula. ⁊ vide bo. glo. in. c quoꝛūdam. lxviij. di. ſed intellige q̄ ē ibi canonicus qñ eccleſia cathedralis eſt regularis mō p̄dicto.

In glo. ibi lz tacita veritate ⁊c. Aduerte lz dictuꝫ p̄incipij huius glo. ſit in ſe verū nō tñ eſt bona expo ſitio ad illud vbum p̄ſonaliter poſituꝫ in tex. Nā ſen ſus illius verbi eſt q̄ perſonaliter non ꝓſueuit ſedes aptica regularib⁹ aliqd confirmare ita vt ipſe p̄ſone ſingulares habeant noīe, pꝓpꝛio ſed realiter bene cō ſueuit ꝓfirmare dando. ſ. p̄riuilegiū ipſi rei. ſ. mona ſterio vel collegio. Ratio diuerſitatis eſt qr collegiū eſt capax in cōi ſed particulares p̄ſone nō qr a ſe ab dicauerūt oīa ⁊ poſuerūt pꝛioꝛē ſupꝛa caput ipſoruꝫ loco dei. vt in. c. ſi religioſus. de elect. li. vi. ⁊. xij. q. i. non dicatis. Et vt bēas clare materiam huius. c. ⁊ ſe quentis eſt p̄rimo videnduꝫ qui fuit rō decidendi in iſto tex. So. pōt colligi ex p̄dictis ⁊ adhuc clari⁹ dic. aut enī iſti adminiſtratoꝛes erāt tempoꝛales vt quia poterant remoueri ad nutum ſuperioꝛis. vt in. c. cuz

ad monasteriū. v. nec alicui. j. de sta. reg. aut erāt per petui iuxta id qđ bñ in. c. ij. e. ti. ⁊ vtroqz casu dissol uebaſ bonū obediētie occasione hꝰ ꝓfirmatiōis. Nā cū alꝫ poterāt remoueri ad nutū abbatis vel saltē ex facili cā qñ erāt ppetui vigore ꝓfirmatōis nō possent remoueri ad nutū su pioris. ⁊ sic quodāmō p hāc cō firmatiōz erigebāt se ꝑ bonū obediētie. ⁊ hoc ius te nendi appropriabāt sibi psonaſ. Et ex his ⁊ ex nota tis i. c. seq. nō q; si ex certa scīa pape ꝓfirmeſ religio so aliq̄ administratio q̄ de se erat tpalis qz poterat re moueri ad nutū abbatis nō poterit deinceps remo ueri sine licētia pape. vñ vbi p̄ erat obediētiarius ab batis nūc efficiſ vigore ꝓfirmatōis obedientiariꝰ pa pe. vide Inno. in. c. nisi. j. de pbē. ⁊ doc. in. c. cū iter R. s̄. de ele. ⁊ in cle. qz reglaref. ō sup. neg. pla. nō tñ itelligas q; p hāc ꝓfirmationē eximaſ reglaris a iurisdictione sui superioris sz in oibꝰ ius ꝓperēs superiori re manet illesum ꝑterqz vt nō possit cognoscere vel tol lere ius ꝓfirmatū. vt in. c. i. ⁊. ij. s̄. e. nisi ex nouo deli cto. vt bēs glo. nōbilem in. d. c. i. vide Fe. de se. cōsi. cclv. vñ pōt iste in manibꝰ superioris renūciare ⁊ pmu tare ⁊ alia facere q̄ ad superiorē ptinēt. h̄ ꝓcedunt in cō firmatōe facta ex certa scīa. Sed dubitaſ qd dicē dum in collatōe. ⁊ est qō satis quotidiana. Pone q; papa ꝓtulit regulari aliquē porātū qui de se non erat ppetuꝰ sed abbas ponebat ibi priorē ⁊ remouebat ad nutū iuxta ea q̄ bēntur in pal. c. cum ad monaste riū. nunqd abbas pōt istū remouere ad nutum sicut potuisset si ipsemet ꝓtulisset. Aduerte ad duos cāus nā qñqz papa ꝓtulit ex negligētia abbatis ⁊ tūc nō al teraſ nā bñficij vñ sicut p̄ poterat remoueri ad nutuz ita ⁊ nūc interueniēte collatiōe pape qz exquo cōtulit iure deuoluto nō vr voluisse alterare nām bñficij. de quo vide tex. cū glo. nō. in. d. cle. qz regulares. vbi h̄ tenēt cōiter doc. Scōs cāus dubiꝰ est qñ papa ꝓtulit cessante oi negligentia superioris. ⁊ in hoc sunt opi. arch. xvi. q. i. si monachꝰ. sentit q; nō. Et idē in. c. pñ tiª. de of. or. li. vi. Sed aliud sentit collectariꝰ in. c. p tuas. de ma. ⁊ obe. facit qō nō. in. d. cle. qz regulares In h̄ distiguerē q; aut illō papa ꝓtulit exp̄sse. vt quo ad vixerit debeat possidere tūc sine cā non pōt remo ueri p suū superiorē. de h̄ vr tex. in. d. c. cū. R. ⁊ sic ītel lige nōta ibi p doc. aut simplr cōtulit ⁊ puto q; possit remoueri sicut prius p superiorē qz cū papa ꝓcurrat ī collatōe bñficioz cū oibꝰ ordinarijs. vt in. c. ij. de p ben. li. vi. nō vr simplr ꝓferēdo voluisse alterare nāz bñficij ⁊ regularē remouibilē facere ppetuū ar. hic. ⁊ ī. c. se. ⁊ in dubio h̄ debeniꝰ tenere tanqz ꝓgruēs bo no obediētie. Sz qz visum ē. s̄. de iuribꝰ collatōis facte p papā nūc q̄riū qd si, pꝑus superior puta abbas ꝓtulit regulari porātū seu aliā admīstratiōz quousqz vixerit possidēdā nunqd h̄ nō obñte possit būc regu larē ad libituz remouere. ⁊ sepe h̄ videbitis in facto. Cōclude q; sic. nā si gerebat in aīo qō euz remouere nō possit illicita fuit ꝓcessio ⁊ ꝑ ius vt ī. d. c. cū ad mo nasteriū. in. §. nec alicui. Itē quēadmoduz dñs non pōt obligari seruo. vt. l. iterpositas. C. de transac. ita nec abbas suo monacho. Ad idē. c. māifestū. xxxij. q. v. vbi dr q; lz vxor emiserit votū cuz ꝓsensu mariti nō tñ pōt eo iuito illud psonaſ psoluere. ⁊ vide ad p dicta. q. quā ponit Jo. an. in regula nō est obligato riū. de re. iur. li. vi. in mer. Ex cuius dictis posset in ferri ex idētitate rōnis ad. q. nāz q; ēt si abbas iuraſ set nibilominꝰ valebit ꝛmotio. Et hāc ꝓclusionē repi postmōz tenuisse Fe. ō se. ꝓsi. cxxxiij. aſ. xxxij. inn. ī. c. insinuāte. q. cle. vel vo. Sz q̄ro qd si nō ē mēo ria in ꝓriū q; nunqz fuerit talis prior p superiorē remo tus nūqd ex hoc sit inducta ꝓsuetudo vt remoueri ñ possit ad nutū abbatis puto q; nō qz aut superior nun qz remouit ⁊ non posset dici inducta ꝓsuetudo qz ex actibꝰ mere facultatis nō inducit ꝓsuetudo seu ex nō vsu nō bñte in se actū tacitū iuris dispōni ꝓriū. vt nō. in. c. ioannes. de cle. ꝓiu. ⁊ p Ci. in. l. ij. C. q̄ sit lō. cō sue. aut superior voluit illū remouere seu pdecessorem suū ⁊ pp potētiā illius nō būit effectū ⁊ nō pōt dici in ducta ꝓsuetudo cū sit ꝑ bonū obediētie. ar. c. cū nō li ceat. de p̄scrip. ⁊ in. c. cū inter vos. de ꝓsu. Et h̄ valet ēt p istis p̄ceptoribꝰ sci Antonij q regulares sunt ⁊ p eoz abbatē p̄ficiunt eoz p̄ceptoris. pñt. n. de iu re cōi remoueri ad nutū abbatis. Nunqd aūt possit iste regularis oi cā cessante remotꝰ iplorare officium superioris abbatis vt sine cā ñ remoueaſ. vide qō nō. Jo. an. in. c. cū singula. de pben. lib. vi. in nouella. ⁊ Innocē. ⁊ alij post eum in. c. insinuante. j. ne cle. vel mona. Abbas.

p **Correcta.** Sūma vt. s̄. c. ꝓri. cōis diuisio. Fa ibi cum igit. Casus lr̄alis. Qu idā regulares q priorati bꝰ p̄sunt ipetrabāt lr̄as ꝓfirmatōis sup poratibꝰ suis quoad vixerint possidēdis. puenit hoc ad papā: dicit papa q; nō credit hmōi lr̄as ā sua cancellaria emanaſ se: vñ mādat illos q hmōi lr̄as oñderint in qbꝰ admi nistratiōes poratuū ꝓfirmanſ puniri tanqz falsarios Si vo nō fiat mētio de religione ipsoz illas denūciet nō valere tanqz vitate tacita ipetratas Ber. Nō p̄ ibi quoad vixerit ⁊c. q; papa nō solet nec intendit ꝓfirmare religiosis poratꝰ seu aliꝫ administratōes quo ad vixerit possidēdas ne dissoluaſ bonū obediētie si nō possent remoueri ad nutū superioris. Ex h̄ iſero q; nec ēt abbas h̄ dz facere ⁊ si fecerit nō vz ꝓcessio quo minꝰ possit remoueri. vt latiꝰ dixi. s̄. c. ꝓri. Nō. ij q; vbi lr̄e ēt grose emanāt a curia ꝑter solitū cursum lr̄az nisi euidēter pateat q; ex certa scīa pape emana uerūt p̄sumunt falso fabricate. nec ē eis obviandū sz saltē expectāda ē fa iussio pape. ⁊ vbi multū deuia rent ab honestate pñt puniri delatores tanqz auctoa res falsitatis. vt h̄ ē tex. nō. ⁊ vide gl. nō. iūcto tex. i. c cām. i. s̄. de testi. Puto tñ q; hodie multū purgaſ h̄ p̄sumptio falsitatis ex bullē papalis appositiōe facit qō nō. Inno. i. c. ex pte. de fi. instru. Ulti. nō h̄ ca sum in quo punit qs de crīne falsi ex sola p̄sumptiōe

Nō h̄ ꝓ bis q̄ nō. Inn. in. c. qz verisimile. s̄. de p̄sū. ⁊ ad ea q̄ dixi in. c. tertio loco. s̄. de ꝓba. In gl. in v. ꝓfirmanſ. ibi aliqñ ppetui sunt. gl. ista vr dicere ꝛrium. ibi qz reglr verū ē ⁊c. sed reducēda est ad ꝓcoz diā p ea q̄ bēnt in. c. ij. de sta. reg. iuncto. c. cū ad mo nasteriū. §. nec alicui. e. ti. Et i fi. gl. nō bñ gl. Nā li mitat mltū istū tex. ⁊ bñ vt p̄sumāt isti delatores lr̄az falso eas fabricasse qñ nō appet clare de certa scīa pa pe. Si āt ꝓstaret ō certa scīa tūc vz ꝓfirmatio ⁊ opaſ effcm vt ñ possit remoueri p suū abbatē sine spāli mā dato aplico. Intellige tñ glo. nisi ex supueniente deli cto. vt ē glo. nō. in. c. i. s̄. e. p banc. n. ꝓfirmatiōem nō eripit iste a ptāte sui superioris. sed in oibꝰ remanet si bi subiectꝰ vt prius nisi in hoc vt nō possit remoueri ad libitū. ⁊ vt nullus citra papā possit cognoscere de iure ꝓfirmato seu de iuribꝰ ipsius ꝓfirmatōis. vt in c. i. pal. dic vt ibi dixi. tetigi plene. s̄. c. ꝓri. ⁊ restringe dicta doc. hic dicētiū q; p hāc ꝓfirmatōez ex certa scīa factā iste erit obediētiariꝰ pape q prius erat obe dientiariꝰ abbatis. non enī intelligas q; nō teneaſ in alijs obedire suo abbati. facit. c. p tuas. ⁊ qō ibi nō. de mai. ⁊ obe. Qualiter aūt cōstabit de certa scientia dicit Jo. and. hic. q; si facit in lr̄is mentionem de hac decretali satis videt ex certa scientia confirmasse. ar gu. in. c. vno. de excess. prela. lib. vi. ⁊ in. c. nonnulli. ⁊ qō ibi nō. s̄. de rescrip. vel si emanat secunda iussio argu. in auct. de manda. princi. §. deinde. In dubio tamen onus probandi certam scientiā incumbit im petrāti cū p̄sumptio sit ꝑ eū Fm Inn. facit. c. vt nñz.

a Et ibi latiss. vide p domi. in ij. col. ⁊ p do. de ro. in antiqs dec. ōci. ij.

b Et ad de domi. i. c. pñti. de offi ordi. i. vi. i. ij col.

c Semia tio rescripti bz vim clau sule ex certa scīa ⁊ facit ꝓ stare de certa scīa. ⁊ ad de d. ant. hic in. i. colū. et do. an. i. c. q̄ i eccla. i pe. col. de pst. ⁊ de hac clā ex certa scīa. vi de plē p bal. i. l. ipetrata. C. sen. ref. ñ po. ⁊ d. abb. i cle. ij. de re scrip.

a Si ꝑfirmatõe ꝑ papaz sit inſtr⁹ tẽor ſi dz ſcã ꝑfirmatõ ex certa ſcia ẽt ſi ea ſit iſerta cla ſicut ſi ne rõ. z idez d.an.b.i vlt. col. z d. bar. ꝺ bel.i addi. multũ exclamans z formaſ ꝓicens tenemẽti ſin guſ qz ẽ pegrinũ z nõ ꝓpetuo iſtõ ſolẽniſſimuz dcm̃ limitatiõe.c.qz diuerſitatẽ cũ his q̃ ibi hẽntur de cõceſ. preben.

b De mã b⁹ glo. vide plenif ꝑ Ioca.l. z d.an.i cõmẽto.c.p⁹ ceſſionẽ.ꝺ ꝓba.z aligd ꝓ d.an.i c.exiſtuatiõe.s. de reſcrip. z p glo. z doc. in.c.i.s.ꝺ fi. inſtr z p gl. xix.di. ſi romanoz.z in c.vt veterũ. ix.di.z glo.i c.cũ in iure. de offi. dele. z idez q̃ hec glo.dicit archi.in c. pitũ.cir.prin. vii.q.i.z viꝺ plẽ glo.in.c. ꝑ morẽ.c.di. z i.c.abbate j.de v. fig. z do.an.i.c.i.ꝺ fi.inſtr. i pe. co.v. ad ſcoz an adhibeaſ z ad hoc ele gãs dcm̃ bal z ang.i.l.ſciendum.de v. obli. vbi dñr q̃ ſi petiſ executio inſtri ꝑ fideiuſſorẽ nõ põt petere fideiuſſor q̃ ꝓduceaſ inſtz ꝑncipalis debiti dũmõ in hiſtro clare.ꝺ tineaſ q̃ ipe fideiuſſit ꝓ tali ꝺbitore in tanta q̃ti tate. Et idẽ dicit ang. in auc. vt ſpon. vt ecclc. bñ. z l. fine. C. de ꝓba. z vide ad banc mãm qꝺ ſatis plene dixi in.c.precedenti.

e **Examinata.** Snĩa ſeu laudũ ꝑ formã iuris vel ꝓmiſſi latuz p arbitros lz p papam in forma cõi fuit confirmatum non tenet. ꝓ ponit cauſam decreti. ꝺ decernit. ibi vñ. Caſus lr̃alis. Inter nobilem Matheũ z quoſdã alios nulites de cãpania vtebaſ qꝺ ſup iure ꝓfonat⁹ ecclefie ſancti angeli de q̃ ſub certa forma cõpromiſſum fuit in vice do. Sabin. q tulit arbitriũ ſup. q. ꝓdcã: qꝺ ab vtraq; ꝑte fuit approbatũ z ꝓfirmatio obtẽta fuit in forma cõi a. C. papa. tãdem orta qõne ſup ipſo arbitrio delata eſt cã ad do. papã Inno. ipe diligẽter exaĩato negocio inuenit arbitriũ ꝓmulgatũ fuiſſe ꝑ formaz iuris z cõpromiſſi: vñ ipe arbitriũ illud ꝺcernit irritũ z inane nõ obſtante ꝓfirmatõe. C. pape q ꝓfirmauerat illꝺ ſicut ꝓuide latũ erat z abvtraq; ꝑte receptũ Ber. Nõ ꝑ arbitrum artari ad ſequendã formã iuris. Unde ſicut nõ valet ſnĩa ꝑ ius ita nec laudũ arbitri. Nã arbitria ſũt redacta ad inſtar iudicioz. l.i. ff. de arb. Scꝺo nõ q; vbi in ꝓfirmatiõe pape nõ inſerit tenor cõfirmate rei ſed apponit illa cla ſicut ꝓuide factũ eſt rõ. ꝺ ꝓfirmatio nõ ꝺicit facta in forma cõi. vñ nõ validat actuz in ſe nullum qz illa cla ſtat conditõaliter. Itẽ nota ibi ab vtraq; ꝑte receptũ rõ. q; partes nõ ꝓñt emologare ſeu approbare arbitriũ nullũ. z ſic conſenſus partiũ non põt purgare vitiũ nullitatis. Ex hoc poſſet argui q; lz ſnĩa nulla recipiaſ z cõprobeſ ꝑ partes ꝑ ꝺ tñ nullitatis vitiũ nõ purgaſ etiã itercedẽte ꝓfirmatõne pape in forma cõi. ita vñ ꝓbare tex. iſte. Sed ego intelligo q̃ tollere vitiũ nullitatis nõ depẽdet a ꝓlenſu partiũ ſicut ꝺ potuit eẽ in iure ꝓfonatus. Sed vbi vitiũ nullitatis ꝓcernit merũ fauorẽ ptiz dico q; partes ſciẽter approbãdo renenſ ad obſeruatiõem ſaltẽ ex vi pacti z ſi nõ ex vi ſnie ſeu laudi. tex. ẽ nobilis iũcta glo. z dictis doc. in. l. ij. C. cõia vtriuſq; iudi. ſic ĩtellige glo. z doc. in. c. ſignificaſti. de ſo. cõpe. z ꝺ nõ.

Opp. ꝺ lr̃am nã videſ q; inter laicos non poterat eẽ ꝓtentio ſup eccl̃ia cũ nõ poſſint illã licite poſſidere vt in. c. cãm. s. de ꝑſcrip. z in. c. eccleſia. de cõſti. z ĩ. c meſſana. de elec. So. dic. q; ꝺ erat ꝓtẽtio ſup ecclefia i. ſup iurepatronat⁹ ipſi⁹ ecclefie. loqtur enĩ de facto c. examinata. s. de iudi. Nõ ex hoc z ex tex. laicos poſſe cõpromittere qõnẽ iuriſpatronat⁹. ꝺ. n. fuit cõpromiſſum in vicedñm ſabinẽſem. Et dicit vicedñs ſabinẽſis vicarius epi ſabinẽſis. Nam eps ſabinẽſis eſt cardinalis ſicut z Hoſti. z multi alij q cũ bẽnt aſſiſtere pape tenẽt in coz epatib⁹ vicariũ in ſpũalib⁹ z tpalibus z vulgariter dr̃ vicedñs. In gl. fi. ibi ar. ꝺ. j. c. ꝓri. glo. nõ ſoluit ꝺnũ. ſol. colligit. j. c. ꝓri. in glo. pe. q; illud. c. intelligit q̃ confirmatio fuit facta ex certa ſcia. tũc. n. dico q; dictio ſicut nõ ſtat ꝓdiõaliter ſed cãliter. ſ. ꝑ qz. reddit enĩ rõnẽ ꝓfirmatõis vt puta ſi enarrato tenore ꝓfirmati ſubiungit. cõfirmamus ꝺictã cõpoſitionẽ ſicut ꝓuide facta fuit. ꝺz expone ſicut ꝓo qz. Nã exquo princeps eſt plene iformatus de facto nõ ꝺz intelligi q; velit ꝓdiõaliter loq cũ bẽat oĩa iura in ſcrineo pectoris ſui. vt in. c. i. de cõſti. lib. vi. ſed q̃ ſimplr ꝓfirmat aliter nõ inſtructꝰ de iure ꝓfirmato vba illa debẽt, ꝓprie intelligi. ſ. ꝓdiõaliter qz papa preſumit ignorare ea q̃ in facto ꝓſiſtunt vt in. ꝺ. c. i. de ꝓſti. Jungẽdo g̃ notata in. c. ſe. ꝑ abbatem. z Jo. an. ꝓclude q; aut papa ꝓfirmat ſimplr nulla clauſula appoſita nec tenore iuris ꝓfirmati exꝓreſſo z videſ ꝓfirmare ex certa ſcia. Nã verbũ cõfirmo alio nõ exꝓreſſo ex ſui nã ĩportat vt rem faciat firmã ad ꝺ. c. cũ inter dilectos. de fi. inſtru. Hoc limitarem verũ q̃ ꝓfirmatio nõ eſt ꝑ ius. Nam in dubio nõ ꝺz referri vt ꝓcedat ꝑ ius alio nõ exꝓreſſo. ar. eoz q̃ notant in. c. nõnulli. de reſcrip. z in. c. vnico. de excel. ꝓla. li. vi. Si vo ſit ꝓfirmatio appoſita illa clauſula conſueta ſicut ſine prauitate rõ. aliter nõ exꝓreſſo tenore confirmati illa ꝓfirmatio ꝺicit in forma cõi qz illa verba ſtant cõditionaliter ſz ꝓpriũ ſignificatũ. z de hoc eſt caſus ꝺ. Si vo exꝓrimit tenor rei ꝓfirmate vel papa diceret q; ex certa ſcia cõfirmat tũc ꝺr̃ facta confirmatio ex certa ſcia. z verba illius clauſule nõ ſtant cõditionaliter ſz cãliter ꝑ rõnem ꝑdictã z de hoc eſt caſus bic. z rõ diuerſitatis colligit ex predictis.

v **Venerabilis.** In ꝓfirmatiõe ex certa ſcia dictio ſi cut ponit cãtiue nec nocet ſi vbum confirmatõis ꝑcedit tenorẽ cõfirmati. ꝺ. d. cõis diuiſio. ꝺa ibi mãdamus. Caſus lr̃alis. Inter archiepz nicboſien. z ſuffragãeos ei⁹ ex vna ꝑte z regẽ z barones z alios nobiles regiſcipri: ſup gbuſdã decimis qõ orta fuit. Sed mediãte albano epo tunc legato iter eos amicabilis cõpoſito iteruenit. boc adiecto in compoſitione q; quãcito ꝑ ſedẽ aplicã fuerit confirmata ſtatim debeat execution̄ mandari. Poſt modũ papa illã cõfirmauit z ad maiorẽ ſecuritatẽ tenor cõpoſitõis inſertꝰ fuit in ipſa ꝓfirmatiõe. Ipſi tñ nobiles ipſam cõpoſitionẽ ſeruare nolebãt ſumẽtes occaſionẽ ex eo vz q; vbum ꝓfirmatõis ꝺm ſtiluz ecclefie romane ꝑcedit tenorẽ compoſitõis. i. in lr̃is cõfirmatõis ꝑmiſit papa vba illa cõpoſitiõez factã ꝑ legatũ ꝓfirmam⁹ ſicut ſine prauitate, ꝓuide facta eſt. z ex eo vz eam ſeruare nolebãt qz cla illa ꝓſueta ſicut ſine prauitate facta ẽ in lr̃is cõfirmatõis ꝓtineꝺ: cũ per hoc non videbaſ ſimplr cõfirmata. Sed ſub ꝓditiõe vz ſi iuſte lata eẽt ꝑ qꝺ archiepꝰ z ſuffraganei ei⁹ ſignificauerũt hoc do. pape. vñ ipſe mãdat ꝑdictis nobilib⁹ q̃ten⁹ ſi ꝑdicta vera ſunt ꝓpoſitiõem illã adimplere, ꝓcurent Ber. Nõ ꝑ q; vbi exꝓrimit tenor rei ꝓfirmate alio nõ exꝓreſſo videt princeps ꝓfirmare ex certa ſcia etiã ſi in lr̃is ꝓfirmatõis ſit appoſita illa clauſula ſicut ſine prauitate rõ. Scꝺo nõ q; vbi inter ꝑtes cõponẽtes exꝓreſſe fuit actũ vt nõ valeat ſi intercedẽte confirmatiõe principis ꝺz intelligi de cõfirmatiõe obtinẽda ex certa ſcia non aũt de ꝓfirmatõne obtinẽda in forma cõi. z hec potuit eẽ rõ dubitãdi ꝺ. Nã ſorte dicebãt iſti boies cypri q; nõ erat adimpleta conditio ꝑ illã ꝓfirmationẽ facta cũ illa cla q̃ſi illa clauſula faceret confirmationẽ ꝓditionalẽ. ſed ꝺ nõ babuit obſtare qz tenor ꝓpoſitionis erat inſert⁹ in cõfirmatione. z dic vt plene dixi in. c. ꝑcedẽti. vbi declaratur mã huius. c. Nõ vlti. ibi q; clauſula conſueta rõ. q; illa clauſula ſicut ſine prauitate. de ſtilo curie ponit in oſb⁹ confirmatiõib⁹ ſiue ex certa ſcia ſiue in forma cõi factis. ſz vbi ꝓfirmatio fit ex certa ſcia tũc dictio ſicut ſtat cauſaliter, ꝑ qz. in forma cõi ſtat conditionaliter. Rõnem diuerſitatis dixi in. c. ꝑcedenti.

In glo. i. in fi. z intelligit Inno. q; ꝓpoſitio hic interuenit ſup tpe z loco z pſonis qbus decime eſſent ſolueꝺe nõ aũt ſup quãtitate decime diminuẽda. z dicit Jo. an. q; ſup quãtitate diminuẽda potuit interuenire cõpoſitio ideo expectabaſ ꝓfirmatio pape. vñ ſi tenem⁹ itellectũ Inno. ſatis, ꝓcedit dcm̃ Boſ. bic. q; dicit q; ſi legat⁹ voluiſſet confirmare ſatis cõualidaſſet illaz cõpoſitionẽ. ſed ſi tenem⁹ ꝑcedentẽ intellectũ tunc legat⁹ nõ potuiſſet ſed neceſſaria erat auctas pape. iuxta nõt. in. c. a nobis. de deci. Nõ bene boc dictũ q; nullus citra papaz põt valide cõponere ſeu compoſitionẽ confirmare ſup quãtitate decime diminuenda. In glo. ij. ibi ſed nunqd neceſſarium rõ. Nõ glo. b vſqz ad finẽ ex qua limitaſ auc. ſi qs in aliquo documento. C. de edẽ. z. c. i. de fi. inſtr. Et intelligunt doc. q; facit fidez quo ad inſerta ibi etiã ſi eẽnt ꝑ ius cõe qz papa videt diſpenſaſſe ſic ꝓfirmando ex

tar. ſ. et ſi iſup. z bal i auc. ſigs in aliquo i ij. col. C. ꝺ edẽ. z flo. in l. ab ea pte. ff. ꝺ. ꝑba. z bñ fa cit. l. ſi donarõ z qꝺ ibi nõ. bal C. de ꝺa. et qꝺ nõ. idẽ bal. in l. inciuile. ff. ꝺ leg. q; tñ fallit ni ſi ſiꝺiuſſor i executõe peteret ſi bi cedi actiões p ceditoreꝫ ꝺ ꝺebitoreꝫ principalẽ qz tunc cogit, ꝓdu cere inſtrz principal debiti vt diẽ ſinglr bal. in. l. ſi nemen. ff. de bere. vl ac. vẽ itez vide do. i c. i. in pnc. iiij. col. v. ãro an ſra crẽplata. de ſen. ex. in. vi. itez de mã etiã viꝺ ꝑ bar. i. ꝺ. auc. ſi qs in aliquo in vl. col. vſ. xemio ad ali am mãm. z vide qꝺ nõ. ꝺ. an. i c. nõnulli. in. ſ. i. i. ij. co. ꝺ fleri. vbi ponit ſingulare vbũ z qꝺ nõ glo. et ang. in. ꝺ. l

certa ſcia. Intelligũt tñ qñ ꝓfirmatio fuit facta ptib⁹ inſtantib⁹ vel de ꝓſenſu ipſaꝝ. alꝫ enī nō faceret fidē de tenore cōpoſitōis. Ego limitarē ſm ea que legun tur ꝛ nō. in cle. lſras. de ꝓba. In gl. pe. in fi. decla ra iſtā glo. ꝓut dixi in. c. ꝑcedenti.

Sua nobis. Collatio eccłie alteri facta p legatū ꝛ p papā ꝓfirmata ius dioceſani ledit. cōſi duſio. ſa ibi cuꝫ igitur. Caſus lſalis. Quidā cardinalis legat⁹ aplice ſedis in ptib⁹ ſtanti nopolitanis ptulit q̄dā mōaſteria q̄buſdā alijs eccle ſijs in tpalib⁹ ꝛ ſpūalib⁹: ſup illis collatōib⁹ ꝓfirma no aplice ſedis obtēta fuit ī forma cōi. Iſti plati quo rū eccleſie alijs collate fuerāt ſumētes occaſionē ex collatiōib⁹ p̄dicti legati ꝛ ꝓfirmatiōibus aplice ſedis p̄riarche ꝓſtantinopolitano obedire recuſant: ꝛ eidē ī iurib⁹ patriarchalib⁹ rñdere: vñ p̄riarcha ꝓſtātino politan⁹ ꝙqueſtus fuit dño pape: ſup hoc ſcribit pa pa vniuerſis p̄latis dioceſis ꝓſtantinopolitanē. dicēſ q̄ ipſe nō vult iura q̄ dioceſanis debent p huiuſmōi collatiōes ſeu ēt ꝓfirmatiōes minui ſiue ledi: vñ man dat p̄latis p̄dictis: q̄tenus nō obſtāte hmōi occaſiōe friuola ipſi p̄riache obedientiā ꝛ reuerentiā exhibe re, ꝑcurent ꝛ ei de ſuis iuſticijs integre rñdere Ber.

Nō ꝑ legatū ēt de latere nō poſſe ꝑcedere eccleſie vel clerico aliquā eccleſiam[a] in p̄iudiciū iuriū q̄ debē tur dioceſano loci. Exquo infero legatū ēt cardinalē nō poſſe eximere aliquā eccleſiā a iuriſditiōe ſui ordi narij. Nā ſolius p̄incipis eſt alteri⁹ iura tollere ꝛ mi nuere. vt nō. in. c. ꝓſtituris. j. de reli. do. ꝛ p Spe. in ti. de lega. §. nūc oſtēdendū. ver. lvij. ꝛ vide glo.[b] nō. in. c. fi. de ber. li. vi. q̄ dicit legatū nō poſſe cōmittere cāz coḡſcendā ſimplr ꝛ de plano ſine ſtrepitu ꝛ figu ra iudicij qꝛ nō p̄t ius violare maxime in alioꝝ p̄iu diciū. Nō bñ illaz glo. nō ſolū in caſu quo loqtur ſed vt ex ea ſumas regulā[c] circa oīa q̄ tendunt ad vio latiōem iuris cōis ꝛ in p̄iudiciū alioꝝ vt hec ſint lega to ēt de latere interdicta. Nō ibi dioceſanis ꝛc. q̄ p̄riarcha dz hēre ſuā dioceſim ꝛ dioceſan⁹ appellat ſi cut q̄libet ep̄s rōne ſue dioceſis. Nā dioceſis idē eſt q̄ ptitio curie. ſz dr̄ poſtmodū hēre ꝑuincias ſub ſe quātum ad iuriſd itiōem p̄riarchat⁹. Nā eſt ſupra ar chiep̄os in ꝑuincijs ſibi decretis. de quo in. c. antiq̄. j. de priui. Et quēadmodū ſe bz archiep̄us ad ep̄os ſuffraganeos ſuos ita ſe bz patriarcha ad archiep̄os ſubiectos. vide. c. i. xcix. diſt. Nō tertio ex fine lr̄e q̄ ſubditi debēt ſuo ſupiori reuerētiā ꝛ obedientiam ac itegre de iuſticijs ſuis ſibi rñdere. vltra ergo reue rentiā ꝛ obedientiā hēnt ſupiores q̄daz iura in ſubdi tos vt ſunt ea q̄ enumerant in. c. conq̄rente. ſ. de off. or. Sed circa intellectū. c. q̄ro. ſ. de. q. quotidiana nunqd legat⁹ pape maxīe de latere poſſit vnire[c] eccle ſias aliquas ſue legatiōis aucte ſeu vnā alteri cōcede re vel ſubijcere ſicut ep̄s. vt in. c. ſicut vnire. j. de ex ceſ. p̄la. Queſtio iſta ē ſatis dubia ꝛ cōmouit ſp̄ūs fe re oīum doc. Hoſti. hic ſentit q̄ non. ad hoc adducit iſtū tex. Inno. poſuit duas opi. Prima q̄ hoc non poſſit in p̄iudicium dioceſani. vnio tamen valebit in ꝓiudicium eccleſie vnite. poterit enim eccleſia cui facta ē vnio ſeu ꝓceſſio exigere rōnē de tpalib⁹ eccle ſie vnite illā q̄ꝫ viſitare nō p̄iudicādo iuri dioceſa ni ꝛ ex cā iuriſditiōem exercere ſed nihilomin⁹ dioce ſanus vtet iure ſuo ꝛ ſic loqtur iſte tex. Ponit ſecū daz opi. q̄ ſibi plus plz. vt nullo mō poſſit legat⁹ hoc ꝑcedere ſeu vnire. Nā ſi valuiſſet iſta cōceſſio de q̄ in lr̄a v̄ba ꝓceſſionis īportabāt plenā exēptiōem qꝛ cō tulit iſte legat⁹ in ſp̄ūalib⁹ ꝛ tpalibus. ꝛ Spe. in ti. de leg. in. d. §. nūc oſtendunz. v. v. tz ſub dubio tñ forte legatū poſſe vnire duas eccleſias dūmō p̄iudiciū nō inferat iurib⁹ dioceſis ꝓut intendebat hic iſte legat⁹ ꝛ q̄ſi ſentit p̄imā opi. Inn. ſed Jo. an. ibi in additōe hoc tz ſine dubio forte dicēs legatū poſſe vnire eccle ſiā ſpectātē ad collatōz ep̄i ēt mēſe ep̄i ſeu eccłie cathe drali. hāc opi. ſecuti ſunt do. de ro. deci. xi. alꝫ. cxxiij Ad iſtuz tex. rñdent q⁹ hic vnio ſeu collatio fuit facta exēptis ꝛ ſic magnū p̄iudicium irrogabat dioceſano loci. ſecus vbi vnio fieret eccleſie ſubiecte. Pro hac opi. facit bonū dcm̄ ꝛ nō. Spe. in. d. §. nunc oñden dum. v. p̄miſſo. ꝛ ſeq. vbi dicit legatū in legatiōe ſua ꝓcurrere cū quolibet ordinario ſue legatiōis ſiue ille ſit archiep̄s ſiue ep̄s ſiue abbas ſiue q̄cū q̄ꝫ alius ita q⁹ q̄cq̄d iſti p̄t in iuriſditiōib⁹ tam de iure cōi q̄ꝫ ex ꝓſuetudine poterit legat⁹ ꝑ opi. Fe. de ſe. ꝓſi. clxxx. vbi vr̄ ꝓcludere q⁹ nulla vel modica eſt ptās legati in alteratiōe ſtat⁹ eccleſiarū. nō. n. ſm eū p̄t eccleſiam vnire alteri in ꝑpetuū p̄iudiciuz iuris ordinarij vt h. Si. n. valeret vnio p̄iuareť ordinarius in ꝑpetuū iu re ꝓferendi illaz eccleſiā. nec ēt p̄t ſm eū eccłiā ſecu larē facere religioſam ſm terminos. c. ad audientiaz de eccl. edi. nec p̄t p̄ſtare auctatem plebanis ſeu p latis eccleſiarū collegiatarū iuitis canonicis illarū ec cleſiarū illas eccleſias p̄mutādi. ar. in. c. pe. de offi. ō le. li. vi. Nec ob. ſm eū q⁹ ep̄s hoc p̄t. nō. n. ſequit ḡ legat⁹. Nā ep̄s alienat rē eccleſie tñ cū ꝓſenſu capi tuli q̄ nō p̄t facere legat⁹ ſm eū. ar. xij. q. ij. ſine ex ceptiōe. nec p̄t ep̄s alienatiōem facere cū aucte lega ti, ſine ꝓſenſu capī ſui p. c. paſtoralis. de bis q̄ fi. a p la. ꝛ nō hec. Et adde dcm̄ Spe. i. d. §. nūc oñendū in ver. pe. ꝛ Bar. in. l. ꝓhibere. in verſi. plane. ff. q̄ vi aut clā. vbi dicit legatū nō poſſe alienare rē ſpectā tem ad romanū pontificē. Idē videť de tpalib⁹ eccle ſiarū. p̄o hac vlti. opi. facit aliud pulchrū dcm̄ ſpec. de off. dele. §. nūc tractem⁹. ver. pe. vbi dicit legatū nō poſſe ſupp̄rimere aliquā dignitatē in eccleſia qꝛ ſ eſt ſolius pape. vt in. c. cū acceſſiſſent. ꝛ q̄ ibi nō. de ꝓſti. nec ēt fruct⁹ dignitatis ep̄o ad tp̄us ꝑcedere. iux ta ea q̄ hēntur in. c. ſi pp tua debita. de reſcrip. lib. vi. Prima opi. q⁹ legat⁹ poſſit ſine p̄iudicio ordinarij ſeqtur do. Car. ꝛ dicit ſe vidiſſe ꝑciliū collegij papiē ſis illud ꝓcluſiſſe. Do. an. ſimplr hic trāſit recitando ꝛ vltimo trāſit cū ſa opi. Inn. ꝛ aliud vr̄ ſentire in d. c. ſicut vnire. Queſtio vt dixi ſatis dubia eſt. dicerez ſic q⁹ aut eſt legat⁹ nō de latere ꝛ nō poſſit. cū enī nō poſſit ꝓferre bñficia. vt in. c. i. de offi. deleg. lib. vi. ita nec vnire. cū maius p̄iudiciū īferat ep̄o ex vnione q̄ꝫ ex vnica collatione. Si vo eſt legat⁹ cardinalis ꝛ tūc eccleſias collegiatas vnire vel ſubijcere nō poterit. p d. c. pe. de offi. lega. lib. vi. vbi gnāliter interdicit ſibi ptās ꝓferendi vel aliter diſponēdi de huiuſmōi eccle ſijs. Aut ſunt eccleſie nō collegiate ꝛ tūc p̄ima fron te vr̄ q⁹ nō poſſit qꝛ legat⁹ cardinalis bz collatiōz bñ ficioꝝ nō iure legatiōis qꝛ legatio ad hoc ſe nō exten dit ſed in quādam p̄rogatiuā ex ſpāli p̄uilegio. vt di cit tex. ī. d. c. i. hec ḡ ptās tanq̄ꝫ extraordinaria ꝛ ſup indicta dz reſtringi. vt arguit glo. ſingularis in cle. ij. de offi. or. lz ḡ poſſit ꝓferre iure ſpāli non tñ dz poſſe vnire pp p̄iudiciū qō circa ius ꝓferendi irrogat in p petuū dioceſano. Sed p̄o alia opi. facit iſte tex. ī ar. nā papa hic nō dānat collationē factā eccleſijs ſz dic q⁹ pp hāc collatiōem nō dz diminui vel ledi ius dio ceſ. videť ḡ glo. loq iuxta terminos. c. ij. j. de re. do. Nā ibi p̄z q⁹ ſi papa eccleſiam vni⁹ dioceſis vnit ec cleſie alterius dioceſis nō tñ pp hoc p̄iudicat iurib⁹ dioceſis eccleſie vnite. ita poſſum⁹ dicere, hic. lz enīz collatio vel vnio fiat eccleſie exempte nō dz per hoc minui ius p̄imi dioceſani reſpectu reuerentie ꝛc. nō valuit ergo iſta collatio quo ad p̄ciudicium iurium dioceſani. Item facit qꝛ collatio eſt quedam donatō ſeu liberalitas ſaltē in cui donando. vt in. c. relatum. ꝛ quod ibi notat. j. de p̄rebendis. ꝛ in. c. finali. j. de

a Adde hic archi. i c. de eccle ſiaſticis. xxv. qō. ij. vbi dic q⁹ lz legat⁹ ō latere poſ ſit cōferre eccłias va cātes iuiſ p̄onis cle ricis ꝛ nō laicis non p̄t tñ i to tū extinguer ꝛ tollēr iu ra alioꝝ ꝛ ita dicit te nere vin. ꝛ gof. in hac decre.

b Et gl. ī v. mādamus ī cle. ſepe. de v. ſigni.

c Unde legat⁹ ēt ō latere non poterit re mouer ap pellatiōez ſz ſol⁹ p̄rin ceps p̄t cōmittere cāz appel latiōe re mota vt di cit idē ab. pano. ī. c. ſup qōnū. in. i. col. s. de offi. de lega.

d Vide q̄ timol. in clem. ne in agro. in. x. col. de ſta mo.

offi.vica.in.vi.ſed vnio fit in⁹merũ fauorẽ eccleſiaꝝ ⁊ aliqñ eſt neceſſaria.x.q.iij.vnio.in cle.ne in agro. de ſta.reg.cũ ĝ legat⁹ bẽat ordinariã iuriſditõez in loco vt in.c.ij.de offi.le.li.vi.vñ q⁹ poſſit ꝓuidere neceſſitatibus⁹ ⁊ vtilitatib⁹ eccliaꝝ.⁊ hec rõ infert vt idez ſit in legato nõ cardinali tñ in eo magis dubitandũ eẽt. Prima opi.vñ ego⁹ ſed iſta verior de iuris ſubtilitate ⁊ ꝓdicta ita extẽſe dixi vt ex his capiaſ bona doctrina circa ptátez iſtoꝝ legatoꝝ de q̃ iura,ꝓuidẽt nimis gnäliter. In glo.i.in fi.vult ĝ glo.iſta q⁹ iſte tex.intelligaſ in ꝓfirmatõe facta in forma cõi.ita cõiter trã ſeunt doc. Contra hoc facit tbeorica tradita in.c. examinata.ſ.e. Nã ibi exprimit tenor rei ꝓfirmate ⁊ illa cõfirmatio dr ex certa ſcia pape facta ꝑ papa confirmauit collationem factam ⁊c̃. ĝ non dz dici in forma cõi. Itẽ hic papa nó fundat ſe ſuper hac allegatõe ſz ſimpl̃r dicit q⁹ p collationẽ ⁊ ꝓfirmatiõem nõ debent minui iura dioceſani.vñ intelligerẽ q⁹ cõfirmatio fuit ꝑ ex certa ſcia ſz ſi ſe extẽdebat ad ꝓiudicãdũ iurib⁹ diocefis ſz ad ꝓfirmãdas collatões reſpectu ipaꝝ eccleſiaꝝ. Nã ⁊ ſi ipſemet papa vniret nõ intẽdit ꝓiudicare iurib⁹ diocefis eccleſie vnite.vt in.c.ij.j.de reli.do.ita nec p ꝓfirmatõem.hẽbit ĝ validitatẽ iſta collatio ſeu ꝓceſſio in tpalib⁹ ⁊ ſpũalib⁹ ſine tñ ꝓiudicio dioceſanoꝝ.exẽplum opti.in.d.c.ij. In glo.fi.ibi imo remanet ius ſaluũ ⁊c̃.pondera glo.ſentit enĩ vltimã opi.ſ.recitatã vt valeat ꝓceſſio facta p legatũ ſine tñ ꝓiudicio iurũ epi. In ea.glo.ibi nec bonorẽ meũ reputo.ꝑ glo.ſeu rõ decidendi facit ad qõnez õ qua ſolet eẽ ꝓtẽtio inter ſcholaſticos. Utrum papa[b] poſſit deponere vnum epum ſine cã. Et vñ q⁹ ſic per glo.in.c.p principalẽ.ix.q.iij.q̃ dicit q⁹ quẽadmodũ ꝓnceps põt priuare ſubditũ re ſua.vt in.l. bene a zenone.C.de q̃dri.ꝓſcri.ita ⁊ papa vnum epm ſed oẽs epos nõ poſſet qz eẽt ꝯ vniuerſalẽ ſtatũ eccleſie. dz ĝ intelligi vt poſſit ſine cã pp exceptionẽ quã facit. Itẽ papa bz plenã ptãtem in eccleſia militãte ⁊ oẽs recipiunt dignitatẽ ab eo.xxij.di.c.i.⁊.ij.⁊ maxime hoc vñ verũ qz epatus videt de iure poſitiuo nã olim tpe xpi nõ erãt,pprie epi ſed pp ſciſma apli ꝯgregato cõcilio ꝓbyteroꝝ ſtatuerũt vt ordinarent epi q eẽnt ſuper alios.nã vn⁹ volebat ꝓferri reliquo dicẽs ſe eſſe meliorem qz fuerat baptizat⁹ a paulo alius qz fuerat baptizat⁹ a petro.⁊ ſic erat inter eos ſciſma ad q̃ ſedãda ſtatutũ fuit inter aplos ⁊ alios vt ex ꝓbyteris eligerent aliq q vocarent epi qb⁹ alij obedirent. de q° vide bo.tex.in.c.olim.xcv.di.⁊ qõ ibi nõ. Archi. ergo videt q⁹ papa poſſit epm remouere.ar.in.c. ſignificaſti.de elec.⁊ in.c.ad bonorẽ.de auct.⁊ vſu pallij. Sed his nõ obſtãtib⁹ ꝯclude ſic.q⁹ aut nulla ,ꝓſus cã ſubeſt in remouẽdo ita q⁹ nec vtilitas publica ſuadet ⁊ tunc nõ põt qz quẽadmodũ in ꝯbendo cõiugio ſpũali regritur ꝯſenſus,ꝓmouẽdi.vt in.c.cũ inter canonicos.de elec.⁊ in.c.fi.de trãſla.ꝑla.ita ⁊ fort⁹ in diſſoluẽdo qz nihil taz näle q̃z q⁹ vnũqõq̃z diſſoluaſ eodẽ vinculo quo ligatũ eſt.vt in.c.i.de reg.iu.⁊ in.c nil tã näle.ff.e.optime facit.l.i.⁊.ij.C.qñ ab emp.li. diſce. Itẽ ꝓiugiũ ſpũale facilius ꝯbiť q̃z diſſoluaſ.vt in.c.inter corporalia.de trãſla.ꝑla.ſed non põt ꝯbi ſine ꝯſenſu ,ꝓmouẽdi.vt.ſ.dixi ĝ nec diſſolui. Item ſicut de⁹ reſeruauit ſibi diſſolutionẽ ꝓiugij carnalis ita ꝑſumendũ eſt q⁹ reſeruauit ſibi diſſolutiõem ꝯiugij ſpũalis cuz illud ſit dignius.ita dicit tex.in.d.c.inter corpalia.⁊ qñ papa illud diſſoluit deponẽdo vel trãſferendo epm hoc facit potius diuina ptãte q̃z bũana qz quos de⁹ ꝯiunxit hõ nõ ſepar.ita dicit tex.in. d.c. inter corpoalia.ſed papa non põt obligatiõem iure diuino ꝯctam ſine cã diſſoluere.xxv.q.i.ſunt gdã.ergo non põt hoc ꝓiugiũ ſine cã diſſoluere. Vide ⁊ aliam ſubtilem rõnem quã puto veriſſimã.xp̃s non tri-

a Eñ ſi vna eccleſia vnit alteri poterit vna res vẽdi pro debito alteri⁹ ⁊ ſic vna ,ꝓuidere neceſſitatibus alteri⁹ ita dicit bal.i auc. hoc ius por rectũ.in vlt. col.C.de ſa. tan.ec.al.in no.i.c.paſtoralis.de priui.q⁹ etiaz ſe quunt imol. ⁊ moder.i.l. i.§ ſi cohere dem.ff.ad.l. fal.

b Utrum papa poſſit epm ſine cã deponere.

buit ptãtem ſoli petro ſed oĩb⁹ aplis ſed petro tanq̃ principi dũ ſibi ſpecifice dixit. Paſce oues meas. vt probať in.c.i nouo.xxi.di.⁊ in.c.ita dñis.xix.di. Oĩbus.n.aplis dixit. Accipite ſpũm ſcm̃ ⁊ quoꝝ remiſeritis peccata remittent eis ⁊c̃.vt in euãgelio.ſed petrũ ꝓſtituit principez aplorũ dicẽdo vt ꝑdixi. Paſce oues meas. Unde ſi vellet epm remouere ſine cã nõ diceret paſcere ſed potius necare. Epi enĩ ſucceſſerunt in locũ aplorũ.vt nõ.in.d.c.in nouo.⁊.xij.q.i.videntes. Unde quẽadmodũ nõ potuiſſet petrus ſine cã aliquez remouere ab apoſtolatu ſuo ita nec papa aliquẽ epm.manet enim ptãs ſeu ſnia petri duz vere iudicat ⁊ clauis nõ errat.vt in.c.manet.xxiiij.q.i. facit qõ nõ. Inno.j.de voto,c.qõ ſup his. Et vide ad predictã ꝯclusionẽ auctoritatez glo.x.di.c.i.vbi glo. valde nõbiliter dicit papã nõ poſſe ſine cã epõ inuito dioceſim diuidere in duos epatos allegat bo. tex. in c.multis.xv.q.i.ĝ fortius nõ põt euz remouere ſine cã.vide ad hoc auctatẽ cuiuſdã doc.diſputatiſ ⁊ Joan.ꝓfirmantis in regula qõ ob gram de regu. iur.li. vi.in mercu.vbi qõ tractať. Hunqd papa poſſit trãſferre epm inuitũ de vno epatu ad alium ſeu ad aliam dignitatẽ. Conclusio eſt q⁹ oĩ cã ceſſante non põt qz in diſſolutiõe ꝓiugij requirit ꝯſenſus ſponſi.ſz ſi ſub eſſet cã publicã vtilitatez concernẽs ſz epus non eẽt in culpa. Exẽplum pplis ,ꝑſequitur epm ſine cã iuſta ⁊ magis indureſcit cor boĩum ꝯ eccleſiã tũc põt papa ⁊ vicarius dei vt totum corpus eccleſie ſit ſanũ illud membrũ ꝑcidere ſed dz ſibi dare bonũ cambiuz ex quo ſine culpa ſua ſit remotio.vt notãter dicit Inn. in.c.niſi.de renun. Et ſcdz hanc limitationẽ intellige glo.in.d.c.per ꝓncipalẽ.põt enĩ papa epm deponere ſine cã.ſ.ſurgente ex facto epi.ſec⁹ ſi ceſſat oĩs cã ⁊ q⁹ hoc fuerit de mente illius glo.vide ⁊ pondera ſimilia q̃ ꝓmittit.dicit enĩ principem priuare poſſe ſubditum re ſua.dz enĩ intelligi qñ ſubeſt aliq̃ cã puta ,ꝓpter fauorẽ reipu. Nam ſine cã non põt nõ. Innoc. in.c.q̃ in eccleſiarum.de conſti.⁊ doc.iuris ciuilis.C. ſi ꝯ ius vel vti.publi.l.fi.nam propter bonum publicum ꝓſeruandũ q̃ſq̃z dz ſeipm exponere maxime in fauorem aiarũ pro q̃bus ſaluandis deus apiat intellectum ſtudentium in hac compilatione ad honorem ipſius Amen.

c Facit q⁹ ſinguli dicit bal. p vnã glo. ibi i.c.i.§. ad hoc in vi.co. õpace iur. ſir. q⁹ ſi papa ꝓtulit mibi aliq̃ bñficiũ de inde õple nitudine prãtis velit mihi auferre ⁊ cõcedere alteri q⁹ nõ pt niſi mibi prius ꝓ uideat de eque bono beneficio.

Finis.

Tertia pars ſup ſecundo decretaliuz dñi Nicolai ſiculi exacta eſt. Venetijs impreſſa ipenſis magiſtri Gabrielis brixiẽſis ac Dionyſij de bertbocbis de bononia vna cũ multis ⁊ optimis ſuppletionibus ſeu additionibus do. Bartbo. de bellẽzinis:nec non aliorũ clariſſimoꝝ iuriſcõſultorum vt eoruz lectura atteſtatur nõ pretermiſſa caſuũ Bernardi interpoſitiõe. Que omnia ſuma cura ac oĩ diligẽtia correcta ⁊ elaborata Die.xxix. Martij. MD ccccc.xcij.

(Parz Vol. III. Pag 317 Apr. 1508)

Regiſtrum.

aaa bbb ccc ddd eee fff ggg bbb iij kkk lll mmm nnn ooo ppp qqq rrr sss

Omnes ſunt quaterni preter.s s s.q̃ eſt gnternus.

Laus Deo.

3 4

16545

Pars V.

Abbas Panormitanus. super 3tio decretaliū cum glosis Dñi Bartholomei de Uticen. [illegible]

Omnipotentis dei

postulato suffragio vt oñdā in volumine ordinē fuisse ꝺuatū ꝓtinuāda ē ꝓmo rubrica ad ꝓcedentia q̄ ꝓ doctores duob⁹ modis ꝓtinuaſ. ⁊ ꝓmo sic. Supra visū ē de iudicijs ⁊ de eoꝝ singulis ptib⁹. sꝫ qr clerici debent ab eis q̄ztū pñt abstinere. nā decet ꝺuos dei quo incōmodo'a strepitu iudicioꝝ eē q̄etos. c. i. de sindico. Et q̄m̄ non solum a iudicijs abstinere debēt sꝫ vita ⁊ honestate fulgere iō p⁹tractatū iudicioꝝ subijciť hec rubrica. ℏ tm̄ ꝓtinuatio nō ē multū cōtexta cū ꝓcedētib⁹. vñ forte ponit scōa. Quia supra visū ē de iudicijs ⁊ iudices maxie clerici nō debēt esse in peccato maxie cū iudicāt. iij. q. vij. iudicet. iō post tractatū iudicioꝝ subijciť q̄liter clerici debeant se bñe in vita ⁊ honestate vt sic vitent oēm maculā peccati. Aduerte tm̄ q̄ in hac ꝓtinuatiōe doc. simplr dicūt q̄ exñtes i peccato non pñt iudicare qꝺ nō ē simplr verꝝ. dic ergo q̄ ex merito vite iudicare alios nō pñt sꝫ ex ptāte officij sic. vide de ℏ. iij. q. ij. §. fi. ⁊. iij. q. vij i gl. sūme. ple p inno. i. c. sciscitat⁹. s. de rescrip. ⁊ in. c. cū venerabiľ. de excep. peccat tm̄ iudex aliū iudicādo si ipse peccator ē. vt i. c. iudicet. ⁊ in. c. i grauib⁹. ⁊. c. qui sine. iij. q. vij. Et idē dic i sacerdotib⁹ respectu fori pnialis. peccāt. n. si exñtes i peccato alijs pnām iniungunt lꝫ absolutio teneat. Debēt eni pmo se corrigere saltē p ꝓtritōez ⁊ postmodū pnāz alijs iniungere. ⁊ vide tex. cū gl. i v. iudicādus. de pe. di. vi. c. i. gl. i. d. c. in grauib⁹. Et vtꝝ malo ꝝ sacerdotuz ꝓces noceāt vel ꝓsint illis ꝓ quib⁹ fiūt. vide tex. cū gl. i. d. c. i grauib⁹ meliuſ vide. xlix. di. i sūma. Itē adde ⁊ aliō q̄ sꝫ malus sacerdos ita ꝓficiat sicut bon⁹. i. q. i. multi. tm̄ facili⁹ exaudiūť boni sacerdotes q̄ꝫ mali. i. q. i. i. c. ipsi sacerdotes. Cū. n. sint intercessores apud deū si displicēt deo nedū exaudiunť sꝫ poti⁹ deū ad irā ꝓuocāt. vnde tex. nō. i. d. c. in grauibuſ. dicit q̄ si is q̄ displicet ad intercedēdū mittit irati anim⁹ ad deteriora ꝓuocat. Et nō illū tex. ꝓpetuo ꝓ ābasiatorib⁹ destinādis vt eligātur bi qui sūt beniuoli ⁊ accepti illi ad quē mittūť. nā si displicēt redibūt sine effectu. malus tm̄ sacerdos ex ptāte officij ēt ꝓbetare pōt vt ꝓbetauit cayphas. nā ꝺr i euāgelio ꝓbetauit ⁊c. Idē fecit saul dū ꝓbetauit dauid ꝓsequēs. vide de ꝑdictis bo. tex. i. q. i. dcm̄. ⁊. c. ꝓbetauit. Et vtꝝ sācti ⁊ boni sacerdotes bēant sp spirituz scm̄ an ꝺs recedat ad tps. ⁊ q̄ ꝺria fuit iter scōs ⁊ xpm respectu spūs sci. viꝺ tex. i. c. q̄rēdū de pe. diſ. ij. Tertio pōt ꝓtinuari ⁊ apti⁹ vt. s. in ꝓemio cōtinuať. Nā i prio libro dixit de plonis ⁊ officijs eoꝝ. i scōo ꝺ actib⁹ bonum i iudicio. restat videre de actib⁹ bonum extra iudiciū tā respectu clericoꝝ q̄ꝫ laicoꝝ. ⁊ qr clerici sūt dignio/res laicis primo hic tractat i tertio de actib⁹ clericoꝝ. i q̄rto ꝺo de actib⁹ laicoꝝ. Tractatur⁹ igiť auctor i hoc tertio libro de actib⁹ clericoꝝ voluit ꝓmittere istā rubricā. de vi. ⁊ bone. cleri. qr pre oīb⁹ debēt clerici vita ⁊ honestate fulgere. Et ne rubrica redarguať de superfluitate dicq ꝺbū vita ꝓcernit necessaria ad victū clericoꝝ. ff. de ꝺb. sig. l. ꝺbo vict⁹. ꝺbū bōestatis ꝓcernit clericū respectu moꝝ. Materia hui⁹ rubrice habeť. xxiij. di. his igiť. ⁊. §. clerici. cū quattuor. c. se. ⁊. xl. ⁊. xli. ⁊. xliij. di. ꝑ totū. ⁊ guil. in repetitiōe hui⁹ tituli colligit iura ꝑ que ꝓbat honestatē clerici inductā ꝑ singula mēbra a capite vsq ad pedē. repetiť in. vi. ⁊ cle. Sꝫ circa istā rubricā q̄riť de vtili. q. q appellatiōe clericoꝝ cōprehēdunť. dico q̄ largo sūpto vocabulo veniūt oēs i quacūq ꝺignitate sint positi exquo sūt electi ad ꝺuitiū dei. vñ oēs q non sunt laici dicunť clerici cū duo sūt gnā christianoꝝ. vnū clericoꝝ aliō laicoꝝ vt dicit biero. xij. q. i. duo sunt gnā. ℏ ꝓbať pmo ex etymologia vocabuli. vt. xxi. di. cleros. ⁊ i. c. cū scōm. de ꝓbē. ⁊ i. d. c. duo sūt gnā. Dicūť eni clerici a cleros grece qꝺ ē sors latine qr sūt electi i sorte ꝺñi vt inuiť i dictis iurib⁹. ℏ et ꝓbatur ℏ i rubro iūcto nigro. nā i rubrica solū ꝺr de ui. ⁊ bo. cle. ⁊ i nigro fit mētio nedū de simplicib⁹ clericis sꝫ de ꝑlatis etiā epis. vt in. c. clerici. j. eo. Idē ꝓbať i ti. de cleri. egro. j. e. ⁊ i vi. li. ⁊ ibi p io. mo. Priuilegiū ergo tributū simplr clicis cō prehēdit oēs clericos cuiuscūq ordis seu ꝺignitatis sint. nā si est eps ergo clericus. sed de stricta significatiōe seu i mala odiosa appellatiōe clericoꝝ nō credo cōprehendi epos. c. qr piculosū. de sen. ex. li. vi. ⁊. c. fidei fauorē. ꝺ bere. e. li. Et idē puto i alijs clericis exñtib⁹ i ꝺignitate ⁊ i canonicis cathedralibus ecclesiaꝝ. Nō qr i eis est q̄litas supra alios q̄ nō repiť in simplicib⁹ clericis. vide ad hoc tex. nō. qui facit ad multa i. c. statutū. de elec. in. vi. maxie iūctis nō. ibi p io. an. vbi dicit q̄ appellatōe ecclesiaꝝ pochialiū si veniūt eccle pochiales collegiate in mā stricta qr bñt q̄litatē collegij supra curā. Sed i mā nō odiosa cōprehendūť. ⁊ nō semp illū tex. ad mām extēsionis. ad idē quod nō. inno. in. c. sedes. de rescrip. sensit fede. confi. xi. ⁊ hec quo ad rubricam sufficiant.

℣ Laici.

Laici ꝓpe altare vel in choro ꝺñi officia celebrant stare nō debēt sed cā orādi ire vel accedere pñt. vel sic gnālius. Cū celebrať ꝺiuisus ꝺr eē clerus a pplo. Tria sūt ꝺcā. fm ibi sꝫ ps. tertiū ibi adorādū. Nō pmo ibi vt laici. q̄ alij sūt laici alij clerici. ⁊ ꝺicunť laici q̄si ppls. vt ꝺicit tex. i. d. c. duo sūt. xii. q. i. Dic ē q̄ appellatiōe ppli nō veniet clerus nec ecōtra. vt in c. si snia. de sen. ex. li. vi. ⁊ p illū tex. limitādus est. §. plebiscitū. insti. de iure na. gē. ⁊ ciui. vbi ꝺr q̄ appellatiōe ppli veniūt vniuersi ciues ēt cōputatis exñtib⁹ i ꝺignitate. ꝓcedit. n. in his qui sunt eiusdē ꝓfessiōis secus i aliis vt ē tex. cū gl. i. d. c. si snia. ⁊ ℏ clarissimū i mā stricta. Quid āt in mā ꝑuilegiata vt si ꝑuilegiū sit cōcessum senensi pplo an cōprehēdāť clerici satis ꝺubitari posset sꝫ ꝑ pte affirmatiua facit tex. i. c. ꝺilecti cū mā sua. ꝺ fo. cōp. ⁊ qꝺ nō. bar. i. l. i. ff. ad municip. et qꝺ nō. i. c. rodulphus. de rescrip. Scōo nō ibi secᵒ. nam

idē iportat qđ circa. Et nō ꝙ dī qs stare secus qñ ē qñ cōtiguus. secđ ät vbi ē aliquätuluz remot9. vñ stäs ī choro nō dī stare secus altare vt ħ qđ facit ꝑ statutis. Nō tertio ibi sacra mysteria. ꝙ sacr̄m celebratiōis misse dr̄ mysteriuz ex eo qr bz recōditā vtutē. sicut dī sacr̄m q̄si sacre rei signū. ⁊ vide de ħ tex. latiorē. i. q. i. multi. vbi ēt bz dr̄ia īter mīsteriū ⁊ mysteriū. nā mysteriū idē ē qđ sacr̄m ministeriū vo ē qđlibet officiū. ꝑ ħ. c. cū in cunctis. §. inferiora. s. ō elec. Nō ibi stare vel sedere. ꝙ dr̄ia ē inter stare ⁊ sedere. q̄ ät sit dr̄ia īter ista bī ī. c. quid ē ħ. l. di. ⁊ in. c. ep̄s. xcv. di. nā stare dī qui ñ sedet stās erect9 ī pedib9. Et nō ꝙ licitū ē qñqz in eccl̄ia sedere. tē pore tñ or̄onis bz quis stare ⁊ nō sedere. l. di. quid ē ħ. ⁊ fac illud psal. Stātes erāt pedes nr̄i ⁊c. Itē nō ex eisdē ꝟbis ꝙ itineratio seu accessus ad clericos vl ad altare tpe celebratiōis nō ē laicis ꝓhibit9 ꝑ istū tex. qr ħ tm̄ ꝓhibētur laici stare vel sedere. ⁊ facit ad. q. quā. j. subiiciā. Itē nō ꝙ eccl̄ia aliqñ bz tres ptes. Prima ē illa q̄ ē ꝓpe altare maī9 q̄ solet qñqz cācellis̄ includi. ⁊ ista ps qñqz appellat̄ sacrariū qñqz presbyteriū qñqz sancta sanctor̄. vt ī iuribus alle. in gl. ⁊ ī hac pte debēt stare clerici celebrātes vt ꝑsbyter diacon9 ⁊ subdiacon9. ⁊ de hac pte loquit̄ ꝓncipiū. c. ibi sec9 altare. Scđa ps ē chorus ⁊ ħ ps subdiuidit̄ ab altari ī multis locis ꝙ cācellos ac ēt a toto corpe eccl̄ie. ⁊ in hac pte debēt stare clerici tātū psallētes ex duplici cā. j. subiiciēda. ⁊ de hac scđa pte loquit̄ tex. in v. fz ps. Tertia ps ē reliquū corp9 eccl̄ie ⁊ vulgariter appellat̄ nauis eccl̄ie ⁊ ī illa pte eccl̄ie debēt stare laici audientes diuina. Quid ät ī clericis ꝟiugatis vl ī aliis clericis audiētib9 missaz vel alia diuina. j. subiicit̄ ⁊ ꝙ ħ declarat̄ iste tex. ī supficie sui. Nō ibi tm̄ psallētib9 ⁊c. ꝙ clerici exīt̄es ī choro debēt psallere ⁊ quāto exīt̄es ī maiori dignitate sine nobiliori tāto magis debent deo psallere cū magis sint deo ꝟiuncti ⁊ deo astricti. vt in. c. clerici. j. e. ⁊ qđ ibi nō. Nō in v. adorādū. duos casus ī quibus laici licite accedūt ad altare s. cā orādi ⁊ corp9 xp̄i sumēdi. Idē dicūt doc. ī aliis sacramētis eadē rōe. Nō ibi laicis ⁊ feis. ar. ꝙ appellatōe laicor̄ nō veniūt feīne. fz ꝟriū puto ver̄ ꝑ. c. duo sūt gnā. xii. q. i. fz ad maiorē exp̄ssionē fecit mētionē de feis qr de eis possz magis dubitari. nūquid possint accedere ad altare maxīe ꝓpt quādā ꝟsuetudinē quorūdā clericor̄ ipitor̄ qui indifferenter ipediūt feias volentes accedere ad altare cā orandi. hoc enī ē eis licitū vt ħ ꝓbat̄. ⁊ idē respectu cōionis. Nō ibi sicut mos est ⁊c. ꝙ ī his multū attendenda est ꝟsuetudo ⁊ ꝑ ħ vbum vident̄ sentire doc. vt expleto officio liceat laicis et feminis accedere ad altare cā orādi q̄si secus tpe celebratōis ⁊ ħ ē de more ī multis locis. Et ad faciūt ad. q. quotidianam nūquid liceat laicis cā offerendi accedere ad altare tpe celebratiōis. Jo. de lig. iducit istū tex. ad ptē negatiuā. Ego putarē ꝟriū qr vt. s. dixi nō ꝓhibet̄ ħ itineratio maxime cā offerendi ad altare fz ꝓhibent̄ laici ibi stare ⁊ sedere. ⁊ cā prohibitiōis fuit duplex. Prīa ne ipediāt clericos diuina minis trātes. Scđa vt clerici honorificent̄ ⁊ sic eis deferat̄ ī sedibus vt bī de ꝟse. di. ii. in. c. sacerdotū. sed p accessū cā offerendi cessant iste due cāe quz magis clerici honorificēt̄ ex oblationib9 diuinor̄ ne ipediant̄ celebrare nisi esset maxīa multitudo offerre volentium. Itē tex. ħ simplr̄ pmittit accessum cā orādi vel cōicādi nec distinguit ips celebrationis ab alio tpe fz tm̄ dicit sicut mos est. Fuetur ergo in ħ ꝟsuetudo. Ad idē tex. ī c. duo sunt gnā. xij. q. i. i fi. vbi dī ꝙ laici offerre debēt ī altari. vt ī. c. oīs christianus. de ꝟse. di. i. Itē ꝓbo p locū a spāli in. c. oblatiōes. xc. di. vbi tex. nō. ⁊ mēti tenēdus dicit ꝙ oblatiōes diffidētiū fratrū nō sūt nec ī sacrario nec ī gazophylatio recipiēde. ⁊ vide ibi gl. nō. q ꝓhibeāt ab oblationib9. ⁊ tene mēti illū tex. ꝛ istos fouētes inimicitias ⁊ nolentes recōciliari ꝓximis vt nō admittant̄ ad offerēdū sic repellit̄ vsurari9. c. qr de vsu. Sz ħ dubitat̄ qđ de clericis ꝟiugatis an debeāt stare inter clericos tpe celebratiōis. Frā. et Jo. an. post eū ⁊ cōiter doc. dicūt ꝙ inter laicos debēt stare nō īter clericos. ar. in. c. diuersis fallacijs. j. de cleri. ꝟiu. ⁊ in c. i. eo. ti. li. vi. vbi dī clericos ꝟiugatos gaudere ꝑuilegio clericor̄ in duob9 dūtaxat dūmō deferant habitū ⁊ tonsurā ergo nō includunt̄ ħ appellatōe clericor̄. Credo posse dici cōtrariū qr istud nō ē ꝑuilegiū clericor̄ fz vt psallētes nō ipediant̄ ⁊ vt eis deferat̄ ħ emanauit vt ꝑdixi. Cū ergo clerici ꝟiugati nō sint pure laici vñ appellantur clerici. vt in rubrica de cle ꝟiu. ħ tm̄ excludunt̄ laici ergo nō veniunt appellatiōe laicor̄. ꝑ ħ facit vnū nō. dcm̄ Jo. an. in. c. ioānes. de cleri. con iu. vbi dicit ꝙ statutū epi excōicans certo casu laicos nō cōprebendit clericos ꝟiugatos cū mā sit odiosa. ⁊ illi ñ sint pure laici sed quoddā genus seu q̄dā spēs mixta. facit. d. c. statutum. de elec. li. vi. ⁊ adde. c. fiq. xxxij. di. vbi dī ꝙ clerici ꝟiugati debēt vigilare in psalmis dicēdis. ꝓmittit ergo eis cātare cū clericis pñt ergo stare inter psallētes. vide oīo gl. xxiij. q. iiij. q̄ztus. q̄ sentit ꝙ pñt inter clericos. Sed est dubiū quid de alijs clericis qui veniunt cā audiēdi diuinū offm̄ ⁊ ñ cantant. certe si ipediant̄ psallētes ꝑ eos nō ē eis licitum. fac ꝑ hoc dictio tm̄ ħ posita. dicit enī tex. tm̄ psallentib9 ⁊c. sed vbi nō ipediunt̄ psallētes satis posset pmitti vt in choro sint qr cessant tunc rōes statuēdi. ⁊ qr iste tex. excludit solū laicos habuit ergo respectū forte qr clerici cōiter sunt inclusi īter ecclesias eor̄. Sed q̄ro an peccant laici nō ſuādo ħ statutū Jnno. dicit ꝙ nō. loquit̄ enī hoc. c. de honestate iō non ligat ꝟfaciētes maxīe vbi cōsuetudo est in oppositū. Nō ħ dictū ꝙ statutū loquēs de honestate nō ligat ꝟfaciētes ad peccatū. ꝑ ħ vide tex. iiij. di. §. hec ⁊ fi. in fi. ħ dictū limito dūmō nō fiat ex ꝓtēptu vñ cōtēnens exhortationē supioris peccat. vide bo. gl. cū tex. in. c. quis ät. x. di. Idē ītelligo in ꝟsilio ꝑfectiōis secus in cōsilio reuerētie. vt nō. in. c. ad aures. de ets. ⁊ q̄li. ⁊ glo. in cle. i. de testi. Q̄ño ät cognoscat vtr ꝟstitutio sapiat cōsiliū vel p̄ceptū. dic ꝙ prio recurrēdū ē ad mām subiectā. nā si illa de sui nā nō necessitat dī potī9 q̄dā exhortatio lz ꝟba aliud sapiāt. xi. q. iij. rogo. cū gl. ⁊ in ꝓe. decreto rū iūcta gl. ⁊ in cle. exiui de paḋiso de ꝟbo. sig. ħ aūt mā non necessitat cū in eccl̄ia oēs vnū sum9 nec distinguit̄ ſuus a libero sed oēs sūt filij dei. binc oēs dicūt pr̄ nr̄ ⁊c. ⁊ ad ħ denotādum cū papa celebrat clerici ⁊ laici sunt mixti. sed honestū ē pp rōnes p̄missas vt fiat diuisio de q̄ ħ. Ultio ħ q̄rit̄ ō vtili. q. vltra alias nūquid audire missaz sit in p̄cepto cū iste tex. faciat mētionē de clericis ⁊ laicis. dic ꝙ oēs laici debēt audire missas cōpletas dieb9 dñicis ⁊ in alijs p̄cipuis dieb9 ⁊ stare in missa vlq̄z ad bñdictionē sacerdotis iclusiue alꝫ peccāt mortaliter iulta cā cessante cū eis ħ p̄cipiat̄ ab eccl̄ia. vt in. c. missas. cū duobus se. de ꝟse. di. i. ⁊ dixit missaī in pāli nō ꝙ arcent̄ audire plures numero sed sufficiat eis vnica sed dī in pāli qr orat̄ ꝑ vivis ⁊ defunctis. Idez dic in clericis maxīe nō curatis. debent enī in his dieb9 maxīe ꝟuenire ad eccl̄iam eor̄ seu cathedralē ⁊ ibi missā audire. vt in. c. ⁊ ħ attendēduz de ꝟse. di. i. ⁊ ꝑ illum tex. dico ꝙ nō missa peculiaris seu priuata missa est in p̄cepto sed missa magna ⁊ publica q̄ fit cum cātu. ꝟsuetudo tñ bz oppositū. sed de iure p̄mū verius est. nā clerus orat ꝑ pplō. vñ ppls dz tunc esse pñs bis diebus p̄cipue. ⁊ iō dī in. d. c. ⁊ ħ. ꝙ misse peculiares aut priuate debēt ita dici illis diebus in locis secretis vt ppls nō abstrahat ab audiendo missā solēnē. Et ꝑ illum tex. qui facit mentionē de sacerdote infero ꝙ sacerdotes nō bñtes curā non tenent celebrare singulis diebus dñicis ⁊ festiuis cū solum in ūgatur eis ꝙ vadāt vna cū laicis ad audiendū missam exquo nō bñt ppm̄. vt bī in. d. c. ⁊ ħ attendendū. De ep̄o dic ꝙ nisi cā rōabilis eū excuset nō dz ꝑterire diē quo min9 dicat vel audiat missam. c. fi. de pui. li. vi. nec dz saltē dieb9 dñicis deesse in eccl̄esia sua de ꝟse. di. iij. ep̄s. In gl. ij. ibi vt liberi9. addit aliā rōnē q̄z. s. dixi. s. vt clerici honorēt̄ p laicis. Sz qđ si laici inuitent̄ a clericis vt stēt inter eos. dicūt doc. ꝙ licitum est eis. ꝑ ħ tex. ibi. nō ꝓsumant auctoritate ꝓpa qr illud verbum sonat in vitiū qr si inuitant̄ a clericis nō ꝓsumunt. ꝓ ħ. lxiij. di. c. i. ij. ⁊ iij. vñ licite deficiēt̄ maxīe clericis iuitant laici ad cantandum cū clericis ⁊ maxīe boc fit in francia vbi sunt laici boni cantores. sīr in alamania bassa. Nunqd autē possit solus clericus missā dicere cum laicis. vide. xxxviii. di. sedulo de ꝟse. di. i. ħ quoq̄z. ⁊ in. c. nō liceat. xcii. di. ⁊ in defectu clericor̄ ħ licebit alꝫ secus. vt in. c. ꝓposuit. de fi. ꝓby-

In glo. fi. in fi. ħ expositio cõiter nõ recipiť a doc. qz esset de indubio cũ oẽs laici pñt intrare eccliam nisi sint excõicati xxi. di. cleros. de ꝓse. di. iij. eps. xxv. di. plectis. qz tales non debẽt eccliam intrare ⁊ ħ tpe celebrationis diuinoꝝ. sec⁹ vť si diuina nõ celebrenť. vt ẽ gl. nõ. i. q. i. q studet i v. misit. dz. n. itelligi ꝑm dispositionẽ gl. p̃cedẽtis vt dicať sãcta sãctoꝝ illa ps q̃ est ꝓpe altare q̃ appellať sacrariũ i quo sũt clerici ad celebrandũ pp sacra q̃ ibi cõficiũť. ⁊ qz i altari maiori cũ soleat eẽ sacrariũ includunť relige. j. de ꝓse. ecc. vel al. p to. Alij dicunt q̃ appellať sãcta sãctoꝝ capella ꝓstãtini in roma vbi seruanť capita apl̃oꝝ petri ⁊ pauli sed cõiter ħ non teneť qz ista ꝓstitutio quo ad ħ esset localis quod non esset dicendũ ideo tene superiorem ⁊c̃.

c **Lerici.** Breue ẽ nec põt breui⁹ sũmari ſz ꝑ sũmario nõ q̃ armoꝝ delatio clericiſ ẽ inhibita intrñ q̃ ꝝfaciẽtes grauiter peccãt. ħ colligiť ex eo qz tale delictũ ẽ excõicatiõe dignũ vt ħ. ſz excõicatio nõ ferť nisi ꝑ grauí crie vt in. c. nullus. ⁊ in. c. nemo. xi. q. iij. ⁊ q̃uis ħ cauet solũ de clericis idẽ dic in laicis vt pz i rubro ⁊ nigro. C. vt armoꝝ vsus inscio p̃ncipe iterdict⁹ sit li. xi. Sed ꝝ ħ op. de. c. dilecto. de sẽ. ex. li. vi. vbi ille decan⁹ assumpsit arma mãlia. ad idẽ. c. oli. j. de resti. spo. Sol. illa iura loquũť in armis defensibilib⁹ ⁊ nõ offẽsibilib⁹. pñt enĩ cĩci ad eoꝝ defensionẽ arma assumere vt i ꝝijs. Sz q̃ro vltra alios nũ q̃d sit ħ clericis licitũ indistincte. So. distigue plene. ꝑmo an liceat ꝑ defensiõe ꝑpe psone. scõo q̃d ꝑ defensiõe reꝝ. tertio an ꝑ defensiõe ꝑrimi. q̃rto q̃d i religiosis. Ad ꝑmũ dic q̃ si cleric⁹ nõ põt morte aliter vitare põt ipune occidere suũ aggressorẽ nec vllã irregularitatẽ incurrit. nã potius aggressor vť seipm occidere q̃z ab agresso occidi. vt ꝓbatur in cle. si furiosus de bomi. ⁊ iõ nullũ peccatũ i̇curit ⁊ dic̃ Jo. de lig. i tractatu de iusto bello. q̃ si clericus celebrãs inuadiť iuste dimittit celebrationẽ. ⁊ si defendẽdo se occidit aggressorẽ põt incõtinẽti redire ad altare ⁊ officiuz pficere. Si vo poterit aliter morte vitare puta fugiẽdo tũc est dubiũ nunq̃d clericus teneať fugere an vo possit arma mouere. glo. i. c. de bis clericis. l. di. ⁊ in. c. sicut dignũ. de bomi. sentiũt q̃ tũc nõ dz pcutere. Sz in ꝑriũ adduco. d. c. olim. vbi ꝑ defectiõe rerũ licitũ est clerico mouere arma ergo fort⁹ ꝑ repulsiõe iniurie pſonať. nã iniuria est fugari ⁊ iniuria q̃libz corpaľ videť maior q̃libet iactura reꝝ. l. in seruoꝝ. ff. de penis. facit quod nõ. Bar. in. l. i. ff. vñ vi. puto sic in clerico distinguẽdũ q̃ ad seua puta ad occisionẽ nõ dz clericus ꝓcedere si põt fugere. sed aliter resistere ⁊ vberare põt. ar. in. c. oli iũcta. d. cle. si furiosus. tũc enĩ occidẽdo euitat irregularitatẽ qñ aľr mortẽ ꝑ̃ am vitare nõ poterat. Scõo casu cũ q̃riť nũ q̃d ꝑ defensione reꝝ vť primo q̃ nõ sit licitũ arma mouere. ar. in. c. suscepim⁹. j. de bomi. ⁊ in. c. ij. e. ti. dũ dicit te ruaq̃ liberãdo ⁊c̃. ⁊ sic regrit illa duo copulatiue. Jn ꝑriũ facit. d. c. oli. ꝯcludo sic q̃ ad occisionẽ seu mẽbri debilitationẽ cleric⁹ ꝓcedere ñ dz ꝑ defensiõe reꝝ vt in dictis iurib⁹ ſz aliter vberare seu resistere põt. vt in. d. c. oli. ⁊ ħ sentit Jnno. in. c. si vo. el. i. ꝺ sẽ. ex. Jn tertio mẽbro. ſ. q̃d ꝑ defensiõe ꝑrimi. vť ꝑmo q̃ nõ liceat clerico p. c. ex multa. j. ꝺ voto. vbi dr̃ q̃ clericale officiũ reddit clericos inhabiles ad pugnandũ ẽt cũ saracenis. Ad idẽ. xxiij. q. viij. reprehẽsibile. ⁊. vij. q. i. c. sciscitatus. et qꝺ ibi nõ. Jn ꝑriũ facit. d. c. dilecto. vbi dr̃ q̃ lz vnicuiq̃z vicino ꝑpulsare iniuriã inferẽdã ꝑrio. ⁊ p illud vbũ cuiq̃z dicit ibi Host. ⁊ etiam Jnno. q̃ laico ⁊ clerico ħ licitũ est puto sic ꝯcludẽdũ. q̃ aut clericus bz iurisditionẽ in loco ⁊ tũc pro defensiõe suoꝝ lz arma mouere ⁊ sic loquiť. d. c. dilecto. Si vo nõ bz iurisditionẽ aut sine ope clerici iniuria põt ꝑpulsari ⁊ nõ dz cleric⁹ pugnare vt. s. in ꝑrijs. aut nõ põt aliter pro pulsari ⁊ tũc lz clerico cape aggressorẽ. ꝑrimi ⁊ verberare ac ẽt occidere si aliter iniuriã ꝑpulsare nõ põt. xxiij. q. iij. i. c. matrimianus. ⁊. c. q potest. ⁊. d. c. dilecto. incurrit tñ occidendo irregularitatẽ. vt nõ. xxiij. q. viij. §. i. ⁊ in sũma. Nunq̃z enĩz euitat irregularitatẽ occidendo vel mutilãdo nisi qñ aľr mortem ꝑpriã euitare nõ põt. vt in. d. cle. si furiosus. Pro defẽsione ergo ꝑrimi i̇curit irregularitatem sine peccato. sic̃ in iudice ⁊ in testibus exercẽtib⁹ eoꝝ offñ in cã criali. ij. di. c. i. ⁊ quod ibi nõ. Sz circa ħ vertiť pulchꝝ dubiũ. nunquid papa possit dare licentiã clerico pugnãdi in bello iusto sine metu irregularitatis. ⁊ ꝑmo vť q̃ nõ qz ħ vť ꝓhibitũ iure diuino. nã ab ipso christo dcñ fuit petro volẽti defendere mgrm suũ ab iniuria iudeoꝝ. Cõuerte gladiũ tuũ in vaginã. vt br̃ in euãgelio ⁊ trãsũptiue. xxiij. q. viij. §. i. Jtez in veteri testõ dixit deus ad dauid. Nõ edificabis mihi tẽplum. qz vir sanguinis es. vt br̃ trãsumptiue de ꝓse. di. i. c. i. ꝑriũ determinat Cal. i. c. petitio. j. de homi. Mouet qz irregularitas ẽ ꝺ iur̃ positiuo. alle. c. is qui. de sen. ex. li. vi. ſz tu adde dcñ Jnno. in. c. ad audientiã. j. de hom.. Jtẽ sola ꝓstõ eccl̃ie ꝓhibet clericũ pugnare in bello iusto q̃ papa qui ẽ supra istas ꝓstones humanas. vt in. c. ꝓposuit. de ꝓcef. pbẽ. põt hãc ꝓhibitõez relaxare maxie cũ ipse papa possit ex iusta cã bellũ indicere ꝑsertim ꝛ infideles. xxiij. q. viij. c. oi. ⁊. c. ꝑterea. ea. cã ⁊. q. Nec ob. ꝑma auctoritas alle. in ꝑriũ qz nõ solum illa fuit dicta petro ſz ẽt alijs laicis vt colligiť ex eo q̃ in eadem auctoritate subijcit dũ dr̃. nã oĩs qui gladiũ accipit gladio peribit Sic ẽt rñdeť ad scõaz auctoritatẽ. ⁊ põt dici melius ad illaz scõam q̃ loquiť de effusione sanguinis iniusta. nã dauid propter ie fecerat iterfici vriam vt committeret adulteriũ cũ bersabee eius vxore ⁊ adhuc nõ fuit penitẽs qñ illa vba fuerũt sibi dicta. ſz nos loquimur qñ bellũ ẽ iustũ. ⁊ vt dicit alibi Aug. ille dr̃ accipe gladiũ qui superiore nõ iubẽte vel ꝓsentiẽte gladium assumit ad effundendũ sanguinẽ. vt ẽ nõ. tex. in. c. ille. xxiii. q. iiij. Jtem videmus q̃ papa dispẽsat post pñam in irregularitate ex peccato ꝛcta. vt nõt Host. ⁊ cõit doc. in. c. sicut dignũ. de bomi. ⁊ nõ. in. d. c. i. de ꝓse. dist. i. ⁊ ħ ẽ valde nota.

Venio ad vltimũ quid in religioso an possit se defendere sine superioris licẽtia. ⁊ vť ꝑmo q̃ nõ qz ẽt act⁹ liciti ⁊ i se laudabiles sunt sibi ꝓhibiti sine sui superioris lnĩa vt vouere peregrinari ⁊ si. xx. q. iiij. monachis. Jtẽ defensio fit ex ꝓpa volũtate. sed volũtas religiosi depẽdet a voluntate abbatis. vt in c. ij. ꝺ testa. li. vi. cũ si. io. de lig. in. d. tractatu ꝯcludit q̃ si potest cõmode br̃i superioris lnĩa postulãda ẽ. aľs ãt licitũ ẽ se defendere cũ ħ cõpetat de iure nãli. i. di. ius nãle. ⁊ quo ad act⁹ nãles nõ censet mortu⁹. ad ħ. xvi. q. i. placuit. ⁊ qꝺ ibi nõ. ⁊ i. l. deo nobis. C. de epi. ⁊ cle. ꝑ ħ ꝑmo facit gl. nõ. xii. q. i. c. nõ dicatis. q̃ dicit religiosũ posse elemosynã facere de bõis mõasterii morienti fame si nõ põt lnĩa superioris cõmode br̃i. Si q̃ ꝑ actum aľs sibi illicitũ põt subuenire vite alterius fortius per actum licitum potest subuenire vite ꝓprie immo est plus dicendũ vt aduersus suũ superiorẽ possit se defendere si superior eũ iuadit ꝛ oẽm regulã. ar. i c. ex pte. j. ꝺ accu. ⁊ hoc br̃ nõ. Et i quantũ istud. c. simplr ꝓhibet delatiõez armorũ itellige i cultello feritorio seu offentorio. sec⁹ ãt i cultello paruo apto ad incidendũ panem ⁊ alia necessaria. talẽ enĩ clericus licite defert. vt in. c. latoz. j. de homi. Nã si ille reꝝ. licite nõ portasset illũ cultellũ incidisset in irregularitatẽ qz dedisset operã rei illicite secuta morte alteri⁹. put ibi dr̃. ⁊ idẽ dic i religioso. vt ꝓbať in cle. ne in agro de sta. reg. §. nullus. Et aduerte qz lz clerici seculares nõ sint excõicati ipso facto ex delatiõe armoꝝ ſz excõicandi vt ħ religiosi tñ tenẽtes arma itra septa monasterii sine lnĩa superioris ipso facto sunt excõicati. vt in. d. cle. ne in agro de sta. re. Jn gl. i. ibi ad terrorẽ latronũ. idẽ dic ex alia iusta cã. vt in. d. c. dilecto. ⁊. s. plenius dixi ⁊ ꝑñt portare ob hãc cãm nedum arma defensiõis ſz ẽt offensionis. vt satis ꝓbať in. d. c. dilecto. ⁊. d. c. olim. Jn si. gl. nõ. gl. bñ. vult enĩ q̃ ex sola delatõe armoꝝ cleric⁹ perdit ꝓuilegiũ si tertio monitus nõ desistit. de quo plene dic vt dixi in. c. ꝓtingit. ⁊. c. ad audientiã. in gl. alle. Jn gl. fi. in fi. hec gl. vult separe caudã a capite intelligẽdo p̃ncipiuz illius c. in. clericis. ⁊ finem in laicis. ſz vt dicunt doc. ⁊ bñ ẽt in clericis finis. c. adaptari potest ⁊ magis congruit rubrice vt ꝓcedať ꝛ clericũ ordine successiuo. nã ꝑmo suspẽdeť scõo excõicabiť tertio deponeť. vt in iurib⁹ allegatis in gl. nã ⁊ ꝓtra laicum nõ ꝓcedit immediate ad excõicationẽ ſz ꝓus incipiẽdum est a penis cõcilii gnãlis. j. de vsur. qz in oĩb⁹. ⁊ nõ bñ ħ dictũ Ber. vt clericus vsurarius nõ deponať incõtinenti

ſz ꝓcedaꝫ ordine ſucceſſiuo ꝑdicto. Et ex ħ intellectu gl. nō. q; qñ copulaꝫ ponit̄ inter eque ꝓncipalia exponit̄ copulatiua ꝙ alternatiua. faċ qđ nō. i l. i. ff. de bis q nō. infa. ⁊ ibi Butri. ⁊ Barr. nā ad ferendam excōicationez nō requirunt̄ iſta duo copulatiue. ſ. q; ferat arma ⁊ q; ſit vſurari⁹ ſed ſufficit alter duoꝝ. potes dicere q; id qđ dictum eſt in clericiſ bz locū rōne ꝓrimentie ſed vbi ꝑ ipſuz crimē vī q; poſſit peti q; deꝑōaꝫ ꝙ ea que habent̄ in. d. c. qr. ⁊ per id quod dicit hic glo.

v **Et quiſque.** Preſbyter bñs ppl̄z debz bre clericū qui ſecū cantet ⁊ in alijs ħ exꝑſſis eum iuuet. Caſus lr̄alis loco. Statutum eſt in cōcilio maticeñ. q; quilibz rector eccleſie babeat clericū qui ſecū cantet: ⁊ epiſtolā ⁊ lectionē legat: ⁊ qui poſſit docere pueros ⁊ parochianos ſuos monere vt mittāt filios ſuos ad addiſcēdam fidem. i. credo in deum. quos ipe doceat diligenter. Ber. Nō primo q; in dubio redditus eccleſie ꝑſumuntur ſufficere ꝙ duobus videlz ꝙ preſbytero ⁊ clerico. dicēs g̃ nō ſufficere ꝙ clerico bz ħ ꝙbare. ⁊ ad ħ quotidie allegaꝫ iſte tex. Nō ſcđo ibi ſecū cantet ⁊ ibi legat q; dña eſt inter cātare ⁊ legere ⁊ q; offiñ diuinū licite cantaꝫ. Aduertendū tñ q; cātans in eccl̄ia diuinū officiū vt placeat pplō peccat grauit̄. vñ alibi dic̄ tex. q; deū moꝛib⁹ ſtimulat q; vocibus ppl̄m delectat. xcij. di. c. i. ⁊. ij. Cantandū ē ergo ꝓncipal̄r ad laudez dei ⁊ magis corde q̃z ore. ad hoc facit xxiij. q. i. i. c. odi ⁊ ꝓieci. vbi gl. colligit ar. ꝯ ſcholares q; vadunt ad eccl̄iam vt videāt dñas. nō enī ꝓdeſt eis auditio diuinoꝝ ſz poti⁹ nocet vt bñ ibi. Itē nō q; in eccl̄ia pocbiali dz ad min⁹ eē vnus clericus vltra ſacerdotē. ⁊ dicit Ioan. in cle. ne in agro de ſta. re. de mēre iuriū eē vt iſte clericus ſit ibi intitulat⁹ lz de facto ꝛriū ħuet̄. facit ad hoc. c. poſtulaſti. ꝺ iure pa. ⁊. c. ꝓpoſuit. de fi. ꝑſby. ⁊ nō circa q̃ ỽſaꝫ offiñ huius clerici. Itē nō ꝑſbyter nō ꝺbere dicere miſſā ſine clerico vide bo. tex. in. d. c. ꝓpoſuit. de cōſe. di. i. c. ħ quoq;. ſi tamē ſolus diceret nibilomin⁹ ꝓficeret lz cū peccato. vt nō. i. d. c. ħ quoq;. qr ad ſubſtantiā ꝓfectiōis ſeu actōis ſufficiūt illa pauca ỽba q̃ dicit ſacerdos i ſecreto vt i. c. panis. de cōſe. diſt. ij.

Ultiò nō q; licite ꝑſbyter tz pueros i eccl̄ia cā docēdi eoſ imo teneť hortari parochianos ſuos vt ſuos pueros mittāt ad eccl̄iam ad addiſcēdū fidē. i. ꝓncipia fidei vt pr̄ nr̄ aue maria ⁊ ſymbolū. ⁊ ꝓnter ꝑma lr̄aꝝ rudimēta ſeu alpbabetum. dz ēt ꝑm do. an. docere pueros pſalmū illū. Quicunq; vult ſaluus eē ⁊c̄. In gl. i. ibi ſine capella. ⁊ credo ħ ēt ꝓcedere in capella ſine cura. nā exquo bz onus celebrādi miſſā dz babere clericū cū ſine clerici ſuffragio celebrare nō debeat. ꝙbaꝫ in. c. ꝓpoſuit. alle. ſ. ſz forte aſtringit̄ ad tenēdū clericū qñ bz curā vt ħ dī. In gl. ij. in fi. nō. glo. iūcto tex. q̃ dicaꝫ dos ſufficiēs ꝙ eccl̄ia tam collegiata quā ſimplici. viđ bo. gl. i. c. cū ſicut. de ꝓſe. ec. vel alta. ⁊. xxi. q. i. c. i. Sz oppo. cōtra tex. ⁊ gl. de. c. ħ quoq; ꝑalle. vbi dī clericū nō debere celebrare niſi i ꝑntia pluriū clericoꝝ ſaltē duoꝝ vt verificetur ſua pluralis locutio cū dicit dñs vobiſcū. So. iura in ħ varie diſponūt. ſz cōcludendo dic q; aut eccl̄ia ſufficit ꝙ plurimis ⁊ tūc ħuа illud. c. ħ quoq;. Aut nō ſufficit niſi ꝙ duob⁹ ⁊ tūc ſi ē poſſibile bēat clericū ſui ordis. ſ. ſacerdotē vt vno deficiēte alius ſuppleat ſic ītellige. c. illud. vij. q. i. ſi non pōt ꝓgrue bre ſacerdotē bēat diaconū. xxiij. di. ꝑſbyteri. Si ỽo nō pōt bre diaconū bēat clericū in inferiori ordiē vt ħ. nā min⁹ ſufficit ꝑſbytero ⁊ ħuitori ſeu clerico q̃z duob⁹ ꝑſbytis. vide bo. glo. i. d. cle. ne in agro. §. ad ħ. nec peccaret clericus ſi ꝓp in opiā nullū teneret. ar. i. c. de biſ. j. de eccl. edi. quo caſu licite admittit ppl̄m ad adiuuādū eū. ar. i. c. nō liceat. añcta gl. xcij. di. ⁊ ſic tꝑa gl. in. c. ſedulo. xxxviij. di. q̃ dicit ñ ſufficere q; populus rñdeat amē. In gl. iij. ibi qm̄ videm⁹. mēs gl. ē alle gādo illum tex. q; i pulpito q nō ē ſubdiacon⁹ epl̄am legere nō dz. Cōclude dcā doc. ſic q; nō ordiat⁹ ad ſubdiaconatuz nec in pulpito nec i veſtib⁹ ſacris deputatis ſubdiacono epiſtolā legere pōt. xcij. di. nō lz. alꝫ peccaret grauiter ⁊ puniet̄ vt bī. j. de cle. nō or. mi. c. i. ⁊. ij. qr ñ poſſet ꝙmoueri ad ſubdiaconatū ſine diſpenſatiōe ꝑ ea q̃ habent̄ in. d. c. i. ⁊. ij. imo vī q; requiraꝫ diſpēſatio pape. vt ibi tangit̄ in gl. qđ nō. qr ꝺ facto ſit ꝛriū. Sic ergo nō in veſtib⁹ ſacris ⁊ nō in pulpito ēt laicus in neceſſitate pōt dicere epl̄am. ad ħ qđ le. ⁊ nō. i. d. c. nō lz. ⁊ voluit Io. an. qđ nō. In ea. gl. ibi ab ordie ſuo recedere. vt dicit io. an. ⁊ bñ ħ nō ꝙbāt iura ſequētia. nec etiaz admittit̄ ꝓſuetudo. nā quotidie videm⁹ nedū diaconū ſed ēt ſacerdotē dicere epl̄am. nā ꝑ ꝙmotionē ad maiores ordines nō amittit qs miores ordies nec eoꝝdē executionez ⁊ vide glo. in. c. ſiqui clerici. lxxiij. di. q̃ dicit q; vī recedere a minoribus ordibus quo ad onera. ⁊ ſatis poſſz dici ſaluando iſtā glo. ⁊ illā vt neceſſitate nō iminente nō debeat cōpelli ad officium mioris ordis ex quo ꝙmot⁹ fuit ad maiores. ⁊ referas gl. ad opi. vulgariū qr forte putāt vulgares illū retroceſſiſſe. ⁊ ē ħ vtile i eccleſijs collegiatis vbi ſūt multi clerici in diuerſis ordinib⁹ vt ordiat⁹ ad maiores licite recuſet neceſſitate ñ iminente i mioꝛib⁹ ħuire. ⁊ tene mēti iſtā gl. ſic itellectā quā cōiter reꝓbāt doc. ⁊ forte nō bñ ita ſimpl̄r. In glo. pe. in fi. ⁊ ꝑ ħ tollit̄ ꝛriū qđ forte poſſet formari de toto titulo de mgr̄is. vbi pz mgr̄os ꝓſtituendos in eccleſijs collegiatis ñ āt in minoꝛib⁹. Dic enī q; iura illius tituli loquūt̄ in alio magiſtro. ſ. de idoneo ħ aūt de inſtructiōe pueroꝝ quo ad ꝓma rudimenta litterarum ⁊ quo ad eccleſiaſtica de quibus i iſta glo. ⁊ ſequen.

s **Iquis ex clericis.** Nō pōt breuiⁱ ſūmari ſz nō ex tex. clericum nō debere deferre tōſurā capilloꝝ ſed dz bre raſurā in ſupioꝛi ꝑte ⁊ tonſurā in inferioꝛi. Et quid ſignificet illa raſura q̃ alias clerica dr̄. ⁊ quid circul⁹ capilloꝝ qui alias dr̄ corona. ⁊ quid tonſura in iferioꝛi ꝑte vſqz ad aures. vide glo. i cle. ij. de vi. ⁊ bo. cle. q̃ ſatis notabilis eſt quo ad ħ. ⁊ vide tex. xij. q. i. duo ſunt gnā. Et nō q; nō deferens tonſurā peccat moꝛaliter. nā dignus eſt anathemate vt ħ ⁊. c. ſiquis. xxiij. di. Quid aūt in monalibus. vide bo. gl. q̃z tenebis mēti in cle. attendētes de ſta. re. ⁊ fuerūt opi. ꝑ tex. in. c. quicūqz. xxx. di. qui dicit mulierē eē excōicandaz ſi ſine cā capillos ſibi prescinderet. dz. n. portare comā in ſignuz ſubiectiōis. ſic alibi dixit tex. lz male ħuet̄ in tuſcia ⁊ lombardia mulieres poſt q̃z nupſerunt debere velare caput ſuū i ſignum ſubiectōis. de quo dic vt bī. xxxiij. q. v. ħ imago. ⁊. c. mulier. gl. tñ in. d. cle. attēdentes. ꝓcludit q; moniales ꝺbēt bre tonſurā in ꝑte inferioꝛi. ⁊ ita ſuaꝫ de ꝓluetudine. nā ꝑcidunt ſibi crines vſqz ad aures. idē dicit gl. de ꝓuerſis in. d. cle. ij. vñ cōuerſi ⁊ moniales nō portant clericā i ꝑte ſupioꝛi ſz tm̄ tonſurā i iferioꝛi ꝑte. rōnē vide ꝑ gl. alle. ſ.

Additio. In gl. ſi. in fi. nō gl. q; qñ canon loquitur ꝑ ỽba pñtis tꝑis nō eſt canō late ſnie ſed ferēde. de quo in. c. ſi diligenti. ꝺ ſo. cōpe.

c **Lericus** Breue eſt ⁊ aliter ñ ſummatur. Nō clericū nō ꝺbere nutrire barbā. qđ ꝓcedit etiā in bis q̃ ſunt de ordine militātium. ħ non ſunt alia.

c **Lericus** Legitur duobus mōis. ꝑmo q; ꝓncipium ⁊ finis ponāt vnuz caſum mediū ỽo ponat alium ⁊ ꝑm hunc intellectum b. d. Si clericus nō in ſacris ꝛbit matrimoniū vxorē non dimittit. ⁊ ſi ꝓfeſſus ꝛbit ſepabiť ab vxore ⁊ iteꝝ tondebiť. et legiť ſcđo mō vt vnū caſū ponat ⁊ iſte modus ē magis lr̄e cōſentaneus. ⁊ ħ dicit in ſūma. Clericus nō i ſacris nec ꝓfeſſus pōt vxorem ducere ſz iteꝝ tōdebiť ſi vult gaudere ꝑuilegio clericali vel diſpēſatiue tenere bñficiū. Caſus lr̄alis. Aliquis clericus qui nō ē in ſacro gradu neq; ꝓfeſſus aliquam religionē accepit vxorē ⁊ dimiſit tonſurā queſtiū eſt in concilio triburicenſi. quid fit de iſto clerico faciendū. Statuit concilium q; vxorē retineat ⁊ iterū tondeaꝫ nec in vita ſua eam dimittat. Ber. Nō ꝑmo ibi ſi ſit ſine gradu. iūcto ꝓncipio q; clericus in mioꝛibus ordibus pōt dici ſine gradu exquo do. an. arguit q; exñſi mioꝛib⁹ nō degradaꝫ ꝑꝑ delictū. hoc tñ ar. eſt falſū. vt clariſſime bī in. c. ſiquis epūs. xxvij. q. i. vbi ꝑz q; in quocūqz ordīe ꝓſtitut⁹ rōne delicti degradādus ē. ad idē. c. cū nō ab boīe. de iudi. vide nō. in. c. ij. ꝺ cle. ex. mi. ⁊ dic ad iſtū tex. q; ē ſine gradu. ſ. ſacro vt dr̄ in gl. nec ꝑ ħ exi

stimes q̃etiam ordines minores sint sacri cū ordo sit signaculū sacrū. sed maiores ordines dicūt sacri p excellentiā. de quo vide ho. gl. xxxij. di. i. sū. Nō scdo a ꝓrio lre duo que impediunt mrimoniū ꝯbēdū ⁊ dirimūt p⁹ ꝯcū vt est sacer ordo ⁊ ꝓfessio i religione approbata. ⁊ vide qđ lati⁹ le. ⁊ nō. in c. vnico. de vo. li. vi. Alio nō ibi itex tōdeat q̃ clerici⁹ cōiugat⁹ nō pdit irrecuperabiliter ꝓuilegiū clericale ex dimissiōe tōsure sed illud recuperat statī qñ retondet. nā iste clericus de quo in lra nō tondet itex ad alium finē nisi vt gaudeat ꝓuilegio clericali. Gaudet enī solū i duob⁹ de qb⁹ in. c. vnico. ỏ cle. ꝓiu. li. vi. ⁊ ꝑm istā lec. vī ḣ tex. ꝑ nō. p doc. in. d. c. vnico q̃nimo dicunt plus ibi doc. q̃ si mortua vxore clericus reassumit tonsurā ipso facto recuperat oīa ꝓuilegia clericalia dum mō fuerat vnica ⁊ v̄go. In gl. ij. ibi ita q̃ monachus esset. vult dicere q̃ sola parentū traditio nō sufficeret ad inhabilitandū ipsum ad matrimoniū ꝯbendū sed requirit voluntas ꝓpria ipsi⁹ ingressi. vt in. c. cū scim⁹. alle. i gl. ⁊ an ⁊ qñ pater ⁊ mater vel tutor possint quē tradere religiōi dicet plene in. c. i. ⁊. ij. j. ỏ regu. In gl. si. ibi dz portare coronā. sz ꝯ ḣ opp. de. c. ioānes. de cle. ꝓiu. ⁊ de. c. vnico. eo. ti. li. vi. vbi pz q̃ ē i optiōe ipsius ꝓiugati ḡ nō debebat ḣ disponi vt itex tonderet. So. vt ꝑdixi iste tex. hz duos intellect⁹. Primus q̃ ꝓncipiū ⁊ finis ītelliganf de clerico seculari i minoribus cōstituto ⁊ iste nō mandat tōderi. mediū vo loq̃t in ꝓverso seu monacho ⁊ iste dz itex tōderi qz nō potuit matrimoniū ꝯbere. ⁊ ꝑm hunc intellectū cessat ꝓriū. Scdo pōt intelligi vt tota lra ponat vnū casū ⁊ loquit in eo qui nō ē in sacris nec ꝓfessus. Et ad ꝓriū cōtra rndet q̃ dz tōderi causative. s. si vlt gaudere ꝓuilegio clericali vel si dispensative vult tenere bñficiū sine cura. ⁊ de ḣ plene dicet in. c. ioānes ꝑalle. ⁊ ꝑm hunc intellectū ḣ est casus rotundus de eo q̃ predixi. q̃ clericus cōiugatus ex dimissione tonsure nō pdit irrecuperabiliter ꝓuilegiū clericale sed incōtinenti reassumendo tonsuram reassumit ꝓiuilegium. ⁊ ḣ nota ⁊c.

c Lericis. Breue ē ⁊ pōt sic summari. Clericus dz tonsurā deferre ⁊ si non vult pōt inuitus a suo supiori tonderi. b. d. Nō ꝓmo ex tex. ar. q̃ archidiaconus hz iurisditionē in istis minimis ꝯ clericos. facit. c. ad ḣ. de of. archid. sz dic vt ibi nō. i. §. in quadā. Nō scdo q̃ supior pōt pcidere capillos clerico sibi subiecto ēt reluctāti sine metu excōicatiōis. ⁊ pōt lra itelligi dupliciter. Primo a suis archidiaconis. i. de mandato archidiaconox. nō enī tenet ipse facere manib⁹ ꝓprijs. Secūdo vt arbitror pōt intelligi ꝓpe vt in ignominiā clerici supior icidat sibi crines nō ordiate sicut faceret barbitōsor sz ita ⁊ taliter q̃ ille nō possit comā nutrire. ⁊ itelligerē istū tex. q̃tenus loq̃t de inuitis vt ꝓcedat in clericis ꝓstitutis i sacris vel i minorib⁹ volētib⁹ gaudere ꝓuilegio clericali. naz forte portāt tonsurā ꝓpriā ⁊ nutriūt comā more mulieris qđ tēdit i opprobriū cleri. facit cle. ij. eo. ti. ⁊ vide qđ dī. i. c. fi. ỏ cleri. ꝓiu. In gl. si. ibi q̃ iā suscepit. similē bēs. xxiij. q. vi. in fūma. sz ꝯ ḣ facit qz bonū nō volūtariū nō est remunerabile. c. nō satis. lxxxvi. di. vñ alibi dicit gl. q̃ de⁹ ē remunerator ad uerbiox ⁊ nō nominū i. c. i. de collu. detegē. i. de⁹ nō respicit qđ fit sz quo aīo fit ⁊ an bñ fiat ergo qs nū q̃z dz ꝓpelli p ecclesiā ad bonū faciēdū. solue ḣ ꝓriū vt dī. xxiij. q. vi. i. c. vidos ⁊ in. §. fi. ea. cā ⁊. q. In fi. gl. sz ꝯ hāc cōclusionē gl. ē tex. expssus. ff. de reg. iu. l. iuito. vbi iuito nō ꝓfert bñficiū solue ꝓriū ꝓut nō. gl. ⁊ Bar. i. l. soluēdo. ff. de neg. ge. Sz melius pōt sic dici q̃ respectu volūtatis seu dñi ꝓsulit volūtati nū q̃z bñficiū pōt ꝓferri vt in inuitū qz bñficiū gnāliter sūptū ē beniuola actio gaudiū ꝑbēs capiēti. vt in li. feu. i tit. q. mo. feu. amit. c. i. Sz respectu vtilitatis pōt bñficiū ꝓferri vt i inuitū vt si te volēte mittere in ignē vi cobibeo vt ē tex. i. c. ⁊ q emēdat. xlv. di. ad ꝓpositum ergo ß cōsuluitur vtilitati clerici et decori ton⁹ ordinis clericalis nec habetur respectus ad voluntatem ipsius.

Additio. Vide ēt p Bar. i. l. fnus. de vb. ob. ⁊ sol uit ipe q̃ aut bñficiū seu cōmodū tñ respicit inuitū ⁊ ꝯdicēte ⁊ ꝓcedit regula in inuitū. aut respicit etiaz tertiā ꝑsonā ⁊ tūc rōne tertij ꝓfert ēt in inuitū. sicut dicim⁹ in clerico qui nō pōt renunciare ne ꝓueniat cora ecclesiastico. Itē bonores pp publicā vtilitatē ēt i nuitis ꝓferunt. vt ī ti. ỏ mu. ⁊ ho. p totū. ⁊ vide ad māz id qđ dicit in. l. siquis ꝓscribēdo. C. de epi. ⁊ cleri. ⁊ in. l. nō tm̄. ff. de appel.

m Onasteria. Frequētans monasteria monialiū ⁊ mōitus nō desistēs si clericus est deponit si laicus excōicat. b. d. Casus lralis. Quia clerici monasteria monialiū nimis frequentabant: statuit lateranēse ꝓciliū q̃ sine manifesta ⁊ rationabili cā vlterius frequētare nō ꝓsumāt: qđ si fecerint p epm arceātur: si nō destiterit ab officio ecclesiastico suspēdentur. si laici fuerint excōicentur. Ber. Nō ꝓmo q̃ ex frequētatione ad monasteria monialiū oritur sinistra suspitio ꝯ accedētes. nā periculosa ē sex⁹ cōmixtio. vt ē tex. cū gl. i. c. mulieres. ỏ iudi. li. vi. iō clericus ꝓhibet solus īmiscere fabulis cū muliere. lxxxi. di. c. clericus. ⁊. c. clerici. Nō scdo duo requisita vt quis possit impune frequētare mōasteria mōialiū. s. cā rōnabili ⁊ q̃ sit mānifesta. Nō. n. sufficit cām rōnabilē allegare nisi illa sit manifesta. nec sufficit occasio ꝓsanguitatis ꝑm ioan. nā lz raro possit visitare ꝓsāguineā nō tñ ḣ ptextu dz fieri frequēs accessus. qz ēt i ꝓsanguineis id scelus ppetratum repit. vt i. c. i. de coha. cle. ⁊ mu. ⁊ ad ꝓpositū vide tex. xviij q. ij. diffinimus. ⁊ in. c. in decia. Itē nō casuz in quo laic⁹ efficit de foro eccle. s. peccando vel nimis ꝓfabulādo cū monialibus. nā cōmittit sacrilegiū qđ est de foro ecclesiastico. c. cū sit. de fo. cōpe. xvij. q. iij. siquis suadēte. Sz oppo. ꝯ istud ꝓncipiū. c. nā visitare monasteria nō ē in se maluz. facit xli. di. i. c. parsimoniā. So. iste tex. duplr exponit. Primo vt ponat ꝓtinēs ꝓ prēto ⁊ sic exponat monasteriū scīmonialiū. i. monasterioz mōiales. Scdo pōt itelligi ꝓpe nā lz qs nō loq̃t cū monialib⁹ nō tñ dz frequētare ad ipax monasteria. nā sepe ītactis ab īmūda violatōe corporib⁹ fugat castitas ipsa de morib⁹ vt dicit tex. Augustini i. c. nec solo. xxxij. q. v. periculosum enī ē sepe visitādo mōiales. Est. n. facies mulieris vētus vrēs vt dicit Salomon. Scdo opponit ad finē. c. cū mādat laicos excōicari ⁊ a cetu fideliū excludi. naz ꝑ solam excōicationē exclusi sunt a cetu fideliū. xi. q. iij. c. cū excōicato. So. ꝓmo exponit ⁊ ꝓ idest. ⁊ ex ḣ nota q̃ qñ copulatiua ponit inter duo quox altex ē sequela seu effectus alterius copula exponit ꝓ. i. facit. l. i. ff. ỏ pac. ⁊ qđ ibi nō. Secūdo solui q̃ debēt excludi a cetu fideliū ꝑ subtractionē sacramentox de facto. vel melius loquit de denūciatōe q̃ fit p excōicationē. c. pastoralis. de ap. vt sit sēsus q̃ eps dz istos laicos excōicare ⁊ ita eos postmodū denūciare vt ꝓrius careant cōione fideliū. Et nota ex hoc ⁊ ex tex. duo. Primo q̃ officiū epox est ītendere circa honestatē mōialiū vt nimis nō frequentent ꝑ laicos vel clericos. vñ hodie pōt eps ⁊ dz oēs moniales visitare annuatim ēt si sint exempte. vt in cle. attendētes de sta. reg. Scdo q̃ frequentans monasteria monialiū nō est excōicatus ipso facto. epi aūt ꝑ eox statuta solent fulminare excōicationē.

Additio vsq̃ ibi in glo. ij. In gl. i. ibi ⁊. c. diffinimus ibi dī q̃ qñ quis vult loqui moniali dz loqui in pntia abbatisse ⁊ cū ea cōpendiosa vba dicere. Et dicit Hosti. q̃ sicut nō lz frequētare monasteria monialiū sic ēt hospitia ꝓmatrū vel biguinarū. vt in. c. pnicioſum. in gl. alle. ⁊ facit quod dī i cle. i. de reli. domi. In ea. gl. ibi nō sunt vbi dī q̃ nō sufficit dicere ꝓscia mea mūda ē quo ad deū nō curo quid alij loquant qñ quis frequētat mōasteria qz non solū expedit quē habere bonā ꝓsciam quo ad deum sz ēt bne bonā famā ne alij scandalizēt. In glo. ij. in fi. nō gl. ad statuta faciēta mēnonē de frequētatiōe vt ex duab⁹ vicibus īducat frequētatio. ⁊ ꝑ ista gl. facit dictū Archi. i. c. illud. xij. di. vbi dicit q̃ ex duab⁹ vicib⁹ īducit ꝓsuetudo ad maleficiū. facit. l. iij. C. de epi. audi. hosti. tm̄ discrepat a dicto glo. ⁊ dicit recurrendū ad cōem vsū loquēdi. vt. l. iij. ff. ỏ re. du. ar. i. l. i. ff. de flumi. ⁊ melius in. c. de causis. de of. dele. ioan. sentit q̃ si post admonitionē accesserit bz locū dispositio hui⁹ tex. qđ satis plz. nā orit maxia suspitio ꝯ monitū iteran

tem accessum. Et aduerte q2 ħ nō ponit debita pena coeuntiū cū monialibus. sz tm̄ puniunt isti ex suspitiōe pp inobedientiā ex cōtemptu monitiōis supiozis. nā vbi vere ꝓstaret de delicto clericus in quocūq3 ordine dz deponi 7 detrudi i monasteriū ad agēdū ppetuā pniam. xxvij. q. i. c. si q̄ mōacha. 7. c. siquis epūs. Laicus vo fm leges decapitat 7 oia bona applicant monasterio cui intulit iuriā vt ē lex canōizata ea. cā 7 qōne iiij. Raput. ad idē. l. siqs nō dicā rape. C. ō epi. 7 cle. 7 in corpe vī sumit. 7 quot peccata cōmittat talis ppetrās ħ scelus cū mōiali. vide glo. q3 sp tene mēti i. c. virginibus. ea. cā. 7. q. cōmittit. n. sacrilegiū q2 ledit sacr̄. Itē incestū q2 cū ꝓsanguinea spūali. Itē adulteriū q2 cū sponsa dei. Et an possit accusari accumulatiue de quolibz istoz delictorum an vo debeat eligere alterz vide ibi gl. q̄ iudicio meo nō vsqueq̄ qz soluit qōnē sz reducas illā glo. ad nō. per Bar. in l. senatus. ff. de accu. 7 per Jo.an. in addi. Specu. in ti. ō bomi. in pncipio.

q **Quoniam** Epūs pōt statuere in ecclesia certū numerz clericoz sz ipsius facultates qui viuāt in cōi 7 ꝓdictores ad ħ cōpellere 7 istos in cōi viuentes pōt absoluere ab excōicatione incursa pp iniectionē manuū in sociū. 7 tria sūt dicta. scōz ibi sq. tertiū ibi indulgemus. Casus lr̄alis. Quia tot clerici instituebant in ecclesijs: q̄ honeste de bonis ipsaz nō poterāt cōmode sustētari. Statuit gregorius. ix. vt fm facultates ecclesiaz cōsideratis expensis certus numerus clericoz statuat in eis 7 bona clericoz veniant in cōi: 7 in vna domo comedant 7 dormiant sub vno tecto: 7 si qui contra istud statutū facere psumpserint p suspēsionē officij 7 bñficij ad boc cōpellant: 7 etiā si opus fuerit grauius puniant appellatōe nō obstāte. Scōo dicit q̄ si aliquis eoz qui simul viuūt manus violētas in sociū miserit. indulget papa plātis eoz ptātē absoluēdi eos 7 pniaz iponēdi: nisi forte atrocitas facti grauiorem penā exigat. Ber. Nō pmo casū notabilē fm cōem intellectū q̄ epūs cū capīo ecclesiā pochialē pōt facere ecclīā collegiatā 7 disponere vt clerici sz seculares viuāt i cōi 7 sub vno tecto dorm[illegible]it. 7 sic dicit abb. fuisse disputatū 7 determinatū p magistz suū 7 suatū in dio. claramō. auctoritate bui⁹ c. 7 facit. c. a nobis. de iure pa. 7 qō nō. in. c. cū dilect⁹. de cōsue. Nō secūdo q̄ ex eo q̄ clerici viuūt in cōi i aliq̄ eccl̄ia psumitur ibi ee collegiū. ad ħ vide nō. p inno. in. c. postulasti de iure pa. Tertio nō ibi valeatis. q̄ epūs nō artat ad faciēdū clericos viuere i cōi vt ħ dicit licet possit facere. p ħ facit tex. ibi licitū vobis fit 7 c. nam subiectuz volūtati nō subijcit necessitati. xxxij. q. vij. apls. 7. l. nō qcqd. ff. de iudi. Itē nō in v. sicut casum in quo durior vita īducit clericis secularib⁹ nā cōpellunt ponere reddit⁹ in cōi 7 fil cū alijs viuere. Nō in v. indulgem⁹. vnū pulegiū clericoz et seculariū babitātiū in cōi. pōt enī absolui ab excōicatiōe inflicta p iniectiōe manuū in sociū ab epo loci. 7 idē tz gl. i. c. decimas. xvi. q. i. 7 i c. nullus. xvij. q. iiij. 7 Inno. ħ. Sz diceres tu ħ vī mihi esse regulare. vt in. c. quenit. j. de sen. ex. dic illud. c. pcedere i leui iniuria sz inferēs clerico iniuriā mediocrē nō pōt regl̄r absolui nisi a papa. vt in. c. siquis suadēte. xvij. q. iiij. vñ pulegium istud opat cū iniuria fuerit mediocris. 7 idē ē in religiosis vt ē i. c. monachi. de sen. ex. Sz seculares nō absoluūt nisi ab epo vt ħ cū istud pulegiū solū sit indultū epīs vt pz in antiq̄ ex suprascriptiōe sz monachi pōt absolui p eoz abbatē vt in. d. c. monachi. vbi vo iniuria fuerit atrox nec illi nec isti absoluūtur nisi a solo papa vt ħ in fi. 7 in. d. c. monachi. 7. c. cum illaz. e. ti. In gl. i. ibi babēda ē rō expensaz. nō glo. iūcto tex. ad quā debēt aduertere maxīe iuuenes vt tātū expendāt 7 nō āplius quātū bñt in redditib⁹ imo cōsiliū est q̄ semp aliquid supsit. nā si quis expēdit tātū quantū bz i redditib⁹ ex cāu aduerso efficit pauperior. 7 ita ꝓsulit tutori pupilli. l. iij. ff. vbi pupil. educari debeat. In gl. fi. nō allegat gl. tex. aliquē p ħ vltio dicto. sz vide tex. i. c. fi. s. de pōp. Et instant doc. ħ circa ħ. sz ꝓclude sic q̄ aut pbēde nō sint distincte nec est numerus i ecclesia 7 tūc ꝓ ipetrātē licite pōt opponi de defectu facultatū 7 vnus solus et iuitis alijs pōt oppone re vt sentit ħ Jo.an. facit. c. ex pte. 7 qō ibi nō. de ꝓcess. pbē. Cui aūt incūbit onus ꝓbandi an excipiēti q̄ facultates non sufficiāt an ipetráti q̄ imo sufficiūt. dic vt nō. i. d. c. fi. Si vo pbēde sunt diuise tūc mihi plz opinio vt ista exceptio ōsectus facultatū nō sufficiat qm̄ exquo pbēda vacat vel ē vacatura nō pōt clerici ptendere interesse ītāte integritate pbēdarū. Quidā tm̄ tenēt dictū buius glo. sed pmū plus placz qō tz Bonagui. i. c. dilecto. de pbē. In gl. ij. i fi. iste vltimus intellectus vt loquat in regularibus cōiter nō recipit a doc. 7 bñ pmo pz q2 tex. dat epīs facultatē 7 nō necessitatē ħ facien di. sed regulares tenent ad ħ de necessitate. vt in. c. cū ad monasteriū. de sta. reg. Itē ħ disponit vt reddit⁹ istoz veniant i cōi sz regulares nō habēt reddit⁹ destrictos. vt i. d. c. cuz ad mōasteriū. Itē ħ idulget epīs vt istos possint absoluere sz i regularib⁹ ħ nō est cōcessiū epīs sz plātis ipsoz religiosoruz vt i. d. c. mōachi. Cōiter ergo itellige ħ. c. vt loquat i cler. cis secularib⁹ nō q̄ ipsi necessitent ex iure debito ad viuēdum i cōi. nec epūs necessitat ad ħ faciēdū sz dat facultat epō vt possit eccl̄iam erigere in collegiatā 7 disponere vt ħ dī. nā nō fit deterior ꝓditio clericoz ispecto fine. Unū tm̄ aduerte. ħ dicit io. an. 7 fuit dcm̄ Host. i. sūma eo. ti. §. i. q̄ ħ pōt epūs nisi ꝓsuetudo fit pscripta vt clerici viuāt diuisim nisi ex tali cōsuetudie nutriret ihonestas seu ꝓtēneret fuitiū ecclie nā tūc fi ob. ꝓsuetudine poterit epūs disponere ,put ħ dī. ar. i. c. inter q̄ttuor. de relig. domi. Ego aūt nō video q̄ ꝓsuetudo possit simpl̄r induci ꝓ dispositionē bui⁹. c. cū ħ nō ipōat necessitas epīs sz dat eis facultas ħ faciēdi. sed in his q̄ sūt mere facultatis ex nō vsu nō ītroducit ꝓsuetudo. nā si ego frequentauī molēdinū tuū dūtaxat p. xl. ānos nō ex boc ē ītroducta ꝓsuetudo vt nō possim ire ad aliud molendinū 7 sic de filibus. vt nō. plene in. c. ioānes. de cleri. ꝓiu. p ci. i. l. i. C. q̄ fit lon. ꝓsu. 7 nō. in. c. ex pte astēsis. de ꝓcess. pbē. facit. l. i. ff. de via pub. tex. op. i. l. fi certis ānis. C. de pac. nisi forte epō volēte clerici ꝓdixissent 7 tunc forte potuisset īduci ꝓsuetudo vt nō. i iuribus palle. Et ħ faciunt ad q̄stionē quotidianā de q̄ als iterrogatus fui de facto nūquid maioz ps canonicoz possit inuita minoi pte oia bona ponere i cōi 7 statuere vt cōiter viuāt in cōi eccl̄esia. 7 facit i ar. p pte affirmatiua. c. fi. j. ō bis que fi. a ma. p. ca. vbi maioz ps disponit de redditib⁹ pbēdarum singulariū ad opus pium īuita minoi pte. credo q̄ soli canonici sine epo ħ nō pōt et vno ꝓdicēte. ar. in regula qō oēs tāgit 7 qō ibi nō. p gl. de reg. iur. li. vi. 7 q2 p ħ statutū nō solum disponit de redditib⁹ sz et de plonis. Itē inscio epo nō pōt alterare statutū eccl̄ie vt i. c. cū ꝓsuetudinis. de ꝓsue. vide gl. in. c. ij. de vb. sig. li. vi. sz epūs cuz maioi pte capli poterit ħ. ar. op. ħ nā si pōt de nouo disponere fozti⁹ collegiū iā inducta pōt inducere vt viuāt in cōi. vt ꝓbat in. c. panis. circa mediū de ꝓse. di. ij. intellige tm̄ istū tex. cū ꝓsilio capli seu cuz ꝓsensu. sz si sine cā rōnabili non vult cōsentire tūc ꝓdictio bz p consensu. vt nōt Archi. i. c. i. de cōsti. li. vi.

c **Am ab omni.** Eccl̄iastici iudices 7 ōlegati gratis iudicare debēt nec exigere pōt decimā vl aliā quotā litis et si ħ habeat consuetudo. pmo reprehendit auariciā iudicū sco ponit repbensionis cām. tertio cōcludit iusticiā. Casus lr̄a is. Quidā iudices a se. apostolica delegati faciebant pactū cū litigātibus sup decia pte litis vel etiā alia fm cōsuetudinē loci more secularium: recipiētes de boc pignora ,p salario pter expensas victualiū non considerantes q̄ ecclesiastici redditus ad boc sunt deputati vt inde honeste viuant. Peruenit boc ad dñz papā vñ mādat vt de cetero ab huius modi inhonestis exactionib⁹ debeāt abstinere: 7 gratis deberant litigantibus iudicium suū impiri: eo non obstante q̄ quidā dicebāt q̄ illud faciebant more assessoz cum nō liceat iustum iudicium vendere 7 venales sententie legib⁹ seculari bus reprobentur. Ber. Nō pmo q̄ non solum abstinēduz est a malo sz ab oi eo qō spēs mali ē tex. ē i cle. cupiētes de pe. in pn. imo a bono si in̄ sequeret malū p id qō babet. ne cleri. vel mona. c. i. Et p itellectu aduerte post abbatē ħ. quedā enī sunt bona in se q̄ nulla ītētione pōt fieri mala vt

laudare ꝺeum. quedã enim ſunt in ſe ita mala vt nulla intentiõe ꝑñt fieri bona ſicut blaſpbemare ꝺeum adulterari ⁊ ſimilia facere. quedã ſunt de genere bonoꝝ vt ꝺare elemoſynã ieiunare ⁊ ſi. ⁊ iſta ex circũſtãtijs ꝑñt fieri mala. nã ſi ꝺarẽ elemoſynã vel ieiunarẽ ad pompã potius ꝺemereor q̃z mereor q⁊ abutor bono. xij. q. i. certe. i. q. i. nõ ẽ putãda. q̃dam vo ſũt indr̃ia. vt puta q⁊ nõ ſunt in ſe bõa nec mala nec ꝺe genere bonoꝝ vel maloꝝ ⁊ ħ itentiõe ꝑñt fieri bona vel mala vt leuare lapidẽ ꝺe terra. nã ſi leuo eo aĩo vt ꝓximꝰ nõ ledatur efficitur bonũ. ſi dimitto vt ꝓximꝰ ledat efficit malũ. ⁊ ꝺe iſtis indifferẽtibus itellige illũ v. vulgatũ. qcqd agũt boies intẽtio iudicat oẽs. Intẽtio ergo nõ ꝓꝺeſt i biſ que in ſe ſũt mala. ad ħ bo. tex. ĩ. c. nõ ſolũ. ꝺe reg. li. vi. vbi ꝺr̃ q⁊ puritati ꝓſcie ñ ꝺz ꝺeeſſe iudiciũ rõis. ⁊ alibi ꝺic apls qui ignorat ignorabit. xxxviij. ꝺi. qui ea q̃ ꝺei ſunt ⁊c̃. Sen ſus ḡ bui⁹ lr̃e eſt vt nõ ſolũ ſit abſtinẽdũ ab eo qõ in ſe ẽ malũ ſz ẽt ab eo qõ occaſionaliter põt eſſe malũ. ſicut recipere pecuniã ꝑ iudicãdo. poſſet enĩ ĩducere iudicẽ ad iniuſticiã ⁊ iõ ꝺr̃ in pſalmo. Beat⁹ q excutit man⁹ ſuas ab oi munẽ ⁊ vide. i. q. i. ſũt nõnulli. Scõo nõ ibi ſeculariũ more. q⁊ ꝓſuetudo ſecularium honeſtati obuia nõ ẽ a clericis imitãda.

Tertio nõ. ar. ex iſto tex. q⁊ valet ꝓſuetudo i foro ſeculari vt ꝺeb̃ iudici ꝑ laboꝛe ſuo certa quota litiſ puta vicefima vel decia. ⁊ vide ſpe. qui hoc tz ĩ ti. ꝺe ſalarijs. §. i. v̊. ſi vero ordinatus. vtq̃ poſſit ħ iduci in foro eccleſiaſtico. j. ꝺicẽb̃ cũ gl. iſte tñ tex. aptiſſime facit q⁊ nõ. Nõ ibi ꝑter expẽſas. q⁊ dictio ꝓeter q̃q̃z icludit. ſenſus enĩ lr̃e ẽ q⁊ nedũ pete/bãt iſti expẽſas victualiũ ſz ẽt certã quotã litis. ⁊ vide ꝺ bac dictiõe qõ nõ. ĩno. i. c. dudũ. ij. ꝺ elec. ⁊ ibi lati⁹ ꝺixi. Nõ ibi vt ex ipſis honeſte viuere. pulcbq̃ tex. q⁊ reddit⁹ eccliaſtici aſſignanꝺ clericis p̃ncipaliter vt ex ipſis bõeſte viuere poſſint. nõ enĩ tenenꝺ p̃mo ſubuenire pauperibuſ q̃z eis. nec p̃mo reedificare edificia eccl̃ie. p̃mo enĩ ꝺz ipſe viuere ⁊ ꝺe bis q̃ ſupſunt alia pia opa facere. ſic itellige tex. xvi. q. i. c. ſi. vbi ꝺr̃ q⁊ quicqd bñt clerici pauperũ ẽ. ⁊ vide bo. tex. in. c. ꝺe bis. j. ꝺe eccl. edi. ⁊ nõ illud v̊bũ honeſte viuere. nõ enĩz ꝺebẽt ex reꝺditib⁹ viuere inbõeſte. ⁊ vide ꝺcm̃ Hiero. xliij ꝺi. in p̃n. Itẽ nõ ibi gratis ⁊c̃. q⁊ nullũ ꝓſus mun⁹ ꝺz iu ꝺex eccleſiaſticus exigere a ptib⁹. Altio nõ. ex ſi. iuncta glo. ſi. q⁊ ſnĩa lata itercedẽte pecunia eſt ipo iure nulla. Nũ quid aũt cõmittaꝰ ſimonia. vide gl. mẽti cõmẽꝺãꝺã. i. q. iij. v̊ẽꝺentes. q̃ ꝓcludit q⁊ ĩ ꝓpbanꝺis nõ cõmittiꝰ ſimonia ſz ſit grauiſſimũ peccatũ. rõ q⁊ ſimõia cõmittiꝰ tm̃ ĩ ſpũalib⁹ vel ãnexis. i. q. i. q̃ſi ꝑ totũ ⁊ maxĩe ibi ĩ ſũma. ſed in reb⁹ ſpũalibus ſatis põt ꝺici ſimoniã cõmitti ſi ꝺo pecuniã vt bẽam ſnĩam ꝓ me q⁊ volo ꝓſequi ſpũale vel ſibi ãnexũ. In gl. i. in p̃n. vr̃ glo. excipiẽꝺo caſuz a regula q⁊ redimere vexationẽ ſuã ſit ſpẽs mali. qõ a ꝺoc. cõiter r̃pꝛobaꝰ cũ ħ ſit auctoritate iuris ḡ nõ ẽ malũ nec ſpẽs mali. xxiij. q. iij. q peccat. ⁊. l. gracchus. C. ꝺe aꝺul. ſz forte gl. bũit reſpectũ ad actuz in ſe. i. ad ipſam ꝺationẽ pecunie iudici factã. Et an ⁊ q̃ñ li/ceat ꝺare pecuniã ad obſeruationẽ iuris ſui plene nõ. ĩ. c. ꝺi lectus. ꝺe ſimo. ⁊. c. ad aures. eo. ti. ⁊ ꝺic vt ibi. Sz ħ cadit vna bona q̃ſtio ⁊ vtilis nũquid tradẽs pecũiã iudici poſſit illã repetere tanq̃z ĩdebite ſolutã. ⁊ exclude vnũ caſum ĩdubitabilẽ q̃ñ ꝺedit eo aĩo vt iudicẽ corrumpet ad ferẽdã p̃ciſe ſnĩam ꝓ ſe. nã tunc ceſſat repetitio cũ turpitudo v̊ſet ex vtraq̃z pte. fiſcus. n. talẽ pecuniã repetere põt q⁊ ipſe acci/pit oĩa iſta illicite acquiſita. vt. l. luti⁹. ff. ꝺe iur. fiſ. Sz ꝺubitabilis caſus ẽ eſt q̃ñ ꝺedit pecuniã vt ꝓſeruaret ius ſuũ et vt ſnĩam recte ferat. ⁊ ꝺe ħ vide gl. xiiij. q. v. c. nõ ſane. ⁊. xi. q. iij. q recte. vbi ponunt opiniones ꝺr̃ie. vr̃ tñ ibi gl. magiſ inclinare vt locus ſit repetitiõi q⁊ nõ turpiter ꝺedit ſz iuꝺex turpiter recepit. ꝓ ħ. ꝺ. c. nõ ſanc. ⁊. l. ij. ff. ꝺe cõꝺi. ob tur. cãm. ſed Bar. in auc̃. ſz nouo iure. C. ꝺe pen. iu. q male iu/ꝺicauit. tz q⁊ bodie p ius nouiſſimũ nõ põt repeti cũ nõ ſit licitũ quoquo mõ ꝺare pecuniã iudici. Satis ego putarez ex circũſtantijs bãc q̃onem ꝺiffiniendã vt ſi v̊ſimiliter time bat grauari bẽat locum p̃ma opi. vt poſſit repetere. alꝰ aũt ſecus q⁊ p̃ma fronte ẽ p̃ſumptio ꝑ ꝺantẽ q⁊ voluerit corrũ/pere iudicẽ. ⁊ in ħ nõ iſtã gl. ꝺum ꝺicit niſi manifeſte ꝓbeť ꝓrium. nã lz oẽs bodie vtanť bonis v̊bis nihilomin⁹ mẽte id agunt vt iudex ferat ꝓ eis ſnĩam ⁊ pecũia ſeu munera ſo lent q̃uertere aĩum iudicis ⁊ cecare vt nõ videat ius alteri⁹ ptis. nã afficiť incõtinẽti ad ius tradentis. ꝓ ħ. i. q. i. ſũt nõ nulli. viij. q. i. c. i. ⁊. ij. ⁊ p̃mũ dcm̃ gl. clare ꝓcedit q̃ñ extra iudiciũ qs ꝺat pecuniã iudici vt nõ moleſtet euz. tunc enim non tractať ꝺe iudicio alteri⁹ ptis. In gl. ij. ibi ordinarius aũt nõ ꝺz bẽ nisi ſportulas. p̃ro ꝓ ꝺeclaratione vidẽ dũ ẽ quid ſint iſte ſportule. ſcõo quid poſſit recipere iſte or/dinarius vel ꝺelegat⁹. Dic ad p̃mũ q⁊ ſportule ſunt que ꝺã vaſa q̃ vulgariter vocanť ſportule. ⁊ ponit ꝓtinẽs ꝓ cõ/tẽto q⁊ in illis vaſibus ſolebãt ꝺeferri munera iudicibus. ⁊ q̃lia ꝺebẽt eſſe iſta munera ſeu quãta nõ eſt lege ꝺiffinitum. vt in auc̃. gnãliter alle. in gl. Et aduerte q⁊ ꝺubiũ ẽ nun/quid iudex eccleſiaſticus ordinarius poſſit petere iſtas ſpõ tulas ſicut iudex ſecularis. ⁊ tz io. an. bic ⁊ cõiter doc. q⁊ nõ ⁊ idẽ nõ. in. c. vnico. ꝺe pluſperi. ⁊ ſatis iudicio meo ꝓbať ħ ĩ tex. nã lz queſtio in p̃n. loquať in ꝺelegato rõ tñ ꝺecidẽ/di nõ minus cõcernit ordinarios q̃z ꝺelegatos cũ ⁊ ipſi ſint bñficiati ⁊ bñficia ꝺanť eis vt ius reddant exquo habẽt iu/riſditionẽ ita q⁊ fortius ꝺz abſtinere ordinarius eccleſiaſtic⁹ q̃z ꝺelegat⁹. Itẽ aduerte q⁊ lz lr̃a in p̃n. loquať ꝺe quo/ta litis. tñ in v̊. mãꝺam⁹. ⁊ in v̊. non attendẽtes. clare inuiť vt nihil a ptibus ꝓ ſus ſit exigendum. ⁊ bodie vr̃ ꝺeclaratũ in. c. ſtatutum. §. inſup. ꝺe reſcrip. li. vi. vbi tm̃ ꝓcedunť ex penſe victualiũ cũ iudex ꝺelegatus ꝓficiſciť extra domicili um. Nũquid ãt valeat ꝓſuetudo in oppoſitum. Spe. ĩ lo/co. ſ. alle. tz q⁊ ſic cuius dictum reꝓbat gl. in cle. ſtatutũ. ꝺe elec. ꝓ iſtum tex. qui bñ facit. nã ħ ꝺãnať ꝓſuetudo vt ꝓz ibi more ſecularium niſi ꝺiceres q⁊ non erat cõſuetudo iſta in foro eccleſiaſtico ſz tm̃ in ſeculari. Dñs car. ħ ꝺicit attenta/ri poſſe q⁊ ſi ꝓſuetudo nõ habuit ortũ ab exactione ꝑñt tũc ptes ad obſeruandũ laudabilẽ cõſuetudinẽ cõpelli. ar. ĩ. c. ad aplicam. j. ꝺe ſimo. ſz ħ ꝺictũ mibi nõ plz q̃ñ aut ꝑceſſit exactio ⁊ tũc clarum vt cõſuetudo non potuerit induci q⁊ ꝑ honeſtatẽ ⁊ ꝑ mẽtẽ buius. c. ⁊ facit. i. q. iij. ex multis. Aut ñ ꝑceſſit exactio ⁊ tũc non inducit conſuetudo ex liberalitate ꝺonantiũ ſed q̃libet ꝺonatio ꝺz effectũ ſuũ iuxta ea que nõt Bar. in. l. cum ꝺe in rẽ v̊ſo. ff. ꝺe vſuris. facit. l. ſi certis an/nis. C. ꝺe pac. Nec ob. c. ad aplicaz. q⁊ illud loquiť q̃ñ ꝺiu aliquid fuit ꝺatum in piam cãm. tunc enĩ laici vidẽť voluiſ/ſe inducere illã conſuetudinẽ. vt ibi plene nõ. Concluꝺe er go q⁊ ꝺe iure ciuili ordinarius petit iſta munera a lege non ꝺiffinita. Delegat⁹ ãt petit ꝓut ꝺr̃ ħ in gl. ſed ꝺe iure cano/nico nec ordinari⁹ nec ꝺelegatus ꝑñt petere aliquid ꝓ labo re iudicãꝺi p id qõ ꝺr̃ in lr̃a. Sed ꝺubiũ ẽ quid ſi ꝺelega tus non ꝺz ſufficiens bñficium vñ viuat nunqd poſſit pete re ſaltẽ vt ꝺelegatus p̃ncipis. iſta lr̃a a ꝺr̃io in v̊bo non ob/ſtante facit q⁊ ſic. ⁊ lz quidã teneant oppoſitum ꝑ alias rõeſ lr̃e. ſ. q⁊ iudicium ꝺz eẽ gratuitũ. Itẽ q⁊ obediẽꝺum ẽ p̃nci pi ꝺeleganti ⁊ ſic tenuit Ꝑe. ꝺe ancba. ħ tñ ut ꝺixi iſtã opi. nõ puto uerã. nã ꝺelegat⁹ p̃ncipis ſecularis r̃cipit pecuniã ꝓ laboꝛe ſuo ñ tñ ẽ iudiciũ ſuum min⁹ gratuitum ut ꝓz ĩ. ꝺ. auc̃. iuncta. ꝺ. l. ſi. C. q̃ñ ꝓuo. nõ eſt ne. ñc ẽt tollť alia rõ cũ ſeculares non min⁹ teneanť obeꝺire imperatori. ut in. c. ij. ꝺe maio. ⁊ obe. In glo. ſup v̊. p̃ter expenſas in ſi. ꝺec gl. ꝓſequiť ĩ effectu tres queſtiões. Ꝑrima ꝺe ꝺelegato p̃nci pis nunquid poſſit petere expẽſas cum ꝓficiſciť extra do/micilium ſuum occaſiõe cãe ſibi ꝺelegate. ſcõo q̃riť ꝺe ordi nario. tertio ꝺe ꝺelegato ordinarij. ⁊ ſcõa ꝑs ibi ordinariuſ tertia ibi itẽ ſi ordinarius. Et circa iſtã glo. ꝑñt formari alie tres q̃ſtiones. Ꝑria nunquid ꝺelegatus p̃ncipis ſufficien ter bñficiatus poſſit petere expenſas iſtas q̃s feciſſet cuz ꝓ ficiſciť extra ꝺomicilium. ſcõo q̃riť nunquid ꝺebeat cõpu/tare expẽſas q̃ fuiſſet ꝺomi facturus. tertio nunquid veniãt expenſe uictualium ⁊ uecturaꝝ equoꝝ ⁊ ſimiliuz. ⁊ ꝺe bis uide bo. gl. in ꝑalle. c. ſtatutum. §. inſup. ꝺe reſcrip. li. vi. ⁊ ꝓclude totã mãm fic. aut q̃rim⁹ ꝺe ordinario aut ꝺe ꝺelega to. p̃mo caſu regl̃ iſtas expenſas non petit cum ad ħ capi-

at redditus bñficij ut ſuſtineat ipſius onera niſi in cãu ħ ex cepto ī gl. Delegatus ỽo quãtũcũqꝫ ſit ſufficiẽter bñficiatus licite petit expẽſas tã ꝓ vecturis qꝫ ꝓ victualib⁹ ⁊ ſilibus. vt ħ ⁊ in.d.§.iſup. nã iſta iura loquũt indiſtincte ⁊ tacite ſentiũt iſtos delegatos eẽ ſufficienter bñficiatos. nã beneficia iſta nõ ꝓferunt eis cũ ħ onere cũ nõ hẽant iuriſditionẽ ordinariã annexã iõ nõ cogũt tales clerici ꝓficiſci extra domiciliũ ꝓprijs ſũptib⁹ nec tenent cõputare expẽſas qs fuiſſẽt domi facturi cũ iſta iura idiſtincte pmittãt eis illas expẽſas. nec diſtiguũt ſicut faciunt ī ordinario. Jn delegato iferioris a pncipe ẽ magis dubiũ. nã iſta gl. tꝫ q⁹ ordinarius delegãs debeat ſibi ꝓuidere ſꝫ glo. ī. §. iſup. diſtinguit aut deputat ad vniuerſitatẽ cãꝫ ⁊ tũc ipſe ordinarius bꝫ ꝓuidere. ar. ī. c. iter cetera pal. aut deputat ad vnã cãm ⁊ malicioſe ⁊ idẽ. ſꝫ ſi ceſſante malicia ỽlegat tũc ẽt ipſe poterit petere expẽſas a ptibus ar. ħ. ⁊ ħ plus plꝫ qꝫ dcñ gl. hui⁹ nã papa ẽ ordinarius cũctoꝝ. ix. q. iij. cũcta p mũdũ. ⁊ tñ non ꝓuidet ſuo delegato ſꝫ ꝓuidet a ptib⁹. Jdẽ nõ. ſpe. ī ti. de ſala. §. i. v. porro. circa fi. idẽ ergo ſit in ordinario, iferiori qz eadẽ dꝫ eẽ rõ de pte ſicut de toto quo ad totũ. ſ. de of. dele. paſtoralis. in. §. itẽ cũ totũ. ⁊ ī. l. q̃ de tota. ff. ỏ rei vẽ. Nũ quid aũt ordinarius poſſit petere ſalariuꝫ ꝓ aſſeſſore. io. de mõte mur. vt ħ refert io. an. diſputauit ⁊ formauit qõnem ī eꝓ cognoſcẽte de cã mrimoniali. ⁊ ꝓcludit q⁹ nõ quã qꝫ q̃ſtionẽ formauerit ī cã ſpũali tñ rõnes ſue ꝓcludũt idẽ in q̃libet cã. Mouet enī ex eo q⁹ ordinarius dꝫ ſcire cãones ī q⁹bus vſat. c. i. de ꝓſan. ⁊ af. Jtẽ qz ad ħ bꝫ reddit⁹ vt ſubeat oĩa onera. Jtẽ nõ repit ħ iure ſtatutũ vt ordinarius ħ caſu poſſit ſuos ſubditos collectare. i. collectã ſeu pecuniã exigere. x. q. iij. qz cognouimus. Et qꝫ qꝫ accidere poſſit vt cã nõ ſit deciſibilis ſꝫ ius canonicũ tñ ħ raro ꝓtigit vt cã eccleſiaſtica nõ poſſit decidi ſm ius canonicũ vt in. c. ſup ſpecula. ỏ puile. ꝓuideat ergo de ſuo qñ ħ cõtingit. ⁊ ħ ſatis plꝫ ⁊ cõiter teneꝰ a doctorib⁹. tñ delegatus licite petit ſalariũ ꝓ aſſeſſore dũmõ fraudulenter ħ nõ faciat vt qz dicit ſe idigere aſſeſſore vbi in vĩtate nõ indiget. ar. hoc ⁊ bodie bꝫ clare in c. ſtatutũ. §. aſſeſſorẽ ꝑalle. An aũt ꝓ notario cãe poſſit aliquid peti ī delegato. dic q⁹ ſic. ar. in. d. c. ſtatutũ. §. notarium. Sꝫ ī ordinario põt dubitari qz ipſe dꝫ ꝓuidere ſuiſ officialibus. ⁊ vide qõ nõ. in cle. ſtatutũ de ele. Jn arbitro ỽo nũquid poſſit exigere ſportulas. vide qõ nõ. ī ſpe. de arbi. §. fi. v. ſꝫ nũqd arbiter. Jn gl. pe. ibi iuriſcõſultus ⁊ c. ex ħ ⁊ ex iuribus alle. ī gl. hẽs q⁹ ꝓ ſcia iuris licite qs petit mercedẽ. ⁊ qr merces ſit ꝓſtituẽda iurepitis ſiue ſint aduocati ſiue ꝓſultores. ⁊ qd ſi moriat aduocatus vel doctor ſalariatus añ qꝫ expleat tps ſuũ ſeu cãꝫ quã ꝓmouendã aſſũpſit. vide pulchre ī. l. i. ff. ỏ va. ⁊ extraor. co. p gl. ⁊ bar.

ỏ Eus qui. Ad euitandũ ſcandalũ pñt religioſi diuerſi babitus miſſi ad pdicandũ de nouo ꝓuerſis ſe in vnũ ſupiorẽ bitũ ⁊ ꝓpoſitum ꝓformare. pmo ponit exordiũ. ſcõo cãm mandati. ibi ne igit. tertio mandatũ ibi mãdamus. Caſus literalis. Liuoniẽſes de nouo cõuerſi erant ad fidẽ datus fuit eis epus ⁊ quidã alij fratres ad pdicandũ euãgeliũ: qr iſti pdicatores diſſimilẽ habitũ habebãt murmurabat ⁊ inter liuoniẽſes ſcãdalũ ſuſcitabat ex tali diuerſitate. Scribit papa epo liuonienſi. ⁊ alijs fratribus dicẽs ne ꝓpter diſſimilez habitũ ſcandalũ ſuſcitetur inter illos quibus vnũ euãgeliũ pdicatis. mandat qꝫ eis vt oẽs debeant ſe ꝓformare in vnũ regulare ꝓpoſitum ⁊ boneſtũ habitũ q̃tuꝫ ſpectat ad hoc officium: nõ obſtante eo q⁹ quidã eoꝝ ſunt mõachi quidaꝫ ỽo regulares vel ſub alia diſtrictiõe ꝓfeſſi. Ber. Nõ ꝑmo tex. valde nõ. ⁊ fing. iudicio meo q⁹ vbicũqꝫ ex hõeſta cã ꝓueniũt boies diſparis bitus ⁊ obſuãtie ſi ſcandalũ generatur alijs ex diuerſitate pñt ſe ꝓformare ī vnũ hõeſtũ habitũ ⁊ ꝓpoſitũ. ⁊ intelligo ꝓpoſitũ quo ad modũ viuẽdi. ad ħ vide gl. nõ. xvi. q. vij. ī noua in gl. fi. q̃ dicit q⁹ mõachꝰ factus epus vel canonicus regularis põt ſi ſcandalũ gnãtur alijs ſe cõformare ī ſupiori bitu morib⁹ illoꝝ iter quos viuit. ⁊ pondera qõ dixi de ſcandalo aliꝰ ſecus. ſic itelligo gl. que vñ illi ꝯria. xvi. q. i. in. c. de mõachis. ⁊ vide ẽt duas cãs nõ. e. cã. ⁊ q. in. c. ij. ⁊ iij. q̃ dicũt q⁹ mõachus ꝓmot⁹ ad officiũ ſeculare puta ad epatũ vel ad aliã eccliaz curatam non aſtringit ſuare regulã. ſicut ꝑmo. ſꝫ extra ſubſtantialia regule poterit ſe cõformare morib⁹ illoꝝ iter quos viuit. nec ſic ſtricte põt regulaz ſuare extra mõaſteriũ ſicut in monaſterio. ⁊ dic vt ibi. ſcõo nõ ar. ꝓ vitãda nimia religionũ cõfuſiõe ⁊ multiplicitate. nã diuerſitas babit⁹ rit⁹ ⁊ obſuãtie in vna eadẽqꝫ fide generat ſcandalũ apud ifideles. hac rõe grauiter peccant iueniẽtes regulã de nouo abſqꝫ ꝓfirmatione romani põtificis. ⁊ vide bo. tex. in. c. fi. de relig. domi. nec excuſant q⁹ ħ faciant ad bonũ finẽ. nam põt eis rñderi ꝓut nõ. dicit tex. in. c. nõ ſolũ. de regula. lib. vi. ſ. q⁹ puritati ꝓſcie nõ dꝫ deeſſe iudiciũ rõnis. Ultio nõ ibi quantũ ad ħ ſpectat offiñ. q⁹ vbi aliqd ꝓcedit ꝓp neceſſitatẽ illud vt eẽ ꝓceſſũ q̃tenus neceſſitas ħ poſtulat ⁊ ſic cã limitata limitatiũ parit effectũ. Jn gl. ibi ħ vex itellige q̃ztũ ad ſolẽnitarem nõ glo. iuncto tex. q⁹ ꝓmẽta in regula religioſoꝝ nõ obligant reglr ex voto ꝑter tria ſubſtantialia regule. Totũ enī in ꝓfeſſiõe emiſſũ refert ad illa tria ſubſtantialia vt ad cõtinẽtiã obediẽtiaz ⁊ pauptatẽ. ⁊ ħ voluit beat⁹ Tho. vt dicã plene in. c. nã cõcupiſcẽtiaz. de ꝓfti. Itẽ ꝓbo rõe. nã ſi votũ ꝑticularit ꝓcerneret oĩa cõtẽta in regula q̃re fieret ſpãlis ꝓuiſio ⁊ magis ſpecifice notarẽt illa tria. vt nõ. ī. c. cũ ad mõaſteriũ. in fi. de ſta. reg. nã ibi dr q⁹ illa tria ſunt ita ãnexa ordini monachali q⁹ ẽt papa diſpẽſare nõ põt ⁊ intellige vt ibi dicam. ergo cetera ꝓmẽta in regula nõ ſic obligãt ex voto imo tenuit beat⁹ Tho. q⁹ niſi regula ꝓhibeat ī alijs ꝑceptiue vel religioſus peccet ex ꝓemptu nõ obligat ad mortale ex tranſgreſſiõe cuiuſlibet cõtẽti in regula alis vt dicit ꝑiculoſior eẽt ſtatus regulariũ qꝫ ſeclariuꝫ cũ ex nimia diſtrictiõe difficile ſit ad vnguẽ obſuare ſemp. ⁊ ħ ſentit ẽt iſta gl. dũ dicit cetera ẽt regri ad ſolẽnitatẽ religiõis. ⁊ q⁹ papa põt in illis libere diſponere. Itẽ ꝓbat ⁊ alia rõe notabiliori papa ħ nõ indulget imo ꝑcipit vt rõe ſcandali euitandi cõueniant ī vnũ ꝓpoſitũ ⁊ in vnũ habitũ ergo nõ renẽt ad iſtas obſuantias ex voto qz nõ dꝫ qs votũ omittere ꝓp ſcandalũ alteri⁹. nã facili⁹ ſcandalũ naſci pmittit qꝫ vĩtas relinq̃tur. vt nõ. ī. c. ij. de no. op. nũ. non enī ꝓp ſcandalũ ꝓximi poſſet religioſus ducere vxorẽ ſiue dimittere habitũ vel alias obſuantias q̃ ſunt ad ſolẽnitatẽ ordinis vt ħ bñ. Et hac rõne qz nõ ſunt ỏ ſubſtantia religiõis ⁊ q⁹ ꝑ papaz tolli pñt ꝓſoluit Do. car. vt ipſe refert ī. c. cum ad monaſteriũ. q⁹ ſi in certo monaſterio nõ ẽ memoria in ꝑticulari q⁹ eius carnũ fuerit ꝓhibitus q⁹ de nouo aſſumẽtes ibi habituꝫ nõ peccant ſequẽdo mores diuturnos alioꝝ ⁊ maxie bodie papa ſciẽte ⁊ tolerante. nazꝫ conſuetudo tanti ctpis inducit ꝑſũptionẽ alicui⁹ ti. c. i. ỏ ꝓſcripti. li. vi. ⁊ certũ ẽ q⁹ ex cauſa iſta pñt tolli vt ħ. Jdẽ dic de alijs obſuantijs cõcernẽtib⁹ ſolẽnitatẽ. nam idẽ videm⁹ in clericis ſecularibus. Jn multis enī eoꝝ ſtat⁹ relaxat⁹ ẽ ⁊ nõ ſũt ſub illa diſtrictione q̃ erant tpe apſtoꝝ. naz ꝑmo ꝓhibebãt vti ꝓpo bodie ſec⁹. xij. q. i. certe. ⁊ ibi in ſũma. Itẽ grauiuſ puniebant ꝑmo ex fornicatiõe qꝫ bodie. vt dicit tex. i. c. fraternitatis. xxxiiij. di. defect⁹ nr̃i ꝓis quib⁹ ħ ſolũ merita ſꝫ etiaz corpora boium defecerunt cenſuraz ⁊ diſtrictionẽ antiquoꝝ canonũ ñ patiunt ꝑmanere. ⁊ facit qõ dicaz in. c. vt clericoꝝ. j. e. ⁊ facit qõ nõ. ī. c. ſup eo. j. de reg. Sꝫ nunqd ſi certa religio reducit ad ꝓrẽ obſuantiaz teneant boies ibi ꝓfeſſi ſm obſuantiaz laxioꝝ obſuare diſtrictionẽ anti quaz nouiter reformataz. ⁊ dic vt ibi dicet. Jn ea. glo. ibi ꝓformabunt autẽ iſti ſe. nõ gl. q̃ten⁹ dicit de ſuperiori bitu ⁊ lꝫ iſte tex. nõ dicat ſꝫ loquit indiſtincte tñ dictũ glo. placꝫ ⁊ cõiter approbat. facit qõ nõt glo. in fiñ in. d. c. in noua. et ꝓbat rõe ſic. ꝓformitas iſta in habitu ⁊ obſuantia pmittit rõne ſcandali euitandi. dꝫ ergo eẽ pmiſſio q̃ten⁹ neceſſitas vrget ⁊ q̃ten⁹ ſcandaluꝫ imineat qõ vr̃ ceſſare in bitu iferiori. ⁊ ꝑ ħ dicerẽ limitando gl. q⁹ vbi ſcandaluꝫ poſſet oriri ex diuerſitate bitus iferioris dꝫ eẽ oĩmoda ꝓformitas regule nec ꝓcederet iſta gl. ⁊ credo q⁹ gl. nõ ſenſiſſet ꝯrium. Et facit iſta glo. iuncto tex. ī ar. de eo qui incedit vt laic⁹ vel clericus

cus ſecularis deferēdo inferius bītum religiōis nūquid incidat in penā. c. ij. ne cleri. vel mo. li. vi. z tz io. an. ḃ q̄ ſic. z idē gl. ī cle. ij. eo. ti. z io. an. ī mercu. ſup regula ſi. de reg. iu. li. vi. z ſentit do. an. ḃ facit tex. iſte ī ar. qr ꝓformitas ḃ in ſupiori bītu ꝓmittit vt ſcandalū euitet ergo aliō vbi nulla cā ſubeſſet. ꝟriū tz ḃ io. de lig. poſt zenze. ī. d. cle. ij. nō enī valet ḃ argumētū nō lz ſine cā ergo īcidit ī penā illi⁹. c. ij. Et aduerte qr adducerē iſtū tex. cū gl. de directo ꝟopi. io. an. lz ipſe adducat ꝓ ſe. nā vt ḃ pz iuncta gl. aliud ē ex toto dimittere aliud ē ſupius ñ portare. nā ꝓmittit ī ſupiori dimiſſio z tm̄ iferi⁹ z ſubtus tenet portare vt ḃ ī gl. ergo pena. c. ij. nō vificat in iſtis qr aliud ē dimittere oīo aliud ī ſupioribus tm̄. vt ḃ ꝓbat exꝓſſe. z in. d. c. ī noua. vbi gl. nā ꝓſtitutio penalis nō dz extēdi ſaltē ad caſuz nō bītē oīmodā rōnē. vt nō. io. an. in regula odia ō reg. iur. li. vi. ī mercu. facit qō ipſe nō. in. c. i. de tēp. or. li. vi. in gl. ſua. in fi. Et ī fi. gl. ḃ ar. ꝼm opi. bāc Hug. cōiter dānat z cōis cōcluſio ē vt religioſus nō poſſit eē canonicus ī eccl̄ia ſeculari nec bīe aliud bīficiū ſeculare ſimplex. vt in. c. ſup eo. ō regula. palle. vbi de ḃ ꝓ doc. facit. c. qō dei timorē. de ſta. reg. vbi ꝓmittit canonico regulari z monacho vt poſſint ꝓmoueri ad eccl̄iaz curatā ſeculārē rōne cure aīaꝝ. vbi ergo ceſſat hec rō cure nō pſit aſſumi ad bīficia ſecularia. nec ob. c. quorūdā. alle. in gl. qr vt ibi nō. dz itelligi ī eccleſia cathedrali r̄gulari. nā illa eccleſia ſyracuſana fuit olim monachoꝝ. z idē rīdet ad c. i. lviij. di. Alibi enim ꝓfeſſus pōt aſſumi vt ſit monachus ſeu canonicus in eccl̄ia cathedrali regulari eiuſdē ordīs. ſecus ſi eccleſia cathedralis eēt alteri⁹ obꝺuantie cle. i. ō elec. z vide ibi gl. nō. Nūqd religioſus poſſit ꝓmoueri ī ꝓlatū ſeu rectorē eccleſie ſecularis collegiate ſicut ꝓmouet in epiſcopū vel in rectorē eccleſie pochialis curate nō collegiate. z dic vt ibi nō. z mām plene dicemus ī. d. c. quod dei timorem. de ſta. regula.

c Am decorem.

Ludi theatrales ēt ꝓtextu ꝓſuetudinis in eccleſijs vel ꝓ clericos fieri nō debēt. h. d. ꝓpōnit factū rep̄henſibile. ſcō illud p̄cipit emendari ibi fraternitati. Caſus l̄ralis. Quidā ludi qui dicūt theatrales fiebant in eccleſijs in quibus introducebant mōſtra larua rū ꝓpter quos ludos honeſtas eccleſie deformabat z preſbyteri z diacōi in quibuſdā feſtiuitatibus. ſ. ſancti ſtephāi ſ. ioānis z innocentū ludibria ſua exercebant. mādat papa p̄dictā ꝓſuetudinē ludibrioꝝ īmo potius corruptelā de p̄dictis eccleſijs penitus extirpari: ne ꝓpter huiuſmodi turpitudinē honeſtas eccleſie inquinet. Ber. Nō ꝓmo q ludi ſeculares ñ debēt fieri in eccl̄ijs. z dicebāt iſti ludi theatrales a theatro. i. in loco apto ad theorādū. i. ſpeculādum vſi larue dicunt deformitates boīuz ſiue ꝓ appoſitiōes pelliū ſiue coloꝝ. z in vulgari dicūt maſchare. ludibria vō dīr narratiōes reꝝ īhoneſtaꝝ. z tales ludi nō debēt fieri ī eccleſijs nec ēt ꝓ clericos vbicūq; qnīmo dicit canō clericū nō debere intereſſe iſtis ludis īmo ſi clerico exīte ī mēſa venit biſtrio vel buffo dz clericus de mēſa ſurgere z potius recedere q̄z iſta videre vel audire geſta illoꝝ. vt in. c. nō oz. de cō. di. v. nō tm̄ ꝓ iſtū tex. ꝓhibēt repīntatiōes ſolēnitatū fidē nr̄e vt ḃ dī in gl. quā nō ꝓ obꝺuātia cōi. Sz ḃ q̄rit nunqd iſti buffones ſeu biſtriones ſeu luſores p̄ſit ꝓmoueri ad clericatū ſaltē poſt pnīaz. z dicit ḃ īno. z bñ q̄ nō. iſti enī ſunt infames vt ē tex. li. di. c. i. z. c. ꝓterea. iiij. q. i. c. i. l. ij. §. ait ꝓ toꝛ. ff. de bis q nō. īſa. īmo nec corpus chriſti dz eis nō penitētib⁹ indulgeri. de ꝓſe. di. ij. ī. c. pe. requirit tm̄ ad ḃ vt repellant a ꝓmotōe vt dicit īno. q̄ bēant ḃ offm̄ in curia vel q̄ aſſuefecerint ſe in arte illa. ſec⁹ aūt ꝼm eū vbi in occulto ḃ feciſſent maxīe ad cōplacentiā īfirmi. nā dauid lz eēt iuſtus ſepe pulſauit citbarā z choreizauit. Idē dicit ſi in publico ſem̄l vel pluries hoc fecerit dūmō nō aſſuefecerit ſe qr infamia eſt illa q̄ ꝓhibet eos a ꝓmotōe. hoc vltimū dcīm nō puto ſimpliciter vex. vñ credo q̄ ſi ſaltē bis in publico exercuerit illā artē cā q̄ſtus efficit infamis. ar. optimū ī. l. palaz ff. de ritu. nup. vbi tex. nō. innuit dici mulierē meretricez ſi admiſit duos cā q̄ſtus. z nō ḃ. idē g̃ dicendū ē in biſtriōib⁹ vt dicāt biſtriōes z buffones ſi cā q̄ſtus bis exercuerit illā artē. facit. xxv. q. ij. ita nos. z. l. iij. C. de epi. au. z qō nō. Archi. in. c. illud. xij. di. Et de iſtis citbariſtis an z qñ ſine peccato licitū ſit pulſare. z an ſit peccatū aliqd dare iſtis biſtrionibus z buffonib⁹ vide. lxxxvi. di. in. c. donare. z. c. q venationibus. z ibi vide glo.

v Ꝛ clericorum

Propter dictoruz multitudinē nō ſolet ſūmari ſed gn̄aliter ſic pōt dici. Clerici debēt cōtinere z caſte viuere ꝓfitētes punit z ſeuerius puniunt illi qui legitio mr̄imonio p̄ſit vti. b. d. Et quinqz ſunt dcā. primo indicit clericis honeſtatē z caſtitatē. ſcō ponit penam tertio aggrauat. quarto pūit ꝓlatos negligētes z corrupti/biles. quinto punit grecos incōtinētes. ſcōa ibi nec ibi. tertia ibi ſi quis igit. q̄rta ibi ꝓlati. quinta ibi qui ār. Caſus l̄ralis. In prima parte huiꝰ capituli ſtatuit ꝓciliū: q̄ clerici mores z actus ſuos reformēt in melius z viuāt caſte z precipue in ſacris ordīb⁹ ꝓſtituti ab oī vicio libidinis: maxīe illo p̄cauentes. ꝓpter qō ira dei venit in filios diffidentie. Scō dicit ne facilitas venie incentiū tribuat delinquēdi: ſtatuit vt qui depbenſi fuerint incōtinēte vicio laborare puniant ꝼm canonicas ſanctiōes ꝓut plus vel minꝰ peccauerint: vt quos timor diuinus a malo nō reuocat pena tēporalis cōpeſcat: z ſi aliquis ꝓpter hoc ſuſpenſus diuina preſūpſerit celebrare eccleſiaſticis bīficijs nō ſolū ſpolietur ſed ēt ꝓ duplici culpa ꝓpetuo deponat. prelati vō qui tales ſuſtinuerint in ſuis iniquitatib⁹ z p̄cipue obtētu pecunie: vel alteri⁹ cōmodi tēporalis pari pena puniant: illi vō qui mr̄i mōio p̄ſit vti ꝼz morē religiōis ſue ſi lapſi fuerint grauiꝰ puniant. Ber. Nō ibi p̄ſertim in ſacris ordīb⁹. q̄ nō ſolū ꝓſtituti in ſacris ſz ēt in mīoꝛib⁹ ordīb⁹ tenent obſuare cōtinētiā z caſtitatē z tm̄ eſt dr̄ia inter ꝓſtitutos in ſacris z mīoꝛib⁹. ꝑmo in quātitate delicti. nā vt arbitror lōge grauiꝰ peccat in ſacris ꝓſtitut⁹ z maxīe p̄ſbyter q̄z ꝓſtitut⁹ ī minoribus. nā iſti q̄ſi ꝓrerūt mr̄imoniū cū eccl̄ia. vñ vident committere adulteriū ſpūale. ad ḃ qō nōt Pau. ī cle. i. de offi. or. ſcōa dr̄ia qr ꝓſtitutus ī minoꝛib⁹ pōt ꝟbere mr̄imoniuz vñ tenet ad ꝓtinētiā r̄ſpectu fornicatōis illicite ſz ꝟbere pōt j. de cleri. ꝓiu. c. i. z q̄ſi ꝑ totū. Cōſtitut⁹ vō in ſacris oīo aret ad ꝓtinētiā ita vt nō valeat mr̄imoniū ꝑ eū ꝟctū. c. vnico de vo. li. vi. De laicis vō dic q̄ tenet ſuare ꝓtinētiā capiendo cōtinētiā, put. ſ. dixi in clericis cōſtitutis ī minoꝛib⁹. nā peccāt q̄litercūq; exerceāt actū libidinoſū ꝑter uxoriū. vñ ēt cōcubinas nō p̄ſit bīe lz aliud videat ius ciuile diſponere vide tex. nō. xxxij. q. iiij. c. nemo ſibi blādiat ō lege. z. c. meretrices vbi dī nō. q̄ ſub illo p̄cepto diuino nō mechaberis z c. noie mechie venit oīs illicit⁹ ꝓcubit⁹ ꝑter uxoriū. z vtq; coit⁹ cū vxore ſit ſp licit⁹. vide gl. xxv. di. §. q̄ aūt. v. fi. in gl. ſup v. exceptio. z vide qō nō. Jo. an. poſt Hoſti. in regula ſine culpa de re. iu. li. vi. in mercu. vbi dicit q̄ bodie ēt d iure ciuili vī ꝓhibit⁹ cōcubinat⁹ exquo iuſ canonicū ita apte ꝓhibet qm̄ lex ciuilis in iſtis ſpūalib⁹ vī velle ſubijci diſpōnib⁹ canonicis ī auc̄. vt cle. apud ꝓꝑos epi. z in auc̄. de eccle. ti. z in. c. clericis. ſ. de iudi. ſcō nō in v. ne vō ꝟ iudices faciles in indulgētia penaꝝ ſeu culpaꝝ nā vident potiꝰ ſubditos ledere q̄z eis īdulgere qr facilitaſ venie tribuit īcētiuū peccādi vl̄ ōliquēdi. ñ enī valet mīa ſine iuſticia nec iuſticia ſiñ mīa ſz cōmiſcēda ſūt z efficiēdū ē optimū tēpam̄tū. vīō pulchꝝ tex. xlv. di. in. c. diſciplinā. Itē nō ibi ꝓut maiꝰ vel minꝰ z c. q̄ ꝼm q̄litatē z quātitatē fornicatiōis venit delinquēs puniēdus. nā multe ſunt ſpēs fornicatiōis vt fornicatio ſimplex ſtupꝝ adulteriū inceſtꝰ. z ꝓſeq̄re latiꝰ vt bēs xxxvi. q. i. in. §. i. Itē nō ibi quos diuinꝰ timor z c. ꝓbationē illiꝰ dicti. Oderūt peccare bōi vtutis amore. Oderūt peccare mali formidine pene. Nō ibi ſiquis igit. ar. optimū q̄ ꝓ oī delicto fornicatiōis nō ē clericus deponēdus ſed qñq; ſuſpēdendus. z de ḃ īfra latiꝰ. Nō in v. p̄lati. q̄ p̄lati grauiter peccāt ſuſtinēdo ſubditos concubinarios maxīe obtētu pecunie vel alteri⁹ ꝓmodi tpal̄. z pōdera illō

vbū cōmodi tpalis. nā p ꝫ vbum arbitror q; si clericus cō cubinari⁹ efficeret deterior si pcise cōpelleret ad dimittendū ꝓcubinā q; tūc plat⁹ tolerādo ad tps peccatū ñ incurrit. nā qñqꝫ sustineť min⁹ malū vt mai⁹ euiteť. xiij. di. duo. xxx iij. q. ij. c. siue si ꝓstiterit. Nō in v. q aūt. q; greci ñ peccāt vtēdo mr̄imonio ꝓcto i minoribꝰ. nā in mr̄imonio ē castitas xxxi. di. nicena. ⁊. c. alr. Et ꝫ facit ad qōe ꝫ testator dixit reli quo vxori mee vsufructū bonoꝝ meoꝝ si caste vixerit. demū vxor mortuo testāte trāsit ad scōa vota. qrit nūqd ōbeat hīe vsufructū. Et dicēdū est q; sic qz dī caste viuere. ⁊ iō cautela ē adijcere si caste vixerit ⁊ in viduitate. vide qō le. ⁊ nō. in. l. vnica. C. si scōo nup. Et ex his iferť q; ꝓtinētia i clericis nō ē de iure diuio ſz de iure positiuo dūtaxat als greci peccarēt. de ꝫ dicet plē in. c. cū olim. de cle. ꝓiu. Ultio nō q; grauī⁹ peccat clericus grecus labēdo in vitiū incōtinētie qz latinus. rō redditur in lra qz ille pōt vti mr̄imonio legitio. Et ex ꝫ arguit abb. grauī⁹ peccare laicū ꝓiugatū thorū vxoris violātē qz pbyterꝫ adulterātē. ⁊ cū hoc ar. trāseunt cōiter doc. ⁊ do. an. ⁊ do. ℣De. ſz apud me nō ē fine dubitatōe qn pbyter cōmittit adulteriū spūale ⁊ sacrilegiuz. facit qō nōt ℣Dau. vbi. s. ⁊ gl. in. c. vginib⁹. xxvij. q. i. hīc ē q; cōcubine clericoꝝ pnt distrigi ⁊ puniri p iudicē ecclesiasticū qz cōmittūt sacrilegiū eis iherēdo. vide tex. cū gl. in. c. eos. xxxij. di. Quero ꝓ declaratōe lre qliter sint puniē dī clerici de incōtinētia. So. dicūt ꝫ doc. q; olim ꝓ fornicatiōe clericus deponebať. lxxxi. di. pbyter. vide tex. aptum in. c. a multis. de eta. ⁊ qli. bodie vo nō deponit ſz suspēdit vt ꝫ. ⁊. xxxiij. di. in. c. fraternitatis. vbi est tex. pulcherrim⁹ ad tpandū rigorē antiquoꝝ canonū. ꝫ tm dictū absolute nō recipias ſz intellige de simplici fornicatōe. nā pp adulteriū clericus dz deponi. c. cū nō ab boīe. de iudi. ⁊ nimiꝝ cū laicus veniat decapitādus. l. qzuis. C. de adulte. Idē dicit de delicto ꝑ nām. c. clerici. de excess. pla. In ꝓcubinario vo tex. ē pulcherrim⁹ i. c. ex pte ade. de testi. inuit q; pōt ꝓuari bnficio. dicet pleni⁹ i ti. j. de coba. cle. ⁊ muli. ⁊ idē dic ō icestu stupro ⁊ si. ⁊ pleni⁹ ꝓsequor in. c. at si clerici. de iudi. Intelige ergo pmū dictū i fornicatiōe tm ñ qlificata. ⁊ ℣Dau. dubitat i pbytero cū nō videť q; possit cōmittere simplicem fornicationē rōe pdicta. sed iste tex. gnāliter loquēs multū facit ꝓ pma opi. Scōo qrit de q suspēsiōe loquit v. sigs igit. vbi dī q; suspēsus hac de cā celebrās venit deponēd⁹ io. an. intelligit de suspēsiōe ab boīe fcā vt qz plat⁹ suspēdit subditū pp delictū incōtinētie. Idē pm eū in suspēsiōe iuris vt qz erat notori⁹ fornicator vt sūt isti tenētes publice ꝓcubinas. j. ti. ꝓx. c. vra. ⁊ pōdera ꝫ dictū io. an. iūcto isto tex. pm hūc intellectū q; cleric⁹ notorie fornicari⁹ ē ipso iure suspensus adeo q; celebrādo incurrit irregularitatē ⁊ venit deponēdus qō est valde piculosū. ⁊ dicā lati⁹ i. d. c. vra. vbi referā plura notāda ad istū articulū. Ultio īducit iste tex. in v. plati. ad. q. nunqd ꝓlatus possit imponere penā pecuniariā clericis ꝓ delicto. Cōclusio cōis est q; sic. ⁊ ꝫ si facit cā correctionis vt qz magis timeť pena pecuniaria qz spūalis. ⁊ pōt sic itelligi. c. dilectus. de of. or. ſz si facit cā auaritie tunc nō lz. ar. ꝫ ⁊ in. c. lz. de penis. vbi dixi plē. Ad euitandā aūt hāc pstūptionē auaricie dz ꝓlatus ꝓuertere pecuniā in piam cām. ⁊ dic vt dixi in. d. c. lz.

a **Crapula** Clericus crapulosus vel ebriosus monitus nō desistens ab officio vel bnficio suspēdit. ꝓmo ꝓhibet crapulā ⁊ ebrietatē. scōo abusū se obligātiū ad potuz. tertio penas statuit ibi siquis. Nō ꝓmo ꝯ crapulosos ⁊ ebriosos. et crapula dī īmoderata voracitas cibi. ⁊ dī crapula qsi cruda epula qz boīes ita voraciter epulātes pfecte nō digerūt ſz mām idigestā emittūt. Ebrietas vo referť ad superfluitatē pot⁹. vñ ebrietas est īmoderat⁹ vsus vini. scōo nō ibi vinū sibi tēperet. ꝯ bibētes vinū sine aq̄. Et adducit ꝫ ad. q. an talis peccet mortaliter. ꝓmo vr̄ q; sic. nā ꝯ ꝓhibitionē ꝓcilij facit. nā in calice etiā ponit de aqua. c. cū marthe. ō cele. mis. ⁊ ꝫ dictū ē verꝫ pm doc. nisi ex cā aliud facerēt. nā reperiunť qdā vina min⁹ potētia. satis ē enī q; se tēperēt vino vt sequitur in lra. ⁊ dī se tempare vino qñ bz respectū ad potē tiā vini. Itē respectu frequētie bibēdi. nā dz clericus eē cōtent⁹ trina vice. ter. in. c. qñ. xliij. di. ſz intellige qñ appetit⁹ nālis vltra nō exigit. voluit. n. tēpare hoīes īmoderatos et credere q; ēt nō apponēdo aquā in vino potenti nō peccet qs mortaliter nisi assidue inebrieť. per tex. nō. in. §. als ea demū. xxv. di. vbi bēs tex. ſp menti tenēdū q; ebrietas nō ē peccatū mortale nisi fit assidua. ⁊ ad istū tex. ⁊ ad motiuū doc. dicas q; nō loquit ꝓceptiue. ꝓ ꝫ qđ dicā in. c. se. Nō duos effect⁹ ebrietatis. nā inducit mentis exiliū ⁊ ꝓuocat ad libidinē. ⁊ ob hāc vltimā cāz olī pīes abstinebāt ab vsu carnū ⁊ vini. xxxv. di. ab exordio. ⁊ vide tex. xxxv. di. ante oia. vbi dī q; ebrietas ē fomes oīm maloꝝ. Ultio nō q; pp crapulā vel ebrietatē nō dz clericus puari bnficio nec ēt suspendi si vult agere pniam. Miles aūt secularis pp ebrietatē remoueť ab oī militia. l. oē delictū. ff. de re milit. pena āt antiquoꝝ canonū ꝓ ebrietate erat q; clericus ebriosus xxx. dieb⁹ a canone suspendebať aut corpali supplicio supponebať in. c. vlt. xxxv. di. ſz hodie nō ponit tanta pena vt ꝫ pz. vide qō dicā. j. ti. i. c. ij. In gl. fi. ibi relīqť arbitrio sup iozis. nō hāc gl. ex q̄ colligit q; in penis alternatiuis optio dať iudici. ⁊ hāc gl. vr̄ approbare ℣Jo. an. ⁊ cōiter doct. nr̄i. ⁊ allat ℣Jo. an. bo. tex. in. c. qñ. in fi. vt lit. nō ꝓte. ſz allego alias gl. cōcordātes huic. ⁊ in decretis bēs. xxxiiij. dist. fraternitatis. ⁊. j. de iudeis. c. sicut. ⁊ facit tex. in. c. q̄renti. ō vb. sig. Sz in ꝓriū facit tex. iuris ciuilis in. l. ij. C. de ser. fu. vbi dať optio reo pm cōem intellectū ibi ℣Bar. in. l. ij. ff. de effracto. dicit q; aut vba dirigunť iudici. vtputa puniat tali vel tali pena ⁊ tūc optio dať iudici. aut vba dirigunť ad reū vtputa soluat mille vel exhibeat medietatē bonoꝝ vel p verba filia ⁊ tūc optio dať ipsi reo. ⁊ sic ꝓcedat dicta. l. ij. ⁊ fili⁹ distinctio fit in legato alternatiuo. vt nōt ℣Di. in regula alternatiuis de reg. iur. li. vi. gl. ⁊ doc. in. l. lutio. ff. de lega. ij. Sz casus dubi⁹ ē qñ ꝓstitutio puidet simplr loquēdo ipersonaliter vt ꝫ suspēdat ab officio vel bnficio vel āputet sibi manus vel ꝓdēnet ad mille vel p vba filia. ⁊ ꝫ casu Bart. vr̄ ibi inclinare in fauorē rei vt sibi det optio ⁊ motus illa regula gnāli q; in penis est mitior interpretatio facienda vt in iuribus vulgarib⁹. ꝫ dcm ℣Bar. nō admitterē. ⁊ ꝓriū senserunt cōiter nr̄i glosatores ⁊ doc. ⁊ ēt tex. alle. nā ista iura loquūť ipersonaliter ⁊ dať optio iudici. Item pena ē ponenda p iudicem ⁊ sic quodāmō loquit in dubio lex. Itē iuōr bz videre q; pena magis expediat. vt in. d. c. qm̄. facit. xxiij. q. v. ꝓdest. ⁊ ꝫ nō. nam doc. nr̄i transeunt multum lōnte super hoc passu.

c **Clerici.** A negocijs ꝓfanis ludis vestibus ⁊ ornatu nimis honesto ꝓcipit clericos abstinere ⁊ habitu honesto vti cuius vanitatem in pluribus exp̄mit ⁊ detestať. ꝫ vult in effectu vsq; ad finem. Et aduerte diligenter ad vnū vbū Inn. dicit. n. q; ꝫ. c. loquit de honestate. ℣De. vo dicebat q; qdā sunt honestatis qdā ꝓcepti. Nō tm ex pmissis q; nō semp ꝓstitutio etiā ꝓcilij gnālis ligat trāsgredientē ad mortale. nā quē admodū trāsgressio legis ciuilis nō semp inducit decapitationem corporalem ita nec trāsgressio iuris canonici inducit semp mortale. nā sequitur inde decapitatio spūalis ⁊ ppetua dānatio. Cōsidera ergo primo vtr̄ ꝓstitutio habeat in se mām ꝓceptiuā vīsimiliter pōderatā multū a cōstituente ⁊ ꝫ casu nō cures de vbis an loq̄tur p vba exhortatiua vel ꝓceptiua sed vba sunt accōmodanda materie tex. cū gl. xi. q. iij. rogo. uide tex. pulcherrimū in cle. exiui de paduso. de vb. sig. Si vo nō cōstat de mā ⁊ tunc aduerte ad vba. nam si cōstitutio utiť vbis ꝓceptiuis ut qz dicit ꝓcipim⁹ ⁊c. ⁊ tē illaqueat ꝓuenientez ad mortale. xiij. q. i. qō ꝓcipiť. ⁊ in. c. ij. de maio. ⁊ obe. si aūt uerbis impatiuis uel fisibus. ⁊ tunc attende utr̄ mā sit pōderosa uel potius sit cuiusdā honestatis. pro casu transgressio inducit mortale. scōo nō. ⁊ eādez distinctionem facias in regulis religioso⁹ qz cōiter aliqua capla ꝓcedunt stricte ꝓcipiendo ⁊ nō simpliciter disponendo. ⁊ ꝓ ꝫ ille tex. pulcherrim⁹ in. d. cle. exiui. quem semper

nō ꝑ verbis ipetratiuis qz nō habes alibi in iure canonico tex. ita bonū. ⁊ p ꝑdicta pōt ḧ dictū ino. reduci ad ꝓcordiā

Nō ꝓmo q clerici nō pñt bñe officia secularia. ex quo inferr̄ q lz clerici sint i minorib⁹ nō tñ pñt in ciuitatibus bñe officia secularia. Nō scō ibi cōmercia. q clerici nō debēt exercere negociatiōes maxie ihonestas. ⁊ p illud vbuz maxie vī q ēt hōestas negociatōes nō possint exercere. ⁊ itelligeḧ qñ clerici nō indigēt. si vo indigēt bñ pñt vti bonestis negociatiōib⁹ ⁊ q̄rere inde victū manib⁹. xci. di. clerici victū. ⁊ in. c. i. ō cele. mis. Et qs ꝓprie dicaī negociator bonestus seu ihonestus. vide pulchz tex. i. c. eijciēs. lxxxviij. di. ⁊ ꝯ clericū negociatorē vide tex. elegātē in. c. negociatorē clericū ea. di. vbi dī q est fugiēdus tanq̄z pestis. vide ēt tex. pulcherrimū in. c. peruēit. lxxxvi. di. vbi dī q cā lucri nō debēt ꝓducere possessiōes alioz. ⁊ nō bñ illuz tex. ⁊ ibi ēt bñ nunqd possint eē tutores pupilloz. adde nō. in. c. i. j. ne cleri. vl mo Nō tertio ibi bistriōib⁹. q clerici ñ ōbēt bñe bistriones i domo imo nec eos audire debēt. de quo i c. non oz. de ꝓse. di. v. Itē nō ludū aleaz ⁊ taxilloz esse clericis ꝓhibituz. ⁊ aduerte qz ista duo ad taxillos ⁊ aleas pñt intelligi vt ꝑ eodē sumāt ⁊ tūc dictio ⁊ exponit ꝓhdest ⁊ solet iste lud⁹ taxilloz ita nūcupari qz ludit sup alea. i. super tabula. scō pōt itelligi ⁊ meli⁹ vt denotet duos ludos s. ludū aleaz. i. tabulaz cū ludit ad tabulas cū taxillis. ⁊ ludū taxilloz q noiaī azardū ⁊ ex ḧ itellectu nō q nō solum ludus ad azardū sz ēt tabulaz ē clericis ꝓhibit⁹ ⁊. j. dicaz rōez. Et ex bis ⁊ ex tex. iferr̄ ludū scaccoz clericis nō esse ꝓhibitū ⁊ forti⁹ nec laicis. qō tz ḧ Ant. ⁊ cōiter doc. sequētes ⁊ gl. in auc. iterdicim⁹. C. de epi. ⁊ cle. ⁊ Inno. in. c. lator. j. de homi. ⁊ Arcb. in. c. ēps. xxxv. di. in pn. ⁊ lati⁹ bāc mām attingā. j. ⁊ pōdera tex. q nō solū nō debēt ipi lude re sz ēt huiusmodi ludis ꝓhibitis iteresse nō debēt. Nō ibi cozonā ⁊ tonsurā ⁊c. dr̄iam eē inter cozonā ⁊ tōsurā. nā tonsura ē rasura in supioi pte q̄ appellaī clerica. Cozona vo est circulus capilloz ad instar cozone. vide ad ḧ bonaz gl. in cle. ij. eo. ti. in v. tonsura.

Additio. vsqz ibi nō in v. clausa. Tōsura vo fit in pte iferiori ifra capillos ⁊ supza aures ⁊ iō dicit canō q clerici capite detōso incedere debēt ⁊ patēti bus auribꝰ. xxiij. di. ñ liceat. iō aūt radūt ex pte supioi ad denotandū q debēt a se abijcere vicia ⁊ alia q̄ bñt ipedire ꝓtēplationē diuinoz officioz. sūmitas capitis significat emi nētiā mentis. s. de sacra. vnc. c. i. Jō ad denotādū q mens oz esse intēta diuinis officijs alijs scq̄stratis fit ratio ꝑdcā. In cōuersis aūt qui nō bñt desuire in diuinis officijs non fit ratio ex supioi sz solū radunt ex pte inferiori ad denotā dū q debēt esse abstracti a tpalibus ⁊ intēti ad audiēda diuina. ⁊ de mā plene i gl. alle. Nō in v. clausa. q̄les debēt eē vestes clericoz nā respectu forme debent eē desup clause ⁊ nimia lōgitudine vel brevitate nō notāde. ⁊ dic q ōbēt esse vsqz ad talū. xxiij. di. nō oz. respectu coloris debent cē honeste. in bis tñ multū attendēda ē ꝓsuetudo loci. qō itelligo dūmō nō multū deuiet ab honestate. vt. j. dicā cū glo. vide tñ gl. in cle. i. de ele. in fi. q̄ dicit clericos seculares non bñe certā formā in vestimētis lz aliqui colores eis iterdicātur sed meli⁹ pōt dici vt. s. dixi ⁊ ꝓut colligit ꝑ istū tex. naz forma pōt dici largo mō respectu brevitatis vel longitudinis respectu clausure in supioi pte. Nō in v. pānus rubeis aut viridib⁹. duos colores clericis iterdictos bodie. vi⁹ tex. in cle. ij. e. ti. vbi isti duo colores ꝓhibent clericis ēt in caligis. vñ qō ḧ fuit statutū i vestimētis extēdit ad caligas ex quo arguo ꝑ ea q̄. j. dicā q ḧ. c. nō cōtineat i oīb⁹ ꝓsulū vel honestatē lz i multis ꝓceptū: vt pz in. d. cle. ij. in fi. ⁊ ibi gl. q̄ dicit trāsgrediētes puniēdos pena arbitraria. vide tñ pulchz dcm̄ bost. in. c. antiq̄. de ꝓuile. vbi dicit q pānī rubei ⁊ frena ⁊ calcaria deaurata ⁊ filia ornamēta sunt insignia pape ⁊ sui legati cū ꝓficiscunt vltra mare. Ex quo infertur q de iure cōi ēt cardinales nō pñt vti huiusmodi coloribꝰ ⁊ ornamentis ꝓsuetudo tñ bz oppositū ⁊ forte eos excusat ex quo papa vidit ⁊ nō reprobat. nā ista sunt de iure ꝓsuetudinario. nā clerici olim portabant vestes ptitas in figura. videmus ēt q in eccl̄ia clerici celebrātes vtunt bis coloribꝰ de quo. j. aliquid. Nō ibi sz nec anulos. q clerici nō debent deferre anulos nisi eis cōpetat ex officio vel dignitate. qui aūt sūt isti quibꝰ lz ifra stati subijciā. Ultio nō q religio si ēt epi nō debēt vti rocheto sz epi seculares debēt portare in publico ⁊ in eccl̄ia sup alia vestimēta. ⁊ pōdera tex. ibi super idumētis lineis ⁊c. vī ḡ q in publico nō oz rochetum esse coopertū als nō dixisset sup idumentis. Itē qz tex. vlt q vtaī in publico. dī. n. qs vti in publico si subꝰ portat. Et nō ex ḧ ⁊ ex tex. q in domo vel in camera vel i alio loco ꝑuato nō teneī epi portare rochetū. nā lz i eccl̄ia oz ꝑ alijs honorari in camera vero oz se reputare collegā sacerdotū ⁊ sic viuere familiariter ⁊ socialiter se bñe cum sacerdotibꝰ. vt in. c. epi in eccl̄ia. ⁊ c. olim. xcv. di. ⁊ c. cauendū. x. q. iij. Predictis pōt oppo. ō ver. pallijs. q immediate sequit vbi dī pallijs diffibulatis nō vtunt. ḡ vī referendo illū ver. ad epm q epi nō tenent portare rochetū in publico sup alijs vestimētis cū possint vti pallijs diffibulatis seu ꝓnexis sed dic q ille ver. itelligit de oibꝰ clericis. ⁊ sic vī itellexisse io. in. c. siquis viroz. xxx. di. vel intelligo in epis tpe necessitatis puta algoris vel pluuie. nā qñ vtunt nō ōbēt vti diffibulatis sz eo casu quo pñt vti. ad ꝑdicta facit. c. deꝰ q. ⁊ qō ibi nō. s. e. vbi ponderaī vestis supioz ⁊ nō inferioz. Item nō q monachus ꝓmotus ad epatū nō mutat habitū mōachalē imo nec si ꝓmoueaī in cardinalē. gl. in. c. mōachi. xv. q. i. sz qz tex. dicit q clerici nō debēt deferre anulos nisi cō petat eis ex officio dignitatis. Quero q sint isti. dic ḧ io. an. q cessante ꝑuilegio soli epi ⁊ supiores pñt mouer qz solus ēps ꝯbit mr̄imoniū spūale cū eccl̄ia sua. ⁊ p ipsius moꝛtē dī eccl̄ia uiduata nō sic dicūt alie eccl̄ie viduate ꝑ mortē ꝑlatoz cū epi succedūt. ad ḧ. c. fi. de succes. ab itesta. hec rō io. an. pōt cauillari ꝑ. c. ne ꝓ defectu qō ipsemet allat. s. de elec. nā ibi tex. ⁊ doc. dicūt q eccl̄ia remanet viduata nedū ꝑ mortē epi sz ēt ꝑ mortē cuiuslibet ꝑlati regularis ecclesie collegiate. ⁊ q̄q illoz dī pastoꝛ eccl̄ie vt ibi patet exꝑsse.

Itē aduerte q iste tex. nō dicit q illi soli possint uti q ꝯrerunt matrimoniū spūale sz solū fudat se sup offō dignitatis ⁊ multi sūt ꝑlati inferiores epo qui dicūt bñe dignitatē. c. in dēnitatib⁹. de elec. li. vi. ⁊ c. ut aplice. de ꝓuil. eo. li. nec memini alicui⁹ tex. qui usū ānuloz cōcederet epis dūtaxat bñ posset in argumentū iduci. c. ut aplice ꝑalle. ubi dī q sedes aplica ꝓcedit abbatib⁹ ⁊ quibusdā alijs ꝑlatis iferioribus insignia epalia. ⁊ sic ur̄ q ex ꝓpa dignitate iferioribꝰ ista nō ꝓpetūt. ⁊ sic fere bñt oēs abbates ex ꝓuilegio ut possint pōtare insignia epalia ⁊ cōferre mīoꝛes oꝛdies. ⁊ idē dicit de cardinalib⁹ nō epis. bñt enī ex ꝓuilegio ut possint portare insignia epalia ⁊ ꝓferre mīoꝛes oꝛdies sicut abbates. nā ultra offm̄ sacerdotale nihil bñt a iure. ita dicūt bost. ⁊ io. an. in. c. i. de sup. neg. ꝑla. ⁊ nō ḧ. Sz posset r̄nderi ad ista iura q loquunt in alijs insignijs epalib⁹. ut i mitra baculo pastorali sandalijs ⁊ sūbus. Et ꝓ ḧ facit id qō dī i pōtificali ubi dī ⁊ disponit sup anulo ꝓcedēdo abbatibus sicut epo. ⁊ ille liber approbatus est ab eccl̄ia ut in. c. mir. mur. ⁊ qō ibi nō. de fur̄s nō oꝛ. si tñ uis tenere opi. io. an. q̄ cōis ē posse dicere q quēadmodū anulus daī ꝑsone in signū mr̄imonij xxx. q. v. fele. ita ⁊ ꝑsone eccl̄iastice in signū mr̄imonij spiritualis. ⁊ q̄z q̄q alij ꝑlati iferiores maxie regulares dicunt ꝯbere mr̄imoniū cū eccl̄ijs eoz nō tñ illud est ueꝝ matrimoniū quēadmodū ꝯbit inter epz ⁊ eccl̄iaz suā. unū uidem⁹ q epis tanq̄z mr̄imonialiter alligatus nō pōt eligi ad aliam dignitatē sz oz postulari. c. fi. de post. ꝑla. sz ꝑlati iferiores pñt eligi. c. abbatē. de ele. li. vi. ⁊ ad id qō dixi de ḧbꝛo pōtificali pōt r̄nderi q būit respectū ad id qō cōuer accidit qz ex ꝓuilegio ꝓcedunt abbatibus insignia epalia iō uoluit ponere formā tradēdi. iure tñ nō cauet nec ꝓ nec ꝯ. puto tñ q doctoꝛes clerici licue deserūt anulū qm̄ iter cetera insigna q licite tradūt doctoꝛib⁹ ēt clericis dat anulus ad ꝓfigurādū mr̄imoniū spūale eē ꝯctū int eū ⁊ sciaz. cle. ij. de magist. ⁊ qō ibi nō. ⁊ iste tex. solūmō fundat se sup offō dignitatis.

doctoratus aũt est dignitas. c. q̃to. de magist. vbi tex. fin. ſm vnũ intellectũ sentit bar. i. l. i. C. de nouo codi. ꝓpo. ⁊ l. fi. C. de iude. lz vacillauerit i. l. ex eo. ff. de mili. test. Jn ꝫ/riũ tñ posset adduci ista lr̃a dñ dicit ex offo dignitatis. fundat. n. se sup offo ⁊ officiũ ecclesiasticũ ẽ admiſtratio rex ecclesiasticax. vt nõ. Archi. i. c. i. de ꝓsue. li. vi. dicã in. c. ꝺ mꝫ ta. de p̃bẽ. ⁊ hãc admiſtrationẽ nõ hz doctor. Satis vr̃ pas sus iste dubitabilis maxie cũ tex. s. ꝓhibuerit clericis ornatũ argenti ⁊ auri ẽt circa corrigiã. An aũt bñ vsuz anulo rũ vel insigniũ epaliũ ex p̃uilegio possit vti illis extra locũ p̃uilegiatũ. Doc. alle. ꝓ ⁊ ꝫ tñ ꝓcludũt recurrendũ ad formã p̃uilegij. j. de p̃uile. porro. sz q̃ possint adducit h̃ io. an. d. c. vt aplice. ⁊ ita ẽt adducit ibi ⁊ optie facit ille tex. ibi enĩ dicit tex. q̃ abbates q̃bus sunt cõcessa insignia epalia pñt vti in ꝓuincialibꝫ ꝓcilijs ⁊ synodalibꝫ ⁊ alijs mitris epalibꝫ lz nõ ita p̃cioſi sicut epi ⁊ hãc ptẽ tenerẽ nisi p̃uilegiũ aliꝫ re/stringeret ptãẽ vel cõcessionẽ. ar. in. l. i. ff. de offi. ꝓcõ. vbi ꝓcõsul vtit insignijs dignitatis extra territoriũ suũ. q̃ ĩtel lige vt dixi in. c. i. ut li. pẽ. Jn gl. i. ibi ab offo degradent nõ ex h̃ ꝫ dictũ ĩno. q simpliꝫ dixit se credere boc. c. loq. de honestate. vides. n. q̃ in h̃ ⁊ in multis alijs ꝓtinet p̃ceptuz vt colligit h̃ i gl. in v̄. ad aleas. ⁊ dic vt. s. dixi. Et inquantũ gl. dicit q̃ clerici exercẽtes officia secularia debẽt degrada ri nõ intelligit ita amare sicut gl. loquit. nã eẽt de directo ꝫ mentẽ. c. se. ſz ĩtelligo q̃ debẽt degradari. i. suſpẽdi vel etiã deponi qñ eẽnt incorrigibiles ſz debẽt p̃mo moneri vt dicã in. c. se. Jn ea. gl. ibi nunq̃z de manu sua exeat psalteriũ. dic q̃. c. q̃ alle. gl. ẽ biero. ⁊ loquit de religiosis. nec ĩtelligas q̃ nihil aliud debeat facere religiosus. ſz ĩtellige horis ꝓpetẽtib⁹ ⁊ maxie in illis qui nõ bñt aliud exercitiũ q nihil intelligũt de alijs sciẽtijs alis ipse biero. esset sibi ꝫrius duz scribẽs ad rusticũ mõachũ. l̃ ögo tpe disce que postmodũ doceas ⁊ inter bonos semp sectare meliores. vt in. c. sic vi/ue. ⁊ in. c. si clericatus. xvi. q. i. ex quib⁹ vbis clare colligit religiosũ posse assumere offm̃ docẽdi dũmodo ad illud ꝓ/moueat legitie. ⁊ ita ꝓcludũt doct. de magist. c. q̃ nõnulli. nã quẽadmodũ pp offm̃ cure põt ꝺ monasterio extrabi. c. q̃ dei timorẽ. de sta. reg. ⁊ ut sit cubicularⁱ⁹ epi. ij. q. vij. cuz pastoris. ita ⁊ fortius pp offm̃ docẽdi cũ ibi lõge magis ꝓ/ficiat q̃z in p̃dictis casib⁹ cũ ad p̃dicta multi repiant idonei ⁊ nõ ad offm̃ docẽdi. Jn gl. in v̄. ad aleas. ibi credo i bñ ficio obtẽto. nõ gl. istã in pn. ex q̃ bẽs q̃ clericꝰ publice alea tor ipso facto repellit a ꝓmotiõe ſz nõ p̃uatur a bñficio ob tẽto nisi p̃cedat monitio vt i glo. An aũt dicat publice alea tor q̃ semel vel bis publice lucrit. de h̃ dic vt bar. ꝓsequitur in ꝓemio. ffox. ⁊ ibi q̃rit qñ verificẽt ista noia v̄balia vt ale ator calũniator mercator ⁊ filia. ⁊ aliquid tetigi in. c. i. ꝺ iu/di. Jn ea. gl. ibi ſz nũquid põt repeti. nõ istã gl. vſq̃z ad fi. q̃ quotidie fit remiſſio ad istã gl. cũ q̃rit nũquid possit re peti in ludo illud qꝺ pdit. vide gl. xxxv. di. in sũma. ⁊ i. c. i. ⁊ p inno. in. c. q̃ pleriq̃z. de ĩmu. ecc. ⁊ aliquid ponit h̃ cal. post io. an. ⁊ beatũ tbo. scꝺa scꝺe. ⁊ ut habeas mãm ꝓseq̃/re quinq̃z mẽbra. p̃mo nũquid possit repeti. scꝺo nũquid valeat ꝓsuetudo in ꝫriũ. tertio nũquid ex mutuo facto i lu/do oriat actio. q̃rto an valeat trã factio ibi facta. quinto nun quid vendẽs rẽ in ludo teneat de euictiõe. Circa p̃mũ diſti gue tres spẽs ludi. nã quidã ludus ẽ cõsistens in ĩgenio vt ludus scaccox. quidã ꝓsistens in fortuna vt ludus ad azar dũ. quidã mixtꝰ pticipãs de ingenio ⁊ fortuna vt ludus ta/bulax cũ taxillis. nã ibi vsat fortuna respectu taxilloz ⁊ in genũ in uoluendo tabulas. Circa p̃mũ dico q̃ cũ iste lu dus nõ sit ꝓhibitꝰ vt. s. dixi. ⁊ vide tex. in. l. pen. ⁊ vlt. ff. de alea. vbi vr̃ cõcessus ois ludus qui fit gr̃a vtutis expiẽde. ⁊ vide tex. in. c. lator p̃al. q̃ qꝺ ibi vincit nõ subiacet restõni cũ nõ submittunt se boies fortune imo bonuz inde ꝓuenit cũ exerceãt se ingenio nõ tñ ꝺz ludi maria quantitas ad h̃ qꝺ bz̃ in. l. vnica. C. vt alea. vsus. nõ tñ ꝺz quis se exercere i istis ludis cã spoliãdi ꝓximũ seu lucrãdi ſz p̃ncipalis cã ꝺz esse exercitatio ingenij alis credo id qꝺ vincit ibi restituẽdũ saltẽ pauperibus pp intentionẽ dãnatã spoliãdi ꝓximũ. ſa cit in ar. xiiij. q. iiij. qui emit. ⁊ meliꝰ ꝓceptũ euãgelicũ. dili/ge ꝓximũ sicut teipm. xxiij. q. iiij. ꝺz. de pe. di. ij. ꝓimos. De scꝺo ⁊ tertio dicã sil qñ isti duo ludi parificant ⁊ dice/rẽ sic. q̃ aut ille qui pdit nõ hẽbat admiſtrationẽ liberã pe/cunie. exẽplũ in suo filio fami. ⁊ monacho ⁊ tunc i dubio re petitio dat pri dño ⁊ supiori. vt in. l. fi. ff. de alea. cũ enĩ isti nõ haberent dñium pecunie nõ potuerũt transferre i alios ar. in. c. nup. de do. post diuor. resti. ⁊ in regula nemo põt ꝺ re. iu. li. vi. aut hẽbat liberã adminiſtrationẽ pecunie ⁊ si in teruenit fraus cõpetit repetitio q̃ turpitudo v̄satur ex pte illius tm̃. ff. de ꝓdi. ob tur. cau. p totũ. ⁊ in regula in pari cã de re. iu. li. vi. p gl. aut nulla fraus interuenit ⁊ tũc aut neut fuit attrahẽs aut alter tm̃. p̃mo casu cõiter tenet q̃ de iure cõi cõpetat repetitio. vt in. ꝺ. auc̃. alea. vsus. ⁊ ar. in. ꝺ. l. fi. ⁊ dat repetitio vſq̃z ad. xl. ãnos. Sz de iure nãli seu ꝓsuetu dinario nõ cõpetit repetitio. nã iste ludus nõ p̃ncipaliter ẽ ꝓhibitꝰ pp se sed pp multa mala q̃ inde sequũt. naz isti cõi ꝓsensu voluerunt se submittere fortune. insti. de rex di. i. § p traditionẽ. ſz si aliter bũit ĩtentionẽ dãnatã puta ledẽdi ꝓ ximũ puto pecuniã restituendã pauperibꝰ. ar. c. nõ sane. ⁊ c. qui habetis. xiiij. q. v. secꝰ si cã solatij tm̃ maxie in festini/tatibꝰ. vide gl. in. ꝺ. c. i. xxxv. di. q̃ dicit q̃ si modicũ luderẽ ꝓ ꝓuisio faciẽdo illud lz ẽt de iure ſz nõ puto illud ꝓcede/re in clericis q̃ nõ debẽt facere ꝓuisiũ ẽt de ꝓfertis. i. q̃ qs ponat ptẽ. c. nõ lz. xliij. di. Si vo fuit alter attrahẽs ⁊ alter attractꝰ. dixit ino. i. ꝺ. c. q̃ pleriq̃z. q̃ si attrahẽs vincit te/neꝫ restituere attracto q̃ ille fuit in turpitudine secꝰ ecõtra. nã tunc non est restituẽda attrahẽti ſz saltẽ pauperibꝰ dãda

Quo ad scꝺz de ꝓsuetudine dicit io. an. h̃ quibusdã vide ri quos ipse sequit q̃ cũ ludus aleax fit ꝓhibitꝰ ex ꝓstitu/tione humana q̃ illi deroget p ꝓsuetudinẽ vt sic rõe mixtu re valeat ꝓsuetudo efficere id qꝺ alis nõ posset. ar. c. sacris. de sepul. ⁊ põdera hãc rõnẽ. nã vr̃ sentire h̃ ꝓcedere i ludo mixto. s. tabulax. ⁊ dũmõ cesset fraudes blasphemia ⁊ tur/pia nõ tenet quis restituere qꝺ vincit nec sacerdos tenetur sibi facere ꝓsciam in foro aie. ⁊ idẽ cal. h̃ ⁊ vr̃ velle idem vo luisse beatꝰ tbo. Do. an. dicit tutius eẽ vt fiat restitutio saltẽ pauperibꝰ pp intentionẽ spoliãdi ꝓximũ. ego plus credo q̃ ẽt ꝓsuetudo nõ valeat qñ ꝓsuetudo inducens peccatuz seu reddens faciliores boies ad peccatũ nõ valet. c. ex pte. de ꝓsuetu. ſz certũ est hoc ꝓtingere ex isto ludo vt experiẽ/tia docet. ⁊ facit qꝺ hz̃ in. ꝺ. auc̃. aleax vsus. Et ad tertiũ dic breuiter q̃ si mutuant pecunie ludenti nõ fit repetitio. secꝰ si alteri lz in ludo. ad hoc vide bo. tex. cũ glo. in. l. i. ff. ꝺ alea. ⁊ qꝺ nõ. in. l. pe. ⁊ vlti. eo. ti. Ad quartũ nũquid va leat transactio facta in ludo. doc. h̃ cõiter tenent q̃ nõ. rõ q̃ ibi non poterat esse lis imo est euidens calũnia ergo non va/let transactio. l. in sũma. ff. de condi. inde. Ad vltimũ mẽ brum dic vt bẽs h̃ in fi. gl. ⁊ vide glo. in. c. i. xxxvi. diſ. plene de materia ⁊ quẽ mala ꝓueniant in istis ludis p hoſt. de ex ces. pla. in sũma. Jn gl. ij. in v̄. deauratis. in fi. nõ bñ istã glo. p̃mo q̃ in vestibus sit multũ attendenda ꝓsuetudo lo/coz. q̃ clericus i vestib⁹ ꝺz attendere ne vilescat dignitas clericat ⁊ sic nõ ꝺz ire vestibꝰ laceratis cã humiliatis q̃ ex h̃ vilescit dignitas vt alibi dicit tex. nõ. ornatũ infucatũ pter corpis diligentiã approbamꝰ fractos uestib⁹ nõ recipim⁹ xli. di. in. c. pſimoniã. ⁊ i. c. i. ⁊ iõ alibi dicit tex. affectare for/des nec exquisite delitie laudem pariunt. qꝺ tã de uestibus q̃z de cibis intelligendũ est. xli. di. in sũma. ⁊ uide glo. nõ. xxi. q. iiij. in sũma. ubi disputat nũquid clericꝰ possit uti ue stibus fulgidis maxie sericis. si ꝺz h̃ ꝓsuetudo loci. ⁊ inquã tũ gl. h̃ dicit clericos ꝓformãdos in uestib⁹ ꝓsuetudini re/giois ĩtellige qñ sunt tales uestes q̃ nõ portat ad põpaz ſz ex ꝓsuetudine illoz ⁊ alis sint honeste. alis h̃. c. de nihilo ꝓ/uideret. ⁊ facit. d. cle. ij. eo. ti.

Additio. Jn glo. anulos in fi. conclude q̃ mona chus factꝰ epus nõ penitꝰ absoluit a ſgu la monachali vt dicit glo. usi non absoluit ab habitu q̃ ꝺz portare habitũ monachalẽ nec a cõtinentia nec a uoto pau/ptatis. vñ nil acquirere põt sibiipsi sicut nec poterat exus

monachus. absoluet̃ tñ a regula monachali quo ad diuina alia q̃z ĩdicta ab ecclesia ⁊ a vigilijs vt dicit glo. in. c. iij. xvi q. i. ꝓm aliquos absoluit̃ vt possit comedere carnes ⁊ istō tenuit gl. in. d. c. iij. Hug. tenuit ꝯriū de ꝓse. di. v. in. c. carnẽ. potes ꝓcordare opi. vt voluit archi. ĩ. d. c. iij. q; vbi potest sine scādalo abstinere se a carnib⁹ dz se abstinere ⁊ in h̄ absoluit̃ a regula monachali ꝓut tenuit goff. ⁊ bosti. vt refert archi. in. d. c. iij. sec⁹ vbi sine scādalo nō pōt abstinere. q; tūc ꝓcedit gl. i. d. c. iij. ⁊ ꝑ hoc vī ēt q; in ieiunijs si ꝓmo de ⁊ sine scādalo posset seruare regulā q; ōberet ꝑuare alꝫ nō tenet̃ ꝑ ea q̄ dixit gl. ꝑalle. Absoluit̃ etiā ab officio mōachali si fit fact⁹ epūs ecclie secularis q; dz regere ecclīam ex quo secularis est ꝓm offm̃ clericoꝝ secularīū. vt nō. in glo. in cle. dignū de cele. miſ. Itē ēt absoluit̃ a ꝓmo monasterio q; ꝑus id q̄ō querebat mōasterio q̄rebat ⁊ nūc ecclesie ad quā est trāslat⁹ ⁊ sic loquit̃. c. statutū. alle. in gl. ⁊ ly gl. h̄ remittit ad nō. in. c. inuentū. tñ ibi nihil tangit̃ de mā sed bene tangit̃ in. d. c. iij. xvi. q. i.

e **X litteris.** Cleric⁹ q tertio monit⁹ a negociatōib⁹ secularib⁹ ñ absti net interī pdit quo ad bona ꝑuilegiū clericale. ⁊ ē tex. multū nō. ⁊ quotidie all. ꝓmo ponit̃ q̄rela. scō ,puisio ibi mādam⁹. Casus lr̄alis. In terra comitis pōtim erāt quidā clerici qui pot⁹ itendebāt negocijs secularib⁹ q̄z diuinis officijs. Isti volētes gaudere ꝓiuilegio clericali: nolebāt subiacere statutis patrie: sed q̄ñ statuta illa ,p se faciebant tanq̄z laici statutis illis se volebāt defendere. Iste comes pontinus significauit hoc dño pape. vnde mādat papa epo ābiēsi qualiter moneat illos clericos tertio ⁊ si se nō correxerint ⁊ pretermissis officijs diuinis talibus negocia tionibus se imiscuerīt non defendat eosdē quo minus ꝺ facultatibus suis subiaceant statutis patrie: dū talibus se implicant: q; ipso facto renunciāt ꝓiuilegio clericali. Ber.

Nō ꝓmo ar. op. ex tex. q; clerici pñt ad eoꝝ cōmodū uti statutis ⁊ ꝓsuetudinib⁹ laicoꝝ. ⁊ ꝑ h̄ tex. in. c. ad nr̄am. de ꝓba. ⁊ de fo. cōpe. qō clericis. Ex quo īfero ad. q. quotidiana. statuto cauet̃ q; instr̄m guarētigiatū dz hīe executōez paratā certe clericus bñs tale instr̄m ꝯ laicos pōt tali īstro uti ꝯ eos ⁊ idē dic in silib⁹. Scdo nō q; statuta ⁊ ꝓsuetudines patrie seu laicoꝝ nō ligāt clericos i eoꝝ ꝓiudiciuz ēt si exercerēt negociatiōes. nā h̄ clerici gaudēt ꝓuilegio clericali ēt in mercimonijs ly postea pdāt ꝑ trinā admonitionē. et dicit do. an. h̄ q; ad ,pbandū qō. ſ. dixi nō pōt reperiri melior tex. isto. ⁊ ad hoc dic ipse h̄. c. sepe allegasse ꝯ opi. bar. in. l. cūctos pplos. C. de sū. trini. Sz tu cōsidera diligenter q; boc. c. nō facit in aliquo ꝯ opi. bart. nec simplr ,pbat qō ꝓdixi. nā ista statuta ⁊ ꝓsuetudines erāt ꝯ ꝓuilegia clericalia vt clerici tenerent̃ soluere pedagia seu gabellā de facultatibus suis quo cāu nemo negat ĩmo bar. exꝑsse ibi fatet̃ q; talia statuta vel ꝓsuetudies nō nocēt clericis. loq̄t enim bar. q̄ñ statuta nō tangūt ꝓuilegiū clericoꝝ ⁊ alꝫ sunt bona sta. ſz ego ꝯ illā opi. bar. allegare soleo tex. ⁊ gl. in. c. ecclesia sancte marie. de ꝓsti. vbi apte ꝑbat̃. ⁊ dic vt ibi plen⁹ dico

Tertio nō ibi de facultatib⁹ suis ⁊c. bonū tex. ⁊ mēti tenē dū q; quēadmodū clericus nō tenet̃ aliquid soluere ,p facultatib⁹ ecclesie ita nec ,p facultatib⁹ ,pprijs. Ex quo īfero q; de ,ppo patrimonio cleric⁹ nō tenet̃ soluere aliq̄s gabellas vel aliq̄ pedagia. ad h̄ cle. pñti. de cēſi. ⁊. c. q̄z q̄z. eo. ti. li. vi. ⁊ idē dic si aliquid donat̃ vel relinquit̃ ecclesie vt nō teneat̃ soluere certū quid ,p libra ꝓm statuta quorūdā locoꝝ. ⁊ vide tex. xxiij. q. viij. §. q̄uis. cū duob⁹ ſe. ⁊ idē puto si donatio fieret clerico. ar. bo. h̄. Et ex bis ⁊ ex tex. bēs cāuz valō gnālē in quo bona clericoꝝ gaudēt eodē ꝓuilegio cū bonis ecclesie adeo q; qdam ex hoc tex. voluerūt facere regulam gnālē q; in oīb⁹ bona clericoꝝ ⁊ ecclesiaꝝ eodē gaudēt priuilegio qō indistincte nō plz vt. j. dicā cū gl. Ultio nō ibi tales tertio a te moniti ⁊c. q; ad h̄ vt clericus pdat ꝓuilegiū ēt in negociatiōe opz q; fuerit tertio monitus ⁊ a suo supiori. Et ex bis vbis infert̃ q; nō sufficit vnū ꝑēptoriū q; vbi cū q̄z agit̃ ad penā incurrendā ⁊ ius exigit tertiā citationez nunq̄z vna citatio ēt ꝑemptoria dz viz trine citatiōis qō est nō. ⁊ hoc voluit gl. in cle. i. e. ti. in v̄. iij. ⁊ io. an. in. c. ex tue. ꝺ cleri. nō resi. ⁊ idē io. an. in addi. spe. sup rubrica de cle. nō resi. Idē ē si ꝯ abñtem citandū ius requirit tertiā citationē vt in. d. c. ex tue. ,p h̄ facit q; in penalib⁹ vba debēt intelligi stricte nō aūt large. l. iij. §. h̄ aūt vba. ff. de neg. gest. ⁊ in. c. in nr̄a. de iniur. nec sufficit citatio gnālis vt oēs clerici abstinēant a negociationib⁹ imo dz eē citatio specifica ita q; appāre bēdat illos negociatores. ,p h̄ tex. ibi si tales ⁊c. Et circa h̄ pōt dari hic nōbilis regula q; vbicū q̄z ad pdendū aliqō ꝓuilegiū clericale iura requīrūt trinā admonitionē fiēdā ipsis clericis nō recte viuētib⁹ oz q; citatio seu mōitio si fieri pōt appbendat ipsos clericos qō ē ꝯ quosdā ꝓlatos qui faciūt monitionē in genere vt quilibet clericus īcedat ī hītu ⁊ tonsura alꝫ nō gaudebit ꝓuilegio suo clericali. Dico q; talis monitio gnālis nō sufficit ad puādū clericos aliter īcedētes ꝓuilegio clericali. ,p hoc tex. h̄ in v̄. si tales ⁊c. ⁊ gl. in. d. cle. i. in v̄. noīatim. ⁊ qō le. ⁊ nō. in. c. statutū. de sen. ex. li. vi. ,pbat̃ rōne citatio gnālis nū q̄z dz locū q̄ñ certū ē qui sint citādi vel monēdi vt in cle. i. de iudi. ⁊ ꝑ ino. i. c. fi. qui ma. accu. possī. ⁊ in. c. significauit. de testi. ſz ꝑ viā statuti forte h̄ poterit fieri quia statutū dz viz legis. ⁊ plat⁹ pōt statuēdo augere penā iuris ⁊ infligere penā sine admonitione vbi alꝫ requirebat̃ monitio. vt ,pbat̃ in. c. ij. de ꝓsti. li. vi. facit qō le. ⁊ nō. in. c. romana. de sen. ex. li. vi. vbi glo. ponit multas differentias inter statutū ⁊ sniaz. ⁊ facit qō le. ⁊ nō. i. c. a nobis de sen. ex. ⁊ vide gl. in cle. ne romani de ele. ⁊ io. an. in. c. fi. de of. archiꝑsb. ⁊ h̄ nō. q; vidi multos errare. In gl. i. in fi. Host. circa h̄ brocardū facit hāc distinctionē q; in bis q̄ tēdūt ad defensionē fidei pōt fouēs fidē recipe ,p se quicqd ifideles scripserūt ,p fide sz ꝯ se nō tenet̃ alia recipe. ⁊ ita loquit̃. c. siquis. ⁊. c. si hereticus. alle. in gl. in ꝑuatiū vo aut recipit qs aliquid de facto ,p se ⁊ tenet̃ recipe ꝯ se vt h̄ sz h̄ si sufficit q̄ñ nō pdūt isti ꝓuilegiū nisi tertio fuerint mōiti. sz h̄ opat̃ ꝓuilegiū clericale. alꝫ aūt ,pcederet dcīm bosti. ,p h̄ iij. q. iij. siquis restib⁹. Aut de iure quis allegat ⁊ nō tenet̃ recipe ꝯ se. vt in. c. ex pte decāi. de rescrip. Tu vide ad māz bo. gl. in. c. ij. de mutu. peti. ⁊ in auc. q̄s actiōes. C. de sa. sā. ec. ⁊ ꝑ io. an. in regula qui ad agendū. de re. in. li. vi. ī mercu. ⁊ ex ibi nō. dic q; vbicū q̄z mihi aliquid ꝓcedit̃ in ꝓuilegiū motu ,ppo illud nō teneor obꝛuare ꝯ me ⁊ iō ecclesia ñ tenet̃ obseruare prescriptionē q̄dragenariā ꝯ se īmo ꝑscribit ꝯ ꝓuatū sicut ꝓuatus ꝯ ꝓuatū vt nō. ī dictis iurib⁹. Ad ,ppositū ergo isti clerici bēbāt ꝓuilegiū clericale qō nō perdūt nisi a iure rōe delicti ꝓuen̄t. In gl. in v̄. tertio. i fi. pōdera bñ fi. gl. q; colligit̃ vn⁹ itellect⁹ ad istū tex. videlz q; ēs cus tertio monit⁹ nolēs desistere a negociationib⁹ nō pdit oē ꝓuilegiū clericale īmo vī gl. itelligere q; ēt nō pdat ꝓuilegū fori q; illud ē minoris ꝓudicij q̄z ꝓuilegiū canonis si quis suadēte. ⁊ in hac vlt. gl. tres opi. reputāt. ſz vior vī illa io. an. quā tacite h̄ sētit gl. q; solū pdat ꝓuilegiū quo ad negociatiōes ⁊ quo ad facultates suas exquo incedit in hītu ⁊ tōsura. ⁊ iste itellect⁹ satis vī ꝓuenīēs lr̄e dū dicit de suis facultatib⁹ ⁊c. Itē iste tex. ē penal' ergo dz stricte itelligi. ſ. una ergo. c. ꝓpēdim⁹. ⁊. c. ꝓtingit. ⁊. c. in audientia. j. de sen. ex. in casibus suis. ⁊ si diceres ista est modica pena. nā quilibet clericus nō curabit desistere a negociationib⁹ ꝑ solutionē istaꝝ gabellaꝝ. dic q; ꝓp h̄ nō tollit̃ q̄ñ supior possit ,pcedere ad alias penas iuris. h̄ solū adhibet̃ remediū ī fauorē laicoꝝ qbus ꝓdicabat̃ ꝑ clericos negociatores nolētes soluere gabellas. quidā antiqui volebāt itelligere tex. in clericis ꝓuocatis qō nō ,pcedit ꝑ. c. vnū. de cle. ꝓiu. li. vi q; nō gaudēt ꝓuilegio in facultatibus vt ibi dī. Et nō bene tex. q; nō solū pdūt ꝓuilegiū in negociatōib⁹ ſz ēt in ,ppio ꝓrimonio q; exquo mercant̃ ex ꝓrimonio dignū ē q; ñ sint ꝓuilegiati. In gl. fi. ibi ī facultatib⁹ ecclesie nō fit ꝓiudiciū. nō gl. nā ex eo iuncto tex. possum⁹ dicere q; si clericus negociat̃ de bonis ecclesie ñ dz pdere ꝓuilegiū quo ad bona ecclesiastica q; delictū ꝑsone ⁊c. ⁊ vide fede. in cōsi. cc. q; sentit q; si bona ecclesiaꝝ deferant̃ ad certū locuz negocia-

tionis cā non tenet ſoluere aliquid ꝓ gabella ita q̄ c. q̄ꝫ q̄ꝫ de cenſi. li. vi. ⁊ cle. pñti eo. ti. nō bēant locū in bois eccleſie qō ſp nō. ¶Poterit ergo ſupior clericū cōpeſcere vt nō negocietꝫ in bonis eccleſie. nō tñ ex delicto clerici dz eccl̄a p̄dere p̄uilegia i ſuis facultatib⁹ qō ē bñ nō. ⁊ ſans facit h̄ lr̄a in ar. Jn eadē gl. ibi res clericoꝝ ⁊ eccleſiaꝝ gaudeāt eo dē p̄uilegio ⁊c. nō glo. nā gnāliter vult vt bona clericoꝝ et eccleſiaꝝ gaudeāt eodē p̄uilegio. ad idē glo. in. c. ex lr̄is. de pig. ⁊ in. c. fili⁹. xvi. q. i. ſz vt pluries diri h̄ nō ꝓcedit gnā it nā aliter ꝓſcribit ꝫ eccleſiā ⁊ aliter ꝫ bona p̄monialia clerici. vt nō. gl. xvi. q. iiij. c. i. ⁊ io. an. in. d. regula q ad agēdū. nec clericus petit reſtōnē in integꝝ in reb⁹ p̄ꝓꝛiis. vide gl. ī cle. vnica de in ite. reſt. ſpe. de in integ. reſt. §. q̄liter. v. ſed nunqd. ⁊ vide gl. nō tradēdā oblitōi ī. d. c. q̄ꝫ q̄ꝫ. q̄ dicit h̄ nō eſt veꝝ vl̄ter ꝓcedit ergo h̄ dcm̄ gl. ī caſib⁹ iure exp̄ſſis ꝓbat̄ rōe nā p̄uilegiū vnū cōceſſū nō dz extēdi niſi q̄ten⁹ a iure repit̄ extēſū in. c. ſane. de p̄ui. Jn ea. glo. ibi ⁊ ita ſuſpēdit̄ p̄uilegū. nō. glo. q̄ in caſu huius. c. clericus nō pdit irrecup abiliter p̄uilegiū ſz ad tp̄s donec q̄ iſtiterit ī negociatiōib⁹. vide ſiſt in. c. i. de cle. ꝓiu. li. vi. Ulrio extra gl. h̄ q̄rit̄ de quotidiana. q. nūquid eccl̄a vel clerici teneantur ſoluere p̄ſtātias ſeu alia onera ꝓ poſſeſſiomb⁹ eis collatis exquo ex illis poſſeſſiōib⁹ ſoluebant̄ onera anteq̄ꝫ ad eos p̄uenirēt. in hac. q. p̄ncipaliter reperiunt̄ tres opi. qdaz vt gof. diſtinguūt inter onera p̄uī ꝓpoſita ⁊ nō ſoluta ⁊ alia ō no uo ꝓponēda vt ad p̄ma teneant̄ clerici ad ſcō̄a nō. ꝓ h̄ facit rex. in. l. ī patores. ff. de publi. vbi īnuit̄ q̄ quiſq̄ poſſeſſor ē obligat⁹ ad ſoluendū onera p̄teriti tp̄is ⁊ añ q̄ꝫ poſſeſſio p uenerit ad eū. vī enī hoc onus annexū ipſi rei iō trāſit ī quē cū q̄ poſſeſſorē. ar. in. c. ex lr̄is. de pig. ſed quo ad alia onera p̄ot eccleſia vti p̄uilegio ſuo ſicut in ſimili dz in fiſco in. l. fiſc⁹. ff. de iu. fiſ. alij. diſtinxerūt vtꝫ iſte poſſeſſiōes eēnt p̄ſcripte ꝓ ſolido ⁊ libra ſicut bodie cōiter in ꝓuincia tuſcie. ⁊ tūc tranſeūt ad clericos cū onerib⁹ ſuis. ſec⁹ āt vbi nulla fuiſſet aſcriptio facta. Tertia opi. ⁊ vior ē q̄ aut illa bona bēāt onus ꝑpetuū annexū ⁊ inuariabile ⁊ tūc trāſeūt ad clericos cū onerib⁹ ſuis. facit cle. i. de cenſi. ⁊ qō ibi nō. aut onus nō erat tale vt fūt iſte deſcriptiōes q̄ fūt bodie qr eſti mant̄ bona cumſcū q̄ꝫ vt ſoluāt plus vel minus ſm̄ ꝓpoſitō nē collecte. ⁊ ad iſta onera nō tenet̄ eccleſia vel clerici. qr nō p̄ot dici q̄ h̄ fit on⁹ annexū poſſeſſiōib⁹ cū nō ſit ꝑpetuum ſz variabile ⁊ q̄ñ q̄ꝫ ꝓponit̄ ꝓſone ꝓ reb⁹. ſi g̃ p̄uenīt ad eccleſiā debēt cenſeri iure eccleſiaſtico. ꝓ h̄ bo. tex. ī. c. vnico de iure pa. li. vi. ⁊ d. l. fiſcus. ⁊ hāc opi. tenuit Jo. ō lig. ī. d. cle. p̄ñti ⁊ io. an. poſt Archi. in. c. i. ō imu. ec. li. vi. Et quid ſi clericus bēat bona cōia cū fre laico nūquid teneat̄ ſoluere. ⁊ de ſimilibus q̄onibus. vide p ſpe. ī ti. de cle. ꝓiu. v. huiuſ modi āt. vide p Bar. ī. l. reſcripto. ff. de mune. ⁊ bono. vbi ponit aliq̄s practicas afficiēdi bōa ſeclaria. ⁊ ſic affecta trāſeant ad clericos cui⁹ dicta mihi nō placēt maxie ꝑ fraudē nā de directo venit ꝫ p̄uilegiū eccleſie ꝓceſſū p ipatorē ī. l. i. C. de ſa. ſan. ec. quiſq̄. n. bz liberā facultatē donādi eccleſie ⁊ p impoſitionē onerꝫ fraudulenter factam impedit̄ illa libertas donandi.

Additio. vſq̄ ad ſi. Ulterius q̄rit̄ q̄ negociatio intelligit̄ clericis eē ꝓhibita ⁊ q̄ nō. Remittūt doc. ad ea q̄ bñt̄ in Spe. in ti. de cle. ꝓiu. in v. ſz quā dices. Jo. an. h̄ dicit q̄ ē dr̄ia inter negociationē ⁊ artificium dicēs q̄ negociatio eſt clericis ꝓhibita ſz artificiū nō p ea q̄ bñtur. lxxxviij. di. p totū ⁊ maxie in c. ejiciēs q̄ ē palea ⁊ in. c. q̄ñ nō cognoui. ⁊. xci. di. clericus. Ad p̄mū aut̄ de negociatiōe ēt facit qō h̄ in. c. i. ⁊. ij. j. ne cle. vel mo. Sz ad ſcām videlicet de artificio. facit qō h̄ de ꝓſe. diſt. v. in. c. nūq̄. ⁊ in p̄alle. c. clericis. Que āt dr̄ negociatio ⁊ ſic qd ſit negociari. dicit q̄ñ res empta non mutata mā alteri vēdit̄ h̄ negociatio appellat̄ ⁊ vr̄ ꝓhibita clericis p ea q̄ bñtur ī. d. c. clericus. artificiū vo ē q̄ñ quis emit aliquā mām ⁊ p artificiū r̄ducit ad aliquā formā vt ſi forte emat vimina ⁊ faciat cāiſtra. vel emat chartas ⁊ ſcribat libros vel emat aliquod lignū vt faciat aliquā domū. vel emat filuz vt faciat retia. ⁊ idē in fi. vt h̄ in. d. c. nūq̄. nā ſm̄ do. gn. tales nō dicuntur mercatores vel negociatores ſz pon⁹ artifices ſtricto ſumpto vocabulo. ⁊ ſic negociari ꝓpe dr̄ in cōmercijs. j. de v. ſig. c. forus. §. negociū.

De cobabitatiōe clericoꝝ ⁊ mulieꝝ. Rub.

Quia mulieꝝ ꝓſortia reddūt vitam clericoꝝ de inconti nentia ſuſpectam ideo poſt precedentem rubricam merito ſubijcitur hec rubrica.

Nhibendum Sacerdoſ mulieres q̄s ēt anti quos canones p̄mittūt ſi ſuſpecte ſunt reti nere nō dz. vel clari⁹ ſic. Clericus non dz retinere in domo mulierē ſuſpectā de incōtinētia ēt ſi ſit mr̄ vel alia cōſanguinea. b. d. Et hz q̄ttuor dicta. p̄mo ponit q̄ null⁹ cleric⁹ dz tenere extraneā. ſcō̄ q̄ nec ꝓſanguineā. tertio q̄ ꝓſanguinee īdigēti extra boſpitū ſuū p̄ot ꝓuidere. q̄rto q̄ nulla femina tamq̄ miſtra in eccleſijs clericiſ miſceat̄. ſcō̄a ibi ſz neq̄ tertia ibi ſz ſi. quarta ibi ꝓhibēdū. Caſus lr̄alis. Clerici indifferenter retinebant ſecuz mulieres etiā ſuſpectas. ſtatuit cōciliū Maguntineñ. vt clerici feminas ſecū nō retineant: de qbus ſuſputio poſſit haberi: nec etiā illas quas canones p̄mittāt. ſ. matrē amitā ⁊ ſororē: quia inſtigante diabolo i illiſ q̄ñq̄ ſcelus perpetrat̄: vel cū illis q̄ cum eis morant̄: ſed ſi quā de bis habent neceſſitatez ei lōge ab eccleſia neceſſaria miniſtrent. Jn fine dicit q̄ nulla femina ad altare accedat vel miſtret p̄ſbytero nec ī fra cācellos ſedeat vel ſtet. Ber.

Nō p̄mo abſtinēdū ab eo q̄ p̄ot eē cā mali. Jtē nō q̄ clericus licite ꝓuidet ꝓſanguineis ēt de bonis eccleſie qō i tellige vt īfra ſubijciā cū gl. Jtē nō regulā gnālē q̄ nullaz feminā p̄ot clericus tenere ī domo ſua ex q̄ poſſit oriri ſuſpitio incōtinētie. Jn glo. ij. ibi ītelligē ō ſuſpectis. ⁊ h̄ cōi ter plz doc. h. Sz tūc opp. nā ſm̄ h̄ nō erit dr̄ia īter cōſanguineas ⁊ extraneas. nā ſi extranee nō ſūt ſuſpecte p̄ſūt teneri in domo. vt in. c. a nobis. j. c. So. dicerē ſic q̄ ꝓſanguineas iuuenes alꝫ nō ſuſpectas p̄ot cleric⁹ bone fame ī domo tenere ſed extraneas iuuenes nullo mō p̄ot tenere quantūcūq̄ſint bone fame qr talis cōmixtio ē piculoſa nō ſic cum ꝓſanguinea. ⁊ h̄ ſentit gl. i. c. uolum⁹. lxxxi. di. ⁊ vide qō le. ⁊ nō. in. c. cū oīb⁹ ea. di. lz do. An. h̄ videatur regrere iter ꝓſāguineas vt alter ſit ſenex. ſz nō plz qr tūc ceſſaret ſuſpitio incōtinētie ⁊ nullibi illud ꝓbat̄. Jtē intellige q̄ nō ſit talis cōſāguinea q̄ bēat ſecū pediſſequā qr lz ī ſit ſuſpitio cū mr̄e vel ſorore p̄ot dubitari de pediſſeq̄ vt h̄ i tex. Jtē intelligo q̄ñ clericus habitat ſolus ī domo. ſi. n. viueret cum alijs clericis nō dz tenere ēt mr̄em qr lz ipſe ſit bōe fame tñ orit̄ ſuſpitio reſpectu alioꝝ clericoꝝ. vt nō. in. d. c. volum⁹.

Sz dubitat̄ de ep̄o nūquid poſſet ſecū bñe mr̄em ſeu aliā nō ſuſpectā. ⁊ dicit do. an. h̄ q̄ nō alle. gl. i. c. legit̄. lxxxi. di. ſz illa glo. mouet ꝑ tex. iuris ciuilis ī auc. nullā. C. de epi. et cle. Sz ego dico oppoſitū ⁊ allego tex. exp̄ſſū i. c. iterdixit xxxij. di. nā in canonib⁹ nullibi ꝓbat̄ q̄riū īmo vī p̄miſſuz. vt. d. c. iterdixit. nec ē ſtādū legi ciuili exquo canō inuit oppoſitū. fateor q̄ p̄mū eſt honeſtius maxie ꝓp alios clericoſ cū ep̄o morātes. Et in fi. gl. vide ſiſez gl. in. d. c. cū oīb⁹. ⁊ dic q̄ intra q̄rtū gradū inter aſcēdētes ⁊ deſcēdētes ſz cōditionē nr̄i tp̄is nō p̄ot eē incōtinētie ſuſpitio qr aſcēdēs eēt decrepit⁹. Jn gl. pe. ad fi. nō gl. q̄ clericus poti⁹ ꝓſāguineis q̄ꝫ alijs dz ſubuenire de reb⁹ eccl̄ie. nā tenet̄ qs diligere magis cōſanguineū q̄ꝫ extraneū ⁊ in elemoſyna faciēda ē dare gradū vt p̄mo ſibi q̄ꝫ ſuis ⁊ p̄mo ſuis q̄ꝫ extraneis ⁊ p̄mo extraneis notis q̄ꝫ ignotis ⁊c. vide pulcbꝝ tex. i. c. nō ſatis. lxxxvi. di. ⁊ tex. cū gl. in. c. quieſcamus. xlij. di. Sed ꝫ banc gl. facit tex. in. c. puenit. i. q. iij. vbi dz q̄ grauiꝰ peccatū cōmittit ꝓlatus dādo cōſangnineis q̄ꝫ extraneis. Sed ītelligo tex. illū q̄ grauiꝰ peccat p̄ſūptiue qr p̄ſumit largi⁹ dare conſanguineis q̄ꝫ extraneis ⁊ ſine aliq̄ mēſura. Jtem loquit̄ q̄ñ vult eos ditare ⁊ non ſubuenire tanq̄ꝫ alijs indi-

gentibus. nã amore sanguinis carnalis spoliat eccliam. ⁊ vi de qđ ibi nõ. in gl. Jtẽ vide ad p̃dicta bo. tex. cũ gl. i. c. oĩo. xxxi. di. vbi dr̃ q, ꝑpaz vxorẽ ⁊ filios sustinere cleric⁹ dz ꝺ bonis ecclesie. loquit tm̃ de ꝓiuge ⁊ filijs añ clericatũ bitis. Sz ego puto idẽ eẽ in filijs bitis p illicitũ contũ. nã lz cli⁹ male fecerit tm̃ exquo sũt geniti nõ sũt p̃dẽdi sz eis tãqz pau pib⁹ subueniẽdũ. p ħ. c. cũ bẽret. ⁊ qđ ibi nõ. j. ꝺ eo q dux. i ma. qz pol. Et ex oib⁹ p̃dictis nõ bo. ar. ad. q. quotidi anã. Nũqd depuratus executor ad distribuẽdũ certa bõa paupib⁹ possit distribuere iter suos ꝓsanguineos paupes. ⁊ vr̃ ħ tex. cũ p̃dictis q fic. nã cleric⁹ ẽ executor ⁊ dz distribu ere supflua int̃ paupes. xvi. q. i. c. fi. ⁊ tm̃ põt distribuere in ter ꝓsanguineos ꝑpos vt pz ħ ⁊ ex p̃dictis facit qđ nõ. in l. si mandauero. ff. mãda.

s **J quisquam** Excõicat cleric⁹ in fa cris q a suspectaz mu liez colloquio vel eaz ꝓsortio monit⁹ nõ desistit. h. d. Casus lr̃alis. Siqs de clero suspectus fuerit de ali qua femina crimine fornicatiõis admoneat tertio ⁊ si post primã secundã ⁊ tertiã cõmonitionẽ inuentus fuerit fabu lari cũ ea vel cõuersari excõicetur. femia vo canonica pena punief. Ber. Nõ q appellatiõe sacerdotis venit ꝑsby ter. itẽ diacon⁹ ⁊ subdiacon⁹ ⁊ intellige largo sũpto vocabu lo. nã oẽs isti large pfit dici sacerdotes q̃si ꝺo sacrati. ꝑ quo facit qđ nõ. xxxij. dist. in sũma. ⁊ vide tex. in. c. i. xv. q. v. vbi diacon⁹ appellat̃ sacerdos. ⁊ tene mẽti in ħ istũ tex. nã po tes ex eo facere hãc regulã q in mã fauorabili appellatiõe sacerdotis cõprehẽdunt̃ oẽs qui sũt in sacris ordib⁹. sz qz mã erat ħ odiosa iõ forte pp ħ voluit exp̃mere qz alꝭ ñ fuis sent cõprehẽsi ⁊ sic potes elicere regulã in oppositum q in mã odiosa vbi nihil aliud exprimit̃ appellatiõe sacerdotis venit tm̃ p̃sbyter. ⁊ etymologiã sacerdotis ⁊ p̃sbyteri vide xxi. di. cleros. Nõ scõo modũ ꝓcedẽdi ꝯ clericos forni carios palã nõ ꝓcubiarios vt moneãt vt ħ dr̃. Tertio nõ bo. dcm̃ ex tex. q suspitio p̃cedẽs ⁊ admonitio sequẽs cui nõ pareꝭ lz iducãt p̃sũptionẽ magnã ꝯ iobediẽtes nõ tm̃ ꝑ bant delictũ. vñ dz ꝯ talẽ rẽpari snĩa vt nõ ponat̃ pena nã lis delicti. nã si ex suspitiõe p̃cedẽti ⁊ spreta mõitione isti cũ ci baberẽt̃ ꝑ quictis nõ solũ excõicarenꝭ sz grauius ꝯ eos ꝓcederet̃. vt in. c. ficut. ⁊ c. si aũt. j. e. Et ex ħ ifero q auc. si quis ei. C. de adul. ponat casũ spãlẽ. nã ibi dr̃ q si bñs su spitionẽ ꝯ aliquẽ de adulterio cũ vxore eidẽ cora testib⁹ mo nitionẽ fecerit ⁊ postmodũ cõperit eũ cõfabulari cũ vxore põt istũ ipune occidere. ⁊ sic suspitio p̃cedẽs cũ admõitiõe spreta iducit ꝑbationẽ delicti. sz vt dixi nõ puto casũ illius auc. extẽdendũ. nõ enĩ potuit lex aliter cõpescere iustũ do lorẽ marti. facit. c. si vo. j. de sen. ex. vide ad p̃dicta inno. in c. qz visite. s. de p̃sũp. vbi nõ. dicit q vbi iudex ꝓcedit ex p̃ sũptiõe dz multũ tpare snĩam suã vt modice vel raro penã inferat. ar. c. afferte. c. ti. facit. l. sciãt. C. de ꝓba. canonizata ij. q. viij. sciãt. qđ nõ. nã posset tex. iste adduci in ꝯriũ itelligẽdo ẽt q ista sit pena delicti. ar. c. se. sz p̃mũ dcm̃ mihi plꝰ plz. Vltio nõ q mulier delinquẽs cũ clerico subijcit̃ foro ecclesiastico vñ põt ꝑ iudicẽ ecclesiasticũ puniri qz ꝓmit tit q̃si sacrilegiũ. vide bo. tex. cũ gl. in. c. eos. xxxij. di. ⁊. c. v ginib⁹. xxvij. q. i. In gl. i. ibi iferiores. ħ limita ꝓut dixi in p̃mo nõ. Et nõ bñ fi. gl. q appellatiõe clericoz cõprehẽ dũt̃ supiores. i. cõstituti in sacris ⁊ in dignitatib⁹. naz. c. de ꝓsona qđ alle. põt adduci mõ p̃dicto. sz vide ꝯriã gl. in. c. lit teras. de fi. p̃sby. q nõ. dicit q si papa dispẽsauit cũ illegiti mo vt possit effici cleric⁹ dz itelligi vt possit, pmoueri ad mi nores ordies nõ ad maiores pp mãm odiosã. ⁊ iõ dic vt di xi. s. sup rubrica. de vi. ⁊ bo. cle. q in mã larga appellatiõe clericoz veniũt oẽs clerici in q̃cũq dignitate ⁊ ordine sint ꝓstituti. sec⁹ in mã stricta qđ nõ. In gl. fi. ibi in futurẽ re digat̃. ħ dictũ nõ ꝓcedit indistincte sz ħ pena futuris ipo nit̃ cũ fẽa de facto fuit ducta a clerico in vxorẽ. nam qz fuit maior p̃sũptio maior ponit̃ vindicta vñ tã ipsa q̃z filij ex ta li ħsumpto mr̃imonio gẽiti redigunt̃ in futurẽ ecclesie ⁊ sic cõiter itelligit̃. c. cũ multe. xv. q. fi. lz ecclesia pdiderit ħ ius qz nõ fuit eo vsa. vt dicit gl. in. d. c. cũ multe. sz potes dicere q cũ nõ sit memoria saltẽ apud nos q ꝓstitutus ĩ sacris du xerit vxorẽ nõ possum⁹ dicere q illud ius sit sublatũ cũ ca sus nõ acciderit. ꝑ ħ qđ nõt Ci. in. l. ij. C. q̃ sit lõ. ꝓsue. ⁊ io. an. in. c. ioãnes. j. ti. pr. sz si in aliquo loco accidisset iste ca sus ⁊ ecclesia nõ curasset illos in futurũ redigere posset, p cedere dictũ illi⁹ gl. nec extẽderẽ ꝓsuetudinẽ seu p̃scriptõez de loco ad locũ. ꝑ ħ q nõt inno. c. fi. de of. archi. Jsta ergo mulier de q̃ in tex. cogeꝭ agere pniam fm inno. ⁊ põt ꝓclu di fm Host. q cũ iura varie i hoc loquũt̃ erit in arbitrio iu dicis quã penã debeat iponere. ⁊ nõ bñ ħ dictuz Host. qz qficũ qz iura varias penas iponũt optio daꝭ iudici. Jdem nõ. glo. xxi. q. ij. i sũma. xxxiij. dist. fraternitatis. q̃s nõ. im posita tm̃ vna pena non potest iudex ad aliam tranſire. l. pre tor edixit. ⁊ quod ibi nõ. ff. de iureiu. facit qđ notat Bar. i l. i. ff. vi bo. rapto.

c **Lericos.** Nõ dz p̃latus clericuz cogere ad ꝓcubinã abiurãdã sz eã no lentẽ dimittere põt excõicare ħ dicit. bz tria dicta scõm ibi vez. tertiũ ibi ⁊ siqui. Casus lr̃alis. Clerici pu blice tenẽt cõcubinas. quesitũ fuit an deberẽt cõpelli abiu rare illas. Respõdet papa q nõ vult illas ad eas dimitten das cõpelli per iuramẽtũ ne instinctu diabolico icidãt in p iurium redeũdo ad eas. sz per suspẽsiõis ⁊ interdicti sniam dimittere cõpellãt̃ ita q de eis nulla mala suspitio possit ba beri: ⁊ si ad eas redierint vel alias acceperint excõicẽt̃ do nec eas dimittãt vt alij coz exẽplo pterriti a silibus arceãt̃ Ber. Nõ p̃mo modũ ⁊ practicã, pcedẽdi ꝯ clericos pu blice ꝓcubinarios. nõ. n. debẽt cõpelli ad abiurandũ ꝓcu binas ħ ẽ ad renũciãduz cũ iuramẽto de nõ redeũdo qz de facili posset sequi piuriũ cũ duz sit assueta relinq̃re. xxxiij. di. quorũdã. xxij. q. vi. §. fi. Et ex ħ ⁊ ex tex. nõ. nũ q̃z iura mentũ deferẽdũ illi ꝯ quẽ vehementer p̃sumit̃ de trãsgressi one imo deferẽs peccat qz ẽ cã iterit⁹ aie illi⁹. vide pulchz tex. cũ gl. xxij. q. v. ille. qđ ẽ ꝯ eos qui in iudicio dicũt iuret aduersari⁹ ⁊ bibat sibi ħ iramentũ ⁊ vehemẽter p̃sumit ꝺ transgressiõe. Jtẽ ex ħ eẽt, puidẽdũ vt pluries dixi q scho lares nõ iurarẽt obedire rectori qz de facili trãsgrediunt iu ramẽtũ ⁊ icurrũt piuriũ sz eẽt, puidẽdũ de pena ꝯ iobediẽ tes sicut facit ħ papa. Scõo nõ iudicẽ debere incipe a su spẽsiõe ⁊ interdicto ⁊ demũ venire ad excõicationẽ qđ est ꝯ p̃latos nr̃i tpis qui imediate, p q̃libet cã fulminant excõica tionẽ ⁊ ex frequẽtia ducit̃ in cõtẽptũ. nã in ecclesia nulla est pena excõicatiõe maior. xxiij. q. iij. corripiãt̃. Tertio nõ ibi i aliquos eoz q vbi mr̃i lũt ꝓcubiarij nõ dz iudex oẽs suspẽdere seu excõicare sz icipe a p̃cipalioꝛib⁹ vt alij coz exẽplo pterriti arceãt̃, p ħ. j. ꝺ cle. ex. mi. in. c. latores. quẽ tex. vide. Vltio nõ ibi snĩam ꝑpetuã ⁊ c. q excõicatio pt esse ꝑpetua. exquo ifero q lz excõicat⁹ nõ corrigat se nõ tm̃ tenet̃ iudex illũ absoluere sz si efficeret deterior nec posset aliter corrigi tũc dz eũ absoluere. vt nõt Jo. an. post beatũ Tbo. in. c. i. de sen. ex. li. vi. ⁊ hoc nota.

Additio. Et de ħ dic vt bñ pse ꝑ ipsũmet i. c. ab ex cõicato. de rescrip. in fi. ⁊ in. c. veniẽs. el ij. de testi. in fi. In glo. in v. ꝑpetuã ibi donec resipiscant. nõ. gl. ⁊ fm eã itellige oĩa iura lo quẽtia de ꝑpetua excõica tiõe. nã excõicatio dz esse medicia ⁊ nõ dz inferre mortem ꝑpetuã. ij. q. i. multi. ⁊. c. cũ medicinalis. de sen. ex. li. vi. ⁊ fa cit. c. ex lr̃is. de cõsti. ⁊ gl. in. c. ad reprimẽdã. de of. or. ⁊ dr̃ ħ ꝑpetua fm inno. qz, pfert̃ sine p̃finitiõe tpis. vñ dr̃ ꝑpe tua aptitudine qz poterit eẽ ꝑpetua dũ vixerit si se nõ corre xit. vel põt exponi fm eũ q dz iste deponi ab officio seu p̃ par bñficio ⁊ sic ꝑpetuo põit̃ extra cõtionẽ clericoz seu be neficij. nã excõicatio sonat in separationem. prima tm̃ expo sitio est magis consona littere.

s **Jcut ad extirpanda** Si cle ricimo niti concubinas nõ dimittunt suspenduntur a be neficijs ⁊ si se nõ corrigũt deponunt̃. b. d. bz tria dicta q pa tẽt in tex. ibi si vero. Casus lr̃alis. Clerici de archiepatu

cãtuarien'. fornicarias tenere ſolebant: qđ dño pape notifi
catũ eſt quare papa mãdat archiepo cantuarienſi ⁊ ei⁹ ſuf
fraganeis quaten⁹ clericos illos moneãt: vt illas ꝓcubias
abiiciant a ſe ⁊ eas vlterius nõ admittant qđ ſi facere contẽ
pſerint ab eccleſijs ſuis eos ſuſpẽdant vſq; ad debitã ſatiſ
factionẽ: ⁊ ſi eas ſuſpenſi retinuerint ab eiſdẽ eccleſijs ppe
tuo remoueant. Ber. Nota ꝑmo ar. q; clerici ĩ minori
bus nõ cogunt ꝑ eccleſiam ad ꝓcubinas dimittẽdas ſz ħ
ar. nõ ꝓcedit. ⁊ ẽ tex. ꝯ in. c. ſi aũt. j. e. ⁊ in. c. vt clericoꝝ. ſ.
ti. i. ſz iõ dixit ħ de ꝓſtitutis in ſacris qr alij nõ ita aſpe corri
gunt. Scõo nõ q; clericus ex cõcubiatu nõ ꝑuat bñficio
icõtinẽti ſz ꝑus dz moneri. ſcõo ſuſpẽdi. tertio ꝑuari. Sz
ꝯriũ tenuit tex. i. c. ex pte ade. de teſti. vbi ſine aliq monitõe
clericus publicus ꝓcubinari⁹ ꝑuat bñficio. ad idẽ. c. ſi aũt.
j. e. vbi nõ fit iſta ſuſpẽſio. ſz vide ibi gl. q̃re puto q; iſtõ fit
arbitrariũ vtꝝ iudex velit a ꝓncipio ipm ꝑuare bñficio vel
ꝑus admonere vel ẽt ſuſpẽdere. qr cũ iura in ħ varie loquã
tur vt pz p totũ bũc ti. optio dat iudici. vt ĩ ſiñ dixi ĩ. c. ij. ſ.
e. ⁊ facit. d. c. ſi aũt in v. liceat iũcta gl. ⁊ ħ bñ nõ. nã p ħ re
duco tibi ad ꝓcordiã iſta iura q̃ varie loquũt ĩ mõ ꝓcedẽ
di ꝯ ꝓcubiarioſ lz. n. oli pp ſcãdalũ cũ boies eẽnt feruẽtes
ĩ fide ꝓ ſimplici fornicatiõe cleric⁹ depõeret. vt ĩ. c. a multis
de eta. ⁊ q̃li. bodie aũt nõ ita aſpe ꝓcedit vt ħ ⁊ in. c. frater
nitatis. xxxiij. di. poterit ergo iudex ꝑm facti circũſtãtias ⁊
locoꝝ ꝓſuetudinẽ ĩcipere a pena mitiori vel grauiori. reliq
ſũt clara. Jn glo. ſup v. ſuſpẽdatis. ad fi. ex hac glo. hẽs
vnã ſol. vt ꝓcubinarius nõ notorius nõ ſit a iure ſuſpẽſus
ſz notori⁹ ſic ſiue fit notori⁹ facti euidẽtia ſiue p ſniam. ⁊ nõ
glo. in eo q; dicit q; notorius nõ dr toleratus. ſed ꝯ hãc ſo.
glo. facit. c. iij. ſ. e. vbi loq̃t de publico ꝓcubinario ⁊ mãdat
illũ ſuſpẽdi ergo nõ ẽ ipo iure ſuſpẽſus. Circa ħ dant pli
res ſo. Jnno. ⁊ Moſt. ꝑmo poſuerũt iſtã ſo. glo. ſcõo ino.
poſuit ſcõam ſo. vt tex. iſte ꝓcedat ẽt circa miores ordies
ſz ꝯria ꝓcedũt quo ad officiũ ſacerdotale. vñ dicere q; pu
blicus ꝓcubinari⁹ ſuſpẽſus ẽ a iure reſpectu officij ſacerdo
talis tñ. bñ facit. c. vña. j. eo. ti. ſz ab boie fit ſuſpẽſio ab oi
bus alijs ordibus. ſz ħ ſo. nõ plz inno. qr iura vident ĩter
dicere tali executionẽ cuiuſlibet ordis. lxxxi. diſ. ſiq. xxxij.
di. preter. tertia ſo. ꝑm eũ vt ħ. c. loquat in ſuſpectis. ſz hec
ſo. nõ valet p. c. iij. ſ. eo. quarta ſo. ꝑm eũ q; a iure ꝓcubina
rius nõ eſt directe ſuſpẽſus ſz indirecte reſpectu obiecti qr
ꝓcipit alijs vt nõ audiãt diuina a talib⁹ ſz ab boie dz ſuſpen
di directe vel ꝑz eũ lz tales ſũt ſuſpẽſi a iure nihilomin⁹ ꝑñt
ſuſpẽdi ab boie ordie iudiciario ꝓcedẽte. ⁊ põit tres nõ. ef
fect⁹ q̃ztũ ad ꝓpoſitũ int illã ſuſpẽſionẽ iuris ⁊ boĩs. nã cõ
cubinari⁹ ſuſpẽſus a ſolo iure ſe corrigẽdo nõ indiget abſo
lutiõe q̃ztũ ad ħ vt alij poſſint licite audire diuina ab eo licet
ipſe celebrare licite ñ poſſit ſine diſpẽſatõe ſupioris erquo
ei⁹ crimẽ nõ fuit notoriũ. ⁊ nõ ħ. nã in. c. venerabili. de ſen.
ex. ſẽtit q; nulla diſpẽſatio fit neceſſaria. ſz põt dici vt nõ. in
c. ſi. ħ tẽp. or. Suſpẽſus vo ab boie nõ recupat officiũ ſuũ
q̃zuis peniteat niſi grõſe reſtituatur. ad ħ. d. c. venerabili.

Scõa dña qr ſuſpẽſus a canone celebrãdo nõ efficit irre
gularis ſec⁹ ĩ ſuſpẽſo ab boie. xi. q. iij. ſi quis ꝑſbyter. ħ nõ
plz. Moſt. dicit. n. q; ſuſpẽſus a canõe celebrando efficitur
irregularis qñ ſuſpẽſio hũit originẽ a canõe. vt ꝓbat ĩ. c. i.
de re iudi. li. vi. ⁊ in. c. i. de ſen. ex. eo. li. ⁊ ſic trãſeũt doct. ſz
tu oĩno vide ino. in. c. ſi celebrat. de cle. ex. mi. vbi pulchre
declarat ipm. fatet. n. ibi q; ſuſpenſus a canõe efficit irre
gularis celebrãdo qñ ſuſpẽſio hũit originẽ a canone. ſecus
vbi canõ tm̃ approbat ſuſpẽſiõez a deo factã. nã qlibz pec
cator ẽ ſuſpẽſus a deo ⁊ a canone ꝑ approbationẽ ⁊ talis ñ
efficit irregularis q̃ſi ſentiat ibi q; notorie fornicarius nõ ẽ
ſuſpenſus a canõe ĩponẽte penã ſed a deo ꝓncipalr ⁊ a ca
none ꝑ approbationẽ ⁊ ẽ ſubtile dictũ ⁊ dat aliũ intellectuz
ad iura ħ alle. ꝓ ꝯ. ſed ipſemet in. c. i. de ſẽ. ex. li. vi. aptiſſi
me tz ꝯriũ dicens q; notorie fornicator celebrãdo efficitur
irregularis. qr ẽ ſuſpẽſus a iure p. d. c. ꝓter. dicã de ħ lati⁹ ĩ
c. vña. j. e. vbi explicabo totam mãm. Tertia dña ꝑm ino.
ẽ q; ſuſpẽſus a canone nõ ꝑdit bñficia niſi ꝑuet. ſec⁹ ĩ ſuſpẽ

ſo ab boie qđ nõ plz Moſt. ⁊ bñ nã ſi fuiſſet ſuſpẽſus non
vacãt bñficia qr ſuſpẽſio fit ad tps. ſed Ain. poſuit ħ aliam
ſo. ad ꝯria dicẽs q; notori⁹ fornicator eſt ſuſpẽſus a iure ſz
vt pena augereť põt ſuſpẽdi ab boie monitõe ꝓcedẽte ⁊ ita
loquit ħ. ⁊ qd opet tunc ſcõa ſuſpẽſio dic vt nõ. i. c. ita quo
rũdã. j. de iude. ⁊ ħ ſo. põt teneri itelligendo q; ſit ſuſpẽſus
ipſo facto a iure. Moſt. dicit. c. iſtud loq ĩ ſuſpenſiõe a bñfi
cio ⁊ ꝯria ĩ ſuſpẽſiõe ab offõ. ſentit ꝑ ħ q; ſuſpẽſus a bñficio
nõ fit ſuſpenſus ab officio qđ ẽ ꝯ nõ. in cle. cupientes. in v.
nõ nouã. de penis. ⁊ vr etiã hãc opi. ſeq. Moſt. do. an. ħ di
cit q; nõ eſt ſuſpenſus a bñficio public⁹ ꝓcubinari⁹ vt ħ. ſz
ab officio ſic ⁊ ſi celebrat efficit irregularis ⁊ dicit ħ q̃ſi ex
ꝑſſũ in. d. c. vt clericoꝝ. v. ſiquis. ſ. ti. i. ſz certe ꝑmũ dcñ ſi
ꝓcedit p. c. ꝓter ꝑal. vbi dr q; nullã ptẽ recipiat ab eccliã.
vñ dicem⁹ q; aut pariter eſt ſuſpẽſus ab offõ ⁊ bñficio. aut
q; canon loq̃t ibi approbatiue. ⁊ ad. c. vt clericoꝝ dic q; ex
toto non ꝓbat. naz põt intelligi de ſuſpenſo ab boie. pz qr
ꝑmo dixerat de pena cõdigna ĩponenda ab homie. Et ex
bis habes mãm declaratã ad ptes dicã ꝓcloez in. c. vña. j.
e. vbi melius cadit materia.

§ **Super eo** Lr̃e a clerico cõcubiario ſuſ
pẽſo ſup abſolutiõe tacita ſa
cti ſerie obtente nõ valẽt. h. d. Caſus lr̃alis.
Quidam ſacerdos habebat publice cõcubinã
monitus a ſuo epo eã dimittere nolebat: ꝓpter qđ eps eũ
ab officio ſuſpendit. ipe appellauit ad ſedẽ apoſtolicã. ebo
racenſis archieps ſignificauit hoc dño pape. Rñdet papa
ſi dictus ſacerdos litteras impetrauerit que facti ſeriez nõ
ꝓtineant littere nõ valebũt. Ber. Nõ ꝑmo q; abſoluto
obtenta ꝑ ſurreptionẽ nõ valet. Sz op. ꝯ tex. de. c. ſuper
litteris. de reſcrip. vbi ꝓcedit ſaltẽ ꝑm iuris formã qñ inter
uenit ſurreptio nõ malicioſa. So. dicũt doc. illud ꝓcedere
in litteris ipetratis ad lites ⁊ ſic ſup litteris ipetratis de iu
ſticia. iſte ħ ipetrauit lr̃as gr̃oſas ſup abſolutione. Jtez dic
q; ħ malicioſe fecit qr ſi dixiſſz q; pp concubinatũ fuerit ſu
ſpenſus nunqz obtinuiſſet abſolutionem.

§ **Si autem** clerici mõiti nõ dimittũt
cõcubinas ſuſpendũt a bñfi
cijs ⁊ ſi ſe nõ corrigũt deponũť. h. d. tria ſũt di
cta q̃ patent. Caſus lr̃alis. Clerici lũdoniẽ
ſes hẽbant publice concubinas. q̃ſiuit eps q̃liter ꝓcedere
deberet ꝯ illos. Rñdet papa dicens. q; in quibuſcũ q̃z or
dinib⁹ ſunt ꝓſtituti niſi admoniti ſcõo ⁊ tertio a ſe dimiſerit
eaſdem de cetero non admiſſuri eccleſijs vel eaꝝ portioni
bus ap. re. ſpoliare ꝓcuret officio nihilominus ipſis inter
dicto. Ber. Nõ ꝑmo ibi ſiue inferioꝝ⁹. q; ẽt ꝓſtituti ĩ mi
noribus cogũt ad ꝓtinentiaz. ſz Jo. an. intelligit de bñfici
atis. nã non bñficiati nõ cogũt ꝓtinere ſi nolũt. Ego miror
de hac additiõe ſua ad iſtũ tex. naz tex. iſte nõ loquit de cõ
tinentia ſz q; nõ põt bre fornicarias a quibus abſtinere de
bent nedũ clerici in mioꝝ⁹ ſed etiã laici. vt. ſ. ti. i. c. vt cle
ricoꝝ. xxxij. q. iiij. nemo. fateor tñ q; ꝓſtitut⁹ ĩ minoribus
põt ꝯbere mr̃imoniũ. j. de cle. ꝓiu. p to. Scõo nõ ibi lice
at. q; eps nõ teneť deponere clericũ cõcubinariũ ſz poteſt
alijs remedijs ⁊ mitioꝝ⁹ ꝓcedere ꝯ eũ. illud enĩ q; lz nõ
ꝓcipit. xxxij. q. vij. apls. ⁊. l. ñ qcquid. ff. de iudi. ⁊. c. ꝓſulu
it. de of. del. ⁊ ſac iſtõ bñ ad ea q̃ dixi in. c. ſicut. ſ. eo. vt ſit in
optione ſuperioris cõtra concubinarios exercere grauio
rem vel minorem vindictam. ⁊ facit qđ nõt ħ glo. ſi. qđ nõ.
nam glo. ħ opponit de illo. c. ſicut.

v **Eſtra.** Famoſũ eſt tũ pp mãm intrinſecaz
ipſius. tũ pp mãm extrinſecã. ſ. no
toꝝ ⁊ vtraq; eſt multũ difficilis ⁊ piculoſa ⁊ in
berendo vbis lr̃e. h. d. in ſũma. A clerico forni
cario quãdiu tolerat nec bz opis euidentiam licite audiũt
diuina ⁊ ꝓcipiũť eccleſiaſtica ſacr̃a. a notorio vo abſtinẽdũ
eſt nõ pp ſacr̃i defectũ ſed ad ipſoꝝ fornicatoꝝ emendatio
nem. ꝑmo deciſa cõſultatio. ſcõo deciſa rñſio. ſcõa ibi alicu
bi. que ſubdiuidit. ꝑmo alle. ꝓ ⁊ ꝯ. ſcõo diſtinguit tres q̃li
tates criminis ibi cetex. tertio diſtinguit aium abſtinentis

ibi item aliud. quarto ⁊ vltimo ex oibus ꝑdictis solutionē ꝓcludit ibi fine dubitatõe ⁊c. Casus lr̃alis. Quidã canones dicũt nullus audiat missam sacerdotis quē scit indubitanter habere ꝓcubinam. Alij canones dicũt. nõ põt aliqs quantũcũ qz pollutus diuina sacr̃a polluere: sed indifferenter sũt recipiẽda ab ipso. q̃situ fuit a Lucio papa q̃liter ista que ꝟria videbant esse intelligenda. Rñdet papa aliud ẽ crimen notoriũ: aliud ẽ crimẽ occultũ. Notoriũ est de quo ꝑsbyter canonice cõdẽnatus est in quo casu loquit capitulũ illud nullus audiat ⁊c. Occultũ quod ab ecclesia tolerat in quo casu loquit capitulũ illud nõ põt aliquis q̃tũcũ qz pollutus. Itẽ aliud ẽ notoriũ qõ nõ diffitetur ꝑsbyter: ⁊ aliud pene occultũ quod ab ecclesia tolerat. Sz aliud est abstinere a missis eoꝝ qui occulti sunt ⁊ tolerãt ab ecclesia vt peccandi licẽtia ceteris auferat: ⁊ ipsi ad pniam reuocent: ⁊ hoc lz quia fit bono zelo: ⁊ non ex ꝓcẽptu ⁊ aliõ ẽ si a missis earũdẽ qui tolerant aliqui abstineant ex eo q in fornicatione iacẽt q nõ lz sine dubio a clericis q̃uis fornicarijs: ex quo tolerant licite diuina officia audiant: nec habẽt opis euidentiã. ⁊ alia recipiant ecclesiastica sacr̃a. Ber. Nõ ꝓmo ibi alicubi dr̃ ⁊c. ⁊ ibi alibi legit ⁊c. q licitũ ẽ q̃libz facere allegatiões gnãles sicut fecit h̃ papa qui gnãliter allegat nõ allegãdo ꝓncipia titulorꝝ nec in quo loco ponant sz gnãliter iure caueãt ⁊c. ⁊ sic ẽt allegandũ eẽt corã papa qz cẽ set oĩa iura habere in pectore. vt in. c. i. de ꝓsti. li. vi. ⁊ idem põt facere scholaris erga doctorẽ qui gnãliter allegat nõ allegãdo ꝓncipia. c. nec in quo loco ponãt sz gnãliter iure caueãt nisi eẽt aliq̃ dispositio deuians a cõibus regulis sicut ẽt faciũt solẽnes doctores inter se. Et in effectu ꝓcludẽdo dicendũ ita fore allegandũ vt allegans itelligat ab eo cũ quo loquit. ⁊ de mã vide p spe. in ti. de disput. ⁊ allegat. §. post hoc. v. in sũma. ⁊ an iura sint allegãda in cõsilijs vide p eundẽ in ti. de reg. ꝓsi. §. 1. ⁊ cõiter dr̃ q in ꝓsilijs decisionis nõ ẽ necesse allegare iura nec cã in snia. vt in. c. sicut. de re iudi. secus in ꝓsilio postulato a pte. rõ diuersitatis qz ꝓmo casu approbata ẽ fides ꝓsultoris. scõo casu ei nõ creditur nisi q̃tenus ꝓbat qz interptatio doctoris nõ ẽ necessaria nisi inquãtũ iure ꝓbat. vt nõ. in. c. i. de post. ꝓla. Scõo nõ ibi nullus audiat ⁊c. q ẽa ĩperatiui mõi eqpollẽt ẽis ꝓceptiuis nã p h̃ ẽa ꝓcipit q nemo audiat ab his diuina ꝓbat ĩ c. preter. xxxij. di sz nũqd h̃ sit vez gnãliter. ꝟide bo. tex. in cle. exiui. de ẽb. fig. Tertio nõ ex eodẽ v. nullus ⁊c. q ẽt ꝓpꝛij pochiani ⁊ alij ꝑsbyteri debent abstinere ab officijs notorij fornicatoris. nã h̃ ponit ẽbũ vniuersale negatiuũ ⁊ q totũ dicit nil excludit. xix. di. si romanoꝝ. Ex quo infero aliud q lz excõicato possint auctoritate iuris cõicare domestici. xi. q. iij. qñ multos. ⁊ c. inter. de sen. ex. a notorio tĩ fornicatore quisqz dz se abstinere ⁊ nemo excludit respectu diuinoꝝ ⁊ sacrõꝝ ab eo nõ recipiẽdoꝝ. ⁊ plus hic dicũt doc. q nõ. solũ alij debẽt abstinere a notorio fornicatore sz ẽt ipse nõ debet se ĩmiscere diuinis audiẽdo seu ꝓcipiendo sacr̃a ab alijs. alle. c. ꝑter. xxxij. di. qõ bñ nõ. sz iudicio meo illud. c. nõ ꝓbat h̃ indistincte sz disponit dũtaxat vt nõ debeat pmanere in choro cũ alijs clericis. vñ nõ negat qn saltem tanqz quilibz laic⁹ ⁊ peccator possit audire diuina. naz regl̃r peccator nõ repellit ab auditu diuinoꝝ nisi fit excõicat⁹. ij. q. i. multi ⁊. xxi. di. cleros. Quarto nõ ibi q̃tũcũqz pollutus. q ex pollutõe clerici nõ inficiũt aliquo modo ipsa sacr̃a. rõ est qz recipiũt viz ⁊ vtutẽ ĩmediate ab ipso ẽo nã dicebat apl̃s neqz q plãtat ẽ aliquid neqz qui rigat sz q ĩcremẽtũ dat ⁊ ipse est deus. ⁊ dic plãtat. s. ꝑdicãdo gratiã. rigat. s. baptizãdo. incremẽtũ dat. s. ꝑstãdo gr̃am. vt. ij. q. i. multi. vñ sacr̃a trãseũt p manũ sacerdotis sicut trãsit aq̃ super canali lapideo vñ nil germinat sup lapide neqz ꝓtamitur. i. q. i. si fuerit. ⁊ d. c. multi. iura ergo q̃ vident dicere sacramẽta pollui ĩtelligo quo ad opi. vulgariũ vel q̃tũ ẽ ĩ ipso malo mĩstro. sic intellige. c. sic ppl̃s. i. q. i. cũ si. Quinto nõ ibi purgatoria cũctaꝝ ꝓgionũ ⁊c. q celebratio misse ⁊ alia sacr̃a purgant peccata. ⁊ dicit abb. q tollũt venialia. vj di. testiñ. alij q ẽt mortalia de ꝓse. di. ij. cũ oẽ. vide duas gl. nõ. ꝟrias. vnã. i. q. i. ĩterrogo. q̃ dicit q dimittunt venialia. ⁊ h̃ idẽ tz glo. in pe. vi. sup v. bñdictionẽ. aliã in. c. añ bñdictionẽ. de ꝓse. di. ij. q̃ dicit alternatiue tñ q ẽt mortalia remittũt. Sz reducẽdo h̃ ad ꝓcor. dic q siquis est ꝓtritus ⁊ ꝓfessus nõ tñ fuit recordat⁹ de certo peccato tũc illõ dimittit sic intellige glo. ꝟriaz sz vbi recordabat illud non dimittit. facit q nõ. de pe. di. i. in sũma. Itẽ peccata alioꝝ audientiũ dimittũt data ꝓtritiõe p celebratõz sacerdotũ saltẽ quo ad penã. nã sacerdotes dicũt comedere pctã ppũ. i. q. i. ipi sacerdotes. ⁊ h̃ vltio mõ sacr̃m celebratiõis ꝓdest ẽt mortuis. xiij. q. ij. aĩe defũctoꝝ. ⁊ in. c. cũ marthe. in fi. de cele. miss. Sexto nõ ex v. ceteꝝ. tres qualitates delicti. ná quod dam est notorium quoddam occultum ⁊ quoddã pene occultum. ⁊ in quo differãt inter se infra subijciam cum glo.

Nõ septimo tria ex quib⁹ ĩsurgit notoriũ. ꝓmo ex snia scõo ex cõfessiõe facta ĩ iudicio. tertio ex opis euidẽtia que nulla tergiuersatõe celari põt. Octauo nõ licitũ abstinere a quolibet ministro peccatore eo aĩo vt rubore ꝓfusus iducat ad fructũ pniẽ de quo tñ dic vt. j. lati⁹ dicã. Ultio no. q dr̃ quis tolerari qñ nõ fuit cõdẽnat⁹ nec cõfessus nec bz opis euidẽtiã. Et nõ q nõ solũ diuina ñ sũt audiẽda ab istis sũ spẽsis sz nec etiã alia ecclesiastica sacr̃a sũt ab eis recipiẽda. ⁊ p illud verbũ a clericis ⁊ ꝑsbyteris ⁊c. colligit q non solũ interdicit istis celebratio missẽ ⁊ executio ordis sacerdotalis. sz ẽt executio cuiuslibz ordis vñ nõ pñt legere euãgelĩũ vel eplam. vt in. d. c. ꝑter. ⁊ h̃ satis ĩuit ex ꝑdictis nõ ẽ sufficialiter tex. in plib⁹ declaratus. Huic ad declarationẽ materie ĩtrinsece ꝓsequor duo ꝓncipalia multũ vtilia. ꝓmo specifice circa istos cõcubinarios. scõo gnãliter de quolibet pctõre ꝑciso vel nõ. ⁊ ꝓmo vt hẽat clare mã ꝓsequor p. v. q. breuissime cõcludẽtes qñ. s. in. c. sicut. recitaui multas opi. Ꝟrio igit q̃ro nũquid clericus fornicar⁹ sit suspensus quo ad se. scõo nũquid quo ad alios vt sic alij peccẽt audiendo eũ. tertio nũquid suspẽsus ab offõ. q̃rto nunquid a bñficio. quinto nũquid celebrãdo efficit irregularis

Ad ꝓmũ dic q siue sit notori⁹ siue occultus suspẽsus est quo ad se. nec ẽ spãle in eo sz idẽ ẽ in quolibet clerico exĩte in mortali. nõ. n. dz exequi offĩm cũ sit p pctũ mortale a ꝺo sepat⁹. vt ꝓbat in. c. fi. j. e. ⁊ h̃ suspẽsio ꝓuẽit ꝓncipal̃r ab adã qz ĩmediate cũ peccauit separ⁹ fuit a gr̃a dei. xi. q. iij. illud. ⁊ c. audi deniqz. p Inno. in. c. si celebrat. de cle. ex. mi. vñ in psal. Odiui ecclesiaz malignantiũ ⁊c. grauissime igit peccat clericus celebrãdo dũ existit in pctõ mortali de ꝓse. di. ij. quotidie. ⁊. c. de boĩe. de cele. miss. Ad scõam. q. nũ quid sit suspensus quo ad alios⁹ vt sic alij peccẽt audiendo eũ. dic q si est occultus seu tolerat⁹ mõ ꝑdicto alij non peccant qz nõ est suspensus quo ad alios vt ꝓbat h̃ ⁊ in. c. fi. j. eo. Si ẽo est notori⁹ p snias vel cõfessionẽ spõte factã tũc ñ est licitũ audire talẽ ⁊ peccãt ꝫ faciẽtes. qz veniũt ꝫ ꝓceptũ ecclesie nõ q sacr̃a nõ sint ẽa in se sed ex cõtẽptu ⁊ ꝓtũacia ⁊ inobedientia superioris. vñ alibi dicit canõ q bñdictiones taliũ clericoꝝ cõuertunt in maledictionem. lxxxi. di. siqui.

Sz dubiũ est in notorio notorietate facti vt qz bz cõcubinã publice in domo nec fuit cõdemnat⁹ nec in iudicio cõfessus ⁊ iste est passus piculosus de quo sepe fuit ĩterrogatus ⁊ sepe practicabilis apõ boies timoratos ⁊ bõe ꝓscie qui multũ trepidãt audire vel cũ scãdalo abstinere a talibus. ⁊ in h̃ sunt ꝓncipaliter due opi. Quidã dicunt q sine aliqua monitiõe debent oẽs a talib⁹ abstinere ⁊ vident sentire mti in. c. sic. s. e. ⁊ in. c. si celebrat. de cle. ex. mi. vñ bosti. h̃ io. an. ⁊ d. an. nõ requirũt monitionẽ. sed Hugo. Lau. ⁊ Archi. in. c. nullus. palle. ⁊ d. c. siqui. Jo. de lig. ⁊ do. Lar. h̃ tenẽt monitionez necessariã qz cessante monitiõe nõ videt q quis possit habere ĩdubitatã sciam de cõcubinatu cum possit clericus hẽe excusationẽ. ⁊ facit. d. c. siqui. vbi dr̃ q si maluerint pseuerare in peccato oẽs abstineãt ⁊c. p illud v. si maluerint vr̃ q sit opus monitionez ꝓmittere vt sic appareat de cõtemptu ⁊ volũtate sua. ad idez faciunt iura ꝑcedẽtia q cõiter vident requirere monitionem. ante factũ cõsulenda esset ꝓma opi. post factũ scõa vt euitẽt peccatũ ⁊ pos-

set dici q; vtraq3 ea; sit va. ⁊ q; nũq3 incurrant peccatũ audientes ante monitionẽ pp varietates opi. ad h q3 nõ. gl. in c. i. de postu. ꝓla. li. vi. facit. l. regula. ff. de iur. ⁊ fac. igno. ⁊ cũ hac opi. als trãsiui. sz cogitaui q; de iuris subtilitate possum⁹ distinguere q; aut fornicatio ẽ ita notoria q; nulla bz dubitationẽ sicut videm⁹ in plib⁹ clericis qui tenent ita publice ꝓcubinas sicut vxores ⁊ publice nutriunt filios ita q; ipsi ẽt nõ audẽt diffiteri ⁊ tũc credo q; oio sit abstinẽdũ ab eis sine alia monitiõe. ⁊ h ꝓbat iste tex. in fi. ibi nec bz opis euidẽtiã. ⁊ melius in. c. se. vbi nulla fit mẽtio de admõitione. ⁊ p h gl. ibi nõ. in v. ibi nõ ex euidentia. ⁊ in v. celari. ⁊ sunt ambe glo. nõ. ⁊ vide. ij. q. i. de manifesta. ⁊ glo. in. c. micha. el. de fi. pb; q̃ ponit q̃liter ꝓbet quẽ esse filiũ pbyteri. itẽ tex. vi ꝓbare de directo in. d. c. nullus. ⁊. c. ꝑter. requirunt enĩ illa iura solã euidẽtiã facti nõ aũt q; expectẽt monitiõez a superiore. Itẽ a ꝯrio sensu seq̃ret q; nũq3 fornicatio vel raro posset esse notoria. Si vo fornicatio nõ bz illã opis euidentiã sz põt ꝓbabiliter tergiuersari puta q; ꝓcubina habitat cũ mre clerici dicit ipsam esse pedissequã mris vel qd sise ⁊ tũc ꝓcedit ꝯria opi. vt expectet mõitio ⁊ ei⁹ ꝓtẽpt⁹ ⁊ hãc puto esse mẽtẽ iuriũ. Nõ ob. iura ꝓx. s. alle. nã ibi exigit monitio ad aliũ effectũ vt multifarie dcm̃ fuit in. d. c. fic.

Circa tertiã. q. nũquid fit suspẽsus ab offõ. nec dicas hãc q. esse solutã ex ꝑcedẽtib⁹. q; vt dixi in. d. c. sicut. respectu alioz. s. audiẽtiũ ista est suspẽsio idirecta. naz lz ꝑcipiat vobis vt nõ audiatis titiũ legentẽ nõ p h infert q; ille sit suspẽsus a lectura. ⁊ iõ quidã volũt dicere vt nõt Inno. in. d. c. si celebrat. q; fornicarius ẽt notorius nõ ẽ directe suspẽsus a iure ⁊ p h inferebãt ad so. vltie. q. q; celebrãdo nõ efficitur irregularis q; illã nũq3 quis incurrit nisi in casib⁹ a iure ex pssis. vt in. c. is qui. de sen. ex. li. vi. ⁊ mouẽt isti q; canõ non dirigit directe vba suspensiua ad clericũ. ⁊ hãc opi. tenuerũt multi. vt dixi in. d. c. sicut ⁊ specifice Jo. de lig. ⁊ do. Car. h Sz ego distinguerẽ ꝓut supra dixi in ꝑcedẽti. q. q; si habz opis euidẽtiã indubitatã est talis suspensus directe a canone. ⁊ ꝓbo p. d. c. ꝑter. vbi dicit tex. ex auctoritate dei ⁊ bti petri sibi interdicim⁹ vt missã nõ cãtet ⁊c. nõ enĩ video iter h vba dziaz suspẽdo te ab offõ ⁊ ista iterdico tibi offiũ. sed p ꝑma vba infligit suspẽsio adeo q; celebrãs efficit irregularis vt ꝓbat clarissime bodie in. c. i. de re iudi. li. vi. ⁊. c. i. õ sen. ex. eo. li. g ⁊ p ista scõa vba. q; nõ refert quid p eqpollẽtiaz fiat. c. lz ex q̃dã. de test. facit. l. nõ pñt. ff. õ legi. Ad idẽ vide tex. xxxij. dis. §. vex. vbi tales appellãt suspẽsi seu ꝑcisi ab ecclesia. sec⁹ aũt vbi cessat talis opis euidẽtia. ⁊ p h sol uit fi. q. s. an celebrãdo incũrrat irregularitatẽ. Ad q̃rtaz q. nũquid sit suspẽsus a bñficio. Host. ⁊ do. an. tenuerũt q; nõ. s. e. sicut. vt ibi dixi. Sed ego distigueré mõ ꝓdicto vt vbi deb talis idubitata scia sit iflicta suspẽsio a bñficio. ⁊ vi clare ꝓbari in tex. ⁊ glo. in. d. c. ꝑter. Itez facit q; suspẽsus ab offõ pp graue crimẽ ẽ suspensus p ꝓñs a bñficio vt nõ. doc. in. c. a crapula. s. ti. i. vide bo. glo. in cle. cupiẽtes. õ penis. in v. nõ nouã. ꝓbat rõe. bñficiũ ẽ seqla officij. vñ si nõ põt dicere offiũ ex culpa sua nõ dz ꝑcipe bñficiũ. c. fi. de rescrip. li. vi. ⁊. c. pastoralis. in fi. s. de app. Nec ob. iura. s. alle. q; loquũt de suspẽsiõe bois. ⁊ qm̃ male ꝓuat de suspensione iuris mãdat ibi snia bois. Quo ad scõm pncipale nunquid fit abstinẽdũ a diuinis seu sacris alioz peccatoz seu in crimine adiacẽtiũ. ⁊ de h aliquid tangũt doc. h ⁊ multũ cõfuse ⁊ vide Inno. ⁊ Hosti. in. c. p tuas. de simo. ⁊ oio in. c. i. de scismaticis. ⁊ aliquid in. c. fraternitatis. de bereti. Sed cõclude breuiter ⁊ clare p tria mẽbra. qdã enĩ pp crimẽ sũt suspensi siue ꝑcisi ab boie vt excõicati depositi vl suspensi ab officio. qdã enĩ sũt ꝑcisi a canone nõ a iudice. qdã vo iacẽt in peccato sz nõ reputant ꝑcisi nec ab boie nec a canone. pmo cãu dic q; ñ est licitũ ab eis recipe aliq̃ sacra nec audire diuina q; nõ pñt dici tolerati ex quo iuõr snias specificã in eos tulit. vt h ⁊. ix. q. i. c. i. ⁊. ij. vide Inno. in. c. q̃lit ⁊ qñ. ij. de accu. vbi nõ. dicit q; semel depositus a iudice non põt ãplius dici toleratus. Posset tñ dubitari nũqd sacrm baptismatis in necessitatib⁹ possit recipi a talib⁹. pter⁹ idinarez in sniam affirmatiuã. nã ⁊ ab heretico licite quis recipit h sacrm in necessitate. vide bo. tex. in rõne ei⁹. xxxij. di. §. vex. Scdo cãu ẽt q; qñ sũt ꝑcisi a canone. distingue aut factũ est occultũ aut notoriũ. si notoriũ nõ lz a talib⁹ ꝑcipe sacra. ar. h. ⁊. d. §. vex. puto q; h fallit in sacro baptismatis ⁊ in sacro corporis xpi vt in necessitate liceat a talib⁹ ista recipe sicut dz de fornicarijs ⁊ simõiacis in ordiẽ. vt in. d. §. vex. ⁊ q̃re pon⁹ pmittant ista sacra q3 alia. vide bo. gl. i. d. §. vex. Si vo factũ est occultũ sentiũt doc. h q; in sacramẽtis necessarijs nõ sit abstinendũ ab eis. sz in volũtarijs licite possum⁹ abstinere dũmõ euitet scãdalũ gnimo debem⁹ abstinere in istis volũtarijs. ar. vt. q. ij. si tm̃. ⁊. c. placuit. et vide Inno. in. d. c. i. de scisma. ⁊ ibi fuit in fing. opi. q; talis occultus q3uis nõ hẽat executionẽ ordis nihilomin⁹ transfert in aliũ cõferendo sibi ordinẽ pp cõem opi. ⁊ publicam vtilitatẽ. sicut in silũ dicim⁹ in. l. barbari⁹. ff. de of. pto. multi tñ in h ꝯ. vt nõ. in. c. nihil. de elec. ⁊ in. c. vitatis. de do. ⁊ cõ. ⁊. i. q. i. in sũma. Et nũquid excõicatũ occultũ quẽ possum ꝓbare excõicatũ debeã euitare maxie si ẽ ꝓlatus me⁹. vidẽ nõ. p Inno. in. d. c. i. ⁊ p cũdẽ in. c. cũ nõ ab boie. de sẽ. ex.

Ultio cãu qñ ꝑcisio nõ est facta a iudice vel a canone sentiũt doc. h q; possum⁹ sine scãdalo abstinere a sacris volutarijs nõ tm̃ peccam⁹ nõ abstinẽdo qz nõ sũt suspẽsi quo ad nos. vt in. c. fi. j. e. Et q̃ sũt sacra volũtaria ⁊ q̃ necessaria. vi de bo. glo. in. c. veniẽs. de trãsac. Et vx ecclesia liget pcã oio occulta seu pcõres delinquẽtes occulte. dic q; sic. vide glo. nõ. in cle. i. de bere. in v. icurrãt quasi in fi. sz i h fi. cãu do. An. distinguit q; vbi pcm̃ ẽ notoriũ nõ ẽ licitus ab eis audire diuina vel ꝑcipe sacra qz oẽ pcm̃ notoriuz iterdicit offiũ siue dispensationẽ. vt in. c. fi. de tẽpo. ordi. Adducit ⁊ alias rõnes nõ ꝓcludẽtes iudicio meo. vñ simplr ihereo pme ꝓclusioni ⁊ dico tex. esse in. c. fi. j. e. nã ibi se restrigit ad pcm̃ fornicatiõis notoriũ. ⁊ idẽ facit tex. in. d. c. nullus. nã opi. sua esset va si dixisset canõ nullus audiat missã illi⁹ quẽ idubitãter scit in pcõ iacere ⁊ nõ posuisset spãlitatẽ in fornicario. ad idẽ. d. §. vex. nec ob. c. fi. õ tẽp. or. qz fatetur q; ipse grauiter peccat celebrãdo sz nõ alij audiẽdo sicut pz i fili in. c. fi. j. e. ⁊ p h bẽs expeditã mãm intrinsecã b⁹. c. ⁊ ad ꝓdicta reducit oẽs glo. h ponitas q̃ multũ gnãliter locute sũt ꝑter glo. in v. notoriũ q̃ attingit aliã mãm extrinsecã a. c. cũ q̃ dicem⁹ aliquid de notorio saltẽ ꝓ intellectu terminoruz.

In glo. in v. notoriũ. in fi. de hac mã notorij vide satis per Spe. in ti. de noto. cri. ⁊ bo. glo. iũcta tex. ij. q. i. manifesta. ⁊. c. de manifesta. ⁊ p Host. in sũ. e. ti. §. fi. aliquid p Li. C. de accu. ea quidẽ. ⁊ ex dictis huius glo. nõ põt bñ certa doctrina nec pp ꝓlixitatẽ talis materie põt legendo facilr explicari. Sz ꝓ noticia glo. ⁊ terminoz instabim⁹ circa aliqua. ꝓmo declarãdo terminos. scdo quot boiuz scia requirat ad inducendũ notoriũ. tertio quõ ꝓbet. q̃rto vx exigat ordo iuris. quinto vx exigat ꝓbatio ⁊ ꝓcedã ꝯclusiue. Ad ꝓmũ aduertẽdũ q; bẽm⁹ duo extrema. s. sciaz ⁊ nesciaz. nescire est ꝓsus ignorare ita q; nulla ibi cadat credulitas. vt nõ. ff. de iur. ⁊ fa. igno. sup rubrica p bar. i. l. ad monendi. ff. de iureiu. facit. qõ nõ. glo. in. c. ij. de testi. li. vi. Scia vo põt bñ duplex. ꝓmo in bis q̃ sunt alicui⁹ artis seu scie ⁊ in bis fere est rem p cãm cognoscere vt dicit pbus. ⁊ facit. l. scire leges. ff. de legi. ⁊. c. intelligentia. j. de v. sig. bñ scdo in bis q̃ sũt alicui⁹ facti. ⁊ dicimur quid scire qñ ad noticiã illi⁹ puenim⁹ p aliquẽ sensũ corporeuz. vt puto scio q; bẽs caputiũ in capite. h. n. scio qz deprehẽdo p sensũ visus ⁊ h scia requirit in teste. iiij. q. ix. testes. ⁊. l. testiũ. C. de testi. ad hãc sciam index nõ põt adduci nisi in actu ꝯtinuo. vt qñ res gesta est corã eo tãq3 corã iudice. In actib⁹ vo trãseuntib⁹ seu in momẽtaneis index nõ bz talẽ sciam sz ex varijs coniecturis ⁊ varijs ꝓbationũ gradib⁹ adducit ad credulitatem q̃ tz medium inter sciam ⁊ nesciam. ⁊ ad habendũ sciam seu istã credulitatẽ hẽmus vt dixi multos gradus ꝓbatiõis ⁊ diuersa vocabula. nã qñq3 scñ est occultũ. qñ q3 pene occultũ. qñq3 publicũ. qñq3 dz manifestuz. qñq3 euidẽs. Itẽ fama rumor indiciũ argumentum suspitio opi

nio credulitas ꝑsumptio notoriuꝫ ⁊ fi. Occultū ꝓpe dicit ficut est qđ ꝓbari nō pōt vſi dei iudicio relinquit. xxxij. di. erubescāt. i. q. i. ſi oīa. fac. l. duo ſūt ticij. ff. de teſt. tute. Pene occultū dr id qđ ꝓbari pōt ſꝫ cū difficultate. vſi dictio pene diminuit ſicut dictio q̄ſi vt in. c. cū dilecta. de conſtit. vti. Publicū vo ē nomē gnāle ⁊ vificat in notorio ⁊ q̄ꝯꝫ in fama. vſi notoriū pōt dici publicū ſic ⁊ id qđ ꝓſtat p famā. vt ē tex. j. e. c. ſe. ⁊ idē q̄ſi dic de manifeſto. nā mānifeſtū mltiplr capit in iur. q̄ꝯꝫ manifeſtū ē quid notoriū facti ꝑmanētis. vt ꝓbat. ij. q. i. manifeſta. ⁊ c. de mānifeſta. q̄ꝯꝫ ſumit pro notorio facti trāſeuntis ⁊ non redeūtis. iij. q. v. qr ſuſpecti q̄ꝯꝫ ⁊ ꝓpe ē ſpēs de p ſe dr̄us a notorio ⁊ bz ſe i mīo q̄ꝫ notoriū. nā ꝓpe manifeſtū ē publica ſeu famoſa inſinuatio ex certo auctore ⁊ ex certis cauſis ꝓueniēs. ⁊ differt manifeſtū a fama qr fama q̄ſi ꝯꝫ ꝓcedit ex icerto auctore. q̄ſi ꝯꝫ ēt eſt fallax nō ſic mānifeſtū. pōt. n. ꝓbari ſꝫ nō ita clare apd alios ſicut notoriū. Fama vo ſolet deſcribi ꝓut dr̄ in gl. q eſt illeſe maieſtatis ſeu dignitatis ſtatus vita ⁊ morib⁹ comprobatus. ſed iſte deſcribit tm̄ bonā famā nō malā q̄ tm̄ pōt ita ſe habere ad malū ſicut ad bonuꝫ. vſi appellat qs famoſus latro. l. capitaliū. §. famoſos. ff. de penis. ⁊ in. c. ex pte ade de teſti. vbi raptores vocant nōbiles. ꝓpe āt deſcribē do famā in genere ſuo dic q eſt cōis locutio ex vſibilibus cōiecturis ſurgēs ⁊ dixi nō. ex vſibilibus qr alſ ꝓpe non eſt fama ſaltē quo ad iuris effm̄ ſed ſūt vane voces ppli. ꝺ quo plene p bar. in. l. de mīore. §. tormēta. ff. ꝺ q̄ſti. ⁊ gl. ⁊ doc. in. c. inquiſitiōis. ⁊. c. cū oporteat. de accu. Rumor vo i minus ſe bz q̄ꝫ fama. vide bo. glo. iūcto tex. in. c. ſup eo. de eo q cog. ꝓſan. vxo. ⁊. xxxv. q. vi. ſi duo. Indiciū ꝓpe ē notabile ſignū alicui⁹ dicti rei ſeu facti qđ ſubijcit neceſſitati pro bāde. ⁊ largo mō argumētū pōt dici īdiciū. ⁊ vide in. c. for⁹ de vbo. ſig. nam tot pñt eſſe indicia ⁊ ita vrgētia q induce/rent iudicē ad credulitatē ⁊ ſufficerent ad ferendā ſnīam ēt in crīalibus. l. indicia. C. de rei vēdi. l. ſciāt cūcti. C. ꝺ ꝓba. c. afferre. de ꝓſūp. ⁊ vide qđ dixi in. c. tertio loco. de ꝓba. ⁊ idē dic de ſi. Sꝫ venim⁹ ad notoriū qđ ſm̄ gl. ē triplex. ſ. uris facti ⁊ ꝓſūptiōis. notoriū vo iuris pōt ſic deſcribi q eſt ſpōtanea ꝓfeſſio clara ꝓbatio iuſta ⁊ īdubitata diffinitio et irreuocabilis ⁊ declara. dr̄ enī ſpōtanea ꝓfeſſio qr ex ſpontanea ꝓfeſſione in iure facta oꝛit notoriū vt i iſto tex. Itē ex clara ⁊ īdubitata ꝓbatiōe ēt oꝛit notoriū vt in. c. cū olim. ꝺ ver. ſig. Itē ex diffinitiōe ſeu ſnīa nec pōt āplius retractari vt ħ ⁊. c. ſi. ⁊. c. cū inter. de re iudi. nā res iudicata, p veritate accipit. l. res iudicata. ff. de re iu. ⁊. l. ingenuū. ff. de ſta. bo. ⁊. d. c. cū inter. ⁊ dr̄ notoriū iuris ex duplici cā. vel qr i iure oꝛit. i. ex his q̄ in iudicio fiūt vel ex eo qr iuris artificio īducit. Et ħ reſpectu diligēter aduerte. qr notoriū qđ glo. appellat ꝑſūptiōis pōt dici notoriū iuris. nā artificio iuris inducit ⁊ ſufficeret facere diſtinctionē bimēbrē ſicut dꝫ eē q̄libet bona diſtinctio. nā quoddā eſt notoriū iuris quoddaꝫ facti. Notoriū iuris pōt dici duplex quoddā oꝛit ex his que aguntur in iudicio. quoddā vero ex actib⁹ extraiudicialibus q̄ ius vehemēter aliqd ꝑſumit vt in filiatiōe ꝓbāda. nā ex ꝓiecturis a iure inductis filiatio dr̄ notoria ⁊ tūc dic q notoriū iuris ſeu ꝑſūptiōis eſt iuris euidētia vehemēter ꝑſūpta. Notoriū facti vario mō diffinit ſed ſufficit ponere duas diffinitiōes ſeu deſcriptiōes. ꝓma q eſt crimē vel fām cui⁹ reſtis ppls eſt ⁊ ſimulat⁹ loc⁹ nō eſt. vt nōt Archi. ij. q. i. ꝺ manifeſta. ⁊ vide bo. tex. in. c. cū dilectus. j. ꝺ pur. ca. ſcꝺo mō diffinit q eſt clara ⁊ famoſa locutio ex euidētia rei ſurgens q̄ tergiuerſatiōe aliq̄ celari nō pōt. ꝓbat in. c. ſe. ⁊ ī. c. euidē tia. de accu. Et ħ notoriū ſci eſt triplex. nā quoddā ē notoriū ſcī ꝑmanētis vt q palatiū dn̄oꝝ ſit in platea. ⁊ ħ, ꝓpe dꝫ dici notoriū q̄ſi res nō oīb⁹ volētib⁹ iſpicere, p ħ auc. q ſed. C. qūo ⁊ qñ iu. ⁊. d. c. euidētia. vſi dicit tex. in. d. auc. q vox ꝑcōis qr ē trāſitoria ſi trāſit i notoriū qr paucis noteſcit. ſꝫ edicta ſic qr bñt actū ꝑmanētē. Scꝺꝫ ē notoriū facti trāſeūtis ⁊ nō redeūtis vt ſi in ꝓſpectu ppli aliqs fuit occiſus. nā pōt dici notoriū tūc nō aūt q ſit notoriū nunc ⁊ ſic itelligo qđ dixi de voce ꝑcōis. Tertiū eſt notoriū facti iterpollari. exēplum in eo qui eſt parat⁹ ſp ad mutuandū ſub vſuriſ. nā nō ſp mutuat ſꝫ iterpollati ꝫ poſſet dici bñe actū cōtinuum reſpectu aptitudis ſꝫ nō act⁹ ⁊ ħ ſufficiāt quo ad ꝑmū. bēs enī ex ꝓdictis termīos declaratos ⁊ ex quib⁹ iudex adduci tur q̄ꝯꝫ ad verā ſciam q̄ꝯꝫ ad credulitatē q̄ ſufficit ad ferendā ſnīam. Venio ad ſcōm. ſ. quot boīuꝫ ſcia requirit ad inducendū notoriū facti. ⁊ in ħ varia dicunt. vide gl. nō. in. c. de mānifeſta. iūcto tex. ij. q. i. q̄ dicit ſufficere ſciam. x. bominū. ſꝫ intelligo illā glo. ꝓut ibi nō. nā oꝛ q ꝺr̄ ſcia toti⁹ vicinie vl maioris ꝑtis ita q nō ſint min⁹. x. vſi in loco vbi ſi ſūt. x. ꝑſone nō pōt oīri notoriū. ⁊ q ſufficiat ſcia vicinie ⁊ q nō requirat ſcia toti⁹ ppli. vide bo. tex. in. d. cū dilect⁹ de pur. ca. dicit tñ ħ Cal. ⁊ bñ q diſcret⁹ iudex ex varijs circunſtātijs ⁊ q̄litate act⁹ loci ⁊ tpis arbitrat ſcīm eſſe notoriū vel nō. ⁊ cōiter dr̄ q ex trib⁹ cātur notoriū. ex boīuꝫ ſcia ⁊ loci ⁊ tpis q̄litate. nā oporteret q nō fiat de nocte neq; i loco ſecreto nec paucis ſciētib⁹ ſꝫ q in publico ⁊ patēti loco. Itē de die ne boīes de facili decipiant. Itē q in pñtia plurimoꝝ vt ꝑdixi. ſed vt dixi diſcret⁹ iudex hēbit oīa ꝓſcrutari diligent. nā ēt de nocte ita poſſent adhiberi lumīa vt poſſit bñ indubitata ſcīa act⁹ ⁊ idē dic de ſi. Ad tertiū q̄liter ꝓbet notoriū dico q duo teſtes ſufficiunt ſicut ad ꝓbādū famā. vſi ꝫ duo nō ſufficiūt ad cāndū notoriū ſufficiunt tm̄ duo ad ipm̄ ꝓbandū qr in oꝛe duoꝝ vel triū ſtat oē verbū. de quo vide gl. in. §. qñ. ij. q. i. ⁊ qđ nō. glo. in. l. uj. ff. ꝺ teſt.

Circa q̄rtū videꝫ nunquid in notorio requirat oꝛdo iur. dic ꝓcluſiue q in notorio ꝑūpto vt qr agit de conſanguinitate, ꝓbāda ſuat oꝛdo iuris. ſed ibi ē ſpāle qr ex ꝓbabilibus coiecturis ꝓbat ſcīm notoriū. In notorio vero facti nō requirit vſqꝫquaqꝫ oꝛdo iuris ſed cōiter dr̄ q requirat citatio. Itē ſcia vt in. c. ad nr̄am. de iureiu. ⁊ in. c. mānifeſta. ij. q. i. ⁊ pñt in ħ multa allegari ꝑ ⁊ ꝯ. ſꝫ vide qđ dixi de citatiōe i. c. cū oli. de re iudi. vbicūqꝫ. n. factum ē ita notoriuꝫ q certuꝫ eſt abſq; nulla defenſionē cōpetere tunc nō ē neceſſaria citatio qr illa fit vt ſe defendat. ⁊ ſic intellige tex. in. d. c. cū olim. ⁊. l. ij. ff. de admi. re. ad ciui. pti. ⁊. c. venerabilē. de cle. quā doqꝫ pōt cōpetere aliqua defenſio qđ eſt q̄ſi r̄gulare ⁊ tūc regrit citatio alſ nō valebit ſnīa. ⁊ ita itelligo tex. in. c. ſi. iūcto. c. i. de of. dele. li. vi. ⁊ in cle. paſtoralis. de re iudi. De ſē tentia vero dicit ħ Cal. q requirit ſꝫ nō cū ſolēnitate ſoluta ⁊ ſic itellige Inno. in. c. ex pte. de vb. ſig. ⁊ q requirat aliq̄ lis ſnīa vt tex. in. l. ſi ꝓfeſſus. ff. de cuſto. ⁊ exhi. re. ⁊. ij. q. i. nos in quē q̄ſ. litis vo ꝓteſtatio ⁊ alⁱ⁹ oꝛdo iudiciari⁹ ſolēnitatē reſpiciēs neceſſario nō eſt obſeruādus, p quo vid bo. tex. in cle. paſtoralis. de re iudi. Ad vltimū nunquid requirat ꝓbatio dic q in notorijs facti ꝑmanētis nulla ꝓbatio requirit vt in. c. le. ⁊ in. c. euidentia. de accu. In notorio iuris requirit ꝓbatio ſi negaret. vſi ſi nego ſnīam lataꝫ ꝯ me dꝫ, ꝓbari ple. vt in. c. ſicut. de re iudi. Idē dic q in notorio ꝑſumpto. vt in. c. p tuas. de ꝓba. In notorio facti iterpollati requirit ꝓbatio ſꝫ nō multū plena. vt in. c. cū i dioceſi. de vſur. In notorio facti trāſeuntis requirit ꝓbatio plena ⁊ eſt valde vtile q iudex a ꝑncipio declaret factuꝫ eē notorium. de quo vide tex. cū glo. in v. declarato. ī. d. cle. paſtoral ⁊ ħ ſufficiant, p curſu lectiōis. nā pleniſſime pōt mā examinari ⁊ videri in locis. ſ. alleg.

Tua nos. Si fornicatio clerici ē ita publica q trāſit i notoriū nec accuſator nec teſtis neceſſari⁹ eſt. ſꝫ ſi ē publica p ſolā famā nō ſufficiūt ad ꝓdēnationē ſola teſtimonia. i. teſtiū dcā nō iurator. ſꝫ ſi ex ħ oriret ſcādalū inducit purgatio in q̄ deficiēs cānice punit. h. d. Lōis diuiſio. ſecunda ibi nos. Caſus lr̄alis. Quidā clerici publice habebant cōcubinas qñ interrogabant ab epō ſuo negabāt ſe cōcubinarios eſſe: ⁊ ꝯ eos nō apparet accuſator. q̄rebat vtꝫ credendū ſit teſtimonio bonoꝝ viroꝝ inter quos buiuſmodi clerici ꝓuerſant. Rñdet papa q ſi crimen eoꝝ ita publicū eſt vt merito dici poſſit notoriū: tunc nec teſtes nec accuſator neceſſarij ſunt cū inficiari nō poſſit. ſi vo publicū eſt: nō ex euidētia ſꝫ ex fama: tunc talia teſtimonia nō ſuffi-

cerent ad cōdemnationē alicui⁹ qz testib⁹ nō testimonijs est iudicandū. sz si de illis talis habeat suspitio q⁹ scandalū generetur illis ē purgatio idicēda: quā si pstare noluerint: vel defecerint in pstando canonice puniant. Ber. Primo nō q⁹ publicū pt se hre ad notoriū ⁊ ad famā. nā qñqz dz aliquid publicū id qđ est notoriū qñqz id qđ ē famosuz. vt h optīe ,pbat. Et nō diligenter in h istū tex. pp interpratōes faciēdas ī statutis ⁊ in alijs dispōnib⁹. vt dixi. s. c. ,primo.

Nō seđo tex. aptū q⁹ ꝯcubinat⁹ pōt ee notori⁹ ex euidentia rei sine aliq̄ monitiōe pcedente. ⁊ pōt iudex ,pcedere ad penā ipōnēdā sine accusatiōe ⁊ sine teste. Tertio nō h limitationē ad id qđ dz p negationē rē effici dubiā. l. iij. C. quibus ad li. ,pcla. nō lz. nā nō ,pcedit illud ī notorio facti pmanētis. ⁊ facit qđ nō. in. l. post rē iudi. ff. de trāsac. ⁊ bo. tex. ī c. sup eo. de testi. cogē. Quarto nō q⁹ nō ex q̄libet pſūptione seu suspitiōe ozta ꝑ aliquē pōt indici purgatio sz dz eē talis q̄ generet scādalū ⁊ nō memini alibi ita bo. tex. nā multa iura videnť inuere ꝓriū. vt in. c. ex pte. de offi. or. ⁊ ī. c. inter. de pur. ca. ⁊ vide bo. tex. ij. q. v. oibus. sz dic vt p̄ie de h dixi in. c. q̄liter ⁊ qñ. ij. de accu. sz tene mēti istū tex. ad pdicta. Quinto nō istū tex. in alio valde singulariter q⁹ quē admodū deficiēs in purgatiōe pūit vt ꝓuict⁹ ⁊ ptūax ī purgatiōe assumēda vt pz ibi noluerint vel defecerint ⁊c. nā ī h alibi sūt opi. vt nō. in. c. excōicam⁹. de bere. ⁊ in. c. īter dilectos. ⁊. c. pe. de pur. ca. p̄ie tāgo. in. c. vitatis. de do. ⁊ ptu. facit qđ le. ⁊ nō. iij. q. ix. decernim⁹. ⁊ pōt ēt h sumi bōa practica ,pcedēdi ꝑ clericos suspectos cū cria ,pbari non pñt.

Ultio ex fi. nō iudicē posse pūire clericū ꝯcubiariū absqz eo q⁹ ipm admonuerit lz gratiose possit pmittere mōitiōez ⁊ sic itelligas. c. s. ,pri. alle. In glo. in v. nō ex euidētia. nō bñ istā glo. ⁊ idē nōt glo. in. c. manifesta. ij. q. i. non tm puto simplr istā glo. ,pcedere sz restrīgo eā ad tex. qñ tot sunt cōiecture q⁹ tergiuersatiōi loc⁹ nō ē. nā tractat eā publice vt cōcubinā nec subest aliq̄ excusatio offuscās p̄sumptionē iuris maxīe si bz filios ex ea. ,pbāt. n. notorie icōtinētią paternā lxxxij. di. ,pposuisti in pn. ⁊ vide aliū bo. tex. q dicit q⁹ filius ē argumentū incōtinētie pne ābulans sup terrā. xxviij. di. pusqz. sec⁹ aūt credere vbi possit subesse excusatio. vt puta qz bz mrem in domo ⁊ eā dicit pedisse quā mris nā tūc fornicatio nō est notoria sz fuabis ꝑ talē. c. i. ⁊. ij. s. e. In gl. sup v. testimonijs. ī fi. aduerte qz testiōniū pōt dici duplex. pmo dictū testiū nō iuratoz. nā illi ,ppe nō sunt testes. vt ī c. tuis. de testi. scđo pōt dici dcm illius qui deponit de audītu alieno ⁊ nō de eo qđ ipse depbendit ,ppo sensu. iste ,ppe ēt nō ē testis vt dicit glo. nō. in. l. ij. §. idē labeo. ff. ō aq̄ plu. ar. ⁊ ,pbat h fm istū intellectū. testis. n. bz deponere de eo qđ ipse pcepit sensu ,ppo vt h. ⁊ in. l. testiū. C. de testi. ⁊. iij. q. ix. testes ⁊c. Abbas.

a **Nobis.** Breue est. vñ nō fūmo. Cāus Iralis. Eps pistoriensis requisiuit a papa vtz licitū esset mulieres habitare cuz clericis de quib⁹ aliq̄ suspitio posset ee. Rñdet papa pcipiendo eidez q⁹ mulieres non permittat cuz clericis habitare nisi forte tales sint cum qbus naturale fedus nihil seui criminis suspicari permittat. Bernar. Nota ibi mulierculas q⁹ mulieres vilis ,ditiōis nūcupanť diminutiue ad denotandū q⁹ peccatū diminuit de aia ⁊ de corpore famā ⁊ de alijs corpi adherentib⁹. facit. xxxiij. di. vidua.

Scđo nō q⁹ inter ꝓsanguineos nō ē p̄sumēda siniſtra suspitio incōtinētie vt in. c. cū in iuuentute. de pūp. ē. n. inter ꝓsanguineos quoddā nāle fedus pp ,primitatē sanguinis.

Ultio nō q⁹ iura antiq̄ q̄ pmittebant ꝓsāguineas habitare cū clericis ñ sūt correcta p. c. i. s. e. h pz qz h emanauit post. c. i. in quo pmittit talis cohabitatio. ⁊ itelligo h. c. ,put plene dixi in. d. c. i. ⁊ pōdera bñ tex. q⁹ in ꝓsanguineis nō requirit senectus. vñ si als sunt bone fame ⁊ ꝓditiōis licita vr cohabitatio ō quo in. d. c. i.

q **Quesitum** Clericus cōcubinarius ī officijs vitādus nō ē nisi fit notorius. b. d. cōis diuisio. scđa ibi verū. Casus Iralis. Clerici aliq̄ ,plapsi sunt in fornicatiōem. q̄sitū fuit a pa. vtz officiū eoz ñt audiēdū ante q̄z peniteāt. Rñdet papa q⁹ lz quilibet suspensus sit ,p mortali peccato quo ad se q̄ztum ad alios suspensus nō est: ⁊ iō non dz in officijs euitari nisi peccatū illud notoriū fit vel p confessionez iure factā vel p euidentiā facti q̄ negari non possit. Ber. Prio nō ibi pusq̄z penituerit a ōrio sensu q⁹ clericus suspē sus a iure pp notoriā fornicationē incōtinēti p⁹pniam recupat executionē officij quo ad alios vt sic alij licite possint ei⁹ officiū audire. ⁊ h idē voluit ino. ī. c. ficut. s. e. An aūt quo ad se indigeat dispensatiōe qz peccatū fuit notoriū. inno. in d. c. ficut sentit q⁹ sic. sz aliud sentit in. d. c. venerabili. de sē. ex. sz dic vt le. ⁊ nō. in. c. fi. de tēp. or. Scđo nō ibi officiū q⁹ nō solū missaz sz offiñ nullū audire ōbem⁹ a notorio fornicatore. xxxij. di. ꝑter. Tertio nō vnā regulā ad q̄z sp alī. iste tex. q⁹ ,p pctō mortali quilibet est suspensus quo ad se. ⁊ dī suspēsus qz nō dz cū peccato exequi aliquē ordines et marie attingere sacrm eucharistie. quid āt de exñti in pctō veniali. vide glo. ⁊ Archi. vi. di. sacrm. q⁹ nō. Quarto nō q⁹ notori⁹ fornicator est suspensus quo ad se ⁊ quo ad alios ⁊ nō q⁹ tex. vult vbo suspensus nec ḡ ipse licite celebrat nec eū licite alij audiūt. Quinto nō ibi nisi pctm buiusmōi. q⁹ ,p alio pctō notorio reglr clericus nō ē suspēsus quo ad alios. nā cū supra dixisset respectu suspēsiōis ,ppe de quolibz pctō. nūc vo cū tractauit de suspēsiōe quo ad alios restrixit se ad pctm fornicatiōis vt pz h ibi buiusmōi. reglr ḡ a clerico notorio crioso nō ē necesse recedere q̄ztiu ab eccīa pcisus nō fuerit. vide glo. xv. q. i. c. i. ⁊ in. c. cū nō liceat. ō prescrip. ⁊. c. nōne. viij. q. iiij. ,pbat in. c. ꝑter. xxxij. di. arguendo p locuz a spāli. Ultio nō tres modos quib⁹ ēt ꝯcubitus pōt effici notori⁹. s. p sm̄am p ꝯfessionē ⁊ p euidētiā rei q̄ tergiuersatiōe aliq̄ celari nō pōt. ⁊ ,pbat iste tex. i fi. aptissime sm̄am quā tenui in. c. vra. s. e. vt ad euitandū tales ꝯcubinarios nō requirit admonitio dūmō res sit ita euidēs q⁹ nulla tergiuersatione possit celari. nā si requireť admonitio ibi interueniret act⁹ iudicialis. ⁊ sic ,ppe notoriū nō oriret ex euidētia rei sz pot⁹ ex p̄sūptiōe qz noluit parere monitioni ⁊ sic potius eet quoddā notoriū iuris q̄z facti qz iuris artificio eet inductū. Et pondera qz tex. iste nullaz facit mentionē quo ad casū nr̄m de notorio qđ orit ex ,pbatiōe clara ⁊ iuridica cū tñ ex ea inducat ēt notoriuz qñ nihil pōt opponi ꝑ talē ,pbationē vtputa qz ꝯclusū ē in cā. vt in. c. olim. de vb. sig. ⁊ nō. do. de ro. deci. ccciij. ⁊ forte iō qz ñc nō orit idubitata fornicatio ⁊ expectāda ē sm̄a q̄ de ,primo ferenda est. In gl. i. ibi ī aliquo loco pñt celebrare. supple alta ⁊ clara voce. sed submissa voce ⁊ clausis ianuis hodie licite celebrat in loco interdicto. de quo dic vt bī in. c. fi. de sē. ex. li. vi. In glo. fi. ibi nō dz ī officijs euitari. intellige h vt plene dixi in. c. vestra. s. e.

De clericis cōiugatis. Rub.

Supra visum est de clericoz ⁊ mulierz' cohabitatione illicita restat videre merito de eoz cohabitatiōe licita. vel sic. Quia qñqz clerici habitant cū mulierib⁹ sine figura matrimonij qñqz vo ꝯcto mrimonio iō cū in pcedēti rubrica fuerit visū de prima cohabitatiōe an ⁊ qñ sit licita merito subijcitur de scđa ⁊ maxie qz poterat dubitari nū quid clerici ꝯiugati possint tenere bñficia ⁊ gaudere ,pilegio clericali. Sz op. ꝑ rubricā de sup fluitate. naz hēmus hūc tractatū expeditū in qrto li. in ti. q cle. vel vo. ma. ꝑ. pos. So. fm io. an. q⁹ ibi pncipaliter tractať de validitate mrimonij p clericū ꝯcti h vo pncipr tractať vtz clerici cōiugati pñt tenere bñficia vl ñ. Itē an gaudeāt ,pilegio clicali. ⁊ an teneanť deferre tōsurā ⁊ incidēter tractať de validitate matrimonij.

s **Iquis** clericoz. Matrimoniuz ꝑ ctū p clericū exñtē in sacris nō tz sec⁹ in mioribus sed tunc cogit dimittere bñficiū. b. d. duo sunt dicta scđz ibi sz fi. Casus Iralis. Dī hic q⁹ si aliquis ifra sacros ordies vxorē acceperit ad eccliam

stica bñficia dimittenda ⁊ ad vxorem retinẽdaꝫ compellat. si vero in sacris ordinibus ꝓstituti acceperint vxorẽ eaꝫ dimittãt ⁊ pniam agant. qđ si facere noluerit p sniaꝫ suspẽsionis ⁊ excõicationis cõpellant. Primo nõ q̃ sacer ordo ipedit ⁊ dirimit mr̃imoniũ ꝟbendũ. idẽ facit ꝓfessio facta tacite vel exp̃sse in aliq̃ de religiõib⁹ approbatis. ⁊ vtrũq; p hoc clare. in. c. i. de voto li. vi. Et nõ q̃ sacri ordies dicũt subdiaconat⁹ ⁊ supiores olim tm̃ subdiacõat⁹ i p̃mitiua ecclesia nõ erat sacer ordo sꝫ postea p ꝓstitutionẽ idẽ fuit statutũ in eo qđ in diaconatu vt in. c. miramur. de ser. nõ or. ⁊. c. a multis. de eta. ⁊ q̃li. ⁊ dicũt isti sacri ordines p excellẽtiam. nã oẽs ordies sũt sacri vt nõt glo. xxxij. di. in lũ. sꝫ isti dicũt sacri q⁊ magis ꝑticipãt de sacro corpis xp̃i ⁊ trãsferũt ordinatos in sortẽ dn̄i vt nõ liceat ãpliꝰ retrocedere. vt in. c. ex eo. de elec. li. vi. Scđo nõ q̃ dictio ifra qñq; excludit. vñ dꝫ quis ifra subdiaconatũ qñ adhuc nõ ẽ ꝑmot⁹ ad subdiaconatũ. Et ex h̄ posset argui ad statuta puniẽtia certa ỹlicta cõmissa. j. xxx. ãnos vt nõ cõprehendãt eos q̃ sunt in. xxx. anno cũ statutũ sit penale ⁊ restringẽdũ. putarẽ tm̃ ꝓriũ de ꝓpa significatiõe vocabuli. sed largo mõ põt sumi mõ p̃dicto vt h̄. ⁊ h̄ larga interp̃tatio est fiẽda ad penã euitandã q⁊ fauores debẽt ãpliari ⁊ odia restringi. vt i rgula odia. ó. re. iur. li. vi. l. cũ quidã. ff. de lib. ⁊ post. Tertio nõ quẽ cõpelli ad agendũ pniam nã quẽadmodũ pcm̃ est publicũ ita ⁊ pnia dꝫ eẽ publica ad h̄. c. i. de spõ. ⁊ vide qđ nõ. xxvi. q. vi. c. fi. vbi vide de mã. In glo. i. ibi vacare intelligũt ipso iure. n. nõ bñ glo. q̃ p ꝓctũ mr̃imonij vacãt ipso iure bñficia cũi cõiugati, nõ ergo ẽ op⁹ renunciatiõe vel p̃uatiõe sed ó fcõ spoliabũt. Et circa h̄ aduerte. nã tex. iste ⁊ fikes loquũt de ducẽtib⁹ vxorẽ. ⁊ q⁊ appellatõe vxoris q̃ñq; venit ỗspõsata ⁊ traducta in domũ cũ q̃ ẽ mr̃imoniũ cõsumatũ. xxvij. q. ij. genuit. ꝑbaꝫ ex vbis euãgelij. nõ lꝫ bõi dimittere vxorẽ suã q̃cũq; ex cã excepta cã fornicatiõis ⁊ tm̃ licitũ ẽ dimittere p ingressũ religiõis mr̃imonio nõ ꝓsũmato. c. ex publico. de ꝓuer. ꝓiu. Sꝫ vxor nũcupaꝫ ibi illa cũ q̃ mr̃imoniuꝫ ẽ ꝓsũmatuꝫ. vt dicit tex. in. d. c. ex publico. Ñq̃ appellaꝫ vxor ea cũ q̃ mr̃imoniũ ẽ ꝓctũ iterueniẽte dũtaxat ꝓsensu ó p̃nti. vt in. c. cũ initiaꝫ. xxvij. q. ij. ⁊. c. fi. de spõ. duoꝝ. q̃ñq; spõsa de futuro venit appellatiõe vxoris. vt. l. nõ sane. C. ó bo. q̃ lib. ⁊ facit qđ nõ. glo. in. c. ⁊ si christus. de iureiu. i v. nõ admittat. iõ dubitaꝫ q̃liter appellaꝫ vxor i mã nr̃a vt sic vacẽt bñficia ipso fcõ. io. an. ⁊ cõiter doc. dicũt q⁊ p ꝓctum spõsalioꝝ de futuro non vacãt bñficia ipso fcõ. ar. l. ea q̃. ff. ad municip. vbi dꝫ q⁊ ea q̃ tm̃ ꝓxit sponsalia de futuro non mutauit domiciliũ. Itẽ quẽadmodũ p adeptionẽ scõi beneficij nõ vacat p̃mũ nisi fit plene trãslat⁹ ad scõm. vt i. c. cum i cũctis. de ele. ⁊ in. c. cõmissa. e. ti. li. vi. ita nec p ꝓctũ sponsalioꝝ cũ adhuc nõ sit plẽ trãslat⁹. ⁊ idẽ tenẽt dn̄i de rota de ci. xxi. Itẽ ꝑpẽ spõsa nõ est vxor sed ꝓmissa. vñ dꝫ a spondeo spõdes. vt nõ. sup rubrica de spõ. ⁊ facit. xxx. q. v. nr̃ates. p ꝓctũ vo mr̃imonij p vba de p̃nti vacãt ipso facto etiã copula nõ interueniẽte q⁊ exercuit actũ oio ꝓriũ clericatui. ⁊ illa ve vxor ẽ nec dꝫ hẽ vxorẽ carnalẽ ⁊ spũalẽ. vꝫ enī per actũ ꝓriũ renũciasse bñficio ⁊ hẽ illud ꝑ derelicto. ar. c. ex trãsmissa. de renũ. ⁊. c. cũ renũciaꝫ. xxxij. q. i. Sꝫ dubitatur quid si spõsa de p̃nti intrauit monasteriũ ante q̃ eẽt cognita. Tenẽt doc. q⁊ beneficiũ nõ recupat clericꝰ q⁊ semꝫ vacauit p ꝓctuꝫ matrimonij ⁊ bñ loquũt. op⁹ enī est noua collatiõe. nã ius semel extinctũ ã pli⁹ nõ reuiuiscit lꝫ cesset causa extinguẽs. vij. q. i. q̃ꝫ piculosũ. de ꝓse. di. iiij. q̃ris. In. e. glo. ibi ⁊ bodie nõ tꝫ. dic vt ibi nõt glo. nã ibi p̃nt illa iura intelligi vt bẽant aliqd ab eccl̃ia in stipendiũ nõ in titulũ. ⁊ sic ẽt possent bodie ꝟuari illa iura vbi ꝓiugati eẽnt valde pauꝑes ⁊ hõe ꝓditiõis. In glo. fi. ibi ꝑuãditsũt beneficijs. põdera bñ glo. sentit. n. q⁊ si cõstitut⁹ i sacris de facto ꝓbit matrimoniũ ꝑuãdus ẽ pp delictũ bñficijs suis. ⁊ sentit q⁊ op⁹ ẽ p̃uatiõe. s. p sniam. ⁊ sic q⁊ nõ vacãt ipso iure sicut q̃ñ tẽuit mr̃imoniũ. Jo. an. tꝫ q⁊ ipso iure vacãt ne isti sint meliorisꝺditiõis qui illicite ꝓxerunt q̃ꝫ bi qui licite. c. eũ q. de p̃bẽ. li. vi. ⁊. c. nup. de biga. sed ipsemet Jo. an. aliud sentit in. c. ioannes. j. e. vbi latiꝰ attingit hũc articulum. ibi. n. lꝫ p multa ỹba ꝓcludit tria. q̃ñq;. n. mr̃imoniũ nõ tꝫ ex defectu consensus vt q⁊ clericꝰ erat furiosus ⁊ beneficia nõ vacant ⁊ h̄ clarissimũ q⁊ nõ peccauit. q̃ñq; nõ tenuit ex defectu etatis spõse vel spõsi. ⁊ idẽ q⁊ ista sunt potⁱ sponsalia de futuro. c. i. de spõsa. li. vi. q̃ñq; mr̃imoniũ nõ tenuit pp ordinẽ sacr̃. ⁊ h̄ casu dicit q⁊ est ꝑuandus bñficijs suis p sniam nisi cum eo dispensẽt ⁊ põt hm eum eps dispẽsare. ar. c. sane. ij. j. e. nisi ꝓfisset de facto bigamiã. vt in. c. nup. de big. ⁊ sic ibi tꝫ opi. bⁱ glo. ⁊ adde nõ. ꝑ Bar. brix. in. q. q̃ incipit clericus quidã. vbi ꝓcludit q⁊ si clericus ꝓfisset cum cõsanguinea p̃dit beneficia. q⁊ q̃ꝫ tũ in ea fuit mr̃imoniuꝫ ꝓfit respõdet ipse q⁊ ibi ex alio defectu nõ tenuit mr̃imoniuꝫ. s. pp ꝓsanguinitatẽ. vnde clericus in minoribⁱ ibi voluit oño mutare vitã. Sed in casu nr̃o clericus in sacris nõ potuit velle mutare vitã. Et ex his elicit q⁊ si clericꝰ in minoribⁱ egit ꝓbere matrimoniũ sꝫ nõ tenuit ex alio defectu extrinseco p̃dit beneficia. ⁊ istã glo. tenuit do. An. h̄. s. q⁊ ꝓstitutus i sacris ñ sit p̃uatus sꝫ ꝑuandus. ⁊ mouet q⁊ cã p̃uationis elicit ex. c. qđ a te. ⁊. c. diuersis. j. e. q⁊ nõ põt deseruire vxori ⁊ beneficio sed i ꝓstituto in sacris cessat h̄ rõ cuꝫ mr̃imoniũ nõ tenet ⁊ cõpellaꝫ dimittere vxorẽ. Ego tenerẽ aliã opi. q⁊ sit p̃uatus ipso facto sicut si teneret mr̃imoniũ. p̃mo q⁊ ꝟa ratio p̃ditiõis beneficij est tacita renunciatio seu bitus ꝑ derelicto. qui cãtur ex ꝓctu mr̃imonij cũ elegerit actũ oio ꝓrium clericatui. vnde q̃ꝫ tũ in se fuit habuit beneficiũ ꝑ derelicto ad h̄ tex. in. d. c. ex trãsmissa. ⁊ qđ nõt inno. in. c. i. ó aposta. ⁊. d. c. cũ renunciaꝫ. Itẽ ꝓsuppposito q⁊ cã p̃ditiõis eẽt illa allegata p do. An. nihilominus, dicerẽ adhuc vacare beneficia ipso facto. ꝑbaꝫ ꝑ simile p adeptionẽ scõi beneficij cura ti vacat p̃mũ ipso facto q⁊ reddit ipotẽs ad ꝟuiẽduꝫ vtriq; vt in. c. cum singula. de ꝓbẽ. li. vi. ⁊. c. relatuꝫ. de cle. nõ resi. cuꝫ si. ⁊ tamẽ si quis adipiscit scõm de facto vacat p̃mũ ipso facto vt in. d. c. cuꝫ q. ad idẽ. c. q̃to. de trãsla. p̃la. vbi epus trãsferens se ꝑ ꝓpo motu ad aliã cathedrã caret habita ⁊ ambita. ita i ꝓposito in odiuꝫ istius qui voluit ꝓbere mr̃imonium carnale cũ nõ possit debeat tamẽ effectus surgere ꝓ eum ac si mr̃imoniuꝫ tenuisset. Ex p̃dictis bẽs an ⁊ quãdo ex ꝓctu matrimonij clericꝰ p̃dat beneficia sua. an autẽ ⁊ quãdo perdat ꝑuilegiuꝫ clericale. Jo. an. tractat in. d. c. ioãnes ⁊ ibi dicitur.

s Ane Cõiugatꝰ ad administrationẽ ⁊ ad ordinẽ eccl̃iasticuꝫ vel beneficiuꝫ non ꝓmouet nisi castitatẽ ꝓmittat ⁊ nõ sit bigamus b. d. ꝑmo dictuꝫ. scõo exceptio. ibi nisi. Casus lr̃alis. Quia ꝓiugati ad eccl̃iasticа beneficia ꝓmouebant p̃cipit papa ne de cetero clericus ꝓiugatus ad beneficia eccl̃iasticа vel ad sacros ordines vel ad aliquã administrationem admittatur: nisi forte castitatẽ voueret ꝑpetuã ⁊ qui vnam tantum: ⁊ virginem habuisset in vxorẽ. Ber. Nõ ꝑmo q⁊ clericus ꝓiugatꝰ nedũ beneficia eccl̃iasticа sꝫ nec ẽt administrationẽ eccl̃iasticã hẽ põt. ⁊ puto q⁊ p h̄ vbuꝫ administrationẽ sit hic casus vt non possit eẽ vicarius epi. qđ tenẽt doc. in. c. i. eo. ti. li. vi. sed p alias rões. dicunt. n. q⁊ cũ clericus ꝓiugatus non gaudeat ꝑuilegio eccl̃iasticо nisi i duobⁱ de qbus ibi inter q̃ nõ repit istud nõ poterit ꝓmoueri ad h̄ offm̄. Nõ scõo q⁊ quãdoq; clericus vouet ꝑtinentiã exp̃sse ⁊ sic tenet nõ solum ad ꝓtinẽtiã ex ꝓstitutione eccl̃ie sed etiã ex voto. qđ an sit vex gnãliter dicã in. c. cuꝫ olim. j. e. Ultio nõ q⁊ ꝓiugatus qui ꝓxit cũ vnica ⁊ ỹgine potest ꝓmoueri ad ordies dũmõ ꝓmittat cõtinẽtiã ⁊ itelligе vxore mortua vel cõsentiẽte ꝑ ut nõ. in glo. i. Sꝫ q̃ro nũ quid possit ꝓmoueri ad ordies minores. ⁊ dic q⁊ non. v t i c. fi. de tẽpo. or. li. vi. vnde vbuꝫ sacros ordies capit h̄ generaliter vt cõpbendat oẽs ordies. ⁊ idẽ dic de beneficijs vt indistincte nullum beneficium possit hẽ in tituluꝫ. an ãt dispensatiue possit hẽ dicet in. c. ioãnes. j. e. In gl. ij. ibi sequestrato manſionis cubiculo. nunquid ãt sufficiat sepatio quo ad lectuꝫ tm̃ an debeãt separe ꝙ quo ad bitationeꝫ dic vt gl. in. c. eps benedictionẽ. xxvij. di. ⁊. c. oio. xxxi. di.

ꝛ gnāliter an ꝛ quādo liceat aliter cōiugum ītrare religionē dicet in.c.ex pte.de ꝓuer.cōiu. Jn glo.ſi.ibi qdaꝫ dicūt q; nō pōt ꝛc.hāc opi.tenuerūt Goſ.Aug.ꝛ Moſt.qui mlt̄ in h̄ inſtāt ꝛ ꝓbāt ꝙ leges ciuiles dicētes ꝓiugatū nō ꝓmouēdū niſi habuerit vxorē ex ỽginitate nō ꝓcubinā i auc. qūo oporteat epi.§.i.ꝛ in h̄ multū inſtāt.ſed opi.gl.nr̄e que infra ſubijcit cōiter tenetur ꝛ lꝫ io.an.h̄ trāſeat recitādo.d. Moſt.tm̄ glo.ſua poſita in.c.vnico.eo.ti.li.vi.tꝫ cū opi. buius glo.ꝛ ibi vide latiꝰ. Jdē ſentit glo.in.c.q̄liter.xxx.q.v. ꝛ i.c.inotuit.de ele.opt̄e facit.c.tāta q ſi.ſint le.nā i fauorē matrimonij fingit mr̄imoniū a ꝓncipio fuiſſe ꝛctū ꝛ ſic ē cō formitas ꝛ vnitas inter iſtos ꝛ mlt̄ mouet me i hac opi. q; h̄ irregularitas ſit de iure poſitiuo qō nō.in.c.ij.de biga. iō cū ſit odioſa ꝛ ꝛbāt ſine delicto ꝛ ex permiſſiōe apl̄i dꝫ fieri ſtricta interpretatio. nōt inno.in.c.ad audiētiā.de bomi.iura ergo q̄ requirūt ỽginitatē tpe ꝛctus habuerūt reſpectuꝫ ad effectū vt nō dicat corrupta ꝙ aliū.vñ h̄ opi.ſatis ē equi or ꝛ attendēda ē multū loci ꝛſuetudo. Et ſi vis ſcire q̄re bi gamus vel corrupte maritꝰ nō poſſit ꝓmoueri ad clericatū dic q; clericus dꝫ eē miſter chriſti.i.ſacri.iō indecēs ē illum ꝓmoueri qui patit aliquē defectū in aliquo ſacro ſicut pati tur ille qui diuiſit carnē ſuā i pl̄es vel būit corruptā.nā mr̄i moniū eſt maximū ſacr̄m in eccleſia.vt i.c.debitū.de biga. ꝛ ꝓiūctio carnalis deſignat ꝓformitatē q̄ eſt inter chriſtuꝫ ꝛ eccleſiā militantē ꝙ aſſūptionē carnis būane.vñ ſicut fuit ca ro vnica ꝛ pura ita vnicū dꝫ eē mr̄imoniū ꝛ purū.ad h̄ vt ec cleſia recte illā vnitatē poſſit p̄figurare.ꝛ de h̄ vide latiꝰ i.d. c.debitū.ꝛ ꝙ glo.in.c.quapp.xxvij.q.ij. Eſt ēt i matrimo nio ꝓiunctio aiox ꝙ quā deſignatur charitas ſeu cōiunctio in charitate inter deū ꝛ fidelē aiam. Eſt ergo matrimoniuꝫ maximū ſacramentū qz deſignat illas duas res ſacras de q bus.ſ.dictum eſt.

Q Uod a te. Si clericus in mīoribꝰ bñficiatus mr̄imoniū ꝛbit pri uat bñficio ꝛ qō dedit eccleſie ſibi reſtituit.b.d. ꝛ in h̄ vltio eſt caſus nō.ꝛ multū alle. Cōis diui ſio.ſcda ibi id volumꝰ q̄ ſubdiuidit i duas ptes.ſcda ibi ſa ne. Caſus lr̄alis. Quidā clerici in mīoribꝰ ꝓſtituti accipie bant vxores dicentes q; nō poterāt cōtinere.q̄ritur vtr̄ de beant bñficia retinere. Rñdet papa q; ſunt beneficijs eccle ſiaſticis ſpoliādi:qz carnalibꝰ deſideriꝫ ꝛ diuīs officijs ſer uire nō p̄ſt:ꝓpter īmunditiaꝫ ipſoꝝ. Verūtm̄ ſi eccleſijs il lis in quibus intitulati fuerant de poſſeſſionibꝰ aut alijs bo nis aliq̄ cōtuliſſe noſcūt:cū ab earūdē miniſterio fuerint et beneficio ſequeſtrati:bona illa reſtituantur eiſdem. Ber.

Primo nō quē nō poſſe deſeruire carnalibꝰ deſideriꝫ ꝛ diuinis officijs ꝛ h̄ fuit vna cā q̄re clericis fuit idicta cōtinē tia.ad idē.c.diuerſis fallacijs.j.e.ti. Scdo nō q; cōiugatꝰ dꝫ īmūdus reſpectu diuinoꝝ. Et facit rō tex.ꝙ clericos ori entales vt nō ſint ita mūdi ꝛ ita diuinis intēti quēadmoduꝫ clerici occidētales ītime ꝓnctes. Ultio nō q; ꝓferēs tpe īgreſſus aliq̄ bona collegio pōt inde recedēs illa repetere. ad idē.l.i.ff.de colle.illi.ꝛ an h̄ ſit verū indiſtincte.j. ſubijci am cū glo. Jn glo.ſup v̄.valētes.i ſi.nō bñ glo.iūcto tex. ex q̄ collige q; ꝙſuetus peccare difficiliter a peccato abſtiet vñ alibi dicit tex.pulchre.Humane nāe eſt ꝙſueta ſūma af fectione diligere ꝛ abhorrere ea q̄ i diſſuetudinem abierūt. xxiij.q.vi.§.ſi. Et bēs vnū modū exquo difficile fuat ꝓti nēta.ſcdm̄ collige ex.c.eccleſie p̄ncipes.xxxv.di. videlicet pp delicias ꝛ epulas.ad idē.c.a crapula.de vi.ꝛ bo.cleri.

Jn glo.ij.ibi caſtitas eſt cū ꝓpa vxore.nō bñ gl.ꝛ babes tex.valde nō.in.c.nicena.h̄ alle.ꝛ nō ē alibi ita tex. exp̄ſſus ꝛ alle.iſtū tex. Bar.in.l.mulier.§.cū,ppōebaf.ff.ad treb. ad.q.vt vxor nō p̄dat relictū ſibi factū ſi caſte vixerit trāſeū do ad ſcōa vota niſi aliud ſenſerit teſtator ſeu aliō bēat cōis vſus loquēdi.ꝛ idē nōt bar.C.ſi ſcdo nup.l.i.ꝛ fac ibi tex. cū auctoritate ſua.ſed apte ꝓbaf in.d.c.nicena.nā greci cō iugati caſtitatē ſeruāt alꝫ nō p̄ſt fungi ſacerdotio cū ꝓparē tur diis ꝛ āgelis rōe officij ſacerdotalis.c.cū ex iniuncto de bereti.poſſes ēt aliter rñdere ad tex.q; qñ frequēter ēt cuꝫ vxore peccaſ videnſ īmundi ad adminiſtranda ſacra.ꝛ an ꝛ qñ peccet maritꝰ cubando cū vxore.vide.xiij.diſt.neruj. xxxiij.q.iiij.vir cū ꝓpa vxore.ꝛ ibi in ſūma.ꝛ gl.valde nō. q̄ ponit q̄ttuor cās ex qbus vir ꝓmiſcet cū vxore.xxxij.q. ij.c.qcquid.dico plene ſup rubrica de ſpō. Et i ſi.gl. boa ti.pōit h̄.viij.cās q̄re clerici cōtinere debēt. Pria qz ōbēt placare deū oratiōibꝰ ꝛ nō p̄ſt placare niſi ei placeāt.iij.q. vij.in grauib⁹.placere āt ñ p̄ſt ſi carnaliter viuūt. Scda qz deus ſpūs ē iō ipſi deo dediti ſpūaliter nō carnaliter viuere debēt. Tertia qz ſūt ſodales angeloꝝ.fuiſſent.n.deo cui ꝛ illi ſeruiūt. Quarta qz intendūt gnātioni ſpūali iō ſpūaliter vi uere debēt. Quinta cā cū ſācta miſtrēt ſancti eſſe debēt. vñ dicit deus. Sci eſtote qm̄ ego ſanctus ſū.lxxxij.di.pluriſ ꝛ.c.ſe. Sexta cū alios mūdēt.i.q.i.ipſi ſacerdotes.debent ipſi eſſe mūdi. Septia qz bñt ſponſaꝫ.ſ.ſapiam ſeu dei ec cleſiā. Octaua ꝛ vlt.vt ex toto ſint ipſi⁹ dei ꝛ nō diuiſi.nam cōiugati ſūt diuiſi in duo.vt in.c.diuerſis palt. Et iſte rōes ſatis faciūt vt ꝛ oriētales cūci debeāt ſuare cōtinētiā nō tñ peccāt nō ſuādo.c.cū oliꝫ.j.e. Et ꝙ h̄ dico q; lꝫ clerici red derent meliores ſuādo cōtinētiaꝫ tñ ſi ꝛberent cōiugia lici ta nō peccarēt ꝙ.d.c.nicena.ſi ꝓſtō eccleſie non obuiaret. Jn glo.ſi.nō banc glo.vſq; ad ſi.ad quā quotidie fit remiſ ſio ꝛ pōit q̄ttuor ſolutiones ſatis ſubtiles. Pria ſo.q; ſi ſua ſpōte recedit nō recupat bona ſecꝰ ſi cū auctoritate ſuperioꝛiſ ꝛc.glo.improbat hāc ſo.qz iſte clericꝰ ō quo h̄ ſua culpa re ceſſit ab eccleſia ꝛ nihilominꝰ bona ſua recupat. h̄ ipugna tio glo.cōiter ipugnat a doc.qz ſi clericus i mīoribꝰ nō va ler cōtinere licite ꝛbit mr̄imoniū imo eſt cōſiliū apl̄i vt quiſ q; bēat ſuā ſi aliꝫ fornicationē vitare nō pōt.xxviii.di.ō bis. Itē ſi eccleſia retineret iſtiꝰ bona cōpelleret idirecte ad de ſiſtendū a matrimonio qō fidēdū nō ē cū itegritas corꝓris debeat ꝙ ſuaderi nō aūt ipari.xxxii.q.i.integritas.ꝛ iō h̄ pri ma ſo.ſatis pōt ſaluari in caſu ſuo vt infra dicā. Scda ſo.ē q; aut donatio fuit facta tpe igreſſus aut ſine aliquo igreſſu pmo caſu reuocat donatio.reuocato igreſſu vt h̄ ꝛ i cōcor. ſcdo caſu nō.ꝛ nō bñ hāc ſo.ex q̄ collige q; donās bona ſua alicui collegio ꝛ collegiū intrās vr̄ donaſſe ituitu igreſſus. Tertia ſo.eſt q; de miſericordia fit reſtitutio bonoꝝ ſecꝰ ō iure ſtricto. Cōtra hāc ſo.facit iſte tex.q nō vtit ỽbo ſapien tie idulgentiā imo potiꝰ ꝛriū dū dicit recta via debēt redire ꝛc.ꝛ maxie h̄ inuit ỽbū dꝫ qō ex ꝓpꝛio ſignificato ipoꝛtat neceſſitatē.vt nō.glo.in cle.attendētes de ſta.reg.ꝙ Bar.i l.iii.C.de pig. Quarta ꝛ vlt.ſo.diſtinguit iter collationem bonoꝝ exp̄ſſe factā ꝛ tacitā.vt p̄mo caſu non ſit locꝰ recep tiōi.ſcdo ſic ꝛ ita gl.vr̄ intelligere iſtū tex.ſꝫ certe h̄ lec.non cōgruit lr̄e q̄ loquit de exp̄ſſa collatione vt pꝫ ibi aliq̄ con tuliſſe noſcūt.ſed certo caſu iſta eſt bona conſideratio.vt.j. dicā Moſti.h̄ ꝛ io.an.poſt eū diſtinguūt q; aut querit ō in gredīēte religionē aut eccleſiam ſecularē.pmo caſu ſi nō fe cit ꝓfeſſionē oīa bona recupat inde recedēs.ar.c.ſup eo.ꝛ c.ſtatuim⁹.de reg. Si vo fecit ꝓfeſſionē tūc ſi receſſit licite recupat bona vt h̄.ꝛ in.c.ex trāſmiſſa.de renū.cū ſi.ſecꝰ ſi il licite puta ſine ſupioꝛis lnīa.ar.c.lꝫ.de reg. De igrediente eccleſiā ſecularē dicūt q; aut tacite bona ſua trāſtuerūt in ec cleſiā ꝛ illa recupat inde recedēdo.ar.in.d.c.ex trāſmiſſa.di cit tm̄ Jo.an.ꝛ bñ q; nō videt qūo bona clerici ſecularis ta cite tranſeant in eccleſiaꝫ cū in eis nō bēat locū auc.ingreſſi C.de ſa.ſan.ec.q̄ dicit q; cū ſint capaces bonoꝝ remāſerūt illa penes eos niſi de facto aliud fuerit obſeruatū. Si vero bona cōtulit exp̄ſſe tūc de mīa illa recupat ſi non dꝫ vñ vi uat.ſecꝰ āt de iure ſtricto.faciunt iura ꝓ ꝛ ꝙ alle.in glo. ſed certe h̄ pōt repꝛobari ꝙ illum tex.vbi exp̄ſſa fuit facta dōa tio ꝛ tm̄ reuocaſ nec apparet de aliq̄ mīa ꝛ in h̄ multi multa dicunt. Sꝫ vt clare bēas mām expedio ꝙ aliquos caſus. Primus qm̄ qs intrauit religionē ꝛ non fecit ꝓfeſſionēꝫ ꝛ in h̄ conſidera qz aut non fecit ꝓfeſſionē qz fuit oblatꝰ dan do ſe ꝛ ſua plene monaſterio ꝛ iſte āplius non reuocat. eſt enī q̄ſi ſuus monaſterii adeo vt dicat glo.ii.in.c.vt lex cōti nētie.xxvii.q.i.in glo.ſup v̄.ꝓfeſſ.q; non poteſt inde rece dere ēt cā ſtrictioꝛis religionis qō ē valde ſin.ſi ē vex. Ar-

ebi.tñ ibi transit.ſz vide qđ dico in.c.in pñtia.de ꝓba.naz poſſet equipari quo ad caſũ nr̃m alteri monacho de quo i/fra dicã. Aut nõ fecit ꝓfeſſionẽ qz ibi ẽ mortu⁹ ⁊ eſt nõ.du bitũ vtꝝ bona debeãt redire ad beredes ſanguiſ aut ad mo naſteriũ. de quo in auc.ingreſſi ꝑall'. ⁊.d.c.in pñtia. ⁊ dic vt ibi. Aut ꝓfeſſionẽ nõ fecit qz inde receſſit ⁊ ꝓſidera q⁹ aut donauit oĩa bona ſua exꝑſſe ⁊ ĩ dubio vĩ dõaſſe rõe ꝓſone qz nõ eſt v̄iſile q⁹ ſpoliaſſet ſe oĩb⁹ bonis nõ trãſeũdo iõ re uocat recedẽdo. facit qđ in ſiñ nõt Bar.ĩ.d.auc.ingreſſi. vĩ enĩ donaſſe cã mortis vĩ tali morte nõ ſecuta ꝑ ꝓfeſſionez põt reuocare ſicut ſuaſ in donatiõe fcã cã mortis. vt.l.non oĩs.ff.ſi cer.pe. Si vo donauit aliq̃ tũc vĩ donaſſe nõ cã in greſſus.ar.eoꝝ q̃ nõ.in.c.bñficiũ.de reg.li.vi.⁊.c. ꝓſtituti onẽ.e.ti.⁊ li. Tacite vo bona buiuſmõi nõ trãſeunt ĩ mona ſteriũ ſz manẽt penes eũ exquo nõ eſt ꝓfeſſus. vt.d.c. bñfi ciũ. Scõus caſus ẽ qñ intrauit monaſteriũ faciẽdo ꝓfeſſio nẽ quo caſu ꝓſidera q⁹ aut ꝓfeſſio nõ tenuit aut fic. ꝑmo ca ſu bona q̃ tacite trãſiuerũt redeunt ad ꝑſonã ſuã ⁊ ꝟ caſu ſ/ua vltimã ſo.glo.qz acceſſoriũ ſeq̃t ſuũ ꝓncipale. aut exꝑſſe cõtulit ⁊ ſi credebat ꝓfeſſionẽ tenere ſuocat illa bona qz vĩ cã mortis mũdane donaſſe ꝙt.s.dixi ⁊ bñ facit.l.ſi pr̃.C de beredi.inſti. vbi pz q⁹ ſi inſtituo aliquẽ credẽdo illũ filiuz meũ auferunt demũ illi bona ſi ꝓſtat eũ nõ eſſe filiũ. Si vo ſciebat ꝓfeſſionẽ nõ tenere nõ reuocat qz vĩ in oẽm caſum donaſſe.ar.l.cui⁹ ꝑ errorẽ.ff.de reg.iur.⁊ ꝟ voluit bar.ĩ.d. auc.ingreſſi.⁊ de facto accidit iſta.q.ꝟ anno ĩ bac ciuitate. Si vo ꝓfeſſio tenuit aut inde egredit ꝓꝑ peccatũ ſuũ vt qz collocaſ in alio monaſterio ad agendũ pñiam ⁊ danſ bona ſcõo monaſterio quo ad vſufructũ. vide tex.cũ glo.nõ.ĩ.c. de lapſis.xvi.q.vi. Sz p⁹ mortẽ nãlẽ vſufruct⁹ redibit ad ꝑmũ monaſteriũ ⁊ ꝓſolidaſ cũ ꝓꝑetate bonoꝝ vt ibi. aut ide egredit capiẽdo fugã ⁊ bona nõ recupat imo quocũ qz acceſſerit põt abbas eũ vẽdicare cũ oĩb⁹ bonis ꝑ euz acq/ſitis.xviij.q.ij.abbates. Exquo nõ q⁹ qcquid acquirit mo nachus ẽt fugitiu⁹ acquirit monaſterio q̃tũcũ qz ſit in ꝑti/bus remotis. vt ĩ.d.c.abbates. Aut inde egredit licite pu ta tranſeũdo ad monaſteriũ ſtricti⁹ vel ꝓmouet ĩ ꝑlatũ alte rius eccleſie ⁊ tũc ẽ pulchꝝ dubiũ quid de bonis q̃ tranſi/uerãt in ꝑmũ monaſteriũ. nã aliqui moderni volũt q⁹ debe ant remanere ꝑ eneſ ꝑmũ mõaſteriuz. ⁊ quicqd poſtea acq runt cedat ſcõo monaſterio ſeu eccleſie. ꝑ quo ꝑma fronte vĩ tex.pulcher.in.c.i.xviij.q.i. Alij dixerunt indiſtincte q⁹ bõa debẽt cũ ꝑſona trãſire. ⁊ q⁹ illud.c. vnicũ ꝓcedit ĩ bo/nis acquiſitis induſtria monachi qz illa remanẽt penes pri mũ monaſteriũ. ſecus in patrimonialib⁹ qz illa videñ ſemꝑ accedere ad ꝑſonã monachi ſz exꝑſſe fuerint collata tꝑ in/greſſus rõe ꝑdicta. ⁊ hãc ſi.opi.tenuit ꝟ cõſulẽdo do. Car. ſed Pe. de.pu ſio tenuit ꝑmã. ⁊.q.alias fuit ardua in facto Mibi multũ plz ꝟ opi.ſcõa.ſ.qđ bõa pr̃imonialia ſequãt ꝑſonã.ar.ꝟ ⁊.d.c.ex trãſmiſſa. ⁊.l.i.ff.de colle.illi. Itẽ ad/duco ſubtiliter in ar.tex.illi⁹.c.i. vbi dr̃ q⁹ monach⁹ factus eꝑs põt adire hereditatẽ pr̃ãnã ſibi delatã quã acquirit eꝑa/tui ⁊ nõ ꝑmo mõaſterio. ecce ergo q⁹ illa ſpeſ ſuccedẽdi pr̃i q̃ trãſiuerat in ꝑmũ monaſteriũ iuxta nõ. ꝑ Inno. ĩ.c. in pñ tia.de ꝓba. ſeqnit ꝑſonã monachi. ꝟ aũt itellige qñ dona/tio fuit fcã tacite vel exꝑſſe. ita vt ex cõiecturis appareat q⁹ rõne ingreſſus fuit facta puta tꝑ ingreſſus. ſed vbi nõ bi/ta rõne ad ingreſſũ puta qz longe ante ingreſſum vel ſubſit alia cõiectura nõ fit reuocatio ſz tranſferaſ inde ꝑſona niſi de mĩa. ⁊ ꝟ caſu ſua tertiã ſo.glo.qz nõ ꝑñt dici hec bõa ac cedere ꝑſone ꝓꝑ diuerſitatẽ tẽpoꝝ.ar.c.dudũ.de ꝙuer. cõ iu. Tertius caſus ꝓncipalis ẽ ĩ clerico ſeculari vel in laico ĩ trante eccleſiã ſeculare. ⁊ de bonis laici oblatis tali eccleſie vide glo.in.d.c.vt lex. ⁊ ſatis puto q⁹ in bõis iſtoꝝ poſſit fie ri in effectu ꝓcedẽs diſtinctio. Si enĩ ſunt acceſſoria ad per ſonam tacite vel exꝑſſe ꝑñt reuocari ĩde recedẽte ꝑſona. vt ꝟ ⁊.d.c.ex trãſmiſſa. ⁊.d.l.i.de colle.illi. ſec⁹ vbi nõ eẽnt ac ceſſoria ad ꝑſonã niſi de miſericordia fieret reſtitutio ⁊ dec nõ qz ſepe accidunt ⁊c.

s Ane Peracta pnĩa diſpẽſant epi cũ ſacer donib⁹ q mr̃imoniũ de facto ꝟxerunt b.d. Caſus ſralis. Quidaz ſacerdotes ꝟxerũt nuptias que poti⁹ cõtubernia ſunt dicenda: ꝓꝑ quod eccleſijs ſuis fuerunt ſpoliati. Querit vtꝝ poſſit eps cũ talibus diſpenſare. rñdet pa. q⁹ poſt longã pnĩam ⁊ vitã laudabilẽ cõtinẽtes pñt ꝑ eꝑm ad offiñ ſuũ diſpenſatiue re ſtitui ⁊ eius executionẽ habere. Ber. Primo nõ ar. opti/mũ ⁊ q̃ſi exꝑſſuz in tex. q⁹ clericus i ſacris ꝟbendo mr̃imo niũ ꝟ facto ꝓdit executionẽ officij ſui. ⁊ ſic vĩ ipſo ſcõ ſuſpẽ/ſus adeo q⁹ niſi ex diſpẽſatõe ãpli⁹ offiñ exercere nõ põt. ⁊ ĩtelligo q⁹ ẽ ſuſpẽſus nõ illa ſuſpẽſiõe q̃ inducit irregulari/tatẽ in celebrãte qz ꝟ nullibi exꝑſſe cauet. ⁊ ſic ſtat.c.is qui de ſen.ex.li.vi. ſed ẽ ſuſpẽſus ſicut quilibet notoꝛi⁹ criolus c.ſi.s.ti.i. ⁊ de tẽp.or.c.ſi. Scõo nõ caſuz ĩ quo eꝑs diſpẽ ſat. ⁊ ſi teneas ꝟ peccatũ eẽ graui⁹ adultio dic q⁹ iõ eꝑs diſ/pẽſat qz repit ꝟ exꝑſſe cõceſſuz. alꝫ ſecus vt in.c.at ſi clici. de iudi. ⁊ ſz ꝟ ſint opiniões an graui⁹ peccet ꝟbẽdo mr̃imo niũ de facto an ꝓmittendo adulteriũ ego crederẽ q⁹ graui⁹ peccet ꝟbẽdo mr̃imoniũ qz vĩ ꝟ caſu apoſtatare. ⁊ colligit ex maioritate pene. nã ⁊ mulier ⁊ filij inde nati efficiũt ſerui eccleſie. vt in.c.cũ multe.xv.q.ſi. qđ nõ ꝓtingit in adultera nec in filijs ſuſceptis de adulterio vt ibi nõ. ⁊ dixi in.c.ij.s.t. i. in dubio colligim⁹ maioritatẽ delicti ex acerbitate pene. xviij.q.i. nõ afferam⁹. l. reſpiciendũ. ff. de pẽis. qñ qz tamẽ fallit ꝟ ar.vt.l.aut facta. in ſi.ff.de penis.le. ⁊ nõ.ĩ.c.latorẽ. ⁊.c.admonere.xxxiij.q.ij. Ultio ꝟ op.de.c.ſi.de tẽp.or. vbi nulla requirit diſpẽſatio. dicũt doc. q⁹ aut crimẽ ẽ noto riũ ⁊ ꝟz locũ qđ ꝟ dr̃. aut occultũ ⁊ ꝓcedit ꝟriuz. Et nõ bñ bãc ſo. qz ille tex. exꝑſſe nõ loquit in caſu nr̃o. Et ex hac ſo. bẽs q⁹ ſi cleric⁹ occulte ꝟbit nõ indiget indulgẽtia p⁹ pnĩaz ⁊ vide ad mãm bonũ tex. in.c. decernim⁹. xxxviij. dilt. vbi dr̃ q⁹ ꝟbens nuptias vel tenẽs ꝓcubinã careat offõ ⁊ bene/ficio quẽ tex. nõ bñ. Extrẽdit.n.c.ex pte ade ꝺ teſt. ⁊ dat itel lectum ad iſtũ tex. ſic intelligo Inno. ⁊ Moſt. qui nimis ge neraliter loquuntur.

d Juerſis fallacijs. Clerici in minoꝛibus bñficiati qui mr̃imoniũ ꝟxerũt bñficijs ſpoliant̃ h.d. vel ſic et pingui⁹. Auferẽ da ſunt clerico bñficia q̃ bẽbat tꝑe ꝟci⁹ matrimo nij. collata vo poſtmodũ ſcienter ꝑ eꝑm ꝑ eundẽ auferri nõ pñt ſz ꝑ ſupꝛioꝛẽ. h.d. Diuidit nã ꝑmo narrat fcñ qđ ſcõo ĩprobat ibi cuz g̃.duas rões reddẽs ⁊ illud ꝑ dioceſanum corrigi mandat vnuz caſuz excipiẽs ibi niſi. Caſus ſralis. Quidã clerici ꝟxerunt matrimoniũ nobilium⁹ bñficia ec/cleſiaſtica retinere cõtendũt. Querit quid iuris ſit. Dicit papa cuz ergo vir cogitet qũo placere poſſit vxori: ⁊ iõ cir/ca ea q̃ dei ſunt minus valeat cogitare: qz q̃ſi in duo diuiſus plenam ſui nõ habeat poteſtatẽ vt ergo ei a quo ſuſpendiũ recipit plen⁹ famuleſ. Dãdat eꝑo nozuicen. q⁹ huiuſmõi clericos eccleſiaſticis beneficijs debeat ſpoliare appella.re mota ꝑtim cũ eccleſiaſticaꝝ rer̃ ſubſtantia ꝑ tales ſoleat pire: niſi ipſe illis ſciẽter cõtulerit bñficia: ⁊ tunc nõ ꝑ ipm ſed ꝑ ſuũ ſupꝛioꝛẽ ſpolieſ beneficijs eiſdẽ. Ber. Primo nõ q⁹ ꝓiugat⁹ nõ põt pfecte tendere in vitã ꝓꝑfectiuã. opõ tet enĩ eũ eſſe actiuuz circa vxoꝛẽ ⁊ rẽ familiarẽ. nã multa ſũt onera mr̃imonij quib⁹ ꝓſideratis inquit apls. Si talis eſt cã viri ad vxoꝛem nõ expedit nubere. xxxij.q.vij. oẽs cau/ſatiões. ⁊ ex ꝟ inferr̃ q⁹ cuz ſtuduz alicui⁹ ſcie requirat bo/minẽ totuz ⁊ cõꝑfectiuuz nõ valet cõiugat⁹ vacare ſtudio vĩ vt narrat Hiero. ꝛ Iouinianũ. Cicero poſt repudium terẽtie rogat⁹ ab hircio vt ſuã ſoꝛoꝛẽ duceret in vxoꝛẽ. neq/qz ãnuit dicens ſe nõ poſſe vxoꝛi pariter ⁊ pbie opaz dar. qđ nõ. Scõo nõ duas cãs q̃re cleric⁹ ꝓiugat⁹ nõ põt ꝟbe bñficium eccleſiaſticuz. Pria qz nõ põt deo pfecte famu/lari cuz nõ bẽat ex toto ſui coꝛporis ptãtez. Scõa qz amo re filioꝝ ⁊ coniugis eccleſiaꝝ ſubſtãtia ſolet ꝑ tales dilapi/dari. vide.i.q.iij. ꝓuenit. vbi dicit gl. q⁹ ẽpi efficiunt̃ ceci in diſſipando bona eccleſie amoꝛe neꝓtũ toꝛti⁹ amoꝛe filioꝝ efficiunt̃ oĩo ceci ſi eſſent legitimi ⁊ nãles. Tertia cã colligi

tur ex.c.quod a te.ſ.e.nã ꝓiugatus reputaꝝ imundus reſ/pectu obſequij ſpũalis cũ intendat carnalib⁹ deſiderijs et adde alias cãs q̃s dixi in.d.c.qȯ a te. Tertio nõ ibi plenã ſui ꝛc̃.q̃ nõ ſolũ vxor dr̃ nõ bre ptãtẽ ſui corporis ſz ẽt ma rit⁹.ad h.c.nõ dz.de ꝓſan.ꝛ affi.nõ enĩ iudicanꝝ ad iparia marit⁹ꝛ vxor quo ad onera mr̃imonij.c. q̃sto.ꝛ.c. gaude/mus.de diuor.vſaꝝ.n.in matrimonio mutua fuitus ꝛ mu/tua poſſeſſio.vñ qui poſſidet poſſideꝝ.ſ.ȯ reſt.ſpo.ex trãſ miſſa.ꝛ.c.ex cõqueſtiõe.eo.ti. Itẽ nõ ibi a quo ſtipendi um ꝛc̃.q̃ clerici bñficiati dicũꝝ ſtipẽdiarij dei ꝛ daꝝ eiſ ſtipẽ diũ rõe famulat⁹. Et ex h̃ nõt adduci h̃ lr̃a multũ ſtricte ꝓ opi. Cal.in.c.i.de cele.miſſ. vbi tenuit clericos teneri ad re ſtõnẽ fructuũ bñficior̃ q ceſſauerũt a diuĩo offo.licz aliq ꝫ vt ibi lat⁹ dicã. ſz h̃ lr̃a nõt adduci i ar. mõ ꝓdicto. videnꝝ enĩ eis bñficia collata ob certã cãz.ſ.vt famulenꝝ deo. ergo cã ceſſante cõpetit repetitio.ff.ꝛ.C.de ꝓdi.ob ca.ꝓ to. hãc tñ opi.nõ firmo ſz dicã vbi ſupra remiſi. Ultio potes no tare q̃ eps nõ nõt clericos ꝓiugatos reddere capaces bñ/ficior̃. Nũquid aũt poſſit aliquo caſu diſpẽſare. dicã in.c. ioãnes.j.eo.vbi cõiter teneꝝ q̃ diſpẽſat i miorib⁹ bñficijs vt ibi lat⁹. Et illa opi.p̃ſuppoſita collige ex tex.vnũ bonũ dcñ q̃ ſupior exercẽs actũ cũ ſubdito ꝫ legez eo caſu quo diſpẽſare nõt nõ vr̃ i dubio diſpẽſaſſe. Inno.tñ tenuit ꝫriũ ſz p̃mũ ipſe tenuit in.c.veniẽs.de fi.p̃by. Sz ꝫ h̃ nõt op. de nõ.i.l.qdaz ꝓſulebãt ff.de re iudi.ꝛ.l.barbari⁹ ff.ȯ of. pre. So.ſentit h̃ Hoſti.q̃ aliud in p̃ncipe aliud in iferiore cui ex gr̃a pmittiꝝ diſpẽſatio.ꝛ plz in effectu h̃ ſo.ꝛ declara eã ſic.in diſpẽſatiõe p̃ncipis neceſſario nõ requiriꝝ cãe co/gnitio ſz ſufficit ibi ſola volũtas.vt nõt inno.in.c.cũ ad mo naſter ũ.de ſta.reg.ió ſatis ẽ q̃litercũq; pateat de volũtate p̃ncipis.ꝛ ſatis dr̃ patere ſi ſciẽs inhabilẽ eũ ꝓmouit ad of ficiũ ſibi legib⁹ iterdictũ.ſed i diſpẽſatiõe iferioris requiri tur neceſſario cãe cognitio.nã diſpẽſare ẽ diuerſa pẽſare.vñ ex ꝓpo ſignificato vocabuli diſpẽſatio vr̃ cõceſſa cã ſubſi/ſtẽte ꝛ cognitione p̃cedẽte. An expediat ſic diſpẽſare. vide bo.glo.i.q.vij.§.niſi rigor.ꝛ p ino.in.d.c.cũ ad mõaſterĩ Si g̃ iſte cui ꝓceſſã ẽ diſpẽſatio nõ adhibuit cãe cognitiõez nõ nõt dici diſpẽſatio ſz diſſipatio ꝛ dz tũc reuocari p ſupio rẽ vt h̃ ꝛ ille ẽ puniẽdus qr̃ fecit actũ ꝫ legẽ in caſu nõ pmiſ/ſo.de quo vide plene qȯ le.ꝛ nõ.in.c.at ſi clerici.§.de adul terijs.de iudi.ꝛ vide qȯ nõ.in.c.ij.de ſciſ.vbi plene nõ. an ꝛ q̃ videaꝝ diſpẽſare ſupior vẽiẽdo ꝫ legẽ. Et ex his apte apiꝝ itellectus hui⁹.c.nã p̃ſupponendo q̃ eps potuiſſet h̃ diſpẽſare tñ exquo ñ egit diſpẽſare nec adhibuit cãe cogni/tionẽ nõ valet talis collatio. Sz tũc remanet dubiũ quare ipſemet nõ poſſit talẽ collationẽ reuocare exquo virib⁹ nõ ſubſiſtit.ꝛ h̃ examĩatur in glo.mag.potes tñ dicere ꝓut h̃ ſenſit Hoſt.q̃ exquo quis egit actũ i quo potuit diſpẽſare ſz diſpẽſatio nõ teneat quo ad ſupiorẽ qr̃ nõ fuauit fuãda ipſe tñ ꝯuenire nõ nõt qr̃ quãtũ in ſe ẽ actũ approbauit ꝛ te ne mẽti ſemp hãc ſo.qr̃ facit ad multa. Indignũ.n. ẽ repro bare mores illius quos q̃ztũ i ſe fuit approbauit ſemel. ad h̃.l.ſi vxor.ff.de adul.xxxij.q.v.horrendus.iiij.q.iij. ſi qs teſtib⁹. Potes addere aliũ notabilẽ itellectũ videlz q̃ hic diſpẽſatio nõ tenuit quo ad ſupiorẽ vñ nullitas h̃ iſurgit fa uore tertij.quo caſu non nõt is qui actum explicauit fũda/re ſe ad irritationẽ actus ſup iure tertij.ad idẽ.l.ſi creditori bus.C.de ſer.pig.da.ma.ꝛ optie facit tex.xij.q.ij. ſiq̃ ȯ re bus.ꝛ qȯ nõ.glo.c.i.ne ſe.va.vbi ſinguſr h̃ q̃ recipiẽs rez eccleſiaſticã ex ꝯctu emptiõis in fauorẽ eccĺie nullo mõ nõt allegare nullitatẽ ad retractationẽ act⁹ ſed ipſa eccĺia de cu/ius fauore agiꝝ nõt actũ approbare vel iprobare. Ex qb⁹ hẽs ſuccincte duos itellect⁹ ad fi.bui⁹ tex. Tertiꝰ itellectus eſt vt ſit in odiũ ꝛ opprobriũ epi vt ſcñ ſuũ emẽdeꝝ p ſupe riorez ſz p̃cedẽtes ſunt notabiliores. In gl.i.in fi. h̃ dcñ glo.nõ eſt vex.nã eps ꝛ quilibet p̃latus bñs iuriſditionez ꝓtentioſaz ſeu ſpũalẽ eſt ſimul actiu⁹ꝛ ꝓtẽplatiu⁹. Actiuuſ eſt inquantũ intendit ſaluti ꝓximor. Cõtẽplatiu⁹ vo iquã tũ ꝓtẽplaꝝ deuz ꝛ ſupiora. vñ moyſes qui fuit deo ꝓiũctiſſi mus fuit actiu⁹ꝛ ꝓtẽplatiu⁹.nã certo tpe aſcendebat i mõ/tem ad ꝓtẽplandũ.reliquũ vo expendebat ad ſalutem ꝓxi mor̃.de quo in.c.niſi cũ ꝑdez.de renũ.facit qȯ nõ.in.c. ſz de reg. Añ Jo.an.aliter intelligit.dicit enĩ q̃ p citharã de/ſignaꝝ vita actiua ſeu laicalis vt ẽt dicit gl.ꝛ h̃ qr̃ citbara dr̃ inſtr̃m bñs plẽs chordas ꝛ ſonũ valde clamoſũ iõ deſignat vitã laicalẽ multis motib⁹ꝛ occupatiõib⁹ deditã. Pſalte/riũ vo qr̃ eſt inſtr̃m bñs ſonũ tenuẽ ꝛ exilẽ deſignat vitã cle/calez ſeu ꝓtemplatiuã q̃ eſt multũ ſuauis ꝛ quieta. Senſus g̃ lr̃e eſt q̃ in ꝓiugato iſta nõ bñ ꝓcordãt qñ ꝓiugat⁹ pp ĩ/mũdiciã ſuã ꝛ alias rõnes de qb⁹ h̃ nõ eſt aptus ad fruiẽdũ eccĺie ꝛ ſic ad ducendã vitã clericalẽ.ſz in clerico nõ ꝓiuga/to iſta duo bñ ꝓcordãt.nã clericus q̃ztũ i ſe ẽ dz eſſe actiu⁹ ꝛ ꝓtẽplatiu⁹.nã ſi bñ loquiꝝ p̃dicãdo ꝛ nõ opaꝝ cõparatur citbare. Si vo bñ opaꝝ ꝛ nõ loquiꝝ equipaꝝ pſalterio ꝛ iõ alibi dicit tex.q̃ ſancta ruſticitas ſibi ſoli ꝑdeſt.ij.q.vij.ſã/cta. In glo.ſup v.nõ p te.in fi.nõ glo.ꝓ itellectu ulti⁹ bro cardi cũ q̃riꝝ.nũquid quis poſſit venire ꝫ factũ ꝓpriuz.de quo vide plene p Jo.cal.in.c.fig⁹.de re.eccle.nõ alie. per Bar.in.l.poſt mortẽ.ff.de adop.diſtigue pleni⁹ vt ibi nõ. ꝛ quo ad intellectũ.c.noſtri.quare iſte nõ nõt venire ꝫ fcñ ꝓprium.dic vt ſupra dixi.

c Cum olim Filius ſacerdotiſ greci ex vxore genit⁹ licite iter lati nos ꝓmoueꝝ ſi ſcandalũ nõ obſiſtat.b.d.ꝛ ẽ ca/ſus nõ. Cõis diuiſio.ſcõa ibi nos. Caſus lr̃aꝝ. Vacante anglorien.eccĺia canonici eiuſdez cantorem trica riceñ.in ep̃m elegerũt.archiep̃s arthorõnus electionẽ illi us examinãs ꝛ ꝑſonaz:inuenit q̃ pater eius ſacerdos gre cus fuit:ꝛ iurta morẽ grecor̃ in minorib⁹ ordinib⁹ ꝓſtitu/tus vxorem duxit:ꝛ illa in ſacerdotio ſuſcepit eũdem.dubi tauit archiep̃s vtr̃ electionẽ illã deberet confirmare. Con ſultus papa rſidet ꝓſiderans q̃ orientalis eccĺia non admi ſit votũ cõtinentie imo in minorib⁹ ordinbus ꝓtrabere p̃ñt ꝛ in ſupiorib⁹ vti matrimonio ꝫcto. Mandat pa. q̃ ſi aliõ non obſtet illũ ꝓfirmet:niſi ꝓſuetudo regionis repugnet ꝓ eo:q̃ inter latinos greci bmõi ꝙuerſanꝝ. Ber. Nõ primo tex.q̃ vbicũq; agitur de habilitate pſone vel validitate ali/cuius actꝰ debemꝰ iſpicere ad ꝓſuetudinẽ loci vbi aliquis oriũdus fuit vel vbi actꝰ fuit geſtꝰ.nõ aũt ad ꝓſuetudinẽ al terius loci vbi aliqs actus vẽit applicãdus ad pſonã ſz.n.i eccĺia occidẽtali cĺici teneanꝝ abſtinere tñ qr̃ cĺici i eccĺia ori/entali ñ tenenꝝ iſpicimus conſuetudinem eccĺie orientalis. vnde oriundus eſt ꝓmouendus nõ eccĺie occidentalis vbi exercẽꝝ actus electiõis.qȯ facit ad mr̃a. Et quo nõt dici q̃ latin⁹ ſiue legitimus ꝫ cõſuetudinẽ patrie ſue dz vbiq; re putari legitimus ad qȯ facit.l.j.C.de emã.li.ꝛ nõ.ꝑ Bar. i.l.oẽs pplĩ.ff.de iuſti.ꝛ in.ꝛ.l.cũctos pp̃los.C.ȯ ſum.tri. ꝛ maxie ad illã.q.videlz nũqd teſtamẽtũ hic ſenis cõdituꝫ cũ tribus teſtibus ꝫ cõſuetudinez ꝛ ſtatutũ ꝓpe patrie ha beat vires quo ad bõa alibi ſita ꝛ ſic ȯ ſi.dic vt ibi nõ. Se/cũdo nõ.q̃ cĺicus grecus licite vtiꝝ mr̃imoniũ etiã iter lati/nos qȯ vr̃ pria frõte ꝫ multa iura q̃ dicũꝝ pegrinũ teneri ad obſuantiã cõſuetudis patrie.viij.di.q̃ ꝫ.xij.diſ.illa.ꝛ.d.l. cunctos pp̃los.de h̃ vide qȯ nõt Inno.ꝛ Hoſti.poſt eũ in c.cũ fm.de temp.or.vbi etiã nõ.nũquid talis ſit tolerãdus inter latinos ꝛ nunquid poſſit ſibi conferri eccĺia latinor̃ ſi vult ſuare ritus ſuos nã h̃ nõ ſuabat iſte electus ritus gre cor̃ imo fuerat ꝓmotus i cãtorez iter latinos ꝛ boc teneaꝝ ꝛ ſic limita iſtuz tex.q̃ tali volenti obſeruare ritus ſuos nõ eſt conferenda eccleſia inter latinos ne varijs ritibus coin/quinet honeſtas eccleſie.vt.d.c.cũ fm. Nõ tertio q̃ licet greci ſint chriſtiani ꝛ ſic ſubditi ptãti pape nõ tñ peccãt nõ ſuando legez pape ꝛ totius cõcilij ſup cõtinentia clericor̃ editam. Cõtra h̃ tñ fortiter op.nã lex ligat oẽs ſubditos. vt in.c.i.de cõſti.maxie qñ eſt lex totius cõcilij cũ p̃ſumaꝝ inſtinctu ſpũs ſancti edita.l.di.ſi ille.lxxxiij.diſt.diaconi. So.vide glo.nõ.xx.di.de libellis.in fi.que ponit duas ſo. Prima q̃ greci nõ cõtemſerũt illã.l.hec ſo.nõ ſatiſſacit. qr̃ lz grauius peccet nõ obſeruãs legez ſupior̃ cõtemnen do tñ ꝑter omnez cõtemptũ peccat quis nõ obſeruãdo le/

gem. de pe. di. ij. sciendū. Scōa so. q̄ papa approbauit tacendo mores eox. nō bene banc so. ⁊ extendendo eam dic q̄ ex quo illa lex nō erat de necessitate salutis ⁊ nō fuit recepta ab ipsis grecis per longa tēpora papa sciēte ⁊ trāsgredientes ſ̄ puniēte illa lex nō ligauit eos. Et ex ħ nō pulcberrimū dcm̄ q̄ vbicunq̄z lex gn̄alis recipiť in vsu a certo genere p̄sonax ⁊ a certo nō recipiť nō recipiēres nō peccāt sal tē post lōga tpa. ad ħ. iiij. di. leges. ⁊. c. erit ān lex. sec⁹ dic q̄ſ̄ in eodē genere p̄sonax maior ps recipit. nā tūc minor pſ ſ̄ vī excusabilis p taciturnitatē supioris. ſz pōt bz̄e locū illud dcm̄. multa p patiētiā tolerant in. c. cū iā dudum. de p̄ben.

Ex bis ēt collige aliō nō. dictū q̄ ēt lex p̄cepti tollit si moribus vētiū nō recipiť lz aliud senserit Host. i. c. i. de treu. ⁊ pa. ſz intellige illud dictū Host. q̄ſ̄ ē lex p̄cepti iducēs ex nā sui peccatū ex ꝑuentiōe vt qz p̄currunt cū lege diuīa. sic vī itelligere Inno. in rubrica de p̄sue. arbitror posse dari ⁊ aliā so. satis nō. iudicio meo ⁊ euitētur subterfugia vt dicamus q̄ papa ēt cū maiori pte p̄cilij nō poterit idicere ꝓtinētiaz certo generi p̄sonax post ꝓmotionē eis resistētib⁹ ⁊ reluctātib⁹ qz ꝓtinētia ē res q̄ pōt p̄suaderi impari āt ſ̄. xxxij q. i. integritas. fuisset enī indicere vitā valde artiorē ⁊ stricti orē ipsis clericis ꝓmotis ꝑ nō. in. c. gesta. liiij. di. ⁊ i regula qō oēs tangit. de reg. iu. li. vi. ⁊ tunc recte stat lr̄a q̄ ecclesia orientalis nō admisit seu emisit votū ꝓtinētie qz neq̄z voluerunt se obligare huic voto neq̄z approbare legē cōcilij. vt in. c. nicena. ⁊. c. alr. xxxi. di. ⁊ ex ħ tollit ꝑnū. In gl. ij. nō bñ banc glo. vsq̄z ad fi. q̄ quotidie allegať in mā sua ⁊ opi. Ain. ħ posita plz Bof. ⁊ mihi vī visſuna. Et ex hac opi. p̄t iferri ad decisionē pluriū. q. q̄rū p̄ia ad illā. nūquid bodie ecclesia possit statuere q̄ cleric⁹ possit ꝑbere mr̄imoniū sic greci. ⁊ credo q̄ sic ⁊ ħ indubitatū est apud me respectu eorū qui nō sunt obligati ex voto tacito vel exp̄sso. ⁊ sic intelligerē glo. in. c. q̄ ad ꝓpetuā. xxv. q. i. ⁊ nō illā glo. sic intellecta. ꝓbo rōne. ꝓtinētia nō est in clericis secularib⁹ ō subst̄ā ordinis vt dicit Inno. in. c. plz. de ꝓuer. ꝓiu. nec de iure diuino qz alś greci peccarēt nec excusaret eos ꝓsuetudo qz illa nō valet ꝑ legē diuinā vt i. c. fi. de ꝓsue. ⁊ iste de quo hic q̄rit essz illegitim⁹ qz foret ꝑ legē diuinā genitus ⁊ nō solus credo p̄tē ēsse ecclesie ħ cōdendi ſz credo ꝓ bono ⁊ salute aiax q̄ eēt salubre statutū vt volētes cōtiere ⁊ magis mereri relinq̄re volūtati eox. nō valētes āt cōtinere possint ꝑbere qz expientia docente ꝓrius ꝓsus effectus seq̄t ex illa lege ꝓtinētie cū bodie nō vtuāt spūaliter nec sint imundi ſz maculātur illicito coitu cū eox grauissimo peccato vbi cuz p̄pa vxore eēt castitas. vt. d. c. nicena. vñ ōberet ecclesia facere sicut bon⁹ medic⁹ vt si medicina expientia docēte potius officit q̄z ꝓfit eā tollat. ⁊ vtinā idē eēt in oīb⁹ pstōnibus positiuis vt saltē obligarēt quo ad penā ⁊ nō quo ad culpā nā ita creuerūt statuta positiua vt vix repiant aliq qui non corrupint viā suā. circa ordinatos vo pōt dici q̄ in cāu quo teneť ordiatus ex voto exp̄sso vel tacito papa nō pōt dispēsare nisi ex maxia ⁊ vrgēti cā qz votū est de iure diuino ⁊ solū dz cōmutari i maius bonū i. c. i. de voto. ⁊ de facili nō repiť in hoie cōtinēte maius bonū. nā nuptie replēt terrā vgitus padisum. xxxij. q. i. nuptie. sicut in ſiñ dicim⁹ nūquid papa possit dispēsare cū mōacho vt ꝑbat mr̄imoniū ō quo in regula semel deo de re. iur. li. vi. i mercu. dicā plene post glo. in. c. cū ad monasteriū. de sta. reg. vbi vo teneť dūtaxat ex ꝓstitutiōe ecclesie. vt qz erat iuris ipsius ⁊ exp̄sse non no uit tūc facilius papa posset dispēsare. sic credo reducendā glo. in. c. de illo. xxxij. di. nō tñ credo q̄ ex facili cā possit dispensare lz sit statutū ecclesie qm̄ ē dispēsare ꝑ statutuz vtis ecclesie seu saltem decolorať status ecclesie quo casu papa nō dispensat sine maxia cā. vide pulcbr tex. i. q. vij. ⁊ si illa.

Ioannes. Clericus cōiugatus nō bñficiatus nō cogiť deferre tonsurā. b. d. ꝓmo pōiť conq̄stio. ſcōo pape diffinitio ibi qm̄ igiť. Casus lr̄alis. Quidā noīe ioannes in acolitatus ordie cōstitutus ꝑxit matrimoniū cū quadā muliere dimissa tonsura. eps loci cōpellebat eū portare tonsurā clericalē: pp qō vxor scādalizabať. de cōsuetudine tamē loci clerici nō cōpellebanť inuiti portare coronā. vnō iste ioannes cōquestus est dño pape. sup hoc rescribit papa ep̄o dicens q̄ idē clericus ēt tōsuratus nō pōt p̄uilegio clericali gaudere. vnde mandat q̄ten⁹ dictū ioannē sup tonsuratiōe huiusmodi nō molestet dūmō nullū bñficiū ecclesiasticū recipiat rōne cui⁹ debeat portare tonsurā: qz huius modi tonsura redundaret in opprobriū ordis clericalis cū ip̄m oporteat negocijs secularib⁹ imiscerī. Ber. Prio nō q̄ ordo acolytat⁹ non hz ānexū votū cōtinētie. ē enim ō miorib⁹ ordinibus q nō i pediunt nec dirimunt mr̄imoniū iā ꝑctū sec⁹ ē i subdiaconatu ⁊ supioribus vt in. c. i. s̄. e. Secūdo nō casum in quo vē clericus nō cogiť deferre tonsurā nā p ꝑctū mr̄imonij nō definit quis eē cleric⁹ character enī semel habit⁹ indelibilis ē. vt nō. i. c. degradatio. de pe. li. vj ⁊ sup rubrica de baptis. ⁊. s̄. e. sup rubrica. nec tonsura ē de substantia clericat⁹. est enī quoddā signū vt. xij. q. i. duo sūt gnā. Tertio nō q̄ ex nō vsu q̄ſ̄ inducit ꝓsuetudo sicut ħ ex nō delatiōe tonsure. ⁊ de ħ infra plene. Quarto nō cli cū cōiugatū posse obtinere bñficiū ecclesiasticū qō vī ꝑ. c. sane. ⁊. c. qō a te. ⁊. c. diuersis fallacijs. s̄. e. ſz dic vt. j. dicaz.

Ultimo nō q̄ act⁹ iboneste gestus ab vno ex clericis redūdat in vituperiū toti⁹ ordinis clericalis. facit. c. ad supplicationē de renū. In glo. i. in fi. p̄mo ꝓ itellectu. c. ⁊ gl. ē examinandū an clericus cōiugat⁹ gaudeat aliquo p̄uilegio clericali. ⁊ cōclude post Jo. an. q̄ aut mr̄imoniū ꝑctū p cleri cū tenuit aut fuit nullū i pediente sacro ordīe. Primo casu aut ꝑxit bigamiā qz duxit successiue duas vxores vl ꝑxit cū corrupta ⁊ tūc pdit oē p̄uilegiū clicale imo ꝓpellit velut nolit dimittere tonsuraz. c. i. de biga. li. vi. aut ñ ꝑxit bigamiaz ⁊ tūc si nō incedit i habitu ⁊ tonsura nullo p̄uilegio clericali gaudet. vt i. c. vnico eo. ti. li. vi. Si vo icedit i habitu ⁊ tonsura gaudet tm̄ duob⁹ p̄uilegijs. primum in criminalibus quo ad forum. secundum respectu persone quo ad canonem si quis suadēte. xvij. q. iiij. reliq̄ vo p̄uilegia ecclesiastica pdit ipo facto vt. d. c. i. ⁊ ita limita istū tex. dū dicit q̄ etiā tonsuratus gaudere p̄uilegio clericali nō pōt. dz enī intelligi de reliqs p̄uilegijs p̄ter illa duo. ⁊ ad pdendū hec p̄uilegia nulla requirit monitio sed sufficit solus ꝑctus mr̄imonij. nā ꝑrio actu pdunť hec p̄uilegia. secus ē i bis qui nō ꝑxerunt mr̄imoniū lz dimiserint habitū ⁊ tonsurā nō p ħ pdūt p̄uilegiū clericale nisi post trinā monitionem qz nō exercuerūt actū oīo ꝑriū clericatui. ⁊ sic itelligo iura allegata in p̄n. gl. p ꝑrijs. de hoc tñ vltīo dicendū vt plenissime dixi in. c. ppē dilectus. de sen. ex. Scōo casu p̄incipali q̄ſ̄ mr̄imoniū nō tenuit i pediente sacro ordine. dic q̄ aut ꝑxit de facto bigamiā ⁊ efficit indispensabilis quo ad executionē officij ppē intentionē suā cū ope subsecuto. c. nup. de biga. Dz putat ħ Jo. an. q̄ p hoc nō pdat p̄uilegiū clericale. nā. c. i. de big. li. vi. denudans bigamos p̄uilegio clericali loquit de vera bigamia sed iste nō ē verus bigamus cū mr̄imoniū nō tenuerit. nā videmus q̄ depositus vbaľ gaudet p̄uilegio clericali dūmō sit corrigibilis iuxta nō. in. c. dictū. xxxi. di. ⁊. c. de gradatio. de penis li. vi. ⁊ hoc vltimū nō. p ħ facit qz in istis penalibus qō ē dispositū i casu vo nō vificat in casu ficto vt in. c. in nra. de iniur. l. iij. §. hec vba. ff. de neg. ge. Et nō ex ħ dicto Jo. an. id qō dixi ꝓcedere vt dispositū in cāu vo nō verificať in ficto ēt si alś quo ad quid reperiant ista parificata etiā quo ad certā spēm pene vt ꝓbať in. d. c. nup. nā ꝓstitutus i sacris efficit bigamus quo ad quid. s. vt pdat executionē officij nō tñ bī p vo bigamo quo ad ħ vt pdat oīa p̄uilegia clericalia sicut vē bigamus. de pe. di. i. §. pene. Et ex bis iferť ad aliaz. q. videlz nūquid clericus ꝓiugat⁹ possit ꝓpelli ad deferendū tonsurā. ⁊ ꝓclude latius q̄ aut icurrit bigamiā ⁊ nō pōt ꝓpelli imo peccat portādo. d. c. vnico aut nō icurrit bigamiā ⁊ tūc aut bz bñficiū ecclesiasticū ex dispensatione ⁊ teneť deferre vt ħ. aut nō bz ⁊ cōpellit cautiue. s. si vult gaudere istis duobus p̄uilegijs. d. c. i. eo. ti. Est vnus casus dubitabilis quid si bz ꝓsuetudo vt ꝓiugatus oīo ꝓpellať deferre tonsuraz lz nullū bñficiū ecclesiasti

cū velit. Jo.an. diſputat ꝛ tandē ꝓcludit valere ꝓſuetudinē alle.tex. iſtū a ꝯrio. nam ħ allegabaſ ꝓſuetudo vt ꝓiugatus nō cogereſ deferre ꝑ ꝓſuetudo circa delationē attendēda ē. Itē ꝓbaſ ꝑ locū a ſpāli. nā nō valet ꝓſuetudo i bigamo vt d.c. vnico. ergo valz i nō bigamo. ad idē facit qđ ſupra dixi. nā iſte ve clericus ē ꝛ cū hac ſnīa cōiter trāſeūt doc. Sz dubito pp ſi. buī tex. q multū ſtringit i ꝯriū dū dicit q cuz oporteat tales cōiugatos imiſceri negocijs ſecularib⁹ delatio tōſure tendit i vituperiū tot⁹ ordis clericalis ꝑ nō dz valere talis ꝓſuetudo maxie in viris ꝓiugatis qz tēdit i dedecus eccleſie. eſt enī ꝯ boneſtatē ꝯ quā nō valet ꝓſuetudo. c. cū decorē. de vi. ꝛ bo. de. nec pōt vxoratus ꝓhiberi qn immiſceat ſe negocijs ſeclarib⁹. ꝛ ad iſtū tex. pōt rn̄deri q iſta fuit narratio ptis. Ad. c. vnicū dic q ſpecifice ñ dic vt ñ valeat ꝓſuetudo reſpectu tōſure ꝛ ꝓſuppoſito q diceret nō ꝑ ħ iferſ q valeat ꝓſuetudo q̄ten⁹ ꝓiugat⁹ nolēs teneaſ ꝺferre tōſurā. ibi enī ponit cāus i volēte ꝛ nos ſum⁹ i nolēte cauſus tn̄ ſatis dubitabilis ē. Ex p̄dictis bēs exaīatos duos articulos tactos i tex. Terti⁹ articulus eſt nō min⁹ vtilis nū quid clericus ꝓiugatus poſſit obtinere bn̄ficiū eccleſiaſticū ħ lr̄a vr̄ inuere q ſic in v. dūmō ꝛc. In ꝯriuz vo ſunt multa iura. ſ. lecta ꝛ alle. iō inſurgūt opi. Abb. ħ dicit q de iure cōi nō pōt bīe ꝛ ſic loquunt ꝯria. ſz ex diſpēſatōe ſic ꝛ ita, ꝑcedat ille tex. bāc opi. ſecuti ſūt Gof. ꝛ Pbi. j. c. i. ꝛ ſpe. in ti. de leg. §. nūc. v. xxv. Limitāt tn̄ vt valeat diſpenſatio epi reſpectu ſimplicis bn̄ficij. alij vo dicūt q tn̄ papa diſpēſare pōt. de laico certū eſt q bn̄ficiū eccleſiaſticuz i titulū bīe nō pōt. c. ex lr̄is. de trāſac. ꝛ. c. ij. de iſti. nō. doc. cōiter ħ. ꝛ in. c. cām. de reſcrip. doc. ſequēres recitādo opi. trāſeunt ꝛ exp̄ſſe nō eligunt. illa tn̄ opi. abba. cū alioꝝ tēpamēto vr̄ eē magis cōis. ſz credo ꝺ ſubtilitate iuris illā opi. ñ ꝑcedere. ꝓbaſ aptiſſime. quicqd ſit in crimīalib⁹ i alijs cōiter datur regula q eps ſi diſpēſat ꝯ ius niſi i caſib⁹ a iure exp̄ſſis nō. in. c. at ſi clerici. §. de adulterijs. de iudi. ꝓbaſ in. c. dilectus de tēp. or. ad idē. c. iſtitutiōis. xxv. q. ij. nā ꝑ diſpēſationem violaſ iura ꝛ īferiori nō ē licitū violare iura ſuperioris. vt in cle. ne romani. de ele. nōt Archi. i. c. lz canon. de elec. li. vi. ꝛ hec diſpēſatio nullibi ē cōceſſa. eo ímo pot⁹ vr̄ ſibi ꝓhibita ꝑ. c. diuerſis. ꝛ rōez ei⁹. ꝛ. c. ſane. ꝛ. c. iij. §. e. ꝓbatur ꝛ fort⁹ clericus ꝓiugatus nō dz adminiſtrare altari. xxvij. q. ij. multoꝝ. ergo nō pōt bīe bn̄ficiū eccleſiaſticū cū illud deſ rōne adminiſtratiōis vel officij ēt ſi ſit ſimplex vt in. c. ꝓpoſuit. de ſi. p̄by. ꝛ. c. cōquerēte. j. ti. i. Itē ꝛ tertio ħ tēdit i ꝓximū exemplū ꝛ ſcandalū alioꝝ. vt in. c. ſe. nec ob. iura ſup quibus videnſ ſe fūdare illi doc. dū dicūt ep̄m poſſe diſpēſare circa bn̄ficiū cū homicida ꝛ cū irregulari. vt in. c. henricus. j. de cle. pug. i duel. ꝛ. c. ad audiētiā. de homi. ꝛ. lxiij. di. ſolonitane. vbi diſpēſat cū depoſito. Ad ħ enī ꝛ ſi ꝓ rn̄deo q in mā diſpēſatiōis q̄ eſt exorbitās nō dz argui de caſib⁹ ꝑmiſſis ad nō ꝑmiſſos ēt ſi ꝑmiſſi ſint maiores vt nō. Jo. an. in regula q̄ a iure de reg. iur. li. vi. dico plene in. d. §. ꝺ adulterijs. ꝛ q ħ vba illius regule dū dicit q̄ a iure cōi exorbitat mīme ad ꝓximaz ſunt trahēda. vt. l. q vo ꝯ rōnem. ff. ꝺ legi. Itē pōt dici q nō eſt eadē rō in ꝓiugato q̄ in alijs p̄dictis. nā alij p̄dicti nō reputanſ indigni. nā elegerūt prius aliā vitā ꝯriā. vñ videm⁹ q retinēt ꝓuilegia clericalia exquo ſunt corrigibiles vt. ſ. dixi ſz ſec⁹ i ꝓiugato. Itē cū illud. c. vnicū velit cēſeri ꝓiugatū vt laicū ꝑter q̄z in illis duob⁹ cāib⁹ quo poterit eps illū bilitare ad bn̄ficia eccleſiaſtica. ꝛ hāc ꝑtem de ſtricto iure puto vioꝛē. Ad iſtū tex. pōt rn̄deri tenendo aliā opi. vt loquaſ de diſpēſatiōe pape. ſatis eſt. n. q pōt vificari in aliquo caſu. vel pōt itelligi ꝓut dicit boſt. in clerico ꝓiugato bīte ſtipēdiū ab eccleſia nō tn̄ in titulū. nā ſi ꝓſuetudo eſt dz deferre tonſurā alſ ſec⁹. Ultio oppo. ꝯ ter. vr̄ enī q ħ nō poterat iduci ꝓſuetudo ex nō delatiōe tonſure qz ex actu negatiuo ſeu ex nō vſu nō pōt iduci ꝓſuetudo cū ꝓſuetudo ſit cōis aſſuefactio ſeu actuū r̄petitio. i. di. ꝓſuetudo. xxv. q. ij. ita nos. l. iij. C. de epi. au. facit inſti. de iur. nā. gen. ꝛ ci. §. ex nō ſcripto. dum dicit diuturni mores ꝛc. Jo. an. ħ inſtat. ꝛ in effectu vr̄ ponere vba Li. poſita in. l. ij. C. q̄ ſit lō. ꝓſue. ꝛ dic breui⁹ ſic q qñqz nō vſus nō bz i ſe actuz tacitū ꝯ diſpōnez iuris neqz in ſubſtātia neqz i forma ꝛ tūc ex nō vſu non iducit ꝓſuetudo neqz abrogaſ lex. pone exē plū lex dicit bermaphrodituꝫ iudicādū ſm ſexū prevalētē. l. q̄rit. ff. de ſta. ho. iij. q. ij. bermaphrodit⁹. tn̄ ſi ꝑ mille annos nū q̄z accidit iſte caſus nō pōt dici abrogata illa lex qa nil eſt actū ꝯ legē. vel pone lex dicit q ſi dediſti mihi dānuz poſſū agere ꝯ te actione. l. aglie. pone q dānū paſſus nū q̄z voluit agere ꝓfecto ex ħ non ē iducta ꝓſuetudo ꝯ illā legez qz illa lex non neceſſitat ad vſus ſz dat facultatē agendi. Et iō ex ħ ꝓcludim⁹ aliā regulā q in his q̄ ſunt mere facultatis non inducit ꝓſuetudo. nā in his caſibus nihil agit ꝯ legē p̄mittentē. Si vo nō vſus bz in ſe tacitū actū ꝯ diſpōnem iuris inducit ꝓſuetudo vt ħ. nā non deferēdo tōſurā vr̄ cōmittere ꝯ legē q̄ inducit delationes tonſure. pone aliud exēplū lex defert hereditates cōiter ꝛ eq̄liter oīb⁹ filijs nō diſtinguēdo inter maſculos ꝛ feias. l. maximū viciū. C. de li. p̄te. ſed ꝓſuetudo tn̄ defert p̄mogenito ꝛ nū q̄z feie. lz. n. feia vel ſecundus genitus nū q̄z fuerit vſus illo iure cōi nihilominus inducitur conſuetudo quia ħ actum fuit contra ius commune ꝛ ſic de ſimili.

c **Cum decorē** Vxorati non admittūtur ad eccleſiaſticaſ dignitates ꝛ cogunt dimittere q̄s bn̄t. Caſus litteralis. Quidā clericus vxorat⁹ nitebaſ adipiſci aliq̄s dignitates eccleſiaſticas. Sup quo cōſultus papa rn̄det q clerici publice vxorati: non debēt admitti ad eccleſiaſticas dignitates ꝛ ſi q̄s habent illas dimittant. qz ſine ſcandalo ꝛ malo exēplo eas retinere ñ poſſūt. Ber. Nō ꝓmo ibi dignitates. q vxoratus lz clericus nō pōt bīe eccleſiaſticā dignitatē. idē tn̄ dic de alio bn̄ficio ſimplici. vt in. c. i. ij. ꝛ ij. §. eo. ꝛ nō. ħ glo. Scđo nō ħ ex ſi. tex. ibi ſine prauo exemplo ꝛ ꝛc. q ꝓſuetudo non valz vt ꝓiugat⁹ poſſit tenere bn̄ficiū eccleſiaſticū. non. n. valet ꝓſuetudo cuz prauo exēplo. ar. in. c. cū decorē. §. ti. ij. ꝛ ita cōiter tenent ħ doc. quod nō.

Sz querit quid ſi non publice ſūt vxorati. doc. ꝛ bene dicunt q idem dūmodo boc ꝓbari poſſit. ꝛ pro boc iura ſuperius alleg. ꝛ ꝛc.

e **Ex parte** Clerici ꝓiugati i reb⁹ ſuis non gaudēt ꝓuilegio clericali. b. d. ſcđa ibi cū igit. Caſus lr̄alis. Quidā lr̄ati ꝺ terra regine angloꝝ habitu ꝛ tonſura dimiſſis ducunt vxores. tn̄ ad boc vt declinent iuriſditionē regine ꝛ eā defraudēt debitis obſequijs tonſurā reſumūt. Jnſuper q̄dam alij recepta tonſura fiūt ꝯbunt ꝛ eā deferunt vt excuſari valeant a p̄dictis ſignificauit boc regina do. pa. ꝛ ipſe rn̄det cū reddenda ſunt ceſari q̄ ceſaris ſunt: ꝛ deo q̄ ſunt dei patiēter ſuſtinebit: ſi a ralib⁹ clericis iuſticias ſuas exegerit ſicut ab alijs ꝓiugatis. Ber. Nō ꝓmo q clericꝰ ꝓiugat⁹ non gaudet in ꝓſona nec reb⁹ ſuis ꝓuilegio alioꝝ clericoꝝ. tenet ergo ſoluere gabellas ꝛ alia obſequia regalia. non ob. q incedat in habitu ꝛ tonſura. ꝛ hodie ē magis clare deciſū in. c. vnico. e. ti. li. vi. ꝛ dixi in. c. ioānes. §. eo. Et ex ħ infert ad duo. Prio q a laicis licite dn̄s ciuitatis exigit iuſticias ſuas ꝛ obſequia ꝓſueta. Scđo infert q a clericis non ꝓiugatis non pōt dn̄s tpalis exigere aliq̄ obſequia. ſūt. n. exēpti iure diuino ꝛ humano. vt le. ꝛ nō. in. c. q̄z q̄z. de cenſi. li. vi. ꝛ. l. iij. C. de epi. ꝛ cle. ꝛ vide glo. in. c. ſi ipator. lxxxvi. di. ꝛ inno. in. c. ij. de ma. ꝛ obe. Scđo nō ibi lr̄ati. q boies lr̄ati non ſūt exēpti a debitis ꝛ obſequijs ꝛ iuſticijs ꝓſuetis exhibendis dn̄o tpali ad ħ. l. vt gradati. ff. de mu. ꝛ bo. docentes tn̄ bn̄t multa ꝓuilegia. l. medicos. ꝛ. l. ſi. C. de ꝓfeſſ. ꝛ me. li. x.

Querunt nūc doc. nū quid depoſitus gaudeat bis ꝓuilegijs. ꝛ dic vt dixi in. c. ioānes. nā ſi ſūt corrigibiles gaudēt. tenenſ enī viuere clericaliter ꝛ ſunt de foro eccleſie. vt in. c. accedēs. l. di. ꝛ. c. dcm̄. lxxxi. di. ꝛ ħ intelligo in vbaliter depoſito. nā actualiter depoſit⁹ exutus ē icōtinēti oi ꝓuilegio clericali. c. degradatio. de penis. li. vi. Si vo depoſit⁹ eſt incorrigibilis ꝓdit i continēti ꝓuilegiū ꝛ pōt ꝓprimi ꝑ iudicē ſeculare. tex. eſt ſm cōem intellectū in. c. cū non ab homie.

de iudi. Et ex ħ nō q̄ depositi ꝺtunt ⁊ gaudēt pluribus ꝓ-
uilegijs q̄z cōiugatus q̄z tōcū q̄z incedat in habitu ⁊ tōsura
⁊ facit ad id qꝺ dixi in. ꝺ. c. ioānes. vt facilius dispensef cuz
clerico depositō corrigibili q̄z cū cōiugato circa beneficiū.

v **T consultationi** Si clericus in minoribus mi
liter nō est cogendus deferre tonsurā vł habitū
clericalē. h. d. Casus lr̄al. Quidā ꝓstitutus ī
minori etate tonsurā ⁊ coronā clericalē accepit postea factꝰ
fuit miles. querebatur an ꝺebeat cōpelli portare habitum
clericalem ⁊ respondef q̄ nō ꝺz cōpelli. ber. Nō ꝓmo q̄
miles dei ñ ē icapax militie secularis. naz qlibet clericus in
quocūq̄z ordīe ꝓstitutꝰ efficit miles dei nā deo militat vt in
c. eps. j. de pbē. facit. c. diuersis. s̄. e. ⁊ nihilominꝰ pōt effi-
ci miles seculi vt ħ. sic ecōtra miles seculi pōt effici miles ōi
vt pz in li. feu. in. c. qui clericus. si de feudo fuerit ꝓtro. ⁊ ēt
rex siue baro pōt ꝓmoueri ad clericatū. xx. q. iij. ꝓses. Sz
q̄rit nū qꝺclericus in miorib⁹ ꝓstitutꝰ assumēꝺo militiā se-
cularē gaudeat ꝑuileg o clericali. ꝺoc. exꝑsse nō tangunt sz
tacite sentiunt q̄ nō ꝺū ꝺicūt. q̄ si miles dei efficit miles se
culi ꝺesinit eē ꝺe milītia clericali. sed aliter sentit Inno. i. c.
i. ꝺe aposta. sz post eū ꝺicerē sic. q̄ aut ꝓmouef ad militiaz
secularē ⁊ fac actū oīo ꝓrīū clericatui vt q̄ exercet seua seu
iuit ad bellū ⁊ si. ⁊ imediate ꝑdit ꝑuilegiū clericale q̄ ista st
ꝓria. vñ exquo eligit ꝓriaz vitā fuit a pria ipo facto exclusus
xxij. q. i. cū renunciaf. aut tm̄ ē effectꝰ miles ⁊ nō exercet se
na nec alīū actū ꝓpsus ꝓrīū clericatui sz viuit boneste vt cle
ricus ⁊ gaudet ꝑuilegio. ita sētit ibi ino. Sz ego ꝺubitarez
quiꝺ in eo milite q iurauit illa ꝺe quibꝰ ē glo. i. l. pe. ff. ex q.
cau. ma. nā īter cetera vē militādus ꝺz iurare ñ vitare moꝛ
tē ꝓ republica. ⁊ iste actꝰ ꝓpsus ē ꝓrīꝰ clericatui cū clicatus
offīn reꝺꝺat clicū inꝺabilē aꝺ pugnāꝺū ēt cū infidelibꝰ. vt
i. c. ex multa. j. ꝺ vo. Ultīo ħ q̄rit quiꝺ si clicus ī miorib⁹
nō efficit miles nec ꝓiugatꝰ sz nō vult ꝺeferre tonsurā nun-
quiꝺ possit aꝺ ꝺelationē cogi. Abb. ꝺic q̄ nō. alle. nō. in. c.
i. ⁊. c. tue. j. ꝺe apost. ⁊ cū hoc ꝺicto transeūt cōiter ꝺoc. ⁊ sa
tis mihi plz. nā exquo pōt aꝺhuc eligere vitā laicalē ꝓbēꝺo
mr̄imoniū ita possit habenꝺo spez aꝺ mr̄imoniū ꝝbenꝺuz.
ꝓ ħ. c. in auꝺiētia. ⁊. c. ꝓtingit. ꝺe sen. ex. vbi cōpellunt tan
tum causatiue. s. si gaꝺere volunt ꝑuilegio clericali. et ħ
nota bene.

De clericis non residentibus. Rub.

Supra visuz fuit in duob⁹ titulis ꝑcedentib⁹ q̄liter cleri-
ci bñficijs ꝑuent ꝓ mulieꝝ ꝓsortia merito nūc subijcit qua
liter sūt remouēꝺi ꝓp nō residentiā in bñficijs. vel pōt con
tinuari ꝓgruētius q̄ clerici nō solū inꝺoneste viuūt sectan-
ꝺo mulieꝝ ꝓsortia sed ēt in bñficijs eoꝝ non resiꝺēꝺo ⁊ fru
ctus eorum capiendo merito subijcitur hec rubrica ꝺe cle-
ri. non resiꝺen.

On liceat Ēpo nō lz sine licen-
tia pape trāsire aꝺ ali
um ēpatū ipm acceptāꝺo alꝰ prīuaf babi-
to ⁊ ambito. h. d. cū glo. i. prio ponit ꝺcm
scꝺo rō ibi manifesta. tertio rōis rō ibi cū
nullus. Casus lr̄alis. Statuit cōciliū sar
ꝺicesi. q̄ nullus ēps transeat aꝺ aliā ciuitatē ꝺe ciuitate sua
q̄ cām quare fiat viꝺeī manifeste. s. ambitio: q̄ nullꝰ repit
q ꝺe maiori ciuitate trāsire velit aꝺ miorē. ber. Prio nō
ēpm non posse ꝓpria auctoritate transire aꝺ alium ēpatuz
qꝺ ꝓcꝺit ēt si eēt electus siue postulatus ab eccl̄ia illa vacā
te. nō enī ꝺz quacūq̄z ex cā ꝺimittere ēpatū suū sine licētia
pape. ē enī illi aꝺeo mr̄imonialiter alligatus vt ēt cā religio
nis nō possit ipm ꝺeserere in. c. lz. ꝺe reg. ⁊. c. veniēs. ꝺe re
nun. ⁊ bñt locū ꝑꝺicta ēt in inferiorib⁹ clericis vt ī. c. admo
net. ⁊. c. qꝺ in ꝺubijs. ꝺe renū. Scꝺo nō lr̄am ibi manife-
sta q̄ iꝺ qꝺ colligit ex ꝓiecturis ⁊ ex visitb⁹ ꝑsūptiōibus ꝺz
manifestum. prio quo bo. tex. in. l. licet. ꝺ lega. i. vbi ꝺicitur
euiꝺens volūtas testatoris q̄ ex ꝓiecturis elicit. Tertio
nō q̄ valet ar. a cōiter accidētib⁹. ⁊ tene menti aꝺ h istū tex.
nā ficarguit tex. ħ nullus est inuētus q ħ faceret ⁊c. ⁊ ꝺe ħ
ar. vide glo. ⁊ Ei. in. l. neq̄z natales. C. ꝺe ꝓba. Ultīo nō
q̄ quis nō ꝑsumit ꝺimittere bñficiū suū ꝓp viliori. Et ħ in-
ꝺucit aꝺ notabilē. q. quiꝺā clericus senex ꝓmutauit bñfici
um suū pingue cū tenui cuiusꝺā nepotis sui nunqꝺ ex ħ ꝺe
beat ꝑsumi fraus vt sic renūciauerit affectui carnali ⁊ vt pꝰ
mortē suā bñficiū pingue remaneat penes nepotē. Jo. an.
in. c. ij. ꝺe renū. li. vi. sentit q̄ sic. ꝓ ħ mēs illius. c. cōcurrūt
enī in ħ casu tres ꝑsūptiōes. Prima ꝓiūctio sāguinis. ar.
c. graue. j. ꝺe ꝑbē. scꝺa rō senectutis. tertia q̄ nō ē verisile
q̄ quis velit bñficiū pingue ꝺimittere ꝓp tenui. ar. c. sup ħ.
ꝺe renū. ⁊. l. cū ꝺe in ꝺebito. ff. ꝺe ꝓba. Jo. ꝺe lig. sētit ħ op
positū. Nec ob. ſm eū. ꝺ. c. ij. q̄ ille ibi fuit vsus iur̄ ꝓbibi
to iste aūt vtif iure ꝓcesso. nec obstare ꝺz ꝓsāguītas exquo
alꝰ ille ē iꝺoneꝰ. ar. lvi. ꝺist. nosti. ⁊. lxxxvi. ꝺi. nō satis. mo-
ꝺerniores magis viꝺēī iclinare ī opi. io. an. Ego sic ꝺicerē
q̄ aut isunt aliq̄ ꝑsūptiōes elicētes seu obfuscātes ꝑꝺictas
⁊ tūc nō sufficiūt aꝺ fraꝺē ꝓpanꝺā. pone exemplū bñfici
um pingue exigebat magnā curā forte huic seni itolerabilē
vel locus bñficij nō erat sibi tutus seu aer nō ꝓserebat sibi.
ꝓ ħ. c. aꝺ supplicationē. ꝺe renū. ⁊. c. cū venerabil. ꝺ excep.
facit. c. aꝺ qōes. ꝺe rex ꝓmu. sz cessantib⁹ bis ꝓiecturis ꝑ-
sumerē fraudē pp rōnes ꝑꝺictas ⁊ p istū tex. q iudicio meo
optīe facit aꝺ ꝺecisionē bui⁹. q. nā ꝓciliū ħ mouef ex eo qꝺ
cōiter ēpi facere solēt. Itē viꝺem⁹ in clericis. nā nō facile so
lēt ꝺimittere bñficia pīguia ꝓp viliorib⁹ imo totis conatib⁹
solēt sp crescere in bñficijs. ⁊ ex his ꝑsūptiōib⁹ satis potest
ferri sñia. ar. ħ ⁊. s̄. ꝺe ꝑsūp. c. afferte. ⁊ facit. l. iꝺicia. C. ꝺe
rei vē. In glo. i. ibi alꝰ pꝺeret habitū ⁊c. Ex his vbis sen
tit glo. itellectū aꝺ tex. nr̄m vt nō liceat ēpo trāsire aꝺ aliam
ciuitatē. s. cā trāsferenꝺi ibi sedē vt sic ꝺeiceps fit ēps scꝺe
sedis vel ecclesie ⁊ nō ꝓme. ⁊ iste itellectꝰ ē verꝰ in se ⁊ satis
lr̄e ꝓsentaneꝰ vt pz ex si. ipsius. Alij itelligūt qñ trāsit cau-
sa faciendi morā ibi ꝺiuturnā. iste itellectꝰ ē verus in se si rñ
congruit lr̄e. Alij itelligunt qsi trāsit cā iuaꝺēꝺi terras alte
rius sed tene ꝓmū itellectū. vt itelligūt ꝺoc. ⁊ ꝺñ q̄ iste ēpꝰ
ꝑuabit ꝓp sñiaz pape q̄ nemo citra papā pōt ēpm a suo ēpa
tu remouere q̄z quis ꝺeliq̄rit vt in. c. ij. ⁊ q̄si p totū. ꝺe trāsla.
ꝑla. ⁊. iij. q. vi. accusatus. ⁊. c. q̄z quis. Et ex ħ nō q̄ p trāsitū
ꝑpa auctoritate aꝺ scōm ēpatū nō est ꝑuatꝰ ipso facto sz re
quirit sñia. Quid ī inferiorib⁹ ⁊ ꝑlatis ⁊ clericis. ꝺic vt nō.
in. ꝺ. c. qꝺ in ꝺubijs. In glo. ij. in si. so. ħ ꝓrīū vt nō. ī. ꝺ. c.
estote. ⁊ in. c. ij. ꝺe ele. li. vi. ⁊. vij. q. i. si ēps. ⁊ ꝺicūt ħ ꝺoc. q̄
ex fcō ꝝ legē nō pōt ꝑsumi nisi malū q̄si velint ꝺicere q̄ vbi
actꝰ pōt referri aꝺ malū ⁊ aꝺ bonū q̄ ē inꝺifferēs ꝺz refer-
ri sp ⁊ interptari aꝺ bonū. ⁊ ita logf. c. estote. sed vbi fcm̄ in
se est malū lz possit ꝺrē excusationē nihilominꝰ referenꝺuz
est aꝺ malū. ar. ꝺo. in. c. i. ꝺ ꝑsūp. ⁊. l. nā lud⁹ noxi⁹. ff. aꝺ. l.
aq. facit qꝺ ꝺz in. pe. ffoꝝ. circa si. ⁊ viꝺe aꝺ iꝺē notabile ꝺi-
ctū ino. in. c. ij. ꝺe ꝺila. vbi ꝺicit q̄ si citatio ī se ꝓtinet aliqꝺ
ꝝ legē est nulla lz possit iustificari in aliquo casu spāli. ꝺebe
mus. n. rē attenꝺere ſm nām suā ⁊ eēntiā ⁊ nō ſm accidēta
lia exēplū iuꝺex citauit. a. vt veniret aꝺ rñꝺendū ticio ſuo.
ħ citatio nō arrat citatū qñ regl̄r ſu⁹ nō pōt eē in iudicio lz
in aliquibus spālib⁹ ꝺz lr̄iam ꝑsonā stāꝺi ī iudicio vt. l. vix
certis. ff. ꝺe iudi. ⁊. l i. C. si p vim vel alio mō cū si. Et ex ħ
ifero q̄ glo. in. c. abſit. xi. q. iij. nō ē simplr vera cuz ꝺicit q̄
si clericus āplectit mulierē ꝺebem⁹ in ꝺubio interptari q̄ fa
ciat cā bñꝺicēꝺi. ꝺico enī q̄ ꝺebem⁹ ispicere ꝓiecturas ex
quibus iꝺucat actꝰ licitus vel illicitus ⁊ sic p ꝓñs bonum
vel malū ꝺe ꝑsūp. c. ex lr̄is. ⁊. c. tertio loco. nā ⁊ alibi ꝓbibe
tur clericus solus cōfabulari cū muliere. lxxxi. ꝺi. clericus.
⁊. c. ministri. facit. c. ij. s̄. ꝺe coba. cle. ⁊ mu. In gl. si. ibi pp
maiorē vtilitatē intellige ꝺe maiori vtilitate respectu aiaꝝ ñ
respectu reꝺꝺituū. nā reꝺꝺitꝰ bñficij nō ꝺebēt facere ēpm
excellētiorē vel humiliorē cōsiꝺerāꝺa enī ē ꝺignitas vt ꝺicit
tex. in. c. legimus. lxxxiii. ꝺi. nec est ꝓferēꝺus ēpatus ꝓpt
reꝺꝺitus lucrifaciendos sz pp onus ⁊ curā vt ꝑsibus pos-
sit ꝓficere. ⁊ iō ꝺicit apl̄s. Qui ēpatum ꝺesiꝺerat bonum

opus desiderat. ⁊ pōdera ỽ. opus. sonat. n. in labore sollici tudinē ⁊ curā vt habeť in. c. qui eparum. viii. q. i.

e **Ex gestis.** Deponiť cardinalis q in suo titulo nō residet. h. d. ⁊ tex. est multū nō. p̄mo narrat depositionē cardinalis. se cūdo ei⁹ cāz. scđa ibi eo q. Casus lr̄alis. Qui dā p̄sbyter cardinalis tituli sancti marcelli p qnqz ānos de seruit prochiam suaz ꝯ canones: ⁊ qr admonitus redire no luit in synodo p̄uatus fuit dignitate sua. Ber. Pr̄ō nō ex p̄n. ibi gestis ⁊ c̄. q gesta i cōcilio semp faciūt fidē ⁊ ītelli go qñ sūt descripta p p̄sonā publicaz ad h. l. gesta. C. de re iudi. ⁊. c. fi. de. pba. Scđo nō ibi i synodo. q cōciliū gnā le qñqz appellať synodus. ad idē. c. i. de spō. solet tñ appel lari synodus ꝯgregatio quā facit epūs in dioceſi sua vt in. c. sicut de accu. tñ i effectu idē est synodus qđ ꝯciliū. est enim nomē grecū ⁊ idē ē qđ cet⁹. ⁊ vide de bis ⁊ fi. bonū tex. i. c. i. xv. di. Nō tertio q ēt cardinalis teneť residere in titulo suo ⁊ aduerte q h appellať pochia ⁊ credo q iō qr erat p̄s byter cardinalis ⁊ sic bēbat i titulū ecclesiā pochialē. nam quidā sūt cardiales epi vt Hosti. ⁊ Sabinē. ⁊ isti hñt epat⁹ in titulū. Et nō ex h ⁊ tex. q cardinalis nūcupať p titulum ⁊ hēs ex h modū scribēdi cardiali. ⁊ credo q oliz oēs cleri ci bñficiati noīabant p titulos. vñ alibi dī q nō dz quis iti tulari i duab⁹ p̄bēdis. lxx. di. sanctoꝝ. ⁊ de isto titulo ⁊ quis ꝑpe sit titulus in istis bñficialib⁹ vide bo. tex. cū gl. i. c. du dū. ij. s̄. de ele. de titul cardinal viō qđ nō. i. c. coram. eo. ti.

In glo. i. in fi. pōdera bñ glo. ⁊ tenebis sp mēti. nā p hāc expositionē quā facit ad tex. vī apte sentire q i cōcilio gnāli solus papa hz ptātē auctorizādi deponēdi ⁊ silia faciēdi nō aūt cōciliū sz ꝯciliū hz approbare dūtaxat. h tñ tex. non di cit sz potius inuit ꝯriū dū dicit q ab omīb⁹ fuit depositus nec glo. aliquid allegat ꝑ se. Inno. facit hāc expositionem glo. Hosti. dicit cū ꝑtestatiōe q nō intendit scribere ꝯ ptā tē pape sz nō sine misterio h fuit ꝯgregata synodus ad ōpo sitionē cardinalis. vñ papa nō ꝯsueuit nec ꝑm aliquos pōt deponere cardinalē sine ꝯcilio gnāli. Sūt enī cardiales ps corpis pape ⁊ papa cū eis inducit totū orbē. c. p venerabi lē. qui si. sint legi. ⁊ allegat illō Reg. ij. Dñi. n. sūt cardines terre ⁊ posuit sup eos orbē. vñ sicut papa nō pōt ab alio iu dicari. ix. q. iij. alioꝝ. ⁊. c. nemo. ita ⁊ cardiales debent gau dere h p̄uilegio vt nō deponanť de facili sz in cōcilio. ⁊ dic inoleuisse de ꝯsuetudie vt papa si excōicet cardinalē sz nec aliqđ p̄ceptū ei faciat sine ꝯcilio alioꝝ cardialiū. ⁊ vide ad h qđ nōt io. mo. in. c. sup eo. de bereti. li. vi. vbi dicit q col legiū cardinaliū est in q̄si possessione vt papa ardua nō ex plicet sine ꝯcilio cardinaliū ⁊ aliqui exigūt ꝯsensuz. ⁊ q mi ta ardua gesta p solū papā retractata fuerūt nil allegant ad h doc. sz tu vide tex. op. in. d. c. p venerabilē. in ỽ. rōnibus igiť. qui vī ꝓbare vt de iure diuīo papa debeat hīe ꝯciliuz cardinaliū in istis arduis. ⁊ credo q nō sit melior tex. i iure nec alibi ad ꝓbandū q cardialatus saltē figuratiue sit ō iu re diuīo. nā id qđ allegat Host. solet allegari cōiter. Dñi sit cardies terre nūqz mihi placet nec placuit qr si bñ ispiciať vī sumiť nō būit ille istā ꝯsiderationē sz solū voluit inferre q deus esset dñator totī⁹ orbis ⁊ disponit ad libitū suum. Nūquid aūt possit iduci ꝯsuetudo vt papa nō agat seu faci at h ardua sine ꝯsensu cardialiū. credo q nō qr eēt p̄scribe re ꝯ supmā ptātē pape ꝯ quā nō valet aliq̄ p̄scriptio. vt nō. ino. i. c. bone. de postu. ꝑla. Itē vide glo. nō. in cle. ad nr̄z de bereti. q̄ dicit q h ecclesia militās est diuinitus exēplata ab ecclesia triūphante. ⁊ vide ibi alle. h ꝓbātis. vī sicut in eccl̄ia triūphante ē vicari⁹ vn⁹. s. de⁹ cui cūcta obediūt ita ⁊ in eccl̄ia nr̄a militāti dz esse vn⁹ vicarius dei qui oīb⁹ p̄sit. ⁊ facit h rō ad inferendū q ī periū sit ordinatū ad eccl̄iaz ⁊ sic q nō ex se p̄sit sz dependētiaz bz a papa qr nō debēt eē duo dependētes eq̄liter sicut nec in eccl̄ia triūphāti vide bar. in l. i. ff. de requi. re. vbi dicit q dātes fuit dānatus ab eccl̄ia. qr dicebat imperū nō dependere ab eccl̄ia. ⁊ vide qđ dixi in. c. nouit. de iudi. Et ꝯ dcm Host. h inquantū requirit cō cilīū gnāle ad depositionē cardinalis vide glo. valde nō. in

c. cū ad aplice. de re iudi. li. vi. ⁊ est glo. i. q̄ dicit solū papaz posse deponere ī peratorē regē ⁊ quoscūqz alios sz de hoc/ state qñqz ad h ꝯgreget ꝯciliū. xv. q. vi. alī⁹ vbi solus papa ōposuit regē frācie. ⁊ ꝓnūc vlterius nō ꝓgredior. Jn gl. ij. ibi ⁊ a dignitate sua remot⁹. credo q glo. iō fecit hanc ex positionē restrictā qr depositio capiť ꝑ remotiōe ⁊ p̄uatōe ab officio ⁊ bñficio ⁊ sic caret nedū dignitate sz ēt ordinib⁹ vt in. c. at si clerici. ⁊. c. cū nō ab hoīe. de iudi. sz h capiť de positio ꝑ p̄uatione bñficij tm̄. ⁊ est rō qr nō residentiā nō dz quis p̄uari ab officio seu satis est q remoueať a benefi cio vt. j. e. ti. c. ex tue.

q **Quia nonnulli** Uni plēs dignita/ tes vel eccl̄e ꝯfer/ri nō debēt ⁊ eccl̄ia ē ꝯferenda illi qui residere ⁊ regere valeat p seipm alīs pdit eccl̄iā ⁊ donať ꝯferendi ptāte p̄uať. h. d. ria facit. Prio ponit vitiū. scđo adhibet remediū. ibi cū ergo. tertio ponit penam ibi q si.

Casus lr̄alis. Quidā cupiditate ducti diuersas dignitates ⁊ plures pochiales ecclesias ꝯ canones recipiunt quib⁹ de seruire non possūt cū ēt vni eccl̄ie vix sufficere p̄sit statuit la teranēse ꝯciliū q istud de cetero nō fiat. sed cū bñficiū eccle siasticū cōmitti deberit tali cōmittať p̄sone q̄ i loco reside re possit ⁊ p se offīa suū exerceť ⁊ qui ꝯ hoc fecerit qđ acce pit amittat: ⁊ ille qui dedit ꝯferendi ptāte ꝑ illa vice p̄ueť. Ber. Prio nō q exquirere diuersas dignitates ⁊ plēs ecclesias parochiales ꝓcedit ex zelo auaricie. itellige quan do vna dignitas vel vna ecclesia pochialis sufficit p se alīs ñ ē peccatū dispensatiue tenere plēs. ad h. c. de multa. in fi. de p̄bē. ⁊. s̄. de clec. dudū. ij. Nō scđo duas rōnes q̄re vna ⁊ eadē p̄sona nō pōt ꝯsequi plures ecclesias. Prima qr vix sufficit ad ipendendū debitū famulatū vni vī sequiť negle ctus alteri⁹. scđa qr occupat stipēdia alioꝝ. nā alij clici pau pes ad illa ꝓmouerenť. Et nō tex. dū dicit stipēdia. ex h. n. arguitur q clic⁹ licite viuit de fructib⁹ ecclesie sue. dať enim sibi in stipendiū. Tertio nō q quis teneť p se ⁊. nō p vica riū deseruire ecclesie sue seu dignitati. Ultio nō q recipi/ens plura bñficia curata nō est p̄uat⁹ p̄mo nec scđo sz ista tpa sz veniebat p̄uādus scđo. Et vt h clare itelligas ⁊ mita diuersa iura aduerte ad q̄tuor tpa. Primū. n. fuit tps ante istud ꝯciliū de quo h ⁊ ilio tpe nō p̄uabať scđo sz dabať fi/ bi optio tenēdi p̄mū vel scđm. vt in. c. referēte. ⁊. c. ꝓterea. ī de p̄bē. Scđm fuit tps huius ꝯcilij in quo fuit restricta fa/ cultas h ⁊ statutū vt p̄uareť scđo nō tñ p̄uatio inducebatur ipso iure. tertiū fuit tps. c. de mīta. j. de p̄bē. vbi fuit iductū vt si babens curatū beneficiū vel dignitatē recipe scđm seu scđam dignitatē vacaret p̄mū beneficiū vel dignitas ipso fa cto ⁊ sic tex. h in fi. bodie nō ꝓcedit vt loquit. q̄rtū fuit tps bodiernū a tpe decretalis execrabilis ioānis. xxij. ⁊ est ex trauagans vbi arn⁹ fuit ꝓuisuz vt recipiēs scđm curatum seu scđam dignitatē vel personatū nisi ō facto incōtinēti p⁹ babitā scđi pacificā possessionē dimittat p̄mū in p̄senna pu blicaꝝ p̄sonaꝝ eēt p̄uatus ipso facto vtroqz ⁊ sic retinens de scō efficeret ineligibilis ⁊ h vltimuz ꝓbať. in. d. c. dudū

Et ex his iferť ad. q. nunquid dispositio bui⁹ tex. vēdicet sibi locuz in ecclesijs nō curatis ⁊ in simplicibus beneficijs ⁊ sētit Host. q sic dūmō requirāt residētiā de iure cōi statu to vel ꝯsuetudine. Sz dic lat⁹ q aut q̄riť nunqd vacet pri mū ipso facto p adeptionē scđi. ⁊ dic q nō in iltis simplici/ bus qr. c. de multa. loquiť in plūbus curatis. ⁊ dicā aliquid in. c. fi. j. eo. Aut q̄riť nunquid possit quis tenere plura ta/lia beneficia simplicia ⁊ dicit Host. q sic. si alteꝝ p se nō suf ficit alīs secus. vt in. c. cū teneamur. de p̄bē. h vltimū admit/ to nisi statutuz vel ꝯsuetudo requireret residentiā in quoli bet qr tunc requireret dispēsatio. ar. d. c. de multa. Aut q̄ri tur nunqd teneať quis p se deseruire beneficio simplici sic vt h dr̄ in curato. ⁊ credo q sic. ⁊ ꝓbo apte p. c. sup mordi nata. de p̄bē. vbi dr̄ q pueri nō sunt idonei ad beneficia ba/ bēda cū illis deseruire nō possunt. g requirit beneficium p/sonale residētiaz. nā puer bene posset p aliuz fulire vt in. c. eā te. de eta. ⁊ q̄li. facit. c. cōquerēte. j. c. fateor q ꝯsuetudo

bz oppositū ⁊ nunquid valeat. dic vt. j. subijciaz. Jn glo. i. ibi psonarus ap. vult ꝯ gl. ꝙ dignitas ⁊ psonat⁹ sūt synonyma. ⁊ ꝙ ad eē dignitatis sufficit q̄dā progatiua p alijs. sz tu dic plene ⁊ melius vt ī. c. de multa. j. e. de pbē. vbi dicaz quid sit ꝓpe dignitas qd psonat⁹ ⁊ quid offm̄. Sz nō glo. ⁊ tene eā mēti. bēs. n. plēs modos quib⁹ capit dignitas. et maxie in eo qō dicit ꝙ aliqñ capit ꝓ ordie. Ex h̄ enī infert ꝙ qlibet cleric⁹ dz bre dignitatē. ⁊ ꝓbat in. c. dēiqz. iiij. di. sz nō capit tūc dignitas ī potiori significato sz pp offm̄ qō bz ⁊ progatiuā p alijs laicis. ⁊ vide ad mām qō nōt Bar. ī l. i. C. de digni. li. xij. vbi ꝓsequit qui dicant ꝓpe ignobiles ⁊ vide ad h̄ bo. glo. in. c. q ꝑ pacē. xxiij. q. i. q̄ dicit ꝙ oēs exercētes vilē artē dicunt ignobiles. ⁊ tales vilē artē exercentes nō debēt ꝓmoueri ad regimē ciuitatis. vide tex. nō. i. l. nequis. C. de digni. li. xij. Et in fi. glo. dic vt in. c. de multa. vbi tractabo q̄dā h̄ posita p bosti. q̄ ꝙueniūt illi. c. Jn gl. sup v. p seipsaz. ibi vt offm̄ in ecclesia. nō bñ glo. iūcto tex. ex ea. n. elicit regula ꝙ qōlibet bñficiū qō dat rōe officij requirit deseruientiā psonalē vt. s. dixi. ⁊ facit. c. ꝙrente. j. e. dicit tñ h̄ Lau. ꝙ rōe ꝙsuetudis pōt quis deffuire p vicarium ⁊ sic extēdit cānz. c. extirpāde. §. qui vo. de pbē. Sz ad uerte nā ī bñficijs simplicib⁹ h̄ ꝓcedit idubie vt ī. c. cū oēs ⁊ qō ibi nō. de ꝙsti. sz ī curatis Jo. de lig. sēnit oppositū in d. c. cū oēs. sz tu nō bñ dcm̄ Lau. q sentit h̄ ꝓriū. puto tñ in spiciendū rōez cōsuetudis. nā ꝙsuetudo nō officit legi maxie canōice nisi sit rōnabilis de ꝙsue. c. i. ⁊ iō si ꝙsuetudo sul cit rōne ꝓcedit opi. Lau. pone exēplū pp tenuitatē bñficioz fuit īducta ꝙsuetudo vt quis posset deffuire p vicariuz. alʒ āt vbi nō subeēt rō ꝓcederet dcm̄ io. de lig. facil⁹ tñ cōsuetudo īduceret in nō curatis. rō ē in prōptu qz magis elidit īdustria psone in curatis q̄z nō curatis. Jtez dic ꝙ vbi dispēsat cū aliquo circa pluralitatē ecclesiaz pōt deffuire ī alia eaz p altez. vide tex. cū glo. in. c. nō pōt. de pbē. li. vi. ⁊ qō dicā in. d. c. extirpāde. Et reglr vtz quis posset p aliuz qō p se. vide in regula pōt qs p aliū. ⁊ in regula q p aliū sac de re. iur. li. vi. Jn glo. sup v. puet. in fi. nō ex gl. iūcto tex. ꝙ ꝙferēs bñficiū curatū vel dignitatē nō valēti in ea residere psonaliter dz puari ea vice ptāte ꝙferendi illā dignitatez vel ecclesiaz. Et nō ꝙ nō est puat⁹ ipso facto sz puādus. et h̄ dicit do. an. valde nō. infert ex h̄ ꝙ. c. cū in cūctis. de ele. nō bz locū in cōferēte q̄si dicat ꝙ cū ibi apponat pena puatiōis ipso facto. ⁊ illud. c. exigat sniam dz itelligi illud. c. in eligētib⁹ nō ī ꝙferētib⁹ sz iudicio meo nō bñ pōderauit vel forte de pñti nō viderat illū tex. nā ibi in v. eps ꝓpe finē ex pse loquit in colla. ⁊ iō dic ꝙ illud. c. ꝓcedit tm̄ in dignitatibus ibi positis vt qñ ꝙtulit patiēti defectū in etate in moribus in scia ⁊ in natalib⁹. in alijs vo nō bz locū illa pena que imponit ipso iure. ⁊ ita disputauit io. an. late in regula odia de reg. iur. li. vi. in mer. Jstud vo. c. ꝓcedit in ꝙferēte bñficiū ei qui non valet p se in beneficio residere. alʒ tñ ē sufficiens persona ⁊c.

r **Elatum** Pñtatus ad ecclesiā nō ꝙfirmatus si appet ꝙ nolit residē nō dz īstitui p supiorē ꝙfirmat⁹ aūt ⁊ ex nō iusta cā nō residēs puat appellatiōe remota. b. d. primo excessus. sc̄o ꝓuisio. ibi cū igit. Casus lr̄alis. Dcm̄ est in p̄cedēti ꝓcilio ꝙ ecclesia vel bñficiū tali psone dz committi: q̄ p se curā ipsi⁹ valeat exercere: sz qdā affirmant se h̄ facere velle. sed illud efficere cōtradicūt. puenit boc ad papm̄ mādat pa. archiepo eboracesi. ꝙ cū vba cū effectu sint accipiēda: si tales pñtati fuerint nō admittāt: ⁊ qui recepti sūt remoueant: nisi de licētia platoz suoz fuerunt absētes: puta studio lr̄az vel ꝓ alijs honestis cāis. ⁊ si ꝓtra boc appellauerunt eoz appellatio nō valebit. Ber. Nō primo ibi ecclesia vel bñficiuz. ꝙ dignitas appellari pōt bñficiū. nā ī c. p̄cedenti fuit scā mētio dūtaxat de dignitate ⁊ ecclesia. ⁊ h̄ c. referēs vba illius appellat bñficiū qō ibi appellabat dignitas. ⁊ dic ꝙ sub v. bñficij pōt ꝓhibēdi ois dignitas ecclesiastica ⁊ qlibet bñficiū cuiuscū qz q̄litatis sit. vt ꝓbat ī regula bñficiū de re. iur. li. vi. Jn odiosis vo appellatōe beneficij nō venit dignitas. ad h̄. c. statutū. ⁊ qō ibi nō. de eleli. vi. ⁊ bñficium largissime capiēdo est beniuola actio gaudiū p̄bēs capiēti vt in vsib⁹ feudoz um. c. i. q. mo. seu. amit.

Ex h̄ ⁊ ex tex. nō ꝓ resumētib⁹ ar. alioz vt nō sit necesse vba formalia arguētū resumer sz satis ē recitare effectū idē nō. ī. c. sup specula. ó mag. Sc̄o nō ꝙ vbicū qz ad aliquē actū requirit potētia pp ipm exercitū potētie nō sufficit ipsa potētia in habitu sz oz ꝙ reducat ad actū. naz in. c. p̄cedēti solū requirebat potētia ⁊ iste tex. interpat de potētia in habitu ⁊ actu ⁊ h̄ est p id qō dz h̄ in tex. qz vba debent capi cū effectu ad qō quotidie allegat iste tex. Tertio nō disponem quālibet itelligēdā ita vt ex eo ꝓducat aliquis effect⁹. reiciendus ē ꝙ ite lectus q solū fuit de vēto ⁊ defuit vbis ⁊ nō rei. vt ī. c. cōmissa. de elec. li. vi. Quarto nō ꝙ de lnia plati sui pōt clericus bñficiatus se abstare a bñficio ex bona sta cā. Et nō ꝙ duo requirunt vt clericus licite se abstet a beneficio. Prio cā honesta. sc̄o plati sui licētia nō ꝙ sufficit soli⁹ plati licētia sine honestate cāe. ⁊ est rō qz platus nō posset sine cā dispēsare ꝑ ius. xxv. q. ij. instituūtōis. ⁊. c. dilectus ó tēp. oz. Quito nō ꝙ studiū lr̄az est iusta cā p̄bēdi lniaz clerico vt absentet se a bñficio ⁊ tūc dz deffuire p aliū. vt in c. cū ex eo. de elec. li. vi. ⁊ illud ꝓcedit idistincte qñ vn⁹ est ī ecclesia. Quid aūt in plūbus vt puta sūt. x. canonici nunqd vnus possit se absentare nō ꝓstituēdo ibi vicariū ⁊ capere fructus beneficij. aliquid tāgā in. c. tue. j. e. ⁊ vide bo. tex. in. c. sup specula. j. de magist. Ultrō nō ꝙ appellatio ꝑ iuris dispositionē nō ē admittēda. ꝓcor. c. qr. ⁊. c. ad nr̄am. de app. facit. l. siq̄ pena. ff. de vb. sig. Sz h̄ q̄rit vtz quilibet plat⁹ ēt si nō sit eps posset dare banc lniaz. doc. cōiter ꝙ sic. ⁊ bē glo. oz. in. d. c. cū ex eo. nā ista lr̄a loquit idistincte tñ nō pōt quilibet plat⁹ apponere penā nō residētie. i. ꝓcedere ad p̄uationē sz oz ꝙ ille sit supior ī cui⁹ manib⁹ pōt fieri renūciatio vel qui possit alʒ inuitū destituere. ⁊ nō h̄ dictū ꝙ bñs ptātē ꝓferendi nō bz ptātē destituendi ēt pp delictū nō residentie. p h̄. c. i. de capel. mo. li. vi. ⁊ plene dico in repetitiōe c. siquis ꝑ clericū. de fo. cōpe. Nūquid āt sufficiat petere licentiaz ex honesta cā. Jo. an. h̄ sentit ꝙ nō sz oz eē obtēta. ex quo nō bene ꝙ clericus ex iusta cā ēt nō pōt se absentare a beneficio nisi obtineat lniaz a plato nec sufficit eā petijsse. Sed diceres tu q̄ platus poterit semp ipedire clericū vt nō ꝓmoueat cām honestā. dico ꝙ poterit h̄i recursus ad supiorē plati sui. ⁊ exigēte cā poterit eū ꝓpellere ad dandū licētiā clerico. ar. op. in. c. nullus. ó iure pa. Jtē adde h̄ vnū dictū doc. in. c. iter. j. e. vbi dicunt ꝙ pp necessitatē subito occurrētez pōt clericus se absentare ēt sine lnia plati sui. nam plerūq tps seu locus nō patit lniam petere. ꝓ quo. l. i. ff. de exerci. ⁊ l. tutoz q reportorium. ff. de admi. tut. ⁊ vī Jo. an. ibi limitare quādo ī breui est reuersur⁹. ar. in. l. ij. ff. de diuoz. ego credo ꝓsiderādū q̄litatē cāe ⁊ pudicij ⁊ facilitatez petendi lniaz. Jn glo. i. ibi debent ibi ppetuo pmanere. Nō glo. ⁊ facit ad. q. de eo qui acceptauit beneficiuz eo aīo vt illud teneat donec habuerit pinguio⁹ vel nō habuerit aium ibi residendi nunquid iuste ibi sit ꝓmot⁹. ⁊ doc. ꝙdudunt ꝙ nō ⁊ bene. Nā quisquis vt ait apls dz esse ꝓtentus ea vocatōe q̄ vocatus est vnde nō dz in aīo aliud gerere sz quēadmodū ꝑbens mrimōiū carnale dz bre aium ppetuo residendi cū vxore. vt in. c. fi. de ꝙdi. apo. ⁊. c. ficut. vij. q. i. sic ⁊ acceptās ecclesiaz. nā quodāmō ꝑbit mrimoniū cū ecclesia. dicit tamen Host. ꝙ h̄ pctm̄ āb̄itionis tollit ꝓ pniaz in. c. fi. de simo. vult dicere ꝙ nō ē necesse ad purganduz h̄ peccatū dimittere beneficiū sicut in eo qui ꝓmouet ꝑ simoniā mentalez. Et nō h̄ vltimū dcm̄ qz pōt practicari mltis casibus maxie in iuuenib⁹ qui assumūt beneficia nō ꝙ habeant aium clericādi sz vt ex eis viuant ī iuuentute. nam si pnia ducti volūt ve clericari nō tenent dimittere beneficia sed satis est ꝙ satisfaciant deo de praua intentione agendo penitentiā. Jn glo. fi. i fi. vel h̄z doc. ibi allegabat iusta cā puta dispensationis vel ꝙsuetudinis h̄ allegabat cām cauillosam ⁊ contra ius cōe. ⁊ ideo appellatio non est h̄ admittenda.

c **Raternitati** Breue est nec pōt breuius sūmari. Prio nō q̄ clericus vn̄i⁹ diocesis non dz recipi in alia dioceſi ſine lr̄is ꝓpr̄ij ep̄i.ꝛ dic q̄ nō dz recipi tā q̄z cleric⁹ vt ſic ꝓmoueat ad ordines vel vt ſibi ꝓferatur bn̄ficiū.nā poſſibile ē q̄ i ptib⁹ ſuis iſte ſit nōt⁹ infamia ſeruitutis vel depoſitus vel qd ſike ſibi acciderit ꝛ iō cōtulerit ſe ad ptes alienas.optīe igit̄ fuit ꝓuiſuz vt nō recipiat ſiñ lr̄is ſui ep̄i.vide pulchr̄ tex.cū glo.xix.q.ij.due ſunt.ſz tan q̄z laicus bn̄ pōt recipi exquo nō vult ibi celebrare vt cleri cus nec b̄ne bn̄ficiū.ꝛ ita itellige iſtū tex.ꝓ h.ſ.ō cle. pere. p totū. Nūquid aūt poſſit iſti ꝓferri p̄bēda ſine lr̄is cōmē daticijs.Bōagui.dicit q̄ ſic q̄ ꝑ h nō inferr̄ aliq̄ō p̄iudici um ꝓpo ep̄o.ſed h dcm̄ admitterē q̄ñ ꝓferr̄ ſibi in ſtipēdiū ꝛ nō in titulū bn̄ficialē.nā de iure cōi eadē ē rō i p̄bendis titularib⁹ q̄ in alijs bn̄ficijs.lxx.dis.ſanctor̄.ꝛ ꝓ boc q̄ nōt Inno.in.c.fi.de cle.pere.Et aduerte q̄ id q̄ō diſponit h i clericis bz locū in laicis vt dicūt doc.h ꝛ vī tex.i.c. p̄mateſ lxxi.di.ſed itellige q̄ laic⁹ nō dz recipi in aliena dioceſi ſine lr̄is ſui ep̄i cōmēdatorijs.ſ.vt ꝓmoueat ad honores q̄ nō dz ep̄s ordiare laicū aliūde oriūdū lz ꝓbat domiciliū i dioceſi ſua pp rōez p̄dictā ne forte i ptib⁹ ſuis ſit notat⁹ aliqua macula.Et limita hūc tex.ꝛ dcā doc.h ſm pulchr̄ dictum Ino.in.c.cū iā dudū.de p̄bē.vbi dicit q̄ iſte lr̄e ꝓmēdaticie requirūt ꝓ ignotis.hi āt qui bn̄ ſūt noti ſine ſint clerici ſiue laici pñt abſqz huiuſmodi lr̄is recipi q̄ō ſatis mihi plz.ꝓ h illud.c.due.arguēdo a rōe ceſſante.ꝛ q̄ clericus ſecularis vel laicis nō ſūt ita ſubiecti ꝓpo ep̄o quo min⁹ pñt trāſferre domiciliū ꝛ acceptare alibi bn̄ficiū ſine lnia p̄lati.Itē pō dera q̄ iſte lr̄e dicūt ꝓmēdaticie q̄ cōmēdāt mores ꝓficiſcentis q̄ō i notis nō regrt̄.nā notus pōt ꝓmoueri ēt ſine exaīatiōe.xxiij.di.c.i.ꝛ.c.ꝓſtitut⁹.de appel.vbi dixi. In glo.ibi ꝓbibet teſtimoniū.ꝛ h reſpectu dicunt ꝓmēdaticie ꝛ formā bar̄ litterar̄ vide.lxxiij.di.q̄ſi p to.Et aduerte q̄ iſte lr̄e q̄ ſūt in vſu reputnt in triplici ſpē.q̄dā.n.ſunt lr̄e dimiſſorie ꝓmēdaticie vt ſūt iſte de q⁹ in tex.q̄ſi būit clericuſ vel laicus bonā lniaz a p̄lato ſuo ꝛ ꝓmēdat ab eo in lr̄is vt ſic facilius recipiat in ptib⁹ aliēis ꝛ bas lr̄as tradit ep̄s. idē dicit de quolibet p̄lato īferiori reſpectu ſubditi ſui. ar.ſ.c. p̄ce.ꝛ facit.c.inotuit.ſ.de elec. Nūquid aūt cap̄lm ſede vacāte poſſit bas lr̄as ꝓcedere.doc.h ſentiūt q̄ nō p.c.fraternitatis.lxxi.di.q̄ ē q̄dā alienatio p̄ſone.vñ ſicut cap̄lm non pōt alienare bona ſede vacante.j.ne ſe.va.p to.ita forti⁹ nec p̄ſonaz.ſz h dcm̄ nū q̄z placuit mihi.finge.n. vacāte ſede ali quē clericū electū ad dignitatē alteri⁹ dioceſis.certe cū ſub ſit cā lr̄ima dādi lniaz nō appet rō q̄re cap̄lm nō poſſit. eſt enī h iuriſdictiōis neceſſarie quā cap̄lm exercet ſede vacāte. ad h.c.i.de inſti.li.vi.ꝛ q̄ō nō.gl.in cle.i.de bere.nec ē vez q̄ ſit ꝓpē alienatio q̄ ſol⁹ p̄lat⁹ ſine cap̄lo pōt bāc lniaz cō cedere.c.ſi religioſus.de elec.li.vi.qui tñ ſol⁹ bona eccleſie alienare nō pōt.xij.q.ij.ſine excep. Ad.c.fraternitatis.dic q̄ nō appet q̄ ibi fuerit cap̄lm boſtilitate loci faciēte.Que dā ſūt lr̄e ꝓmēdaticie ad ordies cū quis vult facere ſe ordinari p alienū ep̄m ꝛ bas ꝓcedit ep̄s ꝛ cap̄lm ſede vacāte. c. cū nullus.de tēp.or.li.vi.Quedā ſūt lr̄e dimiſſorie ad tp̄s ex iuſta cā vt q̄ſi clericus vult pegrinari ꝛ bas ꝓcedit ep̄s.ō ꝓſe.di.v.nō oz.Itē ꝛ q̄libet p̄latus īferior vt.ſ.c.pr.ꝛ ibi dixi. Ultīo iſta regula inquantū loquit̄ de lr̄is ꝓmēdatici is pōt adduci ad.q.an ꝛ qualiter fit credēdū iſtis lr̄is ō credētia vt inferāt p̄iudiciū ſcribēti.Et circa h varie videt̄ loq iura ciuilia.ꝛ vide p bar.in.l.luti⁹.ff.de fideiuſ.aliquid nō. in.l.fi.C.q̄ō cū eo.ꝛ vt ſatiſfiat cāoniſtis ꝓclude breuit p⁹ bar.q̄ aut ſūt lr̄e gn̄ales puta oīb⁹ referēdis p talē p̄ſitium latorē adhibebitis plenā fidē ꝛ h cāu nō pōt iſte aliquid attentare i p̄iudiciū ſcribētis.iō ſi iſte cui ſcribit mutuaret pecuniā nūcio vel ſecū ꝺberet noīe ſcribētis nō fit aliq̄ō p̄iudiciuz ſcribēti vt ſic ꝺ eū poſſet agi actiōe mādati vt.d.l.fi.nā ſenſus illar̄ lr̄ar̄ eſt q̄ ille nūci⁹ ē bō bōe ꝓditionis ꝛ ſic poti⁹ p̄nt appellari lr̄e ꝓmēdaticie h vez niſi diceret i lr̄is.credas ſup piculo meo.vt.d.l.fi.vel aliud p̄ſumeret ex q̄litate

deferentis lr̄as.puta q̄ ē factor ſiue ꝓcurator ſcribētis.ad h.l.cuiq̄z.ff.de exerci. Itē puto q⁹ ſi doloſe ꝓmēdauit illū ſeu dedit ſibi lr̄as ꝛ ille paſſus eſt dānū illi credēdo q⁹ potuit agere actione de dolo ꝺ ſcribentē.arg.l.q⁹ vēditor.ff.de dolo.vide bonam glo.in.d.c.due ſunt.Si vo lr̄e ſunt magis ſp̄ales vt q̄ dr̄ in eis tali de intentione mea ꝑ informato adhibeas plenā fidē tūc ſi aliq̄ō dānū paſſus ē iſte illi credēdo pōt agere ꝺ ſcribentē actiōe mādati ſz nō dz ſecū contrahere vel ſibi credere in aliquo exquo approp̄aret ſibi officiū vel aliq̄ō cōmodū nā dare⁊ via malignādi.ꝓ h.l. ſi vo nō remunerādi.ff.mā.ꝛ nō bn̄ h dictū.Si.nō.doc.i.c.q̄ñ de ꝓba.vbi dicūt q⁹ ſi iudex aliquid ꝓmiſit notario curie ſi dz ille notari⁹ ſcribere q̄ nō adhiberet ſibi fides i attribuēdo ſibi offiñ.Ad idē q̄ō nō.in.c.iſup.de teſtī. p legiſtas in l.deferre.ff.de iure fiſ.ꝛ.l.oīb⁹.C.de teſtī.vbi nō.h̄ q⁹ p/curator ad negocia nō pōt eē teſtis q̄ñ aliq̄ō ꝓmodū eſſet i de ꝓſecutur⁹.vt ſi vult ꝓhibere teſtimoniū q⁹ noīe dñi mutuauit ſibi mille. Nūqd aūt latori lr̄ar̄ ſit credendū ſine iuramento.cōcludit Bar.in.d.loco q⁹ ſic q̄ approbata ē ea⁹ fides a ſcribente.q̄ō facit ad materiam.l.theopompuſ.ff.ō dote p̄elega.

c **Onquerēte** Qui non reſidet in bn̄ficio ēt modice eſtimati onis illo p̄uat̄.b.d.p̄mo i petrantis q̄rela.ſcōo cōmiſſiōis forma.ibi fraternitati. Caſus lr̄alis Quidā p̄reſbyter r.nomine conqueſtus ē domīo pape.q⁹ g.cleric⁹ requirebat ab ipſo.xx.ſolidos annuatim ꝓ eccleſia ſua de qua idem p̄ſbyter vir neceſſaria p̄cipe poterat dicens beneficium in eadem eccleſia ſibi fuiſſe collatum cum alia beneficia ſibi ſufficientia obtineret.nec eidē eccleſie deſeruiret mandat papa.Quaten⁹ ſi ꝓſtiterit q⁹ dictus clericus habeat alia beneficia ſufficientia vel q⁹ ipſi eccleſie non deſeruiat dicto ſuper beneficio ipſo ſilentiū ꝑponat. Ber. Nō ꝓmo q⁹ ſup redditib⁹ uni⁹ eccl̄ie pōt reſtitui certū bn̄ficiū aſſignādo certā p̄ſionē ex redditib⁹ eccl̄ie ꝓ tpalitate bn̄ficij nouiter creati.ꝛ tene mēti ad h iſtū tex.vt.j.dicā latius. Scōo nō q⁹ dos alicui⁹ beneficij pōt ꝓſiſtere in q̄ntate.xx.ſol.ꝛ pōt itelligi de ſol.aureis quor̄.lxxij.faciūt libram aurei.vt.l.quotiēs.C.de ſuſce.ꝛ arcba.li.x.ꝛ.l.fi.ff.de i iure vo.Et ex h īfero q⁹ bn̄s certā penſionē ex aliquib⁹ imobilibus pōt illā dare in dotē beneficij. Tertio nō vnuz valde nō.ꝛ nō tradendū obliuioni q⁹ habēs duo beneficia q̄ꝫ ſimplicia quor̄ altex ſufficit ꝑ ſe ad vitā beneficiati pōt licēmare altero p̄uari.bēs igit̄ caſū ſolēnē p̄uandi quē beneficio ſuo q̄ꝫ velit in illo reſidere.ꝛ ꝓ h vide gl.nō.in.c.dudum.el.ij.v.intitulatā.de ele.q̄ dicit q⁹ ſine pctō mortali nō pōt qs tenere plura beneficia q̄ñ altex ꝑ ſe ſufficit.ꝛ limita vt nō.ꝑ Inno.in.c.cū iā dudū.j.de p̄bē.niſi fuerint ſibi collata nō rōe ſui ſz pp vtilitatē beneficior̄ vt q̄ ē bō īduſtrius ſus bone fame ꝛ ꝓſcie.An aūt excuſet pp diſpenſationem credo q⁹ nō quo ad deū ſi fruct⁹ beneficior̄ ꝓuertit in cām non piā.ꝑ id q⁹ dicā in.c.de multa.j.de p̄bē. Quarto nō q⁹ quandocū q̄z beneficiū ſit modici valoris requirit debuitiaz p̄ſonalē al's pōt beneficiatus illo p̄uari excipe conſuetudinem vt in glo. Quinto no.aliud bonū dictū q⁹ ꝺ clericuz petentē reddit⁹ beneficij pōt excipi q⁹ nō facit in eo reſidentiā. Eſt ꝑ h legitima exceptio ꝛ puto eā ꝓcedere quādo opponit ab eccleſia ſeu noīe ipſius.nā terti⁹ nō poterit vt credo ꝑ hāc exceptionē excludere clericū a petitione ſua q̄ ex quo nō eſt p̄uat⁹ quo ad iſtū tertiuz liberas edes bz.l. loci corpus.§.cōpetit.ff.ſi p̄ui.vē.facit tex.cū gl.l.ita tamē.ff. ſi ager.vec.vide Inno.in ſiū in.c.inter dilectos.de exceſ.p la. Sz op.ꝺ tex.de.c.extirpāde.in fi.j.ti.i.vbi dr̄ q⁹ ꝺ fructibus vni⁹ beneficij nō dz ꝓſtitui penſio noīe alterius beneficij. Itē beneficiū nō dz diuidi.vt in.c.maiorib⁹.j. ō p/ben. So.credo h dupl̄r poſſe intelligi.p̄mo q⁹ cū iſta eccleſia abūdaret redditib⁹ ꝛ careret ſuffragio miſtri fuit ſtatutū auctoritate ſupioris vt ibi ēt vnū beneficiū ꝓ clerico ꝛ aſſignata fuit ꝓ redditib⁹ p̄ſio.xx.ſol.ꝛ iſte itellect⁹ vī lr̄e ꝓgruere.ꝛ ad ꝺria dic q⁹ in fraudem nō dz ꝓſtitui tal' p̄ſio

noie beneficij. vtputa eps habebat nepotem in minori eta te cui nō poterat ꝓuidere de ecclesia curata. ipsā ꝓtulit alte ri sacerdoti ⁊ fere oēs fruct⁹ ecclesie decreuit assignādos ne poti noie bñficij simplicis. ℞. n. fieri nō pōt. ⁊ ita loqr̃. d. c. extirpāde. sz vbi ex cā licita ⁊ honesta ꝓstituit bñficium ex redditib⁹ ecclesie tūc valet talis ꝓstitutio. vt hēs ℞ tex. aptū ⁊ vide tex. cū glo. in. c. ad audiētiā. ij. de rescrip. ⁊ facit. c. q̄z uis. de pbē. li. vi. ⁊ intelligo q̄ remaneat tñ pbytero vnde possit honeste viuere alꝫ sec⁹. ar. c. vacāte. j. de pbē. ⁊. c. cū cām. eo. ti. Et ex ℞ hēs vnū notabilē modum ꝓcedendi vt vnusquisq̄ curatus pbyter bēat clericū in ecclesia sua. iu xta nō. in. c. vt quisq̄. de vi. ⁊ bo. cle. Scōs itellect⁹ pōt eē q̄ iste clericus fuit ordinat⁹ ad titulū b⁹ ecclesie ad pñtatiō nē rectoris quo casu dz viuere si nō bz aliūde ex redditib⁹ illi⁹ ecclesie. vt i. c. p tuas. iij. j. de simo. dz tñ iste debuire ec clesie vt ℞. An āt ꝓiudicet successori rectoris pñtatoris. dic vt nōt Jo. an. i. d. c. p tuas. ⁊ ex his hēs clarē intellectū b⁹ c. Sz q̄ro q̄ papa nō būit ꝓsideratiōnē ad pmā exceptio nē expositā p istū pbytex dū dicebat q̄ vir vite necessaria poterat pcipe ab ecclesia. So. dicūt doc. q̄ ℞ exceptio non erat ligitia ad excludendū aliū iure suo. nā iputādū ē sibi si acceptauit bñficiū tenue q̄rat g̃ sibi victū aliq̄ idustria. xci. di. clericus victū. Et nō ℞ ad limitationē lec. p̄dictaꝫ vt ꝓse cut⁹ bñficiū ex redditib⁹ vni⁹ ecclesie nō debeat eo puari li cet eccl̃ia deuenerit ad eū statū in quo vir pōt pcurare ꝓpri um rectorē. credo tñ q̄ isto remoto ex aliq̄ cā illud bñficiū debeat extīgui ⁊ eccl̃ia remanere i sua pstina itegritate. ar. ℞ in fi. lr̃e. vbi illo puato papa mādat illud bñficiū ꝓferre al teri. sed rector dimittit in suo statu pori. Jn glo. in v. suffi ciētia. nō bñ istā glo. ⁊ vide gl. xxi. q. i. in. c. i. Jn glo. fi. ibi nisi ꝓsuetudo ⁊c. itelligit tñ Host. ⁊ cōiter doc. ℞ q̄ tūc de fuiant p vicariū. b. tñ dcm̄ iure ñ. pbaꝫ. pōt tñ. pcedere vbi eccl̃ia pateret graue dispēdiū ex abitia mistroꝫ. qr tūc suc cederet. c. i. ℞ ꝓsue. alꝫ āt sec⁹ dūmō clic⁹ bōeste viuat nā lz si defuiat illi eccl̃e spāli ℞ fuit eccl̃e vl̃i. p ℞ q℞ nōt ino. i. d. c cū iā dudū. dico plē i. d. c. cū oēs. ℞ ꝓsti. ⁊ limita hāc gl. put dixi i. c. qr nōnulli. s. e. ⁊ i. c. fi. de rescrip. li. vi. p doc.

D Ecetero. Qui ē in fuitio ep̄i pcipit fru ct⁹ bñficij tā q̄z residēs p̄ter di stributiōes quotidianas. vel sic. Qui ē in fuitio plati fingit̃ residere. b. d. pōit dcm̄ a quo excipit ibi nisi. Casus lr̃alis. Quidā eps quādoq̄z ducebat secū aliquos de canonicis ecclesie sue: alij canonici subtrahebāt illis qui cū ep̄o erant q℞ cōsueuerāt pcipe de cōitate. statu it papa ne canonicis illis qui in fuitio ep̄i fuerint aliqd sub trahi debeat vel auferri: nisi forte victualia: que dari absen tibus nō ꝓsueuerunt. Ber. Pdīo nō q̄ eps licite vtit̃ fu uitio aliquoꝫ canonicoꝫ suoꝫ ēt subtrabēdo eos ab offō diuino quotidiano ⁊ reputant̃ isti pñtes respectu ꝓmodita tis pcipiēde. Sz q̄rit̃ nūquid dispositio b⁹. c. bēat locū in inferioꝛib⁹ platis citra ep̄m. doc. ℞ cōiter tenēt q̄ sic. qr ista lr̃a loquit̃ gnāliter. nec appet cui loq̄r̃. ⁊ eadē rō vī i oibus platis respectu subditoꝫ. dixit tñ hosti. nōbile vbuz q̄ eps pōt ad fuitiū suū bre duos canonicos lz nō ꝓbet vtilitatez ecclesie sz vltra duos bre nō pōt nisi ꝓbet volūtas capli vel necessitas vel vtilitas ecclesie. ar. c. ad audientiā. j. e. ti. q℞ ē nō. qr apte iure nō ꝓbaꝫ. sz opti. faciunt in ar. illa lr̃a ⁊ ista. quid āt de alijs clericis vide q℞ dicā in. d. c. ad audiētiaz. ⁊ vide glo. in. c. qr frater. vij. q. i. ⁊. c. quid ergo. xi. q. iij. ⁊. c. vos. xvi. q. i. vbi glo. dicūt ep̄m posse mittere vnū clericum ad certā legationē. ⁊ idē alibi dixit glo. de monachis vt pos sint mitti ad certā legationē p ep̄m. xvi. q. i. quidā monachi Scōo q̄rit̃ qd intēdat illa lr̃a ibi de cōitatis sibi bñficio ⁊c. ⁊ in fi. ipsi⁹. So. ꝓsidera q̄ in aliquib⁹ ecclesijs collegiatis sūt p̄bēde canonicoꝫ distincte ⁊ vltra p̄bēdas fiunt quedā distributiōes q̄ dant̃ quotidie itereſſentib⁹ diuis. q̄ñ q̄z cō fistūt in pecunijs. q̄ñ q̄z in victualib⁹. Jn aliquib⁹ vo eccle sijs vltra alias p̄bēdas ⁊ distributiōes quotidianas sūt qui dā reddit⁹ cōes qui in fine āni diuidūt̃ inter canonicos. ⁊ i quibusdā locis appellat̃ mēsa grossa. Jn aliquib⁹ vo nō st

p̄bende distincte sz oēs reddit⁹ capiunt̃ p mistꝫ capl̃i ⁊ in fi ne āni dant̃ in portiōes ꝑm numeꝫ canonicoꝫ. sūt ēt q̄daz distributiōes quotidiane q̄ solū dant̃ intereſſentib⁹ diuis. Jntellige ergo istuz tex. q̄ p̄ter distributiōes quotidianas alij reddit⁹ debēt assignari istis qui sūt in fuitio ep̄i ac si resi derēt. ⁊ iō dicit de cōitatis bñficio ⁊c. ⁊ q̄tenus dixit de vi ctualibus būit respectū ad distributiōes quotidianas p ℞ relatiuū q̄ q℞ restringit̃ p̄cedētia. vt nō. in. l. cūctos pp̄os. C. de sum. tri. ⁊. l. oēs pp̄li. ff. de iusti. ⁊ iur. p Cal. in. c. fi. j. eo. ⁊ hodie hec dicta vident̃ approbari p tex. ⁊ gl. in. c. vni co. eo. ti. li. vi.

E Xparte. Priuādus ē ꝓlatus vel cleri cus nō residēs qui citat⁹ nō re uernt̃ in termīo sibi p̄fixo nisi habeat iustū ipe dimētū. b. d. cū duob⁹ se. Cōis diuisio. scōa ibi q℞ igitur. Casus lr̃al s. Decan⁹ cuiusdā ecclesie trāstulit se ad ptes gallicanas ⁊ ibi p. x. ānos morā fecit: ita q̄ nō fu it reuersus ad ecclesiā suā: capitulū ipsius ecclesie significa uit hoc dño pape. Rñdet papa dicēs q̄ non vult vt ipsa ec clesia decani officio defraudet̃. mandat capitulo vt scribant ei: q̄ ad suā eccl̃iā reuertat̃ ⁊ ibi exerceat offīm decani q̄ si venire noluerit ad terminū sibi datū dat eis lniam decanuz alium eligendi. Ber. Nō ꝓmo q̄ abītans se a beneficio suo ēt p decēniuz nō est ꝓuat⁹ ipso facto nec vī beneficium bīi p derelicto q℞ bene nō. Scōo no. ex ℞ ⁊ ex tex. q̄ ista mora decēnalis nō ē sufficiēs ad puādum quē bñficio suo sz oz q̄ ꝓmo moneat̃ vt redeat. pōt tamē aliter pūri de cul pa cōmissa. ad ℞. vij. q. i. si quis in clero. ⁊. c. si quis ꝓsbyter.

Tertio no. q̄ ad ꝓcedendū p̄ beneficiatū rōe nō residētie nō est necessaria solēnis citatio nec solēnis puatio sz sufficit requisitio seu reuocatio ⁊ spoliatio ℞ facto. ⁊ in ℞. ē iste tex. opti. ⁊ facit. c. se. ⁊. c. ex tue. j. e. vbi mādat illos spoliari ⁊ ñ puari. sonat. n. ibi spoliatio in fcm̄ ⁊ in quādā iuris executio nē. p quo facit qr cū nō residētia sit notoria nō est ordo iu diciarius i notorio puādus nec dz cā ad iudiciū deduci. vt dicit tex. nō. in. c. q̄ñ. de fi. ꝓby. ⁊ ita sentūt doc. i. c. ex tue j. e. ⁊ clare tenuit Old. ꝓsi. ccxxx. ⁊ Bal. de cal. ℞ qui dicit alꝫ sic fuisse in curia determinatū sz all̃. dicta Oldr. lz de eo nō facit mētionē sz credo q̄ loquat̃ de illa determinatione.

Quarto nō q̄ ꝓlat⁹ dz ecclesie p̄esse ⁊ ꝓdesse. dz. n. p̄esse in iudicādo. c. irrefragabili. de of. or. dz ꝓdesse in p̄dican do bene disponēdo subditos ⁊ bona sibi credita. c. q̄r. ij. ℞ accu. Sz op. ꝑ tex. eo q̄ iste puat̃ ex sola monitione capl̃i nec ferr̃ ℞ aliq̄ sua puatiōis vel spoliatiōis. So. assumēdo dicta doc. ℞ ⁊. c. se. dic q̄ capl̃m nō pōt p̄e citare platū nec aliquē ex canonicis qr iferioꝛ i supioꝛē vel par in parē iurisdictionē nō bz. vt in. c. cū iferioꝛ. de ma. ⁊ obe. ⁊ i. c. inotuit. de ele. ⁊. l. ille a quo. §. cēpestiuū. ff. ad treb. ⁊ vide i ꝓprijs terminis inno. in. c. cū nobis. de ele. ⁊. c. i. de ma. ⁊ ob. vnō intelligendū q̄ ℞ interceſſit auctoritas pape sine cui⁹ aucto ritate nō potuissent isti ꝓcedere ad electionē. Et sēcus Host. ℞ duos intellectus. Pdīmus q̄ papa p̄supsit ex mora tāti pris illū bre suam dignitatē ꝓ derelicto ⁊ sic nō erat necessa ria aliq̄ puatio nō tamē itelligas q̄ ℞ liceret iferioꝛi. Scōo itellige q̄ papa istū pus admonuerat p lr̃as suas sub pena puatiōis quilibet itellectus est bōus in se. sz pōt dici vt p di xi q̄ ℞ casu nō requirit̃ exp̄ssa snia puationis sz sufficit sola spoliatio q̄ fit ipso facto cū ꝓcedāt ad nouā electionē ⁊ vo cationē factam p capl̃z papa ℞ approbauit alꝫ āt sola voca tio capl̃i nō sufficeret ad spoliandū absentez p p̄dicta ⁊ p. c. ex tue. j. e. ⁊ q℞ ibi nō. Jn glo. i. ibi quātocū q̄z ipe aliquis sit absens. tene menti gl. q̄ p absentiā q̄z tūcū q̄z lōgā non pdit quis ipso facto beneficiū suū. vide tamen gl. de ꝓse. di. v. c. nō oz. q̄ dicit q̄ si tāto tpe quis fuit absens vt neſciatur an sit mortu⁹ vel viuus definit bre liberā administrationez. sz illa glo. iure nō ꝓbaꝫ nec recipit̃ a doc. in. c. ex tue. j. eo. imo vī ibi tex. in oppositū. dz. n. ꝑmo citari apud ecclesiaz suā si neſcit vbi sit ió tene istā glo. ⁊ eā limita ꝓut dixi i. d. c. ꝓtingit. de do. ⁊ ꝓtu. Et nō glo. in alio inquantū dicit q̄ si p̄misit se alibi intitulari vī ipso facto bre ecclesiam p̄maz ꝓ

derelicto. Et aduerte q2 glo. nō loquit de beneficijs curatis sed indistincte. nā in beneficijs curatis nō eēt dubiū p. c. de multa. de p̄bē. vñ Inno. in. c. ex tue. j. e. dicit ħ ꝓcedere in bñficijs simplicib⁹ residētiā exposcētib⁹. Ex ħ bēs casū notabilē q; p acceptationē secūdi simplicis vacat p̄mū ipo facto. sz ego itelligo i dubio qñ nō ꝓstat de ꝛria itētiōe absentis q; velit vtrū qz retinere. nā tūc nō erit p̄uat⁹ ipso fcō sed p̄uādus p sniam q2 nullo iure caueat oppositus. ⁊ vide q; dicā i. c. fi. j. eo. ti. Et i eo q; dicit glo. abñtē semp citādū dicit Gof. ħ ꝓcedere nisi p̄us būisset lniam ad certū tp̄s. qō Jo. an. limitat dūmō tūc fuisset monit⁹ ad redeundum. vide circa ħ quod dixi. in. c. quoniam. §. porro. ⁊. §. seq. vt lit. non contest.

q **Qualiter** Sūmatū est in p̄cedēti. c. scōa ibi discretiōi. Casus lr̄alis. Archiep's ragusinus ab ecclesia sua recessit ꝛiaz p quadriēniū expectatus ⁊ reuocat⁹ etiā p lr̄as domini pape nec redire voluit. Mādat papa capl'o ragusi no vt post mēsem a receptiōe lr̄ax aliam p̄sonā idoneā sibi eligāt in pastorez. Ber. Nō p̄mo q; capl'm pōt reuocare ꝓpriū p̄latū abñtē q̃zuis eū citare vel in eū aīaduertere nō possit q2 iferior i supiorē ⁊ c. tñ ꝓ eox itereſſe p̄sit eū regrere vel reuocare vt veniat ad faciēdā residētiā. idē sētiūt doc. i. c. ex tue. j. eo. Scōo nō q; capitulū nō pōt ꝓcedere ad nouā electionē prelato eox abñte ⁊ p eos reuocato sed opz vt itercedat auctoritas supioris q; possit illū inuitū desti tuere. Tertio nō q; ad spoliandū quē rōne nō residētie nō requirit solēnis citatio nec solēnis snia p̄uatiōis. ħ. n. papa si ne aliq̄ p̄uatiōe exp̄sse dedit lniaz istis canōicis eligēdi aliū eo. n. ipso q; reuocatus sine iusta cā nō redit vī bñe ecclesiā ꝓ derelicto. vt nō. dicit glo. i. ħ. ⁊ itellige ħ. c. de monitōe et de snia ꝓut dixi in. c. p̄cedēti. In glo. i. ibi imo vltra ānū. dic q; nec ēt p ānū oz abesse sine lnia p̄lati sui ⁊ sine iusta cā vt in. c. relatū. §. e. ⁊ abñs iuste q̃ztūcūq; reuersus poterit puniri ſm q; culpa exposcit bito ēt respectu ad q̃ztitatē more. ⁊ vide qō leg. ⁊ nō. vij. q. i. figs in clero. facit. c. ex tue. j. e. ⁊ qō ibi dicā. Et ad ħ. c. dic q; narrat factū nō aūt ponit iure misteriū vt debeat expectari p q̃driēniū imo alibi dicit tex. q; dieb⁹ dñicis oz exp̄sse adhibere p̄nciā suā in ecclesia de ꝓle. di. iij. c. ep̄s. Et nō illū tex. Et in fi. glo. nō hāc ptē glo. ex q̄ bēs tres modos qb⁹ ecclesia hī ꝓ derelicta. Primus cū bñficiat⁹ efficit miles seculi. ⁊ nō bñ būc casum q2 sentit gl. q; nulla requirit monitio vel p̄uatio. sz ego itellige rē glo. ꝓut dixi in. c. fi. de cle. ꝓiu. doc. tñ i. c. ex tue. j. e. sim pliciter sentiūt qō glo. ħ. sz vide Inno. i. c. i. de apostata. Secundus modus qñ ꝛrit mrimoniū. ⁊ de ħ plene dictū fuit i c. i. de cle. ꝓiu. ⁊ sic bēs duas glo. q; p ꝛctū mrimonij vacat bñficiū ipso facto. Tert⁹ modus qñ cleric⁹ monitus nō re dijt. et nō q; spoliatio ħ cāu pōt fundari super duplici cā. p ma q2 eccl'a hī ꝓ derelicta ab ipso abñte. vt dicit ħ gl. scōa rōne notorij q2 cū crimē nō residentie sit notoriū pōt p̄lat⁹ illū expoliare q2 i notorio nō requirit solēnis snia. ꝓ quo facit. c. ex tue. j. e. vbi dī q; abñs oz spoliari q̃ ecclesia non habeat ꝓ derelicta. q2 al's vacaret. nec posset nudus spolia ri. c. frequēs. de resti. spo. li. vi. Alie glo. sunt faciles.

i **Inter quattuor** Sūma vt i. c. ex pte. §. e. p̄mo di ctū. scōo exceptio ibi dūmō. Casus lr̄al. Qui daz clerici patriarche ꝯstantinopolitani sine licē tia ipsius absentabāt se ab ecclesijs suis sine iusta ⁊ necessa ria cā q̃ siuit p̄riarcha q̃liter cū illis eēt agēdū. Rñdet papa q; expectet illos ꝓgruo tpe ſm q; ei videbit ⁊ nisi redierit ad terminū eis p̄fixū p̄sit p̄uari ecclesijs suis dūmō nō sint iusto ipedimēto detēti. Ber. Nō p̄mo q; nō solū ecclesia sz ēt p̄bēda reqrit residentiā. nā ħ p̄derat q; isti debuerūt ecclesias vel p̄bēdas. Itē mandat vt redeāt pz ibi nisi redi erit q̄ tenet canonic⁹ residere in ciuitate vbi ē p̄bēda nisi cō suetudo bēat oppositū q̃ p̄uanda ē ꝓut dixi in. c. q̄rēte. §. e. ⁊. c. cū oēs. ō ꝓsti. Scōo nō ibi ꝓgruo tpe ⁊ c. q; vbi scit in quo loco est abñs oz citari ⁊ ꝓgruo tpe expectari. ō quo plene. j. c. se. Tertio nō ibi iuste p̄uari. q; abñs ⁊ monitus nō rediēs pōt p̄uari bñficio suo. Et nō q2 dicit p̄uari. vī q; q; snia sit ferēda cōtra eū. sz dic q; vbū p̄uari pōt capi large vt referat ad fcm iuxta ea q̃ dixi in. c. ex pte. §. eo. ti. pōt itelli gi ⁊ stricte. ⁊ erit i optōe supioris ⁊ ꝓfiliū eēt vt ferat snia ꝓ abñtē. Ultio nō ex v. dūmō q; abñs sine iusta cā nō oz p uari si postea supuenit iustū ipedimētū nō redeūdi ēt si ab sentauerit se sine lnia p̄lati qō est bñ nō. vt ipedimētū super ueniēs ei qui dedit opam rei illicite nō sit ei iputādū ꝯ. l. ij. ff. figs cau. sz pōt dici q; iputabit isti vt puniat aliter nō tñ vt p̄uet ecclesia ex quo ꝓ eo nūc nō deficit quo min⁹ redeat ⁊ dicūt doc. ħ ꝓcedere ēt si ipedimētū accidit post citatōez oz tñ iste se excusare. ar. eox q̃ nō. in. c. q̄relā de ꝓcur. In glo. i. ibi. ⁊ sic nō ē ar. a ꝛrio. nō glo. q; q̃zuis subsit iusta et necessaria cā recedēdi ad tp̄s a loco bñficij nibilominus oz peti lnia a p̄lato. dicit tñ Host. q; pp necessitatē subito oc currentez pōt se abñtare sine lnia p̄lati qō dixi in. c. relatū. Idē dic vbi ħ bz ꝓsuetudo vt lnia nō exgrereť. ⁊ ħ vltimū ponit Inno. in. c. se. qō ē valde nō. iure tñ apte nō ꝓbat. sz ego argumētarē sic. valet ꝓsuetudo vt quis nō teneat facer residētiā iuxta nō. in. c. cōquerēte. §. e. ergo fortius pōt idu ci ꝓsuetudo vt ad tp̄s ⁊ ex cā possit se abstētare. ⁊ signant di xi ex cā q̃m non valeret ꝓsuetudo vt posset vagari. vt dicit Inno. in. d. c. ex tue.

e **Ex tue deuotionis.** Si nesciť vbi sit ci cus trib⁹ publicis edictis citabit in ecclesia sua ⁊ si. j. sex mēses nō reuertit p̄uabit ecclesia sua. h. d. vsq; ad v. ꝯ eos. ⁊ iste v. ñ sūmat pp varietatē lec. ⁊ q2 ſm vnū intellectū nō facit ad rubricaz ⁊ duo sūt dicta scōm ibi ꝯ. Casus lr̄alis. Quidaz p̄lati ecclesiax subditi archi epi panor. absentauerūt se ab ecclesijs suis ita q; citari non poterāt. q̃ fuit archiep's a pa. q̃liter cū illis esset agendū. rñ det pa. q; edictū trine citatiōis faciat ꝓponi apud ecclesias ipsox: ⁊ si non venerint ⁊ vltra sex menses ecclesias deseru erit debēt ecclesijs spoliari: sed p̄us ꝓcedat ꝯ eos p snias suspēsionis ⁊ excōicatiōis: vt ad obiam ipsius archiepi re deāt. ⁊ si eox malicia sic ꝓcesserit nō poterit. cardi. apo. sedis legatus remoueat eos ab admīstratiōe suax ecclesiax ⁊ ec clesijs illis de p̄sonis idoneis fciat ꝓuideri: sz eos nō ōpo nat vt cū eis si expedierit misericorditer agi posset. Ber. Prio nō ibi in ecclesijs eox. q; quādo clericus absens ē citandus oz citatio affigi valuis ecclesie sue. de quo vide q; le. ⁊ nō. in. c. cām. ⁊. c. fi. de do. ⁊ ꝓtu. Scōo nō ibi fraudu lenter. q; ꝯ absentē fraudulenter pōt ꝓcedi ēt ad ea q̃ sunt grauis ꝓeiudicij ex sola citatiōe domi facta. de quo p ino. de eo qui mit. in pos. ⁊ in. d. c. cāz. Tertio nō ibi nec ad ip sos valet citatio ⁊ c. q; q̃zūcūq; clericus sit absens iniuste si pōt p̄sonaliter citari nō oz citari p edictuz. Quarto nō ibi trine citatiōis. q; absens cū nesciť vbi ē oz citari tribus edictis. ⁊ dicit ħ io. an. q; nō sufficeret vnū p̄ptoriū. ⁊ idez tz i addi. Spe. e. ti. sup rubrica. ⁊ sp allegat ħ dictū q; vbi ius requirit trinā citationē p edictū ꝯ absentē nō sufficit vna p̄ptoria. nā facili⁹ pōt p̄uenire ad noticiā absentis quando edictū fuit triplicatū q̃z quādo fuit vnū lz p̄ptoriū qō ma le p̄uat. ⁊ vide glo. no. in. cle. i. de vi. ⁊ bo. cle. i v. tertio. que ēt fingit vult q; vbi ad penā incurrendā regrit dispositio tri nā citationē nō sufficit vna p̄ptoria lz p̄sonalis. qō no. pro limitatiōe. l. ꝓtumacia. ff. de re iudi. ⁊. c. de illicita. xxiij. q. iij. nā regulariter eq̄rātur tres distincte citatiōes ⁊ vnica p̄emptoria cū cōpetentib⁹ iteruallis. vt le. ⁊ no. in. c. ꝓstōez de sen. ex. li. vi. Quito no. ibi vltra sex mēses. ter. no. ⁊ se re singularē in mā q; vbicūq; nesciť vbi sit absens cuius oz post citationē p sex mēses expectari. p̄sūptio. n. iuris ē vt j. ħ tp̄s citatio ꝓducat ad noticiā suaz. Sexto no. ibi spo liari. q; ꝯ absentē nō requirit solēnis snia p̄uatiua. dixi lati⁹ ē. e. c. ex pte. Septio no. in v. ꝯ eos. ⁊ tene menti tex. q; absens pōt ꝓpelli ad redeūdū p excōicationē ⁊ suspensiōez lz enī pena ordīaria nō residentie sit p̄uatio beneficij vt. §. p totum ti. tamē p̄latus poterit nō p̄uare incōtinenti sz inci

pere a suspensione vel excõicatõe. ⁊ ħ ,pbo rõe. naz beneficiat⁹ ñ põt ,p libito dimittere bñficiũ exquo semel ille se obligauit. ī. c. nisi. de renũ. ⁊. c. q̃ ī dubijs. ⁊. c. admonet. vñ si iste nõ vellet residere ī bñficio ñ hẽret vbi abñtaret vt sic eo ꝑuek. si ergo supior ꝓtẽtatur de psona sua qz ẽ vtilis ecclesie nõ ꝑuabit eũ sz ꝓpellet eũ ad residẽdũ. ⁊ vide tex. nõ. xxi. q ij. placuit. qui dicit q põt supior isti⁹ clerici petere ipsius restitutionẽ ab eo ep̃o cui⁹ diocesim ītrauit ⁊ eũ hitũ poterit punire de absentia aliter q̃z ꝑuare. ⁊ sic tẽpora oĩa iura b⁹ ti. Octauo nõ q excõicat⁹ remouek ab admĩstratione spiritualiũ. Exquo iferk q excõicat⁹ nõ desinit hẽ admĩstrationẽ ecclesie sue. Cõtra qõ op. de. c. vitatis. de do. ⁊ ꝓtu. ⁊ c. pastoralis. de ap. vbi dr̃ q merito reddit⁹ ecclesiastici illi subtrahunt cui ecclesie cõio denegat. Inno. ⁊ doc. varie ħ loquũt. sed va so. q̃z ẽr ipsi sentiũt ẽ q ꝑ suspensionẽ seu excõicationẽ nõ ẽ ex toto ꝑuat⁹ sz poti⁹ ẽ suspẽsus ad tps. sed si durat ptinacia sua dz remoueri ab admĩstratõe bñficij ⁊ in totũ excludi ⁊ ꝑuari. ⁊ nõ bñ qz Inno. ⁊ doc. ħ sentiũt apte q excõicat⁹ ipso facto lz nihil dicat in snĩa sit suspẽsus ab admĩstratõe bñficij sui. ⁊ facit ,p bis q̃ late dixi ī. d. c. pastoralis. ⁊ dic vt ibi. Scõo op. ꝑ lr̃am de ꝓrietate. nã ī ꝑncipio dicit q si expectati ꝑ sex menses nolũt redire spolian di sunt ecclesijs suis. ⁊ in v. ꝑ. sentit oppositũ. So. ille. v. cõtra hz varios ītellectus. nã ꝑmo ꝑm glo. in v. spoliari. ħbet tex. ītelligi vt ponat vnũ casuz ⁊ ꝑncipiũ intelligat q debz spoliari. i. suspendi ab admĩstratiõe tpaliũ. v. ꝑ. de eodẽ scõ loquẽs aggrauat penã data ꝓtumacia ī nõ r̃deũdo vt excõicet seu suspẽdat ⁊ demũ ꝑuek. ⁊ logt̃ iste tex. ꝑm glo. ī plato. Iste ītellect⁹ gl. cõiter nõ recipit qz ī proꝑat lr̃am. vnde dat secũdus intellect⁹ ꝑm Inno. ⁊ alios. vt v. ꝑ. ponat casum sepatũ a ꝑmo ⁊ logt̃ de ꝑlatis. s. epis. vñ alia lr̃a hz ꝑ alios ⁊c. ⁊ vbi dr̃ a spũaliũ admĩstratõe ⁊c. ī r̃gistro erat ab epatus admĩstratiõe. vt dicit Inno. s. ī ,pemio. vñ aduertẽ dũ q ista decreta. dirigit archiep̃o parisiensi ⁊ vr̃ velle vt ꝑ subditos iferiores possit archieps ,pcedere ,put dr̃ in ꝑn. vsq̃z ad v. ꝑ. ibi vo loquẽs de epis suffragãeis ist⁹ archiepi dat aliũ modũ ,pcedẽdi ⁊ merito qz archieps sz possit suspẽdere ⁊ excõicare ep̃os sibi suffraganeos. vt ī. c. sacro. de sẽ. ex. ⁊ nõ. in. c. vt litigãtes. de of. or. li. vi. nõ tñ põt eos deponere seu ep̃atib⁹ ꝑuare. vt in. c. inter corporalia de trãsla. ꝑ la. ⁊. iij. q. vi. accusatus. ⁊. c. q̃uis. ⁊ iõ saluãdo bunc ītellectũ aduerte qz q̃ten⁹ tex. facit mentionẽ de ferẽda suspẽsionis ⁊ excõicatiõis snĩa dirigit vba sua ad archiep̃m. sz q̃tenus mãdat ꝑuationẽ fieri dirigit vba sua ad legatũ. ⁊ intelligo q legatus ħ faciet ex spãli mandato pape. qz null⁹ citra papam põt ꝑuare ep̃m nec ip̃m trãsferre. vt in. c. q trãslationẽ. de of. leg. ⁊ ī. d. c. iter corporalia. Et ex ħ ītellectu hẽs modũ coercẽdi ep̃os ad residentiã vt ꝑ superiorẽ citra papã ꝓpellank ꝑ excõicationẽ ⁊ suspensionẽ. ⁊ si sic nõ respuerit hz recursus ad papã q solus ꝑuare põt ⁊ poterit ipse ħ cõmittere legato vel alteri si voluerit ⁊ iste ītellect⁹ sic declaratus est ver⁹ ⁊ cõis. Terti⁹ intellect⁹ ẽ vt. v. ꝑ. itelligat de eo dẽ facto cũ ꝑncipio. ⁊ ꝑ ħ facit illud relatiuũ eos. ⁊ tũc dico q tex. iste voluit dare duplicẽ practicã ,pcedẽdi ꝑ absites vt possit ,pcedi a ꝑmordio ad ꝑuationẽ. vel si forte absentia ẽ vtilis ecclesie poterit ,pcedi ꝑ viã excõicatiõis seu suspẽsionis vt cõpellat redire. Sed nũc ob. lr̃a sequẽs ī eo q dicit q legat⁹ poterit illos remouere ab admĩstratõe nã ħ possz facere archieps. põt dici saluãdo bũc intellectũ vt lr̃a itelligat de oĩbus subditis archiepi. vñ respectu inferiorz ꝑlatorũ citra ep̃os poterit archieps ,pcedere ad ꝑuationẽ. vt in ꝑn. sz respectu ep̃oz hẽbit recursus ad superiorẽ. ⁊ ,p ħ facit qz ꝓsultatio erat gnãlis de oĩbus clericis cuiuscũq̃z ꝓditionis ⁊ gradus. ⁊ ista lr̃a fuit nimis decisa. nõ enĩ erat sic gnãlis in registro. ⁊ hũc ītellectũ mltũ adiuuat ista dictio copulatiua ẽt in v. ꝑ. eos ẽt ,pcedat. illa. n. copulatiua ẽt icludit pcedẽtia q̃si apte inuat q ꝑ dictos nõ solũ põt ,pcedi vt supradictũ ẽ sed ẽt ,put segt̃. ⁊ ,p hac distinctione facit qõ nõ. ī. in. c. i. de ꝓmo. Quartus intellect⁹ vt iste. v. ꝑ. nõ loquat de clericis nõ residẽtib⁹ sz de nolẽtibus obedire. ,p ħ tex. ibi ad tuã obediẽtiã vẽire cõpellas ⁊c. forte. n. iste archiepus fuit ꝓpositus q qdam clericoz suoz nolebãt residere in ecclesijs suis quidã vo ẽr epi suffraganei sui nolebãt sibi obedire. ⁊ ad vtrũ qz rñdeꝛ vt in lr̃a. ⁊ ꝑ ħ appet ītellect⁹ b⁹. c.

Tertio opp. ꝓ tex. in eo q reqrit edictũ trine citatiõis. nã vr̃ q vnica citatio simplr̃ sufficiat ⁊ nedũ citatio sed simplex requisitio ⁊ reuocatio. vt in. c. ex pte. s. e. ⁊ ibi dixi. Itẽ cuz nõ residentia sit res notoria. vt in. c. quãto. de trã sla. pla. ⁊ in notorio nõ ħẽt reqri solẽnitates citationũ. qz ordo iuris nõ ꝑuat in eo. ,p quo cle. sepe. de ver̃b. sig. ⁊ tex. expssus in. c. ad nr̃am. de iureiur. ⁊. c. bone. de elec. Itẽ in alio istud. c. ꝓ dicit alijs iuribus. qz ħ precise reqrit expectatio ser mẽhũ ⁊ in. c. ꝓcedẽti dicit vt sufficiat expectare ꝓgruo tpe. So. intellige hunc tex. q̃n absens nescit vbi est seu ita longe distat q cõmode ꝑsonaliter citari nõ põt. nã qz ħ casu recurritur ad citationẽ ꝑ edictũ inducũt illa duo specialia vt citatio sit trina ⁊ abñs expectet ꝑ sex mẽses vt sic suppleat defect⁹ ꝑsonalis citatiõis. Et aduerte qz opi. sunt q̃n hz locũ ista citatio ꝑ edictũ. nã vr̃ ħ tex. exigeꝛ fraudẽ abñtis. vt pz ibi fraudulenter abñtat. Inno. intellexit multũ late vt ,pcedat non solũ q̃n fuit abñs in va fraude de q̃ ꝓstat sz ẽr in ficta fraude seu ꝑsũpta. vnde dicit q eoipso q cleric⁹ ẽ abñs sine iusta cã ꝑsumit̃ eẽ in fraude. Itẽ abñtando se ẽ in magna culpa ⁊ magna culpa equiparat̃ fraudi in. l. q nerua. ff. ꝺposi. ⁊. ff. vb. sig. l. magna negligẽtia. vbi dr̃ magna negligentia ẽ culpa seu dolus. ⁊ vide Inno. in. c. fi. de eo. q mit. ī pos. vbi dicit q vbicũq̃z quis teneꝛ adesse ī certo loco ⁊ ibi non repit̃ presumit̃ abesse in fraudẽ. ⁊ põit exẽplũ ī clerico, quo ad ecclesiã suã ⁊ in marito quo ad vroꝛẽ. Hosti. ītellexit ħ inno. de fraude in occultãdo se ne citaret. ⁊ banc opi. vr̃ quo ad terminos. c. seq do. An. ħ qz tex. hic vr̃ requirere fraudẽ.

Sed aduerte qz hoc dictũ nõ ,pcedit. nã si fraudulenter occultaret se ne citaret non oporteret utez citare maxie trinis edictis ⁊ maxie expectãdo eũ ꝑ sex mẽses. nã tex. ẽ in oppositũ in. c. qm̃. §. porro. vt lit. nõ ꝓte. vbi tex. eqparat citatũ qui noluit venire ⁊ eũ qui se occultat vl̃ ipedit ne citatio ad eũ ꝓueniat. ⁊ iõ dicit Inno. in. c. ad perpetuã. de accu. q occultãs se vel ipediens ne citet nõ est amplⁿ citandus. nã citatio fit vt ꝓstet de sua ꝓtumacia. nõ opz g̃ gemiare citatoz vbi est certũ de ꝓtũacia sua. qz in icertis ni ī certis op⁹ ẽ ꝓcuris. in regula estote. j. de re. iur. Itẽ gl. magistra ẽ ī ꝓriũ in. d. c. qm̃. §. porro. in v. si vo. quã oẽs doc. sequũt dãtes regulã q vbicũq̃z nescit̃ vbi sit abñs vel ex q̃ cã se absentauerit dz ,pcedi ,put ħ dr̃ in ꝑn. c. ⁊ plenissime vide ea q̃ dixi in. d. v. si vo. Cõclude ergo breuiter cũ q̃rit̃ de mõ ,pcedẽdi ꝑ absentez beneficiatũ. aut. n. scit̃ vbi est aut ignorat̃. primo casu aut nõ põt cõmode citari. ⁊ idez q in sequenti mẽbro ſm Inno. ħ si vo põt cõmode citari tũc dz citari plõaliter ⁊ ꝑfigi termin⁹ sibi ꝓgru⁹ ad redeũdũ determinandus ꝑ ipm iudicez ſm viaz distantiã ꝑsone ⁊ tpis q̃litatis. ⁊ sic ītellige. c. ꝓcedens ⁊ filia iura. ⁊ si nõ redierit põt supior ,p cedere ad ꝑuationez seu ad excõicationez seu ad petendaz restõnem ipsius clerici. vt. d. c. placuit. si vo nescit vbi ẽ tũc sua qõ hz ħ. dz. n. citari in ecclesia sua ꝑ edictũ trine citationis ⁊ expectari ꝑ sex menses alꝫ si nõ redierit poterit ,pcedi ad ꝑuationez. plẽ tamen dixi in v. si vo. Ultio q̃rit̃ nunqd ħ. c. ⁊ filia habeãt locũ in absentib⁹ habentib⁹ beneficia residentia nõ exposcentia. ⁊ ꝓcludit ħ ino. qõ nõ nisi vagaret. qõ nõ. Exquo colligo q lz beneficiatus nõ teneat ex nã beneficij ad residendũ ī eo nõ tamen põt vagari imo solum vagatiõis delictũ est sufficiens ad istũ ꝑuandũ ſm eũ. ,p quo. vij. q. j. nõ opz. cũ sequenti. nec valet cõsuetudo vt possit se absentare vagãdo nec valeret lnia ꝑlati. qõ nõ contra istos simplr̃ beneficiatos qui vagãt ꝑ mũdũ ⁊ q̃ñqz efficiunt stipendiarij ⁊ nihilomin⁹ tenent beneficia in ptib⁹ vt q̃stũcũq̃z illa beneficia sint simplicia ⁊ nõ exigũt residentiã possunt ꝑuari pp delictũ vagatiõis qõ bene nõ. In gl. fi. ibi si surrogati nõ remouerent. ħ gl. vissima est respectu dispensatiõis. Sz dubiũ fortius esset in restõe vt si ꝑ vba generalia restituereꝛ depositus ad statũ suũ nũqd recupabit

beneficiū alteri collatū. ⁊ puto dicendū q̄ nō p ea q̄ nō. i. c. q̄uis. de reſcrip. li. vi. ⁊ q̄ nōt Jo. an. in regula ſine culpa i mercu. p legiſtas i. l. fi. C. de bo. pſcri. Et in fi. gl. dic q̄ i hac vltia q̄one repiūt tres opi. Pria q̄ ſi depoſitio fuit v̄balis p̄t eps reſtituere ſec⁹ ſi fuit actualis ō gradatio. q̄ tz glo. ij. q. vi. iō. Scōa opi. vt diſtinguaſ inter depoſitū p pter crimē ⁊ pp ꝓtumaciā. p̄mo caſu papa reſtituit. ſcō in ferior. q̄ tz glo. vij. q. i. ſiquis p̄byter. ⁊ has duas opinio nes referunt hic doc. Sz vide tertiā opi. in. c. eps. xij. q. iij. vbi dicit glo. q̄ ſi degradatio fuit iniuſta pura per falſos te ſtes ⁊ tūc p̄t eps reſtituere alⁱs ſec⁹. Cōcordādo has opi. poſſum⁹ ſic dicere. q̄ aut depoſitio fuit verbalis ⁊ p̄t eps diſpēſare ⁊ hoc i caſib⁹ i quibus a iure ſibi ꝓcedit diſpēſa tio. vt in adulterio ⁊ miorib⁹ vt i. c. at ſi clerici. §. de adulte rijs. de iudi. vñ intelligo iſtū tex. vt p̄cedat ēt poſt depoſitio nē v̄balē. ⁊ vide q̄ ibi latius dico. In maiorib⁹ v̄s nō pote rit reſtituere cū in eis diſpēſare nō poſſit. ſi vero depoſitio fuit actualis aut allegaſ cā legitia. vt puta p falſos teſtes fa cta ⁊ p̄t eps reſtituere. ⁊ ita p̄pe loquit tex. i. d. c. eps. aut nō allegaſ cā talis vel ſiſis ſz petit reſtitutio ex ſola gr̄a tūc nō poterit eps diſpēſare q̄ iſte degradatus actualiter ē exu tus oi p̄uilegio clericali ⁊ relictus iudicio iudicis ſecularis vt in. c. degradatio. ō penis. li. vi.

¶ De fraternitatis.

¶ Priuilegia tus vt abñs in ſtudio fruct⁹ p̄bēde recipiat exñs i villa vl̄ ca ſtello vbi nullū ē vel minus ꝓpetēs ſtudiū p̄uile gio nō vtit. b. d. primo queſtio. ſcō rñſio. ibi ad q̄. Ca ſus l̄ralis. Quidā clerici obtinuerūt indulgentiaz vt cā ſtu dij bñficia ſua p̄ciperēt in abſentia: ⁊ ſic accepta licētia a ſuo p̄lato trāſſerūt ſe ad villas vel caſtella in quib⁹ modicū eſt ſtudiū cū deberēt venire bononiā. Querebaſ vtz deberēt bz̄e beneficia ſua i huiuſmodi ſtudio. dicit papa q̄ ex p̄reſa ta indulgentia fructū bz̄e nō debēt cū fraus ⁊ dolus eis pa trocinium nō debēt i p̄tiri. Ber. Prio nō q̄ cā ſtudiorū p̄ſtat legitimā cām abñtie ad fructus bñficij in abñtia p̄ci piendos. Nūquid aūt ſit neceſſaria idulgētia bois. ifra la tius ſubijciaz. Scō nō q̄ differētia eſt inter villā ⁊ caſtel lū nā villa ꝓprie ē pluralitas domoz ſine muris. ⁊ dicitur villa q̄ſi vallis vallata. Caſtellū p̄t dici q̄ſi ibi ſūt menia. ⁊ nō q⁹ dicit caſtella ⁊ nō caſtra. nā caſtrū p̄pe eſt fortiliciū. ⁊ dz caſtz q̄ſi caſa arta q⁹ fortiliciū nō dz ee nimis ſpacioſum vt idigeat paucis ad cuſtodiā. ⁊ de his ⁊ ſimilibus vide io. an. in. c. ſi ciuitas. de ſen. ex. li. vi. q̄ nō. Nō tertio bonū ar. ex tex. q̄ in villa vel caſtelo p̄t ee ſtudiū litterarū. ⁊ de hoc. j. Nō q̄rto ibi exercituū ſtudioz. q̄ vbi nō ē exercitī um ſtudij nō dicit ee ſtudiū cōpetēs. Et ex illo v. exercitiū inferūt doc. q̄ ibi debēt ee ſcholares exercētes illā p̄feſſio nē. Ex quo nō q̄ multū ꝓfert in loco ſtudij ſint multi ⁊ valē tes ſcholares. q⁹ pp eoz exercitiū iuuenes recipiunt mari mū incrementū. Et nō q̄ paria ſunt nullū in loco ee ſtudiū vel minus ꝓpetens. Et nō q̄ dixi in ſūmario q̄ habēs p̄ri uilegū vel licentiā eundi ad ſtudiū nō p̄t trāſferre ad locū vbi ſtudiū ē minus cōpetens. Altio nō ibi accepta licētia q̄ p̄uilegiat⁹ vt poſſit ire ad ſtudiū dz habere licētiā a p̄la to ſuo in hoc tamē dic attendendū eſſe formā p̄uilegij. ⁊ ex illo v. accepta. nō. doc. q̄ nō ſufficit petere ſi nō obtineaſ ſi tamen ſupior ſine cā ꝑdicit p̄t haberi recurſus ad ſupiorē vt eū ꝓpellat dare licentiā. ar. c. nullus. de iu. patro. fz Ho ſti. ⁊ de hoc dixi in. c. relatū. ſ. eo. q̄ facit ad q̄nē. Statu to cauet vt mulier nō poſſit ꝑbere ſine licētia duoz agnato rū p̄rimoz illi requiſiti nolūt dare licentiā. dic q̄ p̄dicta p̄t recurri ad ſupiorē iudicē loci vt ꝓpellat eos dare li centiā niſi alⁱs allegent iuſtā cām ꝑdictiōis. p quo facit q̄ nōt Bar. in. l. cū non ſolū. C. de bo. q̄ li. ⁊. l. ſi ꝓſtante. ff. ſo. ma. In glo. i. ibi ciuitatib⁹. idē nō. gl. in. c. epi. lxxx. diſ. fz do. Richar. malū. vt refert Bar. in p̄emio. ffoz. tz q̄ bo die poſſūt legi iura vbiq̄z. nō enī eſt timor vt puertant cuz volumina ſint bodie notiſſima ⁊ multū ꝓmētata. Bar. tēu it p̄rimā opi. per illū tex. ſed audio q̄ alibi tenuit ꝑiū. ⁊ fa tis poſſet dici q̄ iura vbi q̄z poſſint legi. p quo optime fac iſte tex. in ar. vbi ſolū dānaſ q̄ in villa vl̄ caſtello nullū erat vel minus cōpetens ſtudiū vel exercitiū ſtudioz. ſed talis loc⁹ nō bz nec habebit p̄uilegia ſtudij gnālis vt ibi poſſint aliqui doctorari. opz enī q̄ huic loco idulgeaſ a p̄ncipe vl̄ p ꝓſuetudinē tāti tēporis cuius memoria nō eſt in cōtriū ſic dicit de ſtudio paduano. ⁊ ſic intelligo glo. in cle. dudū. §. in ſtudijs. de ſepul. ⁊ ſic p̄t intelligi cōria opi. vide tñ glo. i de. ij. de magiſ. q̄ ſentit q̄ de iure cōi poſſit eps ꝓſtituere docto res ⁊ fuit opi. Hoſt. ſed cōiter tenet oppoſitū ⁊ ita bodie v/ uaſ de ꝓſuetudine vt habeaſ p̄uilegiuz a papa vel i patore.

In glo. ij. in fi. nō glo. ⁊ p̄t dubitari nūquid teneaſ iſte ſe ꝓferre ad ſtudiū gnāle. ⁊ dz gnāle mō p̄dicto p p̄uilegiuz vel ꝓſuetudinē. aliq tenuerūt q̄ ſic. q⁹ appellatōe ſtudij de bem⁹ intelligere de gnāli. ar. §. quotiēs. iſti. de iure nā. gē. Hoſt. h̄ dic t q̄ ſi nō in fraudē ꝓfert ille ſe ad villā vel caſtel lum vt q⁹ ibi ē ſūmus doctor ⁊ ꝓpetēs exercitiū ſtudioz tē ſatis gaudet p̄uilegio. p h̄ facit iſta l̄ra vbi ſolū p̄deraſ q̄ ibi nullū erat vl̄ min⁹ ꝓpetēs exercitiū ſtudioz. q̄ ſatis mi bi plz vt ꝓſiderem⁹ poti⁹ mētē p̄uilegiātis q̄z v̄ba. nā p̄uile giū ⁊ ē indultū vt poſſit p̄ficere i ſtudio ⁊ ſcia nō aūt rōne loci. nā cathedra nō facit magr̄m ſz magr̄ cathedrā. xli. diſ. nō loca. Extra gl. q̄rit de quo idulto loquit iſte tex. io. an. dicit q̄ poteſt intelligi de indulto a ſtatuto vel conſuetudi ne ſeu ſp̄ali p̄uilegio iuris vel bomis. ex quib⁹ verbis no. q̄ valet ſtatutū factū in eccl̄ia vt abñtes cā ſtudij p̄cipiāt fru ctus bñficioz ſuoz. ⁊ idē dicendū in ꝓſuetudie. ⁊ nō h̄ vlti mū. nā potes h̄ ꝓiungere cū bis q̄ dixi in. c. p̄e. ⁊. c. q̄lit. nā in multis locis de ꝓſuetudie bñficiat⁹ ꝓfert ſe ad ſtudiū nō petita lnia a p̄lato ⁊ p̄cipit fruct⁹ in abñtia. valet. n. h̄ ꝓſue tudo quo ad vtrū q̄z. Intellige tñ q⁹ eccl̄ia nō patiaſ graue detrimētū in diuino cultu. nā tūc poſſet reuocari abñs ſi ob ſtāte ſtatuto vl̄ ꝓſuetudie vel p̄uilegio. vt dicet i. c. ad audiē tiā. ⁊. c. ſe. j. e. ſz q̄tenus dicit Jo. an. de p̄uilegio iuris vl̄ ho minis ē dubiū qui ſūt a iure p̄uilegiati. ſeu qui boies p̄ſt h̄ p̄uilegiū ꝓferre. Hoſt. in ſūma. de magiſ. §. fi. dixit q̄ ſtudē tes duntaxat in theologia ſint p̄riuilegiati a iure vt p quin quēniū ſtudeāt ⁊ fructus p̄cipiāt in abñtia. h̄ p̄baſ in. c. fi. j. de magiſ. Archi. in. c. quibuſdā. xxxvij. di. ⁊ i. c. ij. ō p̄ui li. vi. tenuit q̄ eodē p̄uilegio gaudeāt ēt ſtudentes in iure i d. c. ij. Aduerte q⁹ v̄ba iuris ꝓprie nō adaptāſ niſi ad ſtu dētes in theologia. vt. d. c. fi. nec vī eadē rō in ſtudentib⁹ in alijs ſcietijs. ar. op. in. c. ſup ſpecula. de p̄ui. vbi in fauorem theologie facultatis p̄hibet ne pariſi⁹ vl̄ in locis vicinis le gaſ ius ciuile vt magis āplieť ſtudiū theologie. ſz ꝓſideran do mētez alioz iuriū ⁊ q⁹ eccl̄ia v̄s nō p̄t regi ſine iure p ſertim canonico. c. i. de ꝓſan. ⁊ affi. vbi uoluit Hoſti. ⁊ cōit doc. q̄ ceteris parib⁹ canoniſta p̄ferat theologo in p̄latura vbi nō ſunt multi heretici. p̄t dici marie in fauorē ſtuden tiuz q̄ gaudēt tali p̄uilegio qm̄ p̄mouet vtilitatē v̄ls eccl̄ie qō p̄bo aptiſſime p. c. cū ex eo. de elec. li. vi. ⁊ p̄uiēs eccl̄ie vīi dz reputari fidens. ar. c. cū dilect⁹. j. e. ⁊ ſaltez puto q̄ eps poterit diſpēſare vt abñs cā ſtudij p̄cipiat fruct⁹ i abñ tia ēt ſi ſit bñficium curatuz p tex. nō. in. d. c. cū ex eo. nā ibi eps diſpenſat vt p̄motus ad eccleſiā pochialē nō teneaſ fa cere ſe p̄moueri iſra annū ad ſacerdotiū ſz cā ſtudij poſſit differre vſq̄ ad ſeptēnium. ⁊ ponit ibi vicari⁹ cui daſ tātuz certa portio ⁊ reliquos fruct⁹ p̄cipit abñs cā ſtudij. ⁊ idem videt dicēdum in docentib⁹. vt i. d. c. fi. Si g̃ eps diſpēſat ibi in grauiori caſu. ⁊ vt ita dixerī in duob⁹. forti⁹ vbi bene ficium eſt ſimplex. ⁊ facit. c. relatum. ſ. eo. vbi eſt. bo. tex. ⁊ puto q̄ in beneficijs ſimplicib⁹ non teneť quis ponere vi carium q⁹ de eo nullam faciunt iura mentionem. vt h̄ ⁊ . d. c. fi. ſec⁹ vbi fit mentio de eccleſijs curatis. vt. d. c. cū ex eo.

¶ X parte.

¶ Qui iurauit in eccleſia reſide re p̄ p̄uitijs eccleſie licite ſe ab ſentat. b. d. Cōis diuiſio. ſecunda ibi poſtulatōi

Caſus l̄ralis. Quidā electus fuit in ꝓpoſitum de valerijs in receptiōe ipſius ꝓpoſiture p̄ſtitit iuramētuz q̄ō faceret reſidentiā in eadem: poſtmodum v̄o q̄ſq̄z abſē

tabat se ꝓ iurib⁹ ⁊ rõnib⁹ ipsi⁹ ꝓpositure ꝓsequendis siue ꝓcurandis. dubitabat prepositus vtr̃ pp huiusmodi absentiã plurium icurrisset. Cõsultus papa rñdet eidez q; si nõ absentet se in fraudẽ: dum ipse ꝓsequitur iura eccl'e sue nõ dz dici absens sed residẽs ⁊ plurium nõ incurrit. Ber.

Mrio nõ q; iuramẽtũ pstãdũ tpe ꝓmotiõis de residẽtia faciẽda nõ ẽ a iure iprobatũ. dicũt tñ hic doc. q; forte i ista ecclesia erat statutũ vel ꝓsuetudo vel erat ille suspect⁹ de ñ residẽdo q̃si ex his vbis sentiãt q; cessantib⁹ predictis non sit exigendũ dictũ iuramẽtũ. qõ satis mihi plz. sz vbi cessat suspitio ⁊ ꝓuilegiũ vel statutũ vel ꝓsuetudo nõ dz artari ad iuramẽtũ exquo iura hoc nõ introducũt. ar. c. dilecti. ⁊. c. legebat. de ma. ⁊ obe. facit. c. clericos. s. ō cob. cle. ⁊ mu. vbi habet q; nõ est deferẽdũ iuramẽtũ suspecto de ꝯuentione.

Nõ secõo vnũ dictũ mirabile ex isto tex. q; iuramẽtũ vrifica tur in casu ficto nã ille iurauit residere ⁊ dr̃ q; nõ min⁹ fuat iuramẽtũ se abñtando ꝓ negocijs ecclesie qz cẽseri dz residens. Et hoc vr̃ ꝯ tex. i. c. ad nram. el. i. de iureiu. vbi habe tur ꝑm cõem lec. q; iuramẽtũ dz verificari i forma specifica ⁊ nõ in casu ficto. nã ibi iurauit debitor nõ molestare debi torẽ sup pignore donec soluerit sibi creditũ. ⁊ ꝓcludit non sufficere q; sit creditori satisfactũ ex fructib⁹ pignoris sz oz q; fiat ꝑus solutio realis creditori ⁊ inde satis ficte soluit ex quo pcipit debitũ ex fructib⁹ pignoris. Itẽ facit. l. luti⁹. de de ꝓdi. ⁊ demõ. ff. vbi pz q; ꝓditio dz adipleri i forma specifica. ⁊. l. q heredi. e. ti. ꝯriũ vr̃ difficile ⁊ ꝓnunc põt dici q; vbi obseruãtia iuramẽti in casu ficto nõ tẽdit i aliquã lesionẽ illius cui fuit pstitũ imo subest cã large itelligendi iuramen tũ tũc dz iuramẽtum verificari ẽt in casu ficto vt ħ. sec⁹ vbi iuramẽti obseruãtia tẽdit in fauorẽ alteri⁹. nec vrificat ita i ca su ficto imo potius ꝯ itentũ quo casu posset bẽe locũ ꝯriũ

Sz q̃ro q̃liter teneat ꝯ qs ad residẽtiã dicũt hic doc. q; nõ dz ħ amare itelligi vt nũ q̃z inde discedat. satis. n. ẽ q; tpib⁹ debitis ibi resideat. ar. de ꝓse. di. v. nũ q̃z. xxxvij. di. de qui busdã. ⁊ qõ le. ⁊ nõ. in. c. fi. de vbo. sig. li. vi. facit op. l. siqs ita legauerit. ff. de ꝓdi. ⁊ demõ. ⁊. l. qd sit fugitiu⁹. ff. ō edict. edic. Jn glo. i. ibi in eadẽ puicia. dic q; ꝑpe dr̃ pñs ille q itelligit ea q̃ gerũt ibi. xi. q. iij. eoz. ⁊. l. diẽ ꝓferre. §. coraz ff. de arbi. sz alijs respectibus iproprie istud vbũ ⁊ vario mõ sumit vt in glo. Jn glo. fi. ibi ad ea de qb⁹ nõ fuit cogi tatũ. glo. ꝯ hoc opponit ⁊ nõ soluit. Hosti. dicit q; ad cõne xa extẽdit iuramẽtũ vt hic. sz ad extranea nõ vt i ꝯrio. Jo. an. dicit q; salua reuerẽtia glo. ⁊ Host. ħ nõ colligit ħ. forte vult dicere q; istud potuit cogitari. ⁊ dic q; cũ istud iuramẽ tũ sit pstitũ in mã iuris dz intelligi ꝑm mãm subiectã. vt ꝓ bat in. c. seq. ⁊ vide pulchr̃ dictũ Jnno. i. c. p tuas. ō arbi. vbi singulariter dicit q; iuramẽtũ simplr̃ pstitũ in mã sui nã alternatiua dz itelligi alternatiue. ita dicam⁹ i proposito q; cũ ius nõ artat ad residendũ indifferenter imo pmittit ab sentiaz ex cã legitia ita dz itelligi iuramẽtum exquo babes aliã rõnẽ decidendi ad lr̃am. ⁊ corroborat dictũ sequẽs. vt in glo. vt ꝓ ꝓpõ negocio possit se absentare. qz hec ẽ cã le gitima petita tñ licẽtia. vt in. c. relatũ. s. e. Sz extra glo. q̃ri tur nũquid is q; br̃ ꝓ pñte debeat gaudere oi beneficio pñ tiũ. Arch. i. c. fi. ō ꝓsu. li. vi. dic q; gaudet solũ bis q̃ ꝓpetũt pñtib⁹ de iure cõi. sec⁹ in cõpetẽtib⁹ de iure spãli puta sta tuto vel ꝓsuetudie. qz hec iura spãlia debẽt stricte intelligi Jo. an. dicit q; si br̃ ꝓ residente. puta qz ẽ in suitio pape vl ẽpi tunc babebit ꝓ pñti quo ad oia. secus si eẽt ꝓcessũ pui legiũ vt possit pcipe fructus in abñtia. tũc. n. dicendũ q; nõ babeat ꝓ pñte quo ad alios effectus. ⁊ ex ħ eẽt inferendũ q; si ex puilegio qs dz baberi ꝓ presente seu ꝓ cine dz gau dere oi puilegio pñtũ vel ciuiũ ẽt in cõpetẽtib⁹ de iure spã li. quod satis placet.

c **Um dilectus.** Familiaris pape ñ obstãte ꝓstõne con traria pbẽde sue fructus pcipit in abñtia. b. d. pmo dictũ. scõo eius rõ. ibi cũ familiares. Ea sus lr̃a. Canonici metẽses talẽ fecerũt ꝓstitutionẽ i ecclesia sua q; in abñtia nihil pciperẽt. Magister otto eiusdẽ eccle sie canonicus existẽs in curia romana in suitio dñi pape pe tebat ab eis bñficiũ suũ: sed ipsi occasiõe dicte cõstitutiõis illud denegabant. Mandat papa canonicis meten. Qua tenus nõ obstãte illa ꝓstõne que facta est ꝯ absentes debe ant eidẽ mgro assignare fructus pbẽde sue existẽti in suitio dñi pape: qz qui in seruitio dñi pape cõmorat nõ ỏbẽt gau dere minori puilegio qz qui in ecclesia cõmorant: qz p ipos pñtiũ negocia sepi⁹ ꝓmouent. Jstud itelligo de gr̃a q; mã dat dare bñficiũ: non obstãte illa ꝓstõne. Ber. Nõ pmo ibi in nro suitio. q; nõ oẽs residentes in curia romana gau dẽt progatiua pcipiendi fruct⁹ i abñtia sz oporteret q; sint in seruitio pape. ⁊ an oẽs in ei⁹ suitio existẽtes gaudeant ħ puilegio dicã in. c. se. Nõ scõo ibi familiares q; existẽtes in suitio alicui⁹ dicũt sui familiares. est tñ vbũ valde latum nã ⁊ domestici dicunt familiares. de quo in. c. i lris. ō testi.

Nõ tertio ibi se obsequales ⁊c. q; exñtes in suitio pape di cunt suire vl ecclesie. ⁊ facit ħ lr̃a i ar. q; suitiũ ecclesie vl̃s debeat facere quẽ reputari ꝓ pñte. Altio nõ ibi minori ñ debeãt. q; isti abñtes q censentur residere debẽt in oibus gaudere progatiua pñtium. ⁊ fic vr̃ q; i his q̃ ꝓpetũt de iu re spãli debeãt reputari pñtes. ⁊ facit ꝓ Jo. an. in eo qõ di cit ꝯ archi. in. c. fi. de ꝓsue. li. vi. tetigi aliqualr̃. in. c. ꝑcedẽti

Sed q̃rit ꝓ declaratiõe pdictoꝝ. nunquid oẽs officiales curie gaudeãt ħ puilegio. doc. ħ sentiũt q; nõ. ⁊ satis ꝓbat ħ lr̃a dũ dicit in suitio nro. Sũt. n. in curia qdã notarij qui stant pncipalr̃ pp lucr̃ nõ aũt ad suiendũ pape nec vl̃ ec clesie. ⁊ dũ negociũ occurrit pot⁹ fuit eis q̃z eꝝ. Restrigẽ da est g̃ ħ lr̃a ad exñtes in suitio pape. vt sunt capellani vel files. vel nisi eẽnt ibi officiales trabẽtes ibi morã ex pcepto pape. nã satis dicunt abesse cã reipublice. vt. l. sz ⁊ si p prin cem in fi. ⁊. l. reipublice. ff. ex qui. cau. ma. Jn gl. i. in fi. idẽ tz Host. sed Jo. an. tz ꝯriũ. qz cũ hec ꝓstitutio tñ dispõat id qõ ius cõe nõ est necesse in rescripto de ea facere mẽtõez quẽadmodum nec de iure cõi. ⁊ tene menti hoc dcm̃ ⁊ vide glo. nõ. in. c. i. de ꝓsti. li. vi. Et nota ex ħ ⁊ ex tex. q; ꝓstitu tio disponẽs in mã iuris nõ includit i se casũ als exceptum a iure cõi seu casum fictũ a iure cõi. nã de iure cõi ẽ q; nõ re sidens fruct⁹ nõ pcipiat sed familiaris pape excipit seu cen set residere. vñ ꝓstitutio simplr̃ dictãs vt nemo bẽat fruct⁹ in abñtia nõ includit casuz a iure exceptũ imo verificat i ca su ficto a iure qui br̃ ꝓ vero. ⁊ fic bẽs casuz in quo statutuz verificat in casu ficto. ꝯ nõ. in. l. iij. §. ħ verba. ff. de neg. ge. ⁊. c. in nra. de iniu. ⁊ iõ est qz ius in ħ equipat casum vr̃ ⁊ ficti. vñ ꝓstitutio disponẽs regr̃ id qõ ius dz recipe oẽs li mitatiões ⁊ interꝑtatiões iuris qõ ꝑpetuo nõ. ⁊ clari⁹ ꝓ ba tur in. c. se. vbi tangã. secus dic vbi statutũ eẽt ꝑter vel ꝓtra ius ⁊ odiosum tũc nõ verificabit i casu ficto. sz verba ỏbẽt intelligi ꝓ pe ⁊ in suo ꝓ ꝑo significato. ⁊ fic intellige illaz. l. iij. ⁊. c. in nra. facit ad mãm qõ nõ. ꝑ Bar. in. l. oẽs ppli. ff ō iust. ⁊ in. vbi tractat an statutũ recipiat iterꝑtationẽ restri ctiuam vel extensiuã. ⁊ optime facit. l. ij. C. ō nora. ⁊. c. ex ꝑte iij. de ver. sig. Jn glo. ij. ibi tanq̃z vni ex residẽtib⁹. dic io. an. ⁊ bñ q; ħ verba nõ sufficerẽt vt isti deberẽt ꝓsequi ħ vi ctualia q̃ als appellãt quotidiane distributiões. rõ qz distri butiões nõ dant residentib⁹ sz itereſſentib⁹ diuis. vt leg. ⁊ nõ. in. c. i. e. ti. li. vi. Exquo nõ q; verbũ residere verificatur in eo qui ẽ in loco bñficij lz nõ ꝑ iterfit diuis officijs. Jn glo fi. in fi. aduerte qz glo. solũ vr̃ excipere exñtes in suitio pape ⁊ epi. vñ dubitat quid de exñtib⁹ in suitio legati. doc. cõiter vident sentire q; idẽ fit in legato qõ in epo q̃z tũ ad ꝓ uinciaz suã. ar. in. c. ij. de of. lega. li. vi. nec ob. c. sane. j. ō p ui. vbi dr̃ q; puilegiũ non ẽ extendendũ ex indẽpritate rõis qz istud nõ est puilegiuz sz ius. ⁊ fic transeunt vt dixi cõiter doc. sed ego dubito vtr̃ ħ dcm̃ fit ver. pmo q; nõ est eadẽ rõ in legato q̃ in papa ⁊ maxime qz aliqui pñt esse in suitio pape ⁊ aliqui in suitio legati ⁊ sic eccl'ia patere⁹ defectũ mi stroꝝ. nec est eadẽ rõ q̃ i epo. qz eps facit unũ coꝛp⁹ cũ ca nonicis. ut est maioꝛ cõio inter eos q̃z inter legatuz ⁊ cano nicos. ar. c. requisisti. j. de testa. ⁊. c. q̃sto. de bis q̃ fi. a ꝑla. sine. cõ. ca. ⁊ ꝓ ħ qõ nõ. doc. in. c. se. vbi reuocant in dubiũ

nũ quid clerici nõ canonici exĩtes in ꝓuitio epi gaudeãt hac ꝓrogatiua. ⁊ ꝑ maiori pte videnť tenere q nõ qz iuť cautũ ẽ de canonicis qui faciũt vnũ corp⁹ cũ epo. Itẽ põt argui ĩ legato sicut arguim⁹ in clericis ĩferioꝛib⁹ ad epm ⁊ tãto magis qz prãs legatoꝝ ẽ supindicta seu extraoꝛdiaria iõ restrigenda. vt dicit glo. nõ. in cle. ij. de of. oꝛ. Itẽ hec mã ẽ dãnosa ipsis ecclesijs ⁊ diminuiť cult⁹ diuin⁹ ergo poti⁹ sũt restrigenda q̃z relaxanda. Ex quib⁹ inferť quid dicẽdũ de familiarib⁹ cardinaliũ. sunt opi. sed Jo. an. dicit q bodie papa ꝓcessit oĩbus cardinalib⁹ hãc ꝓrogatiuã respectu familiarium. vñ de iure posset attẽtari aliud ꝑdictis rõmb⁹. Sed ad vnũ diligenter aduertas in practica. nã multi ipetrant lr̃as familiaritatis cardinaliũ q nõ sunt vere familiares cardialium sed faciũt vt gaudeãt ꝓuilegio familiariũ. nã ĩ nullo gaudere debẽt ꝑ quo tex. in. c. ꝑce. ⁊ bo. tex. in. c. fi. de v̈b. sig. li. vi. Dubitať ẽt ĩ exĩtib⁹ in ꝓuitio archiepi. doct. dicũt q nõ habeat locũ ꝟ in eis. ar. c. pastoralis. ⁊. c. duo simul. de off. oꝛ. sz intellige hoc respectu clericoꝝ suffraganeoꝝ suoꝛũ qz in nullis nullã bz ptãtẽ vltra casus in iure ꝓcessos vt ĩ dictis iurib⁹. sed in clericis sue diocesis idẽ dicendum qõ in epo cũ ipse sit eps in sua diocesi. nec dz gaudere miori ꝓrogatiua imo maiori q̃z eps ĩ sua pp excellẽtiã sue dignitatis.

An aũt oẽs canonici exĩtes in seruitio episcopi gaudeãt hac prerogatiua. dic q non sed restringe vt dicam in. c. se.

a **B audientiam.** Duo canonici ab sentes cũ epo seu in eius ꝓuitio fructus ꝑbẽdaꝝ suaꝝ ꝓcipiunt in abñtia ꝓsõne ecclesie ꝛia nõ obstãte. h. d. due sũt ptes. scda ibi decernim⁹. Casus lr̃alis. Canonici meldeñ. quãdã fecerũt ꝓsõnem iuramẽto interposito ꝓfirmatã: q canonici nihil ꝓciperẽt nisi cũ in ecclesia residerẽt illis exceptis qui pp infirmitatẽ excusarenť. ⁊ qui essent in seruitio apostolice sedis: eps q̃ q̃z bz aliquos de canonicis ĩ ꝓuitio suo ⁊ capitulũ occasiõe ill⁹ ꝓsõnis subtrahebat illis fructus ꝑbẽdaꝝ suaꝝ: ⁊ ita eps nõ poterat eos habere qñ volebat vel sibi expediebat. puẽit hoc ad noticiã dñi pape. Qui sup hoc statuit vt duo de canonicis existẽtes in ꝓuitio epi integre ꝓcipiant fructus ꝑbẽdaꝝ suaꝝ: qz absentes dici nõ debẽt qui in seruitio epi ꝓmorantur. Ber. Prio nõ vnũ dictũ satis notabile q statutũ disponẽs ĩ mã iuris ⁊ excipiens duos casus alś a iure exceptos nõ vł includere alios casus ꝑ se cõsimiles a iure exceptos. ⁊ ꝟ iõ qz ex quo disponit in mã iuris ⁊ nõ agit specifice ꝛogare iuri recipit oẽs limitatiões iuris. nã de iure nõ residẽtes ꝓuanť fructibus ⁊ excipiunť ifirmi ⁊ exĩres ĩ ꝓuitio pape vel epi. statutũ v̈o de quo hic excipiebat solũ duos casus nec ꝑ ꝟ excludit tertiũ casuz imo intelligiť excepť⁹ sicut excipiť a iure cõi qõ vł mirabile ꝟ illã regulã q exceptio firmat regulã ĩ casibus nõ exceptis. xxxij. q. vij. dñs. ⁊ facit hec lr̃a opti. ĩ ar. q sicut casus excepť⁹ a iure extẽdiť ad ꝓsimez casũ ꝓp idẽtitatẽ rõis. ꝑbať in. c. cũ dilecta. de cõfir. vti. nõ. glo. in. l. i. C. de ꝓdi. ide. ita ⁊ casus exceptus a statuto vbi disponit statutũ in mã iuris. vt ꝑbať hic. si aũt disponeret ꝟ ius vel ꝑter forte dicerẽ oppositũ qz casus exꝑsse nõ ꝓuisus ĩ statuto relinquiť dispositõi iuris cõis. ar. in. l. cõmodissime. ff. de liberis ⁊ posthu. ⁊. c. suscepti. de rescrip. lib. vi. ⁊. c. in nr̃a. de iniur. Scõo nõ. ꝑncipaliter ex ꝑdictis ⁊ ex tex. ibi cũ absẽtes dici nõ debeãt ⁊c. q statutũ disponẽs in mã iuris vł ficatur ẽt in casu ficto q̃ casus fictus ẽ verus vł equiparať a iure qõ ẽ ẽt bñ nõ. ⁊ clarius ꝑbať ꝟ q̃z in. c. ꝑce. Et aduerte qz papa ꝟ nõ intẽdit indulgere epo nec statutũ de nouo facere sz potius rñdit de iure iterꝑtando statutũ ꝑz ex. v̈. decernimus. ⁊ ex rõe quã allegat. Ultio nõ q ex fine lr̃e ibi ꝓmorãť iũcta glo. in v̈. vt duo. q eps põt bñe secũ duos ex canonicis ecclesie sue ad sibi deseruiẽdũ seu eũ associandũ Et nõ sẽp istã glo. q̃ vł velle q eps possit ad ꝟ cogere canonicos qõ nõ memini alibi ita exꝑssũ. In gl. i. in fi. ⁊ põt dici q ꝟ statuerũt cũ tãta solẽnitate vt tollerent excusationes quoꝛũdã fũdantiũ se forte sup ꝓsuetudie ecclesie de nõ residẽdo. vel forte ꝑm bost. ⁊ doc. ꝓsuetudo ꝟ erat ĩ oppositũ. vñ volnerũt statuere ꝫ ꝓsuetudinẽ. Sz circa hoc insurgit nõ. dubiũ nunqd eps cũ maiori pte canonicoꝝ possit statuere tollendo ꝓsuetudinẽ in ꝓriũ vt canonici teneanť facere residentiã. ⁊ sentiunt doc. q sic dũmõ ꝟ fiat ꝑncipaliter pp vtilitatẽ ecclesie. vt qz paniť defectũ in mĩstris. ⁊ ꝑsumiť ꝟ si ꝓuertũt fructus absentiũ ĩ surrogãdis vel alś in vtilitate ecclesie secus ñ vellent sibi lucrifacere fructus abñtiũ qz tunc viderenť ꝟ facere pp ꝑ̃a ꝓmoda ⁊ nõ valeret statutũ. vt ĩ c. cũ oẽs. de ꝓsti. ¶ Posset iudicio meo ista q̃stio lar⁹ tractari ⁊ extẽdi. nã dicerẽ q vbi ecclesia ex tali ꝓsuetudine paniť enorme ꝓiudiciũ in diuis q ẽt tunc solus eps requisito prius ꝓsilio capli poterit ꝟ statuere siue capitulũ velit ꝓsentire siue nõ. ad ꝟ qõ no. in fili in. c. ij. de ꝓsti. li. vi. in nouella. nã ꝓsuetudo q̃ incipit eẽ multũ grauosa ecclesijs est reuocãda ar. c. i. de bis q̃ fi. a ma. pte ca. nã ⁊ ꝓuilegiũ aplicũ ꝟ casu reuocareť. vt videbis in. c. se. sed vbi nõ eẽt tñ ꝓiudiciũ qz ecclesia bñ bz multos mĩstros. ⁊ tũc posset dubitari nũqd ẽt cũ maiori pte capli possit eps in ꝓiudiciuz singuloꝝ tollere ꝓsuetudinẽ ⁊ credere sufficere q maioꝛ ps ꝓsentiat exquo volũt ꝟ statuere nõ pp ꝓmoda ꝑ̃a sed ad bonoꝛẽ cult⁹ diuini. ar. c. fi. de bis q̃ fi. a ma. pte ca. ⁊. c. cũ oẽs. de cõsti. ꝑm vnum intellectũ. Canonicis v̈o nõ ꝓsentiẽtib⁹ forte nõ posset solus eps tollere ꝓsuetudinẽ ecclie exquo necessitas nõ suggerit ꝓriũ. qz ꝓsuetudo ẽ ꝑ̃ada fic iuť. ar. nõ. i. c. cũ ꝓsuetudis. ꝟ ꝓsue. ⁊. d. c. cũ oẽť. ⁊. c. i bis. xi. di. In gl. ij. ibi. §. stich⁹. ⁊ facit ille tex. ad decisionẽ qõis. s. nũqd quilibet in firm⁹ debeat bñe fructus ꝑbẽde seu distributiões quotidianas. nã de iure cõi infirm⁹ dz bñe ẽt illas distributiões quotidianas. vt in. c. i. e. ti. li. vi. dicũt ꝟ doc. ⁊ bñ q nõ ſz ille infirmus ꝓciet q ĩpediť residere vł interesse rõe ifirmitatis dũtaxat. vñ si alś nõ residebat vel nõ erat solit⁹ residere vel interesse diuis lz tũc infirmareť nõ bẽbit fructus in abñtia qz ifirmitas nõ ꝓstitit cãz. ar. bo. in. d. §. stich⁹. facit. l. ij. ff. fiqs cau. ⁊ qõ ibi nõ. ⁊ q ĩ fili nõt ino. i. c. ex trãsmissa. ꝟ de ꝓscri. qõ nõ. qz quotidianũ ẽ. In gl. sup v̈. vt duo. nõ bãc gl. ad duo. ꝟ q vł si oẽť canonici exĩtes ĩ ꝓuitio epi gaudẽt hac ꝓrogatiua ſz nõ debẽt eẽ plures q̃z duo ⁊ idẽ sentiunt doc. ꝟ in his q sunt in ꝓuitio pape ⁊ in studẽtib⁹ ẽt ĩ theologia. ⁊ sic vł ꝟ restringere. c. fi. j. ꝟ magi. ⁊ nõ ꝟ ꝑpetuo q ex eodẽ collegio nõ debẽt esse ĩ studio vltra duos si volũt gaudere ꝓuilegio studentiũ vt bẽant fruct⁹ ĩ abñtia. dicit ꝟ in ll. Post. se putare numez hunc arbitrariũ ita vt pot⁹ vtamur arbitrio ĩ restrigendo q̃z ĩ relaxãdo. ar. c. i. j. de deci. ⁊. c. ex ptede cens. Ego credere ai aduertendũ q̃litatẽ stat⁹ ecclesie et loci vñ canonici ꝓficiscũť. nã si ecclesia multũ abũdaret ministris ⁊ pateret maximũ defectuz ĩ viris sciẽtificis satis puto q iste numer⁹ possit excedi. ar. d. c. fi. de magis. ⁊. c. cum ex eo. de ele. li. vi. nã ꝓriuz iure nõ ꝓbať. nec debem⁹ restrigere illud. c. fi. ita indistincte pp ꝟ. c. cũ sit lõge maioꝛ rõ ⁊ maioꝛ fauoꝛ ĩ studẽtib⁹ ĩ theologia maxie suggerẽte necessitate q̃z exĩtib⁹ ĩ ꝓuitio epi. Scõo nõ ppetuo istaz glo. in fi. dũ dicit q vltra duos canonicos nõ põt eps cogere vt sint ĩ ꝓuitio suo. Et nõ ꝓmo quo ad sensuz directũ vt sic nõ possit cogere tres vel q̃tuoꝛ vel plures vt associẽt euz. Itẽ nõ quo ad sensuz idirectuz seu ꝓriuz vt duos ex canonicis possit cogere. ⁊ nõ memini de aliquo tex. ꝟ ꝑãte ſz facit satis in ar. iste tex. ⁊ iura alle. i. c. decetero. s. eo. ti. Ultio ꝟ q̃riť quid in clericis ĩferioꝛib⁹ nõ canonicis vtz gaudeãt ꝟ ꝓuilegio si sunt in ꝓuitio epi. qdã tenuerunt q sic ꝑ idẽptitatez rõis. aliqui disputãdo tenuerunt ꝓriũ q io. an. ꝟ ꝓcordando dicit posse dici q in iferioꝛib⁹ sit necessaria dispensatio epi in ꝑ̃ꝛis v̈o canonicis sufficit dispẽsatio iuris cõis. dicerẽ q aut isti iferioꝛes destinãť ꝑ epm ꝑ cõi vtilitate q sic ri põt. vt in multis iurib⁹ alle. ꝑ me ĩ. d. c. decetero. ⁊ ꝟ cãu bẽbunt isti fruct⁹ ĩ abñtia sine aliq̃ dispensatiõe qz officium eoꝝ si dz eis eẽ dãnosuz. vt in. c. cuz nõ deceat. de ele. li. vi. aut destinãť ꝑ ꝓuitio ecclesie cathedralis. ⁊ puto idẽ vbi cã suggerit eos mittendi vt qz repiť vn⁹ mag s idustriosus ⁊ magis aptus q̃z ali⁹ ex canonicis cathedralis ecclesie. arg. op. in. c. i. vt ecc. benefi. ⁊ faciunt nõ. ꝑ Jo. an. in. c. fi ꝑ tua

debita. de rescrip. li. vi. in nouella. aut ꝑ fuitio solius epi ⁊ tūc casus est dubius ⁊ dubitationē inducit. qz iura ista loquūtur i canonicis cū qbus ē maioꝛ cōio qz cū alijs iferioꝛibꝰ. vt i. c. reqsisti. de testa. satis posſz dici qꝺ vrgēte causa gaudeāt hoc ꝓuilegio qz videt ꝓmouere fuitiū ecclesie cū eps sit in ecclesia ⁊ eꝫ. vij. q. i. scire debes. ꝑ quo tex. ħ i si. ibi ꝑ tuo fuitio ⁊ ipsi⁹ ecclesie ⁊c. Et qz filij i necessitate debēt subuenire parentib⁹. ſz vbi necessitas nō vrgeret tenerē aliā opi. vt nō possit eps subtrahere debitū fuitiū ecclesijs iferioꝛibꝰ assumēdo ministros i familiares. ⁊ facit illa rō. qz hec iura loquūt in canonicis ecclesie sue q sunt membꝛa coꝛpis sui ꝙ nō debēt extēdi ad alios cuz mā sit dānosa ecclesijs ⁊ nō reperiāt oīmoda eadē rō. Quid āt i subditis alteriꝰ plati citra epm. dic vt dixi i. d. c. decetero. Ultio q/rit quid si canonici fecerūt statutū sup residēcia ſz postmodū eo nō vtūt. dicit Jo. an. qꝺ illud tollūt ꝑ ꝙuētionē. ĵ. ō ꝑ bē. ꝑ illoꝛ. ⁊ facit. c. cū accessissent. de ꝓsti. Nō diligent ħ dcm. nā ex eo ⁊ iurib⁹ statī alleg. pōt colligi qꝺ si statuentes sciēter fecerūt actū ꝓriū statuto videt tollere statutū nec requirit fluxus a' icui⁹ tpis. In lege vo ꝓncipū aliud ē dicendū. nō eni tollit nisi ꝓsuetudo sit ꝑscripta legitio tpe. vt in c. si. de ꝓsue. ⁊ facit qꝺ nōt Ei. in. l. ij. C. q̄ sit lōg. ꝓsue. ⁊ qꝺ dixi i. c. ioānes. de cle. ꝓiu. ⁊ ſm ħ limita nō. i. c. i. de treug. ⁊ pa. ⁊ iura dicēcia qꝺ ꝑ nō vsum tollit lex ⁊c.

c **Um ad hoc** Si ecclesia patit⁹ ministroꝛ defectuz ꝓui legiati sup absītia ꝑ subtractionē ꝓuētuuz redire cogūt. h. d. ꝓmo narrat fcm. scdo ꝓuidet ibi vñ mādam⁹. ⁊ ē bo. tex. ⁊ pōt multum practicari. Casus talis. Antiochēa ecclesia ꝓp absentiā illoꝛ qui seruire debebant in ecclesia destituta erat ministris occasione q̄rūdā indulgentiaꝝ quas sup hoc habere dicebāt: petijt patriarcha ecclesie sue sup hoc ꝓuideri. Uñ mādat pa. ipsi patriarche. Quatenus nō obstātib⁹ apostolicis indulgētijs ⁊ predecessoꝛ ipsius patriarche reuocet canonicos absentes et quosdā alios qui appellāt assistij ꝓtinue residētes ⁊ si nō venerint de beneficijs ipsoꝛ faciāt ecclesie defuiri: dū fuerit absītes ⁊ qꝺ supfuerit in vtilitatē ecclesie ꝙuertat. De iure tñ poterant ꝓriuari. sed i hoc eis voluit facere grām. Ber. Uerio nō qꝺ si ꝑ ꝓuilegia ꝓcessa sup nō residentia ecclesia patit⁹ graue dispendiū in cultu diuīo talia ꝓuilegia fuāda nō sūt. Ex quo infert qꝺ quēadmodū tollūt ꝓuilegia superioris ne ecclesia patiat defectū in diuīo cultu ita ⁊ fortiꝰ tollēda ē ꝓsuetudo ꝑria. Scdo nō ex ħ ⁊ ex tex. qꝺ cū ꝓuilegiū ꝓncipis icipit eē ex postfacto valde nociuū ecclesie ē illō sine mora reuocandū qz ħ nō ē de intētione ꝓncipis ꝓuilegiare vnū cū graui dispēdio alteriꝰ maxie ecclesie. ꝑ quo bo. ter. i. c. suggestū. ĵ. de deci. l. ij. §. si quis a ꝓncipe. ff. nequid i loco pu. ⁊ c. sup eo. de of. dele. Tertio nō qꝺ respectu iferioris citra papā appellat hec facultas nō residēdi licētia ſz respectu pape dī idulgētia. Ex ħ. n. arguo qꝺ ali⁹ citra papā non potest ꝓcedere indulgētiā sup nō residētia. qz cū ħ sit ꝺ ius cōe ⁊ in ꝓiudiciū ecclesie nō pōt eps idulgere. ꝑ quo. c. dilectus. de tēp. oꝛ. ⁊ qꝺ nōt glo. de legato in. c. fi. de here. li. vi. ſz lniam ꝓcedere pōt. qz vbū lnia nō iportat nudā volūtatē ſz ꝓcessionē ex cā factā. vt nōt Bar. in extra. ad reprimēdā. ⁊. l. alio herede. de alimē. ⁊ ci. leg. lz Jnno. aliud senserit in. c. cū ad monasteriū. in fi. de sta. reg. nā vbū lnia descēdit a vbo lz. ⁊ vbū lz sonat arbitriū boni viri. vt nō i locis pal. pōt q̄ inferioꝛ citra papā dare lniam ex cā abītādi a beneficio ſz nō pōt dare idulgentiā cā. ſ. nō exīte. ⁊ ita itelligo istū tex. in eo qꝺ vtit diuersis vocabulis. Quarto nō et tene mēti qꝺ bñficia ēt simplicia requirūt residentiā de iure cōi nec sufficit deseruire ꝑ aliū qꝺ iudicio meo aptissime ꝑbat iste tex. nā ħ nō solū canonici ſz ēt capellāi ⁊ alij simplr bñficiati reuocant ad residentiā in ecclesia vbi sunt bñficiati nec releuant ponēdo ibi vicariū. qꝺ collige ex eo qz eis nō venientib⁹ superioꝛ facit defuire ecclesie ꝑ vicarios ⁊ residuū detracta portiōe vicarioꝝ ꝙuertit i vtilitatē ecclesie vt ħ. si. n. posset licite ꝑ alios defuire residuū applicaret eis ēt si eēt ecclesia curata. vt nō. ꝓbat tex. in. c. cū ex eo. de ele. li. vi. Jn gl. i. ibi qz in eo manere dz ⁊c. nō hāc rōnez gl. ⁊ fuit originalr dcm apli ⁊ trāsūptiue. xxi. q. i. c. i. ⁊ facit ħ rō. ꝑ bis q̄ dixi. s. in nō. vt quisqz teneat ꝑ se ōfuire i bñficio qz uis simplici nisi ltia cā eū excuset. vt in. c. puenit. de ap. Et aduerte qz glo. dicit qꝺ defect⁹ ministroꝝ fuit ltima cā reuocādi abītes. nec apit vtꝝ potuisset iste inferioꝛ ꝓuilegiū superioris reuocare absqz auctoꝛitate supioris. ſz glo. sequens sentit qꝺ nō. ⁊ ꝓ iūgēdo istā glo. cū illa vī fuisse de mēte glo. vt supioꝛ qui ꝓuilegiū ꝓtulit debeat reuocare qz ħ ē ltia cā reuocādi. ⁊ ħ tenuerūt quidā. Alij vo vt ino. tenuerunt loquēdo alternatiue dicētes qꝺ ħ reuocatio fit de iure cōi vel de gra. sed ħ incidit in illā qōnē. nunquid ꝓuilegiū supioris qō incipit esse valde nociuū tertio ipso facto annullet an sit opus recurrere ad supioꝛē ⁊ de hac qōe dicā plene in. d. c. suggestū. ⁊ vide glo. i regula decet. de reg. iur. li. vi. ⁊. xxv. q. ij. rescripta. ⁊ satis pōt dici vt bonestū ⁊ cautū sit recurrere ad supioꝛē maxie vbi allegat enormis lesio. nā cū iferioꝛ nō possit interꝓetari pape ꝓuilegia. vt in. c. cū venissent. ō iudi. fortiꝰ nō pōt illa tollere cām ꝓtendendo. de quo tñ plenius in. d. c. suggestū. ⁊ sic itellige gl. se. Jn glo. ij. in fi. inuit ħ glo. qꝺ ħ ꝓuilegia nō sint reuocata ipso facto qz als nō fuisset opus facere mētionē de ꝓuilegijs. ⁊ intellige ſm doc. qñ ꝓuilegiū tenuit a ꝓncipio qz enormiter nō ledebat vel si ledebat fuit fcā mentio de ħ in ꝓuilegio. tene sp menti ħ dictū doc. qꝺ ꝓuilegiū valde nociuū ecclesie alicui nō valet nisi faciat mentionē de hac enormi lesiōe. ꝑ boꝝ rōe. ꝓnceps i dubio nō intēdit ꝓcedere ꝓuilegiū vni cū graui dispēdio alterius. l. quotiēs. C. de ꝑci. ipe. of. ⁊ in. d. §. siquis a ꝓncipe ergo taciturnitas inducit surreptionē. vt in. c. postulasti. s. de rescrip. ⁊ ꝑ ħ dcm poteris infringere multa priuilegia q̄ emanāt quotidie a romana curia. Jn glo. in v. ꝑdecessoꝝ tuoꝝ ibi nō extendebat post mortē illoꝝ. pōdera ⁊ nō sēp hāc glo. q̄ inuit in hac pte qꝺ lnia ꝓcessa ꝑ ꝑsidēte in aliquo officio seu dignitate ad aliquid agendū vel nō agendū expirat ipso facto ꝑ mortē ꝓcedētis. vñ sentit glo. ħ qꝺ lnia ꝓcessa sup nō residētia expirauit ꝑ mortē ꝓcedentis. ſz ꝓriū sentit glo. ħ in sequentib⁹ dū vī requirere lesionez ecclesie ⁊ qꝺ successoꝛ reuocet. ꝑ primo dcō vide glo. quā ēt bñ nō. i. c. a nobis. el. i. de sen. ex. q̄ dicit qꝺ sen. ex. ⁊ idē est in qualibz alia lata gnāliter sub ꝓditōe expirat ꝑ mortez ꝑferentis ex quo nō hūit i vita effectū ꝓsūmatū. ad idez pōt adduci tex. in. l. fi. ff. de penis. ⁊ est valde nō. vbi dicit qꝺ si aliquis magistratus iterdicit alicui ob suū delictū ne exerceret certam artez tollit ħ iterdictū seu ꝓhibitio ipso facto finito magīratu illius. ſz qꝺ lnia duret nisi ex cā reuocet postmodum per successoꝛē viō fin. Jnno. in. c. qꝺ trāslationem in fi. de of. le. vbi vult qꝺ indulgentia vl lnia sic cōcessa nō expirat ꝑ mortē cōcedentis. nec ob. l. fi. qz ꝓcedit in penali. nos sumus i bñficio qō dz late interꝓetari. vt in. c. olim. ō vbo. sig. ⁊. l. fi. ff. ō ꝓsti. ꝑn. Et ex hac rñsione ad. l. fi. collige aliud bonū dcm. qꝺ lnia seu indulgentia durat ēt si fuerit sine causa cognitione data. nam. l. ñ. loquitur qñ sine causa cognitione ⁊ sine sententia magistratus iterdicit alicui artem. sec⁹ aūt quādo cū cognitione causa vt in. l. fi. ff. ō of. ꝓcon. nō cōit p legistas in. d. l. fi. ⁊ ꝑ ħ vide glo. nō. in. c. cū ex eo. de elec. li. vi. in v. septēnio. q̄ dicit qꝺ ille q sic ꝓcessit lniam eundi ad studiū nō pōt. Illā sine cā reuocare cū ergo ipse nō possit ex ꝑsse nec tacite post mortez. ⁊ notabis semp dñiaz iter ꝓcessiones indulgentiā seu lniaz ⁊ inter inhibitionez seu interdictuz alicuius artis vel alterius facultatis. Jn glo. ī v. assiſios. que ē penult. ibi nec vocant ad cōes tractatus. nō bñ glo. qꝺ capellani ⁊ alij bñficiati in ecclesijs collegiatis nō sūt de coꝛpoꝛe collegij canonicoꝝ. ⁊ dic ꝓuter qꝺ ō ꝑ se nō possunt facere capl'm seu collegiuz. vī bo. tex. in. c. cū dilecta. ō excess. ꝑla. ⁊ ibi nō. facit qō nō. in. c. ij. ō insti. ⁊ dicit io. an. ħ qꝺ isti possunt vocari assisij. qz portant onus ecclesie vl etiam dicunt quasi assistini. sicut. n. illi se exponūt morti dominis obediendo, etiā in malū. ō homi. ꝑ humani. li. vi. sic etiam isti dicuntur assistini qz occidunt alias canōicoꝝ eis poꝛ

tando mulierculas qꝫ nō. Jn glo.fi.in fi.ꝫ hanc ꝓclusionem glo. insurgunt doc.per id qꝫ glo.ij.dixit.nam cum iste patriarcha reuocet istos abñtes ꝓtextu bꝰ mādati aplici nō bz ptātem vltra ꝓtēta in mādato. sz ḣ nō mādat vt eos ꝓuet sed ꝛ cū lnia ꝑdecessoris.pōt glo.vificari qꝫ successor pōt reuocare ex cā lniam ꝓcessā ꝑ ꝑdecessorē.vt ḣ ꝛ nō. in d.c.cū ex eo.ꝛ totū ḣ pēdet ex illa qōne quā ꝑmisi vtꝝ ipso facto sint reuocata ḣ ꝑuilegia ꝛ bodie sunt reuocata ipso facto.vt in.c.fi.de rescrip.li.vi.ꝛ dic vt ibi.

c **Lericos.** Priuat bñficio clericus non residens si mōitus nō redeat nec iustā excusationē alleget.Et nō diuidit.ꝛ est casus notabilis. Casus lr̄alis.Quidaz clerici assecuti sunt bñficia q̄ requirunt residentiā in ecclesijs dioceſ.isti clerici trāsibāt ad alienaz diocesim cā morandi sine lnia sui ep̄i.ꝓsultus pa.qd de talibus sit faciendū. Rsidet qꝫ si moniti nō redierint ad terminū sibi datū spoliādi sunt ecclesijs illis nisi ostendāt rōnabilem cāz q̄re nō possint redire.Ber. Nō ꝓmo ibi absqz lnia qꝫ cuz lnia ꝑlati licite bñficiat⁹ trāsfert se ad aliā diocesim morādi cā lz bñficium suū exigat residentiā ita colligit ḣ a ꝓrio.Sz ḣ dcm limitarem duobus modis.ꝓmo vt lnia sit ꝓcessa ex cā.nā ḣ ipor tat ḣ vbū licētia nr̄a.nā sine cā ḣ ep̄s facere nō pōt.vt dixi i ꝑcedenti.c.scō qꝫ deseruiat ibi ꝑ vicariū ipse abñs.qō ꝓcedit vbi bñficiū haberet solū vnū rectorē.nō.n.dz interiz carere ministri suffragio.in.c.cū ex eo.de elec.li.vi. Jn collegiatis vo debemus aīaduertere ꝓiudiciū ecclesie ꝛ legitimitatē cāe ꝛ sz ḣ q̄nqz se poterit abñtare absqz eo qꝫ dimittat ibi vicariū.ar.s̄.in.c.ꝓri. Nō vlteri⁹ ibi si mōiti.ꝛ ibi spoliare qꝫ ꝓ residentē nō regrit ordo iudiciari⁹ sz sufficit mōitio ꝑcedēs ꝛ facti spoliatio subsequēs.dixi lati⁹ in.c.ex ꝑte.s̄.eo. Querit in qb⁹ ecclesijs seu bñficijs bz locū dispositio hui⁹.c.dicit Jnno.qꝫ in ecclesijs curatis. Jtē i alijs bñficijs simplicib⁹ q̄ requirunt residentiā ex ꝑuilegio statuto vel ꝓsuetudine in nō exigentib⁹ residētiā nō bz locuz qꝫ exquo nō tenent residere ꝑñt se absentare.ꝛ ḣ bñ notabis sz adde dcm innoc.in.c.ex tue.s̄.e.vt possit se abñtare nō tñ vagādo qꝫ ex ḣ solo delicto vagatōis pōt ꝑuari.vij.q.i. nō opz.cū se.ꝛ dicit postmodū ino.qꝫ de iure cōi oē bñficium regrit residētiā.Host.ꝛ io.an.ꝛ antiqores apti⁹ loquūtur.dicunt enī qꝫ oia bñficia q̄ dant i titulū siue sint vicarie siue modice estimatiōis vt.xx.sol.requirūt residentiā de iure cōi sec⁹ si nō dar̄ in titulū sz stipendiuz.vtputa si alicui pauperi dat possessio ecclesie ad vitā vel precariū.vt.xij.q.i.qꝫ tua.isti.n.nō tenent ad residentiā.ꝛ nō sp̄ hanc regulā. ꝛ facit.c.q̄rente.s̄.e.ꝛ.c.s̄.,pri.ꝛ.c.ex ꝑte de of.vica.c. ꝑuenit.de ap.ꝛ.c.scōz.lxx.di. Jn gl.ij.i fi.nō ex gl.q̄ttuor modos qbus bñficiū babet ꝑ derelicto ꝛ statī ꝓferri pōt absqz alia monitiōe.ꝛ q̄ten⁹ glo.loq̄t de effecto milite. dic vt dixi in.c.fi.s̄.de cle.ꝓin.sz pōdera ḣ vltimū dictū. regrit.n.vt beneficiū sit curatū ad ḣ vt vacet ꝓmū curatū.ꝛ sic vī velle ista glo.qꝫ in bñficijs nō curatis nō ītroducit vacatio ꝓmi ꝑ adeptionē scōi. Jnno.ḣ distinguit qꝫ aut bñficia nō exposcūt residentiā aut sic.ꝓmo casu nō inducit vacatio ꝓmi scōo casu aduertenda ē triplex spēs residētie.q̄dam.n. bñficia requirūt residētiā ꝑpetuā.quedā vo ad tps.q̄dam requirunt residētiā nō simplr sz cātiue.vt qꝫ inducūt ꝓuationē fructus nisi resideat̄ in ꝓma qualitate seu specie iducit ꝓm eum vacatio ꝓmi ipso facto ꝑ adeptionē secundi. Jn scōa qualitate nō iducit vacatio cū possit debuire vtriqz exquo ad tps regrit residentiā. Jn tertia.n.nō vacat ꝓmū sz satis est qꝫ careat fructib⁹,put bz statutū seu ꝓsuetudo.Et nō b̄ ḣ vba Jnno.nō.n.memini alibi legisse.Sz aduerte bñ ad ꝓmū mēbr.nā vī esse ꝛ.c.de multa.j.ti.,pri.nā spāle ē ibi in curatis dignitatib⁹ ꝛ ꝑsonatib⁹ vt ꝑ adeptionē secundi vacet ꝓmū ipo facto ergo sec⁹ i simplicib⁹. Jo.tamē cal.sequit dcm Jnno.ꝑ ideptitatē rōis.nā ius penale extendit ḣ casu.facit.c.q̄uis.in fi.de ele.li.vi.nā rō icōpassibilitatis inducit ꝓuationē ꝓmi in curatis q̄ rō militat in non curatis exquo exigunt residētiam cōtinuam.ḣ ēt dcm repe rio secutum fuisse Fede.de senis ꝓsilio.cxv.in fi.nihil tñ adducit sz bñ allegat dcm Jnno.ꝑ ḣ.n.dcō vide gl.nō.i de.gr̄e.de rescrip.q̄ vī approbare dictū Jnn.sz io.an.i addi. Spe.e.ti.in fi.vī reuocare illam glo.suā.ꝛ originaliter fuit dictū Oldr.ꝓsi.clxxv.vbi ḣ dcm inno.ipugnat.idē sequitur do.Car.ꝛ Pe.de anch.j.ti.,pri.c.de multa.fūdās se per illud.c.de multa.qō spāle loquit in curatis. Cōcludere sic istū articulū qꝫ aut quis bz ius ad rē aut in re.ꝓmo casu per adeptionē secūdi bñficij requirētis residētiā ad qō cōpetebat ius ē incōpatibile cū secūdo de iure.ꝛ ita ꝓpe loquitur tex.in.d.cle.gr̄e.ꝛ boc casu potest saluari gl.illius cle.nam facili⁹ pdit ius ad rem q̄z in re.vt.c.penul.de ꝑbē.li.vi.fic ēt loquit.c.q̄uis pal.nec ex toto illud.c.ꝓtset penā. Pro cui⁹ intellectu.vide Jo.an.in regula odia de reg.iur.li.vi. in mercu.in fi.nec inducit vacatio ex terminis.c.de multa. sz ex tacita renunciatiōe.ꝛ fic loquit tex.in.d.cle. Scdo casu cū q̄rit de iure in re aut acceptat bñficiū requirēs residētiā extra diocesim ꝛ ibi cōmorat̄ ꝛ tūc tacite iducit ꝓmi renūciatio nisi aliud appareat exp̄sse de mēte ipius.ꝛ sic itelige glo.in.c.ex ꝑte.s̄.e.ꝛ inno.i.c.ex tue.e.ti.aut acceptat bñficiū in eadē diocesi vbi est ꝓmū.ꝛ tūc puto qꝫ q̄z tūcū q̄z vtrū q̄z requirat residentiā nō inducit ꝑuatio ipso facto.qꝛ ḣ iure nō caueꝫ ꝛ pena nō ē iponēda ipso iure nisi specifice cauta sit in iure.vt nō.glo.in.c.fi.de iurepa. Nō ob.c.ō inst a.qꝛ nō ē eadē rō in simplicib⁹ sz residētiam exigāt sicut in curatis qm̄ i curatis subest ꝑiculū aīaꝝ qꝛ ipossibile est vtrriqz possit debuire.ꝛ iō vbi maius ꝑiculū ibi cauti⁹ ꝛ celerius fuit ꝓuidendū.vt in.c.vbi ꝑiculū.de ele.li.vi.sz i simplicib⁹ nō est ḣ ꝑiculū merito nō inducit pena ꝓuatōis ipo iure.Quinimo possz attētari vt ꝑcise nō ꝓuet altero sz det sibi arbitriū retinēdi qō velit.ar.c.referēte.ꝛ.c.ꝓterea.j.ti. ꝓpr.ꝛ boc nota qꝛ quotidianum.

Additio Jn glo.fi.nō bene istam glo.ex qua bēs q̄ sit excusatio rōnabilis ex qua possent notari multa.

De ꝓbendis ꝛ dignitatibus. Rubrica.

Continuat̄ qꝛ clerici nō ꝑñt bonestе viuere nisi habeant ꝑbēdas vñ vite necessaria ꝓcipiant merito post rubricas ꝑcedentes subijcitur ista.Et quid sit ꝓbenda dic vt nō.gl. in.c.cum.Ma.de ꝓsti.ꝛ vide qō dz in.c.dilecto.j.e.Quid autem sit dignitas dicam in.c.de multa.j.eo.

v **Tnullus** Jn bonis ecclesie nō succedit iure ꝓsanguinitatis.b.d. Nō ꝓmo ibi clero siue ō populo.qꝫ sz appellatione ꝑsōe veniāt secularis etiam bñtes dignitates. instit.de iure nāli.§.plebiscitū.clerici nō veniūt.alius ꝙ clerus ali⁹ ꝑsōs.duo.n.sunt gnā xp̄ianoꝝ.xij.q.i.duo sunt gnā.ꝛ vide bo.tex.in.c.si snia.de sen.ex.li.vi. Quid autē i ꝑuilegijs dic vt le.ꝛ nō.in.c.dilecti.de fo.ꝓpe. Nō scdo vnā regulā qꝫ in bonis ecclesie nō bz locū successio iure sanguinis.substitut⁹ ꝙ in bñficio nō causat ius a defuncto sz a suꝓiore illud ꝓferēte. Cōtra ḣ opp.nā iuspatronat⁹ ē ecclesiasticū ꝛ spūalib⁹ ānexū.vt in.c.quāto.s̄.de iudi.ꝛ tñ in eo succedit iure sanguis.in.c.qm̄.ꝛ.c.i.de iurepa.ꝛ.xvi.q.vij pie mētis. So.iuspatro.nō est mere ecclesiasticū sz bz ō tē poralitate rōne cui⁹ bz locū successio.sic sentiūt doc.ḣ.ꝛ vi de glo.nō.de bac mā in.d.c.pie mētis.bec solutio ex toto fl plz.nā sequeret de mero iure laici possidēt ꝛ succedūt in iurepa.quod est falsū.nā gratiose fuit laicis ḣ ꝓcessuz ab ecclesia vt inducerent ad fundationē ecclesiaꝝ vt ,pbat in.c. iij.j.de iurepa.dic ergo qꝫ in iurepatr.succedit de gr̄a sicut gratiose possidet.Sed rō q̄re aliud in beneficijs est qꝛ bñficia sunt pure spūalia iō noluit ita ecclesia pingue ius ꝓferre laicis.sz iuspa.nō est pure spūale iō ꝓp vtilitatē inde ꝑuenientez voluit ecclesia dispēsare cū laicis. Jn glo.ij.i fi. vel intellige tex.in ipsis ꝑbendis ꝛ dignitatib⁹ ꝛ ḣ meli⁹ cōuenit rubrice.nō enī dz quis bz necessario ꝑbendā vel di-

gnitatem quã hz cõsanguineus defunctus quinimo vt succ essio in ecclesia dei nõ noteꝝ. statutũ fuit vt filius sacerdotis ẽt legitim⁹ n ō possit hꝛe ẽt ab ep̃o bñficiũ paternũ. vt in c. ex trãsmissa. ⁊ q̃s ꝑ totũ de filijs ꝑsbyt. ⁊c.

n **On liceat.** Nõ lz ep̃o aliquẽ ordinaꝝ sine titulo. b. d. Nõ ꝓmo ibi alimonias. q; h vbũ iportat necessaria vite. vt ꝑz in fi. lr̃e. ⁊ dr̃ alimonia q̃s subsidij elemosyna. Nõ scõo q; nõ oẽs debẽt admitti ad clericatũ. nam nõ bñtes vñ viuere possint ꝓmoueri nõ debent. Et hoc fuit statutũ vt ordiati nõ mẽdicarẽt in opꝓbriũ clericatus q⁹ eẽt valde vile suare dispõnez bui⁹. c. ⁊. c. eps̃ si. j. e. nã turba clicoꝝ faꝯ eos ꝓẽptibiles. lxxxiij. di. legim⁹. Jn gl. i. ibi oẽs i miꝛib⁹ ⁊c. nõ glo. q; appellatiõe clicoꝝ veniũt oẽs ordinati siue ad sacros ordies siue ad miꝛes. qõ i dubio ꝓcedit in dispositõe fauorabili. vt ꝓbaꝯ i. c. duo sũt genera. xij. q. i. Quid in odiosis dic vt dixi sup rubꝛica de vi. ⁊ bo. cle. Et in fi. glo. ⁊ ꝓ hac ꝓsuetudie facit ꝛz doc. q; ꝓmoti ad nõ sacros ordies pñt retrocedere. vt i. c. cũ ex eo. de elec. li. vi. iõ ecclesia nõ tm̃ eis subuenit sicut ꝓstitut⁹ i sacris. puto tm̃ q; a ꝓncipio eps̃ dz suare qõ dr̃ hic i oib⁹ ordinib⁹. ⁊ ꝓ glo. facit. c. eps̃. j. eo. Jn gl. fi. i fi. dicũt aliqd vt do. An. q; iura antiq̃ pñt remanere icoꝛrecta q̃s sol⁹ ordiatus fuit in culpa vt qꝛ asserit se hꝛe sufficiẽs ꝑmonium cũ tm̃ nullũ haberet vel min⁹ sufficiẽs. tũc. n. ipso iure ẽ iterdicta sibi executio. ſz si ordinatoꝛ fuit i culpa tũc bẽant locũ iura hodierna vt hẽat executionẽ ſz ordiatoꝛ ꝓpellaꝯ sibi ꝓuidere de suo vt i. c. cũ ꝛm. j. e. Et nõ hãc solutionẽ in practica ſz nõ credo eã verã qꝛ illud. c. i. lxx. dis. dicit q; ad odiũ illi⁹ qui eũ ordinauit illõ fuit statutũ g̃ loquit̃ q̃s ordinatoꝛ fuit i culpa. ⁊ de h in. d. c. cũ ꝛm. vbi etiã hoc videt ꝓbari. posset tm̃ illa rõ põderari ꝓ ẽria pte qꝛ si i odiũ ordinantiũ illud fuit statutũ ergo vbi nõ ẽ culpa aliud eẽt dicendũ ſz tũc eẽt iferẽdũ ẽriũ vt remota culpa ordiatoꝛis nõ cẽsereꝝ iterdicta executio. Jdẽ põt dici q; semp ordinatoꝛ videtur in culpa qꝛ debuit discutere ⁊ examinare an haberet sufficiens patrimoniũ. argu. in. c. inotuit. s. de elec.

r **Atio nulla.** Breue ẽ ⁊ põt sic sũma ri. Bona ecclesiaꝝ cõia sunt nec dz q̃s tã q̃ ꝓꝑa sibi vendicare. b. d. Nõ ꝓmo ex ꝓncipio q; licitũ ẽ arguere ꝓ rõnez nãlẽ ẽt absq; allegatiõe iuriũ. ꝓ h. c. secũdo regris. in fi. ō app. ⁊. l. scire. in. §. sufficit. ff. de excu. tu. ⁊ vide bo. glo. i. c. ꝓsuetudo. i. di. nã lex ẽ q; cq̃d in rõe ꝓsistit vt ibi. Nõ scõo q; bona ecclesiaꝝ debẽt eẽ cõia idest oĩbus indigẽtib⁹ cõicanda. itellige tm̃ vt bñficiat⁹ ꝑ us capiat necessaria sua. de bef. n. ꝓmo sibi victus rõe suitij adeo vt ꝑ us sit ꝓuidẽdũ sibi q̃z ꝓ repatiõe ecclesie vt in. c. de bis. j. de eccle. edifi. ſz de bis que sup sunt debẽt idigẽtes viuere. ⁊ sic itelligetex. xvi. q. i. c. fi. vbi dr̃ q; quicq̃d bñt clerici paupeꝝ sũt. Jtem limita ꝓut babeꝝ. xij. q. ij. in. c. q̃ttuoꝛ. ⁊. c. ꝓcessa. Ultio iste tex. adducit ad qõez nũq̃id de reb⁹ cõib⁹ possit quis disponere tanq̃z de re ꝓꝑa singlr. de quo vide gl. xxij. q. i. in. §. fi. ⁊ in. c. pñti. de ꝓbẽ. li. vi. sed distingue post Bar. i l. serui electione. ff. de leg. i. q; aut bona sunt cõia vniuersis aut singulis. ꝓmo casu nemo põt dicere hoc ẽ meũ. neq; disponere tanq̃z de re ꝓꝑa. xij. q. ij. q manumittit. ⁊ in. l. in tantũ. ff. de re. diui. scõo casu q̃s sunt cõia vt singulis. aut q̃ rit̃ quo ad dispõnem ptis ⁊ põt quis disponere vt de ꝓꝑo ⁊ põt dicere hoc ẽ meũ. C. de ꝓmu. reꝝ alienatione. l. falso. aut queriꝝ quo ad dispõnez totius ⁊ non põt fallit in ꝓncipe. put babeꝝ in. l. ij. C. eo. Aut queriꝝ quo ad dispõnẽ super toto ⁊ tũc quo ad vsum destinatuz põt vti ẽt inuitis socijs. vt in. l. sabinus. ff. cõi diuidũ. sed ad vsum nõ destinatũ melioꝛ ẽ ꝓditio. ꝓhibẽtis. vt in regula in re cõi. de re. iu. li. vi. Jn glo. ibi diuisioni ꝓbẽdaꝝ. itẽ ꝛm doc. lz bona ecclesie diuidãt in ꝓbẽdis nõ tm̃ ꝓ hoc definit ecclesia illa bõa possidere. vt in. c. relatum. ⁊ qõ ibi babeꝝ. j. ō testa. vel dic formalius ꝓbẽda daꝯ canonico nõ vt illa sit sua ꝓꝑa ſz vt inde viuat ⁊ qõ supest ꝙuertat i pios vsus. xij. q. i. §. fi. vbi bonus tex. ⁊c.

e **Piscopus.** Qui ordinauit aliquem ad sacros ordies sine titulo nõ babẽtẽ de suo vnde viuat de suo ꝓuidere teneꝝ donec aliquẽ titulũ fuerit ꝓsecut⁹. b. d. ꝓmo ponit dictũ. scõo eius exceptionẽ ibi nisi. Casus lr̃a lis. Statuit lateranẽse ꝓciliũ q; ep̃i nullũ debẽt ordinare sine certo titulo in diaconum vel ꝑ̃sbyterũ: ⁊ idẽ intellige de subdiacono qõ si fecerit tã diu mĩstret sibi necessaria donec in aliq̃ ecclesia sibi ꝙueniens bñficiũ assignet nisi de sua vel ꝑ̃na hereditate subsidiũ vite possit habere. Ber. Nõ ꝓmo ibi stipẽdia militie clericalis ⁊c. Prio. n. colligiꝝ q; beneficiũ daꝯ clerico in stipẽdiũ. Scõo qõ quilibet cleric⁹ ẽ miles dei. vñ sicut miles seculi dz stipendiũ a dño tẽporali ita ⁊ miles dei dz habere stipẽdiũ ab ecclesia. Et ex hoc etiam iferẽ clericũ debere gaudere ꝑuilegio militũ. ⁊ itellige de ꝑuilegijs ꝙgruẽtib⁹ ip̃is clericis. s. vbi est eadez rõ vel maioꝛ i eis q̃z in militib⁹ seculi. ꝓ hoc est bona glo. i. l. miles. ff. de re iud. Ultio nõ q; babẽs vñ viuat nõ dz ius cõtra ep̃m ad petendũ bñficiũ. Sz circa h vertit̃ qõ notabil. quid si gratiose fuit sibi collatũ bñficiũ nũquid possit licite viuere de bñficio ⁊ ꝙsuare redditus patrimoniales. inno. tz hic q; sic ⁊ quotidie allegat̃ hoc dictũ. ⁊ teneꝝ cõiter ꝑ oẽs scribẽtes ⁊ ꝓ io. de lig. in cle. gr̃e. de rescrip. ⁊ ꝓ archi. in. c. statutũ. de rescrip. li. vi. nec ob. c. pastoꝛ. i. q. ij. loquit̃ enĩ ꝛm ino. q̃s clericus vellet viuere ō bñficijs ⁊ auare the saurizare de ꝑmonio. secus aũt si vult ꝙseruare ꝑmoniuz ꝓ suis heredib⁹. Jtẽ ꝛm bost. põt itelligi ẽriũ q̃s non deseruit beneficio ⁊ vult viuere de redditib⁹ beneficij augẽdo patrimoniũ ꝓꝑriũ. Ego disputaui hunc articulũ ⁊ incipit. Titius clicus. Et posui plurimas opi. quarũ quatuoꝛ vide ꝓ glo. xij. q. j. illi. Jtẽ vide glo. j. q. ij. c. fi. Et aduertendum q; iura in hoc vario mõ loquũtur. quedã. n. vident innuere q; clicus peccat tenẽdo beneficiũ ⁊ patrimoniũ. quedã vo q; põt tenere ꝑmoniũ ſz nõ dz viuere de redditib⁹ beneficij. q̃dam vo iura simplr ꝓmittũt clico viuere de bõis beneficij. Et plẽ videas in dicta disputatiõe. Sed ꝓ clara decisione cõclusiue est aduertẽdũ q; olim in ꝑmitiua eccl̃ia erat valde durũ q; xp̃ani haberẽt ꝓꝑriũ vñ vnusq̃z ꝙsus vendebat ꝑmoniũ ⁊ ponebat ꝓciũ ante pedes apostoloꝝ. demũ statutũ fuit vt bona nõ vẽderent̃ sed relinquerẽt ecclis cathedralibus ⁊ ex eoꝝ reddit⁹ subueniret̃ idigẽtibus. vt in. c. vidẽtes. xij. q. j. Jtẽ premitte q; gescente illo feruoꝛe fidei laici xp̃iani inceperũt possidere ꝓꝑa clerici occulte possi debãt quapꝛopter vt euitaret̃ hypocrisis fuit statutũ vt quisq̃z clicus posset possidere ꝓꝑa. vt i. c. certe. xij. q. j. vnde ꝓ cõcordãtia iuriu dicẽdũ q; iura q̃ dicunt clicuz nõ posse possidere ꝓꝑa loquũtur ꝛm ips̃ ꝑmittue eccl̃ie. Jtẽ anteq̃z clici haberẽt bñficia sepata nõ poterãt viuere ō reddit⁹ eccl̃ie ex quo habebãt sufficiens patrimoniũ qꝛ illa bona erãt deputata solũ ꝓ idigẽtib⁹. vt i. d. c. videꝛs. Et ꝛm h ips̃ ꝓcedũt iura q̃ dicunt bñtẽ ꝑmoniũ non debere viuere de redditib⁹ eccl̃ie sed cũ hodie beneficia sint dotata principlr ꝓ clicis. de cõle. di. j. nouo. nec sit horridũ q; clericus possideat ꝓꝑa bona emanarunt alia iura nouissima que volũt vt clericus possit viuere de reddit⁹ beneficij ex quo seruit beneficio. vnde põdera. c. fi. j. q. ij. vbi daꝯ clico stipẽdiũ nõ ꝓꝑ indigẽtiã ſz ꝓꝑ suitiũ. nõ enĩz teneꝝ suo patrimonio militare. Et in h multa possẽt dici q̃ i dicta disputatione reperies. Sed simplr ꝙcludo q; hodie licite clicus secularis viuit de fructib⁹ beneficij ⁊ ꝙseruat ꝑmoniũ suis heredib⁹ dũmodo honeste viuat. Jn glo. fi. in fi. nõbis semp hãc glo. ex qua collige q; lz clicus non habeat ecclesiã nihilominus gaudet in bonis ꝑmonialib⁹ ꝑuilegio clicali sicut in bonis ecclesie. Et ꝓ h ꝓz q; glo. in. c. ex lr̃is ō pigno. nõ est vera dũ dicit q; iõ bona ꝑmonialia clericoꝝ sunt ꝑiuilegiata qꝛ sunt obligata beneficio ꝓ mala administratione. illa enĩ rõ nõ ꝓcedit qꝛ sequereꝝ q; nõ babẽs beneficiũ nõ gauderet illo ꝑiuilegio. dic ergo q; ꝑuilegiuz cõperit alia rõne qꝛ bona sunt accessoria ꝑsone. nã ꝓpter ꝓ

rogatiuam persone sepe prīuilegiantur in bonis.l.iij.C.de epi.ꝛ cle.ꝛ vide qđ dico in.c.si clericus laicuz de foro ꝓpe. hic non sunt alia ꝛc̄.

q **Quia in tantum.** Nō debēt epi pmittere quez plures ecclesias obtinere. Et primo ponit excessus.secundo ,puisio ibi per frēs. Casus lr̄alis. Quidā ambitione ducti vt nō duab⁹ aut tribus ecclīs sint cōtenti sed plures ꝓbibeanť babere.cū etiaz duab⁹ seruire nō possunt:precipit cōciliū laterañ. q; ambitio istoruz corrigať ꝑ epos in quoꝝ iurisditiōe clerici ꝓsistunt ꝛ de beneficijs istoꝝ q̄ obtinēt ꝓtra canones ꝛ periculū animaruz inducūt ,puideať pauperibus clericis qui ecclesijs valeant ꝺseruire. Ber. Nō primo q; ꝓtra obtinētē plures ecclesias est ꝓsumptio ambitionis. Et ambitio ,ppie est aspiratio ad dignitatē ,pcedens ad actū.hec tī presumptio qñq; cessat ꝑm qualitatē bñficioꝝ ꝛ psonarū. nā possent ecclesie esse ita tenues vel psone ita nobiles q; licite ꝛ sine oi ambitione posset tenere dispensatiue plures ecclesias. vt ꝓbať i c.de multa in fi.j.e.ix.q.iij.in.c.vnio. Nota secū do multas causas q̄re ,pbibeť pluralitas in ecclesijs. Et prima est ,ppter delictū ambitionis. scōa ,ppter ipotentiā pluribus seruiendi.tertia qz inducit mām dissolutionis tā in vestib⁹ q̄z in moribus.iuxta illud psal.,pcedit ex adipe iniquitas. quarta qz inducit vagationē nā quātū hō magis exuberat tanto facilius efficiť vagus.quta qz ꝓtinet piculū animarū. Et ex h̄ aperie colligit Host.q; peccatuz est tenere plures ecclesias ꝛ itellige q̄ nō subest cā licita tenendi. Et inferť ex hoc ꝛex tex.q; nō valet ꝓsuetudo vt quis sit plalis in beneficijs nō subsistente cā legitima. qđ bñ nō. qz cōsuetudo nō valet ꝓtra periculū animarū ꝛ qñ ꝓbet cām tantoꝝ malox in.c.ex pte.ꝛ.c.fi. de ꝓsue. nec valebit dispēsatio. qz vt dicit beatus Bernardus. Ubi nō subest legitia cā dispensandi illa nō est dispensatio sed dissipatio.ꝛ idē Host.ꝛ cōmuniter doc.hic.ꝛ vide Inno.in.c.cū ad mōasteriū de sta. regu.,pbať ex vi vocabuli.nā dispensare est diuersa pēsare ꝛ sic pscrutari cām tollendi iura. vñ si nulla subest cā legitia dicit dissipatio ꝛ iuriū vulneratio. ide etiā Inno.i.c.ex tue s̄.ti ,pri.vbi dicit nō posse ep̄m dispensare vt sine cā qs habeat duas prebēdas.qz ,pcedit hoc ex ambitiōe q̄ est peccatū. facit qđ nō.glo.in.c.dudū el.ij.de ele. In glo.j.ibi in oibus accessorijs.nōbis bene hoc dictū glo.nec est obligationi tradēdū.q; lz dispēsatio ꝓtra ius sit stricti iuris ꝛ stricta sit fienda interꝑtatio.vt in.c.q; dilectio de ꝓsang.ꝛ affi. in.c.j.ꝛ.ij.de fil.presl.li.vj.nihilominus extēdit dispensatio ad necessaria consecutiua seu dependētia ex eo sup quo est dispensatū.hoc dicit gl.in .c.fiqs in clero.vj.q.j. q; exquo dispensať cū aliquo sup plalitate beneficioꝝ vt etiā dispensatum sup residentia. Et ex hoc etiā habes. q; si dispensať cū minoꝝ vt possit habere ecclesiā curatā videť dispensatū vt nō teneať se facere ,pmoueri ad sacerdotium infra annū iuxta.c.lz canon.ꝛ.c.cōmissa.de elec.li.vj.ꝛ circa hāc māz dispēsationis extendēde vide q; nōt Host.in.c.cū in cūctis de elec.ꝛ qđ no.in.c.at si clerici.§.de adulterijs.s̄.de iudi. vbi latius dico. Adde etiā glo.nō.in.c.nō pōt de prebē.li. vj.q̄ ponit qōnem nōbilē nūquid dispēsatus sup duab⁹ ecclesijs possit ī terpellatim vtriq; deseruire an vō teneať vni deseruire ꝑ se ꝛ alteri ꝑ vicariū. Et cōcludit q; ē in electiōe sua.nā exquo dispēsatū est sup principali videť dispensatū sup accessorijs.ꝛ dic vt ibi latius dicā. In eadē glo.ibi cō uenireť tñ de illis ꝛc̄. Aduerte ad banc dictionē taratiuaz tñ.nā videť ex hoc inferendū q; sup alijs rebus nō posset cōueniri corā illo ep̄o bñficij. Sz ꝓtrariū sentit glo.in fi.nō aduertēdo ad predicta dū dicit q; in vtroq; loco ecclesiarū sortiť domiciliū.nā si hoc essz verū sequereť q; ēt sup alijs rebus posset ibi ꝓueniri cū in loco domicilij possit qs ꝓueniri de ꝛctu alibi gesto ꝛ de delicto alibi perpetrato ꝛ de re alibi sita.vt ,pbať in.c.dilecti de foro.ꝛpetē.ꝛ nō in.l.fi.C. vbi in rē actio.nōt Bar.in.l.cūctos populos.C. de sūmatri.alias sup̄fluereť domicilij forus,dixi late in.c.fi.de foro cōpe. Et iō decisio huius qōnis depēdet ex decisione illi⁹ qōnis vltime quā glo.tāgit in fi.Utrū rōne cuiuslibet bñficij sortiať quis ibi domiciliū.de qua mā vide nō.i.c.dilecti⁹ de rescrip.ꝛ ibi dixi ꝓ Inno.in.c.ex ore de priuileg. Et vera cōclusio est q; si bñficiū requirať residentiaz fortiter ibi domiciliū dūmō teneať ibi residere.hoc dico qz si est dispēsatum super pluralitate beneficiorum videtur dispensatum super residentia.vt dixi.ꝛ per ꝓsequēs si ibi nō residet nec residere ieneť nō sortiť ibi domiciliū als secus. Et ꝓ h̄ dic glo.,pcedere qñ bñficiū nō requirit residētiā.nā tūc exquo ibi nō bz domiciliū non pōt coram illo ep̄o ꝓueniri nisi sup spectantib⁹ ab illud.beneficiū.ꝛ adde ad p̄dicta nō.dictuz Bar.in.l.j.ff.ad municipa.vbi dicit q; in loco vbi quis adiscitur dignitatem efficitur ciuis.facit.l. municipes in.§. miles.ff.e.ꝛc̄.

c **Cum teneamur** Ad mādatū pape nō teneť quis ,puidere illi qui beneficium in lr̄is racuit vel cui fine scādalo ,puideri nō pōt. Et in hoc vltimo ē iste tex.semp mēti tenēdus.nō recipit cōgruā diuisionez. Casus lr̄alis. Aliquis babēs sufficiēs beneficiū ipetrauit lr̄as ,p alio bñficio in alia ecclesia obtinēdo:nec fecit mētionē de beneficio qđ babebat.quesiū fuit a papa vtrū tenere tur ille cui littere dirigunť ,puidere illi auctoritate illarū lr̄arū. Papa respōdet si mandatū nostrū receperis sup ,puisione illius qui bz aliud sufficiens beneficium patiēter sustinebimus si nō feceris qđ mādamus nisi de beneficio suo i litteris nostris fiat mētio vel si nō potes ei ,puidere fine scādalo. Ber. Nota primo vnā regulā gnālem ꝛ notabilez q; in mā bñficioꝝ licite nō obtēpatur lr̄is pape si fine scandalo pareri nō pōt.nō eni ē de mēte ꝓncipis velle ,puidere vni cū scādalo plurimoꝝ. Ad h̄ bo.tex.in.c.nihil cū scādalo.s̄.de ꝓscrip.ꝛ in.c.ij.de no.ope.nūc.ꝛ vide glo.in.c.qui scādalizauerit.j.ō re.iur.quā notabis. Et aduerte qz tex. iste ,pcedit in dubio qñ scilz nō apparet de exꝑssa intētione pape in ꝓtrariū. Sed dubiū esset quid si papa p̄cise ꝓcipit scādalo nō obstāre suo mādato pareri. Circa h̄ nihil scribiť sed dicerē sic.q; aut ē tale qđ nō pōt fine peccato explicari ꝛ tūc nō est parendū. vnde dicit fingr̄ inno.in.c. inq̄sitiōis de sen.ex.q; nō est parēdū mandato pape iniusto exquo multa mala seu scādalū vīsimiliter est futurū. ad idē vide qđ nō. io.an.in.c.cū adeo.de rescrip. vbi notant dz q; si papa scribit ,p indigno tāta idignitate vt salua ꝓscīa illi ,puideri non pōt q; nō ē illi parendū. Ad idē vide Host.i.c. significauit de of.or. vbi dicit q; si supior nō pōt dispēsare sup mādato iniusto nō ē illi parēdū. ,pbať p̄dicta rōne.nā papa nō recipit a deo ptātē peccādi sz iuste ꝛ licite ligādi ꝛ soluēdi.vt dicit tex.in.c.i.xl.di.sed de⁹ qui est supior ꝓcipit malū vitādū ergo poti⁹ parēdū ē deo q̄z pape.qz papa nō pōt ꝛ legē dare. vñ dz potius errare q̄z legē facere.xxv.q.i.sūt quidā.ꝛ.xi. q.iij.qui resistit.ꝛ hec nō qz quotidiana. In glo.i.in fi.de hoc dic vt dixi in illo.c.cū ecclesiastice. In gl.ij.i fi.bodie ē tex.in.c.si motu ,ppio.j.eo.ti.li.vi.vbi babeť q; q̄tūcūq; tenue sit bñficiū obtentū ē semp de illo faciēda mētio als qz tenue sit bñficiū obtentū ē semp de illo faciēda mētio als rescriptū est surrepticiū. Sed h̄ doc.q̄runt nūquid de bñficio sibi subtracto seu occupato sit fiēda mētio. Et ꝓcludūt q; sic als posset via apiri fraudib⁹ qz faceret se quis spoliari vt posset ipetrare aliud beneficiū ꝛ demū repetere p̄mū. item exquo bz actionē ad bñficium repetendū vī ipm bñficium obtinere.ff.de reg.iu.qui actionē bz.facit ad hoc.c.i nra.s̄.de rescrip.nā si papa sciuisset forte nō ꝓtulisset scōm sz dixisset q; repeteret suū bñficiū ꝛ hoc vī verissimum. Et alie gloselle non habent aliquid.

r **Eferēte.** Habens plures ecclesias alterā eligere ꝛ alteram dimittere cōpelliť.b.d.in p̄ma ponit ipetrantis q̄stio.in se cūda ipsius absolutio ꝛ cāe cognitio ibi nos āt Casus lr̄alis. Quidam p̄sbyter in archidiaconatu cuiusdam archidiaconi habebat duas ecclesias. archidiaconus spoliauit illū altera illaꝝ ꝛ assignauit illā cuidam alii p̄sbyte

ro. G. nomine: ꝓpter qꝺ ꝓſbyter ille appellauit ad metropolitanū ſuū. ſ. remenſem archiep̄m ⁊ ſic archiep̄s reſtituit illi eccleſiam. poſt hoc archidiaconus vocauit illū ꝓſbyter ad preſentiā ſuā: ⁊ qꝛ ille nō venit archidiaconus excōicauit eundē. Sacerdos ꝙqueſtus ē dño pape. vñ papa fecꝫ illū abſolui a ſnīa qua tenebaꝝ. Mādat papa ep̄o dioceſano: vt ille preſbyter vnā de p̄dictis eccleſijs eligat quā voluerit alterā aſſignet p̄dicto. G. cui archi. eā ꝙtulerat ſi non habeat aliꝺ beneficiū: alioqn ꝙcedit illaz alij ꝓſone idonee bñficiū nō habenti. Ber. Nō p̄mo archidiaconū ⁊ ſic iferiozē p̄latū ep̄o poſſe de iure ſpāli hẓe ius inſtituendi. Itē p̄uādi ⁊ excōicādi. pōt ergo iferioꝛ ep̄o acqrere eccleſiā pleno iure. de quo ī. c. vnico. de cap. mo. li. vi. facit. c. auditis. ⁊ c. olim. de reſcrip. ⁊ vide lati⁹ ī. c. cū ſatis. de of. archi. Nō ſcꝺo tex. nō. qꝺ habens plures eccleſias nō pōt vtraqz vel alt a p̄ciſe p̄uari ſz ꝺz ſibi dari optio eligēꝺi alterā quā velit. Cōtra ꝟ apte facit. c. qꝛ nōnulli. ſ. ti. ,pri. vbi priuaꝝ ſcꝺa. ⁊ bodie videꝫ tex. iſte correctus p. c. de multa. ĵ. e. vbi ipſo facto ē p̄uatus p̄ria. Doc. iſtāt ,p ſolutiōe ⁊ marie ad. c. qꝛ nōnulli. ⁊ cōiter videnꝫ velle qꝺ iſtud. c. preceſſit. c. qꝛ nonnulli. vñ afi illud ꝙciliū ꝺabaꝝ optio tēpoꝛe illius p̄uabaꝝ ſe cūda ſupueniēte. c. de mīta. priuaꝝ ipſo facto p̄ria. ⁊ ſic iſtō c. bodie remanet correctū. Sz ꝫ būc cōem itellectuz facit qꝺ habeꝫ in ,pemio. ad qꝺ enī fuit poſitū ꝟ. c. cū de aliquo nō ſuiat iō vt alꝭ dixi pōt iſte tex. ēt bodie ,pcedere in eccleſijs nō curatis vel in vno curato ⁊ alio ſimplici. exquo eniz requirūt reſidentiā ⁊ nō p̄ſit ſimul de iure teneri ꝺz dari optio vt altex eligat nō obſtātib⁹. c. ſupius alleg. qꝛ loquunꝫ in ꝺignitatibus ꝙſonatibus ⁊ eccleſijs curatis. iſtud. c. loqtur indiſtincte ergo nō ꝺebemus recedere a iure ātiquo niſi q̄tenus repiꝫ in nouo ,puiſū. l. p̄cipim⁹. in fi. C. de appel. ⁊ debemus ſemp niti ad ſaluandū iura q̄tenus pōt fieri cōgrue. vt. c. cum expediat. de clec. li. vi. ⁊ ,p hoc vide qꝺ nōt Old. ꝙſi. ccxx. ⁊ hoc ſemp nōbis. ⁊ facit qꝺ dixi ī. c. fi. ſ. ti. ,pri. In glo. ij. in fi. vult glo. qꝺ rōne ꝙſuetudinis ꝟ valuit appellatio omiſſo medio. ⁊ ſic nota qꝺ ꝙſuetudo pōt oparī circa ea que ſūt de circūſtātijs ſeu de accidētalibus alicui⁹ actus ſz nō valeat ꝫ ſubſtātiā ⁊ nām actus. vt ē tex. cū glo. in. c. ij. de ꝙſue. li. vi. ⁊ vide tex. in. c. romana. de appel. e. li. vbi ,pbaꝝ dictū glo. Sz aduerte qꝛ ꝟ ē diuinare qꝺ ꝟ eēt cō ſuetudo iō hic potes dicere qꝺ ꝟ nō fuit exceptū. ⁊ nō diuinādo habes hic caſum qꝺ valet appellatio omiſſo medio ſi nō excipiaꝝ. ⁊ dixi latius in. c. dilecti. ſ. de appe. ⁊ ad ꝟ ſciaſ allegare iſtū tex. In glo. in v̄bo quā maluerit. ibi qꝺ ſi credo. nō bñ ꝟ dictū glo. qꝺ ꝙſtitutio odioſa ſpecifice ,puidenſ ꝫ ep̄m nō ꝺz extēꝺi ad alios ſacerdotes idez dic ecōtra. ar. c. qꝛ piculoſum. de ſen. ex. li. vi. ⁊ facit qꝺ dixi ſup rubrica ō vi. ⁊ bo. cle. ⁊ c. ſtatutū. de elec. li. vi. Et in fi. gl. pōdera hoc dictum glo. qꝛ poteſt adduci ad id quod. ſ. dixi qꝺ hec ꝙſtitutio non fit mutata niſi reſpectu rerum eccleſiarum curatarum. Abbas.

m Maioribus. Prohibeꝫ diuiſio p̄bendaꝝ ⁊ pmutatio ꝺignitatū vel ſic. Prebēde ⁊ ꝺignitates nō debēt diuidi nec ēt pmutari. b. d. In p̄ma ponit cā ,pbitio nis. In ſcꝺa ,pbitio. ibi iccirco. Caſus lr̄alis. Quiꝺaz p̄lati bñficia mioꝛ clericoꝛ diuidebāt in plura bñficia maioribus in ſua integritate manētib⁹. Conſiliū turonenſe videns qꝺ hoc erat iniquū ſtatuit qꝺ eccleſia ſeruet vnitatez ſine aliq̄ ſectione in minoꝛib⁹ bñficijs ſicut in maioꝛib⁹ vt de cetero nulla diuiſio fiat p̄bendaꝝ aut etiā ꝺignitatū. Ber. Nō p̄mo qꝺ q̄ꝺā bñficia dicunt maioꝛa ⁊ quedā mīoꝛa. appellat quidē maioꝛa ep̄atus minoꝛa p̄bēdas. Jo. an. dicit poſſe dici qꝺ quedā ſūt maioꝛa quedā media q̄ꝺaz minoꝛa. maioꝛa ſūt ep̄atus. media abbatie ⁊ alij ꝙſonatus. mīoꝛa p̄bēde. Nō ſcꝺo hic vnā regulā negatiuā qꝺ ꝺignitates ſeu bñficia nō debēt pmutari itellige niſi ex cā ⁊ ſupioꝛ auctoritate. vt in glo. nec p̄bende ſeu alia beneficia debēt diuidi.

In. ij. glo. in. fi. ex hac glo. colligunt due ſolutiōes ⁊ p cō ſequēs duo intellectus ad hoc. c. Primus eſt vt nō fiat diuiſio p̄bende ſine cā. vnde cā nō exiſtēte ex vna prebēda nō debēt fieri due vt hic ſz ex cā legitima fic. ⁊ ſic itelligiꝫ. c. vacante. ĵ. eo. ⁊ ſm hunc intellectū itelligiꝫ iſte tex. vt non fiat diuiſio ſcz vt ex vna fiant plures. Secūdus itellectus qꝺ ꝑmo ,pbibeꝫ ne duo recipianꝫ ad vnā prebendā qꝛ cū ſit vni cū ius ⁊ indiuiſibile nō ꝺz eē titulus duoꝝ. in. c. tue. ĵ. e. ſed ex cā bñ poſſet vna diuidi in plures vt ſic ſint plures tituli. ⁊ banc ſolutionē. tz inno. qui dicit prebēdā nō diuidi ſz aliq̄ de tēpoꝛalitate ſibi retineat ⁊ alteri p̄bēde idigenti tribuat. ,p hoc. c. cū oēs. de ꝙſti. vbi mandaꝝ qꝺ p̄bēde equipentur nā ſm inno. p̄bēda eſt nomē iuris qꝛ nō ſolū ꝙſiſtit i tēpoꝛalitate ſed inheret iuri canonie ⁊ ſic ſemp remanet vnū ius ſz aliquid de tēpoꝛalibus ſibi detrabaꝝ. ⁊ notabis ſp ꝟ dcm̄ ⁊ videꝫ velle qꝺ p̄bēda ſit ius ſpūale. ⁊ ,p hoc videꝫ tex. ī. c. dilecto. ĵ. e. vbi appellat p̄bēdam ius ſpūale vnicū ⁊ idiuiſibile. Sed aduerte qꝛ male intelligiꝫ hoc dictū ⁊ videꝫ glo. in ꝓriū in. c. cū. Ad. de ꝙſti. que dicit qꝺ p̄bēda pōt cōferri laico cū cōſiſtat in tēpoꝛalitate. vñ pōt laicus eē p̄bēdatus. ſz nō canonicus ⁊ ſic trāſeūt ibi doc. ergo nō ē ius ſpūale ſicut ꝟ dicit inno. ⁊ vt videꝫ tex. in. ꝺ. c. dilecto. Sz ,p concoꝛdātia dēs aīaduertere qꝺ qñqz in eccleſia p̄bēde nō ſunt diſtincte ſed oīa bona ſūt cōia ⁊ p capitulū aſſignaꝝ iſti vnum p̄dium in p̄bēda ⁊ alteri aliud vel qꝺ ſimile. vel etiā ſunt prebēde diſtincte ſed nō ſunt ānexe canonicatibus qꝛ nō ē ibi numerus canonicoꝝ. ⁊ iſtis caſib⁹ ⁊ ſimilib⁹ p̄benda ē qꝺ mere tēpoꝛale. ⁊ ꝺz a p̄beo p̄bes. ⁊ talis p̄bēda pōt dari ēt laico. ⁊ ſic intellige notata in. ꝺ. c. cū. Ad. Q̄ñqz p̄bende ſt diſtincte ⁊ ānexe canonicatibus vt qꝛ certus ē numerus canonicoꝝ ⁊ p̄bendaꝝ ⁊ q̄libet p̄benda inberet ſuo canonicatui ⁊ hoc caſu intellige. ꝺ. c. dilecto ⁊ dcm̄ Inno. ꝟ nā canonia ē quoꝺdā ius ſpūale cōpetēs canonico ex receptiōe ſua. nā rōne cōnexitatis prebēda ꝺz ius ſpūale qꝛ habeꝫ reſpectus nō ſolū ad tēpoꝛalitatē ſed ad ius canonicū ꝙnexū qꝺ eſt ſpūale. ⁊ hec talis p̄benda nō pōt cōferri laico niſi ſpeꝫ prius a iure canonie. Et ex iſtis inferꝫ ad deciſionem q̄ſtionis quā ponit hic inno. Queriꝫ enī qꝺ ſi duo recipiāꝫ ad vnā p̄bendā ſumpl̄r ſeu ad vnā canoniā. ⁊ dicit qꝺ ſi duo recipianꝫ ad vnā canoniā ſeu canonicatū multiplicaꝝ ipo facto ius canonie ita qꝺ ſunt duo canonici ⁊ habent ius canonie diſtinctū ita qꝺ ſi erat ibi numerus canonicoꝝ ē ruptus qꝛ exquo vacante numero receperūt duos videnꝫ creaſſe aliud ius de nouo. ⁊ de hoc vr̄ tex. in. ꝺ. c. dilecto. ĵ. eo. ⁊ dic vt ibi. Si aūt duo recipiuntur ad vnā p̄bēdā nō ꝟ receptio quo ad prebēdā qꝛ cum p̄bēda ēt ꝙſiſtat ī tēpoꝛalitate modo p̄dicto nō videꝫ facta diuiſio p̄bendaꝝ qꝛ opus eſt fcō ſicut cōſiſtit in facto facit. l. qꝺ in rex. §. fi. ff. de le. i. In iſtis enim q̄ ſunt facti nō ſufficit aī deſtinatio ad diuiſionē ſed ꝺz qꝺ interueniat ꝓrium factum. qꝛ nil taz nāle q̄ꝫ vnū quodq̄ꝫ vinculū ſoluatur eo mō quo ligatum eſt. vt. l. nihil tam naturale. ff. de reg. iur. ſecus eſt vt dixi ī iure canonicatus quia eſt incoꝛporale vnde ſola animi deſtinatione poteſt multiplicari.

r Elatum Receptus in canonicū ex ,puiſione capl̄i ꝺz q̄ facultaſ ſe obtulerit hẓe p̄bendā. p̄mittit ⁊ ſubmittit cās mandati ip̄m mandatū interſerēdo. Caſus litteral. Archiep̄s cantuarienſ. inſtituit in eccleſia ſua magiſtꝝ Jacobum in canonicū ⁊ in fratrē ⁊ ,pmiſit eidē cōferre p̄mam p̄bendam que in eccleſia ipſa vacaret ⁊ aſſignauit eidez aliquā portionem: quouſq̄ꝫ p̄bendā aliquā integrā cōferret eidem: ſed cū poſtmodū in eccleſia ipſa p̄bende vacaſſēt archiep̄s non adimpleuit ſuā ,pmiſſionē. vnde iſte iacob⁹ acceſſit ad papaz ⁊ expoſuit ei qualiter archiep̄s ſe habuerat erga eū. Scribit papa archiepo dicens qꝺ poſtq̄ꝫ dictus iacobus eſt inſtitutus canonicus in ipſa eccleſia ⁊ ,pmiſſa eſt ei p̄benda primo vacatura ꝺignū eſt vt integrā habeat prebēdā. vnde mādat ipſi archiepo qualiter ſi dictus iacobus eſt in eccleſia canonice inſtitutus ⁊ in choꝛo capitulo ⁊ alijſ quoꝝ cōis eſt vſus ꝺz ſicut canonicus poteſtatem ei prebēdam ſi qua vacat vel quā primo vacare ꝙtigerit aſſignet ꝫz

quod ipse ꝓmisit: qz inconueniens ē: vt p̄bēda careat qui in canonicum est receptus. Ber. Nō ꝓmo q̄ qs potest esse canonicus absq; eo q̄ hēat p̄bendaz. ⁊ maxie hoc procedit vbi non est certus numerus canonicoꝝ sz p̄bēde sūt certe ⁊ distincte. Nō scdō ibi capitulū ⁊c. q̄ ius iteressendi in capło ⁊ dandi ibi vocē non causat ex collatiōe p̄bēde sed ex iure canonie. canonicus vo fine p̄bēda licite dat vocē in capło ⁊ ita facit tāq; canonicus. ⁊ hoc idubie ꝓcedit vbi nō est cert⁹ numerus. nā nō pōt qs dici supnumerarius sz oēs habēt equale ius. De supnumerarijs vo vtꝝ habeant vocē in capło. dic vt nō. in. c. cū. OD. de ꝓsti. ⁊. c. dilectus. j. eo. Nō tertio ibi p̄bēdā siqua vacat ⁊c. q̄ in ista eccla erat determinat⁹ numerus p̄bendaꝝ alꝫ p̄bēda nō posz vacare. vt in. d. c. dilect⁹. j. e. Et ex hoc clare colligit q̄ possibile est numerꝫ p̄bendaꝝ eē determinatū i eccl̄ia ⁊ nō numerꝫ canonicoꝝ. Nō ibi ꝓcedas liberaliter iūcta gl. fi. q̄ p̄latus in ꝓferendo bñficiū isti vel illi dz vti liberalitate q̄dā sz enim teneat ꝓferre nō tñ isti vꝫ illi vñ liberalitas est in cui conferendo. naz ꝓprie vt dixi in se nō est liberalitas. ⁊ vide tex. in. c. fi. de of. vica. q̄ appellat collationē donationē nō tñ est va donatio simplr. ⁊ iō dicit gl. xviij. q. vi. §. fi. q̄ eps dz dare p̄bendā nō aūt donare. nā ꝓpa donatio ē qñ nulla necessitas vrget donādi sz solū liberalitas. l. i. ff. de dona. ħ aūt est necessitas in cōferēdo sz nō subsit respectu certe ꝑsone. Vltio nō ibi nō est ꝓgruū ⁊c. ꝯ recipiētes aliquos i canonicos sine assignatiōe p̄bendaꝝ. videt enī ħ incōgruum sz receptio teneat. sz itellige hunc tex. qñ canonicus iste receptus nouiter nō hēbat alibi p̄bendā alꝫ ħ licite eēt canonicus sine aliq̄ p̄benda imo eēt iuri exosum q̄ i diuersis ecclesijs hēret duas p̄bēdas ⁊ idē Inno. in. c. fi. ē. ti. pr. vbi notabiliter dixit q̄ eps dispēsare pōt q̄ canonicus p̄bēdatus exquo sibi ꝓria p̄bēda sufficit. sz respectu canonicatus pōt qz ē vtile ecclesie habere plures ꝓfiliarios. ⁊ sic intelligit. c. sanctoꝝ. lxx. di. ⁊ ħ nō semp. In glo. i. in fi. an aūt hodie fit correctū hoc. c. q̄. c. ij. de ꝓcess. p̄bē. li. vi. vbi dicit q̄ nec directe nec indirecte valet ꝓuisio ad vacatura bñficia. dic q̄ nō. vt ibi nō. i glo. quā vide. Dic ē q̄ ꝓuisio siue receptio i canonicū q̄litercū qz facta nō valet qz p̄stat vorū captāde mortis. sz si recipit in canonicū siue fit facta ꝓuisio p̄bēde vꝫ nō dz semp bēre p̄bendā nō ex vi ꝓmissionis qz ē nulla sz rōne canonie seu canonicatus qz exquo ē canonicus incōgruū ē vt fit sine p̄bēda. An aūt iste receptus auctoritate epi seu capli hēat ius affectiue ad p̄bēdā vacaturā. dic q̄ nō quia vt dixi inferior a papa nō pōt dare ius maxie affectū ad p̄bēdā seu bñficiuz vacaturꝫ. ⁊ ꝓ hoc iste tex. nā ħ vacauerat p̄bēda ⁊ fuerat alijs collata alꝫ iste nō eēt ꝓquestus pape. ⁊ de hoc p inno. plenius in. c. inter cetera. j. e. Et ex hoc determinat q̄stio. pone q̄ titius fuit receptus in canonicū ex ꝓuisione capli postmodū fuit receptus sēptonius ex mādato pape q̄ruur cui debeat p̄bēda p̄ria vacatura. videret q̄ p̄rio recepto. ar. c. eū q. de rescri. li. vi. sz ꝑiū ē verꝫ qz illud. c. ꝓcedit qñ p̄rio ⁊ secūdo receptus habēt ius pariter affectū. sz in casu nr̄o receptus auctoritate capli nō dz ius ad p̄bēdā vacaturā sed solū ad petendū vt sibi ꝓuideat de p̄benda. ⁊ hodie ē tex. in. c. bi q. e. ti. li. vi. Nūquid aūt receptus auctoritate capli possit excipe ꝯ impetrantē apl̄icū ne recipiat. Inno. ħ istat ⁊ ꝓcludit q̄ pōt excipe de surreptione lr̄aꝝ qz si papa sciuisset nō ꝓtulisset seu nō scripsisset nisi ꝑs foret isti ꝓuisum sz post receptionē non pōt excipe. Host. ⁊ cōiter doc. tenēt oppositū dicēdes nō eē necesse facere mētionem i lr̄is apl̄icis de recepto auctoritate capli alꝫ possent canonici facile illudere papā. ⁊ euacuare eius prātē. ⁊ hoc cōiter obseruat iō amplius nō insisto. ⁊ maxime hodie cū inoleuit clausula tollens ius acquisitū ad rē. sz dictū Inno. posset forte procedere in casu huius ca. quando papa prius mandauit ꝓ recepto auctoritate capituli. Nicolaus.

a **Varicie.** Religiosi reddit⁹ eccl̄arum suaꝝ diminuere nō p̄sūt respectu portiōis que deberur rectoribus seu vicarijs nec parochias diuidere. b. d. prio pōit excessus secūdo correctiue. secunda ibi ideoq;. Casus litteral. Quidaz mōachi ⁊ canonici regulares certas pēsiones de ecclesijs suis ꝓcipere annuatim cōsueuerūt. Sz ipsi portiōes ⁊ antiquos redditus quos clerici ipsaꝝ ecclesiaꝝ ꝓcipiebant diminuerant ⁊ parrochias suas diuidebāt sine cōsensu archiepi sui: vnde mandat papa ꝓdictis regularibus quatenus si quas portiones uel antiquos redditus clericoꝝ sine cōsensu archiepi diminuerūt vel parochias diuiserūt ad itegritatē p̄sistinā ꝺbeāt reuocare. Ber. Nō ꝓ q̄ sz eccl̄a fit subiecta rligiosi quo ad tēporalia ñ tñ p̄sit religiosi ad libitū alterare statū antiquuz eccl̄e sz tenent ꝓseruare rectores seu vicarios illaꝝ ecclesiarū i antiquo statu ⁊ sic sibi nō p̄sit augere pensiones nec ubi certā pensionē a principio erāt soluti recipe. nec p̄sit diminuere portionē solitā dare illis rectoribus. Qñ aūt religiosi habeant eccl̄as subiectas quo ad tpalia dicā late i. c. de mōachis j. eo. ⁊ itellige ħ. c. ꝓut ibi dicet. Nō secundo q̄ auaricia est idoloꝝ seruitus. auarus. n. videt ꝓmittere idolatriam ⁊ seruire quodāmō idolis qz auarus magis diligit nūmū q̄z deū. vnde maiorē reuerētiam adhibz auro q̄z ipsi creatori. xlvij. di. ficut. ⁊ vide ibi pulcherrimū tex. an ⁊ qñ qs peccet nō exigēdo eleemosynā. ⁊ vide glo. j. q. j. cum oēs. ⁊ alibi dicit tex. q̄ auaricia ē materia cunctoꝝ maloꝝ. xxiij. di. bis ergo. ⁊ alibi appellat cecitas. vt i. c. auaricie cecitas ō elec. li. vj. nā excecat mētē hōis vt agēda nō videat. ⁊ ꝓ ħ. c. quoniā dā. eo. ti. li. vj. ⁊ dicit Tullius q̄ nil deterius auaricia ꝑsertim in p̄cipib⁹ ⁊ rēpublicā gubernātib⁹. ⁊ in senibus vī quoddā monstꝝ. vnde multum nōbiliter dicit Seneca q̄ nihil est turpius auaricia senili. est. n. quasi mōstꝝ deficiēte via augere viaticum ideſt deficiente via augere patrimonium. Nota q̄ licet ecclesia fit subiecta p̄lato inferiori quo ad tēporalia nō pōt tamen inferior ipsam ecclesiam dividere ideſt eius parochiā sed diuisio ptinet ad epm i. c. sicut vnire de excess. pla. ⁊ in cle. ne in agro in. §. ad hec ō sta. reg.. Vltimo p̄derā hic doc. in subscriptiōe q̄ canonici regulares ꝓferunt monachis. Sed dic abbas hoc procedere qz hic tractat de vitio auaricie quasi velit dicere secus ē vbi nominarent aliqui ad aliqō laudabile exercitiū. nihil allegat sz vide bonū tex. in. c. deus q. §. ō vita ⁊ bone. clerici vbi p̄ius nominant monachi secōo canonici regulares tertio alij religiosi. ⁊ ex ordine illius tex. habes arguere ꝓgatiuā in alijs. ꝓ hoc facit q̄ monachi seu mōachoꝝ institutio fuit antiquior q̄z institutio canonicorū regulariuz uel aliorꝝ religiosoruz. ⁊ vide ꝓ hac rōne bonā glo. in. c. quorundā p̄alleg. tene mēti ex hoc dicto abbatis q̄ cū aliqui notantur ō aliquo vitio debet p̄ius nōiari nō dignior sz ille q̄ magis est infectus secus in actu virtuoso. ⁊ sic limita glo. in. d. c. quorundaz. In glo. ij. in fi. Circa hanc vltimā questiōnē instant doc. circa duo. Primo qd si clici ecclesie ꝓtradicunt diuisioni seu argumentatiōi pensionis. Secūdo qd si archiepꝰ talis eccl̄e seu epꝰ diocesis ñ vult ꝓsentire. Et dimittēdo opi. vtras ē hec si clerici ꝺdicūt cā legitima subsistēte nō obstat eoruz ꝓtradictio vñ superior poterit hoc facere sine eis. vt in. c. iij. j. de ec. edifi. ⁊ nō. i. c. ꝓstitutus ō rei. dom. secus vbi non subesset cā legitima. ar. in. c. j. ō rebus ecclie. nō alie. li. vj. Quo ad secūduz dic q̄ si sup̄ior nō vult ꝓsentire pōt adiri eius superior vt cū ex cā legitima ꝓpellat ad cōsentiendum. j. de iurepatro. in. c. nullus. Et nō ex ħ q̄ archiepꝰ nō succedit epō nolēti consentire sz dz eum ꝓpellere ad ꝓsentiēdū nō tñ dz aliqd acceptari in p̄iudiciū ecclie vacāns ꝰfensore legitio sibi ñ daro vt i. d. c. j. ⁊c Nicolaꝰ.

f **Ignificatum.** Possunt plures ⁊ canti bonestū onus iponere ad qō p̄bendarius teneat ħ. d. prio ponit ordinatio tria ꝓtinēs. secūdo confirmatio cū limitatiōe ibi quoniā. Casus lr̄alis. Quedā ꝑbenda sacerdotalis vacauit in quadā ecclesia: ꝓpositus ⁊ capitulū illius ecclesie cōi ꝓsensu ⁊ voluntate statuerunt vt q. cunqz ad ipsam prebendā eligentur missam ō lcā maria co

tidie celebret nisi esset corporis infirmitate grauatus nec ecclesiā dimitteret sine consensu ꝓpositi ⁊ capituli q̄ iura illi⁹ ꝑbende nō alienaret quo facto elect⁹ est quidā sacerdos ad ipsam prebēdā. ꝓpositus ⁊ capl'm petiuerūt a papa vt institutionē ipsi⁹ deberet cōfirmare: ⁊ dñs papa ipsam ꝯfirmauit: ita q̄ sacerdos ille assidue debeat officiū suuꝫ ipendere ipsi ecclesie nisi fuerit infirmitate grauatus: ⁊ quāto frequētius poterit salua honestate suaꝫ missarū solēnia celebrare nec liceat illi officiū subtrahere illi ecclesie nec ad aliā se trāsferre. Ber. Nō ꝓmo q̄ patronus ēt ecclesiastic⁹ nō pōt i īstitutiōe būficij apponere certū modū celebrandi diuina nec restringere aliter instituendū in illo būficio sed hoc explicare ⁊ instituere ꝓtinet ad supiorē iō isti petierūt ꝯfirmationē a papa. ⁊ allego tibi tex. magis exp̄ssuꝫ i. c. cū dilect⁹ de ꝯsue. ⁊ Inno. in. c. iij. ne ꝓla. vi. suas. Nō scōo ar. optimū ⁊ quasi exp̄ssum q̄ sacerdos nō dꝫ artari ad dicendum missam de vno sancto ꝑ totū ānū. nec vī q̄ ꝓpter bas missas peculiares seu p̄uatas dꝫ omitti missa de feria ꝑsertim ꝑ totū ānū ad hoc. c. quidā. de cele. mis. vñ papa ḣ noluit ꝯfirmare illam īstitutionē quo ad istū articulū sed simplr dic vt teneat celebrare missaꝫ solēnia. ⁊ idē dic si hodie ꝯtingeret

Nō tertio q̄ illicita ē īstitutio būficij si būficiat⁹ artat ad celebrādū quotidie missā qꝛ sepe daret mām peccādi cū facile nō cōtingat sacerdotē quotidie deuotū existere ad celebrationē. nā satis est felix q̄ pōt digne vnaꝫ missā quotidie celebrare. vñ augustin⁹ talē celebrātē quotidie nō laudat nec virtutē. de ꝯse. di. i. in. c. sufficit. ⁊ iō si ꝯtigeret hodie ḣ modo būficiū instituꝫ dꝫ talis īstitutus recipe īterp̄tationē ab isto tex. vt celebret q̄ztū frequētius pōt salua honestate sua ac debita deuotione. Quid. n. si pollutus in sōno ē dꝫ enim abstinere. de quo dic vt hēs bonū tex. cū glo. vi. di. c. testimēta. Itē qd si nō ḣ vestimēta vel calicē honestū vel qd sit. certe honestas ꝓdicit. ⁊ idē dic de fūb⁹ impedimētis que pōt occurrere. Et ex hoc ⁊ ex tex. pōt colligi ꝑ ⁊ ꝯ q̄ būs būficiū sacerdotale tenet celebrare q̄ztō frequēti⁹ pōt salua honestate ⁊c. Alio nō q̄ nō valet īstitutio būficij artans būficiatū ad nō dimittendū vnq̄ illō būficiū sꝫ dꝫ itelligi q̄ ñ dimittat cā voluptatis vel cā trāsferēdi se ad aliā eccl'iaꝫ nā ꝓmo illa īstitutio ꝓpediret ꝓpositū religionis. nā sacerdos pōt petita licētia lꝫ nō obtēta ītrare religionē in. c. lꝫ. de regu. Itē dꝫ posse se abstinere pp vtilitatē seu necessitatē eccle ac ꝓpriā. vt in. c. ex pte. s̄. de cle. nō resid̄. Et ex p̄dictis infert ad solutionē oppositiōis que pōt formari ꝯ illū tex. i eo q̄ papa i ꝯfirmatiōe mutauit ꝯuentionē ptiū seu īstituti onē factā ꝑ istos clericos. nā videt q̄ hoc nō debuit fieri qꝛ ꝯctus vincūt legē. in regula ꝯctus. de reg. iur. li. vi. ⁊ in. l. i. ff. depositi. So. dicit Inno. q̄ papa fuit hic pot⁹ interpretatus hāc ꝯstitutionē q̄ꝫ mutauerit. vel ꝑm alios quos ipse refert respicientia religionē vel celebrationē ⁊ filia. pōt superior in ꝯfirmatiōe mutare ēt si illa als sint licita. vñ hic papa mutauit tria scꝫ respectu celebrādi missaꝫ de sācta Maria ⁊c. Itē respectu celebrādi quotidie ⁊ respectu nō recedēdi de eccl'ia. vt pꝫ ex predictis ⁊ hoc fecit cā honestatis vt colligit ex p̄dictis sꝫ vbi ꝯuētio cōcerneret tpalia ⁊ eēt als licita nō dꝫ superior eā imutare exquo legitīe facta est. Et ex predictis potes itelligere modū ⁊ practicā ꝓcedēdi in institutionib⁹ būficioꝝ q̄ disponūt in testamētis quotidie vel inter vivos. nā ꝓmus pōt ordinare ꝓut sibi videbit ⁊ illū ordinē ponere postmodū ēpo vel pape ⁊ superior instituet būficium ⁊ apponet illa onera vī modos qui sibi legitimi videbūtur. vt pꝫ hic ⁊ in. d. c. cū dilecti. Ex predictis ēt soluit alia oppositio. nā nō videt q̄ sine ēpo possit iste būficiatus dimittere būficiū. vt in. c. admonet. ⁊. c. q̄ in dubijs. de renū. nec ēt se abstinare pōt sine licētia superioris. vt in. c. relatū. s̄. ti. pri. sed iste ꝓpositus ⁊ capl'm lꝫ fuerit patroni nō tñ erāt superiores ergo nō sufficit eoꝝ licētia nec i dimittēdo i ꝑpetū nec ad tps. So. dicūt doc. q̄ iō fuit necessaria ꝯfirmatio hic pape. Et nō hoc dictū q̄ lꝫ canōici ꝯstituāt certū būficium nō tollit in reliquis iurisdicto ēpi. ⁊ itellige hoc dictuꝫ doc. q̄ñ ipsi volebāt excludere ēpm. sꝫ si ipsi intēdebāt q̄ eoꝝ licentia requireret accumulatiue cū licētia ēpi tunc nō esset ꝯ ius. qꝛ istoꝝ interest vt būficiati nō dimittāt eoꝝ būficia. ita nō. dicit Inno. in. c. fi. de renū. ⁊ tene mēti illud dictū i resignatiōe būficij vt requirat ꝯsensus patroni. ⁊ sic limita. d. c. q̄ in dubijs. In glo. i. ibi quidā ēt dicūt ⁊c. nō ꝓmo ex ꝓncipio glo. bonā cautelā ad euitandā simoniā vt onera diuinoꝝ celebrādoꝝ apponant rei ⁊ postmodū res tradat simpliciter tūc eni trāsibit res cū illis onerib⁹. Sꝫ aduerte q̄ posset hoc cauillari. nō eniꝫ vī q̄ res tēporalis ⁊ inaīata sit capax bonum onerum vt sic onera dicant annexa rei. nam in effectu v̄ba vident eē, plata cā istituēdi. nā debem⁹ ispicere ad quē v̄boꝝ effectus dirigit. ar. in. l. cū pater. ff. de le. i. lꝫ fatendū sit bāc viaꝫ eē honestiorē vt nō videat ꝯuentio exp̄ssa inter tradētē ⁊ recipientē fateor tñ q̄ būficiū pōt isti tui cū illis oneribus qꝛ būficiū ē satis capax cū sit quoddaꝫ ius spūale ⁊ vniuersum. sicut dicimus de bereditate iuxta nō. in. c. cū ad sedē. de resti. spo. vbi bona glo. ⁊ in. c. qꝛ. v. de iudi. vbi dixi. lꝫ q̄ apponat rei ꝓpbane mō predicto nō videt vsq̄qua q̄ posse sustineri. ⁊ ꝑ hoc qō. ꝯ. dicet. Secūdo nō in alio hāc glo. in isto. v. siquidē. inquantū dicit q̄ opīo quoꝝdā fuit vt licite bec onera possint deduci in pactū. ⁊ hāc opi. tenuit Bof. q̄ si esset modus spūalis ⁊ nō tēporalis. Sꝫ tu ꝯsidera q̄ lꝫ iste mod⁹ ꝯtineat in se spūalitatē tñ res q̄ tradit ē mere tēporalis ḡ nō v̄ licitū ḣ pactuꝫ vt vnus det tpale ⁊ alius exp̄sse ꝓmittat spūale. ꝑ hoc. c. i. ō si mo. ⁊ ꝑ totū. lꝫ si eēt būficiū spūale qō dareť cū ꝯdītōe seu mō diuinoꝝ dicēdoꝝ tūc posset sustineri opi. istoꝝ scꝫ vt simonia nō cōmittat qꝛ nō interuenit ḣ aliqō tpale sed spūale cū spūali in. c. ad questōes. de reꝝ pmu. Sꝫ ex alio possꝫ ista pactio īpugnari qꝛ būficiū spūale dꝫ cōferri pure. vide tex. cū glo. bo. in. c. ij. de elec. li. vi. In cadē glo. ibi ar. q̄ sacerdos. nō istaꝫ glo. vsq̄ ad fi. ⁊ vide aliā bonā gl. xxi. q. ij. c. fi. ⁊. c. suā. ī. de simo. ⁊ Tancre. tenuit istā gl. dicit tñ q̄ sacerdos nō dꝫ celebrare hac intentiōe vt recipiat pecuniā qō si faceret peccaret nō tñ committit simoniā exquo licite opas suas locat i necessitate. lꝫ vide glo. in. c. vnico. de cle. nō resi. li. vi. q̄ dicit q̄ si canonicus vadit ꝓncipaliter ad officiū pp distributiōes cōmittit simoniā mētalē. ⁊ de hac mā vide latius ꝑ inno. ⁊ Host. in. c. iij. ne ꝓla. vi. suas. quoꝝ dicta transtulit Jo. an. ḣ nihil tñ addēdo. nā dicit ibi inno. q̄ sacerdos nō pōt licite suis parochianis vēdere spūa'ia. vt i. c. nō satis. de simo. ēt si idigeret. sed in casu idigētie ꝯpelli debēt parochiani ad subueniendū p̄sbytero seu ad offerendū vt habeat vñ possit viuere. iuxta nō. in. c. vt dominicis. ī. de pocbijs. ⁊ sup rubrica illi⁹ ti. ⁊ vide glo. de ꝯse. dis. i. oīs xp̄ianus. lꝫ parochianis nō suis licite locat opas suas corporales exquo idiget lꝫ nō spūales lꝫ gratis possit eis ipēdere spūales. lꝫ caueat q̄ isti ꝯci⁹ nō misceāt nec quo ad intentionē nec quo ad v̄ba. ⁊ sic sentit Inno. ⁊ Host. q̄ nō sit licitū ēt pauꝑ pacisci vt aliqō tpale recipiat ꝑ obsequio spūali. lꝫ mihi plus plꝫ dicū istius glo. dūmō nō itendat vēdere spūale seu recipe pecuniā ꝑ spūalib⁹ lꝫ pon⁹ ꝑ fruitio ⁊ recōpensatiōe damnoꝝ q̄ sustinet trabēdi moram ibi. nam video q̄ vicario ēpi ꝯstituit certa porcio q̄, p̄fecto nō ꝯstituit ꝑ fructibus tpalibus. vt pꝫ in. c. cū ex eo. de ele. li. vi. ⁊ in. c. penult. de appel. ⁊. c. penul. s̄. ti. pr. Idē videm⁹ i mansionarijs qui solū habēt meraꝫ tpalitatē ꝑ fruitio spūali dūtaxat. Idē videm⁹ q̄ būficia dant pp officia. vt dicit tex. in. c. fi. de rescrip. li. vi. ⁊ alibi dicit q̄ būficiū ē stipēdiū clerici i n. c. eps. s̄. eo. eodem mō pōt clericus nō būficiatus licite pacisci vt, ꝑ obsequijs spūalib⁹ debeat recipe certaꝫ mercedē vt bēat vñ viuat. ⁊ ꝑ ff. i. q. ij. c. fi. vbi dicit q̄ stipendiū est satis laboribus debitū ⁊c.

De monachis

Reputat mā buius c. difficil pp iura vario mō loquentia sed. ī. deo ꝓpitio clare explicabit. Et hoc dicit in sūma. Ad p̄sentationē religiosoꝝ in eoꝝ ecclesijs nullus debꝫ instituī p ēpm nisi p̄ us ei ꝯgrua porcio reddituū assignet. ⁊ hodie hoc. c. extēditur etiaꝫ ad religiosos exēptos. vt in. c. i. ī. e. ti. li. vi. ⁊ adde

nouam ꝓuisionem q̄ circa hoc habeꝫ in cle.i.ō iurepa. ⁊ vi dē de eccleſijs iſtoꝝ regulariuꝫ tex.in cle.q̄ regulares. de ſup.neg.p̄la. Caſus ſ̄alis. Quidaꝫ monachi habēt eccle ſias ſuas in quibus ponūt vicarios ⁊ eos in tantū grauant q̄ hoſpitalitatē ſeruare nō poſſūt nec ep̄alia iura ꝓſoluere. Mādat papa vigor. ep̄o in cui⁹ iuriſditiōe ſunt iſti mōachi q̄ nullū recipiat ad p̄ſitationē monachoꝝ niſi tm̄ ei de ꝓuē tibus eccleſie coꝝ ipſo fuerit aſſignatū: vnde poſſit hoſpita litatē ſeruare ⁊ ep̄alia iura perſoluere. banc portionē nō po terūt monachi diminuere ſine ꝓſenſu capituli ⁊ ſic p̄ōt intel ligi .s.c.auaricia. Ber. Nō p̄mo q̄ monachi p̄ſit bñe li/ cite eccleſias pochiales ſibi ſubiectas quo ad tpalia. ⁊ quo iure iſte eccleſie poſſunt eis ꝓpetere ſtatiꝫ dicam poſt glo.

Nō ſcōo q̄ religioſi habētes eccleſias ſeclares ſubiectas quo ad tpalia nō habent ꝑ hoc ptātem inſtituēdi eos ſꝫ ſo/ lū p̄ſitationē. inſtitutio vō ptinet ad ep̄z loci. Nō tertio q̄ habētes eccleſiaꝫ quo ad tpalia nō p̄ſit ſibi appꝛopare oēs reddit⁹ eccleſie ſed reddit⁹ dūtaxat ſupfluos detracta p̄us ꝓgrua portione ꝑ vicario ſeu rectore ibidē inſtituēdo ⁊ ꝑ iuribus ep̄alibus p̄ſoluēdis. Ex h̄ inferē q̄ hīs eccleſiam ꝓmendatā ſeu ſibi traditā vt ꝓcipiat tpalia ad ſuſtētationeꝫ ſui nō p̄ōt imutare ſtatū eccleſie. vñ dꝫ facere deſeruiri per clericos ſeu numeꝝ clericoꝝ ꝓſuetū ⁊ hoſpitalitatē more ſo lito ibi tenere ⁊ ꝓſimilia onera explicare. q̄ō clarius tꝫ īno. in.c.in lateranēſi. ī.eo.ti. ⁊.c.paſtoralis. ī.de p̄uile. ⁊ hoc multū facit ꝑ dños cardinales ⁊ alios hītes eccleſias ꝓmē datas. nā p̄ſuppoſito q̄ eis ꝓmēdate fuerit vt rēpoꝛalia re/ cipiāt tenent̄ eccleſiaſ ꝓſeruare i ſtatu ſolito ⁊ tm̄ ꝓcipe ⁊ lu crifacere redditus ſupfluos. ⁊ ſic dꝫ intelligi ꝓceſſio ex fcō ⁊ h̄ ꝓbaf aptiſſime ꝑ locū a maiori. nā ſi iſti religioſi q̄bus ꝓcedunt̄ eccleſie exp̄ſſe vt redditus ꝓuertant in ꝓpos vſus nō p̄ſit ſubuertere nec mutare ſtatū antiquū eccleſie multo fortius iſti q̄bus eccleſie cōmēdant̄ cū dubiū ſit in iure vtꝝ cōmendatarij eccliaꝝ faciant fructus ſuos etiaꝫ ſupfluos.

Altrio nō ibi ꝓgruā ſuſtētationē ⁊c.q̄ rector ſeu vicari⁹ eccleſie licite capit ex facultatib⁹ eccleſie ꝓgruā ſuſtētatiōeꝫ nec diſtinguit̄ h̄ an bēat p̄moniū vel nō. nā exquo fuit al/ tari licite capit ſuſtentationē ex altari. ī.eo.cū ſm ap̄m. ⁊ fa cit ad id q̄ō dixi in.c.ep̄s.s.e. In glo.i.in fi.nō ex glo.iū/ cto tex.q̄ ēt clerici ſeculares tenent̄ ad hoſpitalitatē. ⁊ itelli ge ſm īno.ad ſolutā ⁊ iuxta vires facultatū. nō enī tenentur oēs recipe ⁊ poſtea mēdicare ſed p̄mo ſubueniendū ē ſui/ torib⁹ in.c.de bis.de ecclē.edi. Itē reparāda ē p̄us eccl̄ia. vt in.c.paſtoralis.de bis q̄ fiūt a p̄la. vbi bonus tex.in p̄n. ⁊ ex alijs redditib⁹ poterit teneri hoſpitalitas. ⁊ itellige niſi tāta ſit neceſſitas ꝓrimi q̄ fame moꝛeret̄ tūc eidē ē ſubue/ niendū. nā tunc eccleſia tenet̄ ēt vendere bona mobilia ⁊ i/ mobilia ⁊ ēt vaſa eccleſie. xij.q.ij. auꝝ bꝫ eccleſia. Et h̄ cāu ēt quo ad laicos elemoſyna ē in ꝓcepto. lxxxvi. di. paſce. ⁊ in.c.ſicut. xlvij. di. Sꝫ diceres tu in aſſignāda portione huic rectori ſeu vicario de quo in tex. qūo ꝓſiderabit̄ hoſpi talitas tenēda. dic q̄ hēbit̄ reſpectus ad ſitū eccleſie. nā ma gis īdiget qñ ē extra viaſ cōes. Itē ꝓſiderabit̄ ꝓſuetudo lo ci ⁊ vbi religioſi oīa onera ſubirēt ceſſaret h̄ ꝓuiſio i eccle/ ſijs inferioꝛib⁹. de quo dic vt lati⁹ hētur in.d.cle.i.de iure/ pa. In glo.in vbo de ꝓuentib⁹ eccleſie. nō hāc gl. ad quā quotidie fit remiſſio cū q̄rit̄ de iure ꝓpetenti religioſis quo ad eccleſias eis ſubiectas. ⁊ vide glo. q̄ſi ꝓſimilē. xij.q.ij. in ſūma. Et vt clari⁹ hēat̄ h̄ mā p̄mo ē aduertendū q̄ quinq̄ modis p̄ſit eccleſie ſeculares ſpectare ad religioſos. Primo quo ad iuſpatronatus dūtaxat. Scōo quo ad collationem ſeu quo ad inſtitutionē tituli collatiuā. Tertio quo ad inſti/ tutionē auctoꝛizabilē. ſ. vt poſſint iſtituere p̄ſbytex ēt quo ad curā ppī. Quarto quo ad tpalia tm̄. Quīto quo ad tē/ poꝛalia ⁊ ſpūalia. Primo caſu q̄ñ h̄ſit iuſpatronat⁹ tm̄ non p̄ſit capę aliqd de redditib⁹ ſꝫ tm̄ ꝓſequūt̄ id q̄ō ꝓſequitur quilibet laic⁹ rōne iuriſpatronat⁹. vt in.c.cū ſeculū. ī.de iu repa. nā ⁊ eps bīs iuſpatronatus in dioceſi alteri⁹ aliquid vltra nō ꝓſequit̄. vt. xvi.q.v.c.i. h̄ſit tm̄ religioſi vnā p̄roga/ tiuā pre laicis. q̄ p̄ſit exigere rōnem de tpalib⁹ eccleſie. vt in.c.cū ⁊ plantare. §. in eccleſijs. ī. de p̄uil. ⁊ h̄ſit cuſtodiaꝫ eccl̄ie vacantis. vt in.c.bone. s. ō app. ⁊ ibi plene dixi. ⁊ iſto caſu nō bꝫ locū q̄ō dꝫ in iſto.c. q̄ nō p̄ſit aliquid capę ō red ditib⁹ eccl̄ie. ad h̄ cle. q̄ regulares p̄al. ſꝫ h̄ſit dūtaxat p̄ſita re rectorē ⁊ reſpectu p̄ſitatiōis ſuabit̄ q̄ō dꝫ h̄ nō aūt reſpe ctu augumētatōis portiōis. In ſcōo caſu quādo ptinet ec cleſia ad eos quo ad iuſtū titulū collatoriū ⁊ nō bꝫ locū q̄ō dꝫ hic. tū q̄ nō fit p̄ſitatio ep̄o cū ipſi inſtituūt rectorē. tum q̄ cū ſit ſubiecta ſolū quo ad collationē non p̄ſit extendere man⁹ ad tpalia eccleſie. vt in.d.cle. q̄ regulares. Idē dic i tertio mō quādo ē ſubiecta ad inſtitutionē tituli collatoriaꝫ ⁊ auctoꝛizabilē quo ad curā ppī. nā ep̄s bꝫ eccleſias ſubie ctas quo ad vtrāq̄ inſtitutionē vt.c.cū ex iniuncto. in ſi. de bere. xvi.q.vij. oēs baſilice. nec tamē p̄ōt extēdere manus ad tpalia eccleſie niſi quo ad iura ep̄alia. vt in.c.p̄ſenti. ō of ſi.or. li.vi.x.q.iij. q̄ cognouim⁹. ⁊ de of.or. ꝓquerēte. mul to fortius hoc nō poterit facere īferioꝛ habēs h̄ iura ō iure ſp̄ali. In q̄rto mō. ſ. cū eccl̄ia ſubeſt eis quo ad tpalia bꝫ ꝓprie locū q̄ō hic dꝫ ⁊ in.c.auaricie. s. eo. nā pp religioſoꝝ inopiā quādoq̄ papa vel eps ꝓcedit eis eccleſiā quo ad tē poꝛalia ⁊ talis cōceſſio intelligit̄ vt poſſint p̄cipe redditus ⁊ ꝓuertere ī vtilitatē ꝓpriā. intellige tñ cōſuata eccleſia in ſta tu ſuo p̄ſtino vt. s. dixi. ⁊ ꝑ hoc. vi⁹ tex. bo. in.c. paſtoralis ⁊ ibi ꝑ inno. ī. de p̄uil. ⁊ in.c. paſtoralis. ī. ō dona. habebūt eni p̄ſentationē rectoris ex tali ꝓceſſiōe vt hic dꝫ. Quinto ⁊ vltio quādo eccleſia eſt eis ſubiecta quo ad tpalia ⁊ ſpūa/ lia. ⁊ tūc ꝓſidera q̄ ſi eſt ſubiecta pleno iure nō bꝫ locū ſoꝛ/ malitas hui⁹ tex. q̄ in tali eccleſia habēt ipſi plenā inſtitutio nem vnō nō eſt neceſſe recurrere ad ep̄m ꝑ inſtitutione. vt in.c.vnico. de cap.mona. li.vi. facit.c. q̄m. de p̄uil. ipſi enīꝫ iſto caſu ponūt ibi vicariū ⁊ deponūt. de quo vide bonam glo. ⁊ nō. in cle. i. de excef. p̄la. ſup. v̄. ad menſam. q̄ multꝫ notabiliter declarat quādo ⁊ q̄bus modis eccleſia dꝫ ptine re ad menſaꝫ religioſoꝝ vel alterius. Aut eſt ſubiecta i ſpi/ ritualibus ⁊ tpalib⁹. i. q̄ religioſi habeāt ibi tpalia ⁊ etiam inſtitutionē collatoriā tituli nō auctoꝛizabilē quo ad popu/ lum. ⁊ tūc bꝫ locū q̄ō dꝫ hic. q̄ ꝑ cura populi bꝫ recurri ad ep̄m exquo eis nō eſt ſubiecta pleno iure. vt in.d.c. vnico. de cap.mo. ⁊ ex bis clare habes quib⁹ modis eccleſia ſecu/ laris p̄ōt ptinere ad religioſos ⁊ in quib⁹ caſibus dꝫ ſuari iſtud.c. Sꝫ nunc reſtat exaīare quo iure eccleſie ſeculareſ poſſunt ptinere ad religioſos modis p̄dictis. ⁊ exaīabim⁹ glo. in ſingulis ſuis ptibus. Nā ponit glo. q̄ttuoꝝ modos. quādoq̄ ptinent ad eos ex donatiōe laici. quādoq̄ ex do/ natione ep̄i. quādoq̄ ex ꝓpa fūdatiōe. quādoq̄ ex trāſla/ tione iuriſpatronatuſ dūtaxat. vt q̄ forte acquiſierūt villā vbi erat iuſpatronatus. vel q̄ patron⁹ laic⁹ ꝓceſſit eis ſolū iuſpatronatus Ad p̄mū dicit glo. h̄ q̄ ex ꝓceſſiōe laici itel lige patroni ⁊ ꝓſenſu ep̄i trāſſert̄ ius in religioſos nō ſoluꝫ reſpectu p̄ſentādi ſꝫ quo ad tpalia. alleg. xvi.q.i.c.vlt. ⁊ idē vꝫ velle glo. xvi.q.ij. in ſūma. mihi nū q̄ꝫ placuit h̄ dictū gl. nā cū laicus patron⁹ nō habeat niſi iuſpatronat⁹ nec poteſt diſponere aliq̄ten⁹ ō tpalibus eccleſie. vt ꝓbaf. x.q.i. noue rint. nō p̄ōt plus iuris trāſferre in religioſos q̄ꝫ ipſe bēat. vt in regula nemo p̄ōt. de reg. in. li.vi. nec ob. ꝓfirmatio ep̄i q̄ ꝓfirmās nō donat aliquid de nouo ſꝫ tm̄ auctoꝛizat do/ nationeꝫ factā. c. inter dilectos. ō fide. inſtr. nec ob. c. paſto ralis. ō dona. q̄ illud. c. loquit̄ quādo eps donauit ſimp̄r eccleſiam ꝓſentiente patrono. ſꝫ in cāu nr̄o nō donat eps q bꝫ ius diſponendi ō tpalib⁹ ſꝫ donat laicus lꝫ ꝑ glo. faciat q̄ laic⁹ donādo eccleſiam vꝫ donaſſe nō ſolū iuſpatronatuſ ſꝫ ipſaꝫ eccleſiā q̄ vba ſūt cōcepta in eccleſiā nō in iuſpatro/ natus. ſꝫ p boc nō recederem a p̄oꝛi dicto. q̄ vꝫ donare q̄ō ſuū eſt. ar. in. l. ſui electiōe. ff. ō le. i. ſecus forte ſi patronus diriſſꝫ ꝓſentiente ep̄o donam⁹ vobis talez eccleſiā ita vt v̄/ bū dono etiā referat̄ ad ep̄m. quo caſu loquit̄ illud. c. paſto ralis. ⁊ in boc cāu forte poſſet ſaluari boc dictuꝫ glo. ⁊ repi q̄ do. An. etiā īpugnat boc dictū glo. ſꝫ ſaluat in duobus caſibus. p̄mus quādo laicus ō facto poſſidebat totā eccle/ ſiam reſpectu redditu⁹ ⁊ eā poſt cōtulit religioſis ō ꝓſenſu

epi. ⁊ sic dicit loq. c. vlt. allegatū in glo. ⁊ facit. c. cū aplica ō bis q̄ fiunt a ꝑla. Posset de hoc dubitari rōe ꝑdicta qz nemo plus iuris ⁊c. nec ob. iura alle. ꝑ eū. qz loquūt q̄ laici bñt decimas cū titulo ⁊ nō poterat dōatio vificari nisi quo ad totū ius sz in casu nr̄o pōt verificari respectu iurispatronatus. Secūdus casus ē q̄ patronus tpe fundationis cō tulit dotē ecclesie ⁊ eā subiecit religiosis de ꝓsensu epi. būc casum nō admitterē in ꝓiudiciū epi ⁊ rectoris ecclie. nā potest eē subiecta religiosis nō tamē quo ad reddit⁹. cū ergo vba ℔ nō sonēt nō dz plus opari ista subiectio simplr facta q̄z illa quā facit ius cōe quo ad epm. ⁊ ꝑ hoc vide glo. ꝑal. in. d. cle. i. de excess. ꝑla. q̄ dicit q̄ sz ecclesia sit subiecta etiaz pleno iure religiosis nō tñ ꝑ hoc pñt extēdere man⁹ ad reditus nisi sit subiecta quo ad tpalia. ⁊ facit. d. cle. qz regulares. q̄ qz ꝑm glo. laicus donat ecclesiā sine ꝓsensu epi ⁊ ñ valet ꝓcessio p. c. illud. de iurepa. Aduerte si ꝓcessio fieret laico claz ē q̄ nō valet ēt respectu iurispatronatus sine ꝓsensu epi. vt ꝑbat in. c. i. de iurepa. li. vi. sz vbi ꝓcessio ecclesie fieret loco religioso tūc necessario nō requirit ꝓsensus epi quo ad iuspatronat⁹. vt cōiter notant doc. in. d. c. i. ⁊ tenuit Jo. xvi. q. ij. in sūma. ⁊ puto q̄ sz patron⁹ dixerit concedo vobis ecclesiā hāc q̄ valet ꝓcessio respectu iurispatronat⁹ qz si nō valet q̄ ō ago vt ago dz valere vt pōt exquo peccat in mā ⁊ nō in forma. vt ꝑbat in. c. vno. de spon. li. vi. Nec obstāt iura allegata i glo. qz loquūt q̄ patroni ꝓcedūt ecclesiā clerico seculari. nā tunc nō habebūt lnīam ꝓcedendi iuspatronatus nec ꝓpetatē ecclesie sz donare titulū in ecclesia ⁊ ℔ nō pōt laicus iō ex toto ꝓcessio nō valet sz q̄ donauit loco religioso videt voluisse donar aut ex toto aut respectu iurispatronat⁹ q̄ dēbat iō oī casu dz valere salti rōne iurispatronatus. ⁊ ex his hēs q̄ ius pōt ꝓpetere loco religioso ex donatiōe laici. Unū tñ aduerte q̄ ex translatiōe iurispatronatus in ꝑsonā ecclesiasticā assumit tale iuspatronat⁹ nām patronatus ecclesie. vt ꝑbat in tex. iuncta glo. in. c. i. vñ religiosi habēt q̄ttuor mēses ad pñtandū ⁊ poterūt exigere administrationē de tēporalibus sz laici nō potuissent.

Q̄ñqz ⁊ secūdo mō ecclia ptinet ad religiosos ex donatione epi ⁊ tūc aduerte ad formā ꝓcessiōis. si enim donauit quo ad tēporalia dēbit locū qō. s. dixi. ⁊ intellige q̄ hec donatio fiat ex cā ⁊ cū ꝓsensu capli alis nō valet i. d. c. pastoral de dona. ⁊ in cle. ij. de rebus eccle. nō alie. idē dic q̄ donatio talis fit ꝑ papā quo ad tēporalia. vt ꝑbat in. d. c. pastoralis. de ꝓui. Aut epūs donauit pleno iure vtendo bac gnālitate verboz. ⁊ glo. ℔ sentit q̄ ēt operat ꝓcessio respectu tē poraliū. sz glo. sentit ꝯriū in. d. cle. i. de excess. ꝑla. nam ecclesia ē subiecta epō pleno iure ⁊ tamē nō bz tēporalia ecclesie sz puto q̄ habito respectu ad ꝑsonas religiosoz qz ꝓcessio eis fit vt habeant vñ viuant qō tunc intelligit pleno iure. i. quo ad tēporalia ⁊ spūalia. ⁊ hoc casu poterit saluari dictū huius glo. sec⁹ putarē vbi cōcessio fieret alijs ꝑsonis ⁊ vbi papa ꝓcessisset ius nō religiosis qz tūc ꝓuilegiū bz restringi ꝑ ꝓiudiciū epoz. Q̄ñqz fit ꝓcessio simplr ꝑ epm vt qz dicit donamus vobis talē ecclesiā ⁊ tunc serua. c. pastoralis de dona. ⁊ q̄ alia iura ꝓpetant religiosis ex talib⁹ ꝓcessionibus prelatoz vltra redditus tēporales vide Jnno. in. c. in lateranensi. j. eo. ⁊ Jo. an. hic post eū. Q̄ñqz ⁊ tertio religiosi bñt ecclesiā ex fundatiōe ꝑpa ⁊ tz ℔ glo. q̄ habēt eā quo ad tēporalia. allegat iura q̄ hoc nō ꝑ bāt. nec video quo iure ꝑbat ℔ dictū glo. nā iura dicūt q̄ ymediate dū ecclesia est ꝓsecrata ptinet ad epm. ⁊ succedūt iura q̄ volunt rectorem ponendū in qualibet ecclesia in. c. cū nō ignores. j. e. ⁊ xvi. q. vij. oēs basilice. nā vt. s. dixi ēt eps edificans ecclesiā in alieno territorio nō bz nisi solū iuspatronatus ergo idez dic in religiosis cū totū territoriū sit epi de iure. ꝓcordat. c. i. de of. or. Jnno. tamē in. d. c. in lateranensi. j. e. videt prīa fronte sibi ꝯriari. nam ꝑmo dicit q̄ si religiosi edificarent ecclesiam retinēt sibi dñium tēporale ⁊ pñt ibi ponere vicariū ⁊ deponere. ⁊ in alia glo. dicit q̄ nō possunt religiosi edificare ecclesiā cū ꝑtestatiōe vt sit eis ꝑ grangia seu ꝑ prioratu seu ꝑ ꝑperate quadā qz nō possūt diminuere iura epoz. ⁊ ibi vide latius. sed posset glo. ista sustineri quādo religiosi i auxiliū ecclesie ꝑpe edificāt ecclesiaz in loco vicino tūc vident ambe vna ecclesia in effectu. sic pōt saluari gl. in. c. eā te. de eta. ⁊ quali. ⁊ qō ibi nō. doc. tamē nō hāc glo. ꝑ ipsū auctoritatē. Ultimo mō pōt spectare ad religiosos iuspatronatus varijs modis vt qz dotauerunt ecclesiam tā q̄z laici vel acqsiuerunt cū vniuersitate vel patronus laic⁹ dedit eis tm̄ iuspatronatus. ⁊ q̄ ius habeant dictum est superius ⁊ ista superficialiter sufficiant qz multa dici possent que cā breuitatis omitto.

a **D hec** Plures dignitates vel ꝑsonat⁹ in vna vel in diuersis ecclesijs q̄l bēt nō pōt. b. d. ponit dictū ⁊ eius rōnez subdit ibi cum singula. Nō ꝑmo ibi oī rōni. q̄ ois rō resistit vt qs bēat plures dignitates vel ꝑsonat⁹. Est. n. ꝑmo ꝯ nām recti sermonis. nā de eo q̄ bz duos canonicat⁹ opz dicere ecce. ꝑ. canonici venit. Itē est ꝯ ius nāle ⁊ diuinū qō regrit q̄ vna sit ꝓiunx carnalis ita ⁊ vna dz eē ꝓiunx spūalis. Itē ⁊ ꝯ rōnē iuris canonici qō pz ꝑ se. Quarto ꝯ ius ciuile ꝑm qō nemo pōt esse ō duob⁹ collegijs. l. i. ff. de colle. illici. nec bēe duas militias. l. iiij. C. q̄ mili. nō pos. ⁊ de ℔ latius in glo. c. se. Et ex his infero ꝓsuetudinē nō valere ꝯ dispōnē huius iuris. ad hoc qō leg. ⁊ nō. in. c. ad nostrā. de ꝑba. Jnfero ēt q̄ vbi dispensandū esset ꝑ papā nisi fiat ex legitima cā nō valet quo ad deū qz nō pōt dispēsare seu melius dissipare vniuersū ius nō solū humanū sz ēt diuinū. et sic tēpera secūdā glo. ℔ ⁊ vide bonā glo. in. c. nō est. de voto

Scōo nō ibi assiduitatē. q̄ oēs dignitates seu ꝑsonat⁹ exigunt assiduitatē. i. ꝓtinuam residentiam in ecclesijs. nec vr̄ q̄ quis possit per alium in eis deseruire alis rō huius. c. nō ꝓcluderet. facit. s. de cleri. non resi. in. c. ex parte cum. c. sequenti ⁊c.

p **Reterea** Habēs plures dignitates alteram dimittere ꝓpellit. b. d. ꝑmo narrat casum qō scōo corrigi mādat. ibi mā damus. Nō ꝑmo q̄ qs nō pōt eē archidiaconus in diuersis ecclesijs. Itē nō ar. q̄ regularis pōt eē archidiacon⁹. Sz ꝯ ℔ opp. de. c. sup eo. j. de regula. So. ꝟ lra pōt intelligi dupliciter. ꝑmo q̄ iste ecclesie erāt seculares et iste erat clericus secularis. sed tunc expone lram ibi regit ꝑ fessus. i. canonice ꝓmisit obedientiā ꝑlato vtriusqz ecclesie nā canon grece idē est qō regula. clericus. n. secularis promittendo obedientiā ꝑlato suo dz ꝓfiteri. facit. c. legebat et c. ego. N. s. de iureiurā. ⁊ sic nō ob. ꝯriū. ⁊ hāc lec. sentit ℔ Sof. Scōo pōt legi q̄ vtraqz ecclesia erat regularis ⁊ cathedralis. ⁊ hanc sentit Host. ⁊ tūc ad ꝯriū rīde q̄ talis nō pōt eē archidiaconus in ecclesia seculari sed i ecclesia regulari sic. ⁊ ita pōt intelligi tex. Et ꝑm būc intellectū nō bunc tex. q̄ in ecclesijs cathedralibus regularib⁹ regulares possunt habere dignitates inferiores. ⁊ sic vidi pluries obtuari. Sz ꝯ hanc lecturā sen tex. sic intellectū opp. exquo iste fuit ꝓfessus in alia ecclesia desinit eē ꝓfessus alterius ecclesie qz nō pōt eē canonicus regularis vel monachus duarū ecclesiaz ēt ꝑsentiēnibus ꝑlatis. vt in. c. ꝑstitutis. de cle. ergo eoipso q̄ fuit ꝓfessus in scōa ecclesia de licēna ꝑlati poris ecclesie desinit eē monachus vel canonicus ꝑme. arg. in iuribus ꝑalle. ⁊ in. c. siquis iam trāslatus. xxi. q. ij. So. Jnno. fatetur cōtra. ⁊ dicit ℔ ꝓcessisse ex gratia. sic etiam secū dū eum ꝓcessit ex gratia vt isti daret optio cū nō habeat ꝑ priam voluntatē. xij. q. i. nō dicatis. Jn hoc tamē vltio pōt dici q̄ exquo habebat dignitatē poterāt explicare votū suum in spectantibus ad illā dignitatē. qz exquo vnū ꝓcedit oīa ptinēcia ꝓcessa eē vident. in. c. ꝑterea. ⁊ in. c. prudentiā de of. dele. l. ad legatū. ⁊. l. ad rē mobilē. ff. de ꝓcura. Ultimo nō ex predictis ⁊ ex textu q̄ regularis q legitime trāsfert ad aliam ecclesiaz regularē ueꝛ ibi ꝓfitet. ꝑ hoc tex. i c. abbatē. j. ō vbo. sig. in vbo ꝓfessione facta. ⁊ vid qō nō. Jo. ō lig. in cle. ne in agro. ō statu reg. Jn glo. fi. ibi. ff. de colle. illici. l. i. nō tu canonista glo. q̄ quis nō pōt aggregatus eē duobus collegijs ⁊ hoc intellige quādo collegia ba-

bēt talia exercitia seu studia q̄ exercitium vni⁹ p̄stat impe/
dimētū exercitio alterius. nā posset ꝓtingere vt eodē tēpo/
re vocaret ad diuersa collegia ⁊ nō posset vtriq; deseruire.
vt nō. in. d. l. i. ⁊ ibi per Bar. ⁊ vide de his collegijs p̄ ino.
i. c. dilecta. de excel. p̄la. Itē itellige gl. quādo diuersa col/
lega nō essent subordiata. nā q̄libz duo se bñt vt totuz ⁊ ps
sicut ē in collegijs doctoꝝ ⁊ vniuersitate scholariū. nā quan
doq; faciunt tñ vnū corpus vt in rebus ptinētib⁹ ad ipsuz
corpus vniuersaliter ꝓsideratū. sicut ēt ē in vniu ersitate bo
nonie vbi scholares vltramontani faciunt vniuersitatē de p
se ⁊ artiste de p se ⁊ tñ nihilomin⁹ in certis actib⁹ ꝓueniūt et
faciunt vnā vniuersitatē. nā tūc qs est de vniuersitate pticu
lari ⁊ vñ. nō bētis ḣ alia vtilia.

c **Cum non ignores.** Si elect⁹ ad secūdā
ecclesiā noluerit dimittere primā eligētes p̄sit re
silire ⁊ electū nō acceptare. Et hodie poteris ḣ/
uare hoc. c. in bñficijs residentiā requirētibus ⁊ ēt in cura
tis si de facto nollet dimittere primā ecclesiā. ꝑmo ponitur
cā mādati. scō mandatū ibi cū igit. tertio solui⁹ obstaculū
ibi q̄ si. Casus lr̄alis. Archipb̄r ⁊ clerici cuiusdā plebis
elegerunt quēdā p̄sbyteꝝ rectorē cuiusdā ecclesie in suum
p̄sbr̄m siue in capella sua: ⁊ ipse consensit electiōi. Volebat
tñ locū bēre in vtraq; ecclesia: archip̄sbyter ⁊ clerici ꝯdice/
bāt volētes q̄ in sua ecclesia resideret ⁊ sic orta fuit sup hoc
q̄stio inter ipsos: vñ nūci⁹ p̄sbyteri ⁊ quidā clerici alterius
ecclesie ad sedē apo. accesserūt. Dñs papa auditis hincin/
de ꝓpositis ꝓsideras q̄ nō est ꝓueniēs vt idē p̄sbyter locū
habeat i duab⁹ ecclesijs: mādat archiepo cātuariēsi vt dcm
p̄sbr̄m bñficio quod bz faciat māere ꝓtētū q̄ si forte archi/
p̄sbyter ⁊ clerici alterius ecclesie in eū ꝓsenserint ⁊ mō dissē
tiant non dz cū ipsoꝝ scandalo in eoꝝ ecclesia locum habe/
re. Ber. Nō ꝑmo p̄ncipium cū sua decisa q̄ vna ecclesia
dz eē vnius sacerdotis nō pluriū sic ecōtra sacerdos dz eē
vnius ecclesie ⁊ nō pluriū. ⁊ in hoc facit ad decisionē huius
tex. Nō secūdo ibi ī duabus ecclesijs ⁊c. de iure cōi non
p̄t qs bēre bñficia in duab⁹ ecclesijs q̄ bēre locū i duab⁹
ecclesijs eēt ꝯ illū tex. dispēsatiue tñ posset br̄e. vt i. c. de mꝰ
ta. j. eo. in fi. ⁊ ēt de ꝓsuetudine i simplicib⁹ nō requirētib⁹
residentiā vel in vno curato ⁊ simplici. de quo dic vt nō. i. c.
gratia. de rescrip. li. vi. ⁊ in cle. gratie. e. ti. ⁊ i. c. i. de ꝓsue. li.
vi. dicā in. c. cū iamdudū. j. e. Nō tertio q̄ si cleric⁹ vel ꝓ/
uisus nō vult dimittere primū bñficiū q̄ō regrit residentiaz
nō tenent electores ip̄m acceptare q̄ bñ notabis. vide tñ
ad hoc oio p̄ Innoc. in. c. fi. s̄. de cleri. nō resi. Sz ꝯ ꝑnci
piū oppo. nā in multis ecclesijs sunt multi clerici vt canoni
ci ⁊ babētes diuersas dignitates sicut archidiaconus archi
p̄sbyter p̄positus ⁊ similes. ⁊ sic ecclesia nō est vnius sacer/
dotis. So. dicit inno. q̄ ibi ē ep̄s qui est sp̄ōsus ecclesie. nec
ob. q̄ sint ibi babētes dignitates. q̄ habēt officia discreta.
⁊ nemo p̄t dici sponsus ecclesie nisi ecclesia sit sua. Sz vt di
xit ep̄s ē sponsus ad q̄ō significandū defert anulu. vt in. c.
clerici. s̄. de vita ⁊ ho. cler. ⁊ in. c. ne ꝓ defectu pastoris. s̄. ō
elec. Itē p̄suppositō q̄ in ecclesia sint plures clerici ⁊ ibi
nullus sit p̄latus nō tñ singuli sunt p̄lati. nec ecclesia dicitur
eē singuloꝝ Sz collegiū ⁊ p̄latus bz iurisditionē in singulos
⁊ p̄t ꝓmittere cui vult curam aiaꝝ. vt in. c. irrefragabili in
§. excessus. s̄. de offi. ordi. ⁊ dicit Inno. singulare dictū q̄ō
quotidie allegat videlz q̄ ad eē collegij nō regrit q̄ ibi sit
p̄latus vel rector q̄ō semp notabis. ꝓ hoc. l. i. ff. q̄ cuiusq;
vniuer. noīe. Ex quo iferē q̄ facientes collegiū nō tenentur
sibi eligere rectorē sed ip̄m corpus bēbit oēm ptātem quā
solitus ē bre rector. ⁊ poterit ꝓmittere iurisditionē ꝓtentio/
sam vel penitentialē alicui de collegio ad tēpus vel ad vitaz
⁊ eo casu quo cōmittit ad libitū nō censet cōmissarius bēre
curā vt sic incidat in. c. de multa. j. e. secus aūt vbi statuto vl
ꝓsuetudine nō posset remoueri. q̄ tūc incideret in penaz il
lius. c. q̄ vacaret p̄ma dignitas vel p̄mū curatū acceptādo
hic secundū officiū. q̄ō notabis. nā saltē ē vicaria ꝑpetua. et
de his idē ē iudiciū. vt in cle. i. de of. vica. ⁊ limita p̄dicta ꝯm

nō. p inno. s̄. de cōsti. in. c. cū accessissent. Et ex his p̄t ifer
ri ad solutionē q̄nis nūq̄d vicari⁹ epi vel alteri⁹ p̄lati bñfi
iurisditionē cēseat bre dignitatē seu curā quo ad ḣ vt icidat
in penam. c. de multa. ⁊ ꝯm hāc glo. Inno. videret dicendū
q̄ nō. q̄ vicari⁹ p̄t ad libitū remoueri. vt nō. in cle. ⁊ si p̄n/
cipalis. de rescrip. ⁊ idē sentit inno. in. d. c. ō multa. In gl.
in v. ꝓsenserint. in fi. nō hanc lec. glo. inno. tñ in. c. fi. de cler.
nō resi. dicit q̄ si canonici eligunt scienter clericū bñtem bñ
ficiū i eoꝝ ꝓcanonicū vident renūciasse iuri residentie si sci
enter fecerūt sz si ignoranter p̄sit recedere ab electione ꝑ put
dī hic. ⁊ vī restringere ad electores ignorātes. sed rōes gl.
vrgent vtroq; casu iō possum⁹ dicere saluādo vtrūq; dcm
q̄ aut clericus bēbat bñficiū q̄ō ꝑ similiter nō dimisisset pp
scām ⁊ tūc ꝑcedat dictū inno. in. d. c. fi. ⁊ limita ꝑ put ipse ibi
notat. si aūt bñficiū scām erat meli⁹ tunc i sciēribus ꝑcedeē
p̄t dispositio bui⁹ tex. poterāt. n. ꝑ similiter p̄sumere illuz
dimissurū p̄mum pp secūdū. sic videm⁹ i eligētibus aliquē
in ep̄m. s̄. de elec. cū in cunctis. ex quo ergo iste nō vult face
re residētiam in bñficio ꝑ put dz nō tenēt electores ip̄m ad/
mittere. Et ex his bēs vnam lec. sz huic ob. tex. in fi. dū pō/
derat scandalū electoꝝ. nā cessante oi scādalo fuari dz q̄ō
dī in glo. ar. in iurib⁹ alle. in ea. ⁊ forte metu bui⁹ ꝛrij Inn.
ponit scām lec. q̄ iste elect⁹ a p̄ncipio nolebat dimittere p̄
mū. nec canonici volebāt acceptare eū ad scām. postmodū
mutauit ꝓpositū ⁊ volebat dimittere p̄mū sed canonici idi
gnati nolebant eū acceptare nec poterāt illic ꝓmoueri sine
scādalo iō fuit ꝓuisū ꝑ ut ḣ dz ⁊ hac rōne ponderat ḣ scan/
dalū iminens. nā arbitroꝝ q̄ re integra locꝰ erat p̄ne. ar. c.
si tibi abñti. de p̄bē. li. vi. vñ cessante scādalo cui iste cām de
derat debeat ꝓsequi scām exquo re integra volebat dimit/
tere p̄mum. ⁊ vtraq; lectura ē bona sz scā magis ꝓsētanea
lr̄e. sunt ⁊ alij intellectus bui⁹ lr̄e ō quibus non est curāduz
quia diuinant. Abbas.

c **Cum secundū.** Ordiato ad sacros
q̄ ep̄z sine titulo ne
mine p̄tante ordinatoꝝ vel successoꝝ ꝓpellit in
necessarijs ꝓuidere donec titulū habuerit. ꝓio
ponit cā ꝓstōnis ⁊ correctiōis iuris antiqui ⁊ noui ꝓmul/
gatio. scō determinatio cāus ꝓpositi sp̄ā r. scā ibi ide ē.
Casus litteral. Sume casum ad mediuz capituli ibi: inde
est ⁊c. Ep̄s zamorēsis. ordinauit in subdiaconū quēdā cleri
cum. S. noīe sine aliquo titulo: tandē morte p̄uēt⁹ eidē cle/
co in bñficio ecclesiastico nō ꝓuidit. postmodū successoꝝ il
lius requisitus nō ꝓuidebat eidē. Accessit ad papaz expo
nēs eidē q̄liter p̄decessoꝝ illius ordinauerat ipsū in subdia/
conū nullo p̄sentante. Scripsit papa quibusdā vt illū sub/
diaconū examinarēt si dignus eēt ad ecclesiasticū bñficium
obtinēdum. zamorēsi. epo citato vt examinatiōi interfit.
vñ scribit papa epo zamorēsi. q̄ cū clericus ille a p̄decessō
re suo ordinatus fuerit sine certo titulo si examinatoꝝ el p̄di
cti eo citato vt examinationi interfit p se vel p aliū vt liceat si
bi ꝓponere quicquid rōnabilr duxerit ꝓponendū tā sup
idoneitate p̄sone q̄z etiā sup quātitate ⁊ qualitate beneficij
illū inuenerint eē dignū tā diu necessaria vite sibi ministret
donec in ecclesia zamorēsi. vl alia p ipsum bñficiū ꝓpetens
assecutus fuerit: sciturus ꝓ certo q̄ si dignus fr̄ptus fuerit
situs ꝓpellet ipsū p districtionē ecclīasticā ad ꝓuisionē ipi⁹
Occasiōe huius negocij p̄mittit papa illa q̄ p̄cedūt hoc mō
dicit apostolus qui altari ꝑuit viuē dz ō altari: ⁊ qui ad on⁹
assumit emolumētū inde dz bre: g̃ pz q̄ clerici qui ōputari
sunt obsequio iesu christi ō ipsius patrimōio viuere dñt. cū
ci. n. a cleros quod ē sors vel hereditas appellant: ⁊ iō duz
ordinant vel assumunt in hereditatē dñi. vel assequūt here
ditatē in ipso: dignum ē vt ecclīasticis stipēdijs sustētētur i
qua ⁊ p quā diuinis obsequijs ascribunt. Licz aūt p̄decesꝰ
sores Inno. ordinatiōes eoꝝ qui sine titulo ꝓmouēt quā
tum ad executionē irritas eē voluerint inanes: in iniuriam
ordinantiū. Inno. volēs benignius agere cum talit ordia/
tis statuit q̄ p ipsos ordinatores vl successores eoꝝ randiu

ꝓuideaꝫ ordinatis donec ꝑ eos bñficia eccleſiaſtica fuerit ꝓſecuti. Ber. Nō ꝓmo q ꝑm apl̄m licitū ē clerico viue re de reb⁹ eccl̄ie. lz. n. ipſe apl̄s abſtinuerit q̄rēdo ſibi victū manib⁹ vt nō daret locū falſis apl̄is ſeu mām exercēdi q̄ſtū nō tamen ꝑ ħ ꝓpoſuit alijs vt ſic teneantur facere immo ex preſſe permiſit vt ħ ꝓz. Et bieronym⁹ pōderauit illud ver bū viuere q̄ſi licitū ſit de bñficio ꝑcipe neceſſaria vite nō āt luxuriari. vñ dicit ibi q ſacerdoti de altari viuere nō luxuri ari ꝓmittit. xliij. di. in ꝓn. ꝛ ponit luxuria ꝓ oī luxuria ſeu illicita ꝓcupiſcētia. Ex quo nō ꝫ bñficiatos ꝓuertētes red ditus in vſus īboneſtos. ꝛ crederē q ſi baberēt patrimoni um tenerēt de ſuo reddere eccl̄ie qō male expēdiderūt. xij. q. iij. in. c. i. ꝛ ij. Nō ſcōo ibi ad on⁹ eligit ꝛc. q cleric⁹ dz deputari ad onus. nō enī ē facile digne gerere clericatū im mo difficillimū ꝑ onera ānexa. ꝛ vide. xl. di. fere ꝑ totū. ꝛ pondera q vbū altare largo mō cōꝓrebēdit oēm eccleſiā.

Itē nota ibi a mercede q ſtipendiū clerici ſeu bñficiū eſt ſibi q̄ſi q̄dā merces rōne oneris. Et ex boc infero q licite pauper locat opas ſuas ſpūales nec cōmittit ſimōiā exquo nō pncipaliter itendit vendere diuina ſz vt viuat. facit ad ea que dixi in. c. ſignificatū. ō. e. Nō ibi pz a ſili q pnceps ar guit a ſilitudine rōnis ergo fortⁱ⁹ ꝛ ſubiecti pñt cās decide re ꝑ idēptitatē rōis. ꝓ ħ. l. nō pñt. ff. de legi. cum multis ſi. Nō ibi de patrimonio ieſu xp̄i. q bōa eccleſiaꝝ nō ſūt ꝓla toꝝ ſed patrimoniū ieſu xp̄i ſuo ſanguīe acq̄ſitū. dñium er go reꝝ eccleſiaꝝ ꝓtinet ad deū. ꝓ ħ. c. cū ex eo. de elec. li. vj ibi de ꝓmonio ieſu xp̄i ditari ꝛc. ꝛ vide inno. in. c. cū ſup. ō cā poſ. ꝛ ꝓpri. ꝛ glo. in. c. cā carpenſis. j. de vb. ſig. ꝛ eſt ꝫ ꝓlatos reputantes ſe dños. Nō ibi vt ipſa noīs rō ꝛc. q licitū eſt arguere ab alluſiōe ſeu ab etymologia vocabuli. ꝛ dic q argumētū a vi vocabuli ſp ē validū in iure cū negati ue ſumit ſz affirmatiue valet dūmō nō ꝫdicat diffinitiōi rei l. ij. ff. ſi cer. pe. ꝛ nō. i. l. i. ff. de teſta. declaro mutuū dī q ō meo fit tuū. vñ vbicū q3 de meo nō fit tuū nō eſt mutuū ſed affirmatiue nō valet q nō ſemp vbi de meo fit tuū ē mutuū nā ħ ꝓtingit in donatiōe ſic ꝛ in teſtō dī teſtm ꝑm etymolo giā quaſi mētis teſtatō veꝝ ē dicere negatiue q vbi nō ē mē tis teſtatio nō eſt teſtm ſz affirmatiue nō ſp valet. q codicil luſ ē mētis teſtatio ꝛ tñ nō eſt teſtamētū. l. ſi idē. C. de codi. vbi vo diffinitiōi nō ꝫdicit valz argumentū affirmatiue ſū ptum. vt ħ ꝛ in. c. cleros. xxi. di. cū multis ſimilibus. Nō quare ordinati dicunt clerici. nā ſic appellant ꝑ ſignifica tū vocabuli q ſūt electi in ſortē ſeu partē dei ꝛ deputati ipſi us obſequijs ꝛ ſic ſunt ſtipēdiarij dei ideo aduertāt ne ſint ꝓditores. Itē nō ex ħ ꝛ ex tex. bonū eē bīe nomē bonū q ſepe boīes aſſumūt argumentū ab etymologia vocabuli ꝛ q̄ꝫ nō valet argumentū ab etymologia noīs ꝓprij q nō ſequitur vocat angelus ergo ē. vel bon⁹ ḡ ē. ex ħ q noīa pro pria ad placitū ſunt inuēta tñ ex horrido noīe ſepe homīes ſuſpicant ſiniſtꝝ putātes a prauo euētu illud fuiſſe ꝓpoſitū ꝑ ħ vide bo. tex. cū glo. in. l. ſcā. §. in danda. ff. ad treb. ꝛ iō dicebat Jo. an. q ſi noīa vēderent deberēt cū magno ꝑcio bona emi. vñ deteſtādi ſūt q babēt noīa ad libitū ꝛ recipiūt noīa horrida. ꝛ bec ē vna de cauſis q̄re in coronatiōe pape mutaꝫ nomē. vt nō. i ꝓemio ſexti. Itē nō q papa ſol⁹ pōt mutare ꝓſtōnē cōcilij. nā cōciliū nicenū fecit illā ordinatōez vt ordinatio ſine titulo eēt irrita. vt pz. lxxx. di. c. i. vñ ſolus Jnno. ħ mutauit vt ħ. facit. c. ſignificaſti. de elec. vbi q3 ibi dixi. Itē nō ibi nullo pñtante ꝛc. q vbi qs fuit ordiatus ſine titulo ad ꝑces alteri⁹ nō tenet ordiator ꝓuidere ordia to ſz pñtator. forte. n. archiep̄s pñtās ordinād uz dixit ep̄o vndiq3 illū eē idoneū. vel vn⁹ ep̄s ordinauit clericū alteri⁹ ad pñtationē illi⁹. diſtigue tñ inter ꝓmiſſionē gnālē ꝛ ſpālē ꝓut bēs glo. i. c. ſi ep̄s. j. eo. ti. li. vi. Et ex ħ infert Jnno. q ep̄s nō tenet exaīare clericū pñtatū ꝑ aliū ep̄m ſi tñ ſciat eū indignū peccat ordinādo q3 nō. q nō dz ꝓmittere rē illici tā ad petitionē illius qui diſpēſare nō pōt. Nō caſum in quo ꝓcedet lit. nō ꝓteſt. vt q̄ñ ꝓcedit ſup exaīatiōe clerici

Nō ibi vite neceſſaria. q ordiator ſeu ſucceſſor tenet pro uidere ordiato i oīb⁹ vite neceſſarijs ꝛ ſic in veſtib⁹ cibis ꝛ medicinis ꝛ ſi. ſicut dicim⁹ de alimentis. l. legatis. ff. ō ali. ꝛ ciba. leg. Oēs glo. ſūt faciles ꝛ expoſitiue ꝛ ſatis cū decla ratiōe tex. fuerūt expedite. q̄re capio glo. i vbo. ſucceſſorem ibi ne in cleri opp̄obriū. inno. ꝛ Host. addit alias rōnes. nā ep̄s tenet ex gnāli officio oīb⁹ ꝓuidere indigētib⁹ maxi me clericis. xvi. q. i. poſſeſſiones. ꝛ. c. ſi. ꝛ. x. q. i. ꝑ totū. vñ fortⁱ⁹ dz ꝓuidere iſti ordiato ſine titulo. Itē opp̄obriū eſt ipſi deo vt aſſūpti in eius patrimoniū medicēt. nec ꝓcedit d. glo. ſequētis q ħ puniat eccleſia cū ep̄s ꝓuideat de mē ſe ſua. pōt. n. dici q nullū ſubeſt peccatū nec rōe peccati te net ſucceſſor. ſz poti⁹ ex q̄dā alia obligatiōe tacite ꝓcta ꝑ p decceſſorem noie eccl̄ie iō tenet ſucceſſor. ar. in. c. dilecti. de ſo. ꝓpe. ꝛ hec rō magis ſtrigit q3 ꝓcedētes. fuit enī fauora bile ipi eccleſie vt augeat numer⁹ clericoꝝ ꝑ cultū diuinū vñ nō pōt dici q in dānū eccleſie ꝫrit. Sz circa iſtā ꝑtē gl. pōt dubitari qd ſi iſte ordiatus dz beredes reſpectu patri monij ſui nū quid ꝑus ſūt ꝓpellēdi beredes q3 ſucceſſor in dignitate. Host. ꝛ cōit doc. ſequē. dicūt q ſic. ſiue dicamus ordinatorē fuiſſe obligatū ex q̄ſi ꝫctu ſiue ex delicto. nā ob ligatio deſcēdēs ex ꝫctu trāſit i heredē. l. veteris. C. ō ꝫbē. ꝛ ꝓmit. ſtip. ō iure canonico tenet beres ex delicto. vt in. c. ſi. de ſepul. dicit ēt Hoſtiē. q ſi iſte ordinator viueret ꝛ bīet pñmoniū ꝓpelleret ipſe de ſuo, ꝓuidere ꝛ tm̄ aſſignare or dinato ꝑ ſe vñ viuere poſſet. qō dicit, ꝓcedere ēt ſi ordiator eēt depoſit⁹ vel q̄litercū q3 amotus ab eꝑatu. Ego dubito vtꝝ bec dicta ſint indiſtincte vā. nā iſte tex. ꝑbet arg. i ꝫrū dū dicit, huic ordiato, ꝓuidendū ꝑ ordinatores vel ſucceſſo res ꝛ indiſtincte mādat ꝓpelli ſucceſſorē nec ꝑcipit vt diſcu tiāt ꝓus beredes ordiatoris. Et iō, ꝓ ſolutiōe vā ꝓdictarū qōnū eēt ꝓſiderādum vtꝝ iſta obligatio q ꝫbit ex ordinati one ſine titulo ſit realis an ꝑſonalis. nā ſi eſt realis vt q3 ob ligaꝫ eccleſia dicta Host. nō, ꝓcederēt. vt i. d. c. dilecti. ſi eēt ꝑſonalis adhuc poſſēt impugnari dicta ſua q3 ñ dz bīi recur ſus ad eccleſiā ꝑ ipotentiā ꝑſone q3 delictū ꝑtati nō debz nocere eccl̄ie. iō dicerē q vbi eccl̄ia catbedralis ē potēs tūc obligatio vī real. nā queadmodū pōt ſacerdos ꝑtare ali quē ad titulū ſuū vt in. c. ꝑ tuas. de ſimo. ita ꝛ ep̄s pōt ordi nare vt ordiati viuāt ex rēdditib⁹ eccl̄ie catbedralis. ꝛ iō rex. ſecit mentionē ō ordiatore tm̄ vl̄ ſucceſſore. ſz vbi eccl̄a eſſz ipotens tunc cū ep̄s deliq̄rit teneat ipſe vel beres ſuus ꝑ re gulā delictū ꝑſone. In glo. in vbo, ꝓponere ibi ſicut me dicus. nā medicus quātūcū q3 ,ꝓbat⁹ ſi poſtea reꝑitur non idoneus pōt reꝓbari. vt in. §. reꝓbari allegat in glo. ꝛ vī velle Jo. an. q ſit ſpāle in medico fauore publice vtilita tis. ſz tu dicidez eſſe in quolibz docente. licz. n. qs fuerit in doctorem tanq3 ſufficiens, ꝓmotus ſi tñ poſt reꝑitur inſuf ficiens dz reꝓbari ꝛ inſignijs doctoratus ꝑuari. ꝓ ħ bo nus tex. in. l. grāmaticos. C. de, ꝓfeſſorib⁹ ꝛ medicis. li. x. ꝛ ō hoc etiam nō. in. d. §. reꝓbari. nam in eis ſubeſt vtili tas publica cū ꝑ ꝑſumptionem gradus doc. ad multa pu blica officia aſſumūt ꝛ ꝑ imperitiam multos ledunt. In ea. glo. ibi totū ſit de gratia. pōt dici q nō vſq3 quaq3 conti neat gr̄am q3 vbi ꝓmoueret ad bñficiū dz ſupior eſſe cau tus vtꝝ ſit idone⁹ marie cum tpe ordinatōis multa poſſūt latere. ſz ſeq̄ns ſolutio glo. eſt tutior vt fiat exaīatio ꝑ no uam cām. Et habes ex hoc ꝛ ex glo. q examinat⁹ ꝛ appro batus in lnia pōt in examine doc. reꝓbari cū ex noua cā potuit inutilem ſe reddere. vt ſi fuit interuallum magnū int lniam ꝛ doctoratuz poſſz etiā dici q nō dato interuallo ad huc licite pōt reꝓbari in examine publico. nā añ q3 aliqs adipiſcaꝫ gradum doctorat⁹ dz ter exaīari ꝛ trinaz appro batoriā r̄portare. ꝓmo. n. dz exaīari a doctorib⁹ pñtantib⁹ vt. l. nemini. C. ō aduo. diuer. iudi. ſcō dz exaīari a doc. in ꝑuato exaīe. ttio in publico. ad ħ facit. l. magr̄os. C. ō, ꝑſe. ꝛ medi. iūcta cle. ij. ō magiſtris. ꝛ ita dz ꝓſuetudo. ꝛ hec cō ſuetudo vī ſatis, ꝓbata. l. vnica. C. de athletis. li. x. vbi dicit q dz approbari ſeu reportare trinā victoriam in bello añ q3 ,ꝓmoueaꝫ. vt ibi dr̄. nō. n. pōt in vnico exaīe deꝑhendi ex toto ſcia vnius forte fuit punctuatus in mā ſibi familiari ꝛ ita nōt Bar. in. d. l. vnica. ꝛ archi. i. c. ō quibuſdā. xxxvij.

di. ⁊ ꝫ nō ꝫ ſcholares qui faciunt ſe ꝓmoueri tm̄ p vnicum examē. Jn glo. ſi. ibi hoc ignorauit. vī glo. velle q̄ ſi eps ſciebat titulū alteri debitū ⁊ ordinatus ignorabat tunc tenetur ſibi ꝓuidere de alio. in hoc bñ logtur ar. in. c. ſi bñficia j. e. ti. li. vi. Si ät vterq; ſciuerit ordiator. ſ. ⁊ ordinat⁹ tunc ſentit glo. vt eps nō teneat quaſi dolus cū dolo cōpenſandus ſit. l. cū ambo. ff. de ꝓbē. hoc dictū glo. non plz mihi ſimplr ſed reſtringerē qñ eps a p̄ncipio nō tenebat ꝓuidere. vt in caſu. c. ſequētis. ſz in caſu nr̄o cū eps teneat iſti ꝓuidere pp rōnes ſupra aſſignatas nō videt q̄ fraus vtriuſq; bēat eludere ꝓuiſionē huius. c. nā als de facili circūueniret diſpoſitio huius. c. q̄ eps ordinans aliquē ſine titulo ⁊ nolēs obligare ſe ad neceſſaria vite ꝓueniret cū ordinando vt ꝓmoueret ad titulū alteri debitū ⁊ ſic releuaret ſe ab hac obligatione qō nō ē dicendū cū diſpoſitio. c. ſit fūdata ſup publica boneſtate. vt pz ex rōnib⁹ p̄dictis. iō directe nec indirecte pōt ordinatus huic fauor renūciare. ar. c. ſi diligenti. de ſo. cōpe. ſed ſi eps ordinaſſet bona fide ad titulū quē nō credebat alteri debitū tunc poterit cōueniri nō ex diſpoſitione huius. c. ſz ex generali obligatione qua tenet omnibus indigentibus.

Inter cetera. Qui ꝫ ignorāti ſciēter ꝓtulit p̄bendam q̄ꝫ nō potuit illa euicta aliā quā pōt ꝓferre tenetur. ⁊ ē ſingularis diſpoſitio. narrat p̄mo factū. ſcdo mādatū decernit ⁊ cām exprimit ibi ſupradicto epo ⁊ nō ē alibi in fi. Caſus lr̄alis. A. ⁊ bugo. ꝓmutationem ſuarum p̄bendaꝝ affectantes eis in manu epi renunciauerūt. poſtmodū mādauit papa decāo remēſi vt de p̄bēda. v. iueſtiret bug. Sz eps loci hoc intelligēs cōtulit eā magiſtro. p. vnō orta lue inter magiſtꝝ. p. ⁊ bug. dñs papa reuocauit p̄fatā renūciationē: ⁊ vtriq; reſtituit bñficiū ſuū ⁊ ne magiſter. p. remaneret fruſtratus ſpe ſua: mandat papa epo vt p̄bendā alicui nō cōferat donec aſſignauerit magiſtro. p. p̄bendale bñficiū in eadē eccleſia ⁊ ſi ꝫ illud fecerit illud ceſſat ne fraudulenter viſus ſit illi ꝓtuliſſe p̄bendā. Ber. Nō p̄mo ibi p ꝓmutationē. q̄ i ꝓmutatōe bñficioꝝ interuenit renunciatio ⁊ p ꝓñs bñficioꝝ vacatio. de quo vide bo. glo. in cle. i. ō re. ꝓmu. ⁊ in. c. ſi pp tua debita. de reſcrip. li. vi. Nō ſcdo q̄ p̄benda vacās ex cā ꝓmutatiōis nō dz ꝓferri alteri q̄ꝫ p mutare volēti ⁊ bodie collatio ē ipſo iure nulla. vt in. d. cle. vna. nec expectās aplicus pōt tale bñficiū acceptare. vt i. c. i. de re. ꝓmu. li. vi. ⁊ ſic bodie diſpoſitio b⁹. c. in p̄ma pte nō bz dubiū. Altio nō ⁊ tene mēti caſū mirabilē q̄ ꝓferens ſcienter bñficiū alteri debitū tenet illo euicto illi ꝓuidere ō equiualēti bñficio. ⁊ ſic ē caſus in quo donator tenet de euictiōe ſcient ꝓferēdo alienā rē vel alteri debitā. de hac tñ mādic latius vt dicet in glo. ſi. Jn glo. ij. in fi. ſz glo. nō reſpōdet ad ꝯriū ſupra formatū. doc. ſentiūt q̄ ꝯriū ꝓcedit in rebus ꝓpbanis ſec⁹ in reb⁹ ſpūalib⁹ vt ſūt bñficia. dz. n. pure renūciari ⁊ nō ſub ꝓditōe. facit qō le. ⁊ nō. in. c. ex pte. de of. dele. Sed opp. extra glo. alio mō. exquo. n. ꝫ p̄benda vacabat debuit valere collatio illi magr̄o. p. facta nec debebat retractari. ar. in. c. dilectus. el. ij. j. eo. Jnno. vario mō ſoluit. p̄mo q̄ pp fraudē ꝫ adhibitam ſaltz re ipſa papa ex officio ſuo retractauit illā collationē. q̄ ſolō p̄ma frōte vī improbari p. d. c. dilect⁹. ⁊ p id qō ſeq̄t in ſequenti glo. nā ibi pz q̄ ſi ꝯ mandatū pape eps ꝓfert alicui beneficiū tz collatio. nec retractat lz eps alr veniat puniēdus. Sed pōt dici ſaluādo bāc ſolutionē q̄ non ſolū ꝫ ꝓtenebat ꝓuiſio pape ſz ſupplātabat is q ex cā ꝓmutatiōis p̄bendā reſignauit iō voluit papa ꝓuidere huic decepto. ⁊ intantū equitas ꝫ ſuadebat vt bodie ſit editū ius de nouo annullās collationem talē ipſo facto. vt in. d. cle. vna. ſcdo ſoluit q̄ in iſtis ſpūalibus eſt ſpāle vt ī teruenīēte auctoritate ſupioris abſq; alia traditiōe acquirat ius ꝓmutare volēt⁹ in reb⁹ ꝓmutatis. ⁊ nō bñ bāc ſolutionē. quotidie. n. allegat. ⁊ ꝓ ea facit. c. ſi tibi abñti. j. eo. ti. li. vi. vbi pz q̄ ex ſolo titulo in iſtis ſpūalibus abſq; alia traditione acquirit ius in re. ꝫ tamē ſolutio lz ſit va ⁊ nō. in ſe tamē nō ꝓgruit huic lr̄e q̄ papa nō interpoſuerat auctoritatē ſuā ſed mādauerat tertio vt collatōez illaz faceret. Tertia ſolu. q̄ papa acceptādo renūciationez ⁊ mandando alteri collationē aduocauit ad ſe totū negociū ⁊ ſic eripuit ptātē ordinario. ar. c. vt nr̄m. de ap. ⁊ ꝫ ſolo fatis potuit ſuſtineri. Soluit ⁊ alr bodie ſz nō eſt inſtandū p d. cle. vnicā. Sz ꝫ q̄rit quid ſi capl̄m recipit aliquē in canonicū auctoritate ꝓpa demū p̄benda vacāte ꝓtulit alteri nū quid teneat talis collatio. Jnno. ⁊ cōiter doc. q̄ ſic. q̄ non potuerunt dare ius ad p̄ebendā vacaturā. ⁊ ſic ex illa receptione in canonicū non būit ille ius afficiens p̄bendā p̄mo vacaturam merito collatio illius tanq̄ꝫ libere alteri facta tenuit. nec ob. ſi dicat q̄ ꝑſona eccleſiaſtica nō pōt variare. vt in. c. cū aūt. de iurepa. vbi dr̄ q̄ ſi patronus eccleſiaſtic⁹ ſet p̄ſtat non pōt āplius variare ⁊ preſentare aliū. illud. n. logtur ſm Jnno. quādo p̄ſentatio fuit facta ad beneficiū vacāt nos āt loquimur de beneficio vacaturo ad qō obtinendu nō pōt inferior citra papā dare ius. nec ob. c. relatū. ſ. e. nā vt ibi diri fatendū eſt q̄ capl̄m obligat ad ꝓuidendū illi ñ tamē ſequitur q̄ p̄benda p̄mo vacatura ſit affecta ꝓ eo. et tene mēti ꝫ cōe dictū doc. Sz ego limito p vnū ꝑegrinuz ⁊ ſingulare dcm̄ Jnno. in extraneo loco. ſ. de ma. ⁊ obe. i. c. ſtatuimus. vbi dicit q̄ capl̄m ꝓuidendo alteri extraneo vī alicui de collegio poſtea recepto tenet ꝓuidere illi p̄mo recepto quē illuſit de redditib⁹ cōib⁹. iuxta formā. c. dilect⁹. el. ij. j. e. ⁊ opti. facit ille tex. nā capitulū illud obligat ad illaz ꝓuiſionē ꝓpter tranſgreſſionez mandati pape ita dz ꝫ obligari p trāſgreſſionē mādati legalis. vt in. d. c. relatum. in fi. Quid ät in recepto auctoritate pape ſub expectatōe p̄bende. ꝓlixe tractauit ꝫ Jnno. ſed bodie bēs tex. claꝝ in c. ſi pōt. j. eo. ti. li. vi. vbi pz q̄ p̄bēda p̄mo vacās adeo ē affecta ꝓ iſto recepto auctoritate aplica vt nō valeat collatio alteri facta. ⁊ vide de mā qō nō. in. c. ſi capło. ⁊ in. c. ſi ſoli. de ꝓcef. p̄bē. li. vi. Et hēs ex p̄dictis bonā diuerſitatē ⁊ quotidianaz iter receptū auctoritate pape ⁊ receptū auctoritate capituli. Jn glo. ſi. ibi in vītate nō dr̄ donare. nō q̄ collatio beneficioꝝ nō eſt ꝓpe donatio. ⁊ ꝓ ꝫ vide gl. in. §. ex bis. xxiij. q. vi. Sz ꝯ ꝫ facit qr̄ reſpectu illi⁹ cui ꝓfert ē valiberalitas. vt in. c. relatū. ſ. e. g̃ nō debēt iſti teneri de euictione ſicut nec ali⁹ donator. credo q̄ ꝫ fuit ſtatutū in odium collatoꝝ ne iura ſpūalia tractēt ita fraudulenter ⁊ ne iducatur ad ꝓferēdū beneficia aliis debita. ar. in cle. vna. in p̄n. ō renū. Et an ⁊ quando donator teneat de euictiōe in rebus ꝓpbanis dic vt leg. ⁊ nō. in. l. ij. C. de euic. ⁊ in. l. ariſto. ff. de dona. Et nō iſtā glo. iūcto tex. Et in fi. glo. ꝓclude clarius intellectū b⁹. c. vt colligit ex dictis doc. ⁊ ex glo. aut. n. vterq; ſciuit. ſ. collator ⁊ is cui facta fuit collatio ⁊ tunc non tenet ꝓuidere ſibi de equiualente beneficio. q̄ dolus cum dolo cōpenſatur in. c. intellexim⁹. de adul. nec fuit iſte dceptus p collationē ſed ſeipſū decepit. ꝫ vex qñ eps ex mera liberalitate ꝓtulit. ſecus. n. ſi tenebat ꝓferre rōne ordis collati. ꝓut dixi. ſ. c. p̄cedenti. aut vterq; ignorauit ⁊ tūc non tenet iſti ꝓuidere q̄ ceſſat fraus ſup qua fundare ſe vī iſte tex. ⁊ intellige vt dixi in collatione facta ex mera liberalitate ſecus ſi ex neceſſitate de qua in. c. p̄cedenti. aut eps ſciuit et alter ignorauit ⁊ habet ꝓprie locum iſte tex. ſi autem econtra eps ignorauit ⁊ alter ſciuit ⁊ tunc ceſſat iſta ꝓuiſio quia collator non fuit in fraude imo alius qui ſcienter beneficiū acceptauit.

Cum iam dudum. Opponēti plura cōtra electū ſufficit alterꝝ ꝓbare qō ad caſſationez eius ſufficiat. vel ſpāliꝰ ſic. Caſſat electio illi⁹ qui poſſidet plures dignitates atq; p̄bendas ⁊ idē ſi detineretur aliquo vitio ꝫ ſcripto. b. d. Et p̄mo ponit ſex q̄ ponebant ꝯ electū. ſcdo diffinitionē qōnis ꝓditionalē. tio reſpōdet tacite qōni vel obiectioni. ſcda ibi mādam⁹. tertia ibi cū multa. Caſus lr̄alis. Vacante ꝓpoſitura ſiclunenſi a quibuſdā canonicis eccleſie ſiclunenſi. electus fuit quidaz noīe ioānes de bitumia maiore parte capituli prius appellante ⁊ quibuſdā canonicis abſentib⁹ ⁊ non vocatis ad pe-

titionez iſtius ioānis commiſſa fuerit cauſa quibuſdam iudicib⁹.iudices illi ꝓfirmauerũt electionẽ ipſius ioannis.tã dẽ cauſa cõmiſſa fuit alijs iudicibus ad petitionẽ partis aduerſe.illi caſſauerũt ꝓfirmationẽ p̄ioꝝ iudicũ:demũ papa caſſauit ꝓceſſus p̄ioꝝ ⁊ ſecũdoꝝ iudicũ:reducẽs cãm ad eũ ſtatũ in quo erat an̄ p̄imã cõmiſſionẽ.iſtis oĩbus ſic pactis.r.ficlunenſis canonicus oppoſuit ſe iſti ioãni ꝓponẽs multa ꝫ ipſũ.ſ.pluralitatẽ dignitatũ ⁊ beneficioꝝ ꝫ cõciliuz lateranenſi.⁊ q⁹ die intruſionis ſue ante cõfirmationẽ adminiſtrare p̄ſumpſit ⁊ poſt caſſationẽ ꝓfirmationis electiõis ſue miniſtrauit.Mis ⁊ alijs auditis mandat dñs papa q̄buſdã iudicib⁹ q⁹ ſi inuenerit p̄dictum Joãnez habere plures dignitates atq; p̄bẽdas aut aliquod aliud de p̄miſſis q̄ ſufficiat inuenerit eſſe vex eidẽ ioãni ſuper ipſa p̄poſitura filẽtium imponat ab ip̄etitiõe ipſi⁹ ficluneſi.eccleſiã abſoluẽtes Jn ſi.rñdet papa q̄ſi tacite q̄ni poſſet qs opponere domino pape q̄re vos iſtũ repellitis:multi ſũt qui babẽt pluralitatẽ dignitatũ ⁊ beneficioꝝ.Multa p patiẽtiã tolerãt que ſi in iudiciũ deducerẽt exigẽte iuſticia caſſarentur.Ber.

Nõ p̄mo ſex vitia ſeu defectus q̄ opponi p̄ſit ꝫ electũ ad dignitatẽ eccleſiaſticã.Jp̄imo multitudo dignitatũ.Secũdo pluralitaſ p̄bẽdaꝝ.Tertio ambitõis vitiũ.Quarto delictũ auaricie.Quinto q⁹ ſe ingeſſit ad dignitatẽ obtinẽduz de qua querit.Sexto q⁹ itruſit ſe adminiſtrãdo añ ꝓfirmationẽ obtentã vel poſt eã caſſatã. Sz añq; ꝓcedã ad vlteriora q̄ro nũqd quodlibet p̄dictoꝝ de p ſe ſufficiat ad caſſationẽ electionis cõclude,put colligit ex dictis doc.q⁹ p̄mũ ſ.multitudo dignitatũ ſufficiat,pbaꝫ in.c.dudũ.el.ij.ſ. de ele.⁊ clarius bodie in extrauagan.execrabilis Jo.xxij.vbi p; q⁹ tenẽs de facto plures dignitates vel eccleſias curatas ſit ineligibilis. Circa ſcõm videlicz p̄bendaꝝ pluralitatez diſſẽſio eſt iter doc.nã qdã tenent ꝫ nõ ſufficere.ar.illiuſ.c. duduz. vbi tex.tñ ſe fundat ſup multitudine dignitatũ ſeu eccleſiaꝝ curataꝝ.Et p ꝫ facit iſte tex.i ỽ.mãdam⁹.vbi papa vī multitudinẽ p̄bẽdaꝝ copulare ad multitudinẽ dignitatũ q̄ſi pluralitas ſola p̄bendaꝝ nõ ſufficiat.Alij tenuerũt ꝫriũ exponentes dictionẽ atq; ꝫ vel,nã ſepe copulatiua reſoluit in diſiũctiuã.vt in.l.ſepe.ff.de vbo.ſig.⁊ nõ.in.c.ij.ỏ reſcrip.⁊ certe ꝫ q̄ pendet ab alia nũqd ſit licitũ obtinere plures p̄bẽdas.⁊ de hac lati⁹.j.ſubijciã.Tertiũ obiectum ſ.ambitiõis viciũ ſufficit de p ſe.eſt.n.peccatũ mortale.p̄o hoc.c.q⁹ in tñ.ſ.eo.⁊ vide bo.tex.viij.q.i.i ſcripturis.vbi p; q⁹ dignitas non ẽ ꝓferẽda ambiẽtib⁹ſed poti⁹ fugiẽtib⁹ Et eſt ãbitio q̄dã aſpiratio ad dignitatẽ ꝓcedẽs ad actum. Quartũ.ſ.auaricie delictũ p ſe ſufficit.lxxxv.di. florẽtinuz ⁊ nõ.hic in glo.Quintũ q⁹ ſe ingeſſit ſufficit ad caſſationem q⁹ nemo dz ſe ingerere.vt in.c.quaſr.ſ.de ele. Sextuz. q⁹ adminiſtrauit ante ꝓfirmationẽ vel poſt caſſatã p ſe ſufficit. vt in.c.auaricie.de elect.li.vi.⁊ in.d.c.qualiter ⁊ q̄ñ. Et ex iſto ſexto ⁊ quinto collige vnũ q⁹ intrudẽs ſe in bñficio forte auctoritate p̄cipis ſecularis ⁊ poſtea impetrat illud a papa nõ facta mentiõe de itruſione ẽ repellendus.ralis.n.p̄o motio fuit ſurrepticia.nã ſi papa ſciuiſſet de facili ſibi nõ ꝓuidiſſet pp ambitiõis vitiũ.Et q⁹ igeſſit ſe adminiſtrationi ante oẽm ꝓuiſionẽ.nã ſi repellit ille q habuit electionẽ ⁊ ſi expectata ꝓfirmatione adminiſtrauit poti⁹ẽ repellẽdus q añ oẽm electionẽ ⁊ vacationẽ ſe intruſit in bñficio.⁊ notabis ꝫ q⁹ multi errãt ⁊ iniuſte poſſidẽt poſtea bñficia.⁊ vi3 q3 nõ. in.c.ſi aplice.de p̄bẽ.li.vi.in nouella. Nota q⁹ itruſus dr̄ qui titulo lr̄imo nõ p̄cedẽte igerit ſe adminiſtrationi ẽt ſi p̄ceſſit electio q3 notabis. Jdẽ eſt ſi ꝓuatus fuit titulo legitime ꝓbito.vt nõ. Jnno.in.c.qualiter ⁊ q̄ñ.el.ij.de accuſa.

Ultio nõ ⁊ tene mẽti fi.tex.q quotidie allegaꝫ q⁹ p tolerãtiã ſupioris nõ vī diſpenſatio inducta in bis q̄ ſunt ꝫ ius.et circa ꝫ vide pulchrã glo.iij.di.in.c.ſi. Jn ꝫriũ vide tex.cuz glo.in.c.q⁹ circa.de ꝓſan.⁊ affi. Ultio q̄rit q⁹ ſupra dixi opiniones ẽ an pluralitas p̄bendaꝝ repellat quẽ a bñficio obtinẽdo nunqd de iure cõi poſſit quis bñe plures p̄bẽdaſ vel plura beneficia ſimplicia.nã de curatis dignitatib⁹ ⁊ p̄ſonatib⁹ deciſum ẽ.j.e.c.de multa.⁊ in hoc multũ inſtat hic Jnno.ſed referã p̄ncipaliores opiniones q̄ colligũt ex gl. ſua. Jp̄ima opi.q⁹ inſpectis iurib⁹ antiquis nõ eſt licitus niſi in vnico bñficio ĩtitulari.nã dz ẽ quiſquis ꝓrentus ea vocatiõe q̄ vocatus eſt ⁊ ſi nõ ſufficit ſibi illud bñficiũ q̄rat ſibi victũ induſtria ſua ſeu manibus.ad ĥ.xxi.q.i.c.i. ⁊ fac̄ c.clericus victũ.xci.di.⁊.c.cũ nõ ignores.ſ.e.⁊ lxxxix. di. in.c.ſingula.cũ multis ſi.ſz iſpectis iurib⁹ poſtea ſequẽtib⁹ vī q⁹ liceat plura obtinere,p hoc.c.cũ eccleſiaſtice.ỏ excep. ⁊ qõ leg.⁊ nõ.in.d.c.dudũ.⁊ in.c.dilect⁹ filius.ſ.de reſcri. ⁊ in.c.ex inſinuatiõe.de ꝓcu.cũ multis ſi. Secũda opi.q⁹ nimia multitudo reꝓbatur a iure ſed duo vel tria ſimplicia licitũ eſt poſſidere.,p hoc.c.q⁹ in tantum.ſ.eo. Tertia opi.q⁹ in titulũ nõ põt quiſ bñe plura bñficia ſz vnicũ tantũ ſic vt q⁹ denominet̄ ſolũ ab vno bñficio ſz alia bẽat q̄ſi in ſtipendiũ dũmõ nõ requirãt reſidẽtiã. Quarta vī opi. ĩno. in qua reſidet videlz vt nõ ſolũ in bñficiũ ſz in titulũ põt qs babere plures p̄bendas ſine aliqua diſpenſatiõe ẽt in diuerſis eccl̄ibus videt̄ tñ requirere duo.p̄mo vt tales p̄bende nõ requirãt reſidentiã.ſcõo vt eas obtineat nõ pp fructus ſeu vtilitatẽ ꝓpriam ſed pp bonũ publicũ vt q⁹ ẽ p̄ſona induſtrioſa ⁊ melius ſcit gubernare iſte decẽ bñficia q̄z alius vnũ.⁊ ita reſpõdet ad.c.ſanctoꝝ.lxx.di.q̄ fac̄ ĩ oppoſitũ. dicit.n.illud intelligendũ qñ pp ꝓcupiſcentiã quis vult obtinere plures p̄bendas.illud.n.non ſz nec iur̄ cõi nec diſpẽſatiue. Nec ob.ſm eũ ſi dicat̄ q⁹ alien⁹ eps nõ dz eũ recipe vt in.c.fraternitatis.ſ.de cle.nõ reſi.⁊ ĩ.c.p̄mates.lxxi.di. q⁹ illa iura loquũt̄ de ignotis vī loquũt̄ vt nõ recipiãt quo ad ordies ſed quo ad bñficia recipi p̄ſit ⁊ rõne bñficiorum poteris eis cõferre ordinẽ.⁊ notabis ſp boc dictũ. Ex boc enĩ potes ſumere vnã cautelã qñ vis recipe ordies ab epo nõ tuo ſine epi tui lnĩ a.nã obtineas p̄mo bñficium ab alio epo ⁊ tunc cũ rõne bñficij incipias eẽ ſubditus ei⁹ poteris ab eo ordinari.⁊ ꝓ boc facit.c.iij.de tẽp.or.li.vi. Nec ob. ſi dicat̄ q⁹ iſte erit pplexus ſi epi mãdarent ſibi ꝓria cuz dz obedire p̄ori niſi ſũma neceſſitas vrgeat.⁊ de hoc vide lanus ꝫ p Jnno. Poſtĩ.ãt hoc tractãs in.c.ſup inordinata, j.e. ⁊ in.c.l̄ras.de ꝓceſ.p̄bẽ.p⁹ multa ꝓcludit q⁹ de iure cõi q̄libet p̄benda ſeu bñficiũ requirit ,pp̄riũ miniſtrũ.vñ quemadmodũ in plurib⁹ caſtris quoꝝ quodlibet requirit certoſ boies ad ſui cuſtodiã nõ põt quis obtinere locũ plurib⁹. ita ⁊ in bñficijs eccleſiaſticis.dicit tñ ne mlte aĩe illaq̄ent̄ q⁹ diſpenſare poterit eps ẽt ,ppter p̄rogatiuam p̄ſone vt quiſ babeat plures p̄bendas nõ in titulũ ſz in bñficiũ.⁊ vt clare babeant̄ p̄dicta faciam⁹ duo mẽbra. Jp̄imũ nũquid de iure poſſit quis obtinere plura ſimplicia.Scõm in cãu i quo de iure cõi nõ eſt licita pluralitas vtꝝ eps poſſit diſpenſare

Circa p̄mum ꝓcludo ſic q⁹ aut beneficia requirunt reſidentiã ſiue inſpecto iure cõi ſiue ſpãli ſtatuto ⁊ indubie nõ eſt licitum de iure plura retinere.ſũt.n.icõpatibilia pp on⁹ reſidentie.,p ĥ.c.penul.ſ.de cle.non reſi.⁊ ĥ eſt ſm mentẽ iuris.nam quodlibet beneficiũ creat̄ pp officiũ.vt in.c.ſi. de reſcrip.li.vi.ſi vo non requirunt reſidentiã.puta q⁹ conſuetudo ẽ in oppoſitũ q̄ ſatis valet in ſimplicib⁹.vt in.c. cũ oẽs.de ꝓſti.⁊ tunc aut ſufficit vnũ ad ꝓgrue ſuſtentandum clericũ ⁊ nõ ꝫ tenere plura beneficia pp vtilitatem ,ppriaz imo eſt peccatũ mortale cum ſit ibi vitiũ ambitiõis ⁊ auaricie ⁊ occupat ſtipendia alioꝝ pauperꝝ.vt nõt glo.in.d.c.duduũ.⁊ ſic ẽt põt itelligi.d.c.ſãctoꝝ.vbi dr̄ q⁹ quis nõ põt eẽ p̄bendarius ⁊ canonicus in diuerſis eccleſijs. Aut vnuz p ſe non ſufficit ⁊ ꝫ tenere plura vſq; ad ꝓgruam ſuſtẽtatõez ⁊ ſic poſſunt intelligi.c.gr̄a.de reſcrip.li.vi.⁊ cle.gr̄e.e.ti.⁊ c.cũ teneamur.a ꝫrio.ſ.e.⁊ ĥ quo ad p̄mũ. Ad ſcõm nunquid poſſit eps diſpenſare in caſu ,phibito aſſumẽdo dicta Jo.an.q̄ ſolent multũ allegari in.c.l̄ras.p̄alle.vbi dicit q⁹ ĩ diuerſis eccleſijs põt eps diſpenſare.in eadez vo põt circa diffoꝛmia beneficia ſz nõ circa cõfoꝛmia.vñ nõ poſſz diſpẽſare vt quis in eadẽ eccleſia bẽat duos canonicatus ꝫ poſſit diſpenſare vt ibi bẽat dignitatem ⁊ canonicatũ cũ p̄bẽda iuxta nõ.p glo.in.c.i.de ꝓſue.lib.vi.Et eſt rõ diuerſitatis. nam p diſpenſationẽ in diuerſis eccleſijs vel in eadẽ circa

diſformia nō frangiť ibi numerus nec tollit eccleſie ſuffragiū canonicoꝝ. ſi. n. in q̄libet eccleſia eſt numer⁹ duodenarij⁹ pōt iſte ꝓpurari ꝛ numer⁹ cōplere i q̄libet eccleſia ac ſuffragiū ſuū in ſingulis actib⁹ eccleſiaꝝ p̄ſtare. nā poterit vocari ad capl'm vtriuſq; eccleſie ꝛ vtriq; dare ꝓ filiū ſuū. idē erit ſi bz dignitatē ꝛ canonicatū in eadē eccleſia. nā poterit tunc p̄eſſe vt bñs dignitatē ꝛ alīs tanq̄ canonic⁹. ſz ſi habere duos canonicatus frangereť numerus eccleſie. finge. n. q̄ in eccleſia debēt eē duodeci ꝛ ex diſpēſatione ſex obtinēt diſpēſatiue oēs canonicatus qꝛ q̄libet bz duos. ℔. n. nū q̄z poteris numerare duodeci canonicos nec bñt ꝓfiliū nisi vt ſex vnde eccleſia multū lederet. Sz aduerte qꝛ q̄ten⁹ ſim pliciter dī q̄ in diuerſis eccleſijs pōt diſpēſare circa duas p̄bēdas nō vī ſimpliciter ꝓcedere imo tex. aptiſſime ē in ꝯrium in. d. c ſanctoꝝ. vbi dicit q̄ licet ex diſpēſatiōe epi poſſit quis p̄eſſe duab⁹ eccleſijs nō tñ pōt ex eius diſpēſatiōe eē canonicus ꝛ p̄bēdarius in diuerſis eccleſijs. Et videť ꝑma frōte mirabile vt indulgeat diſpēſationē eps in diuerſis eccleſijs ꝛ nō i diuerſis p̄bendis. ſz nō mireris. nā itelligeillū tex. q̄ diſpēſatio reſpectu eccleſiaꝝ fit pp vtilitatē publicā. ſz reſpectu diuerſaꝝ p̄bendaꝝ fit ꝓpter vtilitatē priuatā. nā p̄benda dať canonico vt ide viuat nō ſic p̄ciſe dať eccleſia curato ſz p̄ncipaliter vt populū regat iō ex quo quiſ bz vnam p̄bēdā nō eſt licitū vt bēat ſecūdā itellige ſi p̄ria ſufficit nō ſic eſt i eccleſia qꝛ vt dixi ibi notať vtilitas publica. iō limitarē dictū Jo. an. vt poſſit diſpēſare in duab⁹ p̄bēdis qñ vna nō ſufficit alīs ꝓcedat illud. c. ſanctoꝝ. qō ſic itellige lz ibi glo. diuinādo. alī dicat. Et plene circa hāc materiā vide qō dixi in repetitiōe. §. qui vo. in. c. extirpande. j. eo. ti. Et q̄ poſſit eps i caſib⁹ p̄dictis diſpēſare lz bñficia requirant reſidentiā ꝓbať aptiſſime iure antiquo ꝛ nouo. ꝑmo in. d. c. ſanctoꝝ. ſcōo. in. d. c. de multa. j. e. nā cū. c. ſanctoꝝ. cōcederet epō gnāliter diſpēſatiōez. c. de multa. ſolū ademit reſpectu eccleſiaꝝ curataꝝ ꝛ dignitatū ſeu p̄ſonatum ꝛ ſic in alijs ſimplicibus remanet ius ātiquū. l. p̄cipim⁹ in fi. C. de ap. ꝛ de p̄ſump. nōne. Et nūqd ſimpl'r ſit adēpta diſpēſatio in iſtis dicet in. d. c. de multa. In glo. pe. in fi. ꝛ circa ℔ vide qō dixi in. c. cū nō ignores. ſ. eo. In glo. fi. in fi. Moſt. adducit in ꝯriū illā. l. i. in. §. ſciētiaz. ꝛ. l. ij. ꝛ. l. ſz et ſi pupillus. ff. de inſti. bz enī ſupior ꝓteſtari ꝛ ꝓdicere ſi nō vult ꝓſentire. Soluit ipſe q̄ reſpectu p̄teritoꝝ ꝛ quo ad tā gentia aīas ſubditoꝝ tolerātia pape opať p̄miſſionē ne aīe illaq̄ent. ſz quo ad illegitime ꝓmotū nō inducit p̄miſſionē ſeu diſpēſatiōez. quaſi velit dicere q̄ ex quo papa non ꝓdic absolute ſūt aīe ſubditoꝝ iſti⁹ pp fidē quā habebat. ꝺ quo vide opi. Guil. in. d. c. dudū. ſz reſpectu iſtius q̄ īdigne tz plura bñficia nil opatur tolerantia pape pp malaz fidē quā bz. Sz aduerte qꝛ ſim ℔ nū q̄z tolletur ius p ꝯriū vſum ēt papa tolerāte qꝛ vī ſim hoc tolerare p patientiā nō āt q̄ velit ius ſlaxare. ꝯriū eſt difficile ſz pōt dici q̄ vbi lex ſupioris bz ꝓſuetudinē i ꝯriū a p̄ncipio vel ex poſtfacto tollit lex ſupioris maxie ſupiore ſciēte ꝛ nō ꝓdicēte. qō itellige ſi ꝓſuetudo ē alīs rōnabilis. vt in. c. fi. de ꝓſue. ꝛ vide. iij. diſ. in. §. leges. ꝛ quod ibi nō. ſz vbi conſuetudo non eēt rōnabilis vel non eſt cōis. qꝛ aliqui ſuant ꝛ aliqui nō. ꝛ tunc reſpectu nō ſuantium pōt ꝓcedere iſte tex. quādo plures ſunt ſuātes q̄z nō ſuantes. tunc enī ꝓprie eſt patiētia ſuperioris. ſ. in nō puniendo tranſgredientes nō aut̄ cauſatur diſpenſatio vel permiſſio.

Dilectus filius. Recepto in canonicū q̄cito facultas ſe obtulerit debeť p̄bēda ꝛ interī hēbit quotidianas diſtributiones. b. d. Cōtinet q̄ttuor dicta. p̄mo mandatū apoſtolicū. ſcōo ibi ad inſtantiā. iuſtū et iniuſtū p̄ceptū legati. tertio ibi cū ergo. iuſti ꝓceſſus cōfirmationē ꝛ iniuſti reꝓbationē. q̄rto ibi faciētes ꝓ papalem ſubiūctionē. Caſus litteral. Eps linconienſis de mādato dñi celeſtini pape cuidā clerico. g. noīe quādā p̄bendā in eccleſia liconiēſi aſſignauit ſz capl'm noluit ipſū recipe ad eā dez. tandē ad inſtantiā remēſis archiep̄i: tūc epi p̄reneſtini apoſtolice ſedis legati: talis cōpoſitio inter capitulū ꝛ ipſū g. interceſſit: q̄ receptus fuit in canonicū ꝛ in fratrē cōceſſo ſibi ſtallo in choro ꝛ loco in capitulo ꝛ participatiōe diuinorū. ita tamē q̄ fructus p̄bende recipe nō deberet niſi loco ꝓrime vacature. Sz qꝛ plureſ p̄rebēde poſtmodū vacauerunt nec eidē. g. aliquā aſſignauerunt: acceſſit ad papā proponēs eidē oia ſupradicta. Scribit papa iudicibus dicens dictū. g. in canonicū recipi canōicis nō obuiat iſtitutis. Sz vacaturā expectare p̄rebendā eſt ꝯ lateranē. cōciliū. vñ papa factū legati in eo q̄ dictū. g. recipi fecit in canonicū ꝛ in frēm approbauit: ſed q̄ nihil recipet in ſimili loco ꝓrie vacature reꝓbauit. qꝛ vero indignū eſt vt receptus in canonicū beneficio careat. Mādat iudicibus vt ep̄m ꝛ capitulū p̄dictos cōpellant vt ei p̄bēdā cū ſe facultas obtulerit aſſignēt: ꝛ portiones quotidianas q̄ ſunt in eccleſia memorata ſine diminutiōe faciāt aſſignari eidē. Ber. Nō ꝑmo q̄ in ſpūalib⁹ licite intercedit ꝓpoſitio marie auctoritate ſuꝑioris. ꝓ ℔. c. ſtatuim⁹. de tranſac. Nō ſcōo q̄ legatus ēt de latere ꝓut erat iſte eps p̄reneſtin⁹ qui erat cardinalis nō pōt dare ius ad vacaturꝝ bñficiū. lz ergo legat⁹ ꝺ latere poſſit bñficiū reſeruare vacaturū ſue collatiōi ēt ꝓ certa p̄ſona vt in. c. cū dilectus. de iurepa. ꝛ in. c. penul. de of. leg. li. vi. nō tñ pōt dare ius ad beneficiū vacaturū vt hic. ꝛ pōt cē diuerſitatis rō. qꝛ p recuſationē nulluz ius acquiritur p̄ſone. pōt. n. variare legatus ꝛ alteri cōferre beneficiū reſeruatū. ꝛ ſic nō dať tāta mā capiendi mortem ꝓrimi. lz ſi poſſet dari ius ad bñficiū vacaturū acquireret ius p̄ſone ꝛ de facili deſideraret mortē alterius vt ei⁹ bñficium poſſet obtinere. Nō vlteri⁹ q̄ receptio in canonicū vltra numeꝝ p̄bendaꝝ nō diſſoluit illaꝝ numeꝝ ſed p̄bende remanēt in p̄ſtino numero ꝛ ſolū āpliatur numer⁹ canonicoꝝ. Itē nō ibi nō obtinet inſtitutus. q̄ ſine pcō recipitur quis in canonicū etiā ſine p̄rebenda. Ultiō nō q̄ receptus in canonicū ſine p̄rebenda bz accipe diſtributiones quotidianas. ꝛ i ℔ ē iſte bo. tex. ſz Jo. an. cauillando dicit ℔ poſſe ꝓcedere in receptis auctoritate capl'i nō āt in receptis de neceſſitate auctoritate papali. vel forte ℔ ꝓceſſit ℔ ſim eum. qꝛ canonici iſti ꝓcēpſerāt p̄mū mandatū apl'icū. ſz vt dixi ē cauillatio ꝛ diuinatio. nam papa mādauit iſtū recipi lz p̄ cōpoſitionē ſponte eum poſtea receperunt tñ p̄ncipiū fuit neceſſariū. Itē papa non fūdat ſe ſup cōtēptu mādati ſz tm̄ qꝛ nō eſt licitū vt recep⁹ in canōicū careat oīo p̄benda. bz. n. hāc ſubuentionē q̄ bñ pōt ſalua īegritate p̄rebēdaꝝ. ꝛ q̄z q̄z aliqui dixerint ℔. c. loqui de portiōib⁹ ꝑuilegiatis ꝛ nō de quotidianis diſtributiōibus. ℔ mihi nō plz qꝛ tex. appellat portiōes quotidianas de ℔ tñ dic vt plene dixi i. c. cum. Mō. de ꝓſti. In glo. i. ibi ℔ nihil p̄cipiebat. ℔ ſolo glo. diuerſificat cāus ſz nō tollit fūditus ꝯrium. nā lz in. c. relatū. aliqd ille p̄cipet nihilomin⁹ būit in ꝓmiſſis de ꝓferenda ſibi ꝑma p̄benda vacatura. ergo q̄tenus ꝓuiſio ꝓtinebat vacaturā p̄bendā debuit irritari ſicut ꝛ ℔. Et p̄ hoc dico q̄ ēt ſequēs ſolutio glo. nō eſt bona dū dicit q̄ vnū fuit ℔ exp̄ſſum a laico quaſi dicat in. c. relatum. nō fuit exp̄ſſum niſi vnū. i. nō fuit ſibi facta ꝓmiſſio de vacaturo qō ē ꝯ illū tex. iō ſolue formaliter ꝓut ibi nō. fuit q̄ nō ex virib⁹ ꝓmiſſionis ille fuit ꝓſecutus p̄bendā ſed rōne canonie. qꝛ ex quo erat canonicus nō debebat carere p̄rebēda. Et pōderauit ibi papa ꝓmiſſiōez nō q̄ ꝓmiſſio bret artare illū ep̄m ſed ad maiorem aggrauatiōez illi⁹ epi qui differebat illi ꝓuidere. ꝛ ſic fecit ℔ papa. nā reꝓbauit ꝓmiſſionē ꝛ poſtea mādauit iſti ꝓuidere tāq̄ canōico. ꝛ vide bo. gl. in. c. ij. de ꝓceſ. p̄bē. li. vi. In glo. iij. ibi eligimus te ad ꝓrimā vacaturā. pōdera vba glo. nā ei⁹ mēs eſt ℔ q̄ ſi ꝓmiſſio fit reſpectu vacaturi canonicat⁹ nō tz. ad boc. n. vt teneat electio oz q̄ pure de p̄ſti recipiať in canonicū. ꝛ ſi ꝓmittať ſibi ꝑma vacatura p̄bēda nō tz ꝓmiſſio nec bz inficere receptiōez i cāonicū qꝛ ius canonie qō creať ex receptiōe i cāonicū ē ſepabile a ꝓmiſſiōe vacature p̄bēde. quo cāu reglr vtile nō vitiať per iutile. vt i regula vtile ꝛ qō ibi nō. de re. iur. li. vi. Et ꝓ ℔ dico q̄ opi. quoꝝdā nō ꝓcedit in eo q̄ dicebāt q̄ ſi receptio in canonicū ꝛ ꝓmiſſio vacatu

ri beneficij expediuntur eodem actu totum inficitur. ḃ enim nō est vex qñ ius receptōis ē sepabile a ꝓmissione vacatu re ꝑbēde. Jn eadē gl. ibi ad quoddā ius de nouo creatū. ⁊ istud ius cātur ex ipsa receptiōe i canonicū. nā eoipso q̄ eli gitᷣ in canonicū acquiritᷣ ius vocis dāde ⁊ alia exercendi tā q̄ canonic⁹ sicut est videre clarissime in recepto i ecclesijs regularib⁹ maxie mendicantiū. nā sine qualibet ꝑbēda ex sola receptiōe cātur ibi quoddā ius vt sit ibi de collegio. et inquātū glo. submittit q̄ istō ius nouiter creatū expirat qñ assignaᷣ sibi bñficiū vacās intellige de bñficio ꝑbēdali. ⁊ i eadē eccleſia. qz nō pōt ibi bne duos canonicat⁹ imo incōti nēti post ꝓceptionē secūdi vacat ꝑmus. vt in cle. fi. e. ti. Et inq̄tū dixi q̄ vacat ꝑm⁹ itellige qñ ꝑmus ē de numerarijs alis aūt nō ꝓprie vacat ſz definit ee. vt i. c. dilecto. j. e. iō illō ius nō pōt ꝓferri alteri vt qdā dixerūt ſz si de nouo recipeᷣ alter crearᷣ ius de nouo. vt in. d. c. dilecto. Et pōdera dcm̄ glo. in alio dū ꝑsupponit q̄ bñficiū ꝑbēdale vacās pōt con ferri buic recepto vltra numex. nā inno. sentit ḃ oppositus dicēdo q̄ vt nō augeaᷣ numer⁹ ꝑbendax dz ꝓferri alteri q̄ succedat in locū mortui. Jtez dicit q̄ receptus in canonicū vltra numex nō bz ius ad petendū ꝑbēdā postea vacantez ſz possit petere vt sibi ꝓuideaᷣ de supercrescētib⁹ redditi bus. rō ꝑm eū qz supercrescētes redditus frangūt numex ꝑbendax. vt in. c. cū. ad. de ꝓsti. nō aūt sic frangūt vacati onē ꝑbendax. certe hec dcā Jnno. mihi nō placēt. nā nō vi deo q̄ frangaᷣ numerus ꝑbendax si ꝑbēda post vacās cō ferat isti post nouiter recepto. qz vt. s. dixi illud ius creatus extinguiᷣ ⁊ iste succedit in locū mortui ⁊ sācti⁹ ē vt bēat iste q̄z alter ne stet sic diu sine ꝑbēda. vt in. c. relatū. s. e. Jtē pu to q̄ receptus vltra numex ſz nō bēat ius affectū ad ꝑben dā ꝑmo vacaturā. vt dixi in. c. inter cetera. s. e. bz tñ ius ca nonice rōne cuius poterit iplorare offiñ iudicis vt sibi ꝓui deaᷣ de illa ꝑbenda vacāte. ar. opti. i. d. c. relatū. nec video huic petitiōi aliqd repugnare. nō. n. dico q̄ bēat ius ad illā ꝑbendā ſz bz ius i genere vt petat sibi ꝓuideri. nec ēt i alio est vex dictū inno. dū dicit q̄ supercrescētes redditus frā gunt numex. nā dant facultates frāgēdi nō frāgūt ipso ſcō. vt ꝓbaᷣ clarius in. d. c. fi. de vbo. sig. plene dixi i. d. c. cum ad. de ꝓsti. Jn eadē glo. ibi auget numex canonicox nō glo. iūcto tex. ⁊ idē vī ꝓbari in. c. ꝓ illox. j. eo. vt receptio in canonicū vltra numex augeat numex canonicox ſz non ꝑbendax. ⁊ colligitᷣ hic ar. subtiliter ex tex. nam si frāgeret numex ꝑbendax nō vacaret ibi āplius prebēda qz vacatō ꝓtingit respectu numeri. vt in. c. dilecti. j. eo. ſz ḃ ⁊ i. c. rela tū. s. eo. expectaᷣ vacatura ꝑbēda. Putarem tñ q̄ vbi re ceptio vltra numerū fuerat simplex q̄ imediate quo ad oēs effectus rūpaᷣ numerus cānonicox. Et ita dicēdū in oībus alijs collegijs. ⁊ isto casu puto ꝓcedere qđ. s. dixi q̄ tal re ceptus bēat oēm cōmoditatez i collegio quā bz qlibz alter ꝺuata tñ itegritate prebēde. ⁊ iō vt dicit ḃ inno. si in eccleſia nō eēnt prebēde distincte nec portiōes ꝑuilegiate que suc cesserūt in locū prebēdarū ſz sunt portiōes ꝑm numerū ca nonicorū ita q̄ portiōes sunt accessorie ad canonicū tūc talᷣ receptus dz habere portionē suam secus vbi portiōes eēnt ꝑuilegiate. ⁊ dicunᷣ ꝑuilegiate qñ ex ꝑuilegio vel statuto fu it sancitū. vt ex oībus redditibus ecclesie fierent. xij. portio nes. nā iste portiōes succedūt loco ꝑbēdarū inumerataruz nulla. n. ē dzia iter portiōes istas ⁊ prebēdas distinctas ni si in facto qz prebēda distincta distinguiᷣ i certis redditibus seu possessionib⁹ seu iuribus. vtputa qñ tres possessiōes vt due deputanᷣ ꝓ vna prebēda ⁊ illa prebenda ē ꝓpe ꝺz vsū loquēdi ⁊ ꝑm q̄ iura capiunt in ḃ titulo. portio vo ꝑuilegia ta est qñ oēs redditus sunt cōes ⁊ ꝓcipiūᷣ ꝓ vnū loco capli ⁊ in fine anni fiunt certe portiōes ꝑm ꝑuilegiū seu statutum ⁊ cuilibet daᷣ portio sua. Et ex ꝑdictis bēs colligere q̄ qñ q̄z in eccleſia sunt prebēde distincte modo ꝑdicto qm̄ ex oi bus redditibus fiūt portiōes ⁊ ille qñ q̄z sunt certe ⁊ deter minate. qñ q̄z sunt in certe ⁊ indetermiate qz diuidūᷣ ꝺz nu merū canonicorū. vñ si sunt plures min⁹ babent. si sūt pau ciores babebūt portiōes ampliores ⁊ secūdiores. ꝑmo ca su receptus vltra numerū nō recipiet portionē qz ille sūt lo co ꝑbende vt dixi ⁊ nō dz frangi numerus determinatus. scōo casu dz bne qz nō frangitᷣ numerus cū nullus subesset numerus ſz fierēt portiones ꝑm q̄ sint ibi canonici. ſz si re ceptio fieret vltra numerū nō simplr ſz hoc adiecto vt sit su pnumerarius tūc puto q̄ ius istius recepti sit valde tenue ⁊ exile nec rūpit in effectu numerū destinatū. ⁊ de isto sic re cepto crederem ꝓuidere opi. ꝯ. vt talis nō bēat vocez i capi tulo nec aliquā cōmoditatē bēat in eccleſia ſz est quoddam ius ventosum. nā nō agebāt isti i effectu numerū rumpere exquo dixerunt q̄ esset supnumerarius. ⁊ ex hoc arguo ad collegiū doc. qñ bz numerū determinatuz. Jn ea. glo. ibi sed nūquid plures. nō glo. vsq̄z ad fi. ex qua bēs questionē quotidianā nunquid pñt recipi plures in canonicos sine ꝑ benda. Glo. in effectu cōcludit ḃ esse arbitrariū. ⁊ dic i hoc arbitratu venire vt ꝓsideret numerus prebendarū. nā faci lius admittiᷣ receptio qnq̄z vbi sunt quinq̄ginta q̄z vbi sūt tm̄ quinq̄z. ⁊ sic itellige dictū Jo. ſz glo. aliter intellexerūt. ⁊ ꝓ ḃ facit qz ius nō restitit buic receptiōi. vt in. c. relatū. j. eo. ⁊ ḃ. nec determinat numerū ergo recurrēdū ad arbitri um sup̄ioris. ar. c. de causis. de of. dele. l. i. ff. de iure delibe.

Sed hic q̄riᷣ qd si recipiaᷣ multitudo vltra arbitriū boni viri nūquid vitiabitᷣ receptio oīum. Jo. an. ḃ cōcludit q̄ si fuerunt recepti successiue cassabitᷣ dūtaxat receptio illoruz qui fuerūt recepti vltra numerū arbitrorū. idem si fuerunt recepti i simul ⁊ appareat de ordine scripture. vñ ꝑm ordi nē scripture posteriores tūc repellunᷣ qz sic vī receptio fa cta. ar. in. c. mādato. j. e. ti. l. vi. sicut dicim⁹ in filū qñ in eodē volumie repiūᷣ statura ꝯ. vt nō. i. c. i. ō ꝓsti. ⁊ i. l. oēs popu li. ff. de iusti. ⁊ iu. si aūt nō appareat de ordie vt qz fuit dcm̄ recipimus vos oēs i canōicos ⁊ tūc vitiabitᷣ receptio oīuz qz vtile nō ē sepabile ab inutili. ꝑ hoc. c. cū sup. de of. dele. ⁊ in. l. i. i. §. trebatius. ff. de aq̄ quoti. ⁊ esti. ⁊ ḃ nō. Jn gl. i vbo cum le facultas. hec glo. sentit ꝯriū ad tex. qz de nihilo ꝓuidet ḃ papa cum ex facto capli ille erat ꝓsecuturus būc effectū. Glo. rñdet tres effectus ponēdo. nā alius citra pa pā nō poterat dare seu ꝓmittere ius vacaturū. ⁊ tene semp mēti istā glo. q̄ nullus citra papā dispēsat ꝯ ꝓcliū. ⁊ facit. c. fi. de fi. ꝓsby. ⁊ vide glo. i. c. cū dilecti. de ele. ꝓe dixi i. c. ar si clerici. in. §. de adulterijs. s. de indi. Secūdus effect⁹ qz ex ista ꝓuisiōe bēbu iste portiōes quotidianas. Tert⁹ pin guior fuit ista ꝓuisio pape qz mādauit ꝓuideri cū facultas se obtulerit ⁊ nō simplr cuz vacauerit. ⁊ multis modis pōt se offerre facultas absq̄z vacatiōe. puta ꝑ supercrescētiam redditnum. Jnno. aliter sed dicta glo. sufficiunt. Et glo. fi. ad idem tendit. Abbas.

De fraternitatis.

Non tz electio cum ad vnā ꝑbendā duo simplr eligūᷣ. ḃ. d. ꝓmo pōit ō cisa fci narratio ⁊ ꝓsultatio. scōo rñsio ibi nos.

Casus lꝝalis. Aliqñ ꝓtingit q̄ ad vnā ꝑbendā vacantem duo eligantᷣ ꝓpter iportunitatē petētium: queritū fuit a pa pa an talis electio de iure teneat. Papa ꝓsideras q̄ si duo vnā ꝑbendā tenerēt illud esset ꝯ cōcilium turon. qđ prebē darū inbibet sectionem: ⁊ si vnus illoruz prebendā habe ret sub expectat ōe. alius cōtra lateran. ꝯcilij statuta rema neret. Rñdet papa q̄ talis electio de rigore iuris est penit⁹ cassanda. Ber. Nō ꝓmo tex. ḃ ꝓ dictis inno. i. c. maiori bus. s. eo. vbi dicit q̄ si duo eligunᷣ simplr ad vnaz prebē dam nō videᷣ electores diuidere prebendam in duas. s. q̄ vna prebēda esset cōis duob⁹ requiritᷣ enī factū in diuisiōe prebende. vt ibi plene dcm̄ fuit. Nō secundo q̄ vna ec clesia nō pōt ꝓferri duob⁹. intellige qñ essent ibi vt singuli secus si vt collegium. qz tunc nō cōtingeret aliq̄ sectio ſz ip sum corpus collegij repsentat psonā vnius. ar. i. l. mortuo ff. de fideius. Sz q̄riᷣ quid si reciperent duo sub ꝓditiōe i. vnus sub ꝓditiōe alteri⁹. puta eligimus illum ⁊ si nolue rit acceptare eligim⁹ talem. quidā tenuerunt receptionē va lere ⁊ extinguiᷣ ius secundi eoipso q̄ ꝓmus acceptat. ar. i l. post aditā. C. de ipu. ⁊ alijs subst. dic ḃ ꝓcedere respectu

huius.c.nam ꝑ hunc modum nō fit diuisio neqꝫ dat ius ad bñficiū vacaturū sꝫ alio respectu nō tꝫ hec receptio qr vota eligentiū debēt eē pura nō ꝓditionalia.ꝛ idē in collatiōe. vt est tex.cū glo.in.c.ij.de ele.li.vi.ꝛ ꝫ sētit ꝫ Jo.an.remittēdo ad illud.c.ij. Sc̄ō op.vr etiā qꝫ si duo pure recipiā tur ad vnā prebēdā nō pōt cadere ille itellectus vt vn⁹ tenea t sub expectatiōe alteriꝰ qr cū nō apparet de quo nō possum⁹ vnum ꝑmo eligere.ar.l.duo sūt ticij.ff.de testa.tute. So.glo.fatet ꝓriū ꝛ dicit qꝫ mēs lr̄e nō ē qꝫ illa v̄ba possint br̄e illos duos itellectus de quo i lr̄a sꝫ tm̄ ꝑmū.sed voluit arguere qꝫ etiā secūdus itellectus nō potuit sustineri de iure. Jn glo.iij.ibi sꝫ pbēdā diuidi nō dꝫ.itelligerē istū tex. ꝛ ꝙsimilia iura qñ pbēda cōsistit nō solū in tēporalitate sed etiā in iure spūali.vt qr pbēde ꝛ canonicatus sūt ꝓnexi.tūc enī ,pp̄e appellat hoc ius ꝓbendale vnicū ꝛ indiuiduum.ꝛ sic intelligit.c.dilecto.j.e.sꝫ vbi prebēda ꝙsistit i mera temporalitate qr nō est ānexa iuri canōie tūc nō video repugnātiā si pbēda ꝑ se ē sufficiēs duob⁹ quo min⁹ possit dari duobus vt bēant illā cōem quēadmodū oēs canonici pōt viuere cōiter ex redditibus eccl̄ie simul collectis.Et qꝫ primuꝫ itellectū senserit hic glo.pores colligere ex illis v̄bis ibi q̄si dimidi⁹ canonic⁹ ꝛc̄.nō.n.eēt dimidius si qsqꝫ br̄et ius canonie distinctū.fateor tñ qꝫ sine maxia cā hoc fieri nō deberet ne sint isti peiꝛis ꝓditōis qꝫ ꝑdecessor.ar.in.c.cū oēs. de ꝓsti. Jn glo.fi.in fi.sꝫ glo.nō aperit qs possit in hoc dispēsare.Do.an.dicit qꝫ solus papa nō allegat.sꝫ ego adduco bo.tex.in.c.dilecto.palle.vbi expresse innuit qꝫ ēt legat⁹ nō pōt in hoc dispēsare.ē enī ꝫ ꝙciliū turonēse.de quo i.c. maiorib⁹.s̄.e.sꝫ ꝫ cōciliū nullus citra papā regn̄ dispēsat. vt nō.s̄.c.,pri.hoc aūt papa pōt facere qr in vno ep̄atu pōt ꝙstituere duos.vt in.c.nō aūt.vij.q.i.fortius in vna pbēda ꝛ credo qꝫ tex.dicat ꝫ de rigore iuris.i.ꝑm ordinē iuris.nā qñqꝫ capit rigor ,p ordine ꝛ tūc rigor ē idē qđ vigor.ꝛ ita capit in.c.sup lr̄is.s̄.de rescrip.

n **Jsi essent** Si duo electi ad aliquaꝫ dignitatē cōpromittāt in iudices poterit iudex alter ꝙfirmare ꝛ alteri ,p bono pacis de ,puētibus ,pusionē facere.h.d.Et ꝑmo excusat suspectā ordinationē ꝛ ipsius duo mēbra declarat.secūdo ꝑmissis motiuis sub certa moderatiōe illam approbat.sc̄a ibi qr igit̄.ista ē pulcherrima dispositio ꝛ in toto corpore iuris nō bēs cōsimilem. Casus litteral. Vacante quodā prioratu duo electi fuerūt ad ipsum:cā cōmissa fuit sup his duab⁹ electiōib⁹ vt negociū posset facili⁹ expediri.partes cōpromiserunt sup istis duab⁹ electiōib⁹ i iudices delegatos retēta sibi iurisditiōe delegata. Judices isti siue arbitri,p bono pacis ꝛ ꝙcordie ordinauerūt qꝫ vn⁹ electus prioratū bēret:alter vero.xx.libras pciperet ānuatim de redditib⁹ capituli.ꝛ.xl.libras de,puētibus prioratꝰ ꝛ hec ordinatio ab oīb⁹ est recepta ꝛ approbata tandē petiuerunt illā ordinationē per sedē apostolicā cōfirmari. Super hoc rescribit papa dicens qꝫ illā ordiationē haberet val de suspectā ,pter malū exemplū nisi tā illi qui fecerint qꝫ illi circa quos facta fuit:essent viri ,pudi ꝛ discreti.Quor.n. factū fuit per illos:vt vnus de duob⁹ electis habeat prioratū:hoc factū fuit ꝑm iusticiā ex delegata iurisditione.quod de altero factū est vt ipse habeat.xx.libras de redditib⁹ capituli ꝛ.xl.libras de ,puentib⁹ ꝓratus pcipiat annuatiꝫ ꝫ ꝑm ,pudentiā fuit ordiatū ex arbitraria potestate cū i delegatos fuerit cōpromissū retēta iurisditiōe delegata ꝛ ,p bono pacis ꝛ cōcordie cōfessi sūt se fecisse.Quia ordinatio ista ab oībus est recepta ꝛ prior ꝛ capl̄m ,pusionē huiusmodi sine grauamine possint exhibere que facta fuit nō ex pactione partiū sed ex iudicū ,pusione ,p bono pacis. Papa eā tolerat hoc modo vt videlicet dignitas ꝓratus nō remaneat onerata:ita qꝫ defuncto priore successor ad p̄stationē.xl. libraꝝ nullaten⁹ teneat ne circa ,puētus prioratus aliq̄ sectio fieri videatur. Ber. Nō ex tex.iūcta glo.p̄ma qꝫ act⁹ q alꝫ p̄ma fronte ꝑsumit iniustus exquo certo cāu ustificari pōt si gestus extitit a ,pudis ꝛ hōestis nō ꝑsumit iniqu⁹ imo iustus ꝛ in cāu possibili gestus.qđ ē bñ nō.Et facit mlt̄ tum ad nō.ꝑ inno.in.c.ij.de dilati.vbi dicit qꝫ si citatio prima frōte bēat iniusticiā i se lꝫ possit aliquo casu iustificari nihilominus ꝓp ꝑnā ꝑsūptionē iniusticie nulli⁹ ē momēti.nā posset illud dictū optime limitari ꝑ istuꝫ tex.vt ,pcedat nisi iudex sit vir valde circūspectus ꝛ honestus ita qꝫ nō feciss̄ illā citationē in casu a iure ꝙbato.ꝛ ,p ꝫ vide nō. dictum ꝛno.in.c.i.s̄.de cleri.pegri.vbi dicit qꝫ siquis ,pbat se fuisse ordinatū ad certū ordinē a viro multū ,pudo ꝛ honesto ꝑsumendū ē qꝫ bēat alios ordines ꝓcedētes qr nō ē verisile qꝫ vir circūspectus ordiasset eū ad maiorē ordinē nisi fuiss̄ ꝙformatus de mioꝛib⁹.ꝛ facit hoc vt solēnitas ꝓcedens extrinseca nōnū qꝫ ꝑsumēda sit rōne ,pbitatis plone actū exercētis. Nō sc̄ō qꝫ in iudicē delegatū pōt ꝓpromitti lꝫ ꝫ tm̄ fuit ꝓpromissū tanqꝫ in arbitratorē nō aūt tanqꝫ i arbitrū iō ēt de iure ciuili hoc pōt tolerari. Sꝫ vnū notabis perpetuo ex hac lr̄a qꝫ si cōpromittit in iudicē ēt tanqꝫ i amicabilē cōpositorē pōt iudex i eodē fcō ,pcedere tanqꝫ iudex ꝛ tāqꝫ arbitrator.Et sic limita qđ habet in auc̄.vt diffe.iudices.ꝛ in auc̄.si vo contigerit.C.de iudi.ꝑ cōpromissū enī factū in iudicē nō recedit a ptāte iudiciaria sꝫ simul ꝛ semel pōt iudex vtraqꝫ ptāte ,pcedere.Et nō aliud pulchꝝ dcm̄ qꝫ si iste iudex cōpromissarius excedit simplr metā iuris in ,pnūciando q̄ten⁹ fit excessus seu a iure recessus debemus ꝫ attribuere ptāti arbitrarie.q̄ten⁹ aūt iuridice ,pcedit attribuendū est ptāti iudiciarie.Ex quo infert qꝫ actus gest⁹ ab hōte duplicē ptātē semp ꝑsumit gestus in dubio ea ptāte ꝑm quā act⁹ tolerari pōt.facit qđ legit ꝛ nō.in.l.iij.ff. de testa.mili. Jtē nō ibi de redditibus capl̄i ꝛc̄.tex.ꝑma frōte mirabilē.ex quo apte colligitur qꝫ arbitrator pōt extendere manum ad rem super qua expresse non fuit compromissum. nam ꝫ solum fuit compromissum super dignitate ꝓratus ꝛ tñ arbitrator nō solū ꝓdēnauit ꝓrem sꝫ etiaꝫ extendit manus ad reddit⁹ capl̄i.qđ vr ꝫ id qđ le.ꝛ nō. maxime ꝑ Bar.in.l.aquiliana.ff.de transac.ꝛ qđ ibi nō. facit tex.in.c.cū dilectus.s̄.de arbitris.vbi dr̄ qꝫ arbitri iudicar nō valent nisi sup bis sup quib⁹ extitit ꝓmissū. Sꝫ saluando ꝓdicta pōt rn̄deri ad istū tex.qꝫ hic valuit ista ordiatio ꝓp ꝙsensum ,pcu.supueniētiū.vel qꝫ ꝫ nō extendit arbitrator manū ad extranea.nā fecit ꝓdēnationē in pecuniaꝫ q̄ est estimatio illaꝝ rer̄ ꝛ tñ adiudicando rē vni pōt ,p bono pacis ꝓdēnare alterā ptem in pecuniā nec ad hoc dissentit. Bar.in.d.l.agliana. Jtē nō ibi ,p bono pacis.bonū tex. qꝫ arbitrator soluꝫ ,p bono pacis pōt tollere de iure vni⁹ ꝛ dare alt̄i lꝫ clarissime ex ,pnūciatōe sua hoc appareat. Jsi notabis semp qꝫ nō solū in cāu dubio potest tollere de iure vnius ꝛ dare alteri sed in casu certo exquo facit ,p bono pacis nā clarissimū debebat eē prioratū ptinere illi cui fuit adiudicatus nec rōne iuris cōpetentis in eo pōt fieri ꝓdēnatio in pecunia cū tractem⁹ de re spūali sed solū ex bono pacis tolerat̄.sic ergo limitādus est tex.in.l.si societatē.in.§. arbitror.ff.,p socio.ꝛ in.l.si de meis.in.§.recepisse.ff.de arbi.facit.c.is qui.in fi.s̄.de ma.ꝛ obe. Nō ibi nō qđē ex pactione ptiū.qꝫ in iurib⁹ spiritualib⁹ nō lꝫ ptibus pacisci vt libere recedat a lite ꝛ ,p expensis seu ,p bono pacis aliqđ temporale det alteri pti.nā cauendū est ne ius tpale det ,p iure spūali qđ forte cōpetit pti a lite recedenti. Nō ibi non dignitas ꝓratus qꝫ prioratus dr̄ dignitas.ꝛ intellige Host.de prioratu ꝙuentuali ꝛ collegiato alꝫ secus.ꝛ vide bo.tex.in cle.ꝛ si p̄cipalis.de rescrip.ꝛ rō huius est. quia exquo bꝫ collegiū ꝑ ꝙs bꝫ iurisditionem in illos de collegio iuxta nō.in.c.cū ab ecclesiaꝝ.de of.or.ꝛ bꝫ administrationem rer̄. Jn glo.ij.ibi quoꝝ arbitriū si iniquuꝫ fit.aduerte qr glo.non solvit de directo ꝓriū imo pot⁹ multiplicat inconueniens.nā si arbitriū istud erat iniquū ,put.s̄.est deductū debebat retractari auctoritate supioꝛis.Arbitror tñ glo.habuisse bonū intellectū iō clarius dic sic qꝫ lꝫ iuꝺ vel arbiter non possit cum bona ꝙscia dare de iure vni⁹ alteri cū debeant reddere vnicuiq̄ qđ suū est in.c.fozus.de v̄.sig.tñ isti iudices quo ad istā ,pusionez ,pcesserunt vt ar

bitratores qui eligunt tanq̄z boni viri ad componendum inter ptes ⁊ ꝑ bono pacis ꝓfit de iure vnius dare alteri dū mō enormiter nō ledant qō si fecerint pōt hoc arbitramen tū p superiorē reduci ab bonā eq̄tatez. vt in. d. §. arbitror. ⁊ qō ibi nō. plene. in. c. q̄ntauallis. de iureiur. ⁊ vide bo. glo. in. c. cām. de elec. Et in fi. glo. Sz q̄rit extra glo. qd si isti delegati adiudicassent ꝓratū ius nō habēti. dicit Host. q̄ si ps bret bonā fidē tuta eēt pp auctoritatē iudicis. ar. in. l. res iudicata. ff. de re iudi. ⁊ c. cū inter. de re iudi. sec⁹ si bret malā fidē. ⁊ b teneas q̄z tū cū q̄z sniā trāsiret in rē iudicatam nā in istis bnficialib⁹ lz sniа trāseat in rē iudicatā respecu illius ꝙ quē lata fuit nō tm respectu alteri⁹ ꝑ quo lata fuit. ꝑ quo vide bo. glo. j. de ꝓcef. pbē. c. i. ⁊ tex. in. c. cū dilecti. de ele. ⁊ ino. in. c. ad aures. de rescrip. ⁊ tetigi in. c. cū olim. de dolo. ⁊ ꝓtu. Et ē rō diuersitatis q̄ q̄tenus ē ꝙ ptē potuit ps pindicare iuri suo ⁊ acgescere sniе nō appellādo. vt in. c. q̄ō ad ꝓsul. de re iudi. facit. l. absolutiōe. C. eo. sed respectu illi us ꝑ quo lata ē nō pōt valere qm̄ sniа simplr declaratoria nō potuit alteri attribuere ius cū nō possit bnficiū obtinere sine canonica institōne. Jn glo. in vbo ex iussiōe. ibi ex pactiōe ptium nō liceret. Sz ꝙ hoc ⁊ ꝙ tex. opp. aut ista fuit trāsactio ⁊ nō dz valere ēt intercedēte auctoritate iudicis. vt in. c. sup eo. de trāsac. aut fuit amicabilis ꝓpositio. ⁊ illa pōt fieri citra auctoritatez iudicis. vt est tex. in. d. c. sup eo. in fi. Solu. dic q̄ nō fuit vera trāsactio nec tex. appellat transa ctionē imo pluries dicit eā fuisse ordiationē iudicū sed fuit amicabilis compositio. Sed tu considera q̄ amicabilis composino pōt interuenire sine omni datione rei tempo ralis ⁊ tūc ex quo gratis recedit a lite nō isurgit aliq̄ finistra suspitio. ⁊ de ista amicabili cōpositiōe gratis fcā dz intelligi dictū. c. sup eo. vn̄ pōdera tex. illius. c. dū dicit q̄ si gratis ⁊ amicabilit ⁊ c. q̄ q̄n q̄z ptes recedūt ꝑ amicabilē ꝓpositōez sz nō gratis vt q⁊ ps vult bre aliq̄ tēporale nō ꝑ recessu a lite q⁊ tūc eēt trāsactio sz ꝑ expēsis factis ⁊ tūc hec ꝓpositio pōt bre ortū a ptibus ⁊ sine iudicis auctoritate nō valz tex. aptus ē hic ⁊ facit. c. cū pdē. de pactis. nā lz ptes simulēt q̄ ꝑ bono pacis ius tm̄ plumit ꝙrīū q̄ poti⁹ capiat tpale ꝑ re nunciatiōe iuris spūalis. sz si cōpositio hz ortū a iudice ⁊ iu dex ē als circūspectus ⁊ bonestus tūc tolerat talis ꝓpositio ⁊ q̄z q̄z glo. hic i sequēti q̄ne dicat auctoritatē iudicis n̄ suf ficere sine cōfirmatiōe pape: ꝙrīū tz hic Hostiē. ⁊ cōiter doc. se. ⁊ idē glo. ⁊ Arch. i. q. iij. ea q̄. ⁊ adducit Host. banc lram vbi papa nō dicit ꝓfirmam⁹ sz toleramus ⁊ fit nō idu cit ius de nouo. mihi plz dictū Host. sz nō rō. q⁊ vbicūq̄z i facto specifico ꝑnceps rndendo vlr scribēdo dicit toleram⁹ vz dispēsare sup illo actu als illicito tex. est cū glo. in. c. quia circa. de ꝓsan. ⁊ affi. secus vbi papa toleraret de facto nō re sistēdo q⁊ tūc nō inducit dispēsatio. ⁊ sic itellige tex. in. c. cū iam ducū. §. e. ⁊ adde hec ad ea que ibi dixi. sz scōm dictuz Host. vt dixi mihi plz. pmo ꝑ pncipiū. c. vbi papa. dicit q̄ būisset banc ordinationē suspectā nisi illi fuisset ꝑuidi ⁊ bo nesti. ergo nō solū ista ordinatio in se si erat mala qnimo ca rebat oī suspitiōe malicie pp qualitatē ꝑsonaꝝ ad idez tex: ibi pfitq̄z licite ⁊c. nā añq̄z diceret toleramus dixit q̄ licite vigore illius ordinatiōis poterāt hāc pecuniā soluere. q̄re ergo dixit toleramus credo vt ex toto nō videret laudare h factū ne assumeret in exēplū dicit se tolerare. multa. n. sunt tolerāda nō laudāda pp malū qō posset subesse. Sed ad uerte q⁊ tex. iste loqtur qn̄ fuit ꝓmissū in iudicē nunqd aūt cessante cōpromisso potuissent iudices b facere. dic q̄ nō inuitis ptibus q⁊ regulr nō pfit ptes cōpelli ad ꝓpositi onē. ꝑ b vide tex. iūcta glo. in. l. i. ff. de no. ope. nū. ⁊ qō nō. in. c. cū inter. R. de elec. ⁊ vide qō ibi dixi. sed si ptes pstarent assensuz suū ordinationi iudicis ꝑcederet iste tex. eadē rōne. ⁊ iō pōderat hic cōpromissū q⁊ iudices ex se facere b nō potuissent. Jn glo. si. que ē sup verbo defūcto. nō glo. quā multi nō hnt in eo. q̄ extēdit ꝑuisionē suā in casu mor tis nālis ad casum mortis ciuilis. nā supplet ad tex. quēad modū nō obligat successor defuncto pore ita nec eo alit re moto a dignitate. ⁊ idē cōiter tenēt doc. sup tex. Dñt. n. q̄ q̄litercūq̄z iste remoueat a dignitate extīguit hec obligatō dūmodo in fraudē nō renūciet ⁊ faciat suū affinē vel nepo tē instituī. ⁊ sentiunt ꝑ hoc doc. q̄ ista obligatio non trāsit i heredes istius ꝓris. ꝙrīū tenuit hic Pe. de anch. motus q⁊ lra solū dicit vt successor nō teneat nihil dicit de herede ꝓris. vn̄ quēadmodū obligatio ꝙcta in psonā epi in casu. c. cū scōm. §. e. transit in heredē vt ibi voluerūt doc. ita dicē dū in hac obligatione. Sz aduerte hoc dictum eē nec vbi simplr obligaret psona ꝓris q⁊ regulr ois obligatio transit in heredez. l. veteris. C. de ꝙben. ⁊ cōmt. stip. lz in casu no stro psona ꝓris obligabat simplr sed ad dandū pecuniaz vt spēz quādā. nā tenebatur dare de redditib⁹ ꝓratus. eo ergo ipso q̄ nō pōt de illis redditibus dare liberat ab ob ligatione. vt le. ⁊ nō. in. l. talis scriptura. ff. de leg. i. ⁊ in. l. in rōne. §. ꝓsus diligenter. ff. ad. l. fal. ⁊ i. l. si vsufruct⁹ mihi cū ibi nō. ff. de vsufr. lega. facit tex. in. l. q̄ te. ff. si cer. pe. Ex bis puto q̄ exīs in dignitate ⁊ nō pcipiēs oēs redditus ex q̄bus possit illi satisfacere nō obligat de suo. ꝑ hoc viō tex. nō. in. l. legatū. ff. de ānu. leg. Jtē ex pdictis nō q̄ vbicun q̄z mors ciuilis op̄atur oēm effectū quē mors nālis mors ciuilis equiparatur nāli. ꝑ hoc bonus tex. in. l. deo nobis. C. de epi. ⁊ cle. vide bonā glo. in cle. ne romani. de elec. licz aliud senserit glo. xvi. q. i. placuit. q̄ dicit q̄ mors ciuilis nū q̄z equipat nāli nisi in casibus a iure exp̄ssis. ⁊ vide de mā i l. ex ea. §. in insulā. ff. de ver. ob. ⁊ ꝑ Jo. mo. in. c. si eps. de sup. neg. pla. li. vi. ꝑ aliquos doc. in. c. cū sis. de ꝙuer. ꝓiug.

Opp. ꝙ tex. in eo q̄ ānua pēsio erat soluenda alteri ex ele ctis. nā cū eēt religiosus qō ꝙz ex eo q⁊ electus fuit ad ꝓra tū non poterat hāc pensionē ꝓseq̄ cū religiosus non possit bre ꝑ priū. xij. q. i. in. c. nō dicatis. So. Jnn. ponit h duos intellectus ad tex. Prim⁹ q̄ ꝓrat⁹ erat secularis ⁊ sic cle rici erant seculares. ⁊ hec lec. satis pōt sustineri. nā vbū ꝓ ratus est gnāle ⁊ cōpetit tā religiosis q̄z secularib⁹. viō tex. cū glo. in. c. cū de beneficio. j. e. ti. li. vi. lz Host. instet ꝑ ver bū capl'm hic positū q⁊ congregatio religiosoꝝ dz ꝙuentus clericoꝝ vo dicit capl'm. sed dic q̄ scm etymologiā nō diffe runt lz b ꝑcedat ex cōi vsu loquēdi. ⁊ q̄ q̄z verbuz capl'm adaptat religiosis. de quo dic vt nō. in. c. capl'm sancte cru cis. de rescrip. Secūda solutio est vt intelligat in religiosis ⁊ soluēdo ꝙrium est dicendū sz eū q̄ non dabit hec pensio isti religioso vt habeat eā vt ꝑ priam ⁊ sic possit ad libitum dare vel in testamēto relinquere sz habebit vt dispensator i administratiōe ⁊ poterit abbas ad libitū sibi auferre nisi ha beret ꝓfirmationē pape. ⁊ tunc eni in illa eēt obediētiarius soli pape nec ꝑ abbatē posset illa ꝑuari. Et hec dicta nō sin gulariter. nā ꝓmo bēs q̄ religioso licite ꝓstituit aliqua pen sio seu ꝑuisio nō vt faciat eā suā sed vt habeat dispensatio nem ⁊ intellige pmittēte suo abbate vel sciente ⁊ nō ꝙdicen te. nā ⁊ suus bz peculiū ex pmissione dñi tacita vel expssa lz nō posset bre ꝑ priū. l. iiij. C. ó manumis. ⁊ l. quā tubero nis. ff. de peculio. ⁊ facit hoc ꝙ nō. per ino. in. c. dilectus. §. e. vbi dicit q̄ portiones ꝑuilegiate nō pfit eē in monasterio q⁊ religiosi nō pfit bre ꝑ priū. nā certe ex quo supior ꝓcedit eis seu cuilibet eoꝝ certā portionē nō ꝑ pter hoc dicunt ba bere ꝑ prium ⁊ ad idē vide Jnno. in. c. insinuāte. j. ne cler. vel mo. vbi dicit q̄ religioso vel monacho pōt ꝓcedi vt ha beat vsufructū ꝑ necessarijs suis. idē aperte tenuit bart. in auc. ingressi. C. de sa. san. ec. ⁊ vide multū nō. ꝑ Jo. an. i re gula nō est obligatoriū. de reg. iu. li. vi. in mercuri. vbi for mat questionē nunqd valet statutū edituz in monasterio vt quisq̄z habeat decē quolibet anno ꝑ indumētis. ⁊ tandez ꝓcludit q̄ sic. ⁊ vide ibi rōnes efficaces. Scōo nō ex dictis Jnno. q̄ habēs certaz dispensationē ex cōfirmatione pape non pōt priuari ꝑ abbatem suū. ⁊ est notabile dictum maxime in pensione. ⁊ vide qō plene dixi in. c. porrecta. de confirma. vtili.

Pro illorum.

Canonici ꝑuilegiati a papa super certo nu mero si sponte receperūt aliquē supra numeruz ꝙ impe trantes a papa exceptiōe numeri vti nō

pñt.b.d. In ꝑma ponit facti narratio.in secunda causę cō/
missio ibi qꝛ vo. Casus litteral. Dñs papa mandauit ar/
chiepo burdegalen. vt in aliq̃ ecclesiaꝝ suarū magistro .p.
competens beneficiū faceret assignari ꝯdictores per cen.
eccle. cōpescēdo qui recepto isto mandato mandauit deca
no ⁊ capło santon. vt dictū magistꝝ reciperent in canonicū
⁊ in fratrē. canonici santonen. ⁊ aduersarij dicebant q̄ ba/
bebant certū numeꝝ canonicoꝝ ⁊ ideo ipsum recipere nō
tenebāt archiepūs intelligens q̄ ipsi abusi fuerint indulgen
tia de certo numero cōseruando dictū magistꝝ. p. de ꝓben
da ⁊ canonia santon. ecclesie inuestiuit ⁊ ꝓtradictores exco
municauit ⁊ qꝛ canonici nō recipiebāt eundē: itez accessit
ad papā petens sibi super boc ꝓuideri. Scribit papa qui
busdam dicens qꝺ de predicto magistro ꝑ dictū archiepm
ꝓuide factū fuit auctoritate sua voluit ratū habere. Man/
dat quatenus si cōstiterit ꝑdictos canonicos indulgentiaꝝ
de certo canonicoꝝ numero nō seruasse auctoritate ꝓpria
aliquē vltra cōstitutū numeꝝ in canonicū recepisse excōica
tionis sñiam quā tulit dictus archiepūs in eosdē tā diu faci/
ant obseruari donec dictū magistꝝ recipiant in canonicum
⁊ in fratrē ⁊ ea que ad canonicatū pertinēt duxerint assigna
da: cū legem dño pape ponere nō possint quā ipsi negligē
ter obseruarunt. Ber. Nō ꝑmo q̄ boc ꝓnomē suū veri
ficaꝝ etiā in eo qui bꝫ iurisditionē in illo loco. nā hic fuit mā
datū archiepo vt in aliq̃ ecclesiaꝝ suaꝝ ⁊c. ⁊ vigore illi⁹ mā
dati potuit ꝓuidere in ecclesia suffraganei sui que in verita
te nō est sua lꝫ in ea habeat iurisditionē. nā ista ecclesia san/
ctoñ. est cathedralis. vt in.c.fi.j. de vb. signi. Et ex ħ ⁊ ex
tex. nō q̄ lꝫ istud ꝓnomen suū qñ ꝓferi in materia vbi po
test cōpetere vez dñium verificaꝝ tm̄ in dño seu in eo qui
est dñs. vt in.l. quintus. ff. de au. ⁊ ar. leg. si tamē ferꝺ i ma
teria in q̃ nō dareꝺ dñium tunc late cōprehendit eū q̄ habet
iurisditionē seu aliquod ius in illa re de q̃ scriptū ē. ⁊ ꝑ boc
vide tex. in. c. si tibi absenti. eo. ti. li. vi. vbi clericus pōt dice
re eccleſiā eē suaꝝ in q̃ bꝫ iurisditionē. ad idē facit. l. q̄ taber
nas. ff. de ꝓben. emp. ⁊ nō. in. c. exaiata. de iudi. Et ex ħ ise
ro q̄ si patron⁹ ēt laicus in libello sup iurepatronatus dice
ret ecclesiaꝝ esse suam nō ꝓꝑ boc vitiabiꝫ libellus cū largo
modo pōt dici sua rōne iurispatronatus qꝺ bꝫ in ea. ⁊ libel
lus ē late interpretandus in fauorē libellantis. ff. de iudi. sigꝰ
intentione ambigua. ⁊ vide tex. cū glo. in. c. ꝓstitutus. de re
li. domi. ita q̄ verba ipropriant vt libellus saluet. Et vide
de istis ꝓnoibus meus tu⁹ su⁹ bona gl. in. c. i. de postu. pl.
⁊ tex. cū glo. in. c. quo iure. viij. di. Nō scꝺo ibi ecclesiasti
ca districtiōe. q̄ excōicatio venit appellatiōe districtiōis ec
clesiastice lꝫ qdam dixerūt alibi q̄ verbū districtio ꝓpreꝺē
dit alias penas citra cēsuras ecclesiasticas. ⁊ q̄ excōicatio
interdictū ⁊ suspēsio veniūt appellatiōe cēsure ecclesiastice.
nam ħ vides q̄ excōicatio venit appellatiōe districtiōis ec
clesiastice. Nō tertio q̄ ius vocis dāde in capitulo ptinet
ad canonicatū ⁊ non ad ꝑbendā. vt clare ꝓbat tex. iste i fi.
⁊ facit ad ea que dixi in. c. dilectus. s. allega. Et ex ħ ise/
ro ad notabilē qōnē ⁊ quotidianā nunqd canonic⁹ ꝓmot⁹
ad sacros añ eratē legitimā dꝫ hēre vocē in capitulo. tenerē
q̄ sic. pꝫ qꝛ ꝑncipaliter ista potestas descendit ex canonica
vt ħ lꝫ accidentaliter repellaꝝ canonicus si nō ē in sacris. vt
in cle. vt bi qui. de eta. ⁊ qua. ⁊ boc tꝫ Paulus in cle. gnālē
de eta. ⁊ qua. lꝫ glo. teneat ꝯriū. secus eēt dicendū vbi actus
ꝓcederet ex ordine qꝛ tūc paria sunt vt quis nō sit ordiat⁹
ad ordinē requisitū aut q̄ sit ꝓmotus ante tēpus. vide gl.
nō. in. c. ei cui. eo. ti. li. vi. ⁊ eodē casu intellige dictā gl. i cle.
generalē. Ex quo iſero q̄ bñficiū curatū nō pōt ꝓferri exi/
stēti in sacris si est añ tps ꝓmotus ⁊ multo fortius ex ħ vi/
tiareꝺ ipetratio. Itē nō ⁊ tene mēti būc tex. q̄ si mādaꝝ ꝓ
uideri alicui de ꝓpetēti bñficio pōt ꝓuideri de canonicatu
ecclesie cathedralis ēt si prebēda non vacet ⁊ sic illud dꝫ cō
petēs bñficiuꝫ bito respectu ad id qꝺ ꝓsequit de pñti ⁊ qꝺ
ꝓsecutur⁹ est i ꝓcessu tpis. ⁊ vide qꝺ dꝫ in. c. fi. j. e. Ultio
nō id ad qꝺ quotidie allegaꝝ ista lra q̄ ꝓuilegiū ꝓcessuꝫ per
sone siue collegio ꝑdit vnica ꝯuentione spontanea ēt si fuit
cōcessū in rebus ecclesie. secus dic vbi ꝓiuilegiū esset con
cessum loco pio seu ecclesie qꝛ tunc requireret spatiū. xl. an
noꝝ quēadmodū requirit in ꝓscriptiōe cuiuscꝫ rei ecclesia
stice vel spūalis. ita singl'r voluit ino. in. c. accedētibus. de
ꝓuile. ⁊ vz ibi tex. ꝛm vnū intellectū. ⁊ ꝺ mā in. c. cū accessis/
sent. de ꝓsti. si aūt ꝓuilegiū pariter ꝓcerneret psonatuꝫ ⁊ ec
clesiā tunc ꝑ ꝯuentionē pdit ꝓuilegiū, ḡtenus tāgit psonaꝝ
sed nō ḡtenus tāgit ecclesiā sed requirit spatiū. xl. annoꝝ. vt
dicit ino. in. d. c. accedētib⁹. tñ intelligit ibi istū tex. cū si. qñ
ꝓuilegiū ꝓcernebat solū fauorē psonaꝝ. vñ si eēt ecclesie vti
le illud ꝓuilegiū vt illa indulgētia nō violari potuissent ħ ca
nonici allegare istud ꝓuilegiū noie ecclesie lꝫ nō noie ꝓpo
qꝺ semꝑ nōbis. Et vide in fili nōbile dcm̄ Jo. an. in. c. ve/
niens. de trāsac. vbi dicit q̄ si psona ecclesiastica ꝯrit ⁊ ob/
ligatio sit psonalis puta qꝛ sup fructibus si in ꝓsequētiā le/
dit ecclesia poterit petere restōnē in integꝝ secus vbi tm̄ le
deret psona quo ad fructus quos faciebat suos. ⁊ adde gl.
in cle. vna. de integ. rest. Sꝫ est notabile dubiū in statuto ⁊
in ꝓsuetudine nūquid ꝑ vnā ꝯuentionē tollaꝝ ꝓsuetudo vel
statutū. Et ꝑmo ꝓclude vnū casuꝫ qñ statutū seu ꝓsuetudo
sūt fauorabilia ecclesijs. tūc enī non tollant ꝑ vnicā ꝯuenti
onē imo vnus solus de ecclesia poterit resistere oībus ⁊ fa
cere actū retractari vt nō. dicit ino. in. d. c. accedētib⁹. Sꝫ
est dubiū qñ statutum vel ꝓsuetudo sūt fauorabilia psonis
⁊ conclusiue dico q̄ si collegialiter illi q̄ fecerūt statutū seu
rūpere pūt ꝯueniunt directe imediate tollit ꝓstō saltē vt il/
lā allegare nō possint in ꝑiudiciū alteri⁹. ar. ħ vide bo. tex. i
d. c. cū accessissent. ⁊ sic intellige io. an. in. c. ad audientiam.
s. de cle. nō resi. vbi boc sentit. secus puto vbi aliquis ō vni
uersitate fecisset ꝯ statutū aliis sciētibus ⁊ nō ꝯdicētib⁹. nā
tunc nō ꝓstat clare de intentiōe vniuersitatis. qꝛ forti⁹ com
prehendit animꝰ ex actu positiuo q̃z ex actu neglectiuo. iu
xta nō. in. c. cū ecclesia sutrina. de cā pos. ⁊ ꝓpe. in ꝓsuetu/
dine est magis dubiū. ⁊ glo. valde nō. in. l. nēo. in. §. tpales
ff. de re. iur. sentit q̄ nō. ⁊ illā glo. sequit io. an. in. c. si. ō cō
sue. sed ego credere glo. ꝓcedere ꝛm distinctionē ꝑdictam
qñ aliquis de ppło fecit aliquid ꝯ ꝓsuetudinē aliis sciētib⁹
⁊ nō ꝯdicentib⁹ vt ex ħ nō tollaꝝ ꝓsuetudo lꝫ requirit tātū
tps q̃ztū fuit requisitū ad introducendā ꝓsuetudinē. ar. i re
gula ꝑma. de reg. iur. lꝫ vbi ppls collegialiter de directo ⁊
scienter fecisset actū ꝯ cōsuetudinē credo idē dicendū in ea
qꝺ in ꝓstōne qꝛ cōsuetudo nō dꝫ esse maioris roboris quā
sit ꝓstitutio. vt. l. de quibus. ff. de legi. ⁊ i. disti. ꝓsuetudo.

In glo. i. in fi. nō plura ex glo. Primo q̄ appellatiōe ec/
clesiaꝝ ꝓuincie veniunt ecclesie ēt q̃ sunt exēpte q̃ sunt in ꝓ
uincia secus si diceret i aliqua ecclesiaꝝ suaꝝ qꝛ ecclesia ex
empta nō pōt dici sua lꝫ bene dꝫ in ꝓuincia seu dioceſi esse
vide bo. glo. in cle. frequēs. de excess. ꝑla. ⁊ tex. in. c. grauē.
de of. or. Et facit ad qōnem q̄ si papa cōcessit ep̄o fructus
ꝑmi anni bñficiorū vacātū in dioceſi sua veniūt ecclesie exē
pte. ⁊ vide qꝺ nō. in. c. si ꝓpter tua debita. de rescrip. li. vi.

Nō scꝺo q̄ archiepūs pōt largo mō dicere quālibet eccle
siam ꝓuincie eē suā ⁊ ħ rōne iuris qꝺ bꝫ in huiusmōi eccle
sijs. Nō vltio mirabilē casū vbi in bñficialib⁹ fit larga in/
terꝑtatio ꝯ casum. c. qz̃uis. de ꝓben. li. vi. Et iō Jnno. mul
tū instat ħ virū regl'r si mandaꝝ ꝓuideri in aliqua ecclesiaꝝ
suaꝝ veniant ecclesie alterius dioceſis q̃ tñ sunt in ꝓuincia
sua. ⁊ lꝫ in ħ fuerunt opi. ipse tñ finaliter ꝓcludit q̄ sic maxi
me qñ apponit illa cla ꝯdictores compescendo ⁊c. nā non
pōt intelligi de ecclesijs solū ptinētibus ad eū qꝛ nō pōt se/
ipsum cōpescere vt in. l. penul. ff. de ar. Concluderez i hac
mā sic q̄ aut scribitur ei q̄ est obligatus ꝓuidere ipetranti
qꝛ eū ordinauit sine titulo ⁊ tunc si simpl'r dꝫ vt ꝓuideat in
aliqua ecclesiaꝝ suaꝝ non veniunt nisi bñficia in quib⁹ bꝫ
collationē. ar. in. c. cū ꝛm. s. e. ⁊ ħ casu pōt sustineri opi. quā
cōiter reꝓbant ħ doc. aut nō erat obligatus ad ꝓuidēdū
illi ⁊ tunc si apponitur clausula ꝯdictores ⁊c. dꝫ intelligi ꝓ/
ut ħ habeaꝝ vt cōprehendat oēs ecclesias ꝓuincie. boc. n. vz
importare illa clausula rōne ꝑdicta. ⁊ hoc respectu pōt dici
q̄ non fit larga interpretatio qꝛ importat ħ sensus illius cle

qz in dioceſi ꝓpria nō pōt ſeipſum cōpeſcere. aut nō ap/ponit illa clauſula ⁊ forte eēt dicēdū ꝓtrariū vt tm̄ in eccle/ſijs immediate ſibi ſubiectis faciat illi ꝓuideri. qz littere de bent ſtricte intelligi. ut. d. c. quāuis. lz Jnno. hic ſentiat op/poſitū. Jn glo. ij. in vbo ꝓtradictores. nō bn̄ bāc glo. quā multi nō habēt. ⁊ fuit addita a tpe Jnno. ⁊ vult in effectu q̄ ꝑ iſtā clauſulā ꝓtradictores ꝓpeſcēdo dat̄ iuriſditio nō ſo/lum inter partes ſz ēt ꝓtra extraneos ꝯdicētes de facto ſec⁹ aūt ſi ꝯdicant de iure. ⁊ eſt hoc magni effectus. nā regulari/ter delegatus nō bz iuriſditōem ī extraneos turbātes par/tes niſi qn̄ ſua iuriſditio impeditur ⁊ ita loqtur. c. i. de of. de le. ⁊ ꝑ hoc vide bonā glo. in. c. nō ſoluz de ap. li. vj. q̄ valde notāter dicit. q̄ innouata ꝑ tertiū appellatōe pendēte nō re uocantur officio iudicis ad quē ſz dz ille ꝙueniri coꝛā iudi/ce ſuo. ⁊ dic vt ibi plene nō. ſz virtute huius clauſule ſecus ē dicendū. Et aduertēdum qz dubitari pōt circa iſtam clau/ſulā de virtute cōꝑbēſiua. nā cōꝓrebēdit hec clauſula etiā ex traneos. vt. ſ. dixi. ⁊ cōiter tenēt hic doc. lz Jnno. multa di/rerit. Jtē poterit ferre delegatus ſic datus excōmunicatio/nē gn̄alem in oēs q ꝯdixerūt de facto. ⁊ ita fecit iſte archiepi ſcopuſ. intellige tm̄ qn̄ aliqua cā ꝓceſſerit nā nō dz ferri ex cōicatio ꝑ futuris culpis. vt ī. c. romana in. §. caueāt de ſen tē. ex. li. vj. Dubitaſ ſecūdo ut dixi de vi duratiua. i. quā to tpe durat ptās data ꝑ bāc clauſulam. Jnno. ponit duas opi. Prima q̄ duret ēt poſt ſn̄iaz ſi tale ē negociū ī quo fe/rēda ē ſn̄ia nō tn̄ durat ptās niſi ꝑ annū poſt ſn̄iaz latā. vt in c. querenti de of. deleg. ſi vo nō ferē ſn̄ia. vt puta mandat̄ vt faciat ꝓuideri tūc durat ptās donec mādatum impleuerit. poſtea vo extinguit̄ ptās poſt mādatū ꝓcutū. ſz mihi plz opi. quā tenet Jo. an. in. d. c. querēti. vt annus nō detur in diſtincte poſt latā ſn̄iaz. ſi. n. executus ē ſn̄iam ſuā ⁊ aliquā diu ille pacifice poſſedit expiret ꝓxſus citra annū ptās iſti⁹ delegati. qz annus nō datur niſi ꝑ executōe fiēda. vn̄ ceſſat tps exquo executio ē facta. ar. opt. in. l. a filia. ff. ad trebel. ⁊ in. c. cuz ceſſante de ap. ſz ſi incōtinēti miſſus in poſſeſſionē moleſtaſ tūc pōt exercere officiū ſuū qz nō pōt dici eū fuiſ/ſe executū exquo incōtinēti ē facta turbatio. ar. in. l. diuorti/um. ff. de diuorti. canonizata de pe. di. j. ⁊ in. c. nā ⁊ ego. j. ō ver. ſig. ita dicerē in negocio vbi ſn̄ia nō ē ferēda vt ſi ē exe/cutū ⁊ aliquādiu pacifice ille poſſedit lz poſtea turbetur nō pōt iſte cōmiſſarius ſe vlteri⁹ intromittere. Et ex hoc infer tur q̄ ad vim turbatiuā paxꝫ aut nihil opaſ iſta clauſula.

Sz aduerte ad aliū notabilē effectū quē ſentit Jo. an. in d. c. q̄renti. vbicū qz. n. deputaſ qs ad nudū miniſterīū ap/poſita iſta clauſula poterit in ipſi⁹ executōe exercere iuriſdi tōez cōpeſcēdo ꝯdictores ſine q̄ nullā bn̄t iuriſditionez. ꝑ tex. illi⁹. c. fi. lz glo. ibi dubitet. ⁊ hoſt. tenet ꝯriū in. c. cū no/ſtris de ꝓceſſ. ꝑbē. motus ꝑ. c. ex litteris de of. deleg. ſz illō c. nō ob. qz ibi delegatus ſimpl'r cōmiſit viceſſuas in execu tione illi⁹ act⁹ ideo trāſiuit iuriſditio ſecus vbi cōmitteretur nudū miniſterīū. Et ex hoc infero q̄ deputatus ad ponēdū aliquē in poſſeſſionē nō bz iuriſditōez in ꝯdictores nec pōt exercere. idem ſi deputareſ ad ꝓferēdū ⁊ ideo fuit appoſita hec clauſula ꝯdictores ⁊c. ⁊ ē hoc addēdū ad ꝑmū mēbꝝ in quo fuit tractatū de vi cōꝓrebēſiua. ⁊ hec nō qz ſunt quoti diana. Et aduerte qz alia clauſula ēt hodie multū inoleuit vi delicet ponas in poſſeſſionē defendas inductū ⁊c. Et dubi taſ quāto tpe duret ptās illius clauſule. Quidā dixerūt q̄ durat ad inſtar ptātis ꝓſeruatoꝛis. de q̄ ptāte habeſ in. c. fi. de off. leg. li. vj. ⁊ ſic q̄ nō claudat̄ anno. Joā. an. hic dicit q̄ audiuit curiā tenere q̄ ſi aliquādiu induct⁹ in poſſeſſionē pacifice poſſedit expirat eius ptās. ⁊ ſatis mihi hoc plz ne ꝑ iudiceſ ptāti ordinarie. ar. in. c. ad hoc de reſcrip. ⁊ vide Ar chi. ī. c. ſciēti. j. e. ti. li. vj. vbi videſ tādē ꝫ tenere. Gl. iij. ē fa cilijs. Jn gl. iiij. in vbo inueſtiuit. ibi nō adipiſciſ qs poſ ſeſſionē. ō hac mā vtꝝ ꝑ iueſtiturā trāſferat̄ poſſeſſio. dic vt nōt Jo. an. ī. c. trāſmiſſaz. de ele. dixi ī. c. ij. de ꝓſue. ⁊ dic vt ibi. Jn ea. glo. ibi ⁊ ſic ꝑ hāc decretalē. hec particula gl. vſq̄ ad finē tractat de executoꝛe dato ad faciēduz ꝓuidere nūqd poſſit ipſe ꝓuidere. ⁊ finaliter ꝓcludit q̄ nō. ⁊ rn̄det ad tex. q̄ iſta inueſtitura nō valuit. Jnno. varie loqſ ſz tan/dē ponit vnā ſolutionē notabilē q̄ multū allegaſ. dicit. n. diſ ferentiā eē inter mādatū factū vt faciat ꝓuideri ⁊ mandatū vt faciat aſſignari. ꝑmo caſu ꝓcedit dictū glo. ſcō vo ꝓce/dit iſte tex. pōt. n. ipe ꝑmo ꝓuidere ⁊ poſtea ꝓpellere ad fa ciendū aſſignari bn̄ficiū de facto q̄ſi velit q̄ illa v̄ba facias ꝓuideri ſonēt in ius iō ius ē ꝓferendū ꝑ aliū. ſed illa v̄ba fa cias aſſignari ſonāt in factū. vn̄ vſ ſibi data ptās ꝓuidendi nā qui vult ꝑñs vult antecedēs. ⁊ ꝑ hoc vide bo. tex. in. c. ex ꝑte. j. de ſpon. vbi v̄ba executiua ꝑſupponūt diſpoſitionez ita dicendū in ꝓpoſito. ⁊ vide Hoſt. ī. c. cū noſtris ꝑalleg. vbi voluit q̄ nō fit dīa ĩter predictas formas ſz vtroq; ca ſu poſſit executoꝛ ꝓuidere. qō non placet ibi io. an. ⁊ bene nā tex. ī oppoſitū videſ ī. c. abbatē. ſ. de reſcrip. nā ꝑm illā opp. nō ēet dīa ĩter executoꝛē datū ad ꝓuidendū ⁊ ad cō/pellendū ꝯ illud. c. abbatē. ⁊ ꝯ ea que habenſ ī. c. ne captā/de. ⁊. c. ſi ſoli. de ꝓceſ. ꝑbē. li. vi. Jn glo. in vbo auctoꝛita/te ꝓꝑia. ibi ar. ꝯ. j. de ꝑuile. de ꝫ dic vt plene nō. in. c. cū ac ceſſiſſent. de ꝓſti. ⁊ ī. c. accedētib⁹. de ꝑuile. Jn ea. gl. ibi nō intelligereē veniſſe ⁊c. nō glo. q̄ lz papa mādet ſemel ꝯ ꝑuilegiū indultū alicui eccleſie nō ꝑ hoc cenſeſ tollere ꝑuile giū. nec clerici obedientes cenſenſ renūciare ꝑuilegio. Sed poterit de ꝑuilegio opponi ſi alia vice mādareſ ꝯ ꝑuilegiū de ꝑuilegio nō habita mentiōe. Jn ea. ibi ſz quid ſi veniſ/ſent ſigna glo. vſq; ad ſi. ⁊ tenebis eā ſemp mēti. Ex q̄ col/lige generaliter legatū ēt de latere nō poſſe venire ꝯ ꝑuile/gia ꝓceſſa alicui eccleſie. ⁊ ꝑ hoc facit qz ēt delegat⁹ nō pōt ꝓuidere in eccleſia numerata niſi fiat mētio de numero. vt ī. c. ꝓſtitutus. de reſcrip. multo fortiꝰ nec legat⁹ cū maioꝛ ſit ptās delegati reſpectu cāe ſibi cōmiſſe q̄z legati. vt ī. c. ſtu/duiſti. de offi. deleg. Jn glo. ī vbo recipiāt in ſi. pondera glo. nā ſequēdo lecturā ſuā quā poſuit. ſ. ī gl. iiij. ſequit q̄ excōicatus poſſit ꝓferre bn̄ficiū. nā vult ꝫ glo. q̄ iſti cano/nici nō debēt abſolui niſi ꝑus recipiāt illū in canonicū. ⁊ ſic niſi ꝓferat̄ ius canōie. ſed ĩno. io. an. ⁊ cōiter doc. ſequētes tenēt oppoſitū. vn̄ ĩno. ponit vnū notabile dictū dicens q̄ q̄ztūcūq; quis ſit excōicatus ꝑ māifeſta offenſa dz ꝑus ab ſolui q̄z ſatiſfaciat ſi fuit ꝓtumax ī exercēdo actū ſpūalē ⁊ ſic in ſpūalib⁹ nō ꝓcederet regula ī. c. ex ꝑte. el. i. j. de v̄b. ſig. alſ ſequereē abſurdū. pone. n. q̄ quis fuit excōicat⁹ qz nō faciebat ſe ꝓmoueri ad ordines. nā ſm opi. glo. iſte dz or/dinari ī excōicatiōe q̄ nō eſt dicendū ꝑ. c. cū illoꝝ. de ſen. ex. ⁊ ꝑ. c. ij. de or. ab epo. Ad iſtū tex. rn̄det dupl'r. Primo q̄ inueſtitura fcā ꝑ archiepz tenuit ⁊ reſtabat ſolū nuda re ceptio facti. ⁊ iſta bn̄ pōt fieri ꝑ excōicatū ī eoꝝ odiū vt nō trāſferat̄ aliquid iuris ſpūalis. ⁊ nō ꝫ bn̄. ⁊ idē ſentit ĩno. in c. eā te. de reſcrip. Secūda ſo. q̄ itelligat̄ tex. q̄ mādeſ re/ceptio iuris vt fiat expoſitio quā facit hic glo. in ſi. donec re ceperūt. i. ī effectu ꝑſtādo cautionē de recipiēdo. nā verba debēt reſtrigi ⁊ impꝛopꝛiari vt euiteſ abſurdū. vt ī. c. cū di lectus. de ꝓſue. Jn glo. ſi. ī ſi. ⁊ ex ꝫ iferunt doc. q̄ ſi aliq; de nouo ĩpetraret ī hac eccleſia vbi fract⁹ ē numer⁹ canoñ. ꝑ receptionē vltra numeꝝ ſpōte ſcāz obſtabit ſibi exceptio reſpectu ꝑbēde nō vacantis lz reſpectu canonicat⁹ excipi ñ poſſit cū numerus ſit ibi fractus.

t **Tis.** Nō bn̄ficiatus habēs ſufficiēs patri/moniū ad ſacros legitime ꝓmouetur ponit dictū cuius vnā determinationē ĩterſerit ibi dūmō. Caſus litteral. Quidā clerici in mi/noꝛib⁹ ordinibus ꝓſtituti nōdū fuerāt beneficiū eccleſiaſti cū aſſecuti bēbant de bonis patrimonialibus vn̄ cōmode poterāt ſuſtētari. volebāt ꝓmoueri ad ſacros ordines. Re ſpōdet papa ꝓſultus q̄ bene poſſunt ad ſupioꝛes ordies ꝓmoueri dūmodo aliud canonicū nō obſiſtat: ⁊ itelligitur ordinatus ad titulū ſui patrimonij. Ber. Nō ꝑmo cleri/cū ſecularē licite tenere bona patrimonialia ⁊ ad ſacros oꝛ/dines ꝓmoueri. Secūdo co'lige ar. ex tex. q̄ habens pa trimoniū ſufficiens pōt ꝓmoueri ad ſacros ordies lz exꝑſ ſe nō aſſigneſ ſibi patrimoniū ī titulū. ſatis. n. eſt eū habere patrimoniū exquo ꝓgrue ſuſtētari pōt. Nō tertio q̄ qui-

dam dicunt ordines minores ⁊ quidaz superiores. ⁊ alibi. ſ. appellant ſacri in. c. i. de cle. ꝓiug. q̃z q̃z in veritate oēs ordines ꝓſit dici ſacri. de quo vide bonā glo. xxxij. di. in ſūma.

In glo. i. ibi patrimoniū ꝑ titulo. Host. dicit ꝟ ꝓcedere ſi hoc fuit actū q̃ſi velit dicere q ſi ſimplr̄ habēs ꝓmoniū fuit ordinatus nō afficit titulus seu patrimoniū nō ſuccedit loco tituli. ⁊ credo q glo. hāc intentionē habuit vt i effectu ſit loco tituli. de quo vide bonā glo. in. c. ſi eps. j. e. ti. li. vi.

In ea. glo. ibi iudiciū ſibi manducāt. Jo. an. dicit q nō ē malū q eps talibus ꝓuideat de bñficio eccleſiaſtico nec ip ſi peccant petendo bñficiū. Et ad iura allegata in glo. dicit rñdendū ꝑ put dictū fuit in epo in. c. eps. s̄. e. ⁊ nō bñ hoc dictum io. an. nā ampliat nō. ꝑ ino. in. d. c. eps. ſentit enim q nō ſolum bñs patrimoniū licite pōt petere bñficiuz ⁊ ex eo viuere ſz ēt ſi fuit ordinatus ad titulū patrimonij. ⁊ intellige q pōt petere nō tñ faciēdo ſuppletē ꝓpelli q̃ ex quo bz ꝓmoniū ceſſat ꝓuiſio. c. cū ſz. ſed poterit petē grōſe. nec ob. q patrimoniū ſit loco tituli q̃ cū habuiat eccleſie nō teneāt viuere de patrimonio p rōnez. c. cū ꝟm. s̄. e. In ea. gl. ibi q eps debeat eis ꝓuidere. hoc dictū dicit io. an. ꝓcedere ex obligatiōe gnāli qua teneāt eps ꝓuidere oib⁹ clericis indigentibus iuxta nō. i. d. c. cū ꝟm. q̃ſi velit dicere q ex quo fuit ſemel ordinatus ad titulū patrimōij lz patrimoniū perierat caſinate nō pōt eps cōpelli ad ꝓuidendū ꝟm ꝓuiſionē c. cū ꝟm. q̃ illa ꝓuiſió ſuccedit cū eps fuit in culpa ordinādo ſine aliquo titulo. Sz nō ex alio dū dicit q teneāt ꝓuidere ex obligatione gnāli q̃ eps peccat nō ꝓuidendo clericis nō habentib⁹ vñ viuere ex quo pōt cōgrue ꝫ bñficijs eccleſiaſticis ꝓuidere lz a ꝓncipio nō fuit in culpa in ordinādo. nā eps bz eē bonus paterfamilias ⁊ diſpenſare bñficia eccleſiaſtica cuicū q̃z ꝓut opus ē. ⁊ p hoc intellige bonā limitationē ad nō. in. c. relatū. s̄. eo. vbi nō. q eps bz liberaz facultatē in electiōe ꝑſonaꝝ. nam ꝓcedit illud data ꝓpter ꝑſonaꝝ vel quo ad hoc vt in īferiori nō cōpetat actio ꝫ epm ſz ipſe teneāt ꝓuidere ſi vult ſatisfacere ꝓſciētie ſue ꝓut q̃ſq̃z indigens eſt. In glo. ij. ibi lz ſit ordinatus ad ꝓmonium ⁊c. nō bñ hanc glo. ex ea inferāt q non ſolū teneāt clericꝰ ſoluere decimas de patrimonio ſuo q̃ñ ſimplr̄ obuenit ſibi ſz ēt ſi fuit ordinatus in titulū illius patrimonij. ⁊ ſatis plz mihi hec ꝓclusio glo. q patrimoniū iſtud nō fuit bñficium ſpūale vt ſtatī dicā. nec bz iſte ordinari cū ꝓiudicio eccleſie pochialis. ar. in. c. eccleſie. xvi. q. i. ⁊ gnāliter an ⁊ q̃ñ clericus teneāt ſoluere decimas dicēt in. c. nouū genus. de ōci.

In ea. glo. ibi ⁊ dicas q nō. vult ergo ꝟ glo. q ordiatus ad titulū patrimonij nō pōt deſerere dioceſim patrimonij q̃ſi ſit illi affligatus rōne tituli patrimonialis quēadmodum ſi bīet vex bñficiū. ſed ꝓfidera q. c. ꝓmatus. allega. in glo. nō loquit̄ de ſolis clericis ſz ēt de laicis nec bz reſpectū ad bñficiū ēt ſpūale. vñ credo dicendū ꝑ put dixi in. c. fraternitati. s̄. de cle. nō reſi. ⁊ in. c. cū iam dudū. s̄. eo. vt ſi clericꝰ iſte ſit notus licite poſſit recipi in alia dioceſi. nā patrimonium nō ligat eū cum reſpectu illius nō ſit obligatꝰ officiare certam eccleſiam ſz tñ teneāt dicere officiū non reſpectu patrimonij ſz reſpectu ſacri ordis quē recepit. vide glo. xcij. di. c. ſi. ⁊ q̃ nō. in. c. i. de cele. miſ. Et in ſi. glo. nō hāc vltimā q̃nem q̃ ſatis quotidiana ē cū bodie clerici ꝓ maiori ꝑte ordinant̄ ad titulū patrimonij. ⁊ dubitari pōt vtz in alienatione huius patrimonij debeat interuenire ſolēnitas q̃ obſeruanda ē in alienatiōe rex eccleſiaꝝ. de qua. xij. q. ij. ſine ex ce. io. ⁊ Bof. tenēt opi. Ain. poſitam in glo. vt nō poſſit alienari ſicut alia bona bñficij ſpūalis. fatent̄ tñ q illi patrimonio nō inberet ius ſpūale q̃ ad beredes nō ſit trāſmiſſibile. vnde voluit q mortuo clerico extinguat̄ cā ꝓuilegij quē admodū dicimus in fundo dotali q lz matrimonio ſtante alienare nō poſſit. ff. de fundo dotali p totū. tñ ſolu. ma. trā ſit ad beredes. Host. diſtinguit vtz patrimoniū fuit ꝓ titulo aſſignatum vel nō vt ꝓmo caſu ꝓcedat opi. Aincē. ⁊ p̄dicto. nec ob. ratio Bof. q facilius ꝓſumit̄ p̄cium q̃z res. ⁊ ſic tranſeunt doc. hic. ⁊ nō ex hac opi. Host. q ſimplr̄ ordinatus pōt diſponere de patrimonio ꝓut vult ſecus ſi fuit exꝑſe ordinatus ad titulū patrimonij. Aduerte ꝓmo excludendū vnū caſum q ſi iſte ordinaꝝ ad titulū patrimonij cōſequereāt bñficiū ſpūale licite poterit diſponere de patrimonio ꝓut vult q hoc caſu ceſſat ratio p̄cedens cuz poſſit viuere ex bñficio. ſz vbi nō bz niſi patrimoniū aſſignatum in titulū tunc eſt maior dubitatio ⁊ iudicio meo inno. in. c. cū eps. s̄. e. ſentit opi. p̄riam q in alienatiōe illius patrimonij nō regraꝝ ꝓſenſus epi. ⁊ ꝟ opi. vr̄ mihi verior de rigore iuris lz alia ſit benignior ⁊ eqor ne mendicent in opprobrium cleri. Et ſi diceres. qd opabit̄ ordinatio ad titulū patrimonij ſi illum pōt ad libitū alienare. rñdeo ꝓ hoc ſatiſ ſit iuri vt nō videat ille ꝓmotus ſine aliq̃ ſuſtētatiōe. vñ ſatis eſt q habuit vñ viuere poſſet. nā pauptas volūtaria nō reprobaꝝ in clericis ſz neceſſaria ſic. quēadmodū legit̄ de ipſis apoſtolis. actuum. i. ⁊. ij. c.

a **Ecedens.** Abſens pōt iueſtiri de bñficio alio mediante. vel ſic. Pōt q̃s iueſtiri de bñficio ꝓ abſite. vel ꝓiungēdo vtrū q̃z itellectū dic. Abñti pōt ꝓferri bñficiū alio mediāte. nec refert vtz abñs iueſtiaꝝ ꝓ ꝑſonam mediā vel ꝑſona media iueſtiaꝝ ꝓ abſente. ⁊ eſt caſus nō. ⁊ quotidie practicatur. Et cōis diuiſio. ſcda ibi inquiſitioni.

Caſus lr̄alis. Querebat̄ hic vtz aliquis abſens de beneficio eccleſie poſſit iueſtiri. Rñr q aliquis noie ac vice abſentis de beneficio eccleſie pōt iueſtiri q ille dr̄ iueſtiri cuius noie alius iueſtitur. Ber. Nō q bñficium acq̃ritur abſenti ſiue iueſtiaꝝ abſens ꝑ aliū. ſ. ꝓ ꝓcuratorē ſiue iueſtiatur alius. ſ. ꝓcu. ſuus ꝓ dño. Et ex ꝟ bē ſ duplicē practicā ꝓferēdi bñficiū abñti ⁊ vt clariꝰ habeaꝝ ꝓma eſt ilta vt dicat ſuperior. ꝓſerim⁹ ſiue iueſtim⁹ talē abſentē de tali bñficio ꝑ te. ſcda practica vt iueſtiaꝝ alius ꝓ abſente ꝟ mō iueſtimus te de tali beneficio noie talis abſentis. ⁊ ꝟ practica vr̄ magis placere pape ꝟ vt colligit̄ ex illo vbo magis. ⁊ bunc tex. potes adducere cū q̃rit̄ practica vt dominiū alicui⁹ rei acquiraꝝ abſenti ſine ceſſiōe fiēda ꝓ ꝓcuratorē. nā pōt dari abſenti ꝑ ꝓcuratorē vel ꝓcuratori noie abſentis. ⁊ ꝓ hoc bo. tex. in. l. qui mihi donatū. ff. de dona. ad hanc mām allegat ibi Bar. ꝟ. c. Sz opp. p̄ p̄dicta ō. c. ſi tibi abſenti. j. e. t. li. vi. vbi pz q ibi nulla ꝑſona media beneficiū pōt ꝓferri abſenti. So. dic explicādo late mām buius. c. ⁊ illi⁹ q aut beneficiū ꝓferr̄ abſēti nulla ꝑſōa media aut mediāte aliqua ꝑſona. p̄mo caſu ꝑ illā collationē nihil acquirit̄ abſēti vnde nō pōt dicere abſēs beneficiū eē ſuū āteq̃z acceptet. vt i. d. c. ſi tibi abſenti. ⁊ i. i. abſēti. ff. de dona. ⁊ i. l. qui abſēti. ff. ō acq. poſ. tamē ꝓferēs nō pōt retrocedere a collatiōe illa do nec abſens declarauerit aīum ſuū. vt ē tex. ſing. i. d. c. ſi tibi abſenti rōnē cuius notant poſuit Bar. in. d. l. abſenti. non eni ē ſpāle i beneficijs ſz i quibuſcūq̃z iuri b⁹. illud, ꝓcedit quādo iura deferūt ꝑ eum qui bz eligere ſeu cōferre tanq̃z officialis. nā functus ē officio ſuo eoipſo q elegit ipm abſentē ⁊ ꝛō ſi deputatus ꝑ cōitatē ad eligēdum ptātē elegit abſentē lz abſenti nihil acquiraꝝ ante acceptati. iſte tamē qui elegit tanq̃z funct⁹ officio nō pōt variare. ⁊ iſta eſt ꝟa rō illius. c. ſi tibi abſenti. ſec⁹ ē vbi quis eligeret noie ꝓpō. pone exē plū in papa vel ēt in cōitate huius ciuitatis. nā ſi eligit̄ abñs pōt retrocedere anteq̃z ille acceptet. q vt dixi abſenti nihil eſt acquiſitū. nec iſte ē fūctus officio q elegit noie ꝓprio. Scdo caſu p̄ncipali quādo collatio fuit facta aliqua ꝑſona mediāte aut illa ꝑſona media nō bēbat mandatū aut ſic. primo caſu nō acquirit̄ abſenti q r̄quirit̄ aīus. ꝑ boc. l. ſi ego ⁊ q̃ ibi nō. ff. ō neg. ge. nā negocioꝝ geſtor nō acquirit dominium abſenti niſi a tpe quo dominus habuit ratū. vt nō. in. d. l. ſi ego. ⁊ vide bo. glo. ⁊ nō. quā tene mēti in. c. q̃z ſit. ō elec. li. vi. q vult q i iſtis ſpūalib⁹ pōt interuēire negocioꝝ geſtor ſz oz q dominus bēat ratū ifra illud tp̄s ifra q̃ō tenebatur ipſe declarare aīum ſuū. alr̄. l. penr̄. ff. rē ra. ba. et pone exemplū vt bī in glo. p̄dicta. Secundo caſu quando ꝑſona media bēbat mandatū. aut bēbat mandatū generale ⁊ non ſufficit in iſtis beneficialibus nec in alijs ſpūalib⁹ q̃ in bis requiritur ſpāle mandatū. tū ꝓpter qualitatē rerum.

tū ꝓpter ꝑiudiciū.vt ſenſerunt hic doc.⁊ dñi de rota deciſi. lxxxiij.⁊ vide qꝺ dixi in.c.cozā.de of.deleg.Ex quo inferꝝ ad vnū dictum notabile qꝺ ꝓiuncta ꝓſona nō ꝑōt acceptare bñficium ꝓ cōiuncto ad ħ vt ꝓiuncto ſtati acquiraꝝ qz con iunctio ſanguinis nō ſupplet ſpeciales defectus mādati.vt in.l.pater.ff.de mino.vt aperte voluit inno.ħ⁊ dñi de rota vbi.ō.⁊ Spe.in ti.de ꝓiuncta ꝓſona.Si vo hēbat manda tū ſpeciale tunc bñficiū querit abſenti ſiue abñs īueſtiatur ꝓ ꝓcuratoꝛē ſiue ꝓcu.noīe abñtis.vt ħ⁊ ar.ī.l.i.C.ō acq. poſ.⁊ in.l.i.§.ꝓ ꝓcuratoꝛē.ff.e.ti.⁊ ꝓcedit ħ ſiue ſit depu tatus ꝓcuratoꝛ ad acceptandū certū beneficiū ſiue incertū qz ſatis hoc apparet de intentiōe dñi ꝓſtituētis.qꝺ ſentit ħ Jo.an.⁊ ē quotidianū.Et ex his infero ad intellectū huiuſ c.nā ſi vis intelligere vt alius īueſtiaꝝ ꝓ abñte ſine mādato tanqꝫ negocioꝝ geſtoꝛ oꝛ dicere qꝺ abſenti nō acquiriꝝ titu lus ante qꝫ habeat ratū geſtū noīe ſuo.ſz ſi habebat manda tū modo ꝑdicto acquiriꝝ īmediate abſenti.⁊ in ħ differt iſte tex.a caſu.c.ſi tibi abſenti.⁊ ħ nō qz quotidiana⁊ bona in practica. Sz q̄ro nūquid iſte q recipit inueſtituꝛā ꝓ abſē te pōt eē laicus.Quidā vt Egi.tenuerūt qꝺ nō.⁊ mouebaꝝ ꝓ dictionē alius q̄ facit poſitionē eiuſdē q̄litatis ad vbū cle ricus qꝺ ꝑmittit ſed in ꝓriū faciūt nō.in.c.ſedes.ō reſcrip. qꝺ nō ſemp dictio alius facit poſitionē eiuſdē qualitatis cū ꝑcedentibus.iuxta illud xp̄s crucifixus ē⁊ alij duo latrões Jo.an.⁊ cōiter doc.ſequētes ꝓcludunt qꝺ lz tutius ſit ꝓſti tuere clericū ſi tñ ꝓſtituiꝝ laicus ſatiſfactū ē iuri.ar.in.c.i.ō ꝓcu.li.vi.nā laico ꝑñti nihil acquiriꝝ ſed trāſit iſtud ius ſpi rituale in dñm ſicut aqua ꝓ canale lapideū.⁊ idē putat ioā. an.qñ quis bz gr̄am cū bñficio acceptādi.nā tunc ꝑōt quiſ ꝓſtituere laicū ad acceptandū bñficiū certū.de quo tñ non ē dubiū qz ē idē cū caſu precedēti.ſz magis dubiū ē qñ con ſtituiꝝ in genere ad acceptandū beneficiuz vacatuꝝ qꝺ ſibi vī.ſed idē putat in hoc caſu qz nō auctoꝛizat in ħ caſu laic⁹ nec ſibi aliquid acqriꝝ.⁊ tenere ꝛriū poſſet eē multū ꝑiudi ciale.forte enim nō bz boiem fidelez de quo bñ ꝓfidat niſi certū laicū⁊ hoc nō. Jn glo.ibi ꝛbaꝝ hodie.aprius ē deci ſum in.c.fi.de ꝓcura.li.vi.⁊ vide ibi glo.nō.q̄le dz eē man datū ad ꝛbendū matrimoniuz carnale. Jbi ſcda dubitatio hic explicaꝝ.nobis ſemp banc glo.iuncto tex.qꝺ mr̄imoniū ſpūale ēt large ſūptuz ꝑōt ꝓ ꝓcuratoꝛē fieri.Ex quo īfero qꝺ pōt ꝓfeſſio maxīe ex cā ꝓ ꝓcuratoꝛē fieri.Et nō etiaz ex glo.qꝺ largo mō pōt dici matrimoniū īter clericū⁊ bñficiū ſuū.ꝓ hoc vide bo.tex.xxi.q.ij.ſicut.vide tex.cū glo.in.c. ne ꝓ defectu.ſ.de elec.Jbi cām vſucapiendi.nō referas ħ ad beneficialia qz in eis nō cadit ꝑſcriptio in regula ꝑma et qꝺ ibi nō.de reg.iur.li.vi.ſz ꝓcedit in tpalibus vel in ſpiri tualibus ꝑſcriptibilibus.⁊ intellige qñ tradens nō erat do minus qz tūc recipiēs bz cām preſcribendi.Jbi hereditas tēpoꝛalis⁊ c.io.an.intelligit hoc dictū gl.in ꝓcuratoꝛe ſpe ciali.⁊ eſt rō qz hereditas adiꝝ ſolo aīo.l.ꝓ herede.⁊ quod ibi nō.ff.de acq.here.vñ eoipſo qꝺ ꝓſtituit ꝓcuratoꝛem ad adeundā hereditatē iacentē incōtinēti acquiriꝝ ſibi hereditas ſecus dicit in ꝓcuratoꝛe generali ī quo ceſſat ꝑdicta rō. ibi ſi dans vel accipiens.de hac mā dic vt plene nō.in.d.l.q mihi donatū.ff.de dona.vbi pz qꝺ ſufficit ſolus aīus tradē tis vt ꝓ ꝓcuratoꝛē acquiraꝝ dño lz ꝓcuratoꝛ aliud ītendat ſed vbi neuter hoc intēdit nō acquiriꝝ abſenti niſi a tpe tra ditionis⁊ ad iſtud.c.dic qꝺ ſupioꝛ hoc intendebat qꝺ acqui reꝝ abſenti⁊ nō ꝓcuratoꝛi iō bñficiū acquiriꝝ ipſi abſen ti vt.ſ.dixi. Nota ſi.glo.ibi dominium vel poſſeſſio non acquiritur per negocioꝛum ꝑgeſtoꝛem, ⁊ tene eam ſemper menti.

Dilecto Si ad vnū canonicatum⁊ ꝑben dā duo ſunt recepti ſimplr̄ recep tio nō tz ēt interueniente aplica auctoꝛitate.h.d. Diuidiꝝ in q̄tuoꝛ ptes.ꝑmo factū⁊ allegatio ꝓ cācellario.ſecūdo allegatio ꝓ eū ibi ꝓcuratoꝛ.tertio diffini tio ibi vnde.quarto ꝓteſtatio ibi ita qꝺ.⁊ eſt nō.c. quare te ne ſemp mēti⁊ nō ipſum. Caſus litteral. Archiēps remē ſis dū in francia legationis officio fungeretur ītendebat ꝓ uidere cuidā nepoti ſuo.g.noīe in trecēſi eccleſia. Cancella rius trecenſis vt gratiam legati ſibi acquireret in manibus legati renūciauit ꝑbende quā in trecenſi eccleſia obtinebat dictus legatus nepotē ſuū⁊ dictū cancellariū inſtituit in ca nonicos trecēſes:⁊ archiēps⁊ capl̄m cōiter aſſignauerunt vtriqꝫ ſtallū in choꝛo⁊ locum habere in capitulo⁊ fructus illius ꝑbende diuiderēt inter ſe donec idē.g.integrū eēt bñ ficiū aſſecut⁹.Et ꝓcuratoꝛ generalis epī tunc abſentis iſta oīa cōprobauit⁊ dictus cācellarius lectionē⁊ euāgeliuz le git in ſeptimana ſua:⁊ alia fecit q̄ alij canōici facere ꝓſueue runt.defuncto epiſcopo tpe quo hec facta fuerunt alter ſuc ceſſit⁊ dū accederet ad eccleſiaz ꝓſecratus dictū cancellari um recepit ad oſculum pacis.⁊ cum tunc non recipiunt ad oſculum niſi canonici⁊ ꝓ biēnium ſine queſtiōe ſic ꝓmāſit. poſtremo duz epūs excitatus a ſōno cepit mouere qōnez ꝛ ipſum cancellarium ſup prebēda ꝑdicta:⁊ ſic queſtio inter epm⁊ cācellarium ad ſe.apo.ē delata.datus quidā cardīa lis vtriqꝫ ꝑti auditoꝛ coꝛā quo cācellarius ꝓpoſuit oīa ſu pradicta petens dictū epm a ſua moleſtatiōe cōpelci.g.ꝓ curatoꝛ epī,ꝓpoſuit ex aduerſo qꝺ ad vnicū beneficiū quod vacabat in eccleſia trecenſi.nō licuit legato duos inſtituere al legando ad hoc ꝓcilū turonſ.qꝺ ꝑbendaꝝ inbibet ſectiōez⁊ cōcilium laterañ.qꝺ ꝑbēdaꝝ ꝓhibet expectationē. Pre terea licet in eccleſia vbi nō eſt certus numerus ꝑbendarū nulla ēt ꝑbenda vacante pōt aliquis in canonicū aſſumi:qz intelligitur eligi ad quoddā ius qꝺ de nouo ex electoꝝ aſſē ſu crearetur⁊ cum electo naſciꝝ.Sed vbi ē certus numer⁹ ꝑbendaꝝ duo ad vnā prebendā eligi nō poſſunt cum illud ius ſpirituale diuidi non poſſit,ꝓpter qꝺ dictus ꝓcuratoꝛ aſſerebat dictā inſtitutionē nō valere cum in trecen.eccleſia certus ſit numerus ꝑbendaꝝ quā capl̄m⁊ legatus augmē tare nō intēdebāt vel ius creare de nouo.Quis⁊ aliis audi tis papa ꝓdēnauit dictum cācellarium ad reſtitutionē eoꝝ que tenebat rōne dicte inſtitutionis īponendo ſilentium ei dem ſup dicta prebenda vel parte ipſius.ita tamen qꝺ per hoc predicto.g.vel nepoti legati nullum preiudicium ge neretur qz res inter alios acta alijs obeſſe nō debz. Ber.

Nō ibi intendēris ꝓuidere.g.nepoti ſuo⁊c.qꝺ babēs po teſtatē ꝓferendi bñficiū licite illud ꝓfert ēt nepoti ſuo dum mō aliud canonicū nō obſiſtat.īmo potius teneꝝ ſubuēire ſuis q̄ extraneis ſuppoſita in ceteris paritate.lxxxvi.di.ī c.non ſatis.⁊ nemo carnē ſuaz odio habuit.xiij.q.ij.nō eſti memus.vide tñ ꝛrium qꝺ nō.glo.i.q.iij.puēit. Nō ſcdo ex eiſdē v̄bis qꝺ pōt qs licite reſignare beneficiū ſuū vt alte ri ꝓuideaꝝ dūmō renunciationis actū nō deducat in pactū ſz iſtā reſignationē liberaliter⁊ pure faciat vide gl.ad ħ nō. i.q.i.ordinationes.ſi autē ħ deduceret in pactū i actu renū ciatiōis renūciatio ipſa eēt ſimoniaca.vt voluit hic gl.i.quā notabis.⁊ vide glo.in.c.ex pte.el.i.de of.dele. Nō tertio qꝺ legatus pape pōt ꝓuidere ēt de canōicatibus ēt eccleſie cathedralis.intellige qꝺ iſte tūc erat cardīalis.alſ nō poſſz legatus ꝓferre beneficia niſi bret de ſpāli indulgentia.vt in c.i.de of.leg.li.vi. Nō.quarto qꝺ legatus nō pōt diſpenſa re ꝛ ꝓciliū.hic.n.in v.ꝓcuratoꝛ.allegant duo ꝓcilia⁊ circa vtrū qz denegaꝝ ptās legato ꝛueniēdi⁊ credo qꝺ regulariꝝ nō diſpenſat ēt ꝛ ꝓſtitutionē ſolius pape niſi in caſibus ī q/ bus poſſit epūs.vide glo.nō.in.c.fi.de bere.li.vi. Nō quī to qꝺ ꝑbēda dr̄ ius ſpirituale īdiuiſibile.⁊ nō memini qꝺ ali bi,ꝑbeꝝ ita clare.nā in ꝑncipio dr̄ qꝺ iſte cācellari⁹ reſigna ui ꝑbēdā ſuā⁊ poſtea ſubdiꝝ qꝺ vacāte vno iure ſpeciali⁊c. ſz intellige ħ vt dixi in.c.maioꝛibus.ſ.e.,ꝓcedit.n.quando ꝑbenda ē ānexa cū iure canonie.tunc.n.ꝑbenda ꝑtim cōſi ſtit in tpalitate⁊ ꝑtim in ſpūalitate reſpectu canōie ſec⁹ vbi eſſet vna ꝑbenda ſine iure canonie.qz tūc eſt aliqd tēpoꝛale⁊ poſſet ꝓferri laico ad ipſius ſubuentionē.⁊ ſic ītellige gl. in.c.cū. M.de ꝓſti.in verbo in canōicos receperūt. Nō bonam practicā,ꝑbandi quaſi poſſeſſionē iuris canonicaꝝ. dz.n.articulari ſup exercitio actuū cōpetentium canonicis duntaxat.Et aduerte bene qꝺ q̄uis illi actus ex diſpoſitōe ꝓpetant alijs q̄ canonicis tamē ſatis ē qꝺ ex cōſuetudie tñ

ꝓpetant canonicis ꝛ oꝫ ꝙ articulef ꝙ tm̃ cõpetant canonicis ſicut faciebat iſte qui ſe allegabat babuiſſe domuꝫ forte ꝓpe eccleſiã q̃ tm̃ canonicis erat ſolita aſſignari. Jtẽ ꝙ fuerat receptus ad oſculũ pacis eo tpe quo ſoli canonici recipiebãt ꝛc. ꝛ nõ tex. de iſto oſculo pacis. Jtẽ nõ ſubditum poſſe agere ꝫ ꝓlatũ vt ceſſet a moleſtatiõe ſua ſup bñficio ꝛ ꝓmittat eũ pacifice poſſidere. Et nõ tex. in eo ꝙ allegabat ꝙ eps ꝑ biẽniũ paſſus fuit illũ pacifice poſſidere tractãdo eũ vt canonicũ vñ facit hec lra in argumẽtũ ꝙ ꝓlatus q diu tolerauit ſubditũ in bñficio ſuo nõ poſſit eũ compellere ad oſtẽdẽdũ titulũ beneficij ly poſſet in ſe aſſumere onus probãdi de facto tituli. ꝑ hoc vide glo. ꝛ qõ nõt Jo. an. ĩ nouella in regula ꝓma de reg. iu. ĩ. vi. ꝛ ꝑ Oſtĩ. in. c. ly beli. õ ſimo. vide ad mãm. c. ordinarij. de of. or. li. vi. Nõ in v. ꝓterea. ꝙ in eccleſia in qua nõ eſt numerus ꝓbendaꝝ nõ eſt dare vacationẽ alicui ꝓbẽde. nã vacatio dr̃ reſpectu exiſtẽtie ꝛ numeri. ꝛ idẽ dic in canonicatibus. vñ in eccleſia nõ babẽte numeꝝ canonicoꝝ cũ recipiẽ qs in canonicũ creatur quoddã ius de nouo qõ extinguiẽ cũ ꝑſona. ꝛ ad hoc allegaẽ quotidie iſte tex. ſecus ẽ in eccleſia habẽte numeꝝ. naz tũc mortuo vno ex canonicis vacat ius illius. Et nõ ꝙ ĩ eccleſia numerata ꝓſũt bi ad quos ſpectaẽ electio augmentare numeꝝ creãdo ipſo fcõ ex receptiõe quoddã ius de nouo. excipiunt tm̃ in tex. duo caſus. Primus qñ ſtatutũ numeri eſſet in ꝓrũ ſtatuto iurato firmatũ ꝛ ſic vr̃ firmare tex. ꝙ ſtatutũ iuramẽto firmatũ nõ poſſit tolli ꝑ ſtatũtes qõ vide tur mirabile. de quo. ĵ. latius ſubijciã. Secũdus caſus qñ papa ꝓfirmaſſet numeꝝ adiecta cla decreti decernẽtis inualidum ꝛc. Et ex ꝓrio nõ bñ ꝙ ſola ꝓfirmatio ſupioris non ĩpedit augmentationẽ numeri. Ex quo infero vnũ notabile dictũ ꝙ ly ſtatuta alicuius collegij ſint ꝓfirmata ꝑ ſupioꝛẽ nibilominus põt collegiũ collegialr ꝓuenire ꝓfirmatiõe nõ obſtãte. ꝓ hoc facit. c. cũ acceſſiſſent. de ꝓſti. in fi. limitatĩ ꝓut dixi ibi. ꝛ vide ꝑ bar. in. l. oẽs ppli. ff. de iuſti. ꝛ iur.

Nõ in v. vñ dictũ. ꝙ ꝓiectus ſup nullitate tituli bñficiaꝝ ꝓpellir reſtituere oĩa que ly occaſiõe illius beneficij. Sed circa vnũ aduerte. nõ enĩ vr̃ iſte tex. exꝑſſe ꝓdẽnare ad reſtitutionẽ fructuũ ꝓceptoꝝ a tpe inſtitutiõis. ꝛ reddit rõnem Egi. dicit enĩ ꝙ iſti fũt bonefidei poſſeſſores q releuanr̃ a reſtõne fructuũ. vt nõ. in. c. grauis. de reſti. ſpo. ꝛ in. l. ex diuerſo. ff. de rei ven. ꝛ intelligit tex. ꝙ cõpellir̃ reſtituere tm̃ poſſeſſiões ptinẽtes ad illã ꝓbendã. Oſt. vero in alia glo. ſentit ꝓriũ dicẽs ꝙ oĩa veniũt reſtituẽda. ꝛ ſic vr̃ tacite itelligere iſtũ. v. nõ ſolũ de poſſeſ. ly de fructib⁹. ꝛ lẽte tr̃ſeunt hic doc. Sz ꝓſidera qr̃ ly iſte potuiſſet eẽ bonefidei poſſeſſor tamẽ errabat in iure. Hũc eſt videre vtrum bonefidei poſſeſſor errãs in iure teneaẽ ad reſtitutionẽ fructuũ. Di. in regula poſſeſſor. tenuit ꝙ nõ. dicit enĩ ꝙ licz error iuris ĩpediat vſucap. ſeu ꝓſcrip. nõ tm̃ inducit fructuũ reſtõnem. ꝛ idẽ vr̃ ſentire Bar. in. d. l. ex diuerſo. ly dic ꝛ melius ꝓut ipſe ſenſit in. l. ly ꝛ fi. in. §. ſcire. ff. de peti. bere. nã qñ ꝙ qs poſſidet bonafide iure ſibi aſſiſtẽte qñ ꝙ poſſidet iure reſiſtẽte. ꝓmo caſu ꝓcedit ꝓmũ dictũ. ſcõo caſu tenef ad reſtõnem oĩum fructuũ. ar. in. l. quẽadmodũ. de agri. ꝛ cenſi. li. xi. ꝛ in. l. iubem⁹. C. õ ſa. ſan. ec. ꝑ hoc facit regula q ꝫ iura mercaẽ bonã fidẽ ꝓſumiẽ nõ bẽre li. vi. vnde ad ꝓpoſitum cũ iſte poſſideret iure reſiſtẽte vt ꝓz in. c. morib⁹. ſ. e. teneẽ ad reſtõnem fructuũ quãtũcũ ꝙ fuerit bonefidei poſſeſſor.

Nõ tm̃ ex ꝓmo dicto ꝙ ẽt in beneficialib⁹ bõefidei poſſeſſor nõ teneẽ ad reſtitutionẽ fructuũ quẽadmodũ nec in tpalibus. ꝛ vide dños de rota deciſi. xxiij. ꝛ qõ dixi ĩ. d. c. grauis. ꝛ h̃ nõ. Jn glo. ij. in fi. Jtẽ addũt doc. ẽt aliã rõnem. nã cũ eps nõ potuiſſet exꝑſſe iſtã inſtitutionẽ ratificare. vt poꝛe iurĩ ꝓriã ita ꝛ fortius nec tacite. nec poterat h̃ mãdare ꝓcuratoꝛi ẽt exꝑſſe qõ nõ cadebat ſub ptãte ſua ꝛ ꝑ bãc rõnem ſoluiẽ ꝓr. ũ qõ formabaẽ in glo. ſe. in eo ꝙ eps recepit iſtũ ad oſculũ pacis ꝛ tolerauit eũ ꝑ biẽniũ. nã taciturnitas nõ ꝓdeſt vbi exꝑſſus ꝓſenſus nibil opaẽ. ꝛ boc regl⁹. ꝓ h̃ vide bonã glo. in. l. i. C. vbi õ cri. agi. oz. Et nõ qõnez quã ponit Jo. an. in regula ſciẽti de reg. iur. li. vi. in mercu. ĩ eo ꝙ ꝓcludit exemplũ citatũ coꝛã eꝑo ꝛ nõ excipientẽ ſibi nõ ꝓiudicaſſe cũ exꝑſſe nõ potuiſſet ꝓrogare iuriſditionẽ epi ſine licẽtia pape. ꝓ hoc. c. cũ tpe. de arbi. ꝛ vide qõ plene dixi in. c. ſignificaſti. de foꝛo cõpe. puto tamẽ ꝙ iſta taciturnitas ꝓiudicat vt nõ poſſit cõpellere illũ ad oſtẽdendũ titulũ ſui beneficij vt dixi ĩ tex. Jn glo. in v. huiuſmodi clauſula ibi cũ eoꝛ fauoꝛe facta fit. nõ glo. iũcto tex. ꝓ eo qõ. ſ. dixi in notabilib⁹ ꝙ ꝓfirmatõ ſtatuti nõ ĩpedit illi⁹ retractatõez cũ videaẽ facta fauoꝛe ſtatuẽtiũ. Sz nõ bene modũ auferẽdi ptãtẽ retractãdi vt ꝑ ſupioꝛẽ ĩ ꝓfirmatiõe apponaẽ clauſula decreti decernẽtis irritũ ꝛc. Sz diceres tu cũ iſta ſit apoſita in fauoꝛẽ ſtatuentiũ quare eodẽ mõ nõ ꝓſit ſtatuẽtes illi fauoꝛi renũciare. So. dic ſm ĩno. ꝛ alios ꝙ ꝑ appoſitõz cle vr̃ papa aĩaduerniſſe ad fauoꝛẽ eccĺie exquo ligauit manus ſtatuentiũ vt ꝓſuppoſito ꝙ fuerit in fauoꝛẽ ſtatuentiuz attamẽ exquo ꝓnceps decreuit irritũ nõ ẽ licitũ ĩferioꝛi contrauenire babuit tamẽ ſupioꝛ reſpectũ ꝙ ꝑ illicitas ꝓces vr̃ minas alicuius potẽtis canonici ſepe ĩducunr̃ ad recipiẽdũ vltra numeꝝ. Ad idẽ in ſimili babeẽ ſeu nõ. in. c. cũ ꝓtingat de iureiurã. Jn glo. in v. augumẽtare ibi qr̃ intẽdebat idẽ ius ꝛc. ly glo. nõ allegat hic. vnde colligat ꝙ iſte eps intenderet vnicũ ius cõicare duob⁹. ly dic ꝙ põt hoc deꝑbendi in eo ꝙ inductus fuit ꝓmo ad renunciandũ. Jtẽ ĩ eo ꝙ fructus illi⁹ ꝓbende inſtituit diuidẽdos inter eos. nã ſi voluiſſet ius de nouo creare recepiſſet illũ nepotẽ in canonicũ ante renunciationẽ ꝓbende. Et potes in h̃ aduertere aliquos caſus. nã quãdoqz vacãte vno canonicatu recipiunr̃ pluref ꝛ videẽ voluiſſe iura de nouo creare. ar. h̃ ꝛ in. c. cũ. Ad. de ꝓſti. quãdoqz vacãte vna ꝓbẽda cui eſt ãnexus canonicaꝰ recipiunr̃ plures ꝛ puto ꝙ ſi ſimplr recipiunr̃ tz receptio oĩum ꝛ creanr̃ iura canonie de nouo ꝛ ꝓbẽda debeẽ primo recepto ꝛ ſi inſimul ſũt recepti erit loc⁹ gratificationi. ar. in d. c. cũ. Ad. ꝓiuncto. c. penul. de reſcrip. li. vi. Nec ob. iſte tex. qr̃ hic intendebat iſte archiẽps h̃ ius cõicare pluribus vt ꝓdixi. Qñ qz vacãte vno canonicatu ſeu vna ꝓbẽda recipiunr̃ plures ad illã ꝓbendã ſeu illud ius canõie ꝛ receptio nõ tz. qr̃ apparet ꝙ recipiẽtes nõ bẽbant aĩum creandi inf de nouo. ꝓ hoc tex. in v. ꝓterea. in vbo nõ poſſũt ad illõ ꝛc. ꝛ de hac mã vide qõ plene dixi ĩ. d. c. cũ. Ad. de ꝓſti. Jn glo. fi. ibi nõ agiẽ de iure alterius. ꝛ ꝓ hoc qr̃ ius vni⁹ eſt ſepatũ a iure alterius. nõ. n. vnus r̃cognoſcit ius ab altero ſz ambo ꝑiter recognoſcũt a ſupioꝛe iõ ſnĩa lata ꝫ vnũ nõ ꝓiudicat alteri. Et generaliter an ꝛ quãdo ſnĩa lata ꝫ vnũ nõ ꝓiudicet alteri. dic vt plene nõ. in. c. pe. de re iudi. ꝛ ĩ. l. ſepe ff. e. Jn ea. glo. ibi cũ ſnĩe ꝓceſſit ꝫ oẽs. nõ bene limitationẽ ad. c. penul. de appel. ꝛ dic vt latius dixi ibi. Et in fi. gl. nõ cõcluſionẽ glo. Et idẽ ſequiẽ Spec. in ti. de ſnĩe ꝑ a. §. nunc de effectu. v. ſz pone. nã poſſibile ẽ ꝙ alter babuit diſpenſationẽ a ſupioꝛe vel ꝙ ꝓmo fuit ꝓdẽnatus ꝑ falſaſ probatiões q̃s ſi iſte fuiſſet in iudicio reꝓbaſſet. vel iudex cõdẽnauit eũ ex odio ꝛ ſecundus potuiſſet bñe iudicẽ grationi ſum qui iudicabat iuridice. ꝛ vide bo. tex. in mã in. l. denunciaſſe. ff. de adul. ꝑ quã limitaẽ h̃ dictũ glo. vt ꝓcedat glo. ĩ ꝓdẽnatiõe ſecus aũt in abſolutiõe. nã illa lata ꝓ vno ꝓdeſt alteri ꝛ h̃ qr̃ rei ſunt fauoꝛabiliores. ꝛ vide qõ nõ. in. c. ſignificaſti. de adul. Extra glo. opp. vltra tex. ĩ eo ꝙ innuiẽ capitulũ nõ poſſe recipere aliquez vltra numeꝝ ſi eis obuiat ſtatutũ iuratũ. nã actus geſtus ꝫ iuramẽtuz regl⁹ tz ly attẽtans fit ꝑiurus. vt plene ꝑ Jo. an. in regula qõ ſemel de regu. iur. in mercu. nec alicubi reperiẽ oppoſitũ. qnĩmo videtur ꝓmũ dcm̃ ꝓbari in. c. ſicut. de ſpon. Jnno. hic ponit mirabilẽ theoꝛicã dicẽs ꝙ actus tpalis geſtus ꝫ iuramẽtuz tz ly gerẽs ſit ꝑiurus. exꝑlũ in eo qui iurauit nõ vẽdere libꝝ ly actus ſpũalis ꝫ iuramẽtum nõ tz. hec theoꝛica ſeu diuerſitas inter actum tpalẽ ꝛ ſpũalem nõ ply Jo. an. nec cõiter doc. ſequẽtibus. ꝛ vr̃ reꝓbari ꝑ dictum. c. ſicut. vbi tenet matrimoniuz ꝫctum ꝫ iuramentum. ꝙre cõiter ꝓcludiẽ ꝙ qliſcunqz ſit actus nõ inualidaẽ rõne iuramenti ꝓcedentis. ꝛ ĩõ dicit Jo. an. ꝙ ſi canonici recipiunt aliquẽ vltra numerum iuratuz tz receptio ly recipientes ſint ꝑiuri. Nec ob.

si dicatur q⁹ exquo incidunt in ꝓiurium efficiunt infames ⁊ viles qñ nõ ĩcurrũt ifamiaz ante receptionẽ.⁊ maxie tz receptio ſm eũ qñ ſuberat cã veniẽdi ꝫ ſtatutũ iuratuz. vtputa qz excreuerãt facultates. nã in ſtatuto tacite ꝺ ſubintelligi dz. vt in.c.cũ. ff. de ꝓſti. vñ nec ꝓiuriũ incurrẽt exquo collegialiter ꝟueniũt. dicit ẽt q⁹ receptio certo caſu nõ tz. ſ. qñ nõ ſuberat cã ꝟueniẽdi ⁊ receptus dedit operã vt recipientes venirẽt ꝫ iuramẽtũ.⁊ idẽ Jo. an. in addi. Spe. in ti. de leg. §. nũc tractem⁹. v. ſz ſi legat⁹. qõ ẽ nõ.⁊ aſſigno hãc rõnez nullitatis. nã dãs cãm ꝓiurio dz ꝓdẽnari tanqz ꝓiurus. xxij. q. v. in. c. i.⁊ ij. Collatio ergo iſta tali ⁊ taliter ſcã dz eſſe nulla vel ſaltẽ ãnullanda. ĩ. de exce. ꝓla. iter dilectoſ.

Sz aduerte ad aliud dcm̃ ꝓcedẽs. ſentit ibi io. an. q⁹ iuramẽtum ꝑſtitũ a ſingularib⁹ de collegio ligat eos ẽt inquãtũ ꝟuenire volunt collegialiter. hoc ſentit ex eo qz requirit ad euitationẽ ꝓiurij vt collegialiter ꝟueniant ⁊ cauſa ſubſit cõtraueniẽdi. cuius ꝯriũ ipſe ſentit in. c. i. de bis q̃ fiunt a ma. ꝓte capi. vbi nõ. dicit q⁹ ſi ꝺ dictũ eẽt vex fere oẽs ſcholares eẽnt ꝓiurii ⁊ officiales locoz q iurant ꝟuare ſtatuta ⁊ poſtmodũ tractu tẽporis ſtatutũ tollũt. vñ ſm eũ iuramentũ videt ꝓeſtitũ vt ſingłr nõ ꝟueniãt nõ aũt ligat qui poſſint tollere ſtatutũ ⁊ p ꝑñs iuramentũ ei acceſſoriũ.⁊ eandẽ mentẽ videt habuiſſe ꝑau. in cle. i. de regu. vbi dicit q⁹ aut illi ꝺ collegio iurant ꝟuare ſtatuta aut ꝓtẽta in ſtatutis. ꝓmo cãu ſi ꝟueniũt collegialiter nõ incidunt in ꝓiuriũ qz tollũt ſtatutũ ⁊ p conſequẽs tollit iuramẽtũ ſtatuto acceſſoriũ. ſec⁹ ſi iurãt ꝓtẽta ĩ ſtatuto ꝟuare qz tũc inciderẽt ĩ ꝓiuriũ veniẽdo ꝫ ſine cã rõnabili.⁊ ĩtellige q⁹ iurauerũt ſeruare ꝓtenta in ſtatuto nulla habita mentiõe de ſtatuto. vtputa ſi dixerũt iuramus nõ recipe aliquẽ q nõ ſit graduatus ſecus ſi dixiſſent iuramus nõ recipe aliquẽ q nõ ſit graduatus ſicut cõtinet in ſtatuto. qz in hoc caſu videt iuraſſe ꝟuare ſtatutũ. vt ſẽtit in ſiũ Jnno. in. c. olim. de cẽſi. ſz io. de lig. ĩ. d. cle. i. dixit q⁹ ẽt ĩ ꝓmo mẽbro ꝟueniẽdo collegialiter incidũt in ꝓiuriũ. qz ĩ ipſo actu ꝟuẽtiõis repiũt iuramẽtũ ĩ ꝯriũ.⁊ ſac ĩ ſiũ qõ nõt inno. in. c. ꝑterea. de ap. hec mã ſemꝑ mihi fuit viſa difficil. ꝑ ꝓcordia dicerem ſic q⁹ aut ſingulares de collegio iurant ꝟuare ſtatuta ſingłr ita q⁹ habito reſpectu ad formã ⁊ ſubſtantiã iuramẽti potius ligat eos ſingłr.⁊ tunc ſublato ſtatuto collegialiter nullũ ꝓiuriũ incurrũt ꝟueniẽdo.⁊ ꝺ caſu ĩtelligit dictũ io. an. in ꝑal. c. i. Exemplũ ſtatutũ ẽ q⁹ nullus det vocẽ niſi ſit matriculatus. iurauerunt ſinguli ꝟuare ſtatutũ. hoc caſu iuramẽtũ ꝓcernit obſeruantiã ſinguloz ĩõ ſi collegiũ deliberat tollere ſtatutũ nõ peccãt ſinguli poſtmodũ ꝟueniẽtes. ſz ſi iuramentũ ſtringit eos ad obſeruantiã ẽt collegialiter bẽat locũ alia opi. vt ſine metu ꝓiurij ſi poſſint ẽt collegialiter ꝟuenire cã rõnabili non ſubſiſtẽte. pone exẽplum in caſu. c. nñi. nã canonici iurãdo nõ recipere aliquez vltra numez ſeu ſtatutũ iuratũ vident habuiſſe reſpectum vt ẽt collegialiter nõ recipiãt qz nullum dubiũ q⁹ ſingulares nõ ꝑñt eligere canonicos. vñ ex forma ⁊ mã iuramẽti poteris cõꝓrebendere vtz ſtatutũ ſtringat tm̃ ſingulos ſingłr an ſingulos collegialiter. Sz ꝯ ꝓdicta facit iſte tex. vbi ſtatutũ iuratum ⁊ ꝓfirmatio pape adiecta clauſula decreti eq⁹ pant. vñ quẽadmodũ nõ valet receptio in ſecũdo caſu ita nec in ꝓmo. So. dicunt aliqui q⁹ iſta fuit allegatio ꝑtis iõ nõ cõtinet ius. ſcõo ⁊ melius hic nõ dz q⁹ nõ teneat receptõ ꝫ ſtatutũ iuratum ſz q⁹ nõ ꝑñt canonici aliquẽ recipe. quia illud dicimur poſſe qõ honeſte poſſum⁹. xxij. q. ij. in. c. faciat bõ. l. filius. ff. de ꝓdi. iſti. Et aduerte ad mãz vnũ nõ. dictũ ſi vex ẽ qõ põt do. An. ĩ. c. ij. de ſpõ.⁊ Jo. de lig. ĩ cle. i. de vſuris. dicũt. n. q⁹ vbi iuramẽtũ ꝓcernit fauorẽ iurantiũ ꝑñt illi renũciare. facit ad illõ. c. ij. de ſpõ. Ego ĩ diſticte nõ admitterẽ qz eſt quaſi ꝯ ſupius tacta. vñ ꝓcluderẽ ſic q⁹ aut ſinguli de collegio iurãt in fauorẽ collegij ⁊ tũc collegiũ põt remittere qz ille ad cuius fauorẽ iurat põt iuramentuz remittere. vt in. c. i. de iureiur. ⁊. d. c. ij. aut iurãt ſinguli ĩ fauorẽ eccleſie vel in fauorẽ ipſoz ſinguloz ⁊ tũc nõ ꝑñt hoc iuramentũ ſibi remittere. qz quis nõ valet ſeipſum abſolvere ⁊ vt dicit archi. in. c. nõ eſt. xxij. q. i. quẽadmodũ qs põt iurare in fauorẽ alteri⁹ fortius ĩ fauorez ꝓꝓriũ. nã vinculat ſe deo qz ꝓmaria obligatio acquirit deo. de quo tñ dicendum vt plene nõ. in. d. c. ij. Et adhibeas cautelã ad ꝓpetuationẽ ſtatuti vt ſinguli iurent ꝓtenta in ſtatuto nõ habita mẽtione de ſtatuto.⁊ vt iurẽt q⁹ ẽt collegialiter nõ contrauenient ſubſiſtente cauſa poſtmodum cõcernente fauorem publicum poſſunt cõtrauenire. vide glo. nõ. xi. di. in bis.⁊ fac quod dixi ſupra.

Vacante.

De vna ꝑbenda vacante pñt fieri due ſi ei⁹ ſuppetãt facultates alis diuidens ĩtegrare teneť. h. d. ſecũda ꝑs ibi ſup quo. Caſus ſr̃alis. Vacãte quadã ꝑbenda in quadã eccleſia cathedrali: eꝑs ex illa ꝑbenda ꝑſtituit duas ⁊ ibi inſtituit duos canonicos: altero illoz defuncto: q⁹ dã clericus nomine hipolitus prebendã illius defuncti auctoritate apoſtolica fuit adeptus. Jſte hipolitus ĩpetrauit litteras a domino papa ꝯ epm: vt integraret illi prebendaz ⁊ alius dicebat ſe bñe idem ius ꝯ ipſum epm: que fuit eꝑs quid facere deberet. Rñdet pa. q⁹ cũ turoñ. cõciliũ diuiſionem ꝓhibeat ꝑbendaz. Eꝑs teneť illas ꝑbẽdas reitegrare de vacaturis niſi ex cã rõnabili de ꝓdicta ꝑbenda ꝓſtituerit duas ⁊ tot ſint ꝓuentus vtriuſqz q⁹ poſſint cõpetẽter vtriqz ſufficere. Ber. Nõ ꝓmo q⁹ ad hoc vt ex vna ꝑbenda ꝓſtituãť plures oz neceſſario q⁹ cõcurrãt q̃ttuor. Jꝓrimo q⁹ dicentes ſeu ꝓſtituentes hoc itendãt. vt clarius colligit ĩ. c. dilecto ꝑce. i. §. ꝑterea. Secũdo vt hoc fiat de cõſẽſu capituli. nã cũ altereť ſtat⁹ eccleſie dz haberi ꝓſenſus capituli. ar. ĩ cle. ij. de reb⁹ ec. nõ alie.⁊ facit qõ dicã ĩ. c. nouit de bis q̃ fi. a ꝑla. Tertio vt ſubſit cã rõnabilis illã diuidendo. puta defect⁹ canonicoz⁊ augmentatio diuini cultus. Quarto vt reddit⁹ cuiuſcũ qz ꝑbẽde ſufficiãt ꝓpetenter cui cũ qz ꝑbendato. Et nõ q⁹ non ꝓſiderať q⁹ oẽs ꝑbende ſint pares dũmõ ex cã ſit ſcã diuiſio⁊ reddit⁹ ſint cõpetentes. ſic limita. c. cũ omnes. de ꝓſti. Nõ ſcõo ex hoc⁊ ex fi. lr̃e. q⁹ q̃libet ꝑbenda dz eſſe cõpetens vt ſic cuilibet ſit ꝓuiſuz in cõpetenti beneficio⁊ vbi canonici nõ haberent ꝓpetẽteſ ꝑbendas recurre ad remedium. c. expoſuiſti. ĩ. e. Nõ tertio limitatiõez ad. c. maiorib⁹. ſ. e. q⁹ ꝓhibet ſectõez ꝑbendaz ꝓcedit niſi interueniant q̃ttuor de quibus ſupra pmiſi.

Nõ vltio q⁹ habens ꝑbendã diminutã ſine cã rõabili ſeu ſibi nõ ſufficientem põt agere ad ꝑbende itegrationez.⁊ intellige in caſu quo fuit diuiſa, put loquit iſte tex. ſec⁹ ſi ex p⁹ facto fieret minus ꝓpetens tũc. n. recurrendũ eſt ad. d. c. expoſuiſti. Jn glo. ij. ibi vel alia rõ põt reddi. hec eſt verioz.⁊ clare colligit ex tex. vt pz ibi ad illas ⁊c. fuerũt. n. aſſũ pri iſti ad duas ꝑbendas nõ aũt ad vnicũ ius, put fuit ĩ. c. ꝑce.

Et circa mãm inſtat ꝺ Moſt. ponendo diſtinctiõez. aut. n. in eccleſia nõ eſt certus numerus aut ſic. Jꝓrio caſu indubio tz receptio nouiter facta. dic tñ q⁹ nõ debent recipi plures q̃ poſſint ſuſtentari ex reddit⁹ eccleſie. in. c. i. de inſti.⁊ in. c. i. in ſi. de ſta. reg. li. vi. Secũdo caſu aut numeruſ eſt iuratus vel ꝓfirmatus p papaz adiecta cl̃a decreti.⁊ dic vt in. c. ꝑcedenti. aut ceſſant iuramentũ⁊ ꝓfirmatio cũ adiectiõe clauſule.⁊ tunc ſi nulla vacat ꝑbenda tz receptio pluriũ⁊ iura canonie creanť de nouo. vt in. c. ꝑcedenti. Sz tu intellige vt dixi poſt glo. in. c. dilectus. ſ. e. nã nõ dz recipi multitudo ſine ꝑbendis. aut vacat ꝑbenda⁊ ſi recipiuntur plures ad illã nõ tz receptio. vt ĩ. c. ꝑce. ſec⁹ ſi. plures recipiant ſimplr. de quo tñ dic vt lati⁹ dixi ĩ. c. ꝑcedenti. Jn ea. glo. ibi⁊ ſic vr̃ q⁹ eꝑs poſſit tolerare. hoc dcm̃ glo. nõ colligit ex tex. qz iſti nõ fuerunt electi ad vnum bñficium.⁊ dic vt dixi in. c. tue. ſ. e. nõ tñ iſtã glo., ꝓpter auctoritatez ſuam q̃is nõ ſit vera. Oppo. extra glo. ꝯ tex. vr̃. n. q⁹ eo caſu quo diuiſio nõ fuit legitime ſcã teneat diuidens de ſuo integrare ꝑbendas quẽadmodũ teneť quis qñ ordinat aliquẽ ſine titulo. vt in. c. eꝑs. ſ. e. So. Moſt. vr̃ fateri ꝯriũ. dic. n. q⁹ ſi diuidens viuit⁊ eſt ſoluendo teneť, puidere iſtis ꝑbẽdatis ſaltem in vita ſua qz cria morte extinguũť. xxij. diſti. quoꝝdã. ſz ego puto q⁹ ſolum teneat donec de vacaturis ĩtegraueru ꝑbendã qm̃ cum ꝺ redundaret in vtilitatez ec-

clesie põt de redditibus ecclesie illam integrare. sicut vide-
mus in eo qui ordinauit sine titulo. cõpellit. n. de suo ꝓuidere donec de bñficio ecclesiastico ꝓuiderit ordinatis. vt in. d. c. eps. serua ergo dictũ Host. anteqz pbendã de vacaturis integrauerit. Sz qro qualiter fieret reintegratio ꝺ vacaturis cũ vna nõ debeat diuidi vt altera integret. vt ꝓbat in. c. cũ cãm. j. e. So. itelligunt doc. ꝛ bñ q fiet integratio de vacatura multũ pingui ex q̃ poterũt fine magna lesione aliqui fructus subtrahi nõ tñ debẽt tot reddit⁹ subtrahi q ex refiduis nõ possit pbendat⁹ ꝓpetẽter viuere. tũc enim militaret ꝓriũ. Et ex pdictis ꝛ ex tex. nõ q lz pbende sint multũ pingues ita q reddit⁹ sup sint necessitatib⁹ canõicorũ nõ tñ ex hoc solo debẽt diminui ꝛ alie pbẽde creari sed oz q ẽt subsit cã rõnabilis. vt i tex. puta qz vt dixi ecclesia patit defectũ in fructibus. vel volũt creare de nouo aliqꝺ bñficiũ iuxta. c. statutũ. s. e. secus aũt vbi reddit⁹ cões multũ excrescerẽt. nã tũc ꝺ ẽ legitia cã augmẽtandi numerũ prebendarũ. vt in. c. cũ. M. de ꝓsti. ꝛ. c. fi. j. de verbo. fig. Nec ob. si dicat canonicũ nõ debere hẽre vltra necessariũ. nam poterit qꝺ supest ꝓuertere in piã cãm. vt dicit tex. xij. q. i. i §. fi. nã in epõ ꝺ videmus ꝛ in alio plato qui bñt reddit⁹ vltra necessaria vite sed tanqz rectores ꝛ dispẽsatores debẽt tales redditus indigentibus cõicare. xij. q. i. in. c. videntes cum similibus.

Dilectus. Si papa mandat capło vt aliquẽ in canonicũ recipiãt ꝛ prebenda fiq vacat cõferãt. si de mãdato sciẽtes alij ꝓferunt cogunt ꝑmũ recipe ꝛ de redditibus ecclesie loco bñficij ꝓuidere donec pbendã bẽat. Vel gnãli⁹ sũma sic. Si papa mãdat ei ad quẽ spectat vt bñficiũ ꝓferat collatio p eũ alteri facta tz ipse tñ ex transgressiõe punit vt ꝺ dz. Et ꝑma ps querele decid. ptinet. secunda dat iudices ibi fraternitati. Casus litteral. Quidã clericus. g. noie obtinuit litteras a dño papa ad capitulũ, nouariẽse: p quas mãdabat eidẽ vt dictũ. g. recipent in canonicũ ꝛ in frẽm: ꝛ prebendã si qua vacaret ꝓferrẽt eidẽ: sz capłz mandatũ aplicũ adimplere nolebat: imo pbendã vacantẽ quã do. papa predicto. g. ꝓferri mãdauit alij assignauerũt vnde idẽ. g. petijt a do. pa. vt qꝺ de ipso mãdauerat faceret adipleri. Ex pte capituli allegabat q pbẽda nõ vacabat eidez. Papa bis auditis mãdat quaten⁹ si ꝓstiterit q in nouariẽsi ecclesia pbenda vacaret eo tpe: qñ nouariẽn. canõici lras receperũt dictũ clericũ faciãt recipi in canonicũ ꝛ in fratrẽ cũ pbendã illã in elusionẽ mãdati apostolici alij duxerint ꝓferendã: ꝛ de ꝓuentib⁹ illius ecclesie aliquos redditus annuati faciãt assignari eidẽ donec pbendale officiũ fuerit assecur⁹. Ber. Nõ primo q qz qz ex lris monitorijs seu ꝓceptorijs nõ q̃ratur ius ei ꝓ quo scribit iuxta nõ. in. c. veniẽs. de renũ. tñ si illis nõ paret licite põt iplorare offm supioris vt ille mãdent executiõi saltẽ quo ad penã nõ pentiuz. Nõ scõo q p mandatũ aplicũ de ꝓuidẽdo sup canonicatu ꝛ pbẽda nõ afficit pbenda vacãs vel vacatura quo minus collatio alteri facta teneat lz secus sit in receptiõe in canonicũ auctoritate aplica facta. nã ex tali receptiõe afficit pbenda vacãs vel vacatura adeo vt nõ teneat collatio alteri facta i. c. si post qz j. eo. ti. li. vi. ꝛ sic colligit dzia maria inter receptionẽ i canonicũ ꝛ mandatũ vt recipiat. Nõ terno ex hoc ꝛ ex tex. q p mandatũ factũ collatori vt certe psone ꝓuideat de certo bñficio nõ liganꝺ manus collatoris quo minus teneat collatio alteri facta. ꝛ videt ꝑma frõte ꝓbare iste tex. vnũ notabile dictũ q actus gestus ꝑ mandatũ ꝑncipis ꝛ sic ꝑ legez aiatã tz mero iure lz ꝑficiẽs sit puniendus hoc tñ limita vt j. dicã. Vltio nõ casũ sin. in fi. c. circa penã iponẽdã collatori nõ penti mãdato aplico. cogit. n. de suo ꝓuidere dõec mandatũ aplicũ adipleuerit. ꝛ qz qz voluerunt qdã dicere q istud. c. nõ ptineat ius sz grãm q̃si velit hãc penã nõ trabendã in cõsequẽtiam glo. tñ ꝺ ꝛ doc. ꝓ maiori pte sentiũt oppositũ. ꝛ vide ino. in. c. statuimus. de ma. ꝛ obe. vbi non solũ firmat qꝺ dixi sz ẽt multũ singlr extendit istã penaz ad ꝑtẽnentẽ legẽ mortuã. dicit enim q lz recepti auctoritate capituli nõ bẽant ius affectiuũ ad pbendã vacaturã tñ si capitulũ ꝓferat pbendã vacãtẽ ei qui nõ fuit ꝑmo receptus vel extraneo tenet ꝑmo ꝓuidere de redditib⁹ ecclesie ſm q ꝺ dicit qz ꝓtẽpserũt ꝓceptũ legis que vult vt recepto i canonicũ ꝓuideat de pbẽda. vt in. c. relatũ. s. e. ꝛ qz qz boc ocm ꝑma frõte videat duz qz fit extẽsio disponis penalis forte ad casum nõ bñtẽ p oia idẽptitatẽ rõnis cũ grauius sit saltẽ quo ad penã inferendã ꝓtẽnere ꝓceptũ legis viue qz mortuo. vt. l. celsus. ff. de arbi. nõt Bar. i. l. ãplius. ff. rẽ ra. bat̃ pp auctoritatẽ Inno. ꝛ qz dictum ẽ satis equũ ne remaneãt canonici sine pbẽdis est illud dictũ satis recipienduz.

In glo. i. ibi vel qz cito possent. satis plz decisio glo. nam ex quo papa mãdat pure aliquẽ recipi in canõicũ ẽt si nihil mãdaret de pbende receptõe tñ canonicatus debet sibi ꝑme vacature. vt in. c. bi q ꝛ. c. si post qz. ꝛ. c. si clericus. j. eo. ti. li. vi. vñ ꝑsuppono q vigore huius mãdati inquãtũ mãdabat de vacãte nõ deberet isti prebẽda debet tñ rõne canonie. ꝛ vide de mã p glo. in. c. ꝓstitutus. de rescrip. que ẽ satis nõ. In glo. in v. receperunt. hec glo. in effectu itrat illũ articulũ nunqd in rescripto debeat ispici tps date ante tps pñtatiõis. ꝛ adducit multa, p ꝛ ꝑ. ꝛ finaliter diuersificat casus ꝓrios nec tradit aliquã bonã doctrinã sz deducit ad qstionẽ. Nũquid valeãt lre ipetrate ad iudicẽ excõicatum tpe date si tpe receptiõis ẽ absolut⁹. ꝛ mã ista ẽ brocardica tõ difficile põt dari certa doctrina. nã ſm varietatẽ casuum ẽ fienda varia decisio. Sz vt babeat aliqua doctrina saltem in genere distinxit ꝺ io. an. post Pet. ꝛ do. An. p alia vba ꝛ ꝓiungẽdo oia simul ac clari⁹, psequẽdo distingue sic. aut qrit de rescripto ipetrato ad bñficia aut ad lites. ꝑmo casu quo ad vim cõprebensiuã respectu illoz qbus scribit ꝺbz attẽdi tps date. idẽ respectu iuris agẽdi qꝺ orit ex rescripto ꝛ iste ẽ ꝓprius casus. c. eã te. s. de rescrip. Ñqz qrit de vi ꝓprebensiua respectu rei ꝓ q̃ scribit ꝛ attendit tps date. vt est casus in cle. fi. de rescri. vbi pz q bñficium creatuz post datã lrazz nõ cõprebendit in lris. Ñqz qrit de viribꝰ rescripti respectu capacitatis eius ꝓ quo scribit ꝛ tũc si cessat surreptio attendit tps quo rescriptuz mãdat executõi. iste ẽ tex. nõ. in. c. ei cui. j. e. ti. li. vi. sz vbi a ꝑncipio cõmittit surreptio ꝓsiderat tps date. ꝛ iste est casus in. c. si eo tpe. de rescrip. li. vi. sic debes reducere ad ꝓcordiã illa duo. c. q̃ videtur multũ ꝓriari. nam in. c. si eo tpe dr q si mandat ꝓuideri de beneficio curato vacaturo ꝛ ipetras nõ bz etatẽ legiti mã tpe date lz eaz bẽat tpe vacatiõis bñficij rescriptũ ẽ surrepticiũ in. c. ei cui. vr decidi oppositũ. nã ibi dr q si mãdatur ꝓuideri alicui de pbenda vacatura ꝛ in illa ecclesia sunt varie pbende. qdam diaconal. quedã sacerdotalis licet tpe date ipetrans nõ bẽat etatẽ ad bñdam pbendaz sacerdotalem si tñ est in etate tpe quo vacat debet sibi sacerdotalis. sz dic vt dixi q in. c. ei cui. nõ fuit cõmissa aliq surreptio qa ipetrauit in genere nõ faciẽdo mentionẽ de pbenda diaconali vel sacerdotali. ꝛ iõ satis ẽ q tpe vacationis repit i etate legitima. sz in. c. si eo tpe cõmisit surreptionẽ eoipso q ipetrauit sup bñficio curato nõ faciendo mentionẽ de defectu etatis. Ex hac ꝓcordia siue theorica clare decidit vnuz dcm notabile ꝛ quotidianuz qꝺ ponit ꝺ io. an. Papa motu ꝓprio mandat ꝓuideri ticio de bñficio curato vacaturo qui qdem ticius nõ habebat etatem ltiam tpe date sed eam bz tpe vacatiõis bñficij dubitat nunquid sibi debeat illud bñficium curatũ. ꝛ dicendũ est q sic. qz motus ꝓprius excludit surreptionẽ in. c. si motu ꝓprio. j. e. ti. li. vi. ꝛ in cle. si romanus. e. ti. ergo satis est q sit in etate tpe vacationis beneficij. vt in. d. c. ei cui. ꝛ sic restringe. c. si eo tpe. vt nõ ꝓcedat in lris ꝓcessis motu ꝓprio. qꝺ bñ notabis. Ñqz quert de viribus rescripti respectu surreptiõis cõmisse et attẽdit tps date. nã nõ est iputãduz ipetrãti si nõ fecit mẽtionẽ de his qui nõ erant tpe date. ꝛ iste est ꝓprius casus. c. constitutus. de rescrip. Ñqz ꝓsideret inobedientia seu negligentia non parentis mandato aplico ꝛ tunc cõsideret tps receptionis lrazz seu noticie qz nõ põt quis dici negligens seu inobediens si ignorat mandatũ supioris. ꝛ iste est cãus

iſtius.c.ħ.n.non cõtenditur de validitate reſcripti neqꝫ de vi ꝓrebenſiua ſed ſolũ vt puniãt iſti canonici q nõ paruerũt mãdato aplico.iõ ſolũ cõſideraꝛ tꝑs receptiõis.ad idẽ c.i.j.ỏ ꝓceſ.ꝑben.li.vi. Q̃nqꝫ ꝓſideraꝛ reſcriptũ reſpectu ꝓpetuatiõis tẽꝓoꝛis ꝛ ſi gr̃a ẽ ꝓfecta in reſcripto ita q̃ non mãdaꝛ fieri ſz ẽ facta ꝛ tunc attẽdiꝛ tẽꝑus date.nõ enĩ variatur poſtmodũ ex morte ꝓcedẽtis.ꝛ iſte eſt caſus nõ.cũ glo. in.c.ſi is cui.e.ti.li.vi. Q̃ſiqꝫ gr̃a nõ ẽ ꝓfecta ſed mandatur fieri ꝛ tunc inſpiciꝛ tꝑs inchoatiõis mãdati.nã ſi ꝓmiſſãri⁹ nõ inchoauit exeq gr̃aꝫ expiraꝛ ꝑ morẽ cõcedẽtis.de quo tñ dic vt plene colligiꝛ ex.d.c.ſi is cui.ꝛ.c.ſi ſup gr̃a.de of. dele.li.vi. Venio ad ſcõm ꝑncipale.ſ.ad reſcriptũ ĩpetratũ ad lites in quo dicendũ q reſpectu actiõis ſup q̃ ĩperraꝛ reſcriptũ inſpiciꝛ tꝑs date.vt in.c.ſi.de reſcrip.vbi pz q reſcriptũ nõ extendiꝛ ad lites oꝛtas poſt tẽꝑus date. Q̃nqꝫ ꝓſideraꝛ negligẽtia iudicis nõ ꝓſequẽtis ĩfra tꝑs in reſcripto exꝓſſum ꝛ attẽdiꝛ tꝑs receptiõis lr̃aꝝ.qõ intelligo qñ ſtatuiꝛ ſibi terminus ꝑ numeꝝ dieꝝ ſeu menſiũ.vtputa mãdatur iudici vt litẽ decidat ĩfra tres menſes.dz.n.tũc attendi tꝑs receptiõis lr̃aꝝ.ab eo.n.tꝑe incipit currere illõ tꝑs ꝓfixũ.vt ꝓbaꝛ in.c.ſup eo.el.ij.ſ.de ap.in fi.ſecꝰ vr̃ vbi apponiꝛ certũ tꝑs nõ ꝑ numeꝝ dieꝝ.vtputa ſi mandaꝛ cã ỏci di vſqꝫ ad feſtũ pẽtecoſtes qꝛ tũc tꝑs currit immediate. de quo dicendũ vt plene nõ.in.d.c.ſup eo. Q̃nqꝫ ꝓſideratur negligẽtia ꝓtis ĩpetrantis in nõ vtendo reſcripto ꝛ dz attẽdi tꝓſ poſſibilitas.de quo dicendũ vt in.c.plerũqꝫ.ꝛ in.c. ſi aũt.ſ.de reſcrip.ꝛ dixi plene in.c.vt debitus.de ap. Q̃nqꝫ ꝓſideraꝛ odiũ ĩpetrãtis.vt in caſu.c.qꝛ fruſtra.de vſu.ꝛ attendiꝛ tꝑs ꝓfitatiõis.vt ibi bz. Q̃nqꝫ attẽdiꝛ reſcriptũ circa ipſius ꝓpetuationẽ ꝛ attendiꝛ tꝑs citatiõis vel meliuſ tꝑs inchoatõis.de quo dicendũ vt in.c.gratũ.ꝛ.c.lz.de of. dele. Ex b s apparet q diuerſis reſpectib⁹ põt cõſiderari reſcriptũ.ꝛ infiniti ꝓſit accidere caſus ſed ſaltẽ ſunt in genere cõꝓrebenſibiles ſub caſib⁹ ꝑdictis.vide in mã bñficiali bo.glo.cũ tex.in.c.ſi ſoli.ꝛ.c.ſi caplo.de cõceſ.ꝑben.li.vi.

Ex ꝑdictis põt iferri ad deciſionẽ qõnis quã formauit ħ glo.in ꝑn.vtrũ iudice ĩpetrato exñte excõicato tꝑe date valeat reſcriptũ ſi tꝑe receptiõis nõ eſt excõicatus. Et glo.cõcludit q nõ valeꝛ qꝛ dz attendi tꝑs date. Doc.ħ aliꝛ diſtinguũt.dicunt.n.q aut erat iſte notorie excõicatus ꝛ ꝓcedit dcm̃ glo.ar.c.ad ꝓbandũ.de re iudi.qõ ſatis mihi plz. qꝛ a tꝑe date imꝓrimiꝛ iuriſdictio ſed reſcriptũ non repit ſubiectũ habile ad recipiendã iuriſdictionẽ. Si aũt erat excõicat⁹ occulte ꝛ tunc ſi ĩpetrãs ſcienter ĩpetrauit illũ non valet reſcriptũ.ꝛ ħ apte tz hic Jo.an.qõ notabis ꝓpetuo nõ ſoluz reſpectu huius caſus. Sz põt inferri ad vnũ caſũ valde generalẽ quẽ poſuit Jo.cal.in.d.c.ad ꝓbandũ.ꝛ credo q habuit fundamẽtũ ab iſto dicto io.an.dicit.n.ibi q geſta per iudicẽ excõicatũ toleratũ in fauoꝛẽ ꝓtis nõ tenẽt ſcienter litigantis coꝛã occulto excõicato vel ſaltẽ geſta debẽt retractari. Ex quo infero q ſi occultus excõicatus ꝓtulit tibi ſcienter bñficiũ nõ tz collatio vl retractabiꝛ.qõ ẽ ꝓpetuo nõ.maxime ad limitationẽ.l.barbarius.de of.ꝓto.ꝛ.d.c.ad ꝓbãdum. Si ỽo ĩpetrans ignoꝛabat valet reſcriptũ exquo repitur abſolutus tꝑe ꝓceſſus cũ hic nõ agaꝛ de graui ꝓiudicio ꝛ facit.d.c.ad ꝓbandũ. In glo.in ỽbo duxeꝛit in fi.ħ gl. tãgit iudicio meo ꝛia ſatis difficilia ꝛ mime formaliter ſoluunt ꝑ glo.ꝛ maxie inſtat illud ꝛiũ q geſtũ ꝛ legẽ moꝛtuã ẽ nullũ vel ſaltẽ retractãdũ ergo foꝛtius ſi eſt geſtũ ꝛ legem aiatam.nã ꝓnceps ẽ lex aiata in terris.ix.q.iij.ipſi ſunt.ꝛ ĩ auc̃.de ꝓſulib⁹.in fi.nã qõ ꝓncipi placuit legis bz vigoꝛem inſti.de iure na.in.§.ſz qõ ꝓncipi.ergo iſta collatio ꝛ pape mãdatũ facta debuit eẽ nulla vel ſaltẽ annullanda.nec doc. noſtri aliter ſoluũt ꝛ glo.q̃ſi ꝓtenti ipſius ſo.q̃ in veritate ñ ſatisfacit ꝛiis. Bar.in.l.ãplius.ff.rẽ ra.ba.dicit q quo ad actus ĩualiditatẽ duꝛius agiꝛ cũ lege q̃ꝫ cũ eius miniſtro ſz quo ad penã ĩponendã duꝛius agiꝛ cũ miſtro.allegat.l.ſi libertus.ff.de iurepa.vbi alienatio facta in fraudẽ legis non tz ſz boĩs ſic.ꝛ ħ dictũ bar.põt ꝓcedere reſpectu iudicis iferioꝛis inhibẽtis alienationẽ rei vl reſpectu ꝓtis paciſcẽtis iuxta nõ.in.c.rainaldus.de teſta.ꝑ inno.ꝛ in.l.ſi.C.ỏ reb⁹ alie.nõ alie.ſed reſpectu mãdati ꝓncipis nõ vr̃ dictũ ſuũ ꝓcedere.nã vt nõ.dicit Jnno.in.c.ſi.de accuſ.quẽadmodum alienatio eſt nulla attentata ꝛ legẽ moꝛtuã ita ſi eſt attentata ꝛ ꝓceptũ pape qui ẽ lex aiata in terris.ad idẽ qõ ipſe nõ.in d.c.rainaldus.vbi dicit q ſi papa mãdat alicui ꝓlato vt cõferat aliqõ bñficiũ vel vt nõ alienet nõ tz geſtũ ꝛ mãdatum ſuũ.ſz vide ħ ꝓbari in.c.vitatis.de do.ꝛ ꝓtu.in fi.vide etiã Jo.an.in.c.ꝓſtitutus.j.de ꝓceſ.ꝓben.vbi vr̃ apte ſentire q ſi papa mãdat collatoꝛi ne ꝓferat nõ valet collatio.ꝛ boc ꝓbo ꝑ.c.vt noſtꝝ.ſ.de ap.ad idẽ.c.ſi ſoli.ꝛ.c.ſi caplo.de ꝓceſ.ꝓbẽ.li.vi.vbi collatio facta ꝛ mãdatũ executoꝛis pape nõ tz foꝛtius ergo ſi ẽ ſcã ꝛ mãdatũ pape.ad idẽ bo.glo.in c.ſi eo tꝑe.de elec.li.vi.vñ ꝑ ꝓcoꝛdia dicerẽ ſic q aut papa directe mãdat collatoꝛi ne ꝓferat certũ beneficiũ ꝛ nõ tenet collatio in ꝛriũ attẽtata ꝑ iura ꝛ rõnes ſupius alleg. Q̃nqꝫ papa mãdat vt cõferat ticio ꝛ ille cõtulit ſẽpꝛonio.ꝛ ſubdiſtingue.aut mãdatarius nõ bẽbat alꝫ ptãtẽ ꝓferendi ſz recipit ptãtem ex iſto mãdato clarificato ꝛ tũc non tz actus niſi fuerit forma mãdati.ad ħ.c.venerabili.de of.dele.ꝛ.c.cũ dilecta.de reſcrip.ꝛ.l.diligenter.ff.mã. Si ỽo mãdatariꝰ alꝫ bẽbat ptãtem ꝛ tunc tz qõ facit ꝛ mãdatũ non ex ptãte delegata ſz ex ptãte ordinaria quã bẽbat.ꝛ iſte eſt ꝓprius caſus iſtius.c.ꝛ vide glo.nõ.in cle.i.de iurepa.ꝛ eſt rõ diuerſitatis.nã ꝑ mãdatũ factũ vt ticio ꝓferat nõ ĩtendit ꝓnceps mãdatario poteſtatẽ auferre ꝓferendi ſeu poteſtatẽ ordinandi ad exercitiũ illius actus ſz puniẽdus eſt qꝛ non obſeruauit mandatũ ꝓncipis.ſecuſ aũt eſt ſi directe ſibi ꝓcipit ne certũ quid faciat.tũc.n.nõ tz actus.qꝛ vr̃ tunc ſibi auferre poteſtatẽ exercẽdi actũ. Et ſi diceres nõne ſi mandat vt cõferat iſti tacite ꝓhibet ne cõferat alteri.vt in.l.cũ ita.ff.de ꝓdi.et demõ.dico q iſtud eſt mandatũ indirectũ qõ nõ auſert poteſtatẽ alꝫ cõpetentẽ mandatario.vt ꝓbaꝛ ħ ꝛ clarius ĩ.d. c.ſi ſoli.ꝛ ꝑ ħ reſtringitur ꝛ declaratur intellectus iſtius.c. ꝛ hec notabis.nam poſſunt adduci ad multa ſimilia. quod nota bene.

De multa.

Famoſum ꝛ vtile ẽ.ꝛ ħ intẽdit. Habens ꝓſonatũ vel beneficiũ curatũ ſi ſcõo tale recepit vacat ꝓmũ qõ ſi retinere ꝓtenderet ẽt ſcõo ꝓuabiꝛ.ħ ꝓmo. Js ad quẽ ſpectat bñficij curati collatio licite ꝓfert ſtatim cum inſtitutus aliud recepit ꝛ ſi infra ſex mẽſes nõ ꝓferat devoluitur ad alium collatio ꝛ aliter puniꝛ.ħ ſcõo. Cũ ſublimib⁹ ꝛ ꝛatis ꝓſonis circa pluralitatẽ bñficioꝝ incõpatibiliũ ſol⁹ papa dr̃ pẽſat.ħ tertio. Et in ꝓmo narrat ius antiquũ.ſcõo ſubijcit nouũ ibi ꝓñti. Vel põt diuidi ĩ tres ꝑtes ꝓut videẽ tria dicta.ſcõz ibi is quoqꝫ ad quẽ.tertiũ ibi circa ſublimes

Caſus litteralis. Jn laterañ.cõcilio ſtatutũ fuit q nullus diuerſas dignitates ꝛ plures eccleſias ꝓcbiales reciperet alioquin recipiẽs ſic acceptũ amitteret ꝛ cõferẽs ꝓcedendi poteſtate ꝓuariaꝛ.ſed qꝛ iſtud ſtatutũ male obſeruabatur. Jnno.volẽs obuiare huiuſmodi cupiditati ſtatuit vt qcũqꝫ deceteꝛo cepit aliqõ beneficiũ curaz habẽs aiaꝝ annexam ſi ꝓius tale beneficiũ obtinebat ipſo iure ſit ꝓuatus eodẽ ꝛ ſi illud ꝓtẽderet retinere alio ſpolietꝰ ꝛ ille ad quez ſpectat collatio ꝓrioris beneficij illud cõferat cui viderit ꝓferendũ ꝛ ſi vltra ſex mẽſes cõferre diſtulerit ipſius collatio ad alioſ devoluaꝛ ꝑm ſtatutũ laterañ.cõcilij:ꝛ inſup tantũ cogaꝛ de ꝓuentibus ſuis in vtilitatez ipſius eccleſie aſſignare quantũ a tꝑe vacationis cõſtiterit eſſe ꝓceptũ ꝛ boc idẽ in dignitatibus ſiue ꝓſonatib⁹ obſeruetꝰ:addit inſup vt nullus i eadem eccleſia plures dignitates vel ꝓſonat⁹ bẽre ꝓſumat ẽt ſi curaz ĩ bẽant aiaꝝ:tñ circa ſublimes ꝛ litteratas ꝓſonas que maioꝛibus beneficijs ſunt bonoꝛande ꝑ ſe.ap. poterit diſpenſari. Ber. Nõ ꝓmo q lateranẽſe cõcilũ emanauit ex multa induſtria ſiue ꝓuidentia q̃tenus ꝓhibuit eandez ꝓſonam adipiſci plures dignitates uel eccleſias curataſ.nã ꝑ illã ꝓuiſionẽ melius deſeruiꝛ eccleſis auaricie vitiũ cõprimit facilius ꝓuideꝛ pauꝑib⁹ clericis ꝛ aiaꝝ piculis ſubueniꝛ ac mã diſſolutiõis tolliꝛ.merito dicit tex.q emanauit ex

multa ꝓuidentia. ꝛ loquit de. c. qz nonnulli. de cleri. nō resi. sed qz illud ꝓcilij nō apponebat penā ipso facto nō ꝓducebat maximū fructū q̄re emanauit postmodū hec ꝓuisio vbi ponit pena ipso facto. vt pz in lra. Nō scdo ibi null⁹ aut rarus. q ꝓstitutio nō dz edi nisi ꝓducat magnū fructū. ideo dicit tex. q lex dz esse necessaria ꝛ vtilis. iij. di. erit aūt lex. ꝛ iō dz lex eē de dubio. ꝛ idē debēt facere repetentes cū ponunt q̄nes ne disputēt de certo ꝛ nullus fructus inde ꝓueniat. Sūt. n. adinuēte disputatiōes ꝛ repetitiōes vt dubia i iure clarescāt ꝓ exercitiū ꝛ multiplicationē magistroꝝ quia qđ a plurib⁹ q̄rit facilius inuenit. xx. dis. c. fi. vñ papa sepe deridet ꝓsulentē de indubijs. in. c. cū in iure. s̄. de elec. ꝛ de of. dele. cū in iure. ꝛ in. c. rursus. q cle. vel vo. cū si. Nō tho ar. opti. a ꝑrio lre q si bñs bñficiū nō curatū recipit secūdū curatū nō vacat ꝑmū ipso facto ēt si ꝑmū regrat residentiā nam iste tex. regrit q ꝑmū bñficiū sit curatū sicut secundū. ꝛ lz aliqui voluerūt oppositū ꝑmū tñ dictū ē verū⁹ ꝛ ē cōiu⁹ ar. in. c. q̄lis. xxv. di. ꝛ. l. cū ꝓpter. ff. de iudi. ꝛ dixi plene i. c. fi. de cle. nō resi. Nō ibi libere ꝓferat. q is ad quē spectat collatio ꝑmi bñficij pōt illud cōferre sine requisitiōe alicuius. vñ nō tenet etiā vocare possessorē nec expectare licētiā ab epo. hoc. n. ī portat vbum libere. nō eni eēt libertas si alium bēret requirere. ꝛ ita cōcludūt. cōiter doc. Et ꝓ hoc vide bo. tex. cū dictis doc. in. c. lz epūs. j. e. ti. li. vi. ꝛ notabis sē per p̄dicta ꝓ significato bnus vbi libere possessionē. tñ nō dz tradere possessore nō vocato. vt i. d. c. lz. qđ tñ limita vt nō. ibi ꝛ in. c. ordinarij. de of. ord. li. vi. Nō ibi h̄ idē i personatib⁹ ꝛc. q ꝓsonatus ꝛ dignitates hic sumunt vt synonyma ꝛ idē ꝑportātia in substantia. nā supra in p̄ncipio fecerat mentionē de dignitatib⁹. in v. h̄ idē. appellat dignitates ꝓsonatus. Et an in veritate hec differant inter se ꝛ qualiter cognoscantur dignitates ꝛ ꝓsonatus dicam infra latius.

Nō in ver. addētes. q in eadē ecclesia nullus pōt habere plures dignitates seu ꝓsonat⁹. ꝛ dicit idē in diuersis. vt pz ex p̄cedentibus in tex. ꝛ in. c. qz nonnulli p̄alt. ꝛ in. c. dudū el ij. de elec. ꝛ no. in. c. i. de ꝓsue. li. vj. sz hic dixit de eadē ecclesia ad maiorē exaggeratōez seu aggrauatōem q̄si odiosius sit habere in eadē ecclesia q̄ in diuersis. ꝛ iō dixit hic Egi. quē sequūtur cōmuniter hic doc. nōbile verbū q si dispēsatur cū aliquo vt possit ꝓsequi duas dignitates seu ꝓsonat⁹ intelligitur vt habeat in diuersis ecclesijs nō in eadez qđ satis placet. qz cū mā ista sit odiosa debem⁹ capere intellectū minus iuri exosuz. in. c. i. ꝛ ij. de fil. p̄sby. li. vj. ꝛ. c. q dilectio de cōsan ꝛ affi. facit. c. statutū de elec. li. vj. Nō in v. circa sublimes. q nobiles seu sublimes ꝓsone nō reprobātur ab ecclesia q nimmo honorātur in collatō ibus beneficioꝝ. ꝛ dic sublimes. i. nobiles q̄si supra alios eleuati seu supra limē positi. Et nō bñ q ꝓsone litterate eq̄rātur nobilibus ꝛ sic dz ecclesia honorare ꝓsonas litteratas nō solum verbo sz ēt facto vt subueniēdo eis pinguius de redditib⁹ ecclesie p̄e alijs minus lr̄atis. ꝛ hoc non ꝓuenit ex alio nisi qz scia ꝓdest nedū babēti sz ēt toti vñ ecclesie. nā orbis sine lr̄atis regi nō posset. vt i auc. babita. C. ne fi. ꝓ pa. ꝛ alibi dicit tex. q ecclesia vtis ad modū ad sui regimē indiget viris litteratis. in. c. cū ex eo de elec. li. vj. Et ꝓp bāc cām ecclesia dispēsat cū volētibus ire ad studiū lr̄az vt possint se abstinere ab ecclesijs ēt curatis per septēniū ꝛ vt nō teneantur interim ꝓmoueri ad sacerdotiū. vt in. d. c. cū ex eo. ꝛ ꝓ bāc cō fideratōez ꝛ multas alias cōiter doc. ꝓcludūt in. c. penul. de magis. q religiosus de licētia sui ꝑlati pōt ꝓmoueri ad officiū docēdi. nec aliq doc. discrepant nisi paz intelligentes. ꝛ idē Archi. xvj. q. i. in. c. monachus. sentit Gratianus in. §. superior ea. cā ꝛ. q. nā p̄fidēs cathedre nedū ē vtilis ꝓprio monasterio cū efficiat peritior sz ēt toti ecclesie vñ. ꝛ ideo dicit Hieronym. scribēdo ad rusticū monachum. Lōgo tpe discē q postmodū doceas ꝛ alibi. Mihi placet vt sanctoꝝ habeas ꝓtubernia nec ipse te doceas. vide latius in. c. sic viue. ꝛ in. c. si clericatus. xvj. q. i. ꝛ vide Gratianū in. d. §. supior. cū se. vbi reducit ad ꝓcordiā iura illius q̄nis q̄ videtur cōtraria maxime respondendo ad. d. c. monachus. vbi dicitur q non bz officium docentis sz plangentis. nam dz intelligi q eo qz religiosus nō bz legitime officium docentis qz non bz ad hoc officium sz si eligit ad illud bñ pōt docere sicut videmus cū ꝓmouetur ad beneficiū curatū maxime epatum tunc legitime docet. ꝛ vide bo. tex. in. c. fi. de magis. vbi ius vult magis cōmēdare ꝛ p̄uilegiare docētes q̄z adiscentes ꝛ maiorē fructū faciūt in ecclesia dei. nā cū possit religiosus eē cubicularius ep̄i ꝛ sic habere officiuz cubiculi paz fructuosuz ecclesie vñ. ij. q. vij. cū pastoris. fortius pōt p̄fici cathedre ex quo emanat tātus fructus circa vniuersos nec vtiqz reperi aliquē sentiētē ꝛriuz. Op. in si. c. in eo q dicit dispēsandū cū sublimibus ꝛ lr̄atis ꝑsonis circa pluralitatē beneficioꝝ. ꝛ maxime pōdera tex. in eo q dicit bas ꝑsonas eē bonorādas maioribus bñficijs. nā p illud vbum bonorandas ēt colligitur q bñficia maiora q̄nq̄z ꝓferuntur litteratis ꝛ nobilibus nō ꝑncipaliter pp vtilitatez beneficioꝝ sed pp meritū ꝑsonaꝝ. vñ ob. qz cū apud deum nō sit acceptio ꝑsonaꝝ ita nec apud papā eē dz. vt in. c. nouit. s̄. de iud. nam iudicium pape dz eē ꝓforme iudicio dei. in. c. vt nostz vt ecclesia. bñfi. Itē dispēsatio ē cōmensuratio rōnis ad singula. ille. n. q dispensat dz facere sicut bonus cōmensurator ꝛ paterfa. q distribuit labores ꝛ merita ꝑm qualitatez ꝑsonaꝝ. Item lex cōis est fundata sup bono publico. iij. di. erit aūt lex. ꝛ sup nāli rōne. i. di. ꝓsuetudo. sz bonū publicū non est relaxādū pp ꝓsideratōem ꝑuatā. vt in. c. bone. j. de postu. ꝑla. ergo nō dz fieri ista dispēsatio cū ꝑ eam relaxātur iura xxiij. q. iij. displicet. So. beatus Thomas tractat ꝑma se cūde. q. xcvij. ar. iiij. ꝛ Jo. an. eū recitat h̄ ꝛ in effectu ꝓcludendo dicūt q dispēsatio nō dz fieri pp bonū ꝑuatū immo ille q dispensat dz habere intuitū rōnis boni vniuersi ꝛ cāe pp quam dispensat q̄ quidem est triplex vtilitas ꝛ necessitas ecclesie ac eiudēs p̄rogatiua ꝑsonaꝝ. vñ si dispensans dz ista p̄e oculis nō dt facere ꝯ bonū publicū nec p̄referre bonum ꝑuatū publico sz relaxare statutū gñale pp bonuz publicū ꝓcurrens in casu speciali. si. n. dispensatur cū sublimibus ꝑsonis seu litteratis habetur ꝓsideratio ad bonum publicū qđ ꝑ istos ꝓuenit vniuersis. nā vt dixi ꝑsona lr̄ata ꝓdest ecclesie vniuersali ꝛ cū maximo labore insistit in exercitio scientie merito dz recōpensari labor. Cōcludendo ergo breuiter dic q dispensatio nō dz fieri ob cām ꝑuatam sz publicā alias nō dicitur dispensatio sz dissipatio. Est. n. dispensatio iuris cōis relaxatio facta cū cāe cognitione ab eo q hz ptātem dispensandi. de quo vide latius. i. q. vij. c. regritis i §. nisi rigor. Ad ꝛria respōde q acceptio ꝑsonaꝝ est qñ circa equalia seruat ineq̄litas sz litterate ꝑsone non sunt eq̄les cū alijs rōnibus p̄dictis merito si seruat ineq̄litas nō est ibi acceptio ꝑsonaꝝ. nā ꝛ deus idem facit. ad h̄. lxxxix. di. i c. ad h̄. Ad aliud ꝛrium satis est rnsum. nam satis ē cōis cōmensuratio si melius meritis meliora ꝓferuntur qđ seruat in dispensatōe. Ex p̄dictis infero ꝯ theoricam Inno. in. c. cū ad monasteriū de sta. reg. vbi dicit papā posse supra ius positiuū dispensare ex sola voluntate. nā puto q hz illō ꝓcedat quo ad ecclesiam militātez qz nulli hz de suo iudicio iudicare secus tñ puto quo ad deū. nā nō dz fine cā relaxare ius fundatum sup bono publico cū teneat ex officio pascere oues suas ꝛ facere sicut bonus dispensator luce. x. c.

In glo. ij. ibi. si. n. ante lit. ꝓes. ꝛ c. olim circa h̄ erant opi. sz bodie est ꝓtsum in extrauagāti execrabilis Jo. xxij. vbi cauetur inter cetera q recipiēs secūdū tenet illico de iure ꝛ de facto resignare ꝑmū in manib⁹ ordinarij sub testimonio publico ꝛ si nō fecerit ipso facto est ꝑuatus vtroqz etiam efficit inhabilis ad bñficia ecclesiastica ꝛ ordines. de quo vide glo. in cle. si plures. e. ti. facit. c. dudū. ij. de elec. In ea. glo. in si. Et de hoc vltimo an ꝛ qñ bēat locū optio dic vt dixi in. d. c. qz nonnulli. Et bodie posset dubitari in casu quo duo bñficia curata simul ꝛ semel ꝓferūtur vni. de q̄ questione vide latius per Host. in. d. c. qz nonnulli. nā aliqui tenuerunt q nō valet collatio. aliqui q dz sibi dari optio sicut ob seruabatur ꝑm ius antiquum cū simus extra casum huius c. ꝛ hec opi. est equior. ar. c. gr̄a de rescrip. li. vj. In glo.

iij. ibi fallit in epiſcopatu. nam ꝓmotus ad eccleſiam ca/thedralē nō ꝑdit ipſo facto ꝑa bn̄ficia lz ſit cōfirmatus ꝛ habeat poſſeſſionē epatus ſz expectat vt ſit ꝓſecrat⁹ vel q̄ labat ips ꝑfixū ad cōſecrationē recipiendā. vt in. d. c. cū in cuuctis. Sz glo. nō ponit hic rōnē fallētie. Inno. dicit q̄ ē ex eo q̄ nō dr̄ eps ante q̄z ſit ꝓſecratus. i. c. ad honorē. ꝛ. c. niſi de au. ꝛ vſu pal. merito dz expectari ips ꝓſecrationis ſz in alijs dignitatibus poſt cōfirmationē vel collationē ime/diate dr̄ abbas ſeu archidiaconus vel archipr̄s byter lz non habeāt adhuc ordines quos requirit illa dignitas. ꝛ iō con/cludit ino. q̄ iſtud ē ſpāle ꝓuilegiū epox̄ qđ nō cōpetit ali/cui citra epm. Poſt. plz dictū ſz nō rō. nā exquo archidia/conus nō bz ordinē requiſitū nō dicit adhuc ſufficienter ꝓ uiſum dignitati. ar. in. c. ij. de trāſla. ꝑla. Reddit ergo rōnē aliā. dicit. n. q̄ electi ad epatū cōiter nō ſe trāſferūt ſine licē tia pape ſz in alijs dignitatibus iferioribꝰ ſepe de facto qs trāſit ꝛ retinet duo bn̄ficia iō fuit ꝓuiſum vt icōtinēti vaca ret pmū. mihi plz rō inno. Extra caſum glo. excipiunt ēt alij caſus ſz dicā notabiliores. Si. n. caloꝛe iracūdie qs re ciꝑt ſcōm bn̄ficiū nō vacat pmū arg. c. ex lr̄is. ꝺ diuoꝛ. ꝛ ſic cōiter trāſeūt doc. ꝑter do. An. cui dictū nō plz. aut. n. non ē adeptus poſſeſſionē ſecūdi ꝛ nō vacat pmū aut ē adeptus ꝛ dz vacare pmū cū culpa ſua ꝺ ꝓuenerit. mihi plus placet pmū dictū ſi incōtinēti iſtū penitet qꝛ caloꝛ iracūdie eū excu ſat. vt in. d. c. ex lr̄is. ꝛ ij. q. iij. §. notandū. Nec ob. c. euz q e. ti. li. vi. loquit. n. in eo q̄ ꝑ viz occupauit bn̄ficiū ſeu itru/ſit ſe in illo ſed nos loquimur in eo qui itrauit ꝑ oſtiū ſed ca loꝛe iracūdie fuit ductus ꝛ ſtatī penituit. facit de pe. di. i. di uoꝛtiū. Scōo fallit in eo qui fecit expēſas de ꝓmonio in ꝓmo bn̄ficio. nō. n. cogit dimittere pmū niſi ſibi ſatiſfiat ꝓ mo de expēſis. ar. xij. q. iiij. quicū q̄z. ꝛ notabis bn̄ bunc ca ſum vt retētio ꝓ expenſis hēat locuz ēt in beneficijs. Et ex hoc pōt colligi vnū notabile dictū q̄ ſi clericus ſine teſtamē to moꝛit pōt beres repetere expēſas q̄s clericus fecit ꝺ pa trimonio in beneficio. ꝛ fortius ꝺ ꝓcedit ſi ſpecifice cleric⁹ illas repetendas decreuit. Addit ꝛ alius caſus cū ſupioꝛ ꝓmi bn̄ficij nō vult hꝫe ratā collationē ſecūdi ſz reperit ips clericū. cū. n. nō poſſit clericus directe ꝛ exꝑſſe renunciare ſuo beneficio ſine licētia ſupioꝛis ita nec indirecte recipien/do ſecūdū. de renū. c. admonet. ꝛ. c. qđ i dubijs. ꝛ credo q̄ requirit cōſenſus cuiuſlibet qui neceſſario requirit in renū ciatione exꝑſſa vt collatoꝛ ꝛ patronoꝛ. de quo dic vt dixi ī dictis. c. Jn ea. glo. ibi ſed ꝑ receptionē coꝛporalē. ꝛ dz ꝺ receptio eſſe pacifica. dicit tn̄ ino. q̄ ſi in ꝓn. nō potuit hēre poſſeſſionē ſecūdi nō vacat pmū ſz ſi habuit poſſeſſionē lz poſtea moueat ſibi q̄ſtio vacat nihilominus pmū bn̄ficium ꝛ in hoc inſtāt doc. ꝛ vide nō. in. c. cōſtitutis. de app. ꝛ in. c. lz epūs. j. e. ti. li. vi. ꝛ vr̄ velle do. An. allegādo ibi nō. q̄ ſi ac ceptauit ſcienter bn̄ficium litigioſum īducit vacatio pmi be neficij lz nō hēat poſſeſſionē pacificā. Ego indiſtincte crede rem q̄ nū q̄z inducitur vacatio pmi beneficij niſi poſt hꝫaz pacificā poſſeſſionē ſecundi. nec ſufficit q̄ momēto būit eaz pacifice ſi illico mouet ſibi q̄ſtio de iure vel de facto. qꝛ non dr̄ fuiſſe qđ nō ſtetit ad ꝺ rex. cū glo. in. c. cōmiſſa. de elec. li. vi. ꝛ cle. gr̄e. ꝛ ibi ꝑ Pau. de reſcrip. ꝛ. d. c. lz epūs. facit. c. ſiquis iā tranſlatus. xxi. q. ij. nō. n. pōt dici ꝑfecte trāſlatus exquo dubitatur de iure ſuo. ꝛ facit. c. cū in cunctis. de ele. ſ. eo. q̄ bn̄ficia elecꝰ ꝛ cōfirmati ad epm nō vacant qꝛ ad/huc nō vr̄ plene tranſlatus. Ex oībus ꝑdictis ꝓclude q̄ re gulariter poſt pacificam poſſeſſionē ſecūdi vacat pmū. Et poſt hāc ꝓſtōnem emanarūt multa iura. Et ꝓmum. c. ſi ubi cōceſſo. j. e. li. vi. qđ limitat iſtud. ſi. n. non pōt hꝫe fructꝰ ſe cundi beneficij qꝛ ex ꝓuilegio forte debent alij ad ips non vacat pmū. Itē emanauit. c. eū qui. eo. ti. li. vi. vbi extendit hoc. c. ad eū qui vi vel ſcienter itruſit ſe in ſecūdo bn̄ficio. Itē emanauit. c. cū in ſingula. e. ti. li. vi. qđ extendit ꝺ ad re gulares dignitates. demū ſupuenit cle. i. de ſup. neg. ꝑla. q̄ dicit hoc ꝓcedere ēt in ꝓzanbus manualibus. Item cle. vnica. de of. vica. vbi dr̄ hāc vacationē īduci cū ſi recipit vi/caria ꝑpetua beneficij curati. Jn glo. ſup vbo ꝓuētibus ibi. i. ꝓprijs. nō bene glo. iſtā ex qua collige clericū non cō pellendū ad ſatiſfaciendū oneri ſibi incūbenti ex delicto vel quaſi ſeu ex ꝓcto inito noie ꝓpzio de fructibꝰ bn̄ficij ſui qꝛ delictū ꝑſone nō dz obeſſe eccleſie. ꝛ vide cōſimilē glo. i. c. cum ſicut. j. de ꝓſe. ec. vel alia. ꝛ bn̄ facit gl. in. l. ſtipēdia. C. de exe. rei iudi. vbi dr̄ q̄ ſicut in cā iudicati nō debēt capi ſti pendia militū ſeculi ita nec ſtipendia militū eccleſie. Poſti. tn̄ hic dicit q̄ pōt cōpelli ad ſatiſfaciendū. de bis fructibus quos fecit ſuos forte munitus opinione q̄ nō. ꝑ gl. in. c. pn̄/ti. de of. oꝛ. li. vi. hec q̄ſtio dependet ab alia. Nunqd clericus faciat fructus beneficij ſuos ꝫ. de qua qōne vide qđ plene di xi in repeti. c. cū eſſes. de teſta. ꝛ vide de vtraq̄z qōne quod nō. in. c. ꝓuenit. de fideiuſ. ꝛ ꝑ Archi. in. c. ſtatutū. ꝺ reſcri. li. vi. Ego. ſemꝑ tenui ſimplr̄ q̄ nullus clericꝰ faciat fructꝰ ſuos inſpecto iure cōi ꝛ ꝑ ꝓns q̄ nō debēt capi fructus bn̄ ficij ꝑ debito ipius bn̄ficiati. Sed nūqd valeat cōſuetudo in oppoſitū. vide qđ nō. io. an. in regula nemo pōt de reg. iur. li. vi. in mercu. Et in ſi. glo. nō ſi. glo. q̄ poſſeſſoꝛ bn̄fi cij cū mala fide cōpellit reſtituere oēs fructus. ꝛ vide tex. i c. cū dilectus. in ſi. de iurepa. a ꝓrio ergo ſecus ſi bona fide poſſider. qđ tenēt dn̄i de rota deci. xxiij. Jn glo. in v̄. in ea dē eccleſia ꝛc. ibi ꝓrium credo. nō glo. vſq̄z ad finē. Ex qua hēs duo ſatis notanda in mā exiēſtoiſ. Primū q̄ vbi duo ſunt a iure equipata pena adiecta in vno vr̄ adiecta i alio. ꝑ ſ tex. cū glo. in. c. poſt q̄z in ſi. de elec. li. vi. facit. l. ij. ff. ad ter tu. Scōo q̄ ſi in fine alicuius ſtatuti penalis ſit aliqua addi tio q̄ pena appoſita in ꝓncipio vr̄ repetita in illa additione exquo. n. adijcit vr̄ q̄ ſit ꝑs illius ſtatuti. ꝛ intellige cum dr̄ adijcientes vel ēt idē iudicium eē volumus ꝛc. ꝛ hanc glo. ſ cōiter ſequunt doc. ſed vide glo. q̄ directe ſentit oppoſituz in cle. q̄m in ſi. de vi. ꝛ bo. cle. in v̄. ſanctioni. ſz hec gl. vr̄ ve rioꝛ. Jn glo. ſup vbo ꝛ lr̄atas. ibi ſcia nobilitat boiez ꝛc. ꝛ ꝑ ſ facit qđ dixi. ſ. in vltimo notabili. ꝛ vide glo. ij. di. lex q̄ dicit q̄ maioꝛes natu pñt appellari ēt lr̄ati cū alijs de qui bus ibi nō. ꝛ ad. c. cū oēs qđ glo. hic allat ꝑ eq̄tate ſuāda in bn̄ficijs. dic vt ibi plene nō. Jn glo. ſup vbo ꝑ ſedē apli cā in ſi. dic q̄ tota hec glo. pōt reduci ad vnā ꝓcluſionez q̄ ſolus papa diſpenſat in pluribus curatis. i alijs vo pōt diſ penſare epūs. ꝛ hanc ꝓcluſionē firmat gl. lz referat opi. ꝓriaz Inno. vr̄ in effectu tenere opi. huius gl. dicit. n. q̄ i duobꝰ curatis diſpenſat ſolus papa. in duobus ſimplicibꝰ vel ſim plici ꝛ curato epūs. ꝛ ſi ſunt in diuerſis diocefibꝰ dz vterq̄z epūs īuenire in diſpenſatiōe. Et nō ſ vltimū ꝛ bn̄ facit ar. j. de ſen. er. in. c. cum illoꝝ in. §. ſi vo clauſtralis. ꝛ qđ nō. i c. paſtoralis. de ꝑule. Pe. ꝛ Abb. dicunt q̄ diſpenſatio q̄ fit ꝑ neceſſitatē vel vtilitatē eccleſie non intelligit ꝓhibita epūs ēt in curatis ſz ſolum illa q̄ fit ꝓpter ꝓzogatiuā perſo/ne. ꝛ vr̄ hec opi. placere Poſti. lz dicat curiā ſuare inditin cte pmā opi. quā vr̄ ſequi Jo. an. dicit. n. q̄ ſi epūs poſſet di/ſpenſare nugatoꝛium fuiſſet ſ dicere ſ q̄ ſedes apoſtolica diſpenſauit. Do. an. vr̄ tenere pmā cōcluſionē ſentit tſi q̄ i pluribus bn̄ficijs vltra duo epūs nō diſpenſat. allegat. c. qꝛ in tantum. ſ. e. qđ iudicio meo nihil facit. nā nō loquit. c. il/lud de diſpenſatōe q̄ fit ex cā ſz de bis qui ꝑ ambitionē plu ra bn̄ficia recipiunt. vt ꝑz ibi in ꝓn. dū dicit q̄ in tantū ꝓ ceſſit quoꝛundā ambitio ꝛc. nō. n. pōt dici ambitio ſi diſpē ſatio fit ex cā. pone. n. q̄ ſublimis vel lr̄atus nō pōt viuere ex redditibus duoꝝ beneficioꝝ ſimplicium dicemus ne q̄ epūs nō poſſit diſpenſare in tertio. certe nullibi reperit̄ op/poſitum. de hac mā diſpenſationis circa pluraliratē bn̄ficio rum vide qđ dixi in repeti. §. qꝛ vo in. c. extirpande. j. e. ti. ꝛ circa ꝑbēdas dixi in. c. cū iam duduz. ſ. e. ꝛ plz mihi mul tum circa curata limitatio Pe. ꝛ Abb. quā ſequit Poſt. vt ꝓ neceſſitatē vel vtilitatē eccleſie poſſit epūs bodie diſpē ſare. nā cum olim poſſet vt ꝓbat in. d. c. ſanctoꝝ. lxx. di. nō vr̄ ius illud immutatū ꝑ hāc ꝓſtōnez q̄ directe non ꝓhibet epo diſpenſare. nec ēt loquit̄ quando imineret diſpenſatio ꝓpter neceſſitatē vel vtilitatē eccleſie. Nec ob. c. lr̄as allt. in glo. loquit. n. in plurib⁹ ꝑbendis eiuſdē eccleſie in qb⁹ epūs nō diſpenſat. vt dixi i dicto. c. cum iam duduz.

Additio. Sz nũquid talis cũ quo dispensaf circa pluralitatẽ bñficioꝝ fit tut⁹ quo ad deũ dicas q aut dispẽsatio fit ex cã pp necessitatẽ vel vtilitatẽ ecclesie vel ꝓpter euidentẽ ꝓrogatiuã meritoꝝ 7 ẽ tutus. aut sine cã 7 nõ ẽ tutus quo ad deũ. sz bñ est tutus quo ad eccle fiam militantẽ. vide ℙde. de ancha. in. c. i. de cõsti. ĩ repeti.

Extra gl. q̃ro de qõne quotidiana 7 difficili q̃ dicaf digni tas ꝑsonatus vel officiũ. nã hic hẽmus quẽ nõ posse habeꝛ duas dignitates vel ꝑsonat⁹. 7 idẽ dr̃ ỏ officijs ĩ. c. i. ỏ ꝓsue. li. vi. Jnno. 7 io. an. 7 alij multi hic instant. nã q̃q; oĩa ista sunt synonyma. vt ꝓbaf in. c. cũ accessissẽt. de ꝓsti. vbi idez offm̃ appellaf dignitas 7 ꝑsonat⁹. Jn ꝯriũ facit iste tex. vbi dicit idẽ in ꝑsonatib⁹. 7 in ħ varie loquũf iura. Expedio gl. ino. ꝑ ꝓclusiões. ℙrima cõclusio dignitas 7 ꝑsonat⁹ non differũt in substãtia. sed Archi. sensit ꝯriũ in. d. c. i. de ꝓsue. vbi dicit q dignitas ẽ admĩstratio reꝝ ecclesiasticaꝝ cũ iu risditione. ℙersonatus vo est quedã ꝓrogatiua in ecclesia sine iurisditõe. vt q; bz stallũ in choro honorificũ ꝓe alijs vel quid simile. Offm̃ vo fm eũ ẽ admĩstratio reꝝ ecclesia sticaꝝ sine iurisditiõe. Sic põt poni exẽplum in sacrista seu thesaurario sed ꝑ certo iure ista nõ ꝓbanf. 7 potius credẽ dũ est q ex varietate locoꝝ ĩsurrexerũt hec diuersa vocabu la. nã ĩ mĩris locis dignitas appellaf ꝑsonatus. 7 in aliquib⁹ quodlibet bñficiũ curatũ dr̃ ꝑsonatus iõ in istis bz attendi substantia rei magis q̃z denoiatio vt statim subijciã. Cõit mñ vbi doc. tangũt hãc mãm ꝓclusio cõis ẽ vt is dicaf hẽre dignitatẽ q bz iurisditionẽ. vñ quilibet rector seu ꝓr ecclesie collegiate dr̃ hz dignitatez. vt nõ. pau. in cle. i. de elec. 7 cle. ne in agro. de sta. regu. dñi de rota decis. clxvi. 7 talis ꝑ prie 7 stricte appellaf ꝑlatus. vt i. c. cũ ab ecclesiaꝝ. vbi bo. glo. de of. ordi. vide tex. cũ glo. in. c. ij. de iudi. lz largo mõ rector curatus dicaf hz ꝑlatura. vt ẽ tex. in. c. tua. j. de cle. egro. nõt ℙau. in cle. dudũ. de sepul. ꝑ hoc tex. i. c. nisi. s. e. vbi prior ecclesie cõuẽtualis dr̃ hz dignitatẽ. 7 abbatissa bz dignitatẽ vt est tex. in. c. idẽnitatib⁹. de elec. lib. vi. vide tex. in. c. i. de eta. 7 q̃lita. vbi multi appellanf ꝑlati. Secun da ꝓclusio q ad ꝓsiderandũ dignitatẽ debemus attendere an voceꝛ aliquo noĩe de dignitatib⁹ q̃ in iure sunt exꝑsse vt puta appellaf archidiaconus lz nullũ ministeriũ dignitatis exerceat. 7 ponit ĩno. exemplũ in archidiaconatu parmẽsi. nos rectius possumus exẽplũ ponere in archidiacono senẽ si. nã pmẽsis saltez bz stallũ ꝓeminentẽ i choro. 7 ex hoc vr̃ velle ĩno. q solũ nomẽ sufficiat vt includaf in hac ꝓstõe. de quo multũ dubito cũ debeamus potius attẽdere viz 7 sub stantiã rei q̃z vocabulũ. 7 Archi. in. d. c. i. vf̃ requirere sal tem aliquã ꝓrogatiuã in loco. lz dñi de rota decisiõe. vbi. s. simplr sequũf hãc opi. ĩno. Sed in ꝯriũ facit. c. dudũ. el. ij. de elec. Jtẽ accumulatio haꝝ dignitatũ fuit ꝓhibita ꝓpter ĩpotentiã deseruiendi 7 exercitij lz vbi bz solũ nomẽ cessat illa rõ. ad ħ. c. q; nõnulli. s. e. 7. c. q; in tantũ. s. eo. 7 cogita sup ħ. Tertia ꝓclusio q fi in loco reputaf dignitas seu ꝑ sonatus lz in iure nõ habeaf ꝑ tali tñ dz censeri fm reputa tionẽ loci. 7 ħ nota. Quarta ꝓclusio vt inspiciaf ĩstitutio. si eni fuit instituta vt eẽt dignitas hẽbiꝛ ꝑ dignitate. Qui ta cõclusio 7 notabilis q oz q dignitas fit ꝓpetua ad ħ vt i cludaf sub ista ꝓstõne. ꝑ ħ. c. i. j. de ꝓsue. li. vi. Et ꝑ ħ solui tur q̃. ℙũquid acceptãs ep̃i vicariatũ ꝑdat dignitatẽ seu bñficiũ curatũ. 7 vr̃ q fic q; ꝓsequiꝛ dignitatẽ ꝑ vicariatuz vt nõ. glo. in cle. 7 si ꝑncipalis. de rescrip. Jtẽ satis ẽ q posf sit eẽ ꝓpetua q; forte eꝑs nõ remouebit euz in vita ergo dz cẽseri vt ꝓpetua. arg. in. l. iurisperitos. ff. de excu. tu. lz ꝯriũ puto vex qm̃ illa dignitas est potⁱ⁹ ep̃i 7 de facili pót remo ueri. ad ħ. c. i. j. de of. vica. li. vi. Sexta ꝓclusio q; lz qs ex erceat ministeriũ spectãs ad aliã dignitatẽ exquo tñ in loco nõ reputaf dign tas nõ habebiꝛ ꝑ dignitate. Contrarium forte posset attẽtari vt magis attẽdam⁹ substãtiã rei ꝓpter quã emanauit ꝓstitutio q̃z erroneã loci estimationẽ. Se ptima ꝓclusio 7 vltia q; babẽs officiũ sine iurisditiõe nõ cõ prehendiꝛ in hac ꝓstõne. puto q fi offm̃ est nudũ ministeri um ita q; nõ bz ꝓrogatiuã ꝓe alijs tũc ꝓcedit dictũ suũ pu ta si est ꝑcurator ecclesie secus si est offm̃ cũ ꝓeminentia vt thesararia. ꝑ hoc vr̃ ter. in. d. c. i. de cõsue. li. vi. Et q̃liter cognoscaf minoritas dignitatis vide ꝑ Jo. an. in. c. penult. de of. leg. li. vi. 7 hec ꝓcedũt in dignitatib⁹ eccl̃asticis. Qua liter aũt assumaf dignitas vel nobilitas iter seculares. 7 q; possit facere nobi ẽ aut militẽ. vide plene ꝑ Bar. in. l. i. C. de digni. li. xij. Ultimo q̃riꝛ de alia qõne q̃ venit ad ỏclara tionẽ textus qỏ dicaf bñficiũ curatũ. 7 quid si bẽat curaz in habitu sed nõ in actu nũquid icludaf in hac ꝓstõne. 7 valet ħ ad multa. vt si in aliquo statuto penali fiat mentio de colle gio nunquid sufficiat collegiũ habitu lz nõ actu. Quo ad ꝓmũ ꝓcludiꝛ q; bñficiũ dr̃ curatũ cũ hz curã aiaꝝ siue i fo ro ꝓtẽtioso siue pniali. 7 vide tex. 7 ibi plene ꝑ Jnno. i. d. c. dudũ. el. ij. de elec. Sz adde vnã glo. nõ. in cle. dudũ de se pul. q̃ vr̃ velle q; tũc ꝓpzie quis hz curã q̃ astringiꝛ ad mi nistranda ecclesiastica sacra 7 alij tenẽt ad eũ recurrere. nã dr̃ cura q; cor vrit. s. reddẽdo eũ sollicitũ in admĩstratione sacramentoꝝ. Et iõ cũ bodie fratres mẽdicãtes possint au dire ꝓfessiões 7 ꝑdicare videẽt habere curã qỏ nõ est verus cũ alij nõ astringanf ire ad eos plus q̃z velint. nec ipsi neces sitẽt audire. Et parochia dr̃ q̃si ptitio cure. q; cuiq; curato daf certa ps ciuitatis seu ps castri ꝑ eũ curãda in diuis. xiij q. i. c. i. 7 vide qỏ nõt ℙau. in cle. i. ỏ bap. vbi tractaf. ℙũ quid ꝑ collationẽ solius baptismatis dicaf ecclesia curata. 7 quid ex pstatiõe alterius sacri tñ. Quo ad scõm varie sũt opi. quidã tenuerũt nõ sufficere vt ecclesia sit curata ba bitu iỏ dicũt q; si oẽs pochiani alicuius ecclesie sũt mortui vel recesserũt de loco talis ecclesia nõ cõcludiꝛ in dispositio ne huius. c. banc opi. tenuit ℙosti. ħ 7 lati⁹ ꝓsequiꝛ in. d. c. q; nõnulli. 7 Fede. de señ. ꝓfi. cxxx. 7 ℙau. in cle. i. ỏ of. vica. 7 multi alij. 7 ꝯriã opi. tenuerũt ỏ inno. 7 Jo. cal. 7 mⁱ ti seq. facientes fũdamẽtũ q; ecclesiã curatã facit ordinatio ep̃i nõ accidẽtia facti. 7 satis ẽ q; si bodie vn⁹ veniret ad bi tãdũ in pochia põt fine alia lnia admĩstrare illi sacra. Di bi plus plz ꝑma opi. ꝑmo q; cũ sim⁹ ĩ penalib⁹ debẽt vba capi in pctori significato vt euitem⁹ penã. ꝑ ħ. c. statutum de elec. li. vi. Jtẽ ꝑncipalis rõ ꝓstõnis cessat cũ non sit ꝑpo tens ad fuiendũ vtriq;. vñ saltẽ eꝑs poterit in istis dispen sare nec induceret vacatio ipso iure ꝑ receptionẽ secũdi. et vide ꝑ 7 ỏ duas glo. nõ. in simili. vnã in. d. c. statutum. aliã in. c. lz canon. e. tr. 7 li.

g **Rave nimis.** Conciliuz, puinciale a bñficioꝝ collatõne suspẽdit eos qui p⁹ scõam correctionẽ indignis bñficia ꝓferunt. ꝓuidet ẽt quis interim bñficia ꝓferat 7 illã suspẽsionẽ relaxat solus papa vel solus patriar cha. ꝓimo narrat delictum. secundo ꝓuidet ibi volentes. Casus litteralis. Quidã prelati eccl̃esiaꝝ carnali affectõe ducti nõ iudicio rõnis ꝓmouent indignos ad bñficia eccle siastica vnde multa ꝑicula imĩnẽt eccl̃esijs: volẽs cõciliũ bu ic morbo mederi ꝓcipit vt ꝑmissis indignis ꝓmoueãt idoneos qui deo 7 eccl̃esijs valeant deseruire: 7 de hoc fiat diligens inquisitio in cõcilio ãnuati: 7 si aliquis post trinaz monitionẽ culpabilis reptus fuerit ꝑ ipsum cõciliũ suspen datur 7 i eodẽ cõcilio ꝑsona idonea instituaf q̃ suppleat sus pensi defectũ i beneficijs cõferendis: 7 boc idẽ circa capitu la q̃ in bis deliquerint obseruef. Delictũ vo metropolitãi ex parte ꝓcilij dño pape nuncief: 7 vt istud statutũ melius obseruef sñia buiusmodi suspensiõis sine licẽtia romani põ tificis vel ꝓpzij patriarche nõ relaxetur. Ber. Nõ ꝓmo ibi cũ possint viros 7 c. ar. a ꝯrio lr̃e q; in defectũ idoneoꝝ pñt indigni assumi ad bñficia. nã fm ℙost. cõstruẽda ẽ do mus ex lapidib⁹ qui occurrunt. 7 melⁱ⁹ est locũ implere q̃z vacuũ dimittere. ar. in. l. generaliter. §. spurios. ff. de decu. vbi in defectũ legitimoꝝ spurij assumunf in ỏcriões. Sz aduerte q; idẽ post. in q̃dã alia apostilla sentit ꝯriũ. dicit. n. q; si vn⁹ solus repiꝛ idoneus illi soli iunt pon⁹ ꝓrẽda ꝑa beneficia ꝑ idignis. ad ħ. xxi. q. i. c. i. Cõcordarẽ sic q; vbi tãta est idignitas q; nõ pót ꝓuideri sine pcto vel sine grani alioꝝ scãdalo tũc ꝓcedit fm dictũ secus si nõ est tanta indi

gnitas. vt q᷒ patitur ſolum defectū in ſcia in alijs tñ ē bonꝰ clericus. ⁊ tunc ꝓcedit ar. a ꝯrio buiꝰ lr̃e. ⁊ vide qꝺ nōt io. an. i. c. cū adeo. de reſcri. vbi ſentit q᷑ ēt mādato pape nō ē ob tēpandū qñ eſt tanta ĩdignitas ex pte ꝓmouēdi vt ſine pctō mortali ꝓmoueri nō poſſit. Nō ſcō q᷑ moꝛ ibone ſtas ⁊ lr̃aꝛ defectus ĩpediūt quē ꝓmouēdū ⁊ qñq᷒ deijciunt tā ꝓmotū. vt in. c. fi. de eta. ⁊ qli. Tertio nō q᷑ ꝓciliuꝫ ꝓuinciale bꝫ iuriſditionē ſup oēs de ꝓuīcia. vñ ⁊ platos ex ꝓꝓrio delicto pōt ſuſpēdere epm tñ depōere nō pōt. ibi. n. requirit auctoꝛitas pape. iij. q. vi. c. accuſatus. ⁊. c. q᷒uis.

Nō quarto ibi annuati. q᷑ cōciliū ꝓuinciale ꝺꝫ fieri ānuatim. ⁊ idē dicendū de ſynodo epali. in. c. ſicut olim. el. ij. de accu. vbi vtrū q᷒ dictū ꝓbaf. ⁊ eſt bo. tex. in mā iſtoꝛ ꝓcili oꝛ. Nō ibi poſt p̄mā ⁊ ſcᷓam correctionē. q᷑ delictū iteratū grauiꝰ puniť maxīe p̄cedēte monitiōe. tū q᷒ vť delictū ꝓſuetudini deputatuꝫ. l. iij. C. de epi. au. ⁊. c. monaſteria. ꝺ vi. ⁊ bo. cle. tū q᷒ vť ĩcoꝛrigibilis. c. cū nō ab boīe. ſ. ꝺ iudi.

Nō q᷑ p̄lato ſuſpēſo a collatiōe bñficioꝝ nō ſuccedit capitulū. ꝓ hoc. c. i. de ſup. neg. p̄la. li. vi. ⁊. c. q᷒ diuerſitatem. j. de cōceſ. ꝓbē. ⁊ gnāliter poſſet dici q᷑ p̄lato ſuſpēſo a toto offō pp delictū ꝓꝓriū diu cōtinuatū nō ſuccedit capl̄m. vt vť tex. nō. in. c. fi. de ſta. reg. ꝑm intellectū quē ibi dabo. nā ꝫ clare ꝓbaf ibi in abbate ſuſpēſo vel remoto. Nō in v᷑. ⁊ ꝫ ipm. q᷑ ſꝫ ſupra ꝓuiderit tex. ꝯ p̄latos ſeu collatores bñficioꝝ nihilomiꝰ i ꝫ ꝓuidet ſpāliť ꝯ capl̄o. Ex quo potes colligere notabile dictū q᷑ in mā penali ꝓuiſio cōcepta in verā p̄ſonā nō extendiť ad fictā ⁊ repñtatā. ⁊ ꝓ ꝫ tex. opti. in. l. iij. ff. de neg. ge. Nō vltio caſum in quo ille q᷒ ſuſpēdit nō pōt abſoluere regľ. ꝯ de pe. di. i. c. vbū ſꝫ rō ſpālitatis huius poniť in tex. vt de facili ꝫ ſuſpēſio nō remittaf et q᷒ttuoꝛ patriarche honoꝛēť. Mores ēt colligere q᷑ metropolitanꝰ nō pōt puniri ꝑ capl̄m ꝓuinciale ⁊ ꝫ qꝛ ipſe eſt caput ꝓcilij. ⁊ hic facit in ar. q᷑ papa nō pōt puniri ꝑ cōcilium gnāle cū ſit caput ipſiꝰ cōcilij. ꝓ quo facit opti. tex. in. c. ſignificaſti. de ele. In glo. i. ibi imo ex offō. pōdera glo. nā ꝑ hāc dictionē imo q᷒ venit correctiue ad p̄cedēta. vt legiť ⁊ nō. xvi. q. i. p̄dicatoꝛ. ſentit q᷑ hāc inq᷒ſitionē facit ꝓciliū ēt fama nō p̄cedente ſꝫ ob. c. qualiter ⁊ qñ el. ij. de accu. vbi tex. loquiť de inq᷒ſitiōe fiēda ex mero officio ⁊ tñ requirit ifamiam p̄ambulā. Inno. ꝑmo reddit rōnē diuerſitatis dicēs q᷑ hic nō fit inq᷒ſitio vt pena irrogeť alicui ſpāliter ſꝫ vt ſubditus reddat rōnē de talēto ſibi cōmiſſo. hec rō nō plꝫ Noſt. ⁊ mihi multo minꝰ. nā. c. quaľ loquiť de rōne adminiſtrationis reddēda. Itē ꝫ venit ĩponēda pena ſuſpēſiōiſ. Reddit ſcᷓo inno. aliā rōnē dicēs q᷑ iſta ꝓcilia p̄ncipaľ fiūt ad correctionē moꝛ. xviij. di. qm. ⁊ eſt tex. in. d. c. ſicut oliꝫ. q᷒ſi velit q᷑ ibi nō agiť ad penā. ſed ĩ ꝯriū facit q᷒ pena venit ĩponēda vt p̄dixi. nec ꝑ inquiſitionē ꝺꝫ aliquis ifamari exquo infamia nō p̄ceſſit. Noſt. reddit duas alias rōnes q᷒ ꝑfecto non ſatiſfaciūt ꝯrio tō breuiter dic q᷑ iſte tex. loquiť de inq᷒ſitiōe gnāli ⁊ nō ꝯ certam p̄ſonā. gnālis ēt inquiſitio pōt et ꝺꝫ fieri ꝑ ſuꝑioꝛē cū debeat purg᷑re ꝓuincia malis hoīb⁹ c. i. de of. oꝛ. l. cōgruit. de of. p̄ſi. ff. ⁊ in hac nō requiriť q᷑ ĩfamia p̄cedat. ꝯria loquūť in inq᷒ſitiōe ſpāli ꝯ certam p̄ſonā in qua requiriť q᷑ ifamia p̄cedat. ⁊ ꝫ apte ſentit inno. in. c. i. de poſtu. p̄la. ⁊ ꝓbaf dictis iuribus ⁊. c. ſicut olim p̄alle. videmus ēt q᷑ pp hāc inquiſitionē gnālem ꝺꝫ p̄latus ānuatim viſitare dioceſim. c. cū venerabilis. de cēſi. ⁊ de of. archi. c. mādamus. Et aduerte q᷑ ſi in hac inquiſitione gnāli noīaf aliqua p̄ſona fit inquiſitio ſpālis ꝯ illā p̄ſonā noīatam. nec depoſitiōes facte in inquiſitione gnāli faciēt fidē in ſpeciali vt notauit ſingulr Inno. in. c. bone. de elec. ⁊ ꝑ Bar. i. l. fi. ff. de queſti. ⁊ ꝫ nō. In glo. ij. in fi. ſolue clarius ꝑm doc. q᷑ ꝓtraria procedūt reſpectu illius beneficij dūtaxat qꝺ cōfertur indigno. nā nō requiritur aliqua monitio ſed incōtinēti p̄ās prouidendi illa vice deuoluitur ad capl̄m vel ſuꝑioꝛem. iuxta ea que habēť in ꝯriis hic ſignatis. Iſtud. c. loq᷑tur de ſuſpēſione gnāliter fienda a collatōe oium bñficioꝝ. ꝫ. n. pena cū ſit grauis nō infligitur ipſo iure ſꝫ oꝛ q᷑ precedat bina monitio ⁊ poſtmodū ſequatur ſnīa ſuſpenſionis. ⁊ vt dicit Inno. vtraq᷒ pena pōt cōcurrere. illa reſpectu illius beneficij ſine admonitōe ex vnico delicto tm̄ iſta reſpectu delicti ꝓmuati ⁊ quo ad oīa beneficia. In glo. ſuper verbo ſuſpendatur ibi eſſent irregulares. Aduerte q᷒ glo. nō vť bene dicere immo iudicio meo eſt ꝯ. c. cū in cunctis ꝺ elec. naz ibi pꝫ q᷑ collatio facta indigno eſt ipſo iure nulla ⁊ p̄ās ꝓuidendi ꝓ illa uice deuoluitur ad aliū. pone. n. q᷑ collatio parochialis eccleſie fuit facta patienti defectū in eta te vel ꝓꝛſus illitterato dicemus ne illos tolerādos q᷒ nō ſunt irregulares certe minime immo ēt eꝑs ꝺꝫ remoueri. c. fi. de eta. ⁊ quali. Dic ergo ſic q᷑ aut iſti ſunt indigni illa indignitate que impedit vires collatōis ipſo facto. vt in quatuoꝛ defectibus q᷑ habentur in. c. cū in cūctis. ſ. all̄. ⁊ tūc in dubio ſunt iſti de facto remouendi q᷒ nullū habēť ius in beneficijs vt ibi. aut nō eſt talis indignitas ⁊ tunc ſi eſt magna ꝺꝫ remoueri ⁊ ꝑuari ex quo eſt inhabilis. ar. in. c. i. de eta. ⁊ qua. ⁊. xvi. q. vij. inuēt̄. xviij. q. ij. ſigs. Abbas aut nō eſt tanta ĩdignitas ⁊ poterūt tolerari. ⁊ ꝫ calu poſſet ꝓcedere glo. nā multa impediunt ꝓmouendū que nō deijciunt iam ꝓmotū. xxxix. di. Petrus. Et vide ad intellectum. c. cū in cūctis. ⁊ qꝺ nōt Jo. an. in regula odia de reg. iur. in mercu. Nec ob. q᷑ glo. ſubijcit ꝫ de monitōe. q᷒ illa nō fit vt euitet pena. c. cū in cūctis. vt. ſ. dixi. ſꝫ vt euadat penam huius. c.

In glo. ſuper verbo p̄ſona in fi. nō bene reſpondet iudicio meo ad. c. cū in cūctis. dic vt p̄dixi q᷑ illud. c. ꝓuidet ĩ collatōe beneficij indigno facta. nā in tali collatōe ꝓ illa vice ſuccedit capl̄m ſꝫ ꝫ loquitur cū eꝑs ſuſpēditur gnāliter a collatōe oīum bñficioꝝ in quibus nō fuit cōmiſſum delictū vnde ꝫ p̄ās nō deuoluitur ad capl̄m nec ad archiep̄m ſꝫ ſolum ad papam niſi aliud fuiſſet hic ꝓuiſum. vt pꝫ in. c. q᷒ di uerſitatē p̄all̄. ⁊ vide qꝺ le. ⁊ nō. in. c. i. de ſup. neg. p̄la. li. vj. ⁊. c. q᷒ꝫ q᷒ꝫ de elec. eo. li. In glo. fi. in fi. Sꝫ aduerte ad vnū notabile dubiū. ponamus q᷑ papa nō reſeruaſſet iſtā abſolutionem ſibi vel ꝓcilium ꝓuinciale excōicaret ſubditus alicuius p̄lati nūq᷒ poſſet ille p̄latus abſoluere ſubditū ſuuꝫ. Noſt. hic inſtat Jo. an. clare ꝓcludit q᷑ excōicatus ꝑ canonē ꝓcilij ꝓuincialis pōt abſolui ab eꝑo ſuo. mouetur q᷒ nō ꝺꝫ eē maioꝛis p̄ātis ꝓſtitutio concilij ꝓuincialis q᷒ꝫ gnālis vel pape. ſed ab iſta pōt eꝑs abſoluere ſi papa nō reſeruauit ſibi abſolutōem ergo fortius poterit abſoluere a ꝓſtitutōe ꝓuinciali. Et nota ſemp hoc dictū do. An. dicit q᷑ ſꝫ in hoc ſeruetur in practica pōt tñ dictum cauillari q᷒ papa in ſua ꝓſtōne ꝫ ſpecialiter ꝓuidit forte ꝓp locoꝝ diſtātiā. vt ĩ c. nuper. de ſen. ex. ergo nō ꝺꝫ hoc extendi ad ꝓſtōnes aliorū. ſed primū dictū plus mihi placet. ⁊ videtur caſus in. d. c. nuper. in ver. q᷒ tñ ꝓditor canonis. vbi papa nō fecit in ꝫ ſpecialem ꝓuiſionem ſꝫ ꝓceſſit ex ꝓiecturata mente condi toris canonū. nā nō reſeruādo ſibi abſolutionez vť alijs cōceſſiſſe. ita apte dicit ibi tex. Et ex ꝫ infero ad vnū quoti dianū dubium. pone q᷑ ſtatutum epi ſeneñ. fulminat excōicatōem ꝯ intrātes monaſterium monialium. qdam forenſis incidit in illam excōicatōem nūquid poterit abſolui ab eꝑo ſuo. ⁊ credo q᷑ ſic ꝑ ſupradicta. nam illa eſt excōicatio cōis. nec ꝺꝫ eē maioꝛis potentie q᷒ꝫ excōmunicatio lata ꝑ cōſtitutionem pape. dico tñ q᷑ predicta nō ꝓcedunt in excōicatione lata ꝑ viam ſnie ⁊ nō ſtatuti a ꝓcilio ꝓuinciali vel ab alio eꝑo rōne delicti. q᷒ a ſententia lata ab homine nemo ꝑter ferentem vel ſuꝑioꝛem pōt abſoluere. c. paſtoralis. §. preterea de of. ordi. Sꝫ ꝓ declaratōe. c. querit qui debeant ĩtereſſe in ꝓcilio ꝓuinciali de quo hic. So. ſcire debes q᷑ iura faciūt hic mentōem de tribus ꝓcilijs. vnū eſt gñale cui ꝑ eſt papa. ⁊ ꝺr̃ generale q᷒ repſentat totam eccliam vniuerſalem. ⁊ in iſto q᷒ debeant intereſſe nō reperiť iure deciſum. nec doc. vel glo. ſpecifice banc materiam attingūt qꝺ viderim. ⁊ de iſto dicetur deo duce in diſputatione nouiſſime fiēda. Eſt ꝑm ꝓcilium ꝓuinciale ſic dictum q᷒ repꝛeſentat eccleſiam ꝓuincie. ⁊ in hoc intereſſe debent epiſcopi ꝓuincie xviij. di. ꝑ totum. Sed multum dubitatur de capitulis eccleſiaꝝ cathedralium. Inno. videtur hic tandem tenere q᷑ niſi ſpecialiter eoꝝ interſit non ſunt de neceſſitate vocan-

di. sed mihi videtur tex. in contrarium in. c. fi. j. de bis que fiunt a prela. Tertiũ ẽ ꝓciliũ epi qõ appellaf synodale ⁊ in hoc debẽt cõuenire oẽs clerici dioceſis. xviij. di. ỏcernim⁹. vide qõ dixi in. c. ſup bis. de ma. ⁊ obe. ⁊ de bis duob⁹ cõcilijs quã ptãtem bẽant ⁊ qui debeãt intereſſe ponit h̃ ino. ſz ſup generali ꝓcilio ipſe ⁊ ceteri trã ſiuerunt ſicut muſcipula ſuper prunas.

e **Extirpande** Rector eccleſie nõ obſtãte ꝓſuetudine epi vel põni dz de redditibus eccleſie ſufficienteꝫ bẽre portionẽ. b. d. pmo ponit exceſſus. ſcõo ꝓuiſio ibi cũ igit. Caſus lr̃alis. Patroni eccleſiaꝝ ⁊ alij quidã prouentus ipſaꝝ ita ſibi vſurpant q̃ de ſua portione p̃ſbyteri nequeant ſuſtentari ita q̃ preſbyteri in quibuſdam locis non obtinent niſi quartam quarte. ſ. ſextamdecim. deciaꝝ ⁊ ideo ibi nullus ſacerdos inuenitur qui habeat peritiã litteraꝝ. Cũ ergo qui altari ſeruit viuere debeat de altari ſtatuit cõciliuz vt nõ obſtante aliqua ꝓſuetudine alicuius pſone pſonis ipſis ſufficiens portio relinquaf. Ber. Nõ primo q̃ nõ valet ꝓſuetudo vt patroni ẽt eccleſiaſtici qz ỏ bis ꝓprie loquit iſtud. c. vendicẽt ſibi redditus eccleſie exigua portiõe rectori reſeruata. Secũdo nõ q̃ ad tenuitatẽ bñficioꝝ ſequit quaſi neceſſario aſſumptio ⁊ ꝓmotio ip̃eritoꝝ ⁊ tõ eẽt multũ cauendũ vt eccleſie pochiales nõ edif centur ſine dote ſufficiẽti vt deſ facultas clericis vacãdi ſtudio. nã p ſtudiũ ꝓuidet toti eccleſie vniuerſali. ⁊ requirit hec ſcia ĩ p̃ſbyteris ẽt iure diuino. vñ dixit deus p ꝓphetaz. Quia tu ſciam repulisti ⁊ ego te repellã ne ſacerdotio fũgaris mihi. Oſee. iiij. c. ⁊ habet trãſumptiue in. c. niſi cũ pdem. ỏ renũcia. Nõ ibi nullaz vel modicã peritiã. q̃ nulla vel modica pitia equipanf ĩmo modica aliq̃ ducit in erroreꝫ qz credit vex ſentire qõ tñ ignorat. ſz ꝓprius iexpertus cõſulit alios Nõ tex. allegabilẽ in v. cũ igit. ⁊ ꝓbat apte q̃ clericus licite viuit de redditibus eccleſie ⁊ dz ide bẽre ſufficiẽteꝫ portionẽ. Et declara hoc dictũ ꝑm plene dicta in. c. de mõachis ẽ. e. nã videf loqui in eccleſia cuius ꝓpetas ptinet ad aliuz ex ꝓuilegio vel ex cõſuetudie. vt in. c. ꝓſultationib⁹. j. ỏ dona. ⁊ c. paſtoralis. de priuile. In glo. ſup vbo ſufficiens. nõ glo. q̃ redditus bñficij debẽt eẽ ſufficiẽtes nedũ clerico ſz ẽt ſuis. ⁊ allegat bo. tex. q̃ hoc ꝓbat. l. di. ſtudeat. ⁊ intelligo de ſuis qui q̃ſi neceſſario trahũt morã cũ clerico. nã ſz q̃litatẽ pſone dz bẽe fuitores. nõ enĩ dz ſibi coquere ⁊ ſi eſt doctor vel notabilis pſona dz q̃ bẽat famulũ vel famulos. ⁊ iõ dicit h̃ glo. q̃ minus ſufficit pauꝑi q̃z diuiti. nã paup q̃ alſ non eſt nobilis vel lr̃atus nõ idiget tãto appatu. vñ dñ glo. dixit de diuite mibi nõ plz illud vbũ. nec. c. qõ allat hoc ꝓbat ſz loquit de pſona delicata que ex defectu nature nõ poteſt ꝓtentari cibis groſſis ⁊ cõibus. ⁊ ideo ĩtellige gl. ſz ea que bẽntur ⁊ nõ. in. c. de multa. ĩ fi. ẽ. e. ⁊ vide qõ nõ. xxi q. i. in ſumma ⁊ c. i. Abbas.

Qui vero Priuatus ẽ pochiali eccleſia rector ĩ ea nõ reſidẽs niſi ſit annexa dignitati vel pbẽde quo caſu dz ibi bẽre ꝓpetuũ vicariũ. ⁊ in fine, p/bibet in fraudẽ rectorib⁹ de ipſius ꝓuentib⁹ penſionẽ ĩ beneficiũ dari. b. d. Vel ſic. Non reſidẽs in eccleſia pochiali vel nõ ponẽs vicariuz q̃ eſt annexa bñficio minori ꝓuatuſ eſt ea. b. d. ſecũdũ dictum ibi illud aũt. Caſus litteralis. Dicit in. §. iſto q̃ qui bz pochialẽ eccleſiam in pſona ꝓpa ſeruiat eidẽ in ordine debito ⁊ nõ p vicariuz niſi forte illa pochialis eccleſia ſit ãnexa dignitati vel pbende: ĩ qbus caſibus p vicariũ poterit ibi ſeruire canonice inſtitutũ qui habeat de ꝓuentibus eccleſie cõgruã portionẽ: alioquin ſciat ſe illa priuatũ auctoritate huius decreti. ⁊ alij cõferaf q̃ velit ⁊ poſſit quod dictũ eſt adimplere id eſt ſeruire in eccleſia per ſeipſum. In fi. dicit q̃ nullus de ꝓuẽtibus eccleſie q̃ dz habere curaz ꝓprij ſacerdotis alicui ꝓferat ꝓ beneficio penſionẽ. Ber. Nota primo q̃ bñs eccleſiã curataz tenet illi ſeruire pſonaliter non aũt põt ꝓſtituere vicarium videf enĩ electa induſtria pſone. ⁊ ſic nõ põt cura alteri delegari. ad hoc. c. is cui. de off. dele. li. vi. ⁊ §. de of. dele. c. ſi. ⁊ facit. l. inter artifices. ff. de ſolu. h̃ itelligo niſi ex cã ⁊ ad tẽpus velit ſibi ꝓſtituere vicariũ quo caſu nunquid teneatur bẽre licentiã epi an ſolus poſſit ꝓſtituere. vide tex. in. c. cuz ex eo. de elec. li. vi. ⁊ ibi per Jo. an. ⁊ valet ꝓſuetudo q̃ ad modicũ tps poſſit ſolus ipſe. ⁊ ibidẽ h̃ quid ſiendũ ĩ abñte cã ſtudioꝝ. Nõ ſcõo ibi in ordie ⁊ c. q̃ quis teneꝫ deſeruire bñficio ſuo in ordine quẽ ipſũ bñficiũ requirit. ſi enim eſt eccleſia pochialis dz rector eſſe ſacerdos. Jdẽ in abbatibus p̃poſitis ⁊ ſiũbus. vt in. c. i. de eta. ⁊ q̃li. Si vo eſt archidiaconus ſufficit q̃ ſit diaconus. c. cum in cunctis. §. inferioꝝ. de electio. Si ſunt canonici debent ad minus eſſe ſubdiaconi ſecundum Hoſtien. nam cum non poſſet eligi in epiſcopum niſi ſaltez ſit ſubdiacon⁹. c. a multis. de eta. et q̃li. debẽt electores ſaltẽ eſſe in eodẽ ordine vt electus ⁊ electores ꝓueniãt ⁊ pp hoc dictũ Hoſt. emanauit cle. vt bi q. de eta. ⁊ q̃li. vbi dr̃ q̃ canonici nõ exñtes i ſacris nõ habẽt vocẽ in. c. ⁊ de h̃ dic vt plenius ibi nõ. ⁊ tene mẽti h̃ dictum Hoſt. Ex eo enĩ põt iferri q̃ eps põt ꝓpellere canonicum vt ſaltẽ ſe faciat ꝓmoueri ad ſubdiacõatũ qz alſ eccleſia patif defectũ in ꝓfilio ſuo ⁊ in adminiſtratiõe reſpectu ordis. de h̃ tñ recurrendũ ẽ ad. d. cle. Nõ tertio q̃ eccleſia parochialis põt vniri p̃bẽde ⁊ alteri dignitati. ⁊ q̃ quis põt bẽe dignitatẽ ⁊ eccleſiã pochialẽ qñ vna venit acceſſorie ad aliã exp̃ſius h̃ in. c. ſup eo. j. eo. ti. li. vi. Nõ q̃rto q̃ habens p̃bendã ⁊ eccleſiam pochialẽ illi annexã dz deſeruire ĩ p̃benda ⁊ ſic in eccleſia maiori. ⁊ ſic p̃bẽda rõne eccleſie in q̃ eſt cenſef maior q̃z eccleſia pochialis. Et facit hec lr̃a in ar. q̃ habẽs duo bñficia requirẽtia reſidentiã ex diſpẽſatione teneꝫ deſeruire pſonaliter in maiori ⁊ alteri p vicariũ. qõ ẽt ſentiunt hic doc. ⁊ p hoc põt limitari glo. nõ. in. c. nõ põt. j. eo. li. vi. q̃ dicit q̃ habẽs duo bñficia incõpatibilia ex diſpẽſatione põt deſeruire cui vult vl̃ p ſe vel per vicariũ vtriq;. debz enim illa glo. reſtringi quãdo beneficia ſũt equalia ſecus ſi vnũ ſit dignius reliquo. arg. opti. hic. Siquis tamen vellet cauillare ⁊ illã glo. ĩtelligere vt iacet poſſet rñdere ad iſtum tex. q̃ hec eccleſia pochialis erat ãnexa alteri vñ rõe ãnexionis illa cẽſet quaſi mẽbr̃ alterius. vnde p̃cipaliter obligaf iſte ad ſeruiẽdũ eccleſie p̃cipali. ſz qñ ſunt due eccleſie per ſe ſtantes nõ magis vrgenf a iure ad ſeruiendũz vni q̃z alteri. ſed p̃mũ dictũ videtur equius. arg. in. l. i. ff. ad ſyll. dz enim ſubuenire magis indigẽti. facit qõ nõt Jnno. in. c. cũ iam dudũ. ẽ. e. Nota ibi idoneũ ⁊ perpetuũ. q̃ vicarioꝝ quidã ſunt vicarij perpetui ⁊ deputati ad curã aiarum in foro pñali. quidã ſunt tẽporales ⁊ iſtoꝝ quidã deputanf in foro pñali. vt in caſu. c. cũ ex eo. alleg. quidaz deputantur in foro cõtentioſo. vt vicarij epoꝝ. de offi. vica. p totũ. Et qualiter cõſtituaf hic perpetuus vicarius dic vt i glo. ſuper vbo perpetuũ. ⁊ in. c. ad h̃ de off. vica. Et nõ bñ hunc tex. q̃ de iure cõi nõ põt quis deſeruire per vicariuz tẽporalẽ etiã ſi eccleſia parochialis ſit annexa p̃bende vl̃ dignitati ſue. Nota ibi ꝓgruentẽ ⁊ c. q̃ iſte vicarius etiã perpetuus nõ dz habere oẽs fructus eccleſie ſed tantũ cõgruentem portionẽ. Et nota q̃ appellatur vicarius ⁊ nõ rector qz cura ſaltẽ habitu pertinet ad rectorem principalem ⁊ ad iſtum vicariũ ſolũ ptinet exercitium. de quo dic vt notaf in cle. vnica. de offi. vica. ⁊ aliquid per glo. in. c. expoſuiſti. j. eo. Nota in v. illud ⁊ tene menti q̃ ceſſante fraude poteſt ex ꝓuentib⁹ vnius bñficij ꝓſtitui aliud bñficium. Et ſic colige bonaz practicã q̃ vbi eſt vnũ altare multũ pingue vel eccleſia multũ abũdans poterũ ſuperior maxime ea vacante ex certis redditib⁹ ꝓſtituere aliud beneficiũ vel ꝓ ſacerdote vel ꝓ clerico. Iſte. n. tex. ſolum, pbibet in fraudez qz forte quãdoq; eps volens ꝓuidere ꝓſanguineo vel amico ꝓſtituebat ſibi pẽſionẽ ꝓ bñficio ſecuſ aũt vbi ceſſaret fra⁹ ſic puto q̃ debeat intelligi. c. conquerente. de cleri. nõ reſi. vt ibi dixi. ⁊ facit. c. p tuas. ⁊ qõ ibi nõ. j. de ſimo. Et ex predictis nõ q̃ penſio poteſt ꝓſtitui ex redditibus vm⁹ beneficij alij aſſignanda. ꝓ hoc. c. ad audientiam. de rſcrip. facit. c. q̃uis. eo. ti. li. vi. Dz tex. iſte hic loquitur quãdo conſtituitur ꝓ beneficio nõ autẽ ꝓ ſuſtentatione nuda alteriuſ.

Sed quero anteq̄z descendā ad glo.hic est ꝓuisū de habente ecclesiam pochialē vt deseruiat per se non per vicarium quid dicēdū in alijs beneficijs. Host.hic sentit q̄ idez. dicit enim q̄ hñs personatum tenetur illi deseruire.vt in.c. ex pte.de cle.nō resi. De cardinalib⁹ ꝓbat in.c.ij.e.ti. idē dicit in hñte ꝑbēdā.s.eo.ti.c.pe.idē in alio ti.ēt.xx.solidoꝝ vt.d.c.ꝙquerēte.⁊ p̄ hoc sentit host.q̄ qōlibet hñficiū ecclesiasticū requirit residentiā.qō satis dixi in.d.c.ꝙquerēte.sacit.c.puenit.de app. Ad istū tex.qui facit in arg.ꝙ ꝗria pte dū solū ꝓuidet in ecclesia pochiali credo posse rñderi q̄ habuit respectū ad cōem cōsuetudinē ꝑm quā ista mīora non requirunt residentiā ⁊ deseruiē ꝑ vicarios.⁊ q̄ cōsuetudo valeat ꝓbat in.c.gre.ō rescrip.li.vi.vbi de hoc.⁊.c. cū oēs de ꝓsti.cū si. An aūt valeat cōsuetudo in ecclesia parochiali vt p aliū quis possit deseruire. Jo.ō lig.in.d.c.cū oēs.dicit q̄ nō.⁊ ꝑ eo induco bo.tex.in.c.lz canon.in fi. de elec. li.vi.vbi ep̄s nō pōt dispēsare nisi ad tps sup residētia. Sz ꝗriū videnē h̄ sentire doc.dicūt enim ī quodā casu excepto q̄ rōne ꝓstōnis seu ꝓsuetudis rōnabilis pōt quis debuire ꝑ aliū ⁊ quādoq̄z ꝓcipiet fructus ēt ꝑ aliū non debuiēdo.⁊ hoc vltimū ē vnū singulare dictū limitās multa dicta hosti. qui semp fuit in opi.vt nō valeat ꝓsuetudo q̄ quis ꝓcipiat fructus ⁊ nō deseruiat saltē ꝑ vicariū. Sz cōprehendendo mentē doc.distingue q̄ aut hñficiū ē curatū aut simplex.primo casu si ē annexū alteri ꝟua qō hic dī.si non ē annexū tenetur debuire ecclesie parochiali nisi cōsuetudo rōnabilis vel ꝓstitutio hēat vt possit debuire ꝑ vicariū secus vbi ꝓstitutio vel cōsuetudo nō esset rōnabilis ⁊c. Exēplū quando canonicus ecclesie cathedralis hz ecclesiā curatā in titulū ⁊ est necessarius ecclesie cathedrali ꝑ cōsilijs ⁊ alijs nec sustētari pōt ex p̄bēda.ħ.n.cā ē satis rōnabilis vt ꝙcurrēte cōsuetudine vel statuto possit tenere vtrūq̄z ⁊ illi debuire per vicariū.secus vbi nulla ratio cōcurrat vt qz soluz vagādi cā nō vult debuire ecclesie.secūdo casu qñ beneficiū ē simplex aut hñficiū indiget ꝟuitore ⁊ tunc valet ꝓsuetudo vt nō debuiat saltē ꝑ vicariū qz ꝓsuetudo esset nimis onerosa ecclesie ⁊ hoc casū intellige nō.ꝑ doc.in.d.c.cū oēs.si vo ecclesia ñ patit defectū in ministris tūc valz ꝓsuetudo vt possit recipe redditus in absītia ēt nō ꝓstituendo sibi vicariuz loco sui.⁊ sic distingue ⁊ intellige dicta doc.ħ ⁊ poteris saluare ꝓsuetudinē hodiernā q̄ multū inoleuit in cathedralibus ecclesijs ⁊ facit.c.cū oēs.s.alle.vbi nihil dī de vicario.⁊ vide ħ multos casus exceptos ꝑ doc.in quibus pōt quis debuire per vicariū. Jn glo.in v.priuatū in fi.hec glo.multū vacillat. qz sibi fuit visum valde rigorosum q̄ ex nō residentia fit priuatus quis ipso iure sine monitiōe sed tandē in fi. videt ap probare intellectū vt pena ista ꝓcernat solū ꝑmū casum bius.§.s.qñ nō deseruit ꝑ se in ecclesia curata alteri ñ ānexa. Host.tz ħ aliā lec.vt pena ꝓcernat solū ꝑm casum qñ ē ānexa ⁊ non debuit ꝑ vicariū ꝑpetuū ⁊ dicit q̄ si infra sex mēses nō ꝑmat ep̄o vicariū incidit incōtinēti in istā penā ⁊ priuat nō solū ꝑmatiōe sed ēt fructibus beneficij in vita sua.adducit in ar.c.ij.de ꝓcess.ꝑben.hec lec.host.vz placere doc.seq. vt Jo.an.do.Lar.⁊ do.An.tū vt euitet iuriū corrēctio.tū qz videtur magis exosum si pōt deseruire ꝑ vicariū ⁊ nō deseruit.⁊ sic iura posita de cleri.nō resi.remanēt incorrecta. Jnno.aūt videt velle q̄ pena referat ad ꝑmū casum. Sed aduerte oēs fere doc.hic post Jnno.in hoc ꝓueniūt q̄ pēa huius.c.nō habeat locū nisi post admonitionē factā ꝓgruis loco ⁊ tpe de residendo ⁊ prefixo tpe vt resideat quo lapso si nō deseruit priuatus est ipso facto.⁊ ponit hic ino. vnam theoricam q̄ allegat ꝑ oēs q̄ vbi pena apponit negatiue ñ committit nisi p̄cedat monitio secus si affirmatiue. vt in casu.c.sigs suadēte.xvij.q.iiij.assignat rōnē.qz fcā patēt negata latēt.⁊ ē vna theorica multū solēnis.sed ego bunc.§. cōmēraui ⁊ repetij ⁊ interserui mām dispensatiōis circa plura litarē hñficioꝝ.⁊ ibi plene videas sed quantū ad ꝓpositum non fui secutus banc theoricā ino. Et ꝑ intellectu.c. duo sunt videnda. Primo nū quid pena huius.§.referatur ad ꝑmū vel ad scōm casum. Secūdo nunquid requirat monitio anteq̄z ꝓmittatur pena. Quo ad primū credo q̄ ista pena ꝓcernat vtrūq̄z casum.ꝓbatur p.c.inquisitionis. de appel.vbi pz q̄ clausula ēt odiosa posita in fine dispositōis concernit ēt oīa p̄cedentia etiam si sunt diuersa. Jtē fac tex. ħ dum dicit qui velit ⁊ possit quod dictum ē adimplere ⁊c. vñ ponderā illa vba qō dictum ē ⁊c.cū enim sint vba indefinita cōcernūt omnia p̄cedētia. Jtem iste.§.emanauit p̄ncipaliter ꝓpter primū casū vt pz in p̄ncipio. si ergo pena ñ referretur ad ꝑmū casum de nihilo seruiret iste tex. cū iam ꝑ priora iura latius ēēt ꝓuisum vt quis deberet deseruire p se in ecclesia collegiata.vt in.c.qz nōnulli.⁊.c.relatum.de cleri.nō resi.ergo cum iste.§.fuit ꝓditus in cōcilio generali ⁊ principaliter emanauerit ꝓpter primū casuz nō debem⁹ dicere q̄ pena non referatur ad ꝑmū casum. Concludo ergo q̄ pena huius.§.cōcernit vtrūq̄z casum ⁊ omnia p̄missa. Ad scōm nunquid requiratur saltem monitio vt pena ipso iure cōmittat.⁊ credo q̄ nō.nam ecclesia militās pōt punire ⁊ afficere delinquentē oīo occultum.⁊ lz pena non habeat locum quo ad nos hz tamē locum re ipsa ⁊ quo ad deum.vt disputat glo.in cle.i.de bere.vnde lz factum lateat nos tñ non latet deū.⁊ contra theoricam Jnno. adduco glo.nō.in.l.i.de bis quibus vt indig.de qua facit festū bar. in.l.in cognitione.ff.ad sylk.vbi concludit q̄ pena apposita non vindicanti mortem defuncti ipso facto ē iflicta q̄ habuit quis facultatem vindicandi ⁊ non vindicauit.⁊ sic pēa apposita negatiue.i.si non fecerit ⁊c. intelligitur apposita eoipso q̄ quis habuit facultatem faciēdi ⁊ non fecit. Unde aduertendum q̄ quandoq̄z spe premioꝝ quis inducitur ad aliquid non faciendum ⁊ tunc in stipulantibus non debetur p̄mium nisi desinat facere.l.si ita stipulatus.de vbo.oblig. Exemplum ꝓmitto tibi.x.si capitolium non ascēderis.nō debentur tibi.x.nisi desinas primo posse ascendere.nec sufficit q̄ habueris facultatē ascēdendi ⁊ non ascēdisti. Jn legatis vero aliud est.nam ne sint inutilia ipsis legatarijs prouidetur per cautionem de non faciendo.de qua in.l. mutia ne.ff.de condi.⁊ demon. Quandoq̄z metu pene inducitur quis a lege ad aliquid faciendum ⁊ tunc eoipo q̄ habuit facultatē faciendi ⁊ non fecit pena est cōmissa vt.d.l.i. ⁊ sic in casu huius.c.⁊ ꝑ hoc bo.tex.in.c.cupientes.post prin. de ele.li.vi. Ratio enim inno.non concludit nisi quo ad ignorantes.nam illud quod est certum nature ē certum legi.l.si pater.ff.de solu.vnde si sine causa non residet vel nō ponit vicarium ⁊ habuit facultatem faciendi eoipso lex priuat et injcit vinculum suū.qz vt dixi pōt afficere delictum omnino occultum.sed qz homo potest dubitare vtrum ex causa non fecit residentiam iō p̄mittitur monitio ⁊ sic quo ad certificationem ecclesie militantis. Si ergo possit probari ex coniecturis q̄ habuit facultatem residendi erit priuatus sine alia monitione.nec placet vt expectetur lapsus sex mensiuz vt dicit Host.qz.c.ij.quod alle.non loquitur in eo qui bz ponere vicarium ꝑpetuum sed in debente cōferre vt ibi dicam latius. Nunc restat respondere ad iura que requirunt residentiam maxime ad.c.ex tue.de cleri.nō resi. Ad que potest dari multiplex rñsio. sed hic subijcio tñ vnam. Possūt primo saluari in simplicibus hñficijs.Secundo qñ nobis est ignotū vtrū ex cā non resideat.tunc enim pōt saluari theorica Jnno.secus vbi ex coniecturis idubitatē potest patere q̄ sine causa non resideat. Ultimo scias q̄ non ponēs vicariū in ecclesia ānexa p̄bēde vel dignitati priuat ipse solū in vita sua nō aūt priuat dignitas vel p̄bēda qz delictū persone nō dz nocere dignitati.⁊ de ħ videas latius ħ ꝑ doc. Jn glo.pe.i fi.sed primū dictū ē vex vt ꝓbat in.c. super eo.j.e.ti.li.vi.nec dī hīe duas ecclesias curatas cum altera est ānexa p̄bende.est enim intitulatus in p̄benda ⁊ ñ in ecclesia ānexa.⁊ sic limita.c.de multa.s.e.

Solēnis repetitio domini Nicolai.§.qui vero.c.extirpande.de preben.que in lecturis ordinarie nō habetur.et fuit per ipsum repetita Anno dñi.M.cccxv.

Qui vero. Iste. §. solet difficilis reputari. tuz ꝓpter materiam hic ꝑ inno. tactam. tuz ꝑ ꝟ. alioquin penā ꝓtinēs. Naz pōt ad varia referri ⁊ ad varia referēdo varios iportat itellectus. Et ꝑncipaliter legif tribus modis. Prio intelligēdo q ꝟ. alioquin referaf ad ꝑncipiū. §. ⁊ ſm būc intellectū fic ſūmari pōt. Priuat⁹ ē pochiali eccleſia rector i ea nō reſidēs niſi ſit ānexa digni tati vel pbēde quo caſu dz ibi ꝑpetuū bēre vicariū. b. d. vſq ad ꝟ. illud. Pōt ēt ſecūdo itelligi q ver. alioquin refera tur tm̄ ad ꝓxima ⁊ ſic ꝓcernat caſum exceptū qm̄ videlz te neaf ꝑ vicariuz deſeruire. Et in boc ſenſu boc dicit in ſūma. Habens pochialē eccleſiam dz per ſe īde in ea deſeruire ni ſi ſit ānexa pbende in qua deſeruire teneaf. quo caſu deſuiet ꝑ vicariū canonice ꝓſtitutū ⁊ ſi ꝑ vicariū nō deſeruit priuatus ē eccleſia. b. d. Tertius inſup datur itellect⁹ q ver. alioquin vtrūqz dictum ꝓcernat. ⁊ boc intēdit. Parochialē ecclefiam adeptus ⁊ in ea ꝑſonaliter nō deſeruiens vel ꝑ vicariū vbi hec facultas a iure cōi ꝓcedit ipſo facto priuatus ē ea ēt nulla monitiōe ꝓcedēte. b. d. ſm lecturā quā infra tenebo. Et iſte. §. tria facit. ꝓmo ſtatuit. ſcdo excipit ibi niſi. tertio punit ibi alioquin. Caſum in terminis ſic incipe. Congregato ꝓcilio gnāli qdam forte illud corā papa ⁊ dominis de cōcilio duxit ꝓponēdū pater ſancte ⁊c. Supra ſatis ꝓuiſum extitit ſufficienter de cōgrua portiōe ex redditib⁹ eccleſiaꝝ ſuaꝝ rectoribus ꝓſuetudine quacūqz nō obſtante relinquēda. bonū igit eēt ꝓuidere ⁊ circa cultū diuinū intēdere. naz ſunt nōnulli clerici q poſtqz adepti ſunt eccleſias curatas ipſaꝝ redditibus ꝓtenti nō curāt ſaltē ꝑſonaliter i ipſis deſeruire. Dominus ꝟo papa toto cōcilio approbante ſtatuit vt in littera ſequit. Nō ꝓmo regulr pochialē eccleſiā reſidētiaz requirere ꝑſonalē. ⁊ q in ea regl̄r ꝑ vicarium deſeruire ē a iure inhibitū adeo q nullus ꝑlat⁹ citra papam pōt iperpetuū diſpēſatiōis grāz ſup nō reſidētia facere ad tps tm̄ pōt bñ quilibet ſupior ꝓut id cā rōnabilis exposcit. vt habef in. c. lz canon. de elec. li. vi. in fi. Et qs itelligatur boc caſu ſupior vide ibi glo. nō. ⁊ qō nō. in. c. relatū de cleri. nō reſi. per Inno. ⁊ alios doc. Et faciunt hec ad q̄ ſtionē de doctore qui cōuenit certis ſcholaribus vno anno legere ꝓ certo ſalario. poſtmodū ante finē āni vult aliuz eq̄ idoneū ſcholaribus ꝓdicentibus ſubſtituere. querit nūqd poſſit maxime vt habeat ſalariū. de qua queſtiōe plene per Jo. an. in regula qui ꝑ aliū facit de re. iur. lib. vi. in mercu. Et p̄dictoꝝ rō eſt q⁹ in ꝓmotione ad eccleſiā curatā vī electa induſtria ꝑſone iō alij cōmittere curā non pōt. vt i. c. fi. de offi. dele. ⁊ in. c. is cui. eo. ti. li. vi. nā lz quilibet ſacerdos ſiue bonus ſiue malus doctus vel iperitus habeat clauiz poteſtatē cū nō ſit ipſe qui abſoluat ſed deus. vt in. c. vbuz. de pe. di. i. tamē imperitus neſcit ſic ligare ⁊ abſoluere ſicut doctus. vnde accedens ad imperiū inique arbitrantē releuatur illa ſola pnīa. de quo eſt glo. nō. de pe. di. i. menſuraz facit. c. quē penitet ea. di. Itē lz qlibet ſacerdos ſiue bonus ſiue malus ꝓficiat veꝝ corpus xpi. vt in. c. dictū. ⁊ in. c. non nocet. ⁊ c. fuerit. ⁊ c. multi. i. q. i. q⁹ nō ipſe ſz de⁹ ꝑncipaliter opaf. vt in. c. panis. de ꝓſe. di. ij. tm̄ facili⁹ exaudiunt ꝓ bis ꝑ qbus orāt boni quā mali. vt ē tex. nō. i. c. ipſi ſacerdotes. i. q. i. imo glo. in. c. i grauib⁹. iij. q. vij. colligit ar. ex illo tex. q orationes maloꝝ nocēt bis ꝑ qb⁹ orāt. ſed illā glo. limitare ſoleo ꝑ glo. xlix. di. in ſūma. videlz qm̄ quis eligit malum ex certa ſcia ſuis moꝛib⁹ cōformē aliaſ ſec⁹. Scōo nō vnū caſum ab hac regula exceptū qm̄. ſ. parochialis eccleſia ē annexa pbēde excipiunt ⁊ alij caſus quos. j. ſubijciaz. Nō tertio q vbi pluralitas bñficioꝝ a iure ꝑmittit artaf quis ad reſidētiaz maioris bñficij. nec pōt nec dz in minori reſidere. ⁊ ex boc habef maxia limitatio ⁊ reſtrictio ad gl. ſing. in. c. nō pōt. j. eo. ti. li. vi. q̄ dicit q⁹ is cū quo diſpenſaf ſup pluralitate bñficioꝝ reſidētiā ꝑſonalē requirentiā teneꝫ reſidere in altera in qua maluerit vel poterit reſidere nunc in iſta nūc in alia ⁊ ſic vtriqz ſatisfaciet ſm illā gl. q̄ ꝑ būc tex. dz reſtringi ⁊ intelligi qm̄ bñficia ſunt equalia ⁊ tūc deꝫ ſibi optio reſidendi. ſecus aūt ſi vnū ſit dignius altero qꝝ tunc dz deſuire digniori qō ē notandū. ⁊ ꝑ boc facit qō nōt Archi. in. c. ꝑ boc. de bere. li. vi. vbi dicit q⁹ citatus a duob⁹ iudicib⁹ ſi nō pōt vtriqz parere dz maiorē eligere. ad ħ. c. qui reſiſtit. ⁊ c. iulianus. xi. q. iij. ⁊ quod nō. in. c. puenit. xviij. di. limitaf ēt glo. in. c. ſiqs clero. vij. q. i. que dicit q⁹ ſi diſpēſaf cū aliquo circa duas eccleſias vel ꝑbendas videf ſecuz diſpenſatū vt nō teneaf ad reſidentiā. Itē nota q⁹ quantū ad reſidentiā maius videf bñficiū ꝑbēdatū i eccleſia cathedrali vel collegiata quā parochialis eccleſia ꝑbēde annexa. Et ex boc nota q⁹ maius dignuz accedēs min⁹ digno rōne acceſſionis cenſetur minus dignum quia ratione acceſſionis definit eſſe maius dignum. ad hoc do. tex. in clemē. per litteras. de iurepa. ⁊ inſti. de rer diui. §. ſi tamē aliena purpuram. vbi dicit tex. q⁹ ſi aliena purpurā intexuit veſtimento ſuo lz purpura ſit ꝓciosior veſtimēto rōne tamē acceſſionis cedit veſtimēto. illa ergo regula ꝓcedit qñ mai⁹ dignū ⁊ minus veniūt eque ꝑncipaliter vt ſi in vniuerſitate ſcholariū ſint tot clerici quot laici vniuerſitas cenſebit eccleſiaſtica q⁹ maius dignū ⁊c. vt nō. in. c. ex lr̄is. de ꝓſti. Et ꝑ p̄dicta ſoluit ꝓrium qō poterat fieri de iurepatronatus qō cuz ſit dignius trāſit tm̄ cū vniuerſitate tpali. Itē nō q⁹ non ſolum pochialis eccleſia ſz ēt ſimplex bñficiū vt canonicatus exposcit reſidentiā ꝑſonalē. vnde nō ſufficit ꝑ vicariū deſuire ⁊ de boc infra. Nota q⁹ rector aſſumptus ad regimē eccleſie parochialis dz deſuire in illo ordine quē ipſa eccleſia requirit ipſius tm̄ carētia nō vitiat ei⁹ ꝓmotionē ſi ſe faciat infra ſtatuta tpa ꝓmoueri. de elec. c. lz canon. lib. vi. ⁊. c. ꝑterea. de eta. ⁊ q̄li. ⁊. c. ſi ꝑ clericis. j. e. li. vi. ⁊ iſte ordo in eccleſia parochiali requiſitus ē ſacerdotalis. vt. c. pal. lz canō. curati. n. debēt eē ſacerdotes ſicut abbates decani ꝑpoſiti. Canonicus ꝟo ſm Hoſt. in ſubdiaconali ad min⁹ ꝟbet ordine eē ꝓſtitut⁹. ſicut. n. ſubdiaconuſ ⁊ nō minor eligitur in epm. vt in. c. a multis. de eta. ⁊ quali. ſic nec eligaf minor ſubdiacono. debēt. n. electus ⁊ eligētes in talibus ꝓuenire. Uñ nō. idē Hoſti. in. c. ij. de of. archipreſby. q⁹ ſicut inter cardinales nullus eſt qn ſit ſaltē diacon⁹ ſic inter canonicos nullus dz eē quin ſit ſubdiaconus ꝟ boc hodie me remitto ad cle. vt bi qui. ⁊ qō ibi nō. de eta. ⁊ q̄li. Nō q⁹ in talibus eccleſijs annexis vbi quis deſeruit ꝑ uicarium vicarius dz eē ꝑpetuus. Et ex boc nota q⁹ vicarioꝝ aliqui ſunt ꝑpetui aliqui tpales. de ꝑpetuis habef. ſ. de of. vica. c. ſi. ⁊ bic ⁊ ꝟ fi. inſtr. g. ꝑpetuus. ⁊ in cle. vna. de of. vica. de tpalibus habef in. c. cū ex eo. de ele. li. vi. de app. c. peruēit. cū ſi. Et diuidunt ꝑpetui iō q⁹ inſtituūf ꝟ rectore eccleſie ꝟ aſſēſu ⁊ auctoritate epi nec ſine cā pñt amoueri. ut in. c. ad ħ. ꝟ of. uica. ⁊ nō. glo. in. c. penul. e. ti. ⁊ Inno. in. c. clericos. e. ti. ⁊ Jo. ꝟ lig. in cle. una. eo. ti. Tpales ſunt qui ad tps loco dñoꝝ abñtium ex cā ꝓponūf. ut in iurib⁹ ſuperi⁹ allegatis. ⁊ habebunt iſti ſuſtentationē. reſiduū fructuū reſeruatur dñis ex iuſta cā abñtib⁹. Si aūt cā iniuſta uel nuda uolūtate tunc i utilitatē eccleſie ꝙuertitur. ut in. c. penul. de cle. nō reſi. ⁊ nō. doc. in iurib⁹ ꝑall. Sunt ⁊ tertij uicarij qui ꝑ ſedē aplicam ad certā ꝓuinciā ad regēdā uel ad ea q̄ ſunt fori ꝓtentioſi exercēda deputant. ꝟ quibus. ſ. de offi. uica. c. penul. xvi. q. i. adijcimus de bis q̄ ſunt fori ꝓtentioſi ſtandū eſt ꝟbis pape. ꝟ priuil. porro. ⁊. c. ſi ꝟ terra. ꝟ uicario pape in urbe uiꝫ ꝑ Jo. ꝟ lig. poſt Matbe. in cle. una. de of. uica. ⁊ le. ⁊ nō. i. c. ſua. ꝟ of. uica. Sunt ⁊ quarti uicarij qui ꝑ epos in certis dioceſibus ꝓſtituūf ⁊c. de quib⁹ in. c. lz. ꝟ offi. uica. li. vi. ⁊ de temp. ordi. cū nullus. eo. li. ⁊ de iſtis plene nō. ꝑ Jo. de lig. poſt doc. i ꝑall. cle. una. ⁊ ꝑ tex. ⁊ glo. in cle. ⁊ ſi ꝑncipaliſ de reſcrip. ꝑ glo. in cle. fi. ꝟ ꝓcura. ⁊ in. c. i. de offi. ordi. li. vi. ubi ēt ꝑ Inno. ⁊ Hoſt. ⁊c. Uenio nūc ad aliquas q̄ſtiones ꝑ declaratiōe tex. Et primo q̄ro q̄ eccleſia dicatur parochialis. ⁊ ut ſit notum qm̄ babz locū pena iſtius. §. So. dico q⁹ eccleſia dicitur parochialis a parochia ſibi deputata. ad ħ. c. eccleſias ſingulas. xiij. q. i. ⁊ parochia ē nomē grecuz ⁊ latine idē ē quod ꝓtitio cure q⁹ rector eccleſie curam hz aiaꝝ totius populi infra illos limites cōgregati uñ ꝟ regere populū de cap. mo. c. i. uñ parochia ē locus i quo degit popu

lus alicui ecclesie deputatus.⁊ sic illa ecclesia dicitur paro/chialis que habet parochiam ad curā eius deputatam. Et qñō fuerunt parochie limitate.⁊ qđ in diocesibus ⁊ ꝓuin/cijs vide tex.⁊ glo.in ꝑall.c.ecclesias.xiij.q.i.⁊.lxxx.di.c.i. xcix.di.c.i. Quero scđo qs dicaꝫ pochianus. So.ħ q̄stio vł decidi ꝑ predicta. sed ℣ede.de sen̄.in quodam suo ꝓsilio pulchre hoc ꝓsequitur ⁊ tandē ꝓcludit qꝫ ille dr̄ parochia/nus q de facto habitat in parochia animo manēdi ita qꝫ ve/re sit ibi trāslatus non iuris fictione siue ꝓcepit diuina siue nō.xviij.q.i.c.vno.xxi.q.ij.fiqs iam trāslatus.⁊ in.c.ij.de sepul.li.vj.ibi se equaliter collocās in vtroqꝫ ⁊c. Aio ma/nendi ideo dixi vt excludaꝫ ille q ad tps in loco se transtulit vt habetur.j.de sepul.li.vj.c.antepe. Juris fictione ideo di xi vt excludaꝫ domiciliū iur̄.puta paterne originis vel pre/sumptū. Siue audiātur diuina siue nō ⁊c.ideo dixi si paro/chianus nō visitat ecclesiā suā sicut deberet vel a modico tē/pore citra venit in illā parochiam ita qꝫ parochianus nullū/ laborem sustinet dz̄ tm̄ habere oīa iura parochialia qr̄ suffi/cit qꝫ ꝑ rectorem non steterit qn̄ ministrauerit ecclesiastica sacra. Ad predicta facit qđ nō. Archi.in.c.i.de sepul.li.vj. Cuius aūt dicatur scholaris parochianus vide glo.fin.in cle.i.de priui.⁊ qđ nō.in.c.omnis de peni.⁊ remis. Ter tio quero qr̄ hic dr̄ qꝫ curatus dz̄ ꝑ se deseruire an ex ista cā/ absens possit delegare curā parochianoꝝ suoꝝ.⁊ vł qꝫ nō sed hoc spectabit ad epm̄.vt in.c.cum ex eo de elec.li.vj.ad hoc.xvj.q.i.puenit.⁊.§.ecce.qđ placere vł Rai.in summa de peni.⁊ remis.ver.itē posito.fm Archi.in ꝑall.c.cum ex eo. Jo.an.refert ibi.banc qōnem fuisse disputatā Bono/nie⁊ fuisse determiatū qꝫ ad modicū tps circa tres septima nas absens ex iusta cā hoc poterit ꝑ.c.fiqs in clero.xvij.q.i. ⁊ vide qđ nō. Jo.an.post Hosti.de of.archi.c. insuper.v. cū omnibus.⁊ de pen.c.oīs.sup glo.executionez. Que ro quarto an hec regula sumpta ex ħ.c.qua cauet quem de bere ꝑ se deseruire ⁊ nō ꝑ vicariū.fallit in alijs casib⁹. Jo. hic qꝫ sic ⁊ enumerat casus fallētie. Nam primo fallit rōne pluralitatis puta bz̄ duo beneficia quoꝝ quodlibet reqrit residētiam.nam cū nō possit se in duos dividere seruiet alte ri per vicariū vt ħ.c.qđ limita fm qꝫ dixi in notabilibus. Scđo rōne occupatōis ideo eps bz̄ plures vicarios de of. archidi.c.ad ħ.de cele.mis.c.i. Tertio rōne ꝓstitutiōis vel rōnabilis ꝓsuetudinis vt qr̄ pauꝑes sunt canonici nec pos/sunt de vna prebēda ꝓgrue sustētari.⁊ sunt tales q expedi/unt ecclesijs ⁊ ꝓfilijs ⁊ alijs necessitatib⁹. hic.n.pōt dici qꝫ ꝓsuetudo vel ꝓstitutio pōt admittere qꝫ aliqd recipiāt in ab sentia ⁊ de bonis vicarijs ad seruitiū ecclesie surrogatis ꝑs ꝓgrua ministreť.ar.de cōsti.cū omnes.de cle.nō resi.cū di lectus.⁊.c.ad audientiam.⁊.c.penul.⁊.j.de ꝓcess.prebē.c. ex parte.⁊ in.c.ꝓposuit.⁊ dicit Jo.an.aduertēdum qꝫ ve/rum erit si ad hunc casum restringaꝫ dictū Ala.⁊ Goff.in c.qr̄ nonnulli de cleri.nō resi.dicunt.n.qꝫ per ꝓsuetudinem derogatū erat iuri ꝓpio.nam quarūdam ecclesiaꝝ habebat ꝓsuetudo benefic̄iū ꝑcipi seruiendo per vicariū. i aliquib⁹ percipiebat etiā sine vicario absens ex iusta cā.in alijs non percipiebat totū sed partem.in alijs nec partē.⁊ has ꝓsue/tudines dicebant seruandas saluo qꝫ vbi ecclesia indigeret saltem teneret dare vicariū.ad ħ de cler.nō resi.c.penul.⁊ vide qđ nōt. Jo.an.j.de ꝓcess.prebē.c.ex parte in fi.⁊ de ħ j.tangā. Quarto rōne dispensatōis.de fi.presby.c.ꝓposu it.s.e.ti.in.c.penul.⁊ sic pōt intelligi de priuil.cū capella.cō cessa tñ ex cā vtilitatis vel necessitatis ecclesie.j.e.c. exposti sti. Quinto rōne remotōnis loci.j.de eccle.edifi.ad audiē/tiā. Sexto rōne religionis.j.de dona.ꝓsultatōibus.s.e.ti. de monachis. Septimo rōne diuerse natōnis.de off.ordi. qñ. Octauo rōne predicatiōis.eo.ti.inter cetera.j.de sta. mona.qꝫ dei timorem. Nono rōne debilitatis vel infirmi/tatis.⁊ hec pōt eē tpalis vel perpetua.j.ti.pri.per totum. ⁊.c.ad audientiam.s.ti.i. Decimo rōe peregrinationis ter re sancte.j.de voto.c.fi.⁊ sic pōt intelligi de ap. peruenit. Undecimo rōne absentie ꝓbabilis puta studij qꝫ intelligiť de licentia prelati.s.de cle.nō resi.relatum.de consec.di.v. non oportet. Duodecimo propter augumentationem di/uini cultus.vij.q.i.illud ⁊.c.nihil.⁊ dicit host. qꝫ iste casus cōtinet regulā generalez de quo remittit.s.de of.vica.cleri cos. Oppo.⁊ videť qꝫ iste nō fit priuat⁹ ecclesia annexa qr̄ sic eius delictū noceret ecclesie sue principali.sed delictū ꝑsone nō dz̄ nocere ecclesie.vt i regula delictū.li.vj.⁊.xvj. q.vj.si epm̄ de excep.cuz venerabilis. So.dic fm Jnno. qꝫ p̄benda nō priuabiť illa ecclesia ānexa sed ille rector pr̄ cipaliter qui eā nō cōtulit priuabiť tpe vite sue tm̄. s.e.nisi in.fi. Et ex hoc sequiť qꝫ si viuente canonico qui ponere ne glexit vicariū iste vicarius moriatur ponet eps aliū suo iur̄ nec iste canonicus priuatus habebit qcquā de ista ecclesia annexa. Sed ꝑ illud opponiť ⁊ videť qꝫ nō debeat sic ꝑ uari toto tpe vite sue ſz in illa vacatione tm̄ sicut collator bñ ficij qui cōferre neglexit vel pñtare priuaꝫ in illa vacatōe ſz in sequenti vacatiōe recuparat ius suū de sup.neg.prela.c. ij.⁊ ō ꝓcess.prebē.c.nulla. So.qñqꝫ quis bz̄ ꝓprietatē bñ ficij ⁊ tenet pñtare vicariū ⁊ tūc priuat⁹ est ipo iure quo ad pñtationē ⁊ fructuū ꝓceptionē ⁊ ad superiorē deuoluť hec ptās vt hic. Qñqꝫ quis nō bz̄ ꝓprietatē bñficij sed tantuꝫ pñtationē vel collationē ⁊ tūc aut nullo mō fouet delictū ⁊ priuabiť illa vice tantū ꝓpter negligentiam ⁊ secunda vice pñtare nō pōt.vt.d.c.j.⁊.c.nulla. Qñqꝫ quis ꝑuatus ⁊ fa uet saltē tacite delicto vt in illū qui de facto tz̄ ipm̄ nō remo uendo cū potest ⁊ bz̄ locū pena.de quo.s.c.de multa.v. is quoque. Ex ꝓdictis quoqꝫ infert qꝫ si rector positus ꝑ superiorē in ecclesia annexa moriť post quā nouus canoni cus recuperat iura ecclesie annexe ⁊ sic pñtabit. Si aūt vi uente rectore creať nouus canōicus in pbēda an ille rector sive vicarius remouebiť. dicit io.an.qꝫ nō.qr̄ dz̄ eē ꝑpetu⁹ vt ħ ⁊ sic nouus canonicus ꝑuabiť iure suo sine culpa ſz nō sine cā.vt.s.vt lite nō ꝓtes.qñ ꝑ.§.si aūt.pōt tñ dici qꝫ re/cuperet ꝑnētus qui recipiūtur de ecclesia ānexa vltra por/tionē cōgruā vicario assignatā.nā fiduū etiā viuente cano nico q neglexit nō videť cedere lucro vicarij vel superioris sed ecclesie annexe donec ille canōicus negligēs viuat ⁊ nō vltra.de boc.s.c.de multa v.fi vltra. Est etiā aduertēdū qꝫ ex eo qđ hic dr̄ qꝫ vicarius dz̄ esse ꝑpetu⁹ colligiť qꝫ mor tuo canonico qui pñtauit nō expirat officiū istius vicarij ſz regłr ptās vicarij pēdeat ab illo cui⁹ vices gerit adeo qꝫ illo mortuo vł aliter a iurisdictione vel officio iusꝑsō vicarius nō poterit ministrare.vt in.c.j.de offi.vica.li.vj.⁊ est glo. sing.in cle.fi.de ꝑcura.in v.reuocari.ſz dic vt dixi.s.in no/tabilibus qꝫ hec ꝓria ꝓcedūt in diuersa specie uicarioꝝ.nā aliud in uicario necessario qui auctem recipit a superiore ⁊ est ꝑpetu⁹ ut hic.aliud in uicario uolūtario quē ꝓpter occu pationē uel alia de cā quisqꝫ sibi ꝓstituit.ut i ꝑall.c.j.ō of. uica. Et ō bis uicarijs ⁊ ꝑtē eoꝝ plenissime notať ꝑ doc. in ꝑall.cle.una de of.uica.⁊.xxv.di.plectis.⁊ in.c.suā ō of. uica.⁊ in.c.ſz.⁊ in.c.fi.e.ti.li.vi. Quero penes quē dica tur residere ius cure an penes ꝑlatuz an penes uicariū.⁊ ē utile hoc scire ꝓpter extrauagantē execrabilis. So.dicunt quidā qꝫ habitu ⁊ quo ad ꝓprietatē est penes rectorē pri/cipalē quo ad exercitū ⁊ effectū ē penes uicariuz.⁊ ē utilis discussio hec quis ipsoꝝ bz̄ curā aiarū ut cadat sub ꝓhibi/tione.c.de multa.⁊ extrauagā.execrabilis Jo.xxij.⁊ u deť qꝫ penes uicariū ꝑpetuū.⁊ ꝓbať in.d.extrauagā.ad fi.⁊ in prealle.cle.una de ofi.uica. Ex quo sequiť qꝫ rector princi palis non posset ibi exercere curā fori penitētialis. Lau.in ꝑalle cle.una.dicit qꝫ aut rector bz̄ iuspatronatus uel certā portionē in ecclesia ceteris fructib⁹ ꝓmittēdis in usum uica rij ⁊ tūc cura ⁊ rei uēdicatio spectat ad uicariū ⁊ sic dicit de/bere itelligi fi.glo.in.c.exposuisti.j.e.si aūt ꝑceptio ꝓuen/tuū spectat ad rectorē certa portiōe uicario relicta tūc de iu re cōi cura ⁊ rei uendicatio spectat ad rectorē ſz exercitium cure ad uicariū. His expeditis pro aliqli declaratiōe.c. aggredior nūc ad ipsi⁹ subtilitates expediēdo glo. Op po.dr̄ in isto v.aliogn.qꝫ est priuatus stati si nō residet.uñ ob.c.ij.⁊.c.iter.⁊.c.ex tue.⁊.c.fi.s.de cle.nō resi. que exi/gūt monitionē añ priuationē. So.glo.que est sup vbo pri

natū ſoluit dādo varios ītellectus ad hūc.§. prīo q̄ iſte.§. intelligit ſm illa iura.ſ.vt p̄cedat p̄mo admonitio. ſed q̄ h̄ eſt ip̄ropriatio lr̄e q̄ videt aliquid inducere de nouo per illa verba ſciat ſe auctoritate huiꝰ decreti p̄uatū ⁊c. Jt̄ē ꝓtimet diuinationē iō glo.trāſit ad aliā lec.dicēs q̄ iſte v̄.alioquin nō refert ad p̄ncipiū.i.ad illos qui p̄ ſe deſeruire tenentur ſz tm̄ ad ,p̄rime dictū.ſ.ad illos qui p̄ vicarios deſeruire debēt vt illi p̄uati ſint ipſo facto nulla admonitiōe ⁊ ſnīa p̄cedēti/bus ſi vicarios in eccleſijs annexis nō ꝓſtituerīt ⁊ ſic quo ad p̄ncipiū iura antiqua remanēt ī eoꝝ diſpōne ⁊ icorrecta ⁊ inducit hec varietas q̄ cū iſtis durius eſt agēdū. poſtmo dū glo.hac lec.nō ꝓtenta p̄ rōnes forte quas ītra ſubijciaz trāſit ad aliā lec.dicēs verius eſſe q̄ iſte v̄.alioquin.referat tm̄ ad p̄ncipiū.§.⁊ ſic ad illos qui habent p̄ ſe deſeruire vt ſic iſti ſint p̄uati ipſo facto ex nō reſidētia nulla admonitiōe precedēte. Ad iura in ꝓtū allegata rñdet q̄ ,pcedūt de eq tate ⁊ hodie ſūt icorrecta p̄ id q̄ h̄ ſtatuit ō rigoꝝ. Poſtre mo glo.dat aliū intellectū in quo nō ꝑſeuerat videz q̄ iſte ver.alioquī pōt inſpicere vtrū q̄z caſum videz qñ p̄ ſe deſ/uire dz ⁊ qñ per vicariū. ſed glo.vt dixi in hac lec.nō rñdet ſz in illa q̄ bz hūc v̄.ꝓcernere p̄rincipiū tm̄. ⁊ ſic glo.reſidet ī hoc q̄ ex nō reſidētia in eccleſia pochiali in qua qs p̄ ſe de/ſeruire dz inducit p̄uatio ipſo facto nulla bōis monitiōe p̄/cedēte. ⁊ q̄ iura antiqua ſint correcta. Jnno.hic tz vltimaz lec.videz penā habere locū ⁊ ipo facto ꝓmitti ſi nō reſidet in eccleſia q̄ alij nō eſt annexa vel niſi ꝑpetuū cōſtituat vica/riū. Poſt.hic dicit q̄ ſecūda lec.plus videt amicari lr̄e qō placre vī Jo.an.⁊ ſm eos dicemus q̄ ſi nō ponit vicariū in pochiali eccleſia annexa p̄uatus eſt ipſo iure aūcte huius decreti ſine alia ſnīa priuatiōis.⁊ iō ſm eos tex.dicit p̄uatū ⁊ nō p̄uandū.⁊ dicit Poſt.q̄ a tpe vacatiōis expectabunt ſex menſes.de cōceſ.p̄ben.c.ij.quibus elapſis p̄uatus eſt ipſo iure nō ſolum quo ad p̄ſentationem ſz quo ad fructuū p ceptionē ⁊ deuoluit trās ad ſuperiorē ⁊ ē in hoc caſus ſpe/cialis ſm eū ſcilz cū quis bz ,p̄petatē beneficij.vt.ſ.dixi.⁊ hec lec.plz etiā.do.An.⁊ ,pbat p̄mo ſm eū.q̄ correctio ē vitanda inquātū fieri pōt vt in.c.cū expediat. de elec.li. vj. ergo cā correctionis euitāde dici dz q̄ referat tm̄ ad caſuz ,p̄rimū nō aūt ad precedēte.facit ꝓz eū qō nōt Bar.in.l.p tor.§.erit.ff.vi.bo.rap.⁊ ī.l.talis ſcriptura.§.fi.ff.de lega. j.ſed ꝓſtat iura antiqua requirere ſnīam p̄uatiōis etiā poſt monitionē.vt in iuribus ſuperiꝰ allegatis. ergo ⁊c. Jterea hec pena eſt multū rigoroſa ⁊ dura ergo reſtringi dz ⁊ fieri benigna ītepretatio.in hac eadē ſnīa reſidet hic reuerēdiſſi mus pater ac dñs ⁊ p̄ceptor meꝰ ſingulariſſimꝰ do. Car. florētinus vt ſic durius agat cū eo qui p̄ vicariū bz deſeruire.vt dicit glo.⁊ eſt rō ſm eū.q̄ maius odiū ē in eo qui dz ſeruire p̄ vicariū ſi nō deſeruit q̄z in eo qui p̄ ſeipſum deſer uit vt ſic qui in vno releuat in alio grauat.de offi.ordi. cum vos in glo.ij. facit.c.cū .R. de offi.deleg.⁊ ibi nō. Aduer/tendū tm̄ q̄ Jnno.⁊ boſt.ſequēdo vltimā lec.dicunt q̄ iſte q̄ nō reſidet p̄ ſe in eccleſia nō annexa vel ñ ꝓſtituēs vicariū erit p̄uatꝰ ipo iure dūmodo ītercueniāt q̄ intercuenire ōbēt ad h̄ vt vere dicat non reſidens.ſ.q̄ moueat loco ⁊ tpe cō gruis ⁊ q̄ aſſignet ſibi tp̄s ad ueniēdū ⁊ p̄ ſuū iudicē.ſ. de cle.nō reſi. ex pte.⁊ duobus.c.ſequē.quo etiā elapſo ,pui dentia eſt ipſum aliquātulū expectare ne iuſte impeditꝰ po ſtea veniēs ,pceſſum faciat reuocari.iiij.q.v.c.i. de re iudi. c.cū bertoldus. Et h̄ idē intelligēdū ē ſm eos vbicūq̄z pe/na apponit negatiue vel equipollētibꝰ v̄bis vt ſi dicat ſi nō reſideris in eccleſia vel vicariū nō ꝓſtitueris ſcias te p̄uatū ⁊ in h̄ caſu obſeruent q̄.ſ.dixi.q̄ ſi obſeruata ſunt p̄uatus ē ſine aliqua ſnīa.vbi.n.pena adijcit affirmatiue.vt ī caſu.c. ſi quis ſuadēte.xvij.q.iiij.⁊.ſ.eo.c. de multa.⁊ ſimlibꝰ ipo facto ſine monitiōe penā īcurrit vt ibi pz. ⁊ qō dictū eſt de nega tiua ,pcedit qñ tp̄s per ꝓſtitutionē nō adijcit alſ ſecꝰ. vt in.c.ſz canon.de elec.li.vi.⁊.c.q̄z ſit eo.ti.⁊ li.rō vero di uerſitatis eſt ſm eos q̄ nō facta latēt.vt in.c.cum in cūctis de elec.facta patēt de trāſac.c.q̄to.ad hanc rōnem facit qō nō.v.q.i.quidā.⁊.liiij.di. ſi ſeruus ſciente. ⁊ qō nō. de rap

excōicati.⁊ hec theorica Jnno.an pena apponat negatiue vl affirmatiue ſolet quaſi p̄ oēs ſingulariter allegari. vt etiā ponit Archi.in.c.ſz canon de elec.li.vi.ſed do.Car.dic q̄ ſz h̄ theorica ſit nōbilis tñ q̄ſtum ad hāc lr̄am dicit q̄ ſi po terit oſtēdi q̄ nō reſideat p̄ vicariū cenſetur p̄uatus ⁊ ſic p̄ nūciabitur.nā h̄ ſm eū intelligit adiectū tp̄s ſcilz vt ſtati cū eſt aſſecutus p̄bēdā cui eſt annexa eccleſia pochialis faciat in ea deſeruire p̄ vicariū. Si ergo nō docuerit ſe hoc feciſſe vel p̄ eū nō ſtetiſſet appet retro q̄ fuit p̄uatꝰ cū ſtarim per eum ſtetit ⁊ dicit q̄ eoipſo diceret eum non reſidere ſi non docetur de ꝓmo q̄ ex quo ſibi incumbit h̄ facere tenetur do cere ſe feciſſe.⁊ ex hoc videtur deſtrui theorica Jnno. vnde dicit ipſe q̄ diſtinctio Jnno. procedit in bis quibus mora cōmittitur niſi interueniente aliquo facto pura interpellatio ne.⁊ ſic loquūtur.l.ſi ex legati cā.cū.l.ſequen.ff.de verbo. ob.quas allegat Jnno.vbi ſi teneor ex ſtipulatōe ad dādū ſeruum vel ex legato vt ꝓſtituar in mora requritur vt me in/terpelles.⁊ ſic in diſpoſitionibus hominis hec procedunt ſz in diſpoſitionibus iuris communis vel municipalis eoipſo q̄ facta eſt cōſtitutio ligat contrauenientes ſine aliqua mo/nitione.quod dicit intelligendum poſt duos menſes non aliter vt.ſ.de conſtitu.c.ij.⁊ ſic hec diſpoſitio iuris inducit priuationem non reſidentis per vicarium ſine alia monitio ne.vnde is ad quem ſpectat collatio poterit iſto non voca/to conferre parochialem eccleſiā.ſ.eo.c.de multa.§.is quo qz.⁊.c.licet epiſcopus.ĵ.eo.lib.vj.⁊ quod dicit Jnnocen/tius q̄ negata latent non procedit hic ſm eum quia hec eſt negatiua coartata.ſ.ſi nō reſidet p̄ vicariū in eccleſia immo ita patet ſicut affirmatiua de elec.c.bone.el.i.vbi de hoc.

Hec ſcripta in hac varietate reperio que vt lucidius ve/ritas pateſiat in duo membra redigo. Primo excludendo vnū caſum tanq̄z indubitabilē in quē oēs ꝓueniunt ſcilicet qñ quis dz p̄ vicarium deſeruire ⁊ nō deſeruit vt talis cen/ſeatur ipſo facto p̄uatus. Primū membz diſtinguendum nūquid nō reſidēs per ſe in eccleſia curata alij non annexa cā legitima ceſſante ſit priuatuſ ipſo facto. Secundum mem brum an in primo caſu ⁊ ſcō exigat monitio preambula tā q̄z neceſſaria ad priuatōem. Quo ad primum tātoꝝ pa/trum reuerētia ſemper ſalua puto priuatōem ex nō reſiden tia in eccleſia curata ipo facto a iure induci. Primo probo p̄ hunc ver.alioquin.in fi.poſitum.nam clauſula quātūcū/q̄z odioſa poſt multa negocia ēt ſe minime tangentia poſita oīa premiſſa ꝓcernit.vt eſt caſus de clauſula appellatōe re/mota in fine poſita in.c.inquiſitōi de appel.q̄ quantūcū q̄z ſit odioſa oīa premiſſa ꝓcernit.ad h̄.c.ſecundo requiris.⁊ qō ibi nō. de appel.bene facit.c.cū dilecti de dona.ſm vnā lec.nam ſpeciale eſt ibi in donatōe vt cla oneroſa in fine po/ſita referatur tm̄ ad ,prima ⁊ nō ad oīa precedentia. ergo in alijs diſpōnibus ſecus eſt cēſendū. Jt̄ē ſm aliam lec.huiuſ c.ideo illa clauſula oneroſa non refert niſi ad ,primā dona/tōem q̄ alie donatōes premiſſe habebāt ſuā clauſulā ⁊ limi tatōem ſecus ergo ſi nō habuiſſent vt hic.naz iſte.§.qui ve ro.quo ad ſui principium nullam bz clauſulam vel determi natōem ergo determinatio ⁊ pena in fine poſita dz referri ad oīa alſ iſte.§.qui vero.quo ad ſui principiuz ,ppter qō p̄ncipaliter emanauit ſupfluus eſſet ⁊ nihil induceret ad qō doctores ⁊ valde miror aduertētiam nō habuerūt.nā ſi pe na in fine poſita nō refertur ad p̄rincipiū de quo ,puideret huius.§.principium cū latius ēet ,puiſum .de hoc in.c.q̄ nōnulli.⁊.c.relatū.ſ.de cle.nō reſi.nec hoc ē p̄ſumēdum cū fuerit edita in ꝓcilio gñali vt pz in ſupraſcriptōe.aliquid ergo noui dz inducere quo ad ſui principium.hoc ēt colligi tur ex mēte littere.nā in principio huius.c.fuit ,puiſum re/ctoribus ſeruitijs eccleſiaz deputatis de ꝓgrua portiōe re linquēda ꝓſuetudine nō obſtāte.in.§.qui vero voluit ꝓſule re cultui diuino.⁊ exquo habēt emolumētū debēt ipſi eccle ſie deſeruire ⁊ vt hoc melius obſeruaret duxit penā appo/nēdam.⁊ hoc ēt vī aperte ,pbari p̄ tex.ibi libere alij ꝓieren da.q̄ velit ⁊ poſſit qō dictū ē adimplere ⁊c.nam ſi pena re/feretur tm̄ ad illū qui dz ꝓſtituer vicariū in eccleſia annexa.

ista verba nō possent ꝓprie ad instituēdum in illa adaptari. nā tex. dicit ꝙ debet ꝓferri illi qui velit ⁊ possit qđ dictū est adimplere. ⁊ in ver. nisi forte fuerat dictū de instituēdo vicario sed iste instituēdus in ista ecclesia annexa nō tenetur ad ꝓstitutionem vicarij sz dz per seipsum deseruire ex quo non bz prebēdam in qua teneatur residere vt in. §. qui vero. dz ergo referri ēt ad primum casum vt sit sensus ꝙ ista ecclesia parochialis ē ꝓferenda illi qui velit ⁊ possit ꝑ seipsum in ea deseruire. sicut dicit tex. in. c. qz nōnulli. ⁊. c. relatū ō cle. nō resi. ad idē facit tex. ibi qđ dictū est ⁊c̄. non. n. dicit qđ ꝓprie dictū sed indefinite dicit qđ dictū est ergo refertur ad omne id qđ est in isto. §. qz indefinita equipollet vñ. xix. di. si romanoꝝ. ⁊ nō. in. c. vt circa de elec. li. vj. Et hoc ēt ē ꝓsonū rōni ⁊ fauorabile cultui diuino. nā rideo ꝙ immunitas clericis ꝓcessa ꝓp cultum diuinū eoipso definit ꝙ clerici cultui diuino nō intēdūt. vt in. l. galiter. C. de epi. ⁊ cleri. canonizata. xvj. q. i. cū ergo ecclesia ꝓferatur ꝓp officiū vt in. c. si. de rescrip. li. vj. ⁊ periculosum sit nō deseruire in ecclesijs parochialibus ꝓp necessitates subitaneas rōnabile extitit ꝓuidere ⁊ inducere priuatōem ipso facto ꝓp nō residētiaz in talibus ecclesijs. Et ad iura in ꝯriuz allegata patebit responsio ex infra dicēdis in sequēti mēbro ꝑ que ēt corroborabūtur hec dicta. Scdo discutiēdū erat an regratur monitio preambula ad ħ ꝙ cōmittatur pena huius. §. ⁊ qcqd hic senserint doc. puto sic dicēdum ꝙ qñqz spe premioꝝ inducitur quis ad aliquid nō faciendū. ⁊ tūc premiū nō debetur nisi cū definit posse illud adimplere. vt nō. glo. in. c. qđ quidā. i. q. i. ⁊ ideo figs stipulatur. x. sibi dari si capitolium nō ascēderit ꝓinde ē ac si fuisset stipulatus. x. sibi dari post mortē qz tunc definit habere facultatez ascēdēdi. vt ē tex. in §. figs ita stipuleꝰ. insti. de verb. ob. Fallit in legatis in quibus ꝑm leges adhibenda ē cautio mutiana ne inutilia sint legata q̄ ꝓsistūt in nō faciēdo. nec impleri possit viuēte legatario. puta lego ticio cētū si non ascēderit capitolium ⁊ de hac cautōe. ff. de ꝓdi. ⁊ demō. l. mutiane. Qñqz metu pene qs inducitur ad quid faciēdū. ⁊ tunc aut tps in quo fieri dz est determinatum ⁊ clarū ꝙ si illo tpe actus non geritur pena cōmittiť etiā nulla monitōe ꝓcedēte qz dies apposita interpellat ꝓ hoīe vt in. c. lz canon de ele. li. vj. ⁊ in. c. potuit de loca. Qñqz tps nō est disponi penali adiectū ⁊ tūc dico ꝙ pena ipso facto cōmittitur cū affuit facultas illū actū gerendi ⁊ minime fuit gestus ēt nulla admonitiōe preambula. vt voluit glo. singlr in. l. i. C. de bis qui. vt indig. nā pena apponitur beredi nō vindicanti mortē defuncti. ⁊ dicit ibi glo. ꝙ eoipso pena cōmittiť ꝙ bz būit oportūitatē vidicādi ⁊ nō vidicauit. ⁊ de illa glo. facit magnū festū Bar. in. l. ī cognitione. ff. ad syll. vbi ꝑ illā glo. dicit ꝙ pena inflicta ꝓp nō factū incōtinenti cōmittitur cū affuit facultas actū faciendi ⁊ minime fuit gestus. nā ħ videtur ꝓcedere de mēte disponētis. ꝯ ħ tamē videť obstare tex. in. l. i. § magistratibus. ff. de magi. ꝓuē. vbi dicit tex. ꝙ magistratui imputatur si tutorez pupillo nō dederit ⁊ tñ tunc tñ posset ꝓuenire cum fuerint admoniti. Sz rideo ibi delictū nō est ꝓsummatū nisi precedēte admonitōe. ut colligiť ex illo tex. siue ē in. c. i. de sup. prela. cū si. secus qñ pena apponitur ꝑ verba pñtis tpis nulla facta mētione de admonitōe. Et ꝓ predictis induco tex. nō. in. c. cupiētes in pn. de elec. li. vj. qui vī singularis in hac mā vbi disponitur ꝙ electi in prelatos cathedraliū vel regulariū ecclesiaꝝ immediate subiectaꝝ pape debēt post ꝓsensum electōi prestitū iter arripere veniēdi ad sedē apostolicā eoꝝ electōes ꝓsecuturi ⁊c̄. vt ibi. qđ si nō fecerint priuātur ipso facto omni iure qđ eis ex electōe fuerit acquisitū. ⁊ tex. ibi interpretatur tūc penā cōmitti cū non venerint quācito poterint cōmode locoꝝ ꝓsiderata distātia ⁊ ħ habebit arbitrari bonus iudex. vt ibi nō. ⁊ post istud tps sic a iudice moderatū onus ꝓbandi impedimētū incūbit illud allegāti. vt bī in. c. cupiētes. quātumcū qz pena imponatur ꝓp nō factū qđ est valde nōndū ad ħ ꝙ qñ pena imponitur ꝓp nō factū iudex ex varijs circūstātijs arbitrabitur an habuerit facultatem actum agendi ⁊ sic an inciderit in penam. ⁊ si iudex arbitrabitur oportunitatem fuisse alleganti impedimentum incumbit onus ꝓbandi. ⁊ multum facit ad infra dicēda. ad idez ēt facit qđ nō. in Spe. in ti. de citatōe. §. sequiť. ver. qđ si non ꝓfixus. vbi dicit ꝙ citatus ad cōparendū sine termino tenetur cōparere quācito cōmode poterit. ⁊ si nō cōparuerit poterit mulctari ꝓp cōtumaciā. ⁊ ħ dictum cōiter tenent canoniste in. c. cū parati. de appel. licet quidam legiste ꝯ vt ibi nō. sed ꝓ primo dicto benefacit. c. cum dilecti de dolo ⁊ ꝓcu. vbi citatus vt cōpareat certa die teneť cōparere si foret impeditus alīs cū primū pōt. facit. c. quāuis de offi. or. li. vj. ibi quācito cōmode poterūt ⁊c̄. nō ob. theorica Jnno. videlicet ꝙ nō requiratur monitio qñ pena apponitur negatiue qz nō facta latēt ⁊c̄. qz delictū occultū nō impedit vires ꝓstitutōis. nā ꝓstitutio ecclesie militātis ligat delictuz oīno occultum. vt in. c. porro. ⁊ in. c. cū nō ab hoie. de sen. excō. ⁊ in cle. i. de bere. ⁊ ibi glo. sing. quā nescio alibi q̄ ad hoc inducit multa iura. nā quo ad deū oīa patēt. certum est enīz deo an affuerit facultas actū celebrandi. fateor tñ ꝙ qz hoc est occultū quo ad ecclesiā militātē nō habebitur ꝓ ligato qz ecclesia militās nō iudicat de occultis. vt in. c. erubescāt. xxx. di. vj. q. i. si oī. ⁊ nō. in prealī. glo. cle. i. de bere. tñ in rei veritate erit ligatus lz apud nos sit incertum. ⁊ ꝓ hoc bo. tex. in. §. ꝓditōes. insti. de ver. ob. vbi tex. notabiliť dicit ꝙ q̄ ꝑ rez naturā certa sunt obligatōem nō morātur lz apud nos incerta sint ⁊ sic ex quo ꝓstitutio loquitur ꝑ verba presentis tpis ligat ꝯuenientes ipso facto lz fit occultū an ꝯuenerit. Et ex his dico ꝙ theorica Jnno. ⁊ cōiter doc. hic bz locū tñ quo ad hoc vt iste habeať quo ad ecclesiam militātem ꝓ ligato seu priuato nam qz occultū ē an ex iusta cā nō resideat personaliť vel nō ꝓstituat vicariū ideo ad hoc tegendū fit monitio sed quo ad veritatē ⁊ quo ad deū nulla requiritur monitio ex quo ē canō late sniē. Et ex his ēt infero ꝙ iudex ex varijs circūstantijs arbitrabitur illū habuisse facultatē residendi vel ꝓstituendi vicariū. vel ꝙ pena habebitur ꝓ cōmissa alio nō ꝓbato ēt nulla monitoe precedente. qđ bene ꝓbatur in prealle. c. cupiētes. inducēdo vt. s. dixi. Jdē ēt dico si posset ꝓbari facultatē affuisse qz tūc nulla requireť admonitio. ad hoc opti. facit. c. prudētiam de off. de lega. in pn. iuncta glo. vbi dī ꝙ si cā cōmittitur tribus cum clausula ꝙ si oēs intereſſe nequiuerint duo ꝓcedūt ⁊c̄. ꝙ si tertius oīderit se interesse non posse vel alīs canonice puta ꝑ testes. vt ibi dicit glo. de hoc ꝓstare poterit duo ꝓcedere poterūt lz tertius nō admoneať. sufficit. n. ꝙ ꝓsteterit de impedimēto. ⁊ sic clare probať ibi ꝙ si ꝓp non factum vel impotētiam resultat certus effectus paria sunt ꝓstare de nō facto vel impotētia ꝑ monitōem ⁊ rīsionem ⁊ ꝓstare ꝑ legitimas ꝓbatōes qđ ē bene notanduz. ⁊ in hoc vltimo mēbro. s. qñ pena imponitur negatiue certo tpe nō adiecto. intelligo ꝓprie istū. §. qui vero. quo casu vt. s. plene dixi pena cōmittitur eoipso ꝙ habuit facultatē actū celebrādi ⁊ celebrare distulit. Et ideo dico quicquid sentiāt hic doc. ꝙ pena istius §. cōmittitur eoipso ꝙ habuit facultatē ꝑ se residēdi in ecclesia nō annexa ⁊ residere distulit eoipso ꝙ habuit facultatez ꝓstituēdi vicariū ī ecclesia annexa ⁊ hoc nō adimpleuit. nec placet qđ dicit hic Hosti. vt. s. dixi ꝙ a tpe vacatiōis expectabuntur sex mēses allegat de cōcef. pbē. c. ij. quibus elapsis priuatus ē ipso iure. nam illud. c. ij. nō loquitur de eo qui bz ꝓstituere vicariū in ecclesia annexa. sz de collatore iō pena illiꝰ. c. nō bz locum ħ. qz illa pena nō dz extēdi ad istū casum sicut in sūi notabiliter dicūt do. de rota sua ꝯclusione cd. ꝙ istud semestre datum ad ꝓferēdum non extēditur ad debētē instituere ꝓsentatum vī debētē electū confirmare. sz in illis casibus dicunt eē agēdum cum supiore debēte īstituere vī confirmare vt statuat sibi terminum ad instituēdū seu ꝓfirmandū. ar. c. nullus de iurepa. Jtē ħ dictuz Host. vī eē ꝓtra mētē huius. c. nā dicit ħ tex. sciat se priuatū auctoritate huius decreti. ergo ista priuatio inducitur auctoritate buiꝰ c. ⁊ non auctoritate illius. dico ergo ꝙ cū ad ħ agēduz non statuatur a iure certum tps teneť eoipso ꝙ bz facultatē faciendi ꝑ supradicta. Nec etiam videť procedere qđ dicit do.

Car. videlicet q̄ hoc tempus videtur adiectum videlicet vt statim cū ē assecutus prebēdam cui ē annexa ecclesia parochialis faciat in ea deseruire p̄ vicariū. nam hec ē nimis amara interpretatio. nā iste vicarius dz canonice instituj. vt in littera ⁊ dz esse ꝑpetuus ⁊ ideo dz habere certū tp̄s ad bonū vicariū eligēdū ⁊ nō incōtinēti dz cōpelli ad p̄cipitādū iudiciū cū habēti p̄ñtare ⁊ ꝓferre ⁊ eligere statuat certum tp̄us. vt in. c. ij. de sup. neg. p̄la. ⁊ in. c. vno de iurepatro. li. vj. ⁊ in c. ne p̄ defectu de elec. ⁊ in. c. ij. j. de ꝓcess. prebē. Idē dico ꝺ debēte residētiam facere p̄ se. duꝝ. n. eēt dicere q̄ incōtinēti debeat p̄ se residentiā facere. Quid. n. si habeat domiciliuꝫ in alia ciuitate vel in alia parochia. nā certe dz habere aliqꝺ tp̄s ad cōponēdū sarcinolas suas. ar. c. si tibi absenti de preben. lib. vj. ⁊ c. gratia. de rescript. libro. vj. Unde cum hic non statuatur certum tempus ad hec peragenda ⁊ impona tur pena propter nō factū dicā penam committi eoipso q̄ habuit facultatē faciēdi ⁊ nō peregit p̄ supradicta. ⁊ ideo q̄ hoc p̄ōt eē occultum an habuerit iustā cām p̄ se nō residēdi in ecclesia nō annexa vel non constituendi vicarium in ecclesia annexa poterit fieri monitio iuxta theoricam Innocen. nō quia monitio sit pars substātifica priuationis ſz ad hoc vt patefiat cā dilatōis ⁊ vt sic innotescat superiori an inciderit in penā nō tñ pp̄ hoc tollitur q̄n sit priuatus si fine cā distulit. poterit ēt iudex arbitrari istū habuisse facultatē actum p̄ agēdi. vel hoc poterit p̄ testes ꝓbari. vt. s. dixi qbus casib⁹ nulla requireret admonitio p̄. s. dicta. Ex predictis etiā inferꝝ q̄ cū monitio nō sit pars substātifica ipsius priuationis q̄ si iste admonitus p̄ se resideat vel cōstituat vicarium postq̄ habuit facultatē ꝺ faciēdi ⁊ nō fiat fine iusta cā qꝺ tñ ē occultū q̄ nō poterit fine noua collatōe salua ꝓscia ecclesiam retinere ex quo pp̄ nō factū ipso facto priuatus extitit ſz hoc sit occultū. q̄ deo nihil latet. vt i. c. tua de simo. Nūc restat rñdere ad iura in ꝓriū allegata q̄ pp̄ nō residētiā videtur exigere monitōez ad priuatōez. Glo. ꝺ dicit q̄ sunt correcta vt. s. dixi. ſz q̄ hec solutio ⁊ rñsio oībus ē odiosa per quā inducitur iuriū correctio cū expediat iura iuribus concordare. vt in. c. cū expediat de elec. lib. vj. ad ꝺ glo. in. c. fi. xxix. di. q̄ inducit illū tex. ꝯ illos q̄ in oībus ꝓriis ponūt tales solutōes aliud ſm leges. aliud ſm canones vel ꝺ nouū illud vetus. ideo legēdo anno p̄mo elapso ꝺ. c. dixi q̄ hic §. pōt procedere q̄n quis ē in loco beneficij ⁊ tñ nō vult facere residētiā. nā tūc eius delictū ē notorium ideo nō oz q̄ ferat sñia priuatōis vel admoneat sicut nec in alijs notorijs seruat ordo iuris. ad ꝺ. c. q̄n de fil. p̄sby. ⁊ qꝺ nō. Inno. in c. ex parte. j. de verbo. sig. iura vero ꝯria p̄cedant q̄n qs ē absens a loco bñficij. nā q̄ tunc pōt legitimo impedimēto detineri dz p̄cedere seruato ordine iuris. s. precedēte monitione ⁊c. Sz postmodū cogitaui q̄ ēt si esset in loco bñficij posset detineri aliquo impedimēto occulto. Itē q̄ nō ipso facto post collatōem sibi factam vī artari ad residētiā p̄sonalē p̄. s. dicta. Ob ꝺ cogitaui aliā solutōem dādo nouū intellectū ad illa iura videlicet q̄ q̄tenus loquūtur de nō residēte in ecclesia parochiali p̄cedāt q̄n ē occultū ex iusta cā non resideat. vñ cū nō residere sit qd priuatū ⁊ pōt oriri ex iusta cā ideo requirit admonitio vt ꝺ patefiat non tñ p̄ ꝺ tollitur q̄n quo ad deū sit priuatus si in veritate iusta cā quiescēte si resident vt. s. dixi. ⁊ būc intellectū repio quosdā tacite sensisse. vt succincte refert Inno. in. c. ex tue. s. de cle. nō resi. vbi refert quosdā tenere q̄ ēt sine monitōe ⁊ superioris auctoritate si certū ē q̄ ab ecclesia abest sine cā pōt alij ꝓferre eādez ecclesiā. allegāt hoc. c. in ꝺ. §. qui vo. ⁊ sic apte sentiūt isti monitōem necessariā quādo dubitatur an ex iusta cā absit. Et ſz ꝺ dictū nō placet Host. ibi tñ mihi placet vt nō violetur hec lec. ⁊ vt alia iura remaneāt incorrecta. hoc ēt vī tacite sētire Oldra. in opere ꝓsiliox suox. ccxxx. dū querit vtr epi scopus solus sine capīo possit mōnere clericū absentē vt ad residētiā reuertat ⁊ si nō reuertat possit eū p̄uare solus. dubiū facit q̄ ep̄us nullam cām audire dz sine suo capīo. vt in c. ep̄s nullius. xv. q. vij. ⁊ de excess. p̄la. c. i. Ipse vo post mlta ꝓcludit ꝓrium. ⁊ ad ꝯria rñdet q̄ habent locū vbi solēni tas iudicij requiritur quod hic non est ſm eum q̄ si super hoc solēnitas iudicij requireretur tunc exigeretur citatio eo q̄ ipsa est principium omnis iudicij. insti. de pena teme. liti gā. §. vlti. qō hic nō regritur. vnde nō p̄prie dicūt q̄ abñs debeat citari ſz requiri. vt in. c. ex parte. ⁊ in. c. q̄liter. ⁊. c. inter q̄tuor. ⁊. c. penul. ⁊ vlti. de cleri. nō resi. Nec iura p̄p̄e dicūt q̄ sñia priuatōis debeat ferri ꝯ absentē. ſz magis ꝺr abñs suis beneficijs spoliari. allegat. c. ex parte. ⁊. c. ex tue. s. de cle. nō resi. ⁊ qō ibi nōt. Host. ⁊ sic ſm eū nō est miruꝫ si in hoc nō regritur ꝓsensus capīi. vt nō. Inno. in. c. ad aures de tēpo. ordi. nō. n. pōt eē nō notoriuꝫ ep̄o ⁊ canonicis si eox canonicus ē abñs. c. quāto de trāsla. p̄la. ⁊ ideo non dz sup ꝺ iudiciū fieri nec testes recipi nec cā in iudicium deduci. de fil. p̄sby. q̄n de iureiu. ad nostrā. ⁊ ita nōt Oldra. vbi. s. Ex quibus clare liquet q̄ nō requirit sñia priuatōis nec citatio ſz quedā req̄sitio seu monitio q̄ vt supra dixi req rit q̄n nō liqueat q̄ fine cā abest. Nec ob. c. ij. s. de cle. non resi. vbi pp̄ nō residētiā fuit lata sñia depositōis q̄ illud nō logtur in ecclesia parochiali ⁊ quatenus loqueretur de tali illud p̄cedit in cardinali qui sub dispōne gñali nō cōprebēditur. vt ibi nō. p̄ doc. nō ob. si dicatur q̄ priuatio p̄ nō residētiam inducit tm̄ per būc. §. vt colligitur ex illis verbis auctoritate huius decreti ⁊c. ergo iura antiqua sunt correcta quia hoc non procedit quia iura antiqua tm̄ disponunt sup monitōe fiēda nec clare habebat de priuatōe inducēda pp̄ nō residētiā. qō apte hic disponitur. ⁊ admonitio pōt hodie p̄cedere in casibus supius tactis. multū tñ huic intellectui ad illa iura obstare vī palle. c. ex tue de cle. nō resi. vbi dicit q̄ ꝯ absentē ēt fraudulēter dz trine citatōis edictū publicari ⁊c. Et sic vī q̄ ēt vbi absentie cā ē requiritur citatio. Solutio dico q̄ ibi dī fraudulēter abesse eo q̄ ē absens a bñficio vbi deseruire tenet quo casu p̄sumitur fraus. vt ibi nō. ⁊ plene p̄ Inn. in. c. fi. de eo qui mit. in pos. nō tñ ibi ꝓstabat vere de fraude. nā si sibi vere ⁊ apte ꝓstaret de fraude vt q̄ se absentauit vt non posset citari nulla regreret citatio ēt in alijs casibus. vt nō. Inno. in. c. ad petitōem de accu. ⁊ ꝓbatur in. ca. q̄n vt li. nō ꝓte. Et ex p̄dictis talis pōt elici cōclusio ex nō residētia p̄sonali in beneficio curato p̄ se p̄cipaliter existēte ēt nullo bois ministerio interueniente legitima absentia cā qescēte iuris p̄uatio resultat. nec pp̄ hoc iurium antiquox inducit correctio qō ē qō cōem sñiam glo. ⁊ doc.

Et ex hoc p̄nt plura inferri ſz p̄cipl̄r inferūtur duo corelaria. Primū corelariū ē q̄ requisitio seu admonitio a canonibus requisita tanq̄ ꝓambula ad spoliatiōem pp̄ nō residētiā in ecclesijs curatis nō est pars substātifica ipsius priuatōis ſz solū requirit vbi cā absentie nō est nota. ⁊ ē nouus intellectus ad illa iura. Secūdū corelariū q̄ cōmunis Inno. ceterorūq̄ canonistax theorica inter penaz negatiue ⁊ affirmatiue ꝓceptā distinguēs vt in primo nō in secūdo casu ad penā cōmittendā exigatur monitio minime sit veritate suffultra quo minus ꝓstitutio liget oē occultum ſz quo ad fox ꝓtētiosum nōnunq̄ locū sibi vendicare queat.

Sz quero q̄ hic innuit in tex. quē posse habere duo beneficia ecclesiastica curata q̄n vnū est annexū reliquo nunquid de iure cōi possit quis habere duo beneficia curata ⁊ dignitates. de quibus deciſuz vī in. c. de multa. s. e. ⁊ extra uagan. do. Jo. xxij. que incipit execrabilis. Et vt videātur motiua ⁊ motores sint opi. Joā. lxx. di. sanctox q̄ de iure cōi nō pōt quis habere duas ecclesias vel prebēdas in eodē ēpatu vel in diuersis nisi in casibus exp̄ssis a iure. qui notātur. xxi. q. i. in summa. ⁊ ꝺ nō. Jo. in. d. c. sanctox. ⁊. xxi. q. i. in summa. Casus speciales enumerat in summa vbi. s. q sunt sex. Primus ē vbi ecclesie sunt tenues. x. q. iij. vnio.

Secūdus si vna depēdet ab altera de eta. ⁊ q̄li. eam te.

Tertius si vnam intitulatā ⁊ aliā cōmēdatā. xxi. q. i. qui plures. ⁊ ibi nō. de elec. dudū. ij. ⁊. c. nemo deinceps. eo. ti. li. vj. Quartus si episcopus dispēsat. vt in palle. c. sancto rum. Quintus ē vbi paucitas boiuz ē extra ciuitatē. xxi. q. i. c. i. idē si intra. nam ex hac cā vni bono clerico p̄sit ꝓferri oīa beneficia ciuitatis. vt nō. Host. in. c. grauc. s. eo. qō

intelligo ꝑm Jo.de lig.in cle.gratie de reſcrip.niſi reperian tur extranei habiles qui ibi intitulẽtur. Sextus ſi vna an nectatur alteri.vt ħ in iſto.§.⁊ in.c.ſup eo.j.e.ti.li.vj. Huic opi.videtur aſſenſiſſe Ber.j.de conceſ.ꝓben. litteras.⁊ ſ.e.ti.c.qz in tantũ.⁊.c.cũ nõ ignores.⁊.c.preterea.⁊ intel ligit Jo.pluraliratẽ bñficioꝝ cũ titulo in ſtipẽdiũ aũt habe re põt. Jnno.aũt in.c.dudũ el.ij.de elec.⁊.c.cũ iã dudum. ſ.e.tenet q̃ citra curata ⁊ dignitates põt quis habere plu ra bñficia in diuerſis diocefibus ⁊ hãc opi.ſequit Jo.an ĩ c.gratia de reſcrip.li.vj.⁊ ħ ſi nõ requirãt reſidẽtiã de ſtatu to ⁊ ꝓſuetudine.⁊ dicit Jnno.non eẽ peccatũ talia plura te nere. Hoſ.in.c.i.ſ.de cle.nõ reſi.tenet q̃ quis põt habere plura bñficia qſi alteꝝ ñ ſufficit. a legat.c.cõquerẽte.ſ. eo. ti. Spe.in ti.de legato.§.nunc reſtat.ver.illud.recitat opi. Jnno.⁊ Hoſt.⁊ ſtat in terminis narrationis nihil decidẽs. Hin.ħ ⁊ in.c.graue.ſ.e.⁊.c.ſuper inordinata.j.e.dixit q̃ ō rigore iuriſ nõ põt quis habere duo bñficia eccleſiaſtica dũ mõ alteꝝ ſufficiat alꝫ põt de eta.⁊ quali.eaꝫ te.ſi tñ quis ſit neceſſarius diuerſis eccleſijs pñt ꝑm eũ recipere tanq̃ꝫ bñ meritũ ⁊ ſibi aſſignare prebẽdam de eta.⁊ q̃li.queris.banc opi.recitat ⁊ ſequit Hoſt.in ſumma de prebẽ.§.illud ver. ħ.ſꝫ breuiter dico.idẽ Hoſt.in.c.ſup inordinata de prebẽ. tenet q̃ ſine diſpẽſatõe nõ põt quis intitulari ĩ duobus col legijs eccleſiaſticis ⁊ ſi de facto ſit ibi nõ eſt vtrobiq̃ꝫ cano nicus ſꝫ onerarius tñ ad inſtar tutoris onerarij.de quo ba beẽ de admini.tu.l.ſi plures.⁊ iſto mõ Rex francie ẽ cano nicus ſancti Hylarij pictauie ⁊ in pluribus alijs eccleſijs. ħ ẽt recitat Guil.de mõte laud.in cle.gratie de reſcrip.⁊ re citat Jnno.nihil decidẽs Jo.an.⁊ Archi.in prealle.c.gra tia.ſequit Jnno. Hoſ.in libellis ſuis ti.de prebẽ.rubrica. qſi alicui poſſint plures ꝓferri prebẽde idem tenet vna cuꝫ prenominatis doc.q̃ ħ approbat ꝓſuetudo quã papa ſcit ⁊ tolerat Paulus de liaza.in cle.gratie de reſcrip.idẽ ſequũ tur ⁊ zen.qui iſta recitauit nec aliud decidũt. Hidẽda ſũt motiua huius opi.q̃ bꝫ q̃ de iure cõi pñt ſimul habere plu ra bñficia nõ dignitates nec curata q̃ nõ requirũt reſidẽtiaꝫ de ꝓſuetudine vel ſtatuto. Primo inducũt tex. de ꝓcu. ex inſinuatõe.de reſcrip.eã te.de excep.cũ eccleſiaſtice. de re ſcrip.gña.li.vj.in ſi.⁊ in cle.gratie.eo.ti.⁊ plura alia iura de quibus repit quẽ in talibus babilẽ.⁊.qz.c.de multa.ſ.eo. loquit de curatis inbibẽdo.ergo in ſimplicibus vi pmiſſio xxv.di.q̃lis.de preſũp.nõne cũ mã ſua.⁊ ħ vbi non babenſ nõ inbereat ꝓprie ꝓcupiſcẽtie ſꝫ ſolũ intendat ad bonorem dei ⁊ vtilitatẽ eccleſiaꝝ nec attẽdat bonorẽ ſed onus appe tat ⁊ laborẽ adminiſtratõis.talis.n.vt dicit Jnn.plures ha bere põt ſine diſpẽſatõe dũ tamẽ reſidẽtiã nõ requirãt.viij. q.i.in ſcripturis ⁊.c.qui ẽpatuꝫ.⁊ dũmodo ꝑſona ſit bona ⁊ induſtrioſa ⁊ litterata q̃ melius ſciret regere decem eccle ſias q̃ꝫ alius vnã.nam tũc magis ꝓuidereẽ eccleſie q̃ꝫ ꝑſo ne.hec.n.publica vtilitas ꝑferet ꝓuate.viij.q.i.ſcias.de po ſtu.ꝑla.c.iij.nec põt de eius ꝓmotõe dubitari cui ꝓ laborĩ bus multis ꝓ moribus caſtis ꝓ actibus ſtrenuis celſioris loci premiũ debeẽ.lxi.di.miramur. ꝓ iſta parte facit.l.quo tiẽs.ff.de ac.⁊ ob.⁊.l.vna in prin.C.de rei vxo.acti. Item hodie ſpãliter inbibitũ ẽ religioſis.de relig. domi.c.fi.e.ti. cũ ſingula.li.vj.de elec.c.cõſtitutus.ergo alijs vi pmiſſum Itẽ facit.c.lras de ꝓceſ.ꝓben.vbi in vna eccleſia inbiberur ergo in pluribus pmitti vi. Itẽ facit.c.i.de cõſue.li.vj.a ꝺrio. Itẽ faciunt iura que dicũt in impetratione debere fieri mẽtionem de ꝑmo vt in.c.poſtulaſti.⁊.c.cũ adeo de reſcri.⁊ in.c.ſi motu ꝓprio.j.e.ti.li.vj. Nec ob.ꝑm iſtos qõ obij ci poſſet de ꝓlixitate.vtputa qz vna eccleſia mãdaret vnum alia aliud.⁊ impoſſibile ẽ q̃ vnus poſſit duobus dñis ꝺrijs parere.xxv.di.c.ij.ħ enim nõ ob.cũ.n.in ſecũda recipit ta cite intelligit ſaluũ ius prime q̃ preferet.de ꝓfir.inutili.c.ſi. de iureiur.c.tua nos.de reli.do.c.ij.niſi ſcba multũ egeret ⁊ ſine incõmodo ꝑſone vl paruo incõmodo illud perficere poſſet ⁊ ꝓuidere.de iurepa.nullus.vl ſi periculũ eẽt in mo ra ipſemet auctoritate iuris poſſet mãdatũ ſecũdũ explere. ff.ad ſille.ſiquis in graui.§.ſi cum omnes.non enim eſt ma litijs hominum indulgendum.ff.de rei ven.l.in fundo ō di uor.quãto. Ad.c.ſanctoꝝ.lxx.di.rñdet q̃ intelligit q̃ tñ ꝺz in vna eccleſia intitulari ⁊ nominari a ꝓncipio ſꝫ ex poſt facto põt habere plura q̃ tñ nõ erunt tituli qz cũ ſit facꝰ cle ricus vnius epi ⁊ intitulatus vni eccleſie nõ poterit poſtea alligari alteri ⁊ ſic ꝺz ad põrem eccleſie titulum ordinari. Nec ob.qõ dr in.c.ſanctoꝝ vbi dr q̃ ad diſpẽſatõnem epi quis nõ põt fieri prebẽdarius in diuerſis.qz illud ꝓcedit ĩ illis qui bñficia appetũt nõ ꝓpter deũ vel vtilitatẽ eccleſia rum ſꝫ ꝓpter fructus quos cũ tali intẽtõe nec de iure cõmu ni nec diſpẽſatiue tenere pñt ſecus ſi ad deũ ⁊ vtilitatẽ eccle ſiaꝝ.vt.ſ. dictũ ẽ. Hoſti.dicit q̃ iſte rões ſũt debiles ⁊ poſ ſet rñderi remittẽs ad nõta p eũ in.c.i.ſ.e.⁊.c.lras.j.de cõ ceſ.ꝓben.⁊ tenet qõ dixi q̃ in titulũ nõ põt quis habere plu res prebẽdas.allegat.c.acutus.xxvj.di.C.de pac.l.ſi mu lier.ff.ad municipa.l.municeps. Apparet ergo hodie grã dis ꝓtẽtio antiquoꝝ ⁊ modernoꝝ.nec apparet clare a iure deciſum niſi dicatur obſeruãtiã ſcitã ⁊ toleratꝫ a papa ꝑm opi. Jnno.que fuit ẽt Tan.⁊ ſequaciũ. Jo.de lig.in clemẽ. gratie.dicit in hoc dubio nũ q̃ꝫ ꝓcipe q̃ vnus de iure cõi ex tra caſus a iure expreſſos poſſit habere duos titulos bñfici ales eccleſiaſticos. Et primo colligit caſus clare a iure deci ſos.nã in dignitatibus ſupmis vt epiſcopatibus ⁊ ſupiori bus ẽ clarũ niſi ſit ſpãlis licentia pape.de exceſſ.prela.ſicut vnire.de trãſla.prela.p totũ.vij.q.i.mutatiões. De digni tatibus inferioribus vel ꝑſonatibus ⁊ curatis eccleſijs etiã clare.j.e.cũ ſingula.li.vj.⁊ cle.vna de ſup.neg.ꝓla.de ſingu laribus ⁊ ſimplicibus ſi in vna eccleſia etiam clare qz nõ ꝺz quis habere duos canonicatus ⁊ prebẽdas.vt in.c.litteraſ ō cõceſ.prebẽ.⁊ cle.ſi iuſta.j.e.ti.ꝑm quaꝫ aliqui intelligũt c.litteras.in diuerſis eccleſijs ⁊ titulis vniformibus pẽdet dubiũ ꝑm eũ ⁊ in bis dicit ſe nõ poſſe cõcipere q̃ de ſtricto iuris rigore poſſit quis habere duos titulos vniformes vl difformes.mouef primo qz inſtitutio bñficiorũꝝ eccleſiaſti coꝝ que ꝓferunt in titulũ fundamẽtum ſuſcepit finaliter ꝓp cultũ diuinum implicãtẽ diuinoꝝ miniſterĩũ ⁊ deſeruiẽtiũꝝ in diuinis ibi vbi inſtituunt.lꝫ.n.oẽs eccleſie ſint vna eccle ſia gñalis.xxiij.q.i.loquitur.de bis q̃ fiunt a ꝑla.ſine ꝓſen. ca.cũ aplica.tñ diſtincte ſunt eccleſie ſingulares ⁊ eaꝝ admi niſtratões ⁊ infra diſtinctos limites ſit diſtinctus titulus ad miniſtratiũ ⁊ celebratiuus.xvj.q.iij.lꝫ.⁊ in.c.inter memo ratos.de parochi.c.ſup eo.⁊ ibi ꝑ Jnno.ſup rubica. Ex quo inſurgit q̃ quilibet titulus requirit deſeruiẽtiaꝫ vbi tu lus ⁊ ibidẽ reſidẽtia.ꝓbat ħ de cele.miſ.c.i.⁊ xcij.di.q̃ſi ꝑ totũ ſed impoſſibile ẽ quẽ ſimul reſidere ⁊ reſidẽtẽ deſeruĩ re in diuerſis locis.eſt.n.hoc nãle principiũ phyſicoꝝ.iij. ⁊ demõſtrat ad ſenſum.⁊ ħ apte demõſtrat tex.canonũ.lxx di.ſanctoꝝ.xxi.q.i.c.i.⁊ q̃ſi ꝑ totã illã q̃onem ꝓbatur.ſ.e. ti.qz intãtũ.vbi loquitur gñaliter.⁊.e.ti.ad hec.⁊.c.cum nõ ignores.⁊.c.preterea.que oĩa fundãtur ſup illo fundamẽ to quaſi nãli.⁊ probat.qz deſeruiẽs certo altari viuere de illo ꝺz.ſ.eo.cũ ꝑm.ſic ⁊ viuẽs de altari ſeruire ꝺz altari.per locum a ꝙerſis. Et vix ſufficit vnus deſeruiẽtie diuinorũꝝ articulate.vt in.c.quia nõnulli de cle.nõ reſi.ꝓbat hoc ad i ſtar carnalis mrimonij a quo ad ſpirituale lꝫ arguere ō trãſ la.prela.inter corporalia.⁊ ibi ꝙcordãt in quo vnus vnius ⁊ nõ pluriũ.de diuor.gaudemus.xxvj.diſ.acutius.ergo in ſpirituali vnus vnius.⁊ multo fortius cum aſtrictus vni ba bet ſollicitudinẽ pluriuꝫ ⁊ pncipalis.vt in.c.oĩs de peni.⁊ remiſ.⁊ de parochi.ꝑ totũ de ec.edifi.ad audiẽtiã.⁊ quaſi ꝑ totũ ⁊ vbi maius piculũ qz de aĩaꝝ cura agit ar. de eta.⁊ q̃ li.cũ ſit.ergo cautius agendũ.xlij.diſ.quieſcamus.de elec. vbi piculũ li.vj. Item ꝙfirmatur ſingulis titulis de iure cõi aſſignãtur ſinguli ⁊ ꝺz de iure cõi numerus eſſe plenus vbi eſt diſtinctio numeralis prebendaꝝ.⁊ iurĩũ canonicaliũ ꝺz eẽ numerus plenus iuxta inſtitutiõem de preben.dilecto.⁊ c.ꝑ illoꝝ.de ꝓſti.c.cũ.Ad.⁊ vbi nõ eſt diſtinctio numera lis ꝺz eſſe numerus iuxta facultates ⁊ diuinoꝝ expedientiũ vt in.d.c.cũ.Ad.de ꝓſti.⁊ de inſti.c.i.⁊.ij.de ꝓceſ.preben. ex parte.⁊ ibi nõ.glo.ergo impoſſibile eſt de iure circa idẽ

ſuppoſitum indiuidnale multiplicare titulos eccleſiaſticos. Cõfirmatur iure ciuili. in titulis tpalibus multiplicãtur titu li multiplicatõe miniſtrox nec ocurrit multiplicatio circa eũ dẽ ⁊ dz numerus eſſe plenus adeo q in defectũ admittũtur ſpurij ⁊ numerus plenificet. ꝓbat ff. de decuri. l. i. ⁊ ſi ꝟ vendicat ſibi locũ in titulis tpalib⁹ nõ apparet rõ quare ꝟ de iure cõi nõ ꝓcedit in ſpualibus cũ ibi ſit maius periculũ Cõfirmat ex eodẽ a ſili. nã ñ ꝑt qs ꝺ iure cõi i duab⁹ ciuitab⁹ duob⁹ fũgi bonozib⁹ ſeclarib⁹ vbi mltitudo ꝛpugnat vni ff. ad mũicipa. l. libert⁹. §. ꝓſcriptõ. ñ appz rõ qre ꝺ iur poſſit ꝟ in ſpualibus ꝓpterea dicit tex. q vn⁹ titulus vnius eſt vij. q. i. ſicut. ⁊ ſingulis ſinguli. xiij. q. i. eccleſias. ⁊ ſinguli i ſingulis lxxx. di. ep̃i. ⁊ ꝓbat tex. in. c. cũ ſingula. j. e. ti. li. vi. attento ꝓncipio cũ cõcoz. ibi notatis. Cõfirmat iure ciuili nõ pot qs aggregari plurib⁹ collegijs ſi ſubordiatis ⁊ mu tuo ſeipſa ipediẽtib⁹ in finib⁹ ſuis. ff. de colleg. illi. l. i. §. nõ licet. Dixi nõ ſubordinatis nã quis eſt de corpore cleri dio ceſis ⁊ de corpore vnius eccleſie collegiate q hec corpora ſe iplicãt ſicut totũ iplicat ptẽ. de ꝓſcrip. cũ nõ deceat. ff. de excep. rei iudi. l. ſiquis cũ totũ ⁊. l. q̃ de tota. ff. de rei ven. et regula in toto de reg. iur. li. vi. Dixi ſeipſa ipedientibus in finib⁹ ſuis. nã i duob⁹ ſingularib⁹ collegijs ſe cõpaſſibilib⁹ poterit quis collocari. nã poterit quis eẽ de corpore cerdo nũ ⁊ de corpore battutoz qui ſe ꝓcutiũt certis feſtiuitatib⁹ fines enĩ eoz ſe cõpatiũt q quis ſingulis dieb⁹ opet artez ſuã ⁊ certis feſtiuitatib⁹ ſe verberẽt. ſed de corpore cerdo nũ pillipparioz vt q ſimul vna opet vtrunq ꝟ nõ ꝓgruit ſed ꝺ iure ciuili ibibitũ ẽ q̃to plus iuri canonico repugnat quẽ aggregari duob⁹ collegijs quoz virũ q iſtitutũ ẽ, ꝓpt ſuientiã diulnoz cũ ipoſſibile ſit quẽ in duob⁹ locis deſer uire reſidẽdo qꝺ requirit ius cõe de cle. nõ reſi. relatũ. ⁊ q̃ſi p totũ titulũ. Cõfirmat nõ valet ipetratio bñficij niſi impe trans mentionẽ faciat de ꝓmo obtẽto q̃tũcũ q minimo. de reſcrip. ſi ꝓponẽte. ⁊. c. ad aures. ⁊. c. adeo. ⁊. j. e. ti. c. ſi mo tu ꝓpzio. li. vi. ⁊ ꝟ ꝓtigit q nõ eſt ꝟiſimile q papa velit be neficiare bñficiatũ. vt in iurib⁹ pal. ⁊ hec ꝟiſimilitudo inſur git a iure cõi cũ multitudo q̃ canonibus inimica vr̃ ſit reſe cãda cũ diſſolutõis mãm ⁊ vagatiõis ĩducit. ſ. c. c. q ĩtãtũ de cler. nõ reſi. q nõnulli. lxx. di. ſanctoz. xxi. q. i. c. i. ⁊ q̃ſi p totã illã qõnẽ. Et cõfirmat q tex. dicũt bñficiatũ ĩabilem ad bñficia. vt in. c. ſup ĩordinata. j. e. de inſti. c. ij. hec ãt ĩa bilitas nõ ſurgit niſi q ius cõe ĩabilitat ergo ipoſſibile eſt de iure cõi quẽ plura bñficia. Cõfirmat clericꝰ non dz hr̃e vltra victum cũ vſuari⁹ ⁊ nõ vſufructuari⁹ ſit ſm Jo. de lig. ⁊ ꝟ ꝓbat p multa qcquid ſenſerit glo. in. c. pñti. de off. oz. li. vi. Et hũc articulũ lati⁹ ꝓſecut⁹ fui in repetitiõe. c. cũ eſſes. de teſta. iõ hic nõ inſiſto. ꝟ ꝓmiſſo q clerici ſint tñ vſu arij ſtatĩ inſtruit. nã eccleſia cũ fundat nõ dz de iure cõi de dicari niſi ſit ſufficiẽs ꝓ miſtris. ⁊ in ꝟ variãt canones aliq diſponũt q ꝓ duob⁹ ad minus. i. q. ij. placuit. de ꝓſe. diſ. i. nemo. ⁊ ꝓcordat vtriſq. c. vt quiſq. ſ. de vi. ⁊ bo. cle. ⁊ dz hr̃e ꝓbyteꝛ ⁊ diaconũ. xxiij. di. de ꝓbyteris. alibi q duoſ ꝓbyteros hr̃e dz. vij. q. i. illud. ad minus ergo ꝓ duobus dz dos ſufficere. ad plus aũt ad libitũ fundantiũ ⁊ dioceſa ni ⁊ ſm exigẽtiã ppñi cui miſtrat ⁊ ſemp ſtat regule q iurta facultates eccleſie iſtituunt miſtri. de iſti. c. i. ⁊. ij. de ꝓſti. cũ ꝛ. dz ergo quilibet titulus ſufficere ad victũ neceſſariuz miniſtri ⁊ illud ſufficiat ſibi nec q̃rat mltiplicationẽ tituloz q tũc q̃rit victũ alioz miſtroz ⁊ minutionẽ cultus diuini q oĩa abhorret ius cõe. Cõcludit ergo io. de lig. ĩpoſſibile de rigore iuris cõis quẽ ĩtulari ĩ plurib⁹ bñficijs eccleſia ſticis. Ad iura in ꝓriũ allegata dicit nõ eẽ rñdẽdũ cũ nullũ ius inuenit qꝺ diſpoſitiue hoc dicat. bñ inueniunt iura nar rãtia q quis bz plures ſz hoc euenire pot q tota die diſpẽ ſat ⁊ expedit diſpẽſare ꝓpter vtilitatẽ vl̃ neceſſitatẽ eccleſia rũ. ad. c. gꝛa. de reſcrip. li. vi. qꝺ aliqualiter videt facere vbi dicit q̃ de iure cõi teneri nõ ꝓñt ⁊ c. q̃ſi innuat aliqua de iure cõi poſſe teneri. rñdet q aliq̃ ſũt bñficia ĩ quib⁹ ius cõe reſi ſtit apte primãdo primo p adeptõem ſecũdi. ſ. e. c. de multa Sũt ⁊ alia in quibus aperte aſſiſtit. vt nõ. xxi. q. i. in ſumma.

Alia ſunt in quibus in genere reſiſtit reꝓbando multitu dinẽ. alia tenẽtur donec pluralis priuat. inſ. n. nõ priuat lz ꝺ licite detineat. c. ergo gratia intelligitur de illis in qbus ius cõe expreſſe reſiſtit priuando. fatet tñ q q oĩa bona tpalia annexa titulis ſpiritualibus ſunt deputata ad miniſterũ di uinoz ⁊ ſic ad ius publicũ cuius ẽ gubernatoꝛ vicarius dei p totũ orbẽ. ix. q. iij. cuncta p mũdũ. ⁊. c. p ncipalẽ. ille idẽ vt gñalis diſpẽſatoꝛ ⁊ erogatoꝛ oĩum bonoz pot relaxare rigorẽ iuris cõis vt vni plura cõmittantur cõtẽplato bono publico ⁊ rõne ſuadẽte. i. q. vij. tali. ⁊. c. exigũt ⁊. §. neceſſita tis. c. bi qui. vel ꝓpa. ea. cã ⁊. q. ⁊ ꝟ ad inſtar patriffa. diſtri buẽtis inter familiã tendens ad bonũ iconomũ vel cõe ſic ⁊ papa qui eſt pater fa. vniuerſi ⁊ ſpãliter in ſpiritualibuſ ⁊ an neriſ dz ⁊ pot diſpẽſare ꝓtẽplato bono politico ſpirituali lz ꝓſiderẽtur ꝓditões ꝓſonaz. de prebẽ. c. de multa in fi. totũ tñ dz referri ad cultũ diuinũ alꝭ ſi nuda volũtate nõ habita relatõe ad bonũ publicũ nõ foret diſpẽſatoꝛ ſed diſſipatoꝛ. de fideli diſpenſatore loquit tex. luce. xi. ibi. Quis putas fi delis ẽ diſpẽſatoꝛ. ⁊ fidelis quẽ ꝓſtituit dñs ſup familiã ſuã ⁊c. Infidelis aũt diſpẽſatoꝛ eſt qui nõ bz intuitũ rõnis ⁊ bo ni publici. Itẽ imprudẽs non ꝓſideras cãs motiuas in bo nũ publicũ directiuas. Ex quo ſequit q quo ad deũ nõ eſt tutus is cũ quo ſic diſpẽſat alꝭ ⁊ verius diſſipat. de voto. c. nõ ẽ. ⁊ ibi nõ. in. ij. glo. facit. xi. q. iij. ſi is qui preeſt. xxiij. q. i. manet. pot ergo papa ſm Jo. de lig. diſpẽſare gñaliter vt vnus ẽt habeat plura curata ⁊ dignitates q̃ſcũ q cõtempla to ſemp bono publico ⁊ ipſe ſolus pot ſm eũ in dignitatib⁹ ⁊ curatis. iurta nõ. ſ. c. ꝺ multa. ⁊ in canone ſanctoz. lxx. di. in ſimplicibuſ aũt locoz dioceſani vt vtrobiq nõtur lz ſint opiniones. nã fuit opi. q in curatis ẽt dioceſanus poſſit pp vtilitatẽ eccleſiaz nõ aũt pp prerogatiuam perſonaz. ⁊ fuit Hoſti. ⁊ ſequaciũ in. d. c. de multa. fuit opi. Pe. ⁊ io. in. d. c. ſanctoz. ⁊ dicit io. q ſolũ vaga diſpẽſatio ẽ epis, ꝓhibita ñ aũt ſi fiat pp vtilitatem eccleſiaz q ſi ꝓſtitutio inhiberet diſ pẽſatõem epoz pp vtilitatẽ eccleſiaz ꝓſtitutio eẽt oneroſa ⁊ remittẽda. ſ. de ꝓſue. c. i. ⁊ fortius ẽ vinculum dei q̃ bois ⁊ tamen intramẽtũ cuius deus ẽ auctoꝛ ꝟ caſu ſeruandum nõ eſt de biſ que fiunt a prela. c. i. multo minus humana ſeruan da eẽt de elec. in cauſis in fi. de eta. ⁊ q̃li. tam de cõceſ. pre bẽ. cũ noſtris. ⁊ intelligit decre. de multa. vbi fit diſpenſatio ſolũ ꝓpter prerogatiuã ꝓſonaz. io. de lig. in preal. cle. gra tie dicit ſe nõ poſſe ꝓcipere hãc opi. immo credit q ſoluſ pa pa in talibus diſpẽſet. vt tenet Bart. in. c. dudũ. ij. de ele. ⁊ c. de multa. vbi idem tenet inno. ⁊ Tan. in. c. dudũ. ⁊ Bar. brir. in. c. ſanctoz. lxx. di. ⁊ ponit ibi ꝑ indubitato q nulla diſpẽſatio ſit niſi habeat reſpectũ ad bonũ publicũ ⁊ ex cau ſa rõnabili dictũ ẽ. Et dicit ſe banc diſtinctõem nõ ꝓcipere an fiat pp prerogatiuã ꝓſone an pp vtilitatẽ eccleſie. nã diſ pẽſatõ que fit p pp prerogatiuã ꝓſone fit pp bonũ publicũ. ⁊ boc dicit. c. de multa in fi ibi circa litteratas ꝓſonas ⁊c. naz plus ꝓdeſt eccleſie bonus ⁊ litteratus q̃ꝟ decẽ eccleſijs de cẽ miniſtri illitterati ⁊ aliquãdo nobilis ⁊ porẽs. vt in. c. ꝓſti tutus de ap. nec. credit vocari diſpẽſatõem q̃ ſit in talibus ſo la carnalitate attẽta. vt in. c. graue. ſ. eo. preferre aũt carnali tatẽ iuri diuino ⁊ publico ẽ preferre carnẽ ſpiritui corrupti bile ꝑpetuo priuatũ publico qꝺ abhorret principalia nãlia ⁊ mortalia circũſcripta lege poſitiua. ⁊ mirat de dicto Pe. Abb. ⁊ Hoſt. videlicet q ſi ꝓſtitutio inhibet epo diſpẽſati onem ꝟ caſu foret cõſtitutio oneroſa ⁊ abijciẽda ⁊c. nam ex boc dicto iſtoz doc. ſequeretur q oĩa q̃ pot papa poſſet qli bet dioceſanus vbi ſuaderent circũſtãtie diſpõnis quod ab ſit. ar. de of. leg. q trãſlatõem. vbi ſpãlia pape nõntur. lz. n. bonũ publicũ ſuadeat relaxare in eis rigorẽ nõ dz inferri er go ex cã quilibz ꝟ pot. nã princeps q̃dam ſibi reſeruat ⁊ꝺz pp grauitatẽ ⁊ altitudinẽ rex. nõ. n. diſpẽſatoꝛ domus ſali ter iconomicã diſpẽſatõem cuilibet miniſtro cõmittit immo ſingula ſingulis limitate retẽtis ſibi ſingularibus ad icono miam ſingulariter tẽdẽtibus ſic ⁊ creatoꝛ altiſſimus nõ oĩa plure trãſtulit ſm Jo. de lig. in prealle. cle. gratie. cuius dicta ꝓ maiori parte ꝓdudũt quando eccleſia ſeu beneficium re-

quirit reſidentiam nihil expreſſo quando de cõſuetudine nõ requirũt reſidẽtiam nũquid in talibus quiſ poſſit eſſe plura lis ⁊ nũqd valeat talis ꝓſuetudo ſeu ſtatutũ. Et ideo vt clarius hec liqueant articulatim ꝓſequar multa mẽbra. Et p̃mo nũqd ꝓſuetudine ceſſante poſſit qs de iure cõi plura beneficia citra curata ⁊ dignitates obtinere. Scõo nũquid de ꝓſuetudine poſſit induci vt bñficiatus ꝓcipiat fructus beneficij i abſẽtia ⁊ ſic nõ teneat ad reſidẽtiã. Tertio hac ꝓſuetudine ꝓſuppoſita q̃ bñficia ſimplicia nõ exigũt reſidẽtiã nũqd de iure cõi poſſit qs i eis cẽ p̃alis. Quarto ꝓſuppoſito q̃ de iure cõi nõ poſſit an valeat ꝓſuetudo q̃ qs poſſit talia plura beneficia citra diſpẽſatiões obtinere. Quinto nũquid p̃ diſpẽſatiões ẽpor poſſit quis retinere plura beneficia ⁊ q̃lia. Sexto nũquid ſit tutus quo ad deũ ille cũ quo diſpẽſat ſup̃ pluralitate beneficior̃ vilitate nõ ſuadẽte. Quo ad p̃imũ tex. in. c. dudũ. ij. de elec. videt velle q̃ citra curata ⁊ dignitates quis poſſit plura beneficia obtinere. ⁊ boc a cõtrario ſenſu bui⁹ littere dñ dicit q̃ nullus põt plẽs ecclas parochiales obtinere. ſz doc. cõiter tenẽt ꝓtium videlicet q̃ ſi beneficia requirũt reſidẽtiã quis in eis de iure cõi nõ poſſit eſſe pluralis. ħ ſentiũt in. c. fi. de cle. nõ reſi. ⁊ in. c. cũ taz dudũ. j. e. ti. ſentit glo. in. c. gratia de reſcrip. li. vj. Glo. tñ ibi poſt Goſ. vr̃ hoc dictũ limitare q̃ñ q̃libet eccleſia vel beneficiũ p̃ ſe ſufficit. ſi vero p̃ ſe nõ ſufficeret tũc vr̃ de iure cõi q̃ poſſit plura obtinere. ⁊ p̃ hoc facit tex. fm vnã lec. in p̃edicto. c. gratia. facit. c. eã te de eta. ⁊ quali. vr̃ ẽt tenere gl. in. c. dudũ de elec. ⁊ glo. xxi. q. i. in ſumma. vbi excipiũt iſtũ caſũ videlicet q̃ñ eccleſie ſunt tenues a regulis iuris cõis. ⁊ doc. vident ſic cũ illa limitatõe hũc articulũ p̃terire. Ego puto q̃ indiſtincte quis nõ poſſit talia beneficia plura p̃ ſe ſtantia intitulata de iure cõi retinere. p̃imo p̃bat in. c. ſanctor̃. lxx di. qõ. c. loquitur indiſtincte. faciũt ẽt rõnes ſupius ad plenum allegate. nam bñficiũ quãtũcũq̃ minimũ de iure cõi requirit reſidẽtiã vt in. c. ꝓquerẽte de cle. nõ reſi. ⁊ nõ. Inn. in. c. fi. eo. ti. ⁊ dz quis p̃ ſe deſeruire ⁊ nõ p̃ aliũ. vt hic ⁊ in. c. qr nõnulli. ⁊ in. c. relatũ. ſ. de cle. nõ reſi. ⁊ optime in. c. ſu p̃ inordinata. j. e. ti. vbi p̃bat q̃ etiã in minoribus bñficijs dz quis deſeruire p̃ ſe ſz qs nõ põt in pluribus eccleſijs deſeruire nec pluriũ eccleſiar̃ curã gerere. vt i. c. clericos. xxi q. i. ergo ⁊c. Nõ ob. tenuitas reddituũ qr aut ex poſt facto ꝓtingit ⁊ dz alteri vniri vel altera iſti. vt i. c. vnio. x. q. iij. nõ. glo. xci. di. clericus victũ. ⁊ in. c. i. xxi. q. i. Aut erat a p̃ncipio ⁊ tũc eſt ſibi iputandũ q̃re p̃miſit ſe in tali eccleſia tenui intitulari ⁊ tũc q̃rat qd ſibi deeſt ad victuz honeſto artificio ſicut faciebat ap̃ls. ⁊ de hoc eſt tex. aptus iũcta glo. in v̄. neceſſitatẽ. in. c. clericus ab inſtanti. xxi. q. i. ⁊ nõ. glo. i p̃al. c. clericus victũ. Nõ ob. ſi dicat q̃ imo p̃ paucitatẽ bonorum quis põt plura bñficia retinere vt in p̃al. c. clericus ab iſtãti. in fi. qr dico illud p̃cedere ex diſpẽſatiõe. vt ſatis colligit ex lr̃a iſtius. c. in fi. vel q̃ñ nõ reperiunt ſacerdotes talia bñficia volẽtes acceptare. iuxta nõ. in. c. graue. ſ. e. Ad. c. dudũ rñdet q̃ ar. illius. c. a ꝓrio nõ p̃cedit vt ẽt ſentit glo. ibi qr eſt ꝓ iura ⁊ qr reſultat abſonus intellect⁹ vt colligit ex bis q̃ ſupius pleni⁹ diximus. Ad. c. eã te. dic q̃ tex. ibi nõ loquitur diſpoſitiue. ſed papa voluit illos clericos p̃uari ſi beneficia erãt exigua. vt qr forte ꝓtingit exiguitas poſt collationẽ alterius vñ diſpẽſatiue vr̃ p̃miſiſſe cũ hoc repiat exp̃ſſe p̃bibitũ a iure cõi. vt apte p̃bat in p̃al. c. clericus ab iſtãti. ⁊ vr gẽt rõnes ſupius alleg. Quo ad ſcõm videlz nũqd ꝓſuetudine poſſit induci vt bñficiatus p̃cipiat fructꝰ bñficij i abſẽtia ⁊ ſic nõ teneat ad reſidentiã. tex. vr̃ cõiter innuere q̃ ſic. vt in. c. cũ oẽs. ſ. ó. ꝓſt. ⁊ in. c. fi. de cle. nõ reſi. ⁊ idẽ tz glo. i p̃al. c. cũ oẽs. ſ. de ꝓſti. ⁊ in. c. cũ iã dudũ. ij. ó elec. ⁊ i. c. fi. ó reſcrip. li. vj. ⁊ cõiter doc. i. c. cũ iã dudũ. ⁊ in p̃al. c. fi. ó cle. nõ reſi. Hoſt. i p̃al. c. cũ oẽs. ⁊ in. c. ex pte. j. de ꝓceſ. p̃bẽ. intelligit hoc vex in pte nõ in totũ quo minus. l. portio ſufficiens p̃ vicario debeat relinq̃ alꝰ hec ꝓſuetudo ranq̃ eccleſijs oneroſa nõ valeret. Archi. in. c. ſacerdotib⁹. xxi. di. idiſtincte tz ꝓriũ dicẽs q̃ cõſuetudo nõ valet q̃ bñs bñficiũ poſſit ſe abñtare ⁊ p̃ aliũ facere deſſuiri cũ talis ꝓſuetudo ſit eccleſijs oneroſa. Collec. in p̃al. c. cũ oẽs dicit opi. Hoſt. poſſe ſuſtineri i p̃bendis ⁊ bñficijs ñ curans. vt i p̃al. c. cũ oẽs. in bñficijs curans ſecus cũ p̃nunc bẽant ibi reſidere ó ele. c. lz canõ. li. vi. ⁊ i. d. c. ſacerdotib⁹ cũ ſi. ⁊ ſic põt intelligi qõ nõt Archi. vij. q. i. qr frater. ⁊ idez vr̃ tenere Jo. ó lig. i p̃al. c. cũ omnes. vbi dicit nõ valere ꝓſuetudinez q̃ qs ñ teneat reſidere in bñficio nõ ãnexo ⁊ cum bis ſolent tranſire doc.

Sz aduertẽdũ qr repio duas limitatiões circa p̃dicta q̃ mihi valde placent. Prima fuit Goſ. ⁊ Ala. in. c. qr nõnulli. ſ. de cle. nõ reſi. quox dictũ ponit ħ incidenter. vbi dicit q̃ quarũdã eccleſiarx babebat ꝓſuetudo bñficiũ recipi ſuiendo p̃ vicariũ in aliquibus p̃cipiebat ẽt ſine vicario abſens ex iuſta cauſa. in alijs non percipiebat totũ ſz p̃tez ⁊ bas cõſuetudines dicebãt ſuãdas ſaluo q̃ ſi eccleſia indigebat ſaltem cogeret dare vicariũ. ad ħ de cle. nõ reſi. c. penult. Joan. ħ dicit incidenter hoc dictũ p̃cedere q̃ñ ſubeſt cã rõnabilis. puta qr pauper ſunt canonici nec p̃nt ó vna p̃benda cõgrue ſuſtentari ⁊ ſunt tales qui expediunt eccleſijs in ꝓſilijs ⁊ alijs neceſſitatibus ⁊ ſic aptẽ ſentit ħ ⁊ nõ alibi q̃ eccleſie vilitate ceſſãte nõ põt induci ꝓſuetudo quenq̃ poſſe p̃cipere beneficij fructꝰ in abñtia ſalti vicario nõ ſubſtituendo. alia põt elici limitatio ex dictis ino. in. c. ex tue. ó cle. nõ reſi. vbi dicit etiã q̃ in eccleſijs reſidentiã nõ requirentib⁹ cũ clericus vagar põt ad reſidentiã reuocari ⁊ ſic p̃uari ſi nõ redierit. qr ſufficit delictũ vagatiõis ad p̃uationem eius. vij. q. i. nõ oz ẽpm. ⁊ c. ſe. ⁊ ex ħ ſentit ino. q̃ nõ valet ꝓſuetudo de nõ reſidentia data vagatiõe ex non reſidentia. Et ex p̃dictis puto in hac mã ſic diſtinguendũ cũ querit nũqd poſſit conſuetudine induci vt bñficiatus p̃cipiat fructus beneficij in abñtia q̃ aut q̃rit de eccleſia curata ⁊ dicendũ eſt q̃ non. vt. ſ. Et adduco rõez p̃ doc. nõ õductã. qr aut bz ꝓſuetudo q̃ poſſit percipere fructus talis eccleſie curate etiã nullo vicario inſtituto ⁊ nõ valet qr irrõnabilis ⁊ eccleſijs oneroſa ⁊ piculũ ꝓtinet aiarx parochialiũ vt p̃z ad ſenſuz. aut babz q̃ poſſit p̃cipere vicario inſtituto. ⁊ adhuc dicendũ eſt nõ valere qr etiã eſt irrõnabilis qr in cõmiſſione cure eligitur induſtria p̃ſone cui cõmittit ideo nõ eſt rõnabile q̃ ipſe alij committat. ad ħ. c. fi. de of. dele. ⁊ c. is cui eo. ti. li. vj. aut q̃ritur de bñficio ſimplici ⁊ tũc aut bz ꝓſuetudo q̃ nõ teneat ad reſidẽtiam vicario inſtituto. ⁊ dico q̃ valet qr hec ꝓſuetudo ſi ẽ eccleſijs multũ oneroſa. potuit. n. induci ex cãis rõnabilibus. ad ħ p̃alle. c. cũ oẽs cũ ſi. aut eſt nullo vicario inſtituto ⁊ tũc q̃quid hic ſentiat Jo. an. ⁊ alij doc. in p̃eal. urib⁹ puto ſequẽdã opi. Goſ. ⁊ Ala. cũ limitatione ſubijciẽda q̃ aut eccleſia indiget ſeruitore vt qr oẽs canonici ſe abſentãt ⁊ pauci beneficiati reſidẽt ⁊ non valet ꝓſuetudo tãq̃ eccleſijs oneroſa. vt in. c. i. de ꝓſue. aut ñ indiget ſeruitore vt; qr ſunt beneficiati i eccleſia qui tenent ad reſidẽtiã ⁊ forte pauci, ob tẽtu ꝓſuetudinis ſe abſentãt ⁊ tũc cum hec ꝓſuetudo non ſit multũ oneroſa puto eã valere. nã iura gñaliter ſine hac limitatione videntur innuere eã valere. Nec ob. ſi dicat q̃ hec conſuetudo ſit irrationabilis ⁊ oneroſa vt quis p̃cipiat fructus bñficii ⁊ bñficio non deſeruiat cũ pp cultũ diuinũ fuerint inſtituta bñficia. vt. ſ. dictũ extitit. qr vt dicit Jnno. in. c. fi. ſ. de cle. non reſi. Cuz oẽs eccleſie ſint vna eccleſia. vt in. c. q̃uis. vij. q. i. ⁊ in. c. nouatianus. vii. q. i. ſeruiẽdo eccleſie gñali ſatis vr̃ ſuire altari vt ó altari viuere poſſit dũmõ bñ exp̃ dat ⁊ non theſaurizet. Videmus. n. diſpẽſatiue ſtudioz cã ꝓcedi vt qs poſſit p̃cipe fructꝰ eccleſie ẽt curate in abſentia. in. c. er eo de elec. li. vi. ⁊ hoc qr ſtudẽdo ſeruit eccleſie gñali qr ad ſui regimẽ viris litteratis p̃maxime videt indigere ſufficit ergo ex quo ꝓſuetudo ſic bz q̃ p̃ clericatum ſit electus in ſortẽ dñi ⁊ dedimus p̃ẽplanoi. vt in. c. duo ſunt gña. xii. q. i. ⁊ ħ puto vex niſi bñficiatus vagaret quo caſu dico conſuetudie non obſtãte reuocãdũ eẽ p̃ ea q̃ ſupius diximus. Tertio examinãdũ ẽ nũquid p̃ſuppoſito q̃ de iure ſpãli ſeu conſuetudine beneficia non exigãt reſidẽtiã poſſit quis in eis ó iure communi eẽ pluralis. Jnno. in. c. fi. de cle. non reſi. ⁊ in. c. cũ iam dudũ. ſ. e. indiſtincte tenet q̃ ſic dũmodo bñ exp̃ dat ⁊ auare non theſaurizet. Sunt ⁊ alia motiua q̃ ſuperius

pleue fuerũt relata. Idẽ ſentit glo.in.c.gratia de reſcrip.li.vi. Jo.de lig.vt.ſ.dixi loquit aliquãtulũ obſcure.dicit.n.q; de iure communi non poteſt quis plura bñficia obtinere ſz aperte nõ loquitur in caſu quo beneficia nõ exigũt reſidentiã de iure ſpeciali.do.car.in preal.c.cũ iam dudũ.tenet cuz Jnno.7 dicit q; p ꝓſuetudinẽ quã papa ſcit 7 tolerat detinẽſ excuſatur a peccato.do.An.ibi dicit q; pluralitas magna 7 immẽſa canonicatuũ 7 prebẽdax ẽ ꝓhibita.modica vo pluralitas nõ ẽ ꝓhibita niſi qñ requirũt reſidẽtiam ſine dubio. vtin.c.qz nõnulli.de cleri.nõ reſi.niſi vellet habere vnã intitulatã 7 aliã cõmẽdatã.de elec.c.dudũ.ij.ſi aũt nõ requirũt reſidẽtiã tũc ambas intitulatas habere nõ põt.lxx.di.ſacto rũ.ſz bñ poſſet habere vnã intitulatã 7 aliã vt ſimplex beneficium.facit.xxxij.di.ſiqui vero.7.xij.q.i.qz tua. Ego puto ſic ꝓcludẽdũ q; aut requirũt reſidẽtiã 7 dicẽdũ ẽ vt.ſ.aut ſi requirũt reſidẽtiã de iure ſpeciali.7 tũc aut q̃libet prebenda aũt beneficium ſufficit p ſe ita q; clericus cõmode 7 ſine penuria viuere põt 7 nõ põt habere plures.aut nõ ſufficit de p ſe 7 põt bñe vſq; ad tm̃ numex vt ex eis viuere poſſit 7 credo q; ꝟ caſu plures habere põt ẽt intitulatas. Huius ꝓcluſionis fundamẽtũ elicio ex tali ꝓſideratiõe.eadẽ pſona plura bñficia ꝓhibetur obtinere 7 principaliter ex cãis infraſcriptis. Primo qz ẽ genus negociatõis 7 turpis lucri cõmodũ Secũdo ꝓpter cultum diuinũ qz cũ oĩa beneficia requirãt reſidẽtiam.vt ſupra dictũ ẽ.7 eadẽ pſona nõ põt duob⁹ ſeruire. Tertio qz ꝑm apoſtolũ quilibet dz eẽ ꝓtẽtus ea vocatione q̃ a principio vocatus ẽ 7 nõ i alia eccla collocari. Quarto qz obtinẽs pla vl obtiẽ pp lucx 7 q̃ pp lucrũ turpe i ſpiritualib⁹ reb⁹ efficiũt ſũt a deo aliẽa.he q̃tuor allegatões apte colligunt ex tex.c.clericus.xxi.q.i. Quinta rõ põt colligi ex.c.qz nõnulli.de cle.nõ reſi.videlicet q; habẽtes plura bñficia vẽdicãt ſibi ſtipẽdia plurimox nec eſt intẽtõis pape vt cõpetẽter ꝓuiſus de bñficio obtineat aliud beneficium 7 ſic occupet locũ clericox paupex inſtitutẽdox in illis bñficijs.vt apte dicit tex.in.c.ad aureſ.7.c.poſtulaſti de reſcrip. 7.c.cũ teneamur.ſ.e. Añ ſciẽdũ q; olim tpe apoſtolox oĩa bona ꝓgregatõi fideliũ collata vẽdebãtur 7 preciũ diſtribuebat inter gẽtes.poſtmodũ videntes ſummi ſacerdotes.i. epi leuite 7 reliqui fideles plus vtilitatis poſſe ꝓferre ſi bona nõ venderent q; de ipſox fructibus 7 redditibus poterat elegãtius ſubueniri tã preſentibus q̃z futuris ſtatuerũt q; bona ꝓſeruarentur eccleſijs 7 ſic nõ poſſet vllus indigẽs reperiri.vt plenius habet in.c.vidẽtes.xij.q.i.vnde q; vn⁹ habeat plũra bñficia ẽ ꝫ mẽtẽ illius ꝓuiſionis 7 oĩum iuriũ in hac mã diſponẽtiũ.nã habẽti dare nihil aliud eſt q̃z ꝓdere 7 qui habẽtes ex beneficio vñ vinãt aliud beneficiũ aſſequũtur nõ alimẽta ſz potius peccata ſuſcipiũt.vt dicit tex.i c.paſtor.7 in.c.clericus.i.q.ij. Itẽ ex pluralitate multa mala inducũtur.nã diſſolutõis 7 vagatõis mãm inducit 7 piculiũ ꝓtinet aiax.vt dicit tex.in.c.qz intãtũ.ſ.e.qz vt dicit Salomon. Pauptatẽ 7 diuitias ne dederis mihi ne forte ſatiatus euomã illud 7c. Ex opibus.n.vt dicit pſalmiſta ꝓcedit iniquitas. Et ꝓcluſioni hec applicãdo dico q; ſi vnũ bñficium p ſe ſufficit lz nõ exigat reſidẽtiã non poterit de iure cõi aliud obtineri qz lz ꝟ caſu ceſſet vna ꝓhibitõis rõ videlicet impoſſibilitas deſeruiẽdi non tñ ceſſant alie q̃ ſunt multe vt pz ex ſupra dictis.ergo dz remanere ꝓhibitio.vt in.c.ex tuarũ ō auctoritate 7 vſu palĺ. Si vo vnũ per ſe nõ ſufficit tũc poterit aliud obtineri ẽt ſine diſpẽſatõne 7 intitulatũ qz ceſſant oẽs rõnes iducẽtes ꝓhibitõem 7 in ꝟ caſu intelligo.c. gratia de reſcrip.li.vj.7 cle.gratie.e.ti.cũ iuribus ſiĩbus q̃ videtur innuere pluralitatẽ taliũ bñficiox de iure cõi eẽ cõceſſam. Et ꝓ hac ꝓcluſione ẽ glo.ſing.in.c.dudũ.ij.de ele. ſup verbo licite.q̃ dicit q; habẽs plura bñficia quox alterũ p ſe ſufficit nõ põt ſine peccato mortali aliud retinere.quam glo.intelligo in caſu.ſ.dicto qñ beneficiũ nõ exigit reſidẽtiã alſ ẽt nõ poſſet de iure cõi aliud obtineri pp impoſſibilitatẽ deſeruiẽdi.vt.ſ.in alijs articulis dixi plenius.facit ẽt gl.fin. in prealle.c.dudum.que eſt ſuper verbo vtranq; prope fi. que aperte dicit quem ſemper de iure communi poſſe intitulari in diuerſis eccleſijs ſi ſunt tenues.7 intelligo illam vt.ſ. diri qñ beneficia exigãt reſidẽtiã. Ad.c.ſanctox.lxx.di.qõ vñ titulũ in diuerſis eccleſijs ꝓhibere rñdeo q; habuit reſpectũ ad bñficia ꝓ ſe ſufficiẽtia ſicut de iure cõi eẽ debẽt.vt in c.nemo de ꝓſe.di.i.cũ ſi.nã tũc pp rõnes predictas nõ poterit quis duas eccleſias intitulatas habere. Quartũ examinãdũ erat data ꝓhibitione iuris cõis ſup pluralitate an ſit de ꝓſuetudine poſſibile vt poſſit quis plura beneficia obtinere.doc.videntur tacite ſentire q; ſic in eo q; dicũt pluralitatẽ de iure cõmuni fore cõceſſam vbi beneficia de iure ſpeciali reſidẽtiã requirũt.vt dictũ fuit ſup ꝓximo articulo. Et expreſſe tenet glo.ſi.in.c.ſup eo.j.e.li.vj.7 do.car.in prealle.c.cũ iam dudũ.7 idẽ tenet glo.in.c.duduz.ſ.de elec.in glo.que ẽ ſup verbo vtrãq; ꝑpe ſi.que dicit q; pp ꝓriã cõſuetudinẽ quã papa ſcit 7 tolerat derogatũ ẽ illi decreto.lxx di.ſanctox q̃ ꝓhibet intitulari quẽ in diuerſis eccleſijs. Dimiſſis argumẽtis que ꝓ hac parte fieri poſſent cã breuitatis ꝓcludo ꝓut de pñti mihi viſum ẽ ꝓcludendum q; aut q̃rit de eccleſijs parochialibus 7 dicẽdũ eſt ſine dubio ꝓſuetudinẽ nõ valere qz talis ꝓſuetudo periculoſa eſt aiabus 7 talibus ꝓſuetudo nõ excuſat.vt in.c.ſi.de ꝓſue.7 in.c.nõ ſatis.7.c.cũ in eccleſie de ſimo.7 ꝟ tenuit Jnno.in.c.qz nonnulli de cle.nõ reſi.in eccleſia.7 facit q̃ nõt Jo.an.in regula qui ꝫ iura de reg.iu.li.vj.in mercu.nã talis ꝓſuetudo eſt oneroſa q̃ priuat eccleſiã iure 7 honore ſuo ſine culpa cum vna eccleſia vnius debeat eẽ rectoris.vt.j.c.cũ nõ ignores. C.e.cũ ſi.nec ẽ caſus de numero illox quibus ꝟ ꝓcingit.vt nõ.xxij.di.renouantes.7 de ꝓſti.cognoſcẽtes.de priuile.antiq̃.ex quo nõ eſt oneroſa ergo tolerãda.de ꝓſue.c.i.de ꝓſti. que in eccleſiax de ma.7 obe.dilecti. Scda rõ ẽ piculũ aiarum.nã ſi in qualibet parochia infirmarent parochiani nõ poſſet vnus rector ad vtrũ q; ſuffragari cũ ſacramẽtis potiſſime ſi parochie ſunt remote 7 ſi alter ſine ꝓfeſſione decederet reus eẽt aie decedẽtis.xxvj.q.vj.ſi preſbyter 7c.cognouim⁹.facit de peni.7 remiſ.c.vlti. Aut q̃rit de bñficijs ſimplicibus ſiue exigãt reſidẽtiam ſiue nõ credo idẽ.ſ.nõ valere ꝓſuetudinẽ pluribus rõnibus. Et ꝑma qz hec ꝓſuetudo ex quo vnũ bñficiũ p ſe ſufficit eſt ꝫ oĩa iura.vt.ſ.latius dictũ ẽ ergo nõ valet.de iudi.cleri.de ꝓba.ad noſtrã de iura. calũ.cetex.de elec.eũ cãm.de ꝓſue.ad noſtrã.7.c.cũ venerabilis.7 ẽ bo.tex.in.c.i.de ꝓſue.li.vj.quẽ tex.multuz ad ꝟ põderat ibi Archi. Itẽ certũ ẽ q; quelz eccleſia ſeu bñficium ſaltẽ ſuum dz habere rectorẽ.vt in.c.cũ nõ ignores.ſ.eo.7 vij.q.i.ſicut 7.c.qz nõnulli.ſ.de cle.nõ reſi.cũ multis ſiĩb⁹ 7 ꝓbatũ ẽ.ſ. Itẽ tot ſunt in eccleſia inſtituẽdi quot ex eius fructibus 7 redditibus viuere pñt.vt in.c.i.de inſti.7.c.cũ. Ad.de ꝓſti.7 de ſta.reg.c.vno.li.vj. Item pluralitas beneficiox ẽ ꝫ ſtatuta ſanctox canonũ.lxx.di.ſanctox.ſ.e.qz in tãtũ.nec in duobus collegijs quis enumerari dz.vt in.c.nemo de reli.do.ẽt ſi vtrũ q; collegiũ ꝓſenſerit.de elec.c.cõſtitutus.nec põt qs duob⁹ dñis ſeruire.xxvj.di.acuti⁹.xxi q.i.c.i.de cle.ꝺiu.c.diuerſis.7 ſingula beneficia ſingularitatẽ pſonax exigũt.lxxxix.di.ſingula.ꝓſuetudo aũt de q̃ loquimur ẽ ꝓtra oĩa iſta.7 ſic ẽ dicẽda corruptela. de ꝓſue.c.cum venerabilis.7 diuturnitas tpis ſine veritate 7 rõne eſt vetuſtas erroris.vt in.c.veritate.viij.di.7 q̃nto diuturnior tanto culpa grauior.de ꝓſue.c.vlti.xxxij.q.vij.flagitia. Itẽ ꝟ cõſuetudo nõ ẽ rõnabilis qz ꝓcedit ex ambitiõe 7 inducit vagatõis 7 ambitõis mãm 7 ꝓtinet periculũ aiax vt in.c.qz intãtũ.ſ.eo.ergo ẽ ĩpreſcriptibilis de ꝓſue.c.ſi.ō ſimo.c.nõ ſatis.7.c.cũ in eccleſie.7 ꝓ ꝟ ter.opti.in.c.i.de ꝓſue.lib.vj. vbi reprobat ꝓſuetudo circa pluralitatẽ dignitatũ pſonatuum vel officiox citra diſpẽſatõem ſedis apoſtolice. Et qz illa ꝓſuetudo vt ibi dicit tex.de ambitiõis radice ꝓcedit. Et ĩ iſtis ſpiritualibuſ ꝓſuetudo habẽs originẽ ex ambitiõe ẽ imprescriptibilis ad ꝟ.c.in ſcripturis.viij.q.i. Inſuper ſubtrahit alimẽta paupibus clericis ibidẽ ꝓſtituẽdis 7 mẽtẽ ꝓcilij 7 ſummi põtificis.vt in.c.ad aures.7 in.c.poſtulaſti.ſ.de reſcrip.7.xij.q.i.videtes.7 eſt ꝫ oẽs rõnes ſupius recitatas. Itez rõ nulla ꝑmittit vt q̃ ꝓ cõi vtilitate datũ eẽ dignoſcit

vſibus alicuius applicetur. vt dicit tex. in. c. ij. ſ. eo. cū ergo beneficia ſint inſtituta ꝓ cuſtodia diuinoꝝ ꝛ ꝓ vtilitate cōi clericoꝝ ꝛ pauperꝝ. vt in. c. uidētes. xij. q. i. nō debebūt ergo plura cedere vtilitati vnius. Itē publice ſanctiōes ꝛ illa q̄ ad vtilitatē publicā pertinēt preſcribi nō poſſunt. xvj. q. iij. §. pōt. ad fi. facit. xxv. q. i. que ad ꝑpetuam. ꝛ. c. i. ſ. c. cū ḡ ſacerdotes pctā ꝑpli comedāt ꝛ ſuis ꝓcibus ea deleant ꝛ ꝓſumāt. iij. q. i. nulli. xi. q. i. ſacerdotibus. i. q. ij. paſtor. detractio ergo ſacerdotū ledit ius publicū cū quāto ſunt plures tanto melius deleant cū multitudo facilius eraudiatur a deo. de pe. di. i. defleat. v. amat. n. vt ꝓ vno multi rogent. Vnde ē qđ apoſtoli dicebāt. Meſſis multā operios pauꝯos ꝛ petebant dñm rogari vt mitteret operios in meſſem ſuam. Matth. ix. luce. x. ꝛ. xxi. di. in nouo. Ergo operioꝝ dimiꝯnutio ē ꝑ bonū publicū. dicā ergo talē cōſuetudinē nō valere qr nō eſt rōnabilis. vt ſatis pz er ſupradictis. ¶ Predicte cōclusioni vī obſtare. c. i. de ꝓſue. li. vj. vbi reprobat cōſuetudo q̄ quis teneat duos ꝓſonatus vel duas dignitates vel duo officia in eadē eccleſia ergo a ꝛrio pōt quis obtēu conſuetudinis tenere duo beneficia ſimplicia vel vnā dignitatē vel vnū beneficiū ſimplex vt apte vī innuere ibi text. in fi. ꝛ fortius obſtat. c. cū in eccleſia. j. e. ti. li. vj. ꝛ. c. poſtulaſti. j. ō cōceſ. prebē. ꝛ. c. a collatōe. j. de app. li. vj. in quibus iurib⁹ pz q̄ eps pōt habere prebēdam in eccleſia cathedrali preꝯtextu ꝓſuetudinis. Sed quo ad. c. i. rñdeo q̄ illud ſi bñ pōderet nō facit ꝑ ſz potius ꝓ. ibi. n. reprobat ꝓſuetudo ētenꝯtus habebat quē poſſe plures dignitates ꝛ. ſine diſpēſatiꝯonis ſedis apoſtolice obtinere. a ꝛrio ergo ſenſu nō colligit q̄ ex ꝓſuetudine citra aliq̄ diſpēſatiōez ſedis aplice. Et ſic colligit a ꝛrio ſenſu preꝯtextu ꝓſuetudinis quē poſſe retinere plura bñficia ſimplicia cū diſpēſatōe inferioris a papa. ꝛ ſi caſu ēt loquit finis illius. c. ꝛ aperte colligit ex inſpectōe illiꝯus. ꝛ ſentit ibi ēt glo. ꝛ de hoc in ſequēti articulo. Ad. c. cuz in eccleſia. ꝛ. c. poſtulaſti. ꝛ. c. a collatōe. que videtur magis vrgere. rñdeo q̄ in illis nō dī valere ꝓſuetudo vt eps fit canonicus ſed q̄ habeat vocē tanq̄ canonicus. ꝛ ilta ſunt diuerſa. ꝛ ſz Jo. an. nullā inter iſta facit dīam. vt ipſe nōt in ꝑ allegato. c. cū in eccleſia. ſi Jo. cal. quē ſecutus fui in palle. c. poſtulaſti. tenet ꝛrū aptiſſime efficaciſſimis rōnibus. prebēdā ergo habebat nō intitulū ſz in beneficiū. ꝛ forte fuit iꝯducta illa cōſuetudo qr reddit⁹ epatus erāt tenues ꝛ exiles vnde cū prebēde ſint bona eccleſie cathedralis. vt in. §. fi. xij. q. i. equū ꝛ laudabile ē q̄ ep̄s ex illis ſibi ſubueniat. poteſt ēt dici q̄ preſuppoſito q̄ epūs ſit canonicus tñ valebit ꝓſuetudo rōne ꝑdicta. ꝛ qr nō eſt multū eccleſie preiudicia ſi cū tñ occupet locū vnius ꝛ forte aliqua bona ꝓfideratōe talis ꝓſuetudo fuit inducta vt qr canonici in epi abſentia ſolebāt diſſentire ꝛ rixas facere. ſz ꝓſuetudo ō q̄ loquimur vt quis poſſit ē pluralis in beneficijs quoꝝ quodlibet per ſe ſufficit ē multuz preiudicialis. vt apte colligit ex rōnibus ꝛ auctoritatibus ſupius recitatis. Quintū examinādū nū quid ex diſpēſatōe epoꝝ quis poſſit retinere plura bñficia ꝛ qualia. Circa qđ vī diſtinguēdū q̄ aut queritur de dignitatibus ꝑſonatibus officijs vel curatis eccleſijs. aut querit de ſimplicibus bñficijs. primo caſu ſunt opi. vt. ſ. tetigi referēdo dicta Jo. de lig. nā glo. in. c. de multa. ſ. e. ꝛ in. c. litteras. j. de cōceſ. ꝑben. ꝛ in. c. dudū. ij. de ele. ꝛ cōiter doc. vbi ingrediūtur iſtā materiā tenēt indiſtincte q̄ in dignitatibus ꝑſonatibus ꝛ curatis ſolus papa diſpēſat. idez tenet glo. in c. nō pōt. j. eo. ti. li. vj. ꝛ in. c. ordinarij de of. ordi. li. vj. ꝛ. c. i. de ꝓſue. li. vj. ꝛ Bar. brix. in. c. ſanctoꝝ. lxx. diſti. in addi. Itē tenet Inno. ꝛ ſentit Jo. an. in prealle. c. de multa. ꝛ cōiter doc. moderni. glo. Jo. in. c. ſanctoꝝ. lxx. di. ꝛ in. c. ſigs iā trāſlatus. xxi. q. ij. tenet q̄ ēt eps diſpēſare poſſit bodie ꝛ q̄ indiſcreta tñ diſpēſatio epis ꝓhibet. Ad. c. de multa. rñdet multipliciter. ¶ Primo q̄ ibi nō dī q̄ ſolus papa diſꝯpēſet ſed q̄ ꝑ ſedē apoſtolicam poterit diſpēſari. ꝛ dz intelligi de gñali auctoritate. ꝛ dat ſile. canon dicit q̄ ordinatōes epoꝝ faciēde ſunt auctoritate apoſtolica. lxiij. di. ordinationes. ꝛ tamen propria auctoritate fieri poſſunt. vt ibi nō. ſed intelligitur ille tex. gñali auctoritate vt dicit ibī glo. ſic ꝛ alibi dicit q̄ quilibet pōt ꝛ dz baptizare vel celebrare de licētia epi. vt. xvj. q. i. cūctis. ꝛ tñ ſuo iure pōt baptizare. ſz ideo dicit hoc qr eius auctoritate ſaltim gñali dz fieri diſpēſatio. ꝛ pōt dici ꝑm illas glo. q̄ tūc ſolus papa diſpenſat cū quis diuerſa beneficia in diuerſis epatibus vult habere, ꝓpter repugnātiam que ex ꝫ ꝓuenire pōt qr nemo duob⁹ dñis ſeruire pōt. xxi. q. i. c. i. vel aliter qr in maioꝝib⁹ bñficijs curatis ſolus papa diſpēſat in minoꝝibus ēt eps ꝛ hoc dicit pōderādo finē prealle. c de multa. ibi maioꝝibus ꝛc. vel aliter aut caſus ē talis in quo eps diſpēſare nō pōt ꝛ ſoluſ papa diſpēſat alſ ſecus ꝛ ꝫ dicit faciēdo vim in illo verbo cū rō poſtulauerit ꝛc. q̄ſi dicat ꝑm illā glo. q̄ nō ſemp diſpēſatio ē fiēda ꝑ ſedē apoſtolicā ſz tūc ſolū cū rō poſtulauerit. Ho. ¶ De. ꝛ Abb. in ꝑal. c. ō multa. diſtinguunt q̄ aut diſpēſatio fit ad duo curata ꝓp euidēte vtilitatē eccleſiaꝝ ꝛ adhuc bodie pōt epi diſpenſare. aut ꝓpter ꝓgatiuā meritoꝝ ꝛ tunc ſolus papa. vt in. d. c. ō multa. in fi. tñ fatet hoſt. q̄ primā opi. ſeꝯnat curia. ꝛ ꝑ ea facit. c. ſup eo. ꝛ. c. nō pōt. ꝛ. c. cū ſingula j. e. ti. li. vj. ꝛ. c. ordinarij. de of. ordi. eo. li. Jo. de ligna. vt ſupra dixi banc diſtinctionem deteſtatur ratione ſupra dicta. ō ſunt ſcripta patꝝm iuris canonici in hac materia. Et pro veritate huius articuli diſcutēda ē aduertēdū q̄ ꝫ diſſenſio oritur principaliꝛ ex duobus canonibus. nā. c. ſanctoꝝ. dicit diſpēſatōe epi quē poſſe preeſſe diuerſis eccleſijs. c. vero de multa. ſupueniēs. dicit circa ſublimes tñ ꝛ litteratas ꝑſonas que maioꝝibus beneficijs ſunt bonoꝝāde cū rō poſtulauerit ꝑ ſedē apoſtolicā poterit diſpēſari. ꝫ ſunt verba formalia illius tex. Tota ergo difficultas illius articuli iacet in ꝓ derādo an. c. ſanctoꝝ ſit correctū quo ad būc articulū ꝑ. c. de multa. ꝛ quicquid habeat obꝫuātia rōe curie ꝛ cōis opi. credo q̄. c. ſanctoꝝ nō ſit indiſtincte correctū. put bz opi. ſoria nā. c. ſanctoꝝ. indiſtincte ꝑmittebat epis diſpēſatōem ꝛ ſic ſemper vtilitate publica ſuadēte ſine principaliter tenderet diſpēſatio in vtilitatē eccleſiaꝝ ſine ſecūdario omni caſu poterat eps diſpēſare. c. vero de multa. ꝓſuppoſito ſine ꝓiudicio veritatis q̄ ſoli pape reſuaret diſpēſatōez qđ tamē apte nō colligitur ex illo tex. vt pz ex ſupradictis. nō tamen indiſtincte reſeruat pape ſoli diſpēſatōem ꝛ ſic ſemp utilitate publica. ſz quādo circa ſublimes ꝛ litteratas ꝑſonas ratio poſtulauerit diſpēſatōem fiēdā. vnde cū. c. ſanctoꝝ. loq̄tur indiſtincte ꝛ. c. de multa loq̄tur limitatiue ꝓſuppoſito q̄ ueniat correctiue ad. c. ſanctoꝝ. corriget tñ in caſu exꝓſſo maxime cū expediat iura iurib⁹ ꝓcordare ꝛ iurū correctio eſt ꝓ viribus euitāda vt in. c. cū expediat de elec. li. vj. ꝛ nō ē nouū q̄ ius antiquū ꝓ parte corrigat ꝛ ꝓ parte uiribus ſubſiſtat vt in. c. nō dz de ꝓſan. ꝛ affi. ꝛ in. c. exigit. ꝛ. c. felicis de cēſi. li. vj. cū ſi. Et ꝓ tāto puto ō iuris ſubtilitate poſſe dici q̄ aut diſpēſatio imminet fienda principaliter ꝑ prerogatiuā ꝑſonaꝝ ſcōario tamen ꝑ bonū publicuz ſpirituale videlicet eccleſie generalis vt qr clericus ē ꝑſona litterata vt potēs ꝛ fin eius qlitates nō pōt cōmode viuere ex redditibus vnius eccleſie tñ ſi habebit duaſ poterit ꝑdeſſe eccleſie particulari ꝛ generali in defendēdo iura eccleſie ꝛ ꝓſulendo ꝛ ſic principaliꝛ fit ob reſpectū ꝑſone ut habeat reddit⁹ plurium eccleſiaꝝ. ꝛ tūc dico ꝓcedere. c. de multa vt ſolus papa diſpēſet. ꝛ iſte ē ꝓprius caſus illius. c. nam pōdero verbū ibi q̄ maioꝝibus ſunt beneficijs bonoꝝāde ꝛc. ꝛ ſic loquitur ꝓprie quādo diſpēſatio principaliꝛ fit ob bonorē ꝛ commodū ꝑſone. intelligo tamē q̄ ſecūdario redūdet in bonuz publicū ſpirituale vt. ſ. dixi alſ nō eſſet diſpēſatio ſz diſſipatio ſi tñ attēderet vtilitas ꝑuata vt. ſ. dixi poſt Jo. de lign. ꝛ dicā latius in ſequēti articulo. Et in hoc caſu vī correctū ꝑ al. c. ſanctoꝝ nā ſi hoc caſu poſſet ēt eps nugatoriū fuiſſet dicere q̄ poterit ꝑ ſedē apoſtolicā cū nullus dubitet q̄ papa poſſit ꝛ ſic dz intelligi de ſolo papa. ꝛ ita ēt dico hoc caſu legatū de latere eſſe excluſum. Aut diſpēſatio ꝓncipaliꝛ ē fienda ꝑ vtilitatē eccleſiaꝝ nulla differētia habita an ſit ꝑſona litterata an potēs vt vilis vel illitterata ſed ſolū pōderato an fiat principaliter ꝓpter vtilitatē eccleſiaꝝ ꝛ hoc caſu dicam

epis dispensandi potestatē minime eē adēptā ꝛ sic.c.sanctoꝝ in hoc non esse correctū qꝛ cū nullū ius habeat expressuz ꝑ c.sanctoꝝ.nisi.c.de multa.qđ ꝓprie loquit vt.s.dixi videli cet qñ dispēsatio fit principaliter ob honorē ꝛ prerogatiuaz psone.dicā ēt hodie illud.c.in alijs casibus obtinere firmita tē. forte.n.in aliqua psona multū sollicita ꝛ diuite q̄ melius sciret gubernare ꝛ augumētare duas ecclesias quā duo re/ ctores. vel nō reperitur aliqs acceptare volēs illā ecclesiā nisi curatus alterius ecclesie.nā satis eēt absonū dicere hoc ca su epis eē adēptā potestatē cū nullibi hoc cauet expresse.nō tñ dico ꝓut dicūt Host. Jsde.ꝛ Abb.q̄.c.de multa loqua tur qñ dispēsatio fiēda nō ē.vt.s.dixi. ſz qñ principaliter ob prerogatiuā psonaꝝ.secūdario ob bonū publicū spūale.vt supra dictū ē.nā in fauorez psone nō dz recedi a iure cōi.vt in.c.miramur.lri.di.sed ꝓp utilitatē supueniētez ex psona bñ recedit a iure cōi.vt dicit glo.nō.in ꝓcall.c. miramur.ꝛ satis ꝓbatur in.c.de multa.s.eo.fate or tñ q̄ ille q̄ dispēsat nō dz habere respectū ad psonā ſz ad utilitatē cōem q̄ sequi tur ex psona. dispēsatio tñ hoc casu ꝑncipaliꝝ ꝓcernit utilita/ tē psone lz dispēsans hēat ꝛ habere debeat respectū ad bo/ nū cōe. Et huius iuris correctōis cā potuit oriri ex indiscre ta dispēsatione quā faciebāt epi. vñ papa ad lz obuiādū vo/ luit sibi soli reseruare dispēsatōem qñ venit fiēda principali ter ꝓp ꝓrogatiuā psōaꝝ qꝛ ex dilatōe nullū imminet piculū ecclesijs.ſz qñ venit fienda principaliꝝ ꝓp prerogatiuā ꝛ vti litatē ecclesiaꝝ voluit ius antiquū remanere incorrectuz qꝛ ex dilatōe potuisset irrogari ecclesijs maximū ꝓiudiciū ꝛ hec distinctio ē multū equa ꝛ ecclesijs fauēs.ꝛ ꝓuidet ꝑ eā fraudibus adhibēdis ꝛ ēt utilitati ecclesiaꝝ.ꝛ cuitat iurium correctio inquātū fieri pōt.nec alia iura supius allegata ap/ te faciūt ꝫ hanc ꝓclusionē.ſz.c.ordinarij de of.ordi.li.vj. fa cit aliquātulū ꝫ hāc ꝓclusionē in.§.si vero.vbi dicit tex.q̄ si dubitatio oriꝝ sup dispēsatōe circa duo curata recurrēdū eē ad sedē apostolicā cuius ē estimare quē modū sui bñficij eē velit ꝛ c.ergo tacite innuit q̄ solus papa dispēset alꝰ diriſſet recurrēdū eē ad eū qui dispēsauit. Sz rñdeo q̄ papa retu/ lit se ad id qđ sepius ꝛ frequētius accidit. iuxta nō.in.c.litte ras de despō.impu.nā raro ꝓtingit dispēsatōem fieri ꝑ epz ꝛ sup ea dubitari.ſz vt plurimū ꝓp varia rescripta q̄ ab apo stolica sede emanāt oriꝝ hec dubitatio.ſz in alio ille tex. facit ꝑ.qꝛ in ꝑncipio dicit epz debere cōpellere quoslibz detinē tes duo curata ad obtēdēdum dispēsatōes quaꝝ auctoritate ille possidēt ꝛ sic nō dicit dispēsatōes sedis apostolice sed in genere dicit quaꝝ auctoritate ꝛ c. sufficit q̄ ille tex.non ve nit dispositiue ad correctionē.c.sanctoꝝ. dz ergo intelligi ꝛ restringi ꝫm alia iura. Aduertendū tñ qꝛ circa duas psonaſ vel duas dignitates vel ꝑposituras seu admīstrationes aut duo officia vel eoꝝ altez cū reliquo obtinēda in eadē eccla ēt ꝓsuetudine erñte epus dispēsare nō pōt. vt in.c.i.de ꝓsue. li.vi. vbi est exꝑssum. An aūt possit dispēsare circa ꝑdicta i diuersis ecclesijs quo ad officia nō curata. Jo.mo.ibi dicit q̄ ꝓstitutio nō loquit i diuersis ecclesijs.ſz Archi. sub du bio forte ibi ēt de diuersis hoc intelligit quo ad dignitates psonatus vel officia. Et dicit q̄ in illo.c.i. loquit de eadem qꝛ sic de facto occurrit. Jo.an. ibi dicit q̄ illud.c.nō ꝓcedit in diuersis ecclesijs quo ad officia nō curata. Secundo casu ꝑncipali scz cū querit in pluribus simpl cib⁹.glo.cōi/ ter tz q̄ epi dispensatiōe possit qs obtinere plura simplicia seu curatū seu dignitatē cū simplici. vt nō. glo. in.c.lras. de ꝓcess.ꝑben.ꝛ.c.de multa.s.eo.ꝛ.c.dudū.ij.de elec.ꝛ i.c.su per eo.j.eo.t.li.vi.ꝛ i.c.i de ꝓsue.e.li. Et huius opinionis fundamētuz elicit ex.c.sōz.lxx.di. vbi indistincte ꝓmittit epo dispēsare etiaz circa duo curata.ꝛ.c.de multa.tantū lo quit in curatis ꝛ dignitatib⁹.i simplicib⁹ ergo vel curato ꝛ simplici remanet antiqua dispositio ꝓall.c.sanctoꝝ. ſz Jo. an.i.c.lras.aliter ꝛ meli vr distīguere.ꝛ idē sentit glo.i cle. fi.j.e.ti. videlz q̄ aut vult epus dispēsare sup plurib⁹ bñficijs simplicib⁹ vel curato vel dignitate ꝛ simplici bñficio i eadē ecclesia aut diuersis. ꝓmo casu aut bñficia sunt diffozmia vt sup dignitate ꝛ ꝑbēda ꝛ pōt ar.c.i.ō ꝓsue.li.vi.ꝛ qđ ibi nō. facit.c.cū nostris.de ꝓcel.ꝑbē. Aut sūt vniformia ꝛ super duabus ꝑbēdis vel canonijs ꝛ nō pōt imo ꝓsuetudo i ꝓriū nō valeret vt ꝓall.c.lras.ꝛ nō.i ꝓal.cle.fi. Que aūt sit rō qꝛ magis i diuersis officijs eiusdez ecclesie q̄ canonijs possit epus dispēsare.dic ꝫm Jo.an.ꝛ bñ q̄ si ē canonicus pluriū ecclesiaꝝ ex dispensatōe semp ē repire in qualibet ecclesia numez ꝓpletū nec frangit numerus qꝛ i vnaquaq̄ ero de cimus vel duodecimus vel quartusdecimus ꝫm ordinē re/ ceptionis mee ꝛ idē si i ecclesia sint bñficia de q̄ se ꝛ canoni/ catus.nam tūc canonicatui nūc officio potero deseruire ſz si mihi canonico detur in eadem ecclesia alia canonia. tunc aut ecclesia nō bz numez aut bz.si nō bz nō ꝓcedit iteratio qꝛ fieret tantū modo quo ad vocē sicut cū secūdo manumit tit manumissus baptizatur baptizatus ordinat ordiatus. lxviij.di.qđ vo.ꝛ qđ ibi nō. Secūdo cāu cū bz numez per dispensatiōez numerus frangit.nā si essēt duodeci canoni/ ci ꝛ hēo duas ꝑbendas essent vndeci ꝛ sic de singulis.nō.n. pōt eadē psona bis numerari. patēs est q̄ rō fractionis nūe ri. Jtē subtrahit ecclesie alteri⁹ ꝓfitū ꝛ subsidiū.nā ad hoc ex ꝑma canonia tenebat ꝛ sic ꝑ secundā mī addit. vnitas q̄ ecclesie ꝛ officiorum prohibet ꝛ diuersitas ecclesiarum ꝛ of ficiorum permittit. Et per hoc non obstat q̄ plus sit habeꝝ dignitatē ꝛ canoniā q̄z duas canonias qꝛ hoc vltio casu mi/ litat rō ꝓhibitōis.ad hoc qđ nōt Jo.an.i.c.fi.de transla. ꝑ la.ꝛ glo.in ꝓal.cle.fi. Secūdo casu ꝑncipali qñ talia benefi cia sūt in diuersis ecclesijs.ꝛ tūc Jo.an.ꝛ cōiter doc. i ꝓal. c.lras.ꝛ in.c.cū iā dudū.s.e.tenent q̄ epus possit dispēsare. sed ꝫ hoc aperte facit.c.sanctoꝝ.vbi dicit tex.lz.n.epi dis/ pensatione vnus diuersis ꝑesse possit ecclesijs. canonic⁹ tñ ꝑbendarius nisi vnius ecclesie in q̄ ꝓscript⁹ est eē nō dz. et sic apertissime dicit epm dispensare nō posse vt vnus habe at duas ꝑbendas ēt in duab⁹ ecclesijs. Et iō vr sic dicendū q̄ aut epus vult dispensare sup duob⁹ bñficijs vel duobus canonijs ꝛ pōt aut sup duab⁹ ꝑbēdis diuersarū ecclesiarū quarū q̄libet ꝑ se sufficit ꝛ nō pōt.ꝛ iste ē ꝓprius casus ꝓal. c.sanctoꝝ.lz ibi glo. dicat q̄ ēt sup duab⁹ pōt qñ sunt i eo dē epatu secus si i diuersis.ꝛ i hoc vltio cāu vr intelligere il/ lud.c.q̄ nō plz.qꝛ est maxia diuinatio ad illū tex. Et ꝓmuz intellectū ad illud.c.vr sentire Jnno.i.c.fi.de cle.si resi. vbi dicit q̄ epi dispensatōe nō pōt quis esse canonicus ꝑbēda/ rius in diuersis ecclesijs ſz canonic⁹ tñ.sic per ꝓal.c. sacto rū a ꝓrio vbi dr q̄ nō pōt esse canonic⁹ ꝑbendari⁹ in diuer/ sis ecclesijs ergo canonicus tñ sic. Et rō diuersitatis ꝫz eū qꝛ si bret duas ꝑbendas notaret cupiditas vt i.c. cū iā du/ dū.s.e. Jtē diminueret prebende aliorū ꝛ nō dz fieri dispē satio cū alterius ꝓiudicio. ꝑ vltimū intellige qñ ꝑbēde nō sūt diuise quo casu fieret alijs ꝓiudiciū si dispēsaret cū alio⁹ sed q̄ hēat canoniā in alia ecclesia est pon⁹ oneris q̄z cōmodi. Jtem expedit ecclesie plures bre cōsiliatores.qꝛ integruz ē iudiciū ꝛ c.lxiij.di.exempla.ꝛ.c.prudentiā. de offi. deleg.

Sz diceres quare duo bñficia pnt alicui dispensarme cō cedi ꝛ nō sic due ꝑbende.inno.nō reddit rōnez sed pōt dici q̄ ꝑbenda ꝑncipaliter ꝓcedit alicui vt inde qs necessaria si bi suscipiat.vt dicit tex.xij.q.i.§.fi.vñ siqs bz ꝑbendā sib i sufficientez aliā nō dz ꝓsequi ſz bñficiuz ꝓcedit ꝑncipaliter ꝓp diuinū cultum ꝛ vt gerat negocia beneficij. vnde poterit ei⁹ reddit⁹ ꝙuertere i vsuratē bñficij. ꝛ sic nulla boc casu de norat cupiditas. ꝛ hoc puto verū nisi dispēsatio fieret ꝑnci/ paliter ꝓp ꝓrogatiuā ꝑsone. quo cāu dico epm posse dispē sare ēt sup duabus ꝑbendis diuersarū ecclesiarū. ar.in ꝑ al.c.de multa.vbi tātū ꝓhibet circa curata ꝛ dignitates cir ca sublimes ꝛ litteratas ꝑsonas. Sextū erat examinādū an sit tutus quo ad deū ille cū quo dispensat ꝑ papam circa pluralitatem bñficiorū vtilitate publica nō suadente. Jo.ō lig.vbi.s.dicit qđ nō. Sz aduerte qꝛ ꝓ solutiōe bui⁹ dubij premittendū est qđ rō. beatus Tho.ſcda ſcde.q.xcvij.ar. vltimo.vbi diffiniens dispensatōem dicit q̄ dispensatio est commensuratio cōis ad singula inde gubernator familie dr dispensator qꝛ dispensat singula singulis ꝛ laborem ꝛ ꝓmiū ꝛ tali dispensatore indigemus qui legem vniuersalem ex cā

ſiterdum relaxet. hoc ãt. ſ. legem cõmunem relaxare ſpectat ad illum qui poteſt legem communez edere. vt eſt papa. vel imperator non ad inferiorem niſi quatenus a lege ſibi ꝓmittit. vt plene le. ⁊ nõ. in. c. at ſi clerici de iudi. ⁊. c. dilectus de tẽpo. ordi. ⁊ p Archi. in. c. lz canõ de elect. li. vj. diſpẽſans ãt dz habere intuitũ rõnis ⁊ boni vniuerſi ⁊ cãe pp quã diſpẽſat. que cã in bñficijs põt eſſe triplex. neceſſitas vtilitas ⁊ euidẽs ꝓrogatiua meritoꝝ. vt in. c. de multa. ⁊. c. expoſuiſti. ſ. e. ⁊. i. q. vij. c. diſpẽſatões. cũ duobus ſequẽtibus. quibus ceſſantibus vt qz diſpẽſans nuda volũtate mouet non habẽs intuitũ ad aliqõ predictoꝝ nõ meret dici diſpẽſatio ſz diſſipatio. Regritur. n. in diſpẽſatõe fides ⁊ prudẽtia. vñ Luce. xij. Quis putas fidelis ẽ diſpẽſator ⁊ prudẽs quem ꝓſtituit dñs ſup familiã ſuã ⁊c. Infidelis aũt ẽ diſpẽſator q nõ bz intuitũ ad bonũ cõe. Itẽ ẽ imprudẽs in nõ põderando cãs ꝑdictas ⁊ ideo diſſipator ꝓprie dici põt. Ex his ſequit ſolutio qõnis in qua diſtinguẽdũ eſt inter diſpẽſatiõnẽ factã cã cognita ⁊ ſit tutus ẽt quo ad deum ille cũ quo papa ſup pluralitate diſpenſauit. aut hoc fecit ſine cãe cognitione ⁊ nõ ſit tutus quo ad deũ ſed quo ad foꝝ eccleſie militãtis in quo ſepe fallitur ⁊ errat quo caſu deus aliter iudicat ꝺ homine qz miniſtri dei ⁊ iuſticie. vt in. c. cũ eterni de re iudi. ⁊. c. a nobis. j. de ſen. excõ. ad ꝺ facit qꝺ le. ⁊ nõ. de voto nõ eſt. xxiij. q. iij. ſi his qui. ⁊. xxiij. q. i. manet. Sz ꝯ ꝑdicta facit qz ꝓhibitio pluralitatis deſcẽdit a lege canonica nõ diuina ergo aliud ẽ dicẽdũ in papa qui põt ſupra ius diſpẽſare ⁊ illud in totũ ẽt tollere qz ipſe ſolutus ẽ legibus. iuxta nõ. p Inno. in. c. cũ ad monaſteriũ de ſta. reg. vbi exꝑſſe tenet q papa ꝯ ius poſitiuũ vt ꝯ illud qꝺ nõ liceat habere duas curatas põt nuda volũtate diſpẽſare qz eius ẽ tollere cuius ẽ cõdere. ⁊ de factis pape diſputare nõ lz. xvij. q. iij. §. qui aũt. ⁊ idẽ tenet Inno. in. c. dudũ. ij. de elec. facit qꝺ nõ. in. c. ꝓpoſuit de ꝓceſ. prebẽ. ⁊ in. c. i. de ꝓſti. So. dico ꝑdicta ꝓcedere quo ad foꝝ militãris eccleſie ĩ quo nõ lz diſputare de factis ſuis qz ipſe de alijs iudicat ſed a nemine iudicat niſi in caſu bereſis. vt in. c. ſi papa. xl. di. ⁊. ix. q. iij. alioꝝ ſz quo ad deũ nõ ꝓcedũt. nã ius ſcriptũ fundatũ ẽ ſup bono cõi. iiij. di. erit aũt lex. ꝺ aũt ꝑuata ꝓſideratõe iſtius vel illius non dz omitti. lxi. di. miramur. de regu. lz cũ ſi. diſpenſatio ergo p priuatã ꝓſideratõem illud remittẽs irrõnabiliſ eſt cũ apud papã nõ dz eſſe acceptio ꝑſonaꝝ. de iudi. c. nouit. cũ ꝓcor. ſed negari nõ põt acceptio vnius ꝑſone qꝺ aliſ cõiter denegat. Itẽ ſi papa ẽ negligẽs vel remiſſius ⁊ nõ attẽtus circa bonũ publicuz grauius puniet a deo. vt in. c. ſi papa pal. ⁊ maxime circa bona eccleſiaſtica q̃ ſunt dei. vt in. c. ex eo de elec. li. vj. ⁊ p Inno. in. c. cũ ſup de cã poſſe. ⁊ ꝓprie. facit qꝺ nõ. xij. q. i. expedit. ⁊ in. c. cã. j. de verborum ſigni. ⁊. i. q. iij. ſaluator. xxiij. q. viij. conuenior. nam quecũqz eccleſijs offerãtur dicũtur eẽ oblata deo. xij. q. ij. res. ⁊ c. videtes. vnde nõ dz attẽta carnalitate ⁊ affectõe ſpeciali ꝺ bis rebus diſponere ſz attento bono publico ſpirituali. dz enim eẽ fidelis ⁊ ꝓuidus diſpẽſator ⁊ nõ infidelis ⁊ eius iudiciũ dz de vltu dei ꝑdire. vt i. c. vt noſtr vt eccle. bñfi. ⁊. c. cũ eterni ꝺ ſen. ⁊ re iudi. Sed ꝯ ꝑdicta opponitur ⁊ vi q nullo caſu lz diſpẽſare qz nõ dz eẽ acceptio perſonaꝝ apud papã. vt in. c. nouit de iudi. ⁊ ita dz iudicare magnũ vti parũ vt ibi habet. So. dic q nõ ẽ acceptio perſonaꝝ niſi vbi circa inequalia ſeruat eq̃litas. ſublimia. n. ⁊ ſcia cũ labore q̃runtur. nõ mirꝝ ergo ſi maiori q̃ſitum labore maius ꝓfertur premiũ. ⁊ is grãdu ceteros antecellat quẽ labor ꝓlixior. ⁊ ſtipẽdia longiora fecerint anteire. vt nõ. in. c. de multa. ſ. e. vbi hec ꝓ maiori parte notãtur. Ex oĩbus predictis ſtales elicio ꝓcluſiones cũ correlarijs. Prima ꝓcluſio q nõ ſolũ in dignitatibus ⁊ curatis ſz ẽt in ſimplicib⁹ iure ſpeciali ceſſante ꝓhibetur qs eẽ pluralis. Alia ꝓcluſio lz de iure ſcripto ſingula bñficia reſidẽtiã expoſcant ꝑſonalẽ iure tñ ſpãli ꝓmittẽre fructuſ in abſentia ꝓcipe nullo etiã vicario ibidẽ ſubſtituto minime ꝓhibet dũmõ graue ꝓiudiciũ eccleſie ex ꝺ nõ inferatur. In curatis tamen nequeunt predicta locuz ſibi vendicare. Ex qua infertur correlarium conſuetudinem non valere vt per ſubſtitutum poſſit quis in curato deſeruire. Ex quo infertur ẽt aliud correlariuz curatuz ꝓpria autoritate nequire in ſua cura ad longuz tempus ſubſtituere Alia ꝓcluſio q̃q̃ beneficia ſimplicia iure ſpeciali inducente reſidentiam nõ requirãt ꝑſonalẽ nequeunt tñ de iure cõi regulariter plura in eadẽ accumulari ꝑſona ſi ex illoꝝ quolibet clericus cõmode viuere põt alꝰ ſecus. Ex hac infert correlariũ ſolã reſidẽtiã cãm nõ eẽ beneficioꝝ accumulatiõem ꝓhibẽdi. Alia ꝓcluſio beneficioꝝ ſufficiẽtia preſuppoſita ꝓſuetudo minime valet vt quis in eis poſſit eẽ pluralis nec etiam data inſufficiẽtia ſi beneficia ſunt curata. Alia ꝓcluſio ſi diſpẽſatõem principaliter ſuadet bonũ publicum ſpũale põt circa duo curata ẽt bodie eps diſpẽſare ſecus ſi principaliter ſuadet ꝓrogatiua ꝑſonaꝝ. Alia ꝓcluſio lz circa duorũ beneficioꝝ diffoꝛmiũ vel ſimplicis ⁊ curati cumulatõem queat in eadẽ vel diuerſis eccleſijs eps diſpenſare. In eadẽ tñ circa ꝓformia vel etiã diuerſa circa duas ꝑbẽdas niſi ꝓncipaliter ſuadeat ꝓrogatiua ꝑſonaꝝ diſpẽſare nõ põt. Ex q̃ infert correlariũ q facilius inducit diſpẽſatio circa bñficiorũ q̃q̃ prebẽdaꝝ accumulatõem. Alia ꝓcluſio is cũ quo ſup pluralitate beneficioꝝ vtilitate tãtũ priuata ſuadente etiã ꝑ papã diſpẽſatur quo ad deũ tutus minime exiſtit. Ex q̃ infertur correlariũ q nec is quo ad eccleſiã triũphantẽ tutus exiſtit de intuitu eccleſie q̃ſitis ex indulgẽtia ex eadẽ cã conceſſa teſtat. Quero certũ ẽ q ꝑ adeptõem ſcõi curati vacat primũ ꝓſimile ipſo facto. vt in. c. de multa. ſ. e. an eodez mõ vacet primũ curatũ ꝑ adeptõem ſcõi nõ curati exigẽtis tñ ꝑciſam reſidentiã de iure cõi ꝓſuetudine vel ſtatuto. Inno. in. c. fi. de cle. nõ reſi. vi ſentire q ſic ẽt ſi primũ nõ eẽt curatũ ex quo vtrũq̃z regrit reſidẽtiam de iure ſpãli. naz dicit Inno. ibi dẽtiam eẽ inter ꝓſuetudiẽ que ẽ q priuatã reſidẽtiã faciat ⁊ eã que bz q nõ ꝓcipiat bñficium niſi reſideat qz ꝺz primã ꝓſuetudinẽ vi ipſo facto renũciare prime prebẽde recipiẽdo ſcõam q̃ ſimiliter reſidẽtiã requirit. ſm aliã aũt conſuetudinẽ nõ vi renũciare cũ hoc nõ habeat ꝓſuetudo. ad ꝺ c. de multa. ſ. e. in ſimili. ꝑ quo ẽt facit qꝺ nõt glo. in cle. gratie de reſcrip. que dicit q recipiẽdo qſ ẽt bñficiũ ſimplex requirens ẽt reſidẽtiã videt renũciare gre ſup beneficio curato obtinẽdo ex quo nõ põt vtrũq̃z de iure retinere. Jo. cal. in preal. c. fi. dicit. q lz ꝑ ꝺ faciat idẽptitas rõnis. ſ. incõpatibilitas ꝑ dictã cle. gre. quidã tñ dicũt q. c. de multa. nõ bz locũ in huiuſmodi ſimplicibus. Ipſe aũt Jo. cal. tenet ꝯ quz ꝑ idẽptitatẽ rõnis extẽdit ius ẽt penale. de elec. ſi poſt q̃q̃ §. ij. li. vj. Jo. an. in addi. Spe. de cle. nõ reſi. ad finez dicit q glo. dicte cle. nõ ẽ vera. ⁊ hoc fuit dictũ originale Oldr. ꝯſilio. clxv. ſm do. Car. in preal. c. fi. vbi ẽt dicit ꝺ vltimũ dictum eẽ verius. qz id qꝺ dicit. c. de multa. q ꝑ adeptõem ſe cũdi vacat primũ ẽ pena q dz extẽdi ꝑ idẽptitatẽ rõnis ꝺ quo remittit ad notata p ſe in. c. cũ dilectus de ꝓſue. ⁊ in. c. p inquiſitõez de ele. Pro deciſione huius articuli duo ſunt videnda. Primũ an primũ beneficiũ vacet adepto ſcõo non curato ex diſpõne. c. de multa. Scõo preſuppoſito q non vacet diſpõne illius. c. an vacet p tacitã renũciatõem ex adeptõe ſcõi de qua iudicio meo tacite ſentit inno. in pall. c. fi. ⁊ glo. in preal. cle. gratie. Circa primum ẽ videndũ nũquid preal. c. de multa. cũ ſit penale debeat extẽdi cũ ex lui tenore ñ poſſit aptari qõni noſtre cũ loquat ꝺ beneficijs curatis. Et ſic ẽ diſcutiẽda illa ſubtilis ⁊ ꝓfunda mã nunquid ꝓſtitutio penalis debeat extẽdi. quã mãm hic ꝓſequi non intendo qz neceſſariam nõ exiſtimo de pñti nam illa videt clariſſima veriſſima ⁊ indubitata ſiñ q ſaltẽ vbi rõ penalis cõſtitutiõis expreſſa nõ eſt vel nõ eſt oĩno eadem rõ in caſu de quo queritur cõſtitutio penalis extendi nõ dz ⁊ ſic extendere ꝓprium caſum. vt in. §. pene de peni. di. i. de ꝺ nõ. pleniſſime p ioan. an. in regula odia de reg. iur. li. vj. in mercu. vbi rñdet ad. c. ſi poſtquam. ſuperius alle. glo. eſt notabilis. in. c. i. de tempo. ordi. li. vj. ⁊ in. c. in fidei fauorem de bere. li. vj. vbi glo. multũ nõ. ad ꝓpoſitũ noſtr. ⁊ inſti. de acti. §. itez mixta. vbi etiã bona glo. ⁊ in cle. i. de elec. ⁊ in. c. ꝓſtitutõnem iuncto. c. non ſoluz. de regula. li. vj. cuz infinitis ſimilibus p Bal. in

l. siquis seruo. C. de furtis. hic. n. nō est eadē rō. nam negari nō pōt quin maius piculum immineat ex retētōe duaruz parochialium q̄z duox simpliciū ⁊ residētiam exigētium, vl̄ simplicis ⁊ curati p rōnē. s. prime dictam merito ꝓstitutio penalis disponēs de curatis vt p adeptōem sc̄i vacet primū nō extēdit ad simplicia. nam vbi maius piculū vertitur ibi cautius est agēdum. vt in. c. vbi periculū de elec. li. vj.

Circa sc̄m videlicet an saltē vacet p̄mū ex tacita renūciatione q̄ inducit ex adeptōe sc̄i. Inno. vt dixi tenet q̄ sic. ⁊ alle. palle. cle. gratie. q̄ se fundat tm̄ sup tacita renunciatiōe. Sz aduertēduz q̄ Inno. in illo. c. fi. vī sibi ꝓprius. nā p̄mo dixerat q̄ si clerici alicuius ecclesie exigētis residētiaz ex statuto eligūt sciēter aliquē clericū habētē ꝓstile beneficiū videtur renūciare statuto illo sup residētia. ⁊ h̄ quo ad canoniaz ⁊ nō quo ad prebēdā ne h̄ vergat in preiudiciuz ecclesie vñ ille bñficiatus erit in secūda ecclesia canonicus sine p̄bēda. si aūt elegerūt ip̄m ignorātes q̄ aliud obtineret bñficiū nisi ille renūciauerit p̄mo p̄ūt illū refutare p̄m Inno. qō ꝓprius eius qō. s. dixi p̄m eum. nā h̄ sentit q̄ per adeptōem sc̄i residentiam exigentis non vacat p̄mum ipso facto quod ēt residētiā exigebat. sz clerici videnť renūciasse iuri suo si sciēter ip̄m elegerūt. si vero ignoranter ⁊ ille nō vult resignare primū p̄ūt illū renuere ⁊ nō acceptare in canonicuz. ⁊ in fi. sue glo. sentit q̄ iste instituť in sc̄o vī renūciare p̄mo pp incōpassibilitatē ⁊ ideo eius sn̄ia tā q̄z doc. ꝓprij sequēda nō est. ⁊ q̄ nō inducať tacita renūciatio ꝓbatur p multa iura. primo p iura antiqua p̄m q̄ habentibus duo bñficia incōpassibilia dabať optio retinēdi alterū. vt in. c. referēte. ⁊. c. preterea. s. e. qō nō fuisset si pp incōpassibilitatem ⁊ p adeptionem secūdi induceret tacita renūciatio p̄mi. ꝓbatur ēt qz p ius nouū vacaret primū. Itē ꝓbatur p alia iura supueniētia ⁊ primo. p. c. nōnulli de cle. nō resi. vbi caueť q̄ accipiēs bñficiū incōpassibile cū primo debeat priuari secūdo p sn̄iaz quod minime esset si p adeptōem sc̄i induceret tacita renūciatio p̄mi. ꝓbať etiā ⁊ p ius nouū inductū p. c. de multa. s. e. ⁊ extrauagā. execrabilis. Jo. xxij. vbi bodie disponiť q̄ p adeptōem sc̄i curati vacet p̄mum ipso facto. nā si induceret tacita renūciatio primi p adeptōem secūdi exigētis residētiam frustra emanasset iura p̄al. videlicet. c. de multa. ⁊. c. execrabilis. ⁊ tm̄ vt in eis ꝓz ē iuris noui inductio. Ad cle. gratie. iuncta glo. q̄ vī obstare dupler pōt dari rnsio. Primo q̄ illa cle. loqtur de habēte litteras ad dignitates seu bñficiū curatū ab ordinario p cuius adeptōem vī renūciare gratie papali cū nō possit vtrūq̄z retinere. Et hūc intellectū videtur ibi cōiter sentire doc. ⁊ sic nō ēt vera glo. in p̄dicta cle. gre. q̄ intellexit tex. ēt de illo qui ꝓsequitur bñficiū simpler expo scēs residētiā. sz qz verba illius cle. optime adaptātur ēt ad adipiscētes post grām bñficiuz simpler. ideo dico q̄ illa gl. pōt stare. ⁊ q̄ illa cle. intelligať de iure ad rē, put loquiť quo casu p adeptōem secūdi nō curati exigētis residētiā inducit tacita renūciatio gre sup beneficio curato. Et ē rō. nā littere impetrate ad bñficia assumūt vigorē ex intētōe scribētis. vt in. c. cum cā. ⁊. c. fi. s. e. sz de intētōe pape mādātis alicui ꝓuideri de bñficio curato vel dignitate nō existit vt ꝓuideret illi qui obtinet bñficiū qō requiret precise residētiam. ar. in c. ad aures. ⁊. c. postulasti. s. de rescrip. ⁊. c. qz nōnulli. ⁊. c. relatū. s. de cle. nō resi. ergo eoipso q̄ impetrās ꝓsequiť tale bñficiū ab ordinario tacite vī renūciare gre cū non possit cōsequi bñficiū ⁊ effectū gratie ꝫ intētōez mādātis. ad h̄. c. si paup. j. e. ti. li. vj. ⁊ iste vī ē ꝓprius intellectus cle. gre. ⁊ ē multū pulcher. p quē tolerať ibi glo. ⁊ verba tex. ñ improbant nec. c. de multa. extēdit. Et ex his ꝓcludo q̄ per adeptōem sc̄i bñficij residētiam exigētis nō inducit ipso iure vacatio primi ꝓsimilis vel curati inducať tacita renunciatio gre sup tali beneficio ꝓsequēdo. Quero certū ē q̄ beneficiū spūale gratis ⁊ libere ē ꝓferēdū an papa recipiēs pecuniā de titulo spūalis bñficij dicať cōmittere simoniā ⁊ sic inuoluať peccato ⁊ eā dans possit salua ꝓscia illud bñficiuz retinere. hāc qōnem expresse nō repio p aliquē tactam nisi multum succincte per do. Lar. in. c. i. de simo. vbi ex dictis doc. intulit q̄ papa potest vēdere titulum beneficij lz deberet abstinere q̄z ē res mali exēpli. ⁊ hoc intulit ex eo qō dicūt ibi aliqui doc. q̄ titulus de simonia non bz locū in romana curia sicut nec lex i uliade ambitu. locū bz in curia p̄ncipis. ff. ad. l. iul. de ambi. l. vna. ꝓ hoc qō nō. lxxxij. di. p̄sbyter. ⁊ i. q. vj. c. vlt. vī ergo in romana curia excusare a simonia sciētia ⁊ tolerātia pape. ar. de offi. dele. ex parte. ⁊ qō ibi nō. ⁊ h̄ fateť Host. vex in his que sunt simoniaca q̄z ꝓhibita secus si ꝓhibita. q̄z simoniaca. iuxta nō. in p̄al. c. ex pte. Alij vero ibi ꝓriū dicētes q̄ ex quo ꝓstitutio ꝓmulgata ē hoc ꝓhibēť tenet ⁊ firma ē ⁊ oēs ligat. dicit tm̄ ibi Jo. an. q̄ nō ligat promulgātē. C. de legi. l. princeps. ⁊ ex his sentit ibi do. car. q̄ vēdere titulū bñficij nō ē simonia q̄z ꝓhibitū. ego vero legē do illud. c. tenui ꝓtrariū qō corroborabā rōnibus ⁊ tex. Et primo inducit talis rō. p titulum bñficij ꝓferť, executio ordinis ⁊ clauium nō tm̄ bona tpalia. Añ sciēdū q̄ in ordinatōe dať ptās clauiū in habitu lz nō in actu. In institutiōe vero seu collatōe bñficij dať executio illius ptātis. tex. ē apertus in. §. ecce sufficiēter. ⁊ in. c. se. xvj. q. i. nō. n. quis potest parochianū alterius soluere vel ligare vel in alteri⁹ ecclesia celebrare sine illius licētia vt in. c. cūctis. ⁊ qō ibi nō. xvj. q. i. ⁊. ix. q. ij. quasi p totū. ⁊. xiij. q. i. c. i. de parochi. c. vt dñicis ⁊. c. nullus. ⁊ de peni. ⁊ remi c. oīs cū si. que qdem executō ē cōnexa ipsi ordini seu sacro ordinis. Ergo vēdēdo executōem ordinis videtur, vēdere ipsum ordinē ⁊ donū dei. ad h̄. i. q. iij. siquis obiecerit. ⁊. c. saluator. i. q. iij. in quibus iuribus cauetur q̄ qui vēdit vnū sine quo alterꝫ nō ꝓuenit neutrū inuēditū relinqt ⁊ sic in vēdēdo executionē p̄tātis q̄ non ꝓuenit sine ordine vī vēdere ipsum ordinē. ⁊ de h̄ ē glo. singu. in. c. lz de pe. que ē finalis in ordine. que aptissime dicit q̄ in recipiēdo pecunias a vicarijs vt p̄mittať eis celebrare in vicarijs suis vēditur executio ordinis ⁊ p ꝓns ipse ordo ⁊ ideo h̄ ē simoniacū. Itē vēdēdo ordinis executōem vī vēdere donū dei. hoc. n. ꝓuenit ex dono dei ⁊ non pape. ad h̄ c. verbū de pe. di. i. vñ ordinis executio dicit ordinis perfectio. vt in. c. q. ꝓfectōem. i. q. i. hec aūt sunt prohibita vendi qz simoniaca. vñ vēdere ordinē ⁊ ecclesiā seu altare idest executōem altaris equalr ꝓhibentur ⁊ vtroqz casu appellať simoniaca heresis. vt in. c. presbyter. i. q. i. ibi qz altare ⁊ decimas ⁊ spiritū sanctū emere vl̄ vēdere simoniacā heresim eē fideliū nullus ignorat. Itē dicit text. in. c. altare. i. q. iij. hoc aūt vēdere in vtroqz testamēto ꝓhibeť. vt in. c. q studet. i. q. i. vbi habeť de giezi ⁊ simone mago qui primo fuerūt auctores huius sceleris. vnde simonia dī a simone mago qui primo in nouo testamēto huius sceleris auctor extitit in volēdo emere grām dei. nā cū apostoli eēnt hierosolymis ⁊ p manus impōnem daret spiritū sanctū simon magus obtulit pecuniā petro si daret p̄tātem illā vt ipse suis spiritū sanctū eodē mō ꝓferret ⁊ tunc recepit dānatōem a petro inquiente. Pecunia tua tecū sit in p̄ditōe qz donū dei ⁊ c. ad hoc i. q. i. c. petrus. ⁊. c. q studet, ppe fi. In veteri vo testamēto giezi famulus elisei ꝓpbete voluit vēdere sanitatē naaman. nā legiť in quarto libro regū q̄ cū naaman p̄nceps militie syrie iussu elisei septies lotus in iordane mūdatus a lepra recederet. giezi puer elisei vidēs q̄ dñs suus nil accepisset ab eo clā secutus ē eū dicēs duos filios ꝓpbetarꝫ ad eliseū venisse ⁊ non bz qd ante eos ponat ibi rogabat ex parte elisei vt aliquid sibi mitteret. Naaman vero misit ei duo talēta ⁊ vestes mutatorias que oīa abscōdit giezi ⁊ postmodum ingressus stetit coram dño suo. cui dixit eliseus. vnde venis giezi. qui rndit. nō vadit seruus quoqz. Eliseus vero dixit. nōne cor meū erat pns. Nō ergo accepisti argētū ⁊ vestes vt emas iumēta boues seruos ⁊ ancillas sz lepra naaman adherebit tibi ⁊ semini tuo in eternū. ⁊ egressus ē ab eo leprosus. ⁊ naaman cādidus factus ē vt nix. ⁊ sic giezi fuit auctō huius sceleris in vēdendo. vnde ꝓprie emptores oēs sunt appellādi simoniaci. vēditores vero geziatici a giezi. vt dicit glo. i. q. i. in summa. ⁊ sic vt ꝓz ex predictis vēdere q̄ ꝓuenīt a deo ē ꝓhibitum qz simoniacū ⁊ de se ē nequissimū sz nullus dubitat q̄ executio ordinis proueuit ex dono dei

ergo ex eius vendicõe etiam papa inuoluitur simonia. Itez ecclesiam vẽdere, phibuit ipse deus in figura. ⁊ aptissime habet in. c. ex multis. i. q. iij. vbi dicit tex. q̃ calcedoñ. ꝯcilium vnũ ex principalibus siñ pena cõdenat eos qui ecclesie bñficium interuentu pecunie acquirunt ⁊ eos qui sacram manus impõnem ꝑ quã spiritus sanctus cõfert mercari dinoscũtur vtroqz casu aucte inexpugnabili illos a bñficio istos a sacro ordine iubet expelli. m̃ humani generis redemptor oẽs emẽtes ⁊ vẽdentes de tẽplo eijciẽs cathedras vẽdẽtiuz colũbas euertit nũmulariorz es effudit ex patris auctoritate denũciat dicẽs. Nolite facere domũ p̃is mei domũ negotiationis. ⁊ post pusillũ subijcit tex. q̃ sicut ꝑ colũbaz vẽdito res designãtur illi qui sacram manus impositõem vẽdere conãtur ⁊ sic ꝑ nũmularios ecclesiastici bñficij vẽditoris denotãtur q̃ domũ dei euãgelio teste spelũcã latronuz faciunt ⁊c. vide ẽt bonũ tex. in. c. q studet. ij. q. i. vbi multipliciter ꝓbat hꝰ crimẽ eẽ, phibitũ vtroqz testamẽto. ⁊ vide in. c. p̃sbyter. ea. cã ⁊. q. vbi ꝓbatur q̃ obtinere bñficiũ ꝑ simoniã est crimẽ hereſis. Ex predictis ergo aptissime liquet hꝰ. s. vẽdere titulũ bñficij esse a deo, phibitũ ergo papa nõ excusatur. xxv. q. i. sunt quidã. ⁊ qõ nõ. in prealle. c. ex parte. ⁊. c. i. de simo. ⁊ ob istã auctoritatẽ, phibet ibi papa ẽt ꝑ canonicatu seu ꝓbẽda pecuniã exigi etiã in vtilitatez fabrice ecclesie vel pauperz ꝙuertẽdam. ad idẽ bo. tex. in. c. ex diligẽti de simo. vbi dicit tex. q̃ p̃stare homagiũ ⁊ sic dare aliquid tpale pro spirituali beneficio ꝟrũ noscitur duinis ⁊ humanis legibus ⁊ hoc ideo dicit ibi glo. q⁊ ẽ ꝟ vetus ⁊ nouũ testamẽtũ. ⁊ predicta puto ꝓcedre qñ executio bñficij vel officij ꝯcernit diuina. vtputa altaris administratõem vel clauiũ executõem secus aũt si cõcerneret tm̃ administratõem tpaliũ vt ẽ videre in hospitali. nã tũc nõ puto papã cõmittere simoniã recipiendo qd tpale q⁊ hꝰ nõ ẽ vẽdere donũ dei. ſz id dr̃ simoniacum q⁊ ,phibitũ ab ecclesia. ⁊ in hꝰ posset ,pcedere similitudo de. l. iul. de ambitu. que non bz locũ in romana curia. vt supra dictũ ẽ. ⁊ hoc ideo q⁊ ipse princeps hoc ,phibuit secꝰ aũt si ,phibuisset deus. dico tñ q̃ vtroqz casu papa dz abstinere ⁊ male facit si nõ abstinet ſz hoc vltimo casu nõ dicatur simoniã ,ppie cõmittere. nã papa nõ põt id facere ꝑ qõ denigrat seu decolorat status ecclesie. i. q. vij. ⁊ si illa. xxv. q. ñ igit. facit q̃ nõ. de iuriu. c. ⁊ si ꝟps. ⁊ de hoc in Spe. in ti. de lega. §. nunc breuiter. vbi ponit casus in quibus pape ,phibitũ ẽ dſpẽsare ⁊ inter ceteros ,phibitos cõnumerat. s. dictũ. vtroqz. n. casu putat istũ q̃ ꝺdit pecuniã ẽt pape nõ esse tutũ quo ad deũ ⁊ ligari ꝓstitutõe papali supꝑ hoc ,pmulgata licet ipse papa sua ꝓstitutõe nõ eligeꝝ. nec mitz q̃ vnus ligetur ⁊ alter nõ. nã hꝰ ꝓtingit ꝑ diuersas q̃litates ꝓsonaz. papa. n. nõ ligaꝝ qz nemo põt seipsum ligare qz ẽt absolvere seipsum nõ põt. vt in. c. fi. de peni. ⁊ remiſ. qz discretio ꝓsonaz dz eẽ inter agentem ⁊ patiẽtẽ. sunt. n. correlatiua que nõ ꝑñt in eadẽ ꝓsona cadere. vt in. c. fi. de insti. ⁊ in. c. debitũ de biga. ⁊ in. c. ꝑ vras de iurepa. ſz q̃ subditus non ligeꝝ nihil obstat ex quo ꝓstitutio remanet firma nec fuit sublata ꝑ babẽtẽ ptãtem illa vice dispẽsandi. videmus ẽt q̃ in facto inseparabili vnus peccat alter nõ. vnus punit alter nõ. xxiiij q. ij. in lectũ. ⁊ pone exemplũ cũ plures eligũt indignũ quorũ aliqui sciũt aliqui ignorãt. de ele. c. cũ in cunctis. §. clerici eo. ti. scriptũ ad fi. Itẽ pone cũ plures cõmittũt actũ exquo debeꝝ suspẽsio iuris sed alter ẽ ẽps q de iure nullã sniaz susꝑnsionis incurrit nisi de ipso expꝛessa mẽtio habeaꝝ de elec. c. si cõpromissarius. §. huiusmodi de sen. excõ. c. q⁊ piculosum. li. vj. ⁊ hoc vltimũ aptissime sentit Jo. an. in regula cui ſz in mercu. li. vj. vbi formaꝝ qõnẽ in similibus terminis videlicet. bononiẽsis epi statutũ excõicat ludẽtes ad azarduz ludit demũ epꝰ cũ ticio queriꝝ nũquid vterqz ligeꝝ vel neuter. ⁊ tñ post multa diffiniuit epm̃ nõ ligari sed ticiũ fic. ita in ꝓposito dicã istũ dãtem pecuniã ligari qõne papali sed papa nõ. Ad. l. iul. de ambi. rñde vt dicit Jo. an. in ꝓall. regula cui licet in fi. qõnis. q̃ illa lex punit ambitũ idest ambitõem ⁊ cupiditatẽ querẽtis administratõem ⁊ pecuniã dantis ꝓpꝛio per quẽ eligitur exprimens id non habere locuz in vrbe vbi princeps magistratus erat. probat ergo hoc soluz illa. l. q̃ si statutũ diceret qui luserit alibi quam in palatio nostro vel cũ alio quã cũ nobis vel familia nostra ⁊c. q̃ ludẽs in loco exẽpto vel cũ ꝑsona exẽpta ligatus nõ eẽt. ⁊ ad multa alia que possent incõtrariũ allegari in hac qõne q̃ iste nõ ligeꝝ si papa nõ ligaꝝ. vide ibi Jo. an. Ex ꝓdictis oĩbus elicitur ꝯclusio. ex pecunie datõe ꝓp beneficij spiritualis institutõem simoniacũ crimẽ oriꝝ adeo q̃ etiam papa tali crimine inuoluiꝝ si talis bñficij administratio ⁊ executio clauiũ prãtẽ seu altaris administratõem ꝯcernit alias secus ſz alio crimine inuoluaꝝ dans tñ vtroqz casu quo ad deũ ⁊ ẽt quo ad ecclesiam militantem tutus minime exiſtit. ⁊ hec est conclusio noua.

In lateranensi.

Nõ debẽt religio si ecclesias vl decimas a laicis sine dioceſanoz ꝯsensu recipe. excõicatos vel interdictos ad diuina admittere. In ecclesijs quoqz que ad eos non pleno iure ꝓtinẽt instituere vel destituere ſz ꝓuidebunt dioceſanis ad eas viros idoneos. h. d. vt qz ad fi. primo ponit tenorẽ ꝯcilij lateran. Secõo approbat ⁊ renouat ibi nos aũr. Tertio addẽdo declarat ibi sane.

Casus lr̃alis. Quod dicitur hic habetur supra de prini. cum ⁊ plantare vsqz ad. §. sane. In quo predicto cõsilio dicitur vt tales presentare ,pcurent in ecclesijs que ad ipsos pleno iure nõ pertinent: quos vel ꝙuersatio illoz notoꝛ reddat vel cõmẽdat testimonium prelatoz. Ber. Nõ ꝓmo q̃ hꝰ ,p maiori parte renouatur qõ erat sancitũ ĩ ꝯcilio lateran. ⁊ forte hac rõne. nã poterat dubitari vtz pp nõ obseruãtiã esset introducta facultas seu ꝯsuetudo incõtrariũ. ⁊ vide qõ in sisi nõ. in cle. statutũ de elec. vbi glo. nõ. nũquid cõsuetudo semel reprobata possit induci tenigi in. c. ij. ó prob.

Nõ scõdo q̃ religiosi nõ ꝑñt admittere ad diuina excõicatos vel noĩatim interdictos si tñ admittũt de facto nõ per hꝰ efficiũtur irregulares. c. is qui de sentẽ. excõ. li. vj. ſz incurrũt penã. c. epoz de priui. e. li. Nõ tertio q̃ pꝛoni ecclesiastici bñt pinguius ius in ecclesijs patronatis q̃z seculares nã ꝑñt ipsi exigere rõnem de rebus tpalibus q̃z laici patroni nõ ꝑñt. ⁊ q̃liter sit exigẽda hꝰ rõ a rectore ecclesie vide per Inno. in. c. cũ ⁊ plãtare. j. de ꝓui. Et ex hꝰ ⁊ ex illo. c. cum ⁊ plantare. collige rectorẽ ecclesie nõ posse ad libitũ disponere de fructibus ecclesie sicut de ꝓimonio. de his. n. fructibus ecclesie possunt cõpelli ad reddẽdũ rõnem nõ tñ multũ subtiliter exigẽda ẽ rõ. vt nõ. i. d. c. cũ ⁊ plãtaꝝ. Ex hꝰ infero q̃ cũ pinguius ius bẽat epꝰ in bñficio q̃z patronꝰ q̃ quẽ admodũ põt patronus exigere rõnẽ ita ⁊ fortius epꝰ. ar. in c. dilectus. s. de of. lega. laicus vero patronus de bis se non intromittit. vt in. c. nouerint. x. q. i. Nõ q̃ in ecclesijs ptinẽtibus ad religiosos pleno iure nõ fit ꝑñtatio rectoris epi scopo ſz ipsi instituũt ⁊ destituũt intellige qñ populus ẽ exẽptus alꝫs rõne cure dz recurri ad epm̃ de quo in. c. vnico de capel. mo. li. vj. Et qñ dicãtur ecclesie subiecte alicui pleno iure. dic vt in. c. qñ. j. de priuile. nã pleno iure dicuntur qñ epꝰ nullũ ius epale ibi exercet ſz tota iurisditio ptinet ad abbatẽ seu ad aliũ prelatũ. Nõ q̃ babẽs collatõem bñficij nõ põt in populo nõ exẽpto instituere clericum ignorũ. Et nõ q̃ testimoniũ ꝓlatoz facit plenã ,pbatõem supꝑ idoneitate ꝑsone instituẽde q̃ alꝫs in illis partibus ẽ ignota. nã cũ agatur de modico ꝓiudicio litterе cõmẽdaticie prelatoz faciunt plenã fidẽ ad hꝰ qõ nõ. in. c. innotuit de elec. vñ pondera q̃ ter. nõ loquiꝝ de depõne ſz de testimonio prelatoz. testimoniũ vo est assertio sine iuramẽto. vt in. c. tua de coba. cleri. ⁊ mu. ⁊ q̃liter multis modis ecclesie ꝑñt ptinere ad religiosos dicꝑ vt dictũ fuit in. c. de monachis. s. eo. Sz q̃ro nunquid epꝰ dũ fit sibi ꝑñtatio rõne cure possit examinare clericũ sibi ꝑñtatũ ꝑ collatorẽ beneficij. ⁊ intellige vt dixi ẽ/ eo qui habuit prius collatõez ſz solũ adiit epꝰ rõne cure populi sibi subiecti. Inno. hꝰ expꝛesse nõ tãgit ſz solũ dicit q̃ si ꝑsentatus ẽ notus dz admitti ꝑ epm̃ nisi aliquid ,pbetur ꝯ eũ si vero ẽ ignotus nõ ẽ admittẽdus nisi ,pbetur boni testimonij puta per litteras prelatorum vt hꝰ. vel per diuinam con/

uersatõem bo nestam habitam in loco. ⁊ dixit Host. q̄ noti dicũtur hi qui sunt oriũdi de illo loco. Ex his tñ verbis taci e sentit Inno. q̄ ignotus põt examinari. ſz ipse Inno. latius ꝓsequit hãc q̄onez i. c. veniẽs de ver. sig. li. vj. in quadã additõe quã pauci habẽt ſz eã ponunt ad litteram Archi. ⁊ Jo. an. vbi ꝓcludit q̄ eps nõ põt istũ examinare q̄ examinatio fit p illũ qui bz imponere manũ puta ꝓfirmatoriã ꝓsecratoriã vel ordinatoriã ſz in h̄ casu eps nõ ꝓfirmat collationẽ ſz solũ recognoscẽda ẽ cura aiaꝝ ab eo. vñ cura venit accessorie ad collatõem factã p istos religiosos seu alios. Jo. de lig. sensit q̄rium. s. c. p̄ri. ſz iste tex. potest adduci p opi. Inno. dũ requirit vt nõ p̄sentetur ego puto sic dicẽdum q̄ aut q̄ritur de bonitate intrinseca. ſ. respectu moris. aut ō extrinseca ⁊ accidẽtali vt de scia ⁊ filiabus p̄mo casu loquitur iste tex. nã si als qs est notus dz p̄sumi idoneus nisi ꝓbetur q̄riũ. vt in. c. fi. de p̄sump. nec oz q̄ amplius examinetur ex quo habuit collatõem p bñitẽ p̄latez. si aũt est ignotus põt cũ examinare cũ als nõ teneat cũ admittere vt h̄. Sc̄o casu puto q̄ eps possit talez examinare q̄ respectu cure aiaꝝ nõ põt dici idoneus nisi p̄ius ꝓbet. ⁊ periculosum ẽ committere inexpto curã aiaruz. vt in. c. cũ sit de eta. ⁊ q̄li. p h̄ facit qō le. ⁊ nõ. in. c. si forte de elec. li. vj. Itẽ cũ eps teneat reddere rõnẽ de cura vt h̄ ergo eps põt euz examinare. ⁊ h̄ pars turior est. Ultimo q̄ro qui dicant nominatiz excõicati vel interdicti. ⁊ facit ista qō ad multa. nã sepe in aliq̄ disp̃one requirit vt aliquid fiat nominatiz. Inno. dicit h̄ q̄ si interdicit ciuitas vel castꝝ oẽs de illo loco dñr nominatim excõicati vel interdicti. ar. c. cũ in partibus de verb. sig. Idez si interdicũtur exp̄ssis nominib⁹ ꝓp̄ris secus si excõmunicatur petrus cũ fautoribus suis. nã fautores nõ dñr nominatim excõicati ſz oz q̄ p̄ius facta fide de fauore denũcientur excõicati nisi notorie ꝓstaret ō fauore. ſz ꝑ hoc dictũ Inno. vide glo. nõ. ⁊ Pau. i cle. i. de vi. ⁊ ho. cle. in ver. nominati p p̄mo dicto vide glo. in. c. ꝓstitutus de sen. excõ. li. vj. pro ꝓcordantia dicerẽ q̄ vbi agit de incurrẽdo penaz ipso iure nõ dr̄ quid fieri nominatiz nisi exp̄mãtur noia ꝓp̄ria q̄ h̄ importat etymologia huius verbi noiatim. naz in istis odiosis nõ ẽ recedẽdũ a ꝓp̄rio significato verboꝝ vt in. c. statũ. de elec. li. vj. facit q̄ dixi in. c. ex tue de cle. nõ resi. nisi forte circũstãtie sint ita stricte q̄ teneãt ex toto uicẽ noīs ꝓp̄rij p h̄. l. ij. ff. de lib. ⁊ posth. ⁊ insti. de exhere. li. §. nominatim ⁊. l. quotiẽs. §. si quis nomẽ. ff. de heredi. insti. ⁊ facit. l. certũ ff. si cer. pe. si vero nõ agitur de incurrendo penã ipso facto sufficit q̄ aliquid noīetur p circũstãtias ſz non ita strictas. sic intelligit Inno. h̄ dũ ponit exẽplũ q̄n interdicit ciuitas ⁊ intellige q̄n interdicit populus alicuius ciuitatis. nã interdicta ciuitate nõ ẽ interdict⁹ ppls q̄ ppls posset alibi audire diuina. de quo in. c. si sñia de sen. excõ. li. vj.

I Jcet vobis. Abñs in theologie studio fructus bñficioruz suoꝝ p̄cipit in absentia ſz quotidianas distributões nõ. h. d. vel sic ſm aliũ intellectum. Dispẽsatus sup habendis fructib⁹ in absentia quotidianas distributões nõ percipit. h. d. p̄mo ponit p̄uilegij tenorẽ. Secũdo eius interp̄tatõem. Sc̄o ibi. nolum⁹. Casus litteralis. Dñs papa mãdauit abbati ⁊ p̄riori sancte genouefe quatenus magistro. r. archidiacoñ. eb oraceñ. i sacra pagia studere volẽti ꝓuentus suos ecclesiasticos facerẽt integre ministrari. dubitabat vtꝝ deberẽt ei facere distributiões q̄ tantũ residentibus ꝓcedũtur. Rñdet papa q̄ ñ vult q̄ ei faciãt dari distributões que tantum residentibus ⁊ his qui interſũt horis canonicis exhibẽt. Ber. Nõ p̄mo q̄ ẽt habens dignitatẽ vt archidiaconus põt se trãsferre ad studia litteraꝝ ⁊ deserere ꝓp̄riam dignitatẽ dz tñ habere licentiaz superioris quã tenet sibi impẽdere. vt le. ⁊ nõ. in. c. relatũ. s. de cle. nõ resi. ⁊ de Abbatibus vide p Joã. an. in. c. iij. ſ. ne cleri. vel mo. vbi idẽ tenet. Sc̄o nõ q̄ p̄uilegiũ ꝓp̄te fauorabile ⁊ ꝓp̄ parte odiosum dz restringi quatenus p̄eiudicat alteri vel cultui diuino. nã p̄uilegiũ h̄ ꝓcessum super fructibus integre percipiendis non extenditur ad quotidianas distributiones cum habeat naturam separatam ab alijs fructibus ecclesie. ⁊ fuerũt introducte in fauorẽ cultus diuini vt canonici facilius ꝓuenirẽt ad diuina. vt in cle. si dñm de reliqui. ⁊ ve. sanc. ideo nõ debẽtur nisi interessentibus diuinis. de quo plene dicẽdum vt habet in. c. vnico. de cle. nõ resi. li. vj. Oppo. ꝑ tex. de. c. fi. de magis. vbi pz q̄ de iure cõi quilibet studẽs vel docẽs in theologia p̄cipit fructus in absentia ergo nõ fuit necesse impetrare h̄ p̄uilegiũ. Sõ. põt intelligi h̄. c. dupliciter. p̄mo q̄ istud mãdatũ ꝓtinebat p̄ uilegiũ. ⁊ sic ad q̄ria dic q̄ nõdum emanauerat istud. c. Secũdo põt intelligi q̄ istud mandatũ pape ꝓtinebat ius cõe. forte. n. canonici de facto nolebãt sibi respõdere vel impetrauit iste ad cautelã q̄ solet plus timeri q̄ spãliter iniungitur. ſ. de bere. aduersus. An aũt studẽs in iure habeat h̄ p̄uilegium. dic vt dixi in. d. c. tue. s. de cle. nõ resi. ⁊ text. in c. cũ ex eo de elec. li. vj. facit q̄ sic. nã sciẽtia iuris est necessaria ad regimẽ ecclesie ⁊ totiꝰ orbis vnde assistẽs in iure adiscẽdo vel docẽdo nõ solũ ꝓmouet vtilitatẽ ꝓp̄riã ſz etiã p̄ficit ecclesie vñi. ⁊ vt dicit tex. in auct. habita. C. ne filius pro patre loquẽdo de sciẽtia iuris q̄ p sciẽtiã iuris mũdus illuminat ⁊ ad obediẽdũ ẽo ⁊ eius ministris vita subiectoꝝ informat. facit. d. c. cũ ex eo. ⁊. c. sup specta. ſ. de magis. q̄ nõ. in. c. i. de ꝓban. ⁊ affi. vbi dr̄ q̄ canonista ẽ p̄ferẽdus theologo in p̄latura in partibus in quibus nõ vigẽt hereses. ⁊ in illis vero locis theologus p̄fert canoniste. nã ad regimẽ ecclesie sciẽtia iuris ẽ magis necessaria. In glo. ibi respicit ꝓsuetudinẽ ecclesie. hodie h̄ ꝓsuetudo est redacta ad ius cõe q̄ de iure cõi distributões nõ debẽtur nisi interessentibus diuinis officijs. vt. d. c. vnico de cle. nõ resi. li. vj. Sz nora ex glo. iuncto tex. ⁊ dictis doc. h̄ q̄ p̄uilegiũ nõ p̄eiudicat ꝓsuetudini loci nisi de ꝓsuetudine in eo fiat mẽtio q̄ in dubio nõ videt p̄nceps velle tollere ꝓsuetudinẽ loci sicut h̄ colligit in istis distributõibus quotidianis q̄ olim ex ꝓsuetudine debebantur solũ interessentibus diuinis. ⁊ facit. l. ij. §. si quis a p̄rincipe. ff. ne quid in loco pu. ⁊ in. c. i. de ꝓsti. li. vj. In ea. glo. ibi habita rõne victus quotidiani. glo. obscure loqtur sed habuit respectũ ad ꝓsuetudinẽ q̄rũdam ecclesiaꝝ collegiataꝝ i quibus bona sunt in cõi ⁊ viuũt cõiter ita q̄ mẽse cõi deputãtur certi redditus reliqui vero diuidũtur inter canonicos. studẽs ergo detracto eo q̄ debet communi mẽse habebit portõem suã ac si eẽt p̄ns immo vt senti unt h̄ doc. ⁊ dixi in. d. c. tue. si vltra p̄bẽdas distinctas capitulũ bz aliq̄ bona quoꝝ fructus in fine annĩ diuidunt inter p̄sentes dz studẽs habere partẽ suã q̄ habet ꝑ p̄sentẽ i fauorẽ studij. isti. n. redditus nõ sunt ꝓditõati sicut distributões quotidiane q̄ iste distributões debẽtur nõ solum p̄ntibus sed interessentib⁹ diuinis ⁊ puto q̄ absens cã studij nõ teneat dimittere vicariũ loco sui cũ iste tex. ⁊. c. super specula. loquũtur indistincte. ⁊ q̄ sepe ꝓtingeret q̄ detracta portõe vicarij nihil sibi remaneret ſz in beneficijs curatis tenet dimittere vicariũ cũ necessario sit ibi exercẽda cura. vt in. c. cũ ex eo p̄alle. ſz in beneficijs simplicibus posset ꝓbabiliter dubitari sed in collegiatis simp̄r puto p̄mũ dictũ veꝝ q̄ defectus absentis põt suppleri p alios ō collegio nec minus seruit ille ecclesie studẽdo q̄z illi officiãdo ſz in beneficijs districtis vt in capellis ⁊ filiab⁹ ꝓcedit dubiũ cũ ibi nõ sit q̄ suppleat defectũ absentis. ⁊ in h̄ eẽt cogitãdũ sed ꝓ nũc nõ decido istud dubium. Nico. Abbas.

E xposuisti. Propter paupertatẽ p̄bendaꝝ ecclesie cathedralis possunt eis annecti capelle reseruata ipsaꝝ p̄resbyteris ꝓgrua portõe. h. d. p̄mo petitio. Secundo prouisio ibi si euidẽs. Casus litteralis. Canonici vesp̄rinẽ. ante ꝓciliũ gñale supra. e. extirpande ꝓsueuerunt habere capellas ad sui sustẽtatõem cuz de maiori ecclesia non possent cõmode sustentari: sed occasione predicti ꝓcilij subtracte fuerũt capelle canonicis illis. vnde nõ poterãt de redditibus p̄bẽdaꝝ suaꝝ sustentari. Eps significauit hoc domino pa. vnde papa mãdat epo si euidens necessitas vtilitas exigat bene poterat p̄bẽdas ecclesie sue augumẽtare

adiungendo capellas in perpetuum eiſdem prebendis reſeruata congrua portione capellanis. Ber. Nō primo bo.ar.ex tex.ad intellectū.c.extirpāde.§.q vero.ſ.e.vt pena ibi poſita referaſ ad primū caſum.nā ꝓp ꝓuiſionē illius ꝓcilij nō poterūt canonici habere deinceps eccleſias paro/chiales. Scđo nō ar.q; prebēde exigūt reſidētiā ꝑſonalē nā ꝓp eius reſidētiā nō pōt canonicuſ de iure cōi habere eccleſiā parochialē qz nō pōt vtriq; ꝑ ſe deſeruire.ſz cum hodie in multis eccleſijs prebēde nō exigāt reſidētiā vſ q; licite poſſit canonicus habere eccleſiā parochialē cui tñ dz ꝑ ſe deſeruire exquo non eſt annexa prebēde.vt.d.§.qui vero.

Nō tertio ar.q; ēt ꝓp paupertatē bñficij nō pōt quis habere duo beneficia incōpatibilia puta reſidētiā exigētia.naz ſz canonici ħ haberent pbēdas tenues ꝛ nō pñt ſuſtētari tñ nō fuit eis licitū habere eccleſias parochiales niſi ꝑ viā annexionis vt ſequit in littera. Nō quarto duos caſus in q bus licite eccleſia annectit prebēde. Primus ꝓp euidētez neceſſitatē.vt puta qz ꝓp prebēdaz tenuitatē nō rpiunt qui velint acceptare canonicatus. Scđs caſus ꝓp vtilitatē qz ſz repiāt ñ tñ ſūt idonei ꝛ ꝓuenīēt eccle cathedrali.ꝛ ꝓſidera qz nihil ħ dz de prerogatiua ꝑſonaz ſz tñ de neceſſitate vel vtilitate eccleſie. Ex quo pōt inferri q; ſz euidens ꝓrogatiua ꝑſone ſuadeat diſpēſatōem plurium bñficioz.vt in.c.de multa in fi.ſ.e.nō tñ dat facultatē annectēdi vnū bñficiū alteri qz fieret ꝓiudiciū ipſis bñficijs cū vnuz veniret acceſſorie ad reliquū. Nō optimū modū ꝛ ꝓuiſionem augumētādi redditus canonicoz vt annectāt prebēdis eoz capelle ſeu eccleſie parochialeſ. Et nō q; nomine capelle venit eccleſia parochialis.cū.n.ħ.c.referat ſe ad.d.c.extirpāde.clare ꝓz q; loqtur de illis eccleſijs. Nō ibi reſeruata congrua ꝛc. q; ꝓp vnionē vnius eccleſie ad aliā nō dz alterari ſtatus eccleſie vnite ſz dz in tali eccleſia more ſolito deſeruiri. hinc eſt q; doc.ħ querūt. Quid ſi eſt eccleſia q̄ non ſufficit vicario ꝛ canonico. Et ꝓcludūt q; talis eccleſia nō ē annectēda pben de qz primo ē ſubueniendū ſeruitio illiꝰ eccleſie. ſcđo indulgēdū neceſſitati canonici. ſi aūt nō repiūtur taleſ eccleſie ſufficientes dz eps ſubuenire de redditibus ſuis qđ nō.ꝑ hoc facit.xij.q.ij.c.ꝓceſſo.ꝛ.c.quatuor. Sz q̄ro đ mō augmētādi prebēdas ꝑm diſpōnem huius.c. So.duo intellectus ħ aſſignātur ꝓ doc. Primus ꝑ viā vnionis vt ſi capella vniatur pbende.ꝛ iſte modus ē clarus.ꝛ vide bo.tex.in cle.ij. de re.ec.nō ali. Scđs modus vt ſine vnione ſtatuaſ penſio ex redditibus eccleſie vel capelle ſoluenda canonico. Et nō ex ħ ſcđo mō q; licite pōt epſ ꝓſentire ſuo capitulo ꝓſtituere pēſionē ex redditibus eccleſie abūdātis ꝑſoluēdam ſingulari canonico. ꝑ hoc facit.c.extirpāde.§.qui vero a ꝓrio nā ibi ſolū inhibet pēſio in fraudē ſecus ſi iuſta cā ſubeſſet. ad idē.c ad audiētiā.el.ij.đ rſcrip.ꝛ credo q; ñ ſolū poſſet ꝑ būc modū ꝓuidere canonicis ſz etiā alijs dignitatibus ſeu rectoribus multū indigētibus. ad ħ.c.i.de re.ec.nō alie.li. vj.vbi ꝓz q; ꝓp pauptatē vnius eccleſie licite poteſt auferri mēbz eccleſie exuberātis ꝛ ꝓferri indigēti.nā vnica ē eccleſia bñ ſm̄ta mēbra.xxiij.q.i.loqt.iō dz vnū mēbz alti ſubuenire ꝛ ħ nō.ſz nū q̄ videri in practica.ſz optime pōt practicari ꝛ pōt cē bona doctrina ꝛ vtilis. In glo.ſuper verbo neceſſitas vel vtilitas ibi ꝓp neceſſitatē licitū eſt ꝛc. non intelligas ruditer iſtā glo.qz ēt ꝓ tex.nam ħ nō fuit licitum ꝓp paupertatē habere prebēdā ꝛ eccleſiā parochialē ergo multo minus nō ſz habere duas eccleſias curatas. ſz illud c.unicū alle.in glo.loquit in annexione fēda qz ꝓpter paupertatē duaz eccleſiaz nō valētiū ſingulares habere ꝑſbyteros poſſunt inter ſe vniri ꝛ debent ꝛ idē in ꝓoratibus regularibus.nā vbi in vno ꝓoratu nō pñt ſtaſ ſtaltē duo regulares debēt vniri.vt in cle.ne in agro.§.ad ħ de ſta.reg. fateoz tñ q; ſi nō fit vnio pōt epſ diſpēſare vt vnus habeat bas duas eccleſias.vt i.c.ſanctoz.lxx.di.ſz hodie fit dubiū ꝓp ter.c.đ multa.ſ.e.vbi innuit q; diſpēſatio in curatis ptinet ad papā ſz dic vt ibi dixi. In e.glo.ibi ꝛ credo.nō gl.vſq; ad ſi.ꝛ eas mēs vī hic q; ſi portio ſeu pēſio dūtaxat ſtatuit canonico ex redditibus eccleſie tunc preſbyter inſtituēdus in capella eſt prelatus in capella ꝛ hz curam animarum.ſed ſi capelle annectitur prebenda tunc preſbyter ibi ſtatuēduſ habeſ loco vicarij.ꝛ vide Lau in cle.vnica.de offi.vica.ꝛ Jo.de lig.poſt eū vbi ꝓcludūt q; ſi portio certa daſ canonico tūc vēdicatio rex capelle ꝛ cura ptinet ad ꝑſbyterꝫ.ſi vo certa portio daſ preſbytero tūc vēdicatio rex ꝛ iuriū capelle ptinet ad canonicū ꝛ cura in habitu ſed ī actu ptinet ad ꝑſbyterū ꝛ loquuntur quando capella eſt annexa prebende. nam vbi non ſit annexio ſed ſolum ſtatuitur penſio nibil hz agere canonicus in capella.

Dilectus filius.

Lz eccleſia ex dōatione laici beneficium ꝓferat tenet illius bñficij impetratio de hoc mētōe nō habita. In ꝑma ponit impetrantis q̄ rela.in ſcđa ꝓuiſio ibi mādam⁹. Nō primo q; coꝛā executore ad bñficia pōt is cuius ītereſt ſuas exceptōes ꝓponere.ad ħ.c.accepim⁹.de eta.ꝛ q̄li.plene dixi in.c.fi.de preſump. Nō ſcđo ibi interloquēdo q; executor ad bñficia pōt ſi vult aſſumere ptes iudicis iter ptes ꝛ iterloqui in cā ꝛ ꝓnūciare ſe nō ēe executorez. Ex ħ ēt nō q; iudex dat⁹ ꝑ litteras nullas pōt ꝓnūciare ſe nō iudicē qz ſaltē in illo articulo ē iudex ꝛ pōt ēt ꝓdēnare ipetrantē in expēſis. tex. eſt multū nō. in cle.i.de reſcrip.ꝛ pōt adduci ille tex. ī quolibz iudice icōpetēti vt ſaltē ſit cōpetens ī cā dubij cū diſcutitur an ſit iudex ꝛ eſt ħ iuriſditio potius ordinaria q̄z delegata. vide ēt glo.in.c.ſi.de reſcrip. Nō q; ſi a iudice ꝓnūciāte ſe nō iudicē appellaſ nō extinguit ſua iuriſditio vñ pōt cā remitti ad eūdē vt ħ ꝓtingit.nā vt pz in antiqua ab iſto ꝓnūciāte fuit appellatū. Ultio nō ꝛ tene mēri q; ſi res laici cōferūtur eccleſie aſſumūt nām aliaz rez eccleſiaſticaz ꝛ gaudere debēt priuilegijs rebus eccleſie ꝓceſſis. Et facit ħ littera in ar.q; res tradita ꝑ laicū eccleſie nō dz amplius ſubijci gabellis ꝛ alijs oneribus q̄ ad libitū dñi tpalis primo impo nebaſ. facit ēt q; res pueniēs ad manus exēpti dz gaudere priuilegio exēptōis. vide ad ħ tex.cū glo.nō in.c.vnico de iurepa.li.vj.vbi ꝓz q; ſi patronus laicus dat ius ſuū patronatus eccleſie cēſenda ē illa eccleſia vt patronus eccleſiaſticus nō vt ſecularis. Sz ꝑ ħ ꝛ ꝑ tex.op.ſ. de fo.cōpe.in c.ex trāſmiſſa.ꝛ in.c.vex.vbi ꝓz q; ſi eccleſia habeat feudū a laico cēſet vt laicus ꝛ nō vt eccleſia.vñ ſi ꝓtingit appellari ab aliquo vaſallo dz appellari ad dñm ſupiorem ſecularē ꝛ nō ad archiepm vel ad papā.ad idē tex.in.c. ſolite de ma.ꝛ obe. So.q̄ñ q̄z res laici ex toto ꝓfertur eccleſie ita q; incoꝛporaſ ipſi eccleſie ꝛ tūc hz locū qđ predixi facit.x.q.i.noue rint.q̄ñ q̄z nō incoꝛporaſ ex toto eccleſie vt in rebus feudalibus in q̄bus dñium directū remanet apud laicū infeudantē ꝛ tūc hz locū ꝓrium.vñ dz rōne feudi ille laicus recognoſci in dñm.ꝛ ita dz intelligi tex.in.d.c.ſolite.ꝛ ſatis banc diſtinctōem in paucis verbis ſenſit ibi Jnno. In glo.i.ibi nō poſſet cōpelli ꝑ papā.pōdera glo.vult.n.q; papa ñ poſſit ꝓferre bñficiū patronatus laicoz.ꝛ allegat.c.cū dilect⁹ de iurepa.ħ dictū cōiter impugnaſ a doc.nā in ſpiritualib⁹ vel q̄ñ dz q̄z recognoſcere papā in ſupiorē.xxij.di.in.c.i ꝛ.ij.ꝛ ꝑ ħ qz laicus poſſidet iuſpa.ex ꝓmiſſione eccleſie. vt in.c.iij.de iurepa.ꝛ quo ad illud ſubijciť eccleſie.vt in.c.q̄z/to de iudi.nec ob.c.cū dilectus.loqtur.n.in legato.ꝛ de ħ ibi plenius dicetur.vide tñ glo.nō.in cle.ij.de prebē.q̄ dicit q; ſz papa poſſit ꝓferre patronatum laici tñ ſi nō facit mentionē q; iuſpatronatus ptinet ad laicū non valet ꝓuiſio tanq̄z ſurrepticia qz in dubio papa ñ ītēdit velle ꝓiudicare iuri patro.laicoz.ꝛ idē tenēt doc.in.d.c.cū dilectus.qđ nōbis. ꝛ in fi.glo. Cōtra hāc glo.ꝛ tex.facit.d.c.cū dilectus.inducēdo alio mō nā ibi fit differētia vtz iuſpatronatus ptineat ad clericū vt ad clericū.i.rōne eccleſie an vt ad clericū tāq̄z laicū rōne patrimonij ſui.nā q̄ñ pertinet ad clericū vl ad laicū cēſendus ē vt laicus. So.in caſu noſtro donatio fuit fēā decano rōne eccleſie ꝛ ſic ptinebat ad eum vt ad clericū. Et rō diuerſitatis ē qz q̄ñ pertinet ad clericuz vt ad laicū ñ mutauit ex toto nām ſuam cū poſſit adhuc redire rōne ſucceſſionis ad laicos ſed quando collō eſt facta eccleſie tunc ex to/

to mutauit naturam ſuam. vt ℞ ⁊ in. d. c. vnico de iure patr.

Sed diceres tu quō potuit ꝓtinere collatio ad regē ꝛ. c. maſſana. ⁊ c. ſacroſā. de ele. nā ſz pñtatio poſſit ꝓtinere ad laicū nō tñ collatio qz ꝓ collationē tranſfert ius ſpūale ⁊ eſt quid mere ſpūale, vt in. c. ij. ⁊ qđ ibi nō. de ꝓben. li. vi. So. duplex. ¶ Prima ꝫ itelligaf lr̃a ip̄ꝛopꝛie capiēdo collatōez ꝓ pñtatiōe. ⁊ ſic vī glo. itelleriſſe. Scōo pōt itelligi ꝓpꝛie ⁊ tūc ſtat ꝛiū. ſed tūc itellige qꝺ ex ꝓuilegio rex bēbat collationē vel ex ꝓſcriptiōe tāti tp̄is de cuius initio nō ē memoria. nā voluerūt quidā qꝺ rex tali mō mſtas acquiſiuerit collatiōes. ſz tu vide plene in. d. c. ij. ī nouellap Jo. an. vbi diſputat an ex ꝓſcriptiōe tanti tp̄is poſſit ℞ ius ꝓpetere laico: ſed certe de rigoꝛe dicēdū eſt qꝺ nō. qz ſine poſſeſſiōe nō ꝓcedit ꝓſcriptio ⁊ laicus eſt incapax poſſeſſiōis iuris ſpūal. in. c. cām de ꝓſcrip. ⁊ ibi vide pleni⁹. In glo. fi. in fi. Bof. ꝛz qꝺ ſi appellatio ꝓceſſit, ꝓuidendū ē de ꝓbēdis ꝑus vacātib⁹ ſecus ſi collatio fuit facta appellatiōe nō ꝓcedēti. Jo. an. dicit recurrendū ad. c. ſi capl'o. ⁊ c. ſi ſoli. de ꝓceſ. ꝓben. li. vi. vbi babeť qꝺ ſi ſcribiť ordinario collatori ⁊ dať executoꝛi ad ꝓuidendū in defectū illius tūc ꝓ ſolā īſinuationē executoris affecta ē ꝓrebēda ꝓma vacatura idē ſi ſcribiť executoꝛi ad cōpellendū ⁊ ille īterdixit ordiario collatoꝛi ne cōferret nā ꝓ ℞ adeo afficiť ꝓbēda vt nō teneat collatio alteri facta. vt in iurib⁹ ꝑal. Et ī iſtis caſib⁹ tenēda ē ꝑma opi. gl. vt de ꝓbēdis ānq̄is, ꝓuideať. bis. n. ceſſantib⁹ puto qꝺ ſola appellatio nō ip̄edit vires collatiōis qz a ꝑncipio nō ip̄edit ꝓtātē cōpetentē ꝓti ꝛz ſuſpēdat iuriſditionez iudicis. de quo ꝓ īno. in. c. qz ꝓp. ⁊ in. c. cū īter de elec. ⁊ in. c. ad diſſoluendū. de dſpō. ip̄u. Alīō op. ꝛ. tex. vī. n. qꝺ iſte appellans nō debuit remitti ad iſtos iudices q ꝓ ꝑus ꝓceſſerūt. vt in. c. accepta. de ap. So. ℞ fuit de ꝓſenſu ip̄ius appellatoris. Sed doc. ℞ reuocāt in dubiū vtz petēs ſe remitti ad iudicē a quo dēat ꝓdēnari in expēſis. ⁊ vī ꝑmo qꝺ ſic ꝓ. c. īterpoſita de ap. Cōtrariū tenēt ℞ doc. dātes bonā limitatiōnē ad. c. īterpoſita. de ap. vt nō ꝓcedat cū iuſte appellans petit reuocari grauamē ſeu remitti petit ad iudicē a quo vt ℞ accidit. Jn ꝛrio. n. fuit appellatū friuole ⁊ ante ꝫ de iuribus appellationis conſtaret petijt ſe ad ꝑiorem iudicez remitti. quod nota.

Uper inordinata.

¶ Pueri et alīs bñficiati nō ſūt idonei ad bñficia ꝓſequēda. h. d. īberēdo vbis lr̃e. Et in ꝑma ponit deciſa cōſultatio. Jn ſcōa rōnis rō. Jn tertia rñſio. ſcōa ibi cuz aūt. tertia ibi ꝓſultatiōi. Caſus lr̃alis. Querebať vtz pueri ⁊ beneficiati dicanť idonei ad aliqđ beneficiū obtinēdū. ⁊ rñdet qꝺ cū pueri ⁊ beneficiati nō poſſint ſeruire in eccleſia nō debēt dici idonei in eadē. Ber. ¶ Nō ꝑmo ex rōne rōnis vnā regulā gnālē qꝺ is dī idoneus ad bñficiū q pōt ⁊ vult in eo deſeruire ⁊ ſic requirūť prās ⁊ volūtas. Et ex ℞ ⁊ ex deciſa īferť qꝺ ꝑbēda de iure cōi requirit reſidētiā. ⁊ ꝓ ℞. c. extirpāde. ī §. q vo. ſ. eo. vbi notanter colligiť qꝺ reſidētia debita ꝑben de ꝑiudicat reſidētie ꝓchialis eccleſie. ⁊ maxime colligiť ℞ ex v. oporteat. qđ eſt vbū neceſſitatis. ¶ Nō ſcōo qꝺ bñficiat⁹ nō eſt idone⁹ ad bñficia cōſequenda. ⁊ cū ℞ tex. idiſtincte loquať de bñficio intelligi ꝺz de quolibet bñficio. ⁊ ītelligę qñ tale eſt beneficiū ex quo pōt ſuſtētari alſ aūt ſi beneficiū nō requireret reſidētiā bñ puto eū idoneū ad aliud obtinendū, ꝓ quo vide bonā glo. in. c. dudū. ij. de ele. ſecus ſi requirit reſidētiā qz tunc ē qđ ſibi īputeť qr̃ illud acceptauit. ꝺz. n. eſſe cōtent⁹ ea vocatōe qua vocatus ē ⁊ qr̃ere ſibi victū ex induſtria. xxi. q. i. in. c. i. ⁊. xci. di. ī. c. clericꝰ victum ⁊ ad ꝑdicta vide bo. ter. ī. c. is cui. c. ti. li. vi. Itē nō ex ter. bo. ar. ⁊ quaſi expreſſū qꝺ ante. xiiij. annū non pōt quis inſtitui canonic⁹ in eccleſia cathedrali. nā puer ꝓpꝛie qs dī a vij. anno. vſqꝫ ad. xiiij. tunc incipit adoleſcēria. de quo vide plene ꝓ glo. ī ꝓemio ſexti. vbi diſtinguunť hois etates. et de hoc. j. pleni⁹ dicet. ¶ Nō ibi deſeruire in ea ⁊ c. ter. aptū qꝺ quis teneť deſeruire ꝓ ſe ēt in bñficio ſimplici. nā nullibi dubiū eſt qꝺ puer vel bñficiat⁹ poſſet deſeruire bñficio per aliū ſz hi dicunť ipotentes ad ſuiēdū qm̃ ꝓ ſe ſuire nō pñt vt teneť. Jn glo. i. ibi ſed huic ſtandū ē tā ꝫ poſteriori. vt glo. ℞ ſe referre ad ꝑmā opi. vt bodie añ. xiij. ānū nō reputetur quis idoneus ad bñficia ēt ſimplicia obtinēda qz ē impotēs ad ſuiendū ꝓp defectū etatis. ſz glo. Jo. an. babes ī ꝛiū. in. c. ſi eo ꝛpe. de reſcrip. li. vi. q̄ reputat idoneū quēlibet puez ad bñficiū ſimplex obtinēdū. Et dicitur puer vt dixi a. vij. āno vſqꝫ ad. xiij. ⁊ videť ꝓbari opi. ſua ī. c. ex eo de elec. in. vi. vbi minoꝛ. xiij. an. būit canonicatū in eccleſia cathedrali ⁊ dz qꝺ interim nō ꝺz vocē in capl'o. Et circa hāc mām ſcribūt ℞ aliq̄ doc. Sz pleni⁹ expediēdo mām cū q̄ritur de etate requiſita ad quelibet circa beneficiū diſtingue ſic. Aut eſt bñficiū regulare aut ſeculare. ¶ Primo cāu ſi eſt abbatia tūc in abbatiſſa requiriť etas. xxx. an. ⁊ in. c. indēni ratib⁹. de elec. li. vi. Jn abbate vo nō repiť tp̄s exp̄ſſum ſz cōiter dicim⁹ qꝺ requiriť tp̄s. xxv. an. ꝓ. c. cū in cūctis in. §. īferiora. de ele. vbi regulr̃ ad quālibet dignitatē obtinēdaz ſufficit illud tp̄s. nec ſtatutū in abbatiſſa ꝺz trahi in abbatē ⁊ vide glo. que ℞ tz in. d. c. indēnitatibus. Ex quo nota qꝺ ꝓuiſum in abbatiſſa nō trahiť ad abbatē qz ꝛz maſculinuz cōꝓrebendat femininū nō ſic eꝫ. de quo vide bo. glo. ī cle. attēdentes. de ſta. reg. nec eſt eadē rō ī vtriſqꝫ. nā ꝓp debilitatē ſexus mulieris olim requirebať qꝺ eēt ſeptuagenaria Si vo eſt ꝓoratus ⁊ tūc ſi eſt ꝓuentualis bñs collegiuz ſub ſe reqrit tp̄s. xxv. anoꝛ. ar. in cle. ne ī agro. in. §. ceteꝛ. de ſta. reg. Si vo nō eſt ꝓuentualis ⁊ tūc ſi ꝺz curā aīaꝝ ſubdiſtingue. Aut ex ꝓſuetudine ꝑoꝛ exercet curā ꝓ ſe ⁊ ꝺz bñe. xxv. ānos. ꝫ ꝫ. n. hoc non colligať exp̄ſſe ex illo tex. ſatis colligit ex mēte ⁊ rōne alioꝛ iurīū. nā nō pōt quis exercere curā niſi ſit p̄ſ byter ⁊ nō pōt quis eē p̄ſbyter niſi ſit ī. xxv. anno. vt in cle. gnālē de eta. ⁊ q̄li. ⁊ ꝓ ℞ qz in eccleſia ſeculari curata requiriť illud tp̄s. vt in. d. §. inferiora. Si vo curā nō exercet ꝓ ſe tūc vī ſufficere tp̄s. xx. ānoꝛ. vt in. d. §. ceterū. Aut eſt ꝑioratus ſine collegio ⁊ ſine cura. ⁊ tūc vī velle Fed. ꝓſi. xlvij. vt ſufficiat tp̄s. vij. ānoꝛ. adducit nō. ꝓ glo. in. d. c. ſi eo ꝛpe. Itē qz nō pōt dici dignitas ex quo nō ꝺz collegiū ergo eſt ſimplex bñficiū. ſed ℞ dictū nō puto verū. Aut intellexit de ꝓoratu regulari ⁊ tūc apte dictū ſuū ē falſum. qz ſi nō eſt ꝓfeſſus nō pōt hīe ꝓoratū. in. c. nullus. de elec. li. vi. ⁊ ꝓfeſſus eē nō pōt ante. xiiij. ānū. vt in. c. i. ō reg. li. vi. Aut intellexit de ꝓoratu ſeculari ⁊ tūc dictū ſuū depēdet ex alio nūquid poſt. vij. annū poſſit quis hīe eccleſiam nō curatā. ⁊ credo qꝺ nō vt. j. ſubijciā. Jn ſcōo ꝑncipali mēbꝛo dico ego qꝺ ſi eſt ꝓoratꝰ nō babēs collegiū nec curā requiriť ad minus tp̄s. xiiij. ānoꝛ. ar. c. indecoꝛ. de eta. et q̄li. ⁊ in. d. §. ceteꝛ. Ex his ēt habes quid de mōachatu. nā requiriť tp̄s. xiiij. annoꝛ vt ꝑdixi. ꝛz ¶ Poſt. appellet monachatū bñficiū ſimplex nō tñ ꝓpꝛie vī bñficiū ſz potius eſt quoddā votū ſolēnizatū ꝓ profeſſiōē. vt. c. vno. de voto. lib. vi. ꝛz forte babuit reſpectū qz ꝓ monachatuz quis acquirit ius collegij ⁊ bz monaſteriū obligatū ad alimentandū euz. vnde hoc reſpectu ꝑoꝛ dici qꝺ bz bñficiū ſimplex ſicut is q intrat aliqđ collegiū clericoꝛ ſeculariū vbi bona ſunt cōiar. in. c. qm̃. ſ. de vi. ⁊ bo. cle. ⁊ ℞ ꝓcedūt quo ad ꝑmū mēbꝛum. Uenio ad ſcōm cū beneficiū eſt ſeculare. quo caſu dic aut eſt ep̄atus ⁊ requiriť qꝺ exegerit. xxx. ānū. vt in. c. cū in cūctis ꝑal. Aut eſt dignitas inferioꝛ ⁊ tūc requiriť qꝺ attingat. xxv. annū. vt in. d. § inferiora. Aut eſt bñficiū cura tū ⁊ tunc requiriť eadē etas. vt ī. d. §. īferiora. ep̄s tñ diſpēſat dūtaxat in ꝓſonatu nō curato ⁊ tunc ſufficiat etas. xx. annoꝛ. in alijs aūt nō diſpēſat. vide bo. ter. in. c. i. ō eta. ⁊ q̄li. li. vi. Si vo eſt beneficiuz ſine cura ⁊ ſit ſimplex ⁊ tunc ſunt opi. vt dixi. mihi ſatis plz opi. Cal. qui voluit qꝺ ſi bñficiū ſonat in nomē rectorie. vꝛputa qz eſt eccleſia vel capella per ſe ſtans ⁊ bñs clericū ad ſuū regimē ⁊ tunc ad min⁹ requiritur tp̄s. xiiij. ānoꝛ. ⁊ de hoc vī caſus in. d. c. indecoꝛ. non cauillādo lr̃am. ꝛz glo. aliter ibi intelligat. nā in ℞ bñficio rectorie nō ꝺz requiri tp̄s. xxv. annoꝛ qz cū ℞ caueať ſpecifice in curatis. vt in. d. §. inferiora. vī aliud dicendū in nō curatis. arg. in. c. nōne. de ꝑſūp. nec vī ſufficere etas. vij. āno

rum qꝛ cū habeat regere eccleſiam indecens eſt vt talis di/catur idoneus qui neſcit gubernare ſeipm. vt in. d. c. ideco rū. Et ex ħ ipugnaꝫ dictū Fed. ꝑdictū ſi intellexit de prio/ratu ſingulari ꝛ ſeculari. Aut nō ſonat in vocē rectorie ſʒ ē bñficiū in eccleſia ꝛ tunc ſi requirit maturitatē ꝓſilij. exēplū in canonicatu eccleſie cathedralis ꝛ tūc tʒ ħ Do. ꝛ archi. in d. c. ſi eo tpe. q̄ requirit etas. xiiij. an. nā ante illā etatē non pōt ſapienter iura tractare. ſicut dicim⁹ in milite volēte teſta ri ante illā etatē. l. lʒ. ff. de teſt. mili. gl. tñ in. d. c. ſi eo tpe. ſē/tit oppoſitū p. d. c. ex eo. ſed Archi. rñdet q̄ illud ꝓtinet di ſpēſationē ꝛ qꝛ diſpēſatiue ille fuit ꝑmot⁹ in caſu illi⁹. c. añ xiiij. an. ꝛ vt audio curia ſuat hāc opi. Archi. ꝛ boſt. ꝛ iudi cio meo vī tex. ħ nō ipꝛopriando vbū pueri appoſitū ī ter. ſi vo ñ regrit maturitatē ꝓſilij ꝛ tūc ſufficit etas. vij. āno. et hoc caſu ſua nōta in. d. c. ſi eo. ꝛ p glo. hic. pone exemplum in ꝓbēdis clericalib⁹. nā in multis eccleſijs ſūt beneficia ꝑ clericis minoribus qui tamē nō ſunt de collegio ſed tamen ſimpliciter beneficiati de iſtis bene poteſt ꝑuideri iſtis mi/noribus. ꝛ per hoc habes etatem requiſitam ad quodlibʒ be neficium quod norabis.

c Um cauſam. Pro vnī⁹ ꝓbende integratōe alia diui/di nō dʒ. h. d. diuiſio cōis. ſcōa ibi cōſultationi. Caſus litteralis. Quidā canonicus ſcē crucis ioānes noīe nō habebat integrā ꝓbēdā. vnde orta fuit ꝗē/tio inter ipſum ꝛ epm aurelianēſem ſup integratiōe ꝓbēde Idē io. impetrauit cām cōmuti ſup hoc vt ꝓbendā ei face/rēt integrari dubitauerūt iudices vtr aliā ꝓbendā deberēt ſcindere ꝑ integratōe ꝓbēde dicti ioānis ꝓſultus pa. reſpō det q̄ nō fuit itentiōis do. pa. q̄ aliqua ꝓbēda de nouo ſcin dereť pp reintegrationē ꝑdictā. Ber. Nō ex tex. q̄ nō ē fauendū ꝓuilegiato ꝫ pariter ꝓuilegiatū. Et facit hec litte ra q̄ ꝓuilegiat⁹ nō vtit ꝓuilegio ſuo ꝫ pariter ꝓuilegiatum. de quo p Bar. in auc. q̄s actiōes. C. de ſa. ſan. ec. dico ī. c. in pñtia. de ꝓba. Et hec lr̄a facit optime ad. q. Nūquid ec/cleſia ꝓſtituta beres poſſit detrabere falcidiā de legatis ad pias cās ſeu alijs eccleſijs. ꝛ vī q̄ ſic. qꝛ nō dʒ eccleſia lega taria vti ꝓuilegio ſibi ꝓceſſo in ꝓiudiciū eccleſie que eſt inſti tuta beres lʒ glo. videat dubitaſſe. xij. q. iij. pōtifices. ſʒ op time facit tex. in ar. in auc. de ſan. epi. in fi. §. ſed ꝛ hec pñti. ꝛ glo. in. d. c. in pñtia. in fi. vbi dico. Itē allegať iſte tex. vul/gariter q̄ nō dʒ vnū altare diſcooperiri vt aliud coopiatur ꝛ facit vt nō ſuiam⁹ vni amico ī ꝓiudicium alterius amici.

Nō q̄ ꝓbenda nō iuſte diuiſa nō pōt petere ꝓtem alij aſſi gnataꝫ ſʒ ꝫ diuidētē agit ad integrationē. tenuit ergo diuiſio lʒ fieri nō debuerit. vide qō dixi in. c. maiorib⁹. ſ. e. Et gl. vltīa inſtat hic qualiter fiat reintegratio ſeu de quib⁹ bonis doc. ēt ſunt varij. ſed colligēdo ꝛ veritatem ānectēdo dic q̄ pōt ītegrari ex bonis cōib⁹ ſi ſupſunt. ar. in. c. cū. Nō. ō cō ſti. Itē ex redditibus ſuꝫ excreſcētib⁹ vt ibi tertio ex fructi/bus ꝓbende vacantis dūmō ſufficiat canonico poſtmoduꝫ ibi inſtituendo. tex. ē in. c. vacāte. ſ. e. vī intelligendus ē iſte tex. qñ ꝓbenda nō eēt ſufficiēs ad integrādā vnā ꝛ ꝑuiden dū cōgrue canonico inſtituendo.

v Enerabilis. Clerici ignobiles ꝛ nō eminentis ſcie pp ħ nō debēt a ꝓbendis repelli ēt in eccleſia q̄ tales ad/mittere nō ꝓſueuit. h. d. vel ſic. Defectus nobi litatis vel eminētis ſcie nō repellit quē a ꝓſecutiōe ꝓbēde ēt in eccleſia q̄ nobiles dūtaxat ꝛ viro eminētis ſcie recipe cō/ſueuit. In prima ponit facti narratio. ī ſcōa exceptiōis re/pulſio ꝛ cāe cōmiſſio ibi nos igit. Caſus litteralis. In ec/cleſia argentina q̄dā ꝓbenda vacauerat tanto tpe q̄ ipſius collatio ad ſe. ap. fuerat deuoluta. Ēps portuenen. tunc le/gatus in ptib⁹ illis ꝓtulit illā ꝓbēdā cuidā clerico. J. nomi/ne. ſed capitulū illius eccleſie nō recipiebat eūdē: vnde ꝑ/fatus ēps petijt a papa vt ſuā collationē faceret ob ſeruari. Ex aduerſo ꝓpoſuit ꝑ curator capituli q̄ hoc audito capi tulū allegauit antiquā ꝓſuetudinē illius eccleſie q̄ nullum receperunt in ſuū ꝓſortiū niſi nobilē libex ꝛ ab vtroq; ꝑ/te illuſtrem honeſte ꝺuerſatiōis ꝛ eminētis ſcientie. ꝛ ne cō tra hoc fieret ad ſe. ap. fuit appellatū maxime cū nulla ꝓbē/da tunc vacaret ante q̄ monitorias lr̄as vel executorias re cepiſſent. Do. pa. ꝓſiderās q̄ nobilitas generis non facit deo gratū ꝛ idoneum ſeruitorē ſʒ potius virtutū ꝛ vite bo/neſtas ꝛ dominus paucos nobiles ꝛ potentes ad ſuū eligit ſuitū: ſed ignobiles ꝛ paupes cū non ſit ꝓſonaꝫ acceptio apud deū ꝛ vir ad dignitates inueniant viri eminētis ſcien/tie nedū ad ꝓbēdas. vnde papa huiuſmodi exceptōes non admiſit. vnde mandat q̄ ſi ꝓſtituerit ꝑdictā ꝓbendā vacaſſe quādo legatus dicto. J. ipſam ꝓtulit illū faciat recipi ad eā dem. Ber. Nō ꝓmo ibi ad ſedē apoſtolicā deuoluta ꝛc. tex. op. q̄ legat⁹ cardinalis pōt ꝓferre bñficia ad ſedē apli/cam deuoluta. ꝛ ħ clare ꝑbat ħ lr̄a eā nō cauillando ſʒ alīq dixerūt tenēdo oppoſitū q̄ ħ ꝓp nullitatē collatiōis legat⁹ ħ petijt gratioſe a papa ꝓfirmari ſʒ certe nō petijt legat⁹ vt validaret collationē ſʒ vt eā executiōi mandaret qꝛ pp potē riā canonicoꝝ nō potuit ipſe exequi. ꝛ de ħ vide bo. gl. q̄ ħ diſputat ꝛ finaliter tʒ in. c. i. de of. leg. li. vi. ꝛ in cle. ſi de bñ/ficio in eo. ti. ſecus dic in bñficijs vacātibus in curia. illa. ñ. ſolus papa cōfert. vt in. c. ij. J. e. ti. li. vi. ꝛ dicunť vacare ī cu ria ſm ea q̄ habenť in. c. pñti. e. ti. ꝛ li. Nō ſcōo q̄ eminēs ſcia nō requirit neceſſario in bñficijs marie ſimplicibus. ꝛ q̄ dicať ſcia eminens vide pulchre ꝑ Inno. in. c. cū in cun/ctis. de ele. vbi dicit illā dici eminētē q̄ ſine reuolutiōe libro rū diſſoluit difficiles qōnes. vñ ħ ī paucis repiť. ꝛ ibi viō ꝑ eū q̄ dicať mediocris ꝛ q̄ ſufficiēs. Nō ʒ° q̄ ñ valʒ ſtatutū qō viget in multis locis alamanie vt ignobiles nō admittāť in canonicos eccleſiaꝝ cathedraliū. nā apud deū nō eſt ac/ceptio ꝓſonaꝫ vt ħ ꝛ in. c. nouit. de iudi. nā cū ꝓſuetudo cō tra. reꝓbet ħ fortius nō valet ſtatutū cū ꝓſuetudo ꝫ cano nes ſit maioris roboris q̄ʒ ſtatutū. hinc eſt q̄ ꝓſuetudo alīs rōnabilis valet ꝫ canones. vt in. c. ſi. de ꝓſue. ſʒ ſtatutū non valet. vt in. c. q̄ ſup bis. de ma. ꝛ obe. nō. io. an. in. c. ſi. ō of ſi. archi. rōnem diuerſitatis diri in. d. c. ſi. de ꝓſue. Nō q̄ duplex eſt nobilitas. q̄dam generis ꝛ in hac ſūt laudādi pa rentes. vñ alibi. Si nobilis es lauda parēres. ad ħ. c. nū q̄ʒ lvi. di. Alia eſt nobilitas virtutū. ꝛ iſta eſt nobilitas aī ꝛ ꝓpo nenda nobilitati generis. vñ pulchre inquit Tice. ī inuecti/ua ꝫ Saluſtiū. Sancti⁹ eſt me meis fulgere moꝛib⁹ q̄ʒ ma/ioꝝ opinione niti vt ſim poſteris meis nobilitatis inuitū et virtutis exēplū. ꝛ ꝫ eūdē dixit. Qō deficit ī te incipit in me. q̄ſi volebat iferre q̄ Saluſti⁹ degenerabat gen⁹ ſuū. ſed ip ſe ꝑ ꝓꝛijs virtutib⁹ ꝓſtabat ſuis inuitū nobilitatiſ. ſʒ tamē vbi ꝓcurrūt duo vincula qꝛ quis ē nobilis ex virtutibus parētū ꝛ virtutibus ꝑ ꝓꝛijs tūc ꝑfecto ē magis bonorādus qꝛ du/plex decoꝛ fulget in eo ꝛ parētū ꝛ ꝑ ꝓꝛius lʒ ſit magis com mēdādus is qui ex pauperibus pentibus ortus virtutibus ſe dedicauit q̄ʒ is q̄ ex nobili ꝑ genie oriūd⁹ fuit. Nō qꝛ no bilis būit exēplar nobile ſuoꝝ ꝛ occaſionē maximā vt eſſet virtuoſus. ſʒ ex pauperibus natus ē ſolius dei virtute mirabil' ita apte vī velle tex. in. d. c. nū q̄ʒ. lvi. di. Nō q̄ nobiles et potētes nō ſunt reſpuēdi ī eccleſia dei cū ipſe xp̄s qui ē ca/put eccleſie quoſdā nobiles ꝛ potētes ad ipſius regimē ele git. vt bartholomeū ꝛ paulū. potētia ergo ꝛ nobilitas nō de generāt in dignitatib⁹ eccleſiaſticis. nec ꝫ ꝛiuꝫ ꝑbat hec lr̄a ſed ſolū vult q̄ defectus nobilitatis vel potētie nō repellat Nō ibi vir ad culmina dignitatū. q̄ repiť culmē dignitatiſ ꝛ ſic vī q̄ appellatione dignitatis nō veniūt iſta q̄ ſūt digni tatū culmia. vnde in ſtatuto odioſo facietē mētionē ō digni tate nō veniūt epatus qꝛ ſunt dignitatū culmē. ita dicit glo. ſin. in. c. ij. J. e. ti. li. vi. ꝛ ſatis ꝑbať ħ dū non appellat digni tatē ſed dignitatū culmē. Et nō ex illa dictiōe vir q̄ repiūť boies eminētis ſcie lʒ cū difficultate. nā lʒ qō vir ſit tñ ſit ſʒ cū difficultate. vt in. c. p cathecuſmu m. de cogna. ſpi. lib. vi.

In glo. i. ibi q̄ʒ tūcū q̄ʒ ſit obtēta ꝛ antiq̄. nō bene gl. q̄ cō ſuetudo de q̄ in tex. ē ipreſcriptibilis. ꝛ itellige reſpectu de fectus nobilitatis ꝛ eminētis ſcie. ꝛ ħ iō qꝛ ħ eſt ꝫ boneſta/tē eccleſie apud quā principaliter dʒ ꝓſiderari vite hōeſtas facit. c. cū decoꝛem. ſ. de vi. ꝛ bo. cle. In glo. in v. liberum

ibi sz ꝟ nō assumit libex. sed pōt dici q ēt si assumebant libex ꝓprie ꝓ eo qui caret libertate nulla oritur absurditas q papa ꝟ nō repulit istā exceptionē nec illā ex defectu bōe stalis nī intellect glo. ē bon q nō allegassent ad ꝟ ꝓsuetudinē q de iure cōi nō est ordinādus. vt. s. de ser. nō ordi. per totū. vñ dicūt doc. q loquebāt isti sm vulgare theotonicorum qui in ꝯ busdā locis appellāt liberos eos qui nō sūt alicui dño obnoxij ad aliqō fruitiū seu debitū exhibendū. facē s. de obli. ad rōci. c. vno. In glo. in v. nō multos nō bene hāc glo. primo q paulus z bartholome fuerūt nobiles. alij vo apli ignobiles. Et ex ꝟ infert q oēs indifferēter sūt vocādi ad regimē ecclesie dūmō alis sint sufficientis scie z honeste vite. Quid aūt si in nobili z in plebeio cetera sūt paria qs preferēdus sit an hēat vel dz hīi respectus ad nobilitatē. vide qō dixi in. c. ꝓstituti. el. ij. de ap. post Post z in. c. officij. de elec. Scōo nō ex glo. ibi ad regimē eccīe. q nō solum petrus sz oēs apli fuerūt electi ad regimē ecclesie. vt ē hic tex. z vide. xxi. di. i nouo. z. xix. di. in. c. ita dñs. Et in fi. glo. nō soluit ꝙriū. dic q. c. de multa. nō dicit q defect nobilitatis debeat quē repellere a ꝓmotiōe sz q cū nobilib z litteratis dz dispēsari i pluralitate bñficiox q hñt subire plures sūptus. nā ecclesia dz ꝓuidere cuilibet sm eius īdigentiā. vt plene dixi in. d. c. de multa. In glo. in vbo eminētis in fi. pōdera glo. nā ex ea potes colligere tres q̄litatef scie. Et q̄dam ē eminēs z ista necessario nō requirit in aliq ꝑsona z raro ꝓtingit. Secūda est scia mediocris. Tertia ē sufficiēs. vñ mediocris tz mediū iter eminentē z sufficientē z dicit sufficiēs sm qualitatē ꝑsone z ipsius officij. dz enim bñe talē sciam p quā sciat regere z gubernare officiū sibi cōmissū. z vide p Inno. vbi clarius declarat in. c. cū in cūctis de elec. Et peccat clericus qui defectū patit scie si copia nō excludit eum a studio litteraꝝ. vide p Inno. in dicto. c. cuz in cunctis. z in. c. i. de summa trini. z facit. c. nisi. in fi. de rebus. Nicolaus Abbas.

c **Cum olim** Rescriptuz quo mandat alicui de bñficio ꝓuideri rectoriā vel dignitatē nō includit. vel fic. Si mādat ꝓuideri in ecclesia nō pōt de ecclesia ꝓuideri. ꝑma pars narrat executoris ꝓcessū. scōo reuocari mādat dicens q̄re. ibi cū igit. Casus litteralis. Dominus papa mandauit priori sancte Marie: vt Guil. diacono auctoritate aplica faceret ꝓuideri in aliq ecclesia ciuitatis vel dioc̄esis lucane. dictus prior designauit prefatum Guil. in rectorē ecclesie sancti Petri de vico. in qua per clericos eiusdem ecclesie rector eligi ꝓsueuit: z q clerici nō recipiebant eundē excōicatiōis vinculo inodauit eosdē: significatū fuit dño pape qui respōdēdo dicit cū mādatū apostolicū ad talia se nō extendat nec sit intētio dñi pa. de ꝓferēdo rectoria vel dignitate cū ꝓ simplici bñficio scribit. mādat q̄ten z tz instōnem huiusmodi q̄ excōicationē non tenere denūciet. Ber. Nō primo ibi in aliq ecclesia. q si mādat ꝓuideri in aliq ecclesia nō ꝯcludit rectorat alicui ecclesie sz tātū dz ꝓuideri de bñficio sito in ecclesia. Ex quo collige z tene mēti q aliud ē ꝓuidere in ecclesia z aliud de ecclesia. z vide bo. glo. q̄ allegat istū tex. in cle. i. j. eo. ti. Nō scōo ex principio iūcto fi. q cū mādat ꝓuideri de bñficio intelligit de simplici. nā papa in mādato nō adiecit q̄litatē simplicitatis sed iterpretādo mādatū suū dicit q iussio vr emanasse pro simplici bñficio. z ꝓbat rōne. nā i lris ꝑpetratis ad bñficia debem facere strictā iterpretationē. vt in. c. q̄uis. de ꝓbē. li. vi. Itē maior idoneitas requirit in curato q̄ in simplici iō nisi exp̄sse fiat mētio de cura tā q̄ mādato gnāli nō venit bñficiū curatū. tex. ē nō. in. c. cū in illis. e. ti. z li. Itē nō ibi nra ferat intētio z c. q mandatū pape recipit vires a sua intentiōe semp ergo ꝓcuranda ē mens ꝑncipis. ad ꝟ. c. cū adeo. z. c. sup lris. de rescrip. Nō vltio casū notabilē z q alibi vt credo nō ē ita exp̄ssius q sntia excōicatiōis lata a delegato pape vltra cōprehensa in rescripto delegatiōis ē ipso iure nulla. Et voluerūt q̄dā sumere ex isto tex. ar. q sntia excōicatiōis lata a delegato ꝙ intentionē delegātis ē ipso iure nulla. Ain. cñ in. c. ex insinuatiōe. de rescrip. dixit q q̄dam volēres facere nouā secā dixerūt q ꝓcessus delegati aut ē iniustus aut nullus. si iniustus ēt ꝙ intentionē delegātis et p ꝙns nullus. ar. b. c. sed ꝓfecto illud dcm nec pmū non approbat cōiter a doc. z vt refert hic dñs meus do. car. mf ti doc. ꝓsuluerūt q sntia excōicatiōis lata a delegato ꝙ intēti onē delegātis ēt nulla sz nec sibi nec do. Ant. nec mihi plz ꝟ dcm. nā de intētiōe delegātis nō ē q ferat excōicatio sine monitiōe z cū lata ēt a delegato tz vt nōt Inno. in. c. illud. j. de cle. ex. mi. vide ēt inno. in. c. ꝓ illoz. s. e. vbi dicit q licz sntia excōicatiōis ferat a delegato sine cāe cognitiōe nihilominꝰ tz lz sit iniusta. z gnāliter de ꝓcessu executoz iniusto vide per ino. in. c. ad aures. de rescrip. vbi tz illū tenere. vide ēt pulchr dcm in o. i. c. prudentiā. de of. dele. vbi pl dicit q si delegat fert sntiam ꝙ clam insertā in rescripto concernēte istructionē circa merita cāe nihilominus tz sntia qm regula gnālis bz q sntia lata ꝙ ius litigatoris valet. vñ op est appellare. vt in. c. cū inter. de re iudi. Ad istū tex. dic q excōicatio fuit ꝟ lata excedēdo vires mādati. nā non hēbat ptātē ꝓuidēdi de rectoria seu dignitate iō nō potuit cogere ad obꝑuātiā illius qō nō cadebat sub ptāte sua. z ad ꝟ vltimū nō sp būc tex. Sz q̄ro qd si mandat ꝓuideri in eccīa de bñficio z in illa ecclesia vbi dirigit illud mandatū sūt ꝑbēde z alia bñficia minora nūqd possit ꝓuideri de ꝑbenda doc. hic cōiter dicūt q nō. sz si nō ēent ibi nisi ꝑbēde ne mādatū fit frustratoriū poterit ꝓuideri ō ꝑbēda. arg. c. abbate. j. de vbo. sig. do. Car. dicit q nō vr eē dōia vñ ēt poterit i pmo cāu ꝓuideri de ꝑbēda nihil allegat. sed ego allego z adduco tex. in. c. ꝓ illoz. s. e. vbi simplr fuit mandatū vt ꝓuideret de bñficio z vigore illius mādati fuit ꝓuisū de cānicatu z ꝑbēda sz nihilominus mihi plus placēt dicta doc. q canonia ē lōge honorabilior q̄ aliud bñficiū simplex. vnde canonici dicūt clerici pmi gradus z alij clerici simplr beneficiati dicunt secūdi gradus. vt nōt Inno. in. c. sedes. de rescrip. iō cū in rescripto sit fieda stricta interpretatio debemus in dubio itelligere de beneficio minori. ar. ꝟ z i. c. i. z. ij. de fi. ꝓ by. li. vi. z in. d. c. q̄uis. de prebē. lib. vi. Nec ob. c. ꝓ illoz. q ibi fuit mādatū de bñficio ꝓpetēti. quo casu dicūt hic doc. q cōpetens itelligit sm q̄litatē ꝑsone. vnō si mereꝰ canonicatū poterit ꝓuideri de eo lz in ecclesia sint alia beneficia z lz ipsi nō allegēt. tex. ē nō. in. d. c. ꝓ illoz. Quid aūt si mādat ꝓuideri de beneficio ꝑbendali vl alio nūqd venit bñficiū curatū. qdā cū quibus trāsit Jo. an. tenēt q sic. p illā dictionē vel alio. q̄ si voluerit cōprehendere bñficium curatū. sed moderniores tenēt oppositū z melius. z ꝙ hanc sntiam antiquoz vī tex. rotūdus in. d. c. ꝓ illoz. vbi dr q nisi fiat exp̄sse mētio de cura nō venit bñficiū curatum. Nec ob. dictio alio. nā potius facit p. q regulr dicto alius facit positionē eiusdē q̄litatis cum ꝑcedētibus. vt nō. in. d. c. sedes. dz ergo itelligi mandatū de beneficio ꝑbendali vel alio. s. filii sed curatū nō est file. vt in. d. c. cū in illis. nā maior idoneitas z maior etas requirunt in bñficio curato q̄ in alijs simplicibus. vt dixi in. c. sup inordinata. s. eo.

In gl. i. i fi. nō gl. z idē nō. i. c. accepim. de eta. z q̄li. i gl. penu. z vide qō plene dixi in. c. rodulphus. de rescrip. vbi tetigi an z qñ comitatiui veniunt appellatione ciuū z econuerso. z vī tex. de ciuitate in. c. si ciuitas. de sen. ex. li. vi. vbi ēt bī. Nūquid appellatiōe ciuitatis veniant suburbia. z dr q nō nisi ꝓuisio faciēs mētionē de ciuitate frustraret effectu suo nisi cōprehēderet suburbia. z in ꝟ ē singularis ille tex. z i quo i mā odiosa appellatiōe ciuitatis nō solū venit id qō muris claudit sz ēt suburbia. Et ex ꝟ credere q si statutū dictaret q in ciuitate nō possit exerceri certa ars ad effectū vt ciues sint intenti alijs artibus q nō poterit exerceri in suburbijs q de facili ciues defraudarent dictā legē eūdo ad suburbia. z ꝓ ꝟ facit. c. sup specula. j. de priuile. vbi interdicitur ne leges legantur pīus vel in locis vicinis.

In glo. ij. ibi de cōcess. ꝑben. q cunctis. adde. lib. vi. z de materia huius glo. vide tex. ibi z an executor possit reseruare sibi ꝑmam vacaturā vel aliā z interdicere collatori ordi-

nario ne conferat. vide hodie tex. in. c. executor. ⁊ in. c. si capitulo. de concess. ꝑben. li. vi. ⁊ de executore dato ad cōpellendum vide tex. in. c. si soli. e. ti. li. vi. per quē tex. reprehēditur opi. bꝰ glo. in fi.

De clerico egrotante vel debilitato. Rubrica.

Continuatur ad ꝓcedentia hoc ordine. Supra visum est de clericis non residentibus ⁊ de prebendis non ꝓferēdis eisdem. sed qꝛ dubitari poterat nūquid eis egrotātibꝰ sint ꝓuētus ecclesie subtrahendi merito post precedentia subij cit istam rubricaz.

Cum percussio. Clericus infirmus c integre percipit beneficij sui fructꝰ. b. d. ponit dictū cuius rōnem iterserit ibi qꝛ. Casus lr̄alis. Quidam sacerdos infirmitate detentus nō poterat ecclesie deseruire: ꝓpter quod epꝰ suus subtrahebat ei cōsueta stipēdia sua. sacerdos ꝓquestus ē dño pape. mādat pa. illi epo: qꝫ pp hec ꝓsueta stipendia sua ei nō subtrahat: sed oia sibi que fi sanus esset ꝓcipere posset ministrare debeat. Et qꝛ alij exēplo huiusmodi eēnt deterriti inueniri forte nō posset q vellet ecclesie militare. Ber. Nō primo ibi que ꝓsueta sūt. qꝫ in distributiōibꝰ faciendis attenditur cuiusqꝫ ecclesie ꝓsuetudo. pñt ēt canonici iter se, statuere vt ꝓsuetudinē iducere super q̄litate ⁊ quātitate distributionū ⁊ mō distribuēdi a iure tñ nō iprobato. ⁊ ꝑ hoc bo. gl. i. c. veniēs. de vb. sig. li. vi. ⁊ per ino. in. c. cū ꝓsuetudis. s. de ꝓsue. Nō scdo ibi exēplo deterriti. qꝫ clerici nō debēt inhumaniter tractari ne alij terreant a clericatu. hoc. n. vt turbare statū ecclesiasticū nedū pñtē sz ēt futuꝝ. Et pōt adduci ꝛō multū nō. in ar. qꝫ clericus nō dz ꝑuari bñficio suo fine cā ēt ꝓ romanū pōtificē. nā si exñte infirmitate ⁊ sic ipotētia fuiēdi nō dz subtrahi bñficiū ne exꝛ turbet status ecclesie ergo multo fortius vbi nulla subest cā rōnabilis. papa aūt nō est tolerādus volēs turbare statū ecclesiasticū sine cā rōnabili. vt nō. dicit Inno. in. c. q̄to. de ꝓsue. sed de hoc in disputatōe dicet plenius. Nō ibi militaret ecclesie qꝫ quilibet clericus dī miles dei ⁊ militat in ecclesia. ꝓoꝛ tex. cū glo. xi. q. i. ꝓpianus. xxiij. q. viij. reprehensibile. Ex quo iferꝫ qꝫ quēadmodū nō valet donatio facta ꝓcubine ꝓ militē scī. vt in. l. ij. C. de dona. inter vi. ⁊ vxo. ita nec donatio facta ꝓcubine ꝓ clericū cū sit miles celestis ⁊ honorabliorꝫ q̄z secularis miles. xcvi. di. in. c. duo sūt. ⁊ ita disputando tenuit Richar. malūbze. ⁊ sequit Bart. in. l. affectiōis. ff. de dona. ⁊ vide qō nōt Jo. an. in. c. de his. j. de sepul. qō bñ nōbis. ꝓ ꝟ facit glo. nō. q̄ cōiter tenet in. l. miles. ff. de re iudi. q̄ vult qꝫ sicut ꝓ debita miles seculi nō tenet cedere bonis nec pōt cōueniri vltra q̄z facere pōt ita nec miles dei. de ꝟ d. cā plene in. c. odoardus. de sol. ⁊ in. c. ij. ō pign. ⁊ vide aliā glo. in fiñ i. l. stipēdia. C. de excep. rei iudi. q̄ dic qꝫ sicut stipēdia militū nō sūt capiēda ꝓ executione sñie sic nec stipēdia clericoꝝ. Ex his oibꝰ ꝛclude nōbilē regulam qꝫ ꝓuilegia tributa militibꝰ seculi debēt obꝛuari quo ad milites dei. qō intelligo ī casibus in qbus subest eadē rō. ar. c. gnāliter. xvi. q. i. ꝟ dico. qꝛ militi seculari nō iputat ignorātia iuris cū bēat vacare armis. l. i. ⁊ qō ibi nō. C. de iuris ⁊ fac. igno. ⁊ nō. i. q. iiij. in. §. notādū. sz militi dei nō ex toto ꝓceret cū ipsi possint itēdere scie ⁊ studio lr̄aꝝ. de quo vidē qō nō. in regula ignorātia. li. vi. Nō ibi q̄ cū qꝫ ei si sanus eēt ⁊ c. qꝫ clerico egrotāti nihil ē subtrahēdū de his q̄ ꝓsueuit ꝓcipe in sanitate. ifirmitas ergo fingit eū residere ⁊ interesse diuinis. ⁊ itellige ꝟ qñ ifirmitas ē cā imediata nō deseruiēdi. nā si ꝑus nō residebat ifirmitas supueniēs nō tñ excusat eū. vt dicūt ꝟ doc. ⁊ bñ. ⁊ latiꝰ dixi in. c. ad audientiā de cle. nō resi. nā casus supueniēs recipit declarationē ꝑm statū ꝓcedētē. vt in. c. maiores. j. de bap. Nō vltio ibi exiguitate. qꝫ de oī distributiōe ꝓuētuū ecclesie seu q̄litercunqꝫ occurrētiū dz infirmus bñe portionē quā solitus erat ꝓcipere tpe sanitatis q̄ tūcū qꝫ talis portio sit exigua ⁊ modica. ⁊ hodie clarius ꝓuisum ē in distributōibus quotidianis vt egroto nō denegēt. de cle. nō resi. c. vno. li. vi. Sed ꝛ hūc tex. facit ꝓncipiū. c. vbi narrat qꝫ iste canonicus iuit ꝓsonaliter ad papā ergo nō erat morbo detentus. So. poterat eē talis ifirmitas q̄ ipediebat deseruire ecclesie nō āt ābulare qꝛ forte amiserat offiñ lingue. In glo. fi. ibi pascē di sūt ⁊ c. nō bñ glo. qꝫ dñs tenet pascere famulos suos tpe ifirmitatis. Sz dubitat nūquid teneat ad oēs impēsas. forte. n. eget magna cura ⁊ diuturna ⁊ in medicis ē exponē da magna quātitas pecunie. de hac qōne. vide ꝑ Bar. i. l. si cū dotē. §. finaūt. ff. so. ma. ⁊ in. l. in rebus. ff. cōmo. ⁊ cōcludit qꝫ ad magnas expensas nō tenet. ar. illius. l. i reb. qō itellige rōne famulatus. sz alia rōne qꝛ. primꝰ si ille nō bēat vñ sibi subuēiat pōt iplorare offiñ iudicis ꝛ eū vt sibi subueniat si ē soluēdo ⁊ idē pōt facere paup ꝛ quēcūqꝫ diuitē. vide tex. cū glo. nō. xlvij. di. in. c. sicut. facit. c. pasce. lx. xxvi. di. ⁊ maxie epi tenent subuenire paupibꝰ ⁊ bis q non pñt manibꝰ laborare. lxxxij. di. i. c. i. xij. q. i. in. c. videntes.

An aūt famulo infirmo debeat salariū. cōiter tenet qꝫ nō qꝛ casus ꝓtingēs in ꝑsonā illius qui locabat opas suas liberat cōductorē a ꝑstatiōe mercedis. l. si vno. §. itē cū quid ⁊ qō ibi nō. ff. locati. ⁊ nō. in. d. l. in rebus. ꝟ tñ limita quādo salariū debet alicui rōne ꝑsone sue dūtaxat. secus aūt si dat sibi ēt ex ꝓcēplatiōe alioꝝ vt dat ptāti. bz enī soluere suis iudicibꝰ ⁊ alijs famulis de quoꝝ obligatiōe nō liberatur ꝑ mortē. vñ cū heredes defūcti teneant illis soluere ex quo ꝛducti sūt ita ⁊ ptās pōt petere salariū ab eo qui eū cōduxit. de quo dicendū vt plene nō. in. l. diē fūcto. ff. ō of. assess. Quid aūt in doctore ⁊ aduocato qui decesserūt non finita ꝛducta seu cā aduocatiōis nūquid eoꝝ heres debeat hīe salariū totius tpis an ꝛo tenet ꝓ rata seruitij seu tēporis. dic vt nō. ꝑ glo. ⁊ Bar. in. l. i. ff. de varijs ⁊ extraordina. cognitio. ⁊ vid aliqs rōes bar. ī. d. l. diē fūcto. ⁊ ad māz vide Inno. i. c. ꝓpter sterilitatē. j. de locato.

Presbiterū. Presbyter cui medietas p palme cum duobus digitis est abscisa missā non celebrat sed ceteris sacerdotalibus fungi pōt. h. d. ꝓmo. ꝓhibet ⁊ cāz reddit. scdo. ꝓmittit ibi ipm. Casus lr̄alis. Quidā sacerdos amiserat suos digitos cū medietate palme ꝑ quēdam predonē abscisos. Epꝰ illius quesiuit vtꝝ deberet ꝓmitti celebrare missā. dicit papa qꝫ nō ꝓmittat eū celebrare: quia nec ꝓpter debilitatē secure: nec sine scādalo ꝓp deformitatē ꝛ celebrare in alijs sacerdotalibus officijs ꝓmittat ipz celebrare. Ber. Nō primo bonā regulā ad cognoscendū an ⁊ qñ clerico ifirmo seu debilitato sit interdicēdū officiū sacerdotale vel ipsius ꝑs. sufficit. n. oīs cā q̄ reddit ipz debilē ad exercēdū illud officiū vel deformē. nā tūc ꝓp scādalū ⁊ ꝓmo casu ꝓp debilitatē est sibi interdicendū illud officiū in loco quo dicte cāe seu altera eaꝝ ꝛcurrit. Nō qꝫ sola deformitas sufficit. ⁊ facit ꝑ dicto notabili glo. in. c. fi. quis. l. di. q̄ dicit qꝫ si clericus est adeo claudus qꝫ negt ascēdere ad altare sine baculo nō est ꝓmittendus celebrare secus qñ aliter eēt claudus. ⁊ vide ad mām qō le. ⁊ nō. in. c. ij s. de corpo. vitia. Ultio nō qꝫ deformitas vel debilitas ñ reddit clericū irregularē sz tm̄ reddit ipotētē ⁊ inhabilē respectu illius officij in quo ꝑdicta ꝛcurrūt. In glo. i. in fi. de ꝟ in regula factū legitime de reg. iur. li. vi. ⁊ dic qꝫ casus ꝟ supueniēs nō facit ac si ab initio actꝰ nō valuerit sz solum ipedit exercitiū q̄tenus viget impedimentū ⁊ c. Abbas.

Et rectoribus. Si rector ecclesie d sit leprosus dandꝰ est ei coadiutor. h. d. scda ibi hoc. Casus lr̄alis Dr̄ in hac decretali qꝫ leprosi nō debēt nec pñt ministrare altari ꝓpter scandalū alioꝝ qui sani sunt: sz dādus est illis coadiutor: qui habeat curaz aīaꝝ ⁊ de facultatibus ecclesie habeat suam portionē vnde possit sustentari. Ber. Nō primo qꝫ morbus lepre est impedimētū sufficiēs vt rectori seu ꝑlato deē coadiutor q bēat curā aīaꝝ. Et nō

q̄ iſte coadiutor põt dari per inferiorẽ pape nam ſpāle eſt in ep̄is ⁊ p̄latis ſuperioribus. vt eis iuuis nõ deſ coadiutor niſi p̄ romanũ põtificẽ. vt in.c. vno. eo.ti.li.vi. Alijs põt q̄ ſuperior ꝓprius coadiutorẽ deputare arguẽdo ibi p̄ locum a ſpāli. ⁊ ꝓ ħ tex. in.c.ſe. ⁊.c.fi. Nõ ibi eccleſias ingredi. ar. bonũ q̄ leproſo põt interdici ingreſſus eccleſie cũ ñ põt ingredi ſine ſcādalo alior. Et ſic nõ q̄ ſcādalũ ẽ ſufficiẽs cā q̄ quis p̄iuet iure ſuo qõ ꝓcedit vbi illud ſine pctõ fieri vel omitti põt. vt in.c.ij.de no. ope. nũc. Nõ q̄ clerico ꝓ hibet acceſſus ad eccleſiam ſuā ꝓpter lepr̄ā nõ ſic ꝓtingit i ꝓiuge carnali. nā ſibi inuito nõ ẽ ſubtrabẽda vxor nec eꝫ maritus vxori. j. de ꝓiu. lepro. p̄ totũ. Ex quo potes colli gere arg. q̄ fortior ẽ obligatio inter maritũ ⁊ vxorẽ q̄ꝫ inter p̄latũ ⁊ eccleſiam. Ex quo vī q̄ vinculũ ꝓiugis carnalis ſit fortius q̄ꝫ ꝓiugis ſpũalis. Ultimo nõ q̄ coadiutor dꝫ vi uere de facultatibus eccleſie ⁊ inde recipe ꝓgruã portionẽ.

Sꝫ ħ inſurgit qõ nõbilis ⁊ quotidiana qd ſi redditus ec cleſie nõ ſufficiũt coadiutori ⁊ p̄lato egrotāti. Glo. ſi. tꝫ q̄ eſt ꝓuidẽdũ p̄rio coadiutori ⁊ p̄lato infirmo ꝓuidebit epſ all. lxxxij. di. in. §. i. ⁊.c.i. Illa tñ iura ħ nõ ꝓbāt ſꝫ tm̄ faci unt in ar. in eis. n. dī q̄ eps dꝫ ꝓuidere paupibus ⁊ bis q manib⁹ laborare nõ p̄ſt. ⁊ forte ob hoc Ain. tenuit ħ ꝓriũ dicẽs q̄ infirmo ſubueniẽdũ ẽ in loco. xviij. q. ij. in.c.i nul lo. ſed illud.c. nõ loquit in ħ caſu. Do. car. refert ſe ꝓſuluiſ ſe ꝓ hanc glo. ⁊ cõcludit q̄ p̄mo ſubueniẽdũ eſt p̄lato infir mo ⁊ coadiutori ſubueniat̄ p̄ epm vel pochianos. mot⁹ qꝛ p̄latus infirmus cenſet̄ deſeruire. vt in.c.i.ſ. eo. ergo cītā/ q̄ꝫ digniori ſubueniẽdũ eſt. Itẽ facit tex. in fi. duꝫ ꝓgruam portionẽ mādat dari coadiutori ergo prelato infirmo relin quit̄ ceteri ꝓuentus ⁊ ſic p̄latus infirmus vī hic potior: Sꝫ ꝓ hāc ſecũdā ꝓſiderationẽ ſuā ⁊ ꝓ hũc tex. adduco tex. c. ſe. vbi mādat̄ vt neceſſaria dūtaxat denī firmo ergo reli qua ſūt in diſpone coadiutoris. Et ex ħ inſurgit aliud du biũ nõ tactum hic p̄ doc. videlꝫ qs dꝫ hr̄e diſpōnem reddi tuũ eccleſie. nā iſte tex. facit q̄ p̄latus infirmus. in ꝓriũ fac c. ſe. Ego ſic diſtinguerẽ q̄ aut infirmitas ī pedit admīſtra tionẽ in tpalibus ⁊ ſpũalibus. ⁊ tũc coadiutor hꝫ admini ſtrationẽ in vtriſq̄ ⁊ dꝫ dare ꝓgruã portionẽ infirmo ⁊ cõ gruã retinere ꝓ ſe ⁊ reliquos fructus cõuertere in vtilitatẽ eccleſie ſeu diſpẽſare ſicut tenet̄ bonus rector. ⁊ ſic põt in telligi tex. ſequens. ⁊ facit. c. penul. de cle. nõ reſi. ⁊.c. puēit de appel. ⁊ qõ in mā coadiutoris dicā in.c. fi. aut ī firmitas ſolũ reddit ī potentẽ in ſpũalibus ⁊ tũc cũ officiũ coadiuto ris ſe ñ extẽdat ad tpalia p̄latus p̄cipit oēs reddit⁹ ⁊ dabit ꝓgruã portionẽ coadiutori. ħ caſu ꝓcedit iſte tex. nā põde ra q̄ ſolum daſ hic coadiutor cure aiar. Quid aūt ſi red ditus vtriq̄ nõ ſufficiāt. attingendo p̄ncipalẽ q̄ſtionẽ ſatis põt teneri ex q̄dā bona equitate vt p̄latus ī ferat̄ ⁊ ad ꝓuidendũ coadiutori ꝓpellant̄ parochiani. ꝓ ħ vide bo. glo. in fili de ꝓſe. di. i. in.c. oīs xp̄ianus. ⁊ qõ nõ. in.c. ō bis. j. de ec. edi. in q̄bus iuribus nõ. q̄ ſi p̄ſbyter non põt ꝓgrue viuere ex redditib⁹ eccleſie p̄ſit parochiāi ꝓpelli ad ſubueniẽdũ ſibi qõ ego intelligo q̄ñ ſacerdos aliter viuere nõ põt alſ aūt tenet̄ ꝓpria induſtria victũ q̄rere ⁊ ī putādũ eſt ſibi q̄ beneficiũ exiguũ acceptauit. xci. di. clericuſ victũ ⁊.c.i. de cele. miſ. ꝓ hoc facit qõ nõ. doc. in.c. ex p̄ritiũ. j. de pig. vbi notabiliter ſentiũt doc. ⁊ p̄ncipaliter Jo. an. q̄ ēt res eccleſie põt p̄latus pignorare ꝓ ſua ſuſtētatiõe ſi aliter viuere nõ põt. facit. c. aurũ. xij. q. ij. Et ad deciſionẽ p̄ncipa lẽ bñ facit rõ. c. i. ſ. c. ne alij terreant̄ a clericatu videt̄ cleri cos deſeri tpe infirmitatis. In glo. in ỽ. curā. ħ glo. colli/ git ar. q̄ coadiutor ſit p̄latus. Et põt elici ar. q̄ p̄lat⁹ dī q̄ſi añ lat⁹. i. alijs ꝓpoſitus ſed iſte coadiutor deputat̄ ad curā aiar exercēdā ergo eſt p̄latus. Sꝫ glo. ſi. in fi. colligit arg. in ꝓriũ. ⁊ põt argumētari ħ mõ coadiutor hꝫ hic ſolũ vnaꝫ portionẽ ex redditib⁹ eccleſie ergo nõ ẽ p̄latus q̄ p̄lat⁹ hꝫ liberā adminiſtrationẽ oīum redditũ. vt in.c. cũ nobis. in fi. ſ. de ele. veritas eſt q̄ coadiutor nõ eſt p̄latus ſꝫ ſolũ hꝫ exercitiũ cure. vī ius p̄lature ⁊ cura ī habitu reſidēt penes infirmũ vt ſatis ꝓbat̄ in.c. vno. §. fi. e. ti. li. vi. Itẽ ꝓbat di

nerſitas vocabuloꝝ. nā ſi eſſet p̄latus non diceret̄ coadiu tor. in. l. ſi idem. C. de codicill. vbi dicit q̄ teſtamentũ ⁊ co dicillus non ſunt idẽ alſ quare eſſent diuerſa vocabula. et hic non ſunt alia. Nicolaus.

t **Ua nos.** Si rector eccleſie ſit lepr̄oſus ab adminiſtratiõis officio re/ mouet̄ ſed de bonis eccleſie ſuſtētat̄. ſcõa ibi di cimus Caſus litteralis. Quidã ſacerdos diui no iudicio fuit lepr̄a p̄cuſſus. querebat̄ an ꝓpter hoc debe ret remoueri ab officio p̄lationis. Rñdet papa q̄ remoue ri dꝫ ab adminiſtratiõe ꝓpter ſcandalũ ⁊ abhominationeꝫ populi ita tamẽ q̄ neceſſaria ſm facultates eccleſie ſibi dũ vixerit miniſtrent̄. Ber. Nõ p̄mo ibi diuino iudicio q̄ ñq̄ꝫ corporis infirmitas ſeu morb⁹ ꝓuenit diuino iudicio ꝓ p̄tā boīum. ad ħ vide qõ nõ. in.c. cũ infirmitas. j. ō pe. ⁊ remiſ. ⁊ ibi dixi. ⁊ in.c. cũ p̄cuſſio. vij. q. i. Nõ ſcõo ibi p̄ lationis officio. q̄ rector eccleſie parochialis põt dici p̄la/ tus. ⁊ in ħ tene mēti iſtũ tex. Sepe. n. būc ad ħ ſoleo allega re. eſt. n. p̄latus in foro pñali ⁊ intellige q̄ eſt p̄latus largo ſūpto vocabulo. ſtricto aūt nõ dr̄ p̄latus vt nõ. Pau. ī cle. dudũ de ſepul. ⁊ facit qõ nõ. in.c. ij. de iudi. ⁊ ibi dixi. nam ꝓprie babẽs iuriſditionẽ poteſt dici p̄latus. ⁊ facit qõ hēt̄ in.c.i. de eta. ⁊ q̄li. Nõ ibi q̄ ꝓ ſcādalo ⁊ abhoīatiõe ⁊c. q̄ ꝓ bonũ publicũ põt quis remoueri ab eccleſia ſua licꝫ nulla cauſa ex culpa ſua ꝓuenerit. ꝓ ħ qõ nõt Jnno. in.c. niſi cũ p̄ridẽ. de renũc. ⁊ Jo. an. in regula qõ ob grām. de reg. iur. li. vi. in mercu. ⁊ hoc nõbile eſt vex ex ſe vt ex toto poſſit remoueri ob hac cauſam ſed ratione infirmitatis nõ videtur hoc ꝓcedere vt ex toto remoueatur. ar. hic in fi. ⁊ ī c. precedenti. ⁊ de boc. j. cum glo. Ultimo nõ q̄ incidẽs in infirmitatẽ ꝓpetuã ſuſtētanduſ eſt de redditibus eccleſie ſue vnde nõ dꝫ deſeri tpe infirmitatis. Et nota q̄ alimenta ſunt ſibi exhibẽda iurta facultates eccleſie. facit. l. cũ alimẽ ta. ff. de alimen. ⁊ ciba. lega. In glo. in ver. adminiſtra/ tõis ibi ⁊ dādus ẽ huic coadiutor. ⁊ p̄ima opi. vī verior ⁊ cõior per. c. ſ. pri. qõ loqtur de morbo lepre ⁊ tamẽ ſolum ꝓuidet de coadiutore. Nec ob. iſte tex. dũ dixit eũ remouẽ dũ ab adminiſtratõis officio qꝛ dꝫ remoueri quo ad exerci tiũ ſed ius p̄lature remanebit penes eũ. nā p̄ hanc ꝓuiſio nẽ ꝓuidet̄ infirmo ⁊ populo. vt in.c. ſe. in fi. Hoſti. tñ diſtin guebat inter epm ⁊ inferiorẽ p̄latũ vt epo deſ coadiutor vt in.c. ſe. alter vo remoueatur. ſꝫ Jo. an. ⁊ cõiter alij ſequẽ tes tenēt p̄rimũ dictũ indiſtincte. nā videmus q̄ ꝓ morbũ lepre nõ diſſoluitur matrimoniũ carnale ſꝫ nõ poſſit ibi ꝓ uideri de coadiutore multo fortius nõ dꝫ diſſolui ſpũale in quo põt ꝓuideri per coadiutorẽ. Itẽ poſſet ꝓtingere q̄ ſal tẽ diuino miraculo iſte liberaret̄ ab infirmitate ⁊ ſi ſubſtitu tus nõ poſſet remoueri inde remaneret iſte p̄riuat⁹ ſine cul pa ſua. Cõclude ergo q̄ aut nõ põt quis adminiſtrare ſine ſcādalo populi põt tñ retinere ius p̄lature ⁊ tũc ꝓuidebi tur ꝓ datiõem coadiutoris. q̄ñq̄ꝫ nõ põt retinere ēt ius pre/ lature ſine ſcādalo vt qꝛ ẽ exoſus populo ꝓ delictũ forte ſi bi imputatũ ⁊ poterit tũc remoueri. ſꝫ dꝫ ſuperior ſibi ꝓuide re de bono cābio. vt nõ. dicit Jnno. in.c. niſi cũ p̄ridẽ de re nũc. ⁊. ſ. tetigi. ⁊ vide ad intellectũ hui⁹.c. qõ dixi in prece/ dēti. Põt tñ ſm aliā lec. glo. colligi ex tex. alia practica vt i firmo ꝓſentiente alius ſubſtituatur in totũ ſꝫ ſuperior decer/ nat egrotāti alimēta q̄ꝫ diu vixerit. ⁊ poterit ħ fieri ſine pec/ cato cũ boc nõ ꝓcedat ex pactõe inter ſubſtitutũ ⁊ egrotā/ tẽ ſed ex diſpōne iuris ⁊ ſuperioris. ⁊ intellige q̄ñ infirmitas ẽ ꝓpetua. de quo dicet̄. j. in.c. fi. Abbas.

c **Ex parte.** Epiſcopo qui ꝓ morbũ in/ curabilẽ paſtorale officiuꝫ ex ercere nõ põt dādus ẽ coadiutor. Sūt due par tes. Secũda ibi vex. Caſus litteralis. Eps auraſiẽſis graui morbo ⁊ incurabili fere ꝓ quadrienniũ la/ borauit ita q̄ officiũ epale exercere nõ poterat ꝓ qõ ciues illi⁹ terre petebāt ab archiepo arelatẽſi. metropolitano ſuo inſtāter vt eis ſuper boc ꝓuideret. archieps ſignificauit boc dño pape qui rñdet q̄ nõ põt illũ ad renũciandũ cõpellere

nec addēda ē afflictis afflictio: sed ē ei potius miserāduz cū ille in officio suo laudabilr se habuerit. vnde papa volēs tā ępo qz eccle puidere mādat archiepo vt det illi coadiutorē viz puidū ⁊ honestū p quē tā epo qz populo vtiliter ꝓsulatur. Ber. Nō primo ibi īcurabili morbo. ar. q nō ꝓp quēlibet morbū dādus est ei coadiutor sz dz eē incurabilis ad hoc. c. vnicū. eo. ti. li. vi. ⁊ nō in. c. se. Nō scdo ibi pncipes ⁊c. q pnciparus terre ⁊ ciues ciuitatis nō pñt puidere de coadiutore sz pñt supplicare supiori vt supior eis puideat de plato. Itē nō ibi nec possis nec debeas. q q̄dā possumus q̄ nō debem⁹. q̄dā vo nō possum⁹ nec debem⁹ quedā possumus ⁊ debemus. nā multa pōt papa q facere nō dz cū indicari ab alio regulr non possit. ad h. ix. q. iij. c. alioz. ⁊ c. nemo. Nō q metropolitanus nō pōt puidere suffragāeo ꝰ coadiutorē. spectat. n. hoc ad solū papā i epis ⁊ supioribus. de quo dic vt habet plene in. c. vno. eo. ti. li. vi. Alio nō q p datōz coadiutoris puidebit ppio egro tanti. nā puidet populo qz bz exercere officiuz egrotātis. puidet infirmo tū qz coadiuuat eū in officio suo. tū qz non remouet a platura. Sed hic dubitat p doc. nūquid electꝰ ⁊ confirmatus nōdū cōsecratus sit remouēdus ex toto ꝓpter morbū incurabilē supueniētē. Ar. tenuit h q sic cū iste ad huc nō bz plenū ius cū restet cōsecratiōis munus a quo removeri pōt p exceptionē. vt in. c. sup his. j. de accu. sz cōtrū ipse sentit inc. fi. de corpo. vitia. motus p. c. cū in cunctis. ē. de elec. in. §. h sane. vbi pz q si pp infirmitatē nō pōt quis pmoueri ad ordinē requisitū nō dz a bñficio remoueri. et dicit hic Jo. an. q forte illud dictū itellerit in nō epo istud i epo. ⁊ vī placere do. Ar. vt iste remoueat. Ego dubito p c. ij. de transla. pla. vbi dī q cōsecratio nō addit ad vinculū cōiugale. vñ ex quo fine culpa pmoueri nō pōt idignū ē vt remoueat. vt in. d. §. hoc sane. secus si culpa sua incidisset i īfirmitatē. ar. c. i. de eta. ⁊ q̄li. In glo. fi. ibi pastoralis. Et de h vide q ibi nō. gl. ⁊ vide gl. i v. voluerūt. i. d. c. vno. li. vi. vbi plene habet de coadiutore epi. Abbas.

Consultationibus.

c Breue ē ⁊ nō summat. Nō q in dignitatibus inferioribus prouidēdū ē p dationē coadiutoz. ⁊ itellige vbi archi. bēret multa explicare. nā in quibusdā locis multū adiuuat officiū epi iō appellat oculus epi. in. c. i. de offi. archi. ⁊ vt habeat mā coadiutoris querā post doc. Et pmo qd sit coadiutor. Dic q is qui dat ex cā iure vel iudicis auctoritate ad coadiuuādū officiū presidentis. Et dī coadiutor a coadiuuādo sicut tutor a tuendo ⁊ curator a curando.

Scdo qrit qlis dz eē coadiutor. dic q dz ꝓsiderari offm ad qd deputat. fi. n. ꝰputat i tpalibus tm tūc dz eē puidꝰ ⁊ discretus ita vt tpalia bñ sciat regere ⁊ gubernare. si vo dat in spūalibus. puta ad curā aiaz tūc dz bz sciam p quā sciat populū regere ⁊ alꝰ sit discretus ⁊ honestus. Et in summa pōt dici q bz requisita ad illud officiū in quo deputat coadiutor. iō si dat regi dz esse magnanimꝰ ⁊ potēs, put bī in. c. grādi. de sup. neg. pla. li. vi. Tertio qrit cuiꝰ etatis eē debeat. cōiter ꝓcludit q dz esse illius etatis q requirit i admīstratiōe illius officij. vñ si dat curator dz bz. xxv. annos. ⁊ videt expssum in. c. nemo deinceps. de elec. lib. vi. si dat epo dz cōpleuisse. xxx. ānū qz bāc etatē dz bz eps. vt in. c. cū in cūctis. de elec. dicit tñ Jo. an. ꝰ hoc vltimo se dubitare ⁊ ita trāsit. Ego dicerē q aut deputat epo i tpalibꝰ dūtaxat ⁊ vī sufficere q habeat. xxv. annos qz illa etas est pfecta quo ad administrationē tpalē. nā in tali etate pōt eē tutor ⁊ curator ⁊ pcurator. l. fi. de legi. ture. in. c. qui gnāliter de pcura. li. vi. sed si deputat in spūalibus tūc posset pcedere pmū dictū vt requirat. xxx. annus qz illa etas est multū matura q requiri dz in administratiōe officij epalis cum multa ardua acturus sit. Et aduerte qz si nō est eps nō poterit exercere pōtificalia sz iurisditionez epalem tm. Si vo alꝰ est eps poterit hec exercere. ar. c. aqua. de ꝓsecra. ec. vt alta. Quarto dubitat nūquid laicus possit deputari coadiutor. ⁊ cōiter tenet q deputari nō pōt illi officio cui pesse noie pprio nō pōt sz officio cuiꝰ est capax poterit coadiutor deputari. vñ pōt eē coadiutor regis vel pncipis. vt i. d. c. grādi. sed nō pōt eē coadiutor clerici in spūalibus qz laicus spūalia administrare nō pōt. vt in. c. ij. de iudi. nec i tēporalibus qz nō dz eē laicus gnālis administrator ecclesie lxxxix. di. indicatū dixi in. d. c. ij. puto tamē q papa posset eū deputare coadiutorē etiā in spūalibus. nā pōt dare laico potestatē exercitādi. vt nō. glo. xxxij. q. i. verū. in. c. bñ qdē xcvi. di. ⁊ cōmittere cām spūalē. vt nō. in. d. c. ij. sed ea q cōpetūt soli sacerdoti vt ē cōfectio eucharistie nō pōt papa cōmittere laico. vt dicit glo. nō. i. c. puēit. xcv. di. qz deus hoc cōmisit solis sacerdotibus. in. c. i. in. §. vna. ē. de sacra vnc. vnde sz papa sit solutus legibus suis nō tñ est solutus lege diuina. xxv. q. i. in. c. sunt quidā. ⁊ vide qō dixi in. c. significasti. de so. cōpe. vbi tenui nūquid papa teneat ꝓfiteri pctā sua ita vt ꝓstitutio. c. ois. de peni. ⁊ remis. eū liget. Quinto queritꝰ nūquid femina possit deputari masculo vel econtra. aut femina femine. Ad pmū cōiter tenet q nō. tū quia femina nō dz se īmiscere cenbus virorꝫ. in. c. mulieres. de iudi. li. vi. tū qz istud officiū ē virile qō nō cadit in feminam. i. c. dilecti. de arbi. masculus aūt nō videt posse deputari femine ꝓpter pmā rōnē. sed femina femine pōt deputari in officio i quo pōt esse ipsa pncipalis. vñ monialis pōt ꝰputari in coadiutricē abbatisse seu porisse cū possit eē abbatissa seu porissa. nā hoc casu istud officiū nō est virile cū cadat in muliere. Dubitat ⁊ sexto ꝰ religioso nūquid possit deputari coadiutor ⁊ cōiter vī q pōt deputari illi officio cui pesse pōt pncipaliter ⁊ sic pōt eē coadiutor epi abbatis et rectoris curati. Nec ob. si dicat q hoc officiū nō ē ppetuū qz mortuo plato ciuiliter vel nāliter est extinctū offm suum ⁊ sic cū nō definat eē claustralis ⁊ sub obediētia sui abbatis nō vī q possit pmoueri cū nō bēat velle sed depēdet a volūtate abbatis. xij. q. i. nolo. Jo. an. hoc nō obstāte sz pmū ⁊ cōiter oēs doc. dant simile. nā videmus q pmouent ad vicariatū alicuius epi qō quidē officiū est tēporale. iuxta nō. in. cle. ⁊ si pncipalis. de rescrip. Est. n. hoc officiū curatum ⁊ ordinariū. ad hoc. c. ex frequētibus. j. ti. i. Nec ob. sm eū obiectū ꝓtemplatiōis. nā tolerant ꝓpter bonū publicū seu maius bonū. nā ociū monachale nō ē pferendum necessitati ecclesie. vt dicit tex. xvi. q. i. c. vos. ⁊ c. qui vere. Nec ob. defectus pprie volūtatis qz supplet per īniaz sui superioris. ⁊ p hoc optime facit tex. in. c. ij. de testa. li. vi. vbi deputat executor testamēti cū īnia sui superioris. illi aūt officio cui pesse nō pōt pncipaliter nō pōt coadiutor deputari

Altio quero p quē dz deputari coadiutor. cōiter tenetur q in epis ⁊ superioribus deputatio spectat solū ad papam. ⁊ hoc est clax vt pz. in. c. vno palle. In alijs cura epm spectat ad eū qui pōt platū inuitū destituere seu ipsius cessiōnē admittere. nā quēadmoduz solus papa deponit episcopos ⁊ superiores ita ⁊ ipse solus coadiutorē dare potest secus in alijs cū possit destitui p alios cura papam. Sed nō qz doc. sentiunt ex his vbis q si collatio beneficij spectat ad prelatuz inferiorē epo q datio coadiutoris ptinebit ad epm qz bñs collationē tm nō pōt inuitū destituere nec admittere renunciationē. iuxta nō. in cle. vnica. de renun. ⁊ intellige nisi bñficiū illud pleno iure eēt subiectū illi plato inferiori. nā tunc ille est quasi eps respectu illius bñficij. vt in c. vnico. de capel. mo. li. vi. Abbas.

De institutionibus. Rubrica.

Continuatur ad precedentia. Supra visum est de collatione prebendarum sed quia parum est conferre nisi sequatur institutio ideo subijcitur hec rubrica de institutionibus vel aliter ⁊ sic. Quia dubitari posset ad quem pertinet collatio seu institutio prebendarum ⁊ beneficiorum ideo post rubricam de prebendis subijcit hanc rubricam.

Non amplius.

Numer⁹ clericoꝝ debet institui in ecclesijs collegiatis ꝑm facultatẽ ipsaꝝ.b.d. Nõ ꝓmo q; ī ecclesijs vbi numerus non ẽ determinatus succedit q̃dam iuris determinatio vt tot recipiant quot pñt sine penuria exreddit⁹ ecclesie sustẽtari. ⁊ tene mẽti istũ tex. qz quotidie allegaꝝ. Et colligebonã practicã ꝯ ꝓlatos q intuitu auaricie nolũt instituere multos monachos vel clericos in ecclesia. nã pñt cõpelli ꝑ superiores eoꝝ vt tot ponãt quot pñt ỏ redditibus ecclesie sustẽtari. Et nõ tradas obliuioni hoc ⁊ itelligeq; ẽt habeaꝝ respectus ad alia onera ecclesie nã ex redditibus ecclesie nõ solum clerici sunt pascẽdi sz ipsa ecclesia ẽ repãda ⁊ hospitalitas soluta tenẽda. in.c. pastoralis. de bis q̃ fiunt a prela. ⁊ in.c. de monachis. s̃. de prebẽ. cũ si. Nõ secũdo ar. q; appellatiõe clericoꝝ seu ecclesiaꝝ nõ veniunt monachi seu ipsoꝝ monasteria. qỏ verũ est in stricta significatiõe alꝫ secus. vide glo. in.c. iij. de sup. neg. pla. Nõ ibi absq; penuria. satis enī est q; sine penuria ibi eẽ pñt lz nõ cõmode. nãsepe põt quis sine penuria viuere cũ .xl. florenis sed nõ cõmode vide ad hoc bo. glo. in.c.i. de sta. reg. li. vi. in fine ⁊ hodie ibi determinaꝝ in monasterijs monialiũ vt non teneat receptio fcã vltra q̃z suppetãt facultates monasterij.

Altio potes colligere exceptionẽ ꝓponẽdã ꝯ ipetrantẽ in ecclesijs nõ numeratis vt qz redditus ecclesie nõ sufficiunt ad tantũ numeꝝ supportandũ. ⁊ facit. c.fi. de ꝓsump.

In glo. ibi a numero ꝓsueto. Aduerte nã hec glo. ꝓcedit in ecclesia in qua est certus numerus canonicoꝝ quo casu ꝓp modicũ augumentũ non dz alterari numerus. ⁊ dicit Ain. q; augumẽtũ tenet diuidere in alias prebẽdas. Do. an. dicit q; cedit cõi mense. Sz tu ꝓfidera q; q̃z augũ tant redditus prebẽdaꝝ distinctaꝝ ⁊ tũc augumẽtũ cedit ꝑbende que augumẽtaꝝ iuxta nõ. ī. c. cum. ff. de consti. q̃z ꝑbẽde nõ sunt distincte sed oĩa bona sũt cõia ⁊ in fi. ãi redditus diuidũt inter canonicos ⁊ tũc ꝓcedit dictum Ain. q̃z vltra ꝑbẽdas distinctas augumentant cõia bona capituli. ⁊ ꝓcedit dictũ do. An. sed in casu. c. nostri tot sunt ponẽdi quot ꝯgrue pñt sustẽtari. nã iste tex. loquit in ecclesia nõ numerata. vnde tũc aduertendũ q; vbi reddit⁹ multũ excrescũt põt numerus ꝓsuetus augumentari. vt in glo. nõ tñ est fractus ipso iure. vt in.c. fi. de vb. sig. ⁊ dic vt plene nõ. in. d.c. cum. ff.

In ecclesia.

Laici in canonicos nõ pñt istitui. ꝓmo decise narrat factũ. scõo ꝓuidet ibi cũ laici. Casus lr̃alis In quadã ecclesia erat cõiter certus numerus canonicoꝝ. tandẽ vacauerũt ibi quedã ꝑbẽde. in eadẽ ecclesia quidã laici erãt intitulati q̃rebaꝝ vtꝫ tales laici debe/rent cõputari in numero clericoꝝ: vt numerus reputaret plenus. Rñdet papa q; laici nõ debẽt in clericoꝝ numero ꝓputari nec differãt numerũ canonicoꝝ adimplere de ꝑsonis idoneis: ⁊ tales assumendi sunt per quos ī diuinis deo ꝯgrue valeat deseruiri. Ber. Nõ ꝓmo ibi istituere curabis. q; alius citra papã põt statuere numeꝝ canonicoꝝ in ecclesia. Qui aũt ꝫ facere possit. Inno. hic dicit q; in ecclesijs cathedralibus hoc ꝑtinet ꝓncipaliter ad epm sz ī alijs collegiatis inferioribꝰ ꝑtinet ad clericos illius ecclesie. fatetur tñ q; si male instituerũt eps poterit corrigere. ⁊ ita transeunt cõiter doc. sz mihi hec dicta nõ placẽt indistincte. nam cũ statuere numeꝝ in ecclesia sit dare nouũ statũ ipsi ecclie dicerẽ q; ecclesia inferior nõ põt facere tale statutũ sine consensu sui epi. nã ⁊ ipsemet Inno. alibi voluit q; clerici inferiores nõ pñt facere statuta sine ꝓsensu epi ꝑ cõionẽ q̃ est int epm ⁊ ipsas ecclesias. nã eps est ꝓlatus saltẽ mediatus cuiuslibet ecclesie inferioris sue diocesis ⁊ ꝑ eũ gubernãde sũt ecclesie. x. q. i. in.c. regẽda. ⁊ .c. nouerint. ⁊ hoc voluit nõbiliter Inn. in.c. requisisti. j. de testa. ⁊ s̃. ỏ ꝓsti. in.c. cũ accessissent. ⁊ notabis hoc dictũ bñ. Credere tñ hoc dictũ restrigendũ ad statuta sup arduis negocijs. nã sup tãgentibꝰ ip

sos clericos dũtaxat ⁊ nõ statũ ecclesie soli clerici ẽt ecclesie cathedralis statuere poterũt sine licẽtia epi. ad hoc bo. glo. in.c. ꝓstitutionẽ. in vbo statutũ. de vb. sig. li. vi. ⁊ ꝑ Inno. ī c. cũ ꝓsuetudinis. de ꝓsue. Itẽ in alio nõ placet dictũ Inoc. hic vt solus eps possit statuere numeꝝ canonicoꝝ in eccl̃ia nã puto requirendũ ꝓsensuꝫ seu saltẽ ꝓfiliũ canonicoꝝ. nã regulariter eps nõ statuit sine ꝓfilio canonicoꝝ. vt nõt Jo. an. ī. c. i. ỏ ꝓsti. li. vi. facit. xv. q. vij. eps nullius. ⁊ vide Ino. ī c. nouit. de bis q̃ fi. a pla. vbi tradit regulã mẽti cõmẽdãdã q; ardua nõ explicat eps sine ꝓsensu canonicoꝝ sed in alijs nõ arduis sufficit ꝓfiliũ. ad ꝑdicta facit in ar. illud. c. nouit. cũ. c. q̃to. co. ti. ⁊ .c. pastoralis. de dona. ⁊ cle. si vna. de rec. eccl. nõ alie. quinimo certo casu quãdo vult statuere superiuribus pertinẽtibus ad clericos inferiores dz ipsos clericos saltem vocare. vt nõt ipsemet Ino. ī. c. vestra. de locato.

Nõ scõo ex tex. q; ius canonie nõ cadit in laicũ licz ergo possit laicus prebẽdari nõ tñ põt canonicari qz ꝑbenda cõfistit in tpalitate. vt nõ. in. c. cũ. ff. de ꝓsti. dixi in. c. maioribus. s̃. de ꝑbẽ. Jus vero canonie ꝓsistit in spũalitate que nõ cadit in laicũ. vt in. c. cãm. de ꝑscrip. in. c. massana. ỏ ele. cũ si. Nõ ibi ꝑ ecclesiasticos ordines. q; in ꝓmouẽdo ad canonicatũ nõ ẽ a iure requisitus certus ordo. satis .n. ẽ q; sit clericus. solũ. n. in iure habem⁹ exꝑssum q; si nõ est subdiaconus nõ põt interesse capitulo. vt in cle. vt bi q; de eta. ⁊ q̃li. credo tñ q; ꝑm indigẽtiã ecclesie ⁊ dispositionẽ supiorisdz postea ꝓmoueri ad ordines maiores. nã ecclesia collegiata ī diget ad sui regimẽ ꝓbytis diacõis ſbdiacõis ⁊ ĩferioribus ordibꝰ. ⁊ ad hos ordines fiet ꝓmotio mõ ꝑdicto ⁊ propterea credo q; in iure nõ prefigatur certꝰ ordo ipsis canonicis. ⁊ ꝓp hoc forte hec littera loquit gñaliter dũ dicit ꝑ ecclesiasticos ordines congrue seruiaꝝ. ad hoc qỏ le. ⁊ nõ in. c. queris de eta. ⁊ q̃li. Et ob hãc cãm forte in q̃busdã ecclesijs sunt prebẽde presbyterales diaconales subdiaconales. ad hoc. c. ei cui. ⁊ .c. cui. de prebẽ. li. vj. ⁊ hec notabis.

Sz qz supra visuz ẽ q; ius canonie nõ cadit in laicũ quid dicẽdum ẽ in iure monachatus. Inno. dicit q; tale ius bene cadit in laicũ qỏ nõ. põt ergo quis eẽ verus monachus ⁊ laicus. ⁊ sic nõ solũ laici pñt eẽ ꝙuersi sz ẽt monachi. nã antiqtus nõ erãt clerici ⁊ nihilominus erãt monachi. vt in. l. gñaliter. C. de epi. ⁊ cleri. ⁊. xvj. q. i. gñaliter. Et ꝑm illũ statũ intelligiꝫ. c. a subdiacono. xciij. di. Et ex hoc inferꝫ ꝑm Inn. q; laici monachi pñt interesse singulis tractatibus monasterij vna cũ alijs qui sunt clerici in electõibus tñ pñt interesse si ẽ ꝓsuetudo. Nec ob. c. massana. ⁊ .c. sacrosancta de elec. vbi dr̃ q; laici nõ pñt interesse electõi. idẽ ẽt de cõsuetudine qz illud ꝓcedit in laicis habitu ⁊ ꝓfessione. sz isti ꝙuersi nõ pñt dici oĩno laici. sunt. n. religiose persone ar. in. c. nõ dubium de sen. excõ. ⁊. xij. q. ij. duo sunt genera. ⁊ nõ ỉ glo. Et nõ bene hãc limitatõem ad iura q̃ dñt q; laici nõ ꝓscribũt iura spiritualia dz intelligi in laicis habitu ⁊ ꝓfessione nõ in cõuersis. ⁊ hodie vide ꝓ predictis tex. cũ glo. in. c. ex eo in fi. de elec. li. vj. ⁊ puto vbi eẽt collegiũ dũtaxat laicoꝝ ꝙuersoꝝ tũc ẽt citra ꝓsuetudinẽ habẽt ius eligẽdi prelatos eorũ vt faciunt isti hospitalarij. ⁊ ꝓ hoc. c. cũ olim. s̃. de arbi. vbi vr̃ exꝑssum. sz in loco vbi sunt ꝙuersi ⁊ clerici tũc ꝙuersi nõ intererũt actibus spiritualibus. ꝑ. d. c. ex eo. sed in alijs debẽt interesse vna cum clericis. ꝑ. s̃. dicta. Nec ob. cle. vt bi qui. qz procedit in bis qui sunt mancipati diuinis officijs. ſ. vt qz deseruiunt per ordines ecclesiasticos. illi. n. non habẽt vocem nisi sint subdiaconi secus in bis qui intrant vt sint cõuersi. vt nõbiliter sentit glo. quã nota ꝓ istis monasterijs in quibus aliqui sunt clerici ⁊ aliqui laici. In glo. fi. ibi de laicis ꝓfessione ⁊ habitu nõ glo vsq; ad fi. ⁊ vult hec glo. q; laicus ꝙuersus ecclesie possit eẽ canonicus ante q̃z recipiat ordinem. ꝯrium sentit hic Inno. ⁊ videtur hoc sequi doc. ⁊ certe ꝓ hac opi. ꝯ. vr̃ ista lr̃a vbi dr̃ q; dz eẽ talis q; deseruiat ꝑ ecclesiasticos ordines ⁊c. ergo oz q; sit ordinatus ãq̃z fiat canonicꝰ. ⁊ facit ỉ lr̃a q; ꝙuersi nõ ordinati si cẽsent idonei ad fruiẽdũ ecclijs ī diuinis. Itẽ collige ex ỉ ⁊ ex lr̃a q; canonici tenent residere ⁊ fuire eccl̃e ꝑ ordines ecclasticos.

e **X frequentibus.** Institutio bñficioꝝ ſpectat ad ep̄os vel eoꝝ officiales.b.d.p̄mo abuſio ſecūdo ꝛfrenatio ibi vñ.tertiō pape ꝛfirmatio ibi nos. Caſus litteralis. In archiep̄atu cātuarienſi quedā praua ꝛſuetudo inoleuit q; clerici beneficia eccleſiaſtica recipiebant ſine licētia ep̄oꝝ vel officialiū ſuoꝝ nō ꝛſiderātes q; illud erat ꝛ inſtitura ſanctoꝝ patꝝ ⁊ eccleſiaſticā bōeſtatem, ꝓpter quod archiep̄s volens illā ꝛſuetudinē penitus extirpare oēs illos qui ſciēter beneficia taliter detinebāt occupata.vel qui de cetero p̄ſumpſerint occupare excōicauit ⁊ dñs papa ꝛfirmauit eandē mandans q̄tenus predicti clerici qui ſn̄iam ipſam incurrerūt nullatēꝰ abſoluāt niſi priꝰ ſatisfecerint. Ber. Nō primo q; inſtitutio in bñficijs eccleſiaſticis ptinet de iure cōi ad ep̄m.vt hic ⁊ in.c.cū ex inūcto.j.de bere.⁊ facit ꝛ opi.io.an.i.c.q̄z q̄z.de elec.li.vi.⁊ i c.cū in cūctis.e.ti.vbi dicit q; collatio ſeu inſtitutio nō ē proꝓe iuris ep̄alis cū multi hēant collationē ſeu inſtitutionē nō ep̄i.nā certe hic vides oppoſitū ⁊ q; īferiores q̄liqz hēant ꝓcedit de iure ſpāli.ad h.xvi.q.vij.oēs baſilice. Itē nō q; nō valet ꝛſuetudo vt bñficia eccleſiaſtica recipiant a nō ep̄is.ſed itelligo iſtū tex.q̄ſi ſupioresꝰ legitie nō ꝓſcripſerūt nā ius ꝛferēdi ꝓſcribit p īferiorē.ad hoc.c.auditis.⁊.c. cū olim.de preſcrip.Iz dubiet de inſtitutiōe quo ad curā populi nūquid illa poſſit preſcribi.de quo nō.in.c.cū ſatis.de of.archi. Nec ob.ſi dicat q; cū iſte tex.loquit de ꝛſuetudine dz intelligi de ꝓſcriptiōe.iurta nō.in.c.cumana.de elec. dico.n.q; iſte tex.ſolū reprobat ꝛſuetudinē vt bñficia recipiant a nō bñtibus ptātē. Nō vlterius q; archiep̄s pōt i tota ſua ꝓuincia exercere iuriſditionē tollēdo prauā ꝛſuetudinē ⁊ fulminare excōicationē in eā ſeruātes.qō ēt ſentit hic īno.⁊ nō tradas obliuioni hoc dictū q⁹ limitat nō.in.c. paſtoralis.de of.ordi. Eſt.n.iſte caſus in quo archiep̄s exercet iuriſditionē in dioceſi ſuffraganeoꝝ ſuoꝝ. Et vīō gl. que h ſentit.ix.q.iij.i ſūma. Si ergo ep̄s eſt negligēs i tollēdo prauā ꝛſuetudinē pōt archiep̄s ſuam iuriſditionē exercere. Itē nō ſupioꝛē poſſe p ſtatutū ſuum fulminare excōicationē ipſo facto ꝫ tenētes bñficia ſine legitimo titulo ⁊ ſic pōt inferior augere penā iuris in ſtatuto ſuo.⁊ ꝓ h tex.i c.vt aiaꝝ.de ꝛſti.li.vi. vide glo.in cle.ne romani.de elec. et plene p Jo.an.in.c.ſi.de of.archiꝑ. Ultimo nō ⁊ tenebis ſemp mēti q⁹ nullibi credo ita foꝛe exp̄ſſum q; a ſn̄ia excōicatiōis lata p ſtatutū archiep̄i ſeu ep̄i pōt ꝓpius ep̄s excōmunicatū abſoluere p̄ius ſatiſfactiōe p̄miſſa.vñ neceſſe ñ eſt ꝓ abſolutiōe ire ad illū qui ſtatutū edidit.hoc ꝓbat hec lr̄a ſic inducēdo.nā ſolus archiep̄s hic excōicationē ꝓtulit ⁊ tñ papa mādat oībus ſuffraganeis vt illā nō relaxēt niſi ſatiſfactiōe p̄miſſa ergo p̄ñt abſoluere lz ipſi nō excōicauerint ſz eoꝝ ſupioꝛ.⁊ hoc tz Jo.an.hic ⁊ i.c.graue.de p̄bē. Et archi.xvij.di.ſup ſūma.nā nō dz eſſe maioris potentie canon iferioris q̄z pape ſed a ſn̄ia canonis pape pōt qlibz ep̄s ꝓpriū ſubditū abſoluere ſi papa ſibi nō reſeruauit abſolutionē.vt in.c.nup.de ſen.ex.ergo.fortius idē dicendū in ſn̄ia canonis inferioris ſecꝰ dic in ſn̄ia lata ab hoie .i. nō p viā ſtatuti q; ab illa nō abſoluit niſi q ea tulit vel ſupioꝛ. ad h facit.c.paſtoralis.ſcdo nōſio de of.ordi.⁊.c.cū ab eccleſiaꝝ.e.ti.tenui in.d.c.graue.⁊ ſic reperio Jo.an. hic tenere.⁊ ex his notabis duas bonas regulas in mā excōicationis. In glo.in vbo officialiū.nō glo.iūcto tex.q; vicarius ep̄i pōt ex officio ſuo inſtituere ⁊ alibi nō ita bñ ꝓbat. ꝫ h facit.c.ſi.de of.vica.li.vi.vbi dī q; niſi ſibi exp̄ſſe cōmittat nō pōt bñficia cōferre. So.illud.c.loquit in collatiōe iſtō in inſtitutiōe.nā lz collatio ⁊ inſtitutio ſepe ſumant ꝓ eodē tñ in vitate inter ſe differūt.vt dicā latius i.c.ſe. naz ꝓprie inſtitutio fit de p̄ſtato p patronū ⁊ ſic eſt quedā collatio nō libera q; exquo p̄ſtatus eſt idoneus dz inſtitui p ſupioꝛez xvi.q.vij.decernimus.j.de iurepa.c.nobis.ſed collatio eſt libera q̄ñ.ſ.ſine p̄ſtatiōe alicuiꝰ ſupioꝛ ꝓuidet alicui de beneficio.iſta.n.cū ſit quedā donatio nō tranſit in vicariū q; nō eſt veriſimile q; in generali cōceſſiōe trāſeant ea que in ſpecie nō eſſet quis cōceſſurus.vt in.d.c.ſi.ſed inſtituere ē neceſſitatis nec exerceꝛ aliqua liberalitas merito iſta i generali ꝓceſſiōe trāſit in vicariū. Simile videm⁹ q; ius inſtituendi tranſit in capl̄m ſede vacāte.in.c.cum olim.de ma. et obe.ſed nō ficius ꝓferēdi.in.c.vnico.ne ſede va.li.vi.Et h cōiter tenet ideo nō inſiſto.poſſet tñ cauillari lr̄a vt intelligat de illis officialibus quib⁹ hoc fuit ſpecifice ꝓmiſſū per hoc relatiuū qui qō dz reſtringere ad p̄cedētia.iurta nō. p Bar.in.l.oēs populi.ff.de iuſti.⁊ iure.⁊ p Cal. in.l.c.ſi.ō cle.nō reſi. In glo.in v.recipiunt ibi de iurepa.cura. dic latius vt ibi dicet. Ibi de ꝓſenſu capituli melius diceret de ꝓfilio q; ſic dicit tex.quē glo.allegat.c.nouit. In ea. in fi. dic vt dixi.ſ.q; regl̄r inſtitutio ptinet ad ep̄m ſed de iure ſpāli in certis bñficijs qñq; ptinet inſtitutio ad inferiorē vide bo.glo.in.c.q̄z q̄z.de elec.li.vi. In glo.in.v.officio ibi legatiōis.glo.hoc adiecit metu ꝓbij ſi opponereꝰ de.c.paſtoralis.de of.ordi.vbi dī q; archiep̄s niſi in caſibus a iure ex p̄ſſis nō hz iuriſditionē in ſubditos ſuffraganeoꝝ ſuoꝝ tñ h excōicauit ſeu excōicationē ꝓtulit in oēs de ꝓuincia ſua. Glo.ſoluit q; fecit tanq̄z legatus.nā archiep̄s cometenſ. eſt legatus in ꝓuincia ſua ex antiquo p̄uilegio.ſed ꝫ hoc facit.q; tex.ſolū ſe refert ad dignitatē archiep̄alē. Inn.⁊ alij doc.ponūt alias ſolutiones.Et primo q; hoc potuit facere tāq̄z metropolitanus rōne notorietatis.nā notoria crimia ſubditoꝝ ſui ſuffraganei pōt archiep̄s punire.vt i.c.romana.§.notoria.de cēſi.li.vi.Et nō bñ būc caſū q; extēdit illū tex.nā ibi loquit q̄ñ archiep̄s viſitat ⁊ tñ doc.cōiter h ſentiunt q; rōne notorietatis delicti pōt in ſua dioceſi exiſtēs de linquētes ſua ſn̄ia afficere.Secūda ſolutio q; ꝓpter negligentiā ſuffraganeoꝝ in extirpādo prauā ꝛſuetudinē archiep̄s ſuccedit in iuriſditione.Et nō būc caſum gnālē vt ſola negligētia ep̄i deferat iuriſditionē in archiep̄m.⁊ hoc tenuit glo.in.d.c.paſtoralis.aliter tñ ibi tenui. Tertia ſolutio ⁊ notabilioꝛ eſt q; in ꝛcernētib⁹ totā ꝓuinciā pōt archiep̄s iuriſditionē exercere ēt in ſubditos ſuffraganeoꝝ.nā hic inoleuerat ꝛſuetudo in tota ꝓuincia vt clerici recipent beneficia ab alijs q̄z ab ep̄is.⁊ hoc dictū nō.⁊ vide qō.ſ. dixi. In glo.penul.ibi tales excuſat.Ex hoc dicto glo.iūctis dictis doc.poteſt colligere q; bñs bñficiū ſine titulo legitimo iuſto erroꝛe ductus nō teneꝛ ad reſtōnē fructuū ſecus vbi ignorantia fuit craſſa.⁊ vide qō dixi in.c.dilecto.de p̄ben. ⁊ in.c.grauis.de reſti.ſpo. In glo.ſi.in fi.vult ergo glo. q; regl̄r nō pōt inferior abſoluere a ſn̄ia excōicationis quaz papa cōfirmauit quaſi abſolutio ſibi reſeruet p ꝛfirmationē.ſz dic plenius cōprehendēdo mētē doc.q; aut ſn̄ia ꝛfirmata fuit lata ab hoie.i.nō p viā ſtatuti ⁊ tūc ꝓcedit dictuz glo.nā p ꝛfirmationē aſſequit vires ac ſi fuiſſet lata ab ipo ꝛfirmāte q; oīa noſtra facimus ⁊c.vt in.c.ſi apoſtolice.de p̄ben.li.vi.nā ſi papa tuliſſet ſn̄iam.nemo pōt ab illa abſoluere.ar.in.d.c.paſtoralis.ſed ſi ſn̄ia fuit lata p ſtatutū tunc ꝛfirmatio nō tollit poteſtatē alijs ſupioꝛib⁹ abſoluēdi quia ſtatutū inferioris cōfirmatū per papā non dz eſſe maioris roboris q̄z ſtatutū pape.ſed a ſn̄ia lata per ſtatutum pape p̄ñt epiſcopi abſoluere.vt in.c.nuper.ergo fortiꝰ a ſn̄ia lata per ſtatutū ꝛfirmatū qō nō.⁊ faciunt hec ad intellectum illius.c.nuper. Abbas.

a **Uctoritate.** Ultra facultates non debet quis iſtitui iuitis clericis eccleſie.b.d. Nō primo q; in eccleſijs i q; bus numerus canonicoꝝ nō eſt determinatus non tenent canonici aliquē recipe ad mādatū cuiuſcū q̄z vltra q̄z facultates eccleſie ſuppetāt.Et videt ex vbo ſtatuimus ar.q; legatus ēt cardinalis nō poſſit ſupra hoc ius diſponere qm̄ nō pōt venire ꝫ ſtatutū pape in p̄iudiciū p̄uaraz p̄ſonaꝝ maxime nō exp̄ſſe cā rōnabili.ar.cle.ne romāi de ele.facit qō nō.glo.in.c.dilecti.ſ.e.⁊ p glo.in.c.ſi.ō bere.li.vi. Nō ſcdo q; clerici licite viuūt ex redditib⁹ eccleſie q; nō cogunt eſſe in eccleſijs ſine ſtipēdijs. Ultiō nō ibi vel inuitis.ar.op.ex tex.,p iſtis qui recipiunt ſine p̄bēdis.de quibus dixi in.c.dilecti.ſ.eo. In gl.ij. in fi.nō ex

glo. q̄ per inuestituram ꝓpie sumptā trāsfertur possessio rei de qua fit inuestitura nec glo. sentit ꝺrium in fi. ſz illa pars vltima ꝓcedit qñ inuestitura sumit ꝓ collatōe ⁊ sic ꝓ iuris trāslatiōe ⁊ de hac mā vide p ꝺi. in regula ꝑma de re. iur. li. vi. ⁊ Jo. an. post ꝺi. hic dicit q̄ institutio ē iuris alicui⁹ bñficij trāslatio. Jnuestitura ē quasi cōfirmatio ipsi⁹ iuris Jnductio aūt in possessionē est executio. Sz fm ꝺictā ñ esset ꝺīa inter īstōnem ⁊ collationē cū tñ ista differūt inter se. vt ꝓz in. c. cū in illis. de p̄bē. li. vi. Jdeo expediēdo bāc mām latius ⁊ clarius q̄z ꝓsequant doc. aduertēdum q̄ in iure habem⁹ multa vocabula. nā ꝑmo reperit electio p̄ntatio ꝓfirmatio institutio collatio ⁊ inuestitura. Electio ꝓpie ē qñ canonici alicuius ecclesie eligūt plurē. ⁊ de hac electione habet. ꝯ. de elec. in. c. i. ⁊ p totū. ⁊ q̄ ius trāsferat ex electione vide gl. nō. in. c. q̄to. lxiij. di. ⁊ plene tetigi in. c. trānissam. de elec. Pñtatio ꝟo ꝓpie ad patronū ptinet. vt. j. de iurepa. p totū. nec transfert aliq̄ ius spūale ex pñtatione sed pñtatus si est idoneus ꝺz institui p ſupiorez. xvi. q. vij. decernimus. Cōfirmatio ꝟo ꝓpie fit de electiōe. nā quia ē trāslatū p electionē nō est necesse q̄ ſupior ꝓferat vel īstituat sed q̄ tm̄ cōfirmet electionē iam fcām. vt in. c. nihil ꝯ. de elec. Jnstitutio ꝟo ē triplex. ꝓpie autem sumit i iure ꝓ trāslatiōe iuris nō libera a ſupiore facta quādo. ſ. p̄sentatus p patronū instituit. nā ibi trāsfert ius plenū cū pro/nus nullū ius spūale transtulerit. sed est illa trāslatio nō libera q̄ ſupior velit nolit tenet illud ius ꝓferre in pñtatum exquo est idoneus ⁊ in ꝟ institutio differt a collatiōe q̄ collatio ꝓpie est iuris trāslatio libera q̄ habēs collationem bñficij nō tenet ꝓferre isti vel illi ſz libere cui vult dūmō fit idoneus. vt in. c. relatū. ꝯ. de p̄bē. ió ius īstituēdi ⁊ ꝓfirmādi trāsit in capm̄ sede vacāte. vt in. c. i. de instī. li. vi. ⁊ in. c. cū olim. de ma. ⁊ obe. sed ius libere ꝓferēdi nō trāsit in capitulū si collatio spectabat ad solū epm̄. vt in. c. vno. ne se. va. li. vi. qñ q̄z institutio capit ꝓ collatiōe libera. ad hoc. c. ꝯ. pri. qñ q̄z ꝟo capit ꝓ institutiōe auctorizabili q̄ fit quo ad curā populi tm̄ vt si collatio bñficij spectat ad īferiorez ꝓ cura populi nō exempti recurrit ad epm̄. vt i. c. vno. de capel. mo. li. vi. qñ q̄z institutio capit ꝓ inductiōe i possessionē ⁊ ista pertinet ad archidiaconū de iure cōi. nā post trāslatū ius in bñficiato archidiaconus ꝺz inducere illū i possessionē corporalē. vt in. c. ad hec. ⁊. c. vt nostrū. de of. archidi. Quid aūt fit collatio ꝓz ex ꝓdictis ⁊ idē ꝓz i quo differt ab institutiōe. Jnuestitura aūt qñ q̄z vt dicit glo. sumit ꝓ institutiōe corporali. qñ q̄z ꝓ collatiōe. Sed aduerte latius qñ q̄z ꝑus nulla p̄cedēte collatiōe fit inuestitura q̄ dicit supior capiēdo forte anulū vel biretū inuestitote de tali bñficio ⁊ tūc talis inuestitura idē ē ꝓpie qō collatio q̄ satis opatur exquo trāsfert ius in inuestitū. vt nōt io. an. in. c. ex trāsmissa. de elec. qñ q̄z ꝑus p̄cessit collatio vel institutio seu ꝓfirmatio ⁊ subsequit inuestitura. puta p anulū biretū vel qd simile ⁊ tūc si fit in abñtia rei de qua inuestitura est tūc illa inuestitura ē q̄si cōfirmatio iuris p̄cedentis ⁊ relinquere q̄si beneficiū in suis manib⁹. nā videt supior q̄z tū in eo ē illō bñficiū inuestitū trāsferre. vnde poterit appzehēdere possessionē ꝓpia auctorizate sed p hoc nō trāsfert possessio corporalis q̄ requirit i appzehēsiōe ipm̄ corpus nisi aliud bēat ꝓsuetudo. iuxta ea q̄ habet in. c. ij. de ꝓsue. ⁊ p ino. in. c. cū ſris. de resti. spo. sed si fit in p̄sentia beneficij ⁊ null⁹ alius ē in possessiōe illius tūc p inuestiturā trāsfert possessio corporalis. ar. in. l. q̄ meo. ff. de acq. pos. ⁊ nō. in. d. c. ex transmissa. ⁊ in. d. c. ij. Et p hoc reducas gl. q̄ videt ꝺrie ad cō cordiā. nā quedā dicūt q̄ p inuestiturā trāsfert possessio. q̄dā q̄ nō. ⁊ bēs ꝓpriū significatū box ꝟbox. Jn glo. fi. in fi. sed ꝯ bāc glo. facit tex. in. c. i. ꝯ. e. ꝟbi fuit ꝓhibitū i cōcilio generali ne plures suscipiant q̄z sustentari possint ex redditibus ecclesie. Et ió dicit hic Bof. q̄ poterunt isti recipere vltra facultatē quādo poterunt sustērari saltē parci⁹ viuēdo sec⁹ ficogerent mēdicare qō satis plz. ⁊ vide qō ꝺi ri in. c. dilectus. el. i. ꝯ. de p̄bē. vbi tetigi. Nūquid capitulū possit recipere multitudinē vltra numerū p̄bendarū. ⁊ in

monialibus vide q̄ hodie ē decretū in. c. vnico. de sta. reg. li. vi. ⁊ intellige istā glo. ⁊ tex. in ecclesia vbi nō ē numer⁹ determinatus canonicorū sed fiunt positiōes de redditibus fm numerū canonicorū alꝫs vbi ēt numerus nō ꝺz locū receptio defectus facultatū q̄ ante q̄z numer⁹ restringat ꝺz numerus adimpleri. vt in. c. ij. ꝯ. eo.

a **Ꝺ decorem.** Cū in ecclesijs ꝺz extraneos īstitui nō debent i stitui clerici certe originis tm̄ ſz vndecūq̄z sint dū tñ sint idonei. Primo ponit excessū patriarche. ſcō illū corrigi mādat ⁊ nō parēti cōminatur. ſcō a ibi quo circa. Casus lr̄alis. Patriarcha ꝓstātinopolitanus in ecclesia ꝓstantina instituebat venetos tantū: non ꝓsiderans q̄ qui iusticiā facit acceptus est deo: ⁊ beneficia ecclesiastica p successionē possideri nō possunt. vnde papa mādat cuidā legato existēti in pribus illis quatenus moneat eundē patriarchā vt clericos litteratos ⁊ idoneos vnde cūq̄z fuerint instituat in ecclesijs p̄dictis: ⁊ p̄cipue in maiori ecclesia: qō si nō fecerit indignū se reddet ⁊ vt iste legatus cōpellat aliaz nationū clericos ad suam obīam venire nec dissimulet quin significet hoc ꝺño pape: vt ipse p hoc intelligat vtz sit vez vt ipse patriarcha vt ꝺz hoc ꝓmiserit: Ber. Nō q̄ collatio bñficioz nō ē oīo in mera ptāte superioris. nā de ea distribuere ꝺz sicut bonus p̄familias si habēdo apud se acceptionē p̄sonaz. ſz ergo valeat collatō aliter facta superior tamē peccat qui nō ꝺz apud se ꝺiciū ratiōis. facit. c. graue. ꝯ. de p̄bē. ⁊ sic limita ea que habent in. c. relatū. ꝯ. de p̄bē. Nō secūdo ibi maxie in maiori. q̄ in ecclesia cathedrali debēt institui idoneiores clerici q̄z in alijs qñ habēt multa ardua explicare cū epīs. ⁊ faciūt vnū corpus cū eis. in. c. nouit. ⁊ in. c. q̄to. j. de bis q̄ fiūt a p̄la.

Et nō q̄ pōt appellari ecclesia cathedralis ecclesia maior vnde ſz inter ecclesias nō possit ꝺici maioritas cū vnica sit ecclesia habēs diuersa mēbra. xxiij. q. i. loquit. tamē respectu maioris p̄eminētie pōt vna ꝺici maior. Nō tertio q̄ clerici forēses residētes in certa ecclesia vel ꝺiocesi tenent obedire ꝺiocesano. nā rōne domicilij sortiunt fox eius. ad boc. c. fi. ꝯ. de fo. ꝓpe. Altio nō q̄ deus nō ꝺz boies alicuius natiōis chariores ſz in oi natione qui facit iusticiā est ei acceptus. aliqua vtilia nō p̄nt colligi ex tex. q̄ satis ē clarus. Jn glo. sup v̄. hereditario ibi nō facit iure successionis. ſz ꝯ boc facit iste tex. nā hic veneti hēbant collationem a patriarcha ⁊ sic nō iure successiōis ⁊ nihilominus boc reprobat hic. So. īstituēdo semp boies certe natiōis videt q̄ illa beneficia sint quōdāmodo debita illi natiōi vnde videt collatio nō libera. Ex quo infero q̄ certū beneficiū nō ꝺz semp cōferri boibus alicui⁹ cognatiōis ne tale beneficium videat debitū illi cognatōi vnde videt collatio nō libera. ⁊ p boc bene facit tex. in. c. venerabilē. de ele. in fi. Jn glo. in v̄. vndecūq̄z ibi oēs erant extranei. ⁊ ꝟ ió q̄ ecclesia ꝓstātinopolitana tunc de nouo fuit ꝓuersa ad fidē vnde nō erāt ibi clerici inde geniti sed oportebat assumere extraneos. Jn ea. glo. ibi locus nō obstat. nō bene glo. q̄ extranei⁹ licite pōt institui in beneficio dūmō alꝫs ñ cōstet de sua idoneitate credo tamē q̄ vbi inde geniti eēnt idonei q̄ nō debēt postponi pp extraneos. p quo vide tex. nō. in. c. nullus iuitus. lxi. di. ⁊ q̄z q̄z loquat in epīs rō tamē tex. ē cōis ad alia beneficia. ⁊ eēt valde honestū ⁊ fructuosuz vt qſq̄ in patria sua beneficiaret vt sic vnus nō occuparet beneficia vel stipēdia alterius nec daret materia depaupandi beneficia ⁊ inducūt facilius ad residēriā tales indigene q̄z extranei. Alie glo. sunt faciles.

c **Cum veniſſent** Jnstitutōes ⁊ cu stodie possunt ꝺō iure spāli ad nō epm̄ ptinere ⁊ pendente lite cū ꝺioceſano defendit in possessiōe. h. d. vt sic. Si possidet ius instituēdi is ad quē de iure cōi nō spectat pendente iudicio pprietatis in possessiōe defendit. Diuidit i tres ptes. Jn ꝑma ponit allegatio p archiepo. Jn secūda allegatio p archidiacono ibi iter alia. Jn tertia interlocu/

tio ꝛ ſub certa forma diffinitiue commiſſio ibi nos igitur.

Caſus lr̃alis. Inter archiepm eboracen̄. ex vna pte ꝛ archidi. richimūdie. qō vertebaꝫ ſup inſtōnib⁹ ꝓſonaꝝ ꝛ cuſtodia eccleſiaꝝ vacantiū. Que q̄ſtio dū deuoluta eſſet ad ſed̄e apo. ex pte archiepi fuit ꝓpoſitū q̄ inſtitutio ꝓſonaꝝ ꝛ cuſtodia eccleſiaꝝ vacantiuz ſpectabant ad ip̄m in dioceſi ſua tā de iure cōi q̄z de ꝓſuetudine gnāli. Ex quidā ante ceſſores ipſius cōmiſerūt quibuſdā archidi. richimūdie p ſonaliter tā inſtōnem q̄z cuſtodiā. vnde petebat ꝓcurator archiepi vt archid. illaſ dimitteret liberaſ ꝛ quietas. Ex ad uerſo rn̄debaꝫ q̄ archieps nō ꝓ̄oaliter ſz realiter ꝓpetuo cōceſſit tā inſtōem q̄z cuſtodiā archid. qui tūc erat de conſenſu capituli ſui ꝛ archidiaconat⁹ ipſe fuerat ī cōtinua poſſeſſiōe iſtaꝝ dignitatū ꝛ aliaꝝ libertatū tpibus multoꝝ archiepoꝝ ꝛ archid. ꝛ ipſe archieps ſine q̄libet ꝓditiōe archidiaconatū ip̄m ꝓceſſit eidē: ſz poſt ꝓceſſionē dicebat archieps q̄ cōceſſerat eidē archidiaconatū exceptis inſtōne et cuſtodia eccleſiaꝝ. Preterea dicebat archieps q̄ archid. abiurauerat illas dignitates. do. pa. bis ꝛ alijs auditis interlocutus fuit: q̄ archid. defēdendus eēt in poſſeſſiōe ip̄arū libertatū donec ex pte archiepi ꝓbaret q̄ libertates p̄dicte ꝓceſſe fuiſſent archidiaconis ꝓſonaliter. cū in hoc caſu ꝛ tā ante ꝓceſſionē archidiaconatus q̄z poſt ꝛ in ipſa cō ceſſiōe archieps dictas dignitates potuit licite retinere vel donec ꝓbatū fuit archidiaconū illas abiuraſſe: ſed in caſu iſto ſi cōceſſio fuit realis nihil vtilitatis accreuit archiepo: q̄ papa ad petitionē eboracen̄. eccleſie vel ēt p ſeip̄m archidiaconatui ꝓuidebit. Si ergo alterutꝝ iſtoꝝ fuerit legitīe ꝓbatū. ſilentiū imponaꝫ archidi. ſuper libertatibus illis. ꝛ ſi neutꝝ ꝓbatū fuerit imponaꝫ ſilentiū archiepo. Ber.

Nō p̄mo ar. opti. ex tex. ꝛ q̄ſi ex̄p̄ſſum q̄ inſtitutio ꝓſonarū inſtituendaꝝ in bn̄ficijs ꝛ cuſtodia bn̄ficioꝝ vacātiū de iure cōi ptinent ad ep̄m loci. ꝓ hoc. xvi. q. vij. oēs baſilice. ꝛ vide glo. in. c. q̄z q̄z. de elec. li. vi. ꝛ. c. cū ex iniūcto. in fi. j. de bere. Nō ſecūdo ibi quā ō ꝓſue. ꝛc̄. q̄ ꝓſuetudo poteſt ꝓcurrere cū iure cōi ꝛ illud reddere fortius ꝛ ſic ꝓſuetudo diſponēs id qō ius cōe vī aliqd addere. ꝓcor. c. ſopite. j. de cenſi. ꝛ facit ad mām. c. i. de cōſti. li. vi. Nō tertio ep̄m cū ꝓſenſu ſui capituli poſſe ꝓcedere īferiori dignitati iura ꝑtinētia ad dignitatē ſuā. Et nō q̄ cōceſſio ſemel facta p vnū ep̄m cū cōſenſu capituli nō pōt reuocari ad ſucceſſorem. Nō q̄rto ar. opti. ex tex. q̄ archidiacon⁹ de iure cōi nō bz cuſtodiā eccleſiaꝝ vacantiū. Itē nō q̄ verba generalia ꝓlata ad cōplacentiā alicuius nō inducūt obligatōez ſeu diſpōnem. ad hoc quotidie allegaꝫ iſte tex. lz. n. gnāliē iſte archidiaconus dixerit q̄ de oībus redditibus faceret ad placitum ſuū nō tn̄ p hoc fuit obligatus vt illas libertates dimitteret ad votū ep̄i. ꝛ facit q̄ verbū plz ī portat arbitriū boni viri. l. tbais. §. ſororē. ff. de fideicommiſ. liber.

Nō ibi nos igit̄ interlocuti fuim⁹. q̄ ſnīa poſſeſſionis dē interlocutoria gl. in. c. fi. de iudi. ꝛ in. c. cū ad ſed̄e. de reſti. ſpo. dicit q̄ eſt diffinitiua glo. in. c. ꝓſultatiōib⁹. ē. de of. dele. dicit q̄ eſt q̄ſi diffinitiua. Itē nō ibi vel impediret. q̄ licitū eſt ad redimēdū vexationē ſuā vti vbis gnālib⁹ ad ꝓplacētiā illius de cuius vexatiōe timetur. Itē nō q̄ lz ꝓfeſſio emanat cū certa q̄litate nihilominus pōt aduerſari⁹ recipe ꝓfeſſionē quaten⁹ facit pro ſe ꝛ reijcere qualitatem quatenus facit contra ſe dūmodo ꝛ illam q̄litatem ſit aliqua ſtricta p̄ſūptio. ita notabiliter colligit ħ iuncta gl. nā archieps ħ fatebaꝫ cōfeſſionē fuiſſe factā p predeceſſorē ſed dicebat eā fuiſſe ꝓſonalē ꝛ ſtaꝫ cōfeſſioni archiepi reſpectu cōfeſſionis. ſz quatenus dicit q̄ fuit ꝓſonalis incūbit ſibi onus ꝓbādi. q̄ ex lōgeua ꝛ cōtinuata poſſeſſione archidiaconoꝝ erat p̄ſūptio q̄ eēt realis ꝛ ſic preſumebaꝫ ꝛ qualitatē adiectā ꝓfeſſioni archiepi. ꝛ optime facit iſte tex. ad nō. p bar. ī l. aurelī⁹. in. §. itē queſijt. ff. de libe. legata. vbi dicit q̄ ſi cōfiteor me occidiſſe ſemproniū ad defenſionē meaz pōt aduerſarius cape ꝓfeſſionē ꝛ me reſpectu occiſionis ꝛ repellere q̄tenus ē. ꝓ ſe reſpectu defenſiōis q̄ p̄ſūptio eſt ꝛ occidēt̄ p̄ma fr̄ōte cū ſit act⁹ a iure dānat⁹ ꝛ tō incūbit mihi on⁹ ꝓbādi q̄ ad defēſionē feci. ꝛ hoc bn̄ nō. nā regulr nō pōt quis recipe ptē ꝓfeſſionis ꝓ ſe ꝛ ptē reijcere exquo cōfeſſio emanat ſub certa q̄litate ꝛ ꝑtinet vnū factū. vt nō. in. c. i. de cōfeſ. li. vi. ꝛ in. d. §. itē queſijt. ꝛ in. l. ſiquidē. de excep. dixi in. c. bone. ij. de poſtu. pla. Alteri⁹ nō q̄ poſſeſſio ꝛ ius iuuata vā p̄ſūptiōe alicui⁹ tituli ꝛz clare nō ꝓſtet de q̄litate tituli ſufficit ad repellēdū ꝓprietariū illi⁹ iuris niſi clare ꝓbet defectū tituli p̄ſumpti. ꝛ eſt in ħ iſte tex. nō. limitāſ multū. c. cū ꝓpone. de ꝓuile. li. vi. qō ſic declaro. nā ius cōe ħ faciebat ꝛ archidiaconū ꝛ ꝓ archiepo erat poſſeſſio ꝛ ei⁹ titul⁹ p̄ſūptus q̄ clare nō cōſtabat q̄ cōceſſio fuiſſet facta archidiaconatui realiter ſz pp̄ p̄ſūptionē q̄ erat ꝓ eo quia ꝓſtabat de ꝓceſſione p ꝓfeſſionē archiepi p̄ſumebaꝫ q̄ eēt ꝓfeſſio realis ex lōgeua ꝛ ꝓtinuata poſſeſſione iuuata hac p̄ſūptiōe ſufficit ad repellēdū archiepm niſi archieps ꝓbauerit defectū tituli aſs ātē regr̄ poſſeſſio ſola nō ꝓdeſt ꝓtra ꝓprietariū in iudicio ꝓprietatis. vt ꝓbaꝫ in. c. cū eccleſia ſutrina. de cā poſ. ꝛ ꝓpri. Nō ibi abiuraſſe iūcto fi. vbi p iuramentū vel rōne iuramēti īponiꝫ filētiū archidiacono ar. op. q̄ ex iuramēto pōt agi ꝛ excipi ꝛz iurātē vt cōpellaꝫ ad ipſius obſeruantiā. Et īducit̄ hec lr̄a ad qōnē nunquid ex iuramēto extraiudiciali deꝫ actio vel officij īploratio. de quo. j. latius dicā. Nō ibi vel ad petitionē ꝛc̄. q̄ eccleſia pōt petere vt vnicuiq̄z dignitati inferiori ī ea exñti ſuetur ius ſuū integꝝ ēt ſi exñs in illa dignitate aliquo īpedimēto agere nō poſſit. ꝛ eſt in ħ bo. tex. vt nō ſolū ep̄s agere poſſit ꝓ eccleſijs ſibi ſubiectis vt in. c. fi. de ſucceſ. ab īteſt. ſed quelibet eccleſia pōt agere ꝓ iurib⁹ dignitatū ꝛ bn̄ficiorū ſuoꝝ in ipſa eccleſia q̄ intereſt eccleſie vt mēbra ipſi⁹ ī ſua integritate ꝓſeruēt. Itē nō ibi vel p noſmetipſos. ꝛ tene mēti bn̄ tex. q̄ ſupior ex officio ſuo ēt nō īploratо pōt ꝓſulere eccleſijs maxie q̄n rectores eaꝝ ex aliquo īpedimēto ſi pn̄t agere. ꝛ notabiliter facit iſte tex. q̄ ſupior pōt indulgere reſtitutionē in integꝝ eccleſie nō petēti ſic ēt in mīori in l. iiij. §. hoc aūt iudiciū. ff. de dam. infec. vbi nō. p Bar. et alios q̄ iudex pōt ex officio ꝓcedere reſtitutionē in integꝝ mīnori ꝛ aliter ex officio ſuo ſibi ꝓſulere ꝛ hoc rōe publice vtilitatis. ſic limita nō. p Inno. in. c. ad noſtrā. de iureiu. ꝛ in. c. q̄n vt lite nō ꝓteſtata. In g'o. i. ibi ſi ī plebibus. illō c. facit q̄ cuſtodia eccleſiaꝝ vacātiū ptīet ad archidiaconū ꝛ ad hoc. c. gl. nihil īfra rn̄det ſed dūtaxat examinat articulū iſtōnis ī quo vī bñe bonū itellectū ſed nō explicat. Sed ꝓclude veritatē ſic q̄ collatoria iſtitutio tituli ptinet de iur̄ cōi ad archiepm vn̄ ī tota ſua dioceſi bz intentionē dē iure cōi fūdatā. ꝛ vltra iura allegata in glo. vide tex. in. c. cū ex ī iuncto. in fi. de bere. vbi dicit tex. q̄ tā iſtitutio q̄z deſtitutō de iure cōi ptinet ad ep̄m. vnde ſi ī aliq̄ iuris pte repiꝫ iſtitutionē ſeu collationē ptinere ad īferiorē itellige ō iure ſpāli. puta ex p̄uilegio vel p̄ſcriptiōe ꝛ ſic itellige. c. ſeq. ꝛ vide bo. glo. in. c. q̄z q̄z. de elec. li. vi. ꝛ qō nōt Jo. an. in regula qō ob gr̄am. de reg. iur. ī mercu. ꝛ idē dicit in ꝓfirmatione electiōis facte ad dignitatē īferioꝝ. bz. n. ep̄s de iure communi ius ꝓfirmādi ēt ſi electio ſit facta de abbate. vide tex. iūcta glo. xix. q. ij. ī. c. j. ꝛ idē dic de electōibus ep̄oꝝ reſpectu archiepi. ē. de elec. in. c. nihil. ꝛ vide qō le. ꝛ nō. in. c. cupiētes. eo. ti. li. vi. Et cuſtodiā eccleſiaꝝ vacantiū ſequitur ius ꝓferēdi. vnde tene hāc regulā q̄ q bz ius inſtituēdi ſeu ꝓferendi bz cuſtodiā illi⁹ eccleſie vacātis. vt ē gl. nō. cōiter approbata in. c. cū vos. de of. ord. quā ſemp notabis. vnō cū de iure cōi īſtitutio ptineat ad archiepm idē pōt dici de cuſtodia. Notabis tn̄ q̄ p̄ſcriptio iſtōnis extēdit ſe ad cuſtodiā q̄ acceſſoriū ſequiꝫ p̄cipale. vt ī regula acceſſoriū. li. vi. ꝛ de hac cuſtodia vide qō plene dixi ī. c. bōe. de app. ſz iſtitutio corporal q̄tenus ē executio iſtōnis facte de iure cōi ptinet ad archidiaconū. ꝛ ita loquūt iura allegata ī gl.

In gl. ī vbo donec ꝓbatū ibi archieps ꝓfeſſus fuit. nō bn̄ glo. ꝓ bis que dixi ſup tex. q̄ ꝓfeſſio cū certa q̄litate facta p̄iudicat ꝓfitenti reſpectu ſubſtātie cōfeſſionis. nec pōt ſe fundare ſup qualitate ſi ꝛ illā iſtat preſumptio. quod declara vt. ē. dixi ī notabilib⁹. In ea. gl. ibi ſz trāſactio. nec

dñia ĩter pactũ ⁊ trãſactionẽ iure nõ ꝓbaꝫ. Sz nõ theoricã glo. q̃ ſequiꝫ in v. boc tñ. vſq; ad fi. ad ꝙiecturãdũ vtr cõfeſſio fuerit realis an perſonalis. ⁊ vide plene per Bar. in l. pater filie. ff. de ꝓui. lega. Raro tñ oꝛiꝫ de boc dubitatio cũ in cõceſſiõe ſoleat hoc exprimi. hẽs tñ ex gl. ⁊ ex tex. q; in dubio recurrendũ ẽ ad varias ꝙiecturas ⁊ ꝑm q; vrgẽt dicemus eã fuiſſe realẽ aut ꝑſonalẽ. Jn glo. in vbo abiurraſſe ibi tangit rẽ familiarẽ. nõ bñ banc ſolutionẽ ⁊ ſequentẽ ⁊ nõ tradas vnq; oblitioni. nã ſatis boc ꝓbaꝫ hic iũcto tex. q; iuramẽtũ ꝓtitũ ꝑ prelatũ ſup iuribus ecclefie valet ⁊ tz q̃tenus ꝓiudicat ipſi prelato ſz nõ q̃tenus ꝓiudicat ecclefie. nã hec abiuratio iſtoꝝ iuriũ fcã ꝑ archidiaconũ ꝓiudicat ꝑſone abiurãtis qz ĩponiꝫ ſibi ſilentiũ ita q; nõ potuit ãplius vti bis iurib⁹ ſz nõ ꝓiudicat dignitati archidiaconatus. qz vt dicit tex. ad petitionẽ ecclefie vel ex iudicis officio mero ꝙſulet dignitati archidiaconatus. ⁊ dic q; ꝙſulet tur deputãdo aliquẽ qui noĩe dignitatis exerceat hec iura illo archidiacono abiurãte excluſo. Hoſti. tñ ⁊ Abb. aliꝫ ꝛ ſentiũt. videnꝫ. n. in effectu banc diſtinctionẽ facere q; aut ꝓlatus indebite alienauit iura ecclefie ſine iuramẽto ⁊ tunc põt ipſemet venire ꝛ ⁊ illa iura noĩe ecclefie repetere. vt in c. ſiquis preſbyteroꝝ. de reb⁹ ec. nõ alie. aut alienauit cuz iuramẽto ⁊ tũc ſi in inſtitutione ſua iurauit nõ alienare primũ iuramẽtũ ꝓiudicat ſecũdo vñ põt ꝛuenire nõ obſtante ſecũdo iuramẽto. vt in. c. ĩtellecto. de iureiu. aut nõ iurauit ꝓus nõ alienare ⁊ tũc iuramẽtũ ſtrigit eũ ad nõ ꝛuemẽduz dũmodo poſſit ꝑ aliũ eccleſie ꝙſuli. ⁊ ꝛ caſu ĩtelligũt iſtum tex. ſed ſi nõ põt ꝑ aliũ ꝙſuli tũc poterit ꝛuenire ne iuramẽtũ ſuũ preiudicet eccleſie. Sed certe hec dicta nõ ſũt vſq; quaq; va. ⁊ ꝑmo vide glo. nõ. in ꝛriũ in. c. i. de ĩteg. reſti. que dicit q; ſi ꝓlatus in ꝛctu iurauit nõ ꝛuenire nec petere reſtõnẽ in integrũ q; nibilominus ſi eſt eccleſia leſa poteſt iuramẽto nõ obſtãte petere reſtõnẽ in ĩtegrũ. Et nõ ſemp illã glo. ꝓbaꝫ rõne. nã anteq; ꝓlatus ſit admiſtrator eccleſie nõ põt ꝑ ſuũ iuramẽtũ vinculare ſe. ⁊ obligare ad nõ ad miniſtrandũ. nã quẽadmodũ nõ põt ſponte a ſe abdicare titulu⁹ prelature. vt in. c. q; in dubijs. ⁊. c. veniẽs. de renũ. ⁊. l. legatus. ff. de of. ꝑſi. ita nõ põt titulo remanẽte obligare ſed ad fideliter non adminiſtrãdũ iura eccleſie. ⁊ ꝑ boc vñ tex. in. c. ꝓuenit. de iureiu. vbi ꝑm vnã lec. ꝓbaꝫ q; iuramẽtũ nõ ſtringit ꝓlatũ quo minus poſſit repetere bona eccleſie. vñ do. an. hic ſequẽdo mentẽ glo. facit hãc diſtinctionẽ q; aut ꝓiudiciũ prelati ẽ ſepabile a preiudicio eccleſie et tũc valet iuramentũ q̃tenus preiudicat prelato ſed ſi preiudiciũ ẽ ĩſepabile. qz nõ põt preiudicare prelato quo minus ẽt preiudicet eccleſie tũc iuramẽtũ nõ eſt obligatoriũ. vnõ ad ꝓpoſitũ cũ iura de q̃bus hic ĩ tex. cõcernãt quãdã honorificẽtiã ipſius prelati iuramẽtũ preiudicat prelato ſz nõ dignitati. vt dixi. ſz ſi tũc eẽt preſtitũ ſup re eccleſie corporali tũc nõ valeret iuramẽtũ qz nõ põt ꝓuari tali re quominus dãnũ ẽt ĩferaꝫ eccleſie. Aduerte nã boc exẽplũ ita generale nõ plz qñ ſup re corporali põt ĩferri ꝓiudiciũ dũtaxat prelato. vtputa ſi res ptinebant ad menſã ſuã tm̃. nã valebit abiuratio ſua in vita ſua ſz non fiet ꝓiudiciũ dignitati poſt ei⁹ mortẽ. vide tex. op. in vſi. feu. colla. x. ỏ caplis cor. c. i. vbi dr̃ q; ſi prelatus bẽbat feudũ ptinẽs ad menſã ſuam ⁊ cõmiſit felloniã. i. delictũ ꝛ dñm tũc auferr̃ ſibi feudũ ĩ vita ſua ſed ꝓiudiciũ nõ fit dignitati qz poſt mortẽ ſuã redibit ad eccleſiam. idẽ nõ. in. c. veniẽs. de trãſac. nã ſi prelatus trãgit ⁊ leditur i bonis ptinẽtib⁹ ad menſam ſuã ꝓiudicat ſibi trãſactio in vita ſua ſz ſi nõ poſſet onera eccleſie ſuſtinere, ꝑpter diminutionẽ reddituũ tũc poterit ꝛuenire noĩe eccleſie. ita notabiliter dicit Hoſt. i. d. c. veniẽs. Ad ꝓpoſitũ ergo ꝙclude q; vbicũq; preiudiciũ ꝓlati eſt ſepabile a ꝓiudicio eccleſie iuramẽtũ ꝑ eũ preſtitũ ſibi nocebit ſz nõ eccleſie ſecus vbi preiudiciũ nõ eſt ſepabile. puta qz oĩa bõa ſũt cõia ⁊ ipſe ꝛbendo ĩ illis iurauit in dãnũ eccleſie. nã tale iuramẽtũ nõ valet vt i. d. c. ꝓuenit. cũ ſi. Et ad predicta vide bonã glo. in cle. vnica. de in ĩte. reſt. que dicit. Nũquid capl̃z debeat reſtitui ſi ledit̃. ⁊ quid in ꝑſonis illi⁹ capituli. Jn ea. gl. ibi nõ tria ⁊ c. glo. ꝛ colligit tria nõ. in ꝓncipio ⁊ quartũ ĩ fi. glo. Primũ eſt q; factũ prelati nõ preiudicat eccleſie ſz ꝛ nõ ẽ notabile ĩmo iura i hoc ſunt clara. vt. xij. q. ij. ſine exceptiõe. ⁊ in. d. c. ꝓuenit. cũ multis ſi. Scõm notabile q; iuramẽtũ prelati valet in dãnũ eccleſie. ſz ꝛ notabile non colligit ꝛ ſed potius ꝛrium iõ declara vt ſupra dixi. Tertio nõ q; eccleſia põt agere ſine prelato. ⁊ boc notabile põt colligi ex tex. dupliciter. Primo q; eccleſia eboracẽſis aget ſup bis iuribus excluſo archidiacono. Secũdo põt ĩtelligi q; aget ꝛ archiep̃m ⁊ ſic ſine ipo archiepiſcopo q; ẽ ꝑlat⁹ eccleſie. ſed q̃ten⁹ ĩtelligit ꝓmo modo dixit ideo q; hic agit ſine archidiacono qz reddidit ſe indignũ ꝑ iuramentũ. quatenus intelligit ſecũdo modo dicendũ ẽ q; ex quo lis ẽ ĩter capl̃m ⁊ prelatũ nõ põt intercedere ꝙſenſus prelati qz nũq; conſenſiſſet ꝛ ſe. Et de mã dic vt nõ. in. c. edoceri. de reſcrip. ⁊ in. c. ſignificauit. de appel. Vltio glo. colligit q; agenti ĩterdicto vti poſſidetis nõ obſtat exceptio abiuratonis. ⁊ ꝑ ꝛ facit q; ĩterdictũ vti põſſidetis ẽ poſſeſſoriũ. vt i in. c. lz. de ꝓba. vñ is obtinet q; ꝓbat ſe poſſediſſe tpe litis ꝙteſta. vt inſti. de interdic. in. §. bodie. iõ exceptio abiurationis cũ cõcernat ius ꝓprietatis nõ obſtat ĩterdicto poſſeſſorio qz nihil cõe bz ꝓprietas cũ poſſeſſiõe. l. nãliter. §. nihil cõe. ff. de acqui. poſ. Et ſi diceremus ꝛrium ſequeretur q; dñs rei poſſeſ. ꝓpria auctoritate poſſz turbare qõ ẽ ꝛ. l. ſiquis. C. vnde vi. ⁊. xvi. q. vi. placuit. nã boc notabile non ẽ vex in ſe. Sz aduerte qz ex lr̃a poſſet colligi ꝛriũ. nã hic papa ꝓnũciauit archidiaconũ tuendũ in poſſeſſione donec fuerit ꝓbatũ ipſum abiuraſſe ⁊ c. ergo exceptio abiuratonis obſtitit archidiacono. ⁊ vr̃ ſentire glo. q; ꝛ fuit actũ interdicto vti poſſidetis. Sz ꝛ hoc facit qõ ꝑdixi qz nõ debuit admitti exceptio abiuratõis. Jtẽ qz debuiſſet papa ferre diffinitiuã ſup poſſeſſorio. nã vbi agit̃ nudo poſſeſſorio ferẽda eſt diffinitiua. vt in. c. fi. de iudi. ⁊ ibi plene dixi vt i. c. lz ꝑall. Odetu bui⁹ ꝛrij ⁊ alioꝝ que poſſẽt formari Jnno. ꝛ ⁊ multi alij doc. multũ iſiſtunt ponẽdo varias lecturas ad tertũ ſed breuiſſime collige quattuoꝝ lecturas. Prima q; ꝛ fuit actũ ĩterdicto vti poſſidetis ex pte archidiaconi. ⁊ ad tex. dũ dicit donec ꝓbatũ fuit ⁊ c. rñdẽt quidã vt refert Jnno. q; dz intelligi de ꝓbatiõe fiẽda in iudicio, ꝓprietatis poſtmodũ incohando. ⁊ ſic nõ fuerat admiſſa ĩ boc iudicio poſſeſſorio exceptio abiurationis ſz reſeruaꝫ ĩ iudicio ꝓprietatis. iſte ĩtellectus lz ſit verus in ſe tñ nõ ꝙſonat lr̃e qz dictio donec eſt cõtinuatiua. Jtẽ clari⁹ ꝓbaꝫ ꝑ verbũ ĩterlocuti fuerim⁹ qz ſi fuiſſet lata diffinitiua fuiſſet actũ tm̃ poſſeſſorio. Jtẽ archiep̃s ĩ ꝓncipio ꝓmo ꝓpoſuit ⁊ dixit q; de iure cõi ⁊ gnãli ꝙſuetudinẽ illa iura ptinebãt ad eũ iõ nõ fuit actũ ꝛ poſſeſſorio tm̃ quapropter hec lec. non plz. Secunda lec. ẽ q; archiep̃s ꝛ fuit actor agẽdo ꝙfeſſoria vel negatoria ſup iſtis iurib⁹ ꝓponendo. ſ. q; hec iura ptinebant ad eũ ⁊ ſic petebat ꝓnũciari. archid. ſe defendebat ⁊ qñ iudici ꝙſtitit de poſ. archid. ꝓnunciauit ĩterloquẽdo eum tuẽdum ĩ poſſeſſione donec ⁊ c. nã oĩa q̃ accidunt poſt lit. ꝛte. marie ptinent ad officiũ iudicis. l. ediles. §. ĩtẽ ſciendũ. ff. de edil. edic. ⁊ in. c. ſignificante. de appe. ⁊ ꝛ lectura ẽ ſatis bona ⁊ ꝑ ea facit q; ꝓcuratores archiep̃i ꝓmo ꝓpoſuerũt ⁊ ꝑm banc lec. non colligit̃ iſtud vltimũ notabile glo. Sz nõ ex hac lec. q; lz ſit actũ tm̃ petitorio nihilominus ſi in ꝓceſſu negocij ꝙſtat iudici reũ eſſe in poſſeſſiõe põt ex officio ſuo ꝓnũciare illũ in ea tuendũ vſq; ad exitũ dicte cauſe.

Tertia lectura q; hic fuit actũ petitorio ⁊ poſſeſſorio vnõ obſtitit exceptio abiuratiõis reſpectu ꝓprietatis. Et ꝑm hũc ĩtellectũ nõ ſemp ex iſto tex. q; vbi agit̃ ſimul̃ petitorio ⁊ poſſeſſorio ⁊ ꝑmo ꝙſtat de poſſeſſiõe põt iudex ꝓnũciare ſup poſſeſſorio dilato iudicio ſup ꝓprietate. ar. in. c. cũ dilectus. de ꝙſue. Et hoc ſingul̃r limitat. c. cũ dilectus. de cã poſ. ⁊ ꝓprie. vbi dr̃ q; vna ſnĩa dz terminari. nã illud ꝓcedit niſi prius ꝙſtet de poſſeſſorio. Aliud etiã nõbiſ q; vbi prius ꝓnunciaꝫ ſup poſſeſſorio. ſnĩa dr̃ ĩterlocutoria ⁊ ſic nõ eſt neceſſe ſuare ſolẽnitates diffinitiue. nã cũ ſnĩa ferenda ſup petitorio abſorbeat ſnĩam ſup poſſeſſorio. vt i. d. c.

cū dilectus.nō pōt dici ſnīa illa diffinitiua cū nō diffiniat tam cām.adhoc glo.nō.in cle.i.de ſequeſ.poſ.⁊ fru. Ultima lec.q̄ hic ꝓtes ſimplr̄ iuerūt ad papā ⁊ nulla actōe ꝓpoſita ſimplr̄ ꝓpoſuerūt pape.⁊ q̄ pape ꝑus ꝓſtitit ō poſſeſſione ſup ea ꝓnūciauit.nā cora papa nō eſt neceſſe ꝺuare oīa ſolēnia iudicij.vt nō.in.c.vnico.de li.ꝓte.⁊ p hoc habet clariſſime itellectus buī⁹.c.qui ſolet difficilis reputari

Aliō ꝫ predicta ⁊ ꝫ tex.op.videt.n.q̄ ex alio nō debuit admitti arebieps adducēdo iuramētū archidiaconi q̄ hoc iuramētū fuit extraiudiciale ergo ex eo non potuit ꝓpetere actio.vt in.l.ſiqs ꝑ eo.ff.de fideiuſ.vbi vī colligi q̄ ēt nāt obligatio nō oriꝛ ex tali iuramēto.naz fideiuſſor nō potuit ibi accedere ergo nālis nō fuit orta cū fideiuſſor poſſit accedere nāli obligatiōi.So.vt clare intelligas hāc mām maxime tu canoniſta ſciēdū q̄ qōdā ē iuramētū litis deciſorium qō.l.pſtat in lite i ſupplemētū ꝓbatiōis.⁊ ex tali iuramento ꝺm vtrū q̄ ius ꝺat actio.l.actori.C.de iureiu.⁊.l.ſi dño ff.eo.ti.Quoddā ē iuramētū ꝓfirmatoriū qō ꝓfirmat ꝫctū alīs inhibitū.vt in caſu.c.ij.de pac.li.vi.vel qñ ēt preſtat ſuper ꝫctu alīs a iure ꝑmiſſo ⁊ tunc non agit ꝓprie ex iuramēto ſed ex actiōe ex ꝫctu ſz iuramētū opat notabilē effectum q̄ iter cetera accumulat forꝫ foro.nā ſi pſtat int laicos pōt laicus ſup illo ꝫctu nedū in foro ſeculari ſz ēt i eccleſiaſtico rōne iuramenti ꝓueniri.tex.eſt notabilis in.c.cū.c.laic⁹.de fo.cōpe.li.vi.vñ iuramētū hoc caſu nō mutat forꝫ ſed accumulat forū eccleſiaſticū foro ſeculari ita q̄ ē i optōe actoris coram quo velit agere.Et ex hoc ſumas bonā cautelaz q̄ in quolibet ꝫctu facias pſtari iuramētum.Quoddā eſt iuramētū obligatiōis inductorium ⁊ de iſto dubitat vtr̄ ex eo ꝓpetat actio nā cōis opi.legiſtaꝝ ē q̄ nō cōpetat actio.per d.l.ſiquis ꝑ eo.ibi tñ bar.dicit ſec⁹ de iure canonico.⁊ voluit q̄ ſi pactū nō preceſſit iuramētū q̄ ex tali iuramēto extraiudiciali nulla oriꝛ obligatio etiā nālis.Exemplū iuro q̄ ꝑ me faciā certum qd nullo pacto ꝑus ꝓcedēte iter nos. ſic intellexit illā.l.ſiquis ꝑ eo.ſecus ſi preceſſit pactū nudū nā ſi preceſſit pactū oriꝛ obligatio nālis ex q̄ tñ de iure ciuili nō agit.l.iuriſgētiū.ff.de pac.Sz do.an.in.c.cū ꝓtingat de iureiu.poſuit notabile dictū q̄ ſatis mihi plz q̄ vbi preceſſit obligatio nālis tūc ex iuramēto ſubſequēti ꝺat actio ēt de iure ciuili.adducit.l.vt iuriſiurādi.i pn.ff.de ope.lib. nā ibi libert⁹ iurauit ſe preſtare operas dño ꝺmanumiſſori ⁊ ex tali iuramēto extraiudiciali efficaciter fuit obligatus q̄ nō ꝓtingit ex alio niſi q̄ ibi p̄ceſſerat obligatio nālis.nā libertus ꝓp beneficiū libertatis receptū obligat dño nāliter vt in.c.cū in officijs.de teſt.⁊ in.l.ſz ⁊ ſi.§.ſcire.de pe.bef. ergo idē dicēdū vbicū q̄z p̄cedit obligatio nālis puta nudū pactū.ad idē facit.l.i.ff.de ꝓſti.pecu.vbi agit ex cōſtituto cōiuncta obligatiōe nāli p̄cedēte ergo fortius ꝺz actio competere ex iuramēto ſubſequēti.Ad idē adduco.c. p tuas.⁊ q̄ō ibi nō.de arbi.vbi agit ex ꝓmiſſo iuratorio fac.l.penul.C.e.Si aūt nō p̄ceſſit obligatio nālis tūc ꝛz ibi q̄ ꝺat actio de iure canonico ſecus de iure ciuili. Aduerte tamen q̄ Inno.dicit hic ⁊ in.c.nouit.de iudi.q̄ ex iuramēto extra iudiciali nō ꝓpetit actio ciuilis ſz tm̄ agit officio iudicis rōne peccati.⁊ ſic itellexit iſtū tex.⁊.c.nouit. Refert alios tenere ꝓriū quos ſequit ħ Oſt.nā cū de iure canonico deſ actio ex nudo pacto.vt in.c.i.⁊.ij.de pac.fortī⁹ ex iuramēto.⁊ vī ſentire Jo.an.ħ ⁊ in.d.c.i.⁊ facit.xij.q.iij.quinq̄z. puto breuiter q̄ ex tali iuramēto poſſit agi multis modis ō iure canonico. Primo p viā denūciationis q̄ peccat non ſuādo iuramētū.⁊ iſte caſus eſt clarus ⁊ ꝓbat in.d.c.nouit.Sc̄o vt manu regia petat obſeruatio iuramēti.nā alteq̄z actiōes eēnt ꝓdite a iure ciuili de⁹ mādauit iuramenta ſuari.vt in.c.⁊ ſi xp̄s.de iureiu.quo p̄ſuppoſito q̄ ſpecifica actio ciuilis nō cōpetat nihilominus a miniſtro dei pōt peti vt faciat iuramētū ſuari.ar.eoꝝ q̄ nōt Inno.in.c. que in eccleſiaꝝ.de ꝓſti.Tertio poterit agi p viā cuiuſdā ītimationis.vt intimet iudici eccleſiaſtico illum ſtare in peccato ⁊ in hac ītimatione nō eſt neceſſaria denunciatio.iuxta ea q̄ dixi in.c.i.de iureiu.Quarto puto q̄ poſſit agi actiōe ciuili i.ꝺitōe ex.l.ꝓbo p.l.legitima ꝓuētio.ff.de pact. vbi dicit tex.q̄ ex oī cōuentiōe a lege approbata pōt agi ſz iuramētū licitū eſt approbatū nedū canonica lege ſz ēt diuīa ergo ex illa pōt agi.facit.l.ad ſtatutas.ff.de acqui.re.do.⁊ quod nōt glo.in.c.ſi canonic⁹.ō of.or.li.vi.Et iſte tex. vbi ageba tur ꝺm vnū itellectū ex iuramēto extraiudiciali ⁊ credo q̄ in foro ciuili poſſet hoc acceptari vt agat ex tali iuramento qñ iperator ſubmittit ſe canonibus in cōcernētib⁹ animaz vt in auc̄.de eccle.titu.⁊ ī auc̄.vt determinatus ſit numerus clericoꝝ.ſed de iure canonico p rōnes p̄dictas pōt agi ergo ⁊ de iure ciuili.Et p hanc rōnem dicimus q̄ ꝓcubinat⁹ ſit hodie reprobat⁹ de iure ciuili ⁊ q̄ vſure ſint ꝓhibite q̄ iperator in talib⁹ vult ſequi canones. Et aduerte q̄ licet p̄maria obligatio ex iuramēto acquirit deo tñ vbi iuramētum nō eſt turpe ſecūdaria obligatio acquirit pri. ꝓbat q̄ ps pōt remittere tale iuramentū vt in.c.ij.de ſpō.⁊ in.c.i.ō iureiu.ergo obligatio erat ſibi q̄ſita q̄ nemo remittit quod nō bz.i.q.vij.in.c.daibertum.⁊.l.decem.ff.de ṽb.ob.⁊ ħ notabis. Abbas.

c Cum ad noſtram. Js ad quē ſpectat collatio dignitatū ſeipſum inſtimere nō pōt.b.d. ꝑmo ponit dictū.ſc̄o ipſius rōnē ibi q̄ cū ratione. Caſus lr̄alis.Vacante quadā abbatia cuſtos ipſi⁹ eccleſie fuit electus in abbatē.ſz nihilominus retinebat cuſtodiā.querebat vtr̄ de iure illā poſſit retinere cū collatio ipſius ad abbatē pineat. Rñdet q̄ poſt q̄z fuit abbas eſſe ctus cuſtodiā de iure nō potuit obtinere:q̄ donatio ipſius cuſtodie ⁊ aliaꝝ dignitatū illius eccleſie ptinet ad abbatem ipſum:a ſeipſo eā nō potuit recipere cū iter dantē ⁊ recipientē ꝺz eſſe diſtinctio pſonaꝝ.ab alio eā nō potuit habere cū ali⁹ nō habeat ius ꝓferēdi.Ber. Nō ꝑmo ⁊ tene mēti q̄ prelatus inferior eōpo pōt br̄e inſtitutionē ſeu collationē oīum dignitatū ⁊ p̄bēdaꝝ eccleſie cathedralis ⁊ itellige de iure ſp̄ali.puta ex ꝑuilegio vel ꝓſuetudine.nā ō iure cōi ħ ptinēt ad epm ⁊ ſcōm aliquos cū cōſenſu capituli de quo ī.c.pcedēti.⁊ ī.c.cū eccleſia vulterana.§.ō elec. Et nō ex ħ ⁊ ex tex.q̄ plat⁹ ēt regularis vt erat hic abbas pōt habere ius ꝓferendi q̄ō ,pcedit ħ ſi itelligit lr̄a q̄ iſte eēt abbas regl̄aris.nā qdā intelligūt q̄ ē ſeclaris.naz in qbuſdā locis ſūt q̄daz dignitates collegiate q̄ vocāt abbatie.ſz ī ħ nō refert q̄ ē ita capax iuris ꝓferendi ꝑlaturas regulariuz ſicut ſeculariū ⁊ qſq̄z eoꝝ pōt ꝑſcribere iura ep̄alia vt ī.c.cū oli ⁊.c.auditis de ꝑſcri.⁊ ī.c.vnico de cap.mo.li.vj.cum ſi. Nō q̄ bñs ius ꝓferendi nō pōt ſibi ipſi bñficia ꝓferre.ꝺz .n.eē diſtinctio inter agentē ⁊ patientez.⁊ facit ħ lr̄a dū dicit q̄ bñs facultatez diſtribuendi certaz q̄ſtitatez pecunie nō pōt ſibiipſi diſtribuere.Ex ħ ēt dicim⁹ q̄ patron⁹ nō pōt pſitare ſeipſū.in.c.puenit.de iurepa.pōt tm̄ pſitare filiū. vt nō.glo.in.c.q̄.eo.ti.Et ex illa glo.infert q̄ bñs ius ꝓferē di licz nō poſſit ſibiipſi ꝓferre pōt tñ filio ſuo alīs idoneo ⁊ alijs ſuis ꝓſanguineis cōferre bñficia nō tamē ꝺz mouert affectu carnalitatis.vt in.c.graue.§.de preben. Non pñt alia vtilia colligi.ſed tene mēti iſta q̄ ſunt bona. In glo.ij. ibi cū iter canonicos.ħ.c.⁊ precedēs facit in oppoſitū q̄ in eis qs ſuſtinet vicē duaꝝ pſonaꝝ ergo idē videt in caſu c.noſtri.ſed de hoc dic vt plene dixi ī.c.ex lr̄is.de ꝓba.nō enī pōt quis in facto ꝓprio diſponere auctoriz̄ādo.ī cle. ij.de rebus ec.nō alie.⁊ eēt pniciosū exēplo vt quis poſſet ſibi ꝓuidere de qbus tenet alijs diſpenſare. Et in fi.glo. doc.cōiter diſtinguit q̄ aut collator trāſfert oīmodā ptātē in aliū ⁊ tunc pōt ab illo recipere bñficiū q̄ tunc ille cōfert iure ꝓprio.aut trāſtulit tā q̄z in cōmiſſariū ſuū ⁊ tunc nō valet ab eo bñficium recipe q̄ ille repñtat pſonā iſtius collatoris ⁊ qui ꝑ aliū facit ꝑ ſe facere vī.vt in regula q̄ ꝑ alium in.vi. Sed ꝫ hoc facit.videmus enī q̄ papa ꝺat ptātez ſuo ꝓfeſſori ⁊ nihilominus pōt ab illo abſolui ⁊ ligari i foro aie vt nō.glo.in.c.ex pte.el.i.alīs in.c.ſane.el.ij.ō of.dele.⁊.c. nemo.ir.q.iij.So.puto dicēdū q̄ ibi nō eſt p̄ciſe ꝓfeſſor cōmiſſari⁹ pape ſed eſt legat⁹ ⁊ vicari⁹ dei.nā qliber ſacerdos

pōt dici in ptāte sibi ꝓmissa vicarius dei qꝛ deus dedit po testatē aplis ꝛ ꝑ ꝓis oibus sacerdotibꝫ succesſoꝛibꝫ. vt in.c.firmiter.§.vna.de sū.tri.ꝛ.ij.q.vij.accusatio. i fi.ꝛ p tex.ꝛ glo.xxxiij.q.v.in.c.mulier. vñ papa sōluꝫ subijcit se iurisditiōi illi⁹ sacerdotis inquātū homo ꝛ inquātū hō pec cator ē minoꝛ illo vñ sacerdos iudicat eū iure ꝓpꝛio quēad modū qñ maioꝛ magistratus subijcit se iudicio minoꝝ. vt i.l.ē receptū.ff.de iurisd.om.iu.ꝛ.ij.q.vij.nos si icōpetent sed i casu qōnis nr̄e cōmissari⁹ in cōferēdo nō ꝓfert iure ꝓ ꝓpꝛio sꝫ iure delegātis cū nō bēbat alqd iure ꝓꝓpꝛio. vt i.c. sane.de of.dele.ꝛ in.l.i.ff.de of.eius cui man.ē iurisd. Ex hꝫ iferr̄ q⁹ hīs ius ꝓferēdi pōt beneficiū recipe a papa. Itē a legato in ptibus qꝛ illi conferunt iure ꝓꝓpꝛio.ad h.c. si a sede.de ꝓben.li.vi.ꝛ sic intellige tex.hic in fi.dum dicit. sꝫ nec ab alio ꝛc. Abbas.

De ꝓcess.pbē.ꝛ eccle.non vacantis. Rubrica.

Cōtinuat̄ ad p̄cedētia hoc ordine. Supꝛa visū ē de p̄bē dis ꝛ dignitatib⁹ ac eaꝝ istitutiōib⁹ sꝫ qꝛ sepe p̄bēde ꝛ dignitates cōferunt̄ seu ꝓmittūt̄ ante q̄ꝫ vacent ꝛ q̄ñq̄ ipse vacātes nō ꝓferūt̄ sꝫ remanēt diu vacātes merito restabat videre ꝛ ꝓuidere tā circa ꝓmissiōes nō vacantiū q̄ꝫ circa negligentiam in conferendo vacantia ꝛc.

Qui in unoꝝum.

Faciens q se poni in beneficiū viuentis ab ecclesiastica cōione repellit̄ vel clari⁹ sic. Institutus sciēter in beneficiū viuētis deponēdus est. Et non dixit̄ pp̄ brevitatē. Nō p̄mo q⁹ beneficiū viuētis nō pōt ꝓferri alteri ꝛ hoc indubitatū ē si fiat collatio ab iferioꝛe a papa qꝛ beneficia eccl̄iastica ꝑm antiquā ordiationē sūt p̄petua.lvi.di.satis puersū.ꝛ.§.de cle.egr. p totū.vnde nō pōt inferioꝛ disponere ꝫ legē superioris maxime i p̄iudiciū tertij.vt in cle.ne romani.de elec.ꝛ in.c.cō querēte.de resti.spo.imo sine magna ꝛ mānifesta cā nō pōt qs priuari suo beneficio vt ē tex.nō.i.c.iuētū.xvi.q.vij.sꝫ papa pōt dubitari ñ tamē ſ̄pit̄ q⁹ vnq̄ fecerit sine cā imo ꝛriū suadet i legib⁹ suis.vide mī qō le.ꝛ nō.in.c. si gratiose de rescrip.li.vi.ꝛ dicet̄ plene i disputatiōe. Nō penā faci entis se substitui i beneficiū viuētis.dꝫ.n.repelli a cōiōe ec clesiastica ꝛ dic q⁹ dꝫ deponi.vt in.c.in p̄mis.ij.q.i. Itē ef ficit̄ ifamis.iij.q.ij.audiuim⁹.ꝛ nō pōt amplius illud bene ficiū obtinere vnde credo q⁹ solus papa pōt cū eo dispēsare.nā vt dicūt hic doc.ꝛ bñ.quēadmodū nō pōt eā ducere i ꝛoxorē cū qua ꝛrit viuēte marito.vt in.c.fi.de eo q durit i matri.ita nec ꝓsequi vxorē spūalē cū qua voluit ꝛbere viuē te spōso suo ꝛ quodāmō illā adulterando.vij.q.i.i.c. sicut nō.ēt Inno.i.c.post electionē.j.e. Et ex hoc credo q⁹ si is qui occupauit beneficiū viuētis marie scienter faciēdo se i stitui illud demū ipetrauit a papa cū vacaret nō habita mē tiōe de occupatiōe p̄terita nō valꝫ collatio tāq̄ surrepticia qꝛ si papa sciuisset sibi nō ꝓtulisset vel saltē nō ita de facili p s.dicta.ꝛ facit.c.postulasti.de rescrip. Et p hanc rōnez pu to idē dicēdū in bis q de facto occupāt seu potēria secularī um se ītrudūt ꝛ postmodū ipetrāt a papa nō facta mētiōe de intrusiōe p̄terita.nā ꝓfecto talis collatio seu ꝓuisio sur reptitia ē p.s.dicta. In glo.in v.pellēdi ibi sꝫ pone. nota bñ hāc ptīculā glo.vsq̄ ad fi. Ex q̄ collige qđ sīa lata i cā mr̄imoniali spūali trāſit i rē iudicatā. vñ nō pōt retractari p⁹ lapsū decēdij sec⁹ i mr̄imōio carnali.vt i.c.lator.ꝛ.c.ꝓsā guiet.ō re iu. Inn.tī i.c.cū oli.ō do.ꝛ ꝓtu.ꝛ i.c.cū berrol dus.de re iudi.sentit idē ec in mr̄imonio carnali qđ ē i spū ali.sed in.c.ad aures.s.de rescrip.senſit ꝛriū. Sed ꝓcludo glo.ꝛ dicta doc.plem⁹ explicādo aduerte qꝛ q̄ñq̄ in istis beneficijs sīa ē priuatiua.quādoq̄ ē declaratoria. Primo casu si is cui facta ē collatio postea fuit cōscius fraudis nō pōt saltē in foꝛo aīe cū bona ꝓscia illud beneficiū retine re.ar.in.c.fi.de iniurijs. Si aūt nō fuit ꝓscius iniusticie et fraudis ꝛ sīa trāſit mere i rē iudicatā ꝛ iuste potuit isti cō

ferri beneficiū abiudicatū p sīam.nā sīa lata in mr̄imōio spūali trāſit in rē iudicatā q̄ten⁹ tāgit p̄iudiciū p̄uatū. ad h bo.tex.in.c.cū dilectus.de ele.nā cū posset qs bñficio suo renūciare.vt.s.de renū.p totū. ita acquiescēdo sīe p̄uati ue potuit iuri suo p̄iudicare ꝛ i h casu ītellige hāc glo.nec ē opus spectare possessionē ꝓtinuatā p.lx.ānos. put dispu tat h glo.q⁹ nō ē opus hic p̄scriptiōe qꝛ sīa p̄uatiua a qua nō fuit appellatū fecit beneficiū vacare.ꝛ p ꝓis tāq̄ vacāt potuit alteri ꝓferri.sꝫ secus ē in mr̄imōio carnali qꝛ nō pōt quis directe renūciare mr̄imonio cū illud sit idissolubile ēt ꝓsensu ptiū cū nō dependeat a facultate eoꝝ.vt i.c.sup eo. j.de eo qui cog.ꝓsā.vx.sue.ꝛ i.c.debitū.de big. Scōo ca su cū sīa fuit declaratoria. Exēplū duob⁹ litigātibus sup beneficio iudex ꝓnūciauit beneficiū ꝓtinere ad aliū iuste tamē hoc casu si is ꝑ quo lata ē sīa bꝫ noticiā iniusticie nū quā pōt salua ꝓscia illud beneficiū retinere qꝛ beneficium retineri dꝫ ex institutiōe canonica.vñ in regula.i.de reg.iu. in.vi. Sīa vō nō abstulit sibi ius sꝫ tm̄ declarauit ius ad eū ptinere.l.sicuti.ff.si fui.ven.ꝛ in.c.forus.de vb.sig.sꝫ respectu illi⁹ ꝫ quē fuit l ta bene transit in rē iudicatā vt am plius nō audiat̄ exquo nō appellauit.ad h.d.c.cū dilect⁹. pōt tamē agere ꝫ obtinētē p viā denūciatiōis euāgelice di cēdo q⁹ peccat tenēdo beneficiū sine titulo.vt nōt Inno.in d.c.ad aures.ꝛ forte retractata hac via sīa vel p iudicis of ficiū qui pōt īquirere de titulo.vt i.c.ordiarij. de of.ordi.li.vi.poterit beneficiū p̄mo restitui.ꝛ idē puto dicēdū in re bus ꝓpbanis.nā p sīam declaratoriā nō auferꝛ dominū directū.vt nō.in.l.iulianus.ff.ō ꝓdi.ide.nec alteri accrescit ius.vnde finguꝛ dicit Inno.in.c.qꝛ plerīqꝫ.de īmu.ec.q⁹ si is ꝑ quo lata ē sīa iniusta si post trāſitū in rē iudicatā fa tet̄ eā iniustā dꝫ talis sīa retractari p supioꝛē ꝛ posset ꝓce di p viā denūciatiōis euāgelice.vt.s.diri.nā ꝫ p̄sūptionez iuris ꝛ de iure admittit̄ ꝓbatio p ꝫfessionē illius de cuius cōmodo agit̄.vt in auc.sꝫ tā necesse.C.de dona.ãte nup.et nō.in.c.is qui.de spon. Que ãt sit diuersitas iter p̄mū ca sū ꝛ sc̄ōm.dic q⁹ in p̄mo casu ius nō causat̄ imediate ex sen tentia sꝫ ex collatiōe facta post sīam p̄uatiuā.sꝫ in sc̄o ca su sīa fuit cā imediata huius iuris.

Nulla ecclesiastica.

n Bñficia nō vacātia cōce di vel ꝓmitti nō debēt ꝛ cū vacauerit cōcedi de bēt.j.ser mēses quib⁹ elapsis de ēpo ad capl̄z ꝛ eꝫ demū ad ꝓximū supioꝛē denoluit collatio.h.d. Et due sūt ptes.sc̄da ibi cū vo.p̄ma ꝓuidet circa beneficia nō vacā tia. Et diuidit̄ i tres ptes.nā p̄mo ponit ꝓhibitionē. sc̄o ei⁹ cāz ibi ne desiderare.tertio fortificat ibi cū enī. sc̄da ps p̄ncipalis ꝓuidet circa beneficia vacātia.ꝛ p̄mo statuit ips ad cōferēdū.sc̄o punit negligētiā nō ꝓferēdū ibi si aūt.et quotidie allegat̄ i practica marie i sc̄da pte ꝛ iō nō ipm be ne. Casus lr̄alis. Quidā p̄lati ante cōciliū lateranēse cōfe rebant ecclesias seu beneficia ꝛ etiā dignitates ante q̄ꝫ vaca rent ꝛ sic desiderabāt mortē ꝓximi sui i cui⁹ locū credebāt se succedere:ꝛ ideo statuit ꝓciliū lateranēse:q⁹ de cetero nul la ecclesiastica beneficia mīsteria vel ecclesie cōcedāt alicui seu ꝓmittant̄ ante q̄ꝫ vacēt ne desiderare quis mortē ꝓxi mi videat̄ i cui⁹ locū se credit successurꝫ cū i legib⁹ gētilium hoc fit ibibitū turpe enī ē si expectatio future successiōis in eccl̄ia dei bēat locū.cū.n.p̄dicta officia mīsteria vel eccl̄ie vacare cōtigerit nō diu maneāt i suspēſo:sꝫ ifra ser mēses ꝑsonis idoneis cōferāt. Si hoc ēps distulerit ꝑ capitulū postea ordinēt q⁹ si ad capl̄z ꝓuenerit:ꝛ ifra dictū tps hoc nō fecerit ēps h ꝑm deū cū cōsilio religioso⁹ exequat̄:ꝛ si oēs fuerit negligēies metropolitanus absq̄ alicui⁹ ꝫdicti one de illis ꝑm deū disponat. Ber. Nō p̄ q⁹ mīsteria be neficia ꝛ eccl̄ie ponūt̄ h vt diuersa. Et pōt dici q⁹ mīsteriū idē ē q⁹ officiū seu dignitas.i.q.i. mīsti. Beneficiū vō sumit̄ h stricte vt differat ab eccl̄esijs ꝛ forte capit̄ h ꝓ beneficijs simplicib⁹ q̄ sūt in eccl̄esijs. Eccl̄esie vō tenēt̄ h ꝓpe bene ficiū tamē largo sūpto vocabulo cōphēdu i se oīa ista. vt in regula bñficiū.de reg.iur.li.vi.nam beneficiū sic large sū

est benivola actio gaudiū tribuēs capiēti. vt i li. seu. i. c. i. q bus modis seu. amit. Nō scdo q̄ quilibz clericus pōt di ci ꝓrim⁹ nr̄. ⁊ dic q̄ largo mō quisq̄z nr̄e nāe ꝓtceps pōt dici ꝓrim⁹. ⁊ fic ēt i fidelis rōne hūanitatis pōt dici ꝓrim⁹ de pe. di. ij. ꝓrios. Nō ibi āteq̄z vacēt a ꝑrio sensu q̄ bñficiū vacās pōt ꝓmitti. sz dicūt doc. ⁊ bñ q̄ p hāc ꝓmissio nē nō afficiūt manus ordinarij quo minus teneat collatio al teri fcā. sicut videm⁹ in mrimōio carnali qō tz nō obstā. spō salibus pus ꝑctis cū alijs. vt i. c. fic. de spō. Nō q̄ ex ꝓmissiōe bñficij vacaturi de facili causaī votū captādi morē ꝓrimi ⁊ iō q̄zto supior ē sāctior tāto facilius dz abstinere a ꝓmissiōib⁹ vacaturo⁹ bficio⁹. Nō i v. cū vo. regulā q̄ dignitates ⁊ alia bñficia mīora debēt ꝓferri ifra ser mēses. nūquid bēat ħ locū i executore pape. vide bo. glo. i cle. fi de bficio de ꝓbē. ħ tñ nō ꝓcedit i dignitate epali ⁊ in ec clesia collegiata regulari. dat. n. in istis minus tps ad eligē dū. vt i. c. ne ꝓ defectu. s. de elec. ⁊ dicēt. j. cū glo. Nō q̄ capitulū pōt bne ptātē cōferēdi bñficia epo excluso ⁊ ħ de iure spāli. vt pz in. c. cū ex eo inūcto. i fi. ō here. ⁊. xvi. q. vij oēs basilice. Itē nō casū i quo iferior supplet negligentiaz supioris. nā capitulū supplet negligētiā epi i collatiōe bñfi cij. ⁊ vide aliū casū. ix. q. iij. cū sim⁹. Ultio nō q̄ ptās ꝓferēdi bñficia deuoluīt ad supiorē gradati. pōt. n. bñficiū va care multo tpe. nā capitulū bz ser menses si nō ꝓfert deuol uīt ptās ad epm q ēt bz alios ser mēses. vt in. c. lz. de sup. neg. ꝓla. eo negligente deuoluīt ad metropolitanuz qui bz alios ser menses vt ħ ⁊ eo nō cōferēte deuoluīt ptās ad pa triarchā cui subest archiep⁹. si āt nō bñt supiorē tūc deuol uerēt ad papā. vt i. c. lz. palle. Cōclude ergo q̄ gradati fit hec deuolutio. vñ si ꝓtingeret aliquē istor eē exēptū ptās ab eo deuoluīt ad papā q̄ nō supior nō pōt supplere negli gētiā alteri⁹. vt i. d. c. lz. Et ex his iferē q̄ metropolitan⁹ ħ supplet negligētiā epi si eps nō ē exēpt⁹ als ptās ꝺuolue rēt ad papā. ⁊ fic itellige istū tex. Hec ob. si oppōaī de ca pitulo q̄ supplet negligētiā epi qō tñ nō ē supra epm. dico eni q̄ capl'm supplet nō rōe supioritatis sz pp cōionē q̄ est iter epm ⁊ capl'm. vt i. c. reg fisti. de testa. ⁊ p ħ iste tex. fistri gi dz i hac deuolutiōe de epo ad capl'm ad bñficia q̄ ptinēt ad epm. ꝓpo iure. In bñficijs āt deuoluris ad epm pp ne gligētiā vel delictū iferioris plati nō fit deuolutio ad capl'z sz ad ꝓrimū supiorē q⁹ i istis deuolutis nō ē tāta cōio iter capl'm ⁊ epm sicut i spectātib⁹ iure ꝓpo. ita notāter dicūt doc. i. c. vnico. ne se. va. li. vi. ⁊ in. c. q̄z q̄z. de elec. e. li. ⁊ viō p Inno. i. c. cū i cūctis. e. ti. ⁊ ħ nōbis. In gl. ij. i fi. dic cla ri⁹ q̄ receptio i canonicū fuit fcā de pñti sz ꝓmissio p̄bēde vacature ibi approbaī respectu canōie nec ꝓseqī ibi p̄ben dā p̄cipaliter respcū ꝓmissiōis sz ex quo erat iā canonic⁹ nō debebat eē sine p̄bēda. Si aūt simplr ꝓmitteret canonica tus vacatur⁹ tūc nō valeret ꝓmissio. vt ħ ⁊ i. c. detestāda. e. ti. li. vi. In glo. i v. ꝺdēnare ibi. l. vlti. Hosti. dicit q̄ ħ lra dū allat leges gēriliū loquiī de legib⁹ ffor. de acq. pos. l. be reditatē. ⁊ de dōa. l. qdā. ⁊ ō v. ob. stipulatō hoc mō ꝓcepta nā iura q̄ glo. allat sūt i patror q nō fuerūt gētiles sz x̄piani ⁊ i ħ nō ē vis ipi ēt i patres ħ ꝓbibuerūt postmodū vt in iurib⁹ allegatis. Et de ħ an ⁊ qñ valeat pactū de futura suc cessiōe plene nōt Bar. ⁊ alij i. d. l. stipulatio. ⁊ in. l. fi. C. de pac. Et breuiī dic q̄ aut fit pactū de succesiōe lrīa ꝓsuāda ⁊ valet. vt isti. de leg. agna. suc. i fi. ⁊ ħ qz ħ pactū ē legi ꝓsen taneū. Aut fit pactū ad futurā legitimā succesiōnē diminu endā ⁊ tūc sine iuramēto nō valz. vt i. l. pactū. C. de colla. sz iuramēto firmaī. vt i. c. ij. ō pac. li. vi. Ñq̄z fit pactū ad suc cessiōnē futurā pdēdā seu ad tollēdū arbitriū vltīe disponiī ⁊ nō valz qz ē ꝯ bonos mores. vt. d. l. stipulatio ħ mō. aō q̄ ꝺm bar. nō firmaī iuramēto. ar. regle nō ē obligatoriū i vj. Aut fit pactū ō certo mō diuidēdo acqrēdū p successiō nē futurā ⁊ tūc si fit i genere valz ar. i. l. iij. ff. ꝓ so. Si vo fit respectu certe psōe. vt puta sup hereditate ticij ⁊ nō valz ni si ꝓsētiat is de cui⁹ hereditate agit. vt i. d. l. fi. C. de pac. ⁊ ħ ꝓcedūt regr. Et iducūt ad qōnē. Nūqd possit quis pa ciscī i vita vt bona alicui⁹ ad eū ptineāt irreuocabiliter p⁹ mor tē. ⁊ Di. tenuit q̄ sic donādo oīa bōa sua ⁊ iterponēdo iu ramētū. ħ tñ cōit nō tenet. Aut. n. quis dōat alicui p̄ti be reditatē suā ⁊ nō valz. vt. d. l. stipulatio. Aut oīa bōa sua p̄ sentia ⁊ futura ⁊ ēt nō valet sz Bar. qz tollit libertatē faciē di testm̄ ecclesie nō pōt fieri ħ dōatio ꝺm eū. vt ipse nōt i. l. fi. p̄al. possz tñ dici q̄ ēt cuicū qz fcā valeat qz pōt eē beredi tas sine reb⁹ corpalib⁹. vt i. l. hereditatis. ff. de v. sig. ⁊ ita te nuerūt multi legiste moderniores. ⁊ apte ꝓ hac opi. facit rō Bar. i auc. igressi. ō sa. sā. ec. Aut donāī bōa p̄ntia ⁊ valz donatio ꝺm oēs. l. fi. C. de pac. In gl. i v. j. ser menses ibi de elec. c. vlt. dic q̄ ibi nō erāt canōici i pediti eligere qz po terāt petere lniam a supiore. nō. n. fuit eis iterdictū vt nō eli gerēt sz vt nō eligerēt sine lnīa supior⁹ vñ poterāt sibi ꝓui dere petēdo lniam. ⁊ dic q̄ tps istud semestre ē vtile certo respectu qz nō currit tpe impedimēti sz alio rīspectu ē ꝓtinuū qz currit i dieb⁹ feriatis. Et qō tps dicaī ꝓtinuū ⁊ qō vtile dic vt nō. in cle. vnica. de in inte. resti. ⁊. ff. de diuer. ⁊ tē. p̄sc. sup rubrica. In ea. gl. ibi de arbitris celsus. dic q̄ in casu nr̄o nō pōt mora purgari qz p lapsū bui⁹ tpis i cōtinēti de noluīt ptās ad supiorē. vt i iurib⁹ allegatis i gl. sz gnāliter qñ mora possit purgari dic vt nō. i regula mora de reg. iur. in. vi. ⁊. c. potuit. j. de loca. In ea. gl. ibi nulla lnia a supio re petita. ⁊ ħ dictū glo. nō. ⁊ ꝓ eo facit ter. in. c. post electio nē. j. e. nā ibi tenuisset collatio si deuolutio realiter fuisset fa cta. ad idē. c. bone. el. i. de elec. sēnt Inno. i. c. ꝓstitut⁹. j. eo.

Extra gl. q̄ro de quotidiana qōne. Nūqd istud tps seme stre bēat locū i bñte istituere p̄ntatū p patronū. Domini ō rota decis. ccl. tenēt q⁹ nō. loquiī. n. iste tex. i eo q̄ bz ꝓferre ⁊ iō nō extēdit ad babētē istituere. respectu. n. istōnis fiēde nō repit tps a iure limitatū. remediū ē g̃ vt recurraī ad supiorē qui p̄figet terminū ōbēti istituere ⁊ si nō istituit. j. ter minū ipse supplebit. ad ħ qō nō. i. c. ex pte. j. e. ti. Et pōt eē rō bui⁹ dicti. nā debēs istituere nō dz bñe tps ita ꝓlixuz fic is q̄ bz ꝓferre cū istitutio fiat de ꝑsona p̄sentata vnde nō bz supior nisi illū exaiare als seqrēt q⁹ beneficiū posset vacare lōgo tpe. nā patron⁹ bz ser mēses ad p̄sentādū. vt i. c. vnico de iurepa. li. vi. si superior bēt alios ser mēses ad istōez va caret sic beneficiū p ānū ante q̄z deuolueret ptātē ad aliū su piorē. ⁊ idē puto dicēdū i eo q̄ bz ꝓfirmare electōez vt tps sibi p̄figaī p supiorē si electū differt ifra tps debitū ꝓfirma re. Ultio ħ qro si p̄onus differt presentare infra tps sibi statutū ad quē deuoluīt ptās p̄supposito q⁹ ius istituēdi p tineret ad platū iferiorē epo. nā p vī q⁹ ad epm fiat deuolu tio qz iste plat⁹ iferior bz istōnē de iure spāli qō quidē ius dz restrigi ⁊ nō extēdi ad collationē liberā q̄ nūc ē fiēda pp negligētiā p̄oni. dz. n. fieri deuolutio ad epm tā q̄z ad ordi nariū. nā res de facili reuertīt ad nām suā. xxxv. di. ab exor dio. ⁊ l. si vn⁹. ff. de pac. sz i ꝑriū ē glo. sing. in cle. vnica. de sup. neg. ꝓla. q̄ vult q⁹ habens istituere bz tūc collationē li berā qō satis plz. nā p̄sentatio p̄oni nō transfert aliqō ius spūale sz ē quoddā initiū seu q̄dā fuitus. vt i. c. q⁹ aūt ō iu repatro. Jus eni spūale trāsferī ex sola istōne. vnde p̄ua to patrono p negligentiā solū tollīt fuitus illa ⁊ pura dispo sitio remanet penes debentē instituere qō nota semp. quia subtilis est ista questio ⁊ posset de facto venire.

r **Elatum.** Beneficia vacantia ꝓferūt nō obstāte appellatione illor⁹ qui bus ꝓmissa fuerūt ante q̄z vacarēt. h. d. scda ibi ꝓsultatiōi. Casus lr̄alis. Aliqui recipiebāt ꝓ missiōes de ecclesijs nō vacātibus postmodū vacabāt: illi appellabāt ne alijs ꝓferri deberēt. Queriī an tali appellati onij sit deferendū. Respōdet pa. q⁹ cū tales ꝓmissiōes i cō cilio lat anē. p̄dicto sint cassate nunq̄z p̄tertu talis appellati onis dz omitti qui ordinēt i eis p̄sone idonee cū vacauerit. Ber. Nō p q⁹ ꝓmissio vacaturi bñficij nō cōualidaī etiā data vacatōe illi⁹ beneficij. nam cū ꝓmissio a p̄ncipio fuerit nulla ex sola vacatiōe subsequnti nō ꝓualidaī. ar. i. c. auditis de elec. Nō scdo q⁹ appellatio min⁹ lrīa nō impedit liberta tez ꝓferendi. Et nō q⁹ ꝓmittens beneficiuz vacaturꝫ nullo mō obligaī ad fuādū obligatōez qz damnata est a iure.

Proposuit Si scribit ei ad quez spectat collatio dato executore ad puidendū p pfitationē lrāz collatoꝛ fcāz afficit pbēda ita q collatio alteri fcā nō tz.h.d. ſm vez itellectū. Et sunt due ptes pncipales. pmo narrat factū ptinēs gram ⁊ executoꝛis ,pcessū capli ptemptū ⁊ duplex factū celestini. scdo ponit mādatū inocentij pmittens ,prestationē ⁊ ipsius motiuū ibi lz aūt. Casus lralis. Celestin⁹ papa mādauit ppōsito ⁊ capitulo cameracēsi: vt.r.p sbytez recipent in frēm ⁊ assignarent ei pbēdā ,prio vacaturā q ad donatōez suā spectaret in ecclesia sua decāo remē si sup h executoꝛe pcesso sz cū decan⁹ iuenissent eos ptumaces dictū psbytez iuestiuit de pbenda pmo vacatura i ecclesia camaracensi. ptinēte ad dōatōez ipsoꝛ. tādez vacauit vna pbenda ⁊ ipsi eā alij assignauerūt. Celestin⁹ h itelligēs ⁊ volens ratū hre q ab eodē decano factū fuit cassauit collationē factā a capitulo ⁊ dcm psbm de ipa p ānulū iuestiuit sed ēt dict⁹ psbr pbendā illā adhuc quiete hre nō potuit cū alius eā possideret accessit ad dām Innocētiū ⁊ exposuit ei oia pdicta. dicit g Innocenti⁹ q lz nō sit itentiōis sue iuestituras de vacaturis factas ꝯ canonū institutа ratas hre qui pōt ꝯ ius dispensare tamē ꝓfideras q dictus psbyter non fuit iuestitus de vacatura: sz de vacāte p celestinum q post cassationē cōcessionis quā fecit capl'z itelligebat vacare mādat papa ppōsito ⁊ capitulo cameracen. qliter amoto ab eo quolibet detētoꝛe dictā pbendaz pfato psbytero assignare ,pcurent. Ber. Nō pmo q mādatū factū ordinario dato executoꝛe ad ,puidēdū ex sola presentatiōe afficit ptās ordinarij vt collatio alteri facta nō valeat. ⁊ iste ē verus itellectus illi⁹. c. hodie magis approbat i. c. si capitulo. e. ii. i. vj h. n. scripti fuit capl'o ⁊ fuit dat⁹ executoꝛ ad ,puidēduz de prebēda i defectū capli. vnde ex sola psentatōe fcā capl'o affecta fuit ptās capituli ita q collatio prebēde postmodū vacātis alteri fcā nō tenuit. Nō scdo q executoꝛ nō pōt prouidere seu iuestire de vacaturo bnficio lz g posset ꝓferre canonicatū de presenti si h mādat nō tamē dz cōferre prebēdā nisi pus vacet pbenda ad idē. c. si capl'o. ⁊. c. executoꝛ. e. titu. Nō q p iuestituraꝝ nō trāsfert possessio coꝛporalis. nā celestin⁹ h iuestiuit clericū p ānū nec p h fuit trāslata possessio coꝛpalis imo i fine mādat capitulo vt pbēdā assignet sibi dādo possessionez. ⁊ de h vide q lati⁹ dixi i. c. aucte. s. ti. ,pri. Nō in v. lz. q lz papa possit dare ius ad beneficia vacatura nō tñ dz de bōestate. Unde Inn. h fatet se nō vel le hre ratā iuestituraꝝ ꝺ vacaturis beneficijs. Sz nō ex isto v. iūcto. c. ij. s. e. q papa pōt dispēsare ꝯ pciliū. nā. c. ij. fuit edictū i cōcilio gnāli ⁊ nihilomin⁹ papa h dicit q supra illō ius possit dispēsare. ,p h. c. signi:ficasti. s. de elec. vbi dz q in pstōnibus cōcilij itelligit auctas pape. sz dic vt ibi plene dixi. Op. ꝯ tex. vz. n. ꝛri⁹ sibi i multis. nā pmo dicit q executoꝛ repit cānonicos ptūaces ⁊ iō iuestiuit de pbenda vacatura. nā cū nō potuerit iuestire de vacatura vt i v. lz. nō pōt dici q canonici fuerūt ptūaces qz nō potuerūt dare prebendā vacaturā. Itē celestin⁹ dicit q valebat factū decani ⁊ tñ Inno. dicit qꝺ nō est sue itentōis hre ratā iuestituraꝝ de vacaturis factā ⁊ nihilomin⁹ mādat illi ,p quo fuerat scriptuz pbendā assignari. Itē vz iste tex. ꝯ. c. dilect⁹. el. ij. s. de prebē. vbi collatō alteri fcā ꝯ mādatū pape tz nec reuocat ⁊ tñ celestin⁹ h reuocauit collationē fcāz p capl'z. So. ex gl. colligūt plures lec. sz va ⁊ cōis lec. est q h fuit scriptū nō solū ordinario sz ēt executoꝛi. quo casu p solā pfitatiōez lrāz ordinario factā afficit ptās ordinaria vt collatio alteri postea fcā nō teneat vt ,pbat bodie clarissime i. d. c. si capitulo. merito collatio facta postea p capitulū nō tenuit ⁊ sic nō ob. d. c. dilect⁹ qz ibi fuerat scriptū soli ordinario quo cāu nō abdicat ptās ab ordinario iō collatio alteri fcā tz. sz qñ simul dat executoꝛ ad ,puidēdū i defectū ordinarij icōtinēti cū ordinarius nō vult parere ptās trāsfert ad executoꝛē iō collatio alteri facta p ordinariū nō tz merito celestin⁹ cassauit h illā collationē alteri factā. vñ illa cassatio refert poti⁹ ad factuz qz ad ius qz vt pdixi erat nulla ipso iure. vnde lz decan⁹ male/ fecerit iuestiendo de vacatura pbenda tñ pfitatio lraz iam affecerat man⁹ ordinarij. ⁊ in eo q tex. dicit q repit canonicos ptumaces. dic q fuerūt ptumaces i recipiēdo illū i canonicū. qz qz. n. pbenda nō vacās nō possit ꝓferri tñ receptio i canonicū debebat fieri de pfti ſm mādatū pape. nec celestin⁹ ꝓriat Inno. vel eꝫ. nā celestin⁹ voluit hre factū decani ratū i effectu. Inno. vo reprobauit formā qtenus papa iuestiuit de vacatura sz i effectu approbauit dū exequit collationē factā p capl'm. ⁊ ſm predicta debēt itelligi ,varietates q ponūt i glo. Jn gl. iij. ibi ⁊ male. nō glo. iūcto tex. q executoꝛ dat⁹ p papā ad ,puidēdū de vacāte bnficio vel cū vacabit nō pōt ꝓferre bnficiū nō vacās sz dz pus specta re vacatiōez. Et nō q gl. i fi. dicit q celestin⁹ fuit mot⁹ ꝺ facto ⁊ nō de iure. dic meli⁹ vt pdixi q imo de iure qz collato alteri fcā non tenebat nec habuit ratū factū decani in forma qꝺ pz ex eo q ipse iuestiuit de vacāte. nā si voluisset hre ratū fcm in forma fuisset ptēt⁹ illa iuestitura decani. Jn glo. in v. assignastis. i fi. dic q collatio ipso iure fuit facta p capitulū vñ cassatio celestini refert h ad factū. Et ad. c. dilectus rñde vt. s. dixi. Jn gl. i v. dispēsare. nō bñ bāc glo. qz nō/bilis ⁊ multū allegabilis i mā sua attigēs multos casus dubios i qb⁹ papa nō dispēsat ⁊ vide q si eosdē i Spe. i ti. de lega. sub rubrica de dispē. i. §. nūc breuiter. i vlt. col. Et in quātū glo. in pn. dicit q dispēsat ꝯ ap'm allegādo. c. lector. xxxiiij. di. vi glo. velle q cū bigamo pōt papa dispēsare vt ,pmoueat ad ordies lz ap's aliud dixerat. Spe. tñ in loco palle. vi sētire ꝛriū. sz tu plene vide p doc. i. c. ij. de biga. vbi cōiter tenēt pmū. ⁊ itelligo q dispēsat ex cā. nā cū ap's fuerit mot⁹ isticu spūs sācti nō dz fine cā eius pceptū relaxari ar. op. i. c. ꝯ. ⁊. c. sūt quidā. xxv. q. i. ⁊ ita dicerē i casu sequēti i glo. Et i hoc pōt dici capiēdo aliū casū exceptū i glo. q aut ap's aliqd dixit circa fidē ⁊ tūc papa nō dispēsat in illo. ad hoc vide tex. xi. q. iij. i. c. si is q pest. vbi referūt vba apli dicētis q si ēt angelus de celo diceret ꝛriū anathema sit vñ fort⁹ pape nō ē credēdū. ⁊ hoc voluit h gl. ⁊ xv. di. i. c. fic. Jn alijs vo nō ꝓcernētib⁹ fidē pōt papa dispēsare ex cā qz ille q dispēsat nō tollit legē sz ex cā i certa pson vel ad tps remittit. ⁊ dispēsatio qñqz necessaria ē. l. di. i. c. dño scō. ⁊. c. cū ī stituere t. nā ⁊ qñqz ipse deus dispēsauit cū patriarchis qui būerunt sil'plures vxores. ꝺ quo dicēdū vt le. ⁊ nō. i. c. gaudem⁹. de diuoꝛ. sz sine cā nō puto q dispēsare possit qz nō est dispēsatio sed dissipatio. vt dixi p⁹ beatū Tbo. ⁊ io. an. i. c. de multa. s. de pbē. nec eēt bōa pfūptio in papa si vellet dispēsare dicta scō xp. ⁊ maxie ap'li vt i dictis. c. ꝯ. ⁊. c. sūt quidā. Excipit deide gl. casū notabilē i solutiōe decimarū. De hoc q'r papa dispēset in decimis nō dādis. dic vt plene nō. p Host. i. c. a nobis. j. de deci. vbi dicet. Jtē i quātū dic glo. q i voto dispēsat itellige qñ h fac ex cā. nā sine cā non pōt tollere obligationē deo p votū acq'sitā. vide gl. nō. i. c. nō ē. j. ꝺ voto. Eps aūt dispēsat circa votū. vt i. c. i. ⁊ qꝺ ibi nō. de voto. Sz credo q hec fit dīa int papā ⁊ epm qz epus nō liberat ex toto a voto sz cōmutat i cām deo magis acceptā. vt i. d. c. i. sz papa pōt ex cā ex toto liberare quēadmodū posset ipse deus qz visibile ē q deus ex cā dedit ptātē suā iter boies vicario suo al's nō fuisset bonus pfamilias si dimisisset gregē suū sine pastoꝛe q ex cā posset oibus pfulere vt i sil'i dicit ino. i. c. q sup his de voto. vñ vt dicit nō. Host. in. c. ꝯto. de trāsla. pla. cū idē sit deus ⁊ vicarij sui ꝓsistoriuz pōt papa fere oia facere q deus pōt claue nō errāte. Et idē dicit ino. de iureiu. i. c. ꝯto. nā xps gnāl'r dixit petro. Qꝺ cū qz ligaueris ⁊c. ⁊ qz dixit quodcū qz nihil excepit. in. c. solite. de ma. ⁊ obe. xxxi. q. i. q si dormierit. ⁊ idē dic circa iuramētū. nā sine cā papa illud nō relaxat. vt nō. dixit Jnno. in. cū inter. de renū. ⁊ glo. i. c. ꝯto. dē iureiu. ⁊ sic limita dictū huius gl. Ex quo iferē q cū papa sine cā nō possit aliū absoluere a iuramēto fortius nec seipm. ar. opti. i. c. fi. s. ti. ,pri. Demū glo. excipit vt nō possit papa dispēsare ꝯ vlem statū ecclesie. ⁊ notabis bñ būc casum qz comprehēdit in se multos casus. ⁊ idē tz glo. i. c. lras. de reth. ipo in v. dispē/sare. Sz ꝯ h facit. c. nō dz. de ꝓban. ⁊ affini. vbi papa ex to/

to īmutauit vlem statū ecclesie relaxādo ꝓhibitionē ꝑiugij in.v.vi.ꝛ.vij.gradib⁹ ꝓsanguinitatis ꝛ affinitatis.vñ gl. vī dubitasse i.c.q̄ ad ꝑpetuā.xxv.q.i.ſz ꝓnūc pōt solui ꝙ aut decolorat status eccle ex tali dispēsatōe seu īmutatōe ꝛ tūc papa nō pōt.ꝛ sic itellige hāc glo.ꝛ ꝓñ.ꝛ vide bo.ter.i.c.ꝛ si illa.i.q.vij.qō tenuit Spe.i loco ꝓalle.ꝛ Archi.xxv.q.i. sunt quidā. Ex quo iferī papā nō posse sine cā dare ptātez alicui ꝑncipi seculari vt possit iudicare īter clericos maxie cū ꝑuilegia clericoꝝ sint de iure diuino.vt nō.xcvi.di.si im ꝑator.ꝛ ꝑ Inno.i.c.ij.de ma.ꝛ obe. Aut decolorat status ecclesie.vtputa qz subest cā mutādi vel dispēsādi ꝛ tūc cre/ do ꝙ possit maxie circa vnū casū vel duos.sic itellige.d.c. nō dz.ꝛ cōcor.glo.i.d.c.q̄ ad ꝑpetuā.ꝛ.c.sūt qdā. Dz q/ dā sūt q de ꝟ dubitauerūt. Dicit isup ꝟ glo.q⁹ nō dispēsat vt monachus bēat ꝓpriū.de ꝟ dic pleni⁹ ꝛ meli⁹ vt dicet in c.cū ad monasteriū.de sta.reg.vbi ꝑ doc.ꝛ ꝑ Jo.an.i regu la semel deo dedicatū.de re.iu.li.vi.i mercu. Et i si.gl.itel/ lige ꝙ papa nō dispēsat i scōo gradu īter ascēdētes ꝛ descē dētes ſz i collateralib⁹ dispēlat i linea eq̄li nō āt in linea nō eq̄li.vtputa vt patru⁹ possit ducere neptē i vxorē.sūt.n. isti i scōo gradu i linea ieq̄li ſz cū filijs duoꝝ fratꝝ poterit dis/ pēsare qz sūt i scōo gradu i linea eq̄li.ita nō.i.d.c.ſras. vbi vide rōnē.ꝛ i.c.gaudem⁹.pal.ꝛ sic declara si. glo. Extra glo.dicit ꝟ Hosti.ꝙ papa ītm̄ bz suūpsi⁹ ptātē vt ꝑ facto vel dicto nō possit ab alio accusari vel ꝙdēnari nisi i heresi xl.di.si papa.pōt tm̄ si iacet in pcō admoneri iurta regulaz euāgelicā si peccauerit ꝛ c.tā publice q̄z occulte iurta q̄lita tēpcti qz nō ē exēpt⁹ a regula euāgelica.dic tm̄ ꝙ alteri pti illi⁹ regīe nō subijcit dū dicit ꝙ si nō audierit dic ecclesie qz excepta cā heresis nō pōt iudicari ēt si ī pator ꝛ tot⁹ clerus ꝛ ppls fil quētāt.ir.q.iij.nēo.ꝛ.c.alioꝝ.vñ quo ad papam exponit ipse illa vba dic ecclie.i.deo vt ipm̄ quertat vel dic ecclie triūphāti.i.celesti vt oret ꝑ eo. Ex his dictis Host. nō pulchra dicta. Ꝟrio dū sētit ꝙ i scō heresis pōt accusa ri ꝛ ab alio ꝙdēnari.nā alibi fit disceptatō vtr papa ab alio i cā heresis possit ꝙdēnari.qz qdā voluerūt ꝙ ōbeat seipz deponere fic fec i.c.nūc.xxi.di.ſz pl⁹ plz ꝟ opi.vt possit ab alio ꝙdēnari ꝛ depōi i facto fidei. Et hāc opi.exꝑsse tenuit archi.i.c.i fidei fauorē.de hereti.li.vi.ꝛ facit.ij.q.vij.in. §. itē cū balā.v.itē fimach⁹.ꝛ dic archi.i.d.c.i fidei.ꝙ cōciliū erit iudex.ꝑ quo vide bo.glo.i.c.anastasi⁹.xix.dis.ꝛ vide aliā glo.fin.i.c.si duo.lxxix.di.q̄ dic ꝙ si ē dubiū apō quē sit papat⁹ duob⁹ vel plūbus ꝓtēdēt⁹ sup eo ꝓciliū erit iu/ dex. Scōo nō ex dcō Host.ꝙ papa exīs in pcō pōt ad/ moneri ꝑm regulā euāgelicā.de q̄ i.c.nouit.de iudi. ſz glo. dubitauerit.ij.q.i.si peccauerit.q̄ dicit ꝙ exquo nō pōt ab alio iudicari frustratoria ē illa denūciatio ſz tu dic meli⁹ q̄z dicat hic Host.ꝙ si pcm̄ pape ē publicū ꝛ ide scandalizat ecclia tūc tota regla euāgelica bz i eo locū vt si admonit⁹ nō vult desistere dicat toti eccie.i.ꝓcilio ꝛ ab eo poterit pūiri qz ē suspitio heresis ꝓ eū si stat i pcō publico scādalizāt ec clesiā ꝛ monit⁹ nō se vult corrigere.ita dicit gl.fin. quā alle/ gat tot⁹ mūd⁹ i.c.ſ papa.xl.di.ſua ꝑ dcm̄ Host.cū pcm̄ ē occultū seu cū eccia nō scādalizat.ſz vix pōt accidere ꝙ ex pcō publico pape eccia nō scādalizaret.iurta illud ꝓ/ pheticū. Si is q ē vnctus peccauerit faciet ppl'm delinq̄re ſ.ꝑ malū exēplū vt i.c.magne.de voto.dicit ēt Host.circa subditos pape ꝙ oēs tenēt sibi obedire qcqd ꝑcipiat dū/ mō certū nō sit ꝙ ꝑceptū ꝓtineat pcm̄ mortale. nā in pcō mortali nō tenet⁹ qs sibi obedire ſz pot⁹ deo qui ē ver⁹ pō tifex.xi.q.iij.iulianus.ꝛ.c.si dñs.ꝛ.c.regsisti. In prāte vo dispēsādi dic ꝟ Ant.ꝙ i oīb⁹ pōt dispēsare ꝑter q̄z i articul fidei.qō satis mihi plz.ꝛ ē dictū valde nōbile.ꝛ intellige de dispēsatiōe ꝓprie sūpta.ſ.quā facit ex cā rōabili.ꝛ vide In no.i.c.cū ad monasteriū.de sta.reg.vbi dic ꝙ sine cā nō di spēsat i bis q̄ nō sūt iuris positiui puri.ꝛ vide qō dixi i.c.ō mta.s.de ꝑbē.dic tm̄ host.dcm̄ Ant.vez nisi īmicat pcm̄ mortale.qz in illo nō dispēsat itelligēdo ꝙ sit pcm̄ mortale ex lege dīna ꝛ nō ex lege positiua qz illi nō subijcit.ꝛ credo ꝙ idē sentit Ant.ꝛ vide glo.i.d.c.ſras.q̄ idē voluit vbi dic latius ꝙ ī his q̄ sui nā sūt mala papa dispēsare nō pōt de iu reiu.ꝛ si xps.tu vide bo.ter.xl.di.c.i.ꝛ ista sufficiāt ꝓnūc.

In glo.i v.vacare.nō glo.qz solet mūū allegari ꝙ ꝑ sniaz pdaī dñiuz.ꝛ colligit ex ter.in eo qō dicit ꝙ ꝑ cassationez collatiōis vacauit ꝑbēda ꝛ sic ꝓuisus pdit oē ius qō hēbat ī ꝑbēda als nō diceret vacare.ſz glo.ē verissima qn̄ snīa est iuris ꝑuatiua sicut fuit ista. Quid aūt si eēt iuris declarato ria ꝛ an acqraī dñiuz illi ꝑ quo fuit lata snīa. Dic de hac q̄ stione ꝛ ꝓcedēti vt ē bo.glo.insti.de of.iudi.in fi. ꝑ Ci.in.l. i.C.cōia vtriusq̄ iudi.ꝑ Bar.i.l.pōponius.ff.ō acq.pos. aliqd ꝑ Inno.i.c.cū nostris.j.e.ꝛ ꝑ io.cal.ꝟ. In gl.fi.ibi i.collatā.ꝟ dicit glo.vt euitaret ꝛrūū.nā exquo iste fuerat in/ uestit⁹ ꝑ celestinū de ꝑbēda vacāte acq̄fuerat oē ius. vnde frustra mādat papa i fi.illi ꝑbēdā assignari.ſz dic ꝙ referī ad corporalē possessionē ſm aliū ītellectū quē gl subijcit.ꝛ ille plus plz.qz ꝑ iuestituā i abstīta factā ñ trāsferī posſio. vt dixi i.c.auctoritate.s.ti.pri.inno.ponit hic vtruz execu tor possit ꝓuidere de beneficio vacāti de iure,ꝛ nō de facto quod vide qz de facto potest venire.

q **Uia diuersitatem.** Semestre ad eligēdū seu ꝙferēdū a iure ꝑfixū ñ currit legitīe ī pedito nec īcipit currere nisi a die noticie vacatiōis. et ē ter.multū all.ꝛ quotidian⁹.due sūt ptes ꝑncipales. In ꝑ ma archiep̄i q̄rela.in scōa cāe cōmissio ibi mādam⁹. Scōa subdiuidit.nā ꝑmo ponit mādatū ꝛ solut obstaculū. scōo duos casus excipit ibi nisi.ꝛ scōm casū triplr exponit ibi sic tm̄. Nō oēs diuisiōes capli qm̄ nō ītelliges ter.qz multum declarāt ter.ꝛ nō inuanū sūt iuēte diuisiones quod bm̄ nō.

Casus lr̄alis. Archieps eboracen̄. fuit sūspēsus a papa tē pore suspēsiōis sue ꝛ etiā postea quidā ꝑter auctoritatē ipsi us intruserāt se in eccīa eboracen̄.ꝛ alijs ecclesijs in qbus collatio bñficioꝝ ptinet ad ipz.sup his ꝙquest⁹ ē archieps dño pape.mādat papa legato apo.se.qui erat in ptib⁹ illis q̄tenus ꝙpellat oēs illos qui acciperēt ꝑbēdas vel ecclesias ꝛ dignitates ptinētes ad collationē archiep̄i ꝑter auctorita/ tē ipsius ad eas refignādas ꝑ snīam excōicatiōis ꝛ subtra/ctionē alioꝝ beneficioꝝ suoꝝ nō obstāte ꝙfirmatiōe aliqua a se.apo.in forma cōi obtēta nisi forte aliqui illas habuissēt spāli mādato apo.se.vel auctoritate lateranen̄ ꝓcilij:ita tm̄ q̄ ipse suspēsiōis infra ser mēses nullatenus ꝙputet qz cōci/ liū lateranēse ꝙ negligētes tm̄ fuit ꝓmulgatū. Itē archieps nō potuit vti ꝓpria potestate in ꝙferēdis beneficijs:ꝛ si ꝑ/ pria culpa suspēsus fuisset a ptāte ꝙferēdi nō tm̄ ad capitulū ꝑ culpā illā collatio bñficioꝝ erat devoluta:ſz ad ipsū pa pā donatio ptinebat qui ꝑter culpā aliquā pōt cōferre ꝑbē das.ips etiā quo accessit ad papā ꝛ ꝑmanserit ibidē ꝛ recessit infra ser menses nullatenus cōputet:ꝛ ips ser mēsiuz cō putet nō a tpe vacatiōis ꝑbēdaꝝ ſz a tpe noticie ipsi⁹ archi ep̄i. Ber. Nō ꝑ ꝑncipiō ꝛ tene illud mēti ꝙ quēadmo dū hoies sunt diffōrmes i corpribus ita sūt diffōrmes i aīs ꝛ ꝟ volnit isto ꝑncipiū ex diuersitate corpoꝝ sepe sequit di uersitas aīoꝝ ió amicicia multuz extollit qz q̄si miraculose vnus ē aīus amicoꝝ i diuers corpib⁹ ió papa assūpsit bic ꝟ exordiū qz erāt opi.i cāu ꝟ vtꝝ epo suspēso prās devolue/ret ad capl'z. Et vtꝝ ips suspēsiōis deberet ꝙputari i seme stre ꝑfixo ad cōferēdū. Nō scōo ibi se ītruserūt.ꝙ ītrusus i bñficio dr̄ ille q obtīet bñficiū sine auctoritate illi⁹ ad quē de iure spectat collatio.ad idē.c.ex frequētib⁹.de isti.ꝛ dr̄ ītrusus qz nō ītrauit ꝑ portā ſz q̄si violēter ibi iiect⁹. Nō tertio ꝙ ips ꝑfirū i odiū negligētū nō currit ī pedito ī/ dimēto iuris vel sci.ꝛ de ī pedimēto iuris exēplifica ibi sus/ pēsiōe.de ī pedimēto sci exēplifica ibi tpe quo steuit i curia post absolutōez ꝛ tpe reuersiōis.ꝛ ꝟ bn̄ nōbis sec⁹ dic qñ ips eēt ꝑfirū nō i odiū negligētie ſz ē fauorē alteri⁹.isto.n. ips currit ēt ignorāti.ꝑ ꝟ bo.ter.i.l.genero.ff.de bis qui no.ifa.vbi ips āni currit ēt mulieri ignorāti mortē mariti.ꝛ vide glo.nō.in.c.statutū.de ꝑbē.li.vi.ꝛ nō dcm̄ Spe.in ti. de istru.edi.i.§.nūc vo aliq̄.v.itez ꝙ si executor.vbi ponit vnū dcm̄ singulare ꝛ quotidianū.dicit enī ꝙ si executor te/

ſtamentū nō potuit exequi ſtra ānū nihilomin⁹ deuoluitur ptās ad eccl̄m ar.i. Inlū. C. de epi. ⁊ cle. ⁊ i. c. nos. ĵ. de testa. nō reddit rōez. ſz tu redde p ꝓdicta. nā illud tps ām nō fuit ꝓfixū i odiū executoris ſz pot⁹ i fauorē defūcti ne diu differat ipi⁹ volūtas. de quo tm vide qđ dixi i repeti. i. c. cū eēs de testa. Nō q̄ plato ſuſpēſo ptās ꝓferēdi bñficiū nō deuoluit ad capl̄m nec ad archiepm ſz ad papaz. ꝓ hoc. c. i. ⁊ qđ ibi nō. ꝑ ſup. neg. ꝓla. li. vi. ſz tu limita ꝑ dictū ⁊ iſtū tex. ꝓ hēs tex. in. c. vnico. ne ſe. va. li. vi. ⁊ ibi ēt p glo. nā ſi donatio ſpectaret ſi ad epm ⁊ capl̄z ſuſpēſo vel excōicato epo pōt capl̄m ꝓferre. ⁊ dic lati⁹ vt ibi nō. Nō ibi pter deſidiā q̄ papa ēt ceſſāte negligētia plato⁊ pōt ꝓferre bñficia totius orbis. ad idē. c. ij. ꝑ pbē. li. vi. pōt ꝙ papa ꝓcurrere i collatione bñficio⁊ cū quolibet ordinario q̄ ipſe ē ordinari⁹ toti⁹ orbis. ix. q. iij. cūcta p mundū ſz nō ē honeſtū vt auferat alijs ptāre ꝓ rōnē greg. i. c. ecce. xcix. di. ⁊ ꝙ. c. puēit. xi. q. i. ī fi. Nō q̄ tps acceſſus reſidētie ⁊ reuerſiōis ꝓ aliquo negocio ē pter ꝓuilegiatū. Ex quo infert q̄ ſi dat alicui ſalu⁹ ꝓduct⁹ veniēdi ad aliquē locū itelligit q̄ tute poſſit ibi morari ⁊ ide redire q̄ fruſtra eēt p̄mū ſine reliquis. nā qui vult ꝓñs vult ⁊ antecedēs. ⁊ vide Bart. i. l. ſicut. ff. ex qui. cauſa. Aliō nō q̄ tps ſemeſtre p̄fixū ad cōferēdū nō currit a tpe vacatiōis bñficij ſz a tpe noticie ipſi⁹ vacatiōis dic tm q̄ p̄mo fr̄ote p̄ſumit ſcia vacatiōis. Eſt. n. p̄ſūptio ꝙ debē tē cōferre ſi diſtulit vltra ſex mēſes a tpe vacatiōis vt ē tex. pulcher. i. c. vt nr̄m i. §. porro. ĵ. vt ec. bñfi. ꝑ tm limita quādo bñficiū vacauit de iure ⁊ de facto vt q̄ nēo erat i poſſeſſiōe illi⁹ ſalē colorate. tūc. n. in dubio p̄ſumit noticia vacationis ita dicūt dñi de ro. dec. cclv. dicūt tm q̄ ſi bñs ius ꝓferendi allegat ꝓbabilē ignorātiā ſtaret iuramto ſuo. ar. eo⁊ q̄ le⁊ nō. i. c. paſtoralis. de excep. qđ bñ nōbis. vide ēt Jo. an. i. c. ex pte aſteñ. ĵ. e. vbi dicit q̄ i p̄ſumēda ſcia vel ignorātia vacatiōis debem⁹ ꝓſiderare q̄luatē beneficij. nā cin⁹ p̄ſumit ſcia in magno q̄z i puo ⁊ i curato q̄z in ſimplici. Itē diſtātia loco⁊. nā facili⁹ p̄ſumit ſcia i loco vicino q̄z remoto ar. c. quoſdā. ⁊. c. q̄to. de p̄ſūp. Itē modū vacādi ⁊ formā loci. ⁊ vide tex. cū glo. i cle. vnica. i fi. de ꝓce. ꝑbē. ⁊ qđ nōnt doc. i cle. q̄ regulares. de ſup. neg. pla. ⁊ ex his pōt ſupior iformare motū animi ſui vt⁊ p̄ſumat noticia a tpe vacatōis vel ſtati p⁹. nō. n. i ꝑ pōt dari certa doctrina. Sz q̄rit qd ſi p̄ſon⁹ negligit p̄ntare. ĵ. tps ſibi p̄fixū ⁊ ſic ptās libeſt ꝓferē di deuoluit ad eū qui hz ius iſtituēdi. iurta ea q̄ dixi i. c. ij. ſ. e. nūquid iſtis qui hñt libere ꝓferre dabit integrū ſemeſtre. Et qñ incipiat currere tale tps vide p dominos de rota i loco p̄al. vbi ꝓcudūt q⁹ hēbūt ſemeſtre. ⁊ ꝓ hoc facit. c. lz. de ſup. neg. p̄la. ⁊. c. ij. ſ. e. ⁊. c. ſi electio. de elec. li. vi. Tps aūt iſtud currit ēt a die noticie. ar. ꝑ. ⁊ ſēcit apte Jnno. i. d. c. lz vbi dicit q⁹ ei ad quē ſpectat p̄mo ⁊ ad quē ſpectat ſecundo loco collatio tps nō currit niſi a die noticie. ⁊ bñ notabis. ⁊ idē dic i quolibet ſupiore ad quē gradati deuoluit ptās cōferēdi. nā cū ꝑ tps ſit p̄fixū i odiū negligētie nō dz currere ꝓbabiliter ignorāti. In glo. i v. ſub forma cōi. nō bñ hāc glo. iūcto tex. ⁊ itellige p̄mā ptē glo. de cōfirmatiōe facta i forma cōi. de qua loquit iſte tex. illa. n. pax ⁊ nihil opatur. vt ꝑ habes bo. tex. ⁊ de ꝑ vide per Bart. i. l. ⁊ q⁹. ff. de iuriſdi. om. iudi. Qñq̄z ſit cōfirmatio ex certa ſnīa ⁊ illa habz tres notabiles effect⁹ ⁊ i ea itellige ſcōam ptē glo. i v. verū tamē. vſq̄z ad fi. Et qñ dicat i forma cōi vel ex certa ſcia vide qđ dixi i. c. i. ⁊. ij. de cōfir. vti. ſ. qñ narrat totū factū ſupior⁹ē cōfirmatio ex certa ſcia. ſi vo narrat i gnāli ē cōfirmatio i forma cōi. In gl. i vbo tps ibi ⁊ ꝑ q⁹ tps. nō hanc pticulā glo. vſq̄z ad fi. ⁊ facit ꝓ ea. c. fi. de elec. vbi currit tps ñ valēt eligere ſine lnīa ſupiorꝭ q⁊ dz petere lnīam alꝭ eſt in mora. Et aduerte i ꝑ ad tria mēbra. nā qñq̄z beneficiū ſpectat ſimul ad collatiōez epi ⁊ capituli ⁊ tunc nulla mora ſpectata pōt capitulū epo ſuſpēſo vel excōicato cōferre. Scōz mēbr⁊ qñ ptās ptinet ad epm ſz cū cōſilio vel cōſenſu capituli ⁊ tūc eōipo q⁹ eps ē i mora perēdi abſolutōez capitulū pt ꝓferre. ꝑ duo mēbra ꝓbāt i. c. vnico. ne ſe. va. li. vi. Tertiū mēbr⁊ qñ ptās ſolū ſpectat ad epm ⁊ tūc lz eps ſit i mora nō tamē capitulū pōt cōferre ſz dz ſpectare lapſū ſex mēſiū a tpe more. ⁊ in hoc caſu itellige hūc tex. Jn gl. i v. non tamē valuit ibi. Itē ei vbi tranſfuge. i. ei qui fugit ad hoſtes nō dat beneficiū reſti. i ire. lz interī nō potuerit agere. Sl. nō ſoluit. ſz pōt dupliciter ſolui. Prio q⁹ culpa illi⁹ fuit cā imediate hui⁹ ipedimēti merito ſibi iputat. vt i. c. ſicut. de teſti. ⁊ i. c. fi. de iurijs. ſz i cāu nr̄o nō culpa ſz pena culpe fuit cā imediata hui⁹ ipedimenti. nā ſnīa ſuſpenſiōis fuit pena culpe. vnde nō debēt iputari ea q̄ ſequūt ex pena. ⁊ in ꝑ ē iſte tex. nō. ſic itellect⁹. ⁊ vide gl. q̄ hūc itellectū approbat q̄ originaliter fuit cōpoſt. i regula iputari de regu. iur. li. vi. Scōa ſo. q⁹ illa loquit de beneficio reſtōnis qđ ē extraordinariū iō nō ē ita fauorabile. ſz textus iſte loquit de tpe ordinario ⁊ p̄fixo in merū odiū negligētie. Et i fi. gl. dic ad illō c. ſi celebrat. q⁹ ibi loquit de ſuſpēſiōe miori q̄ ꝺbit p principiū cū excōicato. ꝑ vo loquit in ſuſpēſiōe maiori lata a iure vel ab hoie. Jn gl. i v. a q̄ i fi. dic q⁹ nō ē⁊ ex q⁹ ꝑ colligat ex tex. ſz gl. ꝑ dic pp opi. io. an. ⁊ Lau. qui dixerūt q⁹ ſuſpēſus ab officio tm pōt cōferre beneficia q⁊ ſm eos ptās cōferēdi pendet a iuriſditiōe ⁊ nō ab officio ordinz. ſz tu ꝺ ꝑ dic vt plene nō. p. gl. ⁊ doc. i. c. cuz dilect⁹. ꝺ cōſue. vbi cōis opi. ē i oppoſituz. ſufficit. n. ſuſpēſio ab offō q⁊ ea q̄ ſunt iuriſditiōis ſunt ānexa officio. ꝺ quo tu dic vt pleni⁹ nō. i loco p̄alle. Jn gl. i v. fuerit. i fi. i his ꝓrijs habet q⁹ oīa q̄ ꝓcedunt ex culpa alicui⁹ ſunt ſibi iputāda. nā qui dat operā rei illicite tenet etiā de caſu fortuito. i. c. tua. ⁊ qđ ibi nō. ĵ. ꝺ bomi. ꝑ ꝓriū variū hic ſoluit. Sed va ſo. ē illa quā dixi. ſ. i illa glo. q⁹ ea q̄ ꝓueniūt imediate ex culpa iputāt culpoſo. ⁊ ita loquūt ꝓria. ⁊ vide bo. tex. cū gl. i. c. vnico. de cuſto. eucha. ⁊ i. c. ſic. de teſti. Ea vo q̄ ꝓueniūt nō imediate ex culpa ſed ex ſnīa ſeu pena culpe nō iputant vt ꝑ. qñ nō dz qs duplici pena ꝓteri. vt i. c. at ſi clerici. de iudi. ⁊ i ꝑ nōbis iſtū tex. nā ſnīa ſuſpēſa fuit hic cā imediata hui⁹ ipedimēti nō āt culpa p̄cedēs. ⁊ regulr iſpici dz cā imediata ⁊ ſi mediata. xviij. q. v. de occidēdis. vide tex. cū glo. bo. i. c. decetero. ĵ. ꝺ bomi. Jn gl. i v. p̄ter. ibi ire ar. nō ſemp hāc glo. ⁊ itellige de bonis p̄monialib⁹. nā bōa eccl̄ie nō debēt ꝓfiſcari pp delictū ſuū. vt i. c. excōicam⁹. ĵ. de bere. i. §. i. facit regula delictū p̄ſone de reg. iur. li. vi. Et nō glo. i eo q⁹ eccleſia dī hāre fiſcū. ⁊ nō tex. qui vtit hoc vbo i cle. ij. de bere. Sz ꝑ gl. nō aperit vt⁊ fiſco eccleſie romane an fiſco p̄lati iſta bōa clerici dānati applicēt. ſz tex. i. d. c. excōicamus. nōbiliter pōt iduci q⁹ vbi ipſo iure ꝓfiſcant bōa clerici debēt applicari eccl̄ie in q̄ fuit ititulatus ex quo aliō nō exp̄imit ī ſnīa. vñ quēadmodū ſm canones antiquos bona clerici decedētis ſine cōſanguineis ab iteſtato deuoluūt in eccleſiā vbi fuit ititulat⁹ vt nō. i. c. i. de ſuc. ab iteſt. ⁊ exp̄ſſe. xij. q. vlt. c. fi. ita in caſu nr̄o. Si aūt nō hz eccleſiā ſeu bñficiū tūc puto q⁹ eps occupabit ꝓ camera ſua. ad ꝑ qđ nōt ino. i. c. ſinuāte. ĵ. q cleri. vel vouē. ⁊ Fede. ꝓfil. xx. ⁊ facit qđ nō. io. an. i. c. cū olim. el ij. de p̄uil. ⁊ idē dicas qñ clericꝰ moriꝰ ab iteſtato ſine eccleſia ⁊ ſine ꝓſanguineis. An āt multa q̄ ipoñ ꝓ delicto ipi clico applicēt ſupiori mulctāti. dic vt plene le. ⁊ nō. i. c. dilectus. de offi. ordi. ⁊ in. c. lz. de penis. ⁊ i. c. i. de bomi. li. vi. bodie vo reg̃r bona dānatoꝝ nō cōfiſcant niſi i quibuſdā caſib⁹ ſz venūt ad ſuccedētes ab iteſtato. vt i auc. bona dānatoꝝ. C. de bonis ꝓſcrip. ⁊ iſta nota bene. Abbas.

c **Cum nostris** Eſt tex. multū allegabilis ⁊ hz mām quotidianā. ⁊. b. d. i ſūma. Nō valent lre ad bñficiū ipetrate q̄ de alterius colorata ſci poſſeſſiōe nō faciūt mētionē. h. d. ſm vez ⁊ cōem itellectū. Diuidit. naz p̄mo ponit gr̄am ⁊ executionē theſaurario ꝓceſſā. ſcō excepti⁊ ꝓ illā. tertio ꝓceſſū executoriū. quarto ꝓnunciationē auditoris. quto ꝓnunciatiōis ꝓfirmationē. ſcōa ibi verū. tertia ibi qđ. q̄rta ibi auditor. quīta ibi nos vo. Caſus lr̄alis. Significatū fuit dño pape q⁹ ꝓpoſitura lauſañ. eccleſie tanto tpe vacauerat q⁹ donatio ipſi⁹ ad ſe. apo. fuerat deuoluta. vnde mādat pa. epo ⁊ capitulo lauſañ. q̄ten⁹ ꝓpoſitura ipſā ꝓferrēt theſaurario lauſañ. quibuſdā ſup hoc exe

ritorib⁹ sibi datis. Ex q̄ p̄fati ep̄s ⁊ canonici lr̄is receptis cor̄ã executorib⁹ p̄positurã predictã nõ vacare dixerunt qz licz ille q p̄posit⁹ fuerat i ep̄m fuit assũpt⁹: ad ipsã tñ p̄positurã p⁹ cõsecrationẽ suã denuo fuerat ab ipsis canonicis elect⁹ ⁊ eã sicut ãtea possidebat. qõ dicti executores dicẽtes ꝯriũ esse iuri cõi ipsã p̄positurã de iure vacãtẽ p̄fato thesaurario assignauerũt. hec oĩa ꝓposita ⁊ allegata fuerũt cor̄ã auditore dato a pa. ⁊ alia plura. Auditor de mãdato p̄pe decernit vt q̄cqd factũ fuerat a p̄dictis executorib⁹ bñt irritũ ⁊ inane obtẽtu p̄dictaꝝ lr̄aꝝ eo q⁹ p fã suggestio nẽ fuerãt ipetrate ⁊ veri suppressionẽ cũ illa p̄positura non vacaret de fcõ q̄zuis de iure vacaret: qz talis possio pl⁹ bz facti q̄z iuris. ⁊ do. pa. sniam illã bz ratã ⁊ firmã ⁊ mãdat q busdã vt nisi p̄fatus ep̄s sufficiẽter oñderit q⁹ vel ex idulgẽtia se. apo. spãli vel ex alia iusta cã ⁊ necessaria p⁹ p̄secrati onẽ suã p̄positura cõcessa fuisset eidẽ ꝓpellãt ipm ad resignationẽ ipsi⁹ deide moneãt ⁊ iducãt capl̄m lausañ. vt thesaurario ꝓferri ꝓcurent. Ber. Et fuit decisio multũ subtilis. Jdeo nõ ꝓmo q⁹ bñficiũ pōt tãto tpe vacare vt ei⁹ collatio deuoluat ad papã ſm p̄stõnẽ lateran. cõcilij. ⁊ loquit de. c. ij. ſ. e. ĩ illo tñ nulla fit mẽtio de papa. Ex quo nõ q⁹ illud. c. ij. ꝓuidẽdo de. i. ij. ⁊. iij. gradu deuolutiõis tacite vr ꝓuidisse ꝺ oĩb⁹ gradib⁹ vsq̄ ad papã. vñ qlibz superior gradari bz sex mẽses donec deueniat ad papã vt clare colligit ibi ⁊. c. lz. de sup. neg. p̄la. iũcto. c. ij. ſ. e. ⁊ ꝺ bñ nõ. Nõ secũdo q⁹. c. ij. ſ. e. bz locũ nedũ i ꝓferẽte sz i bñtib⁹ eligere ⁊ sic electorib⁹ dat semestre tp̄s ad eligẽdũ p⁹ cui⁹ lapsũ ꝺuoluit ptãs ad ꝓximũ superiorẽ nã i illo. c. ij. nõ fuit mẽtio fcã ꝺ electorib⁹ ⁊ tñ ꝺ papa i deuolutiõe ptãtis fũdat se sup illo ꝓcilio lateran. ꝺ intellige exceptis epatib⁹ ⁊ ecclesijs regularib⁹ collegiatis qz i illis dat nin⁹ tp̄s. vt i. c. ne ꝓ defectu ꝺ elec. Nõ tertio q⁹. c. de multa. ⁊ ci⁹ pena. ſ. de prebẽ. ñ bz locũ i epatib⁹. vnde si ep̄s acceptat aliã dignitatẽ nõ vacat epat⁹ ipso facto nec collatio scõe dignitatis nõ tz. ⁊ ꝺ iõ qz epat⁹ nõ pōt deseri sine spãli licẽtia pape. i. c. ij. de trãsla. p̄la. Itẽ cũ illa ꝓuisio sit odiosa ⁊ penalis nõ faciẽs mẽtionẽ ꝺ epatib⁹ sz ꝺ dignitatib⁹ i gñe ñ extẽdit ad epat⁹ qz epat⁹ i mã odiosa appellatiõe dignitatũ nõ venit. vt ẽ gl. fing. i. c. ij de p̄bẽ. li. vi. facit. c. qz periculosũ. de sen. ex. li. vi. ⁊. c. dilect⁹ J. e. Nõ vlteri⁹ ⁊ tenebis semp mẽti ad ꝺ istũ tex. q⁹ lr̄e surrepticie ipetrate ad beneficiũ sũt adeo ipo iure nulle vt etiã ꝓcessus executoris sit nullus. nec distiguit ꝺ vtr executores ꝓcesserint i figura iudicij vel nõ sz simpl̄r fuit ꝓcessus iudicat⁹ irritus lz aliq aliter senserit i. c. ad audiẽtiã. ſ. ꝺ rescrip. vbi de ꝺ. Nõ q⁹ beneficiũ pōt vacare; dupl̄r videlz de iure ⁊ de fcõ. Itẽ de iure tm̄ sz nõ de fcõ vt qz ali⁹ ẽ i possessiõe colorata illi⁹ beneficij. Et ex ꝺ colligo vnũ qõ fac ad multa q⁹ i beneficialib⁹ pōt bñ ꝺa possessio sine iusto titulo vt ꝺ ꝓbat expresse. sz tal possessio nõ ẽ iusta. ⁊ sic intellige regulã p̄mã. de reg. iur. li. vi. ⁊ ꝺ nõbilr fac ad mãz. c. i lr̄is de resti. spo. vt sufficiat ꝓbare solã possessionẽ ad restõnez obtinẽdã. Nõ q⁹ i ipetratiõe certi beneficij vacãtis nõ sufficit facere mẽtõez simpl̄r q⁹ vacat si ali⁹ ẽ i colorata possessiõe fci qz illud ꝟbũ vacare pōt verificari tã in iure q̄z i fcõ iõ i lr̄is beneficialib⁹ q̄ sũt ãbitiose oz q⁹ ꝟba narratiua ꝟisi cent oi mõ quo ꝟificari pñt tã i iure q̄z i fcõ qõ sp nõ. Itez collige q⁹ solus papa dispẽsat vt ep̄s bẽat aliã dignitatẽ cuz epatu. ad ꝺ. c. ꝺ multa p̄all. sz ex cã iusta ⁊ necessaria pōt superior dispẽsare qõ tamẽ intellige vt. j. dicã i gl. vlt. Vltio nõ ibi ad resignatõez ⁊c. q⁹ ãteq̄z ꝓferat beneficiũ vt vacãs oz remoueri possessor a colorata possiõe ne videat fcã collatõ de beneficio nõ vacãti. ꝺ tñ limita vt infra subijciã. Jn glo. ij. i fi. bãc gl. diuide i duas ptes. Jn p̄ma ꝓsequit nũqd executor deputat⁹ ad cõpellẽdũ ordinariũ vt ꝓuideat possit ꝓuidere ordinario nolẽte ꝓferre. Jn hac qõe gl. ꝓcludit q⁹ nõ sz simpl̄r pōt ꝓpellere. sec⁹ si ẽ deputat⁹ executor ad ꝓuidẽdũ i defectũ ordinarij. ⁊ bãc opi. glo. tenet lz Hosti. alr sẽtit. sz io. an. ⁊ cõit doc. sequũt dcm̄ gl. ⁊ vid qõ dixi i. c. ꝓ illorũ. ſ. de p̄bẽ. vbi ponit ino. distinctionẽ iter mãdatũ vt faciat assignari ⁊ mãdatũ vt cõpellat. Jn scõa pte q̄ incipit i ꝟ. sz si. glo. ꝺ q̄rit de qõe quotidiana. Nũ qd deputat⁹ vt mittat aliquẽ i possessiõe possit excõicare ꝯdictores ⁊ io. ãtiquus glosator tenuit q⁹ nõ sz Ber. glosator nr̄ tenuit ꝯriuz. opi. Ber. seq̄t ꝺ Host. ꝓ illõ. c. ex lr̄is. allegatũ i gl. sz io. an. remittit se ad nõta i. c. fi. de offi. dele. ⁊ ibi tz pmã opi. ſ. io. nisi apponat̄ cõa ꝯdictores ⁊c. ⁊ ꝺ opi. plus mihi plz. ⁊ vide circa ꝺ qõ dixi i. c. ꝓ illoz. ꝓall. vbi hãc qõnẽ latius tetigi. ⁊ ad. c. ex lr̄is. dic qõ ibi fuit mãdata executio simpl̄r ita q⁹ delegat⁹ trãstulit i executorẽ ptãtẽ suã sz q̄stio nr̄a, ꝓcedit quãdo simpl̄r fuit cõmissũ nudũ mĩsteriũ. tene tamẽ mẽti gl. nã gnãl̄r pōt adduci ad qõnẽ. Nũ qd is cui cõmittit nudũ mĩsteriũ possit, ꝓ illu⁹ executiõe exercere cẽsurã. Jn glo. i ꝟ. falsi suggestionẽ i fi. hec gl. ĩculcat diuersa iura in qõe quaz format. nã q̄dã loquũt quãdo rescriptũ fuit surrepticiũ seu falsũ. q̄dã qñ ꝓbationes ꝓducte in iudicio fuerũt false. ⁊ q̄re nũquid valeat sñia ẽ ĩplicare duas qõnes satis diuersas vnde dic q⁹ si rescriptũ ẽ surrepticiũ ⁊ ẽ ipetratũ ad beneficiũ ẽ ipso iure nullũ nec ꝓcessus ide secut⁹ valz vt ꝺ ⁊ nõ i c. ad audiẽtiã. el. ij. ꝺ rescrip. ſ. Si ꝟo rescriptũ daꝝ ad lites ⁊ tũc nõ ẽ nullũ sz annullãdũ ope exceptiõis. de quo dic vt plene nõ. i. c. cũ dilecta. ⁊ i. c. cetez. de rescrip. ⁊. c. sup lr̄is e. ti. De alia qõne quãdo ꝓbationes fuerũt false nũquid teneat sñia. dic vt plene dictũ fuit i. c. lz. de ꝓba. Jn gl. i ꝟ. nõ vacaret ibi sz nõ ẽ ita. nõ bene hãc gl. q⁹ scõe lr̄e ipetrate ẽt ad beneficiũ nõ ĩualidãt̄ ex eo q⁹ nõ faciũt mẽtionẽ ꝺ porib⁹ ĩualidis ẽt si ꝓtes nõ sint nulle ipso iure sz ãnullãde p exceptõez. ⁊ idẽ tz gl. i. c. ex tenore. de rescrip. ⁊ i. c. suggestũ. de iurepa. ⁊ bene facit tex. i. c. oblate. de ap. vide tñ ad limitatõez hanz gl. qõ nõt Cal. i. c. i nña. ꝺ rescrip. ⁊ ibi tetigi. Et ad istũ tex. dic q⁹ iste ipetrãs expressit falsuz q⁹ dic simpl̄r bñficiũ vacare qõ tamẽ nõ vacabat saltẽ de fcõ cũ eps illud possideret prete̅so titulo legitio sz lr̄e secũde ñ exp̄mũt falsuz lz taceãt de ꝓrib⁹. ⁊ glo. ista eẽt clarior si ꝟbi dic sic possessio ⁊c. diceret sz ꝺ possio ⁊c. Jn gl. i ꝟ. talis possio i fi. gl. ꝺ loquit nimis gnãl̄r ⁊ melius loquit. j. i gl. penl. ino. dicit ꝺ q⁹ illa possio bz pl⁹ fci q̄ possidet ex tali cã q̄ pōt eẽ lr̄ia sicut i casu nr̄o. nã poterit eps obtinere ex spãli gra apl̄i ce sedis vel potuit ꝓmoueri ex cã legitia vel necessaria. Et dic clari⁹ q⁹ possor dr̄ bñe plus fci gnãl̄r. put dicet i gl. se. sz quo ad ꝓpositũ nr̄m quo ad iualidãdũ lr̄as nõ faciẽdo mẽtionẽ de possiõe alteri⁹ illa possio dr̄ bñe plus fci cui ius ñ resistit iratũ qn possit eẽ legitia. vnde cõfitebat ꝺ i fcõ qz ꝓbabilit̄ dubitabat vtr ꝓcessio eẽt lr̄ia ⁊ iõ ꝺ illa erit fẽda mẽtio qz papa de facili nõ dat lr̄as ꝯ possorẽ bñficij preteriso titulo quo min⁹ ꝺ tali possiõe faciat mẽtõez. Jn gl. i ꝟ. plus bz in fi. multa dicẽda forẽt ad explicatõez mãe b⁹ gl. sz qz nõ multũ facit ad mãz tituli nec ad intellectũ. c. alleme nõ extẽdo sz vide glo. q̄si ꝓ similẽ i. li. C. de acq. pos. Et dic q⁹ possio dr̄ bñe plurimũ iuris q̄si iuris dispositio magis q̄z factũ versat̄ i ea. ⁊ dic q⁹ i possiõe q̄ acquirit nobis p seruũ paz fci versat̄ cũ acquirat nobis ignorãtib⁹ ⁊ vsu capiẽdi ꝓditio sz iuris artificio totũ, ꝓcedit iõ dr̄ bñe plurimũ iuris. sic i sili dicamus illũ eẽ fructũ nãlez in quo plurimũ ꝟsat nã lz ibi sit aliq̄ bois industria. vt dixi i. c. grauis. ꝺ resti. spo. illa possio dr̄ bñe plurimũ fci in q̄ magis ꝟsat factũ q̄z ius vt ẽ illa quã acquirim⁹ corpe ⁊ aĩo nõ. nã possio nẽ acquirebam⁹ añ q̄z emanaret iuris dispõ. iuxta illõ. Qõ cũ q̄z calcauerit pes tuus tuũ erit. Et vide. i. di. iusgentiũ. ⁊ isti. de re. diui. §. q⁹ ꝟo. illa ꝟo possessio bz multũ iuris ⁊ multũ fci vbi multũ opat̄ ius ⁊ multũ opat̄ factũ vt in possiõe q̄ nobis q̄rit̄ p ꝓcuratorẽ. nã ibi ꝟsat multũ ius qz sine fcõ nr̄o acquirit̄ nobis possio. ꝟsat ẽt factũ qz ex tali possessione nõ vsucapim⁹ nisi a tpe scĩe. vt i iurib⁹ allegatis i gl. Et i q̄z tũ glo. dicit q⁹ hec possio bẽbat plurimũ fci ⁊ q̄si nihil ꝺ iure nõ bñ dic iudicio meo qz papa mãdat ꝺ igri vtr iste eps lrie possideret. vñ arbitror q⁹ tex. nr̄ ẽ alien⁹ a mẽ bui⁹ glo. ⁊ q⁹ dr̄ bñe ꝺ pl⁹ possio fci qz añ q̄z detegeret vtr eps bñt ius hec qõ ꝓsistebat pl⁹ i fcõ q̄z i iure qz ius nõ iducebat ꝺ nullitatẽ ipso fcõ nec ꝓuationẽ ex quo de nouo fuit assũptus ad illã p̄positurã alias gl. seq̄ns diceret falsũ q tñ cõiter ap

probaſ vt cū ea dicā. Jn glo.i v. iuſta eā ibi pauptas epa tus aduerte qz iura q̄ glo. alſat loquūt i vnione. nā pp pau/ pratē vni⁹ dignitatis pōt fieri vnio alteri⁹ bñficij vt dignita/ tis. vt i iurib⁹ alſatis i gl. ⁊ in.c.i.ne ſe.va. ⁊.c. ſicut vnire. de excel. pla. ſz nos hic loqmur ceſſāte vnione. vñ poterat eē le gitīa cā ꝟ qz forte epūs nō erat i poſſeſſiōe epat⁹ ſz exulabat ad ꝟ.c.ad ſupplicatōez. de renū. ⁊. vij. q. i. paſtoraſ. vel for/ te fruct⁹ but⁹ ꝓpoſiture fuerāt epo collati ꝓ exoneratiōe de bitoꝝ epat⁹ qđ fieri pōt. vt nō. in.c. vnico. j. vt ec. bñfi. ⁊.c. ſi pp tua debita. de reſcrip. li. vi. Jn ea. glo. ibi ſz pone q̄ aligs. nō hāc pticulā gl. vſq; ad fi. Ex q̄ bēs q̄ ñ ois poſ/ ſeſſio fcī inualidat lr̄as de ea mētionē nō facientis. vñ ſi clare ꝓſtet bñficiū vacare nō eſt neceſſe q̄ de tali poſſiōe fcī fiat mētio. ⁊ ſic vt dixi i p̄dicta glo. tex. ꝟ nō logſ de ea poſſiōe q̄ bz plurimū fcī ⁊ minimū iuris ſz de ea q̄ p̄tendit ex legiti ma cā ⁊ poti⁹ ꝓſiſtit in fcō vtrū ſit ltrūma qz ius ſup ea apte ñ diſponit. ⁊ q̄ ꝟ caſu q̄ñ poſſio ē euidēter iniuſta valeant lr̄e ꝓbo rōe nāli. illud tacitū bz inualidare lr̄as quo exp̄ſſo pa/ pa nō dediſſet lr̄as vel nō ita ōfacili. vt i.c. ſup lr̄is. ⁊ i.c. po ſtulaſti. de reſcrip. ſz exp̄ſſo q̄ poſſeſſio ē euidēter iniuſta pa pa nō ſolū donaſſet imo facili⁹ dōaſſet ne notoꝝe diu poſſi/ deant p̄ itruſū ⁊ qz p talē ſolet depire ſuba ecclīaꝝ ⁊ imiet piculū aīab⁹ ſubditoꝝ cū a tali nō poſſint abſolui. xij. q. ij. alienatiōes. ⁊ i.c. dudū. el. ij. ō elec. Sz q̄ñ poſſio ē coloꝛa ta. i. p̄tēſa ex legitio titulo p̄ſuppoſito q̄ titul⁹ nō ſit ver⁹ pa pa ita defacili nō dat lr̄as ne videaſ ꝓferre bñficiū viuentis ſz p̄us mādat ingri vtꝝ ille bēt ius ⁊ eo nō babēte mādat illū remoueri ⁊ bñficiū ſic vacās alteri ꝓferri ꝓut mādat ꝟ i ſi.c. ⁊ i.c. qz diuerſitatē. ſ.e. Et gnāliter cū q̄rit an ⁊ q̄ñ be neficiū p alīū poſſeſſū poſſit alteri ꝓferri p oꝛdiariū vel p ō legatū pape ſeu legati. diſtīguit ꝟ Cal. ⁊ poſt⁹ eū do. An. et dic adhuc lati⁹ ⁊ clari⁹ q̄ q̄ñ q̄z bñficiū vacat de iure ⁊ de fa cto qz null⁹ ē i poſſiōe ⁊ tūc nō ē dubiū q̄ taz ab oꝛdinario q̄z ab executoꝛe pape pōt ꝓferri vt ꝟ a p̄rio. ⁊ i.c. ij. ſ.e. q̄ñ q̄z bñficiū vacat de fcō ſz nō de iure. vel ſaltē bñficiū nō ē li/ beꝝ. vtputa qz ē collatū abñti ⁊ nōdū acceptauit ⁊ tale bñfi ciū nō pōt alteri cōferri. p.c.i. ⁊ ij. ſ.e. ⁊.c. ſi tibi abñti. ō p/ bē. li. vi. q̄ñ q̄z vacat de iure ſz nō de fcō. ⁊ iſte ē ꝓpius ca/ ſus nr̄ i quo diſtīgue. qz aut loqmur i delegato aut i oꝛdia/ rio. Jn oꝛdiario aut poſſio ñ ē coloꝛata aliquo titulo ſz eui dēter iuſta ⁊ poterit alī ꝓferri ēt nō vocato poſſoꝛe lz poſ ſeſſio nō debeat auferri eo nō vocato. de ꝟ ē caſus nō. i.c. lz epūs. de p̄bē. li. vi. faē. c. ō multa p̄alſ. Aut poſſio ē coloꝛata ⁊ aut loqmur i papa q ē oꝛdiari⁹ oiuz. aut i iferioꝛi. p cāu ſi ꝓfert ꝓpo motu tz collatio fm cal. qz mot⁹ ꝓpriꝰ excludit ſurreptionē. vt i.c. ſi motu ꝓprio. de elec. li. vi. aut ꝓfert ad iſtātiā ⁊ nō tz ip̄etratio ſeu collatio. ar. ꝟ. nā ſic nō valēt lr̄e pape ita nec collatio fcā p eū. ar. i.c. cū oli. de re iudi. vbi ꝓ bat q̄ collatio fcā pape iurrepticia nō valz. ſcō cāu i oꝛdi nario iferioꝛi diſtīguit cal. vtꝝ ſit oꝛdiari⁹ tpalis aut legat⁹ ꝓpetuus aut p̄lat⁹ iferioꝛ. p cāu nō tz collatio fz eū. ar.c. ſi. de of. lega. li. vi. ⁊ cle. ij. de of. oꝛ. nā ſurreptio cad. t i legato ſic i papa vt ibi. ſz collatio fcā ab oꝛdinario ꝓpetuo tz fz eū lz poſſio ſit coloꝛata. ⁊ vī ꝟ ſētire Jo. an. ⁊ Dof. ꝟ mouen⁹ qz apō oꝛdiariū nō cadit ſurreptio cū ipſe p̄ſumaſ ſcire poſ ſeſſionē fcī alteri⁹ ⁊ ſic nō pōt dici q̄ ꝓ veri taciturnitatē fuit bīta collatō. ⁊ ꝓ hac opi. faē gl. nō. i. d.c. lz ep̄ſ. q̄ dic q̄ poſ ſeſſio bñficij apō alīū exñs nō ip̄edit collatōez ipſius ſi i vi/ tate vacat. ſz do. An. ſēnt hic opp. tā i p̄ mēbro q̄ñ papa cō tulit motu ꝓpo q̄z i ꝟ vltio mēbro q̄ñ collatio taſ bñficij ñ ſolū inualidaſ ex ſurreptōe ſz ēt ex defectu ptātis. ſic. n. non valz ſcōa electio p̄ia coloꝛata nō caſſata. vt le. ⁊ nō. i.c. au/ ditis. ⁊.c. cōſideraūm⁹. de ele. ita ⁊ fort⁹ nec collatio vale/ re dz. ad ꝟ. c. inſ dilectos. j. de excel. p̄la. vbi bon⁹ tex. i col latiōe. faē. c. qz diuerſitatē. ſ.e. ⁊ iſtō. c. i fi. vbi papa mādat p̄us caſſari coloꝛē poſſidēdi ſeu bñficiū reſignari ⁊ poſtea cōferri. ⁊ hāc opi. ēt ātē q̄z videre opi. do. An. ſemp eā tēui ⁊ i papa dic q̄ nō ꝓcedit ex ōfectu nullitatis gnāl⁹ loq̄ndo ſz ex ōfectu p̄ſūpte volūtatis. nā mot⁹ ꝓprius ſolū excludit ſurreptōez nō ār firmat. gīaz ꝑ volūtatē p̄ſūptā cōcedētis. vt nōūt dic Jo. an. i. d.c. ſi motu ꝓpo. faē qō nō. glo. i cle. ſi roman⁹. de p̄bē. i ꝓpoſito g̃ papa i dubio nō p̄ſumit velle cōcedere bñficiū ab alio coloꝛate poſſeſſū. ar. i iurib⁹ palle. vſi lz nulla culpa repiaſ ex pte ꝓpuiſi motu ꝓpo adeſt tamē ꝑria volūtas p̄ſūpta pape. Jn oꝛdiario vo iferioꝛi nullitas cauſaſ ex ōfectu p̄tis qz inſ nō vult vt bñficiū alī cōferaſ vel ad illud ali⁹ eligaſ niſi cōſtet de volūtate iuris poſſidētis ne videaſ bñficiū vinctū alī collatū. vt ꝟ ⁊ i. d.c. inſ dilectos ⁊. d.c. auditis. ⁊.c. cōſideraūim⁹. Scdo mēbro p̄ncipali. ſ. i delegato pape aduerte. qñq̄z lr̄e ſūt valide ⁊ dubitaſ nūq̄d extēdāſ ad bñficiū p alīū poſſeſſū. qñq̄z lr̄e ſūt nulle ſūt enī valide qñ i genere ſūt cōceſſe nō ad certū bñficiū ⁊ tē ta les lr̄e p̄ſūt mādari executōi i bñficio p alīū poſſeſſo. Sz de bem⁹ diſtīguere q̄ aut poſſio nō ē coloꝛata ſz euidēt iuſta ⁊ tūc pōt cōferri p executoꝛē qz nihil obſtat. vt voluit cal. ꝟ ⁊ Jnno. i.c. ꝓpoſuit. ſ.e. ⁊ cōpoſt. i.c. capt̄z. de reſcri. vbi pl⁹ dic̄ q̄ ſi ſcōs executoꝛ cōtulit tibi beneficiū mihi p̄ ipe/ trāti debitū p̄t executoꝛ me⁹ illō beneficiū mihi cōferre ēt ñ caſſata p̄us collatōe tua qz tua collatio recēs vī fcā i fraudē mei iuris. ſz ſi poſſio eēt coloꝛata puta ātiq̄ta ⁊ āte ip̄etrati onē meaꝝ lr̄aꝝ gnāliū. tē executoꝛ me⁹ dz p̄ caſſare tuū co loꝛē poſſidēdi. puta vocādo te ⁊ admittēdo ꝓbatōes ſup ō fectu tui iuris ⁊ poſt q̄z cōſtiterit de iuſticia euidēti tui iuris poterit mihi illō cōferre qō bñ nōbis. nā facit ꝓ iſtis expe ctātib⁹ qz poterūt petere gīas ſuas mādari executōi i bñfi ciū ſuū p alīū poſſeſſū ſi i vitate i eo ius nō bz. ſi aūt lr̄e ſūt ſpāles puta ad certū beneficiū ſic ꝟ erat ⁊ tūc ſi dicūt bene ficiū vacare ō iure valz nō ob. poſſiōe fcī alteri⁹. vt ꝟ volūt doc. cōit ⁊ bn qz exp̄ſſit veꝝ. nō. n. dixit q̄ ſimpl⁹ vacabat ſz ō iure. ⁊ iō ſis caut⁹ i ip̄etratōe beneficij p alīū poſſeſſi vt nō dicas illō ſimpl⁹ vacare ſz ō iure. Aut ſimpl⁹ lr̄e dicunt beneficiū vacare ⁊ tūc ſi ē appoſita cl̄a amoto quolibet illici to ōrētoꝛe q̄ bēt i.c. ꝓpoſuit. ſ.e. ⁊ tūc dic̄ Jo. ō deo i ſius gōnib⁹. ⁊ ſeq̄t Jo. an. ꝟ q̄ poſſeſſio fcī nō inualidat lr̄as qz ſatis faciūt mētionē de poſſiōe fcī p illā cl̄am. Sz Lap⁹ de caſtel. ⁊ fert io. cal. idē dixiſſe. dic̄ q̄ ꝟ ꝓcedit q̄ñ cl̄a pōit i lr̄is gīoſis ſec⁹ ſi i lr̄is executorialib⁹ vl̄ i executōe gīe qz ea q̄ apponūt i executiōe gīe nō firmāt gīaz aduerſus vtriuz ſurreptiōis qō ē nōbile vbū. ⁊ ego ꝓ illo dcō allego tex. in cle. i. j. de p̄bē. ⁊ nō ſēp ꝟ dcm̄ qz hodie illa cl̄a cōit ſolet ap pōi i fine reſcripti i executiōe ipſi⁹ gīe. Si vo nō ē appoſi/ ta taſ cl̄a tūc littere ſūt ſurrepticie vt ꝟ. ⁊ iſte ē caſus bui⁹. c. ⁊ ci⁹ rōez. ſ. dixi. Et ex p̄dictis potes colligere duos ītelle ct⁹ ad iſtū tex. Prio q̄ fcm̄ executoꝛ fuit ꝟ repꝛobatū pp ſurreptōez cōmiſſā i ip̄etratōe litteraꝝ qz ſimpl⁹ dixit bñ ficiū vacare ⁊ alter erat i coloꝛata poſſōe. Secūd⁹ itellect⁹ q̄ nō valuit collatio qz nō fuit caſſat⁹ p̄m⁹ coloꝛ poſſidendi ſeu nō fuit ꝓnūciatū bñficiū de iure vacare. ⁊ vter q̄z itelle/ ctus ē ver⁹ i ſe. p̄m⁹ magis ꝙēit lr̄e pp illa v̄ba eo q̄ ꝑ falſi ſuggeſtionē ⁊ c. q̄ ſt cā decidēdi iductiua. Jnno. iſtat ⁊ ex di ctis ſius varij itellect⁹ p̄ñt colligi. ſz qz nō vidēt vi nec vtileſ nō iſiſto. ſz int ceꝛa pōt vnū itellectū q̄ iō ñ valueꝛt lr̄e qñ iſte narrauit bñficiū duolutū ad papā pp negligētiā collato ris aūcte laſañ. ꝙilij qō tñ erat falſū qñ capt̄z ñ fuerat hic negligēs i ꝓferēdo cū aſſūpſerit ō nouo iſtū ep̄z ad p̄poſitu rā. vñ q̄z q̄z iſte ep̄s nō eēt habil⁹ ad p̄poſituraꝝ ꝙeq̄ndā ñ tñ vacabat p negligētiā. Et circa ꝟ pōt ino. nōbilē regulā q̄ vbicū q̄z ius bñficij cadit i p̄ſonā, puiſi lz extrīſec⁹ p̄ſōa ſit ībabil⁹ i pedit effect⁹ laſañ. ꝙilij qz ñ fit duolutō ad ſuꝑioꝛē p̄textu negligētie ſz pot⁹ p̄textu dicti qz ꝓtulit ñ idōneo ſec⁹ vbi p̄ſōa ꝓprius eēt icapaꝛ puta ī fās laic⁹ vl̄ p̄ēt⁹ illīt⁹. tūc enī p̄ſide ē ac ſi collatō ñ eēt fcā. ſec⁹ i p̄ cāu q̄ñ p̄ſōa ē capaꝛ pōt exēplū puta ſi ē hōicida illegitim⁹ vl̄ irregl̄aris. ⁊ nō ꝟ v̄ba ꝑpetuo q̄ iſte p̄ſōe ſt capaces iuriſ bñficij lz collatō fcā eis non teneat. nam fm eum hōicida iuſte tenet beneficiū donec p̄uēt tñ pōt itꝝ ſecū diſpēſari p ſuꝑioꝛē. Ex quib⁹ v̄bis ēt nō q̄ hōicida nō ē p̄uatus ipſo fcō titulo bñficij. ⁊ qz Jnno. p̄ma frōte v̄ ſibi ꝓri⁹ intellige eū q̄ hōicidium ſuꝑueniēs ſeu irregularitas nō p̄uat quē ipſo facto bñficio ſuo ſz opus ē ſinia. ⁊ ꝓ hoc bñ facit. c. cl̄ cis. j. ne de. vl̄ mo. ⁊.c. ex lr̄is de excel. p̄la. ⁊ nōbis illa duo iura. Sz ſi hōmici diū ſeu irregularitas p̄ceſſit collatōem tūc nō tz collatio qz

ſcā idigno ⁊ ihabili ad executōez officij. vt i. c. fi. de tēp. or. ⁊ ꝟ voluit Inno. i. c. ꝓpoſtōez. el. ij. ſ. de app. ⁊ iſte itellect⁹ ē ſatis ver⁹ i ſe ñ tñ ꝓgruit lr̄e q̄ fūdat ſe ſup ſuggeſtione ⁊c. ⁊ q̄ poſſeſſio nō vacabat de fcō. Sz nūc q̄ro q̄. ſ. dixi. q̄ bñficiū colorate poſſeſſuz nō dz alteri ꝓferri niſi p̄us cal ſet ille color poſſidēdi ſec⁹ vbi poſſeſſio nō ē colorata ſz cui dēter iniuſta q̄ro g̃ q̄ñ dz colorata ⁊ q̄ñ icolorata. Cal. hic i ſtat ſz i effectu cape duas regulas. Prima q̄ vbicū q̄z defect⁹ ē i ꝓferēte nec iducit̄ p̄uatio ipſo iure p̄ ſñiaz iuris vel hois talis poſſeſſio ē colorata. ꝑ hoc iſte tex. idē ē vbi iſte ỏ fect⁹ fuit i ꝓferēte q̄ nō bēbat poſſeſſionez ſz ſupuenit ꝓfirmatio ſupioris. vt i. d. c. q̄ diuerſitatē. Scōa r̄gla q̄ vbicū q̄z ꝓferēs nō bēbat ptātē ꝓferēdi vel ſi bēbat p̄uatio ē inducta ipſo fcō ab hoie vel a iure talis poſſeſſio dz icolorata. ꝟ ꝑbat i. c. ſz eps. ſ. de p̄bē. li. vj. ⁊ i. c. de multa. ſ. e. ti. Cui añ icūbat on⁹ ꝓbādi. dic q̄ ad petitōez partis nō tenetur poſſeſſor ꝓbare colorē poſſeſſionis q̄ nemo tenet oñdere titulū ſue poſſeſſionis ad petitōez partis. ij. q. v. i p̄n. ⁊. l. cogi. C. de peti. be. ſz ad iudicis iſtātiā tenet poſſeſſor ꝟ ꝓbare q̄ i bis exuberat officiū iudicis. ar. ij. q. i. legū. ⁊ i. c. cuz dilecti. ſ. de elec. dūmō ſupior nō ſit viſus ꝓſentiſſe i illū. iuxta nōta p glo. ⁊ Jo. an. i regula. i. de reg. iu. i. vj. ⁊ plene ꝟ p Poſt. i. c. lz beli. ỏ ſimo. poſſet tñ ſupior hoc caſu aſſumere on⁹ ꝓbādi i ſe defect⁹ tituli ne ille teneat cū pctō. vt nō. in ſurib⁹ p̄al. ⁊ facit q̄ nō. glo. i. c. i. ſ. e. ⁊ vbi bñficia eēnt incōpaſſibilia pōt ſupior ſemp ex officio exigere ꝓbatōez. vt i. c. ordinarij de off. or. li. vj. ⁊ iſta ſufficiāt.

p Oſt electionem.

Vbi ꝓſtat bñficiū collatū p bēntē ptātē p exceptōez abiuratōis ⁊ renūciationis nō dz poſſeſſio retardari. h. d. ꝟz vez ⁊ nō. itellectū. ſz clari⁹ poſſet fic ſummari. Cōtra agētē poſſeſſorio adipiſcēde non ob. exceptio reſignatōis ⁊ obiuratōis ſz iſte itellect⁹ nō facit ad titulū ⁊ iō ſummat̄ ſcōo q̄ dignitas nō vacās alteri ꝓferri nō pōt. Et ſunt due partes. In p̄ma fci narratio. In ſcōa ipſi⁹ diffinitio ibi q̄ñ. Et q̄lz pars ſubdiuidit̄ vt de ſe pz. Caſus lr̄alis. Magiſter bo. ⁊. r. de ſcō cadmūdo ꝓtēdebāt adiuicē de archidiaconatu richimūdie. pp ꝟ acceſſerūt ad dñz papā. In p̄ñtia ei⁹ ex pte. r. de cadmūdo i hūc modū fuit ꝓpoſitū: vacāte archidiaconatu richimūdie archiep̄s eboracen̄. i remotis agēs ꝟ audito archidiaconatū ip̄z ꝓtulit magꝥo bo. mandās capl̄o eboracen̄. vt eū i archidiaconū recipēt. Sz ip̄i mādato ip̄i⁹ acgeſcere noluerūt q̄ p̄deceſſor nr̄ Inno. inter cetera q̄ decano ⁊ capl̄o eboracē. ſuo p̄uilegio ꝓceſſit decernit ordinatiōem canonicoꝝ ſeu p̄ſonaꝝ liberā ee: vt videlicet idonea ⁊ bone fta p̄ſona cui archiep̄s vacāte p̄bēdā vel dignitatē in eccl̄a eboracen̄. duceret ꝓferēdā ſm antiquā ꝓſuetudinē eccl̄ie p̄ſentaret decano ⁊ capl̄o eboracen̄. ⁊ ſi qs ꝑ buiuſmōi ꝓſuetudinē i eccl̄ia ipſa eēt introduct⁹ nec ꝑ p̄ſona nec ꝑ canonico hēret: ⁊ ſi archiep̄s ifra tp̄s lateran̄. ꝓcilij ſm formā p̄uilegij ꝟ nō faceret tūc liceret decano ⁊ capl̄o aūcte ap̄ſca iuxta eiuſdē ꝓcilij ſtatuta p̄dictā ꝓferre: Cū igit̄ de ipſo decano i lr̄is archiep̄i mētio nō fiebat p quē debebat i capl̄o iuſtiri: ipſi⁹ mādato fuit p̄dictū. ⁊ ſic collatōe archiep̄i reprobata: credētes auctoritatē ꝓferēdi ad capl̄m deuolutā. r. de ſcō cadmūdo archidiaconatū ꝓtuleꝛt inſtallāteſ eūdē. Prō põebat i ſup dict⁹. r. q̄ magiſter bo. renūciauerat ⁊ abiurauerat collatōi archidiaconat⁹ quā ſibi fecerat archiep̄us: ⁊ poſt illā renūciatōez eidē archiep̄s ꝓtulit archidiaconatuz. vñ dict⁹. r. tā rōne p̄me ꝓceſſionis q̄z ſcōe petebat ſibi aſſignatū archidiacōatū ꝓfirmari. his auditis q̄ ꝓtitit dño papa archidiaconatū p̄dictū magꝥo bo. p archiep̄z ꝑ fuiſſe cōceſſuz: ⁊ q̄ iſtitutio fcā de ipſo bo. nō fuiſſet ſm iuris ordinē reprobata archidiaconatus nō vacās alteri ꝓferri ñ potuit. p̄dicto. r. q̄ ꝑ iuſticie regulā i locū alterius ſe ꝓuebi cōſenſit ſup ipſo archidiaconatu ſilētiū i poſuit decernēs vt iſtō fcā p archiep̄m de magꝥo bo. ſortiat effectū ⁊ ſi poſtmodū aliqs apparuerit: q ẽ aliqd velit ꝓponere ſup renūciatōe vel abiuratōe. vel aliquo p̄miſſoꝝ ordie poterit iudiciario expiri. Ber. Nō ꝟ ibi ꝓpa liberalitate ⁊ ibi donatio nē q̄ collatio dignitatis ſeu bñficij põt dici donatio ⁊ q̄daz liberalitas. vt ſi ꝓferēs motu ꝓꝓio fuit induct⁹ dz vſus ꝓpa liberalitate. ⁊ dic q̄ ē liberalitas i peligēdo p̄ſonā q̄ nō teneāt iſti vel illi ꝓferre. de quo dic vt ꝑ dixi i. c. relatū. ſ. de p̄bē. Et ex ꝟ põt iferri q̄ recipiēs collatōez bñficij ē nātr̄ obligat⁹ ei q̄ ꝓtulit cū ille exercuerit liberalitatē i eū. vt i. c. cuz i officijs de teſta. Nō ſcōo q̄ collatio fcā ñ ſuata forma ſpāli a iure iducta ē ipſo iure nulla ⁊ deuolui ptās ad ſupiorē ex negligētia ac ſi nū q̄z fuiſſet fcā. fac. ff. de arbi. i. l. qd tñ. Nō tertio q̄ põt qs ꝓſeq varios titulos ſup eodē bñficio ⁊ rōe illoꝝ ſe defēdere. ⁊ ē iſte tex. i ꝟ multū nōbil⁹ ⁊ ne ſcio alibi. ⁊ ita ꝓſuluit p illū tex. Pau. ỏ leaza. cui vī obſtare. c. vt qs duas de cle. li. vj. vbi dī q̄ elect⁹ nō pōt peteꝛ cōfirmatōez ex duab⁹ electōib⁹ ſz oz q̄ eligat alterā q̄ ipoſſibile ē q̄ vtraq̄z valeat. facit. l. q̄ i heredē. §. eligeꝛ. ff. ỏ tribu. So. agēdo ⁊ petēdo cōfirmatōez nō pōt qs ſe fūdaꝛ ſu p duob⁹ titulis vt i ꝟnio ſz ſe defēdēdo p̄t. ⁊ ita itellige iſtū tex. facit regula nllus pl̄b⁹. ⁊ q̄ ibi nō. ỏ reg. iu. li. vj. ⁊ ex ꝟ his cauit⁹ vt ſi dubitas de collatōe tua ipetres ſcōaz q̄ p ꝟ nō iducit̄ renūciatio p̄me imo poteris vti vtraq̄z ad defectū nē tuā. ⁊ vide q̄ nōt Jo. an. i. c. cū pſone de p̄uil. li. vj. ſup glo. ⁊ fic ponit ibi q̄dā bona v̄ba ad māz. Nō q̄ro q̄ ñ lōlū is q̄ ꝓpa aūcte itrufit ſe i bñficiū vinētis ē ihabil⁹ ad illud bñficiū ſz ēt ille q̄ aliquo q̄ſito titlo fec̄ ſe iſtitui. nā vt pz hic iſte rogeri⁹ būit collatōez a capl̄o credēs capl̄m hīe ptātez iure deuoluto ⁊ nihilomin⁹ papa ipoſuit ſibi filētiū i ꝓpetuz q̄ ꝑ iuſticie regulā i archidiaconatū alteri⁹ ꝓmoueri ſe ꝓſēſit. ⁊ ex ꝟ capite dicit Inno. q̄ collatio ſcōo loco fcā p archiep̄z nō valuit p̄ſuppoſito q̄ alter vellet renūciaſſe q̄ ihabil⁹ efficit̄ i ꝓpetuū ad illud bñficiū. q̄ diligēter nō. ⁊ tenigi i c. i. ſ. e. ſz itellige q̄ñ iſte fuit ſciēs vl̄ i ſupīa ignorātia fec⁹ ſi ꝓbabilr̄ ꝟ igrabat. iurta glo. i. c. i. pal. Alīo nō ſz vez itellectū q̄ exceptio reſignatōis vel abiuratōis nō dz ipedire quomin⁹ ꝓuiſus añ oīa ꝓſeq̄t effectū collatōis ſue. ſ. nā ciſcēdo poſſionē corpalē. ⁊ ꝟ itellige q̄ñ ꝓuiſus ñ agit petitorio ſz poſſorio adipiſcēde. p ꝟ. c. accedēs. cl. i. de accu. ⁊ j. lati⁹ dicā. In glo. i. ibi elect⁹ ꝓſēſit. Quid āt ſi exp̄ſſe nō ꝓſēſiſſz ſz fuit p̄ſs q̄ñ collatio fuit fcā alteri nūqd ſibi p̄iudicet vt nō expectato tpe legitio poſſit ꝓuiſus ꝓſeq poſſionē vide io. an. i regl̄a q tacet ỏ reg. iu. li. vj. i mercu. vbi diſputat cōnē ỏ eo cui bñficiū curatū fuit altez cōſtē curatū ⁊ fecit ſignū crucis i collatōe ſui p̄mi bñficij alteri icōtinenti fcā p ſupiorē nūqd ſibi p̄iudicabit vt poſſit alter ꝓſeq poſſionē p̄mi bñficij ñ expectato q̄ ipſe p̄us bēat poſſionē ſcōi ⁊ credo q̄ nō p̄iudicat ſibi vide tu. In gl. i vbo mētio. ibi i fi. aduerte q̄ gl. tāgit vnū ꝟriū q̄ fortiter obſtat lr̄e ⁊ clar̄ ñ ſoluit. nā ſi p̄ſentatio ꝟz formā p̄uilegij ỏbebat fieri decano ⁊ capl̄o ⁊ lr̄e directe capl̄o nō faciebāt mētōez ỏ ỏcano q̄ cōmiſſa erat pena poſita i p̄uilegio vt deuolueret tractu tp̄is ptās ad capl̄z. glo. ꝟ p inuit q̄ appellatōe capl̄i vēit decan⁹ ⁊ ſic p̄lat⁹ eccl̄ie. ⁊ ſolet all̄ari iſte ter. ad ꝟ. ſz i fi. glo. all̄at q̄dā ꝟria ⁊ ñ ſoluit. io. an. ⁊ Ho. videt velle q̄ i r̄ſcriptis odioſis bēant locū vltria iura vt appellatōe capl̄i nō veniat p̄lat⁹. ar. i. c. nōnlū. ⁊. c. ſedes de reſcrip. Sz ego fortiter oppo. nā lr̄e ipetrate ad bñficia ſūt reſtrigēde. vt i. c. q̄z⁹ de p̄bē. li. vj. g ꝟ erat ficta illa ſtricta iterp̄tatio. Fortⁱ⁹ ēt opp. ỏ nō. p gl. nōbilē i cle. vt hi q ỏ eta. ⁊ q̄. q̄ diſputādo ꝓcludit q̄ large ⁊ ip̄roꝑe appellatōe capl̄i vēiat p̄lat⁹. ꝓpe āt nūqz venit q̄ ꝑ ex diue ſitate noiuz ⁊ titulorꝝ. nā p ſe hī titulus de his q̄ fūt a p̄la. Et p ſe hī titul⁹ ỏ his q̄ fūt a ma. pte ca. g ñ dēbat ꝟ fieri ſaltē ip̄roꝑa iterp̄tatio. So. p̄ pt dici q̄ iſta fuit allatio ptis ñ rñ fuit. pbata ꝟ ſz forte fuit reꝓbata. j. i v. eride. vl̄ meli⁹ ⁊ ſubtili⁹ dicaſ q̄ iſte lr̄e ñ ſūt ipetrate ad bñficiū ꝓpriū q̄ bñficiū iā p̄⁹ erat collatū ſz ad bñdū poſſionez bñficij. ⁊ ꝟ ñ ẽ odioſū nec ſtrigēdū imo fauorabile vt bñficiū ñ ſtet ſine ſuo rectoꝝ g ñ dēbat fieri ſtricta iterp̄tatio. Itē puto aliud dicēdū i p̄lato q̄ bz iuriſditōez i collegio vt ē epūs vl̄ Abba. ⁊ aliō i iſtis iferioꝝ⁹ q̄ ñ būt iuriſditōz i illos ỏ collegio vt decan⁹. nā decan⁹ ē ꝓpe ps capl̄i ſic epūs cū ius p̄lature ſit diſtinctū a iure capitulari nō cū hic non agere tur de re odioſa imo fauorabili ſcribēdo capl̄o ſatis videba

tur scriptum decano qui est pars capituli. ⁊ per hanc solu-
tões ꝓz nūc rūsuz ad ꝑriū. Et babes an ⁊ qñ appellatõe ca
pli venit ꝑlat⁹ maior vel minor. ⁊ tenebis mẽti illã glo. i. d.
cle. vt hi q. qz valde nõbilis ẽ ⁊ eã alꝫs laudaui. In glo. in
v. instõne. nõ glo. iũcto tex. ⁊ glo. iõ exponit. i. collatõe qz i-
stõ fcã ꝑ archiepz fuit ꝓpe collatio. nã istõ ꝓpe sũpta fit ad
pfitatões ꝑioni. collatio vo fit sine pfitatõe alicui⁹. vt dixi i
c. aucte. s. o fi. istr. ⁊ nõ. tex. q collatio ꝑt appellari istõ ⁊ fi
vitiabit libellus vel rescriptũ ex h. In glo. i v. post resi-
gnatões in fi. nõ bñ hãc glo. nã sentit id qo. s. dixi post In
no. q sel occupans bñficũ viuẽtis nõ põt demo assumi ad
illud sine dispẽsatõe pape. ⁊ vide qo dixi in. c. i. s. e. In gl.
fi. ꝓ intellectu hui⁹ glo. opp. ꝯ tex. vi. n. q renũciatiõis vel
abiuratõis exceptio dz admitti ꝯ istũ bonoriũ auctorẽ. naz
ꝓ renũciatõem pdit qs ius possidẽdi ⁊ ẽt ꝓperatis. iuxta nõ
in. c. accepta de relti. spo. ⁊. c. audita. ⁊ ꝑ Inno. i. c. sup h o
renũci. facit. l. siquis vi. §. dẽia. ff. de acqui. pos. ergo hec ex-
ceptio elidebat ius actoris ⁊ ꝓ ꝯis debuit admitti. vt in iu-
rib⁹ ꝓalle. So. metu hui⁹ ꝑij hic glo. ponit q̃tuor itellect⁹
Primus⁹ q hec exceptio fuit ꝓposita coꝝ papa lz nõ ꝓba-
ta iste itellect⁹ si ẽ bon⁹ qz lra innuit q nõ fuit dat⁹ isti termi
n⁹ ad ꝓbandũ nã si fuisset datus nõ admitteret ali⁹ ad agẽ-
dũ. iuxta nõ. i. c. cũ dilecti de elec. ⁊ tñ papa hic in fi. reseruat
ius agẽdi sup renũciatõe vel abiuratõe. Scõus intellectus
ẽ q erat hic ꝓsumptio calũnie ꝯ illũ excipiẽtẽ. i. q cã subter
fugij excipet nõ q ī vitate ille renũciasset vel abiurasset. Et
hãc lec. ponit hic ẽt Inno. ⁊ dicit ex h valde nõbiliter q iu-
dex põt repellere exceptõem aduersẽ partis si ꝓsumit calũ
niose excipi. Et ponit i h tria nõnda. Aut. n. iudex ꝓcedit
nõ seruato iuris ordine ⁊ tũc defacili ꝓ ꝓsumptões põt ex
ceptões repellere. facit cle. sepe de vb. sig. Si vo seruat iu-
ris ordo ⁊ tũc exceptões pemptoriã nõ dz nisi ex ꝓsumpti
one multũ vebemẽti repellere dilatoriã vo facili⁹ repellere
põt qz nõ ẽ tãti ꝓiudicij ⁊ ī repellẽdo nõ dz curaꝛ de ꝓpel
latõe qz appellatio nõ releuat nisi cã appellãdi ꝓbet vera.
vt in. c. iterposita de ap. ⁊ hec lec. satis põt ꝓuenire huic lre
⁊ ẽ nõnda maxie iũcto dicto Inno. Et ex ea babes q si ꝓ-
sumptio ẽ malicie ꝯ excipiẽtẽ q facit aio differẽdi possessio
nẽ aduersarij q iudex ꝓnũciet vt ꝓus bẽat actor possessio-
nẽ ⁊ demũ agat sup iure excipiẽtis vel ꝑ viã actõis. Terti⁹
intellect⁹ quẽ gl. ponit q̃rto loco ẽ q iste rogeri⁹ fuit repul
sus ab hac exceptõe qz sua nõ itererat cũ nullũ ius posset si
di cõpetere nõ rõne institutõis facte a capło qz fuit facta de
nõ vacãti. nec rõne sedẽ istõnis facte ab archiepõ qz exquo
acceptauit bñficiũ viuẽtis nõ potuit ampli⁹ ad illud assumi
merito sibi ꝓponi simplr filẽtiũ ⁊ alijs reseruat ius agendi
sup renũciatõe ne alter sine titulo possideret bñficiũ. ⁊ sic in
tellige si. glo. ⁊ iste intellectus ẽt satis ꝓuenit lre. Quartus
itellectus q hic agebat possessorio ⁊ iõ nõ ob. talis excep-
tio. vt in. c. i. de relti. spo. Sz aduerte qz ꝑ illud. c. vi glo. i-
telligere q hic ageret possessorio recupãde qo nõ plz Inno.
qz nõ legit q iste bonori⁹ bũerit vnq̃ possessionẽ. Itẽ
dic q ex alio nõ cõpetit lre qz si fuisset actũ recupãde papa
ꝓnũciasset istũ restituẽdũ ⁊ hic solũ ꝓnũciauit vt institutio o
eo fcã sortiret effectũ. ⁊ iõ dat alius itellectus q h agebat
possessorio adipiscẽde q dat ei qui bũit titulũ ⁊ solũ agit vt
adipiscat possessionẽ ⁊ h possessorii ẽ ꝓuilegiatũ vt nõ ad-
mittat exceptio ꝓperatis defectus añq̃ fiat possessiõis tra
ditio qo itellige nisi incõtinẽti offerret ꝓbatio. vt in. l. iij. §.
ibidẽ. ff. ad exhibẽdũ. ⁊ vide glo. nõ. i. c. i. ⁊. c. lras de relti.
spo. ⁊ iste itellectus satis ꝓuenit sne pape in eo q reuauit
ius agẽdi sup renũciatõe. ⁊ o h possessorio adipiscẽde vide
qo plene dixi i. c. accedẽs. j. de accu. Sz ꝯ h ob. c. cũ olim
de cã poss. So. dicit Inn. ⁊ bñ q qñq̃ ꝯ agẽtẽ h possessio-
rio excipit de defectu ptatis i ꝓferẽte vel i eligẽte ⁊ talis ex
ceptio admittit. ⁊ sic loquit ille tex. nõ. n. dz alicui possessio
dari quã nũq̃ bũit nisi ꝓus ꝓbet de suo titulo legitimo. l. fi.
C. de edic. diui hadri. tol. vbi aũt ꝓstat de titulo legitimo nõ
dz admitti exceptio extrinseca ꝓus nõ habita possessione. vt
h ⁊ i. d. l. fi. ⁊ i. d. c. accedẽs. ⁊ ex his apparet clare multipl⁹
itellectus huius. c. ⁊ iste vltimus vi magis ꝓuenire lre. ⁊ ad
ꝓdicta debes reducere glo. q ẽ h ī v. ꝓfirmari. q narrauit in
tellectuz huius. c. ⁊ ꝓclusit q ageret h petitorio. q mihi nõ
placet qz nõ ꝓgruit sentẽtie pape.

Cum super questione.

Re
cepto i canonicũ tenet capłz ꝓuidere q̃ cito facul-
tas se obtulerit. b. d. Et ꝓmo ponit rõnez diffi
nitões ⁊ allegatõez ꝯ illã ⁊ duas rñsiones ad eã. Scõo dif
finit ex rõne ꝓcludẽs ibi sniando. Casus lr̃alis. Quidam
clericus. C. noie qõnez bẽbat cũ canonicis tridẽ. sup ꝓben
da eccle tridẽ. pp qo partes accesserũt ad pa. ꝓponebat di
ctus. C. q canonici tridẽ. eũ recepant i canonicũ ⁊ i fratrẽ
nulla ꝓbẽda sibi assignata nec mẽtõe fcã ꝓme vel scõe ꝓben
de. vnde petebat a dño papa canonicos ꝓdictos cõpelli q̃
tenus ꝓbẽdã eidẽ assignarẽt i eccla: tridenẽ. Ex aduerso re
spõdebat q nõ tenebãt ei beneficiũ assignare cũ receptus
fuisset ꝯ ꝓciliũ lateranẽ. vnde nõ debebat ad h cõpelli. Do
min⁹ pa. bis auditis. qz cũ nõ extitit ꝓbatũ q receptus fuis
set ꝯ lateranẽ. ꝓci. lz obiectũ: nec ipsi canonici videbãt pos-
se h opponere ꝯ illũ. C. qui ꝓfitẽt se illũ ꝯ latera. ꝓc. recepis
se sniando decernit vt q̃ cito facultas se obtulerit ꝓdicto. C.
ꝓbẽdale bñficiũ in tridẽti. eccłia ꝓferat: qz exquo receptus
ẽ in canonicũ nõ dz carere ꝓbẽda. Ber. Nõ ꝓ quẽ pos-
se recipi in canonicũ absq̃ eo q ꝓferat ꝓbẽda o pñti. nõ ꝙ
ꝓbẽda quẽ facit canonicũ sz iuris collatio fcã ab eo qui bz
ptãtẽ ꝓferẽdi qñmo posset eẽ canonic⁹ ⁊ nũq̃ bñe ꝓbẽdã
si alibi ẽ canonic⁹ ⁊ sufficiẽter ꝓbẽdat⁹. vt dixi post Inno.
in. c. cũ iã dudũ. s. de prebẽ. Nõ scõo q paria sunt nõ ex
cipe vl excipe ⁊ nõ ꝓbare. ⁊ ad h solet allegari iste tex. nam
paria sunt nõ apparere vel nõ eẽ quo ad iuris effectũ. l. duo
sunt Ticij. ff. de testa. tute. Nõ tertio ibi qui se fatẽtur ⁊c
q allegãs turpitudinẽ suã nõ ẽ de iure audiẽdus. qo limita
vt latius dicã. j. Nõ q capłm recipiẽdo quẽ in canonicũ
sine ꝓbenda tacite se obligat ad ꝓuidẽdũ recepto de prebẽ
da cum facultas se obtulerit. Ultimo nõ q canonicus ñ
dz carere prebẽda ⁊ facit q prebẽde debẽt eẽ sufficientes.
nã paria sunt ꝓbẽdam nõ bñe vel minus sufficiẽtẽ vt in. c. ij.
de trãsla. prela. ideo data tenuitate prebẽdaꝛ eẽt ꝓuidẽdũ
vt bi in. c. exposuisti. s. de preben. Opp. ꝯ tex. videt. n.
q iste receptus nõ potuerit agere cõtra capitulũ ante q̃ fa-
cultas ꝓuidẽdi se offerret ⁊ qz vbi obligatio est in diem vel
sub ꝓditione nõ põt agi añ euẽtũ diei vel ꝓditõis extantis.
insti. de verbo. ob. in. §. ex ꝓditõali. ⁊ in. c. romana in. §. ca-
ueãt de sen. excõ. li. vj. Sz capłm nõ obligat nisi post q̃ facul
tas se obtulerit ⁊ sic ad certũ diem vel sub conditione. ergo
ante q̃ staret cõditio vel dies nõ poterat agi. So. metu hu-
ius cõtrarij dant tres intellectus ad istum tex. Primus q
iste canonicus egit ꝯ capłm ꝓditione. l. diffamari. C. de ige-
ma. qz capłm diffamabat eum dicendo q erat receptus cõ
tra statuta ꝓcilij. iste intellectus ẽ verus in se sz nõ multũ cõ
gruit lre qz papa nõ imponit filẽtiũ capło sz tñ mãdat vt il
li ꝓuideat cum facultas se obtulerit. Scõus intellectus q
capłm h egit ꝓtra istum canonicũ dicẽdo q fuerat ꝯ concili
um lateran. receptus. i. q fuerat sibi ꝓmissus canonicatus
ante q̃ vacaret sz nõ ꝓbauit. iste intellectus ẽt nõ multũ cõ
gruit littere q̃ innuit q capłm tenebat locũ rei. Tertius in-
telletus q canonicus egit ꝯ capłm vt ꝓuideret sibi cum fa-
cultas se obtulerit ⁊ capłm excepit. vt patet in littera. ⁊ iste
intellect⁹ plz Host. ⁊ satis vi ꝓuenire littere ex verbis sne
vnde tenet Host. ⁊ satis mihi placet q receptus in canoni-
cũ possit agere ꝯ capłm vt ꝓuideat sibi cũ facultas se obtu-
lerit. Nec ob. ꝓna ⁊ maxime. l. i. ff. de vsur. q̃ dicit q trac-
tus futuri tpis nõ spectat ad iudicẽ qz illa iura loquũtur qñ
obligatio nõ ẽ pura de pñti ideo tũc nõ põt agi añ tps qz so
la spes est in obligatõe ⁊ ex sola spe agi nõ põt sed vbi obli
gatio est pura ⁊ orta de pñti lz exactio seu solutio vel imple
mẽtũ sit de futuro nihilominus põt agi de pñti vt fiat ꝓdem
natio ⁊ exactio differat ad tps debitũ. ⁊ de h est casus h. nã
eoipso q qs recipit in canonicũ est orta obligatio ꝯ capłm

vt teneat sibi ꝓuidere. vt in. c. cū. ℳ. de ꝓsti. ⁊. c. relatū. s. de p̄ben. ideo poterat agere iste canonicus de p̄ſti. ⁊ ita in ſilꝫ voluit Jnno. rn̄dendo ad illā. l. i. ⁊ in. c. in nr̄a de ſepul. ⁊ vide bo. glo. in. d. §. caueāt. ⁊ maxime ꝙ ꝓcedit cū aliqua cā agendi fuit orta de p̄ſti. vtputa qꝛ plures p̄bende vacarūt ⁊ capl̄m nunq̄ curauit iſti ꝓuidere. Et ex his habes ō claratū būc intellectū quē Hoſtien. poſuit ſed nō ō̄clarauit. ⁊ vide quod dixi in. c. inter cetera de preben. vbi concluſi q; recept⁹ aucte capituli nō habz ius afficiens prebendam vacaturā. ⁊ dic vt plene ibi dixi maxime allegādo ſingulare dictū Jnno. in. c. ſtatuim⁹ de ma. ⁊ obe. Jn glo. in v̄. nō extitit in fi. nō bñ fi. glo. nam ex ea potes colligere mirabile dictū q; crimē ꝓfeſſatū p̄ viā exceptōis ēt in iudicio ciuili ē p̄iūdū. ſz Jo. an. vī ꝯdicere duab⁹ rōib⁹. Prīa q; excep tōz obijciēs ñ fateꝫ vt i. l. ñ fateꝫ. ff. ō excep. ⁊ i. c. cū venera bilis. e. ti. Scō qꝛ crimē exceptū ñ dz puniri pena ordia ria cū ad hoc nō agat ⁊ modus iſte agēdi iſpiciēdus ē vt in c. ij. de ordi. cog. ⁊ optime facit. c. ſup bis de accu. do. an. di cit glo. ſaluari poſſe qñ crimē exceptōis ē ꝓnexū ei de quo agit. iuxta nō. in. c. i. de excep. ⁊ in. c. i. de ꝓſeſ. Nec ob. pri mū motiuū qꝛ id qō ē in ipſa exceptōe excipiens bñ fateꝫ li cet nō fateat tacite intercluſum. iuxta ea q̄ plene dixi in. d. c. cū venerabilis. ℏ dcm̄ do. An. ſatis nubi placet ſi ℏ p̄ncipa liter fuiſſet criminaliter actū ſz cū hic ageret ciuiliter nec ali qō crimē fuit deductū ī iudicio p̄ncipaliter duz ē q; excipi ens puniri debeat p id qō habeꝫ in. d. c. ſup bis. vide tñ qō dixi in. c. ij. de ꝓſeſ. ⁊ dic vt ibi dixi nōbis tñ ſemp glo. iūcto dicto do. An. ⁊ facit qō nōt Bar. in. l. ij. ff. de adul. tñ tene menti ℏ. Jn glo. in v̄. poſſe ibi penitētes. vide qō ibi nō. ⁊ in. c. noſti de elec. ⁊ dic q; hic non q̄rit p̄ncipaliter vtz qs poſſit venire ꝯ factū ſuū ꝓpriū. nā de hoc dixi in. d. c. noſti. ⁊ nō. in. c. ſiquis p̄ſbyteroz de rebus ec. nō alie. ſz hic ſolū dr̄ q; allegās turpitudinē ſuā nō ē audiēdus. tex. tñ iſte fa cit in ꝓpriū qꝛ iſti canonici fuerūt auditi ⁊ defecerūt i ꝓbādo ⁊ ſic vī lr̄a ſibi ꝓria. Dicit Egidius q; officio iudicis fuerūt auditi ⁊ nō ꝓprio iure qō nō. Sz gñaliter cū q̄rit vtrū alle gās turpitudinē ſuā agēdo vel excipiēdo ſit audiēdus diſti gue ſic poſt Bar. in. l. iuſiurādū qō ex ꝙuentōe. in. §. ꝓcu rator. ff. de iureiur. ⁊ aliquid p̄ doc. hic q; aut vertit̄ piculū aīe ſi turpitudo illa nō allegat ⁊ tūc fauoꝛe aīe quis ē audiē dus ideo ſi ꝓrit quis mr̄imoniū cū cōſanguinea ſua p falſas ꝓbatōes bz poſtea audiri ſi allegat hāc turpitudinē ⁊ vult ꝓbare ꝓpriū. ad ℏ. c. tertio loco de p̄ſump. ⁊. c. latoꝛ. ⁊. c. cō ſanguinei de re iudi. nō. glo. in. c. inter dilectos de dōa. ⁊ po teſt dici ꝓut dicit Egidi⁹ q; audiat poti⁹ officio iudicis q̄z ꝓpꝺo iure. Si vō ſimus in alia mā q̄z peccati ⁊ tūc ſi allegat quis turpitudinē ad cōmodū ⁊ noīe eccleſie dz audiri. vt i d. c. ſiquis p̄ſbyteroz tñ in veritate nō pōt dici q; quis alle gat turpitudinē ꝓpriam ſed potius noīe eccleſie agitur de turpitudine p̄latoz vel ſinguloꝛuz. Aut agit quis ꝓprio noīe ⁊ tūc ad ſui incōmodū ⁊ dānū pōt turpitudinē ꝓpriā allegare. vt in. c. i. ⁊. ij. de ꝓſeſ. Aut allegat in dānū alteriuſ ⁊ tūc aut p viā agēdi fundādo ius agēdi ſup turpitudine ꝓ pria ⁊ nō dz audiri qꝛ ex improbitate ſua nemo dz actōem ꝓſeq. l. ita q̄z fullo. ff. ō fur. ⁊ i. d. c. iter dilectos. ⁊ ē exp̄ſſuz in. d. c. ex tenoꝛe. e. ti. Aut excipiendo ſeu replicādo vel in tentōez ſuā aliter iuuādo ⁊ dic q; ꝯ participē turpitudinis auditur ſi ipſe certat de dāno vitādo ⁊ aduerſarius de lucro captādo vel ſaltē intēdit euitare ſolū dānū ꝯ participē ⁊ dz audiri. l. de tutela. C. de integ. reſt. mino. ⁊ qō ibi nō. vſi ſi p colluſionē ꝓbauit ne maioꝛē ad inſtātiā tutoꝛis vt ipm ab ſoluerē a tutela poſſuz poſtea allegare hāc turpitudinē ꝯ tu toꝛē qui fuit particeps qꝛ ego certo de dāno vitādo cū iniu ſte eū abſoluerim ⁊ ipſe fuit particeps huius turpitudinis. Si vō allegās nō certat de dāno vitādo immo poti⁹ vult in ferre dānū alteri ⁊ tūc regulariter nō audit ēt ꝯ participez. fallit in caſu. l. quiſquis. C. ad. l. iul. maie. vbi audit quis al legādo q; ꝓiurauerit ꝯ p̄ncipē ad effectū vt alij puniāt. Jtē fallit in caſu auc̄. ſz nouo iure. C. de pe. iudi. qui male. iud. ⁊ forte p̄ñt repiri ꝓſimiles caſus excepti ſz regula ē vt nō au diat. ad ℏ. c. i. J. de cōſeſ. ⁊. xv. q. iij. nemini. Aut allegat tur pitudinē ꝯ nō participē ⁊ ſi turpitudo ſua ē p⁹ detecta ab alio pōt eā allegare vt in. l. decreto. ff. de ſuſpe. tu. vbi pz q; ſi tutoꝛ fuerit ꝓnūciatus ſuſpect⁹ p iudicē pōt allegare ipe iſtā ſuſpitōez ad effectū vt ñ teneat ī futuꝝ. ⁊ facit. c. mulieri de iureiu. vbi mulier admittit̄ ꝯ cōfeſſionē ſuā exquo illa cō feſſio fuit reprobata a iudice. Si vō turpitudo ñ fuit ab alio detecta nō audit̄ eā allegādo. vt i. l. trāſactōe finita. ⁊ qō ibi nō. C. de trāſac. ⁊ in caſu. c. noſtri. Nec ob. ſi. dicat̄ q; cano nici volebāt ℏ dānū vitare iō debebāt admitti qñ exquo il le erat recept⁹ in canonicuz nō e at eccleſie dānoſuz vt ha beret plures ꝓſiliarios. Jtē canonic⁹ certabat hic de dāno vitādo ne eēt canonia ſine p̄benda. ⁊ vide qō diceꝫ ī. c. inter dilectos p̄al. Jn gl. ſi. ī fi. vel dic ſz doc. q; forte i iſta eccle ſia nō erāt diſtributōes quotidiane. ⁊ dic q; hoc. c. nō facit in ꝓpriū qꝛ nō agebat hic de diſtributōib⁹ iō dicendū de mā vt nō. i. c. cū. ℳ. de ꝓſti. vbi plene dixi ⁊ ī. c. dilect⁹. el. i. s. de p̄ben. vbi etiā tetigi.

Litteras. Si hñs p̄bendā in eadē eccl̄ia recipit dignitatem cū p̄benda vel aliā p̄bendā vacat p̄ma ⁊ q̄z̄uis a ſupioꝛe ſi bi ꝓfirmeꝫ tñ valet impetratio p aliū facta de ipſa ēt tacito de poſſeſſione alteri⁹ q̄ colorata nō ē. h. d. ſm vez intellectū. Primo ponit ꝓſultatio. Scō rn̄ſio ibi cū igit̄. Prima ſubdiuidit̄. nā p̄mo ponit formā mādati. p actoꝛe directi. Scō alkatōem actoriſ ibi de facto. Tertio defenſio nē rei ibi ſz p̄poſit⁹. Quarto elicit dubia ex p̄dictis ibi vñ.

Caſus lr̄alis. Significatū fuit dño pape: q; in eccl̄ia ſanc̄i Viſcardi brem̄ēſis q̄dā p̄bēda vacauerat tāto tpe: q; ipi us donatio ſm laterañ. ꝓci. ad ipm fuerat deuoluta. vñ pa pa mādauit quibuſdā q̄ten⁹. D. clericū iueſtirēt de ipſa. Co rā iſtis executoꝛib⁹ ex parte illi⁹. d. fuit ꝓpoſitū q; h. p̄poſi t⁹ quondā ſimpleꝛ canonic⁹ ipſi⁹ eccl̄ie elect⁹ ē ī canonicū maioꝛis eccl̄ie: poſtmodū āno elapſo elect⁹ fuit ī p̄poſitū ſci Viſcardi nihilomin⁹ retinēs poſſe p̄bēdā quā in ipſa eccl̄ia tūc bēbat. vñ petebat illā p̄bēdā ſibi conferri q̄ de iure vaca bat. ſed p̄poſitus allegauit ecōtra q; eſſet de ꝓſuetudine ge nerali vt vnus in eadē eccl̄ia plures p̄bendas haberet. ⁊ cū archiep̄s brem̄. p̄poſitū ipz de p̄poſitura ī plena ſynodo i uestiuerit: tā p̄poſitura q̄z p̄bēdā ei de cānonicoꝝ ꝓfirmauit aſſenſu. Judices delegati ſup hoc ꝓſuluerūt papā. Qui rñ det q; cū dubiū vobis vī vtz cū aliqs de vna p̄bēda eligit̄ ad aliā ſtati poꝛ vacare īcipiat an p ſniaz ō̄beat abdicari ei dē an pp ꝓfirmatōez huiuſmōi q̄ ſupi⁹ ē exp̄ſſa p̄benda illa dici debeat nō vacare. Cū igit̄ ſi ita ē p̄bēda illa ⁊ ſi nō de fa cto de iure tñ vacare noſcat̄ mādat papa dcm̄ p̄poſitū vt il lā ſine difficultate reſignet appel. re. cogi. debere: quā cū ō ſcō vacauerit clericō memorato cōferre ꝓcurēt. Bernar.

Nō p̄mo ex tex. q; ī diuerſis eccl̄ijs pōt qs hīe ples p̄ bēdas ſaltē ex cōſuetudie gñali ſz ī eadē eccl̄ia ñ ꝓdeſt gña lis cōſuetudo. ⁊ ī ℏ tenebiſ mēti iſtū tex. nā iſte p̄poſit⁹ erat p̄m⁹ canonic⁹ eccleſie ſci Viſcardi ⁊ de ea fuit aſſūpt⁹ ī ca nonicū eccleſie maioris ⁊ ſic retinuit vtrāq̄z p̄bēdā ī diuer ſis eccleſijs. nec vacauit p̄ma p ſcōāz. demū aſſūpt⁹ ī p̄po ſitū p̄ncipalioriſ eccleſie cui p̄poſiture erat annexa alia p̄bē da. vt colligit̄ ī v̄. ſz p̄poſit⁹. ſz nō dicat̄ i lr̄a. ⁊ ex ℏ vacauit p̄ma p̄bēda ipſo ſcō nō ob. cōſuetudine gñali vt colligit̄ ex ſnia pape. Et vide hodie pulcheꝝ tex. cū glo. i cle. fi. ō p̄bē. vbi bī q; ī eadē eccleſia nō pōt hīe qs duas p̄bēdas ēt ſi al tera ſit annexa dignitati ſec⁹ ē ī duob⁹ curatis qñ vnū venit p annexionē vt bñficiū ſimpleꝛ. vt i. c. ſup eo de p̄bē. li. vj. ⁊ ſic iura magis abhoꝛrēt vt quis hēat duas p̄bēdas ī eadez eccleſia q̄z duo bñficia curata. ⁊ rōnez vide p glo. in. d. cle.

Nō ar. opti. ⁊ q̄ſi exp̄ſſū q; eps nō pōt diſpēſare vt quiſ hēat duas p̄bēdas ſeu duos canonicat⁹ ī eadem eccleſia.

Nō tertio caſū ī quo bñficiū ſimpleꝛ vacat ipſo ſcō p re ceptōez ſcōi bñficij qō reſtringe ad canonicat⁹ ſeu p̄bēdas ī eadē eccl̄ia. Altio nō ſm vnū intellectū q; diſpēſatio vel cōfirmatio facta ab eo qui nō bz ptātē nō facit poſſeſſionē eſſe colorata. naz hic non fuit habita mentio in impetratio/

ne de possessione facti alterius ⁊ nihilominus valuit impetratio contra casum. c. cum nostris. s. e. Sed ratio diuersitatis est qꝛ ꝟ possessio erat euidenter iniusta qꝛ possessio ista nō erat colorata sicut in casu. c. cū nostris. Alij tñ dicūt qꝙ isti ꝓferetur ꝑbenda vigore secūdi mandati ⁊ nō ꝑmi dicentes qꝙ ꝑmum mādatum fuit surrepticiū sicut in casu. c. cum nostris. hoc tñ non colligit ex lra. vnde ꝑmus intellectus ē subtilior ⁊ limitat. d. c. cū nostris. Sꝫ cōtra hoc ⁊ contra tex. opp. nā ep̄o solū videt adempta ptās dispensandi sup pluribus curatis. vt in. c. de multa. s. de ꝓbend. ergo sup pluribus simplicibus poterit dispensare. Glo. vltima hic instat ⁊ finaliter ꝯcludit qꝙ in pluribus curatis ep̄s nō dispēsat in plibus vo simplicibus vel in vno curato ⁊ simplici pōt dispēsare in diuersis ecclesijs sꝫ in eadē ecclesia glo. dubitat. ⁊ primo dicit qꝙ nō pōt ꝑ istū tex. Scōo vī tenere ꝟium. ⁊ ad istū tex. rñdet qꝙ ꝟ archiep̄s nō dispēsauit sꝫ ꝯfirmauit. dispēsatio. n. nō fit nisi exprimat. iuxta nō. in. c. ij. de scisma. vñ vī ꝯcludi qꝙ in eadē ecclesia pōt ep̄s dispēsare circa plura simplicia dūmō subsit cā dispēsandi. Et nō in hoc diligenter istā glo. Jo. an. fatet dictū glo. dūmodo illa bñficia sint difformia. nā poterint dispēsare vt quis bēat dignitatē ⁊ canonicatū in eadē ecclesia. ⁊ ꝑ hoc vide bo. text. cum glo. in. c. i. de ꝯsue. li. vj. ⁊ vide Fede. ꝯsil. cxv. vbi tꝫ qꝙ per dispēsatōem epi pōt in eadē ecclesia qs bīe canonicatū ⁊ altare seu bñficiū alicuius capelle in eadē ecclesia qō nō. naꝫ quēadmodū pōt in diuersis ecclesijs ita in eadē ex quo bñficia sunt diuersa. ar. lxx. di. sancto. Idē dicit Joan. an. in duob⁹ canonicatib⁹ obtinēdis vt ep̄s nō possit dispēsare. ⁊ ꝟ nōbis qꝛ cōiter ꝟ sequunt doc. ⁊ bñ facit lra in ar. ⁊ d. cle. fi. de ꝑbē. rōnem videas ex bis q̄ plenius dixi in. c. cū iā dudū ꝑalle. vbi latius tetigi bāc mām qꝫ doc. ꝟ. ⁊ plene videas in repetitōe. §. qui vero. c. extirpāde. s. de ꝑbē. vbi tāgo an ⁊ qñ valeat ꝯsuetudo super obtinenda pluralitate beneficioꝝ. ⁊ an ⁊ qñ ep̄s pōt sup ea dispēsatōe. Et ꝑ hoc est expeditus iste tex.

Ex parte hastensis.

e Cōcilium laterañ. lo cū nō bꝫ vbi nō sunt distincte ꝑbēde nec certus canonicoꝝ numer⁹. vel clarius sic. In ecclesijs nō numeratis vacatio ꝑbēdaꝝ seu canonicatuū possibilis nō ē. nec fit ibi devolutio ad supiorē ex negligētia semestri i nō ꝓuidēdo ecclesie de ministris, ⁊ ē casus notabilis. ꝓma pars ponit facti narratōez. Scōa partiū ꝯfessionē vbi tandē. Tertia sñiam ibi nos. Quarta gr̄az ibi qꝛ vo. Nō ꝑ ibi in corꝛalē pos. bo. ar. qꝙ supior ad quē fit devolutio collatōis pōt nō solū ꝓferre sꝫ ēt in pos. corꝛoralē inducere. Et posset argui gñaliter qꝙ ad quē spectat institutio seu collatio ptinet facultas dādi pos. corꝛalē. facit. c. de multa. s. ō ꝑ bē. ⁊ qō nōr Jnno. in. c. ij. de resti. spo. Nō scōo ibi capitulo. qꝙ ibi dī capꝫ vbi ē canonicoꝝ maior pars ꝫ aliqui ꝯdicāt. vñ sindic⁹ agit noīe capli ⁊ ibi pōt dici qꝙ fit ecclesia. vt in ꝑn. hui⁹. c. ⁊ vide bo. tex. cū glo. in. c. cū inter canonicos de elec. Nō tertio qꝙ i eccla collegiata qñ qꝫ nō ē certus numerus nec canonicoꝝ nec ꝑbēdaꝝ ⁊ qꝙ receptio in canonicos pōt ptinere ad solū capꝫ. Itē nō qꝙ vbi nō ē cert⁹ numerus in ecclesia nō ē ꝑfixum a iure certū ꝑs ad instituēdū ibi canonicos. Qualr aūt eccle sit tūc ꝓuidēdū. ſ. dicā. Nō ibi suppetūt facultates. qꝙ vbi nō ē dare numerum in eccla nō tenentur canonici recipe ēt ad lras pape vltra qꝫ facultates eccle suppetāt. vñ dñt hic doc. ⁊ bñ qꝙ vn⁹ solus ex eo pōt se hoc casu opponere ⁊ impedire receptōem fiēdā qñ talis ꝯdictio bꝫ iuris fomētū. vt in. c. i. s. de isti. ⁊ tēdit in vtilitatē seu bonoꝛē eccle qꝛ ō dec⁹ est ecclesie qꝙ canonicus mēdicet. xciij. di. in. c. diaconi. vn⁹ ergo solus ꝑualet oīb⁹. ſ. ō bis q̄ fi. a ꝑla. c. i. sꝫ vbi facultates suppetūt potest maior pars institutōem facere ēt inuita minori parte qꝛ hoc ē eccle vtile ⁊ bonoꝛabile. ad boc. c. qñ. s. de vi. ⁊ bo.

Sꝫ nō ex hoc ⁊ ex fi. c. ibi ꝟm ꝯsuetudinē. qꝙ nō solū i receptōe pluriū ō bēt attēdi facultates eccle sꝫ ēt ꝯsuetudo. ⁊ in hoc tenebis mēti istū tex. fi. n. ꝯsueuerūt eē. xx. in eccla ⁊ facultates sufficiūt ꝑ. xxij. nō astringunt canonici ad recipiē dū aliquē vltra ꝯsuetudinē qꝛ diminuerent eoꝝ reddit⁹ solīti ⁊ antiq. ⁊ ita ītelligūt doc. fi. c. Sꝫ ego credo ꝟ ꝓcedere nisi cā rōnabilis eēt in ꝟiū. puta qꝛ excreuerūt multū facultates eccle ⁊ eccla patit defectū in ministris. nā ꝑ excrescētiā facultatū ēt numer⁹ statuꝝ ampliat. iuxta ea que bēnt ⁊ nō. i. c. fi. de. v. sig. ⁊ in. c. cū. Ol. de ꝯsti. Ultimo pōt notari ex eodē vbo vnū mirabile dictū qꝙ statutuꝫ plus opat q̄ ꝯsuetudo nam statutū numeꝝ facit canonicatuuꝫ ibi vacare. ⁊ in. c. dilecto. s. de prebē. ⁊ secus est in ꝯsuetudine vt bic. nā ꝟ erat ꝯsuetudo vt cert⁹ numerus recipeē. vt colligitur ex fi. ⁊ in pn. dū dī qꝙ q̄tuoꝝ ꝑbēde vacabāt. nā putabāt illas ꝑbēdas vacauisse ꝑ antiquā ꝯsuetudinez qꝛ forte in eccla ꝯsueuerūt esse ab antiquo. xx. canonici ⁊ tūc nō erāt nisi. xvj. Sꝫ ꝫ boc opp. de. c. fi. de ꝯsue. iūcto. c. qꝙ sup bis de ma. ⁊ obe. vbi pꝫ qꝙ ꝯsuetudo ē maioris vis q̄ꝫ statutuꝫ ⁊ maxime de iure canonico vt ibi nō. Itē ꝯsuetudo eccle est attēdenda. vt in. c. cū oēs de ꝯsti. So. doc. apte nō soluunt sꝫ solū dñt qꝙ ꝯsuetudo nō tñ opat sicut statutū sꝫ boc non ē tollere ꝟiū sꝫ possim⁹ soluere dupl'r. Primo qꝙ tex. i fi. dū facit mētōem de ꝯsuetudine nō loqt de ꝯsuetudīe respectu numeri sꝫ de ꝯsuetudine certe portiōis ꝓcipiende. Secūdo pōt solui qꝛ lꝫ i eccla soliti sunt. xx. instituī nō tñ ex ꝟ inducit ꝯsuetudo restringēs libertatē bñtis istituere qꝛ actus mere facultatis nō inducit ꝯsuetudinez ptātis libere restrictiuā. nā si ꝑ. xl. annos ꝯsueui venire ad molendinū tuū ad molendū vel ēt ad furnū ad coquēdū nō inducit ex ꝟ ꝯsuetudo vt tenear in futuꝝ ꝓtinuare. iuxta nō. in. l. ij. C. q̄ fit lō. cōsue. ⁊ in. c. Joānes de cle. cōiug. sic ad ꝓpositū vbi non ē numerus in eccla relinqt arbitrio illi⁹ ad quez spectat electio nec vī suū arbitriū coartare si solit⁹ ibi fit instituere. xx qꝛ fuit iste actus mere facultatis. ⁊ in ꝟ nō istū tex. sic intellectū ꝑ ecclijs maxime regularibus vbi monachi cōiter instituūt ad arbitriū Abbatis vt si ꝯsueuit istituere certū nūeꝝ ñ dicem⁹ qꝙ ꝟ nūeꝝ eē i eccla statutū. In gl. i. i fi. gl. ꝟ multū vacillat ⁊ dic qꝙ i effectu due sunt qōes sep̄ate q̄ pñt ex gl. elici. Prima nūqd canonic⁹ eccle pōt agere ꝑ ip si⁹ iurib⁹ sine mādato eccle. ⁊ de boc dic vt nō. i. c. cū oliz de testi. per Jnno. ⁊ ibi plene dixi. ⁊ regulr nō agit sine mādato. vt i. c. i. de ꝓcu. ⁊ alijs iurib⁹ allegatis in glo. Scōa qō nūqd saltē posset ecclesiā defendere sine mādato. ⁊ dic ēt vt. nō. i. d. c. cū oliz. ꝟ aūt nō colligit dcm gl. nā vt dñt Jo. an. ⁊ Ibi. isti tres canonici nō tñ defendebāt ius eccle q̄ꝫ tū ius ꝓprium qꝛ nolebāt illos brē ꝑ canonicis exquo nō erāt legitīe instituti ⁊ sic agebāt noīe ꝓpo. Exquo nō qꝙ vn⁹ sol⁹ ō vniuersitate pōt se oppōeē vt is q ñ ē ō vniuersitate ñ imiscear se tractatib⁹ vniuersitatis seu vt ñ habeat tāqꝫ vn⁹ ō corꝑe vniuersitatis. Et in eo qꝙ glo. dicit qꝙ isti tres succubuerunt nō bñ dicit qꝛ immo obtinuerūt. nā papa ꝓnūciauit illā institutionē irritā sꝫ postmodū fecit illi⁹ gr̄az habito respectu qꝙ capꝫ affectauerat receptōem illoꝝ. Et nō ex ꝟ ⁊ ex tex. qꝙ si ptās de aliquo disponēdi ptinet ad me ⁊ ego credens ad te ptinere ꝯsensi vt tu ptātē explicares actus sic explicitus nō tꝫ nō rōne tui qꝛ nō habeas ptātez. nec rōne mei qꝛ nō intēdebā. nā capl'm nō erat ꝟ privatum ptāte instituēdi canonicos ⁊ affectauit seu ꝯsensit institutōi facte ꝑ archiepꝫ nec tñ ex ꝟ fuit acquisituꝫ ius illis institutis sed oportuit qꝙ papa faceret eis gr̄am. ⁊ bñ facit in ar. l. is ad quē. ff. de acquirere. Jn glo. ij. ibi supplet ꝟ de facto. dic qꝙ immo ō iure. nā si iudex ꝑpendit qꝙ cā est decidibilis certo iure licet illud nō alleget ꝑ partē nihilomin⁹ pōt iudex illud allegare ⁊ sniam ferre. qꝛ boni iudicis est diminuere litem ⁊ eā facere breviorē q̄ꝫtum pōt vt in. c. finē. de do. ⁊ cōtu. ⁊ in. c. cuꝫ dilect⁹ de cōsue. ⁊ in. c. cū inter vos. e. ti. Et in ꝟ nō istū tex. nā ambe partes credebāt ꝑbendā ꝟ vacare sꝫ qꝛ pape constitit qꝙ numerus non erat ibi determinatus ꝓnūciauit vacatōi locū nō eē. ⁊ facit. l. i. ⁊ qō ibi nō. C. vt q̄ desunt ad. in. sup. Jn glo. ij. ibi nō debāt facere portiōes. Nō bñ gl. ꝑ opi. Jnno. ⁊ c. dilect⁹ el. i. s. de ꝑbē. vbi dicit qꝙ in ecclesijs regulariū non debent ex redditibus fieri certe portiōes sed

ꝓtrarium determinat Jo. an. in regula non est obligatoriũ de regu. iu. lib. vj. in mercu. vbi formatꝫ cõnem notabilem. Nũquid valeat statutũ abbatis vel capituli ꝙt quilibꝫ monachoꝝ habeat. x. ꝓ vestimẽtis ⁊ alijs sibi necessarijs. vide etiam Inno. in. c. insinuante. j. qui cleri. vel vo. Et nota ex ratione huius glo. q; in ecclesijs regulariũ nõ est dare vacatõez qđ est verissimum vbi numerus nõ est statutus alꝫs secus. In glo. in ver. totum capitulum in fi. dicit Hosti. q; glo. ista nõ ꝓcedit quo ad istũ ter. qz quo ad partes papa ꝓmo determinauit negociũ ſz ex officio suo postmodũ fecit grãm istis institutis. motꝰ maxime qz capꝫ affectrauerat ꝓpus illoꝝ receptõez. dic tñ q; dictũ glo. ẽ vex ⁊ ꝓbaꝫ ex supposita parte. c. i v. tãdẽ. vt dixi. s. in. glo. ij. In glo. in ver. supperũt in fi. vñ ꝯ glo. velle in fi. sui q; archiepõ seu epõ ad quẽ deuoluit ptãs ex negligẽtia currat tꝑus imediate a tpe deuolutõis qđ tñ nõ est vex qz quẽadmodũ ꝓmo collatori nõ currit semestre nisi a tpe noticie vacatõis. vt in. c. qz diuersitatẽ. s. e. i fi. ita nec scõo vl vlteriori collatori ad quẽ ẽ deuoluta ptãs. vt dixi i. d. c. qz diuersitatẽ. ſz forte glo. ꝯ sensit q; dz ꝓsumi noticia vacatõis. Sz doc. ꝯ instãt disputãdo vtꝝ archiepꝰ ꝓsumaꝫ scire vacatõez bñficij in diocesi sui suffraganei. ⁊ tãdẽ cõcludũt attẽdẽdã eẽ locoꝝ distãtiã famam loci q̃litatẽ bñficioꝝ ⁊ modũ vacatõis qđ nõ. ⁊ hoc declara vt dixi in. d. c. qz diuersitatẽ. Et ex ꝯ inferũt doc. q; ꝙ ip trãtez a papa ꝓꝓ deuolutõez aũcte ꝓcilij laterañ. põt archiepꝰ se opponere ⁊ allegare ignorãtã. quo casu ptãs nõ ẽ deuoluta ad papã ⁊ iõ sume bonã cautelã vt adijciaꝫ i gra pape illa clausula ꝓsueta seu quocũ qꝫ mõ vacet vel per alteri? cuiuscũ qꝫ ꝓsone ⁊ ẽ vtile semp hãc clausulã apponere vt euitet dispositio. c. suscepti de rescrip. li. vj. In gl. fi. ibi ꝑm ꝓsuetudinẽ ecclesie. nõ glo. q; ipetrãs grãm a papa nihilomin? teneꝫ seruare ꝓsuetudinẽ ecclesie. Ex quo infert doc. q; si ꝓsuetudo ẽ ecclesie vt qbus canonicus iuret seruare statuta ecclesie teneꝫ talis ipetrãs sic iurare. ⁊ ꝓ ꝯ vide bo. ter. i. c. fi. de ꝓsue. li. vj. vbi papa vult seruare ꝓsuetudinẽ ecclesie ꝙ ipetrãtes a papa. ad idẽ. c. i. de ꝓsti. eo. li.

In ea. glo. ibi ⁊ ita lz. nõ hãc particulã vsqꝫ ad finẽ. Sz q̃ro ꝓ declaratõe glo. ⁊ ter. si certꝰ numerꝰ nõ ẽ in ecclesia ⁊ canonici sunt negligẽtes in instituẽdo canonicos ꝑm facultates ⁊ ꝓsuetudines ecclesie q̃liter ꝓuidebiꝫ ecclesie exquo ibi nõ fit deuolutio ptãtis ad supioꝛẽ. Solutio dñt ꝯ cõiter doc. q; supioꝛ imediatus statuet terminũ ei ad quẽ spectat institutio vt. j. illũ ꝓuideat ecclesie ꝑm ꝓsuetudinẽ qui si nõ fecerit ipse supioꝛ ex officio ꝓuidebit. ꝓ ꝯ. c. si capitulo in fi. e. ti. li. vj. facit. c. irrefragabilis. §. oẽs de of. ordi. ⁊. c. cetex de iudi. qđ semp nõ. nã ꝓ hũc modũ posset epꝰ supplere negligẽtiã abbatis si nõ instituit monachos in monasterio ꝑm facultates ⁊ antiquã ꝓsuetudinẽ. iste. n. terminꝰ hominis succedet loco termini iuris. iuxta nõta ꝙ Inno. in. c. ex rõne de ap. Sz aduerte q; istud dictũ doc. vex ẽ vbi receptio seu institutio ptinet ad inferiorẽ epõ. Sz dubiũ est quid si institutio ptinet ad epm nũquid archiepꝰ possit eodẽ mõ supplere negligẽtiã epi. hec qõ est magis difficilis q̃ꝫ qõ doc. iõ qz archiepꝰ regulariter nõ bz iurisditõem i dioceſi sui suffraganei nisi in casibus a iure exꝑssis. vt in. c. pastoralis. de of. ordi. ſz iste casus nõ ẽ exꝑssus i iure. vñ fatẽdũ eẽt q; archiepꝰ posset cõpellere epm negligẽtẽ vt instituat. ar. c. nullus de iurepa. Sz dubiũ est nũquid illo nolẽte ipse succedat. ⁊ si tenem? opi. q; archiepꝰ suppleat negligẽtiã epi iste casus ẽ clarus. ſz tenẽdo cõtiã opi. quã plene examinaui in. d. c. pastoralis. ⁊ in repetitõe. c. siquis ꝯ clericuz de so. cõpe. ẽ magna dubitatio ſz nihilomin? teneo q; archi epꝰ põt qz ꝯ min? bois succedit loco ꝯ mĩ iuris vt ꝑdixi ſz si eẽt ꝯ min? iuris ꝯ ꝺuolutio fieret ad archiepꝯ. c. ij. s. e. g̃ i casu isto cũ ꝯ min? fuit ꝑfix? epõ ab archiepõ ⁊ ꝯ nõ. Sz ẽ qõ nõ. ptꝝ in ista ecclesia nõ numerata possit ꝓuideri ipetrãti vt ꝓ uideatur sibi de vacãti vel ꝓmo vacaturo maxime si adijciaꝫ clausula nõ ob. numero. de hac cõne vide plene ꝙ glo. nõ. i c. fi. j. eo. ti. li. vj. q̃ ꝓcludit q; sic qz illa verba de vacante ⁊c. fuerũt apposita fauoꝛe ipetrãtis. Sz ꝯ ꝯ ⁊ ꝯ ter. op. nã ex quo epꝰ poterat ꝓuidere mõ ꝑdicto debuit tenere instõ sua qz si nõ valet qđ ago ⁊c. vt in. c. i. de despõ. impu. li. vj. So. Host. ⁊ cõiter doc. videtur velle q; vbi quis certo iure põt actũ explicare si mouet alio iure quo nõ põt act? corruit. Et ex ꝯ colligũt hic doc. cõiter ar. q; si iudex fert sniaz ex ꝓmendo cãm nõ ꝓcludẽtẽ illa snia ẽ nulla lz ex cã nõ exꝑssa possit iustificari. ꝓo hoc vide Bar. in. l. si is ad quem. ff. đ acquirere. ⁊ bene facit ibi ter. in ar. ⁊ per eundem in simili in. l. ij. ff. de iudi. ⁊ iõ cautũ est nõ exꝑmere cãm in snia ⁊ si vis exprimere ad decorẽ tuũ ꝓseruandũ saltẽ adijcias dicti onẽ maxime vt ex plũbus cãis ⁊ maxime ⁊c. nã tũc videris mot? nõ solũ ex cãis sed ex alijs tacitis. nã cum qs exꝑmit plures cãs in snia quaꝝ vna facit alia nõ snia sustineꝫ ꝓpter cãm vrgentẽ exꝑssam. vt ẽ ter. nõ. in. c. ꝓ tuas. j. q fil. sint le. ⁊ vide sing. dictũ Inno. in. c. in pñtia de renũci. vbi dicit q; si iudex exꝑssit duas cãs vnã ꝯ ius cõe aliã ꝯ ius litigatoris ꝯ snia rõne isti? vltime cãe qđ semp nõbis. forti? ergo sustinẽda ẽ snia si alia cã est iusta. ⁊ lz dictũ Host. ⁊ doc. sit vex i se tñ ñ ꝓbaꝫ ꝓ istũ ter. ẽt ꝓ viã ar. iudicio meo qz epꝰ nõ bẽbat hic tpe institõnis aliquã cãm legitimã instituẽdi de pñti qz debuisset ꝑus ꝑfigere terminũ capto ad instõnez faciẽdã ꝑm ꝓsuetudinẽ añ cuius ꝑfixionis ptãs nõ erat ad eũ deuoluta. ⁊ ꝯ nõ ꝓꝓtuo ⁊ tene semp mẽti.

c **Onstitutus.** Dñis ptãtẽ ꝓferẽdi nõ põt de iure alteri tradere ptãtem ꝓferẽdi ꝑmũ bñficiũ qđ vacabit. b. d. ꝓponiꝫ gratie petitio. in scõa exauditio ipsius ibi quocirca. in tertia future fraudis ꝓuisio ibi quia vero.

Nõ ꝓ ibi sacerdotalẽ. q; q̃dã ꝓbẽde sunt sacerdotales ⁊ ꝑsit dici sacerdotales qz forte ꝑz statutũ loci sacerdotes tñ ad illas ꝓmoueri debẽt ⁊ bñt onus sacerdotale annexũ vt assumpti ad illas teneant ꝓmoueri ad sacerdotiũ. Ex quo infero q; de iure cõi ꝓbẽda nõ bz onus sacerdotij annexuz alꝫs nõ dicerent q̃dã sacerdotales ſz oẽs ⁊ vide qđ dixi in. c. ij. s. de instit. ⁊ qđ le. ⁊ nõ. in cle. vt bi q ꝺ eta. ⁊ q̃li. ⁊ in. c. cui de nõ sacerdotali de ꝓbẽ. li. vj. Nõ scõo ar. q; legat? nõ põt ꝓfirmare donatõez factã de ꝑma vacatura ꝓferẽda. nã papa ꝯ in fi. gnaliꝫ ꝓhibet. Itẽ quẽadmodũ legatus directe nõ põt ꝯ ꝓciliũ disponere. vt leg. ⁊ nõ. in. c. dilect? el. i. de ꝓbẽ. ita nec indirecte ꝓcedẽdo vel ꝓfirmãdo huiusmõi grãm

Nõ vlt. ibi fraudẽ adhibere. q; vno ꝓhibito intelligiꝫ ꝓ hibitũ oẽ id ꝙ qđ ẽt idirecte ꝓuenit ad illud. ad ꝯ regula cũ qd vna via de reg. iu. li. vj. ⁊. c. tue de ꝓcur. Sz quero q̃ liter hec ꝓmissio seu donatio venit in fraudẽ laterañ. ꝓcilij. So. nã volẽs vni ꝓmittere beneficiũ vacatuꝝ donaret amico suo ptãtem ꝓferẽdi primũ beneficiũ ⁊ ille eẽt quodãmõ rutus indirecte ex ꝓcessione in ꝓsonã amici sui ⁊ sic desideraret mortẽ ꝓrimi sui vt posset habere effectũ ꝓmissio sibi facta. In glo. i. ibi de ele. cũ in cũctis. hec qõ ⁊ due immediate sequẽtes hodie decidunt in. c. si cõpromissarius de ele. li. vj. ⁊ approbaꝫ ibi decisio bun? glo. In ea. glo. ibi ſz pone. glo. ꝯ format qõnez ꝓꝓ approbatõem ⁊ inhibitõem pape nũquid valeat collatio epi alteri facta ꝯ hãc inhibitiõem pape. ⁊ tz q; sic ꝙ. c. d. lect? nisi eẽt apposita clausula decreti. ⁊ idẽ tz Jo. an. tenet ꝓ ꝯ. nã videm? q; sola inhibitio executoris dati ad cõpellẽdũ impedit collatõem ordinarij. vt in. c. fi soli. e. ti. li. vj. g̃ fortius ꝯ opabiꝫ ihibitio pape. ꝓterea exquo papa ꝓfirmauit illã donatõem isti factã ptãs ꝓferẽdi ꝑmũ vacatuꝝ nõ spectat ad epm sed apud donatariũ. Nec ob. c. dilectus. ꝓ qđ mouet glo. qz aliud ẽ mandare ordinario ne alteri ꝓferat. quo casu teneret collatio alteri facta vt ibi. aliud ẽ inhibere simpliciter ne ꝓferat. quo casu tz collatio ꝯ inhibitõem factã vt in iuribus ꝑalle. ⁊ rõ diuersitatis. qz ꝯ vltimo casu ꝙ inhibitõem auferet ptãs ꝓferendi ſz in ꝑmo casu solũ inducit obligare ordinariũ personaliter ad cõferendum. ⁊ nõ bene ꝯ dictum. Ex quo pores colligere vnã doctrinã q; factum ab ordinario ꝯ inhibitionem pape est ipso iure nullu ꝛ. ꝓ quo facit dictũ Inno. in. c. fi. ꝺ accu. ⁊ in. c. raynaldus de testa. ⁊ vide qđ plene dixi in. d. c. dilectus. In glo. ij. ibi in genere potest. nõ glo. q; episco

pus nō pōt ī ſpē ēt delegare ptātē ꝓferendi ſz in gñe ſic. ſed tu dic latius ꝙ aut vult delegare ſeu donare ptātez ꝓferendi certū beneficiū vacās ꝛ pōt qꝛ tūc ceſſat fraus concilij lateranen. ꝛ videtur approbari ħ in iſto tex. vbi ſolū ꝓhibet collatio donationis primi beneficij vacaturi ne fiat in fraudē cōcilij. donatio ꝯ collatōis bñficij vacātis valet. qđ ſentit ħ Jo. an. ſup tex. ꝛ in glo. ī. c. deliberatōe. ī. §. ihibem⁹ de of. le. li. vj. Aut vult delegare ptātē ꝓferēdi bñficiū vacaturꝫ in ſpē puta vt ꝓferat vnū ꝛ nō pōt rōne ꝑdicta vt ħ. In gñe vō delegādo ptātē ſuā oīmodā pōt dūmō ħ ōleget ſuo vicario gñali dūtarat. nā alteri nō pōt ꝓferri. ar. op. in. d. § inhibem⁹. vbi pz ꝙ ēt legat⁹ nō pōt nec in gñe nec ī ſpē dare ptātē recipiēdi reſignatōem bñficiorꝫ ꝛ illa ſic vacātia cōferēdi ſz vicario ſuo pōt. ar. c. fi. de off. vica. li. vj. ꝛ. c. ex frequētib⁹. ſ. de inſti. ita nō. in. d. §. ihibem⁹. ꝛ. c. ſtatutū de ꝑbē. li. vj. Et vide qōnē quā ponūt dñi de ro. deci. cccl xxxiij vbi q̄rūt nūqd eps poſſit dare vicario ſuo ptātē recipiēdi reſignatōez certi bñficij ꝛ illud ꝓferēdi. ꝛ ꝓcludūt ꝙ nō. vt ħ ꝛ in. d. §. inhibem⁹. ꝛ ſic nō reſtrictōez ad. d. c. fi. de of. vi. ꝛ extēſionē ad. d. §. inhibem⁹. Jo. an. ħ recitat ꝙ quidam ſcholari ſuo effectāti ꝓcedere ſuo vicario ptātē ꝓferēdi primū bñficiū vacaturꝫ ꝓſuluit vt ꝑ lr̄as ſuas daret vicario ſuo ptātē gñalē ꝓferēdi bñficiū ſz ꝑ ſcōas lr̄as inhiberet ne ꝓcederet ad ſcōaz collatōez añq̄ intimuaret ſibi ꝑmā collationez ꝛ expectaret ſcām rñſuz an vellet hre ratū. qđ ꝓfiliū ñ ē fm aīaz vt dicit do. An. ꝛ bñ qꝛ ē in fraudē hui⁹ ꝓſtōnis ꝛ credo ꝙ poſſet attētari ꝙ nō valeret illa trāſlatio ptātis cū habito reſpectu ad ſcōas lr̄as inhibitorias nō vī delegata ptās gñalis. ꝛ qꝛ vno ꝓhibito cēſent oīa ꝓhibita ꝑ q̄ puenīt ad illud. vt hic ꝛ ī. l. oratio. ff. de ſpō. Nō ob. ꝑdictis. c. cū dilect⁹ de iurepa. qđ glo. allat ħ ī ẓriū. nā logt ī legato ꝛ ī facultate reſeruādi bñficiū collatōi ſue ꝛ lz illud ꝓcedat legato nō tñ eꝑo qꝛ legatus bz maiorē ptātē. de quo dicēduz vt in. d. c. nō.

Dilectus filius. Laterañ. ꝓciliū ō deꝑbeneficijſ vltra ſex mēſes vacātib⁹ ad epat⁹ ñ extēdit. ꝑmo petitio. Scōo repulſio ibi nos. Caſus lr̄alis.

Magiſter. v. canonic⁹ cuiuſdā eccl̄ie cathedral acceſſit ad pa. referēdo ſibi ꝙ eꝑo ſuo viā vniuerſe carnis īgreſſo. archieps ſancte Seuerine credēs ꝙ ꝑ negligētiā canonicorꝫ q̄ nō elegerāt īfra ſex mēſes ad ipz eēt eligēdi auctoritas ō uoluta: dictū. v. elegit in epz ꝛ ipſi⁹ electōez iſtāter perijt cō firmari. papa videſ ꝙ canō laterañ. cō. ō negligētes editus ad epat⁹ vel archiepat⁹ nō ſoleat extēdi. ſed ad ꝓnatus alioſ ꝛ minora bñficia electōez hui⁹ exigēte iuſticia caſſauit. Ber. Nō ꝑ ex iſto tex. iūcto. c. ij. ſ. e. vnū dcm̄ nō. ꝛ ſp mēti tenēdū ꝙ ꝓſtitutio diſponēs de dignitatib⁹ miſtris ꝛ eccl̄aſticis bñficijs nō extēdit ad epat⁹ ꝛ ſuperiores dignitates. nā. c. ij. ꝑal. diſpōebat gñal̄r de oīb⁹ ꝑdictis ꝛ tñ nō cō ꝑhēdit epat⁹ vt ħ. Et rō ō cidēdi pōt eē qꝛ epat⁹ ñ ē ſimplex dignitas ſz culmē dignitatū. vt in. c. pe. de ꝑbē. ꝛ vide glo. nō. in. c. ij. e. ti. li. vj. ꝛ puto ħ ꝓcedere ī odioſis dūtarat ſecus ī fauorabilibus qꝛ ī eis appellatōe dignitatis vēiet oīs dignitas eccl̄aſtica. ad ħ. c. ij. de iudi. ꝛ regula. j. ꝛ qđ ibi nō. de reg. iu. li. vj. Et ꝑ ħ dñt doc. ꝙ ſi diſpēſat cū inhabili vt poſſit ꝓmoueri ad dignitatē nō itelligit vt poſſit ꝓmoueri ad epatū qꝛ diſpēſatōes ſunt odioſe iō reſtrigēde. ī. c. ꝙ dilectio de conſanguinitate ꝛ affinitate ꝛ in. c. i. ꝛ ij. de fil. preſbytro. li. vj. Idē fm cos ſi diſpenſatur vt poſſit ꝓmoueri vel exercere eccl̄aſtica ꝛ oīa ſpūalia. nā ī gñali ꝓceſſione nō veniūt ea q̄ qs nō eēt veriſilr ī ſpē ꝓceſſurus. vt ī. c. fi. ō of. vi. li. vj. ꝛ q̄ ſpāli nō ſunt digna niſi ſpāl̄r exꝑmant videntur omiſſa. vt in. c. q̄z uis de ꝑbē. li. vj. Idē dicūt ſi diſpenſat vt poſſit ꝓmoueri ad epatū vt fiat reſtrictio ita vt nō extēdat ad archiepatū. ad ħ. c. nos ꝓſuetudinē. xij. di. Et idē dicerē ſi fuit diſpenſatū reſpectu archiepat⁹ vt nō itelligat diſpenſatū in ꝑriarchatu ꝛ ſic deiceps. vñ papa volēs facere gr̄az vberiorē diſpēſat vt poſſit ꝓmoueri vſq; ad cardinalatum excluſiue. ad cardinalatū aūt cōiter nō diſpēſat pōt tñ ſi vlt

vt in. c. ꝓpoſuit. ſ. e. Nō ēt ꝙ. c. ij. ſ. e. in. §. i. bz locū ne dū ī collatōe ſz ēt in electōe. vt ſi canonici vel bñtes ius eligēdi nō eligūt infra ſex mēſes ptās ꝺuoluit ad ſupiorē. Et ſic nō duo. ꝑio ꝙ ad eligēdū dāt ſex meſ. ſic ad ꝓferendū ꝛ fit ꝺuolutō ad ſupiorē ꝑ negligētiā ī iur̄ eligēdi ſic ī iur̄ cōferēdi. nā ī iſto tex., ꝓuidebat ꝑ viā electōis ꝛ papa reꝑobat reſpectu epat⁹ tm̄ ꝛ declarat ꝙ illud. c. bz locū in dignitatib⁹ inferiorib⁹. hodie ꝺo hēmus caſuz ī. c. ne ꝓ defectu de elec. vbi ſtatuit ꝙ in eccl̄ijs cathedralib⁹ ꝛ regularibus collegiatis fiat electio īfra tres mēſes alias deuoluit ptās ad ꝓximū ſupiorē ꝛ ſic hodie archieps ſuccedit ꝑ negligē tiā canonicorꝫ in iure eligēdi ſec⁹ in cā delicti de quo dic vt hētur in. c. q̄z q̄z de elec. li. vj. Nō ibi elegit. ꝙ ſupior ad quē deuoluit ptās ꝑ negligētiā canonicorꝫ pōt ꝓcedere ꝑ viā electōis. vñ iure deuoluto pōt eligere ꝛ iure ꝓꝓrio metropolitico ꝓfirmare poſſz ēt ſe expedire ꝑ vnicū actū. ꝓuidēdo vni de epatu ꝛ talis ꝓuiſio hīet viz electōis ꝛ ꝓfirmatōis. de quo tñ dic vt plene nō. in. d. c. ne ꝓ defectu. ꝛ ī. c. vt circa de elec. li. vj. Ultimo nō ibi nō ſolet extendi in eo ꝙ papa fundat ſe ī intellectu illi⁹. c. ſup ꝓſuetudine. ꝙ vbi cō ſtitutio ē dudū certo mō itellecta nō ꝺz de nouo aliter itelligi. qꝛ minime ſunt mutāda. l. minime. ff. de le. nā ꝓſuetudo ē optima legū interp̄s. ī. c. cū dilect⁹ de ꝓſue. In glo. fi. in fi. idē ē ī oīb⁹ regularib⁹ eccleſijs ſi ſūt collegiate. nā. c. ne ꝓ defectu. nō reſtringit ſe ad abbatiſſas ſz gñaliter logt de regularib⁹ oīb⁹ collegiatis cū ꝑ mortē ꝑlatorꝫ eccleſie remanēt vidnate. Et facit ille tex. dū vtit illo vbo viduate ꝙ alij ꝑlati ī ferioꝛes epis dñr ſpōſi eccl̄arꝫ ſuarꝫ ſz reſtrige ad dignitates ō qb⁹ logt ille tex. dū vtit illo vbo viduate ꝛc.

Ex tenore. Nō valet ꝓmiſſio bñficij vacaturi. b. d. Cōis diuiſio. Secūda ibi nos. Nō ꝑ ꝙ ꝓmiſſio bñficij vacaturi nō ꝓfirmat ēt interpōne ſcripture. Et ħ vltimū potuit eē cā dubitādi ħ. nā ꝑ alia iura ſatis erat ꝓuiſū ſup nullitate hui⁹ ꝓmiſſionis. Sz rō decidēdi fuit qꝛ ſcriptura regulariter nō validat actū nullū. dixi regulariter qꝛ ī qbuſdā caſibus ſec⁹ ꝓcingit. ꝛ vide glo. fin. i. c. i. de cēſi. li. vj. q̄ colligit multos caſus in qb⁹ de ſubſtātia actus requirit ſcriptura. Sz q̄rit nūquid talis ꝓmiſſio valideť iuramēto. Jo. an. ꝙ nō qꝛ ē ꝑ bonos mores. vñ ſic nō valet ꝓmiſſio de futura ſucceſſione nec ꝓfirmat iuramēto. vt le. ꝛ nō. ī l. ſtipulo hoc mō ꝓcepta de vbo. ob. ita nec talis ꝓmiſſio. Jtē dic ꝙ iuramētū p̄ſtitū ꝛ legē emanātē p̄ncipaliter ī fauorē publicū nō tz. vt in. c. ſi diligēti de ſo. cōp. ꝛ talis ē ꝓuiſio. c. ij. ſ. e. Ultimo ſcias ꝙ doc. ħ iſtāt ī aſſignādo diuerſitatē iter ħ. ꝛ. c. ſequēs. nā ibi tz ꝓmiſſio fcā de ꝓuidēdo dū facultas ſe obtulerit. ꝛ dic Hoſt. ꝙ ħ ſpecifice fuit ꝓmiſſū ꝑmū bñficiū vacaturꝫ ſz ī ħ nō oz hodie iſtare ꝑ. c. ij. eo. ti. li. vj. vbi ꝓhibet oīs ꝓmiſſio ꝑ quā directe vel īdirecte poſſet dari via ad vacaturā bñficia. In glo. ij. ibi picu lū aīe. nō glo. ꝛ de ħ articulo dic vt latius dixi ī. c. cū ſup. ſ. eo. vbi plene ꝛ bene de hoc ꝛc.

Cedens. Obligat ꝑlatus qui ꝓmittit ꝓuidere cū poterit. b. d. Prima pars ſcm̄ narrat. Scōa approbat ibi nos. Et hodie ꝓp abuſiōes prelatorꝫ qui ī fraudē ꝓcilij laterañ. ꝓmittebant bñficia cū facultas ſe obtulerit ē correctū ħ. c. ꝑ. c. ij. e. ti. li. vj. nā nullo mō hodie valet ꝓmiſſio ſiue fiat de vacatura ſiue ī gñe cū facultas ſe obtulerit. Sz q̄ro quid ſi iſti qui ꝓmiſerūt nō ſeruauerūt ꝓmiſſionē. dicit Hoſt. ꝙ potuiſſet agi ad intereſſe iſti. de vb. ob. i fi. nā fm canones ex nudo pacto dat actio ī. c. i. ō pac.

Nō ħ vlt. ꝙ ex nuda ꝓmiſſione quā facit ēt ꝑlatus ſubdito ſuo īducit obligatio de iure canonico vt ſic poſſet agi ad intereſſe ex nō ipleméto. de quo tamen dic vt plene dixi ī. c. i. de pac. Et nō ꝙ ī bñficijs pōt ꝑtendi intereſſe eſtimabile. qđ itellige ꝓut. nōt glo. ī. c. coꝛā de of. dele. nā bñficiū eſtimari nō pōt tā q̄z ſpūale ſz eſtimabit q̄ntū ſua intereſt ꝙ illa ꝓmiſſio nō būerit effectū. Et nō ex ħ dcō Hoſ. bo. ar. ꝙ ēt ō iure canonico quis ñ cogit ꝑ ſe ad factuz ꝓmiſ

ſũ ſz ſuccedit obligatio ad itereſſe. ℔ quo i. d. c. i. ſz ℞ poſſz dici q℘ ℞ nõ erat obligatio facti ſed dãdi q℘ ꝓmiſerũt ꝓuidere de bñficio. vnde glo. i. §. ex bis. xxiij. q. vi. dic℘ q℘ epſ dñ dare ꝑbendã. nã dare ẽ accipiẽtis facere iſti. de ac. §. ſic ita q℘. ⁊ ſic vꝰ q℘ nõ ſolũ ad itereſſe ſz ẽt ad ꝓuidẽdũ potuiſſent iſti ꝓpelli. de mã in. l. vbi. ⁊ in. l. ſtipulatiões nõ diuidũtur. ff. de v. ob. ⁊ in. j. ſiquis ab alio. ff. de re iudi. ⁊c.

p **Oſtulaſtis.** Si ad capl̃m ⁊ prelatũ vt ꝑlatũ ptãs ꝓferẽdi ptinet de vno ad alterꝫ lapſu tꝑis nõ trãſit. ſecꝰ ſi ꝑlatꝰ iterfit vt canonicus q℘ tũc de capl̃o trãſit ad prelatũ niſi dolũ cõmittat. ⁊ ex tex. multũ allega. ⁊ in p̃ma póit ꝓſultatio. i ſcõa rñſio ibi ad qõ. a quo vnũ caſuz excipit. ibi niſi. quẽ determinat ibi ⁊ i ℞. Caſus lr̃alis. In quadã archiepiſcopali eccl̃ia collatio ꝑbẽdarũ ſiue beneficiorꝫ ptiet cõter ad archiep̃m ⁊ capl̃m. q̃rebat ſi infra ſex mẽſes ꝑbẽdã vacãtẽ neglexerint ordinare vtrꝫ collatio ipſius ꝑbende penes archiep̃m remaneat. Reſpõdet papa q℘ ſi capl̃z ⁊ archieps infra p̃dictũ tꝑs circa boc fuerit negligẽtes. nec ab archiepo ad capl̃m nec a capl̃o ad archiep̃m deuoluit ptãs ꝓferẽdi. ſed ad ſupiorẽ ꝑm laterañ. cõci. tranſit collatio niſi forte archieps nõ tanq̃z prelatus ſed tanq̃z canonicus cuz capitulo ius bẽat: ⁊ in eo caſu ſi archieps doloſe ipedierit collationẽ: dolus ei ꝓdeſſe nõ dz. Ber. Nõ p̃mo q℘ qñ q̃z prebẽdarꝫ collatio ſpectat ad ep̃m ⁊ capl̃m ſimul. qñ q̃z ad ſolũ capitulũ. vt i. c. ex pte. ſ. e. qñ q̃z ad ſolum ep̃m. vt i. c. ex frequẽtib⁹. de iſti. qñ q̃z ad iferiorẽ prelatũ. vt in. c. fi. e. ti. ⁊ i ℞ ſpectãda ẽ ꝓſuetudo cuiuſq̃ eccl̃ie. quid ãt ſit de iure cõi dic vt plene dixi in. c. cũ eccl̃ia vulterana. de elec.

Nõ ibi donatio ꝑbẽ. q℘ ꝑbẽdarꝫ collatio põt dici dõatio. ⁊ pluries repetit ℞ hoc vbũ ⁊ ℞ ꝓtigit ꝓp liberalitatẽ quãdã q̃ vult ꝑlatus i peligẽdo ꝑſonã vt dixi. i. c. relatũ. ſ. ó ꝑbẽ. ⁊ in. c. poſt electionẽ. ſ. e. Nõ q℘ ẽt in eligẽdis canonicis ſeu ꝑbẽdis cõferẽdis daꝝ tꝑs ſemeſtre ⁊ ſic cõcil ũ late raneñ. vẽdicat ſibi locũ ẽt i electiõibus canonicorꝫ qõ nõ.

Nõ ℞ ⁊ tene mẽti q℘ vbi actus explicãdus ẽ ꝑ ꝑlatũ ⁊ capitulũ vnus nõ ſuppler negligẽtiã alterius ſi tꝑs vtriq̃ ad actũ explicãdũ ẽ lapſũ ⁊ ℞ qñ ꝑlatus debebat itereſſe capitulo vt ꝑlatꝰ ſecꝰ ſi vt canonicꝰ. Ex quo nõ q℘ qs põt gerere vices pluriũ ꝑſonarꝫ ⁊ qñ q̃z repñtare i collegio certã ꝑſonã puta canonicũ. qñ q̃z repreſentare aliã ꝑſonã. ſ. epz ⁊ alio iure tractaꝝ cũ repreſentat vnã ꝑſonã alio cũ repreſentat aliã. Et facit ℞ ad. q. quotidianã. Nũquid id qõ dõatũ ẽ ãbaſiatorib⁹ cedat eorꝫ lucro an vo mittẽtiũ. nã vꝰ q℘ mittẽtiũ q⁹ ãbaſiatores nõ repreſentãt in actu ãbaſiate ꝑſonaſ ꝑuatas ſed ipm dominũ mittẽtẽ vnde honorãꝝ tanq̃z dominus mittẽs. ar. xciij. di. in. c. fi. ⁊ ar. ℞. nã ſi epſ intereſt capitulo vt canonicus ſit poſtmodũ deuolutio ad eũ vt ad ꝑlatũ in caſu negligẽtie. Alij vo tenuerũt ꝯriũ. ſ. q℘ donatõeſ cedãt ambaſiatorib⁹ lz occaſiõe ambaſiate illa fuerit eis ꝑſentata. ar. op. i. l. ſociũ q i. §. i. ff. ꝓ ſo. vbi tex. valde nõ. ꝟz cõem lectu. dicit q℘ ſi donaꝝ ſocio occaſiõe ſocietatis exquo tamẽ donaꝝ ꝑſone ⁊ nõ ſocietati cedit ipſi ſoli donatario et nõ ſocietati. ⁊ nimirꝫ q⁹ ideꝰ ẽ i damno. nã ſi ſocius ex ſocietate occaſiõe ſocietatis tñ damnũ paſſus ẽ ſibi ꝑputaꝝ ⁊ nõ ſocietati. vt ẽ tex. nõ. i ea. l. i ꝑn. In hac. q. fuerũt opi. varie vt nõ. l. ſi vo i. §. itẽ quicqd. ff. ſo. ma. ⁊ i. l. q ꝓpo. in. §. ꝓcurator. ff. de ꝓcu. ⁊ ibi ponũt due opi. q̃s Cal. dicit ℞ ꝓiũ gẽdas vt ꝑmo ꝓfiderem⁹ an ambaſiatores eẽnt ꝑus noti ⁊ familiares ei ad quẽ miſſi ſũt ⁊ tũc cedũt eis. aut erant iġti ⁊ tũc iſpiciẽda ẽ q̃litas donorꝫ. naz q̃dam p̃ſũptue magis ꝓcurãt mittẽti q̃z ipis. vt puta ſi daret vn⁹ leo. q̃dã ꝓcurãt poti⁹ ipſis ãbaſiatorib⁹. puta ſi daret eis ꝓgruẽtes veſtes ⁊ ꝑm bãc q̃litatẽ fiẽda ẽ iterpretatio. Bar. tamẽ i. d. §. itez q℘quid. ſimpliciter tz q℘ cedũt ãbaſiatorib⁹ p. d. l. ſociũ q. ſz aduertẽdũ q℘ illa lex preſuppõit q℘ dõatio fcã ẽ ipſi ſocio vnde ſatis mihi plz q℘ in caſu dubij ſit aduertẽda q̃litas donorꝫ. Et ad iſtũ tex. põt rñderi q℘ epſ itererat ℞ vt canonicus ſz ambaſiator lz repñtet ꝑſonã dñi mittẽtis nihilomin⁹ ꝓfiderari põt vt ꝑſona ꝑuata i donis ſibi ꝓferẽdis ⁊ ℞ nõ.

Ultimo nõ ex iſto tex. ibi cũ doloſe ⁊c. q℘ ex negligẽtia iferiorꝫ nõ deuoluit ad ſuperiorẽ ptãs qñ ſupior doloſe ꝓcurauit illã negligẽtiã q⁹ non dz dolus ſibi ꝓdeſſe nec reportare cõmodum ex dolo ſuo. vt in. c. ſedes de reſcrip.

Et facit nõ. iſte tex. ad. q. q℘ ſi i certo delicto ꝑ aliquẽ cõmiſſo bona ob̃ẽt ad certã ꝑſonã ꝑuenire q℘ ſi illa ꝑſona doloſe ꝓcurauit illius delictũ nõ dz in caſu delicti ꝓſeq bona Sic ẽt videreꝰ dicẽdũ in ſiñ. q. q℘ ſi ex ſtatuto liceat occidere impune bãnitũ q℘ doloſe ꝓcurãs bãnũ alterius vt ipz poſſit occidere nõ gaudeat ꝑuilegio impunitatis. ⁊ idẽ videtur dicẽdũ in ſiñ⁹. q. Sz q̃ro ꝑ declaratõe lr̃e q̃luter cognoſceꝰ vtꝫ ꝑlatꝰ interſit capl̃o tã q̃z canonicꝰ an tã q̃z ꝑlatus. dic p̃mo recurrẽdũ ad ſtatutũ eccl̃ie ſiq̃ ẽ. Scõo ad cõem ꝓſuetudinẽ ⁊ repñtatõez loci. l. labeo. ff. de ſup. leg. ⁊ in. c. ex lr̃is. j. de ſpõ. in dubio recurrẽdũ ad alias ꝓiecturas iferiores. nã ſi eps in capl̃o tz p̃mũ locũ vꝰ q℘ interſit vt ꝑlatꝰ qꝛ ipſe ẽ caput ⁊ canonici mẽbra. vt in. c. nouit. ⁊. c. q̃z to de bis q̃ fi. a ꝑla. Si vo ſedet i ſcõo loco poſt eũ q ſolet ꝓ eſſe in capl̃o puta poſt archidiaconũ ꝑpoſitũ vꝰ cãonicũ ãti qorẽ ꝑm varias ꝓſuetudines locorꝫ tũc vꝰ intereſſe vt canonicꝰ. ita dicit glo. nõ. in. c. a collatõe de ap. li. vj. quã glo. ſp tenebis mẽti. Ex q̃ infero q℘ vbicũ q̃z ꝑlatꝰ intereſt in aliquo collegio nõ vt ꝑlatus illiꝰ collegij ſz vt ſingularis ó collegio ñ dz teneꝰ capl̃ illiꝰ collegij lz pſõa ſua. ſeu dignitas ſit in ſe bonorabilior q̃z dignitas p̃ſidẽtis in illo collegio qꝛ ñ ſtat ibi tã q̃z ꝓſtituꝰ in ſua dignitate ſz tãquã ſingularis de collegio dz tñ honorari rõne ſue dignitatis ꝑcellẽtis vt ſaltẽ habeat ibi ſcõm locũ poſt p̃ſidẽtẽ. ſicut dicim⁹ in epo qñ ẽ i capl̃o vt canonicꝰ. ⁊ iõ videm⁹ in practica q℘ ſi epi ſunt i ſtudio vt ſcholares ſtãt in vniuerſitate pꝰ rectorẽ lz ipſi i ſe ſt̃ honorabilioreſ q̃z rector ſz tc̃ ñ ſtãt vt epi ſz vt ſcholares ſz iter ſcholareſ pꝰ rectorẽ ob̃ẽt ꝑhonorari. ar. i. c. ꝑ tuas ó ma. ⁊ obe. ⁊ qõ ibi nõ. vbi tex. bo. vꝰ q℘ iter boieſ eiuſdẽ ordis ꝓferaꝝ ille q fuit ordiatꝰ a papa lz fuerit poſtea ordiatꝰ ſic põt dici in militib⁹ ſeculi ⁊ huiuſmõi. Scõo ℞ q̃ro de rõne diuerſitatis q̃re hic epſ ſupplet negligẽtiã capl̃i qñ ó bebat intereſſe vt canonicꝰ ⁊ nõ ſic qñ debuit intereſſe vt ꝑlatꝰ. So. i p̃mo caſu epſ ñ ſupplet negligẽtiã ꝓpriã ſz capituli ⁊ ſupplet tã q̃z ꝑlatꝰ ⁊ nõ tã q̃z canonicus nã tã q̃z ꝑlatꝰ nõ fuit negligẽs qꝛ nõ poterat ipſe ſolus vt ꝑlatus actũ expedire cũ vt canonicus habebat intereſſe ſz vbi debuit iter eſſe vt ꝑlatꝰ tũc fuit negligẽs tã q̃z ꝑlatꝰ iõ nõ ſupplet negligẽtiã ꝓpriã oz vt puniaꝝ de negligẽtia ſua. Ex his inferꝝ q℘ ſi epſ vt canonicus eligit aliquẽ in canonicũ põt ipſe tã q̃z ꝑlatꝰ illũ examinare ⁊ confirmare niſi confirmatio ptineat ad ſupiorẽ ⁊ ex hac rõe emanauit hodie tex. nõ. ⁊ fin. i. d. c. a collatõe vbi dicit q℘ ſi ꝓtigit appellari a ꝓuiſione capl̃i põt appellari ad epz lz epſ interfuit capl̃o vt canonicꝰ ſecꝰ ſi interfuit vt ꝑlatꝰ. ad idẽ in ſiñ vide bo. tex. in. l. i. in. §. ſolẽt. ff. qñ app. ſit. vbi ab ordine decurionũ appellaꝝ ad p̃ſidẽ lz p̃ſes interfuerit i ꝓſilio tã q̃z vnus de decurionibus. ⁊. ℞ nõ qꝛ ſeruiũt ad multas qõnes. In glo. ij. in fi. tene fi. gl. qꝛ ꝓcedẽtia inuoluũt intellectũ. dic ergo q℘ de iure cõi epſ non põt eẽ canonicus nec intereſſe capl̃o vt canonicus qꝛ iura ꝑlati ⁊ capl̃i ſũt diſtincta. vt pz. j. ex diuerſitate titulorꝫ. vñ gl. nõ. in cle. vt bi q de eta. ⁊ q̃li. dicit q℘ ipropꝛie appellatõe capituli venit ꝑlatus ſz iſte tex. loqꝝ de ꝓſuetudine quorũdã locorꝫ ꝟz quã quicũ q̃z ẽ epſ põt itereſſe i capitulo vt canonicus. ⁊ forte fuit inducta ꝓſuetudo vt negocia capitularia honeſtius ⁊ vtilius ꝓcederẽt ꝓp ſapiẽtiã ⁊ prudẽtiaz ꝑlati q̃ ℞ ius ẽ annexũ ep̃atui ex ꝓſuetudine loci. ⁊ ꝑ ℞ tollũꝝ oĩa ꝯria ſupra formata i glo. ſz multi doc. maxime moderni diſputãt vtrꝫ ℞ caſu ꝑlatus ſit vꝰ canonicus an vo iterſit tã q̃z canonicus. ℞ glo. ſentit q℘ ſit canonicus. Poſt. ꝟ Jo. cal. late diſputat hãc opi. Poſt. ſequẽdo ⁊ dicit ipoſſibile vt quiſ ſit canonicus ⁊ epſ qꝛ duo correlatiua ñ p̃nt cadere i eodẽ ſubiecto. nã ſubiectio ⁊ prelatura ſunt correlatiua q̃ vt dixi nõ cadunt in eadẽ perſona. vt in. c. fi. de inſti. alias ſequereꝫ abſurdũ q℘ epſ poſſet excõicare ſeipſum tanq̃z canonicũ. Item excõicatis canonicis eſſet excõicatus epiſcopus

ꝑtra.c.qꝛ ꝓiculoſum.de ſen.ex.li.vi. Jo.an.nō curauit de hac dñia vtrū iterſit vt canonicꝰ vel vt ſit canonicus.de quo vide p eū in.c.penul.de ap.li.vi.⁊ in.c.vnico.ne ſe.va.e.li. Sꝫ Jo.de lig.dicit ħ poſſibile vt quis ſit canonicꝰ⁊ eꝑſ qꝛ nō ſunt correlatiua cū multi ſint canonici ſine eꝑo⁊ nō multū curo i ħ iſtare qꝛ ħ idagare ē potiꝰ ſubtilitatis q̄ꝫ vtilitatis. Cōgruētius ē dicēdū qꝺ ſit vt canonicꝰ.⁊ ēt tenēdo aliā opi.dico qꝺ ille abſurditates nō ſequūt qꝛ cā ꝛpediēs vt ꝑlatura ē portiꝛ q̄ꝫ cā ꝓmittēs vt canonicus.⁊ vbi ꝓcurrūt duo ꝑria. fortius ꝓualet ſicut dicimꝰ i duabꝰ ꝓſump. fere ꝫ rijs.qꝛ fortiꝛ elidit aliā i.c.lr̄as.de ꝓſūp. Querit ħ ēt de q.nō.q̄lē vocē bēat eꝑs cū intereſt.⁊ dic Host.qꝺ ſi intereſt vt canonicꝰ hꝫ vocē ſicut quilibet canonicus.nec vox ſua ꝑnalz lꝫ ſit pōderoſiꝛ rōe dignitatis ſue.ad ħ.c.dudū.el.i.ō elec. Et nō br̄ ħ qꝺ lꝫ i ꝑma collatiōe ſit aliqs prelatꝰ puta eꝑs tanq̄ꝫ vnus de collegio. Exēplū in vniuerſitate ſcholariū nihilominꝰ vox ſua ē pōderoſiꝛ rōe dignitatis. vt i.d. c.dudū. Ex quo nō qꝺ nō oīo eſt ibi vt ſingularis de collegio. Si vo intereſt vt eꝑs tūc Host.fuit in mirabili opi. qꝺ tāta vocē bīet ipſe ſolus q̄ꝫtū totū capl'm ita qꝺ ſi eꝑs hꝫ ſe cū ſaltē vnū canonicū prevalet qcqd ipſe facit.reſtringit tñ ħ ad ea q̄ ꝑtinēt ad eꝑm cū cōſilio capl̄i ſeu ꝛſēſu ſecꝰ ꝫ eū i bis q̄ ꝑtinēt ad eꝑm ⁊ capl'm lꝫ ſit.⁊ qcquid ipſe dicat cōiter teneť oppoſitū.⁊ dic qꝺ ibi eꝑs hꝫ bīe ꝛſenſū vel ꝛſiliū capl̄i oꝫ ad ħ vt actus teneat qꝺ būerit ſaltē maiorē ꝑtē capituli.⁊ fortiꝰ hoc hꝫ locū vbi actus ꝑtinet fiſ ad eꝑm ⁊ capl'ꝫ ⁊ ħ ꝓbať in.c.tua.⁊.c.ea noſcť.j.de bis q̄ fi.a prela. facit c.i.ne ſe.va.li.vi. ꝓbať rōne nō ē capl'm vbi ē mīnoꝛ ps. vt i tex.⁊ gl.in.c.cū iter canonicos.de ele.⁊.c.cū in eccleſia el i.e.ti.ſi ergo eꝑs hꝫ br̄e ꝛſenſū vel cōſiliū capituli vel actuſ pertinet ſimul ad eꝑm⁊ capitulū nō pōt dici qꝺ eꝑs būerit capitulū niſi ſaltē būerit ſecū maiorē partē.⁊ ħ lꝫ Jo. an.i c.pe.de ap.li.vi.⁊ Fede.de ſenis in ſuis cōſili.⁊ ſequūtur moderniores cōiter hic.⁊ hoc ē ipſa vitas. Ex quo iferť qꝺ ſi eꝑs iterest capitulo vt ꝑlatus⁊ canonici ſūt.xx. nō ſuffic̄ qꝺ bēat ſecū.x. qꝛ nō bīet maiorē ꝑtē capituli ſecus ſi ipſe i tereſſet vt canonicus qꝛ tūc ipſe ꝓputať i numero vt canonicus⁊ ſic eēnt.xi.⁊ ħ nō.⁊ illud qō dixi in eꝑo intellige de quolibꝫ collegio. In gl.fi.i fi. Jo.an. ꝛcordādo opi.dicit qꝺ aut ꝓpter dolū epi canonici nō elegerūt nec eligeř potuerūt eo qꝛ eos malicioſe excōicauit vel ꝓcurauit eoꝫ abñtiam⁊ tūc ꝓcedat prima opi.vt ius remaneat penes capl'ꝫ ⁊ iſte intellectus eſt clarus qꝛ ꝛpedito nō currit iſtud tꝑſ.ſ. e.qꝛ diuerſitatē. Si vo canonici potuerūt eligere lꝫ nō elegerūt ꝓꝓ dolū epi tūc ꝓcedat opi.glo.vt ꝑtās nō deuoluatur ad eꝑm nec remaneat penes capl'm lꝫ deuoluať ad ſupiorē qō puto veꝫ niſi capl'm ꝓbabiliter excuſet dolū epi.nā tūc ſaltē hoc tꝑs ſibi reſtitueret.ar.in.c.ex lr̄is.de i integ. reſt.⁊.ff.ex qui.cau.ma.p totū.cū hoc caſu doloſus nō ſit ſoluēdo⁊ ſic nō pōt haberi regreſſus ꝫ doloſū ad itereſſe. vt in iurib⁹ alleg.in glo.hic nō ſunt alia.

Cum dilecta.

Directa vel idirecta ꝓmiſſio facta a pōno de beneficio vacaturo nō tꝫ. vel clarius ſic. Sicut nō pōt patronꝰ ꝓmittere ſe pñtatuꝫ alique ad bñficiū vacaturū ita nec dare ptātē pñtādi añq̄ꝫ beneficiū vacet.ꝑmo narrat ſcm̄ qō ſcdo irritat⁊ fieri ꝓhibꝫ ibi mādamꝰ. Caſus lr̄alis. Comitiſſa flādren̄.hꝫ ius patronatus in quibuſdā eccleſijs in qbus hꝫ pñtationē q̄ſdā ꝓmiſſiōes fecit de nō vacātibꝰ bñficijs⁊ donatiōes illoꝝ bñficioꝝ ꝓpoſuit i māibꝰ quoꝝdā vt cōferrēt illa cū vacauerit.ꝓuenit hoc ad noticiā dñi pape: vnde mādat qbuſdā q̄tenus huiuſmodi donatiōes denunciēt irritas⁊ ianes ꝑcipiēdo illi comitiſſe ne ꝺ cetero ſiſia attētare ꝑſumat. Ber. Nō ꝑmo qꝺ mulier in dignitate ꝛſtituta pōt br̄e iuſpatronatus⁊ ꝓ ꝑſis ius pñtādi qō bñ nō. Quid aūt in ꝑuata perſona.j.ſubijciā. Nō ſcdo qꝺ lꝫ in eccleſia collegiata patronus nō bēat ius pñtādi ꝑlatū qꝛ electio hꝫ ptinere ad collegiū.vt in.c.nobis.de iurepa.hꝫ tñ ptātē pñtādi ad ꝑbēdaſ q̄ ſunt in eadē eccleſia exquo ē patronꝰ ēt ꝑbēdaꝝ qō bene nō. Et cōiter ꝓ iſtū tex.tenēt doc.ħ.nā hic erāt bñficia i eccleſia collegiata vt ꝑz ibi bñficijs eccleſiaꝝ. Ex quo ēt nō qꝺ ꝓpē aliud ē bñficiū⁊ aliud eſt eccleſia lꝫ largo ſūpto vocabulo bñficiū cōprehendat ēt oēm dignitatē vt in regula bñficiū de re.iur.li.vi.tñ ꝓpe⁊ in ſtricta mā appellatōe beneficij itelligit de bſficio ſimplici qō ē i eccleſia nō de rectoria q̄ eſt in ipſa eccleſia.vt in.c.fi.de ꝑbē.vbi ſi mādať ꝓuideri de bñficio nō cōprehēdit eccleſia.vide bo.glo.i.d.regula bñficiū. Nō tertio ibi dōatiōes.qꝺ pñtatio patroni pōt dici donatio.nā ħ nō loquit de collatiōe qꝛ illa nō cadit in patronū maxie laicū.vt in.c.fi.de iurepa.iō ꝺz itelligi ō pñtatiōe ſꝫ dī donatio qꝛ pñtatus ſi ē idoneꝰ ꝺz ꝛſequi oīo bñficiū.xvi.q.vij.decernimꝰ. Altio nō qꝺ ſicut collatoꝛ nō pōt ꝓmittere bñficiū vacaturū ita nec dare in ſpē alicui poteſtatē cōferēdi ante q̄ꝫ vacet.vt i.c.ꝛſtituť.⁊.c.ij.ſ.e.ſic⁊ patronus nō pōt ꝓmittere pñtationē alicui nec dare i ſpē alicui ptātē pñtandi cū vacabit qꝛ ea rō q̄ ē i collatiōe militat in pñtatiōe.nā ſperās ſe pñtādū deſideraret mortē ꝓximi⁊ ſi poſſet dari ptās pñtādi ꝓcurareť fraus qꝛ daretur amico hec ptās pñtādi⁊ ſic indirecte fieret ꝓmiſſio vacaturi.⁊ ħ fuit rō decidēdi hic. Dicūt tñ doc.⁊ bñ qꝺ in genere pōt dari hec ptās pñtandi maxie ꝑm Jo.an.quādo ſubeſt cā.vt qꝛ patronꝰ vult ſe pñtare i lōgā pegrinationē⁊ maxime vitať ſuſpitio vbi ꝛſtituit illū gnālē ꝓcuratorē oīum bonoꝝ⁊ pōdera bene qꝛ doc.p illā dictionē maxie q̄ abūdat ſennūt qꝺ patronꝰ pōt vni dare ptātē pñtandi in genere lꝫ i eꝑo dicamꝰ vt ſoli vicario gnāli ħ poſſit cōmittere. vt dixi i c.ꝛſtitutis.ſ.e. Sed rō diuerſitatis pōt eē hec qꝛ patronꝰ maxie laicus nō hꝫ vicariū iō oꝫ qꝺ poſſit ſibi ꝛſulere p cōſtitutionē ſui ꝓcuratoris cū illō officiū ſit valde neceſſariū humano vſui.vt in.l.i.ff.de ꝓcura. Sꝫ q̄ro qꝛ tex.hic ſolū ꝓbat de muliere cōſtituta i dignitate vt poſſit br̄e ius pñtādi quid dicēdū in ꝑuata muliere.non recolo me legiſſe ħ in alio tex.ſꝫ dñi de rota in quadā eoꝝ deciſiōe ſentiūt qꝺ idē⁊ ſatis mihi plꝫ qꝛ iura nō diſtinguūt ſꝫ edificatori dāt iuſpatronat.xvi.q.vij.c.filijs.⁊ maſculinū cōprehendit in ſe femininū.in.l.ſi ita.ff.de le.ij.⁊ in.c.ſigs ſuadente. xvij.q. iiij.iūcto.c.mulieres.de ſen.ex. Et formāt ibi.q. Nūqd ſi mulier dedit in dotē villā in qua erat iuſpatronat⁹ vtꝫ maritus poſſit pñtare.⁊ ꝑſuppoſito qꝺ poſſit ſi vxor pñtat aliū quis ſit preferēdus.⁊ vī ꝓmo qꝺ ꝺz preferri pñtatus ꝓ maritū qꝛ fructus rei dotalis cedit marito ꝓꝓ onera mīmonii alia.vt in.c.ꝑ vr̄as.de do.pꝰ diuoꝛ.reſti.⁊ in.c.ſalubꝛiter. de vluris.ſed pñtatio eſt q̄ſi quidā fructus iuris pñtandi. vt nōt Inno.in.c.ꝛſultatiōibꝰ.de iurepa.⁊ in.c.cū eccliade cā poſ.ergo ⁊c.ius aūt patronatꝰ trāſit cū vniuerſitate. vt in.c.ex lr̄is.ō iurepa.vnde ſicut maritꝰ efficit dñs rei dotalis ꝛſtāte mr̄imonio.vt i.l.doce ācillā.C. de rei vē. ita et huiꝰ iuris qꝺ trāſit cū villa. Sꝫ i ꝛriū facit qꝛ vxor ē domina ꝺa huiꝰ iur̄.⁊ quēadmodū iuſpatronatꝰ ſeu ius pñtādi non trāſit cū vniuerſitate i creditoꝛē.vt ē tex.i.c.cū bertoldꝰ.ō re iudi.ita nec trāſire ꝺz i maritū.⁊ forte ħ opi.vioꝛ⁊ ſubtilioꝛ.nā ſi diligēť velimꝰ ꝛſiderare fructꝰ rei dotaľ cedit marito ꝓꝓ cōmoditatē qꝛ hꝫ ſupportare onera mr̄imonij ſed ex pñtatiōe nullū fructū re ipſa eſtimabilē ꝓſequiť maritus ſꝫ ē quidā bonoꝛ ģ ꝺz remanere penes vxorē.⁊ hāc opi. ſecutus eſt collectoꝛ ōciſionū. Jo.an.ħ ſomniauit.ſꝫ ħ opi. vī mihi elegātioꝛ.⁊ facit dictū Jo.an.nō.i.d.c.ex eo.ō ele. li.vi.vbi tractant illā pulchrā.q. Quid ſi pupillus hꝫ ius pñtādi⁊ tutoꝛ pñtat vnū⁊ ipſe ꝑſentat aliū forte idoneioꝛē qs ſit ꝓferēdus.⁊ vī ꝛcludere qꝺ ꝑſentatus a pupillo ſi eſt maioꝛ.vij.annis⁊ idoneioꝛ ꝑſentato a tutoꝛe qꝛ pupillus ē dñs huiꝰ iuris⁊ quēadmodū pōt ꝫbere ſpōſalia ita⁊ ꝓſentationē br̄e.aliud tamē in hoc vltio vī ſentire Fede.ꝛſi. rliij. Et ex hac deciſione ifero ad ꝓmū q̄ſitū qꝺ ſi pupillus maioꝛ ſeptēnio pōt ꝑſentare ģ fortiꝰ mulier cū nō poſſit dici actꝰ virilis.fac̄.c.dilecta.de excel.ꝓla.⁊ ħ nō bene ⁊c.

Ne ſede vacāte aliquid inouet. Rubꝛica.

Continuat ꝫ rubrica ad p̄cedēt̄ia ꝫ ordine. Supra visū ē de instōnib⁹ ⁊ collatiōib⁹ bficioꝝ sz qr posset dubitari nū qd sede vacāte capl̄m succedat i ipsoꝝ collatōe merito hinc sup̄ta occasiōe cōpilator posuit ꝫ rubricā gnālē ne sede vacāte. Et pōdera qr rubrica logt negatiue ⁊ ponit oz̄onē p fectā ⁊ ex ea pōt argui q̄ nihil pōt inouari sede vacāte i p̄e iudiciū ipsius sedis nisi iure exp̄sse caueat. valet. n. argumē tū a rubro iuxta ea q̄ nō. s. i ,pemio. ⁊. C. si ob chirogra. pe cu. sup rubrica. ⁊ i. l. i. eo. ti.

Quit. Vacāte sede status eiꝰ mutari nō dz. b. d. In p̄ma ponit peri
n tio cū fcī narratiōe. in scōa petitiōis repul sio cū q̄dā ,ptestatiōe. scōa ibi attēdētes.

Nō p̄mo papā posse erigere mōasteriū i eccl̄iā catbedrale3 ac vnire duas catbe dras ep̄ales vt idē fit eps vtriusq3 facit. c. sicut vnire. de ex cess. pla. ⁊. xvi. q. i. c. ⁊ tpis q̄litas. Itē cessante vniōe pōt ex cā quē facere ep̄m duaꝝ eccl̄iaꝝ. vt ē tex. nō. in. c. relatio. xvi. q. i. Nō scōo q3 q3 mōasteriū erigat i eccl̄iā catbe dral̄ nihilomin⁹ fuāda ē ibi religio ex quo remanēt ibi reli giosi ⁊ tenēt ad elemosynas ⁊ bospitalitatē tenēdā. Ex quo nō q3 mōasteria ordinant ad ꝫ tria. Nō q3 vnio ex cā fcā pōt dissolui si ,pcedēte tpe ē ecclesie vnite multū damnosa. Nō ibi Batonien. ecclesie. q3 noie eccl̄e q̄q3 p̄bēdit⁹ so lū capl̄z sine epo. nā ꝫ decesserat eps ⁊ nihilomin⁹ fiebat pe titio noie eccl̄e. facit. c. relatū. el. ij. de test. ⁊. c. cū i ptib⁹. de vb. sig. Nō q3 petitiōi p̄cipū ⁊ prelatoꝝ nō ē annuendū cū eqtatē nō fouet. Et nō q3 rex nomiat ꝫ añ epos. facit ad mām. c. solite. de ma. ⁊ obe. Nō i v. attēdētes. q3 vacāte se de nō ē q tueat⁹ ius ep̄ale lz ergo capl̄m succederet i iurisdi tiōalib⁹. vt in. c. cū olim. ⁊. c. bis q. de ma. ⁊ obe. nō tñ succe dit i prāte deducēdi iura ep̄i in iudiciū ēt defēdēdo. Altio nō i fi. q3 vacāte monasterio p̄or claustral' gerit vices abba tis. ⁊ dicit Host. q3 i boc fuit idulgentia qr ex p̄oratus offō nō bz tātā prātē ⁊ sic trāseūt cōiter doc. sz vide Lau. i cle. ij. de rescrip. ⁊ i cle. qr regulares. de sup. neg. p̄la. vbi dicit q3 p mortē abbatis nō expirat officiū p̄oris claustral'. ⁊ fac iste tex. i ar. sed ego dubito vtꝝ ꝫ dictū sit vex. nā quēadmodū p mortē ep̄i expirat officiū vicarij. vt nō. i gl. i cle. fi. ō ,pcu. ita vī q3 mortuo abbate expirat offiū p̄oris claustralis. di stinguerē tñ q3 aut p̄or fuit elect⁹ a toto ꝓuētu ⁊ tūc nō expi rat. ar. c. ij. de sta. reg. ⁊ i ꝫ casu posset itelligi iste tex. ⁊ tūc forte nulla eēt idulgētia. Aut p̄or fuit posit⁹ p supiorē tñ ⁊ tūc p mortē cōstituētis posset dici offiū expirare. ar. ex nō. i. d. cle. fi. ⁊ facit cle. ne i agro i. §. abbate. ō sta. reg. ⁊ qō ibi nōt Dau. vbi pz q3 abbate suspēso deuoluit ptās ad capi tulū. ⁊ vide Inno. i. c. cū dilect⁹. de ꝓsue. in p̄n. vbi vī idē sē tire. dicā lati⁹ i. c. fi. j. de sta. reg. In gl. ij. in fi. nō bāc gl. ⁊ silem gl. hēs i decretis. xvi. q. i. c. tpis q̄litas. Host. dicit q3 qnq3 modis pōt fieri vnio. Prio cū ecclie vniunt⁹ quo ad spūalia tm̄ sicut cōsueuit fieri in aliqb⁹ mōasterijs in qbus celebrāt⁹ exeqe mortuoꝝ vtriusq3. Scōo fit vnio p viā sub iectiōis cū vna eccl̄ia subijcit⁹ alteri ⁊ ꝫ cāu eccl̄esia subiecta remanet sub iurisditione illi⁹ sub quo p̄mo erat ꝓstituta nisi aliud fuerit exp̄ssū i ipsa vnione. vt ē tex. i. c. qr monasteriū. de reli. do. Tertio fit vnio quo ad p̄latū dūtaxat vt idē sit p latus vtriusq3 eccl̄ie ⁊ ꝫ cāu dicit q3 in electōe fiēda debent bec duo collegia adinuicē deferre. ar. in. c. pastoralis. de re scrip. ⁊ si ñ ꝓueniūt alternis vicib⁹ eligēt sibi p̄latū. ar. i cle. ij. de iurepa. ⁊ si nō cōcordāt i p̄ma electōe fiēda stabit⁹ ver bis vniōis. vt p̄ noiata habeāt p̄mā electōez vel ponāt sorte Nec ob. c. fi. de sortileg. qr logt de electōe fiēda qō nō dz fieri p sortē sz bic logt de loco tm̄ vbi dz fieri electio. Ego puto q3 lz bec possint fuari tñ nō sūt de necessitate sz ō me ro iure debēt ꝓuenire bec duo corpora ad electionē cōis p̄ lati qr qō oēs tāgit ab oib⁹ dz approbari. vt in. c. ad bec. ō of. archid. ⁊ bñ facit illa cle. ij. Nec ob. c. pastoralis. qr ibi erat ipossibile vt ipetrati p vtrāq3 ptem essent iudices sz ꝫ vtrūq3 collegiū de iure bz electōez. vt in. c. i. de elec. fateor tñ q3 si de facili nō p̄nt cōuenire poterūt alternis vicib⁹ eli gere. vide simile i bac vniuersitate scholariū. nā collegiū iu ristaꝝ ⁊ collegiū artistaꝝ sūt vnita respectu rectoris. qr vnū ⁊ eūdē rectorē obtinēt ⁊ in electiōe rectoris oēs ꝓueniūt si mul. ⁊ ita ē dicēdū q̄n duo collegia vniūt⁹ quo ad idēntitatez p̄lati dūtaxat. sz si disceptaret⁹ de loco posset fuari qō dicit Io. q3 p sortē vel alternis vicib⁹ vel p delatiōez cōueniāt. Fit demq3 ⁊ q̄rto vnio cū due ecclesie vniūt⁹ simul ⁊ tūc ser ua qō dī in glo. vt aduertas vtrū vna vni altera alteri an am be simul. nā p̄mo cāu nihil accedit ecclesie vnite sz ista eccle sia q̄ vnit⁹ assumit p̄uilegiū ecclesie cui vnit⁹ sz q̄n simul vniū tur tūc cōicāt sibi potiora p̄uilegia. ita in simili voluit bar. i l. i. ff. de leg. i. Altio ecclesia vnit⁹ alteri cū eligit⁹ in cathedra lē qō solū papa facere pōt. vt i. c. q3 trāslationē. de of. leg. ⁊ i. d. c. sic vnire. ⁊ tūc erit idē eps vtriusq3 si vnit⁹ ecclesie ca thedrali. Si aūt vnit⁹ ecclesia iferior ecclesie cathedrali nec ep̄s eligit⁹ i cathedralē tūc ista iferior remanet i suo statu ⁊ sedes ē apud p̄mā dūtaxat. ad hoc. d. c. quia. In gl. i ver bo sede vacā. nō bene bāc gl. ⁊ vt clare itelligas mām elicio tres qōnes. Prima nū qd bōa ecclesie vacātis cathedralis vel inferioris possint alienari. Scōa nū qd valeat p̄ct⁹ init⁹ p capitulū de reb⁹ ecclesie vel ep̄at⁹ sede vacāte. Tertia qō nū qd valeat iudiciū agitatū p̄ ecclesiaz vacantē. Circa pri mū Hugucio ⁊ Ber. gl. fuerūt i p̄ria opi. vt vides in glo. Inno. hic istat ⁊ intricate in diuersis gl. suis sz in effectu vī velle q3 regulariter nō pōt fieri alienatio. Fallit in duob⁹ ca sib⁹. Prio si magna vrget necessitas. Scōo si ecclesia diu ē vacatura ⁊ nō posset cōmode expectari creatio prelati. in qb⁹ casib⁹ dicit Inno. q3 dabit⁹ curator bonis ⁊ p illuz fiet alienatio. ad ꝫ. l. i. ⁊. ij. ff. de cura. bo. dan. Itē poterit dari visitator ecclesie vacāti ⁊ dicit q3 archieps ē visitator eccle sie ep̄alis suffraganei ⁊ ep̄s ē visitator quo ad ecclesias sub iectas. ⁊ cū hac opi. vī ꝫ trāsire do. an. ego aūt ꝫ dicta non admitterē indistincte. ⁊ vī rex. i p̄riū i. c. fi. de iup. neg. p̄la. li. vi. vbi pz q3 archieps nō dat visitatorē ecclesie ep̄ali vacāti nisi quādo capitulū ē negligēs in admīstratiōe. vnde nō re pit⁹ iure cautū q3 archiepiscopus possit interponere auctori tatē in alienatiōe rei ep̄at⁹ vacātis. ⁊ vide bo. gl. in p̄riuz in cle. ij. de reb⁹ ecc. nō alie. vnde dicerē sic q3 aut agit⁹ de alie natiōe rei ep̄atus aut rei ecclesie inferioris. p̄mo casu si sint bona q̄ fuādo fuari nō p̄nt tūc is q bz onus fuādi sic ico nom⁹ vel capitulū pōt alienare etiā sine alteri⁹ auctoritate si cut dicim⁹ in tutore vt in. l. ler q̄ tutores. C. de admi tu. ⁊ i l. tutor. qui reptoriū. ff. e. ea vo q̄ fuari p̄nt alienari nō ōbēt neqz p̄nt sine lnīa pape dūtaxat. ar. opti. ꝫ. nā si iudiciū cu ius erit⁹ ē dubi⁹ nō pōt agitari p ecclesiā vacātē forti⁹ non pōt fieri alienatio q̄ re ipsa vī dānosa ipsi ecclesie. nō. n. bz ecclesia tūc defēsorē vt ꝫ p3. p ꝫ facit. c. i. de reb⁹ ec. nō ali. li. vi. nā si bona ecclesie iferioris nō alienāt ēt p ep̄m nisi pri us det⁹ curator seu admīstrator ecclesie vacanti nec bona ep̄at⁹ nisi prius det⁹ sibi visitator seu admīstrator sz talē ad ministratorē dare soli pape cōuenit. vt in. d. c. fi. ō sup. neg. p̄la. facit. c. is cui. de elec. li. vi. quinimo vult ibi tex. q3 admi nistrator seu visitator deputat⁹ gnālr p papā nō pōt aliena re bona īmobilia forti⁹ nō potuit ꝫ capl̄m ēt data auctorita te archiepi. vnde crederē vt dixi recurrēdū ad papā vt ipse iterponat auctoritatē p se vel p aliū. Si agit⁹ de alienatione rei eccl̄ie iferioris tūc p̄ua qō dixi. nā casus ē exp̄ssus. in. d. c. i. vt nō possit fieri p ep̄m nisi p̄us deputet⁹ administrator p ecciaz inferiorē. qō limita p̄m id quod le. ⁊ nō. i cle. ij. de re. ec. nō alie. ⁊ p ꝫ sit p̄ma qō expedita. In secūda qōne nūquid valeat p̄ct⁹. cōclude breuiter q3 aut p̄ct⁹ ē init⁹ cuz dāno ecclie ⁊ nō valet nec de p̄nti nec in futurū. Aut cōcer nit vtilitatē ecclesie vel ē du bū ⁊ tūc ē in optiōe ei vtz ve lit illū p̄ctū bñe ratū nec ē in p̄cedēti. vt dicit ꝫ Host. p illud c. fiq̄ de rebus. xij. q. ij. vbi bo tex. ⁊ vide circa ꝫ quod nōt Cal. in. c. fiquis p̄sbyteroꝝ. de rebus ec. nō alie. ⁊ intellige de p̄ctu nō p̄missō capl̄o. nā tūc cū deficiat prās i capitulo debem⁹ dicere q3 ex defectu prātis corruit p̄ctus ipso facto sz in fauorē ecclesie ē indultū vt eps nouiter creatus possit illū p̄ctū bñe ratū ēt si sit alienatiōis. vt ē tex. mēti tenēdus i

d.c.fiq de rebus.q in hoc nō istā glo. In tertia qōne num quid valeat iudiciū agitatū sup rebus ecclesie vacātib⁹.gl. hic dicit q non.sed dic latius vt dicet in.c.fi.j.eo.vbi ponitur materia.q vide quod dicit ipsemet in.c. edoceri. supra de rescriptis.

i **Illa deuotionis** Capl'z sede vacāte nō cōfert p̄bēdas spectātes ad collatiōez prelati.vel latiq⁹ clariq⁹ sic.Būficia spectātia ad collationē plati dūtaxat nō p̄nt ꝓferri p capl'm sede vacāte.primo decisse narrat factū.secūdo diffinit.tertio soluēs obstaculū ,pbat duolutiōi locū nō fuisse.secūda ibi eccliam.tertia ibi nō obstañ.

Casus lr̄alis.Collatio p̄bēdaꝝ in ecclesia sci leucini p̄tiet ad ep̄m loci.vacāte sede ep̄ali vacauit q̄dā p̄bēda i d. ecclesia sci leu.capl'z illius ecclie credēs collatōez p̄bēdaꝝ vacāte sede deuolutā ad ip̄m p̄bēdā illā vacantē ꝓtulit cuidā clico:postmodū archiep's capuan⁹ de mādato do. pa. iuesti uit mgr̄m.r.de illa p̄bēda cui papa illā p̄bendā cōtulerat q ita orta fuit discordia iter mgr̄m.r.q illū cui capl'm p̄bēdaz illā cōtulerat.vñ qō sup hoc delata fuit ad se.ap. Qua.audi tis rōnib⁹ vtriusq; ptis ꝓfirmauit p̄bēdā illā dicto mgr̄o. r.nō ob.cōcessiōe p capl'm alij factā vel cōfirmatione i forma cōi obtēta:qm̄ nullo iure cauet q vacāte sede capl'm fūgaī vice ep̄i in būficijs cōferēdis.nec in eo casu pōt dici q ptās cōferendi būficia vel p̄bēdas p supioris negligētiam ad capl'm sit deoluta cū nullus sit supior q de iure vel ō facto possit p̄bendas cōferre. Ber. Nō p̄mo q collatio facta p nō habētē ptātē cōferēdi nō ip̄rimit iustū colorē possidēdi ēt si fuisset secuta cōfirmatio pape i forma cōi.nā ħ fuit facta collatio seu ,puisio p papā nō habita mentiōe de possessiōe alterius.tñ in ꝓriū posset allegari.c.q diuersitatez. ō.ti.pri. Et ad istū tex.pōt rñderi q ,puisus p capl'm non possidebat.q de mā dic vt plene dixi i.c.cū nostris.q.c. litteras.ō.ti.pr.p̄mū dictū multū mihi plz. Nō sc̄do ibi cū nusq; inueniat.q capl'm nō succedit i iure ep̄i nisi i casib⁹ i iure exp̄ssis.q facit q i casibus dubijs potius iudicem⁹ cōtra capl'm. Ultio nō q vacāte sede etiā magno tpe nō pōt capl'z ꝓferre būficia spectātia ad collationē ep̄i.Est ḡ recurrēdū tūc ad papā f'm Qo.qō satis plz.nā capl'm vel archiep's nō succedūt nisi in casu negligētie vel qñ ep̄s delinquit i cōferendo indigno.iuxta ea q̄ babet in.c.ij.ō.ti.,pri.q in c.cū in cūctis.de elec.ergo recurrēdū ad papā q gnālis est ordinarius totius orbis.ix.q.iij.cūcta p mūdū.q i.c.ij.de p̄bē.li.vi. Sz limita hūc tex.f'm nō.opi.que nō.p Jo.an.i c.q̄z q̄z.de elec.li.vi.vbi dicit hoc ,pcedere i būficijs ad ep̄z spectātibus ,pprio iure sec⁹ i būficijs deoluris ad ep̄z pp negligētiā vel delictū iferioris q illa p̄nt cōferri p capl'z sede vacāte qō semp nō. Et reddit ibi rō.nā ista deuolutio pertinet ad iurisdictionē ep̄alē.vñ rōne iurisditiōis ep̄alis deseruntī sz in iurisdictiōe epali succedit capl'm. Itē posset allegari alia rō.nā capl'm nō succedit i collatiōe būficioꝝ q collatio cōputat inter fructus eccl'e.vz ēt quidā fructus rōe honorificētie q ibi gra exercet.vt dicit glo.nō.i.c. cū oliz.ō ma.q obe.sz hoc nō pōt dici i būficijs deoluris.nā deuolutio nō fit ad ep̄m fauore sui sed fauore būficij ergo nō dz spectari nou⁹ successor.q ħ rō multū vz mihi strigere q magis eq̄z p̄ma alle.p Jo.an.q facit bon⁹ tex.cū glo.i.c.statutū de p̄bē.li.vi. Itē adde aliā bonā limitationē.vbicū q enim capl'm nō pōt ꝓferre pōt tñ illa būficia cōmēdare donec aliter fuerit ,puisū p superiorē.vt tz Jo.an.i.c.vnico.ne sede vacā.li.vi.q Ain.ħ q tñ vz ħ limitare cū būficiū bz onus āne xū alleg.c.significatū.ō p̄bē. Ego dicerē q is qui bz custodiā ecclie vacātis pōt ponere admīstratorē nō solū ſpectuonez sz ēt respectu rez gubernādaꝝ facit.c.bone.de ap.q c.fi.de sta.regu.vbi ep̄s dat iconomū móasterio vacāti cui tñ de plato ,puidere nō pōt.ita dico i ,ppōsito i casib⁹ i quibus custodia spectat ad ep̄m.puta q ad eū spectat collatio poterit capl'm ponere iconomū seu ecclīaz cōmēdare alicui gubernādā donec fuerit ,puisū de pastore q boc nō.nā capitulū regulr succedit in oib⁹ q̄ sunt iurisditiōis necessarie.iuxta nō.p glo.in cle.i.de bere.q i.c.vnico.de ma.q obe.li.vj Tertio limita būc tex.p.c.vnicū.eo.ti.li.vi.nā vbi collatio ptinet ad ep̄m q ad capl'm simul capl'm sede vacāte pōt ꝓferre.q dic vt latius ibi babet. Nūqd aūt capl'm pōt recipere resignationē būficioꝝ spectātiū ad collationē ep̄i sede vacāte.vide plene p do.de.ro.decis.ccci. Sz opp. ꝑ p̄dicta q ꝑ tex.de.c.cū oli.ō.alle.q in.c.i.de īsti.li.vi.vbi capl'm cōfirmat electiōes q instituit p̄natos sede vacāte.gl.ħ istat vera solutio est q iura voluerūt dare capl'o sede vacāte ptātē ꝓfirmādi q īstituēdi sz nō ꝓferēdi. Ratio diuersitatis quia collatio ē quedā donatio vñ collator vtiq; gratia vt ħ q sic est quidā fructus rōne honorificētie quā exercet prelatus i cōferendo.sed ꝓfirmatio vel īstitutio nō ē donatio imo necessaria q debita si electꝰ q p̄natus ē idone⁹.vt i.c. post q̄z. de elec.q.xvi.q.vij.decernim⁹.vñ ꝓfirmatio q īstitutio sūt iurisditōis necessarie iō capl'm succedit i istis sz nō in cōferendo qz magis preiudiciū fieret ep̄o futuro.nā sicut nō succedit i fructib⁹ ep̄atus ita nec i ista honorificētia q̄ est q̄dā fructus iuris cōferēdi. An aūt succedat capl'm i ptāte absolue di excōicatū ab ep̄o mortuo.glo.disputat sz bodie ē decisū in.d.c.vnico.de ma.q obe.lib.vi.q dz q sic.q vide plene de materia quod dixi in.d.c.cum olim.de ma.q obe.vbi dedi multas remissiones in quibus succedit capitulum loco epi scopi mortui.

Abbas.

c **Constitutis.** Sede vacante iudiciū babitū ꝑ eccl'iā nō tz. Primo narrat factū sup quo attestatōes fuerūt rece pte.sc̄do illas reprobat dicēs qr ibi nos. Casus lr̄alis. Inter ep̄m burgen̄.q eccliam.s.marie de castro sorit.q̄dā qō vtebat ,pcurator ecclie.s. Marie petebat ab ep̄o burge.restitutionē sup libertate libere sibi eligēdi platū i dicta eccl'ia:q sup terris ipsi⁹ ecclie q rebus alijs q⁹us ecclesia fuerat spoliata.lite ergo pr.cor̄ā inocē.q postmodū factis positoib⁹ q rñsioib⁹ sue ꝓfessioib⁹.cor̄ā delegatis iudicibus q receptis q⁹busdā testibus cā itez delata ē ad sedē apo. Qua.exaiato ,pcessu depositōes testiū qui vacāte burgē.eccl'ia:q carētes ītimo defensore recepti fuerant reprobauit. Ber. Nō ex ter.ibi sup libertate.q pōt agi possessorio nedū sup q̄si possessiōe eligēdi.vt in.c.cū eccl'ia. de causa pos.q pp.sz sup libertate eligēdi.vñ si eccl'ia ē i possessiōe sz nō libere possidet vt qr alius molestat pōt agi sup libertate.vide ter.in.c.pisanis.de resti.spo. Ex hoc q ex ter. nō q sup iurib⁹ i corporalib⁹ pōt agi possessorio. Nō q sede vacante nedū iudiciū nō pōt de nouo īstitui sz ēt īstitutū ꝓtinuari nō pōt.dz ergo supsederi q expectari substitutio pōtificis q ħ ,pcedit nō solū cū eccl'ia ē actrix sz ēt si ē rea. Sz q̄ro nūquid ħ sit vez idistincte. Inno. ħ excipit casū cū testes sint senes q valitudinarij seu cū timet de corr absētia diuturna.tūc eni p̄nt testes recipi sede vacāte. iuxta ea q̄ būtur i.c.q̄m.in pn.ō.vt lit.nō ꝓte. Host. ēt excipit alium casū.s.cū litigaī sup bonis capl'i dūtaxat.nā in illis pōt capl'm agere q cōueniri ꝑ obstāte vacatōe sedis ad ħ q⁹ nō. i.c.edoceri.de rescrip. Et nō būi boc dictū.nā lz alias i bonis districtis nō possit agere capl'm sine cōsensu ep̄i si cā est grauis.iuxta nō.i.c.edoceri.q in.c.i.de ,pcu.q in.c.cām.ō indi.tñ si sedes vacat puto q cā poterit agitari er quo p̄tiet ad capl'm dūtaxat nec pōt bñi ep̄i ꝓfiliū vel cōsensus.p ħ.c. vnicū.eo.ti.li.vi.q ħ puto valde limitare nō.i iurib⁹ pal.vi de ēt de bac mā p Inno.i.c.i.ō.e.vbi firmat regulā b⁹.c. ,pcedere i bonis epat⁹ q ei⁹ iurib⁹.sed i bonis seu iuribus iferioris ecclie variat.nā p̄mo vr velle q capl'm possit cōstituere actorē vel sindicū ad agendū.ar.i.l.i.§.ij.q i.l. ficuti ff.qō cuiusq; vniuer.no.q sic nō caret eccl'ia ltimo defensore q ita vr firmaī i.c.cū dilci.ō ꝓsu.i pn.sz postmodū vr sētiā ꝓriū i.d.c.i.dicēs q vbi bóa ptinēt ad platū tñ vt ad platū q capl'z nō pōt capl'z ea bona i iudiciū deducere qr adminis stratio ptinet ad platū.vt i.d.c.edoceri.dicit tñ q si vacatio eēt diuturna possz ,puideri p dationē curatoris.vt i.l.i.q.ij ff.de cura.bo.dan.q dabit visitator ecclie vacāti.lri.di.obtū.q cessāte alio visitatore dicit q ep̄s ē a iure visitator i oi-

bus eccl̃ijs iferiorib⁹ sue dioceſis. ⁊ ꝓ ħ facit tex. in. c. fi. de ſuc. ab ite. vbi eps agit ꝓ eccl̃ia vicia. fallit ħ ſm eū in q̃buſdā iurib⁹ que meli⁹ tractant ſede vacāte vt cū agit de iure eligēdi vt i. c. cū dilect⁹. de ꝓſue. vel de retētōe fructuū eccl̃ie vacātis. vt i. c. vnico. ne ſede vacan. vel de diuiſiōe p̄bēde. vt i. c. vacāte. de p̄bē. ⁊ ſic de fi. Et ex his potes ſic diſtīguere cū queriť nūquid poſſit iudiciū agitari ſede vacā te. q̃ aut agit de bonis eccl̃ie cathedralis aut de bonis ec cl̃ie inferioris. primo caſu aut de bonis eccl̃ie ⁊ poteſt agi. aut de bonis prelati aut cōmunibus ⁊ agi non poteſt. ⁊ vide circa hoc q̃ legit ⁊ nō. in de. fi. de ꝓcu. ⁊ puto q̃ ſo lus papa poſſit dare curatorē huiuſmodi bonis eccl̃ie ca thedralis quo ad effectū agēdi. ar. i. c. is cui. de elec. li. vi. et i. c. paſtoralis. de offi. ordi. ſcō caſu aut eccl̃ia nō ē collegia ta aut ſic. primo caſu poterit eps agere ⁊ defendere marie cū vacatio ē diuturna. vt in. d. c. fi. Si vō eccl̃ia ē collegiata tē puto ꝓgruēti⁹ agi p̄ capl̃m auctoritate epi ⁊ ħ cū neceſſitas vel cū vocatio ē diuturna alis deberet expectari p̄lat⁹. vt. c. ne ꝓ defectu. de elec. ⁊ q̃ defectio iuriū primo loco ſpectat ad p̄latū collegij vt in. d. c. edoceri. fallit in caſibus ſpecialibus de quibus. ſ. dixi.

De bis q̃ fiūt a p̃lato ſine ꝓſenſu capl̃i. Rubrica.

Cōtinuat ad p̄cedētia hoc mō. Supra viſum ē de inſtitu tionib⁹ ac collatiōibus bñficioꝝ. verum q̃ dubitari poſſet vtꝝ eps poſſet iſtituere vel cōferre ſine ꝓſenſu capl̃i iō ſum pta occaſiōe poſuit cōpilator rubricā gn̄alē de bis q̃ fiūt a platis ſine cōſenſu capl̃i. vel poſſum⁹ cōtinuare ſcō mō ad rubricā precedentē. Supra viſū ē q̃ ſede vacante nihil dz attētari p capl̃m ſz q̃ poterat dubitari nunq̃d ſede repleta poſſit prelatus diſponere de rebus eccl̃ie ſine capitulo iō ſubijcitur hec rubrica.

Irrita erit. Nō tz alienatō rei ec cl̃iaſtice abſq̃ ap probatiōe capl̃i. h. d. nō diuidit. Nō pri mo tres ꝓct⁹ ibibitos plato abſq̃ cōſenſu ⁊ ſubſcriptiōe canonicoꝝ vt donatio vēdi tio ⁊ p̃mutatio. Et nō ex ħ ⁊ ex tex. q̃ vbū vēditio nō ꝓprehēdit in ſe donationē neq̃ p̃mutationē. In ꝑiū ē tex. in. l. ſtatuliberi. ff. de ſta. li. vbi dī q̃ vbū emptio ſeu vēditio cōp̄hendit in ſe oēm ꝓctū p quē trāſferť dñiū. ad idē tex. i. l. volūtas. C. de fideicō. In ꝑiū ⁊ ꝓ p̃mo dicto fa cit. l. i. de re. decu. ſine decre. nō alie. li. x. Et dic q̃ vbi cūq̃ fit cōmemoratio p̄cij vbū vēditio vificat tm̄ in vēditiōe vul gari ſūpta q̃n. ſ. iteruenit p̄ciū. vt ē tex. i. d. l. i. vñ ꝓhibit⁹ vē dere ſine certa ſolēnitate ne decipiat i p̄cio p̄t donare ſine aliq̃ ſolēnitate. vt ē tex. i. d. l. i. ſz vbi nō fit ꝓmemoratio p̄cij tūc vbū vēditio capit largo mō niſi forte eſſem⁹ i mā odio ſa ſz pp cōem vſū loquēdi q regl̃r dz attēdi ēt ꝑ ꝓꝑiū ſigni ficatū vocabuli. vt in. l. libroꝝ. i. §. q̃ tm̄ caſſius. de lega. iij. ⁊ i. l. labeo. ff. de ſup. leg. ⁊ i. c. ex lr̄is. de ſpō. capiet vbum vēditio ꝓ ſpecie diſtincta ab alijs ꝓctib⁹ ⁊ ita capit hic. Nō ſcō ibi ab ſq̃ collaudatōe. vnū caſū in quo req̃rit ꝓſenſus capl̃i nec ſufficit ꝓfiliū. ſ. cū agit de alienatōe rei eccl̃iaſtice ad idē. xij. q. ij. in. c. fine exceptiōe. Et regul̃r i q̃bus caſib⁹ requirit cōſenſus capl̃i ⁊ in q̃bus ſufficit ꝓfiliū dicā in. c. no uit. j. e. Et p hoc verbū collaudatiōe dicit egidius q̃ requi rit ꝓſenſus exp̄ſſus ⁊ vex dicit q̃ vbi agit de alienatiōe p petua requirit ꝓſenſus exp̄ſſus capl̃i nō aūt tacit⁹. vt ē tex. iuncta glo. in. c. i. de reb⁹ ec. nō alie. li. vi. An aūt ⁊ q̃n ſuffi cit tacitus dicā lati⁹ i. c. ſe. Nō ibi ſubſcriptiōe. q̃ i aliena tiōe rei eccl̃iaſtice requirit nedū ꝓſenſus canonicoꝝ ſz ēt ipſoꝝ ſubſcriptio. ⁊ facit ħ Inno. vnā regulā q̃ numq̃ req rit ſubſcriptio niſi in caſib⁹ i iure exp̄ſſis qō nō. ⁊ ꝓ hoc di cto adduco rōez. nā regl̃r i q̃libet diſpōne ſufficit cōſenſus nec req̃rit ſcriptura. l. pactū. C. de pac. vide glo. i. c. i. ō cen ſi. li. vi. ergo niſi ſpecifice iure caueat vt fiat ſubſcriptio non ē illa neceſſaria. ⁊ bodie i p̄ūb⁹ locis nō ſuat quod hic dī de ſubſcriptiōe. ⁊ ſatis poſſet dubitari nūqd ꝓſuetudie poſſet tolli. nā eēt itrare illā. q. nūquid ſolēnitas requiſita i aliena tiōe rei eccl̃ie poſſit tolli ꝓſuetudie. nā pleriq̃ tenuerunt q̃ nō. de ħ dicēt in. c. nulli. de re. ec. nō alie. Nō ibi clico rū. q̃ i alienatōe debēt clerici ꝓſentire ⁊ ſe ſubſcribere. Sz queriť de q̃bus clericis loquiť iſte tex. dic colligendo dicta doc. q̃ aut agit de alienatiōe rei eccl̃ie cathedralis aut ife rioris. p̃mo caſu intelligit de canonicis cathedralis eccl̃ie nō aūt itelligas de alijs clericis eccl̃ie q̃ nō ſūt de capl̃o. ad ħ. c. i. de rebus. ec. nō alie. li. vi. ⁊ ſufficit ſz doc. ꝓſenſus epi ⁊ clericoꝝ abſq̃ ꝓſenſu pape vel archiepi. ħ itellige niſi p lat⁹ iurauerit nō alienare romano p̄tifice icōſulto ſec⁹ ſi iu rauerit nō alienare ſine lnīa pape. ⁊ ꝓ ħ dicto vide q̃ dicā in. c. fi. de ec. edi. nec regl̃r ꝓſenſus canonicoꝝ abſentiū ſo lū eni vocāť p̄ntes. x. q. ij. ħ ius. ⁊ ſic nō iſtū caſū i quo abn̄ tes nō vocāť lz agať de alienatiōe rei. ⁊ vide glo. i. c. ij. ō te ſti. li. vi. q̃ ponit ſolū tres cāus in quib⁹ abſītes ſūt vocādi. ſz vide q̃ dixi in. c. i. de bis q̃ fi. a ma. pte ca. vbi lati⁹ ħ attī gā. Cōclufio ergo ē in hoc p̃mo mēbro q̃ i alienatōe rei ca thedralis ſufficit ꝓſenſus epi ⁊ capl̃i cū ſubſcriptiōe tm̄ ipo rū canonicoꝝ ⁊ tractatu p̄cedēte ⁊ de ħ tractatu dicēt in. c. tua. de re. ec. nō ali. Scō mēbro. ſ. i bonis eccl̃ie iferioris. dicit hic Inno. q̃ nō requirit ſubſcriptio canonicoꝝ eccl̃ie cathedralis ſed ſufficit cōſenſus clericoꝝ eccl̃ie iferioris cu ius res alienať ⁊ regl̃r ꝓſenſus ⁊ ſubſcriptio. ad ħ. xij. q. ij placuit. Do. an. dicit alios tenere ſufficere ħ cāu cōſiliū ca nonicoꝝ eccl̃ie cathedralis ⁊ ſic ſimpl̃r tranſit. ⁊ dicit q̃ In no. hāc opi. tenuit i. c. nouit. j. e. ⁊ ſic fuit ſibi ꝓrius q̃ ħ req rit cōſenſū ⁊ ibi cōſiliū. ⁊ lōga ē dīa iter ꝓſiliū ⁊ cōſenſum. vt in. c. cū i veteri. de elec. ⁊ in. c. cū olim. de arbi. Sz aduer te vltra doc. nā repio ℣ ede. cōſi. cxxxvij. tenere q̃ nō requi riť hoc cāu cōſenſus vel cōſiliū eccl̃ie cathedralis ſz ſufficit cōſenſus ſeu auctoritas epi. ſz ꝓ eū vī tex. i. d. c. i. de re. ecc. nō alie. li. vi. ad q̃ ipe ſpecifice nō rñdit. ⁊ multū facit. c. cū ap̄lica. j. eo. vbi vī ꝓbari q̃ ēt ſi eccl̃ia inferior ſit collegiata requiriť cōſenſus eccl̃ie cathedralis extra cāuz ſpāle ibi poſitū. vnde dicerē ſic q̃ aut eps ē auctor i alienatōe rei eccl̃ie iferioris ⁊ tūc requiriť cōſenſus capl̃i ſui. ⁊ ſic p̄t gn̄aliter itelligi iſte tex. ⁊ ita loquiť tex. i. d. c. i. ⁊ vide ibi gl. in ỽ. tenues. Sz q̃n eps nō ē auctor ſed rector eccl̃ie iferioris ⁊ tūc ſi nō bz collegiū ſufficit q̃ rector alienet cū auctoritate epi. nec ēt exigit decretū. ſi aūt bz collegiū requiritur cōſenſus collegij ⁊ ſubſcriptio cū auctoritate ſoli⁹ epi. ħ vī ꝓbari. xij. q. ij. abbatib⁹. ⁊. c. placuit. ⁊. xvij. q. iiij. i vēditi onib⁹. ⁊ vide tex. iūcta glo. in. cle. i. de re. ecc. nō alie. Et rō diuerſitatis p̄t eē q̃ vbi eps ē auctor vī ſolus ⁊ ſingularis in alienatiōe rex merito dz hīe cōſenſū capl̃i ſui ne p eū diſſi pent bona eccl̃ie iferioris ſz in alio cāu alienatio nō ꝓce dit ab eo ſz ab eccl̃ia iferiori q̃ ſufficit auctoritas ſua ſim pliciter vtile tm̄ eēt requirere cōſiliū capituli ſui. vt in. c. no uit. j. e. Sed q̃ro nūquid alienatio facta p ſolū epm fit oīo irrita ita vt nō poſſit ratificari p eccl̃iam. Hoſtiē. ⁊ cōiter doc. dicūt q̃ capl̃m poterit approbare ⁊ hoc ꝓcedit fauore eccl̃ie vñ ꝓctus claudicat. ſimile in eo qui emit a pupillo ſiñ auctoritate tutoris. nā ipſe obligať pupillo ſed pupillus ſi bi nō obligať. vt in. l. iulian⁹. §. ſiquis a pupillo. ff. de acti. ep. ⁊ nō hec dicta ⁊ ūge cū nō. i. c. i. ſ. e. ſicut. n. p̄t prelat⁹ hīe ratā alienatōez factā a capl̃o ſeō vacāte. xij. q. ij. ſiq̃ ō re bus. ita ⁊ capl̃m p̄t hīe ratā alienationē factā a ſolo prela to. ⁊ ħ ꝓcedit i dubio in alienatione tpali ſz i ꝑpetua ē ma ius dubiū cū ibi dēat p̄cedere tractat⁹. vt i. c. tua. j. e. ⁊ ſen ſit boſt. in. c. iij. j. e. vt nō poſſit hīi rata p capl̃m ⁊ ħ ſētit cō trariū ſz tene p̃mū dictū. nā in ratificatione p̄t hīi tractat⁹ ⁊ ħ vt dixi ꝓcedit fauore eccl̃ie. ar. in. d. §. ſiquis. ⁊ i. d. c. ſiqua. Ultimo queriť quid ſi eps nō bz capl̃m q⁹ pp guer ras eccl̃ia eſt deſtructa. dicūt doc. q̃ loco canonicoꝝ hēbit alios clericos hōeſtos. ar. lxv. di. ſi forte. ⁊ in. l. vbi abſunt. ff. de tu. ⁊ cu. da. ab bis. vide bonū tex. xvij. q. iiij. i. c. null⁹ res. ⁊ nō hoc dictū ⁊ eſt vtile illud ſeruare in alienatione fiēda ēt p̄ platū eccl̃ie iferioris. In gl. ij. in fi. nō glo. q̃ in alienatiōe rei parue nō requiriť cōſenſus capituli. ſed vide

doc.in.c.seq.vbi sentiunt q̄ nō requirit expressus consensus sed tacitus bñ requirit.ar.in.c.se.7 est bona limitatio. 7 facit tex.in.c.seq.scōm vnū itellectū.7 vide alios casus lenes hic exceptos p doctores 7c. Abbas.

C Ontinebatur. In tpali alienatiōe quā facit p̄latus ratiturnitas capli hēt̄ p̄ cōsensu. In p̄ma ponitur decisa q̄sultatio. In scēda distiguēs rñsio ibi cōsultatiōi. Casus lr̄alis. Quedā abbatissa fecit quādam donationē cuiusdā decime cuidā noie.h. postea vo aliquanto tpe elapso eandē decimā cōcessit eidē:q̄rebat q̄ cōcessio p̄ualeret. Rsidet pa.q̄ cōcessio decie prius facta si cōuētu sciēte 7 nō ꝯdicēte facta ē tz.7 vz.sed si ignorāte quētu decimā p̄dicto.h.pri⁹ cōcessit:7 postea de cōsensu capli eandez decimā dedit ei scēda donatio dz p̄ualere 7 p̄iudicare pōt. Ber. Nō p̄mo f̄m cōem itellectū.c.q̄ cōcessio rei ecclie stice facta p p̄latū ad vitā recipiētis tz sine solēnitatib⁹ req̄sitis in aliēatiōe ppetua nā vtiq̄ pz si fuit li req̄sit⁹ tractat⁹ nec habit⁹ cōsensus expressus nec iteruēit auctoritas superioris 7 sic vī iste tex.mirabilis ꝯ.xij.q.ij.§.ppetua.7.c.nulli. de re.ec.nō alie.nā id q̄ dat ad vitā alicui⁹ pōt dici ppetuum quo ad hoc vt fuer̄ solēnitas req̄sita in alienatiōe ppetua.sz vide Fede.cōsi.lj.vbi vī intelligere istū tex.i cōcessione rei modice sec⁹ dicendū si res est magna tūc enī iteruenire debēt solēnitates req̄site in alienatiōe ppetua.vt in.d.§. ppetua.iuncta glo.7 vide Jo.an.in addi.Spe.i ti.de re.ec.nō alie.sup rubrica i fi.vbi idē vī sentire.7 hoc nō. Scēdo colligę q̄ abbatissa bz liberā administrationē sui monasterij sicut abbas.7 q̄ ad validitatē cōcessionis fiēde p eā dz interuenire cōsensus capli sui. Ex quo collige q̄ p abbatissaz et moniales nō obstañ.seru femineo disponit res mōasterij.

Op.ꝯ tex.7 vī q̄ cōcessio scēda semp dz p̄iudicare pōt si fuit deuentū ad traditionē rei.vt i.l.quotiēs.C.de rei vē. vbi dicit tex.7 q̄ si,p̄mo vēdidi rē vni 7 nō tradidi. secundo vēdidi alteri 7 tradidi q̄ scēdus ē potior. So. hic dicit Jo. post inno.q̄ illa lex nō bz locū i p̄sonis ecclesiasticis q̄ nō debēt adhibere fraudē in suis ꝯctib⁹.vt i.c.p tuas.de dōa. sed laici q̄si nāliter se adinuicē decipiūt.l.in cause.la.ij.ff.de mino. Itē p̄sensus spñalis fortior ē q̄z corporalis iō difficilius rūpit.vt in.c.ij.de trāsla pla.sed hoc dictū q̄ videtur multū singulare si eēt vex nō plz cōiter moderniorib⁹ quia dispositio illi⁹ legis nō repit correcta p aliquē canonē ideo nō dz corrigi p glo.magistroꝝ. Sz posset saluari illō dictū in cōcessione rex spūaliū.nā in illis ex sola p̄cessiōe trāsfert ius in re.vt ē tex.nō.i.c.si tibi abñti.ō p̄bē.li.vi.7 facit.c. si. de spō.duo.7 q̄ dixi post Inno.in.c.inter cetera.de p̄bē. Posset ēt saluari cū eccl̄a vēdidit ecclie vt ex sola p̄cessiōe fit trāslatū dñiuz in eccl̄az.ar.in.l.fi.C.de sa.san.ec.7 sic nō ꝑderit scēda p̄cessio cū trāslatiōe.illa tñ lex nō loquit q̄n ecclesia ꝯrit ꝯ ecclesiam.vñ eēt disceptandū vtrū p̄uilegiū illius legis bēat locū in dispōne ecclesie aduersus ecclesiā 7 saris ēt posz teneri q̄ sic.7 faciūt nō.p bar.i auc.q̄s actiōes. de sa.san.ec.vbi dispurat an p̄uilegiatus vtaf̄ p̄uilegio p̄tra pariter p̄uilegiatū. In gl.i.ibi arg.ꝯ.s.c.,primo.7 fac ille tex.in ꝯrium q̄ ibi ad validitatē p̄cessionis req̄rit collaudatio capli 7 sic p̄sensus exp̄ssus vt ibi dixi. Itē subscriptio cuius ꝯrium inuit hic.nā hic sufficit sciētia capituli sine ꝯdictione. Et glo.optime soluit 7 solutionē eius semp nota vt i cōcessione faciēda in ppetuū regrant solēnitates a iure requisite vt subscriptio 7 cōsensus exp̄ssus secus i cōcessione fcā ad tp̄s.7 vide glo.p̄similē in.c.i.de reb⁹ ec.nō alie.li.vi.in verbo ppetuus. Inno.7 Host.p̄mo ponūt hāc lec.glo.de mum ponūt aliā dicētes tex.posse,pcedere in decima modici valoris alś aūt fuisset necessarius p̄sensus supioris. xvij. q.iiij.in vēditionib⁹.qui hic nō iteruenit pōdera bñ būc secūdū intellectū. Ex quo hēs p̄mo q̄ vbi fieret cōcessio magne rei ēt ad tp̄s dz iteruenire cōsensus capli exp̄ssus.quod voluit Jo.an.i.addi.Spe.vbi.s.7 pōt itelligi tex.q̄n fit cōcessio ad tp̄s nō modicū puta ad vitā alicui⁹.nā tūc eg̃ paratur ppetue alienatiōi quo ad solēnitatē fuandaz vt.s.dixi.

Itē nō ex hoc intellectu q̄ in cōcessiōe rei modice ad vitā alicui⁹ nō est necessari⁹ cōsensus epi sz sufficit volūtas p̄lati 7 capli sec⁹ i cōcessione rei nō modice.7 facit.c.terrulas.xij q.ij. Limita oia predicta.p̄mo q̄ vbicūq̄z bona p̄lati sūt distincta a bōis capli tūc sufficit sola cōcessio prelati vsq̄z ad vitā ipsius p̄lati q̄ solū agit de p̄iudicio suo.vt tz Fede. ꝯsi.liij.vbi lati⁹ vide.7 host.i sūma in.§.fi.p doct.in.c. ueniēs. de trāsac.7 q̄ ibi dixi. Scēdo limita p tex.iūcta glo.nō.xvi. q.i.possessiōes.vbi colligit q̄ cā pietatis pōt solus p̄latus cōcedere alicui idigēti vnā possessionē ad vitā suam.7 vide Archi.i.c.i.de re.ec.nō alie.palleg.7 h nō q̄ quotidiana.

In glo.in v.post multū ibi q̄ nō credo.vult ergo glo. q̄ sz cōcessio scēda sit facta p⁹ magnū iteruallū nō tñ bz robur 7 sic vult q̄ in lr̄a suppleat maxie duz ponderat q̄ nō post multū tpis 7c.7 idē inno.hic qui ad litterā supplet maxime q̄si vellet q̄ exquo p̄ma cōcessio fuit facta ignorāte vel ꝯdicēte capl̄o nō cōualidat p lapsum magni tpis. Host.tz contrariū 7 colligit p ar.a ꝯrio q̄ si capl̄m a tpe scīe nō ꝯdicit infra sex mēses vī cōsentire.ar.c.ij.s.de p̄cel.p̄bē.7 vī host. itelligere tex.q̄n decima cōcedebat in titulū bñficij. sz ioā. an.dicit dictū host.nō ,p̄cedere hodie in electiōibus. naz si p̄lēpti nō ꝯdicunt infra edictū q̄ hodie ponit de quo i.c.fi. de elec.li.vi.nō possūt amplius ꝯdicere 7 sic nō dat hodie semestre ad cōtradicendū.sed dictū host.posset,p̄cedere p̄z eū in collatione q̄ in illis nō ponit edictū.vt nō.i.d.c.fina. Plura sunt nō.ex dictis host.7 io.an.p̄mo q̄ cōtēptus in actu collatiōis pōt cōtradicere infra sex mēses a tpe scīe et sic infra tp̄s q̄ dat ad cōferendū. Cōtēptus vero i electione dz cōtradicere infra edictū q̄ ponit ,p cōfirmatiōe fiēda als nō audit nisi in casu.c.fi.q mat.accu.pos.7 hec egregie limitant 7 dant itellectū ad.c.q̄ sicut.de elec.vbi.dī simplr cōtēptum posse ,p̄sequi iuriā suā 7 nō apponit tp̄s. Ego dicerē q̄ aut tex.iste itelligit in cōcessione que fit loco collatiōis bñficij aut i cōcessione alteri⁹ rei alicui facta tanq̄z bñmerito. Primo casu si p̄latus cōtulit bñficiū p̄ite capl̄o et nō ꝯdicēte vī incōtinēti cōsentire nec dabit tp̄s ad contradicendū.h aptissime vult p̄ncipiū h⁹.c.7 sic hēs casū i quo tacēs habet ,p cōsentiēte sz nō agat de re cōcupiscibili sed pori⁹ p̄iudicabili. Contrariū nō p innoc.in.c.i genesi. de elec.7 p glo.in regula is qui tacet.de re.in.in.vi.7.l. filius. §.inuitus.ff.de ,p̄cur.sz dic hoc ,p̄cedere pp minimā cōiunctionē que ē inter p̄latū 7 collegiū.ad h tex.nō.i.l.si fu⁹ cōis. ff.de dona.inter.vi.7 vxo.vbi si pater donat filio rē cōem sibi 7 fratri fratre p̄ite 7 nō cōtradicēte valet cōcessio.7 ē nō. l.ad cōfirmationē itellectus huius.c. Itē pōt allegari dcm inno.i.c.i.ō bis q̄ fi.a ma.pte capli.vbi dicit q̄ exñtes i vniuersitate debēt ꝯdicere bis que agunt si nolūt cōsentire alś habēt ,p cōsentiēt⁹ 7 quo ad peccatū 7 quo ad penā si aliqua ibi male agerent.7 ,p̄bo illud dictū inno. hac ratione. Quisqs de vniuersitate dz vorū suū exp̄mere i cōcernentibus factū vniuersitatis ex debito officij.ar.in.c.i.de his q̄ fi.a ma.pte ca. Js ār q tenet loqui 7 tacet hēt̄ ,p cōsentiēte vel ꝯdicēte quatenus tendit i eius p̄iudiciū.l.de etate.§. q tacuit.ff.de interro.act.7 in.c.si post p̄scriptū.de cōfes.li.vi. ita dicendū i ,ppōsito. Si vo cōcessio fit p prelatū absente capl̄o tunc pōt sustineri dictū Host.7 io.an.7 in isto casu,p prie loquūtur vt non habeat capl̄m ,p consentiente iconti/nenti cū scit 7 non ꝯdicit. Si vo agit de concessione non in titulū bñficij tūc est dubiū q̄ a iure non p̄figit tp̄s ad actuz exercendū 7 sic vī q̄ ppetuo possint contradicere si capitulo abñte fuit facta concessio.7 hoc cāu posset saluari dictuz glo.7 inno. Sz si concessio esset facta p̄ite capitulo dicēdū est vt p̄mo membro.s.7 h nō. In fi.glo.nō glo.q̄ titulus habitus a solo prelato non prestat cām p̄scribendi.7 intelligę q̄n solus p̄latus vendidit seu alienauit.sed gl. contrariā habes in.c.de q̄rta.de prescrip.sed intellige istam glo. quādo recipiens errauit in iure q̄ credidit solū prelatuz posse alienare.nam errox iuris impedit vsucapionem.vt le.7 nō. in.c.apostolice.de dona.7 in.l.nunq̄z.ff.de vsuca.illam gl. intellige q̄n errauit in facto q̄ credidit capl̄m cōsensisse 7 ali

as solennitates debitas interuenisse. Et tene menti bas duas glo. sic intellectas ⁊c̄.

Abbas.

c **Cum vos.** Alienatio tēporalis facta sine cōsensu capli p ratificationē eius roborat. Primo ponit dictū. scdo exceptio ibi nisi. Casus lralis. Eps vigorens sine p̄sensu capli sui p̄cessit quādā eccliā qbusdā religiosis: successor illi⁹ dōationē illā reuocare volebat: q̄rit an possit. rñdet pa. q̄ donatio illa de rigore iuris nō vz quā fecit ātecessor illi⁹ capō suo reclamāte nisi capm ea postmodū ratam habuisset. Ber. Nō p̄mo q̄ cōcessio ēt ad tps nō pōt fieri p̄ prelatū reclamāte capō ⁊ intellige ,put dī i. c. p̄cedenti. Nō scdo ibi ratā. q̄ p̄sensus capli pōt iteruenire post factū ⁊ validare factū nullū. Sz p̄ h̄ fac. nā i alienatōe dz p̄cedere tractat⁹. vt i. c. i. j. e. ⁊. c. i. de re. ec. nō alie. li. vi. Itē subscriptio ⁊ exp̄ssus cōsensus. vt. s. i. c. i. So. dicūt doc. q̄. c. pōt intelligi i cōcessione ad tps fcā. nā i alienatōe ppetua ñ vī q̄ hēat locū ratihabitio pp necessitatē p̄cedētis tractat⁹ ⁊ fuit hoc vltimū dictū Inno. ⁊ sic videt sentire p̄ ea q̄ dixi. s. e. ci. sed dic melius vt ibi dictū fuit. nā fauore ecclesie potest talis cōcessio ratificari fuatis tūc fuandis. In gl. i. ibi necessarius ē p̄sensus vniuersitatis. caue q̄ glo. loquitur nimis gnāliter dū dicit q̄ in oibus negocijs eccle necessarijs ē necessarius cōsensus capli. nā nimis gnāliter loquit ⁊ cōtra tex. c. se. ⁊. c. q̄to. vbi solū regit regrit p̄siliū capli ⁊ nō p̄sensus. ⁊ magna ē dīa iter cōsiliū ⁊ p̄sensum. vt dixi i. c. i. s. e. vī in multis casibus hic enumeratis i glo. soluz regrit p̄siliū vt i eis videre poteris. Et q̄n requirat p̄sensus dicā i. c. se. Sz Host. quē approbāt hic doc. ponit vnā regulaz nō. q̄ i cōiter tāgentib⁹ ep̄m ⁊ capm regrit cōsensus capli facit. c. accedētes. de p̄scrip. q̄ nō. In glo. fi. ibi. §. tutor. ibi ait auctoritas tutoris nō pōt iteruenire ex postfacto ad qualidandū p̄ctū minoris nisi icōtinēti intercederet ergo cōsensus capli nō potuit hic iteruenire post factū ad cōual. dā dū cōcessionē ep̄i. glo. nō soluit sz vide p̄ inno. in. c. cū consuetudinis. de cōsue. s. p Bar. i. l. siqs mihi bona. i. §. iussū. ff. de acq. here. ⁊ aliqd p doc. hic. Et cōclude q̄ q̄nqz i actu requirit iussus alicuius ⁊ tūc dz p̄cedere. vt in. d. §. iussum. Q̄nqz regrit auctoritas. i. cōsensus auctorizabilis ⁊ tūc dz interuenire i ipso actu fm q̄ verbū sonat vl modicū ante seu imediate post. vt i. d. §. iussum. ⁊ i. §. tutor. p̄alle. Q̄nqz regrit lnia ⁊ illa dz p̄cedere. vt in. c. licz. de regula. Q̄nqz p̄siliū ⁊ dz requiri añ ⁊ expectari rñsum. vt in. c. cuz in veteri. de elec. Q̄nqz requirit cōsensus vt in casu nostro ⁊ tūc si de solēnitate actus requirit vt iterueniat certo tēpore nō pōt iteruenire post. vt i. c. auditis. iūcto. c. q̄ ,ppter. de elec. Aut nō requirit ,p solēnitate certo tpe sz simplr ad actus validitatē ⁊ tūc aut act⁹ tz ⁊ pōt p̄ceptus p̄sentire q̄n cunqz. vī canonicus p̄ceptus i electione pōt p̄sentire post factū. vt in. c. q̄ sicut. de elec. aut actus nō tenuit ⁊ tunc pōt iteruenire post factū sz tunc validat actū vt ex nūc nō vt ex tunc. ⁊ iste ē casus. c. nostri. nā cōcessio facta p prelatū reclamante capitulo ē nulla si capitulū tractu tēporis p̄sentit valebit cōcessio vt ex nūc nō a tpe p̄me cōcessionis. ⁊ fm h̄ intelligas nō. p inno. in. d. c. cū cōsuetudinis. vide bonā glo. in regula nō firmat. ⁊ in regula ratū de reg. iur. lib. vi. In eadē glo. ibi itē arguo q̄ ea que ab initio ⁊c̄. h̄ gl. vsqz ad finē ,p̄sequit viā brocardicā ⁊ nō bñ explicat. sz vide clari⁹ an ⁊ qñ ratihabitione possit cōfirmari act⁹ p̄cedens ⁊ an hēat locū in delictis. in. c. cū qs. de sen. ex. li. vi. vbi tex. pulcher ⁊ p̄ glo. in regula ratihabitio. ⁊ regula ratū. de reg. iu. li. vi. ⁊ q̄ nō. in. l. i. C. vbi de cri. agi oz. ⁊. x. q. ij. c. i. ⁊ nō dictuz inno. in. c. prudentiā. de offi. dele. In eadem ibi illustris p̄sona. referas hoc solū ad id quod dicit de sniā. nā illustris p̄sona pōt ,pnūciare sniam p aliū. vt in. c. fi. de re iudi. li. vi. nō ait referas ad testamentū. vt in. l. iubemus. C. de testa. ⁊ in. l. quotiēs. in. §. siquis nomen. ff. de bere. instī. ⁊ h̄ tene menti.

Abbas.

n **Nouit** Prelatus sine p̄silio capli instituere vel destituere vel alia negocia ecclie tractare nō oz. h. d. cū se. Et tres sūt ptes. in p̄ma ponit exordiū in quo rō ⁊ dictū in genere. in scda factū ibi iuno tuit. Tertio, phibet ⁊ cassat ibi ideoqz. Casus lralis. Patriarcha hierosolymitan⁹ sine cōsilio frm suoz: abbates ⁊ abbatissas ⁊ alias ecclasticas p̄sonas īstituebat ⁊ destituebat. puenit hoc ad noticiā pape. Cui pa. sup hoc scribit ipi p̄triarche dicēs q̄ cū ipse ⁊ frēs sui sint vnū corp⁹ ita q̄ ipse caput nō oz vti consilio aliozum omissis suis mēbris in negocijs ecclie sue cū illud sit p̄ statuta scōz patz. vnde p̄cipit ei vt decetero illud nō faciat: ⁊ tales instōnes ⁊ destitutiones decernit carere robore firmitatis. Ber. Nō q̄ p̄latus et canonici sūt vnū corpus ⁊ ē vnū corpus fictum ⁊ repsitatū in singulis de corpore. Et ex hoc vī arguendū q̄ si dispositio ē cōcepta p vbū fiquis vel fiqua fecerit vī q̄ vniuersitas cōprehendat cū sit quoddā corpus fictū vt hic. ⁊ hoc verū in nō odiosis sz in his in qbus ē fieda stricta iterpretatio nō cōprehēdit vniuersitas q̄z nō est vez corpus sz fictū. ⁊ dispositū in casu vero nō bz locū in casu ficto i istis odiosis iō oz q̄ specifice fiat mētio de vniuersitate seu ō corpore ficto de quo bonus tex. i. c. graue. s. de p̄bē. in v. ⁊ hoc ipm. ⁊ in l. iij. in. §. hec ait vba. ff. de neg. ge. Nō scdo q̄ canonici dicūt fratres epi sicut cardinales fratres pape. in. c. i. ō off. leg. li. vi. ⁊ vide glo. xcv. di. esto subiectus. ⁊ i. c. quā graue de crimi. fal. q̄ dicūt q̄ oēs clerici possunt dici frēs epi ⁊ q̄ eps ei scribēs nō debz appellare eos filios sed frēs vel socios. ipsi tū scribētes epo ōbēt eū honorare ⁊ appellare patrē. ⁊ vide bo. tex. j. de excess. p̄la. in. c. graue. vbi reprehēditur archidia. q̄ negauit ep̄m eē dīm suū. sed dic ō hoc vt ibi nō. Nō ibi cōsilio ⁊c̄. vnā bonā regulā q̄ i negocijs ecclesie tenet eps requirere cōsiliū capli. ⁊ nō q̄ nō dicit p̄sensū quod ē p̄ glo. c. p̄cedētis. Itē nō q̄ institutiones ⁊ destitutiones p̄tinēt ad ep̄m sz cū cōsilio capli. de quo vide qō plene nō. in. c. cū ecclesia vulterana. de elec. Ultimo nota q̄ gesta p ep̄m sine cōsilio capli sūt nulla. ⁊ bodie vide pulchz ⁊ singularē tex. in. c. ij. de p̄sue. li. vi. vbi decidit valere cōsuetudinē p quā eps solus iurisditionalia exercet ⁊ similia sine cōsilio capitulo. valet ergo consuetudo p̄ istum tex. Quedā tñ sunt iprescriptibilia. vt nō i cle. fi. de re. ec. ñ ali. in p̄riū facit iste tex. dū dicit hoc eē honestati p̄riū. nā nō valet cōsuetudo p̄ honestatem. vt i. c. cū decorē. de vi. ⁊ bone. cle. Posset dici q̄ si est cōsuetudo vt solus prelatus exerceat valet. vt. d. c. ij. ⁊. j. eo. ti. c. ca nosci. sed si consuetudo hēat vt requirat cōsiliū aliox canonicis spretis tunc forte ñ valet p̄suetudo. ar. h̄ sed vide qō nō. i. d. c. ea nosci. Sed q̄ro nūquid indifferēter teneāt requirere prelati cōsiliū capituli sui. So. ex dictis doc. possum⁹ elicere duos casus exceptos. Dicūt enī p̄mo q̄ īstitutiones in minoribus bñficijs p̄nt fieri p ep̄m solū. Ex hoc ego elicerē vnū casū gnālez et posset fieri quasi regula vt minora negocia possit p̄latus explicare sine cōsilio capli. facit qō nōt immo. in. c. fi. de ma. ⁊ obe. ⁊. l. ij. C. de iuramē. calū. nā rectores cuiusqz collegij ex officio iuncto explicāt hec minora. vt i. d. l. ij. ⁊ facit. c. edoceri. de rescrip. Secūdo dicūt q̄ si p̄latus vult ,pcedere p cōsanguineū seu amicū collegij pōt ,pcedere nō requisito cōsilio ne forte illi reuelarēt q̄z nemo carnē suā odio habuit. xiij. q. ij. nō estimemus. et ex hoc colligo aliū casū generalē q̄ exīte cā rōnabili quā bonus vir arbitrabit nō tenet p̄latus ēt i arduis requirere p̄siliū capli. Ulterius q̄rit̄ in qbus casibus requirit cōsensus capli cū multa iura requirāt cōsensuz. So. vt colligit ex dictis doc. h̄ ⁊ Archi. xxiij. di. c. fi eps. ⁊ Host. s. c. pr. q̄ i aliēatiōe rei ecclesie cathedralis requirit cōsensus nec sufficit cōsiliū ⁊ hoc ,ppter grauitatē p̄iudicij. ⁊ q̄z iterest capli ne ecclia veniat ad deteriorē exitū ⁊ vt paupes ⁊ alij idigētes possint sustētari. vt i. c. i. s. eo. xij. q. ij. sine exceptiōe. sec⁹ dicit inno. in alienatōe rei ecclie iferioris q̄z tūc sufficit cōsiliū cuius p̄riū tenuit in. c. i. s. eo. sz tu dic lari⁹ vt ibi dixi. Scdo ex rōne hui⁹ casus excepti colligo aliū casū q̄ in oibus alijs casib⁹ cōcernentibus p̄iudiciū ecclesie requirit cōsensus capli. Tertio i spectātib⁹ ad ep̄m ⁊ capm cōiter. vt dixi. s. c. pxi. Itē in con-

cernẽtib⁹ intereſſe capli.ar.in.c.ad h̃.de offi.ordi. regulari ter ergo ſufficit ꝓſiliũ. ⁊ adde ad p̃dicta qõ nõt Oldra.con ſilio.ccxxx. vbi cõcludit p̃latũ ſolũ poſſe requirere bñficiatũ abſitẽ ad faciẽdã reſidentiã ⁊ ſpoliare cũ ſi nõ vẽit monitus qz in hoc caſu nõ requirit iudiciũ. vñ ,ppzie non fit citatio ſz requiſitio nec ferẽ ſnia p̃natiua ſz potius fit ſpoliatio vñ ẽ quedã iuris executio cũ hec nõ poſſũt cẽ nõ notoria. vt dixi i.c.ex p̃te. ⁊.c.ex tue.de cle.nõ reſi. Ex his colligo hãc regulã q⁹ in notorijs nõ ẽ neceſſe regrere ꝓſiliũ capli quod nõ. In glo.fi.in fi.idẽ qõ glo.tz Boſ. Moſt. ꝛ vñ dicit inſtitutiones eſſe irritãdas ⁊ nõ irritas ipſo iure. ſz pmũ dcm plz io.an. ⁊ videt verius p̃ tex.ibi carere decernim⁹ ⁊c. naz pena nullitatis apponit ibi p̃ vbũ p̃ntis tp̃is ⁊ ſic nõ requirit ſnia. vt nõ.in.c.quiſqs.ſ.de elec. ⁊ dixi plene i.c.ſi diligẽti.de ſo.cõpe. ⁊ facit.c.fi.de elec.li.vi. ⁊ nõ in hoc glo. iũcto tex. ⁊ vide quod dicã in.c.cũ olim.de arbi.

q **Uanto** Sũmatũ ẽ ſupza.c.,pz. Diuidi tur. nã pmo ,phibet. ſcõo p̃cipit ibi abñtiũ. Caſus lr̃alis. Dicẽ archiep⁹ omniſſis fr̃ib⁹ ſuis in cõfirmatiõib⁹ ⁊ cõceſſionib⁹ et alijs negocijs eccle vtebat cõſilio alioz. Mãdat pa. eidẽ q⁹ de cetero hoc nõ faciat ſed de cõſilio fratz ſuoz vl' maioris ⁊ ſanioris ptis eadẽ ptractet ⁊ diſpõat: ꝓterea idẽ archiep⁹ i p̃uilegijs ⁊ alijs inſtr̃iſ noia abñtiũ fratz iſcribi faciebat. p̃cipit pa. q⁹ hoc ñ fiat qz talia irrita ſũt ⁊ qõz falſi poterit merito formidare. Ber. Nõ pmo ibi in cõceſſiõib⁹ ⁊ cõfirmatiõib⁹ ⁊c. q⁹ tã in collationib⁹ qz i electionũ cõfirmationibus debz eps requirere ꝓſiliũ capli. ⁊ nõ ex hoc q⁹ cõfirmatio electionũ ſeu libera collatio ptinet p̃incipaliꝫ ad ep̃m lz debeat hẽ cõſiliũ capli qõ intellige in dubio i beneficijs ⁊ dignitatib⁹ ſitis extra eccleſiã cathedralem. In bñficijs vo eccle cathedralis dic vt plene nõ.i.c.cũ eccla.ẽ ele. Nõ ibi vel ſanioris ptis. q⁹ in ſpectãtib⁹ ad ep̃m cũ conſilio capli nõ ſufficit habere cõſiliũ vnius canonici ſed oz q⁹ iteruenĩat totius cõſiliũ vel maioris ptis. ⁊ facit cõtra Ioã. i.c. poſtulaſtis. de cõceſ. p̃bẽ. licet ipſe nitaꝫ rñderi ad iſtuz tex. ſed minus bñ. Nõ ibi ſtatuẽda q⁹ ſtatutũ ep̃i ſine conſenſu capli nõ valet. ⁊ nõ bñ q⁹ i ſtatutis cõdẽdis p ep̃m neceſſario nõ requirit tm̃ cõſenſus capli ſed ſufficit cõſilium.

Quid aũt ſi capl'm nõ vult p̃ſtare cõſiliũ imo diſſentit. vide Archi. ⁊ Jo.an. in.c.i. de cõſti.li.vi. vbi cõcludũt ſtatuta valere ſi per capitulũ nil rõnabile opponit. ⁊ hoc ẽ mihi indubitabile qz cũ requirat ꝓſiliũ ⁊ nõ cõſenſus ſatisfactuz eſt iuri ex ſola petitõe ⁊ expectatiõe reſpõſi cũ nõ teneatur ꝓſiliũ ſequi. vt in.c.cũ i veteri. de elec. ⁊ in.c.cũ olim. de arbi. ⁊ ibi bonus tex. ĩ ſi. Nõ ibi errata corrigas. q⁹ ẽt corrigere ſubditos nõ põt eps ſine ꝓſilio capli valet tm̃ cõſuetudo in cõtrariũ. vt in.c.iij. de ꝓſue.li.vi. Ultio nõ q⁹ ſi noia canonicoz abñtiũ ſcribũt in inſtr̃o tale inſtr̃m eſt falſũ ⁊ faciens ſcribi põt puniri de falſo. Sed cadit h̃ nõ. queſtio vtrũ noia illoz de vniuerſitate debẽt deſcribi i inſtrumẽto cõfecto ſup diſpoſitis ab vniuerſitate ipſa. ⁊ videt h̃ tex. a ꝑ rio q⁹ ſic. nã ſi abſentiũ noia nõ debẽt deſcribi ergo noia p ſentiũ ſic. ⁊ hãc opi. tenuit hic Ioe. Quidã moderniozes ꝑ. nã ſufficit denotare canonicos p nomẽ collectiuũ. nã paria ſũt exp̃mere p noia ,ppa vel p circũlocutiões idubitatas. ad hoc. §. noiarum. iſti. de exheredatio. libe. ⁊ qõ dixi i.c. in lateranẽſi. de p̃bẽ. Itẽ in multis iurib⁹ videm⁹ q⁹ ſnia componit in pſona capli ſeu vniuerſitatis noib⁹ nõ exp̃ſſis. ad hoc. c.lz. de ,pba. ⁊.c. capl'm ſancte crucis. de reſcrip. ergo ſatis ẽ dicere q⁹ eps cũ capl'o ⁊c. Sz aduerte qz in h̃ multe ſunt variatiões p̃ſertim cũ agitaꝫ q̃ſtio i cõſtitutione ſindici ſeu ,puratoris. Bar. hãc q̃ſtionẽ tetigit. in.l.i. ẽ albo. ſcri. ff. vbi cõcludit q⁹ ſi cõſtituit ſindicus ad vẽdendũ debẽt exp̃mi noia ſingulo⁹ de vniuerſitate. ⁊ vi tex. in.l.fi.C. ẽ vẽre. ad ciui. pri.li.x. nã vi ille tex. velle regrere ſubſcriptionẽ ⁊ idẽ i.c.i.ſ.eo. vbi bo. tex. Si vo cõſtituit ad alia negocia tũc dicat q⁹ in collegijs magnis vt i cõcilio vnius pp̃i nõ eſt neceſſe exp̃mere noia. ar. in.c.fi. de ,pcur. Sz ſi collegiuz ẽ paruũ puta prioris alicui⁹ ciuitatis vel canonicoz ſeu mõa

chozꝫ ⁊ tunc exp̃rimunt noia. ad h̃ facit iſte tex. ſed Bal. in l.i. ff. de magi. ꝓue. dicit quoſdã tenere vt ſemp debeant exp̃rimi noia ſingulozꝫ qõ videt ſibi tutius qz cũ tabellio ſit q. dã teſtis. vt.l. domitius labeo. ff. ẽ teſta. ⁊ facit.c.cũ ioãnes de fi. inſtr. dz notarius deponere p vba facti ⁊ nõ iuris. naz ſi notarius diceret capl'm vel maioz ps hoc fecit poti⁹ videt iudex qz teſtis qz ſenſu corporeo nõ põt notari⁹ cõp̃rehendere q⁹ illi p̃ntes faciunt totũ capl'm vel maiorẽ p̃tem qz forte aliqui ſũt excõicati vel nõ ſũt i ſacris vel ſũt abñtes a loco vñ debẽt vocari ⁊ iõ vt appareat an fuerit totũ capl'm vl' maior ps debẽt exp̃rimi noia eoz qui iterfuerũt. Sz aduerte qz nũ qz poſſũ cõcipere caſum in quo notarius nõ hẽat in h̃ negocio deponere iudicio ĩtellectus. nã ſi diceret tici⁹ ⁊ petrus fecerũt hoc ⁊c. nõ ſeqr̃ q⁹ capl'm fecerit oz ergo q⁹ ſubmittat illos facere totũ vel maiorẽ p̃tẽ capli ⁊ in hoc dep̃nt iudicio ĩtellectus ⁊ cũ aliter nõ poſſit explicare capl'z niſi iudicio ĩtellectus p̃ſumendũ ẽ q⁹ notari⁹ diligẽter exercuerit officiũ ſuũ. vñ Fede. de ſenis cõſi. ccvij. dicit q⁹ ſi in inſtrumẽto dicit talis abbas cũ talib⁹ ſex mõachis faciẽtib⁹ totũ capl'm ſic ⁊ ſic fecerũt q⁹ p̃ma fr̃ote p̃ſumendũ ẽ ibi ĩterfuiſſe totũ capl'm ẽt ſi ,pbet q⁹ p ãnũ an erãt ibi plures mõachi ⁊ ,p hoc facit.c. ſequẽs vbi p̃ſumit ,p p̃lato q⁹ habuerit conſenſũ capli. aſſerẽti ergo p̃riũ icũbit onus ,pbãdi. vñ ꝓcluderẽ q⁹ exceptis caſib⁹ a iure exp̃ſſis nõ ẽ neceſſe exp̃mere noia ſingulozꝫ lz ſit vtile. ⁊ ad iſtũ tex. dic q⁹ hic nõ p̃cipitur vt nõ exp̃rimãt noia p̃ntiũ ſed vt nõ exp̃rimant noia abñtium. ⁊ bñ facit illud.c.ſi. de ,pcura. ⁊ vide qõ nõt Spe. in ti. de ſindico. §. i. In glo. fi. ibi de crimine falſi tenet. ĩtellige hanc glo. ⁊ tex. fm ea que le. ⁊ nõ. maxime p bar. in.l. ſiquis obrepſerit. ff. de fal. nã ſi notarius nõ fuit ꝓſcius falſi ſz ſcripſit fm q⁹ partes dicebant tũc inſtr̃m nõ eſt falſũ neqz p̃t accuſari poſſũt de falſo ſz de obrept̃õe puniunt tñ pena falſi vt ibi. nã ſubſtãtia inſtrumẽti fundat ſup ipſo notario. facit.c.cũ ioãnes p̃alleg. In ea. glo. ibi nõ opz teſtẽ ſcire. h̃ intellige niſi in inſtrumẽto dicat q⁹ in p̃ſntia teſtiũ ⁊c. Et an ⁊ qñ teſtis faciat ſibi p̃iudiciũ vel aduocatus vide qõ dixi in.c.ex lr̃is. de tranſac. Abbas.

e **A noſcitur.** Si eccl'a collegiata habet p̃ſtationẽ p̃ſtabit p̃latus de conſenſu capli vel maioris ptis niſi de ꝓſuetudine vel p̃uilegio cõperat ſoli p̃lato. et p̃ma pars factum narrat. ſcõa ps rñdet ibi reſpondemus.

Caſus lr̃alis. Abbates ⁊ cõuẽtus bñt ius p̃ntãdi in eccleſijs: cõtingit aliqñ q⁹ ipſi abbates p̃ſent ꝓſonas idoneas epis dioceſis ad eccl'as illas vacãtes ⁊ eis receptis p ep̃m mõachi aliqñ ante p̃ſtationẽ aliqñ poſt ꝓdicũt. q̃rit an taliſ inſtõ valeat. ⁊ rñdet pa. q⁹ qñ p̃lati faciũt huiuſmodi p̃ſtationes ĩtelligẽdũ ẽ q⁹ fiãt de cõſẽſu fratz ſuoz ſine quo ſi valẽt: ⁊ iõ ſi cõſtiterit q⁹ cõſenſus fr̃m vel maioris ptis nõ interuenerit. tales inſtões debẽt caſſari niſi ex antiqua ⁊ approbata ꝓſuetudie vel ex aliq̃ ſpãli cõceſſiõe abbates ipſi ,pbauerit q⁹ cõſenſus monachoz in talib⁹ collatiõib⁹ nõ ſit requirendus. Ber. Nõ ibi i ,puincia tua. archiepm hẽ iuriſdictionẽ ĩ cõcernẽtib⁹ facta ,puicie. hoc tñ ex toto nõ ,pbaꝫ hic ſz vide qõ dixi in.c.iij.ſ. de iſti. Nõ ibi aut p lr̃as. q⁹ bñs ius p̃ntãdi põt p̃ntare cũ p lr̃as. nã ⁊ p eas cõſtituit ,pcurator. vt i cle.i. de ,pcura. clicus tñ p̃ntãdus dz ee p̃ns qz ñ dz p̃ntari niſi exhibeat ſe ſenſib⁹ corporis illi⁹ cui fit p̃ntatõ de quo vide bo. glo. i cle. dudũ. de ſepul. ſup vbo p̃ntare. qõ puto vez niſi p̃ntãdus ſit notus. nã quẽadmodũ beneficiũ põt cõferri abſenti. vt in.c. accedẽs. de p̃bẽ. ⁊ i.c. ſi tibi abſenti. eo.ti.li.vi. ita ⁊ p̃ſentari põt er quo ſupior bz illius pſone q̃litates notas. ⁊ h̃ nõ qz ſepe accidit. Nõ q⁹ i p̃ſentationib⁹ ptinẽtib⁹ ad collegiũ dz p̃latus hẽ cõſenſũ capli. ⁊ p hũc tex. dicit glo. ⁊ cõiter ſcribẽtes i.c.fi. de reg.li.vi. q⁹ creatio monachoz de iure cõi ptinet fiꝫ ad abbatẽ ⁊ cõuẽtũ lz ex ꝓſuetudine poſſit cõperare abbati ſoli vt ibi. ſz ego nõ video quomõ hoc ,pbaꝫ p iſtũ tex. nã ſolũ hic dr̃ q⁹ ſi p̃ſentatio ſpectat ad collegiũ ,ſolus p̃lat⁹ nõ p̃ſentat ita q⁹ p̃ſupponit p̃ſentationẽ ptinuiſſe ad collegiũ. ſed q⁹ creatio mõa

choꝛ ſpectat ad collegiū ſi memini legiſſe imo i ꝯriū videt tex. fing. i materia i. c. nulla. xviij. q. ij. vbi dī q̄ ea q̃ ꝓtinēt ad cultū diuinū vel ad vtilitates monaſterij diſponīt ꝑ abbatē. ⁊ ſubijcit ibi tex. q̄ tota ptās mōaſterij ē penes abbatē. facit qō nōt Inno. in. c. poꝛꝛectū. de regula. bñ facit. c. ly J. e. ti. vbi religioſus volēs exire de mōaſterio cā artioris regule petit lnĩaz a ſolo ꝑlato. ⁊ facit. c. ſi religioſus. de elec. li. vi. Nō ibi vel maioris vel ſanioris ptis. bonū tex. ꝓbā rē q̄ i ptinēnb⁹ ad ꝑlatū ⁊ collegiū oz q̄ ꝑlat⁹ i explicatiōe actus bēat ſaltē maiorē vel ſanioꝛē ꝓtem collegij. Ultimo nō q̄ ꝑlatus ēt regularis pōt ꝓſcribere ꝯ capl̃m ſuū vt ipſe exerceat ꝓtinētia ad collegiū. ſic ⁊ capl̃m q̃libz ꝓſcribit ꝯ ꝑlatū. vt in. c. irrefragabili. §. exceſſus. de of. ordi. ⁊ tene mēti hec finglr. In glo. i. ī fi. ītellige q̃ ꝯdictio fit ab extraneis ⁊ lr̃e habēt ſigillū auctēticū. nā tūc ſtādū ē lr̃is ſigillatis. vt i. c. tertio loco. de. ꝓba. ⁊ i cle. i. de. ꝓcu. ſi aūt cōuētus ꝯdiceret nō video q̄ lr̃e ſolius ꝑlati faciāt fidē. vt dicā. J. i gl. iij. In glo. ij. ī fi. nō bene hāc glo. q̄ i ꝓtinētib⁹ ad ꝑlatuz ⁊ collegiū ſufficit tacit⁹ cōſenſus collegij exquo nō agit de alienatiōe ꝑpetua. ⁊ pōdera gl. nā ſufficit ſola ſcia cōuētus ſine ꝯdictiōe. ⁊ ly Jo. an. ꝺ dicat capl̃m poſſe ꝯdicere infra ſex mēſes a tpe ſcie ꝑ ea q̃ fuerūt nō. i. d. c. ij. ſ. eo. tamē dic illud ꝓcedere quādo a ꝓncipio capl̃m reclamauit vel ignorauit ſec⁹ ſi a ꝓncipio ſciuit ⁊ nō ꝯdixit. nā vī cōſēſiſſe. vt ibi clare ꝓbat ⁊ ꝺ facit ad mlta. In glo. iij. nō ſinglr hāc glo. q̃ vī ītelligere hūc tex. q̄ i dubio in geſtis ſeu gerēdis a ꝑte laro ītꝛuenerit cōſenſus capl̃i ly poſſit ꝓbari ꝯriū. tex. tamē apte ꝺ nō dicit nā pōt ītelligi q̄ i ſpectātib⁹ ad collegiū oz ꝑlatus ꝓcedere cū cōſenſu collegij ⁊ tūc nō colligeretur dictū glo. ſz multi tenuerūt hāc glo. ⁊ tenuit Ꝙede. cōſilio. ccvij. ⁊ Ꝛōpoſt. in. c. cū dilect⁹. de cōſue. vbi dicit q̄ ſi ꝓteſ nō referūt q̄nē an cōſenſus capl̃i ītꝛuenerit ꝑſumīt inter uenīſſe. ⁊ allegat hūc tex. ſecus dicit ſi referūt q̄nem. et aduerte qꝛ iſta ē difficillima q̄ nam ē querere an ſolēnitas extrinſeca ꝑſumat. nā conſenſus capl̃i ē quid extrinſecū ad ꝑlatum ⁊ iura videnī velle q̄ ſolēnitas extrīſeca nō ꝑſumat. vtin. l. q̄cūq̃z. §. fi. ff. de pub. vbi dicit tex. q̄ i ꝯcu minoꝛiſ nō ꝓeſumīt tutoꝛis auctoꝛitas īterceſſiſſe niſi ꝓbet. ad idē tex. ⁊ Bar. i. l. ſciendū. ff. de vb. ob. Inno. ⁊ Ægi. quos vidē ſequi io. an. dicūt q̄ aut fit ꝯdictio añ inueſtituꝛā ⁊ abbas ꝺz ꝓbare cōſenſū capl̃i. aut poſt inueſtituꝛā ⁊ ꝑſumīt cōſēſus niſi ꝓbet ꝯriū. ⁊ idē dicūt q̃ñ opponīt ꝯ ꝓcuratoꝛē cōſtitutū ab abbate q̄ nō ītꝛuenit cōſenſus cōuētus. nā ante ſniam dicunt q̄ onus ꝓbādi incūbit ꝓcuratoꝛi ſecus poſt ſniam. ⁊ i hoc multū iſtant. do. An. diſtīguit lat⁹. Aut enī fm eū in inſtrō dicīt q̄ cōuētus ꝓſenſerit ⁊ tunc ſtat inſtrumēto niſi ꝓbet ꝯriū. vt i. l. i. ⁊ q̄ ibi nō. C. de fi. īſtru. ⁊ iure aſte fiſcalis. li. x. ⁊ bo. tex. in. c. tertio loco. de ꝓba. Si vero in inſtrumēto ſolū fit mētio de ꝑlato ⁊ ſi nō negat cōſenſus capl̃i ꝑſumīt vt dicit Ꝛōpoſt. Si vō negat aut ſumus i actibus i q̄bus ſufficit tacit⁹ cōſenſus ⁊ ꝑſumīt. ar. ꝺ. Si vō requirīt expreſſus ⁊ tūc dicit q̄ in actibus in q̄bus ē dare q̃ſi poſſeſſionē ꝑſumendū eſt ꝓ poſſeſſoꝛe ſi ſtat tāq̃z reus. adducit in ar. c. cū venīſſent de iſti. tī ſi ſtat tāq̃z actoꝛ nō ꝑſumīt ꝓ ꝓſenſu niſi poſſeſſio ſit antiqua. facit q̄ nō. in. c. illud de ꝑſump. In alijs vō actib⁹ dicit q̄ nō ꝑſumīt ꝓ ꝓſēſu niſi fortē factū ſit ātiquū iuxta nō. i. c. inotuit. ō eo q fur. ordi. rece. ꝑ Inno. ſz certe hec dcā ſūt obſcura ⁊ nō credo vſq̃z quaq̃z va. nā vide tex. i ꝯriū i. c. i. ſ. eo. vbi requirīt ſubſcriptio vt clare ꝓbet ꝓſenſus. vt dicit gl. i. c. ij. e. ti. ad idē tex. nō. i. c. i. de re. ec. nō ali. li. vi. vbi i alienatiōe facta ꝑ ꝑlatuz ⁊ capl̃m nō ꝑſumīt q̄ tractat⁹ iterceſſerit. fortius q̃ nō ꝺz ꝑ ſumi exꝓſſus ꝓſenſus. Itē nō facit ꝺ̃ziaz an ꝯdicat a ꝓcūtu vel ab extraneo. vñ breuiter dicerē q̄ aut cōuētus ꝯdicit alegādo q̄ nū q̃z ꝓſenſerit ⁊ tūc in dubio puto q̄ onus ꝓbādi incūbit ꝑlato vt ſenſerūt doc. ātiq ꝺ dūmō ꝯdicāt debito tpe iuxta ea q̃ dixi in. c. ij. ſ. e. ⁊ ridiculū eēt dicere ꝯriū nā ſp plat⁹ diceret capl̃m ꝓſenſiſſe ⁊ difficillimū eēt ꝓbare ꝯriuz ar. c. q̃ñ ꝯ. de. ꝓba. ⁊. vi. q. ij. ſi tū. ⁊. c. placuit. Si vō cōtra dicat ab extraneo ⁊ tūc ſi ante executionē act⁹ credo q̄ on⁹ ꝓbandi incūbit abbati ēt ſi ſit act⁹ i quo ſufficit tacitus ꝓſēſus q̄ nō ꝺz abbas vagari cū iactura illius cui⁹ intereſt. nā actus de ſe eēt nullus ſi nō ītꝛueniſſet cōſenſus ḡis cuius ītereſt pōt iſtare vt doceat ō ꝓſēſu. ar. i. c. cāz. de iudi. ⁊ ea⁹ q̄ nōt glo. in. c. i. de elec. li. vi. facit. l. ꝓtoꝛ edixit. ff. de iure iuran. ſz ſi nō opponīt ꝑſumīt ꝓſenſus tacitus ⁊ ſic pōt ītel ligi iſte tex. cū glo. ſz vbi requirīt cōſenſus exꝓſſus nunq̃z ego ꝑſumerē ꝓ cōſenſu q̄ ē ſolēnitas extrinſeca q̃ nū q̃z ꝑſumīt. vt in iuribus ꝑalī. alꝫ iura frustra req ſiuiſſēt ſcriptura ī quibuſdā caſibus. vt in. c. i. ſ. e. cū ſi. ⁊ ꝑ ꝺ obuiat mlīs fraudibus q̃ in hoc poſſent euenire.

Cum apoſtolica.

c Tenet donatio quā de ſoli⁹ dio ceſani cōſenſu facit laicus eccl̃ie ō decimis quas ab alia eccl̃ia ꝺz in feudū ab ātiquo ideſt āte lateranēſe cōciliū. Due ſunt ptes ꝑncipales. ꝓmo conſultatio. ſcō rn̄ſio ibi taliter rn̄demus. Prima ſubdiuidīt. nā primo pōit ptiū cōpromiſſū. ſcō vnius ptis allegationē ibi dicti monachi. tertio allegationē alteriuſ ptis ibi ecōtrario. q̃rto cōſultationē arbitroꝛ ibi qꝛ. Scōa ꝑs ꝑncipaī ſubdiuidīt. nā ꝑ rn̄det cōſultatiōi. ſcō ſoluit ⁊ coꝛroboꝛat ꝯria ibi auctoꝛitates. tertio rn̄ſionē coꝛroboꝛat ibi nā. q̃rto ſolutionē limitat ibi hoc aūt. Caſus lr̃alis. Inter capl̃m. ſ. ſtepbani ex vna ꝑte: ⁊ mōachos de platea ex altera q̄ vtebaī ſup q̃dā decīa. cōpromiſerūt ptes ſup q̄ne illa ī quoſdā arbitros: coꝛā qb⁹ ꝓponebāt mōachi dōationē ipſi⁹ decīe ſibi factā fuiſſe a quodā milite de ꝓſēſu bituricē. archiepi dioceſ ipſi⁹. ⁊ ꝓfirmatā fuiſſe. ⁊ ad ꝓfirmādā ꝓceſſionē ſuā iducebāt auctoꝛitatē bieronymi dicētis ſi aliq̃ fuerīt a laicis que diuini iuris eē noſcūt male detēta ⁊ ī vſū trāſierīt mōachoꝛū eꝑo loci ꝓbēte ꝓſenſū ꝓſtabunt eis oīa ꝑpetua firmitate ſubnixa. ecōtrario ꝑs altera rn̄debat q̄ ꝓſenſus eꝑi ſine cōſenſu capl̃i nō ſufficiebat. ⁊ ad hoc iducebāt auctoꝛitatē leonis pape. decētis q̄ eꝑs de reb⁹ eccl̃ie donare aut cōmutare aut vēdere nō audeat niſi forte aliqd boꝛ faciat vt meliora ꝓſpiciat ⁊ de ꝓſēſu capl̃i id faciat. qō ñ ſit dubiū eccl̃ia ꝑfuturꝫ. Dubitauerūt iſti arbitri q̃ñ decīa teneī a laico ſi ꝓferatur eccl̃ie. vtꝫ ſufficiat ꝓſenſus eꝑi ſine clericoꝛ ꝓſēſu. ⁊ papa rn̄det q̄ monēdus ē laicus q decimā ꝺz vt illā reſtituat illi eccl̃ie ad quā ſpectat. q̄ ſi noluerit. ⁊ de cōſenſu eꝑi alteri eccl̃ie cōceſſerit valebit donatio. ⁊ auctoꝛitates ꝓdicte licet ſint diuerſe nō tñ aduerſe qꝛ aliud ē aliēare qō ab eccl̃ia poſſideī i quo cāu ītelligīt auctoꝛitas leōis ⁊ tūc nō ſufficit cōſenſus eꝑi ſine cōſenſu capli. ⁊ aliō ē ad eccl̃iaz reuocare q̄ a laico deīet i quo cāu ītellr auctas bierony. ⁊ tūc ſufficī cōſenſus eꝑi qꝛ ꝑ vtrāq̃z auctoꝛitatē vtilitati eccl̃ie ꝓuideī ⁊ ꝺ ꝓbaī ꝑ cō. lateꝛ. ſūpto arg. a ꝯrio ſenſu. In quo ꝓhibetur ne aliq̃ religioſa ꝑſona eccl̃ias ⁊ decīas ō māib⁹ recipiat laicoꝛ ſine ꝓſenſu eꝑoꝛ ꝑ qō indirecte daī ītelligi q̄ ſufficī cōſenſus eꝑi vt licitū ſit eccl̃ie decīas recipe ō mānu laicoꝛ. hoc qō dictū ē de illis decis ꝺz ītelligi q̃ laicis in feudū ꝑpetuo ſunt cōceſſe. Ber. Nō ꝑ ibi cōpromiſiſſent ⁊ c. q̄ ſup de cimis ⁊ ſic ſup iure ſpūali pōt fieri cōpromiſſū ī arbitros ſi tñ laicos ſed ī clericos. ad ꝺ. c. ꝓtingit. ⁊. c. ꝑ tuas. de arbi. trāſactio tñ ītꝛuenire nō pōt ſz cōpoſitio amicabīl ſic. vt i c. ij. de trāſactio. Nō ſcō ibi male detēta. iūcto ſi. c. q̄ licz decīa fuerit laicis ꝓceſſa i feudū nihilomin⁹ ꝺz ab eis male detineri. ⁊ ē rō. nā decīe debēt cūctis ꝑ officiū diuinū. vt in c. tua. j. ō deci. ſz cū laici diuīa nō exerceāt male ⁊ ſine cā detinēt ab eiſ. poſſidēt tñ ſine pctō poſtq̃z habuerūt titulū ab eccl̃ia ſz cōceſſio fcā fuit ꝑ neceſſitatē eo tpe quo eccl̃a oppꝑmebaī ab īfidelib⁹. de quo vide nō. i. c. q̃uis. de ōci. Nō tertio ibi auc̃te Bieronymi. q̄ auctas ſcōꝛ ꝑt allegari ī ōci ſiōib⁹ cārū. nā bieronym⁹ ñ fuit papa ⁊ ſic nō būit ptātē legis ꝯdēde ⁊ nihilomin⁹ ei⁹ auc̃taſ ꝺ allegabaī nec a papa ſq̄nīt ſz ad debitū ītellectū ꝓferī. ⁊ ſume, ꝑ regla q̄ vbi deficit auctas canonū licite ꝛecurrim⁹ ad auc̃tes ſcōꝛ. vide bo. tex. ⁊ glo. xx. di. i. c. i. ⁊. c. ſi. vide īno. i. c. ne initaris. de conſti. Nō i v. ecōtrario q̃tuoꝛ regſita ad ꝺ vt teneat aliēatio rei eccl̃ie. Ꝙrio ꝺz ītꝛuenire tractaī inter ꝑlatū ⁊ capl̃m. Se

cūdo dz interuenire cōsensus nedū plati sz ēt capli. Tertio q3 fiat ꝓ vtilitate ecclie. Quarto regrit subscriptio ⁊ hoc vltimū nō ponit ħ sz i.c.se. ⁊ i.c.i.s.e. Nō q3 nō ē fuāda tā ta solēnitas in reuocatōe seu acqsitōe quēadmodū i ipa alie natiōe facit ad qōnē quā tangā i.c.se. Nō ħ regulā q3 ec clesiastica possessa a laicis titulo legitio pīt cōferri alteri ec clesie eꝛ ei ad quā ptinēt interuenīte ꝓsensu soli⁹ epi. Nō ibi idirecte dat itelligi q3 arg.a ꝛrio sēsu ē validū in iure. vñ papa ħ arguit iducēdo sensū ꝛriū. ⁊ pōdera illud ỳbū indi recte. Ex quo potes colligere q3 ꝓsensus ꝛriu sē subaudit⁹ ⁊ iterꝑtat⁹ nō aūt exꝑssus. Facit ad qōnē q3 si statuto caueꝛ vt statuta loci debeāt itelligi plāe absqꝫ subauditiōe ⁊ extra neo itellectu qō tūc vacat arg.a ꝓtrario sēsu. ō quo vide qō nōt bal.i.l. ꝙuēticulā. C. de epi. ⁊ cle. ⁊ Bar.i.l.oēs ppli. ff de iusti. ⁊ ii. vbi formal qōnē. nūqd in statuto bēat locū ar gumētū a ꝓtrario sēsu. Et dz q3 nō si exꝑssus resultat itelle ct⁹ ꝛ ius cōe q2 statutū nō corrigit ius cōe nisi i cāu exꝑsso. sz Bal.i.d.l. ꝙuēticulā. vī sētire ꝛ. vñ dicit fuisse disputatū ⁊ determiatū p Ci. q3 si statuto caueꝛ q3 femia succedat pīi masculis nō extātib⁹ q3 extātib⁹ masculis a ꝛrio excludīt fe mina a successiōe. ⁊ idē dicit tenuisse Di.p.l.cū iter. §. iter socex. ff. de pac. do. ⁊ reputo i mā illā. l. valde nōbilē i eo q3 ꝓbat q3 ēt i ꝛctib⁹ bēat locū argumētū a ꝛrio. nā ꝛri⁹ sēsus venit ex tacita mēte disponētis ⁊ id qō tacite agīt bñ dz pro exꝑsso quo ad iuris effectū. l. cū qd. ff. si cer. pe. fac. c. ex pte i. de spō. qō ē bñ nō. Et de ħ argumēto a ꝛrio sensu an ⁊ qñ ꝓcedat vide nō. p Jo. an. ⁊ alios i.c. publicato. s. de elec. ⁊ i iurib⁹ supra allegatis. ⁊ vide. c. a nobis. de sen. ex. ō isto ꝛrio sēsu bo. tex. i.c.i. de eta. ⁊ ql. li. vi. i glo. ij. ⁊ i.c. significa casti. de for. cōpe. i glo. Ultrio arguo p istū tex. q3 etiā i ali enatiōe rei ecclie inferioris q3qꝫ collegiate dz interuēire cō sensus capli ecclie cathedralis. Et ē ad ħ iste tex. optimus. nā ħ nō agebat de alienatiōe rei ecclie cathedralis sz sci iste phani q̄ erat collegiata iferior nihilominus allegabat illud c. leonis. xij. q. ij. sine exceptiōe. vbi requirit ꝓsensus capli. nec papa hic dicit q3 illa auctas nō bz locū i alienatiōe rei ec clesie iferioris sz dicit ꝓcedere quādo alienat res que possi det ab ecclia. ⁊ sic exꝑsse approbat vt ille canō bēat locū in ecclesijs iferioꝛib⁹ sz tu restringi vt dixi i.c.i.s.eo. Opp. ꝛ tex. videt eni q3 cū iste laicus bēat has decimas in feudu3 q3 nō potuit eas trāsferre sine cōsensu ecclie sci stephani ad quā ptinebāt q2 nō lz vasallo alienare feudū irregsito dño alis cadit a iure feudi. vt in. c. ipialē. in li. feu. de ꝓhi. feu. ali. ⁊ leg. ⁊ nō. in. c. q̄ in ecclia3. de cōsti. Docto. vario mō rñ dēt ⁊ iudicio meo nō bñ satisfit tex. Ego puto tex. posse itel ligi duob⁹ modis. Prio q3 laic⁹ vasallus donabat alteri ec clesie etiā in feudū. vñ nō desinebat ipse eē vasallus eccliē sā cti stephani sz ꝑlat⁹ ecclie donatarie efficiebat su⁹ vasallus ⁊ ħ nō ē ꝓhibitū a iure q2 nō est ꝓprie alienatio. nō eni ꝓditi onē dñi facit ꝺteriozē cū acgrat sibi nouū vasallū lz imedia tū. vt nō. i. d. c. q̄ in ecclia3. ⁊ videt exꝑssū i li. feu. in ti. ō ca pitulis coꝛadi. c. i. Sz tūc ob. ꝛriū q̄re ħ reqrebat ꝓsensus epi. dico q3 ē spāle in ꝛctis spūalib⁹. nā vt citi⁹ redeāt ad ec clesiā fuit statutū vt nō possint isti laici vasalli decias i alios trāsferre marie laicos. vt i.c. ꝓhibem⁹. j. de deci. Cōō ꝑt itelligi q3 vasall⁹ iste laic⁹ desinebat eē vasall⁹ ex trāslatiōe i aliēa eccliā ⁊ hoc fuit admissū fauoꝛe ecclie vniuersalis vt fa cilius ista spūalia arriperent a manib⁹ laicoꝛ. nā melⁱ⁹ est ⁊ honestius q3 alia eccliā possideat q̄ꝫ q3 ster i manib⁹ laicoꝛū ꝑsertiz cū oēs ecclie sint vna eccliā ⁊ mēbra ecclie vūs. xxiij q. i. loqt. ⁊ c. pudēda. ⁊ i. q. vij. nouarian⁹. ⁊ i.c.i. de sū. tri. i. §. vna ꝺo ē. Ultrio ħ q̄rit de qbus decis bz locū vt loqt iste tex. cū loqt i fi. gnāliꝛ. nā vī ob. c. q̄uis. j. ō deci. vbi dī q3 decie nō ptīt laicis ꝓcedi ēt in feudū. So. itellige tex. cōi ter de decimis ꝓcessis añ illud ꝓcilū lateraī. nā oli vt eccle sia bēt auxilū a xp̄ianis dispēsatiue ꝓcessit vt laicis possint decie i feudari sz postmodū illud fuit reuocatū vt deinceps nō cōcederet cōcessie tī remāserūt penes vasallos. vñ ēt bo die laici sine pcō possidēt decias q̄s habuerūt ab antiquo añ illud cōciliū. sz fuit habitū illud ꝓcilū ,ꝓhibituū. vt ħ re tert Jo. an. āno. CCC. lxxix. de quo tī recurrēdū ad chroni/

cā martiniaā ⁊ fuit fcm tpe Alexādri tertij q3 vt ipe refert fuit senēs. Sz pulcherrimū dubiū ⁊ quotidianū qd si nō pōt ,ꝓbari q3 decie fuerūt cōcesse añ illud cōciliū puta q2 ,p batōes nō extāt ꝑ lōgi gratē tpis sz laic⁹ possedit tāto tpe q3 ō initio si ē memoria nūqd eccliā possit vēdicare istas de cias. ⁊ vī q3 sic. q2 hz itētionē fūdatā de iure cōi. j. ō deci. p totū. ⁊ nisi ,ꝓbet titul⁹ ex aduerso dz obtinere. i.c. ad decias de resti. spo. li. vi. ⁊ i.c. cū eccliā. de cā pos. ⁊ ,ppe. Nec ob. ꝓscriptio q2 laic⁹ nō pōt ꝓscribere decias cū eas possidere nō possit. vt in. c. cām. de ꝓscrip. ⁊ hāc opi. p⁹ multa tēnt ħ Mo. ⁊ Jo. mo. ⁊ Arch. i.c. ij. ō ōci. li. vi. io. an. sz ꝛriā opi. duob⁹ tñ ꝓcurrēnt⁹. ꝑ q3 iste laic⁹ possederit decias tanto tpe tā qꝫ vasall⁹ ⁊ q3 sit fama q3 eas hūerit añ cōciliū. ⁊ cum hac opi. transeunt hic vt plurimum doc. seq. ⁊ satis est opi. equa q2 alⁱs ꝑ difficultatē ,ꝓbandi sepe laicus ꝑuareturiu re suo. nō tñ bñ q3 simpleꝛ detēto ēt ꝑ tp̄s ō cui⁹ initio ñ exi stit memoria nō hz vim tituli quo ad laicos. de quo vid ꝑle p Jo. an. i sili qōe i.c.ij. de ꝓbē. li. vi. In glo. i v. cli. nō ex gl. q3 appellatōe cleri itelligit qñqꝫ capl'z dūtaxat ecclie ca thedral' sic i sili appellatiōe ecclie. vt i.c. cū cīci. de ỳb. sig. Nō sc̄ō ex gl. q3 i alienatiōe rei iferioris eps ꝑstat regit aūctē nō aūt alienat ipe. qō ego itelligo nisi eps ,p necessita te ecclie vellet rē ecclie iferioris aliēare. vt ,ꝓbat i.c. i. de re. ec. si ali. li. vi. ⁊ fac iste tex. i ar. cū allegat auctas Ł cōis i ista alienatōe rei iferioris. In gl. i v. ꝑsēsus ibi regsisti. sed vt dicit Jo. an. ibi ēt ,ꝓbat ꝓriū. ⁊ ió ħ decernēdū ē ex circūstā tijs. ⁊ nō ex isto tex. q3 i mā idifferēti appellatōe epi itelligi m⁹ ō solo epo. ex quo ꝑt argui q3 si ptās doctoꝛādi ex ꝑuile gio dat epo ñ itell'r q3 bēat ꝓsēsū vl cōsiliū capli qō nota.

Ua nuper. Nō pōt eps sine cōsensu capli ꝓcedere ecclias aliꝑ ecclesijs ēt si bēat iuspr̄onat⁹ i ecclesijs cōcessis Cōis diuisio. sc̄da ibi alterius. Casus lr̄alis. Quesiuit archidiacon⁹ metēs vtr eps siue elect⁹ de cōsēsu archidiacōi tñ sine cōsensu capli possit cōferre vacāte eccle si. i baptismalē alicui mōasterio vel alteri ecclie q̄ bēat iuspa tronat⁹ i illa eccliā vacāte. Rñdet q3 nō pōt aūcte leōis pa pe: q2 cōcessiōes ecclia3 vacātiū ꝑpetuas nō ē dubiū ad ali enatōes ptinere. Ber. Nō ꝑ ibi epo vel electo. q3 elect⁹ i epm ⁊ cōfirmat⁹ nō pōt dici eps q2 solū assumit nomē epi i ꝓsecratōe. vt. s. de auc. ⁊ vsu pal. i.c. nisi. ⁊ i.c.q3 sic. de ele.

Et nō q3 elect⁹ ⁊ ꝓfirmat⁹ appellat elect⁹ nā ħ logt tex. ō ꝓfirmato q2 solū elect⁹ nō pōt dispōere de reb⁹ ecclie ēt de ꝓsēsu capli. vt i.c. nosti. de elec. ⁊ i.c. auaricie. e. ti. li. vi. ⁊ idē dic hodie i istis ,puisis ꝑ papā. nā ,puisio pape bz vim ele ctiōis ⁊ ,puisōis. ad ħ qō nō. i.c. cū oli. de cā poss. ⁊ ,ppe. Ex quo nō q3 ,puisus ꝑ papā de epatu dz aī ꝓsecratōz vo cari elect⁹. nūqd āt possit dici pōtifex. vide gl. i cle. i. ō bap.

Nō sc̄ō ibi assūat ō ipa. q3 archidiacon⁹ dz eligi ō capto ecclie cathedralis sz Mos. ⁊ bñ itelligit tex. ō ꝓsuetudie alⁱs posset eligi vñcū qꝫ. ad ħ qō nō. i.c. cū iter cānonicos. de ele. ⁊ nō bñ hūc tex. sz istū itellectū q3 pōt iduci cōsuetudo q3 archidiacon⁹ eligat solū de capto ecclie cathedralis. facit in fin. c. abbatē. j. de ỳb. sig. ⁊ c. cū dilect⁹. de ꝓsue. vl forte vt dicit Mo. ħ erat ꝓsuetudo vt archidiacon⁹ dēret eē canoni cus. ⁊ vide lati⁹ ħ ꝑ Mo. Nō ibi cenobijs. q3 mōasteriuz pōt appellari cenobiū. ⁊ dī a cenon grece qō ē latie cōe q2 religiosi ibi cōiter viuūt. vñ sz etymologiā vocabuli pōt di ci cenobiū ois loc⁹ i quo cōit plures viuunt. sic ēt appellat ꝙuēt⁹ q2 ibidē ꝙueniūt. vt i.c.i. xv. di. Nō ibi tractatu. q3 i alienatiōe rei ecclastice nō regrūt tres tractatus vt pleriq3 obſuāt sz suffic vnic⁹ solēnis ⁊ diligēs qō ħ tenēt cōit doc. ⁊ vide ter. cū gl. i.c.i. ō re. ec. ñ alie. li. vi. ⁊ ō ħ tractatu ⁊ ei⁹ forma vide i spe. ō loca. §. segt. v. ⁊ scias. Nō ecclesia dī aliēari cū ꝓcedit alīt ecclesie i ꝑpetuū. nā q̄si capite dimīuit cū ñ gaudeat ,ꝑpo rectoꝛe sz alīt subijcit. ⁊ i hac alienatiōe seu ꝓcessiōe regrūt solēnitates regsite i alienatiōe cuiusqꝫ rei ecclastice. Nō ibi ꝑpetuas. q3 ꝓcessio ecclie ad tp̄s nō ptīet ad aliēatōz. ⁊ vī ħ ter. a ꝛrio q3 ꝓcessionē tp̄ralez de re b⁹ ecclie pōt sol⁹ eps facē ⁊ doc. ħ exꝑsse tenēt q3 dōatione fructuū tp̄alē ꝑt eps facē sin ꝓsēsu capli. nō ob. xij. q. i. c. epī

qꝫ ibi fraudabāt eccliaz. Nec ob. c. ea noscit. ſ. eo. qꝫ ibi loqꝫ i ꝓcessione regꝫ ſpūaliū vbi exigit maior examinatio. ita dñs cōiter doc. ℞ qđ dcm̄ nō ē idistincte vere. nā vī ℣. c. nouit 7. c. qꝫto. ſ. e. vbi epūs sine ꝓſēsu capli ꝓcedit eccliā ad tps. 7 iō dic qꝫ iste tex. ꝓbat solū qꝫ ꝓcessionē tpalē de eccliā pōt facere solus plat⁹ maxīe de eccliā minori. vt dixi i. c. nouit. vñ si ꝓferret eccliaz i titulū nō ē necesse ſuare solēnitatē requisitā i alienatōe sec⁹ si eā ꝓcedit alteri eccīe i ꝓpetatē. 7 hoc solus ꝓbat iste tex. ſz circa ꝓcessionē fructuū dic meli⁹ vt dixi i. c. ij. ſ. eo. ad. c. ea noscit. qđ vī ℣. c. nouit. dic qꝫ loqꝫ qñ pūtatio seu collatio ptinet ad collegiū. tūc. n. nō pōt solus ꝑlatus ꝓcedere eccliaz ēt i titulū sine ꝓſēsu collegij ſz. c. nouit. loqꝫ i collatōe bñficiorꝫ q̄ de iure ptinēt ad epūz. Jn glo. i vbo tractatu. ibi dicat qꝫ sibi vī. nō gl. iūcto tex. ꝑ significato bius vbi tractat⁹. nō. n. requrit deliberatū ꝓsensū. ſz qđā discussionē 7 idaginē circa rē disponēdā i futurꝫ. vñ tex. ponit tractatū 7 ꝓsensū vt diuersa. nā ꝑmo fit discussio vtr magis expediat alienare vnā rē qꝫ alterā. vel vtr possit subueniri eccīe sine alienatōe 7 p⁹ tractatū pueniꝫ ad ipsā alienatōez i q̄ ꝑstat ꝓſēsus. qđ nō ꝓ statutis puniēt⁹ faciētes tractatū sup aliq re. dñr. n. tractasse lz delictū nō ꝓfecerit. Jn ea. gl. ibi 7 ō i mobilib⁹. nō gl. vsqz ad fi. qꝫ bōa i mobilia 7 mobilia ꝑciosa q̄ ſuari pñt eq̄pant quo ad solēnitatē adhibēdā ad eoꝝ alienatōez. 7 vide glo. i. c. i. de reb⁹ ec. nō alie. li. vj. 7 i. c. is cui de ele. li. vj. Sz extra glo. q̄rit qđ si alienatio fiat i casu nō licito ꝓcedit tñ tractat⁹ 7 ꝓsensus capli 7 ſuat solēnitas. dic Host. qꝫ aliēatio ē irrita. ꝓ ℞ tex. ibi irrita erit 7c. vñ nō ē op⁹ petere restōnē in itegꝫ qꝫ subuēit eccīe ipo iure sec⁹ dic vbi alienatio tz. nā tūc si eccīa ledit op⁹ ē petere restōnē i integꝫ. vt in. c. i. de in integ. rest. Quidā alij voluerūt vt alienatio sēp teneat dūmō ſuet solēnitas. de q̄. ℞ i. d. c. fine exceptōe. xij. q. ij. q̄si velit vt vbū irrita ferat ad solēnitatē omissā. ſz tu tene qꝫ ad ℞ vt teneat alienatio rei eccīe necessario requrit duo. Prio vt ſuet solēnitas de q̄ hic 7 i. d. c. fine exceptōe. nec ē op⁹ ſuare solēnitatē introductaz a iure ciuili. de q̄ i auc. ℞ ius porrectū. C. de sa. san. eccle. canonizata. x. q. ij. ℞ ius porrectū. qꝫ vt notāter dñt Jnn. 7 gl. i. c. i. de re. ec. nō alie. li. vj. nō potuit ius ciuile adijcere solēnitatē ad ius canonicū iō ꝓcludit ibi qꝫ nō ē necessariū ōcretū iudicis sufficit q̄ solēnitas requsita a canonib⁹. de q̄ ℞ 7 in d. c. fine exceptōe. 7 si ℞ solēnitas nō obſuat corrumpit ipso facto alienatio. vt ē hic tex. 7 i. d. c. i. 7 i. d. c. fine exceptōe. Secūdo q̄rit vt fiat i casu licito alīs nō tz. tex. ē bo. i. d. cle. i. ō de re. ec. nō ali. facit tex. i. d. c. i. 7 i. c. q̄ i eccliaz de ꝓsti. iducēdo ꝓut ibi dixi. hēs glo. ordiariā i. c. i. de i iteg. rest. lz gl. Jo. ſeſerit ꝓriū i. d. c. fine exceptōe. 7 i ſūma. ſz Cal. tz ꝑmū i. d. c. i. 7 sequit cōiter ibi doc. 7 ꝓbat i iurib⁹ palleg. Qui aūt sint casus liciti i qb⁹ pōt fieri alienatio vide bonā gl. xij. q. ij. i ſūma. Si aūt alienatio fit i casu licito puta ꝓ ōbito ecclie 7 ſuat solēnitas qꝫ ꝓcessit tractat⁹ si eccīa enormiter ledit i ꝓcto pōt petere i itegꝫ restōnez. vt i. c. ad nostrā. j. de re. ec. nō alie. 7 i. c. i. 7 ij. de i iteg. rest. li. vj. Ultrio scias qꝫ ℞ cadit nō. qō vtr sol⁹ plat⁹ possit repudiare legatū fcm̄ eccīe marie de reb⁹ imobilib⁹. 7 vī qꝫ nō qꝫ icōtinēti ēt eccle ignorāti fuit acqsitū dñiuz rei legate. l. cū pī. §. surdo. ff. de le. ij. l. a ticio. ff. de fur. ꝙ plat⁹ nō pōt alienare qꝫ alienaret rē q̄sitā eccīe. 7 de ℞ vī casus multū nō. i fili i. l. magis. §. fundus. ff. de reb⁹ eoꝝ. vbi dic tex. qꝫ pupill⁹ nō pōt repudiare fūdū sibi legatū cū nō possit alienare rē suā. vī ꝙ qꝫ ex repudiatōe seq̄t alienatio. ſz ℞ nō obstāte ꝓriū ꝓsuluit Fede. ꝓsit. ix. mouet ꝑncipalr qꝫ dñiuz nō ē ve acqsitū ecclie añ acceptatōez legati. vñ repudiādo pot⁹ nō acqrit q̄z alienat sz i nō acqrēdo nō requrit solēnitas. ꝓ ℞ facit. c. ſ. ꝓri. vbi solēnitas requrit cū alienet res q̄ possidet ab eccīa 7 nō ē par ea dēq̄z rō nō lucra capere 7 q̄sita pdere. l. si ſpōsus i. §. ii maritus. ff. de dona. iter vi. 7 vxo. sz ad. §. fūdus. q multū vrget specifice nō rñdet sz tenēdo ꝓclusionē suā q̄ satis pōt sustētari pōt dici qꝫ loqꝫ i pupillo q nō būit administratōez rex sue sec⁹ i plato. vñ quēadmodū tutor tenet si potuit acqrere pupillo 7 nō acqsiuit. l. qcqd. C. arbi. tutele. ita 7 plat⁹. vt ē bo. tex. cū glo. xij. q. iij. i. c. ij. 7 ꝓ ℞ allego ꝑ glo. xvj. q. vj. i §. fi. q̄ dicit qꝫ i acqrēdis ꝓlat⁹ pōt facere ꝓditōez eccīe deteriorē. idē dicit Jnno. in. c. ij. de dona. ad idē. c. qñ de ꝺci. vbi solus ꝓlat⁹ donat ōcimas noualiū q̄ oriūt i fra dioceſiz suā exquo nō sūt acqsite certe eccīe ſz vt dixi si ꝓlat⁹ sine cā repudiauit pōt cōpelli vt satisfaciat eccīe de suo. posset tñ i ꝗriū adduci. l. q actōz bz. ff. ō re. iu. vbi dicit tex. qꝫ bñs actionē ad rē vī hīe ipsaz rē ꝙ sicut ꝓlat⁹ nō pōt alienare solus rē ita nec ipaz actōez. ſz pōt rñderi ꝑ. c. ꝓcedēs. fateor tñ qꝫ casus dubi⁹ ē. Et nōbis bñ 7 tene mēti. Abbas.

Pastoralis.

p Epūs pochiales eccīas vel obuētōes ipsaꝝ ēt ō ꝓſēsu pīoni sine ꝓsensu capli sui monasterio cōferre ñ pt. Cōis diuisio ſcōa ibi ad qō. Casus lr̄alis Epūs belien. fecit talē qōez. d. pape pochie auctē Dionysij fuerūt limitate 7 distincte vt ꝑuēt⁹ cuiusz pochie i vsus ederēt ministroꝝ: q̄ fuit vtr liceat epo sine auctē pape vel sine ꝓsensu capli ꝓferre viris religiosis obuētōes alicui⁹ parochial' eccīe. refuata sustērātōe vicarij. Scōo vo fec aliā qōnē. Cū laterañ. ꝓci. ꝑhibet nouā pēsionē īponi ecclijs vt veterē augeri: q̄ fuit epūs vtr epūs possit religiosis locis tota eccliaz vl de nouo ꝓferre aliquā portōez de ꝓsensu pīoni. Ad ℞ rñdet pa. qꝫ epūs nec pīmū nec ſcōz facere pōt sine licētia pape ꝑter capli sui volūtatē: salua ꝓstōe canonica q̄ dicit qꝫ epūs pōt ꝓferre pijs locis qñq̄ gesimā portōez. Bernar. Nō ꝓ qꝫ diuisio pochiaꝝ fuit fcā auctē Dionysij ꝑ pe vñ ꝑ pochie nō erāt distincte ſz sacerdotes sil' regebāt ppſz 7 ō hac diuisiōe vid⁹ tex. xij. q. i. c. i. 7 ita i pīmitiua eccīa erat i epatib⁹. de quo vide qō nō. i. c. cū cāz. de ꝓba. 7 ꝑ Jnno. i. c. ꝓstitutis. de ap. 7 vide tex. ix. di. c. i. Nō ſcōo 7 tene mēti tex. qꝫ eccīa parochial' fūdat itērōez suā de iure cōi sup oīb⁹ obuētoīb⁹ spūalib⁹ ꝓgētib⁹ īfra pochiā suā. vt ꝑz ibi singulariū pochialiū ꝓuēt⁹ 7c. Ex quo īfert ℣ Host. 7 bñ qꝫ oēs decime 7 oblatōes q̄ fūt de pochia cedūt eccīe pochiali. Ex quo infero ego qꝫ si capella eēt īfra pochiā alicui⁹ eccīe oblatōes ibi fcē ñ cedūt capelle ſz eccīe pochiali. adduco tex. ꝑ locū a spāli i. c. ad audiētiā. el. i. j. de ec. edifi. Jnfert ēt do. An. qꝫ si fit oblatio imagini ōpicte i muro alicui⁹ pochie qꝫ tales oblatōes cedūt eccīe pochiali. 7 ita nō j. sup rubrica de pochi. 7 ita sepe i fcō iterrogat⁹ rñdi. 7 vt dixi bñ fac tex. i. d. c. ad audiētiā. 7 qō ibi dicā. nā si oblationes fcē capelle seu altari cedūt eccīe pochiali 7 nō ꝑsbytero capelle fort⁹ oblatōes fcē imagini q̄ ē depicta i muro ꝓximato. nā laic⁹ si ē capax bonꝝ iuriū spūaliū nec fūt domui ꝓuate ſz ob reuerētiā dei ad cultū diuinū. Administratōez aūt. bonꝝ spūaliū bz ꝑsbyt' pochie īfra pochiā suā. vt ℞ 7 i. d. c. ad audiētiā. qō. bñ nō qꝫ quotidie ō fcō accidit. 7 ꝑ ℞ ēt dici pōt qꝫ si celebrāti īfra eccīā alteri⁹ fūt oblatōes qꝫ tales oblatōes cedūt rectori eccīe 7 ñ celebrāti. ꝑ ℞ facit. c. requisisti. j. de testa. vbi relictū fcm̄ epo ab extraneo vī fcm̄ ꝓtēplatōe eccīe ita oblatōes fcē celebrāti videt fcē ituitu eccīe. nā oblatōes faciūt pochiani pp onera sacrōꝝ. ō ꝓſe. di. i. ois xpian⁹. cū gl. 7 vide qō nō. j. ō pochi. sup rubrica. Nō vlteri⁹ 7 tene mēti istū tex. qꝫ epūs cū ꝓſēsu capli sui ꝑ ipōere pēsionē eccīe abūdāti soluēdā ad sustētādā vitā religiosoꝝ. 7 sic hēs qꝫ ñ solū pp ſz ēt epūs pōt ipōere pēsionē eccīe. 7 itelligeq̄ ō tracta pēsiōe eccīa pōt ꝙgrue viuere alīs āt ñ bz discoopīr vnū altar vt aliō cooptiar. vt i. c. cū cāz ō ꝑbē. 7 vide qō dixi in. c. extirpāde. i fi. e. ti. vbi bon⁹ tex. Jn gl. i vbo ꝓstōne i fi. ꝓclusio ꝙ gl. ē lz multū videat dubitasse qꝫ qñq̄ gesimā seu cēteſimā ꝑt epūs ꝓferre absqz ꝓſēsu capli sui. 7 itellige i cāu. c. apl'ice. j. ō dōa. nā si vlt mōasteriū ꝓstruere ō nouo vl ecclīā sclārē facē rligiosā ꝑmittit ei a iure vt possit ꝑ dote donare qñq̄ gesimā partē suoꝝ redditū. Si vo ecclesiā añ ꝓstructā vult magnificare ꝑ suis sepulturis tunc pōt donare cēteſimā portōez. 7 hec lr̄a facit ꝑ opi. gl. nā exceptio dz esse de regula. vt nō. super rubrica de regu. iu. lib. vj. vñ cū papa faciat hic regulā vt epūs nō possit qñq̄ gesimā donare de reb⁹ ecclie sine volūtate capli sui. 7 excipiat donatiōnē isti⁹ qñq̄ gesime vl cēteſime ꝙ hec donatio pōt fieri sine ꝓſēsu ipsi⁹ capli. 7 hāc opi. tenuit Host. ℞ 7 i ſūma. eo. §. fine qs decipiat auctē iuris. xxiij. q. iij. q peccat. Pe. 7 Ab

bas ꝓ ꝯcordia opi. ⁊ iurid de qb⁹ ī gl. distinguūt q⁹ aut ep̄s vult de nouo ꝓstruere eccl̄iā vel eā reformare monasticis regul⁹ ⁊ dz hīe ꝓsensū capli. ꝓ ℔ vī rex. xij. q. ij. ī. c. si epūs. aut eccl̄iaz iā ꝓstructā ꝓ se vult dotare ⁊ tūc pōt sine ꝓsēsu capli ⁊ ita logt̄ ℔ ⁊ ī. c. bone rei. nā ℔ casu episcopus ē obligatus exquo ecclesiam construxit vt in. c. q⁹ ficut. j. de ec. edifi. ⁊ intellige qñ ep̄s ꝓstruxit ꝑius cū ꝓsensu capli q⁹ tūc obligatio ē orta r̄spectu vtriusq; . hec opi. plz Jo. an. ⁊ cōiter doc. se. Et rō hui⁹ distinctōis ē q⁹ ī ℔ vltīo casu alienatio ē necessaria iō nō ē necesse ꝑuare aliā solēnitatē sz ī ꝑ casu alienatio ē voluntaria cum non sit adhuc orta aliqua obligatio. Et ex hoc collige q⁹ vbi eminet alienatio ex necessitate iuris non est seruanda solennitas secus vbi est voluntaria licet emineat ꝓp necessitatē hoīuz. nā hic logt̄ tex. ō alienatōe ꝓp necessitatē religiosoz. sz q⁹ ē volūtaria quo ad ep̄z regrit ꝓsēsus capli. Sz dubitaf extra glo. nūqd ep̄s possit donare istā cētesimā vel qnq̄gesimā de reb⁹ eccl̄ie iferioris ⁊ mari me qñ vult magnificare eccl̄iaz ꝑ sepulturis suis. tz ℔ Inn. q⁹ ñ q⁹ iura loquūt ō reddit̄ib⁹ epi. vt. ī. d. c. bōe. ⁊. d. c. apli ce. ℣de. ꝓsuluit ꝯriū ī Aurinione vt refert Abbas ī qōe fci. Sz dic̄ Egi. q⁹ ℔ vī sibi extraneū. iste tex. optīe fac̄ ꝑ opi. ℣de. nā ℔ q̄rebaf de alienatōe rei iferioris ecclie ⁊ papa excipit casū donatōis qnq̄gesime ḡ illā pōt facere sine ꝓsensu capli sui sz q⁹ iura de hac mā loquēcia semp faciūt mētōez ō reddit̄ib⁹ epi nō extēdēt iura illa p hāc gñalitatē ⁊ exceptio hic posita itelligit gñaliter vt illā donatōez de redditibus suis possit facere sine ꝓsensu sui capli ⁊c.

e **Et si membra.** Ad ꝓcilia ꝑuincialia vocari debēt ⁊ admitti cathedraliū eccl̄iaz capl̄a. ℣dcia ps ponit q̄relā. scōa ꝑuidet ibi visū. Casus lr̄alis. Statutū fuit ī ꝓcilio gñali q⁹ hī ifra de accusatōib⁹ sic olim q⁹ metropolitani singulis annis debēt ꝑuinciale ꝓciliū celebrare: archiep̄s senonen̄. ⁊ suffraganei ei⁹ ad ꝓciliū illud ñ recipiebāt ꝑcuratores ⁊ nūcios cathedraliū eccl̄iaz vī capl̄a cathedraliū eccl̄iaz senon̄. ꝑuincie deposuerūt sup hoc corā. d. papa qōnez. Scribit papa archiepo ⁊ suffraganeis ei⁹ dicēs q⁹ capl̄a ꝑdicta ad huiusmōi ꝓcilia debeāt iuitari ⁊ eoz nūcij ad tractatū admitti ⁊ ꝑcipue sup his q̄ ꝓtingūt ipsa capl̄a: Et rō ē. q⁹ cū archiep̄s ⁊ epūs sint vnū corp⁹ cū capl̄is suis ⁊ ipsi caput: sine mēb̄ris suis talia vel alia nō debēt facere. Ber. Nō ꝑ q⁹ clerici iferiores necessario nō vocāf ad cōciliū ꝑuinciale. nā ℔ statuit spāle ī capl̄is eccl̄iaz cathedraliū qīmo Inno. multū vacillat ī. c. graue de ꝑben. nūqd de necessitate ista capl̄a sint vocāda ad cōciliū ꝑuinciale. sz ego tenui q⁹ sic ⁊ allegauī būc tex. q optīe ꝓbat vt ꝑz ꝑ vbū debeāt q⁹ regulr̄ ē necessariuū. vt dic̄ glo. nō. ī cle. attēdēres de sta. regu. sz pōdera bñ istū tex. q nō pōderaf ī ℔ ab aliquo q⁹ ista capl̄a solū admittūf ad tractatū nō dicit ad iudicādū vel ad decidēdū. vī puto q⁹ soli epi ī ℔ cōcilio sint iudices imo dubitaf de suffraganeis vt sint pori⁹ assessores ⁊ archiep̄s solus iudex. de quo dic vt nōt Inno. ī. c. graue. ⁊ ibi dixi. Et nō sine mīsterio tex. dic̄ ℔ q⁹ debēt iuitari. nā si necessario cōcurrerēt ad dispōnēdū nō solū iuitarēt sz cōpellerēt ad venēdū sicut ꝓpellūt epi. vt ꝓbaf ī. c. si ep̄s. ⁊. c. placuit. xviij. di. et nō istā cōsideratiōez q⁹ valet multū ad ꝑscrutādū nūqd clerici exīstes ī cōcilio gñali admittāf solū ad tractatū an admittāf ad ōcidēdū ⁊ ōbeāt cōpelli ad veniendū. Nō ibi ꝑcuratores eoz. q⁹ capl̄a pñt cōparere ī cōcilio ꝑ ꝑcuratores. ⁊ ℔ iō q⁹ defacili nō pñt ꝑ se cōpere. alij vo q necessario debēt itereſſe ⁊ nō detinēt ali quo ipedimēto debēt cōpere ꝑsonal̄r ⁊ nō ꝑ ꝑcuratores nisi i casū necessitatis. vt ꝓbaf ī. d. c. si ep̄s. ⁊. c. placuit. ⁊ sic nō q⁹ ex cā pōt qs cōpere ī cōcilio ꝑ ꝑcuratorē. ⁊ ꝓbaf in c. ad aplice ō re iud. li. vj. ⁊ q debeāt itereſſe ī isto cōcilio ꝑuinciali. ⁊ q ī synodo ep̄ali. vide ꝑ Inno. ī. d. c. graue. Nō vltīo ibi maxīe. q⁹ ēt ī negocijs nō ꝓtigētib⁹ capl̄a debēt admitti ad tractatū ꝓcilij. Et nō sēp glo. fi. ℔. q⁹ pōit tres casus ī qb⁹ laic⁹ admittūf ad ꝓcilia gñalia. ℣drim⁹ casus fi spāliter iuitēt ⁊ sic itellige glo. c. hadrian⁹. ⁊ nō bñ q⁹ ex ℔ po-

teris soluere ꝯriū mltoz iuriū. ī qb⁹ legit laicū fuisse admissū ad ꝓciliū vt itelligaf q⁹ spāliter fuerit iuitati nō de necessitate. Scōs casus si tractaf cā fidei. Tertio si tractaf de cā mrimoniali. q⁹ mrimōiū tāgit eos. Et ex ℔ vltīo casu posses eligere regulā gñalē. q⁹ vbicūq; ꝓ ꝓcilio tractarēt negocia tangētia ipsos laicos poterūt laici itereſſe ꝓcilio. Sed aduerte q⁹ Jo. an. multū restrigit ℔ dcm̄. dic̄. n. q⁹ ī istis casib⁹ exceptis laici admittūt vt audiāt ñ vt iudicēt vl̄ doceāt. arg. lrij. di. docēdus. Itē tz q⁹ ī istis casib⁹ nō sit necesse vocare laicos cū possint statuta ꝓcilij eis itimari ī ꝑdicatōib⁹. ⁊ dic̄ q⁹ qñ tractāt negocia eccl̄ie vel correctōes clericoz debēt laici excludi. ar. ī. c. messana de elec. ⁊ ī extraua. Bonifacij. viij. nō dz. q̄ vba sēp nō ī ꝓactica. ⁊ iquātū dic̄ Jo. an. q⁹ debēt admitti vt audiāt credo q⁹ admittāt vt ꝓsulāt ⁊ vt māz tractēt marie qñ sūt ꝑiti. hoc vī ꝓbari. xxxi. q. vj. ī. c. ad sedē. vbi papa vocauit iuristas laicos ⁊ canonistas ad defēsionē iuriū sup illo pūcto nō tm̄ vt audirēt sz vt cōsulerēt. ad idez tex: pulcher. ī. c. ad aplice de re iudi. li. vj. vbi papa pollicebaf se vocaturz ad cōciliū reges ⁊ ꝓncipes seculares ⁊ eccl̄iasticas ꝑsonas vt cū cōcilio ꝓcilij disponeret. vocat ergo laicos vt cōsulāt. nec ꝓnūc vlterius me extēdo dicet plenius in disputatione.

De bis que fiunt a ma. parte capituli. Rubrica

Cōtinuaf ad ꝑcedēcia ℔ ordie. Supra visū ē de bis q̄ fiunt a ꝑlato ⁊ capło. sz q⁹ q̄dā ꝓtinēt ad capl̄z tm̄ ī qb⁹ pagēdis sepe discordāt ⁊ dubitari pōt qd iuris merito subijcit ℔ rubrica. ⁊ nō ex hac ꝓuatōe ⁊ diuersitate tituloz q⁹ appellatōe capli ñ ꝓpe cōprehēdit ꝑlat⁹. ō quo vide qđ plen⁹ di xi. ī. c. p⁹ electōz ō ꝓcess. ꝑbē. merito segt̄ nigz. Nicola⁹.

Cum in cunctis. Ordinatio maioris ꝓtis capli ꝑ ꝯdictōez ⁊ appellatōz miorис partis nil rōnabile opponēcis ipediri nō dz. b. d. vl̄ clari⁹ fic. Jn vniuersitatib⁹ eccl̄iasticis ꝑualet regulr̄ qđ fit a maiori ꝑte nisi minor ps rōnabilr̄ ꝯdicat. ⁊ ꝑ ponit scīm repbēsibile. scōo ꝓuidet ꝑ statutū ibi quo circa. Casus lr̄alis. Jn q⁹ busdā eccl̄ijs minor ps cl̄icoz nō ꝑm rōnez sz ꝓpa volūtate pori⁹ ipediebat eccl̄iasticā ordinatōez qđ nimis graue ⁊ dignū erat repbēsione cū ī ordiatōib⁹ eccl̄iaz sēp debeat ꝑualere qđ a maiori ⁊ saniori ꝑte capli fuerit ordinatū. Jō qz statuit ꝓci. laterañ. vt nisi a pauciorib⁹ ⁊ iferioribus aliqd rōnabilr̄ obiectū fuerit ⁊ oñsū: ap. re. ꝑualeat ⁊ suū ꝓsequt̄ effectū qđ a maiōe ꝑte capli fuerit ordiatū: nō obstā. si aliqs dicat se in ramēto astrictū ad quādā eccl̄ie siue ꝓsuetudinē q⁹ nō sūt dicēda inramēta sz pori⁹ ꝓiuria siue temeraria iuramēta q̄ ī dānū eccl̄ie ⁊ ꝯ scōz patz veniūt ī istituta: ⁊ si aliqs ꝓsuetudines q̄ nec rōe iuuāt nec canonicis ꝓsonāt istitutis iurare ꝑsūpsit a ꝓceptōe dñici corpis donec pnāz egerit sit penit⁹ alien⁹. Ber. Nō ꝑ ibi plib⁹ ⁊ saniorib⁹. q̄ vba itez ī tex. repetunt q⁹ duo requrunt ad ℔ vt valeat gestū ī capło. ℣drio q⁹ maior ps decreuerit. Scōo q⁹ illa maior ps fit sanior. s. respectu ꝓfilij ⁊ māe subiecte. ō quo vide qđ nō. ī. c. eccl̄ie. el. ij. ⸗, de ele. Nō ibi frib⁹. q⁹ canonici ⁊ oēs collegiati pñt dici frēs. ⁊ oliz oēs xp̄iani appellabāt frēs q⁹ pp lauacz regnatōis. s. baptismatis oēs bñt vnū pīez. s. deum. sūt ḡ fratres ī xp̄o. xi. q. iij. ad mēsaz. ⁊ vsq; ad tps ꝓcilij nicen̄ oēs xp̄iani appellabant frēs vel discipli. ab illo cōcilio citra dicti sūt xp̄iani. vt ē tex. cū glo. ī. c. ij. xxij. di. ⁊ le. ⁊ nō. in actibus apostoloz. Tertio nō ibi non tam de ratione qz de ꝑpa volūtate ⁊c. significatū boz vboz cōmitto hic ꝑpe volūtati. denotāt. n. ꝑpaz volūtatē absolutā ⁊ liberaz nō regulatā rōne iō nō posset peti reductio ad arbitriū bōi viri. Et facit ꝑ statuto scholariū quo cauef q⁹ rector ī examine nō teneaf aliqd soluere collegio nisi ꝑut ꝑcesserit de sua ꝑpa volūtate. facit tex. ī. l. fideicōmissa. §. qz qz de leg. ij. ⁊ qđ nōt bar. ī extraua. ad repmēdā. Nō ibi obiectū fuerit ⁊ oñsuz. q⁹ ad ipedicdā ordinatōez maioris ꝑtis non

ſufficit aliqd rōnabile opponere ſz oz q; obiectuz oñdat ⁊ ꝓbet. et ex hoc nō a ꝯrio q; nō ſemp valet ordiatio maioris ptis. nā vn⁹ ſolus poſſet rōne mot⁹ ipedire ordinatōez to ti⁹ vniuerſitatis ⁊ appellare pōt ſi op⁹ ē ⁊ p ſupiorē illā ordinatōez retractari facere. ad ℔. xxxi. di. i. c. nicena. Nō ibi appellatōe remota. q; ſola appellatō iterpoſita i vniuerſitate p minorē ptē nō ipedit ordinatōez maioris ptis valet rñ appellatio i effectu ſi ē rōnabilis q; ꝓbata rōne appellādi caſſabiſ diſpoſitū p maiorē ptē. Nō ibi eccle ſue ꝓſuetudinē ⁊ c. q; canonici ſeu vniuerſitas pñt ex cā tollere ꝓſuetudinē eccle ēt iuratā. ⁊ i ℔ tene mēti iſtū tex. ⁊ vide glo. nō. i. c. i bis. xi. di. ⁊ idē dic Jo. an. ℔ i ſtatuto vt iuramētū quo ſingulares firmāt ſtatuta collegij vrgeat dūtaxat remanētibus ſtatutis ſed eis ſublatis p vniuerſitatē tollit iuramētū q; ſi iuramētū liget ſingulos ſingulr ꝓueniētes ſec⁹ aūt ſi ꝓueniūt collegialr tollēdo ſtatuta ⁊ ℔ vbū nō. ⁊ vide qō ple dixi i. c. dilecto. ſ. de ꝓbē. vide trī i ℔ glo. valde nō. i. c. cū nō deceat de elec. li. vj. q; dic q; ſi ſupior tollit ſtatutū vniuerſitatis iuratū nō faciēdo mētōez de iuramēto tenēt nihilomin⁹ illi de vniuerſitate ad obſuātiā iuramēti er quo iuramētū ē tale qō pōt ſuari ſine pcto vtputa ꝓcernēs cōmodū ſingulox ⁊ ℔ iō q; i dubio nō ē ꝓſumēdū ſupiorē voluiſſe tollere iuramētū. ⁊ ē vnū dcm ſatis mirabile vt ſtatuto ſublato remaneat iuramētū ei acceſſoriū. ſz vide motiua ꝑdicta i gl. Alteri⁹ nō. ex eo vbo ſm cōez itellectū q; nō valet ꝓſuetudo capli ēt iurata diſponēs vt oēs de capło debeāt ꝓcordare ⁊ q; alr nō valeat act⁹. nā talis ꝓſuetudo ē ꝓ vtilitates eccliax cū boies ſint faciles ad diſcordiā. vij. q. i. nec nouū. vñ ſepe ipediret vtilitas eccle ſi diſpoſitū a maiori pte ñ bīet effectū Et ex ℔ ifero q; i vniuerſitatib⁹ eccliaſticis nō valet ſtatutū nec ꝓſuetudo vt due ptes ad min⁹ debeāt ꝓcordare ſz ſem p ꝑualere oz diſpoſitū a maiori pte dūmō illa ps ſit ſanior. ꝓ hoc fac. c. lz i ſi. ſ. de elec. ⁊ vide tex. ⁊ glo. i. c. ſicut. eo. ti. li. vj. Nō ibi ſz poti⁹ piuria cēſent. vnā regulā i mā iuramēti q; oē iuramētū tēdēs ꝯ vtilitatē eccle nō ligat ſz poti⁹ cēſet piuriū. Et fac ꝓ bis rectorib⁹ ſecularib⁹ q; iurāt ſua re ſtatuta ciuitatis i qb⁹ ſūt aliq ꝯ libertatē eccliaſticā ⁊ vtilitatē ⁊ vide bo. tex. i. c. i. de iureu. li. vj. Et facit iſte tex. q; iuramētū ꝑlati tēdēs i dānū eccle nō ligat ēt ſi p aliū poſſet cōſuli eccle. de quo vide qō dixi. i. c. cū venſſent de iſti. ⁊ facit c. puenit de iureu. Nō i ſi. lr̄e q; temere iurāſ peccat mortaſr ⁊ oz ide agere penitētiā. de q; pnia vide tex. cū glo. xxij. q. iij. i. c. q; ſacra. ⁊ vide de effectu bui⁹ iuramenti temerarij qō nōt glo. i. c. florētinū. lxxxv. di. In glo. i vbo rōnabiliter ibi ſz maior ps ē illa. ⁊ vī glo. velle. q; ſanior ps ſit maior. qō ē ꝯ iſtū tex. q; regrit maiorē ⁊ ſaniorē ptē. vt i. c. q; pter de elec. dic g; q; lz minor ps poſſit ex ratione impedir ōcretū maioris ptis ñ tñ ꝑt aliqd diſpōere noīe tot⁹ vniuerſitatis niſi maior ps eēt puata pp delictū ſuū q; tūc ptās toti⁹ vniuerſitatis reſidet i nō delinquēt⁹. vt i. c. bone. ⁊ i. c. cū nobis. eo. ti. cū ſi. ⁊ c. gratū de poſtu. ꝑla. In gl. i vbo oñſuz ibi corā ſupiore. nō bñ gl. q; mior ps ꝯdicēs ñ teneāt ꝓbare corā maiori pte rōnē ſue ꝯdictōis qō exꝑſe volunt doc. tū q; maior ps ñ ē iudex. tū q; ē ſuſpecta mīori pti ꝯdicēti. adeaf g; ſupior ipſi⁹ corpis ſeu vniuerſitatis vel eligāt arbitri. ar. c. ſcō regris de appel. Et cadit ℔ qō ℔ tacta p doc. Nūqd ꝯdicēs teneāt appellare. vel nūqd nolēs ꝓſentire geſtis p maiorē ptē teneāt ꝯdicere. Inno. multa dicit ⁊ i effectu ponit regulā q; nō tenet⁹ qs appellare ſz ſatis ē ꝯdicere ſiue tractet de ꝓiudicio ſuo ſiue tertij vel ipſi⁹ vniuerſitatis. nā cū vniuerſitas ꝓcedit extraiudicialr nō trāſeūt huiſmodi geſta i rē iudicatā. vñ pōt qs ex ꝯdictōe ſola ꝓſeq corā ſupiore vt geſtū min⁹ rōnabiliter p maiorē ptē retractet ar. c. ꝓcertatōi de ap. li. vj. Aduertēdū tñ q; ſigs nō vult ꝓſentire oz exꝑſſe ꝯdicere alſ inuoluit pena ⁊ pctō ſic exꝑſſe ꝓſentiētes ſm Inno. qō ē ſinglr nō. Ex ℔ tñ bēs q; ēt i male geſtis tacēs i vniuerſitate bī ꝓ ꝓſentiēte cū ex offō ſuo teneāt ꝓſulere. ad ℔. l. ó etate. §. q tacuit. ff. ó iterro. acti. ⁊ vide qō dixi i. c. ij. ſ. ti. pri. ſup vlti. glo. pōt tñ minor ps appellare ſi vult ⁊ appellatio opabit multos effect⁹. de qbus ple dixi i. c. bone. ſ. de ap. ⁊ iter ceteros opabit q; iferiō a iudice ad quē ē appellatū nō poterit de illo negocio cognoſcere ar. i. c. vt noſtr de ap. Excipit Inno. vnū caſuz i quo tenet nolēs ꝓſentire appellare. ſ. qñ eligit p vniuerſitatē ad offm publicū aūcte ⁊ vtilitate alſ bī. p ꝓſēte ſi ē ſuppoſit⁹ illi vniuerſitati. vt i. l. noīatōes. ⁊ i. l. bi q. C. de ap. ⁊ vide rō nē diuerſitatis ple p Ei. i. d. l. bi q. In glo. i v. ꝓſtitutū. nō ex hac glo. iūcto tex. q; capl̄z pōt ſine ꝑlato facere ſtatutū. intellige vt ſaluet glo. qñ p ſtatutū nō mutat ſtat⁹ eccle ſz cōcernit dūtaxat ſcā ipſi⁹ capli alſ nō valet ſtatutū ſine ꝓſenſu ꝑlati. vide tex. ⁊ ibi ple p Inno. i. c. cū ꝓſuetudinis de ꝓſue. ⁊ vide bo. glo. i. c. ij. de v. ſi. li. vj. ⁊ dic q; ēt vniuerſitas iferi oz nō pōt facere ſtatutū i arduis ſine ꝓſenſu epi pp ꝓiūctionē q; ē iter epōz ⁊ eccliaz iferiorē. ita nō. voluit Inno. i. c. req ſilti i fi. de teſta. ⁊ i. c. cū acceſſiſſēt de ꝓſti. Nō ſcō q; in editōe ſtatuti fiēdi p vniuerſitatē oēs de vniuerſitate debēt eē ꝑntes. ita p aliquos ſolet allr iſta glo. ⁊ mordet ſz būc itellectū a pleriſq; q; iure nō ꝓbat iſta ſpālitas cū abſentes nō ſint vocādi. vt nōt glo. i. c. ij. de teſti. li. vj. q; ponit tres caſus ſpāles i qb⁹ abſentes ſūt vocādi. Sz nō q; iſta glo. ñ loqf ita gñalr ſicut ſolet allegari ſz reſtringit ſe qñ ſtatutū ꝓcernit ꝓiudiciū abſentiū. ⁊ i ℔ bñ nō. glo. q; i ꝓiudiciū abſentiū nō pñt pntes aliqd ſtatuere lz due ptes ſint pntes. ad ℔. c. cuz oēs de ꝓſti. pōt tñ ſaluari ꝑm⁹ gñat itellect⁹ glo. qñ ſtatutū ꝓcernit negocia multū ardua. nā quēadmodū vocāt i illis trib⁹ caſib⁹ exceptis pp grauitatē ꝓiudicij. ita dicēdū i oīb⁹ caſib⁹ ꝓſitibus ⁊ grauioīb⁹. nā cū illi tres excepti caſus nō ſint odioſi ſz fauorabiles debēt extēdi ex idētitate rōnis ꝓ ℔ vide tex. nō. i. c. cū dilecta de ꝓſir. vtili. vbi caſus except⁹ a regula extēdit ad aliū caſuz bñtē idēptitatē rōis. Et idē voluit glo. nō. iuris ciuil. i. l. i. C. de ꝓdi. ide. ⁊ ℔ ſēp ē nō. p extēſione illi⁹ glo. c. ij. vt facias regulā nō. q; i caſib⁹ multū arduis debēt vocari abſentes. qō ſētit Inn. i. c. ij. de no. ope. nū. ⁊ do. An. ℔. Sz nō illū tex. ⁊ illā glo. q; nō ſolet ad ℔ allari. Tertio nō ex hac glo. q; regr̄ i negocijs vniuerſitatis ad min⁹ debēt eē ꝑntes due ptes. Circa qō iſtāt ℔ doc. nā aliq antiq regrūt ſolū maiorē ptē. p iſtū tex. ⁊ p. l. qō maior ff. ad municipa. ſz Jo. an. iberet glo. ⁊ dic q; nō vocādi nō cōputāt i numero duax ptiū. de quo vide glo. i de. qō circa de elec. dic clari⁹ ⁊ lati⁹ q; ad validitatē act⁹ ad min⁹ due ptes vocādox ōbēt eē ꝑntes. ita itelligi oz. l. nlli. ⁊ l. plane ff. qō cuiuſq; vniuer. no. ⁊ ex illis duab⁹ ptib⁹ oz neceſſario maiorē ptē cōſentire. ita itellige iſtū tex. ⁊ d. l. qō maior. ex quo nō nō eē neceſſe ad validitatē act⁹ q; maior ps oīuz de vniuerſitate cōſētiat ſz ſuffic maiō ps box q; ſūt i vniuerſitate dūmō ꝑntes ꝓſtituāt duas ptes. nā due ptes repntāt totā vniuerſitatē vt i dictis iurib⁹. ⁊ i. l. iij. C. ó ōcre. ab ordi. fa. Dico tamen q; ſi aliqs de vniuerſitate fuerit contempt⁹ pōt ꝓſequendo ꝓēptū facere actū retractari qz plus obeſt ꝓēpt⁹ vni⁹ qz ꝯdictio multox. i. c. q; ſicut. ⁊. c. bone ó elec. ⁊ vide circa hoc qō dixi plene i. c. cū nobis. ⁊ in. c. in cauſis de elec. In glo. ſi. ibi reſtringēda ſunt. ad ℔ vide tex. i. c. i. de iureiur. li. vj. Et in ſi. glo. nō q; temere iurātes ſunt piuri. ſz dic q; ip̄ropē ſunt piuri vñ pp hoc nō priuātur bñficijs. ⁊ vide de bis vltimis vbi ſupra remiſi.

q **Vefuit.** Canonic⁹ nō iterdicit eccleſiā ſz hoc facere oz ep̄s cū capło. b. d. ⁊ ſcōa pars ibi fraternitati. Caſus ſrāliſ In eccliā claramōtēſi obſuabaf vt ſi aliqs parochian⁹ pēſionē debitā eccle nō ſolueret vel cleric⁹ aliqs delinqueret. aliqs ó canonicis ēt minim⁹ iterdicebat eccliā ſine ꝓſenſu capli ⁊ alioz canonicoz: q; finit ep̄s an hoc fieri deberet. Rñdet papa q; iterdictū i aliq eccla poſitū ſine cōſenſu epi ⁊ fratz ſuoz p aliquē de canonicis obſeruare nō oz nec ſuſtinere vt ab alijs obſuet. Sz ſi aliqs deliqrit ipe puniat qz peccata ſuos auctores tenere debēt: nec oz vlteri⁹ ꝓtrahi pena quā delictū fuerit i cōmittēte reptū. Ber.

Nō ꝑ ibi ex canonicis ēt minimis q; canonicoz qdā dicūtur minimi ⁊ p ꝓfis qdā maiores ſeu maximi. ⁊ pñt dici minimi reſpectu defect⁹ ſcie vel reſpectu dignitatis vel reſ/

pectu ordinis seu tpis receptōis. ⁊ ħ fac̄ ꝑ nō. i. c. eccl̄ia. el. ij. ſ. de elec. nā lz oēs sint canonici tñ ex ꝓdictus vor vni⁹ est potētiō ⁊ pderosio. vt i. c. dudū. el. i. ō elec. Nō scōo q⁹ ꝑticulares canonici ⁊ ēt totū capl̄z nō pſit sine epo subijcere eccl̄iā interdicto nec ēt inducere cessatōem a diuinis nisi aliud hēat ꝓsuetudo respectu capl̄i. vt i. c. si canonici de of. ordi. vj. ⁊ in. c. irrefragabili. in. §. excessus. ſ. eo. ti. nā capl̄z ex eo q⁹ nō hz iurisditōem i singulares canonicos licite pōt illā pscribere. vt i. d. §. excessus. ⁊ vide nō. dcm̄ Inno. i. c. i. de ma. ⁊ obe. vbi dicit q⁹ lz antiqor canonic⁹ hēat ꝓgregaſ capl̄z tñ nō pōt mulctare nō venictes lz reddat eos ꝓtumaces respectu vocis dāde qō nō. tota ergo iurisdit o ē i xpo explicaſ tñ cū capło qñqz habito ꝓsilio qñqz ꝓsensu. iuxta ea q̄ dixi. i. c. notuit. ſ. ti. pr. Idē dicim⁹ i cādialib⁹ vt iurisdictio sit penes papā sz cardinales dñr assistere pape ⁊ coadiutores in offō nec ardua explicat papa sine cardinalib⁹. ꝑ quo vide tex. i. c. ꝑ venerabilē q fil. sint legi. ⁊ i. c. fūdamenta de elec. li. vj. vide Jo. mo. in. c. sſ eo ō here. li. vj. ⁊ qō nō. Archi. post Lau. xv. q. i. sunt qdā. vbi ponit mirabile dcm̄ q⁹ papa nō pōt ꝓdere legē vsq; sine cardinalibus sup̄ statu orbis. sz vide qō plene dicta i iurib⁹ ꝑalle. Nō ibi cū pcā suos auctores ⁊ c. nā quotidie allegaſ ⁊ i effectu ponit regula q⁹ ꝑ delicto vni⁹ nō dz regi alius puniri. de quo tñ vide glo. nō. i. q. iiij. in summa. ⁊ xxiiij. q. iij. in summa. Ultrio nō aliā regulā i fi. lre q⁹ delictū nō ē seueri⁹ iudicādū q̄z ex poscat criminis q̄litas. dic q⁹ nec ēt remissi⁹. xxiiij. q. i. non afferam⁹. ⁊ bo. tex. i. l. respiciēdū. ff. de penis. Ulterius pōt nōri q⁹ supior nō dz pati vt gestū a nō suo iudice obseruet ꝑ subditos suos. ad ħ qd le. ⁊ nō. maxime ꝑ Inno. i. c. oliz. el. iij. de resti. spo. In glo. i. ibi idest tue iurisditōi subiectā. glo. hāc exponez forte facit metu q̄rij q⁹ eccl̄ia non dz ee in dñio alicui⁹ quēadmodū cetere res sacre vel religiose. l. intātū. ff. de rer diui. ⁊. ſ. de pbē. c. ratio. ⁊ istud ꝓnomē tuū denotat dñuz. viij. di. quo iure. ⁊ i. l. qnt⁹. ff. ō au. ⁊ ar. leg. voluit ergo glo. q⁹ eccl̄ia nō dz ee ꝑlati lz sit subiecta iurisditōi ꝑlati sz dic q⁹ lz expositio glo. ꝓcedat capiēdo stricte illud ꝓnomē tuū tñ large pōt plat⁹ dicere eccl̄iaz ee suā rōne iuris qō hz i ea. vt ē tex. in. c. si tibi abbti de pbē. li. vj. facit. l. q tabernas de ꝓben. emp. facit qō nōt Inno. in. c. ex aīata. de iudi. nō tñ glo. ꝑ ꝓprio mō loquēdi tñ sustinet libellus ⁊ q̄libet scriptura i q̄ ꝑlatus asserit eccl̄iam ee suam.

In ea. glo. ibi hz ins epale. vult ergo glo. q⁹ canonicus pōt qñqz hīe ius epale in eccl̄ia sz ñ declarat seipaz. Vbi. itelligit qñ canonic⁹ hz eccl̄iaz parochialē annexā pbende. tūc. n. cū hēat parochianos subditos pōt ex cā eccl̄iam subijcere interdicto. nā hoc ptinet ad curā alle. c. dudū el. ij. de elec. ⁊ ita cū ħ dcō trāseūt doc. sz nō credo q⁹ ꝑpe capiēdo interdictum presbyter parochialis possit subijcere eccl̄iā interdicto. q⁹ ħ ē iurisditōis ⁊ lz rector eccl̄ie hēat iurisditionē i foro penitētie nō tñ in foro ptētioso. sz forte glo. vult se q opi. quorūdā q tenuerūt i. c. si sacerdos de of. ordi. q⁹ rector parochie pōt excōicare parochianos ⁊ sic pari rōne interdicere eccl̄iaz. Ego nō puto aliqō istor dictor vex. ⁊ vide qō dixi i. d. c. si sacerdos. ⁊ plene i repetitōe. c. siqs ꝯ clericū de foro cōpe. credo tñ q⁹ ex cā pōt cessare a diuinis. puta si parochian⁹ nō vellet sibi soluere decimas seu oblatōes alis debitas. vide qō nō. de ꝓse. di. i. ois xpian⁹. ⁊. c. ex parte de resti. spo. Scōo pōt glo. itelligi q⁹ canonicus pōt hīe ius epale. ſ. rōne ꝓscriptōis. dicit tñ Inno. q⁹ lz ꝓsuetudo vel ꝓscriptio possit dare canonico iurisditōez ⁊ ꝑ ꝓnis ptātē interdicēdi eccl̄iaz vt i. c. cū ꝓpter de foro cōpe. nō tñ pōt sine iurisditōe dare ptātē canonico interdicēdi eccl̄iaz. q⁹ cū sine iurisditōe nō hēat subditos irrōnabile ēt q⁹ posset eccl̄iā subijcere interdicto qō nō. q⁹ idē ē dicēdū in ptāte excōicādi vt sine iurisditiōe non possit prescribi potestas excōicādi vel sine aliq̄ ꝓrogatiua i alios. sz hñs dignitatē vel ꝓrogatiuā i aliquos. vt ē capl̄z archidiacon⁹ vel ꝓpositus bñ pōt ꝓscribere ptātē excōicandi. vt nō. i. d. c. cū ꝓpter. ⁊ vide Jo. an. in. c. auaricie de elec. li. vj. in nouella. Et i fi. glo. aduerte q⁹ glo. vī sibi ꝯdicere. nā i ꝑma parte sentit q⁹ ꝑ delicto vni⁹ posset eccl̄ia subijci interdicto. sz in scōa parte sentit ꝓuū nisi deliquēs sit dñs terre. Et credo q⁹ glo. voluit ħ ꝯdicere opi. Lau. q tenuit ꝑmā partē. ⁊ q̄z doc. trāseāt tñ iste tex. pōt adduci ꝑ ⁊ ꝯ. nā q̄tenus lra ꝓbat interdictū positū sine ꝓsensu epi ⁊ capl̄i vī approbare q⁹ si iteruenisset ꝓsensus istor interdictū tenuisset lz ꝑ delicto vni⁹ tm̄. Sed i v̄. sz ⁊ siqs. sentit ꝓuū dū dicit pctā debere tenere suos auctores puto q⁹ ꝑ graui delicto de quo nō pōt leuiter hīi satisfactio pōt eccl̄ia subijci interdicto vt supior i ducat ad iustitiā faciēdā. ad ħ. c. ex parte. el. i. de v̄. sig. ⁊. c. dilect⁹ ō ap. ⁊. c. si canonici ꝑalle. honesti⁹ tñ ēt pon⁹ cessare a diuinis q̄z ponere interdictū. ſ. ꝑ leui cā vel qñ pōt hīi alia via satisfactio ꝓcedat vltimū dictū glo. In glo. i v̄. deliq̄rit ibi in pena spūali. hoc nō ē indistincte vex sz ꝓcedit quo ad penā eternā. de q̄ intelligit illa auctoritas euāgelica. Filius nō portabit inigtatē patris ⁊ c. ⁊ idē in excōicatōe. nā nō fert nisi ꝑ pter ꝓtumaciā ꝑpaz q⁹ excōicatio separat a deo. vñ nisi qs separet se a deo pp. ꝑpriū peccatū nō pōt separi ab alio ēt a papa. vt i. c. cū eterni de re iu. li. vj. ⁊ i. c. a nobis de sen. ex. sz in interdicto lz sit pena spūalis qñqz punit⁹ vn⁹ ꝑ alio. vt i. c. nō ē de spō. Et ē rō q⁹ illa pena ñ afficit aīaz sz tñ puat corpus. de quo vide glo. quā supi⁹ alle. Dic ēt doc. q̄rit Nūqd epūs teneaſ seruare interdictū latū ab bīte als ptātē Et in effectu dicit q⁹ sic. si ē spāle. i. respectu certe eccl̄e. ꝑ ħ tex. in. c. dilect⁹ de ap. ⁊ vide hoc latius p io. an. in gñali secus pp. c. q⁹ nōnullis de pūil. vbi ponit spāle pūlegiū epi scopor respectu interdicti gñalis. ⁊ de gñali interdicto intelligit io. an. in. c. fi. de sen. excō. li. vj. quod nota ⁊ dic plenius vt ibi nota.

e x ore sedeñ.

Cōis ordinatio eccl̄ie ꝓ tradictōem ⁊ appellatiōem eius cui⁹ nō iteresse impediri non dz. b. d. quo ad ti. In ꝑma parte ponit factū. in scōa decisio ibi q⁹ vō.

Casus lr̄alis. Pater cuiusdā canonici augustēn. B. nomine accedēs ad. d. papā ipetrauit ab eo lr̄as ad decanū ⁊ capl̄z augustēn: qb⁹ decano ⁊ capło mādabat vt dcz. B. filiū suū i fra spaciū vni⁹ mēsis eligerēt ⁊ assumerēt i ꝑpositū ⁊ i signū iuestiture sibi annulū aureū destinauit executori b⁹ sup ħ ꝓputatis. executores capl̄z monuerūt vt mādatū aplicū adimplēt: capl̄z lz lr̄as r̄cepisset: audito q⁹ cū. E. quōdā ꝑpositⁿ ipor ēt electⁿ ⁊ ꝓfirmatⁿ i ep̄z brixien. infra tminū i quo debebāt executorib⁹ rndere. b. tūc eor decanū in ꝑpositū elegerūt: cui dict⁹. B. reuerētiā exhibuit tāq̄z ꝑposito. tādē ille. b. mortu⁹ fuit. eo mortuo capl̄m stari elegit in ꝑpositū istū cui papa scribit dcō. B. appellāte p⁹ ne ad aliquā electōez ꝓcederēt cū ad ip̄z dcā ꝑpositura spectaret: ⁊ sic orta fuit ꝓtroversia iter ipsū. B. ⁊ istū ꝑpositū. ōlata fuit cā ad celestinū papā: corā quo pl̄a obiecta fuerūt ꝯ istū. b. ita q⁹ celestin⁹ cassauit iuestiturā de ipso. b. ad vltimū delata ē iter cā ista ad. d. papā Inno. corā quo ista ⁊ alia allata fuerūt. papa v̄o ita sup ħ durit statuēdū q⁹ ꝓstitit ei q⁹ ꝑfat⁹ b. nō fuit iuestit⁹ de dcā ꝑpositura q̄cuis mādatū fuisset vt de ea iuestiret ⁊ si ēt iuestit⁹ fuisset: illa iuestitura cassata fuit ꝑ celesti. ⁊ si ēt cassata nō fuisset tñ ꝑ ħ q⁹ dcō. b. reuerētiā exhibuit tāq̄z ꝑposito iuri suo r̄nūciasse vī. pa. ꝓsiderās q⁹ ipse. b. appellare nō poterat vt ꝑ appellatōez ipsi⁹ ordinatōez eccl̄ie impediret. ⁊ itelligēs q⁹ a maiori pte capli elect⁹ fuit iste i ꝑpositū electōez aucte aplica ꝓfirmauit p̄fato. b. sup ꝑpositura filētiū iponēs. Ber. Nō ꝑ ibi pī eiusdē q⁹ pī pōt ꝑ filio impetrare lr̄as ad bñficiū ēt sine mādato ⁊ idē dic i quolz extraneo. vt i glo. nō. c. ad aures. ⁊. c. nōnulli de rescrip. sic dicim⁹ q⁹ pī bñs inspīonat⁹ i eccl̄ia pōt pñtare filiū alis idoneū. vt dic glo. nō. q̄ cōiter tenet ⁊ ibi ꝑ Inn. i. c. q⁹ clerici de iurepa. Scōo nō ibi spaciū mēsis. q⁹ ex mandato pape pōt tps ad eligēdū ꝑfrū artari ⁊ ptās restringi ad electōez vni⁹ tm̄ vñ pōt papa qō ñ valet efficere ꝓsuetudo. nā ñ pōt iduci ꝓsuetudo vt electores eligāt certū q⁹ tollit libertas eligēdi. vt i. c. cū terra de elec. ⁊ tm̄ mādatū pape valet nec minus dz electio. Tertio nō pro cōsuetudine q̄ seruat i iuestitura bñficij. pōt. n. fieri ꝑ imissionē anuli ⁊ for

te ob hoc emanauit ꝓsuetudo vt in doctoratu dec̃ anul⁹ no uello doctori ī signū. ſ. iueſtiture ſcie. ⁊ ſolet allegari i ſmonib⁹. hic tñ nō fuit dat⁹ anul⁹ ſz miſſus. forte. n. erat tūc cō ſuetudo vt mitteret ꝑ iueſtiēdo. Quarto nō ibi reuerentiā exhibuit ⁊ tene mēti ſemp iſtū tex. qz ē valde ſingularis q; ſi p̄tēdēs hīe ius ī aliq̄ dignitate vl officio exhibz reuerē tiā intruſo tāq̄z legitime ꝓſtituto in illa dignitate vel officio vī tacite renūciare iuri ſuo. ⁊ iō cauti ꝓcuratores ī libello ⁊ alijs ſcripturis nunquam dicunt illum eſſe prelatum ſed q; aſſerit ſe prelatum. Ultimo nota q; non valet eius appellatio cuius non intereſt. concor. c. cum inter de elec. ⁊. lj. q. vj. nō ſolēt vbi de hoc. Jn glo. ſup vbo ⁊ ſi mādatū ibi nō efficit qs poſſeſſor. dic q; ꝟ nō iteruenit iueſtitura. vt pz ī lra. Et an ⁊ qñ ſine actu copali acgrat poſſio. ibi dixi ⁊ ī. c. auctē de iſti. ⁊ p Jo. an. ī. c. trāſmiſſā de elec. Et ī ſi. glo. aduerte qz ꝟ ē fortior caſus q̄z ī. c. dilect⁹. qz papa dedit ꝟ executorē vñ ō mā dic vt ī. c. ſi ſoli. ⁊. c. ſi caplō ō ꝓceſ. p̄bē. li. vj. ⁊ ꝑſuppoſito q; p̄poſitura fuiſſet affecta, ꝑ iſto bñficio nihilomin⁹ renūciauit ipſe iuri ſuo exhibendo reuerētiā aduerſario tāq̄z p̄poſito. Jn glo. penul. ibi berēn⁹. §. vlt. glo. ꝑ ꝟis alīat illā. l. ⁊. c. dilecto de p̄bē. q̄ paz faciūt. naz ī. l. berēn⁹. ſolū dī q; pceptio ſalarij nō facit quē decurionē ſz electio legitima. ſz tu dic q; reuerētia exhibita ītruſo non facit illū p̄latū. ſz pōderat quo ad excludēdū iſtū bñficiatū c. dilecto. ēt nō ob. qz nō poterat exp̄ſſe ibi ep̄us ꝓſentire vt duo bērēt vnā p̄bēdā ita nec tacite. Jn ea. glo. ibi lz exp̄ſſe nō valeret. nō mirabilē glo. q; pōt qs tacite renūciare bſi ficio ſuo ſine licētia ſupioris nō āt exp̄ſſe. ſz ꝟ dēm ſalua reuerētia glo. nō ē vez qz regulr plus opat ꝓſensus exp̄ſſus q̄z tacit⁹ cū ille ſit fortior. vt ī regula is q tacet. li. vj. ⁊ nō. in c. dilecti de co. cōpe. ⁊ ꝑ hoc qō notāt doc. ī. c. de multa de p̄bē. vbi dñt q; lz tacite īducat renūciatio p̄mi bñficij p acceptatōez ſcōi tñ ſupior p̄mi pōt reuocare illū ad p̄mū bñficiū qz nō potuit ſine ꝓſenſu ſuo dimittere bñficiū. Ad iſtuz tex. dñt qdā q; loqt ō iure ad rē cui pōt renūciari ſine ꝓſenſu ſupioris. hec ſolo ē va ī ſe ⁊ ꝑbat ī. cle. gr̃e de reſcrip. ſed nō ē bona ad iſtū tex. qz tex. hic dicit q; ēt ſi fuiſſet iueſtit⁹. ⁊ ſic habuiſſet ius ī re tñ illi iuri renūciauit exhibēdo illi reuerētiā. ⁊ iō pōt ſolui ꝟiū alr q; quēadmodū ſufficit tacit⁹ cōſenſus renūciatis vt hic qō ē nō. ita ſufficit tacit⁹ ꝓſenſus ſupioris ī acceptādo renūciatōez. vñ exquo ſupior nō ꝺixit vī tacite acceptaſſe. ⁊ ſic pōt ītelligi iſte tex. ⁊ in ꝟ ponit dcz nō. iſte tex. ⁊ limitat illud. c. admonet. ⁊ ī. c. q; in dubijs de renū. Sz ꝛ tex. opp. nā p electōez ⁊ ꝓfirmatōez ad ep̄atū nō vacauit p̄poſitura. vt in. c. cū in cūctis de elec. q̄ alio reſpectu nō valuit electio. So. dicit Jo. q; forte ille elect⁹ renūciauit p̄poſiture tm̄. Nūqd aūt ſufficiat ei⁹ ꝓſenſus ſine renūciatōe. dicit q; ſi ꝓſenſit collatori valet qz vī tacite renūciare. ⁊ ſic pōt ītelligi ſm eū. c. bñficiū de regula. li. vj. ſed ſi ꝓſentit ſolū electoribus nō valet electio qz nō pōt renūciare bñficio ī manib⁹ electoz dūtaxat ſz regrit ꝓſenſus ſupioris q; hz ꝓfirmare. vt ī. d. c. admonet. Ego dicerē quo ad caſum hui⁹. c. ſufficere q; fiat in manib⁹ electoz qz in fauorez electi dūtaxat ē introductū vt nō vacēt bñficia ſua añ ꝓfectatōez. vt ī. c. cū ī cūctis de elec. huic aūt fauori pōt renūciari ar. i. c. ad aplicaz de regula.

e x parte.

Prelat⁹ cū maiori pte capli ꝛ dicente minori ſtatuere pōt q; ad neceſſariā reparatōez fabrice qlibet canonicus ꝓferre teneat. h. d. Cōis diuiſio. ſcōa ibi ſtatuimus. Caſus lr̃alis. Archiep̄s rothomagen̄. eccl̃ie cuz fabrica eccleſie ſue reſtauratōe idigeret: habuit tractatū cū fratrib⁹ ſuis vt qlibz eoz cū ipſo archiepo aliquā portiōez reddituū ſuoz tā pio ⁊ neceſſario opi ōputaret. qō ipſi facere noluerūt: vñ ipe ſignificauit ꝟ dño pape: ſup ꝟ ſtatuit papa vt ſi aliq ꝺixerit ſtatutis ip̄i⁹ archiep̄i ⁊ maioris p̄tis cap̄li ⁊ ſanioris obtineat ſnīa plurimoz. Ber. Nō ꝑ ibi tractatū. q; ad eē tractat⁹ neceſſario nō ꝓcurrit ꝓſenſus deliberatus. ⁊ facit ꝑ bis q̄ dixi ī. c. tua. ſ. ti. i. hic. n. ep̄s ⁊ canonici habuerūt tractatū de hac re non tamen aliquid deliberauerunt. Secundo nō q; ad op⁹ plūs pōt ep̄s cū maiori p̄te capli obligare certā partē reddituū cānicoz lz pars minor ꝓdicat. Et facit tex. iſte ī ar. vt ep̄us ⁊ maior pars capli poſſit ſtatuere vt qſqz debeat ꝓferre ad ſubuētōez ſcholaris paupis docil'ernis in ſtudio. facit ēt in ar. c. ſup ſpecula. j. de magiſ. Tertio nō ibi maioris ⁊ ſanioris ꝛc̄. q; nō ſufficit ad validitatē ſtatuti q; ep̄s bēat ſecū aliquos ex canonicis ſz dz ad min⁹ ſecū hīe maiorē partē ⁊ ſanioꝛē. Nō q̄rto tex. valde nō. ⁊ q̄ ſi ſingularē ī mā ſua q; ſup redditib⁹ p̄tinētibus ad canonicos vt ad ſingulos valet ſtatutū a maiori parte. Cōtra ꝟ opp. de. l. p fundū. ff. de ſerui. ru. p̄dior. Jtē de regla ī re, cōi de reg. iu. li. vj. vbi pz q; in re etiaz cōi plūbus vt ſingulis vn⁹ ſolus pōt ipedire diſpōez maioris p̄tis circa ipſaz rē. nā vt dī ī. l. p fūdū. ſi tu ⁊ ego bēm⁹ fundū cōem nō potes ꝓſtituere alicui ſuiturē in fundo niſi ego ꝓſentiā. nec ſufficit maior pars ſi p̄les eſſem⁹ dñi. fortius ḡ in caſu huius. c. nō debuit ſufficere maior pars cū reddit⁹ canonicoz eēnt ſeparati ⁊ qlibet ſingl̄r cogniſceret fruct⁹ ſuos. So. metu ꝟiij vt arbitror dixit Anc. q; boc ꝓceſſit ex approbatōe pape alſ ꝓcederet ꝟiū. ſz ſm hanc opi. Ain. de nihilo ſeruiret bodie hec decre. vñ fruſtra fuiſſz poſita in hoc volumine ꝓ id qō habeē. ſ. in ꝓemio. Jn ꝟ Jnn. dat aliā ſo. valde nō. dicēs ꝟiū ꝓcedere qñ reddit⁹ p̄tinerēt ad ſingulos iure ꝓpo ſz hic p̄tinebāt iure eccl̃ie. nā redit⁹ canonici ſūt eccl̃ie lz deputent ſingl̄r ꝑ eoz ſuſtētatōe. Et ex ꝟ dco bēs plura nō. ſ. primo q; regla cōis q̄ cauet q; diſpoſitū a minori parte vniuerſitatis dz p̄ualere hz locū non ſolū qñ maior ps diſponit de bonis collegij vt. in. c. i. ſ. ceti. ſed ēt cum diſponat de bonis ſpectantibus ad ſingulos iure tñ collegij. iſte tñ tex. loqt cū decretū fit ꝑ ope pio ⁊ neceſſario. vnde crederē q; ſi ꝟ vltimo caſu vellet maior pars diſpōere ceſſante neceſſitate vel vtilitate collegij ſeu pia ⁊ neceſſaria cā q; maior ps ñ poſſz diſponere ī p̄iudiciū minoris p̄tis. ꝑ quo vide glo. nō. ī. c. cū oēs de ꝓſti. ī glo. i. ī fi. ⁊ qō nō. Jo. an. in regula qō oēs tāgit. li. vj. in mercu. vñ dicerez q; maior ps collegij nō poſſet facere gr̃az alicui ꝓdicēte minori p̄te de redditib⁹ q ꝓueniūt ad ſingulos iure collegij. ⁊ opt. facit iſte tex. dū fūdat ſe ſup cā pia ⁊ neceſſaria qō bñ nō. qz multi trāſeūt ſumpt̄r cū regula gñali qō maior ps fac ſz illa regula vt p̄dixi hz locū ī caſu p̄dicto. Scōo nō ex dictis Jnno. q; maior ps vniuerſitatis nō pōt obligare bona ſpectātia ad minorē p̄tē ēt ꝑ ope pio ⁊ neceſſario exquo bona illa p̄tinēt ad illos iure ꝓpo ⁊ nō iure collegij. Ratio manifeſta ē qz maior ps collegij nō hz iuriſdictōez ī minorē p̄tē ⁊ iō nō pōt p ſtatutū ſuū obligare p̄ſonas minoris p̄tis vel eoz p̄timoniū. vide Jnno. q boc apti⁹ voluit ī. c. ex pte ſ. de ꝓſue. ⁊ glo. iuris ciuilis ī. l. ij. C. q̄ ſit lon. ꝓſue. Aliud ē qñ maior ps diſponit ſup bonis collegij qz cū maior pars ceſſeat tota vniuerſitas vt ſup vī diſpoſuiſſe de reb⁹ ꝑ̄is cū bona collegij ſint ꝑ̄a ipſi⁹ corpis ficti ⁊ nō ſinguloz ō collegio. xij. q. ij. q manumittit. dicēdū tñ q; vbi obligata eſſet vniuerſitas ⁊ nō hz vñ ſatiſfaciat ō bonis cōib⁹ q; tē poſſit ſingulis ꝓponere collectā ⁊ ad ꝟ p̄t cogi p ſupioꝛē vt habeāt vñ ſoluāt. ſic ītellige glo. ī. l. i. ff. q; cuiuſq; vniuer. no. Et de mō ꝓponēdi collectā ſingulis vtz dz ꝓponi ſm quantitatē p̄timonij an ꝑ capite. ī. vt qſqz eq̄liter ꝓtribuat nō habito reſpectu ad vires p̄timonij. vide qō nōt Jnno. ī. c. grave de ſen. excō. lati⁹ p Bar. ī. l. iiij. §. actor. ff. de re iudi. d. An. referēdo p̄us p̄al. dcm̄ Jnn. dic q; maior ps potuit ꝟ disponere iuita mīoꝛ pte qz ad vſū deſtinatū diſpōebat ſeu deputabat illas portiones ſinguloz reddituū. nā cū bona canonicoz ſint ōſtiata ad fabricā eccl̃ie ī defectū ñ ſuit neceſſe vt cōcurreret cōſenſus ſinguloz. ꝑ ꝟ fac tex. ī. l. ſabin⁹. ff. cōi diui. ⁊ qō nōt glo. ī. c. cū oēs de cōſti. Aduerte qz ꝟ dcz nimis reſtringit hūc tex. nā ſeqret q; ad aliū vſuz pium nō ꝓcederet diſpoſitio maioris partis ſup iuribus ſeu redditibus ſpectantibus ad ſingulos iure collegij. Jtē contra boc dictuz facit qz debuiſſet ſufficere diſpoſitio ſolius epiſcopi. Item contraria loquuntur in re communi ſz nos ꝟ loquimur in redditibus ſingularibus. ⁊ intelligerē iſtū tex. qñ ca

nonici vltra cõmoditatem eoꝝ nõ ꝓſit ꝓferre ad fabricã niſi parce viuẽdo. nã ſi aliqd ſupeſt vltra eoꝝ cõmoditatẽ credo q; ſolus eps poſſit eos cõpellere ad deputãdũ ſupflua ad fabricã neceſſariã. p. c. de bis. ꝛ qõ ibi nõ. de eccle. edifi. ꝛ p doc. ī. c. i. e. ti. ꝛ vide Jo. an. in. c. ſi ꝓpter tua debita de reſcrip. li. vj. ꝛ tex. xvj. q. i. ſi monach⁹ qꝛ in obligatõe iuris nõ ẽ neceſſe bñ ꝓſensum obligãtis qꝛ in neceſſitatib⁹ nemo liberalis exiſtit. vt in. l. rẽ legatã. ff. de adimẽ. lega.

Ut eccleſia. beneficia ſine diminutõe ꝓferantur.

Supra viſum ẽ de collatõibus beneficioꝝ fiendis taꝝ a plato cũ ꝓſenſu capli q̃ ab ipo caplo tñ. verũtñ qꝛ bñficia ipſa debẽt ꝓferri ſine dinutõe merito ſubijcit iſta rubrica.

T noſtrum. Rubꝝ ſufficit ꝓ ſummario. vt ſum ma ſic ſm Abba. Occulta collatio bñficij ly ſit ſuſpecta bñ valet dũmõ alias legitĩe facta ꝓbet. h. d. ꝛ ẽ caſus nõ. nõ tñ fac ad ti. nec oẽs indiſtincte hoc tenẽt ſed maior pars ꝓcludit cũ h ſummario vt. j. diceb. Diuidit in q̃tor partes. Primo aſſignat papa cãz ſue rñſionis. ſcõo ibi cũ enim ꝓceſſus papalis excuſatio ꝛ ad obiecta rñſio. tertio ar chipi incõuincibilis reꝓbẽſio ibi oĩbus. quarto caute ꝛ neceſſitate inſtructõis ꝓuiſio ibi vñ credim⁹. Et pone caſum in terminis vt in gl. i. ſup ẏbo vt noſtꝝ. Nõ p ex ꝓncipio q; iudiciũ boĩs dꝫ ad ſui iuſticiã eẽ ꝓforme iudicio diuino. vnde etiam papa non poteſt diſponere id quod deus non diſponeret. ꝛ pro hoc vide tex. in. c. a nobis. ij. j. de ſenten. excommunicatio. Scõo nõ regulã q; ſine accuſatore qs nõ dꝫ dãnari. vñ Joan. xviij. c. Mulier qs te accuſat ꝛc̃.

Tertio nota q; depoſitões teſtiũ nõ valẽt ſi tela iudicij ñ ꝓceſſit. Nõ q̃rto q; actore nõ ꝓbãte reus nõ cõpellitur aliqd ꝓbare. ꝛ ſic facit q; ẽt iurare nõ teneat. Nõ qnto ī eo q; papa ſe excuſat q; ignominia iudicis ẽ nõ ſeruare ẽbi tũ ordinem ꝓceſſus iudicialis. Et facit hec littera ī ar. q; iudex nõ poſſit eẽ teſtis coꝝã iudice ad quem ſi dubitat de rectitudine ꝓceſſus qꝛ ſemp deponeret ꝓ ordine obſeruato vt euitaret verecũdiam ſuã. Nõ. vj. in. ẏ. porro. q; collatio bñficij occulta ẽ ſuſpecta. Ex quo clare inferẽ q; non eſt nulla alꝫ fruſtra h papa mãdaſſet ꝓbari q; mõ cãonico ꝛc̃. qꝛ cũ teſtes faterẽtur q; collatio eẽt occulta potuiſſet papa ī mediate ꝓferre alteri ſi collatio nõ tenuiſſet ꝓpter clãdeſtinatõ nẽ. Nõ ſeptimo q; vbi collatio ẽ fcã palaꝝ ꝓſumit ꝓ ido neitate ꝓſone ꝛ aſſerẽti ẏriũ incumbit onus ꝓbãdi. Nõ octauo bo. tex. q; lapſo tpe ꝓfixo ad ꝓferẽdũ bñficiũ põt is ad quẽ fit deuolutio imediate ꝓferre. nec tenet reqrere primũ collatorẽ ꝛ cõputat tps a die vacatõis bñficij. Nota nono ibi cãm ꝛ occaſionẽ dẽiam inter hec duo. aliud ẽ cã aliud occaſio. Et aduerte qꝛ occaſio aliqñ capit in malã partẽ ſ. ꝓ excuſatõe friuola. vt ꝓbat in. c. ſolite de ma. ꝛ obe. qñ q̃ capit in bonã partem vt hic. ꝛ credo q; capiat h ꝓ cauſa impulſiua. ꝛ cã capiat ꝓ cã finali qꝛ papa nõ allegaſſet contra ſe. Nõ decimo ibi nõ tã ex plenitudine ptãtis ꝛc̃. q; plenitudo ptãtis pape ẽ ſupra debitũ officij papalis. ꝛ vñ in h iſta lra mirabilis ſz põt intelligi de debito officio. ſ. legibus humanis ordinato. ꝛ dꝫ debitũ qꝛ iuſtũ ꝛ honeſtũ ẽ ꝑncipi ſeruare legẽ ſuã. vt. l. digna vox. C. de legi. ꝛ. c. iuſtũ. ix. diſ. ſz ex plenitudine ptãtis nõ tenet illas leges ſeruare qꝛ ꝓnceps ẽ ſolutus legibus ſuis ꝛ ẽt ꝑdeceſſoꝝ. vt in. c. innotuit de elec. ꝛ. c. ſignificaſti. e. ti. ꝛ. c. ꝓpoſuit. de ꝓceſ. ꝓben. ꝛ. l. ꝓnceps. ff. ō legi. Et nõ papã bñe plẽitudinẽ ptãtis. ſi plẽitudinẽ q̃ null⁹ ſup eũ ad h. c. lz ī fi. ſ. ō elec. ꝛ vide qõ dixi ī. c. ꝓpoſuit ꝓall. ꝛ. c. ſignificaſti. Nõ vndecio ex vñ. oĩb⁹. q; rñdẽs ẏria ẽ ſuſpectus de falſitate. Nõ. duodecimo q; p latus peccat ꝓferẽdo bñficia ex affectõe carnali. ſ. rõe ꝓſanguinitatis vel amicitie. Nõ tertiodecimo regulã ꝑncipalẽ huius tex. q; ꝓferẽs bñficiũ nõ dꝫ ſibi retinere redditus nec aliquam portionem ex redditibus ꝛ ſi facit pactum de hoc cum eo cui beneficium confert committit ſimoniam.

Nõ. quartodecimo ibi ꝓ cã iuſta ꝛ neceſſaria. tex. nõ. ꝛ quotidie alle. q; eps põt ꝓ cã iuſta ꝛ neceſſaria ſtatuere vt reddit⁹ bñficij vacãtis deputẽtur ad certũ ꝛ laudabilẽ vſũ ita q; ſtatutũ ꝑiudicabit ad tps nouiter inſtituẽdo. ꝓ h fac. c. penul. ī. de vb. ſig. ꝛ. c. h pp tua debita de reſcrip. lib. vj. An aũt poſſit retinere fruct⁹ ꝓ debitis ſuis dicã cũ glo. ſi. Alia vtilia nõ ꝓſit colligi ex iſto tex. In glo. ſup ẏ. ſine accuſatore. nõ ex glo. regulã ꝛ ꝑles caſus exceptos. ꝛ vide q̃ ſi ꝓſimilẽ glo. in decre. ij. q. i. de manifeſta. alios põit Spe. in ti. de inq̃ſitõe. §. qñ aũt in pñ. ꝛ de mã ꝓ Bar. in. l. ij. §. ſi publico. ff. de adul. vbi ſatis elegãter tractat an ꝛ qñ iudex poſſit ꝓcedere ex officio ſine accuſatore. ego dixi plene taꝝ reſpectu iuris ciuilis q̃z reſpectu iuris canonici in. c. q̃liter ꝛ qñ el. ij. de accu. vbi vide oĩno qꝛ pleniſſime ſcripſi in iſta mã. In glo. ſup ẏ. actore nõ ꝓbãte. in fi. nõ glo. ꝛ maxie nõ ꝓmum caſum exceptũ q; ꝓbat h in lra q; rõe ꝑſumptionis imminẽtis ꝫ reũ trãſfundit in eũ onus ꝓbãdi nã in caſu nſo erat ꝑſumptio ꝫ archiepm ex multis oꝛta. vt dꝫ in lra ideo habuit neceſſe ꝓbare q; cãcellaria ꝓtuliſſet ꝑſone ido nee mõ canonico ꝛ tpe cõpetẽti. ceſſante ẏo ꝑſumptione impugnãti collatõem incũbit onus ꝓbãdi. ꝛ vide glo. ꝓſimilẽ in. c. actor. alle. in glo. Et dic regulã iſtã ꝓcedere ẽt reus ẏltro ſubijt onus ꝓbãdi. nã ſi actor nõ ꝓbat dꝫ abſolui ẽt ſi ipſe deficiat in ꝓbãdo qꝛ nõ ꝑdit ꝑuilegiũ rei lz aſſumpſerit in ſe onus ꝓbãdi. nõ. n. põt ferri ſnĩa ꝓ actore q; nihil ꝓ bauit. vt in. l. circa. ff. de ꝓba. Et ſi diceres qd ꝓdeſt reo ꝓ bare intẽtõem ſuã ex quo venit abſoluẽdus actore nõ ꝓbãte. Rſideo q; prodeſt vt ꝓ reo pronũcieb vñ nõ ſolum abſolueb lz ẽt pronũciabit dñiuz ꝑtinere ad eũ vbi agebat realr ꝛ ſic de ſi. Itẽ vt clari⁹ oſtendat innocẽtiã ſuã ꝛ nõ banc limitatõem ad illã regulã. In glo. in. ẏ. occulta ibi tñ ſi ille ꝛc̃. nõ glo. ꝛ tenebis eã mẽti q; lz electio clãdeſtine fcã ſit nulla. vt i. c. qꝛ ꝑ de elec. ſec⁹ tñ ẽ ī collatiõe. Archi. tñ in c. ſi tibi abñti de ꝑbẽ. li. vj. vñ tenere ẓriũ. ſ. q; collatio ſit nꝉla. ꝛ dicẽ Jnno. h tenere h. lz vt dicit Jo. an. h ꝛ bñ h nõ dicit Jnno. ſz ſolũ dicit q; ſi occulta collatio nõ põt eẽ ſine magna negligẽtia ꝓuiſi dꝫ ſibi auferri bñficiũ q̃ſi ſentiat q; ꝑ negligẽtiã ipſi⁹ in nõ gerẽdo ſe ꝓ rectore ꝛ nõ officiãdo ecclĩaz poſſet ꝑuari. lz nec iſtud dictũ plz doc. h qꝛ iure nõ ꝓbat iõ talis pena nõ ẽ ĩponẽda. fac ō pe. di. i. pene. ꝛ qõ nõt in. c. ſi. j. de iurepa. facit. c. ex parte. ſ. de cler. nõ reſi. vbi ex nõ reſidẽtia nõ ꝑuat qs niſi ꝓcedat admonitio. ꝛ credo q; hic ſit caſus ꝓ vtroq; dicto. nã in ẏ. porro. dꝫ q; iſta collatõ ſeu donatio occulta nõ carebat ſuſpitõe. ꝛ ſic nõ erat nulla. nã cũ teſtes archiepi dixiſſent q; eps voluit collatõez eẽ ſecretã ſi clãdeſtinitas ſuffeciſſet ad nullitatẽ act⁹ papa imediate ꝓnũciaſſet collatõez nullã nec oportuiſſet ꝓcedere ad vlteriora vt fecit. Itẽ ſi ſuffeciſſet ad caſſatõez ipſi⁹ caſſaſſet ī mediate ex quo teſtes depoſuerũt de clãdeſtinitate ſz ex eo q; papa mãdat vt ꝓbet archieps q; tpe cõpetẽti ꝓtulit ꝛc̃. vñ velle ſuſtinere collatõez alꝫ fruſtra admitterẽt ꝓbatões q̃z nllius ſeq̃ret effect⁹. vt i. c. cũ ortigat de of. dele. Et credo q; ĩquãtũ gl. fac dẽiaz iter collatõez ꝛ electõz q; ꝓcedat dcm gl. ī electõe ī q̃ ẽ ſuãda forma. c. qꝛ pp. nõ ãt ī alijs qꝛ cũ publicat. o ſit de forma illi⁹. c. ſi dicem⁹ aliã collatõez coꝛruere vbi nõ ſubeſt defect⁹ forme. Illud. n. c. qꝛ pp. tñ ꝓcedit ī eccl̃ijs cathedralib⁹ ꝛ regl̃aribꝰ collegiatis ñ ãt ī alijs vñ ſufficiũt ī ill⁹ ſimplices ꝓbẽus canonicoꝝ nec debem⁹ inducere penã nullitatis ex quo nõ ẽ iure exꝓſſũ nec extẽdere ꝓhõez penalẽ. nã penal ẽ illa ꝓhõ ĩquãtũ iduc penã retractõis iuxta nõ. ꝓ glo. ī. c. decet de imu. ec. li. vj. ꝛ plen⁹ dixi an ꝛ qñ retractatio act⁹ ſit pena. ī. c. cogẽcẽtes ō ꝓhi. In gl. ſup ẏ. carnalitatẽ ibi ſimoniã cõmittere. nõ gl. q; cõferẽs bñficiũ ſpũale ꝓſãguineo vel amico alꝫ nõ ꝓceſſur⁹ ceſſãte ꝓſãguinitate vl amicitia cõmittit ſimoniã. tu dic vt plen⁹ nõ ī. c. tuã de eta. ꝛ q̃li. i. q. i. ſigs neq;. ꝛ. c. ſunt nõnulli. In gl. ſup ẏ. ꝓſtituat ī fi. nõ ſp hãc glo. q; eps cũ caplo ſuo põt ſtatuẽdo retinere ad tps fruct⁹ beneficioꝝ vacãtium in ſua dioceſi pro exoneratione ſuorum debitorum. ꝛ intellige de debitis ꝓctis noie eccleſie. nã ſi ꝓciſſet priuato nomine non

tenetur ecclesia.vt in.c.i.de solu.⁊ opi.huius glo.tenet etiā Inno.q multū late ꝓsequ bic istū articulū ponēdo latā ptā tē ep̄oꝝ circa bñficia subiecta. nā ex cā illa vnit ⁊ diuidit.vt in.c. sicut vnire ō exces.pla.⁊.c.ad audiētiā de ec.edifi.⁊.c. vacāte.ō.de pbē. Itē supprimit dignitatē.vt nō.in.c.cū ac/cessissent de ꝓsti.rē vnius eccle donat alteri.vt in.c.i.de re. ec.nō alie.li.vj.nō.in.c.ꝓstituit⁹.j.de reli.do. sic poterit fru ctꝰ bñficij vacātis fuare ex cā ꝓ vtilitate ipsi⁹ eccle.vl' pro vsib⁹ suis erquo idiget.⁊ vī Inno.velle q bāc alienatōez ⁊ silez pōt eps facere ēt si bñficiū sit iurispatronat⁹ laicoꝝ. ar.x.q.i.nouerit.⁊.c.regēda.fatet tñ q de bonestate dz in alienatōe regrere ꝓsensū p̄onoꝝ.patroni tñ poterūt ex cā ꝺdicere.vt.xvj.q.vij.filijs vel neporib⁹.Et nō ſ vltimum dictū q in alienatōe eccle patronate de bonestate ⁊ nō ō ne cessitate regrit ꝓsensus patronoꝝ.⁊ satis placet p.d.c.no/uerint.sz qꝝ patron⁹ pōt ꝺdicere vbi sine iusta cā fieret alie natio.vt in.d.c.filijs.vtile ē ad litigia euitanda bñe ꝓsensuz ipsoꝝ patronoꝝ. Sz quo ad p̄ncipale dictū glo.⁊ Inn. ad uerte qꝝ vī obstare multū cle.ij.de re.ec.nō alie.vbi dī ep̄z nō posse vnire mēse sue vel capli aliquā eccliaz lz possit vni re singularib⁹ pbēdis.vt i.c.exposuisti de pbē.Nō qꝝ vni/endo mēse sue vel capło auctorizaret in facto ꝓpo qō nō lz vt i.l.i.⁊.l.pupillus.ff.de auc.tuto.⁊ lz Jo.an.apte nō fir/met bāc opi.ꝛiaz tñ vī magis in istā ptē inclinare.⁊ clari⁹ bāc opi.ꝛiā sentit in.c.si p̄ tua debita de rescrip.li.vj. Nec ob.si dicaꝝ cle.palle.loq in ꝑpetua ꝓcessione.ſ vo ad tps qꝝ duplex ē cā ꝓhibitōis. vna ꝑpetue alienatōis altera ne auctorizet in fcō ꝓpo.vñ in ꝓcessione tpali lz cesset p̄ma cā nō cessat scōa.sufficit ergo alterā cāz subesse.vt instit. de nup.§.affinitatis.⁊ si dicerem⁹ ꝛiū posset eps facere frau/dē qꝝ renouaret ꝓcessionē in fine qnquēnij ⁊ sic indirecte fa ceret eā ꝑpetuam.⁊ satis mihi plz ſ ꝺictū ꝛiū sz difficile ē rñdere ad istū tex.pōt tñ intelligi qñ eps ꝓstituit ſ nō ꝓ vti litate sue mēse vel capli sz ꝓ vtilitate eccle cathedralis puta si fabrica eccle cathedralis nō sufficit nec canonici cum epo sunt potētes ad restauratōem fabrice poterit tūc ꝓstituere cū capło vt fruct⁹ bñficioꝝ vacātū cedāt fabrice ad certum tps.⁊ hoc voluit Jo.an.in.d.c.si ꝑ.⁊ bñ facit.d.c.i.de re. ecc.nō alie.li.vj.Cōtra hoc tñ facit iste tex.vbi eps reserua uit vsib⁹ suis sz pōt dici q papa in v.si vo.nō refert se ad fa ctū illi⁹ epi sz dat regulā gñalē an ⁊ qñ possit epus retinere fruct⁹ eccle vacātis.⁊ dicit q ꝓ iusta ⁊ necessaria cā ſ pōt sz nō ē iusta vt retineat ꝓ vtilitate ꝓpria ne auctorizet in fcō suo. Nec ob.c.pe.de v.sig.qō glo.alleg.ꝓ se.nā ibi eps im petrauit ſ ꝑuilegiū a papa ergo p se nō poterat qꝝ frustra p cib⁹ impetraꝝ ⁊c̄. C. de thesau.l.i.li.x.⁊ nō.i.c.i.s.ō rescri.⁊ lz cā i se sit iusta tñ obstat qō dixi ne auctorizet in fcō ꝓpo sz multū me monet ī ꝛiū.d.l.pupillus.§.pe.vbi dicit mul tū singulr tutorē posse emere rē pupilli ipso auctore dūmo do ſ faciat palā vel interponere tertiā psonā ad emēdum ⁊ ipse p̄stare auctoritatē ⁊ vtrūq; modū approbat ibi Bar. qō vī ꝑ dictā cle.fi.⁊ dicta Jo.an.sz posset dici q illa cle.ꝓ cedit in collatōe seu donatōe gratuita.nā ibi ē semp suspitō sz in ꝛctu nō gratuito vt vēditio q palā explicaꝝ cessat suspi/tio ꝑ tutorē.⁊ ꝓ hoc facit.l.i.⁊.d.l.pupillus ī p̄n.vbi pz q pupillus nō pōt obligari tutori ipso auctore qꝝ vt dixi fcm ē gratuitū.Et ex illa.l.potes cape bonā limitatōez ad dictā cle.ij.vt plat⁹ possit emere noie ꝓpo rē eccle ī ferioris ⁊ au ctorizare in fcō ꝓpo.qō nōbis. Abbas.

De rebus ecclesie alienandis vel non. Rubrica.

Cōtinuaꝝ ad p̄cedēcia ſ ordine. Sup̄ visum ē de rebus spūalib⁹ clicoꝝ.s.de pbēdis ⁊ bñficijs merito restat videꝝ de reb⁹ tpalibus eorūdem q̄s interdū clerici alienant.⁊ du bitari pōt nunqd teneat alienatio merito subijciꝝ hec rubri ca de rebus eccle.nō alie.vel sic. Supra visum ē de collatio ne p̄bendarum ⁊ beneficiorum sed quia p̄bendati ⁊ bene ficiati interdū alienāt bōa p̄bēdaꝝ ⁊ bñficioꝝ ⁊ ideo sub ijcitur hec rubrica.

n Non licet

Breue est ⁊ ꝑ alia vba pōt sic summari. Non pōt plat⁹ res vni⁹ eccle alteri dare nec ī uicē res illas cōmutare sine amboꝝ ꝓsen/su.b.d. Nō ꝑ q lz eps bēat plenā ptā/tē in ecclijs sibi subiectis.x.q.i.ꝑ totū.nō tñ pōt ꝓ libito rē eccle sibi subiecte alienare ēt donādo alte ri ecclesie subiecte ⁊ ſ in dubio sine cā. Quid autē si cā sub sit dicā cū glo.i. Nō ibi vel Abbati.q abbas pōt inter/ponere auctoritatē alienatōi rei eccle sibi subiecte.⁊ intelli/ge qñ Abbas bz in illa eccl̄a ius epale.vt qꝝ eccl̄a ē sibi ple no iure subiecta.nam tunc oīa iura epalia q̄ sunt iurisditōis pōt vt eps exercere.vide glo.nō.in cle.i.eo.ti.⁊ ꝑ Inno.in c.ij.de trāsac.⁊ quod dixi in.c.significasti de fo.compe.alſ autem nō pōt prelatus inferior epo auctorizare in facto alie natōis.est.n.hoc ius epale.xij.q.ij.placuit.⁊.c.abbatibus. xvij.q.iiij.in venditōibus.⁊ sic collige q̄ ista iura epalia sūt quesibilia p inferiorē plat⁹.ꝑ hoc.c.i.ō cap.mo.lib.vj.⁊.c. cū olim.⁊.c.auditis de p̄scrip. Ultimo nō q ecclesie nō pōt res suas ad inuicem cōmutare sine licētia supioris nec supior sine licētia ipsaꝝ ecclesiaꝝ.⁊ arguit Hug.canonicos nō posse cōmutare domos sibi assignatas vt canonicis sine licentia supioris.de quo tñ dic vt latius dicam in.c.q̄situm de reꝝ permu. In glo.i.ibi ex cā tñ posset.nota bene gl. ⁊ cōmuniter tenet hec prima opi.vnde dicūt Inno.⁊ Ho. q si iusta ē cā vt qꝝ epus edificauit nouam ecclesiam pōt da re iura matricis ecclesie illi eccle nouiter edificate quaten⁹ assignet sibi certā partē parochie ipsius.de quo in.c.ad au/diētiam alle.in glo.⁊ vide tex.expſſuz in.d.c.i.e.ti.li.vj. vbi epus cū capitulo decimas vnius eccle ꝓtulit archidiacona/tui indigēti ⁊ illa donatio fuit reuocata nō ex defectu ptātis sz qꝝ nō precessit tractatus nec fuit datus defensor eccle sie cum vacaret.nec ꝓstabat de necessaria cā.si ergo sub sit cau sa ⁊ seruaꝝ solēnitas debita.de qua.xij.q.ij.sine exceptione ⁊ in.d.c.i. tenebit donatio.⁊ vide qō notat Inno.s.c.pri. ⁊ glo.in.c.ꝓstitutus.de relig.domi.⁊ nimiꝝ.nā eccle par/ticulares sunt mēbra vnius eccle.vlis.xxiiij.q.i.loqtur. vñ debēt adinuicē sibi subuenire sicut mēbra vnius coꝛpo/ris.nā ⁊ si laicis indigētibus tenētur clerici subuenire ō bo nis eccle quaten⁹ illius facultates suppetant.xvj.q.i.c.si. lxxvij.di.c.i.⁊ vide tex.nō.in.c.vidētes.xij.q.i.fortius te neꝝ subuenire ecclesijs indigētibus.⁊ intellige qñ aliqd su/pest vltra necessaria qꝝ primo subueniēdum ministris pro/prijs ⁊ necessarijs vsibus ipsius eccle.vt in.c.pastoralis. de bis que fiunt a prela.⁊.c.de bis de eccle.edifi.

q Qui res

Principes seculares res eccle donare ñ pñt ⁊ qui ab eis recipi unt excōicant⁹ ⁊ pdūt oīa que ab ecclesia alīs le/gitime obtinebant.h.d.ſm vnū intellectum q̄ sa tis placet. Casus litteralis. Olim qdā petebāt a rēgibus res ecclesie ⁊ obtinebāt aliqñ qꝝ istud iniquū erat statuit cō cilū lugdunesi.q illa q̄ ita tradūtur irrita habeātur ⁊ a cōi one ecclesie cui facultatē auferre cupiūt excludantur. Ber.

Nota primo q principes seculares non bñt iurisditōez nec p̄tātem in rebus tpalibus ecclesiaꝝ ⁊ sic lz habeāt iuris/ditionem in rebus tpalib⁹ possessis a laicis.vt.l.bene a zenone.C.de q̄dri.prescrip.⁊.c.quo iure.viij.di.in reb⁹ tñ ec clesiasticis cēsent p̄uate p̄sone.ad ſ.x.q.i.c.nouerunt.⁊.xvj q.i.c.similiter.hoc intellige verum nisi eēnt bona feudalia q̄ habēt originē a laico.nā tūc laicus ⁊ imperator debent reco gnosci in superiores rōne feudi.vt in.c.verum.s.de fo.cō/petenti.sic intellige tex.⁊ Innocē.in.c. solite de ma.⁊ obe. vbi dī q in tpalibus debēt clerici impatori obedire. Se cūdo nō ibi egērium substātiā iūcto p̄n.q bona eccl̄iarum sunt deputata p̄cipaliter ꝓ indigētibus ñ solū clicis sz eti/am laicis.xij.q.i.videntes.tñ clerici debent p̄cipaliter mi nistrare.alle.c.pastoralis.de bis que fiunt a prela. Nota tertio ibi rapiunt.q̄ inuadens reꝝ alterius ex titulo aper te inualido dicitur illam rem rapere quia pro non dato ha/beꝝ quod ab illo datur qui de iure dare non potest.c.

q̄ autem de iurepa. ⁊ c. dalbertus. i. q. vij. ⁊ vide quod nō. xij. q. ij. c. nō liceat pape. Nō q̄rto ibi irrita bēant q̄ obtinēt ſm intellectū q vī placere multis doc. q̄ oīa habita ab his q̄ obtinēt res eccle a p̄ncipib⁹ ſecularibus lz alis titulo ltimo debēt redire ad eccliam cū in penā eox caſſēt ꝺ talis titulus. ſcōm vo aliū intellectū q̄ plz Inno. ꝺz intelligi tex. de his q̄ obtinētur nūc ab ipſis p̄ncipibus. ſz p̄ma lec. ēnō. ⁊ facit finis. c. ⁊ c. ij. de ſo. cōpe. Ultimo nō q̄ ledēs vnā eccl'az vī ledere oēs q⁊ oēs eccle p̄ticulares ſunt mēbra ecclesie vīs. vñ ſicut dicim⁹ in ſili q̄ q̄ aurē bois tetigit totuz tetigiſſe vī. de pe. di. i. vulgaris. ita ⁊ tāgēs vnā eccliam particularē q̄ ē mēbz ecclesie vīs vī ledere eccleſiā vlez ideo p̄ uaī talis cōione ecclesie vīs. In glo. ſup vbo irrita in fi. nō glo. ⁊ idē nōt glo. in. c. q̄cū q⁊. xij. q. ij. Et aduerte q⁊ illa l. bñ a zenone. pōt adduci in p̄riuz duobus modis nā p̄mo ibi diſponit q̄ ſi impator donauit rē alterius donatio ē firma nec agi pōt p̄ donatariū ſz p̄ fiſcū ad eſtimatōem. Itē ſi nō agit p̄ fiſcū infra q̄drīēniū nō pōt ampli⁹ agi ⁊ ſic inducitur p̄ſcriptio q̄drīēnalis in rebus immobilibus. ⁊ ſic eſt caſus multū ſpālis in p̄rogatiuaz impatoris. ⁊ ſic vī q̄ ſi impator donauit rē ecclesie vel alig⁹ rex q bz iura īpatoris q̄ teneat talis donatio lz pōt agi p̄ fiſcū ad eſtimatōem. ſz glo. dicit ⁊ bñ q̄ illa lex nō ꝓcedit ſm canones. ⁊ dic ſm canones. i. in p̄udiciū eccliaz q̄ō ſatis placet. q⁊ impator nō potuit legē ꝓdere in p̄udiciū eccleſiaz ⁊ rex ſibi nō ſubiectarū. vt in. c. cū in eccleſiaz. de p̄ſti. ⁊ i. c. aplice. j. de deci. Sz aduerte q⁊ inter laicos illa lex ꝓcedit q̄ſi impator donauit ignoraēter rē alterius ſec⁹ ſi ſciēter. nā tunc nō valeret donatio cū tūc impator nō poſſit ſine cā aliquē p̄uare ſuo iure. vt in cle. paſtoralis de re iudi. nō. in. l. fi. C. ſi ꝑ ius vl' vti. pub. ⁊ l. p̄ab⁹. C. de p̄ci. impa. offe. Itē ſpāle ē in p̄ncipe vt ſi bz rē cōem cū p̄uato poſſit tūc de illa in totū diſponere ⁊ ſatisfacere p̄uato de eſtimatōe. ergo ſecus vbi nō dat illa cōitas ⁊ fic dicit glo. nō. in. l. ij. C. de cōi re. alie. ⁊ in. l. i. C. de alie. re. fiſca. cū p̄. li. x. ⁊ nō illas glo. p intellectu illius. l. bñ a zenone. vide tñ nō. p̄uilegiū p̄ncipis in rebus ecclesie in. c. i. j. de re. p̄muta. vbi dicetur.

Consensus. Rector ecclie q̄ dat ecclie rē duple eſtimatōis ſuos ecclesie manumittere pōt ipſe tñ manumiſſus ⁊ ei⁹ poſteri erūt ſub patrocinio ecclesie. h. d. ⁊ lz fic cōiter ſummet nō tñ placet id q̄ō dī de eſtimatōe vt. j. di cā cū glo. p̄mo ponit dictū cū q̄dā determinatione ibi ita.

Caſus lr̄alis. Querebat vtz ſacerdotes poſſēt aliquos de familia ecclesie manumittere. Ad hoc rñdet ex ꝓcilio tolerano q̄ ſacerdotes q̄ bona ſua relinquūt eccleſijs. aut nihil hñtes aliq̄ p̄dia vel familias eccleſijs ſuis acqrūt p̄ſt aliquos de familia eiuſdē ecclesie manumittere iuxta rei collate modū quē anniq canones decreuerūt: ita tñ q̄ cū peculio ⁊ poſteritate ſua maneāt in ſeruitio ecclesie: vtilitatē ecclesie ſm q̄ poterūt ꝓſequētes. Ber. Nō p̄mo ibi totius capituli iūcta ſuprāſcriptōe. q̄ ꝓcliū gñale pōt appellari capitulū. ⁊ fic nō q̄ q̄libet vniuerſitas pōt dici capl'm. ⁊ de intellectu multiplici huius vbi capl'm vide p doc. in. c. capituluz de reſcrip. Nō ſecō ibi diffiniunt. q̄ ꝓciliū gñale pōt diffinire ⁊ ꝓſtitutōem edere. exquo infero q̄ ꝓſtitutio edita in ꝓcilio gñali neceſſario nō cōcipit in p̄ſonā pape ſz potius i p̄ſonam ꝓcilij. ⁊ vide tex. ꝓcor. in. c. i. j. de ſpō. ⁊ multa alia iura p̄nt ad ꝫ alle. ſz dico iudiciū meū i. d. c. i. de ſpō. An ⁊ q̄ſi ꝓſtitutio edita in ꝓcilio debeat edi ſub noīne pape an vo ſubnoīe toti⁹ ꝓcilij. ⁊ ex bis iurib⁹ arguo q̄ ꝓcilium gñale bēat iuriſdictōez ⁊ nō ſolus papa. nā ſi ꝓcilium nō bēt iuriſdictionem nō poſſz diffinire nec ſtatuere. l. fi. ff. de iuriſ. omn. iu. ⁊ c. ij. de ꝓſti. li. vj. Nō tertio q̄ plat⁹ acquirēs bona ecclesie pōt liberius diſponere de reb⁹ ipſi⁹ ecclesie q̄z ali⁹ p̄latus q̄ nihil acqſiuit. ꝫ. n. dat facultas manumittendi aliquos ex ſeruis ecclesie. Eſt tñ in hoc duplex intellectus. nā Inno. itellexit de acquiſitis p prelatos inuitu tamē ecclesie Hoſti. ⁊ gdā alij itellexerūt de acqſitis intuitu p̄ſone vt ex induſtria ſua ⁊ ē maxima ꝺña inter iſtos intellectus. nā ſi acquiſiuit inuitu ecclesie nō poterit diſponere ſeu manumittere ſcōm intellectū Hoſt. ſec⁹ ſm intellectū Inno. mihi placet q̄ ſi fuit induſtrioſus in acgrendo lz ex bonis ecclesie acquiſuerit nihilomin⁹ in p̄miū bēbit p̄uilegiū bui⁹. c. ſz itel lect⁹ Hoſt. vī magis ꝓgruere canoni antiquo. xij. q. ij. eps qui mācipiū. Nō q̄rto q̄ libert⁹ ecclesie ⁊ oēs ſui poſteri tenētur ſeruire ecclesie nō tamē tāq̄z ſui. Et nō ibi vrilitates mūctas. q̄ prelati eccleſiaz poſſunt exigere a ſubditis ītpalib⁹ ſuitia ꝓſueta p̄ſtari dñis tpalib⁹. In gl. i. ibi bñ meritos. poſſet ex ꝫ ⁊ c. ſiquos alle. in glo. nō. q̄ p̄lat⁹ licite remunerat de bonis ecclesie eos qui exhibuerūt ſe obſequiales ecclesie. ad q̄ō. c. cū redēptor. ⁊ c. quicū q⁊. xij. q. ij Et in fi. glo. nō glo. q̄ in hac manumiſſione requirit ꝓſenſus ſuprioris q̄ō ꝓcedit ſm Inno. ⁊ Hoſt. tā in manumiſſione de q̄ tex. loquit q̄z de illa de q̄ glo. ſ. de ſeruis bñmeritis. Ex quo iferē q̄ rē ēt mobilez nō pōt p̄lat⁹ alienare ſine ꝓſenſu ſuprioris. ⁊ dic q̄ requirit ſolēnitas requiſita i reb⁹ imobilib⁹. q̄ō intellige vt nōt glo. i. c. tua de bis q̄ fi. a p̄la. i v̄. tractatū. In glo. ij. ibi eps qui mācipiuz. ſz aduerte lz doc. ſimpliciter trāſeāt cū glo. nā illud. c. loquit quādo p̄latus vult manumittere nō retēto p̄ronatu apō ecclesiā. nā tē q⁊ ecclesia pdit dominiū ſui ⁊ iuſpa. in liberto iō fuit ſtatutū vt ecclesie daret res duple eſtimatōis. ſz tex. nī logt quādo manumiſſus cū ſobole ſua ꝺz eē i p̄ocinio ecclesie ⁊ ſic nō vī q̄ ꝫ caſu debeat dari res duple eſtimatōis. ſufficere eni ꝺz q̄ tātūdē. facit. c. ſequēs a ꝓrio. ⁊ q̄ō nō. i. c. i. j. ō remu. In glo. pe. i fi. ⁊ nō cōclusionē glo. q̄ ponit vnā ſpālitatē i poſteritate ſeu ſobole libertoz ecclesie. ⁊ vide plem⁹ p glo. i. c. liberti. ⁊ in. c. de libertis. xij. q. ij. aliā ſpālitatē collige ſup glo. ſe. In glo. fi. in fi. vult q̄ hec glo. libertū non teneri ecclesie ad p̄ſtādū opas obſequiales ecclesie niſi fuerint retēte tpe manumiſſionis. ꝫ ꝓcedit i liberto laicoz. Et ō multiplici ope libertoz vide q̄ō nō. i. l. ſi nō ſortē. §. libertus. ff. de cōdi. inde. ſz i libertis ecclesie vī ſpāle vt debeāt p ſtare opas iuxta poſſibilitatē. de quo vide tex. cū glo. i. c. libert⁹. xij. q. ij. poſſet ⁊ addi tertiū ſpāle. nā facili⁹ rediguntur ad ſeruitutē liberti ecclesie quā p̄uate p̄ſone. vt colligit ex iuribus ſupius allegatis ⁊ in decretis vbi vide.

Episcopi. Si p̄lat⁹ nil ō ſuo dans ecclesie ſeruū ecclesie māumittit nī tz manumiſſio. h. d. primo ponit ꝓhibitio. ſecūdo rō. tertio reuocatio. ſcōa ibi impiū. tertia ibi tales. Caſus litteralis. In capitulo iſto dicit p̄riū ei⁹ q̄ō dicitur in p̄cedēti videlicet q̄ epi qui nihil de ſuo conferunt eccle libertatē ſuis eccle dare ñ p̄ſt. q⁊ inquū ē vt q̄ res ſuas eccle ñ cōtulit: dānū iferat eccle ⁊ ſucceſſor illius q̄ ꝫ fecerit illos ad ius ecclesie reuocabit. Ber. Nō p̄mo ibi nihil ex ꝓprio ⁊ c. q̄ epūs licite poſſidet ꝓprium nec tenetur illud cōferre ecclesie ſi nō vult. ad idem. c. ſ. pri. ⁊ c. epūs q̄ mancipiū. xij. q. ij. Secūdo nō q̄ ſucceſſor in dignitate pōt reuocare male alienata p p̄deceſſorē. Et nō ibi abſq̄z aliq̄ oppoſitōe. q̄ p̄ p̄latū male reuocātem alienata nō pōt aliquid opponi ⁊ ſic videt q̄ nō obſtat exceptio defect⁹ dominij ⁊ ſufficit ꝓbare illā rez fuiſſe in bonis eccleſie ⁊ male alienataz p̄ plurim ⁊ in practica eēt pulchr dictū valde. nā difficillimū ē ꝓbare dñium. vt in. c. ſepe de reſtī. ſpo. ⁊ vide tex. pulchr in. l. tubem⁹. la. ij. C. de ſa. ſan. eccle. qui vult q̄ nullū penit⁹ ius acquiraī ei qui vltra modos a iure approbatos recipit rē ecclie. Nō tertio ibi ad ius ecclesie reuocabit q̄ indebite alienatū lz dñiuz nō trāſiuerit nihilomin⁹ dī reuocari ad ius ecclesie. Et ſic facit ad q̄ōnem quā ponit ꝫ Inno. papa cōmiſit cuidā delegato vt ea que repiret alienata de bonis talis ecclesie deberet in ius ⁊ ꝓprietatē ecclesie reuocare nūquid talis delegatus haberet iuriſdictōem ſup reb⁹ innaſis ⁊ in alijs male detētis. ⁊ in quib⁹ poſſeſſio trāſiuit in alios. Et videt primo q̄ nō quia non dī quid alienatū niſi q̄ trāſiuit dñium. l. i. C. de fun. do. ⁊ in. l. alle natōis vbo. de vbo. ſig. Cōtrarium finaliter cōcludit ꝫ Inno. ⁊ doc. cōiter. nā duplex ius habemus in re nra videlicz ius ꝓprietatis ⁊ poſſeſſionis. vnde lz nō ſit facta alienatio

quo ad ꝓprietatē est tñ aliēata possessio. Itē largo mō res dr̄ alienata cū recedit a libera facultate dñi. iuxta illud psalmiste. Alienati sunt peccatores. Itē ꝟbū alienatio nō semper stat stricto mō. vt p3 ī. c. nulli. j. e. Et rescripta debēt latissime iterpretari. l. solemus. ff. de iudi. ⁊. c. cū ecclesia. de cā pos. ⁊ ꝓpri. ita dicit hic inno. Et nō ꝓpetuo ꝫ vltimū di ctū qz vī extraneū q rescripta ad lites sint latissime iterpretāda cū ꝓiudicēt iurisditōi ordiarie. ⁊ vī ꝫ. c. sedes. ō rescr. ⁊. c. ad hoc. eo. ti. ⁊ iura allegata p inno. nō loquūt. de rescri. sed dicūt solū q ī iudicio seu ī libello ē fiēda largissima iterpretatio qz oīa veniūt in iudiciū. Sz si vis saluare hoc dcm̄ inno. posset dici q vbi agit de vi cōprebēsiua rescripti ꝓcedet dictū suū qz rescriptū ē modici ꝓiudicij cū ꝓcedat tantū exercitiū actiōis cōperētis cor̄ delegato ⁊ hoc nisi cōmittat aliq̄ fraus ⁊ hoc cāu loquit. c. sedes. sz si agit de vi extrē siua tunc sec⁹. nā debet strictissime interptari. vt in. c. si. ⁊. c. rodulpbus. de rescrip. Abbas.

n **Alli.** Res ecclesie alienari nō debent. b. d. Primo ponit alienatiōis ꝓhibitio. scdo qd sit aliēatio. tertio pene ipositio. scda ibi alienationis. tertia. ibi vñ. Casus lr̄alis. Quia ꝓlati ⁊ clerici ecclesiaꝝ indifferēter obligabant res ecclesie mobiles ⁊ īmobiles pp qō damna multa ꝓueniebāt ecclesijs instituit cōciliū q ō cetero nullus dz alienare rē īmobilē ecclesie sue siue agr̄ siue rusticū mācipiū nec pignori obligare. Et alienatiōis ꝟbū ꝓtinet cōditionē: pmutationē: donationē: vēditionē ⁊ emphiteoticū ꝫctū ppetuū: ⁊ ideo oēs sacerdotes abstineāt ab huiusmodi alienatiōe qō si nō fecerint penas constitutas leoninas poterūt formidare. Ber. Nō pmo regulā negatiuā in alienatiōe rei ecclesiastice. regulariter ergo bona ecclie nō pñt alienari. fallit in qbusdaz casibus de quib⁹ vide gl. xij. q. ij. ī sūma. Nō scdo q seruus rusticus cōputat iter bona īmobilia. Et dicit rusticus ille qui ē deputatus p̄dio. nā vī inherere p̄dio qō cū sit res īmobilis cōicat nām suā seruo deputato ad ei⁹ culturā. ꝓ boc qō nō. in auc. e. ti. §. ij. ⁊ in. l. iij. ff. de diuer. ⁊ tēp. ꝓscr. Nō ibi spāles hypothece q ꝓlatus nō pōt spāliter obligare rē vnaz ecclesie in genere vo pōt obligare ēt sine licentia epi vt bic a ꝓrio ⁊ tenēt doc. qō nō. ex boc potes dīe q ꝓlatus ꝫbēdo pōt gnāliter ꝓ obseruātia ꝫctus obligare bona ecclesie sine licētia epi. ⁊ in hoc tene mēti istū tex. a cōtrario. Nō q ꝟbū alienatōis in mā ecclesiastica capit largissime vñ eōprebēdit ꝫctū p quē trāsferr̄ vtile dñiuz tñ. Et nō q ꝓpetua emphiteosis ē regl̄r ꝓhibita in rebus ecclesie. ⁊ dī ꝓpetua ēt si sit ad. xxx. ānos. ō quo vide bo. tex. x. q. ij. boc ius. v. ꝓpetua ⁊ ī auc. ꝓpetua. C. de sa. sā. ec. ⁊ vide p Spe. in ti. de loca. §. nūc aliq. In gl. i. in fi. hec gl. excipit a regula posita in tex. casū vtilitatis ecclesie dūmodo fuer̄ forma auc. boc ius porrectū. canonizata. x. q. ij. ℔ ius. Aduerte ad duo. Primo inquātū glo. excipit vnū casuz dūtaxat nā meli⁹ exciper q̄tuor qz q̄ttuor sūt casus ꝓncipales ad quos oēs alij sūt reducibiles in qbus res ecclesie licite alienant. Prim⁹ ē necessitatis vt si debita vrgent ecclīaz nec pōt de fructib⁹ satisfacere. Secūdus casus vtilitatis. nā pōt alienare rē vt bēat aliā meliorē. vt ī. c. vt sup. §. i. j. eo. ⁊ ī. d. auc. ℔ ius. ⁊ ibi ꝓbant isti duo cāus. Tert⁹ est pietatis cā ꝓ redimēdis captiuis. de quo dic vt le. ⁊ nō. xij. q. ij. aurū. ⁊. c. sanctoꝝ. ⁊. c. sicut. Quart⁹ casus est icōmoditatis cā vt qz res alienāda ē magis dānosa ecclie q̄z vtil̄. facit. xij. q. ij. terrulas ⁊ plene de mā p glo. ea. cā ⁊. q. i ſūma. Ad scām inquātū glo. dicit obseruādū fore solēnitatē auc. boc ius porrectuz. dicit Sof. q difficile ē fuare illā solēnitatē fm ꝓsuetudinē introductā. ⁊ fm aliquos refert Inno. satis ē fuare ꝓsuetudinē illius ecclie de cui⁹ rei alienatiōe agit. ℔ tñ nō plz hoſt. nā dicit eē ꝫ. c. i. j. e. ti. li. vi. Jo. an. dicit se credere q cōsuetudo nō possit adimere solēnitatē. c. sine exceptōe. xij. q. ij. ꝓ boc dictū. c. cū cām. de re iudi. ⁊. c. i. ō ꝓsue. sz bñ pōt admittere solēnitatē introductā p auc. ℔ ius porrectū. ⁊ in boc posset ꝓcedere ꝓma opi. Itē dicit q cōsuetudo pōt augere solēnitatē introductā p. d. c. sine exceptiōe. adducit nō. ī c. qō sup bis. de ꝓban. ⁊ affi. ⁊ cū hac opi. Jo. an trāseūt cōiter ñ scribētes. Et nō istud dictū q cōsuetudo nō valz ꝫ solēnitatē. c. sine exceptiōe. ⁊ qz logtur indistincte pōt īferri q subscriptio eoꝝ qui sunt de collegio nō pōt tolli p ꝓsuetudinē qz ponit in. d. c. sine exceptōe. Item dū dicit de solēnitate auc. h oc ius dic meli⁹ q nō est necessaria ꝓsuetudo ad illā tollēdā qz ius ciuile nō potuit introducere solennitatē ī alienatiōe rei ecclesiastice qz ꝓuisum est p ius canonicū. ita vult inno. in. c. i. j. eo. ti. li. vi. ⁊ Jo. an. sequit ibi in nouella ideo ꝓcludo q si ꝓsuetudo ꝫria. c. sine exceptōe. fit grauosa ecclie nō tz. vt ī. c. i. de ꝓsue. ⁊ in. d. c. cū cāz. sufficit ergo solēnitatē illā obseruare dz ergo p̄cedere tractatus. Itē dz īteruenire auctoritas supioris ꝓsensus capli ⁊ subscriptio clericoꝝ. ⁊ vide qō latius dixi ī. c. i. ō bis que fiūt a p̄la. nec requirit decretū iudicis sed sufficit cāe cognitio sz si nō īt ueniret cause cognitio nō teneret alienatio. nā ad hoc requirit tractatus. ita nō. dicit inno. in. c. vnico. §. ti. pri. in fi. ⁊ vi de Fede. ꝓfilio. cclxxvij. nō tñ de necessitate requirit vt p̄mittat cāe cognitio vtrū expediat magis alienare vnā rē q̄z aliam. ita nō. dicit ipse consi. ccxliij. satis. n. est q subest cā alienādi ⁊ q sup legitimitate cāe p̄cessit cognitio ⁊ sic seruata forma. c. sine exceptione. vel alia solēnitate īducta p cō suetudinē mō predicto. Et cōcludo q nisi alienatio fiat seruata illa forma ⁊ ī casu a iure cōcesso ē nulla. de defectu forme ē clarū. nā illa semp īducit nullitatez actus qz forma dat eē rei. ꝓbatur ī. c. tua de his que fiūt a p̄la. ⁊. d. c. sine exceptiōe. de defectu casus liciti ꝓbatur hic. nā ꝓhibetur alienatio rei ecclesie a iure ergo alienatio ē nulla si nō fit in casu cōcesso. l. nō dubiū. C. de legi. ⁊ ī regula ea q̄ contra ius de reg. iur. li. vi. Itē ꝓbatur exꝑsse in cle. i. eo. ti. ⁊ ī. c. que ī ecclesiarū de cōsti. ⁊ vide qō plene dixi ī. c. i. de in integ. resti. li. vi. vbi bo. glo. ⁊ Cal. boc tz. lz aliud senserit gl. xij. q. ij. ī sūma. ⁊. c. sine exceptione. ibi. n. volūt tenere alienationē seruata forma lz nō fiat in casu licito. sed p̄mū dictū verius.

In glo. ij. ibi que seruādo seruari nō possint. nō. glo. q solus ꝓlatus alienat bona mobilia q̄ cōmode fuari nō pñt. vt sūt vestes q̄ quotidie magis veteraſcūt. itē fructꝰ ⁊ similia Ea vero q̄ cōmode seruari pñt nō alienātur sine solēnitate. nā res īmobilis ⁊ mobilis ꝓciosa eg parantur quo ad difficultatē alienatiōis. l. lex. que. C. ō admi. tu. gl. ī. c. tua de his q̄ fi. a p̄la. Sed ē dubiū de actiōe. Nūqd ī alienatōe seu iuriū cessiōe debēt seruari solēnitates. Et ē querere. Nunqd cōputētur iter īmobilia vel mobilia. Et pōt fic cōcludi q fm ꝓpriū significatū vocabuli actio seu noīa debitorum nō sūt mobilia nec īmobilia sed faciūt tertiā spēm de per se. nā mobiliū ⁊ īmobiliū appellatio cadit ī bis que certo loco cōcludūtur. nā īmobile dicit illud q nō pōt a loco moueri mobile vero qō fm naturā suā aptū ē moueri. vt le. ⁊ nō. ī l. mouētiū. ff. de ver. sig. Actiones ergo cum sint qd incorporale nō cōcludunt certo loco ⁊ sic nō possunt dici mobilia vel īmobilia iō iurisc̄sultus ponit actionē seu noīa debitorū vt tertiā spēm. ꝓbat in. l. a diuo pio. §. ī vēditione. ff. de re iudi. ⁊ ideo ī testamētis appellatiōe bonorū mobiliū vel īmobiliū nō veniūt nomina debitorū qz debem⁹ capere verba ꝓprie. l. qui beredi. ff. de ꝓdi. ⁊ demō. vnde consuluit Oldra. aliter consului alias q si p̄nceps reliqt bona sua mobilia distribuēda ī pios vsus nū q̄z veniūt pene adhuc nō exacte. tñ vbi opz necessario vt actōes trabātur ad bōa mobilia vel īmobilia. vtputa qz dispositio volēs cōprebendere totū patrimoniū illius bois fecit mētionē dūtaxat de mobilibus ⁊ immobilibus. boc. n. casu ista tertia spēs assumit naturam alterius extremorum. ⁊ hoc casu est seruāda opi. glo. in auc. eo. ti. §. i. que dicit q si actōes dātur ad res mobiles computantur inter mobilia. si ad res immobiles computantur inter mobilia. ⁊ hoc in effectu vult bar. in. l. potest pupillus. ff. de auc. tuto. Et ex bis potest īferri. Nūquid p̄latus, solus possit cedere actionem cōpetētez ecclesie seu illā vendere. Quid aūt in seruituribus seu alijs iuribus incorporalibus que nō possunt ꝓprie dici mobilia vel īmobilia sicut dixim̄ in actionibus. vide glo. ij. eo. ti. li. vi.

q̃ dicit q; ꝓputantur iter imobilia ⁊ ꝓ hoc facit text. in cle. exiui de paradiso. §. cũ qz annui redditus de ver. si. q̃ dicit q; annui redditus computanť iter imobilia. sed tu distigue ꝓout supra dixi in actõe. nã puto q; vbi necessario nõ cõprehẽdunť sub appellatõe mobiliuz vel imobiliũ q; nõ veniunt appellatõe mobiliũ vel imobiliũ sed vbi opz q; icludanť vt qz de toto patrimonio disponitur tũc serua qõ ꝓxime dcm̃ est. De pecunia ẽt dubitatur. Nũquid ꝓputeť inter ea que seruãdo seruari pñt. Et dicendũ q; non qz pecunia retẽta nil opať. c. eijciẽs. lxxxviij. di. ⁊ nõ. i. l. i. §. fuit q̃situ. ff. ad trebel. facit. tex. in. l. cũ plures. in si. ff. de admi. tuto. nã solus tutor põt imo dz collocare pecuniaz pupilli scz emendo vel mercãdo qõ non posset si ꝓputareť inter ea que seruãdo seruari pñt. vt. d. l. lex que tutores. Ex quo in sero solũ ꝑlatũ posse disponere de pecunia ecclesie sicut de fructibus vt in cle. i. e. ti. ⁊ hoc nõ. In glo. sup verbo hypothece i fi. gl. in decretis. lxxx. di. c. i. dixit q; non est dña nisi inoie inter pignus ⁊ hypotecã. ⁊ ita dicit tex. in. l. res §. inter pignus. de pigno. glo. tñ ibi variat. ⁊ vide glo. plẽ i §. inter pign⁹ alĺi glo. Aliq dñt q; hypotheca dr q̃n nõ fit traditio scz cũ retineť sit res mobilis siue nõ. pignus q̃n traditť. In glo. pe. ibi largissime accipiť. nõ glo. ꝑ statutis et alijs disponib⁹ facientib⁹ mẽtionẽ de alienatõe. nã in materia odiosa capiemus stricte ⁊ sic solũ venit ꝓct⁹ ꝑ quẽ transferť dñium. Scz i mã larga ⁊ fauorabili capiem⁹ largissime ꝓut hic capiť ⁊ idẽ vr dicẽdũ in testõ ⁊ pacto. de quo tñ dic vt le. ⁊ nõ. i. l. fi. C. de re. alie. nõ alie. Et vtz ꝓhibitus alienare alienũ possit locare ad magnũ tps. Dic q; nõ. vt ẽ tex. cũ glo. i de. i. e. ti. ⁊ dic vt ibi. In gl. fi. ibi iubem⁹. nõ glo. nã sentit q; papa hic cõminať penã illi⁹. l. nã ibi imperator recipiẽtez res ecclie nõ debito mõ multiplr punit ⁊ ꝑuat ꝓcio ⁊ ponit penã ẽt notarijs scribẽtib⁹ istrm ⁊ multis alijs personis. ⁊ plz Mo. vt intelligať de illa. l. neq; plz sibi vt tex. intelligať de aliquo canone. ⁊ dispositio illius. l. q̃ erat localis fuit ꝓrogatiua p imperatorẽ successorẽ ad oẽs ecclesias ⁊ alia loca pia. vt in auč. e. ti. §. qz vo leonis. ⁊ bz in effectu auč. illa canonizata. x. q. ij. hoc ius porrectũ. Et nõ semp hoc dictũ q; in solẽnitate obseruãda in alienatõe rei equiparãtur eccle ⁊ alia loca pia. nã vt dicit host. papa voluit approbať illas cõstitutiões ⁊ leges. ꝓ hoc dicto vide in si li quod nõt io. an. in. c. ij. de in. ite. rest. li. vi. vbi dicit q; quẽadmodũ ecclesia restituiť in integz rõe lesiõis ita ⁊ alia loca pia ita dicamus in casu nostro. nã a iure ista repiunť eq parata. hoc ꝓbať in. c. regressi. §. secus aũt. de testa. facit. c. de senodochijs j. de reli. domu. cũ. c. se. ⁊ tene h̃ sẽp mẽti. dicit tñ io. an. q; si eẽt pctm̃ tenere q; tex. iste ẽt intelligať de. c. monem⁹ alle. in glo. dicit tñ q; pmũ dictũ est solẽnius qz fm nullã vtilitatez importat.

s **Siquis.** Alienatio de rebus ecclie facta si tz ⁊ alienatores nisi rem restituãt excõicanť ⁊ quilibet clericus põt ꝓdicere ⁊ rem cũ fructib⁹ repetere. h. d. ⁊ ẽ tex. nõ. ⁊ quotidie allegať. scda ibi q; si. tertia ibi sz ẽt. Casus lr̃alis. Quia ꝑlati ecclesiaz frequẽter alienabãt bõa ecclesie: ⁊ alij subscribebãt in dampnũ ecclesie. Statuit symachus pa. q; si aliqs ꝑsbyterorz diaconorz seu aquocatorum subscripserit alicui alienãti ꝓdium ecclie excõicetur nisi forte alienator ⁊ qui accepit per restõnem sibi celeriter ꝓsperint. quod si nõ fecerint instrm inde confectũ nõ valebit ꝓter penã quã ꝓpter hoc sustinebit. ⁊ licitũ erit gbuslibet ecclesiasticis psonis cõtradicere ⁊ male alienata repetere cũ fructib⁹. Ber. Nõ pmo q; nõ solũ alienatores sz ẽt subscribẽtes se idebite alienationi rei ecclesiastice grauiter peccant. ⁊ vide bo. tex. i. l. iubemus. la. ij. C. de sa. san. ec. Scõo nota vnũ modũ coercẽdi emptorẽ seu donatorẽ rei ecclesiastice in casu a iure nõ cõcesso. nã põt ꝓpelli p excõicationẽ seu anathema ad restitutionẽ. ⁊ anathema ẽ excõicatio cũ solẽnitate. de qua. xi. q. iij. debent. De significato seu etymologia huius vbi dic vt nõ. in. c. cũ nõ ab hoie. s. de iudi. Tertio nõ q; excõicatio ꝓcurat aĺam. ⁊ vide tex. cũ glo. in. c. audi denicq;. xi. q. iij. nã excõicatus dicit tradi sathane. qz ꝑ eam bz diabolus maiorẽ ptãtem sup excõicato. ⁊ dicit inno. h̃ q; nõ solũ excõicatio ꝑuat cõiõe boiuz ⁊ sacrorz sed etiã per eã deꝰ sepat aiaz a gratia ⁊ custodia sua. ⁊ nõ istũ tex. ꝑ limitatione gl. xxiiij q. i. quodcũq;. que dicit q; excõicatio paz vel nihil opatur quo ad ecclesiã triumphãtem ⁊ vide ꝑ Host. i. c. ita quorũ dã. de iude. vbi dixi limitando multiplr illã glo. Quarto nõ ibi alienator. q; prelatus male alienãs rẽ ecclesie põt illã repetere. Quito nõ ibi q̃zuis ab initio ⁊ c. q; alienatio rei ecclie est ipso iure nulla. ⁊ cũ tex. nõ facit mentionẽ de defectu forme põt argui q; si alienatio fit in casu nõ ꝓcesso ẽ ipso iure nulla. ⁊ hoc ꝓbat q̃si aptissime iste tex. nã hic obseruabať forma iuramẽti. ar. eius quod dr de subscriptiõe. ⁊ sic facit iste tex. ꝑ bis que dixi in. c. ꝓcedẽti. Sexto nõ q; contractus nullus põt de nouo ãnullari. ⁊ referť hec ãnullatio seu cassatio ad factũ vt casseť quatenus de facto, ꝓcessit ⁊ sic põt saluari libellus a ꝓrietate si ꝑlatus in libello dixit cõtractũ nullũ ⁊ petijt illũ cassari. facit. c. accedẽs. cl. i. s. vt li. nõ cõte. cũ glo. sua. Vltio nõ casum in quo clericus agit pro eccĺia sine mãdato. s. repetendo bona male alienata. Et nõ q; recipiẽs indebite nõ facit fructus suos sz tenet eos restituere. ad hoc. d. l. iubem⁹. vbi dr q; nil põt repetere vñ perdit oẽm meliorationẽ quã ibi fecit. ⁊ vide in. d. auč. hoc ius porrectũ. ⁊ vide. xij. q. ij. nõ liceat. Jn gl. sup vbo subscripserit. nõ glo. ⁊ vide qõ le. ⁊ nõ. in. c. iter dilectos. de fi. istr. ⁊. c. ex lr̃is. de transa. Jn glo. sup v. iratus. in fi. nõ glo. ꝑ intellectu alioz iurũ ⁊ scripturaz in qbus sepe dr qõ deus accẽdit furore vel pniam agit vel qd fit. ⁊ vide bonã glo. in. c. i cõmutabilis. hic alle. que disputat ⁊ ponit veritatẽ an deus mutet opinionẽ suã. ⁊ nõbis illã glo. Jn glo. sup v. alienator. in fi. dic melius q; iuramẽtũ tendẽs ꝓ vtilitatẽ ecclesiasticã nullo mõ ligat iurantẽ. nã potius ẽ piuriũ q̃z iuramentũ etiã si ꝑ aliũ possit idẽnitari ecclesie ꝓsuli. vt ẽ tex. aptus in. c. i. s. de his q̃ fi. a ma. pte ca. ⁊. c. puenit. ꝺ iureiu. nã iuramẽtũ nõ vinculat iurãtẽ ad iniquitatẽ. vt in. c. quãto de iureiu. imo q; plus ẽ nõ ligat administratorẽ ecclie quo min⁹ ñ posset petere restitutionẽ in inte. de quo vide bo. gl. in. c. i. de i inte. resti. li. vi. Et ad. c. cũ venissent. de quo glo. opponit. dic vt ibi latius dicã. nã iuramẽtũ ꝓiudicat quatenus cõcernebat bonorẽ ⁊ ꝓiudiciũ ꝑlati. Jn glo. i v. ecclesiasticis ibi parochianis. nõ gl. ⁊ intelligit Lau. ⁊ cõit doc. sequitur vt ꝓcedat ẽt in parochianis laicis. nõ enĩ accusať hoc casu clericũ seu prelatũ sz repetunt male alienata ⁊ hoc satis mihi plz. nã interest pochianorz ne ecclia deducať ad ꝺopiam. nã tenenť in defectũ ecclesie ad refectionẽ ipsius ꝺ ꝓprio patrimonio. vt nõ. in. c. i. ⁊. c. de his. j. de ec. edifi. ⁊ i fi. glo. ꝺbi. quẽ sequitur cõiter doc. tz quãlibz ploná ecclesiasticã admittendã. nã tex. iste logtur gnãliter qõ placet vt pz ibi in tex. gbuscũq; ecclesiasticis psonis ⁊c. vt i. c. cũ nõ liceat. xij. q. ij. nõ tñ agent isti extranei iuuitis clericis ecclesie qõ intelligo si ipsi volunt agere. nã eis negligentibus admitterẽt extranei. versať enĩ in hac alienatiõe illicita ius publicũ. i. di. ius publicũ. ⁊ vide qõ nõt Jmno. in. c. cũ oliz de testi. vbi de hoc. Jn glo. fi. ibi aliter liberareť. hoc intelligo verũ respectu itereſſe ⁊ sic loquũť iura alle. in glo. non aũt respectu pene alĩs delictũ alterius remaneret ipunitum qõ nõ dz eẽ. vt in. c. monem⁹. xij. q. ij. si ergo eccĺia recuperauit rẽ ab emptore põt nihilominus agere ꝓ ꝑlatũ male alienantẽ nõ ad interesse sz vt puniať de ꝺlicto suo. ⁊ ẽ pena de positionis. vt. d. c. monemus. que pena nõ euitať ꝑ satisfactionẽ ecclesie. de quo plene vide ꝑ glo. in. c. q; sicut. ꝺ eleemo. fi. Jn ea. glo. ibi cũ cõueniať ex delicto. nõ glo. ⁊ sentit a ꝓrio q; si ẽptor vel possessor eccĺie eẽt in bona fide q; tũc possit petere cessionẽ actiõis qõ exꝑsius tenẽt doc. h̃ q ẽt dicũt q; lz ecclesia nõ teneať cedere in terminis gl. tñ dicũt si cesserit valet cessio. Jn ea. glo. ibi replicabit q; rez ecclesie reperat quasi velit dicere glo. q; prelatus agit in repetitione noie ecclie que nõ tenet de euictiõe. ⁊ hẽs hic casũ in quo auditur qs allegans turpitudinẽ suã agendo noie alterius de quo dic vt dixi in. c. cũ sup. de cõcess. ꝑben. ⁊ vide h

p cal. Jn ea. glo. ibi ⁊ si nihil hz ꝑlatus. aduerte. nā videt̄ glo. velle q̄ emptor recup̄at ꝓciū a ꝑlato male alienāte hoc varie sūt opi. de quibus ī ꝑ doc. ⁊ in. c. ad audientiā. j. eo. ⁊ ꝑ doc. legistas ī. l. iubemus. ⁊ plene ī auc̄. q̄ res. C. de sa. ſan. ec. ⁊ maxīe ꝑ Ei. ⁊ Bal. ⁊ ꝑ io. de lig. ī cle. i. e. ti. satis plz q̄ si emptor fuit in mala fide nō agat ad ꝓciū ei am ꝯ ꝑlatū ꝑ ter. in. l. iubem⁹. ꝑalle. nā ibi ī penā ꝑdit ꝑciū ⁊ oēm vtilitatē ⁊ applicat̄ ecclesie nisi ꝓspexit sibi ī ꝯctu de uictiōe q̄ tūc agit ꝯ male alienātem. l. si fundū. C. de euic. nōt glo. in. d. c. ad audientiā. j. eo. ⁊ l. quēadmodum. C. de agri. ⁊ cēſi. li. xi. in fiñ questiōe. Si vero fuit in bona fide re petit ꝑciū a male alienāte nō aūt ab ecclīa sed in defectū. puta q̄ ꝑlatus nō est soluēdo agit ꝯ ecclesiā quatenus est effecta locupletior ex illo ꝓcio. ar. c. i. j. de deposito. qō sense runt Ei. ⁊ bal. ī auc̄. ꝓcalleg. ⁊ hāc opi. senſit io. an. ī. d. c. ad audictiam. vt distiguamus ītер emptorē bonefidei ⁊ ma lefidei ⁊ glo. in. c. vulterane. xij. q. ij.

a **D aures** Terra ecclesie nō fertilis da ri pōt in emphiteosim ei cui⁹ studio reducit̄ ad culturā. h. d. ⁊ ponit casū lr̄alē io. an. in eo q̄ ꝓsisus de ꝑlato nulla interuenēte scriptura recipit siluā ab ecclesia reducēdā ad culturā ⁊ q̄ ea reducta ꝓcederet sibi in ēphiteosim. postmodū ꝑlat⁹ du bitauit exquo res nūc erat culta an possit dari ī emphiteo sim. Et rñdet vt in lr̄a. Nō primo vnū casum in quo res ecclesie licite ꝓcedūt in emphiteosiz. s. qñ sūt steriles. Quid aūt si eēnt pciose ⁊ culte. dic vt plene nōt ꝑ Spe. ī ti. de lo ca. §. nūc aliqua. v. vij. ꝑ Jo. an. ⁊ Archi. i. c. ij. j. eo. ti. li. vj dixi plene in. c. in pñtia. de ꝓba. Secundo nō ꝑlatū obli gari nāl̄r ex simplici cōsensu. de quo i. c. quicū qz suffragio xij. q. ij. Ultiō nō q̄ ꝯctus de rebus eccle nō est validus saltē ī effectu si potuisset habere ab alijs maiorē vtilitatē dz eni ꝑlatus ꝯbere cū illo cū quo maiorē vtilitatē hāe potest.

Jn glo. fi. in fi. nō glo. ⁊ vide bonū tex. ⁊ ibi nō. in. c. cū di lecti. de emp. ⁊ vē. Sz extra glo. querit. Nūquid iste terre potuissent dari alij ī emphiteosim. dic q̄ nō nisi ī cāu al's cō cesso ⁊ seruata solēnitate iuris q̄ nō sūt amplius silue sz ter re arabiles. sz extirpātibus ⁊ suis heredibus pñt cōcedi ꝓ pter ꝓmissionē eis factā ⁊ labores ⁊ sumptus quib⁹ frau dari non debent.

v **T super** Qui iurauit nō aliēare ea que sunt de mēsa. ea de quibus du bitat̄ an sint de mēsa alienare nō dz. h. d. vel sic. Jurās nō alienare bona ecclesie nō pōt aliena re ea que sūt de mēsa vel ea de q̄bus dubitat̄ an sint de mē sa. h. d. vsq̄z ad. §. possessiōes. ⁊ ille. §. hoc dicit. Possessio nes ecclesie minus vtiles ꝓ vtilioꝛib⁹ de cōsensu capli pōt ep̄s ꝑmutare vel alienare. h. d. Quo sūt dicta. secūdū ī. §. possessiōes. Casus lr̄alis. Archiep̄s raueñ. acceptt quas dā possessiōes siue redditus a rege aut etiā aliūde ex certis locis in recōpensationē decimaꝝ subtractaꝝ ⁊ reddit⁹ illos siue possessiōes ſtinuit ad vsū suū quousq̄z diē clausit extre mū. q̄ fuit successoꝛ illi⁹ vtrū redditus illi siue possessiones ītelligant̄ ad mensā archiepi ptinere. Jtē cū ipse archiep̄s teneat̄ iuramēto fidelitatis qō fecit apostolice sedi nō aliēa re. de nouo q̄ fuit vtrū de redditibus illis posset fieri ꝯctus cuiuslibet alienatiōis. Rñdet papa q̄ siue intelligāt̄ de mē sa archiepi siue nō debēt alienari: ꝓcedit tñ pa. archiepo vt ipse de cōsilio ⁊ assensu fratrū suoꝝ vl̄ maioris ptis possit alienare possessiōes eccle sue minus vtiles vel cōmutare, p alijs vtilioꝛib⁹ habēdis. Ber. Nō ꝑmo ar. ex tex. q̄ q̄dā bōa eccle dicūt̄ de mēsa quedā vo nō. que aūt sūt illa dicā j. latius. Scōo nō vnū casum licitū ī quo res eccle possūt alienari sz ꝑ alijs vtilioꝛib⁹. Et nō q̄ tex. dicit alienandi seu cōmutādi ⁊c. nā ex hac lr̄a iſero q̄ si ꝑlatus nō reperit bonū cambiū pōt rē vēdere ⁊ ꝑciū ꝙuertere in rē vtilioꝛez. nō ergo ē necesse vt quidā arbitrant̄ vt fiat cambiū seu per mutatio sz directe pōt fieri vēdito. nā ꝑciū succedit loco rei dz tñ postmodū ꝙuerti in res vtiliores. Tertio nō ibi con silio ⁊ assēsu. q̄ in alienatiōe rei eccle cathedralis nō sufficit cōsiliū capli sed regrit̄ ēt ꝓsensus vide qō plene dixi ī. d. c. i. s. de bis que fi. a ꝑla. Jn glo. i. in fi. nō glo. q̄ sup decis futuris nō admittit̄ cōpositio sz sup ꝑteritis sic. Quid autē si obligatus ad decimas ꝑteritas nō hēat vñ satisfaciat nisi vēdat totū patrimoniū nūqd teneat̄ vēdere. ⁊ in egestate vi uere. vide glo. xvi. q. vij. qcūqz. que ꝯcludit q̄ sic. sz eccl̄ia dz sibi misereri. ⁊ vide ꝑ dicta glo. ter. i. c. oēs. ea. cā. ⁊ q. ⁊ ad mām vide qō le. ⁊ nō. i. c. ex multiplici. ⁊ in. c. cū boues. j. de deci. Jn glo. in v̄. sacramēto ibi ītediate subest. bodie fuat̄ de ꝙsuetudine q̄ qlibet ꝑlatus ꝓmotus ꝑ papaz seu ei⁹ mandato cōsecratus iurat sibi nō alienare eo icōsulto. de quo iuramēto ⁊ eius effectu nō. ī. c. fi. de ec. edifi. ⁊ dicaz aliquid. j. Jn glo. sup v̄. itelligātur. querit quātū ꝛps req rit̄ ad ñ vt bona dicāt̄ de mēsa. glo. nō requirit quātitatem ꝛpis ad hoc vt bona dicant̄ de mēsa. ⁊ nō istādo in v̄bis gl. colligēdo dicta inno. ac latius ⁊ clari⁹, ꝙsequēdo dic sic cuz querit̄ que bona dicūt̄ de mēsa ecclesie vel ꝑlati. quedā eni sūt bona in qbus ecclesia hz solū directū dnium. vtile vero ptinet ad aliū. exēplū in feudalibus ac ēphiteoticis. ⁊ ista ñ dicūt̄ de mēsa cū vtilitas ptineat ad aliū. ō quo vide bo. gl. in cle. i. de excess. ꝑla. sup v̄bo ad mēsam. q̄ optime explicat qñ ēt eccl̄ia dicat̄ de mēsa ꝑlati ⁊ tenebis illā glo. mēti. Sz aduertendū q̄ ista bona qñqz redeūt ad eccl̄iaz pleno iure puta q̄ finitū est ꝛps ꝓcessiōis vel ꝑ defectū heredū vasal li vel emphiteote vel ꝑ delictū eoꝝ. vt i. c. potuit. de loca. ⁊ in. c. ij. j. de feudis. Et dubitat̄ nūq, vtz applicent̄ mēse vt sic nō possint itez cōcedi quēadmodū nec alia bōa mense. Et dicendū ē q̄ si ꝑlat⁹ applicauit ea mēse ⁊ hoc ꝓstat ⁊ tūc nō possint āplius cōcedi nisi in casibus iure exꝑssis. Jn du bio vo debemus ꝓsiderare q̄ꝛto tpe ꝑlatus tenuit illa bona ad man⁹ suas ⁊ in hoc casu posset saluari ꝓsideratio gl. ⁊ sū me. nō dcm̄ archi. in. c. i. xxxij. q. viij. vbi dicit q̄ si ꝑlatus te nuit ꝑ ānū vī applicasse illa bona mēse exquo nō cōstat ō ꝯ rio ꝑ ꝓiecturas. ar. illi⁹. c. al's aūt si nō būt alium applicādi mēse pōt ꝓcedere de nouo alteri nō obstāte iuramēto ō nō alienādo q̄ iuramētū nō extendit̄ ad bōa que nō sūt de mē sa ꝑ hoc tex. in. c. ij. de feu. ⁊ hic vbi cōsiderat̄ an ista bona eēnt de mensa vel nō que ꝑlatus habuit ad manus suas. et tacite inuit q̄ si nō eēnt de mēsa iuramētū de nō alienādo ñ obligaret. Et est rō sm Jnno. q̄ ab initio vī ordinatū vt il la bona cōcederēt̄ ī feudū vel emphiteosim vñ nil noui fa cit nūc ꝓlatus iterū cōcedendo. ⁊ ꝑ hoc elegāter sentit Fe de. ꝓsi. clxxiij. q̄ in hac secūda ꝓcessiōe nō requirit̄ cōsensus supioris quod ē valde nō. ⁊ facit. c. potuit ꝑalleg. vbi solus ꝑlatus pōt parcere emphiteote ipsū nō expellēdo ꝓ pen sionē nō solutā eodē modo pōt cōcedere alteri. Ego crede rē q̄ vbi ꝑma cā cōcessionis duraret de pñti hēant locū pre dicta. sz vbi cessaret illa ꝑma cā cōcessionis tūc putarem q̄ eoipso q̄ redeūt ad ecclīam efficiūtur de mensa ⁊ assumūt sibi nām ⁊ qualitatē aliarū rerū ecclesie. Exēplū res īculta fuit tradita in emphiteosiz hoc respectu vt reduceret̄ ad cul turam al's eccl̄ia nō ꝓcessisset tractu tēꝑis illa res optime culta reuersa est ad ecclīam ex aliqua cā allegatarū nō vido q̄ iterū licite possit cōcedi sine solēnitate debita ⁊ sine cā. nā cessat cā ꝑma ꝓcessionis ⁊ limitat nūc arg. a rōe cessante. vt in. c. cū cessāte. de ap. ⁊ cessat rō inno. sed vbi cā ꝑseueraret ꝓcederet ꝑmū dictū. Exēplū eccl̄ia hēbat castrū quod for te ꝑ custodiā ⁊ alia ē magis damnosū qz vtile deliberauit semel cū solēnitate debita dare in feudū si tractu ꝛpis redeat ad ecclīam pōt ecclesia iterū alij de nouo cōcedere sine solē nitate nō obstāte iuramēto de nō alienādo q̄ ista nō est no ua alienatio sed quedā executio ordinatiōis antique. fac̄. c. ꝓsuluit. j. de iudeis. ⁊ c. recolētes. de sta. reg. Et nō hanc li mitationē que si solet a doctoribus tradi sed mihi vī verissi ma ⁊ rōnabilis. Quedā vo sūt bona quoꝝ ꝓprietas ⁊ vti litas ptinet ad ecclesiam ⁊ longissimis tꝑibus fuerūt in bo nis ecclesie ⁊ ista in dubio dicūt̄ de mēsa q̄ deseruiūt neces sitatibus mēse ⁊ vtilitatibus eccl̄ie ⁊ aliorū indigētiū. xij. q. i. videtes. ⁊ ad ista bona ī dubie extēdit̄ iuramentū de non alienādo. Quedā sunt bona nouiter acquisita ecclesie puta

ex donatione ⁊ de istis dubitaf an sint de mēsa. Inno. sētit q; sic. ⁊ mihi satis plz. Ex quo enī sūt data eccle ad vtilitatē ipsius ergo debēt dici de mēsa nec apparet rō quare alia bona ⁊ nō ista dicāt de mēsa ꝫ potius dicendū ꝓriū ne vna ⁊ eadē res diuerso iure censeaf. de deci. c. cū in diocesi. ⁊ facit. c. recolentes. xij. q. ij. Et sic bēs clare q̄ bona dicanf de de mēsa ⁊ ad que bona ertēdit iuramētū de nō alienando.

In glo. sup vbo siue nō. nō glo. q; in dubio possessiōes q̄ deseruiūt vtilitatib⁹ ecclesie ⁊ reputanf in manib⁹ prelati pri ma fronte p̄sumunf de mēsa. ergo ꝓriū dicenti incūbit onus ꝓbandi. sed itellige istā glo. secūdum p̄dicta ⁊ scōm palle. dictū archi. In glo. in v. assensu. i fi. vide q̄ dixi ī. c. ij. de bis q̄ fi. a pla. vbi doc. sentiunt q; lz in istis reb⁹ modicis ñ regraf ꝓsensus capli exp̄ssus dz tñ iteruenire saltē tacitus ⁊ sic limita istā glo. Sz oppo. ꝯ glo. ⁊ ꝯ tex. nā ex quo iurauit iste archiep̄s nō alienare nō vī q; etiā vtilitatis cā possit alienationē aliquā facere. iuxta nō. in. c. fi. de ecc. edifi. ⁊ ī. c. ij. ī. de sen. excō. Sol. Inno itelligit q; de spāli cōcessione vel gratia iste archiep̄s alienauit. ⁊ ꝓ hoc tex. ī fi. ibi ꝓcedimus facultatē. Gof. vero exponit tex. ꝓcedim⁹. i. ꝓcessū eē ostēdimus. sīle. xiij. di. nerui tesiculoꝝ. ⁊ sic sentit ꝓriuz itellectū. Ego dicerē q; aut res ē modica seu modice vtilitatis ⁊ tūc nō includif sub iuramēto de nō alienādo quia nō est vīsimile q; superior voluerit istū illaqueare in istis modicis cū ista modica sūt exēpta ab omni solēnitate iuris dispositionis. vt in. c. terrulas. xij. q. ij. iuramētū ergo simpliciter prestitū dz intelligi fm mām subiectā. ad hoc q̄ nōt inno. ī. c. p tuas. de arbi. Itē iuramentū ē stricti iuris ideo debet restringi. arg. c. penul. de iureiu. ⁊ ꝫ nōbis semp. nā repio. Fede. idē sensisse cōsilio suo. cciij. nā bodie p̄lati cōiter iurāt nō alienare incōsulto papa. ⁊ sic dz intelligi iste tex. vt si obstāte iuramēto poterit iste bāc alienationē facere. ⁊ sic p̄cedit exposito Gof. Aut res ē nō modica ⁊ tūc distingue formā iurandi aut iurauit nō alienare simplr. aut nō alienare incōsulto papa. aut nō alienare sine licentia superioris. Si vo iurauit simplr ⁊ tūc puto q; in cāu vtilitatis ecclesie poterit alienare. nā video q; in casu necessitatis ecclie hoc iuramentū nō astringit. vt ī. c. fi. de ec. edifi. ergo nec ī casu vtilitatis q; necessitas ⁊ vtilitas equipanf a iure. vt nō. xij. q. ij. in sūma. ⁊ nōt Inno. in. c. cū oēs. de cōsti. Referf ergo illō iuramētū ad alienationē illicitā vt sic metu iuramēti p̄latus abstineat facilius ab alienatiōe illicita. ⁊ ꝓ hoc facit q̄ p̄dixi. nam regr a iure ꝓhibef alienatio. vt in. c. siquis. ⁊ in. c. nulli. s. eo. ⁊ iuramētū ē stricti iuris. dz ergo itelligi fm iuris dispositionē vt nō alienet scz illicite ꝓut iura disponūt. ⁊ sic secūdo modo itelligerē tex. istū itelligēdo q; possessiones iste erāt minus vtiles cōparatiōe aliaꝝ. Si vo fuerit iuratū fm secūdā formam tūc tene opi. Inno. q; de gratia fiat ḃ isti cōcessū. nā nō pōt fieri alienatio ēt licita icōsulto papa. s enī importāt illa vba. i. c. aduersus. ī. de imu. eccl. vt colligif in. c. vlti. ī. de ec. edifi. Itē necesse ē vt vba intelligātur de alienatiōe als licita. nā icōsulto papa nō faceret illicitā. ⁊ ita volūt cōiter doc. i. d. c. fi. Si vo fuerit iuratum fm tertiā formā. s. nō alienare sine lnīa ⁊ c. idē dicendū vt. s. p. xime dixi. nā nō pōt intelligi de alienatiōe illicita q; illa non fit ēt cū lnīa superioris. ⁊ de significato huius vbi lnīa ē vt debeat peti p̄mo ēt in cāu licito q̄si superior reseruet ī se cognitionē vtr casus sit licitus. ꝓ hoc tex. in fi. in. c. lz. de regu. ⁊ ḃ bñ nō q; nō declaraf p alios. ⁊ sic itellige scōm hāc distinctionē ea q̄ dixi ī. c. i. s. de bis que fiūt a pla. ⁊ nō. p doc. in d. c. fi. ī. de ec. edifi. Sz q̄rif de q̄one nō. Nunqd p̄latus possit cōsanguineo suo cōcedere rē eccle ī emphiteosim vl secū ꝫbere alienationē rei ecclesiastice. tex. vī nō. in auc. qui busc̄ qz modis. C. de sa. san. ec. vbi dicif q; quibuscunqz modis alienatio rei ecclesiastice facta ꝓmittaf nō tñ lz iconomo vel eius ꝓsanguineis rem ecclie accipe. Et faciūt ibi legiste festū de illo tex. adducētes q; vbi administratori ꝓmittitur alienatio nō pōt illā facere in p̄sonā cōsanguinei q̄ ē suspitio lesionis pp ꝓsanguinitatē. ⁊ est illa auc. canoniza ta. x. q. ij. ḃ vsus p̄statio. in v. qbuscūq; modis. tñ doc. ibi ⁊ martine Bal. ⁊ bar. dicunt q; rem solitaz cōcedi ī emphiteosim seu in feudū pōt p̄latus ꝓcedere suo cōsanguineo q̄ cessat hoc cāu p̄sumptio fraudis ⁊ lesionis cū apta sit via huius alienatiōis nisi fm bal. velket cōcedere cōsanguineo potentissimo. sentit ēt bar. post Ja. q; modicā rē pōt ꝓsanguineo ꝓcedere. ⁊ sic transeūt legiste cōiter ibi. Sed repio Fede. de senis ꝓfilio p̄alleg. vbi vī sentire ꝓriū. Formatū istam qōnē. Vūquid p̄latus qui iurauit nō alienare sine licētia superioris possit ꝓsanguineo suo cōcedere in emphiteosim rē valoris vnius floreni cū dimidio ⁊ redditus q̄nq; solidoꝝ. nā expediebat pp vicinitatē ꝓsanguineo habere illā petiolā terre. Et determinat finaliť q; sic q̄ nō obstat iuramentū in istis minimis. vt. s. dixi. Nec ēt ob. ꝓsanguinitas q̄ rōne fraudis fuit iducta illa ꝓhibitio sz hic p̄supponit oēm fraudē cessare. Itē auc. illa qbuscū qz modis. loquitur in alio casu fm eū ⁊ nō dicit in quo. vñ nō plz bec rñsio. q̄ tex. ibi dicit quibuscū qz modis ⁊ c. dat aliā so. q; solēnitas auc. nō vsquequaq; fuaf in alienatiōe rei ecclīastice. vt nō. in. c. i. eo. ti. li. vi. Et nō hoc dictū. facit ad id q̄ dixi ī. c. nulli. s. e. Itē cessāte fraude melius ē ꝫbere cū ꝓsanguineis q̄z cū extraneis. nā p̄us debem⁹ subuenire cōsanguineis q̄z extraneis. lxxxvi. di. nō satis. facit q̄ nōt glo. xxxi. di. c. oīo. ⁊ c. i. s. de coha. cle. Sz ꝯ hoc facit q̄ nō ē illa solēnitas sed ꝓhibitio certaꝝ p̄sonarū pp lesionē ecclie euitandā. sz hoc nō obstāte puto dictū legistaꝝ nō ꝓcedere in p̄lato ecclie. nā reperio tex. valde singularē. xij. q. ij. in. c. siqs qualibet. iūcto. §. p̄ce. vbi dī q; rector cuiuscū qz ecclie pōt vnā rē de ecclīa auferre dūmodo de suo tātūdē ecclie cōferat. ⁊ sic bz p̄uilegiū vt res ecclie possit alienare sine vtilitate ecclie. sans est enī q; ecclīa nō deterioraf. simile p̄uilegiū bz p̄nceps. vt in. c. i. ī. de rerū p̄mu. fm vnū itellectuz. ⁊ videf tex. in. d. c. siquis. inuere q; ēt ī fauorē ꝓsanguineoꝝ pōt p̄latus hoc facere. vt etiā sentit ibi Archi. ⁊ facit q̄ nōt archi. x. q. ij. p̄caric. vbi dicit q; sicut extraneis ita cōsanguineis pōt p̄lat⁹ b̄ficia ecclīastica ꝓcedere. facit q̄ dixi ī. c. dilecto. s. de p̄bē. Et ad auc. qbuscū qz modis. dico q; loquitur in iconomo qui nō bz p̄uilegiū sicut p̄latus nec tm̄ iuris in bonis ecclie. iuxta nō. p gl. v. q. iij. c. fi. Itē iconom⁹ ē magis suspectus q̄z p̄lat⁹ q; p̄latus ē ꝓpr⁹ sponsus ecclie nō sic iconomus. ⁊ ꝓ hoc cōcluderē q; p̄latus pōt ꝫbere cū cōsāguineis de rebus ecclie sicut cum extraneis licet iconomus nō possit nisi vt p̄dixi. Et nota etiam ista quia non declarantur per docto.

a **B audientiā.** Canonicus p̄dū ecclesie ꝓpetuo locare non pōt. h. d. cōmunis diuisio. scōa ibi ideoq;.

Casus lr̄alis. Quidā de canonicis eronēf ecclesie q̄dā p̄dia ipsius ecclesie alijs fratribus incōsultis locauerūt in ꝓpetuū in damnū ecclie. puēit hoc ad noticiā pa. vñ mādat eronē. epo. quatenꝰ si ē ita locatiōes illas studeat renocare. si vo nō p̄sit renocari nisi pecunia inde recepta restituaf appel. re. cōpellat locatores ad pecūias restituēdas ꝓductorib⁹. Ber. Nō p̄mo q; canonicus nō pōt ī ꝓpetuū locare p̄diū p̄bēde sue. Iste. n. tex itelligi pōt ī p̄dijs assignatis canonicis ꝓ p̄bendis. nā p̄bēde sūt ecclie ⁊ ex ea bona ecclie fuerūt diuise in p̄bēdas. vide tex. xij. q. i. §. fi. ⁊ c. seq. q̄nīmo dicendū est q; vltra tp̄s vite sue nō pōt canonicus locare p̄bēdam suā. vñ si locauit ad certū tp̄s ⁊ moritur ante locationē finitā expirat locatio nisi interueniat auctoritas superioris. vt dixi ī. c. fi. ne p̄la. vi. suas ⁊ ꝓbat ī fi. mili. i. l. si domus. ff. loca. vbi locatio facta per vsufructuarium expirat eo mortuo. Scōo nō bonū ar. q; locatio ī ꝓpetuū largo mō dz alienatio. vñ ꝓhibitus alienare nō pōt ī ꝓpetuū locare ꝓ hoc glo. ī de. i. eo. ti. lz aliud direrit Accur. in. l. codicill. §. instituto. ff. de lega. ij. iste tex. multū bñ ꝓbat ḃ arguēdo ex situatiōe rubrice. nā si ista locatio ī ꝓpetuū nō censereť alienatio nō poneret ḃ. c. sub isto ti. lz in ti. de locato. ita in sīli arguit glo. in. c. si sup gratia. de of. del. li. vi. ⁊ in. c. bone. de ꝓfir. vti. ⁊ c. tibi q. ō rescrip. li. vi. ⁊ nō hunc modū arguēdi. Itē facit. c. nulli. s. eo. vbi ꝓpetua em-

phiteosis largo modo dr alienatio ergo ⁊ perpetua locatio ar. ibi. locati. §. adeo. nā ex ꝛctu locationis ad maximū tps trāsferr dñium vtile sicut in ꝛctu emphiteotico. nō. in. c. ꝓpter. de loca. Itē nō ep̄m posse renocare res ecclesie male alienatas ēt precio nō oblato. Et nō q̄ ꝓcessio facta in perpetuū vel ad maximū tps sine solēnitate debita nō dz ſuari ēt in vita ꝓlati male alienātis ne saltem de facto ꝑiudicet ecclesie. facit. c. puenit. s. de arbi. vbi bo. tex. In glo. fi. nō bāc glo. ⁊ idē sentit Inno. ⁊ io. in. c. vulterane. xij. q. ij. licet aliud senserit i. §. qui vo. alleg. in glo. sed Jo. an. sequitur istā glo. tu vide qō latius dixi. in. c. figs. s. e. ⁊ ibi dedi plures remissiones. Et nō cautelā ex glo. vt ꝛbens cū ꝓlato sē per stipuletur de euictione vt saltez re euicta habeat regressum cōtra ꝑlatum. Et in fi. glo. dic q̄ in illo. §. fi. nō erat oīno emptor malefidei possessor. ⁊ dic plenius vt ibi legitur ⁊ notatur.

p Ossessiones. Breue ē nec pōt breuius sūmari. Casus lr̄alis. Quesiuit archiep̄s iste. vtr̄ possit aliēare possessiones ad mensam suā vel capli ꝓtinentes. Rñdet q̄ nō. Itē q̄siuit vtr̄ posset ecclias in quib⁹ monachis ministrare cōsueuit cōcedere clericis vel laicis ⁊ rñdetur q̄ nō. Ber. Nō ꝑ regulā q̄ possessiones spectātes ad mensā prelati vel capli ꝑlatus alienare nō pōt. intellige nisi in casibus a iure exp̄ssis. de quibus dixi in. c. nulli. s. eo. Et nō a ꝛrio q̄ possessiones q̄ nō sunt de mensa ꝑsit ꝑ prelatū alienari. qō intellige vt dixi i. c. vt sup. s. e. Sed querit nū qd ep̄s possit donare vel vēdere rē mēse sue capło suo ⁊ qd ecōtra. Et videt ꝓmo q̄ nō q̄ aut ep̄s aut capl̄m auctorizaret in facto ꝓprio ꝛ cle. ij. e. ti. Host. ⁊ Jo. an. post eaz ponunt qōnē in. c. nouit. s. de bis q̄ fi. a ꝑla. ⁊ ꝛcludit ibi host. q̄ sic q̄ nō ē, ꝑ alienatio cū nō exeat dñium ecclesie. arg. in. l. volūtas. C. de fideicō. ⁊ eoꝛ q̄ leg. ⁊ nō. in. c. cū aplica. s. de bis que fi. a prela. glo. in. d. cle. ij. recitat opi. ⁊ apte nō ꝓbat. sed Fede. approbat ꝓsilio. cvi. ⁊ io. an. in regula qui tacet. li. vi. in mercu. dicit tñ ibi Jo. an. q̄ ab eccl̄a inferiori nō posset ep̄s emere q̄ ibi hēret auctorizare. xij. q. ij. placuit. ⁊ c. abbatibus. ⁊ in facto ꝓprio auctorizare nō pōt. vt in d. cle. ij. Sz ego dubito an ꝫ dictū sit verū. p. l. pupill⁹. §. pe. ff. de aucto. tuto. vbi dicit q̄ tutor pōt palā emere a pupillo q̄ cessat oīs suspitio. ⁊ figs vellet eē magis caut⁹ posset facere vt ep̄s ꝑus gnāliter ꝛterponat decretū ꝓnuncians do rē ipsius eccl̄ie posse alienari ⁊ dare licēciaz alienādi. postea vo poterit ipse palā sicut quilibet alius emere. in hoc tamē est cogitādū. Jn glo. i. ibi tertiaꝫ. i. tertiā ptē de reb⁹ parochialis eccl̄e olim debitaz ep̄o. hodie vo ep̄s nō capit istā tertiā. de quo dic vt habet. x. q. iij. c. i. ⁊ ij. ⁊ dicaz plene. Et generaliter qd ep̄s possit petere ab eccl̄ijs iferioribus in. c. reqsisti. j. de testa. Jn glo. ij. i fi. Et iducit iste tex. cū glo. ad qōnem. Nūqd si mādat ꝓuideri clerico seculari ꝫ bñficio eccl̄esiastico possit sibi ꝓuideri de bñficio solito gubernari ꝑ regulares. dicendū ē q̄ nō q̄ mādatū pape dz ꝛtelligi salua ꝓsuetudine eccl̄ie quā i dubio papa nō videtur velle violare. vt in. c. fi. de ꝓsue. li. vi. ⁊ in. c. cuz in eccl̄ia. de ꝓbē. eo. li. Et vide ad istā qōnē. c. cū de bñficio. eo. tit. ⁊ li. Itē inducebant doc. ꝫ tex. ad qōnem. Nūquid supior ad quē est devoluta ptās ꝓuidēdi, ꝓpter negligētiā ꝑlati regularis possit eccl̄ijs regularibus ꝓuidere de secularibus. Et bodie hec questio est decisa in cle. q̄ regulares. de sup. neg. ꝑla. vbi decidit q̄ nō. ⁊ est ille tex. nō. q̄ succedēs i locum negligētis debeat ꝓuidere illis ꝓsonis ꝗbus tenebat ꝓuidere ipse negligēs. ⁊ hoc pōt allegari gnāliter vt ptās nō sit maior penes eū q̄ successit ꝗz penes primū qui neglexit. ⁊ facit ad multa ⁊c.

a B nostram. Legit duobus modis. Fm lec. breuiorē. b. d. i sūma. Restituit eccl̄ia cōtra alienationē ꝑ quā enormiter fuit lesa. b. d. Primo ponit petitio. 2dō causę cōmissio ibi quocirca. Casus lr̄alis. Monasterium tuū ē. grauatū ē onere maꝛio debitoꝛ. pp q̄ abb. ⁊ cōuentus eiusdē tali necessitate ducti quādā villā suā cōcessērūt i feudū cuidā laico tali cōditiōe apposita q̄ idē laic⁹ solueret. lxxx. libras. ꝓ ꝗbus ipsa villa erat obligata qō ipse nō distulit effectui mācipare. videtes monachi q̄ monasteriū ex tali ꝛctu enormiter esset lesū supplicarūt humilit̄ do. pa. vt feudū ip̄m ad mōasteriū faceret renocari cū idē laic⁹ primo āno de redditib⁹ ipsi⁹ feudi vltra summā ꝓcepit quā ꝓsoluit ⁊ postmodū ēt plures ānos ꝓcepit fructus ei⁹. vnō mādat pa. ꝗbusdā. ꝗtenus si p̄dictū monasteriū ꝓ boc enorme dispendiū ꝛuenerint ꝛcurrisse appel. postposita cōpellāt. d. laicū: vt p̄dictū feudū libeꝛ ⁊ qetū dimittat monasterio p̄dicto recepta prius pecunia a mōachis quā ꝓ vtilitate monasterij ꝓ. d. feudo dr expendisse cū fructus ꝓcepti dēant sibi sufficere ꝓ labore. Ber. Nō primo fm lec. quā p̄misi q̄ ecclesia in petitiōe restōnis in integꝛ sup reb⁹ ecclesiasticis pōt hīe recursum ad iudicē ecclesiasticū etiā contra laicū. ⁊ sic ē iste casus i quo actor nō sequit̄ foꝛ rei imo trahit reū ad foꝛū suū ⁊ vide Inno. i. c. cū sit gnāle. de foro cōpe. vbi singulariter vult q̄ in ꝗlibet petitiōe restī. i integꝛ pōt ecclesia hīe recursuz ad iudicē ecclesiasticū. ⁊ idē dicit vbicūqz ecclia iuuat̄ aliquo ꝑilegio. ⁊ maxime hoc ꝓcedit ea attēta rōne q̄ ꝓsupponit̄ quedā deceptio saltē re ipa. vñ largo mō pōt dici quoddā sacrilegiū quod ptinet ad foruz ecclesie. vt. d. c. cū sit gnāle. ⁊ facit ad mām. c. i. s. de in integ. restī. vbi bñ ēt ꝓbat̄ ⁊ tene mēti hoc dictū in practica. Secūdo nō q̄ pp vrgēs debitū cui nō valet ecclia de fructib⁹ satisfacere pōt fieri alienatio eccl̄iastice rei. Et nō q̄ ēt i feudū occasiōe debiti ꝑsit cōcedi res ecclesie bodie vo oēs ꝑlati cōiter iurāt nō infeudare de nouo romano pōtifice iconsulto. c. ij. j. de feu. Tertio nō q̄ data restōne in integrū ñ dz laicus q̄ ꝛrit cū ecclesia fraudari de sumptibus ⁊ laboribus quos fecit in re in qua cōcedit restitutio sed rōne sumptus ⁊ laboꝛ possūt dimitti fructus quos alius tenet restituere. vt. l. q̄ si minoꝛ. §. restō. ff. de mino. ⁊ ꝑ illū tex. dicendū ēt q̄ si iste laicus nō exposuit laboꝛes puta in extirpando terras incultas vel nō fecisset sūptus ꝓ fructib⁹ colligē dis tunc debuisset oēs fructus cū re restituere. nam alīs nō ēt restitutio in integrū q̄ ꝑderet fructus medio tpe ꝓcepros vt in. d. §. restitutio. ⁊ de hoc. j. aliqua dicā cū glo. fi.

Jn glo. i. in fi. ⁊ hoc vltimū, ꝓbat̄ in. c. i. ⁊ ij. de in integ. restī. li. vi. ⁊ in cle. vnica. e. ti. Et nō ex glo. q̄ duo dicunt̄ multi. qō facit ꝓ statuto. vide tex. in. c. ꝛpianū. xxxiij. dist. vbi colligit̄ q̄ ꝛz duo dicant̄ multi nō tñ plures. Modo. dicit se hīe notitiā huius facti. de quo in tex. nā lapsū erat nedū quadrieniū sed decēniū a tēpoꝛe ꝛctus. ⁊ dicit q̄ ecclesia suit hic audita iure cōi ⁊ nō restōnis bñficio q̄ ꝛctus erat nullus ex defectu solēnitatis q̄ nō interuenerat cōsensus diocesani. hec lec. satis est vera in se. ⁊ vide glo. in cle. i. eo. ti. q̄ vult prelatū ēt eccl̄ie collegiate nō posse etiā locare ad tpus nō modicū sine cōsensu supioris. ⁊ facit q̄. c. nulli. s. e. dicit eē alienationē vbi transfert̄ vtile dñium ꝛz ꝑlatus inferior ñ pōt alienare sine ꝛsensu supioris. xvij. q. iij. in vēditionib⁹ xij. q. ij. abbatibus sed nō ꝛgruit hec lec. huic tex. vbi papa fundat se sup enormi dispēdio nā si ꝛctus nō tenuisset mandasset pure illā villā restituendā monasterio. Item fm lec. Host. quasi de nihilo fuiret iste tex. vñ pōt teneri alia lect. q̄ ꝫ fuit petitū bñficiū restōnis ⁊c. ⁊ sic q̄ alīs ꝛct⁹ valebat Nec ob. si dicat̄ q̄ quadrieniū eēt elapsum q̄ ēt hoc ꝓsupposito ex certis causis ēt audit̄ ecclesia post illud tps. puta ꝓpter grauissimū ꝑiudiciuz vel qñ virit ille ꝑlatus q̄ male alienauit vel quid sīle. de hoc ē tex. nō. iūcta glo. in. d. c. i. de in integrū rest. li. vi. ⁊ tene mēti illū tex. cū glo. Nota tamē ex lec. Host. q̄ qñ ecclesia petit vnā rē sibi restitui rōne nul liratis ꝛctus pōt hīe recursū ēt ꝛ laicū ad iudicē ecclīasticū.

Jn glo. ij. sup vbo enorme ibi exquo ꝓsensus capli ⁊c. melius diceret exquo solēnitates debite interuenerūt ⁊ aliena tio fuit facta in casu licito. nā bis duob⁹ ꝛcurrētib⁹ ꝛz ꝛctus ꝛz eccl̄ia sit lesa. Et nō bāc glo. q̄ apte sētit q̄ ad validitatez alienationis nō sufficit q̄ solēnitas fuerit ſuata sed oportet q̄ in cāu licito fuerit facta. ⁊ vide qō plene dixi in. c. nulli. s.

eo. Jn glo. fi. ibi itē q; bona fide ꝓcipit. melior ē ratio ꝓcedēs scz q; ꝑ laborib⁹ ⁊ sumptib⁹ quos passus ē habuit iste fructus. nā ista rō glo. nō ꝓcedit. nā restitutio in integz reducit oia in statū pristinū nec habet respectus ad bonam fidē. vt pz in. d. §. restō. Et in hac mā sic ꝯcluderē. aut ꝯct⁹ tenuit aut nō. ꝓmo cāu rescisso ꝯctu ꝑ restōnem in integruz ēt fructus debēt restitui sz satisfaciendū ē ꝫbēti de sūptibus ⁊ laboribus quos ptulit. vñ credo q; eccl'ia potuisset ꝟ petere oēs fructus ⁊ satisfacere isti de sūptib⁹ ⁊ laboribus sed papa vt quidā dicit fecit istā ꝓuisionē de qua i tex. ex officio suo vt euitaret magnus circuitus. hoc ēt sentit glo. ī sequēti qōne vbi dicit q; iste laic⁹ potuisset petere mercedē laboris si voluisset restituere fructus. finge enim q; laic⁹ iste expēderit mille ⁊ nō recepit ex fructibus nisi centū. iniquū ēt dicere q; fructib⁹ debeat eē cōtentus. nā sicut eccl'ia restituit in statū pristinū ita ⁊ secū ꝫbētes. Et nō q; bētur respectus ēt ad laborē ꝓpium. puta q; erat rusticus ⁊ psonaliter extirpauit terras. Scōo cāu vbi ꝯctus nō tenuit aut ꝫbēs errauit in iure ⁊ tūc dico q; tenet restituere oēs fructus qa error iuris nō excusat ēt in ꝓceptiōe fructuū qñ ius apte resistit. vt. l. iubemus. la. ij. C. de sa. san. ec. l. quēadmodū. C. de agri. ⁊ cēsi. li. xi. nōt Bar. in. l. ſz ⁊ si. §. scire. ff. de peti. here. secus vbi posslideret iure nō resistēte nec assistēte. naz tūc error iuris excusat quo ad restōnem fructuū. d. §. scire. ⁊ hoc cāu intellige Di. in regula possessor. de reg. iur. li. vi. si aūt errabat in fcō q; credebat solēnitates iterueniſſe tunc lucratur fructus ex bona fide. ⁊ hoc casu ꝓcedit glo. quod tamen intellige fm materiam quam dixi in. c. grauis. de restitu. spo.

C Um laicis Alienationes de feudis vel alijs rebus ecclie non tenēt ēt si ꝑ ostōnem laicorū approbent. h. d. vl aliter ⁊ sic. Alienatio rei ecclesiastice facta sine legitimo ecclesiasticarū psonarū assensu nō tenet lz approbetur per ostitutionē laicorū. h. d. cōis diuisio. secūda ibi volētes. Casus lr̄alis. Laici q̄ztūcūq; religiosi sūt nō habēt aliquā potentiā disponēdi de re. ec. ſz ipsi in ꝯriū faciūt ⁊ immunitatē ecclesiastice libertatis ꝟpugnant suis ostōib⁹ imo potius destitutionib⁹ vsurpādo iurisdictionē ecclesie ⁊ ēt de spūalibus illicite ꝑsumēdo. Volēs igit cōcliuz huiusmodi grauaminibus obuiare oēs ostōes ⁊ oia alia que faciūt in ꝓiudiciū ecclesiarū decernit cōciliū penitus nō tenere. ⁊ ꝓsumptores huiusmodi ꝑ cen. eccle. compellendos. Ber.

Primo nō ibi refrigescere charitatē. q; statuta emanātia ꝫ libertatē ecclesiasticā seu ꝫ iura eccl'ie ꝓcedūt ex remissione charitatis. nā si bērent charitatē ad ecclesiā talia statuta nō ꝓderēt. ⁊ hodie isti tales sunt excōicati ipo facto de quo vide qō legit in. c. nouerit. ⁊. c. grauē. de sen. ex. ⁊ i auc. cassa. C. de sa. san. ec. Secūdo nō q; statuta ꝫ ꝓuilegia tributa eccl'ie ꝑ ꝓncipes ecclesiasticos vel seculares dicunt eē ꝫ libertatē ecclesiasticā. de quo in dictis iurib⁹. Tertio nota q; ostō edita sup iurisdictiōe aliena potius dī destitutio q; ñ statuit sz destituit. ⁊ facit ꝓma frōte ꝫ opi. bar. in. l. cunctos populos. C. de sū. tri. vbi vult q; statutū laicorū gnāliter loquēs dz ſuari ēt quo ad clericos ex quo nō ē ꝫ libertatē ecclesiasticā. nā tex. ibi facit i oppositū q; statutū cōmēsurat iurisdictiōe statuētis sed circa clericos nulla iurisditio tribuit laicis ergo illorū statutū nō porrigit ad clericos. ⁊ melius ꝓbat in. c. eccl'ia scē Marie de cōsti. fm casum quem posuit ibi glo. fm quē ē casus ad lr̄am ꝫ Bar. Quarto nō q; laici nō ꝓsūt disponere ēt sup reb⁹ tpalibus ecclesiaz sicut ergo psone clericoz sūt exēpte a iurisditiōe laicoz ita ⁊ eoz bona. Quinto nō ibi sz ēt de mortuarijs. q; laici ñ ꝓsūt statuere sup mortuarijs q; ista sunt ānexa iuri spūali ⁊ sic nec sup spūalibus mere nec sup ānexis laici disponere ꝓsūt. nā de ānexis idē ē iudicū. vt in. c. trāslato. de ostī. ⁊. c. q̄sto. de iudi. ⁊ de mortuarijs ponūt exēplz doc. q̄ñ laici statuūt ne vltra certā quātitatē offerat. vel vt nō valeāt relicta sine solēnitate legali. ꝫ. c. cū esses. ⁊. c. relatum. de testa.

Et facit nōnt hec lr̄a ad questionē. Nūqd valeant statuta laicoz vt vltra certos cereos nō deferant cū funere. vel q; filij dūtaxat debeāt vestiri de nigro. ⁊ q; cert⁹ ⁊ determinatus numerus cīcoz dūtaxat intersit exequijs ⁊ qd silē. Et videt ꝓmo q; ñ ꝑ istū tex. dū gnāliter ꝓhibet statuta laicoz sup mortuarijs. nā ista vident ānexa iuri spūali. Jn ꝫ riū facit q; pompe exequiarū sūt potius ꝓsolatiōes viuoz q̄ꝫ suffragia mortuoz nec eccl'ia approbat. vt i. c. anime de functoz. ⁊ in. c. q̄ꝫ ꝑposteaz. xiij. q. ij. dicerē q; circa ꝓcernētia cultū diuinū ⁊ refrigerū anime defūcti nō valeāt statuta laicoz q; illa ꝓpe sūt ānexa iuri spūali. ⁊ ita gnāliter intelligo istū tex. ſz circa ꝓcernētia pōpas mundanas valeant statuta. ⁊ credo specifice q; valeat statutū illud de pānis nigris passim nō vtēdis. q; de mortuis nō est multū dolēdū fm fidē xp̄ianā. nū ꝑ spem future vite. tū vt viui acqescāt dilpositioni diuine. vt dicit tex. in. d. c. q̄ꝫ posterū. nō ⁊ tene mēti istā dictionē de mortuarijs. exquo alibi ñ repitur tex. Jn glo. ij. in fi. dic q; illud. c. nō facit in ꝯriū. nā solū ꝓhibet laicos disponere de rebus eccl'ie sed ꝓuilegia ipsis reb⁹ dotalibus bñ ꝓsunt ꝓferri puta quo ad tēporalia. pone exemplū in. c. auditis. de ꝓscrip. Et tractant hic doc. Nunquid feudū laici possit donari eccl'ie. Et cōclusio ē q; sic dūmodo feudū bēat tale onus ānexū qō bonestе possit explicari per ecclesiam als secus. de hoc latius tractatur in. c. in ꝓtia. de ꝓba. ⁊ dic vt ibi.

De precarijs. Rubrica.

Supra visum est de ꝯctibus ꝑ quos transferūt dñium restabat merito videre de ꝯctibus per quos transferūt vtilitas rei dūtaxat. vel sic. Quia precarie sunt quedam species alienationis ideo post ti. precedentem subijcitur hic ti.

P Recarie. Breue est nec pōt brevius sūmari. Nō ꝓmo q; ō rebus eccl'iasticis ꝓsūt fieri precarie ⁊ sic ad ꝑces quorundam possunt ꝓcedi res eccl'ie. Secūdo nō q; ꝑcaria i femineo genere differt a ꝑcario neutri generis. naz ꝑcariū neutri generis nō ꝓcedit ad tps determinatū nec ēt pactū obligat ꝓcedētē quo min⁹ ad libitū ſuocari possit. vt i. c. fi. j. e. ⁊. l. cū ꝑcario. ff. e. ſz ꝑcaria femenini generis ꝓcedit ad certū tps fm q; ptes ꝓuenūt. nec pōt añ tps ꝓuētū renocari. vt h ⁊ clari⁹ i. c. fi. j. e. ⁊ iste ꝯct⁹ ꝑcarie ē icognitus iure ciuili. nā ius ciuile solū facit mētōez de ꝑcario ⁊ nō de ꝑcaria. Et pōt multis modis ꝑcaria ꝓstitui. vt stati dicet cū gl. Tertio nō ibi antiquā ꝓsuetudinē q; renouatio ꝑcarie seu ꝑcariaz pon⁹ ꝓcedit ex ꝓsuetudine loci q̄ꝫ iuris dispōnā fm ius nō ē necesse renouare. vt vī tex. x. q. ij. ꝑcarie. vñ itelligit h Abbas vt renouatio fiat vbi h bz ꝓsuetudo. bo. itelligit tex. de gnāli ꝓsuetudie orbis approbata ꝑ cāonē. q̄ſi velit dicere q; hodie ꝑ totū orbē dz fieri ista renouatio. ista tñ lr̄a vī se restrigere ad ꝓsuetudinē ⁊ sic ad locū vbi cō suetudo viget. ⁊ nō q; ꝯct⁹ cēset initus fm ꝓsuetudinē loci. qō meli⁹ ꝓbat in. l. q; si nolit. §. q assidua. ff. de eduli. edic. vñ nōnter dicit bar. i. l. nemo ē q nesciat. ff. ō duob⁹ reis q; si i studio ē ꝓsuetudo q; doctor possit ex cā legere ꝑ substitutū lz hoc ñ fuerit deductū i ꝯctu nihilomin⁹ potuit substituere q; qō bz ꝓsuetudo. vī appositū i ꝯctu qō nō q; fac ad multa. Jn gl. i. fi. h gl. ꝓmo ꝓsequit qd sit ꝑcariū i neutro genere. ⁊ ꝓsequit māz ei⁹ vt le. ⁊ nō. i. c. vlt. j. e. Scōo ꝓsequit qd sit ꝑcaria i femenino genere. ⁊ pōt ꝑcarie seu ꝑcariarū tres spēs. nā qñq; capit ꝑ ꝯctu inito ad ꝑces aliquorū vlq; ad qnquēniū. h tñ nō vī simplr bñ dictū. nā nō ē de substātia vt fiat ad qnquēniū. nā pōt i ꝑpetuū. vel ad vitaz accipictis vl ad aliō tps magnū vl modicū fieri sz renouatō fit ō qnquēnio i qnquēniū. vt clare innuit iste tex. dū dic renouēt. nā si ñ fieret nisi vsq; ad qnquēniū ēt op⁹ nouā concessiōe ⁊ ñ renouatiōe. fit āt renouatio ne lōgitudie tpis pet mēoria ꝯct⁹. xij. q. ij. lōgi grate. dic g clari⁹ q̄ꝫ dicat gl. q; ꝑcaria seu ꝑcarie i plāli nūero nō differūt. vt nō gl. fi. i. c. fi. j. e. ⁊ sētiūt cōit h doc. ꝑt bost. sz ꝓmū veri⁹. nec differūt ꝑ

carie mltũ ab alijs ꝛcrib⁹ iure ciuili iuentis. ob ꝙ forte ius ci uile nõ fecit mẽtõem ỗ ꝛctu isto. qñqꝫ. n. ꝑcaria ñ fit oĩo gra tis ſꝫ ad certũ tps ſm qỗ inter ptes extitit ꝙuẽtũ ⁊ dar aliqd annuatim. Et ponit exẽplũ Abbas qñ laic⁹ ſup ſolo eccĩe facit aliqỗ edificiũ lignoꝝ vel aliqỗ ſile ⁊ ī recõpẽſatõez ſol uit eccĩe decimã annuatiꝫ ⁊ iſte ꝛctus ẽ ſilis emphiteotico ſꝫ differt tm̃ in tpe renouatõis. Itẽ fit vel dr̃ ꝑcaria qñ mo/ uet eccĩa p̃cipaľ ad ꝑces alteri⁹. ſꝫ vt dixi alio reſpectu ⁊ quo ad ſubſtãtiã ei⁹ põt dici ꝛctus emphiteoticuſ exquo ſit in ꝓpetuũ vel ad magnũ tps. qñqꝫ fit ꝑcaria vt dr̃. x. q. ij. ꝑ carie. ⁊ ẽ tex. ille nõ. cuius nã ẽ vt dãs ,ꝓprietatẽ certã eccĩe poſſit capę ab eccĩa triplũ vtẽdo tpe vite ſue ⁊ ſi vult vti in vita re quã tradit eccĩe tũc capit ab eccĩa ſolũ duplũ ⁊ tunc ꝑcaria ẽ qdã p̃ſtatio vſufructus in recõpẽſatõem ,ꝓprietatiſ q̃ dar eccĩe. qñqꝫ ⁊ tertio de reb⁹ eccĩe fit ꝑcaria oĩno gra tis vt qñ dar laico vel clerico bñmerito aliq̃ poſſeſſio eccĩe vtẽdo in vita ſua. vt in. c. clerici. xvj. q. iij. ⁊ in. c. poſſiones. ea. cã. q. i. ⁊ tũc eſt donatio vſufructuſ ⁊ differt ab vſufructu in tpe renouatõis. Itẽ dr̃ precaria qꝛ donar ad ꝑces dũta/ xat alterius vt colligit ex etymologia vocabũ. ⁊ ſic vt vides paꝛ differt iſte ꝛctus in ſubſtãtia ab alijs ſupꝛa dictis. ⁊ vi/ de ad hoc bonã glo. in. d. c. ꝑcaria. Jn glo. ſi. in ſi. ⁊ huic ꝛ rio ſtat Moſt. ⁊ cõiter doc. nã hec renouatio ẽ introducta in fauoꝛẽ eccĩe ne longinqtate tpis accipiẽs vel eius heres di cat rẽ eẽ ,ꝓpriam ⁊ nõ eccĩe. vñ ſicut nõ petẽs inueſtituram a nouo dño cadit a iure ſuo ita ⁊ iſte q̃ nõ petit renouationẽ elapſo qnquẽnio. vt ī. c. lõginqtate. ⁊ qỗ ibi nõ. alleg. ī glo.

d **Eprecarius.** Reuocat ſucceſſoꝛ ꝑca riaꝫ p̃ ꝑdeceſſoꝛẽ irrati onabiľ factam. b. d. Jdrimo p̃mittit ſcm̃. ſcõo ꝓuidet ibi p̃cipimuſ. Caſus lr̃alis. Quidã p̃lati eccĩaꝝ fa ciebãt ꝑcarias in dãnũ eccĩaꝝ obligãdo ſe ⁊ ſuos ſucceſſo res ſub certa pena. ſtatuit ꝙciliũ carthaginẽſe vt nullus ſuc/ ceſſoꝛ ſit obligar⁹ pena ſui añceſſoris: ſꝫ ſi anteceſſoꝛ res ec cĩe irrõabiľ diſtrarit ad ius eccĩe debeat reuocare. Ber.

Jdrimo nõ q̃ ꝓtractus irrõnabiliter factus p̃ p̃latum ſi obligat ſucceſſoꝛẽ q̃nimo ſucceſſoꝛ põt ⁊ dꝫ ꝙuenire. Se cũdo nõ ar. ,p ⁊ ỗ an rector eccĩe poſſit ꝛctũ inituꝫ noĩe ec/ cleſie vallare pene appoſitõe. Et vr̃ iſte tex. magis innuere q̃ ſic dũmõ ꝛct⁹ fuerit rõnabil. ⁊ ,p ꝟ fac̃ tex. ī. c. dilecti ī ſi. s̃. de arbi. qỗ ẽ nõ. ,p adminiſtratoꝛib⁹ vr̃ ãbaſiatoꝛib⁹ daris ſimpliľ ad pacẽ cõponẽdã vt ꝛꝫ nõ habeãt exp̃ſiuꝫ mãdatũ ad penã imponẽdam nihilominus poterũt apponere penã ⁊ obligare ꝓſtituẽtẽ ,p obſeruãtia eius qỗ gerũt. ,p quo bñ facit tex. in. l. bñ a zenone. C. de q̃dri. p̃ſcrip. ⁊ in. l. ſi ,pcura toꝛ. ff. de iure fiſ. nã in iure nõ dar ſpecifica ptãs p̃lato appo nẽdi penã in ꝓtractu nihilominus eã apponere põt ⁊ obli/ gare ſe ⁊ ſucceſſoꝛes ſuos qỗ bñ nõ. ⁊ adde qỗ dixi in. c. nul li. s̃. n. ,pri. vbi dixi q̃ rector eccĩe põt ſine ꝓſenſu ſuꝑioris gñaliter obligare bona eccĩe ,p obſeruãtia alicuius ꝛctus. nã ibi ſolũ ,pbibeť ſpãlis hypotheca. Jn glo. ij. nõ p̃mo ex hac glo. iuncto tex. q̃ vbi ꝛctus nõ tenet tollit̃ appoſitio pene. hoc reſtringe qñ ꝛctus eſt ỗ ius alias añt ſi p̃ter ius ꝛꝫ appoſitio ꝛꝫ ꝛctus ſit nullus. ad qỗ. c. dilecti. ⁊. c. p tuas de arbi. de quo vide plenius p̃ glo. in regula acceſſoꝛiũ li. vj. ⁊ p̃ Accur. in. l. pacta q̃ ꝓtra. C. de pac. in ſi. ⁊ vide bo. tex. cũ glo. in. c. ſignificantibus. s̃. de offi. dele. Secundo nõ ex glo. q̃ pene adiectio facta in ꝛctu p̃ p̃latũ tenet ⁊ obligat ec leſiã ⁊ ſucceſſoꝛẽ ſi ꝛctus ẽ rõnabiľ. Sꝫ ỗ ꝟ oppo. glo. de d. l. ſi ,pcuratoꝛ. vbi tex. nõ. dicit q̃ ſi ,pcuratoꝛ ceſaris ven didit rẽ fiſcalẽ ⁊ ,p cuictõe ,pmiſit duplũ vel tripluꝫ nõ tene tur impatoꝛ re euicta niſi ad ſimplũ ⁊ ſic vr̃ q̃ pena appoſi ta p̃ adminiſtratoꝛez ecclie q̃ eqparať fiſco ñ dꝫ obligare ec cleſiã. Sꝫ cõiter ſol. vt nõ. hic. ⁊ in. d. l. q̃ illud ,pcedit ī pe/ na appoſita p̃ter nãm ꝛct⁹. ſecus. n. qñ ,p obſeruãtia ꝛctuſ pena ,pmittit̃. ⁊ ,p hoc. d. l. bñ a zenone. q̃ facit inẽtiõez de obligatõe cuictõis vel alia. Et nõ vnũ nõbile dictũ bar. q̃ p illũ tex. arguit q̃ p̃latus eccĩe nõ põt bẽ fidẽ de p̃cio rei vẽdite. nã ibi in fiſco ponit̃ ſingulare p̃mlegiũ vt res ei⁹ nõ efficiat̃ emptoꝛis niſi ſoluto p̃cio. ⁊ glo. ex ꝟ ibi arguit q̃ ñ põt ,patratoꝛ bẽ fidẽ de p̃cio. idẽ ergo dicendũ de eccĩa q̃ eqparat̃ fiſco. iuxta nõ. in. c. i. de in inte. reſt. ⁊. c. fi. de iudi. ſe/ cus in ꝓfeſſione vt ſi p̃lat⁹ ꝓfiteť ſe bũiſſe p̃ciũ. p tex. in. l. ij. C. de q̃dri. p̃ſcrip. ⁊ hoc nõ ,p p̃latis eccleſiaꝝ.

p **Precarium.** Breue ẽ. ſꝫ põt ſic ſum/ mari. Cõceſſio p̃carij ex tinguit̃ volũtate ꝓcedẽtis aut ei ſuccedẽtis. p̃ca rie añt ꝓceſſio nõ. ſcẽa pars ibi pozzo. Caſus lr̃alis. Rogaſti me vt rẽ meam ꝓcederẽ tibi ad vtẽdũ. Ego p̃cibus tuis ꝓceſſi tibi rẽ illã p̃cario. volui poſtea reuocare iſtud p̃cariũ: tu nolebas mihi reſtituere. Quer̃ vtruꝫ ego poſſim reuocare. Rfidet papa q̃ p̃cariũ vtẽdũ ꝓcedit̃ quã diu parit̃ q̃ ꝓceſſit. Itẽ ſoluit̃ p̃cariũ mortuo illo cui ꝓceſſũ fuit ſꝫ nõ ſoluit̃ mortuo illo q̃ ꝓceſſit. Itẽ ſoluit̃ p̃cariũ: ſi il/ le q̃ ꝓceſſit p̃carium alienauerit: qꝛ p̃ talẽ ꝙuẽtionẽ res alie/ na inuito dño poſſidere nõ ꝛꝫ. Scõo dr̃. Precarie q̃ ali/ qñ fiunt de poſſeſſionib⁹ eccĩaꝝ nõ debẽt reuocari ad vo/ lũtatẽ ꝓcedẽtiũ. Ber. Nõ ꝑ q̃ de nã p̃carij ẽ vt duret ad volũtatẽ ꝓcedentis. nec valet pactũ in ꝛciũ appoſitũ p̃ text. ibi nam inuito dño ⁊c. ꝟ vnũ intellectũ. ⁊ clarius br̃ in. l. cũ p̃cario. ff. e. Ex quo ſumit̃ ar. q̃ pactũ appoſitũ ỗ nãm con tractus nõ valet. p hoc arguit glo. nõ. in. c. ij. de ꝓſue. li. vj. q̃ ꝓſuetudo ỗ nãm ꝛctus nõ valet ſicut nec pactũ ideo non põt induci ꝓſuetudo vt appellet̃ de vicario epĩ ad epm̃ qꝛ cẽ ſet̃ eadẽ pſona. ⁊ de natura appellatõis eſt vt fiat de minori ad maiorẽ. ij. q. vj. anterioꝝ. qỗ nõ. hoc tũ alibi limitat̃ ſin/ gulariter niſi ,pter pactum appoſitũ poſſit trãſire in nãm alterius ꝛctus. in. l. vbi ita donat̃. ff. de dona. cau. mor. nam de nã donatõis cã mortis ẽ vt poſſit reuocari. vt nõ. in. c. fi. de dona. Si añt apponit̃ pactum vt nõ poſſit reuocari trã/ ſit ī donatõez iter vuos. vt i. d. l. vbi. Nõ q̃ p mortẽ illi⁹ cui fuit ꝓceſſum p̃carium extinguit̃ ipſo facto p̃carium. Ex quo infert̃ q̃ ꝓceſſio p̃carij ſimpliľ facta cẽſet̃ pſonalis ideo extinguit̃ cũ perſona ⁊ nõ trãſit in heredẽ. vt in regula ꝑule giũ pſonale de reg. iu. li. vj. Nõ q̃ ꝛꝫ p̃carium reuocet̃ ad libitũ ꝓcedẽtis nõ tamẽ reuocat̃ p mortẽ ipſius. Ex quo no tabiliter collige q̃ vbi actus validitas depẽdet a volũtate al terius nõ reuocat̃ p ipſius mortẽ. nã p̃ſumit̃ quis durare ī eadẽ voluntate in qua decedit. c. maiores de bap. Ex quo infero q̃ ꝛꝫ prior dauſtralis poſſit reuocari de mõaſterio ad libitũ Abbatis. vt in. c. cum ad monaſterium de ſta. reg. nõ tamen reuocat̃ per mortẽ ipſius Abbatis. ,p hoc. c. i. in fi. ne ſede vacã. s̃. e. ⁊ qỗ ibi dixi. ſecus ubi qs cõceſſiſſet vſq ad bñplacitũ ſuũ. nã tunc p mortem reuocat̃ ipſo facto naꝫ bñplacitũ expirat p mortẽ. tex. eſt nõ. in. c. ſi gratioſe de re/ ſcrip. li. vj. hãc tamẽ materiã ,pſequere vt notat Bar. in. l. centeſimis. ff. de verb. ob. ⁊ ibi nõ. declaratur multũ intelle ctus. c. ſi gratioſe. Nõ regulã gñalem q̃ non ꝛꝫ rẽ alienã inuito dño poſſideť ⁊ p illõ vbũ poſſidẽ nõ q̃ bñs rẽ p̃cario dr̃ poſſidere ſed intellige vt in glo. Nõ vltimo aptaꝝ dr̃iaꝝ inter precarium neutri generis ⁊ precariam in femenino ge nere. nã precaria nõ põt reuocari ad libitum ꝓcedentis. nã ẽ quidã ꝓtractus vel donatio vſufructus vel remuneratio, p ꝓprietatis collate vel quaſi emphiteoticus ꝓtractus. ,put di/ uerſe ſunt ſpecies p̃carie. ,put dixi in. c. i. s̃. eo. vnde ꝓtract⁹ a p̃ncipio ſunt volũtarij ex poſtfacto ſunt neceſſitatis vt hic ⁊ in. c. ſe. ⁊. l. ſicut. C. de actio. ⁊ obliga. Sed oppo. ꝓtra tex. in eo q̃ dicit q̃ ſi ꝓcedẽs precarium alienauit rem con/ ceſſam põt emptoꝛ reuocare ꝓceſſionem qꝛ nõ ꝛꝫ inuito do mino rem poſſidere. innuit ergo tex. q̃ emptoꝛ ſit effectus dñs re exiſtẽte penes eũ q̃ rogauit. ſꝫ ꝓtra hoc facit q̃ ex ſo la vẽditõe non tranſfert̃ dñium ſed regrit̃ traditio legitima l. traditõibus. C. de pac. nõ. in regula qui prior eſt tempore de regu. iu. lib. vj. ergo emptoꝛ nõ ẽ effectuſ dñs. ⁊ ſic ratio tex. non procedit. Sol. Joã. an. poſt Moſtien. q̃ forte ven ditoꝛ conſtituit ſe poſſidere nomine emptoꝛis. nam per ti/ tulum conſtituti tranſfertur dominium. l. quedaꝫ mulier. ff. de rei vẽ. ⁊ bo. tex. in. l. certe. ff. de ꝑca. facit. l. qỗ meo. ff. ỗ a equi. poſ. vel forte fuit tranſlata poſſeſſio altero de modis q̃ notant̃ in. c. ij. de ꝓſcr. Nõ bñ ex prima ſol. q̃ ꝓſtituẽs

se possidere nõie alterius trãsserit possessionem in illum nõ solum qñ p se possidebat sz etiam cũ possidet p alium. puta p colonũ vel p eum q rogauit vt haberet p̃carium. In gl. i. ibi non reuocat intempestiue. glo. nõ ponit specialẽ differẽtiam inter p̃cariũ ꝛ cõmodatũ. vnde dic vt plene p Ci. in l. ij. C. de cõmoda. p Bar. in. l. in cõmodato. §. sicut. ff. cõmo. ꝛ Jo. an. j. e. c. se. ꝛ breuiter dic q; i cõmodato vsus dz esse certus ꝛ tps saltẽ tacite. vñ nõ ẽ cõmodatũ vbi alterum istoꝝ deficit sz p̃cariũ. si ergo rogasti vt p̃starem tibi libꝝ vt faceres transcribi illud ẽ cõmodatum q; bẽs vsum certuz ꝛ tps tacite appositũ. nã intelligit inquãtũ põt cõmode transcribi. ar. in. l. interdũ. ꝛ. l. ꝓinuus de v. ob. Et ex h̃ potes instrui in actõe vel libello formãdo an in reuocatiõe debeas te fundare sup cõmodato an sup p̃cario. ꝛ an ꝓcedẽs põt ad libitũ reuocare. nã cõmodatũ non reuocat ante vsum cõpletum. vt in. c. se. ꝛ in isto tex. sed p̃carium fic. ꝛ ideo ẽ necesse cognoscere an precariũ sit vel cõmodatũ. Sz difficile ẽ iudicio meo videre rõnez diuersitatis quare p̃cariũ reuocat ad libitũ ꝓcedentis ꝛ nõ cõmodatũ. Bar. in illa. l. in cõmodato. ꝛ sẽserũt aliqui doc. hic dicit q; q; p̃carium nõ fit ad certũ vsum si nõ posset reuocari ad libitũ ꝑ proprietas esset inutilis penes dñm sz cõmodatum fit ad certũ vsum ꝛ ad certuz tp̃us. post ergo vsum cõpletũ põt dñs reuocare ꝛ redit vtilitas ad ꝑpꝛietatẽ. sed hec rõ iudicio meo põt cauillari. naz p̃carium qñq; ꝓcedit ad certũ tps. vt in. l. in rebus in fi. ff. eo. ꝛ nibilominus põt dñs reuocare añ tps quentum vt hic fm vnã lec. ꝛ in. d. l. cũ p̃cario. ecce ergo q; in h̃ cãu cessat ratio Bar. ꝛ alioꝝ q; ꝑ proprietas non est inutilis apud dñm cũ possit reuocari post tps ꝓquentum. Itẽ facit incõtrariuz qõ nõt Bar. in. l. si penã. ff. de vb. ob. vbi dicit q; mutuũ factũ sine tp̃is p̃finitõe nõ potest incõtinẽti reuocari. ar. c. se. sz dz expectari p aliquod interuallũ arbitrio iudicis moderãdũ. sic põt dici in p̃cario. nam lz sit ꝓcessuz sine certo vsu vel certo tpe nibilominus põt differri ꝓcessio h̃ficij ad certũ tempus iudicis arbitrio moderãdũ. nõ ergo videt q; rõ Bar. ꝛ alioꝝ necessario ꝓcludat rõem diuersitatis inter p̃carium ꝛ cõmodatũ. ꝛ male video rõnem vrgẽtẽ. sed põt superficialiter dici q; de natura cõmodati ẽ vt fiat ad certũ vsum. vñ videt q; nimium fraudet is q accepit cõmodatũ si ante vsum cõpletũ possit reuocari qz sic h̃ficium posset retorqueri in maximũ pudiciũ. Põe exẽplũ ꝓmodasti mihi equũ vt irẽ ad sanctũ Jacobũ feci multa ꝑparamẽta q̃ sunt mihi inutilia reuocato cõmodato sed secus in p̃cario qz regulariter ñ datur ad certũ vsum vel si datur nõ est certuz tp̃s appositũ tacitũ vel exp̃ssum qz alꝫ esset cõmodatũ. vñ hoc casu nõ tractatur de tãto p̃iudicio tuo ideo videt hec liberalitas dependere a mera facultate cõcedẽtis. nã si nõ ꝓcedit ad certũ vsum nõ irrogat preiudiciũ si ad certũ vsum ꝛ tps nõ est appositum saltẽ tacite tũc ꝓcludit rõ bar. nam si nõ posset reuocari ꝑ proprietas esset inutilis penes me. Et põt dici attingendo aliam solutõem clariorẽ q; cõmodatũ ꝑ proprie fit ad certuz ꝛ p̃finitum vsum. ꝛ oĩs vsus certus ꝛ p̃finitus bz in se tacite tẽpus annexũ. vtputa ꝓcessi tibi libꝝ vt corrigeres vnã glo. ꝛ ꝑpter hoc vt arbitror iura canonica ꝛ ciuilia tractãtia de cõmodato nõ fecerũt mẽtõem de tpe. vt in. c. se. ꝛ. l. ij. C. cõmo. sed solũmodo dicunt q; ante vsum cõpletum nõ põt reuocari ideo dico q; supflue Jo. an. bar. ꝛ Ci. volẽtes addere ad glo. dicũt q; nõ solũ vsus sz tẽpus tacitũ vel exp̃ssum distinguũt cõmodatũ a p̃cario sed vt diximus hec additio nõ est necessaria. ꝛ iõ glo. in. l. in cõmodato. §. sicut. ff. cõmo. nõ sine ministerio dixit q; cõmodatũ nõ ẽ sine p̃finitõe certi vsus ꝛ sic logt de vsu p̃finito ꝛ certo q semp bz annexũ tps tacite. eodem mõ sine suppletõe põt intelligi glo. c. se. q̃ dicit q; cõmodatũ ẽ alicuius rei ad aliquẽ specialẽ vsuz ꝛc. q. d. nõ sufficere q; vsus sit gñalis ꝛ indefinitus. puta ꝓcedo tibi libꝝ vt studeas. nõ. n. hec ꝓcessio bz vsum prefinitũ ꝛ specalem qz posses vti toto tempore vite tue. Et hec est ratio qz cõmodatũ nõ põt reuocari ante vsuz luũ cõpletũ qz semp deciperetur ex h̃ficio q; cõmodatũ recipit. pone concessi tibi libꝝ ad trãscribendũ post q̃z fecisti trãscribi medietatez vo reuocare certe si admittit reuocatio h̃ficium erit dãnosum tibi qz frustra fecisses illam impẽsaz cũ medietas libri fit tibi inutilis ꝛ forte nõ posses alio tpe hz eundem scriptorez ꝛ idẽ dic in fi. Sz in p̃cario hec rõ nõ militat qz nõ fit ad certũ vsum p̃finitũ qõ alꝫ esset cõmodatũ ideo etiam licet dño reuocare rẽ suã ad placitũ qz nõ decipit te in aliquo. Et si diceres qñ p̃carium ꝓcedit ad certũ tps põt reuocari ante tẽpus. Rñdeo p̃supponẽdo q; p̃cariũ possit ad tẽpus ꝓcedi. vt aptissime ꝑbat tex. in. d. l. in rebus in fi. ff. e. sz nõ obstãte tẽporis adiectõe põt dñs reuocare ea rõne quam reddit iurisconsultus in. d. l. cum precario. tex. tamẽ videt hic q; non licet inuito dño rem alienam possidere. nec ꝓquentio in ꝓtrarium est honesta ideo reijcit. nã in re sua quilibet ẽ legitimꝰ moderator ꝛ arbiter. c. de his. j. de sepul. l. in re mãdata. C. man. nec potest qs p̃figere legẽ a qua nõ licet recedere. l. si quis in p̃n. ff. de leg. iij. nec põt ille ꝓqueri de violatõe bene ficij qz exquo precarium non fuit factum ad certũ vsuz non ẽ honestum vt sine cã me inuito possideas rem meã putarẽ tamẽ q; si ꝓcedẽs velit sine cã reuocare p̃carium illud cũ maximo dãno alterius obstaret tibi exceptio doli qz nõ põt negari quin precarium sit h̃ficium. Est. n. beniuola actio ꝛc. vñ nõ dz dolose versari in h̃ficio ꝓcesso. sicut dicimus i eo q inuitauit viatorẽ ꝛ ipsum detinuit sed postmodũ penituit. nam põt agi ꝓtra eum actõe de dolo qz cũ dãno alterius penituit de h̃ficio. vt nõ. Jo. an. s. in proemio. ꝛ sic põt saluari opinio Bar. in. d. l. si penam. ꝛ applicari ad terminos nostros. Nec ob. iura gñaliter dicentia p̃carium posse reuocari ad libitum ꝓcedẽtis qz debent intelligi sane ꝛ sine captiõe alterius cum aliquo temporis interuallo. ar. in. l. quod dicimus ꝛ in. l. ratum. ff. de solu. In glo. pe. in fi. nõ aliã differentiam inter cõmodatum ꝛ precarium nam in p̃cario venit solũ dolus ꝛ lata culpa que eqparat dolo sed nõ venit leuis ac leuissima culpa secus in cõmodato qõ fit gratia recipientis tm̃. nã ibi venit leuissima culpa. vt in. c. se. Rõ diuersitatis reddit in. l. quesitum. §. illud. ff. eo. ꝛ in. l. ꝑtus de reg. iur. nam p̃carium semp pẽdet a mera liberalitate qz dñs potest reuocare quãdocũq; sz cõmodatũ nõ põt reuocari ante vsuz cõpletũ iõ magis grauat cõmodatarius ad custodiaz q̃z ille q rogauit vt possideret precario.

De commodato. Rubrica.

Supra visum ẽ de ꝺctu qui fit gratia recipiẽtis tm̃ merito subijcit rubrica. de ꝺctu sibi fili. naz cõiter cõmodatũ fit gra recipiẽtis tm̃ lz q̃ñq; fiat gra ꝓcedẽtis vl vtriusq;. vt dicet cũ gl. i. aliter põt ꝓtinuari sz nõ curo qz nõ ẽ vtile.

Cum gratia.

Põt fic summari. Cõmodatarius c gratia sui tenet etiaz de leuissima culpa nõ de casu nisi in tribus casibus hic positis. h̃ p. Cõmodatum ante vsuz cõpletũ non reuocat. hoc secũdo. Et bz dno dicta. secũdũ ibi ꝓtra. Primũ subdinidit. nam p̃ ponit vnũ dictũ. secũdo aliud a quo tres casus excipit ibi lz. Sciz subdiuidit nã p̃ dcm̃. scdo ponit rõnez ibi cũ nõ decipi. ꝛ ẽ. c. Brego.

Casus lr̃alis. Cõmodaui tibi equũ meũ vel ẽt rẽ aliquã res ista apud te deteriorata ẽ. Querebat vtz tenearis mihi Sup h̃ rñdet papa cũ aliqs recepit ꝓmodatũ gra sui tm̃ ꝑpter ꝑpaz vtilitatẽ ꝓcurãdã tenet nõ solũ de culpa lata ꝛ lui sz ẽt de leuissima. verũtñ de casu fortuito ñ tenet nisi p culpã suã casus ille acciderit vel nisi pactũ iteruenerit q; de pacto certo ꝛ exp̃sso i pacto tenet: vt nisi fuerit i mora i restituẽdo cõmodatũ. Sciz q̃rebat vtz cõmodatũ possit rp̃eti añ vsũ expletũ ad quẽ fuit res cõmodata. ꝛ dr q; ꝛ illũ q rẽ cõmodatã accepit ꝓmodari agi nõ põt añ vsũ cõpletũ: qz deciꝑi h̃ficio ñ oz sz iuuari: qõ cẽt si añ finitũ vsũ cõmodatũ revocaret. Ber. Nõ ex ꝑncipio q; gra quandoq; recipit seu sumit pro contemplatione seu intuitu. ꝛ ita sumitur in isto tex. dum dicit cum gratia sui ꝛc. i. contemplatione sui. Quandoq; gratia sumitur pro concessione alicuius benefi

cij seu iuris ad obtinendũ beneficium. c. gratia de rescriptis li. vj. in cle. gratie. e. ti. Oñq3 sumit̃ p̄o dono spũs sancti. j. q. j. gratia. Et fm theologos dupler est gratia. s. gratia gratis data ⁊ gratia gratum faciens. Gr̃a gratis data est illa q̃ p̄cedit ex mera gratitudine. i. liberalitate dei que p̄epat hominem ad faciendum ea per que peruenit̃ ad gratiaz gratum facientem. vnde sermo sciẽtie ⁊ sermo sapiẽtie sunt gratie gratis date. Charitas vero est gratia gratum faciens q̃ per eam facimus ea que sunt deo accepta. ⁊ sic faciunt nos deo gratos. de quo in secũdo sñiarũ. di. iij. sic intellige glo. in cle. j. de magist. Nõ secundo ibi de leuissima ⁊c. q̃ dictio etiaz de natura sua implicat. nam hic includit latam ⁊ leuem culpam. ad idem. c. cum oẽs. de consti. Nota tertio vnam regulaz in materia contractuum. naz vbi contractus fit gratia vnius tantũ venit culpa etiaz leuissima. vnde nõ est speciale quod hic dicitur i cõmodato. l. ꝓtractus. ff. de reg. iu. ⁊ quod ibi notat̃ fallit in precario. vt dixi in. c. precedent.

Nota aliã regulã q̃ casus fortuitus regulariter nõ imputatur sed res perit domino ẽt in ꝓtractu q fuit gr̃a alteri⁹ tm̃

Nõ tres casus in quibus casus fortuitus imputat̃ cõmodatario. Prim⁹ si clpa p̄cessit. vtputa cõmodauit tibi equũ vt ires ad certũ locũ ⁊ tu iuisti ad alium locũ ⁊ incidisti in latrones certe imputat̃ tibi ⁊ nõ dño. vt hic ⁊ i. l. si vt certo. ff. eo. Scõs casus vbi pactum interc̃essit vt cõmodatarius teneat̃ de casu. ⁊ ex hoc nõ gñaliter q̃ valet pactũ appositum ꝓtra accidẽtalia ꝓtractus. ⁊ q̃ pactũ in hoc vincit legẽ. vt in l. i. §. si ꝓuenat. ff. depositi. ⁊ in regula ꝑ⁹ ex ꝓuẽtiõe li. vj. secus vbi pactuz esset ꝫ substantialia contractus vt dixi in c. p̄cedenti. ⁊ ad materiã vide qõ nõ. in. l. pacta ꝓuẽta. ff. de ꝫben. emp. Tertius casus quãdo p̄cessit mora. vtputa non restituisti cõmodatũ tẽpore debito pdidisti postea p casum fortuitum certe imputet tibi. Nõ ibi post vsuz cõpletuz q̃ cõmodatum fit ad certum ⁊ determinatũ vsuz nec fit hic mẽtio de tempore. facit ad id qõ dixi in. c. precedẽti. Nõ ibi bñficio. q̃ cõmodatum est beneficiuz. ꝓfert ergo tibi beneficium qui rem suã tibi cõmodat. nam bñficium ẽ q̃dam actio benivola gaudium tribuens capienti. vt in. c. i. ex qui. cau. feu. amit. in li. feudoz ⁊ sic capit̃ hic beneficium largo mõ. Ultimo nõ illud generale q̃ beneficia nõ sunt retor quẽda in dispẽdiũ. Sz ꝓmo hic querit̃ qd si cõmodatarius nõ potuit sine culpa sua re cõmodata vti infra tps tacite p̄fixum nũqd inuito dño possit vti alio tpe. Et videt̃ q̃ sic q⁹ casus fortuitus non dz sibi imputari vt hic. Priũ tenet Bar. in. l. in cõmodato. §. sicut. ff. eo. nã cum dñs certat de dãno vitãdo ne careat re sua tãto tpe. Cõmodatarius vo ꝺ lucro captando dz sibi casus potius imputari q̃z dño ad ll. si vno. §. item cum qs. ff. loca. Nec ob. iste tex. q⁹ loquit̃ de casu perimẽte rẽ cõmodatam. nam res regulariter perit dño. Sz ꝫ hoc oppo. de. c. significãte. j. de pigno. vbi patet q̃ debitor remisit mutuũ p diligentem nuncium ⁊ tñ casus fortuitus imputat̃ mittẽti vel debitori q⁹ tenet̃ ꝺ alia pecunia satisfacere. Solutio cõtrarium loqt̃ in mutuo nos vero loqmur in cõmodato. ⁊ eadem ẽ ratio decidẽdi i vtroq3. nam pecunia remissa creditori non efficit̃ eius ante traditionem sed remanet in dño debitoris ideo casus imputat̃ domino. perit enim res debitori ⁊ nõ creditori. nã debitor est obligatus in genere ⁊ genus perire nõ põt. l. incendiũ. C. si cer. pe. ⁊ in. l. in rõne. ad. l. fal. res ꝺ cõmodata remanet in dño cõmodantis ideo perit dño ⁊ nõ cõmodatario. vt hic ⁊ in. l. argentũ. ff. eo. In glo. i. ibi ad aliquem spãlẽ vsum Jo. an. supplet ad certũ tps tacitum vel expressuz ⁊ idẽ Ci. in. l. ij. C. e. ⁊ Bar. in. l. in cõmodato. §. sicut. ff. e. ſz dic melius vt dixi in. c. p̄cedenti. nam vsus specialis semp ꝫ tempus annexũ ⁊ nõ sine ministerio. glo. in diffinitione nõ fecit mẽtionem de tpe ad substantiã cõmodati. In ea. glo. ibi p̄carium. n. concedit̃ sine p̄finitione ⁊c. nõ banc particulam glo. nã p illã dictionem q̃nq3 infero q⁹ nõ est de substãtia p̄carij vt fiat sine p̄finitione certi vsus. põt ergo p̄cedi ad certum vsuz sed tũc qñ discernet̃ a cõmodato dic q⁹ per verbum precario. puta q⁹ dixi cõmodo tibi libz transcribẽdũ precario. nam vbi nõ apparet de mẽte non est a verbis recedendum. l. non aliter. ff. de leg. iij. ⁊ in. c. fi. de verbo. signi. senſit Ci. ſz non aperte in. l. ij. C. e. Probo clarius. vbicunq3 apponitur pactum contra naturam contractus tunc si ẽ possibile facit transire illum contractum in aliam speciez. vt in. l. vbi ita donat̃. ff. de dona. cau. moz. ⁊ dixi in. c. precedẽti. sed illa adiectio q⁹ precario ꝓcedit̃ est ꝓtra naturam commodati ergo facit transire in precarium q⁹ nõ repugnat p̄cario vt dixi q⁹ fiat ad certum vsum. Nec obstat si fuit dictum cõmodo q⁹ verbum cõmodo potest referri ad precariũ nã ad cõmodum recipiẽtis ꝓst tuit̃ precarium. nec est curãdũ de verbis expressis in ꝓtractu ſz potius recurrẽduz ad substãtialia materie subiecte. vt est tex. in. l. si vno. ff. loca. Et in fi. glo. An aũt pupillus obligetur ex cõmodato ita vt contra eum possit vtiliter agi. dic q⁹ sic quatenus ẽ effectus locupletior. de quo dic vt le. ⁊ nõ. in. l. ſz mihi. ff. eo. ⁊ semp tene mẽti istam glo. quã nõ. In glo. ij. ibi prestat dolũ ⁊ latã culpam. immo ⁊ leuem ex quo cõtractus fit gratia vtriusq3. vt nõ. glo. in. §. interdũ alleg. in glo. per. l. in rebus. eo. ti. hoc ẽt tenet glo. insti. qbus mo. re ꝓtrahi. obli. §. itẽ is cui. Dic ergo q⁹ in commodato regulariter ⁊ i alio contractu qui fit gratia recipientis tantum tenet̃ recipiẽs de dolo lata leui ⁊ leuissima vt hic. In ꝓtractu vo qui fit gratia vtriusq3 q⁹ nõ recipit tantũ bñficiũ nõ tenet̃ ꝺ leuissima. Si vero fit gratia cõmodãtis tantũ tũc solũ tenet̃ de dolo ⁊ lata culpa que equiparatur dolo q⁹ nõ est sibi beneficium ideo nõ astringit̃ tm̃ ad custodiam. ⁊ idẽ est in deposito. vt in. l. qõ nerua. ⁊ l. i. ff. depositi. ⁊ nõ. j. ti. primo. c. ij. Sz pro intellectu terminorum queritur quid sit culpa in genere. ⁊ quot sunt species culpe. ⁊ qd sit q̃lz culpa de per se. Jo. an. aliqd hic posuit ſz lõge plenius ⁊ subtilius posuit Bar. in. d. l. quod nerua. vbi videre poteris ad plenum de materia. Sed breuiter. p intellectu glo. dicendum q⁹ culpa in genere est deuiatio ab eo qõ bonum est ⁊ per hominum diligentiam preuideri poterat. ⁊ hoc vltimum additur ad differentiam casus fortuiti qui non potest preuideri vt in. c. Joannes de homici. Ad secũdum glo. communiter ponunt tres species culpe. vt lata leuis ⁊ leuissima. Bar. vero facit quinq3. dicit enim q⁹ est culpa latissima latior lata leuis ⁊ leuissima. ⁊ culpam latissimam appellat dolum verum. latiorem dolum p̄sumptum. nam is qui est in dolo est in culpa quod dicit notandum p̄o his qui promittunt seruare aliquem indemnem de culpa alicuius famuli. si enim famulus commisit furtum ⁊ recessit tenetur promissor quia licet dolose commisit furtum nihilomin⁹ ex culpa processit. facit. c. sacro de sen. excom. dum dicit cũ non sit leuis culpa ⁊c. ⁊ loquitur etiam quando ideꝫ dolo se excommunicauit aliquem sine monitione. Venio ad tertium scilicet que sint species culpe de per se. Quo ad primũ scilicet culpam latissimam dicit q⁹ diffinitur vt dolus verus Est enim dolus machinatio seu circunuentio ad decipiendum seu fallendum alium manifeste adhibita. ita diffinit iurisconsultus in. l. i. ff. de dolo. Vide glo. in regula scienti. li. vj. Culpa latior est fallax circunuentio ad decipiendum aliquem p̄sumptiue ad habita. et ſz dolus non possit probari nisi per coniecturas. vt habetur in glo. c. ij. de renunci. li. vj. ⁊ in. l. dolum. C. de dolo. tamen quando signa sunt manifesta dicimus dolum verum. quando non patent dicimus dolum p̄sumptum. Lata vero culpa multipliciter diffinit̃ sed bar. diffinit q⁹ est deuiatio incircunspecta ab ea diligentia quam habent communiter homines illius conditionis ⁊ professionis. vnde dicimus vulgariter q⁹ ignorare illud qõ communiter homines sciunt est lata culpa. ad hoc. l. late culpe. ff. de verbo. signi. Et dicit in diffinitione predicta incircunspecta vt differat a dolo quia si serioſe deuiaret ab illa diligentia esset in dolo sed hic ponitur deuiatio incircunspecta idest inconsiderata quia non cõsiderauit id qõ cõiter homines sue professionis ⁊ conditõis ꝓsiderassent. puta cõmodauit tibi librum quẽ tu incõsiderate dimisisti in banco ante domũ ⁊ inde fuit subtractus. nã certe fuisti in lata culpa q⁹ cõmuniter homines tue ꝓditionis nõ fecissent. Leuis vero culpa

est deuiatio incircunspecta ab ea diligentia quam habent homines diligentes non dico communiter sed diligẽtes vt differat a lata culpa. Leuissima culpa est deuiatio incircunspecta ab ea diligentia quam habent communiter diligentiores ⁊ diligentissimi homines. vnde si diligentissimus sciuisset p̃ cauere ⁊ tu non precauisti es in culpa leuissima. ⁊ hec sufficiunt pro intellectu terminorum. Judex ergo circunspectus debebit arbitrari ex circũstantijs ⁊ coniecturis in qua culpa tu fuisti ⁊ quando diligens vel diligentissimus sciuisset p̃ cauere. Et in eo q̃ glo. dicit commodatum quandoq; fieri gratia commodantis tantum. pone exemplum in eo qui sponse sue commodauit aliqua ornamenta vt ob honorem suum veniret ornatior ad aliquod festum. Inquantum dicit de commodato quod fit gratia vtriusq. pone exemplu3 q̃3 do inuitasti amicum communem ⁊ ob honorem tuum ⁊ meum commodaui tibi vasa argentea vel quid simile. ⁊ distinctio glo. in commodato procedit regulariter in alijs contractibus. vt leg. ⁊ nõ. in. l. contractus preallega. In ea. gl. ibi cãus vero fortuiti ⁊ specialius potest casus fortuitus diffiniri sic. Est inopinate rei euentus cui preuideri non potest vbi ergo diligentissimus preuidisset non est casus fortuitus vt in. d. c. Joannes. pone exemplum domus minabatur ruinam demum corruit ⁊ interfecit equum tibi commodatu3 certe non potest dici casus fortuitus q; diligẽtissimus reparasset domum vel ibi non habitasset. si autem domus nõ minabatur ruinam sed impetu tempestatis valide corruit non est tibi imputandum. Et ista faciunt ad questionem. Nũ quid furtum computetur inter casus fortuitos. glo. iuris ciuilis reperiuntur contrarie. sed communiter tenetur q̃ aut per violentiam fuit res tibi subtracta ⁊ est casus fortuitus. intellige in bono sensu quando nõ fuisti in aliqua culpa. puta q; non transibas per loca periculosa. argu. in. l. non ẽ verisimile. ff. quod me. cau. Si autem committitur furtum clãdestine ⁊ tunc si ab ea persona a qua etiam diligentissimus non precauisset. puta ab vxore vel filio ⁊ est casus fortuitus secus autem si ab ea persona a qua diligentissimus precauisset puta a famulo. ad hoc quod leg. ⁊ nõ. in. l. que fortuitis. C. de pigno. ac. In ea. glo. ibi p̃ non idoneam personam aduerte quia ad considerandum idoneitatem persone cum qua mittitur seu remittitur commodatum debemus considerare qualitatem rei destinate ⁊ tempus ⁊ loca ⁊ consimiles circunstantias. Item considerare debes vtru3 famulus sit destinatus a commodante an vero electus a commodatario. ⁊ de bis similibus per Bar. in. l. cum qui. ff. eo. ⁊ nõ. in. c. significante de pign. In eadem glo. ibi enumerẽtur specialiter. nota bene glo. vult enim q̃ etiam in contractib9 non tenetur quis ex generali pacto sed oportet q̃ casus fortuiti specialiter enumerentur de quo sunt opi. vt nota. in. §. quesitum. alle. in glo. ⁊ hic per Jo. an. nam alij tenent contrarium dicentes q̃. §. quesitu3. loqtur in iudicio puta quãdo aliquis promisit se sistere in iudicio sub certa pena ⁊ voluit q̃ casus fortuitus sibi imputetur. vnde secus dicunt in contractibus q; in eis iura loquuntur indistincte. vt hic ⁊ in l. i. §. si conueniat. ff. depositi. cõmuniter tenetur tertia opi. quam tenet ibi Accur. ⁊ sequitur Jo. an. hic. q̃ aut nullus casus fuit expressus ⁊ non valet generalis obligatio eadem ratione qua in iudicijs. nequis sub inuolucro verborum renunciaret ei iuri cui non esset in specie renunciaturus. argu. in. c. fi. de offi. vica. lib. vj. ⁊ satis mihi placet hoc. q; ille tex. non fundat se in iudicio sed iurisconsultus fuit interrogatus de facto in illo casu tunc contingenti. Item in iudicijs quasi contrabitur. l. iij. ff. de peculio. Si vero aliqui casus fortuiti specialiter fuerunt enumerati ⁊ secuta fuit clausula generalis. puta ⁊ de omnibus alijs ⁊c. tunc tenetur etia3 in non expressis. optime facit. c. qui ad agendum de procura. lib. vj. vbi patet q̃ casus requirentes speciale mandatum veniunt expressis aliquibus ⁊ secuta clausula generali. Bart. in. d. §. quesitum. videtur velle q̃ sub illa clausula generali veniunt casus consimiles expressis non autem maiores quod satis placet. quia in odiosis clausula generalis non comprehẽdit maiora expressis. vt est tex. in cle. nõ potest de procura. secus in non odiosis. vt in constitutiõe procuratoris in qua exp̃sis aliqbus reqrentibus speciale mandatu3 ⁊ subiecta clausula generali veniunt maiores casus expressis. vt notat Jnno. in. c. sedes de rescrip. nisi esset casus odiosus ⁊ penalis ipsi domino. quod declara fm tex. ⁊ gl. in. d. cle. non potest. Nunquid autem renunciatio generalis firmetur iuramento vel saltem iuramentum sit obligatorium. Jo. an. dicit q; non. quia renunciatio generalis non valet ex defectu consensus quia non videtur q; ille senserit de casibus nõ expressis sed iuramentum non obligat vltra consensum. facit c. penul. ⁊. c. quintauallis ⁊. c. veniens de iureiu. ⁊ est bonũ dictum ⁊ nota. Sed ego credo q; saltem in foro penitentiali obligabitur saltem fm consensum suum. ar. eorũ que nota. in. c. tua de spon. In ea. glo. ibi eodem modo peritura. nota bene glo. quam sequuntur hic communiter docto. ⁊ facit pro ea ratio quam ponit glo. ij. j. ti. proximo. c. bona fides. q; forte non perisset apud dominum quia distraxisset ante casum fortuitum vnde imputatur tibi si fuisti in mora. Et in fi. glo. qualiter autem estimabitur istud interesse si valor rei est variatus in tempore. vide quod nota. Joã. an. hic ⁊ plenius per Bar. in. l. sed mihi. §. in hac actione. ff. eo. In glo. in ver. post vsum ibi ignorans tamen excusatur ⁊c. secus dicunt doc. in locato. tenetur enim locator ad interesse etiam si ignoranter locauit vas vitiosum. in. l. sed ⁊ be. §. i. ff. locati. ⁊ idem in venditione. vnde si vendidisti vas vitiosum intellige vitio occulto teneris ad interesse non solũ respectu precij sed etiam respectu dãni inde secuti. vt est tex. in. l. tenetur. §. sed si vas. ff. de act. emp. licet tex. videatur i contrarium in. l. iulianus. ff. eo. sed dic prout nota. in. d. l. tenetur. Vltimo potest hic queri. Nunquid sit dare alium casum in quo quis teneatur de casu fortuito. Jo. an. hic ponit. vide lan9 glo. ⁊ bar. in. l. si vt certo. §. nunc videndum. ff. eo. Et multum valet ista questio hodie pro istis qui locãt equos. nam quidam voluerunt q; si res conceditur estimata transit etiam casus fortuitus in commodatarium. Si vero est talis contractus in quo non veniebat nisi leuis culpa vt in locato tunc estimatio facit vt teneatur conductor de leuissima culpa. pro quo facit tex. in. d. §. nunc videndum. p̃ hoc facit tex. in. l. cu3 duobus. §. damna. ff. pro socio. ⁊ bãc opi. quo ad propositum nostrum tenet Barto. post glo. in d. §. nunc videndum. Jo. an. hic distinguit q; i contractib9 de quorum natura est vt transeat eorũ dominium seu vt estimatio operetur venditionem ⁊ tunc transit periculum casus fortuiti. pro hoc text. in. l. quotiens. C. de iure do. ⁊ bonus tex. in. l. plerunq; ff. eo. exemplum in fundo estimato dato in dotem. In contractibus vero in quibus eorum natura estimatio non facit venditionem. vt in commodato ⁊ locato non facit estimatio recipientez magis teneri q̃3 exposcat natura contractus sed operabitur tunc estimatio vt sciatur verum precium rei in casu quo res perderetur vel deteriorare tur. ⁊ plus placz hec opi. mibi q̃3 bar. ⁊ Accur. multu3 meuget ad hanc sententiam id quod diri in gl. precedenti. nã pactum generale non obligat ad casus fortuitos licet exp̃sse dixerit q̃ volebat teneri de casibus fortuitis tum quia nõ videtur cogitasse omnes casus. tum ne sub inuolucro ⁊ generalitate verborum quis decipiatur. fortius ergo quando estimatio rei fuit simpliciter facta. satis est enim q̃ estimatio potuit operari effectum predictum scilicet releuandi dominum ab oncre probandi verum precium. Secundo moueor per regulam generalem. contra eum fit interpretatio qui potuit legem apertius dicere. vt in regula contra eum de regulis iuris. lib. vj. ⁊ in. l. quicquid astringende de verb. obliga. solum restat respondere ad tex. §. nunc videndu3. qui loquitur in cõmodato ad quem non rñdit Jo. an. si3 ego dico q̃ loquit quãdo recipiens expresse promisit se prestaturum estimationem. ⁊ ita aperte loquitur ille. §. in fine. secus autem quando estimatio fuit simpliciter facta. idẽ dicas qñ recipiens promisit alternatiue rem vel estimationem p. d. l. plerũq; ff. de iure do. ⁊ hec nota in practica.

De depoſito. Rubrica.

Supra viſum eſt de contractu qui fit gratia recipientis tantum merito nunc ſubijcitur de contractu qui fit gratia cõcedentis tantum vel ſic. Supra viſum eſt de commodato ⁊ nunc ſubijcitur de depoſito.

Rauis. Ex ōpoſito facto apud clericum eccleſie non obligaſ eccleſia niſi in eius vtilitatem ſit verſum. ℙrimo ponitur deciſa narratio. Secundo eccleſie abſolutio. Tertio deponentis inſtructio. Quarto iudicum ꝓceptum. Quinto compoſitōis ꝓſuaſio. ſecunda ibi. cum. n. tertia ibi quocirca. q̄rta ibi nam. qnta ibi ſi autem. Caſus lr̄alis. Ep̄s lūdoñ. quādam ſummā pecunie depoſuit penes quēdam canonicum cuiuſdā eccleſie nomine Belial. ſepe interpellatus fuit vt depoſitū reſtitueret. ſed illud facere denegauit: ſed pecuniam illā ſurripuit ⁊ aſportauit. vnde ep̄s conq̄ſtus fuit dño pape de eccleſia illius Belial. Dñs papa reſponder. cum. n. non cōſtat q̄ illa pecunia quā Belial furatus eſt in vtilitatem eccle ſit ꝙuerſa non poteſt canonicis illius ecclie ꝓcipere ut pecuniam illam reddant cum non fuerit depoſita penes eccleſiam. ſed penes illum Belial. Añ ſuadet ep̄o vt actionem ſuam dirigat ꝓtra illum furez. ⁊ mādat papa quibuſdam vt illū belial ponant in vinculis: vt ſic dictaꝫ pecuniam, reſtituat. In fine dicit ſi ep̄s poterit amicabiliter ꝙuenire de redditibus illius cum canonicis illius eccleſie papa ratū habebit. Ber. Nō ꝑ q̄ vtens depoſito ꝫ volūtatem deponētis ſeu depoſitū denegans cōmittit furtum ⁊ ꝙdemnatus efficitur infamis. ꝓmū ,pbaſ hic ⁊ in. l. q furtū. ff. de ꝙdi. fur. ſcōm ,pbaſ in. l. qui depoſitum. C. e. nā idē eſt in pignore q̄ eo vtens ꝫ volūtatē dñi cōmittit furtuꝫ ⁊ ad hoc pauci ⁊ min⁹ bñ aīaduertūt. l. ſi pignore. ff. de fur. ⁊ ſi ex volūtate dñi pacto p̄cedēte tp̄e mutui eo vtiſ nō committit furtū ſꝫ vſurā ſi cōmoditas quaꝫ ꝓcipit ex vſu pignoris eſt eſtimabilis. j. de vſuris. c. i. ⁊ c. cū ꝫ de pigno. vide ꝑ Cal. in. c. naugāti. j. de vſuris. vbi inter cetera ponit qōneꝫ nō. Nūquid doctor ex mutuo qō facit ſcholari cōmittit vſurā ſi cōtemplatōe mutui intrat ſecū alīs nō intraturuſ. ⁊ ꝙcludit q̄ ſic ſi ex tali introitu aliquam vtilitatē eſtimabilem ꝓcipit doctor. puta q̄ ꝓp augumētatōez fame augumētaſ ſibi ſalariū vel lucra aliūde ꝓcipit. ⁊ idē dico in ꝙſimilibus queſtionibus. ſic intellige glo. iuris ciuilis in. l. ij. ff. de calū. ⁊ in l. i. ff. de of. ꝑfe. vrbis. Nō ſcōo q̄ depoſitū licite fieri poteſt apud eccl̄iam. ⁊ nō bñ būc tex. habes. n. hic caſum ſatis nō. q̄ eccl̄ia teneſ ex depoſito apud eā facto. Tertio nō q̄ ex ꝫctu inito cū particulari de eccl̄a puta canonico vel capellano nō teneſ eccl̄ia niſi q̄tenus verſum ē in vtilitatē ipſius. Et i hoc vltimo nō iſtū tex. a ꝫrio q̄ ex facto particularis ꝑſone p̄ot ꝙueniri eccl̄ia q̄tenus vtilitas ipſius ꝙcernit eccl̄ā Nō ibi loculoſ ꝫ. q̄ qñq̄ ꝓtinēs ponit ,p ꝓtēto. ⁊ ideo ſenſus lr̄e eſt q̄ ille q aſportauit depoſitū erat ſoluēdo nam dī loculus a paruo loco apto ad cuſtodiēdū pecuniam ⁊ ſimilem tex. hēs. xij. q. i. habebat. Nō q̄ vbi libellus neceſſario nō ꝓcludit ꝫ reū ꝫ incōtinēti ꝑ iudicem reijci. ad hoc q̄ nōt Inno. in. c. i. de of. vic. ⁊. xi. q. i. x̄pianus. Nō vltrius q̄ in cā ciuili bñ ite delictū annexū p̄ot ēt clericus carcerari ⁊ ēt tozture ſubijci ⁊ in vinculis alligari. dicit tñ hic Abbas q̄ hic iſte erat infamatus. ꝓ hoc tex. ibi vt audiuimuſ vnde dicit q̄ nunq̄ reperijt q̄ clericus ſit torquēdus niſi infamatus. ⁊ ē nō. ⁊ ſingulare verbū. ſꝫ ego dubito nūquid ſit vex. nā iſte tex. hoc nō ,pbat. nā ſꝫ papa audiuerit nō ſequitur q̄ ,ppter hoc ſit infamis. vñ puto q̄ quēadmoduꝫ ꝫ laicū ſufficit vnus bonus teſtis ad torturā vt ē glo. nō. in. l. ij. C. ad legē iul. maie. ita ⁊ ꝫ clericū. nec ē vex q̄ infamia ſemꝑ ſufficiat ad torturā ſꝫ dꝫ diſtingui. vt nōt Bar. i. l. ō mio/re. §. tormenta. ff. de queſtio. vbi plus opaſ q̄ñq̄ vnus teſtis de veritate q̄ꝫ fama. facit q̄ dixi in. c. veniēs de teſti. el. i. Et regulariter an ⁊ quando clericus torqueri poteſt. dic vt nō. in regula cum in contemplatione de regu. iur. Itē nota q̄ clericus carcerari poteſt non ſolum cum agiſ de crimine criminaliter. vt in. c. ſi clericus de ſen. excō. li. vj. ſꝫ etiam cum agiſ de crimine ciuiliter. Et facit ad queſtionem Quidam clericus geſſit adminiſtrationem cuiuſdam laici ⁊ male reddidit rōnem nūquid pōt carcerari donec ſatiſfecerit. Et videſ primo q̄ ſic. arg. hic ⁊ in. c. i. j. ne cleri. vel mona. Contrarium tenet hic Moſt. dicit. n. q̄ non auderet hoc facere ſine expreſſa licentia pape que in caſu noſtro interuenit quaſi velit dicere q̄ etiam in caſu huius. c. non potuiſſet iſte clericꝰ carcerari niſi interueniſſet auctoritas pape. Ego non ſto huic dicto ſimpliciter ſꝫ dicerem aut recuſat ſatiſfacere vel dubitatur de fuga ⁊ pōt detineri q̄ priuilegium tributum clerico per canonem ſigs ſuadente. xvij. q. iij. ſoluꝫ operaſ ,ppter temerariam manuum iniectionem in clericū. vt pꝫ ex tenore ipſius non autem quando fit ꝑ iudicez ex iuſta cā. ⁊ vide circa hoc que diri in. c. cum non ab hoie de iudi. Aut eſt impotēs ad ſatiſfaciēduꝫ ⁊ non dꝫ carcerari nec excōmunicari nec ad cedēdū bonis cōpelli. arg. c. odoardꝰ de ſolu. ⁊ vide que dicam ibi. ⁊. c. ij. de pigno. ⁊ cum hac diſtinctōe intellige dictum Jo. an. in. d. c. ſi clericus. Ultimo ꝫ iſtū tex. in fi. facit tex. in. l. in ſumma. ff. de condi. inde. ⁊ qō nō. in. c. ſup eo. de trāſac. nam ex quo liquebat eccl̄iaꝫ nō teneri ad reſtitutionem depoſiti non debuit valere tranſactō tanq̄ꝫ ſuper re cauilloſa. nam trāſactio dꝫ fieri de re dubia ⁊ lite incerta. vt in ꝓalleg. iuribus nō. Inn. in hoc multum inſtat ⁊ inter cetera ponit duas ſo. ℙrima q̄ compoſitio ſumebat hic vigorem ex ſpeciali pmiſſione pape alīs non poſſet prelatus renunciare exceptōi competēti eccleſie nec tranſigere euidenter in damnum eccleſie. ad ℔. l. p̄ſes. C. de tranſac. ⁊. l. ꝓtra iuris ciuilis regulas. ff. de pac. Et nō bene hoc dictū ex quo puto inferēdum ꝓlatum non poſſe cedere liti ⁊ cauſe ex quo non ſubeſt cauſa euidens. nec etiam puto ſufficere cauſam euidentem niſi interueniat ſolēnitas debita ſi actio cōpetebat ad rem immobilem. iuxta ea que dixi in. c. nulli de rebus eccle. non ali. Scōa ſolutio q̄ ep̄s dicebat eccleſiam ꝓſenſiſſe depoſito vel pecuniam ꝙuerſaꝫ in vtilitatem ipſius ꝫ de ꝓſenti non ꝓſtaret. vnde ,ppter dubium litis euentus toleratur hic cōpoſitio. ⁊ vtraq̄ꝫ ſolutio bona. In glo. i. in fi. inducit iſte tex. cum glo. ad queſtionē. Nunquid ꝓtrahens cum eccleſia teneatur ꝓbare pecuniam verſam in vtilitatem ipſius ad hoc vt efficaciter poſſit actionem exercere ꝓtra eccleſiam. ⁊ primo dicit Inno. q̄ ſpeciale eſt in contractibus qui fiunt gratia concedentis tm̄ vt in depoſito ⁊c. Item ſpeciale eſt in cauſa mutui. at auc̄. ℔ ius pozzectum allega. in glo. alīs non eſt neceſſe ꝓbare v/ſum. poſtmodum dicit q̄ ſolummodo eſt ſpeciale in cauſa mutui. in alijs vero ꝫctib⁹ initis cū eccleſia hoc non eſt neceſſe q̄ non reperitur iure cautum niſi in mutuo. ſi ergo vēderem eccleſie vel emo ab eccleſia vel commodatuꝫ ꝓcedo potero agere contra eccleſiam licet non ꝓbem verſum in vtilitatem ipſius. ⁊ eſt nō. dictum ⁊ quotidie allega. Ratio ſpecialitatis in mutuo eſt. q̄ ꝓlati ſunt ꝓmpti ad recipiendum mutuum ⁊ feneratores ꝓmptiores ad mutuandū vnde ſi indifferenter teneretur eccleſia tunc de facili bona eccleſie alienarentur. fuit ergo merito bis caſibus obuiandus nam ⁊ idem videtur diſpoſitum in ciuitate. in. l. ciuitas. ff. ſi cer. peta. Et videtur hic Inno. fm vnam opi. elegantiſſime hoc dictum reſtringere. dicit enim q̄ etiam in mutuo non ē neceſſe ꝓbare verſum niſi quando ꝓ ſatiſfactione oportet peruenire ad diſtractionem rerum immobilium quaſi ſecus ſi poſſet ſatiſfacere de fructibus. ꝓ hoc adducit tex. x. q. ij. in. c. ℔ ius pozzectum. in ver. ⁊ is creditoz. vbi apponitur dictio hic. quaſi verſum deberet ꝓbari per creditoreꝫ in illo cāu vbi oportet diſtrahere bona immobilia ꝓ ſatiſfactione vel mobilia ꝓcioſa. ⁊ vt dixi eſt dictum ſingulare ⁊ in corpore vnde ſumitur illa auctēn. canoniꝫata per Gratianum non eſt illa dictio hic ſaltem in omnibus libris vl cōmuniter. ⁊ pōt allegari vna rō ,p hoc dicto Inno. nam ꝑlatus habet liberā adminiſtrationē fructuū. vt in. c. cū nobis de elec. ⁊ in. c. is cui. eo. ti. lib. vj. vnde quemadmodum pōt

fructus dſtrahere de nouo contrahendo ita dz poſſe ipſos diſtrahere pro contractibus initis. Itē in fructibus agitur de preiudicio ipſius qz ex eis viuere dz. hanc tamen materiam in q̄ varie ſunt opi. inter canoniſtas ⁊ legiſtas late expedita in. c. q. qbuſdā de fideuſ. vbi meli⁹ cadit. ⁊ ad iſtū tex. dic q. ideo erat neceſſe, pbare vſuz qz pecunia nō fuit cōmē data eccle ſz pticulari. ſec⁹ g̃ a ꝓrio, ſenſu ſi fuiſſet cōmēdata eccle. ⁊ de ħ aliqd. j. dicā. In glo. ij. nō finē gl. q. depoſitū dr̄ factū apud eccliā qñ fit i pñtia plati ⁊ capli nā platus ⁊ capl̄m repñtāt eccliā i. c. regiſti de teſta. iūcto. c. ſcire. vij. q. i. ſz Jo. an. diſtinguit. an depoſitū fit fcm̄ apud ſacriſtā ꝺ putatū ad cuſtodiā vaſoꝝ eccleſie an apud deputatū ad cuſtodiā depoſitoꝝ. nā in qbuſdā eccleſijs deputat⁹ ſpeciāliter ad cuſtodiā depoſitoꝝ quēadmodū ē videre i nōbili hoſpitali ſcē Marie hui⁹ ciuitatis ſenēſis. nā multi trāſeuntes ⁊ peregrini. multa etiam p̄cioſa deponūt ⁊ fideliſſime ēt poſt multū tempus fit reſtitutio. q̄ſi ex hac diſtinctōe ſentiat Jo. an. q. ſi depoſitū fit apud cuſtodem vaſoꝝ nō dr̄ factū eccle ſz oz. q. interueniat pñtia plati ⁊ capli. vt in glo. ſed in alio caſu nō req̄rit eoꝝ pñtia ſatis ē q. a p̄ncipio illuz deputauit ad depoſita recipiēda ⁊ nō bñ qz ſentit Jo. an. ⁊ etiam glo. eccliaz obligari ex tali ꝯctu inito gr̃a deponētis tm̄. ſed Inno. dicit q. cū fiat i pñtia plati ⁊ capli nō teneat etiā eccliā niſi aliquod lucꝝ eccleſie ſit inde ſecutū allegat. l. lz in. §. ſi filius. ff. de peculio. ⁊ nihil vltra dicit. ⁊ miror q. doc. nō pōderāt hoc dictū qō mihi videt ſatis notādū. nā qñ eccliа recipit aliquod lucꝝ pōt dici ꝯctus initus gr̃a vtriuſq; merito eccleſia obligari dz ſicut ⁊ in alijs ꝯctib⁹. ſz qñ fit gr̃a deponētis tm̄ tūc nō occurrit mihi rō q̄re eccliа dz teneri ſaltē cū ſit pueniēdū ad diſtractōz reꝝ imobiliū vl̄ mobiliū p̄cioſaꝝ ex ꝯctu plati ⁊ capituli nō initi ad vtilitatē eccle ꝯ. c. ſine exceptōe. xij. q. ij. ⁊ rōnez. l. p̄ſes. C. de trāſac. Et ad iſtū tex. pōt rñderi q. nō eccleſia ſed canonici ħ cōpellebant ⁊ poterāt cōpelli ex redditibus eoꝝ. arg. in fine l̄e. Et regul̄r an ⁊ qñ ex delicto plati ⁊ capituli teneat eccliа. dico pleniſſime in. c. i. de dolo ⁊ ꝓtu. ⁊ nota hoc qz doc. ſimpl̄r trāſeunt cuz illa prima concluſione.

b **Bona fides.** Primo dicit ad quid teneꝫ depoſitarius. Secūdo qūo repetaꝫ depoſitū. ſecūdū dictum ibi ſane. nō pōt aliter ſūmari pp̄ multitudinē dictorū. Caſus litteralis. Depoſui penes te res meas. res ille amiſſe ſunt de reb⁹ tuis nihil amiſiſti. q̄riꝫ an tenearis mihi ad reſtituēdā factōe depoſiti. Rñdeꝫ ſi res tue ſalue ſunt ⁊ res depoſitas amiſiſti: hoc ipſo p̄ſumiꝫ q. bōa fides abeſt circa res depoſitas. ⁊ ita dolus affuit. ⁊ ideo teneris ad reſtituēdū depoſitū. De culpa aūt teneris ſi teipm depoſito obtuliſti. vel ſi aliqd recepiſti ꝓ cuſtodia. ſz de cāu fortuitu nō teneris niſi pactū interuenit. vel niſi culpa vel mora p̄ceſſerit caſuz. Secūdo q̄riꝫ vtꝝ depoſitor liceat reuocare depoſitū qñcūq; voluerit ⁊ rñdeꝫ q. ſic. Sed ſi depoſitarius opponeret cōpenſatōem vel in totū vel in partē cōpēſatio ñ ē admittēda ne ꝯctus qui ex bona fide oriꝫ ad p̄fidiam referaꝫ. ſz in alijs ꝯctibus bñ admittiꝫ cōpēſatio ſi cā ex q̄ compēſatio poſtulaꝫ liqda ſit ⁊ facilē exitū credaꝫ bēre. Ber.

Nō p̄ q. ſi depoſitarius dicit pdidiſſe res depoſitas rebus ſuis ſaluis exiſtētibus p̄ſumiꝫ in dolo. ⁊ idem vī dicendum ſi ꝓbat pditōem depoſiti. oz ergo q. ꝓbet caſum fortuitum vel p̄ alias p̄ſumptōes vel ꝓiecturas excludat dolū p̄ſumptum. Exēpluz imminēte incēdio depoſitarius nō valēs ſeruare res ſuas ⁊ depoſitas p̄elegit ſaluare res ſuas q̄ erāt p̄cioſiores. nā nō teneꝫ res depoſitas viliores p̄ferre ſuis p̄cioſiorib⁹ maxime cū teneaꝫ magis ſe diligere q̄z aliū. xxiij. q. v. ſi nō lz. ⁊. c. nō ſatis. lxxxvj. di. boc. n. caſu vel ſilī nō p̄ſumiꝫ dolus. Sz dubiū ē qd ſi res depoſite erāt p̄cioſiores ⁊ nō valēs ſubuenire vtriſq; p̄elegit ſuas viliores. dicunt qdam q. p̄ſumiꝫ dolus q. ego credere nō poſſum nam vt pdiri primo qs teneꝫ ſubuenire ſibi demum proximo. vnde ſicut dicimus reſpectu peccati q. non tenetur qs incurrere peccatum etiam veniale vt proximus euitet maius peccatum mortale qz non tenetur animam ſuam impendere commodis alienis. vt plene diſputat glo. xiiij. diſt. in ſumma. ſeu in. c. q. ait Lotb. ita nō tenetur pati interitū rei ſue vt ſaluet res p̄cioſiores proximi. in hoc tamen puto non poſſe dari certam doctrinam. ex varijs nā q̄z coniecturis iudex p̄ſumit dolum abeſſe vel adeſſe. Quid enim ſi ſaluauit res viliſſimas ⁊ dimiſit res depoſitas valde p̄cioſas. ex qualitate ergo perſonarum ⁊ rerum iudex p̄ſumet dolum qui non poteſt niſi ex cōiecturis probari. l. dolum. C. de dolo. ⁊ in. c. ij. de renunci. lib. vj. Nota ſecundo in verbo de culpa. q. culpa regulariter non imputatur depoſitario. naz cū fiat depoſitum gratia deponentis tm̄ non dz depoſitarius accurate artari ad cuſtodiam rei ſolum enim tenetur de dolo. Itez de lata culpa que eſt dolus p̄ſumptus. vt in. l. qō nerua. ff. eo. ⁊ in. l. magna negligentia. ff. de verbo. ſignifi. vbi bo. tex. Fallit in quibuſdam caſibus. Primo cum depoſitarius obtulit ſe depoſito tunc tenetur de culpa leui ⁊ leuiſſima cum videatur depoſitum factum gratia depoſitarij. ad ħ. l. ſiquis. ff. ſi cer. peta. licet quidam voluerunt hoc caſu venire etiam caſum fortuitum. vt ſentit glo. in. l. i. §. ſepe. ff. eo. per p̄dictam. l. ſiquis. ſed cōmuniter tenetur oppoſitū. vt ſentit hic glo. ij. ⁊ latius Barto. in. d. l. qō nerua. Secundus caſus cū depoſitarius aliquid recepit ꝓ cuſtodia hoc tamē caſu cōiter teneꝫ vt veniat leuis ⁊ nō leuiſſima culpa qz ꝓtractus iſte fit gratia vtriuſq;. ad boc. l. ꝓtractus ⁊ ibi nō. ff. de regu. iur. ⁊ facit qō dixi in, cōmodato in. c. i. §. ti. p̄ori. venit ergo culpa in depoſito ſicut in commodato.

Nota in verbo pacto q. caſus fortuitus non imputatur depoſitario niſi p̄eceſſerit mora in reſtituendo depoſitum vel culpa vel pactum. ⁊ ſic nota q. per pactū qs renūciat accidēt alib⁹ ꝓtractus. Nō ex ſecūda parte q. ꝓtractus dependēs a voluntate vnius dūtaxat pōt diſſolui quādocū q; vſi nō imitaꝫ depoſitum naturā alioꝝ ꝓtractuū q. a p̄ncipio regulariter volūtarij ſunt ex poſtfacto neceſſitatis. c. potuit de loca. l. ſicut. C. de actī. ⁊ obliga. Nota ſecundo regulam ⁊ caſum exceptum. nam regulariter admittiꝫ compenſatio. fallit in depoſito. ⁊ fuit hoc p̄iuilegium inductum ne in fraudem allegaret cōpenſatio cā differēdi reſtitutōem dēpoſiti. ⁊ ſic ꝓtractus depoſiti q multuz innitiꝫ bone fidei redundaret in perfidiam. In glo. i. ibi qz non minorem diligentiam. caute ħ loqtur glo. ſm doc. ⁊ bene. non enim dicit q. tantam diligentiam dz adhibere in depoſitis quantam in ſuis ſed non minorem. nā quandoq; teneꝫ adhibere maiorem diligentiam in depoſitis. vnde ſi in rebus ſuis eſt diligens vel diligentiſſimus tunc ſufficit q. tantam diligentiam adhibeat in depoſitis. ſi vero in re ſua eſt minus diligens debet habere maiorem diligentiam in depoſitis. nam in rebus p̄prijs negligentia eſt culpanda in alienis vero eſt arcenda ⁊ punienda. l. ſi conſtante. §. ſi maritus. ff. ſol. matri. ⁊ diſtingue iſtam glo. dum dicit q. p̄ſumptio iſta de qua i p̄ncipio ſufficit ad condemnationem. ſz ea que dixi in primo nota. Sed hic quero de queſtione neceſſaria ad intellectum materie ſi depoſitarius vel commodatarius allegat rem perdidiſſe vtrum teneatur hoc probare ⁊ qualiter probet cum quandoq; interitus rei accidit clandeſtine. de hac queſtione per Ci. in. l. ſi creditor. C. de pigno. ac. plenius per Bar. in. l. ſi quis ex argentarijs in. §. nam ⁊. ff. de edē. ⁊ concluſio eſt q. aut nō poteſt probare rem perueniſſe ad iſtum ⁊ tunc ſtatur dicto ſuo ſaltem cum iuramento. ad hoc l. p̄ctor. ff. eo. aut probatur rem peruenisſe ad iſtum ⁊ tunc aut tenebatur exhibere rem ex officio iudicis ⁊ ſtatur iuramento ſuo q. illam rem non poſſidet. l. ſi. C. de fide inſtru. quod tamen limita ſm glo. nota. in. l. non ignorabit. C. ad exhiben. Si vero tenebatur exhibere iure actionis. vt in cōmodato depoſito ⁊ ſimilibus ⁊ tunc tenetur dicens perdidiſſe hoc probare alſs condemnabitur. vt in. d. l. ſi creditor. ⁊ vide bonum textum cuz glo. inſti. quibus mo. re. contra. obli. in fine. Qualiter autem probabit, concludo q. quidaz ſunt caſus apertiſſimi. vt incendium vis hoſtiuz. tempeſtas ⁊ tunc tenetur aperte probare. vt in iuribus p̄allega-

Quidam sunt casus occulti vt latrocinium de nocte cōmissum vel disrobatio in campis ⁊ tunc sufficit ꝓbare per coniecturas habito respectu ad qualitatem persone ⁊ tpis ⁊ similiū. vtputa ⁊uenit quis ostiuꝫ statiōnis sue apertum ⁊ fractū vbi crāt res depposite vel intrauit locum periculosum equester redit pedester ⁊ dicit per latrones se fuisse disrobatuꝫ ⁊ sic dicendū in fi. ꝓ hoc bo. tex. in. l. nō omnes. §. a barbaris. ff. de re mili. Quid autem si probetur amissio rei sed ex aduerso allegatur dolus vel culpa cui incūbit onus ꝓbandi. Conclusio est Bar. q᷑ quidam sunt casus q᷑ de facili nō accidūt sine culpa vt incendiū in domo propria vel furtum. in istis est necesse probare casuꝫ fortuitum q᷑ prima fronte presumitur contra allegātem. Quidam sunt casus qui vtplurimū accidunt sine culpa. vt vis bestium in istis presumitur culpa abesse. ⁊ ideo alleganti incumbit onus probandi. In glo. fi. ibi. ꝯ. duos menses. Alij vero dixerunt ꝫ esse arbitrarium cum iura nō aperte prefigant terminuꝫ ⁊ alle. §. qui compensationem alle. in glo. loquitur in fisco. Ci. in. l. fin. C. eo. sic distinguit q᷑ aut constat de debito actoris per confessionem rei volentis cōpēsare aut per probationem ipsius actoris. Primo cāu dꝫ admitti exceptio cōpensationis lꝫ ita de facili non posset liquidari debitū compensandum. nā cū actor releuetur in vno. s. pp confessionem rei patiēter ferat ꝫ grauatur in alio. d. l. fi. ⁊. l. cum qui. ff. de iureiurā.

Secundo casu qñ constat q᷑ probationes actoris aut debitū pōt liquidari incōtinēti ⁊ admittitur exceptio cōpensatiōis. aut nō pōt incōtinenti ⁊ tunc si cōpensatio petitur in ea re in qua nō ꝓperat actio vt q᷑ ē debitū naturale tūc ⁊ tūc admittit ne res pereat. nam multa sunt specialia qñ timetur de interitu rei. vt in. l. i. ff. de ferijs. ⁊ in. c. fi. eo. ti. Si vero cōpetit actio ꝓ illo debito nō admittit exceptio ꝯpensationis ex quo incontinēti liquere nō pōt. sed Bar. in. d. §. q᷑ cōpensationem. dat regulā q᷑ infra illud tempus dꝫ ligdari debitū compensandū quod dat cōdemnato ꝓ executione sine ⁊ sic intelligit illū tex. nā duo menses dātur cōpensanti contra fiscum ad liquidandū debitū suum. q᷑ infra duos menses dꝫ sinia mandari executi oni. de quo dicendū. vt in. l. in fraudē. ff. de iure fisci. In rebus vero priuatoꝝ in actione personali dabūtur quatuor menses ad liquidandū debitū q᷑ quadrimestre tps datur regulariter cōdemnato in actione personali. vt in. c. qō ad cōsultationem de re iudi. ⁊ in. l. ij. ⁊ iij. ff. eo. nam ille qui cōpensat dicitur soluere. l. amplius. ff. rē ra. ba. ⁊ est hec opi. satis exquisita sed crederem eā limitandā ſm primū mēbrum distinctionis Ci. nam si constat per solā cōfessionem rei tūc nō datur tempus ad soluendū nisi deceꝫ dierum. vt nō. in. l. si debitor. ff. de iudi. ⁊ in. c. dudum el. ij. de elec. durum esset dicere q᷑ infra decē dies deberet reus ꝓbare debitum sūū. Et nota ex hoc ⁊ ex tex. q᷑ exceptio compensationis est proponenda ab homine. nō ergo fit compensatio ipso iure nisi quo ad euitandam penam debētis soluere vel cursum vsuraruꝫ. vt est tex. nō. iuncta glo. in. l. si constat. C. e. Et per hoc soluitur ibi nō. q᷑. per doct. pone q᷑ emphiteota non soluit canonem per biennium. dominus dicit eum cecidisse a iure suo. ille allegat q᷑ dñs tenebatur sibi in tanta vel maiori quātitate. querit nūq̄d incidat in penā. ⁊ dī q᷑ nō qō nō. In eadē gl. ibi in pecunia ⁊ pōdere dic clarius q᷑ ꝯpēsatio admittit in oibus saltem q̄ in suo genere recipiūt functōꝫ. i. q᷑ vna res ex toto pōt fungi vice alterius ⁊ ista cōiter ꝯsistunt i pōdere ⁊ nūero ⁊ mēsura. In his vo que in se nō recipiūt fūctionē cessat cōpensatio. exēpluꝫ si tu teneris mihi in qnquaginta ⁊ ego tibi in equo nō admittit cōpensatio q᷑ satis plus pōt esse interesse ⁊ affectio quaꝫ hēo ad equū q̄ illa quā hēo ad pecuniā. sec⁹ ārt est qñ nullum posiuꝫ ꝓtendere interesse. vtputa tu mutuasti mihi pecuniā ⁊ ego tibi vel qd sit. est aūt cōpensatio debiti ⁊ crediti inter se cōtributio. An aūt in ꝓmodato hēat locū exceptio cōpensationis. ⁊ vī q᷑ nō p. l. ꝓtex tu. C. cōmo. sed ꝯtriū cōiter ibi tenet. ꝓ quo iste tex. qui ponit spālitatē in depposito ergo secus in ꝓmodato q᷑ exceptio firmat regulā i alijs. xxxij. q. vij. dñis. ⁊ uide ibi bonā distinctionē per Ci. vtrū admittat indirecta cōpensatio vbi nō bꝫ locū directa. vtputa si res tua puenit ad me possum illā retinere ꝓ debito meo donec mihi satisfeceris. ⁊ vide ibi plene. ⁊ in. l. si non sortē. in. §. si centū. ff. de ꝓdi. inde. In fi. gl. intelli ge hoc ꝓcedere in penis cōcernētibus vtilitatē ptiū secus si cōcernerēt vtilitatē publicā vel fisci. q᷑ qōlꝫ delictū est puniendū. l. ij. §. fi publico. ff. de adulte. ⁊ ꝓ Inno. in. c. pe. ⁊ vlti. eo. ti. Abbas.

De emptione ⁊ venditione. Rubrica.

Supra visuꝫ est de ꝯtibus in qbus rei cōmoditas vel simplex custodia in alū transfert restat merito videre de alijs ꝯtib⁹ in qbus trāsfert dñiuꝫ ⁊ ēt possessio si vēditor erat dñs vel vsucapiēdi cōditio si alius erat dñs iō subijcit rubrica de emptione ⁊ vēditione. ⁊ vñ habuerūt ortū isti ꝯtus emptionis ⁊ venditionis notat tex. in. l. i. de ꝓben. empti. ⁊c.

Placuit. Cogit eps ne carius vēdatur trāseuntibus ꝓ q̄ in mercato venderet. Nō ꝑmo q᷑ clerici maxīe curati debēt esse hospitales. i. elemosynarij ⁊ recipere peregrinos transeūtes intellige iuxta facultatē beneficij. nā ꝑ debent ꝓuidere sibi ⁊ necessitatibus eccle. c. pastoralis de his que fi. a pla. ⁊. c. i. ⁊. c. de bis. de eccle. edifi. Nō sēdo q᷑ nō dꝫ qs vendere carnes plus q̄ valeāt ⁊ facit ꝫ in ar. q᷑ eccla si vult vendere rē suā ⁊ reperit aliqd plus q̄ valeat cōiter ñ dꝫ illud vltra recipere. ⁊ hoc tꝫ gl. nō. x. q. ij. ꝫ ius. ⁊ sequitur Host. ꝫ. sed Lau. ꝯ. sed primū dictū mihi plꝫ vbi ex ignorātia qs vlt prestare vltra debitū valorēꝫ nā eccla nō dꝫ adhibere fraudeꝫ in ꝯtu. vt in. c. ꝓ tuas. de dona. secus vī si sciens vex preciū offert aliqd vltra. nā tūc nulla est deceptio. ar. regule sciēti de re. iur. li. vj. ⁊ sic reducas ad cōcordiā has opi. ꝯtrias vide Cal. in. c. nauigāti de vsur. vbi dicit peccare ꝯbentem qui aliū decipit ꝑcio lꝫ citra dimidiā iusti precij. hinc forte dicit canon difficile ē inter ementem ⁊ vēdentē nō interuenire peccatū. de pe. dist. v. qualitas. lxxviij. di. eijciens. ⁊ hec nō. Nō tertio q᷑ tūn valet res quantū cōiter vēdi pōt de quo in. l. ꝑcia rerū. ff. ad. l. fal. ⁊. §. de testi. c. cū cām el. ij. Itē nō ⁊ tene mēti q᷑ exponēs victualia *venalia ꝓpellit vendere ꝓ iusto precio. facit. l. i. C. de epi. au. ⁊. ff. de offi. ꝑfec. vr. l. i. §. cura carnis. Itē nō casum nō. ⁊ generalē in quo eps ꝫ iurisditionē in laicos vꝫ vbi versatur cā pietatis. nā cā pia est vt pegrini ⁊ trāseuntes humaniter tractent. Sed oppone. ꝯ ꝫ ⁊ ꝯ tex. ⁊ vī q᷑ nec eps nec iudex secularis possit quē ꝓpellere ad vendendū rem suā nec ad īponendū preciū rei vt in. l. inuitum. ⁊ in. l. dudū de ꝯben. empt. īmo nec iudeis infligi pōt hoc onus. vt. l. nemo extorus. C. de iudeis. So. varie circa ꝫ hic scribūt doc. in. d. l. i. C. de epi. audi. ⁊ ꝑ Bar. in. l. annonā. ff. de extraor. cri. Sed ponēdo veriorē opi. ⁊ cōiorē distingue sic q᷑ aut qs exposuit rē suā venalē aut nō. primo casu in his q̄ sunt necessaria ad vitā hoīs pōt supior statuere iustū precium. nā interest supioris, ꝓuidere necessitatib⁹ subiectoꝝ ⁊ reipublice ⁊ i istis dꝫ itelligi tex. ⁊ iura silia Ex quo infert Bar. in. d. l. i. q᷑ cū vita hoīs nō possit

* Et adde q᷑ si quis in foro plus debito offerꝫ vt alij pl⁹ precio emāt vel, ꝓmittūt plus debito in detrimentū alteri⁹ tenet crie stellionat⁹ vt ē tex. quez ibi bar. nō. in. l. iij. §. itē si qs ff. de cri. stel. ⁊ ang. ō are. isti. de do. in fine.

a ¶Duta scholaris posuit libꝝ suꝝ penes bidellꝝ ad vendendꝝ isto casu cogi nō pōt. ¶Idē ¶Dc. Et bal. in.d.l.i.C.de epi.au. & multꝝ nōt alb. de rosa. in.l.nō.n.ff.re amo. vbi reprehēdit gl. ibi tenētē ꝓriū & dicit q dz aliter intelligi quā tñ gl.di. & bar. ibi ad hoc expresse notāt & sequunt & sic est ibi spāl casus fm cos in quo nō est locus pnie sicut & in fi.pp expositionē rei venalis in cōtractu inouato nō est locꝰ pnie tex est scōm bā. & oēs ibi valde sing. i l.i. C. de re. pmu. cū cōcor. traditis p d. alex. i.l. si pecunias i princi. ff. de pdi. indebi. Et si hoc esset vex cēt valde nō. fz puta fmā opi. veriorem.

b Tpe caristie pōt qs compelli ad uendēdū & iō nobil' bñs annonā pōt tali tpe compelli iuitus vēdere & vilioꝛi precio vt p bar. i.l. annona. ff. ō extra. cri. & i l.i. ſ. cura cānis. ff. de of. p. vr. & bal. in.d.l.i.C.de epi. au. Ex predictis collige regulaz cū duabꝰ fallentijs. regula est q nēo cōpellit vendē. l. nec emere cū si. C. de iure deli. fallit primo vt nūc dixi. tpe caristie. Secundo fallit vt. ſ. ,pr. notaui vbicunq qs exponit rē venalē cogit iuitꝰ vēdere & iusto pciorato arbitrio iudicis. ita gl. di. & bar. i d.l. nō. n. q̄ vis ꝓriū teneāt pe. Et. & bal. vt. ſ. ,pr. nō. & puto verius.

ducī sine vestimētis & sine hospitio qō ēt in domibus aptis ad locandum & in pannis possit statui certuz p ciuum. & ita iāducū actū fuit padue in domibus cōducendis p scholares. nā quelibet domus apta fuit descripta in certo loco & estimata pēsio annalis. in alijs vo q nō sunt necessaria ad vitā hois bñt locū ꝓria vt nō ꝓpellant vendere certo precio sed qsq; i re sua sit moderator & arbiter. vt in. l. in re mandata. C. mā. & i.d.c.ducū. facit. c. de his. de sepul. Scōo casu pn cipali. s. cū qs rē suā nō exponit venalē aut nulla subest necessitas & nō cōpellit quis vendere. vt in. d. l. i. uitum. aut subest necessitas & pñt exuberātes cōpelli ad vēdendū iusto precio ea que sunt necessaria ad vitam hois & sic seruat tpe charistieᵇ. ,pbatur rōne. nā tpe necessitatis oia victualia debēt esse cōia. vñ excusat qs a furto si necessitate maxima iminēte capit alienum. vt le. & nō. in. c. siqs pp necessitatem de furtis. de conse. di. v. discipulos. & vide tex. nō. cū gl. in. c. si cut. xlvij. di. vbi cōcludit q; lz indigentibus nō ꝓpetat actio ꝓ diuites ad victualia cōicanda pñt tñ iplorare officiū superioꝛ vt eos ꝓpellāt. nā cum peccet nō largiēdo fortius peccat vendere nolēdo & hec diligēter nō. In glo. i. nō. glo. iuncta tex. in ea alleg. qō pōt qs ꝓpelli per excōicationē vt fit hospitalis. i. charitatiuus & elemosynarius & ad recipiendū peregrinos in domo Inn. videt sentire ꝓriū nisi peccatū sit notoriū. & multꝝ lente in hoc trāseunt doc. Ego dicti guerē q; aut loqtur in clerico beneficiato aut i laico.

¶Primo casu pōt ꝓpelli & fieri cōpulsio vt iuxta facultates sit charitatiuus & taliter nō faciens peccat qz ad opus pietatis sunt principaliter instituta beneficia xij. q. i. videtes. & xvi. q. i. c. fi. & in. c. de monachis de preben. Scōo cāu cū querit de laicis dico q; vbi est maxima necessitas ex pte ,primi laicus peccat sibi nō subueniendo & sic posset cōpelli ad subuentionez p excōicationē. lxxxvj. di. pasce. lxxxiij. di. in. c. i. & ij. & hoc casu elemosyna est in precepto. d. c. sicut. & nō. in. c. iter opera de spō. alias aūt vbi nō vrget talis necessitas cessat ꝓpulsio & elemosyna est de genere bonorum &c. nō aūt in precio vt in iuribus alle. s̄. In gl. ij. i fi. vbz ¶Host. loqt iste tex. fm antiqua tpa fm que oēs cāe laicoꝝ poterant deferri ad ecclesiā. c. per venerabilē. qui fi. sint leg. & nō. in. c. nouit. de iudi. sz ¶Host. tz q; etiā hodie epūs hz in hoc iurisditionē nec valet cōsuetudo in ꝓriū tanq; impediēs correctionem peccati & dicit Abbas magistrū suū cōsuluisse in facto per istum tex. q; epūs poterat punire illos q ꝓmiscent farinā fabaꝝ cere venali vel aliquaz aliā idebitā mixturā. & hz credo verissimū nō solū rōe huius. c. sed qz de quolibet crimine notorio vbi deprehēditur negligentia iudicis secularis iudex ecclesiasticus hēt iurisditionē in laico. & marie qz in tali crie notorio cō prehēdit negligentia iudicis secularis. vt in. d. c. nouit de iudi. & qō ibi dixi. & plus dico vltra doct. hz q; nedū respectu trāseuntiū & peregrinoꝝ hz epūs iurisdictionē in casu huius. c. sed ēt respectu habitātiuz i loco. nā versat in hac cā pia vt paupes non vexent nec cōpellant emere necessaria vltra debitū. & hoc vī approbari ēt p ius ciuile vt est tex. fm vnā lec. quā sequtur ibi Bal. in. l. i. C. de epi. audi. qō nō. qre ꝓcludo q; epūs poterit ꝓpelcere istos qui exponūt venalia victualia vt nō vendant vltra iustum precium & fraudatoꝛes compellere. Abbas.

v **T mensure.** Fraudās mensuras & pōdera. xxx diebus in pane & aqua penitere dz. Nō p pnias iponēdā i foro aie fraudāti pōdera & iustas mēsuras. & ē iste vnꝰ de. xlvj. canonibꝰ penitentialibꝰ. nā. xlvi. vel quatuoꝛ sūt cauones iponētes certā penā in foro aie quos vide collectos p bos. in sūma. in ti. de pe. nō tñ sacerdos tenet precise penitentiā canonis iponere sz pōt eā ex cā mutare & dimittere. nā oēs pnie bodie sunt arbitrarie. vt in. c. de us q. de peni. & remis. & in. c. mēsurā de peni. di. i. sed nō dz sacerdos de facili recedere a penitentia p canonē determinata. vt nō. in iuribus preal. & sic limita & restringe dictū. Jo. an. hic q; videt velle q; bodie isti canones de nihilo seruiāt qō nō est vex vt hic doct. dicūt. vide gl. in. c. sunt plures de peni. dist. iij. In gl. ij. in fi. nō glo. q; pro eodē peccato quis punit dupliciter vt in foro aie & iudiciali. pnia ergo i foro aie iposita nō ipedit pnias iponendā in foro iudiciali nec ecōtra. Et nō bene qz facit ad ea que dixi in. c. de bis de accu. pro ꝫ facit diuersus finis. nā in foro aie iponit pnia qz lesit deū in foro iudiciali iponit pena qz lesit rēpublicā. vī tñ q; si sufficienter fuerit punitus i iudicio nō dz āpliꝰ puniri in foro aie per tex. i. c. q̄uis xxiij. q. v. vbi dī q; si sufficiēter fuerit qs punitꝰ p iudicem puta decapitatus nō punietur amplius pro illo delicto sed vide ad materiā que dixi in. c. de bis. s̄. alle. Nota ex glo. fi. q; fraudans pondera vel mēsuras punitur pena. l. coꝛ. de fal. & pena illius legis est bonoꝝ publicatio cum deportatōne. l. j. ff. de fal. Sed aduerte qz rex. in. l. pe. ff. eo. nō iponit tantam penam frandāti mēsuras & pōdera. & dic q; pōt puniri in dupluz. Itē relegari in insulā & aliam penā videtur ponere in. l. annonā. ff. de extraoꝛdina. cri. naz iuris latoꝛ ibi aliā videtur iponere fraudanti mensuras & aliam fraudāti pondera. sed nō video bonā rōnem diuersitatis. sed credo posse dici q; cum iura varie hēt pnia puniunt pōt iudex iponere quā penā vult de expressis in iure ar. in. l. quotiens. ff. de acti. & ob. & i. c. q̄n in fi. vt lite nō ꝓte. pōt ēt ex cā illā penā mitigare etiā si. sit pena statutrimunicipalis. l. quid ergo. §. pena grauioꝛ. ff. de bis qui notan. infa. & ibi per Bar. quod nota. Abbas.

c **Um dilecti.** Cū res vēditur minus dimidia iusti precij in arbitrio emptoris est vtrū rē restituat recupato pcio vel iustū preci-

cū alio nā cogit socius inuitꝰ ptē suā vendere vt eccla cōstituat. l. si. §. i. quaz ad hoc ibi nō bar. C. de cō. ler ma. facit bene. l. si ex sepul. in prin. vbi filius casus. ff. de religio. Septio fallit vbicūq; statuto caueret q; qs iuitus cogat vēdere rē suā nā valeret tale statutū dūmō sit gnāle & nō spāle ꝓ certā psonā ita nōt bar. in. l. vēditoꝛ. §. si cōstat p illū tex. ff. cō. predi. & in. l. antiochensium per illum text. ff. de pri. cre. Joan. and. in rubrica ō execu. sententie ad finē & est bonꝰ tex. in. l. si in emptione. §. oium ff. de ꝓbē. emptione hinc alibi pulchre ō terminat bar. in. l. ij. p illū tex. i vsicu. ab eo aūt. C. de debito. ciui. lib. xi. valere statutū & istō statutuz ē in ciuitate ferrarie q; habens rē paruam apud consilia habentis magnā compellatur vendere pcio moderādo arbitrio iudicis. & ibi vide. d. alex. in addi. eo mō an ciuis inuitꝰ cogitur locare domum scholari. Et nunqd cogat reloca re illā quā anno trāsacto habuit inuitus. Et dato quod hoc priuilegiū competat scholaribꝰ an competat doctoribus legētibus. Et nunquid ciuis tenet

Alias fallentias ad predictā regulā vide per gl. & plenē per Guil. & Albe. in dicta. l. nec emere. quasdā alias enumerat nescio quo spū bar. in. l. si. C. de fideicō. liber. bal. & ang. in l. si pēdente. §. si cloacarij. ff. de vsuf. p illum & per multas alias cōcor. al. d. alex. in. d. l. nec emē vltra fallentias que ponunt in predictis locis adde q; predicta regula fallit in casu multū elegāti. l. ij. ff. de nundinis. vbi iuriscōsultus opportune adducit auctoritatē platonis. Quarto fallit in casu. l. q; si locus. §. si. cū gl. ff. quēad. serui. amit. Quinto fallit i casu val de fun. l. si fundū. ff. mā. quē bar. ibi reputat sing. & dicit se de scō practicasse i palatio sindicat. eū ēt ,p sing. al. bal. in. l. i. C. si fun. ex. Sexto fallit statuto religiōis qñ testatoꝛ mādat cōstrui eccl'az in certo loco qui sit sibi cōis

anē locare domos suas scholaribꝰ quando aliter nō pōt habitare in ciuitate. has. q. ponūt moder. precipue inol. pꝰ bal. & ang. ibi i. l. i. ad fi. ff. so. ma. pꝰ Jo. an. ibi p eos al. Et vide do. alex. in. l. ij. in prin. in vlti. col. ff. so. ma. vbi dicit quod cogit qs vendere fundū vbi erigant furce ,p executiōe iusticie. Ultimo addo aliū casum in quo dūs cogit alienare seu alienationē ratā habere. in. §. fi. in auc. vt cū de ap. cog. vbi ille q nō est dūs pōt tñ alienare rē dñi ctiā sine mandato & dūs cogit hāc ratum. s. ,p redimēdo eū de captiuitate & ibi gl. in. v. deberis. computat hoc pro vno mirabili ex q̄nq; mirabilibꝰ que notat ex illo tex. Quid autē econtra an qs possit ,p hiberi vendere vide per ang. de are. insti. de dona. ad fi.

um ſuppleat. vel aliter ⁊ ſic. Tenz vẽditio lz vẽditor ſit deceptus vltra dimidiã iuſti precij. põt tñ vẽditor agere vt reſtituat res vel iuſtũ preciũ ſuppleat. ⁊ ſi alterũ preciſe petit ſuccũbit. h. d. ℙrimo ponit factũ. ſcõ diffinit. ſcõa ibi qz vo. Caſus lr̃alis. Abbas ⁊ monachi cari loci emerũt quãdã ſiluã que nigrauallis appellat: a qbuſdã canonicis belnacenſi. ignorãte capitulo belnacenſi. ꝓ. x. libris q̃ tũc valebat. xl. marchas. ad petitionez capituli belnacenſi. cã fuit cõmiſſa ſup hoc ep̃o morinen̄. ⁊ decão remẽſi cũ clauſula vt ſi vter qz intereſſe nõ poſſet alter in eodẽ negocio ꝓcedere nõ differt ⁊ ſic ep̃us cãe intereſſe non potuit. de canus in cã ꝓceſſit: ⁊ qz ꝓſtitit ei q̃ predicti fratres p̃ dictã ſiluã minus dimidia iuſti precij cõparaſſent. ꝓ nũciauit dictã vẽditionẽ nõ tenere: ⁊ ſiluã illã adiudicauit canonicis belnacenſi. ẽt cos in poſſeſſionẽ ipſius ſilue induxit. cã iſta ꝓ appellatõez ad ſe. ap. eſt delata. dñis pa. auditis allegationib⁹ vtriuſq; partis ſententiã prioris iudicis caſſauit tãq; iuriz ⁊ ꝓcepit ſiluã p̃dictã monachis eẽ reſtituẽdã. qz cũ res minus dimidia iuſti precij cõparar̃ in arbitrio emptoris eſt an velit ℨctuz reſcindere an iuſtũ precium ſupplere: ſalua qõne canonicis belnacenſi. ſup deceptiõe precij vel ꝓſenſu capituli in vẽditõe nõ habito ſeu alia cã rõnabili quã canonici ℨ monachos duxerit ꝓponẽdã. Ber. Nõ primo ℨctuz venditionis rei eccle ſi eẽ ipſo iure nullũ ex deceptõe ẽt magna vel enormi iter ueniẽte precio vt hic apte probat. Secũdo nõ vnũ remediũ ꝓpetẽs vnicuiq; neduz ecclefie ſed priuato ℨctus reſciſſiuũ. ſ. qñ qs decipit̃ in precio vltra dimidiã iuſti precij. qõ ꝓcedit tam ex pte emptoris q̃z vẽditoris. In emptore pone exẽpluz valebat res decẽ ⁊ emit vltra. xx. In vẽditore exẽpluz cuz res valeret decẽ vendidit ꝓ quatuor. nã iuſtum preciũ ſunt decẽ dimidia pars eſt quq; ⁊ iſte repitur deceptus vltra dimidiã qz vendidit ꝓ quatuor. Si vo deceptio non eſſet vltra dimidiã puta qz vendidit ꝓ quq; rez valẽ tẽ decẽ nõ ꝓpetit remediũ reſcindẽdi ℨctũ qz vſq; ad dimidiã iura tolerãt deceptionẽ. l. in cauſe. ff. de mio ri. l. ij. C. de reſcin. vendi. Nõ tertio q̃ ineptitudo libelli põt opponi ẽt poſt ſniam ⁊ in hoc vr̃ iſte text⁹ nõ. qõ intelligo qñ talis eſt ineptitudo libelli que nõ ꝓcludit ius agendi nec ſup eo ſnia recte firmari põt. ſecus aũt qñ libellus eẽt ineptus ex nimia generalitate. ad hoc qõ le. ⁊ nõ. i. c. abbate ſane de re iudi. li. vj.

a Hoc caſu ñ ffõmatur ſnia ſz ꝓnunciat nulla q̃ ꝓcedit q̃do ꝓceſſus extracto eſt null⁹ bal. pul. in l. ij. C. de reſci. ven. bal. i. l. i. C. vt q̃ de ſunt ad. alex. ímo. in l. fi. ff. q̃ cũ eo. vbi al. dictum bal. in d. l. ij. ĩ. xiij. colũ. alexan. pul. i cõſi. lxxxj. i ſa parte. ãg. de are. i. l. i §. libelli. in r. col. ff. de ap.

Nõ q̃ i cã appellatõis⁹ vel iudicio nullitatis ſupior iudex nõ reformat ſniam inferioris ſed ſimpliciter eã ꝓnunciat nullã cõſtito de nullitate. h enim papa aditus per viã appellatõis vel nullitatis ſimplr̃ ꝓnũciauit ſniaz nullã nec reformauit illã dando emptori arbitriũ ſupplendi iuſtũ preciuz vel rem reſtituere. qõ vr̃ eſſe ℨ ea que dixi in. c. cũ ioãnes de fide inſtru. ⁊ p Bar. in. l. ſi expreſſim. ff. de app. ſed dic iſtũ tex. ꝓcedere qñ ꝓceſſus ex toto eſt nullus ſicut h erat pp ineptitudinẽ libelli dũ petebat̃ alter ex preciſe ex duobus alternatiue obligatis. ſecus vbi ꝓceſſus valuiſſet ⁊ ſnia fuiſſet tñ nulla vel iuſta qõ bñ nõ. Ex quo infero q̃ iſti actores petiſſent rem reſtitui vel iuſtuz preciũ ſuppleri ⁊ iudex ꝓdẽnaſſet p̃ciſe ad reſtitutionem rei ſupior in iudicio appellatõis vel nullitatis reformaſſet ſniam dãdo emptori facultatẽ ꝓut petebatur in libello. In glo. i. in fi. ſed quare papa nõ ꝓnũciauit ℨctũ nullũ ex defectu ꝓſenſus capituli. So. nõ fuit ad hoc actũ nec fuit hoc ꝓbatũ ſed ſimplr̃ in libello allegatũ ⁊ p hoc declarat̃ gl. que eſt in vbo reddendã. In glo. in. vbo qõne in fi. ſed querit̃ quid poterãt petere canonici de nouo. So poterãt petere reſtitutionẽ in integrũ p̃tertu enormis leſiõis. vt ĩ. c. ad noſtrã de re. eccl. nõ alie. ⁊ puto q̃ lz ꝓpetat remediũ de iure cõi qñ interuenit deceptio vltra dimidiaz iuſti precij nihilominus poterit eccleſia vel minor petere reſtitutionẽ in integrũ. Nec ob. q̃ ſi dicat̃ q̃ vbi cõperit ordinariũ remediũ ceſſat extraordinariũ. l. in cãe. ff. de mino.. qz illud ꝓcedit niſi pinguius ſuccurrat̃ p remediũ extraordinariũ iuxta nõt. in. c. ex pte. ſ. de reſcri. ⁊ i. c. i. de in integ. reſti. li. vj. in h̃ autẽ caſu pinguis ſubuẽit per remediũ reſtõis qz reſcinderet̃ ſimplr̃ ℨctus. Itẽ ſatis eſt ꝓbare enormẽ leſionẽ abſq; eo q̃ ꝓbaret̃ deceptio vltra dimidiã iuſti precij. Item p̃t canonici agere de dolo ſi dolus iteruenit. Itẽ allegare nullitatẽ ex defectu forme. bos ergo ⁊ ſi miles mõs agẽdi recitat iſte tex. in fi. Jn gl. fi. i ſi. ibi nõ tz ℨctus. Nõ bene gl. in eo q̃ ponit dñiam inter ℨctuz bone fidei ⁊ ſtricti iuris. vt ſi dolus dedit cãm ℨctui bone fidei ſit ipſo iure ℨctus nullus. ſecus ſi dedit cãz ℨctui ſtricti iuris. ⁊ qui dicant̃ ℨctus bone fidei ⁊ ſtricti iuriſ. ⁊ quare ſic dicant̃ cũ in quolibz ℨctu reqratur bona fides. vide bo. gl. in. c. cũ venerabilis de exceptio. Sed ℙetr⁹ de bella pertica tenet contrarium reprobando glo. iuris ciuilis que tenet idẽ qõ iſta in. l. ij. C. de reſcin. vẽdi. ⁊ in. l. eleganter. ff. de dolo. dicit. n. q̃ dolus nunq; annullat cõtractũ ipſo facto ſiue ſit bone fidei ſiue ſtricti iuris mouetur inter cetera qz exquo ℨctus bz ſubſtãtialia ſua puta ꝓſenſuz ℨbentiũ ⁊ preciũ dz tenere. l. dolũ. C. ō iuti. ſtipu. ⁊ l. ſiquis cũ aliter. ff. de. v. obli. nec eſt verum dicere q̃ dolus h̃ caſu ipediat ꝓſenſũ qz ſi h̃ eẽt vex nõ valeret ℨct⁹ ẽt ſtricti iuris cuius ℨtiũ eſt expreſſũ in iurib⁹ ꝑalle. nã dolus nõ iteruenit h̃ in ℨctu ſed in cã ℨctus qz ꝓtẽdit vendere lz fuerit decept⁹ in cã pp quã fuit inducẽ⁹ ad vendendũ. ad idẽ allegat̃. l. met⁹ §. voleri. ff. qõ me. cã. vbi tz ℨctus init⁹ p metũ lz veniat reſcindẽdus p actionẽ qõ me. cã. vt. le. ⁊ nõ. i. c. abbas qõ me. cã. Itẽ hec dñia ſm eũ iure nõ ꝓbatur ⁊ cũ hac opi. ℙe. trãſiuit Jo. an. h̃. Sed Bar. i. d. l. elegãter ſuſtinet gl. ⁊ monet̃ multis motiuis. iter cetera adducit q̃ dolus dãs cãz ꝓtractui manumiſſiõi reddit illũ ℨctum ipſo iure nullũ. vt in illa. l. elegãter. ſi ergo ℨctuz ita fauorabilẽ annullat multo fortius ℨctus minus fauorabilẽ. Nõ ob. d. l. metũ. qz ibi non fuit qs ita deceptus in ℨctu nec in cã ℨctus ſed volẽs euitare metũ rem vẽdit nã coacta voluntas eſt. xv. q. i. merito. ſed in caſu nr̃o dolus excluſit ꝓſenſuz in cã ℨctus qz agebat iſte vendere ex illa cã que erat falſa. Et ſi diceres quare nõ ſic annullat ℨctuz ſtricti iuris Rñr̃ qz ℨctus ſtricti iuris iudicat̃ ſtricte. ℨctus vero bone fidei iudicat̃ ſm maximã equitatẽ. ⁊ multa veniunt de qbus expreſſe nõ fuit actuz. vt nõ. in. d. c. cuz venerabilis. ⁊ hanc opi. tene. Sed excipe caſum qñ dolus interuenit in ſpũalibus. nã talis dolus nõ annullat actũ neq; põt excipi qñ fuit inductus ad bonũ qz nõ põt ꝓprie dici dolus. exẽpluz dolo te iduxi ad intrandũ religionẽ tz ingreſſus. ad h̃ qõ legi. ⁊ nõ. in c. cum dilectus. quod metus cauſa. Item vide nota. glo. ff. de ritu nup. l. a diuo. que vult etiam hãc regulam fallere in matrimonio vt ſi dolo b te induxi ad matrimoniũ contrahendum quod põt eſſe rõe predicta fauore ſpiritualium. Item cape aliã limitationem lz contractus rõne doli ſit nullus tamen deceptus põt ſi vult ſtare illi contractui nẽ dolus proſit doloſo. nã nullitas cauſatur in fauorem dolũ paſſi ⁊ nõ inferentis qz iura ſubueniunt deceptis ⁊ nõ decipientib⁹. c. cum vniuerſorum. de reruz ꝑmu. quod intellige niſi contractus ſit a lege prohibitus. vt in. d. l. a diuo. vbi glo. nõ. Sed opp. contra tex. extra glo. ⁊ videtur q̃ iſta ſnia debuit tenere. per. l. miles. §. decez de re iudi. vbi patet q̃ ꝓtra dñm ſerui qui damnum intulit poſſum agere ⁊ preciſe petere reſtitutionẽ dãni ⁊ ſic poteſt domin⁹ ſimpliciter cõdemnari ſed dñis bz poteſtatẽ reſarciendi dãnum vel dandi ſeruum ꝓ noxa.

b Nõ diligent̃ q̃ matrimonium ℨctũ p dolũ vz ⁊ tenz Et idẽ dicit gl. ⁊ pano. in. d. c. cũ dilect⁹ in vlti. col. p⁹ med. vbi limitat niſi tãt⁹ dolus interueniſſet qui remoniſſet cõſenſũ ab actu. ⁊ illã gl. in. d. c. cũ dilectus mul. tum notat ímo. ibi i vl. col. in prin. bene fac̃ q̃ dicit bal. i. l. archimedo rã in vl. col C. vt in po. leg.

idest pro dãno. ita dicemus in ꝓpõito ꝙ simplr petatur restitutio rei vẽdite dꝫ nihilominus tenere libelus ꝛ siñia inde lata ſꝫ actor bꝫ facultatẽ supplendi iustꝫ preciũ. ergo si vult ista siñia nõ debuit ꝓnunciari nulla. Sol. ꝯtrũ ꝓcederet ꝛ ꝓcluderet si teneremus opi. quorundã q tenuerũt rem restitui solũ eẽ i obligatione ꝛ suppletionẽ iusti precij in facultate. ſꝫ ꝯtrũ est verꝫ vt satis colligit ℔. ꝛ in. d. l. ij. vtrunqꝫ enim ẽ in obligatõe alternatiue tñ iõ nõ potuit altꝫ ex alternatiuis precise peti nec ad altꝫ fiet cõdẽnatio quod eẽt petere plus cã. vt in. c. vno. de pluſ peti. sed in. d. l. miles. restitutio dñi erat solũ in obligatione. traditio vo serui ꝓ nora erat in facultate iõ potuit altꝫ ꝑcise petere. ꝛ hãc opi. ꝫ Jo. an. hic ꝛ cõiter doct. nri. Ex quo infert nõ. dictũ q etiã re vẽdita ꝓempta põt agi vt suppleat iustũ preciũ qõ nõ esset si suppletio ꝑcij esset in facultate ꝛ nõ i obligatiõe. pro ℔ facit qñ duo alternatiue sunt in obligatõe vno pempto rẽaner aliud in obligatõe. l. plerũqꝫ. ff. de iure do. ꝛ. l. sticbum ff. de vb. obl. Et ex hoc posset sequi vnũ satis absurdum q si res vendita adhuc existẽs penes venditorẽ periret casu cũ pereat emptori ꝛ non venditori iuxta ea q̃ habent in. l. necessario. ff. de peri. ꝛ ꝓmo. rei vẽ. q põt agi ad supplemẽtũ iusti precij exquo vtrũqꝫ ẽ in obligatõe alternatiue qõ bene nõ. Et possent multa hic dici sed hec sufficiant.

p **Eruenit.** Si vir hẽat alia bõa vñ vxor possit sibi consulere ꝛ cõsentiẽte vxore rem ꝓp nuptias donatã vxori vendiderit emptorẽ q spatio xxx. annoꝝ rẽ possedit non põt vxor ingetare sup ea maxie si preciũ fuit cõuersum in cõez vsuꝫ viri ꝛ vxoris. h. d. ſm intellectũ quẽ. j. tenebo. ꝛ est casus notabilis limitãs ius ciuile. sed ſm Jo. an. nõ oꝫ adijcere maxie sed oĩa illa tria necessario regrunt. cõis diuisio secũda ibi qꝫ igit. Casus lr̃alis. Quidã miles ꝓ. noie quãdã domũ assignauit vxori sue in donatiõe ꝓp nuptias. postmodũ de cõsensu vxoris sue vẽdidit domũ illã cuidã mulieri. b. noie ꝙ certa quãtitate pecunie. Prenoiato vero milite defuncto relicta illius ꝯuenire ꝑsumẽs allegat q domus illa sibi donationis ꝓp nuptias titulo assignata ñ potuit alienari qꝫuis ipsa cõsenserit. ꝑdicta. b. rñdebat. q. xxx. an. cõstãte illoꝝ matrimõio bona fide ꝛ iusto titulo domũ illã gete possedit. ꝛ i cões vsus preciũ dom̃ ẽ quersũ ꝛ tpe venditõis tñ bẽbat in bonis marit̃ illi̇ mulieris. q sibi cõsulere poterat. Judex q de ℔ cõgnoscebat consulit pa. qd iuris eẽt ꝛ rñdetur. si ꝑdicta vera sunt dicta. b. sup domo ꝑdicta nõ dꝫ vlteri̇ fatigari. Ber. Nõ ꝓ q res donata vxori a viro ꝓp nuptias nõ põt alienari ꝓ maritũ ẽt cõsentiẽte vxore. vt i auc. siue a me. C. ad velli. nisi duob̃ iterueniẽtib̃. Primo q vxor cõsentiat post bienniũ scđa vice. Itez q tñ sit in viri facultatib̃ vt indẽnitati vxoris possit cõsuli ꝛ requritur vt facultas sit in bonis mariti nõ soluꝫ tpe ꝯtus. vt qdã dixerũt sed ẽt tpe quo vxor agit seu agere põt. vt nõ. i. d. auc. siue a me. ꝛ ℔ cõiter ꝓ doc. alꝫ nõ esset sufficiẽter ꝓsulũ vxori. ꝛ hec fuit dubitandi rõ qꝫ nõ iteruenit scđs cõsensus ℔ post bienniũ ꝛ iõ est difficile videre rõnez decidẽdi in ꝯtrũ de qua dicetur cũ gl. Nõ ſo ibi ti. qꝫ iusto. q in prescriptione xxx. annoꝝ allegat titulus. ꝛ dicit gof. hoc nõ esse necessariũ de iure ciuili. vt. C. de ꝑscrip. xxx. vel. xl. an. quasi ꝓ totũ. ſꝫ qꝫ cã erat ℔ in foro ecclãstico iõ ℔ fuit allegatus titu. ℔ rõ nõ est idistincte vera qꝫ ẽt de iure canonico nõ requrit titu. nisi qñ ꝑscrip. est ꝯ ius. vt in c. i. de ꝑscrip. li. vj. quo casu puto idẽ eẽ de iure ciuili. nã possio ꝯ ius ꝑsumit esse iniusta ꝛ possessor ꝑsumitur in mala fide. l. quẽadmõz. C. de agri. ꝛ cẽſi. li. xi. ꝛ sic nõ ꝫ locũ ꝑscriptio. x. annoꝝ. nec est aliq̃ dñi ĩ ꝑscriptiõe iter ius canõicuꝫ ꝛ ciuile nisi ĩ ꝑscriptiõe cũ mala fide que nõ currit ſm ius canonicũ ꝛ in ℔ ſtatur iuri canonico. c. fi. de ꝑscrip Jn gl. hec gl. facit forte oppositionẽ ꝯ tex. vt̃ q. ea q̃ allegant̃ in text. ꝓ pte emptricis nõ bñt excludere vxorẽ. nõ. n. ob. ꝓma allegatio q vxor ꝙsenserit alienatiõi qꝫ talis ꝙsensus non prodest vt est tex. in auc. siue a me. C. ad velli. ꝛ aptius i corpe vñ sumit̃ in auc. vt ĩmo. ante nup. do. coll. v. nisi post biẽniũ a tpe ꝓmi ꝙsensus itez mulier cõsentiat ꝛ sit tñ in bonis viri vñ possit vxori consuli loco illius rei alienate sed ℔ nõ appet scꝫ cõsensum i terueniſſe. Scđa allegatio nõ ꝓdest vꝫ q fluxerat tẽpus. xxx. an. qꝫ ꝙstante mr̃imonio nõ currit ꝑscriptõ cũ rebus dotalib̃ cũ mulier agere nõ possit nisi post solutũ matrimoniũ vel post qꝫ ĩcipit vir male vti reb̃ suis. l. in rebus. C. de iure do. Tertia allegatio q in cões vsus fuerit ꝓciũ ꝙuersuꝫ ñ ꝙcludit saltẽ ꝓ ea pte q̃ fuit versa in vtilitatẽ mariti cũ ꝯ nõ sufficiãt iste allegatiões sepate nõ debẽt sufficere fil vnite. qꝫ ex sepatis ꝛ diuersis spẽb̃ nõ cõcludit̃ sicut dicim̃ in siñi q ꝓbationes minus potẽtes que sunt diuerse speciei ñ ꝯiungunt̃ ad faciendũ vnã ꝓbationẽ plenã. vtnõt. in c. fi. de iureiu. ꝛ dixi in. c. cũ cãm. de ꝓba. ꝛ ꝑ Bar. in. l. admonẽdi. ff. de iurein. hinc dicimus q duo im pfecta nõ faciunt vnũ pfectũ. xxiij. di. quorundã. gl. ponit duas so. ꝛ ꝑ ꝙs duas lec. ad tex. Prima q vxor nõ debebat hic lucrari donationẽ ꝓp nuptias ſꝫ erat loc̃ dispositioni iuris cõis vt soluto mr̃imonio donatio rediret ad heredes mariti sicut ꝛ dos ad heredes vxoris. c. i. ꝛ ij. de dote post diuoꝝ. restituẽ. ꝛ sic nõ intererat mulieris nunc agere prore donata propter nuptias. hec so. nõ habet scrupulum ſed nõ convenit lr̃e. frustra. n. allegarent̃ rõnes hic posite. Sed abbas cui plꝫ ℔ lec. nõ. ex tex. iudicẽ posse moueri ad decidẽdũ ex rõne nõ allegata ꝓ pte q̃ si velit dicere q papa nõ fuit mot̃ ꝓncipr ꝓp allegationẽ de q̃ i text. sed ꝓp rõnez quã dixi. Nõ ℔ dictũ ꝛ ſꝫ sit verꝫ in se ñ tamẽ iudicio meo cõgruit lr̃e in eo q papa in decidẽdo habuit respectũ ad contẽcta in tex. vt pꝫ ibi si vera sunt que ꝓmisimus. Scđa sol. gl. est q vxor ex spãli pacto debeat lucrari donationẽ ꝛ põderat̃ cursus tãti tpis nõ ad ꝑscriptionẽ ꝙplẽdaꝫ ſꝫ ad ꝑsumendũ cõsensum mulieris scđo iteruenisse post bieniuꝫ ex mora tãti tpis. ꝛ hoc dictũ qõ cõiter nõ valet reprobari ẽ valde singlare ꝛ miro mõ limitat ꝑ. auc. siue a me. ꝛ facit gnãliter vt ex cursu magni tpis ꝑsumat̃ solẽnitas extrinseca. ꝛ in ℔ est semꝑ menti tenẽda hec glo. Sꝫ circa hãc solutionẽ multũ dubito vltra alios. cuꝫ enĩ ꝙstãte mr̃imonio nõ possit agere mulier. vt. s. dixi. ꝛ. j. clari̇. ꝛ sic ꝯdictio sua nõ ꝓdest ꝑ patiẽtia ñ opatur tacitũ ꝙsensũ. nã ei̇ ẽ nolle cui̇ ẽ velle. ſꝫ vxor cõstãte mr̃imonio nõ põt ꝯdicere qꝫ nõ põt agere ꝑ tacẽdo nõ vr̃ acqescere. Host. ℔. nitit ꝓbare q qlꝫ rõ ℔ all̃. de p se sufficiat ſꝫ ꝓcedit cũ suppletõe ꝛ diuinatõe ꝛ extorsiõe lr̃e iõ dicta sua cõiter in ℔ nõ recipiuntur. io. an. forte bñdo respectũ ad tex. pal. ibi si vꝫ sũt ꝛc. dicit posse dici q iste tex. ponit casum specialem concurrentibus omnibus istis tribus de quibus in tex. simile qõ nõ. ſm eum. s. de off. dele. c. consultationibus. ꝛ sic auc. siue a me. reciperet banc nouam limitationem istis tribus concurrentibus. Sed certe hoc dictum non placet qꝫ papa non intendit hic inducere ius nouũ qõ pꝫ ex eo qꝫ respondit ad consultationẽ. vt nõ. i glo. c. consultatiõi. de tẽpo. ordi. ꝛ in. c. extua de fi. ꝑ by. nec inter laicos ad diminutionẽ iuris mulieris papa de facili induxisset ius nouũ. Do. an. hic dicit q cursus tãti tẽporis põt hic ponderari dupliciter. Pduo ad ꝑsumẽdũ secũdũ cõsensum vt dicit glo. Scđo ad cõplẽdũ ꝑscriptionẽ. licet enim prescriptio ſm eũ nõ currat in rebus dotalibus cõstãte

matrimõio secus in reb⁹ donatis pp nuptias q⁹ illa-
rũ rex ẽt ꝑstãte mrionio vxor ẽ dña. ⁊ si ħ dictum eẽt
verũ reputare valde singlare ſz nõ credo q⁹ ꝓcedat.

Sz ꝯ hãc rõem facit ꝑ q⁹ ꝑscriptio saltẽ de iure ca
nonico ſm q⁹ ħ tractabatur ista cã nõ currit cũ mala
fide. c. fi. de ꝑscri. ſz ista emptrix sciebat istã domũ eẽ
donatã vxori pp nuptias. qõ ꝓz ex eo q⁹ allegabat
mulierẽ cõsensisse ꝯ nõ poterat ꝑscri. ꝓcedere cũ eẽt
cõtra ius cũ nõ iteruenisset scõs cõsensus mulieris.
⁊ q ꝓtra iura mercat bonã fidẽ nõ ꝓsumit babere vt
i regula q ꝯ. li. vj. Itẽ ꝯ dictũ do. an. repio glo. nõ.
ad lrãz i auc. vt imobilia añ nup. dona. ꝓtra colla. v.
i ỽ. i rẽ. que aperte vult q⁹ ẽt sup rebus donatis pro
pter nuptias nõ agit mulier nisi soluto matrimonio
vel a tpe quo maritus icipit vergre ad inopiaz sicut
dicim⁹ i reb⁹ dotalib⁹. Et q̃z q̃z. illa glo. aperto iure
nõ ꝓbat ego tñ ꝓbo per rõnẽ. donatio que fit vxori
a viro ñ opat vt vxor ea re sibi donata debeat uti frui
quẽadmodũ maritus utit re dotali. nã ex contrario
maritus nõ bz priuilegiũ i fructib⁹ rei dotalis lucrã-
dis ꝓpter onera matrimonij q⁹ vxor haberet tãtun-
dẽ de bonis mariti cũ fiat cõiter donatio i tãta quãti-
tate quãta est dos. ita dicit glo. fing. i auc. de ñ eligẽ.
scõo nub. i ỽbo percepit. quã semp nota q⁹ credo q⁹
ñ sit tex. q ħ dicat. opat ergo illa donatio pricipaliter
vt cauti⁹ sit ꝓsultũ vxori super reb⁹ dotalib⁹. nã ſz
oĩa bona mariti sũt tacite obligata uxori ꝓ dote ista
tñ sic donata spãlis ⁊ strictius. vnde i alienatione al-
terius rei mariti sufficit vnicus cõsensus mulieris. l.
etiã. C. ad vellei. sed in istis rebus donatis regrit se-
cundus cõsensus mulieris post bienniũ vt in. d. auc.
siue a me. cũ ergo cõstante matrimonio vxor nõ pos-
sit uti ⁊ frui rebus sic donatis ergo nec pro illis age-
re põt sicut nec pro rebus dotalibus. cũ ergo iudicẽ-
tur in boc a pari res donate pp nuptias ⁊ res dotales
debemus dicere prescriptionẽ nõ currere constante
matrimonio pariter in vtrisq̃z qõ est apte ꝯ do. anto.
⁊ pondera q⁹ glo. ista boc sentit oĩ dicit prescriptõez
nõ ꝓdesse ꝓstante matrimonio. Ex quib⁹ oĩbus vi-
detur q⁹ intellectus huius. c. sit difficilim⁹ pp iura ꝯ
ria. sed ꝓnunc possumus dicere q⁹ presumat tacitus
consensus ex cursu tãti tpis nõ solum constãte matri
monio sed eo dissoluto quod tamen in veritate ex to-
to nõ ꝓcedit. q⁹ littera aperte dicit q⁹ illud tps. xxx.
annoz fluxerat constante matrimonio. sed ꝓria lect.
gl. posset teneri absq̃z scrupulo. ⁊ cogita q⁹ scõa lec.
gl. nõ põt ex alio sustineri. nã tex. in auc. vt imobilia
prealle. requirit scõm consensum post bienniũ vt mu
lier interim potuerit mature cogitare ⁊ sic cautior ve
nire ad scõm consensum. que quidẽ rõ oĩo cessat mu
liere tacente. Item vbi agit de re onerosa tacens nõ
babetur pro consentiente imo pro contradicẽte. l. fi-
liussa. §. iuitus. ff. de procura. ⁊ nõ. per Inn. i. c. i ge
nesi. de elec. per glo. in regula is qui tacet. li. vj.

a **B nostram.** Fict⁹ emptor q
ver⁹ est creditor
cogit restituere rẽ in veritate pignoratã
sed ficte venditã si satisfactũ est sibi de sor
te fructibus cõputatis. ita cõiter sũmatur. sed hec sũ-
matio est de indebito iõ sũmo iuxta lrãz nõbilius sic.
Si in vẽditiõe apponit pactũ de recuperãda re post
certum tps modico cõstituto precio presumit pign⁹
⁊ non venditio. ⁊ est casus singularis. Prima pars
narrat factum. scõa dat iudicem. ibi q⁹ igit. Casus
lrãlis. Quidã laicus. R. noie quãdã quãtitatẽ pecu
nie mutuo accepit a quodã vsurario. m. nomie credi-
tor ille ne posset per canonẽ ꝓtra vsurarios edituz in
posterũ cõueniri recepit ab illo domus quasdã ⁊ oli
uas titulo emptionis cum in veritate ꝓtractus vsura
rius esset. Quod ꝓz ex eo q⁹ est in istro venditionis
exp̃ssuz vt qñcunq̃z a septennio vsq̃z ad nouenniũ
debitor solueret creditori sexaginta vncias tarenorũ
que vir dimidiã iusti precij contingebãt creditor do
mus ⁊ oliuas restitueret debitori. consultus papa an
creditor cõpelli debeat ad restituẽdas domos ⁊ oli-
uas. Rñdz papa q⁹ fraus ⁊ dolus alicui patrocinari
nõ dz. Mandat. quatenus nõ obstãte venditiõis in
strumento cõfecto in fraudẽ canonis ꝓmulgati con-
tra vsurarios appel. remo. cõpellat dictũ creditorez
per penam in concilio lateranẽsi statutũ ꝓtra vsura-
rios ad recipiendas domos ⁊ oliuas ei cui de iure de
bent restitui. Ber. Nõ ꝑ ibi ne per canonẽ iũcto
ſi. ibi per penã in lateranẽsi ꝯcilio ⁊c. q⁹ cõstitutio pe
nalis bz locũ nõ solum ꝓtra directe venientẽ ꝯ iuris
dispositionẽ sed etiã ꝓtra ficte ⁊ indirecte venientem
vnde pena statuta ꝯ vsurarios ꝓcedit ꝓtra fictos em
ptores qui in veritate sunt vsurarij. facit. l. nõ dubiuz
C. de legi. ⁊ regula. fi. de regu. iur. lib. vj. vbi dicitur
q⁹ is ꝓmittit in legẽ qui ỽba legis amplectẽs ꝯ legis
nititur voluntatẽ. Et ex boc ⁊ multis alijs ꝓsului pri-
die in notabili articulo ⁊ nouo an testiñ istorũ qui vẽ
dunt rem carius pp solutionẽ ꝑcij dilatã fit ipso iure
nullũ per dispoz. c. q̃z q̃z de vsur. li. vj. ꝑsupponẽdo
q⁹ hoc sit publicũ ⁊ indubitatũ. vtputa q⁹ easdẽ mer
ces precio incontinenti soluto vendit pro certo ꝑcio.
sed cũ vendit ad credentiã easdẽ merces vendit pro
maiori precio ⁊ consuluit q⁹ testiñ esset nullum q⁹ ta-
les essent vsurarij. vt est tex. in. c. nauigãti de vsuris ⁊
publici sunt ex quo boc publice exercẽt vt ꝓz in libril
eorundẽ. qõ bene nõ. Nõ scõo arg. optimũ q⁹ pa
ctũ de retro vendendo cũ modicitate precij facit ꝑsu-
mi ꝯctum feneraticiũ. iste tñ tex. ex toto ħ nõ ꝓbat ſz
optime facit in arg. ꝯ. tñ dicã latius an hoc sit verum.

Nõ q⁹ instrz nõ iudicat ab eo q⁹ est scriptũ sed ab
eo qõ est actum inter ptes. nã plus vz qõ in veritate
agit q̃z qõ simulate scribit. C. plus valere qõ agitur
p totũ. ⁊. ꝯ. qui fi. sint legi. p tuas. ⁊ vide de boc ꝯctu
simulato glo. fing. in. l. ij. C. plus valere qõ agit que
dicit q⁹ nõ firmat iuramento nec obligat iurantez ad
obseruationẽ q⁹ simulate vñ oppositũ. Ultimo nõ
q⁹ heres debitoris põt allegare ꝯctum factũ per de-
functũ esse feneraticiũ ⁊ ꝓbare per ꝑsumptiões ſz de
functus tacuerit in vita Et nõ q⁹ dñ patere id de quo
cõstat per ꝑsumptiões. ꝓ boc bo. tex. in. l. ſz. ff. de le
ga. i. vbi dicit q⁹ põt dici euidens. ⁊ facit ad statuta.

In glo. in. ỽbo pz. i. presumit. Nõ ex hac gl. iun-
cto tex. q⁹ vsurarius ꝓuincit per solas ꝑsumptiones
vrgentes ⁊ vide ad idẽ bo. tex. in. c. cũ in dioceſi. ꝯ. de
vsuris. sed ex gl. hac ⁊ se. nõ colligit clare ex quib⁹ pa
pa colligit ħ presumptionẽ cõtra illum contractuz in
forma emptionis scriptũ. ⁊ docto. hic sparsiz ⁊ vario
modo loquũtur ⁊ aliquid ponitur in. c. illo vos. ꝯ. de
pigno. Et q⁹ materia quotidiana est expediã intelle-
ctum huius. c. ⁊. c. illo vos. ⁊ quorundã alioz inriuz
enumerando quinq̃z casus. Primus casus ẽ cuz
venditio fit iusto precio ⁊ solum apponit pactum de
retro vendẽdo quo casu dic contractum nõ presumi
vsurariũ nec pignoraticiũ ⁊ emptor lucrat fruct⁹ do
nec retro vendatur nec computabit in restõne fruct⁹
in sortem. vt est tex. in. l. ij. C. de pactis. inter empt. ⁊
vendi. ⁊ q⁹ procedat illa lex de iure canonico aperte
vult ista glo. ⁊ clarius archi. xiiij. q. iij. in. c. plerisq̃z. ⁊
facit iste tex. qui nõ solum ponderat pactuz de retro
vendẽdo sed q⁹ nõ licebat recupare qñcũ q̃z. Item ħ
interuenerat modicitas precij vt. ꝯ. clarius dicam il-
lud ergo solum nõ sufficit ad presumẽdum ꝯctum fe
neraticium. sed si contrabentes aliud egerint tenẽtur
de eis satisfacere. Secundus casus magis du-
bitabilis est quãdo interuenit pactum de retro[a] ven-
dendo ꝑ modico precio. nunqd ex istis duobus de-

a Quando ꝓcurrũt duc cõiectu re vz modi citas precij ⁊ pactuz de retro vẽ. pre sumit ꝯctus fenerati cius Et ad hõ io an. de imola post. d. an. ħ bu. in. c. illo vos de pig. pau. de cast. oĩno in ꝓsi. cxxxiij. icip. i xpi noie a me. visa pe ti. dicta ⁊ testi. d. alex. imol. i. cõsi. xlviij. in. iij. parte per. d. bã. de cepo. i tractatu si mulati. vbi ample in. v. sexto.

bet preſumi contractus feneraticius. ⁊ iſte caſus eſt magiſ dubitabilis. Di. p⁹ Jac. de are. in. l. iij. C. pl⁹ valere qō agit̃ tz q; nō ēt ſi ꝓcurrat 3ᵐ q; ēptor ſit vſurari⁹. ⁊ nititur rn̄dere ad iſtō. c. ⁊. c. illo vos. ſz rn̄ſuz nō plz Jo. an. in dicto. c. illo vos. nec aliter declarat ſed iſta glo. iuncta. gl. ſe. vr̃ velle q; hec duo ſufficiāt ⁊ apertius tz gl. quā ſemp nō. in. c. cōqueſtus de vſuris. ⁊ Archi. in. d. c. pleriqz. ſentit. do. an. in. d. c. illo vos. hoc tñ expreſſe nō ꝓbat̃ iure q⁹ in hoc. c. fuit p̄ſumptio magis vrgēs. q⁹ fuit appoſitū pactum de retro vendēdo a ſeptēnio vſqz ad nouēnium ⁊ ſic nō licebat recuperare rē venditā qn̄cunqz ſed volebat interim lucrari fructus cā vſure. dictum tñ in ſe vr̃ vex ⁊ notabile q⁹ ex modicitate precij p̄ſumit̃ qualitas ꝯctus. vt eſt glo. nō. in. l. i. ff. de ſupficiebus ⁊ p Bar. in. l. cotem. §. q maximos. de publica. ⁊ facit tex. ī. l. cum hi. §. modus. ff. de tranſac. nā nemo preſumitur iactare ſuū. c. ſup h̄ de renū. ⁊ in. l. cū ō indebito. ff. ō ꝓba. puto tñ q; nō ſufficiat quelibet iniuſticia precij ſed oz eſſe preciū valde tenue reſpectu valoris rei du plici reſpectu. ¶ Primo q⁹ ꝯbentes ſolēt ſe decipere ī precio. Scō q⁹ res min⁹ valet pp illud onus retro vendēdi in venditione appoſitū. ar. in. l. fundi ptem ff. de ꝯhenda empt. ⁊ maxie hoc ꝓcederet ſi emptor eſſet vſurarius. Et nō hunc caſuz q⁹ quotidie accidit ⁊ bēs nōbiles auctes. Tertius caſus eſt qñ fit pactum de retro vendēdo [a] certo termino elapſo, p modico precio ⁊ talis ꝯctus p̄ſumit̃ feneratic⁹. ⁊ eſt iſte ꝓprie caſus huius. c. nā preſumptio eſt q; interiz voluerit fictus emptor lucrari fructus. Quartus caſus qñ fuit appoſitū pactū de retro vendēdo in cario precio ⁊ q; fructus ꝓputarent̃ in ſortē ⁊ ille contractus p̄ſumit̃ feneratic⁹. ⁊ iſte eſt ꝓprius cāus. c. illo vos. ⁊ oritr̃ hec preſumptio ex pacto appoſito ꝯ naturam ꝯctus. nā ſi erat vera vēditio debebat emptor lucrari fructus. illud. n. pactū ꝓgruit magis nature cōtractus pignoraticij. ⁊ illud quod valuit vltra primū precium preſumit̃ extortū cā vſure. Quintus ⁊ vltimus caſus eſt qñ qs petebat mutuū offerendo rex ſuaruz hypotbecā ⁊ alter dicit nolo mutare ſed emere ⁊ ſic ſecutus fuit ꝯctus emptionis. quo caſu dicit Boſt. q; ex hoc ſolo noſtri vſurarij moderni conuincunt̃. Sed videt̃ velle Boſt. ex illis verbis q; oz q; emptor ſit vſurarius alſ aūt ego nō video vt illa pria reqſitio p ſe ſufficiat. nā ſepe qs vellet recipere mutuum ⁊ nō reperit mutuantē ſed facilius repit emptorē rei quā vult obligare. ſed poſſet ꝓcedere illud dictuz qñ vēditio fuit ſecuta ꝓ illa pecunia quā petebat mutuo nā tunc modicitas ꝓcij cū p̄ſūpta volūtate que colligitur ex prima reqſitione preſumit̃ q; cōtractus ſit vere pignoraticius qō indubio ꝓcederet qñ cum hoc fuit appoſitū pactum de retro vendēdo. ⁊ p hec habes multa iura declarata ⁊ reſponſionē ad contraria formata in ſequēti glo. nam ſola modicitas precij nō eſt ſufficiēs argu. doli ſed oz q; concurrāt alie p̄ſumptiones de quibus. s̄. Abbas.

[a] Fallit in ruſticis q⁹ ſi ruſtic⁹ emat cū pacto de retro vendēdo non p̄ōt ex hoc dici ꝯctus vſurarius ſm rapha. ful. in. l. ſiqs id q; ff. de iuriſ. o. in di. q; multū nō. ad practicam.

c Um cauſa. Sūma vt in. c. cū dilecti. s̄. eo. ⁊ ē ps c. cū cāz. s̄. de teſti. Caſus lr̃alis. ¶ Do nachi ſancti martini de monte vēdiderūt quedā caſamenta. f. ⁊. r. ciuibus viterbien̄. in qua vēditione dicebāt monachi q; monaſterium deceptum erat vltra dimidiā iuſti precij cauſa ſup hoc delata ē ad papā Quia cōſtitit dño pape monaſteriuz deceptum fuiſſe in illa venditione vltra dimidiā iuſti precij ſn̄iando decernit vt predicti ciues aut recepto precio reſtituant poſſeſſiones: aut ſuppleant q̄ztum cōſtiterit iuſto p̄cio defuiſſe tpe venditionis. Ber. Nō primo caſum in quo ꝓcedit libellus ſ icertus ⁊ alternatiuus. nam ſufficit in libello ꝓponere q; res valebat longe plus ⁊ q; venditor fuit deceptus vltra dimidiā iuſti precij nec eſt opus aliter determinare deceptōz ⁊ ſatis eſt cōcludere alternatiue vt peto rē reſtitui vel iuſtum preciū ſuppleri. ⁊ hoc iō q⁹ incertitudo n̄ reddit rem dubiā ſed habet̃ pro certo in iſto caſu alſ aūt regulariter nō ꝓcedit libellus alternatiu⁹. vt nō in. c. conſtitutus de in ītegr. reſti. ⁊ de libello formando in hac materia ⁊ de mō ꝓbandi certū valorē rei vide p Bar. in. l. ij. ff. de reſcin. vendi. ⁊ qō nō. in. c. cū cām̄ palle. Scōo nō q; ſufficit quātūcunqz modica deceptio vltra dimidiā iuſti precij ad hoc vt cōtract⁹ veniat emendandus. Quare aūt regratur deceptio vltra dimidiam. dic q; ex eo q⁹ vbi vitiū eſt potentiuſ q̄z ratio fauens cōtractui actus denoīatur a potentiori. ar. in. l. queritur. ff. de ſta. ho. vnde contractus iſte videtur vitioſus ex tanta deceptione ſed vbi ratio fauens contractui eſt potentior q⁹ precium eſt mai⁹ q̄z deceptio vel ſaltē equiualēs tunc contractus ſuſtinet̃

Sed oppo. ꝯ tex. nā q; qz preſumitur ſcire valorē ſue rei. l. q; qs. C. de reſ. vē. ergo vendēdo ꝓ mīori p̄cio videtur voluiſſe donare id quod erat plus. ar. in. l. cāpanus. ff. de ope. lib. ⁊. in. c. fi. j. de ſolu. ergo talis contractus nō debet reſcindi pretextu deceptionis per tex. nō. in. l. cū donationiſ. ff. de ꝯhen. em. vbi dicitur q; ſi donationis cā qs vendidit ꝓ modico precio nō auditur volēs venire ꝯ voluntatē. So. cōclude vt colligit ⁊ nō in. d. l. ij. ⁊. l. fiquis cū aliter de vbo. obli. per Bar. Aut vero quis ſciebat valorem rei ⁊ vendidit ꝓ minori precio ⁊ nō audit̃ volens cōtrauenire. Aut ignorabat vel ſimus in dubio ⁊ auditur eoipſo q; eſt deceptus vltra dimidiā. Nec ob. q; ius preſumat eum ſcire q⁹ illa preſūptio q; quis ſi preſumitur iactare ſuuz ⁊ q; in dubio nō eſt preſumēda donatio ꝓfundit illam primam preſumptionē ⁊ p̄ſumitur q; ignorāter fecit. nā fortior preſumptio elidit minus fortē. vt in. c. lr̃as de preſump. ⁊ lz iſte venditor fuit in culpa ignorādo precium rei ſue emptor tamen ita enormiter eum decipiēdo preſumitur ī dolo fuiſſe vel ſaltem interuenit dolus re ipſa. ⁊ dol⁹ ex propoſito ī re ipſa ⁊ hec equiparātur vt in. d. l. ſiqs cum aliter. dolus autem preponderat culpe. ff. ad legem aquili. l. item ſi obſtetrix. ſed ſi venditor dixiſſet in contractu ſe donare quod plus valebat tunc videtur q; nō poſſet contrauenire per. d. l. cum donatōis quod tamen nō plz Bar. in. d. l. ij. ⁊. l. fiquis cuz aliter. arbitratur. n. q; illa verba generalia debeant reſtringi ad modicam quantitatē per. l. hec adiectio. ff. de vbo. ſig. niſi fiat mentio q; donabat quod valebat ſiue in parua ſiue in magna quantitate ⁊c. quod ſatis placet. ⁊ ex h̄ ſume cautelam in venditione fienda vt venditor adijciat illa verba in fine ꝯctus. ſ. dono qō eſt plus ſiue ſit magnum ſiue paruū. Scōo oppo. ⁊ videt̃ ſufficere minor deceptio citra dimidiā iuſti p̄cij. ar. in. l. ſi libertus. ff. de ope. libe. nā ſi arbitrator qui eſt compoſitor inter partes ledit nimiū alia ptem pōt peti reductio ad arbitriū boni viri. vt in. c. veniēs ⁊ in. c. quintauallis de iureiu. ⁊ in. l. ſi ſocietatē. §. arbitroz. ff. pro ſocio. So. lex. illa loqtur in deceptiōe quā qs paſſus eſt per īprudentiā alterius. ſed hic qñ per īprudentiam ſuā iō minus eſt iſti ſubueniendum ſed Bar. ſub dubio forte in. d. §. arbitrorū. dicit q; ſi ꝓcurator habebat generale mandatuz ad vendendum ⁊ fuit deceptus in ſeptīa parte tot⁹ audiet̃ dñs volens ꝯuenire ſi ꝓcurator nō eſt ſoluendo ⁊ eēt ſingulare dictū ſi contineret in ſe veritatē. Sed dubito an ſit verum. nā ꝓcurator repreſentat ꝓſonā dñi ⁊ īputandū eſt dño ſi talē negligentem elegit. ⁊ pro hoc bo. tex. in. l. cū mandato in fi. ff. de mino. nā ibi ē ſpeciale in minori vt audiatur per beneficiū reſtōnis ī integruz ꝓpter negligentiā ꝓcuratoris ſi ꝓcurator nō

Pro qua opi. bar. facit gl in l. actor. ff. rē ra. ha. ⁊ idē tenuit bal. ⁊ āg. n. d. l. i. ⁊ bal. in l. transac. C. de trās. ⁊ ēt tenuit ang. in ꝓsi. cxxxviij. icip. uror vror. Jdē ang. in rep. l. sciendū. ff. de verbo. ob Et adde q. d. alex. mo. in ad. ad bar. in. d. l. i. C. de p̄di. cu. ēt op. ꝯ istā limita. de. l. sigdē. C. de re. mi. ⁊ soluit vt ibi per eū. Jtē adde q ēt ꝯ bar. ⁊ bal. sibi ꝯtra in l. ij. C. de resci. ven. in lec. ⁊ in rep. in v. sup quā ta ⁊ imol. i l. pcia rerū ff. ad l. fal. Et ibi vide plē do. alex. imo. in. iiij. ⁊. v. col. ⁊ in. l. pacta nouissima. C. de pact. ⁊ imo ⁊ ro. i l. siquis cū alr. ff. d. v. oblig. Et idē bar. sibi ꝯtra i l. i. C. de p̄. scrip. xxx. an. vbi tenuit ꝯtra sniaz nam in vēditōe q̄ fit sō basta requiritur ōcretū iudicis ⁊ tū vult ibi bar. rescindi talē vēditionē re medio. d. l. ij. Quis i hoc vltio ꝯtū tenuerit ang i rep. l. sciē dū. ff. d. v. ob. allegās d. l. i. Sed dictū ang. nō est tenē dum ⁊ allō ꝯ ipz casū ad lram in l. si quos. C. de resci. ven. vbi dixit tex. sin. ne subbastatōis nomie publice reliquatur ocasio fraudibus Jtem adduco. naz ad hoc vt vēditio rei ecclīattice valeat req rit saltē de iure ciuili q̄ interueniat subbastatō aut ēt. hoc inst C. de sa. sā. eccl. ⁊ sic si ēt verum est soluendo ergo secus in maiori. aliud aūt est i arbitratore. nā ille eligit tanq̄z bonus vir ideo si facit contrariū pōt peti reductio ad arbitriū boni viri. ⁊ vide aliā singularem limitationē Bar. ⁹ i. l. i. C. de prediis curia. li. x. vbi dicit q̄ si in cōtractu iteruenit decretū iudicis nō audit ps ꝓtextu lesionis quasi decretū iudicis excludit oēm p̄sumptionē fraudis. Sed ñ puto ß verū q̄ ſz sit p̄sūptio q̄ nō iteruenit deceptio. nō tñ est sufficiens ad repellendū probationē in ꝯriū nā videmus in minore q̄ vendit cum decreto iudicis ⁊ aūcte tutoris q̄ audit petēs beneficiū restōnis. vt i. l. i. ⁊. ij. ⁊. l. magis puto. §. pe. ff. de re. eor. ad idez C. i. de re. eccl. nō alie. li. vj. Jn gl. i. tene opi. gl. nā sm aliā opi. nō esset repire casum deceptōis in vēditore. nā si res valet decē oz q̄ daret ꝓ nihilo vel pro minori q̄ nō esset possibile. nā emptio esset sine p̄cio iusti. e. §. preciū. Jn glo. fi. ibi secus est in trās actione. ⁊ ß ꝛz Ain. Tan. ⁊ Jo. ⁊ alig legiste in. l. luti us. ff. ad treb. sed gl. ß ⁊ Bar. in. l. ij. p̄al. ⁊ in. l. sigs cū aliter tenēt ꝯrium. dicūt tñ q̄ in cōsideranda deceptiōe vltra dimidiā iusti p̄cij nō debem⁹ ꝓsiderare vez valorē rei petite sicut fit in alijs ꝯctibus sed dubium euentū litis. ita rīdent ad. l. lucius. Bal. tñ in d. l. ij. secutus fuit hāc opi. gl. dicēs q̄ in actu liberatorio vt est transactio nō ßz locū remediū huius. c. ⁊ l. ij. ar. in. l. fi inter. ff. de pact. Jtē q̄ nō dicit Iesus is qui remittit ꝯctum incertū in ꝓditionis euentū. nam forte iste succubuisset. Sed mihi pl⁹ placet p̄ia opi. nā satis est hunc esse deceptū vltra dimidiā habito respectu ad dubiū euentū litis. Jtem is qui est ita enor miter deceptus nō videt habuisse annū liberādi. ar. in. l. tres fratrel. ff. de pac. Jtē ex parte rei ꝓuenti nō ꝓcederet opi. Bal. q̄ reus deceptus nō liberat actorem sed ab eo liberat. Sed est dubiū an habeat locū dispō huius. c. in alijs contractibus. Jo. an. i. c. cum dilecti. §. eo. facit solū ibi mentionē de p̄mutatione ⁊ de locatione ⁊ dicit q̄ idē est in eis q̄ nō multuz distant a venditōe. sed Bal. ⁊ Bar. in. d. l. ij. tenent gnāliter idē esse in oībus alijs ꝯctibus bone fidei. nā verbū venditio largo mō sumēdo ꝓprehendit oēm ꝯctum p quē trāsfert dñiuz. l. statu liber. ff. de sta. hb. idē dicūt esse in ꝯctu emphiteotico. ⁊ vide ibi qd in ꝯctibus stricti iuris. Jn ea gl. ibi agat ꝓditōe ex eo ꝯctu. ⁊ hāc opi. tertiaz ſequnt bar. ⁊ bal. tñ tenēdo primā opi. q̄ agatur officio iudicis nō ꝓcedit dictū gl. vt debeat agi infra q̄drienniū q̄ illud tps cōpetit dūtaxat cū petitur restō in inte. ⁊ sic p̄o officio extraordinario sed secus est q̄n implōratur officiū loco actionis. nā cū habeāt viā paratā a iure cōi durat tāto tpe sicut actio psonalis in cuius loco succedit ⁊ sic durabit per. xxx. annos ad ß. l. sicut. C. de p̄script. xxx. an. facit qđ nōt. in. c. ij. de of. iudi. siue ergo ꝓpetat officiū iudicis siue condictio ex lege siue actio ex eo ꝯctu poterit agere decep tus vsq̄z ad. xxx. annos. Et nō bene referēdo gl. ad tex. q̄ ꝛz regit ꝯ ecclesiā nō currat p̄scriptio mīi. xl. annoz. vt in. c. de quarta de p̄script. tñ in istis actionib⁹ psonalib⁹ ñ dat tñ tps sed finūt vitā sm dispositionē iuris, cuius a quo cū limitatōe illa inuenta sūt ⁊ idem dic de alijs actionibus ᵇ quarū aliqne clandūtur semestri vel anno vel biennio. vt in actione quanto minoris ⁊ in redibitoria ⁊ in actōe de dolo ⁊ in actionib⁹ pretorijs ⁊ si. ⁊ ß nō. p̄o limitatōe fere totius ti. de p̄script. Jn ea. gl. ibi sed qd dices. nō hanc particulā vsq̄z ad fi. q̄ quotidie est in practica. ⁊ vult dictū ang. d. l. ij. C. de res. ven. nō bfet locū in re ecclesie q̄ est ꝯ istū text. ⁊ c. cū dilecti. §. e. cū si. Jtē adde q̄ aliā pulchrā limitationem ad. d. l. ij. posuit bal. in. c. i. i. ij. col. qua. do. a. ppie. pri. vbi voluit singlr quod si res que valebat centū sit vendita, p. x. cū pcto q̄ si i pascbate dcā decē nō soluerent q̄ ad ipleat iustū preciū. q̄ hoc, calu no bfet locū remediū. d. l. ii. eo q̄ sufficit p̄o uisio ꝯbētiū Sed ꝯ hoc sing. dictum bal. facit q̄ voluit glo. nō. o. ⁊ ap probata per oēs ibi. C. de iure ēphi. in v. repellere circa medi. vbi voluit q̄ nō. q̄ puisio bois nō fac cessare puisionē. l. q̄ sit de iu. cōi vel ordiaria. ſz remediū. d. l. ii. ē puisio iuris cōis ⁊ gnālis ⁊ nō spālis ſz bā. ibi in. d. l. i. i. i. col. ergo ⁊ cetera. ⁊ ita dicit. d. iaf. ō mai. i hoc vlti. i. d. l. ij. super dicta gl. i. cxxiiij. col. b Nō bñ q̄ in oib⁹ pser. ānalib⁹ vt sit reglr oēs actiones ꝓrie. Jtē actō de dolo. Jt ꝯto minoris eodē mō i p̄ scriptionib⁹ semestribus vt est redibitoria in oib⁹ istis ita p̄scribit ꝯ ec. sicut ꝯ pustuz q̄ nō tu cāonista. et adde q̄ idē expsse tz gl. in auc. actiones in v. durātib⁹ ⁊ Jo. fa. ibi ⁊ exp̄s se dicit tex. i auc. hec constitutio inouat ꝓsti. i. §. ſz ß de trien nio ⁊ gl. nō. i v. anno. in §. ꝓ tpalib⁹ in auc. de ec. titu.

c Jstud dictum etiā refert ⁊ confirmat rōe ipse met panor i c. cū cāz i. iiij col. circa medii. §. de testibus.

glo. in effectu q̄ in minori iuramentū de nō ꝓuenien do operat solū respectu beneficij etatis q̄ nō poterit petere restōnez in inte. sed nō excludit minorē a bñficio istius. c. qđ cōpetit cuilibet maiori q̄ iuramentū solū repzesentat eū maiorē. ⁊ hāc opi. ꝛz Mosti. in. c. cū contingat de iureiu. Sz Jsde. de bel. ptica. vt nō. in. d. l. ij. tenuit minorē excludi ab oi beneficio. q̄ ex quo ꝓfuse ⁊ genāli sermōe iurauit fecit sibi p̄iudiciuz respectu cuiusꝛz bñficij. nā qui totū dicit nihil excludit. xix. di. si romanor. Jo. an. hic refert serioſe consiluū Di. q de facto consulit minorē nō excludi etiam a beneficio etatis nisi p̄ius fuerit certioratus de bñficio sibi a iure competēti. movet inter cetera q̄ iuri qđ ignorat nemo renunciare p̄sumit ad ß. l. legitia ff. de peti. here. ⁊ minor p̄sumit ignorare ius. l. cuz de indebito. ff. de ꝓba. nō. i. q. iiij. §. nonduni. Jtez dicit q̄ videmus in muliere renūciante beneficio vel leiani. nam nisi fuerit certiorata nō p̄iudicat sibi renunciatio. vt est glo. nō. in. l. fi. §. pe. ff. ad vellei. Cōcludit ergo tam in muliere q̄z in minore q̄ iuramētū nō operat exclusionē beneficij eor sed pinde est ac si ꝯdixisset sine iuramento. ⁊ cū hac opi. Di. tranfit hic Jo. an. ⁊ repio Fed. cōsilio. cclxxxxix. idē consuluisse ⁊ plus dicit q̄ ēt si in instrumēto dicatur q̄ minor fuit certiorat⁹ a nōrio nō p hoc istꝛz facit fidē de certificatione q̄ credit notario i bis que gesta sunt cora eo sed nō facta a se vt. in. l. oibus. C. de testi. qđ dictū valde nō. vide tñ qđ nōt Jnno. in. c. qñ de ꝓba. naz practica cōis est in ꝯriū q̄ semp notarius attestat de certificatione facta a se. hāc opi. p̄missam sentit Li. in d. l. ij. §. iij. ſz Bar. i. d. l. ij. ⁊ clarius i. l. sciēdum. ff. de verb. obli. tz ꝯriū vt nō requiratur aliqua certificatio q̄ saltem scit in genere ius sibi cōpetere ꝯuenē di alias nō iuraret ⁊ dicit se ita consuluisse ⁊ q̄ multi canoniste tunc idē senserunt. ⁊ vide Archi. in. c. ij. de pac. li. vj. vbi idem tz ⁊ facit ille tex. qui nullā mentionem facit de certificatione. ad idē auc. sacra puberuz C. si aduer. ven. idem videt sentire collecta. in. c. i. de pac. Do. an. dicit q̄ in dubio p̄sumenda est certioratio q̄ nō est veriſimile aliquē venire ad actū iuramēti sine certificatione sed vbi constaret eā nō interces sisse tz illā opi. Li. q̄ ignorans nō consentit. ⁊ ꝓ hac opi. facit dictū Jo. an. in. c. vno. de ꝓno. vbi dicit q̄ ſz quis se obliget de omnib⁹ casibus fortuitis nō tñ obligat de oībus. mihi plus placet opi. cōtraria. nā vt dicit Archi. iura in nulla parte requirūt hanc certificationez. ⁊ satis est q̄ in genere voluit a se abdicare oēm facultatē ꝯueniendi. Jtem iuramentū est de iure diuino ⁊ initur iuri naturali cuius ignorātia neminē excusat. xxxviij. di. si iuxta apl̄z. ⁊. l. ij. C. de i ius vo. si tamē minor eēt enormiter lesus posset petere absolutionē iuramēti ar. opti. in. c. cū contingat de iureiu. ⁊ in. c. ij. de pact. li. vj. ⁊ idem refert do. an. in. d. c. cū cōtingat se consuluisse. Jtē sm eum si interuenirent verba legis specifice vt q̄ dixit minor se velle donare totum quod plus valet etiā in quantitate magna q̄ i minori p̄sumitur decepno. ar. in. l. siquis cum scirz ff. p̄o empo. ⁊ idem crederem dicendū in maiore vt possit petere absolutionem a iuramento ratione enor missime lesionis. intelligendo q̄ nō donauerit quod plus valebat quia nō p̄sumitur consensisse in tanta deceptione. Jtē iuramentū vr illicitū ex pte recipientis cū interuenerit ex parte sua dol⁹ ex ꝓposito vel re ipsa quo casu cōpetit absolutio a iuramēto iuxta nō. i. c. i. ⁊. c. debitores. de iureiu. ⁊ hec nō q̄ quotidiana.

a Quãdo clericus est noiatus in iudicio an possit puertere iudiciũ. Et vide p ang. de are. isti de excep. in prin. in. xvi. col. v. ex his bal.

b An certus sit certificandus.

c Limita nisi emptor & vẽditor ĩ eo. iudicio simul cẽnt cõuenti ab eo q rẽ euicit q absq; alia denunciatõe potcrit ẽptor supatus agere ꝓ venditorẽ de euictione vt ẽ gl. reputata sin. i. v. possit in. l. si dictum. § . si ꝑsente. ff. de euic. fm bal. in. l. si libera in prin. C. õ sen. & iter. o. iu. & in. l. fin. C. de vsu. rei iud. Ĩ adõ q; ful. in. l. si iõ in prin. ff. de euic. dicit se de scõ cõsuluisse q; si oio res fuisset euicta ẽt si vẽditõ iuisset ad defendendũ tunc absq; vlla denũciatõe poterit emptõ hre regressũ de euictõe ꝓ venditorẽ p nõ. p gl pe. in. l. si cũ qõ. C. de euic. & dicit eẽ õ mẽte gl. i. d. l. ẽptor. C. õ eui. d. vo alex. i. l ij. i §. volũtate. ff. so. ma. i vij. col. dic si bi videri q; gl. in. d. l. ẽptor ꝓtũ sentiat & q; ꝓtus etiã dicit bal. i. l. emptorẽ in prin. ff. de ac. ẽpt. post glo. ibi Tertio adõ vnã sing. limitationem vz nisi vẽditor in instro venditionis iurasset venire ad defendendum ẽptorem in cã euictionis quoniaz tũc si sciat litem motam non requiritur alia denũciatio ꝓbo p illud qõ in fi. decidit Jo. an. do. anto. & imola. i. c. bzcui de rescri. vbi dñt q; si vasallus vel alius ꝓmisit defendere ecclam & ita iurauit si postea talis iurãs sciat necessitatẽ imincre eccle nõ regitur alia interpellatio ad hoc allegãt. d. spe. i ti. õ aduo. §. i. v. qd si is q iurauit moueꝛ spe. simplr pp stimulũ iuramẽti nec aliud al. sed ꝓ eo facit tex. in. c. lz si de seu. fuerit cõtro. & tex. in. c. i. in. v. regsit. de no. foꝛ si per q̃ iura vi co q; hec opi. sua sine dubio ꝓcedit in vasallo iurante dñm

s **J venditori.** Euicta re tenetur venditor de euictione nisi in casibus h expressis. vl'aliter & sic ponit tres casus in quibus re euicta nõ tenetur vẽditor emptori de euictione & ẽ Bre.

Casus lr̃alis. Aliquis vendidit rem suã ticio. monetur ticio qõ de re illa sibi vendita. dr̃ hic q; si ticius nõ denunciauerit venditori iudicio instituto ꝓ ipsum vt rem sibi venditã defendat. vel si ticius cõtumaciter se absentauerit tẽpore sententie vel per iniuriã sniã iudicis lata fuerit ꝓ ipsum ꝓ suum venditorem de euictione agere nõ valebit. Ber. Nõ prio ibi post instituti iudiciũ q; denunciatio necessario ñ est facienda vẽditori in primordio iudicij sed satis est q; fiat post institutũ iudiciũ & sic post litẽ ꝓte. de boc. j. latius dicã cum gl. Nõ scõo qd dz ẽptor denunciare venditori. nõ. n. sufficit simplr sibi intimare litẽ inceptã ꝓ eum sed vt veniat ad defendendũ eũ. Nõ tertio q; iura ciuilia loquẽtia de euictõe seruant in foro ecclastico. & sic vr̃ q; si eccla emerit & nõ denunciauerit venditori nõ bz regressum de euictõe. Ultio nõ regulaz h tacite posit cũ tribus casib⁹ exceptis. Regula est vt ẽptor bẽat regressum de euictõe ꝓ vẽditorẽ q; teneba tur vẽditor rẽ tradere cũ effectu. l. ex empto. ff. de ac. emp. Nõ prie exceptiõis est q; vẽditor sciuisset melius rẽ venditã defendere cũ magis sit certus & instructus de iure suo. vnde ꝑsumit̃ q; emptor ꝑdidit cãm nõ pp nullũ ius sed ꝓpter ignorantiã iuris cõpetentis vẽditori. nã emptor pot vti iure venditoris. l. emptor. C. de eui. Nõ scõe exceptõis est q; data ꝓtumacia emptoris snia vr̃ lata ꝓ eũ nõ ꝓpter defectum iuris sed pp negligentiã suã & delictũ ideo iputare sibi dz nõ vẽditori. Nõ tertie exceptionis est q; iniuria facta emptori reputaꝫ quidã casus fortuitus q; nõ iputatur creditori. imo statim post factã emptionem res vẽdita perit emptori. l. necessario. ff. de peri. & pmo. rei vendi. Sed dubiũ est qd si snia fuit lata per iniuriã iudicis sine culpa emptoris. Doc. instant sed dic q; idẽ ad boc. l. si per ipruden̄tiã. ff. de euic. nã vt ibi pz ipruden̄tia seu error iudicis nocet emptori ergo & iniuria sine culpa ipsius emptoris. & h tz Bar. in. l. exceptione. ff. de fideius. secus dicit in snia lata ꝓ fideiussorem p iniuriã iudicis sine culpa fideiussoris. Ratio diuersitatis. q; in cã euictionis res ptinet principalr ad emptorẽ. vt in. d. l. necessario. merito oẽ periculũ iputaꝫ sibi emptori. sed in alio casu negociũ pertinet principalr ad dñz & nõ ad fideiussorẽ iõ iniuria illata sine culpa fideiussoris iputaꝫ dño & nõ fideiussori sec⁹ si culpa sua qõ nõ. Sed dubiũ est quid si emptor appellaꝫ de facto ita q; nõ in iudiciũ sed extra iudiciũ perdit rẽ nũquid bz regressum de euictõe. & dic q; ñ vt est tex. in. l. fi. C. de act. emp. Sz hodie dubitatur pp verba que apponit notarius q; venditor se obligat ad defendendũ de iure & de facto & credo q; idem vt intelligaꝫ de facto. s. si lis mouet̃ de fcõ & nõ de iure nõ aũt dz itelligi de violentia extraiudiciali q; illa nõ venit fm naturã ꝓcus. de quo dic vt nõ. in. d. l. fi. & p bar. in. l. stipulatio ista. ff. de verb. ob. Sed est dubiũ nõbile nũ qd clericus venditor teneaꝫ defendere rẽ venditã laico in foro seculari. & vide gl. nõ. in. c. clericũ nullus. xi. q. i. que bene intellecta tz q; sic ꝓbaꝫ rõne. iudiciũ est instructũ ꝓ ẽptorẽ tã q̃z possessorẽ sz venditor venit solũ ad assistendũ emptori & defendẽdum eũ. vt in. l. i. C vbi in rẽ actio. vnde iudicium istitutũ ꝓ emptorẽ nõ trahitur in venditorẽ. vt. l. vendi-

tor. ff. de iudi. non ergo dr̃ hoc casu clericus ꝓueniri coram seculari q; solũ prestat auctẽ & defensionem ipsi emptori & hoc voluit gl. in. d. c. clericũ. secus dic vbi laicus possessor noie clerici noiat clericũ in iudicio q; tunc clericus declinat iudiciũ seculare & aduocat eũ ad foꝛum suũ. q; hoc casu verus est reus dñs & iudiciũ est instituendũ ꝓ eum ad hoc qõ le. & nõ. in. c. qñ in. §. q; si super rebus vt lite nõ ꝓtes. & vide spe. in ti. de scõo decreto in. §. restat. v. quid si dñs est cleric⁹

In gl. i. ibi dz ei denunciare. sed dubiũ est nunqd tenet̃ denunciare venditori scienti lite motã esse. & gl. in. l. emptor. C. de euic. dixit tutũ esse vt fiat. sz Spe. e. ti. in fi. dicit hoc eẽ necessariũ. Jo. an. aperte nõ eligit sed repetit dicta Di. in regula eũ qui li. vj. vbi vide. sed tu tene notabilẽ theoricã Bar. in. l. denũciasse. ff. de adul. vbi dicit qõ qñq; denunciatio ᵇ requiritur ad simplicẽ sciam bñdaz & tũc nõ oz q; fiat scienti & bz locũ regula eum qui certus. & l. i. ff. de ac. emp. qñq; fit denunciatio ad aliqd faciendũ & tunc nõ sufficit sola scientia vt. d. l. denunciasse. Jn propositio ãt cum denunciatio ista fiat nõ solum ad simplicem sciẽtiam sed vt venditor veniat ad defendendũ emptorẽ necessario requiritur denunciatio⁶ nam forte emptor confisus de sua prudentia nõ curat vocare venditorẽ nec tenetur venditor ire. & boc nota pro alijs iuribus q̃ requirunt denunciationez. & tene mẽti istã theoricã que est quotidiana. Extra glo. queritur nunquid donator teneaꝫ de euictione si res fuit euicta a donatario. de quo vide qõ le. & nõ. in. l. ij. C. de euic. & ĩ. l. aristo. ff. de dona. Et ꝓclusio Li. & alioꝝ est h q; aut donator solẽni ꝓmissione ꝓmisit de euictione & tenetur tex. est in. d. l. ij. aut nõ ꝓmisit & tunc aut donatio incepit a promissione vt q; primo ꝓmisit & postea dõauit. Aut incepit a traditione. i. q; simul donauit & ꝓmisit. ¶ Primo casu olim nõ tenebatur nisi promissio fuisset solẽnis puta stipulatione interueniẽte. sed hodie secus per. l. si quis argentum. C. de dona. Scõo casu. s. cum incepit donatio a traditione aut vult agere ad particulare interesse puta ad sumptus factos occasione illius donationis. Et distingue vtrũ donator fuerit in dolo vel non. nam in primo casu tenetur secũdo nõ. vt in. d. l. aristo. ad totale vero interesse rei donate agere nõ pot. vt. d. l. ij. ¶ Ultimo hic queritur nunqd vẽditor tenetur facere expẽsas oẽs in lite mota ꝓ emptorem. & nũqd possit ex postfacto emptor repetere expensas a venditore. & quid si nõ succubuit sed obtinuit. de hac questione legi. & nõ. in. l. i. C. de euicti. & in. l. venditores. ff. de vbo. obli. & vtrobiq; p Bar. plene qui nõ obstãte decisione glosarum cõcludit oẽs expensas fiendas p venditorem. & q; pot emptor si eas fecit repetere post factũ siue obtinuerit in cã siue succubuerit que snia mihi placet cuz tenetur vẽditor defendere emptorẽ. si ergo nõ defẽdit tenet̃ ob rez nõ defensaz. l. cũ querit̃. ff. iudi. sol. & h itellige quãdo ẽptor denũciauit vẽditori vt eũ defendat alias imputatur. naz hoc casu non agit de euictione etiam respectu rei principalis vt hic fortius nec respectu sumptus. Abbas.

De locato & conducto. Rubrica.

Continuatur ad ꝓcedentia h ordine. supra visum est tẽ. sed quia locatio habet magnaz similitudiem & vicinitatem cum venditione adeo q; in quibusdam casibus probabiliter dubitatur an sit locatio vel em-

vel iurãte fidelitatez Sed iquã tũ idẽ concludũt i ceteris talr iurãtibus dico q; ĩ ꝓrium facit q; de nã ꝓctus emp. & vẽ. est q; regrat hu iusmõi denunciatio etiã scienti. Sed iuramentũ dz itelligi fz nãz ꝓctus sup quo iterponit. l. si. C. de nõ nu. pe. cr̃go. tẽ. tñ q; doc. vtũ tur illo v. bo vasall⁹ vl'alius multum consideñdũ est de eorũ auctoritate ĩ iudicãdo & ꝑsuledo ꝓ quibus optie facit nam pl⁹ & mirabili⁹ dixit bar. i l. emptor. C. de euic. si bñ põdeꝛetur q; ẽt si iuramentũ nõ iteruenit fz vẽditor certꝰ scit q; emptor defiderz ab eo defendi in cã contra eũ mota ñ regrit alia denũciatõ mouet̃ solũ q; emptor non vr̃ tẽ de seipo confidere ꝗuis h rõ nõ concludat & sit õ debilis tñ puto dcm bart. cẽ ex nõi ꝓ Li. in. l. in mio rũ cũ concor. C. i q. cau.

ptio. vt.l.i.ff.eo. merito poſt rubricaꝫ ꝓcedẽtẽ ſubij citur iſta. ⁊ modũ clare diſcernẽdi ꝓctũ locatõis a vẽ ditõe vide per Bar. i.l.cotẽ. §. qui maximos. de publica. ⁊ in.l.cũ plures. ff. locati.

Ex reſcripto.

Excõicati ſiſt mgri ⁊ ſcholares bononienſ. qui ante tps ꝓductõis ꝓducũt boſpitia alioꝝ magiſtroꝝ vel ſcholariũ ſine eoꝝ ꝓſenſu. Et ꝑ ponitur deciſa relatio legati. ſcõo ꝓſtitutio quã ꝓfirmat ibi ꝓſtitutiõeꝫ. tertio publicari mandat ibi ſtatuentes. Nõ ꝑ ex iſto tex. q legat⁹ põt iuſta cã ⁊ ꝓ bono pacis edere ſtatuta infra limites ſue legatõis ꝓter iuris cõis diſpõneꝫ qõ quidẽ ſtatutũ etiã durat poſt legationẽ finitã. ad ĥ. c. fi. de offi. lega. vbi bo. tex. Nõ ſcõo ibi ꝓfirmatã ⁊c. q ſucceſſor quãdoq; ꝓfirmat ꝓſtitutões ⁊ geſta predeceſſoriſ. nõ eſt tñ ꝑprie ꝓfirmatio vt dicit Moſt. ⁊ bene q; ꝓfirmare eſt ſupioris. ſed par in parẽ nõ bz impiuz. vt in. c. in notuit de elec. nã eſt poti⁹ quedã ratificatio ⁊ innouatio. Et ex ĥ ⁊ ex tex. collige ar. q ſucceſſor poteſt reuocare ſtatutũ ꝓdeceſſoris alꝫ fruſtra ponderarẽt iſta ꝓfirmatio. ⁊ ꝓ ĥ rõ quã dixi q; par in parẽ ⁊c.

Nõ ibi magiſtroꝝ ⁊c. q appellatõe magiſtroꝝ veniunt oẽs doctores cuiuſcunq; qualitatis. ⁊ eſt cõis vſus loquẽdi vltramontanoꝝ ac romani pontifices quẽlibet doc. in ſuis lr̃is appellãt magiſtrũ. vide tñ glo. in cle. ij. de magi. que dicit q; apud italiã obtinuit vſus vt ꝓmoti in iure appellẽtur doctores. in alijs vero facultatibus vocent magiſtri oẽs tñ qui preſũt exercitio alicuius diſcipline ꝓpr̃ ſm etymologiaz vocabuli appellari magiſtri. vt in.l. quib⁹ precipua. ff. de v. ſig. dr̃ ẽt a magiſtrãdo ſicut doctor a docẽdo. vide tex. ſ. in ꝓemio huius cõpilationis vbi papa oẽs appellat doctores. forte babuit reſpectum ad cõmuneꝫ vſum bononienſ. quibus ſcribit ⁊ faciunt ĥ ad ſtatuta facientia mentionẽ de magiſtris vel doctoribus vt non veniant ſcholares. Et nota ex eiſdem verbis q; appellatione ſcholariuꝫ non veniunt magiſtri in larga tamen ſignificatione aliud eſt dicendum. naꝫ poſſunt dici ſcholares inquantũ frequentant ſcholas ⁊ vacant exercitio ſcholaſtico. ⁊ de hoc vide per modernos. ſ. in ꝓemio. Nota ibi vel inquilini. q; vbi conſtitutio penalis edit in fauorẽ vnius non incidit contrafaciens in penaꝫ ſi ille de cuius fauore agit conſenſit. Et facit tex. iſte in ar. illius. q. q; ſi eps precipit ſub excõmunicatione debitori vt ſoluat creditori infra certũ tẽpus vt nõ incidat in excõicationẽ debitor ſi nõ ſoluat creditore, progante terminuꝫ. de quo vide qõ nõ. in. c. preterea el. ij. de appel. Nota in verbo ſtatuentes bo. arg. q; ſcholares preſumuntur ignorare cõſtitutiones legatoꝝ ⁊ epõꝝ cũ non habeant ibi domicilium ⁊ principaliter vacent ſtudio.

In gl. ij. in fi. Moſt. tenuit opi. Lau. dicit tamen ỏ meretrice q; inuoluitur in excõmunicationẽ ſi cõicat ſcholari ĥ in crimine damnato iuxta. c. ſi ꝓcubine. j. de ſen. ex. ⁊ intellige qñ cõicant nõ habitãdo ſecũ dũ taxat. ſed in delicto iſto puta ꝓducẽdo boſpitiũ alterius ſcholaris pro eo. ſed Jo. ⁊ Goff. ſequuntur opi. contrariã quã ponit ⁊ ſequit Ber. ⁊ hec opi. vr̃ veri or q; cum conſtitutio contineat penam ipſo iure verba non debent extendi contra proprium ſignificatũ vocabuli imo potius reſtringi ⁊ maxime q; eſt cõtra cõmuneꝫ vſum loquendi vt ſcriptores ⁊ alij veniant appellatione ſcholarium. ad hoc. c. ſtatutũ. ⁊. c. ſi cõpromiſſarius. de elec. li. vj. ⁊ facit qõ dicã in ſequenti. q. Nõ tñ glo. in alio q; exiſtentes in ſtudio cuꝫ ſcholaribus gaudẽt eodem priuilegio. ⁊ ſic videt q; beneficiuꝫ conceſſum ſcholaribus extẽdatur ad morantes in ſtudio cum eis q; largo ſumpto vocabulo poſſunt dici ſcholares. de quo vide qõ nõ in auc. habita. C. ne fi. pro pa. Sed ĥ querit Jo. an. nunqd diſpoſitio huius tex. habeat locũ in alijs ſtudijs. recitat Inno. ⁊ Moſt. ⁊ alios fuiſſe varios. Moſt. tenuit q; ſic ex quo papa hanc ꝓſtitutionez localem approbauit ⁊ confirmauit. nam omnia noſtra facimus ⁊c. vt in. c. ſi apoſtolice. de prebẽ. li. vj. ⁊ maxime hodie cũ ſit redacta ad ius cõmune. ar. c. fi. de clandeſti. deſpon. Sed Inno. ⁊ alij tenuerũt ꝓ̃ium qõ plz Jo. an. nã lz mã huius conſtitutõis ſit fauorabilis vt eui tenẽt ſcãdala ⁊ pax ſeruẽt inter ſtudẽtes tñ inquant ĩ imponit penã eſt odioſa ⁊ ſic reſtringenda. pondera hãc rõnem Jo. an. naꝫ ſentit aperte q; cõſtitutio que emanauit principaliter in fauorẽ ſi ꝓtinet penã bz reſtringi cuius ꝓ̃iuꝫ ipſe tz aperte in. c. ſciant. ⁊ in. c. fi. de elec. li. vj. ⁊ pro illis glo. facit tex. ⁊ cõis theorica ibi legiſtaꝝ in. l. qui exceptioneꝫ. ff. de ꝓdi. inde. vbi nõ. q; ſi ꝓſtitutio partiz eſt fauorabilis ⁊ partiz odioſa bz attendi ⁊ iudicari ſm principalẽ intentionez diſponentis vt ſi intendebat prebere fauorez ſit fauorabilis. ſi odiũ ſit odioſa. ſed poteſt dici q; quatenus continet fauorem bz extendi. quatenus continet odiuz bz reſtringi ⁊ fuit opi. Bal. in diuerſis[a] locis vbi tractat banc mãm. Et Jo. fuit ſibi valde contrarius in materia excẽtionũ. aliud. n. ſenſit in glo. aliud in diſputatiõe que habent in reg. odia ⁊c. In glo. in v. ſub excõicatione. ibi late ſm̃ie glo. forte babuit reſpectũ ad verba ꝓſtõis legati. vbi aũt ſimpliciter apponerentur illa verba precipimus ſub excõicatõe ꝓfacientes nõ ſunt eo facto excõicati ſed veniũt excõicãdi eſt enim quedã cõminatio niſi aliud appareat ex coniecturis. ⁊ ita concludit glo. nõ. que cõmuniter tenẽt in. c. vnico. de ſagit. ⁊ in. c. ſicut. el. ij. de ſimo. ⁊ in. c. ij. de ma. ꝛcto ꝓtra interdic. ec. In ea. glo. ibi ſed quare. nõ glo. vſq; ad fi. ex qua primo collige q; vniuerſitas[b] ſcholariũ dicit eccleſiaſtica vel ſecularis bz qualitatem maioris partis ſuppoſitoꝝ. nam ſi ſcholares pro maiori parte ſunt clerici iudicat eccleſiaſtica ⁊ eſt ſub iuriſdictione iudicis eccleſiaſtici. ſi pro maiori parte ſunt laici ſubſunt iuriſditioni iudicis laici. ar. c. qõ in dubijs. j. de ꝓſe. ecc. vel alta. ⁊ hoc idez voluit Bar. in. l. fi. ff. de. colle. illici. Et pondera gl. relatam ad tex. qr videtur velle q; ſinguli iudicentur ſm diſpoſitionem ipſius corporis vniuerſitatis. nam iſta conſtitutio concernit ſingulos ⁊ non vniuerſitatẽ ⁊ tamen vult gl. q; omnes ⁊ ſinguli etiam laici cõprehendunt ex quo pro maiori parte ſunt clici qõ eſt dictũ ſingulare ſi eſt verũ. Scõo ex gl. collige q; pena appoſita in vno ex correlatiuis nõ extẽditur ad reliquũ. nam locator ⁊ conductor ſunt correlatiua ⁊ tñ vult glo. q; pena appoſita cõductoribus nõ extendi tur ad locatores. ſed quidã tenuerũt oppoſitũ ꝑ hãc rationẽ. nã Bar. voluit in duplici loco ꝓ̃iũ vt i. l. fi. ff. de accu. ⁊ in. l. vltima. C. de idic. vidi. Sz ꝯ illud dictũ Bar. ⁊ pro iſta glo. vide aliã glo. nõ. iũcto tex. in cle. vnica. de ꝓfang. ⁊ affi. vbi apponit penã ꝛbenti mr̃imoniũ cũ moniali ⁊ eadez pena replicat in ipſa moniali quaſi pena appoſita in maſculo nõ extendat ad ipſaꝫ feminã ꝛbentẽ. ⁊ vide ibi glo. in verbo ꝛbentes. Sed ꝓclude q; aut nõ eſt eadẽ rõ in altero ex correlatiuis ⁊ nõ bz pena extendi vt pz ex nõ. i. c. ſuper eo. de vſur. naꝫ pena apponit danti ad vſurã que nõ intelligitur repetita in accipiente qr nõ eſt eadẽ ratio vt ibi nõ. ſic voluit Bar. i. d. l. vltima de indi. vidui. lz ſimpliciter fuit locut⁹ in. l. fi. de accepti. vnde ad caſuꝫ noſtrũ dicerẽ q; nõ eſt eadẽ rõ in locatore que eſt in ꝓductore qr ſcholares iter ſe debẽt humani⁹ ſe bre ⁊ certãt ipſi de lucro captãdo ⁊ qñq; ꝓducũt ante tẽpus boſpitiũ in alteri⁹ odiũ. ſed locator certat de dãno vitãdo qr vult locare rẽ ſuã in tẽpore legitimo nec

[a] Et in. l. ij. p doctriuã gl. nõ ibi. C. de in ius vo. vbi ex illa doctrina infert ad. ij. nõ biles ꝓclusiones vt ibi p eũ ⁊. d. alex. imo. cũ ꝓcõ. ibi p eũ traditis.

[b] De hoc nõ. p bal. maxime remiſſiue in. l. ꝑcipimus. §. pe. C de appel.

a Jn penalibus disposituꝫ in vno ex correlatiuis nō extēdit ad reliquuꝫ respectu pene ēt qñ vniformis ratio militat. Ꝺnūꝫ firmauit ipsemet panor. sibi Ꝺnius. s. in pe. decre. vbi ad ħ alle. bar. in auc. qui semel. C. quō & quādo iud. Jdē tꝫ panor. in. c. qꝫ clerici de iurepa. vbi dicit istā eē cōem sopi. bar. & legistarū. & idē panor. in. c. fi. in. iij. col. de rescrip. firmat ēt gemi. in. c. i. de tēpo. or. in. iiij col. in ij. fallētia. vbi ad hoc spāliter al. bar. in. l. liberoꝝ per illū tex. ff. de his qui nō. i fa. tenētez q ex idēritate rōnis statutū ꝓnale loquēs ō vxore extēditur ad marituꝫ & eō & ita tenēdū est q̄ uis forte videbitur tibi dura decisio & Ꝺnū tenuerit ħ panor b Prohibita alienatio vē ꝓhibita locatō ad tēpus maximū adde cū dē panor. in c. ad audientiā vbi notat p illū tex. et c. nulli. eo. ti. ſ. de re. ec. nō ali. an. & sul. in. l. manumissionef. ff. de iusti. & iu. & ita tenent doct. reprobata ibi illa glo. i. d. l. codicillis. ſ. in statuto. & ita tenent glo. & doc. i. d. cle. i. & est bo. gl. quā nota tu canonista & legista & notat caꝫ ang. & Jmol. i. l. si domus. ſ. fi. ff. de lega. i. facit q̄ notat gl. & bar. in. l. i. ſ. q̄ ārt ff. de supſi.

c Plus dñr. d. ant. & Jmol. ħ q̄ qñ subestꝫ iusta cā potest eps cū consensu sui capituli tantū statuere in p iudiciuꝫ prelatorumꝫ inferioꝝ vel ecclesiaꝝ subditarū etiaꝫ illis nō consentientibus per illud qō facit i odiū nec ita astrictius sicut scholares iter se sic ītelligo opi. illoꝝ qui voluerūt dicere istā decre. extē di ad locatores pp theoricā bar. Aut est eadeꝫ rō vt puta vt frumētū nō extrahat de cuitate. ponit pena vēdēti frumētū forēn. nūqd pena intelligat in empto re repetita. & est dubiū satis, pbabile sed crederez q extēdat dispositio statuti sꝫ nō pena ficut in filī dixit singlr Jo. an. i. c. dispēdia. de rescrip. li. vj. vbi dicit q ex idēritate rōnis ꝺꝫ extēdi ꝓstitutio sꝫ nō pena cō stitutōis & sic ꝓfaciēs incidit peccato sꝫ nō pena cō stitutōis. & facit ō pe. di. i. pene. vbi tex. dicit q pena nō ꝺꝫ excedere calūꝫ, ppriū, dixit tñ Hosti. q locatores incidūt in excōicatōez ex alio respectu q cōicant criminoso in crie dānato. vt in. d. c. si ꝓcubine. sꝫ ħ dictū Host. nō vsqꝫ quaqꝫ est vex. nā cōicās in ipso actu per quē qs incurrit in excōicatōez nō involuit in excōicatōe qꝫ adhuc alius nō est excōicatus sed opꝫ q actus priꝰ pficiat. & tūc cōicās illi in crie dānato i nvoluit eadē excōicatōe. & sic ꝺꝫ intelligi. c. si ꝓcubine ita cōiter tenet in. c. ꝓtingit. de sen. exc. & p Jo. an. in regula cui lꝫ. de reg. iur. li. vj. in mer. vide gl. i. d. cle. i. in. v. monales. sed posset saluari dictū host. qñ locatores puenit ad actū locatōis qꝫ excōicatio ħ infligit pro solo Ꝺctu de ꝓducēdo vt pꝫ ibi bospitē cōuenire qꝫ exponit. i. cū ipso tractare de ꝓducēdo. Jn gl. ſ. in ſ. de ħ vide qō dixi in. c. ij. de consti. & pōt teneri qō. ſ. dixi in quodā nōbili respectu ipsoꝝ scholarū.

Sed op. & vē q hec ꝓstitutio fit multū dānosa vt ōbeat quis expectare ꝓductā finitā cū forte ꝓductor tūc nō reperiet bospitū nec locator ad locādū. Jo. an. ꝓpter hāc absurditatē dicit tex. debere intelligi ō tpe ꝓductōis fiēde nō āt ꝓductōis iā facte bīs respectū ad statuta quorūdā locoꝝ qbus cauet vt in certo tpe puta per duos mēses āte finē ꝓductōis dom⁹ locet & inquilinus ꝺꝫ pādere aīum suū. sed hoc mihi nō plꝫ qꝫ ꝓstitutio gnālis nō ꝺꝫ restringi, ppter ꝓstitutionē municipalē que est tpalis. Jtē frustra exigeret ħ ꝓsensus inquilini. Nec ob. absurditas qꝫ locator pōt alteri qꝫ scholari locare. Jtē pōt hīe ꝓsensuꝫ inquilini sed credo q super hoc. c. emanauit illud statutum qō est bonon. de cōducendis domibus in certo tempore & c.

v Estra. Persone ecclesiastice locare pñt, puctus decimaꝝ bis cuꝫ qbus ꝓditio ecclesie fit melior statuto diocesani ꝓuio nō obstāte. & eadē rōe de alijs rebus ecclesie. Primo ponit decisa monachoꝝ q̄rela. Scō, puidet cū determinatōe ibi diocesanorumꝫ.

Casus lr̄alis. Quidā epi statuerūt q nullus deberet locare fructus decimaꝝ suaꝝ ad firmā nisi parochialib⁹ psoyteris, ppter istud statutū ecclesie nō modicū ledebant. vnde monachi isti peruerūt a dño papa sup hoc sibi, puideri: sup hoc scribit papa monachis illis q nō obstāte ꝓuio statuto epoꝝ possit locare fructus decimaꝝ suaꝝ psonis illis cū quib⁹ cōditionē ecclesie poterūt facere meliorē ita tñ q̄ ista locatio nō extēdat ad feudū vel alienatōez. Ber. Nō p ex tex. iuncta glo. prima q epi nō pōt facere statutū in preiudiciū iuris iferioꝝ ecclesiaꝝ. qō bene nō. qō intellige cā maxima nō vrgēte. ad ħ q nō. in. c. cō stitutus. de reli. domi. & in. c. i. de re. ec. nō alie. li. vj.

Nō scō q res cōcedit ad firmā cū cōcedit ad annuū censuꝫ seu locat & est vulgare anglicoꝝ. Nō q fruct⁹ decimaꝝ pñt locari seu ꝓcedi ad annuū censuꝫ ēt laicis. Nō ibi libere. q beneficiatus pōt locare redditus ecclesie sue sine lnīa supioris. Et credo q per illud vbū libere q nō valeat statutū epi in Ꝺnium. nā de significatōe huius vbi libere est vt non exigat ꝓsensus alteri⁹. vt in. c. de multa. de prebē. & i c. lꝫ epūs. e. ti. li. vj. & intellige de locatōe facta ad non magnū tēpus. puta pro nouē annis. ad ħ vide tex. cū gl. in cle. i. de re. ec. nō alie. Nō vltio ar. q ꝓhibita alienatiōe vē ꝓhibita locatio ad maritū tpūs. sed Accur. aliud sentit in. l. codicillis. ſ. īstituto. ff. de lega. ij. sed vide bo. glo. in. d. cle. i. Sꝫ ꝺ hoc op. & ꝺ tex. nā epūs bꝫ ptātem cōdēdi statuta i dioceſi sua vt in. c. ij. de ꝓstit. li. vj. plene nō. p Jo. an. in. c. fi. de offi. archi. ergo istud statutū ꝺꝫ valere. Glo. i. tacite sentit Ꝺnium. sed clarius Inno. soluēdo dicit q i ſpecrantibus ad iurisditionē suā pōt epūs facere statutuꝫ q nemini facit iniuriā. sed quatenꝰ vult tangere iura alioꝝ in eoꝝ preiudiciū nō pōt. & ita nōbiliter loquit iste tex. sꝫ oꝫ q illi de quoꝝ preiudicio agit ꝓsentiāt fm eū. vel saltē sint psites. dicit Jo. an. q ex his verbis Inno. sentit taciturnitatē babēdā pro ꝓsensu. qō tñ nō vē ꝓcedere in re onerosa. vt notat Inno. in. c. i genesi. de elec. & sic sentit Jo. an. q in casu istius. c. taciturnitas istoꝝ inferioꝝ nō ꝺꝫ bri pro ꝓsensu. Sed saluādo Inno. dico q exquo isti vocant vt ꝓsentiant vel ꝺicant & tacent habent pro ꝓsentientibus iuxta nō. dictū Inno. i. c. i. de bis q̄ fi. a ma. par. ca. & facit l. de etate. ſ. q tacuit. ff. de inter. ac. & c. si post pstitū de ꝓfes. li. vj. & vide Inn. i. d. c. fi. de of. leg. vbi in legato dicit idē q in cpo. ħ & seqt Fe. ꝓsi. xvj.

p Ropter. Propter sterilitatē grauē ꝓductorumꝫ sine culpa sua ꝓtingētē remittit pensio pro rata nisi possit cū vbertate pcedētis vel sequentis tpis cōpēsari. ħ primo vsqꝫ ad. ſ. vex. vbi ponūtur quatuor casus in quibus inquilinus pōt ante tēpus ꝓductōis finite licite expelli. & duo sunt dicta que patēt in tex. Casus lr̄alis. Ecce locaui alicui prediū meū pro certa pēsione annuatiꝫ reddenda: sterilitas magna ꝓtigit: & sic magnum dānū dedit ꝓductori sine culpa sua: vicio tñ ipsi⁹ rei seu casu fortuito. Queritꝰ vtrū colonus totā teneat soluere pēsionē. Rndet pa. q pēsio remittēda est pro rata nisi sterilitas possit cōpēsari cū vbertate pcedētis vel sequētis āni. Secundo queritꝰ vtrū locator possit expellere inquilinū de domo inuitū. Rndet si modo iimineat necessitas q̄ nō iminebat tpe locatōis locator inuito inquilino poterit domū inhabitare & inquilinū expellere vel si refectōe indiget que nō iminebat tpe locatōis: remissa sibi pēsione pro residuo tpe. Jtē si inquilinus perseuerare moraꝫ ibidē inde pōt amoueri vel si non soluit canonē per biēniū nec sibi celeri satisfactiōe prouidit pōt expelli. Nō pro q sterilitas ꝓtingēs sine culpa coloni inducit in Ꝺctu locatōis remissionē pēsiōis pro rata secus in Ꝺctu vēditōis. nā vēditiōe perfecta periculū rei vēdite ptinet solū ad emptorē. nec est fienda aliqua remissio ēt si nunqꝫ possessio fuisset tradita emptori ex quo nō deficit p vēditorē quominꝰ eā fuisset apprehēsus. vt. l. necessario. ff. de pi. & cō. rei vēdi. Jtē aliud in Ꝺctu ēpiteoricario qꝫ fm cōez sniꝫ nō fit ibi remissio, ppter sterilitatē. vt nō. j. c., pri. vbi dicā. Nota scō q vbertas precedentis vel subsequentis anni cōpensatur cū sterilitate vt sic nulla remissio fiat. & videtur tex. innuere q cū vbertate interpollati anni nō fit fienda compensatio qō tenuerunt qdā sed cōiter oppositū tenet. satis. n. est q durante

babetur in. c. fi. de bis que fi. a ma. par. ca. & per nō. per Jnno. & Jo. an. in c. in vestra de iniurijs. & in. c. que in ecclesia q̄ de consti. faciunt notata per glo. in. c. constitut. de relig. domi. Et hoc confirmo per illud q volūt ipsi do. An. & Jmol. & alij cano. in. c. fi. per illū rex. de transl. vbi volunt q quā uis legatus de latere non possit cōmittere causaꝫ cognoscendā sūmarie simpliciter & de plano sine strepitu & figura iudicij qꝫ cēt contra ius. vt est glo in. c. fi. in glo. magna de bere. lib. vj. quam ipse Jmol. dicit esse singu. in. d. l. nemo potest. ff. de lega. i. Sed est similis glo. in. v. mandam⁹ in cle. sepe de v. signi. plene per spe. in ti. ō leg. ſ. sup v. sed numqd legat. bal. in. l. ne quic. ſ. fi na. ff. de offi. procon. & do. an. in c. dilecti ō iud. vbi sō tiliter ponderat esse de hoc tex. tamē exeuidenti et necessaria causa tangente statum cause posset committere qō sūmarie, pcedat & c. sm do. an. & Jmol. in illo. c. fi. p illū rexr. & sequit do. alex. in locis prealle gatis.

a Differentia inter inquilinū ⁊ colonū. Et adde tex. ⁊ ibi Ci. in.l. si prędium. C. de prędi. mi. ⁊ glo. in v. coloni in. §. item seruiana insti. de act. que rectius diriſſet si vſa fuiſſet verbis Ci. in. d. l. si prędium vel iuſti⁹ hic ⁊ glo. in l. diffinimus. C. de agri. lib. xj. ⁊ glo. in l. fi. C. de acq. po ſ cū ſi.

b Et adde q⁹ hoc non habet locū in re data in emphiteoſim ita ſingulariter tenet Jo. and. i addi. ſpec. in. §. nunc aliqua i v. quarto in co. ti. ⁊ refert ⁊ ſequ⁹ tur. d. Jaſ. de mai. i. l. i. in. xj. col. vſic. vltra ſcribentes tē.

c Adde eundē pa⁹ nor⁹m. in. c. quēadmo dū. s. de iu reiur. ⁊ i. c. ij. de ſ⁹ qu. poſ ⁊ fru. ⁊ ē doctria ang. in l. ſi ab arbitro ff. qui ſatiſ. cog. quam cōmendāt pau. de ca. ⁊ do. alex. ibi ⁊ ange. de are. inſti. de acti. in princ. in viij. col. in fi ⁊ d. Jaſon de ma. ibidē i. xix. col. vbi mł ta de hac mā ſcribit et limitat ſecundum bal. in ru⁹ brica. C. d⁹ re. bis que l frau. cre. in. iij. colū. v. ſed vite⁹ rius que⁹ ro.

ꝓductōe ante vel poſtea ꝓringat vbertas q⁹ eadē⁹ eſt rō i vtroq⁹. ⁊ ꝓ⁹ h. l. ſi vno. ff. e. ti. Nō tertio ar. ex tex. q⁹ pēſio eſt ſoluēda in ꝑ⁹ctu locatōis in fi. tpis h colligit mulctū caute ex tex. in eo q⁹ dicit de remiſſio ne fiēda, ꝓpter ſterilitatē. nā ſterilitas p⁹ in fine anni. ⁊ tex loquit⁹ de remiſſiōe ⁊ nō reſtōne. vñ ſi pēſio fuiſſet in p̄ncipio ſoluta diriſſet tex. q⁹ eſt fiēda reſtō ꝓ⁹ rata. de quo. j. latius dica⁹. Quarto colligit aliud ar. q⁹ pp vbertatē fructuū nō teneť colonus ſoluere maio⁹ē pēſionē ſeu mercedē. nā ſi teneret augmēt⁹are nō fieret cōpēſatio cū ſterilitate p̄cedēti ſ⁹ maio⁹ ſolutio iure vbertatis. ⁊ de h ēt. j. dicā. Nō in. §. verū q⁹ inqlinus[a] dī ꝓducto⁹ rei v⁹bane colonus vero rei ruſtice. Itē nō q⁹ ex cā neceſſaria ſup̄uenienti pōt dñs lniare i qlinū ante tp̄s ꝓductōis finite. Et nō duo exēpla bui⁹ neceſſitatis. Ꝓ⁹mo qñ domus indiget refectōe. Sc̄o qñ ipſe dñs vult in ea habitare ex neceſſitate[b] ſuperueniēti. ⁊ intelligit⁹ qñ ſue neceſſitati alit⁹ puideri nō pōt. vt nō. in. l. edem. C. e. Itē, p bat iſte tex. i verbo ſi neceſſitas. nā nō diceret dñs neceſſitat⁹ ſi alit⁹ cōmode poſſet ſibi puideri. nā neceſſitas nō ſubijcit⁹ legi. vt in. c. q⁹ro de ꝓſue. Et ex h nota ſingul⁹ ꝑ⁹ctū diſſolui pp neceſſitatē ſeu cām ſup̄uenientē altero ēt inuito q⁹ eſt ꝑ⁹ regulā tradita in. l. ſicut. C. de acti. ⁊ ob. vbi dī q⁹ ꝑ⁹ctus a principio eſt volūtarius ex poſt facto eſt neceſſitatis. Quid aūt ex⁹ nūquid poſſit inquilinus ex cā dimittere domuz inuito dño. Jo. an. q⁹ ſic ad ff. l. i. ff. de migrād. ⁊ vide glo. que h t⁹ in. l. ſi in lege. ff. loca. Sz eſt dubiū nūqd ꝓ⁹ pter peſtē ſup̄uenientē poſſit inquilinus dimittere domū ꝓducta. ⁊ certe ſic. facit iſte tex. nā ſi, ꝓpter neceſſitatē ſup̄uenientē pōt dñs expellere inquilinū ita ⁊ inquilinus domū dimittere. nā magna neceſſitas vī ri⁹mor⁹ mortis. ad h. l. de etate. ff. ad trebell. vbi voluit bar. q⁹ eſt licita cā nō cōparēdi i iudicio ⁊ per ꝓxis ſe abſentandi. ⁊ optime facit tex. in. l. habitatores. ff. eo. i practica tñ vir pōt obtineri ⁊ tñ q⁹ dixi eſt ſatis rōnabile. Nō ibi nō iminebat. q⁹ neceſſitas excuſat qī nō iminebat tpe locatōis. ⁊ facit iſte tex. q⁹ ꝑ⁹ctus boie parū diuite vel qui labit⁹ in facultatib⁹ ſeu male vit⁹ ſubā ſua nō pōt poſt modū facere capi eū tanq̄ ſuſpectū de fuga cū ꝓditio illi⁹ eēt ſibi ſatis nō tpe ꝑ⁹ctus. ad h. l. ait p⁹ot. §. ſi debitorē. ⁊ q⁹ ibi leg. ⁊ nō. ff. de bis q̄ in frau. cre. ⁊ l. creditor. ff. de p⁹iui. cre.

Nō vltio q⁹ ex nō ſolutōe pēſiōis nō pōt inqlin⁹ expelli niſi deſiterit a ſolutōe p biēniū ꝑ q⁹ vī tex. in d. l. edē. vbi a contrario colligit⁹ q⁹ ſi nō ſoluit penſionē pōt expelli. Sz ꝓclude aut locatio fuit facta ad lōguz tp̄s aut ad modicū. Ꝓ⁹mo caſu aut cōſtituta fuit vna pēſio p⁹o toto tpe ⁊ pōt expelli ſi nō ſoluit in tpe ꝓuēto q⁹ ſi nō ſeruat legē ꝑ⁹ctus nō eſt ſeruāda fides. ar. in. l. iulianus. §. offerri. ff. de acti. em. ⁊ vē. ⁊ p⁹cedit hoc caſu tex. in. d. l. edē. Aut pēſio eſt ꝓſtituta ſingulis annis. ⁊ h⁹ locū iſte text. q⁹, p⁹cedit ēt ſi fuit actū iter ꝑ⁹bentes vt nō poſſit expelli dur⁹āte tpe. nā d⁹ intelligi eo ſoluēte pēſionem vt eſt tex. in. l. q⁹ro. §. inter locato⁹ē. ff. e. Ex quo collige q⁹ in hoc caſu nō eſt dī⁹ia iter ius ciuile ⁊ ius canonicum. nam fin vtrū q⁹ ius requirit⁹ biēniū ſecus in ꝑ⁹ctu emphiteotico vt dicet in. c. ſe. Sc̄o mēb⁹o p⁹incipali qñ locatio fuit fcā ad modicū tp̄s nō eſt neceſſe expectare biēniū ſed ſi ñ ſoluit pēſionē tpe debito pōt expelli ēt, ꝓpria auctoritate dñi. ar. in. d. l. edē. Et ratio diuerſitatis eſt iter hūc caſuz ⁊ p⁹cedētē q⁹ hoc caſu nō h⁹ inquilin⁹ ius imo nec poſſeſſionē. vnde ſi expellit⁹ non cōpetit ſibi aliq̄ interdictū ꝑ dñm. ad h. l. colonus. ff. de vi ⁊ vi ar. ſed in p̄cedēti caſu colonus poſſidet ⁊ h⁹ pingui⁹ ius. ad h. l. ij. ff. ſi ager vecti. iō nō pōt ſic repente expelli ſed expectat⁹ per biēniū⁹ pōt tñ dñs agere actione locati ad recipiēdū pēſionē tpe debito. In glo. i. ibi vt fructus ēt ſeminis. hec opi. eſt magis rigida. vnde cōiter nō teneť vt neceſſario exigat⁹ tāta ſterilitas vt fruct⁹ ſeminis non potuerit recolligi. ⁊ iudicio meo aperte ꝓfundit⁹ per iſtū tex. nā h caſu nō fier⁹ remiſſio pēſiōis p⁹o rata ſed in totū ex quo nihil recolligit. nā verbū p⁹o rata denotat particulare dānuz ⁊ nō ꝓſumptionē in totū. Scōa opi. extra glo. eſt vt ſteť opi. vulgari qñ dicat⁹ magna ſterilitas. arg. in. l. cū delaniōis. §. afinā. ff. de fun. inſtru. ⁊ ex his q̄ nō. in. c. ex lr̄is de ſpō. ⁊ ſatis pōt h opi. ſuſtētari ex quo lex nō determinat. Tertia opi. q⁹ ſi vltra dimidiā iuſti p̄cij ē leſus ꝓducto⁹ fit remiſſio, p⁹ rata. hāc opi. tenuit Ci. in. l. l⁹. C. e. ⁊ exp⁹ſſi⁹ ibi bar. nā cū ſit ꝑ⁹ct⁹ bōe fidei bōa fides nō patit⁹ ꝓducto⁹ē dēre ſine culpa ſuſtinere tm̄ dānū. ſ⁹ bar. in. l. ſi merces in. §. vis maio⁹. poſuit aliā opi. dicēs tūc eē magnā ſterilitatez ob quaz eſt faciēda remiſſio q̄ deductis ſumptib⁹ nihil p⁹cipit colonus. mouet⁹ hac ꝓſideratōe. ꝓducto⁹ videtur tacite emere fruct⁹ futuros ſub quadā ꝓditione ſi naſcent⁹ ſed empto⁹ fructuū futuro⁹ nō teneť ad p⁹eciuz ſi fructus nō naſcunt⁹. l. ſi debito⁹. ff. de ꝑbē. ergo nec iſte ꝓducto⁹. nec dī fruct⁹ niſi q̄ ſuperſt deductis exp̄ēs. l. fructus ſo. ma. ſed certe hec opi. mihi nō plz ⁊ aperte vī ꝓfundi per iſtū tex. dū dicit q⁹, p⁹ rata dāni eſt fienda remiſſio ſed ſi p⁹eter ſumpt⁹ nihil colligit nō pōt br̄i ꝓſideratio ad ratā dāni. Itē ſi equi pararet⁹ vēditōi ⁊ videat⁹ facta locatio ſub certa cōditione nihil deberet ſolui ſi nihil recolligit⁹. ar. in. d. l. ſi debito⁹. cuius ꝓpoſitū immutat iſte tex. dū dicit p⁹o rata. ⁊ ideo alia opi. Bar. eſt melio⁹ quā poſuit in. d. l. l⁹. ⁊ Jo. an. vī ſoueť illā opi. dū ponit exēplū in eo qui, p tribus ſextarijs terre erat ſolit⁹ recolligere. xv. ⁊ ſoluebat dño tres aureos. ſi colligit tm̄ decē ſoluat duos aureos. ſz ſi anno ſequēti recolligit triginta fit cōpēſatio. ⁊ hoc mihi plz vt magnū incōmodū dicat⁹ quādo vir recolligit tertiā partē ſoliti. In ea. glo. ibi ⁊ nō de partiario. ⁊ eſt ratio q⁹ colon⁹[c] partiari⁹ qui dicit⁹ mediari⁹ ē quaſi ſoci⁹ lucri. vnde lucra ⁊ dāna ſūt eis cōia. ⁊ ita apte dicit tex in. §. vis maio⁹. Unde ſcias q⁹ qñq⁹ colonus colit p⁹cipiēdo certā quotā puta tertiā partē vel medietatē ⁊ iſte, ꝓp⁹ie nō dī ꝓducto⁹ ſz poti⁹ accedit ad nām ſocietatis. vnde iura loquentia de ſocietate diſſoluēda bñt locū in iſto. ita nōt bar. in. d. §. vis maio⁹. q⁹ eſt bñ notādū vt p mortē alteri⁹ diſſoluat⁹ hec ſocietas nec trāſit in heredē. l. iij. ⁊ i l. nemo pōt. ff. p⁹o ſocio. Qñq⁹ colonus colit certa mercede ꝓſtituta i pecunia ⁊ iſte, ꝓp⁹ie dī ꝓducto⁹ ⁊ ꝑbit⁹ vera locatio. l. ſi merces. ff. e. ⁊ h⁹ locū iſte text. Qñq⁹ colit mercede ꝓſtituta nō in pecunia ſz in alia ſpē puta p⁹o modio frumēti ⁊, p⁹ie non ꝑbit⁹ h⁹ loca no ſz eſt qdā ꝑ⁹ctus inoīatus. vñ nō eſt locatio, p⁹ie niſi iterueniat pecunia numerata ſz eſt q̄ſi locatio. ita nō. voluit glo. in. l. ſi olei. C. e. ⁊ vī tex. in. l. i. §. ſiquis ff. depoſiti. ⁊ aperte tenuit Bar. in. d. §. vis maio⁹. ſed quo ad caſuz nr̄m iudicabit⁹ vt locatio p⁹p vicinitatez ⁊ ſimilitudinē. ⁊ h nō. voluit glo. iſta dum dicit dādo certas co⁹bes q⁹ bene nō. Et ex hoc infero ad aliud dictū nō. q⁹ i mā ſtricta appellatōe locatōis nō veniat iſte ꝑ⁹ctus q⁹ debem⁹ vba, p⁹ie cape. l. iij. §. hec vba. ff. de neg. geſt. ⁊ i. c. i noſtra. de iureiurā.

d Sed ang. in §. ſcire in auē. de nō alie. col. ij. decidit q⁹ oport⁹ q⁹ ceſſet triēnio ſoluere ſicut emphiteota ⁊ idem voluit hic, cano. do. Anto. ⁊ Jmol. in. xxiij. colū ⁊ raph⁹ ful. in auē. qui rē. C. de ſacroſan. eccle. ⁊ eſt de mēte bar⁹to. in. l. vectigalia. §. i. ff. de publi. Sed aduerte q⁹ nō videtur bona ſimilitudo inter conductorem ad longum tempus ⁊ emphiteotaz. nam in emphi⁹ tractatur de grauiori p⁹ iudicio quia habet ius in re ⁊ illud eſt perpetuū ni⁹mirum ſi ſtatuitur triennū ad eum expellendū Sed qui cō⁹durit ad lōgū tēpus puta ad decēni⁹um habz bene ius in re: ſed illud eſt tempo⁹ale ⁊ ideo nō tract⁹at de tāto p⁹eiudicio ſicut i emphi, ergo videt⁹ q⁹ non requi⁹ratur tantū tempus. ita ſub dubio tamen ſorte iō Jo. de imol. in. d. §. i. in l. vectigalia. ⁊ facit vltra cū q⁹ emphiteota ſi expelli⁹tur pdit melio⁹amenta q⁹ non eſt in conductore ad longum tempus. vt notaui. j. in c. ſi. iuxta. iij. col. in glo. ui vſi. quid autem in colono ⁊c. Et h concludit ēt in conductore in perpetuum q⁹ non facit ratio imole.

e Colon⁹ partiari⁹ dicitur mediarius.

Jn glo. in v. puerſe i fi. ℔ pcedit ſm Jo. an. ⁊ bene quãdo puerſe verſaꝫ dãnũ dãdo. vt ſi tz porcos i ſolario vel aliter dãnificet domũ nã tũc ageret ad dãnũ ſz remiſſio ſit pro reſiduo tpis. ſz ſi puerſe ſe bꝛet in domo ſine dãno. puta tenẽdo, pſtibulũ vel ludũ vꝫ exercẽdo vſurã tũc põt repelli nõ remiſſa ſibi pẽſiõe pro rata qꝛ domin⁹ nõ dz ſentire ℔ dãnũ ex culpa inglini alſ nõ qꝛ nõ põt expellere ante tps. arg. ℔. ⁊ qõ dixi. ſ. in nõ. ⁊ nõ. in ſpe. e. ti. §. poſt qz̃. v. ſz nunqd.

Jn gl. in v. canonẽ. ibi vel ẽt min⁹. ℔ nõ ꝓcedit qꝛ ſi ꝓductio eſt facta ad nõ lõgũ tpꝫ põt expelli nõ expectato biẽnio vt. ſ. dixi. ⁊ lõgũ tps dr̃. x. annoꝝ ⁊ non min⁹. vt nõ. in cle. i. de re. ec. nõ alie. ⁊ in. l. de qbus. ff. de legi. Sz q̃rr̃ quo tpe eſt ſoluẽda pẽſio, p re locata. cõiter dr̃ ℔. ⁊ i. l. edẽ pal. vbi bo. gl. q̃ aut fuit ꝓuẽtũ de tpe ⁊ ſtãdũ ẽ ꝓuẽtũ. aut nihil fuit dictũ ⁊ cõſideraꝫ mos ⁊ ꝓſuetudo loci ſeu lex municipalis. ar. in. l. ij. C. de iure empbi. ſi vo nõ apparet de cõſuetudine fit ſolutio in fine anni. ar. ℔ ⁊ in. l. ſtipulationib⁹ ff. de reg. iu. Sz dubiũ eſt qd in alio ꝯctu vbi qs obligauit ſe ad certũ qd faciendũ pro certa mercede nũqd ſolutio mercedis ſit differẽda in fine exquo nihil apte fuit ꝓuẽtũ. de quo ℔ q̃ Jnn. ⁊ clarius q̃ gl. ⁊ Bar. in. d. l. edẽ. ⁊ ꝓclude q̃ inſpiciẽdũ eſt cã quare donaꝫ merces. nã ſi donaꝫ pro ſumptib⁹ dz fieri ſolutio in pricipio qꝛ vr̃ hoc tacite actũ. ſi aũt ſoluꝫ, p labore ſeu pro remuneratõe dz ꝓſiderari q̃litas pſone nã ſi obligauit ſe pro mille edificare palatiũ vel cãpanile vel qd ſiẽ tũc verifiẽ eſt q̃ ſenſerit vt ſucceſſiue bẽat certã partẽ pecunie ſi nõ poſſet alr̃ cõmode ſuſtẽtare ſe. vbi aũt ceſſaret hec ꝓſideratio vel ſiẽs eſt fienda ſolutio in fi. ar. in. d. l. ſemp in ſtipulatõibus. ⁊ vide ad mãz qõ nõt bar. i. l. i. ff. de varijs ⁊ extraor. cogni. Sz q̃ro nũqd debeat augmẽtari pẽſio, ꝓpter vbertatẽ ſicut ſit remiſſio ⁊ diminutio pp ſterilitatez. cõclude ex nõ. ℔. ⁊ in. d. §. vis maior. q̃ aut vbertas ꝓtingit qꝛ fruct⁹ multũ valẽt vltra ſolitũ ⁊ nõ dz fieri augmẽtatio nec diminutio pp vtilitatẽ p̃cij qꝛ ꝯct⁹ recipit ſubꝫ ſuã ⁊ ꝓditio tacita eſt purificata collectis fructib⁹. Aut vbertas ꝓtingit pp induſtriã coloni ⁊ nõ dz augmẽtari ne ſua diligẽtia ſibi ſit dãnoſa. ar. in l. fi. C. de alluuiõibus. Aut ꝓtingit pp bonitatẽ rei. ⁊ ẽt nõ ſit augmẽtatio qꝛ dñs locauit bonitatẽ rei meliori p̃cio quo potuit. Aut ꝓtingit caſu fortuito. puta locaui molẽdinũ exquo ꝓductor ſolebat p̃cipere quinquaginta. nũc aũt qꝛ alia molendina ſunt ruinata vel quid ſiliẽ recipit cẽtũ hoc caſu fiẽda eſt augmẽtatio pẽſionis pro rata. nã ſicut pp caſuz fortuitũ ꝓtingentez ſit remiſſio vt hic ita dz fieri augmẽtatio pp vbertatẽ ꝓtingentẽ caſu fortuito qꝛ ꝓriozꝫ eadẽ eſt diſpõ. xxxij di. boſpitiolũ. l. i. ff. de bis qui ſunt ſui vel alieni iuris Et nõ gl. in v. vicio ibi ⁊ ſi nihil p̃cepit nihil ſoluat qꝛ ante bñ ꝯdixit in glo. i. dũ dicit ſi nõ põt percipere ſemen ⁊c. ⁊ multa poſſent ℔ tractari que ſparſim in diuerſis locis ponunt̃ per legiſtas.

P Otuit. Emphiteota eccle melioratiões ſuas vẽdere nõ põt niſi ſuatis bis de qbus hic. ⁊ ſi ꝯ fecerit vꝫ canonẽ per biẽniũ nõ ſoluerit nec morazꝫ poſtea celeriter purgauerit iuſte põt expelli. Et ꝑ ponit reqſita vt ius emphiteoticũ poſſit vẽdi. ſcõo ꝯ faciẽtes punit ibi emphiteota. tertio ſoluit obſtaculum ibi nõ obſtãte. Caſus lr̃alis. Eccl̃a dedit rẽ aliquã alicui in emphiteoſiz. iſte emphiteota meliorauit rez illã. Querit̃ vtr̃ poſſit vẽdeꝛ ſuas meliorationes. Rñdeꝛ q̃ emphiteota dz ꝑ regrere eccleſiã ſi velit emere ius ſuũ ⁊ dz denunciare illi q̃ztũ põt bꝛe ab alijs ⁊ ſi dixerit ſe nolle emere tũc põt ius ſuũ vẽdere: vel ſi nihil dixerit dz expectare eccl̃az ꝑ duos mẽſes qb⁹ elapſis poterit emphiteota vẽdere alijs ſuas meliorationes q ab h⁹ emptõe nõ, phibenꝫ ⁊ ſi ꝯ fecerit vꝫ per biẽniũ i ſolutõe pẽſiõis ceſſauerit licite põt expelli niſi celeriter poſt biẽniũ ſatisfecerit nõ obſtãte q̃ ei nõ fuit denũciatũ qꝛ tps i hoc caſu ipz iterpellat. Ber.

Nõ ꝑ multa reqſita ad ℔ vt emphiteota poſſit vẽdere ius ſibi cõpetẽs ⁊ meliorationes ſuas. Nã ꝑ reqrir̃ dñs emphiteote ſi velit emere. ſcõo vt denũciet p̃ciũ ſibi ab alijs oblatũ. tertio q̃ illud ſit verꝫ p̃ciũ nõ aũt fictũ ⁊ ſimulatũ. vt in. l. fi. C. e. quarto q̃ ſi nõ dixerit ſe velle emere expectet̃ ꝑ ſpaciũ duoꝝ menſiũ. quinto q̃ vẽdat pſonis nõ, phibitis. ſexto q̃ nõ vẽdat rẽ ipſaz ſz dominiũ vtile ſibi cõpetẽs ⁊ meliorationes quas fecit in illa re. ſeptio reqrit̃ vt ꝑus nõ ceciderit a iure ſuo puta differẽdo ſolutõez vltra biẽniũ. Et ex dictis ⁊ ex tex. nõ. ar. q̃ ſine pſenſu domini põt ẽpbiteota ius ſuũ exponere venale. nã ſi priuſq̃z requirat dominiũ nõ poſſet exponere venale nõ valerꝫ ſibi denũciare p̃ciũ qõ ab alijs offerr̃. Nõ q̃ ſi daꝫ alicui termin⁹ ad declarãdũ volũtatẽ ſuã ſi ante elapſuz terminũ exꝑſſe declarat ceſſat p̃fixio termini. ad ℔. c. ab eo. ð ap. li. vj. ⁊ ℔ qꝛ ceſſat rõ p̃fixõis termini. exquo inferr̃ q̃ ceſſante cã termini ceſſat ipſe termin⁹. ad ℔ l. fi. ff. ad legẽ fal. Jtẽ nõ q̃ ius emphiteoticũ, pbi beꝛ vẽdi qbuſdã pſonis nõ tamẽ iure eſt expreſſuz q̃ ſunt ille pſone ſz attẽdit̃ ius municipale vel pactũ appoſitũ i ipſo ꝯctu vt inuit tex. in. l. fi. ꝑal. ⁊ dic vt. j. di ceꝛ cũ gl. Jtẽ nõ q̃ vbi dies ponit̃ ad aliqd faciẽ dũ nõ eſt opus interpellatõe ad morã ꝟbendã ſed lapſus termini ꝓſtituit illũ in mora qꝛ dies ſtatuta interpellat pro boie. ꝓcordat. l. magnã. C. de ꝟbẽ. ⁊ com. ſtipu. ⁊ ad ℔ allegaꝫ quotidie iſte tex. Nõ vltio q̃ mora põt purgari ⁊ in diſpõe penali. ſz poſſet dici q̃ hic pena nõ cõmittit̃ ipſo facto ſz relingꝫ volũtati dñi vtrũ velit ex ℔ repellere emphiteotã. nõ aũt ex nõ ſolutõe diſſoluit̃ emphiteoſis ipſo fcõ vt pz ibi iuſte potuiſſet expelli q̃ ſentit ℔ Jnno. vbi aũt qs incideret in penã ipſo facto nõ poſſet regli ſibi ꝓſulere etiã celeriter. pro ℔ vide bo. tex. i. c. lz de ſup. neg. prela. vbi pz q̃ ſi babẽs collationẽ beneficij nõ ꝓfert infra ſemeſtre nõ põt poſtea cõferre ẽt ſi icõtinẽti vellet, p/uidere qꝛ ius eſt alteri q̃ſitũ. ⁊ de hac mã an ⁊ qñ mora poſſit purgari vide qõ nõ. in regula mora. de reg. iur. i. vj. plene p legiſtas i. l. ſi inſulã. ff. de v. ob. Jn gl. i. i fi. nõ ꝑ ex gl. q̃ decretalis dz tractare mãm cõpetẽtẽ rubro alſ nõ ẽt congrue ſituata. Scõo nõ ex gl. q̃ i ꝯctu emphiteotico dz aliqd dari i ꝓncipio. dicũt tñ cõiter doc. ℔ nõ eſſe neceſſariũ. ad ℔ qõ bꝛ in auẽ de alie. ⁊ empbi. circa ꝓin^m. ⁊ ꝑ Ci. ⁊ alios i. l. i. C. de iure empbi. Extra glo. aſſignant̃ multe alie dñie iter ꝯctũ iſtũ ⁊ ꝯctũ locatõis ſeu emptõis ⁊ vẽditõis quas vide i ſpe. e. ti. §. nũc aliq̃. poſt ꝓin^m. ⁊ ibi tractaꝫ vñ habuit originẽ ille ꝯct⁹ ⁊ nãm illi⁹. ⁊ ponit ibi ſpe. vltra cẽtũ ⁊ ſexaginta qões de mã b⁹ ꝯctus ⁊ iter ceteras dñias dicũt aliq̃ q̃ i iſto ꝯctu regrir̃ ſcriptura p. l. i. C. de iure empbi. qõ ſentit ibi gl. ⁊ exꝑſſe bic Jo. an. ſz Bar. ibi dicit ℔ nõ eẽ neceſſariuz qꝛ ꝓſuetudo bz oppoſitũ. ℔ ẽt ſeq̃r ℔ do. An. ⁊ vide cauſus in qbus reqrir̃ ſcriptura i glo. nõ. in. c. i. de cẽſi. li. vj. Et eſt, ꝓprie emphiteoſis ꝯctus q̃ quẽ trãſferr̃ dñiuz in emphiteotã retẽto dñio directo apud ipſum dñz ⁊ aliqd ſoluit̃ ſingulis ãnis ipſi dño. l. i. ff. ſi agervecti. ⁊ eſt emphiteoſis nomẽ grecũ ⁊ latine idẽ eſt q̃ melioratio ⁊ ſic dicet̃ q̃ empbiteota recipit rẽ meliorãdã. binc dr̃ in tex. eũ vẽdere poſſe meliorationes ſuas ⁊ ius emphiteoticũ ſibi cõpetẽs. Jn gl. in vbo alijs vẽdere in fi. nõ gl. nã vin. ⁊ qdã tenuerũt ꝓriuz. ſz Ci. i. d. l. fi. ⁊ Jo. an. ℔ ſequunt̃ bãc vltimã opi. gl. ⁊ mouet̃ io. an. bac rõe. nã vẽditor bz ſolũ ad p̃ciũ affectõz. vñ ſatis ẽ ſibi q̃ p̃ciũ ꝓſeq̃r a dño ⁊ iõ cũ nullũ ĩtereſſe poſſit p̃tẽdere. ar. i. l. nũmiſ. ff. de in litẽ iurã.

a Emphiteota põt purgare moraꝫ. Adde q̃ cautela eſt vt non poſſit purgare moraz ſm do. barth. cepo. i cautela. cxxxiij. q̃ dñs ſtati elapſo biennio vel triẽnio ꝓteſtet̃ ẽt abñte emphiteota q̃ nõ intẽdit ipz bꝛe amplius, p libellario qꝛ tũc nõ põt ãpli⁹ purgare moraꝫ niſi celeri ſatisfactõe alias nõ ſacra. ꝓteſtatõe bñ poteir purgare moraz ⁊ ita dicit ſe intelligere boc. c.

voluit ius vt potiꝰ vendat dño ꝙ extraneo. sed in donatione donatoꝛ habuit respectū ad psonā. nā forte vult donare vni pp merita sua vel vt illū sibi obliget que rō cessat in dño q nō bz illā affectionē. sed bar. i d. l. fi. tenuit ꝓriū. dicit. n. q lz emphiteota fisci seu rei publice possit donare nō tñ emphiteota priuati qꝛ fiscus pōt ius suū petere a quacū ꝙ psona. ⁊ sic loquitur. l. prealle. in glo. sed priuata persona nō possz petere pensionē a donatario cū nō ꝓterit cū eo sz bz nec esse agere rei vēdicatōe. Aduerte qꝛ tenendo hanc opi. Bart. posset dici q emphiteota ecclesie posset alij donare qꝛ ecclesia cōparat fisco in priuilegijs suis. iuxta nō. in. c. i. de in inte. resti. ⁊ in. l. fi. C. de sacro san. ec. sed posset attētari gnāliter q opi. buiꝰ glo. sit verior saltē qñ fit cū ꝓsensu dñi seu cū donat saluo iure dñi. nā res trāsit cū onere suo. ad ß. l. vectigal. ff. ō pigno. ⁊. c. ex lr̄is. j. de pigno. ⁊ vide de mā p spe. in d. §. nūc aliqua. v. cvij. vbi refert opi. q emphiteota ecclesie nō pōt alteri donare qꝛ nō pōt alienare rē ecclesie sine solēnitate. sz ß opi. reprobat hic p Jo. an. qꝛ nō alienat hoc casu ius ecclesie sed ius cōperēs emphiteote. Et adduco pro prima ꝓclusiōe hāc rōnem vbicū ꝙ, phibet vēditio facta cōmemoratōe pcij nō intelligit de alia spē alienatōis. vt. phat in. l. fi. C. de pdijs curia. li. x. sed in tex. isto. ⁊ in. l. fi. e. ti. fit cōmemoratio precij ergo dz intelligi de vēditōe stricte sūpta. ⁊ per ß infert q possit alteri legare vel cū alia re pmutare. Jn glo. in vbo, phibent in fi. nō glo. q ecclesia censet, phibita ab empriōe rei emphiteoticarie priuati quasi fit longe potētioꝛ ꝙ fit priuata psona. vnde deterioraret ꝓditio dñi si fieret alienatio in ecclesiā. ⁊ dicūt quidā q si res emphiteoticaria pua-
ti donat vel legat ecclesie solū dz inde recipere precium ⁊ nō tenere cū preiudicio dñi. ⁊ pro hac rōe dicit Hosti. q ecclesia deberet excipe ysonas seculares a ꝓsecutione sue emphiteosis sicut psone seculares excipiunt ecclesiā tñ i hoc nō perseuerat. sed ꝓcludit q ille psone cēsent, phibite ex quibꝰ ꝓditio dñi possz deteriorari vt qꝛ sunt longe potētiores illo cū quo ecclesia ꝓrit vel longe pauperioꝛes. ⁊ sic ēt femina censet, phibita. ⁊ vide qō habet. C. locati. l. curiales. ⁊. l. milites. ⁊ in. x. colla. de feu. alie. vbi vide. Jn glo. in vbo biēniū. nota bene glo. qꝛ hec cla rato manēte pacto frequentat hodie in multis ꝓcibus ⁊ solū operatur respectu seruātis ꝓcū. nō. n. pōt se fundare ex cōtractu qui venit cōtra illū. ar. in regula ex eo. de reg. iu. li. vj. ⁊ idē qō ista glo. tenēt Ci. ⁊ gl. in. d. l. ij. ⁊ cōiter sequunt doc. ⁊ sic intellige nō. in. c. dilecti de arb.

Jn glo. in. v. celeri in fi. Jnno. dicit q celeriter dr̄ satisfacere si exactus in iudicio vel extra solvit sine p̄fixione termini ⁊ multo celerius si nullā expectat iterpellationē sed spōte solvit Hosti. ꝓsuluit vt nō expectet requisitio ⁊ mihi multū plz opi. huius glo. naz illa vba posita in tex. ibi sibi cōsulere studuisset. denotant vt sine aliqua requisitōe ipsemet sibi celeriter cōsulat. ⁊ ideo bonus iudex arbitrabit qñ dr̄ celeriter sibi, puidisse post biēniū. dr̄. n. modicū tēpus vt dr̄ i glo. ⁊ vide in. l. fi ita quis. §. fi iactura. ff. de verb. obli. vbi tex. dicit statim. ⁊ ibi dr̄ q cōiter iudicis arbitrio relinquit. ⁊ vide qꝛ ille est optimus tex. in' materia. Jn glo. in verbo potuisset. ibi sine auctoritate iudicis. iunge ß sinē glo. vbi dicit q lz dñs possit, pria auctoritate expellere[a] emphiteotā eo casu quo ñ solvit per biēniuz non tamē hoc pōt si vēdidit eo irrequisito tunc ēt dz adiri iudex. ⁊ pro hoc facit qꝛ ex sola vēditione nō vr̄ emphiteota incidere in penā sz secuta traditione fm quosdā. ⁊ ideo cū nō posset rē tradere nō posset expelli, pria auctoritate dñi ⁊ si in alium transtulit nō dz expellere extraneū auctoritate, pria. ar. in. l. in singulis. ff. de reg. iur. ⁊ in. l. colonus ff. de vi ⁊ vi ar. ⁊ ita loquit Accur. sicut ista glo. in. d. l. fi. sed Ci. post Accur. ibi dicit hoc vex esse in emphiteota. sed in colono posset admitti qꝛ colonus nō bz ius in re merito potest expell[a] propria auctoritate si nō soluit debito tēpore vt in. c. precedēti. sz emphiteota bz ius in re. vt in. l. i. ff. si ager vecti. ⁊ hic ideo nō dz, pria auctoritate expelli. facit qō in simili nō. in. l. creditores. C. de pigno. ⁊ hec opi. tutior est maxime, ppter scādala que inde sequi possent. Nunqd aūt hoc casu emphiteota perdit meliorationes suas. dicas q fic. x. q. ij. hoc ius. v. qui rez. ⁊ i. l. ij. C. eo.[b]

Jn ea. glo. ibi ⁊ si vbus sit sacerdos nota glo. singulariter in eo q innuit q respectu locatiōis seu alie nationis vel alterius ꝓctus tantā potestatē bz rector capelle solus quauta bz prelatus ecclesie collegiate cū collegio sz quo ad principalē. q. buius glo. ꝓclude latius capiēdo nō. hic ⁊ in. d. l. fi. q aut dñs primo expulit ⁊ postea petit pensionē preteriti tēporis. ⁊ potest qꝛ tenet emphiteota soluere pro preterito tēpore. vt in. d. v. qui rē. Aut prius recepit pēsionē ⁊ postea, vult expellere ⁊ tunc si recipit pēsionē pro tēpore post morā ꝓcta nō pōt expellere qꝛ videt renunciasse iuri suo per actū ꝓrium. ar. in. c. sollicitudinē de ap. Aut recipit, pēsionē pro preterito tēpore ⁊ si cū p̄testatione vt saluuz sit ius suū in expellendo ⁊ pōt expellere qꝛ nulla ꝓrietas ß resultat cuz possit vtrūq ß facere vt ēt supra dixi. Aut nō fuit, ptestatus sed simpliciter recipit pensionē preteriti tēporis. ⁊ ß sunt opi. quidā tenuerūt q nō possit expellere quasi voluerit dñs pati illū morā suā purgare vt dicit ista glo. ⁊ idē tz Ci. in. d. l. ij. Alij ꝓ qꝛ nō est iste actus ꝓrius intētioni sue. ⁊ hāc opi. credo verioreꝫ[c] de subtilitate iuris qꝛ i dubio nō presumit quis velle renūciare iuri suo vt in. c. sup hoc de renū. ⁊. l. cū de indebito. ff. de, pb. ex quo ergo receptio pēsionis necessario non infert dñm voluisse approbare emphiteotā nō debemus ꝓsumere hoc in preiudiciū dñi. sic in simili dicit glo. si trado tibi pecuniā dicēdo tolle nō presumit simpliciter donatio sed potius mutuū vel depositū nisi aliud suaserit qualitas psone. vt dicit glo. fing. in. l. cū qd. ff. si cer. pe. ita in, ppositio nō dz p̄sumi q dñs voluerit approbare emphiteotā sed potius capere pecuniaz sibi debitā. ⁊ facit qō in simili habet in. c. cū. OD. de cōsti. ⁊ qō nō. glo. insti. si quadru. pau. fe. di. in fi. ⁊ Jnno. in. c. fi. de collu. dete. ⁊ respectu ecclesie non vr̄ glo. vex dicere qꝛ nō vr̄ in hoc dria inter ecclesiā ⁊ priuatū. vnde solus prelatus in hoc pōt preiudicare ecclesie qꝛ nō tractamus hic de alienādo sz de non acqrendo. nā vt supra dixi emphiteota nō cadit ipso facto a iure suo sed pōt repelli. vnde si prelat[ꝰ] recipit pēsionē pro futuro tpe nō dr̄ alienare sed ecclesie nō acqrere. ⁊ in nō acqrēdo solus prelat[ꝰ] pōt ꝓditionē ecclesie facere deteriorē. vide bo. glo. xv. q. i. §. vltio sentit Jnn. in. c. ij. de dona. ⁊ i. c. qñ. de decī. Jn ea. glo. ibi clade vel casinate perierit ⁊c. nō glo. vsqz ad finē. clades, ppie est pestis vel interēptio per gladiū sz hic ponit pro quadā interēptiōe. casinate vero ponit pro terremoto seu fractione. Ex ista glo. habes duas conclusiones notabiles. primā q pp damnuz rei emphiteoticarie nō liberat emphiteota a pēsione nec a parte pēsiōis nisi tota res pierit. ar. in. l. i. C. e. hec opi. est cōioꝛ lz aliqui tenuerūt primā partē glo. Et est rō qꝛ emphiteota solvit pēsiōez i recognitionē dñij directi qō remānet penes dñm ideo qz diu durat suba semp subest cā soluēdi pēsionē lz bart. in d. l. i. dicit ß intelligere qñ emphiteota potuit tātū recolligere q pōt soluere pēsionē sz hoc dictū nullo iure, pbat nec puto vex nā fm hoc nō eēt dria iter emphiteotā ⁊ colonū. ⁊ vide in spe. in. d. §. nunc aliqua v. cxvij. Scōa ꝓclusio est q, ppter sterilitatē cōtin

a Emphiteota ñ soluēdo p hoc nō cadit ipso iure sed pōt expelli. et ideo tertiꝰ non posset opponere tu nō solui sti ergo cecidisti cuz ipso iure ñ cadit tex. ē hic vbi emphiteota pōt purgare morā q nō possz si ipso iur caderet vt p istū. s. e. c. i vlt. colū. ⁊ tex. i. v. volētibus i. § scire i auē. de nō alie. ⁊ in. l. ij. in vsi. volēti ⁊ in v. si vo luerit ⁊ ibi bart. bal. ⁊ oēs nōt. C. de iure emp. de q videas ibi ple ⁊ copiose p d. ias. d mai. vbi multa alia al. ad hoc i v. nō.

b Et ibi vide p bal. ⁊ oēs. ⁊ p̄sert p. d. Jas. de mai. i. vij. nō bili. Quid aūt in colono ⁊ inquilino primari nunqd si cessant soluere ⁊ p hoc expellāt pdat melioramenta. dic q ñ. tex. bēs valde nō. in l. colonus. ff eo. in prin. ⁊ ibi gl. bar. ⁊ alij ⁊ i. l. dñs §. i. ⁊ ibi bā. nō. ff. e. ⁊ rō diuersitatis inter emphiteotā ecclie vel puati ex vna pte ⁊ colonū sen inquilinuz ex alia bar. i. d. l. colonus in fi. pri. assignat vnā rōnem breuibus v. bis q emphiteota modicā pēsionem soluit. quam rōez declara sz pau. d. ca. ibi ex qua, inferebat. do. ias. de mai. p ceptoꝛ meus dū legeret. l. q rē. C. d. sac. san. ec. q idē ēt i ꝓducto re ad longū tps vel in petuuz qō si expellat nō pdat meliorameta qꝛ illa rō bart. ⁊ pau. q est in emphiteota pdēdi meliora menta ces sat in istis.

c Sz si vidēbis. d. ale. in ꝓsi. xiij. in scōa pte vide bis q opio cōis est in ꝓrium.

gẽtez i fructibus quãtũcũ qz maximã nõ fit remissio emphiteote, ppter dãnũ lz aliud fit in colono. vt i. c. s., pr. Et rõ diuersitatis. qz colonus vr̃ ꝓduxisse sub quadã tacita ꝓditõe fructuũ futuroz z ideo deficientibus fructibus fit remissio pro rata. vt latius dixi. s. c., pr. sed emphiteota soluit in recognitõez dñij. vt. s dixi. z, ppter hoc emphiteota solet lõge minꝰ soluere qz colonus. x. q. ij. hoc ius. vnde ad vtrã qz ꝯclusionẽ solent dari versus. Si res perit tota liberabiť eu phiteota. Sed si pro parte nulla liberabiť arte. Et faciũt hec ad. q. notabilẽ z quotidianã. fundusª datꝰ i emphiteosiz nõ põt coli, ppter guerrã nũqd teneať emphiteota soluere h tpe pẽsionẽ. cõis opi. legistaz in. d. l. i. est qz nõ qz ius equiparat fundũ inundatum esse vel captũ ab hostibus. vt in. l. cũ vnus. ff. de bo. auc. iud. possi. sz fundus inundatꝰ est depditus. l. iij. ff. de acqui. pos. ergo z captus ab hostibus. Cõtrariz in. q. facti ꝯsuluit dñs meus Cardinalis padue z idẽ postea collegiũ totũ paduanũ principr motuz per. l. i. in fi. C. e. requirit. n. vt substãtia ipsius rei penitus ledať qõ nõ cõtingit qñ nõ põt coli, ppter timorẽ hostiũ nã repiret eo tpe emptorẽ z fic in recogniti onẽ dñij dz soluere canonẽ maxime cũ guerra sit tpalis. z hãc opi. puto veriorẽ nisi fundus eẽt ex toto captus ab hostibus nec esset spes de recuperatione. z hoc casu arbitroz posse procedere opi. contrariaz. z hoc nota bene. Nico. Abbas.

a Hãc. q. vide plẽ copiose z egregie exiatam p ir. col. p. d. Jaſ. de mai. septẽ principales opi. referẽtẽ z ẽt referẽtẽ panõ. h z fũdamẽtis suis rfidẽtẽ in. d. l. i. in antep. car. in v. extra glo. C. de iuř emphi.

De rerum permutatione. Rubrica.

Supra visuz est de emptõe z vẽditõe. Jtẽ de quo dã ꝯctu emptioni vicino vt de locato merito subijcit aliũ ꝯctũ emptõi, primũ vt est pmutatio z hoc nomẽ pmutatõis est multũ gnãle. nã ꝓuenit oibus rebꝰ q̃ inter boium manꝰ versanť z pp h nõ bz nomẽ spãle sz remãfit in suo gñe qz plura sunt negocia seu res q̃z vocabula. l. nã. ff. de prescrip. verbis.

b Dic h d. bar. de bellẽ. qꝑ pluries allegauit istũ tex., p singlaria fm itel. io. an. h. sz qꝑ postea repit qꝑ ad idẽ ẽ tex. in auẽ. sz z pmutare. C. de sa. san. ec. canonizata. x. q. ij. hoc ius porrectũ in v. sz z pmutare quẽ vsi. al. ẽr glosella ij. hic.

J princeps.

b Princeps põt rẽ eccle
s imobilẽ per pmutationẽ acqrere data re meliori vel equali. z in hoc qꝑ dicit equali est casus notabilis. Prio qõ. scõo solutio ibi liceat. Casus lrãlis. Quesitũ fuit in ꝯcilio vtrũ ecclesia posset rẽ imobilẽ pmutare cũ principe: statuit ꝯciliũ qꝑ si princeps voluerit pmutare rẽ imobilẽ cũ sanctis locis: z ab eis rẽ aliã imobilẽ accipe z de cõi volũtate pmutatõez facere hoc licitũ sit dũmodo cã rõnabilis hoc exposcat z res quã princeps ꝓstiterit maioz fuerit vel saltẽ eq̃lis: z sup hac pmutatõe principis pragmatica sanctõ ꝑmulgeť. Ber. Nõ ꝓ vnũ casuz nõ. fm cõem intellectũ in quo fit pmutatio cũ ecclesia cessante necessitate vel vtilitate ipsius. satis. n. est qꝑ ecclesia nõ deteriorať z hoc est indicũ in fauorẽ principis. z intelligunt doc. de principe imperatore qui ecclesiaz munivit multis priuilegijs ideo nõ fuit magnũ hãc cõpensationẽ ei tribuere. vide glo. in cle. vnica. de baptis. q̃ tractat qs, ppzie dicať princeps. Nota scõo qꝑ imperatoz nõ põt disponere de rebus ecclesie ẽt tpalibꝰ. vnde pmutatõez ꝯbere nõ põt sine volũtate ecclesie.

In glo. in v̄bo rõnabilis. ibi vtilitas ecclesiaz. vlt gl. qꝑ sine vtilitate eccle nõ dz fieri hec pmutatio. sed doc. cõiter ꝯ imo vr̃ glo. ꝯ tex. qui nõ requirit vtilitatẽ ecclesie sed fundať sup fauore principis z solũ requirit equalitatẽ rei cũ qua fit pmutatio rei. Et ad tex. q requirit rõnabilitatẽ cãe rñdeť qꝑ põt intelligi de cã ex qua moueť princeps ad pmutandũ. puta qꝑ ecclesia bz predia, ppe palatiũ principis qõ est sibi necessari uz ad palatiũ ampliãdũ vel quid simile. z plus dicũt hic doc. qꝑ si prelatꝰ nõ vult ꝓsentire huic pmutationi põt cõpelli p superiorẽ ar. c. nullus de iurepa. Aduerte qz sile priuilegiũ bz qlibet rector cuiuslibz ecclesie qõ põt pmutare data cũ ecclesia equalitate ipsius rei vt est casus nõ. xij. q. ij. in. c. siqs qualibz. cũ. §. pcedẽti. regl̃r aũt, pcedit dictũ glo. Jn glo. fi. in fi. vel pragmatica sanctio ponit hic pro quadã annotatiõe seu significatõe quã facit princeps sup pmutatione z requirit hoc nõ ad substãtiã pmutationis sed potius ad excusationẽ ecclesie si diceret sibi qꝑ distraxit rẽ ecclesiasticam. Abbas.

c Casus qꝰ res ecclesie licite aliẽari pos sunt.

T commutationes.

v Breue est z põt fic sũmari quo ad mẽtẽ. Permutatio rez ecclesiasticaz facta i casu nõ ꝓcesso seu nõ seruata solẽnitate iuris est reuocãda per successorẽ. Nõ ibi incõsulte facte. qꝑ pmutatio facta ꝓsulte nõ põt reuocari p successorẽ. idez in quolibet alio ꝯctu inito super rebus ecclesie. c. ij. s. ó preca. Et dr̃ permutatio facta incõsulte que non fuit facta in casu licito. z qui sunt casusᶜ liciti nõ. xij. q. ij. in sũma. z habuistis duos casus. s. c., pri. idem li nõ seruať solẽnitas iuris. xij. q. ij. fine exceptõe. z in. c. i. de re. eccle. nõ alie. li. vj.

M Ancipia.

m Breue est z tolle ꝓnc. c, p sũmario. qõ aũt se quiť h z in. c. se. est eius expositio z dic sic Mãcipia eccle nõ debẽt pmutari nisi ad libertatẽ vel nisi sint fugitiua. h. d. cũ sequẽti. Casus lr̃alis. Quesitũ fuit in cõcilio isto virũ mãcipia ecclesiaz pñt pmutari cũ mãcipijs laicoz: statuit cõciliuz qꝑ mãcipia ecclesiastica pmutari nõ debeãt nisi ad libertatẽ: ita videlz qꝑ mãcipia q̃ daně pro mãcipio ecclesie pmaneãt in seruitute eccl̃e z mãcipiũ ecclesie in libertate perpetua maneat: qz qõ semel deo dedicatũ fuit ad humanos vsus redire non dz. Ber. Nõ ꝓ qꝑ licitũ est ecclesie possidere seruos. nã tex. ille intelligiť de mãcipijs xp̃ianis nõ aũt saracenis fm Vincẽ. Et forte motus vin. ea rõe de qua in fine lr̃e. tex. tam iste loquiť indistincte. ad idẽ. xij. q. ij. cũ redẽptoz. z c. ecclesiasticus. Nõ scõo qꝑ seruus ecclesie dr̃ bõ ecclesiasticus. z vide. xij. q. ij. ecclesiaz seruos. Jtẽ nõ qꝑ deputatꝰ seruitio eccl̃e nõ dr̃ ꝺputatꝰ ad humanos vsus sz diuinos. Ultimo nõ vnũ casuz in quo pmittiť alienatio seruoz eccl̃e qñ. s. alienanť vt ꝓsequanť libertatẽ. de quo dic vt in. c. epm q mãcipiuz. xij. q. ij. et dixi in. c. iij. de re. ec. nõ alie. Jn glo. h. in fi. z dic in principe. s. i papa. nã de eo loqť. c. ecclesiasticis alle. in glo. z vltima so. cõiter teneť ex qua habes prelatũ citra papã nõ posse donare seruũ eccl̃e ẽt ex cã remuneratõis alicuius seruitij licz secus sit in alijs mobilibus. c. ceterũ. de dona. Jnno. dicit h. c. loq de honestate z nõ de necessitate qõ nõ vr̃, pcedere per. c. sequẽs. vbi dr̃ h eẽ iniustũ z impiũ. ergo nõ solũ est hoc honestũ sed necessariũ.

M Iustum.

i Breue est z sũmatuz fuit. s. c., pr. Casus lr̃alis. Jdẽ dr̃ in. c. isto qõ in p. s. qꝑ mãcipia q̃ fideles deo z sanctis ecclesijs ,p remedio aiaz suaz ꝓtulerũt occasione alicuiꝰ cõmutationis in seruitutẽ seculariũ itez nõ rediganť. qz vt ca non dicit serui fugitiui solũmõ distrabi pñt: z ideo rectores ecclesiaz sũmopere caueãt ne elemosyna vnius peccatũ alteriꝰ fiat nec ad humanos vsus seruꝰ ecclesie redire dz. Ber. Nõ ꝓ qꝑ collatũ eccl̃e dr̃ cõsecratũ deo z sanctis eius. Et nõ qꝑ in dubio donatũ ecclesie presumiť donatũ pro remedio aie. z oĩs donatio facta ecclesie dr̃ cã pia presumptiue. ad boc. c. requisisti de testa. Nõ ibi tm̃modo pmitti contra opi. Jnno. de qua in. c. precedẽti. nã ecclesia nõ pmittit seruos ecclesiaz distrabi nisi sint fugitiui. Nota

a Adde q̄ est ēt actio q̄ro minoris ciuil q̄ cōpetit ſi q̄ ſ emit equuꝫ vel aniāl morboſum ſed q̄ emit libʒ vel veſtē hīs vitiū latens rex.eſt in.l. quoties. ff.de edi.edi.et pag. de are.i.§. ꝓtoꝛ inſti. de iu.nā.⁊ adō b pulcherima q̄ ſcribit.do. alb in diſputatione ſua icip.ſtā re ſtatuto i ſi.

b Adde q̄ hoc pcedit ēt ꝯ eccleſiā q̄ in iſtis actiōibus ⁊ ſiſibus pretoriſ vt actō de dolo ita p̄ſcribit ꝯ eccleſiā ſic ꝯ priuatū ita dicit iō panoꝛ.i.c. cū cā i.iij. col.s.ō ep. ⁊ vē.⁊ ibi nōui.⁊ dic ēe nō.p intellectu totius tituli de p̄ſcript. ſʒ magiſ.p extēſiōe.c. de quarta de p̄ſcript. ⁊ ſic auc. quas actōnes.C.ō ſacroſan.ec. poterat ēt notare ad b vʒ ad declarationē ⁊ extēſiōez d.l.ij.C. de edi. actio. cū ſi.

c Adde hic eūdem panoꝛ.i.c. cū cōtigat in antepe. col.s.ō iureiu.⁊ do. chriſto.pō tius inſt.ō iuſpe. tu.i vlt.col.vbi al.ēt g.l.i l. c a que cō

ſibi diſtrahi.q̄ nō ſolū permutari ſed ēt vendi nō debent niſi eripiant in libertatem.vt in.c.precedenti.

Nō q̄ elemoſyna vnius q̄ſq̄ occaſionaliter eſt peccatū alterius.⁊ hoc verificaſ quotidie in diripientibus bona eccleſiaſtica.nā largitoꝛes illaꝝ rex fecerunt illā elemoſynā ſʒ ſubtrabētes cōmittūt peccatū

Nō ibi ⁊ eſt abſurdū.q̄ valet ar.ab abſurdo licʒ auctoritas nō alleget.c.ex oꝛe.de p̄mi. Ultio nō in ſi.q̄ honoꝛabilioꝛ eſt eē ſub eccleſia ⁊ ei ſeruire q̄ʒ ſubeſſe tpali dño.q̄ in p̄io caſu ſeruiſ deo cui ſeruire regnare eſt.facit.liij.di.multos. In gl.i.ibi dū eſt in fuga ⁊c.⁊ eſt rō quā ponit glo.in.c.fugitiui.xij. q.ij.nā fuga eſt quedā ſpēs libertatis.l.q̄ ſi nolit.ff. de.edi.edic.⁊ in.l.qd fit fugitiuus eo.ti.ideo ſub conditōe pōt vēdi ſi fuerit reuerſus.dicit tñ Boſt.q̄ foꝛte ſpāle ē i ſeruo eccleſie vt nō obſtāte q̄ fit in fuga p̄t vēdi.ar.b.⁊ in.d.c.fugitiui.prima tñ opi.plus placʒ ne per verba gnālia recedam⁹ a terminis iuris. Et nō glo.in eo q̄ dicit q̄ ſi vēdiſ ſeruus fugitiu⁹ dʒ patefieri vitiuʒ emptoꝛi ne poſtea fiat redibitio. Et p̄o intellectu terminoꝝ ⁊ glo.ſcias q̄ ſi vendiſ aniāl ſeu alia res patiēs defectū latētē cōpetūt ēptoꝛi due actiones.vna q̄ appellaſ redibitoꝛia de qua in glo.⁊ iſta cōpetit q̄n emptoꝛ nō fuiſſet empturus ſi ſciuiſſet illō vitiū vel defectū ⁊ per hāc actionē ex toto recediſ a ꝯctu.vnde fit redibitio quaſi redditio q̄ res ⁊ preciuʒ redeunt in p̄ioꝛē ſtatū.l.redibere.ff.de edil.edic.ad idē.l.ſi heres.ff.de excep.rei iudi.Alia actio appellaſ quāto minoris⁹ ⁊ iſta cōpetit emptoꝛi empturo lʒ ſciuiſſet vitiū ſed daſ vt fiat reſtitutio p̄tis precij quā to minus fuiſſet empturus ſi vitiū ſciuiſſet ⁊ iſta actio cōpetit.j.annū⁹ vtilē.alia actio cōpetit infra ſemeſtre l.ij.C.de edil.ac.⁊ dicunt iſte actiones edilitie q̄ fuerunt edite ab edilibus.i.ab illis officialibus romanis qui erant ſup rebus edilibus.⁊ ſtatuerūt ne res morboſe venderent⁹ ⁊ finaliter ediderūt illas duas actiones. Sʒ quero de.q.nō.⁊ quotidiana pone q̄ vēditoꝛ emptoꝛi equi dixit q̄ vēdebat equū cū ſuis ſuperfluis ⁊ magagnis ⁊ ſuis vitijs nec volebat de aliquo teneri.facta vēditione infra modicū tēpus reperiſ q̄ equus dolebat in ſpatula quē dolorē nō oſtendebat tpe vēditiōis q̄ erat calefactus an teneaſ.⁊ vſq̄ nō exquo pactū fuit appoſitū vt nō teneret⁹ de aliquo vitio.ar.c.i.de cōmo. Cōtrariū ſentit ſpec.⁊ clarus Jo.an.ſentit ibi in addi.in ti.de emp.⁊ vēd. §. nūc videndū.v̄.quid ſi venditoꝛ per tex.nō.iu.l.tenetur.in ſi.⁊ l.quero.ff.de ac.emp. Et eſt rō q̄ venditoꝛ vſ fuiſſe in dolo nō exprimēdo illud vitiū in ſpāli nā in gnāli ſermone nō p̄ſumiſ qs velle renūciare ei iuri cui in ſpē nō renūciaſſet.ar.in.l.ſed ⁊ ſiqs.§.q̄ ſitū.ff.ſi quis cau.⁊ in regula in gnāli de reg.in.li.vj. ⁊ nō.in.c.vnico de cōmo. Silis q̄ ponit p Jo.an.i eodē.§.v̄.qd ſi vēditoꝛ.vbi dicit q̄ ēt ſi vēditoꝛ exp̄ſ fit vitiū latēs tñ expreſſit alia vitia que equus non patiebaſ vel ſubiūgit clauſulā gnālez.puta equus dolebat in ſpatula q̄n nō erat calefactus.nūc vero dixi vēdo tibi equū p̄o calcitroſo ⁊ dolēte in ſpatula ⁊ patiēte omne vitiū nihilomin⁹ ꝯcludūt q̄ predicte actiōes cōpetunt ꝯ vēditoꝛē q̄ p̄ſūptio eſt q̄ malicioſe h̄ diceret imiſcēdo cū aliis erroꝛibus quos equus nō patiebaſ tūc tēporis.vnde emptoꝛ verifiſ⁹ potuit ꝯſidere q̄ nō dolebat in ſpatula quēadmodū ⁊ alia vitia expreſſa nō patiebaſ.ad h̄ iura ⁊ rōnes.s.alle. dʒ ergo vēditoꝛ patefacere vitiū ſpālitatis ita q̄ nō trāſeat ſub inuolutro verboꝝ qō nota q̄ practicaſ quotidie in venditoꝛibus equoꝝ.Et vide aliā.q. Jo. an. e.ti.§.ſciēdū.v̄.ſed nō.vbi dicit poſt alios q̄ ſi equ⁹ venditus moriſ vltra triduū ⁊ reperiſ hīe coꝛ marcidū q̄ p̄ſumēdū eſt illū morbū habuiſſe tēpoꝛe venditionis ⁊ hoc p̄ſumiſ ꝓpter breuitatē tp̄is.ar.i.l. ſi vēditoꝛi.ff.de p̄mi.credi.vide glo.in ſili in.c.ſiqua femina.l.di.⁊ in.c.ij.de cle.percuſſo.⁊ l.i.C.ō emē. ſer.quidā⁹ tñ ꝯ q̄ interitu ſpeciei dʒ liberari vēditoꝛ ſed nō,p̄cedit q̄ emptoꝛ debebat reſtituere equū dato vitio ideo ſi perit in manibus ſuis liberaſ interitu ſpeciei.ar.in.l.qō te.ff.ſi cer.pe.⁊ pōt petere preciū quēadmodū potuiſſet detecto morbo ante moꝛtem.

Nō ex hoc q̄ actio redibitoꝛia cōpetit ēt poſt interitū rei in manibus emptoꝛis exquo nioꝛiſ ex primo morbo latēti vere vel preſumptue.⁊ idē notat Ci.in l.i.C.de edil.ac.q̄ morbus naſciſ poſt emptionē in breui tpe vt,ꝓpter breuitatē tēporis preſumaſ morbus antiquus.vnde ſecus ēēt vbi morbus eſſet nouus.l.iij.C.eo.ti.Et generaliter cū queriſ qualiter ſit agendū cū res vēdita reperiſ morboſa ſeu vitioſa diſtingue poſt Ci.in.d.l.i.Aut.n.morbus erat notus tam emptoꝛi q̄ʒ vēditoꝛi.⁊ nō cōpetit aliq̄ remediū q̄,ſciēti nō fit iniuria neq̄ dolus.l.i.§.ſi intelligatur.ff.de edi.edic.⁊ in.l.paciſci.ff.de pac.⁊ in regula ſcienti.li.vj.Aut vterq̄ ignoꝛauit⁊ cōpetit actio q̄ʒro minoris precij nō aūt ad totū dānū.vt in.d.l.tenetur.vel ēt redibitoꝛia ſi nullo modo emiſſet patefacto vitio.d.l.ſi is.Aut ſciebat alter tñ ⁊ ſi emptoꝛ ſibi eſt imputandū rōne predicta.ſi vēditoꝛ teneaſ ad omne intereſſe q̄ inde paſſus eſt emptoꝛ nō ſolū ad preciū.vt in.l.iulianus.in p̄in.ff.de ac.emp.niſi iter ueniſſet pactū q̄ non teneret⁹.d.l.paciſci.q̄ intellige ſm predictas limitatōes. Ultimo ſcias q̄ vitiū dʒ patens q̄ñ quilibet aſpiciēs potuiſſet perpēdere.ſed dubiū eſt quid ſi emptoꝛ fuit minus diligēs ⁊ nō bene,p̄ſperit.dicit nō.Ci.q̄ nihilominus teneaſ venditoꝛ q̄ lʒ emptoꝛ ſit in quadaʒ culpa ſeu negligētia tñ vēditoꝛ fuit in dolo qui nō dixit ⁊ patefecit vitiū parū diligēti ⁊ dolus pōderat culpe.l.itē ſi obſtetrix.ff.ad l.aqui.q̄ nō notabis.

q **Quesitum.** Prebēde pacto⁹ p̄cedēte p̄mutari nō p̄ſit eps tñ pōt de loco ad locū p̄mutare p̄ſonas. Primo q̄ō.ſcdo ſoluitio. ibi gnāliṫ. ⁊ ibi duo dicta.ſcdʒ ibi ſi aūt. Caſus lʒalis. In cōcilio turoſi.ſtatutū fuit q̄ cōmutatio dignitatū fieri ſi deberet.queſitū fuit a pa.vtr cōmutatio p̄bēdarū fieri poſſit cū hoc in p̄cilio turoñ.nō fuerit,p̄hibituʒ: vnde videbaſ permiſſuʒ. Reſpondet pa.generaliter vex eſt q̄ cōmutatio p̄bēdaꝝ fieri non pōt p̄cipue aliqua pactōe p̄miſſa que in ſp̄ualibus vel ſpiritualibus annexis ſimoniacā ꝓtinet prauitatē. Si vo eps cām viderit neceſſariā poterit de loco ad locū trāſferre p̄ſonas vt q̄ vni loco min⁹ ſūt vtiles alibi ſe valeāt vtili⁹ exercere. Ber. Nō p̄ regulā q̄ bñficia eccleſiaſtica que poſſidentⁱ in titulū nō p̄ſt p̄mutari ex ſola auctoritate ipſoꝝ poſſidētiū ēt ſi ſint p̄bēde ſimplices. Nō ſcdo q̄ ſimonia cōmittiſ nedū i pure ſpiritualib⁹ ſʒ in ānexis.facit.c.ꝓterea.de trāſac. Tertio nō vnū caſū reſeruatū ſoli ep̄o.ſ.iterponēdi auctoritatē p̄mutatōi bñficioꝝ.nulli.n.iferiori citra ep̄ʒ lʒ cōpetit qō volnit h̄ boſt.⁊ cōiter ſequētes.⁊ idē gl. i cle.vnica.e.ti.⁊,p̄baſ h̄ i tex.i eo q̄ gnāliṫ,p̄hibet bñficioꝝ p̄mutatio ⁊ ſoli ep̄o daſ facultas p̄mutādi p̄ſonas de bñficio ad bñficiū.idē tñ itelligas de iferiori p̄lato bñite ins ep̄ale i bñficijs p̄mutādis.nā talis exercet oīa iura ep̄alia q̄ ſūt iuriſditōis vt nō.gl.i.c.i.ō re.ec.nō alie. Inno.in.c.ij.de trāſac.dixi in.c.ſignificaſti.de ſo.cōpe. Ultimo nō ibi min⁹ ſunt vtiles q̄ p̄mutatio fit aliq̄ ex maioꝛi vtilitate.vnde lʒ quilibet beneficiat⁹ ſit vtilis beneficio ſuo tñ ſi eſt vtilioꝛ in alio pōt ex hoc fieri p̄mutatio.⁊ clarius,p̄baſ in ſine dum dicit vtilius exercere ⁊c.nam ponderandum eſt verbū vtilius.nam cuʒ ſit cōparatiuuʒ preſupponit ſuū poſitiuum.ſ.q̄ vtiliter prius ſe exercebat licʒ

mēdādi ff.ō p̄bē.ēp̄t.vbi dixit q̄ vēditoꝛ equi q̄ dixit equū nō aſcēdere arboꝛē q̄ non aſcendebat pōtē vel poꝛtū nihilominus teneaſ ex āg.de are.i §.ꝓtoꝛ inſti. de iu.nā.gē. ⁊ ciui.

b Ut āg. in.l.ſiqs cuʒ alī.ff.de vb. ob. Et ſiqs diceret ang. ⁊ iſti q̄dē in ſipide locutī fuerūt q̄,ipe vēditoꝛ non erat debitor ipſius ēptoris ſpēi ſʒ tenebaſ ad q̄ titatē hoc eſt ad p̄ciū ipſi⁹ eq vēditi mō tui ergo ſum damētū āg. nihil ꝓbat. Sʒ noluerūt hoc dicere ſʒ voluerūt dicere q̄ ſi venditoꝛ eq nō erat debitoꝛ niſi ipſi⁹ ſpēi certe hoc eſt equi q̄ moꝛtuus eſt ſine moꝛa ⁊ culpa ipſius vēditoꝛis ergo ipſe vēditoꝛ debuit liberari cū p̄iculū rei vēdite ſtatʒ p̄fecta vēditōe trāſeat in ipſuʒ emptoꝛē.§. cū aūt ēptio inſti.de ēp.⁊ vē. Sʒ Jo. and.bene locutus fuit vt dicit h̄ iſte.

vtilius sperē se exercituꝝ fore. ad ħ. l. vbi aūt. ff. de v. ob. Et hec adducunt ad. q. nūquid permutatio beneficioꝝ fit permissa ex expedientia personaꝝ dūtaxat an vero ex sola necessitate ecclesie. text. iste pōt adduci pro ꝛ ꝯ. Primo in eo q; permittit ex cā necessaria. Scōo in fine in eo q; pōderat maiorē vtilitatez sed cōiter ꝛcludit q; cā necessaria vel vtilitas ipsi⁹ ecclesie est cā sufficiēs vt hic ꝛ nō. in. c. nisi cū pridē. de renū. ꝛ. vij. q. i. scias. ꝛ. c. ēps de loco. expedientia aūt plonaꝝ ēt sufficit sed cōiter ꝛsideraē in minoribꝰ beneficijs sed in maioribus ēt ob hāc cām sepe fiat. vt i c. ad supplicationē de renū. ꝛ. lxxiij. di. quorūdā. pone exēplum rector vnius beneficij nō pōt multū ꝓficere ibi qꝛ aer illius loci non est sibi sanus vel nō tute viuit ꝓpter inimicitias priuatas. certe licite permutat cū alio qui vtiliter in hoc beneficio residere pōt vt in turibus prealle. Sed queriē nunqd ēps pōt permutare ēt beneficiato inuito. Jo. an. ponit vnū solum vbū in quo sentit q; nō. nā super vbo personas supplet volēres trī nihil allegat. Sed ꝯ eū facit iste tex. in quantū dat ēpo facultatē trāsferēdi personas de loco ad locū. ꝛ nullā mētionē facit de ꝛsensu priuꝫ. ad idē notabile dictū Jnno. in. c. nisi de renū. vbi dicit q; si scādalū iminet ecclesie, ꝓpter pſecutionē, prelati pōt talis prelatus licite priuari per superiorē lꝫ ipse non sit in culpa huius persecutōis ꝛ scādali sed, ꝓpter bonū publicū tolerāda est talis priuatio dato trī bono cambio. ꝛ trāfit ibi Jo. an. cū illo dicto. ꝛ vide lati⁹ ō hoc per Fe. in tractatu permutatōis. q. xxv. ꝛ ibi ꝛcludit ħ posse fieri ex cā necessaria qō satis plꝫ si aliter nō pōt ecclesie ꝛsuli saltē per dationē coadiutoris. ꝛ facit qō nō. doc. in. c. fi. de postu. prela. si trī posset, puideri p dationē coadiutoris nō puto q; inuitus possit trāsferri, sicut dicimus de infirmo qui nō priuaē lꝫ sit impotens ad ministranduꝫ sed daē sibi coadiutor. s. de cle. egro. per to. Sꝫ dubiū est qd si collatio beneficioꝝ permutandoꝝ spectat ad aliū qꝫ ad ēpm. Sol. dicit Jo. an. q; tūc ēps permutabit cū ꝛsensu illoꝝ vnde auctoritas permutatōi adhibēda ptinet ad ēpm sed bñtes eligere vel ꝛferre debēt ꝛsentire. nā cū in permutatione interueniat renūciatio iuxta ea que habent ꝛ notant in. c. vnico. j. eo. ti. lib. vj. ꝛ in. c. si, ꝓpter. ō rescrip. e. li. g̃ oꝫ necessario q; ꝛsentiāt illi qui bñt eligere vel ꝛferre. vide glo. in. d. cle. vnica. Quid aūt si nolunt cōsentire ꝛ permutatio est necessaria ecclesie. vide Fe. in dicto tractatu. q. xxiiij. vbi ꝛcludit q; poterūt inutiles priuari ꝛ per nouā electionē seu collatōez, puidebit de dignis velint nolint eligētes vel bñtes cōferre beneficia. Et hec. c. huius rubrice ponūt pauca ꝛita oꝫ ea dotare qōnibus que cōiter veniunt in hac materia. Sꝫ qro nūqd ipſi beneficiati possint tractare inter se de permutatōe hēda. Host. cū quo trāfit ħ Jo. an. vī sentire q; nō. dicit. n. q; permutatio oꝫ cōpleri seu, pcedere ex auctoritate ēpi sed dat remediuꝫ bñti cām permutandi vt ꝛferat se ad ēpm ꝛ narret cāuꝫ permutatōis supplicādo vt dignet sibi ꝓuidere in aliquo loco. posset ēt ꝑm eū dicere meū beneficiū cōpeteret bene tali pſone ꝛ suū mihi nō aūt oꝫ de ħ tractare cū alio beneficiato. Et aduerte qꝛ ħ opi. est multū piculosa. nā pauci sunt qn priꝰ adinuicē nō bēant tractatū. ꝛ pro opi. Host. vide gl. ordinariā in. c. cū vniuersoꝝ. j. e. sꝫ ꝯriū sentit, ibi Jo. an. post Gof. ꝛ clarius in. c. vnico. j. e. ti. li. vj. ꝛ glo. in. d. cle. vnica. e. ti. ꝛ facit ibi tex. in vbo volentibus. ꝛ in. d. c. vnico. ꝛ hec opi. vī verior vt possint bñe tractatū nō aūt ꝛcludere permutationē lꝫ se supponere dispositōi superioris. ꝛ vide ħ Jnn. qui sentit q; prebēde eiusdē ecclesie ꝛ eiusdē qualitatis pōt permutari sine auctoritate superioris qō nō vī placere Host. nec Jo. de lig. j. e. c. fi. naꝫ lꝫ prebēda ꝛsistat in spūalitate trī qꝛ inberet canonic nō

a An ēps possit cōpellere clericos ad permutatōnē bñficioꝝ stāte necessitate, ꝛ ꝛcludit q; sic. eādez sñiam tꝫ glo. ꝛ ibi ap te archi. i. c. ēps de loco. vij. q. i. ꝛ vidē. s. de preb. in c. auaritie, in ꝓriū trī facit tex. in. c. i. de re. eccl. ꝛ ibi nōt vin. post eū. ꝛ. d. an. in c. vlt. de postu. prela. ivlti. col. ꝛ videoio qō nō. pꝰ gl. i. d. c. ēps de loco.

dꝫ permutari sine lnia supioris. ꝛ hec opi. vī verior p istū tex. q gnāliꝫ pbibet permutatōez prebēdaꝝ.

a **D questiones.** Ecclesie in re, pprietatis pōt adinuicē permutari ꝛ possessiones earū ēt permutari pōt ꝛ pro minꝰ valētibꝰ pcuꝫ suppleri. cōis diuisio. sēda ibi rīdemꝰ. Casus lr̄alis. Due ꝙuētuales eccle ꝓstitute erāt i dioceſi istius ep̄i vtraqꝫ illaꝝ bēbat eccliaꝫ parochialē cū possessiōibꝰ suis: vtraqꝫ parochialis eccla magis erat vicina alteri qꝫ illi cui erat subiecta. Iste ꝙuētuales eccle volebāt adinuicē permutare illas parochiales eccias. sed altera parochialis pluribus possessionibꝰ abūdabat ꝛ iō ꝙuētualis eccla cui subserat postulabat sibi adijci certā pecunie quātitatē vt sic ꝯctus permutatōis posset ad equalitatē pduci. q̄rebat a dño pa. vtrū licite fieri possit. Rīdet pa. q; vnus ꝯctus fiat de parochialibꝰ ecclesijs per se ꝛ alius ꝯctus de possessionibꝰ fiat per se: ꝛ si rōe possessionū vna ecclesia pferē alteri ab alia certa sibi pecunie qꝫtitas adijciaē: ita q; ꝯctus sibiuicē nullatenus misceant. Ber. Nō ꝑ q; nō soluꝫ pōt permutari bñficia que possidentur in titulū. vt in. c. p cedēti. sꝫ ēt ea q̄ habent iure, pprietatis. vt ħ ꝛ i. c. cū venerabilis. de exce. ꝛ dicit ħ host. ꝛ quasi est cōe dictū doc. q; qualecūqꝫ ꝛ qꝫtūcūqꝫ ius bēat qs i ecclesia pōt illud cū alio iure permutare. nā eadē dꝫ eē rō de toto ad partē que est de parte ad totū vt in. c. pastoralis. §. idē cū totū. de offi. dele. l. que de tota. ff. de rei ven. qō nō. Et ex hoc potes sumere vnā ꝛclusionem gnālē q; bñficia ꝛ iura que habent in eis qualīcūqꝫ sint possint cū auctoritate supioris permutari. Nō vlteriꝰ q; nedū vnū ꝑdiū eccle cū alio pōt permutari: sꝫ ēt oēs possessiōes ecclesie simul ꝛ semel. Tertio nō q; permutatio ecclesie q̄ fit iure, pprietatis nō fūdaē in psonis rectoꝝ seu vicarioꝝ illaꝝ eccliarū sꝫ in psonis illoꝝ q bſit illas ecclias sibi subiectas qꝛ ius eoꝝ permutaē ꝛ nō ius vicarioꝝ. Itē nō q; eccia piguior nō pōt permutari cuꝫ ecclesia tenui vel minꝰ pingui ꝛueniēte pecunia simplr̄ ex ea pte qꝛ videreē pecunia data, p reddituꝫ spūalibus vel pro re spūali obtinēda. sꝫ eo casu dꝫ seruari cautela quā tradit iste tex. vt pecunia suppleaē nō pp reddituꝫ spūales sꝫ pp ampliores redditus tpales alteriꝰ ecclesie. Ulio nō q; tales ꝯctus nō debēt adinuicē cōmisceri. qō pōt intelligi duplr̄. Prio q; ꝯctus sint seperati quo ad animū ꝛ quo ad vba vt p se permutent eccle sine possessionibꝰ ꝛ p se possessiōes sine ecclesijs addita certa qꝫtitate pecūie vt veniaē ad equalitatē permutatōis. ꝛ iste intellectꝰ est tutior. Scōs intellectꝰ q; ꝯctus sint seperati quo ad aīuꝫ vt pecunia deē nō in cōpēsatōe rex spūalīū sꝫ tpaliū. Et ex his inferē ad vtilē qōnez nūqd dicaē permutatio qñ ex vna pte interuenit spēs. ex alia interuenit spēs cū certa qꝫtitate pecunie. nā vī ꝑ q; nō sit permutatio sꝫ potiꝰ emptio ex quo interuenit ꝑciū cōsistēs in qꝫtitate. l. i. ff. e. ꝛ i. l. i. ff. de ꝛbē. emp. Jn ꝯriū facit qꝛ ex vtraqꝫ pte interuenit spēs. g̃ est permutatio. vt i. d. l. i. ff. de rex pmu. ꝛ i. l. i. ff. de ꝛbē. em. iste tex. est. multū nō. in mā ꝛ facit vt dicaē permutatio. tuꝫ qꝛ tex. expresse appellat istā permutatōez lꝫ ex alia pte interuenit spēs cū qꝫtitate. tū qꝛ istud. c. est positū sub rubrica de rex pmu. ergo magis participat de permutatōe qꝫ de emptōe. simile modū argumētandi ponit glo. in. c. potuit. s. ti. px. Varij in hac qōne varia dixerunt. sed ꝛcludēdo dic pro inspiciēdū aīum ꝯbentiū. si. n. principaliter intēdūt permutare erit permutatio lꝫ pecunia accessorie accedat vt pueniaē ad rei equalitatē ꝛ ita iste tex. dꝫ intelligi. facit. l. semp in stipulationibus de regu. iur. ꝛ banc opi. tenuit Jo. an. hic ꝛ Bar. in. l. aristo. ff. de dona. vbi ad hoc allegat istuꝫ tex. Si aūt nō apparet de aīo ꝛtrabentiū recurre ad

ꝓiecturas. ſi enī ꝑciū maius ſit q̄ꝫ res data ꝑſumendū ẽ q̄ ſit ẽptio. ſi aūt res ſit maioris ꝓcij q̄ꝫ ſit pecunia erit ꝓmutatio. ar. c. qō in dubijs de ꝓſecra. eccle. vel altaris. facit regula inſpicim⁹ i obſcuris li. vj Faciūt ad. q. papa ꝓmiſit cuidā abbati vt poſſit vendere de poſſeſſionib⁹ monaſterij vſq̄ ad certā q̄ꝫtitatez pecunie abbas vendit recepta certa pecunia ⁊ certa petia terr̄ dicebat̄ q̄ nihil egerat q̄ iſta erat ꝓmutatio ex quo recepit certā petiā terre ⁊ ipe nō habuit ptātē ꝓmutādi ſꝫ vendendi. Cōtrariū ẽ dicēdū ꝑ ſupra dicta q̄ interuētio ſpeciei q̄ acceſſorie venit nō alterat naturā vēditionis ſicut iteruētio pecunie nō alterat nām acceſſorie ꝓmutatiōis. facit ēt ꝓ ſtatutis que exigūt gabellā ꝓ ꝯctu emptionis. In glo. ij. ibi aucte ſupioris aduerte q̄ alio reſpectu interuenit auctoritas ſupioris q̄n ꝓmutāt̄ bñficia poſſeſſa iure ꝓꝓietatis q̄ꝫ q̄ndo ſunt poſſeſſa alia via. ſ. in titulū. nā in ꝑ caſu auctas exigit̄ ꝓ alienationē iuris eccleſie q̄ iteruenit in ꝓmutatiōe. naꝫ regulariter iura eccleſie nō alienant̄ ſine auctoritate ſupioris. vt in. c. nulli. de re. eccle. nō alie. ⁊ in. c. ſine exceptione. xij. q. ij. In ſcō caſu iteruenit auctoritas q̄ bñficiū nō pōt obtineri ſine titulo. regula ꝓma de reg. iu. li. vi. Item vt purget̄ oē vitiū ſimonie q̄ō ꝓſumī poſſꝫ c. q̄ſitū. ſ. eo. ⁊. c. niſi de ꝓben. dico tñ q̄ ī ꝑ caſu ꝓſit ꝓtes paciſci de ꝓmutatiōe eccleſiar̄ ⁊ regrit̄ conſenſus ſupioris dūtaxat in expletiōe act⁹ ⁊ ideo iſte tex. nō facit mētionē de cōſenſu epi. ſicut in. c. ꝓcedēti. ſꝫ dūtaxat de volūtate volētū ꝓmutare. Ex quo colligitur dr̄ia iter caſum buiꝰ. c. ⁊ ꝓcedēti. s. nō. In glo. ſi. ibi acceſſorie ad villas. nō bñ gl. q̄ iura ſpūalia habita in aliq̄ vniuerſitate tpali vt in villa trāſeunt acceſſorie cuꝫ ipſa vniuerſitate tpali ⁊ ſic videt̄ q̄ ſi vēdo villā tranſſero ius ſpūale q̄ō habeo ī villa. Sꝫ ꝑiū tenuit Inn. in. c. ex lr̄is. de iurepatro. vbi dixit q̄ lꝫ iuſpatronatus trāſeat cū vniuerſitate tpali q̄ ñ eſt puꝫ ſpūale ſed ꝓticipat de tpalitate. vt nō. glo. in c. pie mēris. xvi. q. vij. ius tñ mere ſpūale vt eccleſia vel ius decimādi nō trāſit cū villa. ēt ſi diceretur dono tibi villaꝫ ⁊ oīa iura q̄ habeo in ea q̄ be generalitates debēt referri ad cōſimilia. Et q̄ ſpūalia tanq̄ꝫ digniora nō accedūt tpalibus ſed ecōtra Hoſtē. hic diſtīguit q̄ aut alienatio fit in ꝑſonā eccleſiaſticā ⁊ ꝓcedit iſta glo. aut in ſecularē ⁊ ꝓcedit opi. Inno. ſed iſta diſtictio nō ſatisfacit motiuis ſuperius allegatis. Si vō ſpūalia nō trāſeunt q̄ tanq̄ꝫ digniora nō accedunt tpalibus. Eadē rō eſt q̄n alienatio fit in perſonam eccleſiaſticaꝫ. ſed dic de ꝺ vt plenius dicetur in d. c. ex litteris.

c Cum olim.

Beneficia ſua ꝑdūt q̄ ea ꝓꝓria ꝓmutant auctoritate. In ꝓma ꝑte narrat ꝓceſſum. In ⁊ᵃ diffinit ibi cuꝫ igit̄. Caſus lr̄alis. Magiſter. ſ. archidiacon⁹. ⁊. b. ꝓpoſit⁹ adinuicem ſuas dignitates ꝓmutauerūt ꝓꝓria temeritate. orta fuit poſtmodū ſup ipſa ꝓmutatōe q̄ō iter eoſ ꝓꝓ q̄ō ꝓtes acceſſerūt ad papā. In cui⁹ ꝓſētia magr̄. ſ. ſpōte fuit ꝓfeſſus de ꝓmutatiōe ſed. b. ꝓpoſit⁹ ea ifficiebat̄ oīo: dicēs q̄ ipe ꝓpoſiturā ſuā ſine q̄libet cōditione reſignauit ⁊ poſt reſignationē ꝓdicti, mgr̄i archidiaconatū fuerat aſſecutus. Papa auditis hincide ꝓpoſitis ꝓſtitit ei q̄ dict⁹. b. ꝓmutatiōi ꝓſenſit: ⁊ ꝓdictus mgr̄ publice fuit errorē ſuū ꝓfeſſus: vñ vtraq̄ ſua dignitate ꝑ ſnīaꝫ diffinitiuā ꝓuauit. Ber. Nō ꝑ q̄ dignitates diuerſe ſpēi ſeu q̄litates ꝓnt adinuicē ꝓmutari dūtñ ꝓmutatio expleat̄ ex diſpōne ſuperioris. Et cape in hac mā hāc cōcluſionez q̄ oēs dignitates atq̄ beneficia minora ꝓnt adinuicē ꝓmutari dūtñ ſupioris iteruenīat cōſenſus. ar. ꝺ. ⁊ ī. c. q̄ſitū ꝺ. c. ⁊ in clē. vnica. e. ti. ⁊ in. c. i. j. eo. li. vi. ⁊ in. c. ſcias ⁊. c. eps de loco. vij. q. i. vñ epi ꝓnt ꝓmutare epatuꝫ ſed regrit̄ cōſenſus pape q̄ ſine conſenſu pape non pōt eps aliquo modo dimittere epatū. c. iter corpalia. de tranſla. ꝓla. ⁊ in. c. lꝫ. de regula. abbates vō ⁊ alij ꝓlati īferiores ꝓmutāt cū auctoritate ſupioris īmediate. Idē dicēdū in religioſis bñfic⁹ bñficia manualia nam anteq̄ꝫ ꝓuent̄ habēt ius in bñficijs ⁊ poſſūt eē ꝓpetui ſi nō rēouent̄. iuxta nō. i cle. ⁊ ſi ꝓncipalis. de reſcrip. ⁊ hāc cōcluſionē in oīb⁹ ꝓdictis tenet Fed. in tractatu ꝓmutatiōis. Sed dubitat̄ de bñficijs cōmēdatis nunq̄d poſſint adiuicez ꝓmutari ⁊ maxīe vtitur dubiū q̄n cōmēda eſt ꝑpetualis. vt in caſu c. nemo. de elec. li. vi. Fed. in dicto tractatu cōcludit q̄ ſic q̄ cōmēdatarij habēt titulū canonicū in beneficijs cōmēdatis. vt nō. glo. in. d. c. nemo. Sed dubito an hoc dictū ſit vex q̄ ſolū bñtes ius ī bñficijs ꝓnt ꝓmutare. vñ. c. i. ⁊ cle. vnica. eo. ti. dicūt clericos poſſe bñficia ſua ꝓmutare. ⁊ nō illud vbū ſua. cōmēdatarij aūt nō ꝓnt dicer̄ illa beneficia eſſe ſua facit. l. vnica. ff. de re. ꝓmu. q̄ dicit ꝓmutationē nō ꝙbi ſi ex vna pre dat̄ res aliena. q̄ſtio eſt ſatis dubia ſed concluderē q̄ ꝺ iteruenīēte auctoritate illi⁹ q̄ cōmēdauit poterit fieri ꝓmutatio. ſec⁹ puto cum aucte alterius.

Itē dubitat̄ de expectātib⁹ª aucte apoſtolica nūq̄d poſſunt iura ſua adiuicē ꝓmutare. cōclude q̄ nō q̄ gr̄e ſunt ꝑſonales ⁊ nō excedūt caſum exp̄ſſuꝫ ⁊ ꝑ ꝓns nec ꝑſonā cui cōcedūtur vt in. c. cui de nō. de ꝓben. li. vi. Itez facīūt dicta iura q̄ ꝓmittunt bñficia ꝓmutari ſed iſti expectātes nō dicūtur hr̄e adhuc beneficia lꝫ hēant ius ad bñficia ꝑſequēda. Ultrō ꝺ q̄ro q̄re fuerūt iſti ꝑuati bñficijs eox. ex dictis Joan. pōt itelligi duplex itellect⁹. Primus q̄ iō q̄ tractarūt de ꝓmutatiōe ipox bñficiox ⁊ ſic rex. ibi duꝫ dicit cōmutaſſent poſſet exponi. i. de cōmutādo tractaſſent. Vel ſm eū pōt ſcdo itelligi, ꝓꝓrie q̄ cōmutauerūt illa bñficia ſicut cōmutaſſent illas res, ꝓbanas ſine aucte alicui⁹ ſupioris. iſte ſcdus itellectus doc. eſt clariſſimus. ⁊ rō decidēdi ⁊ ꝑuādi fuit ābitio ⁊ vacatio q̄ iteruenit ī ꝓmutatiōe. naꝫ vterq̄ igeſſit ſe ſpōte beneficio alteri⁹ ſed nō vī indiſtincte verus iſte itellect⁹ vt aliq̄ ſint ita ſupini ⁊ ignorātes q̄ credant poſſe ꝓmutare dignitates ⁊ beneficia, ꝓꝓria auctoritate. ⁊ maxīe facit q̄ ſi hoc fuiſſet vex nō poterat eſſe nō notoriū. ar. c. quāto. de trāſla. ꝓla. vnde poſſet itelligi iſte tex. q̄ iſti iter ſe tractarūt ⁊ cōcluſerunt ꝯctū ꝓmutatiōis certis pactis appoſitis vt fieri ſolet ⁊ poſtmodū cōtulerūt ſe ad ſupiorē ſed nō ꝓfuit auctas ſupioris ꝓꝓ vitiū ꝓcedēs. nā pactio in tali⁹ inducit ſimoniā ⁊ maxīe vitiū ambitiōis. vt ī. d. c. q̄ſitū. ⁊ ex hoc dat̄ tertius itellectus nō. ⁊ ſin. ꝓ quo itellectu facit iſta lr̄a duꝫ iſte. b., ꝓponeret ꝓpoſituram ſine cōditiōe qualibet reſignaſſe ⁊ q̄ poſt reſignationē illi⁹ magiſtri fuerat aſſecut⁹ archidiaconatuꝫ ſed fuit ꝓuict⁹ de ꝯrio q̄ imo ꝓſtauerat ꝓſenſuꝫ ꝓmutatiōi ⁊ pōdera vbuꝫ ꝓſenſum q̄n dicat q̄ ꝓmo cōclufit ꝓmutationē cū illo magiſtro lꝫ poſtmodū reſignaſſet ſed illa reſignatio fuit facta cuꝫ pactiōe p̄cedenti ⁊ ſic ſimoniaca ⁊ cū hoc limita ꝓmā lec. non tñ ſufficit ſolus tractatus. vt dixi ī. d. c. q̄ſituꝫ. ſed ſi vltra tractatū ꝓuenerūt ad ꝓſenſum tūc bꝫ locū q̄ō ꝺ dr̄ ⁊ hec lec. vī magis verifimilis. In gl. ſi. ibi alique ſunt in, ꝓnūciādo. nō tñ neceſſario. nā in ciuili ſi eſt neceſſe ferre ſnīam lꝫ poſſit ferri. q̄ ꝓfeſſus in iure ꝓ ꝓdēnato habet̄. l. i. C. ō ꝓfe. ⁊ vide q̄ō nō. ī. c. ſi. e. ti. ſed ī cā crimiali regrit̄ ſnīa. l. ſi cōfeſſus. ff. de cuſto. reox. de quo tñ dic vt nō in iurib⁹ pal. In ſi. glo. vel dic q̄ vera rō, ꝓhibitiōis eſt hec q̄ beneficia eccleſiaſtica nō poſſunt hr̄i ſine canōica inſtitutiōe vt in regula ꝓma de reg. iu. li. vi. q̄ ī ꝓmutatōe aucte ꝓꝓa facta nō iteruenit. Itē nōtur q̄dā ābitio ⁊ inge

ª Be q° ꝑ Fed. ī tractatu ſuo ꝓmutatiōis beneficiorū q. xiij. ⁊ per domi. in. c. vno de rex ꝓmu. li. vi.

stio qz vn⁹ ingerit se i bñficio alteri⁹. ȝ.c.fi.de ĩsti. ⁊ de elec.c.q̃liter. ⁊.c.p vras.de iurepa. Nō vltio glo.i eo q̃ dic̃ q̃ clerici eg parant vsuarijs. de quo vide glo.in.c.pñti.de offi.oz.li.vi.⁊ plene p Jo.de lig.in cle.gre.de rescrip.⁊ p Archi.in.c. statutū .e. ti.li.vi.⁊ plene dixi i repetitõe.c.cū oēs ō testa.

c **Cum vniuersorū** dicit io.an.q̃ gr̃az cõtiet.⁊ p̃t sūmari ꝑz cū i ea pte q̃ cõtinet ius boc mō. Clerici p se sua bñficia si nō pmutãt.vel dic latius ⁊ sic. Si ꝓmutatio bñficiorum ꝓpleta ẽ ex vna pte ⁊ p alterã stat quo min⁹ impleat restituit ps ad suū bñficiū ⁊ ꝑm boc ꝓtiet ius. In ꝓma pte pape narratio. In scõa gratiosã ꝓuisio ibi cū igit̃. Casus lr̃alis. B. canonic⁹ sci ioãnis.⁊ l.clerici⁹ ceperūt iter se tractare de pmutatõe ꝑbẽdarū suaꝝ quã pmutationẽ credebãt sibi expedir̃. B. canonic⁹ p̃bẽdã resignauit illi.l.dict⁹.l.cõtulit eã cõsanguineo suo:sed suã p̃bendã sic ꝓmisit noluit resignar̃.⁊ sic dict⁹.g.spe sua frustrat⁹ remãsit.sup boc coꝝã leodiñẽ ep̃o fuit diuti⁹ litigatū:tãdẽ dict⁹.l.appellauit ad papã.sed dict⁹.g.ad se.apost.accessit. dict⁹ vo.l.nec iuit nec misit.dictus.g. pdicta exposuit do.pa.vñ sup b̃ scribit papa gbusdã dicẽs. Cũ g̃ deceptus⁊ nõ decipiẽtib⁹ iura subueniũt quãuis ipsi ñ possent de iure bñficia ecclesiastica pmutare vt simplicitati venia tribuat̃. Mãdat q̃ten⁹ si cõstiterit p̃fatū.g.taliter fuisse deceptū ꝓsanguine⁹ illi⁹ vel ali⁹ illicitus detẽtor amoueat̃ ⁊ eam restitui faciant dicto g. Ber. Nō ibi tractare cepissent ar.p ⁊ q̃ nunquid tractat⁹ pmutatiõis bñficiorꝝ possit fieri inter ipsos bñficiatos ãn q̃z adeãt supioẽ.⁊ p facit lr̃a q̃ nõ.nã papa voluit istis dare veniã q̃ venia p̃supponit culpã.vt in.c.nerui.xiij.di. In ȝriũ faciũt qz papa b nõ dãnat tractatũ sz dicit q̃ nõ p̃t p se pmutare g̃ tacite inuit q̃ tractare p̃t.tractat⁹.n.nõ cõcludit deliberatũ ꝓsensuz.c.tua de bis q̃ fi.a p̃la.⁊ melius i.c.fi.ō bis q̃ fiũt a maio.pte ca.⁊ b vltimũ vī verius.⁊ nõ bãc lr̃am sic itellectã.⁊ vide q̃ dixi in.c.q̃situz.s.eo. Et nõ aliud ar.ex lr̃a q̃ clerici dicunt̃ pmutare qñ iter se ōliberãt de pmutãdo lz postea vadãt ad supioẽ.nã hic p̃bẽda fuit resignata ⁊ postea collata ꝓsanguineo.pmutãt.n.quãtũ in eis est ⁊ i b fuit data venia isti clerico. Vltio nõ idulgẽdũ simplicitati⁹ rusticoꝝ.⁊ q̃ decipiẽtib⁹ nõ est subueniendum sed deceptis sic. Op.ꝑ lr̃am.exquo.n.illa p̃bẽda vacabat licite fuit collata ꝓsanguineo illi⁹ g̃ postea nõ licuit illã sibi auferri.vt in regula factũ legitime.de reg.iu.li.vi. So.dicit Inno.⁊ alij post eũ q̃ hec renũciatio nõ tenuit qz simoniace facta.s.vt cõferat̃ ꝓsanguineo alteri⁹.nec ẽt tenuit collatio vel qz si moniaca.ar.ꝯ.eo.c.fi.⁊.i.q.i.ordiatiões vel qz supioz si erat insci⁹ illi⁹ pacti nõ intẽdebat isti ius ꝓferre Itẽ in odiũ deceptoris ne reportaret ꝓmodũ ō suo dolo papa voluit istũ ad p̃bendã suã restitui. Nō ex p̃dictis ⁊ tene mẽti q̃ renunciatio facta simoniace nõ tz.⁊ dr̃ simoniaca qñ fit p̃incipaliter ea intentiõe ⁊ pacto vt cõferat̃ ꝓsanguineo suo vel cõsanguineo paciscẽtis secũ.vide tex.cũ gl.in.c.ex pte.el.i.s.de off. dele.⁊ in.d.c.ordiatões. Nō q̃ collatio simoniace facta est nulla ⁊ sic p̃t ipetrari bñficiũ tãq̃z vacãs

Jn gl.i.nõ glo.qz nescio alibi q̃ tractat⁹ p̃mutãdi est ,pbibit⁹ iter bñficiatos gof.tz ȝriuz ⁊ b puto vez p ea q̃ sup̃ dixi.⁊ iste tex.poti⁹ est in ȝriũ qz papa nõ dãnat b tractatũ sed ꝓsensum deliberatũ in pmutãdo. Jn gl.ij.nõ gl.iuncto tex.q̃ p̃t fieri pmutatio bñficiorꝝ ex sola expediẽtia ⁊ vtilitate p̃sonarũ.nã.c.ad q̃nes sup̃ eo.qđ vī b ,pbare nõ logt̃ i bñficijs possessis in titulũ sed iure ,ppietatis b aũt c.logtur in titulis bñficiorꝝ.⁊ vide qđ dixi in.d.c.q̃ sitũ. Jn glo.in vbo simplicitati in fi.⁊ sic vult hec glo.q̃ b.c.in hac restitutiõe cõtineat gr̃am cũ ō stricto iure debuisset iste ꝑuari.vt in.d.c.ꝑcedẽti.⁊ idez Inno.⁊ Jo.an.⁊ hunc gr̃e cãz dedit ne ali⁹ reporta ret cõmodũ de sua malicia.⁊ qz simplicitate ductus rñũciauit. qdã volũt dicere q̃ debeat itelligi q̃ contineat ius qz pmutatio nõ põt dici ex pte vni⁹ tñ. b aũt alter nõ resignauit ⁊ pmutatio fuit icõpleta ⁊ sic sumus extra casum.c.ꝑcedẽtis.sed in ȝriũ facit delictũ simonie ⁊ ambitiõis qđ ille cõmisit in resignãdo bñficiũ suũ vt cõferat̃ cõsanguineo alteri⁹. Itẽ cõsensus p̃stitus in pmutatiõe fiẽda ,pduct⁹ ad actuz resignatiõis ⁊ ob b papa dixit veniã simplicitati reddendã.nã si legitie oia fuissent acta de iure potuisset iste redire ad suũ bñficiũ exquo ali⁹ nolebat renũciare. ⁊ vide⁵ ꝓ boc qđ nõt Fed. ꝓsilio.xli.vbi formal qõnez de eo q̃ resignauit in manib⁹ supioris ex cã permutatiõis fiẽda cũ tertio q̃ qdẽ tertius noluit postea resignare vel morte ꝑuẽtus est.⁊ ꝯcludit hunc restituẽdũ de iure ad bñficiũ suũ nõ tñ redibit sine noua ꝓuisiõe qz beneficiũ vere vacauit ex hac resignatiõe vt nõ.in.c.fi ,ppter de rescrip.li.vi.⁊ i.c.vnico. ȝ .e. ti.li.vi. ꝓtineret ergo ius si nulluz precessisset pactũ in paciscẽdo ⁊ resignando. Abbas.

c **Exhibita.** Spũale cũ tpali pmutari nõ põt. Jn ꝓma facti narratio. Jn 2ª diffinitiõis commissio .ibi quocirca. Casus lr̃alis. Jnter abbatẽ ⁊ ꝯuentũ sci martini de pãnonia ex vna pte ⁊ ꝑpositũ albenẽsez ex altera sup̃ qbusdã decimis qõ vtebat̃. cã sup b cõmissa fuit cuidã capellano dñi pape in vngaria cõmorãti:tãdẽ sup̃ qõne illa cõpromissum fuit vtriuq̃ in dictũ capellanũ ⁊ magistrũ. Md .tãq̃z i arbitros q̃ taliter arbitrati fuerũt q̃ si dict⁹ ꝑpositus obtinere posset a rege vngarie decẽ milia solidoꝝ regaliuz cõcedi mõasterio ꝑdicto:monachi cessarẽt a petitiõe decimaꝝ.monachi dubitãtes forsitã an talis pmutatio valeret significauerũt hoc do.pape.vñ mandat qbusdaz q̃tenus si ꝓstiterit de p̃missis: tale arbitriũ decernãt irritũ ⁊ inane:⁊ qcqd secutũ est ex eo. vel ob id cũ pmutatio de spũalib⁹ ad tpalia fit ibibita. Ber. Nō p̃ ex tex.nr̃o plura. Et p ibi tũc i vngaria cõmorãtẽ pro lr̃is apostolicis q̃ ipetrant̃ a residẽtib⁹ in studio.⁊ decre.c.nonulli.de rescrip. ꝑcessit istaz vt p3 qz ista fuit Gregorij noni auctoris bulle ꝓpilatiõis ⁊ illa fuit p̃decessoris.sic colligit Jo. an.b sed nõ declarat se ad quã vtilitatẽ b colligit sed dic q̃ Jo.an.voluit hic singulariter q̃ vbi cõmissio fit p papã alicui exp̃sso noie sue dignitatis faciendo mẽtionẽ q̃ residet i alio loco tunc p̃t cõmissari⁹ cognoscer̃ in loco residẽtie quẽadmodũ ꝓtingit b i eo q̃ cognouit iste i vngaria.lz nõ eẽt vngarus sed fuerit facta mẽtio de residẽtia in vngaria.secus vbi non fieret mẽtio de residẽtia qz tũc cõmissio vī facta i loco dignitatis exp̃sse nec extra illã dioc̃esim possz cognoscere de illa cã vt in.c.statutũ. §. i nullo ō reseri. li.vi.pone exẽplũ eps grossetanus residet senis cõmittit sibi cã nõ scã mẽtiõe ō residẽtia nõ poterit cognoscere extra dioc̃esiz grossetanẽsez qz i dubio nõ vī deputat⁹ extra locũ sue dioc̃esis vel dignitatis.secus si fecit mẽtionẽ de sua residẽtia.⁊ nõ ppetuo qz nescio alibi. Nō scõo q̃ arbitriũ vī qdã ꝯctus vt in auc.vt diffe.iudi.vñ quẽadmodũ nõ p̃t p viã ꝯctus dari tpale,p spũali ita nec p viã arbitrij.vt b.vñ papa appellat b pmutationẽ lz b ,pcessisset ex disparitate arbitroꝝ. Vltio nõ q̃ arbitriũ ꝓtinẽs in se vitiũ simonie ipso iure ẽ nullũ ⁊ pẽdera q̃ oẽ qđ ,pcedit ex eo vel ob id ẽ irritũ.⁊ dictio ex⁹ eo denotat cãz ,ppinquã immediatã.dictio vo ob id denotat cãz mediatã ⁊ remotã.qđ nõ pro statutis ⁊ vide in.l.libero

a Facit ad id q̃ pulchre notat ang.in .§.⁊ lz in auc̃ .de testi.in .iij. col.q̃ rustic⁹ deponẽs falsum testimoniũ non dz puniri ō falso nisi appareat q̃ ex malignitate falsum deposuisset qz p̃sumit̃ potius ex simplicitate dixisse ⁊ propterea debz multum iudex aduertere.de quo habet̃ p Jo. an.in.c. cuz ioãnes ō fi. instru.

b Et ad de do .an. de butri.i c.pri.prece.⁊ q̃ nõt idẽ Fed.i tractatu p mutatõis benef.q.x. ⁊ q̃ notat domi.i.c.i. de re.permu.in. vi. vī.qd si ex pmutanti bus.

c Et idẽ nõt ipse ab ba.panoz. in.c.iter di lectos per illũ tex. in iij.colũ.p⁹ med.s.de fide instru. vbi oio vi de p⁹ ipm p me addita.

ruz.ff.de v̄.fig.⁊ ibi p Bar. In gl.fi.i fi.nō. gl. ⁊ rō decidēdi est qꝫ ius decimādi est spūale iō nō re/cipit estimationē ⁊ p ꝓns nō pōt cōmutari cū tpali⁹. Itē de⁹ reseruauit sibi decimas in signū vniuersalis dñij.c.tuā de deci.nō pōt ꝯ laicus vel ali⁹ se eximer̄ ab hac recognitiōe.dixit tn̄ bar.bzixien̄.i dñicali.q. xlix.qꝫ ad tēpus puta decēniū valeret istud pactū ēt si res tradita ecclesie casmate piret.sz tu dic qꝫ tole/rat pactū.qz vī initū poti⁹ sup fructib⁹ qz̄ sup iure decimādi.nā.videmus qꝫ pro fructib⁹ p̄teritis pōt dari aliqd tpale.c.vt sup.de re.ecc.nō alienā.hinc ē qꝫ locari pnt.c.vña de loca.qz fructꝰ sunt qd tpale. sed qn̄ fit pactū in ꝑpetuū tūc vī initū sup iure deci/mādi qō est spūale iō fieri nō pōt vt h̄.⁊ in.c.oēs de cine.xvi.q.vij.Et facit qō dixi si res data pro deci/mis perit casmate ad.q.qdā nō nultū abūdās alicui loco pio certū fundū dedit cuz pacto vt aleret a loco pio toto tpe vite sue:demū fundus perit casmate nū qd debeat hēre alimēta.⁊ dic qꝫ sic qz ꝓprietas trāfi/uit i locū piū ⁊ sic dānuz cessit sibi ⁊ nō alteri.⁊ exp̄s se hoc cōcludit Ci.in.l.ij.C.de iure emphi.

De feudis. Rubrica

Supra visum ē de qbusdaz ꝑsonis⁹ qbus rex do mina trāsferunt, sed qz p infeudationē trāsferr̄ vtile in vasallū directo remanēte apud dñm ⁊ sic est spēs cuiusdā alienatiōis iccirco post rubricas p̄cedentes subijcitur ista ⁊c̄. Abbas.

Insinuatiōe. ᵃSi dñs a va/sallo recipit i feudū i pign⁹ abstinēdo ab ei⁹ fructio nō tenet cōputare fruct⁹ in sorte.h.d. fm cōem itellectū ⁊ est casus singula/ris q alibi nō legit. Idcirco dictū.ª limitatio ibi ita vi delicet. Casus lr̄alis. Eps mariēsis recepit i pi/gnus q̄sdā possessiōes ab. ND. pro quadā pecunie q̄ntitate quā mutuauit eidē q̄s dictus. ND. ab eccle/sia marien̄.tenebat in feudū.q̄rit vtrū eps licite pos/set retinere gāgeriā p̄dictā fructib⁹ nō cōputatis in sorte q̄ diu sorte restituerit totaz. Rn̄det papa vt in littera. Ber. Nota primo qꝫ pignus potest con/sistere in re propria eius cuius dominium vtile ad ali/um pertinet ⁊ constituet̄ ius pignoris respectu illius vtilis dñij qō nō est ꝓprium ipsi⁹ dñi sz vasalli. Nō scō qꝫ ecclesia pōt ꝯhēr̄ pign⁹ seu inire ꝯctū pigno/ris cōpensādo ei⁹ pecuniā qō qdā asserūt si hoc re/dundat in vtilitatē ecclesie quasi cessante vtilitate nō dz hunc ꝯctū inire.ar.xij.q.ij.fine exceptiōe.qō nō admitto vbi debitū ꝯhīt ꝑp necessitatē debitoris qz sorti⁹ ecclesia q̄z laici tenet subuenire indigēnib⁹.ar. xij.q.ij.in.c.sicut oīo.⁊.xvi.q.i.in.c.fi.⁊ in euange/lio. Mutuū dātes nil inde sperātes.⁊ in.c. cōsuluit j.de vsuris. Tertio nō ibi tibi ⁊ ecclesie tue.qꝫ va sallus ecclesie cathedralis tenet̄ ad fidelitatē ⁊ ad ser uitiuz nō solū ecclesie sed ipi p̄lato.facit.c.cū tibi de v̄.fig. Et nō qꝫ ecclesia pōt dici p̄lata ⁊ h̄ rōne iu/ris qō hz i ea vt pz ibi ecclesie tue.ad idē.c.si tibi ab senti de p̄bē.li.vi.nō est ꝑ p̄lat⁹ simplex ꝓcurator ⁊ vide bo.gl.v.q.iij.c.fi. Altio nō ibi a fruitio qꝫ va sallus dz dño fruitū rōne feudi.⁊ q̄le sit istud fruitū. Dic p inspiciēdū qō fuit cōuentū i cōcessiōe feudi. ª recurre ad bonū tex.xxij.q.v.in.c.de forma.cum ibi nō. An aūt possit vasallus renūciare feudo ⁊ se li/berare ab hoc fruitio.cōcludo qꝫ nō inuit dño. arg. optimū in.l.imperator.in.§.i.de leg.ij.⁊ in.l.sicut.C. de acti.⁊ obli.facit.c.de p̄carijs.s.ō p̄ca.nā isti ꝯct⁹ fiūt gr̄a vtriusq; iō nō pūt dissolui nisi vtriusq; iter/ueniēte ꝯsensu ⁊ ita alias fuit de facto determinatuz. idem dic in ꝯctu emphiteutico seu liuellario cōsimili rōne. In glo.ij.ibi vt res illa citius pueniat ad ec/clesiā.senit gl.p hec v̄ba qꝫ sp̄ale inducit̄ p illū tex. in fauorē ecclesie ⁊ sic nō ꝓcederet i laico recipiēte feu dū in pign⁹ a vasallo.hāc lec.sensērūt alij extra glo. vt ponit h̄ abbas dicētes qꝫ in odiū feudoꝝ q̄ consti tuunt̄ gratis ex reb⁹ ecclesie seu cū modico seruitio fuit hoc inductuz vt sic citius ipsa bona feudalia redi/rent ad ecclesiā.sed hec lec.nō est bona nec tuta qz si feudū fuit legitie cōcessum non dz cōmitti prauitas vsurarū vt ecclesia citius recuperet illa bona.nā pro vita alteri⁹ nō est vsura cōmittēda.vt in.c.sup eo.de vsuris.q̄ multo min⁹ ꝑ recuperādis bonis legitime cōcessis. Alij.intelligūt ⁊ est sēda lec.in rusticis q co lunt possessiōes ecclesie impēso tāto fruitio qꝫ fruct⁹ in nullo vel pauꝝ excedūt. sed hec lec.diuiat ⁊ maxie qz tex.iste facit mēcionē de fruitio nec distinguit quale sit. Tertia lec.qꝫ ꝓcedit qn̄ hoc fuit cōuentū inter eos a pncipio q̄ ēt nō est bona qz nō valet cōtractio vt vsura soluat̄ in.c.debitores de iureiurā. Quarta lec.fm Ibi.qꝫ in fauorē ecclesie fuit h̄ introductuz qō nō placet duplici rōne. Prio qz tex.dicit decla/ramus sic nō ponit ius nouū. Itez qz forti⁹ ecclesia abstinere dz a ꝯctu vsurarū q̄z alij maxīe ꝑ bonuz exēplū. Quitā lec.ponit Host.intelligēdo gnāli ter qꝫ hoc ꝓcedit ex nā feudi nā cū dñium directe re mānserit penes dñm si vtile reuertit̄ ad eū ex volūta/te vasalli pignoratis cōsolidat̄ ipm dñium vtile cum ipsa ꝓprietate.vī nō dr̄ ꝓcipe fruct⁹ ex aliena re sz ex ꝓpria.nā vasallus interī liberat̄ ab obligatiōe q̄ dño tenet̄.dissoluit ꝯ interī seu suspendit obligatio inter eos ꝯcta. Et rō hec facit vt idē sit in laico.⁊ hec lec.est cōior.nam alie aut diuināt aut ip̄ropriāt tex. sic ēt diuinat alia lec.quā senserūt qdaz p.c.i.de vsu ris in fi.dicētes qꝫ logt̄ in feudo iniuste detēto.sz vt dixi ex lr̄a hoc colligi nō pōt lz lec.in se sit v̄a p illud c.i. In fi.gl.hoc itellige dño ꝯdicēte.nā fm host. si dns recipit interiz seruitiū tacite videt̄ renunciare huic iuri nisi ꝓtestet̄.ar.l.ij.C.de iure do.impe.⁊ in c.cū. ND. de cōsti.

ᵇ Ex parte.

ᵇPonit tres casus in q bus nō obstāte iuramē/to de nō infeudādo pōt eps antiquū feu/duz ad ecclesiā reuersum nouo vasallo cōcedere ⁊ ē casus nōbilis interptās iuramētū de nō alienādo cōis/diuisio. sēda ibi i p̄. Casus litteralis. Archieps mediolan̄.fecit tres qōnes do.pa. Vasallus ecclesie decessit feudū qō ab ecclesia tenebat deuolutū est ad ipm.q̄ fuit vtrū feudū illud liceat alij dare:nō ob.iu ramēto quo tenet̄ nō infeudare ꝺ nouo romano pō/tifice i cōsulto. Sēdo q̄ fuit ecce vasallus aliēauit feu dū quod ab ecclesia tenebat sine lnia dñi ⁊ sic amisit feudū vtr̄ possit filiū illi⁹ vel cōsanguineū cōsortem eiusdē feudi ꝯuestire de illo. Tertia qō est talis vasal. ecclesie aliēauit feudū qō ab ecclesia tenebat. Eccle/sia nō pōt feudū illud de facili recuparc:q̄ fuit vtruz feudū illud possit alicui cōcedere q ⁊ illud recupet ⁊ ab ecclesia recognoscat. Ad quālibet qōnē rn̄det qꝫ licite feudū illō ꝓcedi pōt. Ber. Nō ꝑ qꝫ p mortē vasalli feudū reuertit̄ ad dñm.qō itellige qn̄ feuduz fuit psonale vel qn̄ fuit cōcessuz sibi ⁊ filijs ⁊ moriē nō relictis filijs masculis.nā femīa nisi exp̄sse fit di/ctū nō succedit in feudū vt.x.colla.ꝺ succes.feu.c.i.

Nō scō ⁊ tene mēti qꝫ iuramētū p̄stitū a p̄lato de nō alienādo romano pōtifice incōsulto refert̄ dū taxat ad res q̄ sunt de mēsa ecclesie.i.ad eas res q̄z dñium directū ⁊ vtile est penes ecclesiā.n aūt ad bo na feudataria vel emphiteuticaria.nā si ista bona re/uertunt̄ ad ecclesiā pōt ꝑlat⁹ de nouo alicui cōcede/re nō obstāte iuramēto de nō alienādo qz non v̄ no na alienatio ex quo a pncipio fuit sanctū vt illa bona

a Adde qꝫ dispositio huius decre.non extēditur ad colonias rusticorū ꝑz Rai. in sūma ꝺ deci. vltra med. vī. ꝺ fundo di/co.

b Iste tex.i suo p̄/mo dicto li mitat̄ no/tanter ⁊ si/gnāter per istū in.c. cū sup i.ij. col. s.ō re.eccl. non alienā. itez istū tex. vide mira/biliter limi tatum in re scripto aui ditorū in v. feudū in .v. q.idez vult glo.io.in.c. acbati⁹ i.xx iij.q.i.

a Et eo casu quo filius pōt p̄uiari si domin⁹ nunq̄ aliquid dixit patri filio postea nō poterit obijcere felonią vt dicit gl.fi. i.l.fi. C.de re.do. Sed si dominus nūq̄ obiecit felonią vasallo nunqd heres eius poterit obijcer dicēdum q̄ nō glo.est in.l.olo.C.ō inof.testa.ꝛ idē dicit.d.an.post gl.ꝛ doc. in.c.fi.in fi.j.de do.ꝛ qōnz hic positā vide p glo.ꝛ bal.in.c.i.que fue. cā benc.amit.bal in.c.i.si ō in ue.su. lis inter.ō .ꝛ va. ꝛ vide bal.i l.i.C.p quas pso. glo.i.l. cū a soccro. C.ō iur̄ do. ꝛ vide oino gl.ꝛ.d.bene dictū i.l.ad optiuum in fi.C.ō i ius vo. post gl. bar.ꝛ ang.i l.fi.C.de li. cā ꝛ i.l.prę/ sbyteri.C.ō epi.ꝛ cle.ꝛ i l.i.C.de bo. li.ꝛ i.l.ij. C. de lib.ꝛ co/ ruz lib. ꝛ in l.q se p̄is.i viij.col .cuz se.C.vñ.lib.

b Et ad/ de.d.an .b i iij.col. v̄s.ex tra gl. q̄ro. ꝛ quid ō ex trauaganti facta in pa/ ce cōstantie vide oino bal.in.d .ex traua. in v. hec sunt no mia in vlti. col . vbi al. io.an . hic . Quid ō re gulis cācel larie vide i reprozio au ditorū in v. secus i i. q. ꝛ an liber ō cretoruz sit necessario obseruāduſ tanq̄ cōsti/ tutio papa/ lis vide hic p.d.an.i vl. col.ꝛ p tēm panor .q tz q̄ non in.c. rex pacific⁹ i.i.col.i ,pe. grego.ꝛ ō h vide p do .i c.bis el.ij. v̄s.ité nō ex isto dicto.l. di.ꝛ oio per eundē do .i c.q nesciat. ix .di . ꝛ qd de cōclusio nib⁹ domio rū de ro.an sint,appro/ bate vide p

darētur in ēphiteosiz vel feudū ꝛ tota die allegaſ iste ter. vide qō dixi i.c.vt sup.ō re.eccle.nō alie.ꝛ ℔ iu/ramētū cōiter hodie p̄stāt epi ꝛ abbates romano pō tifici.ꝛ vide qō nō.in.c.fi.de eccle.edi. Nō tertio q̄ vasallo alienāte feudū redit feudum ipso facto ad dn̄m.cadit ꝯ vasallus ipso facto a iure suo vñ nō req ritur alia sn̄a.pro ℔ tex.ibi dū p̄mittit ēpo alteri illō feudū cōcedere sine noua p̄uatione qō clari⁹ senūt doc.℔. Iré nō q̄ p̄uato vasallo pp delictū suū nō inhabilitat filiū vel cōsanguineū suū ad illud feudus cōsequēdū. Et facit iste tex optie in ar.q̄ delictū pa tris nocet filio in feudo pdēdo.vñ hic est opus in fi/ lio noua concessiōe sz de ℔.j.lan⁹ dicā. Nō vltio casum in quo lz cedere iura sua potēriori.nā ecclesia nō valēs p se recupare feudū a manib⁹ potētuz pōt cōcedere alteri potētiori vt ipse recupet ꝛ ipse habe at in feudū. Et inducit ℔ ad.q.nūqd de reb⁹ nō feu dalib⁹ sic iuasis ab aliquo vt p̄ plānum recupari nō possunt ecclesia possit cōcedeř in feudū maxie si iura uit nō alienare. Jo.an. cōsuluit q̄ nō.nā si diceretur oppositū de facili possz cōmitti fraus q̄ plat⁹ volēs p̄sanguineo vel amico rē in feudū p̄cedeř p̄mitteret rē iuadi ab aliquo potēti vt sic postea occasiōe sum/ pta possit ifeudare vt illā recupet ꝛ fraudib⁹ via ape riēda nō ē.c.q̄ż to.de diuor.,pcedit ꝯ qō.iij.bui⁹ .c. in rebus feudalib⁹ tm̄.in gl.i.in fi.nō gl.in eo q̄ dic feudū posse dari in dotē in vita feudatarij.ꝛ vide cir ca ℔ nō.in.c.q̄ in eccl̄ārū.de p̄sti. Et inquātū glo .di cit gnāliter feudū alienari nō posse dicit Dost. ℔ ve/ruz in feudo tpali secus i feudo ppetuo q̄ illud pōt alienari ꝛ,p mortuario ecclesie donari.c.fi.de re. ec/ clesi.non alienan.vide per eum in sūma de imuni.ec cle.§.inquātū.v̄.sed nec.ꝛ nō hoc dictū q̄ nō repio ab aliquo hoc r̄probatū. In gl.ij.ibi pdit feudū dicit Jo.an.ꝛ bene q̄ solū pdit illā partē quā alicat lz alienauerit maiorē partē feudi.x.colla.ō ,pbi.feu. alie.§.impialez ꝛ i ti.de vasal.q ꝯ p̄sti.lota. c.i. ꝛ nō gl.in q̄stū dicit q̄ nō pōt vasallus feudū pignori da/ re.facit pro hoc q̄ res q̄ ,pbibeť alienari non pōt re gulariter pignorari.l.fi.C.de reb⁹ alie.non alie .ple ne p bar.in.l.in quoz.ff.de pigno. q̄ p̄ p̄stitutionē pignoris de facili p̄uenit ad distractionē rei.l.ij .C. de iure do. īpe.ió ,pbibita alienatiōe ,pbibeť pign⁹ ficut ,pbibito mr̄imonio ,pbibent sp̄osalia p̄ que p/ uenit ad mr̄imoniū.l.oio.ff.de spō. In gl. i vbo cōsortē ibi iure accrescēdi.pōdera glo.vult ꝯ glo.q̄ in iure feudali bēat locū ius accrescēdi vt si feudū pa riter cōcedit duob⁹ si ius extinguit aliquo casu in p sonā vni⁹ nō reuertaſ ad dn̄m sed accrescat alteri so cio.eadē rōne si ℔ esset vex idē diceremus i iure em phiteotico.sed ℔ cōiter nō tenet nisi fuisset exp̄ssuz i p̄fessiōe feudi.vt i.x.colla.c.i.v̄.qd ēt.ꝛ vide p bar. ff.de v̄.ob.in.l.fi mihi.vbi gnāliter tractat an ꝛ qñ i ꝛcrib⁹ habeat locū ius accrescendi. ꝛ regula ē q̄ ñ bz locū vt ibi ꝛ in spe.de loca.§.nūc aliq̄.v̄.nono . ꝛ ad istū tex.dico q̄ poti⁹ facit in oppositū.nā ℔ nō q̄ rebaſ vtrū dn̄s deberet iuestire cōsortē sz vtrū pos/ set q̄ delictū vni⁹ videbaſ nocere reliquo.sed ꝯ̄ż hic decidit.vñ pōdera q̄ in solutōe hui⁹.q.tex. non facit mētionē de p̄sorte sed solū dicit q̄ pōt inuestire filiū vel cōsanguineū alienantis. In glo.fi. in fi.ō hac qōne nunqd ob delictū patris fili⁹ pdat feudū fi tale fuit delictū pp qō pater pdiderat feudū . Dic Bof.standū cōsuetudinib⁹ locoz ꝛ cōstitutiōibus feudoz. Di.in regula nō dz de reg.iu.li.vi. dicit q̄

domi.in.c.duobus de rescrip.in.vi.q̄ ille nō faciunt ius lz sic decise sint in rōia ꝛ tenet domi.in.c.nec℔.ix.di.

c Vide oiō de libro hippocratis aristotelis vel aliorū gētiliū late i re prorio auditorū in v. scriptura in vlt.q.ꝛ p bal.in.l.i.i.vi.col.ꝛ ibi doc.ff. so.ma.ꝛ vide ēt in co.reprorio i v. lex in.q.incip.lex lz sit canonizata vbi

aut feudū p̄nuz p̄mo bz originē in p̄sonā p̄is ꝛ fi/ lius p̄uatur iure feudi aut est a genere vlteriori ꝛ tūc sec⁹.ꝛ cū hac opi.trāsit hic Jo.an.ꝛ.d.an. vide ple/ ne p bar.in.l.eū.ff.de interdic.ꝛ rele.ꝛ in.l.iuriuran dū. §.si liberi.ff.ō opi.liber.vbi in effectu sic distin guit q̄ aut pater cōmisit delictū pp qō directe venit p̄uandus feudo vt qz alienauit feudū vel cōmisit de/ lictū ꝯ tenorē iuramēti ꝛ tūc nocet filio ēt si ,pcessit a genere vlteriori.ar.in.l.i.ff.siqs ali.testa.,pbi.ꝛ i.l. cum rō nā.ff.de bo.p̄scrip.vbi pz q̄ delictū vnius nocet oibus ,primioribus q̄ sunt īferioris gradus vñ siqs interfecit cōsanguineū cui dz succedere ab i testato fiscus occupat bn̄ditatē nec veniūt alij cōsan/ guinei q̄ sunt inferiores in gradu.vt in.d.l.cuz rō.ꝛ qō ibi nō. Si āt nō ē tale delictuz pp qō dn̄s directe p̄uetur feudo sed p quādā cōsequētiā puta qz est dā natus ob aliquod maleficiū ita q̄ bona venūt publi canda ꝛ tūc ,pcedit distinctio Di.naz si feudū est pa/ternū nocet filio secus si est a genere vlteriori. ꝛ pro hoc optime facit tex.in.d.l.cū rō.ff.de iterdic. ꝛ re/ le.ꝛ nō qz eadē qō pōt formari in iurepatronat⁹ nūquid publicatis oībus bonis pdant filij iuspatrōa/ tus qō descēdit a suis antigoribus vide gl.nō.xvi. q. vij.filijs vel neporib⁹.q̄ tractat nunqd iudex secula ris possit p̄uare laicū iurepatrōatus ecclie ꝛ nunqd veniat cū vniuersali publicatiōe bonoz.vide ēt bo nā glo.in.c.satis puersum.lvi.di.q̄ dicit q̄ lz p̄ cō/ miserit crimē lese maiestatis exquo filij efficiunt infa mes.l.siqs.C.ad.l.iul.ma.ꝛ vi.q.i.siqs cum milui bus.filij tñ clerici nō incidūt in īfamiā ꝛ p̄ p̄is non debēt pdere bona qō nō. Ultio hic q̄ro de qōne quotidiana.pone vasallus alienauit feudū irregsito dn̄o sed apponit clam saluo iure dn̄i nūqd sit locus huic.c.vt nihilomin⁹ pdat feudū.de hoc p Bal.x. col.q̄ sit cā beneficij amit.c.i.vbi cōcludit q̄ sic qz fa ctuz subsequēs est ꝯ̄ż ,prestatiōi.c.ea te.de iureiu/ rā.ꝛ qō ibi nō. secus dicit si adiecisset hec v̄ba q̄ ali/ ter vel alio modo alienare nō ītēdit qō nō.opant ꝯ hec v̄ba q̄ dn̄o ꝯdicēte nō videatur facta alienatio.

Et ex oībus pdictis in gl.inferť ad qōnē nunqd liber feudoz fit approbar⁹.quā qōnē multū late ,p/ sequtur hic Jo.an.ꝛ ,pcedit q̄stio in cōstitutiōib⁹ nō editis ab impatore.nā ibi sunt q̄daz cōstitutiōes de qbus clare pz q̄ emanarunt ab impatorib⁹. ꝛ q̄ ñ sit approbatus pz qz q̄ nō legiť q̄ impator illas cō stitutiōes ediderit vel q̄ mādauerit in volumie iter/ seri sicut dicimus de libro decreti.vt nō.in.c.ij.ō re/ scrip. In ꝯrium facit q̄ ille cōstitutōes alleganť per glo.vtriusq̄ iuris leguntur in studijs solēnissimis ꝛ cōtinēt in se rōnē.ꝛ lex est gcqd in rōne cōsistit.i. di. p̄suetudo.ꝛ nihil⁹ allegat Jo.an.sed ,plixe allegat,p ꝛ ꝯ.tenerē hanc partē vltimā p nō.p Bar.in.l.i.ff. si cer.pe.vbi tractat an libri Galieni ꝛ Hippocratis sint approbati.ꝛ cōcludit q̄ sic exquo leguntˉ cōiter in studijs ꝛ ab olim eoz dicta fuerunt recepta sic di/ cam in p̄stitutionibus feudoz.

De pignoribus ꝛ alijs cautiōibus. Rubrica.

Supra visum est de qbusdam spēbus alienatio/ nis videndū restat de obligationib⁹ realibus iō sub ijcitur Rubrica de pignoribus.ꝛ aduerte qz Rubri/ ca dicit in plurali ꝛ alijs cautiōibus qz multiplex est cautio vltra pignoraticiam.q̄daz simplex vt nuda p̄/ missio.q̄daz iuratoria vt p̄missio cū iuramēto.q̄daz

ponit de li bro decre totuz ꝛ de mgro snia ruz ꝛ ō li. q̄ nūc ap/ pellať pō/ tificale.ꝛ qd de isto libro pōti ficali.ꝛ qd de arbore consangui nitatis ꝛ affinitatis an sint au/ ctētice viō p glo.in v. pōtificaliť in cle.i. de iureiuran. quid ō cō/ stitutioni/ bus seu le gib⁹ lōbar dozū de q b⁹ multo/ tiens in iu re dicit se vidisse do. bar.de bel lē.hic ꝛ qō vidit eas vēales bo nonie que fuerunt.d. io.de ana. an sint ap/ probate vi de per do. an.post in no.i.c.rai/ nutius in iij.col .j. ō testa.quid de dictis sanctoruz patrū ꝛ ō scriptura nouī vl ve teris testi. vide glo. rr.di.de li bellis ꝛ q̄ nōt .d.ab. panor.i.c. qualiter el ij.de accu. circa p̄in. quid de di ctis ,ppbe tarū an ciť sit standū. dic q̄ sic ꝛz gl.in v. abnocraſ in.l .illud. ff.de of.pl.

fideiussoria ⁊ de bis ⁊ similibus in.c.p tuas.de dote post diuor.resti.⁊.c.fi.j.e.appellatione tñ cautionis in dubio intelligimus de nuda ⁊ simplici. l. sancim⁹ C.de ver.signi.

Nullus Res ecclesie pignorari nō debēt nisi ex necessi-
n tate ⁊ rōnabili cā.b.d.vel sic. Vasa ec clesie ⁊ alia deputata ad cultū diuinuz nisi ex iustissima necessitate pignorari nō debēt.b.d. Casus ffalis. Jsta duo.c.p se patent.Ber. Nō primo ibi pbyter q appellatione pbyteri venīt qñqz clerici iferioris ordinis.c.ij.ō coba.cle.nā hec ꝓhibitio nō solū cōcernit sacerdotes sed oēs clericos habētes admīstrationē ecclesie.

Nō 2° q vasa sacra ecclie pñt pignorari ex maxima necessitate nedū ꝑ cōflata vēdi pñt.vt.x.q.ij.boc ius.sed ēt integra pignorari ēt laico.vt ,pbaf a ꝓrio sensu. Jn glo.i.ibi nō benedicunf libri.boc verū excepto missali qō benedicif vt pz ī pōtificali. Jn fi.gl.videf.glo.velle q nō sit dīa iter res de qbus ī tex.⁊ alias res ecclesie.sed pōt dici q dīa est ī boc qz sine stricta necessitate nō debēt iste res pignorari cuz sint deputate ad cultū diuinū sed alie res possūt obligari ⁊ vēdi ex sola vtilitate.vt.xij.q.ij.fine exceptione.vide tex.optimuz in.c.nulli.de re.eccle. non alie.vbi colligitur a ꝓrio q bona ecclie pñt ꝑnaliter obligari pro obseruātia alicui⁹ ꝓctus ēt fine lnia epi ⁊ credo q in ꝑnali obligatiōe bonor nō veniūt ista de qbus in tex.ar.optimū in.l.i.C.que res pigno. obli.pos.vbi pz q in ꝑnali obligatiōe bonor nō veniunt ea q̄ spāliter qs nō fuisset obligaturus. spālez vo obligationē de rebus ecclesie nō pōt pbyter facere sine solēnitate req̄sita in alienatione vt ibi ,pbaf qō nō.Ex quo infero q ēt rem mobilez ꝑciosaz nō pōt sacerdos pignorare seu platus sine solēnitate requisita in alienatione vt ibi ,pbaf qō nō.⁊ ,p boc facit qz res ,pbibita alienari nō pōt pignorari qz de facili ꝓuenīt ad distractionē debitore differēte solutionem.vt in.l.ij.§.cū rē.ff.que res pigno.obli.pos. ⁊ p Bar.in.l.in quor.ff.de pigno. Jn glo.ij.ibi si parochiani illius ecclie caperenf. Nō glo.q pro redimēdis parochianis captis ab infidelib⁹ pōt ecclesia vēdere bona sua ēt sacra.⁊ itelligo qñ alio modo nō pñt redimi.Quid aūt si detinētur in carceribus auctoritate iudicis nec valēt soluere cōdēnationē nū quid habeat locū dictū glo.vide qō nō.glo.in. c. fic oino alleg.in glo.⁊ in.c.aur ea.cā ⁊.q.⁊ cū eadē restrictione itelligas sequēs dictum glo.vt pro alendis paupibus pñt distrahi ⁊ aliēari res ecclie qñ aliter sustētari nō possunt ita q fame perirēt nisi ecclia eis subueniret tali modo sicut sepe cōtingit tpe guerre.si vo non est tanta necessitas nō teneī ecclesia nec hospitale subuenire vltra qz facere pñt de reddit⁹ ꝓprijs.vñ tot sunt recipiēdi in hospitali quot viuer possunt ex reddit⁹.vt le.⁊ nō.in cle.q cōtingit de reli.domi.facit.xij.q.i.in.c.videtes. Jn fi. gl. sentit glo.q de iure ciuili ista nō pñt pignorari secus de iure canonico qō nō plz Host.qz ēt ō iure ciuili pñt vendi ex necessitate vrgēti dicta auc.boc ius.vel solue formalius q nō pñt ista pignorari vt ius pignor cōstituat in eis sicut in rebus ꝓpbanis.⁊ sic procedūt iura ciuilia sed vt detineant donec satisfiat de debito pñt pignorari.⁊ ita loqtur iste tex.⁊ sic nō. itelligit glo.in.d.auc.boc ius.x.q.ij.istum tex.

a Fallit si ,p debito pecūia rio in defectū qs venit puniēdus pena corpali qz poterit personaliter detineri ita bar.in.l. ō custodia. ff.de cu.⁊ exhi.reo.

Lator Breue est ⁊ pōt ꝑ alia vba fic sūmari. Liber homo nō pōt pignorari vel sic. Liber homo pro debito detineri[a] nō dz etiā si nō habet vnde satisfaciat. Nō primo q in libero hoīe nō pōt cōstitui ius pignoris ⁊ siquis de facto reciperet hoīem in pignus ꝑdit debitum ⁊ alimētor quātitatē tenef soluere ac ēt relegaf in auc.vt nulli iudi.in.§.qz. Nō 2° a ꝓrio sensu q si debitor bz in facultatib⁹ vñ possit soluere nō dz in carcerari sed dz iudex executionē facere ī bonis suis pro boc nam videmus q pro debito nō extenditur manus. ꝓrio ad bona īmobilia sed primo ad mobilia.secdo ad īmobilia.tertio ad nomīa debitor.vt. l. a diuo pio.ff.de re iudi.ꝑ multo fortius non debent pius extēdi manus ad capturaz psone.pro boc tex. bo.cum glo.in.l.iij.§.tutores.ff.ō suspe.tuto.⁊ ibi ꝑ Bar.lz statuta municipalia in multis locis aliter ꝓuideant.Et maxīe vsatur dubiuz nungd debitor possit se obligare ad carceres renunciādo beneficio cessiōis.de quo vide p spe.in ti.de renū.⁊ cōclu. §. i.ver.item est beneficiū.vbi tz q nō lz alij ꝺ.sed pri maz ptem segtur Bar.in.l.alia.§.eleganter. ff. so. ma.nam boc pactū vī ꝺ bonos mores ⁊ iducere q̄z dam fuiturē.Ex quo posset inferri q ēt iuramētum nō obligaret boc casu.ar.in regula nō est obligatori um li.vi.lz ī casu iuramēti Federicus ꝓriū tenuit cō filio.lviij.motus p illa iura gnālia de iureiu.c. cū cōtingat.⁊.c.debitores.⁊.c.ij.ō pac.li.vi.nisi pauper tas esset euidēs tpe ꝓctus sm eū.sed pma ps vī verior ⁊ equior de quo tñ dicēdū vt nō.in.d.c.cū cōtingat.⁊ tz spe.in.d.loco scripto rem suspectū de fuga q obligauit se ad scribendū certū librū posse capi ⁊ in cōpedib⁹[b] seu carcere recludi ⁊ sic cogaf iste pficere qō ꝓmisit.⁊ intellige q boc ꝓcedat ēt si non renunciasset beneficio cessionis q̄si videaf electa industria ꝑsone vt nō succedat obligatio ad itereſſe. idez tz Ei.in.l.i.C.q bo.cedere pos.⁊ gl.iuris ciuilis dicit ꝺ tenēduz in fauorē publice vtilitatis in.l.stipulatio.§.finaūt.ff.de no.ope.nūci.sed Bar.aliud sensit in.d.l.stipulatio.vt succedat obligatio ad itereſſe per iura gnālia q̄ volūt q in obligationib⁹ facti succedat obligatio ad itereſſe qz est q̄dam spēs fuiturū q homo liber ꝑcise ꝓpellaf ad factū.l.figs ab alio. ff.de re iudi.⁊ in.l.stipulatiōes nō diuidūf. ff. de ꝟ. ob.⁊ ibi plenissime nō.an⁹ ⁊ qñ qs posset ꝑcise compelli ad factū.⁊ dicit Ci.in.d.l.mirādū fuit.q ꝓmus scriptor nō cācellauit illā glo.que erat ꝺ scriptores.

Jn glo.i.ibi.l.vltima.vbi dī q si captus ab hostibus redimif cogif ꝑ qnquēniū fuire aut pcū solue re ⁊ interi tanq̄z pro pignore detinef ⁊ interi relegari pōt.vt in.l.senatus.§.vltimo alle.in gl.⁊ est casus nō.in quo liber homo relegaf. Jn fi.glo.cuz bac restrictione glo.itellige tex.vt nō detineaf homo liber pro debito sed cedit bonis.Et generaliter cum q̄ritur an homo liber capi possit ⁊ carcerari aliquos casus ponit ꝺ Jo.an.sed tu distīgue post Bar.ī.l. cū co.ff.ad.l.iul.pe.aliq⁹ additis q ant querif nū qd possit capi a ꝑuato aut auēte iudicis.primo casu regulariter capi nō pōt.l.nō est singulis.ff.ō reg. iur. fallit si suus debitor fugeret ⁊ nō haberet in illo loco vñ posset sibi satisfacere vt in.l.ait ꝓtor.§.si debitorez.ff.de bis q̄ in frau.credi.⁊ ibi ēt nō.⁊ voluit Jo. an.ꝺ ⁊ an idē ,pcedat in clerico debitore vt sic possit capi sine metu excōicationis.dic vt dixi in.c.cū non ab hoīe de iudi. Scdo fallit in crimīe.nā deꝑhensum in crimīe possuz capere nō vt detincā nisi p spatiuz a lege pfinitū sed vt ducā ad iudicē.de quo i.l. nullus.C.de iude.⁊ in.l.vnica.C.de rap.vir.⁊ in.l. figs in fuiture.ff.de furtis.aliq tñ restringūt ad crimia in qb⁹ venit iponēda pena corpalis qō satis est equū.scdo mēbro pncipali dic q pro crimīe pōt iudex regīr facere quē capi ēt si sit cleric⁹ in.c.vt fame de sen.ex.⁊ ī.c.si clericus.e.ti.li.vi.nō.in.l.plerīqz. ff.de in ius vo. ꝓro debito vo dic q aut ē debituz fiscale ⁊ pōt facere aliquē capi.vt.d.l.cū co.nō tñ vt detineaf in carcere nisi ꝑseueret in cōtūacia. l. nemo

b Et dic bal.ī.l.qsqs i.C.de epis. ⁊ cler.q ve rū ē q pōt poni ī cōpedib⁹ nisi ipe scriptor ve nissz i dignitate ita q nō decerat cuz scribeī.dat exēplum in quodā scriptore q bonōie effect⁹ ē rector me dicorū.⁊ q scriptor q renuit scribere opus iceptuz posf sit retineri ī ꝓpedib⁹.tz ēt bal.ī.§ fi. insti.ō actō quid aūt in scriptore q ,pmisit scribere librū ⁊ postea igredif religionē.vide Jn no.in.c.i.de ob.ad rōci. ⁊ gl.in.c.ꝑterea li.di.⁊ do.ant.ꝺ.⁊ adde ,p scriptoribus q scriptō pōt retinere qn ternos si.o. nō soluit ei ,p suo labore ꝑz gl. vul gatez in l.si nō sortē.§. si cētū.ff.de ꝓdi.inde.ō quo vide ēt q de nōrio scribit bar. in l.argēta rij in pn.ff. de eden.

c Be q ēt vide plene pabb.in c cū.p.de si de instru.⁊ p do.an.i.c. p tuas de arbi.ī.vij. col. ⁊ adde q iu obligatiōe in vltimis volūtatib⁹ ꝑcise qs cōpellif ad factū tex.ē nō in.l. fideicō missa.§.fi.ō leg.iij.

C. de erac. tribu. li. x. ¶Pro debito vo ꝑuato subdistingue aut qs ꝓmisit se sistere in iudicio ⁊ ita fuit a ꝑncipio sed postea defistit ⁊ pōt capi. l. cōsentaneū. ⁊ qō ibi nō. C. qūo ⁊ qñ iudex. dico in. c. ꝓut de do. ⁊ ꝓtu. aut numq̄ cōparuit in iudicio ⁊ tunc iudex nō cogit eū capere sed si vult pōt ⁊ dz eū citare realiter nō vt detrudat eū in carcerē sed vt ꝓpareat coraz eo nō tñ dz eū extrahere ꝑ viz de domo qr ī casu ciuili nō dz qs de domo capi qr dom⁹ ꝓpria dz vnicuiqz esse tutissimū refugiū. vt i. d. l. pleriqz. ⁊. l. nemo. ff. de reg. iur. Cōclude ḡ qꝫ regulr ꝓ debito ciuili non dz qs capi ⁊ carcerari nisi pus ꝓdēnet ⁊ nolit cedē bonis. vt i. l. i. C. q bo. ce. pos. ⁊ puto qꝫ lz qs sit cō dēnat⁹ ꝓ debito nō dz iudex eū incōtinēti inuiculare sed ꝑ executionē in bonis facere. vt i. d. l. a diuo pio. Fallit qñ est suspect⁹ de fuga. Et dubitat vtrū bona sua sint sufficiētia. vt leg. ⁊ nō. in. d. §. tutores. fallit ēt qñ nōdū venit dies solutiōis ⁊ debitor est suspect⁹ de fuga tūc pōt carcerari vt faciat tutū creditorē puta ꝑstādo fideiussores vel pignora. qō voluit ꝟ Jo. an. ⁊ facit tex. in. l. si fideiussor. ff. q sanisda. co. ⁊ in. l. in bonefidei. ff. de iudi. ⁊ itellige qñ suspitio surgit accidit post ꝯctū debitū. secus si erat tpe ꝯct⁹. nā tūc de se ꝓquerat vt nō. ꝑ Bar. in. d. §. si debitorē. ⁊ dixi in. c. pp. s. de locato. Abbas.

e **X presentium.** Si rector ecclesie ꝑ facto ꝓpio rez ecclie obligauit cogit ei⁹ heres rem redimere ⁊ ecclie restituere. ¶Pro ꝯfactuz. scō dat iudices ibi vñ. Casus lr̄alis. Sacerdos ecclesie de officiosa ꝓ sua ꝓpa necessitate obligauit cali cē argēteū ⁊ medietatē vni⁹ breuiarij eiusdē ecclie ⁊ morte ꝓuent⁹ ea nō recupauit. fili⁹ illi⁹ defuncti req situs ꝑ successorē vt res qs pater obligauerat recolligeret facere noluit. vñ sacerdos cōquestus est dño pape. vñ mādat ep̄o exoñ. q̄tenus si vex est qō asserit filiū illi⁹ q succesit eidez cōpellat vt res ꝓdictas recolligat ⁊ ecclie restituat supdicte qr idignū est vt res ei⁹ taliter debeat depire. Ber. ¶Nō ꝑ qꝫ clericus secularis licite tz ecclīam ⁊ ꝑimoniū ⁊ in ꝑimoniū succedit ei⁹ fili⁹ itellige legitim⁹. de quo in. c. i. ō succes. ab itest. ¶Nō scō rectorē ecclie nō posse pignorare bona ecclesie ꝑ vtilitate ꝓpa. ¶Nō tertio qꝫ brēs clerici ꝓpellunt reddere ecclīaz olz defuncti indēnē ⁊ sic tenet heres ꝓ mala admīstratiōe rectoris. vide gl. nō. xvi. q. iij. placuit el. ij. q̄ dic qꝫ si rector ob negligētiā suā passus ē rē ecclie ꝓscribi tenet de ꝓpo ꝑimonio satisfacere ecclesie qō singulr nō. nā ꝑ istū tex. dico qꝫ hīs suus pōt ꝓpelli ad satisfaciē dū. idē dic vbi potuit aliqd acqrere ecclie ⁊ neglexit vide tex. bo. cū gl. xij. q. iij. c. i. ad istar tutoris q ī ꝟ tenet vt. l. qcqd. C. arbitri. tutele. Sed ꝺ ꝓdicta ⁊ ꝺ tex. opp. nā sacerdos ꝟ redditib⁹ ecclie dz viuer. c. cū ꝟm aplm de ꝓbē. ⁊ facit dictū. Jnn. in. c. ep̄s de ꝓbē. vbi dic qꝫ bñficiat⁹ hīs ꝑimoniū nō tenet viuere de ꝑimonio sed pōt cū bona ꝓscia viuere de bonis ecclie. Et idē Jo. de lig. ī cle. gr̄e. de rescrip. cuz ḡ sacerdos gr̄a illi⁹ pignorauerit ꝟ bona ꝓ sua necessitate nō dz ꝓpelli hīs ad rēdimēdū sed successor in bñficio. Sol. Jo. an. metu hui⁹ ꝯrij vt arbitror dicit tex. istū itelligēdū qñ debitū ꝯrit nō ꝑ sua sustentatiōe sed ꝑ necessitate ꝑimonij sui ꝓseruādi. pura qꝫ dom⁹ sua ꝓpa minabat ruinā vel vinea sua erat īcultа. ⁊ cū ꝟ dicto trāseūt cōiter doc. Et ex ꝟ potes nōre singulr qꝫ si bñficiatus tpe īfirmitatis sue ꝯrit mīta debita ꝑ sua necessitate corpali tenet successor in bñficio illa debita soluere. ⁊ sic extēdo. c. i. ō solu. vbi dicit tex. qꝫ successor in bñficio tenet debita ꝑde cessoris soluere ꝓ necessitate ecclie ꝯcta. idez dic ꝑ supdicta si ꝑ necessitate ꝓpe ꝓsone. Scō nō ex ꝟ dicto seu ex tex. sic ītellecto qꝫ res ecclie pōt pignorari vel obligari ꝑ sustētatiōe rectoris. Sz aduerte qr Jo. an. sentit vnū āpliādo dictū suuz ad tex. qꝫ lz bñficiat⁹ hēat ꝑimonialia tñ debita ꝯcta ꝑ sua sustētatiōe incūbūt ecclie ⁊ nō brēdi. qō dubito an sit vex. ⁊ iō dico sic aut ecclīa erat īpotēs ad sustētādū rectorē aut potēs. ¶Pro casu si īpotētia fuit a ꝓncipio tē pore quo acceptauit ecclīam dico īdubio qꝫ debita ī cūbūt sibi ⁊ heredi ⁊ nō ecclie. qr est qꝫ sibi ꝑuter q̄ re acceptauit ecclesiā min⁹ potētē. nā ꝟ casu tenet vt uere ex īdustria ⁊ sic forti⁹ ex ꝑimonio. nō aūt vendere bona ecclie vel pignorare seu obligare. tex. est nō. cū glo. xxi. q. i. c. i. facit. c. cleric⁹ victuz. xci. di. si vo ecclīa ex postfacto facta est īpotēs adhuc dicerez idē vt nō debeāt bona ecclie vēdi vel pignorari ꝓ sustētatiōe sacerdotis sed dz agere sacerdos ꝯ paro chianos vt ꝑstēt sibi necessaria exquo eis fuit ī diuinis ⁊ ē cā licita subtrabēdi pochiāis diuīa. vide bo. gl. de ꝓsecra. di. i. c. ois xp̄ianus. 2° casu qñ ecclīa est potēs ⁊ tūc fateor qꝫ si sacerdos nō bz ad pñs vñ se sustētet ⁊ ꝯbat debita sub spe soluendi de fructibus pcipiēdis sed morte ꝓuentus nō pōt ꝟ facere tūc satis equū ē vt successor teneat. ⁊ hoc casu ꝓcedit dictum Jo. an. ⁊ hec nō qr nō fūt discussa ꝑ alios. Jn gl. i. in fi. ex gl. collige tres solutiōes ⁊ q̄libet bona sz vltia nōbiliora ⁊ pōt ꝓcedere in quolibet ꝓuato si res sua eo ignorāte pignoraret. nā pōt vēdicare rē suā a creditore ēt nō soluto debito qr sine ipsius consensu ius pignoris nō potuit cōstitui i aliena re. C. si alie. res pig. da. fit q̄si ꝑ totū. ff. de pigno. ac. q̄si ꝑ totū. ⁊ vide gl. de ꝑsum. c. nōne. ⁊ qō ibi dixi. Sz extra gl. dant due so. Et ꝑ dixit Bof. qꝫ talis creditor ignorabat bas res esse ecclie allegat. l. ⁊ liberi. ff. de ꝯbē. emp. cū duab⁹ sequēnt⁹. ⁊ pp ꝟ vī velle qꝫ ignorantia creditoris faciat vt ius pignoris ꝓstituat in aliēa re ī ꝑiudiciū dñi qō nō est vex. vt in iurib⁹ ꝑalle. ⁊ ī l. inciulē. C. de furtis. nā ibi pz qꝫ dñs pōt vēdicare rē suā vēditā a fure ꝓcio nō oblato. nec obstat. l. ⁊ liberi. qr ibi pōderat ignorātia ad effectū agēdi ō eui ctiōe ꝯ vēdēte rē sacrā seu aliēnā non vt bēat ius retētiōis ꝯ dñm. 2° soluit Jnn. qꝫ res fuerūt pignorate noīe ecclie ⁊ ꝟuata solēnitate debita lz nō ꝓstabat pe cuniā cōuersaz ī vtilitatē dñi. Et ex ꝟ vī velle Jnno. qꝫ creditor hēat ꝟ casu ius retētiōis donec sibi fuerit satisfactū lz nō hēat actionē ꝯ eccīam. Sz ꝯ ꝟ fac qr tenēdo opi. vt fit necesse ꝑbare vsum iuxta ea q̄ dicā ī. c. qꝫ qbusdā. ī. ti. ꝓri. fic nō ꝓpetit actio ꝯ eccīam ita nec ius retinēdi rē ecclie. ō ꝟ plenissime dicā ī. d. c. qꝫ qbusdā. tene ḡ solutiones glo. q̄ sunt tutiores.

Jn gl. fi. nō duo ex hac gl. ꝑ qꝫ plat⁹ ecclie cōpatur curatori. alibi dr̄ qꝫ ꝓcuratori vt. ī. de dona. c. ij. sed dic qꝫ ꝓpe nō cōpatur curatori nec ꝓcuratori qr bz lōge pīgui⁹ ius ī reb⁹ ecclie q̄z ꝓcurator ī reb⁹ dñi vel curator ī reb⁹ pupilli. Jtē curatio vel ꝓcuratio est on⁹ sed ꝓlatura est honor ⁊ dignitas. de quo vide gl. nō. v. q. iij. in. c. fi. sed ꝓcedit dicta eq̄paratō quo ad īpotētiā distrahēdi bona ecclie. Scō nō extra gl. qꝫ heres ꝓlati tenet ex facto ꝓlati sic hīs curatoris q tenet ex dolo ⁊ lata culpa curatoris ex leui vo nō tenet. vt i. l. fi. ff. ō fideiuss. ⁊ here. cura. ⁊ ꝟ voluit ēt Jnn. ꝟ. ipse rī ꝓlat⁹ tenet facilius. de quo vide gl. s. de of. archi. in. c. ea q̄. in. v. reatu.

i **Illo vos.** Si vsurari⁹ emit rem eo pacto qꝫ post rēpus restituat vēditori recipiēdo aliqd vltra sortem fructib⁹ rī in ea cōputatis indicat ꝯct⁹ feneraticius. cōis diuisio. 2ª ibi rīdem⁹. Casus litteralis. Henric⁹ ⁊. B. ei⁹ frater filij. g. de cosa receperunt xxiij. libras mutuo a q̄dā muliere. g. noīe ⁊ ab hr̄dib⁹ suis filia tebaldi ꝑ q̄ pecūia obligauerūt ei q̄sdā

a De debitis ꝯcris ꝑ platuz an successor tenaꝫ. vide eūdē pano. in. c. cū esset in. vi. car. in vsi. quarto principali / ter quero. ī. ō tenia ⁊ in c. puenit. ī. de fideiuss.

a Et ꝓbat ꝺ ipm ꝑ teſtes ſingulares de diuerſis actibus deponentes puta vnus dicit ꝙ mutuauit ſup libro alter ſup cozrigia alt⁹ ſup veſte ita bal.in.l.i.C.de teſta.ꝛ in l.rogaſti.§.ſi tibi.ff.ſi cer.pe.

b Vbi ꝺctus eſt aliqualiter ſuſpectus iuramẽtũ ſup eo ĩterpoſitũ magis aggrauat ſuſpitionẽ.d.c.ſup h cum glo.ꝛ ibi.d.an.de renũ.h al.ꝑ iſtũ faꝯ lgl.ſin. in.l.iij.C. pluſ va.ꝙ agit ꝙ vult ꝙ iuramẽ tũ interpoſitũ ſup ꝺctu ſimulato nõ ſortificar ꝺctũ ſed cẽſet ſimulatus. Ad idẽ facit gl.pulchra i.l.ſeptio.ff.de ꝓdi.inſti. que diẽ ꝙ clauſule in ſolite magis fddũt ꝺctum ſuſpectum, clauſule aũt efficaces appoſite ad maiorem firmitatez ꝛ cautelã bene valẽt ſic ꝺz ĩtelligi glo.in.l.ñ eo.C.de cuic. Et ꝺ hac ſimulatione ponũt cano. hic plene ꝛ i.c.cuz ꝙ ſi⁹ de vſu. vbi. glo.ꝛ i.c.ad noſtrã de iure iurã.ꝛ bal i.c.j.de feuda.in vi.l. cõ.ꝛ aliqd i.l.illud.C de ſa. ſan. eccle. Itẽ qualit̃ ꝓbet ꝺctuſ ſimulatus vide bal.i. l.multũ i.j ꝛ.ij.col.C. ſi quis al. vel ſi.ang. ꝛ imol in l.ſiqs cuz alit.ff.ꝺ v. obli.bar. ꝛ ag. in l. itẽ qz.ff.ꝺ. pac.ꝛ imo in.l. quoties.§. ſed cũ primũ. ff.de bere. iſti.bal. diſtiguẽtẽ in l.pacta nouiſſima.C. ꝺ pac.ꝛ ca terras ipſoz.ſed cũ dicta mulier terraſ illas reſtituere nollet ipetrauerũt lras ꝺ ipſaz ad quoſdã iudiceſ cozã qb⁹ petebãt terras illas ſibi reſtitui.er aduerſo rñdebaf ex pte mulieris ꝙ terras illas nõ teneba tur reſtituere cũ pignori obligate nõ eſſent ſed pure vẽdite.ſic in inſtro inde ꝓfecto cõtineꝯ.b.ꝙ ſe ꝛ fratre ſuo dicebat terras illaſ nõ eſſe vẽditas ſed pignori obligatas qz in inſtro vẽditionis talis erat adiecta ꝓditio vt ſi a tpe ꝺct⁹ vſqz ad duos ꝓximos ãnos ꝑ fato.t.pri ipſius mulieris emptio diſpliceret.g.p̃. b.abide vſqz ad vnũ ãnuz ſolueret.xxvi.libras fructib⁹ pceptis in ipſis cõputatis. Judices dubitauerũt vtrũ pura ꝛ abſoluta eſſet vẽditio an ꝺct⁹ pignoraticius iudicari deberet.ꝓſultus pa.rñdit vt in lra. Ber. Nõ ꝑ ibi ſcie donũ.ꝙ ſcia eſt donuz dei.ꝛ idẽ ẏbũ ponit tex.in.c.q̃liter ꝛ qñ de elect.vide pulcbrũ tex.Hiero.xvi.q.i.reuertimini. Nõ 2° ꝙ reſolutio ꝺct⁹ pot ꝓferri i volũtatẽ emptoris lz g̃ ſubſtãtialia ꝺct⁹ nõ poſſint ab initio ꝓferri in volũtatem alteri⁹ ꝺbẽtũ.vt in.l.hec vẽditio.ff.de ꝺbẽ ẽp.reſoluto tñ pot ꝓferri in pſonã emptoris.vt h ꝛ in.l.ꝙ ſi nolit.in fi.ff.de edi.edic.ꝛ in pſonã vẽditoris. vt i c.ad noſtrã.de emp.ꝛ vẽ.ꝛ in.l.ij.C.de pac.ꝙẽ.inter empt. Nõ tertio ꝙ vẽditio q̃ venit reſoluẽda i euẽtũ ꝓditiõis adiecte pot dici pura.eſt.n.pura ꝺ ꝑſenti ad ꝺiam vẽditiõis ꝓditiõalis. Nõ q̃rto ꝙ i cognoſcẽdo ſpem alicu⁹ ꝺctus magis debẽt attẽdi pacta appoſita i eo ꝙz nuda ẏba ipſius ꝺct⁹.vñ lz h ẏba inuerẽt ꝺctũ eſſe vẽditiõis ꝛ emptiõis tñ pp pacta appoſita ꝓuenictia magis pignori iudicaf ꝺctus pignoratici⁹ qõ nõ.ad idẽ tex.in.l.ſi.vno. ff. locati. Nõ quto ꝙ facultas allegãdi ꝺctũ ſimulatũ tranſit in beredẽ lz defunct⁹ tacuerit tpe vite ſue.ad idẽ. c.ad noſtrã.de ẽp.ꝛ vẽ. Nõ ſexto ꝑſumẽdũ ꝺ aliquẽ ex eo ꝙ facere ꝓſueuit ꝛ ꝙ facili⁹ ꝑſumit ꝺctuz ſimulatũ ꝺ vſurariũ⁹ q̃z ꝺ aliũ. Itẽ ꝙ ex ꝓiecturis ꝛ nudis ꝑſumptõib⁹ iudicaf ꝺ vſurariũ. vide tex. cuz gl.in.c.cũ in dioceſi.de vſuris. Sed h q̃ro de nõbili.q.multũ quotidiana.qdã vſurari⁹ emit quãdaz rem ,put dicebaf in inſtro ꝛ imediate illã locauit venditori ita ꝙ vẽditor remãſit i poſſeſſiõe rei vẽdite cõſtituta certa pẽſiõe ipſi ẽptori nunqd ex h debeat ꝑſumi ꝺctus vſurari⁹. Ja.de are.diſputauit ꝛ nõ ſoluit qz qõ pẽdebat de facto.dñs Pe.de ancba. tenebat ꝺctũ eſſe vſurariũ p.l.ſicut.§.ſupuacuũ.ff.qui. mo.pig.vel hypo.ſol. Sz aduerte lati⁹ nã ſiue talis ꝺctus fiat ab vſurario ſiue nõ ꝑſumit ſimulatus in ꝑ iudiciũ tertij creditoris exquo vẽditor remãſit i poſſeſſiõe rei vẽdite.ſed ille q vẽdidit nõ pot ex illo ſolo dicere ꝺctũ ſimulatũ vt legit ꝛ nõ.in.d.§.ſupuacuũ. Itẽ vt dicit ibi Bar.ſi ,pbaref ſolutio pẽſiõis nõ iudicaref ſimulat⁹ ẽt in fauorẽ tertij.ſed i caſu nro vbi cõcurrũt illa duo ꝙ emptor erat vſurari⁹ ꝛ ꝙ vẽditor ſub velamie locatiõis remãſit i poſſeſſiõe rei venditi ſatis ẽ ꝑſumẽdũ ꝺctũ eſſe feneraticũ.vñ illa pẽſio vñ ꝓſtituta ,p mercede pecunie nã de facili ꝑſumẽdũ eſt ꝺ vſurarios q ineũt tales ꝺct⁹ ficticios ꝛ ſimulatoſ maxie ſi iteruenilſet iuramẽtũ.nã vt dicũt h doctores iuramẽtũ⁵ receptũ ab vſurario facit magnaz ꝑſumptionẽ ꝺ eũ.arg.c. ſup h de renũ.ſed vbi ẽptõ nõ eſt vſurari⁹ diſtigue vt.ſ.dixi.ꝛ h nõ. In glo. in ẏbo fruct⁹ pcepti.aduerte qz iſta gl.hic exꝑſſe dicit ꝙ ẽptor in caſu hui⁹.c.faciebat fructus ſuos.nec tenebaf reſtituere ſi ꝺct⁹ nõ fuiſſet ſimulat⁹.vñ illud pactũ de ꝓpurãdo fruct⁹ in ſortez erat ꝺ nãm ꝺctus dẽ diſtinctiõe vtitur idez bart.in.l.tricia §.idez rñdet ff. de ẏ.obli. Et vide plene per cundẽ bar.in.l.poſt ꝺctũ.ff de dona.bar ꝛ ag i d.l.ſicut.§.ſupua cuũ.ff.q mo.pi.vel hy.ſol.hic al.p iſtũ quos pul.limitat bal.i.l.j.C.ꝺ dona. ante nupt.vide Bal.in.l.ij..C.ad|velle.in.l.rogaſti.§.ſi tibi.ff.ſi.cer. pe.ꝛ i d.l.iij.C.plus va.qꝺ agitur. Et nõ ꝙ ille qui al. ꝺctũ ſimulatũ debz ſemp

ẽptiõis.ſed gl.pe.tz ꝺctũ dicẽs ꝙ ex nã ꝺct⁹ emptor teneꝯ reſtituere fruct⁹ in cã reſolutiõis ꝺct⁹. Jo.an. ꝑ cõcordia dicit ꝙ qñqz apponiꝯ pactũ de reſoluẽda vẽditiõe ſi ali⁹ emptor attulerit meliorẽ cõditionẽ ꝛ tũc exiſtẽte cõditiõe teneꝯ ẽptor reſtituere fructus ẽt medio tpe pceptos ꝛ h caſu ꝺz itelligi glo. penul. Qñqz apponiꝯ pactũ de reſoluẽda vẽditiõe ſi vẽditio diſplicebit vẽditori ꝛ tũc ẽptor nõ teneꝯ reſtituer fruct⁹ medio tpe pceptos ꝛ h caſu loqf gl.ꝛ ura allegata in gl. Nõ diuerſitatis ſm eũ qz ꝑ caſu ꝓditio fuit appoſita in fauorẽ venditoris nec erat in optiõe ſua ſoluere ꝺctũ.ſed in 2° cãu eſt ꝙ ſibi iputeꝯ q̃re ꝑus nõ diſplicuit. Sz aduerte qz lz hec dcã ſint ẏa i ſe ſi tñ ꝓueniũt ad ter.noſtrũ.ꝛ meo iudicio nec gl.nec doctores põderarũt ter.h.n.vẽditio nõ veniebat reſoluẽda ad placitũ vẽditoris imo ẽptoris ꝛ ſic ſum⁹ extra iura allegata i gl. nã facio magnã vi i fructib⁹ reſtituẽdis vtrũ facilitas ſſoluẽdi ꝺctũ ꝓferaf i volũtatem vẽditoris an ẽptoris.nã i primo cãu fructus nõ ſubiacẽt reſtitutiõi ſed cos lucraf ẽptor ꝑ rõnẽ ꝑdictaz.ꝛ de h eſt cãus aptus i.d.l.ij. Sed ſcõo cãu dico ꝙ fruct⁹ veniũt reſtituẽdi p.l.ꝙ ſi nolit i fine conſũcra.l.cũ aũt.§.penul.ff.de edil.edic.ꝛ tñ eadez rõ ẽ in ẽptore.ẽ.n.qd ſibi iputeꝯ q̃re ꝑus nõ dixit ẽptõnẽ ſibi diſplicere. Et ꝑ h ifero ꝺ cõe dictũ doc.ꝙ pactũ h appoſitũ de fructib⁹ cõputãdis i ſortẽ nõ fuit ꝺ nãm ꝺctus ẽptiõis imo ſm ei⁹ nãm.ſed papa conſũxit illã ꝑſumptionẽ vt deberet vltra ꝑciũ aliqd ſolui cũ illo pacto de fructib⁹ ꝓputãdis in ſortẽ.vñ pactũ de ꝓputãdis fructib⁹ de ꝑ ſe nõ ſufficeret ad ꝑſumẽdũ ꝺctũ eſſe feneraticũ lz aliud ſenſerit do. an. lz forte aliud poſſet dici i caſu dicte.l.ij.qz ibi ex nã ꝺct⁹ fructus efficiunt ẽptoris. Et q̃z q̃z aliq velit addere tertiũ.ſ.ꝙ ẽptor erat vſurari⁹ exponẽdo dictionem ꝑtertiz ,p tñ.cõiter tñ teneꝯ oppoſitũ qz de nã huius dictiõis ꝑtertim eſt vt exponaf ,p maxie vt in c.qm̃.vt lite nõ ꝓtr.ſed difficile eſt iudicare ꝺctum eſſe feneraticium ex eo ſolo ꝙ aliqd debebat preſtare vltra ꝓciũ. Abbas.

c **X litteris** Mulier agit ꝑ dote ꝺ quẽlibet detimentẽ bona mariti.h.d.i ꝑma ꝓſultatio. In ſcõa rñ ſio ibi mãdamus. Caſus lꝛalis. Quidã ſpoliauit q̃ndã mercatorẽ ꝛ vulneraut eũ grauiter ꝛ ſic aufugit de terra.iuſticiari⁹ regis cepit fratrẽ ꝛ vxorẽ illi⁹ malefactoris ꝛ ꝺ mãdato ipſi⁹ bona oĩa illius delinquẽtis diſtracta fuerũt ꝛ pecunia ſoluta fuit mercatori q ſpoliat⁹ fuerat ꝛ vulnerat⁹ a marito illius mulieris. Sz q̃dã poſſeſſiõeſ minute remãſerãt q̃s frater illi⁹ malefactoris retinuit de mãdato iuſticiarij ſoluta ,p eis pecũia ꝑdicto mercatori :qz ẽptor ali⁹ ñ iuniebaf pp poſſeſſionũ inimiciriaſ.vñ cũ mlier illa dote ſua pp maleficiũ viri fuerit ſpoliata ipetrauit lꝛas ad iudicẽ ꝺ frez mariti ſui q q̃dã bõa mariti poſſidebat coram quo petebat dotẽ ſuã ſibi reſtitui vel ſaltez mitti i poſſeſſionez bonoz mariti q̃ ille poſſidebat. Ipſe rñdebat ꝙ bona illa retiuerat de mãdato iuſticiarij ſoluta ,p eis pecũia mercatori ,put ſupi⁹ ẽ ꝺclaratũ:ꝛ hec oĩa ,pbauit coram iudice.dubitabat iudex qd iuris eẽt.ꝛ papa ꝓſult⁹ rñdet vt i lra Ber. Nõ ꝑ ꝙ pp maleficiũ mariti nõ ꝺz vxor capi nec dote ꝑuari ẽt vt ſatiſfiat leſo ꝑ maritũ.ad h.C.ne vxor pro marito.q̃ſi p totũ. Fallit in caſu.l.ſcire.C.qui. mo. pig.tacite ꝺbit.videlz i vxore ꝑmipilarij.nã ẽt dos mulieris pot capi exquo maru⁹ deligt i offõ illo pri

lx iiij

dc exprimere cãm ſimulatõis ita bartꝛ.ſuo cõſilio incip.petr⁹ nicole bal.i l.ab anaſtaſio.C.man. ꝛ in.l.j.C.ſi ſeruus ex.

c Dic ꝙ regulariter bõa vxoris nõ ſunt obligata pro ẽbito mariti fallit in vxore ꝑmipi.vt hic ꝛ ẽ ſingulariſ i.c.ex pte de conſue. Et eodẽ modo econtra creꝺo non eſſe obligata bona mariti pro debito vxoris niſi quantũ addurit. Sz hoc fallit quando mulier trãſit ad 2as vota non aſſignato alio tutore filijs ſuis qz tũc bona mariti obligant vt eſt tex.in l.ſi vir.C.in qui cauſis. pig.ra.ꝺba ꝛ glo.in.c. ex parte.j. de ap.et an propter de lictũ vxoris poſſit dos publicari i preiudiciũ mariti vide alb.in.iij.p teſta.q.iij. ꝛ.v.ꝛ ibi i. vj.q. examinat an pp ꝺlictũ mariti poſſit dos publicari. Itez adde.

a Et idē tꝫ hic Jnno.ꝛ.d.an ꝛ.d.an.in.c.examinata de iud.in xv. col.ꝛ ibidem pꝛr.d.bar.de bellenzinis.

b An h̄ ꝓcedat in bonis mariti minoris vide p bar.in.l.itē qꝛ.ff. de pac. in fi.p̄n.ꝛ an h̄ ꝓcedat in bonis ſpōſi vt ſpōſa hēat tacitā hypothecā in bonis ſpōſi pro dote data quēadmodū vxor in bonis mariti vide oio bar. in l.ij § fi.ff.ō pri.cre.

c Adde tñ qꝫ h̄ priuilegiū non hꝫ vxor hereticа tex.eſt in auc idē ꝓui legiū. C. de hereti.ꝛ nō d.an.ꝛ ab.i c. gaudem⁹ ō diuoꝝ cir. ſi.vbi dicūt ſi abiurans hereſim redit ad fidez recupat pri uilegiū i bonis mariti i dote ꝓfeſſa tā tāuꝫ niſi qñ bona nō ſufficiūt ceteris creditoribus ſm bal.in.c. cō tingit in fi. iij. col. de do.ꝛ cōtu. q ad h̄ dicit eē gl.ſin.i l. aſſiduis.C. q poſſ. i pi. ba.iudea āt i bonis mariti iudei hꝫ priuilegiuꝫ doris. ita ſing. dic.d. ant.in d.c. gaudemus in vlt.col.ꝛ qꝫ ibi latiſſime ſcripſit. d.bar.ō bellēzi.ꝛ adde qꝫ in ꝺctib⁹ i qb⁹ acgrit hypotheca priuilegiata ſi pena fuerit appoſi ta ſup illo ꝺctu habēte hypothecā priuilegiatā exactio illius pene nō hꝫ idē priuilegiū qꝫ hꝫ ipſe ꝺctus principal ita nō.determinat pau.de ca.in.l. iō p illiū tex. ff.ō cōpē. qꝫ tene mēti qꝛ ē bona limitatio ad totū ti.ff.ō priui.cre.

mipilat⁹. Nō ſcōo qꝫ hypotheca ꝓpetēs in bōis alicui⁹ trāſit cū trāſlatōe bonoꝝ i tertiū ēt ſi illa bōa vēdant̄ ex iudicis mādato. Nō terrō practicā foꝛ mādi libellū pro dote ex pte mulieris cū agit ꝓ ſua dote ꝰ poſſidētē bona mariti ſibi ꝓ dote tacite obligata.nā pōt formare libellū alternatiuū videlz petēdo illa bona ſibi tradi tā qꝫ obligata vel qꝫ poſſeſſoꝛ dēat ſibi ſatiſſacere,ꝓ dote ꝛ credo qꝫ ſufficiat peter pmū tñ exquo agit hypothecaria actiōe.ſed ſcōz ñ ē in obligatiōe ſz i facultate poſſeſſoris qꝛ glibet tertius poſſeſſoꝛ cōuēnus ab eo q hꝫ hypothecariā pōt illū excludere offerēdo ſibi debitū ſuū.l.q pignoꝛi. ff.g.mo.pig.vel hypo.ſol.vñ ad exuberātē cautelā volnit iſte i libello deducere illā ptē alternatiue que erat i facultate. Et ex hoc ꝛ ex tex.infero qꝫ qñ vnū ē in obligatiōe aliud in facultate ſoluēdi nō vitiat̄ libellus ſi ambo deducunt̄ alternatiue in libello vt vī B'tex.bonus iudicio meo. Nō q̄rto ibi ex offō qꝫ hꝫ certa actio ꝓpetat actoꝛi q̄ clar̄ colligit̄ ex narratis in libello nihilomin⁹ nō vitiat̄ libellus⁹ ſi in cōcīone petit ex iudicis offō ſibi ſubueniri ꝛ dꝫ tūc itelligi ō offō iudicis mercēnario.i.actiōi debite deſeruienti.

Nō q̄rto vlteri⁹ qꝫ ꝓſtāte mr̄imonio pōt mulier agere ad reſtitutionē dotis exquo vir icipit male vti ſubſtātia ſua.ꝛ dr̄ male vti ꝛ male v̄ſari exquo exulat a pr̄ia pp maleficiū ,pp̄riū ꝛ maxīe cuꝫ puenit̄ ad diſtractionē bonoꝝ.facit.c.p veſtras.ō dote poſt diuoꝝ.reſti.ꝛ videt̄ tex.nō i.l.vbi .C.de iure do.qꝫ nō ſolū dotē ſed ēt donationē pp nuptias poſſit petere licet ſint opi.ꝛ multū facit ille tex.iuncta glo.ſup verbo ad ſuſteniatōez. nā videtur qꝫ bona dotalia ꝛ donatio pp nuptias debeāt pr̄cipue ōſeruire onerib⁹ matrimonij .ō quo remitto ad nō i.l.ſi ꝓſtāte.ff. ſo. ma.ꝛ i dicto c.p veſtras. Nō ibi tacite obligata. qꝫ oīa bona b mariti tacite obligant̄ vxori legis brīſcio ,ꝓ dote reſtituenda.an aūt idez ſit quo ad donatiōnē pp nuptias vel quo ad bona parafrenalia dicā infra cū gl. Ultimo nota mirabilē modū ſiniādi i actōe hypotecharia.nā ꝓdēnat̄ h̄ tert⁹ poſſeſſoꝛ ad reſtitutionē debiti q̄tenus poſſidet de bonis debitoris p̄ncipalis qō vī iure ſuſtētari nō poſſe .qꝛ vt ſup dixi rē reſtitui eſt tūm in obligatiōe q̄ nō poterat ꝓdēnari ad reſtitutionē doris ſed ſolū ad reſtitutionē bonoꝝ obligatoꝝ.ſed pōt dici qꝫ papa h̄ habuit reſpectū ad libellū mulieris ꝓtinēt̄ id qō erat in obligatōne ꝛ i facultate ꝛ dꝫ itelligi ſnīa large.ſ. vt ſatiſfaciat de dote dumtrēdo bona vel ſoluēdo debitū. Exquo nota qꝫ v̄ba ſiīe debēt multū late itelligi vt ipſa ſnīa ſaluet̄ ſicut dicimus i libello.vt le.ꝛ nō.i.c. ꝓſtitut⁹ de reli.domi.facit.c.abbate.de v̄.ſig.ꝛ l.ꝓtinus.ō v̄.ob.ꝛ l.ſigs intērōe.ff.de iudi. Jn gl.iij. in fi. hec gl.i effectu attigit duo. Jdēo nūqd mulier pferat i dote ꝓſequēda creditoꝛib⁹ mariti aūrioꝛibus i obligatiōe.ꝛ° nūqd idē fit quo ad donationē pp nuptias ſibi factā a marito reſpectu p̄mi. cōcludit qꝫ p̄ ferr̄ poꝛibus habētibus actionē p̄ſonalez vel hypothecā tacitā.i.beneficio legis inductā.aūrioꝛibus aūt brīſcibus exp̄ſſam nō p̄ferr̄.ꝛ hec fuit opi. Bul .quā ēt ſequit̄ Accur.i.l.aſſiduis.C.q po.i pi.ba.ꝛ Di. in.§.actionū.inſti.de acti.ꝛ Jnn.h. Cōtrariā opi.tꝫ

cib⁹ ꝛ parat⁹ p̄ferri debeat in mercib⁹ quas ipſe vēdiderit vide p Jmol. bal.ꝛ ang.in.l.ſi cū dotē.§.ſi.ff.ſo.ma.ꝛ p ang.in.l.qō qs.ff.de p̄uil. cre. ꝛ clegātiſſime p pau.de ca.i.l.,pcuratoꝛis.§.ſi plures.vbi ē tex.ad h̄ vide ſing.ff.de tribu.ꝛ vide ad hoc oīno pau.de ca.i.l.ſi boīem.§.quotiens ff.depo.ꝛ in.l.ij.C.q potio.in pig.ba.ꝛ in.l.is q alias.l.is cui.ff. de acti.ꝛ

Bar.vt nō.i.d.l.aſſiduis.quā ſequūt̄ Jac.de are. Jde. Guil.de ſuza.ꝛ Li. Bar.aūt dicit qꝫ cōſuetu do eſt ,p opi.gl.ꝛ malū eſſet ſniare ꝓriū ar.i.l.minie ff.de legi.ꝛ ſz multa allegent̄ pro ꝛ ꝰ.tñ ꝰ opi. huiuſ glo.multū facit dicta.l.aſſiduis.q̄ logtur indiſtincte p̄ferēdo mulierē oībus creditoꝛibus aūrioꝛib⁹ bñ ſibus hypotheca q̄ dꝫ itelligi gnāliter ſiue habeant exp̄ſſam ſiue tacitā qꝛ q totū dicit nihil excludit .xix. di.ſi romanoꝝ. Jtē eſt aliud multū forte ar.ſi vinco vincēt̄ te q̄ debeo vīcere te.in.c.auctoritate. de conſ.pben.li.vi.ꝛ facit.c.dilectus.de of.lega.ſed ꝛs q mutuauit pro refectōe rei p̄ferr̄ aūrioꝛibus bñtibus exp̄ſſam.vt.l.iterdū.ff.q por.in pig.ba.ꝛ iſte vincitur a muliere qꝛ mulier p̄ferr̄ ſibi.vt i auc.ſignata ſuper dicta.l.aſſiduis.q̄ mulier dꝫ vincere ꝛ p̄ferri oībus creditoꝛibus bñtibus exp̄ſſam hypotheca ꝛ. Pro ꝓria opi.quā fauet iſta gl.facit eq̄ratio fiſci ꝛ mulieris vt dr̄ in ea.ſcōo qꝛ lex nō defert vni beneficiū cū diminutiōe iuris alterius.l.ij.§.ſigs a p̄ncipe.ff.neqd in loco publico.ꝛ ho.tex. n.c.ex tenore de foro cōpe.vbi dr̄ qꝫ ſz viduis ſumus in iuſticia ō bitoꝛes nō tñ alijs facere debemus iniuſticiā.ſed intelligēdo.l.illā aſſiduis.gnāliter dīnueret̄ ius bñtū hypotheca aūrioꝛē exp̄ſſam.ꝛ ſi diceres idē eſſe i tacita rñdet qꝫ tacita inducit̄ a lege vñ potuit lex reſtrigēdo priuilegiū ſuū p̄ferre priuilegio mulieris ſecus in exp̄ſſa q̄ habet̄ facto ipſius ꝓbētū.ꝛ qcqd ſit paſſuſ ſatis dubius ē ꝛ doctoꝛes variāt ſniaz ꝛ multū facit iudicio meo tex.in.d.l.vbi.duz ſpecifice facit mētionē de poſterioꝛibus creditoꝛibus ſed fuarē in p̄tica p illā opi.pro q̄ eſt loci ꝓſuetudo.vt.l.ſi de interp̄tatiōe.ff.de legi.ꝛ in.c.cū dilectus.de ꝓſue.nā conſuetudo iterp̄tat̄ legē dubiā ſed ceſſante ꝓſuetudine fauerē mulieribus qꝛ in facto dubio potioꝛ eſt cā dotis.vt i.c.ſi.de re iudi.ꝛ nō.i.c.ex lr̄is ō ,pba. Quo ad ſcōm.ſ.reſpectu donatiōis ꝓcludo poſt Jnno.h qꝫ aut mulier dꝫ lucrari donationē pp nuptias ,ꝛ eo reſpectu agit pro donatiōe ꝛ tūc hꝫ bona mariti ſunt tacite ſibi hypothecata ,p illa dōatiōe vt eſt tex.i .d. l.vbi p̄alle.nō tñ hꝫ vxoꝛ p̄uilegiū vt p̄ferat̄ anteriōribus creditoꝛibus qꝛ h̄ nō ē iure cautū nec dōatio pp nuptias eſt ita fauoꝛabilis ſic̄ dos qꝛ dos eſt q̄ſi p̄monitū mulieris.l.iij.ff.de mino.ꝛ ſi remaneret i dotata fieret p̄iudiciū reipublice p ea q̄ le.ꝛ nō.i.l.i. ff.ſo.ma.q̄ rō ceſſat in dōatiōe. Aut mulier agit ad donationē nō vt eā lucret̄ ſz tā qꝫ ſibi ſp̄āliter obligatā pro dote ꝛ tūc hꝫ p̄uilegiū doris qꝛ h̄ cāu agit potius ,p dote qꝫ ,p donatiōe. Jn gl.pe.ibi ēt paſſe nalia.ꝛ dic parafrenalia.i.bona q̄ mulier hꝫ p̄ter dotē.ꝛ dr̄ a para qō eſt iuxta ꝛ frena qō ē dos q̄ſi iuxta dotē.nā ſepe mulier hꝫ aliq̄ bona vltra dotē. Et in his gl.q̄rit vtrū bona mariti ſint obligata vxori.ꝛ reperit hec gl.varia.nā aliq libri habēt qꝫ nō.aliqui qꝫ ſic ꝛ vtraqꝫ lr̄a pōt eſſe vera p diſtinctionē. Aut ēni maritus hꝫ adminiſtrationē illoꝝ bonoꝝ ꝛ ſunt tacite obligata.vt.l.ſi.h alle.Aut vxoꝛ retiet illa bona penes ſe ꝛ ceſſat illa obligatio. Scōo p̄ncipaliter nō ex gl.qꝫ bōa p̄lati ſunt tacite obligata eccliē ,p mala adminiſtratiōe ꝛ ſic pōt agere eccleſia ꝰ tertium poſſeſſoꝛē ſicut agit h̄ mulier pro dote.ꝛ non tradas

obl.vbi tenēt qꝫ non ꝓferat̄. Sz ꝓriū tenet bal.in.l.,p debito.C. de bo.au. iu.poſ.vbi vide oio ꝛ vide ēt oio bal.i.l. vbi ad hoc in vij.col.vſ. ſz ſtatiz q̄ro.C.de in re do.vbi oio ho.tex in.l.ſi venter.§.i bonis.ff.ō priuile.cre.ꝛ tex.in.d.l. ſi bomine. §. rotiens q̄ gl.volunt allegare. Jtē ad de qꝫ iſti hypotheca bonoꝝ nō ſoluz q pro ꝛ ē tpe potioꝛ ē in iure in bonis p̄ſtib⁹ ſ; ēt i fructibus ad hoc eſt tex.ſin. i.l.hac edictali .§. is illud qꝫ notat bar. in vlt.col. C. de ſecun. nupt.ꝛ de eo excla mat.itē ſecūdus creditoꝛ hñs ſp̄ālez hypothecā i aliqua pre bonoꝝ p̄ſert in illa ſpē p̄rioꝛi creditoꝛi habēti anterioꝛē hypothecaꝫ gnālez bonoꝝ ꝛ ſpeciālē i alia re ab illa q̄ ſp̄āliter eſt obligata ſecūdo creditoꝛi dūmodo p̄rioꝛi creditoꝛi ūnte

gre ſatiſſiat i illa re q̄ ē ſibi hypothecata tex.ē nō.i.l.ij.C.de pigno.qꝫ itelligit ibi gl.verū de eqrate ſz de rigoꝛe relig fruct⁹ ſundi tex.eſt i.l.p dijs i p̄in.ff.ex qb⁹ cau.pig.ta.p̄ba.ꝛ eodē modo fructus pignoꝝ ſunt tacite obligati creditoꝛi.tex ē nō.in.l.q̄uis.C.in qui.cau.pi.ta.p̄ba.

obliuioni bãc gl.nã lz nõ bẽam⁹ tex.exp̃ssũ tñ militat ar.a paritate rõnis nã eccl̃ia eqpaꝛ minoꝛi vt i.c. i.de i ite.resti.g̃ sicut bona tutoꝛis tacite sũt obligata pupillo vt i iurib⁹ p̃allegatis i gl.ꝛ i.l.fi.C.ō legi. tutela.ita ꝛ bõa p̃lati eccl̃ie.itẽ videm⁹ i fisco q̃ bõa cõductoꝛũ vectigaliũ sũt tacite obligata fisco.l.sp.§ diu⁹.de iure imu.g̃ ꝛ bona p̃lati q q̃si ꝯbit cũ eccl̃ia acceptãdo platurã.vt i.c.misi.de renũ.sz iquãtũ gl. dic̃ q̃ ob istũ respectũ bõa clericoꝛũ gaudẽt eodẽ p̃ uilegio cũ bõis eccl̃ie ñ bñ dicit qꝛ seq̃reꝛ q̃ bõa coꝛũ q ñ bñt bñficia ñ gauderẽt illo p̃uilegio qõ ẽ falsũ.cũ iura loquãt idistincte.c.si cleric⁹ laicũ.ō fo.cõ. Nec ẽ verũ i istincte q̃ bõa clericoꝛũ gaudeãt i oĩbus p̃uilegio eccl̃iarũ imo vt alꝭ dixi fiẽda ẽ regula i oppositũ q̃ solũ i illis casib⁹ gaudẽt p̃uilegio eccle siarũ q sũt i iure exp̃ssi.vide ad hoc bonã gl.xvi.q. iij.c.i.ꝛ in.c.q̃z q̃z.de cens.li.vi. Abbas.

c **Um cõtra.** Si creditoꝛ vl'is q ab eo cãz babz tot fructꝰ p̃cipit ex pigꝛe q̃ satisfactũ est sorti dz pignꝰ restitui debitoꝛi. ℙro pot̃ sz scõ diffinitio.ibi nos. Casus lr̃alis. Quidã nomine laurẽtiꝰ quãdã pecũie quãtitatẽ recepit a quodã creditoꝛe,p q̃ pecũia obligauit ei q̃sdã possessiones.tpe,pcedẽte mortuꝰ ẽ creditoꝛ ille.bñdes creditoꝛis illiꝰ possessiões illas obligauerũt.g.ciui anagi nẽsi. Mortuo postmodũ laurẽtio debitoꝛe.r.ō mõte fortio filiꝰ illiꝰ i pñtia dñi pape mouet qõnẽ super possessiõibꝰ p̃dcis ꝯ dcñ.g.ciuẽ anaginẽsẽ dicẽs q̃ de fructibꝰ illaꝝ possessionũ tm̃ fuerat pceptũ tũ ab ipso.g.tũ ab alijs qbꝰ possessiões ille fuerãt obligate:q̃ fructus illi sorti poterãt adeq̃ri:vñ petebat illas possessiões sibi restitui.ad h̃.p̃bãdũ suas ,pbationes idurit do.pa.p̃sideraꝛ q̃ i talibꝰ fructꝰ pcepti debeãt p̃putari i sortẽ ꝛ si q vltra sortẽ pcepti sint restitui. videꝫ ẽt q̃ fructus illaꝝ possessionũ extenuaꝛ sẽt ꝛ ãnullasset totũ debitũ decreuit possessiões illas restituẽdas dcõ.p.ꝛ i corpalẽ possessionẽ illarũ ipz fecit induci Ber. Nõ ibi quõdã pr̃ tuus.,p cõi vsu loq̃ndi q̃si denoiaꝛ pr̃ alicuius q iã defũctus ẽ.ꝛ fit q̃ gd si i istro dr̃ tius filius sep̃roniꝫ ꝛ sep̃roius ẽ mortuus nũqd vz istm̃ cũ ñ sit ãpposita dictõ quõdã vel filiꝰ q̃ hz tollere illã q̃liratẽ de pñti ꝛ ponere i p̃terito.spe.i ti.de istru.edi.§.restat.ad fi.z istm̃ ñ vtiariꝰ.ꝛ idẽ io.an.h̃ qõ nõ.fac̃ qõ nõt imo.i.c.ffnitaꝭ de bñ. Quid ãt si pr̃ vuit ꝛ appõit dictõ quõdã dic̃ q̃ ẽt ñ vtiaꝛ istz qꝛ h̃ dicto ꝛ dictio ch̃ designãt ẽt ips pñs ꝛ ips futurũ.vt nõ i.c.cũ oli.ō offi. dele.ꝛ dic vt ibi. Nõ 2° q̃ creditoꝛ p̃t rẽ sibi pigꝛata alteri pigꝛare.vt hñ clarius.C.si pignus pigꝛi datũ sit.p totũ.idez ẽ i bide creditoꝛis vt h̃. Terno nõ q̃ resoluto iure auctoꝛis resoluit ipo fcõ ius succedentis.ꝯcordat.l.vectigali.ff.ō pig.ꝛ colligit̃ hoc ex tex.qꝛ si fructus pcepti a p̃ creditoꝛe extiguũt debitũ p̃ncipale vna cũ fructibꝰ pceptis a scõo teneãt scõs restituere rẽ pigꝛatã lz suũ integrũ debitũ ñ pcepit satis ẽ q̃ debitũ p̃ncipale sit sublatũ ñ tñ p̃t p̃mꝰ creditoꝛ i maioꝛi q̃ntitate pignus obligaꝛ q̃z sibi obligatũ fuerit. Nõ q̃ creditoꝛ licite vẽdit fructus quos pcipit a re pigꝛata sz p̃cũ accedit i solutõz sortis.ꝛ nõ q̃ h̃ cãu fit ꝯpẽsatio ipo iur̃. Ultio nõ h̃ tex.optimũ q̃ debitoꝛ p̃t agere ꝯ creditoꝛẽ,p pigꝛe lz secũ ñ ꝯbit. Sz ꝯ h̃ fortiter oppo.nã actio p̃sonalis q̃ oriꝛ ex mutuo ñ trãsit ꝯ singlarẽ successoꝛẽ cuz g̃ debitoꝛ ñ ꝯbit cũ secũdo ñ vr̃ q̃ possit ageꝛ ꝯ eũ sz ponus ꝯ p̃mũ ꝛ p̃mus ꝯ scõz.vt vr̃ tex.i.l. petẽt.ff de pig.ac.ꝛ credo q̃ ob h̃ doc.h̃ variãt i p̃iecturando actiõez itẽratã ꝯ istũ creditoꝛẽ.nã alig dicunt q̃ agit rei vẽdicatõe q̃ ꝯperit dño ꝯ quẽlibz possessoꝛẽ sz certe h̃ nõ colligit̃ ex lr̃a nec appet q̃ se ꝓbauerit dñz qõ ẽ necessariũ agẽti rei vẽdicatõe. Alij dicunt q̃ fuit actũ iudicis offõ.vt sẽtur host.p̃t adduci bonꝰ ter.i.l.ij.C.si pignus pigꝛi datũ sit. Alij q̃ egit pigꝛaticia actõe sz ñ plz ino.qꝛ actõ psonalis ñ trãsit in tertiũ sz ego alr dicerẽ. dico.n.q̃ vbi iteruẽit pignꝰ oriꝛ duplex actio.nã p̃t creditoꝛ ageꝛ hypothecaria q̃ ẽ actio real. Itẽ agere psonali,p h̃.l.creditoꝛ q nõ idoneũ pignus.ff.si cer.pe.ita dico ex pte debitoꝛis nã pigꝛaticia actio lz sit psonalis nihilominus ẽ scripta i rẽ ió pigꝛaticia saltẽ vtilis p̃t ꝯpetere ꝯ creditorẽ.ar.eoꝛ q̃ nõ.i.c.ex pte.b.de fo.ꝯpe.sic nos dicimus i scõo creditoꝛe q̃ agit vtili ꝯ p̃mũ debitoꝛẽ cũ quo ñ ꝯpit vt i.l.i.C.si pignus pigꝛi datũ sit. Cõclude q̃ q̃ aut daꝛ vtilis pigꝛaticia aut offm̃ iudicis.

Sz ẽ qõ nõbilis i mã vir̃ scõs creditoꝛ possit pigꝛare pignus tertio ꝛ sic i infinitũ.vide spe.eo.ti.§.i. v.sz cũ pignus.vbi dic̃ q̃ ñ p̃t pigꝛare vltra tertiã vicẽ vt infinitas cuitet̃.ar.c.cũ i multis.de rescrip.li. vi.nõ bñ h̃ dcm̃ qꝛ fingit̃ lit̃at totũ titulum.C. si pignus pigꝛi datũ sit. Est ꝛ aliꝺ dubiũ qd si pigꝛauit tibi rẽ ꝛ tu pigꝛasti petro ꝛ petrus pigꝛauit vel vendidit alteri q̃ forte absc̃auit se cũ re qõ remediũ dabit̃ p̃ debitoꝛi ad ꝓsequẽdũ pignus exquoꝛes ñ p̃t hñ ꝛ ille q̃ vẽdidit ñ ẽ pñs.vide spe.i.dcõ loco.v.sz q̃rit̃.vbi nõ.dicit q̃ p̃t agi ꝯ p̃mũ sz p̃mus libaꝛ cedẽdo actõez ꝯ scõz qꝛ cũ legitĩe pigꝛauit rẽ alteri liberaꝛ exquo ipe desinit sine dolo possideꝛ.ꝛ idẽ dic i scõo respectu tertij.qõ bñ nõ. In gl.i.i fi.nõ.gl. singularẽ maxime,p litatõe eoꝛ q̃ nõnꝺ i.c.grauis. de rest.spo.vl'e.n.h̃ gl.ꝛ bñ q̃ creditoꝛ tenet̃ ad fructus ñ solũ quos pcepit de re pigꝛata sz ẽt eos q potuerũt pcipi ꝛ ex negligẽtia sua ñ fuerũt pcepti. bosti.in sũma.eo.ti.§.q̃ efficaciter.v.sz nũqd vr̃ sẽtur oppositũ vt solũ teneaꝛ ad pceptos.ꝛ lz io.an. simpl̃r trãseat h̃ tñ in.c.i.ꝛ ij.j.de vsuris.tz cũ illa glo. ꝛ p eo ẽ casus in.l.ij.C.de pig.ac. Et ad mãz gl.ad de ꝓformẽ qõnez quã posuit spe.eo.ti. §.i.v. qd si obligasti mihi.vbi dic̃ pigꝛasti domũ quã ego inhabitaui an tenear ad pensiões quas tu pcepisses an ad eas quas ego solvissem si fuissem conducturus. ꝛ inclinat in prem vt solum tenear ad illas quas ego prestitissem p.l.in summa.§.in frumento.ff.de condi.inde.sed sua distinctio mihi ex toto nõ placet per dictum huius glo.ꝛ p dictã.l.ij.vnde distingue. q̃ aut simpliciter domus fuit pignorata ꝛ tũc tenetur ad pensiones que cõiter potuisset pcipi a quocũq̃z alio.aut fuit actum vt inhabitaret domũ ꝛ tunc forte procederet dictum spe.quod tñ in hoc casu est satis durum per predicta.nec obstat ille.§.in frumento.qꝛ loquitur qñ indebite p errorez habitatio fuit tradita.nã tunc nõ obligaꝛ recipiens nisi inquãtum effectus ẽ locupletioꝛ vt ibi nõbiliter probat̃ qõ nõ pro similibus questionibus.sed in casu nostro loquitur in cõtractu qui fit gratia vtriusq̃z in quo tenetur creditoꝛ prestare diligentiam in fructibus seu reddi tibus recolligendis in rebꝰ pignoraticijs ꝛ h̃ nõ qꝛ faciunt ad multa. In gl.ff.intellige finẽ glo. quãdo res cõmodata effecta est deterioꝛ ex culpa cõmodatarij secus si sine culpa sua qꝛ vr̃ dñs cõsensisse ex quo ad certum vsum cõmodauit.l.si mihi.alle.i gl. idem dicendum in re locata ꝛ fortius.sed in re pigꝛata aliud dicendum qꝛ ñ pot̃ sine culpa mea ex vsu effici deterioꝛ.nam cõmuto furtũ vtẽdo re pignorata.l.si pignori.ff.de fur.nisi verisimiliter credereꝫ dominũ p̃missurũ.vt nõ.in.c.dudũ.de elec.ꝛ insti. de obli.que ex delic.nascũ.in.§.placuit.

s **Gnificãte.** Si'is q̃ sub pacto legis cõmissorie pignorauit rẽ suã ꝛ iurauit ñ ꝯuenire iuste impeditꝰ ifra diẽ statutũ ñ redimit pꝰ dic̃ re-

c Adde do.an.bic ꝛ Ro.in l.qui vias.§.si.ff. de dã.infec. vbi al.,p singulũ dcm̃ spe.ꝛ fac̃ ad ea q̃ addidi i.c.sua nobis de ap.

ꝛ Et idẽ dic̃ bar.i.l. Isulã.ff. de acq.re.do. ꝛ pan. de ca.pꝰ bar. l.l.eiꝰ q̃ i.p. uicia .ff.si cer.pe.i p̃ma car.pꝰ gl.i v.desũcti.ꝛ bñ facit tex. cuz gl.i v. vxore.in.l. dituortio in p̃n.ff.ō negot.gest.

b Et p eũdem patroꝛ.i.c.i.j. ō de.ex.mi

a ℳdo ꝺ facit.l.ſi tibi
hitarõcz .ff.
loca.ꝑñcta
l.ij.i ꝓn.c.ti.
,p ꝺ̄ et facit
text.i.l. ꝑcij
cã C. de re-
ſci. vẽ. cõñ-
cto.§. ꝑciũ i
ſti.de ẽpt.et
vẽ. Aliqñ tñ
eõ pactũ qꝫ
vz a ꝓncꝫ-
pio ñ vz ex
poſtfcõ tex.
ẽ i.l. quotiẽſ
i ꝓn .ff. ſolu.
ma . z dixit
bal.i.l.ex vẽ
ditõe. C .de
pac.qꝫ lz eſti
matio dotis
ab initio ſcã
ſac ẽptiõem
tñ ſec⁹ ſi fiat
ex iteruallo
imo.i c.cum
cõtigat i. ix.
car.de iure-
iur.itẽ adde
qꝫ lz pactuz
l.cõmiſſorie
ſcũz cũ cre-
itore ñ va-
leat.vz tñ ſi
fiat cũ fide-
iuſſore debi
toris ꝓ ipm
debitorẽ ad
ꝺ̄ẽ caſus in
l.ſi.i ſi. ꝓin.
ff. de ꝺ̄ben.
ẽp.itez vz ſi
ſit ſcñ cũ ip
ſo creditore
ñ i viz ſolu-
tiõis ꝓ obli
gatõcz ſz in
viz vẽditõ.ſ
,p iuſto ꝑcio
fcẽ z cẽſebit
vẽditio ſub
cõditõe fcã
ad hoc tex.
nõ.i.l ſi fun
dus.§ ſi.ff.
de pigno . z
vide pau . ꝺ
ca.i.l. ticius
cũ credidiſ-
ſet ad ſi .ff.ꝺ
pigno . act.
ꝺ De hoc
vide ꝓ bal. i
l.acceptã.C.
de vſuris in
xij.z xiiij.q.
z.xv.z qꝺ
bitor tenea
tur portare
ad credito-
rẽ z ad eũ ꝑ-
ſcrẽ tz arch.
i.c.ſi pecca-
uerit i.ij. z i
ſi.iij.colũ.ij.
q.i.z fac ad
hoc qꝫ nota.

dimere poterit. Et ꝑ ponit q̄rela. ſcõo datio iudicũ
ibi cũ igit. Et,p itellectu ſcias qꝫ pactũ legis cõmiſ-
ſorie fuit iuctũ ad diſſoluẽdũ ꝟctũ emptõis z vendi
tõis.z pone exẽplũ,put ꝺ̄ i gl.ij. Caſus lr̄alis.
Quidã ciuis piſan⁹.r.noie accepit mutuo.ccl.libr̄.
a.g.ciue piſão,p q̄ pecunia obligauit quãdã domũ
z,pmiſit ei ꝑſtito iuramẽto qꝫ niſi domũ ipaz recolli
geret termino cõſtituto vlteri⁹ creditorẽ ſup ea non
moleſtaret.ſz ꝺcũs.r. infra tps ſtatutũ ꝓ certũ z fide-
lẽ nũciũ,put ei videbat pecuniã numeratã creditori
remiſit:ſz nũci⁹ ille ꝑfide agẽs pecuniã illã ſicut iiũ
ctũ fuerat ñ ꝓſoluit.z poſtmodũ idẽ.r.ab ipatoꝝ de
tẽtus creditori ſatisfacere ñ potuit vt ꝺ̄bat ſz poſt-
modũ ab ipatore liberat⁹ pecuniã ſolueꝝ voluit cre
ditori z ipſe eã recipere noluit qz ñ fuerat i termino
ꝓſoluta. vñ ꝺcũs.r. ſignificauit ꝺño pape ſuper quo
ſcribit qbuſdã dicẽs. Cũ g̃ pactũ legis cõmiſſorie
ſit i pignorib⁹ ꝓbatũ.z ꝑfat⁹.r. quãtũ i eo fuit iu
ramẽtũ ſuauit:cũ ꝓ eũ quẽ certũ nũciũ eẽ credebat
pecuniã remiſerit i termino cõſtituto.ſz i captõe de
tẽtus ſatisfacere ñ potuit creditori. ℳdãdat papa q̄
ten⁹ ſi ẽ ita ꝓdcm̃ creditorẽ eccliaſtica cẽſura cõpel-
lãt vt ſorte ſua cõtẽtus pẽſionib⁹ illi⁹ dom⁹ cõputa-
tis i eã domũ ꝑfato reſtituat debitori pacto tali vel
iuramẽto nequaq̄ obſtãte Ber. Nõ ꝓ qꝫ iudex
eccliaſtic⁹ põt adiri iter laicos quo ad ꝺ̄ vt fruct⁹ ſeu
redditus rei pignorate reſtituãt vel i ſortẽ ꝓputent
idẽ vt iterꝑtet iuramẽtũ an ligauerit iuramẽtũ vl'ne
Nõ ꝓmi ẽ qz nolle reſtituere fruct⁹ vel reddit⁹ ẽ vſu
ra. vt i.c.i.z.ij.j. de vſur. z rõe vſure eccliaſtic⁹ ẽ iu-
dex ꝓpetẽs de vſuris ꝓ totũ. Nõ ſecũdi ẽ clara ꝓ.c.
venerabilẽ de elec. z.c.nouit. de iudi. nã iudex ſecu-
laris nõ ꝑt iterꝑtari iuramẽtũ dubũ vt i iurib⁹ ꝑal-
le. lz poſſit ꝓpellere ad obſuãtiã liciti iuramẽti. c. lz
de iureiur. li. vi. vbi bo. tex. Nõ ſcõo qꝫ ipoſſibi-
litas vel iſtud ipedimẽtũ ipedit cõmiſſionẽ pene et
trãſgreſſionẽ iuramẽti. ñ g̃ icidit i piurũ q iuramen
tũ ſi obſuat qñ ñ ꝑt qꝺ̄ bñ nõ,p iſtũſ q iurãt aliqd fa
cere vel ſoluere z ex neceſſitate adꝫplere ñ ꝑſit nam
de⁹ ñ vult quẽ obligari ad ꝛ poſſibile. Nõ rõnis eſt
qz ſi ẽ pctũz niſi ſit volũtariũ. xv. q. i. i ꝓn. ſz vbi im-
poſſibilitas ceſſat ibi ceſſat volũtas. Et fac ꝺ̄ lr̄a z ꝑ
dicta i ar. optimũ qꝫ ſi iudex ꝑcepit ſub pena excõi-
catõis ſubdito vt aliqd faciat ſi ex neceſſitate adꝫple
re ñ ꝑt vt ñ icidat i excõicatõez. nã i dubio ñ ẽ ꝑſu-
mẽdũ qꝫ iudex voluerit illũ obligare ad ꝛ poſſibile.
gdã tñ dicũt aliꝺ̄ i excõicatõe vide inno . i.c.p.z.g.
de offi. dele. z gl. i.c.ij. ſ̄. de reſti. cogẽ. z ibi tenigi.

Nõ tertio vnã bonã regulã ex tex. qꝫ iuramẽtũ ꝑ
ſtitũ i caſu a lege,phibito obligat iurãtẽ ſi ,phibitio
legis emanauit i odiũ alicui⁹ z i fauorẽ iurãtis. Nõ
qz ꝑt iuramẽtũ obſuari ſine pctõ iurãtis. iſtꝺ̄. n. iu-
ramẽtũ de quo ꝺ̄ obligat iurãtez vt ſatis colligit ex
tex. z exꝑſſe tz ino. ſz ñ credo qꝫ firmet ꝟctũ qz pa-
pa ꝺ̄ ſimplr dãnat fcm̃ de ꝓ ſe z iuramẽtũ iterꝑtat ꝺ̄
ꝓ ſe. ſz de mã remitto ad plene nõ. i.c.cũ cõtigat. ꝺ̄
iureiur. z ꝑ bar. i.l. ſiqs ꝓ eo. ff. de fideiuſ. Item
nõ qꝫ detẽtio i carcerib⁹ excuſat captũ a pene ꝓmiſ-
ſiõe i eo qꝺ̄ nõ ad ipleuit qꝺ̄ facere tenebat. Ultio
nõ. qꝫ pẽſiões dom⁹ pignorate debẽt ꝓputari i ſor-
tẽ z cuz tex. ꝺ̄ ñ apiat itelligo idiſtincte ſiue credito
ibitauerit domũ ſiue ali⁹. circa qꝺ̄ vide qꝺ̄ dixi i.c.ꝑ
cedẽti. In glo. i v. ꝓmiſſorie i ſi. ꝺ̄ ſũt duo videnda
,p declaratiõe tex. z gl. ꝑ an z qñ pactũ legis ꝓmiſſo
rie reꝓbet i pignorib⁹. z q̄re admittit i ꝟctu em-
ptiõis z reꝓbat i ꝟctu pignoris. Quo ad ꝓmuz
diſtigue poſt bar. i.l. q̄uis. ff. ꝺ̄ ſolu. z habet ꝓ Ci.
i.l. ſi. C. de pac. pigno. z aliqd ꝓ Jo. an. ꝺ̄. aut. n. ſit
pactũ vt ſorte ſi ſoluta ifra certũ tps res pignorata
vendat ſeu vẽdita ſit iuſto ꝑcio z valet pactũ qz ñ de

cipit ꝺ̄ debitorꝝ i ꝑcio ſz bon⁹ vir. l. iudex arbitrabit
iuſtũ ꝑciũ. ad ꝺ̄. l. ſi. C. de iure do. ipe. Aut fuit dic-
tũ vt res pignorata eẽt vẽdita vl'data i ſolutiõe ,p de
bito z aut icõtinẽti fuit appoſitũ ꝺ̄ pactum vl'ex iter
uallo. ſi icõtinẽti ñ valet pactũ cũ creditorꝝ vt ꝺ̄ z ꝑ
totũ titulũ. C. ꝺ̄ pac. pigno. ſz cũ fideiuſſore vl'extra
neo valet pactũ. l. ſi. ff. ꝺ̄ ꝟbẽ. emp. Si vo iteruenit
pactũ ex iteruallo valet quo ad retẽtõez ñ quo ad ac
tionẽ. l. ij. C. ꝺ̄ pac. pigno. ſm vnã lec. q̄ cõiter tenet
qz ñ vi neceſſitate duct⁹ ꝺ̄ pactũ facere. Aut fuit di-
ctũ vt ñ ſoluto ꝑcio res eẽt empta vl'qꝫ daret in ſolu
tũ ſz ñ fuit adiectũ,p ꝺ̄bito z valet z ꝺz itelligi vt bẽa
tur iuſto ꝑcio. vt ẽ ar. i.l. ſi i fraudẽ. ff. eo. z idẽ ẽ vbi
cũqz mutaret ꝟba debem⁹. n. ꝺz reſpectũ poti⁹ ad
effectũ. nã ꝺ̄ iteruenit pactũ ñ vt res eẽt empta vl'da
ta iſolutũ ſz vt nõ moleſtaret creditorẽ ſup re pigno
rata z tñ ñ valuit qz i effectu idẽ ꝓtinebat qꝺ̄ vẽditio
z ꝺ̄ quo ad ꝑmũ. Quo ad ſecũdũ q̄re reꝓbat in
pignorib⁹ due rõnes cõiter reddũt. ℳdo qz obli
gatꝺ̄ pignoris ſolet fieri,p miozi lõge q̄ſtitate q̄z ref
valeat. vñ ſi valeret illud pactũ multũ deciper debi-
tor q cupiditate bñdi mutuũ de facili iniret oẽ pactũ
vñ voluit lex i ꝺ̄,pſpicere vtilitatib⁹ ſubiectoꝝ. q̄ rõ
ceſſat i ꝟctu emptiõis nã cõiter res vẽdit ,p iuſto ꝑ-
cio. nã ſi ꝟct⁹ diſſoluit ñ decipiũt ꝟbẽtes. Alia rõ ẽ
nã ſi valeret ꝺ̄ pactũ creditor vir aut nũ q̄z mutuaret
ſine iſto pacto qꝺ̄,pfecto ꝓtinet i ſe crimẽ vſuraꝝ. qz
mutuãs ñ ꝺz põere ſpẽ i lucro ꝓſeq̄ndo. c. ꝓſoluit.
j. de vſur. ſz i tali pacto creditor bñet ſpẽ ꝓſeq̄ndi il-
lud lucrũ qz bẽret rẽ elapſo termino,p iuſto ꝑcio z
ẽ ꝺ̄ bõa z efficax rõ z verſat i ꝑdictis odiũ creditoꝝ
ſal⁹ aiaꝝ z fauor ſubiectoꝝ q̄ oia ceſſãt i ꝟctu empti
onis. z p ꝺ̄ ẽ clar⁹ itellectus bui⁹. c. qꝺ̄ nõ. In glo.
i ꝟbo certũ. nõ gl. iũcto tex. qꝫ malicia nũcij ñ nocet
ꝺño mittẽti. ſz i ꝟciũ fac iſte tex. alio reſpcũ. nã pecu
nia appõtata ꝓ nũciũ ꝓit mittẽti nã tenet ꝺ̄ nouo ſol
uere debitũ. vt i ſi. c. ℳz i ꝟciũ facit. l. argẽtũ. ff. cõ-
mo. vbi ꝺ̄ qꝫ ſi argẽtũ mihi ꝓmodatũ remiſi ꝓ nũciu
um q reputat fidelis ꝓit ꝺño z non remittẽti. So.
q̄ñqz ſpẽs debita remittit ꝓ nũciũ q reputabat fide
lis q̄ñqz q̄ſtitas. ℳdo cãu piculũ ꝓtinet ad ꝺ̄z z
nõ ad remittẽtẽ qz cãus fortuit⁹ iputat ꝺño ex quo
culpa nõ ꝑceſſit. vt in. c. vnico. ꝺ̄ ꝓmo. Scõo cãu ꝓti
net piculũ ad mittẽtẽ. rõ qz eoipo qꝫ mutuat mihi pe
cuniã ꝺñuz trãſit i me. l. ij. ff. ñ cer. peta. vñ ſi ꝑdat
añqz ꝓueniat ad manus creditoris perijt ipſi debito
ri q adhuc ẽ ꝺñs z ita loqt iſte tex. vñ potes facer re
gulã qꝫ piculũ iterit⁹ rei ꝓtiet ſemp ad ꝺñz ió ſi cre-
ditor miſiſſet certũ nũciũ ad recipiẽdũ pecuniã mu-
tuatã piculũ ꝓtinet ad ipſuz creditorẽ z eſſemus ex
tra caſuz bui⁹ capituli qz icõtinẽti qꝫ tradidi nuncio
tuo ad ꝺ̄ deſtinato ꝺñuũ pecũie ꝓtinet ad te ar. in. l.
qꝺ̄ mihi donatũ. ff. ꝺ̄ dona. z ꝺ̄ iſto nũcio vide glo.
c. ꝑſbyteri. lxxxv. di. pleni⁹ ꝑ Bar. i.l. cũ q. ff. cõ-
mo. z ꝺ̄ fuit ꝺ̄ mẽte doc. ꝺ̄ ſz ifidelitas nũcij excuſat
ꝺ̄ mittẽtẽ rõne iuramẽti vt ñ icideret i piurũ vel pe-
nã. Et i ſi. gl. dic qꝫ i ꝟciis fuit qs i culpa i mittẽdo
nũciũ ñ idoneũ. ſz iſte tex. loqt qñ nũci⁹ cõiter repu
tabat idoneus. Sz extra gl. q̄rit nũqd ꝺ̄bitorꝝ ten-
eat ire ad domũ creditoris,p ꝺ̄bito ſoluẽdo an ecõ
tra creditor ad domũ debitoris. Inn. ꝓ iſtũ tex. ar-
guit qꝫ ꝺ̄bitor tenet ire vel mittere ad domũ credito
ris. nã ꝺ̄ pꝺerat qꝫ detẽt⁹ debitor ñ potuit ifra ter-
minũ ſatisfacere z qꝫ miſit nũciũ ad creditorez. ſz tu
vide latius gl. z Bar. i.l. itẽ. ff. ꝺ̄ ꝓſti. pecu. Et diſti
gue poſt eum aut ſolutio ꝺz fieri reſpectu alicuius
rei ꝓ aliqua re aut nõ ℳdo cãu ſi creditor z de
bitor ſunt eiuſdez fori ꝺz idez debitor ire ad domũ
creditoris ſed ſi ſunt diuerſi fori non tenetur ire ad
domum creditoris ſed ſatis eſt qꝫ dicat in domo ſua

glo. i. v. or
rea in. c. re
uertimini
xvi. qõ. i. e
ibi nõ. z ꝺ̄
iſta. q. i ter
minis vi ꝺ̄
late p bal.
ãg. z ſimol.
i l. cũ filiuſ
§. ſi. ff. ꝺ̄ v.
ob. gl. bar.
z bal. in l.
itẽ illa. de
cõſt. pecu.
bal. i.l. ſi. C
de cõdi. in
ſer. z aliqꝺ
ꝑ eũdẽ i.l.
vſuras. C.
de ſolu. et
ſpe. i ti. de
ẽp. z vẽ. §.
i. i ſi. qꝺ ãt
i debitore
alimẽtorũ
vide pul.
bal. i. l. i. ꝺ̄
ali. z cib. le
ga. z gl. et
ãge. i. l. cũ
hi. §. vlti. z
§. i cã. ff. de
trãſ. pe. de
anchar. et
imo. i.l. iu-
dicãte de
teſta. qꝺ̄
ãt de colo
no vel em-
phiteota
vel aliꝰ ꝑ
ſtãtib⁹ cen
ſũ an tene-
ãtur porta
re ꝓ bal. in
d. l. accep-
tã. i. xij. q.
z adde qꝺ̄
ſi res quaz
portat de-
bitor ad
domũ cre-
itoris pe
reat picu-
lo credito
ris perit
ꝟz gl. ſing.
i.l. cũ hi. §.
cãe ſup v.
coꝛ. ff. de
trãſac. de
quo. vide
pleni⁹ per
bald. i.l. ſi
is cui rem
C. de fur.

paratus sum satisfacere sigs eēt q recipet. ⁊ ħ nõbiliter voluit tex. cũ gl. i. d. l. itē. Ex ħ iferē q; si ēphiteota ñ ē de foro dñi ñ teneť ꝓ canone soluēdo ꝑgre re dñs sec⁹ vbi eēnt eiusdē fori. sic itellige. c. potuit. de loca. ar. l. ij. C. de iure emphi. Et nõ q; ē optima gl. ad illa iura q̃ dicũt simplr penã cõmitti ex ñ solutiõe. Si vo soluto ē fiēda nõ respectu alicui⁹ rei ⁊ tē si respicit cõmodũ psone dꝫ adire ipm creditorē. l. q; ãt. ff. de operi. liber. si vo respicit cõmodũ bursale. aut volo mihi ex solutiõe aliqd acgrere ⁊ tũc debeo ire ad domũ creditoris. bonus tex. i. l. cũ qdaꝫ de cõdi. iser. C. si enim alicui relingť libertas si soluerit heredi cētũ teneť ire si vult cõsequi libertatem ad domũ heredis. aut volo vitare morã vel penam ⁊ distingue vt supra i ꝑ mẽbro q; aut sũt eiusdē fori ⁊ē. aut volo purgare morã cõmissaꝫ ⁊ debeo adire ipsum creditorē. ꝓ hoc. l. penultima. ff. ō cõdi. ide. ⁊ dcã. l. cũ quidã. Et aduerte q; in casibus in qbus diri q; teneť adire domũ alterius itelligas q; dꝫ q̃rere creditorem apud vicinos ⁊ notos ⁊ i locis i qbus est solitus cõuersari nõ ãt teneť querere ꝑ loca clãdestina. ij. q. vi. biduũ. qõ voluit bar. i. d. l. itē illa

c **Am cõstet.** Pertinet ad secũdã ptē rubrice ⁊ ħ dicit. Usufructuarius cauet q; fruet reb⁹ imobilibus salua ipsarũ substãtia ⁊ pecuniã ⁊ estimationē mobiliũ q̃ cõsumũť vsu finito vsufructu restituet. Prio qõ. Scõo mãdatũ. ibi mandamus. Scõa ps cõtinet duo dicta. scõm ibi pecuniã. Casus ħalis. Quidã fecit testñ ⁊ i testõ illo reliqt ꝓprietatē bonorũ suorũ marie vxori. E. vsufructũ vo. J. marti sue vxori ogerij. Maria, ꝓprietaria mortuo testatore petebat ab. J. vxore ogerij ꝑ stari sibi idoneã cautionē q; ipsa vteret salua rerum substãtia i rebus mobilibus ad arbitriũ boni viri. Mãdat papa qbusdã q̃tenus cõpellãt ipsã ꝑ cen. eccle. ad cautionē pstãdã idoneã q; ipsa vtať ⁊ fruať rebus imobilibus ad arbitriũ boni viri q̃ vsu ñ cõsumaťur. pecuniã vo si quã hũit vel hẽbit ⁊ extimationē aliorũ bonorũ q̃ vsu cõsumũť ⁊ i hereditate iuẽta fuerint post mortẽ ipius restituat dicte marie vel heredibus eius Ber. Nõ ꝑ q; i bonis alicuius põt vnus succedere i, ꝓprietate ⁊ alius i vsufructu.

Nõ scõo q; vsufructus finiť morte vsufructuarij ⁊ teneť vsufructuari⁹ restituere illa bona i morte ꝓprietario. Ex hoc infertur ad qõnẽ nũqd ꝑ igressum religionis extinguatur vsufructus cũ fingatur ingrediẽs mortuus ciuiliter. xvi. q. i. placuit cl. ij. quidã tenuerũt q; sic. sꝫ cõiter teneť oppositũ vt monasterũ hẽat vsufructũ i vita ingredictis. de quo vide glo. xix. q. vltã si qua mulier. de quo ꝑ doc. i. c. i ꝑsentia de, pba. facit qõ nõ. i. l. deo nobis. C. de epis. ⁊ der. ⁊ auc. igressi. C. de sacrosan. eccle. ⁊ dcã auc. si qua. eo. ti. Nõ tertio qualẽ cautionẽ teneť pstaꝛ vsufructuarius ⁊ dic plenĩ⁹ qꝫ tex. vt colligiť ibi ex l. i. ff. quẽadmodũ vsufruc. ca. ⁊ vt colligiť ħ ex glo. i vbo imobilibus. dꝫ. n. cauere duplr. Prio q; vtetur rebus que vsu nõ cõsumunť arbitrio boni viri salua rerũ substãtia ideſt sicut qlibet bonus vir vtiť ⁊ fruiť re, ꝓpria. Scõo q; finito vsufructu debeat restituere ꝓprietario id qõ supest. i rebus vo q̃ vsu cõsumũť dꝫ pstare cautionẽ de eis exhibendis i eadẽ q̃litate. vel si vult cõsumere q; pstabit estimatõeꝫ illorũ bonorũ. Et aduerte q; iudicio meo auctor fuit hic diminutus de quo multũ miror i psona Gregorij noni q; fuit subtilissimus legista. nã solũ ꝓplectiť bona imobilia q̃ vsu ñ cõsumũť ⁊ bona mobilia q̃ vsu cõsumuntur. nihil ãt dicit de bonis mobilib⁹ q̃ vsu ñ cõsumũť sed minuũť vt vegetes sui ⁊ similia q̃ ex vsu veteraſcũt ⁊ minuũť. nõ aũt ipo fcõ cõsumunť quẽadmodũ ꝓsumiť pecunia vinũ frumẽtum oleũ ⁊ filia. Federic⁹ de senis dubitauit de ista tertia spẽ bonorũ. ⁊ vt refert ꝓsilio. xlvi. ꝓsuluit dñs Jo. palliacenſ ẽ ciuẽ senẽsez sꝫ ex rñsiõe sua vir põt colligi certũ rñsuꝫ de quo ñ min⁹ miror. Ego dicerẽ salvo meliori iudicio de ħ q̃si eẽ casũ i. d. l. i. ff. vsufru. quẽadmodũ cauea. si recte põderet lẽa i principio. nã ibi dꝫ q; vsufructuarius debet cauere de vtẽdo ⁊ fruendo ⁊ē. ⁊ ħ restituendo qõ superit finito vsufructu. ⁊ subijciť i tex. q; illa stipulatio habebit locũ tã in rebus mobilibus q̃ soli. i. immobilibus. vñ conĩũgendo vbũ mobilibus cũ q̃litate cautõis ꝑcedentis qz, pmittit restituere qõ superit finito vsufructu satis colligiť q; idez iudiciũ est de rebus imobilib⁹ ⁊ de mobilibus q̃ vsu nõ cõsumũtur sꝫ minuũť. vñ iste tex. i fi. facit spãlez mentõez de pecunia qz vsu illa cõsumiť. ⁊, p ħ facit. l. i. ff. de vsufru. earũ rerũ q̃ vsu cõsu. vbi iste due q̃litates bonorũ ponũť vt diuersa scz bõa q̃ vsu cõsumũť ⁊ bona q̃ vsu minuũť. vñ iura q̃ volũt vt estiatio ꝑsteť loquũť i rebus q̃ vsu cõsumũť vt ħ. ⁊ i. l. si tibi oleũ. ff. de vsufruc. ea. re. que vsu cõsu. g̃ ñ debẽt extẽdi ad bona q̃ vsu ñ cõsumũť nã eẽt magnũ ꝓiudiciũ ipsi vsufructuario. Ad idez adduco bonũ simile. nã si cõmodãť res q̃ vsu minuuntur dãnũ ꝓtinet ad dñm ⁊ si ad cõmodatariuꝫ. vt l. eũ q. ff. cõmo. Fortius ħ dicẽdũ i vsufructuario q; naliter possidet vt dãnũ ide cõtigẽs sine culpa sua cedat, ꝓprietario ⁊ nõ sibi ⁊ ħ bñ nõ. In glo. i vbo idoneaꝫ in fi. sꝫ ꝛ ħ facit. nã falcidia cõtinet fauorez heredis ⁊ tñ põt remitti a testatore. vt i auc. sꝫ cũ testator. C. ad. l. fal. Ci. tractãs hũc articulũ p⁹ Pde. i. l. i. allegata. i gl. cõcludit q; cautio⁹ pstãda i rebus q̃ vsu cõsumunť remitti põt a testatore sed pstanda i rebus imobilibus seu q̃ vsu nõ cõsumũtur ñ põt remitti a testatore ⁊ in istis rebus itellige istã glo. Nõ diuersitatis ẽ quia i rebus q̃ vsu ñ cõsumũť si valeret remissio cautionis daret mã dcliquẽdi qz nõ curaret vti vt bonus vir. sed in alijs cessat ista rõ cũ teneatur solum restituere meram estimationem ⁊ sic continet merum fauorem testatoris ⁊ ꝓprietarij ⁊ est distinctio satis equa. In glo. i vbo fruatur. nota bene banc glo. q; clerici in fructibus beneficiorum comparantur vsuarijs ⁊ non vsufructuarijs. nam vsufructuarius potest ad libitum disponere de fructibus ⁊ potest de eis donare testari ⁊ similia facere. sed vsuarius habet solum id quod probabili ratione consumitur. Et idem quod ista glo. tenet glo. in. c. cum olim. de rerum permuta. ⁊ i. c. fi. ō pecu. de. ⁊ c. quia nos. de testa. ⁊ c. res. xij. q. i. glo. tamen in. c. duo sunt genera. eadem cau. ⁊ . q . dicit q; clerici sunt domini fructuum. sed intellige q; sũt domini in bene administrando ⁊ dispensando. naꝫ etiã probabiliter donare possunt etiam si sunt prelati regulares. vt est tex. i. c. ceterum. de dona. sed non debent dissipare vel improbabiliter dispẽsare. glo. tamen quam allegat totus mundus distinxit prout habetur in. c. presenti. de officio ordi. lib. vi. dic vt ibi. sed ego plenissime dixi in repeti. c. cum esses. de testa. vbi tetigi hunc articulum ⁊ multos alios ad materiam. ⁊ aliqui tangunt in. c. peruenit. j. ti. proximo

In glo. in vbo imobilibus. ibi cum certum ē, ꝓprietatem redire ⁊ē. pone exemplũ. legatus est pure vsufructus ꝓprietas autem ad certuꝫ diez hoc casu non est prestanda cautio. vt in. §. plane. allegato in glo. In glo. in verbo pecunias in fi. supple ⁊ nõ minima. nã maxima capitis diminutio ē cuꝫ ꝓdit quis cuitatẽ ⁊ libertatẽ. Media cum perdit qs cuitatez ⁊ non libertatem. puta quia est deportat⁹. Minima est cum mutat statum qz transit i ptãtem alterius nõ tamẽ perdit nec cuitatem nec libertatez

a An cautio possit remitti ⁊ē. vide ꝑ gl. i. ff. cõstituit i v. satisdat isti. de vsufruc. ⁊ gl. ⁊ bar. i l. pactũ. ff. ō pac. ⁊ vtruꝫ testator possit remittere cautionem quam ꝑstat heres istitutus sub conditõe q; fuit missus i possessionẽ per bo. pos. fm tab. quã cautionẽ ꝑstat substituto ō cõseruãdis bonis hereditarijs iurta. l. iter cẽsi. q; satis. co. dic q; sic fm glo. i. l. scire C. vt in pos. leg. Sed tu scias caute lã ꝑ quaꝫ testator poterit remittere usufructuario cautiõez sez vt testator grauet suos hẽdes vt alter eoꝝ alteri, ꝓ usufructuario fideiubeat ista cautela tradiť ꝑ iuriscõsultuꝫ. item an usufructuarius faciat fructus suos ñ ꝑstita cautione vide oino ꝑ bar. p⁹ gl. in l. vxori. i. ff. de usufruc. leg. ⁊ an sup hoc valeat cõsuetudo vel pactum vide ꝑ bal. i c. fi. i. vi. col. v. fꝫ nunqd valeat consuetudo de contue.

a Adde oīno p̄o ītellectu iſtius tituli maxime ī delictis q̄ multum late ſcribit d. maria. ī. c. qualiter ⁊ quādo ī. xci. q. xi. q̄onis p̄i. de accu. adde ēt xxiij. q. v. c. cū homo vbi ē glo. ſingu ⁊ ꝓpetuo mēti tenēda q̄ fideiuſſor p̄t iteruenire in cā capitali. Sed in ꝓriu⁹ videt glo. ij. q. vi. arguta. Sz p̄t ſor te reſpōderi q̄ loq̄t ī cā criminali nō de capitali ⁊ de hoc vide p̄ bal. in extrauā. ō pa. cōſtā. ī v. dā na. in fi. vbi dicit q̄ licet nō poſſit in teruenire fideiuſſō quā do agit de pena corpa li ⁊ al. nō. in d. c. cuz hō. tamē dic̄ q̄ valebit con ſuetudo vt poſſit iteruenire fideiuſſor ī cā corporali ⁊ ad dē bar ī. l. ſi a reo. §. fi. ff. de fideiuſſ. vbi dic̄ q̄ p delictis nō p̄t iteruēire fideiuſſor. ⁊ iſtud dic̄ mlt otiens p̄actic̄ari in tu ſcia q̄ nobiles dicunt maſſarijſ ꝯte vt nō denūciēt male ficia q̄ ſup pēa q̄ veniret ponēda maſſarijs ſe volūt obligare ad p̄ſ uandos eoſ idēnes. ⁊ ſu per h̄ vide oīo p̄e. ō an. ſup̄ hac rubrica. ⁊ adō oīno q̄ illa glo. i. d. c. cū hō. mirabl̄r al. bal. i. l. ne q̄. C. ne filiꝰ p̄ pa. ō quo vide oīno p̄ bar. ī. l. ſiqs rcum circa p̄in. ff. ō cuſto. ⁊ exbi. reo. tert. ⁊ ibi bar. in l. eos. §. fr biſ C. de appel. ſed ibi vide bal. cir. fi. q aſr vſ loqui ītē vide archi. i. c. qſcz ij. q. viij. vbi dicit q̄ accuſatus dz p̄eſtare fideiuſſorē de iudicio ſiſti ⁊ accuſator fideiuſſorem de accuſatione proſequenda niſi ſit maximum crūē puta capitale q̄ tale nō cōmittit fideiuſſori ſed interim accuſator ⁊ accuſatus ſepatiz detinēt̄ur ī carcerib⁹ ⁊ ita dicit nōre Rofre. ī libellis ſuis iuris cāonici ī rubrica qualiter citatio ītē vide archi. ī. c. ī memoriā cir. p̄in. xfr. di vbi dicit q̄ ſuſpectus de crimine detrudit̄ ī carcerē niſi cautio idonei fideiuſſoris det̄ ab eo. dicit tn̄ quod quādoq̄z qs pp̄ ſceleris magnitudinē nō cōmittit̄ fideiuſſoribꝰ vt l. vnꝰ. ff. de cuſto. reorum ,p quo al. l. minime. C. de ap. ītē quādo qs ē cōdēnatꝰ hoc mō ſi nō ſoluerit cētum. ℔. x. dies amputetur ſibi caput vel h mō ſi ſoluere non poterit cē tum. ℔. x. dies amputetur ſibi caput. an liberetur ſaluſdando vel preſtādo fideiuſſorē. vide oīo p̄ pau. de ca. in. l. p̄omiſſor §. fi ff. ō cōſtitu. pecu. ⁊ bar. in. l. item libe ratur. §. fi. ff quibus modis pi. vel by. ſo. illā glo. in d. c. cū homo alle. p ſing. bal. in c. ex reſcripto in vlt. col. de iur iu. Sed vi de oīno ſa li. late in. l. ad cōmēta rienſez. C. de cuſt. re. domi. in. c. ſi clericꝰ in prin. vlti. col. de ſen. excō. li. vi. ⁊ adde hic domi. in. c. iuſgētiū in fi. i. di. vbi dicit q̄ fideiubens ,p reo mortis ſi non exhibz nō punit̄ pēa mortis. ſz pūitur pecunialiter vel aliter ad arbitrium iudicis ſi rcum dolo non exhibuit ⁊ alleg. glo. in. d. c. cuz homo. xxiij. q. v.

de quo dicēdū vt inſtitu. de capi. di. Jn glo. fina. glo. iſta nō firmat pedem ſed ſolum recitat opi. contrarias ⁊ opi. p̄imaz tenuit ℣De. ſecundam vero tenuit Accur. in. l. vſufructus. C. de vſufruc. Alij dicunt q̄ debet vſufructus ſequeſtrari. ar. in. l. lunbuſ C. de agric. ⁊ cēſi. li. xi. ℣Doſtē. dicit q̄ p̄ima opin. eſt cōmunior ſed ſecunda iuſtior ⁊ poſſet teneri media via ſm̄ eum vt admittatur cautio iuratoria. ſz ſi non vtetur ſicut bonus vir abdicabitur ab eo vſufructus. Bar. in dict⁹. l. vſufructus. dicit q̄ aut vſufructuarius eſt ſuſpectus. ⁊ non ſufficit iuratoria. aut non eſt ſuſpectus ⁊ admittitur ⁊ hec diſtinctio mihi placet. habet enim maximam equitatem argu. in. l. ſi fideiuſſor. ff. ſiquis cautio. ⁊ in. c. per veſtras. ℔. de do. poſt dinor. reſti. vbi bonus text. in ſimili ⁊ ī auc̄. gnāliter. C. de epiſ. ⁊ cle. Sed extra glo. q̄ro de q̄one quotidiana pone q̄ vſufructuariꝰ non cauit a p̄ncipio ſz recipit fructus nūqd fecit illos ſuos an teneat illos reſtituere tāquā īdebite pceptos gl. iuris ciuilis reperiunt̄ ꝓrie. nā ī. l. ſi cuius. ff. de vſufruc. tenet q̄ nō facit fructꝰ ſuos. ſz ī. l. vxori. ff. de vſufruc. lega. tenet ꝓriū. ℣Doc. ī dcā. l. vſufructꝰ. ⁊ h̄ cōiter diſtinguūt q̄ aut bonafide recipit fructꝰ puta q⁹ nō fuit exacta cautio nec malicioſe diſtulit p̄ ſtare ⁊ tūc bēt locū gl. ī. l. vxori. Aut exactꝰ nō p̄ſtitit cautionē vel fuit ī mala fide q⁹ malicioſe nō p̄ſtitit cautionē cū ſciret ſe obligatū. ⁊ ꝓcedit glo. ī. l. ſi cuius. ,p h̄ facit. l. ſz ⁊ ſi. ī. §. ſcire. ff. de peti. bered. vbi errās ī iure facit fructus ſuos. ⁊ h̄ diſticio ē ſatj eq̄.

℣De fideiuſſoribus⁹. Rubrica.

Supra viſū ē de reb⁹ q̄ ,p debitis pigꝛi obligāt reſtat videre de fideiuſſoribꝰ q⁹ ,p alienis debitis intercedūt. Et ē aduertēdū q⁹ h̄ ſolū p̄oit̄ ī Rubrica de fideiuſſoribus ſz ī. ff. ⁊. C. ⁊ auc̄. p̄oit̄ ēt ō māda toribus. mādator ār iteruenit a p̄ncipio. fideiuſſor p̄t accedere añ ſcūm ⁊ poſt. vt hic ⁊ ī. d. auc̄. Jtē ſcias q⁹ fideiuſſor p̄t accedere obligatōi ſiue ſit nālis tn̄ ſiue ſit ciuilis tn̄. ſiue ciuilis ⁊ nālis. vt. ff. e. l. i. An ār ī cā criali poſſit iteruēire fideiuſſor. dic q⁹ ſic vbi crimē nō ē magnū ita q⁹ nō venit ꝑponēda pena corporalis als ſec⁹. ſic itellige. c. ſi clericos. de ſen. exc. li. vi. ⁊ tex. ī. l. diuus. ūcta. l. ſiqs. ff. ō cuſto. ⁊ exbi. reoꝝ. ⁊ vide bonū tex. ī. c. cū homo. xxiij. q. v. vbi tractatur qd ſi reus fuit fideiuſſoribus traditus poſtea fugam cepit nūqd fideiuſſores debeāt decapitari p̄ſuppoſito q⁹ reus cōuictus veniret decapitādus ⁊ de hac mā dic vt nōt Ci. i. l. ad cōmētariēſez. C. o cu. ⁊ exbi. reo. ⁊ bar. ī. d. l. ſiqs reuz. ⁊ cōcluſio ē q⁹ nō q⁹ nō p̄ot qs ex ꝯctu ad capitalē pēnā ſe obligare q⁹ nemo ē dñs mēbroꝝ ſuoꝝ. xxiij. q. v. ī. c. ſi nō lz. ⁊ ī. l. liber homo. ff. ad. l. aq. ſz diſtiguit̄ vtrū fideiuſſores fuerūt ī dolo ⁊ tunc pena erit arbitraria. ſi extra dolū puniet̄ pena pecuniaria ad quā obligauerūt ſe. ⁊ ſi nō fuit expreſſe quātitas iudex arbitrabit de materia dic vt ī locis p̄eallegatis.

c **Clericus.** Breue ē ⁊ nō p̄t breuius ſūmari. ℣Pro ītellectu huius. c. p̄ oppoit̄ ꝯ p̄mā p̄tē de. c. ſequēn. ⁊. c. cōſtitutus vbi clericꝰ obligat̄ ex fideiuſſiōe. ℣Dat gl. duas ſolutōes. ℣Primā q⁹ textus iſte, phibet frequētiā dūtaxat. vnde dicto ī poīt̄ h̄ augmētatiue ſeu frequētatiue ⁊ ē ſenſus ī ſeruiēs ideſt valde ſuiēs. ſimile ī. l. gallus. §. ille caſus īdifficilis. ff. de libe. ⁊ poſtu. nā ibi ponit̄ īdifficilis. i. valde difficilis. Q̄nq̄z dicto iſtat p̄ntiue. vt ī. c. ad nr̄am. de cōſue. ⁊ h̄ nō, p̄ ſignificato huius dictionis q̄ cōponit̄ cū alia dictōe. Secūda ſolutio ē q⁹ clericꝰ ñ dz fideiubere. ſi tn̄ ꝓriū fecerit obligat̄ vt ī ꝓrijs. ⁊ h̄ ſolutio ē bona ī ſe. dicit tn̄ ℣Doſt. q⁹ ſoluz tenet̄ de p̄monio⁹ vel de reddit⁹ bñficij ſui quoſ facit ſuos q̄ſi ī p̄iudiciū eccle nō vz fideiuſſio ō quo latius dicā ī. c. ſe. Tertio ſoluūt alij q⁹ ñ dz fideiubere ,p laico ſz ,p clerico ſic vt ī ꝓrijs. h̄ dcm̄ mihi ñ plz īdiſticte. bñ credere q⁹ vbi laicus magna neceſſitate ducit̄ p̄t licite clericus fideiubere ,p eo q⁹ ē magnuz pietatis opus ſubuenire, primo īdigēti. ⁊ h̄ maxie p̄tinet ad clericos q magis ſūt obligati ad ſubueniē dū īdigentibus. xvi. q. i. c. q̄n q̄q̄d. ⁊. xij. q. i. c. videtes. Jtē vide ⁊ tene mēti nōbile dcm̄ Jnn. ī. c. vnico ō obl̄. ⁊ rati. ⁊ ſegt̄ Arcb. ī. c. puenit. lxxxvi. di. vbi dicit q⁹ iura dicētia clericū nō debere ſuſcipe aliquā, pcurationē vel aduocationē vel ſimlia puta fideiuſſionē dz ītelligi q̄ clericus gnāliter vult hoc officiū aſſumere ſecus ſi vnū negociū vult exercere. ita dicēdū ī, ppoſito ñ arbitrarer pcūz ſz poti⁹ meritū ſi clericus q̄q̄z fideiuberet, p laico īdigēti ſz ſi dz ſe indifferenter īmiſcere huiuſmōi fideiuſſionib⁹ ſicut forte faciebāt qdā q dederūt cāz hnic cōſtituti oni. Jtē ſcias q⁹ licet clericus ſit idoneus fideiuſſor ī ꝯctu nō tn̄ ē idoneus de iudicio ſiſti q⁹ dz ee fideiuſſor eiuſdē fori cuius ē p̄ncipalis vel renūciare foro ſuo. vt tn. l. i. ff. ſigs in ius vo. q̄ō clericus facere nō p̄ot. c. ſignificaſti. de foro cōpe. iō dicit Bar. ī. l. ij. ff. eo. ti. q⁹ obligatus ad dādū fideiuſſorē de iudicio ſiſti nō releuat̄ dādo clericū rōne p̄dicta. Quarto p̄ncipaliter alij ītelligūt hūc tex. q̄n clericus alterius eccleſie collegiate vult fideiubere vltra ſūmam cōi, puidētia cōſtitutā ,put h̄z ī. c. q⁹ qbuſdā. ℔. e. ⁊ q̄libet lectura p̄ot ſaluari cū diſtictōibus p̄cedēnb⁹.

Scō p̄ncipaliter q̄ro vñ dz abijci clericus ꝯfaciēdo. cū tex. h̄ ſimplr dicat abijciat̄ tres dant̄ ītellectus. ℣Primus q⁹ debet abijci clericus ab eccliā. Scōs q⁹ a clero ⁊ h̄ p̄cedēte trina monitione ſcōm ℣Doſt. Tertius q⁹ dz abijci ⁊ repelli a fideiuſſiōe. ī. q⁹ nō dz recipi ī fideiuſſorē. Ex hoc vltio intellectu arbitroꝝ poſſe colligi hanc p̄acticā q⁹ ſi obligatus ex ꝯctu ad dādū fideiuſſorē vel ex ſtatuto p̄oducat clericū poſſit aduerſarius licite recuſare ⁊ nō recipe clericū in fideiuſſorem quod notabis bene.

p **Eruenit.** Cōpellit̄ clericus fuar fideiuſſorē idēnē p aſſignatiōne redditūū ſuoꝝ ⁊ ſi intelligeret tex. de redditibus bñficiorū vt ē cōis docto. ītellectus eēt h̄ caſus nōbilis ⁊ valde ſingularis ,p h̄as q⁹ ex redditibus bñficiorū p̄t ſatisfieri creditoribus clericoꝝ de quo. ℔. dicā latius. Jn p̄ma impetrātis cōqueſtio. Jn ſcōa cāe p̄miſſio. ibi ne igr̄. Caſus l̄ralis. Quidā clerici. L. ⁊ f. anglici receperūt quādā quātitatē pecunie mutuo a qbuſdam mercatoribus bononiē. qdā clericus. r. noīe fideiuſſit cog. item clericus non eſt idoneus fideiuſſor laici de iudicio ſiſti ſz gl. nō. in. l. i. ff. qui ſatiſ. cog. Sz in alijs fideiuſſionib⁹ ēt inter laicos bene eſt fideiuſſor idoneus ſm̄ bar. nō. in. l. ij. circa fi. C. de fideiuſ.

a Tex.ĕ i.l.si fideiusso2 seu mãdato2 ⁊ ibi gl.C.de fideiuſ.quod limita eſſe verũ niſi ipſa execucio oriaꝛ ex fnia cũ a prin.quilibet erat obligat⁹ in ſolidum.ita ſũ.nõt bar.i.l.paulus.ij.i fi.p illũ tex.ff.de re iudi.⁊ i.l.i duo bus cir.me.v.quarto q̃ro.ff.de duo.re.⁊ plura de iſto bñficio diuiſiõis vi de p ſpe.ĭ ti.de renũ.⁊ cõclu.§.i.cir.me.⁊ adde q̃ iſtud bñficiũ diuiſiõis nõ ſolũ cõ

petit pluri b⁹ obligatj ex diſpõne boiſ ſed ĕt ſi ſint obli gati ex di ſpõe legis ,put ſũt tu tores vel adminiſtra tores tex. ĕ i.l.ſi plu res.ij.rñ ſo.⁊ ibi bart.ff.de admi.tu. Adde q̃ qñ certũ ẽ p̃incipalẽ non poſſe cõueniri ſi ete q̃ ẽ tu tus priui legio tunc

ſit,p dictis clericis apud mercatores.vnus p fidej ſuã ⁊ alter p iuramẽtũ,promiſit ad terminũ cõſtitutuz ſoluere pecuniã.Sz illis pecuniã nõ ſoluẽtibus dictus.r.clericus coactus ẽ ſatiſfacere creditoribus de eadẽ.vnde cõqueſtus fuit dño pape: ſcribit papa epo elien.⁊ archidia. norwicenſis dioceſis. Me igit⁹ dcũs.r.diſpendiũ pariaꝛ vñ dz p̃miũ obtinere mãdauit pa.boñ.epo vt i lra Ber. Nõ p clericũ licite fideiubere,p clerico.nã hic papa dicit q̃ ille fideiuſſor debebat ex h̃ ꝓſeq̃ p̃miũ ñ dãnũ q̃ actũ meritoriũ exercet fideiuſſor etiã ſi eſt cleric⁹.ſz i laicis dic vt dixi i.c.precedenti. Scõo nõ q̃ fideiuſſor q ſoluit ,p debitore p̃ncipali p̃t ageꝛ ꝯ p̃ncipalẽ fine ceſſiõe actionũ fiẽda a creditore vt ſibi ſatiſfaciat ỏ pecunia ſoluta ⁊ de oĩb⁹ dãnis ⁊ itereſſe q̃ rõne fideiuſſiõis ptulit. Tertio nõ q̃ p̃ agẽdũ ẽ ꝯ debitorẽ vt ſatiſfaciat ỏ bonis ſuis.ſi aũt dz ĩcõtinẽti ỏtrudi ĩ carcerib⁹ ⁊ marie h̃,pcedit i clerico q vt vides h̃ ñ carceraꝛ,p debito ĕt ſi nõ p̃t ſatiſfacere ĩcõtinẽti ſed ſui reddit⁹ aſſignanꝛ creditori detinẽdos p eum

cipalem faciliter cõueniri nõ poſſe vt q̃ p̃incipalis ſit aliquis tyrannus vel aliquis dñs magnus potens ita elegãter determinat bar.i.l.ſi. cir.p̃n. ff.ſi cer.pe.⁊ ſequitur ibi pau.de ca.p̃o quo al.bar.l.ij.i p̃rin.ff.qui ſatiſ.co gã.q̃ ẽ bñ notandũ p̃o iſtis nobilibus qui in ciuitate nãa dãt fideiuſſores nõ renũciãtes beneficio auc.p̃ſte q̃ poterunt cõueniri tales fideiuſſores

vſq̃ ad ſatiſfactiõez. Et nõ ex h̃ vltimo ⁊ ex tex. bonã practicã,pcedẽdi ꝯ clericos ỏbitores vt reddi tus aſſignent creditori.vide ad p̃dcã q̃ dixi i.c. ij. de pig. Ultio nõ q̃ qñ p̃ncipaliter ñ agit⁹ ad puniẽdũ delictũ p̃iurij ñ dz clericus,p eo ỏponi vel p̃uari bñficio ſed pena extraordinaria affici vt ſuſpẽdẽdo ab offo vel bñficio vel qd ſimile.ſecus dic vbi p̃ncipaliter ageretur de trãſgreſſiõe iuramẽti q̃ tũc dz cleric⁹ cõuict⁹ p̃uari bñficio.c.querelã.ỏ iureiu. ⁊ vide q̃ ibi dixi. In gl.i.ĩ fi.,p declaratiõe gl. ⁊ mãe ſcias q̃ tria ſũt bñficia ſeu p̃uilegia fideiuſſoris.p̃m⁹ ẽ bñficiũ diuiſiõis q̃ ſi plures fideiuſſerũt ĩ ſolidũ diuidit⁹ ỏbitũ iter eos ſi oẽs ſt p̃ſtes ⁊ ſoluẽdo ⁊ h̃ poſtulãt añ lit.cõte.⁹vt.ff.de fideiuſſo.iter fideiuſſores.⁊ i.l.ſi dubitat.⁊ iſtỏ ẽ bñficium diui hadriani.de quo gl.facit mẽtoez.⁊ hz i effectu iſti.eodẽ.§.ſz ſi plures. Secũdũ bñficiũ ẽ q̃ p̃ſte debitore p̃ncipali ⁊ idiſcuſſo ñ cõueniaꝛ fideiuſſor. vt i auc.p̃ſte allega.ĩ gl.⁊ vide gl.i corpe vñ ſumit⁹ in auc.de fideiuſ.q̃ vult q̃ ĕt ſi fideiuſſor i fideiubẽdo

nõ obſtante exceptione diſcuſſiõis. ⁊ dic̃ bar.ĕt in.d.l.ſi.q̃ ſi bona p̃ncipalis deuenerũt ad ſiſcuz fideiuſſor põt conueniri non diſcuſſo p̃ius ſiſco.ſed contrarium in hoc tenet ibi pau.de ca.Sed qd ſi ãte lit.cõte.fideiuſſor opponit exceptionem diſcuſſiõis ⁊ iudex ea alias nõ recta nec admiſſa procedit ad vlteriora an proceſſus ſit nullus.vel non appellante fideiuſſore q̃ exceperat vide multũ elegãter p pau.de ca.ſup hoc diſtinguentẽ.i.d.l.ſi.cir.me.ff.ſi cer.pe.vbi dicit ſe ſup h̃ cõſuluiſſe i ardua q̃ẽ p vnaz nõ.doctrinã quã tradit io.an.i.c.iter monaſteriũ.ff.de re iudi.et ex p̃dicta doctrina bar.i.d.l.ſi.dũ dicit de eo quẽ cõſtat notorie nõ cẽ idoneũ facultate cõueniẽdi iũcta gl.i.d.l.ij i p̃n.ff qui ſatiſ.co.q̃ dicit q̃ cleric⁹ vel ſcholaris nõ ẽ idone⁹ facilitate cõueniẽdi ⁊ idẽ bar,ibi dic̃ de aduocato multũ caulloſo i foro. Nõ q̃ fideiuſſor itercedẽs,p eo quẽ notorie cõſtat cẽ clericũ vel aduocatũ multũ cauilloſũ poterit cõueniri ñ excuſſo principali q̃ tene mẽti q̃ ẽ mlt̃ũ nouũ. Et idẽ crit i fideiubẽte,p eccleſia q̃ eccl'a ñ dr̃ idonea facilitate cõueniẽdi vt nõ gl.i v.,phibeꝛ ⁊ doc.i.c.potuit de lo. ⁊ cũ eo q̃ dixi.§.diſcuſſiõez ñ cẽ faciẽdã q̃ certũ ẽ debitorẽ nõ cẽ ſoluẽdo.cõcordat Ang.i.l.exit⁹.ff.de acq.poſ.⁊ in auc.hoc ſi debitor i.ij.col.C.de pig. Et ỏ eo q̃.§.dixi.ſ.an ſit neceſſe,p̃nũciare diſcuſſionẽ cẽ ſcãz vide oio p Bar. ⁊ Ang.i.d.l.exit⁹ ⁊ p Ang.i.d.auc.hoc ſi debitor i.i.col. Et circa id q̃.§. dixi an ſit neceſſe citare fideiuſſores vide oio Ang.i.d.auc.hoc ſi debitor i⁹ſi.ij col.vbi tñ logit de citati.poſſeſſoris pignoris qñ ſit diſcuſſio ꝯ ỏbitorẽ. Itẽ de forma ⁊ practica diſcuſſiõis q̃o iudex hẽat remittere ⁊ an credi debeat nũcijs ſi dicãt diſcuſſiõẽ ſcã ſe nihil reperiſſe i bonis vide oino p ange.i auc.h̃ ſi debitor cir.med.itẽ q̃ ſtãdũ ẽ dcõ ỏ diſcuſſiõe firmat ang.i.d.auc. de fideiuſſo.§.i.i p̃n.iij.col.⁊ ibi i eadẽ col.ponit ãge.an,pceſſus ſit ipo iure null⁹ ſi fiat act⁹ ꝯ fideiuſſorẽ p̃ſq̃ ꝓueniret p̃ncipalis ñ oppoſita exceptione diſcuſſiõis.itẽ adde q̃ ſi creditor ageret ꝯ fideiuſſorẽ ñ diſcuſſo p̃rincipali.⁊ poſt litẽ conte.p̃t opponi exceptio diſcuſſionis ob quã creditor vadat ⁊ diſcutit p̃ncipalẽ quẽ repit ñ ſoluẽdo certe fideiuſſor ex illomet ,pceſſu p̃us ꝯ ſe icohato poterit ꝓdẽnari ita determinat pau.de ca.i.l.ſi rẽ alienã.§.fi.p illũ tex.ff.de pigno.ac.itẽ,p eo q̃ dixi fideiuſſorẽ poſſe ꝓueniri abq̃ diſcuſſione qñ clarũ ẽ p̃ncipalẽ ñ cẽ ſoluẽdo vide gl.⁊ bar.i.l.niſi hoc actũ.ff.de pac.Itẽ ad p̃dicta adde q̃ vbicũq̃ de equitate,pceditur ,put ẽ in cauſis mercatorũ ſm bar.in.l.ſi fideiuſſor.§.quedã.ff.mã.⁊ in vltimis voluntatibus fideiuſſor non p̃t opponere exceptionẽ diſcuſſionis ſm.d.auc.p̃ſte.nec hẽt bñficiũ diuiſiõis coberẽs ex epla diui hadriani q̃ iſte exceptiones ſũt iuẽte ad rigorẽ iuris ꝓtuãdũ ita ſingl'r colligit ex dictis bar.i rep. l.i.in fi.ff.de cõdi.ĩde. Sz p̃mz tz bal.i.l.ſi.§.ſz ⁊ ſigs i.iiij.col.v. fuit q̃ſitũ C.cõ.delc.,p qua opi.vide bar.i extrauagã.ad rep̃rimẽ.i v.videbit⁹ i finalibus vbis.Sed ,p p̃ria vide bal.i.l.mancipia.C.de euictio.q̃ opinio i rei veritate ẽ vera.ſed dictũ bal.in.d.l.ſi.§.ſed ⁊ ſiquis.C.cõ.delc.procedit i tertio poſſeſſore pignoris q̃ ĕt hẽt beneficiuz excuſſiõis ĕt vbi procedit de equitate ⁊ ita p̃opꝛie loquit ibi bal.p̃o quo eſt tex.aptus i.l.moſchis i p̃n.in v.equũ.ff.de iure fi.i qua ẽ maioꝛ h̃ diſcuſſiõis q̃ i fideiuſſore. Et p bar.in l.i.ff.de cõdi.ĩde.allego ĕt do.an.i.c.ſi.i p̃n.i.col.de ſolu.vbi ĕt tz q̃ fideiuſſor tutus per auc.p̃ſente ſi ſoluit nõ põt repetere vt tz bar.i.d.l.i in fin. item exceptio diſcuſſionis que competit fideiuſſori non ẽ dilatoria ſz bal. in auc.p̃ſente ante med.C.de ſjdeiuſ.de exceptione autem diſcuſſiõis q̃ cõpetit fideiuſſori an ſit dilatoria vl' poterit opponi p⁹lit.p̃te.vide oino p bar.i.l.q̃ ſi dubitet i p̃i.ff.ỏ fideiuſ.⁊ gl.i.§.ſi plures i v.p̃ſona.iſti.de fideiuſ.⁊ tex.⁊ gl.⁊ ang.i.d.l.ſi fideiuſſor.et de p̃dcã.q.vz.an exceptio diſcuſſionis q̃ cõpetit fideiuſſori ſit dilatoria vide p gl.ſi.⁊ ibi bar.i.l.iij.ff.de excep.itẽ adde q̃ ille q,p aliquo,promiſit idẽnitatẽ p̃t prius cõueniri p̃incipal ĕt hodie ñ obſtãte diſpõne auc.p̃ſente ſm bar.i.l.q̃ro i p̃i.ff.lo.

cõstituit se ꝑncipalẽ pagatorẽ seu debitorẽ ꝑut hodie plerisq; faciũt succedit mbilomin⁹ bñficiũ illius auc̃.nisi illi bñficio renũciauit. Tertiũ bñficiũ ẽ cedẽdarũ actionũ.põt.n.petere a creditore vt cedat sibi actões suas ⁊ aliter denegabit sibi solutionẽ ꝺbiti.vt.l.modestin⁹.ff.de soluti.⁊ i.l.fideiussorib⁹.ff. de fideiuss.Et gnäliter cũ quer tur de ordie cõuenie di debitorẽ ꝑncipalẽ vel fideiussorẽ ẽ distinguẽdum q; aut ãbo sũt ꝑntes aut abs̃tes.aut vn⁹ ꝑns ⁊ alter abs̃es.ꝑ casu debitor ẽ ꝑ cõuenẽdus nisi fideiussor renũciauerit bñficio illi⁹ auc̃.vel nisi sit nõ soluẽdo. ⁊ si notorie cõstat de ipotẽtia debitoris ñ est necesse vt ꝓius discutiatꝫ ꝛ põt iudiciũ icobari i ꝑsonaz fideiussoris. Itẽ si debitor nõ possꝫ cõueniri.vt nõ. i dcã auc̃.ꝑnte.Scdo casu qñ ãbo sũt absentes tũc si fideiussor ẽ vicinior ꝓt ꝓueniri q; reputatꝫ ꝑns respectu remotioris.vt nõ.i dcã auc̃.si ãt fideiussor est remotior vel distãt eq̃li distãtia dicẽdũ ẽ vt.s̃.dixi quãdo ãbo sũt ꝑntes. In tertio casu si ẽ abs̃ fideiussor ñ ẽ dubiũ q; a debitorẽ ꝑsenti ꝑ icobatũ ẽ.si vo ecõtra põt icobari a fideiussorẽ.vt i dcã auc̃.ꝑnte. Sed dubium ẽ qñ qs i hoc dicatꝫ ꝑns.⁊ glo.i dcã auc̃.de fideiuss.ponit multa significata bui⁹ vbi ꝑns.ꝛ quo ad ꝓpositũ dicit q; si ẽ i eodẽ territorio dr eẽ ꝑns.ꝛ Bar.i.l.duob⁹.ff.de duo.reis.itelligit de territorio eiusdẽ ciuitatis ñ,puicie.vñ si multe ciuitates essent sub eodẽ ꝑside vt ꝓus erãt satis ẽ qõ debitor ñ ẽ i territorio eiusdẽ ciuitatis q; nõ tenet creditor ita remote seq debitorẽ. In gl.ij.ibi lex. auferẽ vbi libertus cui ꝑzon⁹ legatũ fecerat post mortez ꝑzoni eũ ꝑzonũ detulit q; fuerat negociator illicite mercis ⁊ ꝓ illã delationẽ cõsegẽ libertatẽ a fisco tñ ex alio capite ꝓuatꝫ legato tãq̃ idign⁹.⁊ ẽ casus q; ꝑ eodẽ facto qs cõsequitꝫ ꝑmiũ ⁊ dãnũ.de ꝺ dicẽdũ vt nõ.ibi i gl.vlt.nã alio respectu ẽ idign⁹ ⁊ alio respectu meretur ꝑmiũ.nã respectu ꝑzoni ẽ idignus legato respectu fisci cõsequitꝫ ꝑmiũ.sed tex.dꝫ itelligi eodẽ respectu. In gl.i vbo seruẽt idẽnẽ.i fi.gl.apte non cõcludit qd iuris i hac.q.Bof.dicit q; licet is q iurauit possit petere absolutionẽ tñ nõ tenetꝫ qz lꝫ fideiussor teneatꝫ excipe.vt i iurib⁹ alleg.i glo.nõ tenetꝫ agere.vide latius Jo.an.i regula dãnũ de regu.iur. in.vi.in mercu.Excipio aliquos casus idubitabiles⁊ si enim fideiussor obligauit se simpliciter ad debitum ꝛ iputandũ ẽ sibi si soluit vsuras qz de illis nõ fideiuss sit.l.cẽtuz capue.ff.de eo q; certo loco. nisi soluisset vsuras vt interesse.de quo tñ dicẽdũ ẽ vt,nõ.i.c.,pxi.⁊ i.d.l.cẽtũ. Secundus casus qñ iurauit soluere ẽt vsuras tũc cõiter tenetꝫ q; possit repetere qz nõ tenetꝫ agere vt dixi nec põterat excipe vigore iuramenti. Tert⁹ casus dubitabilis ẽ qñ ꝓmisit de debito ⁊ ꝓ vsuris sine iuramẽto.⁊ ꝺ casu dicẽdũ q; si nõ ẽ sibi iputandũ q̃re soluit bẽt regressuz ꝛ ꝑncipalẽ alias sẽc⁹.de quo,dicẽdũ vt latius dr i dicta regula.

a Utruz fruct⁹ bñficiorũ possint assignari creditori i cã indicati ꝺ hoc vide p d.an. ꝺ i.ij.col.et p eũdẽ in.c. repbẽsibilit i.i.col.ꝺ ap. Et de hoc vide glo.⁊ bar.i.d.l.stipẽdia.C.de exc.rei iudi. quẽ seqtꝫ ibi imo.i.c.i.in fi.iiij.col de cle.exgr.vbi dicũt q; sic.

In gl.i vbo de reddit⁹.ibi stipẽdia.hoc verũ i defectũ aliarũ rerũ.vt dr i illa.l.stipẽdia.⁊ facit q; in cãm iudicari ñ ꝑnt subtrahi stipẽdia seu salaria armigerorũ ⁊ doctorũ si bñt alias vñ satisfaciãt.⁊ idẽ vlt gl.ꝺ i stipẽdijs clericorũ.Et nõ gl.q; cleric⁹ nõ ꝑt obligare reddit⁹ futuros sui bñficij qõ itelligo nisi ꝓberet,p vtilitate ecclesie.arg.c.nulli.⁊ qõ ibi dixi ꝺ rebus eccle,nõ alie.⁊ vi hic gl.itelligere tex.de redditibus bñficiorz.qõ clari⁹ tz Post.dicẽt q; cleric⁹ teneẽ satisfacere suis creditorib⁹ de fructib⁹ bñficij quos facit suos sẽc⁹ i fructib⁹ q; veniũt cõuertẽdi in vtilitatẽ ecclesie ⁊ quotidie hoc dcm allegatꝫ ꝑctica tur cũ quo trãsit ẽt Jo.an. hic ⁊ cõiter scribẽtes.⁊ tz spe.i ti.de sen.excõ.i §.seqtur.v.sz qd si ꝺbitor dicit hoc tñ ,pcedere i ꝺfectuz bonorũ patrimonialiũ. Idẽ collecta.i.c.odoardus ꝺ solutionib⁹.dicẽs se vidisse i curia Ruari q; cleric⁹ fuit admissus cedẽs fructib⁹ bñficij sui vt satisfieret creditorib⁹ suis.et idẽ do.An. in.c.olim.ij.de resti.spo.vbi dicẽ ẽ casum.sz archi.i.c.statutũ.de rescrip.li.vi.tz ꝓriũ dicẽs q; nũq̃ de redditib⁹ bñficij ẽ satisfaciẽdũ creditorib⁹ clerici.ego lati⁹ dixi i.c.cũ ecs.de testa.i repetitõe ⁊ ꝓtrãseũdo breuiter dicerẽ q; aut clericus ꝓcurit debitũ ,p sua sustẽtatione ⁊,pcedit cõis opi.doc. arg.corũ q̃ dixi i.c.ꝑnũ.s̃.ti.,pxi.nã ecclesia i effectu tenetꝫ ad ea debita vt ibi dixi.⁊ ita itelligo dcũm c.olim.qõ i veritate fic logtꝫ do.an.itellexerit gnäliter.nã ibi ille eps fuerat spoliat⁹ epatu suo vñ,p sustẽtatiõe psone ꝓcurit illa debita de quo ibi.aut ꝓcurit ,p patrimonio suo cõseruãdo vel forte fideiubẽdo seu aliter q̃z,p sustẽtatõe sua vel vtilitate ecclesie ⁊ credo firmiter q; de rigore iuris ispecto statu bñficiorũ et deputatiõe ñ dz aliquo mõ de redditib⁹ bñficij satisfieri creditorib⁹ qñ de redditib⁹ id solũ ẽ clericorũ qõ,pbabili rõne cõsumũt.vt dixi in.c.fi.s̃.ti.,pxi.⁊ ibi dedi multas cõcordãtias q̃ ñ debẽt apprehendi fructus cũ sunt cõuertẽdi i cãm piã,p vtilitate clerici.sz cõis opi.iuatuit qz bodie clerici approprãt sibi oẽs reddit⁹ ⁊ disponũt ad libitũ vñ visũ fuit curie ⁊ aliꝭ iudicib⁹ qõ melⁱ⁹ eẽt vt dãrẽt suis creditorib⁹ q̃z vt dispdãt i aliã cãz sz vt dixi si facerent vt deberẽt ñ deberẽt extẽdi manus ad redditus bñficiorũz vide tex.i ar.optimũ i.d.c.videtes.xij.q.i.⁊ i.c. vltimo cũ ꝓcedẽti.ea.cã.⁊.q.Et ad istũ tex,dic q; dz itelligi de redditibus,pprijs ꝑmonialibus vt expo nit gl.i fi'ibus terminis i.c.de multa.de ꝓbẽ.i vbo de suis prouentibus.vel fuit spãlis ,puisio pape ꝓ rõnẽ ꝓdcãm. In gl.fi.ibi ꝑz canones.dic idẽ ẽm leges quo ad casũ huius.c.nã veniũt isti ꝓ ,pmissionẽ iuratã q̃ ꝑiuri sũt ⁊ ifamies ñ solũ ifamia cãonica sz ciuili.l.figs maior.C.de trãsac.vide qõ plene dixi i.c.testimoniũ.de testi. In ea.glo.ibi ꝓ fidẽ,pmissaz.⁊ nõ gl.ex q̃ ẽ iferẽdũ q; sic clericus ꝓt bñficio ꝓuari qz venit ꝓ iuramẽtũ vt i.c.q̃relã.ꝺ iureiu. ita si veniret ꝓ fidẽ ꝓstitã sz ꝺ dcm ñ,pbatꝫ ꝺ i tex.qa logtꝫ copulatiue ⁊ ñ alternatiue.de mã vide qõ.plene dixi i.c.ad aures.qõ metus cã. In fi.gl. Inno.ponit ꝺ nobile dcm lꝫ apte iure ñ,pbet.dicit.n. q; si,pbatꝫ crimẽ ꝓ aliquẽ eo assumẽte defensionẽ põt puniri ꝑ iudicẽ lꝫ ad hoc ñ agerẽtꝫ secus si nõ assumpsit defensionẽ vt ẽ videre i teste.ad ꝺ.c.ij.de or. cosz ꝺ dcm Inno.originaliter vi fuisse glosatoris .iij. q.v.i.c.cõstituimus.⁊ de ꝺ an ⁊ qñ crimẽ icidenter ,pbatꝫ sit pumẽdũ dic vt plene dixi i.c.ij.de or.cog. ⁊ satis potest iste tex.procedere in papa qui non artatur ad sequendum formam iuris.

Constitutus. Per districtionẽ ecclesiasticam ꝓpellitꝫ debitor a fideiussiõe absoluere fideiussorẽ q; a creditorib⁹ molestatꝫ.cõis opinio.⁊ ibi iõqz. Casus lr̃alis.Cãcellari⁹ archiepi cãtuariẽs quãdã quãtitatẽ pecunie a creditorib⁹ bononiẽs.accepit,p q̃ pecunia magr̃ simõ fideiussit.et qz cãcellari⁹ pecuniã nõ soluebat:molestias plures dcũs magr̃.S.a creditorib⁹ sustinebat⁊ debitũ fuit augmẽtatũ.vñ dcũs magr̃ ꝓquest⁹ fuit dño pape vñ mãdat archiepo cãtuariẽs.qten⁹ si legitie sibi de bumõi assertõe ꝓstiterit ꝑfatũ cãcellariũ moneat et ꝓpellat ecclesiastica cẽsura vt ꝓdcũz magrz ab intercessiõe⁊ obligatõe absoluat⁊ si debitũ vel accessiones forte negauerit iuramẽtũ calũnie subir̃ cogatꝫ ñ obstãte ꝓria cõsuetudie.⁊ qz difficile foret dcõ magistro testes suos i ãglią ducere:iõqz mãdat archiepo vt lr̃is suis significet iudicib⁹ bononiẽs.vt testes quos idẽ magr̃ iducer̃ voluerit vice ipsi⁹ recipiãt et examinẽt diligẽter:⁊ depositões sibi trãsmittãt sub

a Nõ diligẽter remedia qñ qs petit dilationẽ ad,pducẽdũ testes quos dicit cẽ i ptib⁹ remotis si iudex dubitaret aut suspicaret q̃ iste peteret dilationẽ aio calũniãdi. Et addc aliud remediũ q̃ iudex põt sibi facere p̃ ceptũ penale q̃ nisi rcpiat verũ q̃ p tales testes possit,pbare icidat i talẽ mulctã ꝛ eã i effectu põt iponere.ita cõcludũt pe.de an.ꝛ imo. h̃ mltũ exclamãs ad practicã ꝛ d.alexã. et alij nouiss. i.l.i.i pn.ff. sigs iusdi. nõ ob.

b Et ad h̃ vide bo. tex.i.l. labeo.i.ff. de ar. ꝛ de h̃ vide p archi.i.c.te q dẽ. xi.q.i. vbi distinguit an fideiussor simplr fideiusserit ꝛ erit obligat⁹ et i rẽpore ꝓrogato. Aut fideiussit vsq; ad certũ tps ꝛ tẽ secuss. ꝛ ita dicit tẽuisse gost. i h̃ c. ꝓstitu. ꝛ ita et distinguũt i effectu iste hic ꝛ bal.i lec. ãtiqua angc. ꝛ pau. de ca.ꝛ d. alex.in.l.si vn⁹ i pn. p illũ tex .ff. de pac.vbi dñt eẽ vtile ꝓ fideiussorib⁹ q se obligãt ,p castellanis cõstitutis ad certũ tps nazl castellãi vltradaret tñ fideiussões ñ tenẽtur et istud de castellanis litat bar.sin.p⁹ di.i.l. iuti⁹.§.paul⁹ p illuz tex.ff.de ad. tuto. vbi dic̃ bar.q̃ illa.q.fuit al's vone de scõ ꝛ al's florẽtie.ꝛ ita tz bal.i.l.si cũ hermes.C.lo.itẽ addc q̃ istõ q̃ pa.h̃ exp̃s.firmãt io.an.ꝛ d.an.õ bu.hic.ꝛ io.pe.de ferra.papiẽsis i sua practica i libello õ plures reos debẽdi i vlt. col.ꝛ vide p al.i.ij.pte sta.q.cxlv.ꝛ.d.de ro.i nouiss.decci.xc.ꝛ vide text.i.l. legẽ i fi.ꝛ i.d.l.si cũ hermes.C.lo.ꝛ i.l.itẽ q̃rit.ff.e.ꝛ ad hoc facẽ q̃ nõt gl.i l.ij.C.de,pcu.vbi dic̃ q̃ ille q̃ fuit dat⁹ fideiussor de iudicio soluẽdo i causa ꝓncipali ñ itelligit dat⁹ i cã appellatõis facẽ et tex.i.l.ñ a iudice i fi.ff.de iudi.vbi ẽ tex.fm vnã lec.gl.q̃ si cepaz agere õ te ꝛ dederiz fideiussorẽ õ iudicato soluẽdo si ago ex alia ñ itelligat reperit⁹ fideiussor. Sz hec paz facit magis facẽ vrgẽtissima rõ.nã nos hẽm⁹ regulã ꝛ mltũ nõ tu cãonista q̃ siue narratio fiat ipo iure siue ope exceptõis quãtũ ad ꝓncipalẽ debitorẽ ꝛ i pson̄a ipsi⁹ sp liberat fideiussor tex.ẽ nõ.dign⁹ ꝛ mltũ signãd⁹ i.l. vbi cũ q̃ in p̃in.ff.eo.fz ego hẽo q̃ p,progatiõez termini scãz p creditorez debitori q̃ cõtinet min⁹ tpe q̃ ꝑma ñ põt dici scã nouatio ipo iur fz bñ ẽ scã ope exceptõis nisi exp̃sse eẽt actũ ita determinat bar.i.l. valerian⁹ q̃ est .l. pe.i vlt.col.i pe.q.ff.de p̃to.stip.si ergo fit nouatio ope exceptõis ergo fideiussor ẽ liberat⁹. Cõtrariũ q̃ imo p,progatõez termini scãm debitori abñte fideiussore fideiussor nõ itelligat liberat⁹ tenet hic pe.de an.ꝛ imo. q̃.l.si cũ hermes ꝛ.l.itẽ q̃.§.q̃ ipleto.ff.lo.ꝛ.l.labeo.ij.ff.de ar. allc .hic p

figillis illorũ iclusas significãtes quãta fides testib⁹ ꝛ illris possit bñi satisdatõe idonea a cãcellario ipso accepta vt ad testes audiẽdos vadat vel mittat.

Ber. Nõ p̃ q̃ fideiussor põt aliq̃z soluat ageꝛ ꝯ reũ ꝓncipalẽ vt eũ liberet a fideiussiõe si venit tps solutõis faciẽde ꝛ ipe molestat a creditorib⁹. nã vbicũ q̃z reus diu differt solutõez p̃t fideiussor istare vt liberet .de quo pleni⁹ bñ i.c.fi.j.e. Et ex h̃ ꝛ ex text. colligo q̃ fideiussor ꝑt⁹ ñ liberat tpe fz oz istare vt liberet lz sec⁹ fit ibi fideiussore de iudicio fisti. ,pbat i l.pe.C.e.ꝛ fac.l.cũ apõ.ff.iudi.solui. Nõ 2° q̃ ñ vz cõsuetudo vt omittat iuramẽtũ calũnie. Nõ 3° q̃ vbi testes sũt extra,puicia ñ debẽt artari ad veniẽdũ psõ aliter sz iudex cãe dz scribere indicia testiũ vt eos examiet ꝛ attestatões clausas remittat ꝛ rscri bẽdo quãta sit fides adhibenda testib⁹. Et nõ bñ h̃ vltimũ q̃ ñ legit ita clare alibi. fz faciũt dcã Jnn. in c.q̃m.de,pba.vbi dicit q̃ si examinator testiũ ꝓpẽdit cos vacillare vel cũ trepidatiõe log vel aliter bz eos suspectos vnle ẽ vt h̃ scribat i actis. fz q̃ñ examinator ñ bz ipe iudicare fz ali⁹ ,put h̃ erat dz examinator oĩno h̃ scribere.ꝛ vide p ĩno.i.d.c.q̃m.vtq; ex iterual lo possit iudex scribere i actis vacillatiõem testium.

Ultio p̃t adduci iste tex.i argumẽtũ multũ nõbile q̃ iudex delegat⁹ pape deputat⁹ i certo loco põt ex cã delegare certũ articulũ cãe extra locũ i quo fuit deputat⁹. qõ vz p̃ma frõte ꝯ.c.statutũ.i.§.i nllo. de rescrip.li.vi.vbi dz q̃ delegat⁹ pape nõ p̃t nec p se nec p aliũ extra locũ i quo ẽ deputat⁹ cogscere sed p̃t dici q̃ p̃mũ dcm̃,pcedit q̃ cõmissio extra locũ ẽ q̃si necessaria sic ꝓtigebat h̃ qz testes erãt multũ distãtes.ꝛ ẽ nõbilis lĩatio ad dcm̃.§.in nullo.ſiqs m̃ vellet h̃ negare possz dicere q̃ h̃ cãtuarich,ẽps ñ cõstituit delegat⁹ sed cũ eẽt ordinari⁹ ꝯ suũ cãcellariuz exciraꝛ pot⁹ iurisditio sua.c.lz.ꝛ.c.pe.de of.or. nã h̃ papa ñ mãdat vt cogscat vice pape sed simplr vt exeq̃ iusticiã nec dat formã ꝯ ius cõe. p̃mũ tñ dcz ẽ valde equũ ꝛ forte verũ. Jn gl.ij. ibi fideiusserit i oez cãz. vult dicere q̃ aut fideiussor simplr obligauit se,p debito ꝛ si teneꝛ si h̃ bitũ ẽ augmẽtatũ ex mora rei ꝓncipalis nisi fideiussisset in oĩ cã. s. ex debito ꝓncipali,pueniẽte ꝛ de hac mã plene nõ.i.l.cẽtũ capue.ff.de eo q̃ certo loco.ꝛ i.l.q̃ro.ff.loca.ꝛ in .l. mora.ff.de v.obl.ꝛ iquãtũ gl.i fi.dic̃ aliꝫ eẽ fz cãones tñ itelligit reprobare distinctõez supra factã sed restringit ad vsuras q̃ fm canones ñ debẽt ꝛ iõ fide

doc. nihil faciũt i pposito q̃ loquũt q̃ñ erat dies finiẽde obligatõis q̃ si ille dies,proget fideiussor ñ tenebit vltra q̃ aduenieẽte illo die fideiussor liberatur si ergo creditor vult ci p̃iudicare ñ p̃t sine scõ suo. Sz nos loq̃mur i die assignato ad soluẽdũ quo elapso neuter ẽ liberat⁹ imo vterq; ꝓstituit i mora q̃ mora ꝓncipalis nocet fideiussori.l.mora.ff.de v.obl. iõ si ,progat ille termin⁹ solutõis q̃ h̃ ẽ ad fauorẽ fideiussoris ne ꝓmittat mora ñ vt q̃ vllo mõ p talem moram fideiussor liberetur alias inducta ad vnũ effectũ operet aliũ ꝯ regulã .l. legata iutili ter.ff.ꝺ adi. leg. Jtẽ pro hac pte ꝯ cõmunẽ strin/geꝛ vz q̃ actus agẽtiuz nõ dñt opari vltra volũtatẽ ꝛ itẽtionẽ eoruz l.ñ ois i p̃n. ff.de fideiuss. fz q̃ñ creditor ,progat terminũ ad soluẽdũ nõ facẽ ea itẽtõe vt liberet fideiussorẽ ergo istũ effectũ opari nõ dz.bis⁹ hic ide ꝓbatur vitas vz eẽ ista q̃ si creditõ simplr ,progat tmi nũ debitori sine aliq̃ noua stipulatõe tẽ ñ fit noua tio nec ipso iure nec ope exceptiõis. q̃ tẽ ñ ꝯbit noua obligatio q̃ ꝓtineat min⁹ tepore p quaz ꝑma nouet ꝛ iõ simplr ,progãdo ñ erit liberat⁹. ꝛ rõ ẽ q̃z ñ ẽtũc cãta noua obligatio cõtinẽs min⁹ tpe p quã nouet p̃cedẽs ꝛ isto cãu fideiussor ñ ẽ liberat⁹ ꝛ sic p,progatõz tmini fcãz simplr debitori fideiussor ñ liberat ita ꝺclarat bal.i l.tã mãdatori.C.de ñ nu.pe. dicẽs ita tenere ino.i.c. p̃terea ꝺ ap. Si ãr,progatio tmini eẽt fcã mediãte noua stipulatõe puta ego debitori,progo tminũ p stipulat.ꝛ debitor,pmittit p stipulatõz ꝛ tẽ ꝯbit noua obligatio q̃ ꝯtis cõticat min⁹ q̃ ꝑia ꝛ sic ñ possit iducere nouatõz ipo iure nisi exp̃sse sit actũ tñ iduc ope excep.ꝛ si istis tminis logt bar.i.ꝺ.l. valerian⁹ ꝛ tẽ fideiussor bñ eẽt liberat⁹ q̃ tñ itellige nisi creditor i ista scõa stipulatõe exp̃sse rẽsuasset ꝛ ius fideiussoris q̃ p̃t fz bar.i.l.siqs aliã p⁹ p̃n.ff.ꝺ noua. Et lz sic putẽ tenẽdũ tamẽ cõit magis cõcludit vt h̃ p istũ cũ cõco.ꝛ.alle. itẽ addc q̃,progatio tpis fcã a testatore nõ itelligit fcã cũ ꝑma qualitate vt si i ꝑmo debebant vsure ex pecũia mõ nõ dabũt,progato tpe a testatore ita dicit pau.de ca.i.l.lecta i.ij.car.ff.si cer.pe.ad hoc dicẽs eẽ gl.ordi.i.l. nõ solum.i.§.i.ff.de lib.leg. Jtẽ,p opi.q̃ fideiussor non teneatur in obligatõe prorogata benefacit tex.i.l.solutũ.§.nouata.ff.de pig.act.ẽ bene verum q̃ ibi ẽ maior rõ i nouatõe q̃m i ,progatõe. Jtẽ ad predicta vide oio bal.i.l.ac ceptã i.vij.col.C.de vsur.ꝛ.d.an.in.c.i.i pe.col.de offi.dele.ꝛ oprie facit q̃ de oblatõe pignorũ nõ.glo.mag.in fi.in.l.si societatẽ.§.arbitrorũ .ff. ,p so io allegando.l.iij.in prin.secundi.ff.iudi.solui.

q **Quod quibusdã.** Si sine licẽtia p̃lati ⁊ maioris ptis capituli religiosus fide iusserit vel mutuũ accepit ñ teneť ecclesia ⁊ ipe recipiẽs punit nisi mutuũ sit vsũ i vtilitatẽ ecclesie. Prio põit dcm̃.2° exceptio ibi nisi. 3° pena ibi ⁊ si. Casus lr̃alis. Quibusdã religiosis fuit,p bibitũ ne fideiubeant,p aliquo sine licẽtia sui abbatis ⁊ conuẽtus vel maioris ptis.hãc,pbibitionẽ extendit ꝓsiliũ gnãle ad oẽs religiosos ⁊,pbibet ne aliqs pecuniã mutuo accipiat vltra sũmã a capitulo cõstitutã alioqn ñ teneať cõuẽtus,p talib⁹ rndere nisi pecunia illa i vtilitatẽ monasterij sit cõuersa:⁊ de h̃ legitime cõstet ⁊ q ꝙ h̃ fecerit grauiori discipline subijciatur Ber. Nõ ꝑ q̃ statutũ ꝓcernẽs aliquos religiosos ñ extẽdit ipo fcõ ad alios religiosos sz oz vt extẽsio fiat p supiorẽ.vide tex.cũ gl.nõ.i.c. cõstõnẽ de regu.li.vi.⁊ ibi ẽt gl. Scõo nõ q̃ religiosus ñ p̃t fideiubere sine licẽtia sui p̃lati. Ex quo ifero q̃ licet religiosus sit i studio cũ licẽtia sui p̃lati ñ tm̃ p̃t ,p alio fideiubere ⁊ si ꝙfecerit ñ obligať ecclesie.⁊ credo ẽt q̃ peculiũ sibi cõcessũ cã studij nõ obligať qa h̃ fideiussio fit extra cãz pp quã ꝓcessũ ẽ peculiũ hñc dicim⁹ i suo fideiubẽte extra cãm peculij. vt i. l.iij. ff.ð peculio.⁊ vide qð nõ.doc.i.c.ij.ne cle.vel mo. li.vi.secus si recipit mutuũ cã studij.qz tũc obligaret monasteriũ de quo dicẽdũ vt nõ.i.d.c.ij.⁊ p archi.⁊ Jo.an.ibi. Tertio nota q̃ ex ꝙctu iunito cuz pticulari de ecclesia nõ obligať ecclesia nisi q̃ten⁹ pecunia eẽt versa i vtilitatẽ ecclesie. Et ex h̃ nõ.⁊ ex tex. q̃ ex actu gesto cũ pticulari ñ hñte mãdatũ ab ecclesia teneť ecclesia iquãtũ vsũ ẽ i vtilitatẽ ei⁹.⁊ de boc ifra lati⁹. Sz ꝙ pdcã op.⁊ videť q̃ ecclesia nũ q̃z obligeť exquo recipiẽs mutuũ ñ hẽbat mãdatuz ab ecclesia.ad h̃.c.i.ð,pcu.⁊.c.i.de depo. So.gl.hic ⁊ doc.vario mõ loquũť i h̃ passu ⁊ gnãliter ,psequũť nũqd mutuãs ecclesie vel pticulari de ecclesia teneãtur i repetitõe pecunie,pbare pecuniã mutuatã fuisse vsã i vtilitatẽ ecclesie.sz qz vario mõ loquũť doc. ió ñ ifistã i eorũ vbis sz ponã vnã distinctõez quam nouissime ꝓcepi.aut.n.pp restõnẽ mutui oz distrahere bõa imobilia vel mobilia p̃ciosa ecclesie ⁊ ẽ necesse,pbare vsionẽ ẽt si pecunia fuisz mutuata p̃lato ⁊ capitulo ⁊,pbo q̃ auc̃.h̃ ius porrectũ.x.q.ij. itelligendo,put itellexit Jnno.⁊ bñ i.c.i.supra de ꝺpo. vbi dixi ⁊,pbať h̃ rõne.nã si directe ñ p̃t p̃lat⁹ ⁊ capitulũ alienare ralia bona sine euidẽti necessitate vel vtilitate.xij.q.ij.c.sine exceptiõe.sic nec idirecte recipiẽdo mutuũ occasiõe cui⁹ oporteat puenire ad distractõez bonoꝝ.ar.i regula cũ qd vna via.ð regu. iu.li.vi.ad idẽ qð nõt Bar.i simili i.l.i quorũ.ff.de pig.vbi dicit q̃ si res,pbibeť alienari,pbibetur pigrari qz q̃ pignoratõez puenit ad distractõnẽ.c.nulli de reb⁹ eccle.ñ alie.l.fi.C.de reb⁹ alie.ñ alie.ad idez regula cũ qd vna via.de reg.iu.li.vi.⁊ sic restringe dcã bar.i.l.ciuitas.ff.si cer.pera.vbi sentit q̃ si mutuũ ẽ fcm̃ p̃ite p̃lato ⁊ capitulo ñ est necesse ,pbare vsũ sicut si fieret mutuũ ciuitati p̃ite cõsilio populi sz dico q̃ ñ ẽ bonũ simile qz ꝓsiliũ populi bz liberã facultatẽ distrabẽdi bõa ciuitatis sz nõ sic p̃lat⁹ ⁊ capitulũ.c.sine exceptiõe p̃alle.⁊ hoc casu credo q̃ sit necesse vere probare q̃ ecclesia tũc tpis idigebat ,put qdã volũt vt nõnt aliq i auc̃.h̃ ius porrectũ.C.ð sacrosã.ecc.⁊ Gul.ð cu.vt refert Jo.an.h̃ nã iura i h̃ exigũt verã vsionez ⁊ nõ psũptiuã.vt i.d.auc̃. h̃ ius.aut põt satisfieri de redditibus ecclesie absq̃z distractõe rerũ ⁊ tũc si mutuũ ẽ fcm̃ p̃lato ⁊ capitulo ñ ẽ necesse,pbare vsionẽ dc h̃ ẽ casus h̃ si bñ põderať nã si ñ exigit,pbatio vsiõis qñ mutuũ fuit receptum cũ cõsensu prelati ⁊ capituli ꝙ fort⁹ ñ exigit qñ nutuũ ẽ fcm̃ ecclesie p̃nitib⁹ p̃lato ⁊ capitulo ⁊ h̃ casu p̃t ,pcedere dcm̃ Bar.i.l.ciuitas p̃alle.qð ẽ rõnabile. nã p̃lat⁹ ⁊ capitulũ hñt liberã administrationẽ fructuũ q̃ ex fructib⁹ satisfaciẽdũ ẽ creditori sz vsuz non ,pbeť.h̃ idẽ vi,pbare argumẽtarie tex.i.c.i.de deposito.vbi vsũ exigit qñ ꝙct⁹ fuit init⁹ cũ pticulari ñ cũ tota ecclesia.ad idẽ cõis theorica doc.q̃ bz q̃ delictũ p̃lati ⁊ capituli nocet ecclesie,vt nõ.i.c.ij.de ordi.cogni.⁊ i regula delictũ.de re.iu.li.vi.⁊ i.l.iubemus nullã nauẽ.C.de sacrosã.eccle.aut mutuũ fuit receptũ a solo p̃lato ⁊ ẽ maius dubiũ sz credere q̃ i vita p̃lati ñ sit necesse creditori,pbare versionẽ.arh̃ nã h̃ solũ exigit qñ pticularis de ecclesia recipit mutuũ sine licẽtia abbatis.i abbate q̃ ñ ẽ necesse,pbare vsionẽ.p h̃ qz p̃lat⁹ bz liberã administratõez fructuũ ⁊ oĩa administrat excepta alienatõe imobiliũ.c.is cui de elec.li.vi.⁊ i.c.cũ nobis.i fi.de elec.fac̃ qð notat host.i.c.veniẽs de trãsac.nec ob.d.l.ciuitas.qz logtur i administratore ciuitatis q ñ bz tãtã ptãtẽ i reb⁹ ciuitatis sic̃ p̃lat⁹ i reb⁹ ecclesie.ad h̃ qð nõt.gl.v.q. iij.i.c.fi.⁊.xij.q.i.i.c.duo sũt gnã.sz p⁹ morte p̃lati puto ecclesiã nõ teneri nisi,pbeť vsũ qz nõ potuit vltra tps vite sue ecclesiam obligare nisi ex necessitate vel vtilitate ecclesie ad qð,pbãdũ ẽ necesse,pbare vsionẽ.ad h̃ facũt nõ,i.c.fi.ne p̃lati vices suas.⁊.c.ex pñtiũ.de pig.⁊ p host.i.d.c.veniẽs.⁊ fac̃ qð nõ.i.c. i.de solu.⁊,p hac opi.vide Jnno.j.ti.,pr.c.i.vbi h̃ apte sentit.nã dic̃ ibi successorẽ ñ teneri ad debita ꝙcta p p̃decessorẽ nisi,pbeť illa vsa ẽt i vtilitatẽ ecclesie.sz host.tz ibi h̃ ñ eẽ necessariũ qz lr̃a ibi exigit solũ q̃,p necessitate ecclesie fuerit ꝙcta q̃ satis ẽ,pbare q̃ tũc imminebat ecclesie necessitas recipiẽdi mutuuz ⁊,pfecto ille tex.multũ facit,p hac opi.q̃ mihi vi eg. oz.nã vt dicit Guil.de cu.durũ ẽ q̃ mutuans p̃lato voleti ire ad curiã,p necessitate ecclesie debeat eẽ licitus q̃ pecunia expẽdať,p necessitate ecclesie. vel fi,mutuat,p agris colẽdis oz ire vel mittere testes ad villã ad videndũ vsionẽ.⁊ h̃ opi.saris plz i p̃lato.⁊ facit iste tex.p locũ a spãli.dũ solũ exigit,pbatõez versiõis i pticulari de ecclesia.⁊ illa auc̃.h̃ ius porrectũ põt itelligi vt supra dixi qñ puenit ad distractionez rerũ.⁊ ad.d.l.ciuitas.s̃.fuit rñsuz.nec hẽm⁹ alia iura q̃ exigãt,pbatõez vsiõis. Qñ q̃z mutuũ fuit fcm̃ pticulari de ecclesia puta mõacho vel canonico ⁊ tc si itra sũmã taxatã ab ecclesia ñ ẽ necesse,pbare vsionẽ qz mutuũ vi fcuz ecclesie vt h̃,pbať.si vo nulla sũma ẽ taxata i ecclesia vel fuit receptũ vltra sũmã tũc ẽ necesse,pbare vsionẽ ad h̃ vt teneať ecclesia. vt est tex.h̃. Sz aduerte qz qdã exigũt vt h̃ casu duret versũ tpe actõis. Sz qñ mutuũ fuit receptũ p̃ceden tib⁹ casib⁹ ñ regrit vtilitas ppetua sz sufficit tpalis.⁊ h̃ videnť velle Jnn.⁊ host.⁊ itelligerẽ dcm̃ eorũ qñ ñ expediebat ecclesie facere illũ sũptũ tpalẽ. Si aũt ecclesia tenebať de suo facere illũ, sũptũ nihilominꝰ q̃tũcũq̃ nõ duret versio i dubio credo ecclesiã teneri qz ecclesia dz fcã locupletioz sicut i simili dz i pupillo.ff.de solu.l.i pupillo.pone exẽplũ pticularis de ecclesia recepit mutuũ qð cõuertit i necessaria alimẽta ministrorũ ecclesie.nã sz nõ duret h̃ vtilitas nihilomin⁹ ecclesia ẽ locupletioz qz si nõ bũisset pecuniã mutuatã expẽdisset de suo. Jtẽ vltra alios iunto istũ tex.qz teneť ecclesia,pbata versiõe qñ vtile ẽ ecclesie illã versionẽ fuisse fcãz ita q̃ verisimiliter fecisset de,ppio alias sec⁹. Pone exẽplũ pticularis recepit mutuũ ⁊ fecit fieri nobile edificiũ i loco ñ expediẽti ita q̃ graue eẽt ecclesie ⁊ dãnosũ illũ sũptũ facisse vel approbare.nã h̃ casu credo ecclesiã ñ teneri p id qð i simili bz i.l.i fundo.ff.de rei vẽ.nã ñ p̃t dici q̃ pecunia fit versa i vtilitatẽ ecclesie si ñ expediebat ecclesie i illũ vsũ cõuertere. Jtẽ p eãdẽ.l. puto

a Qđ dicẽ iste text. in fideiussore q diu stetit in fideiussione vl obligatõe nõ bz locuz i fideiussore pro cuicti one q diu steterit i obligatiõe renõdũ euicta ꝛz imo. post bal. in l. facẽ posse in fi. ff. solu. ma. ꝛ idẽ dicit bald. post Jac. đ are. ꝛ ci. in l. lucius ff. mã. Jtẽ an fideiussor p istũm guarẽtige possit stari agere ꝓtra principalẽ ac si eẽt cõdemnatus bald. tz q sic i. d. l. lucius in fi. ꝛ idẽ tz bar. i. l. fideiussor provẽditore. ff. đ fideiuss. sed ꝑdictũ ibi tz ang. đ quo ẽt vidẽ per Jmo. Jtẽ adđ q dispositio bꝰ decre. ꝛ d. l. lucius si bz iocũ in fideiussore iudicij qz iste statim põt agere cũ commissa ẽt obligatio text. est ꝑm bal. ibi in l. mãdato meo §. si iudicõ ff. man.

b Et sđ dicit spec. in ti. de iudi. §. spãlia. v. qd si fideiussõr p tex. i l. filius fa. de ꝓcu. ꝛ i l. lz in fi. ff. de arbi.

c Vidẽ gl. de hac dictione diu in c. si eps iij. q. ij. ꝛ i c. lecta. lxxiij. di. ꝛ i. c. lxx. q. ij. đ vbo diu

q ecclia teneꝯ solũ restituere q̃ztũ est meliorata lz plꝰ fuerit expẽsuz. ꝛ si plus fuerit meliorata quã expẽsũ solũ teneꝯ ad expẽsuz. satis. pbaꝯ i filiꝰ i. d. l. in fundo rõ qz ecclia hoc casu nõ teneꝯ ex ꝯctu ex quo nõ ođit mãdatũ lz actõe de in rẽ vso. ergo solũ teneꝯ ad id in quo est meliorata. ꝛ hec ꝓcedũt vbi ꝑticularis babebat aliquã administratõez saltẽ peculij alꝫ aũt teneꝯ ipse supioꝛ inquãtũ patiꝯ peculiũ seu administratio inferioris. ita notãter dicit Jnn. i. c. cũ oliz. el. ij. de pri ui. i ꝯctibus factis p monachũ fine lnia abbatis. Et põt dici peculiũ i monacho q cqd detinet abbate sciẽte ꝛ patiẽte sicut dicimꝰ in seruo. vt in. l. quã tuberonis. ff. de pecu. Et nõ bñ ḃ dictũ vt religiosi nõ dicãtur ex ḃ bre. ꝓpriũ nec peccẽt si aliqua detinẽt abbate sciẽte ꝛ nõ ꝯdicẽte. vnde sola patiẽtia sufficit vt dicatur peculiũ sibi ꝓstitutũ. ꝛ nõt Jnn. ibi ad aliud. naz ex multis que ibi ponit aperte sentit idẽ iudicãdũ de religiosis respectu acqrendi vel obligandi ecclesias qđ i fuis respectu dñoꝝ suoꝝ. qđ ẽt approbat bar. in l. si cõis seruꝰ. ff. đ stip. ser. ita q totꝰ ille titulus đ stipulatõe seruoꝝ põt applicari ad religiosos. ꝛ idez sentit Jnno. ḃ in fi. q dicit idẽ forte posse dici de clico s. ꝑticulari qđ nõbis. Et qz tex. iste facit mẽtionez de sũma taxata de cõi. puidẽtia q̃ro qđ itẽdat bic iste tex. So. põt itelligi duplr. Pꝛio in bñficibus aliquã administrationẽ in monasterio. Scđo in ꝑticularibus nullã administratõez bñficibus ꝛ bñ respectꝰ ad ꝓfectu dinẽ quoꝛũdã religiosoꝝ q prestigũt certã sũmã ifra quã istũ pñt mutuũ recipe pro vtilitate eccle vel p necessitate. ppria q̃ pficiscunt extra monasteriũ. ꝛ per hoc bẽs istã mãm satis clarã vnde gl. Jnn. nõ vꝛose quoꝛ qz nõ facit multũ ad titulũ. Jn gl. fideiubeat nõ bene bãc glo. que nõbiliter limitat. c. i. §. e. vt clericus possit ꝛ teneaꝯ fideiubere pro laico in casu necessitatis. ꝛ est rõ aptissima qz in tali casu teneꝯ clericus pre ceteris elemosynã facere. xvj. q. i. q̃. multo fortius fideiubere. boc tñ nõ itelligas in simplici monacho qz nõ põt sine lnia supioris boc facere obligãdo monasteriũ. nã se obligare nõ põt cũ nihil habeat elemosynã tñ cõpetẽtez facere põt si remotus esset a supioꝛe. vide glo. in cle. ij. de vi. ꝛ bo. cle. Et ẽt nõ scđo q clerici licite fideiubẽt inter se qđ dixi in. c. ij. §. eo. Jn glo. in vbo in vtilitatẽ ibi sed ageꝯ actiõe de i rẽ vso. puto ẽt q põt agi actõe negociorꝝ gestorꝝ si mutuãs habuerit respectũ ad ecclias ꝛ nõ ad personã subiectã cui mutuũ ꝓcessit. ar. optimũ in. l. si pupilli. ff. de neg. gest. Et si diceres actõez istã nõ cõpetere qz ꝯ volũtatẽ ecclie vꝫ mutuũ factum si vltra formã ꝓstitutã aliqd fuit receptũ. ḃ ꝯtraz fecit vacillare Jnn. p. l. fi. C. de neg. gest. vbi tex. nõbiliter dicit cessare illã actionẽ qñ qs gessit negociũ alteriꝰ eo inuito vnde dicit Jnn. q ḃ agiꝯ actõe de in rẽ vso. ꝛ ideo oz q duret versum qz alꝫ nõ cõpetit illa actio. sed certe boc dictũ nõ est vex qz si ꝑsupponeremꝰ q ecclesia ꝯdicẽte fuisset factũ istud mutuũ cessaret actio de i rẽ vso qz nõ debes te ingerere negocijs meis me inuito l. si pro te. ff. mã. Et qđ notat Bar. in. d. l. fi. vnđ dico aliter q ecclia statuẽdo certã sũmã nõ vꝫ ꝯdicere vltra sũmã si illud ꝙuertiꝯ in vtilitatẽ ecclesie ꝛ appareat de verſione qz in dubio nõ vꝫ qs velle ꝑpbibere ppriã vtilitatẽ. vt nõ. in regu. qui tacet. de regu. iur. li. vj. Jtẽ dico q posset agi actõe negociorꝝ gestorũz intelligẽdo vt. §. dixi. Et nota vltimo fi. huius gl. ex qua habes iũcto tex. q nõ semp teneꝯ creditor ecclesie probare versionem. Nico. Abbas.

Eum pro quo.

a Ponit tres casus in quibus fideiussor ꝯ debitorẽ agit an teq̃ solua vt a fideiussiõe liberet. hoc dicit ꝛ est Casus ſralis. Querit a dño papa vtꝝ ille qui se obligauit pro alio fideiussorio noie possit agere ꝯ principalẽ debitorẽ vt eũ liberet ab obligatione Rñdet papa si debitor diu cessauit in solutõe debiti vel si dissipare incipit bona sua. aut si ꝓdẽnatus fuisti recte agere poteris ꝯ ipsuz vt te liberet a fideiussione ꝛ sic in tribus casibꝰ pót fideiussor agere anteq̃ soluat. Ber. Nõ ꝑ q fideiussor receptꝰ in ꝯctu nõ liberabit lz debitor diu distulerit solutionẽ debiti. vel lz creditor nõ ꝓuenerit debitorẽ lz oz instare corã iudice vt absoluat. Et boc cõiter teneꝯ lz quidã ꝯ p. l. pe. C. e. sed illa lex cõiter intelligit in fideiussore đ iudicio sisti ꝛ liberat tpe vt ibi dr. Nõ scđo q fideiussor nõ teneꝯ prꝰ soluere q̃ agere ꝯ debitorẽ vt libereꝯ. Tertio nõ aliqd innouandũ ꝯ eũ qui sua bona dissipare cepit. ꝛ vide q dixi in. c. ij. de pigno.

Sz ḃ q̃ro. pone q fideiussor denũciauit creditori vt ageret ꝯ debitorẽ qz forte dissipabat bona sua ꝛ aliter teneri nolebat nunqd teneaꝯ creditor ad istãti az fideiussoris agere ꝯ debitorẽ. doc. ḃ cõiter tenent q nõ. p. l. si fideiussor. ff. eo. ꝛ vꝫ ibi expressiuz nisi fideiussor esset acceptus in eo q nõ posset exigi a debitore principali. nã tũc teneꝯ agere ad denũciationẽ fideiussoris. ar. in. l. si fideiussores. ff. e. ꝛ boc ẽt tenent legiste in. d. l. si fideiussor. Sz aduerte qz bodie boc dictũ doc. ḃ nõ vꝫ ꝓcedere qz cũ per auc. eo. ti. fideiussor nõ possit cõueniri nisi in eo q exigi nõ põt a debitore principali. eadem est ratio in fideiussore accepto simpliciter qđ olim erat in fideiussore accepto in eo qđ a reo exigi nõ posset nisi fideiussor renũciasset beneficio auctẽtice eo casu tene dictũ doc. qđ nõ. ꝛ rõ dr̃ie nõ. in. d. l. si fideiussor. ꝛ sunt quotidiana oia ista

Jn gl. i. ibi ab initio ꝓuenit. arguit ẽt Vin. ex tex. q si fideiussor vellet ire ad studiũ vel ex aliqua cã ad lõginquas partes. pficisci posset agere vt libereꝯ a fideiussione. ar. in. l. aut lõga. ff. de. pcu. ꝛ vide i spe. in ti. de iudi. §. iij. v. sz qd si fideiussor. vbi tractat qd si inimicitia iteruenit nũqd possit fideiussor agere vt libereꝯ. Jn fi. glo. nõ glo. ꝛ idẽ tz glo. in. l. lucius. ff. mãdati. ꝛ cũ boc dicto vꝫ trãsire Jo. an. nã alij aliter exponũt istã dictionẽ diu ꝛ maxime Host. q dicẽ diu cessare qñ venit dies solutõis faciẽde ꝛ fideiussor molestat a creditore. vt in. c. ꝓstitutꝰ. §. e. Sed tu tene vt ḃ fit arbitrariũ ꝛ arbitrabit iudex ex tpis cursu ꝛ psonaꝝ effectu ꝛ ex alijs que inter ꝯbentes acta sũt nã magis teneor pro amico intrinseco q̃z pro alio nõ ita coniuncto. ꝛ ita de similibus

De solutionibus. Rubrica.

Supra visuz est de obligatõibus q̃ tollunt ex solutionibus. nã solutõe eius qđ debeꝯ ois tollit obligatio insti. q. mo. tol. obli. in pricipio merito post rubricã ꝑcedentẽ subijcit ista de solutõibus ꝛc.

B hoc.

a Successor i beneficio teneꝯ soluere debita ꝑ decessoris pro necessitate ecclesie ꝯcta. boc dicit. Nõ ꝑ similitudinez inter beredẽ ꝛ successorez in bñficio ꝛ est similitudo in quibusdã nõ aũt in oibus. nã quẽadmodũ beres succedit in vniuersuz ius defuncti. l. bereditas de peti. bere. ita ꝛ prelatus succedit in vniuersuz ius ecclesie ꝛ sic ecclesia dicit quid vniuersuz. de quo vide glo. in. c. cũ ad sedẽ. de resti. spo. Jtẽ cõparant quo ad sustinẽdũ onera ꝯcta ꝑ ꝑdecessores sed in multis differũt qz beres causat ius a defuncto. successor in beneficio ius ꝓsequit nõ a defuncto sed a supioꝛe a quo babuit institutõez. Jtẽ beres teneꝯ soluere oia debita defuncti qualitercũq̃z ꝯcta. vt nõ. in. c. i. de testa. sed successor in beneficio nõ teneꝯ nisi illa que sunt ꝯcta ꝑ necessitate ecclesie. Et

vide glo. i. c. i. đ ꝓiu. lcp. ꝛ q dicat cẽ i arbitrio iudicis quãtũ ꝑs dicatur diu tz gl. magna i. d. l. lucius. ff. man. ꝛ in l. si pro ea. C. e. in gl. magna q̃. ꝑ prie loquit in mã bꝰ decretalis.

d Vidẽ bal. in. c. i. q succesſo. vbi plura bona scribit ad text. bꝰ decr. ꝛ alij qd in. l. i. in prin. ff. de ꝯsti. prin. Jtẽ vide q si ꝑlatus q. pmisit alicui aliqd pro opa in ecclesiam ipẽsa morta tur eius successor teneꝯ soluere ꝑmissuz. ita dicit archi. i. c. sũt nõnulli. i. q. i. ꝛ vide arc. in. c. decessorũ. xxv. q. ij. vbi dicit q prelatus tenetur obseruare beneficiũ ꝑdecessoris secus si cẽt malefici uz. Et vide q notat spe. in ti. de loca. §. finit in fi. vbi dicit q delegarꝰ successor teneꝯ remunerare beneficia et fuitores sui ꝑdecessoris quos ꝑdecessor nõ remunerauit. Et vide plene oio q nõt bal. i l. pretor ait in. ij. colũ. ff. de edẽ. i apostilla vbi plene examinat qñ factũ ꝑdecessoris obliget prelatũ prędecessorẽ. Et đ boc plene nõ. in. c. querelã ne prelati vi. suas e vide glo. i c. epũs ante dãnati. xi. q.

tij. Et ō isto articulo an successor in beneficio teneat̄ soluere debita sui p̄de cessoris vide per Jmo.in.l.si filius.§.si vir in qnquēniū cir.fi.ff.so.ma. ⁊ vide q̄ notat pau.de ca.in.l.ex̄ctu.ff.de re iudi. Jtē an prelat⁹ succedens in beneficio dicat̄ successor vniuersalis vel particularis vide per.d.an.in.c cura.in.iij.col.de iurepa.⁊ per.d.ab.in.c.q2 in recollectis.s̄.de iudi. Jtem an

princeps te neat̄ stare ꝛ̄ctui suo⁊ p̄ decessor⁊ vi de bal.in.l. digna vox. de.ll. Jtem adde h̄ bal. in.l.ij.C.ō li be. p̄re. Jt̄ adde pio h̄ que plē nō uit.d.barth. de bellē i.d. c.querelā ne p̄.vi.su.

a Et ita tr̄ ibi io.an. vbi elegāter disputat. et vide bar.i.l. filiū quē bi tē.C.fa.ber. ⁊ in repe.l.i. C.de sa.san. c.in.xvij.col ū.vli.terrio q̄ro.hosti.in sūma de te sta.§.i.v. qd si nō cōfecit d.an.in.c.q2 plerīq̄ de i mu.cc. Be clerico nouit er instituto vtrū teneat̄ si nō fecerit i uentariū vi de bar.in.d. repe.d.l.i. et ancha.in re pe.c.canonū de p̄stituti.i xxij.col.vli. ex istis con clude ⁊ adō bal.in.l. cuz a matre i fi. C.de rei vē di.vbi dicit q̄ inuētariū nō fit de iur cano.⁊ alle. Joan.and. in dicto.ca. c̄quā ō vsu ris li.vj. Jt̄ adō hic ray. in sūma ti.ō beredi. inc̄p tū teneant̄ p parētib⁹ satisfacē quez vi di originali ter vbi tr̄ q̄ heres nō cō ficiēs inuen tariū in foro p̄scie nō teneat̄ vltra vires hereditarias.de quo vide per ang. in.l.i.ff.sicut pluſc̄ per.l.fal.⁊ Jmo.oio in rub.ff.de acq.here. Et adde qō heres vlurarij non teneat̄ vltra vires hereditarias ēt si nō p̄fecit inuentari uz fm pe.de ancha.p̄si.cccxcv.de quo vide oio p abba.in.c.tua de vsuris ⁊ q̄ ibi late nōuit.d.bar.de bellē. Et q̄ heres de iure canonico nō teneatur nō p̄ficiēs inuentariū vltra vires hereditarias.vide.d.an.in.c.debitores i fi.de iureiu.de quo in foro p̄tētioso ⁊ in foro p̄sciētie vide oiō p dōm ab.plē

nota ex hoc ⁊ ex tex.q̄ in debito ꝛ̄cto per prelatum obligat̄ eccl̄ia ēt post mortē ꝛ̄bētis dūmodo p̄betur q̄ pro necessitate eccl̄ie debitū fuit ꝛ̄ctū. ⁊ pōdera bene tex.q2 nō exigit p̄batōez versionis in vtilitatē ecclesie sed solū requirit q̄ pro necessitate eccl̄ie debitū fuit ꝛ̄ctū. sufficit ergo fm Host. p̄bare casum necessitatis l3 aliud senserit h̄ Jnno. qui exigit vt p̄bet versio. S3 dictū Host. plus mihi pl3 p ea que dixi i c.qō.quibusdā.s̄.ti. p̄i. ⁊ tene mēti būc tex. semper sic intellectū. ⁊ extēde per ea que dixi in.d.c.ex p̄sentiū. s̄. de pigno. nā si p̄latus ꝛ̄rit debita pro sua sustētatiōe teneat̄ successor q2 pro necessitate ecclesie vī cōtraxisse cū ecclesia teneat̄ illū alimētare vt ibi dixi. ⁊ nō. j.e.c. p̄i. Et ita pluries in facto rīdi in istis maxīe i rectoribus ecclesie qui in infirmitate sua multa debita ꝛ̄bunt ex qua decedūt nā successor teneat̄ soluere.

In glo.i.hoc ideo dicit glo.q2 hodie filius potest abstinere ab hereditate paterna nec in hoc teneat̄ adire p̄torē sed sufficit q̄ se nō imisceat hereditati paterne. vt.l.i puberibus. ⁊ l.ei qui. ff. de acqui. here. S3 est qō quotidiana nūqd in dubio p̄sumat̄ filius heres vt sic intentio creditoris sit fundata ꝛ̄ filiū nisi p̄bet q̄ abstinuerit ab hereditate p̄na. tex. iste facit q̄ sic nā innuit filiū simpliciter teneri ⁊c. Sed ꝛ̄rium cōuer teneat̄ vt nō. per glo. ⁊ Bar. i.l. necessarijs. ff. de acqui. here. ⁊ dicēdū latius vt ibi nō. In gl. ij. ibi oia si nō fecerit inuentariū. nunqd hoc p̄cedet in foro aīe vt heres nō ꝛficiēs inuentariū teneat̄ vltra vires hereditarias. dic q̄ nō. vt in.c. q̄z q̄z⁹ de vsu. li. vj. nā ius ciuile illud inducēs fundauit se sup p̄sūptione q̄ heres bona hereditaria occultauerit que p̄sumptio cessat in foro aīe cū de omnibus credat̄ ꝛ̄fitēri. c. significasti de homi. Jtē dubitat̄ de filio heredē nūquid in foro iudiciali si nō fecit inuētariū an teneatur de legitima sua satisfacere creditoribus. vide gl. in auc. sed cū testator. C. ad. l. fal. ⁊ in auc. h̄ amplius C. de fideicōmissis. ⁊ in vtroq3 loco gl. tz q̄ nō. Jtē est qō notabilis in ecclesia an teneat̄ vltra vires hereditarias si nō ꝛfecit inuentariū. gl. in.c.i. de testa. sentit q̄ sic. Bal. ꝛ̄ in.l.fi. C. de iur. delibe. ⁊ expressius Bar. in.l.i. C. de sacrosan. eccle. nā fiscus nō teneat̄. vt nō. in.d.l.fi. ergo nec ecclesia. hereditas. n. delata ecclesie intelligit̄ delata inquātū nō est onerosa ne indirecte alienent̄ bona ecclesie. facit qō le. ⁊ nō. i auc. sicut. C. de sacrosan. eccle. Abbas.

s **J quorundam.** Si p̄lat⁹ obligat ecclesiā p̄ro alienis debitis est suspensus ipso facto ab administratōe spūaliū ⁊ tpaliū ⁊ ecclesia nō teneat̄. tria facit. Primo, p̄bi3. scō decernit. tertio penā ꝛponit. scōa ibi decernētes. tertia ibi siqs. Casus l̄ralis. Quidā prelati ecclesiarū obligabāt eccl3 sinā p debitis alienis cōcedebāt ēt l̄ras vel sigilla vt pecuniā recipient cū sigillis ipsorū p̄latorꝛ qō significatū est dño pape. ideo p̄cipit q̄ de cetero illa nō fiant decernens ecclesias nō teneri si secus fuerit attentatū ad solutionē taliū debitorꝛ ⁊ si aliqs p̄latus ꝛ̄ hoc venire p̄sumpserit ab ad

i.c.tua in vlt.col. de vsur. ⁊ i.c. in l̄ris de rapto. Et qd in foro p̄tētioso plenissime ⁊ melio⁹ q̄ alibi de hoc ponit Roma. in auc. sil̄r. C. ad. l. fal.

b In rep.i.iij.q.iij. p̄tis p̄i. vbi distinguit q̄ si p̄sona ecclesiastica sit instituta p̄ tēplatōe religionis nunq̄ teneat̄ vltra vires hereditarias dato q̄ nō fecerit inuētariū al's secus. S3 cōis sīa est q̄ imo ecclesia teneatur si nō confecerit inuētariū sicut ⁊ miles. ho die p.§.fi.i auc. de re. ⁊ fal. iūcta glo. in l. miles in p̄inci. ff. de re iudi. sed habēt restituī. in integrū si cut ⁊ p̄incipalis ita tenent. d. car. ⁊ imo. hic glo. et cano. in. d. c.i.ō resta. ang. ⁊ do. alex. imol. in.l.fi.in.§. fi. vbi late pē. C. de iure. deli. ⁊ plene p lu. ro. i rubri. de acquir. hered. Et quod fisc⁹ non teneatur confitere inuentarium p̄o ut tenz hic ille. adde hoc esse verūz sine oc cupet bō a vacātia de funeti qui aliuz here dez nō habeat fz gl. in.l. ex fō §. fin. ff. ad trebel. sine capiat bona ex delicto alicui⁹ munēp tenebit vltra vires hereditarias fm doc. in. d. l. fi. ⁊ ista est cōis sīa q̄uis in ꝛ̄rū faciat. tex. i. §. pe. in auc. de here. ⁊ fal. dū ibi ter. dicit q̄ illa cōstitutio de nō cōfi

ministratōe spūaliū ⁊ tpaliū nouerit se suspensum.

Ber. Nō p̄ q̄ ecclesia dr̄ cōmissa p̄lato. ⁊ ex illo vbo generali cōmissa ⁊c. arguūt doc. dispositionē huius.c. locū hr̄e siue ecclesia sit cōmissa alicui p̄lato siue sit cōmendata siue sit p̄cessa alicui in administratōez. nā oibus istis modis ecclesia dr̄ cōmissa. idem dicūt in eo qui se intrusit in ecclesia q2 nō dz esse melioris ꝛditionis quā ille qui obtinuit ecclesiā legitimo modo. vt in.c.eū qui. de p̄bē. li. vj. Scōo nō q̄ pena huius.c. bz locū in eo qui grauat ecclesiā p alienis debitis. Ex quo infer̄ q̄ siue p̄latus fideiubeat p̄ro alio siue recipiat mutuū siue alienā obligationē in se semp incurrat penā huius.c. idē si recipit mutuū p facto suo obligādo ecclesiā nisi receperit p̄ro sua sustentatione fm doc. nā tunc nō obligat p̄ro alienis debitis sed p̄p̄ris ipsius ecclesie. Nō h̄ vltimū q2 sepe ecclesiar⁊ rectores in banc penā incidunt

Nō tertio ibi sigilla ar. q̄ sigillū, p̄bat, p̄curatōz fm Ain. nā hic vī q̄ cū sigillo possit ecclesia obligari. Sed Host. tz ꝛ̄riuz sz oz q̄ aliter p̄bet, p̄curatio ⁊ istud verius nisi sigillū deputatū sit ad p̄curationē p̄stituendā. facit qō le. ⁊ nō. in.c. significauit de appel. Et loquit̄ iste tex. forte de sigillo ipresso in charta nō scripta cū dat̄ facultas alteri scribēdi qcqd vlt vel cū dat̄ simpliciter sigillū vt cū eo sigillet̄ debitum soluēdū noīe ecclesie. h̄ tñ nō trāfit sine vitio falsitatis fm Host. Jtē nota casuz in quo actus est nullus ⁊ pena cōmitt̄. facit ad materiā quā tetigi in. c. fi. de postu. p̄la. nūqd actus gestus ꝛ̄ legē penalez sit nullus. Ultimo nō q̄ quādoq3 in penā infligit̄ suspēsio ipso facto sine tpis p̄finitione sz tractat h̄ Jnno. nūqd inferior a papa possit tollere istā suspēsionē. ⁊ tz q̄ sic ex quo papa nō reseruauit sibi absolutionē sicut dicimus in excōicatōe a canone lata. vt i c. nuper. de sen. ex. li. vj. ⁊ cū hac opi. trāseūt doc. tu vide glo. in. c. cupientes. §. cetez de elec. li. vj. q̄ tz cō trariū. aliā vide in cle. i. de here. q̄ aliter dixit distinguēdo vtrū suspēsio sit lata ad tēpus ⁊ tūc inferior nō possit an simplr ⁊ tūc possit. Ego in. c. tā l̄ris de testibus distinguo aut suspēsio est lata, p̄pter ꝛtumaciaz ⁊ bz locū dispositio ꝛcepta in excōicatione q2 cadē est rō in vtraq3. ar. c. ex l̄ris. de p̄sti. ⁊ qō nōt Jnno. in. c. i. de excess. p̄la. aut, p̄pter delictū vt hic erat ⁊ tunc nō puto q̄ inferior a papa possit illā tollere nisi in casib⁹ in quibus possit dispēsare. rō q2 pena simplr apposita, p̄pter delictū intelligit̄ p̄petua. vt in.l. seruus. C. de pe. nō. Jnno. in. d. c. ex l̄ris. sed inferior non pōt tollere penā impositā per superiorē. ij. q. iij. §. notandū. nisi vt dixi velit dispēsare in casibus sibi cōcessis Et ratio diuersitatis inter excōicatōez ⁊ aliā penam pōt sumi ex notatis in. d. c. cupientes. In gl. i. ibi de p̄ba. q̄m ꝛ̄. ⁊ ibi plene tractat̄ an ⁊ q̄n l̄re p̄latorū faciāt fidē. sed respectu istius. c. dic q̄ p̄latus h̄ scribebat sup facto, p̄p̄rio ideo fides adhibeat̄ in p̄reiudiciū suū. sed ex alio nō teneat̄ ecclesia q2 p̄latus nō pōt cap̄lm obligare cessante necessitate vl'vtilitate ecclesie. vt. s̄. c., p̄r. In glo. fi. ibi ipso iure. nō gl. p intellectu istorꝛ vborꝛ nouerit se suspēsuz seu excōicacientibus inuētariū vt nō teneant̄ insolidū bēat locū in oī p̄sona ⁊ postea subdit cōem nāq̄ oibus boibus ⁊c. nā appellatōe bois cū illa vniuersalitate oibus ēt venit fiscus gl. est oz. in v. vsurꝛ in. l. cos cir. med. iūcto tex. in v. hoies. C. de vsu. quā ibi ad hoc pōderat ⁊ multū nōt bal. in. ij. col. in v. tertio nō. facit ēt glo. in v. p̄tiner in. l. i. C. de pe. here.

c Que dicant̄ debita aliena vide Jnn. in. c. pastoralis de p̄. ⁊ q̄ ibi nō.

d De hoc vide Jmol. in. c. i. de procu.

a Et adde hic q̃ scribit Jnno. in c. eũ medicinalis in glo. fua de sentẽ. excõ. li. vj. de suspẽso ab officio ⁊ beneficio si celebrat durãte suspẽsiõe an sit irregularis vide per io. an. post archi. in. c. q̃ sepe. in. v. suspẽsi de elec. li. vj. ⁊ vide oio Jo. an in nouel. in. c. cũ in veteri de re iudi. in. vj. de suspẽso a põtificalibus vel a collõne sacroꝝ si celebrat vel ꝓferat sacra efficiat irregularis vide late p dom. in. d. c. cũ medicinalis. §. i. de quo viõ p Jo. cal. in tractatu de ecclesiastico interdicto in. 8. cũdo mẽbro i. xxv. ⁊ xxvj. q. 2 p domi. i c. nõnulli fas. xix. di. Et adõ q̃ ẽps suspẽsus ab omni gradu sacerdotali intelligitur esse suspensus a põtificalibus vt dic̃ do. p doct. i. c q̃ semel ante med. l. di.

b Et vide arch. xij. q. ij. c. i. vbi tz q̃ p̃latus non põt mutuare pecunias ecclesie. c Dãz bõdecr. elegantissime ⁊ melio q̃ alibi examinat bal. in. §. fi. isti. de act. ⁊ vide i repto. audito i v. debitor in ij. ⁊ iij. q. ⁊ adde q̃ debitor q̃ alienauit bona in fraudem creditorꝝ nõ gaudet priuilegio cessionis bonorꝝ tex. est ẽm primam lec. glo. quã sequit bar. ⁊ ang. ibi in. l. fi. ff. q̃ in frau. cre. quẽ al. ⁊ dicit nõ cẽ alibi ang. in. l. i. C. q bo. ce. pos. Et de illo qui alienauit i fraudẽ vide bar. in. d. l. fi. ⁊ bal. in. §. fi. insti. de act. ⁊ ang. in auẽ. de fideiuss. §. fi. in fi. Et adde q̃ per illũ rext. in. d. l. fi que in frau. cre. silr allegat ⁊ dicit non cẽ alibi ang. in. l. is qui bonis. ff. de cess. bo. vbi dicit q̃ ille q̃ ꝺ̃bit debita spe cessionis bonorꝝ nõ gaudet h̃ priuilegio. i. nõ põt cedere bonis. ⁊ ita dicit tenẽ di. i regula petñ de re. iur. li. vj. ꝑ quo facit tex. in. c. fi. j. de inu. cc. ⁊ q̃ posset fieri cessio bonorꝝ p nũciũ vel epl̃az est tex. in. l. fi. ff. de cess. bo. Et ideo adde q̃ in cessiõe bonorꝝ nõ ẽ necessario seruãda solẽnitas vt cũ partibus posteriorib⁹ pcutiat lapis public⁹ió cessio vt dixi põt fieri p nũciũ vl epistolã. ita dicit ang. in. l. oi cessione p illũ tex. C. q bo. ce. pos. Jtẽ adde h̃ q̃ tz ille q̃ cessit bonis nõ possit cõueniri nisi iquãtũ facẽ põt in foro cõtẽtioso vt. l. iiij. ⁊. vj. q bo. ce. pos. isolidũ põt ꝓueniri ⁊ tenet isolidũ in foro cõscie. ita notãter determiat p⁹ gl. ⁊ doc. alios gos. ⁊ io. an. in. c. cũ tu de vsu. q̃ erit vtile i foro ꝺscie q̃ si de eo modico q̃ h̃z debitor me⁹ q̃ cessit bonis i quo de iure positiuo nihil posset facẽ si aliqd ad me pueniit illud licite in foro ꝺscie potero retinẽ q̃ tene mẽti q̃ ẽ valde pulchrũ ad intel h⁹ decr. Sz forte illa doctria i. d. c. cũ tu nõ est vã prio q̃ cũ. l. ciuilis nõ nutriens petñ alꝭ statuat fũdãdo se sup vitate nõ sup p̃sumptõe vl q̃ dispõ illa. l. positiue sit fuãda in foro ꝺscie ẽm ea q̃ tradit bal. i. l. cũ qs i. x. col. C. de iur. ⁊ fac. ign. ⁊ archi. i regula possessor i. vj. Icõo q̃ ẽt in foro ꝺscie ꝺz qs ꝓuidẽ in sũma necessitate ꝓstituto vt est tex. i. c. pasce. lxxxvj. di. ⁊ in. l. necare. ff. de libe. agno. ⁊ bene facit tex. in. c. sicut bi. xl vij. di. ⁊ in. c. satis. lxxxvj. dist. ergo multo fortiꝰ ꝺz ei relinquere id q̃ est debitori necessariũ ad sustẽtatiõez vite

Nõ tertio q̃ impotẽtia soluẽdi reddit effectũ obligationis inanẽ ⁊ frustratoriũ de pñti sz nõ tollit subsistantiã solutõis sed differt solutio in tẽpus potentie.

Nõ quarto ibi relaxetis. ⁊ ibi fine difficultate. q̃ a snĩa excõicationis iniusta nõ fit absolutio sed relaxatio fine alia difficultate vnde nõ tenent soluere expẽsas ⁊ satis est q̃ iudex superior relaxet. ad hoc. c. sacro. de sen. excõ. vide Jo. an. in. c. venies. de testa.

Op. ꝯ tex. vr. n. q̃ data i potẽtia soluẽdi debeat fieri cõmutatio i penã corporalẽ. c. finẽ de dolo ⁊ ꝓtu. ⁊ in. l. fi. ff. de in ius vo. ⁊. xiiij. q. vj. si res. Sol. Jo. an. q̃ qñq̃ quis cõuenit ad interesse ⁊ nõ fit cõmutatio in penaz corporalẽ siue agat ex ꝯctu siue ex quasi delicto sed differt donec debitor ꝓuenerit ad pinguiorẽ fortunã. vt hic ⁊ in. c. oliz. el. ij. de resti. spoli. ⁊ in. l. nã is. ff. de dolo. Aut conuenit quis ad interesse ⁊ ad penã ⁊ tunc si pena est applicãda parti vt in furto nõ ꝺz fieri cõmutatio quatenus est pena nisi actore° ꝓsentiẽte. ar. xij. q. ij. fraternitas. si vero pẽa venit applicanda fisco ⁊ agit ad vindictã tũc bz locũ ꝯtius vt etiã inuito accusatore possit fieri cõmutatio pene' pecuniare in penã corporalẽ. ⁊ vide q̃ notat Hosti. in c. fi. de rescrip. Jn gl. i. ibi cui eps. istud est nimis generale. nã er hoc sequeret q̃ alij quibus eps non cõmittit vices suas nõ dicerẽt officiales q̃ est falsuz q̃ qsq̃ bñs officiũ põt dici officialis. ⁊ dr ab offõ officis q̃ idez est q̃ noceo noces. vt in. c. nihil de ele. Sed h̃ ponit per ꝯtium q̃ officialis non nocet imo ꝓdest exercẽdo iusticiã sed criminosis vr q̃ noceat. vt in. c. nõ est crudelis. xxiij. q. v. Jtẽ nota glo. ꝯ istũ nostrũ tex. nã iste erat officialis archidiaconi ⁊ de iure speciali bz archidiaconus ibi iurisdictionẽ. nam de iure cõi archidiaconus nõ põt excõicare. c. ad hoc. ꝺ offi. archi. sed ex quo quis bz iurisdictionẽ ecclesiasticaz potest excõicare. c. cũ ab ecclesiarum prelatis. de offi. ordi. ⁊. c. i. de sen. excõ. li. vj. Jn glo. ij. ibi audiri nõ ꝺz. alia lr̃a est sine negatiua nõ ⁊ tunc resultat ꝯtius intellectus ⁊ variat glo. q̃ tex. l. quã alleg. reperit varius sed cõmuniter tenet vt nõ possit cedere bonis anteq̃z cõdemnet vel ꝓfiteat debitũ ⁊ ratio ẽ q̃ periculosuz esset creditori si admitteret cessio per prius nã forte tẽpore quo debitor perueniret ad pinguiorez fortunã nõ possit creditor ꝓbare debitum ꝓpter mortẽ vel absentiã testiũ. ⁊ ideo ꝺz primo liquidari debitũ ⁊ postmodũ cedat bonis si vult. ⁊ ex hoc argue q̃ exceptio impotẽtie nõ differt ꝓcessuz iudi-

d Et ita tz pau. ꝺ ca. i l. fi. ff. de i ius vo. ad q̃ viõ ang. i. l. si qsi §. hãs. ff. ꝺ lega. i. ⁊ l. insula in fi. ff. de v. ob. ⁊ imo. in. l. ita stipulatus i. xvij. col. e. ti. bal. i l. cõmissorie C. de pac. inter ẽp. ⁊ vẽ. ⁊ bñ facit. l. cũ duob⁹. §. idẽ rndet soci⁹ ⁊ ibi bal. sing ff. ꝓ socio. ⁊ viõ archi. in. ꝺ. c. fi res. xiiij. q. vj. vbi dic̃ q̃ qñ agit cria liter ista cõmutatio i penã corporalẽ fieret ẽt inuito actore secus si ageret ad interesse vel ad penã

cessuz iudicaz potest excõicare. c. cũ ab ecclesiarum prelatis. de offi. ordi. ⁊. c. i. de sen. excõ. li. vj. Jn glo. ij. ibi audiri nõ ꝺz. alia lr̃a est sine negatiua nõ ⁊ tunc resultat ꝯtius intellectus ⁊ variat glo. q̃ tex. l. quã alleg. reperit varius sed cõmuniter tenet vt nõ possit cedere bonis anteq̃z cõdemnet vel ꝓfiteat debitũ ⁊ ratio ẽ q̃ periculosuz esset creditori si admitteret cessio per prius nã forte tẽpore quo debitor perueniret ad pinguiorez fortunã nõ possit creditor ꝓbare debitum ꝓpter mortẽ vel absentiã testiũ. ⁊ ideo ꝺz primo liquidari debitũ ⁊ postmodũ cedat bonis si vult. ⁊ ex hoc argue q̃ exceptio impotẽtie nõ differt ꝓcessuz iudi-

intereſſe. ⁊ vide. ꝺ. an. in. c. de cãis de of. dele. ⁊ in. c. nisi spãlis de of. leg. q̃ nõ possit cõmutari inuito actore q̃ pena venit applicãda parti tz bal. in. l. si. ff. de in ius vo. p illũ tex. ⁊ in. l. q̃ si maior. §. si seruꝰ. ff. de mino. Et ad hanc mãm vide ẽt tex. ⁊ glo. in. c. ad liberãdã in fi. de iudeis. Et ad hoc ang. in. l. siqs id q̃. ff. de iur. o. iudi. vbi dicit q̃ est bona cautela qñ qs vult liberare debitorẽ a carcere vt faciat cũ luere in corpꝰ. Vtrũ aũt iudex q̃ ꝓuenit q̃ fecit litẽ suã si oio sit soluẽdo luere. debeat in corpore dicẽduz q̃ nõ nisi cõmisit dolũ ẽm bal. in rubrica. C. de pena iudi. qui ma. iudi. Jtez adde q̃ ista doctrina qui nõ põt luere in ere luat in corpore nõ bz locũ in mulcta q̃ tũc ꝺz fieri diminutio vel moderatio. text. est in. l illicitas. §. fi. ff. de of. p̃si. ⁊ ibi p illũ ter. dicit bar. in fi. q̃ regula h̃ tradita. ſ. q nõ põt soluere tẽ. nõ bz locũ qñ pro delicto debebit ponere pena pecuniaria extraordinaria sed tñ qñ imponit ordinaria. Jtẽ adde h̃ q̃ nõt ang. in. l. is cui bonis. ff. de cess. bo. ⁊ viõ oio bar in. l. i. §. gnãle ff. de pe. Jtẽ vide oio q̃ nõt bar. in. l. impiũ in vlt. colũ. ff. de iur. om. iu Et cũ dicto bar. in. ꝺ. §. gnãliter. dũ loquit de vilibus ꝑsonis ꝓcordat sali. in. l. ⁊ si seuerior in. iij. col. C. ꝺ isa. Jtẽ de ista mã vide p cl. in. l. si nõ ꝓuicij. i. xv. ⁊. xvj q. C. de iureiu. ⁊ bal. singulariter in. l. quicũq̃ in. ij. ⁊. iij. col. C. de scruis fu.

e Ad mãz vide nõ. p gl. nõ. in. c. studeat i gl. fi. l. di. ⁊ bal. i. c. q̃ i ecclias de ꝓsti. q limitat hãc mãz vide. do. Jac. put. i fi. i. l. ij. i pin. ff. ex q. cau. i pos. ca.

a Adeo q̄ ēt si statutū diceret q̄ inſtīa guarātigiata mādent̄ executiōi p carceratōez debitoꝝ ꝛ oī mō quo placuerit creditori tī debitor nc carcerē pōt cedere bonis ſm bal. in l. i. C. q bo. ce. poſ. quez refert ꝛ ſequit̄ ancha. in repe. c. canonū. in. vj. prin. queſito in. xix. colū. illius queſiti. vbi ponc exemplum cum ſtatutum dicit de conſti.

b Et vi̊ gl. in l. pe. ff. ō ceſ. bo. vbi dic̄ q̄ cedēs bonis oia dz dimittere ēt ita vt vnum denariū nō retineat vi̊ ēt q̄ nōn gl. in l. ſi. C. qui bo. ce. poſ. p bar. i. l. diu⁹ in prin. ff. de bo. dā. ꝛ elegantēr ꝛ melius q̄ alibi p bal. inſti. ō actio. §. fi. in pe. col.

c De hȳ de p domi. i c. ſi pp tua debita circa pn. de reſcri. in. vj. vbi i̊ dicit. Et ad h̄ al. l. ſtipendia. C. ō execut. rei iudi. Silr dicas q̄ eccl̄ia nō pōt aliquez q̄uenire niſi in vtū faceꝝ pōt ad h̄ eſt glo. ſing. i. c. gcūq; el. i. x vj. q. vij. ꝛ facit. c. qñ qc̄ gd. xvj. q. i. ꝛ c. nō ſatis. l xxxvj. di. et ita dictat eq tas q̄ eccl̄ia nolit miſeri az alicuius.

d Aliō q̄ ſcribit. d. an. in. c. ītē cum gs in. i. col. de reſti. ſpo. Et adde q̄ illud q̄ oz q̄ ſolues ſcienter indebitū vī dōare. vt l. cui⁹ p erro rē. ff. de reg. iur. eſt verū ſi recipiēs ſoluī. ſciebat illū ſcienter indebitū ſoluere. ſec⁹ vero ſi credebat illū p errorē indebitū ſoluere q̄ tūc nō dicit ſoluēs donaſſe. ita nō. determiat ang. in l. filiꝰ. C. de fur. p tex. i l. ſi ego ff. ſi cer. pe. q̄ dictū refert ꝛ ſequit̄ pau. de ca. in. d. l. ſi ego cir. med. Et caſus in quibus ſi eſt indebitū ſolutū nō pōt repeti p ꝓditionē indebiti enumerat glo. magna. in l. i. C. de ꝓdi. inde.

e Negās ſolutū pdit̄ beneficiū vide hic p. d. an. ꝛ adde q̄ reus negās ſe poſſidere ꝯ quē agit̄ rei vē. efficit de poſſeſſore petitor q̄ ab eo auferꝛ res ꝛ dat̄ actori tex. eſt in l. ſi. ff. de rei vē. ꝛ hoc idē apud nos canoniſtas dicit gl. i v. riſionib⁹ in. c. cū cām de iura. cal. q̄ eſt vex nō ſolū ſi ille negauerit poſſeſſionē ſz ēt ſi negauerit qualitatē poſſeſſiōis puta dicebā te poſſidere ti. pro donato. tu dicis te poſſidere alio ti. iſtud dicit ſing. bal. in l. cogi. C. de pe. hc re. Dz ꝓiū dicit bal. in. c. i. §. ītē ſi vaſallus de ꝯuer. inue. ꝛ vide bal. in l. ij. C. qñ ꝛ qñ iud. i. ij. col. vſ. ſz nūqd. d. feudi. vbi dic̄ q̄ ſi vaſall⁹ negauit ſe hꝫe rē i feudo a dño q̄ ſi ad h̄ vocat̄ pdit feudū. Et idē tz d. an. poſt Inn. i. c. cetex i. v. col. ō iu. Ītē vide lapū allegatiōc. lxiiij. Et vide tres litationes ad illā. l. ſi. ff. ō rei vē. quas pōit. d. an. i. c. cū cāz i pe. col. vſ. q̄ro aliq̄d ō iura. ca. Ītē lz reglr pēa negātis ōbitū i iudicio ſit ꝓdēnatio expēſarū nā vbi notorietas ibi nulla eſt preſumptio pro ſnīa. vnde nō apparet ratio quare eccleſia velit aliquē iniuſte ligare cū apud deum ligatus nō ſit vt in. c. i. de re iud. li. vj. In glo. ſi. ibi ꝛ ita patz. hec glo. manifeſte ſentit q̄ iſte odoardus ceſſit bonis ꝛ q̄ profuit ceſſio vt euitaret carceres. ſed certe vt ſupra dixi hic collegit totū oppoſitū q̄ nec carceratus fuit lz debitus fateret nec ceſſit bonis nec cedere paratus erat. ꝛ ideo dic glo. ꝓcedere in pſonis non priuilegiatis. tene tī menti glo. q̄ doc. cōiter aperte nō reprobāt imo Ffe. ꝑſilio. clxxxviij. vī hoc ſentire vbi tractat nū quid exceptio excōicationis ipediat ceſſionē bonoꝝ ꝛ loquit̄ de clerico ꝛ ꝓcludit q̄ nō q̄ per ceſſionē liberat̄ ab excōicatione. ſed do. Ppe. de ancha. tenebat q̄ō. s. dixi clericū nō artari ad cedēdū ꝛ hoc intelligo vex vt clericus q̄eniat̄ inquātū facere poteſt ꝛ non vltra qñ q̄enit̄ ex ꝯctu ſecus ſi ex maleficio vel quaſi. nam tūc nō babebit̄ ratio ne egeat vt nō. ſentit iſta glo. ꝛ apertus vide in. c. olim. el. ij. de reſti. ſpo.

In eadē glo. ibi de redditibus eccleſie. nota gl. q̄ aperte declarat animū ſuū pro intellectu. c. q̄enit. vt intelligat̄ de redditibus beneficioꝝ ſz tu dic vt ibi dixi. ꝛ ad iſtū tex. pōt dici q̄ nō facit pro nec ꝯ q̄ nō apparet q̄ iſte clericꝰ eēt beneficiatus. Abbas.

i **S qui.** Cōquerēs ſe idebite ſoluiſ ſe h̄ pbare dz niſi i cāu hic poſito. Primo dictū. ſcdo exceptio ibi niſi. Caſus lr̄alis. Aliquiſ credēs ſe teneri alicui creditori ſoluit ei pecuniā. videſ poſtea q̄ ei nō tenebat̄ q̄ plene ſatiſfecerat ei repetebat pecuniā indebite ſolutā. querit̄ quis debeat pbare q̄ indebita fuerit illa pecunia. Rñdet̄ q̄ ille qui dicit q̄ indebite eſt ſoluta dz hoc pbare niſi ille negaret ſolutionē ſibi factā: tūc ſi pbet̄ ſolutionē ſibi factā ipſe qui q̄init̄ dz pbare q̄ pecuniā debitā recepiſſet. Ber.

Nō p q̄ ſoluens[d] alicui pecuniā preſumit̄ ex cauſa debita ſoluiſſe q̄ nemo preſumit̄ iactare ſuū. vt in l. cū de indebito. ff. de proba. ꝛ in. c. ſuper hoc de renun. vnde lz a principio quis nō preſumat̄ obligatꝰ ſed aſſerenti debitū incūbit onus pbandi. vt in. c. actor qō aſſeuerat. vj. q. vltima. ꝛ in. l. i. C. de pba. tamē poſt ſolutionē factā preſumit̄ p debito p rōez ꝑdictā. Ego limitarē hoc dictū ꝛ tex. qñ ſolutio pecunie fuit facta aliqua cā pretenſa. ſed vbi ſimpliciter fuiſſet facta ſolutio tūc preſumeret̄ potius mutuū vel depoſitum niſi qualitas perſonaꝝ aliud ſuadeat. vt eſt notabilis glo. in l. cū quid. ff. ſi certū pe. puta ſi ſimpliciter dixi tolle banc pecuniā. Nota q̄ cōtra mendacem eſt de facili preſumendū. nā q̄ictus hic de mendacio[c] q̄ negauit ſibi ſolutionē factā teneꝝ poſtea p bare pecuniā debitā ſi allegat eaz debitā. Et ex h̄ ꝛ ex tex. nota q̄ reus q̄ictus in vna exceptione pōt tranſire ad aliā ēt ꝓiā. nā primo iſte negauit ſolutōez onis tex. ē ꝛ q̄ ibi nōt bar. i. l. ſi dubitet̄. §. ita demū. ff. de fideiuſ. Et vide gl. xiij. q. ij. i ſū. in fi. ꝛ i regla nullus plurib⁹ li. vj. q̄ ponit multos caſus i q bus qs priuat̄ priuilegio pp mēdaciū ſuū vel negatōez. Ītē adde q̄ lz ſocius de iure habeat priuilegiū ne q̄eniat̄ a ſocio niſi inquātū facere pōt. vt in. §. itez ſi de dote inſti. de ac. tamē ſi negauerit ſe ſociū pdit̄ hoc beneficiū tex. eſt in l. ſz h̄ ita. §. i. ff. de re iudi. ꝛ in l. ſi vn⁹. §. fi. ff. pro ſocio. Adde gl. nō. i. l. duob⁹. i. v. pignorat. ff. de excep. rei iud. q̄ dicit q̄ ſi percebas a me centū ex mutuo ꝛ ego negaui mutuū ſi pbas mutuū potero poſtea obijcere exceptōez pacti de nō pe. Ītē adde hic penā mendacij quā ponit tex. ꝛ gl. i. l. i. C ad ma. ꝛ i. l. q cū ſe prez. ff. de re iu. Itez gliā penā negātis vide caſuz valde nō. ſm vnā lec. quā ponit ibi bar. pⁿ glo. in l. ſi. C. de fideicō. ꝛ inſt. de fideic.

a Adeo q̄ ēt ſi ſtatutū diceret q̄ inſtīa guarātigiata mādent̄ executiōi p carceratōez debitoꝝ ꝛ oī mō quo placuerit creditori tī debitor nc carcerē pōt cedere bonis ſm bal. in l. i. C. q bo. ce. poſ. quez refert ꝛ ſequit̄ ancha. in repe. c. canonū. in. vj. prin. queſito in. xix. colū. illius queſiti. vī. ponc exemplum cum ſtatutum dicit de conſti.

b Et vi̊ gl. in l. pe. ff. ō ceſ. bo. vbi dic̄ q̄ cedēs bonis oia dz dimittere ēt ita vt vnum denariū nō retineat vi̊ ēt q̄ nōn gl. in l. ſi. C. qui bo. ce. poſ. p bar. i. l. diu⁹ in prin. ff. de bo. dā. ꝛ elegantēr ꝛ melius q̄ alibi p bal. inſti. ō actio. §. fi. in pe. col.

c De hȳ de p domi. i c. ſi pp tua debita circa pn. de reſcri. in. vj. vbi i̊ dicit. Et ad h̄ al. l. ſtipendia. C. ō execut. rei iudi. Silr dicas q̄ eccl̄ia nō pōt aliquez q̄uenire niſi in vtū faceꝝ pōt ad h̄ eſt glo. ſing. i. c. gcūq; el. i. x vj. q. vij. ꝛ facit. c. qñ qc̄ gd. xvj. q. i. ꝛ c. nō ſatis. l xxxvj. di. et ita dictat eq tas q̄ eccl̄ia nolit miſeri az alicuius.

d Aliō q̄ ſcribit. d. an. in. c. ītē cum gs in. i. col. de reſti. ſpo. Et adde q̄ illud q̄ oz q̄ ſolues ſcienter indebitū vī dōare. vt l. cui⁹ p erro rē. ff. de reg. iur. eſt verū ſi recipiēs ſoluī. ſciebat illū ſcienter indebitū ſoluere. ſec⁹ vero ſi credebat illū p errorē indebitū ſoluere q̄ tūc nō dicit ſoluēs donaſſe. ita nō. determiat ang. in l. filiꝰ. C. de fur. p tex. i l. ſi ego ff. ſi cer. pe. q̄ dictū refert ꝛ ſequit̄ pau. de ca. in. d. l. ſi ego cir. med. Et caſus in quibus ſi eſt indebitū ſolutū nō pōt repeti p ꝓditionē indebiti enumerat glo. magna. in l. i. C. de ꝓdi. inde.

e Negās ſolutū pdit̄ beneficiū vide hic p. d. an. ꝛ adde q̄ reus negās ſe poſſidere ꝯ quē agit̄ rei vē. efficit de poſſeſſore petitor q̄ ab eo auferꝛ res ꝛ dat̄ actori tex. eſt in l. ſi. ff. de rei vē. ꝛ hoc idē apud nos canoniſtas dicit gl. i v. riſionib⁹ in. c. cū cām de iura. cal. q̄ eſt vex nō ſolū ſi ille negauerit poſſeſſionē ſz ēt ſi negauerit qualitatē poſſeſſiōis puta dicebā te poſſidere ti. pro donato. tu dicis te poſſidere alio ti. iſtud dicit ſing. bal. in l. cogi. C. de pe. hc re. Dz ꝓiū dicit bal. in. c. i. §. ītē ſi vaſallus de ꝯuer. inue. ꝛ vide bal. in l. ij. C. qñ ꝛ qñ iud. i. ij. col. vſ. ſz nūqd. d. feudi. vbi dic̄ q̄ ſi vaſall⁹ negauit ſe hꝫe rē i feudo a dño q̄ ſi ad h̄ vocat̄ pdit feudū. Et idē tz d. an. poſt Inn. i. c. cetex i. v. col. ō iu. Ītē vide lapū allegatiōc. lxiiij. Et vide tres litationes ad illā. l. ſi. ff. ō rei vē. quas pōit. d. an. i. c. cū cāz i pe. col. vſ. q̄ro aliq̄d ō iura. ca. Ītē lz reglr pēa negātis ōbitū i iudicio ſit ꝓdēnatio expēſarū nā vbi notorietas ibi nulla eſt preſumptio pro ſnīa. vnde nō apparet ratio quare eccleſia velit aliquē iniuſte ligare cū apud deum ligatus nō ſit vt in. c. i. de re iud. li. vj. In glo. ſi. ibi ꝛ ita patz. hec glo. manifeſte ſentit q̄ iſte odoardus ceſſit bonis ꝛ q̄ profuit ceſſio vt euitaret carceres. ſed certe vt ſupra dixi hic collegit totū oppoſitū q̄ nec carceratus fuit lz debitus fateret nec ceſſit bonis nec cedere paratus erat. ꝛ ideo dic glo. ꝓcedere in pſonis non priuilegiatis. tene tī menti glo. q̄ doc. cōiter aperte nō reprobāt imo Ffe. ꝑſilio. clxxxviij. vī hoc ſentire vbi tractat nū quid exceptio excōicationis ipediat ceſſionē bonoꝝ ꝛ loquit̄ de clerico ꝛ ꝓcludit q̄ nō q̄ per ceſſionē liberat̄ ab excōicatione. ſed do. Ppe. de ancha. tenebat q̄ō. s. dixi clericū nō artari ad cedēdū ꝛ hoc intelligo vex vt clericus q̄eniat̄ inquātū facere poteſt ꝛ non vltra qñ q̄enit̄ ex ꝯctu ſecus ſi ex maleficio vel quaſi. nam tūc nō babebit̄ ratio ne egeat vt nō. ſentit iſta glo. ꝛ apertus vide in. c. olim. el. ij. de reſti. ſpo.

In eadē glo. ibi de redditibus eccleſie. nota gl. q̄ aperte declarat animū ſuū pro intellectu. c. q̄enit. vt intelligat̄ de redditibus beneficioꝝ ſz tu dic vt ibi dixi. ꝛ ad iſtū tex. pōt dici q̄ nō facit pro nec ꝯ q̄ nō apparet q̄ iſte clericꝰ eēt beneficiatus. Abbas.

i **S qui.** Cōquerēs ſe idebite ſoluiſ ſe h̄ pbare dz niſi i cāu hic poſito. Primo dictū. ſcdo exceptio ibi niſi. Caſus lr̄alis. Aliquiſ credēs ſe teneri alicui creditori ſoluit ei pecuniā. videſ poſtea q̄ ei nō tenebat̄ q̄ plene ſatiſfecerat ei repetebat pecuniā indebite ſolutā. querit̄ quis debeat pbare q̄ indebita fuerit illa pecunia. Rñdet̄ q̄ ille qui dicit q̄ indebite eſt ſoluta dz hoc pbare niſi ille negaret ſolutionē ſibi factā: tūc ſi pbet̄ ſolutionē ſibi factā ipſe qui q̄init̄ dz pbare q̄ pecuniā debitā recepiſſet. Ber.

Nō p q̄ ſoluens[d] alicui pecuniā preſumit̄ ex cauſa debita ſoluiſſe q̄ nemo preſumit̄ iactare ſuū. vt in l. cū de indebito. ff. de proba. ꝛ in. c. ſuper hoc de renun. vnde lz a principio quis nō preſumat̄ obligatꝰ ſed aſſerenti debitū incūbit onus pbandi. vt in. c. actor qō aſſeuerat. vj. q. vltima. ꝛ in. l. i. C. de pba. tamē poſt ſolutionē factā preſumit̄ p debito p rōez ꝑdictā. Ego limitarē hoc dictū ꝛ tex. qñ ſolutio pecunie fuit facta aliqua cā pretenſa. ſed vbi ſimpliciter fuiſſet facta ſolutio tūc preſumeret̄ potius mutuū vel depoſitum niſi qualitas perſonaꝝ aliud ſuadeat. vt eſt notabilis glo. in l. cū quid. ff. ſi certū pe. puta ſi ſimpliciter dixi tolle banc pecuniā. Nota q̄ cōtra mendacem eſt de facili preſumendū. nā q̄ictus hic de mendacio[c] q̄ negauit ſibi ſolutionē factā teneꝝ poſtea p bare pecuniā debitā ſi allegat eaz debitā. Et ex h̄ ꝛ ex tex. nota q̄ reus q̄ictus in vna exceptione pōt tranſire ad aliā ēt ꝓiā. nā primo iſte negauit ſolutōez onis tex. ē ꝛ q̄ ibi nōt bar. i. l. ſi dubitet̄. §. ita demū. ff. de fideiuſ. Et vide gl. xiij. q. ij. i ſū. in fi. ꝛ i regla nullus plurib⁹ li. vj. q̄ ponit multos caſus i q bus qs priuat̄ priuilegio pp mēdaciū ſuū vel negatōez. Ītē adde q̄ lz ſocius de iure habeat priuilegiū ne q̄eniat̄ a ſocio niſi inquātū facere pōt. vt in. §. itez ſi de dote inſti. de ac. tamē ſi negauerit ſe ſociū pdit̄ hoc beneficiū tex. eſt in l. ſz h̄ ita. §. i. ff. de re iudi. ꝛ in l. ſi vn⁹. §. fi. ff. pro ſocio. Adde gl. nō. i. l. duob⁹. i. v. pignorat. ff. de excep. rei iud. q̄ dicit q̄ ſi percebas a me centū ex mutuo ꝛ ego negaui mutuū ſi pbas mutuū potero poſtea obijcere exceptōez pacti de nō pe. Ītē adde hic penā mendacij quā ponit tex. ꝛ gl. i. l. i. C ad ma. ꝛ i. l. q cū ſe prez. ff. de re iu. Itez gliā penā negātis vide caſuz valde nō. ſm vnā lec. quā ponit ibi bar. pⁿ glo. in l. ſi. C. de fideicō. ꝛ inſt. de fideic.

bi §. ff. An aūt qs accusatus negādo pecet mōtaliter si negat vitatē per quā ꝓdemnaret si cō siteret late ponit bea. tho. i. ij. ij. q. lxix. ar. i. vbi concludit q̄ sic z vide ēt cūdē in ea. q. ar. ij. Et ō pena negātis vīō tex. i. l. de etate §. si cū cēt de iter. act. a Cū b ocō ꝓcor dat d. an. h z bā. i aucē. ꝑ q. ꝓpriā. C. d nō n. pe. z idē dicit bal. i. c. i. §. itē si vasallus i vl. col. de con. ro. iue. et fuit origia le dcz Ja. de are. i. d. aucē. ꝑ q. ꝓpriā. quē se qī ibi ci. et sali. ꝓ quo dcō al. tex. i. l. electio. §. ne hēdi. ff. de nora. z facē ad. q. q̄ nōt bal. in. d. aucē. ꝑ q. ꝓpriā in vl. col. Et ō ista. q. vide i termīnis p bal. i l. lac⁹. ff. de acq. rc. do. b Et de h vide oio pau. de ca. i. l. q pecuniam. ff. si cer. pe. vbi tz q̄ si fit o fessio p stipulatōz ex ea ante biēniū nō ozit nālis nec ꝑ ciuilis obligatio sed p⁹ biēniuz sola ciuilis efficax ad agendum. c Et clare bēas q̄ referunt b p istuz fac fgulā quā act. d. gl. i

fibi factā z quictus de solutōe pōt allegare q̄ debite recepit pecuniā sed tenet ꝓbare ōbuū. z facit ad qō nez quotidianā. quidā accusat de homicidio negat i principio denū quictus allegat ad sui defensionē incidisse dubitat nunqd debeat admitti ad ꝓbandū cū sit quictus de mēdacio. z facit iste tex. q⁹ sic inducendo vt. §. Itē facit regula nullus pluribus. de reg. iu. lib. vj. z vide hāc qōnez ibi plenius in mercu. Jn glo. i. h glo. ꝓtinet materiā satis difficilē z legalē z est quasi tracta ex visceribus glo. iuris ciuilis. vt. l. cum qs. C. de iur. z facti igno. z ibi per doc. plene discuti tur hec mā. Et vt clare intelligas est sciendū q̄ quod dā est debitū nāle tm̄. quoddā ciuile tm̄. quoddā ciuile z nāle ꝑ qō nulla cōpetit exceptio. quoddā ē nāle z ciuile ꝑ qō cōpetit exceptio. qñqz tm̄ hec exceptō est tpalis. qñqz ꝓpetua. qñqz dubitat an sit tēporalis vel ꝓpetua. Itē quedā est perpetua fauorabilis. quedā odiosa. Itē quedā exceptio est inducta ad rigorē iuris seruādū. z sub istis terminis sic in vnū redactis ꝓcludit tota mā huius glo. Debitū nāle tm̄ ē illud qō de iuregentiū inducit sine aliqua ꝓbatione iuris positiui. vt est tex. in. l. cū amplius in. §. is nā. ff. de reg. iur. z in. l. stichū. §. nālis. ff. de so. z hec obligatio nālis est duplex. quedā que ozit ex ꝓsensu vt in obligatiōe ozta ex pacto nudo. z hoc intellige ō iure ciuili sm̄ qō nō dat actio ex nudo pacto sed cōpetit exceptio rōne nālis obligationis. vt in. l. iurisgentiū. §. sed cū nulla. ff. de pac. sed de iure canonico dic vt nō. in. c. i. de pac. z ponunt alij aliud exēplū videlz in eo qō relinquit in testamēto minus solēm. naz ibi est ꝓsensus defuncti sed non est approbatus per ius ciuile sine solēnitate debita. alij tm̄ negāt hoc exēpluz sz cōiter tenēt primū. Et dicendū vt nō. in. d. l. cū qs Sc̄o principalr obligatio nālis ozit sine exꝓssio cōsensu ex quibusdā meris motibus nāe sm̄ quaz qs obligat nāliter ad benefaciēdū benefacīti. vt i. c. cū in officijs de testa. z in. l. sed z si. §. ꝓsuluit. ff. de peti. bere. Debitū ciuile tm̄ est illud qō inducit ex dispō ne iuris ciuilis tm̄ sine aliqua obligatōe nāli. exēplū ponit i debito per chirographū facto spe future numerationis[b] nā post biēniū nō pōt opponi exceptio nō numerate pecunie. l. in ꝛctibus. C. de nō nu. pe. post ergo biēniū obligat debitor ciuiliter sed nō nāliter q̄z nunqz pure ꝓsensit sed spe future numeratiōnis que nō fuit secuta. quidā tm̄ negauerūt hoc exemplū dicētes q̄ post biēniū est ozta obligatio nālis q̄z pōt exigi pecunia. Sz cōiter tenet exēplū q̄ lz prēsumat obligatio nālis ex prēsumpta numeratōe tm̄ i veritate obligatō nālis nunqz affuit. nā qō est certū nāe est certū legi. vt in. l. si pater. ff. de solu. Debitū nāle z ciuile est vbi ꝓcurrit ꝓsensus in obligādo z approbat obligatio a iure positiuo. naz rōne illius approbatōis dr debitū esse ciuile. nā olim anteqz esset ius positiuū nō erat nisi debitū nāle z reddebat ius manu regia. l. ij. ff. de ozi. iu. postea supuenit ius ciuile z quosdā ꝛctus approbauit. quosdā vero ꝛctib⁹ resistit. quosdā assistit. vnde actus nālis approbat⁹ a iure ciuili bz hodie effectū vt in iudicio mādet executioni. z si nulla exceptio cōpetit tūc nō est dubitandū de tali debito. Qñqz z quarto debitū cātur nāli z ciuili modo sm̄ qō ꝑdixi. lz aliqua exceptio cōpetit qñqz tpalis. exemplū, pmissi tibi aliquid solēniter ad certū diē. ante aduētū diei cōpetit exceptio ꝑ h debitū. qñqz exceptio est perpetua exēplū i velleiano nā mulier bz priuilegiū vt efficaciter nō teneat ex intercessione pro alienis debitis si de facto fideiussit obligat nāliter z ciuiliter sed ꝓpetuo cōpetit exceptio ex beneficio sibi indulto. z hec exceptio est fauorabilis q̄z in fauorē mulierū principaliter inducta. Quedaz est exceptio ꝓpetua z odiosa. exēplū in macedoniāo

nā ex mutuo obligat filiusfamilias nāliter z ciuiliter sed ex dispōne legis bz ꝓpetuā exceptōez ꝑ creditorē. z hec exceptio fuit inducta in odium creditorum nō aūt principaliter in fauorē filiorūfamilias. Quedaz est exceptio inducta ad iuris rigorē seruandū vt illa que ozit ex sētia iniusta post trānsitū in rē iudicatā. nā si mihi eras obligatus in centū z iudex iniuste declarauit te mihi obligatū nō fore nō tollit per hoc obligatio q̄z iudex declarat z nō disponit. vt in. l. ex diuerso. ff. de rei vē. plene leg. z nō. in. l. iuliānus. ff. de ꝓdi. inde. dixi in. c. ꝓposuit. z in. c. cū nris. de ꝓcess. ꝑ ben. sed tm̄ cōpetit exceptio ex sētia z ꝓcedit hoc exēplū in casu in quo sētia nō tollit aliquā obligatōez vt puta q̄z est declaratoria. nā qñqz sētia tollit obligatiōē vt puta qñ est priuatiua seu dispositiua. nā iudex ex cā qñqz liberat quē ab obligatōne alteri⁹. ad hoc xv. q. vj. in. c. nos sanctoꝛ. z plene nō. in. d. l. cū qs. z in hoc casu istud exēplū nō caderet in hac parte sed poti⁹ sub specie indebiti nālis z ciuilis vel ciuilis tm̄ sm̄ q̄ sētia operat. Qñqz z vltimo dubitat an exceptio sit ꝓpetua an tēporalis. exēplū cū, pmissi tibi dare decē cū imperator venerit in italiā. nā si nunqz venerit exceptio ꝓpetuo cōpetit ꝑ te. si veniret vsqz ad annū exceptio esset tēporalis. de presenti ergo dubitat an exceptio sit ꝓpetua an tpalis. His terminis nūc breuiter declaratis venio ad principale, ꝓpositū glo. an z qñ indebite solutū possit repeti. z sequēdo ordinē glo. distingue q̄ aut fuit debituz nāle tm̄ sz ciuiliter indebitū z tūc glo. distinguit q̄ aut errore iuris fuit facta solutio z nō cōpetit repetitio. aut errore facti z pōt repeti. exēplū beres volēs retinere falcidiaz soluit legata integra credēs se teneri. certe nō pōt repetere q̄z errauit in iure. Si aūt credebat beredita tez eē sufficiētē tūc repetit q̄z errauit in facto. vnde error iuris nō excusat vbi debitū naturale precessit secus in errore facti. vt in. l. error. C. ad. l. falci. z intelligē qñ error facti fuit ꝓbabilis. nā improbabilis nō excusat. vt in. c. ad apostolice. j. de cle. excō. mini. z i c. ij. de cōsti. li. vj. Et ex his potest colligi vna conclusio q̄ error facti probabilis excusat etiaz vbi processit debitū naturale tm̄ secus in errore iuris. vltimam tamē partez conclusionis dic, ꝓcedere in maiori z in personis nō priuilegiatis. naz minor z mulier miles z similes persone que excusant ab ignorantia iuris soluendo per errorē possunt repetere. ar. in. d. l. cuz de indebito. z lz aliqui cōtra q̄z sūbest debitū naturale. primuz tamen cōmuniter tenet ex quo predicte persone cōmuniter excusant ab ignorantia iuris. Et ꝓdicta procedunt in naturali obligatione stricte sūpta vt in illa q̄ ozit ex pacto simplici sed in obligatiōe naturali magis lata vt est illa qua naturaliter inducimur ad benefaciendū benefacienti est dubiū nunquid cōpetit repetitio. naz glo. notabilis in. l. ex hoc iure. ff. de iusti. z iure videt velle q̄ regulariter cōpetat repetitio sed quādoqz secus per. l. si nō sortē. §. libertus. ff. de cōdi. indeb. vbi libertus prestans operas suas indebitas non repetit q̄z naturaliter obligat ad operas obsequiales. sed dic de hoc plene per bar. in l. si testamēto. ff. de fideiuss. vbi in effectu cōcludit q̄ vbi talis obligatio naturalis est redacta ad necessitatem prestationis per ius ciuile tunc nō cōpetit repetitio. z hoc casu loquit dictus. §. libertus. aut nō fuit talis necessitas z si soluit tantūdez nō potest repeti. vt in dicta. l. si testamēto. §. i. si vero aliud soluitur tunc potest fieri repetitio q̄z nullo iure cauet q̄ hoc casu non possit repeti. z sic, ꝓcedit glo. in. d. l. ex hoc iure. qō nō. Quādoqz z sc̄o soluit indebitū naturaliter sed ciuiliter debitū z tunc sm̄ glo. potest repeti z dic quacunqz ignorantia fuit facta solutio siue per errorē facti siue iuris q̄z ego certo de damno vitādo

L. ex h iure q̄ sola obligatio ad antidoza cum sit valde debilis nō impedit qn possit repeti illud q̄ est solutū i quo si erat alia obligatio nisi ista ā tidōat. Jsta regla fallit ꝓmo qñ talis obligatō antidotalis ecc redacta ad iuris necessitatē. d. §. lib. tus ꝑz vnaz lec. glo. sc̄o fallit qñ obligatio ad antidoza ꝑbit respcū certi factiv t in lib to qñ manumittit pp hāc manumissionē ꝑbit certa spēs obligatōis antidotalis ad seruitia seu operas ꝓoni et tunc si tales opas soluit credēs se efficaciter obligatū nō repetit. ita loq tur. d. §. libi sm̄ q̄ declarat ibi bart. in si. ij. colū. tertio fallit qñ illud idē in idūiduo vl in gnē pp q̄ ꝛcta ē obligatio antidotalis soluit tūc ipedit tur repetitio iste est, ꝓprie casus. d. l. si testō i. §. i. in v., ꝓptereaq̄ creditor q̄ si repit alibi ꝑz bar. Jmol. z alios ibi z ange. i. d. l. ex h iure ante si. Sz. do. Jas. de mai. i. d. l. ex hoc iure pōderabat si mile tex. me audiēte i. l. ij. cir. si. C. si aduer. do. vbi i illa re in qua erat ꝛcta obligatio antidotalis ipedit restitutio Quarto fallit qñ sciēter

soluens soluit aio liberãdi ab illa obligatõe antidotali tũc ipedit repetitio ita põt intelligi rex.in.d.l.si testõ.§.i.secus qñ ignoranter vel per errorẽ ita ꝓ prie loquit glo.in.d.l.ex hoc iure.

a Adde q3 de iure ciuili ista exceptio nõ possit opponi vltra biẽniu3 mi poterit iplorari officiũ iudicis ita fing.dixit bal.i.l.illicitas i prin.ff.de offi. ꝓcõs. Et ad de hic ang.i psi.cxxvij. q3 incipit q2 oẽ datũ optimũ in fi.iij. col.vbi dicit q3 ecclia põt ꝑpetuo opponere exceptõ3 nõ nupe. Et idez vt ꝓcludere bal.in auẽ.h iuſ porrectũ in fi.iij.colũ vbi dicẽ q3 ecclesia põt ꝑpetuo opponere exceꝑt. nõ nu.pe.

b Vide p d.an.in.c.q2 plerique õ im mu.eccle.

c Ita ꝓti nuat host. b i sũma sua & sequunt alij Sz ista cõtinuatio videt falsa q2 dõatio nõ est ꝑ prie õctus rex.est i.l.labeo.ij.§.õ/ ctuum.ff.de verb.signi. Scõo videt q3 ista rubrica debeat ꝑponi ꝓcedẽtibus tanq3 digniõ. Tertio ista cõtinuatio nõ videt bona q2 i ꝓcedẽtibus tractat ẽt de õctibus gratuitis vt i ti. de peccarijs cõmo. & de feudis q fiũt õctus gratuiti vt ibi habetur vnde dic sic in ꝓcedentibus dictum fuit de õctibus seu titulis gratuitis quibus mediantib9 res totaliter nõ alienant sicut est collatio beneficij õctus ꝑcarij õctus cõmo.depo. locatõis & seu di.vsuz etiã tu de lucro captãdo ꝓo hoc.d.l.si nõ sortẽ.§.inde bitũ. Qñq3 tertio soluit indebituz vtroq3 iure q2 nõ eraz obligatus nec naturaliter nec ciuiliter & tũc põt repeti quacunq3 ignorãtia soluerim. secus si sciẽter soluissez q2 tunc videor donasse. vt in.l.cuius per errorẽ.ff.de reg.iur. fallit in solutione vsuraz. naz illas possum repetere. vt in.c.debitores.de iureiurã. ꝓ.j.de vsuris quasi per totũ. Qñq3 quarto soluit indebitũ per exceptionẽ vt q2 bene est in se debituz. sed exceptio cõpetit vt supra dixi. & tũc si exceptio ẽ tẽporalis nõ põt repeti regulariter. si vero est perpetua & fauorabilis potest repeti vt in iuribus allegatis in glo. si vero est odiosa dicit glo.q3 nõ põt repeti siue ignorantia iuris siue facti. sed de hoc dic mieli9 vt leg.& nõ.in.l.fi.ff.ad mace. nã si ꝓbabili errore fuisset facta solutio cõpetit repetitio. Qñq3 & vltimo exceptio est inducta ad iuris rigorẽ seruandũ. & tũc dicit glo.q3 si scienter qs soluit non repetit quasi dicat secus si ignoranter. & ex hoc vñ gl. velle q3 si iniuste absolutus per sniam soluit verũ debitũ nõ põt repetere si sciẽter soluerit secus si ignoranter. sed hoc dicerẽ indistincte nõ esse bene dictũ. nã eo casu quo snia nõ tollit obligationẽ naturalẽ nõ cõpetit repetitio etiaz si solutio est facta per ignorantiã iuris. vt.ẽ. dixi. in ꝓmo mẽbro. Itẽ nõ est verũ q3 snia semper tollat obligationẽ etiã ciuilẽ. nã qñq3 tollit vtranq3 obligationez vt qñ est dispositiua & tunc idẽ dicendũ q3 eo cãu quo soluit indebitũ vtroq3 iure. qñq3 tollit obligationẽ ciuilẽ tm̃. & tunc idẽ dicẽdũ q3 qñ soluit indebitũ ciuiliter tm̃. & idẽ in similibus. & qñ snia operet bos effect9. dic vt nõ. in.d.c.,ꝓposuit. & .c.cũ nris. & .l.iulianus.ff.de ꝓdi.inde. & in.l.cũ quis prealle. Sz vltra predicta quero primo qd si debitor fecit apodissaz seu chirographuz de pecunia mutuata quã in veritate nõ accepit sed spe future numeratõis simpliciter fuit ꝓfessus se recepisse. nec infra biẽniũ ,ꝓposuit exceptionẽ nõ numerate pecunie nunquid post lapsuz biennij bẽat iste debitor aliqõ remediũ. & vñ q3 nõ per dictã.l.in õctibus vbi dr̃ q3 si debitor tacuit per biẽniũ nõ hz remediũ quo minus soluat. Host. hic multa scripsit sed in effectu vult q3 quatuor remedia cõpetũt a principio debitori. Primũ est exceptio nõ numerate pecunie. & ꝟ durat ꝑ biẽniũ a tempore ꝓfessionis & trãsfert onus ,ꝓbãdi in creditorez q3 pecunia fuit numerata. & est exceptio magne effectus & fuit inducta q2 debitor anxietate ꝓsequẽdi mutuũ de facili scribit ad petitõz creditoris se recepisse qõ in veritate nõ receperat. Scõz remediũ est exceptio doli & hoc nõ tollit tpe q2 semper dolose petit creditor ex quo pecunia nõ est numerata. ar.in. l.ij. ff.de doli excep. sed onus ,ꝓbandi q3 nõ fuit numerata incũbit ipsi debitori q2 ꝓfessio facit fidẽ cõtra eum per.c.per tuas.de,ꝓba. & per.l.gnãliter. C. de non nu.pe. & hoc tenẽt cõiter legiste in.l.si ex cautiõe. C. eo.ti. Tertiũ remediũ est exceptio in factũ. & idez dicendũ qõ in precedenti. Quartũ remediũ est cõditio ob cãm q2 obligauit se ob cãm & cã nõ fuit secuta & hec exceptio cuz sit personalis durat.xxx.annis l.sicut.ff.de prescrip.xxx.an. licz oporteat q3 debitor ꝓbet pecuniã nõ solutã. vnde tm̃ in primo remedio releuatur debitor ab onere,ꝓbandi. Sed est notabile dubiũ quid in ecclesia & clericis respectu eorum

tulis de quibusdã õctibus corroborãtibus seu firmãtibus vl' accedenti bo ad corroboratiõez. suprascriptorũ õctuũ sicut in ti.de pig.& fideiuſ.ac ẽt visuz fuit de modo implẽdi & se liberãdi ab obligatõe õctus vt in ti. ꝓxi.prece.de solu.nunc ꝓgruẽti ordine auctor subiecit de cõtractibus gratuitis quibus mediantibus res totaliter alienat ac etiã quomodo dictus contractus rescidatur & soluatur Et ista videtur melior continuatio. ex cõtinuat; tamen isti & sequaciũ hic infero q3 donatõ dicit ꝓtractus q3 etiam tenuit bal.in.l.si donatõis C.q̃me.cũ per illum text.& in.l. contractus C.de fi.instru.& bal. in l.fi. C. õliti. quod verũ intelligẽ in ꝓmo ꝓmo significato but9 verbi contractus vt tunc donatio dicatur contractus secus si cõsideramus ꝓpriũm significatũ q2 tunc appellatione contractus ꝓprie sũpti non venit ipsa donatio glo. est & ibi sali.in.d.l.ꝓtractus et glo.insti.de obli.in v. ex contractu. quam notat ibi ang.õare. & al. ꝓcor. glo. & adõ gl.i.c.si.§. de fo.cõp; cũ si. bal.i auẽ. sacramenta. C. si ad.vell. d Hãc diffinitionem effectualiter habz sũma.C.co. e In vlt. col. Et ad dẽ panor.i c.per tuas Je.in glo.

patrimonij nunqd post biennũ[b] ꝓpueꝛ exceptione nõ numerate pecunie. Host. instat multũ & tandem ꝓcludit q3 nõ q2.l.in õctibus inducẽs prescriptionẽ biẽnalẽ nõ potuit preiudicare ecclesijs nec personis ecclesiasticis que gaudẽt eodẽ priuilegio cũ ecclesia. Et primo inducit in ar.l.fi.C.in quibus cau.in integrũ.fi.nõ est ne.in fi.vbi patz q3 prescriptio tẽporalis nõ currit pupillo fortius nec ecclesie. Itẽ q2 cõtra ecclesiã nõ sufficit ,ꝓbare mutuũ ẽt vere factũ nisi ,ꝓbetur versuz in vtilitatẽ ipsius. vt in.c. q3 quibusdã de fideiuſ. & tradit in hoc Host. tres regulas notabiles Prima lex imperialis fauẽs ecclesijs & clericis ipso facto approbata est per ecclesiã nisi expresse reprobet.arg.ꝛ.di.c.fi in admitoriũ. Scõa regula est lex imperialis dãnosa clericis vel,ecclesijs nõ valet in preiudiciũ ipsoꝛ nisi expresse approbet per ecclesiam. Tertia regula statuta laicoꝛ inferioꝛ ab imperatore siue faueant siue damnũ inferant ecclesie nõ valent in preiudiciũ vel fauorẽ ecclesie nisi expresse approbentur ꝑ ecclesiã p.c. ecclesia sancte marie.de ꝓsti. & cuz his dictis Host. tranſit hic Jo.an. sed moderniores quo ad primũ dictũ sentiũt oppositum & melius iudicio meo. naz lex in contractibus. affert priuilegiũ debitoribus. vnde ante illã.l. incũbebat debitori onus ,ꝓbandi nõ esse numeratã pecuniaz. ecclesia ergo vl' clerici si volũt vti illo priuilegio legali debent recipere cũ moderationibus suis vt infra biennũ nõ vltra vnde illa lex nõ est dãnosa sz fauorabilis nec inducit prescriptionẽ contra bona ecclesiastica imo dedit remediũ tẽpore limitato. nec obstat qõ dicitur de versione q2 nõ indistincte est necesse ,ꝓbare versuz. iuxta ea que dixi in.d.c.q3 quibusdã. Cõclude ergo q3 tã ecclesia quã clerici nõ possunt post biennũ ,ꝓponere exceptionẽ nõ numerate pecunie stantib9 regulis dispositis ꝓpositionẽ verſi in statu suo & hoc nõ.

De donationibus. Rubrica.

Supra visuz ẽ de contractib9 nõ gratuitis[c] restabat videre õ ꝓtractibus gratuitis merito auctor subiecit rubricã de donationibus. Et q̃rit hic io.an. qd sit donatio. Et primo dicit q3 est quedã liberalitas[d] que nullo iure cogente ꝓceditur. vel sz Host. ẽ rei licite nullo iure cogente mera liberalitate facta collatio. declara. Dicit rei licite q2 in re illicita & ihoneſta nõ contrahitur donatio sicut nec vẽditio vt in.l.q3 sepe.§.venenũ.ff.de ꝓtrahẽ.emp. & nota hoc. Ex quo potes colligere q3 si ,ꝓmitto tibi donare rez illicitaz nõ possuz ꝓpelli ad donãdũ. Dicit in diffinitiõe nullo iure cogente & c. q2 si ꝓcessit obligatõ ciuilis tm̃ nõ impedit donatiõis effectũ q2 illa nõ ẽ sufficiẽs ad agẽduz nec redimendũ. vñ si dono tibi illam rẽ ad quaz sum obligatus ciuiliter tm̃ nõ impeditur donationis effectus. secus dicit Jo.an. in obligatiõe naturali q̃ causat ex nudo pacto secus in illa generali obligatione vt bene faciẽti benefaciamus q2 illa nõ ipedit dõationis effectũ. & idẽ tenet per glo.nõ.in.l.donari.ff. õ reg.iur. & in.l.sz & si.§.ꝓsuluit.ff.de peti.here. & ꝟ multũ ,psunt ad ifinuationẽ faciẽdã. Itẽ ,psunt in co q3 ,pbibet donare. nã si precessit obligatio naturalis prima non dicit donatio secus in scõa. & ita vñ Bar. tranſire in.l.i.ff.de dona. Sz tu aduerte q2 idẽ bar.

[c] Et q3 nõ sit ꝓprie dona. tz ẽt do.alex.imol.in cõsi.cccxxvij.incip.nec

arguendi sumus & ita est tenendũ.

cuit de õctibus non gratuitis quibus res in rotuz alienant sicut est cõtractus permutationis contractus emptionis. visuz ẽt fuit in superioribus ti

a Facit q̄ voluit ang. in consi. clxxix. in. iij. prin. quesito. vbi ꝓcludit q̄ in mutua donatōe nō requirit insinuatio q̄ leges loquētes de donatione intelligēde sunt de mera donatōe q̄ verba simpliciter ꝓlata semp debēt intelligi ſm ꝓpriū significatū l. is qui nauē. ff. de exer. habeť in. c. fi. ſ. de v. sig. z illa dō ꝓpria donatio que nullo iure vel cā fit z sequit. d. alex. in ꝓsi. in. iij. p te. hinc est q̄ ex hac donatio simplex q̄ excedit summā quīgētoꝝ aureoꝝ facta sine insinuatione nihil valeat. l. sācimus. C. e. z. l. modestin⁹ vbi bar. z alij. ff. c. z bal. i l. illō. C. ō sa. san. ecc. tī si eēt donatio ſmuneratoria nō eget ista insinuatiōe. l. aquili⁹ vbi bar. z alij. ff. c. ꝓbaťi l. fi. iuncta glo. parua ibi. C. de in re do. quā ad hoc ibi nō. ange. bal. in. l. ij. ad fi. C. ne li. po. z i. l. si cū mihi. ff. de do. z i l. iij. C. qui bo. ce. pos. z in. l. e si mortis in ꝓsi. p⁹ gui. ō cu. C. ad l. fal. z in. l. fi. in repoꝛtatis antiquis ff. de exer. z firmat oldr. lau. in ꝓsi. ccxix. inci pi. ad habē dā aliquale noticiaz z in ꝓsi. v. incip tici⁹ dedit duobus ꝓiugibus z do. alex. in ꝓs. clvij. in. ij. col. z Jo. ō imo. vbi litrat duoꝝ bus mōis quē oīo videas in l. aquilius.

in, premio. ffoꝛ. dicit notabile verbū iudicio meo q̄ donatio que fit cā remunerationis nō est vera donatio z hoc mihi plus plz. nā est potius quedā permutatio seu cōpēsatio seruitij recepti. hoc ꝓbo per. l. i. post princi. ff. de donatio. vbi dicit q̄ illa est ꝓpria[a] dōatio ad quā donatoꝛ mouet nulla alia ꝓcedēte cā nisi vt exerceat magnificentiā z liberalitatē quā daz z bene nō. sed ille qui est obligatus ad antidoꝛa non donat solū vt exerceat liberalitatē sed potius vt soluat debitū nature z vt remuneret eum qui sibi seruiuit. ꝓ hoc bo. tex. in. l. aquilius. ff. de dona. vbi dicitur q̄ si quis donat magistro suo illa nō est vera donatio q̄ potius voluit renunciare officium z obsequium magistri. ad idem. l. si pater. ff. eo. ti. Et ex predictis potest inferri q̄ inter ꝓiuges ꝓhibeť vera donatio quando. ſ. nulla precessit inter eos obligatio naturalis. sed si precessit obligatio[b] videtur tenere donatio q̄ vt dixi illa nō est vera donatio. z hec faciunt ad multa. Nico. Abbas.

Rudentes. Pōt intelligi duobus mōis

p Et ſm primū intellectū. h. d. Liberalis in donando estimat se debere q̄ dōnat. Vel sic ſm alium intellectum. Promittēs aliquid donare illud tanq̄ debitū adimplere teneť. Nō ꝑ q̄ liberalis pōt dici nobilis q̄ exercet actū nobilitatis. nā nobilium est, ꝓpriū donare. ad hoc q̄ nō. in. c. grandi. de sup. negl. prela. li. vj. vnde pōt tex. intelligi in nobilibus genere aut moribus aut aio. vide nō. dictū Li. in. l. ꝓuidendū. C. de postu. vbi dicit q̄ nobilis moriba⁹ est preferēdus nobili genere tm̄ q̄ ille nobilitatē exq̄rit a se alius vero pollet nobilitate suoꝝ. sed si qs eēt nobilis moribus z genere tūc est preferendus ei qui nobilis est moribus tm̄ q̄ duplex decus fulget in eo z ꝓpriū z suoꝝ. z pro hoc dicto Li. vide bo. tex. i. c. nunq̄ de vitijs erubescamus. lvj. di. Nō ſcdo q̄ liberalitas in donādo cōmendať. dī quedā beatitudo in donatoꝛe. vnde christus beatius est dare q̄ accipere. vt in. c. cū marthe de cele. miſ. sed intellige vt merā liberalitatē quis exerceat z nō. ꝓdigalitatē vnō vt ait Tullius. Habēda est cura rei familiaris quaz qdē dilabi finere flagitiosuz est sed ita tm̄ vt liberalitatis z auaricie absit suspitio. z vide q̄ nō. in. c. ex parte. de ꝓsue. vbi habeť quid sit auarus z quid ꝓdigus

Nō tertio ibi in beneficijs. q̄ donatio seu seruitiū dī beneficiū. Est. n. beneficiū beniuola actio gaudiū tribuēs capienti. vt in li. feu. quib⁹ mo. feu. amit. c. i.

Sed quero de intellectu hui⁹. c. So. Host. ponit exēplū in his qui faciūt elemosynā pauperibus vel i imperatoꝛe donādo ecclesie vbi nulla dz esse mēsura vt in auē. de nō ali. in. §. minus. sed ista exēpla sunt nimis stricta. ſz capiēdū mētē scribētiū dico q̄ iste tex. posset intelligi in quolibet donatoꝛe. z duplex potest esse intellectus. Primus in eo qui iaz donauit z tradidit qui tanq̄ liberalis dz crescere i beneficijs suis quēadmodū christus multiplicat in nos beneficia ita

b Tex. ē in. l. q̄ aūt. §. si vir. ff. de do. inter vi. z vxo. ꝑ quā legē ita dicit idē ab. panoꝛ. i rub. ſ. de testa. Et vide q̄ ꝑ illā legē dicit bar. i. l. si volūtate. C. de do., pmiſ. q̄ si rustic⁹ acciper nobilē in vxo. z in instſo ꝓsiteret se recepisse maioꝛē q̄titatē q̄ in vꝛitate recepit q̄ obligaret efficaciter nec posset opponere excep. nō nu. doſ. q̄ censeret donatio remuneratoria q̄ vz ꝓstāte mſ imonio. z dicit q̄ est suū nouū dictum z q̄ ꝓsuetudo obseruat. Idē tz bar. vbi reassumit istud dictū in. l. si diuoꝛtio. z in. l. si ita stipulat⁹ te sisti. in fi. ff. de v. ob. bal. in. l. ij. ſ. fi. ff. si cer. pe. vbi subdit q̄ idez esset si vn⁹ senex accipet iuuenculā in vxoꝛez z idez bal. in. l. i. fi. C. de do. ante nup. z i l. penul. ſ. mulier. ff. ſo ma. ang. in. l. i. ff. e. z in ꝓsi. v. z Jmol. in rub. eiusdez ti. ſo. ma. q̄ istud reprehendit lud. ro. in. d. l. si diuoꝛtio. Circa tū dictū prīcipale q̄ donatio inter vir z vxo. valeat pp merita precedentia vī obstare dz facere quilibet nobilis moribus vel genere nō. n. dz esse ꝓrētus vno beneficio tm̄ sed multiplicare sua beneficia maxime in beniuolis z subiectis z tūc text. ibi qō sponte tribuit stat, ꝓprie. Et tex. ibi creuerit. i tellige. ſ. beneficia multiplicādo. Scdo pōt intelligi i eo qui, pmisit donare z penitētia ductus nō vult adimplere. Et tunc text. ibi qō ſpōte tribuit. expone. i. tribuere, pmisit. z tex. ibi creuerit. expone per bonā voluntatē q̄ dz esse hilaris in adimplendo z estimare se debitoꝛē ex quo, pmisit z ſm primū intellectuz dz quis estimare se debitoꝛē in dōādo quasi donatio sit debita ex nobilitate. glo. sunt faciles ſz tene eas mēti. Nico. Abbas.

f **Raternitatem.** Non valet dōatio quā facit prelatus incōsulto capitulo z in damnū ecclesie. Tres sunt partes. In prima ponit exordiū. in scda narratio ibi accepimus. in tertia ꝓclusio ibi vnde. Casus lr̄alis. Eps parisiēſ. ꝑ decessoꝛ istius graues fecit donatōes de rebus epatus in detrimentū ecclesie inconsultis canonicis suis perebat iste successoꝛ a pa. vt posset eas reuocaſ. Rescribit ei papa dicēs q̄ eps z quilibet prelatus ecclesie, pcuratoꝛ est z nō dīs z ideo ꝓditionē ecclesie meliorez facere pōt deteriorē vero nō dz. vnde donationes ille de iure nō tenēt quare indulget vt donatiōes illas taz a clericis q̄z a laicis debeat reuocare. Ber.

Nō primo ibi cū eps z quilibz prelatus ꝛc. q̄ nō solū eps dī prelatus sed pleriq̄ alij citra eum. vt in c. i. de eta. z quali. z quis, ꝓprie dicať prelatus. dixi i c. ij. de iud. z facit ēt tex. cū gl. z in. c. cū ab ecclesiarū prelatis. de of. ordi. Nō q̄ nullus prelatus dicit dīs ecclesiasticaꝝ rex ſz potius, pcuratoꝛ z administratoꝛ. z ad hoc quotidie allegať iste tex. dic tm̄ q̄ ꝑ ꝓprie prelatus nō est, pcuratoꝛ. nā prelatus dī habere dignitatē z pōt latius z liberius disponere de rebus ecclesie q̄z, pcuratoꝛ. de quo vide bo. gl. v. q. iij. i. c. fi. z xij. q. i. duo sunt genera. z in. c. pīti. de offi. oꝛ. li. vj. sed dī, pcuratoꝛ in eo q̄ hz, pcurare vtilitatē ecclesie. nō aūt disponit ad libitū vt dīs. Nō q̄ successoꝛ pōt z dz reuocare male alienata per predecessoꝛez. de quo in. c. si quis presbyteroꝝ. de rebus ec. nō alie. In glo. i vbo nō dz. ibi in omittēdo. z pone exemplū in prelato qui patiť prescriptionē currere ꝛ ecclesiā sed dic q̄, ꝓprie nō currit prescriptio ex facto prelati sed ex iuris dispositiōe lz ꝙcurrat negligentia prelati. z vide glo. fing. in. c. placuit. alle. in gl. que vult q̄ ꝛ prelatū patientē prescriptionē in rebus ecclesie pōt agi ad interesse inquātū ecclesia est damnificata ex negligētia sua. z dic de ista materia vt plene dixi in. c. i. de do. z ꝓtu. vbi plene tractaui an z q̄n factū prelati noceat ecclesie. In fi. glo. pōdera bene gl. nā aperte sentit prelatū nō posse ēt modica donare nisi ꝙcurrat ꝙsuetudo. z ita vī intelligere. c. ſ., pri. dic latius vt ibi dicā. aliud tm̄ vī sentire glo. sequēs in ꝓrin. z facit iste tex. a ꝓrio sensu. nā hic pōderat q̄ donationes erāt graues. a ꝓrio ergo nō graues tolerem z ꝛ. Et adde q̄ nōt. d. ani bic i. i. nō. z. c. peritio i. ij. col. p⁹ Jnn. de, pcu z ibi dē late p do. bar. de bell. Itē adde bi archi. i. c. q̄ epī. in fi. q. iij vbi q̄rit an eps agēs p iure ecclesie q̄n res ē certa possit aduersarius deferre iuramētū arguit q̄ nō q̄ platus dī, pcurator vt h. Sz pro curatoꝛ non pōt regulariter dēferre talе iuramētū c. q̄ ad agendū de ꝓcu. i fi. li. vj. ꝓtiuz nō. ibi dicit vz q̄ imo poterit deferre z ita dicit tenet gof. i sū. de iureiur. §. pōt. de quo ēt dixi nōre gos. i sū. ō iureiu. §. quis possit deferr v. i rebus q̄. Itē adde hic Jnn. in. c. si cōstiterit de accu. vbi dicit q̄ ēt cōmendatari⁹ i sua cōmenda bz liberiorē ad mīstratōem ꝑ, pcurator adde bal. i. l. fi. C. de rēp. ap. vbi dicit q̄ platus tz medīū inter dūm z ꝛ. An āt platus dicatur habere liberā administratiōnē dicit q̄ sic tex. ē i. c. relatio. xxi. q. i. z i. c. cū nobis oliz i fi. de elec. ō quo ramē viō plē p. d. an. i. c. cū ꝓtigat ō trāſ z q̄ ibi plē nōuit. d. bar. ō bellē z p gl. i. c. q̄ epī. v. q. iij. de visitatoꝛe āt an bēat liberā vide gl. i. c. i. viij. q. i. ō ico nomo an bēat liberā ē tex. i. c. illud. xij. q. ij. Et adde q̄ stať iuramēto ꝓlati sup administratiōe bonoꝝ eccle vt p glo. in. c. quali z q̄n de accu. q̄ intelligiť nisi, pbeť ꝓriū q̄ ipse dilapidauit p tex. i. c. lz beli. de simo. ar. etus q̄ i simili nō. io. an. in. c. q̄ pp de elec. z i. c. statutū. §. cū vero. de rescri. li. vi.

rant nec fit h mentio de ꝓsuetudine. In glo.ī verbo graues.in fi.glo.aperte nō elegit quid iuris quo ad,ꝓpositus,sed ꝓclude q; si cōstat qua donatōe gratietur ecclesia vrputa qz multe facte sunt separatiz tūc reuocabit soluz illa per quā ecclesia grauat.idez dic vbi fuisset vna donatio ꝛ separabilis respectu rerum vt soluz reuocet id qō est vltra legitimū modū. vt in l.sancimus.C.de dona.ꝛ in.c.si quos de seruis. xij. q.ij. Si vero nō pōt cōmode fieri separatio puta qz donauit aliquā rē indiuisibilē ꝛ tunc reuocatio fit ī totuz ꝛ sic pōt intelligi iste tex.ꝛ facit qō in simili dixi in c.dilectus.el.i.de prebē. In glo.in verbo inconsultis.in fi. Jo.an.post Gof.dicit q; si capitulū consensit tz donatio sed cōcedit restitutio in integrū.vt ī c.i.de in inte.resti.aut nō cōsensit capitulū ꝛ tunc donatio est ipso iure nulla.hec distictio nō videt vsque quaqz vera qz ad hoc vt teneat alienatio de rebus ecclesie duo necessario requirunt. Prio q; seruet solēnitas debita.de qua in.d.c.fine exceptōe.xij.q.ij. secūdo vt fiat in casu licito.vt ī cle.ij.de re.ecc. nō alie. nō.glo.in.d.c.i.de in inte.resti.ꝛ sequit ibi Jo.an.si ergo ista donatio fuit facta in casu illicito est ipso iure nulla quātūcunqz capitulū ꝓsenserit.secus dic si fuerit facta in casu licito puta si prelat⁹ cā pietatis donauit rē ecclesie cū ꝓsensu capituli nā tunc si donatio est grauosa mulrū ecclesie reuocabit per ī inte.rest. Secus vbi casus non erat licitus puta qz donauit diuiti seu in casu a iure nō ꝓcesso.ꝛ casus ꝓcessos a iure vide.xij.q.ij.in glo.sūme. Nico.Abb.

a Vide d. an.in.c. venies in vl. colū.v.hutc obtiuat de prescrip.bal.i.c. si.i.v.col.vs. q̄ro nūqd de consue.

c **Eterum.** °Prelatus modicā rē ecclesie donare pōt vbi boc bz ꝓsuetudo.ita cōiter sūmat sed sūmatio hec multū restringit lr̄az vnde ibi rendo lr̄e pōt sic sūmari. In ꝓsiderādo an valeat donatio facta per prelatū dz attēdi quātitas rei donate ꝛ loci ꝓsuetudo.b. d. Casus lr̄alis. Abbas fecit donationē cū priore ꝛ quibusdā de ꝓuentu vel solus abbas. postea ꝓuctus pars reclamat ꝛ ꝓdicit querit qd iuris sit. Respōdet q; quātitas rei donate ꝛ ꝓsuetudo loci dz ꝓsiderari in tali donatōe ita tū q; ꝓsuetudo nō sit ꝛ canones:ꝛ in hoc donū ratū dz vel irrituz iudicari. Ber. Nō ꝑ q; ꝑlatus ēt regl̄aris pōt aliqua donare de rebus ecclesie ꝛ hoc rōe administrationis libere quā bz in rebus ecclesie.nā quēadmoduz tutor nō bz,ꝓprietatē in rebus pupilli ꝛ tū aliqua donare pōt iuxta illud qō babet in.l.cū plures.ff.ō admi.tu.ita ꝛ prelatus.ad idē pulchrū tex.in.l.fili⁹.ff. de dona.vbi dicit q; si filius bz liberā administratio nē peculij pōt aliqua donare attēta tū qualitate filij. ita pōt dici in prelato.bz.n.liberā administratōez in rebus ecclesie.vt in.c.cū nobis.de elec.in fi.ꝛ in. c. is cui.eo.ti.li.vj.ꝛ faciūt hec vt cessante cōsuetudine possit aliqua donare de quibus dic vt stariz dicet cū glo. In glo.fi.nō ex glo.duos intellect⁹ ad istum tex. Primus vt intelligat in erogatione facienda in pauperes.ꝛ ponūt exēplū doc.in ꝓsuetudine quorū dā locoꝝ fm quā prelatus dat puelle pauperi maritande.xx.vel.xxx.vel nobili pauperi ꝛ iste intellect⁹ lz sit verus in se nō tū vr cōuenire lr̄e qz nō esset tunc necessaria cōsuetudo qz elemosynā dz facere prelat⁹ de rebus ecclesie.xvj.q.i.c.qm̄.ideo dat secūdus intellectus vt intelligat de vera donatōe quā facit prelatus alicui nō pauperi puta amico vel cōsanguineo tunc ēt valet donatio si cōcurrit consuetudo.ꝛ intelligunt doc.in rebus nō ſmobilibus neqz mobilibus pretiosis.vnde in his nō valet cōsuetudo tanqz dānosa ecclesie vt in tex. Sed dubiū est nunqd rem modicā possit prelatus donare sine ꝓsuetudie. Jo. an.hic dicit q; aut vult aliqua donare de redditibus ecclesie ꝛ potest donare illos quos facit suos ēt sine ꝓsensu capituli.ꝛ pro hoc qō nō.in.c.presenti.de of. ordi.li.vj.aut vult donare aliaz rem mobilem ecclesie ꝛ tunc si est minima non requirit cōsuetudo neqz cōsensus capituli.si vero non est minima oportet q; cōcurrat consuetudo.ꝛ si enormiter leditur ecclesia nō valet cōsuetudo.ꝛ ex bis videtur sentire q; requiritur consuetudo vbi res non est minima.sed contrariuz sentit glo. in.c.ꝑcedenti.vbi dixi pro ꝛ cōtra allegari possunt.c.ad hec.ꝛ.c.relatū.ij.de testa. Sz satis ego[b] crederez q; cessante cōsuetudine nihil donare possit absqz causa rationabili sed cū causa rationabili sic.puta qz recipit seruitiū ab illo ꝛ vult eū remunerare vel quid simile ꝛ sic loquuntur iura superius allegata.facit.d.c.relatum.vbi etiā ponderatur consuetudo.nec ob.qō supra dixi de tutore in.c. precedenti.qz tutor donat quantū expedit pupillo ꝛ nō aliter ita ꝛ prelatus si expediret ecclesie.nam ꝛ vt ecclesia habeat amicos pro sua defensiōe licite pōt aliqua leuia fieri.ar.in.d.l.si plures.ff.de admi.tu.ꝛ an prelatus facit redditus suos dic vt dixi seu remisi ī.c. fi. de pigno. Abbas.

b Vide oso hic.d. Lar.ꝛ qđ notat ant. s.e.c. pri. ꝛ tex i.l. si fundus.ff. de re.eo.ꝛ q; dicat minimū vide hic p.d.anto. vbi dic q; stat ꝓsuetudini q; dicat minimū ꝛ vide glo.xij.q.ij terrulas ꝛ archid.ibi.

c °Prelatus pōt facē donatōez remuneratoriaz de bonis ecclesie de q° p io.an. in addi.spe.ī rub.de re. ec.nō alie. ꝛ fac quod nō.idez.d. ab.i.c.fi.de do.iter.vi. ꝛ vxo.ꝛ ad idē vide oī no bal. ī. l. iubem°.ij. ad fi.prin. vs. deinde vz.C.de sa. san.ec.ꝛ cū dē panor.ī c.per tuas ī.co.

c **Onsultationibus.** °Eccl̄a fi vacās in beneficiū ꝓcedi nō pōt sed in,ꝓprietatē sic de auctoritate tū epi ꝛ fine prei udicio prelati. Casus lr̄alis. Aliquis patron⁹ vt prelatus ꝓcessit ecclesiaz alicui clerico viuēte rectore illius ecclesie.querit an talis ꝓcessio valeat. Et respōdetur q; nullius est momēti. Si aūt ꝓcessio fit religiosis locis ab epō vel ipsius auctoritate tz. Sed ꝑsona que ecclesiā tz fine ꝓsensu ipsius in vita sua remoueri nō dz. Ber. Nō ꝑ q; beneficiū nō vacans nō potest cōcedi singulari persone sed alteri ecclesie sic fine tū preiudicio rectoris.ꝛ hodie est tex. in cle.ij.de rebus eccle.nō alie.vbi dr̄ q; vnus prelatus pōt vnaz ecclesiam ēt nō vacantē alteri vnire rectore nō vocato.nā illi non fit in sua vita preiudicium. Sed quero de rōe diuersitatis quare ecclesie pōt fieri cōcessio ꝛ nō singulari persone.doc.reddunt rōez qz singularis persona desideraret mortē proximi in cuius locū speraret se successurum.vt in.c.ij.de concess.preben. que ratio in collegio cessat qz cuz collegiū non babz animaz nō potest desiderare mortē proximi nec singuli de collegio desiderant qz quod est collegij nō ē singuloꝝ.xij.q.ij.qui manumittitur.vel redde aliaz rationē meliorez.concessio que fit singulari persone fit in tituluz qui quidē titulus cū sit penes rectorem viuentem non potest transferri in aliuz. qz sicut duo nō possunt habere vnā vxorē carnalē ita nec spiritualem vnde cōmitteretur quoddaz adulteriū.vij. q.i. sicut.ꝛ in.c.cū nō ignores.de preben.sed qñ concessio fit alteri ecclesie seu collegio tunc fit iure,ꝓprietatis vnde non transfert titulus qui est penes viuentē sed ius ꝓprietatis qō est penes cōcedentē vel aliō ius in ecclesia separatum a titulo prelati viuentis qz vterqz nō pōt cōiungi.ꝛ inquātū tex.dicit q; si alius possidet ecclesiaz non potest alteri conferre intellige quādo alius possidet cū titulo saltē colorato fm ea q̄ dixi in.c.cū nostris.de concess.prebē.secus vbi concessio esset euidenter iniusta.naz tunc nō impedit collationē singulari persone fiendā.vt le.ꝛ nō.in.c.licet epūs.de preben.li.vj. In gl.in verbo eius auctoritate.vult ergo glo.q; sine auctoritate episcopi patronus potest donare loco religioso inspatronatus sed non ecclesiā in qua baber inspatronatus.ꝛ bene loquit qō tenēt doc.in.c.i.de iurepatro.li.vj.ꝛ vide quod dicam in.c.illud.allegatuz in glo.ꝛ intellige q; epūs potest donare loco religioso si ipse babet collationez beneficij.secus aūt si ecclesia pertineret ad aliuz prelatū qz tunc requiritur eius assensus fm doc.

quod nō. Ex quo ēt habes q̄ ſicut directe conceden
do illam eccl'am alteri in p̄prietatē nō p̄t eps p̄e
iudicare inferiori p̄lato habenti collationē ita nec i
directe. Et poteſt induci hoc dictū ad .q. pone q̄
eccleſia de iure ſp̄ali p̄tinet ad collationē p̄lati infe
rioris nunq̄d eps poſſit illā alteri eccle vnire. ⁊ vide
tur primo q̄ ſic q̄ vnio nō p̄cernit titulū ſed p̄prieta
tem. vnde ly ius conferēdi nō p̄tineat ad ep̄m p̄tinet
tñ ius diſponēdi de p̄prietate ⁊ rebus bñficij. quod
nō firmo ſꝫ remitto ad nō. in. c. ſicut vnire. de excel.
p̄la. vbi ponit̄ p̄ modernos. q. nōbilis ⁊ quotidia
na an eps poſſit vnire eccl'am ſibi ſubiectā cuius col
latio p̄ ſuā negligētiaꝫ denoluta eſt ad papā. ⁊ cōiter
tenēt ibi moderni q̄ ſic q̄ alio iure eſt deuoluta alio
iure vnit. nā deuolutio concernit titulū. ſed vnio con
cernit p̄prietatē. ⁊ eſt notabile dictuꝫ. ⁊ facit id q̄ dixi. ſ. ſed remitto ad plenius notata in. d. c. ſicut.

p **Er tuas.** Non ob. iuramēto de non infeudando de no
uo p̄latus integrare poteſt feudū ſi ap
paret vaſallum in menſura deceptū. b. d.
cōis diuiſio. ſcōa ibi nos igitur. Caſus litteralis.
Quidā nobiles florētini tēp̄ore ſciſmatis tenuerunt
ep̄m florenti. in domo ſua. Idē eps ſedata ſciſmatis
tempeſtate de mādato alex. pape dedit in feudū p̄e
dictis nobilibus q̄tuor modios terre ⁊ ſucceſſor ipſi
us, put eſt moris de certo feudo p̄dictos nobiles iue
ſtiuit. ſed cū ⁊ ipſi terram illam mēſurari feciſſent nō
inuenerunt niſi duos modios. vnde petebant feudū
illud ſibi reintegrari. dubitabat eps an hoc poſſet cū
nō eſſent in poſſeſſione illi⁹ ne de nouo videret̄ p̄fer
re. Conſultus pa. reſpondet q̄ eccleſia in actibus ſu
is nō debet fraudem adhibere vel dolum vnde ſecu
re poterit feudum integrare cū terra quatuor modio
rum illis fuerit aſſignata. Ber. Nō primo q̄ imi
nente periculo corporali licite p̄t p̄latus ſe occul
tare deſerendo eccleſiā ⁊ clerum. nō ergo tenetur ſe
exponere morti ſeu alteri periculo corporali. nam ſi
iſte eps in hoc deliquiſſet nō fuiſſent illi nobiles q̄ eū
occultauerunt remunerati. Et p̄dicta intelligo p̄o
cedere q̄n ſolum querit̄ perſona p̄lati. ſi aūt quere
ret̄ tota eccl'a nunq̄ꝫ p̄latus licite poſſet ōſerere cā
ſeipſuꝫ occultādo. vide plene per Inno. in. c. niſi cū
p̄udem de renun. Nō vnam licitā cām alienādi ſeu
infeudandi bona eccl'ie. ſ. remunerationē⁹ ſeruitiorū
impenſorum neduꝫ eccl'ie ſꝫ p̄lato ipſius eccl'ie q̄ō in
telligo q̄n p̄tēp̄latiōe eccl'ie. Et facit iſte tex. multum
ſingulariter, p̄ hiſ que dixi ī. c. ex p̄ſentiū. de pig. ⁊ in
c. i. de ſolu. ſ. q̄ō debita p̄cta, p̄ ſuſtētatione p̄lati ſūt
ſoluēda p̄ ſucceſſorē in beneficio q̄ videntur contra
cta, p̄pter neceſſitatē ſeu vtilitatem eccl'ie. nam vides
hic q̄ pp̄ fuitia īpenſa p̄lone p̄lati ad ipſius conſer
uationem alienātur de nouo bona immobilia ipſius
eccl'ie fortius ſoluēda ſunt debita maxime de reddit
bus eccl'ie conuerſa in ſuſtentationem p̄lati eccleſie
que limita vt dixi in. d. c. ex p̄ſentium. Nō q̄ iurans
non infeudare de nouo incōſulto romano pontifice
nō p̄t feudum p̄cedere ēt ſubſiſtente cā legitima. naꝫ
hic p̄ius eps infeudauit de mādato pape ly ſubeſſet
legitima cā infeudādi. de quo tenigi in. c. vt ſuper. de
re. eccle. non alie. Nō q̄ p̄hibitus aliquid con
cedere vel fabricare non videtur, p̄hibitus conceſſū
duđū reintegrare vel reficere opus iā conſtructum
q̄ō ruinam minatur. ad⁹ hoc. c. conſuluit. ī. de iude.

Nō ⁊ tene menti q̄ deceptus in quantitate rei ⁊
etiā citra dimidiā rei debitā p̄t agere iure cōi ad ſup
plementū ſecus ſi deceptio vltra dimidiā iuſti p̄cij in
terueniret̄ i aliquo p̄cto q̄ tūc iure cōi nō dat̄ remediū
vt in. c. cū dilecti. ⁊. c. p̄e. de emp. ⁊ vendi. ⁊ in. l. ij. C.
de reſcin. vēdi. ⁊ p̄t ēē rō diuerſitatis q̄ deceptio in
q̄ſtitate rei nō eſt ita p̄p̄ēdibilis ſicut deceptio ī valo
re vnde dolus re ipſa vel ex, p̄poſito adhibitus ī pri
mo caſu magis opatur q̄ꝫ in ſcōo ⁊ de hoc aliq̄d cum
gl. Nō q̄ eccl'a nō dꝫ in ſuis actibus fraudē adhibe
re. ⁊ ad hoc quotidie allegat̄ hoc. c. non tñ arbitreris
q̄ p̄ſone p̄iuate licite poſſint fraudē adhibere q̄ bo
na fides exigit̄ in oi p̄ctu. vt in. l. bonā fidē. C. de act.
⁊ obli. eccl'a tñ dꝫ p̄maxime in ſuis actib⁹ puritatem
adhibere. facit q̄ō in filiū habet̄ in cle. cū illuſio. de re
nū. ⁊ per būc tex. dicit gl. nō. r. q. ij. hoc ius. q̄ eccl'a
nō dꝫ recipe p̄ciū oblatū vltra iuſtū valorē rei vēdite

In gl. i. in fi. ⁊ vide bonū tex. cū glo. xij. q. ij. q̄un
q̄ſ ſuffragio. ⁊ facit iſte tex. q̄ p̄ceſſio remūcratiua ñ
videat̄ pura donatio ⁊ q̄, p̄bitus dōare nō videt̄ pro
bibit⁹ fuitio remunerādo aliquā rē donare. nā res ec
cleſie, p̄hibet̄ donari ſeu infeudari. vt. i. c. ij. de feu. ⁊
c. nulli. ō re. eccle. ñ alie. ⁊ tñ hic ī feudāt̄ p̄p̄ fuitia ec
cleſie īpenſa. facit ad ea que dixi. ſ. eo. ſup rub. In
glo. in verbo iuenerūt. nō glo. ⁊ ex dictis doc. hic ſūt
aduertēdi quattuor caſus. Primus q̄n termin⁹ fuit
p̄fixus ad mēſurādū ⁊ ad denūciādū ſibi ⁊ inq̄ſtū le
ſio ſeu deceptio p̄tigiſſet ⁊ tūc infra terminuꝫ opꝫ q̄
fiat mēſuratio ⁊ denūciatio vñ poſt terminū nō audie
tur deceptus. vt i. l. q̄ funduꝫ alleg. in glo. Secūdus
caſus q̄n fuit p̄miſſus terminus ſolū ad mēſurandū
⁊ tūc ſatis ē q̄ i termino res menſureť ad hoc vt poſ
ſit agi poſt terminū q̄ ſatisfactū fuit ī termino. Ter
tius cāus q̄n fuit actū vt res mēſureť ſꝫ non fuit adie
cta certa dies ⁊ tūc expectāt. lx. dies. ar. op. in l. q̄ ſi
nolit. §. penul. ff. de edi. edic. Quartus caſus q̄n ni
hil fuit dictū de mēſuratiōe ⁊ tūc p̄t deceptus agere
vſq̄ ad. xxx. ānos q̄ tāto tp̄e durāt actiones p̄ſona
les. l. ſicut. C. de p̄ſcrip. xxx. anno. ⁊ dicit Poſt. q̄ ō
iure cānico poterit ſemp agi p̄ malā fidē decipien
tis. vt ī. c. fi. de p̄ſcrip. Et nō. fingit̄ hoc dictū q̄ in ac
tiōib⁹ p̄ſonalibus nō currit p̄ſcriptio cū mala fide de
bitorū ꝫ dictū Bar. ī. l. ſeq̄t. §. ſi viaꝫ. ff. de vſuca. ⁊
vide motiua p̄o ⁊ contra p̄ ea que dixi ī. d. c. fi. ⁊ itel
lige hoc dictum Poſt. quando interceſſiſſet ōceptio
ex p̄poſito. ſecus ſi re ipſa q̄ tūc nō ē ī aliqua mala
fide ⁊ in hoc cāu nō p̄ficātur deceptio ex, p̄poſito
⁊ re ipſa ly in multis cāibus ſecus ſit. ⁊ ſic, p̄cedit tex.
in. d. l. ſiqs cum aliter. ff. de verbo. oblig. ⁊ hec ſunt
notabilia non ſolum in terminis. c. ſed in quibuſcun
q̄ꝫ rebus ſeu contractibus in quibus alter contrabē
tium decipitur in quantitate rei. Et circa p̄dicta
poteſt applicari. q. notabilis. p̄one q̄ vēdenti tibi⁹ fū
dum exp̄reſſis confinibus ⁊ declaratis menſuris ter
re. vtpura dixi q̄ erat duorum modiorum nunquid
ſi reperitur in maiori quantitate illud quod eſt plus
cedat venditori vel emptori. ⁊ ī hac. q. p̄ſuluit Old.
⁊ habetur conſilio. xxxij.° ⁊ inter cetera dixit in con
cluſione q̄ q̄n loquens vtitur terminis denotantib⁹
certum numerum ſeu certam menſuraꝫ ⁊ tunc nō ve
nit id quod eſt plus ficut econtra deceptus in nume
ro vel menſura agit. ad ſupplementum vt hic. Quan
doq̄ꝫ vtit̄ quis terminis denotantib⁹ ſpeciē ſeu cer
tum corpus licet adiciat certum numerum vel men
ſuram ⁊ tunc id quod eſt plus cedit emptori q̄ men
ſura vel numerus h̄ caſu videtur adiectus cauſa de
monſtrationis ⁊ falſa demonſtratio non vitiat. vt. l.
falſa demonſtratio. ff. de con. ⁊ demō. exempluꝫ vē
do tibi talem fundum ſic confinatum qui eſt triū mo
diorum. exemplum primi caſus poteſt colligi in iſto
tex. vt ſi dixi vendo tibi terram quattuor modiorum
in talibus confinibus ⁊c. ⁊ hec nō. In glo. in ver
bo poſſeſſionem. nō. glo. q̄ quotidie allegatur iūcto
tex. ſed vt dicunt doc. ⁊ bene iſte tex. pon⁹, p̄bat q̄n
nā ſolū p̄bat q̄ nō erāt iſti nobiles ī poſſeſſione ter
re duoꝝ modioꝝ que deficiebāt ī poſſione ergo ter

a Nota vnum effectum obligatiōis antidoratis. ⁊ vide ēt ī. in. glo. i. ⁊ duos aliof nō. ī rubri ca. ſ. c. Et ad hoc facit q̄ō gl. aliuſ dic̄ Bar. ī. pe. ff. i vl. colū. ⁊ ī l. iubemus ī p̄in. in. ī. col. C. ō ſa. ſan. eccl'. ⁊ ibi doc. q̄ q̄libet res p̄hibita aliēari p̄t nī aliēari, p remunerā dis ſeruitiis vel obligatiōe ad antidora.

b De hac q̄ō. vide hic pe. de anc. ⁊ imol. ⁊ pau. de liaza. ī cō mēto. c. ſi vē ditori ī vlti. col. de ēp. ⁊ vē. p bal. ī ru brica. C. ō p̄ ben. emp. in xxij. q. ivi. co lū. ⁊ ſati ī. i. ij. in co. ri. ⁊ adde q̄ habē tur in. l. j. in p̄in. ⁊ i. l. in lia. ſ. ſi ticiuſ ff. de ac. em. ⁊ q̄ ibi bart. ⁊ pau. de ca. i. l. ſi ſeruum §. i. c. ti.

c Ellias. cl xvij. vol loq tur ī legato vel donatōe ſꝫ Inno. hic

a Iste tex. allegaꝫ ꝙ relatio cãe debeat fieri ad ꝓxia tm̃ nõ ad p̃cedentia oĩa sed in p̃riũ est tex. in l. fi. ff. de reb. du. iõ ibi vide bar. ꝛ magistralē doctrinã quã su p hoc tradit bar. p⁹ gl. in l. idē cũ eo §. fi. ff. de iu. om. iu.

b Istã rõnez assignat ēt alb. de rosa. post antiquos per eum ibi relatos in l. fi. ff. de consti. pxin. in. v. col.

d Ista etiã ponit idē pandz. in. cõsi. i. in. iiij. col. ꝛ i cõsi. xcix. incipi. in cã ꝛ qõe que in p̃sentia vertit l. iij. col. ꝛ i. c sup eo. i pxi. pillũ tex. §. de of. dele. et ꝙ i p̃iudiciũ iuriuꝫ tertij debeãt beneficia strictissime interp̃tari vide bonũ tex. l. c. ex tuaꝫ de an. ꝛ vsu. pa. ꝛ idē dicit io. an. in. c. oliꝫ de v̄ sig. ꝛ vide bal. in l. i. ff. de consti. pxin. vbi dicit ꝙ si pxinceps aliqd dar vel pfirmat semper debet itelligi saluo iure alteriꝰ. Et ad hoc vide oĩno eundē bal. in tit. de pace pstã. in xxxi. col. super. v. possideãt. vbi ponit pulchra verba ad ꝓpositũ ꝛ vidē ēt bal. in. c. i. §. fi. qd fit in uesti. ꝛ i. d. l. fin. vbi dixit ꝙ princeps ꝓcedēdo bñficiuꝫ ñ vult cooperi vnũ altare vt aliud discoperiat. l. assiduis. C. q po. i pi. ba. fac ēt tex. nõ. in. c. q̃uis de rescript. in. vj. vide bar. ꝛ doc. in l. gallus. §. ꝛ qd si nñ. ff. de lib. ꝛ posth. Et ista sunt notãda ad practicã marie. p ꝓcessionib⁹ aquaꝝ quas quotidie faciũt principes qz dñt intelligi saluo iure ꝛ p̃iudicio alteri⁹. l. labeo. §. i. ff. fa. herc. Et adde predicta, pcedere ēt si bñficiũ cõcedaꝫ pupillo vel minori tm̃ adhuc intelligit saluo iure tertij ꝛ sine p̃iudicio tertij tex. est ad hoc nõ. in. l. puberi. ff. de ad. tu. per quē ita dicit in terminis bar. in. l. idēꝫ in pxin. ff. qui po. in pi. ba. Et iõ dñt fortius cõpostolan⁹ ꝛ Jo an. in. c. cãz que de rescrip. ꝛ tene bene mẽti. qz est bo. dictũ ꝙ si papa ꝙ ērr alicui bñficiũ eccliasticũ cũ cla non obstãte collatõe alteri facta itelligit de collatõe inualida alteri pxio scã. Sed si esset valida nõ intelligeret sibi derogatũ ꝛ segtur. d. alex. imo in pfi. cclxvij incip. viso tit. so qõis in. ij. col. itellige predicta nisi princeps expresse diceret se cõcedere ei obstãte dãno ꝛ p̃iudicio tertij. d. l. ij. §. sigs a pricipe ꝟ al. p istũ qõ vltimũ itelligi dz ꝛ nũq̃ obliuiscaris qñ esset paruũ p̃iudiciũ sec⁹ si esset magnũ p̃iudiciũ tertij q̃uis princeps expresse diceret se cõcedere cũ p̃iudicio tertij. gl. ē valde nõ. i. l. sed cũ beredē i gl. fi. ff. ad tre. quã ibi null⁹ ad hoc

re alioꝝ duoꝝ modioꝝ de qua fuerũt inuestiti ꝓsistebant in possessione ꝛ sic potius probat ꝙ per inuestituram transferꝛ possessio. sed intellige quando inuestitura fit in presentia rei de qua inuestitur quia tũc haber instar traditionis. l. quod meo. ff. de acq. possess. secus si in absitia rei. ꝛ de hoc dic vt plene nõ. in. c. ij de ꝓsue. ꝛ. c. transmissam de elec. aliqd tetigi in. c. au ctoritate de insti. Abbas

c **Cum dilecti.** In dõatõibus plenissima fit iterp̃tatõ ꝛ ob hoc cla onerosa post multas dõatões apposita, primã donatõnē tm̃ respicit. h. d. ꝛ ē cãus singularis ꝟz istũ itellectũ. sz fm aliũ itellectũ sũma sic. Clausula onerosa post duas vl plres donatões posita, primã tm̃ respicit nõ supioꝛē que bz suaz cla z b. d. ꝛ ē hec lec. ēt nõ. sz si tm̃ sicut pma. nec ē spāle in dõatione. sz idez ē i qualibz cla apposita i si. cuiuscũ qz dispõis vt infra clarius videbit. In prima ponit iudicũ decisa ꝓsultatio. In scõa pape rnsio. ibi mandamus. Casus lr̃alis. Quidã nobilis ꝓtulit quasdam terras pure ꝛ simpliciter sine aliqua conditõne pro remedio anime sue in elimosynam mõasterio de melios. Item aliã terrã dedit eidem monasterio sub conditione pẽsionis: vt si forte pensio debita non solueretur redigere posset terrã illam in forestam. Alanus dicti nobilis filius donationes illas volebat p violentiaz redigere in forestam. sup hoc causa fuit cõmissa iudicibus. Judices examinato negocio dubitauerũt pro q̃ parte deberent ferre sniam remiserũt cãz istructã cũ instr̃o donatõis ad papã. Et rsir vt in lr̃a. Ber. Nõ primo ibi cũ ex tenore instr̃i euidenter ꝛ c. ꝙ ꝓbatio facta p instr̃uz dr̃ euidẽs ꝛ sic vbi re grit ꝓbatio euidẽs nõ regrunt necessario testes sed sufficit instr̃z pro quo facit qõ nõt Jnno. ꝛ Host. in. c. ij. de ꝓsir. vti. ꝛi. c. ex insinuatõe ō appellatiõe. ꝛ vidē tex. nõ. i. l. lz ō lega. i. vbi pz ꝙ ꝓbatio ēt ꝓiecturalis dr̃ euidens. ꝛ si bñ ponderaꝫ iste tex, ꝟ idē ꝓbat. nã in istr̃o isto ñ diceba apte, put papa ꝟ decidit sed ex ꝓiecturis papa dicit ꝟ euidēter apparere ex serie instri qõ bñ nõ. nõ solũ ergo instrz apte loquẽs inducit euidēt ē, pbationē sz ēt ex ꝓiecturis ꝛ ex tenore instrumẽti colligit mẽs disponẽtis. Nõ 2° ex hoc ꝛ ex tex. ibi mẽs ꝛ itẽtio. ꝙ in dispositionib⁹ dubijs ēt in donatione debemus ꝓmo recurrere ad ꝓiecturãdã mentẽ disponẽtis. nõ ergo fauore donationis debemus ampliare mãm ꝫ mentẽ donatiõis. facit. l. sẽper in stipulationib⁹. ff. de reg. iur. ꝛ regula in obscuris li. vj. Nõ 3° ꝙ laic⁹ in donatione quã facit eccle p̃t apponere pactũ de soluẽdo certã pẽsionẽ heredibus vel ꝙ res donata incidat i ꝓmissuz si pacta nõ obser

põderat facit gl. in l. seruitutes. §. publico sup v̄. in pmõ. ff. de sui. ꝛ ita ex pse nõt. d. car. flo. in. c. mãdatũ i. vij. nõ. p illũ tex. de rescri. ꝛ. d. bar. veronẽsis i tractu sui. rust. i ti. de aq̃ductu. vbi ēt dic ꝙ sufficit cla gnãlis ēt cũ p̃iudicio tertij lz noĩatiz nõ exp̃imat ille terti⁹ q̃ oĩa diligẽter nõ. sunt qz tota die occurrũt ad allegãdũ ꝛ ista sic recollegi sub. d. Jas. de mai. dũ legẽt. d. l. fi. ꝛ pdicta iduco ad q. nõ. ꝛ q⁹tidianã q̃ hic posset ꝓrigere de fcõ. põe ꝙ illustris pricep̃s nr̃ vel cõitas aliqua ipo nit aliquã collectam seu on⁹ cõitati sibi sb icctẽ ō solucdo decẽ milia di/ stribuẽdo iter hoies p esẽ libã deiñ pxinceps facit exemptos aliquos ne teneaꝫ cõtribuer ad istã collectã seu onera an crẽptio p̃iudicabit ipsi pricipi an alijs de cõitate ita ꝙ cõitas teneaꝫ inteꝛgrã collectaz solue ēt, p illẽ exẽpt. bar. in l. ab oĩbus in pn. ff. de leg. i. nõ ex illo tex. ꝙ si comitarẽses teneant solue salariũ testati ꝛ ex ẽpta fuẽit q̃daz villa tñ reliq̃ tenẽt totum solue ꝛ p illis exẽptã, p illũ text. p⁹ ia. ō af. ꝛ segt ãg.

uent. facit qõ leg. ꝛ nõ. in. c. vex de ꝓdi. appo. Nõ q̃rto tex. in fi. q quotidie allegaꝫ qõ in ꝫctibus nõ fit stricta iterp̃tatio sed plena nõ tm̃ plenioꝛ nec plenissima. i vltimis vero volũtatibus fit plenioꝛ ꝛ si plenissima. i dõationib⁹ vel bñficio fit nõ solũ plena ꝛ plenioꝛ sz plenissima. Ex quo nõ. ꝙ legatũ nõ p oĩa sozt̃ naturã donationis lz lex ciuilis dicat qõ legatũ ē quedã donatio a testatore facta. nã vt vides hic nõ fit ita largissima iterp̃tatio in legato sicut in donatione pure facta qõ bñ nõ. ꝛ ē rõ diuersitatis⁹ fm doc. iter oẽs istos tres cãus. nã ꝫctus inducit obligationem ex vtraq; parte vt in. l. labeo. el. ij. ff. de verb. sig. tõ dz seruari equalitas. vñ nõ dz fieri stricta interpreta tio i fauorẽ vni⁹ ꝛ in odiũ alteri⁹ nec nimis larga sed plena. Scõo casu. s. in legato res deponit in fauorẽ legatarij tm̃. vñ est quasi quoddã beneficiũ iõ fit iterpretatio largioꝛ q̃z in ꝫctu. donatõ vo exerceꝛ ꝙ quadã liberalitate ꝛ munificẽtia vt. l. i. ff. de dona. iõ psumendũ est ꝙ sicut fuit largus i donãdo ita itellexit v̄ba sua largissime. nã potuit iste restringere disponẽz si voluisset sz testatoꝛ qñz ipeditus cogitatõe mortis nõ valz oĩa subtiliter liberare. Et vtiõ scias ꝙ ꝟz nõ. dictũ Jnn. id qõ dicit in bñficijs est fiẽda plenissima interpretatio dz intelligi qñ alteri nõ fit enorme p̃iudiciũ sz agit solũ de p̃iudicio pcedẽtis. vñ in p̃iudiciũ tertij nõ bz locũ illa plenissima iterp̃tatio. ꝛ ꝓ hoc adduco tex. in. l. ij. §. figs a pricipe. ff. negd in loco pub. ꝛ in. c. cũ dilectus. de ꝓsue. Itẽ do aliam limitationẽ vt ꝓcedat in beneficijs nõ deuiantibus a iure cõi. nã ois recessus a iure cõi est odiosus iõ dicimus ꝙ dispensationes sunt stricti iuris. vt in. c. ꝙ dilecto de consangui. ꝛ affi. ꝛ in. c. i. ꝛ ij. de fi. p̃by. li. vj. ꝛ vide bonam glo. in. c. ordinarij de offi. ordi. lib. vj. ꝛ ad materiã vide quod dixi in. c. olim de v̄b. sig.

Jn. glo. in verbo ad superiorem. ibi vna pure ꝛ sine aliqua conditione ꝛ ex his verbis colligit primus intellectus ꝟz quẽ primo loco sũmaui vt intelligam⁹ ꝙ donatões supioꝛes erãt pure facte sine aliquo onere ꝛ determinatione sz vltima donatio in fi. instrumẽti posita babebat onus pensionis ꝛ sniam certam determinationem annexam vnde clausula onerosa in fine posita in dubio refertur ad vltimam donationem dũtaxat que babebat determinationem ꝛ onus annexum. quia non est verisimile ꝙ donatoꝛ voluerit onerare prioꝛes donationes ita libere factas secundum hunc intellectum quem sequitur Jnnocentius pone sic casum. Donatoꝛ vsus est his verbis. dono monasterio fundum ricianum. item fundum sempronianũ ꝛ volo ꝙ ex ex eo soluat monasteriuz ꝙnqz mihi ꝛ heredi meo ꝛ ꝙ possim ibi bñe vsum venãdi. vel

ibi ꝛ pe. de an. i cle. pñti de cẽsi. tñ ꝓriũ faciũt pdcã qz bñficia ꝛ priuilegia sũt ō ipz pricipẽ iterp̃tãda ꝟz doctrinã Jnn. ꝟ. Et ita deteriat spe. i ti. de cẽsi. §. i. v̄. quid si aliqua cõitas. ꝛ dicit pau. de ca. i. l auus. ff. de pac. ꝙ istã pt̃ vidit obseruari qz priuilegia ꝛ bñf cia sunt vt dixi ō ipm iterp̃tanda. Et istã vltimi opi. tz guil. rai. alb. ꝛ ang. in. l. si vnus. §. itẽ si pact⁹. ff. de pact. ꝛ bal. ꝛ lu. ro. in. d. l. pact⁹ i. §. sed ꝛ si gnãlr. ꝛ bal. i. l. ēt in vlt. col. C. de exe. rei iudi. ꝛ Joan. an. in. c. puenit ꝛ ibi alij post eum de imu. ec. Idem tenet late abb. noster panoꝛ. in. c. accedẽtes de prescrip. lu. ro. in. l. iiij. in pxin. ff. de re iudi. ꝛ. d. alex. in consi. cccxix. incip. in occurrenti casu in penul. colũ. Sed tenenda est concoꝛdia fm. d. meũ. do. Jas. in. d. l. auus. quam tradit nobis Jmol. in. d. l. ab oĩbus. ꝙ aut ista collecta debebat sol⁹ ipsi pricipi qui aliquẽ fecit exẽptum ꝛ tũc p̃iudicat principi ꝛ nõ cõitati qz exẽptio principis nõ dz redũdare in dãnuz tertij ꝛ sic cõitatis sz i suũ. d. §. figs a pricipe. Aut ista collecta ñ erat p̃standa pricipi sz tertio vt i exẽplo bar. in d. l. ab oĩbus ꝙ. §. rettuli ꝛ tũc vno exẽpto cõitas ad totum teneatur.

forte dixit q; si nõ solueret qnqz solidos ꝓpeteret sibi facultas reducẽdi locũ in foꝛestaz. ⁊ de hac vltima cla onerosa erat dubiũ sz ocidit mõ predicto p regulã supioꝛẽ. Et ex his ẽt bĩs nõ. limitatõz ad iura que volũt q; cla in fi. posita ẽt onerosa respicit oia ꝓcedẽtia etiã si sint diuersa negocia vt pz in. c. iquisitõi. de ap. illud. n. nõ ꝓcedit in plurib⁹ donationib⁹ in eodẽ istꝛo factis. Aduertendũ tñ q; hec lra loqtur qñ vltima donatio habebat onus annexũ ⁊ quãdam determinationẽ icertã. nã hec reddit ꝓiectura q; cla onerosa referat solũ ad vltimã donatõez onerată. Si vo oẽs dõatões eẽnt pure facte ñ video tũc rõnẽ q̃re magis cla debeat referri ad ꝓcedentẽ q̃z ad supioꝛes. ⁊ sic limitarẽ hũc itellectũ gl. ⁊ sũmariũ primo dictum facit qõ in filꝛi nõ. Bar. in. l. talis scriptura. ff. de leg. i. ⁊ qõ dixi in. c. 2° regris de ap. Scõs itellectus colligit ex dictis Host qui intellexit tex. q; in prima donatione fuit dictũ vt illa eẽt libera ⁊ imunis a vexatione seculari. vñ nõ est verisimile q; cla onerosa in fi. posita deberet referri ad illã donationẽ qz quodãmõ donatoꝛ fuisset sibi ꝓximus qõ nõ est verisimile. ar. in. l. ñ ad ea. ff. de cõdi. ⁊ demõ. ⁊ iste intellect⁹ est verissim⁹ ⁊ sentit Spe. in ti. de istru. edic. §. nũc aũt. v. itẽ accipe Et potes ex h itellectu sumere vnã ꝓclusionẽ q; vbi plura negocia inseruit in eadẽ dispõe quox aliq̃ bñt suas determinatas cl̃as tũc cla in fi. posita non refert ad negocia tã qualificata. pro hoc qõ nõ. in. d. l. talis scriptura ⁊ hec nota. Abbas.

p **Astoralis.** Si eps in eccla quaz de ꝓsensu capli pio loco ꝓcessit ꝓcipiebat certos ꝓuentus illos donasse videt. oẽs alij ꝓuentus ꝓter cathedraticum cedũt pio loco ⁊ si eps ꝓcessit de ꝓsensu ꝓroni itelligit ꝓronus donasse iuspatronat⁹. h. d. In prima ꝓsultatio. In secũda rñsio ibi nos Casus lꝛalis. Eps d ꝓsensu ꝓroni ꝓcessit eccliaz quãdã qbusdã religiosis sub hac forma ꝓcedimus vobis talez eccliaz. querit vtrum eoipso videatur in eoꝝ vsus fuisse concessa vel solummodo ius patronatus. respondetur q; si eps eccl̃am illã illis ꝓferat de ꝓsensu ꝓroni: ꝓron⁹ vꝛ ꝓferre qõ suũ est. s. ius ꝓronatus: ⁊ eps ꝓferre vꝛ qõ ꝓaliter obtinet in ipsa eccla. vt si aliquã portionẽ fructuũ eiusdẽ eccle ꝓcipiat portio illa ꝓuertit in eoꝝ vsus. si vo de fructib⁹ illi⁹ eccle nullã ꝓcipit eps portionẽ oẽs. puent⁹ ꝓter cathedraticũ ꝓuertunt in vsus monachoꝝ. Sz vt epi donatio sit legitia cõsensus capituli sui est reqrendus. Ber. Nõ p ⁊ tenementi q; verbũ ꝓcedo⁹ ex suo ꝓꝛio significato nõ inducit trãslatõz dñij rei ꝓcesse. nã vides hic q; eps dicendo ꝓcedim⁹ vobis talẽ eccliam nõ vꝛ ꝓcessisse oẽ ius qõ bz in ea. sz ius quoddã single vꝛputa pẽsionẽ, vel qd sile. ⁊ facit. c. fi. de preca. sz vbi fi põt opari trãslatõz iure singulari tũc opat oimodã iure ꝓcedẽtis trãslationẽ. Nõ scõo q; cõsentiẽdo qs donatõi alic⁹ rei vꝛ ꝓcedere ius qõ bz in re sicut ꝓron⁹ ꝓsentiẽdo donatõi epi vꝛ ꝓcedere iuspꝛonat⁹ qõ bz in eccla patronata. facit qõ nõ in. l. gaius. ff. de pign. act. sec⁹ videret vbi simpliꝛ faceret p. l. ficut. ff. qbus mo. pig. vel byp. sol. ⁊ qõ nõ. in. c. nõne. de pñp. Nõ tertio q; eps qñq̃z ꝓcipit i eccla iferiori certã portõz fructuũ ⁊ h est de iure singulari. nã de iure cõi nullã portionẽ sibi vẽdicat. vt. x. q. iij. c. i. ⁊ c. ii. ⁊ c. 2 quereꝛte. de of. oꝛ. Ultio nõ epz nõ posse ius qõ bz in eccla iferiori trãsferre ẽtñ locũ piũ sine ꝓsensu capli ẽt si illud ius ꝓsistat in ꝓceptõe tpaliũ. ⁊ est rõ qz est quedã alienatio iuriũ eccle quã nõ facit eps sine ꝓsensu capli. vt in c. sine exceptõe. xij. q. ij. An aũt valeat ꝓsuetudo iz riñ. doc. hic q; nõ. ⁊ p h vide tex. cũ gl. in cle. si vna. de reb⁹ ec. nõ alie. ⁊ vide qõ dixi in. c. nulli. de rebus ec. nõ alie. sec⁹ est i collatõe eccle iure tuuli. nã ibi ꝓ

a Vide de hoc vbo cõcedo p eundem d. abb. pa. noꝛ. i. c. cũ venerabil. i. ij. col. añ fi. cũ ꝓcoꝛ. ibi additis. s. b excep.

ꝓscribi assensus seu ꝓhibiũ capli. vt in. c. ea noscit. de his q̃ fi. a ꝓla. ⁊ rõ diuersitatis qz in h casu nõ fit alienatio iuriũ eccle sz ꝓcessio tpalis ⁊ necessaria. Sed in casu ꝓxi ꝓtingit alienatio qõ nõ. In gl. i. ibi qõ suũ ẽ itellr ꝓcessisse. h dictũ vꝛ ꝑ tex. qz eps ꝓcedendo ec cleſiã simpliꝛ nõ ꝓcedit qõ suũ est sz tñ ius single siqõ obtinet i eccla ⁊ q̃re h dicã cũ gl. pe. Et in q̃ztuz glo. opponit de. l. meui⁹. in. §. vltio dic q; legãdo rẽ alienã vꝛ in dubio legasse estimatõz qz nullũ ius bz in re legata ad qõ posset referri legatũ. sz si hẽret aliqõ ius i re tũc illõ solũ vꝛ legare. l. serui electõe. ff. õ leg. i. ita ẽ hic i pñono qz ꝓsentiẽdo vꝛ ius suũ ꝓcedere. vt nõ. in fi. gl. In gl. ij. ibi. q; si dormierit. ad h. c. ⁊ seq̃ntia iura rñde q; ide finita non sp eq pollz vñ. ⁊ ple nõ. i. c. vt circa. de ele. li. vj. ⁊ q̃re hic nõ eq pollet vñ dicã statim in gl. se. In gl. in v. ꝑter cathedraticũ ibi q̃ztũcunqz gnãliꝛ ⁊c. Nõ ex gl. iũcto tex. q; eps ñ põt ex toto eccl̃am a se eximere ⁊ alteri subijcere sed ad min⁹ sp retinet iura enũerata i gl. vñ qz iurisditõz nõ põt a se abdicare retinet i ꝓsequẽtiã cathedraticũ qz illud soluit in signũ subiectõis ⁊ honoꝛẽ cathedre ⁊ iõ appellat cathedraticũ. nam q̃lz eccl̃a tenet dare epo duos aureos annuati qõ tñ quibusdã locis nõ ẽ in vsu. de hac mã dic vt plene dicã in. c. cũ venerabilis. de cẽsi. Et i fi. gl. Gl. nõ aperte soluit ꝓxiũ qõ posset formari ꝑ tex. q̃re ꝓcedẽdo eccliaz simpliciter ñ videtur ꝓcessisse oia iura eccle. credo q; hec fuit rõ ocidẽ di. nã verbũ ꝓcedo vt. s. dixi ñ ꝓportat ex se oimodã trãslationẽ dñij iõ refert i dubio ad ius singulare qõ eps bz i eccla ne ꝓcessio ex pte epi fieret frustratoꝛia sz qñ eps nullũ ius single ibi obtinet tũc eadẽ rõe ne ꝓcessio sit frustratoꝛia vꝛ ꝓcessisse oẽs reddit⁹ eccle i vsus, pꝛios monachoꝝ qz nõ appet rõ q̃re magis debeat ꝓcedere certa iura q̃z oia cũ oia sũt eiusdẽ cõditõis ⁊ q̃litatis. ar. in. c. cũ in tua dioceſi. j. de decis ⁊ vide Inn. hic q nititꝛ litare tex. multis mõis ⁊ inter cetera dicit q; si hec cõcessio fuisset fcta archidiacono vel archipꝛ bꝛo fuisset fcã illa iterptatio. s. vt eẽt subiecta eis tanq̃z archipꝛbꝛo vel archidiacono. ⁊ sic sz iura q̃ obtinẽt i alijs eccl̃js sz religiosi ñ bñt iura i alijs eccl̃js iõ cõcessio eis simpliꝛ fcã itelligit respectu reddituũ ecclesie vt sic illos ꝓuertãt in ꝓꝛios vsus reꝛuata portione ꝓ vicario ⁊ ministris eccle iuxta ea que dixi in. c. de monachis. de ꝓbẽ. Nã sm Inno. donatio dz interꝓtari scõm qualitates ꝓsonaꝝ donãtiũ ⁊ eaꝝ que donatõz recipiũt. qõ nõ. ⁊ facit qõ nõ. in simili in. c. fi. de offi. archi. Abbas.

i **Ater dilectos.** Possũt bospitalarij i ꝓpria iudiciũ suũ se ⁊ domũ suam alteri religiose domui subijcere b ⁊ donare. h. d. sz itellectũ gl. sz extra gl. legit alio mõ itelligẽdo q; istud erat bospitale priuatũ de quo. j. plenius. Et. iiij. sunt ptes. In prima actoꝝ petitio. In scõa, pcuratoꝛis ⁊ reoꝝ rñsio. In tertia ibi attẽdentes cãe diffinitio. In quarta ibi itaq̃z, ptestatio ⁊ ipsi⁹ rõ. Casus lꝛalis. Inter bospitalarios sci sepulcbꝛi ⁊ frẽs bospitalis sci alluſij vꝛ tebat qõ sup ipo bospitali. cũ idez bospitalarij super possessoꝛio set ⁊ itez qõnẽ intẽtassent ipsi ꝓxiã sniam reportarũt. randẽ ad petitoꝛiũ recurrerũt, ꝓponẽtes in pñtia pa. q;. g. quondã rectoꝛ ⁊ frẽs ⁊ pꝛoni bospitalis sci alluſij bito cõi tractatu deliberanerũt ipz bospitale supponere bospitalarijs supradictis ꝓmittẽtes in boc trib⁹, pcuratoꝛib⁹ vices suas vt qõ sup h per eos fieret approbarẽt. illi, pcuratoꝛes cuz bospitalarijs talr statuerũt vt alig mitterent ad ipz bospitale q eoꝝ noie recipent assignationẽ ipsius. Cũ aũt duo ex fratrib⁹ ad ipz bospitale missi fuerũt q̃ recepe rũt assignatõz ⁊ donationẽ bospitalis a mgro ⁊ a ꝓcuratoꝛib⁹ ⁊ alijs frib⁹ bospitalis. Procuratoꝛ bo

b An ãt cuiꝛas possit se subijcere alij sine lnia ipatoꝛis plene bal. põit in. c. i. in suo cõmento in iiij. col. de iudi.

ſpitalis ex aduerſo rñdit q̃ p̃dicta donatio non valebat qr donatio illa facta fuerat a p̃dicto rectore ꝛ frib⁹ pancioribus piuris ꝛ excõicatis. multis ex alijs frib⁹ incõſultis ꝛ ĩ fraudẽ plebani de piſcia. q ſuper eodem hoſpitali contra eos mouerat queſtionẽ. Dõminus papa bis ꝛ alijs intellectis ꝓſiderans q̃ frarres ꝛ p̃foni ſcĩ allucij ꝓ ſe ĩmo poti⁹ ꝫ ſe ſuã turpitudinẽ allegabãt vꝫ excõicationẽ piuriũ ꝛ fraudẽ ab ipſis cõmiſſaꝫ ꝛ itelligẽs donatõꝫ ab eis hoſpitalarijs factã purã ꝛ ſimplicẽ extitiſſe qr deceptis ꝛ ñ decipiẽtib⁹ iura ſubueniũt vñ ꝑ ea que depoſita ſunt ſe ꝫ ꝓpriuꝫ factum legitĩe defendere nõ pñt. Adiudicauit hoſpitale predictũ cũ oĩb⁹ ptinẽtijs ſuis hoſpitalarijs ſcĩ ſepulchri ita tñ q̃ ꝑ hãc ſnĩaꝫ nullũ p̃iudiciũ generet dioceſano ẽpo ꝛ plebano de piſcia cũ ref inter alios acta alijs obeſſe nõ debeat. Ber. Nõ ꝓ quẽ poſſe intẽtare diuerſo tpe poſſeſſoriũ ex diuerſis cauſis. Itẽ q̃ ſnĩa bis lata ĩ poſſeſſorio ẽt diſſimili nõ p̃iudicat in petitorio. Nõ ſo q̃ p procuratores põt fieri ſũmiſſio alicui⁹ loci ac ẽt ſũmiſſio recipi

Nõ tertio q̃ alienatio rei litigioſe valet ĩ p̃iudiciũ alienãtis. vñ nõ põt alienator allegare nullitatẽ in ſui fauorẽ qr ꝓponeret fraudẽ ꝛ turpitudinẽ ꝫ ꝓpriam.

Nõ. quarto q̃ ſi in inſtrõ dr q̃ oẽs de vniuerſitate fecerũt certũ qd preſumit q̃ oẽs ĩterfuerũt lꝫ ꝑ ptes aduerſam ꝫ negeť qõ nõ. nã notarius nõ põt neceſſario ĩ inſtrõ ꝓprehẽdere q̃ oẽs de vniuerſitate fuerunt pñtes ſꝫ pria frõte credit huic relationi ꝛ aſſerẽti ꝫriũ incũbit onus ꝓbandi. ꝛ facit ad ea que dixi in c. quãto. de bis q̃ fi. a pla. Nõ qnto tex. aptum q̃ nõ audit allegãs turpitudinẽ ꝓpriã etiã excipiendo de quo. j. lati⁹. Nõ ſexto q̃ vbi ſimplr petit res q̃ eſt ſolita brẽ ptinẽtas põt adiudicari ĩ ſnĩa cũ ptinẽtijs. nã in libello nulla fuit facta mẽtio de ptinentijs.

Nõ. vij. q̃ in acceſſorijs ꝛ ptinẽtijs ſnĩa põt eẽ generalis. Op. ꝫ tex. nã vr q̃ iſta exceptio q̃ a pancioribus de caplo fuerit facta donatio eẽt admittenda qr ꝛcludit donatõꝫ fuiſſe nullã. ad hoc. c. tertio loco. de ꝓb. So. dicit Jun. q̃ ꝫ nõ fuit ꝓbatũ lꝫ obiectũ nã potuiſſet ꝫ. c. ſcĩ allucij allegare nullitatẽ donatõiſ vel ex defectu ſolẽnitatis vel ex defectu ꝓſenſus capitularis ſꝫ nõ potuit caplꝫ allegare piuriũ vel excõicationẽ eoꝝ qui ĩterfuerũt in caplo qr tũc allegať turpitudo ꝓpria nec contẽptuꝫ alioꝝ. vñ lꝫ ptẽpti potuiſſent ꝓſeq̃ ptemptum. vt in. c. q̃ ſicut de elec. ꝛ allegare piuriũ ꝛ excõicatõꝫ alioꝝ ipſiꝰñ q interfuerunt capitulo nõ poterãt ꝫ allegare qõ nõ. nã ex p̃dictis bẽť quas exceptiones potuiſſet ꝓponere vniuerſitas vel ſingulares ad inferendũ nullitatẽ act⁹. Jn gl. iº. turpitudinẽ in fi. gl. in effectu tacite ponit regulã ꝛ expreſſe excipit tres caſus. Regula eſt q̃ allegans turpitudinẽ ſuã nõ audit ſꝫ fallit ꝑ vbi vertit periculum aie. Et nõ hunc caſuꝫ generalẽ qr ꝓprehendit ſub ſe multos caſus. So fallit fauore eccle hũc ẽt nõ. ſꝫ in ꝫriũ facit iſte tex. So. nõ allegabãt iſti hoſpitalarij turpitudinẽ fauore eccle ſꝫ fauore ꝓſonaꝝ ne ſubijcerẽtur hoſpitali ſcĩ ſepulchri. Tertꝰ caſus fauore libertatis. ſꝫ ĩ ꝫriũ fac. l. iubem⁹. C. de liberali cã. vbi p̃iudicat ꝓfeſſio ꝫ libtatẽ. ꝛ ad. l. ꝫ al. dic vt nõ. i. d. l. iubem⁹ ꝛ ꝑ gl. i. c. fi. ꝺ ꝓfeſ. nã ꝓfeſſio ibi ñ emanauit in iudicio libãť cãe ſꝫ iudicio ad aliꝰ inſtituto iõ audit ibi ꝫ cõfeſſionẽ ꝓpriã. vñ nõ. dic bar. i. l. ſi ꝓfeſſus. ff. de cuſto. re. q̃ ꝓfeſſio icidẽter fcã nõ p̃iudicat ꝓfitẽti. ſꝫ oꝫ q̃ qs ꝓfiteať p̃nciplr ꝓp illud ꝛ ſic dꝫ limitari dictũ Jnn. i. c. q̃r ꝛ qñ el. ij. de accu. Extra gl. dicit gof. q̃ excipiẽdo qs audit allegãs turpitudinẽ ꝓpriã ſed ꝫ eſt ꝫ iſtũ tex. vt dicit Joã. an. ꝛ bñ. poſſet tñ ſaluari ſꝫ eũ qñ exceptio vꝛ turpitudo eẽt talis q̃ ex toto elideret ius actoris nil allegat eẽt nõbile ꝛ ſingle dictuꝫ ſi eẽt vex ꝛ poſſet adiuuari bac rõe. nã vbi exceptio elidit ius agẽdi nõ dꝫ iudex audire actorẽ ex quo notorie fouet iniuſticiã. ad hoc qõ nõt Jnn. ĩ. c. i. de offi. vica. ſꝫ difficile ẽ ſuſtiere q̃r iudex dꝫ audire illũ alle gãtẽ turpitudinẽ ſuã niſi dicam⁹ illud, pcedere ĩ notorijs qõ nõ. de mã vide qõ dixi de ꝓceſ. ꝑben. c. cũ ſuper. Jn gl. in ỷ. adiudicare. ibi ſibi poterat fieri p̃ iudiciũ. Ex bis ỷbis colligiť vn⁹ itellect⁹ ad tex. q̃ ĩ p̃iudiciũ, ꝓpriũ poſſit ſubdi⁹ ſe ſubijcere alteri ſed ñ in p̃iudiciũ p̃lati ꝛ ſic valuit illa ſũmiſſio ĩ p̃iudicium dũtaxat iſtoꝝ hoſpitalarioꝝ. ꝛ iſtum itellectũ tenuit Gof. ſꝫ in ꝫriũ iſurgũt Jnn. ꝛ Oſt. dicẽtes q̃ ſi ille itellect⁹ eſſet ver⁹ pa. nõ adiudicaſſet hoſpitale cũ pertinẽtijs ſuis ſꝫ abſtuliſſet hoſpitalarijs facultatẽ ꝫdicendi q̃ztũ in eis eſt. vñ itelligũt q̃ iſtud hoſpitale nõ erat ſacꝝ nec religioſuꝫ ſed ꝑuatũ tanq̃z aucte epi nõ iſtitutũ iõ ſine lnĩa epi iſti potuerũt illud ſubijcẽ alteri. Sꝫ ꝫ ħ op. de iſto tex. vbi dr q̃ erat hoſpitale ſcĩ allucij ꝛ ſic ibi erat eccla. Itẽ ibi erat rector ꝛ fres Itẽ p̃foni hoſpitalis nõ. n. ãppellanť dñi. que oĩa in nuũt locũ fuiſſe religioſum ꝛ nõ primatũ. Sꝫ ipſi rñdẽt ad primũ q̃ nõ erat ibi eccla q̃ obtinet dignitatẽ ꝫ eccle ſꝫ oratoriũ deputatũ oĩoni ꝛ celebratõi miſſaꝝ ſic fere ẽ in oĩb⁹ palatijs magnatũ vel tenẽdo q̃ eẽt eccla ꝓſecrata dicũt q̃ hoſpitale denoiabať ab eccla rõe vicinitatis nõ q̃ eẽt ei acceſſoriũ vel eꝫ. Ad ſcõꝫ ꝫriũ rñdẽt q̃ nõ erat ibi rector ꝛ fres tãq̃z collegiũ vꝛ ſi erat collegiũ erat licitũ qr deputatũ hoſpitalitati iõ ſine aucte ſupioris poterãt ibi collegiaꝛr eẽ. vñ forte erãt ibi iſtituti aucte p̃oni ꝛ obligauerť ſe ad ꝑpetuo ſuiendũ hoſpitali. Ad ꝫ'm ꝫriũ dñt q̃ dicebãť p̃foni largo mõ ex eo q̃ hoſpitale erat deputatũ ad ſpũalẽ vſuꝫ. Ex oĩb⁹ p̃dictis pores multa ſingularia nõre. Nõio q̃ oratoriũ poſitũ ĩ hoſpitali ñ ẽ ſignũ neceſſario ꝓcludẽs q̃ hoſpitale ſit religioſuꝫ nec ſufficit ꝓ bare q̃ ibi aliq̃n celebrent miſſe. nã vt p̃dixi ĩ domib⁹ magnarũ ꝑſonaꝝ qñq̃z celebrãť miſſe ĩ coꝝ oratorijs ñ tñ ex hoc ꝓcludit q̃ ille loc⁹ ſit ſacer vel religioſus. ꝛ ñ, ꝓbat hoc eẽ q̃ ob hoc ꝓtingit abeſſe. vt ĩ c. ij. de trãſla. ꝑla. dic tñ q̃ ſi poſſet ꝓbari q̃ publice celebrẽť ibi miſſe ꝛ q̃ oẽs idifferẽter admittebant ħ ſignuꝫ ẽ vt locus ſit publicus. Itẽ ſi bẽret cãpanam leuatã ĩ altrũ vtputa ĩ cãpanili vel ſilẽ q̃ iſta nõ ſolent ẽe ĩ locis p̃uatis. ꝛ ꝑ hoc qõ nõ. archi. i. c. nemo ꝺ cõ ſe. di. i. ꝛ qõ nõ. i. c. parẽtib⁹ ꝺ p̃ui. ꝛ qõ ibi dixi. vide Fe. ꝓſilio. cvj. 2° nõ ex p̃dictis q̃ ônoiatio hoſpitalis ab aliquo ſcõ nõ ꝓcludit neſſario locũ eẽ religioſũ vel ſacꝝ. 3° nõ ꝛ tene mẽti q̃ tenẽtes hoſpitalitatẽ ꝫ ĩ aliquo hoſpitali ꝑuato pñt iura collegij exercere nã exercẽt actũ licitũ ꝛ piũ rõne cui⁹ pñt ꝓuenire ꝛ collegiũ licite ꝓſtituere ꝛ ſibi eligere rectorẽ ſindicum ꝛ alia iura collegij bẽre. facit qõ nõt Bar. ĩ. l. i. ꝛ fi. ff. ꝺ colle. illi. ꝛ ꝑ inn. ĩ. c. dilecta ꝺ exce. ꝑla. ꝛ ĩ vtroq̃z loco pſe videas ꝺ his collegijs ĩferioribus. Quarto nõ q̃ p̃t qs ſe obligare ad ſuiendũ ꝑpetuo hoſpitali ẽt ꝑuato qõ videť pria frõte ꝫ nõ. i. l. cũ antigtas. C. ꝺ vſufruc. ꝛ ĩ. l. ticia. §. ticio. ff. de ꝓdi. ꝛ ômõ. vbi cõcludit q̃ ñ p̃t qs ꝑpetuo ſuas opas locare cũ ſit ipẽſ cuiuſdã ſuitutis ꝛ põt hoc admitti fauore ſpũalitatiſ nã ſuire ꝺo ñ ẽ ſuitus ſed maria libertas. Et nota q̃ dñi hoſpitalis priuati pñt dici patroni rõe ſpũalitatis ad quã deputať hoſpitale. Ultio nõ q̃ multa ſigna de qb⁹. ſ. ẽt ſiñcta nõ ꝓcludũt hoſpitale eẽ religioſũ vel ſanctũ. nõ q̃ eps ꝓbãdo p̃dicta fundarꝫ ꝓbationẽ ſuã q̃ loc⁹ eẽt ſibi ſubiect⁹. ꝛ hec nõ qr ſepe oriť qõ iter epꝫ ꝛ p̃ronũ hoſpitalis ſup ſubiectõe ipſi⁹ ꝛ ꝑ antigtatẽ hoſpitalis nõ põt ꝓbari an interuenerit ĩ ꝓſtructõe auctas epi ꝛ ſic an ſit priuatũ vꝛ religioſuꝫ. ſꝫ do. an. dicit q̃ lectura glo. plᵒ ſibi plꝫ q̃ꝫ lec. Jnno. ꝛ boſ. qr ſi iſtud hoſpitale fuiſſet priuatuꝫ fruſtra papa reſeruaſſet bic ius epi ſꝫ lec. eoꝝ põt ſa-

ris sustineri nā nō ꝓstabat hic vtrū eēt priuatū vel religiosū nec de ꝟ disputabaf. vñ papa ne ex gnālitate sñe qs putaret ꝓiudiciū gnātuꝝ ep̄o ēt si hospitale ꝓbaret religiosuꝝ ió ad cautelā ꝓtestatus fuit i sñia de iure epi. ⁊ hūc puto vez itellectū. si. n. ꝓstitisꝫ hospitale eē religiosū credo q a principio papa repulisset petitōꝫ actoꝝ qz ñ video q iferiores possint quo quo mō subijcere locū religiosuꝫ alteri sine lnia epi. vt in. c. sicut vnire al. in gl. Itē scias q vbi hospitale est priuatū ⁊ istitutū aucte defuncti eps bz ibi ptātez videdi ⁊ ingrēdi an. cūcta ꝫ volūtate defūcti, pcedāt ēt si defunct⁹ ꝟ voluisset. ad ꝟ alt̄at auc. de eccl. tituli. in. §. siqs edificatōꝫ. cū sequēti. ⁊ ꝟ respectu forte isti appellāt ꝓoni ⁊ nō dīi qz nō edificauerūt ipsi ⁊ hoc respectu potuit ēt ius epi reseruari. Et nūqd hospitale priuatū possit visitari per epm. vide Fe. consilio. clvj. alīs. cvj. ⁊ nūqd possit exigere a tali hospitali iura episcopalia vide consilio. ccxxv.

a **Postolice.** Donatō qnq̄gesime vel cētesime quā facit eps cū graui sue eccle detrimēto pōt ltie reuocari nec ēt pōt vltra qnq̄gesimā vel cētesimā ꝓferre ēt cessante lesione eccle sine aucte supioris. Prio ꝓsultatio. In scō rñsio ibi inq̄sitioni. Et ibi prio repetit ius antiquū. scō illud declarās soluit, ꝓpositā qōnez ibi hoc. Casus lr̄alis. Qñqz epi successiue locis religiosis de reddit⁹ eccl̄aꝝ suarū ꝓferre solebāt vltra qnquagesimā portionē. qñqz vsqz ad tertiam vel quartā ptē. querebaf vtrū successores illorū possint reuocare qō vltra qnquagesimā ī datū est. ad hoc rñdet papa vt in lr̄a singula mēbra specificando. Ber. Nō ꝑ ibi pochia sua. q diocesis epi dr̄ eius pochia⁹ ad idē. c. i. j. de rap. ⁊ ad ꝟ solet multū allegari iste ter. ꝟ, pbo ab etymologia vocabli. nā pochia grece idē est q pitio latine. vñ tota diocesis sibi ōputata est partita ⁊ diuisa a diocesi deputata alteri epo ⁊ pp hoc iste eccle iferiores dr̄ pochiales qz bnt curā pitā ⁊ diuisaz ⁊ certis ꝓfinibus limitatā. ⁊ ex hoc dicimus q qlz de diocesi est pochianus epi. vñ eps cō currit in cura cū quolibet ꝓbytero pochiali. vide ad ꝟ bo. ter. cū gl. i. c. ii. de pēn. ⁊ re. lib. vi. facit. c. iij. de of. archiꝑ. ⁊ qō ibi nō. Et p hāc rōez epi ꝓsequit canonicā portiōꝫ de relictis fcis ecclijs sibi subiectis ō quo i. c. requisti. de testa. Scō nō ibi siqs epoz q istō ē priuilegiū epoz ⁊ nō iferioꝝ ꝓlatoꝝ. nā iura antiq̄ ⁊ noua solū faciūt ō epis mētionē vt ꝟ. xij. q. ij. bōe rei. ⁊. c. si eps. Ex quo credo iferēdū q ꝓlatus iferior epo ñ bz ꝟ priuilegiū. Nō 3° ibi sua. q ꝟ priuilegiū restringit qñ i sua diocesi vult hāc dōationē facere secus si extra diocesiꝫ vellet mōasteriū ꝓstruere vel ecclāz ꝓstructā magnificare. putat tñ do. An q eccle exēpte ifra suā diocesiꝫ pōt hāc donationez facere qō satis mihi pꝛz qz eccl̄a exēpta ē i diocesi. lz ñ sit ō diocesi. vt i. c. pe. ō off. or. ⁊ ē valde vtile qz sepe epi volūt magnificare eccl̄aꝝ mēdicātiū q̄ ē exēpta a iurisditiōe epoz. Nō ibi, p suis sepulturis ⁊c. ⁊ tene mēti q eps ꝓt sibi eligere sepultur̄ extra eccl̄iam cathedralē. nā ꝟ dat facultas sibi magnificādi illā ecclesiaz iferiorē, p suis sepulchris qz ibi elegit sepeliri Et ex ꝟ infero q qlibz chic⁹ lz sit rector eccle possit sibi eligere sepultur̄. facit simile i vxore q eligit sepultur̄ qz p mortē dissoluit vinculū mr̄imōij carnalis ⁊ spūalis. vt i. c. de vxore. ō sepulturis. Itē i religiosis mīmō repit, ꝓhibitū. nā debēt sepeliri in ꝓprijs eoz monasterijs si ꝟ ꝓmode fieri ꝓt. vt i. c. fi. de sep. li. vj. Itē nō ibi ꝓpetēs subsidiū. q eps ñ ꝓt dōare cētesimā vl qnq̄gesimā nisi eccle donatarie ꝓferat cō petēs subsidiū. i. q ex ea portōe donata ꝓpetēter sustētari possit. Itē nō ibi siue plres successiue. bonū ter. q vbi donatio, phibet vsqz ad certā q̄titatē nō

a Et idē dic̄ ter. i. c. bōe rei. xij q. ij. ⁊ in c. lz de scrijs Et qualiter cetur pochia epi p archi. in. c. sic alterius circa prin. vij. q. i. Et q dioceſis dicat paro chia epi ē ēt ter. in. c. nouacāus ea cā ⁊. q. ⁊ i. c. presbyteri ⁊ q ibi nōt. do mi. i. ij. nō. xviij. dis. Quot modis sumit ꝟ. pochia vide ꝓpo. an i. c. vēi ensi. i. col. de ꝓsecri.

pōt fieri plures donatiōes successiue vsqz ad illā q̄ titatē q̄si hoc videaf i fraudē legis actū ⁊ facit ad māz l. sācim⁹. C. eo. nā dōatio, phibet sñ insinuatione vltra qngētos aureos. pōe q successiue qs facit eidem plures donatiōes ⁊ simul coaceruate excedūt qngētos aureos nūqd excessus valebit sine insinuatione. ⁊ certe dicēdū ē q ñ. ⁊ optie, pbaf ꝟ ⁊ vide spe. e. ti. in ꝓn. vbi ꝟ idē sētit vīō tñ i simili bonā limitationē quā Bar. ponit i. l. vbi fideiussor. ff. ō solu. Nō ibi ad epālē mēsaz vel cathedralē. q hāc donationē ꝓt eps facere ñ solū ō bonis spectāt⁹ ad mēsaz suā sz etiā ad ipaz eccl̄iaz cathedralē. ⁊ itellige qñ bōa sūt diuisa iter epm ⁊ capl̄m tūc dōat ō mēsa qz bona epatus tūc ptinēt ad mēsaz. sz vbi bōa sūt cōia iter epm ⁊ capl̄m tūc cōia dīr bōa eccle ⁊ de illis ꝓt hāc liberalitatē exercere. Nō i verbo nā ⁊ si ⁊c. q dōatio qnquagesime vel cētesime ñ ꝓsumit ꝓma fr̄ōte valde dānosa eccle. eps ergo vsqz ad rotā illā quotā bz itētionez fūdatā de iure cōi vñ asserēti ꝓiū icūbit onus, pbandi. Nō ibi magis ꝓt ex oñsione ⁊c q qdā sūt q̄ magis pcipiūt ex oñsiōe facti q̄z exꝑssiōe verboꝝ sicut multa sūt q̄ magis pcipiūt itellectu q̄z elocutiōe. vt i l. ratū de solu. Nō ex fine lr̄e q vltra centesimā vel qnquagesimā ñ pōt eps q̄tūcūq abūdās aliqd donare sine aucte supioris sz est dubiū qs dicaf supior isto cāu. Inn. dic̄ q sol⁹ papa. Host. dic̄ q iurātes i manib⁹ pape ñ disponit sine ipius licētiā sz iurātes i mānib⁹ archiepi pōt vltra dispōere cū ipi⁹ aucte qz sic iuramētū ꝓstitū pape obligat ita iuramētū ꝓstitoꝝ archiepo ⁊ ꝟ cōiter tenef. sz bodie oēs ꝓlati iurāt in manibus pape de non alienando. In gl. i. in fi. vel dic post Host. q de tribus querebaf. Prio nūqd cētesima vel qnquagesima pōt indifferenter donari per epz. ⁊° qd si donatōes fuissent facte successiue. 3° nūqd eps abundās possit dōare vltra qnquagesimā vel cētesimā ⁊ q̄z istaz qōnū decidit ī lr̄a. Et nō bñ ex hac positōe casus ⁊ ex lr̄a q graue dānū pōt qs pati i bonisꝫ nō ꝓtingat in tota substa vel i maiori ptē. nā hic i cētesima vl qnq̄gesima ptē pōt ꝓtingere graue dānuꝝ eccle cathedrali. facit, p bis q̄ dicā in. c. se. ⁊ ꝟ tenebis mēti pp statuta ad limitatōz. c. freq̄ns de resti. spo. li. vj. In gl. iij. ibi renouat p successō rē. ⁊ ō ꝟ pōit gl. q. nūqd ꝓsensus capti dz iteruenire dic vt dixi in. c. pastoralis. de bis que fi. a ꝓla. ⁊ ꝓclusio est q a principio nō pōt de nouo ꝓstruere monasteriū nec eccl̄aꝝ secularē ꝓstructā monasticis iforma re regulis sine ꝓsensu capl̄i ⁊ ita itelligaf. c. si eps. xij q. ij. sz post q̄z ꝟ sūt acta cū ꝓsensu capl̄i pōt sol⁹ banc donatōz facere qñ tñ est necc̄aria ⁊ ita itelligant alia iura. Et in fi. gl. ex hac scōa pte hēs duas opi. Prima fuit Hu. scōa. Jo. ⁊ scōa cōiter tenef p doc. vt nō solum de reddit⁹ sz ēt de posſionib⁹ possit eps hāc donationē facere qnimo expediētius est eccle dōare de posſionib⁹ q̄z ꝑpetuo donare qnquagesimā ptē redditu ⁊ hec opi. multiplr̄ ꝓbaf in ter. ñ bñ pōderaf. Bof. dicit q de mēte iuris est vt eccl̄a cathedralis retineat apud se directū dñiuz rex donataꝝ. sz vt dicit Jo. an. ⁊ bñ nō apparet vñ Bof. hoc collegerit q̄si sentiat q ex toto pōt hec donatio fieri qō vr̄ verū

Sz qro extra glo. nūqd eps in testamēto.[b] possit hāc donationē facere. doc. tenēt q nō sz inter viuos. ꝓ ꝟ ter. ibi largiri. facit de testa. c. ad ꝟ. ⁊. c. qz. ñ rcd dūt aliā rōnez diuersitatis. sz ego reddo istā. nā testamentū pozrigit ad tps quo nō est futur⁹ ꝓlat⁹ qz nō te ꝓfirmaf. vt in. c. cū marthe. de cele. miss. ergo cum tūc nō possit dispōnere nec nūc i testamēto. ar. l. eū. q ff. de iu. o. iu. Itē ⁊ scō testamentū fit ō reb⁹, ꝓprijs nō de alienis ⁊ adhuc ex magna gr̄a ꝓcedit vt qs possit testari de reb⁹ ꝓprijs ꝓp primā rōnē qz refert ad tps quo nō est futur⁹ dñs vt dicit gl. nō. in. l. illa istō

b Eps nō ꝓt in morte legare q̄q̄gesimā ō bonis sue eccle ꝓ magnificādis sepulchris. Et idē dic̄ arc. i. c. qz ioannes circa fi. xij. q. v.

c Adde q̄ d.an.i.c.pastoralis.s̄.c.seq̄ndo istā glo.dicit eā meliorē de iure cui tī ego addo sileꝫ.xvj.q.iij.i fi. Et,p vtriusq; itellectu vide oio nō.p d.an.ꝛ p.d. abb.i.c.si diligēti sup glo.pe.de pscrip.vbi sing.hoc limitat. Et adde q̄ nōt.d.an.i.c.cura i.iiij.ꝛ.v.col.de itrepat.vos singlr limitate hanc glo.vt,pcedat qñ i pscriptōe regrit titul⁹.ſz qñ in pscriptōe ꝛ vsucapione nō regrit titulus bōefi. tūc error iuris sufficiat ad pscriben dū lz i vsucapiōe gl.i.d. sūma.xvj.q. iij.ei ꝺdicat Itē cuz ista gl.distinguē te iter iiustū titlz cū erro re iuris vel erroꝛe facti cōcordat latius loq̄ndo archi.i.c. qr cognouim⁹ x.q.iij. Itez adō hic bal. i.l. vēditiōi C.ō vsuc. p ēp.vbi dicit q̄ titul⁹ cuz erroꝛe iuris ñ iduc̄ pscriptiōez rei ſz fructuuz qr eorū possio vilis ē ꝛ abiecta. Et adde ꝺ glo.magnā i fi.in.ſ. nōndū. i.q. iij. Et vide oino q̄ late scribit.d.an. i.c.dudū i ii ij.col.ō deci. vbi dicit illū tex.ēt melioꝛē q posſz repiri qr iniusſtus titulus cū erroꝛe iuris ñ tribuit legitimā cāz prescribēdi Itē adde oi no hic pau. de ca.i.l.celsius.ff.de vsu cap. vbi dic̄ allegādo gl. in.c.de quarta de pscrip. q̄ iniust⁹ titul⁹ cuz erroꝛe iuris cāt bo.fidē.ꝛ de hoc dicit eē casum.i.d.l. celsus.sed dicit q̄ nō cāt prescript̄.longi t pis sed bene lōgissimi q̄ dicit eē dictū singulare.ꝛ dicit q̄ cū būisset istā.q.de facto interrogauit quosdā magnos legistas qui nesciuerūt ei dicere vnū bo.vbum super hoc sed solū allegabāt notata in.c.cū persona de priui.in.vj.ꝛ ,p illo dcō bal.in.d.l.vēditoꝛi vz q̄ lz ad prescriptionē rei nō sufficiat iiustus titulus cū erroꝛe iuris ſz bñ sufficit ad prescriptōz fructuū al.duas gl.in teris quarū vna est in.l.si vroꝛ qr prio casu agitur de lucro captādo.secūdo casu de dāno vitādo si fructus sunt industriales. Itē ,p illo dcō pau.de ca.in.d.l.celsus allego q̄ nōt d.an. in.c.puenit in fi.i.col.p illū tex.de ēp.ꝛ ven. Itē lita istā gl.inquātuz dicit iiustus erroꝛ bt ,p titulo vt per bar.in l.i.cir.prin.ff.quorū bo. Itē ex rōne ludo.in.d.l.q̄ vroꝛ inferebā nouū dictū q̄ si fructus sunt nāles iniust⁹ titul⁹ cū erroꝛe iuris nō cāt pscriptōz illoꝛ fructuū qr ibi agit de lucro captādo ꝛ silr dicebā ex hac rōne q̄ dictū bal. in.d.l.venditōi ,pcedit in prescriptiōe ff.de bere.iīsti.vū nō ꝺz ꝺ trabi ad res in qbus ꝺz ad mīstratōz tīn.ꝛ ex pria rōne dicit gl.nō.viij.q.i. i.c. ex bis.q̄ papa nō pōt sibi in vita eligere successoꝛem ꝛ ex bis dic gnāliꝛ q̄ lz possit plat⁹ aliq̄ donare i vita de reb⁹ ecclie.iuxta nō.in.c.cetex.s̄.e.nō tī in testamēto vt i dictis iurib⁹. Jn gl.in v̄.poterit nō bñ gl. iūcto tex.nā extēdit dispōz.l.sancim⁹.C.ꝺ dōa.ꝛ.c. siqs de seruis.xij.q.ij.vt donatio q̄lz fcā vltra mōz ꝓcessiū ñ reuoceť i totū ſz dūtaxat vſz ad ꝺbitū mōm ēt si in dispōe simplr diceret q̄ donatio vltra debitū modū fcā debeat reuocari ,put ꝺ dicebat.ꝺz.n.itelligi fm alia iura.ꝛ hec gl.cōiter tenet lz ꝓbil. aliud sentiat dicēdo q̄ vbi plures sunt donatōes ꝺz de q̄lz subtrahi certa ps.ar.in.l.si tota.C.de inoffi. dōa.qr vltra donatio simplr nō grauat. Sz in ꝓtiū est qr donato prīa sine grauamīe fuit sortita suū effectū ergo nō ꝺz reuocari pp scdaz ꝛ vltimā qr qō ltie factuz est ꝛc.vt regula fcm ltie.de re.iu.li.vj. Sz vbi plēs dōationes ēent fil'facte seu nō appet de auctē tūc pōt ,procedere dictū pbi. Jn gl.in v̄.pscriptōz.in fi.nō bñ hāc gl.q̄ ēt titul⁹ putatiuus ꝛ colorat⁹ nō,pdest ad p scriptōz ꝓplendā vt ius resistit lz pscribēs erret in iure. Et,p hoc bo.tex.i.c.dudū ō decis. ꝺ itellige vbi ius est clarū.sec⁹ āt vbi ,pbabilr pōt dubitari de itellectu iuris.nā tc vz pscriptio lz erreť i vo itellectu.vt est tex.valde nō.i.c.cū dilect⁹ de ꝓsue.qō est semper mēti tenendū. Scō nō ex gl.q̄ error facti,ñ impedit pscriptōz lz ius resistat ꝛ ,p hoc vide bo.glo.in.c.de q̄rta.de pscri.q̄ vult q̄ titulus bītus a solo plato cāz dat pscribēdi si recipiēs credat capīz cōcessisse qr tc errat in facto ꝛ nō in iure.ꝛ sic limita ñ.bui⁹ gl. dū dicit aliud esse in alijs alienatōib⁹.ꝛ vide qō dixi i.c.ij. ſ.de bis q̄ fi.a pla. Extra gl.querit q̄lr reuocabit donatio fcā cū graui lesiōe eccle.dicit Jo.an.q̄ p beneficiū restōis in teg.ꝛ ex ꝺ sentit q̄ donatio tz mero iure.do. An dicit ꝺ ,pcedere in q̄ztū donatio fuit fcā vsq; ad centesimā vel qnq̄gesima. sed si vltra tūc fiet ipso fcō reuocatio qr donatio nō tenuit ꝛ i ꝺ bñ dicit ſz ēt puto q̄ i p̄ casu nō semp donatio teneat.nā si notoriū eēt q̄ donatio qnq̄gesime vel cētesime fierez cū graui dāno eccle nō tz ipso iure qr ius resistit dōatōi vt ꝺ in prin.ꝛ i.c.bōe rei.xij.q.ij.,pcedit ḡ dictū Jo. an.qñ ex erroꝛe ,pbabili ,pcessit donatio cum graui lesiōe eccle qr tunc est fcā in casu licito.vbi.n.ecclesia erranit,pbabiliter donatio ꝺz reuocari per restōnez in integrum. Abbas.

p **Ropter.** Donatio pōt per donatoꝛē nō p beredē eiꝰ q tacuit ob ingratitudinē dōatarij reuocari in casib⁹ hic expressis. Primo ponit dictū qō explificādo specificat.ibi q̄ si. scō moderat ibi quod tamen Casus lr̄alis. Aliquis pone ticius aliquā liberalitatē siue donationē ꝓtulit in aliquē. querit vtrū talis liberalitas seu donatio aliquo casu posset reuocari. Rñdr q̄ de iuris rigoꝛe donatio in casib⁹ pōt reuocari si forte donatarius ipias manus i suū donatoꝛē iniecit vel si atroces iniurias sibi intulit seu graue dānuz rex suaz: vel periculū vite donatoꝛi suo iferre presūpserit.sed si donatoꝛ in vita sua de bis nihil dixit successoꝛes illius bāc libertatē seu dōationē reuocare non poterūt. Ber. Nō ꝓ q̄ ingratitudo est maximuz viriū.nā ita ꝓponderat vt donatio sel' pfecta reuocet ꝛ diffinit ꝛ describit btūs Ber. ingratitudinē ꝛ dicit q̄ ē vēt⁹ ᵇ vrēs ꝛ siccans fōtē misericordie ꝛ roreē pietatis ꝛ fructū grē.ꝛ,puenit ꝺ peccatuz vt plurimū ex supbia qr plerīq; putāt oīa suitia sibi ꝺbita.ſz ꝓsidera q̄ lz multis mōis ꝓmittat ingratitudo. nā vt dicit Seneca.igrat⁹ q nō reddit. igrat⁹ q dissimulat.ingratissim⁹ oīuz q obliuiscit.ꝛ Cicero. Jmmemoreē bñficij oēs oderūt.tī idistincte ex ꝑdictis si reuocat donatio.ſz ex tex.hēs q̄ttuoꝛ cāus i qbus fit reuocatio. Primus cū donatarius violētas man⁹ iniecit i donatoꝛē. Secūdus cū atroces iurias ei iferre psūpsit.ꝛ intellige ꝺ iuria verbali al's supflueret iste casus pp cāuz pcedētē ꝛ seq̄ntē.vel si donatoꝛē fugauerit seu captū tenuerit ar.i.c.nup de sen.excō. Tertiꝰ cāus cū graue dānū reb⁹ donatorijs itulit. Et qō ꝺr graue dānū.dixerūt qdam qō ꝓsistit i tota substātia vel i maioꝛi parte.ſz io.an.dicit ꝺ eē arbitrariū nā pt eē graue dānuz citra maioꝛē ptē subē vt,pbat in.c.p cedēti.ꝛ ibi dixi erit ꝺ ḡ arbitrariū.ꝛ ad.c.frequēs.ō resti.spo.li.vj.dicendū qō logr in casu suo.ſ.vt spoliat⁹ possit repellere spoliatoꝛē suū.nā nō ꝺr denudatus seu iermis ex pticulari dāno ſz graue dānū bñ pt pati circa maioꝛē ptē subē. Quart⁹ casus qñ iferre p sūpsit vite piculū lz effect⁹ nō sit secut⁹.puta qr ppauit venenū vt donatoꝛē pderz vel alr sibi ꝓparauit insidias vñ pōdera istū casuz.nō.n.regrit q̄ effect⁹ sit secut⁹.sile in.c.,p hūani.ō bōi.li.vi. Quint⁹ casus extra tex.est si nō fuit ādiplet⁹ modus i donatōe adiectus.ꝛ br̄ iste casus i.l.fi.C.de reuo.dōa. ſz credo q̄ papa ꝺ nō iterseruit qñ reuocatio illa pncipalr nō contingit ,ppter ingratitudinē sed pp modū nō ꝺuatū.ꝛ auctoꝛ ꝺ nō inteḋit ,plequi casus in qbus gnāliter reuocat donatio sed casus dūtaxat ingratitudinis Addit tī sextus vel qnt⁹ respectu lr̄e ſz arbitroꝛ q̄ papa nō interseruit qr de illo dubitauit vz si donatarius neglexit alere donatoꝛē inopē. nā i hac gl. iuris ciuilis repit ꝓtia.nā i.d.l.fi.dicit q̄ ꝺ cā est sufficiens ad reuocādū donationē.sed i.l.i ꝓdēnatōz.ff.de reiur.sentit donatarū nō teneri ad alendū donatoꝛē qr ꝺ iure nō,pbat ſz Ci.i.d.l.fi.dicit q̄ aut donatio ꝓsistit i magna re seu q̄ztuate ꝛ ꝺz locū gl.in.d.l.fi.sec⁹ si i pua re ꝛ ē distinctio satis equa.nā ille q donat magna pt egparari pri ſz filius teneť alere prez inopez: l.siqs.ff.de li.agno.ḡ magnā igratitudinē ꝓmittit ñ nē heredi/tat̄.ita nō. voluit bā. i.l.iulian⁹ i fi.ff.ex q. cau.ma. Itē adde q̄ ꝺz iiust⁹ titulus cū erroꝛe iur nō cauſet vsucapio/nez cāt m fructuū acq̄sitōz fm bar.in.l.ſz ꝛ si.l.ſ.sciff. de pe.be re. Itez q̄ ꝺz iiustum titulū cuz erroꝛe iur nō cāre p/scriptī.ē verūz nisi sit erroꝛ iuris tolerabilis ,put iure i tricati. ita nō.conclu dit do.an. in.c.si dilīgēti de prescri.ꝛ bal.i i.consti.ff. ad ꝺ al.in/no.in.c.cu ra de iure pa.de quo d.fran. de af.dicebat cē casū.sin gu.ſz vnū itel.i.c.cuz dilect⁹ q̄ ēt gl.ad ꝺ.d. an.in.d.c. si diligēti ir.col.ꝛ pō derat.d.a. i.d.c.cū di lect⁹ de cō siue.de quo viō p imo. i rep.i.c.fi. i.iij.col.cū duob⁹ seq. vbi ponit singulares limitatio/nes ad ma teriam de prescript.

b Et ita ēt refert Jo.an.hic. Et iō ad illud ,positū dicit bal.i ti.de pa. ꝓstā.i.ij.col.i v̄.credim⁹ q̄ ille q donat ꝛ idulget beneficia ꝛ grās facit qr spat iñ grata seruitia recipe al's nō factur⁹. Ad idē q̄ iqt bal.i.c.sup de p/bi.seu ali.q̄ qñ igratitudo pueīt grāz ipedit illā nisi satisfactio iteruēiat ꝛ iō nimirū si igrati pdunt grām.

c Et ita dicit bal.isti.de do.ſ.sciēdū ꝛ āg.p⁹ gl.i.d.l.fi.C.de reuo.do. Et adde q̄ ꝺz i istfo dōatōis dicať q̄ dōatio ñ possit reuocari ptext.igratitudis tī ꝺ ñ ob.poterit reuocari si cōmittat igratitudo.ita deteriat spe.i ti. de do.c.i.v̄.qd si pēz in.l.fi.C.de pac.quasi ꝺ pactū ñ valeat quasi tribues causaz delinquēdi.l.si vn⁹.ſ.pacti.ff.de pac.ꝺ tī lita nisi in ꝺctu iterpositū fuisset iuramentū qr tūc dōatio nō posset ptextu igratitudis reuocari.ita singlr deteriat io.an.i add.spe.i ti.de do. Sz illud dcm io.an.repꝛobat ro. i.l.dōatōi i cōcubinā.ſ.i.ad fi.ff.ō do.p gnālē reg.ñ ē obligatoriū ꝛc.li.vj.

a Et ad de q̄ nō. i in.ca.vlti. xvij.q.iij. vbi bona gl. & q̄ no tat gl.in.c. vt.l. p̄tinē tie. xvij.q. i.& dide oi no vnā pl̄ cherrimaz q.quā po nit.d.ab.i. c.p̄ vene rabilē q fi. sint legi.in x. col. Et dixit nōn. bal.in.d.l. si vnq̄. C. de re. do. q̄ nō reuo caī dōatio remunera toria pp su quenienti am libero rū. Idē di cit ibi āg. & seqī lu. ro.in cōsi. xxvj.in.iij. col. vbi p̄ h̄ adducit q̄ cū illa.l. si vnq̄ius nouū & sin gl̄are idu cat eī verba debent ꝓprie itel ligi & sic in dona.simpliciū nō in remunera toria. Et videī hac mā rex.i.l. tale pactū §.fin.ff. de pact. Et adde hic old.i cōsi. cxxxviij. & vide i.c. frequēs in pe.col. de resti. spol. lib.vi. vbi dicit q̄.l.si vnquaz h̄ alīata bēt locū i dōa ri.minoris ꝓtis bono rū. Et ,p intellectu. d.l.si vn/ q̄ vide oi/ no q̄ plē nōt bal.i.l i.i.pe.& vl. col.C. de i offi. do. & bā. multū late in.l.ti cia seio. §.

subueniēdo illi in necessitate sua. & nō bñ h̄ q̄ sepe ac cidit i istis mulierib⁹ & maxie semb⁹ q̄ donāt fere oia bona & demū negligūt alimētari a donatario. nā vt p̄ dixi poterit dōatio reuocari. Scō p̄incipaliter tene istū tex. mēti q̄ rigor iuris scripti⁹ p̄ferī egtati nō scri pte. nā hec donatio reuocaī de rigore iuris vt in tex. & iste rigor p̄ualet egtati. de quo in.l. placuit. C. de iu di. & in.c.fi. de trāsac. Nō ibi donatoris p̄sona. q̄ heres donatoris nō reuocat donationē fcāz a defuncto pp ingratitudinē p̄missaz in p̄sonā ipsius heredis & est rō q̄ donatio fit ex mera liberalitate donatoris & p̄tēplatione donatarij ñ heredis iō p̄sideraī ingrati tudo respectu donatoris nō respectu heredis. & idez est in reuocatōe q̄ fit seu fieri intentaī post mortē dōa toris ob ingratitudinē p̄missaz in ipsius p̄sonā. nam merita & demerita sūt p̄sonalia iō nō transeūt ad here dē. Jn gl.i.in.fi.hec gl. excedit termios lr̄e. nā lr̄a solū ,p̄sequit reuocatōz donatōis q̄ fit pp ingratitudi nē dōatarij. & hos casus habuistis. ē. collectos sz do natio q̄nq̄z reuocaī ex p̄sumpta volūtate donatoris cessante oi ingratitudie vt pp natiuitatē filioz supue nientē. q̄nz reuocaī q̄ ē iofficiosa respectu filioz exi stentiū tpe donatōis. vt q̄ effundit p̄tioniū suū donā do nihil vel paz reliquēdo liberis. & i hac ꝛa sp̄e dōa tionis varie sunt opi. q̄ iura ciuilia vno mō loquūtur & multas opi. antiquoz refert h̄ io.an. mihi plz distī ctio bar. ī.l.ticia. §. ipator. de leg.ij. vbi sic distinguit q̄ q̄nz q̄rimus de reuocatōe fienda ex p̄sūpta volun tate donatoris. q̄nz p remediū q̄rele inofficiosi. Primo⁹ casu aut est fcā i p̄sonā liberti vl extranei & reuo caī ēr in totū ipo iure q̄si donator h̄ tacite itellexit. vt l.si vnq̄z. cū gl. sua. C. de reuo. do. lz gl. hic aliter intelle xerit. Aut donatio fuit fcā in p̄sonā vni⁹ ex liberis & tūc nō reuocaī in totū pp natiuitatē filioz sz vsq̄z ad debitū bonoz subsidiū. i. vsq̄z ad legitimaz q̄ debeī filijs iure nature. & ita itelligat. l.si totas. C. de inoffi dona. Et ex h̄ infero q̄ donatō fcā mō asterio nō reuo caī in totū de stricto iure pp natiuitatē filioz q̄ mō a sterū h̄ loco filij Jtē q̄ donatio est fcā in fauorē aie que nō dz eē minus chara q̄z filijs. vt in auc. siq̄ mu lier. C. de sa. fan. ec. canonizata. xix. q. fi. siqua muli er. & ita itelligē tex. nō. cū gl. in.c.fi. xvij. q. vlti. & hoc sentit gl. hic dū dicit q̄ ibi donatio fuit reuocata i to to iure poli. i. iure celi. s. ex quadā eqtate nāli & nō iu re fori. i. ex būanas leges & h̄ idē sentit Bar. in.d.§. iperator in quadā. q. & facit q̄ ipse nō. in.l.i. C. de sa. san. ec. Scō casu dicendū q̄ aut donatio fuit facta vni ex liberis & nō reuocaī p alios liberos nisi vsq̄z ad debitū bonoz subsidiū etiā si donatio fuerit iofficiosa re & p̄filio. de quo vide tex. in.l.si liqueat. C. de inoffi. dona. aut fuit donatio facta alteri & tunc si libe ris suis fuit aliqd relictū nō reuocabiī nisi vsz ad de bitū iure nāe. ad h̄. l. oīmodo. C. de inoffi. testa. si vo nihil reliqt & donatio est inofficiosa re & p̄filio reuoca biī in totū. ar.l.si libert⁹. ff. de op⁹ libe. si aūt fuit in officiosa re tū & nō p̄filio tūc ñ reuocaī nisi vsz ad de bitū iure nature. ,p hoc.l.ij. & iij. C. de inoffi. dona. & hec sufficiūt ,p intellectu gl. Et itellige q̄ dixi de dōa tione facta filio q̄ donatio tenuit vrputa q̄ fuit facta emācipato vl filiofa. pp merita in quo nō insisto. sed dicendū vt nō. in auc. ex cā. C. de lib. p̄te. & in auc. ex testamēto. C. de coll. Jn gl. in v̄bo reuocaī in fin. dic meli⁹ q̄ donatio reuocaī q̄nq̄z ob ingratitudinē dōa tarij & agiī p̄ditōe ex.l.fi. C. de reuo. dona. vel p̄ditio ne b⁹. c. nō aūt ageī rei vēdicatōe q̄ vt clare colligiī ex tex. donatio nō reuocaī ipso fcō pp ingratitudinez vt p̄z ibi de rigore iuris &c. Jtē si donatio esset reuo cata ipso facto heres donatoris posset illa bona reuo care & tūc posset agi p̄ heredē donatarij. ar. in.l. p̄miss a. ff. de publi. & in.c.ij. de p̄scri.li.vj. aut donatio re/

uocaī ex dispōe. l. si vnq̄z p̄all. & tūc cū reuocatio fiat ipso iure ex p̄sumpta mēte donatoris agereī rei vēdi catione. nō. Bar. in.d.§. iperator. q̄nz reuocaī p q̄ relā inofficiosi & tūc opus est p̄mittere querelā. vt nō. in.d.§. iperator. & p̄ bar. i.l.i. C. de inoffi. dōa. & sic ē ista gl. limitāda & itelligēda. Jn gl. fi. ibi vel succes sores dōatarij. vult dicere q̄ sicut h̄ est p̄sonale ex p̄ te donatoris q̄ facultas reuocādi nō trāsit ad ipsius heredē ita & p̄sonale ex p̄te donatarij q̄ nō p̄t agi p̄ ipsius heredē. & h̄ vltimū nō colligiī ex tex. sz bñ in.l. fi. C. de reuo. dona. tñ ille tex. solū vī ,p̄bare in here dē donatoris vt nō agat p̄ donatariū vel eius heredē sed apte nō decidit vtrū ipse dōator possit agere p̄ he redē donatarij. Sz io. an. sentit hic q̄ possit si ignora uit ingratitudinē p̄missā in vita donatarij vel si sciuit & nō habuit tp̄s p̄petēs ad agendū ar. in.c.cū ī veteri. de elec. & in.c.fi. de dila. & h̄ ibi satis plz ar. huius lr̄e que ponderat q̄ñ donator tacuit sed nō dr̄ tacuisse si ignorauit vel nō habuit tp̄s p̄petens ad agendum. & p̄ hanc rōnez vī idē dicendū in herede donatoris vt possit agere p̄ donatariū. sicut in filī dicit gl. nō. in.l. fi de icōmissu. C. de fideicō. q̄ si legatarius iuriā intu lit testatori si testator ignorauit in vita poterit ex hoc agere heres. & facit q̄ nō. gl. in.l. sororē. C. de his q̄ bus vt indignis. & ex illis gl. vī inferendū q̄ si dona tarius carnalī cognouit vxorē donatoris in vita sua ipso ignorāte in vita q̄ heres suus poterit agere ad reuocāduz donationē q̄ nō dr̄ tacuisse ex quo igno rauit. in quo tñ posset insistari q̄ reuocatio donationis est ,p̄secutio iniurie q̄ nō vī trāsire in heredē. l. i. & q̄ ibi nō. ff. de delic. p̄pria. p̄primū tñ vī verius arg. lr̄e.

Jn eadē glo. ibi pp felloniā p̄fis &c. vt dicit io. an. & bñ potius gl. debuisset colligere ar. p̄ primū. s. q̄ he res dñi non potest agere p̄tra vasallum⁹ ob delictum commissum contra defunctum sicut non agit heres donatoris ob ingratitudinem p̄missam p̄ defunctum & in h̄ casu Jo. an. distinguit vt. s. dixi q̄ si dñs sciuit & tacuit nō p̄t agere eius heres, als sec⁹. Sz quo ad ar. gl. vtrū possit agere p̄ filiū dic vt nōt bal. de ,p̄hi. feu. alie. c. iperialē. §. vlt. vbi dicit q̄ eo casu quo va sallus p̄riuaī ipso iure puta q̄ ipse alienauit lz dñs ñ reuocauerit feudū ad se heres tñ poterit. si aūt ipo iu re nō p̄dit feudū nō agiī p̄ filium ob delictū p̄ris. & h̄ casu ,p̄cedat ar. gl. & facit. l. p̄missa. ff. de publi. cū ibi nō. & .d.c.ij. de p̄scrip. li. vj. Sz hic q̄rit nūq̄d col lator beneficij possit reuocare collationē ob ingratitu nē p̄missaz in ipsius p̄sonā. & vī q̄ sic nā collatio be neficij dr̄ donatio. vt in.c.fi. de offi. vica. li. vj. cū filī bus. ergo poterit reuocari ob ingratitedinē p̄missam p̄ collatorē. Jo. an. & cōiter doc. tenēt p̄riū q̄ñ colla rio bñficij nō est ,p̄pria donatio. nā tenet collator ex necessitate officij p̄ferre sz liberalitas solū p̄sistit i cui dando iuxta nota. in.c. relatum. de p̄ben. vnde nō notatur de tanta ingratitudine seu vitio iste qui reci pit beneficiū spirituale sicut ille qui recipit donuz ex mera liberalitate donatoris. & facit q̄ nōtat Bart. in.l. abñti. ff. de don. nec obst. hoc. c. fina. de postu. vbi cleric⁹ p̄riuaī beneficio aduocādo p̄ eccl̄iaz in q̄ h̄z beneficiū q̄ ibi loqtur tex. de ingratitudie p̄ eccle siā p̄missa & ñ p̄ collatorē. Jtē ibi p̄riuaī beneficio nō āt reuocaī collatio. Et nō bene p̄dcā. Primo q̄ iu ra stricte loquētia de donatōe nō bñt locū in collatōe beneficioz. Scō colligerē q̄ reuocatio dōationis ob ingratitudinē h̄z locū dūtaxat in donatione ,p̄pria sumpta & ideo posset nō imerito attentari q̄ donatio fcā pp merita p̄cedētia nō reuoceī pp ingratitudinez q̄ illa nō est va donatio sed q̄dā remuneratō iuxta ea q̄ dixi. §. sup rubricā. & de h̄ tex. in.l. si p̄. §. i. ff. de dōa. quē ad h̄ allegat gl. in.l. fi. C. de reuo. do. lz pos set colligi p̄riū p opi. quoz ūdā quā in dcā rubr. recita

ipator. ff. de leg. ij. Jtem vide āg. i. d. l. si. vnq̄ vbi dicit q̄ illa. l nō h̄z locuz in donatiōe pua maxie que fieret ei erga quē qs h̄z affectiōz Jtē dicit eti az ibi āge. q̄ dispō illi⁹. l. h̄z locū ēr si donās habe bat vnicā fi liā feminam Jtē dicit ēt ibi q̄ illa. l. ñ solū h̄z locū in dōatione fcā l. ēto lz ēt si fit facta cuilibet ex traneo licet a3o tenuerit p̄riū i sūma. C. de re. do. an aūt reuo ceī donatio pp supueniē tiā liberoz qui fuit iura tū eā non re uocari old. tz q̄ sic cōsi lio ccxxxviij b Et vi ad h̄ pau. de ca. in.l. rei iu di. §. i.i. fi. ff. so. ma. q dic q̄ de hoc ē & gl. in. §. poz ro q̄ fuit p̄ri ma cā bñfi. amit. & ditit bēri p Ci. ī l.i. C. de reu. do. qd econ tra an dñs q ñ opposu it fellonam vasallo pos sit eā oppōe re eī⁹ bered. dic q̄ nō. ita ,p̄pria dicit gl. in.l. fi. C. ō re. do. & be ne facit ille tex. i fi. et fac q̄ notat do. ab.i.c. plerū que cir. fi. de do. iter uirū & uxorem.

ui sz primũ arbitroz veri⁹. Ultio q̃ro de nobili q̃oe qdã baro edificauit mõasteriũ ⁊ dotauit. demũ abb. ⁊ mõachi ꝓmiserũt ingratitudinẽ ꝯ illũ baronẽ i casib⁹ ꝫ exp̃ssis nũqd reuocabit ista donatio. spe. ponit. q. eo. ti. §. i. ꝫ. qd si baro. Et refert duas opi. Ꝓ̃ io q̃ sic ⁊ q̃ ob ꝫ mõasteriũ destruet sicut in sili videmus q̃ aliq̃i ciuitas submittit aratro pp delictũ ciuiũ. iux ta pl̃e nõ. p bar. in. l. aut fcã. ff. de pe. ⁊ dixi i. c. dilec/ tus. j. de simo. Itẽ ciuitas priuat dignitate epat⁹ pp delictũ ciuiũ. vt in. c. ita nos. xxv. q. ij. Itez theorica cõis gl. est q̃ delictũ plati ⁊ capli nocz ecclesie vt nõ. i c. ij. de or. cog. ⁊ i regula delictũ. de re. iu. li. vj. facit. l iubem⁹ nullã nauẽ. C. de sa. san. ec. Alia opi. ẽ q̃ mo nasteriũ nõ destruet sz repellent psone ⁊ alij instituen tur ⁊ ꝫ opi. ẽ verior ⁊ ego. ⁊ sic pot⁹ puniant psone q̃z eccla. ar. c. rõana. i fi. de sen. ex. li. vj. ⁊ cũ hac opi. trãsit ibi spe. hãc. q. possum⁹ adducere gnãt ad dõa tionẽ fcãz eccle nũqd ob ingratitudiez plati ⁊ capli ve niat reuocãda sz i ꝫ ãplius nõ insisto qz dependet ab alia. q. multũ, plura nũqd delictũ plati ⁊ capli nocz ec clesie. dicendũ est vt plene dixi in. c. i. de do. ⁊ contu. ⁊ in. d. c. dilectus. de simo.

De peculio clericoꝝ. Rubrica.

Supra visuz ẽ d donatiõib⁹ sz qz dubitari pote/ rat nunqd cl̃ici pñt donatiões facere de eoꝝ peculio merito suppositi hãc rubricã. Et scias q̃ peculiũ ca pit multis modis. ⁊ quo ad ꝓpositũ dr̃ primonium ipoꝝ clericoꝝ. vñ sepe capit peculiũ, p primonio ali/ cuius. ⁊ dicit peculiũ a pecũia ⁊ ẽ nomẽ diminutiuuz q̃si pua pecunia. ⁊ pecunia dicit a pecudib⁹ vel peco rib⁹. ⁊ iõ qcqd antiq bẽbãt ꝓfitebat in pecudib⁹. i. q. iij. in. c. rotũ. ⁊ credo q̃ istũ vocabulũ diminutiuũ fuit attributũ clericis qz vt plurimũ ñ bñt ampla pri monia. q̃z peculiũ sumit strictius ⁊, ppie dicit pe cunia quã bz existẽs i prãte alteri⁹ vt filiusfamilias vel seruus. Et scias q̃ repetit i q̃druplici specie. nã ẽ peculiũ castrẽse q̃si castrẽse, pfecticiũ ⁊ aduẽticiũ. Ca strẽse ẽ qõ filiusfa. acqrit i castris. i. i bello ⁊ õ llo p̃t disponere tã q̃z pr̃familias. Quasi castrẽse ẽ qõ acq/ rit fili⁹ i aduocatiõe. nã aduocati q̃si militãt. l. aduoca ti. C. õ aduo. di. iudi. ⁊ idẽ ẽ i oi offõ publico ⁊ istud iudicat vt castrẽse peculiũ. Ꝓfecticiũ ẽ qõ filio ob uenit ex bonis pr̃is sic dictũ qz, pficiscit ex bonis pa ternis ⁊ istud nõ acqrit filio. Aduẽticiũ ẽ qõ aduenit filio aliũde puta ex donatiõe vel ex succesiõe vel ex idustria sua vel ex, spa fortũa ⁊, ppietas bui⁹ pecu lij acqrit filio vsufruct⁹ acqrit pr̃i i vita. ⁊ de his vi/ de in spe. i ti. õ dona. §. i. ver. qd si õ peculio. ⁊ seq̃n tib⁹. ⁊ ibi babes vtz i dubio fili⁹ p̃sumat acqsiuisse ex bõis pr̃is an ex idustria. vide nõ. gl. i. l. cũ opor/ teat. C. de bõis q̃ libe. In clerico vero aduertenduz nã vident solũ differre a laicis i peculio aduẽticio ⁊ i tellige de clericis filijsfamilias. nã p clericatũ nõ exi/ mit a prãte paterna i tẽporalibus sz gl. aliud senserit ⁊ min⁹ bñ in. c. i decoꝝ. de eta. ⁊ q̃li. sed Inno. tz ibi primũ ⁊ doc. cõiter. ⁊, pbat in. c. p venerabilem. q si sint legi. vbi ẽ spãle i cpo. ⁊, pbat i auc. ꝓstitutio que de dignitatib⁹ liberat a pr̃na prãte. vbi solũ fit mẽtio de epatu. facit in ar. c. si annũ de iudi. li. vi. vbi dr̃ q̃ i spũalib⁹ fili⁹ nõ ẽ sub prãte pr̃is sec⁹ g̃ in tpalib⁹ vñ dicendũ est de spẽb⁹ ist⁹ peculij in cl̃ico sic in laico sz in aduẽticijs sec⁹ ẽ. nã illud qõ ẽ castrẽse vl̃ q̃si castrẽ/ se in laico est aduẽticiũ in cl̃ico qz acqrit sibi peculiuz aduẽticiũ ẽt quo ad vsufructum vt est tex. nõ in auct. p̃sboꝝ. C. de epi. ⁊ cle. nõ. bos. ⁊ cõiter doc. i. c. qz. j ti., pr. qõ bñ nobis. Itẽ peculiũ castrẽse vl̃ q̃si põt di ci in cl̃ico qõ, puenit ex beneficio spũali ⁊ ꝫ eẽt vertũ tenẽdo opi. q̃ cl̃icus faciat fruct⁹ suos iuxta nõ. in. c. pñti de of. ordi. li. vj. sz tenẽdo ꝓriã opi. q̃ mihi plus plz põt appellari peculiũ, pfecticiuz ⁊ iudicari oz vt pfecticium. Abbas

i Inuestigandum.

Quesitũ a rectore eccle tpe, pmotõis nihil bñte p̃sumit̃ de bonis eccle q̃sitũ. Casus lr̃alis. Que/ rebat̃ in ꝓcilio arelatẽ. q̃ si p̃sbr̃ nihil primonij bñs, pmot⁹ fuit ad regimẽ alic⁹ eccle ⁊ postea emerit pdia cui⁹ iuris illa dsit eẽ. Nũr dsit eẽ illi⁹ eccle ad quã nihil bñs, pmot⁹ est. Ber. Nõ ꝫ q̃ pauptas nõ ipedit nec excusat quo min⁹ cl̃icus possit, pmoueri ad bñfi ciũ sz aliud sit in tutore. vt ist. de excu. tu. i fi. vide gl. xij. q. iij. in. c. i. Itẽ nõ q̃ qcqd acqrit cl̃ic⁹ bñficia tus nil primonij bñs p̃sumit̃ acqsiuisse ex beneficio silẽ in vxore q̃ p̃sumit̃ acqsiuisse aliqd ex bõis mariti l. ẽt. C. de do. iter vi. ⁊ vx. Nõ ibi eẽ dz. tex. q̃si ex/ p̃ssum q̃ res acqsita ex pecũia eccle p talẽ admĩstra/ tionẽ efficit̃ eccle sz cl̃ic⁹ emerit noie, ppio. nã si emis set ꝫ noie eccle nõ oporteret iuestigare vtruz bũit, p ppriũ vel ne. logt̃ ergo q̃ fraudulẽter emerit noie, p/ pprio ⁊ sic tex. iste ponit cãuz spẽalẽ in ecclia. nã regl̃r ꝯ qz res empta ex pecunia mea nõ est mea. vt videbis lati⁹. j. in. c. ingrendũ. sz bos. dicat ibi q̃ i eccla nõ est tex. exp̃ssus sz vt dixi ꝫ vr̃ tex. ⁊ ad idẽ. c. i. j. ti., pri.

In gl. fi. i fi. nõ gl. in eo q̃ vult q̃ iste tex. nõ indu cat p̃sũptionẽ iuris ⁊ de iure vt nõ admittat, pbatõez in ꝓriũ. vñ poterit, pbari p heredẽ clerici q̃ sz ñ bũe/ rit primoniũ lucrat⁹ fuit ex artificio puta qz erat do/ ctor vel bonus scriptor vel qd simile. nã ista acqsita ex idustria psõe ñ acqrũt̃ eccle. vt i. c. qz nos. õ testa. ⁊ vide õ hoc q̃ lati⁹ dicet̃ i. c. iij. j. eo. Sed ꝯ hoc ⁊ tex. op. õ. l. si defũct⁹. C. arbitriũ tutele. vbi dr̃ q̃ cu rator seu tutor p̃sumit̃ acqsiuisse nõ ex bonis pupilli seu minoris sz ex, ppria idustria seu, pspitate fortune g̃ idẽ dicendũ i clerico. So. tutor vel curator ẽ talis ⁊ tenet̃ reddere rõnẽ administratiõis nec bẽt ita libe rã administrationẽ sicut cl̃icus. Itẽ tutor vel curator licite negociat̃ q̃ oia cessant i cl̃ico. nã cl̃icus nõ dz ne gociari. j. ne cle. vel mo. p totũ. vñ si p̃sumerem⁹ ne/ gociationẽ p̃sumerem⁹ delictũ qõ nõ ẽ fiẽdũ. Eadẽ rõ ẽ in vxore. nã si ñ p̃sũerem⁹ q̃ ex bõis mariti acq siuerit p̃sumeret̃ q̃ turpiter aliunde q̃siuerit. vñ quẽ admodũ oia bona sũt mariti carnalis. l. doce ancillã C. de rei ven. ita bõa eccle sũt eccle ipius iõ sp̃ p̃sumi m⁹, p dño tñ vt dixi iste p̃lũptiões admittũt, pbatio/ nes i ꝓriũ. Quid. n. si vxor bẽat mlta bõa extra dotẽ ⁊ marit⁹ erat inops. certe potuit q̃rere ex fructib⁹ bo noꝝ suoꝝ sicut dicim⁹ õ cl̃ico bñte primoniũ vl̃ arti/ ficiũ. 2° op. ꝯ tex. i eo q̃ loqt̃ õ, pmoto ad ordinez. nã ꝓsiut⁹ i ordine nõ bz administrationẽ eccle g̃ nõ dz p̃sumi q̃ acqsiuerit ex bõis eccle. So. doc. expo/ nũt tex. ⁊ bñ ibi ordinẽ. i. bñficiũ vel titulũ vel i admi nistratõez vt colligit̃ ex seq̃ntib⁹. nã occasiõe ordinis bz bñficiũ. secus dicũt si bñficiũ ẽ simplex qz tũc nõ eẽt p̃lũptio, p eccla. allegãt. c. reqsisti. i fi. õ testa. Sz aduerte qz hoc dictũ nõ videt̃ fundatũ rõne. nã quẽ admodũ rõne administratõis eccle p̃sumit̃ q̃ rector eccle acqsiuerit ex bõis eccle ita rõne administratõis bonoꝝ bñficij p̃sumi dz q̃ acqsiuerit ex bõis bñficij nã eadẽ rõ ibi ẽ i vtrisq̃z. ⁊. c. reqsisti. nihil facit logt̃. n. nõ i emptis seu acqsitis p clericũ sz i relicto sibi fa cto vtz p̃sumat̃ relictũ factũ ituitu eccle an ituitu p/ sone. qz si bz bñficiũ simplex i eccla p̃sumit̃ q̃ ituitu psone nisi velis seruare dictũ Jo. an. ⁊ doc. tenendo gl. i. c. pñti. õ offi. ordi. li. vj. q̃ dic̃ q̃ simplex bñficia tus facit oẽs fruct⁹ suos i vita ⁊ i morte. sz illa opi. ñ, pbat iure vt plene dico i repetitõe. c. cũ eẽs. õ testa. idẽ dic i vicario qõ in rectore aut ẽ ppetu⁹ aut tpalis ⁊ tũc distingue p supradicta. Nico. Abb.

a Uide ru oio bar to.i.l.ij.C. pro socio multū nō. dicēt̄ p il/ lū tex.q̄ lz vn⁹ ex fra/ trib⁹ emat fundū pro se z p fra/ tre suo nī si i istro cō tinet q̄ p̄/ ciū dictus vēdito⁹ su it cōfessus bñisse z re cepisse a di cto tali e/ mēte noie suo z fris sui nec alr dī de eī⁹ p pria vt cō muni pe/ cunia q̄ et isto casu i dubio itel ligit de pe cunia pro pria ipius soluentis ita q̄ ab alio fre po tēit rpetē ptē pecūie si vult ptē sūdi q po/ stea subiū/ git q̄ debe nius eē ca/ uti vt pōa tur i istro q̄ p̄ciū sol uit de cōi pecunia z q̄ est ppe/ tuo menti tenēdū q̄ valebit ti/ bi ad mil/ le aureos q̄ nō. ad li mit. huius text. z .ij. nō. Et vi/ de bal. i. l. pe. C. figs al. vel sibi z adō hic istū i.c. in/ quirēdum l. c. i. ij. nō.

p **Presbyter.** De emptis p plā/ tū de bonis eccle/ sie dz istrīm cōsici noie ecclesie alias de/ bet plat⁹ ab administratōe remoueri. b. d. Nō p ibi ps byter. q̄ ps byter dī tenere dioce/ sim. z si vis intelligere de ps bytero, ppie expōe dio cesim. i. pochiā q̄ diocesis, ppie ē in gubernatione epi. i. c. si eps. de of. ordi. li. vi. sed pōt exponi ps by ter. i. eps z tūc verbū diocesis stat, ppie z tūc colli/ gīt q̄ eps pōt vocari ps byter. nec dz ex h dedigna/ ri q̄m ē nomē dignitatis. nā ps byter grece latine idē ē q̄ senio⁹ nō pp etatē decrepitā sic dī sz pp reuerē tiā dignitatis. z ē tex. i. c. clericos. xxi. di. vñ oli ī p/ mitiua ecclesia epi z sacerdotes pariter appellabāt ps byteri q̄nimo petr⁹ apostol⁹ lz papa esset pluries scribebat se ps byterū. xciij. di. legim⁹. xcv. di. olim. z pluries repies ī iure q̄ presbyter appellat eps.

Nō scōo q̄ ex pecūia illi⁹ presumit res ēpta cu/ ius noie istrīm emptiōis ꝓfectū ē. vñ vt appareat rē eē emptā ex pecunia ecclesie mādat vt istrīm fiat no mine ecclesie. Itē nō q̄ prelat⁹ nō ē dñs fructuz bñficij sui nā si efficeret dñs posset acquirere sibi ex redditib⁹ ꝑm libitū cui⁹ ꝓriū h decidit. z in. c. iquirē dū. ī. e. de quo pleni⁹ dicet in. c. fi. ī. e. Nō q̄ quē admodū prelat⁹ alienās iā acqsita p ecclesiaz dz ab administratiōe ꝓuari. vt in. c. monem⁹. xij. q. ij. ita z si fraudat ecclesiā in acquirēdo vt q̄ acqsita ex red/ ditib⁹ ecclesie appropriat sibi vel alteri. Et h ca/ dit q̄ quā formant doc. in. l. quicqd. C. arbi. tute. q dā volebāt relinquere ecclesie certū qd. prelat⁹ idu xit testatorē vt relinqueret sibi pori⁹ q̄z ecclesie nun/ quid prelat⁹ teneat ecclesie ad itheresse. z qdā dixerūt q̄ sic p illā. l. quicquid. Ei. ibi formādo q̄nē ī tuto re distinguit q̄ aut blādo sermone iduxit testatorez ad relinquēdū sibi z nō tenet. ar. in. l. fin. si quis ali/ quē testari, phibuerit. vbi pz q̄ ñ cōmittit delictum is qui blādis ꝟbis iducit testatorē ad sibi relinquen dū. aut dolo seu fraude z tūc tenet ecclesie ad itheres se. Nō banc decisionē q̄ ī ꝓriū posset iduci tex. cuz glo. xij. q. iiij. q̄cūq̄z. nā si prelat⁹ potuit acqrere ec/ clesie z neglexit seu pori⁹ voluit sibi q̄rere tenet ec/ clesie ad itheresse ita dicit ibi gl. quā nō. ibi. ar. d. l. qc quid. sed distinctio Ei. vī multū eq̄ vt cessāte dolo ñ teneat cū psonā suā qs teneat preferre cūctis. ar. c. petitio de iureiur. z de pe. di. ij. hec que de charitate

Abbas.

v **Tynus.** Quesita p episcopuz p⁹ cōsecrationē suam sunt ecclesie relinquēda. b. d. Idē dic in alio prelato p⁹, pmotionē suā. nā tex. iste pōt intelli gi de episcopo z tūc ꝟbū cōsecratiōis stat, ppe z ver bū presbyter dz exponi. i. episcopus p ea q̄ dixi in c. precedēti. Scōo pōt itelligi ī quolibet rectore ec/ clesie z tūc ꝟbū presbyter stat, ppie z ꝟbū cōsecra/ tiōis dz exponi. i. ordinatiōis seu, pmotōis q̄, ppe episcop⁹ cōsecrat z presbyter ordinat. vt in. c. i. de sacra vnctiōe. z q̄ ibi nō. Nō ibi relinquat. q̄ p latus nō pōt ī vltia volūtate relinq̄re bona acqsita ī tuitu ecclesie. ad hoc. c. q̄ z. c. relatū. de testa. ī.

Sed h querit de nōbili q̄ne z quotidiana. mor tuo prelato sepe orit q̄ō iter successorē bñficij z be/ redē prelati defuncti sup bonis acqsitis p prelatuz. z vt, pcedat q̄ō dz intelligi q̄n ñ apparet noie eccle/ sie bona fuisse acqsita sz simpliciter prelat⁹ emit no/ mine, ppio vtrū sit ī dubio iudicādū, p berede an, p ecclesia. In hac q̄ne multe fuerūt opi. nā Gof. tenuit q̄ possessor defēdēdus ē ī possessiōe z sic agē ti icūberet onus, pbādi p tex. xij. q. v. c. i. alij distin/ xerūt an prelat⁹ fecit inuētariū vel ne. In primo casu vltra cōprehēsa ī inuētario presumat, p berede. ar. ī l. fi. C. de iure liber. Scōo casu presumit, p ecclesia q̄ prelatus fuit in culpa in nō cōficiēdo inuentariuz z vtēdo, pmiscue reb⁹, ppijs z ecclesie. ar. xij. q. i. sint manifeste. Alij aliter. Jo. an. facit h tria mēbra aut cōstat prelatū aliqd habuisse tpe sue, pmotionis aut cōstat q̄ nihil bēbat aut dubitat. Pdīo casu di/ cit presumendū pro possessore z iō si beres ē ī pos/ sessione illorū bonorū ecclesie icūbit on⁹, pbandi q̄ de redditib⁹ ecclesia fuerint acqsita z, pcedit h casu opi. Gof. secūdo casu cū nihil hūerit tpe, pmotōis presumēdū ē, p ecclesia. vt in. c. i. s. e. possz tñ sz eū beres, pbare q̄ ex artificio vel aliunde ītuitu psone illa bona acqsuerit sibi tñ icūbit on⁹, pbādi q̄si ec/ clesia bēat intētionē fundatā ex presumptione iuris cōis. tertio cāu cum dubitatur dicit idem vt presu/ matur, p ecclesia poterit tñ probare beres plātū illa vel alia bona habuisse tpe, pmotionis. z cū hac distī ctione trāseūt cōiter doc. z vī in fcō cōsuluisse Jo. car. vt refert ī. c. cū officijs. ī. ti. i. vbi viō de hac ma/ teria p Inno. ego lati⁹ hūc articulū examino ī repe/ titiōe. c. cū eēs. ī. ti., prī. z in dubio credo q̄ hec di. stinctio Jo. an. nō sit vsq̄quaq̄z vera. nā ꝑ pmū mē brū videtur tex. nō. cū glo. exp̄ssa. xij. q. iiij. c. i. vbi dī q̄ si plātus aliqua acquisiuit psumit pariter acq sisuisse ex bonis patrimonialib⁹ z ecclesie vñ dz fieri diuisio inter ecclesiā z beredē fm quantitatem patri monij z taxationē bñficij. nā sola possessio beredis vel ecclesie nō bēt inficere banc psumptionē iuris et idē sentit Inno. in. d. c. cū in officijs. Itē considera q̄ illud pmū membrū nō pōt alia rōe procedet q̄d enī si pmoniū erat ita tenue vt nullo mō ex fructi/ bus illa bona potuissent acqri idē dic in ecclesia. qd enī si beneficiū fuit ita tenue vt vix sufficeret ad alen dum rectorē z pmoniū erat satis amplū. sic ēt secū dū mēbrū idistincte nō procedit. nā pone q̄ plātus nō bēbat patrimonialia erat tñ doctor excellēs z ex doctrina multa lucrabat. nā ḡre h casu debeam⁹ po tius psumere pro ecclesia q̄z q̄si bēbat patrimoniū. nō apparet rō cū sepe lōge maior sit industria q̄z sit facultas patrimonij ergo nō debz beres onerari ad, pbandū q̄ bona fuerūt acquisita industria persone sed sufficeret, pbare q̄ plātus multa lucrabat ex in/ dustria psone z tunc idē sit psumēdū sicut ī casu q̄si bēbat patrimoniū. nā similiū eadē dz eē rō. in. c. cuz dilecta. de cōfir. vti vel inuti. z in. l. nō pñt. ff. ō legi. Tertiū mēbrū ēt nō, pcedit simpliciter sz aliter esset subdistinguēdū vsi cōplectēdo totā materiā distin/ guo sic. q̄ aut cōstat plātū habuisse patrimoniū aut nō cōstat aut dubitat. Et h vltimo⁰ cāu subdistīguo q̄ aut dubitat vtrū habuit bona ex q̄b⁹ potuerit ac quirere illa de quib⁹ ē cōtētio. aut nō hūerat illa bo/ na tpe sue, pmotiōis de q̄b⁹ ē cōtētio. Pdīo mēbro principali si cōstat ex q̄bus emit illa bona tūc non ē questio q̄ illius erunt ex cuius redditib⁹ acquisita fuerūt. vt in. c. iquirēdū. z q̄ō ibi nō. ī. e. aut dubita/ tur q̄, pmiscue vtebat patrimonio z reb⁹ ecclesie et tunc si, pmoniū erat sufficiēs ad acquisitionē illorū bonorū ecclesia vero nō nec ī totū nec ī ptē z tūc p/ sumitur pro berede q̄ cessat hoc cāu presumptio. c. i. s. e. z tex. xij. q. iiij. c. i. aut econtra q̄ ecclesia solū erat sufficiens patrimonium vero tenue seu idustria persone z tunc presumendum pro ecclesia. vt in. c. i. s. e. Si vero vterq̄z erat sufficiens ad acquirendum in totū vel in ptem tunc fiet diuisio iter ecclesiā z be/ redē fm quantitatē patrimonij z rerū ecclesie. z po ne in terminis ex ecclesia bēbat trecēta z ex patrimo nio ducenta debet prius detrahi quod prelatus ve/ risimiliter expendidit in personam suam z nomine ecclesie nec debent deduci expense nimis delicate z fingas q̄ huiusmodi sumptus ascendant ad centuz

aureos ꝑsumptio insurgit q; tunc de bonis ecclesie expendit in acquisitione bonoꝝ ducentos aureos ⁊ ex patrimonio ẽt ducentos ex quo tm̃ ꝓcipiebat. fiet g̃ equalis diuisio inter ecclesiam ⁊ beredem ⁊ si minus ꝓcepisset de ꝑmonio minoꝛẽ ꝓtẽ ꝓcipiet ex acquisitis. ita videt velle tex. in. d. c. i. xij. q. iiij. ⁊ expressius ibi glo. ⁊ sentit Inno. in. d. c. cuꝫ in officijs ⁊ est satis rõnabile vt exquo nõ cõficiebat rõnez de redditibus ecclesie sed promiscue vtebatur cuꝫ ꝑmonio vt fiat ꝓsumptio non captiosa alicui. ⁊ hoc intelligo ẽt si prelatus emerit nomine ꝓprio q; non est sibi credẽdũ exquo facultates ecclesie exuberãt ⁊ non apparet in quem vsum fuerint cõuerse. ⁊ idẽ p oĩa dicendũ qñ nõ bẽt patrimoniũ sed bẽt industriam equiualẽtẽ eadẽ rõne. sꝫ si nõ bꝫ patrimoniũ nec industriã ꝓsumit, p ecclesia ⁊ vide Ci. in auc. licẽtiã. C. de epi. ⁊ cle. vbi idem sentit i administrationibus secularium rerũ. nã dicit q; si administrator erat ꝓpetu⁹ ⁊ nihil habebat ꝑsumitur acquisiuisse ex administratione. si vero temporalis ⁊ reddebat rõnez tunc ꝓsumit acquisiuisse ex industria. ar. l. si defunctus. C. arbi. tute. qõ nõ ꝓ istis dispensatoꝛib⁹ dominoꝛuꝫ. Ultimo mẽbro si dubitat vtrũ bona fuerunt acquisita vel an bũerit tpe, pmotionis. dico sic si dubitatur an aliquid habuerit procedit opi. Joã. an. Sed si dubitat vtrũ illa bona de qb⁹ ẽ qõ acqsiuerit ante, pmotionẽ aut post tunc defendaꝫ possessorez i possessione sua siue beredes vel ecclesia. ⁊ sic singulariter loquitur tex. cum glo. si bene intelligat in. d. c. i. xij. q. iiij. ⁊ boc nõ.

i **Aquirendum.** Empta ꝑ platuꝫ ex emolumẽtis ecclesie efficiuntur ecclesie sꝫ prelatus emerit nomine alieno. b. d.

Casus lr̃alis. Statuit cõciliũ remẽse q; si aliquis ꝑsbyteroꝝ de redditib⁹ ecclesie: vel oblationib⁹ ecclesie vel voris fideliũ res aliquas cõpauerit ñ noie ecclesie sed alieno. ecclesia poterit res illas petere si cõstiterit q; de bonis ecclesie fuerint cõparate: ⁊ ipse qui boc fecit debet puniri. qz sicut nõ suo nomine ita nec alio de facultatibus ecclesie fraudẽ facere dꝫ boc enim sacrilegium ẽ ⁊ par crimini iude furis qui sacras oblationes furabat Ber. Nõ ꝑmo q; rector ecclesie nec redditus nec oblationes nec data ꝓtextu voti facit sua sed cedunt vtilitatibus ecclesie.

Nõ q; sꝫ sit ꝑsumptio prima fronte q; res sit empta ex pecunia illius cuius noie istrm̃ ẽ factum tm̃ ꝫ ꝓsumptio admittit, pbationẽ i ꝯrium. ad idem. C. siquis alteri vel sibi. quasi ꝓ totum. Nõ q; i subtractione redditꝰ ecclesie non cõmittit simplex furtũ sed ẽt sacrilegiũ. ad hoc. c. qui oblatões. xvij. q. ij.

Nõ q; prelatus cõmittit sacrilegiũ ⁊ grauissimũ crimẽ acquirendo consanguineis vel sibi de redditibus ecclesie nõ tm̃ ꝓ boc intelligas ꝓlatũ nõ posse cõpetẽs subsidiũ de rebus ecclesie cõferre suis immo potius tenet suis ⁊ amicis q̃ alienis. vt in. c. non satis. lxxxvi. di. ⁊ c. i. de coba. cleri. ⁊ mulie. sed nõ dꝫ eis tm̃ tradere vt faciat eos diuites sed vt subueniat alijs idigẽtibus. xij. q. ij. monem⁹. In gl. ij. i fi. nõ tres casus i qbus res empta ex pecunia alterius efficitur illius cuius erat pecunia vt in milite minoꝛ ⁊ ecclesia sꝫ Host. dicat q; in ecclesia iura non, pbãt Sed antiqua iterptatio magistroꝝ ꝫ bꝫ q̃ minime est mutãda. l. minime. ff. de leg. tm̃ boc satis ꝓbari põt i. c. i. s. eo. ⁊ in. c. i. s. ti., pri. ⁊ cõiter boc tenetur etiã ꝓ glo. iuris ciuilis vt in iurib⁹ alleg. i glo. quinmo credẽ boc, pcedere in quolibet clerico qz ꝓtui legiũ tributũ militi seculari extẽdit ad militez. dei. vt nõ. glo. ⁊ Bar. in. l. miles. ff. de re iudi. dixi i. c. i. de cleri. egro. ⁊ vide ad mãm quod nõt ci. in. l. si vt ꝓponis. ⁊ l. mater. C. de rei vendi. Abbas.

s **Iquis.** Meliorationes facte ꝑ platũ in rebus ecclesie sũt sue i vita ẽt si dimittat brificiũ sed de bis testari nõ põt. b. d. fm vnũ intellectũ satis notabilẽ sꝫ varij itellectus pñt colligi vt pz ex infra dicẽdis. Casus lr̃alis. Statuit ꝙciliũ tolletaꝰ. q; si aliquis clericus, p sua substentatione i terra ecclesie vineolas aut agella fecit meliorando terrã ecclesie: possidea ea vsqz ad mortẽ: ⁊ tũc ecclesie restituat: nec iure testamenti aut iure successiõis alicui relinquat: nisi forsan ẽps velit ea assignare alicui ad tẽpus, p seruitijs ecclesie ꝓstitis Ber. Nõ ꝓ q; clericus seu rector ecclesie põt vineã plãtare i terris ecclesie nõ tenet g̃ ꝓprie vti reb⁹ ecclesie i statu suo sed põt meliorãdo mutare formam ⁊ qualitatem rei.

Nõ secũdo q; si ꝓlatus ex industria ꝓprie sue facẽ rẽ ecclesie meliorẽ nõ põt repetere qõ ipẽdit ex industria sua sꝫ cedit ecclesie. credo tm̃ q; si plat⁹ ex suis ꝓmonialib⁹ ipẽdit ecclesie aliqd nõ sua cõtẽplatione sed ecclesie poterit ipe aut suus beres repetere id qõ ipẽdit de suo. ad boc vide tex. nõ. cũ gl. xij. q. iiij. i. c. ij. Nõ vltimo q; ꝑ seruitijs impẽsis ecclesie põt ẽps alicui concedere ad vitam possessionẽ ipsius ecclesie facit ad id quod dixi in. c. per tuas. de dona. In glo. i. in fi. ex hac glo. colliguntur duo itellect⁹ ad tex. ⁊ ẽ tertiꝰ itellectꝰ nõbilioꝛ quẽ ponit ℞ Inno. vt intelligat qñ rector ecclesie i terra inculta sua industria ⁊ laboribus siue expẽsis plãtauit vineam seu reduxit ad culturã cã sustẽtatiõis sue vt sꝫ ꝓuetur postmodũ brificio suo ẽt rõne delicti hec tm̃ terra sibi relinquitur vsqz ad vitã suã. quidã tm̃ contra vt refert ipse Inno. sed tene ꝓmum qz satis ẽ bumanũ ⁊ rõni cõsonũ. ar. i. c. ad aures. de rebus ecclesie. non alie. In glo. ij. ibi nõ põt clericus. nõ gl. singulariter maxime iũcto ꝓncipio q; quilibet clericus qualitercũq; sit beneficiatus nõ põt facere fructus suos vt de ipsis possit testari sed sibi vti sꝫ cis ad vsum quotidianum. Sed aduerte qz glo. multũ ũaluit apud oẽs que ẽ i. c. pñti. de offi. ordi. li. vi. di stinguens inter clericũ babentem administrationẽ ⁊ non babẽtẽ ⁊ iter clericũ simpliciter brificiatum vt ẽ canonicus q; nõ dꝫ babere administrationẽ ecclesie. ꝓprio casu voluit q; clericus cõpareat vsufructuario[b] in vita vt sic possit donare de rebus ecclesie moderate tm̃. tex. ẽ in. c. ceterũ. de dona. in infirmitate vo cõparatur vsuario qz nõ põt aliquid donare nisi ꝓ tuitu elemosyne. vt in. c. qz ⁊ in. c. relatum. el. ij. j. ti. ꝓri. Nõ babẽs vo administrationẽ cõparat vsufructuario i vita ⁊ in morte ẽt ita vt de istis redditib⁹ testari possit. ⁊ dicit q; bec opi. fuit Hostien. ⁊ Goff. ⁊ sic transit ibi Jo. an. in gl. sua. sed illa gl. nũ q̃z mibi placuit nec, pbatur aliquo iure. nã solũ fundat p. c. registi. in fi. j. ti. i. quod. c. si bn̄ ponderat poti⁹ facit cõtra. nã ibi solũ dꝫ q; si aliquid relinquit nõ bn̄ti administrationẽ sed simpliciter brificiato ꝑsumit relictum intuitu ꝓsone ⁊ nõ ecclesie ⁊ sic acgrit ꝓsone ẽt nõ ecclesie ⁊ nibil dixit ꝺ vere acquisitis ituitu ecclesie sed potius, pbat ꝯrium. nã cũ fundet se super ꝑsuptione ergo si constaret q; intuitu brificij sui fuisꝫ si bi relictũ cederet brificio ⁊ nõ ꝓsone ⁊ sic nõ posset dispõer ad libitũ. idẽ g̃ dicẽdũ i redditib⁹, puenietib⁹ ex brificio. ⁊, p boc allego tex. expressũ in. §. fi. cũ c. sequẽti. xij. q. i. vbi tex. loquuntur in canonicis et sic nõ babẽtib⁹ administrationẽ ⁊ dicũt q; prebẽde cũ, pcedãt ex rebus ecclesie nõ dant canonicis simpliciter vt faciant quicqd velint ex redditib⁹ sed vt ꝓ necessarijs ꝓcipiant, p se ⁊ fiqd supest debẽt erpẽdere in vtilitates ecclesie. nã quẽadmodũ in alijs bonis ecclesie disponit ꝑ babẽtẽ administrationẽ ita ⁊

g Jn ãt clericꝰ faciat suas distributiones q̃tidianas aõo qõ de eis possit testari sicut de bonis ꝓprijs vide p domi. in c. q; vo circa prin. de cle. nõ resi. li. vi. Jtez de hac materia vide do. de rota i nouis de cisio. eccli. ⁊ dei. lxxx vij. Jtẽ dato q; clericus faciat fructꝰ brificiorũ suos an si decedat in medio ãni ꝓcipere debeant beredes sui, p rata ãni pẽsionẽ q̃ sol uebat sustinere ꝓ singulis ꝓ possessionibus locaris dic q; sic per tex. sing. i. l. de functa. ff. & vsuf. ⁊ per nõ. in. l. diuortio. ff. so. ma. i ꝓncipio.

b Adde gl. q̃ eqparat clericos vsuario i. c. cuꝫ olim de rempu. ⁊ gl. i. d. c. fi. de pigno. ⁊ in c. qz nos & testa. ⁊ idẽ sentit inn. i. c. i decoꝛ circa fi. de eta. ⁊ quasi. ⁊ idẽ tꝫ inno. in cle. gfe de rescrip. i. iiij. col. in fi. de quo viõ p ab. i rep. in. c. cũ ecs & testa. bal. i auc. licẽtia C. de epi. ⁊ cle. ⁊ tex. i c. cũ. m. ferrariensis & consti.

in istis cū sint res ecclesie sed sūt diuise p̄ p̄rebēdas vt cōmodius perciperēt necessaria. ad idē vide glo. xij. q. i. c. res. que dicit q̄ si clericus emit ēt equum de redditibus ecclesie ē ecclesie ꝛ non p̄p̄i⁹. vide ēt tex. Hieron. xliiij. di. in p̄inci. vbi dī tibi O sacer dos de altari viuere p̄missū ē nō luxuriari. Et ponit archi. ibi vnā opi. satis periculosam quā sequit Jo. de lig. in cle. gratie de rescrip. dicens q̄ si beneficia/tus expendit de redditibus ecclesie voluptuose [a] te/netur ad restōnem q̄ nō. habēt ergo clerici liberaz administrationē ꝛ dispensationē fructuū bñficij i be ne dispēsando. vide latius q̄ dico i repetitiōe. d. c. cū esses. vbi ēt vltra alios p̄sequor questionē quoti/dianā nūquid papa possit dare clerico ptātē testādi de rebus acquisitis ituitu beneficij. Et tāgo ibi ple nissime multa alia allegando nec vnq̄z vidi doc. qui bñ fundaret materiā glo. c. p̄ti de offi. or. lz cōuer/satus fuerim cum pluribus de materia.

De testamentis ꝛ vltimis volūtatib⁹. Rubrica.

Continuat hec rubrica duob⁹ modis ad p̄ceden tia. ꝛ primo sic. Supra visum ē de dispōne inter vi/uos restabit videre de vltimis voluntatib⁹. vel secū do sic. Supra visuz ē de peculo clericoꝝ sed q̄ du bitari pōt nūq̄d de oī peculo valeāt clerici condere testamētū ideo subijcit hec rubrica. Sed ꝑ rubri cā op. de superfluitate nā sufficiebat dicere de testa/mentis cū testamētū cōp̄rebēdat in se vltimā volun/tatē. ē enī mentis testatio isti. e. i p̄n. sic ēt sufficiebat dicere de vltimis voluntatibus q̄ vltia volūtas cō/p̄rebendit testamētū. So. Jo. an. dicit q̄ ꝟ fecit auc tor ad maiorē declarationē nr̄am. Sz tu dic clarius q̄ testamētū i se, p̄p̄rie sumptū nō comp̄rebēdit i se oēm vltimā voluntatem q̄ testamētū ē nr̄e voluntatis iusta sñia de eo q̄ō quis post mortem suam fieri vult cū heredis institutiōe. vt habet in. l. i. iuncta gl. ff. e. vnde fine heredis institutiōe nō est testamentū vt inst. de leg. in. §. ante heredis. ꝛ per ꝓns nō com p̄rebendit testamētum codicillū q̄ in codicillo nō po test dari hereditas. C. de codici. in. l. si idē. nec cōp/hēdit in se donationē cā mortis que ē quasi vltia vo/lūtas. vnde cū auctor eēt tractaturus nō solum de te stamentis sed ēt de alijs voluntatib⁹ vltimis merito subijcit scōam partē rubrice. ꝛ q̄z q̄z vltima volūtas generaliter sumpta cōp̄rebēdit testamentū tñ q̄ nō oīs vltima volūtas ē testamentum vt supra dixi me/rito ad maiorē declarationē posuit hic rubricam du plicatam. ¶ Pro declaratione bui⁹ rubrice ꝛ vt p̄ri me lectioni bonor adsit quero quis pōt facere testa mētū. So. edictū de testamētis ē, p̄hibitoriū. oēs. n. p̄nt testari q non sunt specifice, p̄hibiti. vt nōt glo. et Bar. in. l. si queram⁹. ff. eo. ꝛ spe. in ti. de īstru. edi. i. §. cōpēdiose. vbi plene inuenies de mā. tñ puto q̄ ꝟ facultas testādi sit boibus quasi gratiose cōces sa q̄ testator[b] disponit in id tp̄s quo nō ē futur⁹ do/minus. nā testamentum morte cōfirmat. vt in. c. cuz marthe de cele. missi. sed post mortē qs desinit eē do minus. vñ dispō lz fiat tp̄e habili quo ē dñs tñ effe/ctus cōfert in tp̄s inhabile quod de mero iure ñ de/beret licere. l. q̄ sponse. C. de dona. an. nup. hinc di xit glo. nō. q̄ papa nō pōt in vita sibi eligere succes/sorē q̄ effect⁹ cōfertur in temp⁹ quo nō ē futur⁹ pa/pa. viij. q. i. §. bis oibus. ꝛ ad predicta vide glo. nō. que hoc sentit in. l. illa istō. ff. de bere. īstitu. Qui ēt p̄hibeantur testari. glo. in. d. l. si queramus[c] enu/merat tredecim p̄sonas. sed enumerabo plures. Dic ergo primo q̄ p̄hibetur furiosus seu mētecap tus. vt in. c. fina. j. ti. p̄ri. nisi bēat dilucida īterual/la. l. furiosum. C. qui te. fa. p̄nt. Sc̄o p̄hibet mu/tus ꝛ surdus a natiuitate. sec⁹ si ex accidēti ꝛ scribeꝝ sciat. de quo dicendum vt. l. discret. C. eo. Tertio si nō valet articulate loqui ita q̄ nō pōt exp̄mere no/mē heredis nec scribere. vt. l. iubem⁹. C. eo. Quar/to īpubes vnde nisi masculus sit in quartodecimo ꝛ femina i duodecimo testari nō pōt. vt. l. qua etate ff. eo. Quinto filiusfamilias nisi de castrensi vel q̄si. vt in. c. lz de sepul. li. vi. ꝛ. l. pe. C. qui testa. fa. p̄nt. Sexto p̄digus cui bona sunt interdicta a iudice. l. is cui. ff. eo. sed testū p̄ius fcī valet vt ibi. Septi/mo dānat⁹ ad mortē naturalē vel ciuilē puta q̄ de/portatus. vñ cōiter tenet q̄ tales nō p̄nt testari ēt si fugiant a manibus iudicū. vt in. l. ei⁹. ꝛ q̄ō ibi nō. ff. e. in. l. qui vltimo supplicio ꝛ ibi ꝑ Bar. ff. de penis Si āt quis est dānatus ad penā iferiorē tūc nō effi/citur intestabilis puta si fuit dānatus ad āputādas manus vel vt oculi eruant q̄ hoc nō reperitur iure cautū. de quo per bar. in. l. qui manus. ff. eo. ꝛ spe. in p̄real. v. q̄d de exoculatis. Dubitatur ēt de dāna to ad perpetuū carcerē. ꝛ in laico cō. s sñia ē q̄ ē in/testabilis. vt nō. in. l. ij. ff. de pu. iudi. sed in clerico audiui varie fuisse consultū. nā quidā cōsuluerūt q̄ nō possit testari q̄ illa pena eq̄paratur pene mortis seu deportatiōis. vt nōt Inno. in. c. qualiter ꝛ q̄ñ ō accu. cōsulētes vo oppositū moti sūt q̄ ius canoni/cū nō ponit ꝑpetuuz carcerē i penā sed ad p̄niam. vt in. c. nouimus, de v. sig. ꝛ in. c. pe. de bere. ꝛ. c. q̄z ius de penis. li. vi. ergo nō dz hec pena ībabilitatis testandi, p̄dire ex p̄nia ꝛ ꝟ opio minor sz alia vī ve/rior q̄ negari nō pōt quin ibi sit q̄si mortu⁹. Octa/uo, p̄hibetur publicus vsurarius nisi p̄stet cautōez sm formā. c. q̄z q̄z. de vsu. li. vi. Nono, p̄hibet excō municat⁹[d] sm opinionē quorūdā quā sequit glo. in c. decernimus. de sen. ex. li. vi. Sed Jo. an. i nouel/la latius reassumens mām tz p̄ium ꝛ idē Inno. in c. cū voluntate. j. de sen. ex. sequitur Bar. i. d. l. si q̄ ramus. ꝛ hec est bodie cōis opio. nā p̄p̄rie excō/catus nō equiparatur deportato. vt dixi i. c. pastora lis de appel. ꝛ ꝟ teneas. Decio, p̄hibetur fu⁹. xiij. q. ii. illud. l. filius. ff. de testa. Undecimo, p̄hibet re/ligiosus qlibet qui p̄rofitet tria subālia regule. j. e. c. ij. xij. q. i. nō dicatis. secus dic de religiosis largo mō sumptis qui ista tria nō cōfitent. ō quo vide bo/num tex. cū glo. xij. q. vlt. c. fi. in fi. vnde ēt beremita testari pōt q̄ pōt habere, p̄p̄rium. vide tex. cū glo. xix. q. iij. §. ecōtra. ꝛ. xvi. q. i. q̄ vere. ꝑ Inno. in. c. cū mōasterii. de elec. Nonodecio hereticꝰ rō q̄ herꝛ/ticꝰ nihil bz cū bōa sua p̄nt apprehēdi. c. cū bz leges de bere. li. vi. vnde etiā si post mortē pōt detegi quē fuisse hereticū in vita tunc omnia bona p̄nt apprehē di. vt in. c. ij. de p̄escrip. li. vi. Tertiodecimo, p̄hibe tur dubius de statu suo. ꝛ dī dubi⁹ q̄ñ dubitat an sit in eo statu quo testari possit. l. de statu. ff. eo. Quar/todecimo, p̄hibentur obsides. ꝛ intellige de obsidi/bus[e] p̄o captiuis populi romani vel econtra. puta si apud infideles eēnt obsides christiani vel econtra secus in bis obsidibus qui quotidie traduntur de vna ciuitate alteri iuxta ea que leguntꝝ et nō. in. l. ob/sides. ff. e. Quintodecimo, p̄hibet dānatus ob car/men famosuz qui ob iniuriā alteri⁹ cōfecit libellum famosum ꝛ de eo fuit dānatus nam talis efficitur ēt infamis. vt in p̄realle. l. is cui in. §. qui ob carmen. vñ dubitat an infamis ex alia cā possit cōdere testamen tum. et cōiter tenent q̄ sic nisi reperiatur specifice, p̄/hibitus quod p̄robatur in. l. i. C. de nup̄tijs. notat Bar. in. d. §. qui ob carmen. Xvi. reus criminis le/se maiestatis. l. quisquis. C. ad. l. iuli. maie. vi. q. i. in §. verum. verſi. siquis. Xvij. is qui est apud hostes captus. vt. d. l. eius. Xviij. carens vtroq̄z lumīe bo die tñ pōt testari dūmō seruet quod habetur in. l. iu

[a] Nō ō clerico lu/xurioſe vi uente.

[b] Te/ſtator. con ferēdo ei⁹ dispōnē p⁹ mortē illā cōfert in tē pus quo ñ ē futurus dñs ideo videt dis/positiōz su am nō va/leꝛ ꝛ sic ne mini p̄mis sū posse te ſtari. solue vltra illuz hic vt per glo. bal. ꝛ ino. i. l. il/la īstō. ff. de bere. in sti. ꝛ p pa. de ca. fūda mēraliter loquētē in l. i. i pn. ff. ad. l. fal. ꝛ p do. Jaſ. de mai. in/sti. e. i pn. i vij. col. i fi. i addi. ad d. chri. pō. ꝛ ibi ēt po nit idē do. chri. quaſ fuit p̄mis/sū alicui te ſtari.

[c] Adde glo. vlti. in sti. qb⁹ nō est p̄mi. fa. te. ꝛ mīt aſ alias p̄so naſ q̄ testa ri nō possūt enumerat ēt late imo la. in. c. ij. j. eo.

[d] Adō q̄ i casib⁹ i qu busexcōica tus testari nō pōt illō p̄cedit i no torie excōi/cato secꝰ in excōicato occulto vt declat pul. bal. i. l. i. C. ō se. nup. ꝛ in l. i. i antepe. col. C. ō iur. ꝛ fac. igno.

[e] Vide ra pba. co. i. l. sed si accep to. ff. de iuſ fisci.

bemus. prealle. et in. l. hac consultissima. C. eo. vt articulate ⁊ clare, in presentia testium exprimat nomen heredis. siqui vero alij casus sunt, phibiti sun reducibiles ad predictos. Sed nunc queritur de materia magis notabili ⁊ canonistis valde necessaria vtr prohibiti testari a iure possint disponere ad pias cās Et scias primo q̄ omne relictum pro anima dicitur ad pias causas. ar. in. c. resisti. j. eo. ⁊ nō. gl. ⁊ Bar. in. l. siquis ricio. ff. de leg. ij. ⁊ Bal. i. l. i. C. de sacro san. eccle. vbi concludit q̄ relictum factum consanguineo pauperi dicitur ad pias causas secus si consanguineo diuiti: lz dicat q̄ pro anima sua. facit qō nōt Bal. in. d. l. i. Exquo infertur q̄ relictum factū religioso cōsāguineo si amore dei fit dicitur ad pias causas. vt nō. in. c. i. j. eo. li. vi. ⁊ Bal. in. d. l. i. ex quo infertur q̄ nō detrabitur falcidia sicut nec de aliis legatis ad pias cās. vt nō. i. c. i. j. e. li. vi. ⁊ in auc. similiter. C. ad. l. falci. dic ergo ad principāle q̄ furiosus non potest disponere etiam ad pias causas qz non habet intellectum. probatur in. c. fi. j. ti. prohi. De surdo vel muto seu nō valente articulate loqui dic q̄ ad pias causas pñt disponere dūmodo saltez nutu. i. signo possint exprimere voluntatē. nā cū tales possint cōtrahere matrimoniū. vt in. c. cuz apud de spon. infertur q̄ habēt intellectū naturalē. sed in istis dispositionibus ad pias cās sufficit sola facultas iurisgentium seu naturalis nec curamus de solēnitate iuris ciuilis. ar. c. relatum. el pmo. j. eo. vnde Bal. in. l. i. C. de sacrosan. eccle. ponēdo qōnēm ad uocato qui propter infirmitatem non poterat loqui nec scribere sed religioso quodam sibi dicente vt, p uideret de anima sua ⁊ quod si bona sua volebat dimittere pauperibus aperiret libz̄ si san⁹ mēte aperuit libz̄ valuit dispositio. ponit Bal. regulam q̄ ad pias causas valet testamentū nutu factum. ⁊ pro hoc vide bo. gl. in. c. cum tibi. j. eo. vbi dicā latius. De ipubere cōiter tenetur q̄ nō potest disponere ad pias cās qz non videtur adhuc habere iudicium integrū. vnde etiā miles nō potest ante pubertatem testari. vt in. l. fi. C. de testa. mili. ⁊ h̄ tenēt Barto. et Bal. in. d. l. i. In filiofa. conclude q̄ in castrensi vel quasi potest testari vt vult sed in aduēticijs quorum habet, pprietatez ē dubiū. nā si vsufructus acquirit patri oēs tenent q̄ testari ad pias causas non pōt inuito patre. vt in. d. l. pe. C. q testa. fa. nō pos. lz dubiū ē qñ vsufructus ē penes filium. voluit Bar. in d. l. i. q̄ possit testari ad pias cās ēt inuito patre qa oīs solēnitas iuris ciuilis remissa ē in legatis ad pias cās. vt in. d. l. i. §. procurator. ⁊ pbat. j. e. relatū Sed bal. tz ibi ꝓnum. allegat bo. tex. in. c. lz de sepul. li. vi. vbi dicitur q̄ filius fa. non pōt disponere inuito patre ēt pro anima nisi de castrēsi vel quasi. ⁊ h̄ opi. videt verior per illum tex. ne expoliet̄ pater cui bona filij debentur, ppter fauorē pie cāe. De, pdicto tz ibi bar. q̄ nō pōt testari ēt ad pias cās qz post iterdictū nō bēt administrationē bonoꝝ suoꝝ. ⁊ fac qō nōt Fe. in consilijs suis, ppe finē. Item qz, pdict⁹ cōparatur pupillo seu furioso. l. is cui bonis. ff. de ꝟ. obli. De vsurario tz ibi bar. q̄ exquo est public⁹ ⁊ exquo non dedit cautionē nō pōt aliquid disponere pro anima qz nec ecclesia dz recipere oblationes talis in. c. qz. j. de vsu. Et idē dicit in quolibet decedēte in peccato mortali qz cum sit extra vnitatē ecclesie non potest dici relictum, p aīa. nā ecclesia, p talibus nō orat. xxiij. q. v. placuit. xiij. q. ij. non estimemus. Ex quo ēt infertur q̄ relicta p istos nō gaudēt priuilegio tributo relicto ad pias cās. Bal. in hoc vltio tz ibi ꝓnum dicēs q̄ priuilegiū istud non solū est tributū fauore relinquētis sed fauore illius cui ē relictū ⁊ ista fuit cā finalis istoꝝ priuilegioꝝ. Dicerem q̄ vsurarius publicus non pōt aliquid relinq̄re qz nō valet testū nec codicillus. vt in. d. c. ij. sed ī alijs existentibus in peccato vt in excōicatis ⁊ similibus subdistingue q̄ aut volunt facere oblationē ecclesie ⁊ debent regulariter admitti nisi spāliter, phibeantur vt excōicatus vsurarius ⁊ similes. vide gl. in. c. oblationes. xc. di. Idē dico ⁊ fortius si volunt ītuitu elemosyne aliquid dare ecclesie vel pauperibus dico q̄ possint ⁊ ecclesie pñt recipere nō tñ se debent obligare ad orandū, p eis. nec valet rō bar. dū dicit q̄ nō vī relictū pro anima exquo reliquens erat extra vnitatē ecclesie qz quātūcū qz peccator pt ⁊ dz ⁊ ei cōsulēdū ē vt bona opera exerceat elemosynas faciat ⁊ similia. qz hec bona que fiunt in peccato mortali lz non valent ad vitam eternam cōsequēdaz valent tñ ad multa[a] alia puta ad minus supplicium subeundū ⁊ vt deus illustret corda illorū. vt hī de pe. di. iij. in fi. vide bo. glo. in. c. q̄ quidā. j. d. pe. ⁊ remis. ⁊ in. c. ex trāsmissa. de deci. ⁊. xiiij. q. v. i fi. ma. Conclude ergo q̄ talia relicta pñt dici ad pias cās non solū rōne illius cui relinquit sed ēt rōne relinquētis. ⁊ sic infero q̄ talia relicta gaudent priuilegio relictorū ad pias causas ex quo alias de iure testari pñt. De dānato ad mortem naturalē vel ciuilē nunquid possit disponere ad pias cās exquo bona sua nō sunt publicata. cōiter tenet̄ q̄ nō qz iura dāt illa bona venientibus ab intestato. vt in auc. bona dā natorū. C. de bonis, pscrip. vñ eēt disponere de alieno animo testamentū prius fem rumpit̄ secuta donatione. legiste hoc volūt in. d. l. i. ⁊ Jo. an. in. c. q̄z̄q̄z̄. de vsuris li. vi. vbi latius vide. De excōicato dic vt supra dixi. nā sicut potest facere elemosynā. vt in c. cum voluntate. de sen. ex. ita ⁊ in testō reliquer̄ pt ad pias cās lz aliud dixerit bar. De seruo religioso hereticо reo lese maiestatis ⁊ similib⁹ dic q̄ nō pñt disponere etiam ad pias causas qz non habent bōa i. q. i. nō est putāda. De dubio de statu suo sūt opi. inter doct. nā Bart. tz q̄ possit disponere ad pias cās. Bal. ꝫ in. d. l. i. qz nō reperitur iure cōcessum. sed plus placet opi. Bar. fauore pie cāe qz miles ē in h̄ priuilegiat⁹. vt in. l. ex militari. §. si miles. ff. de test. mili. fortius pia cā dz eē ꝑuilegiata. De eo q̄ est apud hostes credo q̄ nō possz disponere qz fu⁹ est Per p̄dicta bēs bāc mām vulē declaratā quā tu canonista semp nō ⁊ tene menti. Abbas.

q **Quōdam.** Ep̄s de rebus patrimōialib⁹ testari p̄t. de reb⁹ ēo eccl̄ie seu intuitu eccl̄ie q̄situs testari ñ valet. Pario ponit fem. Scdo ōcisio ibi hortamur. Ea sus litteralis. Joannes attellane ciuitatis ep̄us fecit tēstamētū nurū suā ī octo vncijs substantie sue sibi heredē instituit: ⁊ eccl̄iā suā in reliquis. iiij. mandat papa antbonio subdiacono vt hoc diligēter īquirat ⁊ qcqd de bonis eccl̄ie ip̄m cōstiterit habuisse ad res eccl̄ie a qualibet p̄sona debeat reuocare ni si illud solum qō ante suam, pmotionē noscitur habuisse: ⁊ quicqd acquisiuit post suam cōsecrationez in dominio eccl̄ie cōseruetur Ber. Nō primo q̄ pmouendus in ep̄m potest bñe, pprium ⁊ illud retinere post adeptum ep̄atum. Ex quo infertur apertissime q̄ clericus licite pōt bñficiū ⁊ bona p̄monialia lz, aliud fuerit tempore pmutue eccl̄ie. sz ipsemet Augustinus illum statū relaxauit in seculāribus clericis qz nū q̄z̄ fuit h̄ p̄ceptū ab eccl̄ia licz ex fauore quodā cōuersi ad fidē abijcerent oīa, ppa bona. de quo vide qō bē. xij. q. i. in summa. ⁊ in. c. certe. Nō secūdo arg. q̄ babēs filios pōt, pmoueri in ep̄m. nā iste habuit nurū ⁊ sic vxorem filij et per cōsequēs p̄sumitur habuisse filiū qz nō ꝓstat

a Adde que valeāt bona que fiunt ī peccato mortali.

q cẽt mortuus.sed hoc clarius ,pbaf.xij.q.ij. eps qui filios.7 eadẽ cã.q.i. sint manifesta.sz nũquid ꝺ liceat de iure cõi latius dicam ifra. Nõ tertio q clericus ẽt prelatus nõ tenef instituere ecclesiã suaz ẽt in testamento sed põt cui vult bona dimittere.có cordat.d.c.eps q filios.qd aũt si moritur sine testõ dicã in.c.i.j.ti.,pri. Nõ quarto q acqsita p prelatum de facultatibus ecclesie sunt ipsi9 ecclesie qõ dic ,pceder fiue emeret noĩe,ppio fiue fraudulẽter noĩe alieno.xij.q.v.in.c.fixum.7 in.c. inquirendũ. s.ti.,pri. Et nota ꝺ arg.q ecclesia habz fũdatã intentionem de iure cõi sup oĩbus bonis possessis a prelato defuncto vnde oĩa presumuntur eẽ ecclesie nisi probentur ex aduerso illa eẽ patrimonialia. Et vz iste tex.,pbare q ẽt ꝯ heredẽ possessorẽ eccle sia habeat intentionem fundatã vt colligit ibi qcqd ipsum habuisse patuerit. Sed vide tex.cum gl. nõ. que videf ,pbare ꝯrium.xij.q.v.c.i.vbi ĩuitur q si heres clerici ẽ in possessione 7 si dubitaf vtrũ illa bona habuerit ante prelaturã onus ,pbandi ĩcũbit ecclesie 7 illã glo.puto verus dicere 7 satis text. ille videf ,pbare.,p hoc facit.c.i.s.ti.prori.vbi dicitur esse inuestigandũ 7c. Et,p hoc facit tex.iste i vbo qc qd.sm quẽ puto ĩtelligenda verba precedentia. et de materia vide qõ latius dixi in.c.inquirenduz.s. ti.prori.7 in repetitione.c.cũ esses.j.eo.7 sentit nõ. gof.hic intelligendo de bonis de quibus dubitatur an prelatus habuerit ante prelaturaz.de acquisitis vero in ꝑlatura dixi in.c.inquirendum.ꝑalleg.nõ p Inno.in.c.cũ in officij s.j.eo. Sed oppo.ꝯ pre dicta 7 videtur q habens filios9 nõ possit ,pmoueri in epm nec ad aliam ꝑlaturã.vt in.c. catbenẽsis. lx. di.7 in.c.de syracusane.xxviij.di. So.dicit Inno. q de iure cõi nõ põt promoueri vt in ꝯrijs sed ex di spensatione vbi,pbaf longã cõtinẽtiã preceſſisse po terit ,pmoueri.ar.in.c.ꝑusq3.xxviij.dist.fatef tñ q antiquitus qsi ecclesie nõ erant ita opulente,pmoue bantur bñtes filios.fic intelligit.§.necesse.xlvij.di. Hosti.tz q de iure cõi sine dispensatione põt ,pmo ueri.allegat apostolũ.Oportet epm eẽ vnius vxo ris virum.vt habetur. xxvi.di.in pn.si ergo habuit vxorem presumitur habuisse filios. Itẽ beatus pe trus habuit filiam.s.petronillam 7 ferf q clemens papa quartus etiam habuit duas filias tpe ,pmoti onis.7 sic transeunt cõiter doct.nostri sz tu vide gl. in.d.c.de syracusane.que ponit tertiã opi. distiguẽ tẽ inter filios suspectos 7 bone conditiõis vt primo casu non possit ,pmoueri 7 idẽ i nepotib9, secundo casu sic. Ego credo q opi. Inno.sit verior 7 ,pbaf aperte iudicio meo in.d.c.de syracusane.vbi tex.di stinguit iter bonos 7 malos sed in defectuz poterit talis promoueri.nã ius cõsiderauit amorẽ paternũ qui vincit oẽm affectum vt in.l.si.C.de cura.furio, vnde alibi dicit glo.q epi sunt ceci erga nepotes. i. q.iij.peruenit. Idẽ de iure ciuili ꝺ ẽ apertissimũ. vt habetur in auc.qũo oporteat epis.in.§.i. vbi cauef nõ solũ de filijs sed etiã de nepotibus.7 intelligo ꝺ nepotibus ,ppie sumptis.nã,ppie nepos dicitur filius filij vel filie.l.iurisconsultus in.§.nepos.ff. ꝺ gradibus.nã tales nepotes qs amat vt filios.vt di cit tex.i.l.liberoz̃ in fi.ff.de vbo.signi. Nec ob. di ctum apostoli q apostolus nõ ꝑcipit sed disponit,p pter euitãdã bigamiã vt ,pmouẽdus habuerit vni cã 7 virginẽ.vñ pmisit talẽ ,pmoueri sed ecclesia po tuit postmodũ ,puidere ne substantia ecclesiarũ per tales dispẽsetur 7 idẽ dic de iure antiquo.nã nõ ꝺz reprehẽsibile reputari si ꝯz varietatẽ tẽporũ statuta varientur humana.vt in.c.non ꝺz.de cõsan. 7 affi.

In glo.ij.in fi.nõ ꝑmo ex glo.q ꝺ heres ,p ea pte pro qua mstituus ẽ tenetur approbare alienationẽ quã fecit defunctus de bonis suis dũ viueret.7 rõ ẽ in promptu nã oẽs heredes tenenf de euictiõe 7 q libet de parte sua.7 regula iuris bẽt q quẽ de euic tione tz actio eundẽ agẽtẽ repellit exceptio.vt ĩ.l.ex ceptionibus.C.de euic.7 in.c.siquis presbyterorz. de rebus ecclẽ.nõ alie. Et vide glo.in.c.eps qui fi lios.xij.q.ij. Eadem questio fit in filio cuius pf alie nauit bona,ppria filij.de qua qõne per glo. in.l.fi. § in cõputatione.C.de iure liberãdi. Et i fi. glo. nõ singulariter istã glo.qz nescio hoc alibi ita expssũ lz glo.aliquaten9 tetigerit ĩ.d.c.eps qui filios.vult hec glo.q ẽt ecclesia instituta heres teneat ad one ra vltra vires hereditarias si nõ cõfecerit inuentari um sicut dicimus in priuatis psonis.7 cũ hac gl. vi denf trãsire doc.limitant tñ 7 Jo.an. principaliter q ecclesia lesa poterit petere restõnem9 in integrũ si cut 7 minor nisi lesio cõngisset ex euẽtu.ad hoc.l.ve rum.in.§.si locupleti.ff.de mino. Sed Bar.ĩ.l.i. C.de sacrosan.eccle.tz ecclesiã nõ obligari vltra vi res hereditarias mouetur p auc.sicut.C.ꝺ sacrosã. eccle.vbi ,pbibetur quis donare ecclesijs rẽ dãno sam. Itẽ Bal.in.d.l.fi.mouetur qz fiscus bz hoc p uilegium.l.i.ff.de iure fisci.ergo 7 ecclesia que equi paratur fisco.vt nõ.in.c.i.de in inte.resti.7 hãc opi. teneas.nam in dubijs fauendum ẽ pie cause.l.sũt p sone.ff.de religio.7 sumpt.fune. Ex predictis infe ro q si ecclesie factum est relictũ cum onere excedẽ te lucrũ poterit ecclesia ex postfacto relictum repu diare.ar.ĩ dicta auc.sicut.qꝺ bñ nõ. In glo. pe. ibi renunciauit ,ppijs.vult dicere q iste epus erat religiosus ideo qcqd acquisiuit cedit episcopatui.7 lz hoc non placeat Hostien.dicenti q exquo habe bat administrationẽ potest libere de bis bonis dis ponere. Jo.an.tamen tenet cum glo.7 meli9 qa qc qd religiosus ,pmotus ad ꝑlaturã acquirit acquirit prelature.vt est tex.in.c.vnico.xviij.q.i.7.c.cũ olim de priuileg.bẽt tamẽ administrationẽ illorũ bonorz ex quo ẽ prelatus ꝺz tamẽ vti nõ vt ,ppijs sed vt re bus ecclesie sm eũ 7 bñ.7 nõ hoc vltimũ 7 lz iste in tellectus sit verus in se tamẽ cõuenit lre vbi presup ponitur istũ cõdidisse testamentũ de rebus ,ppijs ergo non erat religiosus.quare tene lec.que sequit in glo.vt intelligat tex.de bonis quesitis cõtẽplatio ne ecclesie 7 nõ persone.7 ex hac lec.nõ q etiã eps acquirit sibi qcqd adipiscit intuitu persone sicut di cimus in simplicibus clericis.in.c.qz.j.eo. Et dico hoc notandum qz iura apte hec nõ dicũt de epo sed potius videnf innere op.vt legitur 7 nõ.in auc. licẽ tiã.C.de epis.7 clericis.xij.q.v.c.i.7.c.fixum.sz te ne primum dictum. Abbas.

a De hoc an bñs filios pos sit eligi in epm vide tex.i.c.sint manifeste xij.q.i.z in c.eps q fili os z i.c. sa ctoz̃. xij. q.ij.z i.c.le gant z ibi domi.ĩ pri mo nõbũi xxxvij. di. z tex.in.c. ebz̃. v. itẽ btus seue rus.xiij.q. ij.z vide tex.i.c.eps ecclesiasti carum ibi aut fratri bus filijsq cõmittat zc.xij. q.i. z vide oio domi.i.c.ꝺ syracusãe circa si. xx viij.di.

b Et vi de oio q bf in.c.i.s.de so'u.z idem dicit pũcta liter archi.ĩ c.eps q fili os.xij.q ij. hoc limitãs nisi forte ex euentu hec deceptio ac cidit pp casum q post aditã here ditatẽ acci derit q tũc nõ restituet ,put ẽt i mi nore dicit text.i.d.§.si locupleti. hic al.p pa nor.z,p hoc optime facit glo.i vbo,p futuruz i.c. sine exceptione.xij.q.ij.

Quia ingredientibus

q Abbatissa testari nõ põt ẽt si mũq3 induis set habitũ monachalẽ. Primo ponit que stionẽ. Scõo soluit ibi necessariũ. Casus lr̃alis. Quedã abbatissa cuiusdã mõasterij.s.noie fecit te stamẽtũ ĩ quo plura qbusdã legauit:q vsq3 ad mor tẽ nõ iduit hitũ monachalẽ sz stetit in vestib9 qb9 p sbyteri illi9 loci vtũtur sicut 7 illa q ipaz p̃cesserit di cẽs hoc sibi licere ex cõsuetudine. Sabia abbatissa eiusdẽ monasterij q̃ succesſit cõquesta est dño pape. Qui rñdit q post q3 illa ordinata ẽ abbatissa 7 ĩ mo nasterio mõachata ad culpã epi pertinuit q illã ĩ secu laribꝰ vestib9 stare pmisit:nõ tñ pp hoc mõasterio ꝑiudicare potuit:sz post q3 monasterũ intrauit se et sua eidẽ monasterio dedicauit Ber. Nõ ꝑ q mo niales tenenf deferre habitũ monachalẽ nec valz cõ suetudo ĩ oppositũ. Sz aduerte qz vt plurimũ mo niales portant vestes nigras 7 velũ cõsecratiõis seu pfessionis. An aũt per ꝺ.c.illa earũ talis cõsuetu

do sit sublata. ⁊ ꝑma fronte videt q; sic sed in ſcdo facit q2 iste tex. loquitur de vestibus oino dissonis religioni. nā incedebat ista sicut icedebant ꝓsbyteri illius loci respectu cc lozis ⁊ forme. nō aūt loquitur quādo certus habit⁹ nō ē oino cōformis secularib⁹ vestib⁹. ⁊ de qualitate vestis ē tex. cū gl. nō. ī cle. ne in agro. de statu regu. in v̄bo consuetudo. vbi dī q; possunt portare pānū ſm cōsuetudinē loci. Nō ſcdo q; ad esse abbatisse necessario nō cōcurrit habitus monachalis q2 ꝓfessio ⁊ nō habitus facit religiosum. vt in. c. porrectū. de regularibus. Itē no q; lz abbatissa bēat administrationē bonorū nō tñ pōt cōdere testū de rebus patrimonialibus ſz oino acquirūtur mōasterio. Sed op. ꝺ̄ tex. ī eo. q; pōderat q; per plures annos ista steterit in mōasterio. nam vnus annus sufficit. vt in. c. ex pte. ⁊ in. c. statutū. j. de reg. So. Hostiē. suppler maxime. dicit enim q; exquo qs ingreditur religionē ⁊ stat ibi p annū tacite ꝓfitetur. vt in prēallegatis iuribus. postea dicit q; siquis ingredit religionē vbi nō seruat regula lz p plures annos ibi steterit non obligat si nō ē ꝓfessus pōt tñ cōpelli ad exeūdum vel ad ꝓfitendū. ar. c. vt clerici. j. de regula. Primū dcm̄ nō videt indistincte vex sed solet limitari ⁊ solet intelligi qñ habitus monachorū nō ē distinctus ab habitu professorū. ꝺ̄ quo dicendū vt habetur in. c. i. de regu. li. vi. ⁊ ī cle. fi. eo. ti. secūdū vero dictū Hostiē. gnāliter ītellectū nō puto verū eē q2 exquo quis gnāliter ingredit religionē assumendo habitū indistinctum si portat illuz p annum tacite ꝓfitetur lz ibi non seruet regula qa tex. loquit indistincte in. d. cle. fi. Item facit iste tex. naz hic non apparet q; ista abbatissa fuerit expresse professa. ⁊ pro h facit alius intellectus quē ponit h Jo. an. dicens q; exquo nouitia assumit in abbatissam tacite profitet q2 ingerit se actibus ꝓfessorum. ad hoc. c. vidua. de regu. qꝺ̄ tamē dicit nō ꝓcedere per viā electionis q2 electio eēt nulla vt ī. c. nulli⁹. ꝺ̄ elec. li. vi. sed posset ꝓcedere ſm eū p viā postulationis vel collatiōis. Et nō singulariter istud dictū. ex hoc poteris arguere q; ius nouum quod hī in. d. c. nullus. disponēs nō valere electionē facta ad ꝑlaturā regularē de nō expresse ꝓfessō non vendicat sibi locū in prouisione que fit per viā collationis vel postulatiōis ⁊ sic tenet collatio abbatie facta nō exp̄sse professō q2 illud ius penale loquēs de electione nō debet extēdi ad puisionē vel postulationē qꝺ̄ nō.

Jn gl. i. ibi de rebus suis. itellige cū heredis istitutiōe q2 vbi nō ē institutio heredis nō ē testamētuz sed codicillus vt dixi sup rubrica. Et aduerte q2 satis ē q; heres instituatur in certa[a] re. vt ī. l. i. §. si ex fūdo. ff. de heredi. instit. ⁊ vigore illius institutōis ī certa re non dato alio coheredē obtinet hereditatē ī rotum q2 nō pōt quis decedere ꝓ ꝑte intestatus ⁊ ꝓ parte testatus. Sed ē dubiū vtile nūquid ī foro aīe habeat locū. d. l. i. §. fi ex fundo. ⁊ de hac qōe vide per Fe. cōsi. cxxvi. vbi refert se cōsuluisse q; fic. ⁊ q; multi alij doc. in sacra pagina idē cōsuluerunt. mouētur isti principaliter q2 ius būanū nō ꝓuū iuri diuino ꝺ̄ seruari etiā ī foro aīe. qꝺ̄ etiā tz Joā. cal. post beatū Thomā sup ꝓmio huius cōpilatiōis. ⁊ Jo. an. in. c. ij. de vsuris li. vi. vñ cū ſm iura distinguantur dominia ⁊ acquirant ⁊ iste ē vnus modus acquisitiōis nec nutritur aliquod peccatū ꝺ̄ etiā seruari in foro cōscie quod dicūt verū nisi dolose fuisset inductus testator ad instituēdū in re certa. vt q2 fuisset sibi persuasum institutū ñ posse habere regressū ad alia bona. hoc tñ limita ſm glo. nō. in. c. fraternitatis. xij. q. ij. que dicit q; in foro[a] aīe non tenet fur restituere rē cū pena dupli sed satis ē satisfacere de delicto. Jn glo. in verbo ordinata. ibi vel consecrata. in hoc glo. non bñ dicit q2 abbatissa nō cōsecrat sed bñdicitur ⁊ ē simplex benedictio. sec⁹ ī bñdictione abbatis q2 illa est partim ordinaria ⁊ ꝑtim simplex. nam recipit ptātem cōferēdi minores ordines quod nō ē de abbatissa. de quo vide bo. glo. in cle. attendentes. de statu regula. Abbas.

n **Os quidem.** Propter negligentiā here dis ēps exequit piaz voluntatē defuncti. vel sic. Si infra annuz a die ꝓmotiōis nō fit executio testamenti p debentē exequi deuoluitur executio ad ēpm. Prio ponit narratio. Jn secūda puisio. ibi quāobrem. Primo moneri mādat. Secūdo suppleri. ibi q; si. Tertio reddit rōnem. ibi sic enim. Lasus lr̄alis. Quidā. s. noīe fecit testamētū at mulierē sibi heredē istituit p̄cipiēs monasteriū de bonis suis debere fundari: cui⁹ defideriū ab illa muliere ipsius heredē ꝓtrabitur. puenit hoc ad dñm papā. vnde mandat ēpo loci quatenꝰ mulierez illā moneat: vt infra ānuz monasteriū qꝺ̄ testatoz fieri p̄cepit debeat ordinare in loco vbi fuerat cōstitutū qꝺ̄ si nō fecerit ēps illud faciat fieri ⁊ oīa p ēpum designētur ipsi loco sine aliqua diminutiōe q2 etiam ſm leges voluntates defunctorū p ēpos adimpleri debent Ber. Nō ꝓ q; quis pōt relinquere in testamento vt mōasteriū cōstruatur. ac ēt legare bona monasterio cōstruēdo secus dic ī donatiōe. nā donatio facta loco cōstruēdo nō valet. vt ī. c. abbate sane de reg. iur. li. vi. rōnem diuersitatis pōit Bar. in. l. seruos ad custodiā. ff. de ali. ⁊ cibā. leg. nam dōatio requirit psonā. hinc est q; absti nihil acquirit. ff. de dona. l. absti. ⁊ in. c. si tibi absti. de ꝓben. li. vi. ſz legatum pōt fieri absti qñmo incerte persone dum modo ex euentu possit certificari. l. quidā. ff. de rebus dubi. l. cū pater. ff. de leg. ij. Nō secundo q; annus ꝓfixus ad executiōem testamēti currit a die monitiōis ⁊ non mortis testatoris. sed bodie cōiter epi habēt statuta vt tempus currat a die mortis qꝺ̄ qualiter sit intelligendum. j. subijciā. Item nō q; si testator mandat ecclesiā cōstrui ⁊ nō dicit per quē heres tenetur exequi. secus videtur in relictis pauperibus vel pro redēptiōe captiuorū. nā si testator specifice nō ꝓuidit de executore ꝺ̄z ēps tāqz̄ pater pauperum exequi. ⁊ hec vident ꝓbari ī auc. de eccle. ti. §. siquis edificationē. iūcto. §. siquis ꝓ redēptiōe. ⁊ in. l. nulli. C. de epis. ⁊ cleri. Nō q; vbi relictū in testamento nō cōcernit vtilitatem certe persone seu nō est qui possit petere in iudicio pōt iudex ex officio compellere debentem exequi sicut hic fuit ꝓcessum ex officio. ⁊ dic q; etiaz iudex secularis potest officium suū impēdere vt legata pia mandentur executioni. ad hoc tex. nō. in. d. §. siquis edificatōez Et ex hoc etiā īfero q; ꝺ̄z fratres minores nō pñt in iudicio petere eis relicta q2 ꝓ nulla re temporali debent esse in iudicio. vt in cle. exiui. de v̄b. signi. tñ iudex ecclesiasticus seu secularis poterit ex officio cōpellere debentem exequi ad soluendū. hinc est q; in multis locis cōstituitur sindicus in ciuitate ad petēdum hec relicta eis facta. de quo plene dicenduz vt habetur in tractatu Bar. minoricarū. Nō ibi nō pōt. q; si relictum a defuncto non pōt deputari ad vsum destinatuz p testatorē nō efficit relictuz caducum sed debet cōmutari in aliā piam cām sicut h̄ fit cōmutatio de loco ad locū. ad hoc. l. legatum de vsu fruc. lega. ⁊ ibi per Bar. ⁊ Jo. de lig. in cle. q2 cōtigit. de reli. domi. ⁊ in tractatu minoricarū. Et p hoc dico q; si pecunia relicta a testatore nō sufficeret ad mōasteriū ꝓstruēdū ꝺ̄z querti ī aliū piū vsum. Sed vnū semp nō q; ista quersio ñ pt fieri p solū heredē nec per solū ēpm sed per ēpz ⁊ eū qui hēt exeq. qꝺ̄

a Vide de hoc oio eūdē ab. pa no². §. in, pe mio ī. §. rex pacific⁹ ī. ij. col. ⁊ in. c. i. in. ij. col. p⁹ nied. de cōsti. ⁊ alibi sepe al. d. gl. i. c. fraternitas ꝓ nō. et singu. quaz apud legistas al. bar. i. l. p⁹ decisionem. C. de fur. ⁊ imol. i. l. qbus die bus. §. dñs vbi multa ponit ī materia cōscie ff. de cōdi. ⁊ demon. et ē nō. dcā glo. ad declaratiōnē ⁊ limitationē. § . i. isti. de obli. q; ex delict. eam si.

probat tex. ibi ordinari tecū. vt leg. 7 nō. in. d. l. legatum. 7 in alijs iuribus ꝑti. allegans. Nō ibi fine diminutione qualibet 7c. q relicta ecclesie cōstruende debent tradi sine aliqua diminutione. per hoc cōsuluerunt Bar. 7 Fran. de alba. q ēt fructus medij tēporis debēt assignari. ꝑ hoc facit pulchre tex. in. l. si ita relictum. §. pegasus. ff. de lega. ij. vbi dicitur q si relinquit prediu3 in certum diem puta p⁹ x. annos. vel cum legatarius erit pubes q debet ꝑ dium cu3 fructibus medij tēporis si dies fuerit apposita fauore legatarij. sed in casu nostro cū relingtur monasterio cōstruēdo dies apponit non fauore heredis sed fauore monasterij q3 si monasteriū fuisset cōstructum tempore testamēti reliquisset de ꝓpti 7 non in diem qō nō. Nō q epus supplet negligentia3 executoris testamenti. qō an procedat in oibus relictis ēt ad non pias causas. multi tenēt q sic q3 ois volūtas testatoris largo modo dicitur pia cū nō possit aliquid amplius velle. l. i. C. de sacrosā. ec. de quo dicā latius in. c. tua. 7 in. c. si heredes. j. eo.

In glo. iij. in verbo infra annum ibi siquis edificationē. aduerte q3 iste. §. potius probat cōtrarium nam dicit q si testator mandauit oratoriū cōstrui dz heres hoc facere infra qnq3 annos. sed si mandauit hospitale construēdū tunc datur annus. tex. aūt noster non loquit de hospitali sed de monasterio qō requirit ꝑlixius tps q3 simplex oratoriū. Sed Host. dicit standum huic. c. indistincte vt detur tātū ānus.

Ex quo nō q bodie ille. §. ñ ꝑcedit respectu oratorij. pōt tñ sans eque dici q negligēcia heredis ꝑt dupliciter cōprehendi. Primo respectu operis incohandi 7 hoc casu indistincte sufficit annus. Secū do respectu operis cōplendi 7 hoc casu dz considerari qualitas opis. nā si opus nō pōt pfici infra annū non potest dici heredem fuisse negligentē sed assignabit tps cōueniēs. 7 hanc cōsiderationē puto habuisse ius ciuile diuersum tps statuendo iter hospitale 7 oratoriū. Aduerte ad aliud nam glo. dicit ꝺ simpliciter voluntatē testatoris executōi mandādā infra annum qō vere indistincte nō ꝓcedit lz docto. simpliciter transeūt. Dic ergo latius q aut testator ꝓuidit sibi de tempore 7 serua tunc ipius voluntatem. Unum tñ semp tenebis mēti q si testator mandat aliquid fieri infra certum tps cōputandu3 a die mortis debet intelligi 7 suppleri a die scie 7 adite hereditatis. hoc ꝓbat tex. in. l. statu liberos. §. siquis heredi. ff. de statu lib. facit tex. iuncta glo. i. l. fi. §. si aūt dubius. C. de iure deliber. Si vero testator non ꝓuidit de tempore tunc in relictis ad non pias cās datur annus 7 currit a tempore moniniōis fiende ꝑ iudicem. vt leg. 7 nō. in auc. ꝺ ampli⁹. C. de fideicō. Si vo sunt relicta ad pias cās tunc debent solui infra sex menses. 7 currit tps a die insinuationis testamenti. vt clare vult tex. in. §. si legatū. i auc. de eccle. ti. nec ꝺziat iste tex. q loquitur in mōasterio cōstruēdo q nō pōt cōstrui infra modicū tpus. secus si aliquid relinquceretur monasterio cōstructo 7 sic limita hunc tex. Itē predicta ꝓcedunt respectu solutionis fiende sed respectu executionis deuoluende ad epm puto q si ꝓcedat duplex monitio post negligētiam debentis exequi non requirit aliud tēpus nec expectatur ānus. vt videt ĩuere iste tex. i auc. ꝑdcā in. §. si aūt q hoc facere. 7 sic intelligerē nō. ꝑ Bar. in. d. auc. hoc amplius. Ubi vero precedit monitio vnica expectat annus. sed bodie vt dixi epi ꝑ statuta disponūt vt annus a die mortis currat monēdo gnāliter quoscū q3. Sed illud statutū ꝓmo limitarē ſm ꝑdicta vt tps currat a die mortis 7 adite hereditatis 7 scie. secūdo limita vt nōt Bar. in. d. l. cū quidam. ff. de leg. ij. vbi formar bāc. q. Quidā relinquit cētū pauperibus declarādis ꝑ sempronū. lapso āno declaratione nō facta eps vigore statuti vult ꝓpes eligere queri nūquid possit. 7 decidit q nō q3 statutu3 loquit de executiōe. sed habens declarare nō est executor. sicut dicimus differentiā cē inter iudicē qui declarat 7 executorē qui exequit ſniam. l. executorem. C. de execu. rei iudi. 7 vide latius ibi ꝑ eum.

In glo. penul. in fi. dic clarius attingēdo materiā q duo dubia pñt elici. Primū ē si testator simpliciter mandat ecclesiā construi nō expresso certo loco. Secundo quando incertitudo oriť post mortē testatoris q3 nō pōt cōstrui in loco ꝑ defunctum destinato 7 in vtroq3 dubio sentiunt hic cōiter doc. relictu3 nō vitiari. 7 vide ꝺ ꝓbari in tex. nostro. nā quemad modum non vitiat incertitudo ex postfacto orta eadē rōne nec a principio. 7 pro hoc allego bo. tex. in auc. de eccle. ti. §. fiquis in noie. vbi dicitur q si testator reliquit monasterio sancte marie 7 tale monasteriū nō est in illo territorio non vitiať relictū sed debetur ecclesie cathedrali illius loci. de quo. j. c. ꝓti. vbi glo. Ad idem induco bo. tex. in. l. que conditio in fi. ff. de cōdi. 7 demō. vbi dicit q si testator mādauit aliq̄d fieri in foro 7 nō specificauit intelligit ꝺ foro illius municipij vbi habitabat. 7 si querat in quo loco edificabitur. dico qō de cōsensu epi 7 executoris testamenti eliget locus sicut obseruatur qñ incertitudo oritur ex postfacto vt ꝺ. 7 facit qō. §. diri. Si vero relictum ad pias cās seu certe persone nō possit deputari ad vsum destinatū nūquid efficiat̄ caducum. distingue post Bar. in. l. pater. §. tusculanus ff. de lega. iij. aut enim relictum concernit piam cām simpliciter 7 non personā 7 tunc debet deputari ad alium vsum cum consensu epi 7 heredis vt in. l. legatum. 7 qō ibi nō. ff. de vsufru. legato. 7 nō. in. d. cle. quia contingit. aut relictum factū ē persone 7 tunc si cōtemplatione aīe q3 fuisset alij persone relictur⁹ et tunc deficiente illa persona dz relictum ad piū vsu3 cōuerti vt voluntas defuncti in effectu adimpleatur d. l. legatum. si vero relictum fuit factum cōtēplatōe persone vel collegij non habito respectu ad piā cā3 7 tunc deficiente persona vel collegio expirat legatum 7 remanet apud grauatum vt. d. §. tusculanus. si aūt dubitatur an testator habuit respectu3 ad personā3 an ad piā cām debemus presumere religiōis fauore 7 aie q ad piam cām prospexit. ar. l. sunt ꝑsone. ꝺ. alle. Et ex bis pōt decidi questio. qdam simpliciter reliquit quinqnaginta certe puelle puta ticie maritāde morit̄ ista ticia anteq3 consequat̄ relictū dubitať an expiret relictum an vero sit conuertēdu3 ad aliam puellam maritandā. 7 pōt dici q ex variis coniecturis iudex arbitrabiť an testator habuerit respectū ad aīa3 aut ad fauorē illi⁹ puelle. pone q diu sibi seruiuerat. nā tūc ꝓsumptio erit q volebat eam remunerare 7 sic de similibus. Abbas.

Adicante.

Debetur legatum q3uis nudis verbis a testatore relictum sit. Primo narrat factum. Secūdo ꝓuidet ibi in quibus.

Casus lr̄alis. Mulier quedā vxor redēpti moriens: cōcū argenti iussit venūdari 7 libertis suis dari: 7 quēdā scutellā argenteā reliquit cuidā monasterio. mandat papa q voluntas illi⁹ ꝑ oia debeat adipleri. Nō ꝑ q relictū sine solēnitate factū valet 7 tenet maxime ad pias cās. 7 dico serioše maxime q3 idē ē in relictis ad nō pias cās intelligendo q legatū fuit factum nudis verbis. i. nō interueniēte testamento nec aliqua scriptura. satis ē enim legatum posse ꝓbari ꝑ testes. de quo tñ plenius dicēdū ē vt leg. 7 nō. in. l. i. C. de fideicō. Nō q faciēs certa legata in dubio videť voluisse decedere intestatus

a Adde imo. ꝫ ⁊ ēt adde ī simili. gl. nō. ī. c. de viduis. i. xxvij. q. i. q̄ dic̄ q̄ si deuouco itrare certe religiōi ſz nō certo mō asterio illi⁹ religiōis q̄ bōa mea crūt ī disp̄e ſupioris illi⁹ religiōis. et an ⁊ q̄n icertitudo bēdis vel legatarij bēat vitiare legatū vel istōes vide elegātissime ⁊ multū mirabiliter p bar. ī l. qdā. ff. de reb. dubi. itē q̄n ī adēptiōe legatorū subest icertitudo rei⁹ vel p ſonaꝝ amittat legatus vel viciet adēptio vide gl. 02. ⁊ māz. i. l. si fuerit ī p̄n. in v. adē ptionē quā multū p̄mē dat ibi bal. ff. de re. du. et an valeat relictū icertū ad pias cās. vide oī no p bal. ī. l. i. i añpe col. v. circa res q̄ro. C. de sacrosan. ecc. ⁊ in. l. p̄ile gia. v. nūqd āt gnālitas co. ti. ⁊ plenissīe ⁊ melⁱ q̄ alibi p ro. i fp. auc. sitr. v. xxxv ij. C. ad. l. falb Idē de termiat ci. ī. l. i. C. de sa. sā. cc. i. v. q. ⁊ idem sali. ibi ī. iij. col. ī fi. ⁊ ēt pau. de ca. p tex. d. l. q̄ ꝺditō ī fi. h̄ al. per istū vbi bar. exp̄sse p illū tex. idē exp̄ſ se tz āg. ī. §. si vo i auc. ō ñ alie. et est cōis. ſz ioā. sab. ⁊ āg. de af. ī. §. ſz iuſ qdē ciuile i ſti. ō iur nā. gē. ⁊ ciui. tenēt p illum tex. q̄ in dubio p̄sumat relictū eccle sie maiori ciuitat̄ ō qua ī dubio dz ī telligi sic̄ ibi i tex. ī dubio itelligit ō iure ciuili rōa norū. de q° pūcto vide ēt spe. ⁊ io. an. i tri. de in ſtru. edic. §. nē vo aliq̄ ī v. qd si te/ ſtator pe. de āc. i. c. ſtatū el. ij. ⁊ imol. qd fin. j. co. io. an. i c. cū qs de sepl. ī

quod colligitur ex eo quia si voluiſſet teſtari nō va/ luiſſent relicta ſaltem ad non pias cās ī ne heredis inſtitutiōe q̄ teſtū ex toto eſt nullum vbi non ponitur heredis inſtitutio. inſti. de lega. in. §. ante here/ dis. ſz vbi eligit quis decedere inteſtatus valēt relicta ⁊ in dubio videt voluiſſe decedere inteſtatus et ꝫ p̄bat iſte tex. facit quod legitur ⁊ nō. ī. l. iij. ff. ō iur̄ codicillorū. ⁊ ex his bēs clare itellectū bui⁹. c. An aūt ex defectu teſtamenti q̄ hereditas non adit̄ ex teſtamēto vel quia non fuit facta heredis inſtitu/ tio vrientur legata ad pias cauſas. nō. in. l. i. C. ō ſa/ crosan. eccle. ⁊ ī. l. eā quā. C. de fideicō. ⁊ ē vna opi. q̄ non vrientur q̄ p̄dicta ſunt de ſolēnitate iuris ciuilis. de quo dicendum vt plene nō. in iuribus p̄/ alleg. In glo. ij. ibi dabit̄ pauperiori. hoc aperte dicit tex. in. §. ſiquis in noie alleg. in gl. vbi ēt ſubdi tur q̄ ſi illud monaſteriū non eſt in ciuitate ſz ī terri torio illi dabitur. ſi aūt nō reperitur in territorio ta/ le monaſteriū dabitur eccleſie cathedrali⁹ teſtatoris ⁊ bene nō illū tex. quē allegaui in. c. p̄eced̄ti. ad. p/ bandum q̄ incertitudo reſpectu legatarij non vitiat legatum ad pias cās. ſed dictum glo. ⁊ illius tex. dz ꝓfecto limitari q̄n ex cōiecturis nō p̄t apparere ō quo monaſterio ſenſerit teſtator. pone enz q̄ paro chianus eccleſie ſancti petri reliquit ſimpliciter ec/ cleſie ſancti petri. x. ſunt in ciuitate alie eccleſie ſub eodez vocabulo. nā certe in h̄ dubio ñ dabitur pau periori ſed potius eccleſie parochiali teſtatoris q̄ ī dubio vz de illa ſenſiſſe. ar. in. l. nulli. C. de epiſ. ⁊ cle ri. Sed eſt dubium retentis terminis glo. qd si mo naſteria ſunt equalia. dicūt aliqui q̄ vitiatur legatus aliqui q̄ dabitur p̄mo petenti. Tertia opi. ⁊ cōis ē q̄ dabitur ep̄o vt ea diſp̄eſet vel gratificet alteri. ar. in. c. q̄n. de decimis. ⁊ in. c. i. de parochijs. ⁊ intelli ge vt. s. dixi q̄n coniecture non ſunt magis vrgētes p̄o vno q̄z p̄o alio ⁊ idem ſpe. in ti. de iſtru. edi. §. nūc vero aliqua. ver. quid ſi aliqui. Si vero ſimpli/ citer reliqt eccleſie. vtputa dicendo relinquo. x. ec/ cleſie vt plerū q̄z faciunt ruſtici. ⁊ dic q̄ dabunt̄ ec/ cleſie parochiali⁵ ipſius teſtatoris. ar. in. l. que con/ ditio. in fi. ff. de condi. ⁊ demon. ⁊ in. c. i. de ſepul.

In eadem glo. ibi ſtatur. ſentit hic glo. q̄ optio legati debet eſſe heredis ſed de h̄ ſunt multe varieta tes. de quo eſt glo. nō. in. l. legato gnāliter. ff. ō leg. i. quē in effectu h̄ intendit q̄ quādoq̄z relinquit̄ ge/ nus⁵ generaliſſimū vt ſubſtantia ſeu res. Q̄n q̄z reli quitur genus ſubalternū puta aīal. ⁊ bis caſib⁹ non valet relictū quia dando muſcā vel aliam rem vilem liberaretur heres. Q̄n q̄z relinquitur aliquid q̄ō eſt de genere inferiori. vtputa homo vel equus vel bos aliter non determinando ⁊ tunc ſi res relicta ē in pa trimonio teſtatoris optio datur legatario. de quo ē tex. in. l. legato. p̄realleg. quia ex quo legatarius bēt optionem actionis quia poteſt agere perſonali vel reali habet p̄ cōſequēs optionē rei. Si aūt ñ ē ī p̄ monio teſtatoris ⁊ tunc optio dabitur heredi quia res aliena non poteſt optari. nec hoc caſu compet optio actori quia res aliena vendicari nō poteſt. ⁊ h̄ p̄cedunt quando teſtator reliquit incertum de in/ certis vt quia dixit relinquo tibi equum vel ſeruum Si vero reliquit incertum de certis puta dicēdo re/ linquo vnum ex ſeruis meis tunc optio datur here/ di qui habet in hoc declarare voluntatem defuncti. videtur enim defunct⁹ ſenſiſſe de certo. ⁊ de hoc ple nius dicendum vt nō. in. d. l. legato. Et aduerte q̄a

vi. in no. qd aūt si teſtator hz mltas domos ⁊ ī teſtō dicēt reliquo tic̄ō do/ mū meā. rndeo q̄ i dubio itelligit reliqre illā domū i qua hitabat ⁊ domi ciliū hēbat tex. ē valde nō. i. d. l. q̄ ꝺditio. §. vlt. vbi aūt teſtator hitaret ī ua/ rijs domib⁹ i varijs ciuitatib⁹ ⁊ hēret diuerſa domicilia ⁊ reliqret domuz ſuā ſimplicit̄ tē ē i facultate hēdis aſſignar̄ quā domum velit ita

est dubium nunquid eo caſu quo legatario dar̄ op/ tio vtrum poſſit eligere meliorem ſeruum vel melio rem ſcutellam vt in terminis gl. ⁊ ſentit glo. q̄ ī ani/ malibus debet eligere mediocre. In alijs vero dar̄ id quod eſt minimum. ar. in. l. nūmis. ff. de lega. iij. ⁊ in. l. apud iulianum. de leg. i. Unum tamen ſingu/ lariter nō q̄ ī legatis ad pias cās generaliter factis debetur melius fauore pie cāe. p̄o hoc tex. nō. ⁊ ibi per Bar. in. l. ticia. §. ſcia. ff. ō au. ⁊ arg. leg. ex quo decidit ibi Bar. q̄ ſi teſtator legat eccleſie calicem ī telligitur de argento. ⁊ ſi planetam intelligitur de ſi/ rico ⁊ ſic de ſimilibus. In eadem glo. ibi item po ne ⁊c. videtur glo. in hac queſtione velle q̄ exp̄ēs heredis ſeruus legatus eſt querendus. ſed dic lar⁹ diſtinguendo quatuor tempora p̄out dicit glo. nō. in. l. cum ſeruis. alleg. in glo. Primum tempus eſt teſtamenti. Secundum tempus eſt poſt teſtamentū ⁊ ante mortem. Tertium poſt teſtamentum ⁊ poſt mortem teſtatoris ante aditam hereditatem. Quar/ tū rps ē poſt aditā hereditatem. Si vero ſeru⁹ erat in fuga p̄imo tempore. ſ. teſtamenti tunc p̄cedit di/ ctum glo. q̄ exp̄ēs heredis ē querendus. intellige ti q̄n eſſet longe abſens ſecus ſi eſſet in p̄opinquo nam tunc debetur vbi eſt ſicut dicimus in alia re le/ gata. nam ſi eſt longe abſens dz adduci expenſis he redis. Si vero eſt in p̄opinquo debetur vbi ē vt in l. cum res. ff. de leg. i. ⁊ hoc fit ex p̄ſumpta mente te/ ſtatoris. nam ſi ſeruus longe vagaretur ⁊ eēt querē/ dus expenſis legatarij poſſet contingere q̄ nullum cōmodū conſequeret legatari⁹ ⁊ ideo p̄eſumendū q̄ aliud ſenſerit teſtator. Si vero ſeru⁹ cepit fugam ſecundo tpe. ſ. poſt teſtamentum tūc dz queri ope/ ra heredis ⁊ ſumptibus legatarij q̄ teſtator non ag grauauit heredem in ſumptibus cū non cogitauit ō fuga ſz heres debet impēdere operam q̄ teneť tra/ dere. Si vero arripuerit fugā tertio tēpore. aut fuit ex culpa heredis ⁊ tunc tenetur ad eſtimationē. aut ſine culpa ⁊ non tenetur ad aliud ſz ſolum p̄eſtabit cautionem de eo tradendo ſi peruenerit ad manus ſuas. ⁊ idem dicendum in quarto tempore eadem ratione. ⁊ poſſet eſſe ratio diuerſitatis inter iſtos duos caſus ⁊ p̄iores. nam in iſtis teſtator nunq̄z cogi tauit grauare heredem in aliquo cum ceperit fugaz poſt ipſius mortem. vnde quemadmodum liberat̄ heres interitu ſpeciei relicte. vt ī. l. quod te. ff. ſi cer/ pe. ita ex fuga ſui ſine ſui culpa ſuperueniēte ſz ī p̄o ribus caſibus teſtator viuebat ⁊ nihilomin⁹ voluit valere relictum.

f **Ilius**ᵈ **noſter.** Non debe/ tur legatus cū teſtator rem nō ſuam ſed eccleſie alte/ ri eccleſie legauit. h. d. ſimpliciter inherē do lr̄e. bēt enim multos intellect⁹ vt. j. patebit. Idē/ mo p̄ōitur conqueſtio. Secūdo p̄ouiſio ibi ⁊ quidam. Caſus lr̄alis. Quidā. p. noie fecit teſtamē/ tum ⁊ in teſtamento illo quedam que ad ipſum non pertinebant cauſa ſue ſepulture reliquit cuidam epi ſcopo filius eius ſcz teſtatoris petebat bona illa vt ea reſtitueret illi cuius fuerant: ſed ep̄s hoc facer̄ no lebat. vnde cōqueſtus eſt domino pape: ſcribit pa/ pa illi epiſcopo dicens q̄ leges ſeculi habent vt he/ redes ſoluere compellantur: ſi teſtatur rē legauerit alienā. ſed q̄ ep̄s viuere dz ſm legē dei nō āt ſm le gē ſeculi: iuſtū ē: vt res q̄ dicunt̄ eē cuiuſdā eccl̄e te neant̄ ab ipo q̄ alīa reſtituere debuit. Nō p̄ cāuz

imol. ī. l. ſi dom⁹ i p̄n. ff. de leg. i. c Jn le gato gene/ris cui⁹ fit electio vid gl. plenisſi mam ī. l. le gato. ff. de le. i. ⁊ q̄ no tat. d. an. i c. iter cete/ras de re/ ſcrip. ⁊ ī le gato gnāli cui⁹ ſit elec tio vide q̄ nōt bal. in §. ſigſ agēſ iſti. de act. ⁊ adde h vnū q̄ ſz ī ꝺcrib⁹ icer titudo mlt totiēſ bēat viciar ſec⁹ tm ē de eq/ rate cāoni ca. h̄ ē val/ de nō. dēz arch. i. c. ſt nōnulli. i. q. i. q̄ ſeq̄t ⁊ mltū cō/ mēdat do. an. ⁊ d. ab. i. c. ex ptc. ī de cēſi. itez adde h q̄ ſi vacāt⁹ trib⁹ offici/ is p̄ceps dicat red/ do tibi vnū ex trib⁹ officijs vacātibus erit electio donatarij ſz bal. i. l. ſi. i. ij. col. ff. de cōſti. p̄n. de lega ro alterna tiuo cui⁹ ſit electio vid gl. ⁊ doct. i Llucio. ff. ō leg. ij. ⁊ q̄ nōt bar. in l. i. §. expi/ latores. ff. de eſtra. d Idē p̄o intellectu bui⁹ decre talis vide oio q̄ late ſcribit imo la i. l. apud iuli. §. ii. ff. de leg. i. et bal. ibi. de leg. §. ſi. in

dnob⁹ loꝛcis vbi al. ino.hic .itē itellectum hui⁹decre. vide plēiſſime exaia tū p ro. in auē.filiꝛ.v. ꝛ.C.ad.l. fal.

ſingularem ſm vnū intellectum q̄ legatuꝫ rei aliene ad pias cās factū nō valet ēt vt debeaꝫ eſtimatio. ſꝫ ſm aliū intellectū nō ꝓcederet de quo.infra. Nō ſcōo q̄ licite relinquiꝫ aliqd eccleſie gr̄a ſepulture. An aūt poſſet apponi cōditio vt fiat certū officiuꝫ. dic vt nōt Inno.in.c.penul.ne p̄la.vi.ſuas 7 ibi dixi. Nō tertio q̄ ius ciuile appellaꝫ lex ſeculi quia p̄cipaliter non tēdit ad finē beatitudinis eterne ſꝫ vt boīes quiete viuant in hoc ſeculo.lex vō canonica 7 theologica appellatur lex dei q̄ tractant de deo cum ſemp tēdunt ꝑcidere peccata 7 dirigere boīes in dēum.ꝓo hoc.c.qualiter 7 quādo.el.ij. de accu. 7.c.i.de iura.calū.7 ibi dixi aliquid. Nō ſm vnū itellectuꝫ tex.mirabilē limitantē cōem theoꝛicā tex. 7 doc.dicētium q̄ vbi ius ciuile exp̄ſſe non repꝛobatur ab eccleſia nec continet peccatum in ſe dꝫ obſeruari in foꝛo anime vt in.c.i.7 qō ibi nō.ō no.ope.nū cia. Iſte tī tex.videꝫ ꝓbaꝫ oppoſitum.nam lex ciuilis diſponēs legatū rei aliene ſciēter factum valeꝫ nō repꝛobatur exp̄ſſe aliqua lege canonica nec continet in ſe peccatum cuꝫ ꝓcedat ex p̄ſumpta mēte teſtatoꝛis tī dicitur ħ q̄ iſte ep̄s nō debebat ſuare illaꝫ legem ciuilē.7 pōt eſſe rō quia illa lex fouet quodāmodo lucruꝫ odioſum br̄dī.nec videtur fundata ſuper egrate naturali.exquo pōt tradi hec litatio ad theoꝛicam añdictam q̄ vbicunq̄ ius ciuile fouet lucruꝫ ꝓximo odioſum vel rigoꝛē quēdam q̄ tunc nō ſit ſeruanda talis lex in foꝛo canonico ſꝫ exp̄ſſe non repꝛobetur.ꝓo quo facit.c.dilecti de iudi.7 in.c.i.de do. 7 cōtu.qō ſingulariter nō. In glo.i.in fi.vel fortē ſm Hoſt.intererat ipſius q̄ petebatur p̄ciū. In glo.ij.in fi.dic latius q̄ aut quis legat rē alienam in qua bꝫ aliquod ius 7 in dubio videtur legare ſoluꝫ ius quod bꝫ in re 7 ſic nō debetur eſtimatio toti⁹ rei vt in.l.ſui electiōe.ff.de lega.i.7 idē ſi putabat q̄ aliquod ius in ea re bēret quod tī extinguebaꝫ morte vt eſt tex.in.l.vxoꝛ patrui.ſm vnuꝫ intellectū.C. de lega. Et p hoc poſſet attētari q̄ ſi teſtatoꝛ legauit rē alienam ſibi pignoꝛatam videꝫ legaſſe ius pignoꝛis quod habet in re 7 ſic glo.i.non poſuit bonum exēplum. Aut legat rē ſibi 7 alteri cōem 7 tunc videtur legare partē ſuam tm̄ lꝫ dixerit rem meam.vt in .d. l.ſui electione.facit.l.ſi domus.in fi.ff.de leg.i.que lex melius ꝓbat p̄muꝫ mēbrū.hoc vex niſi teſtatoꝛ dixiſſet lego totam rē vel ſimilia v̄ba q̄ tunc eſtimatio totius debeꝫ.vt in.l.iulianus.in p̄n.ff.de leg. iij. nōt Bar.i.l.cū alienā.C.de lega. Aut legat rem oī mō alienaꝫ 7 tūc aut eſt br̄dis 7 ideo debeꝫ nec ſufficit dare eſtimationē q̄ teſtatoꝛ pōt legare rē br̄dis ſicut ꝓp̄riā.vt eſt tex.nō.i.l.vnū ex familia..§.ſi rex ff.de lega.ij. Aut legat rē alterius q̄ꝫ br̄dis 7 aut ſciēter 7 debeꝫ illa res vel eſtimatio.vt in.d.l.cū alienaꝫ dūmodo ſit talis res cuius cōmerciuꝫ poſſit haberi alias iutile eſt legatum puta ſi legaꝫ res ſacra vel p̄ncipis.l.apud iulianū.i fi.ff.de lega.i. Si legaꝫ ignoranter aut extraneo 7 non valet legatū.vt in.d.l.cuꝫ alienaꝫ. aut coniuncte ꝑſone cui alias fuiſſet relictus ēt ſi ſciuiſſet alienā 7 debeꝫ eſtimatō vt i.d.l.cuꝫ alienaꝫ. Et ex hoc oꝛitur dubitatio ſm aliū itellectū nunq̄d legatū factū eccleſie dicaꝫ factū cōiuncte ꝑſone vt ſic debeatur eſtimatio ſi ignoꝛāter fuit factū tenēdo aliū itellectū a p̄dicto de quo ifra diceꝫ. Ꝓdedicta ꝓcedūt q̄ñ q̄s errat gn̄aliter ſed q̄ñ errat ex cā ſpecifica.puta q̄ credebat rē eſſe ſuam ex emptione facta a pupillo q̄ tī emptio nō valebat 7 tunc in totū vitiat legatū ēt factū cōiuncte ꝑſone.vt nō.i.d.l.cuꝫ alienā. An aūt hec ſint obſeruanda i foꝛo canonico dicam latius cū glo.ſi. In glo.ſi.i fi. ꝓ intellectu huius gl.7.c.oppono ꝫ tex.videꝫ.n.q̄ exquo legatuꝫ rei aliene fuit factū ſciēter debuerit dari ſaltē eſtimatio.vt in iuribus ꝑalle.So.ex hac glo.ſi.poſſunt colligi due lec. Ꝓma vt aliud ſit de benignitate canonica.7 opi.hec fuit rancre. Scda lec.eſt Ber. vt eſtimatio debeatur eccleſie ſm ius ciuile 7 ſic nulla erit differēcia in ħ inter iuſ canonicū 7 ciuile.nec obiſte tex.q̄ non ꝓhibet eſtimationeꝫ peti ab herede. ſed vt res aliena non teneaꝫ inuito dño.ꝓcedit etiaꝫ de iure ciuili.ſed certe hec lec.nō cōgruit tex. in v̄ſi. 7 gdem.vbi fit mentio de eſtimatione debita ſm legem ciuilem.7 poſtmodū ſubijcitur v̄ſi.ſed q̄. q venit aduerſatiue ad p̄cedentia 7 ſic denotat diuerſitatem reſpectu eſtimationis inter ius canonicum 7 ciuile. Tertiam lec.ponit Inno.hic 7 glo.in.c.ſi ep̄s. xij.q.v.dicētes hunc tex.ꝓcedere quādo legaꝫ res eccleſie.tale.n.legatū cuicū q̄ꝫ [a] factum eſt inutile etiam reſpectu eſtimationis petēde.7 mouet Inno.q̄ res eccleſie cuꝫ magna difficultate alienāt̄.vſi quē admoduꝫ nō valet legatū rei ceſaris ꝓpter difficultateꝫ alienatiōis.l.apud iulianuꝫ.in fi.ff.de leg.i. ita 7 legatū rei eccleſiaſtice. Itē bona eccleſie ſunt deputata publico vſui.xij.q.i.videtes.7 in.c.rō ō p̄bē.ſꝫ legatū taliū rex eſt inutile.d.l.apud iulianū. Tertio mouetur q̄ de re eccleſiaſtica nō eſt cōmerciū inter laicos.xij.q.ij.nō liceat papę.ergo legatū eſt inutile q̄ quādocū q̄ꝫ legatur res cuius cōmerciū nō habetur inutile eſt legatū.d.l.apud iulianuꝫ.cū.l.ſequēti ex q̄bus ſentit Inno.q̄ ſi res aliena nō eccleſiaſtica legatur eccleſie debetur eſtimatio iuxta diſtinctioneꝫ p̄dictā. Ad iſtuꝫ tex.rn̄dit q̄ dꝫ intelligi lege dei 7 c. i.q̄ res eccleſie non ſunt cēſende ſicut res ſeculi. Et hanc lecturā videtur ſequi do.an.ſed certe Inno.exꝛquet ħ hanc lec.que logtur ō legibus ſeculi 7 dei nō autē de rex qualitate. Item ſm hanc lecturā non eſſet differēcia inter ius canonicū 7 ciuile quā tī iſte tex.aperte denotat.vnde Hoſtiē.non ſequitur hanc lecturā 7 bene q̄ in ſe etiam non puto eā veram q̄ꝫ i multis poſſunt alienari bona eccleſiaſtica.xij.q. ij.i ſumma.non ſic res ceſaris ꝓcederet tī dictuꝫ ſuū in re ſacra. Quartā lec.ſentit Hoſtiē. intelligēdo q̄ ſi beres nimiuꝫ lederetur ex p̄ſtatione eſtimationis lꝫ de iure ciuili debeatur eſtimatio tī eccleſia non dꝫ exꝛquerī cum tanto grauiſſimo dāno br̄dis. 7 hūc rigoꝛē iuris ciuilis voluit iſte tex. mitigare ſm eum ſꝫ certe hec lectura non conuēit tex.vbi nulla ſit mētio de grauitate p̄iudicij ſed ſolum de eſtimatione ſoluēda. Quintam lectu.ſentit Bal.in.l.i.C. de ſacroſan[b].eccle.dicens.q̄ ſi res aliena legatur ignoranter coniuncte perſone debetur eſtimatio.vt.ſ.dixi.ſꝫ quia eccleſia cēſetur cōiuncta ꝑſona cuꝫ ſit mater omniū fideliuꝫ.xij.q.ij.qui abſtulerit.de iure ciuili ēt debetur eſtimatio eccleſie lꝫ legatū ignoꝛāter ſit factuꝫ ſꝫ ius canonicuꝫ nolunt acceptaꝫ ħ legatuꝫ ignoranter factuꝫ 7 ħ ſm eum. Sꝫ certe ħ lec. diuinat nec ē v̄a i ſe vt puto.nam nulla ħ ſit mētio ō ignorantia. Itē iura ciuilia loquūtur ō coniunctis ꝑſonis dꝫ ġ intelligi ō coniunctione ſanguinis 7 non ō coniunctione ſpirituali.vt nō.in.c.nōnulli.ō reſcrip.pꝫ i.c.i.ō ꝓcura. Itē iſte tex.p̄ſupponit q̄ indubio debeatur eſtimatio ō iure ciuili quod nullibi ꝓbatur. Sextam lec.ponit ħ domin⁹ meus dns cardi. flor. vt ꝓcedat tex.q̄ñ res vnius eccleſie legatur alteri eccleſie.nam ne oꝛiaꝫ diſcoꝛdia inter eccleſias inutile ē legatuꝫ.ſꝫ hāc lecturā non puto ēē verā.tū q̄ in p̄ncipio lr̄e nō p̄ōderaꝫ q̄ res cēt eccle.tū q̄ nullū p̄iudiciuꝫ irrogatur eccleſie ꝓpꝛietarie cum eſtimatio dēatur ab br̄de quaꝫ i iudicio multū dubitarē q̄ opinio cēt ſequēda.nā feꝛ oēs ſēſiunt vt nulla vel modica ſit dīa i ħ iter ius canonicū 7 iuſ ciuile vt pꝫ ex p̄dictis.ſꝫ i ſcholis audacter tenerē p̄mā opiōnē quā ſētit glo.in p̄n.7 eā publice tenui i r̄petitione.c. cum

b Et plenius i rep.i xviij.col.i.i. q.iij.ꝓtiſ p̄n. aliū itel. tradit raph.ful i.l.cū alienā C.de leg. q̄ ſꝫ de iure ciuili q̄ teſtatoꝛ legat rē alienaꝫ ſuę ſcienter ſue ignoꝛanter ſi dēat poſſeſſionesꝫ rei vꝫ legatū q̄ꝫ tum ad hoc vt heres teneatur tradere illā reꝫ nec teneaꝫ ō cuictione.l. ſi is q.ff. de euic.tī aliō eſt de iuſ cano. q̄ ſi teſtatoꝛ poſſidebat rem alienā quaꝫ legabat eccleſie heres nō teneꝫ de iure canonico ēt tradeꝛ talesꝫ poſſeſſionē 7 licet ipē nō dicat q̄ in ħ tex. heres poſſideret tamē hoc tenēt ħ glo.7 hoſt. tī iſte itelle. etiā nihil vꝫ q̄ ſi a refragatur que p̄ ſupponit q̄ ille p̄lat⁹ eccleſie hēbat illaꝫ rē que erat aliena 7 fuerat legata a parte illius q ibi ſupplicauerat. Jō putat.d.Jaſō. de mai.i.d.l.cū alienaꝫ in pe.col.q̄ aliud ñ poſſit dici niſi q̄ regula illius.l.nō ꝓcedat de iuſ canonico.

a Hoc cōiter rep bēditur 7 eſt falſum q̄ imo de iure ciuili ſi res eccleſiaſtica ſcienter legaꝛet debereꝫ tur ſaltem eſtimatio loquoꝛ de iure ciuili ꝓout firmat bal.i l.cū alienā C.de leg. 7 Jmol.7 moder. in l.apō iul. §.fi.ff.ō le. i. vbi cōiter repꝛobant bar.in hoc quē etiam repꝛehendit.d.aler. Jmol.in conſi.cli. incip. viſo dicto tbe/mate i vi. col,ad fi.7 ij.ſeq.

a Jn.i.q. in.vij.col.et idē tz imol. hic ⁊ lu ro. i rep.auc.si/milit C.ad l.fal.i.x.spā li pie cācin/ter vltimas volūtates.⁊ in effectu tz.d.alex.in l.cū alienaz C.de leg.

b Vide oio lapū al. lxxxvij.in.i. ⁊.ij.col.⁊ vi de bar.i ꝓsi. suo.ccxxxiij i pe.car con filiorū suo/rū icip.,ꝓponit ꝙ viso te stamēto ꝛc. ⁊ ibi vide oi no aliud cō. bar.ꝙ icipit statuto cōsi gualdi ⁊ ali ud cōsiliuz. cxxxvij.ꝙ i cipit cōstitu tiōe cameri ni epi:

esſes'.j.eo.nā queqz diſpoſitio itelligēda eſt ſm rō nē inſertaz .j.de vb.ſig.intelligētia.⁊.c.ꝓterea.ſz rō huius lre apte reſpectu eſtimationis vr notare diuer ſitatē inter ius ciuile ⁊ ius canonicū.⁊ apte vult ꝙ in hac mā non fit ,ꝓcedēdū lege ſeculi ſed lege dei.ſz in l.theologica vel canonica hoc non ē decretum vt poſ ſit peti eſtimatio ergo ꝛc.Et puto ꝙ diſpoſitio bui⁹ c.aſtringat oēs quos aſtringit ius canonicū.ar.c. ſi duobus de appel.ratio huius deciſionis pōt elici ex predictis qz lucrū iſtud videret iniuſtū cum extorq/tur ab herede inuito etiam apte non cōſtito ō volun tate defuncti.facit in ſimili.c.ex parte.in fi.de cēſi.⁊ ꝙ hoc babes ꝫ longe clarius qz ꝙ alios declaratam mām. Abbas.

s **J heredes.** b Heredi non im/plēti iuſſa teſtato/ris ab ēpo interdicitur res a teſtatore re/licta.b.d.inherēdo lre.nam vario modo pōt intelligi vt infra patebit. Prio ponit excelſus. ſcō ,puncto.ibi ab ēpo.tertio rō.ibi vt vota. Ca/ſus lralis.Quidam brdes volūtatē teſtatoris adim plere nolebant:qō ⁊ ſignificatum ē dño pape. Qui reſpōdit ꝙ ſi brdes teſtatoris iuſſa ñ adipleuerit ab ēpo loci illius oēs res que eis relicte ſunt canonice interdicant cum fructibus ⁊ ceteris emolumētis vt vota defuncti adimpleant.Ber. Nō ꝓmo ꝙ ad brdes ꝓtinet exequi iuſſa ꝓ defunctū.ſi igit heres ñ eſt negligēs non dz epiſcopus ſe impedire de execu tione teſtamēti.facit.c.nos qdem.ſ. eo.⁊ qō habet in auc.de heredi.⁊ falci.§.ſiquis aūt nō implens. ō hoc aliqd infra. Nō ſcō ꝙ ꝓ adimpleda volū tate defuncti pōt ꝫ brdem negligentē omnis res he/reditaria iterdici cum fructib⁹ ⁊ emolumētis. Nō tertio ꝙ ad iudicē eccleſiaſticū ꝓtinet vt vota defun/ctoꝝ executioni mandentur.dico tñ ꝙ hoc eſt mixti fori qz etiaz iudex ſecularis pōt officiū ſuū impartiri etiam in legatis ad pias cauſas.vt in auc.de eccle. ti.§.ſiqs aūt edificationē.⁊ in auc.ꝫ amplius.C.de fideicō.ꝓ hoc arbitroꝝ eſſe locū ꝓuentioni inter hos iudices.qō nō.facit qō dixi in.c.cū ſit generale ō fo/ro ꝓpe. Jn glo.i.ibi ſtra annū. vr hec gl.velle ꝙ añ lapſum āni ēps nō pōt ,ꝓcedere ad interdictionē bonoꝝ quaſi bēat annū ad executionē teſtamēti vt ī nuere vr tex.in auc.hoc amplius.C.ō fideicō. qz qz doc.trāſeūt ſimpliciter cū hac gl.tñ iura multa vidē/tur ī oppoſitū.nā tex.in.l.cū res.ff.ō lega.i.dicit ꝙ ſi res legata eſt in ꝑimonio teſtatoris dz ſine mora ꝑſtari alias beres ꝓdēnat ad ꝑſtationē cuz oī fructu ⁊ intereſſe.ad idē tex.in.l.ſi domus.§.ī pecunia.eo. ti.vbi dr ꝙ pecunia legata dz ſolui infra breue tēp⁹ ⁊ dicit ibi glo.ꝙ ſtra decez dies a ꝓcepto iudicis vel ſaltem erit arbitrariū ꝓſiderata qualitate ⁊ quātitate ꝑimonij.⁊ ſi pecunia legata non ē in ꝑimonio teſta toris exquo tñ brditas eſt ſoluēdo teneť heres vnde cū qz repire pecuniaz ⁊ eaz ſoluere legatarijs.vt eſt tex.i.l.ſi pecuniā.ff.de lega.ij.ḡ nō eſt vex dicer ꝙ heres bz annū.vñ ego ꝓ ꝓcordantia multoꝝ iurī/um nouiſſime ſic dixi ⁊ diſtīxi,ꝓſequēdo ꝑncipaliter tria. Prio qztū tps deť quo ad executionē teſtamē ti.ſcō ſtra qztū tēpus executio deuoluit ad ēpz he rede negligēte.tertio vtrū in relictis ēt ad ñ pias cau ſas fiat hec deuolutio ad ēpm ⁊ ꝙ hec declarabūtur oēs glo.huius.c. Ad ꝑmū dic ꝙ ſi res legata ē in ꝑimonio teſtatoris dz ſolui ſine mora. nam dñium adita illico brditate tranſit in legatariū.l.ſi liber ho/mo.ff.de leg.i.⁊ qō ibi nō.⁊ in.d.l.cū res.idē dicen dum in pecunia legata vt.ſ.dixi.pōt ḡ beres cōpel/li ad ſoluēduz legata ām lapſu non expectato.⁊ hoc caſu iudicio meo recte pōt itelligi iſte tex.nā hic nul/la fit mēno de āno nec ꝙ heres ꝓuatus ſit brditate. ſz ſoluz vult ꝫ ꝙ ſi heres non impleuerit tpe debito ēps dz iterdicere ſeu ſequeſtrar oēm rē brditariā vt ſic indirecte ſatisfiat volūtati defuncti ⁊ marie ad pi/as cās.idē puto ī relictis ad nō pias cās qz iſte tex. gnāliter logtur ⁊ in hoc eſt multū nōbilis de hoc in/fra latius.Si aūt brdes negligunt ſoluere legata ad pias cās infra ſex mēſes a tpe ſinuatiōis teſtamenti coguntť poſtea ſoluere cū omni emolumēto inde ha/bito ⁊ intereſſe ⁊ hoc ī penā negligentie.vt in auc de ecd.ti.ī.§.ſi aūt legatū. Nā qñqz epi ſūt negligētes in iterdicēdo bona vel forte legata ſunt occulta.vñ ſi heres differt ſoluere vltra ſex mēſes ī currit illā penā nō tñ ſegtur qn poſſit ꝑus ꝓpelli ad ſoluendū vt.ſ. dixi.Et ſi heres negat ꝫ legata ad pias cās ⁊ pſeue/rat ī negatiōe vſqz ad ſnīam cōdēnať maiori pena vi delicet vt ſoluat duplū.iſte eſt tex.nō.i.§.itez mixta iſti.de actiōi.⁊ aliqd ꝙ bar.in.d.auc.ꝫ ampli⁹.ſi vo heres a tpe monitōis ſibi facte ꝓ iudicē differt ſolue re vltra anū quecūqz relicta afficīt grauiori pena qz ꝑuať tota brditate ⁊ puenīet ad ſub ſtituros ſeu iſtis applicať.itē cobrdib⁹ fideicōmiſſarijs ꝛc.ſm ꝙ hē tur in dicta auc.hoc āplius.⁊ de hoc āno iſta glo.vo luit facere mēnionē.Sz vt dixi iſte ānus non dať ,ꝓ execution̄e teſti ſed ꝓſigit ad incurrēdā illā penā gra uiozez.ſed vt.ſ.dictū eſt poterit iudex añ lapſuz an ni alijs remedijs cōpellere brdē ad executionē teſta mēti.⁊ ſic poſſum⁹ itelligere iſtū tex.vt ponat reme/dium ſepatū a remedio auc.ꝫ ampli⁹.⁊ hoc quo ad ꝑmū. Ad ſcōm dic ꝙ aut defunct⁹ ,puidu ſibi de executore teſtamētario ⁊ ad illū ꝓtinet executio teſti ⁊ nō ad ēpm ēt ī legatis ad pias cās.c.tua.j.eo.⁊ in auc.de eccle.ti.§.ſiqs aūt ꝓ redēptiōe.dubiū tñ eſt in relictis ꝓ male ablatis.vt qz teſtator faciēs ſibi ꝓſciam de illicito lucro religt cētuz ꝓ male ablatiſ an diſtributio ꝓtineat ad ēpm an ad executoreż teſta mētarium.de quo ꝓ Joan.and.in.c.ij.j.e.ti.li.vi.in nouella.dixi in.c.cū ſit.de iude.vbi ꝑ Moſti. aut te/ſtator ſpecifice non religt executorem in teſtamēto ⁊ tunc in legatis ꝓ redēptiōe captiuoꝝ ⁊ ꝓ elemo ſyna paupeꝝ epiſcopus ſuccedit.vt in.d.§.ſiqs aūt ꝓ redemptione.⁊ in.l.nulli.C.de epiſ.⁊ de.ī alijs vero ſuccedit beres vt hic ⁊ ſupra.c.nos qdem.⁊ in c.tua.j.eo.ſz ſi is qui debet exequi admonitus tpe debito ſemel ⁊ ſcō ꝙ ēpm negligit exequi deuolutō fit ad epiſcopū ī legatis ad pias cauſas.vt eſt caſus in.§.ſiqs autez hoc facere in auc.de eccle.ti. Si vo fuit monitus ſemel expectatur anni lapſus.ar. in .c. nos quidem.ſ.e.⁊ in.d.auc.ꝫ amplius.⁊ ibi ſentit bar. Venio ad tertiū nunqd predicta habēt locū in legatis ad non pias cauſas vt ad ēpm fiat deuolu tio modo ꝑdicto.glo.ꝫ tenet ꝙ ſic vt ꝓz ibi.⁊ ꝫ pre/cipue ꝛc. Idez Jnno.⁊ Moſt.ſ.e.c.nos.ſed glo.tz ꝓriuz ī.c.tua.j.e. Jo.an.latius examinat.j.e.ioānes ⁊ tandē diſtīguit ꝙ ſi ēps vult ,ꝓcedere ex officio ꝙ modum executionis ,ꝓcedit iſta glo.vt etiam in reli/ctis ad non pias cauſas ſe impediat.aut vult ,ꝓcede re ad inſtantiaz legatarij ⁊ ſic libello oblato ⁊ nō ipe/diet ſe de huiuſmodi relictis.do.pe.de an.tz ꝫ ꝓ gl. vt ēt ex officio nō poſſit ēps ſe īpedire de nō relictis ad pias cās.mouet ꝓtincipaliter qz nō dz iudex īpē/dere officium ſuū nō imploratū ad vtiliratē ꝓriuatā niſi eſſent ꝓpone miſerabiles.allegat nō.ī.c.bone.ō poſtu.ꝑla.ſed dic ꝙ exꝑſſius tz Jnno.i.c.ad nraz. el.ij.de iureiurā.eſt tex.in.l.iiij.in.§.hoc aūt iudiciū ff.de dam.infec.⁊ ibi Bar.ergo epiſcopus ad vtili/tatem legatarij non dz ſe īpedire ex officio.mouet ⁊ fortius iura ciuilia diſponūt hoc caſu ad quē ſpectat executio.nam deuoluit brditas ad alios cum onere exequēdi voluntatē defuncti ⁊ ꝑcipiunt ꝓ hoc cau tionem ꝑſtari.vt ī.d.auc.ꝫ ampli⁹.Iz ergo epiſcop⁹

a Fere qcqd dicit Inno. in hoc. c. recitat bal. in auc. Inia 3. C. de epi. ⁊ cler. Et si bñficiatus b3 priuilegium a papa vt possit testari ō fructib⁹ eccl'ie pceptis an illa bona p tinent ad heredes. pauci doctores tenēt qp sic vt refertur do. de ro. i nouis deci. lxxxvij.

b Quibus sit bñ faciēdū ⁊ an hoc sit actus virtutis vide oio Tho. i scōa scōe q. xxxi. cuz suis quatuor articulis ⁊ ad iam vide plures qōnes de ingratitudie quas scribit Tho. i scōa scōe. q. cvi. in oibus articulis illi⁹ .q. Item plures qōnes de ingratitudie ⁊ an semper sit peccatum mōtale vide oio per Tho. i secūda scōe. q. cvij. i oibus articulis illius. q. et de ista obligatiōe ad antidora vidē oio late qp nōtabar. in l. ex hoc iure i. vij. col. ff. de iusti. ⁊ iur ⁊ alios effectus istius obligationis vide. s. in rubrica de dona.

possit se impedire de legatis ad pias causas elapso anno nō tñ de alijs. ⁊ videtur pma fronte subtilis cōsideratio. Sed i ꝓrium adduco istum tex. vbi dr̄ generaliter si heres iussa testatoris ⁊c. Item interest iudicis ecclesiastici vt vota defunctoꝝ p omnia obseruentur vt in. c. vltima voluntas. xiij. q. ij. ⁊ est ratio qz iudex ecclesiasticus subuenire dz oibus oppressis ⁊ miserabilibus psonis ōstituris omni auxilio. vt i. c. sup qbusdam de verb. sig. lxxxvij. di. quasi per totū sed defunctus est miserabilis psona cum sit destitutus omni auxilio. nec habet aliud velle vt i. l. i. C. de sacrosan. eccle. merito imptitur iudex ecclesiasticus officiuz suum nō implorauz. ⁊ p hoc tolle fundus motiuū dñi petri. nam iudex ecclesiasticus nō habet respectū ad legatariū sed ad volūtatē defuncti vt ei⁹ voluntas adimpleatur ⁊ hoc voluit iste tex. i fi. tñ salua[n]do certo casu vtranqz opinionez dicerem qp aut eps vult se impedire ante qz̄ heres fuerit puatus heredita te. s. ante lapsuz anni ⁊ potest hoc p̄dicta rōne. ⁊ hoc casu cessat ar. petri qz hereditas nōduz puenit ad alium. aut vult se impedire post qz̄ heres incidit i penā puationis ⁊ tūc si heres de facto possidet hereditatem qz nemo petit ⁊ pōt eps se impedir̄ qz cessat pre dicta ratio ⁊ habeat locū iste tex. fm aliū intellectuz. Aut hereditas puenit ad alios ⁊ non impedit se de executione nisi respectu cōpulsionis fiende qz cōpellit heredē nouū ad exequēdum. ⁊ sic pōt concordari auc. hoc amplius. cum isto. c. ⁊ cum alijs iuribus supius allegatis. ⁊ p hoc habes banc mām declaratam vltra alios. In glo. fi. in fi. tene intellectū quē supra dedi qz magis applaudet vt non itelligat̄ tex. in puatiōe sed in interdictione seu sequestratione bonoruz. vt. s. dixi. Sed nō ppetuo vltimā opinionez positam in glo. que limitat illā auc. hoc amplius. vt filius istitutus heres non adimplēs volūtatē defuncti in relictis ad nō pias causas solum puetur successione defuncti. ⁊ non debito iure nature sed si relicta sint ad pias causas puetur ēt illo iure nature. ⁊ lz gl. in fi. ꝺ non videatur illaz opinionē vsqzquaqz firmare eam tñ sequit̄ Host. ar. huius. c. ⁊ auc. ō eccle. ti. §. fiquis aūt. fateť tñ qp si filiuz peniteret ecclesia potent facere sibi aliquaz elemosynaz. Ego dubito an hoc dictū sit verꝝ qz iura loquūtur in relictis in testamēto sed portio debita filio debeť etiaz extra omne testamētum quasi debitū nature vnde iura voluerūt excludere solum heredē a cōmodo habito p defunctum qz exquo noluit onus nō dz habere cōmoduz seu emolumētuz que ratio cessat in debito iure nature qz illa portio debeť sine aliquo oner̄. l. qñ nouella. C. de inoffi. testa. l. qñ in pōribus. eo. ti. Itez negare nō possumus qn res sit dubia ⁊ i dubio potiorem ptez seqū debemus. l. si fuerit i fi. ff. de reb⁹ dubijs. ⁊ in regula odia. de reg. iur. li. vi. Abbas.

c **Cum in officiis** De bonis p ecclesiaz acqsitis clerici testari nō possunt. Prio excessus. scōo ꝓcedit. ibi hoc ꝺ. Casus talis. Inter alia opa charitatis pmo loco illud ꝑmandū est: vt illis teneamur obnoxij: a qbus beneficia recepim⁹. Sed qdam clerici ꝓrium faciūt cū. n. multa beneficia pceperit ab ecclesijs ipi bona illa p ecclesiam acqsita i alijs transferri p̄sumunt. Sed qz hoc inhibitū est p canones statut cōciliū lateranēse qp clerici siue testari siue intestati decesserit siue alij conferre voluerint: bona illa penes ecclesias debeant remanere. Ber. Nō pmo pncipiū multum allegabile exquo collige qp in beneficijs impēdendis b debet haberi respectus personaꝝ vnde etiam in elemosyna impēdenda tenet̄ quis potius sub uenire suis qz̄ extrāeis. vt in. c. non satis. lxxxvi. di. binc notanter dicit Tullius pmo lib. officiorū. Optime societas cōiunctioqz bonoris ꝑuabit̄ si vt qsqz coniūctus erit i eū benignitatis plurimū cōferatur.

Nota qp clerici licite viuūt ex redditib⁹ ecclesie. Sed hic qr̄o generaliter de qbus bonis possunt clerici facere testamētū. Inno. hic istat. sed dic latius qp qdam sunt bona acqsita intuitu psone puta ex successione cognatoꝝ seu donatione amicoꝝ seu ex idustria clericoꝝ ⁊ de his bonis licite possūt testari. vt i c. qz. j. e. Ex quo collige qp clericus etiā habens ecclesiaz sibi ⁊ non ecclesie lucrat̄ ex industria sua ⁊ in hoc differt a cōiuge carnali. nā coniūx carnalis opatur ad vtilitatē mariti. l. sicut de ope. lib. dixi latius i c. lr̄as de testi. spo. sed clericus opat̄ sibi. vt patet in d. c. qz. ⁊ hoc aptissime voluit hic Inn. qō nō. Pe. tñ vt refert Ci. in auc. Hodie. C. ō epi. ⁊ cle. dixit hoc ꝓcedere i clericis inferioribus. Eps aūt fm eū lucratur ecclesie ex industria psone. arg. illius auc. sed mihi placet pmū dictuz indistincte in clericis secularibus cuiuscūqz gradus qz eadem rō videt̄ in epo q in alijs. qō aperte sentit gl. in. c. i. s. e. vbi dixi. Quedam sunt bona acqsita intuitu ecclesie vel de facultatibus ecclesie ⁊ hoc cōstat ⁊ de his clerici nō possunt testari vt ꝺ. ⁊ in. d. c. i. ⁊ in. c. fixuz. xij. q. v. nec aliter de ipsis bonis i alios disponere regulariter vt p3 ꝺ in fi. ibi siue intestati decesserint ⁊c. Fallit ēt in qbusdaz casibus. Primo si rector seu ꝓlatus ecclesie tā tundem cōtulerit de suo ecclesie quātū vult reliquere de ecclesie facultatibus. ⁊ de ꝺ sunt duo pulcherrimi tex. primus. xij. q. ij. fiquis qualibet. Secūdus ea. causa ⁊. q. v. in. c. si eps. Sc̄o fallit fm quosdaz si hoc habet cōsuetudo. ita simpliciter trāseūt ꝺ doc. Ex quo est singulariter notādū qp valet consuetudo qp clericus possit testari de bonis p ecclesiam acqsitis qō ego non admitto indistincte sed restrigo ad bona mobilia ⁊ modica sicut ēt valet consuetudo vt modica possit donare. vt. c. cetez. de dona. ita dicendū est respectu facultatis testandi. naz si consuetudo haberet de magnis reb⁹ illa eēt onerosa ecclesie ⁊ p cō sequens nō valeret in. c. i. de consue. respectu autem bonoꝝ imobiliū puto nō sufficere ꝓsuetudinē qz ñ possunt illa alienari sine solēnitate. de qua. xij. q. ij. sine exceptiōe. nec ꝓsuetudo illam solēnitatem remouere potest tanqz irrationabilis. vt cōiter tenēt doc. in. c. nulli. de rebus eccle. nō alie. valet tamē consuetudo vt canonicus possit testari de reddinbus percipiendis anno sequēti post mortē qz potius ꝑiudicat canonico successori qz̄ ecclesie. de quo vide plene p Joā. an. in regula nemo. de reg. iur. li. vi. in mercu. tertio fallit in donatiōe intuitu elemosyne quam clericus facere pōt constitutus in infirmitate vt in. c. sequenti ⁊ in. c. relatuz. el. ij. j. eo. dicit tamē Vincentius. j. c. primo vnū notabile verbū qp cōsuetudo nō excusat clericū q oīa bona mobilia acqsita intuitu ecclesie dimittit in morte ꝓsanguineis eoꝝ sed pōt lumitari hoc dictū p ea que. s. dixi. quarto fallit qñ clericus vult remunerare ꝑuitia accepta taz a ꝓsanguineis qz̄ ab extraneis. potest. n. aliqua ex mobilibus ecclesie in alios ꝓferr̄. vt in. d. c. relatum. Circa pdicta potest dubitari de clericis nō habētibus administratiōnē sed simpliciter beneficiatis vt sunt canonici nunqd de fructibus perceptis vsqz ad tēp⁹ mortis possint testari. gl. i. c. pñti. de offi. ordi. in. vi. post Host. ⁊ Ber. tenuit qp sic ⁊ sic esset hoc. c. limitandum cū alijs similibus. Alij ꝓ. ⁊ ꝓria opi. semp mihi placuit per ea que dixi. s. in. c. fi. de pecul. clericorum. ⁊ latius in. c. cū esses. i reperi. j. eo. bāc opi. ꝓri am tenuit Arch. i. c. statutū. de rescrip. li. vi. ⁊ Jo. ō ligna. i de. gr̄e. e. ti. Sz alia opi. multū ualuit de cōsuetudine. pōdera tamē rōnē huius. c. que facit pro

c Vide imol. in. c. fi. de pbē. i. iiij. col. v. an canōicus. Et vide oio archi. xij. q. v. in sūma vbi ēt plene ponit an valeat consuetudo qp clericus possit testari de fructibus pceptis ⁊ qd de pciendis. ⁊ ō hoc viō oio p spe. de ita. mo. v. lxiij. ⁊ de illa consuetudie vide p do. an. in. c. relatū. ij. in. iij. col. j. eo.

a De illis aūt que acquisiuit sacerdos iniungendo penitentiā an possit testari viō.d.an.i.c.fq̄sisti.j.c.i.vij.col.ꝛ vide ēt oio gl.i.c.adijcim⁹.xvi.q.i.

b Hec rō non videt bona q̄ pōt moderari ex eo qō nō.p illum.s.e.in rubrica in.i.col.in vſ.tamen puto q̄ hec facultas ꝛc̄.nam attenta ista ratione nullum testamētum deberet valere ꝛ tamen valet.

c Et ita ibi nōnt Ci Jaco.bu.ꝛ bal.quē oio ibi vide i.v. col.bal.in l. itē in prāte ff.de his qui sunt sui.bal. i.l.apud hostes in vlti. col.C.de suis ꝛ legit. in l.sub cōditō ne de libe.ꝛ po.i. l. cū in adoptiuis i iij.col. in fi. C.de adop. ꝛ i.l.q sc patris in.i.col. aliqualiter i discursu.bal ꝛ ange.in.l. nepotes. ff. de his q sūt sui. Idez tz bar.i. l. si ex cā.§.pāp. ff. de mino .ꝛ i cōsi.icipien. filiussa.pby ter lu.ro.i.l. is pōt .ff.de acq here.d. alex.i .l.sub cōditiōe de libe.ꝛ po.ꝛ ita ꝓcludūt cōiter cano ni.i.c .ideco rū de etа.ꝛ quali.ꝛ bal. in auc.siqua C.de sacro/ san. ec.i pe. col.ꝛ ista ē va sinia quā uis plesique ꝓriū teneāt vt ange.sibi ꝓrius in. d. l.sub ꝓditō ne ad quem se ītmittit ibi inol. ꝓriuz ēt tz Ja bu. in. d .auc. si qua.spe.i ti. d ruto.§. sin aūt turor ꝛ late.do.ma/ the⁹.de ma. vbi diffuse examinat ꝛ tz istā partē in tractatu successionū ab ītestato i ij.car.ꝛ dece

ꝛria opinione quam teneo ꝛ videtur ꝓbari apertissi me conūcto.c.relatū.el.ij.j.e.vbi dicet. Itez dubitatur de alijs bonis que sunt tertie speciei.vt puta q̄ nō sunt acquisita ꝓprie intuitu psone nec ecclesie sed rōne dignitatis clericalis.vtputa lucratus est clericus multa in missis dicēdis ꝛ hoc ꝓcedit maxime quādo quis reliquit centū presbytero,p missis dicē dis. Petrus voluit vt refert Ci.in.d. auc. licentiā. q̄ de bis testari possunt cū qua opi.videt concorda re Host.in.c.q̄.j.eo.vbi dicit q̄ si clericus rōne officij seu fuitij ª aliqd lucratus est puta q̄ fuit capellanus ꝓncipis de hoc pōt testari quasi intuitu persone hoc fuit acqsitum. Et ex bis ifero ad.q.de qua ꝑdie fui interrogatus nūquid de relictis,p missis dicēdis debeatur canonica portio ep̄o. Et cōtra oīa concluderem attendēdas forte cōiecturas vtrū.s. relinquēs vel donans habeat respectū ad psonam vel ecclesiā nam forte relinquēs centū suo parochiali pbytero ,p missis dicēdis nō religisset sibi si nō fuisset,pprius sacerdos parochialis.secus videt vbi nulla qualitas suggerit ecclesiā fuisse cōtemplatā sed psonam dūtaxat.ar.ī.c.registi.j.eo.ꝛ hec diligēter nō.tractat tñ ħ Inno.quid dicēdū in dubio.an bona quesita per clericū dicant quesita ex facultatibus ecclesie. an ex ꝓprijs.ꝛ nō infisto q̄ dixi plene in.c. inquirēdū de peculio clericoꝝ.ꝛ in repetitione dicti.c.cum esses.

Abbas.

q **Hec.** Moderatā elemosynam de bonis p ecclesiā acquisitis clerici facere possunt etiā in egritudie cōstituti. Distinguit scōm mēbruz ibi vi uentes. Casus ſralis.Quidaz clerici de bonis ecclesie testari presumebāt:qō cū relatū fuit pape. Respondet q̄ clerici de bonis mobilibus que p eccle/ siam sunt adepti testari nō possunt:tamen in sanitate pōt aliqua de bonis ipsis intuitu elemosyne erogare ꝛ in egritudine cōstituti. Itē de bonis paternis vel que intuitu psone acqsiuerunt possiunt libere testari vt in sequēti capitulo dī. Ber. Nō ꝓmo ibi moderate q̄ clericus intuitu elemosyne nō pōt donatōnem īmoderate facere.nam in rebus ꝑciosis mobilibus regitur solēnitas.de qua in.c.fine exceptione. xij.q.ij.alias nō valet alienatio.de quo vide bonam glo.i.c.tua.de bis que fiūt a prelatis. Nō q̄ quādoq̄z aliqd licet īter vivos qō nō lz in voluntate vltima.s.in testamēto.nam clericus vt hic videt potest aliqd donare intuitu elemosyne de rebus ecclesie ñ tñ potest quicq̄z de bis disponere in testamēto ꝛ sic pōt qs facere p se qō relinquere nō pōt p aliū faciēdum post mortē.simile dī in ep̄o q̄ pōt duz vivit dare centesimā vel qnquagesimā ecclesie p eum cōstructe vel cōstrucde nō tñ pōt relinquere vt post mortē donetur.vt in.c.q̄ ioānes.xij.q.v.nō.doc.i.c.apostolice de donatiōibus.ꝛ pōt esse diuersitatis rō. nā testamētuz ᵇ morte cōfirmat.vt in.c.cuz marthe. de cele.mis.effectus ergo cōfert ī tempus quo non est futurus ꝑfatus ideo nō pōt de aliquo disponere ex facultatibus ecclesie in testamēto.ad hoc.l.cū. ff. de iurisd.om.iud.sed qñ vult disponere dum vivit nō ,p singulari⁹ .ꝛ istud tene cordi lz alias filius cōmittēs cām ingratitudinis erga patrē exheredari possit.§.aliud quoq̄.C.in auc.vt cū de ap.co. tñ si talis filius ingressus sit postea monasteriū pr̄ eius post talem ingressum conficiens testm̄ nō poterit illū exheredare.xix.q.vlti.c.nō licebat de quo tñ dubitauit bal.in.l.fi.C.de epis.ꝛ cleri.

hibetur q̄ hoc facit tā q̄z admīstrator ecclesie. Et ex hoc nō practicaz quā dz suare clericus si de rebꝰ ecclesie vult aliqua intuitu elemosyne vel p remuneratiōnem fuitij erogare vt actualiter donet dum vivit non aūt relinquat cōferendū post mortē. In glo. fi.in fi.de hoc dic vt nō.in regula cū gd.de reg. iur. li.vi.nam ħ fit ꝓhibitio attento modo nō aūt attento effectu.nam,phibet testamentū non q̄ clericus possit disponere intuitu elemosyne de rebus ecclesie ſz ,ppter rōnem quaz.s.dixi que cessat ī erogatiōe seu donatione que fit īter vivos.ꝛ aduerte q̄ nō decipiat te tex.iste nam pmittendo erogationez ī egritudine nō videt ,phibere erogatōem tempe sanita.is.nā tūc non erat dubiū q̄ bona ecclesie subiacent elemosynis.xvi.q.i.ī.c.fi.sed tempe egritudis dubitabat ne egrotatio fieret in fraudē.ar.in.c.ij.de renū.li.vi. qō nō. Abbas.

q **Via nos.** De bonis proprijs vel acquisitis intuitu psone clerici testari possiunt.de acqsitis ī tuitu ecclesie nō. In ꝑma ponit decisa q̄stio. In scda distinguēs rñsio ibi ꝓsultatōni. Nō ꝑmo q̄ clerici retinēt iura sanguīs vnde succedūt parentibus ꝛ alijs agnatis quēadmodū laici.idē dic in religiosis.ᵃvt ī.l.dco nobis.C.ō epi.ꝛ de.ꝛ.xvi.q. i.c.vno.hec est tñ dria inter clericos seculares ꝛ religiosos q̄ clerici seculares acqrūt sibi vt ħ religiosi vero monasterio.vt in dictis iuribus. Nō ibi de artificio q̄ licite clericus exercet aliquod artificium etiam si habet ecclesiaz.ītellige tamē de artificio ᵇ cōuenienti dignitati clerici nō ignominioso.de quo vide quod legitur ꝛ nō.ī.c.i.de cele.mis.Et ex hoc potest inferri q̄ clericus doctor licite potett assumēdo lecturam inde lucrari.ꝛ pondera tex.ibi non habito respectu ad ecclesiam.nam videtur illa regula qualificare omnia precedentia vt de acquisitis de artificio clericus testetur nisi intuitu ecclesie illa pueniant. facit quod dixi in.c.cum in officijs.s.eo. Nota ibi libere disponere.arg.opti.q̄ testamentuz clerici nō infirmatur ᶜ ex preteritione filiorum vel parentū q̄z q̄z debita portio debetur eis fm q̄ iura disponunt hoc importat istud verbuz libere.ꝛ pro hoc q̄ miles seculi habet istud priuilegium vt ex preteritione personaruz non rumpatur testamentuz fortius hoc habere debet miles dei.ad hoc glo.in.l.miles. ff.de re iudica.aperte sentit Barto.in auc. siqua mulier. C.de sacrosan.eccle.licet ibi loquatur de ingrediente religionem.ratio tamen sua concernit etiam clericos seculares.ꝛ sic potest intelligi auc. presbyteros C.de episco.ꝛ cleri.vide Fede.de senis.lv.consilio. ꝛ hoc diligenter nota. Nota vltimū optimū ar. q̄ clerici etiam in potestate parentuz constituti cuz iste tex.non distinguat possunt licite disponere ꝛ testari de omnibus aduēticijs.vnde vsufructus illoꝝ bonorum non acquiritur parentibus.ꝛ sic illud peculium quod est castrense vel quasi in filiūfamilias laicis potest dici in clericis aduenticium.vel melius id quod reputatur aduenticium laicis est castrense vel quasi in clericis.ꝑ tenet Inno. ħ ꝛ est casus rō/

d Adidē vide tex.i c.relatū.ij §.pe.j.e.ꝛ idem vult ipse ab.pa nor.in.c.i. vbi bo.tex ꝑ.e.ti.ꝛ iō voluit bal ꝛ sali.i auc lniaz.C.ō epi.ꝛ cler. et ex ħ re probatur opi. Jac. bu.i.d.auc lniam.qui dixit q̄ nō pōt testari q̄ tenetur operari ecclesie a q̄ cepit alimēta.ar.eius q̄ in vroſ dic.gl.nō. in.i .sicut. ff.de oper. liber. quā pro singul. al.ꝛ sequit Sali.in.l. i.§. exactō C. de rei vxo.ac.p quo i simili facit q̄ notat bal. in.l. de alimentis.C. de transa. ꝛ in.l. si sti pulatio.ff. de don. inter vi.ꝛ ange.in.l.assiduis.C.q̄ po.in pīz. ba.ꝛ in cō fi. suo .cxx xix. ꝛ do. ab.panor. i.c.litteraſ de restitu. spo.ꝛ imola.i.e.tuis de prebē. Et pro illa opi. iac. butr. fortiter vrgere videt tex. in.d.auc.licentiā dū dicit ecteris rebus ab eo alio modo acqsitis dum

pri sunt in istᵒ fundamēto q̄ cū filiussa.monachus ꝓ ingressuz monasterij liberet a pria prāte ergo non pōt dici q̄ ibi sit suitas ad q̄ respondet bar.i d.§.pamp.qō ē falsum vt pz in filio emācipato qui tñ hz iura suoz.ū.l.meminimus.C.de legi.her.c.ꝛ in filio adoptato ab auo materno qui nō est in potestate adoptātis ꝛ tñ succedit vt suus.d.l.cū in adoptiuis ꝛ ibi Bal.imo

modo ecclesie reseruatis.

e Vide p tex.i auc.pbyteros ꝛ q̄ ibi nō.bar.bal.ꝛ sali.C.de epi.ꝛ cle. gl.i.l.papinian⁹.ff.ō inof.te.ꝛ i rubr.ff.figsa pa.fuerit ma.ꝛ ī.l.fi.C.ō iof. te.ꝛ i auc.i testō.C.ad tertu.ꝛ ad ħ vide tex.i.l.sacrosā.vſ.sz qñ eis libitū testādi vl do.facultas ē ꝓcessa.C.de sac.san.ec.ꝛ q̄ ba.i.l.fi.C.q̄ te.sa .pos

a De equitate canonica nō requirit necessario vt testes sint rogati i testamentis vt hic 7 in si. 7 p do. an. b 7 aliquid tāgit. d. an. in. c. indicante i prin. ē. c. 7 in. c. pri Et vide q de hoc nō. j. c. in. c. seq.

b Mulier de iure cano. pōt esse testis in testamēto etiā si nō esset cōditum ad pias causas sed esset in terris ecclesie. Et idem vult pe. de an. in. iiij. nō. 7 imo. 7 alij 7 idē pa. in. c. relatū. j. c. in i. col. Sētā determiat alb. d rof. in. i. pte statutoꝝ i. q. cxxx quez simplr refert 7 segt d. alex. i cōsilio. ccxij. incip. viso cōsilio alsp̄me reddito in vi. col. 7 in cōsi. ccxxvi. i cip. viso testamēto mihi exhibito ad si. et videt velle hic iste exhibitū 7 exhibito 7 ex hac ratiōe q isto casu suffi/ceret si solum mulieres essent testes absq; aliquo masculo per istum tex. vbi papa solū se fundat in scriptis sācto/rū patruz 7 iurisp̄e. 7 nō curat d iure ciuili Quāuis Sētā inuāt illa vba paulo ante precedentia ibi vel q oēs sint masculi. Itē adnerte quia dū al. bal. in. l. i. C. de fa. an. ccc. aut errat qz bal. loquitur i testamento cōdito ad pias causas non autez loquitur i testō condito ad ñ pias causas in terris ecclesie. aut debet hic iste intelligi sm q loquitur Bal. quez al. sm Bar in. l. non solum. §. liberationis verba. ff. de lib. leg. nec est credendum q ipsum bal. non viderit. Sed tamen nō videtur q intantum possit restringi cū verba sua hic sint multū clara 7 maxime in rōne dum dicit. nam papa videtur se fundare 7c. Et ipsum panoz. in proprijs terminis reprobat domi. Sillexā. in consilio. cccxviij. incipiēte viso themate mihi exhibito in. ij. colū. quia si papa solum habuisset respectum ad ius diuinum vel gentiū vt fundat se iste non requireret vltra duos testes presbyterum parochianū quia illud nō est de iure gen.

c Et istam opinio. etiā sequit Bar. b. in. ℔ i. ij q. iij. Iz Joā. ibi velit banc decretalem solum habere locū in pijs causis sm glo. in. l. ℏ consultissima in pri. in ver. rogatis. C. de testa. dicit tamen q leges loquētes de vij. testibus solū hāt locum in foro seculari 7 dicit q ista haber locū indistincte in foro ecclesiastico licet quidam velint eam restringeꝛ ad pias causas Adde hic Ange. in cōsilio. cccxxi. vbi dicit q cuz questio vertitur coram episcopo debet seruari ℏ. ca. 7 seq sed si vertet coram iudice laico dēt seruari iura ciuilia. Sed tu vide Rai. in sua summa in tit. de numero testiū vbi dicit q ista decretalis 7 seq. solum habet locum in testamētis ad pias causas 7 vide arch. ij. q. iiij. in sūma in fi. vbi sequitur ibi Specul. in d. § compēdiose ℏ per do. an. al. videlicet q dispositio huius decretalis habet locum etiam in testamento ad nō pias causas. Et de hoc passu plenissime per ro. in auē. similiter in ver. xxxiij. C. ad l. fal. Adde hic bal. i. l. si qū. C. de inof. test. vbi dicit q si papa dispēsat cū mōacho vt possit testari intelligit dispēsatū vt testet sm solēnitatē iuris canōici nō iuris ciuil 7 q papa possit dare mōacho lniaz testādi tz ēt tho. i scōa scē. q. clxxxix. ar. vlt. i fi. q tū loqtur de religioso p̄fecto ep̄atui 7 dicit q tūc nō itelligit ex p̄pzio sacere testū Iz aplica auēte itelligit āpliata p̄tās sue dispēsatōis. itē p illo dcō bal. vide 7 imo. i. l. si fu⁹ cōis meuij i p̄n. ff. de sti. f. 7 vlō vba sali. i. d. l. si qū i pri.

Tundus in. d. auc. presbyteros. 7 loqtur ille tex. i oībus clericis cuiuscūqz ordis. 7 facit iste tex. loquēs gnāliter de clericis. Abbas.

Cum esses.

Valet testamentū qd parochian⁹ facit corā presbytero parochiali 7 duob⁹ testibus nec valet p̄zia cōsuetudo. b. d. iberēdo verbis lr̄e. nam multipliciter pōt intelligi vt infra patebit. Pdio narrat factuz. Scdo ,puidet. ibi qz vero. Casus lr̄alis. In ep̄atu bostiē. talis erat p̄suetudo q testamēta que nō habebāt subscriptionem. vij. testiū sm q leges statuūt rescidebant. bostiē. Eps ,pposuit i p̄nia pape. Papa rīdet. Quia talis cōsuetudo aliena est a diuia lege 7 sanctoꝝ patrum institutiōibus 7 a gnāli cōsuetudine ecclesie cū scriptū sit in ore duoꝝ vel triū testiū stat omne ꝟbuz papa p̄scriptā cōsuetudinē reprobauit: 7 testamenta que parochiani ep̄i bostiē. fecerit corā p̄sbytero suo cū tribus vel duab⁹ idoneis psonis in extrema voluntate firma pmaneāt: 7 p̄cepit sub pena excōicationis: ne aliqs rescidere audeat huiusmōi testamēta. 7 idem dr̄ in se. c. in quo scribit iudicib⁹ velleneti. 7 intelligant ista duo capitula sup relictis ecclesijs: vel ad pias causas: vt ibi sufficiant duo vel tres. Ber.

Nō pmo q cōsuetudo pōt sup eodē cōcurrer cū iure cōi seu iure diuino. Et nō qd consuetudo disponens id qd ius corroborat illud ius vt sic videat maioris auctoritatis. vñ papa hic pōderat q illa spāl⁹ p̄suetudo que habuit illud qd ius ciuile erat p̄zia iuri diuino 7 canonico 7 vniuersali consuetudini ecclesie. 7 faciūt hec ad mām p̄tentā in. c. i. de cōsti. li. vi. nunqd sublata lege nō facta mētiōe de cōsuetudine cōcurrente cū lege videat sublata ipsa consuetudo.

Nō scdo q cōsuetudo p̄zia iuri diuino 7 humāno nō valet. qd intellige vt. j. dicā. Nō tertio q rōne peccati papa pōt rollere spāle locī cōsuetudinē. nā hac rōne tollit ēt legē cesareā. vt in. c. fi. de p̄scrip. vide bonam glo. in regula possessor. de reg. iur. li. vi.

Nō ibi corā presbytero suo. q iure nostro nō est necesse vt testes subscribant se in testō. vel q sint rogati [a] vel q oēs sint masculi. nā papa vr̄ in hoc se fūdare sup iure diuino 7 statutis sanctoꝝ patrū sm q nō reperit diuersitas in hoc iter masculū 7 feminā [b] vel q testes debeāt esse rogati Iz ius ciuile aliter disponat. vt in. l. q testamēto. ff. eo. 7 hoc aptissime per istū tex. sentit Bal. in. l. i. C. de sacrosan. eccle. in fi. qd dictū est bene notandū. naz cauillādo pōt rīderi ad istum tex. q nō intēdit rollere ius ciuile nisi respectu numeri testiū. in alijs vo dz ius ciuile remanere illesum. 7 sic vt audio q̄dam cōsuluer̄unt. 7 facit qd nōt Jo. an. j. c. ,pri. in p̄zio tñ facit qz papa loqtur ℏ in dispositione gnāliter 7 nō vr̄ curasse de dispositione iuris ciuilis circa cōfectionē testamētoꝝ. 7 de hoc aliqd. j. 7 in. c. sequēti. Quero ,p intellectu. c. nūquid hodie valeat testamētū vbiqz locoꝝ sine p̄ntia septē aut quinqz testiū qd est querere nūqd ius ciuile sit hodie sublatū p istū tex. nam de iure ciuili i testamento regrunt septē testes nisi fiat i rure. nam tunc sufficiūt quinqz. vt. l. hac p̄salutissima. 7 in. l. si vnus. cō iuncta. l. fi. C. eo. In codicillis vero quinqz regrunt vt. l. fi. C. de codi. cū similib⁹. So. quattuoꝝ sunt in ℏ opi. ex qbus quattuoꝝ eliciuntur lec. ad istum tex. Pdia lec. est q i relictis ad pias cās ,pcedit duntaxat iste tex. i alijs vo obtinet dispositio iuris ciuilis. 7 banc opi. segtur glo. ℏ 7 glo. ij. q. iiij. §. i. Sed certe hec nō ꝓgruit lr̄e qz nō fundat se sup fauore ad pias cās sed q lex deuiat a iure diuino 7 sanctoꝝ patrū statutis 7 a gnāli p̄suetudie ecclesie. que qdez rō militat in omni dispōne. Item falsuz dicit gl. q istō c. 7 sequēs loquant de eodē facto 7 eodem loco. naz vt ℏ patet i suprascriptiōe istud loqtur in diocesi bostiēsi 7 sequēs. c. i ciuitate velletrēsi. Item in hoc. c. fit mentio de p̄sbytero parochiali. in sequenti vero quod loquitur in relictis ad pias causas nullaz facit mentionem de presbytero parochiali sed solum requruntur duo testes. Secūda lectura est vt hodie per istum tex. fit derogatū iuri ciuili etiam quo ad forū seculare. 7 banc opinio. tenuit Alanus Ain. Gof. 7 Host. 7 do. An. 7 vide glo. ij. q. iiij. §. i. 7 banc lecturam quā tenui in repetitione huius. c. latius resumā infra. Tertia lectura q in terris de tēporali iurisditō ne ecclesie seruandū est istud. c. sed in terris imperij seruabitur lex ciuilis. 7 banc lectur̄ tacite sentit Jo. an. dicens q in relictis ad pias causas sufficiūt duo testes in omni foro p. c. sequēs. in alijs vero lex ciuilis seruabitur in terris imperij. in terris vero ecclesie 7 in foro canonico seruabitur hoc. c. 7 ita dicit de cōsuetudine obseruari. sed hec lectura nimis restringit istum tex. nam ratio huius. c. concernit etiaz forū ciuile cum ius ciuile nō possit statuere contra ius diuinum vnde nō dicitur qs condere legem sed errare. xxv. q. i. sunt qdam. cum enī papa ℏ declaret irrationabilitatem illius legis 7 consuetudinis mānifeste patet q illa lex tanqz irrationabilis nō debet seruari etiam in foro ciuili qz lex debet esse rationabilis alias ñ meretur nomē legis. iiij. di. erit autē lex. notat Bar. in. l. omnes populi. ff. de iusti. 7 iure. Quarta lectura vt hoc. c. seruetur in foro canonico lex contraria i ciuili. 7 tacite hanc lecturaz sentit Inno. j. c. p̄zio in quadaz additiōe. sed hec lectura tollitur vt precedens 7 per hec declarat hec glo. que posuit omnes predictas lect. Sed restat nunc examinare que istarum sit verioꝝ. mihi semper placuit secūdus intellectus qui apertissime videtur ,pbari p istum tex. 7 ,pbatur ratione. nam humana lex cōtra diuinā est ipo iure nulla vt i. d. c. sunt qdam ratio qz inferioꝝ nō potuit tollere legē superioris i cle. ne romani de elec. nec dicitur lex ciuilis in hoc adiuuare seu distinguere ius diuinū sed potius confundere 7 ex numero testium ius alienum tollere. naz cuz ius diuinū solum regrat duos testes in omni re. vt voluit Jo. 7 Ain. i. c. Iz vniuersis. ē. de testi. videtur valde absurdum q ius ciuile requirat septē testes in testamēto. nam sanguinem elicit q nimis emungit. iiij. di. deniqz 7 in. c. nisi de renū. Item hec lex ciuilis est p̄ sanctoꝝ patruz statuta. vt in tex. q ēt papa nō pōt tollere. vt i. c. si ea destruerez. xxv. q. ij. 7 in. c. ℏ. 7 in. c. que ad perpetuā. ea. cā. 7. q. i. Itē est p̄ generalem cōsuetudinē

a Adde ℔ q᷑ nō̄t.d.an. i.c.nouit de iudi.in.xix. col.⁊ i.c. dilecti cir.fi.i. col.de iudi. ⁊ ibi ēt᷑ vide in.iij. col. v. itē nō q᷑ statutum. Iſta opi.d.ant. h᷑ vſ᷑ pfundi p tex.i c.lz vniuerſis de teſti.vt dic᷑ bic panor. vbi papa dic᷑ q᷑ qdā fūt casus in qbus plures quā duo teſtes requirūt᷑ q᷑ i teſtō ē ēt neceſſari᷑ intelligēdū q᷑ i eo ē ſūma rō pp̄ p̄fūptionē falſitatis ꝓ eo tñ q᷑ h᷑ dicit.d.an. fac᷑ optīe q᷑ nōt d.an.i.c.ij.i fi.de ꝓba.⁊ i c.cū ad ſedē i.xxvi.col.ꝓ rc.ſpo.⁊ vidē q᷑ nōt.d.an. i.c. idicāte i i.col.ſ.e.vbi vult q᷑ vz teſtm̄ factū coram duob⁹ teſtib⁹ idoneis ſiue in piam cāz ſiue non ſiue i iure ciuili ſiue cānico ⁊ h᷑ eſt mirabil᷑ opinio maxime q᷑ Jo.an.i ad.ſpe.in ti. de iſtru.edi. §.ꝑpēdioſe v᷑.ſed nunq᷑ quē ffert.d. an.i.c.ſiē de ꝓba.i.ij.col vbi dic᷑ q᷑ n᷑ valet cōſuetudo q᷑ teſtamētū fiat cū duob⁹ teſtib⁹ niſi ſit exp̄ſſus conſenſus ſupioris ⁊ illō dicū ſtulit ēt d.an.i.c.ſi.ō cōſue.i.xli. col. Jtē adde q᷑ cliens ſaltē ē p̄uilegiat⁹ p h᷑ c. vt poſſit facē teſtm̄ cū duob⁹ teſtib⁹ ⁊ p̄ſbytero pone q᷑ ecclēſie que obligat ſicut ⁊ p̄ceptuz.xi.di.in bis.de pe.di.v.in ſūma.vnde cū papa habet defendere ius diuinū vſq᷑ ad aīam ⁊ ſanguinē.i.vſq᷑ ad oēs conatus.d.c.ſunt q̄dam.potuit ⁊ debuit ius ciuile iuri diuino ꝓximum tollere maxime q᷑ ex defectu tantorū teſtium qñq᷑ occupatur ſubſtantia alioꝝ ꝑ dñi voluntatem. Sed quero nū quid ſufficiūt duo teſtes de iure canonico.doc.cōiter ſentiūt q᷑ in relictis ad nō pias cauſas regritur p̄ſntia ſacerdotis cū duobus teſtibus.vnde dicit ſpe.in ti.de iſtru.edi.§.cōpēdioſe v᷑.ſi.itez q᷑ p̄ ius canonicū.q᷑ ſi interuenit alter p̄ſbyter ſeu alius teſtis loco p̄ſbyteri ⁊ tūc eſſent tres nō valeret teſtamētuz.q᷑ tex.iſte loqtur de ꝓprio ſacerdote de quo nō eſt tanta p̄ſumptio falſitatis ſicut cōtra extraneū.dicit tñ q᷑ ſi loco p̄ſbyteri interuenirēt duo teſtes valeret teſtamētū q᷑ duo teſtes ſunt maioris auctoritatis q̄z p̄reſbyter ſolus.vt patet in.ca. lz ex quadam ⁊ in.c.a nobis.de teſti. Sed do.An. deuians ab boc generali dicto dicit ſe putare p̄reſbyteri p̄ſntiam nō fore neceſſariā ad validitatē teſtamenti ⁊ q᷑ ſufficiūt duo teſtes in relictis ad nō pias cauſas mouet᷑ p̄ rōnem huius tex. Nec ob.tex.in eo q᷑ facit mentionē de p̄ſbytero q᷑ narrat accidentiaz facti ſcōm eum.rō enī qua mouet᷑ papa p̄ ius diuinuz tñ cōcludit de duobus teſtib⁹. Sed certe bec opi. mihi nū quā placuit.nā videt᷑ extorquere iſtum tex. Nec ob.rō littere q᷑ illa ratio venit ad exaggerādū ⁊ grauandū diſpoſitiōes iuris ciuilis nō autē ad reddenduz rōnem ſtatuti poſtea editi. papa enī primo reprobauit illuz rigorē iuris ciuilis quaſi dicat q᷑ cū ius diuinū requirat duos teſtes ſeu ſit cōtentū duobus teſtibus nimis videt᷑ acerbū q᷑ ius ciuile requirat ſeptem.ſed volens papa cōſulere falſitati ratiōe cuius fuit motū ius ciuile ſtatuit vt vltra duos teſtes᷑ interueniat p̄reſbyter parochialis.nam ſecūdū opi. do.An.ſequeret᷑ q᷑ nunq᷑ eſſent requirēdi plures duobus teſtibus quod eſt cōtra.c.lz vniuerſis.pal. vbi dicit q᷑ quedam ſunt cauſe que plures q̄z duos exigūt teſtes ⁊ ſic ex cauſa pōt ius humanū adiuuādo ⁊ diſtinguendo ius diuinū exigere vltra duos teſtes in qbuſdam caſibus nō tamē debet regrere magnuz ⁊ diffuſuz numer᷑ ficut exigebat ius ciuile ⁊ ꝑ boc tollitur ꝓximuz qō potuiſſet formari cōtra p̄cedētem lecturaz.naz ſi papa deuiat a iure diuino addendo p̄ſentiā p̄ſbyteri ⁊ nō dic᷑ tollere.ſed adiuuat᷑ ⁊ diſtinguere ius diuinū qō poteſt vt in.c. ⁊ ſi queſtiones in fi.de ſimo.nōt Jnno.in.c.que in eccleſiarum de cōſti.⁊ legiſte in.l.fi. C.ſi cōtra ius vel vtilitatē publicā.ergo eodē modo debuit poſſe imperator. Sed reſpōdetur vt prędixi q᷑ imperator intantum deuiando nō videbat᷑ diſtinguere ſed pot⁹ cōfundere. ſed papa proceſſit magis mite ſimile vide mus in preſcriptiōe.nam ꝓpter bonaz cām ius ciuile adinuenit preſcriptionē etiaz cum mala fide. ſz ius canonicū approbauit cuz bona fide preſcriptionem q᷑ nō erat aperte cōtra ius diuinū ſed diſtinguebat.reprobauit aūt preſcriptionē cum mala fide q᷑ erat cōtra ius diuinū ſic fecit bic papa. approbauit moriuū iuris ciuilis prouidēdo falſitati ꝑ p̄ſentiam p̄reſbyteri ſed reprobauit inquantū exigebat nimiā teſtiū multitudinē. Jtez cū iſtud ius deuet᷑ a iure ciuili debem⁹ reſtringere ⁊ obſeruare in terminis i q᷑bus loqtur ⁊ ſic non dz omitti p̄ſntia p̄reſbyteri vel ſuo loco duoꝝ teſtium preſentia.nec ꝓcedit rō do. An.duz dicit q᷑ bic narrant᷑ accidētia facti.naz hoc videt᷑ falluz.nā in narratiōe nihil dr̄ de p̄ſbytero ſz ſolū in ſtatuto ſeu ꝓuiſiōe poſtea edita. Et ex omni b⁹ cōcludo q᷑ i relictis ad pias cās valet quelibz vltima volūtas in p̄ſntia duoꝝ teſtiū ēt ſine p̄ſbytero ⁊ iſte ē ꝓprius caſus.c.ſequētis. Jn alijs vero relictis regrit᷑ p̄ſbyter vel duo loco ſui cū alijs duob⁹ teſtibus.⁊ placet mihi p̄cedēs opi.vt neceſſario nō requiratur q᷑ iſti teſtes ſint rogati vel oēs maſculi. q᷑ papa ſolū nititur diſpoſitiōi iuris diuini ⁊ ſanctoꝝ patrū.⁊ bec ſufficiūt pro trāſcurſu lectiōis. Jn glo. fi.i fi.nō.glo.⁊ de boc vide bonā glo. i.c. vnico. de ſagit.vbi dixi.⁊ in.c.ſalonitane.allegato i glo. vide repeti.huius.c.

Solēnis repetitio ꝑ dñm Nicolaū edita.

Cum eſſes. Hoc capitulū legitur variſ modiſ vt ī.patebit.ſed iberēdo lr̄e.b.d.Valz teſtamētū q᷑ parochian⁹ facit coram p̄ſbytero ſuo ⁊ coram duob⁹ teſtib⁹ nec valet ꝓria cōſuetudo Cōis diuiſio.ſcōa ibi q᷑ vo. Nō ꝑ q᷑ ad validitatez teſtamēti de iure ciuili regrit᷑ numerus ſeptē vel q᷑ teſtiū.⁊ dicit᷑ ſeptē reſpectu teſtamēti quinq᷑ aūt reſpectu codicilloꝝ vel reſpectu teſtamēti q᷑ fit i iure.C.eo.l.vlti. Nō ſcōo q᷑ in teſtamento teſtes debēt eſſe ſubſcripti q᷑ ꝓcedit in teſtamento in ſcriptis als nō.C.eo.l.bac cōſultiſſima. An aūt i alis cauſis teſtes debeāt eſſe ſubſcripti an ſufficiat q᷑ ſint iſcripti nō.i.c.ij.de fide inſtru.⁊ i.c.poſt ceſſionem.⁊ c.qm̄ ꝓ.de ꝓba. Nō tertio q᷑ p̄ōt ꝓcurrere cōſuetudo cū iure poſitiuo.ſimile i.c.ſopite.ī. de cēſi.idē eſt in p̄uilegio vt i.c.cū dilect⁹.ſ.de cōſue.⁊ i.c.veniens.de p̄ſcrip.Quid aūt operet᷑ tūc ꝓſuetudo plene nō.in.c.i.ī.de cōſti.li.vi. Nō q᷑rto ꝓſuetudinē introductā ꝓ legē diuinā vel vniuerſalē ſtatuz eccleſie nō valere.viij.di.que ꝓ.⁊.c. mala ꝓſuetudo ⁊.ſ.de ꝓſue.c.fi. Nō q᷑nto ꝓſuetudinē exigētē ſu᷑ pfluas ꝓbatiōes eſſe reprobādā.pro boc.c.ij.ſ.de ꝓba.ſec⁹ ſi induceret q᷑ min⁹ ſufficiēti ꝓbatiōi adbiberet᷑ fides.vt i.c.cū dilect⁹.ſ..e.de fide inſtru. p̄t eſſe rō q᷑ cū de⁹ ſiue nā nihil fecerit fruſtra talis conſuetudo exigēs ſup̄fluas ꝓbatiōes eſt irrōnabilis ⁊ ideo nō eſt ſuāda.vt in.c.cōſuetudis.xi.di. Si vo i ducit q᷑ min⁹ ſufficiēti adbibeat᷑ fides tūc cōcordat cū iure nāli ſm q᷑ qlibet p̄ſumit bon⁹.vt i.c.ſi.de p̄ſump.⁊.c.vno.de ſcrut.⁊ ideo rōnabile ē q᷑ vni credat᷑ q᷑ chriſtus ait in euāgelio. Sit ſmo veſter eſt ē nō nō qō ampli⁹ a malo eſt.vt in.c.ſignificaſti.ſ. de elec.⁊ eſt tex.xxij.q.i.in ſūma. Nō ſexto papam poſſe cōſuetudinē loci ꝑticularis tollere ēt ſi diſponat id qō ius ciuile diſponit ⁊ nedū ꝓſuetudinē ſz ēt leges impatoris tollere pōt.vt h᷑ ⁊ de p̄ſcrip.c.ſi.⁊ i c.cū ꝓtigit de iureiurā.⁊.c.lz.c.ſi.li.vi.⁊ boc q᷑ imminet peccatū. Nā oīs aīa rōne peccati ē pape ſubiecta.vt i.c.nouit.ſ.de iudi.⁊.xcvi.di.ſi impator.⁊ i boc leges nō dedignant᷑ ſacros canones imitari. vt i.c.clerici.de iudi.⁊ i.c.ſi.de ſecū.nup. Jn alijs vo caſibus vbi nō imminet peccatū vbi papa nō bz tēporalez iuriſditionē nō poteſt legē tollere quo ad forū ciuile cū ꝓtātes diſtincte ſint.xcvi.di.cuz ad vex.x. di.q᷑n̄.vbi de h᷑.⁊ q᷑ filij ſint legi.cām. et h᷑ tz glo. in regula poſſeſſor.de reg.iur.li.vi. Nō ſeptimo q᷑ ad validitatē teſti nō ſufficit p̄ſntia duoꝝ vel truū teſtium niſi fuerit adbibita p̄ſntia p̄ſbyteri parochialis.

Et pōdera tex.ibi p̄ſbytero ſuo.nā ex boc īfero q᷑ nō ē buic.c.ſatiſfactū ſi teſtamētū fiat coraz quolibet p̄ſbytero niſi ille preſbyter ſit ꝓprius ſacerdos parochialis.et ratio q᷑ magis fides adbibet᷑ īdigenis notis q̄z extraneis ignotis.in auē.ō teſti.§.ſi vo ignoti.col.vi.et ſupra de electi.poſtq̄z.Et quod notat i.c.querendū.et.c.ſiqui ſunt.ij.q.vij.ſimile legitur et nō.in.c.quā q̄z.de vſu.li.vi.in gl.in verbo parochia. Jtem ꝓprius ſacerdos parochialis dicitur etiam pater ſpūalis oīuz ſuoꝝ parochianoꝝ exquo

clericꝰ fecit teſtm̄ cum duobꝰ teſtibuſ ⁊ p̄ſbytero ⁊ dem ꝓrit mūmoniū cū vnica ⁊ vxgic ⁊ ſic amiſit h᷑ p̄uilegiū poſito q᷑ eēt i terris imperij q᷑ clericꝰ coniugatꝰ nō retinet p̄uilegia clericalia niſi in duobuſ oegb⁹ i.c.i.ō cle.ꝓiu.li. vi.mortua poſteavro reſilit itez icipit eſſe clericus ⁊ viuere clericaliter deinde mōrit nulla ſacra mētione ō ſuo ꝓpoſito teſtō q᷑rit vtrū iſtituti in illo te ſtō debeāt admitti credo q᷑ vō ⁊ ad boc ad duco opt. tex.in.l.q᷑ dr̄.§.miles teſtm̄.ff.de milit teſta. quē nullus ponderat ad boc ⁊ facit glo.i d.c.i.in.v. clericalis.

ipſos recipit ad pñiaz.vt ī.c.oēs.xxx.q.i.non ergo ita de facili cōmitteꝝ falſitas coꝝ patre ſpūali ſiĉ cuz extraneo ſacerdote. Item quatenus iſtud.c. tempe rat rigoꝛez iuris ciuilis eſt ſtricte itelligendū.arg.c. ſtatutuz.de elec.li.vi.ꝛ regula odia.de reg.iur.e.li. Item a legibus nō eſt recedēduz niſi quatenus re/ peritur in canonibus ꝫrium.vt in.c.i.de no.ope.nū ci.ꝛ.x.di.ſi in adiutoꝛiuz.ꝛ de hoc etiaz ifra aliquid tangam. Nota vnū caſum in quo plus valet teſtimo nium ſacerdotis q̄z alterius.ꝛ de hoc in.c.in noſtra ſupꝛa ō teſti.ꝛ.iiij.q.iij.ſi teſtes. Nota nono ꝛ vl timo q̄ impugnās teſtamētuz ꝓtextu defectus ſolē/ nitatis omiſſe in numero ſeptē teſtiū peccat moꝛtali/ ter.nam hoc,pbibetur ſub interminatiōe anathema/ tis ꝛ excōicatio nunq̄z fertur niſi pro moꝛtali crimie vt in.c.nemo.ꝛ.c.nullus.xi.q.iij. Expeditis no/ tabilibus veniaz ad apparatū cuz quo expediaz ma teriaz iſtius.c.Et ꝓmo oppono q̄ iſte teꝛ.non ꝓce/ dat quatenus generaliter loqtur dicēs q̄ ſufficit q̄ teſtamentū fiat coꝛaz p̄ſbytero parochiali ꝛ duobuſ teſtibus.nam requiruntur ſeptem.vt in.l.ſi.C. de fi deicō.ꝛ ſi vnus defuerit coꝛruit totū teſtamētum.vt C.eo.l.ſi vnus.ꝛ.l.ſi. Sed metu ꝫrij iſtud.c.vt pre/ miſi legiť varijs modis in hac glo.ꝛ ꝓma lectura po nitur hic in ꝓncipio glo.i.ꝛ eam repetit.j.in.c.ſequē ti. videlicet q̄ iſtud.ca.loquitur de relictis ad pias cauſas quēadmudum loquiť .ꝛ.c.ſequēs.nam glo. vult q̄ iſta duo.c.loquātur de eodē facto eiuſdez lo ci.iſtud dictū glo.nō eſt veꝛ vt patet ex tenoꝛe vtri/ uſq̄z.c. Item loqtur de diuerſis locis q̄ hoc.c. loq tur de ciuitate hoſtiē.c.aūt ſequēs de velletreñ.ꝛ ho ſtieñ.ꝛ velletreñ.ſunt ciuitates diuerſe. Item q̄ di/ uerſa eſt deciſio vtriuſq̄z decre.vt de ſe patet. Item ob.huic lecture q̄ teꝛ.non reſtringit ſe ad legata ad pias cauſas. Et ratio que reddiť in lr̄a ibi ī oꝛe duo ruz ꝛc̄.habet locū nedū in legatis ad pias cauſas ſz etiam in quolibet teſtamēto.ideo forte gl.[tranſit ad ſecūdam lectura ibi qdam. Eſt autē ſecunda lectura vt per hoc.c.generaliter derogať legibuſ. Et ſz bāc non teneat glo.ꝓ hanc rōnem.ſ.q̄ non eſt veriſimile q̄ dñs papa voluerit vnico verbo legibus derogaꝛ ar.C.de inoffi.teſta.l.ſiquādo.ꝛ de elec.eccleſia ve/ ſtra.nec forte ſecundū glo.papa poſſet etiaz ſi vellet tollere leges q̄ſtum ad eos qui non ſunt de ſua iuriſ ditione tempoꝛali.arg.de appel.ſi duobus.ꝛ.c. no/ uit ſupꝛa de iudi.tamē hāc lectura tenēt Ala. Joſ. Lau.ꝛ Hoſti.hic ꝛ bꝛixien.ij.q.iij.in ſūma.ibi tam glo.tenet ꝫrium cōcoꝛs cum lectura p̄cedenti. quaz etiaz tenet Joſ.in ſūma huius ti.c.de numero teſti/ um.ꝓ hac tū lectura inducit Hoſti.legē diuinā de qua hic.ꝛ hanc lectura quā ꝓ pñti omitto ītēdo te nere.ꝛ.j.plenius aſſumaz. Sed q̄ viſuz fuit glo.vt ſupꝛa dixi q̄ hec lectura nimis repugnaret legibus ideo tranſit ad aliaz lecturam.ibi nichil dicas.ꝛ hec tertia lectura vult hic q̄ hoc.c.,pcedit tū ī terriſ ō tē poꝛali iuriſdictione eccleſie.ꝛ ꝓ hac lectura facit q̄ ciuitas velletreñ.de qua in.c.ſeq.ꝛ ciuitas hoſti.ō q̄ hic ſunt de tēpoꝛali iuriſditiōe eccleſie ꝛ hanc lectu/ raz videť hic teneꝝ Jo.an.ꝛ exp̄ſſius do.Jo.ō ſan. ꝛ ꝓ hac lectura facit vt euiteť iuriū coꝛrectio ō ele. cū ex eo.li.vi.ꝛ ſz hec lectura videatur colоꝛata tam ſi audacia cōcedatur ſalua reuerētia tantoꝝ patrum videtur q̄ non ſit vera.nam cū hoc dicatur qō hic re quirūtur ſeptē teſtes ꝛ ſit ꝫ legem diuinaz paret qō etiam in foꝛo ciuili debet obſeruari q̄ ſi lex humana eſt cōtraria legi diuine ſeruāda eſt lex diuina in foꝛo etiam ſeculari.vt in.c.que ꝓtra moꝛes.viij.di.ꝛ.xi. q.iij.qui reſiſtit.ꝛ i.c.iulianus.ꝛ finaliter omiſſa iſta lectura glo.trāſit ad quartā lectura ibi alij. que hoc vult q̄ in foꝛo ſeculari ſtetur legibus in eccleſiaſtico ſtetur huic.c.ꝛ hanc lecturā videť ſentire Jnno.j.c. ꝓxi.ſed hec lectura tollitur eadez cauſa qua tolliť ſ.ꝓxima in.c.,pxi. Do.an.de butrio videť teneꝝ ſecundaz lecturā de qua p̄miſi.ſ.q̄ iſtud.c.debeat ſeruari tam in foꝛo ciuili q̄z in canonico q̄ loquiť in materia peccati q̄ peccatū moꝛtale eſt nō exequi vo luntatē rationabilē defuncti.xiij.q.ij.vltima volūtaſ vnde lex in hoc nō valet tanq̄z irrōnabilis ꝛ peccati nutritiua.vt in.c.fi.de p̄ſcrip.ꝛ ſi opponať q̄ lex nō nutrit peccatū q̄ ꝓſumit ſubeſſe falſitatem vt.l.fi. C.de fideicō.rñdet ipſe q̄ hec p̄ſumptio tollitur ,p/ bata volūtate teſtatoꝝ p̄ duos idoneos teſtes omni ſuſpitione carentes,vt h̄ bene pꝛobať.ꝛ.ij.q.iiij. §. i.tutius tamē putat ipſe q̄ ī terris ip̄erij debeat adi ri iudex ecclеſiaſticus p̄ viaz denūciationis euāgeli ce vt cōpellat beredē deſiſtere a peccato ꝛ ſic ſeruaꝝ vltimā voluntatē defuncti ,pbatā per duos idoneoſ teſtes.ſ.de iudi.nouit.ꝛ facit qō ibi notat Jnnocē. Ego autem diſputationis gratia credo indiſtincte q̄ iſtud.c.ſeruari debet etiaz in foꝛo ſeculari credo ta/ men non ſufficere pꝛout vult do. Anto.q̄ ſufficiat q̄ vltima volūtas pꝛobetur p̄ duos teſtes vt pleni/ us.j.dicam.ꝛ q̄ debeat ſeruari in vtroq̄z foꝛo,pba/ tur.nam leges regrentes ſeptē teſtes in teſtamentis ſunt tam cōtra ius diuinuz q̄z cōtra generalem eccle ſie cōſuetudinē.vt aperte dicit iſte teꝛ.quoꝛū quod/ libet babet impedire leges in cōtrariū condendas'. nam regula iuris diuini habet in oꝛe duoꝛū vel triuz debet ſtare omne verbū vt h̄.ꝛ in.c.lz vniuerſis.ſ. de teſti.ꝛ.ij.q.iiij.in.§.i.ꝛ Joā.viij.c.ꝛ ſic dicendo omne nihil excludit.xix.di.ſi romanoꝛū.de maio.ꝛ obedi.ſolite.ꝛ exquo nō diſtinxit nec nos diſtingue re debemus.xxxij.q.vij.qui doꝛmierit.quod quidē ius diuinū eſt moꝛale. nam inſtruit qualiter hoīes viuere debeant.vt.ij.q.iiij.in.§.i.nam p̄ceptum eſt q̄ quis nō debet tenere alienū qō ē p̄ceptū moꝛa le. Sed q̄ poſſet dubitari quando cōſtet quod eſt alienuz datur alia regula.q̄ in oꝛe duoꝝ vel triū ꝛc̄. Item chriſtus exhoꝛtabať iudeos q̄ deberent cre/ dere in euz q̄ de hoc cōſtabat per duos teſtes.ꝛ ſic non pōt negari q̄ iſtud p̄ceptū ſit moꝛale.qō qui/ dem nō recipit mutationē.vt in.c.fi.de cōſue.ꝛ ple/ ne.v.di.in.§.bis ita.in teꝛ.ꝛ in glo. Item p̄nceps ēt papa ſi condit leges cōtra ea que dixit dñs non di citur cōdere leges ſed potius conuincitur errare. vt patet in.c.ſunt qdaz.xxv.q.i.ergo tales leges non ſunt ſeruāde.nam cōſtitutiōes eccleſiaſtice ſiue ſecu lares ſi naturali iuri ꝫrie ,pbātur penitus ſunt exclu dende vt dicit teꝛ.in.§.fi.ix.di.ꝛ q legibus impato ris que ꝫ dei voluntatē ferūtur obtēperare nō vult acquirit p̄miū grāde.vt in.c.i.ea.di.ꝛ in.c. Julia/ nus.ꝛ in.c.ſi dñs.ꝛ.c.q reſiſtit.xi.q.iij. Item vt pre dixi iſte leges ſunt ꝫ ſanctoꝝ patrū ſtatuta vt pz h̄ ī teꝛ.ꝫ que etiaz romanus pōtifex cōcedere legez nō pōt.vt i.c.ꝫ ſtatuta patꝝ.xxv.q.i.ꝛ ī.c.ſi ea deſtruc rem.xxv.q.ij. Item ſunt ꝫ generalē eccleſie cōſuetu dinem ꝛ ſic ꝫ generale ſtatutū eccleſie ꝫ quā etiā pa/ pa venire nō pōt in.c.ꝛ ſi illa.i.q.vij..ꝛ nō.glo.in.c. p̄principalē.ix.q.iij.ꝛ in.c.lr̄as.de reſti.ſpo.ꝛ gene ralis cōſuetudo eccleſie ita obligat ſicut ꝛ p̄ceptū. vt in.c.in his.ꝛ in.c.eccleſiaſticaꝝ.xi.di.ꝛ nō.glo.ō pe.di.v.in ſumma.vnde quēadmoduz tranſgreſſio p̄cepti inducit peccatuz.vt in.ca.quod p̄cipitur xiiij.q.i.ꝛ in.ca.ij.de maioꝛi.ꝛ obedi.item tranſgreſ ſio generalis conſuetudinis.vt in p̄allega.c.in bis xi.diſt.ꝛ conſtitutio que ſine peccato moꝛtali ſeruа/ ri non poteſt nō tenet.vt in.c.fi. de p̄ſcrip. Nam lex debet eſſe rationabilis ꝛ iuſta.vt in.ca.erit autez lex.viij.diſtin.nam quando ex p̄cepto p̄ncipis ve riſimiliter p̄ſumitur peccatum futurum tunc tali

precepto parendū nō est. vt nōt Jnno. in. c. inquisitioni. de senten. excō. ⁊ pro hoc. c. lras. de resti. spo. in fi. sed istud facile resultat ex legibus requirētibus septē testes in testamētis cōdendis. ergo talibus legibus nō est parendū. nam sepe cōtingit q̄ testator ꝓpter temporis breuitatē instituit extraneū beredē coraz quattuor aut qnqz testibus. ⁊ qz ista vltia voluntas ꝑ istos testes, pbari nō pōt veniūt succedentes ab itestato qui tenebūt huiusmōi beredilatē cuz peccato. nec excusabit eos auctoritas legū. qz vt notanter dicit Jnno. i. c. qz pleriqz. de imu. eccle. q̄ lz p̄nceps ex iusta cā possit statuere ꝑ ius naturale. vt puta q̄ dñia trāsferant de vno in aliū. trī si in casu de quo agit cessat illa causa cōstitutio seruanda non est in foro aie nec cōtentioso. sic in, ppositio lz leges hoc statuerūt, ꝓpter fraudes euitādas trī si ibi i rei veritate cessaret fraus venientes ab itestato tuti nō essent nec in foro aie nec ciuili. nam vt ipse ibi dicit cōstitutiones que veniūt ꝑ salutē anime seruāde nō sunt. leges. n. in bis sacros canones imitari non dedignant vt in. c. clerici. de iudi. nec auctoritas legū habet aliquez excusare a peccato sed necessaria est spālis canonis cōcessio. vt dixit glo. singularis in. c. iter bec. xxxiij. q. ij. ⁊ pro hoc. c. cū cōtingat. ⁊ qō ibi notatur de iureiurā. ⁊. c. q̄uis de pac. li. vi. ⁊ in. c. fi. de prescript. ⁊ ꝑ bas rōnes dico q̄ iudices seculares possent cōpelli ad obseruātiā istius decre. ar. in. c. lz de iureiu. li. vi. Sed ꝑ p̄dicta fortiter op. qz si essent vera indistincte sequeret q̄ valeret testamētū factum coraā duobus testibus lz nō fuerit adbibita p̄nia p̄sbyteri parochialis qō est ꝑ hunc tex. i fi. q requirit quo ad hoc vt testamētū nō possit ipugnari qō sit factum coraā presbytero parochiali ⁊ duob⁹ vel trib⁹ alijs testibus. So., ppter istud ꝓrium do. An. fuit ḃ in singulari opi. fatēdo ꝓrium. nam dicit ipse rō prīcipalis sup qua papa fundat se est. qz in ore duoruz vel triū testiū ⁊c. ⁊ sic debem⁹ attēdere ad rōnem super qua fundat se papa. Nec ob. sm eū illud qō de p̄nia parochiani dr̄ qz in boc narrat accidētiā facti. Nec ob. si diceret, put sentit spe. in ti. de instru. edi. in. §. cōpendiose. in v. itez ꝑ ius cānonicū. q̄ iste tex. est correctorius iuris ciuilis ⁊ ideo nō dz aliquo modo etiā ꝑ maioritatē rōnis recedi a vbis ipsius quia dicit ipse boc nō esse vex q̄ sit correctori⁹ imo mes istius tex. declarat irrōnabilitatē iuris ciuilis semp fuisse. ⁊ sic ipse cōcludit q̄ ad validitatē testamēti sufficiūt duo testes. ⁊ sic illa decre. nō est de nouo correctoria sed declaratoria ꝑz eū. ⁊ sic ꝓcludit q̄ quo ad validitatē testamēti sufficiunt duo testes etiā sine presbytero parochiali. Spe. in palle. ti. ō instru. edi. §. cōpendiose. ver. itē per ius canonicū. dicit q̄ quātū ad legata ad pias causas valet testamētū factū coraz duobus testib⁹ tm̄ vt. j. c., pri. sed in alijs relictis nō ad pias causas dicit q̄ regritur p̄sbyter cū duobus testibus vt ḃ. que opi. videt cōiter placet doc. bic ⁊ Archi. in. §. i. ij. q. iij. qz data p̄nia p̄sbyteri ⁊ duorum bonoz testium tollit suspicio falsitatis. nam nō est verisimile q̄ p̄te presbytero cōmittatur falsum. ar. l. nō est verisimile. ff. qō metus cā. j. de simo. nemo. ⁊. c. fi. de postu. ⁊. c. deniqz. xiij. q. v. ⁊ intātum spe. adberet buic opi. q̄ si adessent tres testes sine p̄sbytero parochiali dicit testamētuz nō valere. fatet tamē ipse q̄ si loco presbyteri parochialis itereset duo testes q̄ valet testamētū. qz dictū duoz testiuz semp babet maiorē fidem qz dictū vnius qztūcūqz auctorizabilis psone. s. de testi. c. cū a nobis. ⁊. c. lz ⁊ banc opi. ego sequor quicqd dicat do. an. nam a legibus nō est recedēduz nisi quatenus in canonibus repitur ꝓrium. vt in. ca. i. de no. ope. nunci. ⁊. x. di. p totum. ergo cū nō repiatur recessum fore a legibus in testamētis cōdendis vbi presbyter parochialis interest cū duobus testibus ergo stādū precise isti tex. Nec ,pcedit qō dicit do. an. q̄ in eo qō ḃ dicit de p̄sbytero parochiali narrat accidētia facti qz illō ē diuinare. ⁊ tex. videt expresse velle ꝓrium cum in consultatione nulla fuit facta mētio de presbytero parochiali ⁊ p subauditiōes ⁊ suppletiones nō debemus inducere correctionē iuris. vt nō. in. c. cupientes. i. §. q̄ si p. xx. de elec. li. vi. in glo. Nec ob. qō ipse dicit q̄ ratio p̄ncipalis sup qua se fūdat papa est q̄ i ore duoz vel triū ⁊c. qz rīdeo q̄ illa auctoritas nō fuit inducta ad ꝓfirmationē eius qō papa postea statuit in fi. de presbytero parochiali sed potius ad exaggerandum ⁊ aggrauandū rigorem iuris ciuilis q̄si voluerit ḃ papa dicere q̄ cum regula iuris diuini habeat q̄ i ore duoz ⁊c. valde absurdum videtur q̄ ius ciuile requirat. vij. testes. nam intantū deuiādo a iure diuino videt tollere nō moderare ipsum ius diuinum nam sanguinē elicit q nimis emūgit. vt in. c. nisi cum pridē. de renū. ⁊. iiij. di. deniqz. ⁊ reprobato rigore iuris ciuilis papa volēs, puidere falsitati statuit q̄ testamēta debeāt fieri coraā p̄sbytero parochiali ⁊ duobus vel alijs tribus testib⁹ ⁊ sic ista ratio super qua fundat se papa in fine nō ob. ⁊ istum puto verū fore intellectū illius decre. ⁊ pro hoc facit. c. seq. vbi papa loquēdo de relictis ad pias causas vt in eis aliquid speciale statueret nullam mētionem fecit de p̄sbytero parochiali. vnde si voluisset ḃ subijcere bene sciuisset. ar. ca. ad audientiam. de deci. Jtem qz si vellemus illā regulā. in ore duoz ⁊c. ita ruditer intelligere, put iacet sequeret q̄ nūquā requirerent plures qz duo testes qō falsum est etiam de iure canonico. vt apte dicit tex. i. c. lz vniuersis. s. de testi. vbi dicit q̄ quedam sunt cause que regrunt plures quam duos testes. ⁊, p ḃ. ij. q. iiij. c. presul. sed boc tenēdo obstant p̄dicta qz papa in fine nō poterat statuere cōtra ius diuinū ⁊ statuta patrū ⁊ ꝑ statutū generale ecclesie. vt. s. plene dixi. Ad istud rīdeo q̄ ista regula iuris diuini logtur gnāliter. ⁊ idē dico de vsu consuetudine ecclesie. vnde ius positiuū superueniēs bz limitare ⁊ distinguere vt alie regule iuris diuini meli⁹ obseruent. vt nō. in. c. que in ecclesiaz. s. de cōsti. ⁊ in. c. fi. de cōsue. ⁊, pbatur i. c. ⁊ fi qōnes in fi. j. de simo. ⁊ de cōuer. cōiu. ex publico. naz regula iuris diuini bz q̄ quis nō debet detinere aliena ⁊ q̄ peccatū puniatur sed, ꝓpter falsitatem que posset cōmitti i testamentis si tm̄ adbiberentur duo testes sepe ⁊ sepius cōmitteret in istam regulā iuris diuini ideo papa vt illa regula melius seruaret ⁊ vt peccatū facili⁹ euitaretur restringit illaz regulā. in ore duoz ⁊c. vt non babeat locū in testamētis. nec, ꝓpter ḃ dicit venire ꝑ ius diuinū cū boc statuerit ad cōseruationez iuris diuini vt. s. nec multū deuiat a regula, put deuiat ius ciuile regrendo. vij. testes. ⁊, p ḃ do optimū simile i p̄scriptiōe. nam regula iuris naturalis bz neminez locupletari debere cū aliena iactura. vt in regula locupletari. de re. iur. li. vi. ⁊ tm̄ qs p p̄scriptionē locupletat cū aliena iactura. nec, ꝓpter boc p̄scriptio dicitur esse ꝑ ius nāle. vt subtiliter nōt Jo. an. in regula possessor. de reg. iur. in mercu. qz lz videat q̄ p̄scriptio sit ꝑ illam nālem egtatem de qua. s. tm̄ qz est inducta tm̄ vt seruēt alie rgule iuris nālis que babēt q̄ negligentia puniat ⁊ q̄ finis litib⁹ imponat nō dicitur eē ꝑ ius nāle. sed dicitur ius naturale potius cuz fuerit inducta ad ꝓseruationē iuris nālis. vnde vna ⁊ eadē res nō debet parere ꝓrios effectus. vt in. c. maiores de baptis. Sed tunc ob. q̄ si p̄dicta sunt vera ius ciuile requirens. vij. testes nō debeat reprobari cum veniat ad ꝓseruationez alterius iuris respectu iuris diuini vt. s. dixi ex eo q̄ ius ciuile intantū deuiando

¶ Et idē firmat ipse panor. s. eo. c. i lec. ⁊ imola. ⁊ io. cal. i cōsi. viij. posito sub rubrica de testa. incip. testator i loco de tēporali turisditione ecclesie ⁊c. Jo. fab. i. l. si vnus. C. ō testa. lu. ro. in rep. aucē. similiter. C. ad. l. falci. in xxxiij. spāli pie cause inter vltimas volūtates. do. Alex. in consi. cclxxxij. incip. ponderatis bis q̄ in themate narrātur in. vl. ⁊. vij. col. ⁊ in ꝓsi. ccccclxxxviij. icip. viso ac diligēt cōsiderato themate in. v. colū. ad fi. ⁊ seq. lz imol. nō sit ausus istud firmare i. l. nemo pōt. ff. de le. i. ꝑ fundaīnum cui rīndet. d. alex. in loco pal. ⁊ dicit. do. An. ḃ q̄ bec opinio spe. seruat i practica immo plus, putat q̄ de iure in terris subiectis ecclesie si solum interce.

non videbatur limitare sed potius ipsaꝫ legē diuinā tollere vt supra dixi quod nō facit ius canonicū. Itē ēt non cuitatur ꝓpter hoc imo potius pectatū committitur. qz vt. s. dixi sepe venientes ab intestato propter minus solēne testamētuꝫ detinerent hr̄ditatem cum peccato ꝛ sic veniremus ꝑ oēs regulas iuris diuini. nā non dꝫ ita de facili p̄sumi falsitas vbi ad minus sunt quattuor testes cum papa q supiorē nō bꝫ posset cōuinci duobus testibus vt nō. gl. in. c. p̄sul. ij. q. iij. nec ob. si diceret q ēt de iure canonico ē dare casum vbi reqrunt. lxxij. testes. vt qñ agitur ꝓtra ep̄m cardinalē. vt habet in p̄al. c. p̄sul. qz dico q ille tex. intelligitur qñ testes nō sunt omni exceptiōe maiores secus aūt si essent laudabilis vite qz tunc sufficerēt duo testes. vt dicit Gratianus in. c. fi. ea. causa ꝛ. q. Et ꝓ dictis facit qō in simili habemus in p̄scriptione. nam ius ciuile adinuenit p̄scriptionē tam cum bona fide qꝫ cū mala fide. vt pꝫ. xxvi. q. iij. in. §. pōr. vt imponeret finis litibus ꝛ vt negligētia puniretur. ius aūt canonicū supueniēs approbauit p̄scriptionē quatenus erit sine peccato ꝛ reprobauit rigorem iuris ciuilis qz reprobauit p̄scriptionē cū mala fide. vt in. c. fi. de p̄scrip. Sic facit hic papa. nā reprobauit rigorē iuris ciuilis quatenus exigebat septē testes ꝛ approbauit cām motiuaꝫ iuris ciuilis ꝛ ob hanc cām motiuā obseruādam statuit q in testamentis vltra duos testes itereſſent p̄sbyter parochialis. ꝛ ꝓ h ēt facit in simili. nā regula iuris diuini lꝫ bēat. non occides ꝛc. ius tamē ciuile certo casu dedit marito ptātem vxorē in adulterio reptaꝫ occidendi ꝛ sic illa regula iuris diuini restringebat. ius vero canonicum supueniēs illum rigorē iuris ciuilis abstulit. vt in. c. inter hec. ꝛ. c. admonere. xxxiij. q. ij. Sed volens ꝓuidere maritis statuit q vxores peccātes haberēt mariti ptātem ligandi ꝛ eas moderate corrigendi. vt. vij. q. i. sicut. xxxiij. q. ij. placuit. ita in ꝓposito papa improbauit rigorē iuris ciuilis quatenus in testamentis exigebat septē testes ꝛ ꝓuidit falsitati statuendo q adhiberet p̄sentia p̄sbyteri parochialis. Et ex istis duas ꝯclusiones elicio. Prima conclusio q testamētū coram duobus testibus ꝛ p̄sbytero parochiali seu coram quattuor testibus sine p̄sentia p̄sbyteri etiā non ad pias causas initum nedū in foro canonico sed etiaꝫ i foro ciuili roboris obtinet firmitatem. Ex quo infertur corrolarium q iura ciuilia septem vel qnqꝫ testes in testamētis de necessitate exigentia hodie locum sibi minime vēdicant. Secunda conclusio q lꝫ valeat testamētum coraꝫ duobus testibus ad pias causas conditum i alijs tamen si defuit parochialis p̄sbyteri p̄sentia lꝫ duo vel tres testes adhibiti fuerunt nedum i foro ciuili sed ēt canonico impugnari pōt. Ex quo iferitur corrolariuꝫ q ad validitatē testamēti non sufficit q adhibeant duo testes cum vno p̄sbytero nisi iste p̄sbyter sit ꝓprius sacerdos parochialis. Venio ad qōnes. Et primo quero nunqd si legatur res aliena sciēter possit ō iure canonico peti illius rei estimatio: ꝛ primo videt q non p. c. filius. s. e. So. i hoc varie sunt opi. ꝛ variis modis illud. c. intellegitur. nam glo. fi. ibi posuit duas lecturas ad illū tex. Et p̄ma lectura est q illud. c. itelligit de benignitate canonica vt sic non possit peti estimatio lꝫ de iure ciuili secus sit. Do. an. hic illaꝫ lecturaꝫ impugnat asserens illaꝫ nō elici ex tex. qz nō facit mētionē de rigore vel de egtate. sed salua pace do. An. dico q illa lectura optime colligitur ex tex. illo vt apparet p ista verba. sed qz lege dei viuis non aūt. l. seculi ꝛc. ꝛ sic voluit imitari egtatē ꝯ rigorem iuris ciuilis. ꝛ cām quare infra i reassumptione istius lec. plenius dicam. Secūda lectura est q possit peti estimatio sm q de iure ciuili cauetur. Ad illū tex. rndetur q ibi solum ꝓhibetur ne aliena res debeat non aūt q nō possit peti estimatio. sed ista lectura nō ꝓcedit qz sm hoc nulla esset dīa iter ius ciuile ꝛ ius canonicuꝫ. nō tex. ibi voluit denotare diuersitateꝫ inter ista duo iura. ꝛ hanc vī tenere Host. dicit tn q si beres nimis grauaret totum p̄cium soluendo ēt nō dꝫ illud cū intollerabili suo grauamie extorqueri qō faceret de iure ciuili. ꝛ soluꝫ hunc legis rigorem itendit h̄ temperare papa. ad hoc de censi. lꝫ. ꝛ. c. ex parte. xxij. q. iij. c. fi. de reg. iur. locupletari. li. vi. ꝛ dicit sic intelligendum quod nō i sūma. c. ti. ver. ad qd beres. sed illa lec. non vī ꝓcedere vt ex infra dicendis apparebit. Nec ob. quod dic Host. q hic papa voluit temperare rigorē iuris ciuilis ꝓ quod beres minimum grauatur qz hoc est diuinare ad ifinitū tex. ꝛ diuinare non debemus. vt eccle. benefi. c. i. Itē ꝓ subauditionē ꝛ suppletōem non debemus inducere iuris correctōem. vt nō. i. c. cupientes i. §. q fi ꝓ. xx. d ele. li. vi. i glo. Tertiaꝫ lecturam posuit ibi Inno. ꝛ Jo. glo. i. c. fi cps. xij. q. v. dicētes: q illud. c. ꝓcedit qñ legatur res ecclesie nam tūc non valet legatū quo ad rem nec quo ad estimatōeꝫ. ꝛ est rō qz cuꝫ difficultate alienatur. x. q. ij. hoc ius. ꝛ. xij. q. ij. fine exceptiōe sicut dī in predijs cesaris. vt. l. apud iulianum. §. fi. ff. de leg. i. vñ si h̄ priuilegiuꝫ bꝫ res cesaris multo fortius res ecclesie i quaꝫ alienatiōe magna difficultas est vt. s. dixi. Itez legari non possunt ea que cōibus vsibus deputata sunt. vt prealleg. l. apud iulianum i §. non solum. sed res ecclesie sunt huiusmodi. vt i. c. rō nulla ꝓmittit. s. de prebē. ꝛ i. c. vidētes. xij. q. i. ergo ꝛc. Itē qz rex ecclesie nō est cōmerciū iter laicos xij. q. ij. nō liceat. Et ad illū tex. ibi lege dei viuis ꝛc. rndet satis retorquēdo vt dicamus q res ecclesie nō sunt cēsende sicut alie res seculi. hanc lec. impugnat Host. dicens q ēt vbi legatur res ecclesie valet legatum quo ad hoc q debeatur estiatio dūtamē illa res sit in cōmercio nōstro. ꝛ puto q p ista verba voluerit excludere rem sacrā qz si res sacra legaretur non deberetur eius estiatio cuꝫ nullo modo sit i cōmercio nostro. vt in regula. semel deo dedicatuꝫ. de reg. iur. li. vi. ꝛ isti. de inuti. stipu. §. i. item ēt dic ꝛ lꝫ do. An. dicens q lꝫ sit difficilis alienatio rei ecclesiastice nō tn adeo q reputetur ipossibilis quod requirit lex dicēs legatum nō valere de talibus. sicut si legat res cesaris. tunc. n. non debetur nec legatū nec estiatio. qz de talibus non est cōmerciuꝫ nisi iussu ꝓncipis ꝛ sic est tāta difficultas q reputatur ipossibilis. naꝫ quod ꝓ ꝓncipeꝫ tn pōt explicari dī impossibile. vt nō. glo. ff. de vbo. ob. continuus. §. cū qs. ꝛ Di. in d. regula semel deo li. vi. non aūt sic est i rebus ecclesie qz possunt alienari sine cōsensu ꝓncipis imminente vtilitate. vt. xij. q. ij. fine exceptione. ꝛ sic non cōsistit alienatio i ptāte vnius tn. Itez dico q ēt si rex cēt dictum Inno. q si legatur res ecclesie non debetur estimatio sicut dī in p̄dijs cesaris non tn esset satisfacium illi tex. nā sm Inno. nulla esset dīa iter ius canonicuꝫ ꝛ ius ciuile. qz idez de iure ciuili ꝛ tn tex. vt s. dixi voluit denotare diuersitatē. Do. an. simpliciter inberet opi. Jo. ꝛ Inno. dicens q iter ius ciuile ꝛ ius canonicuꝫ nulla est dīa in h casu. ꝛ ad istū tex. q videtur velle facer dīaꝫ rndet q fuit allegatō partis. illud dictuꝫ iudicio meo non ꝓcedit. nā ibi papa loqtur ep̄o dicendo. qz lege dei viuis ꝛc. ꝛ sic nō fuit verba partis. Item per ista verba vt patet ex dictione qz papa voluit reddere rōnem sue diffinitionis ꝛ ideo hoc non placet. Item qz diuinat ꝛ diuinar non debemus. vt in. c. vt nostrū. vt eccle. benefi. Quartā lecturaꝫ posuit idem do. an. dicens q illud. c. procedit quando res ecclesie vni legatur alteri ecclesie qz tunc non debet legatuꝫ etiā quo ad estimationem. ꝛ

est ratio q2 ecclesia nō debet se imiscere lucris odio/
sis .xvij. q. iiij. in. c. gcūqz. ⁊ p hoc inducit litteraz q̄
logtur ep̄o. ibi lege dei viuis. s. tu ep̄e. sed hec lec. nō
p̄cedit quatenus restringit istū tex. qñ legat res vni
us ecclesie alteri ecclesie. nam in hoc narrat factū p/
ut accidit vt p3 i lr̄a. ⁊ rō sup qua se fundat papa b3
locum nedu3 in ecclesia sed etiā in qbuscunqz subie
ctis ecclesiastice iurisditioni. vt. j. dicam. Quitā lec.
posuit Bal. in quadam sua repetitione. vt ipe ponit
i. l. i. C. de sacrosan. eccl. quā sequunt aliqui moder/
ni vt dicatur q̄ illud. c. p̄cedit quādo ecclesie fuit le/
gatum rei aliene ignoranter. na3 tūc de iure ciuili de
betur estimatio sicut qñ legatur cōiuncte p̄sone etiā
ignoranter q2 valet. vt. C. de lega. cū alienā. nam ec/
clesia dr̄ esse coniuncta p̄sona. ⁊ p2o hoc facit. c. siqs
irascitur. xiij. q. ij. ⁊. c. q̄ abstulerit. xij. q. ij. vbi dixit
tex. q̄ ecclesia est mater nostra sed de benignitate ca
nonica non debetur ibi. ⁊ sic p̄cedit tex. volēs deno/
tare istam diuersitatē iter ista duo iura. ⁊ l3 ista lec. vi
deatur colorata tm̄ tollit duabus rōnib9 efficacib9.
Et p̄ma sit illa q2. l. cū alienā. C. de lega. intelligit de
coniunctis rōne sanguis. nō aūt de ecclesia l3 largo
modo dicatur cōiuncta p̄sona. vt sentit glo. in p̄alle.
c. filius. ⁊ exp̄ssius nō. ibi do. An. nō. q̄ doc. in. c. nō
nulli. ō rescrip. vbi sentiunt q̄ iura p̄mittentia aliqd
coniunctis itelligunt de coniunctis rōne sanguinis
non aūt de cōiunctione accidentali ⁊ ficta. ⁊ tm̄ tex. in
p̄alleg. c. filius habuit p2o idubitato q̄ de iure ciui/
li i illo casu deberetur estimatio. Scōa rō efficatior
est q2 illa rō que iducit vel mouet legē ad statuēduz
q̄ si legatur res aliena coniuncte p̄sone ēt ignorāter
eadem rō est quādo legatur ignoranter alijs legatis
q̄ deberetur estimatio. ea. rō mouet legem ad statuē
dum gnāliter q̄ si legatur sciēter cuicūqz debet esti/
matio. nam rō decisionis in vtroqz casu est p̄sumpta
voluntas testatoris. sed qua rōne non debet legatū
ecclesie nec eius estimatio debetur quādo ignorāter
eadē rōne quādo legatū fit sciēter. nam vbi est eadē
rō idem ius dz esse. vt in. c. translato. de consti. ⁊ .c.
cum dilecta de confir. uti. vel inuti. cuz similib9. qua
propter ego idistincte adhereo p̄me lecture quam p̄
misi. quaz sentit glo. ibi l3 non clare vt dicamus q̄ il
lud. c. p̄cedit de egtate canonica. ⁊ q̄ debeat ꝓuari i
foro ecclesiastico. nam ꝑm rōnē expressam est qlibet
tex. itelligēdus. vt i. c. itelligētia. ⁊. c. p̄terea. de v̄bo.
signi. ⁊ facit qō nōt Di. i regula fi. de reg. iur. li. vi.
Sz ista rō que ibi exp̄mitur bz locū i quocūqz sub/
iecto ecclesiastice iurisditioni g̃ ⁊c. nam ibi dicit q̄ iō
non dz estimatio peti. q2 lege dei debebat viuere ille
ep̄s non aūt. l. seculi. ⁊ itelligе lege dei. i. lege diuina
⁊ canonica. nam lex canonica dr̄ lex dei vt in. c. quali
ter ⁊ qñ. ij. de accu. ⁊ in. c. nimis. de iureiurā. ꝑm q̄s
legesdebēt viuer oēs subiecti ecclesiastice iurisditio
ni. vt i. c. si duobus. de appel. ⁊. c. i. ⁊ quasi p totum
iiij. di. ⁊ banc diuersitatez iter ius canonicū ⁊ ius ci/
uile apte voluit iste tex. dum dicit q̄ leges seculi bñt
vt heres ad solucēdū cogat si eius auctor rem legaue
rit alienam. sz q2 lege dei viuis nō aūt lege seculi ⁊c.
⁊ sic apte voluit facer dr̄iam quo ad soluēdū estima/
tionem legati. ⁊ q̄ aliud sit de iure canonico aliud ō
iure ciuili tz accūr. i. l. cuz alienaz. C. ō lega. ⁊ pōt eē
rō. nam q̄ debeat legatum vel estimatio ō p̄cedit ex
tacita voluntate testatoris nō aūt ex expressa. vnde si
ecclesia p̄mitteret q̄ posset peti legatū vl eius estima
tio ab herede inuito saltē quo ad vulgi opiniones vi
deretur inbiare lucris odiosis ⁊ tēporalibus a qbus
abstinēdum est. vt in. c. fi. xvij. q. iij. vbi dicit Aug.
Qui vult exhr̄dato filio hr̄dez facer ecclesiam aliū q̄
rat q̄z august. imo deo p̄pitio neminē inueniet. ⁊ p
ō optimus tex. i. c. ex parte. ō cēsi. in fi. vbi p̄p istam
rōnē si ecclesie ad diuersas mensuras solui solet lib3
ratur soluēs ad minorē q2 a iur̄ ecclesiastico bēigni9
sunt exigēda ne ranqz exactores videantur lucris tē
poralibus inbiare. ⁊ lz rō necessario cōcludēs reddi
non possz sufficit tm̄ ita scriptum cē. vi. q. iij. scriptū.
Ex istis oībus talē elicio ꝯclusionē. Legatuz rei alie
ne ignoranter siue sciēter factum ō iure canonico nō
debet nec eius estimatio. Scōo p̄cipaliter q̄ro
numqd clericus possit testari ō rebus tam p2opr̄ijs
q̄z de fructibus sui bñficij. Sol. de bonis p2opr̄ijs
nō est dubiuz qn testari potest. vt i. c. i. ō testa. ⁊. xij.
q. v. c. i. ⁊. c. si ep̄s. ⁊ quasi per totū. de fructibus aūt
sui bñficij sunt opiniones. nam alique glo. videt vel
le q̄ clerici comparētur vsuarijs. alique q̄ comparē
tur vsufructuarijs. gl. in. c. duo sunt. xij. q. i. dicit q̄
clerici sunt dñi fructuū collectoz. ⁊ subijcit q̄ lz p2o
p2ietas fructuū ipsoz sit tm̄ in morte non possunt eā
alicui largiri rōne testamēti sed intuitu elemosyne sic
vt in. c. q2 nos. s̄. eo. ti. ⁊. c. ad hec. sicut heres qlibet
⁊ sic dñs rex quasi p fideicōmissuz restituere tenet.
alij tm̄ nihil pōt alienare. ff. ad trebel. deducta. §. vlti
mo. ⁊. l. qdam. §. siqs. ⁊ glo. vulgaris in. c. p̄nti. de
offi. ord. li. vi. distinguit iter clericum habētē admini
strationē ⁊ non habētē dicens q̄ clericus admistra/
tionem habēs q̄z diu viuit ⁊ sanus est pōt donar mo
derate tm̄. vt in. c. cetez de dona. cōparat cuz vsufru
ctuario q2 eius ius morte finitur sicut vsufructuarij.
vt in. c. fi. de pecu. clericoz. ⁊. s̄. de dona. ꝓsultatiō/
bus. ⁊. s̄. de pigno. c. vlti. pōt ergo dum viuit volun
tatem suam facer dūmodo donet moderate. cuz aūt
incipit infirmari comparat vsuario ⁊ ita nihil bz nisi
vsum. elemosynaz tm̄ facere pōt sed testari non. vt in
c. cum i officijs. ⁊. c. ad hec. cum similibus. s̄. eo. ti.
Si. vo clericus sit non habēs administrationē sed p/
sonaliter ⁊ simpliciter beneficiatus ⁊ in vita ⁊ i mor/
te comparatur vsufructuario quantū ad faciendum
fructus suos ⁊ de ipsis pōt testari ꝑm illam. ⁊ refert
istam opi. tener Host. ⁊ Gar. ⁊ q̄ gnālis consuetu/
do eaz approbat. ⁊ dicit q̄ ista opi. satis p̄batur i. c.
req̄sisti. in. §. illud. j. eo. ti. ⁊ p2o hac parte optime fa
cit tex. ⁊ qō ibi nō. glo. i. c. fi. de pigno. ⁊ in. c. vnico.
de cle. non resi. li. vi. vbi dr̄ p̄bari q̄ canonicus facit
fructus suos. In p2iū facit qō nō. gl. in. c. fi. de pig.
⁊ in. c. q2 nos. s̄. e. ti. ⁊ i. c. siqs sane. de pecu. clerico
rū. ⁊ i. c. cū oliz. de rer̄ p̄muta. i qbus locis idistin/
cte dicit q̄ clericus est tm̄ vsuari9 nō aūt vsufructua
rius q2 debēt eē contēti victu ⁊ vestitu. nec de bonis
ecclesie valēt p̄der testamētū. ad idē facit qō nō. Jo.
i. c. res ecclesie. xij. q. i. vbi dicit q̄ de bonis ecclesie
illud solū est clericoz qō p̄babili rōne p̄sumūt. vn/
de infert q̄ si clericus emit equuz de bonis ecclesie
q̄ ille nō ē suus sed ecclesie. idē vr̄ tenet Inno. i. c.
cū in officijs. s̄. eo. vbi dicit q̄ varias ⁊ delicatas ex
pēsas dz iudex deducere sup bonis clerici. solas aūt
expēsas approbabit iudex ō bōis ecclesie q̄ facte sūt
in elemosynā paupez vel in redemptiōez captuoz
vel in hospitali vel alias pias causas. xij. q. ij. auruz
habet ⁊. c. gloria ep̄i. cū si. ⁊ nō. in. c. indecoz. ō eta.
⁊ quali. vñ dic Hiero. vt habet. xliij. di. in p̄i. Sa/
cerdos de altari viuere nō luxuriari q̄rat. vñ dic ibi
glo. q̄ clericus tm̄ necessaria hr̄e dz ab ecclesia ⁊ illa
necessitas artat ad victū ⁊ vestitū. vt in. c. ep̄s. xij. q.
i. vñ dic ibi archi. quē segtur Jo. de lig. in cle. gratię
de rescrip. q̄ si clericus vltra debitū aliqd expēdit ō
bonis ecclesie q̄ tenet ad restitutionē. ⁊ p2o p̄dictis
optime fac tex. i. c. ep̄i. xij. q. i. vbi dic q̄ qcqd de p̄
uisione fuerit siue de agris siue de fructibus siue de
oblationibus q̄ oia deoēt conseruari ecclesie ⁊ q̄ si
ep̄s aliter p̄sumpserit poterit deponi. simile habet i
c. ep̄s. x. q. ij. vñ dici cōsueuit q̄ acq̄sita de bonis ec

clesie pōt ecclesia vēdicare .xij.q.iiij. sacerdos. ꝛ.q. vlt. fixum. ar. ca. cau. q.ij. apostolicos ī fi. vbi de b. ꝛ patet ī eo qō legit ꝛ nō. s. de pecu. clc. ingrēdū. ꝛ p̄o p̄dictis facit. c. clericus ꝛ. c. duo sunt gnā. xij. q.i. ꝛ. c. q̄ tua ī fi. ꝛ ī banc partē iclinat archi. ī. c. sta tutuz. ī. §. assessorē de rescrip. li. vi. ꝛ Jo. de ligna. ī clc. gratic. e. ti. ꝛ banc partē ego amplector. tum ꝓ pter supius allegata. tuz ꝓpter statim alleganda. vñ est tex. ī. c. i. xij. q. iij. vbi idistincte de quolibet clerico dicit q̄ quecūq; acq̄sierit de bonis ecclesie dz cō ferre ecclesie alias punitur vt ibi nō. nam si facerent fructus suos non video quare de illis fructibus nō possint sibi emere p̄dia. ꝛ p̄o b tex. in. §. fi. cum .c. se. xij. q.i. vbi exp̄resse bētur de clerico non habente admīstrationem. ꝛ dī ibi q̄ p̄benda assignat canoni co vt ipe sibi ex illa necessaria p̄cipiat. ꝛ siqua sint ne cessitatibus sup̄sint in cōmunes vsus ecclesie exp̄ē dat. simili⁹ tex habet in. §. bis ita rñdet. xiij. q.i. vbi dicit aperte q̄ canonicus vtitur rebus ecclesie nō tā q̄z suis sed tanq̄z ad dispensandum sibi creditis. qa ipse in rebus ecclesie est p̄curator. ꝛ p̄o hac parte bonus tex. ī. c. videntes. xij. q.i. vbi dī q̄ ideo bona sunt reseruata ecclesie nec venduntur ꝓut olim fie bat vt ex sumptibus eoꝝ tribuerētur necessaria egē tibus ꝛ cōmunē vitam ducētibus. ꝛ sic apparet q̄ ui distincte siue clericus habeat admīstrationē siue nō nō dz res ecclesie vendere sz ex sumptibus eaꝝ cō munem vitam cum fidelibus ducet. ꝛ ꝓ p̄dictis op time facit. c. fi. de bis que fi. a maio. par. ca. vbi patet q̄ maior pars canonicoꝝ minori parte inuita possit statuere q̄ qlibet canonicus teneatur certā portionē suoꝝ reddituū ad opus fabrice ꝓferre qō non esset si canonici facerent fructus suos cum tunc non vale ret quod faceret maior pars imo potior esset condi tio, p̄bētis. vt in regula ī re cōi. de regu. iur. lib. vi. ꝛ quod nō. in. c. cū omnes. ó consti. non pōt ergo p cipere nisi tñ necessaria ꝛ sic non poterit de fructib⁹ sui bñficij testari. nec ob. si dicatur imo bz vltra ne cessaria. nam potest facere de bonis ecclesie elemosy nam. vt ī. c. relatum. ij. ꝛ. c. ad hec. s. eo. ꝛ ēt modera te donare si hoc bz consuetudo. vt in. ca. cetex. s. de dona. nam rñdeo q̄ illud facit tanq̄z admīstrator ec clesie ad quez spectat dispensatio. sed testari vī nōie suo q̄ de rebus alienis qs testari non pōt vt nō. gl. ī. c. q̄ nos. s. eo. Item q̄ testamētuz cōfirmat mor te. vt ī. c. cum marthe. de cele. missa. ꝛ illo tempor ec clesia est soluta a lege istius clerici sicut vror a lege vi ri. vt ī. c. fi. de secundis nup. Ad inducta p̄o par te ꝓria rñdeo. ꝛ ꝓmo ad glo. ī. c. p̄nti. de off. ord. lib. vi. q̄ non est vera nec ꝓbatur aliquo iure. nam. c. re quisisti. quod allegat potius fac ꝓ. naz ibi dī q̄ si ali quid relinq̄tur non habenti admīstrationem q̄ ist̄ p̄sumitur relictū ītuitu p̄sone non ītuitu ecclesie ꝛ sic vult ꝓut ibi dicunt doc. q̄ si p̄ p̄sumptiones pro babiles vel p̄ probationes cōstaret q̄ illud fuit reli ctum ītuitu ecclesie q̄ iste clericus nō facit relictū su um. ꝛ sic ꝓbat iste tex. q̄ nulla est dōia iter clericum habentez admīstrationē ꝛ non habentez nisi quo ad p̄sumptionē. vnde cessante p̄sumptione ambulāt pa ri passu ergo male illa glo. allegauit illud. c. cum po tius probat oppo. Ad. c. vnicuz. de clc. non resi. li. vi. rñdeo q̄ clericus recipiēdo fructus sui bñficij dī illos facere suos quo ad hoc vt sibi prouideat p̄io ꝛ de superfluis dispēset ī vsus pios. vt in ꝑallegato §. vlti. ꝛ. c. fi. xij. q.i. non aūt vt de ipsis possit testari vel p̄o libito volūtatis facere. vt est bonus tex. ī. c. siquos de seruis. xij. q.ij. vbi reuocatur donatio fcā de fructibus. ꝛ p̄o hoc. c. indicatū. lxxxix. di. vbi dī q̄ epatus est p̄timoniū epi ꝛ dz intelligi q̄ztuz ad di spensationē. vt in iuribus p̄al. ꝛ sic debēt intelligi oīa iura que videtur velle q̄ clerici sunt dñi fructuuz. s. quo ad dispensationē. nam clerici sunt dispensatores ꝛ bñt ptātez dispensandi res ecclesie. vt in. c. ꝑcipi mus. xij. q.i. ꝛ p̄o hoc. c. non satis. lxxxvi. di. nō ob stat p̄dictis. xij. q.ij. figs qualibet. ꝛ. q. v. si eps. vbi dī q̄ eps pōt rem ecclesie relinquere in testamento suo q̄ illa iura procedunt vt ī eis dī q̄ eps videtur tantūdez de suo proprio ꝓferre ecclesie. Et p̄o p̄e dictis q̄ nulla in hoc fit dōia iter habentem admi nistrationē ꝛ non habētem ideo ēt textum q recte ī tellectus iudicio meo singulariter ꝓbat ī triplici lo co. videlicet. c. relatū el. ij. s. e. iuncto. c. cū in officijs s. e. nam illud. c. relatum. venit declaratiue. ad. c. cū in officijs. vt ibi patet. ꝛ ibi dī q̄ acq̄sita per ecclesiā debent remanere penes ipam ecclesiā siue clerici de cesserint testati siue ītestati ꝛ illud. c. dz itelligi tam ī habēte admīstrationem q̄z ī nō habēte vt p̄z in ꝑal. c. relatum. ibi noīe ecclesie ꝛc. ꝛ sic exp̄sse patet ex il lo tex. q̄ clericus non habēs admīstrationē nō pōt ī testamento disponere de talibus bonis cuius ꝓriū tenuit glo. in ꝑal. c. p̄nti. Et si velles istare ꝛ male di cendo q̄ dz intelligi de acq̄sitis p̄ ecclesiam. i. de reli ctis ipsi ecclesie. dico q̄ ista restrictio stare nō potest p̄ tex. ꝑal. c. relatum. ibi post acq̄rentis obitum ꝛc. que vba clare declarant testamētuz ꝓcedere ēt in ac quisitis per clericuz. s. ex redditibus ipsius ecclesie seu beneficij. vt ꝓbat tex. in ver. cetex. ꝛ ad b nō vi deo aliquaz bonam responsionem. Scdo facit p̄in cipaliter ille tex. in ver. lz vbi dī q̄ tñ potest vigore consuetudinis donaī aliqua intuitu elemosyne ꝛ sic aperte ītuit q̄ testari non pōt nec etiaz de oībus di sponere donando. nec ob. q̄ dicit Jo. an. v. illum in telligēdum in clerico habente admīstrationē q̄r hoc est diuinare. Item apte est ꝑ illum tex. q totus venit ad declarādum. c. cuz in officijs. ꝛ illud intelligi dz tā ī clerico bñte admīstrationē q̄z ī ñ bñte admīstra tōez. vt ꝓbaī ī ꝑal. c. relatū. ī v. noie ecclesie. Item ve nit cōtinuatiue ad illū. v. noie. vbi simplr dicebatur q̄ bona p̄ ecclesiam acq̄sita debēt remanere penes ipsaz ecclesiā. i. collegium siue succesiorem. ꝛ in v. lz dicit q̄ ex consuetudine possunt aliqua donare ītuitu elemosyne. ꝛ sic dz intelligi idistincte prout loqui tur ver. noie. Tertio p̄cipaliter facit ille tex. in ver. cetex. vbi dī q̄ talia bona debent dīuidi iter eccle sias plures in q̄bus habebat beneficia ꝛ proprie ve nit continuatiue ad ver. nomine ꝛ declaratiue ad. c. cum in officijs. vbi fiebat mentio de habente eccle siam vnaz dūtaxat ꝛ ibi declarat qd iuris in habente beneficia in diuersis ecclesis. ꝛ dicit q̄ debēt diuidi ꝛc. ꝛ sic aperte loqtur in clericis non habentib⁹ ad ministratōem. Nec ob. dictum Jo. an. ꝛ glo. ī ꝑal. c. p̄nti intelligendo illum v. ī decedēte sine testamēto q̄r illud est diuinare. Item ex quo venit declaratiue ad. c. cū ī officijs. debet intelligi idistricte sicut loqui tur iste tex. Et ex predictis concludo q̄ clericus be neficiatus etiā si carear administratione lz de rebus, p prijs testari possit ex suo beneficio ꝓceptis testamē tum condere negt. Tertio p̄cipaliter quero nū quid ea que acq̄siuit clericus postq̄z fuit promotus ad bñficia efficiātur sua ita q̄ de ipsis testari possit. So. Jo. an. in. c. iij. s. de pecu. cler. distīguit. aut cō stat eum habuisse proprium tempore ꝓmotionis aut constat non habuisse aut dubitatur. ꝓmo casu ꝓbet agens ꝓtra possidentē. facit. c. i. s. eo. ꝛ. c. fi. j. de pe cu. cleri. Secundo casu quādo constat nihil habuis se tempore ꝓmotionis p̄sumit pro ecclesia dicto. c. i. Tertio casu. s. quādo dubitatur etiā p̄sumitur pro ecclesia maxime si p̄latus nō fecit inuentaruz tempore promotiōis. ꝛ hāc opi. Jo. an. segtur do. an. in. c. cum in officijs. s. eo. vbi dicit sic se cōsuluit.

se p prealle.c.i.de pecu.cleri.7.xij.q.v.c.i. mihi vi/
detur qp pmus mẽbrus istius distinctionis nõ possit
,pcedere.nec tertius ita idistincte ,put ipe.ponit. Et
pmo dum dicit qp si constat clericus aliqd habuisse
tempore ,promotionis qp pro ipso presumit . dico qp
hoc est ptra casus.c.i.xij.q.iij.7 ibi optima glo . nã
ibi legit ur 7 nõ.qp si clericus habens patrimoniũ 7
beneficius aliqua acquirit indubio presumit qp fue/
rint acqsita tam de bonis clerici qz de bonis benefi
cij vnde idubio debent diuidi fm qzitatez patrimo
nij 7 rex ecclesie.nam si clericus ex fructibus sui pri
monij percipiebat centũ.ex fructib9 autez sui bene/
ficij pcipiebat decẽta subtractis sibi necessarijs nũc
indubiõ de bonis p eum acquisitis ecclesia habebit
duas partes 7 heres clerici tm vnaz partẽ.7 h vide
tur sentire Inno.in preall.c.cum in officijs.s.eo .7
Ja.de raf.in auc.Iniam.C.de epis.7 cleri.7 sic patet
qp primũ mẽbrus supra positũ non procedit inchsti
cte quatenus valebat qp psumeret pro clerico si con
stabat qp tẽpore sue promotiõis habebat aliqua bo
na. Ad.c.i.de pecu.cleri.quod iducit pro se Joan.
an.rñdeo qp ibi inquiritur si clericus nihil habebat
tẽpore sue promotiõis ad effectus vt ecclesia omnia
possit vendicare.non aũt vt possit vendicare partez
qz vt.s.dixi partez oino habere dz etiaz si cleric9 ali
quid non habebat.vt in palle.c.i.xij.q.iij. Itez iste
rex.non facit nisi superficialiter a ꝓrio 7 ar.a contrario
standum nõ est vbi reperitur ꝓrium i iure cautum.vt i
c.a nobis.j.de sen.excõ. Ad.c.i.xij.q.v.quod alle/
gat Do.an.pro se dico qp potius facit ptra.naz vbi
mandat si constiterit qp iste cps acqsiuit ista bona in
cpatu qp oia taliter acqsita cedant ecclesie.sed si du/
bium esset an ista bona habuerit ante suã promotio
nem vel postea acqsiuerit tunc singulariter probat
ibi qp successor clerici defendetur i possessione quo/
usqz ,pbabitur qp fuerint acqsita post suam,pmotio
nem.7 p h proxime dicta dico qp tertiũ mẽbrus disti
ctionis Jo.an.s.positus non oino procedat quate/
nus vult qp si dubitatur an clericus habuerit aliqua
bona tẽpore sue promotionis qp presumit pro eccle
sia qz dz distigui fz predicta.qp aut dubitabatur an
illa bona de qbus est contẽtio acqsiuerit cleric9 post
suam promotionẽ vel antea habebat 7 tunc non pre
sumitur pro ecclesia.sed possessor defendetur in pos
sessione quousqz,pbatum 7 ostẽsum fuerit p eccles/
iam qp ista bona fuerit acqsita post.vt i.c.pal.c.i.xij.
q.v.vbi optime probatũ est.7 ibi etiã gl. tenet hoc.
Aut certum est qp ista bona fuerũt acqsita post. Sz
dubitatur an clericus habuerit aliqua bona ex qui/
bus potuisset postea acquirere ista 7 tũc potest ,pce
dere dictus Jo.an.qp psumitur ,p ecclesia quousqz
cõstabit qp clericus habebat aliqua bona.ex quo cer
tum est de iure ecclesie.vt in.c.i.xij.q.iij. 7 in pal.c.
i.de pecu.cleri. Unde cõprehẽdendo omnia mẽbra
plenius distinguo qp aut certum est qp clericus habe
bat patrimoniũ tempore sue promotionis aut certũ
est qp non habebat aut dubitabatur.7 hoc vltimo ca
su subdistinguo . qp aut dubitatur an habuerit ali/
qua bona ex qbus potuerit acquirer ista bona de q
bus est cõtentio vel postea acqsiuerit.quo ad pmum
mẽbrum distinctionis.i.quãdo certum est qp clericus
habebat pimoniũ 7 tunc aut potest constare ex qui
bus redditibus acqsiuerit illa bona 7 bona erãt illi/
us ex cuius redditibus fuerunt acqsita. xij.q. iij.c.
qcunqz.7.s.de pecu.cleri.ingrediẽ.7.xij.q.i. sunt
manifeste.aut dubitat 7 tunc cum sacerdos fuerit in
culpa ita pmixtiz vtendo rebus ecclesie 7 proprijs.
vt in.c.sunt manifeste.xij.q.i.illa bona psumũtur ac/
quisita tam ex redditibus proprijs qz ex redditib9
ecclesie 7 ideo debent diuidi iter ecclesiã 7 beredem
clerici hec possunt itelligi quãdo facultas pimonij
7 beneficij bonor illã acqsitionem patiebatur.iuxta
nõ.p Inno.in.c.cum in officijs.s.e.ti.7 facit quod
i simili nõ.glo.i.l.cum oportet.C.de bo.que libe.7
spe.i ti.de accu.§.i.ver.quid si de peculio. 7 sequit
in ista questione an filius psumatur acqsiuisse de bo
nis patris an ex industria.Scdo casu distinctionis
scilicet quãdo certum est qp nihil habebat.7 tũc si ha
bebat aliquod artificius vel doctrinã ex quibus po
tuisset acquirere.7 idẽ dicendũ qp.s.,primo casu.ad
hoc.c.relatus.j.e.aut nõ hẽbat artificius aliquod 7
tunc psumitur pro ecclesia.vt in.c.i.s.de pecu. cler.
7.xij.q.iij.c.i.aut dubitatur an aliquid hẽbat 7 tunc
aut dubitatur vtrũ habuerit aliqua bona ex quibus
potuisset ista bona acqrere 7 psumitur ,p ecclesia vt
supra.aut dubitatur an acqsiuerit ista bona de qb9
est contentio ante suã promotionem vel post. 7 dico
qp ille q est in possessione defendetur i ea quousqz,p
betur ꝓrium.vt.s.dixi.7 hoc optime ,pbat in preal.
c.i.xij.q.v. Sed ꝑ pdicta oppo.7 videtur.qp nũ/
quã presumẽdũ est pro ecclesia etiã si clericus nihil
habebat tẽpore sue,promotionis.sicut dicimus in tuto
re q presumitur acqsiuisse bona ex propria idustria
nõ aũt de bonis pupilli.vt.C.arbi.tu.l.si defunct9.
7 qõ nõ.in.c.sint manifeste.xij.q.i.Solue prout no
tant aliqui doc.s.de pecu.cleri.c.i.7 Joã.de lig. in
de.gratie.de rescrip.qp aliud in tutore aliud i prela/
to.7 est rõ qz tutor est temporalis prelatus aũt per/
perpetuus. Item iste tutor nõ vtitur sic reb9 pupil/
li sicut prelatus q habet liberã admistrationem i bo
nis ecclesie.vt in.c.cum nobis.s.de elec.7 nõ. glo.i
c.si.v.q.iij.vbi de boc. Vel aliter 7 melius tutori li/
citum est negociari 7 ideo potuit esse qp ista bona ac
quisiuerit ex sua negociatione 7 si presumeremus qp
acqsiuit illa bona ex bonis pupilli tunc psumerem9
in eo crimẽ furti quod nõ est fiẽdum.vt in.c.si.de p/
sump.7 de seruti.c.vno. Clerico aũt nõ licet aliquo
modo negociari.i.c.si.ne cle.vel mona.7 plene.xiiij
q.iij.in summa.7 ideo presumẽdum est qp ista bona
fuerint acquisita ex redditibus beneficij alias autez
in eo presumeret peccatũ negociatiõis.7 sic eadẽ est
ratio quare secus presumit in tutore qz in clerico .s.
ne presumat crimẽ. Quid autẽ in acqsitis non rõne
beneficij nec omnino rõne psone sed rõne dignitatis
clericatus.vt qr pro missis dicendis fuerũt sibi lega
ta cẽtũ.vel fuit cappellan9 alicuius dñi 7 ex hoc mul
ta acqsiuit an de istis poterit testari. Innocẽ.in.c.qr
nos.s.e.sentit qp non 7 idem de istis quod de acqsi/
tis cõsideratiõe ecclesie.7 h sentit in eo qp ponit quã
dã glosellã suã sup verbo ꝑsideratiõe 7c. Sz bost.
istam eãdem gl. Inno.ponit sup verbo amicor ex/
quo resultat ꝓrius itellectus ibi Jo.an.trãsit recitã
do Ja.but.in.l.sacrosan.C.de epis.7 cleri.7 pe.in
auc.Iniam.C.eo.sentiunt qp de istis testari poterit.
quod mihi placet qr hoc donatur sibi vt sit suũ 7 nõ
cõtemplatiõe ecclesie cuz nullã habeat.7 sic optime
facit.c.regsisti.j.eo.in fi. Item hoc videtur sibi da
tum in recõpensationẽ dãnor que sustinuit traben/
do ibi morã.nam interiz ex aliquo artificio potuisset
tm̃dem acqrere ad hoc qõ nõt Inno.in.c.qm̃.ne p
la.vi.su. Et ex illis tales elicio cõclusiones . Bona
p clericum beneficiatum 7 pimoniũ habentẽ acqsita
indubio quesita psumũtur tã de redditibus ,pprijs
qz ecclesie 7 ideo de illis omnibus testari nõ potest.
Alia si dubitatur an bona clerico decedente dimissa
fuerint acqsita ãte qz ad bñficiũ ,pmoueret vel ,post
heres clerici in eor possessione defendet quousqz
de iure ecclesie ꝓstiterit. Quarto pncipaliter qro
nunqd clericus possit suis creditoribus de fructib9
sui beneficij satisfacere. So. Post.in.c.quenit.s.de

fideiuſ. dicit q; aut loqmur de redditibus quos clerici faciunt ſuos vt in beneficijs ſimplicibus 7 tunc de illis clericus ſatiſfacere põt alias aũt nõ. ſic dicit forte itelligendũ tex. 7 p̃o hoc dicto Moſt. facit gl. in. c. duo ſunt genera. xij. q. i. que dicit q; clerici ſunt dñi fructuũ p̃ceptor. 7 qõ nõ. glo. in. c. pñti. de off. ordi. li. vi. Do. an. ibidem. ſ. in. c. peruenit p̃alle. videtur velle q; non ſoluz is q; habet ſimpliciter beneficium ſed etiaz p̃latus tenet̃ p̃o debito ꝺcto ,p ſe 7 non intuitu eccleſie ſatiſfacere de redditibus beneficij. 7 hoc p̃ p̃al. c. puenit. nec. n. p̃ hoc ꝑm eum p̃iudicatur eccleſie q; p̃ ſe viuẽdo poterit ſatiſfacere etiam ſi ſit p̃relatus regularis habens redditus diſtinctos habet. n. liberã adminiſtrationẽ i eis de reſcrip. c. edoceri. Item alia opi. ſapit iniquitatẽ vel q; fraudarentur creditores ſi mutuarent vel clerici nõ ꝛuenirẽt q; ſibi crederent 7 ſic eſſent quaſi iudei iter chriſtianos cum tñ ,pbant oẽs q; ſepe opus eſt ab illis mutuari hãc opi. videt̃ tenere do. An. i. c. oli. ij. de reſti. ſpo. vbi dicit fore caſum de hoc. nã ibi ſpectãt creditores quouſq; ille eẽs debitor reſtitutus fuerit ſuo eẽpatui vt poſſit eiſdem ſatiſfacere. ſpe. in ti. de ſen. excõ. §. ſequtur ver. qd ſi debitor. dicit q; aut clericus nõ habet alia bona vnde poſſit ſoluere debitum 7 tũc p̃nt aſſignari redditus eccleſie ſue. aut hz alia bona 7 tũc ſecus. Collectarius in. c. odardus. de ſolu. dic̃ q; vidit i curia Ruari q; clericus nihil habẽs de p̃timonio admittit̃ cedens fructibus beneficij deducto eo qõ ſufficit p̃o adminiſtratiõe diuinor 7 de fructib9 ſoluuntur creditoribꝫ ,p hoc allegat dictũ. c. puenit de fideiuſ. Archi. in. c. ſtatutũ. i. §. aſſeſſorem. de reſcrip. li. vi. tenet idiſtincte q; ſiue clericus bẽat adminiſtratõnem ſiue nõ q; nõ põt de fructibus ſui beneficij ſatiſfacere ſuis creditoribus cũ ipſi habeãt ſolũ vſum. vt plene dixi. §. in. ij. q. 7 ex ꝺcta opi. ſequtur iniquuz q; eccleſia ſiue pauperes dãnificarent̃ ex facto illor clericor ꝺ̃ id qõ habet̃ de excep. cũ venerabilis. naz alteri p̃ alter iniqua ꝺditio afferri nõ ꝺz. nam fructus q; ſupſunt clericis ſunt eſuriẽtiũ. vt i. c. ſicut di. xlvij. di. Ad. c. puenit. de fideiuſ. alleg. in ꝺctum rñdz ipe duobus modis. Primo q; illud cõtingit ibi ex auctoritate ſine ſpãli mãdato pape. vel aliter 7 veri9 q; lz ibi papa mãdet ſatiſfieri de redditibus illor cleri corum nõ tñ ex hoc colligit̃ q; illi redditus ꝓuenerit de bonis eccleſie 7 ſic nõ ob. iſta decre. Mibi aũt i hac materia videt̃ diſtinguendũ. q; aut clericus ꝺcrit debita p̃o ſua ſuſtẽtatione vt ſe aleret 7 tunc dico q; nedũ in eius vita ſed ẽt poſt mortez de fructibus ſui beneficij ꝺz ſatiſfieri creditoribus. vt nõ. Jo. an. i. c. ex p̃ſentiuz. §. de pigno. cuius dictum cõiter ibi ſequũtur doc. 7 p̃o hoc eſt caſus in. c. olim. ij. §. de reſti. ſpo. qõ. c. ſic itelligo. nam ibi iſte eẽs fuerat ſpoliatus ſuo eẽpatu 7 ſic nõ habebat vnde viueret 7 ſic apparet q; illa debita ꝺcrerat ibi p̃o ſua ſuſtẽtatione 7 per hoc ſit reſpõſum ad iſtum tex. quẽ dicebat do. an. in ꝺctum. aut nõ p̃o ſua ſuſtentatiõe ſed p̃o alia ſua neceſſitate vt p̃o reparãdis ſuis domibus p̃opꝛijs vel p̃o alio cõſimili caſu 7 tũc dico indiſtincte q; de fructibus beneficij ſatiſfieri nõ ꝺz ẽt parce viuendo. nã clerici habent ſoluz vſuz vt. §. dixi ergo ſi debita nõ ſunt ꝺcta p̃o ſuo vſu eccleſia nõ tenetur 7 p̃o hoc bonus tex. in. c. i. de ſolu. vbi p̃z q; tunc tñ tenet̃ ſucceſſor ſoluere debita p̃deceſſoris qñ ,p neceſſitate eccleſie ſunt ꝺcta. ad idẽ facit p̃al. c. ex pñtiũ §. de pigno. vbi p̃z q; nõ eccleſia ſed heres clerici tenetur ad hoc. Nõ ob. rõ quã allegat do. an. duz dicit q; ex quo hz adminiſtrationẽ i rebus eccleſie põt ꝺ iſtis rebus 7 redditibus ſatiſfacere qz rñdeo q; licz bẽat adminiſtrationẽ ꝺz tñ diſpẽſar̃ ad eũ vſuz ad quẽ fuerũt inſtituti. 7 ſi ꝺctũ facit talis diſpenſatio reuocatur. vt in. c. ſiquos de ſnis. xij. q. ij. 7. c. monemus. 7. c. diaconi. xij. q. i. Ad. c. puenit. rñdeo vt rñdet archi. i ſcõa ſua ſolutiõe videlicet q; illud. c. nõ itelligitur de redditibus beneficij ſed de redditib9 ,p̃pꝛijs 7 p̃o hac opi. optime facit glo. i. c. de multa. §. de p̃ben. q̃ eſt ſup vbo de ſuis ,puentibus 7 qõ habetur i. c. ſtatutũ. i. §. aſſeſſorẽ. de reſcrip. lib. vi. 7 p̃o hac opi. facit qz mãdat papa i p̃alle. c. puenit. illos clericos ſuſpendi a beneficio 7 officio ſi cõſtiterit eos religionem fidei 7 iuramẽtũ violaſſe. nam pẽdente ſuſpitione fructus accreſcũt eccleſie. vt nõ. gl. in. c. clericus vicũ. xci. di. 7 i cle. i. ꝺ vita. 7 bone. cleri. vnde ex ꝺcta opi. ſequeret̃ q; eccleſia teneret̃ ſoluere debita ꝺcta p̃o facto p̃relati. qõ eſt ꝺ̃. c. i. de ſolu. c. ex p̃ſentiuz. §. de pigno. Nec ob. ſi diceret̃ q; exquo clericus põt modica donare 7 elemoſynã de rebus eccleſie facere ergo põt ſua debita ſoluere. vt in. c. ad ꝺ 7 in. c. relatũ. ij. §. e. 7. c. ij. de dona. a ꝺcto. qz dico q; illud facit tanq̃z adminiſtrator eccleſie diſpẽſando bona in pias cauſas ſed ſua debita ſolueret nõ tanquã adminiſtrator ſed potius tanq̃z diſpenſator. Pro ꝺ qõ nõ. glo. in. c. ſi. xij. q. i. vbi dicit q; clericus nõ bene adminiſtrando habetur loco p̃donis. ff. ,p emptor q; fundum. §. ſed tutor. Nec ob. ſi diceret̃ q; ad minus ꝺz ſatiſfacere de fructibus de qbus viuebat. qz rñdeo q; hoc fieri nõ põt. nam clericus hz p̃iuilegium ne cõueniat̃ niſi inquãtuz facere põt ſicut habet miles armare militie. ff. de re. iu. miles. Item qz nõ ꝺz cogi mẽdicare i oppꝛobriũ clericor ſi alias eſſet ſuſpẽſus a beneficio ,pter crimẽ tñ deberet ide habere moderatã ſuſtẽtationẽ. vt nõ. glo. in. c. cũ vitoriens. §. de elec. 7 in. c. ſtudeat. l. di. Ex qbus cõcludo q; clericus ẽt ſi ſit ſimpliciter 7 p̃ſonaliter beneficiatus ſuis creditoribus de fructib9 ſui beneficij ſatiſfacere negt niſi debita p̃o ſua ſuſtẽtatiõe ꝺcta fuiſſent 7 p̃o p̃dicta ꝛclu ſione alle. tex. vltra p̃dicta. i. c. puenit. de arbi. vbi vr̃ caſus. Ex quo infert̃ q; bñficiatus fructus nõ facit ſuos ſed tñ i eis ius obtinet canonice diſpẽſandi. 7 p̃o hoc vltimo. xij. q. i. expedit 7. c. p̃ecipimus. 7. c. eẽs. 7. xij. q. i. §. ſi. xiij. q. i. in. §. bis ita. Quinto p̃incipaliter quero nunquid papa poſſit clerico p̃item indulgere vt de bonis in tuitu eccleſie acq̃ſitis poſſit libere teſtari. Pro ſolutiõe iſtius. q. eſt alia. q. diſcutiẽda videlicet apõ quẽ ſit dñium rex eccleſiaſticar. glo. in. c. expedit. xij. q. i. ponit tres opi. Prima q; dñium ſit penes eccleſiam. Scõa q; ſit penes deũ vt. xij. q. ij. q chriſti. 7 . c. q abſtulerit. Tertia hz q; dñiuz eſt apud clericos ſicut dominium rerum vniuerſitatis eſt apud ciues. inſtitu. de rerum diuiſio. in. §. vniuerſitatis . glo. in c. cauſa. ſ. de vbo. ſignifi. tenet q; illa bona eccleſiar ſunt dei lz oia ſint eius. iſta tñ ſpãlius habẽtur. i. q. iij. ſaluator. 7. xxiij. q. viij. ꝓuenior. 7 p̃o hoc de deci. tua. Inno. in. c. cũ ſuper de cauſa poſſeſ. 7 p̃ope ponit duas opi. Prima ẽ q; nõ p̃latus ſed chriſtus dñium 7 poſſeſſionẽ rer eccleſie hz. vnde quecũq; boies eccleſijs offerũt dicũtur oblata deo. xij. q. ij. nulli liceat. 7. c. q abſtulerit. 7. xij. q. i. res. 7. c. videntes. Secũda opi. eſt q; eccleſia. i. cõgregatio fideliũ hz poſſeſſionẽ 7 ,pprietatẽ. vnde dicit Inno. q; ſi aliquando inueniãtur hec bona deo oblata eſſe epiſcopor vel p̃elator vel capitulor ꝺz intelligi q; ſunt eor quo ad gubernationem. dicunt̃ etiam eſſe pauper quo ad ſuſtentationem. vt. xvi. q. i. in. c. qñ vbi de hoc 7 ſubijcit idem Inno. q; hec bona ,pter. vtilitatem cõmunez diuiſa ſunt in eccleſijs diuerſor loco rum auctoritate ſũmor põtificũ 7 epis 7 alijs p̃elatis ꝺcſſa extitit adminiſtratio eor. xij. q. i. videtes 7. c. p̃ecipimus. Ego puto q; inter iſtas opi. illa ſit p̃eſtantior. que hz q; dñium rex eccleſie ſit penes

deuz ⁊ ꝓ hoc est tex. optimus in. c. cum ex eo. de elec. lib. vi. ibi ō christi ꝑimonio sublimatis ⁊c. hoc etiaz nō. ibi glo. que est in v̄bo xp̄i. facit. c. qui christi ⁊. c. q abstulerit. xij. q. ij. Item vt. s. dixi boies offerentes ecclesie habent respectū ad deuz vt in preal. c. nulli liceat. xij. q. ij. ⁊ in. c. res ecclesie. xij. q. i. ibi dño oblatis ⁊c. ⁊ de rex permu. in. c. mūicipia. ⁊. c. iniustum. Hoc premisso venio ad solutionē premisse questionis. ⁊ hic doc. non tangunt q memini rim. tñ puto q papa sine causa hanc potestatez dare non pōt ⁊ hec bona sunt dei. ⁊ quod nostrū est sine facto nostro a nobis euelli non pōt vt in. c. ab eo. de elec. li. vi. nam qui dimittit debita dei sine causa profecto deuz offendit. vt dicit tex. ī. c. si is qui. xxiij. q. iiij. ⁊ lz papa sit vicarius christi tamē dz legitime administrare ⁊ potius cōseruare q̄z bona dei dissipaꝛ. nam ex officio suscepto nō licētiam peccandi sed necessitatem bene viuēdi assecutus est. vt in. §. i. xl. di. Item hec sunt bona ecclesie ꝓseruata vt ex fructib⁹ ipsoꝝ subueniatur egēnibus. vt in. c. videntes. xij. q. i. ⁊ nulla rō ꝓmittit vt quod pro cōmuni vtilitate datum esse dinoscatur vsibus cuiusq̄ applicet. vt. s. ō ꝑben. in. c. ratio. Item qz subtrahit bona ecclesie dicitur homicida qz videt necaꝛ illos pauperes q fuiss sent ex huiusmodi bonis sustentati. vt in. c. q christi. ⁊. c. qui abstulerit. xij. q. ij. ergo papa hoc facere nō pōt. cū vt. s. dixi lz a deo recepit ptātem ⁊ dignitatē pontificatus nō tñ ptātem peccādi vt dicit tex. in. c. i. xl. di. nam vicarius nō habet maiorē ptātē ⁊ dignitatem pōtificatus q̄z ipse deus sed deus peccare nō pōt vt de peni. di. ij. §. fi. ergo nec vicarius dz h̄ posse. ⁊ pro hoc opt. tex. ī. c. nō liceat pape. xij. q. ij. vbi exp̄sse cauet ō papa q ei nō lz oīa bona ecclesie alienare ergo nec ptātem testandi dare cum ex hoc seq̄tur alienatio. ⁊ lz clericus simpliciter de bonis ecclesie testari non possit si tñ tātūdem de suo, ꝓprio ecclesie contulerit quātum vult alienare h̄ bene licebit. vt in. c. fi. eps. xij. q. v. ⁊. q. ij. ī. c. siquis qualibet. ⁊ hoc intellige vex quādo ante alienationem rei ecclesiastice cōtulit ecclesie tm̄ de suo ꝓprio secus aūt si post. nam tunc videt dare ī fraudē ne incurrat penā depositionis. de qua in. c. nouimus. xij. q. ij. ⁊ talis restauratio dāni ⁊ cōpensatio sibi nō ꝓderit ad euadendū depositionē. vt nō. in. c. q̄ sicut. s. de elect. ⁊ h̄ sentit glo. in ꝑal. c. siquis qualibet. ⁊ ꝓ hanc opi. facit quia res ecclesiastica alienari nō potest nisi causa pietatis necessitatis cōmoditatis vel vtilitatis. sed in isto casu nō subest aliquaꝛ istaꝛ causaꝛ ergo ⁊c. So. potest dici q illud est priuilegium clericoꝝ seu rectoꝝ ecclesie vt sine melioratiōe ecclesie possit fieri ꝓmutatio sicut obseruatur in ꝓncipe volēte cum ecclesia ꝓmutare. vt in. c. i. s. de rex ꝓmu. ⁊ hoc sentit gratian⁹ ī. §. item si rectores. xij. q. ij. Et ex istis cōcludo q clerico beneficiato de rebus intuitu ecclesie acquisitis vt testamētum condere possit ēt papa sine causa indulgere non pōt. Item q lz clericus de bonis sue ecclesie sine recōpensatione testari nequeat si tñ tm̄dē de ꝓprij ꝑimonij facultate ecclesie ꝓtulerit testari licebit. Quero numqd eps possit compellere īdistincte executores vltimaꝝ volūtatum ad exequēdū officium eius intuitu ⁊ p eos susceptum. So. glo. reputantur ꝓxie. nam glo. i. c. si heredes. s. eo. videt velle q sic siue sint deputati ad pias causas siue nō. ⁊ idē videt tenere Inno. in. c. nos qdem. s. eo. sed glo. in c. tua. eo. ti. exp̄sse tenet ꝓxiū. s. q eps nō potest se intromittere de executiōibus ad nō pias causas. ⁊ facꝛ illud. c. a ꝓxio. Hostiē. in. c. ioānes. j. eo. tenet q īdistincte possit ⁊ hoc per illum tex. vbi cōpellit executores etiam ad non pias causas. ⁊ pro h̄ qz quelibet vltima volūtas dicitur pia. vt. xiij. q. ij. vltima voluntas. Jo. an. in prealleg. c. ioānes. circa hoc distinguit q aut agitur iudicis officio ⁊ idistincte pōt se intromittere. aut actione intētata p legatarios ⁊ tūc actor debet sequi forū rei. ⁊ pro hac distinctione Jo. an. facꝛ q quādo cōpellit ex suo officio non agitur ꝓncipaliter de vtilitate ꝑuata sed in vim cōsequentie. sed quādo agitur intētata actione ꝓncipaliter agit ad cōmodum priuatum ergo cā nō est pia. ⁊ pro hoc qō nōt Inno. in. c. ad nostram. ij. s. de iureiurā. Ego puto opi. glo. ⁊ Host. veriorem idistincte videlicet q epi pōt se intromittere siue ꝓcedat ex officio siue actiōe intētata p legatarios nā executio cuiuslibet voluntatis spectat ad epm. vt patet in ꝑallega. c. ioānes ⁊. c. indicante. s. eo. ⁊ nō. in. c. siluester. xij. q. i. ⁊ in. c. episcopus. lxxxviij. di. facit prealleg. c. vltima volūtas. xiij. q. ij. ergo rōne pie cāe potest adiri per laicū ⁊ ꝑ laicos sicut obseruatur in aliis causis spectantibus ad forū ecclesie. vt in. c. sup quibusdam. j. de v̄bo. sig. ⁊. lxxxvij. di. in. c. i. ⁊. ij. nam si defendere orphanos ⁊ viduas ⁊ alias miserabiles psonas spectat ad ecclesiam. vt in ꝑalleg. c. super quibusdam. ⁊ in ꝑalle. c. i. ⁊ ij. multo fortius defensio ⁊ executio defunctoꝝ q penitus sunt destituti defensoribus. ⁊ pro hoc videtur tex. ī. c. desolatis. alias īcipit defensionis. lxxxvij. di. vbi dicit tex. q propie defensionis auxilio desolati spectant ad forū ecclesie. Nec ob. rō superius allegata videlicet quando agit actione intentata q principaliter agitur ad cōmodū actionem intentantis. nam negari nō potest quin ex hoc impleatur defuncti volūtas. Item sufficit q cā spectat ad ecclesiam vt supra dixi. nam modis ommibus vltima volūtas ē seruanda. vt. xiij. q. ij. vltima voluntas. nō ergo baberꝛ debemus respectū ad modum agendi sed sufficit q agat vt vltima voluntas adimpleatur. pro hoc. xxiij. q. v. ꝑdest. Ex predictis cōcludo q eps vltiaꝝ voluntatum executores ex officio suo seu actione p legatarios intentata cōpellere potest vt susceptum ab eis officium debite exequātur etiam si non ad pias cās deputati extiterint. Ex quo infertur q executio vltime voluntatis etiam ad non pias cās ad ep̄m lapso anno deuoluitur. Quero numqd annus prefixus executori ad exequendū testamētum currat ēt executore impedito. So. videtur primo q nō qz non valenti agere nō currit tempus. vt in. c. qz diuersitatem. de cōcess. prebē. ⁊ in regula imputari. de re. iu. ī vi. ꝓmum tenet Spe. in ti. de instru. edi. §. nunc aliq̄ ver. quid si executor impotentia. ⁊ inducit. l. nulli. ⁊ l. siquis ad declinandā. C. de epi. ⁊ cle. que hoc nō, ꝓbant. dictuz tñ videtur veruz. ⁊ pro hoc qz omne tēpus est ꝓtinuū nisi aliud appareat. ff. de vsuca. l. nūquam. §. in vsucapionibus. nō. glo. ff. de diuersis ⁊ tempo. prescrip. l. i. in fi. ⁊ in rubrica. ⁊ ꝓ hoc quod nō. Jo. an. in. c. sup eo. de appella. executor tñ q impeditus nō exequitur nō priuat legato lz alias ꝑiudicaretur quando voluntarie. i. cōtumaciter nō exequeretur. vt in auē. de here. ⁊ falci. §. siquis aūt non implens. ⁊ pro hoc induco tex. cuz glo. singulari in. c. statutuz. de prebē. li. vi. vbi nō. q q̄ tempus statuitur nō in odium negligētis sed in fauorem alicuius q tempus currit etiā ignoranti ⁊ nō negligēti vnde cum ānus prefixus executori sit prefixus non in sui odium sed potius in fauorez defūcti. vt colligitur in c. nos quidez. in fi. s. e. dz currere etiā executore nō negligēte. ⁊ pro hoc qz nō agitur de suo magno preiudicio nec refert per quez fiat executio. Et per hoc ꝛ̄idetur ad cōtrariuz dū dicitur q nō valenti agere ⁊c. nā dz intelligi q̄ tempus ē statuz in odium negligentis ⁊ quando agit de magno suo preiudicio. Sed predictis non obstantibus credo q primū dictum sit verius. s. q illud tempus nō currat ipedito

a ꝓ extensione istius.c. vide.do.an.i.c.q; clericis in añpe. col.3 .de so.cõpe. vbi singulariter decidit. Quod si fieret testamẽtū p̃o aia vel ad pias cãs 7 i eo istituereť ecclesia vel pius loc9 coꝛã duob9 testib9 7 postea in isto testõ fieret multa legata nõ ad pias cãs sed mere laicis ista legata valerent.secus esset eꝫ si instituereť laicus 7 legata fierẽt ad pias causas cũ duobus testibus nisi valerẽt ita singlr decidit. d. an. vbi .3. sed oꝛ ipz bene inspicẽ. Et ex ꝑsse notat Sali. melius ꝙ aliqs de mũdo i auč. cassa. C. de sa.sã. eccle.i.ix. q.do.alex. ímol.i ꝓsi. xl.icip .viso tenoꝛe allegati 7 ꝓducti in strumẽti i iij. col. in ꝓin. facit auč. q; siue in fi.C.eo. de testa.q; diligenter nõ p̃o ex tẽsione bu ius.c.7 p̃cedẽtis q2 habent lo cuz ẽt i legatis dato qõ legata ipsa ñ sint ad pias cãs.puta q; ististitutio fiẽt ad pias cãs. Unũ ẽt scias q; testamẽtũ ad pias cãs non ẽ ꝓpe testiñ nec vz vti testiñ sed vti vlt. volũtas i genere ita exꝑsse bar.in repe.i.i.in pe.col.i.v. quarto q; ro an talis volũtas 7c C. de sacr. san.ec.naz est dar vltimaz voluntatẽ in genere vt est glo.fi.i.l. licet.C.de pac.

r **Elatum.** °Valet vltima volũtas ad pias cãs coꝛaz duobus testibus 7 est singularis cãus. ꝑmo ponitur factuz reꝓbensibile qõ scoo corrigi mãdat ibi mandamus.7 mãdatũ tertio p̃obat.ibi qñ. Nõ ex tex.iuncta subscriptiõe q; relictum factuz ecclesie põt pen coꝛam iudice secular 7 q; iudex secularis dz talem casuz determinare ꝼz canones 7 nõ ꝼz leges.7 lz tex.iste loquať in terris ecclesie tñ idez dicendũ in terris impij.per ea que nõ. in.c.ecclesia.de cõsti.7 in.c.qõ clericis.d̃ foꝛo ꝓpe. 7 ibi plene de materia. Nõ ibi aliqua cã talis.q; i relictis ad pias cãs nõ est ſuanda solẽnitas iuris ciuilis.an aũt hoc sit verꝫ indistincte. Bar.in.l.i.C. de sacrosan.ec.dicit q; sic 7 dicit h̃ ꝓcedere de iure ciuili p̃ illum tex.q; dat liberã facultatem relinquẽdi ecclesijs 7 sic pia voluntas est libera a solẽnitatibus iuris ciuilis.sed certe iste tex.videtur ꝫ opi. Bar.nam p̃supponit q; de iure ciuili regrebant qnqz vel septẽ testes hinc est q; papa mandat talem cãm tractari ꝼz decretoꝝ statuta 7 nõ ꝼm leges ergo leges requirũt septem vel qnqz testes aut aliam solẽnitatẽ sicut i relictis ad non pias causas 7 cõtra bar. tenuit ibi bal. fatetur tamen Bal.q; de iure canonico dictum ẽ verum per istum tex.vnde concludit non requiri i istis relictis ad pias cãs q; testes sint rogati b vel q; oẽs sint masculi nec alia solẽnitas iuris ciuilis.q; bñ nõ. nam doc.nostri videntur multũ stricte ũtelligere istũ tex.dicẽtes istum tex.solum,puidere respectu numeri testiũ non respectu alterius solẽnitatis requisite a iure ciuili.vnde dicitur q; Fran.de are.consuluit testes esse rogatos q2 non debemus recedeꝛ a iure ciuili nisi quatenus reperitur ꝫrium cautuz de iure canonico. Sed ego qdem sequendo p̃maz opi.cõcludo q; iste tex.satis ,pbat p̃muz dictuz.nam lz ,ppositio fuerit facta de numero testium tñ papa tradidit postea generalẽ doctrinã vt hec causa non tractetur ꝼm leges sed ꝼm decretoꝝ statuta.7 ita hodie cõiter ꝼuatur 7 hoc procedit vt dixi de iure canonico 7 nõ de iure ciuili. Nam ius ciuile solum voluit prouidere vt christianus habeat liberã facultatem donandi ecclesie q2 tunc tempoꝛe constantini christiani nõ audebant se publice cõgregare nec ecclesijs relinquere.vnde satis est quod illud priuilegium constantini operetur p̃mũ non autez voluit tollere solẽnitatẽ iuris ciuilis.sed de iure canonico est bene hoc ꝼnãdũ in omni foꝛo. Sed quero quid in donatiõe facta ecclesijs nunqd requiratur insinuatio vltra quingentos aureos.i.vt fiat coꝛam iudice 7 scribatur i actis publicis ꝼm q; videtur requirere ius ciuile.vt in .l. sancimus.C.de dona.doc.apert. nõ tangũt. 7 bar. in.d.l.sancimus 7 in.l.pe.e.ti.vbi tractatur materia nihil dicit sed videtur potius tranſire cum glo.vt requiratur insinuatio. Sed reperi q; in extraneo loco ponit opi.suam dicendo q; in donatiõe facta ad piã cãm non requiritur insinuatio'.7 hoc posuit vt in.l. illud.C.de sacrosan.eccle.motus per.l.penul.preallega.quasi velit dicere q; sicut in redemptione captiuoꝝ est sublata solẽnitas insinuationis per illum tex.ita 7 eadem rõne dicendũ in qualibet pia cã qõ satis mihi placet.sed cessante lege ego idem concluderem per tex.7 sic sepe de facto fui interrogatus 7 respondi q; eadem est ratio in donatione inter viuos que est in vltima voluntate vnde quẽadmodum papa fuit h̃ motus per illam auctoꝛitatez. In oꝛe duoꝝ 7c.ita dicendũ in donatione inter viuos. nam concurrit fauoꝛ religionis 7 ratio.c.7 vbi eadem est ratio debet esse eadem iuris dispositio maxime i cõcernẽtibus aiam.vt in.c.cum dilecta de cõfir.vti. vl̃ inuti.7 hoc semper nõ. Et ex bis infero ad aliam tis sup gl.i v.rogati.ff.eo de quoẽt vide oio p̃o.in rep.auč.filr.vs.xi.C.ad l.fal.vide latiſ .p lapũ allegatione.xxx.i pri.7.vs.vi.an valeat. Item adde hic oio qõ nõt bar.i.l.tale pactũ.§.fi.ff.de pac.7 vide bal.in .l.i.i fi .C. de sa. san.ec.vbi dicit q; i relictis ad pias cãs sufficiũt duo testes et mlieres 7 soꝛe nõ rogati.dũtamẽ alias sint fidedigni.Et dicit q; statutũ disponẽs ꝫ uz tãq; ꝫ salutem aime non valeret ita dicẽ tenẽ bar.Et ad de bal.i.l. ñ prit.ff.de legi. vbi dicit q; vz statutũ qõ quis possit testari cũ duob9 testib9 ẽt nõ rogatis gaꝛes videtur esse reducta ad merũ ius gen.Sz do. pau. de ca.i auč. qõ siue C.e .dicit q; hoc est verũ qñ oio statuz reducit facultatẽ testãdi ad ius gẽtiũ. secus dicit si statutũ minueret solẽnitatem iuris positiui sed nõ reduceret ad iusgẽ . puta q2 diceret q; qs possit testari cũ .iij. vel .v .testibus q2 tunc debebũt eẽ rogati q2 ñ dicit esse recessum a solẽnitate iuris positiui sed dicit q; dictũ bal. loquẽtis ꝫ statuto disponẽte de duobus testib9 ẽt nõ transit sine dubitatione p̃ tex. cum glo.i.l. diuus.ff.de testa.mt.vbi ius priuilegiat militez vt possit testari cũ duobus testib9 7 tri debent esse rogati quod vlt. intellige sm glo.in.l.i.ff.de testa .mili.7 in. l.milites. C.eo.de testa.mili.

7 ꝑmo per regulaz generalez q; nõ valẽti agere 7c. vnde dicit Host.in.c.qñ.de iure patro.q; ista regula semper vendicat sibi locuz nisi in cãu in quo lesio reperiatur.sed i isto cãu nulla ꝑitur lesio imo potius inuenitur ꝫriuz vt .j. dicaz ergo 7c.7 q; in isto casu tempus nõ currat ipedito ,pbatur in ꝑalle.c.nos qdem in triplici loco.nam p̃mo papa ibi mandat ad monitõem fieri q; non fieret si tempus curreret etiã impedito.nam admonitio fit vt appareat de negligẽtia.vt in.c.i.de supplen.negli.pla.7.xij.q.ij.idigne. Secundo in ver.q; si.vbi mandat papa tunc executionem fieri p̃ eꝫm cum executoꝛ adimpleť neglexerit.7 quis nõ dicitur negligere quãdo legitime est impeditus.vt apte p̃obatur in.c.q2 diuerſitatez de cõcess.p̃ben. Tertio ,pbatur ibidem in.v.sic.n.vbi dicẽ tex.q; voluntas dilatata dz ẽpali studio adimpleri. 7 sic requiritur q; executoꝛ distulerit executionez ad hoc q; talis potestas deuoluať ad eꝫm.sed iste q est impeditus non dicit differre.vt nõ.glo.in.c.quã fit de elec.li.vi.7 ,pbatur in.c.ij.iuncto.c.q2 diuerſitatem.de cõcess.p̃bẽ.nõ ob.quod dicit q; omne tempus est ꝫtinuz nisi aliud appareat.nam hic est expsum vt.s.,pbaui q; tempus nõ currat ipedito. Nõ ob.qõ dicitur q; qñ tempus statuitur in fauoꝛez alicuius q; currit impedito.nam illud ,pcedit qñ simpliciter statuit in fauoꝛẽ secus si in fauoꝛem vnius 7 in odium alterius q2 tunc non currit ipedito.vt in p̃ alleg.c.q2 diuerſitatem.7 sic est hic.nam istud tẽpus anni statuitur nõ solum in fauoꝛez defuncti sed etiaz in odium executoris negligentis vt patet hic dũ mãdat illuz p̃mo admoneri 7 si adimplere neglexerit q; eꝑs exequatur.7 h̃ idem cõperi postea tenere Fed. ꝓfilio.cxxiij.7 allegat Host.s.e.nos.7 ex istis concluditur q; annus executoꝛi ad exequẽdum testamẽtum a iure p̃fixus minime currit executoꝛe legitime impedito. Deo gras. Finis repetitiõis.c.cũ esses.

b In relictis i piã cãm ñ regrit qõ testes sint rogati ita ẽt ꝓcludit h̃ .d. bar.ō bellẽ.i addi. Nec ob.iste ter.q; fortiter facit i ꝫriũ ibi reqsitis q2 dz itelligi ꝼz Imol.hic q; iudex dz regrere illos duos testes legitios.Et ꝑ ista ista pre ẽt faẽ gl.i.c.ioãnes.j.c.7 vide do.an.hic.7 i.c.idicãte .s.c.cir. p̃n.7 vide ro.i auč.filr.C.ad.l.fal.vbi dicit nõ regri in hoc casu testes rogaros 7 vide ẽt p̃ bar.i.l.i.C.de sa.san.ec.7 in fili glo.i.l.fi.§.i oi.C.de colla.Sed q; regrant rogati facit tex.vt dixi q; dicit adhibitis reqsitis q; intelligiť.i.rogatis ꝼm expositionẽ glo.in.§.fi.isti.de testa.de quo ẽt p̃ Joã. an.i addi.spe.de ĩstru.edi.§.nũc vo aliqua 7 p̃ro.in cõsi.suo.ccxxx.7 faẽ in simili ter.i.l.diuus.ff.de mi.te. Et q; in testis ad pias cãs nõ regrant necessario testes esse rogati tz pau.de ca.in.l.beredes palaz.§.in testamẽ

c Et idem firmat do.an.in.c.ad hec.s.eo.Et adde hic tex.7 glo.in.§.7 cũ retro insti.de dona.vbi ẽt bal.fozmat aliquas q; circa insinuationẽ. Ad de q; nõ.d.an.post host.in.c.fi.de fi.instru.in.ij.col.7 Jo.an.in ad.spe.c.ri. §.pozro in addi.incip.illa.l.7 vide glo.i.l.sancimus.C.de dona.7 i auč. de nõ alie.§.si minus 7 late p̃ lu.ro.i.l.modestinus.ff.de dona. Et vide oino ar.hi.in.c.ludouicus.lxiij.di.vbi enumerat casus in q̃bus in donatiõe nõ requirit insinuatio.Et iter alias dicit q; hodie vz donatio facta eccliç absq; donatiõe vsq; ad octigẽtos aureos quẽ ẽt refert 7 sequit bal.i.c. quenit el. ij.i fi.de iureiu.de hoc vide glo.fi.i.l.illud.C.de sa.san.ec.Sz tu vide glo.7 ang.tenẽtes ꝫrium in.l.sancimus in ꝑin.C.de dona.

a Cuz bal.i.d l.generali cõcordat pe.de an.eũ recitãs in rep.c.canonuz de cõsti.in.iij.prin.q̃sito i.xx.col.illi⁹ q̃stiõ vſ.dicit & bal.ꝛ adde bar.ꝛ bal. i.l.fi.C.de ſa.ſan.cc.ꝛ bal.i.l.iubem⁹ nullã.eo.ti.vbi dicũt q̃ ſtatutũ ꝓhibẽs alienari i forẽſez nõ icludit eccleſiã vide pleniſ.p do.poſt ℣o.an i.c.cos de ĩmu.ec.li.vi. Itẽ ad hoc facit quod nõ.d.an.i.c.tua de deci. Itẽ adde bal.i c. clerici de iud.vbi etiã ponit an ſi ſtatutuz laicoꝝ cõmunitatis ꝓhibz alienari i foꝛeſem poſſit fieri aliena/tio i ꝓſonaz eccleſiaſticã ꝛ adde eleg̃as dictum Ci.i auc.ingreſſi.C.de ſa.ſan.eccle. vbi dixit q̃ lz minoꝛ nõ poſſit aliẽaꝛ ſine decreto iudicis q̃ valebit ꝓceſſio ſine decreto quã faꝛ ipſe minoꝛ dũ ingredit religionẽ ad q̃ vide oio latiſ.p.d.an.i c.i pñtia de ꝓba.i.xxx/viij.col. Ad de ẽt bal.i.l. ſi ſpõſus.ℊ. ꝓceſſa.ff.de do.iter vi.ꝛ vx.vbi dicit quod ſi collata ẽ res in aliquez ſub pacto q̃ nõ poſſit aliẽari nihilominus poterit aliẽari i piã cãz. Sed ꝓ hoc vꝫ determiare bal.i l. volũtas i fi.i.col.C.de fideicõ. vbi dicit q̃ ꝓhibitus alienare extra fa/miliã ñ põt legare extraneo etiã pro aia ſua vt in c.i.ℊ.donaꝛ. qua oli feu. ali.po. Ad/de ẽt oio ro. i auc.ſiſtr.C. ad.l.fal.q vꝫ ꝺſtruer oia ſupradicta allegando ter.i.d.ℊ.donare ꝛ i.c i. in pri.de ꝓbi. feu. alie. vbi ꝓhibitõ facta vaſallo de alienãdo includit etiã alienationez i piã cãz. Itẽ vide bal.in.l.ſacroſan.C.de epi.ꝛ cle.vbi dicẽ q̃ qõnẽ quotidianã ꝛ nõbilẽ.ſtatuto i multiſ locis caue tur vt femia nõ poſſit teſtari vel ſe obligaꝛ ſine ꝑſen tia duoꝝ agnatoꝝ.q̃riꝫ nũqd poſſit teſtari vel bona ſua eccleſie donaꝛ ſeu ad piã cãz ſine hac ſolẽnitate. ꝛ vꝫ q̃ ſic per iſtũ text.qz buiuſmõi relicta vel dõata ꝓ aĩa nõ debẽt determiari ꝑm leges ciuiles ſz ꝑm canões. ſz ſtatutũ ẽ pars iuris ciuilis.l.oẽs populi. ff.de iuſti.ꝛ iur. Item non valet ſtatutuz laicoꝝ impediens quodãmodo liberaz facultatẽ donãdi ꝓ anima. vt nõ.in.l.i.C.de ſacroſanc.eccle. facit quod notat Joan.and.in.c.fi.de immu.eccle.li.vi.vbi dicit q̃ non obſtante ſtatuto quo cauetur vt bona mobilia non poſſint alienari in foꝛenſes vel non ſubiectos iuriſdictioni ſtatuentiuz poterit quis donare talia bona eccleſie qz ſtatutũ inferioꝝ non poteſt tollere ꝓilegium indultum eccleſijs ꝑ ꝓncipalem. hanc opi.reperio apertiſſime fouere Bal.in.l. generali⁹ C.de ſacroſan.eccle.ꝛ idez Bal.in auc.caſſa. ponit aliam nõbilez queſtionẽ.ſtatuto cauetur q̃ niſi teſtamentuz inſinuetur infra ſex menſes per beredez ſit ipſo iure nullus.clericus fuit inſtitutus beres ꝛ non inſinuari fecit teſtamentuz queriꝫ nũquid teſtamentum ſit nullus.ꝛ concludit q̃ non.moueꝫ qz ſtatutũ non aſtringit clericũ fortius hoc dicendũ quãdo eccleſia eſſet inſtituta. Et per predicta poſſunt decidi i finite queſtiones ꝛ maxime illa quotidiana nunquid legata ad pias cauſas non adita bereditate debeanꝫ ꝛ maxime ſi beres repudiat vel renunciat hereditati ꝛ dicendum q̃ ſic qz hec legata non ſubiacent ſolẽnitati iuris ciuilis vt dixi. ſed q̃ legata non debeantur bereditate non adita ex teſtamento eſt ſolẽnitas iuriſ ciuilis.ꝛ idẽ dic in multis ſimilibus. Ultimo aduerte q̃ ſz tex.iſte loquatur ꝺ relictis factis eccleſie idẽ tñ ẽ obſeruãdũ ꝑm Inno.i oib⁹ relictis ad piaſ cãs.ꝛ dicũꝫ relicta ad pias cãs oia q̃ reliquũꝫ ꝓ aĩa ꝛ ſẽtit gl.nõbiliſ ꝛ clari⁹ ibi bar.i.l.ſiqs tirio.ff. ꝺ le. ij.fac.c.reqſiſti.j.e. Et ex dictis Inn.collige q̃ relicta ad pias cãs gaudẽt eodẽ ꝓilegio cuz relicto fcõ eccleſie.rõ põt ee idẽtitas diſpoſitiõis ſeu rõnis. nã eccleſia ꝓilegiaꝫ ꝓꝑ aĩam ꝛ ꝓtẽplatiõe dei.facit qꝺ nõt Jo.an.in.c.i.de i ite.reſti.li.vi.vbi ſingulariter voluit q̃ ſicut eccleſie pñt petere reſtitutionẽ in integrũ ita ꝛ alia pia loca. In glo.ij.ibi ad eccleſiaſticũ iudicẽ.nõ.gl.ſingulariter ex q̃ collige q̃ i relictis ad pias cãs põt ẽt beres adire iudicẽ eccleſiaſticũ ſiue beres ſit ſecularis ſiue eccleſiaſtic⁹ colligiꝫ ex tex. qz papa hãc cãz q̃lificat ꝛ decernit eã tractadã ñ ꝑm leges ſed ꝑm decretoꝝ ſtatuta ergo ẽ eccleſiaſtica qz papa alias nõ potuiſſet ſe ipedire tollẽdo diſpõnez legalẽ dic tñ q̃ ẽ mixti fori.nã ẽ i optiõe actoris quẽ iudicẽ velit adiri ſecularẽ.ſ.an eccleſiaſticũ.ꝛ de ſecularí ꝓbaꝫ ꝟ nã coꝛã eo hec cã tractabaꝫ.

r **Elatum eſt** De ꝓprijs põt teſtari clericus.i acqſitis ꝑ eccleſiã ẽt ſi ſint mobilia ſuccedit eccleſia.i.cõis congregatio vel ſucceſſoꝛ põt tñ aliqua ſuitoribus vel pauperib⁹ elargiri Si aũt defunctus habeat plures eccleſias ſeu beneficia fiet eque diuiſio iter illa.ꝛ qnqz ſunt partes. ſecunda ibi i noie.tertia ibi lz.quarta ibi ceterum. quinta ibi qz vo ꝛ venit ꝟ.c.ad declarationẽ.c.cuz in officijs.s.eo. Caſus lr̃alis. In capitulo.s.e. cũ in officijs dr̃ bona ꝑ eccleſiã acqſita ad eãdẽ deuoluũtur q̃ ſtatutũ quo cauet q̃ filiuſſa.nõ põt ſe obligare cõſtituit ẽt filiũſa.clerí eũ vel ſacerdotẽ.itẽ adde q̃ nõt domi.i.c.quo iure i fi.viij di.vbi dicit q̃ ſi laici faciũt ſtatutũ q̃ fabrice eccleſie ꝑ teſtatoꝛes leget tñ lz non poſſit clericos vel eccleſiaſticos ligare tñ vz quo ad ꝓiudiciũ ſubditoꝝ. ꝛ idẽ pũctualiter dicit dom.x.di.c.i.in.iij.col.itez ad predicta vide oio ro. i rep. auc.ſimiliter i .xv. ꝛ xvi. priui/legio pie cãe circa ꝓcus. C. ad.l.fal. ꝛ ad.q. hic tractaz per d. an.i. vſ. ex hac decret. vide pe.de ancha.i rep. regule ea que in.vi.i ij.q.prin.i fi. Et vide omni/no do.car. in.c.perpẽ dimus de ſen.ex cõ.i ſi.i. car. in verſi.quero de.q. ꝛ do. ant. in c. eccleſia ſancte marie de conſtitu.in.vi. colũ. poſt bar.in.l.i. C.de ſum. trini.ꝛ ad de quod i ſimili.q. nõt pau.ꝺ leaz.i quo dã ſuo cõſilio incip. cauet ita/tuto quod conſilium babetur i ꝛpertorio Bal. ſup inno.

in obitu clericoꝝ. queſitũ ẽ a papa vtrũ de ĩmobilibus tñ vel de mobilib⁹ ſit itelligẽdũ. Rñdet gnãliter bona q̃libet ꝑ eccleſias acqſita eiſ ꝺbẽt iuxta late.cõ ci.poſt acqrẽtis obitũ remanere. ſed ꝑ hoc vocabulum eccleſia nõ itelligiꝫ eps vel ſucceſſoꝛ clerici moriẽtis i eccleſia collegiata: ſed ipm collegiũ intelligiꝫ qꝺ reꝝ illaꝝ ꝺz canonicã diſtributionẽ ꝛ curã bẽre. Ubi aũt i loco ꝺfuncti vn⁹ tñ eſt oꝛdinãdus ille bona illi⁹: ſicut ꝛ alia bona ipſius eccleſie ꝺz diſpẽſare ꝛ lz mobilia ꝑ eccleſiã acqſita i alios ꝓ morientis arbitrio trãſferri nõ pñt: cõſuetudis tñ eſt nõ ꝓbãde vt de mobilib⁹ illis pñt aliqua cõferri pauperibus ꝛ alijs locis religioſis ꝛ illis q̃ clericis ſeruierãt ſiue ſint ꝓſanguinei ſiue alij ꝑm ſeruitij meritũ. Si vo clerici de bꝛditate vel alio ĩtuitu ꝓſone ſue aliq̃ acqſiuerũt de illis diſponãt ꝓ arbitrio ſuo. In fine dic clerici vo q̃ plura bñt bñficia i pluribus eccleſijs bona illoꝝ debẽt diuidi iter ipſas eccleſias ꝓ rata ꝑz cõ gruã diſtributionẽ. Ber. Nõ ꝓmo ex iſto tex. iũcto.c.cũ i officijs.s.e.q̃ appellatiõe bonoꝝ non ſolum veniunt bona mobilia ſed ẽt ĩmobilia ꝛ oĩa alia cuiuſcũq̃ q̃litat s ſint vñ cõprehẽdunt actiones ſeu noĩa debitoꝝ. nã bona dicunt qz beãt hoc ẽ beatos faciũt i hoc ſeculo vel qz ꝓſunt. ꝛ hec habent i.l.bonoꝝ applio.ff.de v. ſign. vnde puto q̃ ob hanc cãm papa reſpõdet ꝟ gnãlius q̃z fuit queſitũ. nam quere baꝫ an appellatiõe bonoꝝ venirẽt tñ ĩmobilia an ẽt mobilia. ꝛ papa rñdet q̃ veniũt bona quelibz q̃ſi dicat nõ ſolũ mobilia ꝛ ĩmobilia ſed ẽt alia pura iura i/coꝛpalia q̃ ꝓprie nõ dicunt mobilia vel ĩmobilia ſed faciũt tertiã ſpẽm de q̃ plene dixi in.c.nulli de rebuſ eccleſie nõ alienã. Nõ ſcõo ibi poſt acqrẽtis obitũ. q̃ bona [b] dicunt acqſita ꝑ eccleſiã lz rector eccleſie acqſiuerit exquo tñ ĩtuitu eccleſie ſucceſſit acqſitio ꝛ ideo ſi clericꝰ de reddit⁹ eccleſie emat equuz vel ꝓdiũ hec pñt dici acqſita ꝑ eccleſiã vñ ſũt eccleſie ꝛ nõ clerici. vide bonã glo.xij.q.i.c.res ꝛ tex.i.c.fixũ.e.cã.ꝛ.q.v. Nõ i vſi.noie. q̃ appellatõe eccleſie nõ venit ſemꝑ coꝛpus ĩanimatũ ipſi⁹ eccleſie ſed q̃ñqz capitulũ eccleſie q̃ñqz ſucceſſoꝛ ꝛ de varijs ſignificatiõib⁹ vide bo.glo.i.c.q̃relã.j.ne ꝓlati vices ſuas. Nõ ꝛ tene mẽti ſemꝑ qz nõ eſt alibi q̃ acqſita [c] ꝑ canonicũ intuitu eccleſie ſeu ꝓbende nõ cedũt ſucceſſoꝛi i ꝓbenda ſed capitulo ipſius eccleſie. vbi aũt beneficiatus nõ eſt de cõgregatiõe ſed bz beneficium oĩno ſeparatũ pura qz eſt rector eccleſie parochialis vel ꝓpoſitus vel archidiaconus nõ beneficiatus a capitulo tũc bõa acqſita ĩtuitu beneficij cedũt ſucceſſoꝛi nõ capitulo. rõnez diuerſitatis nemo potuit q̃ videriz ſed ego puto hãc diuerſitatis rõnẽ eſſe Canonico datur ꝓbẽda ex bonis cõib⁹ capituli pricipaliter vt inde ſumat neceſſaria nõ aũt daꝫ vt ſit adminiſtratoꝛ eccleſie ideo ſi aliq̃ remanẽt vltra ꝓbẽdã debẽt cedere capitulo cui⁹ bona ſunt ꝓbẽdaꝝ. nã ſatis ẽ q̃ ſucceſſoꝛ habeat coꝛpus ꝓbẽde qz vt dixi datur ſibi vt ide viuat ꝛ capitulũ adminiſtrabit bona acqſita ſicut alia bona cõia. Sz i alio bñficiato ꝑ ſe extra ꝓgregationẽ daꝫ bñficiũ rãqz adminiſtratoꝛi ipſi⁹ eccle. vñ quẽadmodũ bz adminiſtraꝫ oĩa bona eccleſie ita ꝛ ꝟ q̃ſita ĩtuitu eccleſie. Nõ ibi canõicã diſtributõez ꝛ curã ꝛc. qd dẽat facer capitulũ ꝺ bõis⁹ relictis ꝑ canonicũ ꝺfunctũ. nã dz canonice diſtribuere vel ſi vult retinerí i bonis cõib⁹ dz bẽre curã ſicut ꝺ vero diſtribuere.

[b] Quod ex redditi buſ ꝓuenit illud eſt eccleſie ſicut redditꝰ erãt. ꝛ adde in no. in. c.i. ſ.eo.in.i. col.

[c] Quãdo acqſita conſeruantur ſucceſſoꝛi ꝛ quãdo non.

[d] De bonis relictis poſt mortem alicuius canoni. an debeant inter ſe diuideꝛ canoni

alijs bonis. Ex ꝟ videnť iferre doc. q; iſta bona nō debēt diuidi iter cānonicos. ego dicerē q; ſi vellet diuidere ꝟz q; canones ꝓmittūt poterūt vt pz ex illis vbis cānonicā diſtributionē. Nō ibi cū dei timore diſpēſent. q; bona acqſita p̄ p̄deceſſorē nō cedūt lucro ſucceſſoris vt ide poſſit ad libitū adminiſtratiōnē bñe ſz cū dei timore dz diſpēſare ſic diſpenſat alia bōa eccleſie. Nō i v. lz. q; cleric⁹ ēt i egritudie ō q̄ poſtmodū deceſſit p̄t aliq̄ mobilia eccleſie cōferre religioſis locis et pauperib⁹. Itē bis q. ſibi ſeruiūt ſeu ꝓſanguinei ſiue extranei ꝟz fuitij meritū. Ex q; bus vbis iferť q; i paupib⁹ et locis religioſis ſuffic ad erogationē faciēdā ſola charitas. ſz i alijs q ñ ſūt paupes vel ñ ſūt loca religioſa regrit q; p̄ceſſerit ali qō fuitū. Ex quo ſcdo ifero q; ꝓſāguineo diuiti q ñ fuuit eccleſie vel p̄lato ñ pōt p̄lat⁹ aliqd ꝓferre ēt de mobilib⁹ eccleſie. et pōdera vbū ibi aliq̄ nō ōnotat quādā moderationē. nō enī dz oīa mobilia eccleſie diſpēſare i egritudie. Itē nō ex hoc et ex text. q; fuitū ipēſū plato vī ipēſū eccleſie adeo q; de bonis eccleſie p̄t fieri remuneratio. facit. c. p̄tuas. et qō ibi dixi de dona. Nō i v. ceterū tex. aptū q; bns bñficiū licite exercet aliqō artificiū vel doctrinā i docēdo alios et lucrū ide, pueniēs cedit ſibi et nō eccleſie. Et ex ꝟ et ex tex. colligit q; cleric⁹ pōt eē artifex et licite ſumere officiū docēdi alios. et itellige de artificio ꝓgruēti clericat⁹ ordini. vide bonā gl. i. c. canonū. xiij. q. iij. q̄ dicit q; emat corīū et faciat ſotulares

Nō i v. qz vero. q; ſi cleric⁹ q aliq̄ q̄ſiuit bēat plura bñficia debēt illa bōa p̄ eſtimationē ꝓgruā diuidi iter illa et p̄t itelligi iſte v. multipliciter. Primo i bonis, pprijs clericorū q deceſſerūt ſine teſtō et conſanguineis. nā tūc bōa veniūt ad eccleſiā vel ad eccleſias ſi plures būit. xij. q. v. c. fin. Sz iſte itellect⁹ lz ſit verus i ſe nō tñ plz quo ad iſtū tex. nā venit aduerſatiue ad p̄cedēcia et declaratiue ad. c. cū i officijs. ō. eo. ſz illud. c. cū i officijs et ēt p̄cedēcia ꝟ i tex. vt pz i ver. ceterū loquūt ſiue cleric⁹ deceſſerit teſtat⁹ ſiue i teſtat⁹. et ſic iferēdū q; iſte v. pcedit ēt i clericis decedēcib⁹ teſtatis. Hoſt. vī itelligere q; pcedit i bonis eccleſie ſz logť i bñfcib⁹ adminiſtrationez vel q̄ deceſſerūt ſine teſtō et ſic vī ēt trāſire Jo. an. et ꝟ faciūt vt ſuſtēnēt opionē poſitā p̄ gl. i. c. p̄iti de off. ordi. li. vi. vbi dz q; ſi cleric⁹ nō bz adminiſtrationē puta qz ē canonic⁹ licite teſtať de fructib⁹ q̄ſitis rōne p̄bēde. ſec⁹ ſi bz adminiſtrationē. d. c. cum i officijs. et ſic ēt reſtringunt illū tex. ſz certe reſtrictio ñ ē bona qz ſi iſte tex. bñ pōderet apte cōfūdit opi. illius gl. Primo facit. iſte tex. in p̄n. i eo q; venit declaratiue ad. c. cū iofficijs. et q; illud. c. bēat locū ēt in bñficiatis i cōgregatiōe vt patet ꝟ i v. noīe. et illud. c. loqť ſiue decedat teſtat⁹ ipe cleric⁹ ſiue iteſtat⁹ q bona q̄ſita ſeu reddit⁹ recepti ex p̄bēda ſi ſupſunt cedūt cōgregatiōi nō obſtāte teſtō canonici cū bona p̄bende ſūt eccleſie vt dixi et ꝓbať. xij. q. i. i. §. fi. cuz. c. ſe. ſecūdo facit iſte tex. in v. lz. naz loquens de omnibus clericis vt patet ex verbo p̄cedenti dicit q; pauperibus ſeu ſeruitoribus poteſt aliqua donare ergo ñ poteſt de bis teſtari. Tertio facit ver. ceterum. q; p̄mittit diſpēſationē i acquiſitis i tuitu p̄ſone ſec⁹ ergo i acqſitis i tuitu p̄bēde. Ultio hāc ſniam aptiſſime approbat tex. in. v. qz vo. palle. q loquit de clericis bñtib⁹ bñficia i eccleſijs et vult q; bona illa diuidanť iter illas eccleſias ſm cōgruā eſtiationē. vt puta aliqs erat canonic⁹ bononiēſis et parmenſis et ex canonicatu bononiēſi būit cētū et ex parmēſi ducentos. bononia bz vnā p̄tē bonorū et parma bz duas partes qz indubio p̄ſumūtur queſita ex facultatib⁹ buiuſmōi bñficiorū. et dic q; loquit iſte ver. q̄ clericus decedit ab iteſtato vt voluit Hoſt. et Jo. an. et ꝟ

apte cōtra iſtū tex. vt. ō. dixi. Itē nulla rō pōt p̄ſuadere hāc diuerſitatē iter canonicū. et aliū habētē administrationē puta curatū. cā cū curatus bēat maiores labores q̄z canonicus ergo dz magis p̄uilegiari i bonis eccleſie argumēto ħ. ibi iuxta ſeruitij meritū et c. Itē bona p̄bēdarū ſūt eccleſie q̄z q̄z ſūt diuiſa p̄ p̄bēdas. vñ p̄ hāc diuiſionē nō pdūt bona natura ſuā qz bona eccleſie cedūt pijs vſibus nō autē vt canonicus poſſit teſtari ad libitū. et p̄ hoc vide text. aptū i. d. §. fi. cū. c. ſe. dico lati⁹ i repetitiōe. c. cū eēs ō. eo. et vide oīno i. c. nouū gen⁹. de deci. In gl. in vbo tm̄ vn⁹. ibi dicas q; nō. et vide bodie tex. clarū i. c. ſepe. de elec. li. vi. et de. ſtatutū. e. ti. vbi reuocantur p̄uilegia et cōſuetudines et ſtatuta i ꝓriū. Et i fi. glo. itelligo gl. nō ſolū q̄n ſūt bōa cōia idiuiſa inter archidiaconū et capitulū ſz ēt q̄n ſūt diuiſa. ſz oīa bona eccleſie ſūt capituli. puta qz capitulūz de bōis cōib⁹ aſſignauit cuiq̄z ēt archidiacono certā p̄bēdaz nā tūc ēt puto q; bona acquiſita p archidiaconuz ce dāt capitulo ſicut dicim⁹ in canonicis. nā iſte tex. loquit q̄n p̄bēde eēnt diuiſe. pz qz ſi nō eſſent diuiſe ñ eēt dare ſucceſſorē i p̄bēda. vt i. c. dilecto. de p̄ben. et tm̄ iſte tex. preſupponit q; canonic⁹ bēat ſucceſſorē nam lz bona ſint diuiſa p̄ p̄rebendas nihilomin⁹ ſūt capituli ſm doc. qō nō. Si āt bona archidiaconat⁹ eſſent ſeparata a bonis capituli puta quia fuerūt archidiaconatui donata vel dignitas dotata aliunde et tunc venit in ſucceſſorem quod etiam vult hic Inn. dicens q; hoc caſu epus habebit cuſtodiam bonor archidiaconatus vacātis. Ex quo tacite ſēnit q; vbi archidiaconus eſſet bñficiatus in capitulo capitulū habebit cuſtodiā bonorū vacantiū ſicut aliorūz bonorum capituli qō nō. Ex quo infero vnum notabile dictuz q; cuſtodiaz bonorū p̄bende vacantis bēt capitulum et nō epus. probo per predictam rationem qz oīa ſunt bona capituli lz diuiſa p̄ p̄rebēdas et ita indubio preſumendum ē. ar. in. d. §. fi. In glo. fi. ibi a qua plus p̄cipit. intellige ſm doct. indubio q̄n nō cōſtat intuitu cui⁹ beneficij illa bona q̄ſiuit. nam ſi cōſtat quecūz eccleſia habebit bona queſita intuitu ſuo. ſed idubio quando nō conſtat qūo q̄ſiuit bz locuz iſte tex. vt ei plus detur a qua maiores redditus p̄cipiebat. qz veriſimile ē q; ō redditibus cuiuſlibet acquiſiuerit. idē poteſt dici q̄n bēbat p̄rimonium vt habeatur rō reddituum patrimonij et p rata datur portio heredibus. vt vult notabiliter gl. xij. q. iiij. c. i. Sequens autem conſideratio glo. nō procederet vbi clericus non tenebatur ad reſidentiam. Item qz debemus habere reſpectum ad locū vnde proceſſerunt pecunie acquiſite. Ultimo hic queritur extra gl. quid ſi clericus aliqua acquiſiuit ex illicita aduocatōe vel negociatione inhoneſta ſeu ex ludo. dicit Hoſtiē. primo ſedandos eſſe clamores ſiqui apparent credo q; vult dicere ſi apparent reperentes eſt primo eis idulgendum alias autez fieret diſtributio p̄ epum iter pauperes. ar. i. l. nulli. C. ō epiſ. et cle. et melius facit. xi ij. q. v. qui habetis. et qō nōt Inno. i. c. quia pleriq̄z. de imu. eccle. Sed dubito vtrum hec conſideratio ſit indiſtincte vera. naz puto eam indiſtincte veram vbi illicite queſituz ſub iaceret reſtitutioni quia tunc i defectum debentium recipere ſuccedunt pauperes. vt in. c. cuz tu de vſuris. ſed vbi bona non ſubiacent reſtitutioni licet illicite acqſierit cum poſſint aliter penitere de peccato ſine reſtitutione nō video quare clericus debeat impediri vt de bis bonis nō faciat ad volūtatē ſuā. vide ad p̄dicta bonā glo. i. c. ex tranſmiſſa. j. de deci. et iij. q. v. i ſūma. et. i. q. i. nō ē putāda. Ab.

c **Am tibi.** Mario mō legit ſz ꝟz intellectū nōbiliorē. b. d.

a Ad materiā huius c. vide bar. pul. cōſi. v. et. vi.

a Adde ħ archi. i. c. si qs de elicis rij. q. ij. i fi. vbi dicit q̄ ista ōcretalis loq̄t q̄ si qs in vltia sua volūtate dic̄ sic ego relinq̄o omnia bōa mea expoñeda ſ3 disp̄onē taľ et tē v3 istavolūtaſ q3 ista gnāl distributio bf loco bēdis. et p intellectu ħ decretaſ vide bal. i. l i. in. ij. z. iij. col. C. de sacrosā. eccle. vbi bal. ponit an captator is volūtas bēat locū i relictis ad pias cās. z quot mōis dicaſ volūtas captatoria vide ēt i. l. p̄uilegia. eo ti. itē vide bal i. l. si p̄ diuisionē. C. de iurisd z fac. ig̃. vbi dic̄ q̄ ad pias cās vñ p̄t bēs ōclarāi i alijs sec̄. al. ħ. c. item adō q̄ l. ij C. ō pac. hz locū ēt in legato ad pias cās ſm bal. i. l. fi. in añpe. col. C de pac. itez vide i. l. execut oē post p̄i. C. ō exerci iudi. itē vide q̄ per istū tex. dic̄ bar. i rep. l. i. i. iij. col. v. 3° q̄ro. C. de sa. sā. ec. itē vide oio q̄ nōt bar. i. l. captatoriaſ C. de te. mi. z q̄ ibi nōt d. ale. ō imo b Et istū intel. sequit imo. i. l. captatorie de leg. i. z idez sētit bal. al. istū tex. i. l. p̄uilegia. C. de sa. sā. ec.

Tenet testamētū siquis extremā voluntatez suā alterius dispositiōi cōmittit. Et dī testat⁹ ad pias causas. ℙrimo decisa cōsultatio. Secundo responsio ibi i ſcēda. Casus lr̄alis. Aliquis cōmisit extremā volūtatē suā in dispositionē alicui⁹ amici sui z sic mortuus ē. Quer̄it an ille dicaſ decedere intestat⁹ respōdet papa q̄ nō videtur decedere intestatus. Ber. Nō p̄ q̄ iste tex. ē multū allegabilis z frequentatus tā per canōnistas q̄ ℔ legistas z ē breuis decisio sed aliquātulū obscura ꝛō nō bñ ipsū z tenementi q3 quotidianus. ℙro itellectu. c. z gl. op. dupliciter contra tex. videtur enim q̄ committēdo vltimā voluntatem alterius dispositioni non dicitur quis decedere testatus. ℙrimo quia non tenet testamentum si testator non exprimit nomē beredis ore proprio aut per scripturam suam. l. iubemus z l. hac consultissima. C. eo. ħ autem non fuit exp̄ssuz nomē beredis p̄ testatorē ergo z̄c. Secūdo opp. ad idem dispositio beredis nō p̄t cōferri i alterius volūtatez nō enim posſuz instituere illū beredē quez alius voluerit. talis enī volūtas dī captatoria. i. ad ulatoria ſm glo. sed mēlius dī deceptoria q3 plerūq3 decipiuntur bi quos testator istituere credebat. Item vt dicit glo. nō. in. l. illa de bere. insti. cū effectus testamēti cōferaſ post mortē z sic in tp̄s quo testator nō ē futurus dñs saris ē vt sibi p̄mittat vt possit beredē istituere quē vult nō aūt dz extēdere hanc p̄missionē z cōferre in volūtatē alteri⁹. ſz ħ iste commisit dispositioni alteri⁹ dispositionē hereditatis ergo nō dz valere testamētū q̄ ē ꝯ istū tex. in fi. Sol. hec sunt fortissima cōtraria ad tex. pp̄ que istō. c. vario mō legit. gl. nostra locutа ē ita generaliter vt ex ea vix p̄t elici quid itelligit. nā dī i effectū q̄ de benignitate canonica valet testamētū nutu factū sic videtur soluere p̄mū ℟rium. z videtur itelligere Do. an. gl. q̄ i casu nr̄o iste fecit testamētū nutu q3 ali⁹ interrogauit vtrū vellet instituere talē beredē z ipe annuit q̄ sic z tunc tex. dz exponi alterius dispositioni ideſt interrogatiōi. z ſm istū intellectū ēt casus nōrabilis q̄ de benignitate canonica vz testm̄ nutu fcm̄. Sed vere iste intellect⁹ nō v̄ q̄ sit cōsentaneꝰ lr̄e q̄ dicit q̄ ꝓmisit dispositiōi nō interrogatiōi. nā ille qui interrogat nō disponit nec testator annuēdo dicit cōmittere dispositiōi alteri⁹ ſed potius respōdere ad interrogationē alteri⁹. ſed omissis alijs diuinatiōibus puto q̄ glo. habuerit hūc itellectū q̄ qualitercūq3 appareat de mente testatoris valeat testamentū. vñ videdo verbis gnālibus v̄ quodāmō nutu beredez instituere. z forte c ħ hoc gl. facit mētionē de nutu z p̄ hoc tollit p̄mū ℟rium. hoc etiā videt placere ℔ost. qui dicit nō referre qd ex equipollētib⁹ verbis fiat vt i. c. licet ex quadā. de desti⁹. sicut etiā sufficit si testator dicat hereditatis mee dñs esto valet testm̄. l. his verbis. ff. de heredi. insti. ita debet valere si vtit alijs v̄bis generalib⁹. puta oīa bōa mea committo dispositioni tue z p̄ ħ tollit scēm ℟rium. nō. n. ꝓmisit testator dispositiōi alteri⁹ vt aliū beredē istitueret vel eligeret. ſed hoc pot⁹ cōtulit i dispositionē ipi⁹ beredis q̄ valet. vt in iuribus alleg. i gl. z hec lectura satis videt colorata z benigna. Alij aliter legunt ſz Inno. iter cetera p̄t vnā lec. quā postea magis declarauit i quadā additiōe que cōiter tenet p cānistas z legistas vt proferēs dcā verba gnālia videatur velle decedere testatus ad pias cās z q̄ ille cui⁹ dispōni cōmittit sit heres noīe. z pro hoc facit illud verbū dispōni tue. videt enim elegisse vt bona distribuantur z de hoc p̄ bar. i. l. i. C. de sacrosan. eccle. q̄ sequēdo hunc intellectū dixit hic forte cāuz q̄ voluntas captatoria ad pias cās valet. vñ dic̄ q̄ si testator dixit cōmitto bona mea arbitrio ticij vel dispositiōi ticij valet q̄ agit z ille tenet distribuere bona ad pias[b] cās z nō ꝓphanas. nā i ꝓphanis nulla ē regula volūtatē limitans. sed i relictis ad pias cās ē regula iuris humani z gentiū z ēt diuini. s. vt debeam⁹ pre oībus religionē deo z peccata elemosynis redimere. xiij. q. ij. aīe defunctoꝝ. de pe. di. i. medicina. vñ relinquēdo pie cāe bona in voluntate alteri⁹ nō p̄t ille aliud velle suadēte ratione naturali z regula ō q̄ s. dixi sed in alijs relictis posſet aliud velle z sic voluntas esſet ī certa z captatoria. z de ħ dicēdū pleni⁹ vt nō. ibi p̄ eū. z bal. i. l. illa institutio. ff. de heredi. instituē. an aūt z qñ legatū possit cōferri i volūtatē alterius pleni⁹ q̄z ħ nō. in. l. i. ff. de leg. ij. Unū tñ nolo omittere qd̄ p̄t Jo. an. i addi. spe. eo. ti. v. qd si vbi dicit q̄ lz valeat legatū nutu fcm̄ nō tñ testamētum z sic videtur tenere ꝯ istā glo. in p̄in. dicit etiā post albertum papien. q̄ siquis ad interrogationez alterius puta dicentis vis tu talem beredem instituere z ille respondit q̄ sic. non valet testamentum licet glo. teneat contrarium in. d. l. iubem⁹. mouetur ipe quia testator debet exp̄imere nomen beredis. z in infirmitate quis de facili respondet ad omnia. z sic do. An. tenet q̄ ō benignitate cānica potest p̄cedere dictum glo. sed de rigore potest procedere cōtrarium. sed vide Bal. in. l. i. C. ō sacrosā. eccle. vbi allegat istam glo. fin. concludens q̄ ad pias cās valet testamētum nutu factum quod plz in huiusmodi relictis p̄ ea que dixi in. c. relatum. el. i. s. eo. ſz i alijs posſet dubitari. tamē dici posſet q̄ si cōstat ō voluntate sua p̄ signa vrgentia q̄ valet testamētum de benignitate canonica argu. ħ z in. c. cū apud ō spō. de alijs lecturis non curo quia communiter non tenetur. Abbas.

o **Fficii.** De relictis ecclesie petit episcopus partē suā lz aliquid fuerit sibi a testatore relictū. nisi eo mō z nō in fraudē fuerit relictū a testatore q̄ō maneret ea pte cōtentus z legatuz⁹ agnouerit. Cōis diuisio. secūda ibi cōsultatiō. Casus lr̄alis. Aliquis in testō reliquit epō, p̄p̄iā portionē: z alia multa mōasterijs vel ecclesijs. quer̄it vtrū epus de illis possit petere legitimā portionē. Respōdet papa q̄ si portionē illā legauit epō cū cōditiōe: vt ea cēt contentus: z eps cōditionē acceptauit de alijs nihil petere poterit: q3 p̄ hoc alijs renūciare videt: ſz si portionē illā absolute reliquit: de alijs nihilominus legitimā portionē poterit vendicare. Si vero cōstiterit q̄ fraudulēter modicā portionē reliqt cū cōditione: vt in ceteris eps portionē debitaz fraudaret: qa fraus z dolus alicui patrocinari nō debent. episcopus de illis portionē exigere poterit a canone cōstitutā: saluis indulgentijs romani pontificis que quibusdā regularib⁹ fūt cōcesſe. Et capitulū istud loq̄tur ſm cōsuetudinē quoꝝdā locoꝝ. Ber. Nō p̄ q̄ de relicto facto ecclesijs vel monasterio debet epō canonica portio. z hec portio diuersificatur ſm diuersas cōsuetudines locoꝝ. vñ respectu quote attēdenda ē consuetudo loci. vt in. c. certificari. ō sepul. vtrum aūt cōsuetudo possit i totum tollere dicam in. c. sequēti. Nō ibi p̄opriam portionē ar. q̄ eps debet habere certam portionē ex bōis testatoris ſz contrarium puto verū. nō enī ē iure cautuz q̄ diocesanus teneat aliquid reliquere epō loci. nā iura dāt portionē epo ex relictis factis ecclesie. vt in c. se. z. x. q. i. c. de bis. z. c. antiquos. vñ itelligerem istum tex. dum dicit, p̄p̄iā. s. respectu aliozuz relictorum alijs ecclesijs factoꝝ. Item si testator nihil relinquit ecclesie nullā portionē p̄t epus petere z sic errant testatores qui credentes ad hoc teneri legāt indistincte epō aliquid p̄ro sua canonica portione.

c Inualet at testm̄ nutu fcz vide q̄ scribit bar. i. l. i §. siqs ita. ff. de v. ob. z ibi vio ple nis. d. ale. z vide imo. p⁹ bal. i. l. i co cir. p̄i. ff. de testa. vide bald. quē ēt all. pāor. ħ i l. i. i fi. ij. col. C. de sa. sā. ec. vbi dic̄ q̄ō ad pias cās p̄cedit bēdis isti turō nutu fcā lz reglr sce⁹sit i alijs vt dic̄ ēt gl. fin. quā n̄ iuēies alibi i isto. c. z q̄d h nō ri⁹ scripsit testm̄ posſtea accedit ad testatorez z legit sibi testm̄ dicendo si vis q̄ script⁹ i h testō sit tuus bēl strige mihi manū nisi testatō strigat mihi manuz an valeat testm̄ vide p̄ ācha. in. c. ij. s. c. pau. ō ca. i. l. bē des palā i p̄i fi. ō testa. āge. i. l. hac cōsultissia. C. q te. fa. pos. d Ubi ō no, p āplia ti. lap. al. z xx. cir. fi. v. si legatuz. e Ire per istum tex. i v. ppiaz portionez decidit q̄ nōt bal. i. l. p̄sef ad fi. C. ō trāsa. vbi dic̄ q̄ cle⁹pt ad libitū suū disponere de quarta quā acquirit nomie mortuari/ozum.

a nō tbeoricam an ꝛ qñ legādo creditori vi/deaī legaf aio cōpensandi. Et adde tex. ꝛ oīno ibi bar. in l. si cū dotē. §. si pr̄. ff. sol. ma. ꝛ tex. i. l. lucius in pn. q̄ est p pe si. ꝛ tex. i. l. si seruꝰ de leg. i. ꝛ i l. huiusmodi. §. cū pf. p filia co. ti. ꝛ tex. i. l. si vroꝛi. C. de bo. au. iud. pos. et adde hic text. ꝛ ibi nōt bar. et pau de ca. i. l. q̄ dotez stipulanti ff. so. ma. et ista faciūt ad qōnē ō qua fit pri die iterrogat testatoꝛ religt filie suemoniali legatū ita q̄ nō petat ꝯplus aliqd ex bonis suis vtrū acceprando legatū videatur renūciasse hereditati ad quā. q. viō bo. ter. i. l. qdā. ff. ō p batio. et si ex dispoſitiōe statuti vroꝛe p moꝛiente maritꝰ debeat lucrari certā pr̄ dotis an si vroꝛ p moꝛiens aliqd marito legauit videat relictū aio cōpensādi i illa pte si bi ōbita vide latissime p imol. i. l. si cū dotez §. si pr̄ filie ff. so. ma. b De b vide late p imo. i. cle.

Nota q̄ legatum episcopo simpliciter factuz nō diminuit portionē sibi debitā ex relictis fcis ecclesiis. Sz ꝑ h ꝛ ꝑ tex. op. vbicunq; debitoꝛ reliq̄rit aliqd suo creditoꝛi vī idubio reliquere aio cōpēsādi cū debito. l. si cū dotē. §. si pr̄. ff. so. ma. vbi dī q̄ si pr̄ tenebaī dare dotē filie ꝛ aliqd reliquit filie i testamēto nō pōt filia petere legatū itegrū ꝛ dotē qa vī legasse aio cōpēsādi cū dote debita. sz i casu nr̄o canonica portio debeī epo ex dispōne iuris vt i uribus superi⁹ allegatis g̃ testatoꝛ legādo aliqd simpliciter epo vī legasse aio cōpēsādi cū portiōe canonica. So. Bar. i. d. §. si pr̄. ꝛ moderni⁹ doc. h distiguūt. q̄ qñq; relictū fit p debitorē necessariū q̄ ex necessitate iuris tenetur ad debitum. quandoq; fit per debitorē volūtariū q̄ ex voluntate sua quis se ad debitū obligauit. Prio cāu idubio vī legatū facta aio cōpēsandi. vt in. d. §. si pr̄. Scō casu nō vī fcm̄ aio cōpēsandi nisi fit expressū vt, pbaī i. l. vnica §. sciēdū. C. de rei vxo. actio. vbi hī q̄ si marit⁹ q te neī restituere vxoꝛi dotē post mortē aliqd simpliciī legauit vxoꝛi poterit vxoꝛ vtrū q̄z petere sz p h non soluit ꝛiū supra formatū. nā istā portio debeī epo necessario ex dispōne iuris ergo idubio relictū sibi fcm̄ dz cēseri q̄ aio cōpēsādi cuius ꝛium inuit iste tex. So. dicit Bar. in. d. §. si pr̄. q̄ h volūtarie iste testatoꝛ incidit i h debitū q̄ volūtarie reliqt ecclesie hec so. mihi nō plz q̄ lz volūtarie reliqsset tñ imediate ex dispōne iuris debetur necessario ipsi epo sua portio. vnde solue ꝛ aliter q̄ testatoꝛ nō est debitoꝛ epi nec necessarius nec volūtari⁹ q̄ portio daī epo nō a testatoꝛe sz ab ecclesijs qbus fcm̄ ē relictū. vt i c. se. vnde si testatoꝛ aliqd reliqt simpliciter epo nō poterit dici q̄ reliq̄rit aio cōpēsandi cū debito. cum ipse nō sit debitoꝛ epi. opz ergo vt apponat modū i legato si vult cōpēsationē fieri. s. vt eps sit cōtēt⁹ illa portione. ꝛ hoc nōbiliter voluit ille tex. ꝛ p hoc pōt dari optīa limitatio ad supradictā distinctionē bar. ꝑdcā, pcedūt i relicto fcō epo ꝛ ecclesie iferioꝛi.

Sed isurgit dubiū nōbilius ꝛ fort⁹ nūqd dispositio hui⁹ tex. locū hz i relicto fcō p parochianū ecclesie parochiali q alibi elegit sepulturā vt possit p/sbyter parochialis capere relictū sibi a testatoꝛe⁹ factū. ꝛ de relictis fcis ecclesie sepulture petere canonicā portionē. Et videī pīmo q̄ sic. ar. hui⁹ tex. ꝛ. c. se. Itē iura simpliciter mādāt vt de oībus obuētionibus ecclesiarū sepulture occasiōe funeris debeaī quarta ecclesie parochiali. de sepul. q̄si p totuz. ꝛ in cle. dudū. e. ti. ꝛ marie facit ibi tex. i vbo itegre. i ꝯriū facit hec rō multū vrgēs. eccle e parochiali deberur quarta ab ecclesia sepulture aut i recōpēsatione onerū quē subijt administrādo sacramēta parochiano suo. aut in satisfactionē iurie q̄ relicta ꝑpa ecclesia elegit alibi sepulturā vt in. c. i. ꝛ. ij. de sepul. sed vtroq; casu satis, puisum ē si ipse testatoꝛ reliqt ꝑpriā portionē parochiali ecclesie. Itē iura mādāt vt eligens alibi sepulturā debeat relinquere ecclesie sue tertiā ptē sui iudicij. vt in. c. i. ꝛ. ij. ꝑalle. sz si reliquit certā portionē illi ecclesie vī satisfeciſſe iuri g̃ nō pōt ab ecclesia sepulture aliud peti nisi vt suppleaī vsq; ad quartā. nā vt supra dixi debitoꝛ necessarius videtur relinquere creditoꝛi aio compensandi. d. §. si pater. banc. q. bene examinat Fe. consi. ij. Et ibi refert Jo. an. in. d. cle. dudū in glo. i ver. integre. tenere vt distincte debeatur quarta ab ecclesia sepulture. ipse tamen Fe. dicit q̄ sibi magis placeret opi. contraria nisi obuiaret sibi auctoꝛitas Joā. an. ꝛ ad illam cle. respondet q̄ debet intelligi cū fit ius nouū secundum dispositionem iurium antiquoꝛum videicet quando nihil est relictum ecclesie parochiali a testatoꝛe ꝛ ibi vide latius. Mihi placet hec opin. ꝛ adduco tex. per alios non adductum in. c. de his. ō sepult. a contrario sensu vbi ponderatur q̄ ecclesie parochiali fuerat relictum a testatoꝛe. Item iudicio meo non videtur hec questio multuz dubitabilis q̄ iura non simpliciter faciunt testatoꝛem debitoꝛez sz dicunt q̄ debet relinquere quartam partem sui iudicij ecclesie parochiali. si ergo reliquit frustra q̄rimus vtrū reliquit aio compensandi cum satisfecerit iuri in pꝛoꝛijs terminis ꝛ sic sumus extra nō. in d. §. si pater. Non ob. iura que dicūt q̄ ab ecclesia sepulture debetur quarta quia illa debetur in subsidium quando. i. testatoꝛ nō seruauit dispositionem iuris. solum difficile est respondere ad dictā cle. dudum. ad quam respondeo multipliciter. Primo q̄ loquitur in subsidiuz quando testatoꝛ non seruauit dispositionē iuris. Secundo potest intelligi q̄ pꝛocedit in fratribus minoribus ꝛ predicatoꝛibus. naz cum habeant multa priuilegia in preiudicium ecclesiarum parochialium quia audiunt confessiones p/dicant habent sepulturam que omnia sunt de iure parochiali voluit papa in recōpēsatione vt de omnibus eis obuenientibus occasiōe funeris debeatur quarta integra ecclesie parochiali. Item ꝛ tertio si bene ponderetur illa glo. non sentit ibi Jo. an. q̄ relictum factum a testatoꝛe non veniat in recompensationem. sed solum vult q̄ si aliquid obuenit ecclesie parochiali ex funere pꝛius delato ad ipsam ecclesiā q̄ non veniat in recompensationem ꝛ sic testatoꝛ ex se nil reliquit ecclesie parochiali. merito de relictis ecclesie sepulture debet habere quartam integram. Nec ob. iste tex. quia loquitur i epiſcopo qui reputatur extraneus quo ad testatoꝛem cum nihil teneatur sibi relinquere sed quartam quam consequitur ab ecclesia legataria. sed ecclesia parochialis non reputatur extranea immo est credituꝛ ex dispositione iuris quia ius vult q̄ testatoꝛ relinquat ecclesie parochiali ꝛ sic videtur reliquisse animo satisfaciendi iuri. Quero quia tex. dicit q̄ ex relicto facto monasterijs vel ecclesijs debeī epiſcopo canonica poꝛtio nunquid hoc pꝛocedit respectu omnium ecclesiarum etiam si sint exempte a iurisdictione epiſcopi. Inno. ꝛ communiter doc. tenent q̄ solum debetur ab ecclesijs epiſcopo subiectis. exēpte vero debent soluere quartam pape ſm pe. cum quo transeunt h communiter doct. pro hoc quia papa censetur ordinarius ꝛ epiſcopus exemptoꝛuz. vt nō. xciij. di. nullam. ꝛ in. c. auctoꝛitate. de priuil. li. vi. quidam tamē voluerunt tenere q̄ ab omnibus ecclesijs diocesis etiam exemptis debeatur ista quarta q̄ iura loquūtur generaliter. sed primum dictum est cōius ꝛ verius. nam h quarta debetur epiſcopo pꝛopter cōmunionē que est inter epiſcopum ꝛ ecclesiam sibi subiectam. vt in. c. se. in ver. secus. sed h cōmunio cessat inter epiſcopum ꝛ ecclesiam exemptam. Item pōt deberi ratione oneris quod sustinet epiſcopus circa curam ecclesiarum sibi subiectaruz que ratio cessat etiam in exemptis. Potest deberi ꝛ tertio in recognitionē superioris sicut in simili dicit Inno. in, p curatione in. c. i. de censi. lib. vi. ꝛ hec etiam ratio cessat in exemptis. ꝛ videtur h confirmare per cle. dudum preallega. que loquens de fratribus qui sunt exempti excludit omnes pꝛelatos a petitione cuiuscunq; portionis nisi solum respectu quarte que deberur ecclesie parochiali. Hinc dicit ibi glo. nō. sup verbo quartam. q̄ si testatoꝛ non sepelitur apud fratres non tenentur fratres soluere quartam de relicto eis facto quod nota. Sed dubitatur quid de relictis factis hospitalibus ‘. Soluno si hospitalia sūt religiosa auctoꝛitate scilicet epiſcopi ꝓstructa nūc idubio debeī q̄rta ꝑpaī. j. i. c. se. in ver. secus

dudū de sepul. sup gl. i v. integre. ꝛ hoc faī ad q. quā pōit archi. i. c. io ānes. xij. q. v. vbi dicit pōe testatō reliqt cētū distribuēda iter pauper dom⁹ōi bonōie postea duob⁹ ex eis dē paupib⁹ eoꝝ spāliter noiando faī cētū legatū an poterūt petet pōtionē suā ō illo legato gnāli ꝛ ꝯcludit q̄ sic. ꝛ vīō articulū hic positū plē ꝑ do. an. i sua solenni. disputaī. q̄ici pi. bononiē sis qdā vsu rari⁹ māise/st⁹ i quarto dubio pncipali. ꝛ ad h optie faī qō nōt albe. in ij. pte statu. q. cxxxij. c Item ō relicto hospitali detra ꝛ bat c s q̄rtā vide ēt h p imo. ꝛ aliqd p. d. an. i c. ij. j. ō sepl. vbi idē dicē qō io. an. et iste h q̄ q̄rta cp̄alis debet epo ō relictis eccle/siasticis vel alijs pijs locis sec⁹ dicit si fuerit relictū certis vl incertis pso/nis nisi paupib⁹ ñ ituitu loco⁹ sz pso/narū. ꝛ dicē q̄ ō relicto fcō hospitali ñ fūdato auctoꝛitate epi ñ debeī quarta epo ꝛ q̄ō epus possit detrabere quartā tz bal. i. l. oꝛphanotro/phos i fi. C. de epi. ꝛ cle. ri. cui⁹ dcm al. pau. ō casiro. in cōsi.

a De b vide late p imo. i. cle.

creꝯ. ꝛ vide bal. i. l. fiqs ad declinandam. C. de epi. ꝛ cle.

qȯ ꝓcedit ſm Jo. an. etiã ſi relictum ſit fcũz paupe ribus certi hoſpitalis quia vī babuiſſe reſpectuz ad locũ ꝛ nõ ad ꝑſonas pauperes ſecꝰ vbi relictũ fcũz eẽt pauperibꝰ ſine determinatiõe alicuiꝰ loci qꝛ tũc nil debeꝫ epõ. vt nõ. gl. quã tene mẽti i. c. ij. j. de ſepul. ꝓ ħ qꝛ illud nullo iure caueꝫ imo potiꝰ inuitur oppoſitũ i. l. nulli. ꝛ. l. ſiquis ad declinãdã. C. ȯ epi. ꝛ cle. ꝛ de ħ ꝑ Jo. an. in. c. dudũ de cõuer. coniug. Si vero hoſpitalia nõ ſunt religioſa ẽ magnũ dubiuꝫ. nã cũ queſtio eſſet de fcõ Bal. ꝛ duo alij. doct. cõſuluerũt vt nõ deberet quarta quia iſta a locis pijs debeꝫ vt. j. c. ſe. v. ſecus. ſed ħ loca ñ dicũtur pia qꝛ ꝓuata ꝑſona nõ põt facere locũ piũ aut religioſũ ſed opz vt iterueniat auctoritas epi de cõſe. di. i. nemo. ꝛ. c. ad hec de reli. domi. ſed do. pe. de pꝛuſio frater Bal. ꝛ quidã Lardi. de tuderto q fecit tractatũ de huiuſmodi quarta tenuerũt oppoſitũ ꝛ iduxerunt in oppoſitũ dcñi ſpe. in ti. de inſtru. edi. §. nũc aliqua. v. ſciaſ vbi dicit ꝙ loca pia ſũt hoſpitalia monaſteria ꝛ alia loca in qbus debiles ꝛ infirmi requieſcunt ꝛ habitant. Jtẽ locus auctoritate epi nõ edificatus nõ debet gaudere maiori priuilegio quã locꝰ oĩno religioſus. ꝛ per hoc dicebat ꝑdictus do. pe. ꝙ ex relicto fcõ alicui fraternitati debeꝫ quarta epo qꝛ fraternitas ẽ collegiũ a iure approbatuz. allegat Archi. in. c. ſiquis. xij. di. ego alle. Bar. in. l. fi. ff. de colleg. illici. i. ꝙ iſte fraternitates faciũt collegiũ licitũ. Sed vtrũ debeat quarta nõ ſtarẽ ſimpliciter opi. iſtoꝝ ſed diſtinguerẽ ꝙ aut hoſpitale fuerit edificatũ auctoritate teſtatoris iam defuncti ꝛ tũc epus habebit quartã adduco tex. in auẽ. de eccle. ti. i. §. ſi quis edificationẽ. vbi dicit ꝙ eps debet bẽe curã ȯ tali hoſpitali. non enim põt ãplius deduci ad ꝓpbanũ. ꝛ ſic rõnes prealle. quare debeꝫ iſta q̃rta vendicãr ſibi locũ in iſto caſu. ſed vbi ille q̃ edificauit adhuc viueret forte ſecꝰ eẽt dicẽdũ qꝛ dñs ſeu patronꝰ loci põt de illo hoſpitali diſponere ad libituz vt nõt Jnno. in. c. iter dilectos. de dona. vnde ille locꝰ tãq̃z oĩno ꝓuatus nõ videꝫ capax relicti vnde potiꝰ relictũ vī factũ pauperibꝰ q̃z loco. Jtẽ eps non viſitat huiuſmodi loca. vide ℱ ed. conſi. ccxxv. vbi dicit ꝙ ab hoſpitalibus nõ religioſis ẽps nõ põt exigere iura ẽpalia qȯ bene nõbis. De relicto aũt facto fratrnitati potius crederem ꝙ non debeat quarta qꝛ nõ videtur facta loco cũ nõ fit capax ſed potius ipis de fraternitate vt diſponãt in piam cãm. ꝛ ceſſant i eis rõnes ſuperius allegate. Abbas.

r **Equiſiti** Relictũ epo cõtemplatione ꝑſone nõ diuiditur cũ eccleſia cathedrali. ſecꝰ ſi cõtẽplatione eccleſie ſiue nihil relinquat eccleſie ſiue aliquid ſine cõiũctim ſiue ſeparatiz. ſi aũt ſoli eccleſie ẽ factũ relictũ eps habebit portionẽ canonicã. preſumit aũt relictũ cõtẽplatiõe eccleſie factũ q̃ñ fit ab extraneo habenti adminiſtrationẽ ſecꝰ ſi fiat ab adminiſtrationẽ nõ habenti. cũ eccleſijs vero inferioribus epiſcopꝰ nõ diuidit ſibi relictũ qꝛ ñ ẽ ſibi tanta cõmunio cũ eccleſijs iferioribꝰ ſicut cum eccleſia cathedrali. b. d. vſqȝ ad fi. Diuidit. nã ꝓmo queſtio. ſecũdo gnãlis ſolutio. ibi ꝛ qdẽ. tertio ſpãlis. ibi ſz cõſiderandũ. ꝛ ibi diſtinguit quatuor mẽbra q̃ patent in tex. Caſus lr̃alis. Aliquis fecit teſtamẽtũ ꝛ multa ꝓ aĩa ſua legauit. Queritũ fuit a papa. qualiter illa ſint diuidẽda iter epiſcopũ ꝛ eccleſiam. Reſpondet papa ꝙ regulariter obtinet ꝙ epiſcopꝰ de bis ſm diuerſas cõſuetudines locoꝝ dȝ bẽe tertiã vel quartã portionẽ. Sed videndũ ẽ: vtrũ teſtatoꝛ dixerit hoc modo. Reliquo iſtud epiſcopo. an reliquo iſtud eccleſie. vel relinquo iſtud epiſcopo ꝛ eccleſie: aut ſic relinquo hoc epiſcopo ꝛ illud eccleſie. Jn primo caſu cũ dicit relinquo iſtud epiſcopo. diſtinguẽdũ eſt vtrũ relinquat epiſcopo ab extrãeo an a ꝓpinquo: ſi ab extraneo gnãliter verũ ẽ ꝙ preſumit relinq intuitu eccleſie ꝛ nõ ꝑſone. vñ eccleſia cathedralis de illo põt canonicã petere portionem quẽadmodũ epiſcopo cõpetit ſua portio ſi aliquid eccleſie relinquatur. Sed iſtud verũ eſt niſi teſtatoꝛ exꝑmat ꝙ velit illud eẽ tm̃ epiſcopi ꝛ nõ eccleſie. in quo caſu volũtas teſtatoris ſeruãda ẽ: ſecꝰ ẽ ſi dicat qȯ velit illud eẽ tm̃ eccleſie ꝛ non epiſcopi: qꝛ ꝓuata diſpoſitio teſtatoris nõ põt imutare gnãlẽ ꝓſtitutio nẽ canonis. Sed huic dicto canõ obuiare vī dic. n. canon: ſi aliquid legat aut donat põtificibꝰ ab extraneis: aut cũ eccleſia aut ſequeſtratiz: quia ille ꝙ hoc donat, ꝓ redẽptiõe aĩme ſue donat non ꝓ cõmodo ſacerdotis: nõ quaſi ꝓpriũ: ſed quaſi eccleſie dimiſſum iter facultates eccleſie cõputabunt. Rñdet papa illi canoni dicẽs ꝙ illud qȯ dr̃ in canone verũ eſt quãdo teſtatoꝛ nõ exꝑmit ꝙ vellet illud tãtuz eſſe epiſcopi ꝛ nõ eccleſie. ꝛ hoc exꝑmit hic teſtatoꝛ ꝛ ita nõ cõtradicit. Si vero a ꝓpinquo legat epiſcopo preſumitur ꝙ intuitu ꝑſone ꝛ nõ eccleſie niſi cõtrariũ oſtendatur: ꝛ de iſto eccleſia nihil hẽbit. Si autẽ relinquatur epiſcopo ꝛ eccleſie coniunctiz: canonica diuiſio inter eos eſt faciẽda. Si vero diuiſim legauit iſtõ epo ꝛ illõ eccleſie ſiue eccl̃ie ſiue iecl̃ie ſint relicta reducenda ſũt ad canonicã diuiſionẽ iter epiſcopũ ꝛ eccleſiã cathedralẽ niſi vtraqȝ pars velit eẽ cõtenta ſuo relicto. Si vero teſtatoꝛ dicat lego hoc epiſcopo ꝛ illa capellis vel mõaſtrijs aut alijs pijs locis. nã in caſu iſto qȯ legatur epiſcopo ei⁹ erit precipuũ cũ eccleſia ſicut ſi cuilibet alteri legareꝫ: ꝛ de alijs que legantur monaſterijs vel capellis portionẽ canonicã obtinebit. Jn fine dicit. Si aliqua legãtur clericis prelationẽ vel adminiſtrationẽ aliquã ñ habẽtibus ꝙ poſſunt ꝓpriũ habere ſiue relinquat ad extraneo ſiue a ꝓpinquo nõ intuitu eccleſie ſz per ſone preſumitur eſſe relictũ: ꝛ de illo nec epiſcopus nec eccleſia aliqd̃ habebit niſi ꝓbatio i ꝓtrariũ oſtẽdatur. que hic dicunt localia ſunt: qꝛ nõ ſeruat hoc generaliter Ber. Prio nõ ꝙ relictũ ſcm̃ eccleſijs ſeu alijs pijs locis vel brĩti adminiſtrationẽ eccleſie preſumit idubio ſcm̃ intuitu aĩe ꝛ ſic dr̃ relictũ factũ ad pias cãſ. nã regulariter oẽ relictũ, ꝓ aĩa dr̃ ad pias cãs. vt nõ. gl. ꝛ bar. i. l. ſi qs ticio. ff. de leg. ij. ꝛ vide qȯ dixi i. c. relatũ. el. i. §. eo. Sc̃o nõ ꝙ ȯ relicto fcõ epiſcopo dȝ eccleſia cathedralis bẽe cãonicã portionẽ ſicut eȝ lȝ ħ ȯ fcõ ñ ſueꝫ qꝛ epiſcopi fere oĩa iura capitulorũ preſcripſerũt. An ãt ex toto valeat iſta preſcriptio. j. ſubijciam. Nota tertio vnam preeminentiam non modicam quam habet eccleſia cathedralis pre alijs inferioribus. nam eccleſie inferiores communicãt epiſcopo relicta eis fcã ſed epiſcopus relictũ ſibi ñ cõicat eis ſz eccleſie cathedrali. ꝛ rõ diuerſitatis põſſ i ĺa qꝛ maiõ ẽ cõio iter ep̃z ꝛ eccleſiã cathedralẽ cũ ꝓſtituãt vnũ corꝑ vt i. c. nouit. ꝛ. c. q̃zto. ȯ bis q̃ fiũt a prela. q̃z ſit iter ep̃m ꝛ eccleſias iferiores. Nõ q̃rto illõ gnãle ꝙ teſtatoꝛ i ſuo teſtõ ñ põt diſpõere ꝑ ius publicũ. cõ cor. c. tua. j. eo. ꝛ. l. nemo põt. ff. de leg. i. Nõ gn toibi dimittit aut donat. ꝙ donatio fcã prelato iter vivos ab extraneo vī fcã cõtẽplatiõe eccleſie niſi ex precuris preſumat ꝓpriũ. Nõ i v. ſi vo relinquat ꝙ vbi diſpoſitio põt eẽ realis ꝛ ꝑſonalis vt qꝛ potuit bẽe reſpectũ ad dignitatẽ ꝛ ñ ad ꝑſonã debemus idubio recurreꝫ ad precuras ñ ãt ꝓſiderar an ſit exꝑſſũ nomẽ, ꝓpriũ an appellatiuũ ſeu dignitas. nã vides ħ ꝙ ſi relictũ fit epo a ꝓſãguineo ꝑſũit intuitu ꝑſone lȝ ſit exꝑſſũ nom̃ dignitatis qȯ ſp nõ. nã ad illã diſtictiõez ȯ exꝑſſiõe noĩs, ꝓprij vl appellatiui dȝ ſolũ

recurri qñ disposito per oia pariter ē ,pportionabi lis psone vel dignitati. vbi ät ſint cōiecture magis vr gentes q̄ fuerit cōtēplata psona dispositio erit psōa lis ſz dignitas erit realis. h̄ ,pbaf̄ clarissime h̄. ne re/ lictū factū ab extraneo p̄sumit fcm̄ ītuitu ecclesie ſz a,ppinquo p̄sumit fcūz ītuitu psone. nec distinguit tex. vtrū sit exp̄ssū nomē appellatiuū vel,ppriū imo semp̄ logtur ī noīe dignitatis. 7 hoc voluit ēt Joā. an. ī regula pulegiū. de reg. in. li. vi. ī mercu. plenis sime tetigi i. c. qñ abbas. de offi. dele. 7 ibi de hoc. 7 ,p hoc q̄ dī ī glo. ī v̄. nō est. Nō ī v̄. secus. q̄ de relictis factis nō solū ecclesijs ſz etiā mōasterijs 7 alijs pijs locis puta hospitalib⁹ debet ep̄o canoni ca portio. 7 ī hoc istū tex. nō q̄ nō recordor de alio ita clare. 7 ītellige vt dixi. s. c. ,pr. Nō q̄ iter ep̄z 7 ecclesiā īferiorē 7 quelibet alia loca pia ē cōio lz ī tāta ſicut iter ep̄m 7 ecclesiā cathedralē. 7 dicit Jn/ no. q̄ propter banc cōionem nō p̄nt ecclesie īferio/ res facere statutū sine cōsensu ep̄i. c. cū cōsuetudis de consue. Et nō singulariter hoc q̄ ille tex. logt̄ de ecclesia cathedrali sed Jnno. hic 7 bene extēdit ad ecclesias īferiores. 7 ītellige de statutis cōcernē/ tibus statū ecclesie de quo vide plene Jnno. ī. d. c. cū cōsuetudinis. 7 bona gl. ī. c. cōstitutionē. de v̄b. sig. li. vi. Jdē dicit Jnno. h̄ ī locationib⁹ vt nō pos/ sint ecclesie īferiores locare bona ecclesie sine cōsen su ep̄i. 7 hoc ītellige qñ locatio fieret ad magnū tps sec⁹ si ad modicū puta si ad. ix. vel. x. ānos. ,p hoc vi de tex. cū glo. in. c. querelā. ne,pla. vices suas. 7 me/ liorē tex. ī cle. i. de re ecclē. nō alie. Jtē ob hāc cōio/ nē nō p̄nt ecclesie īferiores q̄libet ardua negocia fi/ ne cōsēsu ep̄i explicare. ar. s. de iudi. ī. c. cāz. 7. xvij. q. iiij. ī venditionibus. 7 in. c. i. de ,pcu. q̄ dcā bñ nō/ bis. 7 adduco bonū tex. x. q. i. c. regenda. 7. c. noue/ rint. Jtē nō ex h̄ v̄. q̄ cōio ītер ep̄m 7 ecclesiā ē cā cōionis seu diuisiōis relicti de quo dic lat⁹ vt dixi in c. p̄cedēti. Nō ibi cui ē spūali cōiugio. q̄ ep̄s dz ☞bere mūmonium spūale cū ecclesia sua cathedrali dūtaxat 7 nō cū alijs īferiorib⁹. Nō ī. §. illud q̄ relictū factū ei q nō p̄t ,ppriū possidere vt religio/ so acquirit ecclesie nō p̄sone cui facūz ē. l. deo nobis C. de epis. 7 cle. 7. xviij. q. i. c. vnico. Jtē nō q̄ re/ lictū fcūm nō habēti p̄lationē vel administrationem ecclesie lz alias sit bñficiatus p̄sumit fcūm ītuitu p/ sone 7 non ītuitu ecclesie vbi est beneficiatus pone exēplū ī canonicis. nā canonicus nō bēt administra tionē nec p̄lationē ecclesie vñ ī dubio relinquēdo ca/ nonico nō v̄ testator habuisse respectū ad ecclesiaz q̄ nō ē verisimile q̄ relinq̄ret ītuitu ecclesie ei q̄ non bēt administrationē ecclesie. h̄ verū nisi ex cōiecturis ,pbaret cōtrariū vt in lr̄a. Et ex h̄ ego īduco istum tex. de directo ꝑ gl. in. c. p̄ñi. de off. or. li. vi. quā v̄ h̄ sequi do. an. in eo q̄ illa gl. dicit q̄ bñficiat⁹ nō ha bēs administrationē p̄t testari de fructib⁹ p̄ceptis occasione sui bñficij. secus dicit si bēt administratio/ nē. 7 mouet p̄cipaliter p istū. §. sed certe vt dixi iste tex. ,pbat oppositū. nā solū vult facere differentiam inter bñtez administrationē 7 non habentē respectu cōiecturandi mentē testatoris. sed vbi p̄t apparere q̄ testator habuit respectum ad ecclesiā relictū acq/ rit ecclesie nec ē dzia iter habentē 7 nō habentē ad/ ministrationē sed de fructib⁹ beneficij certū q̄ obue nerūt ītuitu ecclesie 7 de bonis ecclesie ꝑ nō ē fieda dzia iter p̄dictos. vñ ecclesia poterit petere p⁹ mor/ tē suā vt clare ,pbat ista lr̄a ī ver. nisi, ,pbatio ī ꝑtium appareret. Quis ät dicat bñe p̄lationē seu admini/ strationē. dicūt doc. q̄ vbū p̄latio sumit hic large vt cōprehēdat habētes etiā ecclesiā curatā. ar. ī. c. cum ab ecclesiarum. de offi. ordi. vbū aūt administratio verificat in eo qui habet aliquā dignitatē seu ministe riū ī ecclesia sepatum a cōgregatione. vel fm abbā/ tē dī quis bñe p̄lationē qñ bz administrationez ꝑpe tuā. dī bñe administrationē qñ bz tpalē puta ē vicari us tpalis alicuius ecclesie seu cōmēdatari⁹ 7 vtraq̄z expositio ē bona. Stricto v̄o mō q̄s dī p̄lat⁹ dixi in c. ij. de iudi. Jn glo. i. in fi. hec glo. 7 sequēs gl. ni tuntur adducere iura antiqua ī q̄bus cauet de ter/ tia vel quarta debita ep̄o. Sed tu cōcordādo multa iura que varie in hac mā videntur loqui scias q̄ olī de oībus redditibus nedū de mortuarijs ecclesiaz inferiorz debebat tertia ps ep̄o loci. vt bētur ī. c. cō stitutū. xvi. q. i. 7 fuit illud īductū ꝑ ĩopiā ep̄atuz Cuz v̄o postea facultates ep̄atuū ĩceperūt excresce re fuit statutū vt medietates oīuz oblationū fiēdarū ī ecclesijs īferioꝛib⁹ deberēt ep̄o vt ī. c. antiquos x. q. i. postmodū fuit statutū de tertia p̄te dūtaxat. c. de bis. ea. cā 7. q. Sz cū ep̄atus postmodū bñ dota rentur fuit cōstitutū vt p̄ter cathedraticuz. i. duos solidos forte aureos nihil deberet ep̄o ab ecclesijs inferiorib⁹ ita q̄ de iure oīs ecclesia debet soluere ep̄o annuatim cathedraticū sic appellatū quia datur in honorē cathedre ep̄alis. hec bēntur. x. q. iij. c. i. et ij. fuit tñ statutū q̄ si ep̄s vellet subire onus fabrice ecclesie inferioris possit capere tertiam partē oīum reddituum. vt in. c. vno. ea. cā 7. q. nec istō hodie re peritur immutatum nisi ex consuetudine. ītelligo ta mē q̄ illa tertia pars debebat si relique due partes sufficiebant p̄sbytero. naz primo p̄sbyter eccle sie debet ali 7 de eo q̄ supererit debet ecclesia repa/ ri vt est tex. nō. in. c. de bis de ecclesijs edificādis. et vide q̄ ibi nō. 7 in. c. i. eo. ti. postremo fuit statutuz vt de omnibus mortuarijs 7 decimis ep̄o loci debe retur q̄rta que est hodie debita 7 computatur inter iura ep̄alia. vt est casus in. c. cōquerēte de off. ordi.

Vñ nūc ē exquirēdū q̄d hodie debeat ep̄o 7 nūquid de oībus obuenientibus ecclesijs īferioꝛibus siue in morte alicuius siue in vita. Jo. an. v̄ h̄ velle q̄ de omnibus relictis 7 donatis tam in morte q̄z ī vita ac oblationibus debeatur ista quarta ep̄o p̄tm cronie'tñ loquitur nec v̄ multa iura antiqua nec alio rum dicta ruminasse. nā primo dico q̄ de redditib⁹ ecclesiarum nihil debetur episcopo p̄ter cathedra ticum per tex. exp̄ssum ī. c. i. ij. q. iij. idem dico de oblationibus fiendis ī aliqua ecclesia. vt est tex. nō. j. de sta. regu. c. i. vbi clare ponit de religiosis. facit c. nimis. el. i. j. de excess. p̄la. Jtem p̄obat ī. c. cōq/ rente. s. alle. vbi enumerantur iura ep̄alia 7 nulla fit mentio de oblationibus. vnde dico q̄ de iure anti/ quo debebatur sibi pars oblationum quod hodie reuocatum est per illud. c. i. x. q. iij. 7 alia. s. allegata sed quarta mortuariorum. i. eorum que veniunt rōe funeris seu relictorum ī morte 7 quarta decimarum debet ep̄o. vt h̄ 7 ī. d. c. cōquerente. sz dubitatio re/ manet in donatis. inter vivos. pone q̄ aliquis san⁹ corpore 7 mente donauit aliquid ecclesie numquid quarta pars debeatur ep̄o. 7 v̄ p̄imo q̄ sic p istum tex. ī ver. nec est. ibi dimittitur aut donatur. Jtē ea/ dem ratio videt ī donati. inter vivos sicut ī vltia vo/ luntate. sed concludo cōtrarium iudicio meo. Et p̄/ mo adduco. d. c. i. x. q. iij. vbi dī q̄ ex quacūq̄z ob/ latione facta ecclesie īferiori nihil dz eps vendicare noīe autem oblationis venit q̄cqd donatur ecclesie etiam in reb⁹ īmobilibus. vt p̄obatur. xij. q. i. vidē tes. c. cum inter. de verbo. sig. Secundo p̄obo p̄ c. cōquerentes. s. alleg. vbi inter iura ep̄alia nulla fit mentio de dona. inter vivos. Tertio ,pbo per nō. ī c. i. de sta. regu. 7 ibi glo. exp̄ssē tenet quam nō. Quarto adduco ī ar. c. ō bis. j. de sepul. hoc idez sē tit Hosti. in summa de sepul. s. q̄ō si dono. facit gl. 7 archi. in. d. c. de bis. Jtem facit tex. in. c. precedē/

ti. vbi ſolum dī de relictis in teſtamento. Item iſte tex. in prin. ibi que teſtator pro aīa ſua ⁊c. Nec ob. iſte tex. in d. v. nec eſt. q; nō loquitur in quarta debenda ab eccleſia inferiori ſed recitat tenorē. c. pontifices. x. q. iij. vbi ſolum diſponit de relicto vel donato epo. ⁊ dī q; fuerit donatū i dubio cōtēplatōne eccleſie ⁊ ſic ſuimus extra caſū de quo q̄rim⁹. Et ſi diceres quare aliud in donatione inter vivos. dico q; iura noluerūt tātū aggrauare eccleſias īferiores nā cū ſuſtētētur ex oblationib⁹ fideliū durū eſſet q; eps haberet quartā ptē oīum ſed nō tātū p̄iudiciū fit in relictis in vltima volūtate ⁊ ſic alias in facto cō ſului latius hunc articulum proſequēdo. Sz eſt queſtio nō. ⁊ quotidiana nūquid iſta quarta mortuariorū ſeu relictorum poſſit tolli cōſuetudine. Vin. ⁊ Jo. ſentiunt q; ſic ⁊ idem Inno. ſed Moſti. refert Inno. mutaſſe ſnīam cū qō de facto acciderit inter quendam epm ⁊ quādā eccleſiā īferiorē. ⁊ dicit ipe Inno. fuiſſe interlocutum q; non ob. conſuetudine deberetur quarta. alij dixerunt q; portio poteſt diminui ſed non in totum tolli. Moſtē. videtur magis inclinare in partem vt valeat conſuetudo ⁊ clari⁹ h tenet in ſumma in ti. de ſepul. in. §. an licite. v. qd ſi cōſuetudo. Idē tenet dīs meus do. car. h hāc ſententiā puto viſſimā. ⁊ allego glo. or. ſemp menti tenendā in. c. i. de ſta. reg. ⁊ iudicio meo credo q; hoc probetur in. c. de quarta. de preſcrip. Sed dubitari poteſt quid ſi nō appareat de cōſuetudine quota portio debeaī. dicit Inno. q; poteſt peti quarta quia iura videntur in h conuenire ego dico q; circū ſcripta omni conſuetudine quarta ps debeī epo et ſic in dubio, pcedit libellus ſuper quarta parte. tex. eſt in. c. cōquerēte pall. In glo. in ver. pſumiī. ibi ſi magna vel lōga fuit dilectio ⁊c. Nō glo. q; ꝫ preſumptionem iuris videī admitti, pbatio etiaz p coiecturas dūmodo coniecture ſint vehementiores illis ſuper quibus ius fūdauit preſumptionē. nā vna preſumptio tollitur per aliā vehemētiorē. vt nō. i. c. fras de preſumptio. Idē dicūt docto. qñ ex qualitate rei pōt preſumi q; perſona fuit cōtēplata ⁊ nō dignitas vt q; aliquis reliquit vel donauit epo falconē vel canē venaticū in quibus delectabatur ⁊ idem dic in ſimilibus. In glo. in v. ſec⁹ ibi ⁊ cū aliquid datur eccleſie ⁊c. ex iſta particula vſqz ad finē colligę tertiā ſolutionem que eſt verior pcedētibus quā ſic declara. quādo relictum fit eccleſie quāuis apponatur dictio raritatis tātuz nihilominus ituitu eccleſie fit relictum nō āt intuitu perſone alicuius. cuz āt bona acquiruntur eccleſie nō pōt ep̄s excludi q; ecī euz excludere ab adminiſtratione ⁊ alimētis que ſibi debentur iure publico qō quidez ius priuatū diſpoſitio teſtatoris īmutare nō pōt. Exquo infero q; teſtator q diſpoſuit beneficiuz fundanduz poſt mortē ſuā non pōt ſtatuere vt confirmatio ſeu ſubiectio ſpectet ad aliū qz ad epm q; nō pōt mutare generalem conſtitutionē canonū de quo vide bo. tex. cū ibi nō. in. c. cuz dilectus. de cōſue. ſed quando relinquitur epo tñ videī cōtēplata perſona ⁊ nō dignitas. nec aliquid cōmittiī cōtra ius q; nullo iure cauetur vt ō relicto facto perſone epi debeaī portio eccleſie īmo potius īmuitur cōtrariuz. vt h patet in relicto facto a propinquo. ⁊ banc ſolutionē ſentit etiā Inno. alij aliter ſoluūt ſz p̄dicta ſufficiūt. In gl. in verbo nec ē ſibi ſub ,ppio nomine. nō ſingulariter banc particulā glo. que vult q; relictū factum ab extraneo babēti adminiſtrationē eccleſie noīe, ppio p̄ ſumiī relictū intuitu eccleſie. ⁊ bene probat hoc dcz l. annua. alleg. in glo. fm vnū intellectū ⁊ lz dīs meus do. car. intelligat dcm, pcedere qñ fuit expſſum etiam nomen appellationum. ſ. dicendo reliquo hoc

petro epo pariſienſi. ego idem tñ dico eſſe ſi nom en proprium duntaxat fuit expreſſuz ⁊ h voluit iſta gl. ⁊ probo per iſtum tex. inducendo ſic relictum fcīm a propinquo expreſſo noīe dignitatis tñ preſumiī relictum cōtēplatione pſone ,pter cōiecturā, ppinquitatis. ita ⁊ fortius debemus dicere q; ſi relictum fit ab extraneo noīe ,ppio expreſſo tñ q; preſumaī relictuz intuitu eccleſie q; nō eſt veriſimile q; ab extraneo fiat relictum habenti adminiſtrationem cōtēplatione perſone q; nemo preſumiī iactare ſuum l. cum de indebito. ff. de ,pba. c. ſuper h. de renū. faciī qō nō. gl. nō. i. l. cū qd. ff. ſi cer. pe. ⁊ vide ad idē gl. nō. i. c. ij. j. e. ti. li. vi. vbi diciī q; ſiquis reliquerit executorē teſtamēti amicū ſuū ſub noīe dignitatis mortuo iſto executore officiū non trāſeat in ſucceſſorē in dignitate. Et nō ex illa gl. ⁊ ex iſta q; id qō diſponiī rōne affectionis ,ppinquitatis a vendicat ſibi locum in amico. In eadem gl. ibi ſec⁹ ſi aliqd detur. aduerte q; glo. h inepte logtur iudicio meo licz bēat bonū ſenſum. naz primo formauit queſtionē qd in relicto facto ab extraneo ⁊ nunc dicit ſecus ſi aliquid detur epo inter vivos intuitu amicitie ⁊c. nam videtur tacite velle q; aliud fit in donato inter vivos qz in relicto i vltima voluntate qō falſuz eſt quo ad caſum noſtrū. nā ſi extraneus teſtator habuiſſet longaz ⁊ magnaz amicitiaz cum prelato relictū preſumitur fcīm intuitu perſone vt voluit glo. ſ. i vbo pſumitur. In ea. glo. ibi ſancim⁹. glo. non ſoluit ſed dic q; illud. c. loquitur in dubio. nā donatio ſeu relictum factū prelato ab extraneo preſumitur intuitu eccleſie. h verū niſi alie cōiecture ſint in cōtrariuz vt h apparet rōne ,ppingratis. Et i ſi. gl. vult ergo gl. q; aliud ſit relinquere cānonicis eccleſie qz ipſi eccleſie. in contrariū facit. l. ciuibus alleg. in gl. vbi diciī q; relictum fcīm ciuibus vī fcūm ciuitati ⁊ in h varia ſcribuntur h. ⁊ i. d. l. ciuib⁹. ⁊ vide glo. in. c. pontifices. xij. q. iij. pōt dici q; aut relictū factū ē cānonicis maxime aliquib⁹ ⁊ preſertim expreſſis noībus propriis ⁊ tūc relictum non acquiriī eccleſie. ⁊ hoc forte voluit glo. in. d. c. pontifices. dū ponit exēplū qñ teſtator dicit relinquo canonicis iſtis. ⁊ facit h text. i §. illud. quādoqz relictū eſt factū ſimpliciter canonicis eccleſie ⁊ tunc reſpectu acquiſitiōis forte ē dīa inter h relictū ⁊ relictū factū eccleſie q; ſoli canonici ñ repreſentāt totā eccleſiā cū ſint ibi habentes dignitatem capellaz ⁊ ſimules ſed ſolū acquiriī ipis canonicis. ar. opti. in. c. per exemptionē. de priuile. li. vi. vbi aliud eſt eximere eccleſiā qz eximere canonicos ſed reſpectu quarte debite epo non puto dīam. nec ob. l. ciuib⁹ q; ciuitas reſpectu acquiſitiōis ſolūmō repūtatur p ciues nō ſic eccleſia p canonicos tātuz.

Extra glo. q̄ro. ſupra viſuz eſt quā portionez dz hīe ep̄s ō relictis factis eccleſie īferiori nūc q̄ro quā portionē dz hīe de relictis factis eccleſie cathedrali ⁊ qd ecōtra. Inno. dicit q; quartā. Moſt. dicit q; dimidiā. Vincentius dicit q; relictū dz diuidi iter epiſcopū ⁊ eccleſiaz ſicut alia bona eccleſie ⁊ hoc mihi placet. nā qcquid peruenit eccleſie cathedrali fz iura dz diuidi i quatuor ptes quarū vna debeī epo, pſe ⁊ pro familia ſua. ſcda clericis ſuiētibus vt canonicis ⁊ alijſ. tertia pauperib⁹. quarta fabrice. xij. q. ij. c. quatuor. ⁊. c. cōceſſo. ⁊ forte ob hoc dicit tex. i pncipio q; ep̄s debet habere tertiam vel quartā fm diuerſas cōſuetudines ita q; iſte tex. i pncipio vī de directo ꝫ Moſt. nam hic papa diſponēs pncipaliter ſup relictis factis eccleſie cathedrali vel epo dicit q; regulariter debetur tertia vel quarta fm conſuetudinem. ⁊ i hoc concordat cum iuribus antiquis qa vt dixi de bonis eccleſie epiſcopus habet ſolū quartam partem. Abbas.

a Nō bū q; illud q; diſponiī i iure rōe, p rimitatis pſonaz in relligiī diſpoſitū rō, ne magne amicitie ſa ciī q; videī velle glo. i. l. in teſtō ff. de fideicō. liber. ⁊ expreſſius bal. q; iduc illā gl. i. l. ſi iure. C. de bon. mī. et lu. ro. i cō. ſi. clxxix. i. cipiē. Amplifie doctor. vbi volunt q; vehemēs amicitia bēat vi cle codicilla / ris. bñ ſaī qō voluit ci. i. l. exigē di. C. dē, p cu. bar. i. l. nō ſolū. §. q; alicō. ff. de ,pcura. vbi tenent q; illa iura que volūt q; cōiūct⁹ admittaī ,p cōiūcto cū cautiōe declarato bē ant locū ēt i amico maxima amicitia cōiūcto de quo vide plenius per doctō. pferti moder. in d. l. exigendi ⁊ i. c. ex parte decani ō referi. ⁊ i. c. cōā dilecto de oſſi. deleg. vbi iſte tz ꝫrium.

a Et idē diciti l.fi. C.de vsuf. cū cōcor. de qb⁹ p.d. alex.i.d.l. cuz aliqs. Quid añt sit i feudo cōcesso fi/lio an i dubio p̄suma tur p̄cessū cōtēplatione p̄is et sic cēseat p fecticiū tz and.de bis i.c i.d alie. feu.pf.7 in c.i.i pn. de succe. feu.

b Verbū relinq⁹ si adijciat vniuersita ti bonorū iportat in stitutiōez. et ista ē cō mūis sniaz gl.ē nō.i v. relictis i.§ si vo nulla i auc.d hē. 7 fal.7 i.l. bis vbis i p̄i.de hē.i sti.7 ē tex. i.l.diu⁹ i v. relinquo quez ad b ibi nō.bar ff.de testa. mi.7 ē tex. i.l.qñ idi gnū vbi la te p sali.C. de testa. si ār adijciat vbū reliq⁹ certe rei vl quantitati tē ñ impor tat istōnez fz legatuz vt ē tex. in §.aliō quo q̄ capitu lū.§.cetez i auc.vt cū de app.co. ita conclu dūt barto. bal.ang. 7 alij.in.d.l. bis vbis i p̄in.7 ple ne bar.i.l. cēturio. in tij.q.p̄i. p pe ff. ff.de vul.7 pu. bar.7 doc. i l.cogi. in p̄in ff.ad treb.sali. i l. quotiēs C.de here. isti.imo.in

r Raynutius.

In bōis p̄is matris 7 auie habz qs debitā iur̄ nature in qua grauari negt 7 filius rogat⁹ de restituēda hereditate sō cōditione detrahit debitū iure nature 7 trebellianicam in qua cōputātur fruct⁹ post litis cōtes.p.cepti. Primū factū. Secūdo auditoris dati per papam p̄nūciano.ibi cum autē. Tertio p̄onūciationis per papā confirmatio.ibi nos igitur.p̄ma 7 secūda ps subdiuidi p̄t sed p̄tes patent in tex. Pro declaratione hui⁹ decretalis 7 ei⁹ casus nō. q̄ iure lōbardorū si marit⁹ decesserit ante vxorē. vxor ei⁹ superstes lucrat tertiā p̄tez bonorū marit suī 7 de illa tertia p̄ot facere quicqd placet sibi. 7 ita clera hēt tertiam p̄tem in bōis mariti suī patris rainucij: 7 si vxor p̄moriat: marit⁹ lucrat dotē. Casus l̄ralis. Rainuti⁹ ō clera habuit duas filias altherocbā videlicz 7 adiectā habet insuper matrem noie clerā 7 vxorez nomine adbelasiā. filiā suā altherocbā tradidit cuidā in vxorē cū dote. demū in extremis agēs fecit testamētū in quo testamēto altheroche filie sue religt domū quādā: 7 ortū vltra dotē suā. Adiectā vo filiam suā ipuberē sibi īstituit beredē i alijs bonis suis adijciens i testō suo: vt si adiecta filia sua impubes decederet sine liberis altherocba 7 soboles q̄z tūc gestabat in vtero ei succederēt: 7 sic decessit raynutius. demū tutores adiecte tradiderūt eā in vxorē cuidam petro iure lōbardo. cū oīb⁹ bonis suis: ō quo filiū suscepit q fili⁹ breui tpe elapso mortu⁹ ē. Insu per clera auia adiecte mater raynucij donauit adiecte. 7. p. viro suo tertiā p̄tē bonorū quā hēbat in bonis raynucij 7 adbelasia mater adiecte suā tertiam quaz hēbat in bonis raynucij vendidit petro marito adiecte. postmodū vero adiecta fecit testm̄ 7 īstituit sibi beredē. p. maritū suū 7 sic sine liberis ē defuncta cui⁹ bona petr⁹ predictus possedit aliquāto tpe i pace q cōtraxit postea cū alia: 7 filios ex eadē suscepit. tādē altherocba 7 filius ei⁹ mouerūt q̄stionē sup bonis adiecte cōtra dcm̄. p. petēs bona illa sibi restitui ex cā fideicōmissi siue substitutiōis fm testamētū raynucij. lite cōtestata inter petrū 7 altherocbam 7 filiū ei⁹ lite pendēte dictus. p. mortu⁹ est. 7 p⁹ mortē. p. altherocba: 7 fili⁹ ei⁹ ceperūt tandē cōnē mouere cōtra filios ipsi⁹. p. 7. r. tutorē īporū corā. g. iudice tuscañ. ex causa p̄missa. Ex parte tutoris 7 filiorū predicti. p. respōdebat q̄ nō obstabat illis annalis p̄scriptio. vsucapio p̄o dote ac lōgi tp̄is silentiuz diuturnū. Preterea dicebat idē tutor q̄ si hec non p̄cerent de bonis illis p̄ius dicebāt debere deduci tertia clere matris testatoris ac tertia adbelasie: vxoris eiusdē: 7 quarta per trebellianū noie ip̄i⁹ adiecte. Judex auditis allegatiōibus cōdēnauit tutorem noie pupillorū in restitutiōe bonorum raynucij altheroche 7 filio ei⁹: tertia clere ac tertia adbelasie p̄imo deducta fz cōsuetudinē ciuitatis. p̄cepit etiā deduci quartā p trebellianū quā quilibet extrane⁹ deducere potuisset. a qua sniā vtraq̄ pars ad sedez apostolicam appellauit. datus fuit quidā cardinalis auditor corā quo ex parte altheroche, pponebat. q̄ clera auia 7 adbelasia mater ip̄si⁹ ipaz i legitima sua p̄iuare nō poterāt. vnde petijt altherocba suā legitimā in bonis aue 7 matris ip̄ius. petijt insup fructus p̄ceptos a tpe litis cōtestate in quartā trebellianicā iputari: in quibus dicebat sniaz predicti iudicis iniquā: 7 ab ea legitime ,puocatū. Ex pte pupillorū allegabatur q̄ pater adiecte ipsaz in legitimā q̄ sic ab intestato debebatur aggrauare nō potuit. vñ petebat illā detrabi de restitutiōe p̄dicta. Judex auditis hinc 7 inde, pposits sniaz iudicis supradicti i eo q̄ dixit tertiam clere: ac tertiā adbelasie integrali ter deducendas ,pnunciauit iniustam dicens q̄ legitima ipa salua sit altheroche in vtraq̄z tertia ad cui⁹ restōnē dictū tutorem nomine filiorū cōdēnauit. In eo quod dixit quartā per trebellianū deducendā sētentiā supradicti iudicis confirmauit ita videlicet q̄ fructus de bonis ip̄is a tpe litis cōte. percepti a p̄edicto. p. 7 filijs ei⁹ p⁹ mortē adiecte cōputentur i ea q̄ si suffecerit ad quartā: 7 fruct⁹ ei⁹: eo noie alia deductio nulla fiat: q̄z vero pater adiecte ipsā in legitima que sibi debebat abintestato nō potuit aggrauare: legitimā ipsaz cēsuit retinēdā. Ita q̄ deductio fiat tātūmodo fm cōsuetudinē ciuitatis tuscane. in eo vero q̄ iudex cōdēnauit Rainerū noie pupillorū ad restitutionē residui faciendā altheroche ac filio eius: sententiā cōfirmauit ip̄si⁹. 7 dñs papa sniaz ipsaz ratā habet 7 firmā Ber. Nō p̄ ex p̄incipio q̄ filius q̄ñq̄z denoiat̄ a mre ficut iste qui vocabat̄ raynuci⁹ de clera. cōtrariū dz tñ ē de iure dz enim filius denoiari a p̄te 7 nō a mre. c. rainaldus .j.e. 7 h̄ q̄z sequit̄ familiā 7 agnationē p̄is 7 nō mris. c.ij. de conuer. infidelium. 7 insti. de legi. agna. ture. §.l. sed istud de quo h̄ p̄t cōtingere fm Jo. an. aut pp fastū supbie q̄z mr̄ erat nobilis vel q̄z forte duduz decesserat p̄. 7 sic denoiatus fuit a mre alias nō. Et ex h̄ 7 ex tex. nō q̄ i dispositiōe filij fit q̄ñq̄z mētio d p̄te vel de mre nō q̄ dispositio vel ei⁹ effect⁹ cōferat in p̄tem vel in mrem fz cā demōstratiōis. Et iō plz Bar. sniam in.l.cū aliquis. C. de iure delibe. vbi dicē q̄ si legatū sit filio martini nō vr relictū cōtēplatiōe p̄is fz pot⁹ fit mētio de p̄te cā demōstratiōis 7 maxime qñ exp̄meret nomē, pp̄riū filij. Nec ob. d.l.cū aliqs. q̄ logt̄ in seruo 7 sic fuit exp̄ssa q̄litas q̄ si eēt vera relictū de iure acquirit̄ dño 7 sic legādo seruo alicui⁹ vr relictū cōtēplatiōe dñi fz fec⁹ i filio q̄ q̄litas filiatiōis nō facit relictuz; acgri p̄i q̄ posset esse emācipat⁹ 7 maxie bodie cū filiosa. acquirat̄, pp̄rietas in aduēticijs. fz si fieret mētio de p̄te 7 de patria ptāte tūc idē i filio q̄d dixi i suo fm Bar. ' ibi. sed ego adhuc bodie dubitarē pp rōnē p̄missā q̄z q̄litas ,pp̄rie patrie prātis necessario nō infert vt relictū acgrat̄ p̄i nisi solū quo ad vsufructuz. Nō ibi relinquit cetera bona sua. q̄ verbū relinquo adiectū vniuersitati[b] bonorū inducit institutionē patet h̄. nā nō dr̄ q̄ instituit adiectaz beredem in bonis suis sed q̄ reliquit sibi cetera bona sua quod dz intelligi iure īstitutionis alias nō eēt testamētū q̄z sine berede cessat testamentum. vt instituta. de lega. §. ante beredis. Aduerte quia plus videtur singulariter ,pbare iste tex. q̄ verbum relinquo relatum ad personam que de iure cōi debet institui optatur institutionē 7 ñ simplex legatū. ,p̄bat̄ q̄z iste regt altheroche domū 7c. nec dixit iure institutionis 7 nihilominus valuit testamētum. qđ nō valuisset si non fuisset filia instituta beres saltē in reliqua re. vt in auc. vt cū de appellatione cognoscitur in. §. aliud quoq̄z capitulū. 7 q̄z q̄z Bar. sentiat oppositū in.l.cogi.in. §. 7 gnāliter .ff. ad trebel. tñ Bal. sequit̄ p̄mū dictū de quo i.l.quotiens. C. de beredi. insti. 7 satis probatur h̄ non sup plendo prout gl. vī supplere 7 maxime h̄ est admittendum propter equitatez q̄z iuris imperii nesciūt dicere relinquo iure īstitutiōis 7 verba intelligenda sunt fm qualitates personarum inter quas ,p̄feruntur. c. magna. j. de voto. facit. c. s. proximū vbi poderat̄ an relictum fiat a cōsāguineo an ab extraneo.

Nō ibi domū 7 quēdā hortum. q̄ legata domo non venit hortus nisi exp̄imatur fz itellige qñ hortus nō coheret domui. alias secus. vide gl. cum con cor. ibi alleg. xij. q. ij. in. c. fi. Item nō q̄ substitutio facta in personas duorum q̄ sūt disparis gradus vr facta equaliter videlicet vt quisq̄z admittat̄ ,p pte

rep.l.i.§.si ex fundo.ff. de hē. insti. lu.ro. 7 ibi late.d.ale. i l.nā q̄ .§.ñ oīs.ff.ad trebel. ista ē vera 7 cōis sētētia q̄ q̄d teneat̄ iac. de are.pe.7 bal. i.d.l.q̄ties.et de h̄ vbo relinq⁹ vide ēt plene io.fab.in §.plane isti. de mi.te. et hoc itellige vez q̄ vbū reliquo ad iectum vniuersitati bonorū ipor tat institutionē qñ adiectū fuit i solēni testō. sed qñ i volūtate nō solēni tūc vt actus valeat saltē iure codicil lorū vel donat. cā mortis i q b⁹ nō p̄t fieri institutio directa tē ipōtabit fideicō missū ita nota. lītat bal. in.l.7 i ep̄la ad fi. anp.q. C. de fidei.

c An domo legata i telligat̄ legat⁹ hortus Cōiter cō cludit q̄ si erat ad vsū illi⁹ dom⁹ et p domum erat aditus i hortū hortus cōtinet alias secus tex. ē nō. i.l. p̄dijs. §. qui domū. ff. de leg. iij. 7 i.c. si. hic alle. p istū. hinc dicūt doc. i.l. plerisq̄. ff. ō in ius voc. q̄ ex vinea sua qs citari p̄t re 7 vr bo ē vez ni si vinea eēt sub vna cta cū domo cōtēta q̄z tunc cēseret̄ esse ps dom⁹. d. §. q domuz 7 tex. cū gl

ſi.i.d.l.fi. ff.de ſeruí.vr.prędi. Ad idem q̄ legata domo ꝛc. eſt tex.nō. In.l. fi.in prin.ff.de ſerui.vr.prędi. Et in illo tex.pondera fortius probari iuncta glo.in v̄.legatum' q̄ etiā qñ teſtator nō legat domum ad proprietatem ſed tantum ad habitationem q̄ tamen venit hortus ⁊ cenaculum acceſſorium domus ſm|bal.⁊ flo.in.d.l.fi. Et dicit ibi pau.de ca.q̄ audiuit bald. pluries allegantē illā l.fi.⁊.d.l.p̄/dijs.§.pe.⁊ fi.⁊. l. arbitr̄ §.ō veſtibulo .ff. cōi di ui.q̄ ſi legatur vel venditur dom⁹ venit ſtabulū vel hort⁹ contiguus vel cōtigu⁹ domui ſi ad illud ñ erat aditus niſi per ipſā domū vel etiā ſi aliunde erat aditus tamē fuerat emptū ſimł cū domo et eodē p̄cio.⁊ ſequit̄ ēt. d. bar.v̄o.i tractatu ſuo ſuitutū vr. Adde ēt p̄ dictis illud qđ nō. decidit nico. de nea.p⁹ anti quos i. d. l. p̄dij.§ pe.p illū tex.q̄ ſi duo erant frēs diuidēres inter ſe domos cōmunes p̄nas ⁊ i medio earum erat hortus quod cedit domui ad quā p̄ vtebat illo orto.⁊ ſi p̄ ñ deputaue/rat talē hortū ad vſum alicuius domus cedit illi domui p quā hēbat i tr:ſec⁹ adit⁹ ad hortum illū ⁊ p̄dcā diligēt nō. q⁊ frequent occurrunt.

dimidia.nā ħ altherocha ⁊ filius erāt diſparis gradus reſpectu teſtatoris ⁊ nihilomin⁹ videnť ſubſtituti eq̄liť ⁊ pl⁹ ꝓbat iſte text. q̄ ſubſtitutio fcā i pſona p̄ris ⁊ filij nō v̄ fcā ordine ſucceſſiuo vt pus hēat p̄ ⁊ poſtea fili⁹ ſed equaliter ⁊ eodē tpe admittantur ad effectū ſubſtitutiōis. de mā plene p Bar. in l.gall⁹. §. ⁊ qd ſi tñ. ff. de libe. ⁊ poſthu. nā ħ altherocha ⁊ fili⁹ qui fuerunt ſimpliciter ſubſtituti piter ⁊ eodē tpe petebāt bona ex cā fideicōmiſſi. Nō vlterius q̄ ſubſtitutio cōpēdioſa facta p v̄bū cōe vt p verbū ſuccedat trahit ad fideicōmiſ. ſi iſtitut⁹ moriť poſt pubertatem ēt ſi nō ſit appoſita dictio qñcū qz. nā ħ fuit facta ſimpliciter ſubſtitutio vt ſi adiecta decederet abſq̄ liberis altherocha ⁊ ſoboles ſibi ſuccederent nec expiraunt ſubſtitutio iſta p aduētū pubertatis qō bñ nō q⁊ cōiter ſolz appōi illa dictio qñ cū qz. ħ declara vt .j. latius dicā. Nō in v̄bo mortuo. ar. opti. ⁊ quaſi expreſſū q̄ tutores p̄it cōſtituere dotē pupille. ⁊ pro ħ bodie vide bonū tex. in. l. tā demēt̄ſ. C. de epiſ. audi. vbi dicit̄ q̄ ſi pater eſt demēs vel furioſus p̄it ipſi⁹ tutores vel curatores cōſtituere dotē filiab⁹ ipſius demēt̄ſ. Et itelligē q̄ iſta adiecta tpe quo fuerat tradita nuptui erat viripotēs ita q̄ malicia ſupplebat etatē alias nō valuiſſet mōmonū. vt in. c. cōtingebat. de deſpō. impu. lz adhuc ñ pfecerat .xij. ānos qō pz ex eo q⁊ erat ſb tutoris poteſtate. nā officiū tutoris extinguit̄ p aduētū pubertatis de quo. in. l. i. ⁊ ij. C. qñ tuto. vel. cura. cē deſināt. Ex quo infero q̄ viripotentia ⁊ malicia ſuppleť defectū annorū quo ad ꝯbendū mātimonū lz ñ quo ad hoc vt eximat̄ a tutoris p̄tāte lz opz q̄ femina cōpleuerit .xij. annū maſculus .xiiij. idē dicam⁹ quo ad facultatē teſtandi ꝓut leg. ⁊ nō. in. l. qua etate. ff. co. ti. Nō. q̄ iudicū pōt fundari i perſonaz tutoris noīe pupillorū. nam ſolus tutor ſine cōſēſu⁹ ħ pōt ēt fundari in p̄iōnā pupillorū cū auctoritate tutoris de quo in. l. i. ff. de admi. tu. Nō q̄ ab eadē ſnīa pōt vtraq̄ pars appellare. qñq̄ tñ interdicitur vni parti appellatio ſi altera pars appellauit. vt in. l. omnem bonorem. C. qñ prouoca. non eſt ne. ſed ponit caſum ſp̄alem reſpectu expenſarū tantum ſed regulariter ſi ſententia continet plures articulos quelibet pars poteſt appellare. de que vide quod legit̄ ⁊ nō. in. c. ſignificauerunt de exceptionibus. Nō in v̄. cū autē. q̄ iudex appellatiōis poteſt non ſolum pronūciare male vel bene appellatū ſed ēt de nouo cōdēnare ſi iudex a quo omiſit cōdēnationē jurisdicā. Ex quo infertur q̄ ſi actor appellauit a ſententia abſolutoria iudex appellationis non ſolum pronūciabit male iudicatum ⁊ bene appellatum ſz ēt cōdēnabit reū actori ſi de iure venit condēnandus. ⁊ pro ħ tex. opti. in. c. cām de re iudi. ⁊ in. l. cum apud. ff. iudi. ſol. ⁊ ibi per Bar. ⁊ cum ħ temperamento de/

Nūqd aūt vendita vel donata domo ſimpliciter veniant adiacentia domus ⁊ an cōcreta ⁊ an alia ſuppellectilia vid̄ tex. nō. in. l. iul. §. edib⁹ cū duabus legib⁹ ſequē. ⁊ ē bo. tex. ff. de ac. em. facit q̄ nō. glo. al. hic p iſtū .xij. q. ij. c. fi. ⁊ ibi ar bi. dicit q̄ qui dat domū vel aliā rem vt dare ea que ānexa ſūt illi rei iurib⁹ ibi p eū allegatis adde ēt tex. nō. in. l. cetera. §. hoc ſenat⁹ i duobus v̄ſ. ff. de leg. i. p quā notant ibi iac. de are. ⁊ bal. ⁊ ſequit̄ ſimpliciter. do. ale. ibi in fi. quod qñ vēdit alicui dom⁹ quod ea que ſūt ibi poſita vt ppetuo ibi ſint lz nō ſint affixa cedūt emptori q̄ eſt valde nō. ſm bal. ⁊ de hoc ēt tex. melior de iure in. l. fundi. §. labeo. ff. de ac. em. quē al. bald. inter alios in. d. §. hoc ſenat⁹. Adde ēt illud quod decidit bal. in. l. quod cōclaue p illū tex. iuncta glo. ij. in fi. quod vendita vna domo intelligitur vendita camera que erat ad vſum illius dom⁹ cōuerſa ēt ſi erat paries in medio duaruz

domorū vt ibi ꝛ. l. ſicui heredes. ff. de leg. iij. Adde etiā prędictis illud q̄ ſignanter decidit pe. de anc. in cōſi. cclxxxviij. incip. ſup pluribus articulis ꝛc. Et illā deciſionē refert ⁊ ſequit̄ do. alex. in cōſi. ccclxiiij. incip. viſis verbis dicti teſtamenti ꝛc.

a An ſtatutū vel conſuetudo poſſit tollere vel diminuere legitimam ſilio de conſuetudine

bent intelligi nōta per eum in. l. eos. C. de appel. et ſic limita tex. ij. q. vi. in fi. immo plus eleganter probat iſte tex. ſ. q̄ iudex appellationis poteſt reformare ſententiam vbi perpendit eā de iure reformandā ēt ſi nō allegat̄ p partē. ħ elicit̄ ex tex. ħ mō. nam de quarta debita iure nature adiecte filie teſtatoris nulla fuit facta mentio per tutorem ſed ſolum dicebat ō tota hereditate deducendam quartam trebellianicam ⁊ tertiam clere ⁊ adbelaſie ſed iudex appellationis perpendens q̄ etiam quarta iure nature ſibi debita erat ēt deducēda ſuppleuit defectum partis et pnūciauit eā deducēdā ⁊ retinēdā q̄ ē valde notabile. ⁊ expreſſe ħ ſentit Inno. ħ i fi. apparat⁹ ſui dicēs q̄ iſta ē ſuppletio iuris ⁊ nō facti nec putes h ſp̄ale i iudice appellatiōis nā fortius ħ procedit i quolibz iudice. Et ex p̄dictis ſequitur vnum gnāle q̄ vbicū qz aliqō ius ex deductis in iudicio cōpetit p̄i lz pars ignoret pōt ⁊ dz iudex ex officio ſupplere q⁊ illud ē ſibi notū ⁊ notorū vt iudica. facit qō legit̄ ⁊ nō. i. l. i. C. vt que deſunt aduoca. ⁊ in. c. bone el. i. de poſtu. p̄la. bene facit. c. cū dilectus. de cōſue. Nō q̄ i legitima q̄ debeť filio nō pōt aliqō grauamē a p̄re apponi. Itē nō q̄ cōſuetudo pōt dim nuere portionē debitā filio ex bonis paternis ⁊ maternis. ⁊ dicit abbas alibi nō ita bñ ꝓbari. Sed certe vt ēt ſētit ioan. tex. iſte hoc aperte nō ꝓbat ſed ſolū ꝓbat vt conſuetudo poſſit inducere de quibus reb⁹ fit detrabēda legitima filij ita q̄ portio nō detrabat̄ vel diminuatur in qualitate. forte enim bēbat cōſuetudo vt tota legitia detraberet̄ ſolū de bonis īmobilib⁹ ⁊ nō de mobilib⁹. Et ħ facit p ſtatutis quotidianis i q̄bus cauetur vt filia dotata non ſuccedat cū fratrib⁹ num quid valeat ħ ſtatutū cū diminuat portionē ſibi debitā. ⁊ poſſet queri generaliter nūqd ſtatutū[a] vel cōſuetudo poſſit tollere hāc legitimā debitā filio. Ricardus malūbre diſputauit vt refert Ei. in. l. ſancimus. C. de nup. ⁊ finaliter concludit q̄ poteſt diminuī non autem i totū tolli q⁊ eſſet ꝯ equitatem naturalem. Ita quia hec portio ſuccedit in locum alimētorum que de iure naturali debentur filijs ab ipſis parentibus. i. di. ius naturale. facit. l. cum ratio. ff. ō bonis dāna. ſed Ei. ibi reprobat ⁊ ſequitur Bart. ⁊ ſentit Di. in regula indultum. de regu. iur. lib. vi. ⁊ vide per Bar. in. l. ticio centum. §. fi. ff. de condi. ⁊ demon. mouentur iſti principaliter quia iſta portio ē de iure ciuili ergo poteſt tolli per ius ciuile. Statutum autē eſt pars iuris ciuilis. l. oēs pppuli. ff. de iuſti. ⁊ iure. ⁊ i. di. ius ciuile. Item non eſt verū ſimpliciter q̄ iſta portio ſuccedat loco alimentorum que debentur iure naturali quia ſi ħ eēt verum ſequeretur q̄ mater non teneretur aliquid dimittere filio et fortius nec auia cum pater teneatur alere filios. l. ſi quis a liberis. ff. de libe. agno. Item pater tenetur

quod cōſuetudo pōt addere diminuere ⁊ diſtinguere ius diuinū. ⁊ dē. q̄ ſtiōe hic poſita p. d. an. vide oldra. cōſi. cvij. ⁊ de ſtatuto an poſſit minuere legitimā filio vide p alb. i. i. pte ſta. q. xliiij. ⁊ ibi ēt i. xiiij. q. pōit an valeat ſtatutū q̄ p̄ñ teneat alere filiā vel cō. ⁊ an ſtatutū tollēs legitimā iurnāe debitā extēdat̄ ad trebellianicā vide albe. i. ij. pte. ſta. q. cviij. ⁊ quod ſtatutū poſſit diminuere ⁊ ēt tollere legitimā tz āg. cōſi. ſuo. xiij. de q̄ vid̄ p bal. i auē. nūc ānt. C. de epi. ⁊ cle. ⁊ p cūdē bal. i. l. fi. C. de bo. q̄ lib. ⁊ aliqd p bal. i. l. cū rō. ff. de bo. dā. ⁊ de hoc vid̄ oīo lap. al. c. i. iiij. col. alb. de ro. in l. qñ i pozib⁹. C. de iofficio. te. ⁊ Jo. pe. de ſer. i practica ſua i for. li. q⁹ pe. hē ex te. i gl. i v̄. ac ēt realit̄ i fi. ⁊ doc. i auē. nouiſſima. C. de iofficio. te. ⁊ quid ēē an ſtatutū poſſit tollere legitimā debitā a filio p̄ri bald. i. l. i. §. ius nāle. ff. de iuſti. ⁊ iu. tz q̄ ſic. pro quo allego bo. tex. inſti. de legi. agna. ſuc. §. fina.

maritare filias 7 non mf. vt nō. in. l. fi. in fi. C. de dot. promiſ. Itē pone q; filius ſit induſtrioſus ita q; pōt ſibi q̄rere alimēta quo caſu pr̄ nō tenet alere filiū. d. l. fiqs a liberis. ergo ſequeret q; pater vel mater nō tenerent aliqd dimittere filio q2 ceſſat cā alimētorum 7 ſic ꝓcludūt iſti q; de rigore iuris ꝓſuetudo vel ſtatutum pōt in totū tollere iſtam legitimam 7 ſic fortiꝰ valebit ſtatutū in terminis p̄al. vt dote ꝓtenta 7c. ſz dñi de ro. deci. xviij. attingūt banc qōnez 7 referūt p̄rias opi. ſed collector deciſionū ꝓcludit ſtatutū vel cōſuetudinē valere dūmodo nō multū abſorbeat debituz iure nature 7 ſic vr̄ q̄ſi ſentire cū Ri. 7 banc opi. videtur hic ſeq do. An. ſz multū ſuccincte attingat iſtā. q. Ego credrē q; vbi filius nō hēret alꝫ vñ viueret nō valeret ſtatutū in totū abſorbēs. moneor naz de iure ciuili ſpurio nihil debet. vt in auc. ex complexu. C. ō inceſ. nup. 7 tñ ius canonicū ſequēdo egtatem nāle3 diſpōit vt ſpurio debeant alimenta. c. cuz hēret. ĵ. de eo q duxit in matrimoniū 7c. ergo fortius ħ idem dicēdum in legitimis vt ſi ius ciuile vult excludere poſſit ius canonicū illū rigorē tollere 7 tēpare. nā in iſtis ſtādū ē iuri canonico. vt nō. i. d. c. cū hēret. ſz vbi filiꝰ hēret alꝫ vñ viuerz, ꝓcederet opi. p̄ria. vt valeat ꝓſuetudo vel ſtatutū ēt i totū abſorbēs legitimā q2 ceſſat eg tas nāl3 de qua. ſ. 7 militat alia ꝑm quaz licitū dz eē patri ſicut cuilibet eſt licitū diſponere de re ,pp̄ria ad libitū q2 in re ſua qlibet eſt licitus moderator 7 arbiter. inſti. de rerū diuiſi. in. §. per traditionē. 7 in. c. de bis. de ſepul. qō nō. In glo. i. ibi valuit. liij. ħ dicit glo. cā exēpli. nā idem fuiſſet iudicatuz ſi plus vel minus valuiſſet. Et vt deꝫ mā neſcientibus diuidēdi alias hereditates diuidam⁹ iſtā rainutij. 7 p̄ſuppoſito q; dicit glo. q; hec hereditas valuiſſet. liij. p̄mo dz deduci tertia matris. ſ. clere q̄ ſibi debebaꝫ iure ſpāli q2 ſupuixit marito ſuo patri rainutij. 7 hec tertia cō ſiſtit in. xviij. 7 ſic remāſerunt. xxxvi. ex qb⁹ ēt venit deducēda tertia adelaſie vxoris rainutij. q2 ſupuixit marito ſuo 7 ħ iure ſpāli vt. ſ. dixi 7 hec tertia eſt. xij. 7 ſic remanſerūt in hereditate rainutij. xxiiij. dūtaxat expediamus p̄imo illas duas tertias. ex tertia clere debent iure nature aliberoche tria nam ambab⁹ neptib⁹ de iure cōi, p legitima debeꝫ tertia ſz ex. xviij. q̄ fuerūt clere tertia ē ſex 7 ſic tria debēt alteroche iure nāe. xv. vero tā iure nature q̄z rōne donatōis ptinēt ad adiectam. Ex tertia adelaſie debent duo altheroche qm̄ tertia ſua conſiſtebat in. xij. Tertia vo ps q̄ debeꝫ neptib⁹ iure nature erunt q̄ttuor 7 ſic duo pro ſua pte tangebāt alterochā. x. vo iure nature 7 ,ppter venditionē reſidui tangebāt aliā ptez 7 ſic ex bis duabus tertijs qnqz ſolū debent altheroche. xxv. heredibus adiecte 7 in illis. v. fuit reformata ſnīa p̄imi iudicis q male ,pnunciauit illas duas tertias integraliter deducendas. Nūc deſcēdamus ad hereditatē rainutij q̄ vt dixi cōſiſtebat in. xxiiij. ex qbus dz p̄ detrahi tertia debita filiab⁹ iure nature in qua nō poterunt grauari 7 ſic octo quor̄ q̄ttuor debent altheroche in qbus dz cōputare relictū ſibi factū reliqua ptinēt ad adiectā 7 remāſerūt ſexdecim i qb⁹ adiecta fuit inſtituta heres 7 rogata vt reſtitueret ſorori ſi decederet ſine liberis 7 adueniente caſu reſtitutōis detrahit q̄rtam trbellianicam que eſt q̄ttuor 7 ſic. xij. veniunt reſtituenda ex cā fideicōmiſſi habebit ergo altherocha iſta. xij. iure inſtitutionis 7 quattuor iure nature 7 ſic xvi. 7. v. ex illis duabus tertijs 7 ſic. xxi. adiecta vero habebit. xxv. ex illis duabus tertijs 7 quattuor de iure nature 7 ſic. xxix. alia quattuor per trebelli. 7 ſic trigintatria. Sed. xxxiij. 7. xxi. conſtituunt. liiij. 7 ſic habes totam hereditatez rainutij. 7 iſto modo capiunt iuuenes modum diuidendi alias hereditates defunctorū. In glo. in verbo relinquēs ibi ſunt ille due auct. vna incipit nouiſſima. alia ꝑm quoſdam incipit nō liceat. ħ tamē nō eſt in illo titu. de inoffi. teſta. ideo glo. erranit. ſed eſt. C. de liberis p̄teritis. Et in fi. gl. non intelligas q; inſtitut⁹ in re certa habeat per oīa loco legatarij ſed quo ad quedā habeꝫ loco legatarij 7 quo ad q̄dam loco heredis. de quo dicēduz vt in. l. quotiens allega. in glo. 7 inter ceteros effect⁹ operatur vnū notabilem effectuz inſtitutio in re certa q2 coherede vniuerſali nolente adire hereditatē iſte inſtitutus in re certa habebit hereditatem in totū q2 nō poteſt teſtator p̄o parte decedere teſtatus p̄o parte in teſtatus. l. i. §. ſi ex fundo. ff. de heredi. inſti. quā vtilitatem nō cōſequeretur iſte ſi foret purus legatarius ĩmo perderet legatū ex quo ex teſtamēto non aditur hereditas. C. ſi omiſſa cauſa teſta. q̄ſi per totū. In glo. iij. ibi fuerit cōpendioſa. ħ glo. videꝫ velle in iſto p̄incipio q; ħ ſubſtitutio fuerit cōpēdioſa. ſed. ĵ. q̄ſi in medio dicit q; fuit fideicōmiſſaria 7 ħ q2 adiecta q̄ fuit heres p̄imo loco inſtituta detraxit quartā trebellianicā in reſtitutiōe q̄ ſolum detrahit ex ſubſtitutiōe fideicōmiſſaria vt p̄z inſti. de fideicōmiſ. heredi. per totum. Sed vt intelligas materiā 7 habeas intellectum huius. c. 7. c. ſi pater. e. ti. lib. vi. ſcias q; ſubſtitutio eſt ſecūda vel vlterior inſtitutio. nā inſtitutio fit de eo qui in p̄imo gradu eſt inſtitut⁹ heres. ſubſtitutio fit de eo qui eſt ſubſtitutus. i. loco ſecūdo inſtitut⁹ vel tertio vl vlteriori. nā teſtator poteſt facere plures gradus in teſtamēto oz enim p̄imo neceſſario q; inſtituat heredem ſine quo nō eſt teſtamētuz in. §. ante heredes. inſti. de lega. ſi vero vult, pcedere ad vlteriora poteſt. Sz q̄ſq; vult ſibi ,puidere in cāu in quo heres non vellet adire vel alio modo ſibi ,puidere 7 ob hoc facit ſubſtitutiōem. 7 hec ſubſtitutio ē duplex q̄dam directa 7 q̄dam indirecta ſeu obliqua. directa eſt illa per quā ſubſtitutus capit hereditatem ſine facto alterius ex diſpoſitione teſtatoris ita q; non oportet recurrere ad p̄imū heredē ſed adeundo hereditatem efficitur dñs. l. cum heredes. ff. de acq. poſſ. exēplum inſtituo ticiuz heredem 7 ſi non erit heres ſem p̄onius ſit heres. ħ caſu nihil detrahit p̄ p̄imum heredem. 7 idem dic in qualibet directa ſubſtitutiōe nā ex ea non detrahit aliqua quarta per p̄imuz heredē vt in. d. c. ſi pater. vbi veniunt omnia bona ad pauperes directe ſubſtitutos ſine deductiōe alicuius quarte. Indirecta ſeu obliqua ē illa per quā hereditas capitur per manus p̄imi heredis. vnde dicit indirecta quia imediate nō ſuccedit teſtatori ſz capit de manu alterius 7 ex huiuſmōi hereditate capit heres p̄mo inſtitutus quartā partem totius q̄ appellat trebellianica ex noīe actoris qui induxit illā. exēplum huius fideicōmiſſarie pone vt in glo. capit aūt iſta quarta ,propter onera que ſubijt p̄imus heres. vnde ne fruſtra ſit heres ,puidit ille trebellianus vt in reſtitutiōe poſſit deducere quartā partē totius 7 appellat iſta fideicōmiſſaria quia cōmittebat olim in totū fidei p̄imi heredis. nō enim cogebat reſtituere ſed bodie cogitur l. pe. C. ad tre. 7 inſti. de fideicōmiſ. heredi. in princi. hec eadem appellat obliqua per rōnem p̄dictam q2 per obliquū ſuccedit p̄imo teſtatori 7 nō directe. appellatur etiā p̄caria vt hic in glo. quia fit vbis p̄cariis. i. rogatoriis. exemplū inſtituo te heredē 7 rogo vt poſt mortē tuam reſtituas hereditatem meā ſempronio vel in euentu alterius conditiōis vel pure vel ad certam diē ſicut eſt placitum ipſi teſtatori. Subſtitutio directa diuiditur in qnqz. nam q̄dam eſt vulgaris. q̄daz pupillaris. alia exēplaris. alia breuiloq; ſeu reciproca quam omiſit ħ glo. alia eſt compendioſa. p̄ima. ſ. vulgaris eſt duplex. q̄daz expreſſa 7 quedā tacita 7 pone exēplum vt in glo. 7 latius hētur in. l. ū hoc iure. ff. de vulga. 7 pupilla. ſubſti. 7 appellat vul

garis multis respectibus sed principaliter q2 oibus patet. nā glibet pōt substituere illo mō. Itē q2 fit per ṽba scita ⁊ vsitata. hec autē vulgaris expirat adita beneficiate p primum beredē. vt in. l. post aditā. allega. in glo. secūda est pupillaris q̄ fit dūtaxat pupillo masculis vsq3 ad. xiij. ⁊ feminis vsq3 ad duodecim nam iura ꝓuiderunt vt pater possit testari pro filio ꝓpio vsq3 ad aduētum pubertatis nō vltra cū possit tūc filius testari iure ꝓpio ⁊ in hac regrunt plura ⁊ inter cetera requirit q; pater faciat etiaz sibi testm̄ ⁊ q; filius sit sub ptāte ipsius ⁊ q; illū instituat beredē. hinc ē q; tale testamētū nō est proprie filij sed potius paternū vel pars pr̄ni. vt in. d. c. si pater. eo. ti. lib. vi. ⁊ exemplum huius substitutiōis pupillaris pone vt in glo. ⁊ in. l. i. de vulga. ⁊ pupil. hinc est q; pater testādo ꝓ filio excludit matrē vbi filius ex se testando non posset excludere eaz quo minus sibi dimittat legitimam vt in. d. c. si pater. ⁊ hec substitutio expirat p aduētuz pubertatis q2 vt dixi maior nō potest directe substitui cum possit sibi facere testamētum. vt in. l. in pupillari. ff. de vul. ⁊ pupil. Tertia est exēplaris q̄ fit furioso seu mētecapto ⁊ dicit exēplaris. q2 fuit inducta ad instar seu ad exemplum pupillaris. nā ea eqtate qua fuit motū ius ad ꝓcedendū patri vt possit testari pro impubere nō valente sibi facere testamētū eadē equitate fuit motū idez ius ad ꝓcedendū patri vt possit testari pro filio mētecapto vel furioso q; non valet sibi facere testamētū. vt in. l. humanitatis. C. de īpuberū ⁊ alijs substitu. plene nō. in. l. ex facto. ff. de vulga. ⁊ pup. vbi etiā nō. nunqd eadez rōne pōt pater testari pro surdo ⁊ muto ⁊ ꝓdigo in casib⁹ in quib⁹ sibi nō valēt facere testam̄tū. ⁊ sunt varie opiniones ⁊ cōiter tenet q; sic qō mihi placet. nam ius singulare equuz extenditur per idētitatē rōnis. ad hoc. c. cum dilecta. ō cōfir. vti. vel inuti. Quarta est reciproca seu breuiloqua q̄ fit bis ṽbis filios meos īpuberes mihi bredes instituo ⁊ eos adinuicē substituo. ⁊ br̄ hoc. in. d. l. iaz hoc iure. ⁊ dicit breuiloqua q2 sub breuitate verborū cōmet. iiij. substitutiones. duas in psonas cuiuscū q3 filiorū. s. pupillarē ⁊ vulgarem. naz intelligit q; si alter nō erit beres alt⁹ succedat. vel si alter decedat infra tēpus pupillaris reliqu⁹ erit beres. ⁊ ita ecōtra in psonam alteri⁹ vocat reciproca q2 repetit de vna persona in aliā. vt. s. dixi. Quinta ⁊ vltima est cōpendiosa ⁊ in ista est difficultas ⁊ cōsistit intellect⁹ huius c. ⁊. c. si pater. ⁊ multorū iurū ciuilium. Et pro intellectu p̄mitto q; q̄daz sunt ṽba mere directa ⁊ ciuilia. vt verbū sit beres vel ṽbum instituo. naz ista de iure dicunt mere directa ⁊ ciuilia q2 īportāt ex se vt beredi/tas nō capiat a manu alterius sed ab ipo testatore immediate. Quedā sunt ṽba indirecta siue obliqua. vt illa rogo volo mādo vt restituas beredit̄ tali nam beredit̄as nō capit directe a manu testatoris sed a p̄mo berede. Quedā sunt ṽba cōia que possunt trahi ex ꝓpio significatu ad substitutiōz directā ⁊ indirectam. vt est ṽbū substituo vel verbū moriat tali. Exēplum instituo te beredē ⁊ volo q; si iste beres me⁹ decedat sine liberis moriat sempronio. nā hoc verbuz pōt itelligi directe ⁊ idirecte vt moriat sempronio. i. q; sempronius sit beres meus vel vt moriat sempronio. i. ad vtilitatē sempronij in effectu vt capiat beredit̄atē de manu p̄mi beredis. idē est de ṽbo succedat vt hic. idem de ṽbo accipiat vt nō. Bar. in. l. cēturio ff. de vulga. ⁊ pupil. His premissis aduertendū ē q; quādoqz compendiosa substitutio fit a milite testāte iure militari. qñqz fit a pagano. i. nō milite. Primo cāu cōiter glo. vtriusq3 iuris distinxerūt vt si fit p verba directa filio impuberi si decedat filius infra pubertatez valet iure directo quo ad bona patris ⁊ bona filij ⁊ sic substitut⁹ capiat totā beredit̄atē sine deductō ne alicuius q̄rte. Si ṽo decedat post pubertatē valz iure directo in bonis pr̄is ꝓuilegio militari sed in bonis filij fi, ꝓcedit substitutio directa q2 i reb⁹ filij ñ potest pr̄ etiam miles substituere seu facere testamētum post pubertatē. iste est tex. in. d. l. centurio. ⁊ ꝓcedūt b fm opi. glo. vt nō. in. d. l. precibus. C. de impube. ⁊ alijs substi. ⁊ i. d. l. cēturio. quādo mater filij substituti nō est in medio. Si autē mater viueret voluerūt glo. q; post aduentū pubertatis obliquet substitutō quo ad ipa bona materna. ⁊ hoc per. l. precibus fm vnū intellectū. sed Bar. in. d. l. centurio. sentit q; d. l. p̄cib⁹. ꝓcedit quādo substitutio ē facta per ṽba cōmunia. vt fic. l. centurio. ex toto remaneat salua ⁊ loquat quādo fit substitutio p verba directa. Sz Jo. an nō tamē attingēdo specifice būc casum sentit in. d. c. si pr̄. in nouella q; l. precib⁹. loquit in substitutiōe p verba directa. vnde in glo. sua i. d. c. si pr̄. sequitur in hoc theoricaz glo. iuris ciuilis ꝑallega. ⁊ quia nō ē ꝓpria mā nr̄a ⁊ raro fit testamētū iure militari q2 isti nostri milites nō gaudēt illo priuilegio cū nō pugnēt pro republica ⁊ c. vt in. l. i. C. de iur. ⁊ fact. igno. ⁊ ibi nō. remitto ad. d. l. cēturio. Quādoqz hec substitutō compēdiosa fit a non milite ⁊ est cāus noster ⁊ si fit ipuberi per ṽba directa. exēplum instituo beredē filium meū impuberē. ⁊ quādocūq3 decesserit sine liberis filius me⁹ semproni⁹ sit beres. ⁊ hoc cāu cōmuniter voluerūt glosatores iuris ciuilis. ⁊ glo. in. d. l. si pater. ⁊ glo. b in ṽbo vel substitutiōis q; si impubes moriat infra tēpus pupillare valz iure directo. vñ substitut⁹ capiet totā beredit̄atē fine deductōe quarte ad hoc. d. l. centurio. ⁊. c. si pater. si vero moriat post tempus pubertatis expirat in totū per. l. in pupillari. ⁊. l verbis ciuilib⁹. ff. de vulga. ⁊ pupilla. sed Jo. an. aliter sentit in. d. c. si pater. vt. j. subjciam. Quando qz fit hec substitutio per ṽba cōia. exēpluz instituo filū meū impuberē beredē ⁊ quādocūq3 decesserit substituo sempronitū ⁊ hoc cāu glo. iuris ciuilis reperitūr cōtrarie. nā in. l. precib⁹. ⁊ in. l. centurio. preallega. voluit vt hec substitutō valeat semp vt fideicōmissaria ⁊ hoc sentit gl. nr̄a. mouent glo. iuris ciuilis. q2 exquo istud ṽbum substituo pōt trahi ad directā ⁊ in directam substitutionē. ⁊ si traheret ad directā extinguit per aduētū pubertatis. vt. s. dixi. si vero ad indirectam valet semp vt fideicōmissaria. ergo in dubio debemus capere illū intellectū fm quem semp valeat. Et ex hoc intellectu infert q; si ista adiecta decessisset infra tēpus pubertatis potuisset codē modo detrahere quartā trebellianicā sicut detraxit nunc post adventū pubertatis. nā verbū succedat positū hic nō ē obliquum sed cōe ⁊ banc theoricā secuta est ⁊ cōmuniter glo. i. d. c. si pater. Sed alia glo. iuris ciuilis tenuit aliam opi. magis subtilē vz q; hec substitutio cōpēdiosa facta p ṽbū cōe valeat iure directo infra tēps pubertatis sz post aduētū pubertatis obliquat ⁊ valet iure fideicōmissi. hoc voluit gl. nō. insti. de pupil. substitu. in glo. magna. in fi. Et ex hoc infert ad intellectū b⁹. c. q; si adiecta decessisset infra tēps pubertatis non potuisset detrahi trebellianica quia valuisset iure directo. Quādoqz ⁊ tertio fit hec substitutio ꝓpēdiosa per verba indirecta seu obliq̄ ⁊ tunc in dubio semper valet vt fideicōmissaria. exemplū instituo beredē filū meū impuberē ⁊ quādocūq3 decesserit volo q; restituat beredit̄atē sempronio ⁊ hoc cāu semp in restitutione detraheret quarta trebellianica exquo beredit̄as capitur de manu sua. vt in. l. coheredi. §. cuz filie. ff. de vulga. ⁊ pupil. nouissime superueniēs Jo. an. in dicto. c. si pater. in nouella tenuit late materiaz examinando q; compēdiosa facta impuberi per verba cōmunia valet directo iure si impubes moritur infra tempus pubertatis. Si vero moreretur post pu

bertatez valet iure fideicõmissi. 7 sic detrahitur quarta. ħ probat ipe iungendo. c. si pater. cum isto. nã ibi substitutõ fuit facta per verbũ moriatur 7 valuit iure directo ifra tps pubertatis vt ibi pz. ħ ãt fuit fcã substitutio p verbũ succedat qõ nõ est min⁹ cõe qz vbuz moriaꝫ 7 valet hoc iure fideicõmissi. post aduẽtũ pubertatis. cũ ergo hec duo vba moriaꝫ 7 succedat qsi idem importẽt 7 hoc valet iure fideicõmissi. 7. d. c. si pater. iure directo. satis, pbaꝫ opi. sua 7 ex hoc videꝫ sentire q; si adiecta decessisset ħ infra temp⁹ pubertatis valuisset substitutio iure directo 7 sic nõ fuisset detracta quarta trebellianica qõ etiã videꝫ placere bar to. in. d. l. centurio. Et ex hoc infero q; substituto hic facta nõ fuit fideicõmissaria vt dixit ħ glo. in medio. sed potius cõpendiosa vt dixit glo. in princ. q̃ recipit itellectũ ꝑm tẽpus mortis institute q2 vt dixi si decessisset infra tẽp⁹ pubertatis valuisset iure directo post pubertatẽ aũt iure fideicõmissi. 7 hoc q2 semp debemus iterpretari dispositionẽ vt valeat meliori modo quo põt. c. abbate. de verboꝝ signi. 7. in. l. quotiẽs. de vbo. obli. Ex bis ergo inferendũ est q; si in cãu. c si pater. decessisset ille post pubertatẽ valuissz illa substitutio iure fideicõmissi 7 nõ iure directo. ex bis bẽs clarũ itellectũ huius. c. 7. c. si pater. Plus dixit Jo. an. in. d. c. si pater. q; substitutio cõpendiosa facta in puberi etiam p verba directa obliquaꝫ post aduentũ pubertatis. nõ autem extinguiꝫ prout est cõis opi. legistarũ. hoc dicit ꝓbari in. d. l. precib⁹. nã lz ibi mulier ad pompã narrauerit q; maritus testatoꝝ fuerit miles tamẽ nõ fuit testat⁹ iure militari. qõ pz quia bis ibi ponderaꝫ q; filius erat in potestate pris qõ nõ fuisset necessariũ si fuisset testat⁹ iure militari. Itẽ ibi in fi. obliquaꝫ substitutio post aduentũ pubertatis qõ nõ ꝓcedit in testamẽto militis. vt ĩ. d. l. centurio. Itẽ 7 tertio illa lex ponit in titulo cõmuni. nã si ꝓcederet iure militari fuisset posita in ti. de testa. mili. hãc sniaz suadet ꝓsumpta voluntas testatoris. Bar. in hoc sentit ꝫrium in. d. l. centurio. dicens q; vbi substitutio fit p verba directa ciuilia nunqz obliquaꝫ per aduentũ pubertatis facit. d. l. vbis ciuilibus. 7. d. l. centurio. hanc opi. Bar. sequit hic do. Ant. 7 ꝓfecto videtur verioꝝ de subtilitate iuris. sed de eqtate multũ placet opi. Jo. an. ꝓpter volũtatẽ testatoris qui in substitutione retulit se ad omne tẽpus. 7 ꝑdicta ꝓcedunt nisi substitutõ fit geminata. puta q2 testatoꝝ dixit instituo filium meũ impuberẽ 7 si decesserit infra tempus pubertatis vel postea quãdocunqz talis sit heres. hoc enĩ cãu cõmunis videꝫ opi. vt infra tẽp⁹ pubertatis valeat iure directo post pubertatẽ iure fideicõmissi. 7 de materia plenissime per Bar. ĩ. d. l. cẽturio. In glo. in verbo est defuncta. ibi instituit eũ. vel intellige q; marit⁹ lucrabaꝫ bona vroris ꝑmortue iure longobardo. vt habeꝫ in lombarda ti. ð successionib⁹. in. l. fi. 7 est lombarda liber in quo continẽtur leges quas fecerũt longobardi qui longo tpe regnauerũt in Jtalia. In glo. in verbo vsucapio. ibi actio personalis dic q; ex testamẽto cõpetunt plures actiões vt personalis bypothecaria 7 rei vẽdicatio. 7 distinguẽdum ẽ vt plene nõt. in. l. 1. C. cõmunia delega. In glo. in verbo integraliter. ibi in morte facta fuit. idem dic si ĩ vita sed glo. ponderat tẽpus mortis vt facilius presumatur fraus. Nõ ex glo. iuncto tex. q; lz testamẽtum inofficiosum in quo. s. filius fuit preterit⁹ renocetur in totum per querelaz inofficiosi. l. filio preterito ff. de iniusto rup. 7 irri. testamẽto. donatio tamẽ inofficiosa nõ renocaꝫ in totum sed solum respectu legitime que debetur iure nature. Secũdo nota q; venditio facta de omnib⁹ bonis in fraudẽ liberoꝝ renocatur quo ad legitimã debitam liberis. non autem in totum sed ħ itellige quãdo vẽditio fuit vera lz in fraudem filiorũ. si autẽ fuisset simulata tũc renocaretur in totum 7 de materia vide per Bar. in. l. hereditatem. ff. de bo. aucto. iudi. pos. In glo. in verbo. q̃rtam partẽ in fi. collige ex glo. q; quarta que debetur iure institutiõis cuz hereditas est exhausta legatis est magis priuilegiata q̃z q̃rta trebellianica 7 q̃rta trebellianica est magis priuilegiata q̃z legitima q̃ debeꝫ filio. nam vt vides ex glo. in quarta que debeꝫ iure institutionis nõ cõputanꝫ nisi ea que obueniũt heredi iure institutiõis nõ aũt legata vel alio titulo, puenientia. sed in q̃rta trebellianica cõputanꝫ non solũ ea que ptinẽt iure institutiõis heredis sz oĩa que, puenerũt ex testamento. puta iure legati vel donatiõis. alia vero, puenientia ex testamẽto nõ computanꝫ in hac q̃ta. in legitima vo q̃ debetur filio nõ solum cõputanꝫ ea que, puenerunt ex testõ quocũ qz titulo sed etiaz vndecũ qz sint pfecta vt in iuribus allegatis in glo. 7 plenissime expediꝫ mã in. l. ĩ q̃rta. ff. ad. l. fal. Aduertẽdũ tñ circa ħ vltimũ. aut enĩ pater donauit in vita aliquid filio ob cãm puta dotis vel donatiõis, ꝓpter nuptias 7 illud cõputaꝫ in legitima sua. vt in auc. ex testamẽto C. de colla. aut fuit facta donatio simplr 7 tũc si tenuit q2 fuit facta filio emancipato vel filio in potestate tanqz bñmerito 7 tũc istud non cõputaꝫ in quarta q2 valet ħ donatio ac si esset facta extraneo. de quo tñ plene dicẽdum est. vt nõ. in. d. auc. ex testõ. aut donatio nõ tenuit in vita 7 tũc cõputaꝫ in legitima etiã si ꝓfirmareꝫ morte. de quo dic vt plene le. 7 nõ. in. l. filium quẽ bẽntem. C. fami. ber. que aũt fit rõ diuersitatis ĩter istas quartas cõiter redditur hec. legitima filij, ꝓprie nõ, ꝓuenit ex voluntate pris sed ex dispõne iuris nã velit nolit pr̃ oz q; filius bẽat legitimã suam ideo ĩ ista tanqz debita cõputanꝫ oĩa bona q̃ sibi, ꝓfecta sũt a patre limitãdo vt supra. Quarta vero trebellianica debeꝫ, ꝓpter grauamẽ volũtarie iniunctũ heredi a testatore ideo solũ computanꝫ ea que sibi obueniũt ex testõ 7 est minus priuilegiata ista q̃z alia que debeꝫ iure institutiõis vt. s. dixi. q2 minus grauamẽ subijt heres isto cãu q̃z in alio. nam restituta hereditate oẽs actões hereditarie actiue 7 passiue in eũ cui fit restitutio transferunt. l. i. ad trebel. 7 in. l. pe. C. e. in alio vero casu institut⁹ remanet heres 7 subijt oĩa onera hereditaria iõ ħ q̃rta est magis priuilegiata. In glo. in vbo a tẽpore litis. in fi. nõ. glo. 7 dic vt plene nõ. in l. in fideicõmissaria. ff. ad tre. 7. d. l. quarta. Item dic ad tex. ꝑm doc. q; ħ nõ computanꝫ fructus percepti ab adiecta filia testatoris sed ꝓcepti a tutore 7 pupillo 7 marito adiecte post mortem ipsius 7 post litẽ cõ testatam. In glo. in verbo legitima. nõ banc glo. ad quam quotidie fit remissio 7 in effectu ponit tres opiniones in. q. satis notabili an si filius rogatus restituere hereditatem possit detrahere legitimam iure nature debitã 7 quartã trebellianicã. 7 prima opi. ẽ q; possit 7 eã corroborat argumẽtis vsq; ad ver. sed do. Ja. abinde ponit secũdam opi. ꝫriã vt solũ vnaz deductionẽ facere possit lz possit petere reliquaz seu deducere q̃tenus plus est in ea q̃z in deductõe prius facta 7 durat vsq; ad ver. alij vo voluerũt. abinde vsq; ad fi. ponit tertiã opi. distinguẽtem interrogatiõz pure factã 7 eã que fit sub ꝯditiõe vel ad certũ diẽ vt primo cãu, ꝓcedat, secũda opi. in secũdo casu, ꝓcedit prima. 7 hec opi. tertia fuit Azo. glosatoris iuris ciuilis in. l. q̃z q̃z. C. ad. l. fal. tene banc opi. tertiã respectu rogationis facte sub conditiõe non autẽ quando fit ad certum diem. q2 exquo dies restitutiõis fiende est certa pinde est ac si pure fuisset facta. sed alia glo. in. l. papinianus. §. meminisse. ff. de inofficio. test. sequitur hãc tertiam opi. ad lr̃am 7 idẽ ibi Bar. 7 Bal. ĩ l. filiũ quẽ bẽntem. ꝑal. 7 doc. moderniores hic. 7 sic pluries fuit consultũ p Bar. 7 Bal. 7 plures alios

a Istam opi. ponũt etiã glo. Ja. bu. Bar. ⁊ Bal. i. l. vltĩ. C. ad l. fal. Et dicũt oẽs isti hanc disputationẽ de ꝓsuetudine seruari cũ alijs gl. adductis p Bar. ⁊ alios in locis hic allegatis. Et ista opi. est approbata per canonistas hic p istũ tex. ⁊ p. c. rainaldus. j. e. ⁊ lz Pe. ⁊ Cy. ⁊ nõnulli alij ꝺixerint in illa l. q̃ q̃. ⁊ in locis. j. allegãdis tñ bẽmus regulã q̃ qñ aliqꝺ ẽ dubium ꝺ iure ciuili si reperitur cãus clarus de iure canonico ꝓ ut hic statꝰ iuri cano. ét in foro ciuili vt nõ. in. c. i. ⁊. ij. de oper. no. nun glo. ⁊ doc. in. c. ꝓ venerabilez q filij sint le. ⁊ in. c. liez ex suscepto. de so. compe. ⁊ Bar. in. l. ꝓ uilegia. C. ꝺ fac. san. eccl. Et andez distin. tz Jac. de bel. in. §. quã ob rem in. ij. q. vbi ẽ bo tex. in auctẽ. ꝺ re. ⁊ ea q̃ ne pa. di. et Bar. in. l. i. §. illud. ff. si cui plusq̃ p l. fal. Ja. bu. ⁊ Bal. i auctẽ. res q̃ p illũ tex. C. cõ. dele. bal. in. l iubemus. C. ad tre. ⁊ in. l scimꝰ. in p̃n. C. de inoffic. testa. Ang. ⁊ Imol. in. l. i ratõne. §. qꝺ vulgo. ff. ad l. fal. ⁊ ibi ꝺicit Ange. q ista opio est cõis ⁊ approbata ⁊ q ꝺe cõsuetudine seruat. Item tz Ange. in. l. coheredi. §. cũ filie. ff. de vul. ⁊ pu. ⁊ ꝺicit ibi Ang. hanc opi. esse approbatã in scholis ⁊ in iudicijs. Idem tz Oldr. lau. vbi multũ arguit ad ptes pro ⁊ p̃. in ꝓsi. ccv. incip. p̃ma dubitatio vbi pulchras rõnes facit ꝓ ⁊ p̃. ⁊ in ꝓsi. clviij. ici. factũ tale ẽ testator ⁊c. ⁊ plene. ꝺ. Alex. imo. in ꝓsi. cclxxxiij. ici. circa p̃mã dubitationẽ ⁊c. in. ij. dubio. in. vij. ⁊. ij. seq. Sed p̃ istam cõem opi. est tex. in cutabilis quẽ originaliter ibi ponderat Odo. in. l. filiũ quẽ hẽntem. C. fa. ber. vbi filius nõ erat grauat ꝰ p fideicõmissum pure sed sub cõditione ⁊ tñ nõ ꝺetrabit duas quartas sz vnã tolã. ſ trebellianicã q̃ pz q̃ ꝓpleta quarta trebellianica residuũ q̃ hz reddere cõpellit q̃ nõ esset si posset ét quartã legitime hẽre. Et q̃ ista cõis opi. sit falsa vltra Odo. in. ꝺ. l. filiuz firmat ét Bal. ibi. in. x. ⁊. xi. col. ⁊ vnũ verbũ in. i. col. in. iiij. nõ. ⁊ ita ét tz Sꝺan. ꝺ ca. ibi. ⁊ in. ꝺ. l. q̃ p̃. Et q̃ ista opi. sit ꝺe iure falsa tñ ꝺe ꝓsuetudine ẽ approbata ⁊ tenẽda ꝺicit expresse Bar. in ꝺ. §. meminisse. hic al. p istũ. Et in p̃mũz fortiter facit tex. in. l. iubemꝰ. in v. ꝺodrãs restituat. C. ad tre. Sed posẽ ꝺe ꝓsuetudine seruat vt oẽs ꝺicũt ⁊ approbat p istũ tex. frustra ẽ ꝺisputare. et tenẽꝺo istã cõem cõclusionẽ ꝓsuetudine approbatã q̃ filius grauat ꝰ fideicõmisso nõ pure sed in ꝺiẽ vel sub ꝓꝺitõe ꝺetrabat duas quartas limita vt procedat in filijs ⁊ sic in ꝺescẽꝺentib ꝰ. cõ aũt si moriat filius relicto pre vel matre vel alijs ascẽꝺentib ꝰ quos grauauerit fideicõmisso sub ꝓꝺitõe certe illi nõ ꝺetrabẽt duas quartas exquo in ascẽꝺentib ꝰ nõ repit hoc imutatuz prout repit in ꝺescẽꝺentib ꝰ vt hic. ita singulr limitat Bal. in. l. si a milite. §. pẽi. ff. ꝺe testa. mi. nõ tñ exp̃sse firmat sed sup hoc relinquit cogitãꝺum q̃ cõ firmari põt p quattor optima signia. p̃mo p illud qꝺ vult singlr Bar. i. l. non vsq̃ p illũ tex. fl. si qs a pa. fu. ma. vbi singlr vult q̃ lz qñ pr̃ alienat bona in fraudẽ filioꝝ possint filij reuocare alienata vsq̃ ad legitimã eoꝝ qñ ille in qué alienauit fuit fraudis ꝓceps tñ est eꝫ si filius alienaret in si audẽ pr̃is nõ põt pr̃ alienare vsq̃ ad legitimã sua posẽ in pre istud nõ reperit ex p̃ sse moderniores ª. ⁊ satis põt hodie teneri hec opi. vt sic iura ciuilia q̃ vident ꝺiscoꝛꝺare a ꝺispõne huius. c. ⁊ c. rainaldus. in aliquo sustẽnent. ⁊ rõ ꝺiuersitatis iter vnũ cãuz ⁊ reliquũ est q̃ in restõne pure fienda ⁊ ꝺe pñti cõcurrũt eoꝺẽ tpe ꝺue ꝺeductões quas iuris ciuilis regula oio fieri ꝓhibet. vt in. l. in rõne. §. quod vulgo. ff. ad. l. fal. ⁊ in. l. iubemꝰ. C. ad treb. ⁊ in. ꝺ. l. filium quẽ hẽntez. cũ si. sed in alio casu qñ restõ venit fienda sub ꝓꝺitõe vel ad certũ ꝺiem iste ꝺeductiões fiunt ꝺiuerso tpe. ⁊ vt ꝺixi standum est huic opi. vt in aliquo saluet regula iuris ciuilis. nã illa regula circũ specta ⁊ cõsiꝺerata ꝺispõne canonica maxime. c. rainaldus. j. e. iꝺem ꝺicẽꝺũ esset in vtroq̃ casu. nã fortius grauat filius qñ incõtinẽti hz restituere hereꝺitatem q̃z qñ sub ꝓꝺitione vel ad certũ ꝺiez cũ ꝺ vltimo casu ꝓcipiat interim fructꝰ quos nõ computat in q̃rta. vt in. ꝺ. l. iubemꝰ. Item vbi ꝺuo ꝺiuersa iura accꝺunt eiꝺem psone cẽsenꝺa est illa psona iure ꝺuoꝝ si cut sustinet vices ꝺuoꝝ. vt in. l. si ꝓsul. ff. ꝺe aꝺop. ⁊ i c. cum olim. ⁊ ibi ꝺixi ꝺe re iꝺi. sed in ꝓsulenꝺo non esset recẽꝺẽꝺum ab illa opi. Unũ tñ notabis q̃ q̃rta trebellia. nõ ꝺetrabit̃ per hereꝺẽ institutũ in re certa sed p hereꝺẽ vniuersalem. ita ꝓsuluit Bal. p. l. i. ad. l fal. ⁊ intellige hereꝺẽ vlem non solũ illũ q̃ insolidum ẽ heres sed ét q̃ in certa quota hereꝺitatis sicut viꝺemus in falciꝺia que ꝺetrabi põt p hereꝺẽ institutum in ꝺimiꝺia vt ꝓbat in. c. rainaldus. in fi. j. e. Item notabis hãc glo. circa remeꝺiũ in eo q̃ ꝺicit q̃ filius institutus a pre cepit etiã legitimã suam iure institutionis ⁊ nõ vt ꝺebitũ. nã facit hoc ad qõnem nunqꝺ filius institutꝰ heres a patre possit repuꝺiare hereꝺitatez paternã retẽta sibi legitima. ⁊ ꝺicẽꝺũ q̃ nõ q̃ cuz legitima fuerit ét institutꝰ non põt pro pte repuꝺiare ⁊ pro pte acceptare. ⁊ hanc opi. notãter tz Bar. in. l gerit. ff. ꝺe acq. her. ⁊ Bal. in. l. vnica. C. qñ non peten. partes. ⁊ eaꝺẽ rõne iꝺem ꝺicẽꝺum est in pre ꝺecẽꝺente ab intestato q̃ nõ põt pro pte agnoscere hereꝺitatẽ pr̃iam ⁊ pro pte abstinere. arg. in. l. i. §. si ex fundo. ff. ꝺe hereꝺi. instit. ⁊ ꝺ nõ. Ultimo nõ hanc statutñ. secũꝺo ꝓsimo p aliuꝺ sile nam lz valeat testiñ impfectũ ꝺictum a pre int liberos. l. hac ꝓsultissima. §. ex impfecto. C. ꝺe testa. l. fi. C. fa. ber. tam eꝰ testiñ filij inter pr̃em vel alios ascẽꝺẽtes impfectũ nõ vz. ita sing. firmat Spe. in ti. ꝺe instru. eꝺi. §. cõpenꝺiose. in v. gꝺ si filius. Bal. ⁊ sali. i. l. fi. C. fa. ber. bal. i. ꝺ. l. hac ꝓsultissima. §. fi. p illũ tex. ⁊ in. l. siqua illustris C. ad or fi. ⁊ ꝺo. alex. imol. in. ꝺ. §. ex impfecto. tertio cõsimo p aliuꝺ opti mũ simile nam licet filij vel alij ꝺescẽ ꝺẽtes qñ succeꝺunt ascẽꝺentib ꝰ ꝛe neant̃ iter se bona cõ ferre p totum ti. ff. ꝺ colla. bo. ⁊ C. ꝺ colla. tñ eꝰ quãꝺo ascẽꝺẽtes succeꝺunt filijs vel alijs ꝺescẽꝺẽtib ꝰ non tenentur conferre ex quo ĩ cis nõ reperit statutz ita singulr bal. ⁊ ꝺo. Alex. imo. in. l. si emãcipari C. ꝺe coll. quarto cõ firmo per aliꝺ simile nã lz hereꝺitas ascẽꝺentiũ tz ex linea pr̃a qñ maꝛna nõ aꝺira trãsmittat ad ꝺescenꝺentes propter ꝓiunctõem sanguis. l. i. C. ꝺe his q̃ aũ apertas tabulas. tamẽ secus est ecõtra si moriatur ꝺescenꝺens puta filius vel nepos hereꝺitas cius nõ aꝺita non transmitteretur ad ascẽꝺentes. Et sic illa. l. i. nõ hz locũ cõ. vt per Bar. ⁊ alios oẽs ibi reprobata glo. ibi. ⁊ p oẽs in. l. ventre. vbi late Ang. ⁊ Imo. ff. ꝺe acq. her. Sal. in. l. apuꝺ bostel C. ꝺe suis ⁊ legi. Bal. in. l. cũ antiqorib ꝰ. in vlti. col. C. ꝺe iur. ꝺeli. ⁊ in. l. ij C. ad or fi. faciũt nõ. in. l. si infanti. C. ꝺe iur. ꝺeli. Sc̃ꝺo limita istã cõem cõclusionẽ cano. ⁊ legi. consuetuꝺine obseruatã vt filius institutꝰ grauatus ꝺe restituẽꝺo possit ꝺetrahere ꝺuas quartas vt nõ ꝓcꝺat in filio instituto in re certa grauato ꝺe restituẽꝺo sub ꝓꝺitione nã iste legitimã solũ ꝺetrahit ⁊ nõ ꝺuas q̃rtas co q nõ est heres vniuersalis. l. i. facidia. §. nunq̃ ad. l. fal. fin pano. hic. in ver. vnũ tñ notabis allegat bal. ita cõsuluisse. fz tu aꝺꝺe Bal. in. l. filium quẽ. C. fa. ber. in. xi. col. q̃ ꝺicit se ita sepe cõsuluisse. fz Tertio limita singlr qñ pater grauasset filium fideicõmisso sub ꝓꝺitione ꝺeinꝺe aꝺiciisset q̃ cuenẽte ꝺie fideicõmissi vult q̃ rotã hereꝺitatem restituat ⁊ trebellianicã vult q̃ cõputet in legitima quã habuit isto casu quo vult q̃ cõputet trebellia. in legitima quã habuit testator intelligit ꝺi spoſuisse q̃ vnã tñ quartã ꝺetrahat. ſ. legitimã ⁊ nõ treb. q̃ facere põt p tex. valꝺe nõ. in si. in. l. si ꝺebitor. ff. ad. l. fal. p quẽ tex. iꝺem Bal. in. ꝺ. l. filium. in. vi. col. nõt q̃ testator põt alterare ꝺispõnem iuris circa treb. nec p hoc intelligit pr̃ grauare filiũ in legitima q̃ nõ posset. l. oĩmoꝺo. ⁊. l. q̃ñ in prioꝛib ꝰ. C. ꝺe inoffi. te. Sz grauat eũ in treb. q̃ põt maxime hoꝺie retenta snia magis cõi ẽ hz q̃ testator põt hoꝺie ꝓhibere in totũ treb. sicut fal. vt p Bar. ⁊ alios. in. l. marcelius. in p̃in. cũ alijs ꝓor. ff. ad tre. illaz fallentiã in specie ponit bal. in. ꝺ. l. q̃ñ. in ũ. C. ꝺe inoffi. te. reputãs eã multum nõ. ⁊ ꝺicẽs q̃ eã posuit Bi. ⁊ qꝺã. ꝺ. bar. ꝺe p̃t. Idẽ tenent Bi. rai. Mic. ꝺe neap. Imo. ⁊ Rapb. co. in. l. lucius. §. marit ꝰ. ff. ad tre. Bi. Pi. ꝺ neap. ⁊ ꝺo Alex. imol. in. ꝺ. l. si ꝺebitor. p illum tex. ff. ad legem falciꝺiam.

t **Ua nobis.** Eps cõpellit fideicõmissarios seu executores testi ad exequẽꝺas pias voluntates ꝺefunctoꝝ ẽt si testatoꝛ ꝺ interꝺixisset. cõis diuisio secũꝺa ibi cum igit. Casus lr̃alis. Quiꝺam in vltima volũtate suam pecuniã ⁊ alia bona relinquẽt expenꝺenꝺa ad pias cãs. ⁊ ad hoc faciẽꝺũ ꝺeputãt tam religiosos q̃z clericos scholares ⁊ ẽt laicos executores. Isti cũ ꝺeberent bona p̃ꝺicta i pios vsus expẽꝺere alijs vsib ꝰ ꝛ voluntatẽ testatoꝛis applicare p̃sumũt. Significatũ fuit ꝺo. pape. Cũ igr epi locoꝛũ ꝺebeant, puiꝺere vt oẽs pie volũtates ꝺefunctoꝝ aꝺimpleant̃ ẽt si testatoꝛ illuꝺ, ꝓhibeat. mãꝺat epõ nomiẽ. quatenꝰ ꝓpellat executoꝛes hmõi testamẽtoꝝ vt bona ipa fideliter ⁊ plenarie in pias cãs expenꝺant. Fz voluntatẽ ꝺefuncti Ber. Nõ prio q̃ religiosi ⁊ clerici seclares ac laici p̃ss ꝺeputari executoꝛes testõꝝ. ⁊ in religiosis ꝺic vt hr̃ in. c. ij. j. e. ti. lib. vi. excipe m̃ frẽs minoꝛes q̃bus ꝺ officiũ est iterꝺictum. vt in cle. exiui. ꝺe ver. sig. ⁊ ꝺic vt ibi. nunqꝺ aũt p̃ss isti mixtim ꝺeputari executoꝛes. Jo. an. in. c ioannes. j. e. ꝺicit q̃ sic ⁊ ibi plenius ꝺe hoc an aũt femina possit eẽ executrix. vide p Jo. an. in. ꝺ. c. ij. j. e. ti. lib. vi. ⁊ alis fuit cõsultum q̃ nõ. ꝓium sentit Bal. q̃ nõ cõparet mulier tanq̃z curatrix sed intẽtat actiones nomine ꝓpꝛio. ꝺe quo p eũ in. l. id qꝺ pauperibus. ⁊ in. l. si qs ad ꝺeclinãꝺam. C. ꝺe epi. ⁊ cleri.

Nota secũꝺo q̃ legata ad pias causas ꝺistribuũt̃ per eũ quẽ testatoꝛ ꝺeputauit sed in restitutione male ablatoꝝ est ꝺubium. nã qꝺam volunt q̃ inꝺifferẽter teneatur epiſcopꝰ illa ꝺistribuere. ꝺe quo in. c. cũ glo. in eo q̃ ꝺicit q̃ lz legitima sit ꝺebita filio nõ tamẽ aꝺeo est ꝺebita vt cõpetat filio actio ꝛ pr̃em. ⁊ intellige glo. in vita pr̃is q̃ ita loqtur. naz filius nõ potest in vita pr̃is petere legitimã qnĩmo plus ꝺixit Bal. in auẽ. siqua. C. ꝺe sac. san. ec. q̃ patre ingrediente religionẽ nõ potest filius petere legitimã a monasterio in vita ipsius. qõ viꝺet̃ prima fronte ꝛ casum. c. cum sciꝛnus. j. ꝺe regu. vbi hoc viꝺe. Abbas.

sit.ĩ.de iude. 7 ĩ.d.c.ij.7 vide qõ dixi in.c.si heredes ꝰ.e.ti. Nõ ibi alijs vsib9 qꝫ executores nõ pñt cõmutare vsum destinatũ p testatorẽ nunqd cũ consensu epi pñt cõmutare in meliorẽ vsum. pulchra est qõ. de quo vide p Jo.de lig.in cle.qr cõtingit.de relig. do.7 plz mihi opinio qꝫ non exquo pót deputari ad vsum destinatũ.nam iura solum excipiunt principis auctoritatẽ.vt.d.cle.qr contingit.7 facit.l.legatũ. ff. de vsufru.lega.cuz ibi nõ.7 vide qõ dixi in.c.nos.ꝰ. eo. Alterius nõ qꝫ voluntas defuncti oino est adꝫ plenda nisi sit irrõnabilis 7 ꝓpter irrationabilitatez nõ valet interdictio testatoris vt episcop9 nõ ipediat se ꝯ executores.nã quẽadmodum ipse testator male agẽdo nõ potest se subtrabere a foro episcopi ita non pót subtrabere suos executores in officio male agentes. Sed circa p̃dicta quero qd si testator manda uit vt eps nõ impediret se de executóe.diceres tu hic videt tex.pro decisione qõnis.sed certe si ponderabis tex.nõ decidit qõnem,ꝓpositã. solum enĩ ,pbat qꝫ eps potest cõpellere executores nõ obstãte ,phibitione testatoris.nõ autẽ dicit qꝫ possit realiter exequi assumendo officiũ executoris ꝓtra voluntatẽ testatoris 7 in hoc putarẽ qꝫ aut testator ,puidit sibi de alio executore in cãu negligẽtie p̃mi 7 nõ succedit episcopus in executiõe.ar.in.l.nulli.7 in.l.fiqs ad declinãdam.C.de epi.7 cler.aut testator solum,phibuit eꝑs ne deberet exequi nec ,puidit sibi de alio executore 7 tũc puto qꝫ saltẽ ĩ relictis ad pias cãs episcop9 succedit nõ obstãte ,phibitiõe testatoris.ad hoc bo.tex. in auc.de eccle.ti.in.§.fiqs aũt pro redẽptione cum duobus sequẽ. Ultimo queritur de quotidiana q̃stione testator mãdauit centũ distribui pro male ablatis demũ post testatoris mortez male ablata repta nõ ascendunt ad tantã summaz qd fiet de residuo an debeat cedere lucro heredis quẽadmodũ qñ deficit aliud legatũ.vt in.l.fiquis ticio.ff.de lega.ij.7 videt primo qꝫ debeat cedere heredi qr exp̃sso cause limitat legatũ.vt in.l.si.ff.de aur.7 ar.lega. Ja.de are.in quodã tractatu executorũ vt refert 7 sequit Bal.in d.l.fiqs ad declinãdam.distinguit qꝫ aut testator ,pbibuit in aliũm casum dictã quãtitatem expendi 7 cedit heredi aut simpliciter disponit 7 dz distribui iter pauperes.ar.in.d.l.legatũ.quasi velit qꝫ sicut legatum in pium vsum cõuertitur in aliũ si non potest deputari ad vsum destinatũ.vt in.d.auc.de eccle.tit. in §.fiqs in noie.dixi in.c.nos.ꝰ.eo.ita istud legatum relictũ pro male ablatis.7 hoc puto verissimuz qr ex quo testator expressit certã quãtitatẽ credendũ est illam deberi lz nõ appareãt debẽtes recipere. Itẽ est obseruandũ in,pmissione seu cautione quã hodie ꝓstant vsurarij manifesti.nam solent 7 debẽt,pmittere quãtitatez restituere verisimiliter extortã.vnde si nõ apparẽt debentes recipere totam quãtitatem dz residuũ distribui inter pauperes.vt legit 7 nõ.in.c. q̃z q̃z.de vsu.lib.vi. In glo.i.ibi que ad hunc casum restringit.ponderа 7 nõ glo.que aperte sentit eꝑs nõ posse se ipedire de relictis ad non pias cãs.7 pro hac opi.facit iste tex.qui solum facit mẽtionẽ de pijs voluntatib9.sed glo.tenet ꝯrium in.c.si heredes.ꝰ. e.idem Hosti.7 Inno.7 ad hũc tex.rñdet Hosti.qꝫ eis volũtas testatoris dicit pia.tu vide qõ latius dixi.in.d.c.si heredes.

Rainaldus. Filius rogat9 restituere hereditatẽ detrahit tertiam iure nature 7 quartam trebellianicam in quib9 pót legata relinquere heredes istituere 7 penã imponere hoc dicit vsq; ad fi. Principaliter diuiditur in tres partes. In prima facti narratio. In secũda auditoris pronunciatio Tertio sentẽtie cõfirmatio.secũda ibi dilect9.tertia ibi nos. Prima 7 secũda possunt subdiuidi ĩ pluresꝫ partes que satis patẽt in tex. Et pro intellectu lr̃e q̃rit̃ur de modo diuidẽdi banc hereditatem rainaldi sed premittẽdũ,put glo.sentit in vbo residuo qꝫ hec hereditas cõputatis bonis paternis que subiacebãt restitutiõi valebat.lxiiij.7 sup qbusdam bonis valẽtibus xxxij.fuit factũ cõpromissum inter rainaldũ 7 patruos.7 in bis.xxxij.bẽbat rainaldus occasione tertie 7 q̃rte medietatẽ.naz ꝑmo detrabendo trebelliani.ex xxxij.bz octo.7 ex.xxiiij.remanẽtib9 detrabẽdo tertiam iure nature.s.octo bz in totũ.xvi.alia vero.xvij veniunt restituẽda patruis ex testõ peponis. ex istis xvi.leganit medietatẽ auũculis 7 sic octo.tenẽt ergo patruus qꝫ fuit institut9 heres pro dimidia dare quatuor auũculis rõne legati 7 filij ipius qꝫ fuerũt instituti pro alia dimidia tenent dare alia q̃ttuor .patru9 autẽ qr nõ paruit volũtati testatoris tenẽt restituere rõne pene q̃ttuor sibi relicta. Itez alia quattuor legata auunculis ex qbus pót detrabere vnũ ratõe falcidie qr hereditas erat exhausta legatis.filij patrui si adibunt hereditatẽ tenẽtur soluere quattuor auũculis legatarijs.alia vo quattuor retinebũt sibi cũ fuerint instituti heredes nec reperiunt̃ venisse cõtra voluntatẽ testatoris.habebũt ergo auunculi.viij.ex legato pro pro 7 quattuor occasiõe pene 7 sic.xij.dempto vno rõne falcidie 7 sic in effectu habebũt.xi.patruus habet vnũ occasione falcidie 7 sic sunt.xij.iiij.habebũt patrui filij 7 sic.xvi.7 alia.xvi.sunt restituenda patruis ex testamẽto peponis 7 sic habes diuisam medietatem totius. Veniam9 ad alia.xxxij.in qbus habebit rainaldus.xvi.occasione tertie 7 quarte. reliqua vero.xvi.venũt restituenda patruis ex cã fideicommissi.illa vero.xvi.que ptinebant rainaldo fuerũt relicta patruo 7 filijs 7 sic patru9 habet octo 7 oẽs filij alia octo.patru9 qr venit cõtra voluntatez testatoris tenẽt restituere sua octo auũculis.filij vero patrui habebũt alia octo qr nõ venerũt ꝯ voluntatẽ testatoris 7 sic coniungẽdo patru9 hẽbit.xxxij ex causa restitutionis 7 vnũ ex.l.facidia.7 sic trigintatria.auũculi vero habuerunt ꝑus.xi.7 nũc.viij.7 sic.xix.filij patrui habuerunt ꝑus quattuor 7 nũc octo .7 sic.xij.7.xix. constituunt.xxxi.7.xxxi.7.xxxiij.constituũt.lxiiij.in quibus cõsistit tota hereditas rainaldi cõputatis bonis paternis 7 sic habibis intellectum diuidendi.

Nota primo ex principio iuncto ver. dilectus qꝫ pater instituendo filium heredẽ põt eum grauare de restituendo ad certũ diem vel sub cõditione oĩa bona paterna.in bis autẽ que debent filio ex legitima sibi debita vel ex trebellianica non põt eũ grauare sup restitutione.põt ergo filius disponere de parte sua,put vult nõ obstante voluntate paterna. Ex qbus infero qꝫ legitima debita filio iure nature non succedit oino in causa alimentorũ qr cũ alimenta deficiãt per mortẽ filij sequeret̃ qꝫ pater posset de illa legitima disponere post mortẽ filij cuius cõtrariũ ꝫ probatur 7 hoc facit ad ea que dixi in.c.rainutius.ꝰ.eodẽ. Secundo infert̃ qꝫ lz pater possit testari pro filio ipubere.vt in.c.si pater.eo.ti.lib.vi.pro filio vero pubere testari nõ potest nec de suis reb9 aliter disponere.

Secũdo nõ qꝫ duo ex tribus arbitris nõ possunt ferre laudũ.tertio mortuo vel absente nisi hoc habeatur ex forma cõpromissi. Inno.tamẽ hoc singulariter limitat nisi absens dixisset iudicium suũ 7 audiuisset alios.nam tũc duo etiã tertio absente possunt ferre sniam quia cessat ratio.l.item si vnus.ff. de arbit. quoniam exquo nõ potuit duos trahere ad sentẽtiaz suam frustra desideratur eius presentia.sed hoc dcm Inno.reprobat̃ per Bar.in.l.t no ex t ibus.ff.de re iudi.mouetur qr nõ solum subest causa predicta ĩmo etiam defecer9 ptãtis qr duo sine tertio nõ bẽt

ptãtez ꝓnunciãdi ⁊ hoc mihi placet. ⁊ vide qꝫ hodie hẽtur in. c. ij. de arb. lib. vi. Nõ tertio qꝫ qs põt legare ptem suã quã habet in aliqua re lz nõ exprimat quod ius vel q̃le hẽat in illa re. ꝓ hoc facit qꝫ legando qs simplr rem suã videt solum legare ius qõ hz i ea re. vt in. l. si dom⁹. ff. de le. i. Nota q̃rto ibi legauit. qꝫ verbũ lego adiectũ vniuersitati bonoꝝ inducit heredis institutionem. ⁊ sic si dico lego tibi oĩa bona mea videor velle te instituere heredẽ meũ qõ optime probat ꝫ ꝓsupponẽdo qꝫ ista fuerunt vba testatoris de quo ꝓ Bal. in. l. iter oẽs. C. fami. her. ⁊ de hoc alig dicam cum glo. Nõ qnto qꝫ testator põt id qõ adimit vni occasiõe pene alteri legare sicut ꝫ legauit auũculis qcqd abstulit ab heredib⁹. Nõ sexto qꝫ vbi libellus cõtinet plures articulos sñia põt esse ꝓ pte cõdemnatoria ⁊ ꝓ pte absolutoria. Itez nõ qꝫ ꝫ cãu põt qs approbare sñiaz respectu articuli facientis ꝓ se ⁊ respectu alterius facientis ꝑ appellare. ⁊ sic nõ bonã practicam appellãdi vt qs approbet sententiaz q̃tenus facit ꝓ se ⁊ q̃ten⁹ ꝑ se ab ea appellet nã tot videnf sñie quot sunt articuli. l. etiã. ff. de mio.

Nõ septimo in ver. dilect⁹. ibi in reb⁹ ꝑdictis. qꝫ filius hz in singulis bõis prnis ius legitime sue. ⁊ sic facit in ar. qꝫ legitima filij possit detrahi de reb⁹ singulis prnis ⁊ idem ꝓbari videt in trebellianica. qõ an idistincte sit verũ dicã. j. sup gl. i v. portões. Itez nõ ibi nõ obstãte qꝫ arbitrũ vel laudũ non põt impedire alienationẽ rei quẽadmodũ nec pactum ptium. de quo vide qõ nõ. plene ꝓ Bar. in. l. si qs ita ꝓmisit. in. §. ea lege. ff. õ v. ob. ⁊ ibi bon⁹ tex. ⁊ videt ꝓ bare ꝫ lr̃a a ꝑio sensũ qꝫ ꝓhibit⁹ alienare rem nisi in certas psonas non põt ipune illã alienare etiã in vltima volũtate. colligit ꝫ notabile qꝫ hic ponderat qꝫ laudũ arbitroꝝ non potuit ipedire alienationẽ ergo a ꝑio vbi valeret dispositio ꝓhibitiõis fuisset extensa hec ꝓhibitio etiã ad vltimã volũtatez. de quo vide latius ⁊ pulchrius ꝓ Bar. in. d. §. ea lege. Itẽ nõ qꝫ lz legatarius possit agere ꝓ legato cõsequẽdo contra heredẽ q adiuit hereditatẽ ꝑ eũ tñ qui non adiuit agere non põt. Et ex hoc ⁊ ex tex. inferf qꝫ si duo fint instituti heredes quoꝝ vn⁹ adiuit alter nõ legatarius põt petere legata ab eo q adiuit ꝓ pte eũ ꝓtingẽte ⁊ nõ tenef expectare vt oĩs adeant. Itez nõ qꝫ iudex appellationis[a] nõ tenef simplr pronunciare male iudicatũ ⁊ bene appellatũ vel ecõtra sed põt etiam condẽnare si iudex a quo omisit debitã cõdemnationez. ⁊ gñaliter dic qꝫ cũ succedit in locũ primi iudicis põt ⁊ debet omnia facere que ꝓmus iudex poterat ⁊ debebat. ⁊ vide de hoc qꝫ latius dixi. s. eo. c. rainutius. ⁊ in. c. cũ ioãnes. de fi. instru. Item nõ qꝫ pẽa adiecta a testatore nõ concernit nisi bona que obueniunt ex testamẽto ipsi⁹. vnde nõ extendit ad bona q̃ subiacent restitutõni ex testamẽto alterius. Nõ qꝫ institutio facta de patre ⁊ filijs nõ videt facta vt succedant ordine successiuo sed admittunf equaliter ⁊ pater cõsequit medietatẽ. filij vero oẽs simul cõsequũtur aliam medietatẽ. nõ intelligas eo respectu qꝫ filij sed qꝫ ꝓiuncti sub noie collectiuo ideo hẽnt loco vnius. de quo vide qõ leg. ⁊ nõ. in. l. fi. C. de impube. et alijs substi. ⁊ ob hoc in tex. ponderaf qꝫ patru⁹ possidebat ista bona ꝓ medietate. Nõ in ver. saluo qꝫ cũ hereditas est exhausta seu extenuata propter legata põt heres detrahere falcidiam ⁊ sic quartaz partem etiã si hereditas sit exhausta occasione pene inflicte per testatorẽ ⁊ in hoc est iste tex. satis notabilis aliqui tñ cõtra sed tex. multũ facit ꝓ primo dicto. vt. j. dicetur latius. Item nõ qꝫ heres nõ conficiens inuentariũ non põt detrahere falcidiã[b]. ratio qꝫ nõ ꝓsumit qꝫ hereditas sit exhausta legatis sed qꝫ potius heres vsurpauerit bona ⁊ oritur ꝓsumptio qꝫ noluit ꝓficere inuẽtariũ. de quo vide qõ nõ. Bar. in. l. i rõne. §. quod vulgo. ff. ad. l. fal. ⁊ quod legit ⁊ nõ. i ancten. de heredi. ⁊ falci. ⁊ dicit inuentariũ scriptura cõtinens oĩa inuẽta seu reperta in patrimonio defuncti ⁊ alio vocabulo dicit repertoriũ. vt. l. tutor q repertorium. ff. de admi. tuto. Itẽ nota ex hoc ⁊ ex tex. qꝫ iura canonica approbãt confectionẽ inuẽtarij quo ad excludendũ heredẽ a beneficio falcidie nunqd autem approbẽt ad hoc vt heres teneat creditorib⁹ hereditarijs vltra vires hereditarias sicut dispositũ est de iure ciuili. vt in. d. auẽ. de here. ⁊ fal. dic qꝫ sic quo ad forũ cõtentiosum qa ius ciuile est fundatũ sup ꝓsumptione nec reperitur ꝑiuz de iure canonico immo nec materia videt approbata ꝫ. sed quo ad forꝫ penitentiale nõ tenetur vltra vires hereditarias. vt notat Jo. an. in. c. ij. de vsuris. lib. vi. ⁊ plenius per ꝑ ede. consilio. xxi. Ex hoc colligo qꝫ nõ semꝫ ius ciuile est obseruandũ in foro penitentiali ⁊ est ratio in casu nostro quia ius ciuile in hoc fundat super ꝓsumptiõe ⁊ nõ sup veritate sed in foro penitẽtiali attendum⁹ veritatem ⁊ de omnib⁹ credit ꝓfitenti cum soluz agitur de ꝓiudicio anime sue. vt in. c. significasti. de homi. exquo ergo in penitentia dicit heres q̃ nil vsurpauit cessat ꝓsumptio iuris ciuilis que fundat super vsurpatiõe. nam veritate manifesta cedit opinio veritati. vt in. c. veritate. viij. distin. Et ex his habes vnaz notabilem regulã qꝫ vbicũqz ius humanũ est fundatuz sup ꝓsumptione nõ est obseruãdum in foro anime si veritas est contra ꝓsumptionẽ. ꝓ hoc. c. tue. j. de spon. ⁊ c. litteras. in fi. s. de rest. spo. ⁊ i. c. a nobis. ij de sen. excõmu. vide Bal. in. l. i. C. de sac. san. ecc. ⁊ ⁊ quod nõ. Cal. s. in ꝓemio huius cõpilatiõis vbi latius hanc materiã attingit. Itẽ nota qꝫ lz ab herede extoꝝqueaf rõne pene iniuncte in testamẽto totum patrimoniũ hereditatis nõ tamẽ definit esse heres. vnde retinet ius ⁊ nomẽ heredis immo qõ plus est detrabit falcidiam tanqz̃ heres ſm vnã opinionez de qua. j. ꝫ clare colligitur hic. nam rainaldus voluit qꝫ si heredes sui venirẽt ꝑ legatum factum auunculis perderent omnia bona ⁊ patruus rõne ꝑuentionis fuit ꝫ cõdemnat⁹ ad restitutionẽ omnium bonoꝝ ⁊ nihilomin⁹ remansit heres adeo qꝫ remansit sibi beneficium legis falcidie. ⁊ facit in simili tex. nõ. in. l. ex facto. §. vltimo. ff. de vul. ⁊ pupil. vbi dicitur qꝫ si hereditas auferatur alicui tanqz̃ indigno nihilominus remanet in eo ius ⁊ nomen heredis ⁊ potest est rõ qꝫ exquo qs fuit semel heres nõ potest facto hoĩs desinere esse heres. ꝓ hoc bon⁹ tex. in arg. in. l. ⁊ si sine §. sed qꝫ papinianus. ff. de mino. Ultimo nõ ibi ꝑ voluntatem testatoris ⁊c. qꝫ falcidia detrahit etiã hodie cõtra tacitam volũtatẽ testatoris ⁊ sic auẽ. sed cuz testator. C. ad. l. falci. que ꝓuidet vt testator possit hodie ꝓhibere detrahi falcidiaz hz locũ in ꝓhibitione expressa non autem tacita. hoc ꝓbatur aptissime ꝫ iuncta illa auẽ. nam illa auẽ. precessit dispositionem huius. c. Et iste tex. dicit qꝫ contra voluntatẽ testatoris falcidia est inducta vñ debet intelligi de tacita voluntate. ꝓ hoc qꝫ hic non fuit expressa voluntas testatoris in ꝓhibitione falcidie sed tacita qꝫ mandauit qꝫ oĩa bona que possent obuenire heredibus deuolu erentur ad auũculos ⁊ sic tacite ꝓhibuit falcidiam sed de hac tacita ꝓhibitiõe hic nõ curaf. ⁊ hãc opi. tenuerunt quidã in. d. auẽ. sed cum testator. sed ꝫ videtur casus inducendo vt. s. induxi. Ultimo induco istum tex. ad notabile dictũ qꝫ pena apposita ex ꝓtrauentione cõmittit ex sola ꝑuentione facti q̃z̃ q̃z̃ ꝑuentio non habuerit iuris effectum. nã vides ꝫ qꝫ cõtrauentio patrui nõ hz impedire legatũ factũ auũculo ⁊ nihilominus pena apposita ex ꝑuentiõe habuit locũ ⁊ facit ꝫ ꝓ pena apposita in cõpromissis ꝑ ⁊ aduer

a Nõ ꝓ iudice appellationis.

b Nõ casuz i quo falcidia nõ põt detrahi adõ aliũ p istũ. j. e. col. seq. in legat ad pias cãs ⁊ alios p do. ant. bici vlt. col.

sus cõtrauenientes vt cõmittat pena ꝫ ꝯuentio non habuerit aliquez effectũ. Similiter cõmittit pena ex ꝯuentione iuris seu de iure facta. vt in. l. nuda. C. de ꝯben. 7 cõmit. sti. de vbo firmum 7 verbo ratũ ẽ glo. nõ. in. l. id qõ pauperib⁹. C. ō epi. 7 cle. 7 per illã gl. dicit ibi Bar. q; siqs, pmisit sub pena aliqd bẽre ratum nõ cõmittitur pena siqs ꝯuenerit de facto secus si, pmittit habere firmũ. qz vbum ratũ refertur ad inf verbũ firmũ refertur ad factũ quod est diligenter notandũ. Quero qz ꝺ reseruat beneficium legis falcidie nunqd falcidia fit detrabẽda de legatis ad pias cãs. Solu. tex. est hodie aptus quod nõ in auc. similiter. C. ad le. fal. Sed dubium remanet in trebellianica nunqd illa detrabat si restitutio hereditatis ẽ fiẽda ad pias causas. 7 videt tex. a ꝯrio sensu in. c. si pater. j. e. n. li. vi. q; sic nã ibi dicit q; nõ habebat ibi locum deductio legitime 7 trebellianice qa substitutio facta de pauperibus fuit directa nõ aũt fideicõmissaria. ergo secus si fuisset fideicõmissaria. 7 banc opin. tenuit Jo. an. in glo. sua. mouet etiam qz falcidia detrabitur de singulis reb⁹ quãdo hereditas est exhausta. vnde licet heres nõ detrabat falcidiam de legatis ad pias cãs detrabit tamẽ de alijs 7 sic frustra nõ erit heres sed trebelliãica detrabit ex toto corpore hereditatis qñ tota hereditas venit a⁹ restituenda. vnde si heres nõ possit detrahere trebellianicã tũc frustra esset heres. Itẽ auc. similiter solum facit mẽtiõem de falcidia 7 nõ de trebellianica. Sed cõmunis opi. docto. vtriusq; iuris est in oppositũ vt nec falcidia[a] nec trebellianica bẽat locũ in istis legatis ad pias causas banc opi. tenet Spec. in ti. de instru. edic. in. §. compendiose. ver. sed cũ deducto. Ly. in. d. auc. sed cuz testator. Bar. in. l. marcellus. ff. ad tre. 7 Bal. in. l. id qõ paupibus palle. moderniores doc. iuris canonici ꝺ 7 vidi in hoc consilium dñi Rapha. ꝯ glo. Jo. an. pal. motuum principale est qz falcidia ꝓtinet in se trebellianicã. nã trebellianica largo modo dicit falcidia. Itez tex. aptus videt in auc. de eccle. ti. in ver. si aũt heres, 7 in. l. siqs ad declinãdam. in fi. C. de epis. 7 cle. vbi fit mentio de legato particulari 7 de hereditate restituẽda 7, pbibetur omnis falcidia. Itẽ hodie sunt exequata legata 7 fideicõmissa in. l. ij. C. cõia de leg. vnde falcidia sicut cessat in legatis ita 7 in fideicõmissis. 7 ob predicta 7 alias rões voluit Bar. in d. l. marcellus. q; quẽadmodũ testator põt hodie prohibere falcidiã. vt in. d. auc. sed cum testator. ita 7 trebellianicã. 7 banc opi. tenet saltem fauore religionis. arg. in. l. sunt psone. ff. de relig. 7 sump. funerũ. Nõ ob. predictis dictis dictũ. c. si pater. qz solum, pbat a ꝯrio sensu. Sed tale arg. cessat vbi reperit cõtrariuz in iure. vt in. c. a nobis. ij. de sen. excõ. Item põt procedere ibi arg. a ꝓtrario respectu legitime nõ autem respectu trebellianice. Nõ ob. motuũ Jo. an. q; frustra erit heres si nõ detraxerit trebellianicã qz immo non frustra qz bẽbit meritum a deo exercendo pium actum tam respectu defuncti q̃z respectu ecclẽe seu pauperũ q̃bus fienda est restitutio. facit in simili qõ nõ. Bar. in. d. auc. sed cũ testator. In glo. i. ibi. i. hac cõditione. hoc ideo fic dicit glo. qz substitutio fideicõmissaria fuit hic sub cõditiõe 7 non sub modo 7 differentia est maxima inter cõditionẽ 7 modũ. nam ꝯditio suspẽdit actum in euẽtum ꝯditõis ita q; interi nõ põt peti sed modus nõ suspẽdit dispositionẽ ꝫ q̃lificat. vñ id qõ debeꝫ sub modo põt peti de pñti prestita cautione de mõ obseruãdo hoc, pbatur in. l. qui beredem. iuncta. l. q̃bus dieb⁹. in. §. termilius. ff. de cõdi. 7 de. 7 vide qõ nõ. in. c. verũ. de cõdi. appo. vñ substitutio de qua ꝺ fuit ꝯditionalis vz si ab q̃z filijs masculis moreret 7 sic interim nihil poterat peti.

In glo. in ver. neutra ps in fi. nõ. gl. iuncto tex. nã videt limitare. §. ea lege. seu extendere 7 dicta Bar. ibi. nã ibi nõ. 7 leg. q; ꝓhibitio alienationis ꝓcernẽs certũ genꝰ psonaruz extendit etiã ad vltimã voluntatem. hic aũt tex. iuncta glo., pbat idẽ dicẽdũ cũ, phibitio est gnãlis respectu oium psonarũ q̃busdã psonis spãliter cõcessis. Jnn. hic, psequit mlta mẽbra. Naz qñ q̃z, phibitio alienatiõis fit in ꝯctu qñ q̃z a lege qñ q̃z a iudice qñ q̃z ab arbitro qñ q̃z a testatore. 7 in oĩbus istis, psequtur succincte tñ vtꝫ teneat alienatio in ꝯtium facta 7 respectu ꝯctꝰ dicit q; tz alienatio ꝫ trãsferenti dñium cõpetit cõditio ꝺ rem q in aliũ trãstulit. vt in. l. ea lege. C. de cõdi. ob cãm. 7 ibi gl. tz q; cõsequitur estimationez rei de quo tñ dicendum vt ibi plenius nõ. Fallit ꝟm Jnno. in libertate. nã si tibi vẽdo vel dono seruũ cum ꝺ vt nõ manumittas nõ valet manumissio. vt in. l. ea qdẽ. C. si mãcipiũ ita fue. alie. 7 est rõ qz libertas semel donata reuocari nõ põt. mlt as alias rationes reddit glo. in. d. l. ea lege. Sed bar to. addit aliã solẽnem limitationez in. d. §. ea lege. dicens q; vbicũq; retinet sibi q̃s aliqꝺ ius in re 7 prohibet alienationem non tz alienato in ꝯtium facta. ar. in. l. fi. C. de iure emphi. 7 in. c. potuit. de loca. Sed melius facit. l. creditor. in fi. ff. de distrac. pigno. vbi videt singulariter, pbari q; res pignorata nõ potest alienari si hoc fuit cõuentũ inter ꝯtes. 7 p hoc Bar. dat vnam theoricaz in. d. §. ea lege. vt ad ipediẽdum alienationẽ obliget[b] illa res tranſlata. 7 de hoc articulo vide bo. glo. 7 latam. 7 doc. in. d. l. ea lege. 7 in. l. fi. C. de re. alie. non alie. 7 in. d. §. ea lege. per Bar. Si vo, phibitio fit a lege tunc tz Jnn. q; no valet alienatio qz gestum ꝫ legẽ nõ valet. vt in regula que ꝫ ius de reg. iur. in. vi. 7 in. l. nõ dubium. C. de legi. hoc limitat Bar. in. d. §. ea lege. quãdo lex aliqua solemnitatem regrit ante alienationẽ vel simplr, phibet. secꝰ si aliqd fit obseruãduz post alienationẽ. vt i. l. vniuersa. C. de ꝓci. impe. offe. 7 quod ibi nõ. ex q̃bus ꝓcludit q; alienatio rei ecclesie facta ꝫ ius est ipso iure nulla. x. q. ij. hoc ius. idẽ intelligo vbicũq; priceps prohiberet alienationẽ qz, p eodẽ ẽ bẽdtu q; lex viua, phibeat vel mortua. 7 ꝺ voluit Jnno. in. c. fi. de accu. in fi. Si vero, phibitio fit a iudice tz Jnno. q; nõ impeditur alienatio sicut dictum[ꝰ] in arburo vt hic. ſz hoc dictũ potest, pcedere qñ index sine causa, phibet alꝫ non. vt in. l. is cui bonis. ff. de testa. 7. l. is cui bonis. ff. ō ver. obli. Si vero prohibitio fit a testatore 7 tũc dicit Jnnocen. q; si est expressa psona rõne cuius fit prohibitio nõ valet alienatio. vt in. l. filius. §. diui. ff. de lega. i. assignat rationẽ differentie inter ꝓceptum testatoris 7 ꝓceptũ alterius. nã sicut testator ex nuda voluntate transfert dñium in aliũ. vt ꝓz in. l. cum pr. in. §. surdo. ff. de leg. ij. ita põt impedire alienationẽ Item qz voluntas testatoris bẽtur pro lege. sed hec qõ indiget longe maiori discussione. nã multi doc. iuris ciuilis voluerũt q; ꝓhibitio testatoris ẽt sine expressione alteriꝰ psone exquo fit cũ cã impedit alienationẽ 7 videt de hoc casus iuncta gl. in. l. ij. C. de vsuca. pro ẽpto. Itẽ eẽt discutiẽdum nunqd, phibitio testatoris extẽditur ad vltimã volũtatẽ. Itẽ vtrũ includatur alienatio necessaria. 7 de oĩbus bis vide quod nõ. in. d. §. diui. 7 in. l. pater. §. fundum. de lega. iij. 7 p Bar. in. d. l. ea lege. ꝑdicta, pcedunt qñ, phibitio fit dño. Si aũt fit administratori puta ꝑlato vel rectori ecclesie tz Jnnoc. q; impedit alienatio qz nõ bz ita pingue ius sicut dñs. 7 ideo si ꝑlatꝰ est, phibitus alienare a supiore nõ tz alienatio. ad hoc. c. veritatis. de do. 7 cõtu. qõ nõ. In glo. in v. legitime. ibi euanescit substitutio. hoc nõ est vez indistincte ſz dic vt nõ. in. c. in pñtia. de, pba. 7 in. l. ex facto allega. in glo.

In ea. glo. ibi sine liberis. vult tertio gl. q; appellatione liberoꝝ venit bastardi. ſz tu dic plenius vt

a Adde hic pau. ō ca. i ꝑsi. co xv. vbi cõsuluit q; ō relictis hospitali pri uato non possit ōtra bi falcidia 7 al. nõbile dictum spec. i ti. de instru. edi. §. nũc aliq̃ ver. 7 suis Quid ãt de relictis opi publico an possit detrahi falcidi. dic q; sic hoc, pbat tex. i l. regula. § fi. ff. de iur. 7 fac. ign.

b De cõseruãte sibi ius in re.

c An possit res obligari vt non possit alienari. vide hic p d. an. col. iij 7 ō hoc p gl. xij q. ij auc. hoc ius porrectũ in verbo ab impiali. 7 plenius p glo. fi. 7 do. an. ibi. i. c. verũ. de cond. appo.

nō.in cle.i.de baptiſ.p glo.ꝛ doc. Jn glo.in v.vni ex patruis.ibi ꝛ totū dz ei p̄ſtari.aduerte ꝓiungendo finē glo.que hic debuiſſet inſeri aut q̄ritur de tertia ꝛ q̄rta ipſi⁹ rainaldi ꝛ fruſtra fit indagatio. An alij p̄ſui eſſent mortui q̄ in tertia ꝛ quarta potuiſſet rainaldus extraneū inſtituere ſz reſpectu bonoꝝ patruorum q̄ veniebāt reſtituēda patruis ex teſtō pponuſ fit illa indagatio.nā non poterat rainaldus illa bona reſtituere vni ſed oībus patruis ſm voluntatē pponis. Et ob hoc dixit hic glo.q̄ alij patrui erant mortui ante rainaldū ꝛ ſic expirauit fideicōmiſſum. nā fideicōmiſſarius decedēs ante diē fideicōmiſſi cedentis nihil trāſmittit in ſuos beredes.vt in.l.vnica.C.ō cadu.tol.nō. Bar.ꝛ Glo.in.l.i.C.de bis q̄ ante ap. tabu. Cui aūt accreſcat ps defuncti.dicit ꝟ glo.q̄ alteri fideicōmiſſario ꝛ ſic accreuit ꝟ patruo ſupſtiti. ſz dictū glo.intellige in terminis.c.q̄ſ.ſ.fideicōmiſſarij ſunt ꝓiuncti re ꝛ verbis vt hic erant. ſi aūt fuiſſent diſiuncti.vtputa volo q̄ ſtituas medietatē tali patruo tuo ꝛ aliam medietatē alteri patruo tunc portio deficientis non accreſcit alteri ſed beredi.de quo in.d.l. vnica.ꝛ in.l.re cōiuncti.ff.de leg.iij. Jn glo. in v. legauit ibi impropꝛie.nō fingīr iſtam glo.iuncto tex. q̄ verba teſtamēti ſunt ip̄roprianda ad hoc vt teſtm̄ teneat.nam ſi vbum lego ſtaret ꝓpꝛie quo ad patruū ꝛ filios teſtm̄ nō valuiſſet.ꝛ idē dixi de verbo relinq⁹ in.c.rainuti⁹.ſ.e.ꝛ colligīr ꝟ notabile intelligēdo q̄ iſta fuerūt verba teſtatoꝛis.nā forte teſtatoꝛ aliter dixit ſed papa hic ꝟ retulit in ſubſtātia nō ponēdo propꝛia vba teſtatoꝛis ſed primū notabilius.ſic ꝛ vba libelli ip̄roprianꝫ vt cōcludant intentionē libellantis. vide bo.tex.iuncta glo.in.c.cōſtitut⁹.de reli.do.vbi cenſus pro emphiteoſi ponīr q̄ nō. Et in fi.glo.ꝛ iō cautum eſt in quolibet teſtō apponere iſtā clauſulam codicillarē nō tm̄ intelligas q̄ propter hanc clauſulā ſuſtenteꝫ teſtamentū.ſed ſi nō valet teſtm̄ ex defectu alicui⁹ ſolēnitatis valebit vt codicillus ꝛ ſic p̄ſtabunt legata ab iteſtato q̄ alſs nō valuiſſent. Et in q̄ꝫtū gl. dicit ſi nō vz iure teſtī plēioꝛ ē cā ſi ñ vz nec valebit ꝛc. ꝛ ſic ꝓbēdit vtrū q̄z tps.ꝛ de ꝟ in ſpe.de iſtr.edi.§. compēdioſe.ver.itez vide ſi eſt ibi clauſula.ꝛ ſe. An aūt ſine iſta clauſula debeanꝫ legata ad pias cās ſi reperitur teſtm̄ non valere.remitto ad not.in.l.i. C.de ſac.ſan.ec.ꝛ in.l.eam quā.C.ō fideicōmiſ.ꝛ puto q̄ debeanꝫ qꝛ ad validitatē iſtoꝝ legatoꝝ ſufficit ſolēnitas iuriſgentiū.vt dixi plene in.c.ij.ꝛ in.c.cū cēs ꝛin.c.relatū.ſ. Jn glo.in ver.adijciens.in fi.intelligē glo.cū tex.q̄ valet pene appoſitio q̄tenus ſufficit p̄monium teſtatoꝛis.ad hoc iſte tex.naz teſtatoꝛ nō bz iuriſditiōem in beredē vel legatarium.ꝛ ſic nō poteſt ꝓpꝛie apponere penā ſed potius dicīr adimere bona eis donata noīe pene.i.in penam ꝓfacientis nam pena dicīr eſſe id q̄ diminuit patrimoniū alicui⁹.vt nō. Jo.an.in.c.fi.de elec.lib.vi.ꝛ arbitroꝛ q̄ etiā in foro ꝓſcie bēbit locū iſta pena qꝛ nāliter obligatur onerat⁹ a teſtatoꝛe obſeruare ipſius voluntatē vt in.c.cū in officijs.ſ.e.ſz alie pene iuris neceſſarie nō ſint obſeruāde in foro cōſcietie.vt eſt glo. ſingularis ſz vnū ītellectū in.c.fraternitatis.xij.q.ij.ꝛ q̄z q̄z nō memini legiſſe rōnē illius dicti puto tm̄ hanc rōnē foꝛe qꝛ pēa appōīr a iudice vt ſatiſfiat reip.ō re ſcādalizata ex ōlicto q̄ rō ceſſat i foro aīe cū ibi ponat⁹ p̄ncipaliꝛ pēa i ſatiſfactiōz delicti nā p̄ncipaliꝛ ibi ītendit ad ſatiſfactōz rei.ꝛ vide inn.in.c.ſic dignū.de homi. vbi ſingīr dicit q̄ q̄z q̄z i foro ꝓtētioſo teneat⁹ qs ex leuiſſima culpa in actiōe legis aq̄lie.ſ.rōne damni. vt i l.lege aq̄lia.ff.ad le.aq̄l.tm̄ in foro anime nō teneī ad emēdam dāni niſi qs fuerit in dolo vel ſaltem in lata culpa.rō diuerſitatis eſt qꝛ forus contentioſus intendit ad cōſeruationē patrimonij.ſed forus penitentia

a An in cā appellatōis regraī li.cō re.de quo vi de plē p do. an.ꝛ p imo.i c.p tuas.de ap.alle.i hac gl.ꝛ p arch.i c.tua.de iur.

lis intēdit ſaluti aīe ꝛ vt plurimum reſpicit animū de linquētis.facit.c.de⁹ qui.de peni.ꝛ remiſ. Jn gl. in ver.adeunte.in fi.ꝟ eſt verū regl̄r ſed fallit in multis caſib⁹ q̄ notanter p doc.in.l.eā quā.alleg.in glo.

Jn glo.in v.petendo ibi rei vendicatio.ꝛ hoc plene nō.in.l.i.C.cōia dele.nā,p̄cedit glo.qñ legatū eſt factū in aliqua ſpecie puta certus fundus vel ſeruus ſecus ſi in genere qꝛ tūc nō datur rei vēdicatio ſz hypotbecaria vel actio ex teſtamēto.de quo tm̄ dicendū vt plenius nō.in.d.l.i. Jn glo.in ver.ꝫ ip̄m.ibi q̄ pendent extrinſec⁹ vult dicere q̄ ſigd debeī ſub cōditione que extrinſec⁹ .i.extra iudicium venit purificanda nō poteſt peti ante ꝓditiōis euētum.ꝛ ſic loq̄tur.l.nō quēadmodū.ff.de iudi.Sed ſi id quod debetur noīe pene ſeu ſub ꝓditione venit certificandū in ipſo litis ingreſſu nō poteſt peti in libello ſub conditione vt hic.ꝛ idem p alia verba ſentit Jnn.ꝛ q̄z q̄z de rigoꝛe iuris poſſit inſtari tamē ꝓpter facilioꝛē exitum litiū talis libellus ſolet admitti ſicut in ſimili admittitur libellus alternatiuus dico rē ad me ſpectare iure dñij vel q̄ſi.vt nō.in.d.c.ij.de libel.obla.ꝛ in.c. abbate ſane.de re iudi.lib.vi.ꝛ q̄ de iure poſſit ,pcedere facit tex.in.c.olim.de cenſi.ꝛ in.l.eum qui.ff.ō bis q̄.vt indig. Sed ſi vis tollere ꝟietates hui⁹ tex. poſſes dicere vt q̄dam dixerūt q̄ beredes ꝟ iaz ꝓuenerunt qꝛ voluerūt extra iudiciū ſoluere legatū ꝛ ſic erat purificatū legatū cōditiōale.hoc tm̄ ex toto nō ſatisfacit lr̄e q̄ ꝓtinet petitōez ꝓditōalē ꝛ ō hac mā.vide per Bar.in.l.ſtipulatiōes nō diuidūtur.ad fi. ff. de ver.obli.ꝛ per Spe.in ti.de ſolu.§.ſegtur.verſi.qd ſi libellus.ꝛ in ti.de libel.ꝓcep.§.iam nūc.v.ſed nūq̄d taliter aliq̄d per Et.in.l.i.C.ō fideicō.ꝛ nō bene hanc glo.fingīr iuncto tex. Jn glo.in ver. quacūq̄z occaſione.in fi.vult ergo gl.q̄ dñium legati vel fideicōmiſſi particularis directa via poſt aditam beredi tatem tranſit in legatarium vel fideicōmiſſariuz.ſecus in fideicōmiſſo vniuerſali qꝛ ibi opus eſt reſtitutione re vel ſaltem verbo.ad hoc.l. ſancimus. C. ad trebel.fallit in caſibus qui ibi leguntur ꝛ notantur.

Sed ꝫ ꝟ op. Jnno.de.l.fi.C.cōia de lega. vbi fideicōmiſſarius agit rei vē.ꝫ illos in quos p̄m⁹ beres bona tranſtulit. Sol.duplex. Prima q̄ ſunt ibi reſtituta bereditas in genere vel eſt ſpāle in reb⁹ alienatis.ſed prima ſolutio videī verioꝛ qꝛ dñium fideicōmiſſi vniuerſalis non trāſit ſine reſtitutiōe. facit.l. marcellus.§.res que.ff.ad tre.vbi tz alienatio rei ꝛ hoc cōiter teneī.ꝛ ſatis,p̄batur.in.d.l.ſancim⁹.ꝛ dicitur legatū q̄ñ vba diſpoſitiōis cōferūtur in legatarium.fideicōmiſſum vo dicīr q̄ñ qs capit de manu alterius.puta relinquo tibi fundum ꝛ volo vt illum reſtituas ſempꝛonio.nam reſpectu tui eſt legatum ſed reſpectu ſempꝛonij eſt fideicommiſſum ſic appellatum quia fidei tue cōmittitur vt reſtituas ſempꝛonio ſed bodie fideicōmiſſa ꝛ legata ſunt exequata.vt in.l.i.ꝛ ij.C.communia delega.ꝛ ff.de lega.p̄mo.l.i.ꝛ dicitur fideicommiſſum particulare quando non beredi tas ſed certa bona particularia veniunt reſtituenda.

Jn glo.in verbo conteſtata nota bene glo.ꝛ vide materiam in Spe.de libel.concep.in.§.nunc videndum.vbi Spec.refert clemētem papam auditoꝛib⁹ ꝓcepiſſe q̄ in appellatione ab interlocutoria nō admitterent libellum ꝛ ſic conteſtationem litis ꝛ videī ſentire ſecus in appellatiōe a diffinitiua. Jo.an.ſentit hic totū oppoſitū vt in appellatiōe ab interlocutoria ſit lis conteſtāda quia eſt nouus articulus. ſecus in appellatione a diffinitiua qꝛ idem eſt articulus cuz p̄imo.ad hoc.c.nō ſolum.de ap.li.vi.ſed tene p̄mū dcm̄ q̄ etiā videnī ſentire do.de ro.deci.xiij.nam ſi iudex appellationis ab interlocutoria pronūciat bene appellatum ſuccedit loco p̄imi iudicis. vt in.c.vt

ca.in vi.in fine.vbi et gl.i v.iuramētis.ō h aliqd tangit.ꝛ b vi de plene p̄ d.de ro de ci.viij.fin ordi meū nouiſ.ꝛ de hoc plē p bal.i auct. bodie.C.ō iur.ca.ter.ꝛ gl.i v.cō teſtatiōe.i c ſigs in q̄ cūq̄ .ij.q. vi p bart.i l.ci⁹q in v. trio q̄ro.ff de ap.rec. p bal.in.l. ap̄lioꝛe.in p̄in.v.ſed opp.nōne C.de ap.p bar.i.l.cū ātecioꝛib⁹ §.illud.C. de rē.ap.ꝛ ibi et vide in.§.iudex antē ter.ꝛ ibi oio bar in.l.i.C.ne li.i vna ca. q̄ cā.ꝛ q̄ i cā appella tiōis reg. raī noua li tis, p̄e.tz archi.i.c.ſi āt iuerit.i ſi.ij.q.vi.ꝛ ita dicit ne nere go.ſi.i c.nō iuſte dc,p̄c.ꝛ q̄ de hoc no. ber.i.c.romana.i ti. ō teſti.i.vi ꝛ vide oio in iſta mā ſpe.i ti. de lib.ꝓcep.§ nūc dicendū.i fi.ad quē remittit arch.in d.c.ſigs in q̄cūq̄ vbi dic oio vi dēdū.ꝛ de hoc vio oi no.d.ō ro. i antigs ō ci.deci.xxxij.ꝛ dec.c clxxxiiij.ꝛ vide d.an. i.c.ex ꝓpoſ ne i.x.co ō re.ſpo.vbi refert doc trinā do.ō ro.i pal de ci.viij.

a Filius pōt detrahere legitimā de vna re eligēda arbitrio iudicis. ad de bar. 7 alios doc. in l. suus quoq; ff. de here. inſti. ad fi. prin. Jac. de bel ui. in auc. de reſti. 7 ea que pa. p⁹ glo. ibi Ci. in auc. res q. C. cō. de leg. 7 in l. filiuz quē. C fa. ber. in. ij. q. 7 ſali. ibidē in. viij. col. oldra. nō. in ꝓſi. ccrrv. 7 in cōſi. cvij. incipiēte circa ius municipale bal. in. l. ij. C. ad. l. fal. 7 in. l. ſcimus in p̄n ci. C. de in of. te. 7 i. l. iubemus i i. col. C. ad treb. 7 i. l. magis puto. §. ne paſ ſim. ff. ō re. co. 7 i. l. fi. in. i. q. C. ō edi. di. ad. tol. 7 in. l. nō ampli⁹ §. i. ff. de lega. i. 7 i repe. c. ſi pr̄ i vlti. col. de teſta. in. vj ang. 7 imo la in. l. i q̄r tā in prin. ff. ad. l. fal. do. alex. p⁹ alios in d. l. marcell⁹ §. res que. ff. ad treb. limita taſſi ſing. banc cōem concluſionē niſi teſtator illaz rē ali cui ſpecia liter legaſ ſet q; filiuſ nō pōt de trabere ſu q; legitimaz i re que ſit ſpecialiter legata qa pater po teſt legare reſ ſuaſ cui vult dum mō in here ditate tātū dimittat q; ſufficiat p legitima fi lij ita nō. li mitat bal. i rub. de re. diui. i. i. co lū. in fi. vel i prici. ij. 7 idē bal. in d. l. nō am pliuſ. §. fi. 7 ibidē d. ale xā. quāuis ꝓiū cōſu luerit pau. de ca. nul lā ō bal. fa cies mētio nē in cōſi. cclxiij. 7. d. iaſ. de ma. in. d. l. filiū C. fa. ber. vbi dicit q; in ciuitate papie vbi erat caſus volebāt q; ꝓſuleret ꝑium ſed q; ipſe noluit vide etiaz ad predicta illud q; notat bar. in. l. ij. cir. med. C. qñ 7 qui. quar. pars deb. li. x. vbi nō. determinat q; filius ꝓpria auctoritate nō pōt capere aliquā poſ ſeſſionē pro ſua legitima 7 ſi ingrediat nō querit poſſeſſionē mouet per fun damentū de quo ibi per eū 7 p bal. in. l. ſigs in ſuo. C. de inoffi. teſta.

debitus. de appel. nec aliud petit coꝝ eo niſi qō petitur coram primo. ſi ergo conteſtatio fuit facta coꝝ p̄mo non eſt neceſſe vt fiat coꝝ ſcō. nec dum diſcutit an ipſa appellatio ſit admittēda dz fieri cōteſtatio litis qz nihil petit a parte ſed agit de iniquitate primi iudicis. vt dicit tex. in. c. interpoſita. in. §. ſane de appel. cautū tamē eſt vt parte preſente fiat cū ea ꝓteſtatio. ſz in appellatōe a diffinitiua principaliter queritur retractatio ſm̄ ad incōmodū partis ideo fienda eſt noua ꝓteſtatio ſicut nouus eſt articulus vt hic. ſed ſi pars ē primaz pōt procedi ſine ꝓteſtatione. vt in. c. per tuas. alleg. in glo. qz in effectu agit ſuper petitis in prima inſtantia. 7 vide qō dixi in. d. c. per tuas. In glo. i verbo portōes. ibi qz de ſingulis rebus dz fieri ōductio. nota bene glo. q; filius pōt de qualibet re paterna deducere ſuā legitimā pro rata niſi aliud diſpoſuerit teſtator vel officiuz iudicis. Inno. dicit q; de tota hereditate ſunt iſte portiones detrahende ſed ante q̄z iudex interponat officium habentur inſolidum in ſingulis rebus. q. d. q; ante deductionem habetur ius in ſingulis rebus inſolidum ſed iudex tempore deductionis poterit arbitrari vt de certa re fiat deductio. 7 hoc in effectu ſentit Hoſtiē. non enim eſſet audiendus heres ſi ex ſingulis reb⁹ vellet ſoluere legitimaz qz particularis ſolutio multa incōmoda habet. vt in l. plene. ff. fami. ber. Alij aliter. vt nō. in. l. filiuz quez habentem. alleg. in glo. ſed Bart. ſatis eque diſtinguit in. l. quartam. ff. ad. l. falci. aut enim filius 7 heres conueniunt 7 eorum voluntas obſeruanda eſt. l. penul. ff. de lega. i. aut diſcordant qz filius vult detrahere ex vna re herede contradicente vel ecōtra. 7 tūc aut queritur in quibus rebus habeat hoc ius legitime vel trebellianice. aut queritur ex qua re tempore deductionis ſunt detrahende. Primo caſu dicendū q; hoc ius conſiſtit in ſingulis rebus inſolidum in. l. plautius. 7 in. l. linea. ff. ad. l. falci. 7 probat̄ ib. Secūdo caſu aut teſtator diſpoſuit ex qua re ſit facienda deductio 7 ſeruanda eſt voluntas teſtatoris. vt voluit ib gl. ad idē. l. id aūt. ff. ad le. fal. probatur ratione. nā a principio poterit pater certā rez relinquere loco legitime. vt in. l. qm̄ in prioribus. 7 in. l. omnino. C. de in offi. teſta. aut teſtator nihil diſpoſuit 7 tunc ſi filius recepit fructus computat ſibi in tertiam vel quartā trebellianicam. vt in. l. q; de bonis. §. fructus. ad. l. fal. Et aduerte qz Bar. poſt hec videtur ſentire q; filius computat fructus in legitima cuius contrarium ipſa tenet in. l. marcellus. in. §. quidam liberis. ff. ad trebel. 7 ſentit in. l. ſancimus. in. §. replemonem. C. de i offi. teſta. 7 q; lex antiqua ſit hodie correcta in filijs. ſed poteſt procedere primuz dictum in trebellianica extra caſum. l. iubemus. C. ad trebel. aut non percepit fructus 7 ſi vendidit aliquam rem ante reſtitutionem hereditatis illa computatur in legitima vt videtur tex. in. d. l. marcellus. in. §. res. voluit Azo in ſūma. C. ad trebel. 7 Oldra. conſilio. cxlvj. multum tamen tenuerunt oppoſitum in. d. l. filium quem habē tem. qz ex hac opinione ſequitur q; filius rogatus reſtituere hereditatem poſſet ad libitū ex quacunq; re detrahere legitimam illam rem alienando. vnde multi tenuerunt q; illa alienatio nō valuit. Ad. §. res poteſt reſponderi q; computatur in legitima herede nō contradicēte 7 ſic in odium ipſius filij. 7 quicquid ſit ꝓfiliuz eſt vt ſi filius intendit aliqua alienare q; vocet fideicōmiſſariū ad diuiſionē 7 tūc ſecure poterit alienare partē ſuaz. ſi vero nihil alienauit. 7 tunc aut bebat aliquā rem in peculio iudicio teſtatoris 7 pōt illā rem ſibi cōputare in legitimaz qz ex quo teſtator illum dilexit in vita reſpectu illius rei preſumendū eſt q; idē voluit poſt mortē. 7 iſte eſt caſus notabilis ſm vnū intellectū in. d. l. filiū quē hic ſitz. Aut teſtator nihil ꝓceſſit in vita 7 tūc ſi res ſunt indiuiſibiles fiat detractio ex vna re. ſi ſunt diuiſibiles tūc poterit fieri ex vna vel ex pluribus ſm q; iudici[a] videbitur equū. vt in. l. pōt. ſm vnū intellectū. ff. de lega. i. facit. l. ad offi ciū. C. cōi diui. 7 inſti. de offi. iudi. poſt principiuz. 7 ſm hāc diſtinctionē limita hāc glo. 7 tex. 7 idē dicitur reſpectu repletionis legitime vt ſi pater reliquit filio certā rez nō alcendētem ad legitimā ſuā repletio fiet iudicis officio nō de ſingulis rebus ſed ſm q; iudici equū videbit q̄z q̄z ius repletōis ꝓſiſtat i ſingulis rebus ſicut dixi in tota legitima. vt i. d. l. ſancim⁹. 7 ponit oldra. ꝓſi. cj. In gl. in verbo beneficio in fi. Inno. ſenit ib q; de omnibus pōt patruus detrahere falcidiā nō obſtante. l. cū pater. al. leg. in glo. qz ſm eum q̄z aliqd adimit ex cōdēnatōe iudicis vel ex diſpoſitione legis noie pene 7 tūc falcidia ceſſat. vt in auc. de heredi. 7 fal. in. §. ſiquis aūt non implens. Q̄z aliquid adimit heredi ex diſpōne teſtatoris tunc de illo pōt detrahi falcidia. vt hic. nam teſtator alij tribuendo qō ademit heredi fecit legatū. 7 hec opinio multū mihi plz. qz ſi bene ponderet̄ ſra teſtatoris non mandauit ſimpliciter vt heredes nō ꝺdicerēt legato facto auunculis ſed ꝓditionaliter. ſ. q; ſi ꝺdicerent oia bōa ſua legabat auunculis. heres ergo ꝺdicendo nō venit ꝺ voluntatē teſtatoris ſi ſoluit ſponte oia bona auunculis imo impleret volūtatē teſtatoris 7 ſic ne fruſtra ſit heres pōt detrahere falcidiā de oibus. nec vī mihi ꝓſideratiōnē glo. quoquo modo poſſe procedere nā iſte patruus reſpectu partis ſue habebat. xvj. ſm cōputationē primo factā ex hereditate rainaldi quoꝝ quattuor tenebaſ ſoluere auunculis occaſione legati particularis 7 ſic remanebunt ſibi. xij. habebat ergo tres partes partis ſue hereditatis 7 ſic nō erat hereditas exhauſta legatis. nō ob. q; illa. xij. ſoluit occaſione pene qz ſi ex iſta pena nō detrahit falcidia, ꝓpter culpā ſuā nec detrabi dz ex legato particulari qz non legatū particulare ſed culpa ſua exhauſit hereditatē aut ergo dz detrahere ab omnibus aut ex nullo cum eadem ſit ratio in vtriſq;. 7 lz quidā voluerunt tenere tertiā ſm̄iam vt ib ceſſet omnino falcidia ꝓpter rōnes dictas. Ad iſtū tex. reſpōdebāt q; ib nō detrahit falcidia ſed reſeruat ius ſiquod erat in detractiōe falcidie. mihi tñ non plz qz ſi nō fuiſſet falcidie loc⁹ iſte cardinalis qui ita ſpecifice ſententiauit reddens rationem ſue ſententie in qualibet parte nō reſeruaſſet ius detrahēdi falcidiā maxime in eo q; reſeruauit ſub cōditione ſcz ſi infra tempus legitimuz teſtatoris volūtati paruerit. Item ponderat q; iſte confecit inuentariuz. vnde tene opi. Inno. que eſt valde notabilis. 7 ſatis, pbaſ per iſtū tex. poterit ergo iſte patruus ſm computationem predictam detrahere quartā 7 non ſolum vnā. ſed ſupra dixi de vno, ꝓpter opinionē gl. 7 vt ꝓcordaremus cū cōputatōe quā facit glo. que incipit auunculum. Nico. Abbas.

b Executoꝝ teſtamēti q; ſuſcepit illō officiū exeq cōpellit. Primo qō. 2° ſolutio ibi poſt. Caſus tralis. O chr⁹ ſcē crucis legauit de bonis ſuis in vltima voluntate venerabilibus 7 pijs locis: 7 hanc voluntatē ſuā exequendā

b Dām executoꝝ q dam̄ in teſtō ponit bar. in l. alio. ff. ō ali. 7 cib. le. 7 latiſſime per ſpec. in ti. de inſtru. edi. §. nūc vero ali qua. domi. i c. ij in §. i. de teſta. li. vj. 7 vtrū valeat ſtatutū qūcq; imponēt certā penā executoribus teſtameti non exequentib⁹ intra certuz terminū viō bal. in. l. i. C. de his q; pe. no. v. vlteri⁹ querit 7 fac̄ q; notat do. an. in. c. litteras de ſup. neg. pla. Itē an executoꝝ teſtamēti ſit idoneus teſtis ſuper ſimulatione i ſtrumenti facti iter teſtatorē 7 alumn vide. d. an. in c. cum a nobis in vlt. colū. J. de teſti. Et adde q; ſi ſūt duo executores pares qui diſcordāt exequendi prāſ deuoluit ad cpm ſz bal. i. l. vidue. C. de nup. q al. c. nos quidē ſ. e. Itez an ſtet iuramēto executoris dati ad diſtribuēdū inter paupes de diſtributione ſingulaꝝ rerum facta glo. vī dicere q; ſic in. l. ſigs i redemptione i v. facz. C. ō dona. Sed i tuenti vt caſus in ꝓmz in. c. iij. in fi. xij. q. ij. et q; ſtet iuramēto executoris dz glo. in

l.diuus.ff.ficut pluſcꝫ per.l.fal.q̃ bal.intelligit verꝫ in.l.id q̃ pauperibus C.de epi.ꝛ cle.de legatis minutis ſecus dicit in magnis Et pro iſta queſtione bene facit glo.in.l.fi.§.in cõputatione.C.de iure delib.ꝛ ſpe.in ti.de inſtru.edi.§.nũc vero aliqua.v.qd ſi executor.Sed ang.in.l.ſiquis pro redemptõne dicit q̃ eſt ſpeciale in executoribus ad diſtribuendũ pro redẽptione captiuorꝫ vt ſtet eorꝫ iuramento in alijs ſecꝰ vt i l.ſigs ad declinãdã ꝛ l. nulli de epi. ꝛ cler.Et q̃ nõ ſufficiat iuramentꝫ vi conclude rc archi.i.c. ẽps tuitiõeꝫ lxxxviij. diſt. lꝫ dicat q̃ q̃daꝫ oris valens doctor legũ teneret q̃ valeret iuramentum. Sed tu ſ̃ h vide oio late ꝛ elegantiſſime p ſpe. in ti.de inſtr. edi.§. nunc vero aliqua in.xij.col v. ſed nũqd ſecũdũ dictꝫ ẽ per domi. in.c.ij.§.ſi.in v.col. de teſti.li.vj. Adde q̃ executor die feriata poterit eligere pauperes in quos fieri dꝫ diſtributio ſ̃ꝫ bal. in.l.ſi vt pro ponis.i. cir. prin. C. quõ ꝛ quãdo iu. Et de teſtatore qui deputauit executorem ad emẽdanduꝫ ſua facta.vide per archi. in.c.qui reſ. xiij.q.vj.vbi dicit q̃ talis deputat⁹ teneꝫ tñ ſatisfacere creditoribus quoꝝ termin⁹ ſolutõis erat elapſus rpe mortꝭ teſtatoris nõ aũt illis quoꝝ termin⁹ nõ erat elapſus. Et an executor dat⁹ in teſtõ pdat offiñ ſi deportet vel bãniat vide per albe.in.iiij. ꝑte ſtatutoꝝ.q.cv.ꝛ adde hic bal.ꝛ imol.in.l.q̃uis.ff.ſo.ma.vbi dñt q̃ executor ad diſtribuẽda bona in pias cãs põt diſtribuere pro carceratis,p̃ma leficio ad penã pecuniariã.Et an executor datus in teſtõ ad ſoluẽda debita poſſit ſoluere debita nãlia tñ vel p̃ſcripta.vide pe.de an.in reg. poſſeſſor de reg.iur.in.vj.in.ij.q.pri.Et adde hic q̃ offiñ executoris nõ trãſit in heredẽ glo.eſt in.l.anẽp.que incipit tutela.ff.de tu.ꝛ ſi ſtatutũ p̃fecit certũ terminũ executorib⁹ ad exequẽda teſtã poſt ſex menſes als deuoluat executio ad ep̃s an illud tps currat ignorãti executori vide p archi.in rep.c.canonũ de p̃ſti.in.iiij.prin.q̃ſito in vlti.col.illi⁹ q̃ſiti. Itez ſi deſ executor teſti prioꝛ fratrũ vt exequat cuꝫ p̃ſilio prioris p̃dicatoꝝ ꝛ deuoluta eſt executio ad ep̃m debebit ep̃s exequi cũ eadẽ forma ita dicit bal.in.l.ſi puellã.C.ſi mantra fue.alie.pro quo allego op.ter.in cle.i.de ſup.neg.p̃cla. Itẽ adde hic q̃ executor deputatus ad diſtribuẽdũ inter pauperes põt diſtribuere in religioſos mẽdicãtes pro ſuis neceſſitatib⁹ ita dicit imol.in.l.captatorie in ſi. de leg.i.ꝛ ita dicit tenere Jo.an.in.c.i.in no.de teſta.in.vj.vtrũ ſi ſunt plꝰ executores teſti vni ex eis poſſint cõmittere executõeꝫ vide per bal.ꝛ ang. in.l.in vẽditõe.§.i.per illũ ter in ſi.ff.de bo.au.iu.poſ.ci.in.l.id q̃ pauperib⁹ de epi.ꝛ cle.ſpe.in ti.de inſtr.edi.§.nũc aliqua.v.ſ̃z nũqd.Et ad h̃ facit q̃ nõt domi.in.c.religioſus.§.ſane i.v.col.v.ſed an executor de teſta.i.vj.vbi ponit an executor teſti poſſit alij cõmittere vices ſuas de qua q̃ne vide oio pleniſ.p̃ro.in ſuis ſing.in lra.s.nõbili q̃ incipit quero vtrũ executor ꝛ in lra.c.q.que incipit cõmiſſarius vtꝫ executor cui teſtator cõmiſit noia quorũdaꝫ pauperuꝫ teneat⁹ nominare pauperes ꝺ loco domicilij teſtatoris vide latiſ.p̃ dom. in.c.ſi pat̃ circa fi.ſ̃.in. de teſta. in vj. Jrẽ vtꝫ ep̃s exequẽdi currat executori ignorãti de oio notata i l.captatorias fi.C.de te.imi. Itẽ adde q̃ ſi teſtator reliquit legatũ pauperibus eligẽdis p ſi deicõmiſſariũ vꝫ ẽt ſi eligit inquos pauperes ſm imol.in.l. captatorie in fin. poſt bar.ꝛ rat. de lega.i.ꝛ q̃ executori non currat ep̃s niſi a rpe ſcie tie expreſſe firmat bar.in.l.genero vltra me.ff.ꝺ biſ qui no.iſa. Et q̃d de illo q̃ emit ab aliquo executore teſti cũ vere nõ eſſet dic vt per bal.nõ in.l.i.in.i.col.C.de re.alie.ſi alie. Tici⁹ ꝛ martin⁹ erãt duo executores ad diſtribuẽdũ.c.pro aia petri teſtatoris.ricius noie ſui ſocij forte per errorẽ vel alias inaduertẽter diſtribuit.cxx.pro aia petri an ſi martinus q̃ deputatus eſt executor ẽt ad diſtribuẽdũ pro aia ab alio teſtatore ſi vlt illa.xx.eſſe diſtributa pro aia iſtius alterius teſtatoris hoc poſſit in foro cõſcie vide oio per lapũ al.lxxj. Itẽ vtꝫ dies cõmiſſarij cedat a morte teſtatoris an vero ab adita hereditate. Et an cõmiſſarij qui dant in teſtis dicant h̃c oſiñ,ꝑuratoris iter vivos vide p cũdẽ lap.al.xci. Itẽ adde h̃ q̃ executores teſti nõ dñt h̃c ſalariũ ſm gl.in.v.pulſantib⁹.i.l.pecũie.ff.ꝺ ali.ꝛ cib.le. Itẽ an offiñ executoris dati i teſtõ trãſeãt i hẽdẽ viꝺ late p bã. i.l.a filio i p̃n.ff.ꝺ ali.ꝛ cib.le. Itẽ an ꝛ qñ icertitudo p̃ſone executorii hẽant vitiare executoris datõeꝫ puta ſi teſtator dicat miſter fratꝫ minoꝝ q̃ p̃o tpe fuerat viꝺ oio p bar.i.l.ꝺã i p̃n.ff.ꝺ re.du.i.ij.col. Itẽ vtꝫ executores teſti teneãt ſatiſfacere viꝺ oio p bar.i.l.ſolẽt.ff.de ali.ꝛ cib.le.i.i.col. Itẽ ad de q̃ ſi dati ſũt plures executores i teſtõ gnãles vn⁹ ex eis p̃tagẽ ꝺ aliũ executorẽ ꝺbitorẽ teſtatõis ſ̃z bã.i.l.q.ꝑ p̃o.§.ſi.v.ꝛ p l̃ ꝺ ſcõ dicebã.ff.ꝺ pecu. a Et adꝺ h̃ archi.vij.q.i.vbi dic̃ p̃ce q̃ eps loci recepit executor cepit diſtribuẽ bõa defũcti mõ cõper eps loci vbi erãt iſta bõa an poterit impedire illã diſtributõeꝫ. b An vacãte ſede caplm ſuccedat in ptãte cõpelledi executores.vide q̃ de h̃ ſcribit p moder.poſt.d.an.in.c.ii.ne.te.va.

ſcopaleꝫ pñt exercere oĩa que ſpectãt ad iuriſditionẽ epiſcopalem.qõ latius dico in.c.ſignificaſti.de foro cõp. Sed vide in oppoſituꝫ glo.nõ.in cle.i.de vita ꝛ ho.cle.ꝛ glo.nõ.in cle.i.de iurepa.in vbo dioceſan⁹ que volunt q̃ appellatõe dioceſanoꝝ veniunt ſolum epi nõ aũt inferiores habẽtes iuriſditionẽ in loco.ſ̃z pcor.vt glo.ille,p̃cedant qñ in materia noua ꝛ ſtricta ſit mẽtio de dioceſanis ita q̃ verſimiliter videaꝫ põderatum officium epiſcopi.ſecus autem vbi materia eſſet larga ꝛ fauorabilis ita q̃ potius videatur põderata iuriſditio q̃ꝫ offiñ epale. Hinc dixit Jo.an.b q̃ capitulũ ſede vacãte⁵ ſuccedit in hac ptãte cõpellẽ di executores q̃ꝫ q̃ꝫ videaꝫ dubitare nunquid ſi offiçium exequendi ſit deuolutuꝫ ad epiſcopũ poſſit capitulũ exequi illud.nam aliud eſt cõpellere aliud exequi.ſicut in ſimili capitulũ poteſt confirmare electiones ſed non poteſt beneficia conferre.vt in.c.cũ oliz de maio.ꝛ obedi.iuncto.c.i.ne ſe.vacan.li.vj. Sed ego putarez q̃ etiã capitulũ poſſit exequi q̃ hoc nõ eſt iuriſditionis epiſcopalis ꝛ potius oneris q̃ꝫ honoris ꝛ eſt officiũ neceſſariuꝫ pro hoc quod nõ.glo.ĩ cle.i.de bereti.ꝛ ceſſat ratio que eſt in prohibitõe collationis beneficioꝝ.nam illa prohibet q̃ eſt quedaꝫ honorificentia ꝛ cõputaꝫ inter fructus.vt nõ. glo. in d.c.cum olim.ſed executio eſt oneris duntaxat ꝛ nulla cõmoditas debet remanere apud capitulũ vel epiſcopum exequentẽ.vt in.l.nulli.C.de epi. ꝛ cleri. ꝛ i c.nos.ſ̃.eo.ti. In glo.in verbo pijs.ibi minus legitima.hoc intellige vt dixi in.c.relatũ.ſ̃.e. In gl. ij.ibi nihil poſſit legare.nõ bene gl.pro intellectu. c. q̃.ꝛ.c.ad hoc.ſ̃.eo.vt de rebus eccleſie non ſoluꝫ teſtari prohibet clericus.ſed ẽt legare. nam eadem eſt ratio in legato que eſt in teſtamento q̃ effectus vtriuſq̃ conferꝫ ad tẽpus quo poſt mortẽ clericus non ẽ amplius rector eccleſie ſed donare aliqua poteſt intuitu elemoſyne vt i dictis iuribus. In glo. ſuper verbo mandatũ.nota gl.iuncto rex.q̃ lz executio vltime voluntatis ſit res fauorabilis ꝛ pia.vt in.l.i.C. de ſacroſan.eccle.ꝛ in.c.tua.ſ̃.eo.ti.non tamen compellitur quis acceptare officiũ executionis ſibi delatum in teſtamento.ꝛ videt h̃ etiã,p̃cedere in relictis ad pias cauſas q̃ eſt valde notandũ.ꝛ videt hoc,p̃bare rex.ibi poſt mandatuꝫ ſuſceptum.ꝛ idem ſentit ibi Jo.an.dicens q̃ vr̃ quis ſuſcipere mandatũ aut exp̃reſſe acceptando aut tacite. puta exequendo aliquid de ſpectantibus ad illud officiũ.ſecus autez di

[5] ſi vacãte ſede caplm ſuccedat in ptãte cõpellẽdi executores.vide q̃ de h̃ ſcribit p moder.poſt.d.an.in.c.ii.ne.te.va.

a An executor possit agere ꝯ heredē vt det sibi bona vnde exequi possit Et q̄ nō poterit agere tenet archi. in. c. cp̄s tuitionez. lxxxviij. di. de quo vide per Imol. in cle. i. circa fi. de testa. Et dato q̄ possit agere nō potest agere anteq̄ sit tempus exequendi ſm bal. in. l. ſi socij ſumus in lect. antiqua per illum tex. ff. pro socio.

b Ubi ē tex. q̄ phibēt esse executores. Adō bar. in tractatu minoz. chaz in. i. c. iij. li. Et dicit Joā. de fer. papiēsis i pctica sua in. v. executores in. ij. col. i foz. li. ad reddendū rō. tu. q̄ de boc i mēse tristā tur 7 ꝓdolent q̄ manus 7 pedes vellēt 7 ipsi ꝯ ceteri clerici ponere 7 imiscere i bonis laicoz 7 eos rodeſ vsq̄ ad ossa vt ibi latꝰ p cū. Nō limita verū nisi q̄n eligeret tertius executō qui de ꝓsilio ipsius fratris minoris bēret exequi ſm bar. 7 bal. i auc. ingressi. C. de sacrosan. ec. Quis si ille exequeret sine ꝓsilio valeret tale executū Idē Ei. i l. quidā decedens. ſ sed pāp. ff. de admintu. i addit put refert 7 sequitur bald. in. d. auc. ingressi. vno tamē addito nisi testator ipse mandaſſ q̄ aliter nō valēt nisi exequeret de ꝓsensu 7 voluntate ipsius fratris minoris q̄ reincideret in materiā. l. i. ſ. si plures. ff. de exer. nūqd liceat a psona recedere dubitat ibi circa illud dictū ci. q̄ si esset verū fieri posset fraus legi cū semper ipe frater sancti francisci posset effici executor per indirectū. Itez adde q̄ ſz fratres minores seu mēdicātes 7 similes nō possint esse executores. Et idē in alijs eccliā

cit si erat p̄esens quādo officiū sibi ꝓferebaſ 7 tacuit. pro. b. l. filiuſſa. ſ. inuitus. ff. de procu. dicerē q̄ ēt per citeriorē actū executionis dicit officiuz acceptare puta si sciēter recepit lras in quibus sibi offiū ꝓferebaſ. ar g. in cle. i. de, pcu. vel si ipse scripsit q̄ testator ad illō offiū cū deputauit ad hoc bo. tex. in. l. vxori. ſ. i. ff. ad. l. ſalci. facit lex ex ſnia. ff. ō testa. tu. 7 nō bis hoc vltimū q̄z pōt adduci ad multa. Itē respectu legatoꝝ ad pias cās vī q̄ ep̄m possit cōpellere ēt citra acceptatōez 7 si nō vt executorē testamētariū saltē vt delegatū 7 cōmissariū. nā cū ep̄s hoc casu habeat exequi poterit offiū hoc isti delegare 7 ad suſcipiēdū cōpellere sicut in qualibet alia delegatiōe. C. qui pro sua iurisditōe. l. i. c. pastoralis. ſ. de offi. delega.

Sed q̄ro extra glo. nūqd isti executores testamē tarij p̄sit agere ꝯ heredes vt eis tribuaſ vnde possint exequi voluntatē defuncti. Inno. abbas 7 cōiter oēs doc. hic distiguūt. q̄ in relictis ad pias cās p̄sit agere ꝓtra heredes. vt in. l. nulli. 7 in. l. ſiqs ad declinādaz. C. de epi. 7 cle. in alijs vero subdistinguūt q̄ aut sūt executores meri aut sunt participes. Primo casu executor nō agit ꝯ heredē sed si heres ſpōte eis tribuit exequunt voluntatē defuncti sed agere nō possunt. vt in. l. lucius. ſ. meuia. ff. ad trebel. nisi testator aliō exp̄sserit. Si vō sunt ptcipes. puta q̄ testator voluit aliquā ptez remanere penes executores tūc poterūt agere vt i. l. ſiqs ticio. ff. de le. ij. ſz cōtra hoc opponitur de isto tex. vbi executores ꝓpellūtur exequi dicit Inno. q̄ oīa ista erāt distribuēda ad pias cās. Hosti. dicit q̄ hoc ē diuinare. Itē iste tex. resistit dū facit mētiōem de creditoribꝰ. 7 iō dicit q̄ ſm ius canonicū p̄sit executores agere ꝯ heredes vel quoscū q̄z. vt exequātur voluntatē defuncti. 7 sic transeunt hic doc. cōiter. Ego cōcordādo dico q̄ nec de iure ciuili nec de iure canonico merus executor hz actiōem contra heredē. vt i. d. ſ. meuia. ſz pōt executor officiū iudicis iplorare cōtra heredes vel alios detinētes bona defuncti. ar. i. l. hereditas. ff. ō petitōe heredi. 7 in. l. qntus in fi. ff. de annu. lega. 7 hoc voluit Di. in. d. ſ. meuia. 7 Bar. i. d. l. ſiqs titio. 7 in isto casu potest ꝓcedere dictū Hosti. 7 itelligit iste tex. poterit ergo diocesanus cōpellere executorē vt ipleret officiū iudicis cōtra heredē. Itē pōt itelligi iste tex. vt cōpellaſ exequi q̄n bona sunt in manu executoris vel heres est paratus ſibi dare vī exequaſ. 7 sic i nullo iste tex. cōtradicit iuri ciuili iudicio meo. Itē i eo q̄ docto. distiguunt. virū executor ꝑticipet de lucro vl nō dic melius q̄ vbi vba dispositiōis cōferūtur i eū tacite vel exp̄sse nō dicit purus executor. ſz legatarius. iō pōt agere cōtra heredē. exēplū dicit testator reliquo titio centū 7 volo q̄ illa restituat scio. nā ſz nullā commoditatē habeat exquo tī vba legati in eū cōferunt poterit tanq̄z legatarius agere cōtra heredē 7 est vtile q̄z si deficeret fideicōmissuz ex psona fideicōmissarij accresceret isti legatario 7 ī heredi. vt i. d. l. ſiqs ticio idē dixi vbi tacite dispositio cōfert in ip̄m vt q̄ ē particeps illi⁹ relicti. bis enī casib⁹ nō dicit purus executor. vī habet actiōem cōtra heredē dicta. l. ſiqs titio. Nūqd autē possit executor vēdere bona heredi-

ſticis nisi a superiore ſuo petita ſit licentia 7 obtēta. c. religioſus. eo. ti. i. vj. 7 cle. religioſis. e. ti. tamen ſi fuerint executi illud q̄ testator ordinauit nemine se opponente vz 7 tz gestū per eos istud fuit ſing. decisio Fede. de sc. cclxxxiij. 7 ita tacite videtur etiā velle bar. i. l. vniuersos. C. de decurio. lib. x. quā decisionē in pluribꝰ locis restrens. do. anto. de butri. approbat 7 in specie lu. ro. in conſi. cccc ix. incip. quo ad primū, p posite cōsultationis articuluz in qꝰ queritur tē. in. ij. dubio principali 7 i ꝓſi. cccxxv incipiē. quo ad primum quo queritur an ſtichꝰ tē. i iij. dubio ꝑnci. pro qua ō cisione facit q̄z licz facerdos prohibeatur exercere officiuz tabellionatꝰ c. sicut ne cleri. vel mo. tamen si exerceret valebūt instrumenta per eum facta, ita bart. ſing. in. d. l. vniuersos. C. ō ōcurioꝝ. idē do an. de butri. in. c. fi. ō. de cōſtitu. Sz tu vide ō hoc latiꝰ 7 melius p. d. abb. panoz. in. d. c. sicut. Item fac q̄ licz clerici 7 alie ꝓsone ecclesiastice ꝑ bibeant a fideiuſſiōe. c. i. de fideiuſſ. 7 c. te qdez xj. q. i. tm si fideiusserint: valz fideiuſſio. c. pueniit 7 c. ꝓſtituꝰ de fideiuſſ. lu. ro. in ꝑal. ꝓſi. ccccix.

c Pro intellectu hui⁹ decr. vide ꝓ ſi. Jo. ō san. q̄ incipit in christi nomine amen.

d Casus in quib⁹ ſoluitur canonica portio de relictis factis ecc. Et adde q̄ non solum de relictis pro ornamentis non debetur quarta ſed ēt si testator reliquit. c. ſimpliciter per omnia distribuēda ſm voluntatē testatoris si postea executor distribuit in ornamētis ecclesie ex hoc legato non debetur quarta. ita dicit nō. bar. in quodā ſuo cōſi. q̄ incipit cōſtitutione arminensis episcopi circa fi.

taria, p executiōe vltime volūtatis. distingue iter executorē vniuersalē 7 ꝑticularē. nā executor vniuersalis pōt. exēplum quādo oīa sunt distribuēda i paupes xp̄i. d. l. nulli. Particularis nō pōt nisi testator sibi cōcesserit vt in. l. alio. ff. ō ali. 7 ciba. lega. 7 bodie cōiter i testamēto daſ libera 7 plena licētia executoribꝰ vēdendi de bonis hereditarijs, p executiōe testamēti. 7 qd ip̄ortāt illa vba nōt Bar. in. d. l. alio. Ultimo oppono cōtra tex. 7 videt q̄ clericus non possit eē executor testamētarius q̄z nō dz se imiscere negocijs 7 administratiōibus secularibus. xj. q. j. te qdē 7 i. c. j. ne cleri. vel mo. So. testator erat hic clericus vī rōne p̄sone negociū nō pōt dici seculare ſm doc. Item 7 ſo hec relicta erāt facta ad pias cās. vī rōne pie cāe pōt dici negociū ecclasticū. tertio dixerūt alij cū qbus trāseūt hic cōiter docto. q̄ religiosi 7 clerici p̄sit esse executores testamēti ēt ad nō pias cās rōne pie volūtatis defunctoꝝ dūmodo nō subtrahātur a diuinis officijs. 7 bodie i religiosis dic vt in. c. religiosus. eo. ti. li. vj. de fratribꝰ miozibus est tex. in cle. exiui. ō vbo. sig. 7 hec vltima opinio cōiter bodie obseruatur. hic nō sunt alia. Abbas.

b **Ebis** Ponit quedaz legata de qbus nō soluiſ canonica pōtio nisi fiat in fraudē. Primo pōit dictuz in quo iterserit exceptiōem. ibi dūmodo.

Casus lſalis. Querebaſ a dño papa vtrū de bis legatis de quibus in textu canonica portio deducaſ Respōdet papa q̄ de bis que leganſ in ornamentis ecclesie vel ad cultū diuinū: vel pro anniuersario ecclesijs vel alijs pijs locis canonica portio deduci nō dz dūmō ista legata nō fiant in fraudē vt ep̄s vl parochialis ecclesia portione debita defraudetur. Ber.

Nō. primo 7 tene menti regulā que tacite colligitur ex isto tex. naz regulariter de omnibus relictis factis ecclesijs soluiſ episcopo cānonica portio 7 ecclesie parochiali ſm ea que dixi in. c. officij. ſ. eo. sed fallit i casibus hic exceptis. nam exceptio quorundā casuum firmat regulā in opposituz. xxxij. q. vij. c. si domin⁹ 7 in. c. ij. de coniugio lepro. Nota secūdo casus c in quibus non soluiſ canonica portio de relictis factis ecclesijs. Primus casus quando aliquid sit relictum in ornamentis ideſt calicibus cappis vel alijs vestibus ecclesiasticis. Secundus casus quando fuit relictuz pro eis ideſt pro ipsis ornamentis habendis vel recuperandis vel reficiendis. Tertius casus in relicto facto pro fabrica ecclesie: Et nota q̄ fabrica 7 ornamenta ecclesie ponunt ꝑ vt diuersa. Exquo potes colligere notabile dictuz q̄ redditus deputati ad fabricicā nō sunt cōuertendi ad ornamenta ecclesie. naz fabrica capiſ pro structura vel reparatiōe edificij de conse. di. i. de fabrica. Ex quo etiaz potest inferri q̄ episcopus non releuaſ ab onere fulciendi ecclesiā etiā de ornamentis, ꝓpter redditus fabrice. Quart⁹ casus q̄n relinquiſ pro luminaribus puta, p cereis lampadibus 7 similibus. Quintus casus pro anniuersarijs ideſt pro cōmemoratōe aiaꝝ. anniuersariū dī eadē die sepultōis vel defunctōis singulis annis qua ille qui legauit fuit sepultus vel defunctus.

Sext⁹ casus pro relicto facto pro septima vigesima vl trigesima. ⁊ vult dicere referēdo se ad varias ꝓsue tudines locoꝝ in quib⁹ aliq seruāt facere offiū pro defuncto. i. septima die post sepulturaꝫ vel vigesima seu trigesima seu alia die q; si relinquit aliqd pro hu iusmodi officijs dicēdis nō debet quarta. ⁊ vide de bis dieb⁹ in. c. qꝛ alij. xiij. q. ij. Ultimus casus qū re lictū est factū ad ꝑpetuū cultū diuinū. vꝫputa qū te statoꝛ reliqt certū qd vt quolibꝫ die celebraret ī cer to altari. ⁊ pro capella dotāda vel filiabus ꝓcernēnib⁹ ꝑpetuū cultū diuinū. Nota ibi vel reliqs pijs lo cis. q; nō solū ecclesie sunt ꝓuilegiate ī predictis ca sibus sed ēt pia loca gaudēt eisdē ꝓuilegijs. facit. l. fi. C. de sacrosan. ec. ⁊ qō nō. Jo. an. in. c. i. ⁊. ij. de in inte. rest. li. vj. vbi notāter vult q; pia loca pñt petere restitutōez in integrū sicut ecclesie. Scōm dictū ē q; regulariter pia loca tenenť ad canonicā portionē. ⁊ q̄ dicunť pia loca. dic qō illa in quibus exercet officiuꝫ pietatis. vt nō. Jo. an. s. ti. ꝓri. c. fi. ⁊ Spe. in ti. de ī strū. edi. §. nūc vō aliqua. v. ⁊ scias. vide qō dixi ī. c. officij. s. e. Ultimo nō. q; epⁱs ⁊ parochialis eccle sia pñt de eodē relicto capere canonicas portiones ⁊ sic pñt ꝓcurrere epⁱs ⁊ parochialis ecclesia. Et aduerte q; Hosti. voluit ꝫ q; de quolibꝫ relicto facto ꝑ dioce sanū quibuscūq; ecclesijs epⁱs bēat canonicā portio nē ecclesia vero parochialis bꝫ suā portionez ex reli cto facto dūtaxat per parochianū suū. Sꝫ ꝓriū quo ad primū sensit ꝫ Jo. an. ⁊ remittit ad nō. in. d. c. offi cij. sed tu dic latiꝰ ⁊ clariꝰ q; epⁱs bꝫ suā canonicā por tionē ex relictis factis dūtaxat ecclesijs ⁊ alijs pijs lo cis sibi subiectis per quēcūq; fuerint relicta. naꝫ hec portio epⁱ debet nō ab hoie diocesis sed ab ecclesia cui factū est relictū vt in. c. requisisti. s. e. ⁊ dixi in. d. c. officij. Ecclesie vō parochiali debet porto ex reli cto facto ecclesie sepulture per suū parochianū. vt in c. i. ⁊. ij. ī. de sepul. pōt ergo ꝓtingere q; de vno reli cto detrabant due portiones. puta si parochianus vni us ecclesie elegit alibi sepulturā eidē aliqd legando. nam eccla sepulture dꝫ dare canonicā portionē epⁱ ꝑ onus epale. Jtē canonicā ecclesie parochiali ī sa tisfactionē iniurie seu laboris quē subijt ecclesia paro chialis in psonā defuncti. qñq; pōt ꝓtingere q; vna solū portio debeat. vꝫputa qñ parochianus alicuius est sepultus in ecclesia exēpta. nā tūc portio soluꝫ de bet ecclesie parochiali. vt dixi ī. d. c. officij. qñq; nul la portio detrahit vt si parochianus ecclesie exempte eligit sibi sepulturā. ⁊ idē dicēdū in similibus casib⁹

Ultimo scias q; de relictis ꝓuilegiatis de quib⁹ bic soluūt fratres minores ⁊ predicatores quartā ec clesie parochiali. vt in cle. dudū de sepul. ⁊ hodie illa cle. est ꝓrogata ad fratres sancti augustini ⁊ carmeli tas. ⁊ fuit istud inductū ad recōpēsatōez dānoꝝ que sustinent ecclesie parochiales ꝑ ꝓuilegia ꝓcessa di ctis fratribus in eo q; pñt audire ꝓfessiones. Jtē pre dicare ⁊ recipere parochianos alienos ad sepulturā An aūt ecclesia parochialis debeat dare epⁱ portio nē de portione quā habuit ab ecclesia sepulture siue ex relictis ꝓuilegiatis siue nō. vide per Jo. ꝓsi. vj. ⁊ ibi ꝓcludit q; sic. qō satis plꝫ ꝑ. c. ꝓquerēte de off. or. vbi dī q; de oībus funeralibus debet epⁱ quar ta. Utꝝ legatū factū ecclesie ō certa re quolibꝫ anno debeať ꝑpetuo ⁊ in eternū vel duret per aliqō tēpus determinatū. istā. q. formal bar. in. l. annua. ff. de an nuis lega. ⁊ dicit q; per tēpus determinatū. s. per cen tū annos per. l. vsufructum. ff. de vsufru. sed Pe. ⁊ Guil. tenuerūt cōtrariū. exemplū lego fratrib⁹ quo libet anno prandiū. Nico. Abb.

De successionibus ab intestatō. Rubrica.

Supra visuꝫ est de successionibus ex testō. veruꝫ qꝛ sepe boies decedūt ab intestato ⁊ dubitať de suc cessione ideo post rubricā precedētē subijcit ista. Et scias q; intestat⁹ dī qui nullū vel nō iure fecit testū. vt in. l. fi. C. fami. her. ⁊ ꝑpie dī intestatus⁹ qui pote rat facere testū. vnde nō volēs testari nō dī, ꝑpie in testatus sed ꝑm cōem vsuꝫ loquēdi qui nō testať dici tur intestat⁹. vt de ꝑdictis est pulcher text. in. l. i. fi. de suis ⁊ legi. ⁊ ibi ꝑ doc. ⁊ facit ꝫ ad statuta disponen tia ō successiōe intestatoꝝ an habeāt locū ēt ī bis q te stari nō poterāt. vt impubes furiosus ⁊ similes. ⁊ de bis in predicta. l. i.

a Adde gl. insti. de here. q̄ ab inte. def. in prin. ⁊ ibi ang. ō are. ⁊ do. chaw sto. poz.

Ed hoc. Clericus bona ꝑ pria dare pōt cui vult sed si decedat intestatus ⁊ nō bꝫ ꝓsanguineos succedit ecclesia. ꝫ dic iuncta glo. scda pars ibi si autem.

f

Casus lr̄alis. Dubitabať de bo nis clericoꝝ sine testō decedētiuꝫ q bus essent danda. Ad qō ex ꝓcilio alieñ. responsuꝫ fuit q; oēs clerici gnāliter de bis que pñt ꝑ bereditatez; vel alio mō intuitu ꝓsone acquisiuerunt dū viuūt pñt facere qcqd eis plꝫ. si aūt ante morianť qꝫ de bis disposuerūt si ꝓsanguineos nō bñt in ius ecclesie sue debēt tradi. Ber. Nō ꝑ bo. ar. ex text. q; qcqd ac q̄rit epⁱs intuitu ꝓsone sibi acquirit ⁊ nō ecclesie. vnde de bis potest disponere ad libitū. facit ad ea que dixi in. c. i. s. ti. ꝓpoꝝ. vnde bec littera videť parificare epi scopuꝫ ⁊ clericos inferiores. Nō secūdo arg. op. ex text. q; qualiscunq; sit clericus ⁊ qualecunqꝫ habe at beneficiuꝫ non disponit ad libituꝫ de redditibus beneficij. naꝫ vt bic pꝫ hoc permittit eis respectu bo noꝝ acquisitoꝝ intuitu persone. secus ergo si acq siuerunt intuitu beneficij. ⁊ vt dixi pondera qꝛ littera loquit ñ solū de episcopis ⁊ presbyteris sed etiaꝫ de inferioribus clericis qꝛ cōmuniter habent beneficia simplicia. ⁊ facit ad ea que dixi in. c. relatuꝫ. ij. ⁊ in. c. requisisti. s. ti. proxi. Nota tertio ibi q̄ꝫ ꝫ perfece rit. q; testamentū non valet nisi sit perfectum. vnde si quis incipit facere testamentū ⁊ non perfecit non va let qō inceptuꝫ est. ita colligit bic do. An. nihil aliud inducens. Sed tu aduerte latius. nā primo iste text. parū facit. qꝛ supra loquit de donatione tamen attin gendo substantiā ipsius dicti videť primo q; de hoc sit text. in. l. si is. ff. de testa. vbi patꝫ q; nihil valet scri ptura nisi sit perfecta. ⁊ hoc indubitatū in dispositio ne non fauorabili. Sed dubitať quid in fauorabili. puta inter liberos ⁊ ad pias causas. ⁊ est nō. questio. nam sepe contingit q; testatoꝝ incipit facere testamen tum ⁊ ante perfectionem superuenit furoꝝ vel moꝛs nunquid valeat q; inceptū est. puta qꝛ iam legauerat aliqua ecclesijs vel aliter disposuerat inter liberos. Bar. in. d. l. fi is. non attingendo specialiter dispoſi tionē pie cause dixit non valere. sed in. l. fideicōmissa §. quotiens. ff. de lega. iij. videť velle q; valeat inter liberos videť tamē dubitare. sed in. l. fi. C. fami. her. ⁊ in. l. bac consultissima. §. ex imperfecto. C. de testa. aperte tenuit contrariū dicens q; lꝫ valeat testamen tum impfectū rōne solēnitatis inter liberos. vt in. d. §. ex imperfecto. ⁊ in. d. l. fi. non tamē valet si est ipfe ctū rōne voluntatis. nā ex quo voluntas nō fuit com pleta est imperfecta. sed in. l. in testamēto. ff. de fidei cō. liber. tꝫ aperte q; ad pias cās valet ꝫ volūtas lꝫ non perfecta. ⁊ sic dicit se dixisse in quadā questione facti. Audiui ī quēdā doctorē satis egregiū tenere cō trarium non tamen allegabat bec dicta Bar. sed mo uebatur ex eo q; dispositio inter liberos debet esse magis fauorabilis q̄ꝫ ad piam causam sed inter libe ros non valet. vt in. d. l. fi. ergo nec ad piam causam. ꝫ dictū nō bꝫ bonū fundamētū. primo qꝛ nō est illud

a In pe. col. in pn. Et ita ad hoc põderat bar. d. alex. imol. in l. pactũ q̃ dotali i iij. col. C. de pac. ⁊ i cõſi. ccviij. incip. viſo reſtõ in. iij. col. ad. fi. Et ſi tu dicereſ ꝺ. nõne hẽmus auctoritarẽ auguſtini canoni/zatã i. c. fi. xvij. q. iij. q̃ quicq̃ eccleſiã inſtituere et filiũ exheredare aliuz querat pro cõſilio q̃ auguſtinũ ⁊ ſic vꝺ q̃ magis ſaneaꝫ filio q̃ eccleſie ſeu pie cãe Rñdeo q̃ illa auctoritas ꝓcedit quãtũ ad legitimã filij qz ſiqs vellet priuare filios legitima eos exheredãdo ⁊ inſtituẽdo piã cãz male facẽt in hoc eſt bene verũ q̃ magis ſaueꝫ filijs ſed quo ad alia magiſ ſaueꝫ teſtõ cõdito ad pias cauſ̃ cõdito inter liberoſ nõ igit mlt̃ illa verba bart. in d. l. i. ſiq de clarata et facias ibi lõgam ma num.

b Et ita nõ. ẽt dicit ab. ibi i re collecti i v. nõ ſing. de ꝓba. q dicẽ ſe vidiſſe i facto. ⁊ idẽ dicit. d. ab. in. c. qz di/uerſitatẽ i fi. de ꝓcſ.

abſolutũ q̃ inter liberos nõ valeat. imo Bar. ſentit oppoſitũ in. d. l. fideicõmiſſa. nec dicta. l. fi. ff. ꝓbatſ̃ eſt dictũ doc. ſed tex. ibi potius facit in oppoſitũ duz dicit q̃ qbuſcũq̃ vbis appareat de volũtate pris inter liberos illa eſt ſeruãda. Itẽ nõ eſt vex ſimpliciter q̃ diſpoſitio inter liberos ſit magis fauorabilis q̃ ad pias cauſas. imo Bar. aperte tz p̃ma in. l. i. C. de ſacroſan. ecc. qõ nõ. Vbi ſatis plz vt valeat ad pias cãs ex quo legatũ vel diſpoſitio erat perfecta vt puta qz trãſiuit ad alia legata. nã nõ põt negari quin ff fuit ꝓſenſus naturalis. ⁊ preſumẽdũ eſt fauore aie q̃ aliter nõ diſpoſuiſſet. facit qõ dixi in. c. relatũ. el. i. ſ. tit. ꝓx. fortẽ idẽ põt dici inter liberos. vt in. d. l. fi. ⁊ ff nõ. qz quotidiana. In glo. in. v. ſanctificent ibi tanq̃ ſancta deputent. ff nõ eſt exponere qz cũ iſta eẽnt bona rẽporalia nõ poterãt tanq̃ ſancta deputari. Do. an. in quodã notabili ſentit q̃ bona eccleſie largo mõ dicunt ſancta. ſed credo q̃ lra ꝺz exponi ſanctificent i. ad vſuz ſanctox vel ſacrox deputent. ſic in ſimili exponit glo. in. c. nulli. xij. q. ij. ⁊ hec expoſitio eſt propria ⁊ clara. In glo. fi. in fi. tene glo. ⁊ ſm eam ſũmauit tex. ⁊ intellige in eccleſia cui ſeruit clericus tpe mortis. ⁊ ita aperte vult iſta lra ibi cui ſeruit. Ex quo infert q̃ ſi clericus habuit prius aliud beneficiuz bona ſua nõ diuiduntur ſed omnia cedunt beneficio cui ad preſens clericus eſt aſtrict⁹. Ex his infert q̃ verbũ altare poſitũ in lra exponit pro eccleſia. ad ff. i. q. iij. altare. põt ẽt intelligi ſm doc. de altari, ppne. nam in quibuſdã locis ſunt multi clerici nõ bñtes niſi biuſmodi altaria in beneficiũ. vnde tales decedẽtes ſine ꝓſanguineis tranſferũt ſua bona ab inteſtato i hec altaria. qõ bene nõ. Ex hoc ẽt bẽs q̃ id qõ accedit altari poſita in aliqua eccleſia nõ accedit ipſi eccleſie ſz ipſi altari ex quo altare bz bona diſtincta ab eccleſia. qõ intelligo qñ ꝓpne obuenit ꝓẽplatõe altaris. ſecꝰ ſi ꝓemplatõe eccleſie. puta ſi fiunt oblatões in illo altari. nã ſunt oblatões de iure parochiali ideo non cedunt altari ſed eccleſie. ad hoc bo. tex. in. c. ad audientiã de ec. edi. inducẽdo per locũ a ſpeciali. ⁊ vide qõ dixi in. c. paſtoralis. de his que fi. a prela. ⁊ ex his habes intellectũ iuriũ que ſimplr dicũt bona clerici inteſtati debere cedere eccleſie ſi nõ bz ꝓſanguineos. dz n. intelligi de eccleſia late ſumpta vt cõprehendat oẽ beneficiũ ẽt ſine cura. ⁊ facit. c. relatũ. el. ij. ſ. ti. ꝓxi. Quid aũt ſi clericꝰ nõ bz eccleſiã ⁊ decedit ab inteſtato. credo q̃ bona debent deuenire ad epm ⁊ ipſe diſponet ſm deũ. pro hoc qõ notat Innoc. in. c. inſinuante. qui cle. vel vouẽ. ⁊ aliqd dico in. c. in pñtiaᵇ de ꝓba. facit qõ notat Fe. ꝓſi. xxv. ⁊ ff notabis.

s **Sancto.** Si preſbyter inteſtatꝰ decedat de pñmonio ſuo fiũt quatuor portiones, put ff habeẽt. ⁊ non tz ff hodie ſm glo. ⁊ ſic vult q̃ hodie iſtõ. c. fit correctũ. ſed huic lec. ob. qõ habeẽt. ſ. in, pe. reſecatis ſuperfluis ⁊c. ideo ſm aliũ intellectũ ſingulariter ſummat alr ⁊ ſic. Si oliz ſeruus preſbyter factus inteſtatus decedat eius bona diuidunt ſm formã ff prentã. ⁊ primo ponit exceſſus relatio. Scõo eius prohibitio ibi interdicimus. tertio peculij diuiſio ibi peculiũ quarto pene inflictio ibi ⁊ ſiqs. Caſus lr̃alis. Laici quidã habebãt ſeruos quos manumiſerunt: ⁊ illi poſtmodũ ordinati ſunt in preſbyteros: qñ preſbyteri iſti morieban̄ tota ſubſtãtia illox laici illi ſibi vẽdicabãt: tanq̃ de, pprijs ſeruis. Iſta relata ſunt i cõcilio. vnde ſtatuit cõciliũ vt iſta de cetero nõ fiant. ſed ſicut liberi facti ſunt ad ſuſcipiendũ gradũ ⁊ diuinuz offiñ: ita nihil ab eis exigat preter diuinũ offiñ. Sz peculiũ illox diuidat in quatuor partes prout in lra. Ber. Nõ ibi partes ſibi vẽdicẽt ⁊c. q̃ dñs vẽdicat ſibi partez de ſubſtãtia ſui ſerui. ſed ꝓ ff facit inſti. per quas pſo. nob. acqrit in. §. itez nobis. vbi dr̃ q̃ qcqd acqrit ſeruus acqrit dño. & nõ partẽ ſz totũ vẽ dicat ſibi dñs. So. intellige tex. ſm Hoſti. in ſeruis manumiſſis ⁊ ſic in libertis de quox ſubſtãtia patronus vẽdicat ſibi partẽ ⁊ nõ totũ. vt inſti. de ſuc. liber. §. ſed nr̃a. Et ex hoc infert ad intellectũ hui⁹. c. vt intelligat̃ de preſbyteris q prius fuerũt ſerui ad quox ſubſtãtiã pñi volebãt venire ſicut ad ſubſtãtiã aliorum libertox q̃ ff interdicit. ⁊ de ff. j. cũ glo. Nõ ſcõo q̃ factus liber reſpectu diuinox eſt liber cẽſendus quo ad oĩa tꝝalia. ⁊ vr̃ nõbiliter, ꝓbare iſte tex. q̃ dñs qui ꝓſentit vt ſeruꝰ, pmoneat̃ ad ſacros ordines nullũ ius retineat in ſeruo. vnde pdit ius ſuccedẽ di ſibi delatũ a iure ciuili. ⁊ vide qõ. nõ. in. c. nullus ⁊ in. c. de famul. de ſer. nõ or. Nõ tertio ibi põter diuinũ offiñ q̃ ſernus, pmotus de ꝓſenſu dñi tenet̃ impendere dño diuinũ offiñ. qõ vr̃, ꝓcedere ſi dñs retinuit apud ſe bas operas ſpũales. de quo dicendũ vt plene nõ. in. d. c. nullus. Nota vltimo ex fine litte re vnum mirabile dictũ qõ vr̃, ꝓbare iſte tex. vz q̃ ſi vni ex beredibus auferr̃ ſua portio tanq̃ ab idigno nõ applicat̃ fiſco ſeculari ſz beres ſit ſecularis ſz potius fiſco eccleſie habito reſpectu ad qualitatẽ reliquẽtis qz fuit clicꝰ. ⁊ ff facit ad multa niſi dicam⁹ hũc tex. ponere ſpãlẽ, puniſionẽ. Itẽ ex ff ⁊ ex tex. collige aliud nõ. dictũ q̃ id qõ venit applicandũ fiſco de bonis clericox nõ venit applicãdũ fiſco pape ſed potius epo loci vt diſpenſet diligẽter ad vſum eccleſie. ⁊ ſic facit ẽt tex. ꝓ bis que dixi i. c. pcedẽti. q̃ ſi clicꝰ decedat ſine ꝓſanguineis ⁊ ſine beneficio inteſtatus bona debent deuenire ad manus epi. vt in vſuz eccleſie. ſ. vniuerſalis diligenter diſtribuat nõ vt ſibi appropriet. In glo. i. ibi ſemper eſt pro eccleſia pſumẽdũ. nõ. gl. ſz de hac mã vide qõ lar⁹ dixi in. c. ingrẽdũ de pecu. cle. ⁊ per Inn. ⁊ ꝓ Jo. an. i. c. cũ in officijs. ſ. ti., pr̃.

In ea. glo. ibi nõ credo ff bodie bñe locuz ⁊c. vult & glo. q̃ ff. c. bodie nõ, pcedat que lec. nõ eſt tuta nec bona per ea que. ſ. dixi. vnde tene lec. pcedentẽ que fuit Lau. quã cõiter ſequunt doc. vt itelligat̃ iſte tex. i pſbyteris qui ex ſeruitute, pmoti ſunt ad ſacerdotiũ dñis ꝓſentiẽtibꝰ. ⁊ pro hac lec. facit tex. ibi pſbyteroſ ſuos ⁊ ibi ſicut det, ꝓ prijs ſeruis. ⁊ melꝰ ibi ſicuti liberti facti ſunt ⁊c. ⁊ in iſtis, pcedit diſpõ huiꝰ. c. ⁊ merito aliud ſtatuit̃ in ſubſtãtia iſtox q̃ aliox clericox nã ex quo intuitu diuinox ꝓſecuti ſunt libertatẽ facilius dz eox ſubſtãtia in opa pia diſtribui. ⁊ itelligo cũ iſti decedãt ab inteſtato vt ꝓueniat rubro nec per alia iura generaliter loquentia de bonis clericox ff. c. dz corrigi ſed potius illa p iſtud limitari qz generi derogat̃ per ſpeciẽ. vt in regula generi. de re. iu. li. vj. Itẽ qz correctio iuriũ eſt cuitanda. vt in. c. cũ expediat de elec. li. vj. Nico. Abbas.

Cum dilectus. Rector eccleſie dr̃ inteſtatꝰ ſi nullũ fecit teſtm̃ vel fecit ſed furioſus ⁊ tali ſuccedat eccleſia ſi non bz ꝓſanguineos ſecꝰ aũt ſi apparet illũ fuiſſe monachũ vel ſana mẽte teſtatũ. ſic ſũmat Jo. an. ⁊ cõiter doc. ſeq. ſed ff ſũmatio de nihilo, pudet nec ptinet in ſe aliquã difficultatẽ. ió attigẽdo duos nõbiles ⁊ ſingulares intellectꝰ hui⁹. c. ſũmo ſm quẽlibet intellectũ. ⁊ prio ſic. Valz teſtm̃ ad pias cãs ꝓdirũ p vba enũciatiua ẽt pp aliud ꝓlata q̃ q̃ ſucceſſio ſeu teſtatio veniat ad excluſionẽ alteri⁹ eccĩe. vel aliter ſm aliuz intellectũ. Per vnũ teſtẽ de veritate ⁊ per ꝓfeſſionẽ etiã incidenter factaz probatur oblatio etiã quo ad effectũ cõſequendi bona oblata. Diuidit ff. c. in quattuor partes. In prĩa parte ponit factũ deciſuz. In ſcõa motiuuz pape ad ſnĩam. In tertia allegatio epi diffinientis. In quarta diffinitiue cõmiſſio. ſcõa ibi ſufficienter. tertia ibi qz

ꝓb. ⁊ in. c. ex cõicam⁹. i. ꝺ here. Sed ſi hẽret eccleſiã ꝓpriã illa ei ſuccedit niſi extẽt conſanguinei vt in c. qcũq̃. xij. q. v. Vꝺ limita niſi eccleſia collegialr̃ cõmitteret ingratitudinẽ ꝓ platũ qz tunc ſuccedit prelato ab inteſtato ẽt ſi nõ extẽt conſanguinei. ad ff allego glo. valꝺ bꝺ. quã ſequit ibi. d. an. in. c. fi. in gl. fi. ad fi. de pᵒ. in v. nõ q̃ illud ⁊c. vꝺ pe. de anch. in rep. regle ea. q. li. vj. in iij. q. ad idez vide bal i. l. ſiqs pſbyter in. v. inducẽ de epi. ⁊ cle. vbi ẽt ponit qd eꝺ.

a Adde ꝓcor.tex.in.l.qñ indignū.C.de testa.vbi est tex.valde solēnis q̄ qui laborat in extremis dato q̄ sibi lingua ingrossēt dato q̄ incipiat balbutire tñ potest facere testamentū ⁊ notari⁹ p̄t licite illud scribere. Ad idem facit tex.in.l.pāphilo.§.ꝓpositū in.v.in discrimie vite ⁊ c̄.ff.de leg.iij. ⁊ tex. in.l.si p̄.§.si.in v.extrema valitudine.ff.de fi.liber.⁊ tex.in.c.ramutius i v. in extremis posito ⁊ i.c. nos qdē i v. de h̄ luce migrāte.s.⁹ō testa. intellige tñ sane ſm tex.in.l.iubemus in v.nā articulate loqui p̄t mortuo similis ē C.ō test. vbi bar.⁊ alii notant.⁊ dicit bar. q̄ vidit ō facto ang. ⁊ imo.in. l. i aduersa.ff.ō testa.ang.in l.in fraudez. §.sicut.ff. de tē.mi.⁊ lud. ro.ꝑsi.cccvj. incip. ꝓposita cōsultatō h̄ solū q̄rit ⁊ nōt. d. alex. ímo.in cōsi. cccxcvij.incip.p̄deratis vbis vltimi testi in.iij col.⁊ ang.ō are. insti. de testa. in p̄n. Alibi dic̄ gl. in.c.i.in. vsi. mutus in ti. epi.vel abb. q̄ qlibz i articulo mort̄ efficit mutus vnū ēt addc q̄ q̄uis laborās in extremis possit exercere actus depēdētes a mera voluntate tñ si p̄ cēt ꝓstitutus i extremo vite ⁊ filiꝰ tūc acquireret q censet eadez ꝑsona.§.ci q isti.de inuti. stip.nō acq̄reret p̄i tex. est de hoc notabilissimus in.l.si ad fi. C.de bo.que lib per quez text.ita dicit bal.in.l.si.C. de cōdi ist.⁊ d.frā.ō are. in ꝑsi.clxj.incip.in p̄tia ꝓ sultatiōe videndū est in vj.col.z̄.q̄. q̄ est nō. ad li. vero.quarta ibi nos. Casus lfalis. Archipresbyter de alerio se ⁊ sua obtulit monasterio de brusia:tādē dū ageret in extremus voluntatē vltimā exprimēdo asserunt se ⁊ sua monasterio ꝓtulisse ⁊ sic decessit. Eps eduñ.dioc.eius occupauit quedā bona ipsiꝰ archipresbyteri ⁊ ēt quedā bona monasterij.vnde sup bonis istis cā cōmissa fuit iudicibus. Cora qbus petebat abbas de brusia monasterio suo restitui: qcqd eps de bonis archipresbyteri aut ēt monasterij occupauerat.⁊ ecōuerso petebat eps sibi restitui noie parochialis ecclesie cuius ille fuerat archipresbyter qc qd de bonis dicti archipresbyteri monasteriū detinebat. Ad,pbandā intētionē suā abbas testes induxit tandē cā delata est ad papā.ipse vero examinato negocio diligenter intellexit esse,pbatū q̄ archipresbyter dū ageret in extremis volūtatē vltimā exprimēdo asserunt se ⁊ sua mōasterio ꝓtulisse.⁊ cū requisitus fuisset vt cōderet testū. Rñdit se nō posse testari: q̄ se ⁊ sua dederat monasterio:⁊ vnus de testibus dixit se vidisse qñ se ⁊ sua obtulit monasterio.⁊ alij testes dicebāt se audiuisse ipsuz archipresbyterū in p̄tia abbatis ꝓsitentē qō ꝓdictū est adiuuātes plurimū assertionē abbatis nō tan q̄z ,pbarent sufficiēter.sed tā q̄z vehemēter adminiculū p̄stabāt. Sed q̄ ex aduerso pars ēpi asserebat q̄ dictꝰ archipresbyter i extremis agens alienatus erat a mēte.vnde non valuit qō dicebat. Papa cām ipsaz cōmisit sub hac forma q̄ nisi eps,pbauerit archipresbyteruz nō fuisse sane mētis cū vltimā voluntatē expressit imponat ei silentiū sup impetitione monasterij: ⁊ cōpellat restituere monasterio qcqd occupauit de bonis illius archipresbyteri aut ēt monasterij. Si vero,pbauerit illū alienata mente dixisse predicta condēnet monasteriū ad faciēdā ēpo restitutionē noie parochialis ecclesie oiuz bonoz que fuerūt ipsius archipresbyteri:cū ipse archipresbyter ab intestato decesserit nec habuit cōsanguineos ⁊ ipsi monasterio filētiū imponat. Ber.

Nō p̄ uncta glo.i.q̄ qs p̄t se ⁊ sua dedicare monasterio absq̄z eo q̄ efficiat monachꝰ.⁊ talis p̄t dici oblatꝰ ⁊ ē quasi suus monasterij.vide ad h̄ qō nō. i.c.vt lex.xxvij.q.i.facit cle.i.ō deci.in fi. Nunquid aūt i hac dedicatiōe veniāt bōa futura.p̄dicta glo.sētit q̄ sic.⁊ ibi vide p archi.secus dic si talis dedicatio fieret ecclesie seculari.nā obtinet vires ſm qualitatē ecclesie cui fit.⁊ h̄ faciūt pro dicto Bar.in.l.fi.C.de pac.vbi voluit singulariter q̄ absq̄z eo q̄ qs dedicz se p̄t oia bona sua p̄tia ⁊ futura dare ecclesie.naz si p̄t dare se ⁊ sua vt hic. fortius oia bona sine se.⁊ facit qō ipse nō.in auc.ingressi.C.de sacrosan.ec.⁊ bec nō. Scōo nota q̄ abbas p̄t agere noie monasterij sui absq̄z mādato capituli.de quo in.c.edoceri.s. de rescrip. Nō tertio ibi in extremis agens.q̄ actus dependēs a mera volūtate p̄t exerceri a laborā te in extremis.satis.n.est q̄ sit sanus mēte a qua dependet validitas actus. Et ex hoc ⁊ ex tex.nō q̄ tam ꝓcus q̄z ꝓfessio p̄tt fieri in extremis ēt in vltima voluntate.ad hoc.c.q̄z q̄z.de vsu.li.vj.⁊ i.l.heredes palaz in fi.ff.de testa. Itē nota q̄ vnus testis nō probat oblationē seu,pfessionē alicui⁹.vnde sicut in,ppbanis ita in spiritualibus vnus testis nō sufficit ad ,pbationez.ad h̄.c.lz vniuersis de testi. Nō ibi p̄tia abbatis.q̄ ꝓfessio dr̄ fieri in p̄tia partis ēt si pars accidēraliter est ibi reperta q̄z q̄z expresse ipse nō accepta uerit ꝓfessionē pro se.⁊ in hoc tene mēti istū tex. Itez facit ille tex.optime in ar.q̄ ꝓfessio ēt declaratoria ac mitaſ.l.plz.ff.de aeq.hē.cū fi.Alibi nī tenuit bal.in.l.fi.i p̄n.in vlt. col.C. de bo.que lib.q̄ si sit delata aliqua hēditas vel successio filiosa.⁊ talis filiusſa.laboret in extremis vite q̄ nī p̄ ci⁹ noie p̄t in illo instāti adire hēditatē ⁊ ēt agnoscere bo.pos.Sz i h̄ vltio male dicit ⁊ reprehēdit p sul.⁊ moder.ibi.dic tu meli⁹ vt p bar.i.l.fi.i.ij.col.ad fi.⁊.seq.ff.de ꝓdi.instī.

tus preteriti reqrit p̄tiā[b] partis ad sui validitatē licz fiat extra iudiciū.facit ad ea que nō.in.c.fi.de ꝓbes.⁊ in.l.certū.§.siquis abñte.ff.e.⁊ in.l.generaliter. C. de nō nu.pe. Nō ibi vehemēter adminiculantes. tex.optimū ſm vnū intellectū q̄ vnus testis de veritate plene,pbat cū ꝓfessione extra iudiciū facta super existētia actus lz ꝓfessio fit incidēter facta.⁊ per h̄ dicendū q̄ si per vnū testē probo q̄ tibi mutuaui. x. p alios,pbo q̄ fuisti ꝓfessus mutuū lz icidēter iste due semiplene probatōes debent ꝓiungi ⁊ plene ,pbant mutuū q̄z q̄z actoz fundauerit se sup mutuo ⁊ nō sup ꝓfessione. Nō q̄ verba enūciatiua,plata,ppter aliud inducūt dispositionē in vltima volūtate ex quo indirecte ex vbis p̄t elici mens testari volētis ⁊ h̄ colligit ſm aliū intellectū.h̄ tñ declara.vt.j.dicā. Itē nō q̄ furiosus seu mēte alienat⁹ nō p̄t testari ēt ad pias cās.⁊ h̄ q̄ nō bz iudiciū intellectus a quo dependet validitas testamēti. Itē nota q̄ etiā in extremis presumit quis sane mētis.vnde asserēti ꝓbandi.nā vt hic vides ēps bz,pbare q̄ archipresbyter nō erat mētis cōpos qñ illa verba ,ptulit i extremis facit.c.ramutius.s.ti.,pri.vbi testator erat in extremis ꝓstitutus. Itē nota q̄ in cā quentionis ⁊ recōuentōis p̄tt,pduci duo libelli ꝓij.de quo p Inno.in.c.cū ꝓtingat de offi.dele.⁊ facit.c.lz de proba.

Nō ibi noie parochialis ecclesie.q̄ ēps p̄t in iudicio cōtendere tā petēdo q̄z defendēdo noie ecclesie inferioris sibi subiecte.⁊ ad h̄ quotidie allegatur iste tex.⁊ clarius tz h̄ Inno.dicēs q̄ nō solū p̄t ēps vacante ecclesia inferiori vt hic vacabat sed ēt si ecclesia haberet suū rectorē.nā ēps est prelat⁹ oium ecclesiarū dioceſis ⁊ preordinator in cunctis.x.q.i.in.c. regenda.⁊ in.c.nouerint.xvj.q.vij.oēs basilice nec mirū.nā ⁊ prelati inferiores agūt pro ecclesijs sibi subiectis.vt in.c.i.de rescrip.in cle.⁊ in.c. ex transmissa de prescrip. Quis aūt sit preferendus si ꝓcurrat prelatus supior ⁊ imediatus.plene tetigi post doc.in.c. cū deputati de iudi. Ultimo nota ibi monasteriuz ꝓdēnet ⁊c̄.q̄ lz prelatus sit i iudicio noie ecclesie sue tñ verba sñie dispositiua p̄tt ꝓferri in ecclesiam. Ex quo inferri p̄t q̄ lz sindicus fuerit in iudicio p̄t cōdemnari vniuersitas seu ecclesia ⁊ nō sindicus. ad h̄ c.lz de,pba.qō,pcedit etiā de iure ciuili iuxta nō.per Bar.in.l.stipulatio.§.si stipulor.ff. de verbo.obli.

Opp.ō tex.vī.n.ꝓrietatē ⁊ absurditatē in multis ptinere.primo q̄ ex quo iste archipresbyter dilucida voce fuerit cōfessus in p̄sentia abbatis q̄ se ⁊ sua obtulerat monasterio.hec sola ꝓfessio actus preteriti declaratoria debuit sufficere ad,pbandū eū esse oblatū cū standū sit ꝓfessioni alicui⁹ ō se.xiij.q.ij.in prin ⁊ in.c.per tuas de,pba.⁊ de ꝓbes.per totū.ergo male dicit lra q̄ isti testes sufficiēter nō,pbant intētōez abbatis. Itē vī tex.ꝓius in.v.sufficiēter.vbi dr̄ q̄ sufficienter fuit,pbatū.nā de significato huius verbi sufficienter est vt nihil aliud requirat.vt nō.glo.in.c. statutū de rescrip.li.vj.in p̄n. Itē p vba idirecta ēt enūciatiua actꝰ preteriti iducit testm̄.vt i.l.ex bac scriptura.ff.de dona.vbi dr̄ q̄ figs dixit talē rē donaui sempronio ex h̄,pbat q̄ voluit donare sempronio.vñ capit ille vt legatari⁹.cū g̃ archipresbyter hic dicit q̄ se ⁊ sua ꝓtulerat monasterio in p̄tia testiū bec vba debent sufficere ad eliciēdā volūtatē ipsius q̄ indirecte voluerit monasteriū beredē facere.cui⁹ ꝓrium innuit iste tex.cū dicit q̄ illi testes sufficiēter nō,pbant. Sopper bec ⁊ multa alia ꝓria que p̄tt fieri ad istā lrā

b Fallit si sit iurata q̄ in qbus ad validitatē ꝓfessioni reqrit p̄tia pris si sit iurata nō reqrit p̄tia vt h p.d. aut. ⁊ bal.i.l.vis ci⁹,als i.l. sciāt.C. de ,pba.q̄ intellige ō in re cano,nō de iure ciuili. Ꝓrius est vez casus ē sing. in.l.certuz §.figs abñ te v.q̄ nec q̄ iurat. ff. de ꝓfessis. ſz ru vid q̄ late scribit imo.i rep. c.cū ꝓtingat i.xxxij car.i.ij.colū.de iure iurā.

c Bal. vo p istum tex.dīc nō. in auc. rogati. C. de testib. q̄ si ad ,pbationē debiti i scriptis ꝓcti ad quā regrantur q̄nq̄ testes vt.l.testiuz C.eo.,pduc duos testes deponētes sup solutiōe debiti ⁊ tres deponētes sup ꝓfessione solutionis q̄ isti testes non ple ,pbant ſz vehemēter adminiculant per istū tex. et sic vīt bal. q̄ duc,pbatōes diuersi generis ꝓiungunt nō vt plene ,pbet ſz vt vehemēter,pbat.facit.ō quo vide hic p d.an.

a Be iſti
ẏbis enun
ciatiuis vi
de oino q
plene ſcri
bit ro. poſt
bar. in l. ex
hac ſcriptu
ra ff. ō do.
Et an ver
ba enūcia
tiua in in
ſtro appo
ſita ,pbent
vide oio p
bar. in l. ſi
forte. ff de
ca. pec. vbi
querit qñ
dō dono ,p
ſeruicijs z
benemeriti
an p illa ẏ
ba enūcia
tiua ,pbent
ſeruitꝰ ta et
benemeri
ta. Et adō
b gl. i. l. cū
aliqs. C. ō
iur. delī. q
idē dicit q
gl. in. c. cuz
oli de cēſi.
z vide etiā
bal. in l cū
aliqs. C. ō
iure delib.
Et adō q
ſi mutuaui
c. ricio z in
inſtro dicit
mutuaui ri
cio. c. que
ſemproni⁹
penes me
ō poſuerat
an p iſta ẏ
ba enūcia
tiua ,pbeꝫ
depoſitum
dicite q ſic
ſm bal. i. l.
de ſideriuz
C. depoſi.
q pro b di
cit cē ibi ca
ſuz ſing. q
faciliter ñ
repiꝫ alibi.
Itē adde
q ſing. nōt
d. an. z ibi
late p do.
bar. de bel
lē. in. c. nō
nulli. §. i. ī
pe. colū. de
reſcri. Itē
de iſtis ver
bis enūcia
tiuis an in
ducāt diſ
pōnez z in
quātū viō
latiſſime p
bar. in. d. l.
ex hac ſcri
ptura. Itē
adde q no

glo. hic multū inuoluūt intellectū huius. c. z difficilio
res ſunt glo. z magis ꝓrie q̄z tex. Et hec difficultas
oriꝫ qz varij intellectus pñt ex lra elici. z gl. q̄ñq̄z fū
dat ſe ſup vno z q̄ñq̄z ſup alio. ſed nō inſtādo ſuper
verbis glo. vt clare bēas mām huius. c. ſcias q duo
ſunt principales intellectus bui⁹. c. Primus q ab
bas fundauit ſe ſuper illa ꝓfeſſione tanq̄z ſup vltima
voluntate. quaſi p illa ẏba non pñt teſtari z c. volue
rit indirecte monaſteriū facere beredē. z ex hoc capi
te obtinuit abbas. Hunc intellectū aperte ſentit glo.
iij. z fuit additio tpe Inno. facta. nā Inno. ſentit pri
mo hāc lec. z ad tex. dū dicit q vehemēter teſtes ad
miniculabanꝫ. rñdet q huic preſūptōi ſtaꝫ. quaſi ve
lit tex. q illa ꝓfeſſio aperte nō ,pbabat volūtatez vlti
mā ſeu teſtāmēti factionē ſed vehemēter preſumeba
tur cui preſumptōi tanq̄z violēte ſtaꝫ niſi ,pbeꝫ ꝓriuz
z ideo onus ,pbādi q mēte alienata dixit illa verba ī
cūbit epo. hāc etiā lect. ſequunꝫ hic Jo. an. z Moſti.

Sz ō hāc lec. fortiꝫ opponā. verba enūciatiua⁹ ,p
lata ,ppter aliud nō inducūt diſpoſitionē vt eſt tex. in
c. ſi papa de priui. li. vj. nā lz papa in reſcripto dele
gatorio incidēter aſſerat aliquē eē exēptū per hec ver
ba enūciatiua nō ,pbaꝫ exēptio qz illa ẏba nō ſunt ,p
lata principaliꝫ ſup exceptōe. ad idē. l. nō nudis z. l. ſi
eplis. C. de ,pba. vbi pz q ẏba que enūciantꝫ ad aliū
finē dicunꝫ nuda ita q nō ,pbant enūciatū. lz hic iſta
ẏba fuerūt ,plata ,ppter aliud. qz archipreſbyter fuit
requiſitus vtrū vellet teſtari z ipſe vt ſatisfaceret req
ſitioni dixit q nō poterat teſtari qz dō auerat ſe z ſua
monaſterio. z ſic ẏba fuerūt indirecte ,plata nō aio
ꝓdēdi teſtm̄ ſed aio ſatisfaciēdi requiſitioni. Hec ob.
lex ex hac ſcriptura. qz ibi verba enūciatiua fuerūt ,p
lata principaliꝫ ,ppter ſe z nō ,ppter aliud. qz ibi teſta
torꝫ dixit ſponte ſciāt heredes mei q veſtes meas do
nani libertis meis. ideo nō īmerito inducūt legatum
qō nō fuit in caſu nr̄o. Sed ſaluādo premiſſuz intel
lectū pōt dici q hec ẏba enunciatiua ēt ,ppter aliud ,p
lata inducūt diſpoſitōez in diſpoſitis ad pias cās ſed
in alijs relictis hec verba nō ſufficerēt vt in ꝓrijs fu
ꝓra formatis. z ſic reſtringas glo. iij. z dictū Inno.
hāc lec. ad iſtū tex. reperio Bart. ſenſiſſe aperte ī. l.
i. C. de ſac. ſan. ec. vbi format. q. nūquid per ẏba enū
ciatiua incidēter ,plata inducaꝫ diſpoſitio ad pīa cām
z ꝓcludit prīo q ſic per iſtū tex. ſcōo qz in teſtō mili
tis ſufficiūt hec ẏba ergo fortius ad pīa cām. vt in. l.
ex bis verbis. C. ō teſta. mili. tertio qz ex bis ẏbis ſa
tis apparet ꝓſenſus de iuregētiū. alias. n. in milite nō
inducerēt diſpōnez ſed in diſpoſitōe ad pias cās ſuf
ficit ſolēnitas iuriſgētiū vt nō. in. d. l. i. z in. c. relatum
el. i. ſ. ti. ,pri. z būc intellectū puto veriſſimum in ſe z
eū notabis ſed nō ꝓuenit lr̄e. primo qz vt pz in prin.
c. abbas fundat ſe ſup oblatōe. z ſic ſup actu inter vi
uos. ergo nō poterat obtinere ēt plene ,pbādo diſpo
ſitionē in vltima volūtate qz ſnīa nō ꝓformis petitōi
eſt nulla. vt in. l. fi. C. de fideicō. liber. z in. c. lz beli. ō
ſimo. z in. c. qualiter z q̄ñ. el. ij. de accu. Itē in dubio
ſnīa recipit interpretatōez vt ꝓueniat petitioni qz ta
lia ſunt ſubiecta qualia p̄dicata. vt le. z nō. in. c. inter
dilectos de fi. inſtru. ergo interpretādū eſt q abbas
b obtinuit nō vigore vltime volūtatis que nō ꝓuenit
petitioni ſed vigore oblatōis ſup qua fundabaꝫ libel
lus. ſcōo ob. huic intellectui in alio tex. iſte in eo q di
cit q illi teſtes nō ſufficiēter ,pbant intentionē abba
tis ſed tanq̄z vehemēter adminiculātes aſſertionē ipi
us plurimū adiuuabāt. que verba clare innuūt q ab
bas nō obtinuit ex capite vltime volūtatis nec erat p
ſumptio violēta qz illa que nō ſufficit ad ſnīaz nō dr̄
adminiculare vel coadiuuare ſed poti⁹ fundare z ,p
bare. nā de ſignificato huius ẏbi adminiculare eſt vt
per ſe plene nō ,pbet ſz adiuuet ad ,pbatōez cōplēdā

Itē aſſertio abbatis erat ex oblatōe. z b papa dic q
iſti teſtes adiuuabāt aſſertionē ſuā z ſic inducūt ad ,p
bandū oblatōez z nō teſtāmēti factionē z ideo tenen
dus eſt ſcōs intellectus. vt dicam⁹ q abbas b obti
nuit vigore oblatōis quā ,pbant per vnū teſtē de vi
ſu z per ꝓfeſſionē ipſius oblatōis in extremis factaz
nā teſtis vnus deponēs de veritate actus z duo ōpo
nentes ſup ipſius actus ꝓfeſſione iungunt ad facien
dū plenā ,pbatiōez. vt nō. in. c. cū cām de ,pba. notat
Bar. in. l. admonēdi de iureiur. z ſi diceres q ꝓfeſ
ſio per ſe ſola debuiſſet ſufficere vt per totū ti. de con
feſ. reperio q idē bar. ſenſit būc ſcōz intellectū ad iſtū
tex. in. d. l. admonēdi in. xv. col. dicēs per iſtū tex. ,p
bari q per vnū teſtē de veritate z per ꝓfeſſionē factā
in abſentia partis ,pbaꝫ veritas actus. z ſic ſenſit q
abbas b obtinuit vigore oblatōis z non vigore vltie
volūtatis. z q̄z q̄z dictū ſuū ſit notabile z mēti ꝓmen
dandū. ſ. q ꝓfeſſio facta in abſentia partis inducat ſe
miplenā ,pbatōez tī nō ,pbaꝫ per iſtū tex. vnde non
vr̄ bar. pōderaſſe iſtā lr̄am que aperte dicit q in pre
ſentia partis archipreſbyter ꝓfeſſus fuit ſe fuiſſe ob
latū z c. z ideo dic q iſta ꝓfeſſio per ſe nō plē ,pbabat
qz fuit incidēter facta. ſ. ad interrogationē alterius q̄
rentis ſi vellet teſtari. z ideo iſte tex. b dicit q iſti te
ſtes nō ſufficiēter ,pbabāt. ſ. oblatōez. lz multū adiu
uabāt intentionez abbatis fundātis ſe ſup oblatiōe.
vñ facit b iſta ꝓfeſſio ſemiplenā ,pbatiōem vt nō. i. c.
fi. de iureiur. facit. c. ſup eo de teſti. z due ſemiplene
tēdētes ad eūdē effectū iūgūtur ad faciēduz plenā. vt
nō. i. d. c. fi. z i. d. l. admonēdi. Hec tex. ob. dū dicit
q ſufficiēter erat ,pbatū qz verū ē q teſtes ſufficien
ter ,pbabāt illā cōfeſſiōem. lz illa confeſſio tā q̄z icidē
ter facta nō ,pbabat plene oblatōz. z ſic dz tex. redu
ci ad ꝓcordiā. Et ex hoc z ex tex. nō. fing. q cōfeſſio
facta ,ppter aliud etiā in pñtia ptis plene nō probat
qō tenebis ſemp menti. ſed huic ītellectui vehemen
ter ob. hec lr̄a que ī triplici loco vr̄ velle q illa ẏba in
ducebāt vltimam volutatē exp̄ſſe vt pz ibi velut vlti
mā exp̄mens volūtatē. z ibi cū vltimā voluntatē ex
p̄ſſit. z ibi que ſup vltima volūtate. z ſic nō īducebā
tur illa ẏba vt cōfeſſio z hec multū faciūt pro primo
intellectu ſed tenēdo ſcōm quē ſenſit b glo in v. vnus
ſolus. z Inno. in v. ,pbatōes. z ſequit do. an. poſſu
mus dicere q b fit mētio de vltima volūtate nō q p
eā fuerit inducta teſtāmēti factio ſed capit pro finali
aſſertione ipſius archipreſbyteri. nā requirunt ī hac
vltima voluntate. ſ. q ſe z ſua donaſſet monaſterio.
vnde cū nunq̄z poſt expreſſerit ꝓriuz ſtandū eſt huic
finali aſſertioni cū dicto illius teſtis. z ſic oz aliquan
tulū improprīare illa verba vt vitent maiores abſur
ditates. nec b eſt nouū cū ſepe idē verbū relatuz ad
diuerſa ſignificat diuerſa vt vitent alie abſurditates
vt eſt pulcher tex. in. c. cū dilectus de conſue. facit. c.
ab excōmunicato cuz ibi nō. de reſcrip. z per hoc ha
betur clariſſime intellectus huius. c. z ad hos duos ī
tellectus ſunt referende ꝓrarietates que eliciunt ex
glo. Sed circa predicta queritur de. q. quotidia
na. Quidam in egritudine poſitus condidit teſtamē
tuz in quo confeſſus eſt ſe abſtuliſſe multa bona cu
iuſdaz eccleſie z mādauit certā quātitatē in recōpen
ſatione reſtitui demū cōualuit z negligit reſtituere q̄
rit nunquid poſſit compelli cum non poſſit probari
niſi per ꝓfeſſionē ſuā in teſtamēto factā. Hoſt. in. l. ge
neraliter. C. de nō nu. pe. tenuit q ſic. qm in vltia vo
luntate pōt qs ꝓfiteri z alios ꝓcus facere. vt in. d. l.
beredes palā. z in. d. c. q̄z q̄z. z b ſunt irreuocabilia.
vt. ſ. de ꝓfeſ. p to. z in. l. ſicut. C. de act. z obli. lz bar.
in. l. cū quis in. §. codicill. ff. de leg. iij. poſt quoſdam
doc. tz oppoſitū. nā vt ibi pz talis ꝓfeſſio nō probat
niſi ſit iurata. Item iura dicunt q talis confeſſio in

rat. d. an. i. c.
fraternitatiſ
circa ſi. de re
ſti. ſpo. Itez
adde q ẏba
enunciatiua
pro tertio ,p
bant ēt ſi id
,ppter q pri
cipaliter ſa
ctū eſt inſtiz
non pōt ſta
re nī ſtaꝫ nū
ciato caſui ē
ſing. z ibi d.
an. z abb. in
c. illud de p̄
ſum. vbi cir
ca p̄n. hoc di
cit. z in. ſi. eiꝰ
dez. c. Idez
ab. ponit ali
ud dictū nō.
in hac mā q
oio nō ꝓter
mittas vide
re. Itē adō
oio q nōt d.
an. in. c. cū in
iureperitis ī
vij. col. de of
fi. dele. z i. c.
p⁹ceſſionē ō
,pbat. in. vij.
col. vbi pul.
z tex. z bar.
diſtinguēte ī
l. nō eplis. C
de ,pba. Et
vide. d. an. z
imolā. in. c.
ſi cautio ſup
tertia gl. de
fi. inſtru. Et
adde q ver
ba enūciati
na gemiata ī
ducūt diſpo
ſitiū. ita diē gl.
z bar i. l. cū
ſcimuſ. C. de
agri. z cēſ. li.
xj. z ibidē vi
de. d. alex. in
additi.

a Et vi̊ gl.ꝛ q̄ notat ℣o.an. sup ca in.c.q̄ꝓ̄ꝓ̄ i v̊.idonea de vsuris.li.vj. Et ad ħ vi̊ oio q̄ notat bal.i.i.ꝛ.iiij. col.de p̄ sūp. vbi refert q̄ qdā aduocatus q reuersus ab iferis dixit q̄.l. aurelī.§.fi.alꝭ i.de lib.leg. pp ħ damnaucrat aiaꝫ suaꝫ.ꝛ vi̊ bal. in.l.archigerontes.C.ō epiſ.aud.vbi dixit q̄ ꝓfessio facta ī penitētia nō ꝓbat ī iudicio ꝛ de hac q̄ōe posita ħ ēt p d. an. vide p d.lan.ō rod. in tractatu ō vsuris.q.ciij Et an ꝛ q̄ ꝓfessio in extremis p̄iudicet tanq̄ ī ter viuos vide ħ p.d.an. ꝛ late p doc. in.c.si cautō de fi. instr.ꝛ adde q̄ si in extremis p̄ ꝓsiteat̄ se debere filio suo spurio ista ꝓfessio nō p̄iudicat tex. est i.l.qui testā ff.de.pb. secꝰ dicit gl si cō fiteret̄ inter viuos. ℣ꝛ de ista ꝓfessione in extremis vi̊ ang. ꝓsi.clxxix.

b Quis dicat̄ stultus ꝛ qualr ꝑbet̄ stultitia vi̊ gl.xvij.q.ij. ꝓsalduſ.ꝛ facit.l.si cū dote.§.si maritꝰ ff.so.ma. ꝛ vide imol. post gl. in.l. nec codicillos.C.de codic.q dic̄ q̄ ex sermonibus eius qs p̄sumit̄ furiosus. Et vi̊ oio imol. in d.§.si maritꝰ ī fi. ꝛ vide p domi.in.c.i.

ducit fideicōmissuꝫ vel legatū vt.l.lutius de leg.ij. ꝛ C.de fal.cā adiec.legato p totū. Item si ꝓtrariū dicerētur posset pater indirecte p̄uare filiuꝫ legitīa sua q̄ non haberet nisi ꝓfiteri se debitorē plurimoꝝ q̄ō facere nō pōt. vt nōt ſpe.in ti.de cōfeſ.in.§.nūc videdum.v̊.sequit̄. Ideo cōclude post eū ampliādo terminos.q.cū querit̄ gnāliter nūqd verba enūciatiua emissa in vltima voluntate ꝓbent seu īducāt dispoſitionē. Aut.n. verba enūciatiua ꝓferunt̄ ꝓpter aliꝰ aut p̄incipalr ꝓpter se.p̄mo casu talia verba plene nō ꝓbant nec etiā inducūt. vt pꝫ in isto tex. ꝛ iurib⁹ supra alle. ſcōo casu aut fuit adiectū iuramētū ꝛ probant vt in auc̄. q̄ obtinet. C. de ꝓba. ꝛ in corpore vū sumit̄. ꝛ in auc̄. de iureiur. a mor. p̄sti. ꝛ ħ ꝓcedit nō solum q̄n testator expresse iurat sed etiā q̄n dicit se iurasse. ꝛ videt velle tex. in.d.auc̄. Aut cessat iuramentum ꝛ tūc si ꝑs fuit p̄ſs vel notarius vel ordinarius recepit cōfessionē pro pte ꝛ tūc ꝓbat ar. hic in eo q̄ ponderat̄ partis p̄tia ꝛ ꝓbat̄ melius in.c. q̄ꝫ q̄ꝫ p all. Aut nemo recepit hāc ꝓfessionē. ꝛ tunc talia v̊ba non ꝓbāt actū enūciatum sed inducūt legatū seu heredis institutionē ſm qualitatē verboꝝ. vt i.d.§.codicill'. ꝛ alijs iuribus superius alle. Et ex his ſertur ad dicisionē. q. ꝓposite vt nō possit ille post q̄ꝫ cōuentus fuit cōpelli ex quo nō fecit ille iuramentū nec aliquis habēs p̄rātem recepit ꝓfessionem. Et idē dic in eo q̄ ꝓfitet̄ i testamēto⁹ se vsurariū ꝛ mādat certā q̄ꝫtitatē restitui. nā alio nō interueniēte ꝓpelli nō pōt ad restitutionē ꝛ idē dicendū in similibus cōibus. In gl. in v̊. cōpotē. in fi. nota glo. bene ꝛ ꝓbat̄ satis in ħ. c. iuncto.c. indicas. iij. q. ix. furor ergo semel accedens p̄sumit̄ adesse nisi ꝓbet̄ ꝯtriuꝫ. Quid de alijs infirmitatib⁹. vide q̄ dixi in.c.cū inter canonicos de ele. ꝛ ibi per doc. Qualiter aūt ꝓbet̄ furor seu mētis alienatio dic verbo ꝛ facto. p̄o hoc.c. legimus. xciij. di. vbi dicit fatuus fatua loquit̄. ad idē. l. quidā cum sua glo. ff. de ꝙdi. insti. ꝛ vide gl. in.c. ꝓsaldus. xvij. q.ij. Quid aūt si vna pars ꝓbat furorē ꝛ reliqua sanā mētez que ꝓbatio p̄ualet. vide q̄ nō. in.c. sup ħ de renun. ꝛ in.l. nec codicillos. C. de codicillis. In gl. ī v̊. super impetitōe. nota bene glo. q̄ nō. est in eo q̄ō limitat. ꝛ vide. c. cū qui de p̄bē. li. vj. ꝛ in.c.i. ō do. ꝛ ꝓtu. In glo. fi. ibi nisi per vnū testē. sed nunc oppo. nā vī q̄ ex quo abbas habuit vnū testē debuit sibi deferri iuramētū in ſupplementū ꝓbatōis. vt i.c. fi. de iureur. So. dicūt Bof. ꝛ Jo. an. q̄ rex quantas dissuasit iuramētū deferri volunt dicere q̄ vbi agunt de magno p̄iudicio seu de re valoris magni nō deferr̄ iuramētū ī ſupplemētū ꝓbatōis. alij aliter sed ħ plꝫ ad hoc q̄ō leg. ꝛ nō. in.d.c.fi. Et nō ex hac ſo. q̄ ēt p̄lato ſup iure ecclesie nō deferr̄ iuramētū in defectū ꝓbatōis cū q̄ō est multū p̄iudicialis. Et ī fi. glo. nō glo. q̄ �pz ecclesia cōparet̄ matri nō tñ tenet̄ sacerdos aliquid de bonis p̄oprijs relinquere ecclesie. p̄o hoc.c.i.§.eo.

De sepulturis. Rubrica.

Supra visuꝫ est de successionib⁹ ex testō ꝛ ab intestato que capiūt effectū post mortē. vt i.c.cū martbe de cele. miſ. vnde cū fuerit visuꝫ de bonis defunctoꝝ merito restabat videre ō ſepulturis ipſoꝝ. nā omnes morimur ꝛ ficut aqua dilabimur sup terrā. ſcōo regū xiiij.c. ꝛ in.c. ecclesiastico. xiij.q.ij. ideo ꝛc. Sꝫ q̄ro post Jo. an. quid est ſepultura. dicit q̄ est locꝰ cōcauus quo in ecclesiastico cimiterio corpus catholici requiescit. p̄imū. ſ. q̄ sit locus ꝓcauus ꝓbat̄ in.c. pe. j. eo. ibi effodi ꝛc. ſcōo q̄ sit in ecclesiastico cimiterio, ꝓbat̄ in.c. auruꝫ. xij.q.ij. ꝛ ibi, ꝓbat̄ ēt q̄ defunctoꝝ corpora ibi requiescunt. nā rōne ꝓsecratōis lo-

ci nō p̄sit ita corpora vexari a ſpiritib⁹ īmundis q̄ē admodū in alijs locis. hec.n. fuit rō p̄incipalis quare factū fuit vt catholici ſepelianr̄ in cimiterijs ecclesiarū. ꝛ vide bo. tex. cū glo. in.c. cū grauia. xiij.q.ij. tertiū. ſ. q̄ corpus catholici ꝛc̄., ꝓbat̄ in.c. sacris. j.e. cū ibi nō. nā is qui nō est catholicus nō dꝫ ſepeliri in ecclesiastico cimiterio. ꝛ si de facto fuit ſepultꝰ dꝫ exhumari ꝛ p̄ici. de quo in.d.c. sacris. Et ex his decidunt̄ due alie q̄ones. ℣ꝛima est quib⁹ ꝓcedenda est ſepultura. ꝛ vt dixi regl̄r omnibus catholicis nisi ſpecifice reperiant̄ ꝓhibiti. ad hoc dictū. c. in ecclesiastico. ꝛ in.c. questa. ea. cā ꝛ.q. ꝛ generalr dici pōt q̄ decedens in peccato mortali nō dꝫ ſepeliri in cimiterio ecclesie. vt notat glo. in.c.ij. ꝛ in.c.cū ad monasteriū de sta. reg. facit tex. cū glo. lxxxviij. di. in.c. fi. ꝛ. xiij. q.ij. p̄o obeuntib⁹. Scōa. q. in quo loco debent ſepeliri catholici. ꝛ vt pꝫ ex predictis dicēdū est̄ q̄ in ecclesiaꝝ cimiterijs. An aūt intra ecclesiam possit aliquis ſepeliri. vide bo. tex. cū glo. xiij. q.ij. in.c. null⁹

Vltimo querit̄ vtrū cū luctu ꝛ plāctu sunt mortui ſepeliēdi. dicendū q̄ nō sed cū ꝑsalmis ꝛ ꝑsallentiuꝫ vocibus. vt in.c. qui diuina. ꝛ in.c. quā p̄posterū. xiij.q.ij. tñ si ex officio charitatis vel pietatis vel causa humanitatis emittunt̄ lachrȳme nō ē a iure repꝛobatuꝫ. nā de pleriſq̄ sanctis legit̄ q̄ lachrymas effuderunt in exequijs charoꝝ amicoꝝ. de quo vi̊ tex. xiij.q.iij. in.§. ħ aūt cum.c. ſe. sic legimus q̄ oēs filij ſrael planxerūt moyſen ꝛ iacob. vt in.c. qz alij. ea. cā ꝛ.q. ſed nō est multū lugendū ne videant̄ boies deficere in credulitate alterius vite. nā est signū deſperatōis. vt in.d.c. qui diuina. ꝛ in.d.c. vbicūq̄ꝫ. ꝛ sic hēs ꝓtinuationē rubꝛice expeditā.

Os instituta.

n Decēs in testatus ſepelit̄ in ſepulchro maioruꝫ vel vbi eligit̄ ſepultura parochialis tñ ecclesia habebit canonicā portionē eius q̄ relinquit ecclesie ſepulture. h.d. ſm veriorē intellectū. ꝛ tria sunt dicta. ſcōm ibi nulli. tertiū ibi sed qz. Casus lr̄alis. Statuit Leo papa q̄ quilibet debeat ſepeliri in ſepulchris parentuꝫ suoꝝ ſm q̄ fecerunt antiqui patriarche. verūtamen nulli denegādū est̄, ꝓpriā eligere ſepulturā ēt alienaꝫ qz ꝛ dñs hoc fecit. Sꝫ qz dignꝰ est̄ mercenarius mercede ſua: tertiā partē iudicij ſuiꝛ ecclesie p̄cipit dari in qua ſepeliri debeat ſine elegiſſet alibi ſepulturā: ꝛ vbi dū viuebat celeſti pabulo refici ꝓſueuit: q̄ō ꝛ ſi fecerit vbicunq̄ꝫ voluerit eligat ſepulturā: ꝛ ne aliter fiat p̄cipit Leo papa ſub pena excōicatōis. Ber.

Nō ꝑ vnā regulā ex p̄in.c.q̄ decedēs inteſtatus seu nō electa ſepultura dꝫ ſepeliri in ſepulchro maioruꝫ ſuoꝝ. ad idē. c. is qui. eo. ti. li. vj. ꝛ ħ fuit inductū exēplo patriarchaꝝ. nā abꝛahā iſaac ꝛ iacob ēt in remotis exſites voluerūt ſepeliri in ſepulchro maioruꝫ ſuoꝝ. Quid aūt si nō bꝫ ſepulchꝝ. puta qz de nouo transtulit domicilū ad aliā ciuitatē. dic q̄ ſepeliēdus est̄ in ecclesia parochiali. vt in.c. in nra. ꝛ in.c. ex pte. j. eo. ꝛ in.d.c. is q. Scōo nō ibi maioꝝ. q̄ maioꝝ nr̄oꝝ actio dꝫ eē nra inſtructio ꝓcor. c. ſignificasti. ō elec. Nō in v̊. nulli. aliā regulā affirmatiuā. q̄ qlꝫq̄ ō nouo pōt ſibi eligere ſepulturā ꝛ ꝑmittere ſepulchꝝ maioꝝ ſuoꝝ ad inſtar xp̄i. nam si voluiſſet ſepultus fuiſſet in ſepulchro maioꝝ ſuoꝝ tñ elegit ſepeliri in ſepulchro nouo ioſeph. Et p̄dera v̊. elegit poſitū in tex. ſtat. n. permiſſiue ꝛ nō diſpoſitiue. nā xps nō diſpoſuit vt ibi ſepeliret̄ ſꝫ ꝑmittēdo vī elegiſſe. nā nihil fieri pōt ſine ꝑmiſſione diuina. oīa. n. que fiunt facit ipſe deus aut recto iudicio aut iſta fieri permittit. dicit tex. i.c. nimirū. xxvj. q.v. Nō quarto

§. ſi vo cir. ſi. p̄n. ō clegro. li. vj. ꝛ vide tex. cū gl. i. i. c. legimus. ħ al. ꝓab. ꝛ pau. de ca. in. l. qui testō. §. ne q̄ fur. ꝛ ſi ff de testa. dicit q̄ qui ſemel inciꝑit fatuizare nunq̄ liberāt. quiſ aūt dicat̄ ī ſanus vi̊ tex. ꝛ do. i c. conſilia. xvij. di. et qs dicat̄ ſtultus vi de ꝑ do. in c. cōſtātio politana. xij. di. c. ꝛc. med. ꝛ circa fi. dic̄ q̄ dōia inter ſtultū ꝛ fatuū est. qz fatuus est ī v̊bis ſtultus ī factis ꝛ cui incūbat onus ꝓbādi an allegāti furorē vel fanā mentez vide q̄ notat bal. i. l. furioſum. C. q ꝛc. faꝓſūt. vbi querit ſiqſ ꝓſueuit habere dilucida iterualla ꝛ poſtea fecit teſtū an p̄ſumat̄ tpe furoris vl̄ ſane mētis. ꝛ interalia dic̄ q̄ ſi est̄ teſtator ad pias cās q̄ tūc p̄eſumit̄ habuiſſe diluciduꝫ interualū q̄ est̄ bñ nōndū

ibi aliena ⁊ ibi ꝓpriam. ꝙ quis pōt habere ꝓpriam sepulturā. ⁊ intellige ꝓpriā respectu vsus. nā dñium nō pōt qs habere qr res sacre ⁊ religiose non sunt in dñio alicui⁹. vt in. l. in tātū. §. sacre. ff. de re. diui. fac c. rō. s̄. de prebē. Et vtrū qs pōt habere ℔ ius in cimiterio eccl̄ie vt eo inuito nullus alius sepeliat. facit iste tex. ꝙ sic dū distinguit ꝓpriā ab aliena. sed dicaz latius in. c. pe. j. e. nā bñt laici ℔ ius vtendi potius ex tolerātia eccl̄ie q̄z de iure scripto sicut diximus in iur pronat⁹. vt in. c. qm̄ de iu. pa. Itē ex illo v̄bo aliena. nō. ꝙ qs pōt eligere aliena sepulturā ℔ intellige ꝓsentiēte patrono vel ratū hñte. vt. pbat exēplū qō̄ segtur in lra. nā ioseph cōsensit vt x̄ps sepeliret in sepulcro suo. Sed aduerte qr in casū nr̄o qō̄ est magis dubia qr illud sepulchrū erat iuris priuati sed sepulchrum exīs in cimiterio eccl̄ie est iuris publici ⁊ publica nō pōt priuatus sibi appropriare. vt in. d. c. rō. ⁊ iō est qō̄ pulchra nunqd rector eccl̄ie possit inuito patrono sepulchri alīū ibi inferre. de quo dic vt dicā in. d. c. pe. Nō in. v. sed qr. ꝙ sacerdos iuste recepit mercedem diuinarū oparū dz tñ recipe rōne laboris ⁊ nō diuinox vt nō. j. de simo. c. nō satis. ⁊ quasi p totum.

Nota ℔ sīm abb. ꝙ vita laicox est clericis passio sed moz̄s est cōsolatio. ⁊ dic ꝙ vita laicox cēsetur passio ipsis cūcis ꝓpter labores quos sustinēt i exhibitiōe sacrox ⁊ alioz̄ diuinox. nā habēt p̄dicare ⁊ orare p eis. vnde de his scribit. peccata populi mei ꝓmedet ⁊c̄. i. delebūt orādo de pe. di. j. quē peniter. ⁊. j. q. j. dictū ⁊ in. c. ipsi sacerdotes. moz̄s eni dicit solatium respectu pceptionis tpaliū. nā ⁊ patri loco solatij restituit dos filie p̄mortue. nā acerbū esset pdere filiaz ⁊ ipsius subām. vt in. l. mī. ff. de iu. do. vel pōt intelligi ꝙ legarū factū eccl̄esie sepulture est illi solatium. vn eccl̄esia pochialis ex quo habuit passionez in vita dz habere partē illius cōsolationis. s. legati. nā bñficiū est benuola actio gaudiū tribuēs capiēti. vt in. c. j. qui. mo. feu. amit. in li. feudox. Et ex ℔ ⁊ ex tex. habes q̄re eccl̄esia pochialis bz bāc portionē ab eccl̄esia sepulture ⁊ lz tex. dicat simplr de eccl̄ia vbi cōsuenit celesti pabulo refici intelligere tñ debes de eccl̄esia in qua cōsueuit iste defunctus audire diuina ⁊ recipere eccl̄iastica sacr̄a. vt est tex. in. c. ij. de sepul. li. vj. Et iō dubitaī qd si in vna eccl̄ia audiuit diuina ⁊ in alia accepit eccl̄esiastica sacr̄a. ⁊ intellige qñ iuri dice ℔ fecit. dic ꝙ inter istas eccl̄esias dz fieri diuisio illius portionis ꝓ rōnes huius lr̄e. ar. illius. c. ij. de quo ꝓ Inno. in. c. de bis. j. eo. In glo. j. in fi. sed ℔ glo. nō apit intellectū vbi sepeliēdi sunt forēses ⁊ peregrini. sz banc. q. glo. sensit in. c. in nr̄a. j. e. ti. in. v. ⁊ nisi. ⁊ ibi tz ꝙ debēt sepeliri apud eccl̄iā maiorem. Idē tz Inno. ℔ ꝓ hac opi. facit. c. vbicū qz tempox xij. q. ij. ⁊. c. officiū de offi. archiep̄. nā eccl̄ia cathedralis administrat talibus sacramēta. Archi. in. c. j. j. e. ti. li. vj. late ꝓsequit⁹ ⁊ cōcludit ꝙ debēt sepeliri apud eccl̄iam pochialē vbi decedunt ꝓ. c. j. xvj. q. j. ⁊. xiij. q. j. c. j. nec ob. sīm eū. c. officiuz. qr loqtur de administratiōe sacrox ⁊ nō de sepultura. do. meus do. Lar. tz ℔ primā opi. mouet qr trāseūtes ⁊ pegrini non pñt dici de pochia alicuius. vñ eccl̄esia cathedralis q̄ p totam diocesim bz ptātem dz istos ad sepulturā recipe. Do. ant. latius distinguēdo dicit ꝙ aut iste q mozit⁹ est religiosus ⁊ dz sepeliri in monasterio sui ordinis. vt in. c. j. pal. xvj. q. j. ℔ dictū forte nō ē verū qr illud. c. loquit⁹ qñ religiosus declinauit ad certū monasteriū ⁊ ibi mortuus ē. si aūt moriatur extra monasteriū nō video rōnē diuersitatis inter eū ⁊ clicū secularē ⁊ laicū q̄z q̄z ipse dicat ꝙ clericus secularis pegrinus dz sepeliri apud eccl̄esiā cathedralem. nā religiosi ⁊ clerici seculares ex quo in loco nō habent ꝓprias eccl̄esias censent iure laicox quo ad sacr̄a recipiēda. vsi sicut in laicis dicit ita ⁊ in istis puto dicēdū. ꝓ ℔. c. ⁊ ℔ attēdēdū de cōse. di. j. vbi dicit ꝙ oēs clerici exīntes infra pochiā certā debēt ibi cōuenire ad audiēdū diuina vna cū laicis pochialibus ⁊ olim cū monachi nō essent clerici oīa sacr̄a recipiebant ab eccl̄ia pochiali ⁊ ibi faciebāt oblatiōes. xvj. q. j. in. c. alia. ⁊ sic intelligo dictuz. c. j. xvj. q. j. in suo casu. ⁊ ꝓ ℔. c. fi. j. e. ti. li. vj. vbi tex. inuit ꝙ si religiosus decedit extra monasteriū nec pōt cōgrue ad monasteriū suū deferri pōt sibi eligere sepulturaz sicut laicus. In laicis aūt dicit ipse ꝙ aut traxerūt moraz i parochia vel venerūt aīo ibi trahēdi morā ad aliq̄d tēpus vt sunt scholares[a] ⁊ tunc sepeliēdi sunt in eccl̄esia parochiali i qua decedūt qr illa dī eox eccl̄esia parochialis. ⁊ ℔ plz ꝓ nō. in. c. ois vtriusq; sexus. ō pe. ⁊ re. ⁊ in cle. i. de priui. ⁊ ibi per gl. Aut nō traxerunt ibi morā nec venerūt eo aīo. vt puta qr sunt trāseuntes. ⁊ tz ꝙ in eccl̄esia cathedrali sunt sepeliēdi. dic tñ ꝙ si receperūt sacr̄a a p̄sbytero parochiali videnī tacite ibi elegisse sepulturā. ℔ dictū cū reuerētia nō fuit bene pōderatū. nā si poterāt recipe sacr̄a a p̄sbytero parochiali cēsenda est illa eccl̄ia parochialis trāseūtiū ⁊ sic erit idē dicēdū in iure funerādi cū oīa ista sint de iure parochiali. Satis dubitari pōt de ista. q. iudicio meo qr iura vario modo loquunt. sed occurrit mihi tex. optim⁹ i. c. i. de cele. miss. vbi vī velle ꝙ sacerdos parochialis pōt administrare sacr̄a peregrinis ⁊ transeuntibus per suā parochiā in casu necessitatis. Itez eadē ratio dz ēe in pte quo ad ptē que est in toto quo ad totū. vt in. c. pastoralis. §. itē cū totū de of. dele. ⁊ in. l. que de iota. ff. de rei vē. quēadmodū. ḡ rōe toti⁹ diocesis vult eps sibi vēdicare ptātē in istū pegrinuz eodē mō dz sacerdos parochialis posse respectu suę parochie. nā eps nō bz ptātē in peregrinū sicut nec p̄ sbyter parochialis. vt i. d. c. ois. ex quo ḡ iste ℔ non bz supiorē dz in diuinis recognoscere eccl̄iaz pochialē vbi decedit. nā ad ℔ habuit cimiterū distinctū ⁊ parochiā distinctā. xiij. q. i. c. i. optīe facit c̄t. c. pastoralis de bis que fi. a pla. vbi pz ꝙ eccl̄ia parochialis sū dat intētionē suā sup oibus obuētionib⁹ sp̄ualib⁹ ꝓ ueniēntibus infra parochiā. ⁊ ad. c. vbicū qz. rñdeo vt ibi nō. glo. In glo. in v. pr̄iarchax in fi. sed hic cadit notabilis. q. pone ꝙ pr̄ ⁊ auus alicui⁹ sunt sepulti apud frēs p̄dicatores. maiores v̄o vt abauus tritauus ⁊ supiores sunt sepulti in eccl̄esia parochiali. iste nūc decessit nō electa sepultura qr forte ipubes vel fine testō decessit q̄rit vbi dz sepeliri. pro eccl̄ia parochiali facit iste tex. dū dicit ꝙ in sepulchro maiox. nā maiox appellatio stricte ⁊ proprie sumpta cōprehendit supiores tm̄ vltra tritauū. vt in. l. iurisc̄onsultus. §. parētes. ff. de gradi. ⁊ in. l. q q̄z. §. parētes. ff. de i. iur vo. ⁊ vtrobiq; nō. Itē pro eccl̄ia parochiali sūt duo iura vel duo vincula. s. ius parochiale ⁊ sepulture maiox. ꝓ quo determinat Oldra. ꝓ fi. xxv. adducit plura ⁊ inter cetera mouet his rōnibus. sicut domicilium est inter viuos ita ius sepulture est inter mortuos. sz qs ꝓsequit⁹ originē seu domicilium patris ⁊ aui ⁊ nō superiorū. vt nō. in. l. assumptio. ff. ad munici. ⁊ in. c. fi. j. de paro. ḡ idē dicēdū in iure sepulture. Itē ⁊ secūdo vnio sepulture, pcedit ex quadā charitate ⁊ mutua dilectiōe que fuit inter viuos. vt colligit. xiij. q. i. c. i. ⁊ seq̄ē. sz maior est charitas seu dilectio inter filiū ⁊ patrez ⁊ auū q̄z inter eū ⁊ superiores cū illi sint remotiores in gradu. ergo potius dz sepeliri in sepulchro patris ⁊ aui q̄z alioz̄ maiox. Sz ꝓ hāc determinatiōnē reperio glo. quasi expressaz in. c. is qui. e. ti. li. vj. que dicit ꝙ si vna eccl̄esia est sepultus pater ⁊ in alia reliqui maiores sepeliēdus est iste in sepulchro maiorum. ⁊ q̄z q̄z rōes oldra. multū vigeāt tñ tex. in. c. ij. ⁊. iij. e. ti. li. vj. multū facit pro opi. glo. dū pōderat se

[a] Nota, p scholaribus vbi debeant recipe sepulturam.

pulchrũ maiorẽ ab antiquo ⁊ bis exprimit illud verbũ ab antiquo. Et Jo.an.ibi in nouella querit qd si pr̃ auus ⁊ abauus fũt sepulti in diuersis ecclijs vbi oz sepeliri ⁊ dicit de cõsuetudine seruari vt sepeliatur i sepulchro pr̃is. qdã tñ diceret q ĩmo i ecclia pochiali qz deficit hoc cũ sepulchrũ maiorẽ. ad hoc. c. i nostra. j. e. mihi ãt plz multũ vt sepeliaf qs i sepulchro paterno nisi serioſe elegit sibi sepulturã. nã ita disposuerũt isti pr̃iarche quoꝝ actio ẽ nr̃a istructio. ſz si pr̃ fuisset alibi sepultus p̃ter ꝓpõitũ suũ. puta qz ñ potuit sepeliri i sepulchro maiorũ pp impossibilitatẽ facti vturis tũc ꝓcedit alia opinio. ⁊ ad illa iura q̃ ponderãt sepulchrũ maiorẽ ab antiquo rñderẽ q fit illa põderatio quo ad excludẽdã ecclias parochialẽ nõ respectu sepulchri paterni. nã sepultura pr̃na p̃ oĩbus põderaf. vt nõ. j. e. c. fraternitatẽ. In glo. i. v. iudicij i fi. nõ. bñ gl. que quotidie allegaf. vult. n. q canonica portio debeat eccle parochiali solũ de relicto facto eccle sepulture. Host. ⁊ ꝓtrariũ vt de oĩbus relictis qbuscũq ecclijs factis ⁊ i q̃cũq re siue mobili siue ĩmobili debeat portio eccle pochiali. mouef p istũ tex. q loqf gnãl̃r ibi iudicij sui. ⁊ exponit ipe iudicij sui. i. relicti ꝓ aĩa sua facti. ⁊ cũ eo ꝓcurrũt Jo. de. ⁊ Egi. ſz cũ hac gl. ꝓcurrit Inn. in. c. pr. abbas hic ⁊ glo. i. c. cũ sup. ⁊ i. c. certificari. j. eo. ⁊ Jo. an. i. glo. sua ĩ de. dudũ. e. ti. i. v. quartã. vbi dicit fres mẽdicãtes nõ teneri ad quartã. si testatoꝛ nõ fuit sepult⁹ apõ eos. ⁊ hec opinio vr̃ cõior ⁊ verior. nã si iste finisset sepultus i eccla parochiali alie eccle legarari nihil solueret vt hic. ergo ex electiõe sepulture nõ debẽt iste eccle p̃grauari ex quo apõ eas testatoꝛ ñ fuit sepult⁹ satis. n. est q cõcurrit cũ eccla sepulture. ⁊ hoc vr̃ ō mẽte hui⁹ lr̃e. ⁊ vide p archi. i. c. ij. e. ti. li. vj. Extra gl. q̃rif nũqd hec portio debeat eccle. parochiali de relictis iure istitutiõis. qdã voluerũt q nõ. ſz solũ õ legatis p. c. regfiſti. s. de testa. Jo. an. ſz hic cõtrariũ p tex. istũ q generaliter dicit tertiã ptẽ sui iudicij ꝛc. ad idẽ. c. sequẽs. ⁊ mehi⁹. c. cũ sup. j. eo. ⁊ i. d. cle. dudũ ⁊ hoc teneas. itellige tñ nisi fit donatũ iter vivos qz de huiusmõi nõ õbet quarta vt vult gl. ⁊ Host. ⁊ gl. i. c. j. de sta. re. dixi plene in. c. requisiti. õ testa. A. i glo. sunt faciles.

Latum. Qui cõuertit ad monasteriũ medietatẽ bonorũ que ꝓ aĩa sua disposuit tenet relinquere eccie parochiali. hoc dicit cõis diuisio fa ibi mãdamus. Casus lr̃alis. Quidã decedẽtes bona sua in monasteriũ cõuerti iusserunt nihil relinquẽtes eccle sue parochiali de quo querela peruenerat ad dñm papã qui respõdet vt quicunqz voluerit ammodo in monasterio quer̃i siue in vita siue in morte medietatẽ oĩum rer̃ suar̃ ⁊ possessionũ quas decernit disponere pro aĩa sua illi eccle ad quã pertinet relinquat. Ber. Nõ ꝑ ibi siue in morte siue i vita. q quis põt ad monasteriũ quer̃i nedũ i vita ſz et in morte. Et si volumus intelligere prout intelligit glo. ij. q in vita dr̃ quãtũ ad casuꝫ huius. c. qñ ꝑ fac in egritudine in qua decessit esset tex. hic pro istis qui disponũt vt post mortẽ suã induant certo habitu religionis ⁊ sepeliant in illa religione nõ tñ puto q isti per hoc fiant religiosi. nã monachatus dissoluit morte in. c. fi. j. eo. li. vj. ideo nõ põt quis esse monachus post mortẽ. est. n. ꝓprie monachatus quoddã votũ per qđ nõ imprimit character aĩe. ꝓdest ergo assum ptio talis habitus p⁹ mortẽ quo ad deuotõez quandã. Nõ sc̃ũ ibi oĩum rer̃ ⁊ c. q de oĩbus bonis cuiuscũq qualitatis sint relictis eccle sepulture debet portio eccle parochiali. ⁊ sic nõ solũ de calendis ⁊ funeralib⁹ ſz de oĩbus obuenientibus eccle sepulture pro aĩa defuncti. ad hoc dicta cle. dudum. ⁊ qđ ibi nõ. gl. Nota tertio ibi decreuerit disponere nã per hec verba generalia inferr̃ ad id qđ dixi in. c. precedẽti. vt quocũq titulo aliquid relinquaf eccle sepulture debeat portio eccle parochiali. nã verbũ disponere est multuꝫ latũ. Ultimo nota q ista portio nõ debet epõ sed eccle parochiali. qđ clarius probaf. j. e. in nostra. ⁊ c. ij. co. ti. li. vj. Sed ꝫ hoc facit. c. officij. ⁊ c. requisiti. s. de testa. in quib⁹ hec portio debet epõ. So. quidã dixerũt in ꝑ stãdũ cõsuetudim sed cõiter tenet q ꝑ portio debet eccie parochiali ſz eps hẽbit portionẽ suã ab vtraqz eccle sia si iste eccie nõ fũt exẽpte. ⁊ sic ꝓcedũt ꝫne si vo altera eccleſia eẽt in aliena diocesi tũc quilibz eps habebit portionẽ suã ab eccia sibi subiecta. Et ex hoc dicto nota bene q epõ debet portio r̃ de portione quã capit eccleſia parochialis ab eccleſia sepulture. ⁊ idẽ tenui post Fed. in. c. fi. s. de testa. pro hoc. c. conquerente. s. de of. or. vbi dr̃ quartã deberi epõ de oĩbus funeralibus. i. ꝓuenientibus occasione funeris. Et nota ex prio loco dictis q valet ꝓsuetudo q portio debita eccleſie parochiali debeat epõ ⁊ nimiruꝫ. nã sicut eccleſia parochialis põt prescribere quartaꝫ epm vt in. d. c. de quarta. de prescrip. ita eps ꝫ eccleſiã parochialẽ. Sed quer̃ de alia pulchra. q. nũqd eccleſie parochiali debeat quarta de oblatis pro aliis sacr̃is. Inno. ſz ꝑ q fic. qr eadem rõ est. dignus. n. est operarius mercede ſ̃. vt nõ. s. c. pr. Et ex hoc nõ sing. q oblatões que fiunt occasione sacr̃orũ pceptoꝝ in alia eccleſia cedũt illi eccleſie sed quarta debet eccleſie parochiali. Sed dubito an hoc dẽz sit verꝫ qñ nullo iure ꝓbaf. ⁊ intellige qñ sacr̃a licite sunt percepta in alia eccleſia. puta ꝓpter necessitatez vel iuꝛ ad aliã eccleſiã maiorẽ vel ad fratres mẽdicantes qui sunt priuilegiati respectu sacr̃i pñie. nam ista iura solũ loquunt de relictis factis in morte ⁊ non de oblatis inter vivos. ⁊ facit. c. de bis. j. e. primũ tñ dictuꝫ videnr̃ cõiter approbare doc. simpliciter illõ referentes. In glo. ij. in fi. nõ glo. pro intellectu isti⁹ c. ⁊ c. de bis. j. e. vt dicamus q de bonis ingredientis religionẽ in sanitate nihil debeat eccleſie parochiali. sed si intrauit in egritudine in qua decessũ debetur portio. ⁊ ita intelligaf iste tex. quanuis Inno. ꝫ in. c. de bis. multũ variauerit dicẽdo iter cetera q si ingredit religionẽ ⁊ sit ibi ꝓfessus tũc debet portio eccleſie parochiali de bonis suis que acquirunt monasterio. rõ qr tunc mori fingit. xix. q. ij. qr. ⁊. xvj. q. i. placuit. ⁊ si aliqd relinqueret monasterio pro aĩa ⁊ aliqd donaret pro sua sustẽtatõe tũc nõ deberet portio nisi de relicto pro aĩa. Opi. tñ glo. cõiter. approbaf ⁊ vr̃ ꝓbari in. d. c. de bis qđ nubi plz. nã iura loquũt de relictis occasiõe sepulture. Itẽ de morte naturali sed intrans religionẽ nãliter nõ morit imo retinet cognationẽ ⁊ succedit parẽtibus. vt in. l. deo nobis. C. de epi. ⁊ cle. ⁊ si mutaret ille domicilũ non tenetur dare aliqd eccleſie parochiali. ergo nec ingrediendo monasteriũ cũ solũ habeat domicilũ in monasterio. vt notat Inn. in. c. ex ore de priui. dixi in. c. dilectus de rescrip. In glo. [b] iij. ibi reliquerit pauperibus ꝛc. nota bene glo. q relicto facto pauperibus nõ debet portio. ⁊ respectu eccleſie parochialis nõ est dubiũ tenẽdo opi. quã tenui in. c. precedẽti. vꝫ q eccleſie parochiali debet portio solũ de relicto facto eccleſie sepulture. sed tũc puto hãc glo. procedere ẽt in portione que debet epõ. nã sibi debet solũ de relicto facto eccleſie ⁊ pijs locis. vt in. c. requisiti. de testa. ergo nõ de relicto psonali maxime facto pauꝑibus. pro hoc. c. requisiti in fi. prealle. sed Jo. an. in. c. dudũ de ꝓuer. ꝓiu. limitat hãc gl. nisi relictũ fuerit factũ pauperibus certi loci qr relictũ vr̃ tũc facũ intuitu loci. pro hoc. l. annua in fi. ff. de annu. leg.

a Et adõ q hũc art. late expedit archi. i. §. sed illud. iij. q. ij. ⁊ ibi cõcludit cũ opi. host. hic. ſz postea i fi. eiusdẽ. §. vr̃ dicere ꝫriũ eius q. s dixit. dic̃. n. q figf eligat sepultura in ꝓpria eccia ⁊ nihil ei relinquit ⁊ relict multa bona aliis ecclijs qđ ꝓpria eccleſia nõ poterit petẽ aliquã portiõez de illis relictis.

b Contra hãc gl. inquantuꝫ loquit de relicto cõsanguineis ⁊ pauꝑib⁹ pro aĩa. ſz archi. in §. sed aliud. xiij. q. ij. p illũ tex. ꝓ hũc tex. q loquit gnãliter. Sz i hac. q. vide ang. in §. cxv. ⁊ ad õiõ bal. in auc. filr in fi. C. ad. l. fal. ⁊ pro intellectu huius gl. vide oino late scriptuꝫ p d. an. in. c. i. s. c.

c Vide oio de hoc pleniſſime p lud. ro. i rep. auc. si milr. circ. pn. in. v. ſz circa illud incidenter C. ad. l. fal.

ꝛ in.d.c.reqsisti.tūc.n.ꝓ oīa,ꝓcedēdū ac si relictū fuisset factū ꝓ loco. ꝛ vide ad ꝓdicta.l.nulli.ꝛ.l.sigꝭ ad declinandā.C.de epi.ꝛ cle.vbi habeť q; ēt si eps exequiť relictū factū pauperib⁹ nihil tñ sibi dz retinere.rationē potes colligere ex bis que dixi in.c.officij ā.de testa.

Fraternitatem. Hoc.c.hodie recipit determinationē seu fm alios correctionē per.c.ij.e.ti.li.vj.vbi habeť q; qs pōt relinquēdo sepulturā suā antiquā eligere sepulturaz in loco minus religioso.sed saluādo istū tex.q̄ztuz fieri pōt sūmo sic.Ubi qs sepulchro maioꝝ relicto eligit sepulchꝝ in loco minus religioso dolo inductus seu ex cōtemptu seu nō dimissa ecclesie sue canonica portione exꝓesse vel tacite nō tz electō.Et sunt tres partes.in ꝓma ponit ius.in scōa narrat factū.in tertia cōcludit.scōa ibi vnō.tertia ibi quocirca. Casus lr̄alis. Quidā ciuis Januen̄. de castello.p. noie bēbat sepulturā ab antiquis tpibus ꝛ sui maiores apud monasteriū sancti stephani:nūc aliā ecclesiā minus religiosaz elegit ꝛ ibidē sepeliri.orta est qō de corpore illius corā archiepo:significatū fuit boc. d.pa.vñ ipse rescribit archiepo Januen̄.dicēs q; nō credit ipsum ignorare qualr ab antiquo fuerit dispositū apud monasteria ꝛ loca religiosa corpora defūctoꝝ debere sepeliri in qbus oīones ꝛ missaꝝ solēnia taz ꝓ viuis q̄z ꝓ defunctis frequēti⁹ celebrant. Unde qui volunt ibi sepeliri nō est eis ꝑdicendū. Qui vero relinquunt antiquas ecclesias ꝛ sepulchra patrū ꝛ aliorū parētū suoꝝ ꝛ ad noua ꝛ minus religiosa loca se trās/ferunt supra antiquā institutōez sanctoꝝ patrū facere dinoscunť. Uñ si ꝑdici⁹.p. ꝑ istā cōsuetudinē antiquā ꝛ rōnabilē corpus suū sepelidū mādauit h̄ non ꝓdicat rōni. Et ideo mandat quateꝰ corp⁹ ipsius reddi faciat monachis sci stephani: ꝛ cū ꝓribus suis sepeliri. Ber. Nō q; in ecclesijs ꝛ monasterijs in qbus sunt institute psone religiose pōt qs eligere sepulturaz.ꝛ qō plus est videnť illa loca bre cimiteria ab antiquo. sed ego nō memini vnq̄z aliquaz ꝑstitutōez legisse in qua caueať q; monasteria habeāt de iure cimiterū nisi ꝓ suis.vt in.c.i.xvj.q.i. Iterē Inn. in.c.i.ꝑ.e.tz q; de iure cōi ille dūtaxat ecclesie habēt cimiterū ꝛ ius funerādi q̄ hūt populū. ꝛ idē nō. glo. in cle.dudū de sepul. ꝛ archi.in.c.i.e.ti.li.vj. ꝛ vr̄ ,pbari iudicio meo in.c.i.xiij.q.i.vnde intelligo istum tex.aut ī monasterijs hūtibus populū aut in hūtib⁹ ex priuilegio sicut hūt hodie cōiter frēs mēdicantes. vt in.d.cle.dudū. ꝛ qs possit dare priuilegiū h̄ dicaz ī.e.certificari. Nō scōo ibi aliorū qz parētū. q; v. parētū qñq̄z verificať in ꝓsanguineis collateralibus ꝛ in hoc credo q; alludat vulgari alicui⁹ loci ī quo cō sanguinei vulgariter appellanť parētes sed,ꝓpie parētes sunt ascendētes.vt in.l.iurisco⁹.§. parētes ff.de gradibus. Nō tertio q; fidelis nō pōt eligere sepulturā in loco ꝑuato.vnde talis volūtas est ꝑnenda.ꝛ in h̄ nō istū tex. Ultio nō q; corp⁹ defuncti pōt largo mō vēdicari ab eccl̄ia vbi de iure debebat sepeliri ꝛ restituēdū est corp⁹ cū oībus oblationibus ibi factis vt hic in fi.ꝛ in.c.in.nr̄a.j.co. ti. In glo.in v. frequētia ibi q; frequētes ꝛc̄.ꝛ ꝓ hoc vide tex.cū glo.in.c.cū grauia.xiij.q.ij.ꝛ ob hoc cautum est vt quis eligat sepulturā in loco vbi frequētius celebrant diuina officia.ex bis.n. locus dr̄ magis religiosus. Iterē fiūt ibi frequētius oīones ꝓ ibidē defunctis.Et ob hoc glo.in.v.frequēti⁹.formar.q.nū qd valeat tātuz gnālis oīo que fit ꝓ omnibus defunctis sicut illa que fit spāliter ꝓ aliquibus defunctis[a].Et glo.vr̄ dubitare ꝛ magis declinare in partē vt equaliter suffragia,ꝑsint.sed bonoꝝ vr̄ deferri illis ꝓ quib⁹ spāliter orať. Jo.an.h̄ dicit q; aut ꝓsideramus effectū suffragioꝝ respectu charitatis ꝛ tunc ita ,ꝑsunt gnāliter suffragia facta sicut spāliter qz charitas nō diminuiť imo sparsa ampliať.ꝛ intellige dcm̄ suū de charitate exīte in oraāte seu alia suffragia faciēte.sed respectu defunctoꝝ ꝓ quib⁹ fiunt illi magis ,ꝑsunt qui est in maiori charitate cū magis delecterur ex bonis operib⁹ ꝛ suffragijs ꝑ,primuz factis. Aut ꝓsideranť suffragia facta respectu satisfactionis ꝛ tūc magis,ꝑsunt bis ꝓ quib⁹ specialiter fiunt q̄z si gnāliter rō qz hūt efficaciā finitā ꝛ ex diuina iustitia distribuunť in illos ꝓ quib⁹ fiunt.ergo tāto minus operan q̄zto ꝓ pluribus fiunt.ar.in.c.cū.m.de ꝓsti.ꝛ hāc sniam vr̄ seq hūs Tho quarto sniarū.di.xl.q. ij.ar.ij.ꝛ Cal.h̄ dicit tñ hūs Tho.notabile verbuz s.credēdū eē q; si illi ꝓ quib⁹ fiunt nō indigent q; ,ꝑsunt alijs.ꝛ vide gl.nō.in cle.sicut.xxiij.q.iij. que vult q; si oīo est facta ꝓ alio ꝛ illi nō prodest saltem ,ꝓdest facienti.ꝛ inducit ibi ꝑsalmistā. Oratio mea ī sinu meo ꝓuerteť.ꝛ ad.c.nō mediocriter.de ꝓse.di.v. rīde vt ibi nō. In glo.in v.ad noua in fi.hodie dicendū vt hr̄ in.c.ij.e.ti.li.vj. vbi approbať scōa opi. h̄ posita in gl.vt licitū sit eligere sepulturā ēt in loco minus religioso sed si volum⁹ istū tex.saluare vt non sit correctus possem⁹ dicere q; in loco minus religioso seu in eccl̄ia nō hūte cimiteriū nō ꝛz eligere sepulturā qz est ꝯ institutōez sanctoꝝ patrū cū corpora fideliū debeāt regescere in cimiterijs ecclesiarū.xij.q.ij.c. aurū.ꝛ.xiij.q.j.c.i. Iterē pōt ,ꝓcedere iste tex.qñ dolo fuit īductus vel ex ꝓtēptu elegit sepulturā in loco minus religioso.c.i.e.ti.li.vj.vel qñ nō soluiť portio ecclesie parochiali. Nico. Abbas.

Ebis Si qs in egritudīe de q̄ decedit se ꝛ sua offert monasterio eccl̄ia parochialis bz inde canonicam portiōez sec⁹ si in sanitate.scōa ibi si vero.

Casus lr̄alis. Aliqui infirmitate grauati qñq̄z se trās/ferūt ad loca religiosa cū bonis suis. vel etiā ī sanitate ꝛ nihil relinquūt eccl̄ijs a qbus receperūt pabula salutis. Querebať qd iuris est de bis. Rñdet papa q; si in egritudine ad religiosa loca se trās/ferūt ꝛ de illa egritudine moriūtur canonica portio dz exhiberi illis eccl̄ijs a qbus sepeliri debebāt. Si vero in sanitate se trās/ferūt tūc nihil dare cōpellūtur eccl̄ijs suis ꝓribus.qz liberū ē tūc cuilibz bona sua imꝑtiri etiā ꝓpriatis ꝑsonis. Ber. Nō ꝑ quē posse ī gredi religionē tpe egritudinis.infirmitas q̄ corporis nō viciat religionis ingressuz cū ipsius validitas dependeat a sanitate mēris ꝛ nō corporis.ad idez.c. porrectū de reg. Nō hic ar.fing.a ꝑio sensu.q; si parochian⁹ electa alibi sepultura tacite vel exꝓsse aliqd reliqt eccl̄ie pochiali teneť talis eccl̄ia illud relictū sibi cōputare in sortē ꝛ ī canonicā portionē sicut dicimus in filio q cōputat sibi in legitimā qcqd a pre relictū est.vt in.l.oīmō.ꝛ in.l.sancim⁹.C.de inof.test. alr̄s fruſtra pōderareť h̄ q; nihil fuerat relictū ecclesie pochiali lz aliud sit in epō.c.officij.ā testa. Nec ob. si diceres h̄ ꝓiungi epm ꝛ eccl̄iaz pochialē qm̄ ā epō dictū fuit incidēter.vnde nihil de eo h̄ rñdeť.de quo tñ dic vt plene dixi in.d.c.officij. Nō tertio tex.q̄. si rotūdū q; de oblatis seu relictis alicui eccl̄ie in vita nō debeť canonica portio.ꝛ si pōderabis finē huius lr̄e inferť q; etiā epō nil debeť.ꝛ ꝓ h̄ vr̄ tex.in.c.i. de sta.reg.ꝛ clar⁹ ibi sentit glo.ꝛ in.c.nimis.el.i.j.ā excel.ꝑla.dixi plene in.c.reqsisti de testa.ꝛ dic vt ibi

Sz q̄ro nūqd iste tex.,ꝓcedit indistincte siue qs intret monasteriū in vita vt fiat monachus siue vt viuat ibi cū alijs citra,ꝑfessionē. Inn.vult restringere lr̄az vt intelligať in scōo casu ꝛ nō in ꝑ.qz eo ipso q; ,ꝑfitetur cēseť mortu⁹ ꝛ sic dz dari canonica portio. Sed

a Adde hic gl.i.v. ꝓ baptizatis in.c. tꝑs.xiij.q. ij.ꝛ ibi oīo vide arcb. q vr̄ cōcludere cū illa gl.quan ad celebrationē missarū.secus dicit in vigilijs iciunijs oīonibus qz nō ,ꝑsunt nisi illis ,ꝓ quibus spāliter fiunt.Sed q; plus ,ꝓfit oīo spālis faē tex. cū glo.i.v. neglecta ī l.ite apō labeonē.§.h̄ edictuz.ff. de iniur. ā quo plene vide oīo p domi.in.c. sacrosācta in.iiij.nō. xxij.di.

a Idē vī renere glo. ī v. nepotib⁹ ī c. cū ioānes de fi. inſtru. vide tī in ō riuz glo. fi. in c. cū cōtigat ō iurei. z ibi vide Jo. an. z doct.

b Uīō ibi ī. vj. col. vbi pleniſſime z vide. d. an. in c. vnic⁹ ī. iiij. col. de re iu. z text. z ibi bar. in l. non vſq; adeo. ff. ſigs a pa. ſu. ma. z bar. in l. i. alſ fi. ff. ſi gs in fraud. pa. z vīō bā. poſt Bi. i. l. beredītatū. ff. de au. iu. poſ.

c Be iſta qōe vide mlt tū late p archi. i. §. ſunt quoz. v. ſiqſ et viſus. ij. q. vj. vbi vī cō cluder q̄ credītores per ſuā app. nō poſſint ipedire ſepultu rā deſūcti cū res dilatōez ñ capiat. ar. l. fi. ff. de ap. recī. niſi ille fuiſſet cōdēnat⁹ in vita ō furto vel rapina vel alio delicto z non luit ſatiſfacē in vita. Item q̄ creditor ñ poſſit appellare ne defūctus ſepeliat tz ſpe. in ti. ō ap. §. qb⁹. vſ. viij. quē vidi ozi ginaliter qui h̄ dicit p tex. in l. fi. de ap. re. Sz de h̄ vide in terminis p domi. in c. q̄q̄ in vj. col. de vſuris li. vj. ī quo vīō oio ample z clare in text. in auc. vt cū de ap. cog. in §. meminimus in p̄n. in pe. colū. z vide tex. ī. l. ne cō poza. ff. ō religi. z ſūp. fu. cōiter teneť op. vt dixi in. c. ij. ſ. e. nā ꝓprie logť tex. de bis que efficiunť religioſi vt innuit lr̄a ibi ſe trāſſerūt z ibi trāſtulerūt q̄ vba importāt plenā trāſlatōez xxj. q. ij. ſigs iā trāſlatas. z dic pleni⁹ vt dixi in. d. c. ij. Querit h̄ Inn. qd ſigs ī capella audiunt diuina z i plebe accepit eccleſiaſtica ſacr̄a cui debeť canonica portio. ꝓcludit q̄ fiet diuiſio inter capellā z plebez. qō ſatis plz per. c. ij. e. ti. li. vj. vbi in pceptōe huius portionis pōderanť duo. ſ. q̄ in illa eccleſia audiuerit diuina z pceperit eccleſiaſtica ſacr̄a. Item facit tex. ī c. i. ſ. e. vbi pōderať labor ſeu paſſio in adminiſtratōne diuinoz. cū ergo ambe eccleſie habuerunt in vita ipſius paſſionē z laborē pariter debēt ſentire beneficiū vt ſic ſint ſocij ꝓſolationū z c. vt in. d. c. i. Sed dubiū quotidianū eſſet qd ſi in plebe nō recepit niſi ſacr̄m baptiſmatis reliqua vo pcepit in capella parochiali vbi ēt audiuit diuina put cōiter cōtingit in iſtis plebibus bīnbus ſub ſe capellas. credo q̄ ſuperior dz inter eas arbitrari ꝓdignas portōes ꝑm q̄ſtitatez laboz dz tī multū bī reſpect⁹ ad ſacr̄m baptiſmatiſ cū ſit tanua oium ſacroz. c. i. ī ſi. de preſby. nō bap. facit. l. ſcio. ff. de annu. leg. In glo. i. ibi bona ſua ꝓſūmare⁹. h. c. intellige vez niſi faceret in fraudē filiorum quo caſu reuocareť vēditio z donatio vſq; ad portionē debitā ſibi vt dixi in. c. rainutius. b z. c. rainaldus. alle. in glo. Item poterit iudex refrenare, pdigalitatē ipſi⁹ interdicēdo adminiſtratōez bonoz. l. is cui bonis. ff. de v. ob. intereſt. n. reipublice neqs male ſuas res adminiſtret. iſti. qui ſunt ſui vel alie. iu. §. ſed hodie. z in. l. i. z ij. ff. eo. In glo. ij. ibi dicūt q̄ rū. dic vt notat Inno. z h̄ opinio eſt hodie approbata in. c. ij. e. ti. li. vj. z eſt rō. nā hec canonica portio datur principalr eccleſie pochiali, ꝓpter onera que ſubit circa ſuū parochianū in vita ſua z apte colligiť ex. c. i. ſ. e. Extra glo. queriť vtrū eps debeat bñe ō bonis bui⁹ ingredientis religionē aliquā portionē cū de eo fuit facta qō z reſpōſio omiſſa. Sol. dicit Inn. q̄ ſi monaſterū nō eſt exēptū hēbit ſuā canonicā portōnez. z intellige in p̄ caſu huius. c. ſ. qñ ingreſſus ē factus in egritudine de qua decedit. z ex iſtis bonis debent due quarte. vna epalis alia parochialis z diuerſo iure debenť. nā epalis debeť ꝓpter onus epale z cōionē que eſt iter epm z eccleſias ſibi ſubiectas c. reqſiſti. ſ. de teſta. parochialis vo debeť ꝓpter ſepulturā ibi electā pp on⁹ qō ſuſtinuit in vita. c. i. ſ. e.

Quis aūt p̄ detrabet eps vel curatus z vtrū ſcōa detractio ſit finiēda de toto. i. habito reſpectu ad totū an habito reſpectu ad reſiduū. dicā. j. eo. certificari.

Sed q̄ro de qōne quotidiana nūqd eps ſeu eccleſia parochialis poſſit portionē ſuā ab herede petere vel fideicōmiſſario qui fuit grauatus aliquid dare eccleſie ſepulture. So. Inno. hic multū inſtat z ex dictis ipſius pñt in effectu elici due ſolutōes. nā primo voluit q̄ eps vel eccleſia parochialis poſſit agere cōtra heredes ēt actiōe ex teſtō ſicut pōt agere eccleſia cui factū eſt legatū. naz oēs eccleſie ſunt vna eccleſia. xxiij. q. i. ī. c. loquiť. vnde relictū factū eccleſie ſepulture vī ēt factū eccleſie parochiali reſpectu portionis ſue. ſcōo dicit Inno. melius videri q̄ ſoluz eccl̄a cui factū eſt relictū pōt agere ꝫ heredē actione ex teſtō ſz ꝫ eccleſiā legatariā aget poſtmodū eps ſeu eccl̄a pochialis. z ſi eccleſia legataria eſt negligens pōt agere eccleſia parochialis vt cedat ſibi actio pro portione ſua vel vt mittat in poſſeſſionē noiuz debitoz. Moſti. dicit q̄ inſpecta equitate canonica q̄ſq; cuius intereſt pōt agere ꝫ eū qui bz facultatē reſtituēdi. ar. in l. ſi z me z ticiū. ff. ſi cer. pera. vbi dī q̄ ſi res mea ſeu mihi debita puenit ad te ſine facto meo poſſuz agere vt illā mihi reſtituas. ita dicēdū in ēpo vel in eccleſia parochiali vt poſſint agere ꝫ heredē. Ego admitterē hoc dictū in eccleſia parochiali. nā ex iuris diſpōe vī diminuta portio ſepulture per portionē debitā eccleſie parochiali pro hoc. c. i. ſ. e. dū impſonalr dī tertiā ptē ſui iudicij dari cēſemus z c. vnde ſicut falcidia ipo iure reſecat ſeu diminuit legata. l. linea margaritaruz ff. ad. l. fal. ita h̄ portio parochialis diminuit ipſo iure relictū factū eccleſie ſepulture. hodie hēs glo. nō. i cle. dudū in. §. vez. in. v. largiri. co. ti. que dixit fuiſſe declaratū q̄ eccleſia parochialis poſſit iterdicere heredi ſeu fideicōmiſſario vt portionē ſibi debitā nō ſoluat eccleſie ſepulture. Sed de ēpo dubito qñ epūs ſuā portōez directo recipit ab eccleſia legataria nam ſibi nō tenebať defunct⁹ aliqd relinq̄re ſed eccleſia legataria rōe cōionis p̄dicte cōicat ſibi legatū. vt in. d. c. requiſiſti. tutū tī eſſet obſeruare opi. Moſti. ſz nō credo ꝓcedere de ſtricto iure.

e **Ex parte** Qui ſepeliūt parochianū alienū quē ſepelire nō debēt cogunť reſtituere corp⁹ z q̄ rōe ipſius obuenerūt. b. d. cū. c. ſe. In prima q̄rela. In ſcōa iudicis datio. ibi mādamus. Caſus lr̄alis. Prior de inſula quēdā parochianū canonicorū obrigeſi. poſt ap. ad ſedē ap. interpoſitā in ſua eccleſia ſepeliunt. vnde cānonici ꝓqueſti ſunt pape. Mā dat pa. ḡten⁹ dict⁹ prior cōpellat vt corp⁹ parochiāi ſui prefatis canonicis reſtituat. z de biſ que habuerit rōe ſepulture illius amicabiliter ꝓueniat cū eiſdem. Ber. Nō p̄ remediū, pdictū ꝫ iniuſte ſepelientes defunctū. nā pōt agi p eccleſiā vbi debebat ſepeliri tā ad reſtōnez corporis q̄z eoz que obuenerūt occaſione funeris. Scōo nō ibi pochianū. q̄ ius funerādi eſt de iure parochiali. bz ḡ eccl̄a parochialis fundatā intētionē ſuā ſup funere ſui parochiani. aſſereti ergo q̄ alibi debeat ſepeliri incūbit onus, pbandi. Nō ibi corp⁹ reſtituat. q̄ prio cadaucre pōt agi poſſeſſorio. qō melius, pbat. j. c. pr. vbi lati⁹ dicā. In glo. in. v. poſt appellatōez in fi. ſz ꝫ ꝓcluſionē gl. op. de eo q̄ babeť i deciſa in. c. qua frōte de ap. vbi ipediť ſepultura alicui⁹ niſi prius ſatiſfaciat creditoribꝰ per beredē. So. aliq dicūt q̄ illud, procedebat de conſuetudine anglicoz z nō de iure cōi. Alij diſtinguūt iter obligatōez ex ꝫctu z ex maleficio vt prio caſu ex ꝫctu nō interdicať ſepultura. ſcōo ſic. Tertij ſic diſtinguunt. vtrū fuit ꝓdēnatus defunct⁹ in vita de rapina vſura vel furto vel alio crīe notorio z tūc pōt interdici ſepultura alſ ſecus. Jo. an. dicit q̄ illa pars tanq̄z iniquitatē ꝓnūs merito fuit ibi deciſa z ſublata quaſi ſentiat q̄ bodie nō debeat ſepultura interdici z aliter nō declarat. Ego dicerē q̄ aut deceſſit manifeſte ī peccato mortali z tūc ex toto ſibi eſt iterdicēda ſepultura eccleſiaſtica. vt dixi. ſ. ſup rub. z eſt glo. in. c. ij. z. c. cū ad monaſteriū de ſta. reg. Aut iſte fuit ꝓfeſſus z recepit pniam z dz ſepeliri in cimiterio eccleſiaſtico lz expreſſe nō mādauerit de delicto ſatiſfieri vel ꝫ cribus. nam vī racite ꝓfitendo iniunxiſſe heredib⁹ vt ſatiſfaciant. vt probat in. c. in lr̄is. j. de rapto. z facit c. fi. j. eo. qō nō.

c **Am liberum** Sūmatū eſt ſ. c. pri. z divide vt ibi. Caſus lr̄alis. Quidā p̄ſbyter corpus cuiuſdā mulieris deferri faciebat ad monaſteriū ſancti martini laudunē. ſepeliēdū put ipſa in vltima volūtate diſpoſuerat. monachi ſci vincētij corpus illud violēter rapuerūt: z illud in ſua eccleſia ſepelierūt. cōqueſti ſunt monachi ſci martini Mādat papa quaten⁹ ſi eſt ita monachi ſancti vincētij cōpellant vt oſſa prefate mulieris z beneficia que occaſiōe ſepulture illi⁹ habuerit reſtituāt monachis ſci martini z de cetero filia nō p̄ſumāt. Ber. Nō primo q̄ eccleſia vbi eſt electa ſepultura poteſt age

Item z ad h̄ facit q̄ notat ſpe. in ti. de pe. z poſ. §. i. i iij. colū. v. qd ſi aliqs conquerať quē reſert z ſequiť ad lr̄am. d. anto. in. c. cuz dilectus. § nos igit in xiij. col. vſ. qd ſi aliqs de or. cog. Et vide ēt p glo. i. c. p rerea. lj. q. z q̄ notat ibi. domi. cir. me. ſed i libro meo nō repio illaz gl. Et vide q̄ notat. d. an. in c. ad hec ō au. z vſu pa. z. d. an. h̄ ꝓcludit q̄ nō pñt creditores impedire ſepulturā debitoriſ. Sz ꝫ hoc q̄ tz do. ant. firmat ang. ī obitore obligato p inſtrm guarē rigie ita q̄ poterit capi ad volūtatē creditoriſ i auc. vt defū. ſeu funera cir. prin. z dic d. barth. ō bell. h̄ i addi ſuis q̄ i ſuo libro nō potuit hoc dictū repire ſz q̄ bñ i alio libro vidit oriḡl naliť z ſocius ſuus ēt vidit. Et adde q̄ ſi qs vocet tpe funeris domeſtice pſone non tenet cōparere tex. in l. ij. ff. de in ius vo. gl. ē in. c. pueniť. xviij. di ſtin.

re vt restituaf corpus defuncti sepeliendi in loco per eũ electo. Nota q oblatões facte iniuste in vna ecclesia pñt reperi per ecclesiã in qua visitr fuissent fcẽ. Ex quo infero ad vnũ quotidianũ q siqs indebite i parochia aliena audiunt diuina vel pcepit ecclesiastica sacra p curatũ, ppriũ pot agi ad restitutõez illaruz oblationũ z debẽt restitui cuz integritate vt in lra. z sic nihil oz remanere apud ecclesiã vbi indebite fuerãt diuina administrata. Nõ ibi vt ossa cc. ar. q si solũ pot reperi corpus defuncti de pñti sepultuz sed eti ã per tempora ita vt sola ossa supereſſe videantur.

Vltimo nota ibi restituãt. q pro corpore seu cadauere violẽter sublato pot agi possessorio. Sz h cadit questio notabilis nũqd, pbata violẽtia cũ possessiõe oz illico restitui corpus sicut obseruaf in possessorijs cõperẽtibus ad res, ppbanas. Inno.ª dicit q lz possit agi possessorio nõ tñ pot restitui corpus nisi, pbef plene ius, ppietatis. i. iusticia ex qua ille oz sepeliri i eccl'ia actoris. nã ex ẽrio pot sequi absurdũ q si facta restitutõe alia eccl'ia postmodũ obtineret in, ppietate. itez esset restituẽdũ corpꝰ cũ cã, ppietatis absorbeat cãm possessiõis. vt in. c. cũ dilectꝰ de cã pos. z ppie. z corpora defunctorꝫ nõ sunt taliter tractãda. l. nec corpora. ff. de reli. z sum. fu. Host. dicit q lz dcz Inno. sit equũ iure tñ nõ, pbaf de rigore dicẽdũ eẽt oppositũ ne inuano iste videaf egisse possessorio. do. Pe. de anch. dicit q ẽt de eqtate nõ vr h dictũ, pcedere. nã interdicta, p reb' sacris z religiosis hñt cãm mirtã. i. cãm, ppietatis annexã. l. ij. §. q̃dã. ff. de iterdi. sz agẽs pro corpore seu cadauere vr agere quasi pro re religiosa. g̃ oz necessario, pbare cãm, ppietatis anteq̃z fiat restitutio. aduerte qz ex alio capite clarioꝛi h dictũ posset defendi. nã pot agere nudo possessorio. nã nego q corpꝰ defuncti sit qd religiosũ sz dico q quẽadmodũ pro boie non pot agi nudo possessorio. qz homo liber possideri ñ pot ẽt si teneaf violatus. l. cũ beredes. in fi. ff. de acq. poss. ita nõ pot hñi possessio cadaueris cũ ius pariter resistat possessioni vtriusq; fine cã. ar. in. d. l. cũ beredes. iũcto tex. in auc. defuncti sine fine. defũcto. in pn. volẽs g̃ agere possessorio i pdictis oz, pbare iustũ titulũ possidẽdi cũ ius cõe resistat nude possessioni. ad h. c. ad decimas. de re. spo. li. vj. z h rõ fundamẽtalis est illius §. quedã. nã loca religiosa z sacra non pñt sine cã approbata a iure possideri. itaq; p̃ cõclude q necessario ecclesia agẽs pro cadauere violenter subtracto teneẽ, pbare titulũ possessiõis sz dico q satis est, pbare in possessorio titulũ apparẽter iustũ nec admitti debent exceptões ẽcernẽtes intrinsecũ defectũ tituli sz dẽnt reseruari in cã, ppietatis. h, pbo apte p. c. ex parte. z c. ex trãsmissa. z. c. lras de rest. spo. in qbus pz q ad restõez ẽingis z sic libere pssone pot agi possessorio. oz tñ, pbari titulus ẽingij sz nõ admittiẽ exceptio cõsanguinitatis vel alia silis. Et p illud. c. lras infero ẽ illud dictũ Inno. quaten' dicit q plene oz discuti cã, ppietatis anteq̃z fiat restitutio corporis. naz cũ fiat restõ mulieris. vbi subest maius piculũ, pbato titulo apparenter iusto fortius oz fieri restõ cadaueris vbi nullũ subest piculũ. Per h infero ẽt ad notabilez intellectũ illi'. §. q̃dã i. l. ij. de interdictis. vt talia iterdicta bẽant cãz, ppietatis annexã nõ vt plene discutiaf cã, ppietatis sicut si ageref petitorio sed vt, pbef titulus possidẽdi apparẽter iustus. pro b. c. in lris de rest. spo. z cle. vnica de cã pos. z, ppie. vbi pro bñficio z sic pro re sacra agiẽ possessorio nec discutiẽ plene, ppietatis cã z hec nõbis qz faciunt ad multa z tene mẽti. In gl. i. ibi magis religiosa. dic vt dixi i. c. fraternitatẽ. s. eo. In fi. gl. dicit Host. q p̃suppositio q ista fuit pochialis eccl'ia nihilominus pdidisset ius isti' portõis pp violẽtiã illatã. vt in. c. eũ q de pb. li. vj. z. l. siqs i tãtã. C. vñ vi. Nec ob. si dicaf delictũ plati z cc. xvj. q. vj. c. si eps qz illud, pcedit cũ agiẽ õ re graui vel de re imobili vel cũ solus platus deliquerit sec' si tota eccl'ia cõmisit violẽtiã. nota h dictũ. nam p h vult Host. q pena. l. siqs in tãtã. bẽat locũ in reb' eccl'e ẽt imobilibus cũ tota eccl'a deliquerit. sed quo ad res mobiles vel modici piudicij sentit q sufficiẽ violẽtia solius plati de h remitto ad ea que plene dixi i. c. i. de do. z ptu. Sz q̃ro de. q. nõ. pone q parochianus alicui' curati eligit sepulturã apud frẽs p̃dicatores q volũt venire, pcessionaliter cũ crucibus z aliis ẽsuetis ad ferẽdũ funus ad eoꝫ eccl'am. p̃sbyter parochialis, phibet dicẽdo q nõ debẽt, pcessionaliter i trare parochiã suã q̃ro qd iuris. Old. ẽsi. cclx. ẽsoluit q nõ obstãte, phibitõe curati pñt fratres intrare parochiã, pcessionalr. mouef inter cetera qz ẽcessio sine videnf ẽcessa oia ad finẽ ordinata. c. prudentiã. z c. ẽterea. de offi. dele. z. l. ad legatũ. z. l. ad rẽ mobilẽ ff. de, pcu. sed iura ẽcedũt fratrib' liberã sepulturaz. cle. dudũ. e. ti. g̃. videnf ẽcessa oia per q̃ puenif ad sepulturã. pro h ẽt facit. nã i ẽctib' vr tacite actũ vt seruef loci ẽsuetudo. l. q si nolit. §. qz assidua. ff. õ edi. edic. notat bar. in. d. l. nemo. ff. de du. reis. g̃ idẽ dicẽdũ in primlegio vt ẽcessa sepultura videaf tacite concessuz vt seruef solẽnitas solita in expletõe sepulture Itẽ cui ẽcedit haustus aque vr ẽcessuz iter eũdi ad fontẽ. l. ij. §. fi. ff. de ser. rusti. pdi. Itẽ si fuerit ẽcessũ borreũ ad qõ babef trãsitus per domuz. videtur eti am concessus transitus in. l. olympico. ff. de seruit. vrba. pdi. Itẽ videm' q, ppter finẽ ẽcessuz licitũ est ingredi domũ alteri' ẽt multo dño z frãgere pauimẽta. vt in purgãdo cloacã. ff. de cloa. l. i. §. q̃ aut pretor vide multa silia. i. di. c. ij. p gl. z cũ sit ẽcessa libera sepultura nisi aliud bẽat ẽsuetudo nõ tenenf pri' funus portare ad eccl'am curati qz nõ eẽt libera sepultura si impediref ẽt ad ips. nã de significato hui' vbi libera ẽ vt nõ requiraf ẽsensus alicui'. vt nõ. in. c. de multa õ pben. z in. c. lz eps. e. ti. li. vj. facit. l. pcurator cui libera. ff. de, pcu. q bar. in. l. alia. ff. de ali. z cib. lega. z nõ h vltimũ nã aliud vr pria frõte sentire gl. in. d. cle. dudũ. §. vez. in. v. integre. s. q̃ funus oz prio deferri ad eccl'am parochialẽ sz serua illã glo. vbi eẽt ẽsuetudo als sec'. z h sentit Jo an. in. c. certificari. j. eo.

In glo. ij. ibi pditõeᵇ ex canone isto. dicũt doc. q si eccl'a i qua elegit sepulturã repetit corpus. tũc aget pditõe huius. c. si vero eccl'a parochialis repetit agit conditione. c. pceden. z h si parochian' nõ eligit alibi sepulturã. si vo eligit sz minus debite aget pditõe. c. fraternitatẽ. s. e. z ita trãseũt doc. hic. sz hec dicta nõ videnf vera. nã anteq̃z emanaret h. c. isti clerici sepulture electe egerũt ad repetitõez corporis z papa eos exaudiuit nõ addẽdo statutũ de nouo sed pon' mandãdo executionẽ iuris antiq. nã ad querelã vni' non fit ius de nouo. c. ij. de ẽsti. z i auc. vt facte noue cõstitutões. z in auc. vt in medio li. z idẽ dico quo ad casuz. c. pcedẽtis. z. c. fraternitatẽ. nã si bene põderef nõ edit eis ius nouũ. z sic nõ ob. l. vnica. ff. de ẽd. ex lege. qz loquit qñ obligatio iducit de nouo. oz enim agi iudicis offõ ex quo specifice deficit certa actio. nã ante h iura nõ habebam' ius specificũ sup h sed mẽtẽ iuris. ex quo. n. disponebat ius q qs libere sibi eligeret sepulturã tacite vr, phibere vt ẽ volũtatẽ suam nulla fiat nouitas. Abbas.

d **E vxore** Mulier nupta libere pot sibi eligere sepulturã. h p. Pater filios ipuberes vbi voluerit pot sepeliri facere si h oz cõsuetudo. z sunt duo dicta. scdz est ibi vtrũ. Casus lralis. Sicut libex est viro eligere sepulturã ita libex ẽ mulieri. nulla est dria inter eos in hoc casu cũ a lege viri so

a Licet possit agi possessorio recupãde ad restitutionẽ corꝑis tñ nõ debebit fieri restõ nisi plenarie ꝑ ius ẽsset õ iure, ppietatis sepeliẽdi. ita ẽt dicit. d. an. h. vñ. hic q̃rit Inno. cc. z idem dñt. do. de ro. inno. õci. õci. vij. z in ãtiqs õci. cxiij. q̃ incipit. iré nõ. gl. Inno. viõ oio p domi. in c. nõ soluz in fi. de ap. i vj. vbi ãpliat h esse vez si agatur possessorio recupande per viã attentati lite pendente q ẽ magis pri uilegiatuz q̃ simplex possessoriũ recupãde.

b Nõ cõpetat pditio ex. l. vel actõ in factũ õclarat bal. in. c. dilecti ante med. de indi cijs bẽ vez qñ introducit nouũ ius agẽdi ex. l. ciuili secuf si a iure ptorio: qz tũc nõ datur pditõ ex l. sed actio i factũ glo. est in. l. i. ff. si vẽ. no. i glo. iiij. advte tñ qz mlte fũt alie actões subsidiarie vt actio de dolo. l ij. C. de dolo Et de crime stellionatus que actio datur in crialibus. vnde p plena intellt gentia vide glo. nõ. in. l. quoties. ff. õ p. v. Et adõ hic glo in v. monumẽta i fi. in c. significauit de testi. que notã ter vz dicere q qñ de iure ciuili daf cõditio ex. l. de iure cano. i plorabiẽ officiũ iudicis z ad hoc ibi illa glo. ñ põderaf. z qñ iter se dñant illa remedia subsidiaria. vide oio late per bar. in l. i. ff. de cõd. ex. l. Itez q actio de dolo sit subsidiaria ex tex. i l. ita demũ. § fi. ff. de arbi. silr ac. q me, cã. Itẽ ad h hic gl. i. l. iij. i §. fi. i. v. edcõ ff. q mer. cã.

luta eē intelligaſ illa fuit dubitatio ſiue in vita ſiue in morte vir ſuū ſequiſ. In fine dicit q; de filijs minoribus vbi debeāt ſepeliri a ſanctis patrib⁹ diffinitū nō eſt: ⁊ ideo ꝓſuetudini loci relinquēdū eſt. Ber.

Nō ꝑ vnū caſum in quo marit⁹ ⁊ vxor ſi iudicant ad īparia ſed ſunt eiuſdē ꝓditōis vt in electiōe ſepulture. idē eſt quo ad carnis debitū. c. gaudem⁹. de di uor. ⁊ de mā dic vt ibi nō. Nō ſcō q; paria ſunt aliqd diſponi tpe habili vel tpe īhabil. dūmō effect⁹ cōferaſ ad tps habile. vt in. l. q; ſpōſe. C. de do. ante nup. ⁊ in. l. in tēpus. ff. de bere. inſt. idē dic ēē. ſic nō ꝟ diſponere tpe inhabili ita nec tpe habili ſi effect⁹ cōferr ad tps inhabile. vt in. d. l. q; ſpōſe. limita tū ꝟ ꝓut. j. dicā. Nō i. §. vtr. q; nō ē facile iudicādū vbi ius nō reperiſ exp̄eſſū. nā papa qui pōt iura īterp̄tari noluit hūc caſum decidere īterp̄tatōez faciēdo vt ꝑ filia, pcs dēdo. Ex quo īfero q; nō oīs cāus pōt de cidi per iura tā poſita. ꝓ hoc vide ter. nō. in, pe. cle. in. §. qm̄. Nō vnū effectū ſeu virtutē ꝓſuetudinis naꝫ ſuccedit loco iuris vbi deficit ius. i. di. ꝓſuetudo. ⁊ dic q; ꝓſuetudo ꝟ tres effect⁹. nā imitaſ ius q; ſuccedit loco iuris vbi ius deficit. d. c. ꝓſuetudo. Jrē ꝟ effectū interp̄retatiuū q; interp̄retaſ ius diuinū. vnō dr̄ q; ꝓſuetudo eſt optima legū īterp̄es i. c. cū dilectus de ꝓſue. ⁊ in. l. ſi de īterp̄retatōe. ff. de leg. Tertius effect⁹ eſt abrogatiu⁹ ſeu derogatiu⁹ nā derogat legi. vincit. n. legē vbi eſt rōabilis. vt i. c. ſi. de ꝓſue. ⁊ vide de his trib⁹ effectib⁹ gl. inſti. de iu. na. in. §. ex ſ̄ ſcripto. Sꝫ circa p̄mā partē. c. q̄ro qd de religioſo vel ſeruo nūqd poſſint ſibi eligere ſepulturā. boſt. tenuit ꝟ q; ſic ꝑ rōez ꝟ⁹ text. q; effect⁹ ꝓferr in tps in quo religioſus abſoluiſ a lege ſupioris ⁊ ſeru⁹ a lege dñi. ſed in religioſo hodie determinaſ ꝯtrū. vt in. c. ſi. j. e. li. vj. ſꝫ doc. nō ſoluūt ar. qō formaſ p iſtū text. ſꝫ opi. Boſt. ſꝫ dic limitādo iſtā regulā q; qñq; ius aliqd, phibet attēto effectu ⁊ tūc nō eſt dīa vtr̄ fiat tpe habili aut tpe inhabili: exquo effect⁹ ꝓferr ad tps habile. qñq; ius, phibet aliqd nō ſolū attēto effectu ſed ēt attento initio ⁊ tūc nō ſufficit q; ꝓferaſ ad tēpus habile ⁊ iſte eſt caſus in. l. ſi minor. ff. de ſer. expor. vbi minor. xx. annis nō pōt manumittere ſeruū. inſti. q. ex cau. ma. nō po. §. eadē. l. q̄rebaſ nūqd minor vigīti annis poſſit tradere ſeruū manumittēdū poſt. xx. annū. ⁊ dr̄ ibi q; nō. q; lex in, phibitōe habuit reſpectū ad initiū quo minor nō ꝟ firmū ꝓſiliū. ita dicendū in, ppoſito ſꝫ religioſus abſoluaſ a iugo ſupioris poſt mortē tū in vita nō ꝟ volūtatē. vnde nō pōt eaꝫ declarare ⁊ ſic, phibeſ ſibi electio ſepulture nō ſolum attēto effectu ſꝫ ēt initio ⁊ ſic ex iſto. c. ⁊ ex illo bēs limitatōez ad p̄dictā regulā quaꝫ bene nō. Sꝫ q̄ro qd ī abbate nūqd poſſit ſibi eligere ſepulturā. vr̄ q; nō ꝑ illud. c. ſi. vbi gnāliꝫ dr̄ q; religioſi nō p̄nt ſibi eligere ſepulturā. ſꝫ certū eſt q; appellatōe religioſorū cōp̄rehendiſ abbas. facit. c. ſi. ⁊ qō ibi nō. de ſimo. ⁊ in. c. eccleſia ſcē marie de ꝓſt. ſꝫ in ꝯtrū facit rō lr̄e illius. c. ſi. vbi dr̄ cū velle ⁊ nolle nō bēant ⁊c. que v̄ba ñ adaptanſ ad pſonā abbatis cū ipſe bēat monachos ī ptāte. ⁊ ipſe nō ſit in ptāte alterius niſi quēadmodū alij clerici ſunt in ptāte ſupioris. vide gl. in. c. de p̄ſti uꝫ. xvi. q. i. ⁊ ꝓſtitutio recipit itellectū ⁊ reſtrictōꝫ ad limites cāe exp̄eſſe. l. cū p̄r. §. dulciſſimis. ff. de leg. ij. ⁊ vide bonā glo. ī. c. ſi. de teſta. li. vj. ⁊ forte ob hoc Jo. an. dixit in nouella vnū nō. v̄bū ſatis breue q; il lud. c. ſi. per illā rōez intelligiſ de clauſtrali. quaſi dicat de religioſo qui eſt ſub ptāte alteri⁹. ad idē adduco bo. tex. xiij. q. i. c. ſoror. vbi dr̄ q; ſoror beati bene dicti fuit ſepulta in eo. ſepulchro q̄ beat⁹ bñdictus ſibi parauerat vt ſic eēnt corpora ꝯiuncta poſt mortē ſicut fuit inter eos vnio aīoꝝ in vita. nā ſoror fuit ſcā quā appellam⁹ ſanctā ſcholaſticā. ⁊ idē poſſet dici ea dē rōe de alio ꝑlato religioſo. eēt ꝟ tū lati⁹ cogitandū nā nō reperio hāc. q. ꝑ aliquē ſpecifice tactā ſed ī ſeruo plꝫ mihi opi. Boſt. vt poſſit ſibi eligere ſepulturā nā in iſtis ſpūalibus nō ꝓſideraſ dīnica ptās. c. i. ō cō iu. ſuo. Sꝫ q̄ro qd ſi vxor deceſſit nō electa ſepultura. glo. ſentit q; dꝫ ſepeliri in ſepulchro mariti ꝑ iura alle. in ea. ſꝫ bodie eſt tex. clarus ī. c. is q; in. §. mulier. j. eo. li. vj. vbi plus decidiſ. ſ. q; ſi mulier habuit plures maritos ſucceſſiue ⁊ deceſſit nō electa ſepultura dꝫ ſepeliri in ſepulchro vltimi mariti cui⁹ rerūꝫ domiciliū ⁊ honorez. ⁊ dicit ibi Jo. an. nōbile v̄bū q; ꝟ ꝓcedit ēt ſi poſtq̄ꝫ fuit vidua reuerſa eſt ad domū patris. nō. n. ꝟ priuilegia ꝓferunt loco ſed pſone. nec in ſepultura dꝫ br̄i reſpectuſ ad locū habitatōis q̄ nō. Sed ꝟ cadit pulcherrima. q. pone q; vxor p̄deceſſit nūqd dꝫ ſepeliri in ſepulchro maioꝝ ſuoꝝ an ī ſepulchro maioꝝ mariti. nā ſi dicerem⁹ q; ī ſepulchro maiorū mariti poſſet ſeq absurdū q; cū maritus poſſet ſibi alibi eligere ſepulturā reperireē iſta mulier ſepulta inter alienos in q̄bus forte nō vellet iacere cū q; ſꝫ cupiat poſt mortē iacere inter ſuos ſicut fecerunt ſancti patriarche. xiij. q. ij. ⁊. c. i. ⁊ ſequēti. ꝟ deciſio ē mihi multū dubia. vnde egeret declaratōe ⁊ poſſꝫ dici vt dicit ꝟ papa in. §. vtrū. vt ſteſ ꝓſuetudini q̄ ceſſā te ſatis putarē eque poſſe dici q; ſi marit⁹ ꝑparauit ſibi ſepulchr̄. q; vxor in eo eſt ſepeliēda. ad ꝟ dictū. c. ſoror. ⁊ q; animi deſtinatōe v̄ marit⁹ ibi ſepultus. idē vbi maritus nō ꝟ, pr̄iū ſepulchr̄. ſed dicit q; intendit ſepeliri in ſepulchro maioꝝ ſuoꝝ. ſed vbi maritus eēt abſens ita q; volūtatē ſuā nō poſſit declarare v̄ ſepeliēda in ſepulchro maioꝝ ipſius mulieris[a].

Circa ꝟ cadit alia pulchra q̄. qd ſi vxor p̄deceſſ elegit ſibi ſepulturā nūqd marit⁹ poſtea decedēs nō electa ſepultura debeat ſepeliri in ſepulchro vxoris vel maioꝝ ſuoꝝ. Rō dubitādi pōt elici ex. d. §. mulier. rōnes ibi exp̄eſſe ceſſant ī marito ſꝫ ꝯtrū ego putarē. nā, ppter vnionē que fuit inter eos in vita ius diſpoſuit vt vxor deberet ſepeliri in ſepulchro mariti ergo idē ēē. multū tū facit me dubitare. c. vnaq̄q. xiij. q. ij. vbi dr̄ q; mulier dꝫ ſequi maritū nihil dixit ēē. ⁊ patriarche ſimpliciter mādarunt ſe ſepeliri in ſepulchro maioꝝ ſuoꝝ. Jrē indecens eſt q; vir ſequaſ diſpoſitionē mulieris. ſicut in ſimili dicit iuriſcōſultus ī l. ſi ita ſcriptū. ff. de leg. ij. ⁊ forte ꝟ pars verior cogitandū tū eſt. nā nō memini alibi legiſſe. Circa ſecūdā partē dicēdū eſt, put habeſ bodie in. c. ſꝫ. j. e. lib. vj. vbi dr̄ q; ceſſante ꝓſuetudine nō pōt pater eligere ſepulturā filijs impuberib⁹ ſed debent ſepeliri in ſepulchro maioꝝ vel in eccleſia parochiali. ⁊ ſic alterna tue loquiſ ibi tex. ⁊ dicit ibi glo. q; eſt alternatiua ordinis. ſ. vt ſepeliaſ p̄ius in ſepulchro maioꝝ ſi ſuper eſt alias in eccleſia parochiali. ⁊ ꝟ mihi plus plꝫ ne fiat interp̄retatio in p̄iudicū eccleſie ſepulture. ⁊ ꝟ faē ad illā. q. de vxore p̄decedēte.

e **Tam ſuper.** Breue eſt ⁊ non ſolet ſūmari ſꝫ vt afferat aliqd vltra iura cōia ſūma ſic. Si parochianus eccleſie cathedralis alibi ſe peliſ de ipſius funeralibus ſeu relictis eccleſie ſepulture debeāt q̄rta capſo eccſie cathedralis. ⁊ in hoc eſt caſus ſing. Nō p̄io iuncta ſupraſcriptōe q; iura loquēna generaliter de eccleſijs in fauorē eaꝝ includunt ēt eccleſiā cathedralez. ⁊ ꝟ colligiſ exponēdo ꝟ tex. ſtatuimus. i. ſtatutū eſſe oſtendimus. nā de mente iuris antiqui ꝟ erat in. c. i. ſ. e. ſecus dic vbi nō tractaſ de fauore ſed de odio. ar. in. c. q̄uis de p̄ben. li. vj. ⁊ dic vt ibi. Nō ſcō q; cathedralis eccleſia q̄ñq; ꝟ parochiā diſtinctā in qua dꝫ br̄e iura parochialia ſicut eccleſia parochialis inferior. nā ꝟ. c. loquiſ de eccleſia cathedrali. vt colligiſ ex ſupraſcripti

a Sed vtr̄ maritus teneaſ iuris ſuper- bus ſepeli re vxorem vide ter. ⁊ ibi pau. de ca. in. l. ſi fi lia. ff. olu. ma ⁊ p ba. in. l. q; in vxore. C. ō ne ge. Et q; notat in cicēter. d. ab. in diſp. ſua incipt. ſempronia⁹ in p̄io du bio in quo dubio cie- ganter diſputat vtr̄ eccleſia te neaſ ad im penſam fu neris p̄e- lati.

one vbi scribit capitulo fauētino nō expresso noīe ec clesie. ⁊ ideo intelligit de ecclesia principalioꝛi iuxta theoꝛicā glo. in. c. i. de of. lega. li. vj. Nō tertio q vbi ecclesia cathedralis hz parochiā iura parochia/ lia ptinēt ad capitulū ⁊ nō ad epm. vt colligit ex tex. iuncta suprascriptōe. Nō ibi alibi ⁊c. q vbicūq; sepelit parochianus quarta debet ecclesie parochia li nō aūt ecclesie i cui⁹ parochia decessit. Nō ibi eli gere. q hec portio debet ex electōe sepulture. Quid aūt si quis eligit sepulturā in certa ecclesia ⁊ eidez le gauit multa nunqd debeat portio ecclesie parochiali si cāu nō potuit ibi sepeliri sz alibi fuit sepult⁹. qō est nō. ⁊ Fede. ꝓ si. x. ꝓcludit q nō qz alꝫ sequeret q ex duab⁹ ecclesijs bret portionē. ⁊ sm h limitari debēt oīa iura que loquunt de relicto facto ecclesie sepultu re vt intelligat si de facto ibi fuerit sepultus. ego ad/ mitterē hāc distinctionē respectu funeraliū sed respe/ ctu relicti dubito qz casus ꝓtingens nō dz obesse ec/ clesie parochiali. Itē certū est q occasione sepulture relictū fuit factū ergo ipso facto quarta fuit debita ec/ clesie parochiali. c. i. s. e. de quo est latius cogitandū

Nō ibi relinquat. pro intellectu. c. i. s. e. vbi dī da ri cēsem⁹ ⁊c. vī. n. sufficere vt portio relinquat absqz eo qō donet ante electōz sepulture. dixit tñ h Host. q h portio parochialis dz necessario relinq ante ele/ ctionē sepulture alꝫ nō tenet electio sm eū. ar. hic. ⁊ ī c. i. s. e. sed Jo. an. dicit electōez sepulture valere eti qz si nō relinquat. satis. n. est q ecclesia hz regressuz ꝫ ecclesiā legatariā. ⁊ h opi. cōiter obseruat. ⁊ pro ea facit. c. fi. s. de testa. nā sm opi. Host. nunqz ecclesie sepulture tenerent dare quartā cū deberet relinqui a testatoze ⁊ tñ cōiter iura innuūt oppositū. Cōcludo ergo q eligens alibi sepulturā dz relinquere portio nē solitā sue eccle parochiali sed si nō facit tz electio sz regressus dat ꝫ eccl'am legatariā. ⁊ intellige vt dixi in c. de bis. s. e. Sz quero qz portio canonica mādā tur h relinqui capitulo nunqd eps habebit aliquam portionē. Jo. an. q sic. dicit. n. q ex relicto facto ec/ clesie sepulture detrabent due quarte. vna que debe tur capitulo rōne iuris parochialis ⁊ capitulū illā di uidet cū epo. c. reqsiti de testa. ⁊ quartā portōez ha/ bebit eps. dic vt ibi dixi. scōaz quartā detrabet epūs ab ecclesia sepulture per. d. c. reqsiti. ⁊. c. ꝓquerente de of. oꝛ. qñqz tñ quilibz eps detrabet vnā portōem vtputa si eccl'a sepulture ⁊ alia eccl'a parochialis sunt in diuersis diocesib⁹. nā eps ecclesie parochialis ha/ bebit portionē ab ista ecclesia ⁊ eps sepulture ab illa ecclesia. ⁊ facit qō dicā. ī. c. pximo. Sz quero de alia. q. nō. pone q parochianus ecclesie inferioris ele git sepulturā apud ecclesiā cathedralē nunqd hec ec/ clesia inferioꝛ possit petere canonicā portionē ab ec/ clesia cathedr ali. ⁊ vī q nō. qz tota diocesis est paro chia epi. c. apostolice de dona. binc est q quilibet de diocesi pōt brē recursuz pro sacris ad ꝑpriū sacerdo tē ⁊ ad epm ꝑpriū qui ꝓcurrit cū quolibet curato in sua diocesi de quo vide glo. nō. in. c. ij. de pe. ⁊ re. li. vj. ꝫriū puto vex qz hec portio dat rōe laboris vt sit socia ꝓsolationis. vt in. c. i. s. e. Itē lz qs possit recur rere ad epm nō tñ ad capitulū ad qō vī spectare paro chia ecclesie cathedralis. Itē iura in h loquunt indi/ stincte. ⁊ hāc opi. sentit Jo. an. post Host. in. c. requi sisti de testa. ⁊ h nō. In gl. i. ibi iure legati. vult gl. secus esse si iure instōnis vel alio iure. sed tu tene ꝫri/ um. pximo per istū tex. qui dicit de testō ⁊c. ⁊ per cle. dudū. de sepul. ⁊ vide qō dixi post Jo. an. in. c. i. s. e. Itē est nō. tex. in. c. de bis. s. e. vbi si in infirmitate qs intrauit monasteriū ⁊ ibi decessit debet quarta ⁊ tam certū est q monasteriū capit tanqz heres. ⁊ ideo dic q quocūq; titulo eccl'a sepulture habuerit pro ania ꝑsius defuncti debet quarta ex quo bona obuene/ rūt tēpoze infirmitatis ⁊ vide bo. tex. in. d. clc. dudū.

In fi. glo. nō glo. q ecclesie parochiali solū debet quarta de relicto facto ecclesie sepulture ⁊ nō qlijs ec clesijs. ⁊ idē nō. gl. in. c. se. ⁊ in. c. i. s. e. ⁊ dic latius vt dixi in. d. c. i.

Certificari c In qstitate canoni/ce que ōbet ecclesie parochiali stat loci ꝓsuetudini. Cōis diui sio. scōa ibi cū aūt. Casus lr̄alis. Qui/ dā ipetrauit priuilegiū vt qui apud eoz ecclesias ele gerit sepeliri: licitū sit eis cos recipe ad ecclesiasticā sepulturā cū ista clausula salua debita iusticia illarum eccl'az a quib⁹ coꝛpoza mortuoz assumunt. Quesi/ tū fuit a papa qualiter clausula ista salua debita iusti/ cia sit intelligēda ⁊ exponēda. rñdet papa q sup hoc articulo diuersa antecessoz suoz ꝓstituta manauerūt Leo papa qñqz appellauit illā iusticiā tertiā partem qñqz mediā. vrbanus ⁊ lucius. qñqz appellāt illā ca nonicā iusticiā quartā. Unde rñdet pa. sm q beatus Petrus inquit. vnaqueqz. puincia in suo sensu abū det: ⁊ ita sm rōnabilē ꝓsuetudinē loci illa iusticia erit aliqñ medietas. aliqñ tertia vel quarta pro diuersita/ te locoz. Ber. Nō p q nō ois ecclesia hz ius se/ pulture. nā vt hic vides sepe ex priuilegio ꝓceditur se pultura. ⁊ de h. ī. latius dicā. Nō scōo q taz iura cōia qz priuilegia gnāliter loquētia debēt interpreta/ tōez sumere a loci ꝓsuetudine. facit. l. cū delationis. in. §. afinā. ff. de fun. instru. ⁊. l. q labeo. ff. de supel. le. ⁊. c. ex lr̄is de spon. ⁊ vide Inno. in. c. oliz. de vb. sig. vbi vult q qualiscūq; sit dispositio semp dz itel/ ligi sm loci ꝓsuetudinē et ꝫ ꝑpriū significatū vboz. ⁊ idē Bar. in. l. oēs populi. ff. de in. ⁊ iur. ⁊ vide gl. ī c. nōnulli de rescrip. Nō ibi btūs Hiero. q dicta scōz pñt adduci ad decisionē cāz. facit. c. cū aposto lica. de bis que fi. a pla. ⁊. c. ne innitaris. s. de ꝓsti. cū fīibus. Cui aūt sit magis standū an dicto vni⁹ sci an dispōni sūmoz pōtificū. vide tex. cū glo. xx. di. in sūma. ⁊ in. c. i. ⁊ vide per Inno. in. d. c. ne innitaris.

Nō illud vulgare dictū Hiero. qlibz puincia ⁊c. nā sepe aliquid est honestū in vna puincia ⁊ inhone/ stū apud aliā. ⁊ loquit Hiero. in obseruatione ieiuni oꝛū. vt in. c. vtinā. lxxvj. di. nā pegrinus dz in ieiunijs ⁊ in alijs obseruātijs se ꝓformare ꝓsuetudini loci. c. illa. xij. di. facit. c. que ꝫ mores. viij. di. In glo. fi. ī fi. vbi dī q si ex trib⁹ arbitris vn⁹ cōdēnat in. v. aliꝰ in. x. terti⁹ in. xv. tz sīa illi⁹ qui ꝓdēnauit in. v. qz in minoꝛi sūma oēs ꝓueniūt. ⁊ similē tex. hēs in. c. i. de arbi. li. vj. ⁊ glo. clare, pcedit vbi ꝓsuetudo est restri/ cta infra quartā ⁊ dimidiā qz de bis tribus portōib⁹ s. dimidia tertia quarta facit mētionē tex. iste. Ex quo collige q nō apparēte ꝓsuetudine pōt ꝑcise peti qrta pars. Sz dubiū est nunqd valeat ꝓsuetudo vltra dimidiā. vtputa vt debeant due partes ecclesie paro chiali vel nunqd valeat vltra quartā vt debeat min⁹ qz quarta. Host. remittit ad sūmā. e. ti. §. an illicituz sub. §. verus, ppe fi. vbi ꝓcludit ꝓsuetudinem valere dūmodo fit ꝑscripta ⁊ loquit in portōe debita epo sz per hāc remissionē sentit q idē fit in portōe debita ec clesie parochiali. ⁊ cū hac opi. trāsit Jo. an. h. ⁊ ideo dicit de ꝑscripta. qz infra dimidiā ⁊ quartā vz ꝓsue/ tudo lz nō fit ꝑscripta. sufficit. n. tps. x. annoz. sz qñ dz eē ꝑscripta reqrit tps qō reqrit in ꝑscriptōe. ⁊ sic tps. xl. annoz ꝫ eccl'am. Ad primū vide glo. nō. ī. c. fi. de ꝓsue. li. vj. que dicit q vbi ꝓsuetudo est ꝑter ius sufficit tps. x. an. sz vbi ꝫ requirit tps. xl. an. vt in. d. c. fi. de ꝓsue. vnde infra dimidiā ⁊ quartā ꝓsuetudo ñ est ꝫ ius sed ꝑter. ideo nō requirit q fit ꝑscripta sed qñ est vltra dimidiā vel citra quartā ꝓsuetudo est cō/ tra ius qz nullo iure cauet vt debeat min⁹ quarta vel vltra dimidiā. An aūt valeat ꝓsuetudo vt nihil proꝛ/

a Et dcā apostoli sūt preferēda le gibus ciuili/ bus et in de/ cisionib⁹ cā/ ruz. c. pe. vbi iste nō. ī. de se. nup.

ius debeat. varie fuerũt opi. sz vr velle Host. 7 Jo. an. post eũ vt valeat dũmodo sit prescripta cũ titulo. Sz z̃ h dictũ opp. nã ad eẽ cõsuetudinis nõ requirit titulus cũ nullo iure h̃ caueat imo pori⁹ cauetur oppositũ cũ ꝓsuetudo sit quoddã ius moribus introductũ 7 sic ius inductũ ex tacito ꝓsensu populi. vt. i. di. ꝓsuetudo. 7 in. l. de qbus. ff. ō legi. 7 in. §. ex nõ scripto. insti. de iu. na. vnde quẽadmodũ nõ requirit titulus in. l. ꝓdẽda ita nec in ꝓsuetudine cũ nõ sit differentia inter legẽ 7 ꝓsuetudinẽ nisi sicut inter tacituz 7 expressuz. vt in. d. l. de qbus. qõ tñ quo ad ius canonicũ restrige. vt dixi in. c. fi. de ꝓsue. Sz soluẽdo dic qꝺ dictũ istoꝝ doc. dz intelligi ī ꝓsuetudine ipropria dicta que, ppie loquẽdo est p̃scripta. 7 sic intelligas gl. i. c. nõ est. de ꝓsue. li. vj. 7 vide ibi notabiliꝝ ꝑ Jo. an. ī nouel. vñ sicut in p̃scriptõe z̃ ius regrit titulus. vt in. c. i. de p̃scrip. li. vj. ita ī hac ꝓsuetudine ipropria dicta. vt, pbat in. d. c. nõ ẽ iũcta gl. Et ex his infero z̃ id qõ tacite sentiũt Host. 7 Jo. an. dñ videntur velle facere dñiaz vtꝝ p̃scribat portio minor quarta an in totũ. i. vt nihil debeat. nã dico qꝺ vtroqz casu regrit p̃scriptio cũ titulo cũ sit z̃ ius vt. s̃. dixi. 7 h verũ qñ inducit ꝓsuetudo z̃ eũ cui debet portio de iure cõi nã tũc nõ est, ppie ꝓsuetudo sz p̃scriptio. ideo dz bẽ re comites p̃scriptõis. sed si inducerẽ z̃ aliũ tũc ꝑt īduci vt ꝓsuetudo. 7 sic sine titulo qz ad esse ꝓsuetudinis nõ requirit titulus vt. s̃. dixi. 7 pro his vide Jo. in. d. c. nõ est. 7 in. c. fi. de ꝓsue. ꝟm ꝑdicta ītellige gl. in. c. i. de sta. reg. Et ex ꝑdictis oibus ꝓclude qꝺ h portio debita epo vel eccle parochiali põt 7 pro parte 7 in totũ p̃scribi 7 sufficit tps sine titulo de cuius initio nõ est memoria qz illud bz vim tituli. vt ī. d. c. i. de p̃scrip. in. vj. 7 sic pridie ꝓsului in. q. facti. 7 vide que dixi in. c. reqsisti. de testa. 7 vr tex. ī. c. de q̃rta de prescrip. Quero in eo qꝺ h fit mẽtio de priuilegio libere sepulture qs possit tale priuilegiũ ꝓcedere. 7 prio scias qꝺ de iure cõi solũ eccleſie hñtes populũ habẽt ius sepeliẽdi. ius. n. funerãdi est de iure pochiali quẽ admodũ 7 sacrox exhibitio. vt, pbat in cle. dudũ. §. vex. e. ti. xiij. q. ī. c. i. voluit Inn. ī. c. i. s̃. e. 7 Jo. an. 7 Archi. in. c. i. eo. ti. li. vj. qõ intellige ꝟm Jo. and. 7 bene si talibus ecclesijs fuit deputatũ cimiteriuz per epm. de cuius latitudine dic vt hr in. c. sicut antiqtus xvij. q. iiij. relique vo eccle nõ hñtes populũ hñt ex priuilegio 7 nõ de iure cõi. Quis aũt possit dare tale priuilegiũ. vr ꝑ qꝺ solus papa. ar. ī. d. cle. dudũ. nã ipe ꝓcessit tale priuilegiũ ꝑdicatorib⁹ 7 minorib⁹ postea ꝓrogauit ad frẽs sancti augustini 7 carmelitas vt ibi nõ. Itẽ h tẽdit in priudiciũ parochialiũ ecclesiax. ergo solus papa dz h posse qui de iure vni⁹ põt dare alteri ad h. c. ij. de excess. pla. Jo. an. h multũ instat sed finaliter ꝓcludit vt ẽt eps possit h priuilegiũ ꝓcedere pro h. c. bone. xij. q. ij. 7 s̃. de dona. c. apostolice vbi pz epm nedũ posse magnificare monasteriuz pro sepulchris suis sed ẽt dare cẽtesimã reddituuz ecclesie sue. Itẽ facit h lra. nã in antiqua dicebat priuilegijs nris. 7 demũ fuit remotũ illud vbũ nris ad denotandũ qꝺ ẽt epi pñt h priuilegiũ īpartiri. 7 hec sntia mihi verissima vr adduco. c. sicut vnire de excess. pla. vbi dr qꝺ eps põt vnire 7 diuidere ecclas seu parochias inferiores. ad idẽ bo. tex. j. de ec. edi. c. ad audientiã. vbi quasi vr h expressuz. dic tñ Jo. an. qꝺ si vult concedere cimiteriũ de nouo infra parochiã alterius dz h facere ex iusta cã 7 de ꝓsensu capituli adducit nõ. ī c. ꝓstitutus de reli. do. Ego facio hãc rõnem eps nõ põt ardua explicare sine ꝓsensu capituli. iuxta ea que dixi in. c. nouit de his que fi. a pla. nec põt ius vnius ecclesie dare alteri sine cã. c. i. de re. ec. nõ alie. li. vj. j. de excess. prela. c. ij. vbi bo. tex. Ex ꝑdictis remanet clara 7, pbata predicta decisio vt epi 7 supiores possint. 7 idẽ dic de inferioribus prelatis hñtibus in loco ius epale. ad hoc qõ nõ. in. cle. i. de re. ec. nõ alie. 7 qõ dixi in. c. significasti de fo. cõp. Sed q̃ro qd si in priuilegio libere sepulture nõ apponat hec clã salua iusticia 7 c̃. Jo. an. instat. tãdẽ dicit idẽ esse ac si fuisset apposita. qz non est verisile qꝺ princeps voluerit ꝓcedere priuilegiũ cũ graui preiudicio eccle parochialis. ar. in. l. ij. §. figs a principe. ff. negd in lo. pu. 7 in. c. sup eo de of. dele. vñ priuilegiũ solũ vr ꝓcedere vt hẽant isti sepulturaz sicut illi qbus cõpetit de iure cõi. pro h ego adduco tex nõ. 7 quasi expressuz in simili in. l. fiqñ. C. de inoffi. testa. vbi dr qꝺ si alicui ībabili princeps ꝓcedit liberã facultatẽ testãdi. nõ intelligit cõcedere vt sine solẽnitatibus alis debitis possit cõdere testm̃ sz vr eũ restituisse ad ius cõe. nã satis ẽ qꝺ priuilegiũ aliqd cõcedat exquo tractat de preiudicio tertij. i. iuris derogatione. ita dicẽdum in, ppositio sz ad maiorẽ cautelã 7 cã dubitatõis tollẽde solet ī seri illa clã 7 sic nõ ob. si opponeret de. c. si papa de priui. li. vj. vbi dr qꝺ si vba debẽt aliqd opari. nã operant in eo qꝺ tollũt dubitatõz. ad h. l. q mutuã. ff. mãda. 7 in. l. que dubitatõis. ff. de reg. iur. Ulio h q ro pluries dictũ fuit in hoc titulo qꝺ due quarte epalis. s. 7 parochialis sepe venĩt detrahende de legato facto alicui eccle. exẽplũ in legato facto alicui ecclie sepulture que ẽ subiecta epo loci. nã eps dz hre suam quartã iure epali per ea que dixi in. c. reqsisti. s̃. de testa. ecclesia vero parochialis dz ẽt hre suã quartã iure parochiali. vt in. c. i. s̃. e. cũ multis similib⁹. Queritur quis nunc p̃ detrahet quartã. nam portio primi detrahentis videtur pinguior. finge qꝺ ecclesie fuerunt relicta. lxxx. si episcopus primo detrahit habebit. xx. que sunt quarta totius. presbyter parochialis solũ hẽbit. xv. que sunt quarta residui. i. lx. si vero ecõtra primo detrahat sacerdos ipse hẽbit. xx. 7 epS xv. quis ergo debet potior esse. Jo. an. hic multũ instat post Host. in sum. sed randẽ vr cõcludere qꝺ idẽ sit effectus in vtroqz casu. naz si eps primo detrahit habet. xx. si sacerdos primo detrahit epus habebit xv. pro sua portione. 7. v. pro ecclesia parochiali qz dz hre quartã illox. xx. vt in. c. reqsisti. de testa. 7 sic in oẽm euentũ habebit. xx. Do. Jpe. de ancha dicit qꝺ imo maximus est effectus. qz si episcopus detrahit primo habebit. xx. 7 ex. xv. debitis ecclesie parochiali habebit quartaz 7 sic habebit tres 7 vltra. Si aũt detrahit scdo loco nõ hẽbit nisi. xx. sed attẽde qz nõ vr habuisse mentẽ Jo. an. nã puto qꝺ Jo. an. voluit qꝺ in oẽm euentũ nõ dz eps hre nisi quartã toti⁹. vnde dico qꝺ si episcopus primo detraxit non potest amplius detrahere de quarta ecclesie parochialis qz iaz detraxit de toto aceruo. quarta. n. que debet ecclesie parochiali dz primo deduci tanqz es alienũ. vt in. c. i. s̃. e. ad hoc. c. s̃. pri. vbi dicitur qꝺ debet de testamẽto. vnõ si eps primo detraxit cũ habuit ẽt quartã de q̃ztitate debita ecclesie parochiali nõ põt amplius detrahere sicut in simili dicimus i decimis. vt nõ. j. de deci. in. c. tua. Do. Jpe. de perusio in quodam tractatu de quarta tenuit qꝺ iste due quarte debẽt ītegraliter deduci de toto. exẽplũ si fuerint relicta. lxxx. eps habebit. xx. 7 eccla parochialis alia. xx. sed certe hec opi. nullo iure, pbat imo probat oppositum ex his que dixi in. c. rainaldus. 7. c. rainuti⁹. de testa. vñ dicerẽ qꝺ ecclesia parochialis dz prio detrahere. imo ueor primo qz hec quarta est integraliter soluenda sibi de obuenientibus ecclesie sepulture. vt in cle. dudũ pal. Itẽ hec quarta debet ab ipso testatore sed in subsidiũ ab ecclesia legataria. vt in. c. precedẽti. 7 ī. c. i. s̃. e. 7 sic hec quarta ipso iure nõ diminuit ipsuz relictũ factũ ecclesie sepulture. vt dixi in. c. de his. s̃. eo. vnde nõ põt episcop⁹ dicere qꝺ. lxxx. fuerũt relicta illi

ecclesie q3 ius resecat illud legatum sic in effectu no⁹ videnť relicte nisi tres ptes. ergo eps nō pōt peter⁹ q̄rtam bis de q̄ntitate debita ecclesie pochiali qō faceret si primo detraheret de toto ⁊ postea detraheret de pte. nec h̄ exqrere est sine ministerio lz Jo. and. ⁊ Mosti. aliter dixerūt sed nō cogitauerūt oēs casus q̄ pōt accidere. finge enī q̄ ecclesia sepulture ⁊ ecclesia pochialis sunt in diuersis diocesib⁹ eps nō hz q̄rtaz nisi de relicto ecclesie sibi subiecte ali⁹ eps hz aliā q̄rtam. vt colligiť in. d. c. reg sisti. de testa. ⁊ apte voluit Jo. an. s̄. c., pri. ⁊ ēt sentit h̄ casu si eps sepulture primo detraheret de toto bēbit. xx. p̄sbyter pochialis q̄ habuit. xv. dz dare q̄rtam epo suo q̄ nullū cōmoduz habuit de primo relicto. si aūt ponis q̄ p̄sbyter parochialis primo detrahat bēbit. xx. ⁊ eps nō bēbit nisi xv. q3 nō dz bēre q̄rtā de illis. xx. cū ecclesia pochialis nō sit sibi subiecta. ergo qñq3 est magna differentia vtrum episcopus detrahat vel curatus ⁊ hoc nō.

Nicolaus abbas.

In nostra. Priuilegiati sup iure funerandi sepelire pōt eos q̄ apō eos eligūt sepulturā solue/do tñ canonicā portionē ecclesie pochiali si vō alias sepeliūt tenenť restituere qcqd occasione funeris receperūt. Diuidiť in tres ptes p̄ncipales. p̄ actoris petitio. scōa ibi econtra. reox defensio. tertia ibi talem cāe diffinitio. Casus lr̄alis. Prior ecclesie montisserrandi ⁊ hospitalarij claremōtenē. diocesis bēbant inter se qōnem sup iure funerādi. hospitalarij recipiebāt ad ecclesiasticā sepulturam pochianos dicti poris. causa bis cōmissa fuit iudicibus coram quibus petiit dictus prior satisfieri sibi de dāno quod sustinuerat ab illis hospitalarijs qui parochianos suos receperant ad sepulturam: ⁊ q̄ de cetero nō reciperent ad ecclesiasticā sepulturā pochianos ipsius. ad. p̄bandū suā intētionez testes induxit. tandē cā ad sedē ap̄licam est delata. In p̄nūa pape p̄or p̄dict⁹ ꝓposuit p̄dicta. Ex pte hospitalariorum fuit ꝓpositū: q̄ ex priuilegijs sibi ꝓcessis licituz ē eis oēs p̄ter excōicatos ⁊ interdictos ad ecclesiasticā recipere sepulturā q̄ apō eos elegerint sepeliri: ⁊ fidei cōmissa in vltima volūtate sibi relicta recipe soluta tā tūmō q̄rta parochiali ecclesie de cui⁹ parochia mortuoꝝ corpora assumunť p̄ter q̄z de equis ⁊ armis de q̄bus q̄rtā deducere nō teneť. Papa auditis rōnibus vtriusq3 p̄tis talem. p̄tulit sn̄iam q̄ p̄dicti hospitalarij de cetero nō recipiāt parochianos dicti p̄oris ad ecclesiasticā sepulturā: nisi apō eos elegerint sepeliri: ⁊ tunc parochialis ecclesia recipiat q̄rtā p̄tem de oblatiōib⁹ lectis ⁊ alijs q̄ defunct⁹, p aīa sua reliquit ibidē p̄ter q̄z de eqs ⁊ armis hospitalarij residuū habeāt: nisi dolo vel fraude hospitalariox defūct⁹ inductus fuerit ad hmōi electionē faciendam. Insup iniūxit eisdem hospitalarijs vt eidem p̄ori satisfaciant de q̄rta p̄te trium milium solidorum quos cōstat eos a parochianis illius recepisse: cū. p̄batū nō fuerit quot eoꝝ oblati vel ꝓuersi fuissent p̄terea p̄cepit eisdem vt satisfaciant p̄ori de oīb⁹ que habuerūt a quodā parochiano p̄rioris q̄ fuit interfect⁹ in campis nisi. p̄bauerint q̄ apō eos elegerit sepulturā. aliogn ei restituāt q̄rtā p̄tē. Itē restituāt oīa q̄ hūerūt occasiōe sepulture ipoꝝ quos ꝓstat infra annos legitimos decessisse. Ber. Nō primo ex isto tex. q̄ priuilegiat⁹ sup iure sepeliendi nō pōt recipere excōicatos seu interdictos ad sepulturā. priuilegiū ergo libere sepulture referť solum ad eos q̄ pñt sepulturā eligere. Nō secūdo ⁊ tene mēti q̄ exceptō aliquoꝝ casuū ñ firmat regulā i alijs q̄ alio iure ñ includunť sub regla. h̄ colligiť hic nā priuilegiū sepulture fuit cōcessum istis hospitalarijs ⁊ solū fuerūt excepti excōicati ⁊ interdicti nec per hoc potuerūt sepeliri impuberes q3 alio iure nō pōt isti eligere sepulturā. facit qō le. ⁊ nō. i. l. i. ō ꝓdi. ide.

Itē nō q̄ priuilegium reducens aliquem ad ius alicui competens de iure communi recipit limitationes traditas al's de iure cōi facit. l. si quādo. C. ō inof si. testa. Nō ibi de cuius pochia ⁊c. ⁊ tene mēti q̄ priuilegiati sup sepultura pōt corpa defunctoꝝ de pochia vbi iacent capere ⁊ sic nō tenenť recipe de manib⁹ curati vel de ecclesia ipsius. ⁊ optime facit iste tex. ꝑ bis q̄ dixi in. d. c. cū liberū. s̄. e. Nō ibi de oblatō nib⁹ ⁊c. tex. nō. q̄ quarta portio debeť ecclesie parochiali nō solū de relictis sed ēt de oblatiōibus ⁊ alijs q̄ portanť cū funere vt cereis ⁊ filiab⁹. ⁊ vide qō le. ⁊ nō. in cle. dudū. in. §. verū. e. ti. vbi formar glo. q. qd in candelis que danť ad manum. ⁊ concludit q̄ debetur quarta per illuz tex. sed ego adduco etiā istū tex. nam negari non potest qn sint oblate vel portate cū funere. pro boc. j. de ver. signi. c. cū inter. Et h̄ bene nō. nā qō ibi dř in frībus videť bēre locū quātuz ad boc in q̄libet ecclesia sepulture ēt si sit simpl'r priuilegiata vt bic. nā pondera q̄ priuilegiū nō fecit mētionem de bis oblationibus ⁊ tñ papa interpretať ēt de bis deberi. Itē nō q̄ ēt de eqs ⁊ armis ⁊ qbuscūq3 bonis debeť q̄rta. nā bic fuit ꝓcessum priuilegiū vt de equis ⁊ armis istis hospitalarijs relictis in fauorem terre sancte nō solueretur quarta ergo de iure cōmuni deberet solui. Nō ibi eorum oblati ⁊ tene menti q3 nescio alibi ita expressum q̄ oblati ⁊ conuersi sepeliuntur apud ecclesiam vbi sunt oblati. nec debet solui portio ecclesie parochiali. qō ego itelligo in plene oblatis ⁊ ꝓuersis vt q3 tradiderūt se ⁊ sua al's sec⁹ ad boc qō le. ⁊ nō. in cle. i. in fi. de deci. ⁊ in. c. vt primi legia. j. de priuile. Item intellige fm limitatōnem. c. de bis. s̄. eo. Itez nō ibi interfectus in campis. q̄ interfectus in bello potest sepeliri in ecclesia quod intelligo qñ bellum erat licitum nec decessit in peccato mortali. vide tamē quod nō. in. c. oīs. de pe. ⁊ re. ⁊ facit quod nō. j. c., pri. Ultimo nō ibi sepulture gratia. q̄ quarta solum debetur de relictis intuitu sepulture ⁊ indubie exquo qs eligit sepulturam in aliqua ecclesia videť relinquere pro aīa ⁊ pro sepultura. facit. l. nensenius. ⁊ qō ibi nō. ff. de excu. tuto. ⁊ putarē q̄ si alibi testator postmodū elegerit sepulturā q̄ tacite videtur ademisse legatum. q3 ademptiōe oneris sequitur ademptio bonoris seu relicti. pro boc bon⁹ tex. in. l. alūne. in. §. seia. ff. de admen. lega. ⁊ in. l. filio. §. matri. eo. ti. vbi bo. tex. secus dicerez vbi testator qui fecit legatum ecclesie sepulture non potuit ibi sepeliri sine culpa ecclesie. puta quia fuit interfect⁹ in bello ⁊ corpus non potest sepeliri vel simili impedimento contingenti. nam tunc arbitror q̄ relictuz debeatur ecclesie sepulture. ar. op. in. l. que sub conditione. §. quotiēs. cū ver. seq. ff. de cōdi. insti. ⁊ in. l. i. ⁊ quod ibi nō. C. de insti. ⁊ substi. ⁊ sentit bic Inno. q̄etiā nō. sentit id qō dixi in. c. cum sup. s̄. eo. vt de illo relicto debeatur portio ecclesie parochiali. de quo dic vt latius dixi in. d. c. cū sup. facit etiaz optime ista littera q̄ de relicto facto alteri ecclesie non debeatur quarta dum ponderat q̄ sepulture gratia ⁊c. ⁊ sic facit optime ad ea que dixi in. c. i. s̄. eo. In glo. i. ibi habent populum. aduerte. q3 glo. non loquitur aperte sed melius dixisset q̄ monachi possunt habere populum seu pochiā. qō intellige si eis deputetur p̄ superiorē. nā de iure cōi non bēnt. xvi. q. i. c. i. ⁊ eo casu quo bñt nunqd pñt p̄ se mīstrare sacra. dicam in. c. i. de ca. mo. In glo. in ver. annos. de boc dicēdum bodie vt bř in. c. lz. j. eo. li. vi. ⁊ dixi in. c. de vxore. s̄. eo. In glo. in ver. decetero. in fi. nō. glo. cum tex. ad quam quotidie fit remissio dum queritur nunqd iudex potest sententiare super futuro. ⁊ dic latius q̄z

glo. q̄ qñ q̄z obligatio nondū est orta de p̄ñti respectu futuri tp̄is ⁊ iudex nō p̄ot se ītromittere. rō q̄ deficit actori actio. iste est tex. in. l. i. ff. de vsur. vbi dicit iudicem nō posse cōdemnare ad vsuras futuri tp̄is. rō q̄ respectu vsurarū futurarū nulla obligatio ē orta de p̄ñti cū possit debitor ad libitū satisfacere creditori. qñq̄z obligatio est orta de p̄ñti etiā ratōne futuri tp̄is ⁊ tūc iudex p̄ot, pspicere i futurū ita hic. nā p̄sbr̄ pochialis hz h̄ ius vt nemo possit sepelire pochianū suū qō qdē ius hz tractū ēt ad futuruz. idē in fruitutibus ⁊ in annuis p̄stationib⁹. nam hēnt tractū futurū merito iudex etiā, pspicit in futurū. ⁊ vide qō nō. Jn no. in. c. auditis. de, pcu. ⁊ per glo. iuncto tex. in. c. romana. §. caueant. de sen. ex. lib. vi. Jn glo. in ver. vbi apud eos. ibi cū qs. h̄ glo. vsq̄z ad finē p̄ot expediri p̄ op. nā videt q̄ isti parochiani potuerunt licite sepeliri apud illos hospitalarios cū sint religiosi. naz canon consulit seu disponit vt sepeliatur quis apud ecclesiam maiorem si fieri potest vel apud loca religiosa ⁊ in defectum apud ecclesiam parochialem vt est tex. p̄ma fronte mirabilis in. c. vbicū q̄z tempore xiij. q. ij. Ad ētu p̄ij glo. ponit tres intellect⁹ ad illuz tex. Prim⁹ q̄ cōsulit ordinē seruandū in electiōe sepulture nō aūt disponit qñ qs decedit sepultura non electa. ⁊ iste est bonus intellect⁹ ad illum tex. per quē vitant multe absurditates. Secūdus intellect⁹ vt loquat de pegrinis. ⁊ in h̄ nō. gl. hz dic vt latius dixi in c. i. §. e. Tertius intellect⁹ nō multū conuenit illi lr̄e. dic ergo formal̄r soluēdo p̄rium q̄ tex. iste, pcedit qñ parochiani nō elegerūt sepulturā nec būerunt sepulchrum maior vñ debebāt sepeliri in ecclesia pochiali. ⁊ sic intelligas istū tex. p̄o hoc. c. is q. ⁊. c. hz. j. eo. ti. li. vi. Jn glo. in ver. nisi dolo ibi cū dilecti. dic q̄ ibi fuit bon⁹ dolus ⁊ improprie tūc appellat dolus nam siqs inuitat ad seruiendū deo hz vbis allectiuis seu blandis nō p̄ot dici dolose induct⁹. q̄ dolus est machinatio fraudis tendēs ad deceptionē alterius. l i. ff. de do. vide glo. in regula scienti. de reg. iur. li. vi. hz hic logmur de dolo malo qñ, ppter auiditatē tpaliū clerici inducūt pochianū alterius ad eligēdū apō eos sepulturā. vñ tex. iste in ver. talē. p̄ot dupl̄r intelligi. p̄ qñ dolus interuenit in electōe sepulture ⁊ tunc isti dolosi nullū cōmodū debēt hēre vt hic iuncta gl. vide tex. bodie latiorē in. c. i. j. e. li. vi. silē hēs in. c. cōstituit. xx. q. iij. vbi ponit casus sing. q̄ si religiosi auiditate p̄monij alicuius inducāt eū ad religionē hz teneat ingressus p̄uant tñ religiosi p̄monio[a] illius. scōo p̄ot itelligi qñ dolus fuit cōmissus in q̄litate relicti vt q̄ volebat testator relinq̄re simpl̄r sed rector ecclesie sepulture dolo induxit eū vt relinq̄ret in cā p̄ui legiata vt ecclesia pochialis p̄uaret sua legitima. h̄. n. cōperto nō min⁹ debet quarta. vt in. c. fi. §. de testa.

Extra glo. p̄ op. p̄ tex. de. c. fi. §. de testa. vbi dr̄ q̄ de relictis p̄o anniuersario vel p̄o septima vel. xx. nō debet q̄rta cuius p̄riū h̄ innuit dū dr̄ q̄ de oblati onibus debet q̄rta. So. duplex fm doc. p̄ma q̄ iste tex. loquat de oblatōibus q̄ fiunt i p̄ma missa. Secundo sol. q̄ de relictis p̄ anniuersario ⁊c. nō debet q̄rta sed de oblation⁹ ibi factis sic. sed dicit Hosti. q̄ istud nō seruat de p̄suetudine. ⁊ nō h̄ dictū q̄ satisplacz. Scōo op. p̄ istū tex. videt. n. q̄ hec sīa pape in plurib⁹ fuerit ineptissima. p̄ q̄ nō p̄uenit petioni p̄ris. vt p̄z ex p̄n. iuncto v̄. talē. scōo ⁊ fortius papa in sīa p̄dēnat hospitalarios certo casu nisi, pbauerint q̄ ille. A. elegerat sepulturā apud eos ⁊ sic tulit sīam sup re dubia p̄. c. graue. xi. q. iij. Jtē admittit, pbatiōem post sīam citra appellatiōem p̄. c. cum dilect⁹. de fi. instr. ⁊ p̄ q̄si totū ti. C. sen. resci. nō pos. Jtē fuit sīa p̄ditōalis p̄ id qō br̄. ij. q. vi. biduū. Jtē in fi. huius lr̄e fert sīa fine certa quātitate p̄ totuz ti

a Nō est nōndū ad limitatōz auē ingressi. C. ō sa. san. ec. ⁊ illuz tex. i. o. c. cōstituit. al. ad hoc gl. fi. i. c. preterea. vbi idē pan. dicit q̄ ibi ponit casus sing. ⁊ multū nō ō. ō of fi. dele. ⁊ gl. fi. in. c. cū dilectus ō. qō me. cā. ⁊ ibi idez panor. i vlt. col. dicit q̄ ille tex. singu. i mūdo. ⁊ bal. i auē. si qua. C de sa. san. ec. ñ meminit allegare istū tex. fz al. spec. i ti. ō sta. mo. in v. in fi. facit q̄ scribit idem ab. panor. in c. cū dilecti. i pe. col. cū bis q̄ ibi addidi ō. ō ac. emp.

tulū. C. de sen. q̄ fine cer. quā. ⁊. ij. q. vi. §. diffinitiua So. Hosti. formal q̄dam ex bis p̄ijs ⁊ adeo sibi visa est so. difficilis vt dixerit soluat q̄ p̄ot, sed postmodū tradit duas so. Primo q̄ de iure hec sīa nō potuerit sic ferri sed, pcesserit ex plenitudine p̄tātis pape. Et nō hāc so. q̄ sīa p̄incipis valet quātūcunq̄z nō p̄ueniat regulis iuris positiui. ad hoc qō nō. in. c. vnico. de li. p̄te. nā sola volūtas sua hr̄ p̄o lege. vt in §. sed qō p̄ncipi. insti. de iu. nā. Scōa sol. q̄ tex. iste ponat sīaz a v̄. talez. vsq̄z ad v̄. nihilomin⁹. abinde vsq̄z ad finē instruit iudicē inferiorez q̄liter debeat se hēre. ⁊ sic illa v̄ba nō p̄tinēt sīam sed cōmissionē cuz instructōne. Hic solutōi in effectu videt inhere do. An. dicēs q̄ ex quo in cur̄ia liquet de aliq⁹ articulis dūtaxat p̄ot sup illis, pnunciari ⁊ sup illis in q̄bus actor hz intētionē fundatā ⁊ reus dicit se hēre, pbatō nem in p̄trib⁹ dz fieri cōmissio. ⁊ vt dixi in idem reincidit in effectu cū p̄cedēti. Do. pe. de anc. dat so. tertiam, p̄sus sepatam dicēs q̄ h̄, pcessit ex nā actiōis. nā in gnāli ⁊ vñ actōe, pcedit sīa gnālis ⁊ postmodū sup reb⁹ p̄ticularibus recipiunt, pbatiōes tpe executionis. allegat nō. p Jnno. in. c. p̄querēte. de of. or. ⁊ in. c. inter q̄tuor. de ma. ⁊ obe. sed petitio h̄ fuit talis vel q̄si. nā egit p̄or negatoria actōe. ⁊ incidenter petit bona q̄ obuenerunt ex funere pochianoz suoz ⁊ sic potuit h̄ eē gnālis sīa ⁊ ēt potuerūt recipi, pbatōes post sīaz. Hec so. hz p̄ia fronte videat exq̄sita tñ iudicio meo in mīris peccat. p̄ in eo q̄ eq̄parat iudiciū vle ⁊ gnāle vt, psecutio ⁊ ēt sīa possint eē gnāles. qō aptissime est p̄ theoricā Bar. in. l. i. ff. ō edē. ⁊ ēt spe. ⁊ plene dico in. c. ij. de libel. ob. vbi pleniss̄ime tracto materiā istarū actionū. ⁊ cōis opi. videt vt in vniuersali iudicio sufficiat, psecutio gnālis. ⁊ ēt in sīa. l. iiij. ff. de pe. bere. sed in gnāli hz libellus possit eē gnālis, psecutio tñ ⁊ sīe debēt eē spāles. vt in. l. hz. C. de iudi. ⁊ rōnez diuersitatis vide in locis sup̄a remissis. h̄ ār petitio fuit gnālis ⁊ nō vīs q̄ nō petebat h̄ aliq̄ō vniuersum sed qd p̄tinēs pl̄a capl̄a. vtputa ea q̄ obuenerūt ⁊ oblatōib⁹ ⁊ portatis cū funere ⁊ iure legati. ⁊ h̄ aptissime voluit Jnno. in. c. certificari. ō. e. ⁊ sic, psecutio debebat hic eē spālis ⁊ ēt sīa. Jtē in alio apte peccat ista tertia solutio. nā h̄ nō solū recipiunt testes sup rebus p̄ticularib⁹ sed ēt sup facto p̄incipali q̄ fuit hospitalarijs iniunctū vt soluerent vniuersa q̄ obuenerāt occasione funeris nisi, pbarēt q̄ ille elegisset sepulturā apud eos. ⁊ sic nō soluit p̄rium q̄ in petitione etiā vñ sīa pure fertur declaratoria sed h̄ sub p̄ditiōe nisi, pbauerit ⁊c. Jō soluēdo formalius oia p̄ria dicerē sic. q̄ h̄ fuit actū negatoria in q̄ntum prior negabat hospitalarijs fore licitū sepelire pochianos suos ⁊ petebat eos, pbiberi ne in futurū h̄ attētarent h̄ colligitur ex prima parte sentētie. ⁊ ita credendum est q̄ libellus fuerat cōceptus. nam verba libelli hic fuerunt decisa causa breuitatis. Jtem agebat prior confessoria inq̄ntum legitime potuissent hospitalarij recipere suos parochianos ad sepulturam. ⁊ in hoc dicebat sibi ius cōpetere deducendi quartam ⁊ sic petebat declarari ⁊ accessorie petebat bona q̄ obuenerant occasione sepulture parochianorum suorū hoc colligitur clare ex secūda parte sīe. nā papa primo prohibuit ne hospitalarij decetero ⁊c. secūdo declarauit q̄ inquantum parochiani eligerent ibi sepulturam q̄ ius deducēdi quartam competeret isti prio ri ⁊ super hactenus perceptis que obueniebant accessorie ad actionem propositam papa tulit sententiā generalem condemnando ad restituendum vniuersa ⁊c. vt in fine littere. naz in accessorijs libellus ⁊ sententia possunt esse generales. vt in. c. cum ad sedem. de resti. spo. ⁊. c. inter dilectos. ō. de dona. nō. inno. i c. tanta. de excess. pla. ⁊ in. c. ij. de lib. ob. ⁊ Bar. i. l. i

ff.de edē.⁊ in.l.ex diuerso.§.vbi aūt.ff.de rei ven.⁊ post sniam potuerūt ista accessoria declarari p testes Nec ob.qꝫ h recipiant pbatões sup principali post sniam in ver.eisdez.qū puto h posse fieri ex cā qñ.s. actor hz intentōem fundatā a iure ⁊ cā agitat in remotis ptib⁹ ⁊ reus dicit se hēre pbatiões in ptib⁹.nam tunc nō poterit iudex pdemnare reū nisi pbauerit intentionē suā vt h factum fuit.pro hoc adduco bonuz sitē in.l.gnāliter.§.bis.C.de iureiu.vbi colligit qꝫ iudex pōt pdēnare ptem absitem nisi iurauerit.nec ob. qꝫ snia sit pditionalis qz ex cā pōt omitti. Itē si ferat tz lz nō debuerit ferri sub pditōe.vt in.d.§.biduū.⁊ per hoc remanēt soluta oia ꝓria.⁊ hēs clare intellectū huius.c.⁊ qꝫ iste tex.ptineat ex toto sniaz ꝛ opi. Hosti.induco tex.in ver.talē.vbi dr talem sup his duximus sniam ⁊c.vnde pondera v.sup his.⁊ v.sniam. q̄ inuit qꝫ sup oīb⁹ deductis in libello papa tulit sententiā. Itē nō est h aliqd verbū qd sapiat cōmissionē cāe imo sunt oia vba dispositiua. Quero nunc de subtili⁊ notabili.q.dr h⁊ in multis iurib⁹ qꝫ quarta debet ecclesie pochiali⁊ qꝫ decedēs non electa sepultura hz sepeliri apud ecclesiam pochialem si nō hz sepulchrū maiorū.qrit que dicit ecclesia parochialis. Hosti.posuit h vnū vbum satis gnāle dicēs illā eē ecclesiam pochialem ex cui⁹ parochia mortuor corpa assumunt.Et qz qz scribētes trāsmerūt simplr recitādo Hosti.tñ non dicit verū generalr itelligēdo.nam est ꝛ.c.is q.j.e.lib.v.vbi dicit qꝫ si aliqs ciuis trāstulit se ad villam cā recreatiōis vt ruralia exerceat ⁊ ibi moriat nō hz ibi sepeliri sed hz deferri ad suā ecclesiam pochialem q̄ est in ciuitate si cōmode fieri pōt.ecce ergo qꝫ assumit corp⁹ de pochia ecclie ruralis nec per h dr illa pochialis illius defūcti. Nec ob.tex.dū dicit de cuius pochia qz habuit respectū ad verū parochianū qz verba sunt intelligēda cū effectu.vt in.c. relatū.de cle.nō reci.nec qs dicit esse in loco quo ad iuris effectū si ibi nō est māsur⁹.vt est pulcher tex.in l.gnāli.§.vroꝛi.ff.de vsufr.lega.Fe.de se.in.q.facti habitis allegatōib⁹ cuinsdam doctoris late visus est discutere hūc articuluz vt hētur ꝓsi.ccxlvi.⁊ ibi post multa ꝓcludit qꝫ ille dr pochianus alicui⁹ q habitat i parochia ita qꝫ ibi est trāslatus lz ibi nō hēat domiciliuz seu aīum habitādi ppetuo.qz iura in hoc iure parochiali nō ponderant domiciliū sed habitatiōem.vt in.c.questi.xvi.q.i.vnde gl.in cle.i.de priui.⁊ Inn. in.c.oīs.de pe.⁊ re.voluerūt qꝫ ille dicat curat⁹ seu ecclesia curata.i.parochialis scholariū⁊ mercēnariorum vbi bitant qz qz hēant aīum tpe debito redeūdi ad prīam vel forte eligēdi domū in alia parochia āno sequēti.⁊ p h dicit vnuz mirabile qꝫ si scholaris ciuis cupiens eē in societate scholariū forēsium transfert se ad aliā parochiam retento domicilio pōri illa ecclesia vbi habitat est sua pochialis⁊ nō vbi hz domicilium vbi videt velle de infantib⁹ q sepe deferūtur ad aliaz parochiam. Sed ego nō puto sniam suā esse verazꝫ⁊ primo adduco in oppositū.d.c.is q.nā non video differētiam vtrum quis se trāsferat ad villam vt ruralia exerceat vel vt transferat se ad aliam parochiam vt exerceat pfessionē scholasticam.nā vtroqz casu concurrit bitatio in parochia aliena retēto priori domicilio.nec in.c.is q.ponderat tps bitationis sed solū qꝫ nō hēat aīuz perpetuo morādi i villa. Itē Jo.an.ibi in nouella ad lram sentit oppositū dicens qꝫ si qs de dioceſi ꝓpter hostilitatē defert se ad ciuitatē⁊ ibi habitat aīo redeūdi finita guerra si ibi decedat ñ ista ecclesia vbi decessit⁊ habitat sed ecclesia ville vbi hēt domicilium hēbit q̄rtam de funeralib⁹.idē videt sentire do. An.in q̄dam.q.dicēs qꝫ si ciues florētini tpe pestis trāsferūt se bononiā⁊ ibi habitāt⁊ tādem ibi decedunt.ecclesia q̄ est ibi florētie hēbit q̄rtam qz illa est pochialis ex quo hēbant aīuz redeundi finita mortalitate.⁊ ibi dicit qꝫ de facto fuit cōsultum bononie. Item reperio Pau.in cle.dudū.de sepul.q dicit qꝫ si qs decessit in aliena parochia vbi moram traxerat saltem p annū dz fieri diuisio q̄rte inter primā ecclesiam parochialem⁊ istaz in qua decessit.vt sic hēat aliquod lucrū cū saltem p annū administrauerit isti sacra ar.in.d.c.questi. Itē ꝛ dictum Fe.adduco tex. in.c. ij.⁊.iij.j.e.lib.vi.vbi quo ad iura parochialia semp ponderat locus domicilij⁊ sic nō est verū qd dicit qꝫ nō curam⁹ de domicilio sed de habitatiōe quo ad iura parochialia.Unde pro clara decisiōe ego ꝓsidero in materia q̄ttuor casus. Primus qñ ex toto trāstulit domicilium ad aliaz parochiā⁊ tunc indubie secūda ecclesia est pochialis.vt in.c.fi.⁊ qd ibi nō.de paro. Scōs casus qñ retento pōri domicilio qs ꝓstituit nouū domicilium in aliena parochia⁊ pariter se collocat in vtroqz.⁊ tūc vtraqz ecclesia est parochialis istius sicut vtrobiqz hz domiciliū cū habitatōe.ō h est casus in.c.ij.j.e.ti.lib.vi.vnde pondera bñ qa ibi tex.reqrit habitatiōem in scōa parochia cū domicilio cū dicit si vtrobiqz hēat domicilium⁊ pariter se collocat in vtroqz. Tertius casus qñ retento pōri domicilio qs decedit in aliena parochia tanqz pegrinus ita qꝫ nō hz bitationē ibidem⁊ talis nō dr parochianus illius ecclesie vbi decessit.ar.in.d.c.is qui.⁊ voluit glo.in isto.c.pro h.l.heres absñs.ff.de iudi. ⁊.c.romana.in.§.ꝓbētes.de so.cōpe.li.vi. Quartus casus qñ retēto pōri domicilio trāsfert se ad alienam pochiā ꝓstituendo ibi habitationē ad tps⁊ sic non cōstituēdo ibi domicilium quod nō constituitur nisi cū animo habitandi ibi perpetuo.vt in.l.⁹ siquis instructus.ff.ad muni.⁊ iste cāus est dubius⁊ supra vidistis pro⁊ contra multa.Ego dicerem qꝫ sola habitatio non facit proprie quem eē parochianum istius ecclesie.vnde ex quo habet animū redeūdi ad domum suaz illa ecclesia domicilij est proprie parochialis istius.vt in.c.ij.⁊.iij.prealleg.sed propter necessitatem poterit iste in loco habitatiōis vel vbi est peregrin⁹ recipere sacramēta ita qꝫ hec ecclesia habitationis non sit ꝓprie parochialis istius sed in defectū propter necessitatem succedit loco parochialis quo ad administrationem sacramentoꝝ. argu.op.in.d c.is qui.⁊ sic puto intelligenduz glo.in.d.clemē.dudum.⁊ Inno.in.d.c.omnis.⁊ sic loquit si bene ponderetur. nam dicit in fi.illius.q.tutius esse vt scholares⁊ peregrini habeāt licentiaz a proprio sacerdote vt alibi possint capere ecclesiastica sacramēta.⁊ nō dū dicit a ꝓprio ꝓsbytero.quasi ipse presbyter habitationis non sit ꝓprius.⁊ sic potest intelligi.c. i.de cele.missa.⁊.c.officium.de off.archipresbyteri.⁊ h cōuenit etiam actib⁹ similibus.nam propter longeuaz distantiam multa permittūtur que alīs sunt ꝓhibita. vt in.l.heres absens.ff.de iudi.⁊ vide bonam glo.i c.tum ex litteris.de in integ.resti.super ver.distātia.

Ex quo infero qꝫ si de loco habitationis pōt commode ire ad ecclesiam domicilij ꝓ sacramentis non debet hoc capere sed in ecclesia domicilij. vt in.d.c. is qui.⁊ hoc nota qz aperiunt intellectū multoruz iurium. Abbas.

x parte.

Casualiter mortu⁹ prius non dz ecclesiastica sepultura.h.d.Cōis diuisio.secūda pars ibi quo circa. Casus lr̄alis.Quidā nobilis sollicitauit sepe quandam puellam de stupro:⁊ cū nō ꝓsentiret eidem:posuit ei insidias sup quodaz ponte:⁊ dū fugeret casu cecidit de ponte⁊ mortua ē: queritur vtrū debeat in cimiterio sepeliri. Mandat papa qꝫ cū illa nō sponte ꝓcipitauerit se de ponte sed casu ceciderit corp⁹ eius dz in cimiterio sepeliri ma-

a Alsē.§. celsus sub.l. eius qui.

xime cū ex iusta cā fugisse noscat. ⁊ cui cōicabat vinē ti cōicādū sit iaz defuncte Ber. Nō p̄ q stupruz cōmittit cū virgine. ⁊ de h ⁊ de alijs q̄litatibus vide p̄ tex. xxxvi. q. i. in. §. i. Nō secūdo ibi sponte a cō trario sensū q nō p̄sumitur quis se p̄cipitare vel ma nu, ppria puenire pp virginitatē ꝓseruādā seu ob ali am honestam causam qō clarius voluit Bof. hic. ni hil allegās. sed ego allego tex. Aug. xxiij. q. v. si non lz. ⁊ ibi vide Arch. in. c. nō est eadē cā. ⁊. q. vbi ꝓclu dit q non dz qs seipsum occidere[a] ne alius peccet in corp⁹ suum vel, pp̄ter molestias vel pp passiones bu ius seculi vitandas seu vt pennē vitam citius ꝓsequa tur. oīa enī h, pbibuit deus sub illo gnāli p̄cepto nō occides. eodē modo dicit de falso testimonio ferēdo. nam sicut peccat qs falsum testimoniū ferēdo ꝑ, pri muz. ita ⁊ ꝑ seipm. per qō infero q isti qui timore tor mentoruz falsa ꝓfitent crīna ꝑ se grauiter peccant ita q puto q si morte patiunt ob illam cōfessionē quaz ſltē in extremo nō reuocant decedūt in peccato mor tali. ⁊ sic sunt damnati p illum tex. nō. ⁊ eius rōnem. Idem eꝑ dico peccāt bi q in iudicio ꝓstituti veritatē negāt qnīmo existens in manibus iudicis peccat in fugiendo carcerē etiā vt cuitet penā legitime inferen dam. ⁊ h vltimū nō. Bart. in. l. relegati. ff. de penis. p̄ro dicto p̄cedenti vide qō dico in. c. nōne. de p̄sum.

Nō vlterius ⁊ tene mēti q decedēs sine confessio ne exteriori in extremo vite facta dz sepeliri in cimite rio ecclesie. ex quo ꝓfessionē nō ꝓtempsit sed morte p uent⁹ est. nō ē enī credendū q decesserit in peccato mortali. de quolibet enī p̄sumendū est bonam nisi ꝓtempsisset p annū ꝓfessionē iuxta formaz. c. oīs. de pe. ⁊ re. ⁊ h, pcedunt etiā si mors fuerit casualis vt h ⁊ sic nō q qs est sepeliendus in cimiterio sine aliquo sacro qō tene menti. In glo. fi. ibi vel p̄ro suis sce leribus interficiant. intellige h dictū glo. in casu quo decedunt sine pnīa. ⁊ sic loqtur illud. c. placuit. in fi. nam suspēsus vel decapitatus seu alia pena afflictus p̄ro scelere dūmodo ipm penituerit pōt sepeliri in ci miterio ecclesie cū solēnitate misse ⁊ alioz officioz um nec sacramēta ecclesie sunt tali denegāda. vt est tex. ī c. fi. xiij. q. ij. ⁊ in cle. i. de pen. ⁊ re. nam ⁊ illa pena si sufficiens est, p delicto p̄odest vt in alia vita nō puni atur de eodem delicto q̄ scriptū est. Non iudicabit deus bis in idipm. vt in. d. c. fi. ⁊ clarius. xxiij. q. v. c qd ergo. Scias tū q isti q in furcis suspendunt non sunt deponēdi sine licētia p̄ncipis q in hoc dz se faci lem reddere. vt in. l. i. ⁊. ij. de cada. In eadez glo. bi tutores filijs suis. nota hūc casum ⁊ similē tex. ba ibes. xxi. q. iij. c. cyprianus. Nunqd aūt epus mona chus vel clericus secularis possunt eē tutores legitimi vide tex. cū glo. nō. in. c. puenit. lxxxvi. di. q̄ ꝓcludit q p̄nt esse legitimi lz acceptare nō teneant inuiti. xvi q. i. gnāliter. In ea. gl. ibi in mortali decessisse. nō bunc casum gnālem. nā comprehēdit sub se multos casus spāles. vt indeū paganū hereticum excōicatuz interdictum ⁊ publicū vsurariū. de qbus vide in cle. i. e. ti. ⁊ in. c. ecclesia. de ꝓse. di. i.

a An aliq⁹ casu liceat se ipz interfice re vide oino p̄ san. tho. in 2a 2e. q. lxiij ar. v. ⁊ ar. vi ij. Ite tex. ⁊ gl. i. l. ij. C. q te. fa. po. ⁊ in l. nullus mi litū. i p̄n. ff. ō te. mi ⁊ in. l. siqs exheredato. §. p̄in de. ff. de iniu sto rup. ⁊ ir. te.

Acris. [b] Si ossa excōicatoruz sunt sepulta in ecclesiastico cimi terio ⁊ discerni possunt debent exhumari ⁊ p̄ijci alꝫ secus. diuidit. nā p̄mittit exor dium ad p̄bationē dicendoz. secūdo soluēdo distin guit ibi vnde ⁊ secūdū membrū distinctiōis ibi q si.

Casus lr̄alis. Aliqñ ꝓtingit q corpora excōmu nicatorū per violentiā aliquorū vel alio cāu in cimite rio sepeliunt. queritur an debeāt exhumari. Respō detur si ab alioz corporib⁹ discerni possunt exhuma ri debent: ⁊ longe ab ecclesiastica sepultura iactari. si vero discerni nō poterūt non debent corpora illoruz excōmunicatorū cū aliorū corporib⁹ exhumari: cuz sepultura p̄ciosa illis non, p̄sit sicut nulla vel vilis nō obest iustis: ⁊ cui nō cōmunicauim⁹ viuo non cōmu nicandū est defuncto Ber. Nō p̄mo regulam po sitam in p̄in. c. q cui nō cōmunicam⁹ viuenti nō de bemus cōicare mortuo ⁊ pondera illa v̄ba nō cōmu nicemus defunctis q quedā cōmunio eē potest cum defunctis. Ex quo infero q cōmunicans excōicato post morte incurrit excōicationē minorē ac si cōmu nicasset in vita. de quo vide glo. fing. in. c. ad h. de p̄ui. licet Hosti. ibi aliud tenuerit sed primuz plus plz ⁊ vide qō latius ibi dico. Nō secundo ibi precisi. aliam regulā q nullus p̄cisus ab ecclesia debet sepe liri in cimiterio ecclesie. Et dicit precisus si est excō municatus suspensus vel interdict⁹. ad h. c. is cui. de sentē. excōmu. lib. vi. ⁊ cle. eos. de sepul. Nō ter tio ibi vel alio casu. q violentia est casus fortuit⁹. ad h. l. i. C. cōmoda., pbatur h per illā dictionē alio. naz dictio alius facit positionē eiusdem q̄litatis cū p̄cedē tibus. vt nō. in. c. sedes. s. de rescrip. Nō ibi ⁊ p cul. q excōmunicati debent, pcul ab ecclesia sepeliri seu, pijci. ⁊ sic collige argu. q isti quib⁹ interdicit ec clesiastica sepultura nō debet sepeliri, p̄pe cimiteriuz sed, pcul ⁊ in tanta distantia fm doc. q voces clerico rum cantantiū nō possunt ibi audiri. ar. in. c. quod in te. de pe. ⁊ re. Nota q cuz non pōt puniri malus quin bonus etiā puniatur potius dz tolerari malus q̄z bonus puniri. ad h. xxiij. q. iiij. in. c. q̄z magnum. ⁊ facit ad vulgatā. q. de duob⁹ fratribus habēntibus domum cōmunē p̄ro indiuiso ita q delinquenti com petit pars superior inocenti vero ps inferior. ex deli cto venit dom⁹ delinquētis destruēda non potest de strui qn destruat ps alterius inocētis facit iste tex. q nō debet destrui. In ꝓtium facit. c. sed ecōtrario. de pe. di. ij. vbi, p̄pter delictum sodomitarū cōbuste fue runt aliq̄ ciuitates vicine. ⁊ vide de hoc glo. ibi. ⁊ ple ne per Bar. in. l. hactenus. de aq̄ plu. arcē. ⁊ per cy. in. l. ⁊ si seueriot. C. de his q no. infa. Ultimo no. q sepultura p̄ciosa seu ecclesiastica non, pdest impio imo dic q nocet qz punietur a deo, p̄pter delictuz p̄ sumptōis. ad quod vide bo. tex. xiij. q. ij. in. c. quib⁹ cum seq. In glo. ij. ibi imo forte dic imo fine forte vt nō. Jo. ⁊ Bof. in. c. ij. de sacra. non ite. ⁊ doc. hic.

c Violē tia est casus fortuitus.

b Adde ī hac decr. qō si excōicatus se pelit in ec clia dz polui ecclia ita q ī ea nō poterit celebrari ni si sit recōcili ata tex. ē nō. ī. c. ꝓsuluisti. de ꝓse. ec. vl al.

In glo. in ver. eū excōicatorū. in fi. dic h discernē dum fm varietatē casuū. est eiz via brocardica ⁊ non pōt dari certa regula. ⁊ vide qō nō. in. c. significasti. in vers. q si discerni. ſ. de homi. Extra glo. quero nunqd leprosus debeat cū alijs in cimiterio sepeliri. Abbas h inducit istū tex. in p̄n. q nō. nā sibi nō cōi camus in vita nec etiā in morte. ꝑium tenuit ℣De. ō anc. motus qz cā, pbibitiōis que fuit in vita cessat in morte. nā nō est timendū q inficiat alioz mortuorū corpora sed ego nō recederē a p̄ori dicto qm̄ ē timor in actu sepulture. Ite feror inficit aerem ⁊, p h adduco bo. tex. in ar. in. c. cū dicat. ſ. de ec. edi. vbi p̄mittit leprosis bēre ecclesias cū cimiterio ⁊ vt gaudeāt p̄ro p̄rio sacerdote. si enī possent sepeliri cū alijs nō p̄mit terē eis cimiteriū cum iniuria ecclesie parochialis.

Quero vltimo sepe cōtingit q frēs ⁊ alij exēpti se peliunt de facto vsurarios excōicatos ⁊ interdictos nunqd eps loci possit obseruare qō h dicit. ſ. intrare ecclesias seu cimiteriū exēptoz istoz ⁊ de facto face re corpora istoz exhumari ⁊ pcul, p̄ijci. Ego credo q possit in casib⁹ de qb⁹ in pal. cle. eos. vt in excōica tis publice in vsurarijs manifestis ⁊ noiatim interdi ctis. ⁊ h qz tex. ibi in fi. tollit omne p̄uilegiū quo ad illos casus. in reliqs vero nō credo eēm posse hanc auctoritatē exercere in loco exempto qz pinde est ac si nō eēnt in dioceſi sua posset tñ dare remediū vt ipe diat sepultura anteq̄z corpus ducat ad locū exēptuz nā cū delinquat in territorio suo pōt obuiare ⁊ illos

in loco p̃riuato facere sepeliri. vide ad predicta quod notaf̃ in.c.patẽtib⁹.j.de p̃riui.⁊ hoc maxime procedit in ist̃is religiosis qui habent p̃riuilegium vt etiaꝫ rõne delicti cõmissi extra locũ exẽptuꝫ nõ possint puniri per ordinarium loci.

a **Bolende.** Terra cimiteriata ꝑ sepultura fodiẽda vendi nõ dꝫ. primo p̃mittit absurdũ quez. secũdo rolli mãdat. ibi mandam⁹. Cãus lr̃alis. Apud montẽ pesulanũ erat ꝓsuetudo q̃ clerici nõ p̃mittebãt effodi sepulturã nisi p̃ius eis certuꝫ p̃cium psoluaf̃: precepit papa ist̃ã ꝓsuetudinem aboleri:⁊ q̃ clerici nihil audeãt exigere hac de cã Ber.

Nõ primo regulã q̃ rõne terre in qua fit sepultura nõ debent clerici quicq̃ꝫ exigere etiã p̃retextu consuetudinis. Nõ secũdo ibi dioc̃sanos. q̃ ad dioc̃sanuꝫ pertinet p̃rauas tollere loci ꝓsuetudines⁊ inhibere clericis ne quicq̃ꝫ exigãt hac de causa. Nunquid exemptis possit ꝫ p̃cipere. videf̃ primo q̃ fic quia exempti sunt in dioc̃si. vt in.c.penul.de off.or. Sed̃ puto vez. nã lꝫ sint i dioc̃si nõ tñ sunt ꝺ dioc̃si nec p̃ hec q̃ꝺba gñalia p̃sumẽdũ ẽ q̃ papa voluerit dare iurisditionẽ circa exemptos. In glo. p̃ma ibi sacer factus est. dic q̃ immo nõ est factus sacer etiã ſm leges sed tantũ religiosus. sed aduerte quia glo. ponit tres species loci. nã quidam est locus omnino p̃riuatus vt qz nõ est deputat⁹ ad vsum publicũ seu ad diuina.⁊ talis locus põt licite vendi etiã vt ibi fiat cimiterium vel ecclesia. xij.q.ij.aurum. Secũdo ẽ dare locũ religiosum nõ aũt sacrũ vt si corp⁹ alicuius fuerit hic sepultum de volũtate domini. l.ij.C.de reli.⁊ sũp.fu.⁊ talis locus vendi nõ põt ſm gl.⁊ hoc est indubitatum de iure ciuili qz ĩmediate quaten⁹ corpus tangit illũ locum definit esse in dñio alicuius. l.q̃ꝫ q̃ꝫ. ff.de aqua plu.arc̃e. sed Inno. dicit ꝫ ꝓcedere de iure ciuili⁊ nõ de iure cano. vnde putat q̃ loc⁹ nõ efficiaf̃ religiosus nisi auc̃tate ponti͛ficis deputef̃ ad talẽ vsuꝫ p̃ro hoc.c.ad hec.de reli.do. vbi patet q̃ hospitale nõ efficitur religiosum si solũ fuit edificatũ auctoritate p̃riuata. nõ enĩ videf̃ laicum posse cõstruere locum religiosum.⁊ hec opi. fuit originaliter glosatoris decreti. xiij.q.ij.in.c.ecclesiastico.⁊ nota illaꝫ glo. nã ex hoc infertur q̃ talis locus põt vendi sed credo falsando ist̃am glo.⁊ dispositionẽ iuris ciuilis q̃ lꝫ stricto modo locuꝫ nõ fiat religiosus quo ad ꝫ vt ille locus gaudet p̃riuilegio loci religiosi⁊ publici tamẽ largo modo efficitur religiosus. nã deputat⁹ est ad vsuꝫ pium sicut dicim⁹ q̃ laici valde hõesti possunt appellari religiosi quasi relegati ad cultũ diuinum. vt in.c. ecclesia. de consti. Tertio modo locus põt dici religiosus⁊ sacer. vt est locus cimiteriatus. i. deputatus p̃ro cimiterio ecclesie.⁊ iste indubie nõ potest vendi quia nõ est in bonis alicuius. c. ratio. de p̃eben. l. in tantum. §. sacer. ff. de rer. diui.⁊ q̃ꝫ q̃ꝫ glo.⁊ doc. bic cõmuniter appellant cimiteriũ sacruꝫ. puto q̃ stricte non potest dici sacrũ quia ecclesia consecratur cimiterium solum benedicitur. vt in.c.nemo. de conse. di. i. sensit Jo. an. in.c.certificari. s̃. eo. hinc dicimus q̃ cimiteriũ est minus dignum q̃ꝫ ecclesia. c. i. de conse. ec. vel al. li. vi. sed largo modo potest appellari loc⁹ sacer ꝓpter benedictioneꝫ que ibi impẽdif̃ per epm nõ tamẽ fit ibi consecratio seu vnctio cum oleo sacrato sicut fit in ecclesia vel altari. Sed querif̃ nũc an in cimiterio vel ecclesia possit laicus habere sepulturam vel ius sepeliendi. Dicit Hosti.⁊ Goff. q̃ non respectu ꝓpetratis⁹ qz vt dixi loca sacra⁊ religiosa nõ possunt esse in dñio alicuius sed quo ad vsum põt habere vt ibi ipse⁊ sui sepeliant̃ nec eis iuitis põt extraneus ibi sepeliri. l.ij. §. vsufructũ. ff. de re.⁊ sum. fu. dicit tamẽ Ain. q̃ propter necessitateꝫ potent ibi extraneus sepeliri. nã ob hanc cãm possunt vendi calices⁊ alia sacra donata ecclesie a laicis. d.c.aurũ.⁊.x.q.ij. Hius pozzectũ.⁊ idem videf̃ dicendũ ſm Host. in sedilibus seu banchis que laici in multis locis vendicant sibi in ecclesijs. qcqd tñ dicaf̃ multo[b] ẽpo non possunt laici sibi tale ius acgrere in ecclesia ſm eũ ſz tolerant̃ solũ in ist̃is ex gratia sicut in iurepa. c. iij. de iurepa. Nunqd enĩ vas lapideũ seu ligneũ aptũ ad recipiendum corp⁹ defuncti possit licite vendi. dic post Inno. q̃ si est deputatũ ad hũc vsum auc̃te pontificis nõ põt vẽdi qz est religiosum. arg. d.c.ad ꝫ. ecclesia tamẽ ex necessitate poterit alteri ecclesie vendere sicut vẽdit alia vasa sacra. d. auc̃. Hius pozzectum. si aũt nõ deputatur auctoritate põtificis potest licite vẽdi sicut supza dixi de loco p̃riuato. In ead. glo. ibi dicit sepultura officium. nota hanc particulã glo. vsq̃ꝫ ad fi.⁊ cõiungẽdo glo. seq. cũ hac ꝑticula ꝫ intẽdit q̃ clerici illius ecclesie vbi sepulture officium est exercendũ nõ p̃sit licite aliq̃d petere etiã p̃ro officio sepulture si tam ꝓsuetudo hꝫ vt aliq̃d detur possunt laici compelli ad obseruandũ laudabilem cõsuetudinem. c. ad aplicam. de simo.⁊ nõ hs̃i ꝫ dictũ. Alij vo clerici licite inde accipiunt p̃ciũ ſm glo.⁊ idez dicit in alijs sacramẽtis, dixit tamen Hosti. q̃ isti extranei nõ possunt recipe ex pacto alꝫ esset simonia. c. nõ satis.⁊ c. cũ in ecclesie. de simo. Sed aduerte qz ſm ꝫ nulla ect̃ differẽtia inter clericos extraneos⁊ ꝑprios nã⁊ clerici ecclesie licite recipiũt si eis donef̃. d. c. ad aplicaꝫ.⁊ c.⁊ si q̃stiones.⁊ c. tua. de simo. sed possumus dicere q̃ clerici extranei nõ debẽt ꝓuenire vt ꝑ officio diuino def̃ eis p̃cium.⁊ sic ꝓcedit dictũ Hosti. sed poterũt ꝓuenire vt habeãt aliq̃d p̃ro labore⁊ in recõpensatiõe damnoꝝ que sustinẽt trahendo ibi moram. ꝑ hoc qõ nõ. Inno. in.c.pe. ne pla. vi. su. et vide bonã glo. in.c.suam. de simo.⁊.xxi.q.ij.c.fi.⁊ vide qõ dixi in.c.significatũ de p̃bẽ.⁊ hoc modo potest intelligi⁊ saluari dictũ huius glo. Quo aũt ad secũdum dictũ vbi est ꝓsuetudo vt aliq̃d detur. dicit Hosti. faciẽdam vim in verbis. nã si clerici dicũt petimus ꝫ p̃ro sepultura succumbũt etiã si allegãt ꝓsuetudinem. d.c. nõ satis. sed debẽt dicere ꝓsuetudo est vt p̃ro mortuo aliq̃d def̃ ecclesie seu clericis. q̃si velit dicere q̃ nõ ꝺz clericus se fundare vt aliq̃d detur ꝑ officio sed vt detur ratõe laudabilis ꝓsuetudinis.⁊ ꝫ modo nõ dicif̃ capi ĩmediate p̃ro officio.⁊ idem puto dicẽdum quãdo est ꝓsuetudo vt aliq̃d detur ecclesie p̃ro loco sepulture debẽt tamẽ p̃ius ista officia ĩpendi⁊ postmodũ ꝺz fieri ꝓpulsio ad obseruandaꝫ ꝓsuetudinẽ. de quo dicendũ vt nõ. in. d.c. ad apostolicam.⁊ p̃ro ꝓcordantia illius. c. qõ reputaf̃ singulare in materia allego bonũ tex. in. l. p̃riuilegia. in fi. C. de sac. san. ecc. vbi dicitur q̃ ea que ab antiquo solita sunt ecclesijs⁊ ministris tribui non debent aliquo modo ĩmutari.⁊ per illum tex. dicit ibi Bar. q̃ si ciuitas est solita certum quid dare ecclesie nõ potest illud per statutum ĩmutare. quod singulariter nõ. ex quo potest inferri q̃ senenses nõ possunt tollere per statutũ quo minus oblatio solita in assumptione beate Marie rollatur. de quo vide quod dixi in. d.c. ad apostolicam.⁊ ad materiam huius glo. vide bo. glo. xiij.q.ij.§. item q̃ritur.⁊ in sum.

p **Arochiano.** Excõicatus q̃ ꝑ suũ p̃sbyterꝫ fuit absolut⁹ in mortẽ in cimiterio sepeliri ꝺz⁊ ad satisfaciendũ cogunt̃ heredes. ſa ps ibi sed eins. Cãsus lr̃alis. Quidam parochianus fuit excõicat⁹ p̃ro manifestis excessib⁹: homicidio incendio:⁊ violenta manuũ iniectiõe in ꝑsonas ecclesiasticas⁊ p̃ro violatione ecclesiarũ⁊ incestu. dũ ageret in extremis: fuit absolut⁹ ꝑ p̃sbyterũ suũ iuxta for-

b Adde arch. in.c.pcipiendũ. xiij. q.ij. vbi dicit q̃ epꝰ põt iuit⁹ eligere si uc cõcedere vni q̃ sepeliatur i sepulchro alteri⁹. ⁊ ita al. lud. i suis singu.

a ſp̃ro hoc bñ facit tex. i. l. mo numẽta. C de leg. An aũt possit qs aliquo casu ꝑscribere ius sepulchri. vide tex. cuꝫ glo. valde nõ. i. l. pe. ff. de mor. ũse.

a An obligatio ex iuramẽto ꝓueniens trãseat in heredem. vide hic p do. An in.i.col.ꝛ in.c.cũ sit generale.de so.cõpe.in.vij.col.ꝛ per Abb.in.c cum ꝓtingat.de iureiur.in.iij.car.ibi etiã do.Ant.in.xij.col.ver per que puto.et adde q̃ ꝓiurium,ꝓcuratoris hẽntis mandatũ ad iurandũ nõ ligat aiaꝫ domini q̃ nõ est in culpa glo.est nõ.in cle.non põt.de,ꝓcu.in glo.fi. Et inquãtum in hoc.

c.dicitur q̃ successor teneꝫ exonerare aiaꝫ defũcti procedit in successore vl̃i non aũt ꝓticulari ſz do.an.in.c.ſi diligẽti.de p̃scrip.ſup gl. pe. Et adõ circa materiam huius.c. q̃ etiam bis casibus in q̃b⁹ potest appellari a cõfessione defuncti heres non poterit appellaſ.ita eleganter dicit do.Ant.ĩ c.cum ſpeciali.§.porro. de appellat. ꝛ ibi etiã do. Abb. Et de ista gõne vide Imol.in cle.ĩ. de reg. in penu. col. et adde qõ dicit hic heredem teneri ad exonerandum animam defuncti intelligit quantuꝫ ad hereditaria non autez tenetur heres ad ieiunia vigilias ꝛ oraciões ad q̃s tenebaſ defunctuſ.glo. est nota.in.c accuſar⁹.§.ſi vo in ver.tẽporalib⁹. de hered.in.ſti. Item adde q̃ ſicut heres obligaſ ſeruare cõtractũ iuratum p defunctuꝫ qui contractus alꝫ non teneret ita obligatur ſi ſuper illo cõtractu cõfeſſus fuerit ſe habuiſſe tex.est bene probans in.l.cũ quis decedens.§.codicillis.ff.de leg.iij.vbi non soluꝫ iuramẽtum teſtatoris obligat heredẽ ſed etiã cõfeſſio de p̃stito iuramento. Et pro hoc dicto bene facit tex in.l.ne in arbitris.C.de arbi.vbi tantũ operatur confeſſio de preſtito iuramento. Et q̃ ipſum iuramẽtuꝫ defuncti nõ liget animã heredis probat tex.in auc.priuilegiũ.in prin.C.de iura.cal.vbi ſucceſſor compelliſ iterũ iurare de calumnia. Et ideꝫ tenet glo.in ver. iuramentũ in.c.ij.de iur.calũ.in.vi. Et de.q.hic tacita vide Imol.in cle.i. de iureiurã.in vi.col.ꝛ vide etiã p Bal.in.l.i.in vlt col.in ver.extra quero.C.de iureiuran.vbi dicit q̃ ꝓpter iuramentũ ſucceſſoris heres nõ efficiſ de eccleſiaſtico foro ꝛ al. Inno.in.d.c.veritatis. Et idẽ dicit Bal.in auc.ſacra puberum.C.ſi ad.vel.vbi dicit q̃ lz iuramentũ p̃ deceſſoris obliget ſucceſſorem quo ad validitatẽ contractus tñ non obligat eũ quo ad mutationeꝫ foꝛi vt poſſit cõueniri coꝛã iudice eccleſiaſtico.ꝛ all. Jo.an.in.d.c.vlti de foro cõpe.in.vi. Et adde hic Bal.in ſua marga. Jnno in ver. iuramẽtũ in.xxi.ꝛ.xxvi.q. Item de illa queſtione an iuramentũ defuncti obliget heredẽ.vide oino p bal.in.c.i.in.iij.col.de iureiu.ꝛ in.d.c.vitatis.de iureiu.ĩ ſi. vbi oio vide. Itẽ an iuramẽtum deſoluendo vel nõ repetẽdis vſuriſ trãſeat ad heredẽ.vi de p d.laa. de rodul.ĩ tractatu.ó vſur.q.xxi xvi ꝛ adõ hic q̃ licet de iure canonico requiraꝫ bona ſi.tamẽ malaſi.p̃ deceſſoris non nocet in preſcriptione ſucceſſoꝛi bonefid.poſſeſſoꝛi vtẽ glo.in.c.ó quarta.de p̃ſcrip.ꝛ in.c.cura. de iurepatro.tamen heres vniuerſalis lz fuerit bonefi.poſſeſſoꝛ poterit cõpelli reſtituere rẽ quã mala ſi. tenebat ſuus p̃deceſſõ ea rõne q̃ tenetur ad exoneranduꝫ aiam defũcti quã alter exonerare nõ poteſt niſi ſatisfaciat vt hic.c. iſtõ fuit ſingulare ꝛ mirabile vbum do.An.i.c. ſi diligẽti. in.vij.col. de p̃ſcrip. b Et ibi vide cũdẽ

niam eccleſie:q̃ſitum fuit vtrũ deberet in cimiterio ſepeliri. Rñdetur q̃ nõ debẽt cimiteriũ ei ꝛ alia ſuffragia denegari:ſed heredes eius ꝛ ꝓpinq̃ ad quos bona peruenerũt ipſius:cõpellendi ſunt p cenſuraꝫ eccleſiaſticã vt ſatiſfaciant ꝓ eodẽ Ber. Nõ ibi parochiano iuncta ſuꝑſcriptione.q̃ glibet de dioceſi põt dici parochianus epi lz habeat alium p̃ſbyteruꝫ imediatum.vt patet hic ibi per ſuũ p̃ſbyteruꝫ. vnde hẽbat iſte p̃ſbyterũ ꝓprium.ſ.parochianũ ꝛ nihilominus dicit parochian⁹ epi.c.apoſtolice.ó dona. vide bo.glo.in.c.ij.de pe.ꝛ re.lib.vi. Nõ ſecũdo ꝛ tene mẽ laicũ poſſe excõicari pro manifeſtis exceſſibus q̃z q̃z illa crima nõ ſint eccleſiaſtica vt pz in homicidio ꝛ ſũbus ꝛ credo,pceſſum ſuſtinẽdum rõne notorietatis.deprehẽdit enĩ apte negligentia iudicis ſecularis exquo gñaliter põt argui q̃ de delicto notorio laici põt eꝑs ſe impedire nõ ſolum vt cõpellat eũ ad pniam ſed ad ſatiſfaciendũ de delicto facu qõ nõ. Jnno.in.c.nouit.de iudi.ꝛ qõ ibi dixi.ꝛ nõ q̃ nõ ſolet ad ħ allegari iſte tex. Nõ tertio q̃ p̃ſbyter põt abſoluere in articulo mortis a ſua excõicationis raz boꝭ q̃z iuris etiã ſi abſolutõ ſit reſeruata pape. facit c.ſi qs ſuadente.xvij.q.iij. Nõ aliud dictuꝫ ſatis notãdum q̃ excõicat⁹ pro manifeſta offenſa abſolui in mortis articulo abſq̃z eo q̃ prius ſatiſfaciat. vnde ſatis eſt ab illo recipe cautionẽ.ꝛ ſingulariter limitat c.ex pte.el.i.de ver.ſig.vbi dicit q̃ excõicatus,p manifeſta offenſa non dz abſolui niſi prius ſatiſfaciat. illud enĩ eſt verũ niſi in mortis articulo fiat abſolutio vt ħ.idem puto vbi ſatiſfactio exigit longũ tractatum c.qõni.de appel.ꝛ ibi plenius dixi.ꝛ pro p̃dictis facit.xxvi.q.vij.c.q̃ recedũt. vbi dicit q̃ talib⁹ nõ eſt penitentia iniungẽda ſed inoteſcẽda. Item nõ q̃ etiã in mortis articulo nõ debet q̃s abſolui ab excõmunicatiõe niſi iuxta formã eccleſie.ꝛ de hac forma habes in.c.ex tenore.ꝛ.c.cum deſideres.de ſent. excõmu.

Nõ ibi eccleſie ſuffragia.q̃ defunctis ꝓſunt multa ſuffragia ꝛ in numero ſunt q̃tuor de q̃b⁹ in. c. aiẽ defunctoꝝ.xiij.q.ij. Ultimo nõ q̃ heres etiam laicus põt compelli p̃iudicem eccleſiaſticũ ad ſatiſfaciẽdum pro defuncto. Et facit ħ ad.q.quotidianã.quidam laicus in cõtractu preſtitit iuramẽtũ eo mortuo cõuenitur heres laicus rõne illius ꝟctus iurati coraꝫ iudice eccleſiaſtico.opponiſ q̃ eccleſiaſtic⁹ nõ ſit cõpetẽs iudex laici.quero quid iuris. Abbas tenet q̃ poteſt cõueniri.nam ſicut defunctus poterat conueniri coram eccleſiaſtico rõne iuramenti.c.fina.de foro cõpe.lib.vi.ita ꝛ heres⁹.ar.in.l.heres abſens.ff. de iudi.ꝛ dicit ſic fuiſſe alꝫ determinatũ. ħ nõ placet Jo.an.q̃ defunct⁹ poterat cõueniri ex ꝓprio iuramento.ꝛ ita tex.in.d.c.ſi.ponderat dum dicit a ſe p̃ſtito ꝛ c.ſed iuramentũ nõ egrediſ p̃ſonam iurantis. eſt enim perſonale ex parte iurantis.vt in.c.[b] veritatis.de iureiurã.ꝛ hoc dictũ Jo.an.teneſ cõmuniter per modernos ſed ego ſaluãdo vtrũq̃z dictuꝫ diſtinguerem q̃ actiõe ex eo cõtractu nõ poterit agi coraꝫ iudice eccleſiaſtico.ꝛ ſic ꝓcedit opinio. Jo.and. ſed officium iudicis poterit implorari vt heres cõpellaſ ſatiſfacere anime defuncti.argu.hic.ꝛ in.c.a nobis.ĩ ſi.el.ij.de ſentẽ.excõmu.ꝛ ſic ꝓcedit opi. Abbatis. ꝛ vide qõ dico in.c.cũ ſit generale.de ſo.cõpe. In gl.ſi.in ſi.nota iſtam glo.que quotidie allegaſ iuncto tex.ꝓo differentia inter ius canonicuꝫ ꝛ ius ciuile vt de iure canonico idiſtincte heres teneaſ ex delicto defuncti lz ſecus de iure ciuili.ꝛ hãc opinionẽ tenuerũt cõmuniter glo.iuris canonici.vt in.c.in lr̃is.de rap. ꝛ ibi bo.tex.ꝛ.xxiiij.q.ij.c.ſane.ꝛ.xij.q.ij. in.c. eps qui filios.ꝛ in.c.q̃z q̃z.de vſur.lib.vi.ꝛ glo.in.c.ĩ litteris.de rap.ꝛ glo.i.q.iiij.§.item peccato.xvi.q.vi. epiſcopũ.xcvi.diſtin.bene gdẽ.de vſuris tua. de pigno.c.iij.ꝛ vide oino glo.xxiiij.q.ij.in ſum.ꝛ hoc tenet Fede.cõſi.xxi.ꝛ do.Anto.cõſuluit.ꝛ refert in.c q̃ clericis.de ſo.cõpe. Jnno.hic dicit ħ per iſtũ tex. nõ ꝓbari q̃ ħ nõ cõueniunt heredes imediate ex delicto defuncti ſed ex cautiõe quã preſtitit defunct⁹ in abſolutõe,ꝓprio ſacerdoti qui ad hoc habet publicũ officium.ꝛ ex hac cautione poſſunt agere oẽs quoꝝũ intereſt.ar.in.l.nõ q̃ſi.ff.rem pu.ſal.foꝛe allego melioreꝫ tex.de iure cano.in.d.c.q̃z q̃z.ꝛ preſuppo firo q̃ cautioneꝫ preſbyter nõ exegiſſet tamẽ tacite videt preſtita exquo penituit ꝛ petit abſolutionẽ a ſacerdote.nam nõ poterat aliter penitere niſi mandaret ſatiſfactionem fieri ꝛ poteſt agi officio iudicis.argu.in.l. bis verbis.ff.de adop.ꝛ nõ ſemper ħ dictum Jnn. ex quo habes q̃ ſacerdos gerit officium publicũ in actu cõfeſſionis ita vt ex cautiõe ſeu promiſſione per eum recepta poſſunt omnes agere quoꝝum intereſt ſicut ſi promiſſio fuiſſet recepta per ordinarium loci ſeu notariuꝫ. Ex quo inferas q̃ illud.c.q̃z q̃z. nõ ponit ſpecialitatẽ in crimine vſurario quatenus admittit preſbyterum parochialẽ ad recipiendã illaꝫ ſtipulationẽ. Hoſt.dicit q̃ ħ nõ ſoluꝫ lis habeſ ꝓ confeſſa.imo quaſi ex ſuia cõueniſ heres exquo ſacerdos iniunxit vt ſatiſfaceret.dicit etiã q̃ ſi q̃s fuerit confeſſus ſacerdoti ꝛ deceſſit lite nõ conteſta.poteſt agi cõtra heredem ex delicto defuncti ex quaſi cõtractu.nã videſ quaſi ꝟciſſe cũ ſacerdote noie illoꝝũ quoꝝuꝫ intereſt qõ etiã ſentit Spe.in ti.de inter.actio.§.ij.vſ. quid ſi vis.dicit tamẽ Hoſti.q̃quid dicaſ de iure canonico poteſt agi ex delicto defuncti ꝓtra heredẽ licz ſec⁹ de iure ciuili.ꝛ ſic ſentit q̃ ex delicto defũcti poſſit quis fundare intentionẽ ſuã ꝓtra heredem de iure canonico.ꝛ hãc differentiã inter ius canonicuꝫ ꝛ ius ciuile ſentit Fede.ꝓſi.xxi.ꝛ Bar.[c] in.l.i.ff.de ꝓxima. delictis.vbi proſequitur quid iuris tam de iure ciuili q̃z de iure canonico ꝛ reſpectu iuris ciuilis diſtin-

do.Ab.pano.ꝓ.poſt alios ꝛ Jo.an.ĩ.c.cũ C.laic⁹.de ſo.ꝓpe.li.vi.in no.ꝛ vide archi.in.c.lõgingtare.in ſi.xij.q.ij.vbi dicit q̃ iuramẽtũ ex pte p̃ſtantis eſt p̃ſonale ꝛ al.inn.in.d.c.vitatis. Itẽ ad hoc vide oio bal.i.c.i.§. cuꝫ dño.ad ſi.in ti de no.feu.ꝛ hoc fallit in iuramẽto q̃ defert a pte pri.q̃ illũ trãſit in ſucceſſorẽ cũ hẽat vim pci vel trãſactiõis tex.ẽ i.l.ait p̃tor.ij.ff. de iureiu.trãſactio ãt vel pcñ regl̃ trãſit in heredẽ.vt.l.ſi pactũ.ff. de pact. c Et de hac mã q̃ſi heres cõueniaſ ex delicto defuncti.vide per Bal.i l.i.C.ne ex deli.de.ꝛ in.l.furti.C.de fur.aliqd p Ang.in.l.iij.§. q̃ ait Fꝑ tor.ff q̃ q̃ſ.iur.vbi eſt bo.tex.ꝛ glo.ſcias tñ q̃ de iure ciuili actio ciuilis trãſit,in heredẽ q̃n ex pte actoris eſt p̃ſtatoria intereſſe ꝛ ex pte rei eſt merc ciuiliſ tex.eſt in.l.i.§.ſi.ff.de eo p quẽ ſa.erit ſed forte ibi aliqd ꝓcurit ad heredes vt ſentit tex.in ſi.dñ dicit non lucretur.

gnit vtrum pena sit inflicta a lege ⁊ tenetur heres ad hoc.l. cõmissa.ff.de publica. Exquo inferẽ q; si post mortẽ apparet quez hereticũ fuisse vel reum criminis lese maiestatis bona oĩa possunt extirpari ab heredibus qa pena fuit cõmissa in vita. vide bonum tex. in c.ij.de rescri.li.vj. Aut pena delicti venit ĩponẽda p iudicẽ. ⁊ tũc aut delictuz fuit cõmissum circa ẽctũ vel extra. ꝓmo cãu si delictum purgaẽ actiõe descẽdente ex eo ẽctu. vtputa q; põt agi ex ẽctu. exm ĩ dolo ẽmisso in deposito seu ꝓmodato ⁊ tũc heres teneẽ ex delicto defuncti q; nõ fundaẽ intẽtio ĩmediate ex delicto ꝙz ex ẽctu q; agiẽ actõe ꝓmodati seu depositi ⁊ nõ ex dolo. vt in.l.ex depositi.⁊ in.l.ex ẽctibus.ff.de act.⁊ ob.⁊ bo.tex.ẽ in.l.si heres.ff.depos. Si vo delictũ nõ purgaẽ ex actiõe descendẽte ex ẽctu ⁊ tũc delictuz non trãsit in heredẽ nisi vt.j. diceẽ.exẽpluz dolus dedit cãm ẽctui ⁊ sic ẽctus nõ tenuit iuxta nõ.in.c.cum dilecti.de emp.⁊ ven.h cãu non põt agi ex ẽctu ꝑ dolosuz cũ ẽctus sit nullus ⁊ sic oporteret ĩmediate agere ex dolo.ideo nõ põt agi ꝫ heredem q; crĩna morte extinguunt.xxiij.di.quozũdam.⁊ vide bo.tex. cũ glo.insti.de ppe.⁊ tẽp.act.§.aliqñ. Scõo cãu qñ delictũ fuit cõmissum extra ẽctũ aut lis fuit ꝓte. cum defũcto ⁊ teneẽ heres. vt in.l.vnica.C.ne ex delic.de func.⁊ potest eẽ ratio q; per cõtestationẽ fuit unit⁹ ꝙsi ẽctus cũ defuncto.nã in iudicio ꝙsi ẽbimus.l.nj.ff.ỏ pecu.si vo lis nõ fuit ꝓtestata.⁊ tũc si aliqd puenit ad heredem ex illo delicto teneẽ heres ad id qõ ad eum puenit ⁊ nõ vltra. Si aũt nihil puenit nõ teneẽ. vt ĩ.d l.vnica.fallit in ẽditõe furtiua.l.si pro fure.ff.de ꝑd. fur. quo ad ius canonicũ dicit Bar.q; q̃dam sunt actiones penales ex vtraqz pte. vtputa q; peto id qõ tibi nõ adest nec mihi adest.exẽplum si pro delicto pena pecuniaria venit applicãda pti nõ taz ex parte rei qz ex parte actoris est pena.⁊ hoc casu nullo iure ꝙz Bar.delictũ transit in heredẽ qñ actio ẽ penalis ex parte rei.sed rei psecutoria ex pte actoris. vtputa q; ago ꝓ satisfactõe damni mei.⁊ h cãn dicit q; est diuersitas inter ius canonicuz ⁊ ius ciuile.q; de iure ciuili nõ agiẽ nisi in casib⁹ ꝑdictis sed de iure canonico sic vt hic. Sed aduerte.nã ꝓmum dictũ Bar.q̃ten⁹ vlt q; actio ex vtraqz pte penalis nõ trãseat in herdez ẽt de iure canonico videẽ posse optime iuuari ꝓ gl. nõ. in.c.fraternitas.xij.q.ij.vbi dicit q; in foro ꝙscie nõ inungiẽ vt qs soluat penã delicti.cũ ergo de iure canonico agaẽ ꝫ heredẽ solũ rõne peccati.ergo non ꝺz ꝫ heredem agi nisi pro satisfactõe interesse seu dãni ꝓ ꝓij.⁊ hoc visum ẽ mihi sensisse glo.in d.c.sane.xxiiij q.ij.sed ꝫ h dcm allego tex.hic.nã h agebaẽ vt satisfacerent heredes de hõicidio ⁊ incestu.⁊ vt dicit h Jo. an.nõ põt satisfieri de homicidio nisi q; aut iterfect⁹ fuit seruus.aut agebaẽ ad penã ꝙsuetudinariã. nã in aliqb⁹ locis ꝓ delicto soluit pena applicãda leso seu heredib⁹ suis.c.ij.j.de pe.⁊ c.ij.j.deli.puero. Idẽ dicẽdum est de incestu.nã corpus liberũ non recipit estimationẽ.ergo h agebaẽ etiã vt satisfaceret de delicto rõne pene.sed saluãdo vtrũ qz dictũ distinguerẽ q; aut qs fuit excõicat⁹ q; nõ satisfaciebat de delicto ⁊ absolutus maxime cũ cautiõe.⁊ tũc ꝓcedit dictum bunus.c.q; nõ pure agitur in foro penitẽtiali nec agitur mere ex delicto sed ex ẽctu vel quasi ꝓ sup̃a dixi. aut simplr qs decessit sine excõicatione ⁊ absoluti one sequẽti.⁊ tunc forte posset ꝓcedere dictũ Bar. intelligẽdo q; tunc agatur ex delicto.sed si tenerem⁹ opinionẽ q; agatur tũc ex q̃si ẽctu ꝓpter absolutionem pstitam non video q; dictũ Bar.posset tolerari sed ipse habuit respectũ ad cõmunẽ opinionẽ canonistarum vt agaẽ ex delicto.sed ego semper tenui q; nulla in hoc sit differẽtia inter ius canonicũ ⁊ ius ciuile.nam istud.c.⁊ c.in litteris.de rap.⁊ c.a nobis allegatum.ponderant quẽ fuisse cõtritum in morte.⁊ videtur tacite mãdasse satisfactionẽ heredib⁹. vbi enĩ ista cessarent vt q; decessit sine ꝓfessione non video q; possit agi ꝫ heredem ex delicto defuncti nisi q̃tenus potest agi de iure ciuili.⁊ pro hoc allego glo.nõ.que aperte hoc sentit ĩ.d.c.a nobis.in ver.heredes quoqz.que dicit q; cũ penituerit ⁊ cõtrit⁹ fuerit defunctus quantum in se fuit satisfecit ideo heredes compellẽdi sunt satisfacere pro ipso.⁊ sic dicit debere intelligi.c.fi. de sepul.⁊ c.in litteris.de rap.tacite idez sentit Jo. an. in addi.Specu.in ti.de appel.§.in qbus. in additi. mag.⁊ h nõ. Sed nunquid heres teneatur vltra vires hereditarias si non fecit inuentariuz ex delicto defuncti. Do. Ant. dicit h q; non. idem tz Fed. ꝓsi. xxj. etiam in foro contentioso. mouetur q; ex eqtate inductum est p ius canonicũ vt teneatur heres ex delicto defuncti ex eadem equitate nõ debet teneri etiaz vltra vires hereditarias. glo. tñ videẽ velle contrarium in.d.c.in litteris. credẽrẽ tamen q; opi. Fe. sit vera si agitur ex delicto. secus si agitur ex contractu arg. eorum que dixi in precedenti.q. Abbas.

De parochijs ⁊ alienis parochianis. Rub.

Supra visum est de quodã iure pochiali qõ consistit in funerãdo sed q; poterat dubitari gñaliter de alijs iurib⁹ parochialib⁹ ideo post rubricam pcedẽtem subijcit ista rubrica de paro. Quero quid sit parochia ⁊ vñ dicaẽ. Solu. post Jo.and. est loc⁹ in quo degit populus alicui ecclesie deputat⁹ certis limitibus cõstitut⁹.⁊ dicit parochia quasi prittio cure. nam cura ppli partita fuit inter ecclesias parochiales nã rector talis ecclesie dr pplm regere.c.i.de ca.mona.⁊ vide Arch.in.c.ls canon.de elec.lib.vi. Et scias q; parochie fuerũt diuise post aduentũ christi.xiij q.i.in.c.i.ẽpatus vero ⁊ ,puncie fuerũt diuisi longe ante aduentũ xpi.vnde vbi pus stabãt illi pncipes infidelium seu eoz sacerdotes fuit statutũ per apl̃os q; primates archiepi ⁊ episcopi cõstituerent. de qbus dic vt plene hẽtur.lxxx.di.c.i.⁊.ij.xcix.di.c.i. Secũdo pncipaliter q̃ro in quo cõsistat ius parochiale. dic q; in plurib⁹. primo vt parochiani dieb⁹ festiuis audiant missam in pochia. vt in.c.ij.j.eo.⁊ dic vt ibi. secũdo vt sacra percipiant in hac ecclesia parochiali seu a pr̃bytero parochie.⁊ vt parochianus ibi sepeliaẽ.c.ois.de pe.⁊ re.⁊ cle.dudũ.in.§.verũ.de sepl. Itẽ in prestatõe decimaz psonalium.xvi.q.i.c.questi. Itẽ in oblatõibus fiendis.de ꝙse.di.i.ois christianus. Et ver. oblatio capit largo nõ ꝑm Jo.and.⁊ bene vt cõprebẽdat qcqd infra limites parochie perueniat bo.tex.in.c.pastoralis.ỏ.de his q̃ fi.a. prela. Et per hoc arguit do. Ant. hic q; oblationes que fiunt imagini depicte in muro infra limites alicui⁹ pochie cedũt pr̃bytero parochiali. qõ etiã tenui in.d.c. pastoralis.* ⁊ bene facit ille tex.⁊ qõ ibi nõ. Host. ad idem.c.quoniã ỏ deci. licet alias legerim i addi. spe. Jo.an. allegãtẽ ꝑ epo ⁊ pr̃bytero parochiali ⁊ non soluẽtẽ. sed mihi plz ꝑmissa opi.⁊ facit.c.cũ iter de v. si. Ultimo quero nũ quid parochiãi pñt compelli ad oblatões faciendas. primo videẽ q; sic p.d.c.ois christianus.⁊.c.alia.⁊.c.statuimus.xvj.q.i. In contrariũ allegaẽ illud Mat.v. vbi dicit. Si offers munus tuũ altari ⁊c.⁊ sic non logtur impatiue.⁊ ad idẽ quod habetur exodi.xxv.c.dum dicit. Ab eo qui vltronius offert recipe ⁊c.quasi dicat q; a spontaneo ⁊ non a coacto recipienda est oblatio. Pro sol. vide quod nõ.glo.in.d.c.ois.⁊.d.c.statuimus.⁊.x.q.j. c.sanctorum.⁊ videtur gl. variasse. nã quãdoqz simpliciter tenuit pochianos ad h cõpellẽdos.⁊ qñqz h tenuit cũ limitatione. s. q; si pr̃byter curatus indiget.

a In.i.col. ⁊ idẽ d.an.⁊ imo.in cle.p lras.de ẽbe. ⁊ idẽ do.ab. panor.i.c.ex trãsmissa.de deci.⁊ i.c.ad audientiã.ỏ cc.cdi.⁊ i.c. dilect⁹.de offi.or.⁊ bar.in l.si qs ad declinãdã.C.ỏ epi.⁊ cler.et ang.i auc. sumiss.C.ad l. fal.⁊ in auc. oẽs pegri.C cõ.ỏ suc.⁊ i.l rẽ.§.itẽ q̃cũq;.ff.de in rẽ ac.i.l.statue. ff de vsuf ⁊ i q.q̃ incipit in resulgẽti delicias pala tio ⁊ p bal.in l.decẽ.i fi.ff. de fidei.lib. Et ad istaz q.saẽ qõ nõ. lap.allegatione lxxxvij. i vlt col.vbi dicit q; si sit legatũ ecclesie q̃ nõ repitur i diocesi ꝺbeẽ legatũ ecclie cathedrali.et ita dicit tenere Jo.an.i ad. spec.in ti.de instru.edi.§. nũc vo alit̃.in.v.car.

a Ibi late ponit quot sunt genera oblationum ⁊ que oblationes sint de necessitate ꝑstande que nō. Et in ea. qōne. ar. iij. ponit de oblationibus primitiarū vtrum ad eas hoies teneant. Item vide eūdem Tho. in. ij. sen. di. xv. q. ij. ar. iiij. circa fi. vbi dicit q̄ de acq̄sitis ex meretricio vl̄ p simoniā non dz fieri oblatio ad altare ꝓcipue manifeste ꝓpter scandalū ꝓpter reuerētiā scōrum ꝓpter sceleris abhominationem. Item dz ō hoc an laici oblationes necessario offerant. vide etiā per Jo. de lig. i. c. vt dñicis. j. co. et vltra tex. hic all. vide c. qui oblationes. xiij. q. ij. ⁊. §. oblatio. de cōse. dist. i. ⁊ glo. in. c. duo. xij. q. i. Item q̄ oblationes sunt soluende ex ꝓcepto est tex. i c. quanto. §. i. quē ibi notat idem ab. j. de vsur. vi de Jnno. in c. cū voluntate. de fēt. excōmu. vbi ponit differentias inter elemosynas ⁊ oblatiōes et vide Ancha. in repe. regu. peccatum in. vi. q ꝓinc. lib. vi. ⁊ ibi do. Abbas in. c. causa. de verbo. signi. Item adde hic nota. verbū in hac materia q̄ ponit do. Anto. in. c. fina. in vlt. colū. de fo. cōpe. Item ad de hic q̄stio. quam ponit Jmo. in cle. archipresbytero. de priui. in penul. col. versi. vlterius querit. Et si cōcedantur alicui decie ecclesiarum in aliqua dioceſi vtrum debeant dare de oblationibus. vide glo. in cle. si beneficioz. de deci. Et q̄ oblationes debeant hēnti decimas est tex. in. c. ex trānsmissa. de ꝓscrip. Et vide Arch. in. c. questi. xvi. q. i. vbi dicit q̄ siue de iure siue de facto quotidie cēpi pignoz dant laicis oblationes ecclesie dicit tamē q̄ tūc laici nō debēt accipe oblatiōes de altari. Item adde q̄ distributio oblationum inter sacerdotes que fiunt ecclesie vbi nō est cēs spectat ad officiū custodis. casus est nō. in. c. ij. de offi. custo.

b Elide Bal. in. l. si maioz. C. cōmu. diui. qui dicit q̄ debent diuidi sorte ⁊ alle. tex. in. l. ij. C. quādo ⁊ qui. quar. ps de. ⁊ ibi etiam facit mentionem de isto tex. Et de isto arti. an minoz teneatur ꝓius eligere sibi partē in diuisione bonoꝝ. vide per Ang in. l. qui erat. ff. fam. her. ⁊ facit q̄ singulariter voluit Bar. in. l. senatus. §. senat⁹. in fi. ff. de iur. fi. ⁊ de hoc per Bar. in. l. i. C. de his qui se de. lib. x. ⁊ in. l. ij. C. quando ⁊ qui. quar. pars de. vbi tenet q̄ non sit verū illud q̄ dicit q̄ minoz natu semper debeat eligere ꝑtem ⁊ bal. in. l. iubem⁹. cir. ꝓi. in. ij. col. C. de sa. san. ecc. ⁊ in. l. i. in. ij. col. C. de pac.

J episcopus. Inter epz substitutū epo heretico ⁊ ipm episcopū hereticū reuersum ⁊ ex dispēsatione receptū diuiditur epat⁹ mō ꝫ expressio. ⁊ bz gnqz dicta ad idem tendēta q̄ patēt i tex.

Casus talis. Episcopus alicuius ciuitatis cū magna ꝑte ꝑpli incidit in heresim donatistarum: vñ oēs precisi sunt ab ecclesia: in residua parochia cōstitut⁹ est nou⁹ epūs: prioz cū populo q̄ secuti fuerāt ipsū reuertitur ad vnitatē ecclesie cū eis dispēsat cum eo: tū ꝓpter multitudinē sequētium ipm: tū ꝓ vtilitate vt dignitatē recipiat. Sed q̄ alter canonice fuerat institut⁹ remoueri ex toto non dz. Sed inter se diuidāt populum, put in lra continet. hodie nō seruat hec dispensatio Ber. Nō ꝓio bo. ar. ex tex. q̄ si is cuius bona fuerūt ob delictū suum publicata restituum tur nō recupat bona legitime in alium trāslata. q̄ restitutio nō dz retro trahi cū ꝓiudicio illius cui bona fuerūt collata. ar. in. c. q̄uis. de rescrip. li. vi. de quo tū remitto ad plene nō. in. l. fi. C. de sen. pas. dixi in. c q̄ diligentia. §. de elec. Iste tū tex. pōt etiam adduci ad ꝓpriam sniam. nā cum epatus eēt insolidum ipsius substituti nihilominus reuersus ⁊ restitutus recupat partem. sed dic hoc ꝓtingere ex noua ꝓuisione ꝓncipis. Ex quo infero q̄ ꝓnceps qui donauit bona publicata alicui pōt in restitutione certam partē bonoꝝ illi subtrahere ⁊ restituto tribuere qō nō. Et ex hoc ⁊ ex tex. nō bene q̄ ꝓpter bonū publicum potest papa priuare epm sine culpa sua. nā vides hic q̄ priuauerit subſtituū quo ad partē. ⁊ eadem ratione potuisset in totum. ⁊ sic intellige glo. nō. in. c. per principalē ix. q. iij. pleniſſime dixi in disputatiōe que incipit sem pronius. Item nō ex hoc ⁊ ex tex. q̄ ex causa possunt duo constitui epi in eadē dioceſi ⁊ pōt fieri ad tēpus diuisio locoꝝ vt hic. Item nō q̄ etiam insolidum possunt duo epi cōstitui ex causa. sicut Augu. accessit Valerio incolumi ita vt qlibet eoꝝ insolidu3 exerceret iura epatus in dioceſi. vt habes tex. nōt. in c. nō autem. vij. q. i. nō tamē ꝫ eēt fiendū sine magna cā ne in eadez dioceſi videant duo capita quasi monstrum. vt dicit in. c. inter cetera. ⁊. c. quoniā. de offic. ordi. nā expresse hoc prohibet in. d. c. quoniam. Et de patriarcha gradensi q̄ trahit morā Venetijs. vide qō nō. glo. in. c. ij. lxxx. di. Nunqd autē ex causa possit ꝫ fieri in romanis pontificib⁹ vt sic eēnt duo dic q̄ nō. immo hereticum est sentire vt papatus possit cōsistere apud duos. q̄ iuxta verbū dñicum vnicū debet esse ouile ⁊ vnus pastoz. de quo vide glo. in. d. c. non aūt. quā tenemenți. ⁊ hodie habet in extrauagāti Bonifacij. viij. que incipit vnā sanctam. Nota q̄ episcopus maioris tēporis diuidit ⁊ minoz eligit. ⁊ intelligūt doc. de maioꝛi nō respectu etatis ſz respectu maioris tēporis quo fuit in episcopatu. ⁊ ꝫ q̄ ꝓsumitur melius bēre noticiā locoꝝ ⁊ iurium ipsius epatus. Et ex hoc colligit Hosti. q̄ si inter frēs est fienda diuisio nō debz dividere maioꝛ etate sed is qui maioꝛi tēpore habuit bonoꝝ administrationē. Idez dicit inter scholares socios vt ille diuidat qui maioꝛi tempore fuit in studio. Ego tamē nō puto q̄ frater teneat hanc diuisionē facere. ⁊ si velit. nā pōt frēs ad diuisionē vocare ꝓ iudicium fami. ber. vel cōmuni diuidendo ⁊ iudex ex officio suo tenet dividere ſm q̄ sibi videt equū cōsiderata rerū qualitate. vt bētur insti. de offi. iudi. q̄si per totum. ⁊ in. l. ad officiū. C. cōi diui. sed forte iudex possz ꝫ onus diuidēdi iniungere ei q̄ bz maioꝛē noticiam rerū. sicut fecit ꝫ concilium.

Jn glo. i. in fi. vult ergo glo. q̄ hodie nō fieret hec dispēsatio ⁊ q̄ hec decretalis nō contineat ius. dic circa primū q̄ glo. vult diuinare. nam credo q̄ hodie ō facili etiā dispensaret cū epo heretico qui vellet redire ad suam fidem cū plebe que fuit eū secuta. Item in quātum dicit q̄ nō continet ius dicūt Hosti. ⁊ Ab. quo ad quid continet dispēsatiōz videlicet vt hereticus recipiatur in pristinā dignitatē. nā ꝓ lapsū i heresim priuatus ē ipso iure oibus bonis nec ꝓ reuersionē recupat. vt in. c. vergētis de here. ⁊. j. q. vij. cōueniētibus. sed ex dispēsatione fuit iste receptus ſz quo ad diuisionē fiēdā ꝓtinet ius inter reuersuz ⁊ substitutū si i receptōe nō fuit facta spālis ꝓuisio. ⁊ dicit Joan. q̄ raro practicabit iste tex. q̄ ecclesia solet ꝓuidere substituto de alia dignitate. ſz dic q̄ pōt practicari vbi dignitas nō habetur ꝑ manib⁹. Et scias q̄ duo sūt ꝓncipales intellect⁹ bui⁹. c. Primē q̄ bona oia diuidant ſz loca reuersa debēt cōsistere apud reuercit illā glo. in. d. c. de libellis. multū sibi placere. Item de hoc vide do. Alex. imol. in. l. i. ff. si cer. pe. in. xij. col. Et adde hic q̄ q̄n sunt duo frēs vel plures si aliqs ē minoꝛ etate legitima ꝛz nō possit, ꝓuocare alīū ad diuisionē rei vt. C. de pe. l. pe. tū poterit ꝓuocare ad diuisionē fructuū vel reddituū istō nō. dicit Jo. an. in ad. Spe. in rub. ista q̄ est mēti tenēdum ⁊ mihi occurrit in fcō ꝓpio. Sz limita. vt p Bar. i. l. si ꝓuenerit. ff. ꝓ soc. vbi dicit q̄ si socierat rixosus q̄ ēt minoꝛ poterit ꝓuocare ad diuisionē, ꝓpietatis. Scōo adde q̄ id qō dz minoꝛē nō posse, ꝓuocare maioꝛē ad diuisionem, ꝓcedit vbicūq; al's minoꝛ nō fuisset a maioꝛe, ꝓuocat⁹ q̄ eo casu posset postea ⁊ ipe ꝓuocare glo. est nō. in. l. inter pupillos. ff. de auc. tu.

sum illa vero que ex toto remãserũt i fide debẽt cõsi stere penes substitutũ. loca vo i quib⁹ sũt pmixti be retici ⁊ catholici debẽt diuidi vt dr i tex. ⁊ ꝟm hũc in tellectũ nõ exigit q ãbe ptes sint equales. vt voluit glo. sz ptes denotãt h ptialitatez q̃ erat in loco q̃ vt diri aliqui fuerũt reuersi aliqui semp pmanserũt in fide. Et nõ q qñ vnus locus ẽ dividend⁹ in quo sũt ambe ptes statur iudicio plurimorum vt in tex. Ex quo hẽs nõre q qñ ptes diuise cõiunguntur ad faci endum certũ quid stat iudicio maioris ptis totius corporis ñ ãt requirit maior ps cuiuslibet ptis. qõ facit ad multa. Ad idẽ bo. tex. i. c. scriptũ de elec. lz tex. videat i oppositũ in. c. pastoralis. de rescrip. sz dic q ibi nõ cõiũgũtur ãbe ptes vt faciãt vnum cor pus sicut cõiũguntur h ⁊ i. d. c. scriptũ. Ex quo infero ad vnũ dcm quotidianuz q si scholares iuri ste ⁊ artiste cõueniũt simul ad aliqõ expediẽdũ suffi cit iudiciũ maioris ptis oium non ãt requirit maior pars iuristarũ ⁊ maior ps artistaꝝ. ⁊ loquor i eo lo co vbi artiste faciũt vniuersitatẽ de p se hñtes ẽt p se rectorẽ vt bononie padue papie. nã h hoc nõ cõtine ret dubiũ cũ semper faciũt vnũ corpus ⁊ hñt vnum caput. Secũda lec. q oĩa loca veniũt h diuidẽda ita q vnus epʒ habebit circa flumẽ ⁊ ali⁹ vltra ⁊ sic de similibus. sed prima lect. videtur magis placere doc. ⁊ videt melius cõuenire littere.

v T dominicis.

Presbyteri parochiales dñicis diebus ⁊ festiuis pochianos alienos ad missã admittere nõ debent si ex cõtẽptu ad eorũ eccleſiã accedũt. Nõ ꝑ ar. ꝟz Jo. an. q in diebus dñicis ⁊ festiuis tenetur pochianus audire missã in ꝓpria parochia ⁊ ibidẽ oblatio nez facere. h tñ nihil dicit de oblatione sz intellige prout diri supra sup rubrica. Et ex hoc ⁊ ex tex. in fertur q dieb⁹ ꝓuatis põt qs audire missaz i aliena parochia. c. figs extra de cõse. di. i. Sed ego que ro nũquid idistincte parochianus peccet nõ audien do missam dieb⁹ festiuis in eccleſia sua. de quo fui se pe iterrogatus. So. aut hoc facit ex cõtẽptu ꝓprij ꝓsbyteri sine cã legitia ⁊ peccat q̃ venit ꝯ ꝓceptum superioris ⁊ iuris. c. ij. de ma. ⁊ obe. ⁊ i. c. q resistit xi. q. iij. ⁊ ipse sacerdos qui admittit parochianũ ali enum supradicto cãu cõmittit quodãmõ furtuz vel rapinã. ar. c. dudum. el. ij. de elec. ⁊ puto q teneãt re stituere oẽs oblatiões ꝓceptas ab eo. ar. c. cũ libeꝝ ⁊ in. c. cũ nra. s. ti. pr. si tñ ex cã legitia cõtẽneret, p prium sacerdotẽ. puta q̃ ẽ notori⁹ fornicator vel preci sus ab eccleſia tũc nõ peccaret q̃ hoc casu nõ ẽ, ꝑpe cõtẽptus sz iuris auctoritate facit ar. c. ꝓter ⁊. c. nul lus. xxxij. di. ⁊ i. c. vña. de coha. cle. ⁊ mu. ⁊ dic vt ibi diri. ⁊ vide tex. cũ gl. i. c. cũ nõ liceat de ꝓscrip. Aut deserit, ꝓprium ꝓsbyterũ sine cõtẽptu ⁊ tũc non pec cat. pro quo iste tex. qui põderat cõtẽptũ. sz dicunt hic doc. q ꝓsumit cõtẽptus si nõ hz lnĩam a ꝓprio sacerdote vel nõ hz cãm legitimã saltẽ qñ ꝓpria ec cleſia ẽ vicina. sz hodie videm⁹ cõiter populũ cõfluere ad eccleſias fratrũ medicãtũ derelicto ꝓprio ꝓsbytero. ⁊ credo si faciãt bono zelo nõ peccãt. vtpu ta q̃ deuotius ⁊ frequẽti⁹ ibi celebrat. Itẽ q̃ audi unt ibi ꝑdicationẽ ⁊ imediate añ vel post audiũt missaz nõ autez in hoc potest notari cõtẽptus. ⁊ h ꝓce dit quo ad auditum diuinorũ. sz sacra nullo mõ ꝑsit recipi ab extraneo maxime a fratrib⁹ mẽdicantibus sine lnĩa spãli sacerdotis, ꝓprij. vt i. c. ois de peni. et remi. ⁊ vide hodie tex. in cle. i. de priui. vbi excõicãtur religiosi ipo facto qui sacra cõferũt sine lnĩa spã li sacerdotis, ꝓprij. intellige ꝓter sacrm pnie nã illõ ẽ mendicãtibus indultũ ex pulegio. vt i cle. dudum ꝑal. bonestũ est tñ ⁊ q̃ necessariũ vt i ꝑcipuis festi uitatibus vt in paſcha natiuitate ⁊ similibus audian tur diuina i, ꝓpria parochia. Itẽ q ex leui cã nõ de bent deseri, ꝓprie pochie illis diebus. vide bo. text. in. d. c. siquis extra. puto ẽt q ad ecclesiã cathedra lẽ põt licite populus cõuenire q̃ epʒ ẽ curator oĩ um de dioceſi vñ nõ ꝑsit dici alieni parochiãi i. c. si. s. ti., pri. ⁊ ibi diri ⁊ facit gl. nõ. in. c. ij. de pe. ⁊ re. li. vi. Ultimo h queritur an sacerdos possit i expulsio ne alieni parochiani manũ ipune inijcere. dicit Jn no. q ꝓmo dz illũ verbis expellere q̃ turius ẽ ver bis cõtẽdere q̃z manu pugnare. sz si ad vba nõ vel let exire tũc per se ⁊ per parochianos põt manũ in ijcere nec incurrit excõicationẽ ipse ⁊ sibi obtẽperã tes ẽt si expellẽdus sit clericus q̃ turbat diuinũ of ficium. pro hoc bo. tex. i. c. veniẽs de sent. excõ. Et nõ q̃ ex h sentiũt doc. q clerici ꝑsit eẽ parochiãi ec cleſie inferioris. vñ dico q oẽs habitãtes in paro chia ex quo nõ hñt curã per se sunt sub cura ꝓsbyte ri parochialis ⁊ debent cõuenire cũ reliquis paro chianis laicis ibidẽ ad diuina. vt satis colligit i. c. et h attẽdẽduz de cõse. di. i. Et scias q xpiani incurrũt peccatũ mortale nisi audiãt missaz integrã dieb⁹ do minicis ⁊ festiuis. ar. h. ⁊ clari⁹ probat i. c. missas. ⁊ c. qui dies solẽnes. ⁊. c. ⁊ h attendendum de conse. di. i. vide quod diri in. c. i. de vi. ⁊ bo. cle. hic nõ sũt alia quia alie glo. sunt faciles.

n Nullus episcopus.

Epʒ parochianuz alteri⁹ sine ipi⁹ licentia ordinare ñ põt nec eũ aliter iudicare b. d. Nõ ꝓmo q̃ q nõ põt i aliquẽ iurisdictionem voluntariã exercere forti⁹ nec cõtẽtiosaz. ita arguit hic papa. nã si epʒ nõ põt ordinare alienũ parochia nũ cũ ordo sit volũtarie iurisdictõis fortius nec iudi care. Nõ secũdo q nedũ clericus sed nec etiã lai cus põt ordinari ab aliẽo epo. qõ, pcedit etiã respe ctu pme tõsure q̃mo epus incurrit penã ꝓferendo etiã laico alieno ꝓmã tonsurã vt hr i. c. fi. de tem. or. li. vi. Itez nõ ar. q laici nõ ꝑsit i spũalibus, pro gare iurisdictionẽ alieni iudicis. nã cũ h fit mentio de iudicio nõ põt, pcedere i laico nisi quo ad spũalia. de quo tñ vide glo. nõ. i. c. q̃to de iudi. ⁊. c. de cãis de offi. dele. hoc tñ indistincte ñ firmo, p ꝑti. In gl. i. ibi domiciliũ trãstulit. ⁊ hodie vr tex. eẽ i. c. ij. de temp. ord. li. vi. vbi pz q epʒ originis. Itez do micilij vel hñicij põt, pmouere ad ordines. Et põ derabis hñ illũ tex. i eo q q regrit dõiciliũ ⁊ ñ solũ habitatõez. Ex quo ifero q scholaris nõ põt, pmo ueri ad ordines in loco studij sine licentia sui epi. nã lz i loco studij habeat hñitatõem nõ tñ domiciliuz. l. ij. C. de icol. li. x. Et ex hoc nõ q i iurib⁹ dioceſãis spectamus domicilium ⁊ nõ hñitationem. ⁊ facit ad ea que diri in. c. i nra de sepulturis. vnde quo ad sa cramenta necessaria epus studij erit iudex cõpetẽs sed nõ quo ad voluntaria. p hoc etiam dicerez epm studij nõ posse cõmutare votũ scholaris extranei.

In glo. ij. ibi secus est de iferioꝝ⁹ vel itellige sz Jo. an. tex. quo. ad iudiciũ depositõis ab ordie. nã q nõ põt ordinare nõ põt ab ordie deijcere. xv. q. vij. c. si. dictũ tñ glo. vr magis de mente littere quia tex. loqtur idistincte de oi iudicio.

s Super eo.

Fines parochiaruz de qbus ꝓstat vel si nib⁹ coherentia prescribi non ꝑsit. cõis diuisio. seda ibi rñdem⁹. Casus lra lis. In canonibus repitur q limites, puinciaruz si ue dioceſiuz ⁊ ea que liminibus adherent nõ preseri buntur. quesitũ est vtrũ idez sit iudiciũ i liminibus parochiarũ. Rñdet q idez huãdũ est i vtroqz dũ mõ cõstituerit limites canonica ordinatõe fuisse distin

a Et idez nõt gl.fi.i.l.pe.C.de iure delib.ꝛ gl.i.l.p̃dijs.§.ticio.ff.de leg. iij. Jn h cõis ꝓclusio ẽ ꝙ iter illas pſõas iter qs ꝓficiſc̃ iſtr̃z ꝛ q⁹ ad caꝛ̃ ꝑtinet iudiciũ tm̃,pbãt oũmõ nõn⁹ de earũ cõſcisu appoſuerit ita loq̃t.d.l.optimã,h al. Sed quo ad alias pſonas nihil ꝑiudicãt ad h vide dec.i.ſpe.i ti.de loca. §.nũc aliqua v.l vij.ꝛ ibi ſingulari⁹ ãpliãdo vult ꝙ ẽt ſi ō h ẽent plures car tule ſeu plura iſtr̃a nihil oio ꝓbant q̃uis pau.de ca.i.d.l.pe.nõ faciẽs mentionẽ ō ſpe. dicat ꝙ qñ ẽent plura i iſtr̃a de iſtis cõſimil⁹ ꝙ lz non ,pbarent tñ facerẽt vehemẽtẽ ꝓſũptionẽ iter alias pſonas ꝛ ci.ꝛ albe. ibi dñt ꝙ tẽ ſolũ facerẽt aliquã ꝓſũptionẽ.limitat ſingulariter bal.ibi i.d.l.pe. niſi eẽt iſtr̃m de antiquo faciẽs talẽ mẽtionẽ de plebe vel territorio vel cõ finibus qa tũc plene ,p bar ẽt inter alias pſõas eo q⁹ ꝑz cuz iſtr̃a qñ ſũt de antiquo ,pbãt cõem opi.q̃ ꝓſũit va ꝛ bal. ſequũtur ibi ſali.ꝛ moder.ꝛ ia.butri.i.d.l.oꝑimã.ꝛ flo.i l.i finalibuſ ff.ſin.re.do. frã.de are.i cõſi.cccij.incip.viſo cõſilio elegantiſſimo. Et ,p hac limitatiõe ẽ bo. rex.i.d.c.cũ cãz h al.per iſtũ gl.ij. in v.inſtr̃is in c.cũ olim de cẽſi. h al. ,p qua ẽt optime facit ꝙ vlt dñs an. i.c.cũ dilectus de ſuc. ab ite. ꝙ in ãtiquiſ vba enũciatiua | icidẽter ,p lata plene diſponãt lz alias ſecus vt.l.ex bis

ctos Ber. Nõ ꝑmo regulã ꝙ limites ,puiciaꝝ ꝛ pochialiũ eccleſiaꝝ ſeu limitib⁹ coberẽtia ꝑſcribi ñ ꝓſt ꝛ idẽ i limitib⁹ eꝑatuũ vt i gl.ꝛ cũ tex. iſte loq̃tur gn̄aliter itelligã,pcedere i oi ꝑſcriptione ſiue ſit cũ titulo ſiue ſine titulo ſiue ꝑ tm̃ tps de cui⁹ initio ñ ẽ mẽoria.nã idefinita equipollet vñ.c.vt circa.ꝛ qđ ibi nõ.de elec.li.vi. Nõ ſecũdo ibi legitia,pbatione ꝙ vbi nõ cõſtat legitie de fimb⁹ valet ꝓſcriptio Qualiter ãt,pbentur fines.dic vt le.ꝛ nõ.i.c.cũ cãz de,pba.ꝛ vide glo.ſing.c.cũ oliz.j.de cẽſi.q̃ vult ꝙ ꝓſt,pbari ꝑ vba enũciatiua,plata i aliquo iſtr̃o ertã cõfecto ad aliũ finẽ.ꝛ ibi Jnno.facit qđ nõ.glo.i.l. optimã⁹.C.de ꝑ.ꝛ cõmit.ſhp.ꝛ ẽ rõ qz in iſtis fcis ãtiqs nõ põt de facili hẽri,pbatio neceſſario ꝛ ꝓcludẽs ió admittit hec ꝑſũptiua ,pbatio facit.l.ſi arbiter de ,pba.ꝛ qđ le.in.d.c.cũ cãm. Jn gl.i.ibi pncipaliter.nõ gl.ꝛ ẽ ſenſus.ꝙ nõ oĩa coberẽtia limitibus ſũt imꝓſcriptibilia ſz tm̃ ea que coberẽt pncipaliter.exẽplũ,ppe limites ẽ p̃dũ ãpliſſimũ certe nõ itelligit ꝙ totũ p̃dũ ſit ꝓſcriptibile ſz tm̃ illa ps q̃ pncipaliter coberet cõfimb⁹.vñ vt dicit Jo. an.nõ põt i h dari certa doctrina vel regula ſz boni iudicis arbitrio ẽ,pcedẽdũ.nã ſũt multa q̃ magiſ de prebendũtur oſtẽtiõe q̃z aliq̃ elocutiõe.c.apoſtolice de dona.facit.l.ratũ.ff.de ſolu. Jn gl.ij.ibi ſz verius videt.ꝛ hec opin.cõiter tenet. Sz q̃ro extra gl.,p declarãtiõe tex.qđ ſit limes.So.ẽ longitudo ſeu latitudo ſpatũ a ſpatio diſtinguẽs.ꝛ qñq̃z in limite nihil põt ꝓſiſtere.vt qñ ẽ valde ſtrict⁹ nã qñq̃z ſolet apponi vnicus lapis,p limite ſz i eꝑamb⁹ꝛ pro uincijs nõ ſũt ita ſtricte ſed aſſignãt qñq̃z mons ,p limite. Et tũc vertit aliud dubiũ cui⁹ ẽ ,ꝓprietas iſtius limitis.nã põt ꝓtingere ꝙ flumẽ ſit deſiccatũ vel ꝙ i monte cõſtruat eccleſia vel alia dom⁹.vñ dubitatur ad cuius iuriſditionẽ iſta pncãt.doc.h ponũt tres opi.ꝑma ꝙ pncipat ad vtrũq̃z,p indiuiſo.ſcõa opi.ꝙ nõ ſit i dñio alicui⁹ ſicut res ſacre religioſe.i ſti.de re.diui.§.milli⁹.tertia opi.melioꝛ ꝙ ,p longitudine ꝛ latitudine eꝑatuũ limes cẽſet ipo ſcõ diuiſus lz actu ꝑ boiem diuiſus nõ fuerit.,p h bo.rex.i §.inſulã.inſti.de re.di.vbi dicit ꝙ ſi inſula naſcit in flumine diſtinguẽte agros ꝑtinet ad,pprietatẽ vtriuſq̃z dñi,ꝓt accedit ad dcõs agros.ꝛ ſi magis accedit alteri ẽ illius dñi tm̃.puta vltra medietatẽ.ſi autẽ res ẽ indiuiſibilis vt eccleſia tũc vterq̃z eꝑoꝝ hẽbit ibi iuriſditionẽ,p indiuiſo ꝛ pariter hẽbũt cõmoda. ꝛ hãc opi.teneas lz alij aliter.,p h vide bo.gl.i.c.q cũ q̃z ꝛ.c.lz.xvi.q.iij.facit.l.arboꝝ.C.cõ.di. vbi ꝓz ꝙ arboꝝ q̃ naſcit in cõfimb⁹ ẽ vtriuſq̃z dñi. Sed qro nũqd ea que ſũt ifra limites limitib⁹ nõ coberẽtia ꝓſt ꝑſcribi.doc.ꝙ fic.ꝛ ſatis,pbat iſte tex.ꝑ locũ a ſpãli.nã vno,ꝑtibito reliquũ cõceſſũ cẽ vr̃ i.c. nõne de preſum. Sed reſpectu iuriũ eꝑaliũ ſeu pochialiũ ẽ dubiũ nũqd vnus eꝑus ᵇ poſſit ꝑſcribere ius eꝑale in aliquib⁹ eccleſijs ſitis in dioceſi alteri⁹, ꝛ Jnno.vr̃ variare.ſed tene ꝙ cum titulo ꝓſt ꝑſcribi vel ꝑ tm̃ tps de cui⁹ initio nõ ẽ memoria.ar.in.c. i.de preſcrip.li.vi.ꝛ hoc apte ſentit gl.in.c.lz ꝑalle. Et facit ꝓ epo feſulano q hẽt i ciuitate florẽtina vnã eccleſiã ſibi ſubiectã cũ toto populo illi⁹ parochie. ad hoc.c.cũ olim.ꝛ.c.auditis de preſcri.vbi abbas ꝑſcribit ꝓ eꝑz oĩa iura eꝑalia i certis eccleſijs.ꝛ per hoc dico ꝙ remanẽtib⁹ limitib⁹ põt ꝑſcribi ẽt certa pars dioceſis.qđ ẽt ſentit Jo.an.i.c.ſi eꝑs de offi. oꝛ.li.vi.lz Hoſti.dubitauerit i.c.cũ cõtingat ō foꝛ.

C.de mi.teſta.ꝛ h vltimum expreſſe tenet do.alex.iuno.in conſi.ccccclix. incipi.viſis ꝛ ponderatis narratis in themate.i.iij.col.

b An eꝑs poſſit preſcribere iura eꝑalia i dioceſi alteri⁹ i quãtũ ſũt ordinis. Et circa h vide gl.i.c.veniẽs i fi.de ꝑſcrip.q̃ ibi a doc.nõ põderat vide ꝙ nõt.d.an.i.c.cõquerẽte i v.penitẽtias de of.oꝛ.vbi põit nũqd vt audiat pochianos alteri⁹ curati i cõfeſſione abſq̃ ꝓꝛ ꝓij facer/ doris licẽtia. Et ad hoc vide oio i.c. qui cũq̃z.xvi. q.iij. mari me circa mediũ ibi dñ dicit ſz iura eꝑalia ñ vt cõſecratis et vide oio i cle.q⁹ contingit i pe nul.col.de re.do.ꝛ vide gl.fi. in cle.i.de rebo . adde h omnino d.an.in.c. ex trãſmiſ. de ꝑſcrip. ꝛ ꝙ ipe notat p⁹ hoſt. i.c. nõnulli de cle. nõ reſi. c Ad h vide oldr. i cõſi. clxv iij. ꝛ vide gl.xiij.q.i.l ſũma ꝛ vide archi. i c.ſiquẽ. de ,pcu.in vi. vbi dicẽ ꝙ ille q mutat domiciliũ tenetur ſoluere decimas ꝑdiales i pozi eccleſia in qua remãſerũt ꝑdiales⁹ i pſonalib⁹.ꝛ facit ad h q nõt albe.i.iij.p te ſta.q.ex xxvij.

s Jgnificauit.

Si parochian⁹ ſeu dioceſanus domicilium trãſfert ꝑmus ꝑlat⁹ in eo iura eꝑalia ſeu dioceſana ſibi ñ vẽdicat decime tm̃ ꝑdiales illi⁹ pochie ſibi debentur niſi alteri debeantur ex cõſuetudie.h.d.quo ad itellectũ.ꝛ ſe cũda ps ibi fraternitati. Caſus ſtalis. Poſtq̃z ciuitas aconẽſis recupata fuit a xp̃ianis:multi ſe trãſtulerũt ad hĩtandũ illuc q ante generalẽ occupationẽ terre ſcẽ i alijs ciuitatib⁹ regis hieroſolimitani morabantur. ꝑlati predictarũ ciuitatũ volebãt exercere iuriſdiõez i ꝑdictis hĩtatoꝛib⁹ ciuitatis aconẽſis ꝛ alia ſpũalia tpalia exigebãt ab eis q⁹bus nõ miniſtrabãt ſpũalia. Eꝑs aconẽſis cõqueſt⁹ ẽ dño pape.vnde mãdat iudicib⁹:quaten⁹ cõpellant ꝑlatos ꝑdictoꝛũ locoꝛũ vt nullã iuriſdictionẽ vſurpẽt i predictos aconẽſ.hĩtatoꝛes:nec ab eis tpalia exigãt:q⁹ ſpũalia nõ miniſtrãt:verũtñ ſi de agris i eoꝛũ parochijs cõſtitutis fruct⁹ ꝓcipiũt:ꝛ i ꝓtu⁹ vltra marisõne predioꝛum decie ſoluẽtur:decias illas decetero itegre ꝓcipiãt dicto aconẽſ.tã q̃z ſuo dioceſano decetero reſpõdere cogãtur Ber. Nõ ꝑ ꝛ tene mẽti ꝙ laicus põt trãſferre domiciliũ de vno eꝑatu in aliuz nõ hĩta lnĩa eꝑi ꝓzis domicilij.ꝛ q̃z q̃z hoſti. dicat decens eſſe vt laicus petat lniaz ab epo ꝓzi per nõ.i.c.fraternitati de cle.non re.tñ h fuit nulla petita lnĩa nec de non petitõne iſti notantur.ꝛ vide qđ dixi in.d.c.fraternitati. Secũdo nõ ꝙ ius incolatus ſeu domicilij tollit epo eoipſo ꝙ qs ſe trãſfert ad aliũ locũ.nã domiciliũ põt qs ex libera volũtate mutare ꝛ abſoluit ſe a nexibus ꝓzis dñij vt h ꝑz apte.nã ſi h,pcedit i ſpũalib⁹ vt h fortius i tpalibus ꝛ quo ad tpalia ẽ tex.i.l.domiciliũ.ꝛ i.l. icola. ij.ff.ad mu. Nõ tertio ꝙ ꝑlat⁹ q nõ adminiſtrat ſpũalia nõ põt exigere tpalia. Et ex h collige ar.ꝙ ō prelatuz nõ adminiſtrãtẽ ſeu exercẽtẽ officiũ ꝑ ſe vel ꝑ aliũ ſi petit decimas vel alia tpalia põt opponi ꝙ nõ exercet ſpũalia qz tpalia ſunt debita ob cãm ꝛ ſic cã nõ ſecuta nõ debentur.C.de cõdi.ob cãm perto. A ꝓzio nõ ꝙ ꝑlat⁹ adminiſtrãs ſpũalia cũ bona cõſcia exigit tpalia ꝛ facit vt pochiani poſſint cõpelli ad alẽdũ,ppziũ ꝑſbyterũ ſi alias nõ hẽat vñ viuat facit qđ dixi.ſ.ſup rubrica. Nõ ꝙ ex cõſtitutiõe domicilij hz eꝑs iuriſditionẽ eꝑalẽ i ꝓſtitutẽ.vñ ſic dñs tpalis hz iuriſditionẽ i icolã vt i.l.icolã ad mu. ita dñs ſpũalis.vt h ꝛ i.c.iij.d tẽp.oꝛ.li.vi. Ultio nõ iuncta glo.ſi.ꝙ decime pſonales debent in loco domicilij ſed ꝑdiales⁹ in loco vbi ſũt ꝑdia niſi cõſuetudo aliud hẽat.ꝛ vr̃ ꝓma frõte velle iſte tex.ꝙ conſuetudo valeat vt decime nõ debeãt.ſz doc.cõiter h tenẽt oppoſitũ ꝛ intelligũt tex.qñ conſuetudo hz vt ꝑdiales debeantur loco domicilij.ſed ꝙ ex toto nõ debeant nõ vz cõſuetudo.dicã lati⁹ i.c.i aliquibus j.ti.,pz. Jn gl.i.ibi vñ ſũt oziũdi.gl.vz ꝑ h itelligere ꝙ iſti hĩtatoꝛes erãt oziũdi de dioceſib⁹ illoꝛũ

plator̃ q nũc vẽdicabant iurisdit̃oez i eos. ⁊ sentit q; si ciuis trãsfert alibi domiciliũ ñ remãet subiect⁹ p̃ozi domicilio quo ad onera sz remanet ciuis quo ad honores. ⁊ iudicio meo gl. nõ bñ loquit̃ si ita intellexit quo ad vtrũ qz dictuz q2 tex. h nõ dicit q; isti eẽnt oriũdi ó regno hierosolymitano sz q; ibi elegerũt mãsionẽ. ⁊ sic solũ erãt subiecti illis platis rõne dõicilij q° trãslato i nullo remanẽt subiecti q2 cessat oi no cã subiectõis. vt i. d. l. dõiciliũ. ⁊ i. l. icola ⁊ h. sz subiect⁹ rõne originis sz trãsferat domiciliũ alibi nõ per hoc eximitur a iurisdit̃oe naturalis domini nec quo ad tempozalia nec quo ad spiritualia. De spũalibus videtur tex. in. d. c. iij. de temp. ordi. li. vi. vbi dz q; ep̃s rõne originis põt promouere ad ordines. idẽ dico si repiat̃ i loco origis quo ad ius cõuenien di. nã poterit ibi cõueniri vt nõt Bart. i. l. assũptio ff. ad muni. nã ciuilitatẽ rõne originis nõ põt qs sola volũtate a se abdicare q2 nãlia sunt imutabilia. vt dicit tex. i. d. l. assumptio ⁊ i. l. origine. C. de mu. et bono. li. x. Itẽ remanet subiectus quo ad onera personalia. vñ si extrabat̃ ad aliqd̃ officiũ tenet̃ illd̃ subire lz alibi habitet. nã icola ẽ astrictus munerib⁹ seu oneribus loci domicilij ⁊ loci originis. vt i. d. l. icola. ⁊ nõt Bar. i. d. l. assumptio. Nũquid ãt clericus vel monach⁹ desinat eẽ ciuis. dicẽdũ q; nõ. ⁊ de clerico seculari nõ dubitat̃. p h. d. c. iij. vbi põderatur locus originis. ó monacho idẽ dicẽdũ. nã retinet iura cognatiõis. vt i. l. deo nobis. C. de epis. ⁊ cle. ⁊ expresse tz Bar. i. l. i. ff. ad mu. nã p monachum mutat statuz i melius q2 melioz ẽ vita ꝓtẽplatiua q3 actiua i auẽ. de monachis in p̃n. sed p meliorẽ statuz sitpueniẽrẽ nõ pdit̃ ciuilitas. l. senatores. ff. de sena. efficit tñ ciuis illius loci vbi monachat̃. Et idẽ i aliis abbatibus ⁊ p̃positis ecclesiarũ nã efficiuntur ciues vbi bñt dignitates. vt nõt Bar. i. d. l. i. rõ quia capitulũ cũ sit corpus fictũ efficit̃ ciuis illi⁹ ciuitatis vbi nascit̃ ⁊ platus seu monach⁹ sũt de illo corpe. itẽ p adoptionẽ quis efficit̃ ciuis ciuitatis adoptantis. vt in. l. ciues. C. de icol. li. x. ergo forti⁹ monachus q trãsit i ptãtẽ abbatis ⁊ monasterij. Et aduerte qd̃ dixi de loco originis bẽt ẽt locũ i origine p̃na. nã filius cõsequit̃ ciuilitatẽ ex origine p̃zis lz ⁊ ipse alibi natus sit. vt in. d. l. assũptio. §. fili⁹. nisi sit bastardus seu vulgo q̃situs q2 tales sequũtur matrẽ ⁊ nõ p̃ez vt in. d. l. i. i fi. ⁊ i. l. cũ nuptie. ff. de sta. ho. ⁊ i. c. fi. d̃ ser. nõ or. vbi per glo. ⁊ doc. Ultimo quero ifra quãtũ rp̃s dz ꝑbere domiciliũ rõne bitatiõis qd̃ est querere nũquid eoipso q; isti de quib⁹ i tex. cõtulerunt se ad bitandum i anconẽsi ciuitate ꝑxerunt ibi domicilium vt sic ep̃s vel dñs tpalis imediate bẽant iurisdit̃onẽ i istos bitatores. dicit Host. q; requiritur rp̃s. x. annoz̃ ꝑm leges. vt i. l. ij. C. de icolis. li. x. sed dicit de facto hoc nõ seruari. vnde rp̃s vz arbitrariũ ⁊ subdit nõbile verbũ. q; exquo aliqs vendit oia que bz i certo loco ⁊ trãsfert se cuz bonis q̃ bẽ potuit ad aliũ locũ ⁊ ibi emit possessiões vz ilico p̃mũ domiciliũ deseruisse ⁊ secũduz cõstituisse qd̃ bñ nõ. facit dcm̃ Bar. in. d. l. assũptio. §. filius. vbi dz q; eoipso q; qs oia bona sua aufert de loco domicilij vz bẽ animũ deserendi illud domiciliũ ⁊ idẽ sẽtit Inno. i. c. ex trãsmissa de renũ. ⁊ q3q3 Host. dicat q; d. l. ij. de facto si seruat̃ dicerẽ q; illa lex non resistit p̃dictis nã loquit̃ in scholarib⁹. nã dicit q; si bñt domiciliũ in loco studij nisi traxerint morã ibi p decẽniũ. ⁊ sic loquit̃ eo casu quo ex coniectura aptissima apparet q; quis nõ itẽdit cõstituere domicilium nã ad cõstõnẽ domicilij requirit̃ anim⁹ ibi bitãdi p̃petuo. l. fiqs istruct⁹ ad muni. anim⁹ ãt ex coniecturis deprehẽdit̃. c. ij. de renũ. li. vi. l. dolũ. C. de dolo vnde ꝑm q; cõiecture vrgẽt requirit̃ mai⁹ vel min⁹ tp̃s. In scholaribus ãt requirit̃ tñ tp̃s q2 veniunt cã studẽdi ⁊ nõ cõstituẽdi domiciliũ q rõ cessat in eo qui ex toto deseruit p̃mũ domiciliũ ⁊ cũ oib⁹ rebus trãsfert se ad aliuz locum nã si emit ibi possessiões immediate p̃sumitur q; vult cõstituere ibi domiciliũ sed vbi nõ emit possessiões sed stat sic i suspenso dicaz tp̃s arbitrariũ vt ꝑm quãtitatẽ tpis ⁊ ꝑm q̃litatẽ hois iudex p̃sumat animũ suũ. ⁊ p hoc dico si immediate iste declararet animũ suũ q; vult bẽ domicilium q; sine expectatiõe alterius tpis bẽbit domicilium ibi. p h bo. tex. in. d. l. figs istructus. ⁊ optime facit ista lr̃a vbi nõ põderat̃ tp̃s. x. annoz̃. sed q; deserto domicilio primo per inuasionẽ infidelium cõtulerunt se ad habitandum in anconẽsi ciuitate.

De decimis primitijs ⁊ oblationibus Rubrica.

Quia decie ⁊ p̃mitie ⁊ oblatões sũt de iure paro chiali iõ post rubricã p̃cedẽtẽ merito subijcit̃ ista.

Et circa hãc rubricã multũ istat Jo. an. p⁹ Inn. nũqd decie debeãtur siue ecclesie ⁊ clerici sint pauperes siue diuites. ⁊ vz q; si sint diuites nõ debeant̃ p id qd̃ habeẽt numeri. xviij. c. vbi i effectu dz q; clerici nõ debẽt hãe portionẽ i terra, p̃missiõis nec aliquid iter filios israel possidere sed decimarũ solutione debeant eẽ cõtẽti. cũ ergo hodie ecclesie sint diuites ⁊ p ꝑs clerici non vz q; p̃nt petere decimas. q2 exquo excedunt termios, pprios merito excedẽtur a terminis non suis. vt i. c. detestãda de cõcess. p̃ bẽ. li. vi. ⁊ l. fi. C. de edic. diui hadri. tol. Itez i loco pal. vident̃ cõtineri duo p̃cepta quoꝝ vnum ẽ affirmatiuũ relatũ ad laicos de solutiõe deciarũ. aliud̃ est negatiuũ qd̃ referẽt ad clericos vt iter laicos ipsi clerici nihil possideãt. si ergo volũt clerici vt laici obtinent eorũ p̃ceptum debent ⁊ ipsi fuare suũ. nã frustra legis auxiliũ inuocat ⁊c. c. q2 frustra de vsuris. maxime q2 preceptum clericis fcũz tãq3 negatiuuz obligat semp ⁊ ad oẽ tp̃s. Sed his nõ obstãnib⁹ ꝑriũ cõcludit Inno. ⁊ post eum Jo. an. ⁊ cõiter oẽs doc. sequẽtes p̃cipaliter mouẽtur p id qd̃ bz exo. xxij. c. vbi fit p̃ceptũ laicis simpliciter p hec verba. Decimas ⁊ p̃mitias nõ tardabis offerre. vñ cuz fit p̃ceptũ, pbibitoriũ nec cõditionatuz obligat sp ⁊ ad semp. i. oi tpe. ad idem qd̃ bz leui. xxvij. c. deutero. xiij. ⁊ secũdo paralip. xxij. ⁊ numeri. iiij. c. i qb⁹ locis gnãliter mandat̃ oib⁹ laicis vt de frugibus ⁊ de cũctis soluant decimas nec ꝓtextu decimarum ecclesie debẽt laici sibi subtrahere eis debita. xiiij. q. v. c. i. Nec ob. ꝓria q2 clerici nõ debẽt possidere, pprium ꝛ. vẽdicãdo sibi ptes i terra, p̃missiõis sicut ⁊ laici. sz si eis offert̃ a laicis nõ ẽ a lege, pbibitũ imo cõcessũ q; possint illa possidere, p h qd̃ bz leui. xxij. ⁊. xxvij c. vbi dz q; qcqd fuerit cõsecratũ deo ad ius ptinet sacerdotũ. sz qcqd bñt bodie ecclesie adepte sũt ex oblatõib⁹ laicoꝝ. g ea q̃ sũt eis debita ex p̃cepto diuino ñ debẽt eis subtrahi ex istis oblatõib⁹ volũtariis. itẽ decie ñ sũt solũ ecclesiaꝝ ⁊ clericoꝝ sz ẽt pauperũ. nã dicũt̃ tributa egẽtiũ aiarũ. Itẽ ptinẽt ẽt ad fabricã ecclesiaꝝ. xvi. q. i. c. fi. ⁊ i. c. tua. j. e. g pp divitias clericoꝝ ñ debẽt paupes ⁊ ecclesiaruz fabrica defraudari. ⁊ mirat̃ Inno. de qbusdã nouis predicatoꝛib⁹ asserẽtib⁹ oppositũ cũ nullus scõꝝ ⁊ doctoꝝ ecclesie dixit oppositũ. ⁊ aduerte vltra eũ nam repio q; oẽs doc. ecclesie cõueniũt i hãc sniaz vt ẽt hodie decie debeãt̃. de Hieronymo bẽs pulchruz tex. i. c. reuertimini. xvj. q. i. ó Aug. bẽs ea. cã ⁊. q. iij. c. decie. ⁊. xvj. q. vij. i. c. maiores. vbi dic̃ Augusti. iter cetera. q; olim maiores nr̃i copijs oium abundabãt q2 decias soluebãt sz hodie q2 cessat solutio supuenu iudiciũ fisci ⁊ tollit fisc⁹ qd̃ ñ accepit ꝓs.

bẽs de Ambrosio.c.qcũ qz ca.cã 7.q. de Gregorio i.c.q̃dragesima.de cõse.di.v.i fi.7 de cõcilio generali bẽs in.c.maiores.el.ij.xvi.q.vij.7 bodie oẽs religiosi p̃dicatores,ptẽrẽtes aliq̃ ẏba q̃ pñt subtrabere auditores a solutõe decimarũ sũt ipo fcõ excõicati.vt i.cle.cupientes de penis.7 iũgit cis q̃ i confessionib⁹ debeãt facere cõsciaz ipsis penitẽtib⁹ de solutõe decimarum 7 si ex,pposito omittũt incurrũt grauẽ penã de qua ibi.7 vide ad p̃missa glo. plenaz 7 nõ.in.c.i.j.eo.ti.li.vi.7 tenet hic Inno.q̃ nõ solũ decime p̃diales sz ẽt psonales sũt i p̃cepto d̃ iure divino all.id qđ habet deuterono.xij.c.7 numeri.iij. c.de hoc tñ dic vt lati⁹ dicã i.c.i aliqb⁹.j.eo.

Ecimam. Exp̃mit q̃tuor genera decimaz q̃ ex veteri lege debebant.7 diuid.t q̃ñ primo agit d̃ quotitate decimaz exp̃mẽs quatuor gnã ipsaz.secũdo de quotitate p̃mitiarũ ibi at vo. Casus lr̃alis. Pdrio põit tria genera decimarũ ꝑm q̃ oliz i veteri testõ solue bantur.scõdo dicit q̃ p̃mitie q̃s de frugib⁹ offerebãt nõ erãt aliquo spãli noie designate: sed ,p volũtate sua quilibet offerebat. Postea traditio bebreorum inoleuit arbitrio magrorũ q plurimũ dabãt.xl. pr̃ sacerdotib⁹.7 q minus.lx.7 inter.xl.7.lx.licebat offerre qđ volebãt 7 ita q̃ pus dubiũ erat postea diffinitũ fuit propter auaritiã sacerdotũ ne ampli⁹ exigant a populo i p̃mitijs offerẽdis Ber. Nõ p̃ ex tex.ibi decimã pt̃ẽ.q̃ nõ satisfacit precepto legis soluẽs minorẽ pt̃ẽ decimarũ.nõ.n.soluit decimã q minorẽ pt̃ẽ soluit.nã dicim⁹ q̃ nõ seruat quadragesimã q oibus diebus q̃dragesime nõ ieiunat.vt i.c. q̃dradragesima.de cõse.di.v.7 vide bo.tex.ãbro lij i.c.qcũ qz.xvi.q.vij.7 ibi bẽs gl.nõ.q̃ si bõa laici exbauriant i totũ si teneãt soluere oẽs decias p̃teriti tpis nũqđ ecclesia debet recipe cũ tãto discrimine laici. Nõ secũdo ibi oiuz frugũ.q̃ nõ solũ de fructibus terre seu frumẽto 7 vino debẽt solui decie sz ẽt de oi redditu,puenientẽ ex terra.nã ẏbũ fruguz ẽ valde latũ cõprehẽdẽs i se oẽz redditũ ex terra,puenientẽ.vt i.l.frugũ.de v.sig. Nõ tertio q̃ olim in veteri lege laici soluebãt tria genera decimarũ.p̃ soluebãt leuitice tribui.i.clericis.nã ad clericatũ soluz ,pmouebãtur illi de tribu leui.sed bodie tpe gr̃e qsqz põt,pmoueri ad clericatũ ẽt si p̃ fuit iudeus.vt in c.eã te.s̃.de rescrip.7 bodie hec decima stat in robore suo.vt pz.j.p totũ titulũ.nã chr̃ist⁹ noluit soluere legẽ antiquã sz adiplere vt hñ i euãgelio. Scdm genus deciarũ recõdebat,p tpe visitatiõis tẽpli salomonis quas comedebãt iuitãdo ẽt sacerdotes 7 leuitas.bodie ãt iste decie nõ sic recõdũtur sz loco illarũ successerũt oblatiões q̃s laici bodie faciũt clericis. Tertiũ gen⁹ rcõdebat,p pauperib⁹ quorũ loco succedũt bodie elemosyne. Nõ q̃ clerici iferiores soluebãt decimas deciarũ suis supioꝛib⁹.bodie vo i loco illarũ succedit q̃rta.nã d̃ iure cõi debet eps bẽe q̃rtã decimaz.vt i.c.de q̃rta de p̃scrip.7 in c.cõquerẽte de offi.ord.dicã plene i.c.cũ contingat j.eo. Nõ ibi i vestibulo templi.q̃ cõuiuia fiebãt oli i vestibulo tẽpli.i.i porticu vel in edificio tẽplo ptiguo.7 appellabat vestibulũ qr ibi vestiebãt egredientes seu igredientes i tẽplũ ꝑm eorũ cõsuetudinez i tẽplo ãt nõ dz qs cõuiuari ꝑz doc.7 bñ ar.i. c.i.d̃ imu.ec.qr ecclesia ẽ dom⁹ oꝛonis 7 nõ cõuiuij vt in c.decet.j.e.ti.li.vi.nisi necessitas aliud vrgeat.vt in c.ij.de custo.euc.Et ex h̃ 7 ex tex.collige 7 tene mẽti q̃ dispositio loquẽs de tẽplo seu domo nõ extẽditur ad porticũ dom⁹ vel tẽpli nã vt videt aliqđ pmittit fieri i porticu nõ ãt i tẽplo.Et facit ad.q. statutũ grauiter punit peutiẽtẽ aliũ i domo sua nunqđ bẽat locũ si pcussit i porticu dom⁹.7 p̃dicta faciũt q̃ nõ. de quo vide q̃ le.7 nõ.i.l.lex cornelia i.§.domũ .ff. da iur.7 i.l.q domũ.ff.de adul.satis tñ dicerẽ ponderãdã mẽtẽ statuti an rõ verificet i porticu vel nõ.

Nõ i v.at vo.tex.nõ.q̃ obligatio gnãliter cõcepta valet 7 tenet 7 quãtitas vẽit soluẽda ex arbitrio debẽtis soluere itelligẽdo de arbitrio boni viri. ar. op.hic.nã deus i genere mãdauit soluere p̃mitias ñ exp̃mẽdo quãtitatẽ.7 tñ dz q̃ p̃mitie sũt soluẽde arbitrio offerẽtiũ.si ꝯ lex mãdat aliqđ solui gnãliter ñ exp̃mẽdo certã quãtitatẽ itelligit q̃ solutio fit fiẽda arbitrio debẽtiũ soluere 7 ꝑz hãc iterp̃rationẽ magistrorũ nõ dz solui minimũ'qđ ẽ valde notãdũ.7 hoc adduco ad.q.nũqđ hec bẽant locũ i stipulatõe cõcepta iter boies vtputa,pmisi tibi dare frumẽtũ nũqđ tenear.tex.de iure ciuili videt q̃ nõ.i.l.triticũ.7 in l.si isulã.ff.de v.obli. In p̃riũ fac iste tex.7 i.c. quãto.j.de cẽsib⁹.7 põt dici q̃ ex eqtate cãonica valet obligatio 7 solutio ẽ fiẽda de arbitrio boni viri bito respectu ad cãz,pmissiõis 7 ad q̃litates psonaruz 7 tẽporũ.hoc vñ singulariter sensisse Archi.i. c. sunt nõnulli.i.q.i.qđ semp tenebis mẽti. Nõ ibi arbitrio magistrorũ.q̃ doc.7 magistri pñt interp̃tari legẽ dubiã 7 eorũ iterpretatio ẽ seruãda si apte nõ cõuincit de erroꝛe.,p hoc facit qđ hñ i.l.vna.C.de pro fes.q i vr.cõstã.li.x.vide tamẽ bonã glo.s̃.de post. pla.c.i.i v.iterp̃tatus.7.xi.q.i.i.§.ex his. Altio nõ ibi sacerdotũ auaritiã.q̃ vbi agit d̃ solutõe ipaliu fiẽda clericis semp ẽ i dubio fiẽda iterp̃tatio cõtra clericos 7 h̃ ne notẽtur auaritia i exactõe rerũ tẽporaliũ oprie facit tex.i.d.c.q̃to d̃ cẽsi.7 d̃ auaritia clericorũ vide pulchrũ tex.i.c.diaconi. lxxxxij. di. vbi dz q̃ exquo i ecclesijs sicut i romano iperio creuit auaritia lex fugit de sacerdotio 7 visio d̃,ppbeta.

In gl.fi.ibi tãq̃ debite.nõ bñ glo.vult.n.q̃ primie⁹ sint i p̃cepto sicut 7 decie. Inno.idẽ sensit sz dicit q̃ quãtitas ẽ soluẽda arbitrio offerẽtis ꝑz consuetudinẽ loci.bñ facit.d.c.quãto. Postt. dicit hoc verũ dũmõ soluat infra quadragesimã 7.lx.pt̃ẽ,put hñ i lra.sz dictũ Inno.vi veri⁹ qr q̃ntitas h̃ exp̃ssa ñ hñ i.l.sz fuit iterp̃tatio magistrorũ cui ꝓualere debz cõis cõsuetudo qr cõsuetudo ẽ optia legũ iterpres vt i.l.si de interpretatõe.ff.de legi.7.c. cũ dilectus de cõsue. Quidã alij ãtiq dixerũt q̃ p̃mitie soluunt nõ ex necessitate sz ex volũtate offerẽtiũ.7 vz hec cõ certatio opinionũ ad excusãdũ a peccato ñ soluẽtes ar.nõ.in.c.i.d̃ postu.p̃la.li.vi.de iure tñ mihi plus plz p̃cedẽs o pi.p̃ p dictũ bieron⁹.i.c. reuertimini xvi.q.i.secũdo p illũ tex.dũ dicit q̃ q̃ntitas fuit determinata pp sacerdotũ auaritiã ne ãpli⁹ a populo exigãt.nã vbũ exigere ẽ necessitatis nã exigere ẽ ab iuito extoꝛqre.ar.i.l.fideicõmissa.§.si rẽ.ff.de leg. iij. Itẽ hec rõ lr̃e eẽt frustratoria si cõsisterẽt i mera volũtate.nã tũc sacerdotes nõ potuissẽt exigere sed quãtitas vt dixi ẽ voluntaria ita tñ vt dolus abst ne minimũ offeraẽ vt satis inuit h̃ lra. Abbas.

Duum genus. Non põt ꝓgrue sũmari pp varietatẽ lecturarũ sz ex infra dicẽdis apparebit clarius intellect⁹. c.

Casus lr̃alis. Quesitũ fuit a papa vtruz clerici a clericis decias exigere pñt. Rñt papa q̃ hoc eẽt nouuz genus exactõis vt clerici a clericis decias petãt cũ i lege dñi hoc nõ legaẽ.leuite.n.a leuitis decias nõ accipiebãt. Illi vo clerici q ab alijs clericis spũalia recipiunt de laboꝛib⁹ suis eis debent dare decimas Ber. Nõ p̃ ex pn.[b] ,p modo 7 vsu loquẽdi seu rñdendi cuz aliqđ extraneũ exigit a clericis vel a laicis.nã põt dici nouũ genus exactiõis 7 dic nouũ.i.extraneũ.Et ex h̃ 7 ex tex.infero q̃ a clericis

a An p̃/ statio p̃mitiarũ sit d̃ necessitate faciẽda vi de oio per bea.tho.in secũda se/ cũde.q.lxxxvi.ar.vlti.

b Et p̃t ẽt nõ.ex eo p̃n.q̃ a nouitatibus abstinẽdũ ẽ q̃ ois nouitas p̃sumit mala l.ij.ff.d̃ cõsti.pri.7 inducentes nouitates rep̃hẽdun tur.C.qs nesciat i si. xi.di.7 nouitates pariũt discordias.c.q̃ dilectio in fi.j.de consan.7 affi.7.c.cũ consuetudinis s̃.de ꝓsue.

a Istā soluti. seu hunc itel. gl. tz i. §. ō bis. xvi. q. i. ⁊ i. c. figs laicꝰ i glo. ca. cā ⁊. q. Sz archi: dicit i. d. §. de his. q ēt ō ꝑdijs ecclesie debent solui decime nisi de bis q̄ deputant ad fūdationē ecclesiarū ⁊ cimiteriorū domos ⁊ ortos iuxta positos. et ad h̄ al. gl. i v. sub tributo. i c. nūm. de immu. ecc. ⁊ gl. i. i. c. i. et i. c. si tributū. x. q. i. et istum itel. quē ponit h̄ glo. segt idē archi. i d. c. siquis laicus. Et de hoc an clericꝰ tenetur solue re decias de suis bonis patrimonijs vide ꝑ rai. i sū. de decimis. Sz tu vide a. tho. i secūda secūd. q. lxxxvij. ar. vl. vbi cōcludit q tenētur clerici vel sacerdotes etiā curati solu uere decimas de suis predijs pīmonialibꝰ sz ō de cīmis ēt sacerdotes curati siue sint seculares siue regulares nō teneāt solu uere decimas. alij vo clericis curati bene tenēt, p territ ecclesie quas tenēt solueꝝ decimas.

nō pō pōt aliqd exigi qō in canonibꝰ nō caueat. nā noue exactiōes hic, phibent. Scō nō q valet ar. de clericis antiqui testamenti ad clericos hodiernos. qō itellige vbi ē eadez rō alias secꝰ. vt. lxxxij. di. quasi ꝑ totum. ⁊ in. c. trāslato. ⁊ qō ibi nō. s. ō cōsti. Nō tertio ⁊ tene mēti q clerici suscipiētes sacramēta tā q̄z laici ab alijs clericis tenentur illis rēdere in iuribus pochialibꝰ. Ex quo infero q clerici audiētes diuina i alijs ecclesijs tanq̄z parochiani illarū ecclesiarū tenentur facere oblatōes in casibus i quibꝰ laici offerre debēt. ⁊ facit ꝯ quādā opi. vulgarē que bz q clerici nō debēt offerre. sz h̄ opi. ē falsa nisi itelligas qñ sūt i, pprijs ecclijs ita q sibi ipsis administrēt sacramēta sicut logt ꝓncipiū. c. secus qñ audiunt in alia ecclesia tanquā parochiali vt s. dixi. ⁊, p h̄ vide tex. nō. cū gl. i. c. alia. xvi. q. i. vbi pz q monachi ante q̄z eēnt clerici tenebāt offerre ecclesie parochiali vbi audiebāt diuina ⁊ ꝓcipiebāt sacramēta. ⁊ plus, pbat singulariter ille tex. q vbi bona sūt cōia religiosis seu clericis fiet oblatio ⁊ alia iura pochialia exoluentur de bonis ecclesie. nā monachi nō bñt, pprium. xij. q. i. nō dicatis. ⁊ tñ offerebāt ⁊ decimas ꝓsoluebāt. qō nō pōt itelligi nisi ex bonis monasterij. Ider h̄ ēt ifero q si monachꝰ ē i studio de lnīa supioris pōt ⁊ dz offerre sicut ⁊ alij laici. nā ⁊ cōgrucrē elemosynā facere pōt de sibi concessis a supiore q verisimile ē q supior h̄ tacite cōcessit. ,p h̄ vide bo. gl. in. d. c. nō dicatis. ⁊ i. cle. ij. de vi. ⁊ bone. cle. Opp. ꝫ tex. d. c. questi. xvi. q. i. vbi tex. vī inuere q eps ⁊ abbas nō soluūt decias. ⁊ eadē rōe idē vī dicēdū in alijs clericis cuiꝰ ꝫriū inuit ista lra i fi. So. ex gl. h̄ positis pñt elici quatuor itellectꝰ ad tex. Primꝰ ē vt de dote ecclesie nō teneant clerici soluere decimas vt i ꝫrio. ⁊ ita dz itelligi ꝑn. c. sz de alijs bonis siue de pīmonialibꝰ ipoꝝ clericoꝝ de cīme sūt solucēde siue sūt i pochia aliena siue i, pprijs ⁊ sic itelligit finis. c. ⁊ nō h̄ dictū maxie i eo q si rector ecclesie seu canonici bñt ꝑdia pīmonialia ēt infra limites, pprie parochie tenent inde soluere decimaz ēt, pprie ecclesie ⁊ de h̄. j. Scōs itellectꝰ vt clerici nō teneant paribꝰ decimā soluere. vt i ꝑn. c. sed supiori sic vt i fi. c. ⁊. s. c., pri. Tertia lec. vt ꝓncipiū itelligat in clericis nō recipiētibꝰ diuina ab alijs vt puta q administrāt sibiipis sacra inuicē. secꝰ si recipiāt ab alijs tā q̄z parochiani illiꝰ ecclesie. ⁊ iste due vltime lecture colligūtur ex gl. ij. ꝑma āt colligit ex gl. i. Quarta lec. ponit i vltima gl. vt ꝑn. itelligat in nō cōiugatis finis i cōiugatis q tanq̄z laici solunt decimas. Nūc āt examinemus quālibet lec. ō p se. nam circa ꝑmā Inno. hic istat obscure aliquātulū loquēdo sz reducēdo ad claritatem facit duo mēbra. aut loquimur i decimis psonalibꝰ aut ꝑdialibꝰ ꝑmo casu subdistinguit q aut clerici ex psona acquirūt ecclesijs vel ecclesia aliter acgrit ⁊ tūc ñ teneāt ecclesia de huiusmōi lucris soluere decimā. qō bñ nō. ,p h̄ ꝑn. huius. c. Ex quo iferur q monasteriū nō teneāt soluere decimas psonales ex sibi acquisitis ex psonis mōachoꝝ. Si vero clerici acgrunt sibiipsis puta ex lectura vel aliter bōeste tūc tenentur soluere decimas. ⁊ ita itellexit finē. c. ⁊ dic hoc ēt, pcedere si clerici administrēt sibiipsis sacra. q collatio sacroz fit eis noie ecclesie ⁊ postmodū poterūt diuidere iter se. Hosti. dicit honestibꝰ bas decias soluēdas superiori. Jo. an. sup gl. ꝑmo vī velle q clericus seu rector ecclesie teneāt soluere decias ꝑdiales de ꝑdio pīmoniali sito ifra pochiā suā. secꝰ vī velle i psonalibus q rector non pōt eē obligatꝰ sibiipsi. l. tutor ff. ad velleia. vñ cōfundit obligatio sicut cū creditor succedit debitori. l. stichū. §. adhuc. ff. de solu. sed videntur moderniores melius sentire iudicio meo dicētes q etiā personales debet rector ecclesie soluere ipsi ecclesie q soluit tanq̄z ꝑuata persona sibiipsi tā q̄z rectori. sicut tutor tā q̄z debitor pupilli soluit sibiipsi tā q̄z tutori. l. quotiēs. ff. ō admini. tu. vbi bo. tex. ⁊ hic satis sentit Inno. ⁊ pro h̄ adduco bo. tex. i. c. p venerabilē qui fi. sint legi. vbi tex. dicit q rex francie legitimauit filios nō tā q̄z pater sed sicut rex ad idem i simili. l. si consul. ff. de adop. vbi cōsul tā q̄z ꝑuata ꝑsona manumittit suuz, pprium apud seipsum tā q̄z magistratū facit qō le. ⁊ nō. i. c. cū inter canonicos. s. de elec. Redeo ad vba Inno. si logmur in ꝑdialibus dicit q clerici tenentur soluere decias sicut alij laici nisi reperiant ex priuilegio exēpti. ad h̄. c. a nobis. ⁊. c. suggestum. ⁊. c. j. prori. ⁊ p h̄ tacite vī Inno. reprobare primā lec. glo. dū sentit q in distincte tenent clerici ad decimas ꝑdiales. clariꝰ h̄ sentit i alia qōne dū querit nūqd canonici teneantur de prebēdis seu ipsaz fructibus soluere decimas. ⁊ diligenter cōsiderādo mētem Inn. videt velle q decimas ꝑdiales tenentur soluere si sint i aliena parochia sed de fructibꝰ tā q̄z de lucro dicit q nō tenētur soluere ēt si audiūt diuina in aliena ecclesia. mouetur q, pprietas ē ecclesie vñ nō pñt testari de fructibus ꝓbendarū. vt in. c. ad hec. ⁊ i. c. q de testa. ⁊ nō bñ h̄ vltimū dictū: Jo. an. dicit i psonalibꝰ standuz cōsuetudini tā in clericis q̄z in laicis. vt nō. j. e. in aliquibus. sed i ꝑdialibus dicit q si ꝓbenda seu fructus obuenerūt canonicis ex aceruo prius decimato nō tenent canonici soluere decimā predialem q iā ps eoꝝ fuit decimata. ⁊ idē i alio dno. sz si canonici hūerūt fructus ex aceruo nō decimato tūc tenē tur soluere. An āt canonici pñt testari de fructibus seu faciunt fructꝰ suos remittit ad nōta i. c. pñti de offi. ordi. li. vi. ⁊ sic nota q Joā. an. itelligit illā glo. i. c. pñti de of. or. loqui i canonicis [b]. Idem aprius vult Jo. an. i. c. relatū. el. ij. §. de testa. in v. morientis. ⁊ idē ibi Hosti. quoꝝ ē illa glo. ⁊ sic magis credēdū ē eis q̄z alijs somniātibꝰ. ⁊ idem sentit Jo. an. i regula nemo pōt de reg. iur. li. vi. i mercuriali illa glo. loquit de beneficiato non bñte administrationē qualis ē canonicus. vt ē glo. or. in. c. pōtifices. xij. q. iij. dū fundat se sup. c. requisisti in fi. de testa. Itē Jo. an. apriissime vult in. c. querelā. ne prela. vi. su. vbi h̄ apte tz. ⁊ idē sentit ibi Inno. dū dicit q si rector ecclesie locauit ꝑdiū ecclesie teneāt successor stare locatiōi. secus si canonicus locauit ꝑdiū ecclesie q nō pōt obligare ꝓbēdā vltra tpus vite sue sine volūtate superioris sicut dicimus in vsufructuario. vt est tex. in. l. siquis domū. ff. loca. ⁊ sic limitat Inno. in. c. ex litteris. de ꝓba. vbi dicit q canonicus bz administrationē ꝓbēde sicut aliꝰ rector ecclesie. nā debet intelligi quo ad h̄ vt possit agere ⁊ conueniri, p ꝓbēda sed nō quo ad h̄ vt possit eā obligare vltra tps vite sue vt voluit idē Inno. i. c. querelā ⁊ oēs doc. sequētes. vñ canonicus dr simpliciter et personaliter beneficiatus pro tanto q nō bēt curaz animarū tanq̄z canonicus. nō dr simpliciter psonaliter q prebēda datur persone sue sicut vsufructꝰ vsufructuario seu vsus vsuario quoꝝ ius est personale ⁊ extinguitur morte. vt insti. de vsufru. §. finitur. ⁊. d. l. siquis domū. vnde canonicus non habet successorē proprie in onere ⁊ honore sicut bz alius rector ecclesie. vnde si canonicus fuit cōceptus i electione non potest succesor agere de conceptu q capitulum succedit in iuribus suis. de h̄ est glo. nō. in. c. q sicut in v. cōsentire in fi. s. de ele. ⁊ vide ibi latius ⁊ subtilius per inno. qui idem cōcludit restat q soluz habeat successorem respectu corporis prebēde sic intellige dictum. c. relatum. vnde prebenda dat canonico non vt sit quasi tutor vel, pcurator sz vt in

[b] Bene hic tāgit panor. q dicāt eē bñficiati cū administratione.

de viuat. ideo appellatur beneficiū personale. sed ecclesia cōferē alicui vt sit tutor ⁊ administrator ecclesie. vt in. c. fraternitatē. ō. de dona. ⁊ hec sūt notāda que lz multuz non faciant ad propositum. c. tamen declarat glo. in. d. c. presenti. in qua multi errant.

Unde veniēdo ad p̄cipale propositū dū querit nūquid clerici teneantur ſoluere decimas. Ego dicerē sic q̄ aut querit de predialibus aut de p̄sonalib⁹ primo casu puto indistincte q̄ sic ex quo predia sunt in aliena pochia ēt si sunt assignata in dotem ecclesie pro ꝟ primo allego glo. or. in. c. i. j. de cens. vbi latius discutiēdo materiā tenui q̄ etiā de predijs dotalibus ecclesie soluenda sit decima. ⁊ idem ibi bosthē. ꝓbo rōne q̄z q̄z a principio a lege diuina decime fuissent date clericis tū postmodū ecclesia vūs i nouo testō volēdo distinguere iura ecclesiarū statuit vt de cime prediales eēnt illius ecclesie i cuius parochia predia sita sunt. vt plenius dicet in. c. cū cōtingat. j. e. vnde cū oīa predia habuerunt ꝟ onus annexū lz tradantur a laicis nouis ecclesijs debēt trāsire cum onere suo. vt in. c. ex lris de pig. nā ecclesia nō ē edificanda de nouo cum preiudicio alterius ecclesie, ēt respectu decimarū. vt est tex. ad lram in. c. ecclesie ⁊ c. quicunqz. xvi. q. i. ad idez. c. nuper. j. eo. vbi patz q̄ p̄dia collata pro monasterijs nouiter fundandis remanent onerata solutione decimaruz sicut primo erat ⁊ nullo iure cauetur oppositū. Nec ob. c. q̄sti. all. in gl. q̄ pōt intelligi q̄ reducat ad predicta. s. vt ep̄s ⁊ abbas faciāt deferri decimas ad ecclesias suas. s. illis quibus debētur. ad p̄dicta facit bo. tex. in c. siquis laicus. xvi. q. i. Dico tū q̄ si ecclesia ex necessitate de nouo edificaretur infra parochiā alteri⁹ puta quia antiqua ecclesia oz parochiam valde amplā ita q̄ populus nō pōt de facili conuenire ad illā ecclesiā tūc pōt ep̄s statuere q̄ ecclesia nouiter edificata habeat certā parochiā ex illa antiqua cū oībus obuētionibus spūalibus ⁊ de ꝟ est tex. nō. in. c. ad audiētiā. j. de ec. edi. ⁊ ob istā rōnē hodie videm⁹ q̄ i ecclesia parochiali cuiuslibet plebenat⁹ sūt capelle bñtes certā parochiā. vnde ātiquit⁹ sola plebs erat curata. vnde pp hoc hodie ē nō. dubiū vtrū decime debeant plebi an capellis ex quo ꝓueniūt ex p̄dijs sitis i parochia capellarū. ⁊ de hoc lati⁹ dicā in. c. cū cōtingat. j. eo. sed si p̄dia sunt sita infra parochiā pro p̄iā nō puto q̄ canonici teneantur soluere decimas qō sentit Inno. vt. s. dixi. ⁊ sic pōt intelligi p̄n. bui⁹ c. Aut loquimur de personalibus ⁊ tūc aut de acq̄sitis sibiipsis aut acquisitis ecclesie. p̄mo casu si clerici percipiunt diuina in aliena parochia vel i propa semp tenentur decimas soluere q̄ lucrātur tā q̄z laici. ergo debent honorare deū ex lucro p̄sone ⁊ sic p̄t itelligi finis. c. ⁊ intellige si ꝟ habet cōsuetudo. scōo casu i acquisitis ecclesie dicerē q̄ si viuētes cōiter in ecclesia recipiant sacra ab alia ecclesia sicut oliz facie bāt monachi tūc tenentur soluere decimā. vt i. d. c. alia. iuncta glo. i. ⁊ sic potest itelligi ille tex. i fi. aut si recipiūt cōiter ab alia ecclesia ⁊ tūc nō tenētur de acquisitis ecclesie soluere decimā p̄sonalē alteri ecclesie. ⁊ sic loquit p̄n. c. nā nō reperit i lege q̄ ecclesia teneat decimā p̄sonalē soluere alteri ecclesie. Numquid aūt canonicus audiēs alibi diuina teneat solue re decimā ex p̄bēda sua tā q̄z ex lucro. Do. an. videtur ꝟ sentire q̄ sic. ⁊ idē do. ff. de. sed credo q̄ babuerūt respectū ad glo. illius. c. p̄ti. q̄ exquo lucrant fructus debēt tā q̄z ex lucro soluere decimā p̄sonalē. Sed tenēdo opi. quā semp tenui ⁊ quā tz Inno. hic. q̄ canonici nō faciāt fructus suos credo q̄ non tenētur ad solutionē decime q̄ prebenda datur sibi vt inde viuat ⁊ superfluū cōuertat in vsus pios vt ē tex. xij. q. i. in. §. fi. cū. c. se. nō. n. debet sibi subtrahere necessaria vt soluat decimā. maxime q̄ oīa sūt bona ecclesie. hodie tamē stādū ē consuetudini siue q̄ratur an canonici faciāt fructus suos. vt nō. in. d. regula nemo pōt. siue q̄rat an decime p̄sonales sint soluē de. vt nō. i. d. c. in aliquibus. Et ex his īfertur ad declarationē illarū lecturarū. nā superiores nō tenent ecclesie soluere decimas nisi ꝓut in iure ē statutum. vt in. c. cōquerēte. de offi. ordi. sic intellige ēt tertiaz lecturā. nā debes distinguere vt patet ex p̄dictis. q̄rta lec. ē verissima respectu clericoz cōiugatoz. nā ipsi nō gaudēt priuilegio ecclesiastico nisi in duob⁹ de quibus in. c. i. de cle. cōiu. li. vi. Et querit hic hosti. nūquid papa possit exigere decimas a clericis ⁊ ecclesijs. ⁊ dicit q̄ sic. q̄ ipse bēt curā oīum. ix. q. iij. cūcta p mūdū ⁊ in extrauagāti Bonifacij vnam sanctā. dicit tū q̄ de cōsuetudine papa nō exigit. ⁊ ꝟ q̄ p̄m diuersas necessitates īponit decimā triēnalez vel aliā. vt nō. in cle. ij. de deci. sed ego puto q̄ ex potestate ordinaria ꝟ nō possit. nā in iure ordinatū est q̄bus debentur decime sed ex ptāte absoluta hoc ē cōcedēdū. facit qō nō. in. c. a nobis. j. e. ⁊ qō nōt io. an. in. c. inter cetera de offi. ordi. Abbas.

ℭ multiplici.

Cōpositio super decimis tollitur p priuilegiū sequēs si de illa mentionē nō facit. prio ponit querela. secundo iudicū datio. ibi vñ. Casus lr̄alis. Inter abbatē ⁊ cōuētū de brudeia ex vna pte: ⁊ quendā presbyterū p ecclesia sua ex altera: talis cōpositio intercessit: scripto auctēntico monachoz roborata q̄ monachi deberēt soluere dicto p̄sbytero ⁊ ecclesie sue decimas de blado ⁊ vniuersis leguminibus q̄diu viueret exceptis minutis decimis q̄s eis remisit. postea idē abbas īpetrauit priuilegiū vt de laborib⁹ suis quos proprijs sūptibus excolūt nulli decias soluere teneantur nulla de cōpositiōe predicta mētiōe facta: ⁊ statiz ceperūt excolere suis sūptibus possessiōes sup quibus cōpositio facta erat: ⁊ ea occasiōe subtrahebāt decias: vñ p̄sbyter cōquest⁹ ē dño pape. sup hoc dicit pa. q̄ nō fuit sue intētiōis p priuilegiū suū p̄dicte ꝓpositiōi derogare quare mandat: q̄tenus abbas ⁊ mōachi cōpellant p̄dictā cōpositionē seruare: vel cū ipo p̄sbytero amicabiliter cōuenire nisi de ipa cōpositiōe cōtineat i priuilegio expresse. Ber. Nō p̄ ex tex. isto q̄ iter clericos noie suarū ecclesiarū pōt iteruenire cōpositio sup decimis i futurū soluēdis ēt citra supioris auctoritatē iz tūc cōpositio nō excedit vitā trāsigentiū. vt in. c. veniēs de trāsac. qd aūt cū laico. dic vt nō. in. c. ij. ō trāsac. ⁊ dicā in. c. cum homines. j. e. Nō scōo ibi ō bladis ⁊ vniuersis leguminibus. q̄ appellatiōe[a] bladi nō veniūt legumina. sed in cōtrariuz facit quod nō. in. l. triticū. ff. de ver. ob. ⁊ per glo. ⁊ Bar. in. l. i. ff. de aqua plu. ar. nā appellatione bladi seu tritici venit omne id qō in terra seu agro cōterit. ⁊ sic videt q̄ veniāt nedū legumina sed etiā semen lini. vñ bladū seu triticum ē nomen multum generale. appellatione vero frumenti venit oē id qō hz aristā. vt in. l. frugē. §. frumētū. ff. de verb. si. sed ꝓpter cōez vsū loquendi debemus intelligere de eo frumento qō est precioſius alijs bladis. vt nō. in. d. l. i. ⁊ credo q̄ propter vsum loquēdi hic fuit facta specialis mētio de leguminibus. ⁊ hec faciunt ad statuta.

Nō tertio q̄ p̄sona ecclesiastica pōt sine peccato nō p̄soluere decimā integrā rōne cōuētiōis inite cū rectore cui debentur. ⁊ vī mihi hoc dictū satis durū cū decime nō solū soluāntur i subsidiū presbyteri lz ēt in elemosynā pauperū. ad ꝟ. c. tua. j. e. nisi dicas q̄ eodē mō alia ecclesia poterit hīe pauperū curam ⁊ nō refert p quā ecclesiaz paupib⁹ ꝓuideat. Item

[a] Quid veniat appellatione bladi ⁊ qd appellatione frumēti.

a Istõ limita trĩ singularit vt p bart. i l. post q̃ li ti. C. de pactis. i vlti. col. li v. q̃ro vtrum ista renunciatio ꝛc. qñ iudex pñs tãquã publica p sona reciperet exp̃s sc renũcia tionẽ, p absente, alias sola pñtia iudicis nõ sufficeret, ⁊ ibi. d. alex. imol multum nõt. p limitatiõe doctrine eiusdẽ bar to. i dcã. l. i. C. õ pac. hic relate p istũ. idez tz Et. in auc. sacra i x. qõ. C. si ad. ven. q̃ nũquã ob liuiscaris. b Et iõ sigs parte absente renunciaret appellationi future ñ valeret sz tñ p viam pacti. ita bal. i. d. l. i. i. iij. col. q̃ putat ml̃tũ nõbile q̃ intelligas vt, prie dixi nisi renũciatio fiẽt i pñtia iudicis acceptãtis ꝛc. c In decimis antẽ pisciũ non dz bfi eius rõ si decu state sũt rebus quus pisces capiũtur qa nihr rõ eorũ pisciuz q̃ capti fuissent vt est tex. sing. in l. quemadmodũ i. §. idemq; labeo. ff. ad l. aquil.

nõ q̃ priuilegiũ nũquã refert ad spãlẽ dispositionẽ inita ĩter ptes nisi de ea fiat spãlis mẽtio. ⁊ in h tenemẽti istum tex. ad idẽ. c. veniẽs de prescrip. Ultimo nõ iuncta glo. papã posse derogare dispositõi ⁊ pacto inito ĩter ptes. p̃ hoc opp. nã ex cõuentõne oritur obligatio que est de iure nãli. ergo nõ põt tolli ẽt p̃ principẽ. vt in cle. pastoralis de re iudi. p Inn. in. c. que in ecclesiarũ de cõsti. Solutio aut cõuẽtio fit ĩter psonas ecclesiasticas sup̃ iuribus ecclesiarũ ⁊ tũc põt papa tali conuentiõi derogare q̃ ipse hz ĩ clericis plenitudinẽ ptãtis ⁊ sua ptãs in oĩbus ĩtelligitur excepta. ad h bo. tex. in. c. venientes. de iure iur. ⁊ vide bo. glo. in. c. cõstitutus. s̃. de rescrip. ⁊ de h vz bo. tex. in cle. dudũ. in. §. nos. õ sepul. sz si cõuẽtio fieret super iure priuato puto q̃ papa vel ipa tor nõ possit sine cã illã cõuẽtionẽ destruere. per id q̃ õ le. ⁊ nõ. in p̃rijs. s̃. signatis. ⁊ facit q̃ nõt Inno. i. c. inquisitiõi. j. de sen. ex. In glo. i. in fi. nõ glo. q̃ cõpositio simpliciter facta extẽdit ẽt ad p̃dia acq̃renda. ⁊ dicit h Bof. p hãc rõnẽ glo. q̃ si priuilegiuz fuisset ipetratũ sup̃ predijs acquirẽdis pariter non valuisset. secus si cõpositio nõ cõcerneret p̃dia acq̃renda. In glo. ij. ĩ fi. nõ bñ gl. q̃ lz nõ valeat renunciatio sup̃ iure futuro pactũ tñ vz. ⁊ pmũ apte, pbat̃ in. l. si ita sit scriptũ. §. si sub cõditiõe. ff. õ leg. ij. vbi dr̃ q̃ legato facto sub cõditione vel ẽt ad diem certã nõ põt quis renũciare q̃ añ tps ad nos nõ ptinet. ⁊ p hoc nã renũciatio ẽ quedã abdicatio sz qs non põt a se abdicare q̃ õ nõ hz. nã puatio p̃supponit habitũ. c. ad dissoluẽdũ de despon. ipu. Secũdũ dcm̃ pbat̃ h ⁊ clarius in. l. i. C. de pac. vbi dr̃ q̃ fideicõmisso cõditionali põt qs p pactũ renunciare. ⁊ h iõ q̃ pactũ obligat paciscentẽ ad nõ petendũ cum ius cõpetierit. sz glo. multũ nõ. in. l. i. ff. de cura. bonis dando. limitat pmũ dictũ nisi renũciatio fiat in pñtia iudicis. a ⁊ illã glo. segt̃ Bar. i. d. l. i. C. de pact. Aliã limitationẽ posuit Ja. de are. ⁊ plz Bar. i. d. l. i. q̃ renũciatio iuris futuri ñ valet si fit abñte b pte secus si pte pñte quasi tunc habeat pactũ itercluzz lz bal. aliud videat ibi sentire. sed cõuer ad cautelaz solet ĩ instrĩs ĩterponi q̃ renũciauit p pactũ ꝛc. ⁊ h ẽ bñ vtile iserere vt opi. vitẽtur. renũciatio tamẽ pure ⁊ simpliciter facta nõ extenditur ad ius q̃ põt in futurũ cõperere nisi hoc caueatur i renũciatione. et de hoc dicẽdũ plenius vt nõt Bar. in. d. l. i. ⁊ i. l. q rome. §. duo fratres in. vi. q. ff. de vb. ob. ⁊ adde ad p̃dicta bo. tex. cũ ibi nõ. in. c. cum inter. p. de renũ.

c **Omnissũ.** Monachi tenentur soluere decimas p̃diales de predijs nouiter cultis de quibus decie pus soluebantur. h. d. p̃mo ponit querela. scõo iudicis datio. ibi ea ppter Casus lr̃alis. Monachi de bosse. ecclesie scẽ marie in cuius parochia cõmorãt decimas ĩtegre non soluebãt. Et ea de cã cõquestus ẽ rector illi⁹ dño pape. vnde mandat archiepo cãtuarien̄. qualiter mõachos illos compellat: vt decimas de terris cultis in quib⁹ oli dom⁹ cõstructe fuerãt ecclesie predicte cũ ea ĩtegritate p̃soluãt quã prius solui ꝓsueuerunt antequã in eadẽ pochia morarẽtur: ⁊ sicut decime oliz p̃soluebãtur de pascuis ita nũc solnãtur de eisdem ad frugũ fertilitatẽ translatis absq; diminutione. Ber. Nõ p q̃ mutatio qualitatis loci nõ bz alterare obligationẽ solutiõis decimarũ. Exquo infero q̃ lz de nouo in aliqua platea aliquid plãteť ⁊ seminetur teneť dñis ad decimã eorũ q̃ ibi colligũtur sic̃ pus soluebať decima fm̃ porẽ statum. Et ex h ⁊ ex tex. i fero q̃ dñis põt alterare cõditionẽ terre sue sine p̃dictiõe ecclesie cui debeť decima. satis ẽ q̃ solnatur decima de ibidẽ colligẽdis. Nõ secũdo q̃ de pascuis soluiť decima. Itẽ de domib⁹ ⁊ dic õ pascuis. i. de p̃cio q̃ pascua seu pastura vẽdita ẽ. dic õ domibus. i. de pensiõe domorũ. Sed querũt docto. h q̃d si pascua gratis cõceditur. dicũt ⁊ bene q̃ nihilominus debeť decima q̃ videnť ꝓcessa cũ onere suo. nã sicut dñs nõ põt vẽdere fructus sine onere decimarũ vt ĩ. c. pastoralis. j. e. ita nec donare cũ eadẽ ẽ rõ vtriusq;. Altio querit de. q. nõ. põe q̃ aliqs cõbussit segetes' vel icidit vineas nũq̃d eccle sia possit agere p̃ talẽ, p parte decime sibi cõtingẽtis Inno. pmo tz q̃ sic. ar. ĩ. l. si seruus fuũ. §. si oliuã ff. ad. l. aqui. vbi patet q̃ si aliquis colligit illicite olinas nõ maturas teneť dño ad dãnũ resarciẽdũ actione. l. aq. refert quosdã tenere p̃riũ. Jo. an. tz pmã ptẽ nõ obstãte q̃ fructus potuisseť grãdine vel alia tẽpestate pire satis ẽ q̃ potuissent nõ pire. ar. ĩ. l. cũ res i fi. ff. de leg. i. que dicit q̃ habebit respectus ad id q̃ õ solet ibi ꝑcipi. Do. pe. vr̃ de h dubitare. nam ista q̃ põdet ab alia videlicet vtrũ decima sit ecclesie. an vero sit sibi debita ⁊ qua actiõe petať decima ⁊ quãuis in boc sunt multe opi. tñ gl. ĩ. c. tua. j. eo. ⁊ in. c. moderamine. xvi. q. i. vr̃ residere q̃ petať cõditiõe ex canone ⁊ nõ rei vendi. sed cõditio ẽ psonalis ĩsti. de actio. in. §. fic itaq;. ergo idẽ dicẽdũ i hac. q̃ õne sicut dicit cũ res mihi debita perimit. de qua q̃ õne plene p Bar. ĩ. l. si stichus certo die. ff. de v. ob. vbi inter cetera dicit q̃ aut occidit ĩ iniuriã creditoris ⁊ liberať debitor q̃ culpa creditoris res perit. vt in. l. si merces. §. culpe. ff. loca. aut i iniuriã debitoris ⁊ tũc debitor nõ liberať. vt in. d. §. culpe. aut sine iuria vtriusq; ⁊ tunc liberať debitor ⁊ hz actionẽ p̃ perimẽtẽ. Sed ẽ dubiũ nũq̃d illã actionẽ teneť cedere suo creditori. ⁊ videť velle q̃ sic si debitum erat ex cã onerosa. secus si ex cã lucratiua ⁊ sic vr̃ dicẽdũ in p̃posito vt ecclesia nõ possit agere p̃ illũ destructorẽ nisi cessa sibi actiõe mõ p̃dicto ⁊ q̃ agatur cõditiõe ex canone cõfirmat Fe. cõsi. lxxiij. Sed in fauorẽ ecclesie q̃ possit agere sine cessione actiõis ĩdistincte allego tex. in. c. tua. j. eo. vbi dr̃ q̃ deus asseruit decias ⁊ primitias eẽ suas. ergo sũt i dño ecclesie. nã. pnomẽ sũ denotat dominiũ. vt nõ. ĩ. c. i. de postu. p̃la. ⁊ hr̃ ĩ. l. quitus. ff. de au. ⁊ ar. le. ad idẽ d. c. moderamine. vbi dr̃ q̃ ecclesia põt vẽdicare decimas sed rei vẽdicatio dať dño. vt i. l. i rẽ. ff. de rei vendi. ⁊ nõ ĩ. c. examinata. s̃. de iudi. Itẽ si decia nõ eẽt ecclesie sed solũ sibi debita nõ video q̃re nõ teneret vẽdito oĩuz fructuũ fcã p dñm p̃dij. cum ipe remaneat obligat⁹ psonaliter ⁊ tñ p̃riũ dr̃ ĩ. c. pastoralis. j. eo. ergo ecclesia hz decimã ptẽ, p idiuiso etiaz ante fructus collectos. ⁊ fm h saluať dictũ Inno. ⁊ Jo. an. nã ecclesia tãq; dña decimarũ põt agere cõtra illũ destructorẽ sicut dñs. vt in. d. §. si olimã. ⁊ h vr̃ plus cõuenire canonice eqtati, vt euiteť circuitus Et intellige fm Jo. an. qñ sine iusta cã ille destruxerat segetes seu vineas. secus si ex cã iusta puta i bello iusto. ⁊ nõ sing. h dcm̃ q̃ nõ memini legisse alibi q̃ si i bello iusto qs destruit vineas seu segetes seu alia loca culta non grauatur p̃scia sua ẽt respectu de cime que debebať ecclesie quia tũc tpis ñ poteſt fieri p̃grua ⁊ tuta separatio.

p **Peruenit.** Per excõicationem cõpellit qs ad soluendas decias de molẽdinis ⁊ alijs bic contentis ⁊ in. c. se. b. d. cũ se. Nõ p q̃ plati peccant nõ cõpellẽdo ⁊ monẽdo subditos vt decias soluãt nã faciũt p̃ mandatũ superioris. h enim non solum inũgit laicis vt soluãt decias sz ẽt mandat̃ platis vt subditos moneãt ⁊ cõpellãt q̃ õ ẽ bñ nõndũ. nã veniẽs p̃ceptũ superioris peccat mortaliter ĩ. c. ij. õma. ⁊ obe. ⁊ ẽ rõ rõnis q̃ plati debẽt obuiare pec/

d Vide bea. tho. ĩ secunda scõe q̃õ. lxxxvij. ar. ij. ĩ fi. vbi dicit q̃ ãte oĩa dñt pus solui decie quã soluantur tributa ⁊ p̃ciũ operariorũ. Et dicit q̃ sigs vẽdat triticũ nõ decimatuz põt ecclesia exigere decias ab ẽptore q̃ hz rẽ ecclesie debitam ⁊ a vẽditor q̃ quãtũ in se ẽ frauda/uit ecclesiã vno tñ solũẽte alĩ⁹ nõ teneť. Itez circa id q̃õ dixi an ãte solutionem deciarũ deducãtur expense fructuũ vide oĩno pau. de ca. i. l. fructꝰ ante me. ff. so. ma. ⁊ vide archi. i c. reuert timini cir. fi. xvi. q. i. q. dic q̃ stãdũ ẽ consuetudiniq⁹ tpe ãni solui debeant decie ⁊ dic q̃ ple de h nõ. i spe. de deci. §. vltio q̃rit ⁊ p hosti. ĩ sũ. õ de ci. §. q̃ritur vtrũ sb v. x vi. itẽ an õci me possint solui añ tps iuito sacerdote vide gl. ĩ. l. stipulatio ista. §. iter certã. ff õ v. obli. ad q̃ facit q̃ ple nõ. p⁹. d. an. i. c. potuit ĩ i. col. õ loca. ⁊ q̃ nõt gl. ⁊ archi. i. c. solẽt de ꝓse. di. i. itẽ vide q̃ nõt glo. i l. si a dño. §. fi. i v. ipẽsis ff. de petitꝰ. heredi.

catis subditorũ ⁊ nõ negligere bona ecclesiarum et pauperũ. vñ dicit glo. nõ. i. c. ea que de offi. archi. q; negligẽtia plati ẽ peccatũ mortale. ⁊ idẽ dicit alia gl. nõ. in dissimulatione. s. q; dissimulatio plati ẽ peccatũ mortale. vt nõ. i. c. clericis. de imu. eccl. li. vi. ⁊ sic vt iferẽdũ q; ẽt sine isto precepto peccãt plati i non cõpellẽdo subditos ad solutionẽ decimarũ. Nõ secũdo q; potest qs ⁊ dz si op⁹ ẽ p excõicationẽ cõpelli ad solutionẽ decimarũ. ⁊ dic opus ee si nõ vult acquiescere monitõi. Nõ vltio ex isto tex. ⁊ ex. c. se. q; nõ solũ de blado ⁊ vino ẽ decia soluẽda sed de multis alijs ꝑ ꝓtis. ⁊ gnãliter dic q; de oi reddit̃u ac oi lucro psonali decima ẽ soluẽda. vt nõt ꝑ Host. ⁊ vide bo. glo. i. c. cũ boies. j. eo. dicit tñ Host. q; si bẽter videret q; saltẽ de blado ⁊ de vino itegraliter decia solueretur. An ãt valeat ꝓsuetudo i ꝓmiũ dicã j. c. i. c. in aliquib⁹. ⁊ i. c. ad apostolice. Sed ꝑ q̃ro nũqd debentes soluere decimã peccẽt si differũt soluere q; ab eis nõ petit. Dñs me⁹ car. arguit ⁊ tz p istũ tex. q; nõ. q; tex. ꝑ inuit monitionẽ regri. vñ ñ soluẽtes an monitionẽ vident tñre cũ lnia sacerdotis ꝓmiũ sentit hic do. pe. dicẽs monitionẽ regri ad ꝑ. vt pueniat ad excõicationẽ q̃ sine monitione nõ ẽ inferẽda. vt i. c. sacro. j. de sen. ex. sz sine monitõe debẽs soluere cõstituit i mora q; dies iterpellat ꝑ hoie in c. potuit de loca. sed p hoc nõ ꝑbat q; decie sint soluẽde sine monitiõe vel q; certa dies sit ꝓfixa ad solutionẽ deciarũ. ⁊ iõ lati⁹ attigẽdo bũc articulũ dico ꝑ us examinãdũ qñ decime sũt soluẽde. nã iura videntur varie loqui. tex. j. c. cũ boies. vñ velle q; stati. sz i. c. reuertimini. xvi. q. i. vñ inui q; i fine ãi ỏ quo p Jo. an. lati⁹ i addi. spe. e. ti. sup secũdo libello. ⁊ i effectu vñ cõcludere q; decie psonales nõ debeant ãn lapsũ anni. nã pticularis solutio multa bz icõmoda l. plane. ff. fa. ber. ⁊ sic põt itelligi. d. c. reuertimini. ꝑdiales vo debẽt solui ante q̃z frumẽtũ separet a paleis. naz palea ẽ i fructu. l. adeo. ff. de acq. re. do. ij. q. i. multi. nisi cõsuetudo bẽat oppositũ vt cõiter se bz dodiernis tpib⁹. nã portat frumẽtũ seu bladum postq̃z ẽ sepatũ a paleis ⁊ dz deferri vsq; ad domũ ecclesie expẽsis villici seu dñi. ⁊ ẽ tex. iũcta gl. nõ. in d. c. reuertimini. tenẽt doc. i. c. ex pte. ij. j. e. ⁊ Joã. an. i addi. ꝑdicta. vbi videas. Quid de lana ⁊ lacte ⁊ setib⁹ pecudũ. Ex ꝑdictis vñ iferẽdũ ad qõnẽ ꝓpositã q; monitio nõ sit necessaria ad constituẽdũ in mora debẽtẽ soluere, p ꝑ adduco quod hñ exo. xxij. vbi dñ. Decias ⁊ ꝑmitias non tardabis offerre. vñ põdero ỏ. offerre qõ de sui significato non exposcit exactionẽ sed spõtaneã oblationẽ iducit. vt nõ. i aũẽ. offerat. C. de li. cõtes. ⁊ vide glo. in de. sepe de vbo. sig. ad idẽ tex. i. d. c. cũ boies. ergo cõcludit q; sine alia monitiõe peccãt nõ soluẽtes. ⁊ vide bo. gl. i. c. i. j. c. ti. li. vi. Ad istũ tex. rñdeo aliter naz lz papa hic mãdet prelatis vt moneãt subditos nõ tñ seq̃t q; citra monitionẽ nõ peccẽt per alia iura supius allegata. nã plat⁹ dz monere subditos vt honeste viuãt tñ ñ seq̃t q; citra mõitiõez iboneste viuẽtes ñ peccent.

n **Uncios.** Sũmatũ ẽ cũ pceden ti ⁊ declara vt dixi ī pcedẽti. c. Nõ ex tex. q; ẽt de apib⁹ est soluẽda decima. ⁊ dic de apibus. i. ỏ fructu apiũ vt de cera ⁊ melle. Secũdo nõ ibi oi fructu. q; de oi fructu ẽ soluẽda decima. Ultimo nõ ibi ecclesiastica districtiõe. q; nõ solũ p excõicatiõez sed ẽt per districtionẽ ecclesiasticã laici ꝓpellũtur ad solutionẽ decimarũ. nã lz districtio ⁊ cẽsura q̃q; sumãt vt sinonyma ⁊ idẽ importantia ipropzie tñ appellatione cẽsure ecclesiastice veniũt ea que bẽntur i. c. querẽti. de ỏ. sig. ⁊ propzie censura cõcernit animaz ⁊ sic ẽ pena spũalis. districtio vo põt sumi, p pena tẽ porali. vt dico in. d. c. querenti.

c **Cum homines.** Decima fructuz statim cũ collecti sũt solui debet ñ deductis expẽsis. ꝓmo ponit factũ reprehẽsibile. secũdo corrigi mandat ibi mãdam⁹. Casus lꝛalis. Boies de borroñ. tenenẽ soluere decias pochiali ecclesie. Sed ãtequã illud faciãt de fructibus nõ decimatis satisfaciunt seruientib⁹ ⁊ mercenarijs suis ꝑ debito totius ãni: ⁊ de residuo decimã ꝑsolebãt: mãdat papa vt statiz collectis fructib⁹: ante aliquã deductionẽ decimã soluere cõpellãtur: ⁊ de subtractis satisfaciãt cõpetẽter Ber. Nõ ꝑ ibi nouẽ partibus sibi retentis q; decima pars fructuũ debetur ecclesie hito respectu ad totũ. ñ ergo babz hoc casu locũ diuisio legalis vt totuz diuidat in. xij. ptes sz debeẽ decia totius. Et facit hec lꝛa ad. q. pone arbiter seu iudex adiudicauit mihi duas ptes fundi. vtrum itelligat adiudicasse duas ptes ex tribus an ex. xij. ptibus. Bar. in. l. interdũ. §. i. ff. de bere. insti. dicit q; de. xij. q; solẽnis diuisio fit i. xij. ptes. vt in. d. §. i. ⁊ ꝑ ẽ verũ nisi statutũ vel cõsuetudo repugnet. ⁊ iõ dat cautelã vt petẽs duas partes totius dicat peto duas ex trib⁹ vel totius. sed certe cõtra sñiaz Bar. vñ tex. hic cõiũcta lege diuina. nam lex diuina simpliciter reseruauit decimã ptẽ frugũ ⁊ tñ intelligitur reseruasse decimã totius nõ autẽ decimam ex. xij. prib⁹. ⁊ ita bẽt hodie cõis vsus loquendi vt faciẽdo mẽtionẽ de quarta vel qnta parte itelligatur de parte totius. sed dictũ bar. posset saluari i dispositiõe vltime volũtatis. q; cũ hereditas diuidatur a iure in. xij. partes. vt in. §. hereditas. isti. de hered. insti. ita in dubio videtur testator sensisse. sed secus putarem in alijs dispõnib⁹. Nõ secundo ibi statim. vnã regulã q; decima ꝑdialis ẽ soluenda statim fructibus collectis. ⁊ sic videt q; non requirat monitio ad cõstituendũ debitorem in mora cuz tps sit ꝑ appositum in lege. ⁊ dic vt latius dixi in. c. pueniit. ẽ. eo. Ultimo nõ q; super decimis preteritis compelluntur laici satisfactionem ipendere. Et hic sumpta occasione querunt doc. nunquid super decimis possit interuenire compositio. ⁊ concludũt q; inter clericos põt fieri etiã sine auctoritate superioris vt in. c. ex multiplici. ẽ. e. ⁊ in. c. se. ⁊ in. c. suggestuz. intellige tñ q; hec cõpositio erit psonalis ⁊ non realis. vnde nõ excedet vitã cõponentiũ cuius nõ itercessit auctoritas superioris. c. veniens de trãsac. dixi i. d. c. ex multiplici. cum laic s vo põt cõponi sine auctoritate superioris sup decimis preteritis. vt in. c. vt sup. de re. ec. nõ alie. ⁊ nõ. i. c. fi. de re. pmu. sz super decis futuris nõ põt cõponi sine superioris auctoritate. de quo dic vt plene nõ. i. c. ij. ẽ. de trãsac. ⁊ i. d. c. fi. ⁊ ẽ diuersitatis rõ. nã laici nõ ꝑñt decimas possidere nec preseribere. vt in. c. cãz de prescrip. ⁊ cũ piculo aĩarum suarũ detinent. vt i. c. ,pbibem⁹ j. e. Itez nõ refert que ecclesia habeat exquo remanent penes ecclesiã. vt i. c. cuz apostolica. ỏ bis q̃ fi. a pla. ⁊ oẽs ecclesie pticulares sũt mẽbra ecclesie vniuersalis. vna. n. ẽ ecclesia vñs. xxiij. q. i. logt. ⁊ i bñ tib⁹ symbolum. i. idẽtitatẽ ⁊ similitudinẽ facilioz est trãsitus. vt in. d. c. cuz apostolica. ⁊ in. l. re cõiuncti ff. de leg. iij. ⁊ ꝑ ꝑ ꝓmium quõ sup decis admittit cõpositio sine iudicis auctoritate cuz sint alimenta egentiuz. ⁊ sup alimentis ñ transigit sine iudicis auctoritate. vt i. l. cuz bi. ff. de trãsac. dico enĩ q; per hãc cõpositionez iter psonas ecclesiasticas ñ remittit cã alimentoz cuz decie debeant pp alimoniã clericoruz ⁊ paupez que rõ remanet apud quãcunq; ecclesiã decima remaneat. xvi. q. i. c. quoniam quicquid. Quero de vtili. q. pone q; qs non recol-

a Vide late p rai. i sū. ō deci. vltra me. vſ. qd ſi alig qs lōgo tē poſ vbi tñ concludit idē dicendo q glo. i. ō. c. quoniam hic al. p iſtū. Et an ħ ꝓcedat i decia papali vide Imol. inde. ſi bñ ſicioꝝ vſ. qrit pau. eo. ti.

ligat plus niſi tm̄ q̄tū ſibi ſufficit ⁊ familie⁹ ſue nunqd teneat ſoluere decimā. ꝓ vr̄ q̄ nō q̄ qs nō dz ſibi ſubtrahere neceſſaria vt det eccleſie vel paupib⁹. vt i. c. nō mediocriter de cōſe. di. v. facit. c. nō ſatis. lxxxvi. di. ⁊ qō nōt glo. i. §. alia. xvi. q. i. ⁊ hanc opi. tenuit melēdus doc. antiquus vt recitat Imo. i. c. licet. ī. ō cēſi. ⁊ Jo. an. ħ. ſed ꝑriā opi. tenuit ibi Uic. ⁊ vr̄ ſeq Jo. an. hic. mouet q̄ ꝓp inopiā nō eſt iniuſticia cōmittēda vt in. c. hēbat. xij. q. i. Jtē decie non dant eccleſie ēt mera volūtate ſed ſūt ipſius eccleſie ex reſeruatiōe diuīa. vt i. c. tua. ī. eo. vñ pñt vēdicari ſm vnā opi. vt nō. i. d. c. tua. ⁊ dixi. ſ. c. cōmiſſū. vel ſaltē decia ſoluit vt debitū. vt i. c. parochianos. ī. e. ſz i ſolutiōe debiti nō habeť reſpect⁹ ad inopiā debitoris niſi poſt ceſſionē vt dixi in. c. ij. ſ. de pig. Ego puto q̄ iſte teneat ſoluere ſed eccleſia tenetur ſibi remittere tm̄ q̄ poſſit viuere cū eccleſia de ſuo teneat ſibi ꝓuidere. ꝓ ħ qō nō. in ſimili gl. i. c. qcūq;. xvi. q. vij. vbi dicit q̄ ſiqs tāto tpe nō ſoluit decias q̄ ſi vellet itegre ſatiſfacere oporteret vendere oīa bona ſua. q̄ lz teneat ipſe hoc facere eccleſia tñ dz ſibi remittere vñ poſſit viuere. credo ēt q̄ vbi eſſet tāta inopia q̄ fame piret ſi decimā ſolueret q̄ nō teneat ad ſolutionez q̄ in tali neceſſitate oīa ſunt cōia. vñ licite ſine vitio furti pōt ſubtrabree de bonis alteri⁹ vt nō i. c. ſicut. xlvij. di. ⁊ in. c. ſiqs p neceſſitatē de furtis. Et ex ħ poſſet ſolui qō de paupere nūqd teneat ſoluere decimā de ſibi donatis cū illa ſunt ſibi lucruz ⁊ de oī lucro licite acq̄ſito teneat qs ſoluere decimaz. vt in. c. ex trāſmiſſa. ī. e. ſed diſtīgue vt. ſ. hodie tamē decime ꝓſonales nō ſunt i ꝓſuetudie. Ultimo hic q̄rit de. q. quotidiana. pone q̄ aliqs multo tpe p̄dium poſſidēs ex quo nō ſoluit decimā illud vēdit nūqd eccleſia poſſit petere decimaz ꝓteriti tpis a nouo poſſeſſore an ſolū ab antiquo. Joā. an. vr̄ ħ velle q̄ ſit i optiōe eccleſie quē velit ꝓuenire. nā cū decia ſit onus reale ⁊ cēſeat tributū. vt i. c. tua. ī. e. trāſit i nouuz poſſeſſorē ſicut dicim⁹ in tributo qō debeť ꝓncipi. vt. l. iperatores. ff. de pub. vbi tex. nō. hāc opi. tz Fed. cōſi. lxxxiiij. ᵇ qdam tm̄ tenuerūt oppoſitum vt ibi refert dicētes eccleſiā debere agere ꝑ antiquū poſſeſſorē ⁊ nō ꝑ nouū qr eccleſie debeť decima fructuū ⁊ ſic p̄cipiēs fructus eſt obligat⁹ nō aūt p̄diuz. ⁊ hāc opi. ᶜ ꝑriam ſecuti ſunt alig moderniores. ſed mihi placet p̄cedēs opi. Jo. an. ⁊ Fede. p dictum. c. tua iūcta. l. imperatores. Jtem facit. c. in aliqbus. ī. e. vbi dicit q̄ dñi p̄diorū cōpellunt illis locare p̄dia a qbus eccleſia ſine ꝑdictiōe decias cōſeq poſſit ad idem. c. de terris. ī. e. ⁊. c. ſiqs laicus. xvi. q. i. In glo. penul. ibi quā citius ⁊ cōpetētius. nō glo. ꝓ bīſ que dixi i. c. peruenit. ſ. eo. q̄ non regitur montio ad conſtituendū debitorē in mora ſed de fructibus collectis tenetur ruſticus ſoluere decimā q̄z citi⁹ poteſt. Et nō ex ſi. glo. q̄ vltima mora conſideratur cū queritur ad quem ptineat iteritus rei.

b **Dilecti filii** Priuilegiati ſup decimis non ſoluē dis de bis p̄dijs que ab alijs cōducūt decimaz ſoluere tenētur. cōis diuiſio. ſecunda ibi vnde. Caſus lr̄alis. Monachi de neuolo habebant priuilegiū de nō dandis decimis de terris quas colūt ſuis ſumptib⁹. Ipſi cōducebāt p̄dia aliorū in parochia monachorū ſancte crucis de qb⁹ p̄dijs monachi ſancte crucis decias p̄cipe cōſueuerūt: de qb⁹ in magna pte ſuſtētatione bēbant: ⁊ occaſione priuilegij p̄dicti decimas nō ſoluebant mōachis ſancte crucis de p̄dijs cōducns. vñ tm̄ ipſi monachi enormiter grauarent cōqueſti ſunt dño pape. vnde ſcribit eiſdē monachis de neuolo dicēs q̄ nō fuit intētio anteceſſorū ſuorū vt de poſſeſſionibus q̄s cōducūt decimas nō p̄ſoluāt: q̄re mādat eis vt de p̄dijs ꝓductis monachis p̄dictis itegre decimas p̄ſoluant: vel cū eis amicabiliter cōuenīāt. Ber. Nō p̄io q̄ priuilegiū ſimpliciter ꝓceſſuz nō dz ita late iterp̄tari vt alij affligat enorme p̄iudiciū. Ex quo īfero q̄ q̄tenuſ priuilegiū tāgit ius tertij dz ſtricte itelligi vt nōt Inn. i. c. cū dilecti de doua. ⁊ eſt tex. ħ aptus. nā fuerat ħ ſimpliciter cōceſſuz priuilegiū ſup decimis nō ſoluendis ⁊ tm̄ reſtrigit ꝑ ꝓpriā ſignificationē ꝓbor vt nō ꝓpbendat p̄dia ꝓducta ⁊ ħ vt tertio nō īferat graue p̄iudiciū qō nō. Scōo nō iūcta glo. i. q̄ religioſi pñt ꝓducere p̄dia qō itellige qñ ꝓpria nō ſufficiunt alias ſecus vt i. c. puenit. lxxvi. di. ⁊ tene mēti illum tex. Nō tertio q̄ vbi ꝑtigit enormis leſio priuilegiū nō reducit ad modificationē ſed i totuz reuocat ſm Ain. Sed aduerte nā hoc dictū ñ colligit hic q̄ priuilegiū remāet ħ firmū in p̄dijs ꝓpriis tū q̄ hic ñ fit reuocatio ēt i pte ſz papa declarat q̄ itētōis ſue ñ fuit vt priuilegiū extēderet ad p̄dia ꝓducticia. dictū tm̄ vex ē i ſe ⁊ meli⁹ ꝓbat. ī. c. pri. vbi dicet. Ultrio nō ex ſi. q̄ iter eccleſias valz ꝓpoſitio vt ñ ſoluat de cīa itegre ſed aliqua quota puta vigeſima vel qndecima.

c **Suggeſtum** Reuocat priuilegiuz ſi ex poſtfacto incipit enormiter nocumz ee cōis diuiſio. ſcda ibi diſcretiōi. Caſus lr̄alis. Abbas ⁊ frēs dolonēſis mōaſterij ꝓqueſti ſunt dño pape: q̄tenus cū ipſi bēant priuilegia de nō dandis decis: monachi ō vrſino decias auferre conant ab eis. ꝑ tenorē priuilegior ſuor. Mandat papa abbati ⁊ frib⁹ doloñ. vt ſup decis illis ꝓponāt q̄ cū rōana eccleſia ordini illor priuilegia de nō dandis decis cōceſſit: ita erāt rare abbatie illi⁹ ordis q̄ nulli poterat de iure ſcandalū ſuboriri. Dz mō in tm̄ ſunt augmētate ⁊ poſſeſſionibus ditate q̄ multi viri eccleſiaſtici de ipſis deponūt q̄relā. Ber. Nō ꝑ q̄ monachi iuſte pñt decimas exigere ēt a monachis alterius monaſterij. qō intellige qñ iſti q exigūt bñt certā parochiā. nam tunc de iure cōi poſſunt decimas petere oīuz que colligūtur ifra parochiā. ⁊ in hoc nō eſt dīa iter religioſos ⁊ clericos ſeculares. nam ſi religioſi habēt curam aīaruz poſſunt iura parochialia exigere. xvi. q. i. c. ſunt nōnulli. ⁊. c. doctos. ⁊. c. moderamine. alias de iure cōi religioſi nō poſſunt decimas expetere. Scōo nō q̄ priuilegiū ſimpliciter a principe cōceſſuz dz ita iterp̄tari vt enorme⁹ p̄iudiciū tertio nō inferat. ⁊ eſt i ħ iſte tex. ſatis nō. facit. l. quotiēs. ⁊ qō ibi nō. C. de p̄ci. impe. ⁊. l. ex facto. ff. de vulga. ⁊ pupil. Tertio nō vnū caſuz in quo priuilegiū i principio validuz ex poſtfacto reuocat qñ. ſ. enormiter incipit ledere ius tertij. Sed circa hoc cadit dubitatio nūquid ipſo iure ꝑ hāc cām reuocetur priuilegiū. Quidā Bul. de petra late diſputauit ⁊ concludit q̄ ſi eſt corpe iuris incluſum reuocat ipſo facto ſecus ſi extrauagat. ſed ego nō video ſufficiētez rōnem diuerſitatis. ⁊ in ꝓpriū facit. d. l. ex facto vbi priuilegium cōceſſuz p̄i vt poſſit teſtari ꝓ filio muto vel alias inhabili reuocat ipſo facto ceſſante cauſa priuilegij. ⁊ vide bo. gl. in regula decet de reg. iur. li. vi. que dicit principis eſſe eſtimationem an ⁊ qñ priuilegiuz dicatur enormiter ledere vnde in hoc paſſu concluderē q̄ aut ꝓſtat ō cā reuocatoria priuilegij ⁊ tunc ēt iudex iferior pōt ſup ħ diſcerneť. ar. in. d. l. ex facto. Aut dubitatur ⁊ tūc ſolius principis cōcedētis eſt eſtimatio. ⁊ ſic procedit ratio iuriſcōſulti poſita ī. d. l. ex facto. Ad predicta vide qō le. ⁊ nō. in. c. cum veniſſent de iudi. ⁊ nō ſemper iſtum tex. qz pōt adduci ad deciſionem plurium qōnum. Et maxie tene mentī tex. ad ħ vt priuilegiū qō incipit enormiter ledere nō reducit ad debi-

d Vbi glo. vr̄ tenere ꝓpium de que in. c. paſtoralis. ī. e. vbi idez pa nor ⁊ i c. p/ ſenti. §. porro. de of. or. i. vi. car. flo. i. cle. i. ō cēſi. i pe. q. ⁊ qñ priuilegiū incipit eſſe dā noſuz an renocet ipſo iure an vo ſit opus reuocatiōe bois vide glo. or di. in regula decet li. vi. ⁊ Imol. i. l. ex facto i prin. iiij. col. p illū tex. ff. de vul. ⁊ pupi. ⁊ glo. i. l. rescripta. xxv. q. j. ⁊. d. ab. late i. c. pe. i ij. col. de cle. nō reſi. ⁊ i. c. qd p nouale circa fi. p⁹ Jo. an.

e Immo q̄ ſingulari⁹ ēt ſi prin ceps expreſſe diceret ſe cō cedere ēt cū p̄iudicio tertij intelligi dz qñ eſſet paruū p̄iudiciū ſec⁹ ſi eēt magnuz ⁊ enorme p iudiciū tertij glo. é quā reputo valde nō. i. l. ſz cū hīde i gl. ſi. ff. ad tre. quā glo. ibi nullus ad ħ ponderauit facit q̄ dicit glo. i v. icō modo i. l. ſeruitutes. §. publico. ff. de fui. ⁊ ita expreſſe nōt d. car. flo. in c. mādatū. i vij. nō. p illū ter. de reſcrip. ⁊ do. bar. vo. i tractatu ſeruit. ruſti. i ti. de aqueductu q̄ nūq̄ obliuiſcaris.

a Alias ē. lxxxi. qō incipit laicus.

c Pro qua vſ caſus i. c. paſtoralis. ī. e. vbi dicit q̄ fructus nō poſſūt vendi niſi cuz onere decimaꝝ.

tã moderationẽ ſz reuocaſ ĩ totũ. ⁊ ẽ rõ qz nõ appet q̃re magis dz ꝓſiſteꝛ ĩ vna ꝑte q̃z ĩ alia. ar. eoꝝ q̃ le. ⁊ nõ. ĩ. l. i. §. trebati⁹. ff. de aq̃ quoti. ⁊ eſti. facit. c. de teſtãda. de cõceſ. ꝑbẽ. li. vi. Vltio ſcias q⁹ hec lr̃a põt adduci ad. q. formataz ꝑ legiſtas ĩ. d. l. ex facto. nã qdã hñs filios nãles tm̃ facit eos ꝑ ꝓncipẽ legitimari. tractu tpis duxit vxoꝛẽ ex q̃ habuit duos filioſ legitimos dubitaſ nũqd filij legitimati debeãt ꝓiter ſuccedere cũ alijs filijs legitime natis. ⁊ videbaſ dicẽdum q⁹ nõ qz ceſſante cã ꝓuilegij ceſſat ipm̃ ꝓuilegiũ. xvi. q. i. gnãliter. ⁊ hãc opi. tz ibi Di. ſed ꝓmã opi. tenuit Rai. de foꝛ. quẽ ſequit bar. ꝑ regulã factũ legitime. li. vi. ⁊ ꝑ ẽ põt litatio nõ. elici ad iſtũ tex. q⁹ ꝓuilegium qõ habuit pfectionẽ ſuã nec ꝓtinet actũ ſucceſſiuũ ñ reuocaſ tz poſtea ceſſat cã ꝓuilegij. ſecuſ in ꝓuilegio hñte cãz ſucceſſiuã. vt hic ⁊ ĩ. d. l. gnãliter. In gl. i. ĩ fi. ex iſta gl. hẽs gnqz caſus⁹ ĩ qb⁹ ex poſtfacto ꝓdiſ ꝓuilegiũ. doc. addũt alios caſus. Et ſexꝛ⁹ caſus fit ꝑ ſniam latã ꝙ ꝓuilegiũ a q̃ nõ fuit appellatũ vt in c. cũ iter de re iudi. Septim⁹ caſus ꝑ ꝓuilegiũ ſcõm facies ſpãle mẽtionẽ de ꝑ. vt in. d. c. veniẽs de ꝓſcri. qõ itelligo niſi ꝓuilegiũ trãſtuerit ĩ ꝓcum vel q̃ſi ſeu fuit cõceſſuz nõ ſubdito. nã tale ꝓuilegiũ non põt reuocari ꝑ cõcedẽtẽ. vt notãter ponit Inn. ĩ. c. nouit ꝺ iudi. facit qõ nõt bar. ĩ. l. pe. ff. ꝺ decre. ab oꝛ. fa. Octauus caſus ꝑ renũciationẽ tacitã vel exꝓſſaz. vt ĩ. c. ꝑ illoꝝ de ꝑbẽ. An aũt clerici ꝑñt renunciare ꝓuilegijs vel ꝓſuetudib⁹ fauoꝛabilib⁹ eoꝝ eccleſijs. vꝺ notãter ꝑ Inno. ĩ. c. accedẽtib⁹ de ꝓuilegijs. Non⁹ caſus ſi ſcõm ꝓuilegiũ eſt ſpãle ꝓmũ gnãle. qõ tñ intellige ſm̃ ea q̃ dixi ĩ. c. cũ oꝛdiez ꝺ reſcrip. Decim⁹ caſus ſi apponiſ ĩ reſcripto clauſula nõ obſtante tali ꝓuilegio. ar. ĩ. c. nõnulli ꝺ ſcrip. Undecim⁹ cãus rõne pacti. vt ĩ. c. cũ oliz de ꝓſcrip. ĩ. c. i. ⁊ fi. de pac. li. vi. ad mãm vide nõ. in. c. cum acceſſiſſet de cõſti. vbi plene inſoꝛmaberis.

a Quando priuilegium ĩcipit eẽ dãnoſuz an reuocet ipo iure an vero ſit op⁹ reuocatiõe hominis. Et adde glo in c. ſcripta. x xv. q. ij. ⁊ cũ dez ab Aate ĩ. c. pe. in. ij. col. de cle. ñ reſi. ⁊ ĩ. c. qd p nouale circa ſi. p⁹ Jo. an. ĩ. de ẏb. ſigni.

c Ex parte. Ciſterciẽſes tẽplarij ⁊ hoſpitalarij decimã pꝛe dioꝝ ſuoꝝ q̃ ,ppꝛijs manib⁹ aut ſũptib⁹ excolũt ſoluere nõ tenenť alij vo religioſi nõ ſoluũt decias de boꝛtis ⁊ nutrimẽtis aĩaliũ nec de noualib⁹ q̃ ,ppꝛijs manib⁹ aut ſũptib⁹ excoluñt cõis diuiſio. ſcda ibi ſane. Caſus lr̃alis. Quidaz mõachi albi ⁊ nigri occaſiõe ꝓuilegioꝝ: q̃ ſup nõ dã dis decimis ſibi cõceſſit rõana eccleſia: ſpoliare ꝓſumebãt eccleſias iuriſditõis taracon. archiepi. vñ ipe ſignificauit ꝟ do. pa. ⁊ ipſe reſcribit eidez dicẽs q⁹ ꝑ deceſſoꝛes ei⁹ fere oib⁹ religioſis ꝓceſſerãt ꝺcimas de laboꝛib⁹ ſuis: ſed adrian⁹ poſtmodũ ſolis frib⁹ ciſtercien. oꝛdis ⁊ tẽplarijs ⁊ hoſpitalarijs decias laboꝝ ſuoꝝ quos ,ppꝛijs manib⁹ ⁊ ſũptib⁹ excolunt ꝓceſſit. alijs vo ꝓceſſit vt de noualib⁹ ſuis q̃ ,ppꝛijs manib⁹ ⁊ ſumptib⁹ excolũt ⁊ de nutrimẽtis aĩaliuz ſuoꝝ. ⁊ de boꝛtis ſuis decias nõ pſoluãt: quẽ ſup ꝟ imitatus ẽ. vñ pcipit vt bi qb⁹ hoc idultũ ẽ hac occaſione de alijs reb⁹ eccleſiaꝝ decias ſubtrabere nõ ꝑ ſumãt vel ſibi qd vlteri⁹ vendicare. Ber. Prio nõ qõ mõachi diuerſoꝝ monaſterioꝝ ñt vti diuerſo habitu. vñ nõ teneť ſe ꝓformare ĩ vno habitu. naz qdã deferũt habitũ nigrũ qdã albũ alij coloꝛis alteriꝰ ſed ĩ eodẽ monaſterio nõ põt eſſe diuerſitas. vt in cle. i. de elec. Scõo nõ ꝓuilegiũ qõ habẽt cõiter religioſi ſup ſolutiõe decĩaꝝ. Ex quo ẽt ĩfero q⁹ de docte mõaſterij ſeu eccleſie decĩe ſunt ſoluẽde. nã cũ ex ꝓuilegio ꝓcedit libertas ĩ ceteris caſibus nec repit ille caſus excep⁹. ꝙ ꝺ iure cõi tenenť ad ſolutionẽ decĩaꝝ de quo dic vt plene dixi ĩ. c. nouũ gen⁹. §. e.

Itẽ nõ ibi laboꝝ ſuoꝝ q⁹ duo regrunť ad ꝟ vt iſti mõachi gaudeãt ꝓuilegio. ꝑ q⁹ ꝑdia ſint ,ppa. naz ſecus ſi ꝓducitia. vt dari⁹ ,pbať. §. c. ,px. ⁊ vt ipſi co-

lãt ipſa ꝑdia ,ppꝛijs ſũptib⁹ vel manib⁹. Sz ꝑ itellectu toti⁹. c. ꝑ q̃rit qñ dicunť colere ,ppꝛis ſũptib⁹. So. dic qñ ſolnũt certũ ꝑciũ pro illoꝝ cultura vñ ſi tradũt illa ꝑdia colon⁹ ptiarijs vel cẽſualib⁹. i. ſoluẽ tib⁹ certũ cẽſuz ñ bz locũ ꝓuilegiũ iſtud. ꝑ hoc tex. ĩ. c. ꝓxi. ⁊ vide bo. gl. ĩ cle. i. ĩ. e. ti. Ex quo nõ q⁹ colon⁹ ptiari⁹ nõ ꝺ ,ppe colere agruz ſũptib⁹ dñi qz ps ptiarij colõi ſubmittiť foꝛtũe ⁊ dei miſericordie. vñ ſi nihil colligereť ex agro vexꝛ ẽ dicẽ dñz nihil ſoluiſſe ꝑ cultura. ſec⁹ ſi ĩ oẽm euẽtũ colon⁹ dz bñe certas mẽſuras vini vel frumẽti. nã tũc ille nõ ꝺ ptiari⁹ ſz ſũptib⁹ dñi coleť agrũ. ptiari⁹ aũt ,ppe ẽ ſoci⁹. vt nõnter dic̃ bar. ĩ. l. ſi merces. ff. loca. dixi plene in. c. pp. §. de loca. Scõo ꝟ q̃rit nũqd de oib⁹ boꝛtis religioſi fũt ĩmunes a ſoluntõe decimaꝝ. dic q⁹ nõ ſz de bis quos colũt ad ,ppꝛiũ vſuz. nã alꝰ poſſz machiari fraus reducẽdo ꝑdia ad boꝛtos. ⁊ ſic ꝓuilegiũ rõe leſiõis reuocareť. ar. ĩ. c. ſuggeſtũ. §. e. ⁊ ita tenẽt doc. ĩ. c. ij. ĵ. de ec. edi. Ex quo iferť q⁹ ꝓuilegiũ ꝓceſſum frib⁹ minoꝛib⁹ vt poſſint bñe boꝛtos dz itelligi ꝺ bõtis ad ,ppꝛiũ vſuz dũtaxat nõ ãt vt ꝺ olerib⁹ ſeu bertis poſſint aliqd vẽdere. Sz ẽ dubiũ nõ. nũqd colon iſtoꝝ exẽptoꝝ teneãť ſoluere decĩas. ⁊ fac̃ hec qõ ad multa ꝺ q̃ vide gl. nõ. ⁊ tene cã mẽti ĩ cle. i. ĵ. e. ti. q̃ diſtiguẽdo dic̃ q⁹ aut ꝓuilegiũ fuit ꝓceſſuz terre. i. vt talia ꝑdia nõ ſubiaceãt oneri decĩaꝝ ⁊ tũc colõi ñ tenenť ſoluere decimã qz fruct⁹ capiũť ex terra ꝓuilegiata. aut ꝓuilegiũ fuit ꝓceſſũ pſonis ⁊ tũc colõi tenenť ſoluer̃ qz ꝓuilegiũ pſonale ſegť pſonã. Exquo ĩfero q⁹ in cãu iſti⁹. c. colõi iſtoꝝ religioſoꝝ tenenť ſoluere decias de ꝑte eoꝝ cuz ꝟ eximanť pſone non ꝑdia. ⁊ fac̃ iſta qõ ad qõez poſita ꝑ bar. ĩ. l. licitatio. §. mercatoꝛes. ff. ꝺe publi. vbi q̃rit eccleſia rõana bz ſalias ĩ romãdiola q̃s, ꝑ certo tpe vẽdidit cuidã ꝓuato. q̃rit nũqd ille ꝓuat⁹ teneať ſoluere pedagiũ. ⁊ vi debať q⁹ ñ qz emebat ab eccleſia ꝓuilegiata. ꝓxiũ determiat Di. ꝑ illũ tex. dicẽs q⁹ qñ ꝓuilegiũ ẽ reale tẽ trãſit ĩ emptoꝛẽ. ſi vo ẽ pſonale nõ trãſit. tñ bar. dic̃ hãc determiationẽ verã ĩ munerib⁹ oꝛdiarijs ſed in extraoꝛdiarijſ dic̃ q⁹ ꝓductoꝛ gaudet ꝓuilegio ꝑ. l. i. C. ꝺ ꝓui. do. aug. li. xi. ⁊ dic̃ ea mũera extraoꝛdiaria q̃ nõ repiũť ĩpoſita a lege vel ſenatuſcõſulto vel lege pꝛincipis. vt ,pbari vꝝ. l. i. C. de vaca. mũe. li. xi. ꝟ dictũ bar. nõ puto vexꝛ idiſtincte. nã illa lex. i. põt ꝓuilegiũ vt clare pz ex rubꝛica. ⁊ ĩ ꝓxiũ fac̃ tex. ĩ. c. dilecti⁹. iij. §. de ꝑbẽ. vbi pz q⁹ ſi eccleſia bz ius pñtandi ex dõatiõe laicoꝝ põt aggrauari tã q̃z glibz pꝛionus eccleſiaſtic⁹ nec bñ reſpect⁹ q⁹ puenerit illud ius ex dõatiõe laicoꝝ ad idẽ qõ le. ⁊ nõ. ĩ. c. i. ꝺ iu. pa. li. vi. vñ placet mihi ꝓcedẽs diſtictio vt diſtiguam⁹ ĩter ꝓuilegia realia ⁊ pſonalia. In gl. ij. ĩ fi. nõ gl. q⁹ eſt magiſtra ĩ ſua mã circa ſolutionẽ decĩaꝝ fiẽdã a religioſis. ⁊ hãc gl. poſuit ĩ effectu Inn. §. c. ꝓxi. de clericis aũt ſecularib⁹ plene dixi. §. e. c. ij. ⁊ adde qõ bo die bñ ĩ cle. i. ĵ. e. Sz ꝟ dubitať qd itẽdit lr̃a dũ dicit q⁹ de nutrimẽtis aĩaliũ religioſi nõ teneť ſoluere decias. So. ĩ. c. ij. de ec. edi. ⁊ gl. ĩ. d. cle. i. exponũt. i. ꝺ aĩalib⁹ q̃ religioſi nutriũt. ſec⁹ ſi dãt alijs tenẽda ⁊ nutriẽda. ꝟ dictũ itelligo niſi darẽt alijs nutriẽda eorũ ſũptib⁹ ſic̃ ꝟ dñ ꝺ poſſeſ. nã ipi videť nutrire ſi eoruz expẽſis nutriunť. alias. n. vana fuiſſet fraus que narratur in. d. cle. i. in ꝓin.

l Licet de. Priuilegiuz ſup decĩs laboꝝ nõ extẽdit ad terras q̃ alijs tradũt excolẽde. Caſus lr̃alis. Religioſi qb⁹ ꝓceſſũ ẽ vt de laboꝛib⁹ ſuis quos ,ppꝛis mãib⁹ ⁊ ſũptib⁹ excolũt decias nõ pſoluãt. ſi poſſeſſiões ſuas alijs tradũt excolẽdaſ decias ꝺ illiſ ſoluer̃ teneť eccleſijſ pocbialib⁹ ĩ qb⁹ locũ ꝓuilegiũ ñ bz. ber. Nõ q⁹ ꝓuilegiũ ꝓcernẽs ꝓiudiciũ tertij ẽ

ſtricte interp̄etādum.vñ nō debet aliquo modo ex cedere caſum ꝓp̄rīū.facit.l.ij.§.ſigs a p̄ncipe.ff.ne qd in lo.pu.nōt Jnno.in.c.cū dilecti.de dona.nā vi des ḃ q; p̄uilegiū ꝓceſſū ſup p̄dijs q̄ colūt ꝓp̄ijs manib⁹ vel ſumptib⁹ nō extēdit ad p̄dia q̄ colunt p me diarios ſeu colonos cenſuales.nā lz largo mō dīs dicat colere ꝓp̄rijs ſumptib⁹ cū tribuat medietatē fructuū ipſi colono ꝓ cultura.tñ ſtricte nō dī dñs facer ſumpt⁹ hoc caſu ꝓ cultura q̄ oīa ſunt ſuppoſita fortune ꝛ dei iudicio.ꝛ ſic vides inquātū reſtringitur p̄uilegiū alteri nociuū.Ex quo ēt colligē q; in mā p̄uilegij q; p alīū facit nō dī facere p ſe. qd aūt in delictis.dic vt plene nō.ī.c.mulieres.j.de ſen.ex.ꝛ ī c.ſigs ſuadēte.xvij.q.iiij.vide p Bar.ī.l.nō ſolū.ꝛ in.l.ſed ſi vni⁹.ff.de iniur.ꝛ in.l.hec v̄ba.ff.de adulte.ꝛ facit ad iſtū tex.glo.nō.in cle.i.de vi.ꝛ ho.cle.q̄ dicit q; pena ī poſita p̄ exercētes aliquā negociatōez p̄ſonaliter nō extendit ad eū q; exercet p alīū ſecus ſi nō eſſet adiectuz v̄buz p̄ſonaliter.ꝛ declara hūc textum ,put fuit notatum.ſ.c.,pr.glo.ſunt faciles ideo nō iſto. Abbas.

a **Ꝺ audientiam** Priuilegiuz ō decimis laboꝝ ēt ea q̄ nō ſunt noualia cōp̄hēdit.p̄ ponit p̄auā iterp̄tationē quam ſcō reprobat ibi mādamus.iſtud.c.emanauit ad ō clarationē.c.ex pte.ſ.c. Caſus lr̄alis.In p̄uilegijs ciſtertiē.cōtinet q; de laboꝛib⁹ quos ,ppꝛijs manibus aut ſumptib⁹ excolūt:decimas nō p̄ſoluāt. q̄ daz malitioſe interp̄tantes v̄bū illud de laboꝛib⁹ .i. ō noualib⁹.v̄bū illud ad noualia reſtrigētes. puenit hoc ad noticiā do.pa.vñ mādat q̄tenus p̄lati hoc de cetero fieri nō p̄mittāt.ſi.n.papa itellexiſſet de noualibus poſuiſſet de noualibus.Ber. Nō p̄ ꝛ tenementi q; lz p̄uilegiū alteri nociuū ſit ſtricte. iterp̄tanduz.vt dixi.ſ.c.,pri.nō tñ adeo vt recedamus a ,pꝛia ſignificatiōe v̄boꝝ.ꝛ idē dic in ſtatutis.Unū tñ ſcias q; ſi v̄bū poſitū ī diſpoſitiōe odioſa bz plura ſignificata.puta latū ꝛ latiſſimū debemus illud intelligere ī ſignificato ſtrictiozi.vt ,pbaī in.c.cū in cūctis ō elec.iūcto.c.ſi ꝓmiſſari⁹.e.t.i.vi.nōt Jo. an. in regula odia de re.iur.li.vi.in mer.ſed in diſpōne fauoꝛabili capiī in latiozi ſignificato.vt in.c.oliz.ꝛ ī c.cū tibi.j.de v̄.ſig.ad hoc regula iuris odia reſtrigi ꝛ fauoꝛes cōuenit ampliari.vt in.d.regula odia. vi⁹ plene de his p canoniſtas in.d.c.oliz.ꝛ p legiſtas in l.ſi.ff.de ꝓſti.p̄n. Scō nō q; diuerſitas vocabuloꝝ īducit diuerſitatez rex.ad ḃ.c.oīo.xxxi.di.ꝛ raro ꝓingit q; duo vocabula p oīa idē īpoꝛtēt q̄ aliaſ ars īduceret ſupfluitatē.p ḃ pulcher tex. cū ibi nō. in.l.ſi idē.C.de codicil.Et nōbis iſtuz tex.q̄ quotidie ſolet allegari ꝑ puertētes itellectū iuriū ꝛ impꝛo p̄iantes vocabula legū.nā ſine neceſſitate hoc fieri nō debet.nam ſi p̄nceps aliter itellexiſſet bene ſciuiſſet ponere vocabuluz accōmodatius ꝛ ponit Jo de lig.hic q̄dam v̄ba circa iterp̄tationē iuriū.dicit.n.q; aut apparet de mēte ꝛ eis ſtādū eſt.dic ēt ꝑ ,ppꝛium ſignificatū v̄boꝝ.vt in.l.cū pater.§. dulciſſimis.ff. de lega.ij.vbi v̄ba reſtringunt pp rōnez exp̄ſſaz.rō eſt q̄ v̄ba deſeruiunt itentiōi ꝛ nō eꝑ.vt in.c. ī° reg/ris.de ap.hñt.n.ſe v̄ba ꝛ intentio ſeu rō ,put coꝛpuſ ꝛ aīa.nam ſicut aīa dñatur coꝛpi ita rō legis dñatur v̄bis ad idez.l.nō dubiū.ꝛ qō ibi nō.C.de legi.ꝛ regula ſi.de re.iur.li.vi.Aut nō ꝓſtat de mēte. ꝛ tūc ſi v̄ba ſunt clara nō eſt ab eis recedēdū.vt in.l.ille aut ille.§.cum ī verbis.ff.de lega.iij.ꝛ in.l.nō aliter.eo. ti.ꝛ in.c.p̄terea.ꝛ.c.ſi.j.de v̄b.ſig.hoc ego intelligo q̄ñ rō non eſt exp̄ſſa in lege nec p̄t cōiecturari rō nālis legis.nam vt ſingulariter inquit Ci.ꝛ alij poſt eum in.d.l.nō dubiū.vbi rō non eſt exp̄ſſa debem⁹ cōiecturare p ſimilia rōnē nālem q̄ mouere potuit legiſlatoꝛē.nā ſine rōne nō fuit motus cū ſine rōne nō ſit lex.iiij.di.erit aūt lex.ꝛ i.di.ꝓſuetudo ꝛ p̄m illam rōnez cōiecturatā poſſum⁹ extendere ꝛ reſtrigere legē ēt odioſam.hoc eſt valde notanduz facit qō nōt Di.i.d.regula ſi.ꝛ optime in.l.ſcire.§.ſuffic̄.ff. de excu.tu.vbi p̄derat nālis iuſticia ſed vbi nō poteſt hec rō nālis ꝓiecturari tūc ,pcedit dictū Jo.de lig. vt recurrat ad v̄ba ſi ſunt clara.ſi aūt ſūt dubia tunc fiēda ē iterp̄tatio p alias leges ſi fieri p̄t q; iura debent iurib⁹ ꝓcoꝛdare vt i.c.cū expediat ō elec.li.vi. ſi,vo p alia iura nō p̄t apparere itellectus tūc recurrenduz ē ad ꝓſuetudinē ciuitatis.vt ī.l.minie.ꝛ.l.ſi de iterp̄tatiōe.ff.de legi.ꝛ ī.c.cū dilect⁹ de cōſue. ſi aūt nō apparet de ꝓſuetudie loci recurrēdū eſt ad ſimilia.vt ī.l.nō p̄nt.ff.de legi.ꝛ ī.c.cū dilecta.ſ.ō cō fir.vti.vel inuti. Jn defectū v̄o oīum recurrēdū ē ad p̄ncipē q; ei⁹ eſt iterp̄tari cui⁹ eſt ꝓdere.c.iter alia ō ſen.ex.ꝛ in.l.humanū.C.de leg.Et ex his multipliciter itelligīt illud gnāle q; ei⁹ eſt iterp̄tari ꝛc.nā dz itelligi q̄ñ p remedia ſupradicta vel ſimilia non p̄t haberi certitudo legis.ꝛ ſic itelligerē.l.vnicā. C. de ꝓfeſ.q; in vr.ꝓſtan.li.xij.vbi daī doctoꝛib⁹ p̄tās interp̄trandi.ꝛ idē eſt ī iudicib⁹ iuxta nō.p Jnn.ī.c.cū ſpāli de ap. Ex his ī ferꝛ ad deciſionē bui⁹.c.nā cū v̄ba eſſent ḃ clara nec ꝓſtaret de itētione ꝑia non erat a v̄bis p̄uilegijs recedēdū.ꝛ ad māt extēſioniſ vide qō nōt Bar.ī.l.ſi cōſtāte.ff.ſo.ma.i.vij.q.ꝛ ī auc.q̄s actiōes.C.de ſa.ſan.ec.p Joā.an.in regula ōdia.ꝛ ī regula p̄o poſſeſſoꝛe.li.vi.in merc. gl.ſunt faciles videas p te q̄ colligūt gnālia.

q **Uoniā a** Decime noualiū debent eccleſie ī cui⁹ parochia ſurgūt.ſi v̄o nō ſūt ī certa ꝓchia debent dioceſano q; p̄t ſibi retinere vel alteri eccleſie ꝓcedere.h.d.p̄ ꝓſultatō.ſcō rñſio ibi reſpōdemus.in qua diſtinguit.ſcōm mēbrū ſeq̄t ibi aliqn. Caſus lr̄alis.Eps bzirienſis q̄fuit a do. pa.qd de decimis noualiū ſue dioceſis ſit ſtatuēdū. Rñt pa. q; ſi noualia illa ſunt ītra certā parochiam alicui⁹ eccleſie:decias illaꝛ faciat aſſignari illi eccleſie:ſua pte ſibi retēta:ſi v̄o nō ſunt īfra certā ꝓchiā de illis diſponat ,put ſibi placuerit.hoc eſt vt alij eccleſie deputet vel ad opus ſuū retineat.Ber. Nō p̄ q; rñdetur ſpūales nouiter ,puenientes īfra ꝓchiā alicui⁹ eccleſie debent eccleſie ꝓchiali ꝛ non ep̄o.ꝛ optīe facit tex.iſte q; oblatiōes facte imagini ſeu picture alicui⁹ ſancti exñti ſeu depicte extra eccleſiā in fra ꝓchiā tñ debeant eccleſie ꝓchiali ꝛ nō ep̄o. nā vt vides iſte decie noualiū nouiter fuerunt oꝛte nec vnq̄z ex illis terriſ aliq̄ fuerit ſolutio facta eccleſie parochiali.attamē q̄ oriunt īfra ꝓchiā debētur eccleſie ꝓchiali.ꝛ optīe facit tex.ī.c.paſtoꝛalis.ſ.de his q̄ fi.a p̄la.vbi lr̄a latius loqtur.illud aūt certū eſt q; dño dom⁹ vbi eſt pictura vel imago ille oblatiōes ñ debent.q̄ puata p̄ſona ñ p̄t hr̄e oblatiōes nec vſu fructuz alicui⁹ rei religioſe.certū ē aūt imaginez vel picturā alicui⁹ ſācti eſſe religioſaz.p̄o hoc vide gl. ſing.q̄ hoc ſentit ī.l.ſtatue.ff.de vſufru. Scō nō q; reddit⁹ ſpūales ,puenientes īfra dioceſiz ep̄i ſpectāt de iure cōi ad ep̄m ſi nō oriunt īfra ꝓchiaz alicui⁹ eccleſie.Exquo iferꝛ q; decia oīuz nēoꝛ ꝛ aliorū locoꝝ q̄ nō ſūt īfra certā ꝓchiā ſpectāt ad ep̄z loci. Per ḃ ēt iferꝛ q; vbi ꝓchie nō eēnt litate decia p̄dialis idiſtincte debetur ep̄o q; tota dioceſis eſt ſibi ꝓchia vt ī.c.ꝓchiano.ſ.de ſepul.ꝛ ī.c. apoſtolice de dona. Tertio nō q; decia p̄dialis de iure cōi ñ debeꝛ ep̄o ſz illi eccleſie ī cui⁹ ꝓchia ſūt p̄dia. ſz q̄rta decimaꝛ debeꝛ ep̄o vt hic.ꝛ ī.c.ꝓquerēte .de of. ordi.valet tñ p̄ſcriptio ꝑ ep̄m reſpectu quarte. vt in

a Caſus i qb⁹ ex poſt facto p̄dit p̄ uilegium.

c.de quarta.s.de pscrip. Ultimo hic qro nunqd eps possit sine psensu capituli decimā istoꝝ noualiū casu quo sibi debeť alteri ecclesie pcedere. Bul.naso q ñ.qñ eps non pōt alienare ius ecclesie seu bona sine psensu capituli vt in.c.pastoralis.de dona. ⁊ in.c.i.s.de bis q fi.a prela.cum fi.sed Jo.de deo tenuit oppositū.⁊ hāc ptē videť seq cōiter doc. duplici rōne.pmo pp lrām istā que vī hāc facultatē donādi pcedere epo.scōo qz eps ,pprie ꝺ casu nō alienat sed nō acqrit.nō sin.hāc rōnē q eps pōt in non acq rēdo solus preiudicare ecclesie.⁊ ,p hoc vide tex. cū glo.xvi.q.vi.§.fi.p Inno.i.c.ij.s.de dona.Et facit hoc dictū ad aliā.q.nunqd solus prelat⁹ possit repudiare hr̄ditatē seu legatū delatū ecclesie.de quo vide plene qō dixi.s.de bis q fi.a prela.c.i.. Sed qro quō ,pcedit iste tex.duz dicit alioqn ⁊c.qd includať sub illa dictiōe alioqn.So.cū veniat aduersatiue ad pcedēcia ī cludit ex ,ppio significato ꝓriū ītellectum vī cū supra dixisset decimas deberi ecclesie pochiali si sint ifra parochiā a ꝓrio si nō sunt ifra certā parochiā debent epo.Sz aduerte qz diuersimode pōt esse nō.j.parochiā.p si parochie nō sūt limitate .vt .s. dixi.scōo si ista noualia surgūt extra limites ecclesiarū parochialiū.puta i nemoribus remotis.vī dic ꝺ Sof.q si certū fozet ꝺ noualia ī cludi in aliq pochia ex duab⁹ ,vicinijs sed ignorať ifra quā istaꝝ tūc decime debenť epo sed debēt diuidi iter istas duas parochias.ar.c.ij.ꝺ sepul.li.vi.qō satis placet facit insti. de re.diui.§.insula. Abbas.

p **Arochianos** Decie possunt exigi.b. d. Nō q decie nō soluunť ex mera liberalitate dñoꝝ predioꝝ sed tanq̄z debite pōt exigi.Et nō v.exigi.nam denotat q ab inuito pōt extorqueri. Nā illud dr̄ ,pprie exigi.vt i.l. fidei cōmissa.§.si rez.ff.de leg.iij.⁊ forte dubiū fuit quia oblatiōes i multis iurib⁹ eq parantur decimis.vt.j. eo.qz̄uis cōiter soluunť ex mera liberalitate offerentium de quo dic vt plenius dixi.s.e.sup rubrica. vī videbať idē dicēdū i decimis sed ꝓriū hic statuit. rō qz decime fuerūt institute ab ipo deo⁹ q precepit eas debere solui.vt in.c.tua.j.eo.dixi plene sup rubrica illius tituli ⁊ an hodie peccēt nō soluētes ⁊ sic excusētur ꝓsuetudie ꝓria dicā plene i.c.ad apostolice.j.e.

Scōo nō ibi qsi ꝺbitū iuncta glo.ij.q dictio qsi⁹ est qñq̄z exp̄ssiua vitatis denotās similitudinē ⁊ non iperfectionē.qñq̄z diminuit significatū illius cui additur.⁊ hec est ,ppria ipsi⁹ significatio. de quo vide bo.glo.i.l.in psonā.§.i.ff.de pac.⁊ i.l.falsa.ff.ꝺ cōdi.⁊ demō.vbi vo isurgit absurditas ipropriať hec dictio ⁊ īducit similitudinē vel est exp̄ssiua vitatis.⁊ ad hoc nō istū tex.cū glo. Jn gl.ij.i fi.vel ꝼz bost. dicunť decime qsi debite qz ecclesia nō ꝓrit cū colono iō nō teneť colon⁹ ex ꝓcu sed ex qsi ꝓcu.⁊ sentiť videť Host.q ,pprie illud dr̄ debitū qō nobis debetur ex ꝓcu.sec⁹ si ex qsi ꝓcu vel ex maleficio.sed dic q ex lato significato qsq̄z pōt appellari creditor qui ex aliq actiōe peteť pōt.vt i.l.ficui.⁊ i.l. creditores. ff.de v.sig.Et de hac mā vide pleni⁹ p bar.i .l.i .ff. si cer.pe.vbi plene tractať qs,pprie dicať creditor.[c] sz vt.s.dixi ego credo q iō dixit qsi debitū vt excluderet opi.illoꝝ q dixerūt decimas deberi ex libera volūtate.vī credo q decime dicāť ꝺbite largo mō. Nā stricte decie sunt i bonis ecclesie ⁊ ꝼm vnā opi. ecclesia pōt eas vēdicare.vt nō.i.c.tua.j.e.⁊ ibi gl. optia.De ꝺ dixi i.c.ꝑmissum.s.e.⁊ i.c.cū boies.

a **D hec** Decima laico iure hr̄ditario pcedi nō pōt.p ,recitat factum qō scōo reuocari mādat ibi qm̄. Casus lr̄alis.Quidā abbas fecit donationē ꝺ qdam decima cuidaz laico ⁊ hr̄dib⁹ eius. q̄ritur an talis donatio teneat.rn̄det pa.qz sanctuarium ꝺi hr̄ditario iure possideri nō ꝺz.mādat epo dioc̄esano q̄tenus donationē illā viriꝺ carere decernat ⁊ nisi laicus ille decimā ipsaz ipsi ecclesie libere resignauerit ipsuz vīculo excōicatiōis astringat. Ber. Nō ꝑ abbates qñq̄z hr̄e decimas qꝺ pōt cōtingere cū in loco habēt iusꝑ epale.vel forte certā parochiā vel ex ꝓuilegio romani pōtificis ꝺ quo i.c. suggestū s.e. Nō scōo ibi sanctuariū dei ⁊c.q spūalia non pōt ꝓcedi laicis iure hr̄ditario possidēda.Ex quo infertur laicū ꝺ iure nō posse possidere sepulchra i terra cimiteriata seu ifra ecclesiā cōsecratā.ꝺ quo dic vt dixi in.c.pe.s.ꝺ sepul.Alia vo sepulchra q̄ sunt religiosa tm̄ ꝺ iure ciuili laici possidere pōt .l. familiaria cuz.l.se.ff.de reli.⁊ sumꝑ.fu. Jtē ex eodē vbo nō q decima dr̄ dei sanctuariū.⁊ sic est iusmere spūale vī laicus hoc ius possidere nō pōt.vt i.c.cāz ꝺ pscrip.

Sed ꝑ q̄ritur ꝺ qd de epo nunqd possit decimaz laico cōcedere.Dic q nullus citra papā pōt ius decimādi vel ēt fruct⁹ decimaꝝ ad magnū tps laico cōcedere vt.j.c.qz̄uis.⁊ qō ibi nō.⁊ est ratio qz nullus citra papam pōt laicū capacē reddere iuris spūalis ad ꝺ.c.ij.de iudi.⁊ qō ibi nō.facit quod nōt glo.xxxiij.di.§.vez. Querit scōo nunqd indistincte⁹ ,prohibitū sit decimā ꝓcedi laico.doc.dicūt q in feuduz seu emphiteosim cōcedi nō pōt vt bic.nec ēt pōt laico locari vel aliqs ꝓctus sup ea iuri p quē videať facta alienatio.ar.c.nulli.s.de re.ec.nō alie. facit.l.fi. ff.si ager vecti.sed ad tps modicū pōt cōcedi ēt pro certa pēsione.vt in.c.vestra.s.ꝺ loca. Jn effectu volunt dicere doc.q nō pōt iuri ꝓctus p quē trāsferatur dñiuz directū vel vtile qz vī tūc facta q̄dā alienatio.ad ꝺ tex.cū glo.in cle.i. de re.ec.nō alie.sed p cōcessionē ad modicū tps.nō trāsferť directū vel vtile dominiū ⁊ ītelligo ꝺ qñ ꝓcediť fructus decimaꝝ.nā ius decimādi cū sit spūale ēt ad modicū tēpus laico cōcedi nō pōt vt nō.gl.j.e.q̄z̄uis.facc.c.ij.s.de iudi. glo.trī multū sing.i.d.c.q̄z̄uis.dicit q ex cā pōt fructus ꝓcedi laico in tps vite sue.⁊ de hoc vide qō nō. in.d.c.q̄z̄uis.⁊ facit pro dicto illius gl.iste tex. dum pōderat q iure hereditario ⁊c.gl.sunt faciles.

d **E terris** Judei coguntur prediales decimas soluer aut p̄dia dimittere.b.d.⁊ non diuiditur. Casus lr̄alis.Querebať vtrū iudei cō pellēdi sint ad decimas soluendas. Rn̄det pa. q cōpellēdi sunt ad decimas ꝑsoluēdas vel possessiones penitus dimittēdas:ne hac occasione iure suo ecclesie valeant defraudari. Ber. Nō ar.q iudei pōt habere rex dñia iter christianos ⁊ tam de iudeis q̄z de alijs ifidelibus.vide pulchre p Inno.i.c.qō sup his.j.de voto. Scōo nō q onus decimaꝝ est annexum ipsis predijs.vī lz transferāť in eos q ad decimas nō tenenť debent nihilominus decimas inde soluere.Ex quo pōt colligi ar.bo.q ecclesie ⁊ clerici tenentur ēt hodie soluere tributum imperatori de possessionibus eoꝝ.nam tributū est annexuz ipsis possessionibus ita q ipse possessiōes p̄cipaliter ad hoc sunt obligate.vt est tex.iuncta glo.in.l .iperatores.ff.de public.Ubi tex.ponit aliud singulare dictum.s.q possessor tenetur ad tributū etiam pro tēporibus preteritis i qꝺ possessio fuit penes aliū.⁊ sic lz ecclesia ⁊ clerici sunt exempti a dñio impatoris tm̄ possessiones eoꝝ que ab oliz fuerunt onerate debent transire cū onere suo.qō trī ꝺ non firmo sed remitto ad plene nō.in.c.fi tributū.xi.q.i.⁊ in.c.tributum.⁊ in.c.fm canonū auctoritatez.xxiij.q.viij.aliquid forte dicā in.c.nō minus.j.de īmu.ec. Jtez nō q obligatus rōne oneris realis potest se exolue-

d Quis ,ppie dicatur creditor.

a Adde eūdē panō. i.c.suggestū j.de app .cū pcor.ibi additis i.l.additiōe.

b Utruz solutio decimarū trahere it originē a iure diuino vide oio qō de hoc scribit archi .in c.decie .xvi. q.i.⁊ de hoc vide multū late p bea. tho .in scōa scōe.q.lxxxvij.arti.i.

c De nā dictōis quasi.

re ex debito relinquẽdo ipaz rem oneratã. nam vt ḃ vides iudeus precise nõ ꝓpellit̃ ad solutionẽ deciarum sed alternatiue vt aut decimã soluat aut p̃dia dimittat. ⁊ hoc ideo vt dixi qz hoc est onus mere reale ꝛz in p̃ñtiaz obligat̃ ꝑsona. Sed ḃ q̃ro de. q. que olim fuit in facto. ,puincia anglie fuit tota saracenoꝝ demũ cõquesita a cḣristianis remãserũt ĩ quibusdã locis alıq saraceni subiecti tñ cḣristianis possidentes q̃dã predia de qbus nõ est memoria q⁹ decime fuissent ecclesie solute q̃ritur nũ qd tales saraceni p̃nt cõpelli ad solutionez decimaꝝ ex huiusmodi p̃dijs. vr̃ ꝓmo q⁹ nõ. p. c. q̃zto. j. de vsur. a ꝓrio vbi dr̃ iudeos cõpellendos fore ad soluendas decias de bis domibus ⁊ possessiõibus de qb⁹ ecclesia cõsueuerat pcipere decias añq̃z venirent ad iudeos. secus g̃ ỏ bis p̃dijs a qbus ecclesia nõ ꝓsueuit decimam pcipere. Cõtrariũ ꝓsuluit Old. ꝓsi. xxv. mot⁹ pncipaliter qz decia p laicos p̃scribi negt vt ĩ. c. cãz de p̃scrip. Itẽ qz de⁹ vniuersaliter r̃seruauit sibi decias oĩum rerũ. vt in. c. tua. j. c. ⁊ adducit alias rõnes. sed ego cõfirmãdo suã sniam credo firmiter q⁹ oẽs ifideles si de facto p̃nt ꝓpelli debẽt vrgeri ad solutionẽ deciaruz qñ cḣristus cõstituit tñ vnũ ouile ⁊ vnũ pastoreꝫ. vt in euãgelio ita q⁹ nemo de iure põt separi ab isto ouili. i. vniuersali ecclesia. Itẽ de⁹ sibi reseruauit decimas toti⁹ orbis ⁊ ꝛz solũ pcepisset eas dari leuitis. tñ exquo bodie sacerdotiũ trãslatũ est in cḣristianos oꝫ etiã vt legis fiat trãslatio. vt in. c. trãslato. s̃. de cõsti. ⁊ sic ifideles rõne bonoꝝ cũ sint onerata ḋcimis. vt. s̃. dixi tenent̃ soluere decimas. imo plus diceremus q⁹ si bodie locus ifideliuz rediret ad fidẽ q⁹ ipsi infideles possent de iure ꝓpelli ad solutionẽ decimaruz ẽt p̃teritaꝝ. ar. in. l. impatores p̃al. ⁊ facit in simili. l. cõperit. C. de prescrip. xxx. vel. xl. an. q̃zuis ecclesia deberet cũ eis misericorditer agere. iuxta id qõ dicit glo. nõ. in simili ĩ. c. qcũq̃z. xvi. q. vij. Jn glo. i. in fi. nõ fi. vult. n. iudeos nõ teneri ad decimas ꝑsonales q̃ soluunt̃ ex lucris ꝑsone. doc. ḃ dicũt q⁹ q̃zuis nõ teneant̃ soluere bas decimas astringunt̃ tñ ad satisfactionem eius qõ ecclesia fuisset pceptura ab alio cḣristiano q bitasset ĩ eius parochia p. c. q̃zto p̃al. ⁊ qõ ibi nõ. Ego ad ḃ allego gl. aptam ĩ. c. tua. j. eo. in v. p̃textu negtie. vbi dicit q⁹ inde⁹ p̃stat ꝑsonales decimas qñq̃z sed nõ oẽs. vt ĩ. d. c. q̃zto. ⁊ ideo dicit nõ oẽs. qz tm̃modo obligat̃ rõne satisfactiõis dãni ⁊ interesse q̃ sustinet ecclesia ex eo q⁹ iudeus bitat in domo cḣristiani. ⁊ credere posse attentari q⁹ tenendo p ꝑsonales decimas fore de iure diuino ẽt ad eas itegre ꝑsoluendas dicerẽ iudeos posse ꝓpelli qm̃ iudei nõ p̃nt se eximere a p̃cepto diuio. nec ob. q⁹ nõ audiant diuina qz hoc est eis ĩputandũ. nõ. n. deficit p ecclesiam. nã bñs obligationẽ sub certo mõ satis vr̃ adimpleuisse modũ si ꝓ eo nõ deficit sed ,p aduersario. vt in. l. iure ciuili. ff. de reg. iur. ⁊ in regula ĩputari. ỏ re. iur. li. vi. Simile in cḣristiano nõ catholico. nã ꝛz nõ curet audire diuina nõ p hoc seqtur q⁹ nõ teneat̃ soluere decias ꝑsonales. nec ifideles debẽt esse meliozis �conditionis q̃z cḣristiani. nec ex eoꝝ ĩprobitate debẽt commodum consequ. ar. ĩ. l. itaq̃z fullo. ff. de furtis. ⁊. c. eũ q de p̃bẽ. ĩ. vi. sed tenẽdo q⁹ ꝑsonales decime sunt soluẽde de iure positiuo tm̃ posset ,pcedere limitatio doc. qz nihil ad nos de bis q̃ fortis sũt vt ĩ. c. gaudem⁹. j. ỏ diuoꝛ. ⁊ ad. c. q̃zto rnde q⁹ ar. a ꝓrio sẽsu ñ valet qñ surgit absurditas vt ibi nõ. ⁊ ĩ. c. publicato ỏ elec. ⁊ cũ ḃ tpam̃cto põt ĩtelligi glo. ĩ. c. decime. xvi. q. i. que est ꝓria. que pure dixit ifideles ⁊ iudeos teneri ad decias ꝑsonales.

q **Quãuis.** Hoc dicit. Decie oblatiões vel ecclesie laicis ꝓcedi nõ p̃nt ⁊ p̃latus ꝫfacies est punitend⁹. ꝑ ponit factũ reꝑhẽsibile. scõ e penã ibi statuimus. Casus lr̃alis. Quidã laici vsurpãt sibi ĩ rebus ecclesijs qõ ad sacerdotes noscit̃ ptinere: qõ qdez graue nimis est ⁊ dignũ pena diuini iudicij ⁊ maiorez ẽt icurrũt fortitudinẽ q⁹ ipsi fomitẽ sui erroꝛis ĩ clero iueniũt ex eo q⁹ qdã prelati ꝓcedũt decias ⁊ ecclesias laicis disponẽdas. vnde ipellũt eos ĩ pr̃õptuz piculũ: cũ potius eos ad viã vite debeãt reuocare. ⁊ ideo statuit pa. vt figs p̃lat⁹ alicui laico remanẽti ĩ seculo ꝓcessit decimã vel oblationẽ a statu suo remoueat̃ sicut arbor q̃ est inutilis donec emẽdet ⁊ satisfaciat. Ber. Nõ ꝓmo ex tex. q⁹ magis delinquit q delinquẽdi auctoritatez vsurpat qz vr̃ pnaciter defendere peccatũ ad hoc. c. ĩter dilectos. j. ỏ excel. prela. facit. c. cũ qdam ỏ iureiur. cũ sua materia.

Nõ scõo q⁹ nullus p̃latoꝝ põt laico decimã cõcedere vel oblatiões. ista. n. sunt iuris spũalis cui⁹ laicus nõ est capax. vt in. c. massana. ⁊ sacrosancta. s̃. ỏ elec. vide tex. ĩ. c. banc consuetudinẽ. x. q. ij. Et ex ḃ ⁊ ex tex. ifero ẽpm nõ posse ꝓcedere dño dom⁹ vbi est pictura alicuius sancti vt de illis oblatiõibus disponat ad libitũ. Nõ ibi laico ĩ seculo remanenti. ar. a ꝓrio sensu q⁹ laico nõ exñti ĩ seculo põt ecclesia seu decima vel oblatio concedi. vtputa si est laic⁹ cõuersus ⁊ religiosus ⁊ ḃ admittũt doc. concedit̃ ecclesia ruralis ad sustẽtationẽ ipsius. vel põt intelligi ꝓz eos ĩ istis fratribus hierosolymitanis qbus concedũtur ecclesie ⁊ decime q̃zuis cõcessio fiat pot⁹ ordini eoꝝ q̃z ꝑsonis doz tñ p fratres suos clericos vel alios ecclesias regere ⁊ gubernar̃. Et nõ istud dictũ pro istis fratribus sancti ioãnis q sunt laici tñ nõ dicũtur esse in seculo sed quasi religiosi vt iuste teneãt ecclesias ⁊ pcipiant decimas debent tamẽ ecclesias regere p clericos ⁊ non p semetipsos. ad hoc. c. ij. ⁊ quod ibi nõ. de eta. ⁊ qua. Item ex dictis doc. nõ q⁹ laicus conuersus est capax iuris spũalis de quo vide bo. glo. in. c. ex eo de elec. li. vi. ⁊ per Jnn. ⁊ alios doc. in. c. ij. de instit. ⁊ dic vt ibi nõ. Jn glo. ij. ĩ fi. nõ bene banc glo. que quotidie solet allegari ⁊ maxime nõ eam inquantuz dicit q⁹ fructus decimaꝝ p̃nt concedi ex cã laico in tempus vite sue. ⁊ ex eo q⁹ allegat. c. ij. de loc. videtur velle fructus decimaꝝ posse laico locari seu vendi ĩ tempus vite sue. de quo satis posset dubitari prima fronte qz concessio que fit ad tẽp⁹ vite homis põt appellari largo modo ꝑpetua vt est tex. iuncta glo. x. q. ij. perpetua. facit. l. i. ff. pro socio. sed cõcessio tãti tpis nõ potest fieri de decimis cum transferat̃ vtile dñiuz. facit qõ dixi post doc. s̃. eo. ad hec. sed qz nõ repio⁹ banc glo. per aliquẽ moderi. posset eam saluando dici q⁹ ,ppter dubiũ tẽporis cum posset decedere laicus infra modicum tempus nõ videatur cõcessio perpetua sed potius tẽporalis hoc tñ vex est q⁹ fine auctoritate superioris nõ poterit ad tm̃ tempus cõcedi. de. i. de re. ec. nõ ali. ⁊ vide qõ nõ. in. c. veniens de transac. Jn gl. fi. ĩ fi. alij exponũt suspẽdat̃. i. excõicet̃. ⁊ ḃ ꝓz Jo. an. si p̃latus intẽdebat cõferre laico ius spũale. Ego credo posse dici q⁹ de rigore possit iste deponi ⁊ excõicari donec emẽdauerit vt ꝓma pena fit ꝑpetua scõa temporalis. ⁊ sic illa dictio donec põt referri ad excõicationẽ. ḃ ,pbo p simile. xij. q. ij. monemus. vbi ꝓz q⁹ p̃latus alienãs indebite rẽ ecclesie dz deponi ⁊ excõicari donec ecclesiaz reddiderit indẽnez. facit. c. figs p̃sbyteroꝝ. ⁊ qõ ibi nõ. s̃. de re. ec. nõ alie. ⁊ hoc vr̃ sonare verbũ suspendat̃ positũ in tex. ⁊ ita credo dicendum esse in casu p̃nti. Abbas.

a An indistincte sit ꝓhibitũ laicis concedi decimas.

c **Cum sint.** Statur cõsuetudini an colonus soluat ḋcimã ecclesie in cui⁹ ꝑochia fita sũt p̃dia an ecclesie vbi audit diuina ⁊ percipit ecclesiastica

ſacra.h.d.ꝑmo ponit cõſultatio.ſcõo rñſio ibi ſane.

Caſus ſrālis. Aliquãdo cõtingit q; aliqui cõmorantes in vna parochia excolunt terras in alia: q̃rit cui eccleſie decime ſunt reddẽde. Rñt pa.q; ſup hoc nõ eſt facile dare rñſum cum auctoritates ſanctorũ patrũ ſint diuerſe: vnde in talib⁹ recurrendũ ẽ ad cõſuetudines. ⁊ videndũ eſt vtrũ ille eccleſie in vno ſint ẽpatu vel diuerſis ẽpatibus cõſtitute: q̃ graue ⁊ difficile foret ſi i vna eccleſia i alio ẽpatu reciperet decimas cũ ex hoc fines ẽpatuũ videnť cõfundi. Ber.

Nõ ꝑmo q; auctoritates ſanctor̃ patrũ valẽt mltũ ẽt in deciſiõib⁹ cãrũ q̃ꝫuis nõ fuerit romãi põtifices. facit ad hoc.c. cuꝫ apoſtolica de bis q̃ fi.a ꝓla. cũ ſi. ⁊ vide qõ le. ⁊ nõ. xx. di. i ſum. ⁊ i. c. i. Scõo nõ q; vbi dať opinionũ ꝓflict⁹ difficile ẽ ꝓferre ſen tẽtiã ⁊ i hoc caſu recurrẽdũ ẽ ad ꝓſuetudinẽ loci. nã cõſuetudo iterꝑtať legẽ dubiã. vt in. c. cũ dilectus ô ꝓſue. l. minie. ⁊. l. ſi de iterꝑtatiõe. ff. de legi. hoc verũ qñ opi. bĩ cinde ſunt ꝓbabiles. alias aũt põt qs ſequi opi. ſingularẽ ꝓtẽnẽdo cõez. vt nõn. dicit Jo. an. in. c. i. de cõſti. vbi. ſing. dicit q; ſi cõis opi. ẽ euidẽter falſa vel põt cõuinci rõne ꝓbabili põt inducẽ eã cõtẽneť. ꝓ ẽ adduco tex. nõ. i. l. i. C. de vete. iu. enu. vbi dr̃ q; ex multitudie auctor̃ ñ oz nos iudicať q; ſepe ſnia vnius ẽt deterioris põt plures ⁊ meliores i aliq̃ parte ſuꝑare. Nõ i vbo ⁊ attẽdẽdũ. q; in re dubia recurrẽdũ ẽ ad rõnes nãles. Nã deficiẽte iur̃ ſcripto debem⁹ recurrere ad rõnẽ nãlẽ. vt ẽ tex. cuꝫ glo. i. c. cõſuetudo. i. di. ⁊ in. l. ſcire. §. ſufficit. ff. ô ex cu. tu. nõt Jo. an. i. c. paſtoralis. de fi. inſtru. facit. c. ſcõo regris i fi. ſ. de ap. Op. ꝑ tex. vĩ. n. q; hec qõ nõ fuerit difficilis ꝓut papa aſſerit. nã in plurib⁹ iuribus ſancitũ eſt vt decie ꝑdiales ôbeant eccleſie vbi ſunt ꝑdia. ꝓſonales vo eccleſie vbi qs ꝓcipit diuia. vt i. c. fi. ſ. ô paro. xvi. q. i. c. q̃ſti. ⁊. c. ſiqs laic⁹. So. ꝓ hec ꝓ̃ria glo. ij. dicit q; facile erat ſoluere hãc qõnez ꝓpoſitã. ſed certe glo. logtur ꝑ tex. cũ tex. dicat q; nõ erat facile dare rñſum. iõ dicit Jo. an. q; glo. ⁊ ſequaces nõ viderũt dubiũ qõnis. nã ꝓtẽtio oriebatur ſup ꝑte coloni nã ſi iudicať ꝓ eccleſia ꝑdiali fraudatur eccleſia parochialis q̃ oz bñe decimã eoꝝ q̃ lucrať ſuus parochian⁹. vt in. d. c. q̃ſti. ⁊ ibi tex. ꝓprie logtur i colono. nã pars colõi accedit ſibi rõne operarũ ⁊ nõ rõne terre cũ nõ ſit ſua. Si vo iudicať ꝓ eccleſia parochiali ſeqtur diminutio iuris eccleſie prędialis. nã iure diſponẽte oz bñe decimã oĩum frugũ q̃ colligunť ĩfra ſuã parochiã. vt in. c. tua. j. e. ⁊. c. fi. de paroch. vñ ꝓp colonũ alienũ non oz eccleſia ꝑdere ſuo iure. ar. i. l. q̃ noſtrũ ẽ. ff. de re. iur. Et ꝓpter has difficultates ⁊ ſimiles papa nõ ĩmerito dixit hic nõ eſſe facile dare certũ rñſum ſ̃ recurrẽdũ ad ꝓſuetudinẽ. Ipe vo Jo. an. ceſſante ꝓſuetudĩe dicit q; ꝑ debeť decia eccleſie ꝑdiali ſine deductiõe ſũptuũ. vt i. c. tua. ij. j. e. de reſiduo tanq̃ de lucro debeť decia eccleſie parochiali detractis ꝑus expẽſis q̃ detrabũtur regulariter i decis ꝓſonalib⁹ vt in. c. paſtoralis. j. eo. adducit ſimile. nã ſiqs donat aduocato oẽs fructus alicuius agri ꝑus ſoluet ille decimã eccleſie prędiali. ⁊ de reſiduo tanq̃ ô lucro puro ſoluet decimã eccleſie parochiali. Ad idẽ q̃ nõt Boſt. i. c. a nobiſ j. e. vbi dicit q; ſi ruſticus ex aceruo nõ decimato donet mihi. ix. corbes frumẽti debeo pri⁹ ſoluere eccleſie ꝑdiali decimã ⁊ ô r̃ſiduo eccleſie parochiali. Boſt modũ idẽ Jo. an. recitat Jnno. ⁊ boſt. i. c. tua. j. eo. tenuiſſe ꝓriũ. ſ. reſpectu ꝑme deciſiõis. diſtinguit. n. ibi vtrũ colon⁹ colat ꝑdiuꝫ in aliena parochia tanq̃ ꝓtarius ita q; ſi nihil naſcit nihil eſt ꝓcepturus. aut colit nũmis ſeu ꝓ certis mẽſuris frugũ ꝓcipiẽdis ꝙ̃ no ſiue naſcãtur ibi fruct⁹ ſiue nõ. vt i ꝑ caſu colon⁹ ſoluat vnã decimã tm̃. ſ. eccleſie ꝑdiali. q; portio ſua cũ ſubmittať fortũe ⁊ dei miſericordie poti⁹ ẽ in fructu q̃ꝫ i lucro. nã abſurdũ vr̃ q; is ad quẽ ex debito pueniũt fruct⁹ teneať duas decias ſoluere. ſ̃ z i ſcõo cãu cũ colon⁹ non eſt partiari⁹ decia debeť eccleſie pochiali. nã ꝑ hoc nõ defraudať eccleſia ꝑdialis cuꝫ cõſeq̃ť ꝓp⁹ ĩtegrã decimã q; colono hoc caſu ſoluit vel i nũmis vel i fructib⁹ ꝑus decianis. ⁊ dic̃ io. an. q; ſ̃ ſua opi. videať ꝓſona iuri ⁊ egrati trĩ q; ô facto nõ ſuať ſatis põt teneri ſm eũ opi. Jnn. ⁊ boſt. quã vr̃ apte ſeq ꝺ. d. An. hñs ꝓ̃o abſurdo q; colon⁹ teneat ſoluere decias duas. idẽ dic̃ pe. cũ ſ̃itatiõe. naꝫ dic̃ q; ſi cã lucri qs ꝓducit aliẽa ꝑdia oz ꝑus ſoluere decimã ꝑdialẽ ⁊ demũ de r̃ſiduo ôtractis exꝑẽſis oz ſoluere ôcimã ꝓſonalẽ. arg. c. paſtoralis. j. e. Adibi vr̃ q; opi. io. an. nullo mõ ſit ꝓſona iuri vel egrati. ꝑ q; de iure diuino ſolũ ꝓcipiť vna decima ex frugibus terre. vt dixi. ſ. ſup rubrica. Itẽ iſte tex. nõ facit diſtinctionẽ niſi r̃ſpectu alteri⁹ eccleſie nã dubiũ dũtaxat erat an ꝑdiali an pochiali dẽať ⁊ difficultas oriebať ex varijs opinionib⁹ ſanctor̃ patrũ ſed nulla repiť auctoritas q̃ ꝑ cãu ſentiat colonuꝫ debere ſolueť duas decias ⁊ aliq̃ ꝓ̃es ſenſerunt. ꝓ eccleſia pochiali aliq̃ ꝓ ꝑdiali. vt i iurib⁹ ꝑ allegatis i gl. Itẽ iſpecto iure diuino q; decia ſoluebať tribui leuitice ñ erat aliq̃ difficultas. nã ſatis fuiſſet colonũ ſoluere illis leuitis ſ̃ difficultas fuit orta ex diſpõne iuris hũani quo fuit ſancitũ vt ꝑdiales deberent eccleſie ꝑdiali ꝓnales pochiali. q̃ qdẽ diſpoſitio nõ oz magis onerare iſtũ colonũ q̃ꝫ ſit obligat⁹ ex diſpõne diuĩa. iõ ꝓ funda mẽto ꝓcludo q; is ad quẽ fruct⁹ vel certa ꝑs ꝓuenit ex debito ſolũ artať ad vnicã decimã. ſ̃ reſtat videť ꝓp diſpõnẽ iuris poſitiui cui debeať. ⁊ i hoc ſequor opi. gl. iſtius ⁊ Jnn. ⁊ Boſti. vt ôbeať eccleſie ꝑdiali moueor q; vbi certa res ꝓticipat de diuerſis naturis ſeu qualitatib⁹ atribuẽda ẽ illi ad quã magis accedit ſicut dicim⁹ i hermaphrodita. l. q̃rit. ff. de ſtabo. ⁊ iiij. q. iij. hermaphrodita. ad idẽq̃ nõ. glo. i. l. j. ff. de ſupficie. ⁊. B. ar. i. l. cotẽ ferro. §. qui marinos. ff. de publi. ſ̃ z in cãu nro ô decima multo magis accedit ad ꝑdialẽ q̃ꝫ ad ꝓſonalẽ. ꝓbo aptiſſime p. c. ad decias. de reſti. ſpo. li. vi. vbi dr̃ q; ô iure cõi nemo põt capere decimã in parochia alterius eccleſie ſ̃ ĩtegra ôcima ſpectat ad illã eccleſiã. ſcõo ⁊ fortius in onerib⁹ realibus nõ inſpicimus cultores ſed poſſeſſorẽ ⁊ locũ vbi ſunt ſite res vt i. l. forma. ff. de cenſi. ⁊ in. l. ĩperatores. ff. de publica. ⁊ i. c. ô terris ſ̃. e. ergo ꝓſona coloni nõ bz immutare onus reale. Hec ob. ſi dicať q; eccleſia parochialis fraudabitur in operibus iſtius q; dico nullã eſſe fraudẽ nã colonus teneť ſoluere deo ⁊ eccleſie loco dei. vnde ſatis ẽ q; ſoluiť eccleſie de q̃ iura magis ſenſerũt. nec multũ refert que eccleſia habeat cũ oẽs cẽſeãtur vna eccleſia vniuerſalis. xxiij. q. i. c. logtur. ⁊ hãc opi. tenerẽ ẽt i eo q; cã lucri conducit ꝑdia aliena. nã cum oẽs fructus pertineãt ex debito ad eũ ⁊ ſubmiſit ſe fortune ⁊ miſericordie dei ſatis eſt q; ſoluat decimam ex omnibus frugibus ad euꝫ peruenientibus. nam quiſ q̃ꝫ ſeminat cã lucri alias ſequeretur q; dñs fundi q; ꝓprijs manibus illũ colit teneretur ſoluere duas decimas qô eſt ꝓ mentez iuris diuini ⁊ hũani. In gl. iij. ibi ſit ꝑſcripta. ⁊ aduerte nã ſ̃ doc. ſimpliciter trãſeãt tñ glo. non eſt vera quo ad caſum iſtius. c. ſ̃ ſit vera ſm intellectũ ſuũ. nã glo. precedẽs habuit. p conſtãti q; iſta decima ô iure cõi eſſet debita eccleſie ꝑdiali ⁊ ideo cõſuetudo ꝓria tãq̃ ꝓ ins deberet eſſe prescripta. ſ. tempore. xl. ãnoꝝ. vt in. c. fi. ô cõſue. ſed hoc fundamẽtũ gl. eſt falſum vt ꝓ̃z ex ꝑdictis q; nullo iure ille cãus repitur deciſus. vt dicit i tex. ad idẽ. c. ad apoſtolice. j. e. iõ conſuetudo in hoc cãu diſponẽs nõ eſt ꝓtra ſed preter ius. q̃re ſufficit tps. x.

ānox. vt dicit glo. nō. i. c. fi. de cōsue. li. vi. ⁊ nōt Jo. an. in simili i. c. certificari. s̄. de sepul. i varietate portionis debite ep̄o vel ecclesie parochiali. p̄o hoc dictum. c. ad apostolice. in fi. vbi solum regrit ꝓsuetudo diu obtenta ⁊ non p̄scripta. nā tempus. x. an. est diuturnū. vt in. l. de qbus. ⁊ qō ibi nō. ff. de legi. ⁊ in. l. i. ⁊. ij. C. de serui. ⁊ aqua. ⁊. C. de p̄scrip. lō. tē. in ru. ⁊ nigro. Jn glo. fi. nō tria ex ista glo. Prio q̄ iura ep̄alia vel parochialia possunt cuz titulo p̄scribi p̄ alienum ep̄m seu p̄sbytex lz sint hec iura infra limites. ⁊ vide circa hoc qō latius dixi in. c. fi. s̄. de paro. Scō nō q̄ sicut limes ep̄atuz seu parochiax nō p̄t p̄scribi ita nec iura adherētia limiti ne ex hoc oriatur cōfusio limitū. ⁊ hoc tenebis mēti. Tertio nō glo. p̄o significato huius. ỽ. difficile. nam qñq; importat difficultatez. qñq; impossibilitatez. sed ex ꝓprio significato vī importaī difficultatez sicut dicto vix vt ꝓbatur in. c. ij. de cogna. spi. li. vi. ⁊ vide tex. cū gl. sup ỽ. vix. in. c. ij. ō cogna. spi. li. vi. ⁊ vide qō le. ⁊ nō. i. c. p̄ncipatus. i. q. i. in glo.

p **Rohibemus.** Non potest laicꝰ trāsferre decimā in aliū laicū ēt si cū titulo illam possideat. h. d. cū glo. p̄mo ponit ꝓhibitio. scō pena ibi figs. Casus lr̄alis. Quia laici ne periculo aiarū decimas detinere nō possunt prohibet latera. ꝑ. q̄ ipsi in alios laicos decimas ipsas trāsferre nō p̄sumāt aliquo modo ⁊ si qs eas recepe rit ⁊ nō restituerit ecclesie ad qꝫ ptinet christiana careat sepultura. Ber. Nō p̄mo q̄ laici dicunt decimas detinere cū piculo suax aiax. ⁊ si tex. intelligitur de possessoribꝰ seu detinentibꝰ sine titulo tūc clarū est q̄ peccāt mortaliter qz occupāt bona ecclesie. si aūt intelligit de detinēnibꝰ i feudū ab ātiquo iurta nō. in. c. qꝫuis. s̄. e. tūc dic q̄ detinent cū piculo non tñ cū aperto pcō. sed piculū vī iminere qz timēduz est ne deꝰ ꝓuocet. cū ex necessitate illa cōcessio fuit eis facta ad idez. c. cū apostolica. s̄. de bis q̄ fi. a p̄la. vbi laici dicunt male detinere lz recipiāt in feudum.

Scō nō ibi aliquo modo. q̄ ois trāslatiōis modus est laicis inhibitus. vñ nō possunt dare nec vendere nec p̄mutare nec infeudare nec similes ẑctꝰ decimax trāslatiōis facere. Jn gl. ij. ibi satis vī. nō glo. vult. n. q̄ laicus bñs decimā i feudū ab antiquo possit illā infeudare alteri laico de auctoritate ep̄i. lz ẑriū cōiter sentiāt h̄ doc. ⁊ veriꝰ. p̄mo p̄ istū tex. q̄ in distincte hanc trāslationē ꝓhibet. scō facit. c. qꝫuis s̄. eo. ⁊. c. fi. j. eo. ⁊ vī apte ꝓbari in. c. cū apostolica s̄. de bis que fi. a p̄la. nā ibi spāle ponit vt ō auctoritate ep̄i possit cōcedere alteri ecclesie qz nō multuz ffert q̄ ecclesia habeat dūmodo extirpet a laico. que rō oīo cessat cū vult ẑcedere alteri laico. nā hoc posset tendere i magnū p̄iudiciū ecclesie cui debet. nam p̄ mortē istius sine filijs deuoluet ad ecclesiā. vt in c. ij. de feu. sed p̄ cōcessionez alteri laico factā q̄ forte hz filios ipediret huiusmōi deuolutio.

a **Bapostolice** Decime pso nales debent ecclesie parochiall prediales predialli nisi aliud habeat cōsuetudo. sic sūmāt doc. cōiter hec summatio nō congruit tex in ver. super. q̄ ponit casum. c. cum sint homines. s̄. eo. ⁊ ideo sic sūmo. Decima psonalis debetur ecclesie vbi quis p̄cipit sacramēta lz alibi lucrum contigerit. in predialī vero statur cōsuetudini si in aliena parochia colonꝰ predium coluit. h. d. cōis diuisio. scō pars ibi noueris. Casus lr̄alis. Consuetudo quedam in vngaria inoleuit vt plerūq; populi de parochia vniꝰ epi: scopi transferātur in parochiam alterius epi: ⁊ tamē vterq; eps decimas ab eis requirit. Quesitum fuit cui ēpo potius decime sunt reddende. Rñdet pa. q̄ decime psonales illi ecclesie sunt reddende in qua populi ecclesiastica percipiunt sacramenta: decie vero predioꝝ vel fructuū arboꝝ si coluerint in alia parochia quā in ea in qua habitāt: qz in casu isto diuersa consuetudo ſuatur archieps iste id eligat i hoc casu ⁊ obseruet qō per vltimā ⁊ p̄scriptā consuetudinez nouerit obseruatū. Ber. Nō p̄mo q̄ in libera voluntate laicorum est transferre se de vna parochia in aliaz vel de vno episcopatu in aliū ⁊ per translationem eximūt se a iuribus spiritualibus in qbus p̄iori ecclesie erant obligati. concordat. c. fi. s̄. de paroch. ⁊ dic vt ibi dixi. Secundo nō regulaz q̄ decime psonales debētur ecclesie vbi quis p̄cipit ecclesiastica sacramēta. ſupple ⁊ audit diuina qz ex hoc duplici respectu soluūtur decime psonales. ꝑ hoc c. ij. de sepul. li. vi. ⁊ quod dixi i. d. c. fi. ⁊ videtur vel le iste tex. illud quod dictū est procedere etiā si alibi cōrigit lucruz. quod clarius tenet Jnnocē. in. c. ij. s̄. eo. Ultimo nota q̄ figs excolit predium in aliena parochia nō est aperte iure decisum cui parochie decima debeatur ⁊ ideo recurrenduz est ad cōsuetudinem. de quo plenius dictum fuit in. c. cuz sint. s̄. eo. Et ex hoc ⁊ ex tex. nota q̄ in solutione decimarum attendēda est cōsuetudo quod limitāt doc. respectu ecclesiaruz. nam valet consuetudo vni adimēs ⁊ alteri cōferens qz nō est magna vis que ecclesia habeat. sed quo ad retentionē ipsoꝝ laicorū non valet cōsuetudo ſm doc. hic quod an sit verū indistincte dicaz. in. c. in aliquibus. j. e. vbi melius materia cadit.

Sed quero circa litteraz qd si non apparet de cōsuetudine. dicit Jnno. q̄ prediales debētur ecclesie baptismali personales vero capel. xvi. q. i. decimas. sed certe hoc dictuz non attingit dubium decretalis qz tex. hic formal quesitionez in eo qui extra suaz ecclesiam coluit agrū. vnde per omnia est dicenduz in casu istius. c. vt dictū fuit in. c. cum sint. s̄. eo. Nota tñ dictuz Jnno. in alio quatenus vult decimas p̄dia les p̄tinere ad ecclesiā baptismalez ⁊ sic ad plebem nō aūt ad capellas fundatas circa plebez. sed tu dic latius vt dicā in. c. cum cōtingat. j. eo. nam h̄ dictum Jnno. simpliciter nō tenetur si ponim⁹ capellas h̄e parochias distinctas ⁊ p̄dia fore sita ifra parochias capellarum. Jn glo. ij. ibi equū est vt diuidat. nō glo. ⁊ facit. c. cū quis. ij. rñso. de sepul. li. vi. Et in fi. glo. nō ⁊ aduerte q̄ clare nō percipio qd gl. velit cū dicit q̄ si aliqui iacent in vna parochia ⁊ hñt larem i alia debet fieri diuisio p̄sonaluz decimax ⁊ oblationum. nam si glo. ītelligit de bis q̄ iacent in vna ecclesia. puta tanqꝫ artifices ⁊ mercatores tñ p̄cipiunt diuina in ecclesia domicilij. tunc glo. non bene dicit. immo vī casus ꝓtra i. c. questi. xvi. q. i. sed si glo. intelligit q̄ isti iacent in aliena parochia p̄cipientes etiam diuina tunc glo. posset saluari ītelligendo tamē q̄ licite deserant propriā ecclesiam puta qz hñt duo domicilia ⁊ in vtroqꝫ pariter se collocant ⁊ pariter ibi audiunt diuina tunc equum est illā diuisionem debeī fieri. ar. i. d. c. cū qs. alias aūt decime psonales ⁊ oblationes debēt fieri ecclesie parochiali. vt i. d. c. questi. ⁊ hic. Abbas.

e **Ex parte.** De omni fructu predij soluende sunt decie. p̄ma pars ponit querelā. scōa dat iudicez ibi mādamus. Casus lr̄alis. Quidaz agricultores i eodē agro siīul i vno vel diuerso tpe seminat diuersa semia nec ōcimas p̄soluāt nisi ō vno semie. Querebaī a dño papa vtrū de oībus essent decime p̄soluende vel ne. mādat pa. q̄ de oībus fructibus p̄dioꝝ sine aliq̄ diminutione decimas soluāt. ⁊ ad hoc per ceusurā ecclesiasticā cōpellātur. Ber.

Nō ꝓmo q; appellatione agricultoris cōpreh
ditur etiaz hortulanus. Item nō q; lz ex vino vel
ex frumento semel in āno decima soluat non tamē ꝑ
hoc imponitur forma vt de omnibus que percipiū
tur ex eodem agro semel decima soluat i āno sz quo
tiens fructus i āno percipiunt toties decima ē sol
uenda. ⁊ si diuersa semina spargunt i eodez agro ex
fructibus oium soluenda est decima. Vltimo nō
ibi absqz diminutiōe. q; decima mandatur hic solui
absqz diminutione per cēsurā ecclesiasticā. Ex quo
infertur q; nō solum est mortale peccatuz nō soluere
sed etiaz cū diminutiōe soluere ſm Jo.an. ⁊ facit tex.
in.c.i.j.,pr.i fi. ⁊ hoc vex est vbi petunt. Nunquid
aūt,pcedat hoc hodie cum sacerdotes nō perāt integrā decimā nec etiā de omnibus fructibus ea petūt.
Dic vt dicā in.c.in aliqbus.j.eo. Sed quero nū
quid rusticus teneat deferre decimā vsqz ad eccles
iam an vero rector teneatur suis expensis colligere.
Doc.hic tenent cōiter rusticum artari ad deferēdū
expēsis suis.p.c.reuertimini.xvi.q.i.vbi inuitur q;
de iure diuino decime sunt deferēde i horreū eccle
sie sue.ad idē tex.xvj.q.vij.c.i. ⁊ vtrobiqz hoc tz gl.qō
nō. Scōo querit nū qd rector ecclesie possit face
re interdici colono ne fructus colligat seu ex fūdo re
mittat eo vel eius nūcio nō ꝑmite. Spec.e.ti. ad finē
tenet q; sic ⁊ idē Guil.naso dicēs sic se cōsuluisse. ⁊
cōiter sequūt doc.mouet ꝓ
q̄r.ps ō.li.x.dū dic ibi tex.sub ꝓspectu curialiū ⁊c.
ad idē.l.si suspecta.ff.de inoffi.testa.vbi dicit q; le
gatarius pōt assistere heredi i iudicio litigāti sup va
liditate testamēti,p interesse ipsius legatarij. Itē cū
ecclesia hz ius in fructib⁹.vt in.c.tua.j.eo. ⁊ fructus
pendētes sunt pars fundi.vt in.l.fructus pēdentes
ff.de rei vendi.videt q; ecclesia habeat ius ꝑ ꝓtiaz
in fundo. ⁊ quicqd sit respectu fundi tm respectu fru
ctuū satis ,pbabiliter pōt teneri q; etiā aliqz sint col
lecti ptineāt ad ecclesiā.loquor de decima parte fru
ctuū ,p idiuiso ,p hoc bo.tex.in.c.tua.j.e.vbi dī q;
deus asseruit decimas eē suas sz b ,pnomē suū nōt
dñium vñ ꝑpetit rei vendicatio.vt in.l.qntus.ff. de
au. ⁊ ar.lega. ⁊ in.c.quo iure.viij.di.vide ēt bo.tex.
in.c.decime.xvj.q.i.vbi dicit q; nō soluēs decimaz
detinet alienū. ⁊ ex his verbis glo.ibi colligit qō.s.
dixi. ⁊ vide aliā bo.glo.in.c.moderamine.ea.cau. ⁊
q. ⁊ ꝑ Jo.an.in addi.spe.loco pal.vbi sequit dictū
Spe.pal.nisi cōsuetudo sit in oppositū. fatet tm nō
valere cōsuetudinē q̄ dat cām surripiēdi alienū.c.ex
parte.s.de consuetudine. Abbas.

n **On est** Decime p̄diales soluēde sunt expēsis nō deductis
b.d.prīo ponit exordiū. scōo narrano.
ibi re vera.tertio ꝓclusio. ibi volumus.

Casus lr̄alis. Quidā ante solutionē decimaz de
ducebāt expēsas sup hoc ꝓsultus papa respōdet q;
sicut sancti patres i suis tradiderūt scripturis de oi
bus bōis q̄ fidelis bō acqrit decimas soluere dz ad
qō etiā cēsura eccle. sunt cōpellēdi. vnde p̄cipit qua
tenus anteqz deducāt expensas de bonis predictis
decimas ꝓsoluāt ecclesijs qbus debet cū debita ite
gritate. Ber. Prīo nō ex isto tex. i pn. iūcto. c. cū
non sit.j.e.q; i fructibus ,pueniētibus ex terra lō
ge magis operat dei misericordia qz bois industria
nā semē mortificat ⁊ dei dispositione reuiuiscit pluri
muz fructuum afferēdo. ⁊ hoc respectu segetes pos
sunt dici fructus nāles potius qz industriales. ⁊ hoc
vr̄ verissimū habito respectu ad māz nostrā.s. respe
ctu solutionis decimaz sed alia cōsideratōe tales fru
ctus dicunt industriales.s. quo ad hoc vt bonefidei
possessor faciat fructus suos. vt est gl.i.c.grauis de
resti.spo. ⁊ in.l.ex diuerso.ff.de rei vendi.nā ,pter
cultura maximā ius voluit istos fructus dari bonefi
dei possessori. sed in casu nostro habetur respect⁹ ad
dispositionem diuinā ex cuius misericordia fructus
,pueniunt. Secūdo nō ibi de oībus bonis. q; nō
solum de numeratis hic i tex. est decima soluēda sed
generaliter de oībus bonis que fidelis homo acqui
rit. vt in.c.,pri. an aūt hoc procedat in bonis imobi
libus vt si donat tibi domus vel legat. ⁊ qd de mo
bilibus aliquid hic tractauit Inn. vide plenius per
glo.xvi.q.i.decime. ⁊ i.c.tua.ij.j.e.vbi dicā. Nō
ibi de militia. q; ēt ō militia solueda est decima. ⁊ dic
de militia. i. de stipēdio qō datur militibus seu istis
stipendiarijs. qz hoc est lucrū personale de quo de
cima soluitur. vt i.c.se. ⁊ i.c.decime predicto. quod
intelligunt doc. quādo iuste qs militat. quasi velit di
cere q; isti stipendiarij i bello iniusto existentes illici
te recipiunt stipendiū ideo ecclesia nō debet recipe
decimā taliuz. ⁊ generaliter an de illicite acqsitis sit
soluenda decia. dicetur.j.c.,pri. Nō ibi de vena
tione. q; de feris i venatiōe captis soluenda est deci
ma. ⁊ eadem rōne idem dicendū i aucupatione ⁊ pi
scatione[a]. Sed querunt h doc. ⁊ pncipaliter Jn
no. vtruz decia taliuz sit censenda predialis aut per
sonalis. qō est qrere vtrū debeat ecclesie parochia
li vbi qs audit diuia an ecclesie i cuius parochia ista
fuerūt capta. prō ecclesia prediali facit qz hec aīalia
beneficio terre nutriūtur. vnde sicut decidit in aīali
bus domesticis vt ibi debeatur decima vbi pascunt
vt nō. glo. s. eo. ad apostolice. eadem rōne idez vide
tur dicendū i illis alijs aīalibus feris. In ꝓmuz prō
ecclesia parochiali facit qm̄ ista capiūtur opera ⁊ in
dustria bomis. ergo ⁊c. vt. d.c.ad apostolice. Inn.
ponit h duas opi. pma cui videtur ipe iherere vt di
stinguamus vtrū hec sunt iclusa in certo loco. vtputa
aues in columbario pisces i stagno aīalia i aliq̄ fore
sta. aut vero sunt in libertate p̄pria non circūclusa
aliquo loco. pmo casu decima est cēsenda prediales
scōo psonalis. ⁊ idem vr̄ sentire idem Inno. i.c. cō
missum. s.c. Alia opi. quā refert est q; indistincte ta
lis decima sit censenda personalis qz ex industria bo
mis fuerunt capta ⁊ certo loco reclusa Host. dic q;
potest dici talis decima mixta aliter non declarat. d.
an. dicit q; si Host. intellexit q; de valore ārē reclusio
nez decima sit personalis sed de valor post reclusio
nem decima sit p̄dialis videt optime dixisse. ⁊ credo
q; h sentit Host. dum decidit aliā questionē quasi in
huiusmodi terris. ⁊ hec opinio media satis mihi pla
cet. Abbas.

a Cui ō beāt solui decime pi scium vide hic per .d. an. ⁊ in .c. cōmissum. s.e. ⁊ per ipz abba. panor. i.c. lz. post gl. si. ō ferijs.

e **Ex transmissa** De redditibus molendini ad vētum soluende sunt decime. b.d.
pmo ponit decisam querelam. scōo dat
iudicem ibi qz. vbi premittit generalē rōnem ex qua
infert conclusionez ibi mandamus. Et potuit esse rō
dubitandi in isto tex. qz venti nō nascunt in loco nec
videntur moueri ex dei beneficio ideo videbatur q;
decima ex tali molendino ad ventū non esset solueñ
da. sed ꝓmum decidit qz ⁊ mare ⁊ venti obediunt
deo. mathe. viij. Itez qz terra in qua est tale molēdi
num constructū subiacet oneri decimaz. vnde sicut
ecclesia ex tali terra p̄ciperet fructus si coleret ita dz
cōsequi de redditibus edificij ibi cōstructi. prō hoc
c.cōmissum. s.eo. Nō ꝓmo regulaz q; nō solum
de frugibus terre est decima soluenda vt in.c.i. s.e.
sed etiaz de omnibus que licite quis potest acqrere
⁊ supple ſm Jo.an. ⁊ de facto acqrit. banc supplētō
nem forte fecit qz non sufficit quem potuisse acqre
nisi ō facto acqsuerit. Ex quo infertur q; non potest
qs cōpelli ad acqrendum vt decimā soluat. sicut dī
in simili q; non dī fraudare creditores q potuit sed

a An de illicite acq fitis possit fieri elemo fina aut da ri decia. et vide ħ do. an. ī.i. col. ⁊ ad mām vide tex. ō v.sig. c. cā carpēsis. ⁊ qō nō plē an. i rep. re gule pctīn l.iij.q.pnc. li.vi. ⁊ ī ter mīs ī.c.cū voluntate de sen. exc. vbi ēt pōit vtrū decie sint recipi ende ab ex cōicato. et vide gl. xii ij.q.v.ī sū ma glo. ī.c decie. xvi. q.i. ⁊ vide ang. ī.l. ait ꝓtor. §. si cū mlier. ff q̄ i fra. cre. vbi dic̄ q̄ vsurarij ō vsuris nō pñt ꝓstru ere hospi talia si hñt noticiā eo rū a qb⁹ꝓ ceperunt vsuras. ⁊ ō isto articu lo an decī me sint p̄ stāde de il licite acqsi tis. vide la te p rai. in sūma. ō de ci. cir. p̄nc. v. q̄rit vtr̄ p hosti. in sūma. ō de ci. §. de qui b⁹ reb⁹ vsi. q̄ dixit.

b Vide btm̄ tho. ī ſa ſe. q. lx xxvij. ar. ij ⁊ vide etiā ci. ī. l. ij. cir. prī. C. ō cō di. ob tur. causam.

c Nō de illicite acq sitis nō pos sint fieri ob latōnes sa cerdoti ꝛ btūs tho. ī secūda se cūde q. lx xxvi. ar. iij d Vide oldr. in cō si cr.

noluit acqrere. l. qui aūt. ff. de bis q̄ in frau. cre. nam deus solū mandauit decimas solui de acqsitis ⁊ non de acqrendis. Et p hoc pōt solui ꝑriū qō pōt forma ri de tutore ⁊ prelato q tenent pupillo ⁊ ecclesie si po tuerūt acqrere ⁊ nō acqsiuerūt vt nō. xij. q. iiij. c. ij. l. qcquid. C. arbi. tute. nam rōne officij suscepti illi te nent acqrere. sed hic non tenent acqrere ecclesie sed tm̄ soluere ecclesie si acqsiuerint. In glo. in v. licite acqsitis. in fi. nō bene istā glo. nam quotidie ad eā fit remissio cū querimus nunqd de illicite acqsitis fit soluēda decia vt elemosyna[a] possit fieri ⁊ vt hēas gl. clarius dic diuidēdo q̄ primo allegat ,p ⁊ ꝑ vsq; ad ver. qdam. ⁊ ibi ,p solutiōe ponit duas opi. secundo ibi alij. ⁊ huic secūde inheret cuius mens est q̄ si turpitudo impedit trāslationem dñij vel saltē prestat causā repetendi nō dz inde decima solui nec elemosyna fieri exēplum in fure. nā dñium nō transfert in eū. Itez in vsurario. nā lz in eū transferat dñium tm̄ competit repetitio. c. debitores. de iureiur. Si vo dñiuz transfertur ⁊ repetitio nō cōpetit tūc inde pōt fieri elemosyna ⁊ decima solui. exēplum in meretrice[b] ⁊ bistrione sed respectu decime glo. videt velle q̄ lz isti teneā tur soluere ecclesia tm̄ non tenetur recipere ne videat approbare improbitatē illoꝝ. Et si dicas ex hoc insurgeret pplexitas. dixit Inn. q̄ de consensu diocesani seu rectoris poterunt isti ex decima debita facere elemosynā. ⁊ hoc Inno. dicit verū si isti pseuerāt in pec cato. sed si egerit pñiam non dz ecclesia repuere qa nō dz in eis inspici qō fuit. l. di. ferrū. Et hanc scōam opi. vident cōiter seq doc. ħ. ⁊ originaliter. hec glo. fuit Jo. quā vide. xiij. q. vi. in sum. ⁊ in. c. decime. xvi. q. i. sed do. Car. dicebat q̄ in secreto ecclesia poterit recipere decimas a talib⁹ qz cessat hoc casu scādalum. qō tm̄ mihi nō placet qz simpliciter dictum est nō recipiat mercedem ,pstibuli. Itē isti cōfortarent in eoꝝ iniquitatib⁹ ⁊ ecclesia notaret de eoꝝ cupiditate. Quid aūt in oblationibus[c] nunqd oblatiōes iacentium in crimine sunt in ecclesia recipiende p̄supposito q̄ fiāt de propria substantia ipsoꝝ offerentiū. vide glo. nō. in. c. oblatiōes. xc. di. que cōcludit in partē affirmati uam nisi in casib⁹ a iure ,phibitis quos ibi enumerat sed Inno. ponit vnū dictū satis notabile. q̄ si crimē est notoriū nō dz ecclesia oblatiōes taliū recipe. arg. in. c. miroz. xvij. q. iiij. Itē vide ad materiā huius gl. bo. glo. in. c. nō ē putāda. i. q. i. vbi q̄rit qd si de pecunia symoniaca vl vsuraria qs ꝓstruxit ecclesiā vl acqsiuit iuspronat⁹ vl emit possessionē ⁊ pcepit fruct⁹. dic vt ibi. ⁊ vide qō nō. Jo. an. in. c. q̄z q̄z. de vsur. li. vi. Itez an sit peccatū dare bistrioni vel meretrici seu citharistis. vide bo. tex. cū glo. in. c. donare. ⁊. c. q venatoribꝰ. lxxxvi. di. Predicta oīa ,pcedunt cum q̄rit ur de decima, pueniente ex lucro psonali. nam in decima p̄diali nō ē ponderanda qualitas possessoris qz possessio ē onerata. ⁊ sic ecclesia a quocūq; possessore licite recipit decimā p̄dialē. vt voluit hic glo. in fi. ⁊ idem Inno. facit. c. de terris. ō. eo. Abbas.

a **Nobis tua.** Locator vel conductor possessiones tenentur ad decias nisi se imunes oīdant. primo decisum exordium. scōo rō naturalis ibi cū. tertio solutio ibi fraternitati. quarto exceptio ibi nisi. Casus lr̄alis. Aliquis locat aliquando possessiōes suas ad affictum. locator de pte sua decimas nō soluebat. queritur quid iuris. nūt papa cū quilibet decimas soluere teneatur. ⁊ dantes ⁊ recipientes possessiones ad affictū decimas soluere tenentur. nisi ostendere possint quare ab huiusmodi sint imunes Ber. Nō primo regulā q̄ quilibet tenetur soluere decimā nisi spāliter sit exēptus. Ex quo ifero q̄ ecclesia bz intētionē fundatā de iure cōtra quēlibet. pro ħ facit qz deus neminē excepit a solutione decimarū vt habet deutero. xviij. ⁊ exo. xxi.

Secūdo nō. ar. apertū q̄ ab onere decimarū pōt quis eximi. quis āt pōt ħ puilegiū dare. dicā cū glo. ij. Ultimo nō q̄ cōducēs p̄dia cōpellit soluere decimas de fructib⁹ nec astringit ad aliā solutionē nec distinguit vtrū ħ faciat causā lucri. Ex quo ifero ad id qō dixi in. c. cū sint. ō. eo. q̄ cōductor alieni predij nō tenet nisi ad vnā decimam p̄dialē. ⁊ qō ħ dicit de locatore itelligo qñ locator recipit certā quotā fructuū. puta tertiā partē. si aūt recipit certas mēsuras vt certos nūmos. dic vt dicetur in. c. tua. ij. j. eo. In glo. in v. exēptus. nō sing. glo. nā quotidie solet allegari iuncto tex. dū generaliter querit nunquid papa possit dispēsare circa ius diuinū. ⁊ videt ħ glo. in secūda solutiōe pmanere vt in totū papa nō possit tollere ius decimarū sz quibusdā psonis remittere pōt nā p hoc vltimū nō tollit ius diuinū sz tunc tolleret si vlr remitteret p̄ceptū. ⁊ de ħ vide glo. in. §. si ergo xvi. q. i. Ala. Hosti. Jo. an. videtur sequi cōclusionē huius glo. dicūt. n. q̄ quibusdā psonis pōt remitti sed in totū nō nisi ex cā ⁊ ad tps. ⁊ nota hoc vltimū Non ob. si dicat q̄ alia p̄cepta moralia decalogi sūt irremissibilia. vi. di. bis ita. v. distin. in prin. nec istud preceptū decimarū cū sit morale debet posse remitti Nam vt dicit Hosti. aliud in isto precepto q̄z in alijs versatur enim in alijs bonor dei irremissibilis vel vtilitas publica būana indispēsabilis. vt est videre ī illo p̄cepto. Nō habebis deos alienos. Ite in alio. Honora patrem tuū ⁊ matrē tuam. ⁊ in similib⁹ in qbus nec in totum nec in partē dispensari potest. sed in precepto decimarū est duplex cōsideratio. Prima quatenus versatur bonor dei. nam decimas sibi retinuit in signum vlis dñij. vt in. c. tua. ij. j. eo. ⁊ hac consideratione nō potest decima vlr remitti. qz nō potest papa facere vt bonor nō exhibeatur ipsi creatori maxīe qñ ipse sibi reseruauit. Secūda cōsideratio est in vtilitate que ,puenit ex solutione decimarū. nam cōcernit cōmodū ecclesiarū ⁊ clericoꝝ ideo papa tanq̄z generalis administrator ⁊ vicarius dei pōt hanc commoditatē in aliqbus remittere ⁊ dispensare. Do. anto. dicit q̄ ecclesie bñ pōt impendi hoc puilegiū. ad hoc. c. ex parte. ⁊. c. suggestū. ō. e. ⁊ hoc ē clarissimuz nā in hoc modo nō venim⁹ ꝑ p̄ceptum dei sed ꝑ statutionē ecclesie que distribuit decimas inter particulares ecclesias. sed si q̄ritur in laicis. dicit q̄ nec decimas p̄teritas nec q̄z futuras etiam vni remittere pōt sine cā sicut est videre in iuramēto qō qz est de iure diuino nō pōt per papā sine cā remitti. vt nō. in. c. quāto. de iureiur. ⁊ Inno. in. c. cuz inter. de renun. Hec opi. do. An. possz saluari quo ad deū. nā non credo illum ē tutū q decimas sine cā tz ex remissione pape vel bñficia iniusta obtinet pro hoc glo. nō. in. c. non ē j. de vo. ⁊ quod dixi in. c. de multa. de p̄ben. nā lz papa bēat plenitudinē p̄tātis dz tm̄ facere sicut diligens paterfami. dispēsando cuilibet prout opus est facit. c i. xvi. q. vij. sed quo ad ecclesiam militantez tene indistincte opi. glo. ⁊ alioꝝ doc. per ea que notant ī. l. fi. C. si ꝑ ius vel vti. pub. ⁊ in. c. que in ecclesiarū. de cōsti. ⁊ in. d. c. nō est. ⁊ hoc indistincte puto verū vbi decime de facto soluūtur. nam tūc si papa vellet in totū remittere non solū tolleret reuerentiā deo debitā. sz etiam alteraret vniuersalez statū ecclesie qō papa nō potest facere. vt nota. in. c. litteras. ⁊ ibi dixi. de resti. spolia. sed vbi de facto non soluuntur nunquid papa possit dispensare vt nō soluentes euitent peccatum.. certe potest dici q̄ sic non tamen in totum in precep tum tollendo sed ex hac causa non soluentes tolerando vt peccatum non incurrant. quod satis sentit hic Innoc. ⁊ aliquid dicam in dicto. c. in aliquibus ⁊ c.

Ua. Impialis ꝓcessio sub q̃cũ qz forma a solutiõe decia᷒ eximere nõ põt hoc pmo. Decime noualiũ non pertinẽt ad laicũ qui decimas bz in feudum. duo sunt dicta scõz ibi nec occasione. Cãus lr̃alis Impator ꝓcedit alicui possessiones aliquas liberas ⁊ imunes ab aliquo onere: ⁊ sine ꝑstatiõe decimaruz Querebaf vtrũ ꝓcessio hmõi sit alicui⁹ vigoris. Pa pa rñdet q᷑ laicis de spũalib⁹ nulla ẽ disponẽdi attributa ptãs: ⁊ ideo quãtũcunqz impialis cõcessio gnãliter fiat mĩme põt eximere a solutiõe decimarũ q̃ diuina ꝓstitutiõe debenf. Scõo alicui laico decime alicuius loci sunt in feudũ cõcesse: surgũt in eodez loco noualia. q̃ritur vtrũ laic⁹ ille hẽre debeat decimas noualium. rñdit pa. lz decime sint laico in feudũ cõcesse nõ tñ sunt ea occasione ab eodẽ decime noualiũ vsurpande: qz in talib⁹ nõ est licẽtia extẽdenda sed potius restringẽda Ber. Nõ ꝑ q᷑ iura que dicunt laicis nõ cõpetere ius disponẽdi de spũalibus ,pcedunt ẽt i impatore. vñ hic in prin. gñaliter dr̃ de laicis ⁊ post modum inferf ad impatorẽ. lz ergo impatores ⁊ reges iungant. vt in. c. vno. de sac. vnc. nihilomin⁹ non ꝓsequũtur ptãtem disponẽdi de iurib⁹ ecclesiasticis nec recipiunt ordinẽ ecclesiasticũ sed in laicoz numero cõtinenf qõ nõ. Scõo nõ ex predictis ⁊ ex tex. q᷑ legitimat⁹ a principe seculari non põt ,pmoueri ad ordines ⁊ etiã nec ad alia spũalia censef habilitat⁹ ,p hoc vide bo. glo. x. di. c. i. ⁊. ci. di. c. vnico. ⁊ qõ nõ. in c. p venerabilem. q fi. sint le. An aũt infamis restitutus pristine fame p principem secularẽ censef restitutus quo ad spũalia. vide bo. glo. in. d. c. i. ⁊ qõ nõ. in. d. c. per venerabilẽ. Tertio nõ ibi diuina constitutione q᷑ decime debenf ex ꝓstitutiõe diuina principaliter ⁊ nõ humana. Exquo infert do. An. q᷑ peccant theologi asserẽtes decimas hodie nõ deberi cuz summi pontifices cõiter in ꝓstitutiõibus suis asserũt oppositum q̃si velit dicere ⁊ bñ q᷑ in interpretatõe legis diuine seu in decisionib⁹ dubiorum potius debemus stare diffinitõib⁹ summoz pontificuz q̃z dictis theologoz etiam si sint sancti. ad hoc vide bo. tex. cũ glo. xx. di. c. i. nam ptãs cõdendi ⁊ interpretãdi data est non sanctis sed summis pontificib⁹. vt in. c. p venerabilem. q fi. sint le. ⁊ hodie asserentes ꝛium in suis ꝑdicationib⁹ incurrũt penã. de qua in cle. cupiẽtes de pe. ⁊ vide qõ le. ⁊ nõ. in. c. i. j. e. ti. lib. vi. Unuz tñ semp tenebis menti circa supradicta q᷑ vbi dicturz alicuius sancti iuuaf auctẽ iuris diuini poti⁹ ei q̃z cõstitutioni sũmi pontificis standũ est. vt dicit glo. sing. in. c. i. xx. di. tñ hoc determinare potius spectat ad ecclesiam vlem. i. ad cõcilium gñalem q̃z ad priuataz p sonam. pro hoc. xxxvi. q. ij. c. iij. iuncto. c. placuit.

Nõ in. §. nec occasione. q᷑ priuilegiũ odiosum dz strictissime intelligi vt sic nõ cõprehendat ea q̃ alias venirent in dispositiõe fauorabili. nã in cõcessione decimarũ facta laico nõ veniunt decime noualiũ sec⁹ in ꝓcessione facta clericis. vt in. c. ex parte. s̃. e. facit notabiliter iste tex. q᷑ in concessione aliquoz iuriũ simpliciter facta nõ veniunt iura q̃ postmodũ oriunf de nouo lz sint similia iam ortis. Contra hũc tex. op. de. l. fi. ad muni. vbi impator disponit circa iuramentum qõ est ꝑ prin. huius tex. So. dicit Jo. an. q᷑ oẽs leges indulgẽtes circa talia ptãtem impatori vel alteri laico sunt correcte etiã ex mẽte iuris ciuilis. vt colligitur in auc. vt clerici apud ,pprios epos. §. fi vo ecclesiasticũ. ,p hoc facit. c. si duo. ⁊. c. si impator. xcvi. di. p hoc potes inferre ad statuta que quotidie fiunt p ciuitates disponẽtia circa iuramẽtum. sunt enim in hoc ipso iure nulla. Item. d. l. fi. expresse nõ disponit circa iuramentũ. sed potius indulget vt piurus assumaf ad bonorẽ. Scõo opp. ꝑ tex. ibi quãtũcunqz gñaliter. q videf innuere q᷑ generalis cõcessio sit fortioz q̃z spãlis. qõ videf ꝑ. c. q ad agendum. de ,pcu. lib. vi. ⁊. l. sed ⁊ si qs. §. quesitum. ff. si qs cau. Sol. dicit Hosti. q᷑ vbi in ꝓcedente concurrit ptãs libere disponendi de illa re fortioz est spãlis concessio q̃z generalis vt in ꝛijs. ⁊ hoc ideo qz luculenti⁹ colligitur voluntas disponẽtis. sed vbi ptãs defuit in agẽte tũc fortioz est cõcessio generalis. exẽpluz in iurepatronatus qõ non põt vendi per se tñ tranfit cũ vniuersitate c. ex litteris. ⁊. c. cũ seculum. de iu. pa. Jtez pz in fundo dotali. l. i. ff. de fun. dot. vnde videbaf q᷑ lz impator non possit in spẽ quem eximere de decimis tñ generalis concessio videbaf admittẽda sed cõtrariuz h decidif qz nec in spẽ nec in genere põt laicus disponere de rebus ecclie vt hic qõ nõ. naz aperte facit hec lr̃a sic intellecta ꝑ opi. Bar. in. l. cunctos pp̃os. C. de sum. tri. vbi dicit q᷑ constitutio laicoz specifice disponens de clericis ad eos nõ porrigif ex defectu protestatif. secus si generaliter disponit qz tũc clerici pñt recipe pro se. vtputa dicit statutũ q᷑ instr̃a guarentigiata bẽant execution ẽ paratam. de quo per do. An. in. c. que in ecclesiarum. de ꝓsti. nã h vides q᷑ generalitas dispositiõis nõ suppler defectum ptãtis qui est in agẽte. ⁊ melius ꝑ Bar. est tex. in. c. ecclesia sancte marie. s̃. de ꝓsti. In glo. i. ibi cũ scisma faciunt nõ. istum casum ⁊ adducebat banc glo. do. Ant. tpe suo ꝑ illos contẽdentes de papatu q᷑ faciebãt scisma in ecclesia dei nec poterãt corrigi p᷑ ecclesiam. Ex quo sentit vnum qõ mihi satis placet q᷑ si bodie aliq̃ contenderent de papatu ⁊ facerent scisma in ecclesia dei nec possent corrigi p᷑ ecclesiam qz qlibet ẽ potẽs. nec vellent congregare cõcilium q᷑ eo casu dñi tpales pñt in eos manũ mittere ⁊ eis inuitis facere dubiũ sopiri ⁊ determinari p᷑ ecclesiam. nam dñi tpales ad hoc pr̃incipaliter recepunt ptãtem vt ecclesiam dei iuuarent. pro hoc vide pulchrũ tex. xxiij. q. v. c. princeps. Jtẽ bene facit tex. in. c. vbi periculũ. de elec. lib. vi. vbi in creatione summi pontificis dñi tpales bẽnt ptãtem i debentes eligere vt includant in conclaui ⁊ c. vt ibi dicitur. fortius ergo bẽnt ptãtem vbi ecclesia ex cupiditate per plures laceratur nec per ecclesiam põt competens remedium adhiberi. ⁊ ad materiã istius glo. vide bo. glo. xi. q. i. in summa que colligit casus in q᷑bus clericus potest cõueniri coram laico. ⁊ laicus coram clerico.

Ua nobis. Sine deductione seminis ⁊ sumptuum debẽt dñs ⁊ colon⁹ decimã soluere et nõ cui voluerint ecclesie vel paupib⁹ sz ecclesie cui debenf nec ab hoc excusanf ,pter maliciã clericoz. Diuidit. ꝑ ponit tres machinatiões. scõo ad eas rñdet ibi verũ. tertio concludit ibi quoniam.

Casus lr̃alis. Quidã laici dicebãt q᷑ semẽ ⁊ ⁊ sumptus q fiunt in agricultura sunt primi⁹ deducendi ⁊ de residuo decima p᷑soluẽda: alij vero erãt q de portione fructuũ quã recipiũt de colonis ptem decime separant ⁊ eã assignãt capellis vel alijs ecclesijs aut etiam paupib⁹ cõferunt vel in alios vsus pro sua volũtate distribuũt. alij sunt q viram clericoz tanq̃z malã vel pessimaz detestanf ⁊ ob hoc decimas sibi subtrahunt. Diocesanus eps significauit hoc do. pa. rñdit pa. q᷑ si isti ad deũ a quo oĩa bona ,pcedunt respectũ bẽrent ius ecclesiasticũ taliter nõ diminuerẽt nec decimas q̃ tributa sunt egentium aiarũ detinerent. Et ꝑbat primũ dictũ ꝑdictoz p locũ a maiori. deus cuius est terra ⁊ plenitudo ei⁹ ⁊ c. nõ dz esse deterioris ꝛdítionis q̃z dñs tpalis: sed dñs tpalis q terrã suam alij tradidit excolendam ptem suã integraliter recipit a colono sine aliq̃ deductione expẽsarũ multo fortius decime q̃s de⁹ sibi retinuit in signũ vlis dñij sine dedu-

ctione aliqua expẽsarũ clericis pro cultu diuino sunt soluende. ⁊ si moniti laici eas noluerint soluere eccle/siastica cẽsura sunt cogendi. Scdo rñdit ad scdm dictum ꝓdictorũ sicut colon⁹ de parte fructuũ que sibi remanet rõne culture sine diminutiõe soluere tenent decimã sic ⁊ dñs de portione quam recipit a colono. Tertio rñdet ad vltimũ dictũ. qz̃uis clerici mali sint ptextu eox malicie eccleſijs alijs qz̃ bis qb⁹ de iure debent non sunt soluẽde: qz nõ lz alicui ꝓcedere alie/na preter dñi voluntatem. Jn fi. mandat ep̃o quatenus appellatiõe remota cõpellat oẽs ad decimas p/soluẽdas clericis ⁊ eccleſijs diocesis qbus eas exbi/bere tenent tam rõne pſonarum qz̃ rõne prediorum Ber. ¶Primo nõ ex isto tex. iuncto v. verũ. q⁹ nõ a fortuna sed a deo cuncta bona, pueniũt vt etiam ba bet. i. q. i. cum paulus. ⁊ iacobi p̃. Et gñaliter dic q⁹ oĩa que fiunt aut recto iudicio de⁹ facit aut ita fieri si/nit. vt dicit tex. in. c. nec mirũ. xxvi. q. v. qõ est dicere oĩa fieri ex voluntate dei aut disposituia aut permissiua. Secũdo nõ ibi tributa sunt. q⁹ decima q̃ debe tur eccleſie cõparat tributo. naz, ppzie tributũ est qõ datur dño tpali in signum recognitõis vlis dñij. ⁊ est differentia inter tributũ ⁊ vectigal ⁊ pedagiũ ⁊ de mꝰ tis similibus. vide bo. glo. in. l. i. ff. de pub. ⁊ in. l. iiij C. de cõpensa. ⁊ in boc tene menti istũ tex. qui ad hoc quotidie allegat. Et inquãtum iste tex. dicit q⁹ sũt tri buta egentiũ animarũ. dic. i. aĩabus egentib⁹ diuina gratia ita exponit gl. xvi. q. i. c. decime. Nõ ⁊ tene menti q⁹ dñs tradens fundũ rustico excolẽdum pro certa quota fructuũ dz illã quotã ꝓuentam bẽre non deductis sumptib⁹ factis p rusticuz pro agricultura agri nec etiã deducto semine. ⁊ sic bẽs hic aperte ru/sticum teneri ad semen de ppzio nisi pactũ spãle in ꝛ riũ intercesserit. vt hic ꝓbatur ⁊ clarius boc tz Jnn.

Nota rõnem q̃re deus reseruauit sibi decimas et q̃re p̃cepit eas clericis exbibẽdas. nã ob aliã causam soluit deo ⁊ ob aliam dat clericis. Deo enĩ exbibet in signũ vlis dñij. s. vt deus cognoscatur dñs omniũ que sunt in terra ⁊ etiã ipsius terre. Clericis vo man dauit illas solui pro suo cultu. i. pro diuino officio qõ in eccleſijs ad laudẽ dei impendũt. Ex boc ⁊ ex tex. nõ q⁹ decime nõ debent pncipalr pauperibus sed ipsis clericis debẽt tñ qõ supfluũ est dare pauperibus. xvi. q. i. c. si. Nõ ibi suas esse decimas ⁊c. q⁹ decima ẽ in dñio ecclesie ⁊ nõ tm̃ debita. nam id qõ est debitũ nõl, ppzie pot appellari suũ seu nostx vt est tex. nõ. iũ cta glo. in. l. qntus mutius. la. ij. §. argẽto. ff. de aur. ⁊ ar. leg. de boc aliquid. j. Nõ ibi de cũctis oĩo ꝓ uentibus. vnã regulam q⁹ de cunctis ꝓuentib⁹ soluẽ da est decima. Nõ ibi rõne culture. q⁹ colon⁹ reci/pit ptem rõne culture ⁊ dñs rõne terre. ⁊ sic videt q⁹ itegra cultura spectat ad colonuz ⁊ q⁹ dñs non tenet ponere nisi terrã. vñ ꝛbitur q̃dam societas inter dñz ⁊ colonũ partiarium. vñ sicut ꝛbitur societas qñ vn⁹ ponit pecuniã alius operã. vt. l. si nõ fuerint. ff. ꝓ so. ⁊. l. i. C. eo. ⁊ ibi glo. nõ. ad mãm ita dñs ponit terraz ⁊ colonus opam ad boc tex. nõ. ⁊ ibi p Bart. in. l. si merces. §. vis maior. ff. loca. ⁊ vide qõ dixi in. c. pro pter. de loca. Nota ibi cũ nulli sit licitum ⁊c. q⁹ de tinẽs decimã vel pro arbitrio suo disponens dicit de alieno disponere. Ex quo infero q⁹ decima nõ est in dñio dñi predij sed ecclesie. sili vo vtit tex. in. c. i. xvi. q. vij. ⁊ cõiunge boc verbũ cũ illo verbo suas. ꝺ quo s. Ultimo nõ q⁹ laici possunt cõpelli appellatione remota ad soluẽdum decimas ꝑdias ⁊ personales.

Jn glo. i. ibi sed impropzie dicũtur tributa. aduer te qz glo. per falsa fundamẽta dicit ipropzie decimaz dici tributũ. ¶Primũ fundamentũ glo. est qz in tribu to nõ admittit appellatio sed in decima sic. sed ꝺ vi/det ꝛ istum tex. in fi. vbi dicit q⁹ appellatione remo/ta laici sunt compellendi ad solutionẽ decimax. vñ vt dicunt doc. sup tex. aut laicus solum allegat p̃scriptõ nem vel consuetudinẽ ⁊ nõ admittit appellatio qz nõ valet ꝓsuetudo ꝛ ius diuinũ morale cũ ipsi⁹ trãsgres sio inducat peccatũ. c. fi. de ꝓsue. dicam latius. j. e. in aliqbus. ⁊ sic, pcedit iste tex. in fi. Aut allegat exẽpti/onem pape aut cõpositõem legitimã. ⁊ tunc admitte retur appellatio qz vere tunc grauaret. Et sic põt sal uari dictũ glo. ⁊ idem dicendũ in solutiõe tributi. vñ in boc non differũt sed cõueniunt. Scdm fundamen tum glo. est qz in decimis admittit p̃scriptio sed in tributo nõ qõ est falsum. nã iura q̃ allegat loquũtur i eccleſijs. nam inter ecclesias valet p̃scriptio qz ex cõ/stitutione humana facta est diuisio decime inter eccle sias pticulares sed de iure diuino debet simplr cleri/cis ⁊ eccleſijs. vñ non multũ refert q̃ eccleſia bẽat ex quo nõ exijt de vlo dñio ecclesie. Nam vnica est eccle sia vniuersalis. xxiij. q. i. loqtur. ⁊ c. pudenda. ſz lai/ci debentes soluere nõ pñt prescribere. vt in. c. cãm. de prescrip. Et idez in tributo dicendũ. nã extat opi. q⁹ rex francie ⁊ alij multi p̃scripserũt ꝛ im pium ⁊ sic ipsi capiunt tributa ex p̃scriptione q̃ debebant impa tori de quo an sit vex de iure remitto ad nõ. c. p vene rabilem. q fi. sint le. ⁊. l. infamẽ. ff. de pub. iu. p bart. i. l. i. ff. de aq̃ plu. ar. Conueniũt etiaz decima ⁊ tribu tum in multis alijs. Nã quẽadmodum possessio est obligata pro tributo. vt in. l. imperatores. ff. de publi. ita videt q⁹ sit obligata pro decima. facit. c. pastoralis j. e. Itẽ ꝓueniunt in cõpensatione. nã sicut in tributo nõ admittit cõpensatio. l. iiij. C. de cõpẽ. ita nec in de cimis qõ tenẽt hic doc. ⁊ facit. xvi. q. vij. c. decimas. qõ est nõ. verbũ. facit. c. frequẽs. de resti. spo. in. vi.

Jn ea. glo. ibi. sed qua actione nõ glo. vsqz ad fi. q̃ ponit tres opi. cũ querit qua actiõe petunt decime. ¶Prima opi. q⁹ per actiõem cõfessoriã. de cui⁹ nã vi/de qõ nõ. in. c. examinata. de iudi. ⁊ in. c. cuz ecclesia sutrina. de cã pos. ppzie. Est enĩ actio realis ꝓpetẽs pro iurib⁹ incorporalibus ⁊ dat dño. sicut reiuẽdica tio est actio realis cõpetens pro rebus corporalib⁹ ⁊ dat soli dño. l. in rem. in prin. ff. de reiuẽ. Scda opi. q⁹ dat reiuẽdicatio. ⁊ boc põt saluari q̃ten⁹ dirigit nõ ad ius decimandi q⁹ est incorporale. sed ad ipsos fru ctus qui sunt quid corporale. Tertia opi. q⁹ compe/tat ꝓditio ex canone ⁊ ꝺ ꝓditio est multũ sepata ⁊ di/uerse nãe a p̃cedentib⁹. nã ois ꝓditio ẽ psonalis. nã dat ꝛ psonã vt faciat seu soluat id ad qõ tenet sed p̃ce dentes actões sunt reales. vt ꝓbat insti. de act. §. sic itaqz. ⁊ de mã huius glo. vide glo. pleniorẽ. in. c. mo deramine. xvi. q. i. ⁊ multi doc. antiq secuti sunt hanc opi. ⁊ nouissime Fe. de se. ꝓsi. lxxiij. ⁊ vide qõ dixi i c. cõmissum. s. e. Host. dicit q⁹ de iure canonico non est multũ curandũ de bis subtilitatib⁹ qz nõ est neces se exprimere nomẽ actiõis. vt in. c. dilecti. ꝺ iudi. Sz dic q⁹ nec ẽt de iure ciuili est necesse exprimere nomẽ actõis. vt nõ. in. l. edita. C. de edẽ. nõ. glo. i. c. quo iu re. viij. di. sed necesse ẽ cognoscere q̃ actio cõpetat qz aliter vix. bñ posset formari libell⁹ ⁊ sniã ferri. qz alr sit ꝓdẽnatio i vna actõe q̃z i alia. Sz ꝛcordãdo opi. supra positas dixit hic Host. q⁹ si agit inter duas ec clesias de, ppzietate iuris decimãdi tũc agit ꝓfessoria actiõe qñ agit de iure incorpali. si aũt agat ꝛ debentem soluere tũc agit reiuẽdicatõe si decima est separa vel saltẽ fruct⁹ sunt collecti. si vo fruct⁹ nõ sunt sepa/rati a fundo agit ꝓditõe ex lege diuina declarata a cano ne boc qñ agit ecclesia cui debet ex lege canõica. Si aũt ei debet ex ꝓsuetudine tũc aget ꝓditõe ex lege cõ suetudinaria approbata per legẽ canonicã. ⁊ nõ boc vltimũ dictũ. Ego[a] vltra ea q̃ tetigi in. c. ꝓmissum. s. e. dico decisionẽ istius. q. depẽdere ex alia vz vtrũ de cima sit in dñio eccle an vo tm̃ sibi debita. ⁊ puto illã

[a] Adde q⁹ do. Bar. de bel. hic. i ad. dicit q⁹ forte possz dici q⁹ dat ꝑ ipsis i terdictũ. vñ vi q⁹ vz, pba re tex. xvi. q. i. iuncta ibi glo. Sz ꝛ ħ dic facere qz ecclesia nun q̃ possedit ꝺ cimas ergo ñ dabit sibi tale int dcm c. ꝓsultatiõi b⁹. de offi. de le. ⁊ sup boc relingit cogi tandum.

ptez verioꝛē. ſ. vt ſit in dñio eccleſie. pro qua facit iſte
tex. in ver. ſuas. ⁊ in ver. aliena. ⁊ qđ bẽtur ℒ cui. i. c.
vlti. ⁊ tex. i. c. decime. xvi. q. i. ⁊. c. paſtoꝛalis. j. e. vbi
dicit ꝙ fructꝰ nõ pñt vendi ſine onere decimarũ. naz
ſi decima eſſet tñ debita ⁊ nõ eſſet eccleſie teneret vẽ
ditio oĩum fructuũ. ⁊ aptius ħ ſentiunt doc. ibi vbi ĩ
ter cetera ponũt vnũ mirabile dictuz ꝙ ſi de pecunia
nõ decimata qs emit ꝑdium ſicut decima pecũie erat
eccleſie ita dicũt in decima ꝑdij. ar. c. pe. de pecul. cl. fa
ciunt nõ. in. d. c. cõmiſſum. hoc ꝑmiſſo arbitroꝛ eccle
ſiam agere poſſe rei vẽdicatione ꝙ detentoꝛez fructu
um ⁊ ẽt actiõe pſonali. ſ. ꝙditiõe ex lege diuina ſeu ca
nonica ꝙ eũ q debebat ſoluere. nã lex diuina nõ ſolũ
decimã tribuit eccleſie ⁊ clericis ſz ẽt mãdat laicis vt
illis eã tradent vt pz ex his q̃ dixi. ſ. ſuper rub. cuz g̃
laici ſint obligati ad ſoluẽdum decimas pñt cõueniri
actõe pſonali ꝙditione ex lege. l. vna. ff. de ꝙdi. ex le
ge. nã grauatꝰ ꝑ teſtatoꝛẽ põt ꝙueniri actiõe pſonali
⁊ etiã reali nõ tñ eodẽ tpe. vt in. l. i. C. cõ. dele. ⁊ ẽ tex.
cum glo. nõ. inſti. de lega. §. nr̃a. fortius poterũt con
ueniri iſti q grauanꝫ ex lege diuina. ⁊ aduertẽdũ ꝙ ħ
ꝙditio indubie cõpetit reſpectu poſſeſſiõis. vt nõ. in
d. §. nr̃a. ſed ẽt põt attẽtari vt poſſet agi hac conditõe
ad dandũ. ſ. reſpectu dñij. qz eccleſia acqſiuit dñium
ſolum ex priuilegio. vñ põt agere vt iure cõi ex dona
tione laicoꝝ efficiaꝫ dña. facit qđ nõ. Bar. in. d. l. i. ⁊
ſic erit in optione eccleſie an velit agere reiuẽdicatõe
ꝙ detentoꝛẽ fructuũ an ꝙditione ꝙ eum q debebat ſol
uere. Si aũt volumꝰ tenere ꝙ decima nõ ſit in dñio
eccleſie. ſed debita tñ. tunc eccleſia vñs poterit age
re ꝙditiõe ex lege dĩna ſed eccleſia ꝓticularis aget cõ
ditione ex canone. qz canon tribuit eccleſie ꝓticulari
ius aũt diuinũ eccleſie vñ. ⁊ ſic poſſumꝰ reducere ad
ꝓcordiam dictũ Oſti. ⁊ Glo. Jn glo. in v. ⁊ dñs
in fi. intentio buiꝰ glo. ẽ ꝙ ſi dñs recipit aliquotã ptẽ
puta medietatẽ fructuũ tunc teneꝫ ſoluere decimã ꝑ
pte ſua ſi ꝑ totus aceruus nõ ſit decimatꝰ. ſecus ſi ꝑ
fuit ſoluta integra decima. ſi vo dñs nõ recipit quotã
certam ſed certas mẽſuras puta qz locauit ꝑdium ꝑ
x. coꝛbibus frumẽti tunc teneꝫ ſemp ſoluere decimã
etiã ſi colonus ſeu ꝙductoꝛ ſoluerit integrã decimaz
Sed tu dic clarius colligẽdo nõ. hic. ⁊ in. c. cum non
ſit. j. eo. ⁊ in. c. cũ ſint boĩes. ſ. e. Aut enim q̃ritur de
dño aut de colono. Jprimo cãu aut dñs ꝓxit ſocieta
tẽ cum colono. puta vt qſqz bẽret medietatẽ fructuũ
⁊ tũc ꝑcedit iſte tex. nam cũ qlibet ꝑcipiat partez fru
ctuum z quilibet teneꝫ pro pte ſua ad ſolutionẽ decima
rum. aut dñs ꝙduxit colonum nũmis vel ꝑmiſit ſibi
certas mẽſuras ſiue naſcãtur fructꝰ ſiue nõ ⁊ tũc dñs
teneꝫ ꝑus integrã decimã ſoluere eccle qz oẽs fructꝰ
ꝑtinẽt ad eũ nec põt bẽre rõnem eoꝝ que dz tradere
colono. vt in. c. nõ eſt. ſ. e. ⁊ in. c. cum nõ ſit. j. e. Aut
dñs locauit ꝑdium colono pro certis mẽſuris ſeu ꝑ
certa pecunia ita ꝙ oẽs fructus ſpectãt ad ꝙductorẽ
⁊ dñs nõ tenetur ex hac pẽſione aliquã decimã ſolue
re ſz gl. dixerit oppoſitũ. primũ tenuit Jnno. in. c. cũ
nõ ſit. j. e. ⁊ vt ſequi Bar. in. l. interdũ. §. quotiẽs. ff
de publi. vbi arguit ꝙ ſi dñs locat prediũ ꝑ. c. ⁊ ga
bella venit ſoluenda ex redditib⁹ totũ onus ſolutõis
incũbit ꝙductoꝛi ⁊ nõ dño. nam vẽ dñs ꝑpter onus
gabelle ſeu decime locauiſſe pro minoꝛi pẽſione. ⁊ ħ
mihi ſatis placet qz hoc ẽ onus fructuũ. j. eo. c. paſto
ralis. vnde trãſferẽdo oẽs fructus in ꝙductorẽ vẽ trã
ſtuliſſe cũ onere ſuo. nec eſt vex dicere ꝙ dñs nõ ſol
uit decimã de pẽſione qz ĩmo ſoluit cũ ꝑ minoꝛi pen
ſione ꝑdiũ locauerit rõe oneris ãnexi. Aut certa poꝛ
tio fructuũ datur dño nõ rõne locationis ſed ſoluitur
ſibi rõne tributi ſeu rõe cẽſus. ⁊ tũc dñs teneꝫ de hac
portione ſoluere decimã eccleſie pochiali q̃ bãc ꝙſeq
tur ratiõe ꝑſone ſue. Aut portio daꝫ dño rõne aduo
catiõis ſeu alteriꝰ ſeruitij. ⁊ idẽ qđ. ſ. nã quãtũcunqz
ꝑdiũ totũ fuit decimatũ. ad lucrũ tñ iſtius nõ eſt deci
matũ. ad ħ. c. ex trãſmiſſa. ſ. e. Jtẽ dic ſi gratis datur
alicui aliqua portio fructuũ ſz Jnno. aliter ſenſerit. ſz
primũ dictũ cõiter teneꝫ. ar. i. d. c. ex trãſmiſſa. ⁊ hec
ꝓcedũt quo ad dñz. Secũdo caſu ꝓnci. ſ. in colono.
dic aut colonꝰ eſt partiariꝰ ⁊ dz ſoluere ptẽ ſuã eccle
ꝑdiali. vt ħ ⁊ i. c. cũ ſint boĩes. ſ. e. vbi latiꝰ tetigi. aut
colit nũmis ſeu ꝑ certis mẽſuris ⁊ tũc dz ſoluere de
cimã ex lucro ſuo eccle parochiali deductis tñ ſũptꝫ
bus. vt in. c. q̃ſti. xvj. q. i. aut ipſe ꝙduxit totũ ꝑdiũ ⁊
teneꝫ ſoluere integrã decimã ex lucro eccle ꝑdiali. vt
i. c. paſtoꝛalis. i. v. fructꝰ. j. e. Jn gl. i. v. ptextu ibi
decime dãde ſunt illi. idẽ Gof. phi. ⁊ vin. ſz Oſti. tz
ꝓuiũ ne talis nutriaꝫ i pctõ ſuo. ar. xxxij. q. ij. in. c. nõ
oẽs. nõ tñ dz dñs lucrifacere bãc decimã ſz dz cã cõ
uertere in vtilitatẽ eccle de ꝙſenſu dioceſani. ar. in. c.
cũ ſit. j. de iudeis. Nec ob. motiuũ gl. nã ſi iudei nõ
audiũt diuina boc non ꝑcedit ex defectu eccle vel ſa
cerdotis iõ eoꝝ indeuotio nõ dz obeſſe eccl. ⁊ idẽ di
cit oſti. in clerico notoꝛio fornicatoꝛe. ⁊ cũ hac opi.
trãſit Jo. an. ſz dñs Nde. vẽ appꝛobare primã opi.
qz ꝑ exceptõz crĩs nõ dz qs repelli ab adminiſtratio
ne ſua ſz dz agi p viã ingſitionis vel denũciatõis vt ĩ
c. ꝙſtitutus de appel. Certe deciſio bꝰ. q. depẽdet ab
alia vtrũ ſimoniacꝰ ⁊ notoꝛiꝰ fornicatoꝛ ſint ſuſpenſi
ipſo facto aut ſuſpẽdẽdi p ſnĩaz. nã pmo caſu ꝓcedit
opi. oſti. qz nõ debeo ſoluere ei q ẽ ſuſpenſus ab of
ficio ⁊ adminiſtratõe eccle facit qđ le. ⁊ no. in. c. verita
tis. ħ do. ⁊ ꝓtu. c. nullus ⁊. c. ꝑter. xxxij. di. ſed ſi tene
amus aliã opi. glo. ꝙ nõ ſunt ſuſpẽſi ipſo fcõ ⁊ tũc ꝑ
cedit opi. gl. ⁊ do. Nde. qz exceptio nõ eſt modus põ
uãdi quẽ adminiſtratõe ſua. ⁊ an ſint ſuſpẽſi iſti vel ſu
ſpendẽdi. dic vt plene dixi in. c. veſtra de coba. cle. ⁊
mulie. ⁊ in. c. fi. e. ti.

c **X parte.** Priuilegiũ ſup deciniſ
nõ ſoluẽdis eccleſiaſtice
ꝑſone ꝓceſſum noualia cõprehẽdit. h. d.
ſm ĩtellectũ q mihi placet. pmo deciſa cõ
ſultatio. Scõo reſponſio ibi cũ tibi. Caſus lr̃alis
Abbas ſcẽ colũbane ſenẽ. ipetrauit priuilegiũ vt de
cimas de laboꝛibꝰ terre prochiaꝝ ſuaꝝ cũ integrita
te pcipet: poſt ipetratũ priuilegiũ ſurrexerũt illa no
ualia: q̃ſiuit abbas vtrũ deberet pcipere decias no
ualiũ auctoꝛitate ꝓuilegii cõceſſi. rñdet pa. ꝙ cuz eis
ſit ꝓceſſuz qđ maius ẽ vz vt poſſit pcipe decias de la
boꝛibus terre prochiaꝝ ſuaꝝ ⁊ de noualiꝭ decias
pcipe põt. qz vbi maius ꝓcedit ⁊ minus ꝓceſſũ videt
Ber. Nõ ⁊ tene mẽti rõnẽ iſtiꝰ lr̃e nã facit ad mul
tas. q. ꝙ cui ꝓcedit qđ magis eſt vẽ ꝓceſſũ qđ min⁹
eſt. Ex quo ĩfero ꝙ ſi ꝓcedit illegitio vt poſſit ꝑmo
ueri ad ſacerdotiũ vẽ ꝓceſſũ ut poſſit ꝑmoueri ad mi
noꝛes oꝛdies. ſz de ħ nõ ẽ multũ dubitandũ qz ſacer
dotiũ nõ põt bẽri ſine minoꝛibꝰ oꝛdinibꝰ. ⁊ cui cõce
ditur vnũ videt ꝓceſſa oĩa ꝙ que puenit ad illud. ca.
prudẽtiã de of. dele. ⁊ in. l. ad rẽ mobilẽ. ⁊. l. ad lega
tũ. ff. de ꝑcu. Sed potes arguere ꝙ ſi vni cõcedit vt
poſſit ꝑmoueri ad dignitatẽ maioꝛẽ vẽ ꝓceſſũ vt poſ
ſit ꝑmoueri ad minoꝛẽ ſecꝰ dic in ꝑhibitõe. nã ſi vni
ꝑhibet maioꝛ dignitas nõ vẽ ꝑhibita minoꝛ. ſz ſi eſt
ꝑhibita minoꝛ vẽ ꝑhibita maioꝛ. vt ẽ no. tex. ff. de ĩ
terdic. ⁊ relega. l. relegatoꝝ. i. §. ſolet. ⁊ facit qđ nõt
Jo. an. in. c. j. de ſen. ex. li. vj. ⁊ j. q. v. c. pñtiũ. ⁊. c. cũ
illoꝝ de ſen. ex. Scõo no. tex. mirabilẽ ꝙ priuile
giũ alteri nociuũ extẽdit a maioꝛitate rõnis ꝓ no. i. c.
dilecti. ſ. e. ⁊ ꝑ Jnno. i. c. dilecti de dona. ſz põt dici
ꝙ ħ nõ ſit extẽſio ſed poti⁹ ꝓhibet reſtrictio vltra ꝑ
priũ ſignificatũ verboꝝ. nã ꝓcedẽdo decias alicꝰ vil
le verba nõ magis iportãt decias pñtes q̃z noualiũ.
Et ex hoc ⁊ ex tex. no. ꝙ priuilegiũ ꝓ ius cõe ⁊ al

teri nociuũ dz itelligi ꝑz q verba sonãt ⁊ importare pñt ex ꝓprio significato verboꝝ. sz forti⁹ ob. c. tua. el. j. s̃. e. vbi vr̃ casus ĩ oppositũ. So. ibi ꝓcessio fuit facta laico que est multũ odiosa. iõ restringẽda q̃tuz fieri põt sz hic fuit facta clerico ratiõe ecclie. Ex quo nõ q ide̅ puileglũ aliter interpretaꝝ fauore vni⁹ q̃z alterius. Sed ꝺ̃ ꝑdicta ⁊ ꝺ̃ tex. op. vr̃. n. q illõ puilegiũ fuit frustratoriũ. nã si prochie iste fuerũt abbatis vt dr̃ hic in tex. decie ptinebãt ad eũ de iure cõi. vt in c. cũ ꝓtingat. j. e. ⁊ in. c. ex trãsmissa. s̃. de ꝑscri. ⁊ frustra ꝓcib⁹ iploraꝝ qõ iure cõi cõcedi. vt in. l. i. C. de thesau. li. x. nõ. in. c. i. de ꝑscrip. So. dicit Joã. an. q forte abbas bẽbat solũ iuspatronat⁹ in istis prochijs ⁊ sic decie nõ spectabãt ad eũ. Scõo põt itelligi si prochie ptinebãt ad eũ q fuerat ꝑscriptũ ꝺ̃ eũ. vel tertio vbi dr̃ pochiaꝝ forte dicebaꝝ pochianoꝝ vt qz impetrauit decias terraꝝ suoꝝ parochianoꝝ. nã de iure cõi debebanꝫ eccle vbi ꝓdia erãt sita. vel q̃rto ipe trauit vt ꝓciperet decimã cũ integralitate. s. nõ soluta quarta. epo q̃ sibi debeꝫ de iure cõi. vt in. c. cõqueren te de offi. ord. ⁊ sic q̃tuor mõis põt itelligi iste tex. ⁊ euitari ꝓriũ. sed do. Ꝑ. restringẽdo bãc litterã dicit decisionem ꝓcedere qñ ꝓcessio fuit facta ei cui alꝫ de iure cõi decie debebãtur sz ꝑ prescriptionẽ vel priui legiũ eas ꝓdiderat. nã tũc qz res redit ad naturã suã sit larga interꝓtatio. ⁊ sic vult q si ista ꝓcessio fieret ei cui alꝫ de iure cõi decie nõ deberenꝫ nõ venirẽt decime noualiũ. sed certe hec ẽ nimia restrictio ⁊ solũ ꝓcederet ꝑz lec. sco̅az. sed ꝑz alias tres lec. hec restrictio nõ ꝓcedit nec tex. vr̃ hãc restrictionẽ pati qñ papa ñ fundat se sup illa rõe sed qz ex quo fuit isti ꝓcessuz qõ maius est ⁊c. vñ tene bũc tex. indistincte vbicũ q cõcessio fuit facta ꝑsone ecclastice noie ecclie ⁊ sic sũma ui. ⁊ vr̃ ꝑ hoc tex. iudicio meo in. c. ad audientiã. s̃. e. vbi cistercienſib⁹ simplr fuerat ꝓcessũ puilegiũ laborũ suoꝝ ⁊ cõprehendũtur ẽt decie noualiũ. Itẽ non apparet rõ diuersitatis iter decias pñtes ⁊ noualiuz vñ ex ꝓprio significato vboꝝ comprehendũtur oẽs decie. facit. c. qz circa. j. de priuile. Abbas.

p **Pastoralis.** Negociatoꝝ ꝺ̃ lucro decimã soluit deductis expẽsis quas facit de pecunia deciata. expẽse ꝺo q̃ fiunt ꝑ habẽdis fructib⁹ ñ deducunꝫ ⁊ de fructib⁹ soluiꝫ decia nõ ꝺductis expẽsis factis ꝑ re restauranda. due sunt pres. ꝑ ꝙsultatio. ꝓ responsio. ibi ad qꝺ. ⁊ hec sꝫbdiuidi. qz ꝑtractat de expẽsis negociatiõis. Scõo de expẽsis q̃ fiũt ꝓ fructib⁹ bñdis. Tertio de bis q̃ fiunt ꝑ re restaurãda. sco̅a ibi expensas. tertia ibi nec. Casus lr̃alis. Aliqs bz molendina: ⁊ piscarias suas. facit ibi expẽsas. necessarias ad cõseruationẽ ipsaꝝ rex q̃ fiunt eps belien. vtrũ expẽse iste necessarie sint deducẽde ꝺ̃ fructibus illaꝝ rerum anteq̃z decia psoluaꝫ ꝓm q in negociatõe deducunꝫ. Anteq̃z papa ad bãc. q. respondet: ostẽdit qd iuris sit de illis expensis que fiunt circa res emptas de pecunia decimata cã negociationiſ ⁊ dicit q expẽse q̃ fiunt in rebus illis deduci debent cũ res ille vendanꝫ ⁊ de residuo debent decie psolui q̃si de lucro sed expẽse que fiũt ꝑ recipiẽdis fructib⁹ illaꝝ rex nõ sunt deducẽde: sz res ipse sint empte de pecunia deciata qz fructus illi sunt illoꝝ qui faciunt ipsas expẽsas salua decia ⁊ fruct⁹ illi alienari nõ possunt sine onere decimaꝝ. Demũ respõdet ad. q. ꝓ posita dicẽs q expẽse que fiũt ꝑ restauratione molẽdinoꝝ siue piscariarũ rerũ: nõ sunt deducẽde de ꝓuẽtibus decimãdis qz residue penes dñz remanent restaurate: vt si pars aliq̃ moriaꝫ arm̃ti deterioretur vinea portio mercis depeat vel tot⁹ cliban⁹ destruaꝫ Ber. Nota primo q nõ solũ de fructu q germinat ꝺ̃ solui decia nõ deductis expẽsis sz ẽt de fructu q nõ germinat q ꝓprie appellaꝫ redditus. nã molendinũ ꝓprie nõ ꝓducit fructus sed quosdã redditus ⁊ nihilomin⁹ decia debeꝫ de prouẽtib⁹ nõ deductis sũptibus factis ꝓ bis redditib⁹ babẽdis. Secũ do nõ q licz sit res empta cũ mercimonij tñ si anteq̃z vẽdatur fruct⁹ seu redditus aliqs pcipiꝫ ꝺ̃ solui decima expẽsa prius facta aut ꝓ re bẽnda aut ꝓ fructib⁹ nõ deducta. rõ qz onus[a] decimarũ est annexuz ipsi rei adeo q trãsit in quẽlibet possessorem. Nõ tertio q negociatio põt ꝙsistere ẽt circa bona ĩmobilia. an aũt sit licita hec negociatio cũ. s. emiꝫ res itegra vt integra vendaꝫ ꝑ maiori pcio. vide bo. tex. in. c. ei j ciens. lxxxviij. di. Nõ ibi cuz ipse vendunꝫ. q de decima ex negociatõe ꝺ̃ solui cũ vendiꝫ merces. ⁊ ꝺ̃ securius ꝑm Inno. tñ obseruaꝫ ꝑm eũ q in fine anni fit solutio ꝓp exiguitatẽ rex. ar. in. l. plane. ff. fa. ber. ⁊ in. c. reuertimini. xvi. q. i. ⁊ vide qõ dixi in. c. cũ sint boies. s̃. e. Itẽ nõ q fruct⁹ agri non pñt alienari sine onere decimarũ. Sed q̃ro qd si vendiꝫ ipse ager[b] ex quo multis tpib⁹ retroactis decima nõ fuit soluta nũqd ẽptor possit ꝙueniri ꝑ decimis ꝑteritis. ⁊ ẽ pulchra. q. ⁊ quotidiana. Hosti. ⁊ Jo. an. tenẽt hic q sic q̃si ipsa res sit obligata ꝑ onere decimarũ ideo trãsit ad quẽcunq̃z possessorẽ cum illa obligatõe. ꝑ hoc l. imperatores. ff. de pub. vbi videꝫ casus in fi. q. naz possessor teneꝫ ꝓ tributis ꝑteritis. qa possessio est obligata ꝓncipaliꝫ ⁊ nõ ꝑsona ergo idẽ in decima que est tributũ dei. vt in. c. tua. s̃. eo. allegant ⁊ alia iura in ar. iste tñ tex. apte hoc nõ ꝓbat qz loqtur de fructib⁹ ⁊ nõ de ipa re. tñ primũ dictũ est cõius ⁊ ꝓbaꝫ in. ꝺ. l imperatores. iuncto. ꝺ. c. tua. idẽ tenuit Jo. an. in. ꝺ. c. cũ boies. s̃. e. vbi plus dixit q est in optione rectoriſ ecclesie vtrũ velit agere ꝺ̃ nouũ possessorẽ vel ꝺ̃ antiquũ q ꝓcepit fruct⁹. ⁊ idẽ videꝫ velle Fe. cõsi. lxxiij. ⁊ vide ꝑ Archi. xvi. q. i. c. siqs laicus. Scõo q̃riꝫ qz in text. hic dicit q si de pecunia decimata merces est empta q in vẽditione ꝺ̃ pus detrabi expẽsa ⁊ de residuo tanq̃z de lucro decima ẽ soluẽda. q̃ritur qd si pecunia nõ fuit decimata. So. dicunt doc. q eo casu de toto ꝓcio soluẽda est decima. ⁊ dic pecuniã nõ fuiſ se decimatã q̃ fuit in cã decimatõis. pone q aduocatus de ꝑmonio lucrat⁹ ẽ. x. ex qb⁹ emit vnã domuz sed eã postmodũ vendidit debeꝫ decima de toto ꝓcio ex quo pecunia ex qua fuit empta nõ fuit decimata. si aũt soluisset decimam ⁊ de nouẽ emisset domum quã postea vẽdiderat ꝑ xx. soluet decimaz de lucro tm̃ puta de. xi. si aũt qs retinet sibi rem quaz emit de pecunia decimata ecclesia bz decimã ꝓtem illius domus qz ꝓ decima ꝓte fuit empta de pecunia ecclesie ꝑm Inno. ⁊ alios qõ bñ nõ. nã ex hoc clare inferꝫ q decima nõ solũ est debita ecclesie sz est in dñio ipius ecclesie. Et nõ bñ q non solum res efficiꝫ ecclesie q̃ emiꝫ tota ex pecunia ecclie. vt in. c. i. de pecul. cle. sed etiã q̃ emitur ꝑ ꝓte ex pecũia ecclesie. nã ꝓ ea ꝓte ꝓ q̃ pecũia erat ecclesie res efficiꝫ ecclesie. ⁊ idẽ põt dici in pecunia militis vel minoris. sunt enĩ ĩ hoc iste ꝑsone priuilegiate. vt in. l. si vt ꝓponis. C. de rei nẽdi. ⁊ in. l. iij. C. de arb. tu. nõ. glo. in. c. ingrendum s̃. de pecul. cle. Et valet ꝺ̃ ad id qꝺ quotidie accidit. nã clerici sepe emũt ĩmobilia ptiz ex pecunia ecclesie ptim ex ꝓpria pecunia. efficiunꝫ. n. illa bona clerici ⁊ ecclesie ꝑm q̃ztitatẽ pecunie expositę. ꝑ ꝺ. xij. q. iij. c. i. vbi bo. tex. cũ glo. In glo. in ver. deducẽdas. ĩ fi. bãc sco̅am rõnem sequtur Hosti. prima enĩ multum sibi nõ placet qz in oib⁹ opatur dei misericordia. addit ipe ⁊ aliã rõnem. s. ne clerici videanꝫ improbi exactores ⁊ ne ditenꝫ cũ grauꝫactura alioꝝ. ar. in. l. naz nã. ff. de ꝓdi. inde. vel dic q rõ nãlis inter negociatõnes ⁊ reliquos fruct⁹ põt ee ista. nã in negociatõe solum est soluẽda decima de lucro. vt in. c. ex trãsmissa

a On⁹ decimarum dr̃ annexũ ipsi rei ideo trãsit cũ ipa re.

b Qñ vẽdiꝫ ager ex quo nõ sunt solute decie an ꝑ tpe ꝑterito possit emptor ꝙueniri. adꝺ scripta i. c. pñti. ℣. porro. de offi. or. in. vi.

ś.e.ꝛ ꝑprie ꝛ nāliter nō dr lucrū nisi q̄ supest deductis expēsis. nā si emo rem p.x.ꝛ vēdidi.p.xx. nemo diceret me lucrari.xx.sed solū.x.ideo oēs expense facte ex pecunia decimata ꝑus debēt deduci. ꝛ de residuo tanq̄z de vero lucro decima ē soluēda sed fructꝰ seu redditus q̄ ꝓueniunt ex aliqua re nāliter oēs dicunt fructꝰ seu redditus rei ēt nō deductis expēsis nā fructꝰ non ꝓueniūt ex pecunia expensa sed ex ipa re. vñ vulgariter dicit tantꝰ est fructꝰ huiꝰ rei nec baberur rō ad expēsas. Itē si dñs terre tradit alteri fundum ꝑ certa portione fructuū non pōt colonꝰ dicere q̄ vult ꝑus deducere expensas qꝛ ꝑ eis bz reliquos fructꝰ ita ꝛ fortius dicēdū est ī decima que debet deonam deꝰ est vtis dñs terre. vt in.c.tua.ś.e.ꝛ reseruauit sibi decimā in recognitōez vtis dñij. ideo pari rōe ꝛ fortiori dz solui nō deductis expēsis qꝛ pro eis remanēt penes dñm relique nouē ptes.ꝛ de boc aliqd dicam cū glo.in ver.credim⁹. vbi rñdebit q̄ appellatione fructuū solū venit qō supest deductis expensis

In glo.in ver.q̄si de lucro.ibi alij dicunt melius. Concludit ꝯ glo.q̄ filius indistincte nō tenet soluere decimā de hereditate pr̄na.sed in extraneo berede ꝛ legatario seu donatario pōit opi. videt tñ inberere vt etiā isti nō teneant de bonis imobilib⁹. ꝛ adducit tres rōes ꝙ qb⁹ ī ea ꝛ bāc opi. gl. tenuerūt Ala. Ali. ꝛ Jo.ꝛ vide glo. plenior̄.xvi.q.i.c. decime. Hosti. dicit q̄ hec opi.ꝛ ego⁹ ꝛ benigmor sed ꝓria est iustior.qō de oī lucro dz qs soluere decimam. vt in.c. ex trāsmissa.ꝛ in.c.nō est.ś.e.ꝛ nititur rñdere ad rōnes gl. sed opi. gl. seruat hodie de ꝓsuetudie.ꝛ eaz videt seq Inno.in.d.c.nō est. q̄nimo Inno.refert ibi opi. quoꝛūdam dicentiū q̄ de bis q̄ non ꝓueniunt ex buimo terre vel ex manu vel industria boīs nō debet decima.ꝛ forte ꝑm eū isti nō male dicūt lz Host. nō placet ꝑ iura supius allegata. Sed in hoc nō est facile ꝓcipitare sniam sed dico standū ee ꝓsuetudini q̄ est optima legū interpres.c.cū dilect⁹.de ꝓsue.ꝛ in ñ. glo. idem ꝓcludit glo.in.d.c.decime. An aūt hodie excuset ꝓsuetudo nō soluētes decimas psonales dicā.j.e. c.in aliqbus. In glo.in ver.credimus. ibi spāle ē in decimis. sed ꝯ glo. videt tex.ś.e.in.c.tua. vbi dicitur idem esse in dño alicuius p̄dij. vt si tradit funduz colono pro aliquota pte fructuū debet quota conuēta nō deductis sumptib⁹.ꝛ sic nō intelligitur spāle in decima. Jnnoc. aliter rñdet ad.l.fructꝰ.ꝛ alia iura q̄ dicunt fructū esse qō supest expensis deductis. dicit enī q̄ illa est iterpretatio ciuilis ꝛ nō nālis qꝛ nāl⁹ qc qd ꝓcipitur ex re ē in fructu seu redditu.ꝛ sic nāliter debem⁹ capere boc ver.in solutiōe decime.ꝛ sic vulgariter appellat fructus qcquid ex re ꝓcipit nō deductis expensis qō est verbū mēti cōmēdandū. Hosti. ponit aliud vbuz nōbile dicens q̄ vbi vbū fructꝰ refertur ad aliquotā ptem nō deducunt expēse. nam decima redditꝰ bic deo ꝛ nouē ptes remanēt apud dominū ꝛ ita logtur bic tex.ꝛ in.d.c.tua. sed vbi qs obligat restituere oēs fructꝰ tunc bñt locū ꝯrie leges vt ꝑus deducant expēse ne qs locupletet cū iactura alterius q̄ fecit expēsas. ar. in.l.nā nā. ff. de cōdi. inde. ꝛ nō ħ ver. bene. Bar. laius distinguit in.l. fructus. alle. in glo. dicit enī q̄ q̄q̄z ħ verbū ꝓfertur a lege ꝛ tunc intelligit deductis sumptib⁹. vt in.d.l. fructus. cū si. fallit in decima vt bic. q̄q̄z ħ vbum ꝓfertur ab boīe ꝛ tūc si refert ad fructꝰ iam stantes ꝛ tūc nō intelligitur deductis expēsis. vt in.l. si pēdentes fructus. ff. de vsufruc. aut refert ad fructꝰ colligēdos in futuruz ꝛ tūc intelligit deductis expēsis. vt in.l. fundi tre bantani. ff. de vsufr. le. vbi dr̄ q̄ si testator legauit ꝓuentū alicuius fundi alicui quoad viuerz nō tenet beres reficere seu colere fundū.ꝛ p̄dicta ꝓcederent ꝑz eū q̄ verbū fructꝰ refert ad oēs fructus indeterminate. sed si refert determinate puta ad.x. corbes grani tūc intelligitur nō deductis expēsis. vt.l. venditor ff. de ꝯ.emp. Ex p̄dictis nō primo q̄ spāle est in decima ꝑm Bar. qō tñ est falsum. vt. ś. dixi. Itē in mā decimaꝝ vbum fuit ꝓlatuz ab ipso deo ꝛ eq̄paratur vbo ꝓlato a dño pticulari. vt in.d.c.tua. iō dic vt. ś. dixi qō nō est spāle. qꝛ verbū fructus hic nō refertur ad oēs fructus sed ad decimaz tñ. vñ siue a lege siue ab boīe ꝓferat hoc vbum cū hac determinatiōe nunq̄z intelligit deductis expēsis. Jtem ex dicto Jnno. supra recitato pōt colligi vnū notabile q̄ si inter ꝯbentes fit mētio de fructib⁹ dz intelligi nō deductis expēsis qꝛ ꝯbentes maxie rustici capiunt vba nāliter ꝛ ꝑz q̄ vulgariter ꝓferunt. vt in.l.liboꝝ. §. q̄ tñ cassius ff. de le. iij. cū si. inspicienda esset tñ mens ꝯbentiuz q̄ ex multis circunstantijs pōt elici. nā in cōuentionib⁹ spectat magis mens q̄z vba ipsoꝝ ꝯbentiuz. vt dicit tex. in.l. in ꝓuentiōibus. ff. de ver. sig.

c **Am contingat.** Qui prescribit decimas in aliēa pochia si ibi insurgūt noualia ipsoꝝ decimas nō hēbit. ꝑ qō. scōo rñ sio. ibi vñ. Casus lr̄alis. In qbusdā pochijs q̄dā ecclesie ꝛ ecclesiastice psone ab antiquo ꝓceperūt decimas: de nouo fiunt noualia ī parochijs illis. q̄ritur ad quē decima istoꝝ noualiū incipiat ptinere. Rñdet pa. q̄ cū ꝓceptio decimarū de iure cōi ptineat ad parochiales ecclesias. decime noualiū q̄ fiūt in pochijs earundem ad ipsas ꝓculdubio ptinere noscuntur: nisi illi q̄ antiq̄s decimas ꝓcipiant cām rōnabilez oñderint ꝑ quā decime noualiū ad eos debeant ptinere Ber. Primo nō ex isto tex. iuncta glo. prima q̄ id dicit ptinere ad aliquē ab antiquo qō ptinet ad eū ex p̄scriptiōe.ꝛ idem nō.in.c.,pri.qō valet ad statuta disponētia sup iurib⁹ ptinentib⁹ ad aliquē ab antiquo. Et nō etiā de ver. ptinere. cōprehendit enī in se qō ptinet ex p̄scriptiōe ꝛ valet ad vba libelli cū qs dicit rem petitā ad se ptinere. satis enī est ꝓbare dñiuz ex p̄scriptiōe cōpetens. facit qō le.ꝛ nō.in.c.cū ecclesia. de cā pos.ꝛ ꝓpri.ꝛ qō nō. Bar. ī.l. ad ꝓbatōez. C. loca. vbi dicit quē ꝓbare dñiuz si ꝓbat se ꝓcepisse fructus tanto tpe q̄ sufficit ad p̄scriptionē. Secundo nō q̄ vna ecclesia pōt p̄scribere decimas ptinētes ad aliā ecclesiā. lz ꝯ laici decimas p̄scribere nō possint qꝛ illas nequeūt possidere. vt in.c.cām. ś. de p̄scrip. clerici tñ noie ecclesiarū p̄scribunt. tū qꝛ sunt capaces possessionis tū qꝛ bec p̄scriptio nō est ꝯ ius diuinū qꝛ nō refert q̄ ecclesia bēat. vt in.c.cū apostoli ca. de bis q̄ fi. a ꝑla. Tertio nō q̄ vna ecclesia pōt p̄scribere certa iura parochialia infra limites alteri⁹ ecclesie.ꝛ videt ꝓbare bec lr̄a q̄ ēt p̄scribi p̄it coherentia limitib⁹. nam si p̄scripserat decimas totius parochie. ergo ꝛ ōcimas coberētes limitib⁹.ꝛ p hoc posset ꝓpugnari vel veri⁹ limitari glo.in.c.cū sint homines. ś.e.q̄ dixit q̄ decime adberētes limitib⁹ non p̄it p̄scribi ne p ꝓnām insurgat limitū confusio. nā soluēdo poterit intelligi q̄n solū p̄scriberent decime adberētes limiti. secus si pariter p̄scribunt oēs decime parochie qꝛ tūc nō ita insurgit cōfusio limitis qō est notandū. alⁱs oporteret dici glo. illā. non recte log

Ultimo nō q̄ p̄scriptio certoꝝ iuriū de p̄nti nō extendit ad futura oino ꝓpria iurib⁹ p̄ntibus p̄scriptis nam decime noualiū sunt eiusdē iuris ciuilis sicut antique ꝛ tñ ad p̄scriptōz antiq̄ꝝ nō segtur p̄scriptio futurarū ꝛ pōt eē decisionis rō. nā cū vba ꝯctus referātur ad tps ipsius ꝯct⁹ nō ad futurū. vt ē tex. nō. i.l. rutilia polla. ff. de ꝯ.emp. multo forti⁹ p̄scriptio nō dz extendi ad iura futura. nā in ꝯctib⁹ fit plena interpretatio. vt in.c.cū dilecti. de dona.ꝛ in p̄scriptione dz si eri stricta cū veniat ad detractionē iuris alterius. ꝯ si

non sit extensio in ꝛctib⁹ fortius nec in ꝓscriptiõe. ⁊ hanc rõnem sentit tacite Inno. in. c. tua. el. i. §. e. ⁊ de hoc aliqd in. c. se. In gl. j. nõ sp istã glo. ad. pbãdũ dñiuꝫ alicui⁹ rei per ꝓscriptionẽ. ⁊ facit ad libellãdũ vt dictũ est in nõbili p̃. In gl. ij. in fi. no. gl. ad quã fit quotidie remissio cũ queritᵉ ad quẽ de iure cõi ptinet decimaꝫ ꝓceptio[a]. ⁊ est iste articulus ꝑncipalis i hac mã. ⁊ ꝯclusio huius gl. est q⁹ decime integre ptineãt ad eccl̃iaꝫ parochialẽ baptisinalẽ nõ ãt ad eꝑꝫ nisi in casibus in gl. exceptis. ⁊ dr̃ eccl̃ia baptisinalis ecclesia matrix q̃ als dr̃ plebs vbi baptizãtur oẽs ifra plebanatũ veniẽtes ad fidẽ. ⁊ hãc opi. gl. tꝫ Inn. i. c. ad aplice. §. c. Idẽ sentit hic Host. Jo. an. remisit ad gl. in. c. statuimus. ⁊. c. qcunqꝫ. xvj. q. j. vbi plene. sꝫ postmodũ vidẽs remissiões nõ sufficere hãc mãꝫ latius realsũpsit in addi. spe. eo. ti. in. iij. colũ. Et vt clare habeas hãc materiã excludam⁹ ꝑus casus ĩdubitabiles. nã aut querit de decia psonali aut ꝑdiali. psonalis ãt spectat ad eccl̃iaꝫ pochialẽ vbi qs audit diuina ⁊ pcipit ecclãstica sacr̃a. vt in. c. ad aplice. §. eo. ⁊. c. fi. §. de paro. ⁊. xvj. q. j. c. questi. ĩũcta glo. ⁊ in hoc oẽs ꝓueniũt. Remanet tñ vnũ dubiũ. nã qñqꝫ qs pcepit cetera sacr̃a in pochia sua sꝫ sacr̃ꝫ baptismi pcepit i eccl̃ia mr̃ice. ⁊ sic nõ põt dici q⁹ oĩa sacr̃a recepit in eccl̃ia pochiali. vñ vr̃ qbusdã vt nõt Jo. an. i addi. p̃dicta q⁹ cũ baptism⁹ sit ianua oĩuꝫ sacr̃oꝝ in. c. fi. ó psby. nõ bap. ⁊ sit nobilius aliꝭ sacr̃is. vr̃ q⁹ rõe buius sacr̃i dꝫ eccl̃ia baptisinalis hr̃e ptẽ decciaꝫ psonaliũ qõvr̃ rõi satis ꝓsonũ. fac̃ qõ nõt Inn. i. c. de his ó sepl̃. ⁊ tex. cũ ibi nõ. i. c. ij. e. ti. li. vj. ⁊ qõ nõ. i. c. nec nũ gen⁹. §. e. i h tñ ẽ stãdũ ꝓsuetudi. Scõo cãu ꝑn. cũ qrit ó decia p̃diali. dic q⁹ aut decia est. j. pochiã epi. nã in aliqb⁹ locis hꝫ certã pochiã distinctã ⁊ tũc hec decia ptinet ad eũ. vt. j. c. c. dudũ ꝑm intellectũ b⁹ gl. Aut hec decia nõ est ifra alicuius pochiã. vtputa qꝛ p̃dia sũt multũ distãtia ⁊ ñ ẽ icl̃usa ifra pochiã alicui⁹ ⁊ tũc decie ẽt ptinẽt ad eꝑꝫ in. c. qñ. §. e. idẽ dico vbi pochie nõ eẽnt distincte. naꝫ tũc eꝑs dꝫ percipe oẽs decias sicut olim faciebat añ distinctiõeꝫ pochiaꝝ nõ tñ dꝫ eã sibi retinere sꝫ dispẽsare iter clericos sꝫ eoꝝ merita. vt est tex. nõ. xvj. q. vij. c. i. aut decia est infra pochiã eccl̃e baptisinalis ⁊ tũc ó iure ad eã ptinet. xvj q. j. statuim⁹. tñ q̃rta deciaꝝ pertinet ad eꝑm lꝫ glo. aliud senserit hic ⁊ min⁹ bene. nã tex. ẽ aptus in. c. cõ querẽte de offi. or. vbi inter cetera iura epalia numerat q̃rtã decimaꝝ. ⁊ facit qõ leg. ⁊ nõ. in. c. j. §. eo. bec tñ q̃rta põt scribi vt in. c. de q̃rta. §. de ꝓscrip. aut decima est ifra pochiã capelle que ẽ in plebanatu. ⁊ i h ẽt dubiũ remanet vtrũ decia ptineat ad capellã an ad plebẽ. ⁊ in hoc exclude q̃tuor casus. Primus qñ cõ suetudo sup hoc disponit. est. n. optima legũ iterpres c. cũ dilectus de ꝓsue. Scõus casus qñ eꝑs cũ ꝓsensu capli ꝓstituit pochiã capelle ⁊ specifice sibi deputauit decias illi⁹ pochie. ad hoc. c. ad audientiã. j. de ecclc. edi. Tertius cãus qñ ꝓstat plebẽ nõ eẽ antiquiorẽ capella. nã illo cãu exꝑsse capella hꝫ integra iura parochie suc. in his trib⁹ casibus acgescit p oĩa Jo. an. in addi. spe. p̃dicta. Sed remanet q̃rtus casus valde dubitabilis qñ. s. nõ apparet de ꝓsensu nec apparet q̃ eccl̃ia sit antiqor ⁊ reperit capellã hr̃e pochiã distinctaꝫ ab eccl̃a baptisinali. ⁊ i h tꝫ ibi firmiter Jo. an. ó cimã ustoꝝ p̃dioꝝ sitorum infra parochiã capelle ptinere ad eccl̃iaꝫ plebis. motiuũ suũ principale elicitur ex. c. eccl̃e. ⁊. c. qcunqꝫ. xvj. q. i. vbi dr̃ q⁹ eccl̃ia ñ dꝫ de nouo fundari cũ ꝓiudicio antiquaꝝ eccl̃iaꝝ ⁊ spãliter fit ibi mẽtio de decimis. vñ cũ cõiter eccl̃a plebis sit antiqor ⁊ territoriũ pochie huius capellẽ eẽt antiqtus de pochia plebis nõ dꝫ hec eccl̃esia antiq̃ ꝓuari decimis p̃dialib⁹ pp ꝓstructionẽ capelle. satis ẽ. n. si hẽt oblatões ⁊ decias psonales que debẽtur ituitu

[a] Ad quẽ de iure cõi ptinet decimarũ ꝓceptio.

diuinoꝝ. sed Jo. cal. tenuit hic oppositũ ꝯcludẽs q⁹ ex quo capella hꝫ parochiã distinctã dꝫ hr̃e decimas p̃diales ꝓueniẽtes ifra pochiã suã. nã decime sunt ó iure pochiali. vt in. c. fi. de parochijs. ergo ex quo reperit hr̃e parochiã dꝫ hr̃e ⁊ decias. hãc opi. tꝫ Archi. xiij. q. i. in summa. tꝫ Pau. zenze. ⁊ Lau. i cle. j. e. t. sequũtur moderniores cõiter hic ⁊ hãc opi. ego sequor qꝛ iura dicũt cõiter decias ptinere ad eccl̃iaꝫ parochialẽ. ꝓ hoc iste tex. cũ. c. seq. ⁊. c. ad decias de rest. spo. li. vi. ⁊. d. c. ad audientiã. fatendũ est tñ q⁹ si ne iusta ⁊ necessaria cã non põt eꝑs capelle deputare certã parochiã cũ ꝓiudicio eccl̃ie antique ⁊ sic debẽt intelligi iura que allat. Jo. an. sed ex quo reperitur de pñti capellã hr̃e parochiã distinctã ꝓsumendũ est q⁹ ex iusta ⁊ necessaria cã parochia sibi fuerit deputata. nec ob. iura q̃ dicunt decimã ptinere ad baptisinaleꝫ eccl̃iaꝫ. nã debẽt intelligi de decia q̃ ꝓuenit infra parochiã ipsius eccl̃ie baptisinalis. vel itelligunt ꝯꝫ ista tũ antiquũ anteq̃ꝫ capelle ibi edificarent vel qñ capelle nõ hãt parochiã distinctã in p̃dictis oĩbus salua sit ꝓsuetudo. ⁊ hec no. In glo. in. v. noualiũ. nõ hãc gl. que clari⁹ ponit h intellectũ ad. c. ex pte. §. e. quaꝫ ibi fecit. ⁊ hãc gl. sequunt cõiter doc. hic. naꝫ vt dicit Inno. §. e. tua. el. j. ꝓscriptio adeo est stricti iuris vt lꝫ qs ꝓscripserit decias oĩuꝫ p̃dioꝝ alicuius pochie vno excepto ad illud ꝓscriptio non extenditᵇ. ⁊ facit qõ nõ. j. c. ꝓxi. nã ꝓscriptio nõ ꝓcedit sine possessione vt in regula sine possessiõe de reg. iu. in. vj. ergo ñ ꝑt dici q⁹ decime noualiũ fint ꝓscripte ex quo nihil receptũ est noie decie ex illis terris anteq̃ꝫ reducerent ad culturã. Et in fi. gl. habeẽ hodie iste tex. in. c. j. de ꝓscrip. li. vj. In gl. fi. in fi. dicit Jo. an. q⁹ certo casu põt ꝓscriptio allegari finge. n. q⁹ ab illis terris i cultis hec eccl̃esia que prescripsit decimas antiquas aliquid percipit nomine decie nam ex hoc efficiũtur decimales illius eccl̃esie ⁊ sic reducunt ad culturã ꝑt hec eccl̃esia petere decimã. ar. j. e. c. sequenti.

[b] Extenditur tamen quis sit ita stricti iuris ad accessoria ⁊ connexa rei principalis posses se. l. si aliena. §. i. ff. de vsucap. per quẽ text. vide q⁹ dicit bar. in rep. que sibi attribuitur. l. de quibus i. ii. col. ff. de leg.

[c] **Tam in tua.** Decima omniuꝫ fructuum prediꝝ debetur ei qui decimas ibi prescripsit sed ad aliud predium prescriptio nõ extenditur cõmunis diuisio. Secunda ibi respondem⁹.

Casus lr̃alis. Quedam monasteria ⁊ conuentuales eccl̃esie percipiunt decimas maiores ⁊ minutas in multis parochijs. sed de quibusdam fructibus annuatim perceptis sibi nõ fuerunt decime persolute: queritur quis debeat percipere decimas illoꝝ fructuum. Respondet pa. si fructus predicti prouenũt de illa terra de qua monasteria vel conuentuales eccl̃esie decimas percipiebant eis decime illorum fructuũ debẽt dari cum terra illa ab antiquo illis fuerit decimalis. qꝛ vna ⁊ eadem res non debet diuerso iure censeri: alioquin eccl̃esijs parochialibus persoluãtur ad quas de iure cõi pertinet perceptio decimarũ Ber. Nõ primo iuncta glo. ij. q⁹ monasteria possunt prescribere decimas infra parochiam alteri⁹ eccl̃esie. ⁊ intellige cum titulo vel per tãtum tempus de cuius initio nõ esset memoria. vt i. c. j. de prescrip. li. vi. ⁊ facit. c. j. ꝓxi. Secundo nõ q⁹ percipiẽs decimas ex certo p̃dio per tempus quod sufficit ad ꝓscriptionem videtur ibi prescribere ius decimandi i genere respectu. s. cuiusq̃ꝫ fructus inde percipiendi licet per tẽpus prescriptionis percepit ibi decimam de fructibus certis diuaꝝat. vt notanter ꝓbatur hic Ex quo singulariter infert q⁹ exercẽs vnum actũ iurisdictionalẽ in personaꝫ alicuius animo querendi iurisdictionẽ vniuersaliter videtur querere possessioneꝫ vlꝛ iurisdictionis. qõ vr̃ cõtra nõ. per Bar. in. l. j. §. si quis. ff. de iti. actuq̃ꝫ pri. sed primuꝫ dictum sentit Inno. in. c. dilect⁹. de capel. mo. vbi hoc latius ꝓse

quit. Tertio nō ex fi.lre q; pscribēs decias oium predioz parochie excepto vno prescriptio nō extenditur ad aliud pdiū.7 h qz tm̄ prescribit q3uis posſidetur.vt in regula fine possessiōe de re.iu.li.vj.7 bo. tex.in.l.demq3.cū.l.se.ff.ex q cau.ma. Sed q̄ro de rōne dubitandi 7 decidēdi in isto tex. So. duplex intellectus elici pōt ex littera. Primus q; per.xl. annos frumentum tm̄ fuit seminatū in certo predio cuius decima fuit soluta nō ecclesie prediali sed mōasterio.demum fuit ibi seminatū milium vel aliud bladū dubitabat cui deberetur decima.nam cōtra mōasterium faciebat qz nunq3 percepit nisi decimā frumēti 7 prescriptio nō dz extēdi de specie ad speciē.sic videbatur q; decima milij deberet eccle prediali ad quā decima pertinet de iure cōi sed in cōtrariū fuit decisū ratio qz percipiēdo decimā tanto tpe ex certo predio monasteriū prescripsit ius decimādi. non.n.dz hēri respectus ad frumentū sed ad decimā in genere que fuit percepta ibidē ab ātiquo 7 hāc lec.fensit hic Jo. an.7 est in se verissima 7 fz hunc intellectū colligit h quod.s.dixi ꝫ Bar.videt.n. q; si in aliquo loco qs exercuit actus iurisditionales occurrētes.s.aio vtendi iurisditiōe vl̄ q; post pscriptōez cōpletā poterit iurisditiōe vti in alijs casibus occurrētibus.finge.n.q; bōicidiū nō fuit ibi cōmissū per.xl.annos sed alia scelera que iste tan q3 superior puniuit.si post prescriptionē ꝓtingat hōicidiū.dico ar.huius lre q; illud poterit iste punire q pfato mō prescripsit ibi iurisdiōez

Scōa lec.que magis vr cōuenire lre est q; per xl. annos ex pdio illo fuerūt collecti varij fruct? 7 ō certis fuit soluta decima mōasterio de q3uisda3 vo nulli fuit soluta.nūc agebat ad solutionez 7 dubitabat cui deberet.pro monasterio faciebat qz perceperat decimā de certis fructibus.pro eccha parochiali faciebat qz pscriptio nō pcedit sine vsu. sed mōasteriū nū quā percepit decimā ex illis fructibus ergo ius decime remāsit apud ecchaz parochialē.sed ꝓriū decidit rō ne predicta.q; ex quo mōasteriū dūtaxat percepit ib' decimā certoz fructuū prediū est effectū deciale ipsi monasterio respectu oiuz fructuū.qz vna 7 eadē res nō dz diuerso iure cēseri.7 pro hoc itellectu quē tacite senserunt doc.facit tex.ibi annuatiz perceptis. 7 intellige hūc tex.quando decima aliquozum fructuum nulli fuit soluta vt.s.dixi. nam si fuisset soluta ecclesie prediali tunc decima debereturex illis fructib9 ecclesie prediali 7 reliquozum fructuum ipsi mōasterio. Ex quo habes notare q; vnum predium pōt esse partiz decimale vni ecclesie 7 partim alteri quod placet Hosti.7 Jo.an. lz Inno. videat discrepare. sed huic ob.lra que dicit q; vna 7 eadez res 7c. Sol. ex diuersis rōnibus eadē res pōt diuerso iure censeri.secus in eadē rōe. Ex ex hoc intellectu infertur q; si aliquis prelatus citra ēpm exercuit actum iurisditionalē in loco ēpō exercente reliquos actus ista pscriptio certi actus nō debet extendi ad reliquos actus exercitos per ēpz. Ultimo pōt adduci iste tex.i fi. q; sicut prescriptio nō extenditur de predio ad prediū ita nec prescriptio actus iurisditiōalis de persona ad psonaz de quo per Inno.in.d.c.dilectus. In gl. fi.in fi.de hoc per gl.in.c.cognouimus.xij.q.ij. que dicit q; casus illius legis q̄ hic allegat est spālis.7 dic q; ibi solum dr q; seruus dotalis pōt bre peculiū ex re mariti 7 ex re vxoris 7 in re mariti acquiret marito in re vxoris acquiret ipsi vxori.7 sic idē peculium diuerso iure censetur.sed dic q; illud contingit diuersa ratione 7 ita posset contingere in casu nostro.7 ita dixa superius. Abbas.

udum. Laici ecclias vel decimas donare nō pnt et si sūt reges nec ex eorum titulo prestat cā prescribēdi. pmo ponit facti 7 ꝓcessus narratio.scōo ibi nos igit. ipi9 diffinitio.pma subdiuidit in tres.p ponit actoris petitionē 7 auditoris datōz.scōo reoz defensionē iudicis iterlocutōz 7 defensiōis fortificatōz.tertio ipi9 ō fensionis impugnatōz.scōa ibi por.tertia ibi ceterum.

Casus lralis. Inter ep̄z vesprimenēsez 7 fres hospitalis bierosolymitani sci stephani sup q3usdā decis q̄ vertebat:partib9 pp hoc in psentia dñi pape ꝓstitutis datus fuit eis auditor cora quo petiit epl decias terrenaz que per rusticos hospitalis pdicti i vesprimen.dioceſi excoluī:petijt insup quasdā ecclesias que p ipsos hospitalarios detinētur:in quib9 dicebat intēriones suā de iure cōi fundatā.prior vo pdictus in predictis decis 7 ecclesijs pscriptionē allegās:,pposuit sup his se nō teneri ep̄o rndere: auditor hoc audiēs significauit illud.d.pa.7 ipse mādauit eidē:q; idē prior,pbaret titulū prescriptōis quē allegabat ipe stari exhibuit priuilegia regis ac regine vngarie q contulerūt eccliaz sci stephani hospitali donationis titulo in ppetuā elemosynā ad quā dicte decime pertinebāt.induxit ēt quoddā scriptū ꝓfirmatōis.C.pape per qō ,pbare volebat pdictā concessionē valere. Ex parte epi fuit ,pposituū q; in decimis 7 ecclijs donatis a rege 7 regina.pscriptōez allegare nō poterat ps aduersa q̄ nō poterat intuitu hēre a donatiōe ipsorū nec a ꝓfirmatiōe.C.tm̄ rps effluxerat q; posset pscriptio ꝓfirmari.7 sic talis titulus nō valebat immo vt dicūt canones sacrilegiū incurrit q decias vel ecclesias recipit de manu laicali. Do.pa.bis oibus ꝓsideratis dicit qō datores predicti id alijs cōferre nō potuerūt qō de iure nō poterāt possidere.7 p ꝓfirmatiōnē clementis sup ecclias sci stephani:7 alijs ad ipaz ptinēribus facta hospitali iuri epi nō derogat ēt si scriptū auctēticū appareret.q̄re ,pbibet ne frēs hospitalis presumāt vlterius impedire quo minus pdict9 eps decias pcipiat antedictas:7 pacifice possideat in futurz. Ber. Primo nō ex isto tex.q; ꝫ ipedientes debitores meos mihi soluere possū agere quēadmodū eps hic agit ꝫ hospitalarios q ipediebāt decimaz solui ēpo a rusticis eoz.7 de hoc latius dicā cum gl. fi. Scōo nō q; hospitalarij bierosolymitāi possūt possidere decias 7 ecclias 7 eas prescribere dūmodo habeāt titulū prescribendi. Ex quo infert q; hospitalarij nō sunt mere laici ficut dicimus de conuersis alicuius monasterij.de quo dixi in.c. q3uis. s.e. 7 quod nō gl.in.c.ex eo.de cle.li.vi. Tertio nō q; ecclesie possunt pscribi iure ,pprietatis dūmodo habeat titulus prescribēdi sed sine titulo nō possunt pscribi.vt in regula.i.de reg.iu.li.vi.7 vide qō nō.gl. nō.in.c.cōtingit de do.7 ꝓtu.7 qō ibi dixi. Quarto nō q; laici ēt reges nō possunt aliqd donare de iure ecclesiastico nec possunt possidere ius spūale. Ex quo infert q; reges sunt puri laici ita q; per coronationē 7 vnctionē nullū ordmē ecclesiasticū recipiunt.

Item nō q; donatio iuris spūalis facta laico inantum est nulla q; nec ēt sufficientē titulū prescribēdi tribuit quod nō.7 est rō qz recipiens talez titulum credēs illū valere errat in iure sed erroz iuris nō,pdest i vsucapione vt in.l.nunq3.ff.de vsucapi.Ex ex hoc 7 ex tex.nō q; errās in iure lz habeat bonaz fidem non prescribit.pro hoc facit tex.cum glo.in.c.aplice.s.ō dona. Nota q; recipiēs aliquid ecclesiasticum de manu laici incurrit crimē sacrilegij. nam talis titulus nō excusat qz pro non dato habetur quod ab illo datur qui de iure donare non potest de iure patro.c.qō autem.7 in.c.dalbertum.i.q.vij. Item nota q; cōfirmatio facta per papam in forma cōmuni nullū preiudicium infert tertio quod nota. nam vt plurimum religiosi habent multas similes confirmatiōes i quibus numerantur omnia per eos possessa.7 nam p ta-

lem ꝓfirmationem non releuant ab onere ꝓbandi illa bona ad eos pertinere de iure. nam illa sunt verba narratiua que recipiunt tacitaz conditionem. s. si ita est q̄ hec bona pertineant ad vos ⁊c̄. Itē solet apponi clausula sicut iuste possidet ⁊c̄. ⁊ pro hoc facit qđ notat Jo. an. in. c. dudū. j. de priuileg. ⁊ in. c. inter dilectos de fi. instru. ⁊ de hoc a iquid. j. Vltimo nota q̄ iudex in sententia potest prospicere in futuruz si natura actiōis ꝺ patitur. facit. l. egi. ⁊. l. baꝛ. ff. si ser. vēdi. ⁊ vide qđ dixi in. c. in nr̄a. s̄. de sepūl. In gl. ij. in fi. dic de hac materia vt plene dixi in. c. cū cōtingat. s̄. eo. nam tex. iste est reducendus ad aliquem de casibus in quibus perceptio decimaꝛ de iure cōmuni ptinet ad epm. de quibus dixi in. d. c. cū contingat

In glo. iij. in fi. de hoc an ⁊ qñ in prescriptione rei ecclesiastice requirit titulus[a]. dic vt habet bodie i. c. i. de prescrip. li. vj. vbi tex. notabiliter dicit q̄ vbicūqz ius vel presumptio resistit prescribēti requirit titulus prima fronte iustus vel tantū tēporis de cuius initio nō est memoria. ⁊ hoc ideo qz ꝓpter iuris resistentiā presumit mala fides. vt in regula qui ꝫ iura li. vj. que presumptio tollit per titulū prima frōte iustū vnde in casu nr̄o cū hospitalarij prescriberēt ꝫ ius debebāt ꝓbare titulū p̄ia frōte iustū sed nō ꝓfuit titulus per eos allegat⁹ qz erat cuidēter iniustus. In glo. in v̄. ꝓcessionē ibi ex certa scīa ꝓfirmasset. intelligit ergo gl. istū tex. in ꝓfirmatōe facta in forma cōi. ⁊ qualiter discernat an sit facta ex certa scīa vel in forma cōmuni. dixi in. c. i. ⁊. ij. ⁊. c. antep. de confir. vti. vel inuti. Sz ꝫ istū itellectū facit qz papa narrādo donationez factā a rege videt ex certa scientia confirmasse cū bene sciret donationem regis nō valuisse vt nō. in. d. c. antepe. So. Inno. dicit q̄ forte in confirmatione nulla mentio fiebat de donatione regis. forte asserunt isti hospitalarij narrarunt se ex istis causis possidere illas ecclesias ⁊ decimas petentes eaꝛ ꝓfirmationem ⁊ papa confirmauit sicut iuste possidebantur vel presuppositō q̄ de donatione regis fieret mentio debebat intelligi ꝑm eum de donatione in casu licito facta. pura si rex habuisset decimas in feudū ab antiquo vel iuspatronatus in illis ecclesijs. ⁊ nota bene ista verba. videt enim q̄ in dubio debeamus semper presumere donationē confirmatā fuisse factaz in casu alis habili ⁊ ad illū casum habilē referenda sit cōfirmatio ⁊ est ratio naturalis. nā cōfirmatio ex ꝓprio significato denotat firmitatē actus cōfirmati qz dicit a con qđ est simul ⁊ firmo quasi simul firmo cum prio donatore. ergo ꝺz intelligi de donatione facta in casu habili si fieri potest vt sic cōfirmatio intelligat in suo significato ⁊ non transeat in speciē donationis. nam aliud est donare ⁊ aliud est confirmare. vt in. c. inter dilectos. de fi. instru. qđ tenebis menti. Sed q̄re iuxta predicta nunquid talis ꝓfirmatio facta ī forma cōmuni saltē tribuat iustū titulū p̄scribēdi ī casu quo titulus est necessarius ad p̄scriptionē. iste tex. in ver. ceterū a cōtrario facit q̄ sic. dū dicit q̄ nō effluxerat tantū tēpus ⁊c̄. Inn. tacite sensit oppositū. ⁊ ad text. supplet maxime tamē hoc aperte nō dicit. sed Host. tz ꝑium. nā ꝑm eum si ꝓcessio solius epi inualida tribuit iustaz cām prescribēdi. vt in. c. cura. ⁊ qđ ibi nō. de iu. pa. fortius hoc ꝺz inducere confirmatio pape. ⁊ dicit Abbas hoc multum notandū pro religiosis habentibus multas similes ꝓfirmationes. sed Host. tz ꝑium vt talis ꝓfirmatio non sufficiat ad prescribēdum. Ego ꝓcorđādo dicerē q̄ aut apparebat de validitate tituli ꝓfirmati. ⁊ tūc cōfirmatio nō tribuit titulū prescribēdi. ratio manifesta est qz errat in iure. nā si donatio prima aperte est nulla putarē confirmationē nō valere qz errat in iure: sed error iuris impedit prescriptionē vt. s̄. dixi. Et ex his puto q̄ in casu bus. c. ꝓfirmatio nō prestabat titulū prescribēdi. ⁊ forte ꝓpter ꝺ papa in fine dixit q̄ nullū ꝓiudiciū p illā ꝓfirmationē irrogabat iuri episcopali. nec ob. v̄. ceterū. qz ponit verba narratiua partis ⁊ pōderat ibi ad maiorē aggrauationē partis q̄ tātū tēpus nondū efluxerat ⁊c̄. Si aūt nō apparet titulus ꝓfirmatus vt sepe ꝓtingit. puta qz monasteriū nō ꝺz nisi hanc confirmationē pape. ⁊ satis verisimiliter pōt presumere q̄ precessit titulus habilis. ⁊ hoc casu puto confirmationē prestare cām prescribēdi qz hic est error facti ⁊ nō iuris. ⁊ sic debēt distingui opi. ꝺne preal. nec ē verū simplr dictū Host. q̄ cōcessio solius epi tribuat cām prescribendi sed ꝺz intelligi quando errabatur in facto vt qz pars putabat capitulū ꝓsensisse qđ tū nō ꝓsenserat. vbi aūt erraret in iure. vt puta qz pars crederet solā ꝓcessionē epi sufficere talis ꝓcessio nō prestaret titulū prescribēdi. vt est gl. nō. in. c. ij. de his q̄ fi. a prela. ⁊ nō. in. c. de quarta de prescrip. nec credo Host. sensisse ꝑium. idē puto vbi ꝓbabiliter pōt dubitari de validitate prioris tituli. nam tunc non solum ex ꝓfirmatione sed ex titulo inutili pōt causari prescriptio. ar. in. l. regula. ff. de iu. ⁊ facti igno. ⁊ videt tex. nō. in. c. cū dilectus de ꝓsue. ⁊ ꝺ nota qz puto verissima. In glo. fi. in fi. nō fin. glo. quā quotidie soleo allegare. cuius est sensus q̄ libellus seu petitio ꝺz se vt subiectū sententia vero vt predicatuz. nam sententia ꝺz esse ꝓformis libello. vt in. c. lz beli. de simo. ⁊ fatuus reputat iudex qui ꝓnunciat sup nō petitis. l. fi. C. de fideicō. lib. Et ex glo. ⁊ ex text. nota q̄ vbi nō apparet de petitōe qz acta, ꝓpter antiquitatē sunt ꝓdita debemus ex verbis sīe[b] presumere qualitatē petitionis. idē vbi verba libelli sunt dubia. Scōo nota modū ⁊ practicā sentētiādi sup itercdicto vti possidetis. Inno. vltra istos duos intellectus glo. ponit alios duos intellectus. s. q̄ ꝺ fuit actuz ꝓcessoria. sed certe iste intellectus nō applaudet lre. nā ꝓcessoria est actio realis. vnde ꝺz se in icorporalib⁹ sicut retinendi actio in corporalibus. vt inst. de actio. §. i. vnde papa hic, ꝓnunciasset ius decimandi pertinere ad epm qđ nō fecit sed simplr prohibuit vt hospitalarij vlterius nō impedirent epm. Alius intellectus Innoc. est q̄ fuit hic actū actione de dolo nō ad decimas cōsequēdas sed ad interesse qđ passus est ēps ex dolo istorū hospitalariorz. ar. in. l. cum quis. ff. de dolo. vbi tex. nō. dicit q̄ si quis persuasit dolose colono meo vt de possessione abiret possuz agere contra ipsuz actione de dolo ad interesse. sic ꝺ potuit agere episcop⁹ ex psuasiōe dolosa quā ipsis rusticis hospitalarij fecerūt ⁊ iste intellectus est verus in se sed nullo modo congruit petitioni seu sīe. ideo tene lec. glo. q̄ hic fuit actū int. rdicto vti possidetis cōtra istos molestatores.

Sed extra glo. oppo. vr. n. ꝺ papā fuisse diminutuz qz sup ecclesijs petitis nihil, ꝓnunciauit ꝫ iura superius alle. So. dicunt doc. q̄ illa pars sīe fuit ꝺ decisa qz non faciebat ad tituluz. similis decisio in. c. veniens de prescriptio.

In aliquibus. Hoc dicit. domini predioz cogi pñt vt predia colenda dent talibus a quib⁹ sine ꝑdictione ecclesia possit decias ꝓsequi. ꝺ. d. vsqz ad. §. ille. qui nō fūmat, ꝓpter breuitatē. p̄ia pars ponit excessuz quē scōo corrigi mādat ibi volētes. Casus lr̄alis. In quibusdā regionibus quedaz sunt gētes pmixte: que ꝑm ritus suos decimas nō soluunt lz xp̄iano noīe censeant. his qđā dñi predioz ea tribuūt excolēda vt decis defraudantes ecclesias maiores inde redditus assequant. significatū est dño pape: qui mādat vt ipsi dñi talib⁹ psonis ⁊ taliter sua ꝑdia cōmittāt q̄ absqz nulla ꝑdictione cuz integritate psoluāt clericis ecclesie qb⁹ de

b Ex qualitate sīe ꝑsumit pro libello ad hoc et bene nōt. istā glo. do. an. hic q̄ credē verum nō apparente libello et eo casu quo pro sīa presumit et quo ad. pcessū vt qñ trāsiuit in rē iudicataz sm Inno. i. e. bone el. i. ō ele. ⁊ i. c. qñ de, ꝓbat. vel qñ fuisset expresse appro bata alis nō credere hāc gl. verā. dic tū spec. in ti. de libel. ob. q̄ si admittatur libellus: ⁊ de ei⁹ substantia dubitat ꝺz sup li stari dicto. actoris ⁊ illud dictū refert ēt. d. an. in. c. i. in vlt. vbis de lib. ob. Itez silr sīa i dubio rescindit ex qualitate actoris vt dicit glo. nō. in. c. si ꝓfirmatione de elec. in vj. ⁊ in. l. sigs aderbibēdū ff. de exc. rei. iudi. Itē ex qualitate libelli ꝑsumit qualitas sīe tex. est optimus in. l. si p̄ses. ff. de pe. ⁊ facit tex. in. l. si vt fūduz ff. cōi. diui.

a An ⁊ qñ in prescri. rei ecclesie reqratur titulus.

a Nō ad practicam ⁊ ad intel l. ij. C. de ref. vē. b An valeat ꝓsuetudo q decime nō soluant. Et adde hic. d. an. in. i. col. v. p hanc de cre. dixit doc. ⁊ i. c. nōnulli in. iiij. col. de cle. nō re. ⁊ in. c. ex trāsmissa de prescrip. Et vide oio p archi. in c. qcū q el. i. xvi. q. vij. vbi ꝓcludit q vz cōsuetudo qō nō ꝓsteńt de decime psonales secus in pdialibus. nā dicit q ō decime psonales non sunt debite ō iur. Item addit ēt ibi q in pdialibus decimis minutis vz talis ꝓsuetudo ⁊ vide archi. i c. maiores. xvj. qōe. vij. vbi refert bat⁹. tbo. q ō decime non requrunt vbi sine scandalo reqri nō possunt pp dissuetudinez. Item viō oio qō late scribit rai. in sūma. de dec. vltra med. v si. itē q̄rit vbi dicit q valz ꝓsuetudo q decime psonales non pśteńt qr debētur soluz de iure positio de quo vide p pe. de anc. in. c. i. i. v. colū. v si. opponit q minuitur ⁊ in v si. oppono ⁊ videt q in decimis de prescrip. in. vj. ⁊ late p hosti. i sūma de ōcimis in. §. fi. i iij. col. in v f. ⁊ q̄rit. cū inf ris seq. ⁊ melius q̄ alibi in iure p do. bef ⁊ si necesse fuerit p cēsurā ecclesia. ad hoc cōpellā tur. In fine dicit q ille decime q̄ debēt̄ ō iure diuino vel de loci cōsuetudine approbata necessario sunt solnēde. Ber. Primo nō. ex isto tex. ar. q mixtura christianoꝝ hēticoz varios ritus nō vī a iure ꝓbata. ⁊. v. ritus denotat mores i spūalib⁹. nam qbus dā locis vt i isula cretēsi ⁊ i isula cipri sūt greci pmixti cū christianis. Itē repiūtur i aliqbus locis armeni ⁊ idi q cēsent christiani sz hñt varios ritus ⁊ diuersos a nobis ꝓtra qō nō facit qr cū sint heretici ⁊ p ꝓsl excōicati sūt vitādi ⁊ puniēdi. j. de here. ad abolēdaz ⁊. c. excōicamus. pōt dici ꝑ dicit glo. nō. xx. di. c. j. q papa eos tolerat i ritib⁹ eoꝝ. Scōo nō. q rō ne oneris adiecti i ꝓtractu res vī minus valere. nam onus vī pars pcij. vt dicit tex. nō. i. l fundi partez. ff. de ꝓtra. emp. Et p hoc ifero q figs vēdit pdiū cum onere⁹ retro vēdēdi si postmodū allegaf quitas pcij ad iferēduz ꝓtractū ficticiū ⁊ vsurariū nō dz extimari verus valoꝝ rei sz dz haberi respect⁹ ad onus ipo situ. nā tātominus valet pdiū. ⁊ ita pluries i facto rī di. qō nō qr multi errāt ⁊ vide qō dixi i. c. ad nrām ō emp. ⁊ vendi. sic limito gl. i. c. cōquestus. j. de vsuris

Tertio nō. q rōne decime vī eccīa habere qōdā ius i fundo. vñ pōt ꝓpellere dñm vt funduz det talibus excolēdū ⁊ c. vt i lra. Nō. ibi cū integritate. q nō sufficit aliqd dare noīe decime ꝑ tenuit magister sniaꝝ. vt refert glo. i. c. j. e. ti. li. vj. sz opz q̄ soluaf cū integritate ⁊ nō soluēs integre vī peccare mortaliter. qō colligif ex eo qr pōt ad hoc cōpelli p excōi catiōem ⁊ excōicatio nō ferf nisi p mortali. vt i. c. nullus. ⁊. c. nemo. xj. q. iij. Nō. in. §. ille. q decīe bodie sūt soluēde necessario ex. l. diuina. apīssime vult ergo iste tex. q illa lex diuina edita i veteri testamēto circa solutionē decimarū necessario sit bodie ꝓuanda i nouo testamēto. qō ē apte cōtra illos theologos q tenuerūt ⁊ tenēt q bodie decima i nouo testamento sit i libertate ipius ꝓstituta vt sic nō teneaf qs soluere si nō velit. de quo dic vt statim latius dicā cū gl. fi.

In gl. j. ibi. nō nocet eccīe. vult dicere q si trāsferens fundū i aliū ⁊ paciscaf vt ipe teneaf ad decimaz ⁊ nō possessoz hoc pactū ñ pōdicat eccīe quo min⁹ possit petere a possessoze. rō qr hoc est onus reale ⁊ sic ipsa res sequtur possessozē valet tñ pactū i pōdicium paciscētiuz. qr si possessoz soluit teneī ille q se obligauit ad ꝓseruādū illū idemnē. ⁊ sic logf. §. pactuz alī. i glo. ꝑ cōtrario. Sz op. cōtra tex. nā si hoc ē verū nō refert a qbus pdia colēda traderēt̄ur. nā a iudeis ⁊ saracenis eccīa extorquet decimas pdiales. vt in. c. de terris. ⁊ qō ibi dixi. §. eo. notat. Jo. an. in addi. spe. super rubrica de iudeis. ergo multo forti⁹ poterat ecclesia petere ab istis xp̄ianis lz fm eoꝝ ritus decimā nō soluerent. So. fatendū est ꝓriū sed qr nō poterāt isti de facili cōpesci per ecclesiā qr nō curabāt de excōicatione ideo ad hoc ꝓrsus dicti facti euitandi emanauit ꝓuisio de qua hic. In glo. fi. in fi. nota bene istā gl. ad quā quotidie fit remissio. cōcludit. n. q decime bodie sunt in precepto ēt ex dispositione legis diuine ⁊ q nō valet ꝓria ꝓsuetudo etiaz si diminuit quotā decime nisi talis ꝓsuetudo eēt a papa approbata. Et ad istū tex. in fi. qui pōderat ꝓsuetudinē loci respōdet q loquī in casu. c. cū sint boies. ⁊ c. ad apostolice. §. c. s. vt valeat ꝓsuetudo⁹ vtq decia debeaf ecclesie parochiali vel prediali nō aūt valet vt nullo modo debeaf vel vt decima integre nō solnaf. ⁊ idē Inno. hic qui loquī in hoc clarius q̄z gl. Alij ⁊ scōo intelligūt text. in ꝓsuetudine approbata a papa. ⁊ in hoc nota istū tex. fm hāc lec. q valet cōsuetudo approbata a papa minuens quotaz decime puta vt soluaf duodecima vel. xx. pars prout viget in multis locis. ⁊ hoc habeo pro indubitato si apparet ō approbatione pape per ea que dixi in. c. a nobis. §. eo.

an. in. c. parochianos in antepe. col. §. c.

Sed dubito nunquid sufficit taciturnitas ipsius. nam q non sufficiat multum faciūt iura antiqua que habenī in decretis. ⁊ ista que habentur in hoc volumine. Item iura noua in. vj. ⁊ nouissima in cle. in q bus pape semper mādat integraz decimā solui. ⁊ sic vī q taciturnitas pape hodierna non sit dispensatio sed hz locum illud multa per patientiaz toleranī ⁊c. vt in. c. iamdudum in fi. de preben. sed pro contraria parte que vī benignior ⁊ equior saltē vt tot boies nō damnenī pōt dici q cū papa expresse non reprobet talē ꝓsuetudinē locoꝝ iura sua habent locuz in locis vbi pro maiori parte decime integre soluunī facit. c. i. de ꝓsti. li. vj. Alij fuerūt in opi. q lra ista ꝑcederet fm ꝓsuetudinē theotonicoꝝ qui pro decimis soluūt certas mensuras siue coloni aliqd recolligāt siue nō. ⁊ ratiōe incertitudinis cum ecclesia pōt se habere ad damnū vel lucrū talis consuetudo est toleranda. nō bene hāc opinionē que fuit Vinc. ⁊ non reperio per alī⁹ nē reprobataz. facit. n. pro consuetudine que est venetijs vbi in vita nō soluunī decime personales sz in morte soluīf decima de omnibus mercantijs iocalibus ⁊ alijs mobilibus. nam potest se habere ecclesia ad lucrū ⁊ ad damnum qr si ille reperīf ditatus in morte ecclesia sentit lucrū depauperatus sentit damnū. Host. intellexit istū. §. in prin. in decimis predialibus qr ille debenī lege diuina ⁊ cū integritate. secū dā partē intellexit in personalibus dicens q psonales si sunt in precepto nisi prout cōsuetudo se hz hoc verū nisi in loco nō essent prediales vel modice ⁊ sacerdos indigeret. nam tunc parochianus pōt cōpelli ad soluendū decimā personalē iurta illud psal. Sumite psalmuz ⁊ date tympanū ⁊c. i. sumite spiritualia ⁊ date temporalia ministris ecclesiarū. sed Inno. §. eo. super rubrica. hanc opi. dānat. dicit enī q dicentes decimas personales non esse de iure diuino sunt quasi heretici ⁊ mirat de nouis theologis contrariū asserentibus. nam si de bis que ꝓducit hunius terre dz deus honorari fortius in bis que ꝓducit opera ⁊ industria hominis tanq̄z dignior. pro hoc alle. qō hī genef. c. iiij. ⁊ deutero. xij. vbi vī lra hoc velle. hanc opi. videt approbare Jo. an. qui dicit q ḃ lra nō intendit per consuetudinē diminuere decimas debitas a iure diuino sed potius aggrauare solutionē decimarum vt sit sensus lre q decime prediales ⁊ personales que debentur. l. diuina necessario sunt soluende. ⁊ non solum ille sed ēt que debēt̄ur loci consuetudine approbata. sed certe iste intellectus iudicio meo multum est littere amicus. hanc opi. post multa sequitur do. An. in. c. parochianos. §. eo. vbi dicit q multos theologos consuluit super hoc tam in confessione q̄z extra ⁊ q nunq̄z reperit vnū qui sibi faceret cōsciam super solutione decimaꝝ. sed ipe ḃ damnat ⁊ dicit tales non procul ab hereti forte cū oēs doc. ecclesie qui fuerunt sancti ⁊ doctissimi viri Grego. Aug. Hiero ny. ⁊ Ambro. tenuerunt ꝓrium vt hī. xvj. q. i. reuertimini. ⁊. c. decime. ea. cā. q. vij. c. quinq̄z. ⁊. c. maiores de conse. dist. v. quadragesima. ⁊ dicit se credere eos quasi damnatos qui volunt credere istis asserentibus oppositum. Sed vide opi. Hosti. §. eo. in. c. a nobis. que mihi pro salute cōmuni multum placeret si est vera. dicit enim ibi q in locis in quibus decime etiā pdiales nō soluūtur si non vendicātur ⁊ non soluūtur non peccant non soluētes. videtur enīz papa cum eis dispensare saltem quo ad preteritas decimas. ⁊ pro hac opi. facit. c. non est. §. eo. dum mādat nō soluentes excōmunicari si neglexerunt. glo. tñ in c. i. j. eo. in. vj. vī hoc reprobare qr ecclesia quotidie clamat vt decime soluanī. ⁊ ius diuinum dicit. Decimas ⁊ primitias nō tardabis offerre. Leui. xij. c. viō

glo.nō.in.d.c.quicunqz.xvj.q.vij.que dicit q; ēt p; sonales sunt de iure diuino ⁊ q; lz in quantitate catbe dratici currat p̄scriptio.vt in.c.oliz de cēsi.nō tm̄ cur rit in q̄ztitate decime.vide bo.tex.ēt cū gl.xxiij.q.v. c.dicat.vide ad mām pulchre per archi.xvj.q.i.in.c. decime.⁊ in.d.c.maiores.⁊ in.d.c.gcūqz.vbi ponit opi.beati Tho.⁊ quorūdā theologox.⁊ vr̄ velle q; p̄ceptū decime nō fit ex toto morale sed partim ceri/ moniale.⁊ dic vt ibi lati⁹,psequit.btūs.n.Tho. fuit in opi.q; vbi de ꝓsuetudine nō soluunt nō peccāt nō soluētes nisi pp obstinatōez animi vt si haberēt aīuz obstinatū ad nō soluēdū ēt si p̄ciperet eccla tunc tale⁹ peccarēt mortalr.⁊ hec opinio multū mihi plz ne ran ta multitudo pereat.tenēdū tm̄ est q; de iure diuīo de cime debent cū integritate.nā lz moriua theologorū multū strigāt tm̄ in dubijs debemus stare iterp̄reta/ tioni eccle ⁊ sūmi pōtificis.vt,pbat i.c. p venerabilē q si.sint leg.⁊ adde ꝟ ea q̄ dixi.s.e.sup rub.⁊ qō no tat Host.i.d.c.a nobis. Nico.Abbas.

c **Am non.** Hoc dicit. ꝓi⁹ sol/ uēde sunt decie q̄z cē sus seu tributa.⁊ si pri⁹ illa soluūt postea decimari debēt.h.d. Diuidit p̄ p̄missa ra tione ponit excessus.scō alia rō ⁊ excessus,pbibitō ibi cū aūt.tertio alia rō ibi qm̄. Casus lr̄alis. Qui dā ante solutionē decimax deducebāt de fructib⁹ de cimandis census tributa ⁊ alias expēsas: cū ergo do minus in signū vūs dñij quasi quodā spāli titulo sibi reseruauerit decimas volēs ꝓciliū eccl̄ax dispendijs ⁊ aīax periculis obuiare statuit q; exactōez censuuz vel tributox p̄cedat solutio decimax vel saltē illi qui census vel tributa indecimata p̄cipiūt cōpellant p cē. eccle.ea decimare ecclesijs q̄bus de iure debent:qz res trāsit cū onere suo. Ber. Nō ex p̄n.lr̄e q; fru ctus segetū ⁊ arbox cēsent poti⁹ nāles q̄z industria/ les.nā totū attribuit diuine potētie ⁊ misericordie cū semē mortificet in terra nec illud semē colligit.uez ar bores recipiūt incrementū ex terra de dispositōe di/ uina.⁊ hoc,pcedit quo ad solutōez d cime.nā alia cō sideratōe.s.vt possessor bonefidei faciat fructus suos fruct⁹ segetū censet poti⁹ industrialis q̄z nālis.⁊ hoc pp nimiā curā que adhibet in cultura.vt nō.gl.in.c. grauis.de re.spo.⁊ i.l.ex diuerso.ff.de rei vēdi.⁊ sic solue ꝓriū qō fieri pōt de nō.in p̄al.iurib⁹ vt respectu dei cēseant fruct⁹ nāles sz respectu bois cēseant idu striales. Scōo nō illa v̄ba apli que habent prima ad corin.iij.q; neqz q plātat est aliqd ⁊c.q̄ v̄ba p̄nt i telligi ad lr̄am vt iacēt.ite mystice videlz q; neqz qui plātat.s.p̄dicādo ē aliqd.neqz q rigat.s.baptizādo. sed q incremētū dat.s.effūdēdo grāz spīalē vt est de us. Tertio nō q; vbi ꝓcurrūt due cāe quax altera est potētior illa p̄ponēda est min⁹ potēti. nā tributuz soluit in signū spālis dñij decia in signū gnālis.⁊ sic cū hec cā sit potentior dz hec solutio decime p̄cedere solutōz tributi. Nō q; tributū,pueniēs ex aceruo nō deciato dz decimari illi eccle ex cui⁹ parochia fru ctus,pueniūt.hoc intellige vt plene dixi i.c.tua.s.e. vbi recitaui dicta Inno.ꝟ. Ultimo nō q; agricul/ tor tenet soluere decimā eccle ante q̄z soluat dño tri/ butū vel cēsuz.Et ex hoc inferebat dns Pe.q; si ec clesia petit decimā a colono nō pōt colon⁹ cuitādo ꝟ onus allegare dñm cū notoriū sit decimā deberi ec/ clesie.⁊ sic vult q; ēt inuito dño pōt decima extorque ri a colono gnīmo plus sentit q; eccl̄a nō petēte pos/ sit colon⁹ cū soluit dño ytē suā retinere integrā deci/ mā suā penes se vt eā soluat eccl̄esie qz in pari cā po/ tior est ꝓditio possidē is.ꝟ dicta mihi simplr non pla cent.Sz distinguo sic cū q̄rit an colonus an dns de beat soluere decimaz.q; aut sup hoc est ꝓsuetudo vt qz rusticus ꝓsueuit decimā integrā soluere ⁊ tunc ter

uāda est ꝓsuetudo.ad hoc all̄e.tex.optimū in solutio ne tributox in.l.litibus.C.de agri.⁊ censi.li.xj.⁊ gl. ibi extendit illū tex.ad mām nr̄am. Aut nō apparet de ꝓsuetudine qz eccl̄a q̄ñq; recipit a manibus rusti ci q̄ñq; a manib⁹ dñi ⁊ tūc oēs fructus spectāt ad do minū lz dñs teneat dare certas mensuras seu certos nūmos colono.⁊ tūc puto q; nō rusticus sed ipe do minus bz soluere decimā.p̄o hoc tex.in.c.cū boies s.e.vbi v̄r ,pbari nec puto q; colon⁹ possit hoc casu soluere decimā dño inuito qz interest dñi vt sit p̄sens ne fraudet ipse vel ecclesia.⁊ sic nō obstat q; notoriū sit decimā deberi ecclesie.aut ecōtra fructus oēs per tinent ad colonū.puta qz ꝓduxit prediū ⁊ dz colono certā pēsionē ⁊ tūc ipse colonus soluet decimā. ar. ꝟ nā oēs fructus ꝟ p̄tinebant ad colonū sed ipse tene/ batur dare tributū vel censum dño vel vterqz dns ⁊ colon⁹ recipit certā quotā tūc vterqz soluet p̄o par/ te sua.ad hoc.c.tua.s.e.senfit glo.in.c.in aliquibus s.e.⁊ sic distingue ⁊ intellige glo.i.hic que loquit ali quantulū intricate. In glo.i.in fi.dic q; aut queri/ tur quis teneat ex debito soluere decimā colon⁹ aut dominus vel vterqz.⁊ istū articulū plene expediui i d.c.tua.⁊ dic vt ibi.aut querit vtrū alter eox possit soluere decimā totā alio inuito ⁊ absente.⁊ hunc arti culū supra expediui.⁊ sic articulus iste est ,prius se/ paratus a mā illius.c.tua. Extra glo. Jo.an.ad/ ducit istū tex.ad questionē.quidā seminauit pomos in parochia sancti andree demū illos plantauit infra parochiā ecclesie sancti ioannis querit cui eccl̄e istax sit soluēda decima ista.facit tex. iste p̄o scōa ecclesia qz neqz qui plātat neqz qui rigat est aliqd sed qui in crementū dat.sed incremētuz,pcessit in parochia se/ cūda ⁊ non in prima.ergo secūde ecclesie dz fieri so/ lutio huius decime. In ꝓrium facit qō habet deute/ ro.xiiij.⁊ paralipo.xxxj.vbi habet q; de omnibus q̄ producit bunus decima est soluenda.ite est initiū ex pectandū vt in.c.dudū de elect.hec est pulchra q̄stio ⁊ difficilis ⁊ eaz plene videas in mercu.per Jo.an.i regula qui prior est tēpore li.vj.

n **Uper** Cisterciēses templarij ⁊ ho/ spitalarij de fructibus pos/ sessionū quas acquisiuerunt post concili/ um generale de quo hic decimas soluere tenentur si de illis possessionibus prius soluebantur decime. Due sunt partes.primo statutū cistercien/ sium.secūdo confirmatio ⁊ prouisio pape ibi ne occa/ sione. Casus lr̄alis. Abbates ordinis cisterciē. habebāt priuilegiū de non dandis decimis de labo/ ribus quos excolunt sumptibus suis.vnde grauiter ledebant ecclesie cū ipsi quotidie multas acquirerēt possessiones:de quibus ecclesijs decime soluebant ,ppter qō dicti abbates ad cōmonitionē concilij sta/ tuerunt ne de cetero fratres ipsius ordinis emāt pos/ sessiones de quibus decime debeantur ecclesijs nisi forte p̄o monasterijs fundandis de nouo: ⁊ si tales possessiones de quibus decime soluebant eis fuerit pia fidelium deuotione collate:aut empte p̄o mona sterijs de nouo fundandis cōmittant alijs excolēde a quibus ecclesijs decime persoluant ne occasiōe pri uilegiorum sinox ecclesie vlterius aggrauent:.ppter quod statuit concilium: vt de alienis terris: ⁊ de bis quas de cetero acquirent decimas ecclesijs soluunt quibus ratione predioꝝ ante soluebant etiā si pro/ prijs sumptibus eas excolant:nisi cum ipsis ecclesijs amicabiliter duxerint componendū.⁊ hoc qō dictū est de cistercien sibus extendat ad oēs alios q; hnt si/ milia priuilegia.p̄cipit ꝓciliū:vt ecclesiax p̄lati prō pti existāt ad exhibēdū predictis priuilegiatis desuis malefactoribus iusticie cōplemētū ⁊ eox priuilegia diligēter obseruēt. Ber. Prio nō tex.q̄si aptū q;

ēt de p̄dijs dotalibus eccl̄ie dz̄ solui decima illis eccl̄ijs q̄bus p̄ius sōluebaī siue talia p̄dia pia deuotōe fideliū sint oblata siue empta p̄o monasterijs fundādis. nā si h̄ pcedit in monasterijs cisterciēsiū q̄ erāt p̄iuilegiata sup decimis forti⁹ pcedit in monasterijs alioz religiosoz vel in eccl̄ijs secularibus. ⁊ est ille tex. ꝯ glo. in. c. nonū genus. s̄. e. ⁊ facit p̄o gl. in. c. i. de cēsi. q̄ tenuit qō. s̄. dixi. ⁊ ad h̄ tene mēti istū tex. q̄ nescio alibi eque bonū in hac mā ⁊ nō solet ad h̄ allegari. ⁊ de mā vide qō plene dixi in. c. nouuz genus. s̄. e. Scō nō q̄ pōt q̄s se obligare ad nō emēdū possessiones ⁊ per ꝓsequēs ad nō vēdēdū. sed ī ꝯtium facit tex. l. pe. ff. de pac. vbi dī tale pactū nō valere. Et ad istuz tex. respōdet h̄ abbas q̄ papa h̄ statutuz h̄ ꝓfirmauit. Sed certe nō est bona respō sio q̄ papa nō cōfirmauit sz poti⁹ addidit. Itē isti fecerunt statutuz ad cōmonitōez pape ⁊ sic sumpsit auctoritatē ex facto eoz. vnde dicēduz q̄ collegiū tā q̄z corp⁹ ficti. vt in. c. quāto de his q̄ fi. a p̄la. ⁊ in. l. mos tuo. ff. de fideiuss. nō pōt sibiipsi hāc legē p̄figere sed singularibus p̄sonis de ipso collegio bene pōt hanc legē imponere. sicut videmus cōiter q̄ plerunq̄z ciuitas statuit vt nō liceat singulis alienare possessiōes in nō suppositos. ⁊ sic loquit̄ iste tex. Tertio nota q̄ p̄iuilegia oīum religiosoz de decimis nō soluendis collata ante tēpus huius cōcilij sunt reuocata bodie quo ad possessiones acq̄sitas post hoc ꝓciliū ⁊ sic p̄iuilegiū de quo in. c. ex parte. el. i. s̄. e. bodie euanuit quo ad possessiōes acq̄sitas post hoc ꝓciliū. Itē nota ibi extēdi volumus q̄ vbi duo sunt pariter p̄iuilegiati reuocatio p̄iuilegij quo ad vnū nō extēdit quo ad aliū nisi p̄inceps exp̄resse extēdat. sic dicim⁹ in alia dispositōe odiosa vt est tex. iuncta glo. nō. i. c. ꝓstitutōez de regu. lib. vj. Et facit iste tex. multuz nō. ad qōnē legistaz notatā in. l. fi. C. de sa. san. ec. nā ibi in certis casib⁹ p̄iuilegiū p̄scriptōis. c. annoz fuit collatū pariter ciuitatibus ⁊ eccl̄ijs. demū per iust auctēticoz fuit reuocatū quo ad eccl̄ias ⁊ statutum vt sola eccl̄ia romana gaudeat p̄iuilegio. c. annorū alie vero solū. xl. annoz. querit̄ tūc an idē fit dicēdū in ciuitatibus[a] nā si p̄iuilegiū fuit reuocatuz quo ad eccl̄ias que erāt magis fauorabiles. q̄ ⁊ quo ad ciuitates. In ꝯtium facit hec lr̄a inducta modo p̄dicto.

Op. ꝯ tex. de ꝯtate. nā aliter disponit in princi. alr̄ in. v. nec occasione. So. p̄in. c. ponit statutū ipoꝝ cisterciēsiuz qui pcesserūt colorate in reuocatōe p̄uilegij eoz. nā cū eēnt p̄iuilegiati sup decimis terrarū quas excolebāt pp̄rijs manibus vel sumptibus. vt in. d. c. ex parte. ipsi statuerūt vt possessiones ō cetero acq̄rēde traderent̄ alijs excolēde vt sic remaneret integrū p̄iuilegiū eoz ⁊ eccl̄ijs p̄dialib⁹ succurreret̄. papa vo in v. ne occasione volēs p̄uidere latius statuit vt sine pp̄rijs manibus excolāt siue alijs tradāt excolēda debeāt soluere decimā de possessionibus acq̄rendis post hoc ꝓciliū. ⁊ fuit factū hoc concilium ꝑm Jo. an. anno dñi. M. ccxv. xvij. anno pōtificatus Jnno. ⁊ per hoc pōt instrui de possessionib⁹ acquisitis post hoc ꝓciliū. Itē credo q̄ isti cisterciēses gaudeāt saltez p̄iuilegio cōi religiosoz vt de noualibus que excolunt pp̄rijs manib⁹ vel sumptibus nō soluāt decimā. vt dī in. d. c. ex parte. q̄ solū hic reuocat̄ p̄iuilegiū laboz suoz ⁊ nō noualiū. ar. in. d. c. ad audiētiā. s̄. e. In glo. ij. ibi. añ q̄z edificent̄ ecclesie. vī q̄ glo. velle q̄ p̄iuilegiū perdat̄ solū ante q̄z eccl̄e edificarent̄. ⁊ ita Host. vī intellexisse glo. quaz reprobat. sed vt dicit Jo. an. nō est credēdū q̄ gl. habuit hūc intellectū sed pōt sic saluari. nā p̄o monasterijs de nouo fundādis emit̄ possessio p̄o fundo ipsoꝝ monasterioz ⁊ talis possessio est onerata decimis ante q̄z monasteriū fundet̄ sed post fundationē monasterij frustra querim⁹ de decima cū ibi nihil recolligat̄. sed de religs possessionib⁹ que acquirunt̄ ,p dote monasterij soluit̄ decima taz ante ꝓstructōem monasterij q̄z post vt hec lr̄a satis innuit. Jn gl. iij. ibi possideri nō p̄sit. aduerte q̄ glo. loq̄t̄ multū ip̄rope. nā si religiosi nō p̄sit decimas possidere non valerēt eas p̄scribere. cui⁹ ꝯtrariū ,p bat̄ in. c. cuz in tua. ⁊. c. duduz. s̄. e. sed glo. habuit bonū intellectū. dz. n. intelligi q̄ religiosi de iure nō bñt ius decimādi tamē in vitate nulla in hoc fit dr̄ia inter religiosos ⁊ clericos seculares. q̄ si religiosi habēt parochiā p̄cipiunt decimā sicut clerici seculares. vt i. c. suggestū. ⁊ qō ibi dixi. s̄. e. ⁊ idē est in clericis secularib⁹. nā si nō habent parochiā nō possunt bñe ius decimādi. nā decie sunt bodie de iure parochiali. vt in. c. fi. s̄. de paro. vnde concludendo qōnez glo. lz Host. ⁊ Jo. an. multū se inuoluāt dico breuiter q̄ tā religiosi q̄z clerici volentes p̄scribere decimas aut actiue aut passiue debēt bñe titulū q̄ ex quo ius cōe eis resistit cū nō habent parochiā non possunt sine titulo p̄scribere. vt probatur in. c. i. de p̄scrip. lib. vj. ⁊ adde glo. in. c. ī alīqbus. s̄. eo. in fi.

Interdicimus. Breue ē ⁊ ió nō sūmatur. Nō q̄ laicus nō pōt pignorare decimas nec clericis vt hic nec laicis. vt ī. c. ,phibem⁹. s̄. eo. ⁊ ideo iste tex. solū fecit mentionem de clericis. q̄ in. d. c. p̄hibemus. satis fuit cautum in laicis. Scō nota q̄ dispositio concernens vniuersos extendit̄ ad singulos. ⁊ in hoc tene menti istū tex. ⁊ vide q̄ nō. in. c. nimis. el. i. j. de excess. p̄la. In glo. i. in fi. ꝯclusio gl. est q̄ tex. iste ,pcedit tam in decimis a laico de facto possessis q̄z in decimis sibi concessis in feudū ab antiquo. ⁊ ratio p̄hibitionis est: vt decime citi⁹ p̄ueniant ad eccl̄iā ad quā spectant.

Sed dubiū est nunqd laicus habens decimas in feudū possit eas impignorare alteri clerico de ꝓsensu diocesani. Host. tz q̄ sic. naz si potest sibi donare cū ꝓsensu episcopi. vt in. c. cū apostolica. de his que fi. a p̄la. ergo fortius pignorare. ꝯtium cōcludit Jo. an. mouet̄ q̄ ista lr̄a loquit̄ indistincte. Itē q̄ decime citius p̄uenient ad eccl̄iaz cui debent̄ si non potest alteri pignori dare. sed do. ,Ide. approbat dictū bosti. qō etiā mihi plus placet q̄ cui conceditur maius vī ⁊ ꝓcessum minus. vt in. c. ex parte. s̄. e. Item hoc concernit fauorē eccl̄ie vniuersalis vt citius decime eripiant̄ de manibus laicoz. ⁊ ex hac ratione emanauit. d. c. cū apostolica. que cū bz locū pariter ī pignoratione dz̄ habere locuz ip̄ius dispō. vt in. c. cuz dilecta de confir. vti. vel inuti. sed si decime detinentur a laico sine titulo non sufficit etiā ꝓsensus ep̄i. vt dixit hic Boffr. ⁊ bene tum q̄ nemo potest rem alienā pignorare. tum q̄ eccl̄ia videt̄ approbare ip̄ius malam detentionem.

De regularib⁹ ⁊ trāseūtib⁹ ad religionē. Rub.

Supra visuz est de clericis secularibus ⁊ de reb⁹ eoz̄ merito restat videre de regularibus ⁊ rebus eoz̄. vel sic. Quia viroz ecclesiasticoz̄ duo sūt genera. quoddam est genus clericoz̄ secularium quoddā religiosoz. vnde viso de primo genere merito subijcit̄ de scō. Unde autē dicat̄ regularis. dicit Jo. an. q̄ a regula que tī dupliciter capit̄ vt nō. ī rubrica de reg. iur. li. vj. sed quantuz ad p̄positū dicitur a rectitudine viuendi. ⁊ dic q̄ illi p̄prie dicūtur habere regulam qui p̄fitent̄ tria substantialia cuiuslibet religionis approbate videlz paupertatē castitatem ⁊ obediētiam. vt in. c. cū ad monasterium de sta. reg. Alij vero lz aliqua p̄mittant nō dicunt̄ ,p̄prie

a Nō p̄o opinione pi. ⁊ Jo. ꝯpla. relata p accursiū ī anē. quas actōes C. de sa. san. ec. q̄. d. anē. corrigens p̄scriptionem cētenariā. l. fi. in eccl̄ia nō tī intelligat̄ p̄ h̄ corrigere in ciuitate.

a Vide de hoc q̄ notat Jo.an.in.c.vt officiū.§.vex in.v.religiosis de bere.in.vj.z tex.z glo.in.l.preses.xx.q.iij.z glo.in.c.ex multa de voto.z q̄ ibi latius scribit ancha.z do.ab.pano.in.v.col An aūt appellatōe religiosoꝝ ptineat religiosus pfectus ecclesie seculari vide gl.in cle.i.de religio.glo.in.c.quozūdā de elec.in.vj.in fi d.ab.pano.oio post glo.in cle. i.de re.ecc. nō alie.in cle.i.de testa. Et ad de oio hic domi.i.d. c.vt officiū §.vex. Ad de ēt q̄ appellatione religiosoꝝ ptinentur clerici seculares ita nō.domi. post glo. in.c.i noic dñi in fi.iij colū.xxiij. dist.z tex. quē nō.ibi domi.i.iiij nō.in.c.sacerdotes. xlix.dist.z ad idē vi ō q̄ nō.do.i c.ex antiqs in fi.i.col. vs.nota q̄ appellatio ne.liij.di.z idē dic̄ do. in.c.generalis in.ij. nō.liiij.di. z i.c.si qlz in fi.ea.di. z in.c i.i.i. nō.lvj.dis. Et de qōe hic posita p̄ do.anto. vide late p̄ do.abb.pa noz.in lec. in.c dilecti s.de iudi. Et que p̄ p̄te dicat fligio pul. ponit arc. referendo augu.z pa pia in.c p̄sens clericus.xx.q. iij.z domi. in.c.i.§.qd si p̄ totuz i fi.de.reg.in vj. Jtē ad de q̄ large sumēdo of ficiū iudi cādi dz religio glo.ē i.l.si iudex ff.de va.z ex.co.z insti.de ob.q̄ ex quasi ō. in pri. Jtē iuramētuz dz religio.

bre regulā sed potiꝰ quēdā modū viuēdi lz ille modꝰ sit approbatꝰ a papa.de quo vide gl.nō.in cle.i. ō re li.do.z in cle.cū ex eo.de sen.exc. Exquo inferri pōt ad.q. quotidianā q̄ dispositio odiosa p̄cepta erga regulares nō cōprehēdit illos qui nō,pmiserūt illa tria subalia.z sic isti frēs sancti frācisci de tertio ordine vl isti iesuite vel iste mulieres mātellate nō dicunt,ppie regulares vnde nō cōprehēdunt in dispositōe odiosa.secus in dispositōe fauorabili qz largo mō vident sub regula rōe,pmissionis facte supiori eoꝝ.z ꝟ nō.

Scdo p̄cipr querit q̄ dicant religiosi. So. dicit Jo.an.q̄ qñq̄ verba capiunt in largissima significatione z tūc oīs christianus dr religiosus. vnde in pluribus locis dr religio xp̄iana.vt in.c. gaudemus j.de diuoz.z in.c.pro humani de homi.li.vj. Qñq̄ ꝟ v.capit late.z tūc cōprehendit oēm boiez honeste viuētē nō aūt quēlibz xp̄ianū.vt i.c.ecclesia.s.de cōsti.z in.c.fi.s.de re.ec.nō alie.vbi dr q̄ laici quantūcūq̄ religiosi z̄. Qñq̄ capit minus late z cōprehē dit clericos seculares.i.q.iij.c.saluatoz. Qñq̄ capitur stricte z solū cōprehendunt illi qui per ,pfessionē subiecerūt se abbatis impio.z dic q̄ inquātū qs magis deo exhibet religionē tāto magis pōt dici religiosus.vnde si bene cōprehēdis q̄ito qs est alienꝰ a cultu diuīo tāto magis ouiat ab ꝟ noīe nā noīa debēt eē p̄ntia rebus.insti.de dona.in.§.est z aliud.z in.c.cū §m.de p̄bē. Sz nō ponit Jo.an.qualr debeat ꝟ verbū accipi in iure vel in statutis.vnde alꝭ in hac ciuitate accidit de facto hec.q. Statuto huius ciuitatis caueb q̄ religiosi nō p̄nt sumi ad officia cōitatis. demū qdā q erat rector hospitalis de misericordia portās vestē certi coloris cū cruce in pectore fuit extractꝰ de prioribus qui pro priori ante assumptionē illius regiminis fuit noīatus z imbursulatus dubitat nunqd ad illud offiū potuisset assumi.z hec qō visa fuerat satis difficilis dño Jde. qui tūc legebat in hac ciuitate sed tū visus est respōdisse q̄ existēdo in illo habitu ñ poterat assumi ad illud offiū qz vba statuti debēt aliqd operi.vnde si itelligeret statutū de religiosis stricte sumptis nihil opabat cū satis sit in iure cautuz q̄ nec religiosi nec clerici p̄nt bre officia secularia. j. ne cle.vel mona.quasi per totū.z sic statutū debebat intelligi de religiosis largo modo sumptis tū ille dimittit habitū z exercuit offiū qz nō erat ita astrictus qn potuisset dimittere habitū. Ego dubito an hec decisio sit vera.nā statutū inhabilitās ad officia est stricti iuris.ergo dz intelligi in stricta significatōe.ar.in.c. cū dilectus de p̄sue.z in.c.in nra.de iniur. sed certuz est q̄ in stricta significatōe illi dicunt religiosi qui ,pmiserunt tria substātialia.vt.s.dixi.z vide duas glo. nō.vltra predictā in cle.i.de deci.in glo.i.z ij.vbi clare Jo.an.in glo.suis p̄cludit q̄ in mā odiosa boc verbū dz capi multū stricte nisi adijciat aliq̄ verbū generale.puta si diceret quicūq̄ religiosi.nā tūc cōprehēderent hospitalarij ꝑm illā glo.z intellige de hospitalarijs hierosolymitanis qui largo mō sunt religiose p̄sone cū nō p̄nt p̄bere matrimoniū z,pmittūt obedientiā supiori nec p̄nt retrocedere ab illo statu.vnō istis vel ordini eoꝝ cōferunt eccle z decime.vt dixi i c.q̄uis.s.de deci. sed isti rectores hospitaliū vtētes matrimonio z deferētes certū habitū nō sunt religiosi nec largo mō nec stricto.vnde Lau.z Joan.de lig. in cle.ij.de p̄bē.dicūt q̄ isti nō gaudent priuilegio clericali nec in p̄sona nec in rebus patrimonialibꝰ eorū.z vide qō dixi de boc in.c.ij.ō fo.cōp.z vide bar. vt est tex.in.l.ij.ff.de iureiu.z in auc.qō obtinet.C.de,pba. Et de officio iudicandi est tex.in.l.generalr.C.de nō nu.pe. Jtē de iuramēto est tex.in.l.i. ff.de iurciu. Jtē an statꝰ religiosoꝝ sit pfectus vide tho.in scōa scōe.q.clxxx vj.ar.i. Jtē an milites scī ioannis crucificati dicant religiosi vide ipsuz do. ab.in.c.quis.s.ti.,pri. Jtē vide pul.qōnes de religiōe quas ponit bea.tho. in scōa scōe. q.lxxxj. i oībus articulis illiuſ.q.z vide ēt quatuoz.q. quas ponit idem bea.tho.i.q. lxxxvij.in oībus eius ar. Jtē ad māz huius rubrice vid q̄plurimas qōes quas ponit bea.tho.i ſa scōe.q.clxxxix.z inter alios in.i.ar.illius.q.ponit vtrū illi qui sunt excōicati in obseruātia p̄ceptoꝝ debeāt religionē ingredi. In secūdo vero ar. ponit vtruz liceat aliquos voto obligari ad religionis ingressum. In tertio ar. ponit vtrū illi qui voto obligant ad religionis ingressum teneant ingredi. Jtē que p̄sideranda z aniaduertenda sunt i ingressu religionis. Et super quibus haberi debeat cōsiliuz z deliberatio vide plene p̄ eūdem tho.i ſa ſe.q. clxxxix.ar.vlt.

b De boc vide pleniuſ p eūdem pa noz.in.c. antepe.j.de verbo.sig.

in.l.i.ff.de.pe.qui dicit aperte q̄ isti qui dicunt frēs gaudētes nō sunt religiosi lz gaudeāt p̄uilegio quo ad foꝝ z sic nō video q̄ tales hospitalarij vel alij religiosi improprie dicti cōprehendātur in statutis odiosis.nec ob.motuū domini Jde.de pu. ne,puisio sit inutilis z c̄.qz dico q̄ vbi statutū loquit in mā iuris cōis si debēt vba ap̄liari vt statutū aliqd operet sz satis est q̄ iducit aliud remediuz p̄ter ius cōe.vt nō.sentit bar.in.l.i.ff.ad.l.fal.nisi ius cōe loqueret i propriena si tūc statutū loquat i propie sicut ius cōe.dz tūc statutū,ppie itelligi vt aliqd addat ad ius cōe.vt nō. elici vr ex dictis bar.in.l.iiij.§.ptoz ait.ff.de dā.infe. z bec nō qz faciunt ad multa.

Nullus. Breue est z potest fic p alia vba sūmari. Nō

n pōt qs ad religionē admitti nisi volēs z in etate idōneus. Nō p ibi spontanea q̄ ad validitatē,pfessiōis ēt requirit volūtas spōtanea.z sic nō sufficit volūtas nisi bēat qualitatē q̄ sit spōtanea. Ex qꝰ infero q̄ pfessio fcā p metū est ipso iure nulla.nec est opus q̄ rescindat p actōez qō me.cā.nā vbicūq̄ requirit in actu spōtaneꝰ seu liber ꝓsensus nō valet actus si iteruenit metꝰ,p ꝟ vide gl.nō.xxxiij.q.v.in.c. notificasti.facit.c.cū locū.z qō ibi nō.de spō.z rō est qz lz coacta volūtas sit volūtas i.c.merito.xv.q.i.z i.l. si mulier.ff.qō me.cā.nō tamē est volūtas spōtanea. z vide ad ꝟ bo.gl.in.c.abbas.s.qō me.cā. facit qō nō.in fi gl.i.c.vt circa de ele.li.vj.q̄ dic̄ q̄ si ad actū regrit iuramētū cū tactura scripture nō est satisfactū dispōni si p̄stat iuramētū sine tactura.lz i vitate sit iuramētū sine tactura. In gl.i.ibi ad,pfitēdū.glo.satis caute locuta est.itelligit.n.tex.q̄ nō dz qs tōderi ante etatē legitimā.s.vt fiat monachꝰ p,pfessionē. nā cessante,pfessiōe pōt qs itrare monasteriū z assumere habitū ēt in infantili etate.vt in.c.j.,pri.vbi plenꝰ dicet de boc. Jtē nota ex gl.q̄ post septēniuz pōt qs assumere ordinē.z dic latꝰ q̄ minores pōt qs assumere statiz in p̄ncipio pueritie post cōpletā infantilē etatē q̄ cōplet in septēnio.vt in.c.de bis.alle.in gl. z vide bo.gl.i cle.gnālē de eta.z quali.z i fi.z ibi habes tex.de etate req̄sita ad ordines sacros.vide tamē tex.nō.in.c.fi.de tēp.or.li.vj.q vr velle q̄ ēt infanti pōt ꝓferri tōsura si vult trāsire ad monasteriū alꝭ aūt secus. Qui aūt dicunt idonei ad beneficiū respectu etatis dixi plene in.c.sup ordinata.s.de p̄bē.z dic vt ibi. Respectu vo monachatꝰ ad boc vt teneat ,pfessio regrit in masculino etas.xiiij.annoꝝ vt i.c. significatū.j.e.ti.lib.vj.in femina vo sufficit tps.xij. annoꝝ.vt in.c. cum vix.j.e.z.xx. q.ij.in.c.puella. Rō diuersitatis est qz citius pubescit femina q̄z masculus.vnde etas apta ad matrimoniū carnale cēset apta ad istud mrimoniū spūale. In gl.ij.in fi.itelligein masculo.vt.s.dixi. Sz q̄ro si est contētio su p etate iter monasteriū z istū ingressuz qs bz ,pbare an monasteriū allegās legitimā etatē an ingressus q̄ boc negat.dicit Jo.an.q̄ regr ille bz,pbare etatem maiorē vel minorē q̄ fundat se sup ea. pro ꝟ glo.nō. lxxviij.di.presbyteri.z rō ē qz qs nō p̄sumit maior vel minor cū etas nō stat firma sz momēto currat.de quo plenius nō.in.c.in presentia de,pba.z p bar.in l.de etate.ff.de.mino.z ideo si ingressus vult exire religionē allegādo se minorē dz boc,pbare.vter q̄z tamē poterit admitti ad,pbandū intentōez su ā.ar.in.c. super boc de renun.

a ℙro intellectu huius decre. cū sua mā vide bosti. i sūma hosti. de reg. ℌ. z vtz exigere v. igit p̄ obtulit. z arch. in. c. addidistis. xx. q. i. z tho. ſa fe. q. xxxvij. ar. v. iij. z ar. i. Et beat. tho. ſa ſcōe q. clxxxix. ar. v.

b An filius pp obſequiū parētū poſſit retrahi a religione vide q ſingl'r ſcribit tho. i ſcōa ſcōe. q. clxxxj. ar. vj. z vide pau. de leaza. i dō ſputatōe ſua incip. mater tutrix vbi q̄rit ſi mater tutrix teſtamētaria obtulit filiū impuberē monaſterio alio vō tutor teſtamētarius eū ipuberez repetit an poſſit. z concludit q ſic. z ibi vide de mālib⁹. c.

c ℙpapa pōt appellari p̄ınceps.

¶ Si quis autem. Impubes monaſteriū ingreſſus poſt annū a parētibus reuocari nō pōt. b. d. p̄. ℙPubes per vim ingreſſus poſt annū exire vel a parentibus reuocari nō pōt b. d. ſcōo. Cōis diuiſio. ſcōa ibi ſi vō. Caſus lr̄alis. Statuit p̄cliū magūtinū q ſi aliqs ante legitios annos religionē intrauerit ſine p̄ſenſu parētū ſuoruz ſi parētes infra annū nō reclamauerint ad papaz vel ep̄m: vel eius vicariū poſt annū ipſuz nō poterūt reuocare. Si vero poſt legitimos annos per vim religionē intrauerit z infra annū. nec ipſe nec parētes eius reclamauerint ad p̄dictas p̄ſonas poſtea exire non poterit cū p̄ſumaf̄ p̄ſentire. Ber. Nō p̄ q ante etatē legitimā pōt qs cū cōſenſu parentū intrare monaſteriū accipiēdo habitū z tonſurā. nō intelligas tñ q per hoc obligef̄ ꝑpetuo ipſi monaſterio. nā requirit̄ etas ad h̄ legitima. vt in. c. p̄cedēti. Nō ſcōo q parētes[b] p̄nt reuocare filiū ingreſſum religionē ante pubertatē z ſic ipubes nō pōt inuitis parētibus intrare monaſteriū. rō nālis pōt eſſe iſta. nā p ingreſſuz factū ante etatē nō deſinit eſſe in p̄na ptāte ideo cū ingreſſus nō teneat vt efficaciter obligetur monaſterio p̄nt parētes illū reuocare. nā teneī ex diuino p̄cepto parētibus obedire ſed poſt pubertatē pōt intrare ēt inuitis parētibus. vt in. c. i. z ij. xx. q. ij. z rō eſt q p ꝑfeſſionē ſoluit̄ paterna ptās. vt nō. gl. in. d. c. i. quā tenebis mēti. z idē nō. glo. iuris ciuilis i. l. ſi ex cā. §. papinian⁹. ff. de mino. idē bar. in. l. p̄i. ff. de adul. z in auc. idēqz. C. de bo. que lib. z eſt rō q quo ad mū dū fingit̄ mortu⁹. xvj. q. i. placuit. idē dic ſi pater itraret monaſteriū. nā incōtinēti ſoluit̄ patria ptās. q cū pater trāſeat in ptātez abbatis nō pōt br̄e filiū in poteſtate. vt in. l. ſi arrogator. ff. de adop. bene facit. c. cū ſimus. j. e. z nō. in auc. ingreſſi. z in auc. ſiqua mulier. C. de ſa. ſan. ec. Et nota in v. ad p̄incipē iuncta glo. q papa[c] pōt appellari p̄inceps. nā p̄incipatū z maxime in ſpiritualib⁹. facit. c. i. §. ō ma. z obe.

Nō in. §. ſi vero. q intrās monaſteriū per viz bz annū ad reclamādū. In p̄diū facit tex. §. i. c. i. qō mecā. z qō le. z nō. in. c. ad id de ſpō. nā vt ibi nō. ſiquis nō reclamauerit qz cito pōt vr̄ ꝑſentire. So. tex. iſte pōt intelligi in pubere minore tñ. xxv. annis. nā lz ꝑbabeat etatē legitimā ad ꝑfeſſionē nō tñ bz eā diſcretionē qua maiores. xxv. annis bñt. vt. ff. de mino. p totideo tex. iſte voluit ſibi dare annū ad reclamādū qō ē dictū ſingulare z pōt ſing. induci ad matrimoniū carnale z ad ſimiles actus lz alij velint intelligere imꝑpriando lr̄am q ſi citius habuit oportunitatē debuit citius reclamare. qō nō plz q tūc fruſtra fieret mētio de anno. Quero p̄o declaratōe lr̄e z māe q tex. facit hic mentionē de p̄ſenſu parētū i religiōis ingreſſu nūqd parētes poſſint offerre filiū mōaſterio. So. Inno. egregie tractat z in effectu dr̄ ꝓcludere q ſic. z intelligo de filio ipubere. nā vſqz ad pubertatez libera eſt ptās parētibus offerre filiū monaſterio. z videt̄ ꝓbari. ij. q. i. c. i primis. z ea. cā. q. ij. c. i. Sed dubiū eſt quid ſi pater z mater nō ꝓcordāt vt q pater vult offerre matre inuita vel ecōtra. dicit Inn. q ꝓferr̄ is qui ꝙdicit q in re cōi potior eſt ꝙditio p̄hibentis vt in regula. in re cōi de reg. iur. li. vj. z in. l. ſabinus. ff. cōi diui. Quidā tñ dixerunt vt ipſe refert q pater eſt p̄ferēdus cū bēat filiū in ptāte z nō mater vt inſti. de pa. po. z in. c. i. j. de ꝓuer. infi. ipſe tñ Inno ꝑſeuerat in p̄ dicto aſſignādo vnā rōnez ſingularē que nō eſt oblitioni tradēda. dicit. n. q in iſtis ſpūalibus magis eſt ſeruāda rō nālis qz ciuilis. nā patria ptās eſt de iure ciuili. nāt̄r. n. filius obligatus eſt obedire matri ſicut patri. vnde deus ſine diſtinctione p̄cepit p̄ez z matrē honorari. Ex quo ēt inferr̄ q ſola mater p̄r̄e nō ꝙdicēte pōt offerre filiū monaſterio. ꝑ hoc vr̄ tex. in. c. qcūqz. xx. q. i. z h̄ dicta Inno. cōiter approbant h̄ ꝑ doc. z ꝑ ℱe. ꝑſi. cclxxvij. ſed ego reperio gl. tenentē p̄diū. xx. q. i. in. c. ij. que dicit mr̄em nō poſſe offerre filiū mōaſterio cū nō hēat eū i ptāte. z illā glo. ſequit̄ ibi Archi. z ad. c. qcūqz. rñdet q factū narrat z nō ponit ius ſed dictū Inno. vt dixi cōiter approbaf̄. z ideo glo. vr̄ dubitaſſe in. c. i. xx. q. ij. vbi dic matrē poſſe ſaltē qñ pater nō ſuꝑeſt. ſatis plz fauore religionis tenere dictū Inno. Sed dubitatur quid ſi auus bz patrem z nepotem in poteſtate nunquid pater poſſit offerre filiū monaſterio inuito auo. vel nunqd pater poſſit reuocare eū ingreſſū iuito auo. Inno. tz q ſic per p̄miſſam rōnez qz in iſtis ſpūalibus potius eſt attendenda rō naturalis ſed naturaliter filius eſt magis aſtrictus patri qz auo. z hoc dictū Inno. cōiter approbaf̄. Sed ſatis pōt dubitari. nā cū auus habeat nepotē in poteſtate nec per iſtū actū factū ante pubertatez a poteſtate aui eripit̄ non video qūo pōt pater in p̄iudiciū aui iſtā oblationez facere cuz non poſſit filius vouere in p̄iudiciuz paterne poteſtatis. vt plene dicef̄ in. c. ſcripture. j. ō voto. Querit̄ de tutoribus nunqd poſſit offerre pupillū monaſterio. Inno. q ſic. nam debent eū reuocare ab ingreſſu. vt in. c. ij. xx. q. i. ſed ℱe. ꝑſi. p̄real. i cidenter ſentit p̄dium. dicit. n. q lz reperiaf̄ q tutores p̄nt reuocare. nō tñ reperit̄ q poſſunt offerre mibi tñ plz dictū Innoc. per illud. c. ij. nam ibi dicit̄ q ſi pupillus eſt ingreſſus monaſteriū z tutores ſimulando p̄ſenſerint infra annuz non p̄nt reuocare. ecce ergo q taciturnitas annalis habetur p̄o oblatione expreſſa nam ceſſante illa tatiturnitate pupillus potuiſſet exire q̄cunqz. ſed p̄opter taciturnitatem tutoris que habef̄ p̄o oblatione nō pōt exire pupillus vſqz ad pubertatem. z ſic inducendo illum tex. probatur opi. Inno. lz do. ℙDe. teneat p̄diuz q tutoris poteſtas non videf̄ extendi ad hunc caſum maxime cum in p̄ſtiam perſone ſequaf̄ alienatio bonorū. ſed hoc dictū mihi nō obſtat q abdicatio bonoz non fit niſi per cōfeſſionē que nō poteſt fieri niſi poſt etatem perfectam z ſic poſt tutelā extinctaz. Sed dubito ſatis de vno circa predicta nunqd parentes. z idē in tutoribus poſſunt offerre filiū ipuberē inuitū. nā reperio tex. narratiue tñ loquentē q pater obtulit filiū inuitū. vt in. c. patris. xx. q. iij. facit. c. monachum. z c. quecunqz. xx. q. i. p̄o hoc facit. q per talē actum iſte nō obligaf̄ irreuocabiliter monaſterio. ſed tñ do nec puenerit ad etatē pfectā. Inno. tñ ſentit q ſi inuitus fuit oblatus pōt exire q̄cunqz. arg. c. ij. xx. q. i. qō ſatis plz. Et per hoc dicerē q inuitū filiū non poteſt offerre nec monaſteriū dz recipe q voluntariuz militē diligit deus. xv. q. i. in. c. nec eſt. z hoc idē videtur ſentire glo. xx. q. i. in ſūma. z ad ꝓfirmationē facit tale motiuū oblatio parentū de impubere bz ſe ad ꝑfeſſionē ſicut ſponſalia ad matrimoniū. ar. ea. cā. z. q. in quatuor p̄imis. c. ſed ex ſponſalibus ꝙctis ꝑ parentes filij nō obligant̄ niſi tacite vel expreſſe cōſenſerint puta q ſunt p̄ntes z nō ꝙdicūt. vt in. c. i. de deſpon. impu. li. vj. ergo idē dicēdū in hac oblatione.

Sed quero quid operaf̄ parētū oblatio. So. ex dictis Inno. z alioꝝ ꝓclude ſic q talis oblatio opaf̄ vt impubes oblat⁹ nō poſſit exire monaſteriū añ aduentū pubertatis. p̄o h̄. xx. q. ij. c. puella. idez eſt vt ſ. dixi q̄ parētes expreſſe nō obtulerūt ſed tacite diſſimulauerūt per annū z dic. ar. in. d. c. puella. ſi aūt ipubes fuiſſet ingreſſus ſine tali oblatione parētū tūc pōt exire q̄cūqz ante ꝑfeſſionē expreſſaz vel tacitā vt nō. j. e. ſignificatū. h tñ ꝑfeſſio non poteſt fieri ante pubertatē. vt in. c. i. j. eo. li. vj.

Nico. Abbas.

v **Ut clerici** Clericꝰ ſecularis vtẽs habitu ⁊ noĩe monachali cogiť vt fiat monachus vel ab ꝫ definat.b.d. Caſus lr̃alis. Quidaꝫ clerici fingebant ſe monachos qui vere nõ eẽnt. Quereb tur a papa qd de iſtis fiendũ. Reſpondet ꝙ clerici q fingunt ſe habitu ⁊ noĩe monachos ⁊ non ſunt cõpellanť vt fiãt monachi vel veri clerici. Ber. Nõ bo. ar. ꝙ nouitius qui diu portauit habitũ ꝓbatõis põt cõpelli vt ꝓfiteať vel vt exeat mõaſterũ ⁊ dimittat habitũ. Nõ ſcõo ar. ꝫ fictos[a] ⁊ eos qui portãt habitũ cuiuſdã ſanctitatis vt appareãt ſanctiores q̃z q̃z nõ ſint. dz. n. vnuſq̃q̃z ſe ꝓformare moribus illoꝝ iter quos vinit aľs preſumiť ſuperſtitioſus de quo vide bo. tex. xlj. di. c. i. Nõ ꝙ nõ monachi nõ poſſunt vti habitu monachali. In glo. i. ibi ex cã honeſta. nõ glo. ⁊ vide ad mãz bo. tex. cũ glo. in. c. qõ interrogaſti. xxvij. di. vbi inter cetera glo. ponit vnã. q. i eo qui fecit ſe monachũ vt eſſet abbas. nã certe lz non ſe quať intentũ ſuũ nihilominus remanebit monachus q; ex cã inhoneſta ſimulabat móachatũ. Et ex v̈bis gl. colligiť vnus intellectus ad iſtũ tex. vt intelligatur qñ ex cã honeſta qs aſſumpſit habitũ ⁊ de hoc ꝓſtat. puta, ꝓpter timorẽ mortis. tũc. n. ceſſante cã nõ compelliť durare in monaſterio ſed dimittere habitũ vel ꝓfiteri. ⁊ q̃uis iſte intellectus ſit verus in ſe nõ tñ cõgruit lr̃e q; nõ ſe fundat ſup honeſtate imo magis ſuper fictione ꝓbata. Hoſt. intellexit tex. ⁊ meliꝰ de bis qui portãt habitũ extra monaſteriũ ⁊ cõgregationẽ monachoꝝ. nã iſti quãtũcunq; deferãt habitũ nõ obliganť religioni. ⁊ pro hoc allego tex. iuncta glo. i cle. eos. j. e. ti. ſed ꝑñt tales cõpelli ad dimittẽdũ habitũ vel ad intrandũ religionẽ ⁊ ita, ꝓcedit iſta lr̃a. nã ſm Inno. erant quidã canonici ſeculares qui vt apparerent ſanctiores inter collegas ſuos vtebanť habitu monachoꝝ qõ voluit iſte tex. emẽdare. Vel q̃r to põt intelligi de bis qui, pteſtabanť expreſſe ꝙ per delationẽ habitus nõ intẽdebãt, ꝓfiteri. ⁊ nota hũc intellectũ pro intellectu iuriũ dicẽtiũ ꝙ per delationem habitus annalẽ inducit tacita, pfeſſio. ꝫ. n., ꝓcedit niſi precedat, preſtatio in ꝓriũ. idẽ voluerũt hic Jo. an. ⁊ Hoſt. ⁊ vide glo. que ꝫ approbat in. d. cle. eos. ⁊ ẽ bona cautela cũ quis nõ intendit ita cito, ꝓfiteri. Ultimo põt intelligi ſm Hoſt. de bis qui ingrediunť monaſteriũ vbi nõ ſeruať regula antiquitus inſtituta etiaz quo ad habitũ. nã ingredientes, ꝓfitenť non regulaz antiquitꝰ inſtitutã ſed illã que ſeruať de pñti. taleſ n. ſm eũ religioſi nõ ſunt ſed reformato monaſterio cõpellunť, ꝓfiteri aut exire. ⁊ nõ huius caſus poſitionẽ. ⁊ vide qõ dicã in. c. ſuper e. j. e. ti. ⁊ per ꝫ bẽs declaratam glo. ſequentẽ.

a Cõtra hipocritas.

v **Vidua** b Nouitia que ſpõte ſe igerit actibus, pfeſſa ꝙ per hoc cenſeť, pfeſſa. ⁊ eſt caſus multũ nõ. ⁊ declara vt. j. diceť. ꝑ ſoluiť dubiũ. ſcõo ſolutionẽ ampliat ibi lz. Caſus lr̃alis. Si qua vidua ſponte velũ ꝙuerſionis q̃z nõ fecꝝ ſibi impoſuerit ⁊ i eccleſia inter alias velatas oblatõez deo obtulerit: vlterius velit nolit religionis habitũ dz hr̃e: q̃z quis per ſacramentũ firmare velit eo tenore velũ ſibi impoſuiſſe vt ipſuz deponere poſſit. Ber. Nõ primo ꝙ vidua põt intrare monaſteriũ vt ſit monialis nõ tñ ꝓſecrabiť vt alie v̈gines. vt in. c. deuotis. xx. q. i. Que aũt eſt ratio diuerſitatis inter ep̃m ⁊ viduã monialem in eo ꝙ is qui habuit vxorẽ ⁊ ẽt ꝓcubinã poſt ſolutũ matrimoniũ põt, promoueri in ep̃m ⁊ ꝓſecrari. vt in. c. fraternitatis. xxxiij. di. vidua aũt ingreſſa monaſterium nõ ꝓſecrať. vide bo. glo. in. c. acutius. xxvj. di. q̃ ponit rõnem diuerſitatis. vide ẽt ad mãm bo. glo. in c. vidue. xxvij. q. i. Nota ꝙ nõ ſemper in depẽdẽ

b Pro intellectu huius decret. vide oio ꝙ nõt archi. in. c. viduas circa prin. xxvij. q. ij. ⁊ i c. iuuencu las. xx. q. i. ⁊ domi. in c. ꝙ interrogaſti in ij. col. v̈. oppo. ad tex. xxvij. di.

tibus[c] a ꝓſcia ⁊ ab aio alicuius ſtatur iuramento illi? in contrariũ tamen facit. c. ſi vero. el. ij. j. de ſen. ex. ⁊ c. ſignificaſti. j. de bomi. ſed dic ꝙ vbi certa preſumptio extrinſeca coniecturat animũ nõ ſtatur iuramento in ꝓrium in preiudiciũ alterius. ⁊ ita loquiť hic qõ tene menti. In ꝓrio vero nõ erat ingens preſumptio animi declaratiua. vnde cũ animus ꝓbari nõ põt ſtatur iuramẽto illius de cuius facto agiť. ⁊ vide ad hoc bo. glo. in cle. i. de pe. in. v̈. cõmode. In glo. ij. in fi. de multiplici velo qõ imponiť mulieribus intrantibus religionẽ. vide bo. glo. xx. q. i. in. §. velamen ⁊ inquantũ. gl. ꝫ dicit ꝙ vidua poteſt ſibimet imponere velũ ꝙuerſionis intelligẽdo cõſentientibus illis qui pñt eaz incorporare religioni. ad hoc qõ nõ. i. c. porrectũ. j. e. ti. ⁊ dicit velũ ꝙuerſionis qõ imponiť conuerſis ſeu profeſſis. vnde cuz in prin. lr̃a facit mẽtionẽ de velo cõuerſionis poſtea ſubdit ꝙ inter velatas iſta vidua obtulit ſe. ⁊ ſic videť intelligere de velo profeſſionis. i. qõ datur ingredientibus religionẽ rẽpore profeſſionis. In glo. in. v̈. oblationẽ. ibi forte velate offerunt. ex bis verbis glo. colligitur intellectus ad tex. ꝙ iſta vidua cenſetur eſſe profeſſa per illam oblationẽ quã fecit cũ aľs velatis qñ illa oblatio ex conſuetudine loci cõpetebat profeſſis dũtaxat ⁊ ſic ingerendo ſe actui, pfeſſaꝙ videť tacite[e] profiteri. ⁊ pro hoc intellectu glo. adducit ſimile in ea q̃ ſpõte recepit habitũ profeſſarũ. per hoc enim preſumitur ꝙ voluit profiteri. vt in. c. ad noſtraz. j. e. Jo. and. ſequendo hunc intellectum latius exordiendo dicit ꝙ vbicunq; nouitiꝰ ſe ingerit actibus profeſſorum cenſetur profeſſus ſi pſeuerauit triduo. ar. in. d. c. ad noſtraz. qõ dicit, pcedere ſiue illi actus pertineant ad, profeſſos de iure cõi ſiue ex ſtatuto vel conſuetudine. vt ꝫ. Ex quo infertur ꝙ ſi nouitius vna cũ aljs profeſſis interfuit electioni vel aljs actibus capitularibꝰ cẽſetur profeſſus q; nouitij non debent intereſſe capitulo cum profeſſis. vt in. c. ex eo. in fi. de elec. li. vj. ſecus dicit ſi nõ nouitius ĩmiſceret ſe actibus profeſſorũ. pone. n. ꝙ clericus ſecularis vel laicus de ſcõ vna cũ, pfeſſis exercet actũ ſolum profeſſis conuenientez certe per hoc non iudicabitur profeſſus q; ceſſant ille coniecture ſed in nouitio qui ſcienter ac ſponte ingeſſit ſe huiuſmodi actionibus. aliud eſt dicendũ, propter primã preſumptõez q; intrauit monaſteriũ vt, pbaret regulã. ⁊ ſic põt ꝓcordari varia opi. quã ponit ꝫ Inno. Cõcludo ergo ꝙ ad hoc vt per exercitiũ huiuſmodi actuuz quis dicať profiteri requirunť plura. primo ꝙ ſit nouitius. i. ꝙ intrauerit monaſteriuz aio vt efficereť religioſus. ſcõo ꝙ ſciat illum actũ pertinere ad profeſſos tm̃. naz data ignorantia ceſſat ꝓſumptio. Tertio requiriť ꝙ ſe ſponte ingeſſerit ſecuſ ſi per metũ. vt in. c. i. qõ me. cã. Quarto ꝙ perſeuerauerit poſtmodũ triduo in eo, ppoſito. ⁊ hoc vr̃ q; rere Jo. an. ar. c. ad nr̃am. j. eo. vbi dr̃ ꝙ aſſumptio habitus profeſſoꝝ inducit profeſſionẽ cũ perſeuerãtia tridui. ergo eadẽ ratio eſt in caſu nr̃o. ſed do. Andicit ꝙ in caſu huius. c. non requiriť perſeueratio triduí. vnde in eo fit nulla mẽtio. ſed procedit tex. q̃ꝺo duo ꝓcurrunt videlz aſſumptio habitus profeſſoruz ⁊ exercitiũ habitus conuenientis profeſſis. vnde hic duo ſimul iuncta ſufficiũt per ſe abſq; perſeuerantia tridui ſed dictum Jo. an., pcederet vbi concurreret altez tm̃. ⁊ iſte intellectus multũ mihi plz. tum q; cõgruit lr̃e. tum q; ingreſſio nõ dz minus opari ſuſcepto prius habitu q̃z perſeuerãtia tridui. Itẽ q; duo vincula ſunt fortiora q̃z vnuz. l. fi. C. de adop. ⁊ i. c. i. de treu. ⁊ pa. ⁊ ſm hunc intellectum debet tex. intelligi de velo qõ datur profeſſis. ⁊ ex bis habes declaratum intellectum huius. c. qõ nõ. ⁊ vide qõ dixi in. c. ij. ſ. de reſta.

c Nõ limitationẽ a regula que bz ꝙ in bis q̃ nõ pẽdẽt a ꝓſcientia vel ab aio nr̃o ſtať aſſertiõi inſte cũ iuramento ⁊ vide q̃ i mã ꝓſcie addidi in. c. inqſitioni. j. de ſen. ex.

d Et qualiter inueniebus deo ꝓtinẽtiã vouentibus velũ ꝓſecratuz ꝑ ep̃m dari dz vide pul. per bea tho. i. iiij ſen. di. xxxv. iij. q. i. arti. v. vbi late.

e Vide tho. in. iiij. ſen. di. xxxviij. q. i. ar ii. circa fi. vbi dicit ꝙ qñ qſ recipit habitũ q; nõ cõſueuit dari niſi, pfeſſis dz ſolẽnizatum votũ q; ẽ, profeſſio ꝓſupta ꝫ quã ꝓſumtõz n admittit, pbatio' ſi ſuať debita circũſtãtia.

Ioannes. Monachꝰ temere ad aliud monasteriū trāsire vel peculiū hre nō pōt. prima decisa cōsultatio. scdo rnsio ibi pnti. que duo facit primo, phibet. scdo si ꝑfiat corrigi precipit. ibi sed si.

Casus lralis. Statuit papa qr monachus de monasterio ad monasteriū temere nō transeat nec autem monachus peculiū habeat: ꝛ qui ꝑ fecerit monasterio primo sub abbatis sui regula cōpetēti coertione reddat Ber. Nō ꝓ q ēt in rebus honestis in se quā doqꝫ temere agit vnde licꝫ monachus possit intrare monasterium aliud artius si tamen temere facit quia nō bono zelo hoc sibi interdicit. Nō scdo q monachus obligat monasterio vbi ab initio intrauit nec pōt ad libitū deserere monasterium ꝛ aliud intrare.

Nota tertio q abbas pōt repetere monachū suū ēt si sit in alio monasterio. ꝛ clarius, pbat. xx. q. iiij. in c. monachū. ꝛ. xviij. q. ij. c. abbates. Quarto nota ibi cōpetēti coertione. q abbas bꝫ coertionē ī monachos suos ꝛ q coertio monachoꝝ prio loco spectat ad abbatē. vnde nō mandat hic vt iste eps qui fec cōsultatoꝛ puniret istos temere trāseuntes sed vt reddantur suis abbatibus ꝛ ab eis coerceant. ad hoc vide qō le. ꝛ nō. in. c. qꝫto de offi. ord. plenissime dixi ī c. figs contra clericū de fo. cōp. in rep. Ultio nota q solꝰ abbas bꝫ corrigere mōachos suos nec tenet requirere ꝓsiliū seu ꝓsensuꝫ capituli. Cōtra ꝟ oppo. de. c. reprehēsibilis de appel. vbi fit mētio de. c. ī correctiōe monachi. sꝫ dicit Jo. an. q ibi nō capit capm, p collegio sꝫ pro loco vbi fit correctio. vel capit pro capitulo regule. vel intelligit de capitulo generali nō aūt de ꝓuentuali. Nec ob. si dicat q eps qui est maior prelatus nō corrigit clericos suos sine ꝓsensu capituli. vt in. c. nouit. ꝛ. c. qꝫto. j. de bis que fi. a prela. ꝛ. xv. q. vij. c. eps nullius. nā ꝑm eū hoc, pcedit ex dispositiōe regule que est approbata p papā sicut videmus q eps ex ꝓsuetudine pōt solus corrigere clericos. vt in. c. iij. de ꝓsue. li. vj. qō ergo pōt eps ex cō suetudine pōt abbas virtute regule. nā ex tenore regule tota ptās monasterij est penes abbatē ꝛ vidō bo. tex. ī. c. nullā. xviij. q. ij. sꝫ ego recolo me legisse opi. Host. quā recitat Jo. an. ꝟ. nec repugnat. c. i. de cen si. li. vj. in nouella q̄ bꝫ q si abbas est nimis seuerus in corrigēdo tūc dꝫ adhiberi capitulū. ꝛ ad hoc allegabat tex. in. d. c. reprehēsibilis. ꝛ nō bunc intellectū alio mō iure nō, pbat. Sed quero qr hic reprobat peculiū in monacho. qō dr peculiū quo ad hoc. So. dicit Jo. an. q illud dr peculiū in monacho qō babꝫ ignorāte supiore suo vel bꝫ aūm qō ad libitū seu iussuꝫ supioris nō restitueret. qō latiꝰ nō. ī. c. cū ad monasteriū. j. de sta. reg. ꝛ nota ꝟ qr multi decipiunt. nā nō dr religiosus hre ꝓpriū si bꝫ administratōeꝫ alicuius peculij pmittente supiore. nā ꝛ seruus nō bꝫ pro priuꝫ. xiij. q. ij. illud. ꝛ mō pōt hre peculiū nō solū domino expresse ꝓcedēte sed sciēte ꝛ nō ꝓdicēte. vt in. l. qꝫ tuberonis. ff. de pecu. ad idē. c. insinuāte. j. q cle. vel vouē. vbi notat Inno. abbatē posse ꝓcedere monacho vt habeat vsufructū certaꝝ rex in suas necessitates ꝓuertendū. ꝛ per Bar. in auc. ingressi. C. ō sa. san. ec. nā talis pōt equiparari abbati qui lꝫ nō bēat ꝓpriū. liij. di. in. c. abbati. mō bꝫ administrationē bonoꝝ spectātiū ad monasteriuꝫ. ꝛ ita iste ex pmissione abbatis pōt hre administratōeꝫ certaꝝ rerū spectantiū ad monasteriū. Et vide nō. q. quā formal Jo. an. in regula nō est obligatoriū de reg. iur. li. vj. in merc. vbi cōcludit valere statutū monasterij vt pro indumētis ꝛ alijs necessarijs recipiat quisqꝫ monachoꝝ. x. de quo dic latiꝰ vt ibi per eū. Scire debes q Jo. an. cōmentauit hāc decretalē ꝛ oēs que incipiūt Jo. ꝛ multa ponit que nō cadūt hic. querit. n. qd si monachus eligit in papaꝫ inuito abbate suo. remittit se ad notata in. c. qꝫ fit. xviij. q. iij. sed si in papā eligit vxoratus dicit q papa dꝫ reddere debitū vxori nec per hoc vitiat electio. de quo vide glo. ī. c. si papa. xl. di.

Ultimo op. cū Jo. an. ꝛ vr q trāsire possit monachus de mōasterio in monasteriū qr istud nō est apostatare. vt in. c. ex parte. de tēp. or. nec dꝫ, phiberi cū tā in scdo qꝫ in ꝑ tria substātialia obseruent de qbus in. c. cū ad monasteriū de sta. reg. in fi. ergo nō refert hic vel ibi morer nec refert quid de equipollentibus fiat. vt in. c. in bis. de v. sig. So. lꝫ nō dicat ver apostata quo ad penas. vt in. c. ij. ne cle. vel mona. li. vj. tī large apostata est vt ibi nō. lꝫ religiōes diuerse sint lꝫ ꝓueniant quo ad substantialia regule religiones pmixte ꝛc. lxxxviij. di. c. i. nec ob. q in prima ꝛ in scda seruat regulā qr lꝫ nō fit preuaricator in substantialibus regule tī quo ad obedientiā sic qr tenet abbati. vt in. c. sicut de iureiu. ꝛ per hoc pꝫ q nec ad aliā eius dē ordinis trāsire pōt. ꝓuersus aūt est obligatus, professioni in genere. j. e. c. ꝑsultationi. ꝛ. c. nō solū. ꝛ. c. ꝑstitutus. li. vj. Op. de eo qō hic dr q monachus nō pōt hre peculiū ꝛc. istā ēt op. vide hic p eū qūo intelligat qr spiritualia sine tēporalibus diu ee nō pōt. i. q. iij. figs obiecerit. ꝛ vide hic per eū q peculiū, phibet in clerico. Nico. Abbas.

Quia in insulis. Quario mō intelligit sꝫ habito respectu ad mētē lre sic pōt sūmari. Ubi est dura ꝓgregatio vel religio requirit in, pfitente plena pubertas. s. tps. xviij. annoꝝ. ꝛ est tex. fing. ꝑ ponit rō. scdo, phibitio ibi, phibemus

Nō prio q in oī insula vr dura ꝓgregatio religioꝝ. nā text. iste nō distinguit inter insulas sed gnāliter loquit ideo gnāliter est intelligēdus. rix. di. si romanoꝝ. ꝛ dr īsula qlibet locus mari circūdatus. an hoc sit vex indistincte. ī. dicet. Scdo nota q appellatione pueroꝝ veniūt illi qui sunt minores. xviij. ānis dic tī q, ppie dicunt pueri[a] vsqꝫ ad. xiij. annū. naꝫ abinde incipit adolescētia ꝛ appellant adolescentes vsqꝫ ad. xxv. annū. ꝛ vide ad materiā bo. glo. in, premio. vj. li. que distinguit oēs etates bois. ꝛ ad istum text. pōt responderi dupliciter. primo q ipropie ponit vbū pueri. ꝛ alludit vocabulo quoꝝdā locoruꝫ. vel dic q loqtur ō plena pubertate. nā plena pubertas[b] durat vsqꝫ ad. xviij. ānū. vt in. l. mella. ff. de ali. ꝛ cib. leg. vbi tex. nō. fauore alimentoꝝ disponit q si alicui relinquunt alimēta vsqꝫ ad pubertatē intelligitur de plena pubertate idē statuit ī adoptōe. dꝫ. n. adoptātī maior esse adoptato. xviij. annis. ꝛ sic excedere adoptatū in plena pubertate. vt insti. de adop. §. minorē

Sꝫ op. cō tex. nā in multis insulis nō est durior congregatio qꝫ in alijs locis. ꝛ pone exemplū in ciuitate venetiaꝝ. So. dicit Jo. an. q qꝫtū potuit inuestigare nunqꝫ reperit q istud. c. seruaret in aliqua insula. vnde dicunt plerīqꝫ arguēdo a rōne lre q si in insula nō est durior ꝓgregatio qꝫ alibi nō bꝫ locū dispositio huius. c. ꝛ si in alijs locis ab insulis esset durior congregatio tūc bꝫ locū dispositio huius tex. vnō Ide. dixit ꝟ q cū apō minores ꝛ predicatores sit dura congregatio dꝫ obseruari qō ꝟ dr qō mihi satis plꝫ. naꝫ quelibet dispositio dꝫ ampliari ꝛ restringi ad limites rōnis expresse ēt si vba nō pariant. vt ī. l. adigere. §. qꝫuis. ff. de iurepa. ꝛ in. l. cū pater. §. dulcissimis de lega. ij. ꝛ in. l. pater. §. fundū. ff. de lega. iij. facit. c. cū dilecta. de ꝓbr. vti. vel inuti. ꝛ bo. tex. in regula si. de reg. iur. li. vj. ꝛ qō notat Bart. in. l. ītē querit. §. qui impleto. ff. loca. vnde cuꝫ iste tex. fundat se sup dura ꝓgregatōe que erat in insulis. ergo vbi est dura congregatio ibi dꝫ hre locū dispositio hꝰ tex. qr papa nō intendit, puidere locis sed psonis. ꝛ forte tex. loquit

a Qui dicant, ppie pueri.

b Vide bo. glo. i. c. i. de pa. iu. fir. ꝛ in gl. iij. in vsib. feu.

a Nō breuē ꝛ bonā diſtinctionē an habeat religioſus requirere conſen ſum in tranſitu ad religionē aliam ſiue parē ſiue minorē ꝛ hoc vide p Jo. an.in.c.ſi religioſus de elec.in.vj.ꝛ in.c.fi.de reſta.eo.li.archi.i.c. ſtatuim⁹ xix.q.iij.pau.de leaza.in cle.fi.de elec.ꝛ ponit elegāter lap.al.lij.ꝛ al.cxxx Et de hoc ar.vide latiſ.per domi.in.d.c.cū ſingula ħ al.per iſtū ꝛ per ar chi.in.c.q̄ ſit in vlti. colū.xviij. q.ij.vbi ſe quit dictū Inno.i.d. c.fi. de renū.hic all'. p iſtū. Jtē vide arch. in.c.ſ3 ſub audiendū xix.q.ij.irē adde q̄ re ligioſi mē dicātes ñ p̄ſt trāſire ad mona chos duo rū ordinū vz ciſterci enſiū ꝛ cu iuſdā alte rius ordis abſq; ſpāli lnia pape. tex.eſt i ex trauagāti bñdicti q̄ incipit ad ꝓpetuum. An aūt col legiū cano nicoꝝ re gulariū va cante ſede hoc ē mor tuo ſuo p̄ lato poſſit trāſire ad vitā mona choꝝ ſācti bñdicti ſi ne alia licē tia ep̄i vid ꝑſiliū gaſ pa.de cal. ꝛ tex. glo. ꝛ do an.la te ſuper ea in.c.cū di lectus. q̄ me.cā. Jtē an canoni cus regula ris poſſit trāſire ad vitā mona ſticā. vz q̄ ſic p tex.in c.q̄ dei de ſta.mo.cō iūcto.§.ſa ne.ſ.c. ſed tu de ħ vid archi.in.c. mādamus in ſi.xix.q. iij. Jtē ō ħ an ꝛ q̄ ab bas vl' epūs poſſit diſ pēſare cuꝫ monacho in

qſi vnicus locus ſolitarius eſt mari circūdatus ꝛ ter ritorio anguſtatus nō aūt credo hic papā intellexiſſe de inſulis maioribus. vt de inſula anglie ſicilie cypri ꝛ aphrice que ſunt ita ample vt nulla ꝓſus ſit differē tia inter alias, puincias ꝛ buiuſmodi inſulas imo ſūt iocundiores in fructibus ꝛ fertilitate terre. ꝛ būc tex. ſeruant bodie cartuſienſes. ꝛ credo ſi memini q̄ non recipiunt ad ꝓfeſſionē ante. xx. annuꝫ. Quero nū quid ꝓfeſſio facta ꝫ, ꝓhibitōeꝫ huius.c.ſit nulla. Mo ſti. vī dicere q̄ ſic. dicit.n. notādū ex tex. pape poten tiā. nā pōt impedire ꝓfeſſionis obligationē. ꝛ ſic ſim pliciter trāſeūt ceteri doc. ego tñ puto q̄ ſi papa exp meret in ꝓſtitutōe q̄, ꝓfeſſio alr facta cēt nulla q̄ tunc ſtandū eēt vbis ſtatuti q̄ papa pro bono publico ꝛ vt euitent̄ pericula aiaꝝ pōt ipedire obligationē pro feſſionis. ſicut videmus in ſimili q̄ in multis caſibus impedit obligatōeꝫ matrimonialē. vt nō. in.c. ſuꝑ eo de cogna. ſpi. ꝛ qō nō. in.c. vnico de voto. li. vj. ſꝫ cū hic expreſſe nō annullet, ꝓfeſſionē ſed ſimplr, ꝓhibet ꝓfeſſionē recipi credo q̄ nō impedit virtus, ꝓfeſſio nis qm̄ hec, puiſio principaliter ꝓcernit fauorē ipoꝝ ꝓtentium qui p̄ſt renūciare fauori eoꝝ. pro ħ vide bo. tex. ꝛ quaſi expreſſuꝫ in.c.ad apoſtolicā. j.e. vbi pꝫ q̄ nō ſolū papa ſed ēt regula, ꝓhibet, ꝓfeſſionē fie ri ante annū, ꝓbatiōis. ꝛ tñ, ꝓfeſſio in ꝫriū facta tenꝫ lꝫ abbates recipiētes talē, ꝓfeſſionem ſunt puniendi. Jtē cū hec obligatio querat̄ deo p miniſteriū abba tis nō impedit̄ ex ſimplici, ꝓhibitione ꝓſtitutiōis hu mane. Cape inſtantiā in, ꝓhibitiōe mr̄imonij carna lis. nā ex ſimplici, ꝓhibitōe nō impedit̄ vinculū mr̄i monij lꝫ ꝫbentes veniāt puniēdi ex trāſgreſſione pre cepti cū, ꝓhibitio nō bꝫ perpetuā, ꝓhibitionis cām ſꝫ tēporalē. vt, ꝓbat̄. j. de ma. ꝫ. ꝫ inter. ec. per to. ꝛ viō ad predicta bo. glo. in.c. tua de ſpon. duo. ꝛ per boc pꝫ reſponſio ad. l. nō dubiū. C. de legi. ꝛ ad regulaꝫ que ꝫ ius de re. iur. li. vj. vel ſaltē talis, ꝓfeſſio obliga bit religioni in genere vt in ſimili obſeruat̄. in.c. non ſolū. ꝛ.c. cōſtitutionē. j. eo. ti. li. vj. ſed primū dictum plus plꝫ. qz in mēdicantibus cōſtituit̄ ſpeciale in. d. c. nō ſolū. ꝛ in odium contrauenientiū ſtatuit ibi pa pa q̄ recept⁹ ad, ꝓfeſſionē ꝫ illā, punſionē tñ obligat̄ religioni in genere. ſi ergo nō ſic, puniſſet fuiſſet obli gatus in ſpecie.

n **On eſt.** Si ciſtercienſis ſine licētia ſui abbatis ad aliud mona ſteriū tranſit ad, ꝓpriū monaſteriū regre di cogit̄. ꝑ exordiū. ſcō mādatū ibi vni uerſitati. tertio aliud mādatū ibi ꝛ ſig. Caſus lr̄a lis. Mādat papa prelatis per galiā ꝓſtitutis q̄ non ꝑmittāt recipi per ep̄atus ſuos monachos vel ꝙuer ſos ciſtercienſi. ordinis: poſt qꝫ fecerint, ꝓfeſſionē ſine licētia abbatū ſuoꝝ. ꝛ ſi aliqui ꝫ hoc fecerint ꝛ moni ti celeriter ad monaſteriū ſuum non redierint eos in gredi cōpellant. Ber. Nō ꝑ ibi vniuerſitati iūcta ſuprascriptōe. q̄ oēs prelati alicuius, puincie ꝓſtitu unt vniuerſitatē ꝛ facit hoc pro nationibus que con gregant̄ in concilio generali vt quelibet natio dicatur ꝓſtituere vniuerſitatē per qō al's in facto dixi q̄ ad in ſtar vniuerſitatis valebat qcqd maior pars nationis faciebat. nā ſi ꝓſiderarent̄ vt ſinguli nō ſufficeret ma ior pars vt nō. in.c. cū oēs de ꝓſti. ſed poſtmodū na tiones oēs ſimul ꝓiuncte ꝓſtituūt vniuerſitatez vl'em

ti de lega. §. nūc de ep̄oꝝ in. iij. col. v. xxv. religioſus ad minorē. Sꝫ vide ar chi. in.c. monachū. xx. q. i. vbi dicit q̄ ep̄s ſine ꝓſenſu prelati ꝛ capituli pōt diſpēſare cū monacho q̄ trāſiuit ad minorē religionē ex legitima cā puta ſi nō poſſit ibi viuere vel pp auſteritatē regule vel infirmitatē vel ſenectutem vel aliā iuſtā cām. Jtē de. q. hic poſita ꝛ p. d. an. in. c. ſignificatū. j. e. vī per ro. i ſuis ſin. q. q̄ incipit. q̄ro an mōa chus vel al ter frater re ligioſus. Jt̄ vide lap. al. lxxxiij. Jtē q̄ liceat trā ſire ō vna re ligiōe ad ali am ꝛ q̄ ſit le gitia cā ꝛ cu ius ſit licen tia peredavi de late per tho. in ſa fe q. clxxxix. ar vij. iter alia in illo ar. cir ca. fi. dicit q̄ mōachis lꝫ trāſire de vi ta mōacho rū ad vitaꝫ canōicoꝝ re gulariū ſꝫ qz ſūt electi eis ħ nō lꝫ. cano nici regula res bñ p̄ſt trāſire ad vi tā mōachoꝝ tāq̄ ſtrictio rē petita tñ ſuꝑioris licē tia ꝑ quo ē tex. i. d. c. q̄ deo. Jtē an oia q̄ in iure dicūt̄ de trā ſitu ō vna re ligiōe ad ali am bēant lo cū in monia libꝰ ꝛ aliſ re ligioſis dic q̄ ſic ad hoc al. glo nō. in c. j. i vſ. ppe tua ō ſta. re. i. vj Jtē ad de q̄ bis ca ſibus qbus religioſ⁹ cuꝫ licētia ſuperio ris a pa. pōt tranſire ad aliā religio nē ſolus ꝑla tus ſine ca. p̄t dare iſtā licētiā ſꝫ ar chi. i. c. ſtatu ūnus. xix. q. iij. q ħ dic ꝑ tex. i. c. ſi reli gioſus ō ele. i. vj. Et ad de q̄ coīpſo q̄ monach⁹ repit̄ licētia tus vt trāſe

ar ad aliud monaſteriū p̄ſumit̄ fuiſſe monachus illi⁹ mōaſterij ſm bal. i. l. moueoꝝ. C. ō ſer. expo. Sed ꝓtra illud dictū archi. in. d. c. ſtatuim⁹ de ꝓſcſu

capituli vi5 gl. exp̃ſſ3 in.v. canoni ce in fi. in.c. cũ ſingula d̃ p̃ebẽ.in. vj. ⁊ in hac mã vide oio ele gãtẽ diſtin ctionẽ quaꝫ ponit rai. in ſũma de re. ⁊ trãſ.d̃ vna ec.ad aliaꝫ. §.vt aũt ſcias qualiꝫ ſit ſcribendum Item vide q̃ nõ.d an.i c.ſane.j.eo.

ĵ.eo. aut vult trãſire ad religionẽ equalẽ ⁊ ſũt opi. ſi ſine cã puto q̃ nõ poſſit etiã cũ licẽtia ſui ep̃i. ſꝫ ſi ex cã placet mihi dictũ bui⁹ glo.ar. huius tex. ⁊ in.c.ſta tutimus. xix.q.vltima. cautius eẽt tñ hr̃e diſpẽſatõem ep̃i. aut vult trãſire ad laxiorẽ ⁊ ſi ſine cã ſolus papa diſpẽſat ꝑm glo.d.c.cũ ſingula. ſꝫ puto q̃ quo ad cũ nõ ſufficeret licẽtia pape cã ceſſante. ar. ei⁹ q̃ nõ. gl. in.c.nõ eſt. ĵ. de voto. ſi vero ſubeſt cã tꝫ Inn. vt. ſ. dictũ eſt ep̃m poſſe diſpẽſare. que opi. ſatis plꝫ ar. c. nõ mediocriter de ꝓſe. di. v. vbi Hiero. dicit nõ. illos peccare qui neceſſaria corpori ꝓpter abſtinẽtiã detra hunt. ⁊ dicit tales offerre rapinã in holocauſtũ q̃ aut ſomni penuria aut egeſtate nimia aut ciboꝝ penuria corpus macerãt plus debito. ⁊ ſic vbi religioſus ꝓ pter debilitatẽ vel corporis cõplexionẽ non põt pati auſteritatẽ illius religionis ad quã ſe ꝓmo cõtulit licite diſpenſat̃ per ep̃m vt poſſit intrare religionẽ laxio rẽ. facit. c. nõ coganꝫ. xlj. di. q̃ꝫ q̃ꝫ do. an. hic dicat q̃ ſi cã nõ exigit celer[illegible] vrgente poterit ep̃[illegible]

a **Ꝺ noſtram.** Ꝺinor. xiiij. annis per ꝓfeſſiõꝫ religioni nõ obligaꝫ idẽ i maiore qui ſine ꝓbatõe ſuſcepit habitũ, ꝓfeſſoꝝ quẽ dimi ſit infra triduũ vel ſic. ¶Ꝺrofeſſio facta ante. xiiij. annũ nõ obligat. poſt. xiiij. vero ſi ſit p̃ ſuſceptõez babi tus, ꝓfeſſoꝝ ẽt nõ obligat niſi deſ̃ pſeuerantia tridui. ꝓ̃ia pars narrat factũ. ſc̃da dat iudicẽ. ibi quocirca.

a ¶Ꝺro intellectu bui⁹ decret. vide oio archi. in c. ꝓcliuus. xx.qõe. iij. ⁊ tex in.c. conſtitutionẽ. e. ti. in. vj.

Caſus lr̃alis. Heremite d̃ mõte folis quoſdã pue ros ſeduxerũt in tñ q̃ qdã ſuaſionib⁹ eoꝝ ꝓſentien tes ſtatꝫ religionis habitũ in ſuo monaſterio recepe rũt quoꝝ vnus eoꝝ. t. noſe ſtatꝫ penituit ⁊ infra tri duũ inde exuit ⁊ poſtmodũ iurauit quãdã accip̃e in vxorẽ. Sꝫ illi heremite ꝑmittebãt ipſum illã ducere vt iurauit. ſignificatũ fuit hoc do. pa. vnde mãdat ip̃e quatenus ſi ꝓſtiterit q̃ ꝓfatus. t. ante. xiiij. annum habitũ ipſũ ſine, ꝓbatõe ſuſcepit: ⁊ infra triduũ depo ſuerit eũ ab impetitione dictoꝝ heremitaꝝ denũciet abſolutũ ⁊ eã quã iurauit accipiat in vxorẽ: ſi aliõ nõ impediat. Ber. Nõ ꝑ q̃ maſculus non poteſt ſe obligare religioni ante. xiiij. annũ cõpletũ. nã quẽad modũ ante pubertatẽ nõ põt c̃bere matrimoniũ car nale. vt in.c. puberes de deſpõ. ipu. ita nec obligare ſe ad iſtud quaſi mr̃imoniũ ſp̃uale. ⁊ eſt vnus caſus i quo nõ valet votũ emiſſũ ante pubertatẽ. de alijs vo tis dicet̃ in.c. ſcripture. ĵ. de voto. Nõ ſc̃o q̃ ſe ductus ad intrãdũ religionẽ nõ põt ad inualidãdũ in greſſuꝫ allegare ſeductionẽ. ⁊ hoc iõ q̃ illa ſeductio eſt bona cũ inuitet̃ qs ad meliorẽ vitã vt in.c. cum di lecti. ꝺ me. cã. facit. c. dudũ. ⁊ qõ ibi nõ. ĵ. de cõuer. ꝓiuga. ⁊ tꝫ hic Hoſti. nõ eẽ reꝓbatũ q̃ religioſi ſe ducant ſeu inducãt alios ad religionẽ. puto tñ q̃ non d̃z ita fieri ſeductio blãdis verbis vt poſtea ſequaꝫ ſa lutis diſpẽdiũ. facit tex. in.c. nõ ſolũ. e. ti. lib. vj. vnde beatus benedictus p̃cepit oĩa dura regule p̃dicẽda.

Nõ ex tex. ibi ab ip̃etitõe ⁊c. q̃ religioſi p̃nt repe tere illos qui apud eos fecerũt, ꝓfeſſionez lꝫ modico tẽꝓre in religione ꝑmãſerint. ꝓ̃o hoc. xviij. q. ij. in c. abbates. Ultimo nõ q̃, ꝓfeſſio que fit tacite per ſuſceptõez babitus, ꝓfeſſoꝝ nõ obligat ĩmediate re ligioni ſed regrit̃ pſeuerãtia tridui. Sed circa h̃ q̃ro nũquid in oi voto regrat̃ pſeuerãtia tridui. Inn. vr̃ velle q̃ ſp̃ale ſit in voto, ꝓfeſſionis. tũ q̃ ibi regrit̃ p cedẽs, ꝓbatio. tũ q̃ agit̃ de maiori ꝑiculo. tñ ſubtilit aduerte q̃ nulla vr̃ dr̃ia in hoc ĩter votũ religionis ⁊ alia vota. nã tex. iſte nõ loquit̃ de voto v̄bali ſed d̃ eo qõ tacite fit p̃ ſuſceptionẽ babitus, ꝓfeſſoꝝ. vnde q̃ põt dubitari quo aĩo fiat talis habitus ſuſceptio. iõ iura voluerũt ꝓfigere terminũ triũ dieꝝ ſed in ꝓ

ſeſſione verbali nulla requirit̃ pſeuerantia tridui quẽ admodũ nec in alijs votis. vt, ꝓbat̃ in.c. ꝓſtitutionez in. §. i. ĵ. e. ti. li. v. facit. l. ij. ff. de polli. Et ſcias q̃ ꝓfeſſio tacita q̃ñ q̃z inducit̃ per delationẽ habitus in diſtincti dñ modo portet̃ per annũ. ſꝫ talis, ꝓfeſſio ta cita obligat illi religioni in ſpecie. vt in cle. eos. eo. ti. q̃ñ q̃z fit, pfeſſio tacita per ſuſceptionẽ habitus, ꝓfeſ ſoꝝ que inducit̃ quatuor ꝓcurrẽtibus. ꝑ dz eẽ habi tus diſtinctus ab habitu nouitioꝝ. ſc̃do q̃ ſciẽs quis recepit illũ habitũ. tertio q̃ ſp̃onte. quarto q̃ pſeue ret triduo. ⁊ talis, ꝓfeſſio nõ obligat illi religioni i ſpẽ ſed in genere q̃ põt trãſire ad aliã religionẽ ẽt laxiorẽ vt, ꝓbat̃ in. d. §. i. ⁊ facit tex. ĵ. c., ꝓ. ⁊ doc. excipiunt hic duos caſus in quib⁹ nõ requirit̃ pſeuerantia tri dui. ¶Ꝓrim⁹ ſi in infirmitate qs recipit habituꝫ, ꝓfeſ ſoꝝ. nã tũc vr̃ deliberate ſuſcepiſſe habitũ. allegat. c. ſicut. el. ij. ĵ. e. Sc̃ds caſus q̃ñ ꝓius vouit qs ĩtrare religionẽ ⁊ demũ intrat recipiẽdo incõtinẽti habituꝫ ꝓfeſſoꝝ. nã vr̃ deliberate feciſſe. Sed ego dubito d̃ troq̃ caſu per illud. c. ꝓſtitutõez. vbi ponit̃ ius no uũꝫ circa iſtã tacitã, ꝓfeſſionẽ. ⁊ ad h̃ vt obliget requi runt̃ illa quatuor de quib⁹. ſ. ⁊ poti⁹ putarẽ regri p ſeuerãtiã tridui in infirmitate q̃z tẽꝓre ſanitatis cuꝫ turbet̃, ꝓpter moleſtiã morbi. ar. bo. in. l. cũ antigtaſ C. de teſta. In glo. ij. in fi. nõ ꝓclusionẽ glo. ⁊ idez nõ. glo. in. c. cũ in cũctis. ſ. de ele. vbi nõ. de hoc ⁊ vi de archi. in. c. ſi annũ de iudi. li. vj. vbi dicit q̃ regula riter annus dz eſſe cõpletus niſi aliud iure caueatur. In dubio tñ vbi dubitat̃ qd ius ſenſerit ſatis põt te neri opi. huius glo. ⁊ vide ad hoc bo. gl. in cle. gene ralẽ de eta. ⁊ quali. In gl. fi. in fi. hodie hoc eſt de claratũ in. d. c. ꝓſtitutõez in. §. fi. vnde nõ põt eẽ ſpe ciale in pueris ſed generaliter obtinet vbi ſine ꝓba tione quis ſuſcepit habitum, ꝓfeſſoꝝ niſi deſ̃ pſeue rãtia tridui. nõ obligaꝫ religioni ẽt in genere. hec tam̃ vident̃ limitãda ꝑm ea q̃ dicent̃ ĩ. c. poſtulaſti. ĵ. e.

r **Uper eo.** Qui recipit habitũ, ꝓ feſſoꝝ vbi diſtincti ſũt babit⁹ cõpellit̃ ibi vel alibi eẽ religioſus. ſed ſi recipit habitũ nouitioꝝ põt ad ſecu luꝫ redire. Cõis diuiſio. ſc̃da ibi reſpõdeni⁹. que di ſtinguit inter ꝓfeſſos ⁊ nouitios. Caſus lr̃alis. Quidã clerici ſuſceperũt habitũ religiõis eo anno vt ad ſeculũ nõ redirẽt: ⁊ ante factã ꝓfeſſionẽ ad ꝓriorẽ ſtatũ ſunt reuerſi. queſitũ fuit de his clericis vtruꝫ ſic remanere poſſint. Rñt pa. q̃ ſi auſteritatẽ religionis ad quã migrauerũt ſeruare noluerint ad minorẽ reli gionẽ cõpellẽdi ſunt trãſire: nec ampli⁹ in eccleſijs ſe cularib⁹ debẽt aſſumi ne ꝯ votũ ſuũ venire, ꝓbent̃. ſꝫ ſi ante ſuſceptũ habitũ poſiti in, ꝓbatõe recedere vo luerint ad ꝓriorẽ ſtatũ redire nõ ꝓhibent̃. Ber.

Nõ ꝑ q̃ religioſus nõ põt ꝓſequi beneficiũ in ec cleſia ſeculari. Nõ ſc̃do q̃ babitus nouitioꝝ non obligat ingreſſuꝫ quãtocũq̃z tꝑe ſteterit in religione ad hoc cle. eos. ⁊ qõ ibi nõ. e. ti. Nõ tertio q̃, ꝓfeſ ſio q̃ inducit̃ per ſuſceptõez babit⁹, ꝓfeſſoꝝ nõ obli gat illi religioni in ſpecie ſꝫ põt trãſire ad aliã religio nẽ laxiorẽ. ⁊ ita ĩtelligẽ bũc tex. ⁊ latius, ꝓbat̃ in. c. cõ ſtitutione. ĵ. e. li. vj. ſi. n., ꝓfeſſio finiſſet d̃ exꝓreſſa nõ licuiſſet intrare religionẽ laxiorẽ diſpẽſatiue, put dixi in. c. nõ eſt. ſ. e. Op. ꝯ tex. ⁊ vr̃ q̃ religioſus põt aſſumi in ꝑlatũ eccl̃e ſecularis. vt in. d. c. q̃d dei. ĵ. de ſta. re. ⁊ in. c. i. xviij. q. i. So. dicit doc. q̃ ꝓ̃ia ꝓceꝺunt diſpẽſatiue ſꝫ de iure cõi nõ eſt licitũ vt hic. ⁊ de hoc dic melius vt dicet̃ in. d. c. q̃d dei. ⁊ ad iſtuꝫ tex. põt dici q̃ loquit̃ de beneficijs ſimplicibus obtinen dis in eccleſijs ſecularibus. nã talia beneficia nõ põt religioſus br̃e ẽt diſpẽſatiue. ad hoc ſolet allegari iſte tex. ⁊ vide glo. in. c. quorũdã. lxxiij. di. q̃ dicit mona chũ nõ poſſe br̃e canonicatũ in eccl̃a ſeculari lꝫ poſſit

ibi esse ep̃s. vt in. d. c. vno. ſꝫ pp bonũ cure illud admittit̃ que cã cessat in beneficijs simplicib⁹. vt nõ. in c. qõ dei. Scõo q̃rit̃ qr tex. hic dicit q̃ ille cisterciẽses nolũt seruare austeritatẽ religionis ⁊ c. pone q̃ aliquis intrauit religionẽ vbi nõ seruabat̃ regula antiquus institura. demũ reformat̃ monasteriũ. nũqd is q̃ fuit ingressus dissolutõis tpe possit cõpelli ad obseruãtiã regule reformate. qõ subtilis est ⁊ quotidiana. Inno. ponit hic duas opi. p̃ria vt distinguat̃ iter discretũ ⁊ indiscretuꝫ vt discret⁹ cõpellat̃ qr potuit hoc cogitare euenire posse. ar. in. l. siqs domũ. ff. loca. ꝫ indiscretus puta puer vel mulier nõ cõpellit̃ ibi eẽ ſꝫ poterit intrare religionẽ laxiorẽ ꝑm q̃ erat illa quã intrauit tpe ingressus ar. ḣ. scõa opi. que vr̃ placere Inno. est vt cõpellat̃ ibi eẽ nõ distiguẽdo iter discretũ ⁊ indiscretũ. mouet̃ Inno. tali rõe. aut. n. a principio intrauit dei instinctu ⁊ nõ dꝫ posse allegare q̃ non vult obseruare regulã reformatã. aut dicit se intrasse non bono aĩo sed vt viueret ꝑm regulã vigẽtẽ ibi ⁊ nõ dꝫ audiri tãquã allegãs turpitudinẽ suã. ar. in. c. inter dilectos de fi. instru. fatet̃ tñ q̃ si est ita delicatus q̃ nõ põt seruare regulã reformatã q̃ p̃mittit̃ intrare regulã laxiorẽ. ar. hic ⁊ in. c. significatũ. j. e. ⁊ de hac mã vide per Hosti. in sũma in ti. de voto. in. §. vtr. ⁊. §. p quẽ. in. v̄. qõ si. vbi ꝓcludit q̃ si ingrediens erat iurisperitus cõpellit̃ ibi eẽ qr p̃sumit̃ sciuisse qualitatẽ regule antiquitus ĩstitute. Aut non erat iurisperitus ⁊ tũc si fuit sibi regula lecta ante, pfessionẽ vel postea ⁊ ipse noluit se obligare nisi ad obseruãdã regulã q̃ ibi vigebat ⁊ nõ cõpellit̃ ibi esse ſꝫ poterit intrare laxiorẽ religiõez. aut nihil rñdit vl̃ fuit, pfessus regulã simpliciter ⁊ tũc obligat̃ ad obseruãtiã regule reformate nisi vt dixi eẽt ipotẽs ad illius obseruãtiã. ḣ oia vident̃ sane, pcedere quo ad ecclesiã militãtẽ que nõ iudicat de occultis ſꝫ respectu dei ⁊ sic in foro pnie puto aĩaduertẽdũ intẽtionẽ istius ingressi. nã votũ oio dꝫ eẽ volũtariũ in. c. ꝫ. j. de voto ⁊ .xxxij. q. i. integritas. ideo figs nõ habuit aĩum se obligãdi nisi respectũ regule que ibi obseruabat̃ nõ puto q̃ apud deũ iste sit obligatus. maxime qr tria tñ sunt substalia regule seu p̃fessionis. vt in. c. cũ ad monasteriũ. j. de sta. re. reliqua sunt accidẽtalia ⁊ ordinata ad finẽ illoꝝ triuꝫ vt nõ. in. c. ioãnes. s̄. eo. vnde si p̃ tñ tẽpus de cuius initio nõ est memoria aliqua accidentalia regule non fuerũt in isto monasterio seruata satis potuit ingredi ens cogitare q̃ ex aliqua cã illud ꝙuenerit cũ ista accidẽtalia p̃ñt abesse ⁊ adesse stãte religione ĩ illis trib⁹ ſbãlibus. vnde saltẽ anteq̃ regula reformet̃ p̃ supioreẽ illi q̃ fuerũt ingressi tpe quo remissi⁹ ibi viuebat̃ nõ videnr̃ peccare. ⁊ ita ꝓsuluit dñs meus. d. Lar. vt dicã in. c. cũ ad monasteriũ ꝓcal. facit ad p̃dicta. c. tua j. de spon. Ultrõ q̃ro circa p̃dicta nũqd maior ps ꝙuentus possit reformare regulã antiquitus institutã inuita minore parte. Inn. dicit q̃ sic. ĩmo plus sentit. ſ. q̃ maior pars possit facere statutũ artãdo singulos ad strictiorẽ regulã q̃ꝫ fuerat antiquitus. ꝫ. n. ꝫ eũ possit maior pars mutare religionẽ inuita minore parte. vt nõ. in. c. pe. s̄. qõ me. cã. nõ tñ stãte religiõe põt indicere vitã austeriorẽ. ⁊ de hoc scõo vr̃ multuꝫ dubitare do. ℣De. qr ḣ austeritas nouiter indicta cõcernit illos de religione vt singulos ⁊ nõ vt vniuersos ⁊ sic nõ vr̃ q̃ strictior modus viuẽdi põt indici p̃ maiorẽ ptẽ inuita minore parte. sed tu vide gl. in regula qõ oẽs de reg. iu. li. vj. q̃ formiat qõez in papa nũqd papa põt indicere strictiorẽ vitã religionis q̃ꝫ eorum regula existat. ⁊ ꝓcludit q̃ sic. cũ nõ p̃ñt religiosi resistere ex quo seke eoꝝ volũtatẽ trãstulerũt ĩ supioreẽ. ⁊ ḣ vr̃. p bari ĩ. c. vnico de sta. reg. li. vj. vbi monialib⁹ fuit indictũ vt nõ possent aliquo casu exire clausurã monasterij qõ nõ erat de regula. ⁊ idẽ posset bodie papa facere in monachis ſꝫ videat̃ durũ. vt notat Jo. an. ĩ c. ioánes. s̄. e. ſꝫ vide gl. in ꝓ̄riũ in. c. gesta. lxxiij. di. puto opi. Inno. satis, pcedere ⁊ plus existimo q̃ solus abbas hoc possit p̃ id qõ habet̃ in regula. nã quã tũcũ qꝫ durũ p̃cipiat̃ p̃ abbatẽ nõ valet monachus resistere dũmõ id sit licitũ ⁊ implebile. Jn glo. fi. in fi. nota glo. ⁊ vide qõ nõ. in. c. legẽ. liij. di. ℣o. An. dicit in hoc stãdũ ꝙsuetudini monachoꝝ ⁊ mandato regule. sed ego quãtũ potui p̃cipere ex tenore regule nõ est de subã vt qs, pbet regulam in habitu regulari sed in habitu, pprio. vnde solũ post, pfessionẽ mandat̃ ingressuꝫ indui habitũ regularẽ. ꝙsuetudo tñ quo rũdã religiosoꝝ bꝫ oppositũ q̃ satis vr̃ laudabilis ⁊ obseruãda vbi viget talis ꝙsuetudo.

Sane. Si canonicus regularis fit monachus aut strictioris religiõis ⁊ manet monachus aut laxioris ⁊ redire cõpellit̃. vel ad idẽ fic. ℣Canonicus regularis põt effici monachus si religio ad quã trãsit est strictior sua alꝫ secus. ⁊ est tex. nõ. ℣Dimidiat̃. nã p̃ narrat factũ. qõ scõo distiguẽdo diffinit ibi id tue. ℣Casus lr̃alis. ℣Quidã canonicus aromateñ. pfessus ibidem ab ecclesia aromate. aufugit ⁊ a quodã abbate in monachũ est receptus. ℣Quesitũ fuit an deberet ibi remanere. ℣Rñdꝫ pa. epo ambieñ. q̃ si locus ille vbi nunc est maioris religiõis existat q̃ꝫ ecclesia aromateñ. ip suꝫ i eodẽ loco cũ pura cõscia remanere p̃mittat alio quin ad p̃rimã ecclesiã redire cõpellat eũdem. ℣Ber. Nõ p̃ ex tex. ibi ⁊ fugerat iũcto v̄. p̃mittas. q̃ religiosus fugiẽs a monasterio ⁊ trãsiens ad aliud cã artioris vite nõ cõpellit̃ redire ad p̃rimũ monasteriuꝫ. ⁊ sic facit in ar. fin. iste tex. q̃ ꝫ a principio debeat peti lnĩa, pprij prelati si tñ nõ petit̃ ex hoc solũ nõ reuocat̃ ingressus scõi monasterij ⁊ nescio alibi ita exp̃s suꝫ. tñ glo. nõ. in. c. mãdamus. xix. q. iij. dixit q̃ hoc c. in hoc ꝓtinet dispẽsationez. ⁊ pro hoc verbũ p̃mittas. sed de mã dic vt latius dicã in. c. ꝫ. j. e. Nõ q̃ canonicus regularis non põt indistincte effici monachus. oꝫ. n. q̃ ꝙcurrãt duo vt teneat ingressus. p̃ q̃ nõ faciat cã leuitatis. scõo q̃ monasteriũ ad qõ trãsit sit artioris religionis. Sꝫ p̃ predicta ⁊ p̃ tex. opp. nã vr̃ q̃ semp debeat tenere ingressus scõi monasterij cũ canonici regulares inseruiant regule laxiori. vt dicit tex. in. c. qõ dei. de sta. re. So. dicit Jnnoc.[a] q̃ ad validitatẽ ingressus nõ debem⁹ ꝙsiderare regulã antiqtus institutã sed modũ viuendi de p̃nti. vnde si monasteriũ scõꝫ bꝫ regulã strictiorẽ ab antiquo que tñ de p̃nti in multis non seruat̃ nõ est licitũ trãsire de vno monasterio qõ bꝫ regulã laxiorẽ bene ibi seruatã ad scõꝫ mõasteriũ vbi regula nõ seruat̃. ⁊ pro hoc facit tex. hic dũ dicit existit ⁊ c. oꝫ. n. q̃ monasterium scõm existat de p̃nti in maiori obseruãtia qõ est vbũ valde notabile ⁊ multi in hoc decipiunt̃ aduertentes solũ ad regulã vtriusq̃ monasterij antiqtus institutã ⁊ nõ ad modũ viuẽdi de p̃nti ꝙsistẽtẽ. ⁊ pro ḃ facit rõ nãlis. nã trãsitus est p̃missus vt qs ducat vitã strictiorez qr p̃sumit̃ tũc motus spiritu dei. vt in. c. ꝫ. j. e. ⁊ .xx. q. iiij. in. c. i. si q̃ in scõo monasterio nõ ducit̃ vita strictior q̃ꝫ in p̃ ꝫ regula sit strictior nõ vr̃ trãsitus licitus qr vr̃ iste moueri cã dissolutiõis ⁊ nõ maioris religionis ⁊ ex bis bẽs primũ intellectũ ad istuꝫ tex.

Scõm intellectũ sensit Guil. naso q̃ ꝫ regula canonicoꝝ sit laxior q̃ꝫ regula monachoꝝ tñ possibile est q̃ p̃ ꝙstones ipsoꝝ eoꝝ vita sit strictior. sicut ẽ videre ꝑm eũ ĩ fratrib⁹ p̃dicatoribus q ꝫ bẽant regulã augustini laxiorẽ regula benedicti tñ p̃ ꝙstones suas intrñ se artarũt vt eoꝝ vita sit strictior vita monachoꝝ vnde putat q̃ trãseũtes p̃dicatores ad monasteriũ monachoꝝ nõ euitãt apostasiã. Nec ob. si dicat̃ q̃ ꝙstones p̃ñt tolli per ꝓ̄riã ipsoꝝ ꝙstonez. vt in

a Et hoc dictũ Jnn. refert ⁊ seqt archi. ĩ. c. mãdamus circa p̄ri. xix. q. iij. ⁊ vide q̃ nõ. s̄. e. ĩ. c. nõ ẽ.

regula.i.de reg.iur.sed regula tollī nō pōt p ꝓstōnez vt in.c.sicut.j.eo. Nā sm Jo.an.satis est q nō pñt tolli.ad hoc qō le.ꝛ nō.in cle.i.de sup.neg.prela.dic ēt clarius q lz pñt tolli tñ satis est q de pñti in primo monasterio viuīt strictius.nā pp strictiorē vitā dūtaxat iura pmittūt trāsitū.que rō cessat qñ i p̄ monasterio viuīt stricti⁹ virtute regule ꝛ ꝓstitutionū. Et p̄ dicta faciūt ad qōez quotidianā.nūqd religiosus migrās ad scōz monasteriū vbi remissius viuīt habitū eiusdē monasterij recipiēs,pprio relicto incidat i apostasiā ita vt sit excōicatus ꝛ per ꝓñs celebrādo efficiatur irregularis. Ex v̄bis supra premissis v̄ dicendū q sic dū dicit p̄dicatores nō euadere apostasiā.lz cōtrariū sentit Jo.an.in.c.ioānes.s̄.eo.vbi dicit q nō incurrit apostasiā maiorē que est indispēsabilis iuxta ea que habentī in.c.fi.de apostatis.nec excōicationis vigorē.c.ij.ne cle.vel mo.li.vj.sed bene incurrūt minorez apostasiā.q2 certū est eū retrocedere a maiori statu ꝛ priori.Et ex hoc potes colligere nō. itellectū ad.c.ij.vt dimittēs p̄ habitū incurrit in sñiam cānonis secus si recipit habitū alterius religionis lz laxioris. qō ēt sentit Jo.an.ibi in nouella.nā tex.ibi loquitur qñ qs h̄ facit cā vagatiōis q̄ cessat in isto qui intrauit aliā religionē.ꝛ pro hoc v̄ tex.bo.iuncta gl. in. c. ex parte de tēp.ordi.ꝛ p̄dicta bene nō. Sed quero,p declaratōe predictoꝝ pone q religiosus exñs in monasterio vbi tñ seruat regula vult intrare aliā religionē laxiorē vbi nō seruat regula.ita q habito respectu ad plenē viuēdi modū scōz monasteriū qō est religionis laxioris ducit vitā strictiorē nūqd h̄ sit licitum. Ex dictis Jnno.supius recitatis v̄ inferēdū q sic.ꝛ hāc opi.tenēt thologi ꝑz Jo.an.hāc opi.admittit ipe Jo.an.si nō est spes reformatōis p̄mi monasterij vl' si saltē in eadē,puincia nō est aliqō monasteriū eiusdē religionis vbi seruat regula.nā hoc casū nō admittit trāsitus ad laxiorē religionē cū possit intrare in monasteriū,pprie religionis qō satis plz.ꝛ vide ad materiā beatū T̄bo.in scōa scōe.q.vlt.ar.viij. Ultimo scias q Jo.an.tractat hic satis plene qōnē thologoꝝ que religio dicat melior ꝛ strictior.sed tādez ꝓcludit q de his subtilitatibus nō h̄nt curare canonīste quo ad mām nr̄am q2 iura pmittūt transitū non respectu maioris religionis seu melioris sed cā artioris vite. vnde p̄suppposito q scōa religio sit melior ꝛ fructuosi or respectu finis tñ si nō viuīt ibi strictius nō v̄ licit⁹ trāsitus.pro hoc.c.lz prealle.ꝛ.c.virgines.xx.q.iiij. quod bene nō.

s **Ignificatum.** Minor.xiiij annis,pfitendo nō obligat religioni nisi factus maior ratū habuerit. In pma ponit ꝓsultatio.in scōa respōsio ibi mādamus. Casus lr̄alis.Quidā g.noīe infra.xiiij.annū ꝓstitutus timore magistri sui habitū religionis assumpsit.ꝛ inde infra annū exiuit: ꝛ sic vagabūdus discurrit. Significatū fuit hoc dño pape.vnde mandat epō beluacen̄. quaten⁹ si sciuerit q ille.g.nō fuisset oblatus a parētibus.ꝛ infra.xiiij. annū a religione recessit ab illo voto qō fecit ipsū denuncier absolutū:si vero a parentib⁹ oblatus fuit aut quartūdecimū annū cōpleuerit qñ religionē intrauit siue post.xiiij.annū,pfessionē a se pri⁹ factā ratā habuit cōpellat eundē ad eandē religionē vel aliā transire. Ber. Nō p̄ iūcta gl.i.q ipubes intrās monasteriū sine oblatōe parētū pōt exire qñcūq3 ante,pfessionē factā.lz si fuit oblatus a parētib⁹ nō pōt exire ante euētū pubertatis.ꝛ tene mēti ad h̄ istū tex.cū glo.ꝛ vide q latius dixi i.c.ij.s̄.e.ti. Nō scōo q votuz religiōis emissiuz ante aduētū pubertatis nō obligat vouētē.ꝛ ex hoc collige ptātē quā hz ecclesia circa ea q̄ sunt de iure diuino.nā votū est de iure diuino cū sit dictū in lege.Vouete ꝛ reddite ꝛc.vt in.c.lz.j. de voto.ꝛ tñ ecclesia p̄ ꝓstitutōes suas ipedit vires voti ꝛ limitat etates.nā lz ecclesia nō possit tollere ius diuinū.xxv.q.i.sunt qdā.pōt tñ illud interpretari seu distinguere sicut ēt facit in matrimonio.ad h̄.c.i.de voto li.vj.ꝛ per Jnno.i.c.que in ecclesiaꝝ de ꝓst.ꝛ per legistas in.l.fi.C.si ꝑ ius vel vti pu. Nō tertio ibi xiiij.annū cōpleuerit ꝛc.q ad validitatē,pfessiōis requirit q.xiiij.annus sit cōpletus.Et per hāc lr̄az reprobat opi.Hug.qui tenuit doli capacē posse,pfiteri vt sicut malitia supplet etatez in mr̄imonio carnali vt in.c.de illis de ōsp̄o.impu.ita dz supplere in ,pfessione.sz ꝓriū est vez vt vides.ad idē in.c.ad nr̄az.s̄. eo.nā de maiori preiudicio seu obligatōe agit in professione q̄z in mr̄imonio.hinc videm⁹ q vbi est dura ꝓgregatio regrit plena pubertas.i.tēpus.xviij.annoꝝ vt in.c.q2 i insulis.s̄.e.de mā vide glo.in.c.postulasti.j.e.ꝛ.xx.q.i.i sūma.ꝛ facit.c.i.j.e.ti.lib.vj.

In glo.i v.ratā habuit ibi ēt tacite.hodie hec opi. est dānata per.c.i.e.tit.li.vj.vbi dr̄ q ad h̄ vt,pfessio facta in minori etate obliget aduenīēte pubertate req rit q exp̄resse illā,pfessionē ratificet vel saltē perseueret per totū.xv.annū vbi habit⁹ sunt indistincti ꝛ dic plenius vt ibi habet. In glo.fi.in fi.Jnno. intelligit tex.qñ in minori etate qs fecit,pfessionē.nā tūc de facili secū dispēsat vt possit intrare religionē laxioreꝝ nec p hoc dispēsat ꝑ votū q2 votū p̄incipaliter ꝓcernit illa tria substātialia regule que regrunt in qualibz religione.qō dz intelligi qñ iste allegat se nō posse austeritatē illius religionis obseruare. Et nota semper hoc dictū q cū istis iuuenibus,pfitentibus in pueritia seu ante plenā pubertatē ecclesia de facili dispēsat vt possint itrare religionē laxiorē.nec per hoc dispensat ꝑ votū q2 votū principaliter ꝓcernit illa tria substātialia regule que requirunt i qualibz religione. Sz idē Jnno.i.c.dilect⁹ de tēp.or.p illū tex. dixit ēt q cum maiore possit eps dispēsare vt itret religionē laxiorē ꝛ itellige cā subsistēte.ꝛ sic quatenꝰ iste tex.p̄mittit igressuz vel trāsitū ad religionē laxiorē dz itelligi dispēsatiue q̄ dispēsatio fit ex cā leniori cū minori. xxv. annis q̄z cū maiori.ꝛ hoc idē tenuit hic abbas ꝛ sequit Jo.an.qō nō.ꝛ vide Host.in.c.nō est.s̄.e.vbi tenuit p istū tex.q ēt abbas pōt dispēsare vt monachus itret religionē laxiorē ex cā. sed de hoc dic vt plenius ibi dixi.vel intellige istū tex.sm doc.in casu.c. constitutionē.j.e.ti.li.vj.vz cū,pfessio fuit facta tacite p̄fusceptionē habitus professoruz.nam illa obligat religioni in genere ꝛ non in specie vt ibi.ꝛ iste intellectus est clarior. Nico.Abbas.

c **Um.t.virum.** Si filia maior xij.ānis a parentibus monasterio tradita maior facta sponte velet ad seculū redire nō pōt. vel aliter ꝛ sic.Si ipubes ēt iuuenis a parentib⁹ monasterio tradit⁹ fact⁹ maior spōte recipit habitū,pfessoruz ad seculū ampli⁹ redire nō pōt. In pma ponit ꝓsultatio.i scōa rñsio.ibi ꝓsultatōi.tertio solut ꝓrium ibi nec obloquit. Casus lr̄alis. Quedā puella infra annos discretōis tradita fuit monasterio a parētib⁹ ꝛ habitū religiōis assumēs bñdictōez accepit quā accipiūt q̄ velant:postmodū de monasterio exiens cuidā militi se copulauit.Querit vtrū ad monasterium redire teneat.Respōdet pa.q ꝑz tollet.con.pñna de uotio aut,ppria,pfessio monachū facit.Et qcqd borū fuerit allegatū tenebit:ꝛ ideo ad seculū redire nō pōt nec illa pōt vlteri⁹ iugū,pfessionis reiicere cū nō ꝑdixerit qñ benedictionē accepit:quā benedictōem tñ in etate discreta recipiūt q̄ velant:ꝛ q2 ēt si ꝑdixerit postmodū ratū habuit. Postea rñdet tacite qōi: q̄ posset fieri p decretū leonis pape a ꝓrio sensu vbi

a Be infra qñ cõiungitur certo tẽpori.
b An p̃sumaꝫ factũ in etate vel tpe ogruo ⁊ vide bar.in.l.i.§.nõ autẽ ff.de bo.pos. ⁊m tab.⁊ do.an.barbatia in rub.C.qui ad mit.
c Valet arg.a contrario sensu.
d ℳDinor iesus ẽt circa beneficialia põt petere resti.in integ.
e Jn.ij. col.v.⁊ vo lo.⁊ idẽ.d. an.in.c.cũ iter de ele. p illũ text. et idẽmet dicit i.c.lit teras de p̃ sup.q̃ me tus reuerẽ tialis ñ ex cusat a cõ promisso. ⁊ in.c. qn tauallis in xviij.col.ỏ iureiu. Sz inquantuz hoc dictuz sit vex du bito q̃ cõ promissuz vi cẽ de re quirentibꝫ verã libertatez q̃ pz qz metꝰ il lũ actũ in ficit ipso iu re vt ẽ tex. in.l.ij.§. i. ff de iudi. Et an re uerẽtia ma riti bẽat ex cusare vxo rẽ dic q̃ ñ ita tz Jn no.i.c.cãm bic alleg.p istũ.d.an i c. accedẽs in.i. nõ.p illũ tex. de ꝓuer. ꝓiu. ⁊ idẽ tz. d. ab. pano. in c.insinu ante in fi.q cle. vel vo. ⁊ idẽ tenet bal.in.l.ad inuidiam. C.q̃ me.cã Et adde bic bal.i.l. i.in vlti.co lũ.vſ.⁊ nõ q̃ hec l.C. de bo. mſ. vbi dic̃ q̃ silentiuz ſi lie pp pzis reuerẽtiaz interueni ens porꝰ reputaꝫ ꝯ dictio q̃z ꝯ sensus ⁊ al legat glo. fing.in.l.i. §.q̃ honorande.ff.qua.re.ac.non datur. Sed de hoc an filia vel vxor cõ sentiẽs ꝺcrui cẽseaꝫ ꝓsensisse ob reuerẽtiã p̃nã vel mariti vide pau.de ca. post ro.⁊ bal.i.l.si cũ dotẽ.§.eo.aũt tpe circa med.ff.so.ma.vbi distinguit

dr̃ puelle que nõ coacte parentũ iperio: ſz ſpõte virginitatis habitũ sumũt nõ p̃nt deserere. g̃ per ꝓzium sensuz daꝫ intelligi q̃ si coacte suscipiũt ipsuz desere re p̃nt. Rñdet papa q̃ nõ obstat illud decretũ qz illud intelligiꝫ de puella nubili que nõ cogiꝫ sequi voluntatẽ parẽtũ cũ habeat liberũ arbitriũ in vouendo bic logt̃ de illa que adhuc erat ifra annos discretõis que adulta facta, pfessionez fecit vel quasi coacta fuit postea cõsensit. Ber. Nõ ꝑ ex text. de significato buius dictõis ifra[a] qñ ꝯiungiꝫ certo tẽpori. nã deno tat iperfectionem. vnde is dr̃ infra annos discretõis ꝓstitutus qui adhuc nõ est adeptus annos discretionis. vt qz adhuc est ipubes. Ex boc ⁊ ex tex. nõ q̃ discretio solet puenire in pubertate ⁊ nõ aute boc tamẽ assumẽdũ est ꝟm subiectã mãm. de quo vide bo. glo. xxvij. q. i. in. c. i. Nõ scõo q̃ paterna deuotio mul tũ operaꝫ circa, pfessionis actũ vel obsernãtiã religionis. de quo dic vt plenius dixi in. c. ij. s̃. e. ti. ⁊. c., pr.

Nõ tertio ibi euidẽter ꝺixisse. q̃ tacẽs babeꝫ, p ꝓsentiẽte ẽt vbi agiꝫ de obligatõe ꝓsone. qõ intellige qñ interuenit aliqs actus positiuus vt bic in ipositione veli. file in cle. i. de, pc. Et ex boc ⁊ ex tex. nõ q̃ ad inducẽdã, pfessionẽ tacitã ex susceptõe habit[o], pfessorũ nõ reqrit̃ q̃ exꝓresse petaꝫ habitus sed satis est q̃ accipiaꝫ sine ꝺictõe qõ nõ. Nõ ibi q̃z nõ nisi i eta te. tex. satis notabilẽ q̃ illud qõ ꝓsueuit fieri in certa etate seu tpe si apparet factũ ⁊ nõ cõstat de tpe vel eta te p̃sumiꝫ factũ in etate vel tpe[b] ꝓsueto. sicut dicimus in fil̃ q̃ siqs obligaꝫ ad aliqõ faciẽdũ ⁊ illud apparet factũ p̃sumiꝫ factũ ab eo qui ad hoc erat obligatus. pro hoc bo. tex. ⁊ ibi per doc. in. l. ij. C. de ali. pu. prestan. Et per boc infero ad vnũ notabiliſſimũ dictũ q̃ si ꝓstat de, pfessione alicui[c] ⁊ nõ de etate p̃sumiꝫ, pfessio facta in etate legitia ita q̃ allegãti defectũ etatis incumbit onus, pbandi. Contrariũ tñ vr̃ tenere. Jo. an. in. c. fraternitatis de testi. vbi posuit illud dictuz. ⁊ dic̃ q̃ etas inest, pfessioni. vnde volẽs, pbare, pfessionẽ bz necesse, pbare etatẽ si negaret. sed ꝯ eũ vr̃ tex. bic nã negabaꝫ h̃ etas. Jtẽ optime facit. c. in presentia de, pba. ⁊ dic vt latius ibi dico. ⁊ vide qõ dixi i. c. i. §. e. Jtẽ nõ q̃ ar. a ꝓzio sensu licite formaꝫ[c] cũ p̃n ceps bic tali argumẽto rñdeat. pro boc. c. cũ apostolica de bis q̃ fi. a p̃la. ⁊. c. qualis. xxv. di. plene nõ. in c. publicato. s̃. de elec. ⁊ per Bal. in. l. oẽs populi. ff. de iusti. ⁊ iu. Jtẽ nõ tex. p̃ia frõte mirabile q̃ iperiũ parentũ ipedit validitatẽ, pfessionis in puella. ⁊ de h̃ aliqd. j. diceꝫ. Ultrio nõ ex fi. lr̃e a ꝓzio arg. optimũ q̃ ante aduẽtũ pubertatis cogiꝫ filius sequi iudiciũ paternũ circa religionis ingressum. ⁊ vr̃ tex. multũ facere ꝯ ea que dixi in. c. ij. s̃. eo. ⁊ facit. c. p̃is xx. q. iij. lz loquaꝫ narratiue. Jn glo. i. in fi. nõ intelligas glo. q̃ minor. xxv. annis possit petere restitutionẽ in integrũ aduersus ingressuz monasterij. ſz in alijs in quib[o] minor enormiter lesus reperiꝫ etiaz circa beneficialia[o] de quo vide glo. ⁊ doc. in. c. ex parte de resti. spo. nã respectu, pfessionis nõ põt dici minor deceptus vel lesus cũ seruiat ei cui seruire est regnare. ⁊ boc nõ. glo. xxvij. q. i. in. c. i. ⁊ vide glo. nõ. in. c. pe. qõ me. cã. ⁊ tenẽt bic cõiter doc. Jn glo. i v. paterna deuotio. nota glo. ⁊ satis, pbaꝫ. j. eo. cũ simus. ⁊. xx. q. iij. c. presens. vel ꝟm ℳost. põt tex. in-

an marit[o] vel pr̃ fuerit p̃s vel absens ꝺctui ⁊ tãdẽ remittit ad bar. in. d. §. q̃ bonorãde. Et adde bic. d. an. i. c. nõne de p̃sup., ppe fi. vbi dicit q̃ taciturnitas ꝺiuncti babeꝫ pro ꝓsensu nisi sit ꝺiunctus bñs in se reuerẽtiã vt in. d. §. q̃ bonorãde. Et de istis mulieribus que ꝓsentiũt in viros ne incurrãt idignationẽ p̃naz an possint allegare metũ reuerẽtialẽ vide. d. ab. i. c. accedẽs

telligi disiunctiue vt p̃na deuotio sufficiat quo ad ℓ. vt filius impubes nõ possit exire monasteriũ añ aduentũ pubertatis. vt. s̃. c., pri. Jtẽ si filius nõ ꝺixit tacite videt̃ ꝓsentire ⁊ sic nõ potest amplius mutare voluntatẽ sed dic q̃, ppie in istis casibus sola paterna deuotio nõ facit monachũ. qz pro casu nõ efficiꝫ monachus cũ nõ bẽat etatẽ babilẽ. in scõo intervenit tacita, pfessio filij. Jn glo. in. v. recipiũt ibi nisi malicia. referas h̃ ad matrimoniũ carnale nõ aũt ad professionẽ qz i illa requiriꝫ etas cõpleta nec malitia sup plet etatẽ vt dixi. s̃. c., pri. ⁊ nõ. j. e. postulasti. Jn glo. si. ibi bene possent deserere. vult ergo glo. iuncta textui q̃ si puella maior etate impio parentũ coacta i trauit religionẽ põt retrocedere ⁊ sic vr̃ q̃ solũ imperiũ parentis inualiditat ingressuz religionis. sed ꝓtra boc facit qõ notat Jnn. in. c. cãm de offi. dele. ⁊ bar. in. l. i. in. §. que onerãde. ff. quaruz rex actio nõ da. vbi dr̃ q̃ solũ imperiũ mariti vel episcopi vel patronox nõ bz impedire validitatẽ actus nisi p̃cesserit mine vel verbera. ℳo. an. ' h̃ distinguit q̃ quedam sunt que requirunt liberã voluntatẽ vt est profess'io: ⁊ tunc solum imperiũ parentũ bz vitiare actum cum tollat libertatẽ ꝓsensus ⁊ ita loquiꝫ tex. quedã sunt q̃ requirũt solũ ꝓsensuz nõ aũt illã animi libertatez de qua. s̃. ⁊ tũc solũ imperiũ parentũ nõ inualiditat actũ qz iperiuz nõ tollit ꝓsensuz qz coacta voluntas volũtas est. xv. q. i. in. c. merito. ⁊ sic, pcedat ꝓziuz. hec distinctio lz prima frõte vr̃ applaudere nõ tñ puto eaz verã. ⁊ allego in ꝓzium. c. vnicũ de despon. impu. li. vj. vbi tex. dicit q̃ si parẽtes ꝯbunt matrimoniũ pro filijs p̃sentibus ⁊ nõ ꝺicẽtibus obligant[f] filij ⁊ tñ matrimoniũ requirit libex cõsensuz. vt pz in. c. cum locum. j. de spon. si ergo sola taciturnitas filij babeꝫ pro consensu cum pater contrahit fortius solum imperium non habet tollere liberam voluntatem ꝓsensus. pro boc facit iste tex. in fi. dum dicit q̃ maior nõ cogitur sequi parentum voluntatẽ. ad idem vide bo. tex. in. c. insinuante. j. qui cle. vel vo. vbi dicit̃ q̃ modica coactio non impedit validitatem profeſſionis. ⁊ facit. c. i. s̃. (uod me. causa. intelligo ergo illud. c. puelle. a contrario sensu quando p̃cesserunt mine vel verbera seu pater erat terribilis ita q̃ puella timebat contradicere in presentia patris. ⁊ pro boc. d. §. que bonorãde vbi dicitur q̃ causa cognita debet rescindi quod factum est a libero ob reuerentiam patroni nõ ergo indistincte annullaꝫ actus. ⁊ pro boc facit ꝟbuz illius. c. dũ dicit coacti imperio. iudex ergo ex circũcunstantijs ⁊ qualitate parentum ⁊ verborum babebit arbitrari vtrum imperium babeat excusare puellam. Jn ea. glo. ibi profeſſionem fecit intelligit ergo glo. q̃ ista puella fecit profeſſionem. sed intellige taciturn per susceptionem veli quod solet dari profitentibus vt satis colligiꝫ ex littera. Et quo inferꝫ ad nõ. dictum q̃ profeſſio que obligat religioni in genere impedit ⁊ dirimit matrimoniũ postea contractuz. nam susceptio habitus profeſſorum obligat religioni in genere vt in. c. ꝓstitutionẽ. j. eo. ti. li. vj. ⁊ tamen bic dirimitur matrimoniũ postea cõtractũ qõ est nõ. ⁊ tenz Jo. an. in. d. c. ꝓstitutionẽ. facit ad intellectum c. vnici de voto. li. vj.

Vico. Abbas.

et adde glo. fin. xxij. q. iij. vnusq; q̃ dic̃ q̃ rõnc reuerẽtie ꝓmissio fcã per hospitez tenet.

[a] Ad idem glo. in. vsi. patrem in. c. presens. xx. q. iij. que dicit q̃ timor patris non impedit matrimonium ⁊ cum illa glo. videtur cõcordare glo. magna. xxij. q. iij.

p **Orrectum.** Monachus facit ꝓfessio non habitus tm̄. vel sic. Valet ꝓfessio facta sine susceptione habit⁹ religionis. Cōis diuisio scōa ibi ingsitioni. Casus lr̄alis. Quidā canonic⁹ acherontin⁹ Jo. noīe votū emisit vt fieret monach⁹ in infirmitate ꝓstitutus. Ipse vero timens ne voto ñ cōpleto decederet iunctis manibus tradidit se abbati in monachū ⁊ in fratrē. Quer̄it an talis compellendus sit cōplere cōpromissus. Rñdet pa. q cū monachū faciat nō habitus sed ꝓfessio regularis talis compellendus est vt fiat monach⁹ ⁊ reddat domino quē ꝓmisit ex quo votum emisit ⁊ abbas ipsum recepit. Ber. Nō ꝑ q infirmitas corporis nō impedit ꝓfessionē. rō q⁹ validitas ꝓfessiōis dependet ab animo secus in infirmitate animi. vnde furiosus seu mēteca ptus nō obligat religioni. vt j. eo. sicut. ⁊. xvij. q. ij. in. c. ꝓsaldus. Nō scōo q valet ꝓfessio facta nō in scriptis. vnde satis est q ꝓstet de animo profiteri volentis. Nō tertio q per hec verba trado me tibi in monachus ⁊ in fratrē inducit̄ ꝓfessio. Nō quarto q ꝓfessio est illa que facit monachū ⁊ nō habitus. ⁊ ad hoc allegat̄ quotidie ista lr̄a. Ex quo infert̄ q habitus nō est de substātialibus monachatus sed accidētalibus. Nō qnto ibi recipit̄ ab abbate. q ad hoc vt valeat ꝓfessio oꝫ q recipiat̄ ab hñte ptātem in corporādi istū religioni. Et nō ex eodē v. ar. optimū q receptio monachoꝝ spectat ad abbatē. vnde nulla mētio fit hic de quentu. lꝫ glo. in. c. fi. j. e. li. vj. dicat q de iure cōi receptio spectat simul ad abbatē ⁊ capitulū. sed ꝓsuetudo pōt dare banc ptātem alteri tm̄. sed de hoc dic vt latius dicā. j. e. ad apostolicā

Vltio nō q semel ꝓfessus lꝫ nunqꝫ itrauerit monasteriū nec habitū sumpserit pōt cōpelli vt monastice viuat. Et ex ꝟ ⁊ ex tex. nō q ad validitatē ꝓfessionis nō requirit̄ q fiat in monasterio sed vbicūqꝫ fieri pōt qō latius tenet glo. Jn glo. i. in fi. hec glo. vult in effectu q⁹ habit⁹ dūtaxat nō facit monachum sed tacita ꝓfessio que resultat qñqꝫ ex habit⁹ susceptione seu delatione facit monachū. ⁊ ita debēt intelligi iura q̄ fundant̄ sup habit⁹ susceptōe seu delatōe. hic est q si qs portaret multo tpe habitū religionis extra monasteriū nō cēset̄ ꝓfessus. vt in. c. vt clerici. s. e. nō glo. in cle. eos. e. ti. ⁊ ꝟ ideo q ꝟ casu p̄sumptio cessat tacite ꝓfessionis. nā si vellet ꝓfiteri itraret monasteriū. ⁊ ꝓ ꝟ bo. tex. i. c. vnico de voto. li. vj. vbi solū fit mētio de ꝓfessiōe tacita ⁊ expressa. Scōo principaliter vult glo. q ꝓfessio vbicūqꝫ facta obligat dūmō recipiat̄ ab hñte ptātē. Et circa ꝟ instat Jnno. ꝑ nūquid ad validitatē ꝓfessiōis req̄rat̄ vt aliqs recipiat ꝓfessionē vel votū. ⁊ ꝑ vr̄ q nō. nā pōt quis emittere votū ꝓtinētie ⁊ aliō votū absqꝫ eo q ab aliquo recipiat̄. vt ꝓbat̄ in. c. ex parte. j. de cēn. ⁊ in. l. ij. ff. de polli. ⁊ in. c. qō deo. xxxiij. q. v. Jnno. ꝫ̄ius ꝓcludit. mouet̄ q⁹ per ꝓfessionē qs obligat̄ ad obedientiā. vt in. c. cū ad monasteriū. j. de sta. reg. ergo opus est vt fit qui hāc obligatōez recipiat. nā sicut inter baptizantē ⁊ baptizatū ⁊ instituētē ⁊ institutū oꝫ eē distinctio ꝑsonaꝝ q⁹ quis nō pōt baptizare semet ipsū nec sibi ipsi ꝓferre beneficiū. vt in. c. debitū de biga. ⁊ in. c. fi. de insti. ita inter ꝓfessū ⁊ recipiētē ꝓfessionē oꝫ eē distinctio ꝑsonaꝝ ita nō pōt seipsū incorporare religioni. ḡ oꝫ q ꝓius approbet ⁊ ꝑ hñtez ptātem incorporet̄ religioni. vt in. c. ad apostolicā. j. e. vbi pꝫ q monachi nō tenent̄ quēlibet recipe ad ꝓfessionē. ⁊ hoc voluit gl. hic in effectu. ꝓclusio ergo sit ista q ad validitatē ꝓfessionis req̄rit̄ vt sit q possit ⁊ velit ꝓfessionē recipere ⁊ eā de facto recipiat nō ob. ꝫ̄ia nā fatendū est q alia vota nō exigūt ꝑsonā recipiētē. ⁊ hoc ideo q dependet a volūtate solā vouentis. nā solūmodo vouēs obligat deo sed ī voto ꝓfessionis ꝑale est q⁹ nō solū obligat deo sed monasterio. Jtē monasteriū obligat sibi ad alēdū euz ⁊ ꝓstituit vnū corpus seu vnū collegiū cuz alijs. ad ꝟ c. fi. j. e. vnde oꝛr̄ in ꝓfessione quedā reciꝓroca obligatio que nō pōt fieri sine ꝓsensu vtriusqꝫ. sicut dicimus in alijs ꝫctib⁹ qui nō p̄nt ꝓsistere ex ꝓsensu vnius tm̄. in. l. ī oibus. ff. de ac. ⁊ ob. ⁊ in. l. sicut. C. eo. ti. Nūc quero q⁹ supra visū est q⁹ ad validitatē ꝓfessionis requirit̄ vt interueniat persona que ipsaz recipiat nunqd quelibz persona sit sufficiēs ad ꝟ. glo. vr̄ hic variare. nā ꝑ dixit q⁹ ꝓfessio fit in manu abbatis seu alicui⁹ mōachi ⁊ sic tacite innuit monachū posse recipere ꝓfessionē alicuius absqꝫ abbate sed post modū sentit ꝫ̄iū dū dicit dūmodo recipiat ꝓfessionē ab abbate ⁊ fratribus ⁊ sic vr̄ inuere q⁹ nedū monachus imo nec solus abbas absqꝫ ꝓuentu pōt recipere aliquē ad ꝓfessionē. Jnno. dicit q⁹ ad hoc vt valeat ꝓfessio oꝫ q recipiat̄ ab illo qui ꝫ potestatē ꝛcorporandi istū religioni. vtputa ab abbate sed nō discutit vtrū solus abbas possit. sed ego dicā ī. c. ad apostolicā. j. e. ꝓcludendo sic q⁹ oꝫ recipi ab eo qui pōt istū incorporare religioni. ⁊ sic nō sufficit receptio solius monachi nisi ꝟ faciat de ꝓsensu ⁊ mandato illius qui pōt eū incorporare religioni. ⁊ sic intellige omia iura que qñqꝫ faciūt mētionē de presbytero in receptione ꝓfessionis. vt in. c. cōsuluit. j. qui clerici vel vo. Sed dubitat̄ de epo nunquid possit aliquē recipere ad ꝓfessionē. Jnn. tenet q⁹ sic adeo q⁹ ille erit verus religiosus lꝫ non intret monasteriū nec ꝓfiteatur certā religionē sed poterit stare in domo ꝓuata sub obediētia episcopi ⁊ ab eo ꝓfitetur sibi certa regula seu modus viuendi. allegat predictū. c. qō deo. ⁊. xxvij. q. ij. c. fi. secus dicit in alijs prelatis inferioribus. nam istis nō est tributū a iure vt possint aliquē recipere in religiosuz sed solū iura faciūt mentionez de epo vt in iuribus prealle. fatet̄ tamē q⁹ faciēs ꝓfessionē in manū alterius vel qui se obligat ad ītrā dū religionē nō tm̄ adhuc votū est solēnizatū sed simplex. ⁊ cū bis dictis cōiter transeunt hic doc. sed do. An. sensit q⁹ si ꝓfessio recipit̄ ab epo votū nō est solēnizatū adeo q⁹ impediat ⁊ dirimat matrimoniū post ꝫ̄bendū. per. c. vnicū de vo. li. vj. qō mihi satis placz. sed nō video q⁹ iste sit verus religiosus lꝫ aliud sentiat Jnno. vnde putarē q⁹ omne votū dicit̄ simplex respectu dirimendi matrimonij post ꝫctuz nisi ꝓfessio fiat in aliqua de religionibus approbatis. vt ī. d. c. vnico. nec video q⁹ illa possit fieri nisi ab abbate ⁊ fratribus recipiat̄. nā solus epus nō pōt quē incorporare alicui religiōi inuitis fratribus q⁹ regula approbata per eccl̄iam ꝫdicit. vnde putarē q⁹ ī materia stricta appellatione religiosoꝝ nō veniunt isti qui ꝓfessi sunt in manibus epi tm̄. Jn gl. fi. in fi. nō bñ banc glo. nā ponit duos intellectus ad tex. ⁊ vterqꝫ nō. Primus est q⁹ iste reddendo se in monachū ⁊ in fratreꝫ in manibus abbatis fecit ꝓfessionē saltem tacitaz lꝫ nō expresserit formā consuetā. Et ex hoc intellectu nota q⁹ regula monachoꝝ ponens certā formā circa ꝓfessionis actuz non videt̄ ponere formaz substantificaz. vnde valet ꝓfessio per quecūqꝫ verba facta nō obseruata forma regulari qō tenebis mentī cū. n. obligatio dirigat̄ in deū defectus forme nō dī vitiare actū sicut dicimus in excōicatōne. vt nō. in. c. sacro. de sen. ex. Scōs intellectus glo. est q⁹ iste fī fecit ꝓfessionē per illa verba sed duntaxat emisit votum de intrando religionē ⁊ talis lꝫ de pūti nō sit monachus pōt tm̄ cōpelli vt intret religionē. ⁊ nota etiaz hunc intellectū. ⁊ ꝓ ꝟ vr̄ ēt text. in. c. ex parte el. ij. j. ti. pri. Et vide Jnno. in. c. pe. j. de voto vbi nō. dicit q⁹ vouens intrare religionē pōt cōpelli ēt si interī

a Fac gl. ī c. scimus. xij q. i. vbi aperte archi. dic q⁹ qs obligatur ex voto lꝫ nulla affuerit ꝑsona recipiēs votū. Et idē dicit Jnn. in. c. ex parte in sua vl. gl. ō cēsi. vbi bon⁹ rex. Et an valeat ꝓfessio facta ī manu monachi sine lnia abbatis vidē ꝑ spe. in ti. ō statu mona. in. v. xix. ⁊ ꝑ bosti. i sūma q cle. vel vo. in. §. siqs veniens. v. vel siqs renūciauerit ⁊ seq. ⁊ tex. in. c. veniens q cle. vl̄ vo. ⁊ per arch. ī. c. vidua xx. q. i. vbi sequit bost. in d. v. si. Et an ꝓfessio dēat fieri in manibus alicuius vide oīo per domi. in. c. ꝓstitutōem. §. i. in. i. col. v. q̄ro an ꝓfessō de reg. in. vj. Et de ꝟ vidē ꝑ domi. in. c. i. iij. col. vs. qd ō obligato de voto li. vj. ⁊ ꝑ cundē in. d. c. i. ī pn. pe. col. ⁊ lap. allegatione xlvij. in vlti. col. ⁊ allega. lxxxvj. in. iij. col.

a Istud nihil facit qz tex. iste in prin. facit mẽtionẽ de patre tpe ingressus quo tẽpore pater, puldubio viuebat.

b Dan. 2. hic in hoc d̃ putabili passu est multũ in ambiguo. Et nescit qd eligat modo vadit in dextrã mõ in sinistrã. Et idẽ ab. panor. in. c. raynutius. ẽ. de testa. ad fi dicit q̃ oppo. bar. vẽ sibi pria frõte p̃ istũ tex. vbi dicit se dictuꝝ z alind nõ dicẽ z sic ẽt ibi nihil firmat. Sed idẽ ab. i. c. ex p̃sentia in. xvj. col. ẽ. de, pba. expresse z determiate tz p̃ bã. per hunc tex. fm eũ ad hoc fingu. vbi istõ aptissime, pbaẽ nisi fm eũ velis diuinare q̃ pater ẽ ect mortuus tamẽ ẽ tex. Sziũ vlt. z Jo. an. z clarꝰ pe. de an. z do. car. z bald in. d. auẽ. siqua hic alle. vẽ fm eũ filij cõsequẽt legitimam in vita patris saltez cõditione ex isto canone vt ibi plenius p eum q̃is ergo bievi deaẽ vacillare z vir possit dep̃ bendi mẽs sua taliñ ex dictis i. d. c. i p̃sentia clarissime apparz q̃ mens sua est tenere p̃ bart. ex quo in. d. c. in presentia determinat p̃ bar. Itẽ tenẽt cõtra bar. q̃ imo legitima debeatur i vita p̃is mo nachi. pe. de anch. z d. car. flo. hic z pau. õ ca. z bal. in. d. auẽ. siqua. z do. Jo. de ana. in. c. ij. de delic. pue. in pe. z vltima col. vbi relatis formaliter opi. presertim bar. bal. z sali. in d. auẽ. siqua. z panor. ẽ postea dicit posse dici q̃ cũ de iure ciuili istud non sit declaratum q̃ text. iste declarat istas opi. z tollit dubitatiões legistarũ sicut alibi facit papa i. c. sup. lris de' reser. tollẽdo dubitatões legistaꝝ q̃ est in. l. p̃scriptõe. C. li p̃ ius vel vtl. pub. z alibi in. c. p̃uis de pac. in. vj. tollendo dubitatões legistaꝝ in. l. pactũ q̃ dotali. C. de colla. Et p̃ bar. tz ẽt lud. ro. in. l. si cũ dotẽ in prin. per istũ tex. Et glo. in. v. quarta in. §. illud quoq; in auẽ. de mona. z gl. z bo. tex. in. §. nũc aũt in. v. detrahaẽ in auẽ. de epi. z cle. Sed qui tenẽt istã opi. p̃ bar. nõ respõdent fundamẽtis eius. itẽ tenẽda est opi. bar. quã tenẽt pe. i. d. auẽ. siqua. et sali. in vlt. colũ. in. xj. q z dicẽ q̃ ita cõiter doc. tenẽt z raph. ful. in pe. col. qui p̃mo põit quã dã suã distinctiõez postea subdit q̃ cõiter tenẽt q̃ si filij nõ possũt petere legitimã nisi post mortẽ nãlez p̃is. Idẽ tz bal. in. rep. c. si p̃ de testi. i vj. vbi refert ij. opin. z tz istã vlr. Idẽ tz. d. alexan. imo. in. d. l. si cũ dotẽ i p̃n. i. x. col. fi. so. ma. z. d Jaf. de mai. in. d. auẽ. siqua. z facit illõ vulgatũ q̃ i dubijs opi. tenẽda est in iudicãdo illa opinio que fauet mõasterio. l. sunt p̃sone. ff de religi. z. c. si. ẽ. de re iu. Sz ẽ posset retorqueri i ẽziũ qz quã tũ ad legitimã magis fauetur filijs q̃ monasterio q̃n pater est i gressus monasteriũ vtẽ tex. in. d. auẽ. siqua. in v. legitima nulli diminuta. fz posset respõderi q̃ ille tex. procedit quo ad priuandũ filiuz legitima vel aliqua pte legitie tũc bñ magis fauet filijs. ita pro prie logẽ illa auẽ. nos loquimur. quo ad differẽdũ solutõez ipsius ad tps mortẽ nãlis ipsius p̃is quo tpe legitia reglr debeẽ vt ponũt doc. in auẽ. nouissima. C. de inoffi test. nec iste casus repit clare excepteuatꝰ a regula ideo in dubio standũ est regule presertim pro ecclesia qz ẽt ecclesia in dubio vtit iure cõi sicut z fiscus i quo nihil i dubio p̃sumit spãle magis q̃ in priuato tex. est nõ. in. l. itẽ veniũt §. in priuatoꝝ. z ibi glo. ff. de pe. here. z glo in. v. princt in. l. i. C. co.

c **Cum simus.** Si pater se cum bonis suis z filio ipubere obtulit monasterio filius factus maior exire põt religionẽ z legitimã a monasterio petere. Cõis diuisio. scda ibi discretioni.

Casus lralis. Quidã. b. noie se cũ filio suo. infra xiiij. annũ p̃stituto ad quoddã monasteriũ cũ bonis suis trãstulit: z dictũ filiũ suũ fecit habitũ suscipe monachalẽ. Sed cũ ipsi puero displiceret monastica disciplina infra modicũ tps a monasterio recessit: z bona paterna cepit cũ instantia postulare: sed abbas dicebat q̃ nõ erat audiẽdus cũ tpe sue oblationis exiterit maior. xiij. annis. Cõsultus papa rñdit q̃ si dictus puer ad annos discretõis puenerit z habitũ retinere noluerit monachalẽ si ad hoc induci nequerit ñ est vllatenus cõpellẽdus: qz tũc liberũ sibi erit habitũ ipsuz dimittere: z paterna bona que ipsũ ex successiõe ptingũt poterit postulare. Ber. Nõ p̃ patrẽ posse nedũ filiũ ipuberẽ offerre monasterio sed etiã oĩa bona ptinẽtia ad eũ z ad filiũ z ex tali oblatõe cogi filius ipubes p̃sistere in monasterio vsqz ad pubertatẽ postea vero nõ cõpellit. z hoc facit ad declarationẽ. c. cũ viz. ẽ. e. Nõ scdo ex ẽ z ex tex. q̃ de uotio paterna nõ põt filiũ ipuberẽ monachũ facere i nitũ z reluctantẽ. ad idẽ. xx. q. ij. i. c. i. Nõ vltimo q̃ p̃se intrãte religionẽ põt petere filius legitimã suã z vẽ in ẽ tex. iste multũ sing. Sed pro declaratiõe dictoꝝ z tex. q̃ro iste miles obtulit filiũ ipuberẽ se z oĩa bona sua monasterio in cuius dñio erit legitima filij. Jo. an. dicit q̃ penes monasteriũ sub ẽditione si filius factus pubes duret in monasterio. nõ bene qz ex bis vbis sentit q̃ si filius factus pubes exit monasteriũ põt petere legitimã suã lz pater adhuc viuat in mõasterio z idẽ vẽ sentire gl. fi. z sic trãseũt cõiter doc. nr̃i hic. Addit do. pe. q̃ si filius ipubes remanisset in seculo legitima filij debebat separari a bonis p̃is z dari turonib⁹ ipsius ipuberis. nã paterna potestas soluit̃ si pater intrat monasteriũ qz cũ trãseat i prãtẽ abbatis nõ põt aliũ bre in ptãtem suã. ar. in. l. si adoptauero. ff. de p̃ca. z in. l. arrogato. ff. de adop. le. z nõ. xxxij. q. iij. c. vnico. notat bar. in. l. patri. ff. ẽ adul. z sic bñt illi doc. nr̃i pro indubitato filiũ posse petere legitimã p̃se intrãte in monasteriũ. Sed tu ad uerte latius. nã in ẽziũ vẽ tex. i auẽ. siqua mulier. C. de sa. san. ec. canonizata. xix. q. vlti. siqua mulier. vbi vẽ dicere q̃ si pater bñs liberos intrauit monasteriũ testamẽto nõ ẽdito põt postea inter liberos suos bona diuidere cõnumerãdo monasteriũ in numero filioꝝ. q̃ si prius decesserit q̃z disposuerit liberi capiunt legitimã iure nature reliquis bonis pmanẽtibus apud monasteriũ. z sic aperte infert tex. q̃ filiꝰ dz capere ex libera dispõe paterna vel expectare mortem naturalẽ patris. ad idẽ facit qz legitima nõ debeẽ filio nisi post mortẽ naturalẽ p̃is. l. i. §. si impuberi. ff. de colla. bo. z per ẽ Bar. in. d. auẽ. si qua mulier. tz cõtrariũ dicẽs q̃ viuẽte p̃se lz in mõasterio nõ põt filiꝰ petere legitimã qnimo plus sentit i auẽ. iõ. C. õ bo. q̃ libe. vbi dicit q̃ cũ ẽ casu soluaẽ p̃ia p̃as ex facto p̃is remanet medietas vsufructꝰ bonoꝝ aduẽticioꝝ ipsiꝰ filij penes monasteriũ qz regulare est q̃ vbi patria potestas soluit̃ ex facto p̃is remanet medietas vsufructus bonoꝝ aduẽticioꝝ apud p̃ez. vt in. l. cũ oz. in. §. cũ aũt. C. de bo. q̃ lib. sed Bal. attingendo primũ articulũ in. d. auẽ. siqua mulier. dicit q̃ de iure ciuili, pcedit dictũ bar. sz de equitate canonica põt filius petere legitimã per istũ tex. qõ dicit nõ esse alibi. sed certe iste tex. nõ aperit z libẽter viderẽ integrã forte. n. pateret an p̃ istiꝰ hoc tpe viueret. nã si viriss̃et optime, pbareẽ ẽ. sed si fuisset mortuus nihil, pbareẽ. sed pro p̃ intellectu facit prin. c. vbi recitaẽ nomẽ patris z nõ dr̃ quãdãꝰ qõ vbũ solet cõiter apponi qñ fit mẽtio de mortuo. vt in. c. cũ p̃. ẽ. de pig. In ẽziũ facit finis lre ibi ex successione. nã v. successio adaptatur, pprie ad defunctũ. z sic vẽ q̃ pater erat ẽ defunctus. Itẽ nõ debemus deuiare a dispositõe illiꝰ auẽ. z regularũ iuris ciuilis in incõmodũ monasterij. cuz sepe fiat ipropriatio vt faueaẽ monasterio. vt in. c. in pñtia. de, pba. z in auẽ. nisi rogati. C. ad trebel. Itez tenẽdo illã opi. Bal. oporteret reprobare seu tollere aliã opi. Bar. in. d. auẽ. idẽ. nã si pater reputareẽ mortuus respectu legitime qz in bonis suis fortꝰ deberet reputari mortuꝰ respectu bonoꝝ aduenticioꝝ quoꝝ dñium est apud filiuz. vnde satis dubitoᵇ õ de cisione huius. q. lra tñ prima fronte vẽ innuere p̃ez tunc fuisse vinũ. z satis equũ est ẽ tenere in fauorem filij ne habeat expostulare alimenta a monasterio. sz contrariuz dictũ vẽ verius de subtilitate iuris per supradicta z qz iste text. nõ ponit ius de nouo cũ respõdeat ad ẽsultationẽ. vt nõ. glo. in. c. ẽsultationi. de tẽpo. or. z in. c. ex tua. de fi. presby. ergo nõ debemus recedere a dispõne iuris ciuilis in dãnũ monasterij. cũ nõ habemus ius canonicũ expressuz in ẽziũ videẽ da tñ foret integra huius decre.

s **Sicut tenor.** Furiosus, pfitendo nõ obligat nisi factus sane mẽtis ratũ habuerit. prio õ cisa ẽsultatio. scdo respõsio ibi mãdam⁹.

Casus lralis. Quidã sacerdos duz in infirmitate grauissima laborauerat: ita q̃ extra se positus desperabat de vita p̃ti: indutus fuit habitũ monachalẽ z ad monasteriũ deportat⁹: tandẽ ẽualuit z habitũ dimisit z de abbatis lnia de monasterio recessit. Do. pa. ẽsultus:: qd esset huic faciẽdũ sacerdoti. Respondit q̃ ista duo inter se repugnãtia videaẽ sit extra se positus z de p̃ti vita desperet. tñ si eo tpe quo positus extra mẽtẽ asserit̃ indutus fuit habitũ monachalẽ cũ tũc nõ ẽsentiat ipsũ denunciet absolutũ obseruantia regulari nisi post qz sane mẽtis fuit, pfessionez fecerit spõtanea volũtate. Ber. Nõ p̃ z tene mẽti q̃ lz i imperitõe alicuiꝰ ẽtineaẽ qdã ẽzictas seu repugnãtia tñ ex quo ẽclusio petitõis nõ est ẽzia nõ est petẽs repellẽdus õr̃ tñ ẽ eũ qdã fimistra suspitio. nã vt hic vides, pposituꝫ fuit pape q̃ iste sacerdos erat extra se z

q̄ desperabat de pñti vita. ⁊ querebat nūqd eēt obligatus monasterio ex susceptōe habitus. papa ꝓuis mouet ꝫuetatē ⁊ nihilomin⁹ postea respōdet ad ꝓsultationē. l. mitat ea que habent in. c. sollicitudinem de appel. ⁊ in. l. vbi repugnātia de re. iu. Nō scdo q̄ furiosus nō pōt aliquo casu se obligare ēt deo cuz nihil sentiat. ⁊ sic nō q̄ ēt bñfaciēdo nō ꝓsumit q̄ furiosus sane sit mētis. Ex quo infero q̄ lz furiosus faciat testū tanq̄z quilibet mentis cōpos nō per ħ valebit testū. idē vī si daret oīa sua bona ꝓo aia facit. c. fi. ō succes. ab inte. vbi tex. Ultimo colligit q̄ ꝓfessio facta tpe alienatōis mētis pōt rata bri sana mente redeunte. Sed circa ħ q̄rit nūqd sufficiat tacita ratihabitio. Nosti. ħ quē videt seq doct. tz q̄ sic. dicit enim q̄ si factus mētis cōpos certificat⁹ de ꝓfessione facta in furore nō ꝫdicit led ꝓseuerat in monasterio vī ꝓsentire. sed hāc opi. ego nō puto verā p. c. j. e. li. vj. vbi pz q̄ ꝓfessio facta in minori etate nō ratificat tacite supueniēte maiori etate nisi p annū ꝓrtet habitū indistinctū. ergo fortius idē est in ꝓfessione facta a furioso qui nihil intellexit de his q̄ egit. ꝓo ħ fac ille tex. in fi. qui reqrit respectu obligatōis q̄ spōtanea volūtate. ꝓfessionē fecerit redeūte sana mente. In glo. iij. in fi. solue ħ ꝫnū vt dixi in. c. fi. de succes. ab intesta. ⁊ ibi de ħ per glo.

a **B apostolicam.** Profes sio nec fieri nec recipi dz infra tēpus, pbationis sz facta ⁊ recepta tz. ⁊ est casus nō. ⁊ quotidie allegat. In pria parte ponit duplex ꝓsultatio de cisa. in scda rnsio ibi qōibus. ꝑ rsidet ad primā. scdo ad scdaz ibi, pbibēdū. Casus lralis. Singularis instō, pbibet monachū fieri ante vnius anni, pbatōz verūtn quidā ante tps illud aut ēt statz faciūt, pfessionē que recipit ab abbate. Querit vtrū tales monachi sint cēsendi. Rndet pa. lz tps, pbatōis vni⁹ āni a sanctis patrib⁹ fit statutū taz in auorē ꝓuertendi q̄z monasterij: tn si ante tps, pbatōis ille qui ꝓuerti desiderat habitū recipit ⁊ ꝓfessionē faciat abbate p se vel per aliū habitū ꝓcedēte ⁊ ꝓfessione recipiēte vterqz iuri suo renunciare vī. qō per se nosci introductum ⁊ ideo monach⁹ est cēsendus qz multa fieri ꝓbibent q̄ facta tn manēt. In fine, pbibet abbatib⁹ ne passim ante tps, pbatōis quoslibet ad, pfessionē recipiant: ⁊ si ꝫ formā pdictā quoslibz idiscrete ꝛcepint aīaduersione sunt debita corrigēdi: cū in subsidiū fragilitatis humane spaciū, pbatōis fit regulariter īstitutū. Ber.

Nō ꝑ q̄ lz ꝓstitutio dirigat vba, pbibitoria in persona tn si ꝓstitutio ꝓcernit principaliter fauorē, pbibiti tz actus gestus in ꝫnū saltē quatenus obligatio q̄rit deo. ⁊ hūc tex. adduxi in quadam dispōne ꝫ opi. Bar. in. l. siqs⁹ ꝓo eo. ff. de fideiuss. vbi dicit q̄ si minor, pbibet ꝫbere sine certa solēnitate nō valet ꝫctus postposita solēnitate ēt si interuenit iuramētū mouet qz peccat trāsgrediēdo, pbibitōez superioris ⁊ sic nulla dz oriri obligatio. nā in ꝫnuz aperte facit ista littera maxime iūcto. c. ꝓsaldus. xvij. q. ij. hic. n. ⁊ ibi dī q̄ institutio regule ⁊ gregorij pape iterdic monachū fieri ante, pbatōis annū ⁊ tn, pfessio ꝫ hāc, pbibitōez facta tz. nā iurādo iuri suo renūciat sicut hic obligando se deo qō tene mēti. ⁊ facit qō. j. dicā. Scdo nō duplicē cāz quare fuit instituta ann⁹, pbatōis. naz in fauorē ꝓuerti seu fragilitatis humane vt pri⁹ experiatur vires suas ⁊ aspitates monasterij ne inconsulte se īuinculet. nā iuxta phm. Celox ꝓsilū seq̄t pria. Itē in fauorē monasterij vt monasteriū experiat mores illius ⁊ ħ bene nō. Ex quo iferī q̄ licite monasteriū pōt nō admittere aliquē ad monachatū si mores illi⁹ nō placēt ⁊ sic nō tenent monasteria quēlibet admittere. nā sepe exprimēto reptū est aliquē discolū quietē toti⁹ monasterij ⁊ ꝫgregatōis ꝓturbare. nā morbida sola pecus totū corrūpit ouile. in. c. fi. j. de sta. reg. ⁊ ꝓo ħ rō nālis. nā si ex postfacto ꝓ demerita pōt reijci forti⁹ āte factū nō admitti. Nō tertio ibi abbate ꝑ se vel ꝑ aliū. q̄ ad ħ vt obliget qs religioni oz q̄ ꝓfessio recipiat ꝑ abbatē vel ꝑ aliū noīe abbatis. Et facit ħ lra in ar. q̄ creatio monachoꝝ spectat ad solū abbatē de quo dicā. j. lati⁹. Nō ibi quoslibet. q̄ nō pñt ꝓlati regulares quēlibz admittere ad ꝓfessionē ante annū, pbatōis. ⁊ nō v. quoslibz. ⁊ v. passiz aliquos. ḡ subsistēte cā īpune recipe pñt. ad ħ. c. ex publico. j. de quer. ꝓiu. In mēdicātib⁹ fratrib⁹ sequere q̄ō bodie br in. c. nō solū. ⁊ c. ꝓstitutōez. j. e. ti. li. vj. vbi cauet q̄ recept⁹ ad, pfessionē ante annū nō obligat eoꝝ religōi i specie sz in gñe tn ita q̄ pōt īrare quācū̄q̄z religionē voluerit see⁹ est i religiosis nō mēdicātibus. vt hic in. d. c. ꝓstitutōez. in. §. i. Nō vltimo casuz in quo qs pōt renūciare ei qō ignorat ex quo bz aliuz obligādi se i oēz euētū. nā ante lapsum anni qs ignorat alꝑitates regule ⁊ vires suas circa potētiā tn valet renūciatio. qō valet ad multa similia

In gl. i. ibi arbitrariū nō. gl. q̄ vbi ad eūdē actuz explicadū iura ꝑsigūt diuersa tpa vī arbitrariū qō tēpus sit obseruādū. ⁊ facit qō nō. i. c. frīnitatis. xxxiij di. Et i fi. gl. Aug. distinguebat q̄ aut ꝫditio ⁊ vita quersi sunt nō ⁊ tūc expectat ꝑ annū. aut ꝫditio est nō ⁊ vita ignota ⁊ expectat ꝑ biēniū. aut ꝫditio ⁊ vita sunt ignota ⁊ expectat ꝑ triēniū. ⁊ sic reducit ad cō cor. iura alle. i gl. ⁊ vide tex. cū glo. i. c. legē. liij. di. ⁊ plz Host. q̄ ħ iura nō sint bodie correcta. qz cū non appareat aliq̄ lege correcta nō dz induci correctio ꝑ gl. capitaneā fatet tn q̄ bodie cōiter seruat qō dī hic i fi. vt solū expectet ꝑ ānū ⁊ si ħ bz ꝓsuetudo seruāda est. iiij. di. §. leges. ⁊ i. l. minime. ff. de legi. mihi autē multū plz p⁹ dcz gl. vt ħ sit arbitrariū ⁊ iformabit iudex arbitrium suū ex his q̄ dixi post Aug. Sz circa ꝑdicta q̄ro. pone aliqs nouit⁹ stetit i monasterio ꝑ sex mēses demū exiuit ⁊ fcō aliquo īteruallo iteruz redijt ⁊ stetit ꝑ alios sex mēses. q̄rit nūqd dicat exps se cōpleuisse annū ⁊ sic possit licite recipi ad, pfessiōz ⁊ ħ qō bz vtilitatē respectu religiosoꝝ mēdicātiū. nā, pfessus apō eos ante, pbatōis annū nō obligat religioni eoꝝ lz religiōi i gñe. vt i. c. nō solū cū se. j. e. ti. li. vj. ⁊ sic orit dubiū nūqd talr, pfessus post annū sit obligat⁹ eoꝝ religiōi. So. Bar. brixi. disputauit ⁊ tenuit ħ sufficere ⁊ ita recitat ⁊ segt gl. in regula eū q cert⁹ de reg. iur. li. vj. nā vī satisfactū iuri ex quo stetit in monasterio ꝑ annū lz nō ꝓtinuū. ⁊ hāc opi. segt spe. in ti. de sta. reg. in. §. i. v. xxxviij. ⁊ vide Dau. ⁊ Jo. de lig. i cle. cos. e. ti. Jo. de lig. tz ꝫnā sniaz cū intermissiuz tps minuit asperitatē regule. nā certū est grauī⁹ esse ducere abstinētiā per annū ꝓtinuū q̄z per annū interpollatū ḡ nō pfecte expert⁹ est iste regulā. Itē iura q̄ faciūt mētionē de certo tpe debēt intelligi de tpe ꝓtinuo qz regulariter omne tps dz eē ꝓtinuū. vt nō. gl. in rubrica de diuer. ⁊ tēp. pscrip. ⁊ hāc opi. ego puto veriorē. ⁊ eā apte tz Bar. in. l. iterdum. §. quotiēs. ff. de publi. ꝑ illū tex. qui dicit q̄ seruus dī nouit⁹ qui nō stetit in vrbe ꝑ annū ꝓtinuū. fac. l. vna C. de, pfes. qui in vr. ꝓstā. li. xij. facit etiā qō leg. ⁊ nō. in. l. vbi fideiusso⁹. ff. de sol. vbi format questio nō. pone statuto caueri q̄ bannitus a. c. libris supra posit impune offendi nunquid bannitus ꝓo quinquaginta libris respectu vnius debiti ꝓo aliis quinquaginta respectu alteri⁹ debiti possit īpune offendi. ⁊ ꝓcludit ibi q̄ nō. qz ex quo sunt diuersa nō debēt ꝓiūgi ad faciēdū vnū totū. ⁊ sic est ibi casus in quo quinquaginta ⁊ quinquagita nō faciūt. c. ita vī dicēdū in mā nra. nā ꝓpter intermissionē temporis diuersificatur mores ⁊ opera hominum. vt in. l. si nō sortem in. §. libertus

a. Jnſpn. circa mediū in. iiij. col. in tertio membro prin. ⁊ i v. in fi. ⁊ vide late p eundē panor. ⁊ ibidē nōui in. c. cū ꝓtingat i v. col. s. ō iureiuran.

a In quib⁹ casibus qs nō posſit renunciare iuri ſuo viō plene per Archi. in c. ꝙpiculoſuz. vij. q. j. Et adō ꝙ oia iura q̄ dicūt quem poſſe renūciare beneficio intelligunt̄ ſi fuerit certificat⁹ ita dicūt archi. & domi. in ca. placuit vbi bo. tex xxxviij. di. ita dicunt tenē bosti. i ſūma de fide. §. ſigſ ſub. §. mulier.

ff. de ꝓdi. inde. ⁊ hec bene notabilis q̄ faciūt ad deciſionē multaꝝ qōnuz. In gl. in v. ſed ēt monaſterij i fi. nō bene gl. iūcto tex. q̄ vbi ē aliqd introductū in fauorē duoꝝ nō pōt alter alio multo illi iuri renunciare. Et ſcias q̄ qñqz principil egiū ſeu bñficiū ꝓceditur vniuerſitati ⁊ tūc nō pōt ſingularis de vniuerſitate renunciare ēt reſpectu fauoris ſui. ⁊ ita logtur. c. ſi diligēti de ſo. ꝓpe. qñqz cōceditur plurib⁹ ꝑticularib⁹ vel vniuerſitati ſz principlr in fauorē ꝑticulariū ⁊ tūc qlz particularis pōt renūciare fauori ſuo. ita loquit. c. dilecti de ſo. ꝓpe. Sed ꝛ h ⁊ ꝛtra tex. op. naz ex quo ius ⁊ regula, ꝓhibēt, ꝓfeſſionē ante elapſū annū ergo, ꝓfeſſio in ꝛiū facta nō valet q̄ geſtū ꝛ legē eſt nullū. vt. x. di. c. vides. ⁊ in regula q̄ ꝛ ius de re. iur. li. vj. ⁊ in. l. nō dubiū. C. de le. So. dicit Jo. an. ꝛiū ꝓcedere niſi lege ſpāli act⁹ ſuſtineꝝ vult dicere q̄ ꝓfeſſio eēt h ipſo iure nulla niſi p iſtū tex. h ſuſtineret. ⁊ ita cōiter h trāſeūt doc. ſz certe h ſolutio nō eſt bōa ad iſtū tex. q̄ tex. h nō ꝓcedit diſpoſitiue ſuſtinendo ꝓfeſſionē ſz logtur declaratiue. pz ex eo q̄ rñdet ad ꝙſultationē. vt nō. in. c. ꝙſultatōi. de tēp. or. Item pa pa declarat ꝓfeſſionē tenere ex rōe antiq̄. ergo etiaz ante q̄z emanaret h. c., ꝓfeſſio tenebat. Ideo ſoluo ꝛ rū aliter ⁊ p ſic. vbi legis, ꝓhibitio nō bz ꝑpetuā cāz, ꝓhibitiōis actus in ꝛiū geſtus nō annullaꝝ. vt nō. i d. c. vidēs. ⁊ in. c. tua de ſpon. duo., ꝓhibitio aūt de q̄ hic ē tpalis. ſ. vt. j. annū. ⁊c. ſo ſoluo ⁊ aliter q̄ vbi p hibitio legis ꝓcerni principaliꝝ fauorē alterius talis ꝓhibitio bz vim exhortatōis. vñ tex. h dicit, ꝓfeſſionē tenere q̄ potuerūt iſti renūciare fauori eoꝝ. ⁊ nō bene hāc ſolutionē, p qua facit. iij. di. in. §. h ⁊ ſi legibus. Et p hoc poſſet attentari q̄ ſi ſtatuto, ꝓhiberet mulier ꝛbere ſine ꝓſenſu duoꝝ agnatoꝝ q̄ valet cōtract⁹ i ꝛiū geſtus ex quo lex vel ſtatutū ſpecifice nō annullat actū. facit. l. ſiqs in ꝓſcribēdo. C. de pac. terna ſolutio pōt dari q̄ vbi, ꝓhibitio fit ſimplr in fauorem, ꝓhibiti non impeditur obligatio que queritur deo principlr ſed tm obligatō que ārit pōt q̄ i dubio nō vr lex de hoc cogitaſſe. p h. ca. debitores. de iureiu. ⁊ facit q̄. s. dixi in nō. ⁊ nōbis quālibet iſtaꝝ ſolutionū ad ſuſtinendū actū ꝛ legē. In gl. ſi. in fi. Hoſt. dicit q̄ hodie ꝑpontur pena. c. nō ſolum. e. ti. li. vj. q̄ nō placet doc. q̄ illud. c. loqtur in caſu ſuo. ſ. ꝛ mēdicantes ideo in nō mendicantibns ſua q̄ dicit h glo. vt pena ſit arbitraria. Sed vltra gl. quero de q̄ne quotidiana nūqd ſolus abbas ſine capło ſuo poſſit recipere aliquē in monachū ⁊ ſic incorporare eū monaſterio. So. tex. hic videtur q̄ ſic dū dicit abbatē per ſe vel per alū. ſed Jo. an. videtur ſentire q̄ abbas debet prius ꝙſulere fratres. nam facit hic vna apoſtillā paruam dicens q̄ hic abbas faciet conſultis fratribus. ⁊ tranſeunt cōiter doct. cum illa apoſtilla Jo. an. ſed contrariū ſentit ipſe Jo. an. i gl. ſua in. c. ſi. j. e. ti. li. vj. vbi tenet gl. q̄ de iure cōi creatio monachorum ſpectat ſimul ad abbatem ⁊ conuētum niſi conſuetudo aliud habeat allegat. c. ea noſcitur de his que ſi. a prela. quod nō multum facit q̄ loquitur in preſentatione que ſpectat ad collegiuz. ſed illam opi. tenuerunt ibi Archi. ⁊ Jo. mo. allegant iura que hoc nō probant. ⁊ cōtra eos facit iſte tex. ⁊ . c. porrectum. s. eo. ⁊. c. nullam. xvij. q. ij. vbi tex. nō. dicit q̄ diſpoſitio tota monaſterij conſiſtit penes abbatem nec ex regula potuit hoc aperte cōcipere. vnde dicerem primo ſpectandum eſſe conſuetudinem. vt dicit tex. in. d. c. fi. li. vj. vbi cōſuetudo ceſſaret credo q̄ abbas debet hoc facere cuz conſilio capituli p id quod habetur in regula vbi dicitur q̄ precipua debet abbas explicare cum conſilio capituli ſed negari non poteſt creationem monachorum eſſe quid preciuum in monaſterio ſicut collatio canonicatuū ⁊ beneficiorum in eccleſia ſeculari in quo caſu vocantur abſentes. vt in. c. cuz i eccleſijs de preben. lib. vj. Ex quo infertur q̄ de iure cōmuni nō valet monachi receptio per abbatem facta ſine conſilio conuentus. nā vbi requiritur a iure conſilium niſi adhibeatur actus eſt nullus. vt eſt tex. nō. iuncta glo. in. c. nouit de his que fiūt a prela. fateor tamē q̄ abbas nō teneꝝ ſequi conſilium eoꝝ. ſed ſatis eſt requirere ⁊ expectare rñſum tuz q̄ hoc vult regula. tum q̄ hoc eſt de iure cōi nā vbicunqz qs teneꝝ regrere ꝓfiluū alicui⁹ nō teneꝝ illud ſeq. vt in. c. cū in veteri de ele. ⁊ vide qō ibi plene diri. ⁊ p Bar. in. l. j. §. ſi plures. ff. de exerci. ⁊ in c. cū olim. de arbi. p h inferꝝ q̄ vacante mōaſterio nō pōt caplz aliquē recipere in monachū, put in ſiū dicitur in collatione bñficioꝝ ſpectante ad ēpm. vt in. c. vnico. ne le. vacā. li. vj. iuncto. c. ſi. Abbas.

Jcut nobis.

Qui ꝓfeſſionē fecit licet i claſtro nunqz ꝑmanſerit ſed in ſeculo ⁊ ſuis bonis vſus fuerit ad obſeruantiā regulārē ꝓpellit. h. d. p cōſultatio. ſo rñſio. ibi fraternitati.

Caſus lr̄alis. Quidā clericus nimia egritudine laborās q̄ſi de morte ſecurus ⁊ de recuperanda ſanitate deſperans. habitū monachorum regulariuz petijt ⁊ accepit: ſed ad eccl̄iaz nō trāſiuit nec bonis ſuis vti poſtpoſuit. videntibus ⁊ ſcientibus ēpo ⁊ cāonicis eccleſie naſarenenſis a quibus habitum ſuſceperat regularem. Et cū per multa tpa ſeculariter ſe habuerit queſiuit ēps vtrū cōpellendus eſſet ſumere regulārē habitū. Reſpondit papa q̄ ſi petijt ⁊ accepit ⁊ ꝓfeſſionem fecit eccleſiaſtica ſuttricione cōpellendus eſt vt habitū regularem aſſumat: nec prodeſt illi q̄ tāto tempore extra canonicam religionem manſerit. imo in augmentum maioris traſgreſſionis ipſius poteſt merito allegari. Ber. Nō p ibi nimia egritudine q̄ morbus quantū qz validus nō impedit obligationē ꝓfeſſiōis. Idē dic in mrimonio carnali. nā qztuncūqz qs teneaꝝ egritudie ſemp pōt mrimoniuz ꝛbere. de quo vide. q. quā ponit Jo. an. in regla ſine culpa de re. iur. li. vj. i merc. Nō ſo q̄ nō eſt de ſōa vt qs ꝓfiteaꝝ in mōaſterio. vñ in lecto ⁊ i domo, ꝓpria pt qs effici religioſus. vt h ⁊ i. c. porrectū. s. e. Nō tertio religioſuz nō poſſe ꝓſcribere ꝛ bonū obedientie q̄ ſp eſt in mala fide. facit. l. j. C. de ſer. fug. ⁊. c. fi. j. eo. Sed q̄ro an ſolus habituſ h ſufficeret ad ꝓſtituē duz aliquē religioſuz. So. lr̄a iſta vr̄ aliquantulū diuerſa. nā i ꝙſultatōe fit ſolū mētio ō ſuſceptōe bit⁹ ſz in rñſione papa vr̄ regrere, ꝓfeſſionē. ſed dic q̄ ſi bītus fuerit, ꝓfeſſoꝝ tūc ſufficit ſine, ꝓfeſſione. vt i. d. c. ad nr̄az. s. e. ſi fuerit nouitioꝝ vel diſtinct⁹ tūc regritur, ꝓfeſſio. ⁊ q̄ forte pape nō ꝓſtitit de q̄litate bītus iō rñdet regrēdo, ꝓfeſſionē. ſed itelligе tacitā vel expreſſaz ⁊ ſic itellige dicta doc. hic. In gl. j. in. fi. nō bene finē gl. q̄ timor mortis aīe non excuſat nec dat cāz retractādi actū ſecus in timore mortis corpis. rō diuerſitatis ē q̄ timor mortis aīe ñnūqz icutit adeo vt qs ducaꝝ ad ꝙeſtionē. ⁊ ſic talis timor ē appetendus. xvj. q. j. i. c. reuertimini. ſz timor mortis corpis fit ab boīe ⁊ talis timor ē fugiēdus tanqz violētus ⁊ iuſtus. Et cū q̄rit nunqd timor mortis excuſet. ſic diſtingue poſt doc. aut ē timor mortis nālis aut accidētalis. p caſu nō excuſat. exēplū i grauiter infirmo vt hic. ſo caſu ſō diſtinguo. aut ē mors accītalis caſual aut ē violēta. exēplū pmi caſus i timēte piculū naufragij vel icēdij vl hoſtiū. ⁊ iſte timor nō ipedit actū nz invalidat ꝓfeſſionē p rōez ſupradictā. nā deus aliqñ i cutit talez timorem vt homo ꝙeruat. In ſo caſu pone exēpluz in eo qui timet mortē violentam ſibi imminentem ab iniquo boīe. nam ſi, ꝓpter talē timorē qs

b Quis metus hēat ipedire igreſſum religionis vel non. de quo vide clarī⁹ hic per Jo. de lig. q recitat pulc. diſtinctionē. ⁊ vide p ſpe. in ti. de ſtatu mo. vſi. xxij. Et ſi timens ne vna die inficiat ab alī quo igrediatur religionē an vicietur igreſſus vide p hoſt. i ſumma de reg. §. ⁊ qualiter, p pe prīci. ad quē in hac. q. reītur ſe ſpe. e. ti. xxij. ⁊ vide q̄ nō. i. c. ij. q̄ me. cā. ⁊ q̄ vouēs dū eſt in infirmitate l alio periculo vite ex quo habuit itentōz obligandi ſe cogitās ō cā mouente ad vouēdū. ſ. de qualitōe pcuti obligeꝝ ex voto tz in tribulatione ⁊ perturbatōe ſit ex quoēat ſane mentis tz arch. in. c. ſant q̄ opes xvij. q. iij.

a Pro intellectu huius de cre. vide Hosti in summa de regu. §. t qualiter. ver. item religiosus ad strictiorē. Et vide qō nō. Bal. in l. pe. de ope. liber. Et adde q̄ dispositio huius decre. hēat locum in monialibus est glo. quā reputo valde nō in. c. i. in ver. perpetua. de sta reg. in. vi. Itez adde q̄ sufficit petere istā licentiā etiā a solo plato sine caplo sm Archi. in. c. statui mus. xix. q. iij. per tex. in c. si religiosꝰ in fi. de elec. i. vj. Iz in cōtrarium faciat tex. i. d. c. statuimus i vſ. sive cōi. Et idez firmat ab. in. c. ea noscitur i j. col. de his que fi. a pla. Et adō hic in quārū dz de licētia q̄ q̄ regrit cō sensus p etiā licentie non sufficit licentiam iteruenit tacite fz Jo. an. in. c. si abbatē de ele. i. vi. Itē adde tex. iūcta glo. in v. an oīa i cle. i. in. vſ volumus t q̄ super ea notat Imo. de so. ppe. Itē nō sustinē q̄ ista lnia interuenerit post fz d. an. in. c. cū psuetudinis. i. ij. col. de cō sue. v. q̄que requiritur p viam licētie. Sed in contrariū facit tex. in. c. ois. de peni. t remiſ. t bal. in l. i. in pe. col. C. de admi. tuto. vbi dicit q̄ quādo in actu regritur licētia nō sufficit licentiā interuenire post factū t illud dictum Jo. an in. d. ea si abbatem refert t segrtur lap all. lxxxvij. i pe. col. t ludo. in. l. ij. ff. sol. ma. Eodez modo i actu requiritur auctoritas expressa nō tacita sm bal. in. d. c. cum consuetudinis in pe. col. qui ita dicit notari in. l. i. ff. de au. tur. Item adde hic q̄ verbū licentia nō denotat nudam voluntatē sed arbitriū boni viri fz. d. abba. in. c pe. in. i. colū. de cle. nō resi. qui ita dicit tenere bar. in ex traua. ad repri. t in. l. alio. ff. de ali. t cib. lega. Simile dicimus in auctoritate prestanda. q̄ nō sufficit prestare tacitaz auctoritatem tex. est in. l. i. §. mutus. ff. de tu quem tex. vide limitatū p Bal. in. l. mandatum. C. man. Et quando in actu requiritur licētia spālis que dicatur licentia specialis vide per do. in. c. hoc consultissimo in princi. de re. eccle nō alie. An autem sede abbatiali vacante possit episcopus monacho dare licentiam transeundi ad aliam religionē vide per archi. in. d. ca. statuimus circa me. vbi vz tenere q̄ sic. p quo fac̄ q̄ nōt do. ut c. ij. iū pn. in. ij. col. d sta. mona. in vj. vbi pōt an sede vacāte capl'z succedat i ptā re odāi licētiā. Itē adō q̄ q̄ aliq̄d dz fieri petita t obtēta licent a nō sufficit q̄ i terueniat tacita licētia vt nōt. gl. in. v. obtenta i cle. i. de testa. t do. in. c. ij. in prin. vlt. col. de testa. i. vj. Itē q̄ fit mentio de licentia intelligit̄ de obtēta sm Joan. an. in reg. cuz nō stat. li. vj. quez refert t seq̄tur do. in. c. si religiosus in pn. in. ij. col. d ele. in. vj. Et de v. licentia. Et quid d bñ te. niaz aliqd faciēdi vide oio p bar. in. d. l. alio vltra medi ff. de al. t cib. le. Et q̄ in actu fgrit collaudatio alicꝰ nō sufficit racitus ꝓsensus. t b est dictū egi i c. j. d bis q̄ fi. a pl. que refert t seq̄ ibi do. ab. i. j. col.

ingredit religionē nō tz ingressus exquo fecit vt euaderet mortē violentā. nam deus respicit cor t vult voluntariū militem. t ita logtur. c. j. qō me. cā. t pdicta potes adducere generaliter ad validitatē vt inualiditatē cuiuslibet voti. In gl. iij. in fi. de boc vide q̄ plenius nō. in. c. vnico de lāgui. p Inn. in. c. cū olim. el. ij. de priuil. p archi. xviij. q. ij. abbates. t p Anto. bic q tz ꝑ banc gl. dicēs q̄ negligētia abbatis nō dz obesse monasterio vñ monasteriū poterit bona illius vē dicare qō satis plz t dic vt plenius nō. in locis palle.

In gl. in. v. tāto tpe. nō ex gl. qō dixi in tertio notabili. s. q̄ ꝑ obedientiā nō currit prescriptio q̄ tanto sunt graviora.

I Licet. Potest religiosus zelo scioris vite ad religionē trāsire strictiorē petita prius lnia plati sui tz nō obtēta et si primū mōasteriū sit priuilegiatū q̄ de illo ad aliud et artius trāsire nō possit. b. d. vsq; ad fi. t est casus nō. t quotidie allegat̄. Diuiditur pncipaliter i duas ptes. in prima exordiū ex quo. ho fcm diffinit ibi cū g. prima facit gnq;. nā p ponit formaz priuilegij ho ipsius interptationē t interpretatōis cāz ibi q̄ tamen. tertio illā fortificat ibi cū etiā. quarto illā reassumēdo specificat ibi quo circa. q̄nto specificationē determinat ibi illa. Casus lrālis. Quidā monachus sine lnia prioris sui trāsiuit ad ordinez cistercien. prior t fratres molestabāt eū dicendo q̄ sine licentia nō potuit ꝓpriū monasteriū deserē. puēit boc ad noticiā dñi pape. vnde ipse sup boc scribit pori t fribus dimolien. a qbus mōachus pdictus cessit dicēs tz qbusdā regularibus a sede apl̄ica fit processum: vt post q̄z apud eos ꝓfessus fuerit ad aliū locuz ipsis inuitis et cā maioris religiōis trāsire non possit. Sed boc ea rōne fuit illis cōcessum ne qs ex temeritate vel leuitate in iuriā sui ordis sub ptextu maioris religionis ad aliū possit ordinē se transferre. nō q̄ dz ei licentia denegari: q cū humilitate ac puritate eā duxerit postulandā. q ergo taliter a suo prelato licentiā postulauerit ex lege priuata q̄ legi cōi pdicat absolutus ad artiorem religionē libere poterit se trāsferre nō obstante ꝓterua indiscreti ꝓdictione prelati. q̄ p priuilegium meruit amittere q̄ pmissa sibi abunt prāte. vñ nouerūt vniuersi qbus boc priuilegiū fuerit concessuz se de iure teneri talr postulantibus trāsiundi licentiā iparturi: q̄ sicut subdꝰ licentiā a suo plato cū humilitate t puritate postulare tenet: sic platus sine difficultate tenet subdito lniaz idulgere ne videat. p positū ipedire diuinū ispiratuz. Si vo ꝓbabiliter dubitat vtr qs velit ad ordinē artiorē aut lariorē aut charitate an ex temeritate trāsire superioris est iudiciū requirendū. ne forte angelus satbane in lucis angelū se transformet. Illud regulariter est obseruandum: vt nullus cps sine licētia roma. po. ꝑsumat infra annuz deserere ꝑsulatū: q̄ sicut maius bonū minori bono ꝑfertur. ita cōis vtilitas spāli vtilitati ꝑferē. Mādat ergo papa ꝑdictis fratribus quatenus ꝑdictū monachum q̄ de puro corde t cōscia bona ad ordinem cisterciēn. transiuit vlterius nō molestent. q̄ charitas est fons ꝓprius cui nō cōicat alienus. Ber. Nō p q̄ vbi priuilegiū iuri diuino seu ispiratōi diuine in aliquo possit ꝓiudicare est strictissime itelligendū. vñ nō debem⁹ interpretari et vt aliq̄d opet si nō pōt illō opari sine derogatōe iuris diuini seu libertatis spūs qō est valde nō. nā illud priuilegiū de quo hic paruz t nihil opat. sed q̄ solet plus timeri t c. j. de bereti. ad uersus. Nō so interpretatōz ad auctez apli vt q̄sq; dz eē ꝓtent⁹ ea vocatōe q̄ vocatus ē. dz itelligi nisi i structu sps sci ad sanctionē vitā inducat. Nō tertio aliā auctez apli q̄ vbi sps dei est ibi libertas. t q̄ lex nō ē ipposita iusto. Sed aduerte. nō. n. itelligas iustū nō eē sub superiori suo. nā qlibet q̄tūcunq; scūs recognoscit in boc scīo superiorē tz superioris ptās sit ligata respectu iusti. est g̃ iustus liber a lege peccati nō autē liber a prāte superioris ita notāter determinat gl. in cle. ad nostrā de bere. vbi latius vide t tenebis mēti illā gl. t vide Inno. in. c. pastoralis post pn. de offi. ord.

Nō quarto duo regrī ad b vt religiosus licite possit trāsire ad aliā religiōz. p vt scōa religio sit strictior so vt nō transeat ex temeritate aut ex leuitate sed zelo sanctioris vite. nō ergo tz in odiū primi plati trāsire ad religionē alterius strictiorē. tertio extrinsec⁹ requrit vt petat lniaz trāsecundi a prelato b suo. Nō q̄nto duplicē esse legē. q̄daz vo dr priuata altera publica. lex priuata dr spālis ispiratōe diuina. t dr priuata q̄ non cuilibet accidit lex vo publica est ius cōe qō oibus pz: lex aūt priuata tanq̄ dignior ꝑferē cōi de quo vide pulchrum tex. in. c. due sunt. xix. q. ij.

Nō sexto q̄ vbi dubitat an scōa religio sit strictior vel an ex temeritate fiat trāsitus non stat vbo volētis trasire nec plati denegātis tz superioris iudiciuz ē regrendū. t dicit Inn. illū b casu eē superiorē ad quez appellaret si iste religiosus grauaret qō nō. nō. n. fz eū dz ꝓprius ꝑlatus eē iudex in cā sua. Et nō bñ ex boc dcō q̄ vbi orit ꝓtio iter religiosum t superiorez suū nō dz esse superior iudex in cā sua tz dz aduri superior immediat⁹. Et nō q̄ dr cā plati tz eū ꝓiungat rōne superioritatis. facit ad boc gl. nō i. c. statutū i pn. de rescrip. li. vj. q̄ dicit q̄ tz als iudex possit inter ptes cognoscere an sua sit iurisditio tñ si iudex ptinaciter defendit suā iurisditionē vt suspect⁹ vt nō possit cognoscere an bēat iurisditiōz. Et pōt adduci sing. iste tex. ad. q. nūqd iudex ꝓcedens ex officio possit cognoscere an sit sua iurisditio pte negante. de quo remitto ad nō. in. c. sup lris de rescri. Nō septimo ibi regula inuiolabilr obseruata. q̄ q̄z est regula q̄ nullā patit exceptionē t vr ꝑ nō. p glo. sup rubrica de re. iur. li. vj. q̄ dicit nullā eē regulā q̄ nō patiat exceptōz. Nō octauo q̄ eps ñ pōt deserere epatū vt trāseat ad religionē nec suffic sibi petere lniaz transeūdi. vñ nec ipe petere nec superior ꝓcedere dz exquo pōt suis subditis ꝓdesse. rō q̄ vita actiua est fructuosior vita ꝓtem platiua. vnde doctrina labor t sollicitudo epi ꝑferuntur silentio ꝓtemplationi t geti religiosoz. hinc ē q̄ religiosus pōt promoueri in epz t sic cessare a silentio t contēplatiōe pp bonū publicū. vt i. c. qō dei. j. de sta. reg. t. xviij. q. j. c. vnico. sed eps nō potest monachari. nā plus est illu minare q̄z lucere. vita ñ ptēplatiua est tutior de quo vide tex. in. c. nisi cū pridē. de renun. Nō nono ibi vitā duceret artiorē q̄ transitus ꝓmittit vt qs ducat vitā artiorē. nō g̃ sufficit q̄ scōa

a Et ad itellectū h⁹ decre. vide bal. i. l. q̄ sub ptexiu. v. vl. nō. C. de sa. san. cc.

b Et adde q̄ tz religiosus iuito abbate possit trāsire ad strict. ord. reg. vt h tñ oblat⁹ mōasterio li ñ poterit ad hē glo. magis. xxvij q. i. in. c. vt li. quā ad hoc al. t dicit valde sing. d. ab. in. c. q̄ ad te in. iij. col. de cle. conin.

c Sic etiā est in. l. q̄ sponse. C. de do. an. nup. sm bar. ibi.

religio bēat strictiorē regulaz nisi actu ducat ibi vita strictior. ⁊ in ꝟ multi decipiuntur. ⁊ vide qō latius dixi. in. c. sane. ō. e. ti. Vltio nō q̄ charitas est fons ,p prius cui nō cōicat alien⁹ ⁊ ꝟ auctas solet multis modis exponi. sed ad ,ppositū pōt dupl̄r intelligi. ꝑ q̄ si dubitat q̄ ꝓscia iste trāseat relinquendum ē ꝓscie sue q̄ exquo extrinseca fūt bona p̄sumēdus ē bon⁹ aius iuxta illud euāgelij. Ex fructib⁹ eoz cognoscetis eos j. de reg. iu. i. c. estote. nā charitas nō pōt p extrinsecas ,pbatōes liqdari. q̄ est fōs ,pprius cui alienus ñ cōicat. i. extranc⁹ i eo nō bitat. ſo oz intelligi q̄ ñ oz iste ꝓpelli ad redeundu z q̄ magis tenet qs ,pdesse ſi bi q̄z saluti alteri⁹. ē. n. charitas fōs ,pprius cui ñ cōicat alien⁹. In gl. in v. lnia ibi de elec. cū in veteri. illud. c. facit in ꝓtiū q̄ bīs regrere ꝓsiliū tenet debito tpe expectare rñsuz hic aūt dr̄ q̄ sufficit petere lniaz Sed solue. nā ꝟ nō dr̄ ꝓtiū ſm doc. ⁊ bñ. debebit. n. iste p⁹ lniaz petitā debito tpe expectare rñsuz. Sz q̄ro extra gl. qd si p̄latus deneget vt nō rñdeat vel allegat cāz denegatōis iustā. So. dicit Inn. q̄ in casibus istis ⁊ silib⁹ pōt subdit⁹ icōtinēti trāsire nō expectato alio tpe exquo ꝓstat de proterua denegatiōe p̄lati. sz si p̄lat⁹ allaret aliquā iustā cāz vel vīsiliz denegādi lniaz nō oz subditus trāsire sz istare apud superiorez vt decernat an p̄latus bēat iustā cāz denegandi. Inſra gl. ibi ꝓsueuit dici q̄ nō nō. gl. vlt. n. q̄ lz subditus teneat petere lniaz si tū nō petijt reuocādus non est exquo iusta cā mot⁹ trāsiuit. ⁊ hāc opi. tz gof. ō. e. sane. ⁊ facit multū bñ ille tex. ,p hac opi. idē tenuerūt ꝟ pe. ⁊ abb. sz ꝑtiā opi. tenēt gl. in. c. intellexim⁹ de ete. ⁊ q̄li. ⁊ gl. in. c. mādam⁹. xix. q. iij. Et ad. ca. sane rñdet q̄ loqtur dispēsatiue vt ibi dixi. hāc opi. sequūtur ꝟ Host. Jo. an. ⁊ cōiter moderniores p̄ter Joā. cal. qui distinxit an monasteriū ad qō qs transiuit sit priuilegiatū, put ꝟ bī in pn. an nō. ꝑ casu oz reuocari vt priuilegiū aliqd opetur. ſcō casu ,pcedit opi. cōtraria. sz hec opi. nō plz dño Gas. eius filio nec mihi q̄ ꝟ priuilegiū nō oparetur hūc effectū vt pz ex lr̄a. Sed ,p opi. ꝑtia vt iste sit reuocādus adduco rōnez lr̄e dū dicit petendā eē lniaz ne bonū obedientie ꝓtēnere videat. si q̄ ex nō postulata lnia p̄sumit ꝓtēnere bonū obediētie. q̄ nō pōt dici q̄ istinctu sp̄s sci trāsiuerit sz potius p̄sumit cā leuitatis. nā obediētia i religioso est vnū de p̄cipalibus regule eo q̄ ꝓtēpto nō est aliqd boni p̄sumendū. ⁊ p hāc lr̄az ⁊ ipsius rōnē cōfundit opi. pe. ⁊ ab. ꝟ q dixerūt hāc lniaz petēdaz ex debito honestatis ⁊ nō ex necessitate. ⁊ mouerunt se ex illis auctib⁹ vbi spūs dei ē. ꝓclude ergo istuz reuocādū ad primū mōasteriū. Et ex p̄dictis ⁊ ex tex. nō q̄ vbi in aliquo casu req̄rit lnia nō sufficit eā petere ex postfacto sed oz peti a p̄ncipio qō nō. Et i si. glo. dicunt tñ. doc. q̄ si ex trāsitu istius graviter ledere tur vel infamaret primū monasteriū oz restitui primo mōasterio. ,p ꝟ tex. iste ibi i iactura ⁊c. nā si eccl̄a petit restōnez cū graviter ledit in tpalibus. vt in. c. j. de i ite. re. fortius oz restitui cū ledit in spūalib⁹ ⁊ in alienatiōe p̄sone. Ego dubito an ꝟ dictū sit vex p rōnez lr̄e in fi. q̄ charitas est fons ,pprius ⁊c. nō. n. pp lesionē monasterij oz ip̄editi ,ppositū diuinitus ispiratuz. nō tñ i practica dic. doc. q̄ multū stringit istaz lr̄am. Extra gl. q̄rit qd de abbate vel alio prelato exēpto nūqd possint trāsire ad religiōez strictiorē p̄laturis dimissis petita lnia ⁊ nō obtēta. Host. fuit in opi. q̄ sic. ſ. vt oporteat br̄e lniam sicut dr̄ in ep̄o ⁊ ꝟ pp vinculū p̄latūre. tu vide hāc. q. pleni⁹ exiaram in mereu. in regula cū nō stat li. vj. vbi Joā. an. ꝓcludit q̄ si isti p̄lati iferiores bñt supiorē citra papā sufficit petere lniaz lz nō obtineat. nā hec lr̄a ponit spāle de ep̄o q̄ secus in p̄latis iferioribus ar. c. nōne de p̄sūp. ⁊ hec rō plz. ,p ꝟ. xvi. q. vlt. ꝓgregatio. sed si sunt ime/diate subiecti pape nō pōt trāsire papa denegāte. cōvo nō rñdēte valet trāsitus i eoz p̄iudiciū. pa. tñ pōt illos reuocare. ⁊ rōnes vide ibi ⁊ vī ex p̄dictis papā posse impedire ingressuz religiōis. facit qō br̄ in. c. vni co de voto li. vj. Alterius q̄rit qd in seculari clerico nūqd pōt intrare religionē nō petita lnia ab eo. Inno. tz q̄ sic sz si eccl̄ia grauiter ledereť eēt reuocādus. ar. in. c. admonet de renū. ⁊. vij. q. j. c. siqui vo.

Extra gl. querit pone petita lnia ⁊ nō obtēta subditus trāsiuit ⁊ ,pfessus est in fo mōasterio. p̄mus abbas p̄retēdit trāsitū iniustū ⁊ vult eū reuocare dubitatur de duobus ꝑ qua actione aget iste abbas. ſcō apud quē oz iste ꝓsistere lite pendēte. Circa p̄mū dic Inn. hic q̄ poterit agere reiuēdicatiōe. ⁊ nō hoc dictum. q̄ abbas pōt vendicare monachū suū lz reiuendicatio nō ꝓperat nisi dño. vt in. l. rem. ff. de reiuē dica. sed dic q̄ ista est larga reiuēdicatio. ⁊ cōpetit ,p boie libero supposito alteri⁹ p̄tāti adiecta tñ cā. vñ si cui pater vēdicat filiū adiecta cā de iure romāo. ita p̄latus vendicat subditū adiecta cā de iure canonico. ita le. ⁊ nō. in. l. j. §. per hāc. ff. de reiuēdi. Nunqd āt marit⁹ possit vendicare vxorē adiecta cā de iure diuino canonico vel ciuili. plene dicā i. c. illud de p̄sump. Itē ⁊ ſo poterit agere iste supior ꝓditiōe ex canone. xix. q. iij. Iuuenim⁹. Itē ⁊ tertio pōt implorare officiū iudicis. Quo ad ſam. q. dicit Inn. q̄ ꝓsistit penes scōm monasteriū cū sit i possessione istius. ar. i. c. ex lr̄is de ,pba. ⁊. ff. de lib. cā. l. ordinata. cū si. q̄ ēt in p̄retinet possessionē. ⁊ si declarabit istū iniuste migrasse reducet ad primuz monasteriū sub competenti cobertione. als aūt perseuerabit in scō monasterio punito superiore de sua proterua denegatione.

Veniens. Coniuges religionē ,pfitendo adinuicē se dimittere possunt aliter si se abiurāt ⁊ nō ꝓtinent illicitū est iuramentū. p̄ma ps ponit petitionē mulieris. ſcā, puidet ⁊ iudicē dat ibi nos igit.

Casus lr̄alis. Quedā mulier ꝓtrarit matrimōiū cum quodam viro in facie ecclesie ⁊ diutius cohabitauit eidē. tandē orta fuit discordia inter eos ex eo q̄ vir dicebat se quādā amitā ipsius mulieris: antequā eam duceret cognouisse. Sed de hoc nō fuit ecclesie facta fides. vnde ꝓtingit q̄ vterq̄z illoz iurauit q̄ alterū nō requireret. ⁊ postmōz ad secunda vota transiuit vterq̄z viro ſcō de medio sublato. mulier viro p̄rioze viuente ad agendū p̄niaz quoddā monasteriū intrauit postulās sibi ꝓsiliuz salutare impendi. Papa vero ꝓsiderans q̄ iuramentū illud illicitum fuit. Mandat quibusdā quatenus p̄fatū virum moneant ⁊ ꝓpellant vt illā quā superduxit dimittat ⁊ vxorez suā recipiat audituri postmodū si qd fecerit cōsis ⁊ si ꝟ matrimoniū nihil fuerit, pbatuz si vir ad religionē transire voluerit ei licentiā tribuāt transeundi vt ⁊ illa mulier in suo ,pposito possit remanere. Ber.

Nō p̄ ex isto tex. q̄ affinitas ꝟbitur ēt ex illicito coitu potēs ip̄edire ⁊ dirimere matrimoniū post ꝟctum cū affine. ad ꝟ. c. discretiōez. j. de eo q̄ cogno. ꝓsan. ꝟ ip̄edimentū allegabat vir iste dicendo q̄ prius cognouit amitā vxoris sue. nā si ꝟ fuisset vex fuisz ꝟcta affinitas inter istū virū ⁊ oēs ꝓsanguineos mulieris cognite. vt in. c. qō sup bis de ꝓsan. ⁊ affi. sz ꝟ nō fuit ,pbatum in iudicio nec extra. Scō nō q̄ pōt qs se facere includi in arto loco ad pagendā p̄niam facit c. q̄ vere. xxj. q. i. ⁊ facit ,p bis mulieribus q̄ faciūt se includi rome in eccl̄a sci Petri in artissimo loco ⁊ in ꝟ tenementi istū tex. ⁊c. Nō ,vltio q̄ marit⁹ ⁊ vxor nō p̄nt cū iuramēto ēt sine cā honestā dimittere se ab inuicē. ,p hoc bo. tex. in. c. tua. ō. de iureiu. vbi latius dicetur cum glo. Item nō ⁊ tene semp mienti tex. q̄ ēt vbi fuit volūtaria sepatio mariti ⁊ vxoris pōt ni

bilominus ꝺ nō obſtaret alter ꝓiugū repetere ẽt petẽ do reſtōnez que ꝺz fieri nō admiſſis exceptionibus ꝓcernẽtibus ꝓpꝛietatẽ monaſterij. ⁊ hẽs caſuz i quo ille q nō fuit ſpoliatus pōt petere reſtōnez. Sz ꝺi ceres tu qua actione iſte aget. ꝺicit Jnno. q; poterit implorare officiuz iudicis vel intẽtare ꝓditionez bu ius decre. plus ẽt ꝺicit q; ſi alter ꝓiuguz vellet redire ⁊ nō admittit pōt petere reſtōez. ar. i. c. lr̃as de reſt. ſpo. ⁊ ꝺic bāc eē rōnē maritus ⁊ vxoꝛ nō poſſunt diſ ſoluere matrimoniū ẽt quo ad toꝛ ſine legitīa cā. vñ eoipſo q; alter vult redire ⁊ nō admittit intelligit ſpo liari. qꝛ qs retinet q̄ſi poſſeſſionē matrimonialē ẽt in abſentia. ⁊ idē q; Jnno. hic ſenſit ſimplr̃ glo. in. ꝺ. c. lr̃as. Jn gl. in v. illicitū ibi pp continentiā. nō ſem per iſtā gl. q; maritus ⁊ vxoꝛ ẽt nō intrādo religionē poſſunt ſtādo in ꝺ ſeculo viuere ⁊ ſeparari quo ad to rum dūmodo ꝺ faciāt pp continentiā obſeruandam ſecus ſi ex ira vel ex indignatiōe ꝺ faciant ſicut iſti fe cerunt. vide ad mäz gl. in. c. noſſe. xxx. q. j. ⁊ dicā p⁹ Jnno. in. c. ꝺudū de ꝓuer. ꝓiu. Hoſt. tñ limitat ꝺ pri mum dictū q̄ñ coniuges ſunt ſuſpecti de incontinen tia puta qꝛ iuuenes. nā tunc non poſſunt ſe ſeparare prętextu ꝓtinentie niſi ambo intrẽt religionem. ar. c. cū ſis. ⁊. c. vxoꝛatus. j. ti. pꝛi. qō ſatis plz. Et i fi. gl. nō banc caudā gl. que bene nō continuat ad p̄ce dentia ⁊ facit vt nullū iuramentū poſſit ligare eū qui ſoluit vſuras quominus peccatū vſurarij denunciet eccleſie. idē ſentit glo. in. c. ad noſtrā. el. ij. de iureiu. plenius ꝺico in. c. i. e. ti. Jn gl. in v. prefataz in fi. hec gl. videt difficilis iuuenibus ſz pro ꝺeclaratione oppo. ꝺe. c. ſignificaſti ꝺe ꝺiuoꝛ. vbi maritus nō arta tur ad recipiendū vxoꝛē ſed hic mulier ꝓmiſit adulte riū qꝛ illicite trāſiuit ad fa vota q̄ marit⁹ nō ꝺebebat ꝓpelli ad recipiendū eā. So. ꝓiū, pcedit q̄ñ alter tñ fuit ad ulterat⁹ ſz ꝺ vter qz fuit adulterat⁹ ⁊ fic vn⁹ nō pōt obijcere ꝫ aliū. c. pe. ⁊ vl. ꝺe adul. vñ hic bēbat lo cum illud tritū, puer biuni. Nil tu mihi nec ego tibi. nil catelina cetego. nā catelina ⁊ ceteg⁹ fuerūt ambo ciues romani ⁊ ſocij cuiuſdā cōiurationis naz ambo ꝓſpirauerūt ꝫ vrbem. vt habet plene in ſaluſtio cate linari. ⁊ in iuectiua ciceronis ꝫ catelinā. q. ꝺ. gl. q; fi cut iſti nō poterāt adinuicē ſibi ip̄roperare ꝺelictum cōſpirationis. ita nec iſti ꝓiuges ꝺelictum adulterij.

Jn gl. fi. in fi. Jo. an. ꝺixit gl. ꝓcedere ſi iſta vxoꝛ aſtrinxiſſet ſe voto ſed latius Jnno. diſcutit hūc artī culū ⁊ multū variat. ⁊ p̄ videt velle q; inuita coniuge nō pōt iſte maritus ītrare religiōem. ⁊ fic ꝺz intelligi q̄ vxoꝛ nō ꝫꝺicit. poſtea Jnn. vī trāſire ad aliā opi. ꝺicens q; ea inuita pōt religionem intrare qꝛ ex quo mulier iurauit nō ꝺz audiri ꝫ iuramentū ſuuz ex per ſona ſua. ar, in. c. ſi vo ꝺe iureiu. ſed hic fuit audita in fauoꝛē mariti. vt marit⁹ eriperet a peccato adulterij in quo iacebat. hec opi. mihi nō placet qꝛ iuramentū illud fuit illicitū qꝛ nō pīt ſe maritus ⁊ vxoꝛ abiurare ex cā ihoneſta vt eſt tex. clarus in. ꝺ. c. tua. ꝺe iureiu. Jꝺeo fic ꝓcludo qꝺ aut iſta mulier faciendo ſe inclu ꝺi ad pniaz agendā emiſit votū perpetue cōtinentie ſaltē ex ꝓpoſito ⁊ tūc ꝓcedit dictū gl. nā quo ad ſe valuit votuz. vt in. c. quidā. j. ti. pꝛoxi. ⁊ fic nō pōt re ſiſtere maruto volenti ītrare religiōez. aut nullū votū emiſit ⁊ ꝓcedit pꝛima opi. Jnno. vt ea inuita nō poſ ſit marit⁹ intrare religionem qꝛ illa ſeparatio nō va luit vt in. ꝺ. c. tua.

¶ **Consulti.** Qui ad monaſteriū cō uertitur ſumēdo habitum nouitij pōt īfra tēpus ꝓbatiōis redire ad ſeculū niſi appareat eū vitam voluiſſe mu tare oīo. Lois diuiſio. ſcōa ibi licet. in quo diſtiguit duo mēbꝛa. ſcōm ibi aut fi. Caſus lr̃alis. Aliqs intrauit monaſterium habituz ſumendo nouitij. Queri tur vtrum infra tr̃s pꝛobatōis ante factā pꝛofeſſionē licite poſſit ad ſeculū redire. Sup hoc diuerſi diuer ſa dixerunt. Jnno. tñ diſtinguit vtrum ille qui cōuer titur pꝛopoſuerit abſolute vitā mutare vt i habitu re gulari deo ꝺe cetero famuletur. vel regularē obſeruā tiā conditionaliter experiri: vt ita demuz ſibi placuit ꝓfiteatur ordinis diſciplinam: aut ſi forte ſibi diſpli cuerit ad ſeculū reuertat. Jn pꝛimo caſu vt regulari ter viuat ad laxioꝛē ſaltem regulā tranſire tenet. Jn ſecundo vo caſu pōt ad ſeculū redire. vbi ergo appa reat que fuerit eius intẽtio ab initio pꝛopoſitum ⁊ in tentionē, ꝓteſtetur. banc intellige ꝛz illam infra. c. pe. Ber. Primo nō ex iſto tex. ibi nouitij. q; eſt da re habitū diſtinctū nouitioꝛ ab habitu pꝛofeſſoꝛ. in q̄buſdā tñ locis habitus eſt idiſtinctus qꝛ idē ꝺat noui tijs ⁊ ꝓfeſſis. in q̄buſdaz vo habitus eſt idiſtinctiſſim⁹ qꝛ nō ſoluz pꝛofeſſi ⁊ nouitij eo vtunt̄ ſed etiā ducen tes cōem vitam cū eis. vt eſt tex. in. c. j. eo. ti. li. vj. ⁊ vi ꝺe bo. gl. i cle. eos. eo. ti. Scō nō ex ꝺ ⁊ ex tex. q; lz i regula ſancti benedicti expreſſe nō caueat ꝺe ha bitu nouitij tñ pōt aſſignari cert⁹ habitus pꝛo nouitijs ex conſuetudi vel ſtatuto religiōis. imo in iure ꝺubi tatur vtrū q̄s ꝺebet experiri religiōez i habitu ſeculari vt nō. i. c. ſuper eo. s̄. e. vbi ꝺixi. Nō tex. ſatis nō bilē q; habitus nouitioꝛ ſeu ipſius aſſumptio cū ꝓpo ſito mutāꝺi vitam ⁊ relinquēꝺi ſeculū obligat quem religioni ſaltē i genere. vñ nō pōt ampli⁹ redire ad ſe culū. An aūt iſte ſit verus monachus vt nō tene at matrimoniū poſtea ꝫctū. ⁊ eſt difficilis qō ⁊ nota. Jnno. ſentit q; matrimoniū nō teneat ⁊ p ꝓns q; iſte ſit verus religioſus. mouet qꝛ illud ꝓpoſitū mutāꝺi vitā cū ſit quoꝺdā votū ſolēnizatū p ſuſceptionē illi⁹ habitus ⁊ clarius ꝺ tenēt hoſt. ⁊ gof. Dicūt. n. Hoſti. ⁊ Vin. q; ſi iſte habuiſſz vxoꝛē i cognitā potuiſſet illico vxoꝛ alteri nubere. q̄ſi per ꝺ ꝓpoſitū ſolēnizatū cuz ſuſceptōe illi⁹ habitus fuerit diſſolutū ipſuz mr̃imoniū nō ꝓſumatū ac ſi vere religionez fuiſſet ꝓfeſſus. ⁊ di cit Jo. an. ꝺ ſatis ꝓbari exp̄ſſe in. c. bñficiū. j. e. ti. li. vi. vbi tex. ꝺicit bñficiuz illi⁹ q ſuſcepit habitū nouitioꝛ poſſe alteri ꝓferri ſi apparz euiꝺēter eū noluiſſe abſo lute vitā mutare. ſile ꝺicit Jnn. i eo q renūciauit ſecu lo recipiēꝺo habituz religionis vel ſi renūciauit ꝓpꝛijs vel emiſit votū continētie. ſecus ſi vouiſſet nō come ꝺere carnes vel facere aliquā abſtinentiā. nā ꝺ caſu p ſuſceptionē habitus nouitioꝛ nō ſolēnizaret votū ⁊ fic ſenſit in effectu q; votū alterius ex tribus ꝛbalib⁹ re gule ſolēnizat̄ per ſuſceptiōez habitus nouitioꝛ. vt ſic ā plius redire ſi poſſit ad ſeculū. ⁊ cū hac opi. trāſit ꝺ Jo. an. ⁊ fere oēs ſcribētes p̄ter ꝺñz Car. qui tz iſtos nō eē veros religioſos q̄z q̄z nō pīt redire ad ſeculū ⁊ per ꝓns matrimoniū teneret ꝫctuz p iſtos. mouet qꝛ per ſuſceptionē huius habitus nō fit pꝛofeſſio tacita vl exp̄ſſa. ergo votū nō eſt ſolēnizatū quo ad dirimē ꝺuz mr̃imoniū poſtea ꝫctuz. vt in. c. j. ꝺe voto lib. vi. ⁊ ita refert ſe ꝓſuluiſſe in facto. nō ob. c. nō ſolum. eo. ti. li. vj. vbi eſt tex. multū ſtringens in mā qꝛ eq̄parat pꝛofeſſū tacite vel exp̄ſſe ⁊ iſtū q; pꝛopoſuit vitā abſo lute mutare. qꝛ ille tex. ſolū eq̄parat quo ad ꝺ vt neu ter poſſit redire ad ſcl̄z. vñ fatendū eſt iſtū ꝺe quo q̄ritur nō poſſe ſine p̄iculo aīe redire ad ſcl̄z ſed ꝺz in trare religionē ſaltem laxioꝛē. vt ꝺ in fi. tñ p ꝺ nō ſeq̄ tur qn matrimoniuz ꝫctum teneat lz pnia fit ſibi im ponenda ꝺe tranſgreſſione voti. tollitur. n. pꝛimū vo tum tanq̄z ſimplex p matrimoniū ſequens tāq̄z per fortius vinculū. vt in. ꝺ. c. j. ⁊ facit in ſimili. c. penulti. infra. e. li. vi. Hec opinio mihi ſatis placet. ⁊ aꝺꝺuco vnā rōnem aꝺ quā nō video reſponſū. votū ſolēniza tur. vt. s̄. ꝺixi quo aꝺ ꝺirimenꝺū matrimoniū poſt ꝫ ctū niſi per pꝛofeſſionē expreſſaz vel tacitā factaz ali cui ꝺe religionibus appꝛobatis. vt in. ꝺ. c. j. ꝺe voto.

sed certū est q̄ iste qui suscepit habitū nouitiox non fecit hāc professionē ergo nō est votū solennizatū. minor, pbat q̄, pfessio nō pōt fieri sine ꝓsensu mōasterij ꝛ quersi. vt in.d.c.ad aplicā.s.eo.nā oz vt interueniat ꝓsensus illius qui pōt istū incorporare religioni.vt dixi in.c.porrectū.s.eo.sed monasteriū dando habitum nouitiox nō intēdit istū recipere ad ꝓfessionem īmo vult experiri mores prius ergo nō ꝑz istum fecisse ꝓfessionē ex illo,ppōsito cū ista professio sit quidam q̄si ꝓctus ꝛ inde oriaꝝ reciproca obligatio ñ pōt cōsistere ex parte vr̄i tm̄. l. in oibus la.ij.ff.de act.ꝛ obl.ꝛ.l.labeo.ij.ff.de ỽb.si.optīe facit.c.si tibi abnīti de prebē.li.vi. hoc.nō.tex.ī.c.nō solū pal.ponit istū casum de quo q̄ritur sepatuz ab eo in quo quis fecit ꝓfessionē expressā vl̄tacitā. Ex hoc etiā inferr̄ q̄ iste nō sit ver⁹ religiosus ex quo professio tacite vel expꝛ se nō fuit recepta a supiore, vt in.d.c.ad aplicaz.s.e. a ꝓrio sensu. Conclude ergo q̄ iste de quo q̄rr̄ ꝛ ꝓsimiles nō sūt veri religiosi ꝛz peccāt mortaliꝛ stādo īseculo ꝛ nō intrādo religionem ex quo propositum habuerunt mutādi ppetuo vitā. ratio q̄, ex tali,ppōsito videt̄ deo vouisse ꝛ sic venit contra votum stando in seculo ñ tñ obligaꝝ ad ītrandū eandē religionē ꝛz potest intrare laxiorē vt ỽ nōnter ,pbaꝝ. hec ,pcedūt cū quis suscepit habitū nouitiox. Sed dubitaꝝ quid de eo q̄ recipit habitū professox infra annū,pbatōis dubiū est nōbile ꝛ causaꝝ ex.c.nō soluz.ꝛ.c.ꝓstitutio nē.ī.e.li.vi.vbi dr̄ q̄ talis obligaꝝ religioni in genere ꝛ nō in specie ꝛ ñe videt̄ q̄ cum nō sit interim monachus alicui⁹ monasterij sed oz ꝓpelli ad intrandū aliquā religionē ſi interim ꝑbat ꝛz matrimoniū. Sed ꝓnū ꝛz Jo.an.in.c.ꝓstitutōz.ꝛ.c.vnico de voto li.vj ꝛ spe.in ti.de statu reg.ỽ. xlij.mouet̄ Jo.an.ꝛ bene q̄ iste fecit professionē tacitā in certa religione. vñ ꝛz ex certa cā nō obligeꝝ alicui religioni in specie tñ professus fuit in ea religione approbata.ꝛ ex hac rōe pōt inferri ad id qō.s.dixi ꝑ Jo.an.hic ꝛ Inno. q̄ cum iste q̄ suscepit habitū nouitij nō fecerat professionem ergo nō pōt dici religiosus nec oz ꝛpedire matrimoniuz sequēs ꝛ hec nō q̄ sunt quotidiana. In gl.iij ibi vr̄ habere locū.vult ergo gl.q̄ hoc.c.hodie corrigaꝝ per.c.statuimus.qō nō procedit. nō .n.corrigit sed declaraꝝ.vel dic q̄ illud.c.,pcedit quo ad eccliaz q̄ eccla nō ꝓpellit ipsuz nisi euidēter appareat q̄ voluerit vitā mutare sed quo ad istū ingressuz nō est necesse q̄ appareāt hec signa.nā ipse sibi ꝓscius esse oz vtruz proposuerit mutare vitā vel nō ꝛ sic ,ppꝛie loq tur iste tex. In glo.in ver.seculariter in fi. vult gl. q̄ iste pōt se ꝓformare alijs secularibus ex quo nō,p posuit vitā mutare sed ñ oz viuere dissolute. Ex quo inferūt doc.q̄ vestes seculares poterit deferre. nam regula sci bndicti disponit vt in eo hītu quo intrauerūt redeāt.vt ī.c.sup.e.s.eo.dicit tñ Jo.an.q̄ si primo vestes erāt nimis lasciue honestū esset vt illas deponerēt in signuz antique religionis.ar.in.l.seruos. C.de questi.ergo puto hec oīa ,pcedere ex honestate ꝛ nō ex debito.q̄ in nullo obligaꝝ iste vltra alios seculares sed exhortatiue fuit dictū vt nō viuat seculariter. In gl.in ver.remeare. ibi q tñ sub ꝓditione ꝛc.nō gl.nā sentit q̄ vbi intrasset cū ,ppōsito mutandi vitā nō valeret matrimoniū postea ꝛctum.ꝛ sic sentit illā opi.Inn.ꝛ sequaciū de q̄.s.ꝛ dic latius. vt.s. dictū est. In gl.fi.in fi.ꝛ ỽ vlt.opi.,pbatur hodie. ī.eo.c.statuimus.ꝛ in.c.nō solū.ī.e.li.vi. vbi recipiens nouitiox habitū libere pōt infra annū ad seculū redire nisi appareāt signa euidēter q̄ voluisset absolute mutare seculum. puta q̄ ipsemet fuit ꝓfessus vel nūc ꝓfitetur. vt dicit Inn.ꝛ Host.ī.eo.c.statuim⁹.vl̄ dimisit beneficiū suū vel fecit testamentū vel qd simile.vt nō.in.d.c.nō solum.li.vi.

p **Postulasti.** Qui infra annū ,pbationis non facta ,pfessione redit ad seculū licite pōt ad ordines ꝛ bñficia ,pmoueri.b.d. Lois diuisio. secunda ibi nos. Casus lr̄alis. Aliqui infra quartūdecimū annuz assumpserint hītum nouiciox post modū infra annū ante factā professionē ad suas ecclesias sūt reuersi: ꝛ epīs suis ỽ scientibus ad sacros ordines sunt ,pmoti.querit vtrum ibi debeāt tolerari. Respondet papa q̄ pp hoc non sunt a suis ecclesijs amouendi. Ber. Nō p q̄ recedēs de religiōe.ī. annū ,pbationis nō inhabilitatur ad ordines ꝛ bñficia secularia sed illa pōt licite possidere sicut quilibet alius clericus secularis. Sed q̄ro qd si iste propo suit absolute mutare vitā nunqd possit ,pmoueri ad beneficia secularia.in ỽ dubio distinguerez.q̄ aut illo tpe voti vel propositi erat maior. xiij. annis ꝛ tūc nō pōt hr̄e in seculo beneficiū siue beneficia īmo ē cōpellendus intrare religionē.vt.ī.c.,pri.in fi. aut erat minor ꝛ tūc libere pōt promoueri q̄ ante pubertatē nō obligaꝝ qs ad votū religionis.vt in.c.ad nostraz s.eo.ꝛ clarius.in.c.i.ī.e.li.vi.vbi dicit q̄ ēt si exꝑsse fecerit ,pfessionem nō obligaꝝ nisi maior factus ratam habeat illā professionē expresse vel tacite per delationem hītus infra annū ꝓtinuum. In glo.ibi ꝛ Inn.intellige de Inno.iij.huius decretalis auctore q̄ in hac.q.rīdet hos pueros nō ministrare posse rite in illis ecclesijs ſi malicia suppleat etatem q̄ intrādo religionem simpl̄r sine protestatione videtur absolute vitam voluisse mutare. sed hec verba fuerunt sublata in compilatione huius voluminis. q̄ ꝓ ea fuebantur due falsē opi.prima opi.bug.qui voluit q̄ malicia suppleret etatem quo ad ingressum religiōis cuius ꝓriuz tenent cōiter doc.ꝛ videtur probari ī.c. ad nostrā.s.eo.vbi regr̄itur q̄ annus.xiij.sit cōpletus.ad idē.c.i.eo.ti.li.vi. Nec ob.qō dicit de matrimonio carnali q̄ nō tñ quis obligaꝝ in illo sicut ī ingressu religionis.pro ỽ.c.q̄ in insulis.s.eo.vbi propter durā obseruantiā requiritur etas.xiij.annoruz ꝛ sic ingressus religionis nō ,pcedit pari passu cuz ꝛctu matrimonij.nō ob.q̄ doli capax[a] se pōt obligare diabolo.nā diabolus nō querit deliberationē hominis sed casum. naz semp parat insidias ad boīes calide decipiendum.vt dicit tex.ī.ca.visis.xvj.q.ij. sed deus qui nemini insidiatur querit deliberationez vult.n.militem voluntarium.vt in.c.non est.xv. q.i. vnde apostolus. Que nō cepit deliberet que ingressa est perseueret.vt habeꝝ transumptiue. xxvij.q.j. ca. nuptiaꝛ.ꝛ de ỽ arti.vide qō nō.xx.q.i.in sūma.ꝛ.c. cū vixꝛ.s.e.ꝛ gl.bo.ī cle.eos.e.ti.ꝛ in ỽ tene semper mēti istā gl.scda opi.falsa que fouebaꝝ per illa verba Inn.ē q̄ ex illis inferebatur ,ptestatōz fore necessariā in assūptione hītus nouitiox quod falsum ē. vt in c.statuimus.ī.e.ꝛ in.c.nō solum.e.ti.li.vj.

x parte. [b] Qui vltra annū portat habitū monachalē ī monasterio vbi sunt hītus distincti censeꝝ ,professus.b.d. Lois diuisio. scda ibi iōqz.

Casus lr̄alis. Quidā sunt q̄ cuz plurib⁹ annis portauerūt habitū monachalē: tñ professionē monasticā nō fecerūt. Cū isti postmodū arguunt super eo q̄ ,ppriuz habent ꝛ irregulariter viuūt dicūt se non teneri ad carentiā ,ppꝛij nec ad cōtinētiaz ac alias regulares obseruātias. cū hītus non facit monachū ſz ꝓfessio regularis. significatū fuit hoc do.pa. vñ mandat epō loci quatenus quoslibet sibi subiectos q̄ dicto mō terrā duabus vijs īgredi nituntr̄ cōpellat p cē.ecclasticā vt post q̄z per annū hituz gestauerīt monachalē regulā ꝑm formā ordis profiteāt ꝛ obseruent ꝛ ad hoc censura eccle. compellentur. Bernar.

a Adde q̄ scribit Joā. de ligna. ī c. porrectum. s.eo.

b Vide qō nō. spe. in ti. de sta. mōa. vs. lxiiij. ꝛ vide archi. i.c. q̄ ingredientibus in fin. xix.q.iij. vbi dicit q̄ si nouitius.j. annum ,ptestatur q̄ nō intendit ,pfiteri ſz postea remaneat in monasterio, post annum sibi nō ꝑiudicat ꝛ hoc vīn.in.c. nup de sta. mo. vs. lxiiij. ꝛ dicit de hoc dicēdū vt nō. in.c.cōsulti i fi.s eo. Ītez ,p intellectu huius decre. vīd oio bea. tho.i.iiij. sē. dis.xviij.q.j. ar.iij.ad me di.vs. ad. v. an votū iterpretatū obligat vbi dicit q̄ si religiosus post tps statutū ī monasterio permāserit itelligit obligatus ex voto iterꝑtato nisi ci tps fuerit ,plōgatū er cā. Et dicit q̄ talis q̄ obligatur ex voto iterpretato itelligitur obligat⁹ ad tria substātialia ꝑncipalis religionis ſz ad alias obseruatōnes nō vz obligat⁹. ꝑcipue si sit simplex q̄ talia discurrere nesciat.

Nō.primo q̄ mōasteria subsunt ep̄o loci de iure cōi ad ħ.c.abbates.xviij.q.ij.⁊.c.monasteria. Nō.secūdo ex ħ ⁊ ex tex.ep̄s posse cōpellere religiosos ad ꝓfitendū expresse ⁊ ad carentiaz ꝓpij ⁊ alias obseruantias regulares. Ultimo nō q̄ bitus monachalis habet votum annexū.nam sine expressa ꝓfessiōe quis censetur religiosus ex delatione bītus. quod intellige vt.j.subijciā. Jn gl.fi.in fi.dic clarius cū q̄ritur an ex assūptione ⁊ delatione bītus qs debeat cē seri ꝓfessus.est.n.triplex bītus.quidā distinct⁹ vt qz qz alio bītu vtunt nouitij alio ꝓfessi.alius indistinct⁹ vt qz ꝓfessi ⁊ nouitij vtunt eodem bītu.quidā. n. est idistinctissimus vt qz nō solū nouitij ⁊ ꝓfessi sed etā ducētes cōem vitā cū eis deserūt eundē babitū.⁊ potes ponere exēplū in istis fratribus sci antonij vel ī alijs q solū deferunt crucez in pectore. Primo casu cum bītus est distinctus subdistingue.nā quedā ē distinctio latēs vt qz babitus ꝓfessoꝝ solum benedicit quedam est distinctio patens.vt in colore scissura seu forma.p̄ casū deferens illū babitū in religione p̄ annū ipso facto censetur professus si erat maior.xviij.annis.vt est tex.in cle.eos.eo.ti.⁊ sic ē casus in quo delatio babit⁹ nouitioꝝ obligat quē religioni.j.annuz scōo casu cū distinctio est patens mō p̄dicto nō obligatur religioni quātocūq; tpe talē babitū quis deferat.ar.in.in cle.eos ⁊ in hoc casu ītellige dictū Jnn. ⁊ Abb.q̄ dicūt hic etiā q̄ figs per.xx.annos defert talē babitū nō censetur professus ⁊ dicit abbas se vidisse sup ħ litteras absolutorias pape.scōo casu p̄ncipali cū babitus est indistinctus ꝓcedit p̄cipaliter hec littera vt deferēs per annū censeat professus nec ꝓcedit ꝓtestatio in ꝙriuz.vt in.c.i.e.ti.li.vj.idē dicī tertio cāu cū babitus est indistinctissim⁹ dūmodo fuerit assūptus a maiore.xiij.annis. nā si a minore non obligatur qz p̄t p̄esumere illū babitū portare sicut alij q nō sunt religiosi.sed ducunt vitā cum religiosis probatur in.c.i.eo.ti.li.vi.⁊ dic plenius vt ibi nō.⁊ ī d.cle.eos.e.ti.Ubi vero bītus ꝓfessoꝝ est distinct⁹ tunc per ipsius delationē per triduū scienter factā cē setur quis professus sed obligat religioni in genere. si talē babitum assumpsit infra annū probationis. vt in.c.constitutionē.§.i.eo.ti.li.vj.

s **Statuimus.** Jnfra probatōnis annum libere qs redit ad seculū nisi ꝓfessionē fecerit tacite vel exp̄sse vel appareat eū vitam mutare voluisse.b.d.p̄.scōo dicit q̄ ad ħ vt dignoscantur nouitij a ꝓfessis ꝙz babitus professoꝝ benedici in locis vbi babitus nō est distinctus.duo sunt dicta.scōz ibi nihilomin⁹.scōz subdiuidit p̄ statuit.scōo excipit ibi nisi.tertio rōnem subdit ibi q̄ cum. Casus lr̄alis.

Statuitur in.c.isto q̄ nouitij in probatione positi libere p̄sit ad priorem statū redire infra annū ad̄ q̄z suscipiunt habitū qui dari ꝓfitentibus consueuit vel ante professionē emissam:nisi appareat euidenter q̄ tales voluerint vitā mutare ⁊ in religiōe dño ꝓpetuo seruire cum licitū est cuilibet renūciare iuri suo. Statuit insuper ad oēz ambiguitatē tollendā q̄ cum ī quibusdā locis religiosis babitus nouicioꝝ nō distīguatur ab babitu professoꝝ.tpe professionis benedicantur vestes que profitētibus concedant vt per hoc habit⁹ nouitioꝝ discernatur ab bītu professorū. Ber.

Nō primo regulā ⁊ quatuor casus exceptos. regula.n.est q̄ nouitius p̄t libere redire ad seculuz īfra annuz ꝓbationis.⁊ p̄dicta.v.libere. Ex quo infertur q̄ de necessitate nō teneat petere licentiā ab aliquo.nā de significato huius verbi libere est vt nō requiratur alicuius licentia.vt nō.in.c.lz eps de p̄ben.li.vi.⁊ in.c.de multa.e.ti.ad ħ tene mēti istuz tex.qui nō solet ad ħ allegari.ergo nō p̄t dici nouitius fugitiuus si recessit a monasterio sine licentia abbatis dū modo nihil abstulerit a monasterio. Casus excepti sunt quatuor. Primus si ꝓfessionē fecerit infra annum.hūc trī casum distingue ꝓut babetur in.c.cōstitutionem.§.j.⁊.c.nō solū.e.ti.li.vi. Scōs est si infra annū suscepit bītum professoꝝ.vt in.d.c.cōstitutiōz Tertius casus ē si euidenter appareat eum absolute voluisse vitā mutare.⁊ intellige hunc casum ꝓut plene dixi.s.e.in.c.consulti. Quartus casus colligitur a ꝙrio sensu vt post annū nō possit redire ad seculum iste casus procedit intelligēdo q̄ñ babitus nouitij nō esset patenter distinctus ab babitu ꝓfessi.nā si ecē patenter distinctus p̄t redire ad seculū ēt post annū.vt dixi.s.c.proxi. Itē nō valere ꝙsuetudinē vt bītus nouitij nō distinguat ab babitu ꝓfessoꝝ. Ex quo colligi p̄t q̄ iuste p̄t nouitio dari babitus religionis.

Ultimo nō q̄ vbi nō est distinctio habitus debent benedici vestes q̄ dantur ꝓfessis nō aūt ille que dantur nouitijs. Jn gl.i.ibi infra annuz.dic latius de isto babitu an ⁊ q̄ñ obliget.vt.s.dixi in.c. precedēti.

Et in fi.gl.tene banc opi.viti.que est hodie approbata per.c.beneficium.j.eodem li.vi.⁊ satis glo. ponit diuersitatē inter matrimoniū carnale ⁊ spūale. nā in carnali nō potest qs seruire per aliū merito statuit terminus breuior.vt in.c.ex publico.j.ti.proxi. sed in spirituali p̄t quis seruire per substitutos iō nō dz auferri beneficium anni indultum a iure. Sed q̄rit ħ Hosti. quid de alijs bonis.pone q̄ aliqua donauit vel legauit ante ingressum nūquid illa bona recipiet si infra annū egrediatur. respōdet q̄ si fecit protestationē q̄ intēdebat probare regulam recuperat. illa bona qz videtur donasse cā mortis ⁊ sic causa nō subsecuta recuperat bōa.ar.in.l.mortis cā.ff.de dona.causa mortis facit.l.nō ois.ff.si cer.pe. Si vero nō fecit protestationē nō est querendū de recuperatione qz p̄sumitur q̄ absolute voluit vitam mutare. ex quo prius disposuit de bonis ⁊ hec nō. Jn gl. in.v.euidenter.ibi dicat vel faciat.nō glo.⁊ idez vult ħ Jnno.dicens q̄ si iste fuit confessus vel nunc cōfitetur q̄ assumpsit vel assumere vellet babitū nouitiorū aīo mutandi vitam sufficit.ħ idē dicit si fecit prius testm̄ vel donationes.vt.s.dixi.vel resignauit beneficium suum vel quid simile.

n **Et religiosi.** Religiosi fugitiui annuatim sunt requirendi ⁊ cogendi vt ad monasteriuz reuertant.ħ.d.diuidit.p̄ ponit cōstōnis cā.ho ꝙstō submittit ibi statuim⁹.q̄ duo fac.p̄ ꝓuidet circa eiectos ⁊ fugitiuos.ho circa īobedientes.ibi si vero.

Casus lr̄alis. Cum prelati corrigere teneātur: subditoꝝ excessus ⁊ oues vagabūdas reducere ad ouile ne sangnis eoꝝ de suis manibus reqratur statuit papa gregorius vt presidētes capitulis celebrā dis p̄m statutū concilij generalis siue abbates aut p̄ores reqrant fugitiuos suos ⁊ eiectos de ordie suo sollicite annuatim reducēdo eos ad clausstrum ne vagabundi discurrant in animaꝝ suaꝝ periculuz.⁊ si in monasterijs suis recipi possunt compellant abbates seu priores eoꝝ vt eos recipiant salua ordinis disciplina.si aūt regularis ordo hoc nō patitur prouideant vt apud eadē monasteria in locis cōpetentib⁹.vite necessaria talibus si absq; graui scandalo p̄t fieri ministrent ad agendū ibi penitentiā.alioquin in alijs domibus eiusdem ordinis prouidebitur eisdem. Si autem ⁊ isti fugitiui inobedientes extiterint excōmunicentur ⁊ tam diu ab ecclesiarum prelatis excōmunicati publice nuncientur donec ad mandatum suorum prelatorum humiliter reuertantur. Bernard⁹

Nota primo q̄ religiosi faciunt capitula generalia seu prouincialia.quod intellige secunduz id quod

babetur in.cap. in singulis.j. de statu.regu. ⁊ in tali casu ꝓstituũt aliq̃ pl̃ides de quib⁹ loquit̃ ista littera.

Nõ scdo q̃ hmõi pl̃identes hñt ptãtez excõicãdi

Nõ tertio q̃ abbas generalis siue prior generalis hz ptãtez excõicandi tã abbates q̃z inferiores totius ordinis. ⁊ intelligit̃ lr̃a hz ꝓsuetudinẽ seu statuta quorundã religiosoꝝ qui ab olim vniuerunt se faciendo vnũ caput sup̃ totã religionẽ. vt est videre in cisterciẽsibus ⁊ cartusiẽsibus sed de iure cõi qlibet mõasteriũ hz regimẽ de per se nec abbas subijcit̃ alteri abbati sed ep̃o loci. xviij. q. ij. abbates. ⁊. c. monasteria

Item nõ vnũ bodie ,puisum per hãc cõstitutionẽ ꝑ vel supra regulã religiosoꝝ. nã in certo casu fugitiui ⁊ electi nõ debẽt recipi amplius in eisdẽ monasterijs. pone exẽplu⁹ in ordine sci benedicti. nã ter fugiens nõ est amplius recipiendus. sed iste tex. ,puidet ne habeat occasionẽ vagandi q̃ recipiat̃ i ,ppio monasterio nõ tñ q̃ viuat cũ alijs ſz stabit i arto loco vt i ergastulo seu in arta camera. Ultimo nõ q̃ abbas põt excõicare monachũ ⁊ qõ plus ẽ põt facere denũciari excõicatũ ab eccl̃iaꝝ prelatis si est fugitiu⁹ ⁊ remanet extra monasteriũ. Sed q̃ro q̃ hic fit mentio de fugitiuis ⁊ electis qs dicat̃ fugitiu⁹. So. dic hꝫ ſm Jo. an. fugitiuũ eẽ q̃ mozat̃ extra mõasteriũ ⁊ celat se suo abbati. ,p h̃. l. qd sit fugitiu⁹. ff. de edi. edic. ⁊ dic vltra eũ q̃ eoipso q̃ religiosus recedit a monasterio ⁊ nõ est sub obedictia prelati est apostata. nõt. Inno. in.c. fi. de renũ. Quid aũt si intrat aliud mõasteriũ. dic vt nõ. in.c. ex pte de tẽ. oz. ⁊. c. ioãnes. s. e. Electus ꝙo dr̃ q̃ a suo supiore fuit electus a mõasterio culpa sua forte exigẽte. Scdo q̃rutur qd si fugitiu⁹ * vel electꝰ aliqd acqrit extra monasteriũ. Dic respectu fugitiui q̃ aut nõ mutat statum ⁊ tũc acqrit monasterio. vnde abbas põt eum vendicare cuz oĩbus acqsitis sicut seruus acqrit do. vt est casus in. d. c. abbates. vide Inn. in.c. cum olim. j. de priui. facit l. i. ⁊. l. possideri. ff. de acq poss. Aut mutat statuz. ⁊ hꝫ põt dupliciter cõtingere aut promouetur ad ecclesiam secularẽ aut intrat aliud monasteriũ. primo cãu ea que acquirit intuitu ecclesie cedũt eccl̃e. vt in.c. cũ in officijs de testa. ⁊ in.c. relatũ. e. ti. Aut acquirit intuitu persone ⁊ acqrit monasterio q̃ remanũt monachus sui monasterij ex quo nõ fuit legitime ,pmotus ad ecclesiam secularem secus dic si fuisset legitime ,pmotus. nã tunc nullã habet cõionẽ cum monasterio. xvj. q. i. c. ne pro cuiuslibet. sed acquirit ipse ecclesie seculari ad quã legitime fuit promot⁹. xviij. q. j. c. j. Aut dubitat̃ vtrum acqsiuit intuitu persone aut ecclesie ⁊ tunc recurrendũ est ad cõiecturas vtrum habuerit a ,ppinquo aut ab extraneo. vt in.c. requisisti de testa. Si vero intrauit aliud monasteriũ ⁊ tũc aut minus legitime ⁊ reuocat̃ cum oĩbus acquisitis. vt i c. ioãnes. s. eo. aut transiuit legitime ⁊ ea que acquirit ante ingressum secundi monasterij cedunt primo monasterio q̃ ante ingressũ secũdi remanet mõach⁹ primi mõasterij. ar. xxi. q. ij. siquis iaz. quod ,pcedit ſm doc. etiã si habuisset licentiã intrandi aliud monasteriũ quod nõ. sed post ingressum scõi acquiritur secundo monasterio. ar. in. d. c. sigs iam. ⁊. d. c. j. Circa electos ꝙo dic vt nõ. in. c. i. j. de lãgui. ⁊ in. d. c. abbates. xviij. q. ij. vĩ quod dixi in. c. sicut nobis. s. e.

Sed quero circa p̃dicta q̃ tex. loqtur de p̃sidentibus p̃ibus abbatib⁹ ⁊ supioribus. qd de inferioribus vel de his qui non hñt patres abbates vt cõiter reperitur in ordine sci benedicti. So. iste tex. nõ aperit intellectũ nec doc. sed põt dici qõ si isti cõgregant capl̃z sui ordinis tũc p̃sidẽtes hoc hẽbũt facere q̃ hec lr̃a nõ solũ dat prãtez abbatibus generalibus sz etiã p̃sidentibus capl̃o. sed vbi nõ facerent capitulum nunquid gliber abbas sui mõasterij possit facere cõtenta h̃. dic q̃ põt ⁊ dz reuocare fugitiuos. vt in. d. c. abbates. ⁊ credo eum peccare nisi reuocet q̃z ius regula h̃ nõ patiat̃ q̃ mens huius ꝓstitutionis vendicat sibi locum in quolibet monasterio. sed ideo h̃ papa facit mentionem de generali abbate q̃ abbas speciali nõ curabat quando q̃z reuocare monachos fugitiuos ⁊ electos. Item abbas specialis nõ põt cõpellere monachos alterius monasterij ad recipiẽdũ istos qui nõ possunt collocari sine scandalo ꝓprij mõasterij. sed h̃ facit abbas generalis auctoritate domini pape ⁊ sic tanquã delegat⁹ ipsius vt pz in text. ibi auctoritate nr̃a. ,p significato istoꝝ verboꝝ vide tex. cum glo. in. c. i. de cle. egro. li. vi. ⁊ in. c. cum aliqbus de reseri. eo. li. ⁊ põdera q̃ hec verba fuerũt adiecta solũ in eo casu quo nõ poterãt isti recipi ſm prouisionẽ regule. vnde fuit opus q̃ auctas pape intercederet. reliqua vo puto q̃ iure ipsoꝝ possunt superiores h̃ facere p iura supius allegata ⁊ sic tẽpera dicta doc. hic. In glo. fi. in fi. vel distingue latius hz host. q̃ aut iste obtulit bona monasterio sufficientia ⁊ tunc ex illis bonis sustentabit̃. ar. in. c. delapsis. alle. in gl. aut nulla obtulit aut non sufficientia ⁊ tunc si vtrunq̃z mõasteriũ est sufficiens tenet̃ primũ pp memoriã pristie fraternitatis. ar. in. l. seruos. C. de quesiti. aut scdz tñ est sufficiẽs ⁊ illud tenet̃. ar. in. c. pasce. lxxxvj. di. aut neutrũ est sufficiẽs ⁊ tenet̃ ,puidere ep̃s q̃ hz ,puidere oĩbus indigẽtib⁹ nõ valẽtibus sibi q̃rere victuz. lxxxij. di. in. §. i. ⁊. c. ij.

De conuersione coniugatoꝝ. Rubrica.

Supra visũ est de regularib⁹ in genere sz q̃ ꝓiugati q̃nq̃z intrãt mõasteriũ ⁊ dubitari posset de eorũ ingressu nõ ad clariorẽ doctrinã auctor posuit spãlez rubricã de mã bẽtur. xxxiij. q. v. ⁊. xxvij. q. ij. c. sũt q̃ cum. ix. c. se. ⁊ cõuenit. j. de rap. c. penul.

Reterea. Si vir ꝺ vxoꝛiſlicẽtia ,phiteť vxoꝛ ipa ſuſpecta nec continentiã vouet nec religionem ingreditur epiſcopus vxori virum reſtituet. hoc dicit iuxta litterã. nam habet varios ĩtellectus vt. j. videbimus. Cõmunis diuisio. fecũda ibi dicimus.

Casus l̃ralis. Quidã laicus presentibus sacerdotibus ⁊ mõachis ignorãte ep̃o de licentia ⁊ ,pmissione vxoris monasteriũ ĩtrauit ⁊ ,pfessionẽ fecit vxore in seculo remanẽte nec transeunte ad religionẽ aut continẽtiaz vouente. Queritur vtrũ laicus ille possit ab ep̃o suo ad toꝝ vxoris reuocari de monasterio an illa debeat cõpelli ad continẽtiaz obseruanduz. Respondet papa q̃ vir põt ⁊ dz de monasterio reuocari nisi vxor ad religionẽ trãsierit aut castitatẽ ppetuã seruare promisit: vel nisi sit illius etatis: q̃ sine suspitione possit in seculo remanere. Ber. Nõ h̃ q̃ ,pfessio sit sacerdotibus ⁊ monachis p̃nitibus. dic tamẽ melius q̃ hic recitatur factũ vel solẽnitas facti. sed ꝺ iure ad substantiam profession̄is hoc nõ est necessarium sed satis est q̃ recipiatur profession̄is ab habẽte potestatem incorporandi religioni. vt in. c. ad apostolicam. s. ti. proxi. ⁊ nõ. in. c. porrectum. eo. ti. No. secundo ibi ignorante episcopo ar. q̃ coniunx nõ dz intrare religionem ignorante ep̃o. ratio q̃ cum ex h̃ contingat matrimonij quo ad torum separatio nõ dz hoc fieri cum sit sacramentum in ecclesia dei sine licẽtia ep̃i qui i hoc est vicarius christi. xxxiij. q. v. c. mulier. si tñ h̃ fiat sine licentia ep̃i q̃ in hoc est vicari⁹ dei tz ingressus. vt clare ,pbatur in fi. l̃re ⁊ tenent docto. segtur etiã Jo. ed. ꝓsi. xxxvi. ⁊ vide glo. nõ. xxvij. q. ij. cap. si vir ⁊ vxor. Nota q̃ sola mulieris licentia non sufficit vt maritus intret religionez sed oz vt ipa

ad aliud monasteriũ cui acquirit viõ h̃ pul. p Jo. de lig. ⁊ archi. in terminis in. c. statutũ in fine. xviij. q. i. Et vide qõ nõt Jmo. in cle. dudum ꝺ sepul. in vlti. col. ⁊ oio vide eleganté. q. quã ponit pau. de ca. in l. nõ est dubium. C. de ure delibe. de qua. q. vide i terminis per bar. in. l. ij. in fi. ff. de se. ta. ⁊ oio p imo. p⁹ bal. ⁊ ag. i. l. siquis mihi bona. §. j. ff. de acq. he. b Et bar. ⁊. d. alexan. imo. i. l. ⁊ q ff. de iu. om. iu. ⁊ do mathesilan⁹ in nõbi. lxxxx.

a Deb⁹ vbi acquirat monachus fugitiusvide ipsum do. ab. panor. in. c. q̃ a re in vlt. col. s. de cle. cõiu. Itez vide oldr. in ꝓsi. lxv. Et vide bal. p⁹ bar. i. l. j. C. vbi cã sta. agi. ꝺbe. ⁊ bal. i. l. j. C. vbi qs ꝺcu. vt co. Itẽ cui acqrat monachus licentiat⁹ vt possit transire ad artiorez si q̃rit añ trãsitu ad h̃ vide. glo. xviij. q. i. i sũma ⁊ in c. ne. ,p cuiuslibz. xvj q. j. ⁊ per car. hic in iij. q. Et ꝺ mõacho cui facta ẽ ꝺõatio sub cõditiõe q pẽdente ꝺdit. trãsit

vocat cõtinẽtiã vel vt intret religiõez. ⁊ dic vt .j. latius dicã. Jn gl. fi. ibi sed tene primũ. vult ꝯ glo. ꝙ sola vxoris licẽtia nõ sufficiat. vt teneat ꝓfessio mariti. ego putarẽ ꝙ vbi vxor fuisset certificata seu fuisset iuris ꝓscia ꝙ tunc dãdo licentiã tacite vr̃ vouere cõtinentiã. ⁊ sic nõ reuocaret ingressus mariti. rõ qr qui vult vnũ vr̃ velle oẽ id ꝑ qõ ꝓuenit ad illud. c. prudẽtiã de offi. dele. ⁊ l. ad rẽ mobilẽ ⁊ l. ad legatũ. ff. õ, ꝑcu. facit. c. vidua. s. ti. ꝓri. sed ingressus mariti nõ põt irreuocabiliter fieri nisi vxor voueat cõtinẽtiaz. c. cũ sis. j. eo. ꝯ dãdo licentiã marito ingrediẽdi vr̃ vouere ꝓtinentiã ⁊ ad ꝟ allõ gl. i. c. seriati. xxxij. di. ⁊ c. q vxorẽ. xxxiij. q. v. ⁊ multũ bñ facit tex. ille. facit ẽt in ar. c. veniẽs. j. eo. ꝓcedit ergo iste tex. vbi vxor erat istius iuris inscia. ⁊ põt argui ꝑ istũ tex. ꝙ in ꝟ cãu excusat mulierẽ ignorãtia iuris. Et vt plene bẽaꝫ mã istius c. que satis est intricata distingue capiẽdo verba Jo. an. ⁊ Cal. i. c. ex parte. j. e. cũ gñaliter querit an ⁊ qñ ꝓinges [a] vl eox alter põt intrare religionẽ vl ꝓmoueri ad ordies vel aliter vouere. ⁊ dic aut. n. matrimõium nõ est ꝓsumatũ aut sic. ꝑ cãu aut alter cõiugũ vult ĩtrare religionẽ ꝓfitẽdo ⁊ põt ẽt inuita vxore. vt ꝓbatur in. c. vex ⁊ c. ex publico. j. eo. aut vult vouere cõtinentiã seu ĩtrare monasteriũ ⁊ nõ ꝓfiteri ⁊ nõ põt ĩtrare inuita ꝓiuge. vt. d. c. ex publico. ⁊ in. c. vna sola xxxiij. q. v. aut vult ad sacros ordies ꝓmoueri ⁊ cõiter tenet ꝙ nõ põt inuita ꝓiuge. vñ in ꝟ casu magis õ fertur religioni q̃z ordini qr ꝑ ingressuz religiõis solui tur matrimoniũ nõ cõsumatũ. nõ aũt sic per susceptionẽ sacri ordinis qr nõ est a iure approbatũ. nõ gl. j. de voto. c. i. li. vi. vide qõ bẽtur in extrauagã. Joã. xxij. que incipit antiqua. Si vo matrimoniũ ẽ consumatũ ⁊ tũc aut volũt vouere ꝓtinentiã statu nõ mutato ⁊ põt. ⁊ talia matrimonia dicunt sanctiora qr melius põt vacare oronibus ⁊ cõtẽplationib⁹ diuinis cessando a carnali ꝓiunctiõe. vt in. c. qõ deo pari. xxxiij. q. v. facit qõ nõ. in. c. charissimus. j. eo. Aut alter tñ vult vouere ⁊ põt in sui ꝓeiudiciũ nõ aũt in ꝓiudiciũ ꝓiugis. vñ nõ põt exigere debitũ sz tenet reddere facit. c. qdã. j. e. ⁊ si alter ꝓsensit alteri nõ obligat cõsentiens ꝟz Jnno. hic quo minus possit exigere nisi etiã ipse voueret. nã si ambo vouerint nõ tenent ãpli⁹ alter alteri reddere debitũ. vt in. d. c. qõ deo pari nõ. i. c. charissim⁹. j. e. Aut volũt mutare statũ ⁊ ꝟ põt cõtingere multiplr. aut maru⁹ vult eẽ eps ⁊ tũc requiritur ꝙ vxor intret monasteriũ etiã si nõ sit suspecta de incõtinentia. vt in. c. sane. j. e. est ⁊ casus spãlis. Aut vult ad ordines ꝓmoueri ⁊ si vxor est suspecta debz ĩtrare religionẽ. alꝫ aũt si nõ est suspecta sufficit ꝙ voueat ꝓtinẽtiaz remanẽdo in seculo. vt in. c. cõiugatus j. e. Aut vult intrare monasteriũ ⁊ si alter cõmisit adulteriũ põt ẽt eo inuito qr ꝓmittẽdo adulteriũ ꝑdit ius quod habebat in altero quo ad mutuã seruitutem. c. agathosa. xxvij. q. ij. ⁊ hoc ĩ adulterio carnali. Quid autez in adulterio spũali vt si alter incidat in beresim dic vt nõ. in. c. fi. j. e. ⁊ in. c. ij. de diuor. Aut alter nõ cõmisit adulteriũ ⁊ tũc aut intrat altero ignorãte aut sciente ⁊ ꝺicẽte. aut eo dissimulãte. aut eo ꝓsentiente per metũ aut per dolũ. Jtẽ aut ꝓsentit simplr aut votũ ꝓtinẽtie emittẽdo. ꝑ casu qñ intrauit altero ignorãte dic ꝙ põt reuocari ad petitiõez istius ignorãtis. vt i. c. plz. j. e. Si vero eo sciẽte ⁊ ꝺicẽte idẽ est dicẽdũ vt i. c. qdã. j. e. idẽ si alter sciuit ⁊ dissimulauit. vt nõ. in. c. ꝓsuluit. j. eo. Si tñ in vita nõ reuocauit non põt post mortẽ remanẽtis in sclo ꝓfessus exire monasteriũ. vt in. d. c. ꝓsuluit ꝟz Cal. ⁊ idẽ dicit Cal. i casib⁹ ꝓcedẽtibus ⁊ sequẽtibus in qbus põt fieri reuocatõ si. n. nõ reuocaꝫ in vita coniugis nõ põt ingressus p⁹ illius mortẽ exire monasteriũ. q̃si cesset cã que inualidabat illius ingressum. ⁊ ꝟ tene lz Jnno. in. c. quidaz j. c. multũ variauit. Aut alter ꝓsensit inuit⁹ ⁊ fit reuocatio ad ipsi⁹ petitionẽ. vt in. c. accedẽs. j. e. xxxiij. q. v. in. c. notificasti. idẽ si cõsensit ꝑ dolũ. vt in. c. veniens. j. e. Si vero ꝓsensit spõte alterius ingressui nõ tñ emittẽdo votũ cõtinẽtie tũc sunt opi. nã qdã vt abb. ꝟ ⁊ Jnno. in. d. c. quidã. volũt ꝙ si remanẽs in sclo est iuuenis dz ad petitionẽ ipsius ingressus reuocari. Cal. tz ꝙ solũ ex iudicis officio qõ mihi plus plz. nã ꝑstãdo ꝓsensuz renũciauit iuri qõ habebat in altero. nõ ergo bẽbit amplⁱ actionẽ. ꝑ ꝟ vide bo. glo. in. c. vxorat⁹ ⁊ in. c. se. j. e. sed index ex officio suo ne ꝓmittat adulteriũ per remanentẽ in hoc seculo educet illã de mõasterio. ⁊ credo ꝙ hoc casu ille sit verus religiosus ex quo vxor ꝓsensit. vñ ꝓst mortẽ vxoris dz cõpelli ad redeundũ ad mouasteriũ. ar. in. c. ex pte. j. e. ⁊ qõ ibi nõ. ꝑ cal. ẽt credẽ ꝙ si dãs licentiã sit ꝓsci⁹ iuris qõ tũc nõ fiet illa reductio. qr vt. s. dixi dãdo licentiã tacite vr̃ vouere. vt nõ. in iurib⁹ ꝑalt. Aut ꝓsensit ingressui alterius vouẽdo ꝓtinẽtiã ⁊ si est senex ꝑt licite fieri. vñ rẽmanebit in sclo ⁊ alter ꝑseuerabit in religione. vt in. c. cũ sis. ⁊ in. c. vxorat⁹ ⁊ in. c. ad aplm cã. j. eo. Aut remanens in seculo est iuuenis ⁊ suspectus de incõtinẽtia ⁊ nõ dz supior pati aliũ ingredi nisi alter ingrediaꝫ vt in iurib⁹ ꝓri. allt. sed si de facto ingrediaꝫ tz ingressus ꝟz oẽs qr ꝓfessio coniugis nõ est de substãtia ꝓfessionis alterius. vt nõ. in. c. significauit. s. e. tz. Fede. cõsi. xxxvj. sed remanẽs i seculo ex quo est suspectus ⁊ vouit ꝓpellit ingredi monasteriũ vt in. c. significauit. ꝑalle. Sed in hoc sunt opi. nũqd teneaꝫ ꝓfiteri. nã Jnno. ibi ⁊ ꝟ tz ꝙ nõ cogitur ꝓfiteri sed dz recludi in monasterio vt arceaꝫ a vagationibus qr vltra ꝓpriũ consensuz nõ cõpellit qs ꝓfiteri. xxxij. q. i. c. integritas. Hosti. tenuit ꝓriũ in. d. ca. significauit. mouet qr nõ est licita cõio in monasterio ꝓfessox cũ nõ ꝓfessis. ar. in. c. vt. clerici. s. ti. ꝓri. Jtem qr vouendo tacite obligaꝫ religioni ex quo nõ poterat stare in seculo sine suspitione incõtinẽtie. ar. in. d. c. significauit. Joan. cal. dicit satis eque distingui posse. qr aut alter vouit intrare religionem ⁊ cõpellitur ꝓfiteri. vt in. d. c. agbatosa. Aut simpliciter vouit continentiã dãdo licentiaz marito de intrando monasterium ⁊ si erat iuris conscia cõpellitur ꝓfiteri. xxxiij. q. v. qui vxorẽ. Aut fuit iuris insciꝰ ⁊ si talis quem excusat iuris ignorãtia puta miles minor mulier vel agricultor ⁊ tunc cõpellit ñ ꝓfiteri sed esse in monasterio. ar. l. cũ õ indebito. ff. de ꝓba. aut nõ erat talis ⁊ compellitur ꝓfiteri. ar. in. d. c. qui. vxorem. Jd quod dixi in muliere quidam nõ admittunt qr mulier nõ excusatur ab ignorantia iuris vltra maiculos nisi in casibus a iure expressis. tex. est satis nota. in. l. fi. C. de iu. ⁊ fac. igno. [b] mihi tñ plus plz opi. Cal. ar. huius. c. ⁊ eox que. s. dixi. nam video ꝙ mulier dando solũmodo licentiam nõ cõpellitur contiere vt dic secus in masculo. vt in. d. c. qui vxorem. naz ille tex. nõ dicit ꝙ maritus ibi vouisset continentiam sed ꝙ solum permisit vxorem intrare monasteriuz. ⁊ per hoc ipse ẽt compellit intrare exquo ipse est iuuenis ⁊ suspectus de incontinentia. ⁊ per ꝟ habes plene materiã huius titu. Abbas.

a An ⁊ ꝙ do cõiuges possint itrare religionẽ.

b Et gl. reputata. sing. i. c. fi. §. notandum in. v. ignorãtia i. q. iiij.

v **Erum.** Ante matrimoniũ cõsummatum potest alter coniugum etiam altero inuito religionem ingredi ſz remanens in seculo potest ad secunda vota transire. primo ponit dictum. secundo ipsius rõnẽ ibi qr. Casus talis. Dicit hic. ꝙ si aliq per cõsensũ mutuũ de ꝓsenti matrimoniũ ꝓrerunt ante q̃z sint carnaliter ꝓiuncti põt alter religionẽ intrare altero inuito. sicut quidã sci de nuptijs vocati fuerũt. ⁊ ille q remanserit in seculo poterit matrimonium contrahere cum nondum sint vna caro effecti. Bernardus.

Nō primo casum nōbilem in quo separatur mrīmonium ꝟctum p verba de presenti. s. p religionis īgressum ⁊ h̄ si carnalis copula nō est cōsūmata. An idem sit si alter vult ꝓmoueri ad ordines sacros olim dubitabat vt disputat glo. in. c. i. j. de voto. li. vi. sed hodie habemus extraua. Jo. xxij. que incipit antiq̄. que declarat h̄ spāle īreligionis īgressu. secus in susceptione sacri ordis qz hoc nō reperitur iure cautū nec p aliquē sanctoꝝ fuisse attentatū. ⁊ si de facto alter ordinaret q̄ꝫ reciperet characterē ordinis tñ cōpellit ille stante cōiuge mrīmonium cōsūmare vt ibi habetur. ⁊ sic est casus in quo sacerdos pōt habere vxorez. habes. n. q̄ mrīmoniū nō impedit susceptionem characteris. ⁊ facit qō dicā post Inno in. c. placet. j. eo. Nō scdo q̄ copula carnalis confirmat mrīmoniū ⁊ illud reddit fortius. nam vt hic p3 consūmatuz nō rumpitur p ingressum religionis secus si nō est consūmatū. ⁊ vide pro diuersitate glo. nō. i. c. quapropter. xxvij. q. ij. ⁊ qō latius dicā. j. eo. c. ex publico. vbi latius tractabitur mā huius. c. Itez nō q̄ sanctoꝝ exēplis licite iudicare possum[g]. de bis ⁊ alioꝝ exemplis vide bo. ter. in. c. de q̄busdam. xx. di. Ultimo nō q̄ ante cōsūmationē mrīmonij maritus ⁊ vxor nō dicūtur vna caro. Sed op. ꝑ ter. de. c. sufficiat. xxij. q. ij. ⁊ de. c. fi. j. de spon. duo. vbi p3 soluz cōsensum sufficere ad ꝟctū mrīmonij. vnde copula nō est de essentia mrīmonij. pro hoc. c. i. ō voto. li. vi. ⁊ qō ibi nō. So. fatent doc. q̄ copula nō est de essentia mrīmonij. vt latius dicā in. c. ex publico. j. e. tñ cōiunctio carnalis addit aliqua ad ipsum mrīmoniū. ꝓmo operat respectu bigami qz nō efficitur bigam[9] nisi ꝓsūmauerit mrīmoniū ō quo dic vt i. c. debitum. s. de biga. Itē addit quo ad ſnificatum. nam aliud ſnificat mrīmoniū consūmatū ⁊ aliud ſ consūmatū. vt i. c. debitū ꝑal. ⁊ vide bo. glo. in. d. c. q̄propter. Tertio opat effectū de quo hic q̄ post cōsūmationez nō prit dissolui p īgressum religionis cum sint effecti vna caro. ⁊ est rō qz h̄ mrīmoniū consūmatuz ſnificat vnitatez que est inter chr̄istū ⁊ ecclesiam p assumptionez carnis. vnde sicut deus non dimisit quod semel assumpsit ita ⁊ istud sacramentū illud ſnificans dz esse insolubile alias nō esset vex sacrm. Quarto operat quo ad susceptionē sobolis. ad h̄. l. liberoꝝ in fi. ff. de v̄b. sig. ⁊ in. c. nupt aꝝ. xxvij. q. i. Quito multis alijs modis firmat p copulaz. vt nō. in. c. tua de spō. duo. Et ex predictis babes notare q̄ appellatione mrīmonij q̄ꝫ intelligimus de consūmato q̄ꝫ de nō consūmato ſm subiectaz mām ⁊ valet multū ad statuta facientia mētionem de mrīmonio. dicaz aliquid in. d. c. ex publico.

In glo. fi. in fi. i bac mā reperiūtur tres opi. quaruz due ponūtur i glo. tertia extra glo. q̄ p īgressuz dūtaxat non soluitur mrīmoniuz sed demū cum remanens i seculo contraxit cuz alio. Ultimaz opi. glo. vt dissoluatur ipso facto p īgressum cōiuger tenēt doc. ⁊ mihi satis placet p rōnem huius ter. i fi. Itez qz mrīmoniuz nō consūmatuz designat vnitatē que consistit i spiritu inter deum ⁊ fidelem aīam vñ sicut dissoluitur p peccatū homis dec vnio ita mrīmoniū facilius dissoluitur q̄ꝫ qñ est consūmatuz. vñ exquo alter ītrat religionē neq̄ intendit cōsūmare satis vr̄ h̄ vinculuz dissolutū. ⁊ ad mām vide glo. in. c. dispō saram. xxij. q. vij. ⁊ in. c. pastoralis. vij. q. i. ⁊ in. c. ij. xxxij. q. vij. Extra glo. queritur qd si sponsus cognouit sponsam violenter nunqd possit sponsa ītra re; religionem inuito sponso. dubiū facit qz effecti sūt vna caro lz violenter. cessat ergo rō huius lr̄e. In h̄ sunt varie opi. quas vide plene per Jo. an. i mer. li. vi. in regula. ea que ꝑ de reg. iur. ⁊ ibi videt seq opi. Bar. brix. q tenuit talem sponsam vi cognitam īgredi posse religionem inuito sponso ne delinquens sit melioris conditionis q̄ꝫ sapiens. ar. c. cum q de pre ben. li. vi. Item qz non videtur cōicasse corpus suū exquo iuita fuit cognita. facit. xxxij. q. v. §. i. cū. c. se.

q **Quidam** Qui iuita vxor̄ ꝓfessio nem fecit ⁊ ci postea restituitur nō compellitur mortua vxor̄ monasterium repetere, mrīmoniū tñ ꝟbere ñ dz. Cōis diuisio. scōa ibi quesiōi. Casus lr̄alis. Quidā ītrauit monasteriuz iuita vxore coactus est ad eam redire tādem mortua est illa. Queritur vtrū debeat compelli ad monasteriū reuerti an possit aliā accipere i vxorez. Rñdet papa q̄ votuz nō tenuit. vnde rōne voti ad monasteriū nō teneť redire: tñ vlterius nō poterit vxorez accipere: qz promisit se nō exigere debituz carnis qō fuit i eius potestate ⁊ q̄ꝫtum ad hoc tenuit votum: sed non reddere nō erat i prāte viri: sed vxoris. vnde apostolus. vir nō h̄z ptātem corporis sed mulier ⁊ ecōuerso. Ber. Nō p mo ex ter. q̄ iter marituz ⁊ vxorez ꝟbitur reciproca i. repetita obligatio. nam maritus obligatur vxori ⁊ vxor marito ita q̄ neuter h̄z plenā sui corporis[b] potestatem concor. c. non dz de cōsan. ⁊ affi. Ex h̄ inf̄ro. q̄ vxor pōt vendicare maritū adiecta cā de iure diuino cum habeat eum in sua potestate quo ad qd. sicut dicimus i patre q̄ potest vendicare filiuz. l. i. §. per banc. ff. de reiuen. qō latius dico in. c. illud de p simp. Itez ex h̄ ⁊ ex ter. inferť vxorez non esse simpliciter in potestate mariti. ad h̄. l. si vxorez. C. de cōdi. inser. ⁊ ibi bo. glo. i plus tñ obligatur vxor marito q̄ꝫ ecōtra. nam respectu fuitioꝝ dr̄ quasi famula mariti. vt dicit ter. xxxiij. q. v. hec imago. ⁊. c. mulierem. Nō dictuz satis mirabile in mā voti qō colligi pōt ex isto ter. q̄ vbi votuz ipeditur aliquo facto ītrinseco nō obligatur vouēs ad implendū ēt impedimento cessante. Et facit iste ter. ad qōnem nunquid filiussa. teneať exequi votū postq̄ꝫ fuit liberat[9] a patria prāte si est tale quod nō potuit sine cōsensu patris emitti. ⁊ facit iste ter. q̄ nō. ꝟsium tz Inno. in c. scripture de voto. ⁊ ibi dicetur. Itez nō q̄ ēt in mā voti ꝓcedit illa iuris regula si nō valet qō ago vt ago valeat vt valere possit. de quo in. c. i. de despon. impu. li. vi. nam vt hic vides maritus non obligauit se simpliciter ad ꝓtinentiam i seculo fuandaz sed ad religionis īgressuz q tñ nō valuit ⁊ nihilominus remansit obligatus respectu continentie fuande qz cōtinentia ī cluditur sub ingressu religionis. vt i. c. cum ad monasteriū. j. de sta. reg. Ultio nō alter cōiugum ēt altero inuito posse emittere votuz continentie h̄ tñ sibi p̄iudicat ⁊ non ꝟgi. In gl. i. in fi. Inno. dicit q̄ i illis. c. vxor habuit ratum factuz mariti post īgressum. dic latius q̄. c. ex parte. logtur quando vxor dedit lr̄iam marito ītrandi religionez quo casu tenuit īgressus. vt dixi in. c. i. §. e. vide glo. j. eo. c. vxoratus ideo post mortez coniugis tenetur redīr ad monasteriū i. c. consuluit. vxor nō ꝟdixit sed dissimulauit nec maritū ſuocauit merito post mortē vxoris nō potest maritus redire ad seculū. sed i casu nostro vxor ꝟdixit ⁊ marituz reuocauit ⁊ sic soluta fuit obligatio siqua erat ex parte sua cū monasterio. p h̄ ferur gl. sequentē nō bene dicere in eo q̄ dicit istuz peccare si nō perfecit votū post mortez vxoris. nam votuz fuit nullū respectu īgressus monasterij cū tūc nō haberet ꝓsensum habilez ad se obligandū reqritur ergo cōsensus de nouo. facit qō nō. i simili i. c. p posuit de cōiu. suo. In glo. fi. ibi tz mrīmoniū. ⁊ h̄ opi. mihi plus plz q̄ꝫ q̄ꝫ do. An. dic tutius ee tenere q̄ mrīmoniū nō teneat qz lz h̄ votū dicať simplex tñ exquo fuit determiatū ad certā religionē approbataz vr̄ solēnizatū. ⁊ sic vr̄ posse ūnitari ſm eū. c. vni-

v A

a Adde qō si postea vxor cōsentiat marito īgresso religionē iuita ipsa vxor q̄ non poterit ampli[a] exir monasteriū glo. est nō. i. c. mulier. xxxiij. q. v. que gl. dicit aliō nō. q̄ si maritus īgredi tur religionem inuita muliere qō ipsa poterit euz qūcūq̄ sibi placuerit reuocare que gl. limitat ter. in. c. q̄ deo par i. ea. cā. ⁊ q. ibi nā si nūquam ei[9] reuisses assesuz te numerus defēdisset ānoruz. Sz nunqd īgressus i vita vxor̄ qui detulit sua bona monasterio si postea repetať ab vxor exeundo recuperabit bona glo. dicit q̄ sic in. c. siquis cōiugatus. xxvij. q. ij. p qua gl. optīe facit ille ter.

b Et vide qō scribit tho. i. iiij. di. xxxij. q. i. ar. iiij. circa fi. ⁊ qō nō. i iiij. di. xxxv. q. i. ar. v.

a In.§.seruus aūt sulpitius in.ix.col. Et adde moralem tex. iuncta gl. i.in.l. .pfessio z desideriū tuū. C.de mu.patrimo.li.x.

b Nō plene an z qñ moꝛs ciuilis egpaꝛet nāli. Et vide gl.z ibi ipm ab. panoꝛ.in cle.ne romani de elec.in.v.mouēdo.z q scribit.d.an.in.c.lz.vnde que i pe.col.de offi.de.z vide archi.i.c.i veteri.lxxvij.di.vbi dicit q sigs stipulat simpliciter in casu moꝛtis itelligit de moꝛte nāli nō o alia. Et viō ad h.d.alex. imol.i.l. gallus.§.z qd si tm i.v.col. vs.faciunt z ꝓdicta.ff.de lib.z posth. z viō archi. i.§.cccc. vij. q.i.vbi dicit q si capitulo debet fruct⁹ eccleſie plato decedēte vsque ad certū tēp⁹ q capitulū nō habebit fructus si plat⁹ fuerit trāslatus ad aliaz eccleſiā viō et ar.h.i.d. c.placuit.vi q.ij.z de multiplici genere mōtis q alia spūalis alia cānalis siue nālis alia ciuil alia crimialis z alia essential. vide archi.i c.placuit.ij. q.vij.z i.c.ꝑcipue.xi.q. iij. vbi dicit q triplex ē moꝛs.s.nāe clpe z pene et similiter dicit q triplex est vita s.nāe gre z glorie. et de articulo hic positoꝛz an moꝛs ciuilis eqpaꝛet nāli vide per imol.in.l.si cū dotē i pn ff.so.ma.z i l.ex ea pte. §.pe.ff.de.v. ob.z p Ci.i l.deo nobis C.de epis.z cle.z plene p.do.alexā. imol.in.d.l. gallus.§.z qd si tm i.i. nō.ff. Et ad de h bal.z imol.in.l.i. ff.ō test.vbi dicū t q triplex ē moꝛs ciuilis ꝛspectu penalitatis vt deportatio.q̄daz moꝛs ciuilis cālis vt fuitus vt cū qs capiť ab hostib⁹.q̄dā est moꝛs ciuilis meritoꝛia vt cū qs igredit monasteriū. Et q appellatione moꝛtis itelligaī de separō ne aie a coꝛpe est tex.iuncta glo.in.l.verū.§.fi.i.v.moꝛte.ff.p socio. Quis aūt dicatur ꝓpꝛie iterire vide tex.sing.in.d.l.verū.§.fi.

cum sis Uxoꝛatus religionē intrare non pōt nisi etiaz vxoꝛ igrediatur vel nisi suspecta nō sit z ꝓtinētiam ꝓmittat. Cōis diuisio.scōa ibi inde est.vbi ex genere ꝓmissō i fert speciē z est vnuz c.de principalioꝛibus ti. Casus lr̄alis. Ꝑcipit pa.epō exoꝛi.ne i epatu suo ꝓmittat vix vel vxoꝛem ad religionē transire: nisi vterq; ad religionē migrauerit: tn si vxoꝛ est ita senex q sine suspitiōe possit in seculo remanere dissimulare poterit vt i seculo remaneat: castitate ꝓmissa: z vir poterit ad religionez trā sire. Ber. Nō ex ꝑn.lr̄e q i iurisperito nō est ꝓbabilis ignoꝛantia. facit.l.ij. ff.de oꝛi.iuris. Secundo nō regulā z vnuz casum exceptuz a regula. z regula est q alter cōiugū nō potest intrare religionē altero remanēte in seculo. Casus exceptus est si remanens in seculo est senex z nō suspectus z continētiaz ꝓmittat ꝓpetuā. z quotidie allegatur ad ꝓdicta iste tex. Quid aūt si de facto maritus itrat religionē vxoꝛe suspecta remanēte z cōtinētiaz ꝓmittente. dic q p h ñ viriaī ingressus mariti sz vxoꝛ que vouit cōtinentiaz suare cōpellitur ītrare monasteriū vt i.c.si gnificauit. J.e. z dic vt plene dixi in.c.i..s.e. Ultimo nō ibi ꝓmittas q eps loci pōt cōiugi ꝓhibere ingressuz religiōis nō seruato eo qđ h cauet. Op. ꝑ tex.de.c.agathosa.xxvij.q.ij.vbi maritus intrauit religionē vxoꝛe remanēte in seculo lz esset iuuenis z suspecta nec etiaz ꝓmiserat cōtinētiā. So.dicit Innocē.q regula istius.c.fallit in casu illius.c.s.quādo vxoꝛ cōmisit adulteriū. naz tūc cū maritus sit solut⁹ a seruitute vxoꝛis pōt libere ingredi religionem nec pōt vxoꝛ ꝑbere mr̄imoniū nisi post moꝛtē nālez mariti ꝓ h.xxxij.q.viij.in.c.licite.iuncto.c.isto.nam vt ꝑz in.d.c.licite ꝓ adulteriū cōiugis nō soluitur mr̄imoniuz quo ad vinculuz nec soluit ꝓ ingressuz religionis exquo mr̄imoniū fuit cōsūmatuz vt h. Et ex h Bof. nō casuz in quo moꝛs ciuilis non equipatur moꝛti nāli. naz ꝓ moꝛtē nālez dissoluitur mr̄imoniū. vt in.d.c.licite. z.c.pe. z fi.j.de secun.nup. z ꝓ igressum religionis non soluitur q̄zuis ingrediens dicat moꝛi ciuiliter. xvi.q.i.placuit. Circa būc articulū Jo.an. ponit h quattuoꝛ opi. Ꝑrima q moꝛs [b] ciuilis nunq̄z equipatur naturali nisi in casibus exꝑssis. banc opi. oꝛiginaliter posuit glo.in.d.c.placuit. z recitat z ſeq̄tur. glo.in.d.c.suſceptuz de reſcri. li. vi. tenet Joā.mo.in.c.fi. z.c.si eps de sup.neg.ꝓla. li.vi.vbi dr̄ q moꝛs dr̄ de duobus. s. de nāli z de ciuili. sed de ꝓmo ꝓ ꝓius ideo i dubio debet intelligi de naturali. z ꝓ h facit q vba debēt intelligi in potioꝛi significato isti. de iu.na. §. sed quotiens. naz appellatione vbis intelligitur de roma z appellatiōe apostoli de paulo. ita vr̄ q appellatiōe moꝛtis itelligatur ō naturali. z i banc opi. videtur iclinare bost. Bof. z Jo.an. Scōa opi. fuit Di. in.l. ex ea pte. §. i isulaz. ff. de v. ob. vbi dr̄ q si moꝛs ciuilis hz ex toto eundez effectū quē moꝛs naturalis tūc appellatione moꝛtis itelligimus etiam de ciuili secus si non oīo habet eundē effectuz. ꝓ ꝓmo vr̄ tex. q quoti die allegatur in.l. deo nobis. C. de epis. z cleri. vbi pactuz de lucranda dote factū in casu moꝛtis purificatur in moꝛte ciuili ꝓ igressuz religiōis. ꝓ scōo vr̄ casus in.l.cū pater. ff. ō le.ij.i.§. hereditatē. vbi obligatus ad restituendū certa bona i casu moꝛtis non tenetur restituere post deportationē sed debet expectari moꝛs naturalis. Tertia opi. fuit Ꝑde. dicentis q si moꝛs nālis nō pōt aliqd afferre vltra ciuile tūc eqparanť nālis z ciuilis. secus si posset aliqd afferre. Quarta opi. fuit distīguens an verba ꝓferantur ab hoīe vel a lege. ꝓ casu itelligatur de moꝛte nāli. z° casu verificent vba etiā i ciuili. Do.an. ponit qntaz. aut. n. ſm euz ꝓferunť vba i materia stricta z tunc appellatiōe moꝛtis intelligimus de nāli. aut de larga mā. z si vba ꝓferunť ab hoīe itelligendū ē de nāli. si a lege distīguendū est. vt. s. ſm Di. sed ꝑ ſm mēbrū facit tex. i. d. l. deo nobis ō epis. z cle. nā vba ibi fuerūt ꝓlata a paciscentib⁹ z tn vificātur i moꝛte ciuili fac tex. i. l. si vxoꝛē. C. ō do. iter vi. z vxo. z certe iura vario mō loquūtur i hac mā z. difficile est cōsiderare vtrū moꝛs ciuilis habeat ex toto eundē effectuz. mihi tn plz illa opi. di. iūcta cuz opi. pe. vt dicamus q vbi moꝛs ciuilis opatur eundē effectū quez moꝛs nālis nec moꝛs nālis sequēs aliqd est allatura ad moꝛtē ciuilē q tūc appellatiōe moꝛtis itelligatur et de moꝛte ciuili. ꝓmū tn mēbrū do.an. pōt capi cōiūgendo eū cū z° qz si vba ꝓferūtur ab hoīe z mā ē stricta z tūc itelligaī de moꝛte nāli. ꝓ h tex. cū glo. i.c. suſceptū de reſcrip. li. vi. Et ꝑdicta nōbis. In gl. in v. sterilis. dicit Joan. an. q sterilitas venit multotiēs ex nimio appetitu mulieris ſm ꝓbos.

c Coniugatus. Cōiugatus ñ est ordinādus ad sacros ordies nisi vxoꝛ cōtinētiā ꝓmittat. ꝑ ponit dictū. z° exceptio ibi nisi. Nō ꝓmo ibi absolutus. q sicut cōiunx nō pōt religionez itrare reliquo reluctante. vt i.c. qdaz. s.e. ita nec ad ordies ꝓmoueri qnimo nullū votuz pōt emittere marit⁹ i ꝓiudiciū iuris maritalis vxoꝛe nō ꝓsentiēte. ad h.c. manifestū. z.c. vna sola. xxxij.q.v.

In glo.i.i fi. z bodie ꝓ opi. glo. vr̄ tex. in.c.fi. de tēp.oꝛ. li. vi. vbi pena ꝓponit oꝛdināti seu cōferēti cōiugato ꝓmā tōsuraz. qnimo vr̄ tex. velle ꝓiugatū nō esse ꝓmouenduz ad minoꝛes nisi qñ vult ꝓmoueri ad sacros. An aūt a cōiugato q ꝓmouet ad mīoꝛes dz epos exigere ꝓmissionē cōtinētie. glo. i. c. eps benedictionez. lxxvij. di. tz q sic. secus dicit i nō cōiugato. nō illā glo. q a ꝓmouēdo ad minoꝛes nō exigitur votū ꝓtinētie secus i cōiugato. z credo hāc eē rōnē diuersitatis. nā ꝓmot⁹ ad mīoꝛes hz a iure licētiā ꝓbendi mr̄imoniū si nō vellet stare i clericatu. vt i.c.qz. xxviij. di. z. s. de cle. cōiuga. ꝓ to. z iō non dz oꝛdiatoꝛ istū ꝑuare bñficio iuris poterit tn exigeī vt caste viuat qz ēt laic⁹ ad h teneť. xxxij. q. iiij. c. nemo z.c. meretrices. sed i cōiugato aliud est. nā nō dz oꝛdinari ad mīoꝛes nisi etiā ītēdat ꝓmoueri ad sacros vñ ne contigat eū postmodū aī suſceptionē sacroꝛū se imiscere vxoꝛi dz exigi votū cōtinētie. ad istū tex. q solū ꝓhibet i sacris oꝛdibus dic q capiūtur h sacri oꝛdies largo mō. naz qlibet oꝛdo dr̄ sacer cuz sit sacrū signaculuz z character impmatur. z ad h tene

c Ꝑꝛo intellectu huius decre. vide oīo gl. nō. i.c. ēps benedictio/nez. lxvij. di. Itē vide tho. in tiij. di. xxxvij. q.i. ar. i. p⁹ medi. ibi si ignoꝛāte aut ō dicēte vxoꝛe oꝛdinē sacrū suſcipit q ex h ñ pōt mulieri aliqō ꝓiudiciuz gnāri. Sz tu vide oīno q̄ multo elegāt⁹ z plene ꝓ intellectu hui⁹ decre scribit tho ma. in ꝑal. di. xxxvij. q i. arti. ij. vbi iter cetera dicē q mr̄imoni/um nō ipedit oꝛdis sacri suſceptionez. z iō dicit q si maritus ad sacros oꝛdies accedit et reclamante vxoꝛe ni/hilominuſ characte/rē oꝛdinis suſcipit ſz executiōe oꝛdiniſ cares. Si aūt voluntare vxoꝛis vel ipsa defuncta oꝛdinē z executionē. z dicit ibi beatus tho. qō si mulier sciat z nō ō/dicat maritū suū ꝓ moueri ad sacros tenetur ꝓpe tuā cōtinētiā vouere nō tn tenetur religionē itrare si nō timeat

de piculo castitatis, p hoc q̄ vir solēne votū emisit sec⁹ aūt si emisisset votū simplex. Si aūt sine cōsensu uxoris suscepit sacros ordines mulieri ex h̄ nullū p̄iudiciū gnātur ⁊ iō ipsa a marito poterit exigere debitū ⁊ marit⁹ teneť ei reddere debitū nec marit⁹ ab ea p̄ō debitū exigere. Et declara tūr̄ decre. vt elegātissime tetigit domi. i. c. si se cuiquā in vlti. col. xxviij. di. ⁊ i. c. q̄ sūt culpe in si. ea di. ⁊ vide domi. i. c. oio in. i. nō. p illuz tex. xxxi. di. ⁊ i. c. seriatiz i. vij nō. xxxij. di. ⁊ i. c. p̄soyter i. iij nō. xxxij. di. Et adde q̄ q. p. mouet ad sacerdotium de licētia uxoris teneť hēcurā ⁊ sollicitudinē uxoris q⁹ ad illa q̄ ei necessaria sunt ita di cit domi. i d. c. p̄soyter.

a Ubi ē cāus q̄ nati ex talib⁹ q̄ se absoluerūt ⁊ quorū alter ē p̄mot⁹ ad sacros sūt illegitimi quez tenemēti de q⁹ ēt ē gl. p̄putata sing. i c. ministri. lxxxi. di. ō quo vid⁹ p d. an. j. e. c. dudum.

b Istaz decre. ōclara multuz elegant vt p domi. in c. si se cuiquā. xxviij dist.

c Que fuit rō decisiōis huius decre. vide p do. an. in c. ad apostolicā circa p̄in. j. eo. ti. qd aūt si mulier fuisset p vim cognita an posset ingredi mōasteriū vid. d. an. in. c. verū. s. eo. ⁊ dicit h̄ do. bar. de bel

menti glo. nō. xxxij. di. i sūma. In gl. fi. in fi. bēs i effectu ex gl. duas opi. circa itellectū hui⁹. c. Idcirma opi. est q̄ sicut dist̄ iuitur i volēte ingredi religionez. an uxor sit suspecta ⁊ c̄. vt. s. c. p̄ri. ita sit distinguendū i volēte, p̄mouere ad ordies. scōa opi. vt sit diuersitas iter istos vt in volēte ingredi religionē seruetur. c. s. p̄ri. sed i volēte, p̄mouere seruet hoc. c. i distincte vt uxor quātūcūq̄ iuuenis non teneat religionem ingredi sed cōtinētiaz dūtaxat, p̄mittet. ⁊ bāc opi. tenuit io. an. xxviij. di. c. q̄ sunt. ⁊ segtur h̄ pe. p illud. c. videt etiā Abb. placere q̄ in h̄ assignat rōnem diuersitatis inter p̄dictos. nā ordinatus teneť i necessarijs, p̄uidere uxori. xxxi. di. c. oio. ad q̄ō non teneť religionē ingrediēs. Item, p̄motus teneť corrigere uxorē de iureu. c. quēadmodū. in fi. ⁊ meli⁹ facit. xxxiij. q. ij. placuit. ⁊ sic nō tm̄ p̄iculū est in uxore ordinati si remanet i seculo. sed Tanc. ⁊ Host. tenēt p̄mā opi. quā vī glo. tenere. s. q̄ si uxor ordinati est iuuenis est necesse vt intret religionez. mouet q̄ marito itrante religionē ad h̄ teneť fortius cū facit se ordinari q̄ magis est suspectus ordinatus q̄z, p̄fessus q̄ ille facilius p̄ōt ad uxorē accedere ⁊ forsan nō habebit ipulsuz alias repulsum de fi. p̄s. c. lr̄as. a de coha. cle. ⁊ mu. c. i. ⁊. c. clericos. Jo. an. dicit satis eque posse distīgui an mulier sit iuuēis ⁊ suspecta aut iuuenis ⁊ nō suspecta. p̄ casu dicatur id q̄ō in uxore, p̄fitentis. in 2° casu, p̄cedit scōa opi. p̄dicta q̄ nō vī placer̄ do. an. q̄ exquo mulier est iuuenis nō est sine, suspitione incōtinētie cū mulier sit semp volubilis. ⁊ i h̄ mihi plus placet. tene ergo p̄maz opi. glo. q̄ videt ēt placere Cal. j. eo. c. ex parte. ⁊ ita dixi i distinctiōe. s. c. p̄r. Sed vltra doc. q̄ro nūq̄d coniugatus ordinatus i forma huius. c. possit habitare cuz uxore. tex. vī velle q̄ sic in. c. volumus. lxxxi. di. In p̄rium vī tex. in. c. ep̄s benedictionē p̄alle. sed cōuer ibi nō. q̄ aut sunt suspecti de incōtinentia ⁊ tūc nō poterūt insimul habitare. aut nō sunt suspecti ⁊ satis ē sequestrare cubiculū. nā apostoli duxerūt secū uxores vt ministrarēt eis. xxxi. di. c. oino. Nūq̄d aūt possit, p̄motus de redditibus beneficij uxori ⁊ filijs, p̄uidēr dico q̄ si nō h̄z aliunde q̄ licite p̄ōt ex illis subsidia ip̄ēdere. vt nō. in. d. c. oino. imo pot⁹ illis q̄z extraneis. ar. in. c. nō satis. lxxxvi. di. nā potius teneť p̄uidere consanguineis pauperib⁹ q̄z extraneis. ⁊ bene facit. c. i. de coha. cle. ⁊ muli. vbi matri p̄ōt cleric⁹ ip̄endere alimēta. ⁊ credo p̄missa rōne idē dicēdū de filijs illegitimis clericoz q̄ l̄z peccauerit eos, p̄creā do tm̄ exquo, p̄creati sunt licite impēdūt eis alimēta de bonis ecclesie cū teneat, p̄uidere pauperibus, p h̄ facit egtas. c. cū baberet de eo q̄ du. in matri. p̄dicta fallūt in ep̄o. vt in. c., p̄ri. dicā. Abbas.

s Ane. b Uxoratus in ep̄m, p̄moueri nō p̄ōt nisi uxor religionē, p̄fiteatur. Cōmunis diuisio. 2ª ibi fraternitati. Casus l̄ralis. Si cōiugati ordinari voluerit: voluntas uxoris p̄ius dz regri ⁊ obtineri vt dī in p̄cedenti. c., p̄hibet etiaz ne uxoratus possit in ep̄m, p̄moueri nisi uxor sua cōtinētiaz, p̄fiteat ⁊ intret religionē sacrā vestē assumēdo. Ber. Nō q̄ nō soluz is q̄ habuit uxorē p̄ōt, p̄moueri i ep̄m sed is q̄ actualiter est uxoratus dūmodo uxor illius voueat cōtinentiaz ⁊ religionē intret ⁊ vide tex. i. c. fraternitatis. xxxiij. di. q̄ plus vī velle q̄ etiam si post mortez uxoris admisit cōcubinā p̄ōt post. lōgaz continentiaz, p̄moueri in ep̄m. an aūt sit h̄ de iure cōi an

lēzi. i addi. q̄ bis dieb⁹ in ardua facti. q. de iure rēdit q̄ lucrū dotis q̄ō fecerit spōsus de p̄ti pp adulteriū spōse nō teneť restituere spōse ingredienti religionē ne delictū ei⁹ remaneat ipunitū. c. vt fame de sen. ex. l. ita vulnerat⁹. ff. ad. l. aq̄. Ad hoc addurit in silī. q. q̄ optīe scribit pau. de cast. i. l. si pignore in p̄i. p illū tex. ff. de pign. ac. Nec ob. sm ip̄m iste tex. ⁊ q̄ hic scribit. do. an. q̄ rīdebat q̄ iste tex. ⁊ dictuz d. an. itelligitur de eo q̄ ē p̄stituz occasiōe mīrimonij, p̄pinqua nō aūt remota, put est lucrū dotis pp adulteriū q̄ō dēpēdet a mīrimonio. ⁊, p hac respōsione adducebat q̄ appellatione occasionis i telligitur de, p̄rima non aūt remota, put est tex. cum glo. an c. decetero ō homi. ⁊ i. c. studeat. l. di stin. Itē q̄ iste qui acq̄rit dotē p̄opter adulteriū nō dicitur r̄cepisse ab altero, put requirit iste tex. sed dicit̄ r̄cepisse a. l., p̄pter delictū sponse. circa id tamen q̄ dixi de occasione vide domi. Ant. in. c. solite ō ma. ⁊ obe.

ex dispositiōe tetigi. s. de test. c. i. dicas etiaz q̄ ō facili laicus nō esset assūmēdus in ep̄m. vī sine magna cā h̄ nō dz fieri. nam p̄iudiciuz nō modicū ⁊ scādalū irrogatur toti clero ⁊ vide ad h̄ bo. tex. in. c. qd p̄oderit. lxi. di. In glo. fi. in fi. ⁊ banc opi. q̄ sit spāle in uxore epi tenet glo. i. c. q̄ sunt. xxviij. di. ⁊ Inn. in. c. cū sis. s. e. ⁊ est cōmunis opi. doc. ⁊ reddit hic Host. spālitatis rōnez. nam si uxor remanet in seculo sepe mulieribus assōciata visitaret ep̄m ⁊ instaret in ip̄etratione gr̄arū maxime p̄o ditatione parentū merito aliud in eo q̄z in uxore, p̄mouendi ad sacros ordines iferiores. Sed quer̄ q̄d in uxore cardinalis nunqd sit necesse q̄ religionē ingrediatur. dic Jo. an. q̄ si cardinalis est ep̄s in dubio, p̄cedit bui⁹ c. dispositio. aut nō ē ep̄s ⁊ tūc ipse papa, p̄uideat q̄ solus cardiales creat. honestū tm̄ esset vt itraret monasteriū ⁊ sic dicit factū fuisse tēporibus suis idē dicendū in uxore pape. facit quod nō. i. c. fiquis pecunia. lxxix. di.

e ✠ publico c Sponsa de p̄ti ñ cognita que dic̄ se velle religionē ingredi cōpellit̄ infra certū tēpus, p̄fiteri vel adherere marito. h. d. p̄ma pars narrat factū. scōa ibi ceterum. mulieri petēti dat iudicem. tertio soluit obstaculum ibi sane.

Casus l̄ralis. Inter a. viz ⁊. m. mulierē q̄ō matrimonij vtebatur que fuit cōmissa ep̄o veron. q̄, p matrimonio sniaz, p̄mulgauit p̄cipiēs mulieri vt ad viruz rediret ⁊ ei cōiugalez exiberet affectū q̄ō cū facere nollet fuit excōicata. sed illa se vginez asserēs dicebat se velle religionē itrare: significās dño pape. vī mandat ep̄o brixien. quatenus si p̄dictus vir eam carnaliter nō cognouerit ⁊ illa ad religionez transīr̄ voluerit absoluat a sniа excōicatōis recepta p̄us sufficienti cautōe ab ipsa q̄ debeat ad religionē transire vel ad viz suū redire infra duos menses. ⁊ si ad religionē transierit vterq̄z restituat alteri q̄ō ab eo recepit. In fi. rīdet tacite q̄ōni que possit fieri auctorita te euangelij quo dī nō l̄z alicui dimittere uxorē suaz excepta cā fornicatōis. illud itelligendum est de his quoz mīrimoniū carnali copula cōsūmatū est. sine q̄ cōfirmari nō p̄ōt. Ber. Nō p̄ ex isto tex. q̄ etiaz spōsa cōpellitur mīrimoniū cōsūmare. ⁊ sic aperte facit ista l̄a q̄ p̄us coitus inter coniuges nō sit gratuitus. nā vt hic vides ista fuit excōicata q̄z nolebat spōso adherere. ⁊ vide ad h̄ bo. glo. in. c. cōiugef. xxvij. q. ij. h̄z tm̄ exceptionē si vult itrare religionez vt hic.

Nō scōo vnū modū cōpellendi cōiugem ad mutuaz cohabitationē. p̄ōt enī cōpelli p excōicationē. Nunqd aūt p̄ōt vi adduci ad domuz mariti ⁊ p̄cise cōpelli. plene dico i. c. litteras de resti. spo. vbi concludo q̄ sic. Tertio nō ex h̄ ⁊ ex tex. iudicez eccle siasticuz posse ꝯpellere ꝯiugez ad exhibendū alteri ꝯiugalem affectū. Nunqd ēt iudex secularis p̄ōt h̄ facere. dic q̄ sic exquo ꝯstat de matrimonio. ⁊ vide q̄ō nō. in. c. nō est de spō. ⁊ dico i. c. illud de p̄sump.

Nō q̄ si spōsa non est cognita potest idistincte intrare religionē l̄z p̄cesserit discordia cū spōso. ⁊ videtur hic tex. i h̄ nō. vt nō possit ꝯ cuz obijci seu excipi q̄ō facit leuitatis seu temeritatis cā. secus vī dicēdū in religioso volēte intrare monasteriū aliud. ad h̄ q̄ō nō. in. c. l̄z. s. ti., p̄r. Itez nō tex. satis nō. q̄ matrimoniū dī copula ꝯfirmari ⁊ q̄ō fine ea mīmoniū ñ dī firmū. Itez nō aliud satis nō. q̄ appellatiōe viri ⁊ uxoris intelligitur de bis q̄ mīmoniū cōsūmaue

a Be ista q. vide diffuse p cūdē panor. in. c. tertio loco. §. de pſum. & ibidē addidi concordantes. Et his adde. d. mathesila. nō. lxxiij. incip. nō. statutuz disponens q vir premoztua vxoꝛ ꝛē. col xvij.

b Idem nōt ipse ab. panor. in. c. ad audiēriā §. de deci. & l. c. suggestū i. ij. nō. & ibi post eum recollegi alios doc. ſ. de appella.

runt nō aūt de his q solū ꝯxerūt p verba de presenti. facit. c. genuit. xxvij. q. ij. Et facit iste tex. multuz sing. ad qōnē de qua in hac ciuitate consului. statuto huius ciuitatis cauetur q vxoꝛe decedēte sine filijs maritus lucretur dimidiā partē dotis. ꝓtigit iuuenē ꝯtisse mīmoniū p verba de pīti cū quadā puella que decessit mīmonio nō ꝓsūmato. q̄rit vtrū spōsus debeat lucrari dimidiā dotis. multi dixerūt q fic fundando se q mīmoniū dī & coniuges appellātur interueniēte cōsensu de presenti nā consensus facit mīmoniū. xxvj. q. ij. c. sufficiat. & d. c. cōiuges cū si. ibi positis. Itē nō pīt tales dici spōsi cū reliſtat etymologia vocabuli. dicunt enī spōsi q̄si, pmissi a spōdeoces. vt nō. super rubꝛica de spon. sed ea que ꝯxit per verba de p̄senti nō pōt dici, pmissa & p ꝓis nō ꝓgruebat appellaꝛ spōsa & multa pīt ad hanc ptē adduci. Sz in ꝯxiū facit sing. iste tex. naz appellatiōe mīmonij & cōiugū intelligit de mīmonio ꝓsūmato & de bis q mīmoniū cōsūmauerūt & tale mīmonium dī plus firmū. ergo in hac mā odiosa vbi sponsa sine cā perdit dimidiā dotis debem⁹ itelligere verba i potiozi significato ar. in. §. sed quotiēs. insti. de iu. na. gen. & ciuili. Itē ex cōi vsu loquēdi nisi spōsa fit cognita nō amittit nomē spōse. pzo h tex. h ibi a viro despōsata ꝛē. multū ēt faciebat ad hāc sniam q vbi in lege nō exp̄mitur cā debem⁹ cōiecturare cām nālem[b] legis & ad eius limites restrīgere & ampliare dispōnem legis iuxta theoꝛicā doc. i. l. nō dubiū. C. ō leg. sed cā deferendi tale lucrū marito nō potuit esse alia q̄z ꝓpter nimiū sūptū quē fecit i ducēdo vxoꝛē ad domū q̄ cā cessat in spōsa nōdū deducta ad domū viri & p ꝓis dz cessare dispositio statuti. nā si lucrū cōtingeret pp affectū cōiugalē statutū dediſſet ꝓsimile lucꝛ vxoꝛi. p moꝛtē mariti. vel si lucꝛ essz par vel vtriqz cōe bene crederē q cōꝓzebēderent tunc sub verbis statuti spōsus & spōsa p verba de pīti. & sic itelligerez l. deo nobis. C. de epiſ. & cle. vbi videt casus de ista qōne q̄z q̄z Bal. ibi nimis late itelligēs illā legez dicit illaz ꝓcedere i termis qōnis ꝓpōsite. sed ꝓtum ipsemet Bal. sentit in. l. nō sine. C. de bo. que lib. & latissime hunc articulum examino in dicto consilio. Unuz tñ semp nō q in mā larga appellatiōe maritī & vxoꝛis veniūt ēt sponsi p verba de futuro. vt sing. ꝓbatur in. d. l. nō sine. In glo. i. in fi. sed ꝯ h facit qō nōt Inno. in. c. ꝓzrectum. §. ti. ꝓzoꝛi. vbi dicit quē posse ꝓfiteri religionē & stare i domo quōdam sua. maxime ꝓfitendo in manibus epi. & facit. c. insinuāte. ſ. qui cle. vel. vo. vbi bo. tex. So. dicunt doc. spāle esse i casu huius. c. forte ꝓpter ꝓesumptionē q̄ est ꝯ ipsaz despōsatā. dz ergo religionē igredi qō nō. Itē puto q bodie nō lz sine cā religioso ꝓfiteri & staꝛ extra ꝓgregationē i domo ꝓpria maxie ex pacto. ad h. c. monachū. xx. q. iij. sed oliz pmittebaꝛ h ꝓpter raritatē monasteriozꝛ ex cā tñ posset h cōcedi vt est casus i. d. c. insinuante. vbi p Inno. & Bar. in auc. igressi. C. de sa. san. ec. & sic ꝓcedit dictū Inno. in. d. c. ꝓzrectū. In glo. ij. in fi. nō. glo. & dicūt doc. & bene q si ista nō posset pstare cautionem nisi iuratoziaz q illa iudex dz esse ꝓtentus. tex. est i. c. p mas ſ. de do. post dinoꝛ. resti. & in auc. generaliter. C. de epiſ. & cle. & regula ad impossibile. de reg. iur. li. vi.

Sed ꝯ h & ꝯ tex. op. nā exquo ista fuerat excōicata pro manifesta ꝓtumacia nō debebat absolui cum cautiōe sed satisfactiōe premissa. vt. c. ex parte. in fi. de v. sig. melius i. c. venerabilis de sen. excō. lib. vi. vbi tex. ꝓprie loqtur i contumacia. So. dicūt h cōi ter doc. q originaliter fuit dictū abbatis q spāle est h qz iplementū seu purgatio ꝓtumacie ꝓcernit spūalia. nā debebat itrare religionē quā igredi cū excōicatiōe nō est honestū lz ꝓfessio valeret. vt est tex. nō. in. c. cū illoꝛ de sen. ex. & nō. istū tex. ad h & originaliter h fuit dictū Inno. in. c. pro illoꝛ de preben. vbi bo. tex. Ex qbus cape hāc regulā q excōicatus q̄ñ nō exercet aliqō spūale pōt absolui añ satisfactionem ne contigat spūale attēctari in excōicatiōe. Itez vbi est ꝓtumacia purgaꝛ p exercitium actus spūalis vt h. & h, ꝓcedut ēt si actus nō ānullaretur p existētiā excōicatiōis vt ꝓbatur h iuncto. c. cū illoꝛ. & h multū nō. In glo. iij. ibi arbitrio iudicis. nō bñ glo. q lz papa h ꝓfigat tēpus duoꝛ mēsiū nō tñ p h statuit vt illud tēpus esset regulare sponse volēti itrare religionē & h satis plz. naz cū regulariter detur ānus ad experiendā austeritatē regule. vt in. c. ad apostoli cā. §. ti. ꝓzi. iste terminus dz minui & abbreuiari fz facti circūstātias. nā h erat ꝓsumptio ꝯ spōsaz q potius in odiū sponsi q̄z zelo religionis diceret se velle mutare vitā. Itē forte iuuenis erat multū feruēs ad mīmoniū ꝯbēdū & nolebat expectare lapsuz anni. vñ possent ꝓtingere tales circūstātie q̄ iudex dz terminuz duoꝛ mēsiū abbreuiare vel ꝓlongare sed de facili nō dz recedere a termīo h statuto. facit optīe i ar. qō legi. & nō. i. c. q ad ꝓsultationē de re. iur. & in l. iij. & iiij. ff. eo. ti. & c. ꝓsonas & c. cuz sit romana de appel. Et dicūt h doc. vnū vbū satis rōni ꝓsonuz q si spōsus, pbet ꝓsensuz spōse de itrādo religionē debitur termin⁹ āni cū cessat cā restrīgēdi terminū regularē. Et aduerte qz iste terminus nō daꝛ soluz ad itrāduz monasteriū sz ēt ad ꝓfitēduz. vt apte sentit h gl. quā nō & cōiter tenēt h doc. vñ tex. dz itelligi ō igressū religiōis cuz effectu alias nō eēt sufficiēter, puisuz sponso cuz ñ possit trāsire ad scōas nuptias nisi spōsa ꝓfitēte qz añ ꝓfessionē ñ dissoluit mīmoniū vt nō. i. c. §. ꝓzi. Et i fi. gl. nō gl. & p ea faꝛ. c. si tibi abñti de pbē. li. vi. & l. mācipioꝛ. ff. de opti le. In gl. fi. i fi. nō sing. hāc gl. que quotidie allegaꝛ ad multa & ñ recolo eā eē alibi. & p nō q mīmoniū quo ad sui essentiā necessario ñ regrit ꝓmixtionē carnalē. est ergo vex mīmoniuz ante copulam. h, ꝓbatur in. c. fi. de spon. duo. & in. c. i. de voto. lib. vi. vbi dicitur q mīmoniū fuit institutum a deo in statu innocentie & sic institutiōis tpe nō fuit ꝓsūmatum. & vide ad h qō nō. in. d. c. vno. & vba institutiōis vide i. c. fraternitatis. xxxv. q. x. Scō nō ex glo. duplex significatū mīmonij. aliud. n. significat añ ꝓsūmationē carnalē aliud post. & de significato pz qz p copulā carnalē dicitur ꝓfirmari. dic. n. q intercedēte copula significat rem idiuisibilē. ſ. vnitatē ꝓsistentē iter deū & ecclesiā p assūptionē carnis humane i vtero vginis. vt i. c. de bitū de biga. & ob h dicit apostolus mīmoniū esse magnū sacrm i ecclesia dei & dic sacrm. i. rei sacre signuz. i. q. i. c. multi. vñ sicut signatū est inseparabile ita & ipsuz mīmoniū significās. q̄ rō nō ꝓtingit ātē ꝓsūmationē. naz lz fit vex mīmoniū quo ad sui essē tiaz nō tñ significat rē idiuisibilē sed diuisibilē qz denotat vnitatē q̄ ꝓsistit i spiritu iter deū & fidelē aiam q̄ qdez vnitas sepe dissoluit itercedēte peccato. & h est rō q̄re non ē ita firmuz añ copulā carnalē. nā mīmoniuz q̄ten⁹ est res & ñ sacrm posset dissolui sic ceteri ꝯct⁹. l. si vn⁹. §. pactus. ff. de pac. sed q̄ten⁹ ē sacrm regulaꝛ a nā & significato ipsius rei significate. & sic itelligas pncipiū gl. & videas gl. magis clarā i. c. q̄ propter. xxvij. q. ij. Itē nō ex gl. q mīmoniuz nō ꝓsūmatū sortit nāz suā ex ꝓstitutiōe ecclesie. & iō circa illud late pz pape ptās cū papa sit sup ius positiuū. vt i. c., ppositum de ꝓcess. pbē. h tñ ꝛprobat host. & ñ imerito. dic. n. q essētia mīmonij & ꝓsūmatio p copulā bñt se tāq̄z esse & opari. g a quo depēdet esse & opatio. sz si esse bz ex ꝓstitutione ecclesie g & opationē. sz h vltimū est falsuz ēt fm gl. g & pmū. vñ dic host. & bñ q cuz mīmoniū fuerit creatū añ oēz cō

a An papa dispenset in mrimonio cōsummato adde oīno gl. ꝛ d. an. i. c. i. ō trā. ꝑla. ꝛ ē super ver. sacramētū ꝛ vide ēt gl. i. c. ij. e. xi. ꝛ qō plene scribit anchā. i rep. c. canonū de cōsti. in ij. op ꝛ d. ab. i. c. fi. ō spō. duo. ꝛ adde oīno bal. i. l. deo nobis i. iij colū. C. de epis. ꝛ cle. ꝛ qō nōt do. an. i. c. is q fidē in fi. de spon. ꝛ glo. i. c. ij de transl. ꝑla. An aūt papa possit dispēsare vt ꝯbat mrimoniū i gradu, prohibito viō qō plene notaui pᵒ d. an. ꝛ d. ab. i. c. trās ō resti. spo. Et de ptā te pape circa dispēsationē mrimonij viō ancha. cōsi. xxxix. ꝛ oio i consi. cclviij. vbi ponit an papa possit dispēsare q nepos ducat i vxorē mulierem patrui sui ꝛ ibi plura ponunt de hac mā et vide ēt eundē i cōsi. ccexxiij. vbi ponit de ptāte pape in dispēsatione circa clandestina mrimōia. Itē adde hic bal. i. l. i. C. si nu. ex rescripto pe. ꝛ in l. ij. C. de secūdis

stitutionē ecclesie nō pōt hīc eē ab ecclesia ſz ab ipō deo q illud iduxit i statu innocentie. vt. s. dixi. ſz sola ratificatio, pcedit ex ꝓstitutiōe ecclesie. nā mrimonium dr ratū trī est idiuisibile. vt est tex. i. c. quāto. j. ō dinor. ꝛ illa ratificatio fundaī sup sacrō baptismi. vt i. d. c. q̄to. ꝛ in h pōt papa dispēsare. vñ videmᵍ q̄ circa mrimoniū ifideliū ecclesia statuit vt certo casu dissoluaī. vt in. d. c. q̄to. Cōcludit ꝑ ipse q̄ circa cō sūmatuz papa nō dispēsat iter fideles. qr cuz ꝓsummatio ꝓsistat i facto ñ pōt hīi pro nō facta. xx xij. q. v. c. si paulus. l. in bello. §. facte. ff. de cap. ꝛ postli. re. ſz in nō ꝓsūmato papa pōt dispēsare. Uñ dicē mirabile vbū q̄ ꝓsensu vtriusq̄ sponsi potest papa ex prāte absoluta dissoluere tale mrimoniuz nulla alia cā existēte ſz ex prāte ordinaria pōt ex cā dissoluere tale mrimoniuz vt hic ꝛ idē fm euz dicēduz in simili casu. Et nō illa verba de prāte ordinaria ꝛ absoluta. Ide. trī hic recitat q̄ duz quidā ꝑnceps peteret ab Inn. papa vt dissolueret mrimoniū non ꝓsūmatuz p euz ꝛctuz papa rñdet se ñ posse. ꝑncipe allegante hāc glo. rñdit papa maledicᵗ q te docuit. dicit se trī ignorar an papa dispēsauit nec refert q̄re maledixit docētez sed forte ex eo qr fine, cā maria non deberet papa h facere. cuz bis dictis Host. transeunt cōiter doc. h. Sed tu circa mrimonium ꝓsummatuz vide ar. ad partes multuz vrgēcia posita p Jo. an. in regula actus legitimi de re. iu. li. vi. vbi recitat se disputasse qōnez nunqd papa possit dispēsare cuz vnico filio regis religioso vt ꝯbat mrimoniū ad tps. ſ. donec suscipiat filiū ꝛ postea rdeat ad mōasteriū. ꝛ hec qō est magis difficilis q̄z p̄cedēs. qr hec dispensatio vsatur circa tria. ꝑ vt religiosus ꝯbat mrimoniuz. ꝛᵒ vt mrimoniū ꝯbar ad tps qō est ꝯ vnū ex tribus bonis mrimonij. xxvij. q. ij. c. omne ꝛ i. c. fi. de ꝓdi. ap. ꝛᵒ q̄ mrimoniū ꝛctuz ꝛ ꝓsūmatuz dissoluiī. ꝛ qr qō fuit vila sibi in alto pelago versare ꝛ difficilis cōtēt argumētis ad vtrāq̄z partē solutionē qōnis ꝑteriit trī ego satis putarē q̄ nullo casu possit papa dissoluere mrimoniū ꝓsūmatū iter fideles ita q̄ eligerē ptez negatiuā. qr cū ꝑpetuitas fuit i mrimonio de iure diuino papa nō pōt tollere ea q̄ sunt iuris diuini vnde potius diceret errare q̄z legē ꝓdere. vt dicit tex. i. c. sunt qdā. xxv. q. i. ꝑ h bo. tex. in. c. ex pte ꝛᵒ. j. e. vbi papa dicit ēt circa mrimoniū nō ꝓsūmatuz q̄ nisi reperiret iterꝑtatio ecclesie posset dici illud idissolubile. ꝛ ꝑ illū tex. dicerē q̄ nisi in casu exꝑsso. s. p ingressum religiōis nō possit illud mrimoniū dissoluere. ꝛ idē credo q̄ statuisset ecclesia nisi fuisset inducta exēplo sanctoꝝ. vt inuit tex. i. d. c. ij. s. e. ꝛ j. e. c. ex pte. ꝛ ad ꝓbandū sufficiat illud q̄ mrimoniū est de iure diuino etiā añ consūmationez.

v **Uxoratus.** Sūma vt. s. e. c. cum fis. ꝛ diuidit ꝑncipaliter in duas partes. ꝑ, ꝓhibet p bosputalarios sācti ioānis vxoratū recipi sine vxoris lnia. scō, ꝓhibet per ipos recipi mulieres. scōa ibi nullus. ꝑma ps subdiuidit seu distinguit q̄litatez vxoris lniam dāris. Nō ꝑmo iūcta suprascriptione q̄ ꝓiugatus sicut nō pōt itrare mōasteriū monachoꝝ vxore nō, ꝓmittēte ꝓmēriā vel monasteriū nō igrediēte. ita ꝛ nec ad ilstos bierosolymitanos hospitalarios trāsire pōt. sunt. n. ilsti fratres religiosi ꝛ tenent ad ꝓmenriā vt exꝓsse ꝑz h. Scō nō paria esse vxorē trāsire ad secūda vota vel icōtinēter viuere eo casu quo trāsitus ad scōa vota non est licitus.

Et facit ilste tex. ad qōnē nunqd vxor relicta que assumpsit tutelā filij pdat tutelā si icōtinēter viuat sicut pdit p trāsitū ad secūdas nuptias. ꝛ dic q̄ sic. ō quo est glo. nō. quaz segtur Bar. in auc. vt matri ꝛ auiē. C. qñ mu. tu. of. fungi pōt. qō bene nō. ꝛ per h facit tex. i. l. fi. e. ti. vbi regrit q̄ pudice viuat. Ider h pōt iferri q̄ eas penas patit mulier p trāsitū ad secundas nuptias ifra ānuz luctus pati debeat si icōtinēter viuat. qr rō nuptiarꝝ ꝓhibitiua ifra tale tēpᵒ fortius vēdicat, sibi locū i icontinētia ne i plus se habeat luxuria q̄z castitas. ꝛ ꝑ h facit qō nōbiliter nō. p glo. ꝛ bar. i. l. fideicōmissum. C. de fideicō. vbi nō q̄ si mulier relicta incōtinēter viuat pdit legatuz sibi factū a marito ꝛ auferī sibi tanq̄z ab idigna ꝛ ex prēsumpta volūtate testatoris renocaī legatū. qō maxime, pcedit si virit icontinēter tpe vite mariti marito ignorāte. vt nō. in. l. sororē. C. de bis q. vt indig. ꝛ h nō. Nō ibi ppetuo cōmoreī. ar. pro ꝛ ꝓ nunquid vxor ꝓiugati volēs itrare religionez teneaī, ꝓfiteri si est suspecta de icontinētia vel solū esse i mōasterio vt arceaī a vagatiōibᵍ. nā pro parte negatiua videlicet q̄ nō teneat, ꝓfiteri facit hec lra q̄ soluz ꝑcipit vt se remoueat a cōuersatiōe seculariū sed i cōtrariū faī tex. dū dicit q̄ dz itrare vt ibi deo seruiat ꝛ hāc partē puto veriorē. adduco tex. xxvij. q. ij. c. agathosa. vbi tex. vtiī vbo ꝓuertaī ad idē tex. c. cū sit. s. eo. ꝛ. c. ij. vbi dr q̄ nō dz vna ps trāsire ad deū ꝛ altera remanere in seculo. Satis. n. remanet in seculo si nō, ꝓfitetur. nā si itraret vt arceaī a libidie mōasteriū eēt sibi carcer nō aūt itraret vt deo seruiat. cuius ꝛciū dicit h hec lra ꝛ h est verꝝ a ꝑncipio añquā maritus igrediatur: qd aūt debeat obseruari post igressuz. dic vt dixi i. c. i. s. e. Nō in. §. nullus. q̄ mulier nō dz tō surari ēt cā religiōis. ꝛ nō bñ hūc tex. nō. n. logtur ō tōsura supiori q̄ appellaī clerica ſz iferiori qñ fit abscisio capilloꝝ vsq̄z ad aures. de remanēte i seculo ē tex. clarus i. c. fiq̄ mulier. xxx. di. vbi exꝓsse, ꝓhibeī debēt. n. portare crīes seu comā i signū subiectiōis. Sz dubiū est de igrediēte religionē. nā videmus q̄ moniales cōiter tōsurātur. ꝛ de h nō repitur tex. sed vide gl. i. cle. attendentes ō sta. re. q̄ nitiī saluare hodiernā ꝓsuetudinē. sed iste tex. facit multū i ꝛciū sed saluādo illā glo. pōt tex. iste intelligi qñ mulier volebat tōsurari remanēdo i seculo putās religiōi ꝓuenire. pro hoc facit qr logtur h de frīb᷒ sancti ioānis ꝛ non monialib᷒. Ultrio nō q̄ fratres sancti ioānis nūquā pñt accipe aliquā mulierē ad cohabitādū secuz ēt si illa vellet ꝓuerti qr i eodē monasterio nō debent collocari masculi ꝛ femīe. nā monasteria duplicia sunt hodie, ꝓhibita. xviij. q. ij. c. diffinim᷒. In ea. glo. i fi. nō sing. gl. q̄ apit itellectuz fere toti᷒ ti. ꝛ adde gl. fi. q̄ est i. c., pr. q̄ redit ad idē. Et ex hac gl. nō ꝑ q̄ ad substātiā, ꝓfessiōis alteri᷒ ꝓiugū necessario nō regritur q̄ alter ꝓiunx vouear ꝓtinētiā vel q̄ itret religiōez si est suspect᷒ de icōtinentia ſz ista req runt de iustitia ꝛ sic a ꝑncipio. dīa trī est vtruz vxor vouerit vel simpliciter dederit lniam. nā ꝑ casū non reuocaī marit᷒ de monasterio ēt si vxor icōtinenter viuat ſz ꝓpellit vxor itrare monasteriū. vt i. c. significauit. j. e. ſz i casu scō vir reuocaī de mōasterio ex officio iudicis. vt i. c. i. s. e. ti. Nō ꝛᵒ gl. q̄ vxor q̄ dedit lniaz itrādi religionē marito non pōt āpli᷒ renocare igressuz ſz h poterit facere supior ex officio. exquo habes itellectū ad. c. i. s. e. multi trī tenuerūt ꝛciū. ſz tenē istā gl. vt dixi i. c. i. s. e. Tertio nō, ex gl. q̄ lnia ēpi nō est de substātia, ꝓfessiōis ꝓiugis. ꝛ sic limita ꝛ restrige dictū host. ꝛ Jo. an. hic. dicūt. n. q̄ ō lnia ēpi h fieri dz exquo segtur sepatio mrimonij quo ad toꝝ ar. in. c. i. de ꝓsan. ꝛ affi. ſz tu vide melioꝝ tex. cū gl. xxvij. q. ij. si vir ꝛ vxor. Dic ꝧ q̄ aut de honestate regrit vt tenuit Fed. ꝓsi. xxxvi. aut de iustitia vt sentiūt h doc. ſz necessario nō exigit ad validitatez, ꝓfessiōis vt satis sentit h gl. ꝛ vī tex. aptus in. c. i. s. e. inducendo, put ibi dixi. Ultrio nō casuz ex gl. in quo verus religiosus habitat cū vxore ꝛ te

nup. Et an papa possit dispēsaī qō hīs vxorez sterilē acciat aliam vxorē vel retineat cōcubinā dic q̄ nō fm bal. i c. latoz ō reiudi. Et qō papa ñ possit dispēsare q̄ legitie cōiūcti seprē tur firmat lap. all. lxxxvi. Itē vide oio sanctuz tho. in. iiij. sen. di. xxiij. q. ij. ar. ij. vltra mediū. vbi dicit q̄ dīmissio vxoris nō est ꝓ ꝓria ꝑcepta legis nāe ſz ꝓ scōa ꝑcepta legis nature ꝛ tō dicit q̄ primo mō sub dispēsatiōe cadī posse videtur.

b Et refert ꝛ sūme commēdat bal. i. l. si tibi filiᵒ in ſi. ff. ō adoptō. vbi tz q̄ papa possit tz idē bal. de hoc dubitauerit i. c. nāles in ti. si de fcu. fue. cōtro.

nec sibi reddere debituz. qō ꝑma frōte vī ipossibile cuz ꝓtinentia sit de substātia religionis. vt in. c. cum ad monasteriuz. j. ō sta. reg. sed ḃ iō sit qz trāsitus a ꝓncipio oīo nō fuit licitus. simile nō. gl. multū singulariter in papa. vt si habēs vxoꝛez de facto fuit, ꝑmotus tenet vxoꝛe instāte aut relinquere papatum aut ei reddere debituz. vt nō. in. c. figs pecuniā. lxxxix. di. Jn gl. in ỽ. familia in fi. dic q illud intelligit qñ remanens in seculo est suspectus. Abbas.

c **Ex parte.** Profess̄us religionez de cōsensu vxoꝛis in seculo remanētis lz vxoꝛi fuerit restitutus ea mortua ad monasteriū redire cōpellit ita cōiter sūmaī. tex. tñ iste nihil dicit de restitutiōe ⁊ ideo aliter sūmarē ⁊ sic. Cōiugatus faciēs, pfessionē vxoꝛe ꝓsentiēte lz nūquā itrauit monasteriū si mortua cōiuge cū alia ꝫbat nō valet mr̄imoniū ⁊ monasteriū itrare cōpellit. ꝑma ps ponit querelaz. ⁊ dat iudicē ibi qz ỽo. Casus lr̄alis. Quidā. d. nomie i infirmitate positus vxoꝛe sua cōsentiēte votuz castitatis emittēs suscepit hītuz monachalē: ⁊ postmoduz liberat⁹ vxoꝛē suā retinuit ⁊ ea defuncta aliā supduxit: qr̄itur vtrū cū ea valeat remanere. Rn̄dit pa. lz ille d. ad religionē de iure nequerit, pficisci vxoꝛe i seculo remanēte: ea tñ sublata de medio votū suū violaī nō potuit: vī mādat q̄tenus si vex est qō asserit predictus. d. cōpellaī p excōicationē vt mulierē illā dimittat ⁊ ad suū monasteriuz reuertaī decetero in habitu regulari moꝛaturus. Ber. Nō ꝑ ex isto tex. ꝓiugatū posse se obligare religiōi ēt tpe infirmitatis ⁊ i domo sua existēs. ꝓꝛo ḃ. c. poꝛrectuz. s̄. de regu.

Nō ⁊° ḃ tex. aptū nō cauillādo lr̄az. q de substātia religiōi ſ necessario nō regrit vt alter ꝓiunx vouear cōtinētiā vel q iteruenīat lr̄ia epi. ⁊ sic ꝑ istū tex. apte, ꝓbatur glo. c. ꝑcedētis. ad idē. c. j. ꝑxi. si enim monachatus ḃ nō tenuisset valuisset mr̄imoniū post modū ꝫcū cuz sc̄a muliere qz mr̄imoniū rūpit vouz simplex ⁊ tñ ānullaī ꝑ, pfessionē ꝑcedētē. vt i. c. i. de voto li. vi. Nō ibi de iure ⁊c̄. q de iure ñ sufficit lr̄ia vxoꝛis vt marit⁹ igrediaī religionē ſz debz obseruari forma. c. cū fis. s̄. e. ⁊. c. ad apostolicaz. j. eo. si tñ ḃ ius nō obseruaī nō tñ ꝑ ḃ ānullaī, pfessio sed ſuaī qō nō. s̄. c., ꝑxi. ⁊ mām hui⁹. c. plene tracta ui. s̄. e. in. c. i. in distictione. Jn glo. i. ibi si scit ius cōe vel ei dicaī. nō istā opi. q̄ ḃ itendit q si vxoꝛ scit ius. ſ. hāc mām ꝓcernēs vel fuerit certioꝛata. ſ. q ingressus maꝛiti non pōt de iure fieri nisi vxoꝛ voueat vel itret religionē dādo lr̄iaz marito itrandi religionez vī tacite vouere ⁊ se obligare ad igressuz eo cāu q nō posset esse i seculo sine suspitiōe. ⁊ hāc opi. sentit tacite gl. i. c. ſtatuz. xxxij. di. ⁊. c. si cui⁹ vxoꝛē. xxxiiij. di. ⁊ lz doc. de ḃ hic nihil dicūt tñ mihi ḃ plz per ea q̄ dixi i. c. i. s̄. eo. ſz i casu nr̄o vxoꝛ non fuit certioꝛata nec sciebat ḃ ius, ꝑ ḃ. c. veniēs. s̄. e. ⁊ de itellectu hui⁹. c. dic vt i gl. se. Jn glo. ij. ibi nō tenebit. aduerte. nā bug. olim poterat, ꝑbabiliter dicere q decreta. gdā. ⁊ decre. i. s̄. ⁊. j. eo. plz. nō tenebāt tpe quo iste decre. extrauagabanī. nā poterat, ꝑbabiliter dubitare an essent decre. sicut hodie dubitamus de multis extrauagātib⁹ antiqs ſz hodie exquo iste decre. sunt posite in cōpilatiōe hac nō c̄ de eis dubitāduz nec bug. sic diꝛisset si eas vidisset ḃ icoꝛporatas. ⁊ iō tene distictōem sequētis glo. vt dicamus q ex sola lr̄ia vxoꝛis nō dz de iure marit⁹ ad religionē ꝓficisci. vt i. c. cū fis. s̄. e. Sed si de facto facit oppositū, pfessio tz sicut dicim⁹ q vouēs ꝓtinētiaz nō dz de iure ꝫbere mr̄imoniū si tñ ꝫbat tz. vt in. c. i. de voto. li. vi. ⁊ ḃ. c. addit ad. c. i. s̄. eo. nā ibi nō dī vtrum mortua vxoꝛe dante lr̄iam ꝓpellatur maritus esse in monasterio qō addit ḃ. ⁊, ꝑ itellectu vide qō dixi. in c. i. s̄. e. in distinctiōe ⁊ in. c. s̄., ꝑxi.

c **Consuluit** Legit ꝓncipaliter tribus modis ⁊ ſm ꝑmū intellectū. h. d. si ꝓiunges, pfitent religionē altero mortuo alter ad seculū redire nō pōt. ⁊ iste itellectus elicit ex tex. itelligendo q vxoꝛ ēt itrauit religionē. legit ⁊ sc̄do q solus marit⁹ itrauit ⁊ ḃ itendit. Profess̄us religionez de ꝓsensu vxoꝛis i seculo remanētis ea mortua ad seculū redir nō pōt. sic cōiter sūmāt doc. ſz iste tex. non patit aliquē istoꝝ itellectuū. ⁊ iō sūmo aliter ⁊ tertio ſm itellectū veriorē ⁊ singularē in mā ⁊ sic. Profess̄us religionē vxoꝛe sciēte ⁊ dissimulāte ea mortua ad seculuz redire nō pōt. Cōis diuisio. ⁊° ibi consultationi.

Casus lr̄alis. Quidā ꝓsentiēte vxoꝛe sua trāsiuit ad religionē: tandē vxoꝛ illa mortua ē: q̄situ fuit vtr̄ posset bitū secularē reassumere ⁊ aliā ducere in vxoꝛez, vel si ductā sibi liceat retinere. Rn̄dit pa. q pdictus vir nec bītum quez assūpserit abijcere pōt nec aliquā sibi p mr̄imoniū copulare: ⁊ si ꝓrerit mr̄imoniū ipsum est dirimendū. Ber. Nō ꝑ ex tex. ſm vnū itellectū q si ꝓiugatus itrās religionez nō habita vxoꝛis lr̄ia nō reuocaī in vita mulieris nō pōt post ei⁹ mortē redire ad seculū. ⁊ iste est ver⁹ intellectus. c. vt. j. lati⁹ patebit. Ex quo iſero q ad substātiā, pfessiōis necessario nō ꝓcurrūt ea q̄ habent ī. c. cū fis. s̄. e. Jn gl. i. ī fi. ex ista gl. colligunī duo intellect⁹ ad tex. ambo diuinātes. Prim⁹ q vxoꝛ dedit huic lr̄iaz ⁊ si erat iuuenis, pmisit itraī religionē sed certe ḃ nō colligit ex lr̄a. ⁊ ḃ ꝑsupposito qō dicit gl. vana fuisset ꝓsultatio. Sc̄dus itellect⁹ qñ ex pma, pmissiōe marit⁹ nō fuit obligat⁹ religiōi ex quo nō babuit vxoꝛis consensuz sed obligaī ex ratificatiōe quā fecit post mortē vxoꝛis ⁊ iste itellectus est indubi⁹ ⁊ nullo mō colligit ex tex. Jnno. hic dic q ītrās religionē inuita vxoꝛe vel ignoꝛāte exquo nō fuit reuocatus staī mortua vxoꝛe obligaī ex, ꝓposito suo mutādi vitā. nā, ꝓpositū solēnizaī p babit⁹ susceptōnez. vt i. c. ꝓsulti. s̄. ti., ꝑx. nec in ḃ regrit scia mortis vxoꝛis. postea refert quosdā tenere ⁊ melius ſm eū q si marit⁹ intrauit īuita vxoꝛ nō ꝛobligaī post moꝛtez vxoꝛis nisi sciēs mortē ō nouo ꝓsentiat. q̄si ignoꝛādo mortē ꝑsumaī durare i ꝑ cōsensu q nō fuit babilis ad, pfessionē sic dicim⁹ i mr̄imonio carnali. nā si bñs vxoꝛē cū alia ꝫbat mortua vxoꝛe eo ignoꝛāte si ꝓfirmatur ꝑmū mr̄imoniū qz ꝑsumit ꝑduraī i ꝑ. vt nō in. c. i. j. ō eo q dux. ī ma. io. an. dic q ꝑma opinio. Jnno. posset, ꝑcedere qñ vxoꝛ nō fuit inuita seu coacte nō ꝓsenfit. ⁊° opi., ꝑcedit qñ vxoꝛ ꝫdicit. ſz petrus posuit ḃ aliuz intellectum qz tex. iste logtur qñ vxoꝛe sciente ⁊ dissimulāte marit⁹ intrauit monasteriuz. ſ. n. nō reuocauit i vita nō pōt marit⁹ post moꝛtez exire monasteriū. ⁊ iste est ver⁹ itellect⁹. c., quez vī seq Jo. an. ⁊ Cal. s̄. c., ꝑxi. dixi. i. c. i. s̄. e. in distinctione. ⁊ ibi tetigi post Cal. sed pōt dici q siue vxoꝛ dissimulauerit siue ignoꝛauerit siue contradixerit ex quo de facto nō fuit reuocatus in vita vxoꝛis nō potest post moꝛtez eius exire monasteriū sed icōtinenti post moꝛtez vxoꝛis fuit validata ꝓma, pfessio. rō qz intrās religionez semp videt intrasse cā seruiendo deo ⁊ mutādi vitaz vnde incōtinenti qñ fuit sublatuz obstaculuz post moꝛtez vxoꝛis remanet, pfessio sua valida que quo ad ipm semp tenuit. secus in matrimonio carnali qz contrabens cuz secūda babz semper aīum depꝛauatuz ⁊ non intendit mr̄imonialiter cōsentire sed potius secundā vxoꝛez decipere. vnde iste consensus est illegitimus nec ꝑprie dī consensus sed dissensus. aliud est in ingrediente religionem qz vt. s̄. dixi semp bz aīum mutandi vitā. ⁊ ꝑ ḃ babes intellectū ad istum tex. ⁊ ad. c. gdam. s̄. eo. ⁊

ad.c.placet.j.eo.

c **Charissimus** Coniunx q̄ cō tinentiā vouit teneť reddere debitū coniugi lz ad tp̄us voto ꝓsenserit.h.d.scōa ibi fraternitati.

Casus lr̄alis. Uxor regis sueuie graui infirmitate depssa cōtinētiā vouit: vir suus ad tp̄s voto ꝓtinentie ꝓsensit. ipsa post modū liberata viro suo adherer̄ mr̄imōialiter recusabat. vñ rex petijt a papa sibi super hoc ꝓuideri & cōpelli vxorē sibi mr̄imoniali adherere affectu. Mādat pa. qbusdā q̄tenus si iuenerint vxorez regis p̄dicti graui infirmitate detētā continētiaz vouisse maxie si idē vir nō vouit ꝑpetuā cōtinentiā: p̄dictā dn̄am viro suo faciāt adherere & vtrāque adiunicē maritali affectu tractare. Ber. Nō p̄ ex isto tex. vxorē nō posse emittere votū ꝓtinētie sine ꝓsensu mariti. & dic q̄ regrit ꝓsensus q̄tenus marito fit p̄iudiciū alias aūt glibet ꝓiugū in sui p̄iudiciuz pōt vouere ꝓtinētiā. vt i.c.se.&.c.qdā.s.eo. Nō scōo q̄ iudex ecclesiastic⁹ adit̄ ꝫ laicū nolētē exbibere ꝓiugi affectū maritalē. In gl.i.ibi si simpliciter lr̄iam dedisset. vult ğ glo. q̄ si maritus dat simpliciter lr̄iam vxori emittēdi votum ꝓtinētie q̄ nō possit amplⁱ exigere debitū. & sentit secus fore si ad tēp⁹. tex. tñ nō apit vtrū maritus peteret debitū durāte tē pore ad qd̄ ꝓsenserat vel post lapsuz tp̄is nec doc. h tangūt. Añ lat⁹ exordiēdo māz aduertēduz q̄ aut vxor emittit votū alicui⁹ abstinētie puta ieiunandi. & h votū nō obligat marito iuito. q̄nmo si marit⁹ consensisset pōt nihilomin⁹ reuocare. & lz ipe peccet reuocādo exquo lr̄iaz p̄buit. vxor tñ potuit nō resistere nec peccat desistēdo q̄ teneť in h lege diuina & humana obedire marito. vt est tex. nō. i.c. manifestū. & c. voluit. xxxiij. q. v. ita q̄ facias regulā q̄ nulluz votuz abstinētie pōt emittere vxor sine ꝓsensu mariti & q̄ marit⁹ pōt reuocar̄ lz p̄us ꝓsenserit nō aūt sic ez q̄ vxor est magis subiecta marito. & de h dic plenⁱ vt ibi nō. Aut vxor emisit votū ꝓtinētie & tūc valet i sui p̄iudiciū. s. vt nō exigat debitū q̄ nō exiger̄ nullū p̄iudiciū irrogat marito. vt ꝓbat̄ in.c.seq. si aūt simpliciter vouit & marit⁹ ꝓsensit aut ad tp̄s. & pōt indubie lapso tpe debitū exigere & isto modo itelligendo indubie ꝓcedit hec lr̄a. Aut q̄rit̄ nunqd pēdente tēpore possit maritus exigere debitū & sic reuocar̄ votū cui ꝓsensit & est magis dubiū. nā gl. i. d.c. manifestū. vz velle aliud esse i voto ꝓtinētie aliud in voto abstinētie & haberet h eqtatē. tñ puto ꝫriū q̄ votū cōtinētie est votū abstinētie. vt i.c. si tu abstines. xxvij. q. ij. Cū ğ iura diuina & humana dant marito plenaz facultatē i voto abstinētie. ğ vz q̄ votū ꝓtinētie possit reuocare. i ꝫriuz tñ facit q̄ in alijs votis maritus ꝓsentiēdo nō vr̄ tacite vouere sed in voto ꝓtinētie sic q̄ ꝓsensus ei⁹ nō exigit̄ uisi vt ipse nō exigat. tñ pro p̄mo dicto facit iste tex. q vz ista ponere vt diuersa. s. vouere & voto vxoris ꝓsentire. Itez q̄ lr̄a ista nō dicit tp̄s illud fuisse lapsuz peccat tñ maritus veniēdo ꝫ id qd̄ semel ꝓsensit. vxor tñ nō pōt resistere. vt. s. dixi. & sic scōo mō pōt itelligi iste tex. & eisdē rōnib⁹ dicēdū est q̄ vxor vouit ꝓtinētiā in ꝑpetuū lz gl. videat vacillare in.c.nosse. xxx. q.i. p̄dicta, ꝓcedūt vbi maritus nō vouit sed voto vxoris ꝓsensit. Quid aūt si maritus pariter vouisset. dic q̄ aut ad tp̄s & lapso tpe nō obligat. ar. hic in v. ꝑpetuā. Aut simpliciter & tūc vter q̄z teneť seruare ꝓtinētiā nec vxor tenetur obedire marito volēti ꝫ votū venire. vt est casus in.c.qd̄ deo pari. xxxiij. q v. Quid aūt si alter nō seruat cōtinētiā nūqd reliquus possit aliuz repetere & ab eo debitū exigere. tex. vz velle q̄ nō. i. d.c. quod deo sed glo. nō. i. d.c. nosse. dicit q̄ lz alter nō possit aliū impetere exquo ambo emiserūt votuz iudex tñ ecclesiasticus ex officio suo dz eos cōpellere ad mutuā cohabitationē. ar. i.c.ex lr̄is. j. de diuor. sed certe illud.c.h nō ꝓbat loqtur. n. q̄n sine voto mr̄imonium fuit sepatū, ꝓpter alteri⁹ adulteriū. & dicit q̄ altero adulterāte pariter dz mr̄imoniū reintegrari q̄ adulteriū cū adulterio est cōpensandū. sed nos loq̄mur q̄n obligatio est q̄sita deo. vñ lz alter peccet nō dz reliquus assumere peccādi cām. & hāc opi. tacite sentit Inn. in.c.dudū. j.e. vbi ad ꝓposituz ponit dictum nōbile q̄ si isti ꝓiuges post mutuū votū ꝓtinētie se carnaliter ꝓmisceāt, ples inde genita nō est legitima q̄ nō fm legē sunt ꝓiūcti. nō. n. est amplius matrimoniū quo ad exercitiū carnis & idē nō. glo. in.c. ministri. lxxxi. di. idem dic & forti⁹ si vxor vouit continētiaz marito itrāte religionē vel, ꝓmoto ad sacros ordines. nā si de nouo ꝓiugant soboles nō est legitima & hec nō. & p h declarat̄ glo. sequēs q̄ vbum maxime exponit p̄o tñ. posset tñ exponi, ꝓprie referēdo illud vbuz ad votū tpale. vt sit sensus q̄ maritus pōt petere debitū maxime si nō vouit cōtinētiā. naz idez si vouisset exquo tp̄s erat lapsuz.

p **Placet** Si alter ꝓiugū altero ignorāte religionez, ꝓfiteť & ꝓp h de monasterio educitur illo mortuo ad monasteriū redire non cogit̄. Cōis diuisio. scōa ibi sup quo. Casus lr̄alis. Quedā mulier credēs maritū esse mortuū habitū religiōis assūpsit tādē eo reuerso de monasterio educta fuit viro suo postmodū defuncto. q̄rit vtrū ꝓpellēda sit ad monasteriū redire. Rñdet pa. q̄ votū suū nō tenuit olim tñ in tñ tenuit q̄tenus se potuit obligare: itrādo. n. monasteriū, ꝓmisit se nō exacturā vlteri⁹ debitū carnis qd̄ erat in ei⁹ ptāte. redire vo ad seculū nō erat i eius ptāte sed mariti: & nō quo ad se votuz tenuit qd̄ post obitum viri tenere non desijt: cum ad casum deuenerit in quo efficax potuit habere principium. tamen saluti sue melius ꝓuideret si ad monasterium rediret. si vero ad hoc induci non poterit non est ad hoc ꝓpellēda. Ber. Nō ꝓmo q̄ vxor pōt libere emittere votū ꝓtinētie i sui p̄iudiciū lz secus sit i voto abstinētie. vt dixi. s.c., px. & i hac dōia posset saluari glo. i.c. manifestū. xxxiij. q. v. Nō scōo q̄ cōiugatus itrās monasteriū ignorāte cōiuge nō bz liberā facultatē exeūdi monasteriū vt clare innuit tex. ibi redir̄ ad seculū. Exquo infero q̄ mortua cōiuge aliquā reuocet nō pōt amplⁱ ad seculū redire. & sic optime facit tex. i ar. cor q̄ dixi i.c. ꝓsuluit. s.e. Nō tertio q̄ votū emissuz tpe ībabili. nō obligat tpe babili. rō q̄ pacta sunt nullū & minⁱ efficax. vt i.c.ij. de trāsla. pla. Nō a ꝫrio lr̄e q̄ actⁱ ꝓueniēs ad euz casuz a quo nō potuit efficax hr̄e ꝓncipiū ānullar̄, p h tex. i. l. plurib⁹. §. i. ff. de v. ob. sz i ꝫrū facit tex. i regula factuz legitīe. li. vi. & de h brocardo dic vt ibi nō. p Di. & plenⁱ p bar. in. d. l. plurib⁹. Sz q̄ro qd si marit⁹ reuersus nō repetisset vxorē. dic Host. q̄ ꝓpellēdus est aut vxorē repetere aut monasteriū itrare & h si erat iuuenis. si aūt senex debuisset emittere votū ꝓtinētie. ar. s.e.c.cū fis. & j.c. ꝓx. Uel pōt dici fm eū q̄ satis ē ratificare post factū igressuz cōiugis & caste viuere sz añ factuz, ꝓcedūt iura supius alle. & h mihi plz quo ad vtrumq̄z casum siue fit iuuenis siue sit senex. & nō hāc litationez ad iura p̄dicta.

Ultrio q̄rit̄ qd si inuita vel ignorāte vxore maritⁱ fecit se ꝓmoueri ad sacros ordies. nunqd post morte vxoris ꝓtiere teneat̄. Host. i.c.qdā. s.e. sentit q̄ si sed host. & Jo. an. tenēt ꝫriuz & vius q̄nmo dicunt q̄ si ille postmortē vxoris ꝓberet mr̄imoniuz nō teneret. nec ob. iste tex. q̄ loquit̄ i eo q̄ fecit ꝓfessionē ignorāte vxore. secⁱ si fuit, ꝓmotus ad sacros. rō diuersitatis fm Inn. ē q̄ mr̄imoniuz de iure diuino ñ

ipedit suscepționẽ sacroꝝ ordinuꝫ sꝫ tm̃ ex cõstitutiõe ecclesie ut pz in ecclesia orientali ubi clerici bñt vxores. xxxi. di. c. nicena. le. ⁊ nõ. i. c. cũ olim de cle. cõiuga. ⁊ sic nãliter mr̃imoniũ nõ resistit ꝓmotioni ad sacros ordines sed mr̃imoniũ nãliter ipedit ingressum religiõis qꝛ de substãtia religiõis est caste viuere. g̃ vsus mr̃imonij ⁊ ingressus religiõis sunt incõpatibilia ⁊ ideo merito ipedit ingressus religionis ꝓ exñtiam mr̃imonij. Aliã rõnem adducit Jo. an. nã ꝓ suscepționẽ ordis imp̃rimit̃ ⁊ remanet character. vñ post mortẽ vxoris remanet iste verus clericꝰ sed p ingressuꝫ religiõis non imp̃rimit̃ nec remanet character. rõ rõnis est qꝛ ordo ẽ sacrm̃ nõ sic ꝓfessio. ⁊ nõ bene hãc rõnẽ. ⁊ bodie ꝑ istos ꝓiugatos q̃ faciunt se ꝓmoueri ad sacros ordies emanauit extraua. Jo. xxij. q̃ incipit antiq̃. satis bene faciẽs ad hãc decisiones qꝫ nõ. Jn glo. in v̄. quãtũ in fi. nõ bñ glo. q̃ eadẽ sñia pót ꝓ parteꝰ teneꝛ ⁊ ꝓ pte nõ. puta qꝛ i pte bz vitiũ nullitatis ãnexũ. sed Host. i. c. rainutius. s̃. de testa. dicit q̃ ꝓ pte nõ pót tenere sed si appellaꝛ pót ꝓ pte ꝓfirmari ⁊ ꝓ pte infirmari ⁊ moderari ẽt circa vnũ capitulũ vel ãnexũ. vt in. d. c. rainutius. Nec ob. fm eũ q̃ officiũ iudicis appellationis sit ꝓfirmare vel infirmare. ij. q. vi. i fi. qꝛ illud verus q̃tenus venit ꝓfirmãda vel infirmãda. sed mihi plus plz ista glo. nã tot videnꝛ sñie quot sunt capitula diuersa. ar. i. l. ẽt. ff. de mino. nõ. glo. i. c. ij. de or. cog. in v̄. eadẽ sñia. nullũ g̃ ꝛriũ si ꝓ pte tz ⁊ ꝑ pte nõ vbi capitula sunt diuersa. ⁊ ꝓ h̄ facit qꝫ nõt Jn no. i. c. fraternitatis. j. de bere. ⁊ vide ad hoc bo. gl. in. c. ea q̃. de regu. iur. li. vi. ⁊ i. c. ex litteris alle. i gl.

a An sententia possit ꝓ parte tenere.

a **D apostolicã.** Summa vt s̃. eo. c. cum fis. ⁊ est ps. c. ad apostolicã. s̃. tit. ꝓri. ꝓponit dictũ. ⁊° exceptio ibi nisi. Nõ ꝑ ibi sꝫ ⁊ vitã dz mutare. q̃ vbi ambo ꝓiuges sunt iuuenes seu de icõtinẽtia suspecti nõ pót alter ingredi religionẽ nisi ẽt alter ingrediaꝛ. nec sufficit eẽ i monasterio nisi pariter vitã mutẽt ꝓ hoc. c. qꝛ agathosa. xxvij. q. ij. ⁊ h̄ vex a ꝓncipio. s. añq̃ ꝑmittaꝛ ingressus vniꝰ. post factũ vo dic vt dixi. s̃. c. i. Sz q̃ro hic solũ ꝓsideraꝛ rꝛspectu remanẽtis suspitio icõtinẽtie. qd si vxoꝛ remanẽs est antiq̃ ⁊ sit sine suspitiõe icõtinentie ẽ tm̃ suspecta de alijs moꝛibꝰ si nõ erit sub cura mariti. puta qꝛ fiat incãtatrix malefica vsuraria vel qd simile. nunqd h̄ casu maritꝰ possit igredi religionẽ vxoꝛe vouẽte ꝓtinẽtiã. Jo. an. tz q̃ non qꝛ eadez rõ vꝛ in alijs malis moꝛibus sicut i suspitiõe icõtinẽtie. exquo. n. nõ expedit alteriꝰ saluti vt alter igrediaꝛ religionẽ nõ est h̄ ꝑmittẽdũ. fateꝛ tm̃ q̃ si ꝑ̃ sat tz ingressus qꝛ ꝓncipaliter hic ꝓsideraꝛ fides mr̃imonij. q̃ est vnũ de tribꝰ bonis mr̃imonij. xxvij. q. ij. c. omne. ⁊ c. fi. de condi. app. ⁊ hec opi. satis mihi plz. Sz dubiũ est nunqd si turpiter viuat post ingressuꝫ alteriꝰ debeat ꝓpelli ingrare monasteriũ sicut cõpelliꝛ icõtinẽter viuẽs. j. eo. c. significauit. de quo satis dubito. nam videꝛ q̃ debeat compelli ad bene viuendũ non aũt vt intret monasteriũ exquo ꝓncipaliter non peccat contra matrimoniũ.

c **Ex parte** Per religiõis ꝓfessiones nõ ꝑ ꝓpositũ castitatis fuãde i seculo dissoluunt̃ spõsalia ꝺ̃ pñti. Cõis diuisio. sc̃da ibi nos aũt. que tria facit. p̃ ꝫ solutionẽ allegat. ⁊° soluit ibi nos tm̃. ꝫ° solutionẽ determiat ibi porro. Casus lr̃alis. Quedaz mulier corã duobꝰ abbatibꝰ velũ viduitatis assumpsit bñdictiõe solẽni cũ celebratiõe misse ac letania sic moꝛis est accedẽte. post hoc qdã nobilis ꝓponebat se mulierẽ illã mediãtibꝰ iternũcijs ꝑ vba de pñti despõsasse: mulier illa ꝓfitebaꝛ se cõsensisse i illũ sed qꝛ audiuerat illũ lepꝛa. ꝓcussiuꝫ nolebat sibi vlteriꝰ adherere. q̃rebaꝛ vtruꝫ huiusmõi veli suscep tio mr̃imoniũ ipediat iter eos. Rñt pa. lz videaꝛ q̃ exquo mr̃imoniũ ꝛctũ est iter psonas legtias ꝑ verba de pñti i nullo casu possit illiꝰ viuẽtibꝰ dissolui vt altero viuẽte alter possit ad sc̃da vota trãsir̃: ẽt si vnꝰ fideliũ iter quos ẽ ratũ ꝓiugiũ fieret hr̃ticus ⁊ nollet ꝑmanere cũ altero sine ꝓtumelia creatoꝛis: nisi forte secꝰ fieret ex reuelatiõe diuĩa. fic̃ de q̃busdã scis legitur eẽ factũ. tm̃ papa nõ vult decliare a vestigijs anteceſſoꝝ suoꝝ q̃ dixerũt q̃ añq̃ mr̃imoniũ sit ꝑ carnalẽ copulã ꝓsumatũ licitũ ẽ alteri ꝓiugũ reliquo incõsulto ad religionẽ tranſire ⁊ alter poterit alteri copulari. ⁊ hoc idẽ pa. ꝓsulit obseruãdũ in casu p̃missi so q̃uis falsa sit cã ꝑ quã mulier p̃dicta ad veli suscepționẽ fuit iducta: cũ sine q̃libet tali cã mulier ꝑpter religionẽ id facere potuisset. Verũtm̃ lz mulier illa videaꝛ religiõis hꝫ assumpsisse i veli suscepțiõe: tm̃ si velit i domo ꝑpria remanere qꝛ fit ꝑpositũ castitatis i seculo seruatura. nihilomin⁹ cõpelli dz ad mr̃imoniũ ꝓseruãdũ nisi voto solẽni se astrr̃ixit ad obseruantiã regularẽ in quo casu ꝓpellẽda est religiõis ꝑpositũ adiplere. Ber. Nõ ꝑ q̃ velũ religionis daꝛ mulieribus cum certis solẽnitatibus que tm̃ nõ sunt de substãtia. pro h̄. c. vidua. s̃. de reg. Nõ secũdo mr̃imonium posse ꝛbi iter abñtes ꝑ nunciuꝫ. ⁊ pro h̄ qꝛ ois ꝛctus q̃ perficiꝛ ex consensu pót per nunciũm fieri. l. ꝓsensu. ff. de actio. ⁊ obli. ⁊ bodie vide qꝫ habeꝛ i. c. fi. de ꝑcu. li. vi. Nõ z° i v̄. nos aũt ar. valde optimũ q̃ mr̃imoniũ ꝛctuꝫ per v̄ba de ꝑsenti ẽt carnali copula nõdum ꝓsũmatuꝫ nõ pót dissolui nisi i casibus a iure exꝓssis. vnde pondera tex. in v̄. nullo casu iuncto v̄. nolentes ⁊c. ⁊ sic satis bene facit iste tex. in ar. papã nõ posse dissoluere tale matrimonium nisi ex cã in iure exp̃ssa vel oĩno sibi simili.

Nõ ibi falsa sit cã. tex. ꝑma frõte mirabilem q̃ actus non vitiaꝛ ex cã falsa p̃tensa dũmõ ille actus alio iure potuerit explicari. ita arguit hic papa qꝫ tm̃ non vꝫ oĩno ꝓcedere imo in ꝛrium vꝫ tex. in. c. ex parte astenſ. ⁊ quod ibi dixi de concess. ꝑben. ⁊. l. is q̃ putabat. ⁊. l. fi is ad quez. ff. de acq. here. ideo dic vt latius dicam. j. Ultimo nota sponsam de ꝑsenti posse compelli ad consũmationem mr̃imonij. nisi velit intrare religionez nec sufficit q̃ cum certo habitu velit in domo ꝓpria seruare votum cõtinentie. Ex h̄ infero ad. q. nunqd matrimoniuꝫ non consũmatũ dissoluatur si sponsa velit effici mantellata. ⁊ videtur ꝓmo q̃ sic. qꝛ iste mulieres mantellate habẽt certam regulaꝫ a papa approbatam. ꝛrium tm̃ puto verum p istuꝫ tex. nam hic sufficiebat recipere velum ⁊ obseruare continentiã sed oꝫ q̃ qs se astrr̃igat ad certã religionez approbatã vbi. s. ꝓmittunt̃ tria substantialia religiõis. pro h̄ qꝫ bodie habetur i extrauag. antiqua Jo. xxij. vbi dr̃ h̄ clarius. nam iste mantellate non sunt stricto modo religiose cum non voueant tria substantialia. nec ꝓprie dicuntur habere regulã sed quẽdaz moduꝫ viuẽdi. sicut in simili dicit gl. nõ. i cle. i. de reli. domi. ⁊ i cle. cum ex eo de sen. excõ. ⁊ latius dixi i rubrica de regula. Jn glo. i. i fi. dic latius q̃ i iure non apparet q̃ sit veluꝫ istud viduitatis sed forte tex. alludit hic consuetudini illius loci ⁊ ideo papa distinguit in fi. c. sed de iure dicendum q̃ aut istud erat velum solituꝫ dari ꝓfessis ⁊ tunc ista immediate fuit ꝓfessa data perseuerantia trium dieruꝫ vt in. c. cõstitutiõe. §. i. de regula. li. vi. Aut erat veluꝫ solitũ dari volẽtibus seruare cõtinentiam in domo ꝓpria ⁊ tũc ꝑ h̄ nõ diceꝛ religiosa vñ compelliꝛ ad ꝓsumationem mr̃imonij. vt in fi. c. dicitur per rationem quã supꝛa p̃misi. nam vouẽs cõtinentiã pót assumere certũ bitũ bonestũ. vt i. c. quod deo pari

xxxiij.q.v.ꝛ ō multiplici velo vide bo.gl.xx.q.i. §. velamẽ. Jn gl.i v.ratũ i fi.ꝛ de ista mā dic latius vt nō.i.c.quāto alle.i gl. Et q̄rit hic hostiē.nũqd ecclesia possit hodie cōstituere vt altero fideliũ labẽte i bereſiz possit alter cōiugũ trāſire ad alia vota.ꝛ ꝯcludit q̄ ſic.q̄ ſicut ſtatuit iter ifideles iter quos ẽ verũ matrimoniũ i.c.de infidelib⁹ de cōſan.ꝛ affi. eodẽ mō videt q̄ possit ſtatuere iter fideles.nā ratificatio mr̄imonij q̄ ẽ iter fideles causat ex ſacr̄o baptiſmi.vt i.d.c.quāto.ꝛ b̄ ex ecclesie diſpōne.pōt ꝯ aliter ecclesia ſtatuere. Sz de b̄ ego dubito.nā ecclesia ad illā diuersitatẽ ſtatuẽdā potuit moueri ex pbabili cā.nā ifideles nō cognoſcũt mr̄imoniũ eẽ ſacr̄z cũ eis deſit ſignificatũ merito ñ vī mr̄imoniũ ita firmũ ꝛ ratũ ſicut i fidelib⁹.cũ ergo fideles capiũt matrimoniũ cōſũmatũ,p ſacr̄o iſepabili ñ vī q̄ ecclesia possit ſtatuere ſup ſepatiõe.,p b̄ iſte tex.iducẽdo vt ſ.dixi.ꝛ qō dixi i.c.ex publico.ſ.e.vbi hī de vario ſignificato mr̄imonij. Jn gl.i v.falſa i fi. Op. ꝺ tex.ꝛ vī q̄ exquo falſa cā iſta mulier fuit iducta ad igreſſũ religiōis ñ valuit igreſſus.ar.i.c.ex pte aſtẽſis.de cōcel.prebẽ.nā vbicũq̄z qs pōt gerere actũ vno iure ſi explicat alio iure icōperēti nō valet actus rō q̄ ibi deeſt itẽtio ꝛ i pēdẽtib⁹ a voluntate magis cōſideraꝛ opi.q̄z veritas.vt i.d.c.ex pte.ꝛ i .l.is q̄ putabat ꝓalle.So.gl.iſta vī tacite dare duas ſoluti ones.ꝑma q̄ i ſpũalib⁹ falſa cā nō vitiat ſic nec dolus.ſz ꝺriũ,pbaꝛ i.d.c.ex pte.ſcd̄a,ſo.q̄ hec cā falſa nō fuit hic exp̄ſſa ſz mẽte retẽta.ꝛ b̄ ſẽtit glo.dũ alle gat.l.ſi repetẽdi.C.de condi.ob cām.q̄ ſic loq̄t.ꝛ b̄ ſo.ſatis eſt bona ſz nō,pbaꝛ ex textu iō dic clari⁹ q̄ igrediẽdo religionẽ iſta moueri potuit ex duplici cā ꝑma ꝛ ꝑncipalis vt fuiret deo.alia pp lepr̄ā alteri⁹ credẽs matrimoniũ ſolutũ que erat falſa ꝛ iſta cauſa erat ſecũdaria ꝛ poti⁹ ipulſiua q̄z finalis.vñ lz b̄ ceſſet cā ipulſiua ſeu ſecũdaria nō tñ ceſſat cā finalis et ꝑmaria iō ex falſitate illius cāe ſecũdarie ñ ipeditur igreſſus religiōis.,p b̄ qō i ſimili nōt Jnn.i.c.i pñtia de renũ.nō ob.c.magne.j.de voto all.i gl.,p cōtrario q̄ ibi nō ceſſat votũ ex ceſſatiõe cāe ſecũdarie ſz p̄ſtaꝛ mā facili⁹ diſpẽſandi.nec ẽ verũ qō dicit hic gl.diſpẽſationẽ nō vitiari ex falſa cā.vñ dic meli⁹ vt nō.i.c.q̄ all.i gl. Jn glo.ſup v.caſtitatis. ibi talis religio nō ſoluit ſpōſalia.ꝛ ꝯ hũc arti.multuz inſtāt Jnn.ꝛ Moſt.marie i ſoluẽdo ꝺriũ.c.ſi.j.q cle. vel vo.ſz tu dic breuiter q̄ ad b̄ vt diſſoluaꝛ mr̄imoniũ opz q̄ qs,pfiteaꝛ tacite vel exp̄ſſe aliquā de religionib⁹ approbatis.vt.ſ.dixi.ꝛ bz clare i dcā extraua.ātiqua.Qualiter āt fit,pfeſſio collige ex bis que dixi i.c.cōſulti.ꝛ i.c.vidua.ꝛ i.c.ex pte.ſ. de regu.

Jn ea.gl.ibi pōt bre,pr̄iũ.nō gl.q̄ beremita nō renũciat,pr̄io ꝛ ſic non poteſt appellari religioſus nam nullā in veritate regulam habent ſunt enim ſic̄ locuſte ſine rege.vt dicit glo.in.c.qui vere.xvi. q.i. ĩmo dubitatur vtrũ gaudeant priuilegio eccleſiaſtico.de quo vide per Jo.de ligna.in.cle.ij.de p̄ben. dico plenius in.c.ij.de ſo.cōpe. Ultimo nō glo. i fi.q̄ ſpōſalia de pñti nō ſoluũtur ſupueniẽte lepr̄a Queritur b̄ boſti.qd ſi lepr̄oſus mr̄imonio nō cōſummato ĩtrat domũ lepr̄oſoz nũqd diſſoluaꝛ tale mr̄imoniũ dubiũ facit.c.ij.j.de ec.edi.ꝛ q̄ꝛis Moſtiẽ. b̄ multũ iſtet Jo.an.dicit ꝛ veri⁹ ſecure tenẽdũ q̄ ñ diſſoluaꝛ niſi ibi eẽt religio approbata.ꝛ b̄ ſatis probatur i extraua.antiqua.xxij.b̄ non ſunt alia.

c **Onſtitutus.** Maritus fcũs monachus a cõiuge adulterata reuocari non pōt. ꝑma pars narrat fcũm.ſcd̄a dat iudicẽ ibi iō q̄z. Caſus lr̄alis. Quidā accolitus.b.noie quandaz puellā duxit in facie eccleſie in vxorem ꝛ eā carnaliter cognouit tādez orta eſt diſcordia inter illum ꝛ amicos puelle quare fuit cuidā alij. Ꝛ.noie copulata ꝛ dictus accolitus fuit vſqz ad gradũ ſacerdotij ordinat⁹ ꝛ tādẽ habitũ ordinis ciſtercien. aſſumpſit dubitauit iſte.b.an licite poſſit in ſuo,ppoſito remanere acceſſit ad papā exponẽs ſibi predicta.vñ mādat dioceſano epo quatenus ſi res ita ſe habet predictaz mulierẽ cōpellat vt ab illo recedat cui p adulteriũ fuit copulata nec predictum monachuz iquietat quo minus votuz ſuũ valeat adimplere Ber.

Nō primo q̄ adulteriuz commiſſuz ẽt in figura mr̄imonij priuat adulteruz iure coniugali quod hẽbat in coniuge etiaz ſi alter cōiunx quodāmodo fuerit cauſa iſtius tranſitus ad alia vota ꝛ in b̄ vltimo ẽ iſte tex.ſatis nō. Secundo nota q̄ clericus i minoribus contrahendo matrimoniuz non efficitur ĩhabilis ad ordines maiores ĩmo mortua vxore pōt redire ad clericatum. Tertio nota caſuz in quo profeſſio valet facta per coniugatum ſine conſenſu vxoris ſi vxor cōmiſit adulteriuz.ꝛ videtur probare b̄ littera q̄ p adulteriuz notoriuz ſine alia ſñia p̄uatur adultera iure ſeruitutis qō bẽbat in marito et ſic,pp̄ria auctoritate pōt adultera deſeri a marito. ō quo vide bo.glo.in.c.ſi.de adulte.ꝛ quod ibi dixi.

Jn glo.i.ibi publice fuit adulterata.nō.glo.iuncto tex.q̄ ſicut pōt intrare maritus religionem exquo vxor cōmiſit publice adulteriuz.vt b̄ ꝛ i.c. agathoſa.xxvij.q.ij.ita pōt ſe facere,pmoueri ad ſacroſ ordines.Et videt mihi q̄ b̄ ſit tex.contra dcm̄ Jnno.j.c.proxi.vbi dicit q̄ licet maritus adultere poſſit ea inuita intrare religionez non tamen pōt ea iuita promoueri ad ſacros ordines.ꝛ reddit rōnez diuersitatis q̄ adultera pōt cōtrahere matrimoniuz poſt mortez ingredientis religionez ſed vxor ordinati nō pōt cōtrahere matrimoniuz poſt mortẽ ordinati.vt in.c.quia ſunt.xxviij.di.ꝛ.xxxij.di.c.feria tiz.vnde cū cōpelleretur ad cōtinentiā ſeruādaz p⁹ mortẽ mariti nō pōt b̄ fieri ſine ſuo conſenſu.ſz certe b̄ rō mihi non placet.q̄ iura alle.p Jnno. loquũtur quādo maritus fuit promotus de conſenſu vxoris vouẽtis continentiā.nā illud votũ ſolẽnizatur p ſuſceptionẽ ordinis mariti q̄ cuz ſint vna caro maritus cōmunicat actiones ſpirituales vxori.vt eſt videre in marito contrahente cōpaternitatez . naz ex tali actu etiam vxor efficitur cōmater.xxx.q.iiij.c.ſi quis ex coniugio.ꝛ nota.in.c.martinus de cogna. ſpi.ꝛ b̄ eadem diſpoſitio eſt in vxore ingrediente religionez.nā exquo vouit nō poteſt amplius contrahere matrimoniuz etiaz poſt mortem mariti.vt nō. docto.ſ.eo.c.cū ſis.ſed vbi uxor adulterata nō cōſenſit promotioni uel ingreſſui religionis bene poteſt ꝓtrahere poſt mortez mariti q̄ non poteſt dici votuz ſolẽnizatuz exquo nullum emiſit. Et i fi. glo.ꝛ de b̄ uide bo.tex.in glo.in.c.ſi cuius.b̄ alle.ꝛ intellige vt ibi nō.quando maritus cognouit uxorẽ poſtq̄z ſciuit eā adulteratā.nā perinde eſt ac ſi eſſet maritus corrupte ꝛ ſic propter defectum ſacramenti non poteſt amplius promoueri ad ſacros ordines.

Jn gl.ſi.in fi.nō ex hac gl.iuncto tex.q̄ adulterium mulieris iunctuz cuz ingreſſu religionis mariti non ſoluit matrimoniũ quo ad uīculũ vñ lz adultera pdat ius reſpectu ſuitij qō bẽbat in marito ñ tñ ſoluitur ꝓiugiuz quo ad uīculũ. Sz dubitatur i quo ꝓſcia remordebat iſtũ exquo mulier ꝓmiſerat adulteriuz.erat.n.liber a ſeruitute illi⁹. dic Boff. q̄ mouebaꝛ ex eo q̄ uxore ſuptſtite faceret ſe ,pmoueri ad ſacros ordines ſine illius conſenſu ſed certe b̄ rō ñ eſt efficax.q̄ ut.ſ.dixi exquo uxor publice cōmiſit adulteriũ perdidit ſuitutem quam habebat in marito ꝛ ſic libere poterat ſe facere promo-

ueri.2ª sol.q exceptio cõpetẽs marito poterat elidi p replicationẽ adulterij cõmissi p eũdẽ maritũ qz ip se fuerat adulteratꝰ occulte tñ.7 ꝟ so.poterat eẽ bõa qz adulteria cõmissa p ꝓiuges mutua cõpẽsatiõe tol luntur.vt ī.c.pe.7 vlt.j.ꝺ adul. Sed aduerte qz si ꝟ erat verũ nõ debuisset ītrare religionẽ ſz potius repetere mulierẽ.7 iõ datꝰ 3ª sol.q fruſtra timebat ꝟ cõſciaz.vel dic q ꝟ fecerat vt ageret ī monasterio maiorẽ pniaz qz fuit cã q vxor adultera trãſuit ad ſcꝺa vota. Quid ãt ī marito q effectꝰ ẽ papa vxore igrãte nũqd possit repeti p vxorẽ ſic repetit is q intrauit religiõez vt fecẽ ſe,pmoueri. Doc.dicũt q sic 7 ẽ gl.nõ.ī.c.figs pecũia.lxxix.di.q̃ ẽt tractat gl.erit iudex ꝑ papã ī ꝟ ar.7 nõ ex illa gl.q ꝓiugatꝰ ẽ habilis ad papatũ ẽt vxore ignorante 7 nõ cõſentiente.

v **Enies.** Summa vt.s.ī.c.p̃cedẽti. vel aliter 7 fic. Vxor nõ p̃t repetere maritũ de cuiꝰ licẽtia religionẽ ītrauit ſi pꝰ igreſſũ ñ cõtinuit lz ad cõſẽtiẽdũ ſeu ad datõez licẽtie dolo fuit īducta.p̃ narrat facti.ſcꝺo dat iudiciũ ibi quocirca. Casus lr̃alis Quidã cõiugatꝰ noie.L.,ppoſuit monasteriũ ītrar̃ pr̃ibus pluribus ſacerdotibꝰ iſtetit apud vxorem ſuã vt ſup hoc ſuũ p̃ſtaret aſſensum aſſerens q niſi hoc faceret tã ſibi q̃z toti mũdo redderet ſe iutilem: 7 ſic illa tã p̃cibꝰ ipſiꝰ q̃z aliorũ 7 fletibus deuicta caput illius ſponte altari ſuppoſuit mãu ſua:7 ea pr̃te ibidem extitit tõſuratus monasteriũ qz adijt:7 poſt modũ finito tpe,pbatiõis fecit profeſſionẽ.illa in ſeculo remanẽs ꝺoneſtos amatores admiſit.deũs.l. timẽs ne factũ illiuſ ſibi poſſit iputari:acceſſit ad papã exponẽs ſibi p̃dicta.vñ mãdat pa.epo pictauiẽ. 7 cuidã abbati q̃tenus ſi ita ẽ p̃dictũ.L.,pmittãt libere pmanere ī monasterio qꝺ ītrauit quãuis multuz deliquerit q ipſe malicioſe aſſeruit q niſi illa cõſentiret tã ſibi q̃z toti mũdo redderet ſe iutilẽ.7 cũ rogauit p̃ſbyteros ne mulieri p̃dcẽ exponerẽt q ipſã ſeculũ relinquere oporteret ſi licentiã daret viro: tñ exquo caput viri altari ſuppoſuit:7 poſtmodũ non cõtinuit ipm vlterius reuocare nõ poterit cũ p exceptionẽ fornicatiõis poſſit repelli:maxie cũ antequã fuerit fornicata ipm nõ repetijt Ber. Nõ p ibi finito,pbatiõis tpe.q cõiugatus intrans religionẽ ꝺ cõſenſu vxoris bẽt legitimũ,pbatiõis tps.nõ g̃ tenetur,pfiteri ī tẽpore breuiori.ſecꝰ ſi inuita ſpõſa de p̃senti ītraret.vt ī.c.ex publico.s.co. Scꝺo nõ q cõſenſus mulieris p dolũ extortus nõ validat,pfeſſionẽ mariti vt hic ſatis colligit a ꝺcto lr̃e.7 ad hoc tene mẽti iſtũ tex.qui ad ꝟ iducit p doc.s.eo.c.ex pte 7 dixi ī.c.i.s.e. Et ex ꝟ 7 ex tex.nõ q dolus ī ſpiritualibꝰ nõ semp ẽ licitꝰ.excuſat.n.q̃ qs iducitur ad meliorẽ vitã qz tũc proprie nõ ẽ dolus vt in.c.cũ dilecti qꝺ me.cã.ſecꝰ ſi adducit ad renũciãdum ius ,ppriũ ſeu vt ſubeat,pmptũ piculum adulterandi.

Itẽ nõ ibi p̃ſbyteros exorauit.ar.ſatis bonũ q mulier quo ad materiã buiꝰti.excuſat ab ignorãtia iuris.ſi g̃ mulier ẽ certificata cõcedẽdo licẽtiaz mari to opz īgredi religionẽ.ex datõe g̃ licẽtie abſqz alio voto cõtinẽtie p̃t cõpelli ad īgrediẽdũ religionẽ. et ad ꝟ iduxi iſtũ tex.ī.c.i.s.eo. Vltio nõ q igreſſus cõiugis a pncipio inualidus validatur ipo fcõ q vxor pdit potestatẽ ī marito.Ex quo īfertur q vxore mortua maritꝰ pus nõ reuocatus mõasterium exire nõ põt. In glo.iij.ibi tz ꝺctus.ſed aduerte quia ar.potius ī ꝺctuz colligit ex iſto tex.nã hic papa expreſſe dicit maritũ nõ modicũ deliquiſſe ī eo q captioſe 7 doloſe īduxit iſtã mulierẽ ad cõſentiẽdũ.7 in fi.tex.īuit q ſi mulier iſta cõtinuiſſet potuiſſet maritũ repetere nõ obstãte cõſenſu ſuo qz ille cõſenſus nõ erat validus exquo doloſe fuit extortus.nõ.n.ẽ verũ qꝺ ſubijcit ī glo.q ſi iſta cõtinuiſſet fuiſſet audita exquo ñ emiſerat votũ cõtinẽtie nec,pmiſerat ī trare religionẽ cũ eẽt iuuenis.nã totũ ꝺctuz gl. ſẽſit ī.c.vxoratus.s.eo.vbi ꝓcludit q ex ſola licẽtia mulieris ſibi p̃iudicat lz ex offõ ep̃i poſſit ingreſſus renocari.dic g̃ q ex alio capite iſta mulier fuiſſet audita ſi cõtinuiſſet.ſ.qz ſpõte ñ cõſenſit ſz dolo fuit inducta. In gl.pe.ibi mõasteriũ eo iuito. nõ bene banc glo.facit.n.ad multas.q.vt ſi dicamꝰ q ſi religioſus cõueniat ex eo q egerit añ igreſſũ põt nihilo minus monasteriũ ſuſcipe defenſionẽ 7 illo iuito,ponere oẽs exceptões ſibi cõpetẽtes 7 ſic nõ tantũ bona īgreſſi trãſeũt ī monasteriuz ſz oẽ ius reale et pſonale ſibi cõpetẽs. Scꝺo facit iſta gl.iũcto tex. q ſi religioſus cõueniat ex geſtis añ igreſſũ poſſit iudiciũ fundari ī pſonã illiꝰ religioſi q ꝺubie ,pcedit qñ negat validitas igreſſus.qꝺ ãt ī alijs caſibꝰ plene nõ.p legiſtas ī auc.cã q̃ fit cũ monacho.C.ꝺ epi. 7 cle.7 puto q poterit duplex practica obſeruari.p̃ vt ſit ī iudicio de cõſẽſu ſupioris.ſcꝺo vt mõasteriũ ſuſcipiat defẽſionẽ.7 ꝟ mihi plus plz.qꝺ vꝫ placere do.Bal.ī auc.cã p̃al. In eadẽ gl. ibi credo q bñ põt.ꝟ pticula vꝫ ꝺctiari bis q̃ pmittũtur ī gl.nam ſi p adulteriũ vxoris igreſſus remãſit validꝰ.g̃ monasteriũ poterat reſiſtere ſi iſte vult exir̃ 7 accipe mulierẽ niſi velis ſaluare gl.vt qꝺã dicũt vt ,pcedat qñ maritus exit añ,pfeſſionẽ.lz certe tũc qõ glo.eẽt inutilis nec oporteret põderare q mulier fuit decepta qz ãte,pfeſſionẽ nõ obligat mõasterio.vt ī.c. ſup eo.s.de regula. In ea.gl.ibi ſz qd ſi vir fornicet nõ bãc p̃ticulã glo.vſqz ad fi.nã lĩtat multũ iura diẽtia adulteria cõiugis mutua cõpẽſatõe tolli vt ,pcedãt illa iura qñ vterqz remãſit ī ſeculo ſecꝰ ſi is q fuerit cõtinẽs ītrauit religionẽ.tũc.n.nõ fiet cõpenſatio cũ adulterio ſubſequẽti.rõ qz iſte mutauit ſtatũ 7 ñ ẽ ãpliꝰ ſui iuris.facit.l.ſi ex cã.§. papinianus ff.de mino.qnĩmo ſẽſit guil.q ſi maritꝰ cõmiſiſſz ſe cũdo adulteriũ 7 poſtmodũ ītraſſet religionẽ ñ ꝓpẽ ſaſ adulteriũ ꝓmiſſũ añ igreſſũ qz iſte mutauit ſtatũ 7 ẽ effectꝰ nouꝰ bõ.qꝺ dcĩñ ñ vꝫ vex qz ñ potuit mutare ſtatũ cũ p̃iudicio mulieris cũ añ igreſſuz fuerit vxori ius acquiſitũ replicandi de adulterio mariti ꝺ exceptõez adulterij,ppij.7 ꝟ ſatis ſẽtire vꝫ boſti.q formaꝝ bãc.q.ſatis vtilẽ ponẽ q maritꝰ q cõmiſerat adulteriũ ī ſeculo trãſiuit ad religiõez repetit g mulierẽ ipe excipit de adulterio illius mulieris ipa replicat q 7 ipe ꝓmiſit añ adulteriũ.q̃rit nunqd poſſit exire iuito mõasterio ſi ꝓfiteat replicationẽ mulieris.7 dicit q ſic.vñ ꝟ cãu ſtaſ ꝓfeſſioni maruti lz veniat ī p̃iudiciuz,pfeſſiõis.ꝺ quo dic cãuz eẽ ī.c. pe. de rap.ſecꝰ dic vbi agit de mr̃imonio carnali. tc. n. ñ ſtaret cõfeſſiõi ꝓiugis ꝺ mr̃imoniuz.vt,pbat ī. c. ſup eo.de eo q cog.ꝓſan.7 cũ ꝟ dicto trãſeunt communiter ꝟ doc.ſz aduerte qz ꝟ idiſticte teneꝫ eẽt apte dicere ꝺ cãuz.c.vidua.s.ti.,pri.vbi tex. apte dic q exquo ꝓſtat de,pfeſſione alicuius tacita vel expſſa non ſtatur confeſſioni ipſius ī ꝺctum etiã cum iuramento.,p ꝟ facit qz confeſſio tẽdit in preiudicium mõasterij.ergo plene non,pbat qz lz valeat ꝓfeſſio ꝺ ꝓfitentem non tamen ꝺ tertiuz.vt.xiiij.q.ij.ī p̃n. 7 ī.c.i.de confeſ.Itez ratio.c.s.e.bz locuz ī cãu nostro nã de facili poſſz iſte ingreſſus colludere cum vxore ſua ī preiudiciũ,pfeſſionis facte.iõ itelligo illud.c.pe.alle.p boſt.qñ iſte igreſſus ſtat,p ingreſſu 7 ꝺ mr̃imoniuz de cõſenſu ſupioris.tũc.n.nõ eſt verisimile q falſũ cõfiteat ꝺ ſe.iõ talis ꝓfeſſio ſibi p̃iudicat 7 p ꝓfs mõasterio qꝺ pmiſit eũ agitare illam cãm 7 idem ẽ ī matrimonio carnali.nã valet confeſſio in preiudicium matrimonij. qñ eſt facta ab eo qui ſtat pro matrimonio.vt in.c.atteſtationes.7 ibi

per Hostien. ſ. de deſpon. impu.

a **Lccedens.** Uxor maritū ꝓfeſſū repetere ꝑt ñ obſtā/te licentia, pfitendi ab ea metu extorta. ꝑ ꝓtis narratio. ſcō iudicis datio. ibi quo circa. Caſus lr̄alis. Quidā ꝯiugat⁹ volens aſſūe re habitū mōachalez ꝓpetijt ab vxore ſua vt ſup hoc ſuū ꝓſtaret aſſenſuz. q̄ ꝓꝓ multa v̄bera ⁊ alia grauamina q̄ iferebat eidez dicens q̄ ipaz dimitteret ānu it volūtati ipi⁹: ⁊ ſic vir ille habituz ciſtercien. aſſum pſit: ⁊ mulier domū q̄rūdā monialiū intrauit nullo habitu aſſūpto vel voto cōuerſiōis emiſſo: rādē vir ille habitū dimiſit ad ſeculū redeūdo: mulier ſtatiz petijt ilū ſibi reſtitui ꝓꝓ h̄ ad pa. accedēs: vñ mādat quatenus ſi ita ē vir appellatōe remota cōpellat eā recipe ⁊ ei exhibere cōiugalē affectū Ber. Nō ꝑ ex iſto tex. q̄ ſic ad mātimoniū ꝯbēdū regrit oīno ꝓſenſus liber vt i. c. cū locū. ſ. de ſpōſa. ita ⁊ i ſepatiōe matrimonij quo ad tozū. vñ vt vides h̄ datio licentie fuit nulla metu itercedēte. ⁊ ꝑ h̄. c. notificaſti. xxxiij. q. v

Nō 2° ar. q̄ vxor iuuenis marito itrāte religiōez nō teneť itrare mōaſteriū faciēdo, pfeſſionē ſz ſatis ē q̄ itret vt poſſit ibi vitā hōeſtā ducere. h̄ tm̄ nō credo ō iuř verū p. c. ad apoſtolicā. ſ. eo. ⁊ p. c. q̄ aga/thoſa. xxvij. q. ij. ⁊ ad iſtū tex. dic q̄ h̄ narrat fcm̄ et nō ponit ius. Sz ḡro nūqd iſte marit⁹ potuit li/cite reliquere hītū ⁊ ꝓꝓa auctē exire mōaſteriū. ioā. an. dic̄ q̄ nō ſz q̄ peccauit fm̄ eū q̄ quo ad ſe ⁊ ſui ꝓiudiciū potuit mōaſteriū itrare vxor tm̄ potuit eū i uitū de mōaſterio abducere. ⁊ h̄ vltimū tz h̄ Inn. ſz ꝓmū dcm̄ io. an. ñ vī vſq̄quaq̄ verū. ⁊ ꝯiū apte ſē/tit Inn. i. c. qdā. ſ. eo., pbať rōe. ñ. n. ꝑt marit⁹ vxore iuita emitteř votū ꝓtinētie. vt i. c. vna ſola. xxxiij. q. v. Itē marit⁹ iſte multū peccauit vxorē deſerēdo aut dādo ſibi cāz adulterādi. vt i. c. ſi tu abſties. xxvij. q. ij. ḡ vt nō ꝓſeueraret i peccato ⁊ vt mulier nō icidat i adulteriuz licite potuiſſet, ꝓpria auctē exire. vñ h̄ i nullo nō. marit⁹ iſte q̄ bitū reliqt. In glo. ij. ibi ⁊ ſic ꝑ ꝓmū ⁊ vltimū. nō bñ iſtam gl. q̄ fac ad multa ⁊ collige ex ea q̄ ꝑ extrema colligiť mediū. et facit h̄ ad, pbādū ꝓſcriptōez vt ꝓbata poſſeſſiōe in ꝑn. ⁊ i fi. ꝓſumať q̄ qs medio tpe poſſederit. tz gl. xvi. q. iiij. c. volum⁹. ⁊ plem⁹ de h̄ ꝑ Bar. in. l. celſus. ff. de vſucapi. Scō nō gl. iūcto tex. q̄ agēs certū qd ꝑ metū nō ꝓſumit ex taciturnitate ſeq̄ntis tpis cōſentire ⁊ purgare metū. qō itellige niſi interueniat aliqs act⁹ poſitiu⁹ ꝓmi act⁹ approbatiu⁹. l. ij. C. qō me. cā. ⁊ pulchre ꝑ Inn. i. c. ſr̄ h̄ de renū. Et i fi. gl. doc. videť h̄ velle, pfeſſionē iſti⁹ viri nō valuiſſe q̄ cū vxor ē iuuenis debuiſſet itrare religionē vel ſaltē emittere votū cōtinētie quoꝝ neutr̄ h̄ iteruēit cū ḡ exꝑſſa ⁊ libera licētia nō valuiſſet fort⁹ nec coacta. Sed aduerte q̄ h̄ ar. ē ꝯ nō. i. c. i. ⁊. c. vxoratus ſ. e. nā libera licētia valuiſſz i ꝓiudiciū mulieriſ quā tūcū q̄ nō vouiſſet. nō. i iurib⁹ palle. vñ mulier met h̄ repetebat virū ⁊ ſic fuit h̄ audita nō ex eo q̄ ñ vouit ſz ex eo q̄ ꝑ metū cōſenſit. ⁊ iſte ē verus intellectus huius. c. Abbas.

s **Ignificauit.** Uxor, pfeſſi que dedit viro licēti/am, pfitēdi nō cōpellť igredi religionē ſi cōtinēs ē ⁊ ñ ſuſpecta. ꝑ pōit mulieris ḡrelā. 2° dat iudicē ibi quocirca. Caſus litteralis. Quedā mulier. a. noie coā decāo ſci gr̄iaci fūgenti vice archiep̄i ſenonē. dedit lr̄iaz viro ſuo religionē itrādi voto cōtinētie ſibi iūcto ⁊ recepta fide ab ipa q̄ ꝑpetuo cōtinētiā ſuaret ⁊ ſic vir, pfeſſionē fecit. decan⁹ vo p⁹ fcām, pfeſſionē a viro dicebat q̄ mulier illa debebat religionē itrare: ſz illud ꝑ ſibi nō exꝑſſit q̄ō ſi exꝑſſū fuiſſet viro lr̄iaz nō dediſſet: ſz decan⁹ ad h̄ cōpellebat eandē: vñ mulier illa hec oīa ſignificauit dño pa. Uñ mādat q̄buſdā quaten⁹ ſi ē ita ⁊ mulier talis etatis exiſtat de qua ſuſpitio nō poſſit bñ q̄ nō ꝑmittat illā cōpelli religionē itrare votum cōtinētie obſuātē Ber. Nō ꝑ ar. q̄ ꝑlat⁹ iferioz ep̄o non ꝑt, ꝓꝓio iure ipartiri auctē i diſſolutione mr̄imonij ēt cā religiōis. ⁊ h̄ tz Inn. exꝑſſe. ⁊ facit h̄ lr̄a i ar. i eo q̄ decan⁹ h̄ fecit tā q̄z gerens vices ep̄i., ꝑ h̄ bo. tex. i. c. ſi vir ⁊ vxor. xxvij. q. ij. Scō nō i v. quo circa. tex. valde nō. i mā q̄ ſi marit⁹ itrauit rligionē vxorē cōſtrictē ⁊ ꝓtinctiā vouēte ꝓpelli ꝑt vxor ad i trādū religionē lz viuat cōtinēter exquo eſt talis etatis de q̄ ſuſpitio icōtinētie bēri ꝑt lz a ꝓncipio nū q̄z cōſeſerit igreſſui religionis. ita fing., pbať h̄ a ꝯio lr̄e ſec⁹ dic vbi nō vouiſſet nā ⁊ tūc bēret locū. c. i. ſ. eo. ⁊ q̄ō nō. gl. i. c. vxorat⁹. c. ñ. In gl. i. ibi q̄ ſatis bñ pōt dici. ⁊ p h̄ vī gl. recedere a dcis ꝓcedenti b⁹. Host. diſtinguit q̄ aut vxor ſolēniter vouit aut ſimpliciter aut nullū votū emiſit. ꝑ cāu cōpellit itrare religionē ⁊, pfiteri. i 2° ⁊ 3° ñ ꝓpellit ſz marit⁹ poterit ſibi reſtitui. ſz aduerte q̄ lz Jo. an. h̄ ſimplic. t recitet Host. ⁊ trāſeat tm̄ aliō ſcīt i. c. ex pte. ſ. e. vbi i diſtinctiōe poſuit verū itellectū ad iſtū tex. quē h̄ ēt pōit Uin. dicēs q̄ ſi mulier dedit tm̄ licētiā ⁊ nō vouit tūc ex offō iudicis reſtituit ſibi marit⁹ exquo iuuenis ē. ⁊ ita loq̄t. c. i. ſ. eo. ⁊ ſi, pceſſit ad votū cōtinētie nō dz ſibi fieri reſtitutio ſz dz cōpelli ad itrandū religionē. vt de directo ē h̄ cāus a ꝯio lr̄e. ⁊ h̄ ēt voluit cal. i. d. c. ex pte. ⁊ diri i. c. i. ſ. e. i diſtinctōe. ⁊ h̄, pbo rōe. nā exquo mulier vouit ꝓtinentiā quātūcūq̄z ſit iuuenis teneť votū obſuať cū votū ex poſt facto ſit neceſſitatis ⁊ obliget quēcūq̄z p⁹ puberta/tez. nō ḡ dz ſibi reſtitui mariu⁹ cū ñ eēt aliō q̄z ipos i, pmptū ꝑiculū detrudere ⁊ vtrū iſto cāu teneať illa mulier, pfiteri an ſolūmō eſſe i mōaſterio. diri. in c. i. ſ. e. ⁊ dic vt ibi ⁊ ſatis ꝑt i h̄ cāu dici q̄ ñ ꝓpellit, pfiteri exquo erat mulier ⁊ ñ certificata. nec miruz q̄ ꝓpellit ad id qō ñ, pmiſit q̄ h̄ venit acceſſorie ad, pmiſſiōez ꝑus fcāz. Itez ñ ꝓpellit itrať vt ſter ibi i carceř ſz pot⁹ vt hōeſte viuat ⁊ turpitudinis ſuſpitionez euitet. ar. in. c. de bñdicto. xxxij. q. i.

g **Audemus** Adultera quā marit⁹ recōciliare nō vult ad agendū pnīaz in aliquo clauſtro collocať. h. d. Cōis diuiſio. ſcā ibi mulieres. Caſus lr̄alis. Aliq̄ mulieres ꝓdēnate ſunt de adulterio ꝓꝓ qō a viris ſuiſ ſūt relicte, dz q̄ ſi ad fruges melioris vite ꝓuerſe fuerīt ſi mariti earū cōmōiti eas ꝓꝓ deū recipe noluerit i, mōaſterijs cū religioſis mulierib⁹ dñt pōi vt pnīaz ꝓpetuā ibi agāt Ber. Nō ꝑ q̄ ꝓꝓ adulteriū mulieriſ licite ſepať mr̄imoniū quo ad tozū remanet tm̄ ipz mr̄imoniuz quo ad vinculū. xxxij. q. vij. c. licite. Scō nō q̄ ſeparato matrimonio, ꝓpter adulteriū carnale non teneť ꝓiunx q nō deliquit peccātez ſibi reconciliare etiam poſt penitentiā pactā. Tertio nō q̄ maritus lz ad ſui inſtantiam fuerit ſepatum matrimonium quo ad tozum pōt tamen nibilominus vxorez ſibi inuitā reuocare ſeu reconciliare ⁊ ſi eſt conuerſa i. emēdata marit⁹ mereť recōciliādo. Ultimo nō officiū iudicis eccleſiaſtici circa adulteras a maritis relictas implorā. tū vt eas collocet i clauſtro cū mulieribus religioſis. In glo. i. ibi ſecuta ſnīa. nota gl. q̄ ꝓꝓ adulteriū ēt notoriū nō dz maritus, ꝓpria auctoritate reliquere vxorē ſz dz expectare ſnīaz eccleſie. ⁊ lz doc. h̄ trāſeāt tamē gl. apte ſētit ꝯiū vbi latius h̄ diſputat i. c. fi. de adul. videlicet q̄ data notorietate delicti neceſſario nō expectať ſnīa eccleſie. et eādē ſnīaz tz Inno. i. c. iquiſitiōi. ſ. de ſē. ex. ⁊ vide q̄ō latius diri i. d. c. fi. ⁊ placet mihi opi. ꝯia. ſ. vt ſē

cit q̄, pbať ertremitari b⁹ poſſeſſionis ꝑſumit contīuatio medij tpis ⁊ al. gl. i. d. c. volum⁹ et io. an. ⁊ do. an. i. d. c. cuz ad ſedem ⁊ ad h̄ faċ q̄ nōt. d. an. p⁹ ino., i. c. qñ ꝯ i. vij. col. de, pba. vbi dř q̄ qñ, producit iſtrm i actōe regiſtrādi ñ eſt neceſſe q̄ to t⁹ teor iſtrumēti de v̄bo ad v̄bū regiſtreť ſz ſufficit ꝓncipiū ⁊ ſi nē ſcribi illius iſtrī. itez adde h̄ pe. de an. i. c. i. vij. col. de reſcrip. lib. vi. vbi dicit q̄ ad probandam continuā poſſeſſionē ſufficit, pbare ꝓncipium poſſeſſionis ⁊ q̄ ꝑ, pbationē extremorū, pbēť media tz ſpe. i ti. de, pba. §. i. i vlti col. vſ. ſed qualit̄, pbari ꝑt vbi loq̄t de, pbatione cōtinue poſſeſſiōis ad qō vide gl. i v. rōani i. c. die reſurrectiōis de cōſe. di. v. ⁊ bal. i. l. ſiqs ita cit. prin. de condi. ⁊ demō. ⁊ mlt̄ tū elegāter domi. i. d. c. q̄ ſūt culpe i vlt. col. xxviij. di. ⁊ in c. legimus i ꝓin. ij. col. v. nō iſtā gl. lxxxxiij. di.

ą In v. icōcuſſā et viō gl. i. c. q̄ ſūt culpe hic al. i gl. ⁊ gl. magnā i ꝑn. i c. ꝑ tuas ō condi. appo. ⁊ idez dicit. d. an. i. c. lz cāz i xxxviij. colū. vſ. qualiter āt de, pba. ⁊ ali qd i. c. rex pacific⁹ in ꝑn. ij. col. ſ. i, pe gre go. ⁊ i. c. cū ad ſedē de reſti. ſpol. vbi alſat gl. i. c. ex pte decāi. ſ. de reſcrip. ⁊ i. c. inter dilectos i vi. col. ſi v. nō. q̄ pro portiōe. et vide d. ab. panor. ele gāter i. c. accedenti b⁹ circa fi. v. h̄ aduerte de pui. ⁊ bart. i. l. celſus i vl ti. col. vſ. alio mō. ff. de vſucap. ⁊ adde h̄ bal. i. l. te/ſtiū i vlti. col. C. ō ſte ſti. vſ. adde q̄ tps vbi dic̄ q̄ ad, pbādū ꝓſcriptionē ſufficit, pbare pncipiū ⁊ finē poſſeſſio/nis q̄ per extrēa pre ſumūtur media ⁊ allegat ꝑdictū. c. volum⁹ h̄ all. p iſtū. ⁊ viō bal. i. l. ſiē re cōpali i. ſ. ſupuacuuz vſ. et nō ex iſto ff. q. mod. pig. vel hy po. ſol. et bal. i. l. ſi p̄ fidi. C. de do. añ nu/pti. ⁊ vide lu. ro. i. d. l. celſus i pe. col. vbi di

tĉtia nō regrat qz bz bāc facultatē a deo.xxxij.q.i. c.dirit.facit tex.cū gl.i.c.qz agathosa.xxvij.q.ij. et c.significasti.j.de diuor. Jn gl.i v. cū religiosis ī fi.b gl.v dē velle q; tex.iste loquat ꝺz dispōnez iuris ciuilis vt fiat ista collatio i mōasterio qñ fuit actū crialiter ꝑ mulierē sec⁹ si fuit actū ciuiliter. Et ex hoc itellectu nō vnū ad qđ nō solet allegari iste tex. q; cora iudice ecclesiastico ꝑt laic⁹ accusari de adulterio ĉt crialiter ⁊ q; iudex ecclesiastic⁹ ꝑt saltē respectu mulieris ip onere penā legalē detrudēdo mulierē ī mōasteriū.ꝺnū tz Jnno.i.c.tue d,pcu.vbi dicit q; lz ecclesia possit adiri sup adulterio qñ agit ciuiliter quo ad sepationē toꝛi.sec⁹ tñ si crialiter agit ad penā legitimā iferēdā.⁊ ꝑ illa opi.facit ille tex.⁊ canō i.c.lex dz.xxxij.q.v.scīūt ℣de.⁊ Ab.ħ ⁊ io. an.i.c.i.de fo.cōpe.li.vi.vbi dicit nō q; adulteriuz ē de foro ecclesiastico dūtaxat cū agit ad sepationez toꝛi.i ꝺnū tñ adduco.c.i.de offi.oꝛ.⁊.c.de bñdicto xxxij.q.i. Jtē cū mīmoniū sit sacr̄m peccās ꝺ illud cōmittit sacrilegiū.vt ĉt innuit tex.iuris ciuilis in .l. q̄uis.C.de adul.lz in crīe sacrilegij ꝑt adiri tā secularis q̄z ecclesiastic⁹.vt i.c.cū sit gnāle de fo. cōpe. vbi lat⁹ bāc.q.examino.hec tñ lec.glo.ñ ē cōis.vñ do. ℣de.⁊ Ab.trāseūt ad aliū itellectū dicētes q; p istū tex.nō iponit aliqua pena mulieri lz,puidet hic vt mulier collocet ī clastro vt honeste ibi viuat. vñ dicūt q; iuita mulier ñ ꝑt collocari ī clastro ī casu hui⁹.c.lz qñ ageret crialiter cora iudice seculari tūc iuita detrudet.vt i auc.lz hodie.C.de adul.vñ pon derāt ħ vbū collocare.nō.n.dicit detrudere. Post. posuit aliū itellectū dicēs ħ statui nouā penaz vltra dispōnē iuris ciuilis.nā ꝺz ius ciuile mulier nō pōt ,pfiteri ifra biēnū lz ꝺz istū tex.si marit⁹ monit⁹ nō vult mulier ē recipe pōt icōtinēti collocari i mōasterio ⁊,pfiteri potērit nec licebit marito illā de mōasterio educere.iste itellect⁹ mihi ñ plz.tū qz ē p̄iudicialis maritis.tū qz quodāmō corrigeret dispōnē iuris ciuilis.vñ puto q; iste tex.nō,puideat ī cāu illi⁹ auc. lz hodie.nā ibi ponit pena detrusiōis istituta accusatōe crīali ꝑ mulierē.hic āt nō apparet de accusatione crīali. Jtē ħ fit collocatio ad pnīaz peragēdā ⁊ ñ p̄ncipaliter ad penā.q̄re dico q; qualitercūq; fuerit actū ꝑ mulierē adulterā exquo ē mulier relicta a marito pp adulteriū,pcedit dispō hui⁹ tex.vt iudex ecclesiastic⁹ ⁊ c.ne ista icōtinēter viuat i seculo.⁊ sic vt p̄cidat mā deliquēdi ꝺz eā collocare i aliquo monasterio ñ tñ pp pnīaz lz vt honeste viuat.,p ħ adduco tex.nō.q ħ,pbat ī.c.de bñdicto.xxxij.q.i.ī fi. et credo q; ħ cāu nō bēr locū illa pena iuris ciuilis respectu bonoꝝ.nā debes scire q; aut ꝑ mulierē fuit actū p maritū ciuiliter.⁊ tūc separat mīmoniū quo ad toꝛū ⁊ lucrat marit⁹ dotē.vt leg.⁊ nō.i .c.plerunq;.j.de do.p⁹ di.resti.⁊.C.de repudijs.l.consēsu. ⁊ sic mōasterio nihil pōt applicari.vñ nō sine mīsterio iste tex.nō fecit mēriōnē de bōis.lz si ageret contra mulierē crialiter vltra detrusionē due ptes suaz dotiū applicātur liberis siquos bz tertia ps mōasterio.si vo nō bz liberos lz parētes due ptes applicā tur mōasterio ⁊ tertia ps parēnt⁹,nō existēnt⁹ vo parēnt⁹ oia applicāt monasterio vt in iurib⁹ all.in gl.⁊ sic vtili⁹ ē marito vxoꝛē accusare ciuiliter q̄z criminaliter.vt i auc.ħ p gl.all. ħ distictio plus plz q̄z quoꝝūdā opi.nō.i.d.auc.que bz q; bodie maritus nihil lucret quasi iura antiqua sint bodie correcta p illā auc.lz nō plz.ar.i.c.i.s.vt li.nō cōte.vbi pz q; vxoꝛ ĉt lucrat donationem pp nuptias ex adulterio mariti facit.d.c.plerūq; de do.post diuoꝛ.resti.

D Udum. Si cōiuges se ad inuicē absoluerūt cōtinētiā ,pmutēdo ⁊ vterq; vel alter eoꝝ religionem ,pfitetur alter alterum repetere non potest.ħ. d. Jn pma ponit fcī ⁊,pcessus narratio.i scda diffinitio.ibi nos itaq;.pma subdiuidit.ꝑ pōit datio auditoꝛ.scō actoris petitio ibi cora quo.tertio ibi ad qđ rei rñsio.quarto ibi verū.actoris replicatio.quī to ibi sed ad ista rei replicatio. Casus lr̄alis. Jnter.C.laicū ⁊.J.vxoꝛē mrīmonij qđ vertebat: datus fuit eis auditoꝛ cora quo petebat dict⁹.c.vxoꝛē suā sibi restitui cū qua ꝺxit p vba de p̄nti:carnali copula subsecuta.ad qđ ex pte mulieris fuit rñsū q; ip se,p aīe sue remedio spōtanea volūtate p̄nti⁹ duobus religiosis sacerdotib⁹ ⁊ testib⁹.v.adhibitis renūciauit oī iuri qđ bēbat ī ipsa:resignādo illū ī manib⁹ alteri⁹ ex sacerdotib⁹ supradictis q ī psonā ecclesie resignationē huiusmōi recipe procurauit. Et idē.C.se castitatē ꝟuaturū,pmisit deuouēdo se hospitali pauper de pōte voto solēni:⁊ ipi dedit lriaz religionē itrādi versa vice ipa dedit ei licētiaz simili mō:⁊ resignauit oē ius qđ bēbat ī ipso ,put oia ista cōtinebātur ī publico istr̄o. Verū pdict⁹.c.,ppositū q; istr̄m illud mutatū fuerat qz cū cāu amissū fuisset illud qđ fuerat pus ī tertia psona mutatū fuit postea ī pma ⁊ pl⁹ ī vno q̄z ī alio cōtinebat. Jnsup ,pponebat q; quidā deceptorie ipm allexerūt ,ponentes eidē q; ī hospitali p̄dicto cibis ad volūtatē suam posset vti ⁊ q; ardoꝛē libidinis ibi extinguere posset ⁊ sic seduct⁹ irat⁹ ⁊ illect⁹:nō ꝺz sibi obesse q; in hac pte dē fecisse. Sz ad p̄dicta sic fuit rñsuz q; nō nocz an istr̄m loquat ī pma vel tertia psona:dūmō vitas nō mutet.ꝑterea q̄uis aliqñ dcō.C.spes data fuisset p quā ad ħ se,pposuit iductū tñ eo tpe quo p̄dcā fcā fuerūt pure simpliciter ⁊,pa volūtate ,p amore dei ⁊ remedio aīe sue ea nosc̄it fecisse:vñ cōpelli debebat a cōsoꝛtio hoiuz discedere vitamq; mutare. Dñs pa.sup his bīto consilio cū frib⁹ suis mulierez p̄dcāz ab ipetitōe dicti.C.absoluit ppetuū silē tiū imponendo eidez Ber. Nō ꝑ ex isto tex.iuncta suprascriptiōe in q̄ loq̄t mōiali q; libell⁹ ꝑt cōcipi ꝑ mōialez vbi ingressus mōasterij reuocat in dubiū ⁊ qđ pl⁹ est finia absolutoꝛia cōcipit ī psonā monialis vt colligit ex fine lr̄e.si āt ageret ī bōis ita q; ꝺdēnatio vel absolutō eēt realis ⁊ tūc dic io.an.q; sic ue,pfessus ꝺdēnaret alteri siue alter,pfessio finia ꝺcipiēda ē in psonā mōasterij.q̄si diceret q; religiosus cū nihil,pprij bēat nō ꝑt finia absolutoꝛia vel ꝺdēnatoꝛia ꝺcipi in psonā,pfessi qđ bñ nō.⁊ viō qđ nō. in c.pochiāos ꝺ sen.ex.plene de mā p gl.⁊ p Bal. in auc.cā q̄ fit cū monacho.C.ꝺ epi.⁊ cle.⁊ aliqd tetigi.s.e.c.veniēs. Nō 2° q; marit⁹ ⁊ vxoꝛ pñt pp deū cā ꝙtinentie obſuāde absoluere se,ad inuicez a mutua fuitute remanēte tñ vinculo mrīmōij qđ in dubio,pcedit si vterq; intrat religiōem.alias āt dic vt dixi in.c.veniēs.s.de regu.⁊ aliqd.j. Jtez nō tex.nō.q; qlibz sacerdos ꝑt dici offālis public⁹ ecclesie vūs ita q; noīe ipi⁹ ecclesie pōt recipe ,pfessiones spūales ꝺ ħ.j.lati⁹. Jtez nō q; ad substātiaz ,pfessiōis ꝙngis necessario non regrit licentia ꝺpi. vt hic clare probatur.⁊ vide qđ dixi in.c.i.s.eo.

Jtē nō ibi pauper hospitalis obsequo ĉ.q; paria sunt q; qs deputet se obsequo talis hospitalis vel obsequio pauperuz talis hospitalis nā semp oblatio vī fcā hospitali ⁊ ñ psonis. Et inducit Jo. and. istuz tex.ad.q.quotidianā vt ñ sit dūia an legat pauperib⁹ talis hospitalis vel hospitali.tale.n.legatum sp vī factuz tali hospitali.⁊ ñ psonis. Ex quo infertur q; q̄rta debet epo sec⁹ si fine nominatōe loci legaret aliqd pauprib⁹.tunc.n.eps nihil capit vt leg. ⁊ nō.in.c.ij.de sepul.vbi dixi ⁊.c.regsisti de testa. ⁊ tene mēri ħ dcm Jo.an. Jtē nō cāuz q; pdito instr̄o ꝑt idē nōri⁹ ex originali aliud cōficere nec viri

a Vide hic p do an in.j.col.z vide nõ.in.c.qõ aũt de iurepa.vbi etiam aliqua posui. Quid õ sñia an debeat ferri in tertia pſõa an in pria dic q ñ refert ſz.d.abb.i.c.examiata de iudi.dic tñ q si ferr in tertia pſona pſumi tur lata sine scriptis idẽ tz spe.i ti.de sen.§.iuxta.v.talit. Quid aũt si fiat instrm p vba ptcriti tpis vide p ab.post.d.an.plenc i.d.c.q aũt de iu.pa.

ſz de h qõ hic habeť ſ.an õbeat fieri instrz in pria vel tertia pſona vide.d. an.i.c.qñ ꝺ de.pba. col.v.z vi de oio que notaui p᷒ d.an.i.d.c. q ãt.! Itẽ vide bal.i c.j. in pri. z circa pn. in.v.i oi se re curia in ti.õ no.foꝛ fi.i vſi.feu. vbi dic q ñ ẽ vis an nõꝛi᷒ pria vl tertia p ſõa scribat instrm z idẽ dic bal.i.c. i.§.fi.q feu da. pos. z de h dic eẽ fin.i boc.c. q tabellio ñ dr varia re nec i sti lo nec i fcõ si vnũ instrz scribit i pa ma pſona aliõ i tria. z viõ imo. i.l.si fic.§. i.ff.de leg. i.vbi dic q ñ refert an nõꝛi᷒ scri bat instrz in pma vl ter tia pſona vt i boc.c. z vide ar chi.i.c.qui cũq circa pn.xvij.q. iiij.vbi dic q vz referi ptũ pape lz vba re scripti con cipiãt i ter tia pſõa.z boc p illũ

atur instrm si in alia pſona logť qz fac originale vel instrm pdituz.satis.n.est q suba non mutet. Et ex h z ex tex.nõ q instrz sup eo.fcõ cõfectuz nõ vitia tur lz diuersimode loquať dũmõ in suba cõueniãt qõ nõ. Itẽ nõ ex pdictis z ex tex.q instrz põt lo qui in pma z in tertia pſõa.ad h.c.qõ aũt de iu. pa. z dz loqui in pma qñ nori᷒ refert vba ad ꝟbẽtẽ ita q ꝟbẽs vz ibi loqui.i tertia vo logť qñ ipse nori᷒ logť attestãdo q ꝟbẽtes sic dixerũt. Itẽ nõ ibi co ãt tẽ pore tex.satis bo.q lz iter ꝟbẽtes multa vba dicin de,pcesserit tñ si tpe instrumẽti illa vba p oia ñ fuerť replicata illud vz fuisse actũ qõ repit scriptũ.,p hoc bo.tex.i.l.cũ plures.§.locatoꝛ horrei.ff.loca.z qõ nõ.i.c.cũ.m.de cõsti.h ego itelligo verũ nisi aduer sa ps velit ,pbare q aliter fuit ꝟctũ qz scriptũ.vt est tex.i.c.cũ ioãnes de fi.instru. In gl.i.ibi ẽt si ñ te nuisset votũ.hec gl.nimis generaliter loquit. nã vz pria frõte vel q ẽt sine voto põt cõiũx renũciare oi iuri qõ bz i cõiuge qõ tñ ẽ falsũ.vt,pbať i.c.tua õ iu reur.z.c.veniẽs.§.de regu.vbi dixi.z sẽtit hic Jn no.q dicit q sine cã cõtrahẽtie ñ pñt marit᷒ z vxoꝛ se absoluere.de quo vide qõ latius dixi i.c.veniẽs de regu. In gl.ij.i fi.dictũ hui᷒ gl.,pcedit si i illo ho spitali fuisset religio approbata z fecisset iste,pfessio nẽ tacite vel exp̃sse.,p h.c.i.de vo.li.vi. In gl. in v.caloꝛe.ibi sũt q opes.gl.formar ꝟbũ z ñ iducit ne qz soluit.dic g̃ q illud.c.ponit pulchrã decisionem z mẽti cõmẽdãdã.dicit.n.q donatio fcã ecclesie tu multuario mẽtis affectu vz nec ptextu mẽtis turba te põt reuocari.g idẽ dicẽdũ i voto fcõ iracũdie calo re.vt dixi gl.nõ soluit sz vz velle q votũ fcm tali tpe nõ obliget.z nõ semp istã glo.pp ipsius aucto.z vi de sin.glo.in simili.i.c.ex lris de duoꝛ.q dicit q cõ fessio᷒ fcã caloꝛe iracũdie ñ p̃iudicat nisi deť pseue rãtia.sz Jo.an.vz h tenere ꝟ istã gl.dicit.n.q igres sus religiõis z elemosyna cũ i seipsis bona sunt non egẽt aliq deliberatiõe.vñ sine deliberatiõe illa agẽs obligať.vtputa si audiuit vel vidit miraculũ vel ter remotũ vel aliqd simile z tioꝛe ductus fecit elemosy nã vel itrauit monasteriũ.facit.c.fic.§.e.z sic sz eũ põt itelligi.c.sũt qui opes.h ãt gl.posz,pceder qñ ẽ tãta mẽtis turbatio q sapit quãdã mẽtis alienatio nẽ ex multo furoꝛe z sic loquit.d.c.sicut.puto etiaz q vbi turbatio nõ ẽ tãta exquo tñ fuit tãtus iracun die caloꝛ q sedato caloꝛe nõ fecisset votũ nõ obliget apud deũ qz de᷒ vult oĩno volũtariũ militẽ.vt i.c.ñ ẽ.xv.q.i.facit,i simili qõ nõ.de iuramẽto i.c.sicut de iureiur.tñ qz difficile ẽ talẽ caloꝛez ,pbare huareť in practica opi. Jo.an.z pro hac opi. Jo.an.ꝟ gl. istã facit iste tex.vbi papa ñ mãdauit iquiri de isto caloꝛe iracundie allegato sed sprera allegatõe tulit sñiaz ꝟ allegãtẽ. Jn gl.in v.aliquãdo.nõ bñ istã gl.iun

b Confessio facta caloꝛe iracundie an z quando prciudicet.

c Caloꝛ iracũdie ipedit votũ religiõis si sit magn᷒ adeo qõ sapiat mẽ tis alienatõez adde hic.d.an.i pe.col.v.ea.rõ ibi sz gl.posz,pceder z.d. an.i si.i.c.ex litteris de iureiu.et qõ caloꝛ iracũdie vitiet igressum quo ad deũ tz archi.i.c.,pclinus.xx.q.iij.sz dicit quo ad ecclesiam q exquo qs ex pmit votũ sp cogit illud perficere qz quo ad hoc credit ex deliberatione procedere ꝑm inno.z bostien.

d Jn spũalib᷒ z i cõcernẽtib᷒ aĩam z sic i spectãtib᷒ ad offiñ sacerdotale põt sacerdos alteri stipulari alias nõ.adde bo.tex.in.c.fi.i v.manib᷒ cuiuſ dã ex fratrib᷒ sci augustini q clc.vel vo.z vide.d.an.circa hoc multa bõa in spẽ ponẽtẽ i,pe.decretal iũ i pe.col.z ibidẽ alij p᷒ cũ ponũt z panoꝛ.i.§. gre goꝛi᷒ i.vi.col.i pn.z inno.i.c.cũ oliz.ij.i gl.sua q ẽ sup v.mõach᷒ de pui. Jo. an.z alij in c.sic ne clc. vel mon.et ,pptercа sz bar.p᷒ anti quos i.l.i. §.huius stu dij.ff.õ iust. z iure.põt sacerdoſ sti pulari ab eo q ẽ i con fessiõe rem alij surrep tã vt ibi p eũ adõ spe. i ti.de istru. edi.§.nẽ vi dẽdũ v.sed põe cũ sene ratoꝛ.z ibi io.an.i add. viõ bal.i.l. cũ rões ad fi.C.õ ,pba. Sz aduer te q pãoꝛ. hic dũ all. c.q̃ q̃ vz ni miũ restrin gere pdcãz cõez cõclu sionẽ vt nõ qlibz sacer dos possit alteri stipu lari circa p dca sz solũ sacerdoſ cu rat᷒ seu po chian᷒ ista ẽ mag᷒ restri ctio ad doc trinã z deci sionẽ cõem. zi ꝟiũ ẽ gl. i.c.pastoraľ §.ꝓterea de of.oꝛ.z ibi exp̃sse.do. an.i vl.col. nõ.z segť q sacerdoſ pt alti stipľari ẽt i ñ spectã tib᷒ adsez ẽt i spectãtib᷒ ad offiñ epi z idẽ vz vel le h bost.fz ipmmet pa noꝛ.h.z viõ

m Mulier que.

Breue ẽ z p alia verba põt sic sũ mari. Post sñiaz diuoꝛtij quo ad toꝛũ tarã ob fornicationẽ spũalẽ mariti potest

sa.tho.i.iiij.se.xij.q.iij.ar.i.cir.fi.vbi dic q sacerdos q̃si publica pſõa ẽ. nec obstat tex.i.d.c.q̃ q̃.dũ sac mẽtõez õ sacerdote curato q pria facie vz mlt᷒ bñ,pbaz dez suũ qz rnderi pt ex regla gl.nõ.i v.pſidẽtes i cle.i.õ rescrip.q̃ ad h nõ.ibi exp̃sse.d.an.z imo.cui gl.ego addo pcoꝛdãtẽ gl.iuris ciuil i.l.i. i gl.i.C.õ bis q ad ec.pfu.q̃ nemo ad h põderat q lz.l.canõ vl statutũ vtaľ aliq᷒ termio rõe frequẽtioꝛis vsus vl faciat mẽtõez alicui᷒ pſone qz frequn ti᷒ i ea accidat ñ p hoc itelligit excludẽ alis pſõas vel res. Un ãt sacerdos possit cẽ nori᷒ pclusio ẽ q ñ p.d.c.fic cũ si.lita ri vt ibi. e Adde q h ni ñ hz locũ i arbitro lz arbitria sint redacta ad istar iudicioꝝ.l.i.ff.de ar.q arbit ñ pt q̃rere pri sine cessiõe õ h ẽ gl.fin.õ iuꝝ cãonico i.c.dilecti.s.de ar. z gl.i.l.litigatoꝛes.§.i ff.e.z late p.d.an.i ,pe.grego. f Quc sint pſõe valẽtes alti stipľari.z de h an nori᷒ possit stipľari alti sine cessiõe viõ tex.et ibi latiſſ ic bal.i.§.cũ ipubes isti.ẽ adop.z late p.d.an.s.i,pe.greg.i.v.col.

vxor libere religionē ītrare. ⁊ nō diuidit. Casus litteralis. Aliquis cōiugat⁹ trāfiuit ad infidelitatem vxore sua remanēte in fide: propter qđ illa fuit a viro iudicio ecclesie separata. vir reuersus ē ad fidē: vir eā repetebat ipsa nolebat redire ad eū ſz potius religionē intrare. queritur vtrū possit ad religionē trāsire eo inuito. ⁊ rndet q; pōt sed si nollet religionē intrare dz cōpelli redire ad virum Ber. Nō p q; quēadmodū pp fornicationē carnalē pōt mrīmonium separari quo ad torū. vt in. c. plerūq; j. de do. p⁹ diuor. resti. ⁊. c. ex lris. cū simili. ita pp fornicationem spūalē. fornicat. n. is qui fidez deserit ⁊ ad infideles se confert. cōcor. xxviij. q. i. c. idolatria. ⁊. c. ñ solū. Ex quo infert q; illud vbū christi. Nō lz dimittere vxorē excepta cā fornicatiōis. vt i. c. de infidelibus de cōsan. ⁊ affi. vēdicat sibi locū nedū i fornicatiōe carnali ſz ēt i spūali. qđ tñ limita p id qđ legi. ⁊ nō. i. c. quāto. j. de diuor. An autē ḃ casu marit⁹ p dat donationē pp nuptias ⁊ mulier dotē ficut pderēt si laberētur i carnalē fornicationē. dic q; sic eadē rōne. p ḃ. l. cōsensu. C. de repu. ⁊ sentūt hic docto. qđ nō. Secūdo nō cāuz in quo pōt vxor marito inuito ⁊ iuuene ītrare religionē qñ. ſ. vxor ē absoluta a cōsortio mariti ob ei⁹ delictū. Ex quo infero q; separato matrimonio pp adulteriū carnale pōt is qui nō peccauit ītrare religionē altero inuito ⁊ iuuene. p hoc tex. xxvij. q. ij. i. c. agathosa ⁊. c. veniēs. ṡ. e. alia vtilia ñ pñt colligi ex tex. In gl. ij. ibi qñ nō fuit separata qđ itellige qñ marit⁹ ē cōuersus re itegra. ſz si vxor afi ei⁹ reuersionē ītrasset monasteriū nō pōt educta marito reuerso. lz sinia separationis non prescesserit. nā idē videm⁹ i fornicatione carnali. vt ꝓbatur i. c. agathosa. ⁊. ṡ. e. c. cōstitutus. ⁊. c. veniēs. ob stabat ergo viro repetenti vxorē exceptio fornicationis spūalis. Et i fi. gl. hec vltima rō verior ⁊ placet magis doc. cōiter nā p̄cedēs rō nō ē vniuersalis. nō enīz ꝓcedit i bigamo neque i muliere. ⁊ ex p̄dictis i glo. bēs aliquos[a] casus in quibus fornicatio carnalis ⁊ spūalis differūt ⁊ plures alios vide ḃ per doc.

Sed vltra gl. quero de vtili. q. pone q; vxor separata post fornicationē spūalē cōmisit postea adulteriū nūqd marito reuerso ⁊ iuuito possit ītrare religionē. an vo debeat cōpēsare adulteriū carnale cū spūali sicut fit cōpēsatio qñ vterq; lapsus ē i fornicatiōe carnali. vt. j. de adul. c. pe. ⁊ vlti. doc. sūt varij i hac sīa. ⁊ vī p q; nō fiat cōpēsatio q2 diuersarū spēruz nō admittit cōpēsatio. l. si conuenerit. ff. de pig. act. nō. i. c. ij. ṡ. de depo. Itē vxor separata nō dicit maculare torū mariti. i cōtrariū facit q2 vtraq; fornicatio ē sufficiēs ad separationē mrīmonij. ergo adiuicē admittit cōpēsatio. ⁊ hāc opi. tenuit Gof. i. c. illa j. de diuor. Host. ḃ distinguit q; aut accusat qs de spūali fornicatiōe ⁊ ipe excipit de carnali ⁊ nō est audiendus. q2 si cōuincit de spūali nō tenet mulier secū habitare nisi vellet redire ad fidē. aut ecōtra accusatus de carnali excipit de spūali ⁊ prius de exceptione cognoscēdū ē tāq; de p̄iudiciali cū nō possit hereticus accusare vxorē de carnali vel de alio delicto ꝓ ḃ. c. exceptionē de excep. ⁊. c. a nobis. e. ti. si tñ ille vellet redire ad fidē ⁊ cōstaret de fornicatiōe vtriusq; spirituali. ſ. ⁊ carnali tunc fiet compensatio ⁊ hec opi. satis est equa.

De conuersione infideliuz. Rubrica.

Supra visum est de quersiōe cōiugatoruz ad religionez nē subijcit ó eoz cōuersiōe ad fidē bz ó mā xxviij. q. i. ⁊. ij. ⁊. xxxij. q. viij. c. vno.

Laudabilē. Saracen⁹ q; machinatione christi ane mulieris ipsius maritum occidit si cum ea matrimonium cōtraxit saparatur licet postea fit reuersus ad fidem. secus si sine machinatione illum occiderit hoc dicit vel summa generalius. Non potest quis illam habere in vxorem cuius maritum occidit machinatione ipius mulieris secus si sine machinatiōe ⁊ ē pulcher ⁊ quotidian⁹ casus. diuidit. nā due sunt ptes p̄ncipales. secūda ibi ad ḃ. ⁊ quelibz subdiuidit i consultationem ⁊ rnsionem vt per se patet.

Casus lr̄alis. Quidā sarracēi erāt in captiuitate christianoruz ⁊ iterfecerūt viros quarūdā mulieruz christianoruz isidijs ⁊ machīationib⁹ ipsarū: postea ipsi sarraceni p mulieres illas ad fidē xp̄ianā sūt cōuersi. queritur vtruz de iure illas possint accipe i vxores. ⁊ si eas duxerint an tale cōiugiū teneat. Rnsit papa q; ista qō determinat p cōci. triburiē. i quo dr q; si i mortē ipoz maliciose fuerit machinate quāuis earū studio ad fidē cōuersi fuerit ꝫbere nō debēt: et si ꝫrerint nō sūt tolerādi q2 tale dānū cuz tali lucro cōpēsari nō dz. Ad hoc. Quidā sarracēi iterfecerūt quosdā xp̄ianos i bello: qdā xp̄iāi quosdā sarracenos similiter iterfecerūt i bello. postea vero sarraceni illi ad fidē cōuersi sunt ⁊ ꝫrerūt mrīmonīū cuz vxoribus illoz quos i bello iterfecerūt: ⁊ xp̄iani ꝫrerūt cū mulieribus quersis ad fidē illoz quos i bello iterfecerūt. Mulieres iste postquā itelligūt veritatē de morte pōz virorz diuortiū petūt: queritur qd iuris sit. Rnsit papa q; cū tales nō ꝓcurauerūt mortē viroruz mrīmonium iter huiusmōi psonas licite pōt ꝫbi. nec debēt aliquater⁹ separi cum ḃ cā illa ñ subest pp quā debēt separi Ber. Nō ibi i captiuitate. q; saracen⁹ licite tenet axp̄ianis i fuū ē. n. licitū bellū ꝫ saracēos. ⁊ sic oēs capti i bello efficiūtur fui. ff. de cap. q̄si p totū. vide plene p Inn. i. c. sic ó iureiu. vbi gnāliter dicit q; oēs capti i bello iusto ēt si sint fideles efficiūt fui. ḃ tñ dic de iure ꝓcedere ſz hodie ex cōsuetudine vniuersali xp̄iani ñ efficiūt fui ita nō. dicit bar. i. l. hostes. ff. de capti. ⁊ posīli. re. et ita pluries obseruatū ē tp̄ib⁹ nr̄is. Scdo nō q; lz mrīmonū nō possit cōsistere iter eos q sūt diuerse fidei. xxviij. q. i. c. caue. tñ disparitas fidei a p̄ncipio nō bz ipedire mrīmoniū iter vnitos ex postfacto in eadē fide nisi aliud ipedimētū subsit. Tertio nō qđ dixi i sūmario vt ñ restrīgas dispōnē bui⁹. c. ad saracenos. nā eadē ē rō ⁊ fortior iter fideles q2 cum istud ipedimētū, pueniat ex delicto atroci mai⁹ ē delictū iter fideles q̄z si infidelis occidit fidelē. lz dubitatur magis de saracenis seu infidelib⁹ pp lucrū inde, pueniēs cū eēnt reuersi postmodū ad fidez ſz nihilomin⁹ ēt i eis disponit ꝫziuz. Itē nō magnam ptātē quā bz ecclesia. pōt. n. rōne delicti iducere nouuz ipedimentum habile ad ipediēduz ⁊ dirimendum mrīmoniuz post ꝫctuz simile i. c. fi. j. de eo qui dux. i ma. Quarto nō q; qs nō dz cōmittere delictuz pp bonuz spāle qđ ide seqt. ꝓ ḃ vió bo. tex. cuz gl. i. c. qđ ait. xiiij. di. ⁊ i. c. ñ magno. j. ne cle. vel mo. Nō. i. §. ad. ḃ quē posse ducere i vxorē illaz cui⁹ marituz iterfecit sine dolo ⁊ fraude ipi⁹ mulieris. In glo. i. ibi idē ē. ḃ gl. vsqz ad fi. ponit cāuz sepatuz a terminis lr̄e i quo rōne delicti iducit aliō ipedimētuz mrīmoniale. ⁊ dic clari⁹ vt bz i. c. fi. j. ó eo qui dux. i ma. Sed ḃ queritur ꝓ declaratōe lr̄e nunqd sufficiat ista machīatio[b] ó q; i lr̄a si occisor nō coguit illā mulierē durāte p mrīmonio. Host. istat ⁊ tādē cōcludit q; sic. ḃ. n. nihil dr de adulterio ſz soluz ó machīatione ⁊ ꝓ ḃ facit ſz euz. nā si interficio vxorē meā cā bſidi aliā vxorē ego pecco in lege ꝫiugij. merito ñ debeo bze aliqđ auxiliuz a lege ⁊ sic nō possluz āpli⁹ ꝫbere mrīmōiū. vt in. c. i. ó duor. ⁊ . c. interfectores. xxxiij. q. ij. Jo. an. ḃ distinguit ⁊ me-

a Nō differentias q̄ sūt iter fornicationez carnalez et spūalē. de q bus vide ḃ ꝓ do. an. vſ. doct. ḃ ponūt ⁊c. Et adde tex. et gl. i. c. ꝓposito xxvij. q. i. ē ēt alia dria q2 lz in adulterio carnali paria delicta mutua cōpēsatōe tollūtur vt i. c. significasti. ⁊ i. c. ex lris cū si. de diuor. tñ secꝰ ē in adultrio spūali vz prelati ⁊ ecclesie vt dicit gl. nō. i. c. cos in fi. vlt. glo. vij. q. i. ⁊ rōnez ibi assignat archi. q2 ecclesia nō dr deliqsse cuz iā ille plat⁹ cecidisset a iure suo.

b Utrū ad ipediēdū ⁊ dirimēdū mrīmoniū sufficiat machīatio sola vide hic ꝓ. d. an. i. ij q. ⁊ ipsum ab. panor. i. c. i. de eo q duxit in ma. quam po. p adl. ⁊ aliqd p eundē i. c. ſr eo. co. ti.

lius q; aut interfecit in morte machinatio vnius puta q; maritus interfecit vxorem vt duceret bertã in vxorez ⁊ tũc regrit adulteriũ pcedens ad impedienduz ⁊ dirimendũ mrimoniũ ꝓctuz cũ berta. ⁊ sic vi loqui tex. i. c. is q; viuente. xxxi. q. i. aut interfecit in morte machinatio vtriusqz. ⁊ tunc nõ requirit adulteriuz vt in ista. Si ãt nõ interfecit pus adulteriuz lz impediat matrimoniuz. vt in. d. c. interfectores. non tamen, pbat iure q; ꝓctuz dirimat. p qõ nõt Hosth. in c. ij. de cogna. spi. In glo. iij. ibi pugnãtes, p patria. nõ glo. ⁊ lz glo. accumulet fidez ⁊ pziaz non tamen est necesse vt simul cõcurrãt. nã licite quis pugnat, p pria. xxiij. q. viij. i. c. si nulla. ⁊ ꝑ casu põt insurgere filius ꝓ parentez ⁊ sic qs magis obligatur patrie qz parentib⁹. ⁊ fac ad statutuz quo cauet q; bannitus possit impune occidi nunqd filiꝰ possit occidere pzez bannitum. ⁊ dic q; sic q; bannitꝰ est hostis ciuitatis ⁊ hostez ciuitatis etiã patrez posset occidere impune. l. minime. ff. de reli. ⁊ sump. fu. ⁊ ibi bar. ⁊ p eundez i. l. amissione. ff. de capi. di. In glo. si. in si. nõ glo. ex qua habes cãum i quo cessat ratibitio. ⁊ idem tenuit Jo. in. c. is q; viuente. xxxi. q. i. ⁊ idez Uin. ⁊ host. hic ⁊ tamen postea Hosthien. distinguit vtruz noie mulieris fuerit maritus interfectꝰ vel ne. vt ꝑ cãu sufficiat ratibitio secundo nõ. ar. i. c. cuz qs de sen. ex. li. vi. Jo. an. dicit hãc distictionez nõ, pcedere cuz ꝑ regrat machinatio ⁊ nihil aliõ dicit. vult dicere q; vbi in actu regrit machinatio scienter non sufficit ratibitio cuz nõ possit machinatio iteruenire post factũ. sed dic clarius ponẽdo verã rõnem decisiõis glo. ratibitio retrotrahit ex fictiõe iuris sed ad ꝑ vt fictio, pcedat regrit q; duo extrema sunt habilia ad illũ actũ ꝓpetrãdũ. s. tps in quo actus fuit gestus ⁊ tps ratibabitionis. si. n. alterũ istoꝝ deficit nõ, pcedit ratibabitio qz fictio nõ causat super impossibili de qno plene per bar. in. l. si is q; pro ẽptore. ff. de vsuca. exẽplũ qdã interfecit noie infãtis hominẽ demũ infans maior factus bẽt ratũ certe ꝑ ratibitio nõ trabit retro qz impossibile erat illũ ifatẽ tunc tpis mãdare delictũ. nõ ergo põt trahi retro cũ non debeat plus posse fictio qz veritas. ⁊ istud appellat extremũ ad qõ. pone exẽplũ i extremo a quo si sit ꝓctus habebã terminũ ad certũ qd agẽdũ. amicꝰ meus noie meo egit illud ego post terminũ habui ratũ nũqd ꝑ sufficiat. certe dicendũ q; nõ qz cũ post terminũ nõ potuisez vere facere ergo nec ficte, p ꝑ ẽ pulcher tex. i. l. bonorũ. ff. rẽ ra. ba. vide bo. glo. in c. qz sit de electi. li. vi. ad, ppositũ ergo cũ post mortẽ mariti nõ possit vxor machinari in ipsius mortem ergo deficit ꝑ extremũ a quo ⁊ sic nõ, pcedit ratibabitio qz qñ defecit alterũ extremorũ nõ habet locuz ratibabitio. Abbas.

a Vide san. tho. in iiij. sen. di. xxxix. q. i. ar. iiij. cir. si. vbi dicit q; cũ, ples puenit ad pfectã etatẽ dz sequi pez fidelẽ vel mrem fidelẽ sed sẽ i mino ri etate cõstituta tũc dz dari fideli ñ ob statẽ qõ indiget matris obsequio ad educatiõnem.

e X litteris.

ª Si vxor in iudaismo relicta iudeꝰ ad fidẽ cõuertit. cõis, ples assignatur eidez b. d. vel quo ad itellectũ maxie iuxta gl. dic. Si alter infideliũ cõiugũ venit ad fidẽ altero remanente i infidelitatis erroze cõis, ples assignat conuerso. b. d. ⁊ est casus nõ. pmo cõsultatio. secũdo respõsio ibi cũ aũt ⁊c. Cõsultatio vero duo facit. pmo ponit viri petitionẽ. secũdo defensionẽ mulieris ibi ad qõ. rñsio vero pape quadruplicem ꝑmittit cãm.

Casus lr̃alis. Quidã iudeus cõuersus ad fidem vxore sua i iudaismo relicta petebat i iudicio vt eox filius quadriẽnis assignaret eidẽ p ipsũ ad fidẽ quã susceperat pducẽdus. Mulier rñdebat q; cũ puer infãs adhuc existeret magis materno idiget solatio qz pmo q; sibi ãte ptũ fuerat onerosus: ⁊ doloroſus in ptu ⁊ post ptũ laborioſus. vñ potꝰ ltia cõiũctio viri ⁊ mulieris dz mrimoniũ qz ꝑmoniuz: ⁊ iõ apud ipaz debebat potꝰ remanere. qsitũ fuit a pa. qd iuris eẽt: cũ filius i ptãte pris cõsistat cuiꝰ familiã sequtur ⁊ nõ mris: ⁊ in tali etate apud suspectas psonas aliqs remanere nõ debeat: que vite ipsiꝰ infidiẽtur: ⁊ pueri post triẽnũ apud pzem nõ suspectũ ali debeant ⁊ cõmorari: ⁊ si apud mrem maneret posset illũ trahere ad infidelitatis errorẽ: ⁊ ideo, ppter fauorẽ fidei. respõdet pa. puez illũ pri assignãdũ. Ber.

Nõ ꝑ plura onera que subit mater i creatiõe ⁊ in nutritiõe filij ⁊ pp ꝑ onera materna cõmixtio mariti ⁊ vxoris assũpsit denoiationẽ a matre. vñ appellatur mrimoniũ qsi mris munũ. i. officium qz magis versat officiũ maternũ qz paternũ qõ tene mẽti. Et ex ꝑ ⁊ ex tex. ifero q; vocabula debẽt eẽ cõsequẽtia rebꝰ. cõcor. c. cũ sm apostolũ de ꝓbẽ. isti. de dõa. §. ẽ ⁊ aliõ. alias ãt tale vocabulũ dr abusiuum. vt est tex. cuz glo. isti. de actio. §. sic itaqz. ⁊ dr abusio qñ qs abutit re ꝓ suã nãm. Et ex ꝑ ⁊ ex tex. collige q; vbi certũ qd pticipat de nã duorũ attribuit ei de cuius nã magis pticipat. l. qrit. ff. ỏ sta. bo. ⁊ iiij. q. iij. c. hermaphrodita. Nõ secũdo q; pater bz filium i ptãte ⁊ nõ mater. ⁊ i quibus cõsistit pzia ptãs vide plene p glo. isti. de pa. po. ⁊ iter ceteros effectus bz vnũ mirabile q; pr potest vẽdere filiũ suũ, ppter necessitatẽ famis. C. de pa. qui fi. dist̃a. l. ij. nõ. gl. i. c. ij. de pig. Itẽ qcqd acqrit filiꝰ acqrit pri quo ad vsu fructũ pter qz i castrensi vel qsi de quo dic vt plene nõ. i. l. cũ opz. ⁊ in auc. excipit. ⁊ auc. idemqz. C. de bo. q̃ li. ⁊ isti. p qs pso. no. acq. p to. Nõ q; lz matrimoniũ denoiet a mre tñ filiꝰ segt familiã pris. vñ dz denoiari a pre ⁊ nõ a mre ⁊ segt ciuitatẽ ex psõa pris ⁊ nõ mris. l. i. ⁊ l. assũptio. ff. ad muni. Itẽ nõ q; ẽt iudeus bz filiũ i ptãte. ⁊ ẽ rõ qz iudei ꝓbunt iustas nuptias. j. de diuor. c. gaudemus. ⁊ sunt sub romano iperio ⁊ sic gaudent legib⁹ iperialib⁹. p ꝑ l. iudei ⁊ qõ ibi nõ. C. de iude. nã ille ẽ in ptãte pris quẽ ex iustis nuptijs, pcreamꝰ secus dic i filio nõ legitimo nã ille ñ ẽ i ptãte pris. isti. de nup. in fi. Itẽ nõ q; puer seu ifans pꝰ triẽnũ [b] dz ali apud pzez vsqz ad triẽnũ mr̃ tenetur lactare filiũ. C. de pa. po. l. nec filiũ. ꝑ intelligo nisi mr̃ sit talis quã nõ deceat lactare filiũ vt nõt azo in sũ. de pa. po. sequit Bar. in tractatu de alimẽtis ⁊ ꝑ casu dz lactari expẽsis pris sed si pater est indigens ⁊ mater locuples tenet mater alere filios etiam maiores. l. i. §. mulier. ff. de li. agno. ⁊ in auc. si pater. C. de diuor. Et scias [c] q; intãtuz alimenta sunt filio debita a patre q; pater potest cõpelli p iudicẽ ad alimentanduz filios. d. l. nec filiuz. ⁊ dicit ibi glo. nõ. q; si pater denegat filio iniuste alimenta perdit patriaz ptãtez qõ bñ nõ. vnde alibi dicit lex q; necare ẽ filijs alimenta denegare. l. necare. ff. de li. agno. ⁊ dicit ibi nõ. glo. q; si filius moreretur propter defectũ alimẽtoruz põt puniri pater ac si filiuz proprijs manibus necasset quod nõ. Et intellige q; pater tenetur alere filiuz ⁊ econtra filius patrez nisi filius posset sibi querere victuz ex industria. ⁊ ꝑ verus quando sit talis persona quã nõ deceret operari alias non tenetur laborare cũ dedecore suo. l. siquis a liberis ⁊ quod ibi nõ. ff. de lib. agno. ⁊ vide glo. i. c. cũ bẽret. de eo q; duxr. i ma.

In glo. i. ibi ob nequitiã patris. nõ istuz casuz ⁊ dic q; ob hanc cãz potest filius cõpellere patrem vt eũ emãcipet. de quo dic vt latius habetur in. l. fi. ff. si a pa. quis fu. ma. ⁊ nõ. institu. qui. mo. ius pa. po. sol. in fi. In ea. glo. ibi de iure quiritum. dic quiritum. i. romanoruz qz dicuntur quirites a quiris qõ est basta. naz bastati icedebant qui inuenerũt patriã prãtem. ⁊ dicuntur quo ad istuz effectũ romani omnes qui sunt sub romano imperio. alij vero non recognoscentes romanũ imperiuz ñ habent filios i

b Vide de hoc optimã glo. i. c. cũ haberet j. de eo qui duxit i matrimõia. ⁊c.

c Vide sali. in. l. alimẽta. C. de nego. gest.

a ꝓplurima canonistis icognita in mā votorū ad intellectum huius ru
brice vide p san.tho.in.iiij.di.xxxviij.q.i.ar.i.ij.iij.z.iiij. Quid autez sit vo
tum dic q est alicuius boni cum deliberatione facta promissio ita diffinit
rai.in summa voti trāsgressi circa pn. Sed archi.xvij.q.i.in summa variis
modis diffinit. naz dicit q votum est alicuius boni cum deliberatione sa
cta promis
sio. vel sic
votum ē cō
ceptio boni
ꝓpositi cuz
deliberatio
ne cōfirma
ta qua qs
ad aliqd fa
ciēdū vel n̄
faciēduz se
deo obligat
vel aliq̄ dic̄
q votū ē te
stificatio q̄
dā ꝓmissio
nis spōtāce
q̄ deo z de
bis q̄ st dei
fieri dz. Et
hanc vltiaz
dicit tenere
magistrum
sniarū.li.x.
di.xxx ij et
dicit q de b
pōt et ino.
i.c.ad nraz
de regu.sed
tu dic q pri
me due dif
finitiōes re
late p arch.
vbi.s.n̄ fue
rūt sue sed
rai. quē ar
chi.non re
fert i sua sūma i ti de i
pe.vo. circ.
pn.§.votuz
sic describit
Sed ō hac
diffinitione
vide oīno p
domi.p⁹ ar
chi.z io.an.
i.c.ij. de vo
to i.vi.z qd
sit votū rōa
bile z qd ir
rōnabile vi
de p tho. in
scōa secūde
q. lxxxviij.
ar.ij. vbi ēt
ponit ō qui
busdā votis
bestialibus
vt siqs vo
ueat se mo
rituruz vel
se volaturū
de quib⁹ ēt
ponit arch.
in.c.qui bo
na.xxvij.q.
i.cui⁹ dicta
retuli posti.d an.in.c.laturam.j.e. Et dicit magister sniarum.xxxviij.dist.
iiij.li.sen. vt refert tho.in secunda secūde.q.lxxxviij.ar.i.q votum ē testifi
catio quedam promissiōe spōtanea q̄ decet ō his q̄ sūt dei fieri debere quā
uis testificatio possit ad interiorē testificationē,ppie referri.item vtrūm oē
votū obliget vide oīo tho.i scōa secūde.q.lxxxviij.ar.iij.z i ca.q.ar.iiij. po
nit de vtilitate vouēdi vz an expediat vouere.z i ca.q.ar.v.ponit cui⁹ vtu
tis sit actus vouendi.et qd sit votū vide ēt oīo bosti.i sūma ō voto.§.i.per
ptāte.vnde dubitatur de venetis z quibusdā alijs.
de quo vide p glo.isti.de pa.po. In ea.glo.ibi
cōditionē p̄is vel māis.nō glo.q nō est spāle i p̄te
qō dicit in tex.sed idē ē in mre cōuersa ad fidē.z idē
probat text⁹ nō.i.c.iudei.xxviij.q.i.bēs ergo cāum
sing.i quo mater pōt petere cōez sobolē z iuito p̄te
pōt pducere ad baptismū.z dic q p baptismū sol
uit ius p̄ie ptātis vt ē tex.iūcta glo.nō.i.c.iudeoz
ea.cā.z.q.z ratio pōt eē q nō ē cōueniēs q iudeus
habeat filium christianū i sua prāte cū ēt seruū xp̄ia
nū habere nō possit.j.de iude.c.fi. Et ob p̄dicta di
cit h Hostiē.q papa poterat h se facilius expedire
statuēdo q si alter infideliū venerit ad fidez sit p̄ vel
mater cōis soboles assignāda ē cōuerso nisi sit doli
capax q illi reliquūtur ꝓprie libertati. h vltimū di
ctū ego intelligo rōne baptismi recipiēdi.nam si p̄.
venit ad fidē filiū maiorē hns dico q pater pōt pe
tere filiū maiorē q p baptismū nō dz perdere p̄iaz
ptātē quā hēbat i filiū cū debeat tūc eē melioris con
ditiōis q̄z prius.pro h.c.iudei.ij.j. de iude. vbi pz
q oīa bona sūt reliquēda iudeo cōuerso ad fidē in
telligo nisi per vsurariā prauitatez illa bona quesita
fuissent vt ē gl.nō.iūcto tex.de cōse.di.iiij.c.iudei.

In glo.i ver.saluti.ibi diuortio fcō.z dicit Inn.
z cōiter doc.illā auc.si pater procedere qualitercū
q̄z fiat diuortiū siue de iure siue de fcō qō nō bn̄. ex
h infertur q si,ꝓpter adulteriū mariti mrimoniuz
separat quo ad torū filij debēt ali a p̄te siue apō ma
trē expēsis p̄ris.idē si p̄ de fcō reliqueret vxorem.

De voto⁹ z voti redemptione. Rubrica.

Visū ē.s.de quodā voto in spē qō.s.emittit p in
gressum religiōis vel per susceptionē fidei nūc subij
cit de voto in genere z ipius voti redēptione.de mā
hz.xxvij.q.i.p to.z.xxxij.q.i.c.si.repetit i.vi.i de.
de fide instru.c.quod super.

E[b] peregrinationis

b Eps ex cā mutare pōt votū peregria
tionis i aliud qō sit deo magis accep
tum.vel sūma generali⁹ sic. Nota p̄it
elemosynis redimi vel in aliud cōmutari intercedē
te supioris auctoritate z iusta cā redimēdi vel mutā
di.b.d.scōa pars ibi rndem⁹. Casus lr̄alis. Ali
quis fecit votū pegrinatiōis q̄rit vtrū tale votū pos
sit redimi elemosynis vel cōmutari i aliud necessita
te istante. Rñt papa q de arbitrio supioris pendet
vt ipse cōsideret diligeter qualitatē vouētis z causā
cōmutatiōis.s.an ex ifirmitate vel affluētia diuitiaꝝ
aut alia,pbabili cā:peregrinatio vel cōmutatio ma
gis sit deo accepta z fm hoc super hoc dispenset.
Ber. Nō p̄ q a voto qs pōt dupliciter liberari
p̄mo p redēptionē.vt si vult facere elemosynam seu
edificare hospitale sūptuosum vel maritare domicel
las vel quid simile z h intendit lr̄a dū dicit affluēcia
diuitiarū z̄c. Secūdo p cōmutationē i aliō.vt si vo
uit ire ad sepulchruz z petit vt fiat cōmutatio vt bis
totū illū.§.p tho.i.x.di.xxxviij.q.i.ar.i.vbi plurima alia bona ad māz po
nit.et adde q votū nō fit scis nisi fm q suffragia sūt z mediatores inter
nos z dcū sicut z oro ad scōs fit ita dicit ad lraz san.tho.in.iiij.sen.di.xx
xviij.q.i.ar.iij.cir.med. vbi ēt dicit q turpe votū nō ē p̄uādū q votū non
se extēdit ad illicita nec nimis bona.nec cōfert vtrū fuerit tūc illicitū qñ
votū emis
sū ēt post
modū illi
citum fiat.
adde h q
ille cui assi
gnata sūt
cōsimia et
ꝓmisit nō
exire de cō
finibus si
exit vt va
dat ad cō
pleduz vo
tū nō icur
rit illā pe
nā ad hoc
allego tex.
z gl.sing.
z vnicā in
l.illud.ff.ō
offi.p̄si.et
iō dic̄ bal.
i.l i.i.ij co
lū.C.ō edi.
ac.q mul
ti cr exies de
carceribus
vt vadat
ad aliquā
ecclesiā cā
ipiēdi vo
tū si dr si fu
gisse ō car
cerib⁹ dicit
tn ibi bal.
q custos
carceris n̄
dz pmittē
ipaz exire
nisi cōsue
tudo pu
blica h per
mitteret.
b An ār
z qñ liceat
vouēri cō
mutar vo
tū,ppa au
ctoritate
vide late p
d.an.i.c.p
uenit.ij.de
iureiur.et
qō nōt i ru
brica t ob.
ie.itē oīno
adde hic
tho.in.iiij.
di.xxxviij.
q.i.ar.iiij.
vbi disput
tādo ꝓclu
dit regula
riter vouē
tē n̄ posse
cōmutare
votum au
ctoritate,ppria ēt si cōmutarer i aliud votū tpale diuturni⁹ quā pmū sed
dic q dispēsatio z cōmutatio votorū ptinet ad plātū suū qz i quolibz vo
to subditi subintelligit cōditio nisi displiceat plato z dic q lz papa habeat
plenitudinē ptātis i dispēsatiōib⁹ tū ad eū regulariter nō recurrit,p dispē
satiōe votorū nisi sit votū religiōis vel sint vota ppetua.in alijs ār voris
sicut pegrinatiōis z iciuniorū p̄it epi dispēsare nisi papa aliqō votū sibi
reseruauerit sicut dispensatio in voto terre sancte. Et ibi ēt dicit q min⁹

reneat ire romā vel qd simile. Et ex h z ex tex.nō q
p̄cise nō reneť qs pficere votū illud vel aliud sz pōt
ex toto liberari largiēdo certū qd in pīā cām ō h.ij.

Secūdo nō q i cōmutatiōe voti vel eius redem
ptionē nō pōt dari certa regula sed totū dependet ex
arbitrio supioris q ex diuersis informabit motū ani
mi sui. Itē nō q recōpēsatio que fit pro voto dz
esse melior z deo magis accepta. Ego putarē h dcz
procedere qñ sola voluntas redimēdi vel mutādi sub
est vel simile.sed si cā ē in vouēte.puta qz est debilis
ad peregrinādū tūc satis ē q fiat cōmutatio i simile
cām lz illa nō sit deo magis accepta p.c.qō sup bis
z.c.magne.j.e.facit qō leg.z nō.j.c.i.de re.pmu.et
sic vltra alios limitarē istū tex. Itē reperio dcūm
nō.beati Tho.qō recitat archi.i.c.qui bona agunt
xvij.q.i.vbi dicit q oē impedimētū supueniēs qō ha
buisset a pncipio impedire votū si oriť post factuz bēt
auferť obligationē voti.qō ē dictū satis sing.sz mul
tū ob.c.qō super bis.j.e.vbi impedimētū supernie
niēs facit mutationē i aliā cām z lz illud sit magis u
tile tamē de subtilitate credo pmū dcm satis posse,p
cedere dūmodo nulla culpa reperiat in vouēte.naz
si p me nō remanet quo minus votū pficiā subsisten
te bona volūtate debeo reputari ac si votū pfecissez
p h.c.dixit de peni.di.i.z qō nō.i.c.i.de eo q mi. i
pos.facit in simili qō nō.in.l.qō te.ff.si cer.pe.z i.l.
si nō sorte.§.libertus.ff.de cōdi.ide.z i.l.si vsufru
ctus mihi de vsufr.lega. Et ad.c.qō sup bis potest
rnderi q,pcedit quādo impedimētum nō est oio voti
impeditiū sed difficultatiuū.aliud n.est qō fcm red
dat impossibile.aliud qō difficile.facit.l.cōtinuus.ff.
de v.obli. Cōmuniter tn obseruatur.c.qō sup bis al.
z facit iste tex.dū dicit an ex infirmitate. Sed pro
declaratiōe pdictorū z materie queriť nūquid sine
cā possit votū redimi vl ꝓmutari. So.dic q ista vo
ta que a principio fuerunt volūtaria possunt redimi
z cōmutari cā existente i vouente dūmō cōmuterur
vel,p redemptiōe deť aliquid magis vtile z deo ma
gis acceptū. h nō.voluit. Item sup rubrica de obs.
ieiu. Itez sequiť archi.i.c.presbyter.lxxxij.di. ego
,pbo p.c.de multa,ppe fi.j.e.dū tex.alternatiue lo
quitur dicens si necessitas exigat vel vtilitas persua
det.sufficit ergo alterū illorū. Et ex illo tex.infero ad
limitationez q̄z supra dedi ad istū tex.vt tūc cōmu
tatio debeat esse vtilior quādo necessitas nō suggere
rit cōmutationez voti.nā pz ex illo tex.q sufficit ne
cessitas vel vtilitas.ergo in casu necessitatis nō req
riť melior vtilitas qō nō.z vnde surgit hec cōmuta
tio veti cū sit de iure diuino.dic vt colligiť ex.c. ma
gne.j.e. Hec,pcedunt in votis voluntarijs. ieiunia
aūt necessaria que sunt indicta ab ecclesia nō possūt
cōmutari nec redimi sine cā existente i ipo obligato
vt nōt Inn.super rubrica i loco preal. De ieiunijs
vero indictis per sacerdotem in penitentia dic q ip
sius arbitrio possunt cōmutari sed sine arbitrio ipi⁹
secus.sic intellige gl.nō.i.d.c.presbyter.lxxxij. dī.

In glo.i. ibi cōmutatio pene.aduerte nam iura
alleg.in glo.loquuntur de cōmutatione pnie z non

ipoꝛtat cō mutatio voti q̄ꝫ dispēsatio qꝛ quādo fit ꝓmutatio absoluit ab vno voto ⁊ ligat ad aliud. ſ̄z qñ fit dispēsatō absoluit a voto absq̄ eo q̄ ligef ad aliud ⁊ ideo dicit q̄ cū ex cā rōnabili i voto dispē fari possit potest etiā cōmutari. a Jn q̄ bus casib⁹ possint dispensare p̄ lati iferioꝛes a papa vide bea. tho. i ſcōa secūde. q. lxxxviij. ar. vlti. i fi. b Be h̄ vide lati⁹ ꝑpe. d. an. in repe. c. canonū d̄ cōſti. in ij. op. ⁊ vide q̄ nō j. de ſta. mo. cū ad monaſteriū ⁊ in ſi. q. io. an. in reg. act⁹ in mer. ⁊ imol. post guil. i cle. j. i vlt. col. de ꝓſan. ⁊ affi. Et vi de hic per do. an. i vl ti. col. Et idē q̄ pa/ noꝛ. h̄ post do. an. diē ad litterā bosti. in ſūma de voto. ſ. quali ter ⁊ cuiuſ auctē in. ij col. v̄ſ. ſ̄z ⁊ d̄ votis vo lūtarijs. c Elide late ꝑ bo/ ſti. i ſūma de voto. ſ. ⁊ qualr ⁊ cui⁹ aucto ritate ꝑ to tuꝫ illū. ſ.

pene. ⁊ pñaꝫ cōmutare pōt ille qui pñaꝫ iniunxit vel ſupioꝛ vt leg. ⁊ nō. in. d. c. p̄sbyter. ⁊ de cōmuta/ tione pene dic vt nō. ꝑ Jnno. ⁊ alios ī. c. i. de cōſti. ⁊ est bo. tex. cū gl. ī. l. qd ergo. §. pena grauioꝛ. ff. de bis qui nō. infa. vbi Bar. ponit nō. dcm̄ q̄ ex cā ēt penaꝫ ſtatuti pōt iudex cōmutare vel diminuere. vt ij. q. iij. §. notādū. Jn ea. glo. ibi ⁊ ē ar. q̄ ep̄i ⁊c. ſigna gl. ⁊ ideo glo. dicit ar. qꝛ ex tex. nō fit mētio de ep̄o ſed de p̄ſidente. Jnno. dicit q̄ ep̄i ⁊ ſupioꝛes p̄nt diſpenſare in voto nō aūt p̄lati īferioꝛes. ꝓbat iſte tex. iuncta ſuꝑſcriptione. ⁊ nō. ſing. h̄ dictū ꝑ quo fac̄ qđ ipſemet nō. i. c. ij. d̄ eo q̄ fur. oꝛ. rece. vbi ponit vnā ſing. regulā dicēs nullū p̄latū citra ep̄z posse diſpenſare ī aliquo caſu niſi in caſibus in iure exp̄ſſis. quā regulā ſequūtur doc. ī. c. fi. de poſtu. p̄ la. ⁊ ego adduco tex. in. cle. ij. de p̄u. vbi nō. ꝓbat q̄ p̄latus citra ep̄z nō pōt abſoluere a ſnīa excōicationis a canone, promulgata niſi vt dixi ī caſibus iure exp̄ſſis. Nosti. hic dicit q̄ iſte tex. nō, ꝓbat dictuꝫ Jnno. ſed potius ꝑ qꝛ lz loquat̄ de ep̄o non dicit h̄ pēdere ab arbitrio ſuo ſed ab ei⁹ qui p̄ſidet ⁊c. fa/ retur tñ q̄ dictū in ſe est verū ⁊ ſeruat̄ de cōſuetudi/ ne ⁊ minime ſūt mutāda ⁊c. l. minime. ff. de legi. pōt dici q̄ vbicūq; īferioꝛ p̄latus haberet de iure ſpā li ius ep̄ale ī p̄ſonis q̄ tūc poſſit diſpēſare in voto ſicut ep̄s qꝛ talis pōt exercere iura ep̄alia. ꝓ h̄ glo. nō. in cle. i. de re. ec. nō alie. ⁊ ꝑ Jnno. in. c. ſtatuim⁹ de ma. ⁊ obe. dico latius ī. c. ſignificaſti de fo. cōpe. ⁊ tūc iſta lr̄a ſtabit ꝓprie vt quilibet p̄ſidēs. ſ. bñs iuriſdictionē ep̄alē poſſit diſpēſare ī voto. nā vt ex fi/ ne lr̄e colligitur ī hac cōmutatiōe requirit̄ diſpenſa/ tio ſed p̄latus inferioꝛ non diſpēſat. per h̄ dico ſacer dotē vota nō posse cōmutare niſi mō p̄dicto. ſ. cum ipſe iniunxit ieiuniū ⁊c. Jn gl. fi. ibi ſed ī voto cō tinēte ſecus. nō glo. nā loquit̄ nō ſolum in religioſo ſed ī quolibet vouēte cōtinētiā. Nost. hic ⁊ cōiter ca noniſte tenēt oppoſitū dicētes q̄ ex magna[b] cā pōt papa diſpenſare circa votū cōtinētie ēt cū religioſo ponit exēplū ſi rex infidelis vult redire ad fidē cum toto ſuo regno ſi pōt h̄e ī vxoꝛē monialē filiā alteri/ us regis. nā iſtud est deo magis acceptū q̄ꝫ cōtinē/ tia vnius boīs maxīe qꝛ mr̄imoniū ē de iure diuino ⁊ cū vxoꝛe est caſtitas. xxxi. di. nicena. ⁊ ī. c. i. de vo. li. vi. ⁊ idē tenēt doc. ī. c. cū ad mōaſteriū de ſta. reg. beatus Tho. fuit in opi. glo. licet p̄i⁹ tenuiſſet ꝑ. io. an. noviſſime diſputauit ſequēdo opi. canoniſtaruꝫ ꝑ opi. theologoꝛū. vt plene, ꝓſegt̄ ſup regula ſemel deo dedicatū de reg. iur. li. vi. ī mercu. Et īquātum glo. dicit q̄ caſtitas ſola ē ⁊c. nō ītelligas q̄ alie vir/ tutes h̄ nō p̄nt facere. vnde dꝫ intelligi q̄ caſtitas ſo la potēs ē deo aīas p̄ſtare. ſ. ſine alijs vtutibus. nō tamē intelligas q̄ alie virtutes abſint ſed nō exigit̄ vt cōcurrāt eque p̄incipaliter ſed ſaltē dꝫ habere ac ceſſorie qꝛ non pōt q̄s habere vnā virtutē ſine alijs lz poſſit habere opus virtutis. vt nō. gl. nō. ī. c. niſi cū p̄idē in v. virtutū. ſ. de renū. Et ex p̄dictis bēs vnū caſuꝫ in quo ſolus papa diſpēſat. ⁊ lz h̄ doc. te/ neant tñ de iure apte h̄ nō ꝓbatur. ſ̄z ego adduco c. maioꝛes de bap. vbi dicit̄ q̄ maioꝛes cāe ſūt refe/ rende ad papā. alius est cāus in voto vltramarino[c] emiſſo pꝛo ſubſidio terre ſancte tex. est nō. iūcta gl. in. c. ex multa. j. eo.

v Eniens. Cōmutat papa votum vltramarinū in bis ma/ xīme qui ī puerili etate vouerunt ⁊ duo facit. pꝛīo ponit formā voti. ſecūdo ei⁹ absolutionē ⁊ mutationē ibi nos. Casus lr̄alis. R. cleric⁹ dū esſet ī puerili etate cōſtitutus ⁊ doli capax diſpoſuit pꝛoficiſci hieroſolymā ⁊ cuidā qui illuc accedere vo lebat fidē dedit: ⁊ ſuā ab eo accepit q̄ in via fideles ſocij exiſterēt: tandē factus diſcretus ⁊ adultus: ac/ ceſſit ad papā petēs eius cōfiliū. papa illū absoluit a voto qđ ī etate puerili fecerat: ex facilitate poti⁹ q̄ꝫ arbitrio diſcretiōis. ita tamē q̄ votū rediat clemoſy nis ⁊ toto tpe vite ſue ſi poterit vni pauꝑi debeat, pꝛ/ uidere Ber. Nō ꝑ ex tex. iuncta gl. q̄ votū emiſ ſuꝫ ī puerili etate efficaciter obligat lz pꝛeſtet facul/ tatē obtinēdi cōmutationē ⁊ ſic minoꝛ etas non īpe/ dit obligationē deo querēdā. ⁊ dicit̄ puer poſt. vij. āuuꝫ vt dicit̄ ī pꝛoe. vi. ⁊ ſic poſt doli capacitatē q̄s obligat̄ ex voto. ⁊ ad h̄ tenebis ſemp mēti iſtū tex. qꝛ neſcio alibi ita clarū. vide tñ ad māꝫ qđ nōt Jn/ no. ī. c. ſcripture. j. e. Scdo nō q̄ votū emiſſū in puerili etate vī poti⁹, ꝓcedere ex quadā facilitate aī q̄ꝫ diſcretiōis arbitrio. ⁊ ex h̄ ⁊ ex tex. p̄t ſumi ar. op timū q̄ votū emiſſū ex aī facilitate obligat vouētez lz facilitas p̄ſtet cāꝫ diſpēſandi ⁊ ꝓmutādi. Ultio nō cāuꝫ ī quo papa abſolvit laicū ab obligatiōe q̄ſi ta alteri laico nā iſte dederat fidē alicui laico vt eēnt ſocij fideles in itinere. Sꝫ ꝑ h̄ op. obligatio ē de iur gentiuꝫ ⁊ ſic ñ p̄t p̄ p̄incipeꝫ tolli. vt ī cle. paſtoꝛalis de re iudi. nōt Jnn. ī. c. q̄ in eccleſiarū de cōſti. legi/ ſte. ī. l. fi. C. ſi ꝑ ius vel vti. publi. maxīe p papaꝫ re/ ſpectu laicoꝛū ad h̄ vide ſing. dcm̄ Jnn. ī. c. inquiſi/ tiōi de ſen. ex. vbi dicit q̄ ſi papa vult laico auferre libꝛos ſuos vel ſimile non tenetur laic⁹ ſibi obedire cū ſibi nō ſit ſubiect⁹ ī tpalib⁹. So. ꝓiuꝫ vī difficī/ le. ex dict. doc. p̄nt colligi due ſo. ꝓma q̄ papa h̄ fec̄ ex plenitudie ptātis. h̄ ſo. ñ vꝫ qꝛ nō hꝫ ptātē absolu/ tā circa iſta q̄ ſūt iuris nālis ſeu gētiū ſine cā ēt im/ peratoꝛ reſpectu laici. vt nō. ī iurib⁹ ſupꝛa alle. ⁊ ſo. q̄ vī placere Jnn. h̄ vt ſit h̄ ſpāle cū obligatio venit acceſſorie ad actū ſpūalē nec laic⁹ pōt p̄tēdere cōmo dū burſale. nā iſta ñ erat, ꝓprie ſocietas cū ſocietas ꝑbat̄ a. lucrū. l. coiri cū ſe. ff. p ſocio. vñ potius iſti dicebātur comites q̄ꝫ ſocij. ad h̄ qđ nō. glo. ī cle. ij. de penis. ⁊ nō hāc ſo. qꝛ ſatis rōabilis ē. ⁊ bēs cāuꝫ ī quo papa abſoluit quē ab obligatōe queſita laico. Ego darē aliā ſo. q̄ iō papa potuit h̄ abſoluere qa ſolū obligatio erat cōtracta ex fidei p̄ſtatōe ſz papa pōt abſoluere a iuramēto cā ītervenīēte. vt nō. in. c. q̄ꝫto de iureiur. h̄ āt ſuberat cā qꝛ minoꝛ etas. Jtez qꝛ illā fidē p̄ſtiterat ob cāꝫ ſui itineris q̄ deficīēte fa/ cili⁹ pōt obtineri abſolutio a p̄ſtatiōe fidei. ⁊ h̄ ſolu/ tio mihi videtur verioꝛ ⁊ procedit magis ſine ſcru/ pulo. Jn glo. in v. facilitate in fi. de h̄ vide qđ dixi ī. c. dudū de cōuer. cōiu. ⁊ qđ dicā. j. c. ſe.

l Itteraturam. Doc. c. conti net nō. ⁊ fin. deciſionē ⁊ p̄t ſic ſūmari. Simpliciter, p/ ponēs religionē ī gredi lz ñ ī grediat̄ ñ est reus voti vel gnāli⁹ pōt ſic ſūmari. Ex ſola cōcepti/ one boni explicādi nō obligat̄ qs ad bonū cōceptū exequēdū. ꝑ conſultatio. ſcdo rñſio ibi tibi. Ca/ ſus lr̄alis. Magiſter. a. fecit ſibi minui in, brachio: brachiū īdurauit ex illa minutōe ita q̄ pterritus fuit ad mortē. Dū eēt ī tali ſtatu: ꝓtulit h̄ v̄ba nō diu h̄ moꝛabor: ꝓponēs ī aīo religionē ītrare: dubitauit an ex hoc fcō teneret̄ religionez intrare. Rñdet pa. q̄ ſi plus nō ē ī voto, pceſſiuꝫ nō dꝫ dici trangreſſoꝛ ſi nō adipleat qđ dixit Ber. Nō ꝑ ar. op. ex tex. q̄ terroꝛ moꝛtis nālis nō īpedit obligationem voti dūmodo vouens deliberate ſe obliget ad votuꝫ de quo vide qđ dixi in. c. ſicut d̄ reg. Scdō nō q̄ ex ſolo, ꝓpoſito īdeliberato ītrādi religionē ñ obli/ gatur quis ad ingreſſum ꝑ quod glo. multuꝫ īſtat. nā vī tex. in oppoſituꝫ in. c. qui bona agunt. xvij. q. i. So. ex dictis glo. Jnno. ⁊ Nost. pōt elici h̄ con/ cluſio q̄ ſi non firmiter qs, ꝓpoſuit ſeu deliberauit religionem ingredi vel certū quid perficere nō obli

a De iſtis trib⁹ reqſitis ī voto vid̄ p eūdē tho.ī.iiij.di.xxxviij.q.i.ar.i. circa mediū Et i hac mā vt hēas opi.io.an.ꝛ aliquoꝝ aliorū gloſatorū vid̄ glo.xxvij.q.i.ī ſūma ꝛ ī.c.nec ꝓ viduas ꝛ vide do.an.ī.c.ex pte vſ.p hanc de cre.j.de cēſi.ꝛ ad h̄ i ſi.facit tex.ī.c.ſz penſan.vi.di.ꝛ vide oino archi.in.c.q̄ bona.xvij.q.i.ꝛ ī.c.,pcluus circa fi.xx.q.iij.vbi dicit ꝙ ex hoc ꝙ qs exp̄i/mit votū ſp cogit̄ i foro eccleſie illō p̄ſiccre quia credit̄ ex de liberatione ,pcedere et ita dic̄ tenere hoſtien.ꝛ īmol.in h.c. itē vide tho. ī.iiij.di.xxxviij.q.i.ar.i.p⁹ me. vbi dicit ꝙ quedam vota q̄ faciūt mulieres de non pectinando tali die caput ꝓ nō votis habēda ſunt ꝛ peccāt talr vouentes ꝛ de hoc vlt. vid̄ s.ī rubrica.

b Et ex ſola pollicitatiōe q̄ꝫ qs facit deo p̄t conuinci vt dicit glo. in c. ſtatuimus xij.q.j. de quo vide p do.ant.ꝛ ꝙ ibi ſcripſi in c.ex pte.j. ō cele.miſ. An aūt ex voto de tradēdo acgrat̄ ius reale in illa re dic ꝙ nō tex.eſt nō.ī l.ij.ff.de polici.ſed acq/ritur obligatio p̄ſonalis tantū vt ibi. Et ī ō ,p voto ageť ſolū cōtra vouēt̄ actione p ſonali quia diſputat ibi gl.an ex voto acgrat̄ ecclefie dñiuz rei ſup qua emanauit votū abſq̄ traditiōe ꝛ cōcludit ꝙ nō qō eſt bñ nō.p⁹o lumi ta.l.ſi. C. de ſa.ſan.ec. ꝙ tamen limitat.d.glo.in d.l.ij.in p̄n.

gatur ex ſola ꝙceptione animi. Si aut̄ delib eranit tūc teneť ad executionē voti etiā ſi verba nō exp̄ſſit eccleſia tñ nō ꝓpellit ad voti executionē ſi de eo nō cōſtat.nā ſi ex p̄ma deliberatione ſeu agitatiōe aī qſ obligareť ad religionē pauci eſſent ſtudētes q nō eſ ſent religioni obligati ſm Moſt.cuz cōiter talia aīo ꝙcipiāt. Hīc dicit h̄ abb.ꝙ votū inciať cōfirmať ꝛ ꝓſūmať. īciať cū ,ppoſitū in aīo ſemiať. ex tali ,ppoſito nō obligať nec quo ad deū nec quo ad eccleſiā. ꝛ ſic p̄t̄ itelligi iſte tex. ꝓfirmať cū deliberatio figit̄ ꝛ firmať ſup ,ppoſito ꝛ tūc obligatio oritur quo ad deū.ad h̄ dictū.c.q bona agūt.ſed eccleſia nō ꝓpel lit ex quo ſibi nō ꝓſtat.cōſumať aūt cū verba enunciant ꝛ tūc efficaciter obligať quo ad deū ꝛ quo ad eccleſiā.vt in.c.lz j.eo.ꝛ ſic cōiter ſentiunt doc. nr̄i ꝙ ,ppoſitū deliberatū ꝛ firmatū obligat quē ad exe cutionē boni cōcepti ꝛ deliberati ſed beat⁹ Tho. [a] ſcōa ſcōe.q.lxxxviij.art.j.dicit iter cetera tria neceſ ſaria ad obligatōez voti.p̄mo deliberatio.ſcōo,ppo ſitū.3° ,pmiſſio.nō.n.obligať qs ſm eū ex ſola deli beratiōe vel ex ſolo,ppoſito niſi ſubſequať,pmiſſio q̄ qdez,pmiſſio lz bōi fieri nō poſſit niſi p verba vel alia ſigna exteriora tñ deo fieri p̄t̄ ſolo corde. ipſe enī reſpicit cor ꝛ nō verba.,p h̄.xiij.q.v.in.c. ſiqd iueniſti.q̄ꝫ tñ ſm eū ꝓueniūt alia duo vt exp̄ſſio verboꝝ q̄ lz nō ſit neceſſaria quo ad obligationez ē tñ vtilis vt ſaltē pp bonum verecundiā nō deſiſtat a ,pmiſſione ſua.2° iteruenit q̄ꝫ bonuz teſtimoniū hec tñ duo nō ſūt dē ſubā.vt.ſ.dixi ꝛ q̄ꝫuiſ Jo.an. ꝛ doc.ſimpl̄r recitent h̄ dicta beati Tho. tñ mihi vī ꝙ hec deſtruāt multas theoricas canoniſtaruz. vel ſaltē oz illas reſtringere nam Moſti.hic ꝛ in.c.ꝓſul/ti.ſ.de reg.dixit ꝙ ſiqs ,ppoſito mutandi vitaz ſu/ſcepit habitū religionis efficaciter ē obligatus quo ad deū pp ,ppoſitū mutādi vitā.nā ꝓnuz p̄t̄ iferri ex his dictis beati Tho.ꝙ nō ſufficiat ſolū ,ppoſi/tū etiā p̄cedēte deliberatiōe niſi ſequať ,pmiſſio ſal/tem corde facta.hec dicta multū mihi placēt. nā nō ſequiť ,ppoſiū firmiter in aīo aliqd dare deo vel bo mini ꝙ ob h̄ ſim obligatus ad dādū exquo illā rē ñ ,pmiſi deo vel bōi.nā votū cauſať ex q̄dā pollicita/tione [b] .i.vnius,pmiſſiōe.vt in.l.ij.ff.de polli. ꝛ hec dicta beati Tho.ſeq̄t Archi.in.c.q bona p̄al. Oz ergo iura reſtrīgere q̄ firmāt deciſionē ſup,ppoſito vt itelligāt̄ de ,ppoſito cū ,pmiſſione. Et nō ꝙ ſo la ,pmiſſio nō vz niſi p̄cedat deliberatio cū,ppoſito etiaz reſpectu religionis lz ꝓnuz ſenſerit Jo.an.in c.dudū de ꝙuer.ꝓiu. In glo.j.ibi nec firmiter ,p ponēdo lz gl.videat velle vt firmū,ppoſitū ſufficiat qō eſt ꝫ ꝓdicta.tñ.j.in fi.videť intelligere de ,ppoſi to cū aīo obligandi ſe deo.ꝛ ſm h̄ ſtaret firma ſnīa beati Tho.ꝛ facit multū ,p eo iſte tex.q ſimpliciter dicit iſtū aīo ,ppoſuiſſe ꝙ religionē eēt intraturus ꝛ nihilominus nō obligať ergo iura faciēcia mēcionē de ,ppoſito intelligunt de ,ppoſito cū aīo ſe obligā di ita ꝙ fuerit ,pceſſū ad promiſſionē ſaltē corde. In gl.fi.ibi oriť actio. Moſt.dicit ꝛ bene h̄ ar.h̄ nō colligi qz nullū pactū h̄ interuenit. ꝛ de materia dic vt in.c.j.ſ.de pac.

Criptur.

s Per ingreſſuz religionis ſoluit̄ votū

religioni non conſonum vel aliter. Omne votum mutabile eſt in votum religionis.ꝛ eſt nō.deciſio in telligēdo ꝙ h̄ fiat ſine auctoritate ſuperioris. Pro declaratione tex.quero de poſitione caſus. Solu. dic quidā vouerat viſitare ſepulchꝝ ſanctū demuz intrauit religionē voto nō ꝓpleto dubitabať an iſte eſſet verus reus fracti voti.ꝛ reſpōdetur ꝙ nō per rōnem q̄ habeť in lr̄a. Sed dubitať nūqd hec ꝓmu tatio poſſit fieri ſine auctoritate ſupioris. Inno dic̄ ſe credere ꝙ ſic lz tutius ſit vt habeať diſpenſatio.ꝛ ſic trāſeūt cōiter doc. Sed ꝫ h̄ facit tex.ī.c.i.ſ.co. vbi dī ꝙ ēt ī meli⁹ votū ꝓmutari ñ dz ſine arbitrio p̄ſidēris. Itē obligatus bōi nō liberať lz velit ſol uere rē meliorē.nō.n.cōtingit liberatio niſi ſolutiōe eius qō debeť.ff.ſi cer.pe.l.ij.ꝛ inſti. qui. mo. tol. ob.in p̄n. So.ꝓnium vī difficile ſed credo poſſe di/ci ꝙ aut aliqs vult cōmutare tēporale obſequiuz in aliud tpale.vel in aliqō aliud ꝑpetuū nō itrādo reli gionē ꝛ nō p̄t̄ ſine auctoritate ſupioris per p̄dicta. Aut vult igredi religionē ꝛ tunc neceſſario nō req/ritur ſupioris auctoritas.rō qz p ingreſſum religio nis obligat nedū operā ſuā ſed etiā dedicat ſeipſū. vnde nō eſt veriſimile ꝙ de⁹ velit exigere obſequiū tpale ab eo q ſe ſibi reddidit in ſuū īmo p̄ma ob ligatio videť cōfuſa in poſteriori facit qō nō.ī de. ſi dñm.de reli.ꝛ vene.ſan.ꝛ ī l.grece.ff.de fideiuſ.tu/tius tñ eſt ſupioris auctoritatez habere. Ultimo ſcias ꝙ Inno.poſuit glo.ſatis vtilē ꝛ quotidianā ꝛ verſať p̄cipaliter circa irritationē voti.ꝛ p̄it duoſ caſus p̄cipales in qbus votū irritatur ſeu ei⁹ obli/gatio īpediť. Primus caſus generalis qñ deficit cō ditio generalis vel ſp̄alis appoſita in voto. Genera lis cōditio eſt multiplex vt ſi deo placuerit ſi potero ꝛc̄.que qdem ꝓditiones generales intelligūtur etiā ſi nō exp̄imātur.vt in.c.ꝛ ſi chriſtus de iureiu.ꝛ.c. beatus.xxij.q.ij.ꝛ h̄ dictū nota qz oꝑie facit ,p his que dixi in.c.j.ſ.eo.vt ſuperueniēte torali īpedimē to voti nō ſit neceſſaria īpius cōmutatio ſed tollitur ipſius obligatio ex defectu generalis ꝓditionis ſed ſp̄ales cōditiones ſunt multe vt ſi filius me⁹ libera/bitur vel ſi ab hac infirmitate cōualuero ꝛc̄. ſi enim deficit cōditio nō obligať quis ad executionē voti. ,p hoc tex.a ꝓtrario.xxij.q.ſi.c.j.ꝛ ex h̄ nō ꝙ votū p̄t̄ emitti cū cōditiōe ꝛ qō ex defectu cōditiōis tol/litur oīs obligatio voti. An aūt cōpleta ꝓditiōe qs poſſit cōpelli ad executionē voti. Inn.ꝙ ſic. Oz dubitať vtrū in exēplo p̄miſſo ſi filius me⁹ liberabit ꝛc̄.poſſit qs ꝓpelli adimpleta ꝓditiōe adīplere vo/tum.ꝛ vī p̄mo ꝙ nō ſm Inn.qz tale votū nō vī lici tū ſz ſimoniacū [d] qz vult emere ſanitatē a deo vel ab aliquo ſancto p dationē rerū tpalium.j.q.j.qui ſtu/det.dz.n. ſimpliciter deo offerre corꝺis cōtritionē ꝛ poſtea rogare ,p ſanitate ſeu alia ,pſperitate. Alij aut̄ dixerūt h̄ votū eſſe licitū qz cū deo nō cōmittiť ſimonia qz oīa ſunt dei.vt in.c.tua de deci.ꝛ ſic non dat ,ppriū ,p cōſequēda ſanitate. Itē qz ſimonia nō cōmittiť ſine exp̄reſſo pacto ꝛ cū deo nullū pactum interuenit ſed ſolūmō iſte pollicet aliquid ſe daturū nec ſufficit mētalis ſimōia qz vix reperiť aliquis fa/ciens bonū q nō ducať ,ppoſito ꝓſequēdi remune/rationem a deo.nā ꝛ ipſe deus,pmittit remuneratio

tib⁹ nō eſt ita exp̄ſſa ꝓpter mitať ad paſſio/nez chriſti ſicut in ba ptiſmo et penitēcia ꝛ iō oz qō ī cis pena dimittať tñ in vitis patrū dici tur ꝙ qdā patrū dic̄ eādē graz deſcēdere ſup eū qui habitū re/ligiōis aſ/ſumit que ſup eū qui baptizať. ſz hoc non eſt qz talis a ſatiſfacti one abſol/uať ſed qz eo ipſo qō p ſuā volū tatez redi git in ſuā/rutez ,ppt̄ deū plena ric iā ,p oī peccato ſa tiſſecit red dendo vo lūtatē quā cariorē bz cū his re/bus mūdi dc quibuſ tñ poſſet dare ꝙ ele moſynis oīa pecca/ta remitte rētur etiā quātū ad penam ita ad litterā dic̄ ibi tho Et ꝓ iſto tex. vid̄ ēt ſan.tho.in iiij.ſen. di. xxxviij.q. j.ar.iiij.cir ca fi.vbi di cit qō igre diens icō/tinēti eſt li beratus a voto quo/cūq̄ p̄ce/dēti nec ē neceſſe ꝙ hoc exp̄i/mat prela to ſuo qui ſecum ſup

c Per iſtū tex.dicit tho ī ſcōa ſcōe.q.lxxxix.ar.iij.circa fi.ꝙ votū religi onis cū ſit ꝑpetuū eſt maius q̄ votū pegrinatiōis terre ſancte ꝙ eſt tpale illo voto diſpenſet lz quidā dicāt ꝓtrariū ꝛ idē etiam dicit tho.in.iiij.di. xxxix.q.j.ar.iiij.circa.med.

d An ſit ſimonia ſiquis ,pmittat dare aliquid vt liberet̄ ifirmitate. Et

adde die qõ nõt do.an.in.c.significatũ de ꝓben.ꝛ in.c.verũ de condi.ap. Et ꝙ nõ sit simonia tenet apte archi.in.c.scimus in.ij.co.xij.q.j.ꝛ Jo.õ ligna.in.c.vniuersis.vꝰ sed pone emisit quis vorũ.j.c.ti.ꝛ hosti.in sũma de voto.§.ꝛ vtrũ vꝰ.tertius est si conditionale.

a De voto serui.ꝛ de hoc vide tex.in.l.ij.§.voto.ff.de polli.ꝛ glo.magnã i si.l.l. ij.C.õ pactis vbi dicit qõ ꝯ ẽt circa res peculiares vouẽdo nõ põt ꝓudicare dño. et ꝙ suus nullũ penitus votuꝫ facere possit ẽt si sit votũ religiõis sine licẽtia dñi ꝛ tho.secũda scõe.q. lxxxviij. ar.viij.de hoc viõ oino ꝓ host. i sũma de voto.§.qs vouer possit circa si. v.seruꝰ nõ ꝑt.et õ voto ꝯui viõrati.i sũma de ꝑpedi. vo.§.itẽ ꝯuus iuito dño vouere nõ põt quẽ refert ꝛ seqꝫ archi.i.c.si quis incognit.xvij. q.ij.hoc intelligẽs in voto per qõ fierer ꝓiudiciũ domino.ſꝫ secus dic ẽ i voto continentie.

b Adde ꝙ qꝛ votũ emissuꝫ añ ingressũ nõ poterit impleri abbate ꝯdicẽte gl.ẽ nõ.in c.noluit.xxxiij.q.v. et de illo q vouerat ieiunare an teneaꝫ pꝰ ingressuꝫ religionis vide gl.q̃ nõ.i.c.q vere.xvi.q.i.ꝛ vide oio q̃ nõt Jnno.i rubrica de obli ad ra.et ꝙ monachꝰ nullũ penitꝰ possit facere votũ sine licẽtia abbatis ꝛꝫ tho.scõa scõe.q.lxxxviij.ar.viij.ꝛ vide hostiẽ. i sũma de voto.§.qs vouere possit i.i.col.v.monachi.vbi ꝛꝫ ꝙ monachus nullũ penitus possit emittere votũ sine licẽtia abbatis imo sine licẽtia abbatis iplere nõ ꝑt votũ ꝙ fecisꝫ añ ingressũ.et dic ꝙ si ille q ꝑus vouerat ꝓ ingressũ religiõis itẽ debat votũ cõmutare recurrat ad abbatẽ suũ qui sup hoc poterit dispensare.

c De voto filiasa.de quo vide plene ꝓ imo.i rep.c.cũ ꝓtingat õ iureiu. .xviij.car.ꝛ vide bo.tex.i gl.i.c.mulier.xxxij.q.ij.ꝛ aliqd ꝓ io.õ ligna.i regula peccatũ.et qd siquis hꝫ auũ.ꝛ ꝓfez annus cõsentit alter dissentit i voto ipsius neporis dic ꝙ semp ẽ ꝓferẽda volũtas ꝑis ꝛ nõ aut ita dic multũ elegãter Jnno.i.c.ij.de regu.vbi ẽt ponit vtrũ mr debeat consentire voto filij de quo etiam in.c.si in qualibet.xx.q.ij.

d De voto cõiugũ.ꝛ vide gl.i v.necessario i.c.i.xvij.q.i.ꝛ et ꝙ vxor non põt se obligare voto sine cõsẽsu viri ꝛꝫ tho.i se cũda secũde qõ.lxxxviij. circa si.et de hoc vide late ꝓ hosti.in sũma de voto.§.qs vouere possit i vltia col.vꝰ. vxor ẽt. vbi cõcludit ꝙ vxor ñ possit emittere votũ sine licẽtia mariti immo si ãte emisisset nõ põt implere eo iuito ꝛ ipse solꝰ peccabit ſꝫ bñ dic ꝙ maritꝰ ꝑt emittere votũ sine licentia vxoris dũmõ votũ ñ fiat circa carnale debitũ i ꝓudicĩũ mulieris ſꝫ ibi multũ dubitat an sicut votum vltramari i nũ põt emittere inuita vxore.c.ex multa.j.eo. ita eodẽ mõ ꝫ possit vxõ iuito marito puta si sit nobilis mulier hns comitatũ i dote datũ quã multi bellatores sequũtur.ꝛ cõcludit ꝙ si ẽ sener ꝛ nõ sui specta ꝫ põt secꝰ si eẽt iuuenis vel suspecta nã tẽ bñ valebit votũ ſꝫ õbebit redimer Jtem de ꝫ an mulier possit emittere votũ vltramarinũ vide tex.i.c.sup bis.j.e.ꝛ d.an.i.d.c.ex multa in.i. col.j.e.ꝛ ꝙ ibi nõ.ꝛ vide tho.i.iiij.di.xxxviij.q.i.ar.i.i si.vbi dic ꝙ i bis i q bꝰ vxor tenet viro ꝛ eꝝ neuter ꝑt vouere sine mutuo cõsẽsu sicut ꝓꝫ de voto cõtinẽtie ſꝫ qꝛ i dispẽsatiõe domꝰ i religiõe vite mulier ẽ subiecta viro ꝛ nõ eccõuerso iõ maritꝰ ꝑt vouere i talibꝰ sine cõsẽsu uxoris ſꝫ nõ e conuerso.

e De voto clici seclaris.ꝛ vide gl.magistrã.xi.q.iij.c.q̃d ergo.ꝛ õ ꝫ vide ꝓ host.i sũma de voto.§.qs uouere possit v.si clericꝰ ubi ꝛꝫ ꝙ clericꝰ libere ꝑt emittẽ uotũ castitat̃ uel abstinẽtie. Sꝫ uotũ ꝓ qõ oporteat eũ dereliq̃re eccliaꝫ ut ẽ uotũ pegrĩatõis sine lnia ꝓlati sui emittẽ ni ꝑt ꝓter q̃ i uoto religiõis ꝛ ibi subijcit qd de uoto ultramarino arguit ꝓ ꝛ õ ſꝫ ũ firmat.

gula peccatũ.et qd siquis hꝫ auũ.ꝛ ꝓfez annus cõsentit alter dissentit i voto ipsius neporis dic ꝙ semp ẽ ꝓferẽda volũtas ꝑis ꝛ nõ aut ita dic multũ elegãter Jnno.i.c.ij.de regu.vbi ẽt ponit vtrũ mr debeat consentire voto filij de quo etiam in.c.si in qualibet.xx.q.ij.

d De voto cõiugũ.ꝛ vide gl.i v.necessario i.c.i.xvij.q.i.ꝛ et ꝙ vxor non põt se obligare voto sine cõsẽsu viri ꝛꝫ tho.i se cũda secũde qõ.lxxxviij. circa si.et de hoc vide late ꝓ hosti.in sũma de voto.§.qs vouere possit i vltia col.vꝰ. vxor ẽt. vbi cõcludit ꝙ vxor ñ possit emittere votũ sine licẽtia mariti immo si ãte emisisset nõ põt implere eo iuito ꝛ ipse solꝰ peccabit ſꝫ bñ dic ꝙ maritꝰ ꝑt emittere votũ sine licentia vxoris dũmõ votũ ñ fiat circa carnale debitũ i ꝓudicĩũ mulieris ſꝫ ibi multũ dubitat an sicut votum vltramari i nũ põt emittere inuita vxore.c.ex multa.j.eo. ita eodẽ mõ ꝫ possit vxõ iuito marito puta si sit nobilis mulier hns comitatũ i dote datũ quã multi bellatores sequũtur.ꝛ cõcludit ꝙ si ẽ sener ꝛ nõ sui specta ꝫ põt secꝰ si eẽt iuuenis vel suspecta nã tẽ bñ valebit votũ ſꝫ õbebit redimer Jtem de ꝫ an mulier possit emittere votũ vltramarinũ vide tex.i.c.sup bis.j.e.ꝛ d.an.i.d.c.ex multa in.i. col.j.e.ꝛ ꝙ ibi nõ.ꝛ vide tho.i.iiij.di.xxxviij.q.i.ar.i.i si.vbi dic ꝙ i bis i q bꝰ vxor tenet viro ꝛ eꝝ neuter ꝑt vouere sine mutuo cõsẽsu sicut ꝓꝫ de voto cõtinẽtie ſꝫ qꝛ i dispẽsatiõe domꝰ i religiõe vite mulier ẽ subiecta viro ꝛ nõ ecõuerso iõ maritꝰ ꝑt vouere i talibꝰ sine cõsẽsu uxoris ſꝫ nõ e conuerso.

e De voto clici seclaris.ꝛ vide gl.magistrã.xi.q.iij.c.q̃d ergo.ꝛ õ ꝫ vide ꝓ host.i sũma de voto.§.qs uouere possit v.si clericꝰ ubi ꝛꝫ ꝙ clericꝰ libere ꝑt emittẽ uotũ castitat̃ uel abstinẽtie. Sꝫ uotũ ꝓ qõ oporteat eũ dereliq̃re eccliaꝫ ut ẽ uotũ pegrĩatõis sine lnia ꝓlati sui emittẽ ni ꝑt ꝓter q̃ i uoto religiõis ꝛ ibi subijcit qd de uoto ultramarino arguit ꝓ ꝛ õ ſꝫ ũ firmat.

nem,ꝑ elemosynis ꝛ alijs bonis ꝛpalibus. Matth. xxv.ꝛ ꝑ ħ qõ habeẽ Geneſ.xxviij.c. ꝛ hec opi. vẽ placere Host.ꝑ qua adducit in ar.xxviij.q.j.§. ex his ꝛ se.ꝑ ħ ego etiã adduco.c.medicinã de pe.di. j.vbi dicit. Peccatum tuũ elemosynis redime.ad idẽ.c.aĩe defũctoꝝ.xiij.q.ij. Itẽ õdicare aliqd deo etiã sub ꝯditiõe ẽ qd spũale ſꝫ spũale põt ꝓmutari cũ spũali sine vitio simõie.vt i.c.ad q̃stiones de re. ꝓmuta.ꝛ vide ad ꝓmũ bo.tex.iuncta glo.in ỹ.denarium in.c.ꝑsbyter.lxxxij.di.facit.d.c. vnicũ.xxxij. q.vlt.vbi dꝰ que sine ꝯditiõe vouẽtur fine ꝯditione solui debẽt.licite ergo votũ emittit cũ ꝯditione ꝛ ħ maxime tenẽdũ est vt tota christianitas vt ita dixerĩ que versat in huiusmodi votis nõ afficiat labe simonie.ꝛ ħ quo ad ꝓmũ casum irritatõis voti. Scõo irritat votũ ꝓncipalr ex defectu ptãtis.ꝛ ħ multipliciter põt contigere vt in suo monacho clerico filiofa.marito ꝛ vxore.Et ꝓmo circa seruũ [a] dubitatur nũqd obligetur ex voto.cõclusio Jnno.est ꝙ per votũ ꝑ qõ parat ꝓiudiciũ dñice ptãtis non obligat seruus.ar.in.c.relatũ de sen.ex.ꝛ in.c.si seruꝰ sciẽte.liiij.di.secus dicit in alio voto.puta si vouit oratiõnẽ dicere vel qd simile. In monacho [b] dic idem eadem rõne.nõ enĩ põt emittere votum abstinentie vel peregrinationis sine licentia sui ſupioris.vt.xx. q.iiij.c.ij.sed aliud votũ per qõ alij nõ scãdalizant nec ꝓdatur sibi vagãdi materia emittere põt. puta vt dicere psalteriũ vel simile.nam plus potest mereri ſm Jnno.ꝛ bene.Et siquis fecit votũ ante ingressũ religionis nõ põt illud post ingressuꝫ exequi vt nõ. in.c.monachis.xx.q.iiij.qõ itelligo in voto religioni nõ ꝓsono nam si ꝓius vouisset dicere psalteriuꝫ vel quid simile nõ puto ħ tolli ꝑ ingressuꝫ religiõis ꝛ sic limitarẽ illum tex.nam quẽadmodum post ingressum voto possunt se obligare ad ħ ita ꝛ votum emissum ante ingressum exquo est cõpatibile cũ religione nõ tollitur ꝑ ingressum,ꝑ ħ.c.j.s̃.eo.ꝛ.c.cõmissum de spõ. Dubitat in filiofa.[c] seu ipubere Cõclusio est ꝙ impubes obligat si est doli capax. vt in.c.ij.s̃.eo.fallit in ingressu religionis qꝛ in illo requirit tẽpus.xiiij.annoꝝ in masculo.ꝛ.xij. i femina.vt in.c.ad nostrã.s̃.de reg.ꝛ.xx.q.ij.c.j.ꝛ.ij. filiussa.aũt maior obligat ad votũ qõ exeq põt sine ꝓiudicio patrie ptãtis sed cũ ꝓiudicio huius potestatis nisi pater ꝓsenserit nõ obligat.ꝑ ħ tex. ẽ in l.ij.ff.de polli.dicit tamẽ Jnno. limitando illam.l. ꝙ soluta patria ptãte tenet filius adimplere votum de quo dubito.ꝑ.c.qdã.ꝛ.c.placet de cõuer.cõiu. nam vt ibi pꝫ si maritus intrauit religionẽ contradicente vel ignoãte vxore.ad petitionẽ vxoris reuocatur nõ tenet mortua vxore ingredi religionez qꝛ emisit votum tẽpore inhabili.ergo idem dicendum in filiofa.exquo executionẽ voti nõ ꝓtulit ad tẽpus habile.facit qõ in simili nõ.in.l.si non sortẽ.§. libertus.ff.de cõdi.inde.ꝛ banc partẽ puto veriorem lꝫ

opi. Jnno.sit tutior. Dubitabit insup in vxore[d] ꝛ marito.dicit Jnno.vxorẽ nõ obligari ex voto abstinentie vel peregrinationis nisi maritus ꝓsentiat. vt in.c.voluit.ꝛ in.c.manifestum.xxxiij.q.v. vbi videtur tex. Idẽ dicit in marito vt nõ possit se obligare ad votum abstinentie seu peregrinationis sine licentia vxoris qꝛ maritus ꝛ vxor non iudicantur ad imparia.vt in.c.gaudemus.j.de diuoꝛ.non puto ħ dictum vltimum absolute verum.naꝫ cum maritus sit caput ꝛ nõ vxor.vt in.c.cum caput ea.cã.ꝛ.q.ꝛ iura superius all.videlicet.c.voluit.ꝛ.c.manifestuꝫ loquũtur in vxore ꝛ fundant se super subiectiõe in qua est mulier respectu mariti.ꝛ ideo glo.nõ. in.d. c.manifestum.dixit aliud in marito nisi maritus vellet emittere tale votũ per quod ꝓiudicaret iuri vxoris.nec ob.ꝙ maritus ꝛ vxor nõ iudicantur ad imparia quia illud verum quo ad debitum carnale exigendum sed quo ad alia vxor est quasi famula viri vt dicit tex.in.c.hec imago.ꝛ.c.mulierẽ.xxxiij.q.v. Ex quibus infero ꝙ maritus sine licẽtia vxoris potest emittere aliquod votũ abstinentie dũmõ vt dixi nõ ꝓiudicet mulieri sed vxor nõ põt emittere sine licẽtia viri.Et ꝙ plus est si maritus cõsenſit potest postea reuocare.ꝛ ꝛ male faciat vxor tamẽ non põt cõtradicere.vt est tex.in.d.c.manifestum.ꝛ.d.c. voluit.ꝛ si vterqꝫ vel alterum eoꝝ emisit votũ ante cõtractum matrimonij nõ põt alter exequi cũ ꝓiudicio alterius.vt nõ.in.d.c.iuribus.põt tamẽ vxor illud vouere sine cõsensu mariti qõ dare põt sine consensu suo.vt nõ.in.d.c.manifestũ.ꝛ de voto cõtinẽtie dic vt dixi in.c.charissimus de cõuer.ꝯiu. In clerico [e] seculari dicit Jnno.ꝙ nõ põt emittere votum peregrinationis sine cõsẽsu epi sui sed votum cõtinentie seu religionis sic.ad ħ.c.duo sunt.xix.q. ij. De epo dicit ꝙ nec votũ pegrinatiõis nec religionis põt emittere sine licentia ſupioris vt i dicto.c. ꝛꝫ de regu.fallit in voto vltramarino vt in.c.magne j.eo. Idem dicit in abbate vt fine [f] cõsensu episcopi hec vota non possit emittere vel sui superiois.xviij. q.ij.c.abbates.ꝛ ħ nota tã q̃ꝫ quotidiana. In gl. ibi ꝛ ita ẽ ħ ar.nõ bene glo.q̃uis nõ ꝓbetur iure ſꝫ multa faciunt in ar[m] ꝛc̃.

n **On est.** Executio voti vltramarini auctoritate pape ꝑt excã differri.b.d. Tria fac ꝑ° ꝓmittit exoꝛ diũ.ꝛ° submittit narrationẽ. ꝫ° cõclusionez.scõa ibi sane.tertia ibi ideoqꝫ. Casus lr̃alis. Archiepꝰ strigoñ.votũ emiserat hierosolymã visitandi.rex vngarie significauit do.pa.ꝙ cũ regnum vngarie in turbatione eẽt: ꝓsilinꝫ ꝛ auxiliũ archiepi erat sibi multũ necessariũ. vñ petijt a do.pa. q̃tenꝰ mandaret archiepo vt hierosolymã non accederet donec regnũ ad trãquillitatẽ pueniret.vnde pa.mãdat archiepo.quatenꝰ iter nõ arripiat hierosolymã adeũdi ꝓꝰ q̃ꝫ regnũ trãquillitati ꝓsiine fuerit re/

a De voto cp̃i.⁊ vide host.i sūma de voto §.qs vouere possit circa pr̃i. qō ep̃us p̄t emittere votū abstinẽtie ⁊ moderate elemosyne ⁊ oē illud votū p qd bonū crēplū p̄beat ſz aliud p qō p̄iudicaret ecclesie vt ẽ votū peregrinatōis sine lnia pape emittere non potest.

b Et fac ad h̄,qd nōt inno.i.c.cū tā dudū de p̄bē.⁊ qd nō.doc.i.c.vlt.ō te/sti.co.⁊ do. an.p⁹ino.in c.dudū.ij.ō ele.circa fi.⁊ vide oio qd plene scribit ancha.i rep. c.cāonū statura de consti.i.ij.op.et vide ipz.d. ab.i.c.p ve/nerabilē qui fi.sint leg.in iij.nō.⁊ an/cha.i regla possesſor. in xiij.car.vſ.q̄ ro qnto ⁊ fi milit ẽ.⁊ qd dic archi.i c. q̄ ad perpe/tuā.xxv.q.i. vbi dic qd ſz papa possit dispẽsar sup voto ⁊ sup decimis tñ si dispẽsat si ne cā peccat ⁊ vide.d.an. i.c.i.i.iiij.col ō psti.⁊ spe. i ti.de leg.§. nūc breuit circa fi.v.et nō qd si pa/pa.⁊ bal.i.l. liberos.C. ō dolo.⁊ an cha.i consi. cccxij.⁊ qd ille ñ sit tut⁹ cū quo suus p̄lat⁹ dispen sat absq; cā ꝛz tho.in se/cūda secun/de.q.lxxxv/iij.ar.vlt.vl/tra medi.

c Et qd si p̄s dicēt re linquo filio meo maledi cto iure ma ledictōis de cē tñ ⁊ exp̄/mat cāz nūqd dicat in/stitut⁹ vl ex beredat⁹ vi de nō.i l.fi p̄ tu⁹i.ij.co lū.ff de bē.i sti.⁊ i auc. ñ ꝛz.C.de li.p̄ te.et qd si re linqueret fi lio vel filie iure bñdicti onis vel p̄ sua bñdicti one nūqd esſet p̄nde ac stitutū vel sup hoc ab.ap.sc.recipiat mandātū.⁊ iō transgressor voti nō babebit q de mandato pa. vo/tum distulit adimplere. Ber. Nō p̄io qp nedū voti cōmutatio vel redēptio[a] fine superioris arbi/trio faciēda nō ẽ .vt i.c.j.ō.e.ſz nec ēt ipsius voti di latio.non ergo p̄ot qs executionē voti ,pp̄ria auc̄te differre. Scōo nō ex h̄ ⁊ ex tex.qp differens exe/cutionē voti p̄ot dici voti trāsgressor. Itē nō ibi cōsiliū ⁊ auxiliū.qp licite p̄lati ipendūt p̄siliū ⁊ auxi/lium dñis tp̄alibus ,p p̄seruatione reipu.maxime i statu regni turbatōe.⁊ ex h̄ p̄t argui qp p̄lat⁹ p̄ot eē de cōsilio regis facit qō le.⁊ nō.j.de rap.c. in archi epatu.facit qō babet.xcvj.di.in.c.duo sunt. In glo.j.ibi nō dispensat sed declarat.h̄ so. videt apte p̄tra tex.in.c.j.ō.eo.vbi votū redimit ⁊ p̄mutat ex dispensatione sup̄ioris vñ dic qp nō solū p̄ot declarare sup̄ior vtrū votū stringat sicut facit i iuramēto vt i.c.venerabilē de elec.ſz ēt p̄t dispẽsare p̄mutādo vel admittendo redēptionē voti vt i.c.magne.j.eo. ⁊ in.c.j.ō.eo.sic i iuramēto. nā qñqz declarat qñqz absoluit ab eo.xv.q.vj.c.nos scōz.⁊.c.auc̄te. nō. in.c.quāto de iureiur.⁊ ad p̄rium glo.dicit formali ter qp ſz votuz sit de iure diuino tñ dispensatio ⁊ re/dēptio seu p̄mutatio nō fit fine cā. nā ex tacita mēte iuris diuini h̄ fieri p̄ot vt clare colligitur ex.d.c.ma gne. Item papa ⁊ ep̃s tenēt locū dei.vt in.c.mu lier.xxxiij.q.v.⁊ fiet dispẽsatio auc̄te diuina ⁊ non humana.,p h̄ facit qp dicā i glo.se. In ea.glo.ibi subintelligit si cōmode ⁊c.signa hāc particulā glo. ⁊ tene eā mēri qp in voto intelligit cōditio generalis si p̄mode fieri poterit.⁊ idē dixi i.c.j.ō.eo.ſz iquā/tū glo.dicit p̄mode nō placet qz puto qp impedimen tū difficultatis voti nō auferat obligationē sed red/dit facilitatē dispẽsandi.,p h̄.c.j.ō.eo. vbi p̄derat cā infirmitatis. In glo.ij.ibi nō est securus quo ad deū.nō glo.sing.nā quotidie ad h̄ solet allegari. Et h̄ dictū potes extēdere vbicūqz papa dispẽsat cōtra ius diuinū sine cā vt ille cū quo dispẽsatur nō sit tutus quo ad deū.rō qz papa teneat defēdere ius diuinū vsqz ad animā ⁊ sanguinē.xxv.q.j.c.sunt q dam.⁊ idē dicendū in absolutione ⁊ iuramēto eadē rōne.vñ nō valet absolutio a iuramēto[b] fine cā. vt sin.nōt Inno.in.c.cū iter de renū.⁊ glo.i.c.quāto de iureiu.⁊ hāc glo.sequūtur cōiter doc.h̄ ⁊ vide p Inno.in.c.cū ad monasteriuz de sta.reg.⁊ p archi. in.c.flozētinū.lxxxv.di. Quid aūt de bis q sunt de iure positiuo nūqd dispẽsatus per papā sine cā peccet. Do.pe.dicit se credere qp nō. ⁊ iō cōcludit qp si papa dispensat cū aliquo sine cā super plurali/tate beneficioz dispẽsatus licite retinet nihil allegat tu vide Inno.in.d.c. cū ad monasteriū. vbi h̄ apte firmat.sed illud dictū nunqz approbaui. ꝓrarium sentit Jo.an.post beatū Tho.ō.de p̄bē.in.c. de multa.⁊ maxime nō ,pcedit illud dictū i dispẽsatiōe super pluritate beneficioz cū oia bona ecclesiaruz sunt dei.vt in.c.cum ex eo de elec.li.vj.⁊ substantia dei ordinata ad certos vsus vt pauperū ⁊ similium nō debet p̄uerti ad vtilitatez p̄riuatā sine cā.vt in.c. rō.ō.ō p̄bē. Itē ius positiuū ẽ fūdatū ſr rōe.j.di.c. p̄suetudo.q̄ papa cū dz eē bon⁹ paterfa.ñ dz rela/xare ius sine rōnabili cā nec dz apō eū eē p̄ōarū ac ceptio. Fatēdū tñ ẽ qp si fac ꝛz dispẽsatō quo ad nos ⁊ ō h̄ aliquid i.d.c.ō multa.⁊ pleni⁹i repetitōe.§.q vo i.c.extirpande.e.ti.vide p Jo.an.in.c.dudū .ij. de elec.Et p̄dicta inducit do.An. p̄tra religiosos i petrātes dispẽsationē a papa vt possint trānsire ad laxioꝛē regulā.nā si nō subest cā nō ẽ ille tutus quo ad deum. Jtez dicit si religiosus p̄ficitur ecclesie se culari curate cā legitima nō subsistente. puta qz nō est aptus ad officiū p̄dicādi vel exercitiū cure.nā ,p pter hoc bonū publicū emanauit illud ius dispensa tiuū vt religiosus possit p̄fici ecclesie seculari. vt in c.qp dei.j.de sta.reg.⁊ ,p his allego glo.nō.i.c. mo nachi vagātes.xvj.q.j.q̄ dicit qp si religiosus p̄ficit ecclesie seculari nō vt,p fiat ſz vt p̄fit peccat mortaliter cū veniat p̄ votū Jn glo.fi ibi p̄ vtilitatē p̄uatā. sē tit ergo glo.qp i regno vngarie vsabat vtilitas p̄ua/ta ⁊ i ciuitate bierosolymitana vtilitas publica.qō i tellige si ille emisit votū,p subsidio tre scē ſz si ,p sua deuotōe tē colligeret ar.p̄ qz i executōe sui voti vsa/ret vtilitas p̄uata ⁊ i succursū regni vtilitas publica

1 Jcet. Ecclesia p̄pellit beredē laicū p excōicationē ⁊ bonoꝛ sub/tractionē ad executiōez voti vltramarini ad qō se obligauit ,p defuncto.h.d.quo ad litterā.p̄ ponit exordiū.scōo ibi accepim⁹ narrat factū.tertio ibi mādamus p̄cludit.quarto cōminat ibi ne si onus. Casus lr̄alis. Rex vngarie votuz emiserat bierosolymā adeundi tñ voto non cōpleto agens in extrēis filio suo andree duci sub itermina tione maledictōis iniūxit exequēdū.⁊ ille signo cru cis assumpto,p̄misit votū p̄is fine dilatōe adip̄/ere patre sublato de medio collecta multitudine q̄z po/tuit bellatoꝛ p̄ frem suū regēvngarie p̄uertit.]Da. hoc itelligēs mādauit eidē quaten⁹ oibus alijs post positis vsqz ad festū exal.s.cru.iter arripiat bierosolymā adeūdi:onus sibi iniūctū ⁊ sponte receptū exequēdo:ne successione p̄na se reddat idignū: qō si nō fecerit extūc se nouerit excōicatū ⁊ p̄uabit iure qō sibi cōpetebat ordine geniture:si dict⁹ rex fr̄ ei⁹ sine ,ple decederet ⁊ regnū ad minoꝛē fr̄em ipsi⁹ de/uoluet. Ber.]Dr̄io nō ex isto tex.i p̄n. qp nō te/neat qs votū aliqō emittere ſz p⁹ emissū teneat neces/sario adiplere.regulat g̃ votū a nā p̄ctus q a princi pio fuit volūtatis ex p⁹ facto necessitatis.l.sic.C.de ac.⁊ obli. 2° nō qp p̄ p̄t aliqd iniūgere[c] filio sub i terminatiōe maledictiōis p̄ne.p̄ot g̃ p̄ ex cā male/dicere filiū quēadmodū bñdicere.⁊ magn⁹ effectus visus ẽ plerū qz ex maledictione vel bñdictiōe p̄na maxie i filijs patriarcharū vt legit i li.gē. 3° nō qp ecclesia p̄t p̄pellere laicū ad executōez voti vñ sicut maxie rōne iuramēti laicus ẽ de foro ecclesie.vt i.c. si.de fo.p̄pe.li.vj.ita ⁊ rōne voti. Itē nō qp rōne peccati papa p̄ot p̄uare laicum dignitate seculari ⁊ iure succedēdi i ea. Itē nō qp beres[d] nō adim/plēs volūtatē defūncti ēt circa executōez voti p̄dit oē emolumētū successiōis nō solū g̃ p̄uat beres si nō soluit legata ⁊ fideicōmissa.vt i auc̄.hoc ampli⁹.C. de fideicō.ſz ēt si nō adiplet onera extrinseca sibi a defuncto iniūcta qō nō.⁊ h̄ ,pcederet ēt si defunct⁹ decessit sine testamto. nā hic nulla ẽ mēnio ō testamē ti factione. Itē nō ibi ordinē geniture.tex. valde nō.qp i regnis ⁊ dignitatib⁹ secularib⁹ succedit p fi/lios ordie geniture.vt sic p̄riogenitus debeat p̄ suc cedere ⁊ eo defūcto sine sobole scōs ⁊ sic deiceps. Et ex h̄ ⁊ ex tex.collige aliud dictum nō.qp i regno succedit nō p̄ electionē.p̄riuz nō.glo. in.c. moyses viij.q.j.vbi p illū tex.dic reges p̄ficiēdos p electio/nē quēadmodū obseruat in ip̄erio. vt in.c. venera/bilē de elec.ſz dic qp cōsuetudine[e] illud p̄imū ino/si diceret iure istitutōis.⁊ isto mō loquēdi sepe vtūtur rurales ⁊ uiri im periti ⁊ nōnūq; rudes notarij.determinat.d.ale.imo.qp ñ l.nā qō.§.ñ ois i.iiij.col.ff.ad tre.⁊ i cōsi.ccxij.icip.uiso p̄silio al's p me reddito in.iiij.col.

d Un bēs idistincte cogat exeq uotū defūcti uideoio p hostiē.i sūma de uoto.§.⁊ utrū v.ſz nūqd heres.

e Adde quod hec cōsuetudo qp p̄rioge nitus suc cedat non h̄z locū in p̄mogēito deméte ul furioso p̄z bal.i.l.i.in x.col.C.de sū.tri.⁊ in auc̄.h̄ am pli⁹i.iij.co lū .C.de si deius.⁊ in c.mulier i ti.si de secu. fuerit con tro . nam bal.i.o.l.i. C.de sū.tri ni.i pe.car. i lec.vſ.dei de q̄ro cir ca statutū p̄ot an ua lear statu tū qp p̄mo genit⁹ suc cedat ab i testato et ex testō ex clusis alijs ⁊ an exten dat ad bo na extra il lud tritozi um p̄stitu ta.item an duo possit eē simul re ges i eo.re gno exaiat bal.in.l.fi. ff de re. di ui.⁊ si non appeat qs sit p̄roge nitus uide pul.p bal. i.i.cōsti.ff. §.ſz cū nos i.ii.col. vſ. ité p̄suetu do ē qp p̄ri mogenit⁹ succedat. ubi inter alia subij cit qp ille p̄sumit p̄ri mo nat⁹ q ē robustiō p tex.opti mū i.l.si fu erit i ſi.ff.ō re duo. et faciūt q̄ la te nō. post do.ab.i.c. cōstitut⁹ ō pc.⁊ j.pr. vſi. ex bis appet.sub ijcit qd si nullus eo

rū ē nat⁹ſz vterqȝ ē ce pt⁹ ex vte ro qs coꝛ dici ꝺ̄beat pꝛiogenit⁹ ſup quo vi de oio bar to.i.l.are thuſa.ff.ꝺ̄ ſta.ho. Et vnā qōnē pꝛiogeni tuſ vide p io.an.i ad di.ſpc.i ru bꝛica ꝺ̄ ſeu vſ. redeun do.⁊ vide aliam p ol dradū i cō ſi.ccxxriiij itē viꝺ̄ oio nō.q.quaꝫ põit dom. i.c.grādi i vlti.col.de ſup.ngeli. ꝑla.i.vi.et an legitia mus recu perꝛ iura ꝓmogēitu re viꝺ̄ pul. p pau.de ca.i.l.gal luſ.§.⁊ qd ſi tñ circa ſi.vſi.⁊ ex iſtis pȝ.ff. ꝺ̄ lib.⁊ po ſtu ⁊ p bal i.l.eā quā i.ix.q.C.ꝺ̄ ſiꝺ̄i.⁊ ímo. i.l.ex ſcō i pꝛin.ff.de vul.⁊ pu. ⁊ ad hanc q.adducaſ tex.i.c.q̄ uis de reſ crip.lib.vi vbiv̄ ,pba re tex.q; ñ recuperbo na ꝓmoge niture i p̄ iudiciū al teri⁹ filij ꝺ̄ qua.q. viꝺ̄ et p̄age.in auc̄.q.mo. nā.eff.ſui. §.i trib⁹.et viꝺ̄.q.quā põit.d.ab. panoꝛ.i.c. tāta circa p̄n.q filij ſint legi. a Vide albe.i.i.p re ſtatu.q. clxxiij. et ad h̄ facit gl.i.c.iā ita q;.i.q. iiij. ⁊ gl.i.l.im perialis

leuit vt filij regū ſuccedāt ⁊ ceſſet electio ⁊ ꝓ hoc vi de bo.gl.vij.q.j.c.dēiqȝ. ⁊ fac hodie qꝺ̄ habeť i li. feudoꝝ de feu.nō ali.c.iperialē.§.pterea. Nota ibi ſi dictus rex ſine ,ple ⁊ c̄.ter.aptuȝ ⁊ nō.q; in re gno,pueniente ex genere vlteriori nepos p̄ferť fra tri pꝛis nā vides hic q; rex.vngarie deceſſit relictis tribus filijs.pꝛimogenitus ſucceſſit in regno ⁊ poſt mortez ei⁹ nō ſucceſſit ſecūdogenitus.⁊ aduerte qꝛ hoc ē clarū q̄ pꝛimogenit⁹ in vita ſua adept⁹ eſt re gnū. Sed dubiū ē qd ſi añ adeptionē regni viuē te p̄e deceſſit pꝛiogenitus relicto ex eo filio. nūqd pꝛiogenitus ꝺ̄z ſuccedere auo ſuo in regno an vero ſecūdogenit⁹. In hac.q.plene ꝓſuluit Oldr.⁊ po nit ꝓ filio.ccxriij.⁊ tādē ꝓcludit hūc aliū pꝛiogenitū preferēdū patruo ⁊ nitit̄ ,pbare iure diuīo naturali ⁊ ſcripto.nā de iure diuino pꝛiogenituſ regulariter ſuccedit i regno. Itē ius pꝛiogeniture p̄t alienari ſi cut ꝓpertū ē i pſona eſau q vēdidit fratri ſuo iacob iura pꝛiogeniture.ꝑ h̄ ius ē trāſmiſſibile ad heredē ⁊ p̄ ꝓ̄ſ cū filiꝫ ꝺ̄z ius pꝛiogeniture. ergo ipſe ⁊ nō ſcḋo genitus ꝺ̄z ſuccedere. De iure naturali ,pbat qꝛ p̄ ⁊ filiꝫ cēſēť eadē pſōa.xxxv.q.iij.§. hac aucte l.ſi.C.de ipn.⁊ ali.ſubſti.reputatur ergo p̄ in filio ,p h̄.l.liberoꝝ i ſi.ff. de v̄.ſig.vbi p̄ ꝓpetuať i filio de iure poſitiuo.,pbat qꝛ i ſucceſſiōe rex priuataꝝ plures filij p̄mortui tenēť locū p̄ꝰ ita q; ſuccedunt in hereditate vna cū patruus p ſtirpē ⁊ nō p capita. vt nō.in auc̄.de here.ab inteſ.§.j.⁊ iſti.e.ti.§. filiꝫ. Et nō bene p̄dicta maxime i eo qꝺ̄ dixi q; ius p̄mo geniture trāſmittit̄ in poſteriores c̄t viuēte patre ⁊ de iure diuīo ꝓſiſtebat in multis ius p̄mogeniture. ⁊ vide triplex ius poſitū p glo.in.c.quā piculoſum vij.q.j.ad quā glo.addit. Jo.an. quartū effectum. nā in fine habebat b̄ꝺictionē paternā. Itē duplicē partē i hereditate.iſup b̄ꝺicebat ſuis fratribus. ⁊ vide qꝺ̄ habeť gene.xxvij.c.q̄ ſoleo recenſere in b̄ dictiōe ꝓcētū.⁊ adde qꝺ̄.ſ.dixi q; nepos ꝺ̄z p̄fer ri patruo.ſeq̄ť Jo.an.i addi.ſpe ſup rubꝛica ꝺ̄ feu. ⁊ Bal.in.l.cū antiqoꝛib⁹.C.de iure deli. In gl. iij.nō hoc ar.glo.⁊ vide gl.lxxxij.di.in.c.p̄sbyter ⁊ melioꝛē in.c.pnīa de peni.di.iij.⁊ magis dubitabit̄ in extraneo.nā in filio nō ē tātū dubiū qꝛ nō minus pater miſereť i filio q̄ȝ i ſeipſo.l.iſti qdē. ff.qꝺ̄ me. cā.⁊ dic vt nō.i p̄al.iurib⁹. In glo.ſi.in ſi.ex gl. habes tres ſolutōes ſȝ tene mēti vltimā qꝛ nōbilioꝛ eſt ⁊ quotidie allegať.⁊ eā tȝ Jnno.h̄ ⁊ cōiter doc. ⁊ lȝ glo.loquať de regno idē ē in comitatib⁹ ⁊ i aliſ dignitatib⁹ ſecularib⁹ vt ,pbať hic nā ille ſecūdo ge nitus erat dux ⁊ p̄uať ducatu abſq; eo q; ſibi relin quať legitīa.⁊ nō ex mēte gl. q; lȝ i reb⁹ p̄uatis fiat diuiſio equaſr iter filios.vt in auc̄.i ſucceſſiōe.C.de legi.here.tñ in dignitatib⁹ pꝛiogenitus p̄ferť alijs. ⁊ ſic poterit ꝓtingere caſus q; alij filij etiaȝ ſine eoꝝ cā p̄uabūtur legitima.vt ſi p̄ nihil habebat p̄ter di gnitatē ſeculare.⁊ h̄ fuit iductū ,ꝓpter bonū publi cū ne diminueret dignitas. Itē ſi plures ſuccederēt iſolidū reſpub.lederet vñ ſȝ pbȝ. Multitudo pꝛī cipatuū noꝛa ē.vñ oꝛdine nature vn⁹ ꝺ̄z eē p̄nceps vij.q.j.in apib⁹. Nūqd aūt alij filij debeant mendi care.dicit Jo.an.q; nō ſed ē eis aſſignādū tantuȝ p ꝓmogenitū attēta facultate ⁊ dignitate pꝛicipat⁹ vñ poſſint ꝓgrue ſuſtētari ita tñ q; tñ remaneat pꝛimo genito vñ poſſit honoꝛifice regere pꝛicipatū qꝺ̄ bñ nō.nō enī debem⁹ recedere a iure cōi niſi quatenuſ ſtrigit rō recedēdi.l.p̄cipimus.C.ꝺ̄ ap. Fuata ergo integritate pꝛicipat⁹ ſubueniēdū ē alijs filijs.ita nō. dicit Jo.an.i regla ſine culpa de re.iu.li.vi.i merc. q̄ hereditas ex cōſuetudine debeť pꝛiogenito naꝫ ꝺ̄z ſubuenire ſuis fr̄ibus iurta facultatē hereditatis alias ꝓſuetudo c̄t irrōnabilis.⁊ ꝓ illa cōſuetudie

que viget inter nobiles facit dictū beati Bernardi q cōſultus a quodā comite ſup diuiſiōe hereditatis paterne belliſſime rn̄dit.q; ſi ſūt nobiles melioꝛ eſt q̄ſq; alioꝝ filioꝝ diſperſio q̄ȝ hereditatis diuiſio.ſi ſūt laboꝛatoꝛes faciāt vt velint.ſi mercatoꝛes tutioꝛ eſt diuiſio q̄ȝ cōione ſoꝛtuniū vni⁹ alteri ꝓputeť.⁊ fa cit pꝛimū ꝓ his q̄ dixi de ſucceſſione in dignitate vt pꝛiogenit⁹ alios excludat ⁊c̄. Quero ꝓſuetudo⁹ ē q; maioꝛ natu ſuccedat iter alios comites ⁊ ꝓtingat q; aliq⁹ comes añ adeptā dignitatē habuit vnuȝ fi liū poſtea ea acq̄ſita hūit aliū qs illoꝝ erit i dignita te poꝛ.⁊ vī q; maioꝛ natu ꝓ.l. emācipat⁹. ff. ꝺ̄ ſena. ⁊.ff.ꝺ̄ pe.l.moꝛis.§.parētes.ff.ꝺ̄ decu.l.ij.§.filiꝫ. ar.ꝑ.C.ꝺ̄ decu.l.vl.§.j.⁊ ibi nō.⁊.l. neminē.⁊.l.p⁹ ⁊.l.fiſcꝰ decurio.h̄ dic̄ Et.i.ꝺ̄.l.emācipatū.vt refert Lau.ꝺ̄ corneto.⁊ h̄ nōt Jo an.i regla ſine culpa de reg.iu.li.vj.in mercu. Oppo.extra glo.vī.n.q; exquo iſte rex morte p̄uētus nō poterat votū pfice re nō tenebať ꝓ alium exequi qꝛ in voto itelligit̄ illa conditio generalis ſi potero. vt nō glo. ſ.c. ,pri.⁊ Jnno.in.c.ſcripture.ſ.eo.⁊ dixi in.c.j.ſ. eo. So. Jnno.inſtat tādē ponit nō.ſolutionē q; q̄ſq; quis vouit viſitare terrā ſanctā ob deuotionē. q̄ſq; pro ſubſidio terre eiuſdē ipēdendo.ꝓ caſu nō teneť qs votū exequi p aliū ſupueniēte ipedimēto.2° caſu te netur qꝛ exquo vouit ,p ſubſidio ꝺ̄z ipēdere melioꝛi mō quo põt.⁊ nō h̄ ſingulare.nā facit ad limitatō nē quā dedi i.c.j.ſ.eo.vt votū emiſſum ,p deuotōe nō obliget vouēteȝ ſupueniēte ipedimēto oio ipe ditiuo. Itē nō h̄ q; vbi qs ſe obligat ad certū qd qꝺ̄ põt facile p aliū ꝰ expediri ſi nō põt p ſe teneť p aliū.⁊ clarius,pbať boc.j.eo.c.q; ſup bis. nā vide mus idē in alijs obligationib⁹ facti quaruȝ executio trāſmittit̄ ad heredes.l.veterū.C.de ꝓtr.⁊ cō.ſtip. ⁊.C.vt actio.ab here.p totū. Moſt. tñ limitat p̄mū dictū q̄ñ ipedimēturȝ ñ erat tpe emiſſiōis voti.alias autē ne votū deluſoꝛiū videať teneť votū redimere. qꝺ̄ ego nō puto vex q̄ñ vouēs nō fuiſſet certus de impedimēto ꝓpetuo alias ꝺ̄z itelligi cū p̄mū cōmo de poterit.ar.in.l.nepos ,pculo.ff.de v̄b.ſig. Itez pone aliā limitationē vt ex ipedimēto ſuperueniēte tollať obligatio voti q̄ñ pri⁹ nō fuit in moꝛa i execu tione.alias aūt puto votū cōmutādū vel redimēdū ar.in.l.ij.ff.ſiqs ca. ⁊.c.fi.j.de iniur.⁊ dam.da. Ex bis iferť ad ſolutōez alteri⁹.q. qd ſi filius non ſe obligaſſet ad executionē voti nūqd teneť ad exe cutionē voti paterni. Jnno.dicit q; fic. ſȝ tūc poſſet cōpelli p priuatiōez hereditatis nō aūt p coactionē pſonalē.⁊ fic nō poſſet excōicari niſi ſe obligaſſet ſȝ eū. Do an.putat q; exquo ſpōte adiuit hereditatez põt ꝓpelli p excōicationē qꝺ̄ mihi ſatis placet. nam adeundo quaſi ꝓrit:ad hoc quod legit̄ ⁊ nō.i.l. mo re.ff.de acqr.here.,p boc tex.in.c.ſi heredes.ſ.de teſta.⁊ qꝺ̄ ibi nō. Et ex p̄dictis p̄t iſtrui an ⁊ q̄ñ be res ꝰ poſſit cōpelli ⁊ qbus remedijs ad executionē voti defuncti coerceatur.

m **Agne.** Cōmutat papa votū vltra marinū i vigilias oꝛiones ⁊ ieiunia tūc maxime cū ceſſat cā q̄ iduxit ad vouēdū ita c̄t q; expenſe fiēde i eūdo ⁊ moꝛādo ⁊ redeūdo itegraliter mittāt̄ i terre ſan cte ſubſidiū.h.d. Diuidit̄ pricipl̄r in tres ptes.p̄ po nitur facti narratio.2° allegať ,p ⁊ ꝓ ibi ⁊ qd.3° diſ finitio ibi cū igit̄. Caſus l̄ralis. Dum comes cā panie i vltramarinis ptibus moꝛā faceret ⁊ eccleſia treceñ.ꝓtra eccleſiaſticā libertatē plurimū grauareť ⁊ trecē.epꝰ ꝓfideras q; p aliū eidē eccleſie ñ poſſet defacili ſubueniri ad ipm,ꝓpoſuit accedere in ſignū peregrinatiōis ⁊ deuotōis terre oꝛiētalis ſignū cru cis aſſumpſit ⁊ ſic arripuit iter pegrinatiōis.dū c̄t

§.illud.C.ꝺ̄ nup.

b Adde h̄ q; lȝ qs poſ ſit ieiunare p aliū tñ be res nō tene tur ad ieiu nia ⁊ vigili as defuncti gl.ē nō.in.c. accuſat⁹ §.ſi vo i v̄.i rem poralib⁹ de here.i vi. itē vide tho.in iiij di.xx.q. i.ar.ij. vltra medi.vbi di cit qꝺ̄ ſi vn⁹ ,p alio ſatiſ facit diminu tionē pecca ti meret. et dic̄ q; ñ exi gif quātum ad ſſolntōez debiti qꝺ̄ il le,p quo fit ſatiſfactō ſit ipotēs ad ſa tiſfaciēdum qꝛ etiā ſi c̄t poteſ alio ſa tiſfaciēte ,p i⁹o a debito imunis eſſȝ. ⁊ dicit q; lȝ quis mereri poſſit p aliū quo ad pe nā ſi tñ quo a ſacramēto rū ſuſceptio nē qꝛ vn⁹ ,p alio ſacram ta mereri ñ põt.

c Vtrum hēs teneať explere vo tū qꝺ̄ defun ctus implef nequiuit vi de ter.⁊ gl. optimā i.l. ij.§.ſin.ff. de polli.vbi gl. dic̄ q; ſi defū ctus voueat ire ad ſcūm iacobū hēs nō teneť im plere.

in via ītellerit q; dictus comes mortu⁹ erat ⁊ lz ītē/
tionē suā ꝓspiceret iā frustratā: noluit tñ redire sine
cōsilio do. pa. ⁊ sic ad vrbē accessit ⁊ intentionē suā
⁊ statū ecclesie sue do. pa. exposuit. Do. pa. cōside/
rans dicit q; in hoc negō tria sūt ꝓsiderāda scz qd li
ceat ꝟz eqtatē. qd deceat ꝟz bōestatē: ⁊ qd expediat
ſm vtilitatē: oīdens q; ipse votū suū pficeret aucto
ritate ꝑpbete dicentis: vouete ⁊ reddite. hoc est q;
dixit qd liceat. ītē auctoritate euāgelij dicētis: nemo
mittēs manū ad aratrū ⁊ respicīs retro aptus ē re/
gno dei. ⁊ hoc ē q; dixit qd deceat. Jtē nō expedie/
bat ꝑpter exēpla alioꝝ qz qō agit̄ a ꝓlatis facile tra
hit̄ ab alijs in exēplū. ⁊ hoc est qd liceat. postmodū
allegat in ꝓriuz q; votuz pficere non debeat ꝑpter
etatē cū vir posset sustinere labores ꝑpter necessita
tem treceñ. ecclesie cui est obligatus. ipm etiā votū
q; lz ex sui nā sanctum ⁊ honestū eēt ex psona viuē/
tis non tñ sine licentia se. apo. vouere potuit. postea
ostendit q; votū ꝓmutari possit auctoritate veteris
testi. vñ ꝓsiderauit q; votū possit cōmutari in aliud
opus pietatis nō curādo qd boies inīq; loquantur
exēplo dñi dicētis: sinite illos qz ceci sūt ⁊ duces ce
corū. cōcedit ergo licētiā votū pegrinatōis taliter cō
mutare vt expensas quas esset facturus ī eūdo mo
rando ⁊ redeūdo: trāsmittat in subsidiū terre sancte:
laborem oꝛonib⁹ ⁊ ieunijs recōpensans: ⁊ qz eps
spālter ꝑ libertate treceñ. ecclesie per dictū comitē
assequēda votū pegrinationis emisit: eo sublato de
medio causa cessauit ⁊ iō cessare potuit ⁊ effectus ⁊
hac cā ispecta: papa hāc idulgentiā sibi fecit. Ber.

Prio nō ex isto tex. ī pri. marie iūcta gl. q; eps
nō pōt dispēsare in voto, pprio. nā nō dz qs aucto/
rizare in facto suo. vt ī cle. ij. de re. ec. nō alie. ⁊ l. j.
ff. de aucto. tu. Scdo nō ibi crucez dñicam ⁊c.
q; delatio crucis quandoqz ē signum pegrinatōis.
licite ergo pegrinaturus ad sepulchrū dñicuz assu/
mit crucē dñicam. qñqz est signuz ordinis. vt pz in
istis fratrib⁹ sancti ioānis. in. c. cū ad sedez de relli.
spo. qñqz est signū dignitatis. vt in archiepis ⁊ pa/
triarchis q; faciūt añ se portare crucē. vt i. c. antiqua
de ꝓbil. Tercio nō q; in quolibz negocio sūt tria
regulariter attēdenda qd licet qd deceat ⁊ qd expe/
diat. ⁊ nō q; verbū licere [a] refert̄ ad equitatē. Equi
tas vo est iustitia dulcore misericordie temperata ſm
beatū Cypzianū. vbum vero decet refert̄ ad bone
statē. vbum expedit ad vtilitatē. ⁊ ista sunt diuersa ī/
ter se. nā multa licēt q; nō decent. nō enī decet filiā ꝓ
bere mrimonū sine cōsensu ꝓis. vt i. c. j. de ōspō.
ipu. nec etiā expedit cū mulieres sepe laborent ꝓ ꝑ
pria cōmoda. l. si pī. C. de spō. ⁊ tñ licz. vt in. c. suffi
ciat. xxvij. q. ij. Nō ibi vouere q; vba ipetratiui
modi qñqz ipoꝛtāt ꝓsilium qñqz necessitatē. debēt
ergo itelligi ſm materiā subiectā etiā in eadem oꝛa/
tione. nā vt hic vides tex. nō. in quadā oꝛone fuit di/
ctum. Vouete ⁊ reddite ⁊ tñ ꝓmuz refert̄ ad ꝓsiliū.
secūdū ad iperiū. debent ḡ itelligi ſm subiectā ma/
teriā de quo vide tex. expssium in cle. exiui de v. sig.
Et nō q; ꝓsilium diuinū est vt qs obliget se ad vota
nā magis meret̄ apud deū. nā illa sunt deo acceptio
ra q; cū licet nobis nō ipendere gra tñ dilectiōis ⁊
deuotionis impēdimus. xxxiij. q. v. c. tunc saluabit̄
xxviij. q. j. iā nūc. Et qs magis mereat̄ ex perpe
tratione boni operis eiusdē an religiosus q; se obli/
gauit ex voto an secularis q; facit ſpōte. vide gl. nō.
in cle. si dñm. de reli. ⁊ veue. sanc. vbi ꝓcludit̄ q; reli
giosus. Jtez nō q; ꝓlatus deliquens magis aggra
uatur ex suo peccato qz psona puata ꝑpter malum
exemplum qō ꝑbet subditis. xj. q. iij. c. peapue. ⁊ nō
illā auctoritatē. Qō fit a ꝓlatis ⁊c. Nō in v. vex.
q; senectus est qdā defectus habens in se labores
⁊ dolores. nā ingt Terēti⁹. Et ipsa senect⁹ morb⁹
est. ⁊ facit ad qōnem. Nūqd statutū disponens ī cā
infirmitatis bz locū in cā senectutis. Nō ibi sine
cui⁹ assensu. tex. nō. q; sine ꝓsensu capituli epūs nō pt
emittere votū pegrinatiōis. qō tz hic Jnno. cū hoc
sit negociū magnuz. ad h qō nō. in. c. qz to de his q;
fi. a ꝓla. Jtem nō epm nō posse emittere votū lō
ge pegrinatiōis sine licentia pape. sec⁹ āt vbi pegri
natio nō esset longa. qō tz h Jnno. p tex. ibi tādu.
Et ex h ⁊ ex tex. nō q; epūs nō pōt sine cā se absenta
re ab ecclesia sua. ⁊ dic Host. alibi nō ita bñ ꝑbari.
Sed ego adduco meliozē tex. ī. c. epūs de ꝓse. di. iij.
vbi tex. dicit q; cessante infirmitate nō dz epūs saltem
dieb⁹ dñicis abesse ab ecclesia sua. ⁊ nō singulariter
illum tex. iuncta glo. sua q; epūs teneť dieb⁹ dñicis
⁊ solēnib⁹ iteresse officijs ecclesie sue. Nō ī v. cū
igitur. arg. ex quo sumit̄ auctoritas ꝓmutādi votuz
⁊ dicit Jnno. q; nō oportebat ire p argumēta cū sit
expssum leuitici. c. vlt. vbi pz qō quedā vota cōmu
tabunť in veteri lege. Jtem Numeri. xxx. c. vbi vo
ta ratificātur ⁊ reuocanť ab bis in quoꝝ prāte sunt
ipsi vouētes. Nō ibi finite. nō curādū de maledi
ctis aliquoꝝ dūmodo nō recedam⁹ a tramite veri/
tatis vñ quidā pbus. Cōscia dicici maledicta cōtē/
nere. ⁊ alibi scribit̄. Cōscia mēs recti fame mēdacia
ridet. sz h ⁊ similia itelligo qñ quis nō pōt obuiare
maledictis alias aūt crudelis ē q; negligit famā suā
lz cōfidat de bona ꝓscia. qz sunt duo nobis necessa
ria cōscia quo ad nos ⁊ fama quo ad ꝓximos. vt di
cit tex. nō. xij. q. i. c. nolo. ⁊ alibi dicit q; deteriozes
sūt qui fame nre detrabūt qz q; substātiā dirūpunt.
vi. q. i. deteriozes. ⁊ ꝑ maledictis cōtēnendis vide
bo. tex. xi. q. iij. c. iter ẏba laudātū. Vltio nō q;
cessante cā voti nō cessat votū. contra qō facit qz re/
gulariter ad destructionē cāe sequit̄ destructio cau/
sati. vt in. c. cū cessante de appe. So. intelligo istum
tex. qñ cessat cā ipulsiua ⁊ nō finalis. nam cā finalis
voti ē placere deo. sz cā ipulsiua fuit qz volebat ire
ad illū comitē. simile ī. c. ex pte. ij. de cōuer. cōiu. et
ad h nō ⁊ tene mēti illū tex. aduerte tñ q; lz ad cessa
tionē cāe ipulsiue ñ cesset effect⁹ tñ ꝑstat̄ facilioꝛ cā
dispensandi vt h optime, pbat̄. Oppono ꝓ tex.
nā vꝰ sibi ꝓrius. nā ꝑ clare inuit istū epm non fuisse
obligatū ex voto qz illud emisit sine cōsensu ecclesie
sue ⁊ sine licentia generali vel spāli ipi⁹ pape ⁊ tamē
papa postea cū illo dispensat ac si foꝛet obligat⁹. nā
relatio ꝑsupponit vinculū vt in. c. ad dissoluendū
de despō. ipu. ⁊ in. l. decez. ff. de v. ob. Solu. bosti.
multū istat ⁊ varie loquit̄ ex cuius dicto elicio tres
solutiones. Prima q; speciale fit in voto vltrama/
rino. nā sicut ipōsius carnalis ⁊ religiosus emittunt
hoc votū. vt in. c. ex multa. ⁊. c. fi. j. co. ita ⁊ epūs q; ē
spōsus spūalis ⁊ religiosissim⁹. vt. d. c. ex mlta. ⁊ ex
hac solutiōe dicēdū q; allegatiōes pape ꝓcedūt ge/
neraliter i alijs votis. Sz ī votis vltramarinis erat
necessaria dispēsatio. Alia so. q; generaliter epūs nō
pōt emittere votū ex quo diu ē affuturus ab ecclesia
sua sine licētia pape tñ votū valet in ꝓiudiciū ipsius
vouētis sīle in. c. qō ī dubijs de renū. ⁊. c. cum tpe
de arbi. Tertia so. q; cū sit generale passagiū ad p/
dicādū mādatū p papā pūt epi vouere qz oīb⁹ cle/
ricis vꝰ tūc data licētia pape. vt in. d. c. fi. alias req/
rit̄ licētia pape. ⁊ in hac vltia solutiōe videť residere
Host. sed ꝓriuz facit iste tex. nā hic nō erat generale
passagiū cū papa allegaret ꝓ votuz ipsius. vñ satis
pōt dici q; de stricto iure tale votuz nō obligat pre/
latuz. sed ad cautelā ne alij scādalizent̄ dz fieri com
mutatio ⁊ sic valebit in sui ꝓiudiciū vt patebit i sco
a solutiōe. Sed vltra alios quero q̄re votuz cū sit
de iure diuino pōt in meli⁹ cōmutari cessante cā ī vo

a De ver
bo licet vi
de. j. de sta.
mo. i. c. cum
ad monaste
rium. ¶

uente aucte epi. vt in.c.j.s.eo.⁊ ieiunia idicta ab ec clesia nō pñt cōmutari etiā in meliꝰ p illū epm cessā te cā. vt nōt Jnno. sup rubrica de obser. ieiu. cū ius diuinuz lōge magis obliget q̄z ius positiuū. vt i.c. fi. ō ꝓsue .xxv.q.j.c. sunt qdaz. So. credo posse fic rñderi vota emittunt pure i suitiuz ⁊ placentiā dei. vñ si cōmutant i meliꝰ nō soluit obligatio voti imo angeť. nā cōmutatio dz fieri in id qō est deo magis acceptum. d.c.j.⁊ sic ex voluntate diuina ħ vota cō mutāt ⁊ redimūt.⁊ generaliter ex volūtate credito ris pōt vnū ,p alio solui. ifti. qui. mo. tol. obli. i pn. ⁊ ,p hoc rex. hic. in ỽ. cū igitur.⁊ qō hz Leui. c. vl. sz ieiunia idicta ab ecclesia sunt nō soluz ad carnē ma cerandā sz ob deuotionē certi tēporis. vñ sunt qua lificata in tpe ⁊ ob reuerētiā sanctoꝝ vt reddamus decimā totius anni sicut in quadragesima ideo non sufficit aliud soluere q̄ p solutionē alterius nō satisfit cāe institutiōis ieiuniorꝝ. Jtē nō licet inferiori ve nire sine cā ꝑ ꝓstitutionem superioris. vt in cle. ne ro mani de elec. iō nō lz epō ꝓmutare sine cā ieiunia in iuncta ab ecclesia. Querit Jo. an. de trib⁹ qōni bus. ꝑ an oīa liceāt pape. 2° an oīa deceāt. 3° an oīa expediāt. Quo ª ad primū dic q̄ sic si nō fiat ꝑ fidē xl. di. c. si papa. nec alias peccet. q̄ peccatuz nō ca dit sub potētia imo cadit sub defectu. ⁊ ħ in morta libus peccatis lege diuina. secus de mortalib⁹ lege canonica vel humana cū ipse nō liget suis ꝓstitutio nibus. pz in eo qō nō. i. c. p tuas. ij. de simoni. ō ac cu. ad petitionez. ⁊ in. c. lz. Quo ad 2ᵐ si est iusta cā qō sibi decet ⁊ ecōtra. Quo ad tertiū si ordine iudi ciario agit semp expedit facere iusticiā nec illā puer ti. vt. c. in causis de re iudi. licet q̄ñq̄z ꝑ cām differť de renū. c. nisi. §. ,p graui. Abbas.

a Nō de ptāte pape ⁊ vi de do. an. ħ i.ij. col. i ỽ. q̄ro q̄ li ceāt ⁊ i. c. ,pposuit ō cōcess. pre ben.

q Quod super.

Impedito ad tps exeq votū vltramarinū ꝓcedit dilatio. ꝑpetuo vo i pedito idicit redēptio i eo q̄ magis ex pediat terre sancte. h. d. Lōis diuisio. scō̄a ibi nos aūt. que tria facit. ꝑ ponit generalē doctrinā. 2° du plicē distinctionez. prima ibi vñ credimus. scō̄a ibi rursus. tertia soluit ꝓsultationē indecisaz ibi de mu lieribus. Casus ſralis. Quidā assumpserunt si gnū crucis in subsidium terre sancte. q̄ isti votum suuz non adimplebāt. mandauit papa cantuarien. archiepo vt eos cōpelleret ad executionē voti. qdā ,pter infirmitatē: qdā ,pter pauptatez vel aliā iu stam cām vtiliter nō poterāt adiplere votū suuz. q̄ fiuit archiēps a papa qd de bis eēt agendū. Et ipse respōdit q̄ debiles ⁊ inopes magis in defectuz q̄z ad ,pfectū accedūt illuc: q̄ debiles pugnare ñ pnt ⁊ paupes mēdicare cogunť: nisi forte sint nobiles ⁊ magnates vt suis expēsis secū possint ducere bel latores: vel artifices: vel agricole q de laboribꝰ suis sibi victū querere possunt. Unde pa. distinguit iter illos qui tpalez cām bñe nosc̄untur: ⁊ iter illos qui p petuā. primis dāda est dilatio. scōis est redēptio in dulgēda ita tñ q̄ expēsas quas eēnt facturi trāsmit tant in subsidiū terre scē. Rursus. Jn hoc. §. distinguiť iter illos qui in defensionē terre scē votū pegrinatiōis emittunt: ⁊ illos quib⁹ ,p satisfactione suoꝝ peccatoꝝ iter pegrinatōis iniūgiť. circa primos plus ꝓsiderať succursus terre sācte. Circa secūdos labor itineris fm intentionē vouētis vel penitentis ⁊ ideo si aliqs de vouētib⁹ est iutilis ad pugnandū q̄ñ babilis ad eundū: melius est votuz redimere q̄z expensas cōsumere. ⁊ de penitente qui nō possit ,pter debilitatē iter pegrinationis īplere: idē est di cendū. s. vt redimat votū sed nō de illo qui possit ire lz nō possit pugnare q̄ principalis cā cōsiderāda ē. Mulieres vero q̄ nō vouerūt si remanere noluerit viros suos sequātur: ille vero q̄ vouerūt nisi sint di uites vt possint secū ducere bellatores redimāt vo tum. Ber. Primo nō ex isto tex. q̄ ad votū exe quendum quis precise ꝓpellit cessante rōnabili cā. ⁊ sic habes casuz in quo obligatus ad factū precise compellit nec sufficit prestare itercesse. ⁊ hoc ideo q̄ hoc votū obligat de iure diuino. vt i. c. lz. s. eo. ⁊ re gulariter an obligatus ᵇ ad factum sit precisse ꝓpel lendus. dic vt le. ⁊ nō. in. l. stipulatōes nō diuidunt ff. de ỽ. ob. ⁊. l. siquis ab alio. ff. de re iudi. Secū do nota ibi fine distinctione. q̄ mādatuz principis si ne distinctione factū admittit excusationē ,pbabilis cause facit. c. fiq̄ñ. s. de p̄scrip. ⁊. c. ex parte de offi. dele. Tertio nō ⁊ tene mēti q̄ viuentes ex ,ppio artificio possunt dici inopes. nā excipit ab eo quod dixerat de opib⁹ ⁊ exceptio dz esse a regula. vt nō. super rubrica de re. in. li. vj. Jtē nō q̄ in confide randa facultate alicuiꝰ debemus inspicere vtruz ba beat aliquā artē. ⁊ facit ad materiā illoꝝ qui conue niuntur inquantū facere pñt. Jtem nō q̄ ipedi mentū etiā ꝑpetuū non tollit obligationē voti si fuit emissū ,p subsidio terre sancte. secꝰ dic si fuit emissū pro deuotione vt dixi in. c. licet. s. eo. Jtez nō q̄ nō valens agere pñam sibi iniunctā a sacerdote nō liberatur ab obligatione. sed dz fieri cōmutatio seu redemptio. Jtem nō q̄ licite sacerdos iniungit in pnia pegrinationē etiā diuturnā ,p remedio pec catoꝝ. Nota q̄ vxores nō tenent sequi maritos votum pegrinationis exequentes. Ultimo nō q̄ muleres licite emittūt vota pegrinationis etiaz pro subsidio terre sancte. Sed q̄ tex. videtur hic ap probare pugnā christianoꝝ contra saracenos ᶜ po test ,pbabiliter dubitari nunquid principibus chri stianis sit licitū mouere belluz cōtra infideles ⁊ eis auferre dominiū ⁊ principatus ⁊ alia bona. Jnno. multum exquisite tractat hic istā materiaz. ⁊ primo concludit q̄ infideles licite tenēt dñia ⁊ pricipatus ⁊ alia bona q̄ deus subiecit orbē rōnabili creature nec inter homīes distinxit. postea superuenit ius gē tium ⁊ habuit locum illud. Quodcunq̄z calcauerit pes tuus tuuz erit. ita q̄ licite infideles aquisiuerūt dominia ideo molestari sine causa nō debent a chri stianis. fatetur tamen q̄ si infideles sunt infesti chri stianis vel aliter delinquūt contra legē nature q̄ pa pa poterit cōtra eos indicere bellum ⁊ eos priuare huiusmodi bonis. Host. dicit q̄ si infideles non co gnoscunt dominiū ecclesie licite possunt bonis spo liari per id qō habetur ecclesiastes x°. Trāsferetur a gente in gentē regnum. ⁊ in euange. Math. vlt. c. Data est mihi oīs potestas in celo ⁊ in terra. quaz quidē ptātem transtulit christus in vicarium suum. sed si cognoscunt dñiuz ecclesie nec sunt infesti chri stianis debēt tolerari. ,p opi. Jnno. facit. c. dispar. xxiij. q. viij. sed pro opi. Hosti. vide tex. cū glo. i. c. si de rebus. xxiij. q. vij. heretici tamē ex cōstitutioni bus sanctoꝝ patrū possunt licite oībus bonis spo liari q̄ magis delinquūt ipsi qui fidem semel agno uerūt q̄ñ infideles. vt in. c. ỽgentis de hereti. Fallūt predicta in prouincia hierosolymitana q̄ cuz sit cō secrata in sanguine christi non debet esse in dominio infidelium maxime cum multi imperatores illā acq siuerūt dominio christianoꝝ. Scō̄o principalit querit Jnno. si delinquūt infideles per quē debent puniri. ⁊ concludit q̄ per papā q̄ est generalis vi carius in terris ⁊ ipse deus fecit vnum ouile ⁊ vnuz pastorez. vt habetur in euangelio. ⁊ sic infideles ve lint nolint sunt de illo ouili. ⁊ dicit Jnno. q̄ cū ifide les nō habeant aliam legez licitā preter legē nature si delinquūt in illam puniūtur per papam ad instar dei qui puniuit sodomitas vt habetur gene. xix. c. ⁊

b An obli gat⁹ ad fcūz sit ꝑcise cō pellendus.

c An xp̄i ani licite pos sint mouere bellū cōtra saracenos ⁊ ifideles vi ō oldra. cōsi. lxxij. et an priceps pos sit sine pec cato expellē iudeos ⁊ sa racenos de regno suo ⁊ bona eoruz auferre ⁊ an debeat prin cipalibus ħ suadere vi ō q̄ nōt do. ab. p⁹ino. ⁊ bostiē. i. c. i. añ medi. de sagitta.

a Et ad de ẅ.d.an. i v.colũ. vbi ponit an papa vel inferior ecclesia / sticus iudex possit punir iudeos delinquẽtes. ⁊ vide ino plenissime circa ẅ qꝫ scribit ancha. i rcpc. regule ca q̃ i.vi.principali.qõ. et qõ nõt Jo. an. i c. gaudem⁹ de diuor. ⁊ qõ notat do.an. in c.i.s.ó ꝓsti. ⁊ abb.i.d.c. gaudem⁹ et vide qõ nõt ab.i.c.i archiepatu de rap. vbi dic quod eccl'ia punit ifideles ꝯ .l.nãe delinquentes ⁊ all.in no.hic an ãt penes ifideles sit iurisditio archi. tz qꝫ sic.i.c. fi.iij.q.vij.et al.c.fi,ppterea. xxiij.q. v.⁊ dic qꝫ ó hoc nõ.in.c. cui ẽ.xi.q. iij ⁊ dicit se ibi dicturũ. itez an infideles iuste possideãt que babẽt vide an. i rep. reg. fi ne possessione i.fi.j. col. Item vide bal.in proc. grego.in.iij. col.

b Et,p ista glo.optime facit text. i.l. acta.§.ó amplĩãda.ff.de re iud. ⁊ tex i.§. notãdũ j.q.iij,

ij.q.j.deus omnipotẽs. Judei' vero si delinquunt cõtra legẽ corũ in moralibus puniũtur p ecclesiã. ⁊ aduerte qꝫ Inno.rotã iurisditionẽ infideliuꝫ videt attribuere pape qõ nõ.ꝓcedit indistincte. nam sunt sub romano ĩperio. vt patet. C. de iude. ⁊.C. de paga. per to. ad idẽ. c. postulasti. j. de iude. Item ĩperator saltem quo ad exercitium habet iurisditionem super vniuersum orbem ⁊ est dñs mundi. l. de precario. ff. ad. l. rbodiam de iac. ⁊. l. bene a zenone. C. de quadri. prescrip. facit quod ipse Inno. nõ. in. c. licet ex suscepto de fo. cõpe. vbi dicit qꝫ si imperator nõ est negligẽs sed subditi sunt sibi rebelles nõ succedit papa in iurisditiõe sed dz iuuare ĩperatorẽ ad domãdũ rebelles ar. in. c. cũ ad vex. xcvj. di. vñ concordando dicta Inno. ⁊ iura. s. all'. distinguo qꝫ quedam sunt crimina ecclesiastica ⁊ in istis papa exercet iurisditionẽ in infideles sicut exercet ꝓtra fideles. vnde si iudei vel alij infideles delinquerẽt ꝓtra matrimoniũ papa seu ecclesia posset i eos aiaduertere. vt in. c. nouit de iudi. Jn criminibus vero non ecclesiasticis imperator nõ exercebit iurisditionez. Jn mixtis vo locus erit ꝑuentioni. ad hoc qõ plene dico in. c. cũ sit generale de fo. compe. vnde i pecca to cõtra naturã dico qꝫ vterqꝫ potest eẽ iudex quia hoc peccatum principaliter concernit dei reuerẽtiã qui est cõditor vniuersalis creature. nã ob hanc cãz ecclesia impedit se ꝓtra laicos de crimine vsurarum etiam infideles vt in. c. post miserabilez. ⁊. c. fi. j. de vsur. Ultimo hic queritꝫ nũquid sit licitũ christianis expellere iudeos ⁊ alios ifideles de regnis suis ⁊ eis auferre bona. Inno. dicit qꝫ nõ exquo nõ sũt infesti christianis nec aliter delinquũt cõtra legẽ nature vel legem licitã. sed Oldr. plene disputat cõsilio. xcj. ⁊ ibi cõcludit qꝫ priuatis christianis hoc nõ licet ad hoc. C. de iudeis. l. nullus. ⁊. c. sicut. j. de iude. principibus vero licet si ĩminet periculuꝫ fidei alias secus. nã debemus tolerare infideles ⁊ eos lucrifacere deo nec debemus eos compellere ad fidẽ suscipiendaz. vt in. c. qui sincera. ⁊. c. de iudeis. xlv. di. ⁊. c. ad fidem. xxiij. q. v. ⁊ vide ad materiã quod nõt Oldr. consi. lxvij. vbi tractat. an licituꝫ sit christianis vti auxilio infidelium in bello iusto. ⁊ tãdem concludit qꝫ sic. nam machabei qui fuerunt viri sancti iniuerunt ligam cũ romanis qui tunc erant gentiles vt mutuo se adiuuarẽt. vt habetur macha. j. Itẽ in bello iusto iustũ ẽ parare insidias ⁊ simulare. vt in c. vtilem. xij. q. ij. ⁊. c. dominus. xxiij. q. ij. ergo fortius est licitum vti auxilio infidelium. nam ⁊ fideles in bello licite adiuuant dominũ infidelem vt in. c. iulianus. ⁊. c. si dominus. xi. q. iij. Jn glo. in ver. recompensato in fine Joan. andre. dicit qꝫ etiam se cundus intellectus potest sustineri dummodo ista compensatio fiat cum discretione ⁊ credo qꝫ vterqꝫ intellectus potest sustineri. nam credo qꝫ possit compensari labor cum ieuniis ⁊ pecunia. vt. c. i. s̃. eo. ⁊ in. c. medicinam de peniten. distinc. i. Sed hic queritur nunquid indistincte non valentes pugnare vel inopes possunt votum redimere. Hostien. dicit text. procedere in istis qui non sunt vtiles nisi ad pugnanduꝫ. si vero sint vtiles ad alia onera supportanda vtputa ad fossas adimplendas ⁊c. non curabitur de inopia vel de impotentia pugnandi. nam predicatores ⁊ minores ibi mendicant tamen sunt apti ad predicandum ita in similibus dicendum.

Jn glo. in ver. potens in fine nota glo. que hoc intendit qꝫ regulariter penitentia[b] iniuncta per sacerdotem potest ex causa commutari per eundem vel per maiorem suum. pro hoc vide text. cum glo. in. c. pres byter. lxxxij. distin. sed speciale est in penitentia iniuncta ad ĩtenerandum ad terram sanctam. nam commutatio huius penitentie reseruatur soli pape. ar. hic iuncto. c. sequenti. Joã. and. dicit ⁊ melius qꝫ aut penitẽtia fuit iniuncta pro subsidio terre sancte ⁊ solus papa commutat. aut non pro subsidio sed pro labore itinerandi. ⁊ tunc aut ille emisit votũ ⁊ solus papa dispensat. aut solũ assũpsit signa pegrinationis ⁊ pót ĩferior dispẽsare ⁊ hoc placet. Hã istud. c. ⁊ sequẽs i reseruatiõe bui⁹ ptãs solũ cõsiderant subsidiuꝫ terre sancte.

e ℭ multa. Votum vltramarinũ certis casibus redimi ⁊ cõmutari potest nõ tamẽ per alium q̃ per papam vel cum ipsius speciali mãdato ẅ primo. Habiles ad eundũ seu inbabiles ad impugnandũ si sunt strenui consilio vel milites bellatores possunt secum ducere votum vltramarinuꝫ nõ redimũt. hoc secũdo. Uxores nõ possunt sequi viros vltra mare nisi ⁊ ipse vouerint. hoc tertio. Uiri sine cõsensu vxoꝝ emittere possunt votũ vltramarinum. hoc quarto. Clerici tanq̃ inbabiles ad pugnandum redimunt votum vltramarinũ nisi in certis casibus. hoc quĩto. quinqꝫ sunt dicta vt patet ex precedẽtib⁹. secũdũ ibi scda. tertiũ ibi qõ aũt. quartũ ibi in tãta. quintũ ibi de clericis. Casus lr̃alis. Jn. c. precedẽti dz circa cruce signatos vt illi votuꝫ redimãt qui perpetuo impedimẽto tenentur: quesiuit archieps ille cantuarie. vtꝝ id qõ ĩ decretali predicta dicitur ius generale constituat vt licitũ sit p̃latis absoluere sibi subiectos fm formã ibi exp̃ssaz. Preterea in eadez decretali in parte decisa dicitur per viros religiosos poterit dispensari: quesiuit archiepiscopus de qbus religiosis intelligat'. Respõdet papa ad primaz questionẽ qꝫ in consultatione p̃dicta ius statuit' generale: ⁊ licet dicatur ibi ad quales. s. viros religiosos non tamen explicatur ibi ad quos eius executio specialiter spectet. dicit pa. executio illius iuris ad illos tãtũ pertinet quibus a se. apo. fuerit iniũctum. per hanc responsionem soluta est secunda questio de quibus religiosis illud sit intelligenduꝫ. s. vtrũ de regularibus an de episcopis ad neutros istoꝝ executio illius iuris spectat sed ad illos tm̃ quibus a se. apo. specialiter indulgetur.

Secundo. Jn precedenti decre. dicitur si qs vouentium est inutilis ad pugnanduꝫ quãuis sit babilis ad eundum melius est redimere votum q̃ expensas cõsumere: quesiuit archiepiscopus vtrũ generaliter intelligendũ est tã de nobilibus ⁊ magnatibus q secũ p̃nt ducere bellatores an de minorib⁹ tantũ. respondet pa. si diligenter considerasset questionez istam solutã inuenisset in decre. predicta vbi dicitur qꝫ debiles ⁊ inopes magis in defectuꝫ q̃ꝫ ꝓfectum accedunt ⁊c. qꝫ autem dicitur in fi. precedẽtis. c. mulieres que remanere voluerint ⁊c. de illis ĩtelligitur que per votum nõ sunt astricte. item in voto isto viri vouere possunt sine consensu vxoruꝫ ⁊ libere adimplere, ꝓpter necessitatẽ populi christiani. clerici vero qui vouerũt ire ad subsidiũ terre sancte cum clericatus officiuꝫ eos reddat inbabiles ad pugnandum votum redimant nisi vel consilio strenui vel officio predicationis instructi aut sint magnatuꝫ obsequio deputati: vel sint adeo diuites vt secũ possint ducere bellatores. hoc autem de vouentibus intelligendum est: non de illis quibus labor peregrinatiõis in penitentia est iniũctus. Ber. Primo ex isto text. nõ vnũ casuꝫ reseruatũ soli pape. ipe enim solus cõmutat votum vltramarinuꝫ. quod intellige qñ fuit emissũ ꝓ subsidio terre sancte. ita singulariter dicit ẅ glo. ⁊ bene quã semp nõ. ꝓ hoc facit quia text. c. precedentis solũ fundat se super subsidio[b] terre sancte. Ex quo infero duo. ꝓmo qꝫ si quis vo-

c Bene tura istius dictõis ex vide ipsũ ab. panor. in .c. inter dilectos in iij. co. s̃. de fide istru. ⁊ q̃ ibidez ad didi. et eundẽ pa nor. in. c. f. p illũ ter. in. vl. nõ. ó rc. ꝓmu.

a Adde hic. d. an. i c. qꝫ super his. s̃. de fi. istru.

uisset visitare sepulchrum p̄o deuotione vel ire ad sanctum iacobum potest cōmutationez voti obtinere ab episcopo loci. secūdo infertur q̄ in casu huius c. quando votū fuit emissum in subsidiū terre sancte legatus etiam de latere dispensare nō potest cum requiratur specialis delegatio vt patet in tex. Secūdo nota q̄ episcopus potest dici religiosus. ⁊ vide quod dixi. s̄. de regu. in rubrica. Tertio nota q̄ nō reprobatur in religiosis si sint idiote ⁊ iuris ignari. ⁊ sic videtur q̄ in eis sit probabilis iuris ignorantia. nam sicut excusantur rustici quia habent intendere agriculture. vt. l. cū de indebito. ff. de proba. nō. i. q. iij. §. notandū. ⁊. xxxvij. dist. in summa. ita ⁊ isti debent excusari cuz vacare debeant diuinis officijs ⁊ cōtemplatiōibus. de quo vide quod nō. in. c. quoniam. j. de simo. Nota in. §. scō ibi a superiore. q̄ conclusio dispositiōis capit intellectū ab bis que dicuntur in prefatione. p̄o hoc bo. tex. in. l. si. ff. de bere. insti. ⁊ in. l. cum pater. §. dulcissimis de legatis ij. nam verba dubia capiunt intellectum a precedentibus ⁊ sequētibus. l. si seruus plurium. ⁊. l. qui filia bus de legatis. i. considerāda est ergo prefatio seu exordium cuiuscū q̄z dispositionis. Nota q̄ pollens cōsilio nō dz inhabilis ad pugnanduz licet corpore pugnare nō posset hinc est q̄ incurritur irregularitas ex solo cōsilio adhibito in homicidio. vt in. c. siquis viduam. l. di. plene nota. in. c. sicut dignum. j. de homi. hinc tullius in li. officiorū. Paruz prodesset arma foris nisi consiliuz esset domi. vnde aduocati dicuntur militare. l. aduocati. C. de aduo. diuer. iudi. Nota in. §. quod autem. q̄ mulier que astrinxit se voto cum marito tenetur eū sequi alias secus.

Nota in. §. i tanta. casuz specialissimū in quo maritus emittit votuz peregrinatiōis sine cōsensu vxoris. nam regulariter nulluz votū potest emittere maritus cum preiudicio vxoris. vt nō. in. c. noluit ⁊. c. manifestuz. xxxiij. q. v. dixi plenius in. c. scripture. s̄. e. ⁊ ex b̄ arguit hosti. religiosum claustralem posse emittere votum p̄o subsidio terre sancte etiam sine consensu sui abbatis si alias est vtilis terre sancte. de quo plene dicam in. c. fi. j. eo. Nota in. §. de clericis q̄ clericatus officium reddit clericos inhabiles ad pugnandū etiam cōtra saracenos. Item nota ibi necessitas vel vtilitas. q̄ votum potest cōmutari sine necessitate dūmodo sit vtilitas i cōmutatione. ⁊ hunc tex. soleo allegare in. c. i. s̄. eo. q̄ in cōmutatione voti necessario non requiritur q̄ causa sit in vouēte. satis enim est q̄ cōmutatio fiat in id quod est magis vtile ⁊ deo magis acceptuz. fallit in eo qui vouit p̄o subsidio terre sancte ⁊ potest actualiter imparti ri auxilium. Ultimo queritur b̄ de vxoribus[a] nūquid possint emittere votum p̄o subsidio terre sancte sine consensu maritoruz. videtur q̄ sic q̄ mariti b̄ possint sine consensu vxorum. vt in. §. i tanta. naz vir ⁊ vxor non iudicantur ad imparia. c. gaudemus de diuor. Hostien. concludit q̄ votum valet sine cōsensu mariti sed non debet mulier exequi sine licentia ipsius mariti si est iuuenis ⁊ suspecta de incontinentia. arg. in. c. cum sis de conuer. coniug. sed si est mulier senex ⁊ potens ad ducenduz bellatores tunc compellitur exequi votuz. ar. b̄. ⁊ in. c. p̄cedenti i fi. ⁊ b̄ satis placet. In glo. iij. nō bene istā gl. ex qua habes duo notabilia dicta. p̄mū q̄ regulariter in oī voto pōt eps dispensare arguēdo b̄ p̄ locuz a spāli. de quo vide q̄ dixi i. c. i. s̄. eo. Nō scō q̄ nō omne votum vltramarinuz est reseruatū pape sed illud quod fuit emissum p̄o subsidio terre sancte. In gl. in v̄. religiosi. dic de b̄ vt plenius dixi super rubrica de regula. In glo. in v̄. inhabiles. ibi sunt lachryme ⁊c. sed z̄ b̄ ē. c. dilecto ō sen. ex. li. vi. vbi clerici possunt pugnare armis materialib⁹ ⁊ spūalib⁹. Docto. soluūt dupliciter. p̄imo q̄ rōne clericatus nō sunt habiles sed rōne iurisdictionis siquā habent reddūtur habiles vt in p̄rio. vel scō possunt clerici pugnar̄ p̄ alios armis materialibus ⁊ spūalibus vt in p̄rio non p̄ se vt b̄. Tu ō materia dic vt plenissime dixi. in. c. clerici arma. s̄. de vi. ⁊ bo. cleri. In glo. fi. in fi. de b̄ dic vt dixi. s̄. c. p̄ri. sup̄ glo. ⁊ regulariter dicendum q̄ pn̄a potest ex cā cōmutari non ob. b̄. c. in fi. solū enim hoc intendit q̄ cause hic narrate que cōcernunt inhabilitatez ad pugnādum nō sunt sufficientes ad cōmutandū peregrinationem iniunctam in pn̄a. q̄ in hoc nō consideratur habilitas pugnandi sed potētia itinerādi vt. s̄. c. p̄ri. nō ergo tollit iste tex. quando ex alijs causis possit cōmutari penitentia. Abbas.

p **Per tuas** Qui vouit religionē ingredi si voto nō cōpleto fiat eps renūciare dz ⁊ votum implere sic cōiter sūmar̄. sed pōt alijs modis intelligi ⁊ summari vt. j. patebit. Lōis diuisio. scōa ibi nos.

Casus lr̄alis. Quidā emisit votuz solēniter ad accipiendū bitū regularē i granopolitana eccl̄a ⁊ postea p̄misit q̄ infra certū tēpus votū qō emiserat adimpleret tandē termio trāsacto votū suū non adimpleuit. postmoduz vocatus fuit ad regimē ecclesie gebenē. Iste cōsiderans q̄ votū emiserat ⁊ nō fecerat qō p̄misit petijt cōsiliū a do. papa: ⁊ ipse consuluit ei vt si suā sanare desiderat p̄sciam: resignet regimen ecclesie gebenē. ⁊ reddat dño votū suū: si postmodū capitulum ecclesie p̄dicte ip̄m duxerit eligendū electionē poterit recipere de se factaz. Ber. Nota p̄ q̄ valet votum de intrādo certam religionem ⁊ q̄ citra p̄fessionem votum potest dici solēne. ⁊ dicitur forte solēne p̄opter instrumentum ⁊ p̄lati p̄sentiam sed quo ad dirimendū matrimoniuz post cōtractum nō dicitur solēne nisi per p̄fessionem. vt in. c. i. eo. ti. li. vi. Scō nota q̄ non ip̄lens votum infra terminum p̄fixum dz voti transgressoz. naz dz transgressoz respectu temporis q̄z non adimpleuit tēpore p̄missō. p̄ b̄. c. non est. s̄. eo. Tertio nō q̄ votuz restrictum ad certū diem obligat ad duo. p̄imo vt adimpleatur die p̄fixo. 2° vt pure impleatur. vnde etiaz post lapsum diei remanet obligatio simile i. l. celsus ff. de arbi. similiter in. c. cum dilecti de dol. ⁊ contu.

Item nō fm vnum intellectū vnam nōbilē dz̄iam inter mr̄imonium carnale ⁊ spūale. nam per mr̄imonium carnale tollitur votū p̄ius emissum matrimonio non consonū. vt in. d. c. i. secus i mr̄imonio spūali vt hic. nam inter ep̄m ⁊ ecclesiam contrahitur mr̄imonium spūale. vt in. c. ij. de transla. p̄la. ⁊ tamē per hoc mr̄imoniū nō est sublatuz votū religiōis p̄cedēs. ⁊ sic vī fortius esse mr̄imoniū carnale. Sz z̄ hoc ⁊ z̄ lr̄am oppo. nam votū simplex. i. nō solēniza tum p̄ p̄fessionē tollit̄ p̄ fortius vinculū supueniēs. vt i. c. q̄ post de regul. li. vi. vbi patet q̄ si vouens intrare certam religionē intrat aliam laxioꝛem tollitur p̄imū votum. ergo idem dicendum per adeptionē episcopatus cuz magis mereatur episcopus q̄z sim plex religiosus. vt in. c. licet de regu. ⁊. c. veniens de renun. Item existens in monasterio iam p̄fessus fauore populi ⁊ episopatus potest extrabi de monasterio ⁊ episcopatui p̄fici. xviij. q. i. c. i. ergo fortiuſ potest ille eligi anteq̄z intrauerit monasteriuz nec debet dici voti transgressoz exquo in melius transmutat. vt in. c. scripture. s̄. eo. ⁊ c. peruenit. de iureiu. Solu. contraria sunt difficilia ⁊ vario modo soluuntur per docto. quidam enim inherentes z̄rijs dicūt q̄ iste habebat conscīam erroneam q̄z putabat se teneri ex p̄imo voto quaz p̄sciam non poterat depo-

a Utrū vxoz sine cōsensu mariti possit emittē votum vltra marinū. et adde oīno hic q̄ scripsi p⁹ do. an. ī. c. scripture circa fi. s̄. e. et vide oīno tho. in. iij. sen. di. xxxij. q. ij. ar. iij. p⁹ me. vbi dic̄ q̄ marit⁹ p̄o subueniendo necessitati ecclesie gnālis pōt absq̄ consensu vxoris p̄t cruces accipe sicut possz dño terreno a quo feudū hēt sine consēsu mulier(fuire. nec tñ i hoc oīno subtrahit vxori ius suū q̄z vxor p̄t cū seq. Sed dic q̄ vrō nō pōt votum huiusmōi facer̄ sine cōsensu viri qa vxoz cum maiori periculo castitatis discurret p terras q̄ vir. ⁊ cum maiori ecclesie vtilitate. dicit etiam nō. tho. q̄ nullus coniugū sine cōsensu alterius p̄t vouere ñ reddere debitum alteri cōiugi q̄ ē nō. ⁊ videtur ꝛ. c. q dā de conuer. cōiu.

nere nisi resignaret epatuz. vsi nō ex debito sz vt sue erronee ꝓscie. satisfaceret papa ꝑbuit ꝓsilium de resignatiōe. facit. c. ꝑ tuas. ꝛ qō ibi nō. j. de simo. Secunda solu. q ideo papa ħ consuluit qz iste poterat ꝓfiteri ꝛ postmodū in epm ꝓmoueri. ar. in. c. cōmissum. j. de spō. ꝛ assumēdo habitū adijciebat ad gradum ꝓfessiōis. nam plura licēt prelato seculari que nō licent regulari. vnde exquo voto se astrinxerat ad vitam regularē debebat ꝓficere votū ꝛ postmoduz ꝑfici epatui. ꝛ hec soluno esset satis bona si ꝑ certo demū iste fuisset eligēdus sed forte itex nō fuisset electus vt ꝑsupponit tex. in fi. ꝛ sic nō est vex istū vtrū qz potuisse adiplere. naz ꝑma frōte iste dimittit epatum vt transeat ad regularem vitam qō est ꝯ tura superius alle. Tertio soluit Host. q iste nō fuit legitie ꝓmotus qz erat in peccato mortali propter voti trāsgressionē ꝛ sic sua electio nō tenuerat. vt in. c. cū in cūctis de elec. secus si ante emissionem voti fuisset electus ꝛ ex hac vltīa solutiōe esset inferēdū q ꝑ superuenientiā epatus tollit votū religiōis ꝑcedens si vouens erat ante terminū adimplēdi votū. Sed cōtra hāc so. facit qz nō qōlibet peccatū mortale impedit electionē nec deijcit postmoduz ꝓmotū vt ē tex. cū glo. in. c. sicut de iureiur. facit qō nō. glo. in. c. florentinū. lxxxv. di. Item pro trāsgressiōe voti potuerat isti īponi pnīa. sicut obseruat i simili in. c. q post ꝑalle. ꝛ. d. c. de voto. li. vi. vnde putarē q si vouens ꝓsensit electioni ꝑncipaliter ꝓpter deuz ꝛ vt magis mereat q tunc nō tenet resignare epatui sed de trāsgressione ꝑus facta īponet pnīa. sed si ꝓsensit vt prees set non vt magis mereat ꝛ tūc tenet resignare epatui. ꝛ sic posset itelligi iste tex. nam solū papa hic aduertit ad ꝓsciam ultius. facit qō nō. gl. in. c. monachi vagātes. xvi. q. i. facit tex. in. c. ij. de trāsla. prela. vbi dr q mrimoniū spūale est fortius ꝛ dignius carnali ꝛ ꝑ hoc pnt solui alie qōnes hic tacte ꝑ doc. Et nota vltimo ex tex. q resignās epatū vt adimpleat votuz religiōis qō emiserat poterit itex assumi ad eundez epatuz lz ex ꝓscia criminis epatū relinqueret. quod multuz limitat. c. sup elec. rō qz ꝑ implemētum voti tollit oīs ꝑcedēs trāsgressio. In glo. fi. ibi ad iferiores. glo. vult facere dr̄iam inter epatuz ꝛ dignitates seculares iferiores vt ꝑmo casu religiosus possit ꝓmoueri ꝛ° nō. Et aduerte qz aut qritur de ꝓmotione ad epatum ꝛ nō est dubiū. vt in. c. i. xviij. q. i. ꝛ in c. quorūdā. ꝛ in. c. si religiosus de elec. li. vi. Aut qritur nunqd possit ꝓmoueri ad ecclesiam curatā non collegiatā. ꝛ cōiter tenet q sic. vt i. c. qō di. j. ti. ꝓri. vbi plene dicā. Aut ecclesia curata est collegiata clericox secularū ꝛ tunc est dubiuz nunqd religiosus pōt assumi i ꝑlatuz illius ecclesie ne boies disparis ꝓfessionis cōgregent in eodē collegio. ꝛ de hoc cāu dubitauit ista glo. de quo vide glo. nō. ꝛ satis plenā in cle. i. de ele. aliqd dicet in. d. c. qō dei tmorē. In fi. glo. nō. fi. glo. hic ūcto tex. q obtinēdo dignitatē non potest effici religiosus. rō qz in īgressu oīa renūciat ita q ꝓpriā volūtatē a se abdicat ꝛ subijcit se voto abbatis. vt in. d. c. si religiosus. ꝛ sic dignitas ꝛ ꝓfessio nō sunt cōpassibilia sed si post ꝓfessionem eligitur absoluit ab obediētia abbatis ꝛ nullā ampliuſ bz cōiones cū ꝑmo monasterio. vt in. c. ne ꝓ cutusli bet. xvi. q. i. ꝛ in. d. c. i.

p **Ostulastis** Prelatus etiaz ꝓfessus pōt votū vltramarinū emittere ꝛ in suos vsus vicesimā ꝓuētuū ecclesie cōuertere. diuidit. ꝑ ꝓsultatio. ꝛ° rnsio ibi discretioni. ꝛ pro casu premitte qō habet in gl. i. Casus litteralis. Duo pores regulares quox vnus erat cruce signat⁹ ꝛ alter signo crucis desiderabat insigniri: petierūt a dño pa. vt liceret secū deferre vicesimā ꝓuentuū ecclesiax suax deputatā succursui terre sce. Rndet eis pa. si ecclesie sue pro ipsox absitia enormiter nō ledant: ꝛ ipsi viles fuerit terre sce ybo ꝛ exēplo qō tñ ꝓmittit illorū ꝓscie dimissis ꝓcuratoribus idoneis i ecclesijs suis tenent votū suū explere ꝛ sic poterūt vicesimā ecclesiaruz suax de subsidio terre sce secū portar. Ber.

Nō ꝑ q ꝑlatus regularis pōt emittere votū pro succursu terre sancte etiam sine licētia superioris qō videtur singulare dictuz nec alibi legi. Ex quo infertur q religiosus potest sine crimine maxime ad tempus deserere monasterium ꝛ insistere publice vtilitati ecclesie vniuersalis. pro quo vide pulchruz tex. in. c. nos autem. xvi. q. i. vbi dicitur q ocium monachale non est preferenduz vtilitatibus ecclesiasticis pro quo. c. licet de regul. vbi patet q sollicitudo labor ꝛ doctrina preferuntur silentio contemplationi ꝛ quieti. Secūdo nota q certa pars reddituū ecclesie potest legitime deputari pro vtilitatibus ecclesie vniuersalis. naz omnes ecclesie sunt vnū corpus vt in. c. pudenda ꝛ. c. loquitur. xxiij. q. i. debent ergo mēbra conferre ad conseruationez totius corporis. facit. c. euidentes. xij. q. i. Nota ibi verbo ꝛ exemplo. argu. optimū. q religiosus non debet acceptare dignitatem extra monasteriū si non est ad illam vtilis pro quo vide bonā glo. in. c. monachi vagātes. xvi. q. i. Sed quero nūquid quod dicitur hic in prelatis regularibus habeat locum in religiosis simplicibus vt possint emittere hoc votum sine licentia abbatis. Hosti. sentit q non qz nō reperitur iste casus in quo monachus possit emittere votum sine licentia abbatis. ar. xij. q. i. c. nolo. ꝛ. c. non dicatis. ꝛ. xx. q. iiij. in. c. monachis. nisi forte essent multum instructi in officio predicandi. vt in. c. ex multa. s. eo. ꝛ sic videtur hostien. dubitare sed ego ꝓmo in prelatis restringerē istum tex. in casu quando sit passagium generale ex dispositione romani pontificis. nam tunc videtur data licentia prelatis eundi ꝓ suc cursu terre sancte. sed hoc cessante non puto q prelatus maxime regularis possit se ad hoc obligare sine licētia superioris qz episcopus hoc facere nequit vt i. c. magne. s. eo. ꝛ quod ibi dixi. In religiosis vero simplicibus puto non licere sine licentia superioris qz nullam voluntatem habent ꝛ sic non possunt se obligare ex voto naz ꝛ in papā non potest religiosus promoueri sine licentia abbatis. nota. glo. in. c. quam sit. xviij. q. ij. ꝛ sic habes hic casum q non eodem vinculo astringitur abbas suo superiori sicut monachus abbati. vide bonā glo. ad hoc in. c. de ꝑsentium. xvi. q. i. ꝛ ſm hoc tempera nō. in. c. scripture. s. eo. per Imo. In glo. ij. in fine glo. non soluit contrarium. Vincen. dicit q vbi priuata vtilitas ex toto confunditur ꝛ publica paruz iuuatur nō debemus preferre publicam vtilitatem priuate. ꝛ nota banc solutionez facit ad mām. l. i. ff. so. ma. scō solvit Sof. ꝛ Hostiē. q vtilitas publica est preferēda ꝓuate quādo ꝓuata ꝛcluditur sub publica alias sec⁹ ꝛ banc so. ponit glo. in. c. lz de regu. ꝛ hoc itelligerē quādo ꝓuata persona haberet electionez sed superior debet preferre publicam lz priuata non includatur sub publica. vt in. c. bone de postul. prelat. ꝛ. l. i. so. ma.

Abbas.

De statu mōachox ꝛ canonicox rgulariū rubrica.

Supra visum est de conuersione cōiugatox itez de voto. sed qz cōuersi ad religionem vel vouentes ingredi efficiuntur vt plurimuz monachi vel canonici regulares ideo post rubricas precedentes subijcitur ista.

Theodosius. Monasteria sūt exẽpta a lege diocesana nõ a lege iurisdictionis. sic cõiter sūmatur. ſz qz ḃ vocabula sunt potius magistralia q̃ꝫ iuris. vt. j. dicã ideo spãlius sic sūma. Diocesanus nõ dz molestare monasteriũ ꝓter q̃ꝫ ꝓ cã correctionis nec eis oblata sibi vẽdicaꝛ. 7 ponit duas ꝓhibitiones 7 tertio rõnẽ subijcit. 2ª ibi aut tertia ibi cũ. Casus lr̃alis. Archiep̃s neapolitan⁹ monasteria sua grauabat 7 ea q̃ offerebanꝛ ibidez sibi vẽdicare volebat. Añ pa. mandat eidem quatenꝰ nec ipse nec p̃sbyteri sui alicui monasterio aliqd molestie inferant ꝓter solã disciplinaz: 7 si aliqd illic a fidelibus acceſſerit nihil sibi debeat vendicare. sed totum monachis ibi ſuientibus ꝓficiat. Ber. Nõ ꝑmo q̃ ḋ iure cõi monasteria sunt sub cura epi ozuz. ꝓ hoc. xviij. q. ij. c. abbates. 7 c. cũ venerabilis ḋ re. do. monachus tñ magis astrigitur abbati q̃ꝫ epo loci. vt nõ. glo. in. c. q reſistit. xi. q. iij. vñ olim quodlibet monasteriũ recognoſcebat ꝑlatuz p se sed bodie multe sunt religiones adiuicẽ collecte br̃es patrem abbatẽ. vt pz i cartuſiẽſibus 7 ciſterciẽſibus. 7 ḃ ꝓcedit ex disposiõe 7 ꝑuilegio spãli. Scḋo nõ bãc regulã ḃ ponitam q̃ ꝓter correctionẽ nõ põt eps aliqḋ grauamẽ iponere monasterijs. sunt. n. monasteria exẽpta a cõibus obſequijs nisi spãliter aliqua lege obligenꝛ. ad ḃ vide pulchrũ ter. i. c. q̃ꝫ fit in fi. xv iij. q. ij. 7 de ḃ aliqd in glo. i. Tertio nõ q̃ oblationes que fiunt i locis religiosis nõ debẽt cedere epo nec ecclesie curate sed ipſius locis religiosis. ad idẽ c. nimis de excel. ꝑla. 7 ḃ videt ꝓcedere ex ꝑuilegio religiõis. nam de iure cõi cũ oblatiões sint ḋ iure parochiali vt dixi sup rubrica de paro. si sunt capelle br̃es populũ debẽt cedere ad vtilitatẽ ecclesie parochialis i cuius parochia est ista ecclesia. vt i. c. ex trãſmissa de p̃scrip. 7 p locũ a spãli. c. ad audiẽtiã de ecedi. In glo. i. ibi habẽt populũ. nõ glo. sed Inn. limitat q̃ in illis monasteriũ[a] subijcitur epo quo ad legẽ diocesanã que ꝓcernũt populũ vtputa iura epalia. de q̃bus in. c. ꝓquerẽte de offi. ordi. sed in nõ cõcernẽtibus populũ monasteriũ remanet exẽptũ a lege diocesana lz habeat populũ qḋ satis pz qz i istis ceſſat rõ populi. ar. xvi. q. i. c. gnãliter. Sed dubitatur q̃ ꝓtineãt ad legẽ diocesanaz 7 q̃ ad legẽ iurisdictionis. de ḃ vide gl. x. q. i. i sūma. 7 plenioꝛẽ in. c. dilectus de offi. ord. 7 melius ibi p doc. 7 dicit ḃ Inn. nõ. ꝟbum ad qḋ semp allegaꝛ. q̃ lex diocesana 7 lex iurisdictiõis sunt vocabula magistroꝝ 7 nõ iuris. q̃ si dicat q̃ magistri 7 doc. fuerũt ꝑmi inuentoꝛes istoꝝ vocabuloꝝ lz iura eis postmodũ fuerũt vſa. qḋ pz ex eo q̃ iura spãliter nõ ponũt que spectant ad vtrãq̃ legẽ. vñ bodie oporteret dicere ea esse de lege diocesana a q̃bus monasteria reperiũtur exẽpta. exquo iura dicũt monasteria esse exẽpta a lege diocesana sz vitare inſpecta vna est lex. s. diocesana q̃ comprehendit omnẽ iurisdictionẽ epi 7 sic iurisdictio cõprehẽdit sub lege diocesana. vt in. c. auditis de p̃scrip. 7 ad legem diocesanã ꝑtinet cõtributio ecclesiaꝝ ſingulariũ ꝓ cõib⁹ negocijs puta ſm Inn. si eps vult ire ad cõciliũ vel ad papã vel ad regẽ ꝓ cõi vtilitate totius diocesis. 7 nõ dictũ q̃ eps volẽs ire ad cõciliuz põt petere ab ecclesijs subiectis vt cõferãt expẽſas cum ibi ꝓmoueaꝛ cõis vtilitas oĩum. ex ḃ. n. sentit Inn. q̃ monasteria ad ḃ onera teneanꝛ q̃ nõ. 7 ad ḃ facit optime. d. c. q̃ꝫ fit. tñ ſm eũ emittere aliquẽ ad legationẽ ꝓ cõi vtilitate ſpectat ad legẽ diocesanam. 7 sic vñ velle Inno. epm nõ posse emittere monachũ ad aliquã legationez. ꝯ tñ sentit gl. i. c. qdã. 7 c. nos aũt. xvi. q. i, sed de clericis ſecularib⁹ vide glo. in. c. q reſistit. xi. q. iij. 7 c. qz frater. vij. q. i. 7 satis põt distingui q̃ si monasteriũ habet populũ tunc in cõcernentibus facta populi poterit monachus deſtimari alias ſecus. Item tangit Inn. qd in charitatiuo subſidio nũqd monasteria teneanꝛ epo ad charitatiuum subſidium ſicut eccleſia ſecularis. 7 ꝓmo videt velle q̃ non quasi ḃ fit de lege diocesana sed ꝯ ḃ vñ sentiꝛ postmodũ in fi. sue glo. Sed Jo. an. 7 Archi. transeunt cum ꝓmo suo dicto in. c. i. de ꝑbẽ. li. vi. ꝑdau. approbat scḋm in cle. i. de excel. ꝑla. 7 casus est dubitabilis 7 quotidianus vt. d. c. q̃ꝫ sit. 7 iste ter. multum facit ꝓ ꝓmo dicto vt non teneaꝛ ad mãm vide qḋ dicetur in. c. cũ apostolus. j. de cẽſi. In gl. fi. ibi in morte. 7 ꝓ diuersitatis rõne instat ḃ multuz Inno. sed tu vide qḋ plene dixi in. c. regſisti ḋ testa. vbi cõclusi q̃ bodie ẽt ecclesie seculares nõ tenẽtur dare partem epo acqſitoꝝ inter vinos. Et i fi. gl. nõ istã gl. fin. quã nescio alibi q̃ valet ꝓsuetudo vt ḋ relictis ecclesie nihil debeat epo. 7 lz gl. nihil alleget tñ in ꝑscriptõe ter. est in. d. c. de quarta de ꝑscri. 7 ḃ sentit Jo. an. hic sed cũ ꝑscriptio sit ꝯ ius dz esse fulcita titulo vel tãto tempoꝛe de cuius initio nõ est memoria. vt in. c. i. de ꝑscrip. li. vi. ita in istis duobus casibus põt ista quarta in totuz tolli. sed in cõsuetud e dubitatur magis cum illa nõ regrat titulum ad sui eſ sentiam nisi assumat natura prescriptionis. vt est gl. sing. in. c. ij. de cõsue. li. vi. 7 ibi ꝑ Jo. an. 7 de ḃ vide qḋ dixi in. d. c. regſisti de testa. 7 hec dicta sufficiant quo ad predicta.

Monachi. Habet plura dicta iõ cõmuniter nõ sūmatur sed cõprehẽdendo substãtiã põt sic summari. Monachi nõ debent poni singuli ꝑ parochias. hoc ꝓmo. Si ꝓ monachatu aliqd detur receptus a sacris ordĩbus ꝓhibet 7 recipiẽs ab officio suſpẽditur hoc 2°. Monachus habẽs peculium sine lnĩa abbatis al altaris cõione remouetur. 7 sic decedẽs sepultura 7 fratrũ cõione ꝑuatur. hoc terno. Si pecunia cõferꝛ ꝓ habẽdo aliquod officium i monasterio dans 7 recipiens deponuntur. hoc quarto. In ꝓratibus cõuentionalibus ꝑ electionẽ instituti nõ sunt remouendi sine cã rõnabili. 7 de cã rõnabili tria ponit exempla. 7 hoc dicit vſq̃ ad finẽ 7 vt pz ꝑ supradicta q̃ꝫ sunt dicta. scḋm ibi figs. tertium ibi q vero. quartũ ibi ꝓratus. q̃ntuz ibi pores. Casus lr̃alis. Statuit lateran. con. q̃ monachi precio non recipiãtur in monasterijs nec soli per parochias habitent qz ve soli qz nõ est q̃ subleuet eũ si ceciderit 7 q dederit 7 q receperit puniaꝛ. Qui vero peculium habuerit nisi forte ab abbate fuerit ei, ꝑ iniũcta administratione ꝓmiſſum a cõione remoueaꝛ altaris. 7 q cum peculio i extremis iuentus fuerit 7 non reſtituerit nec oblatio ꝑ eo fiat nec inter fratres accipiat sepulturã qḋ intelligẽdum est de oĩbus religiosis. Abbas aũt q̃ ista diligenter non cauerit officij sui iacturam se nouerit icurſuꝝ. itez nullũ officiũ precio alicui ꝓcedaꝛ. Aliogn dantes 7 accipientes a misterio fiant eccleſiaſtico alieni. In fine dicit q̃ ꝓres qui per electionẽ canonicam capituli sui fuerint instituti non mutentur nec remoueantur nisi ꝓ manifesta causa. Ber. Nota primo q̃ ius monachatus est quid ſpirituale quod patet ex eo quia simõia cõmittitur si ꝓ eo iure obtinendo aliquid temporale datur. 7 idem in monialibus. de quo dic vt latiꝰ leg. 7 nota. in. c. q̃m. 7 c. veniens. 7 c. dilectus. j. de ſimo. Et ex ḃ ifertur q̃ monachatus nõ est ſimplex votum ꝓut nõ. a pleriſq̃ in cle. 7 si principalis de reſcrip. Nam per receptionem canonicã acgriꝛ ius ſpũale in collegio. Nõ scḋo q̃ monachus non dz constitui sine socio sui ordinis in eccleſia parochiali

a Nõ monasteria br̃ia populum nõ tenenꝛ ad ea q̃ sũt. l. diocesane nisi quatenus respiciũt populum. adde hic. d. an. circa fi. i. col. vſ. prima regula est. Et vide circa ḃ cundẽ. do. an. in. c. q̃ sup bis de ma. 7 obe. in. ij. col.

sed hodie itellige qñ ecclesia parochialis est subiecta monasterio ita q illa nó desinit esse obediētialis monasterij. secus dic si religiosus ꝓmouet tāqz qlibet clericus secularis ad ecclesiā parochialē. Nā tūc cū desinit esse monachus monasterij nec vllā bz amplius cōionem cū ꝓmo monasterio vt in.c.ne pro quis libet.xvi.q.i.nó tenet abbas sibi dare sociū. Sic notanter dicit glo.quā tenebis mēti in cle.ne i agro. §. da hec in v°.ad claustrū eo.ti.de quo dicet lan°.j.e. c.qó dei. Nota tertio q nullus religiosus cuiuscunqz ordis pót habere peculiū°.7 capit hic peculium pro,ppio seu,ppietate.simile i.l.cogi.ff.ad trebe.7 intellige de religiosis stricte sumptis.s.q ꝓfitētur illa tria substantialia regule paupatez obedientiam 7 castitatē.j.eo.c.cū ad monasteriū.nam isti dicunt ,ppie 7 stricte religiosi vt diri.s. de regula .super rubrica. Item nō q regulariter religiosi pñt ex lnia abbatis hre peculiū seu administrationē peculij qó itellige pro vtilitate monasterij vel alēdo scipz vt in.c.i sinuante.j.q cle.vel vo.vbi bo.tex.secus ar si vellet hre vt disponeret ad libitū q tūc abbas nó posset sibi hoc ꝓcedere quimo nec papa vt videbis in.d.c.cum ad monasteriū in fi. Item nō in v°. abbas aūt q ,ppter negligentiā abbas pót deponi.ad idem vide bonū tex.xvij.q.ij.c.siqs abbas. Nota in v°.poratus.penā religiosoz ꝓferentiū prioat° seu alia officia iteructione pecunie.nam dātes 7 recipientes debēt deponi. Nō in v°.pores.q ecclesia regularis q̄ gubernat officio poris lz sit alteri subiecta dz tñ hre electionē sui pris. Item nō q plati regulares cōiter sunt ꝑpetui exquo eliguñ p electōnem suoz capituloz.quodlibet ergo collegiuz siue regulare siue seculare bz electionē sui plati.vt hic 7 i c.i.s.de ele.7.c.ꝓgregario.xvi.q.fi. Itē nō tres causas habiles ad depositionē plati regularis. ꝓma si platus est dilapidator bonoz monasterij. Scōa si incontinēter viuit 7 pōdera q sola incontinētia absqz alia qualitate delicti est sufficiens ad depositionē prelati regularis. Quid aūt in plato seculari.dic vt le.7 nō.i.c.a multis de eta.7 quali.7.c.ex parte ade.s.ó testi.dico plene in.c.at si clerici de iudi. Tertia cum instat necessitas maioris officij. Et ex hoc nō q plat⁹ intuitu maioris officij regulariter pót trāsferri inuitus.7 regulariter an 7 qñ possit platus iuitus transferri nō.i.c.fi.s.de postu.pla.7.c.q̄sitū.de re.pmu.

In glo.in v°.parochialis in fi.7 de hoc dic latius vt dicā.j.co.qó dei.7 vide gl.i.in cle.i.de elec. In glo.in v°.administratiōe.ibi de viduis.glo.nō solvit hō ꝓrium sed Host.dicit q nō logtur de ꝓfessis sed ó gbusdaz nō hñtib⁹ regulā approbatā vt sunt beguine 7 similes.de gbus i.c.indēnitatib⁹ in fi.de ele.li.vi.7 i cle.attēdētes ó sta.regu.vel dic q pñt hre vsu fructū rex ex pmissiōe superioris vt leg.7 nō.in.c.insinuante palle. Et in fi.gl.hoc.c.dubū solet allegari pro 7 ꝓ in hac mā. Sed in veritate nihil probat.vt ibi nōt Jo.an.qz nō ꝓstat q hospitale de quo ibi haberet regulā religiosoz.7 de hac qōne aliqua tāgūt hic doc. Sed plenissime vide i.c.fi.de ꝓdi.app. vbi dicet 7 p legistas i auc.igressi.C.ó sacrosan.ec. vbi ponit Bar.nobile dictū inter cetera.q figs ,pfitet ea cōditiōe vt possit retinē bona sua dz itelligi quo ad vsufructū vt sic res itelligat fm subiectā māz.ad hoc bo.tex.in simili in.l.si vno.ff.loca. Sed vltra doc.h q̄rit de nobili qōne[b].pone q religioso aliqd relinquat a ꝓsanguineo vel amico cū hoc vt nihil acqratur monasterio nunqd valeat relictū.7 vr q nō. qz ꝓtinet in se repugnātiaz nā si relinquat religioso ergo necessario monasterio.xviij.q.i.c.vnico.nā si qd relinqtur suo immediate ius acqrit dño ita q per momētū ius nō cōsistit in psona sui.vt in.l.plz.ff.ó acq.here.religiosus aūt est magis astrictus mōasterio qz suus dño.vñ suius spūalis dr̄ strictior.liij.di.in.c.multos.7 vide in simili p Inn.7 alios in.c. in pñtia de ,pba.ergo tale relictū nō dz valere saltez quo ad sui formā.ar.in.c.sollicitudinē de appel.7 in regula vbi repugnātia.ff.ó re.iur.7 hanc qōnem habui ó facto 7 reperi Bar.specifice eā tangētē i auc. excipit.C.de bo.que li.vbi ꝓcludit q vt relictū valeat debent illa vba itelligi vt nihil acqrat monasterio.s.respectu vtilitatis nó aūt respectu iuris.7 ē sensus vt monasteriū ꝓmittat ꝓmouētibus oculis illū habere administrationez relicti sicut 7 suus dr̄ habet ,ppium.vt in.l.iij.ff.de manumiss.7 facit qó le.7 nō.i l.lucius.§.tres heredes.ff.ad trebel.h dictuz vt salua sit bar.auctoritas itelligerē qñ religiosus haberet administrationē illius relicti i casu licito puta vt dispēsaret ad pios vsus qó est licitū ēt religioso vt in.c.ij. de testa.li.vi.vel vt cōuertat ad vsum vestimētoz vel librorz indirecte tñ bis vltimis casibus aliqua vtilitas acqritur monasterio qz relevat ab bis oneribus nó aūt dz itelligi vt ad libitū religiosus illa bona ad ministret tanqz ,ppria qz ēt papa hoc facere nō posset vt i.d.c.cū ad monasteriū. Sed dubiū ē vltra bar.qd si abbas nollet ꝓsentire vt iste habeat administrationē.credo q relictū nō valeat ex defectu conditiōis 7 sic remanebit penes grauatū.l.vnica. C. ó ca.tol. In glo.pe.ibi q p electionē canonicā non creant.Ego itelligo illum tex.i collegio regulari qó gubernat officio poris q est ibi loco abbatis.naz talis dr̄ prior cōuentualis 7 habet dignitatē.vt in.c.ni si de preben.vnde quēadmodū abbas nō est removibilis sine causa ita nec prior vt in.c. nullam. xvij. q.ij. Sed si in monasterio vbi est abbas eligit claustralis prior p capitulum abbate ꝓsentiente nō puto bunc tex.in tali locū vēdicare qz cū ille sit monachus abbatis nō pōt inuito abbate tenere aliqó officium i monasterio.vt in.d.c.cum ad monasteriuz in.§.nec alicui cum se.qnimo nec abbas potest in suo monasterio imppetuū constituere aliquē officialem qz ē ꝓ ius.vt in.d.§.nec alicui.lz possit nō remoueri vt dicam in.d.c.cum ad monasterium.7 hoc tacite sentit Fede.consilio.cxxix.vbi ponit verbum notabile dicens q lz abbas 7 conuentus cōicat alicui poratuz vel aliquaz administrationē potest nihilominus solus abbas illum remouere qz impossibile est q sit monachus monasterij 7 q inuito abbate possit renē aliquaz administrationem vt in.d.c.nullā 7.d.§.nec alicui. Ad quē aūt ptineat institutio seu confirmatō electionis prioris.doc.simpliciter dicunt q ad epm sed dic tu latius q aut monasterium est immediate subiectum epo 7 tunc confirmatio illius prelati quocūque nomie censeatur spectat ad epm. vide tex. cum glo.i.c.ij.xviij.q.ij.7 si tūc ista de collegio negligūt eligere vel eligunt idignū potestaſ deuoluit ad epz. vt in.d.c.ij.7.c.ne pro defectu.s.de elec. Aut mōasterium est subiectū alteri monasterio 7 tūc potestas spectat ad abbatē maioris monasterij.vt h in.§.poratus quoqz.7.d.§.nec alicui. Sed quero quid si ad episcopuz solum spectat collatio archidiaconatus quod esse potest.vt in.d c.i.lx.di.nunqd poterit eps remouere archidiaconuz ad libitum sicut removet abbas priorem quē ipse solus deputat i alio monasterio.doc.h q non.7 bene qz beneficia secularia sunt ꝑpetua.vnde sine causa instituti nō debēt removeri.lvi.di.c.satis puersuz.imo cā dz esse grauis.vt ē tex.nō.xvj.q.vij.c.iuētū.sed religiosi ñ hñt ita latū ius i beneficijs eoz.vt i.c.p tuas.j.ó simo. Sed ego reddo aliā rōnem meliorem. Nam 7 regulares sunt ꝑpetui quādo sunt pncipales prelati.vt h in.§.priores.tunc aūt sunt removibiles qñ non de-

a Et ad/de h bal.i.l. fi.in fi.C.q cū co.vbi dicit q monachi pñt hre peculiū maxime si hñt prioat⁹ obediētiarios vel manuales 7 al c.q̄ to ó offi.or.

b De hac q.uide plenissime per ancha.in.c. nemo pōt i viij q.ó reg. in i.vi.7 cā disputauit bar.i disputatione sua icip.qdā reliqt 7 donauit.7 plebre p bal.i l.i.C de bis q̄ pe. no i.iij.col. vs. septimo q̄rit.7 adde hic arch.i.c. ingrediētib⁹ xix.q.iij.vbi dicit q si testator reliqt tale qd monacho ita tñ q abbas ei nō faciat.q. alias relictitio extraneo cōperit petitio si abbas cū.monachū molestat sup relicto.7 hoc dicit ar.ei⁹ q legit 7 nō.i l.lutius.ff. ad trebe.de ista.q. vide vltra al.per istū bar.i.l. si alienū in pn.ff.de bere.isti.7 sed. in cōsi.suo. tij.incip.testatō p ang. 7 ind.ro.in l. possessio quoq.§.i.ff acqui.pos. p d.an.in.c. clerici.s.de iudi.7 in.c. cum ad monasteriu in ij.col.vs.idē dicere videtur.j.co.

sinunt esse monachi prioris monasterij. sed existunt sub obediẽtia prioris abbatis. vnde cum isti nõ habeant velle neq; nolle nõ possunt resistere reuocatõni abbatis. ⁊ de istis ꝓprie loquũtur iura ꝛ̃ua. An aũt peccet abbas reuocãdo sine causa. vide p Joã. an. in. c. cum singula de prebẽ. li. vi. ī nouella. ⁊ .d.c. insinuante. Abbas.

Recolentes Monet cistercienses vt seruẽt regulam ſm pmeuã institutionem. h. d. ꝑ. ⁊ 2° dicit q; domus religiosa aggregata cisterciensibꝫ eoꝝ mores ſuare tenet. h. d. 2°. Diuidit in quattuor. p̃ cisterciẽsiũ ordo ſm antiqua tẽpora multipliciter cõmẽdat. 2° modernis tpibus ꝓfidentis repbenditur. 3° vt cistercienses suis terminis sint contenti monent. q̃rto q; domus eis aggregata debeat se moribus istis ꝓformare instruũtur. 2° ibi dolentes. 3° ibi ideo. quarta ibi cetex. Casus litteralis. Abbates ⁊ ꝙuentus cisterciẽsis ordis in multis recesserant a sua pma istitutiõe in tm vt multi ex illis ꝛ̃ regulaꝫ ordis sui vẽdicabãt sibi villas ecclesie ⁊ si delitates ⁊ alia que ab honestate regulari discrepãt. de qbus dicit papa se cõdolet. vnde mãdat eis qua tenus domus illoꝝ suis termis sint cõtente ſm q; a pma sui origie sunt fundate: ⁊ si q suas intentiões reliquerit ⁊ ꝙuertere ad oĩa iura aliox monasticox se voluerint oportebit eos iure cõi censeri: q; dignũ ẽ vt q similẽ cũ alijs suscipiũt vitã similẽ sentiant in legibus disciplinã. In fine dicit q; domus alie que ad istox ordinẽ sunt translate: vel se trãstulerit instituntsibus istox se ꝓformẽt. Ber. Nõ p̃ multa interdicta ordini cisterciẽsi ⁊ inter cetera nõ q; nõ pñt illi de illo ordine possidere villas. ⁊ dic villas. i. loca cũ iurisditione. vnde nõ possunt habere castra vel loca similia. agros ãt seu reliquas possessiões priuatas retinere possiunt nec pñt obtinere ecclesias nec altaria. ⁊ in hoc differũt a monachis nigris. ad hoc. c. auditis de prescrip. ⁊. c. dilect⁹ de of. ord. Secũdo nota in v. si. n. q; ꝓuilegiũ certo ordini tributũ ,ppter artitudinez vite ipsius ꝑdict si nõ ſuatur regula institute antigtus. facit qõ in simili dicit de clericis negotiantibus vt nõ gaudeant ꝓuilegio in bonis ꝓmonialibus. de quo dic vt i. c. fi. de vi. ⁊ bone. de. facit. xvi. q. i. c. gnãliter. Item nõ in v. cetex. q; domus religiosa põt se ex toto trãsferre ad religionẽ artiorẽ alterius ordis sed h intellige auctoritate ſupioris interueniente puta epi vt in. c. sicut de excess. ꝓla. vide qõ nõ. in. c. cũ dilectus qõ me. cau. Itẽ nõ quẽ posse acqrere dñium illius rei quã tenere nõ põt. Nã vt h vides cisterciẽses acqsiuerũt h bona eis interdicta ⁊ mãdat eis vt illa cõmutẽt cũ alijs eis nõ interdictis.

Ex quo infert q; si legat alicui collegio res quaꝫ ipsi tenere nõ pñt nõ vitiatur legatũ sed pñt illaꝫ capere vt cõmutẽt cũ alia re vel illã vendant exquo rõne delicti nõ sunt ĩcapaces. ,p h. l. apud iulianũ in fi. cũ. l. se. ff. de le. i. ⁊ vide bo. glo. in. c. i. de excess. ꝓla. li. vi. Vltimo nõ ex isto tex. ar. ſm Vin. q; intrãs bodie monasteriũ hꝫ tantã participationẽ bonorum quãtaꝫ ille q intrauit lõgo tpe. facit tex. ī v. q; dignũ est. qõ põt satis admitti i ecclesijs regularib⁹ q; iter religiosos nõ dꝫ nõri diuersitas. c. fi. j. eo. ⁊ nõ h dictũ. secus credo in secularibus ecclesijs q; aliter ī vestibus dꝫ honorari cõstitutus in dignitate vel maior ĩstitutione quã minor. vt sentit Jnno. in. c. cũ oẽs de ꝓsti. vbi vide. dicit. n. Vin. ⁊ post eũ io. an. q; p̃dictũ ar. q; si collegiũ dissolueret bona diuiderent equaliter iter illos collegiatos. xviij. q. ij. in. c. ī nullo. sed si collegio remanẽte aliqs inde exiret solũ repetit ea q̃ secũ portauit. vt i. c. qõ a te. ō de. cõiuga. ⁊ sic cõiter trãseunt h doc. sed certe h dicta simpliciter intellecta sũt falsa. Nã cũ regulares ñ possint possidere bona ī particulari nõ pñt ꝙsequi ptẽ collegij eo dissoluto marime q; talia bona nõ tribuũtur ad vtilitatẽ singulorũ. ⁊ ideo distigue latiꝰ assumẽdo aliq̃ dicta bar. ī l. fi. ff. de colle. illi. dic q̃ gnãliter cũ q̃rit qd fiẽdus ẽ de bonis collegij dissoluto collegio. Nã q̃dã sũt collegia q̃ ñ pñt bona possidere ī pticulari vt religiosorus ⁊ ī illis bona remanẽt apud supioꝛẽ collegij q di sponet de illis bonis tãq̃ de vacãtib⁹. ar. ī. l. i. ff. de cura. bo. dã. ⁊ sic alias ſuatũ fuit ī dissolutione collegij tẽplarioꝝ. nõ obstat. c. ī nullo allegatũ p doc. q; dico q; logt. s. cũ collegia sũt duplicia ī quo. s. erant masculi ⁊ femie dissoluũtur ita vt deiceps masculi faciãt collegiũ p se lõge a collegio femiarũ. naꝫ h casu cũ collegia remaneãt itegra ⁊ possint bona possidet bona q̃ erãt cõia diuidũtur iter ista duo collegia. ⁊ iste ẽ ꝓprie casus illi⁹. c. secus qñ collegiũ pp psõas ex toto dissolueret q; nulla psona ẽ capax. Itẽ facit rõ quã subijciã ī sequẽti mẽbro. q̃dã sunt collegia q̃ pñt possidere bona ẽt ī pticulari vt clericoꝝ seculariũm. ⁊ dissoluto collegio poterit q̃sq; hẽ qõ cõtulit. ar. ī. l. i. ff. de colle. illi. ⁊. d. c. qõ a te. Sꝫ bona collegij ſmanebũt apud supioꝛẽ exquo illa bona erãt tributa collegio pp officiũ diuinũ. Nã sublato labore tollit ⁊ ꝑmiũ. l. seio. ff. de ãnu. leg. Nñq; h collegia habẽt bona pp vtilitatẽ publicã. vt ẽ hospitale deputatũ ad vsum pieratis ⁊ tũc idẽ dicẽdũ qõ supra. s. q; bona nõ diuidũt iter collegiatos. Nñq; h collegia hñt bona ad vsũ singuloꝝ. vt q; q̃sq; ꝓtulit ,p victu cõi ⁊ tũc collegio dissoluto bona diuidunt iter collegiatos. l. iij. ff. de colle. illi. Idẽ si collegiuꝫ hꝫ bona pp onera incũbẽtia ipsi collegio. vt ī. d. l. iij. Naꝫ ex quo bona nõ fuerũt collegio deputata pp publicaꝫ vtilitatẽ sed ꝑncipaliter pp vtilitatẽ singuloꝝ vel ipsius corpis debẽt bona iter eos diuidi. ⁊ de hoc vide qõ nõt Jnn. ī. c. dilecta. ō excess. pla. ⁊ sic lita ſm p̃dicta p̃mũ dictũ doc. Quo ad 2m nũq̃d religiosus recedẽs de mõasterio ꝺbeat hꝛe qõ ꝓtulit. dic vt dixi plenissime ī. d. c. qõ a te. In gl. ī v. altaria ī fi. vel ſm doc. ītelligit de alijs redditib⁹ ex altari ,pueniẽtib⁹. ⁊ istud plus placet. Nã ī qbusdã ecclesijs sunt altaria dotata ita q; sunt beneficia simplicia. hec. n. interdicunt cisterciẽsibus. In gl. ī v. iusticiarias in fi. vel expone ſm doc. i. pecunias ex iusticijs seu ex cõdẽnatõe ,pueniẽtes. de offi. ord. dilectus. sed mõachi nigri pñt hꝛe si hñt iurisdutionẽ tpalẽ ī. d. c. dilectus.

In glo. ī v. cõmutatis ī fi. Quid aũt si nõ pñt cõmutat vel nõ reperiũt emptorẽ. dicit Jnn. q; debẽt ex eis facere elemosynã vel ea abijcere exquo ñ pñt illa tenere ſm regulã. Et ex hoc ifero q; si fratribus minoribus relinquat res ĩmobilis ⁊ nõ pñt iuenire emptorẽ vel eã cõmutare q; tenẽtur eaꝫ dare ,p deo vel a se aliter abijcere. Abbas.

Super Regularis canonicus qui nõ resignauit ,pꝛiũ in morte nõ debet in cimiterio sepeliri ⁊ si de facto sepultus fuit inde debet exhumari si sine scandalo fieri põt. cõis diuisio. Scõa ibi inq sitiõi quã ,progat ibi hoc aũt. Casus lr̃alis. Quidam canonicus regularis in articulo mortis agẽs lꝫ a põre suo cõmonitus ,ppꝛiũ qõ ꝑ regulaꝫ latenter habuerat noluit resignare ⁊ sic diẽ clausit extremũ ⁊ fuit inter alios fratres traditus sepulture. Quereba tur a dño papa qd de isto esset fiendũ. Rñdet papa q; ille canonicus nõ tm̃ fuit christiana sepultura puãdus: sed etiaꝫ si sine scãdalo marĩo fieri potuit ō ipa ,pjci dign⁹ est ecclesia. Hoc aũt cũ forte ꝓtigerit ī similib⁹ ẽ agẽdũ. Ber. Nõ q; canonici regulares nõ debẽt hr̃e bona in particulari. Nam ,pfitent tria substãtialia r̃gule sicut mõachi. Nõ ar. q; vsurari

us sepultus in cimiterio debet inde exhumari si sine scandalo fieri pōt alias secus. Ex hoc nō q̄ rōne scā dali cuitandi relinquitur corpus in cimiterio ꝯ iuris dispositionē. ⁊ aduerte q̄ lz littera hic loquatur quā do regularis fuit monitus in articulo mortis. Idem tñ dicit si monitio nō p̄cessisset q̄ reperitur decessisse ī peccato mortali ꝓpter qđ dz priuari ecclesiastica se pultura. vt est tex. s̄. e. c. ij. ⁊ qñ regularis dicatur ba bere ꝓpriuz. dicā. j. e. cū ad monasteriū.

q **Quod dei.** Canōicus regularis pōt p̄fici ecclesie ꝓ parochiali etiam seculari sz debet baber̄ so cuz secū sui ordinis si cōmode fieri pōt. Diuiditur in tres partes. p̄mo exordium. scđo facti narratio ⁊ supplicatio. tertio supplicatiōis admissio cum duplici motiuo. scđa ibi sane. tertia ibi lz. Ca sus lr̄alis. Quidam plebanus sancti gauini desiderans ad fruges melioris vite transire renūciauit offi cium plebani ꝓfessionez faciens de sua cōuersione: ꝓfessionem tñ solēnem nō fecit nec habitum assum psit. parochiani illius cōsiderātes laudabilem admi nistrationē ipsius impetrauerūt a florentino epō vt adhuc administraret ibidē: ⁊ hoc idem obtinuerunt a quodaz legato apostolice se. postmodū petierunt a pa. q̄ hoc ratū haberet p̄cipue cū illud fecisset ō licentia prioris sancti victoris. Super hoc rescribit pa. eidem plebano dicens q̄ lz in con. latere. de mo nachis caueatur ne soli p villas ⁊ opida esse debeāt de regularibus tñ hoc nō cauetur qui ⁊ si nō putent seiuncti a monachis regule tñ inseruiūt laxiori: ⁊ mo nachi per canones antiquos ad curā parochialium ecclesiaꝝ ordinabant ex quo debēt officiū p̄dicatio nis exercere qđ priuilegiarū ē. sic ergo annuit postu lationi predictoꝝ vt ibi exerceat plebani officiū qui vnū canonicuz regularem si fieri pōt habeat secum. Ber. Nō p̄mo q̄ ex operibus qs cognoscit an timeat deo. nam p extrinseca cognoscuntur ītrinseca ar. ī cle. exiui de ver. sign. Scđo nō q̄ lz clericus resignat plebanatū vt ītret religionē. ad hoc. xix. q. ij. c. due. secus in epo. vt i. c. lz. de reg. Tertio nō q̄ parochiani possunt īstare vt habeāt certū p̄sby ter̄ eis gratum. eodē modo p̄nt instare sm Bof. ad eius depositionē si male viuit q̄ cox̄ interest ne sub malo pastore periculū incurrant. ar. viij. q. i. c. auda cter. Host. ꝫ limitat qñ iuspatronatus spectat ad po pulum alias nō dz se impedire de electiōe rectoris. vt in. c. ofius ⁊ in. c. massana de elec. hoc dictuz puto verū qñ instat iure ordinario vt sic necessiteť eps ad mittere p eos p̄sentatū sed p viā supplicationis p̄nt instare vt habeāt eis benignū ⁊ gratū. ar. lxi. di. c. i. ⁊ sic itelligo istuz tex. Item nō ibi florentino epo q̄ si religiosus vniuſ diocesis petitur promoueri ad aliā diocesiz dispēsatio fit p epm loci vbi petiť ꝓmo ueri. Itē nō q̄ lz duo eqparent̄ ī multis tñ ī exor bitantibus dispositio in vno non extenditur ad reli quū. ita videtur nō. ꝓbare hec lr̄a. ⁊ facit q̄ in odio sis appellatio monachoꝝ nō cōprehendit cānonicos regulares. In cōtrariū tñ facit. c. ij. s̄. de postu. ⁊ dictum Host. hic q dicit q̄ monachi ⁊ canonici regulares in oībus eqparantur p̄terq̄ in casibus excep tis. sed hec lr̄a multū sibi ꝑdicit in istis exorbitanti bus. vnde vide qđ dixi in. d. c. ij. Item nō q̄ offi cium p̄lbyteri parochialis est predicare. nam cū ipsi habeāt curā populi tenētur eos instruere in predica tionibus. hoc idē ꝓbatur in cle. dudum de sepul. ⁊ tene hanc regulā. q̄ qui nō bz populū nō pōt p̄dica re de iure cōi. vñ fratres mēdicātes ꝫ p̄nt ex priuile gio dicte cle. dudū. Itē nō ex hoc ⁊ ex tex. q̄ p̄dica tio dicit officiū ⁊ sic videť q̄ cui interdicit officiū in genere nō potest predicare. facit qđ nō. per gl. ī cle. i. j. de reg. Item nō q̄ regulares p̄nt promoueri ad ecclesias curatas seculares p̄cipaliter ꝓpter of ficium p̄dicationis. ⁊ sic ꝓpter bonū cure. Ex quo infero q̄ si religiosus nō est aptus ad ista nō posset licite ꝓmoueri. pro hoc qđ nō. glo. in. c. monachi va gantes. xvi. q. i. ⁊ tetigi in. c. nō est. s̄. de votis. In glo. i. ī fi. glo. ista nō aperit vtrū iste esset religiosus p illam ꝓfessionē. ideo dic vt dicetur cū glo. magna.

In glo. ij. ibi quātum ī se fuerit. nō glo. singulari ter q̄ nescio alibi. vult. n. ex p̄mo itellectu q̄ p̄ma re nūciatio beneficij facta sine cōsensu superioris valet tñ in p̄iudiciū renūciātis vt nō possit amplius mi nistrare sine nouo p̄sensu superioris ⁊ pluries fui secu tus istam glo. de qua etiam magnuz festum faciebat do. An. postea reperi eam nō esse verā ⁊ babes fere oēs doc. in ꝓpriuum vt Jo. an. in. c. quāto de trāsla. p̄ la. Host. in. c. ex ore. de his que fi. a ma. parte ca. ⁊ q̄ si cōem sniam in. c. qđ in dubijs. Et all. in gl. allego quasi pro casu simili. l. legatus. ff. de offic. p̄sid. vbi patet q̄ officium publicū nō pōt quis a se abdicare ex priuata renūciatiōe. facit. c. si diligenti. de so. com pe. Naz in cura exercēda nō versatur vtilitas sacer dotis sed publica. ad ꝫ. c. dudum. ij. de ele. ⁊ videť bo. tex. iu. c. nisi de renū. in. §. vez. ibi nō debes de serere spōsam tuā ⁊c. lz ergo renūciatio in p̄iudici um renunciantis quo ad ꝫ vt supior possit cum pri uare ob delictum suū vel habere eam ratā. qđ latius dixi in. d. c. qđ in dubijs. In gl. in v. regimen. ibi lr̄a sequens ꝓpriuum inuit. hic vī gl. sentire q̄ tam mo nachus q̄ canonicus secularis de iure cōi suadente necessitate vel vtilitate p̄nt ꝓmoueri ad ecclesias cu ratas seculares sed debēt socium sui ordinis habere opposituz multi tenuerūt. s. q̄ ex dispensatiōe tñ ꝓ mouetur ⁊ facit hec lr̄a inquantū per viam supplica tiōis fuit ꝓpositum. Sed vt habeas dicta oium ⁊ ma xime Cal. sic distingue q̄ aut queritur nunqd regu lares possint ꝓmoueri ad dignitatem epalez aut ad ecclesiam iferiorem. p̄mo casu sm oēs ꝓmoueri po test. tex. est in. c. i. xviij. q. i. ⁊ in cle. i. de elec. patet ap tius in. c. si religiosus. ⁊ c. quorūdam de elec. li. vi. Nam ibi eliguntur p canonicos in epos. si enim nō essent habiles de iure nō eligerent̄ sed postularent̄. vt i. c. fi. ō postu. prela. vnde etiā abbas nō obstante vinculo dignitatis potest eligi in epm. vt in. c. si ab batem de elec. li. vi. ⁊ ꝫ cōceditur ꝓpter excellentiā epalis dignitatis. Nam eps appellatur religiosus. vt in. c. ex multa. s̄. de votis. Scđo casu aut ecclesia est collegiata aut nō. p̄mo casu aut queritur de ꝓmo tione ad canonicatuz vel ad aliud beneficiū simplex ipsius ecclesie collegiate ⁊ ꝓmoueri nō pōt. vt in. c. sup eo. s̄. de regu. adeo q̄ sm Cal. etiam eps dispē sare nō pōt vt religiosus sit canonicus in ecclesia se culari. nam cessat ꝫ casu ꝓuilegium cure rōne cuius p̄mittit̄ ꝓmotio ad ecclesiam secularem vt hic. ꝫ in tellige nisi ecclesia cathedralis esset regularis. nam tunc monachus vnius monasterij potest promoue ri vt sit canonicus in ecclesia cathedrali. ⁊ largo mo do monachi in tali ecclesia possunt appellari canoni ci. ⁊ sic debet intelligi. c. quorūdam cum glo. lxxiij. di. ⁊ c. ij. lviij. di. vbi etiam bona glo. Aut queritur nunquid possit promoueri ad ipsam dignitatem ec clesie collegiate. puta vt sit propositus ⁊ in ꝫ sunt va rie opinio. Hostien. ꝫ tenet q̄ non potest fieri nisi dispensatiue propter cure necessitatem. alij tenuerūt contra. q̄ sicut potest promoueri in episcopuz in ec clesia seculari ita ⁊ in proposituz ecclesie collegiate. Joan. cal. per eandem rationem post multa tenet q̄ sine dispēsatiōe nō ꝓmouet̄ q̄ boies disparis ꝓfes siōis ñ debēt in eodē collegio associari. vt in. c. in no ua. xvi. q. vij. ⁊ in cle. i. de ele. putat tamē q̄ poterit

postulari ⁊ episcopus poterit dispensare sed tu vide glo.in.d.cle.i.⁊ satis potest teneri opi. ꝓia cum nō reperiatur ħ iure prohibitū nā eadē est ratio in episcopo cum episcopus cum suis canonicis facit vnū corpus vt in.c.nouit.⁊.c.quāto.de bis que fi.a prela.vnde ratio cure ⁊ predicationis militat ħ casu. vt ħ in tex.Et ad cle.i.dicendum ꝙ ibi loqtur vt nō aggregentur in eodez monasterio qz monachus vnius monasterij nō potest eligi in abbatem alterius habitus vel religionis.c.inoua.loqtur quando i eodem collegio aggregantur equaliter. sed ħ nos loqmur quando eligitur i prelatum cuz tunc subfit ꝓuilegiū cure vel predicationis. Secundo casu cuz queritur de ecclesia non collegiata aut non est curata ⁊ religiosus illam obtinere nō potest qz cessat ratio cure. aut est curata ⁊ sunt opi. vtrum regratur dispensatio ⁊ cōmuniter tenetur.ꝙ de iure cōmuni possit promoueri.ħ tenent ħ etiam Hostien. Joan. and. ⁊ Cald.q dicunt non esse necessariuz vt episcopus in ꝓmotione vtatur verbis dispensationis.hanc opinio.tenet Sed.cōsilio.cxxxi. Sed vide late per do. ħ ro.decis.cclviij.vbi maior pars videtur deuiaꝛ ab hac sententia.vnde tenēt ꝙ religiosus nō possit presentari per patronuz ad ecclesiā parochialem.sed vt dixi cōmunis opi.est in oppositū ⁊ videtur tex.cum glo.in hac sententia in.c.parochia.xvi.q.i. Item ad duco istum tex.in arg.qz dicitur ħ ꝙ monachi possunt promoueri ⁊c.vnde pondera verbum possunt illud enim quod potest per dispensationē dicitur fieri nō posse.notat Inno.in.c.pastoralis de cau.pos. ⁊ proprie.facit.c.faciat homo.xxij.q.ij. Sed dubiū est an sine socio possunt promoueri.⁊ i hac questione sunt varie opinio. quidaz dicunt ꝙ monachi non debent sine socio promoueri sed regulares canonici sic nisi cōmode sociuni suum habere possint. Alij dicunt ꝙ idez in vtriqz vt data cōmoditate teneantur habere sociū. Joan.an.ħ ⁊ clarius in .c. fi. de capel.mona.videtur velle ꝙ si religiosus promoueretur nō tenetur habere socium qz cum absoluaꝛ a monasterio ⁊ nullam cōmunionē cum eo amplius habeat nō tenetur abbas sibi dare socium. sed si ꝓmouetur vt obediētiarius monasterij.puta ad ecclesiam subiectā monasterio ad quam consueuit monachus promoueri ⁊ ad libituz reuocari.⁊ tunc habēt locuz iura que loquūtur de socio.⁊ ħ cōfirmat Joan.in gl.sua in cle.ne in agro.§.ad ħ.in ver.ad claustrum.eo.tit.quam opi.pluries fui secutus. sed sibi multum aperte resistit iste tex.nam ħ agebatur de ꝓmotione perpetua ⁊ papa allegat in cōtrariuz illud concilīū lateranense.s̄.eo.c.ij.vbi disponitur vt monachi singuli non promoueant ⁊c. si enim loquerētur illa ꝓuisio in obedientiarijs ħ allega.nō faceret ad proposituz ⁊ frustra papa allegaret postmodum canones antiquos. Item motiuū Jo.an.potest saluari vt abbas nō teneatur dare sociū sed tamen non tollitur ꝓhibitio iuris vt aliter monachi nō ꝓmouentur. Si ergo ep̄s vult eum ꝓmouere prouideat sibi de socio.Unde in bac materia dicerē ꝙ si ꝓmouetur in claustralez omni modo debet habere sociuz si est monachus ⁊ si redditus ecclesie nō sufficiāt pro duobus debet ecclesia vniri.vel serua qō dicitur in d.§.ad ħ.Si vero ecclesie non sunt monasterio sub modo predicto subiecte ⁊ tunc de iure antiquo poterat solus monachus ꝓmoueri.vt in.c.in parochia. xvi.q.i.cum similibus.Sed de iure nouo nō debēt singulariter promoueri.vt in.d.c.ij.s̄.eo.⁊ pro hoc facit ista littera dū dicit ꝙ quascūqz parochiales ⁊c. vnde pōdera verbum quascūqz.exceptio ergo Jo. an.non probatur iure cū includatur sub hac dictiōe vniuersali.Sed in canonico regulari.satis potest dici ꝙ potest habere sociuz si cōmode potest.⁊ in hac erit differētia inter canonicuz regularez ⁊ monachū quam aperte in bac materia videtur facere iste tex.

Et in fi.glo.habes ex ista glo.duos intellectus ad tex. Primus vt intelligatur de non professo ⁊ tūc oportet intelligere ꝙ iste dispensatiue fuit ꝓmotus in plebanuz vt quia papa dispensauit in illo voto ꝓpter magis bonuz.⁊ nota singulariter hunc intellectum quia nescio alibi ꝙ cuz vouente intrare religionem papa potest dispensare in voto nō completo vt acceptet ecclesiaz curatam propter magis bonuz qz ħ potest sibi prodesse ⁊ alijs sed in monasterio tantum sibi.⁊ sic ex gl.argue ꝙ magis meretur presbyter parochialis recte exercendo officiuz suuz qz̄ simplex religiosus. Sed cōtra ħ insurgit forte dubium.nam si ħ veruz quare permittitur cuilibet prelato citra episcopuz dimittere prelatura ⁊ intrare religionem.vt supra dixi in.c.licet de regu.So.sustinēdo primū dictum potest dici ꝙ illud permittitur qz vita monastica est tutioꝛ qz̄ vita que fit in seculo quia illa est periculosioꝛ vnde forte videt non posse in seculo proficere ⁊ charitas est fons proprius ⁊c. vt in d.c.licet in fine. Secundus intellectus ꝙ iste erat ꝓfessus.⁊ placet hoc Lau. Nam forte fecit postea professionē ⁊ mihi plus placet primus intellectus. Naz papa argut de isto sicut de canonico regulari. Item ad quid daret sibi sociuz regularem cū ille remaneret sine canonico cōtra mentē huius.c.Unde potest intelligi ꝙ iste fecit ꝓfessionez tacitaz non faciendo mentionez de sua cōuersione ⁊ renunciando beneficio videtur eniz ex toto renunciare ⁊ voluisse vitam mutare.vnde habetur pro religioso licet non fecerit solēnez professionez nec mutauerit habitū quod sensit tacite hic Hostiē.⁊ facit.c.statuimus de regu. Sed tunc ob.tex.iste in alio. Naz si erat canonicus sufficiebat dispositio solius episcopi nec oportebat boc impetrari a papa. Item papa vtitur hic verbis gratiosis.⁊ sic videtur ꝙ de iure nō poterat promoueri.sed tenendo alium intellectuz potest dici ꝙ ista plebs erat collegiata.vnde erant opi.vtrum possent promoueri vt supra dixi.vel hic dubitabatur ꝙ regulares nō possent promoueri hodie.per .c.ij.s̄.e. Sed illud.c.non ob.quia non prohibet simpliciter sed vt non promoueantur singuli.⁊ propter bas dubitatiōes petebatur ista ꝓmotio gratiose ⁊c. Ultimo queritur nūquid religiosus possit promoueri ad ecclesiam secularem in casibus premissis sine sui abbatis licentia.dicendum ꝙ nō vt habetur in.c. si religiosus.de electio.lib.vi.⁊.lxiij.di.c.i.⁊.c. ij. immo nec in papam vt notat glo.in.c.qz̄ fit. xviij.q.ij. Si autem abbas non vult consentire ⁊ si vtilitas seu necessitas suggerit tunc potest compelli ad cōsentiēdum secundū doct.ꝓpter bonum publicū. facit.c. nullus de iurepat. Item superioꝛ potest dare banc licentiaz. Et facit boc ad aliam questionem quotidianam.statuto cauetur vt minoꝛ.xxv. annis non possit se maritare sine consensu duoruz agnatoꝛum vt viget in bac ciuitate puella elegit sibi sponsum cō dignum si agnati sine causa legitima nolunt consentire certe per predicta possunt compelli per superiorem ad consentiendum vel superioꝛ ipse dabit licentiam contrabendi.⁊ boc aperte in istis terminis tenet Bar.in.l.si cuz dotem.ff.solu.matri. Sentit in l.cum non solum.C.de bo.que libe.⁊ vide ad materiam per Bal.in.l.in copulandis.C.de nup. quod nō.bene.

a An religiosꝰ possit pñtari. Si vnquā contingeret uidere circa p̄dicta vide glo. si.⁊ ibi scribentes in cle.i.ō ele. vbi latissime.

Cum ad monasteriū.

Non pōt cōgrue summari propter multitudinem dictoꝛum sed cape diuisionem

,p sūma. Diuiditur.n.ꝑncipaliter in qnqꝫ partes. In ꝑma tractat de vestibus monachoꝝ.scōa ibi ,p/hibemus de abdicatione ,ppꝛietatis.tertia ibi ī oꝛa/toꝛio de silentio.q̄ta ibi ī refectoꝛio de cibis.ingnta de officijs ibi tales. ⁊ ꝑ ibi tractat ō officijs ī generē. scōo de clausꝛali ꝑoꝛi ibi ꝑoꝛ.tertio ō abbate ibi ab bas ⁊ ꝓfirmat hec decre.in cle.ne i agro.e.ti. Ca sus lr̄alis. Jn capitulo isto tradit̄ q̄liter mōachi viue re debeāt: ⁊ qualiter etiam ī alijs officijs taꝫ ꝓlati q̄ꝫ alij debeant se habere. Jn fi. dicit q ꝫ abbas cum ali/quo monacho dispēsare nō pōt vt ,ppꝛium habeat: qꝛ abdicatio ,ppꝛietatis ⁊ custodia castitatis ita sunt ānexa regule monachali vt ꝑ ea sūmus pontifex non possit lr̄iam indulgere. Ber. Nō ꝑmo ibi,ppꝛie tatem aliquā.q ꝫ appellatione ,ppꝛietatis venit q̄ꝫ plenuꝫ dn̄ium ⁊ non solum nuda ,ppꝛietas sicut ap pellatiōe possessionis q̄ꝫ intelligit̄ de pleno dn̄io vt in.c.q̄m frequenter.§.q ꝫ fi.vt li.nō ꝓte. Naꝫ hic ,ꝓhibetur religiosis nō soluꝫ ,ppꝛietas nuda sed ipꝫ dn̄ium plenū.nā nec possessionē nec vsufructū pos/sunt habere.qō intellige vt.j.subijciā.⁊ facit cle.exi/ui.§.cupientes.v̄.vex.de v̄b.sign.⁊.xij.q.i.c.nolo. ⁊.c.nō dicatis. Nota in v̄.vnde.ar.⁊ quasi expꝛ/sum.q ꝫ si aliqd legat̄ religioso non dꝫ illud capere si ne lr̄ia superioꝛis ⁊ q ꝫ tale donatū seu relictū acgrit̄ monasterio. Nota ibi ꝑm antiquaꝫ cōsuetudinez ar.q ꝫ in accidentalibus regule lꝫ multa sint statuta ꝑ regulam seu posita cōsuetudo trī antiqua attendēda est.nam sicut antiqua cōsuetudo imutat iuris dispō/nem fortius pōt imutare dispositionez regule regu/la remanente ī suis substantialibus ita trī q ꝫ consue/tudo nō multuꝫ deuiet ab honestate.ꝓ hoc v̄bum illud qō sequitur laudabiliter obseruatuꝫ ⁊c̄.⁊ facit tex.cum glo.i cle.ne in agro in v̄bo consueuit.eo. ti. ⁊ qō.j.dicam. Nota in ŷ.in refectoꝛio. q ꝫ mona/chis lꝫ saltem ex lr̄ia abbatis habere vsum carniuꝫ. qō an sit vex̄ idistincte ifra subijciaꝫ.⁊ qd in mona/cho facto ep̄o.vide bonaꝫ glo.cum tex.xvi.q.i.in.c. iij. Nō in.§.poꝛro.q ꝫ religiosi licite vtunt̄ medi/cinis ⁊ licite adhibent medicos ⁊ nota de minutione sanguis ⁊ dicit Jo.an.post Ain.q ꝫ q minuit sangui nem.xiij.febꝛuarij.non potest illo anno decedere ex febꝛili distemperātia ⁊ hoc dicit ab āgelo fuisse reue/latum ⁊ h̄ obseruabat Jo.an.secūdum do.anto.sed nō indigenti nō est facile cōsulendum qꝛ minuit̄ vita secundū traditionē peritoꝝ. Nota in.§.nec alicui regulam generalē q ꝫ in monasterio ꝑter abbatē nul/lum officiū est perpetuū.⁊ nota q ꝫ papa hoc,ꝓhibz. Ex quo infert̄ q ꝫ abbas nō potest vni ꝑoꝛatuꝫ cōce dere ad vitaꝫ quo minus possit illō reuocare.⁊ de h̄ aliqd.j. Nō ibi omnes in oībus.q ꝫ omnes ō mo nasterio etiam si sunt officiales tenent̄ in oībus obe dire abbati seu obtemperare.⁊ itellige in oībus.s.li cītis.nam in illicītis nō tenent̄ ēt obedire pape.vt in c.q resistit.⁊ ī.c.si dn̄s.xi.q.iij. Nota i ŷ.nec esti met.duo que sunt de substantialibus regule mona/chalis.vt abdicatio ,ppꝛietatis ⁊ custodia castitatis. adde ⁊ tertiū.s.obedientiā.vt nō.in.c.ex parte.s̄.ō regu.⁊ in.c.cum i eccleſijs de ma.⁊ obe. Unde reli/giosus q subest obediētie abbatis dī apostata vide Jnno.in.c.fi.s̄.de renū. Nunc quero ꝓ declara/tione lr̄e circa p̄mam part̄ quando dicitur mona chus[a] habere ,ppꝛium. Jo.an.dicit ⁊ cōmuniter do cto. post eum.q ꝫ cuꝫ nō habet administrationē ⁊ ali/quid tenet illud celando abbati. vnde si habet admi nistrationem puta ꝑoꝛatuꝫ vel est in studio cū licen/tia superioꝛis licite aliquid detinet vnde nō dicit̄ ba/bere ,ppꝛium cuꝫ detinet sciente ⁊ patiēte superioꝛe nec aliquid expendit cōtra voluntatez superioꝛis ⁊ id quod detinet paratus est dimittere ad libituꝫ su/perioꝛis. Nam idem videtur in seruo q licet habeat peculiū seu ipsius administrationē ex permissiōe do mini nō per hoc dicitur habere ,ppꝛietatez seu domi nium.ꝓ h̄.l.q̄ꝫ tuberonis.ff.de pecul.⁊ his ⁊ simi libus licite detinet religiosus nomie monasterij.im/mo in q̄busdaꝫ locis secundū Jo.an.sciente ⁊ patiē te curia romana certum qd taxatur ꝓ indumentis monachoꝝ ⁊ singulis assignatur cōuertendum ī pre dictam causaꝫ. Sic etiaꝫ in quibusdam monasterijs monialium obseruatur vt moniales habeāt soluꝫ vi ctum de monasterio ⁊ vestimenta sibi faciūt ex lucro manuū suarū.vnde religiosi capellam babentes ha/bent certam ,punitionem ꝓ eoꝝ necessarijs. ⁊ vide ad predicta questionē quam disputauit Jo.an.ī re/gula nō est obligatoꝛiuꝫ.lib.vi.in mercu. consulunt tamē doc. q ꝫ sine magna causa abbas h̄ nō faciat qꝛ potest esse occasio mali.nam predicta nō sunt de iur̄ approbata. Nam surrogatū sortitur naturā illius ī cuius locuꝫ surrogatuꝫ est.vt in.c.ecclesia vt li.pen. iste ergo pecunie succedūt loco necessarioꝝ. Se/cundo ꝑncipaliter quero in.§.ne alicui. hic dicit̄ q ꝫ babens officiuꝫ i monasterio potest remoueri. que/ro igitur h̄ per quez. doc. h̄ videntur sentire q ꝫ ꝑ ab batem solum.facit.c.monachi.s̄.eo.tenet Fede.cō/silio.cclij.vbi querit de tali questione abbas ⁊ con/uentus fecerunt statutuꝫ vt isti officiales seu pꝛiores non possent remoueri nisi per abbatē ⁊ cōuentū cui statuto nō auctoꝛizauit episcopus queritur nunqd abbas succesſoꝛ teneatur ad obseruantiaꝫ istius sta/tuti.⁊ concludit ibi q ꝫ nō.qꝛ nō potuerunt abbas ⁊ cōuentus statuere in pꝛeiudiciuꝫ succesſoꝛis arg.xv ij.q.iiij.c.in venditiōibus.⁊.xij.q.ij.c. abbatibus. facit qꝛ par in parem nō habet imperium.vt in .c.in notuit ō elec.l.ille a quo.§.tempestiuū.ff.ad trebel. Nam cum abbas nō possit sibi pꝛefigere legē a qua sibi nō licet recedere fortius nec succesſoꝛi ꝑm euꝫ ⁊ nota bene p̄dicta. Ex q̄bus nota ꝑmo q ꝫ abbas ⁊ conuentus nō possunt facere statutuꝫ per quod li getur succesſoꝛ nisi episcopus vel alius superioꝛ au/ctoꝛizauerit. Secundo nota q ꝫ abbas nō ligatur ex suo statuto licet cum cōuentu illud fecerit quomi/nus poterit cōtrauenire.nam monachi non possunt resistere sibi cum habeant obedire ⁊ eoꝝ velle de pendeat a voluntate abbatis vt in.c.si religiosus.de elec.li.vi.⁊ in.c.ij.de testa.e.li.⁊ vide q̄ notat Jo. andr. in dicta regula non est obligatoꝛium.vbi sen/tit q ꝫ etiam si abbas iurauit seruare statutuꝫ nihilo/minus tenet reuocatio licet incidat in periuriuꝫ. Et ex his infero ad id quod.s̄.dixi q ꝫ si abbas cōcedat pꝛioꝛi obedientiario seu mandatario vt ad vitam te neat pꝛioꝛatuꝫ seu administrationez sibi concessam potest nihilominus reuocare qꝛ non potest abbas si bi imponere legem vt.s̄.dixi.nec venire cōtra dispo sitionem huius.§. Item difficultaretur obedientia ex contrario ꝓ hoc.l. interpositas.C.de transac. vbi patet q ꝫ dominus ex pacto nō obligatur seruo. ⁊ sic abbas non potest obligari monacho ⁊ sic alias in questione facti respōdi. Tertio ⁊ vltimo quero in.§.q ꝫ si pꝛeuaricatoꝛ. Nunqd abbas[b] renūcians abbatie remaneat monachus monasterij. ⁊ videtur ꝑmo q ꝫ sic per istuꝫ tex.naꝫ abbas depositus rema net ibi monachus ꝑm Host.quod colligitur ex isto tex.duꝫ dicit depositū castigandū secundū regulaꝫ. ergo idez ī renunciante ne deliquens sit melioris cō ditionis q̄ꝫ renuncians. Item si diceremus oppoſi tum iste remaneret monachus sine monasterio ⁊ cū nō habeat pꝛopꝛiuꝫ cōpelleretur mēdicare ī oppꝛo briū cleri.ꝫ.c.diaconi.xciij.di. Jteꝫ esset azephalus idest sine capite.cōtra.c.nulla.xciij.di.banc qōnem disputauit Guido mutinen̄.vt refert hic Joā. an.⁊

a Quando dicatur monachus habere ꝓ ꝓprium.

b Utrū abbas renūciās abbatie remāeat monachus illius mōasterij cui ꝑ fuit. ⁊ de ista qōne viō ꝑ Jo. de lig. i.c. ad aposto licā in fi. ō reg. ⁊ per d.an. in.c. cū cām in ꝓi. ij. col. de elc. ⁊ in c.ex transmissa i. fi. de renū. p ímol. i cle. ne in agro i xxiij. col. de sta. mo. in cle. i. de regu. in. vl ti. colū.

cõcludũt post multa istum nõ remanere mõachum illius mõasterij ꝫ sub obediẽtia episcopi loci. mouet principaliter qꝛ ius monachat⁹ ⁊ ius abbatie sunt diuersa. naꝫ monasteriũ obligatur abbati vt patri. monacho vero vt filio. cum ergo iste fuit ꝓmotus in abbatem renunciauit iuri ⁊ obligationi monachat⁹ qõ quidem ius nõ potest de nouo reuniscere alio nõ interueniente de conse. di. iiij. queris. Item ex contrario sequeretur absurdum pone qꝫ in monasterio est statutus numerus monachorum puta duodenarius Si enim iste abbas ibi remaneret monachus ⁊ eligeretur abbas alterius monasterij numerus augeret quod est absurdum ⁊ cõtra statutum. Item idem posset contingere renunciante scõo ⁊ tertio. nec ob. qõ dicitur de mẽdicitate vel qꝫ esset azephalus qꝛ remanet iste sub disciplina episcopi loci ⁊ episcopus sibi prouidebit. ar. lxxxij. dist. c. j. ⁊ sic videretur per bas rationes inferendum cõtra opi. Hosti. qꝫ abbas depositus nõ remaneat monachus in illo monasterio. ⁊ Jo. an. transit hic cum illa opi. Guido. ⁊ vide latiꝰ de hac materia per Fed. cons. xix. vbi ampliat termi nos questionis querendo quid si monachus monasterij exempti promouetur in abbatẽ alterius monasterij exempti demũ renunciat queritur nũquid rẽanet monachus in primo monasterio vel in secundo. ⁊ si remaneat in secundo qualem locuꝫ ⁊ vocem habebit iste in choro ⁊ capitulo. ⁊ post multa concludit qꝫ nõ remanet monachus nec in primo nec in secundo. sed sub obedientia episcopi licet fuerit abbas ⁊ monachus monasterij exempti. qꝛ illa exẽptio competebat rõe monasterij ⁊ nõ psone. ⁊ videtur tacite respõdere ad istũ ter. videlicet qꝫ depositus remanet i monasterio vbi deponitur nõ vt ibi sit monachus sed vt penitens. nam ⁊ clerici seculares depositi includunt in monasterijs nõ tamen per hoc habent ipsi ius monachatus. vt in. capi. tue. j. de pe. ⁊ presuppositoqꝫ remaneret monachus secundi monasterij talis renũtians dicit qꝫ dꝫ habere primũ locum ⁊ primã vocẽ post abbatem substitutum in reuerentiã prime dignitatis. pro hoc bene facit in ar. l. fi. ff. de cu. ⁊. l. seruos C. de questi. ⁊ hoc notabis. Sꝫ do. an. videt velle qꝫ remaneat monachus istius monasterij vltimi vbi deponitur seu renũciat qꝛ licet ius monachat⁹ possit eẽ sine iure abbatie non tamen econtra. quia nõ potest esse abbas quin sit monachus. facit. c. fi. j. de simo. ⁊ c. nullus de elec. li. vj. vnde renunciatio respectu abbatie non debet extendi contra voluntatem renunciantis ad ius monachatus. nec obstat illud absurduꝫ presumptũ qꝛ potest ꝓuideri per superiorem vt eligatur abbas de eodem monasterio vel qꝫ iste transferatur ad aliud monasteriũ. ⁊ hec opi. tanquam equissima mihi placet ꝫ cõmunis opi. sit in oppositum. ⁊ banc opi. cõmunem videtur sentire Jo. de lig. in. d. cle. ne in agro. vbi ponit hec dicta Fede. In gl. ij. in fin. credo qꝫ hodie nõ habet locum hec expulsio a monasterio sed sit ꝓcedendum prout habetur in. d. c. fina. de regu. Nam illud. c. fuit posterius cũ sit gregorij. ix. ⁊ prouidit circa eiectos ⁊ fugitiuos vt saltem in casu quo licita est expulsio deputẽtur tales in ergastulo infra septa monasterij ne detur occasio vagandi ⁊ dic vt ibi. In glo. in. v. in sterquilinio ibi i peccato mortali decessit. Nota rationem huius glo. ex qua potes sumere regulam generalem qꝫ decedẽs in peccato mortali caret ecclesiastica sepultura. ⁊ idẽ nõ. glo. in. c. ij. s. eo. ⁊ vide quod latius nõ. in. ca. ex parte de sepul. In ea. ibi de penitẽte. nota ex hoc intellectu ad illud. ca. quicunqꝫ. qꝫ siquis decedit ex facinoroso actu si tamen in vltimo vite seu in puncto mortis ostendit contritionem nõ debet priuari sepultura. facit. c. a nobis de sentẽ. excõmuni. ⁊ potest hoc adduci pro illis qui seipsos mortaliter vulnerant. nã si eos penitet in puncto mortis nõ priuabũtur sepultura facit. c. ponderet. l. di. ⁊ non intelligas secundũ docto. qꝫ tota pecunia inuenta apud religiosuꝫ debeat cum eo sepeliri sed aliquam partem apponere in signum perditionis seu ad terrorem aliorũ. In gl. in verbo indulgentiam. ibi quantum ad esum carniũ

Nota glo. ⁊ idem tenet Inn. ⁊ ob hoc consulit abbas qꝫ si monachus vadat ad studiũ obtineat ab abbate suo specialem licentiam quo ad esum carniũ alias nõ liceret pro hoc text⁹ ibi nec extra refectorium hoc licet sine licentia superioris. Host. dicit qꝫ hoc dictum gl. non probatur qꝛ iste versi. q̃ꝫ q̃ꝫ. nihil dicit de carnibus sed potest intelligi de alijs cibis delicatis. sed primum dictum est magis cõmune tamen nõ video in hoc magnam vim. qꝛ tex. in. v. q̃ꝫ q̃ꝫ nõ dat istam potestatem abbati idistincte sed dicit prout necessitas postulauerit ⁊ cetera. nam ex causa necessitatis puta qꝛ delicatus seu infirmus ita qꝫ nõ potest eẽ contentus cõmnib⁹ cibis. ⁊ hoc clare permittit etiam regula. nam. v. q̃ꝫ q̃ꝫ debet proprie intelligi i esu carnium cum veniat aduersatiue ad precedentia ⁊ sic debet aduersari in iure ⁊ in facto. ad idez finis. c. qui solum videtur auferre abbati potestatem dispensandi cum monacho quo ad substantialia regule in accidentalibus ergo videtur sibi permittere. pro hoc allego bonum tex. cum glo. notabi. xx. q. iij. c. fin. vbi patet qꝫ in asperitate regule potest abbas generaliter dispensare sed intellige vt dixi in dispensatiõe que fit ex causa probabili. aliaſ non dicitur dispensatio ꝫ dissipatio pro hoc quod nota. glo. i. q. vij. in. §. nisi rigor. ⁊ vide singulare dictum Innocẽ. hic quod tenementi. dicit enim qꝫ vbicunqꝫ inferiori prelato citra papam conceditur potestas dispensandi intelligitur ex causa hoc facere qꝛ hoc importat verbum dispensatio alias autem causa nõ existente non valet dispensatio ꝑm eum vel est retractanda quod bene notabis

Sed queritur de questione quondiana. quid i monasterijs de quibus non est memoria an fuerit ibi licitus esus carnium nec apparet de aliqua licentia superioris nũquid illicite sine peccato possint carnibus vti. Do. cardi. dicit se consuluisse qꝫ impune possunt vti donec monasteriũ aliter reformetur qꝛ ex quo nõ isti fuerũt auctores nec apparet ex qua causa hoc fuerit introductum potest presumi qꝫ ex aliqua causa legitima. argu. in. c. j. de prescrip. lib. vj. ⁊ idem potest dici de accidentalibus regule superior tamen ex officio debet super bis intendere. ⁊ vide circa hoc quod dixi in. cap. deus qui de vita ⁊ honestate clerico. ⁊. c. super eo de regula. ⁊ ad materiam predictã vide spe. in titulo de legato. §. fint quoqꝫ. in materia dispensationum vbi ponit. xxx. casus in quibus abbas dispensat. ⁊ vide singulare dictum Innocen. in. ca. ij. de eo qui fur. ordi. fuisce. vbi dicit qꝫ regulariter inferior episcopo non dispensat contra ius nisi in casibus a iure expressis. quod confirmant doctores in. capi. finali de postu. prela. In glo. in verbo negligens ibi si est magna. nota bene glo. qꝫ pro qualibet negligentia non debet remoueri prelatus etiam regularis pro hoc allego. tex. quasi expressum. in. cap. finali. j. eodem in versi. quid si abbas. ⁊ vide quod nõt. j. q. i. quicquid. In glo. fina. in fin. Inno. hic absolute concludit qꝫ ex magna causa papa potest dispensare contra votum religionis ⁊ fere omnes canoniste sequuntur banc opinionem. Exemplum magne cause Si aliquis rex infidelis vellet redire ad fidem cum toto suo regno si posset ducere monialem filiam forte alicuius regis in vxorem. nam credendum est hoc esse deo charius q̃ꝫ continentia vnius bõis cum pro conseruatione rationalis creature corpus suuꝫ expo.

fuit morti. nec est verum istum cum quo dispensatur peccare immo magis mereretur obtemperādo ex causa vicario iesu christi ⁊ seipsum offerendo in holocaustum. nam ipsum matrimonium est de iure diuino ⁊ in vsu matrimonij est castitas. vt dicit tex. nota. in. c. nicena. xxxj. distin. Item religio assumpsit substantiam suam ex auctoritate romani pōtificis ille ergo q̄ concessit potest dispēsare. Sed beatus Thomas in hoc variauit sed vltimo tenet contrarium. Sed Jo. an. in mercu. hoc non obstāte concludit cum premissa opinione glo. ⁊ vide plenius hunc articulum p̄ cū in regula semel deo de reg. iur. lib. vj. ⁊ satis mihi placet hec opinio canonistarum. nam mōnachus ē quoddam votum tacitum vel expressum ⁊ mutat aliud habz de iure diuino sed votum potest in melius commutari scilicet in id quod est deo magis acceptum. vt in. c. magne. ⁊ in. c. j. s̄. de voto. Sed certum est iuxta verbum euangelij nō esse maiorem charitatem q̄m̄ q̄ homo ponat corpus suum pro amicis ⁊ proximis suis. cessante vero causa tenet hic Innocenti. papam non posse dispensare contra substantialia regule dicit tamen notabile verbum q̄ si dispensatur sine causa nō valet dispensatio circa proprium obtinendum. sed si deuentum fuit ad contractum matrimonij tenet matrimonium propter bonam fidem contrahentis cum illo professo ne decipiatur ex licentia principis argu. in. l. j. ff. de bis qui veni. eta. sed professus nō potest exigere debitum sed tenetur reddere exactus. ⁊ nota hoc dictum quia facit ad multa. contra predicta multum facit iste textus dum dicit papam nō posse ī hoc dare licentiam. Innocentius respondet q̄ verbum licentia intelligitur quando hoc facit sine causa ex sola voluntate. nota bene istud dictum pro intellectu huius verbi licentiam vt non referatur ad arbitrium boni viri. ⁊ licet doctores nostri trāseant cum hoc dicto tamen Bartolus aperte tenet oppositum in. l. alio. ff. de ali. ⁊ cibaria. leg. ⁊ in extrauagan. ad reprimendas vbi dicit q̄ cum verbum licentia veniat a verbo licet debet intelligi non de nuda voluntate sed ratione regulata. pro hoc ego allego textum in. c. magne. s̄. de voto. vbi verbum licere refertur ad quādam equitatem. equitas autem est iusticia dulcore misericordie temperata vt ibi dixi. Et ad istum tex. tenendo opi. Innocen. potest responderi q̄ ex facili causa nō potest dare licentiam. Item loquitur quando simpliciter vult dare licentiam nō commutando in aliud bonum deo magis acceptum. ⁊ hec responsio mihi satis placet. Nota q̄ cōmutare non est dispensare nec licentiam dare que est bona responsio quando dicit papa nō potest licentiam dare. Abbas.

In singulis. Primo statuit de cōciliis regulariū prouincialibus celebrandis singulis triennijs. secundo ibi adhibito. moderatur numerum electionum ⁊ personarum venientiū. tertio ibi aduocent. disponit de instructionibus ⁊ p̄sidentibus capitulo.. quarto de tempore quo duret capitulum ⁊ quid ibi fiet ibi huiusmodi. quinto quid obseruetur quod ibi fiet ibi ⁊ quod. sexto de capitulo sequenti ibi prouisio. septimo de cōmuni vita ducenda ibi ⁊ qui. octauo de visitatoribus eligēdis ⁊ tē porum officio ibi ordinetur. nono extendit ad canonicos regulares. ibi hoc ipsum. decimo prouidet super discordia visitatorum. ibi si vero. Undecimo ibi porro hortatur diocesanos ad monasteriorum reformationem. Duodecimo precipit proteruos ⁊ similes compesci ab offensis monasteriorū ibi hoc. ⁊ hec diuisio sufficit pro sūmario. Casus lr̄alis. Inn. volens intendere circa reformationem ⁊ statum monachorum in generali concilio residens statuit q̄ in singulis prouincijs de triennio in triennium cōmune capitulum fieret abbatum ⁊ priorum abbates .p̄ros nō habentium qui nō consueuerunt tale capitulū celebrare: saluo iure diocesanorum episcoporum ad quod vniuersi cōueniant nisi fuerint legitime impediti apud vnum de mōasterijs aptum ita q̄ nullus pl⁹ q̄ṽ. vj. equitaturas. ⁊. viij. personas adducat: ⁊ ī hac nouitate aduocent duos abbates vicinos de ordine cisterciensiū ad prestandum sibi cōsilium ⁊ auxilium oportunum cum in huiusmodi capitulis melius sint instructi ⁊ illi duo aduocent duos abbates de ipsis quos viderint expedire ⁊ ipsi quatuor presint ipsi capitulo ita tamen q̄ per hoc nullus eorum auctoritatem prelationis sibi assumat: vnde possint mutari cū visum fuerit expedire. In quo capitulo diligens habeatur tractatus de reformatione ordinis ⁊ obseruātia regulari ⁊ quod statutū fuerit illis quatuor approbantibus irrefragabiliter obseruetur. Et in eodem caplo constituātur certe persone ac religiose q̄ singulas abbatias eiusdem regni siue prouincie monachorum ⁊ monialium debeant visitare corrigentes ⁊ reformantes que correctionis ⁊ reformationis officio viderint indigere ita q̄ si rector aliquis fuerit removendus denuncient hoc episcopo diocesano vt illum remoueat: quod si non fecerit visitatores hoc referāt ad ap. se. examen ⁊ hoc quod dictum est de mōachis de regularibus canonicis precipit obseruari. Item diocesa. episcopi monasteria sua studeant reformare vt cum visitatores illuc accesserint plus inueniant ibi cōmendatione q̄ṽ reformatione dignum. precipit pa. episcopis ⁊ personis que preerunt capitulis celebrā dis vt appellatione remota compescant per censurā eccle. aduocatos patronos rectores consules ⁊ magnates ne monasteria presumant offendere in personis vel rebus. Ber. Nota primo q̄ concilium regularium tam monachorum q̄m̄ canonicorum debet celebrari de triennio in triennium. ⁊ sic debet esse interuallum triennij inter vnum capitulum ⁊ reliquū ergo non sufficit secundum Joan. and. q̄ vnum fiat in fine triennij reliquum in principio alterius triēnij quia ex hoc differetur capitulum in sex annos. Secundo nota ibi sex electiones ⁊ cetera. q̄ inter duas equitaturas potest duci famulus pedester. nam vt ꝑ vides potest quisq̄ istorum ducere sex electiones. idest equitaturas ⁊ octo personas. in equitaturis vero computatur equus ipsius abbatis sed in numero octo personarum non computatur persona sua secūdum Joan. an. quia ter. dicit q̄ quisq̄ potest adducere octo personas ⁊ sic erunt nouem persone ⁊ octo equitature. ⁊ hoc ponderare valet ad materiam. ca. cum apostolum infra de cens ⁊ facit q̄ si permittitur alicui ducere certas equitaturas videtur permissiū vt ducat vnum famulum pedestrem inter duos equitātes quod nota. pro ambasiatoribus ⁊ similibus personis. Nota ibi ⁊ q̄ statutum. q̄ prelati vnius .p̄uincie simul ob legitimam causam conuenientes faciunt vnam vniuersitatem licet quilibet in ecclesia sua facit collegium cum suo capitulo. idem dicendum in cōcilio generali cui preest papa vt omnes prelati orbis faciant tunc vnam vniuersitatem. Exquo infert q̄ standum sit maiori parti non ob. contradictiōe minoris partis. facit. lxv. distin. c. j. ⁊. c. ij. ⁊. xvj. distin. per totum. Ex hoc etiam infero q̄ sicut prelati vnius prouincie faciunt vnam vniuersitatem ita in concilio generali prelati cuiusq̄ nationis faciūt de per se vnā vniuersitatem sed postea simul adunati faciunt vnum collegium dūtaxat. sicut est videre bononie vbi vniuersitas legistarum est diuisa ab vniuersitate artistarum ⁊ tamen in omnibus negocijs simul conuenientes faciunt vnam vniuersitatem ⁊ hoc casu quis pōt

esse de duobus collegijs quando vnū includitur sub alio ranqz pars sub suo toto quod sentit Bar. i. l. fi. ff. de coll. illi. Item nota qꝫ certus ordo religiosorum potest facere statuta ligantia singulos de illo ordine. ⁊ sic non solum religiosi arrantur ad viuendum secundum regulam sed etiam secundum statuta totius ordinis. Nō ibi vice nostra. qꝫ isti visitatores habent potestatem a sede apostolica. ⁊ sic videt qꝫ possint visitare etiam exemptos de quo. j. Itē nota qꝫ capitulum prouinciale vel visitatores ibi electi non habent potestatem deponendi aliquem abbatem. Nota in. §. ad hoc qꝫ ratione offensse cōmisse contra ecclesias vel personas ecclesiasticas seu res ipsarum possunt episcopi exercere iurisditionem in laicos. ⁊ idem dicendum in presidentibus ipsi capitulo. sed episcopi faciunt iure proprio presidētes vero auctoritate pape secundū docto. ⁊ bene. ⁊ ex hoc nota qꝫ omnia monasteria habent indirecte cōseruatores perpetuos. de materia conseruatorū habetur in. c. j. ⁊. fi. de offi. lega. li. vj. In glo. ī ver. in istis quatuor ibi sed potius ordini. Nota glo. ⁊ pro ea facit quia isti presidentes recipiunt potestatem ab hac lege sed iurisditio que datur a lege ē ordinaria. vt notatur in. c. cum ab ecclesiarum de offi. ordi. ꝑ Inno. ⁊ hanc opi. glo. sequitur Goff. ⁊ sentit Inno. qꝫ isti visitatores habent ordinariam. aliud sentit Host. ſz reducendo ad concordiam potest dici qꝫ isti presidētes habent ordinariam sed visitatores in. c. electi habent delegatam a sede apostolica. pro ħ tex. ibi vice nostra ⁊c. Nam per hec verba datur delegata vt notat glo. in. c. j. de cleri. egro. li. vj. ⁊ in. c. cuz aliqbus de rescrip. e. li. ideo isti bñt hāc iurisditionem a lege. quia de iure communi quodlibet monasteriū habet caput per se ⁊ oīa subijciūtur episcopo quo ad legē iurisditionis. xviij. q. ij. c. abbates. ⁊. c. monasteria. licet hodie de iure speciali multa monasteria sint adinuicem collegiata ⁊ exempta habentia patrez abbatem loco episcopi. Item aduerte quia. ħ sentit gl. qꝫ maior pars istorum presidentium sufficit ad validitatem actus sed abbas quē videtur sequi Jo. an. licet Host. contra tenet oppositum. dicit enim ex hac littera patere qꝫ vnius contradictio impedit omnes que mihi satis placet. ⁊ pro ħ tex. in ver. ⁊ quod statutum ibi illis qnatuor approbantibus ⁊c. ⁊ melius probat littera in ver. si vero ibi qui cōcordes fuerūt ⁊c. nam id dicitur concorditer fieri quod fit nemine discrepāte vt sentit ħ Jo. an. sed allego glo. nota. in cle. ne romani de elec. ⁊ in. c. cupientes de elec. li. vj. quod nō. ⁊ potest esse ratio quia isti quatuor sunt loco vnius. ⁊ hanc potestatem habent ex dispositione quodammodo extraordinaria. vnde voluit papa qꝫ omnes essent concordes. ⁊ hoc potes tenere semper menti pro presidentibus loco pape in concilio generali vt oporteat omnes consentire in actu gerēdo alias contradictio vnius inficit totum. secus dic in contradictione minoris partis totius capituli seu concilij quia ibi stādum est dispositioni plurimorum. ⁊ sic potest intelligi. c. j. lxv. distin. In glo. in ver. in appellatione in fine. Nota ⁊ signa glo. qꝫ omnes presidentes alicui concilio seu capitulo possunt vt suspecti recusari ex causa legitima. an autem totum concilium possit recusari presertim propter presidētes suspectos. dic vt nō. in. c. j. de iudi. In glo. in ver. vice nostra. ibi sed videtur verius. ⁊ hāc opinionem tenet que satis probatur in tex. in ver. porro. ibi ipsi ꝓponerentur. hoc procedit secundum docto. nisi episcopus prius incepisset visitare. dicit tamen Hostiensis honestum esse qꝫ episcopus cedat istis cum venirent de longinquis partibus ⁊ nō possent differre visitationem sine grauamine ⁊ ipse episcopus potest declia re ad alium locuz. Item dic qꝫ isti visitatores alia cō federatōne sint preponendi. scilicet quia sunt in ħ de legati pape ꝑ ħ. c. ij. de offi. lega. Extra glo. quero vtrum omnes religiosi prouincie debent conuenire ad hoc concilium. dicunt doc. qꝫ si littera intelligitur vt omnes abbates conueniant non seruatur hoc de consuetudine. Sed dic qꝫ de mēte littere videtur qꝫ quelibet religio facit per se concilium prouinciale sicut seruatur hodie de facto. nam cartusienses faciūt per se ⁊ cistercienses per se ⁊ ita isti mēdicantes. qō satis probat ista littera dū dicit qꝫ in nouitate ista debent isti religiosi vocare duos abbates cisterciēses. ⁊ sic vī qꝫ cessante nouitate non vocabunt aliquez de alio ordine. ⁊ hodie istud. c. seruatur in istis abbatibus habentibus vnum caput vt sunt cisterciēses ⁊ similes. Secundo oppo. contra istum tex. in ver. ordinentur. vbi patet qꝫ visitatores non possūt deponere aliquem de prelatura. ⁊ sic ob. c. dilectus de rescrip. ⁊ in. c. cuz. J. ⁊. A. de re iudi. dicit Inno. qꝫ visitatores generales nō possunt deponere prelatū vt hic licet speciales sic vt in contrarijs vel dic melius qꝫ aut datur quis simpliciter visitator ⁊ nō potest deponere. vt hic ⁊ in. c. se. Aut deputatur visitator ⁊ index ad corrigendum ⁊ tūc poterit deponere vt in cōtrarijs. ⁊ dicto. c. dilectus. ⁊ de officio istorum visitatorū dic plenius vt habetur in. c. se. vbi tractabitur ⁊ hec de ista materia sufficiant. Additio. Nota qꝫ si in concessione iurisditionis facta per principem dicatur vice vel auctoritate nostra facias semper intelligitur iurisditio delegata ⁊ adde Bar. in. l. more. ff. de iur. omnium iudicū. Ex quo dicto bar. elicit pulchre do. marbesilanus in notabili nonagesimo singularem limitationem ad communem decisionem que habet qꝫ si princeps rescribat potestati ordinario in forma commun rescribendo qꝫ in tali causa inter ticium ⁊ seium iusticiā faciat vel ius ministret per ista verba solum intelligitur excitata iurisditio ordinaria non autem per hoc censetur causa delegata vt habetur in. c. licet. ⁊ in. c. fi. de offi. dele. ⁊ expresse guil. alb. ⁊ Bal. in. l. ius ciuile. ff. de iusti. ⁊ iure. Istud est singulariter verum nisi princeps in rescripto apponeret ista verba vice seu auctoritate nostra tunc non intelligeretur soluz excitata iurisditio. imo intelligeretur delegatus in illa causa quia quotiensqū que princeps apponit ista verba auctoritate nostra semper intelligitur cōcedere. ita panor. hic post bar. vbi supra quod bene signa. Tamen do. meus. do. Jas. de maino in dicta. l. more ponderabat qꝫ Bar. ibi videbatur loqui quando iurisditio de nouo conceditur. Ista regula ⁊ decisio non limitatur per domi. Cardi. ⁊ Imolam in. c. quoniam abbas de offi. delegati. vt procedat quando ista verba vice nostra vel auctoritate nostra apponuntur in principali dispositione rescripti puta committimus tibi qꝫ auctoritate nostra cognoscas tunc bene intelligitur concedi iurisditio delegata. secus est autem si post concessionē rescripti in fi. diceretur ⁊ quecunqz egeris auctoritate nostra rata sint tunc non intelliguntur immutari iurisditio ordinaria in delegataz quia clausula accessoria non immutat naturam principalis ar. tex. nō. in cle. j. de preben. quod reputat valde nō. do. alex. imo. in dicta. l. more.

e **a que.** Facit quinqz primo tractat de correctione monachorum. secundo de correctione abbatū tertio visitatorum. qrto de secularibus in monasterijs beneficiatis. quinto constitutionem extendit ad moniales. scōa ibi si vero. tertia ibi sequentes. quarta ibi precipimus. quinta ibi hec autez. hoc sufficit pro summario. Casus lr̄alis. In prece-

denti capitulo concilij generalis statuitur qualiter cõ
mune capitulum de triẽnio in triennium debẽt abba
tes ⁊ priores celebrare. dicit hic in isto capitulo q̃ vi
sitatores ordinati ſm concilium predictum cum pro
cesserint ad visitandum de statu monachorum ⁊ ob
seruantijs regularibus diligenter inquirant ⁊ tam
in spiritualibus q̃z temporalibus corrigant ⁊ refor
ment que fuerint reformanda ſm regulam beati be
nedicti ⁊ puniant delinquentes iuxta modum culpe
sine personarum acceptione. Si vero abbates fue
rint negligentes in corrigendis monachis aut seipsis
iuxta mandatum visitatorum: ita publice puniantur
in capitulo generali q̃ pena illorum sit ceteris in exẽ
plum. Si vero abbas non exemptus a visitatoribus
inuentus fuerit negligens vel remissus: id denunciẽt
dioceſa. episcopo ⁊ per episcopum detur ei fidelis ⁊
prouidus coadiutor vsq̃z ad capitulum generale. si
vero dilapidator inuentus fuerit vel alias merito re
mouendus per dioceſanũ. episcopum remoueatur
post q̃z sibi a visitatoribus fuerit denunciatum a regi
mine abbatie ac monasterio prouideatur interim ad
ministrator idoneus qui temporalium curam gerat
donec ipsi monasterio fuerit de abbate prouisum. q̃d
si episcopus hoc non fecerit: apostolice sedi visitato
res isti studeant nunciare. Sequentes visitatores di
ligenter perquirant vestigia priorum visitatorum ⁊
eorum negligẽtias referãt capitulo gñrali vt ipsi ide
puniantur. ⁊ idem faciẽdum est de presidentibus ca
pitulo generali. Item precipit q̃ abbates ⁊ mõachi
de cetero nõ recipiant ad prebendas clericos secula
res ⁊ bi qui recepti sunt in capitulo locum sibi nõ au
deant vendicare: sed beneficijs sint contenti: ⁊ si qui
de predictis clericis inuenti fuerint criminosi per epi
scopum dioceſanum puniantur. Hec omnia in mõa
sterijs que nõ habent abbates proprios ⁊ in mona
sterijs monalium quo ad articulos congruentes ab
batissis ⁊ monialibus precipit obseruari. Bernar.

Nota primo officium istorum visitatorum qui eli
guntur in concilio prouinciali. nam in mõasterijs nõ
exẽptis nõ possunt depõere abbatẽ nec suspẽdere ſz
i exẽptis possũt sũspẽdẽ ⁊ coadiutorẽ seu admiſtra
torẽ dare ſz õpositionẽ debẽt reseruare pape. vt cla
re probat i ver. q̃ si abbas. iũcto v. hec eadẽ. Et ex
hoc ⁊ ex tex. nota episcopũ ñ posse exercere aliqd i
monasterijs exemptis. Secũdo nota q̃ correctio
monachorũ spectat principaliter ad abbatem, ppriũ
nõ autem ad episcopos nisi in defectu abbatũ. vt in
c. quanto ⁊ quod ibi nõ. s. de offi. ordi. dixi pleniſſi
me de ptãte abbatum in monachos in. c. siquis ꝓtra
clericum in repetitione mea. s. de fo. ꝑpe. Tertio
nota q̃ monachi corriguntur nedum ſm regulã eor
etiã ſm canones. Et i hoc tene menti istũ tex. Cano
nes ergo simpliciter loquẽtes extenduntur etiam ad
religiosos. Nota ibi nõ ſm normam praue cõsue
tudinis ⁊ẽ. q̃ pena inducta a regula vel a iure cõi nõ
põt alterari per consuetudinem. sed hoc vex quãdo
consuetudo est nimis praua. vtpura ſm doc. si impo
nit leuem penam vel nimis acerbam. nam in quibus
dã mõasterijs icontinẽti mõachi capiũt ⁊ carceri mã
cipãt ita q̃ dat eis mã fugiẽdi ⁊ mala cõmittẽdi. talẽ
ergo consuetudinẽ voluit reprobare iste text. ex quo
colligitur a cõtrario q̃ consuetudo non praua potest
alterare penã regule ⁊ iuris cõmunis facit quod nõ.
in. c. cum contingat de foro ꝑpe. ⁊ melius in. c. iquisi
tionis. i. de accu. in. l. quid ergo. §. pena grauior. ff.
de bis qui nõ. infa. Nota in v. si vero. cum versi.
sequenti. q̃ ex sola negligentia abbas nõ venit depo
nendus. ſz aliter puniendus. quod videtur ꝓtra. c. si
quis abbas. xviij. q. ij. ⁊. c. cum ad monasterium. §.
q̃ si preuaricator. s. eo. Sol. intellige ꝓtrarium ſm
doc. in negligentia magna q̃ ẽt voluit gl. in. d. c. cuz
ad monasteriũ. q̃ bene notabis. Nam idẽ ⁊ fortius
est dicendũ in prelatis secularibus vt nõ deponãtur
ex qualibet negligentia. ⁊ hoc voluit iste tex. dũ dicit
q̃ si nimis negligẽs fuit abbas reptus detur sibi co
adiutor vsq̃z ad capitulũ prouinciale. quasi in illo ca
pitulo debeat discerni vtrum illa negligentia sit depo
sitione digna. Item nota ibi absq̃z iudicior strepi
tu. q̃ prelati regulares pñt deponi absq̃z iudiciorũ
strepitu. nõ ergo ẽ necesse q̃ seruet in eis vsq̃z quaq̃
ordo iudiciarius. ad hoc. c. per tuas. i. de fimo. ⁊. c.
qualiter ⁊ qñ. ij. i. de accusa. in. §. dz in fi. Et ex hoc
⁊ ex tex. nõ q̃ prelati etiã regulares ñ sũt sine cã amo
uendi a prelatura. Nota in. §. sequẽtes q̃ visitato
res ⁊ presidentes renouãtur in quolibet capitlo ⁊ q̃
de negligentijs ⁊ delictis ꝓmissis in officio debẽt in
quiri. Ex quo nõ q̃ delinquẽs in aliquo officio põt
post depositũ officium iquiri ⁊ puniri de male gestis
⁊ vide bonũ tex. in. l. magistratꝰ. ff. de admini. re. ad
ci. pertinẽ. ⁊ ibi tex. dicit q̃ magistratus ciuitatis re
nentur de dolo ⁊ lata negligentia. Item tenent ipen
dere accuratã diligentiam. Nota in. §. pcipimus
q̃ clerici seculares nõ possunt beneficiari in monaste
rio saltem vt faciant vnum collegium cũ monachis. ⁊
de hoc latius. i. Itẽ nõ ⁊ tene mẽti q̃ clerici secula
res p abbatẽ ⁊ monachos beneficiati etiã in mõaste
rio nõ possunt deponi per abbatẽ sed per epz i mõa
sterio nõ exempto. ⁊ facit. c. i. de capel. mona. lib. vj.

Ex quo singulariter nõ q̃ lz institutio spectat ad i
feriorem prelatũ de iure spãli destitutio tñ nõ pertiet
ad eumdẽ. sed ad epm loci. sic limita q̃ nõ. in. c. cum
ex iniuncto in fi. de hereticis. ꝑbatur rõne. nã institu
tio ⁊ destitutio sunt sepata. de vno ergo iure nõ ẽ ad
reliquũ inferẽdum. de quo plenius dixi in dicta repe
titione dicti. c. siquis cõtra clericũ. Vltimo nõ q̃ di
spositũ in monachis ⁊ abbatibus extẽditur ad abba
tissas ⁊ moniales quo ad eis ꝓportionabilia tñ. sed
sec⁹ dic ecõtra. nã quod dispõitur in abbatissis ⁊ mo
nialibus nõ habet locũ in masculis. de quo vide bo.
glo. in cle. attẽdentes. eo. ti. facit. l. si ita. ff. de lega. ij.

Et nõ fi. tex. in materia extensionis. nã si statutuz
habet clausulã extẽdentem statutum ad aliud genus
personax debet intelligi in ꝓportionabilibus. nã nõ
oia hic expressa possunt procedere in mõialibus q̃
nõ possunt deputari visitatores nec debẽt exire mo
nasterium, p capitulis cõgregandis q̃ regulr monia
les nunq̃z debẽt exire monasterium. vt in. c. i. e. ti. li.
vj. ⁊ dic vt ibi vbi reperies glo. nõ. Nũquid monia
lis possit intrare aliud monasteriũ artius sicut mona
chus. ⁊ cõcluditur q̃ sic. ⁊ vide bo. tex. cum gl. xx. q.
iij. c. monachis. Opp. cõtra tex. in. v. si autẽ. vbi
dicitur q̃ abbate deposito per episcopum debet mo
nasterio vacanti deputari idoneus administrator. nã
videtur q̃ capitulum debeat succedere in administra
tione. vt nõt Inno. in. c. i. vt ec. bene. So. dicit Jo.
an. q̃ illud dictum põt intelligi in capitulis cathedra
lium. secus in regularibus vt hic. vel ſm eum istud, p
cedit abbate deposito, ppter culpam suam. nã tunc ẽ
presumptio cõtra capitulum. vt nõt Inno. in. c. cum
dilecti de accu. secus vbi aliter vacaret monasterium
Nota singulariter banc solutionẽ ⁊ sic videtur tẽpe
randum dictum Archi. in. c. ij. de testa. li. vj. vbi sim
pliciter dicit q̃ monasterio vacante datur administra
tor. ⁊ allego pro hoc Inno. in. c. cum dilectus de cõ
sue. vbi specifice loquens de monasterijs dicit capi
tulum succedere vacante monasterio in administrati
one. Ad idem adduco tex. in cle. ne in agro. eo. ti. ⁊.
c. fi. de regu. li. vj. Et tenet Lan. ⁊ post eum Joã. de
lig. in dicta cle. ne in agro. vbi dicit connẽtum succe
dere in administratione. ⁊ sic satis põt teneri prece

dens distinctio Jo.an. vt regulariter succedat capl̃z in tp̃alibus ⁊ spũalib⁹ nisi in casu p̃missso. Et aduerte q̃ iste tex. solũ loqtur de administratore deputando ad curã tp̃alũ. ⁊ hoc nõ põderauit Jo.an. ⁊ doc. sequẽtes. vñ ergo q̃ respectu spũaliuz nihil hic innouetur. Ex quo ego infero q̃ capl̃z succedat loco abbatis in spũali iurisditiõe exercẽda sicut succedit capitulũ eccl̃e cathedralis ipsi epõ. vt in.c.is q.⁊ in.c. cũ olim de ma.⁊ obe.⁊ vide q̃ nõ.in.d.cle.ne i agro

Sed q̃ro per quẽ deputabitur iste administrator. Hosti. dicit q̃ per epz.⁊ ita vñ sentire archi.in.d.c. ij.p hoc ego adduco istũ tex.in v̊.Beadẽ. vbi in exẽptis vñ q̃ ipsi visitatores p̃sidẽtes deputabãt administratorẽ abbate suspẽso. quasi in p̃cedẽtibus vbi tractaf̃ de abbatib⁹ nõ exẽptis administrator deſ̃ p epm. nõ ergo capitulũ ipsius mõasterij habebit hũc deputare sed intelligo in depposito vel suspenso abbate. vt.s̃.dixi. Quero in.§. precipimus. nunquid indistincte clerici seculares ,phibentur beneficiari i monasterijs. Hosti. videtur indistincte sentire q̃ nõ sz tũc solũ habet locuz ista lr̃a fm eũ qñ recipiuntur vt fratres vt sic sint de ꝯgregatiõe monachorũ habẽtes vocẽ in capitulo ⁊ locũ in choro. nam hec mixtura hominum disparis ,pfessionis ẽ a iure ,phibita. c. inoua. xvj.q.vij.⁊ in de.j.de ele. Sec⁹ dicit si p̃sbyteri seculares p̃bendantur ab abbate in monasterio vt ibidẽ deseruiãt nõ existẽdo de ꝯgregatiõe eorũ sicut in simili laicus nõ põt p̃bẽdari i eccl̃esia vt sit cãonicus. vt in.c.ij.de instit. tamẽ põt p̃bendari vt habeat p̃bendam tanquã quoddã stipẽdiũ. vt nõ glo.i.c. cũ. Ad.de ꝑsti.⁊ sic cũ eo vñ trãsire. Jo.an. Sz certe hoc vñ ꝯtra tex. istũ vbi indistincte ,phibenf̃ clerici seculares beneficiari in monasterijs. vnde respectu recipiẽdorũ hec lr̃a ,phibet indistincte sed respectu receptorũ ante hãc cõstitutionẽ ,phibet vt nõ habeãt vocẽ in capitulo. nã si voluisset idẽ sẽtire in recipiẽdis ,phibuisz cũ illa limitatiõe quã fecit i receptis. vnde puto q̃ clerici seculares nõ possiunt intitulari in mõasterijs ⁊ sic nõ poterit deputari altare in monasterio vt instituaf̃ in eo clericus secularis qõ bene nõ. Fateor tamẽ q̃ poterit eis ꝺputari aliqõ stipẽdiũ nõ in titulũ,p seruiẽdo in mõasterio ⁊ siqua iura repiuntur ꝯtrariũ. vt. xvj.q.j. iusta. ,pcedũt ꝟz antiqua tẽpora qñ mõachi nõ erãt clerici. vñ puto q̃ i mõsterijs pñt ꝑpetuo intitulari nõ tamẽ vt sint ꝺ ꝑsortio. ⁊ sic intelligo.c. dilecta de excess. prela. In glo. in ver. psonarũ ibi nec aliqs cẽsef̃ amodo nobilis vel potẽs. Nõ singulariter hãc gl. q̃ in religiosis dz seruari equalitas respectu penarũ idẽ respectu bonorũ mõasterii vt dixi in.c. recolẽtes. s̃.e. nec ob.c. cũ ad mõasteriũ qõ gl. allegat ,p ꝯtrario. ,pcedit enĩ in delicatis ⁊ male ꝰplexionatis q̃ aliter ,puideſ̃ istis q̃z bene se bñtibus nec ista mutãtur p ingressũ religiõis secus i potẽtia vel nobilitate. In glo. i ver. iudiciorũ. ibi nõ ẽ amplius querẽdũ de talibus. vult ergo glo. q̃ eps teneatur stare ,pcessui istorũ visitatorũ ⁊ fm illũ puni re istos p̃latos. qõ nõ plz cõiter doc. hic cũ isti visitatores tãq̃z vt plurimũ iuris ignari ⁊ idiote. vt i.c. ex multa. s̃. de voto. potuissent in multis excedere fines vnde ,pcessus ẽ exhibẽdus supiori. ar. in.l. ea quidẽ C. ꝺ accu. ⁊ supior dz dare copiam isti inquisito ⁊ audire siqua vult obijcere qõ bene nõbis. Sz pro hoc ego adduco tex. in.l. diuus. ff. de custo. ⁊ exhi. re. ⁊ ibi Bar. p illum tex. quasi in istis terminis hoc concludit. Et faciũt hec ad qõem cum iudex ecclesiasticus tradit clericũ vel laicũ iudici seculari per eũ puniendũ numqd iudex secularis teneaf̃ stare processui iudicis eccl̃esiastici. ⁊ dicendũ per predicta q̃ nõ. qõ etiã voluit Inn. in.c.j. de offi. ordina. ⁊ Bar. in.d.l. diuus. Sed in vno errauit ibi Bar. q̃ dicit hoc etiã ,pcedere in crimĩe heresis vt iudex secularis non teneatur stare ,pcessui inquisitoris sed de nouo posset inquirere. Nã hoc est ꝯ tex. in.c. vt inquisitionis. §. ,pbibem⁹ de here. li. vi. vbi dr̃ q̃ crimẽ heresis ẽ adeo mere ecclesiasticum vt iudex secularis nullo mõ possit de eo cognoscere sed sola nuda executio ad eum p tinet quod bene nota.

De religiosis domibus. Rubrica.

Supra visuz ẽ de statu religiosoꝝ ⁊ quib⁹ subijciantur nunc de eoꝝ domibus ⁊ ecclijs ⁊ quibus sint subiecte est videndũ iõ ⁊c. de materia br̃. xi.q.j. per totum. xvj.q.vij. omnes basilice cum sequenti. xviij. q.ij. quidam cum sequen.

n **Hanc autem.** Si dubitaf̃ i cuius dioceſi sit basilica cõsecranda ille eps ꝑsecrabit q̃ pri⁹ in illo loco episcopalia exercebat. hoc dicit. continet vnum constructum in quo approbat vnum modum cognoscendi ad quẽ episcopum pertinet ꝑsecratio ecclesie ⁊ alium modum iprobat ibi non enĩ. Casus lr̃alis. Quedam eccl̃esia constituta fuit circa cõfines dnorum episcopatuum. populus petebat illam ꝑsecrari contentio erat inter episcopos quis eorum deberet cõsecrare. quesituz fuit a papa quid iuris sit Respõdet papa q̃ debet inquiri cuius ciuitatis episcopus baptizauerit incolas illius loci antequam eccl̃esia fundaretur: ⁊ ad cuius confignationem annuatim cõcurrerint. nõ enim diffinitur hoc terminis aut locis. Sic ergo ille vocandus est ad cõsecrationem qui predicta contulit sacramenta. Bernar. Nota p̃ro q̃ alio ĩ apparẽte ius baptizãdi pertinet ad eccl̃esiam cathedralẽ. Scõo nõ ar. q̃ eps quolibet anno dz tenere chrisma vt fic chrismentur seu confirmẽtur oẽs volẽtes recipere hoc sacramentũ ⁊ est hoc ordinis epalis. vt in.c. quãto de cõsue. Tertio nõ iuncta glo.i.ª q̃ antecq̃z eccl̃ia ꝑsecretur appellaf̃ basilica sed post cõsecrationẽ appellaf̃ eccl̃esia. ⁊ eccl̃ia est nomẽ grecũ ⁊ latine idẽ est qõ cõuocatio q⁊ boies ibi vocanf̃ ad diuina audiẽda. basilica vero dicif̃ quasi hãbitatio regũ ⁊ iperatoꝝ a basilio principe. sepe tñ iura vtunf̃ ,pmiscue his vocabulis. ⁊ vide qõ lan⁹ di. xi.j. de cõse. eccl. vel alta. sup rubrica. Item nota ⁊ tene mẽti q̃ alio nõ apparente is qui possidet presumitur dñs ita arguit de directo ista lr̃a de quo i.c. cũ ad sedẽ de resti. spolia. Itez nõ q̃ ad validitatem iuriũ etiã sacramẽtaliũ sufficit possessio cõferẽtis. qõ intellige quãdo alias ꝑferens habebat ptãtẽ ꝑferẽdi alias secus p.c. quãto. s̃. de cõsue. facit qõ nõ. Joã. an. in.c. auaricie. de elec. li. vj. ⁊ ar. c. vno de voto lib. vj. Ex quo infero q̃ lz certus locus nõ sit de proprietate epi exquo tamẽ episcopus bona fide est possessor tenẽt sacramẽta ab eo collata quo ad oẽm effectum. ⁊ sic ampliari possunt ea que habentur in.c. q̃relam de elec. ⁊ in.c. consultationibus de iure patro.

Ultimo tene mẽti dictum satis notandũ q̃ per exercitium vnius iuris seu articuli comprehẽsi sub vniuerso infertur ad possessionem iuris vniuersalis. naz vt vides hic probãdo exercitiũ istorum duorũ iuriũ vel sacramentorum infertur ad possessionẽ oĩum iurium episcopaliũ. ⁊ ex hoc videtur inferendũ q̃ possessio vnius articuli extenditur ad possessionem vniuersalem totius iurisditionis. quod vñ ꝺ. c. auditis. ⁊ c. cum olim de prescrip. vbi pz q̃ exercẽs certa iura episcopalia solnz prescribit in illis que exercuit. Ad idem gl. ⁊ bar. in.l.j. §. siquis. ff. de iti. actuq̃z priua. vbi dicit q̃ ꝓtendẽs br̃e iurisditionẽ in loco tñ obtinet quantũ ,pbat se exercuisse ⁊ nõ amplius. iõ iſert q̃ si inferior a principe dicit se br̃e ptãtez exigẽdi ve-

a Et dum dic̃ et hec gl. i. q̃ electꝰ cõfirmatus nõ cõsecratꝰ dr̃ electꝰ ⁊ non ep̃f ꝓcurdat cũ gl. i. v̊. pontificuz in cle. dignũ ꝺ cele. misſ. in ꝓncipiuz tñ facit gl. in cle. i. de foro ꝓpe. i. v̊. epiſ Sz. p ꝓcordia dic vt p ipsũ de. abb. i. d. cle. i. Et q̃ abbas dz electꝰ i abbatẽ añ ꝓfirmationẽ ẽ tex. in c. meminim⁹ de accu. ⁊ ibi et de hoc vide p do. ab. vbi ponit rõnez diuersitatis

ctigalia ex prescriptōe solū obtinet in illis rebus in q bus ꝓbat se exegisse. ⁊ optīe facit. c. cum contingat. s. de oeci. Cui⁹ ꝯtrariū hic inuitur. Jo. ex dictis ino. pōt colligi nōbilis limitatio ad oīa predicta. dicit enī hunc tex. ꝓcedere qñ iste locus de quo erat cōtentio erat in dioceſi istius epi vel saltē nō cōstabat q⁹ erat ī dioceſi alterius. q̄si notabiliter sentiat q⁹ vbi ius cōe nō fundat intentionez alteri⁹ p exercitiū certi articuli probaī possessio vniuersalis iurisdictiōis. secus autē vbi locus ptinet ad aliū q⁹ tūc possessio nō extēditur ad articulos nō possessos vt in cōtrarijs. hoc tñ vltimū limita vt nōt Jnno. in. c. cū dilectus. de cap. mo.

Et hec faciūt ad qōnez quotidianā. Quidā laicus longissimo tpe fuit in possessione pñtandi rectorē in certa eccliā tā q̄z patron⁹ nō pōt ꝓbare se vex patronuz nunqd per exercitiū istius iuris ꝓpetentis patrono probetur quasi possessio totius iurisp̄onatus vt sic ex prescriptione istius actus intelligatur prescriptum totuz iuspatronatus. Arch. in. c. j. de iurepatrona. li. vj. tenet q⁹ nō. vnde dicit difficillimū esse ꝓbare patronatum antiquū q⁹ per illius actus presentādi exercitiū solum probatur possessio iuris pñtandi. Sed cōtrariū ⁊ rectius sentit Jo. an. in regula quod alicui de re. in. li. vj. ī merc. exquo ñ cōstat q⁹ iusp̄onat⁹ ptiet ad aliū ꝓsumēdū ē q⁹ ptiet ad istū q exercuit vnū ius cōpetēs patrono tm̄ vt ī isto tex. singlr ꝓbari videtur qō bene nōbis. Itē faciunt predicta ad aliā qōnē. pone q⁹ episcopus exercuit vnū ius epale dūtaxat in aliquo hospitali nō ꝓstat q⁹ hospitale sit religiosum nunqd per exercitiū illius iuris possit epus ibidē exercere oīa iura epalia. ⁊ prima fronte vī dicēdum q⁹ sic arg. huius tex. Sed ꝓtium ꝓsoluit. Fede. consilio. ccxxv. q̄ de possessione vnius articuli est inferendum ad alios articulos. vt in. d. c. cum cōtingat cum similibus. Nō ob. iste tex. q̄ locus iste necessario debebat esse subiectus alicui epo ideo presūptio est pro eo qui exercuit ibi aliqua iura. sz nō sic ē i hospitali. q̄ hospitale non religiosum non tenetur epo ad iura epalia. c. ad hec. j. eo. ideo sumus extra terminos huius. c. vt sic dicamus tantū fuisse prescriptum q̄ztum probaī fuisse possessum ⁊ facit hoc ad multas qónes. Et nō q⁹ vbi hospitale nō apparet religiosum nō sufficit epo ad ꝓbandum subiectionē probare exercitiū alicuius iuris. epalis. Jn glo. in ver. locis ibi hec duo sacra. videt gl. exigere ad verificatiōnē littere exercitiū istorum duorū sacrōx. Jdez sentit glo. ij. sed tu tene qō. s. dixi post Jnno. vt sufficiat exercitiū vnius iuris exquo nō constat de iure alterius. Quid aūt si nemo epōx ibi exercuit iurisditionē aliquā. dicit hosti. q⁹ si episcopi cōtendētes sunt sub eodem archiepo ipse hoc diffiniet. vt in. c. sane de fo. cōpe. ⁊ indubie poterit ꝓferre cui voluerit vel sibi retinere. ar. c. qñ de deci. ⁊ nota bene istud dictū ⁊ potest esse rō q⁹ pro archiepo constat cū sit in prouincia sua sed de iure epōx ignoratur. Nota etiā q⁹ sup locis ꝓuincie nō constitutis infra certā dioceſim archiepiscopus fundat intētionem suā qō est bene notandū q̄ iure hoc clare nō ꝓbatur. Si aūt epi sunt diuersaz prouinciarum tunc dicit hosti. q⁹ vel sorte dirimet qō ar. l. sed cū ambo. ff. de iudi. ⁊ xxvj. q. ij. c. sors. vel recurret ad papam. sed ego nō video rōnez huius mēbri. nā si locus est in ꝓuincia archiepiscopi ⁊ nō constat q⁹ sit infra certam dioceſim alicuius epi nō dz esse locus sorti in preiudicium archiepi. vel primū membrum ipsius est falsum.

q **Via Monasterium.**

Nihil iuris deperit epo in cui⁹ dioceſi sita est eccliа quā papa vnit ecclesie alteriuſ dioce. ⁊ est casus quotidianus ⁊ nōbilis. Prio po-

nit vnionē ⁊ eius cām. Jo ibi ipsum aūt. vnam determinationē cuius subdit generalē determinationē ibi nam. Casus lr̄alis. Quoddā monasteriū situ erat in fundo marciano hostilitate desolatū. papa vnit illud monasterio agapiti abbatis cū oībus rebus suis vel que ei cōpetunt actionibus ita tamen q⁹ epūs turrentinus in cuius ciuitate est monasteriū huius abbatis nō habeat iurisditionē. sz episcopus nucerinus in cuius dioce. est illud monasteriū vt tamen iura sua singulis episcopis inuiolata seruent. Ber.

Nota ꝓ vnam legitimā cām vniendi vnum monasterium alteri. s. cū est desolatū seu destitutū. forte. n. perdiderat tpalia vel destitutū a religiosis. ⁊ hāc vnionem ex cā posset facere episcopus loci. vt in. c. sicut vnire. j. de excess. prela. Scōo nō q⁹ appellatione rerū [a] nō veniūt actiones. donās ergo res suas non videt donasse actōes sibi ꝓpetentes. de quo vide qō le. ⁊ nō. in. l. mouentiū. ff. de vb. sig. ⁊ l. bonoz. e. ti. ⁊ quod dixi in. c. nulli. s. de re. eccle. nō alie. Tertio nō ar. ꝓ ⁊ contra. q⁹ vnita ecclesia videntur vnita oīa iura competentia ipsi ecclesie. ⁊ hoc ꝓcedit etiaz si nō exprimatur sicut in patrefamil. transeunte in potestatem alterius per arrogationē. naz transeunt oīa iura que adherebāt persone siue tanq̄z accessoria. l. si adoptauero. ff. de preca. facit quod legitur ⁊ nō. xix. q. vlti. siqua mulier. Jtem nota q⁹ epūs fundat intentionem suā de iure cōi super oībus ecclesijs ⁊ pijs locis etiā religiosis sitis in dioceſi sua etiā si ille ecclesie sint vnite ecclesijs alterius dioceſis. Et facit iste tex. ad qōnez quā ponit bar. in. l. si conuenerit. ff. de pig. act. si aliquod castruz vel comitatus accedat alicui regno vtrū debeat regi ſm statuta ꝓpria ipsi⁹ castri vel comitatus aut ſm statuta regni. Jtez facit ad aliā qōnez quotidianā si epūs ex cā ponit aliquā collectā ecclesijs nunquid ista ecclesia tantū collectabit in dioceſi vbi est sita vel in dioceſi ecclesie cui est vnita. de qua vide per Arch. ⁊ Jo. an. in. c. j. de īmu. eccle. li. vj. Ultimo nō q⁹ princeps in dubio nō videtur velle ꝓiudicare iuribus singuloz. facit. c. sup eo de offi. dele. ⁊ l. ij. §. siqs a principe. ff. ne qd in loco publ. Quid aūt si imineat alienatio rei ecclesie vnite qs episcopoz habebit interponere auctoritatē. vide Jnn. in. c. pastoralis de priui. ⁊ archi. in. c. in venditionibus. xvij. q. iiij. ⁊ per bar. in. l. cūctos populos C. de sum. tri. Itē vtruz patronus ecclesie principalis efficiatur patronus vnite. vide p Spe. in ti. de iurepatro. in fi. Ultimo hic querit vtrum in isto monasterio vnito erit ampli⁹ abbas. doct. vidētur velle q⁹ sic. dicūt. n. q⁹ exquo vnit monasteriū vt monasteriuz dz ꝓseruari in statu suo. ⁊ sic dz hāc ꝓgregatōez monachoz ⁊ abbatē solitū q̄ nō alterant iura ecclesie per vnionē. ar. hic locus dicūt si monasteriū vnitur vt capella q̄ tūc exquo mutat naturā suā assumit iura capelle ⁊ sic dz cōseruari vt capella qō nō. ⁊ idē videt qñ papa ꝓcedit vnā ecclesiaz loco religioso ad vsus ꝓprios. dz. n. eam cōseruare in statu suo ⁊ redditus superexcrescentes dūtaxat recipere. de quo vide per Jnno. in. d. c. pastoralis de priuil. ⁊ in. c. in lateranensi de pben. Hec dicta vera intelligo qñ facultates ecclesie vnite suppetunt ad conseruandū eam ī priori statu. Nam si ecclesia ē depauperata ita q⁹ nō pōt tenere collegium monachoz vel solitū statū tūc sufficit q⁹ ecclesia cui facta est vnio faciat illi deseruire per clericū secularē. ar. optimū in cle. ne ī agro. §. ad hec de statu. reg. facit. c. inter quatuor. j. eodem. gl. sunt faciles. Abbas.

[a] An appellatione rerū veniant actōes

d **Exenodochijs.** Breue est vel ꝓ alia vba pōt sic sūmari. Epo subsūt oīa loca pia ⁊ ad ei⁹ sollicitudinē debēt ordinari

a Quid aūt si apparet hospitale i quo publice diuina officia celebrent iz nō apparet an sit fundatū auctoritate ep̄i an p̄sumaf fūdatū auctoritate ep̄i. dic q sic fm archi. i. c. nemo de cōse. di. v. cui⁹ dictū refert z sequtur lu. ro. i. l. sciēdū. ff. de ver. obli. i. xvi. col. e idē dicit pet⁹ de perusio i tractatu fuo i. iiij. col. z idē ro. i fuis singularib⁹ vbi etiam al. archi. vbi. s.

b Et ad hoc vi ō gl. i cle. q cōtigit i e. ti. de re. do. z an ista hospitalia priuata gaudeāt p̄uilegijs ecclīa sticis bal. i auct. hoc ius i fi. j. col. C. de sacrosā ctis eccle. dicit q nō sec⁹ si sunt publica. Et p̄pterea dicit si ledant talia hospitalia p̄uata si poterūt petē restituui q nō ē i publicis fac q nō tr Jo. an. q ita intelligit in. ca. ij. de re. in inte. i. vj. in no. Et hoc ēt posuit ancha. referrēdo bal. vbi. s. i cle. p litteras de prebē. vide etiaz eundē an chara. i cle men. quia contingit de reli. do. An autem solennitas requisita i alienatione rerum ecclesiarū obseruari debeat i rebus hospitalium vide Bald. i dcā auc. hoc ius z. Bo. antonius in. c. nulli in fi. de reb. eccle. nō alienandis.

Et dicit etiam bal. in. d. auc. hoc ius in ij. colū. q ep̄s sibi nō pōt capere legataz factum hospitalibus imo videtur factum contēplatione pauperum iō ēps capiet z distribuet inter pauperes. Et an alia iura que dantur ecclijs habeant locum in hospitalibus vide tex. in. c. requisisti ibi reliqs pijs locis z c. z in. c. fi. de testa. cū gl. in. c. grādi de sup. neg. p̄lat. in. vj. z in. c. alma de sen. ex. eo. li. Et nō qd pia loca quo ad p̄scrip. xl. annoz gaudeāt priuilegio ecclie cōcesso vide tex. op. z ibi ipsuz ab. i. c. accedētibus ō priui. z tex tus in. c. fin. xvi. q. iiij. itē adde hic do. in. c. i. §. habeant de ele. in vj. Itē adde hic pa. de ca. consi. cclxv. vbi cōsuluit q de relictis hospitali priuato nō pōt detrahi falcidia. Et sic i eo hz locum dispō auc. similit. C. ad l fal. z al. nōt. dictū spe. in ti. de instru. edi. §. nūc ali qua. v. z sciaf

c Nō contra sacerdotes accōmodātes vestes ecclesiasticas secularibus ad se laruandos ex eis tē poze carnisp̄riuij.

d Nō bonū ordinē in reformādis monasterijs vide tn̄ de h tex. in. c. pos sessiones de re. ec. nō alie z in. c. cuz de bñficio de p̄bē. in. vj. vbi ꝓbat q secu lares clerici nō debēt poni in ecclesijs regularium. ad idē ē tex. in. c. puenit z. c. dudum xviij. q. ij.

ad vsum destinatum. Casus lr̄alis. Ordinario z dispositio xenodochioruz z monasteriorz aliorūqz locorum similiū ptinet ad ep̄z in cuius dioces ē constituta. Bernar. Nō primo q hospitale qñqz appellaf xenodochiū. z de varijs vocabulis hospitalis vide tex. xxiij. q. viij. sancitū z i. l. ofa. C. de epi. z cle.

Scōo nō ar. optimū. q ad ep̄m ptinet alio nō apparēte ponere rectorē in his hospitalibus. Et si hospitale bēret patronū facit hec lr̄a in ar. optimū q ad ep̄m ptinet ꝓfirmatio vt inuit littera ibi ordinētur qō latius dixi in quadā disputatōne que icipit sempronius. Tertio nō ibi ad casdē vtilitates &c. q hec hospitalia ptinēt ad ep̄z nō vt disponat de redditib⁹ ad libitū sed vt ordinet ad vsum destinatū vnde nō potest episcop⁹ peruertere vsum destinātū rei religiose ar. in cle. q cōtingit de reli. domi. Nūqd aūt iste tex. vendicet sibi locū indifferēter in oībus hospitalibus credo q non sed in his que sunt edificata auctoritate ep̄oz tanqz religiosa. vt in. c. p̄ri. Sed si nō sunt religiosa. puta q edificata sine auctoritate ep̄i nō habz eps de bis se ipedire. sed patronus hospitalis ad libitū disponit. vt in. c. inter dilectos. z ibi per Inno. de dona. qō puto vex nisi patronus eēt mortuus q tunc ad curā ep̄i ptinet vt volūtas pia defuncti mādetur execution̄i. vt vī tex. in auc. de ec. titu. §. siqs aūt pro redēptione cū se. vnde lz talis locus nō teneatur epo in ep̄alibus rūdere tn̄ eps dz bñe curā ipsius ex quo locus est pius. z facit qō dicā in. c. p̄ri. Utrum aūt religiosi z laici vel clerici seculares p̄sūt esse rectores hospitaliū. vide gl. z ibi per doc. in dicta cle. quia contingit. z ꝓclusio est q religiosi nō possunt deputari nisi habeāt ecclesiā curatā vel nisi hospitale esset subiectū monasterio z monach⁹ deputaret p abbatē tanqz obedientiari⁹. z hoc vltimū sensit Fed. cōsilio cv. clerici vero seculares possunt eē rectores sed nō possunt bñe in titu. vt i cle. per lr̄as de p̄ben. laici etiā p̄sit esse dūmodo nō sint suspecti. z vide bodie ad determinationē z declarationē huius tex. qō bētur in dicta cle. q contingit. vbi habetur de cōfectiōe inuentarij z de ratione reddenda.

a **D hec et infra.** Locus auctoritate ep̄i ad vsum hospitalitatis deputatus ē religiosus z ad mūdanos vsus redire n̄ dz ꝑ decisa cōsultatio. ſo rūsio ibi inquisitioni. Casus lr̄alis. Quesitū fuit a papa vtruz locus deputatus ad hospitalitatē possit in seculare bitaculū cōmutari. Rūdet q si locus ille ad vsuz hospitalitatis z p̄uisionē paupez auctoritate pontificis deputatus fuit: nō dz amplius mūdanis vsibus deputari cū sit religiosus. sicut de vestibus z vasis ligneis. z alijs ad diuinum cultū per ep̄m deputatis antiqua indubitanter obseruat consuetudo z sacri canones edocēt. Ber.

Nō p ex isto tex. q hospitale nō efficit religiosuz nisi fuerit edificatū vel deputatum ad hospitalitatem auctre ep̄i. Ex quo infert q priuata persona nō pōt facere locū priuatū esse religiosum. Et inducitur iste tex ꝑ dispōnez iuris ciuilis vt lz cadauer sepeliatur i certo loco nō tn̄ ille efficiatur religiosus lz ius ciuile disponat p̄riū. de quo vide qō dixi in. c. pe. de sepul.

Item nō ar. a p̄rio sensu. q hospitale edificatū seu deputatū sine auctre ep̄i pōt redire ad humanos vsus qō itellige eo viuēte q edificauit hospitale. Nā lz cui qz fz Inn. z bñ i domo sua eriger hospitale ar. i. c. vnicuiqz de ꝓse. di. j. z meli⁹ in. c. j. de emp. z vēdi. z ifi tractu tpis tollere electos z reducere ad statū p̄sti nū pro hoc. c. inter dilectos. z qō ibi per Inn. nō. s. de dona. secus puto vbi decessit is q hospitale ordinauit p auc. de eccle titu. §. siquis edificationē. Itē nō q vestes z alia vtensilia ecclesie deputata ad religionis cultū nō debēt amplius ad vsus humanos deputari. Ex quo infero q male faciunt illi qui de vestibus sacris seu religiosis vetustate iā cōsumptis faciūt fieri vestes aptas ꝑ dñabus seu bursas seu qd sile. z vide ad p̄dicta tex. in. c. nuptiaz de conse. di. i. vbi dicit q vestes ecclesie nō debēt cōmodari ad ornatum nuptiarū nec ad aliū vsum mūdanū qz videtur pollui z sic postmodū esse indigna ad cultū religionis. z ex illo tex. colligit ibi gl. nō. q de veste alicui⁹ dñe vel alterius nō dz fieri casula vel aliud vestimentum ecclesiasticū lz p̄riū obseruetur z male. Altio hic q̄ritur nūquid liceat priuato edificare hospitale sine auctoritate pōtificis. quidā q sic dūmodo nō habeat oratoriū. Hosti. sentit q etiā cum oratorio pōt construi sz nō dz ibi celebrari sine auctoritate pontificis. ar. in. c. vnicuiqz. de cōse. di. j. z hoc verius z allego tex. expressuz fm vnā lectu. in. d. c. inter dilectos de donati.

i **Inter** quatuor. Locus religiosus debet reformari de religiosis dūtaxat nō secularibus nisi in religiosoz defectu. b. d. dicit. Distinguit duo membra. fm p̄sequtur ibi sed si. Casus lr̄alis. Querebaf a domino papa vtruz ecclesie regularea possint fieri seculares. Ad quod rūdet q ecclesie regulares non debent fieri seculares: nisi deficientibus regularib⁹ z ura necctas subijcit legi. Ber. Nō ꝑ ex tex. vnā regulā z casum exceptū ab ea. Regula est q nullus citra papā pōt alterare statū ecclesie religiose vt si p̄sucuit regi per regulares regaf nūc per seculares. ambulādū est enim in ecclia dei de virtute in virtutē vt sic potius sit ascēsus qz descensus. vt in. c. lz de trāsla p̄el. z in. c. legimus. xciij. di. Casus exceptus est cū regulares nō reperiunt: tunc enim potest reduci ad statum secularium. oz tn̄ p̄ius seruare certos gradus cū ista littera indistincte dicat quādiu per regulares &c. vt p̄ius reformetur locus religiosus de regularibus eid⁹ dem monasterij. ſo in defectum de regularibus aliorum religiosoz monasterioz eiusdez ordinis. tertio deueniendū est ad regulares alterius ordinis. postremo in defectum omniū regularium poterunt instrui clerici seculares. z hoc casu serua exceptiōem hic posita in tex. fm Joā. an. quod satis p̄batur vt. s. dixi per illud verbum regulares. z per idem verbuz dicendum tex. locum habere in oībus regularibus eiusdem ordinis. In glo. ibi vt hic dicitur. aduerte nam coniungendo istam particulam glo. cum p̄ncipio ipsius in quo fecit mentionem de episcopo. aperte sentit glo. q episcopus in defectum regulariū potest ponere ibi seculares. z sic nō est necesse q adeat papa. z sic tenet gl. in. c. episcopus. xij. q. ij. sentit etiam hic Joan. an. z vide quod nō. in simili in. c. ad audientiam alle. in glo.

c **Onstitutus.** Eccla sita i dioceſi episcopali tenetur sibi in episcopalibus respondere nisi appareāt remissa legitime. z potest episcopus remittendo episcopalia censum sibi retinere. hoc dicit primo facti seu cause narratio. secūdo ipsius diffinitio. ibi cum autem. Prima subdiuidit i tres

partes. In prima actoris petitio. secunda reorum defensio. ibi verum. tertia actor replicatio. ibi ceterū.

Casus lr̃alis. Episcopus albanē. in pñtia dñi pape cōstitutus. petebat ius epale in eccl̃ia castri qō pauli dr̃ ab abbate ⁊ fratribus monasterij cripte ferrate. in qua monasteriū ius patronatus bēbat ex eo q̄ erat sita i dio. albañ. ⁊ ideo de iure cōi debebat sibi de iuribus epalibus rñdere. Si vo ꝓtrariū appareret. petebat cōpelli monasteriū ad solvēdā pensionē pro pdicta eccl̃esia ⁊ restitutionē pēsionis subtracte a. xl. an. citra. Sed iconomus monasterij ex aduerso respōdet q̄ lz eccl̃ia sita eēt in dioc. albañ. ei nō tenebatur in aliquo rñdere ex eo q̄ dñicus lauitan⁹ epūs qui fuerat epūs albañ. oēs eccl̃esias sitas in dioce. albañ. ptinētes ad monasteriuz istud. ⁊ qcquid bēbat tam in monasterio q̄z in eccl̃esijs illis cōcessit monasterio in emphiteosim sub annua pensione. viij. den. ita q̄ licitū erat abbati ⁊ fratribus oia sacra recipere a quocūq; vellent epō tam in monasterio q̄z in alijs eccl̃esijs ꝓcessis ei tertiā mortuor. ⁊. C. papa qō factum fuerat ab illo episcopo cōfirmauit. isup propo fuit q̄ ⁊ si eccl̃esia illa aliqñ fuisset subiecta eccl̃esie albañ. monasteriū per. xl. annos ⁊ āplius in pace possedit eandē. Ad hoc rñdet ꝓcurator epi cōcessionez lauitani epi nō tenere vtpote cōtinentem simoniacaz prauitatē ex eo q̄ epūs spūalia cōcessit recipiendo ꝓ eis annuā pensionē. ⁊ sic ꝓmisit vitiū simonie. vñ cōcessio illa ñ tenuit ⁊ ꝓfirmatio pape fuit obtēta p subreptionē cū in cōfirmatione illa nō fuerit mētio facta de illa pensione. Ad hoc fuit ex pte mōasterij respōsum nō est insolitū nec nouū vt cū epi cōcedunt eccl̃esias pijs locis aliqd sibi reseruēt in eis noie pensiōis ⁊ papa cū priuilegiū libertatis vel ꝓtectionis p̄sidium aliqbus eccl̃esijs cōcedit aliquē censuz sibi reseruet in eis. ⁊ in lr̃is cōcessionis census exprimit ad ꝑpetuā memoriā. bis ⁊ alijs auditis do. pa. cōdemnauit iconomū monasterij iconomo epi in solutionē pēsionis predicte. de cetero faciendā iuxta ratā que cōtingit eccl̃esiā predictā ⁊ in restitutionē subtracte pēsionis a. xl. an. ꝑm ratā eandē sup oibus alijs absolvat iconomū monasterij ab ipetitione iconomi ipsi⁹ epi. eidē ꝑpetuum silentiū imponēdo. Ber. Nota primo q̄ episcopo petenti iura episcopalia in eccl̃esijs sue diocesis etiam possessis per religiosos sufficit ꝓbare illas eccl̃esias sitas in sua diocesi quo probato obtinet nisi aliud ꝓbetur de iure speciali. non possunt ergo religiosi tenere eccl̃as seclares quin episcopo respondeāt de epalibus. ⁊ idē ē in oibus capellis religiosoz lz ipsa mōasteria a plurib⁹ sint exēpta. vt p baſ hic ⁊ i. c. se. ⁊ i. c. ꝙquerēte. s. de offi. ordi. Secūdo nō q̄ iura epalia possūt vlr peti nec ē necesse ea i libello exprimere sz satis est dicere petō iura epalia ⁊c. ⁊ hoc iō q̄ hec actio est vtis.ª vt plene nō. p Ino. in. d. c. cōquerēte dico plenius in. d. c. ij. de lib. ob.

Tertio nō q̄ simonia intercedēs in aliquo ꝓctu vitiat ipsum ꝓctum ipso iure. Itē nō q̄ nō oia supposita i ipetratione gr̃e bñt reddere gratā surrepticiā. Maz in ꝓfirmatione gr̃e hic obtēta nō fuit facta mentio de obseruatiōe pēsionis nec p hoc vitiaſ ꝓfirmatio. qō bene nō q̄ ille sunt necessario exprimēda q̄ expressa bērent aut difficultare cōcessionē gr̃e aut ex toto ipedire. ⁊ hoc arbitrabit⁹ bonus index. vt i. c. sup lr̃is. ⁊ in. c. postulasti. s. de rescrip. Nō ibi nec insolitum nec nouū presumendū eē ꝑ bis que diu agitata sunt in eccl̃a dei patiēte ⁊ tolerāte supiore. vnde alibi dicit tex. iuris ciuilis nō eē facile recedēduz ab eo qō diu equū visū ē. l. fi. ō ꝓst. pn. Itē nō ar. optimū q̄ lz ꝑ curator itercedat post lit. ꝓtest. tñ sniа ꝓdēnatoria vl̄ absolutoria pōt ferri in ipsius psonā. nā hic epūs p se lit. est ꝓtestat⁹ vt pz i pn. ⁊ nō hic p gl. ⁊ postmodū i. teruenit iconomus ⁊ nihilominus ferr̃ sniа in psonā iconomi. de quo multū dubitāt legiste i. l. nihil. C. de ꝑcu. ⁊ dic vt ibi ⁊ vide qō legit⁹ ⁊ nō. in. c. j. e. ti. li. vj. ⁊ p bar. i. l. i. C. de sen. ⁊ iterlo. om. iu. Nō ibi iusta ratā ⁊c. q̄ cū vna pēsio ꝓstituit⁹ ꝑ plurib⁹ reb⁹ tacite vr̃ distributa in singulas res vt sic quelz res teneatur ꝑ rata ad pēsionē ꝓstitutā qō bñ nōbis. Idē in filiabus cū plures ꝓdēnant⁹ vna sniа ad certā quātitatē videtur. n. i dubio ꝓdēnari ꝑ pte ⁊ nō i solidum. l. vnica. C. si plēs vna sen. fue. ꝓdē. Idem est cū plures simplr̃ ꝑmittūt vnā certā qz̄stionē. vt in. l. reos. §. cū in tabulis. ff. de duo. re. Ex quo infert⁹ ad. q. plures scholares ᵇ ꝓduxerūt bosputiū ꝑmiserūt locatori certā pensionē nūqd tenent⁹ i solidū ad pēsionē an vero ꝑ parte. ⁊ dic q̄ ꝑ pte. ar. bꝰ. c. ⁊ in turibus. s. alle. tz Ci. in. l. fi diuersa. C. loca. In gl. in. v. a quocūq; ibi qō nō est vex. vult ḡ gl. ⁊ bñ epūs nō posse in totū eximere eccl̃am a iurisdictiōe sua. Idē tz hic Ino. ⁊ hosti. ⁊ ad istū tex. respōdet Ino. dupl̃r. Primo q̄ hō interuenit ꝓfirmatio pape. ⁊ idē fētur gl. in vbo ꝓfirmauit. Vel ho epūs fecit potius vicariū in istis iuribus epalibus illū abbatē. q̄si velit Ino. q̄ epūs pōt eximere eccl̃iaz a se cōcedēdo eā alteri faciēdo illū vicariuz suū in illis iuribus vt sic exerceat noie ipsius qō nō. ⁊ de hoc vide qō in filiabus nō. ⁊ in. c. cū satis de offi. archi. ⁊ in. c. in lateranēsi. s. de ꝓbē. hec tñ sol. nō ꝓgruit lr̃e ideo tene primā so. ⁊ de mā plenissime nō. in. c. cū venerabilis. j. de cēn. vbi generalr̃ tractaſ q̄ iura possit epūs remittere in eccl̃ia sibi subiecta. In ea glo. ibi tñ epi. Nota istā gl. vsqz ad fi. nā quotidie allegatur qñ q̄ritur vtrū prelati inferiores a papa possint ꝓcedere vni eccl̃e aliqō ius in preiudiciū alteri⁹? ⁊ vr̃ hec glo. ꝓcludere q̄ priuilegiū pōt epūs cōcedere vni eccl̃ie sine ꝑiudicio alterius eccl̃e. ⁊ idē tz glo. xxv. q. ij. in sūma ⁊ cōiter tenet⁹. facit qō nōt Jo. an. in. c. certificari de sepultu. vbi tenet epm posse ꝓcedere priuilegium libere sepulture. ad idē vide bonum tex. in. c. cum dilectus de ꝓsue. sed in preiudicium alterius eccl̃ie dicit gl. hoc nō posse nisi subsit causa rationabilis. Hosti. ⁊ gof. dicunt etiam requiri cōsensum capituli per nō. in. c. quanto. ⁊. c. nouit. de bis que fi. a prela. bis enim interueniētibus hoc poterit. vt clare probatur in cle. ij. ō re. ec. nō alie. ⁊ in. c. j. co. ti. li. vj sed glo. nōt. in. c. eccl̃ie. xvj. q. j. videtur requirere tertium. vt scilicet eccl̃ie nō inferatur enorme preiudicium q̄z nō debet vni ꝓsulere cum enormi preiudicio alterius. ⁊ videt⁹ sequi do. an. hic qō satis plz ar. i. c. cū cāz. s. de prebē. ⁊ de dona. in. c. apostolice. concludere ergo q̄ tribus interuenientibus potest episcopus vni eccl̃ie consulere cū preiudicio alterius eccl̃ie. s. q̄ subsit cā rōabilis. Item q̄ interueniat cōsensus capituli. tertio q̄ nō ferat enorme ꝑiudicium Sed dubitaſ de principe seculari. dic vt nōt. ꝑ Inn. in. c. q̄ in eccl̃esiaz de cōsti. ꝑ legistas in. l. si. C. si contra ius vel vti. publi. De eccl̃iastico vero vt papa. glo. hic vr̃ velle papā posse etiā sine cā ius vnius eccl̃ie alteri conferre. Idem sensit spe. qui prosequit materiam plene vt videre potes i ti. de legato. §. nūc ostendendum. vsi. lvij. ⁊ melius in versi. lxxxix. ⁊. §. nunc breuiter ante fi. super rubrica de dispen. ⁊ sentit Joan. an. in. d. v. lvij. in addi. sed vide glo. xxij. distin. in. c. i. que dicit papam ḃ nō debere facere nō tñ dicit q̄ nō posset. clarius loquit⁹ gl. x. distin. c. lex. vide archi. in. c. nō decet. xij. di. vbi post beatum Ber nardus dicit papaz nō esse dominū rerum eccl̃iastī carum nec habere illaz possessionem noie ꝓprio sz sunt ipsius vt administratoris principalis. vnde notabiliter cōcludit post beatum thomā papam incurrere vitium simonie si pro iuribus spiritualibus recipit ab eccl̃esia aliquid temporale quod non esset si domi

a In vniuersalib⁹ actionibus admittit⁹ petitio icerta de quo vide per gl. ⁊ do. c. i. §. curare insti. de actione. ⁊ ibidez p do. Jas. de mai. in. ij. col. Et in seq. ⁊ seq. ponit generaliter an ⁊ qñ petitio i. certa admittatur vbi secutus ordinē Jo. ō plat. facē regulā affirmatiuā cū. viij. fallentijs vt ibi p eū. de quo vltra. d. an. hic in. ij. col. v nō qvz sententia. vide plen⁹ i. c. i. de re. iudi. p eundē. d. an.

⁊ p gl. i. c. illa de acē. ⁊ per gl. in c. auditis. in. v. ⁊ faciēs de ꝓcu. ⁊ ibi latius p do. an. in vlti. col. ⁊ vide oino d. abb. i. c. finem cir. pn. de do. ⁊ cōtu. ⁊ i d. c. illa. ⁊ i c. fe. in nō. billib⁹ ⁊ p Inn. in. c. ij. ō lī. ob. ⁊ p d. bar. de bellēzi. bici ad. ꝑ ij. col.

b Un plures scholares cōducentes domū ꝑ cēsa pēsione teneāt ad ea in solidum c Un epūs possit auferre de iure vnius eccl̃e ⁊ dare alteri. vide hoc p. d. ā. in. v. colū. v. circa. fz dicit hosti. ⁊c. ⁊ i. c. q̄ in eccl̃ia in vlt. col. s. de cōsti.

a Cã psumit in papa ⁊ in pncipe vt p. d. an. hic in. v. col. in. v. itẽ, pcedit de ptãte. ⁊ ad idẽ vide. d. an. i. c. plericꝫ i antep. col. v. scõaz opi. de inu. ec.
b An ecclesia nõ soluẽs pẽsionẽ in ꝯctu emphiteotico cadat a iure suo vide hic p do. an. in. viij. col. v. nota ex hac gl. ⁊ idẽ q̃ hic tz ipse do. an. i. c. verũ in fi. de fo. cõpe. Et de hoc vide p gasp. de cal. in. c. verũ de cõdi. ap.

nũ esset suũ. Do. an. dicit q̃ aut querimus de patrimonialibus ipsoꝝ clericoꝝ ⁊ non potest papa disponere de eis ad libituz sicut nec princeps secularis de bonis subiectoꝝ. qõ nõ singulariter qz nõ recordor alibi legisse. nam Inno. in. c. inquisitioni de sen. exc. ⁊ bene dicit papã nõ posse tollere aliquid de pmonialibus laicoꝝ. Sed de patrimonialibus clericorũ credo q̃ seriose subtricuit vide satis plz q̃ in his casibus possit papa in quibus põt imperator in bonis subditoꝝ qz ita clericis cõpetit dominiũ de iure naturali sicut ⁊ laicis lz in eis magis posset dubitari. Aut querit de rebus ecclesiasticis ⁊ dicit q̃ de titulis põt papa disponere, put vult et remouẽdo vnũ sine causa de beneficio suo alle. c. ij. de prebẽ. li. vj. vbi dr papã bre plenã ptãtem in istis beneficialibus. ⁊ pro eo pot ser allegari glo. nõ. in. c. per principalez. ix. q. iij. que dicit papã posse deponere vnũ epm sed nõ oẽs. hoc dictũ do. an. simpliciter nõ admitterem vt papa sine causa possit priuare aliquos beneficijs eoꝝ maxime episcopatu ⁊ alijs dignitatibus cum sit dubiuz vtrũ episcopus inuitus transferri possit neduz ex toto priuari. vt nõ. in. c. fi. de postu. prela. ⁊ per Jo. an. in regula q̃ alicui gratiose de regu. in lib. vj. in merc. vn de in concilio cõstantiensi nouissime celebrato fuit cõstitutũ q̃ nec episcopus nec abbas possint transferri inuiti sine cã rationabili. ⁊ banc materiaz plenissime examinaui in quadã disputatione que incipit epũs. ⁊ dicendũ vt ibi. Aut querit de alijs rebus ecclesie. ⁊ tunc tz do. Anto. q̃ etiaz cuz grãi preiudicio ⁊ sine cã possit papa alteri ecclesie de illis concedere lz facere non deberet. pro eo tñ est presumendũ q̃ cuz causa fiat puto q̃ vni ecclesie possit dare cuz preiudicio alterius sine causa sed non sine peccato. qz cuz papa dz esse sicut diligens paterfamil. nõ dz apud eum cẽ acceptio personaꝝ. nã sibi data est potestas pascẽdi oues ⁊ sic iuste administrãdi. de quo vide i simili qõ dixi post beatũ Tho. in. c. de multa. s. de prebẽ. ⁊ vide singulare dictũ archi. qõ nunq̃z tradas oblitioni in. c. nõ liceat pape. xij. q. ij. vbi post Hug. concludit papã peccare mortaliter si bona eccle alienat in casu non licito. puta dãdo psanguineis illa vt pre alijs eos diuites faciat. Nõ istud vltimũ. naz ideo hoc dixi qz licitũ est etiã prelato inferiori aliqua dare psanguineis pro sustẽtatõe. vt in. c. monemus. xij. q. ij. ⁊ i. c. nõ satis. lxxxvj. di. ⁊ in. c. i. de coba. cle. ⁊ mu. ⁊ predicta notabis. facit. c. cetex de rescrip. In gl. i v. recõpensationẽ in fi. Nota vltimã so. glo. ⁊ etiaz pre cedentẽ. vnde h dicunt doc. q̃ ex paruitate pensiõis nõ possumus presumere epm fuisse inductũ ad spiritualia cõcedendã pro modico tẽporali. pro hoc facit c. ⁊ si gõnes. j. de simo. Alij extra glo. intelligunt q̃ remissio spiritualiũ fuit seperata a cõcessione tẽporaliuz ⁊ a retentione pensionis qõ tñ non congruit lre. Alij intelligunt q̃ gratis eximit istas ecclesias ⁊ gratis fuit sibi oblata ista pẽsio. pro hoc facit q̃ papa de seipso dicit in v. nos quoq̃z. certe lz illa sit bona practica tñ nõ reprobat papa quin eps possit sibi reservare certũ censuz cũ tex. aperte dicat aliq̃d sibi reservaret alij aliter. Sed tene istas duas solutões gl. vna est q̃ in signũ percepte libertatis vel preterite subiectionis nõ aũt in recompensationẽ spiritualiũ possit eps retinere sibi certũ censuz. qõ tñ mihi placet dum modo sibi nõ reseruet magnã quantitatem qz tunc videtur facere in recõpensationẽ spiritualiuz. ar. in. d. c. ⁊ si gõnes. scõa solutio qñ eps recipiebat ab eccle

rest. i inte. §. siqs aũt ⁊ qñ in v. j. col v. vt aũt hec mã sub cõpẽdio. Et de. q. h posita p. d. an. vide p bal. i. pc. feu. §. alia diuisio i v. aliud nõbile tẽ. p pau. de lea. i. c. potuit in. lj. col. de loca. ⁊ p. d. an. i. c. i. ad fi. v. col. de do. ⁊ ptu.
c Et istas dzias et ponit idẽ ab. panoz. in c. i in. ij. col. in. v. adde et tertiũ intel. s. de in inte resti. Et declarat multũ mgraliter Jmol. i. c. ad audiẽtia

sia exempta etiã tẽporalia licite sibi reseruat partez illoꝝ tẽporaliũ. qz nihil de nouo psequit imo remisit totuz retenta parte ⁊ sic non põt dici simonia. In glo. in v. iuxta ratam in fi. ex hac glo. multum notabili multa possunt colligi. primo id qõ tacite sentit post prin. q̃ et ecclesia non soluens pensionẽ infra bienniũ vel trienniũ cadit a iure suo ita q̃ res emphiteotica cadit in cõmissum quẽadmoduz dicimus in priuato non soluente. vt in. c. potuit de loca. ⁊ l. dictum tz hic Inno. ⁊ Host. sed glo. Jo. sensit contrariũ in. l. plz canonizata. xvj. q. i. ⁊ in. c. si tributum. xj. q. i. ⁊ Bof. de imu. ec. post princi. ⁊ Hosti. in sũma. co. §. iij. sequitur etiaz hic Jo. and. satis late. ⁊ inter cetera adducit hõc motiuũ. bona ecclesie non pñt alienari sine solennitate de qua. xij. q. ij. fine exceptione. ergo per nõ solutionẽ prelati nõ põt induci alienatio but? vtilis dñij cõpetentis ecclesie. sed Bal. in. d. l. placz tz primuz dictuz. ⁊ ad illam. l. que solet induci in contrarium respondet q̃ ibi loquit de translatõe rei fiẽ de in penã vt si non soluit tributuz imperatori. sed in casu nostro translatio fit ex natura cõtractus ⁊ res reuertit ad dominũ suum. ⁊ sic presuppositio q̃ etiã fũdus ecclesie non incideret in cõmissuz ex non solutione tributi debiti imperatoris. tamen aliud dicenduz in casu nr̃o ⁊ banc opi. est secutus Pe. de ancha. q̃ opi. satis mihi plz. nam videmus q̃ per prescriptionez etiã ecclesia perdit dñium rei siue nõ intercedente aliqua solennitate: sed sufficit dispositio iuris vna cum negligentia ecclesie. Idem ergo dicendum i casu nostro. facit. c. i. de prescrip. Item etiaz iura canonica in hoc casu loquunt indistincte. ergo referenda sunt etiã ad ipsas ecclesias cum principaliter disponant de ecclesijs ⁊ rebus ecclesiasticis. Credo tamẽ q̃ prelatus negligens soluere potest conueniri p ecclesiam vt cõseruet eaz indemnem a dãno incurso ex pditione vtilis dominij. pro hoc gl. nõ. in simili. xvj. q. iij. placuit. ij. Secũdo nõ singulariter ex gl. plures differentias notabiles inter contractũ censualez ⁊ emphiteoticariũ. nã in contractu censuali transfert dñium in recipientẽ tam vtile q̃z directum ita q̃ nihil iuris super re illa remanet penes concedentẽ. Sed i contractu emphiteoticario tantuz transit dñium vtile in emphiteotaz directo remanente apud dominuz ⁊ lz glo. non alleget text. est de hoc vltimo in. l. i. ff. si ager vec. vel emphi. pe. nã cẽsum soluimus de re nostra. vt p3 in cẽsu debito imperatori. pẽsionem vero soluimus de re aliena. ⁊ banc differẽtiam nõ. sequuntur cõmuniter doc. ⁊ approbat bar. i. l. i. ff. de pub. ⁊ nota ex hoc propriuz vocabulũ vtriusq̃ rei. Si ergo sit contractus censualis proprie dz dici vt soluat censum non pensionem ⁊ in contractu emphiteotico vocatur proprie pensio ⁊ nõ census quãuis generaliter vtamur, pmiscue his vocabulis. nec ob istam impropriationez vitiaret contractus vel libellus. vt hic notabiliter probatur iuncta glo. Alia differentia notabilis q̃ in contractu emphiteotico res incidit in commissuz si non soluit pẽsio infra bienniuz seu triẽnium. vt in. d. c. potuit. Sed in contrariũ cẽsuario ex non solutione res non perditur sed potest cõpelli cẽsuarius ad solutionem vt hic cũ glo. Et potest esse ratio diuersitatis. in cõtractu emphiteotico res non definit esse domini vt supra dictũ est ⁊ videtur concessa quasi sub cõditione si pensionẽ soluerit. ar. in. l. quero. §. inter locatorẽ. ff. loca. Sed in contractu cẽsuario transfertur dominium in totum ita q̃ recipiens

---

a Cã psumit in papa ⁊ in pncipe vt p. d. an. hic in. v. col. in. v. itẽ, pcedit de ptãte. ⁊ ad idẽ vide. d. an. i. c. plericꝫ i antep. col. v. scõaz opi. de inu. ec.
b An ecclesia nõ soluẽs pẽsionẽ in ꝯctu emphiteotico cadat a iure suo vide hic p do. an. in. viij. col. v. nota ex hac gl. ⁊ idẽ q̃ hic tz ipse do. an. i. c. verũ in fi. de fo. cõpe. Et de hoc vide p gasp. de cal. in. c. verũ de cõdi. ap.

per archi. aliqd in §. q rẽ. r. q. ij. vbi dicit q̃ qdã dicũt q̃ ecclesia nõ cadit a iure suo sz remittit se ad ea q̃ dicent i. d. c. plz. xvj. q. i. ⁊ de hoc vide p ro. in. l. ipator §. iõ referi pserũt. ff. õ admi. re. ad ciuit. p. ⁊ per bal. i l. plz. C. de sa. san. ecc. vbi al. glo. quã dicit nõ cẽ alibi in auc. qui rẽ in v. repell. põt. C. õ sa. san. ecc. q̃ dicit q̃ si ecclesia hz emphiteosim ab alia eccla ⁊ nõ soluit pẽsionẽ debito rpe cadit ab emphiteosi quaz glo. sequit ibi bal. cir. med. ⁊ vi õ bal. in. c. i. in. iij. col. õ ali. feu. vbi dicit q̃ ecclesia non soluẽs censuz cadit a liuello. ⁊ vide arch. in c. plz. xvj. q. i. vbi dic q̃ ecclesia nõ soluẽs canonẽ nõ pdit ẽphiteosiz ⁊ ita dicit tenere gof. i sũ. de imu. ec. §. ij. Et dicit q̃ credit Inno. ⁊ host. qui tenẽt h õz uz non bñ dicere. Et de ista. q. i term's vide p spe. q arguit p ⁊ õ lz nõ firmat in ti. õ

solū obligatur ad censū solueēdum. ⁊ ideo ſis cautus vt in cōcessiōe que fit de rebus ecclesie nō facias scribi q; ad censum fit ꝓcessio sed in emphiteosim. Tertia dr̄ia q; spūalia nō pñt ꝓcedi in emphiteosim cum quodāmodo viderent vendi sed ad censuz pñt cōcedi q; cēsus retinet nō in recōpēsationē iuris concessi sed potius in memoriā libertatis cōcessie seu in signū preterite subiectiōis. Et q; h̄ interuenit ꝑctus censualis ⁊ nō emphiteoticarius colligit ex eo q; eps trāstulit in mōasteriū quicqd iuris habebat in illis ecclesijs qō non fit in ꝑctu emphiteotico. vt. s. dixi. Et ex hoc ⁊ ex tex. nota aliud singl̄r q; vbi in ꝑctu ponūtur verba que pñt trahi ad varias species ꝑctuum non debemus ꝑctum interpretari ſm vocabula apposita sed potius ſm nām ipſius ꝑctus. nā per verba ꝓtractus poterat dici emphiteoticus sed ex natura illius colligit oppositū ex quo fuit translatū vniuersuz ius Et h̄ idē post multa ꝓcludit Bar. in. l. cotē ferro. §. qui maximos. ff. de publi. ⁊ glo. nō. in. l. i. ff. de superficie. optime facit tex. in. l. si vno. ff. loca. Itē nota ex hac glo. iuncto tex. q; lz verba improprie ponant in exceptione nō per hoc viciat exceptio ex quo generaliter verba capiendo cōcludāt intentū excipientis. Et idē eadē rōne dicendū est in libellante. facit qō le. ⁊ nō. in. l. solemus. ⁊. l. figs intētione. ff. de iudi. ⁊ in c. lr̄e de dila. ⁊ in. c. cū ecclesia de cā pos. ⁊ proprie.

Ultimo nota q; in petitōe iuris epalis veniunt ea que cōpetūt epo tā de iure speciali q̄z de iure cōi. ita notabiliter voluit glo. in fi. ꝑtū nō. gl. in. c. cōqueren te de offi. ordi. vbi dr̄ q; solū cōprehēdunt iure expſa. Jo. an. ꝓcordando vr̄ distingere q; quedaz succedunt de iure speciali in locū iuriū debitoꝝ de iure cōmuni ⁊ illa cōprehēdunt tanq̄z surrogata in loco illoruz ⁊ sic loquit tex. iste. Alia q; nō sunt surrogata sed veniunt accumulatiue ⁊ illa nō cōprehendunt ⁊ sic p cedit glo. ꝑtia qō bene notabis q; ad multa facit. Et ex his soluit ꝑtium quare papa cōdēnauit in pēsione nō petita. naz satis fuit petita petendo iura episcopalia. Alia so. doc. est q; papa hic fuit amicabilis cōpositor inter istos ideo potuit ꝓdemnare in re nō petita

Nota bene istā solutionē pro ptāte arbitratoꝝ. sed bar. in. l. aquiliana. ff. de transa. h̄ nō. limitat quā do vult cōdēnare in re que est in arbitramentū deducta. secus aūt si in re prorsus separata qō notabis. facit. c. cū dilectus de arbi. Alia so. q; in spūalibus nō curamus de hac subtilitate. satis. n. est de veritate cō stare qō et nō. Ultimo ſm Host. potes intelligere q; expresse in libello fuit petita h̄ pēsio lz h̄ nō dicat. ⁊ quelibet solutio bona.

a An arbitrator possit ferre sniam sup oio extraneo a petito Et de h̄ vide oiop. d. an. i c. gntaualis. i. xxxvij. differētia. ff. de iureiu. ⁊ cūz i. c. nisi de pbē. in. ij. col.

c **Cum venerabilis.** Epūs petēs ecclesiā quo ad tpalia ⁊ spūalia obtinet in spiritualib⁹ eoipſo q; pbat esse in sua dioceſi si nō appareat exēpta sed in tpalibus succumbit nisi aliter doceat de iure suo. ⁊ in hoc vltimo est casus notabilis. sunt due partes. prima factū narrat. scōa diffinit ibi qz igit̄. Et vtraq; subdiuidit vt per se pz.

Casus lr̄alis. Epūs sabien. petebat ecclesiā sancti angeli de cauceia a monasterio farben. cū suis pertinentijs ⁊ possessionibus dicēs illā ad se ptinere. tam in spiritualibus q̄z in tpalibus de iure cōi eo q; erat sita in dioce. sabien. q; in tpalibus ad se spectaret nitebat ostendere per publicū instrumentū in quo continebat expresse. q; J. sabien. epūs. h. farben. abbati: ⁊ duobus alijs abbatibus post illū dictā ecclesiā cuz ptinentijs suis locauit pro annua pensione quatuor solidoꝝ papien. Cōtra instr̄m: vel ex parte monasterij fuit ꝓpositū q; nulla fides est instrō predicto adhibenda, ꝓpter superlinearē scripturā ⁊ rasurā in loco suspecto factā. s. in annotatione indictionis bis ⁊ alijs intellectis qz ꝓstiterit dño pape ecclesiā predictam fi tam esse in dioce. sabien. adiudicauit epō ius epale in omnibus spiritualibus in eadē ecclesia exceptis quibusdā capitulis que per auctētica scripta ei subtracta esse noscant. Quz qz instr̄m predictū insufficiens fuit ad ꝓbandū q; ecclesia ipsa ei subesset quo ad temporalia: vtpote d̄ iure, ꝓpter predicta suspectū absoluit mōasteriū ab impetitōe epi quo ad tēporalia. Ber.

Nō ex principio iuncto tex. ibi vēdicare ⁊c. q; iura spūalia pñt vēdicari p eū cui debent. ⁊ sic epūs pōt ecclesiā sibi subiectā vēdicare rōe iuriū que hz i ea. ⁊ intellige de rei vēdicatōe vtili ſm Jnno. Nā directa rei vēdicatio nō pōt cōpetere qz solū illa cōpetit ei q; est dñs de iure gētiū vel ciuili. vt in. l. in rem. ff. de rei ven. sed bona spūalia ⁊ ecclīastica nō sunt, ꝓprie i dominio alicui⁹ vt in. §. nulli⁹. insti. de re. diui. ⁊ in. c. rō. s. de prebē. Et ex h̄ ⁊ ex tex. nota q; possuz vēdicare rē incorporalē rōe iuris qō habeo in ea. Idē nō. i. c. exaiata. s. de iudi. ⁊ circa hunc articulū vide lati⁹ hic per Jnn. Nō scōo q; lz de iure cōi ecclesia sita in dioceſi spectet ad epm in spūalibus nō tñ in tpalib⁹ s. vt de reb⁹ tpalibus seu, ꝓuēnibus eccle possit disponere ad libitū seu in vsus suos ꝙuertere nisi alr̄ ꝓbet hoc ius sibi cōpetere de iure spāli. ꝓ hoc. c. de multa. s. de preb. vbi eps punit si ecclesiā nō ꝓfert infra debitū tps. Itē ēt in spūalibus nō fundat intētionez suā quo ad possessionē. vt est tex. nō. in. c. oliz el. ij. ō resti. spo. secus quo ad, ꝓprietatē vt hic. Itē nō ibi q; p autentica scripta, q; vz sīta incerta dūmodo possit certificari p relationē ad aliud. ⁊ hāc mām satis expedit in. c. cū venerabilis. s. de excep. Nō q; ꝓcedit iste libellus peto ecclesiā cū suis ptinēnijs ⁊ possessionibus lz ptinētie ⁊ possessiones alr̄ nō declarent. ⁊ hoc ideo qz satis est libellū eē certū in principali lz sit incert⁹ in accessorijs. vt notāter dicit Jnn. in. c. tāta. j. de excel. ꝓla. de qua mā plene dixi. s. in. c. ij. de libel. obla. ⁊ qd veniat appellatōe ptinētiaꝝ tractat i c. cū ad sedē de rest. spo. Nō vltimo q; instr̄m reddit suspectū ex rasura seu ex suplineali scriptura in loco suspecto facta. de quo. j. cū glo. Jn glo. i. ibi audiris. ⁊ ibi plene p Jnn. de hac mā ⁊ in. c. inter quatuor de ma. ⁊ obe. ⁊ facit h̄ Jnno. inter cetera dr̄iam vtrū ecclesia petita habeat perpetuū ꝓtū an tpalez vt p̄ casu ꝙueniat ipse ꝓtus ⁊ nō is qui possidet subiectionē. scōo casu ꝙueniat ipse qui hz illā subiectam sed dic plenius vt in locis ꝓalle. Jn gl. in vbo locauisse. in fi. vult & gl. q; ēt si illud instr̄m locatōis fuisz nō suspectū nō sufficisset ad ꝓcludēdū opi. epi. Sz certe tex. in fi. vr̄ aperte inuere ꝑtū cū fundat se sup suspitione dūtaxat. abbas dicit q; ꝑ extraneū instr̄m locatōis nō, ꝓbat dñium seu possessionez. vt in ꝑtis allegatis in gl. sz ꝑ ꝓductorē hic. sed certe h̄ dictū non est vez q̄n hic agebat rei vēdicatōe vt pz in v. vēdicare. que intentat ꝑ ꝓductorē sicut ꝑ quēlibet extraneū. ⁊ sic nulla spālitas pōt dici in cōductore. vt notatur in. d. c. inter dilectos in fi. vbi bona glo. Itē lz cōductor q̄n agit actione locati vel cōditione. l. figs cōductionis. C. loca. nō possit refricare qōnez dñij. de quo ramē dicendū vt plene notat bar. in. d. l. figs cōductōis. et dixi in. d. c. inter dilectos. non tñ, ꝓbatur per hoc dñium vl̄ possessio qz non ꝓbat hoc eē qō ab hoc contingit abesse. vt in. c. ij. de transla. ꝓla. ⁊ in. l. ne qz natales. C. de, ꝓbati. sed locatio potest fieri etiā per eū qui non possidet. vt puta per ꝓductorem. vt in. l. nemo, ꝓhibet. C. loca. ergo per locationez nō ꝓbatur possessio. vnde dicerem saluando istū tex. a contrario sensu q; episcopus nitebat ꝓbare se locauisse tanto tēpore q; sufficiebat ad prescriptionem quo casu satis ꝓbatur dominiū ꝓbando locationem qz detinens presumit̄ possidere. vt notat Jnn.

a Adde gl. in. v. prima figura in. l. fi. C. ō edi. di. ad. tol. quā bā to. ibi ī. §. finaūt in. i. col. multū nō. ⁊ al. bā ibi istā gl. ꝓ ꝯcordā ti q̄uis ange. i. d. l. fi. dicit illam glo. ibi esse sing.

b Et ita ēt nōt bar. in. l. si vnus C. de testa. ⁊ in. l. i. §. fi. ff. de bo. pos. fm ta bu. ⁊ in. l. diu⁹. §. ītē senatus. ff. de fal. cāo. in. c. ex lr̄is de fi. instr. ang. ō arc. in. §. pe. insti. ō testa. Jo. pe. de ferrarijs ī p̄ctica sua quā cōposuit maxie in ipsis notarijs i forma opponendi ꝺ̄ instrumenta in glo. iij. ī fi. Et q̄uis bal. in. d. l. si vnus distiguat an v̀ba addita instrūm to sint ī mā gine vel in corpe instr̄i ⁊. d. alerā. imo. cir. h̄ diffuse se ibidē ertēdat tū do. meus do. Jas. ō ma. dū legeret papie. d. l. si vnus sic cōcluſit et dixit q̄ ita ꝓsuleret si acciderz si bi casus q̄ si reperiāt addita aliqua v̀ba vt̄ in margie instr̄i vel ī corpe vel ī principio vel in fine si nōrius ī sua subscriptiōe nullam menti

in. c. cū olim de priuile. ideo ponderaī in tex. q̄ epūs locauit abbati ⁊ d̄nabus p̄sonis post ipsuz. ⁊ nota istud dictū q̄ satis ꝓbaī per istū tex. sic intellectum. ⁊ in effectu voluit bar. in. d. l. ad ꝓbationē. q̄ō bñ nō. p̄o limitatōe iuriū simplr̄ dicentiū per locationē non p̄obari dominiū neq̄ possessionē. In glo. fi. ibi ⁊ in loco suspecto. Nota h̄ dictū gl. q̄ quondie accidit vt rasura reddat suspectū instr̄m si est facta in loco suspecto l̄z videaī repositaª eadē manu. nā h̄ nō sufficit cū reperiant multi sciētes adulterari seu dissimulare scripturas alioz in aūc. de fide instru. post p̄incipiū ⁊ ideo assume hanc cautelaz nōbilē q̄ vbicunq̄ notarius errauit in scriptura ita vt oporteat radere aliquid ⁊ itez reponere vel facere aliquā lineā in margine dz notarius ad euitandū suspitionē in fi. īstrumēti p̄tinuando se facere mētionē qualr̄ ipse rasit tale verbuz ⁊c. vel q̄ fecit talē lineaz in margine. h̄ voluit nō. archi. in. §. bis ita. xxxv. q. ix. vī. ꝓbari in. l. in fraudē ff. de testa. mili. ⁊ ibi h̄ tz bar. [b] ad idē. l. i. ⁊. ij. ⁊. l. cancellauerat. ff. de bis que in testa. delē. ⁊ ibi p̄ doc. ⁊ ita bz bodie cōis stilus notarioz q̄ñ rasura est ī loco suspecto. hec tñ nō sunt necessāria vbi ex p̄cedētibus vt sequētibus pōt elici veritas eoz que cācellata sūt vt h̄ notāter dicit glo. q̄ō bñ nō.

c **Cum dilectus.** Monasteri uz subiectuz est ep̄o in cuius dioceſi sitū est nisi, ꝓbetur exēptū. h. d. quo ad titulū. p̄ instrūt dele gatus qualiter sup̄ sentētijs, pnunciet. in scōa ⁊ tertia qualiter, pnunciare debeat sup̄ subiectōe. scōa ibi q̄. tertia ibi silr̄. Casus lr̄alis. Ep̄s aurien. per circūuentionē fecit sibi p̄stari obediētiā ab abbate cuiusdam monasterij q̄ō sitū erat in sua dioce. p̄ter fratz suoz assensuz: cū monasteriū ipsuz diceret liberuz ⁊ exēptuz sic orta fuit questio inter ep̄m ⁊ monasteriuz super subiectōe monasterij. abbas timēs se p̄ ep̄m aggrauari sedē apostolicā appellauit. Ep̄ scopus nō obstante appellatione: tulit sniam suspensionis ⁊ excōmunicatōis in abbatē ⁊ monasteriū interdixit p̄o pter q̄ō nūcius monasterij ⁊ nun cius ep̄i ad sedē apostolicā accesserunt. Ecoraz papa, pposuit nūcius monasterij p̄dictas snias nō tenere cū monasteriū exēptuz eēt: vel saltē tutū erat legitima p̄scriptione: ꝙz nuncius monasterij mandatū, p̄curatoriū nō habebat causā nō potuit in p̄sentia pape terminari. Unde cōmittit papa cām sub hac forma. quatenus si cōstiterit iudicibus abbatē ad sedē ap. ante q̄z ep̄s tulisset snias p̄dictas in abbatē ⁊ monasteriū legitime appellasse: vel si ꝓstiterit monasteriū exēptū eē ⁊ iurisdictione ep̄i. iudicēt p̄dictas snias nō tenere nō obstāte q̄ō abbas ab ep̄o circūuentus p̄ter fratrū suoz assensuz ei obediētiā, pmisit cū fraus ⁊ dolus ei p̄ocinari nō debeāt. Sz si abbas defecerit in, pbatione exēptionis: nec legitima p̄scriptōe poterit se tueri ad iudicēt monasteriū aurien. ecclie subiacere q̄ñis, pbet se appellasse ante snias sup̄radictas. cū monasteriuz sit in ipsius dioc. ꝓstitutū. Itē ⁊ si abbas defecerit in, pbatione appellatōis si ꝓstiterit de exēptione vel legitima p̄scriptōe tā abbatē q̄z monasteriū absoluāt ab ep̄i ipetitōe. Ber. Nō p̄ q̄ snie cēsure late post appellationē ēt extraiudicialē ipso iure sunt nulle. ad idē. c. cū dilectus de appel. Et ex hoc nō bonā p̄acticā cuz subditus timet iniuste excōicari a sup̄ioze extraiudiciali ter appellet a grauamie verifiār futuro. Nō scōo q̄ excōicatio lata ꝑ exēptū est ipso iure nulla l̄z nulla appellatio p̄cesserit p exēptū, p exēptionē ergo nō soluz exceptio paraī exēpto imo ipso facto eripiī a iurisditōe sup̄ioris. facit. c. q̄ frater. xvj. q. i. Itē nō arg. optimū q̄ quasi possessio iurisditōis iniuste babita nō cāt actū validū. Et ex h̄ soluī ar. q̄ō formar.

pōt ꝑ istā lr̄am. nā ex quo ep̄s erat in possessiōe subiectōis ex p̄missione abbatis debuit teneri snia excōicatōis. ar. ī. c. q̄relā de elec. ⁊. c. p̄sultatōibus. j. ō iupa. vbi tz electio seu p̄sentatio facta ab eo qui ē in quasi possessione iuris eligēdi vel p̄sentandi l̄z postmodū cōperiaī eū nō bñ e illius iuris, p̄rietatē. Nā pōt p̄ respōderi vt. ō. dixi. q̄ ꝑiū. p̄cedit q̄ñ possessio ē iusta. secus si illicite ⁊ mala fide q̄sita fm Jo. an. q̄ō bñ nō. ⁊ p̄o hoc facit q̄ sicut possessoz malefidei in reb⁹ coꝛporalibus nō facit fructus suos. vt in. c. grauis. ⁊ q̄ō ibi nō. de resti. spo. ita dicemus in possessoze iurisditionis vt valide actū iurisditōis explicare non valeat.

Circa hoc tñ multū instat Jnn. Et p̄ ponit opi. ꝑ ria z dicēdo q̄ nunq̄z valet actus explicitus a possessoze iurisditōis ex quo caret, p̄rietate illius iuris. p hoc iste tex. fm aliū intellectū. nec ob. ꝑia q̄ loquuntur in p̄sentatōe ⁊ electōe que sunt fructus iuris p̄sentandi seu eligēdi. ſz iudicare nō est fructº ſz potiº bonoz ⁊ laboz. l. munerū. §. iudicādi. ff. ō mu. ⁊ bo. nec ob. fm eū. l. barbari⁹. ff. ō offi. p̄reto. ⁊. l. fi. C. de sen. q̄ illa iura loquunt q̄ñ iteruenit auctoritas sup̄ioris l̄z ignorauerit inhabilitatē, p̄positi in officio. ſz tādē ipe Jnno. refert alios tenere ⁊ melius fm eū q̄ snia valz ex quo ferēs erat bona fide in possessione. ⁊ hoc cōit teneī q̄ō bñ nō. An aūt idē sit in excōicatōe vt sufficiat sola possessio sine, p̄rietate iuris. vide Jo. an. ī. c. auarine de elec. li. vj. Et ad istū tex. rside vt. ō. vel vt hic nō. gl. ij. q̄ iste abbas nō potuit sine ꝓsensu fratz trāsferre possessionē in ep̄z in p̄iudiciū libertatis monasterio cōpetētis. Et nō hic q̄ sola obediētia p̄lati exēpti nō sufficit ad trāsferēdū possessionē subiectōis in ep̄m ſz requirit totus ꝙētus hoc ēt sequunt doc. ſz ego tenerē hoc dictū in p̄iudiciū monasterij dumtaxat ſz nō in p̄iudiciū pape. nā nō abbas ⁊ ꝙentus ſz papa possidet subiectionē in monasterio ⁊ hec subiectio cū sit res incoꝛporalis nō pōt acq̄ri per aliū sine ꝓsensu illius qui eā possidet. vt in. l. ij.. C. de ser. ⁊ aqua. vbi. pz q̄ possessio incoꝛporaliū nō pōt q̄ri si ne scia ⁊ patiētia possessoris. notat Jnno. in. c. bone ij. de postu. p̄la. ⁊ in. c. ꝙquerēte de offi. oꝛ. ⁊ bar. ī. l. i. ff. de aqua plu. ar. facit q̄ō notat idē Jnn. in. c. olim de resti. spo. el. iij. ⁊ in. c. ij. de in inte. resti. vbi dic q̄ si subditi alicuius volūt ēt exp̄resse mihi p̄stare obediētiā nō debeo eā cape q̄ nō p̄nt illi in me transferre ius in eis per aliū possessiuz. facit ad p̄dicta. c. cum dilectus. j. ti. p̄ri. In glo. in verbo ratihabitione ibi vel dic q̄ nō est differētia. ⁊ hec opi. verioꝛ. vt etiā nō. in. c. cū contingit de transact. dic ergo q̄ illa clausula ⁊ promittit habere ratū ⁊c. nō apponitur ad ampliandum sed ad confirmandū vel declarandum verba p̄cedentia. ⁊ h̄ tz spe. in ti. de. p̄cu. §. i. in v̀. in p̄missis. Quid aūt si apponatur illa clausula q̄ procuratoꝛ possit agere totuz id q̄ō dominus agere posset personaliter. dic q̄ videī data potestas agēdi ea que requirunt speciale mandatū. ⁊ sic ampliatur procuratoriuz per hanc clausulā vt nō. archi. in. c. i. de rescri. li. vj. ⁊ bar. in. l. procuratoꝛ cui libera. ff. de procur. l̄z aliud senserit Jo. and. in. c. fi. de dila. sed tene p̄rimum vt latius dixi in. d. c. fi. ⁊ notabis istam glo. cuz glo. d. c. contingit. In glo. in v̀. tueri ibi. §. eligere dic q̄ aut queritur de pluribus actionibus aut pluribus exceptionibus. p̄imo casu nūquid eligēdo vnā renūciet quis reliquecontrarie. dic vt plene nō. Innocē. in. c. fi. de collu. detegen. ⁊ per glo. insti. si quadru. pau. fe. dica. vbi glo. ‘satis longa.’ ⁊ facit q̄ō leg. ⁊ nō. in. c. vt quis duas de elec. lib. vj. secūdo casu regulariter de vna exceptione pōt ad alteraz etiaz p̄trariaz transire q̄ reus vti non p̄hibetur pluribus exceptionibus. vt in regula nullus pluribus de regu. iur. lib. vj. ⁊ q̄ō ibi nō. l. nemo. ff. de excep. nisi aliud

onez facit talia v̀ba nihil ꝓbant eo q̄ sunt sine die ⁊ ꝓsule ⁊ sine signo et subscriptiōe ita expresse ⁊ melius q̄s alibi. Jo. andr. in ti. de ī str. edi. §. oñ so in addi. q̄ incipit dixit rolādinus ⁊ pau. de ca. in d. l. si vnus. dic q̄ ita als fuit obtentū bononie. Si aūt nōrius ī subscriptiōe sua mētionē faciat tūc ꝓbat ⁊ ita observat ꝓsuetudo. limitatū ⁊ intelligē q̄ñ talia v̀ba addita spectāt ad factū ꝑtiū si aūt spectarent ad solū notariū ⁊ tē derent ad ꝙalidanduz instrm istis duobus concurrentibus statur talibº verbis nōrij dato. q̄ī sub scriptiōe de cis mētionē non fecerit. puta pōe q̄ in ꝓtocollo notarij reperiī vnū instrumētū cācellatuz postea nōrius in margine scribit talis cācellatio fuit facta p errorē staī verbis notarij ⁊ nō partiū ita singulariter bar. in. l. in fraudē. §. sicut. ff. de testa. mi. quez alleget hic iste l̄z sic nō declaret ipz q̄ nō.

c Et glo. cōsi. i. l. iij. §. fi. in gl. fi ff. de nau. cau. sta. ⁊ aliā i. l. nū v̄. ff. ō regu. iur. in añ pe. car.

dicat in penā mendacij. ⁊ sic loquit auc. ꝯ qui, ppriā C. de nō nu. pe. nā ibi negauit scripturā esse, ppriā ⁊ succubuit. An aūt has exceptiōes ꝓrias possit simul ꝓponere. dicendū q̄ nō si pure, ꝓponunt. secus videt si disiūctiue puta, ꝓpono talē exceptionē. ⁊ si hec nō, ꝓfuerit, ꝓpono talē. ⁊ hec est bona ꝓactica ad euadendū qōnez in glo. positā. facit qō habet i. c. imputari de fi. instru. si tñ vult simul, ꝓponere audit et post terminū ad, ꝓponēdū ꝓriū ſm hanc gl. valde nō. quā doc. nō iprobāt ⁊ tenebis eā mēti vt rōe ꝓrietatis excuset si simul nō, ꝓposuit. Abbas.

n **Ne nimia.** Plura dicta sed ꝑncipaliter pōt sic sūmari Nouā religionē nō lz ꝓstituere sine auctoritate romani pōtificis nec in diuersis monasterijs pōt qs esse abbas vel monachus. Diuidit primo nouā religionē, ꝓhibet in ꝓsonis ⁊ locis. scō pluralitatē locoꝝ monachis ⁊ abbatibus ibi illud.

Casus lr̄alis. Prohibet hic ꝓcilij ne aliquis ō cetero nouā religionē inueniat: sed si vult ad religionez trāsire vnā de approbatis assumat. Itē qui voluerit nouā domū religiosaz fundare: regulā ⁊ instōnē accipiat de approbatis. In fine, ꝓhibet ne in plurib⁹ monasterijs monachus quis existat: nec vnus abbas ꝑ sit pluribus monasterijs. Ber. Nō ꝑ vnā regulā q̄ nulli est licitū inuenire nouā religionē nec edificare nouā domū religiosaz nisi velit accipe vnā de regulis approbatis. lz ergo de iure ciuili videant approbata collegia cōcernentia piū vsuz ⁊ cultū diuinū. l. i. ff. ō colle. illi. tñ respectu religionis hodie est standum huic decre. vt eniz euitet ꝓfusio in ecclesia dei hec noua inuentio reprobatur. nā videmus q̄, ꝓpter nouas cōstitutiones vel inuentiōes tot sunt varietates iter monachos sancti benedicti vt vix inuicē se recognoscant

Sed quero nunqd eps possit dare licētā ꝯ dispositionē huius tex. dic q̄ non q⁹ generaliter hoc omnibus ꝓhibet ⁊ ista est ꝓstitutio ꝓcilij gn̄alis ꝯ quaz eps dispensare negt. vt in. c. cū dilecti. s̄. de elec. vnō sicut nō lz alicui citra papā sanctū de nouo canonizare. vt in. c. i. ⁊. ij. de reli. ⁊ ve. san. ita nec nouā religionē inuenire. hodie est quedā extrauagās Jo. xxij. q̄ incipit sancta mater ecclesia. q̄ vī ipso facto excōicare istos qui adinueniūt nouā religionē assumēdo. s. certū habitū ⁊ cōgregādo se simul ⁊ recipiēdo de nouo ad eoꝝ ꝯgregationē intrare volētes ⁊ faciētes sibi ꝑfidentē inter se. Itē excōicat ꝓlatos dātes eis facultatē seruandi talē rituz. Et aduerte q⁹ multi credunt excusari q⁹ licita agunt confidentes de ꝓpria cōscientia sed certe decipiunt q⁹ inuentio religionis nō ꝓbibetur q̄ in se mala sit sed, ꝓpter cōfusiones que generantur in ecclesia dei. Item q⁹ non approbata tali religione per superioreꝝ instituti ibidem vt plurimuz idiote in pluribus errant. vnde etiaz ꝓpter mala q̄ possunt inde accidere emanauit ꝓhibitio. simile in iuramento. nō. n. ꝓhibet q⁹ in se sit maluz sed ꝓpter malū periurij qō ex incauta iuratione sepe ꝓuenit. vt in. c. ⁊ si christus de iureiurā. Oppo. contra. §. istū. ⁊ vī q̄ in diuersis mōasterijs quis potest ꝓsidere vt abbas ⁊ locū vt monachus obtinere. vt in. c. i. de ꝓbui. li. vj. vbi dī q̄ si monachus maioris monasterij cōstituit ꝓior in ꝓioratu eidem monasterio subiecto nō definit esse monachus maioris monasterij sed in vtroq; locum obtinet. ad idem. c. cuz singula de ꝓbeb. li. vj. So. ꝓriū, ꝓcedit qñ plura monasteria sunt vnita vel cōnexa. istud. c. loquitur quando monasteria sunt separata penitus. ⁊ facit. c. constitutus. ⁊ qō ibi nō. de elec. Sed circa hoc queritur nunquid ꝓior illius monasterij subiecti ex quo non definit esse monachus maioris monasterij debet vocari ad electionē ꝓlati in maiori monasterio. Inno.

⁊ cōiter doc. post eū dicunt q⁹ si ꝓioratus bz electionez, ꝓprij ꝓlati per se vel saltez bona diuisa a bonis monasterij maioris nō est tunc vocandus. alꝫ secus. qō nota in ō tñ standū est, ꝓsuetudini ſm Innoc. Et cui acquirat iste ꝓior an ꝓioratui vel mōasterio maiori. vide per Fede. consilio. xxxiiij. vbi tz q⁹ ꝓioratui ex quo bz diuisaz administratōem a monasterio. qō nō ⁊ vide ibi latius.

De capellis monachoꝝ ⁊ alioꝝ religiosoꝝ. Rub.

Supra visuz est de religiosis. Item de domibus religiosoꝝ in gn̄e. nūc aūt subijcit in ſp ecie de domibus religiosis seu capellis monachoꝝ. ⁊c.

In ecclesijs. Ad curā monasterio subiectā non monachi sed seculares clerici ꝓficiunt ⁊ episcopis subsunt. h. d. primo dictum. secundo ampliat ibi ita.

i Casus lr̄alis. Statuit vrbanus pa. q⁹ monasteria que populum habent habeant capellanuz suum institutuz ab epo de cōsilio monachorum: qui populū regat ⁊ visitet cum necesse fuerit cuius ordinatio ⁊ depositio ad episcopū ꝑtinet. Ber.

Nō ꝑ non esse a iure iprobatum vt monasteria habeant certam parochiam cum cura animarum.

Secundo nota q⁹ vbi monachi sunt in congregatione non est ꝓficiendus cure aliquis monachorum sed clericus secularis. ⁊ videtur hoc satis mirabile vt ratione cure exercende possit monachus eripi a monasterio ⁊ ecclesie seculari ꝑfici. vt in. c. ij. de sta. regu. ⁊ tamen in monasterio habente populū monachus curam populi exercere non posset. vt hic. Et que sit diuersitatis ratio nullus tex. exꝓmit. ideo variatur intellectus huius. c. ⁊ dicendum vt. j. dicaz cū glo. Item nota q⁹ lz parochia spectet ad monasterium non tamen habet abbas liberam institutionem capellani sed de consilio ipsius ⁊ conuentus ꝓficiēdus est capellanus per episcopuz. qō an sit veruz. j. subijciā. Itē nota ibi solius episcopi arbitrio ⁊c. q⁹ habens gerere actum de consilio alicuius nō tenetur sequi illius ꝓsiliū. vt in. c. dilecti de arbi. ⁊ in. c. cū in veteri de elec. vnde per inquisitionē consilij nō minus dicit pendere actus a solo arbitrio ipsius. Ultimo nota casum in quo clericus secularis licite instituitur in ecclesia regulari ratione. s. cure exercēde monasterio cōpetentis non tamen faciet vnum collegiuz cum regularibus sed erit ꝑsonaliter beneficiatus. ar. in. c. fi. s̄. de sta. reg. alia vtilia non possunt colligi.

In glo. i. ibi de sta. monachoꝝ. sentit hic glo. tex. istum ꝓcedere in casu. c. ij. de sta. reg. qō ꝓfecto verum non existit. q⁹ tex. iste loquit in alio casu videlicet in ecclesijs parochialibus extra monasteriū nec indistincte ꝓhibentur ibi ꝓfici. sz singulariter dū taxat. iste tamen text. ꝓprie loquitur in monasterio habente parochiam distinctam. vt. s̄. dixi vt patet in ꝓin. huius. c. ideo potest fortiter opponi contra istū tex. nam si in ecclesijs secularibus potest monachus ꝓfici cure saltem habendo socium sui ordinis. vt in d. c. ij. ⁊. c. quod dei. fortius debet posse assumi ⁊ curam exercere in ꝓprio monasterio cum ibidez concurrat fauor ecclesie ⁊ cura animaruz. ⁊ habeat nedū socium sed socios. Item magis obligatur monasterio suo q̄z ecclesie seculari. ergo fortius est cēsendus idoneus ad curam explicandam imminentem in ꝓprio monasterio q̄z ecclesie foris site. So. ꝓrium est difficile ⁊ difficultas maxime ex eo oritur q⁹ non habemus in tex. rationem decidendi sed ex sequentib⁹ verbis glo. possunt elici duo intellectus. ꝑm⁹ vt ꝓcedat littera in monacho non instituto ꝑ epz qua

ſi ſentiat q̄ ſi monachus eligeret a populo parochie
⁊ inſtitueret per ep̄m ℔ licite poſſet attentari. Et no-
ta hunc intellectū q̄ multū reſtringit iſtum tex. in eo
q̄ dicit de electione populi nō eſſe ℔ neceſſarium niſi
patronatus eccleſie pertineret ad populū. vt nō. i. c.
querelā de elec. ⁊. c. meſſana. e. ti. Secundus intelle-
ctus q̄. c. p̄cedit vbi eſt monachoꝝ cōgregatio qua
ſi dicat q̄ ꝛ monachus poſſit p̄ficī cure eccleſie pa-
rochialis ſecularis non tamē vt in. pp̄rio monaſterio
vt hic. Que aūt p̄t eſſe diuerſitatis ratio. Do. ant.
incidēter tangit ne noteť diuerſitas inter iſtos de con
gregatione. ⁊ ne monachus habeat cāꝝ vagandi per
parochiā. ℔ vltimū nō, p̄cedit q̄ eadē ⁊ fortior eſt rō
cū p̄ficiť eccleſie ſeculari. Sed tenendo p̄imā ratō
neꝝ vī inferendū cōtra p̄cedentē lec. vt nō ſufficiat
aliquē monachorum p̄fici per epiſcopū ne noteť di
uerſitas inter eos. Sed ego nō poſſuꝝ cōcipere q̄ ℔
facilis ratio ſit ſufficiens ad impediendū p̄iuilegiuꝝ
tributū cure. nā maior vī indecentia vt monach⁹ exi-
matur a mō aſterio ⁊ habitet inter ſeculares q̄ꝝ q̄ exi
ſtens in monaſterio exerceat curā noīe collegij. nam
⁊ in eccleſijs ſecularibus ⁊ collegiatis videm⁹ q̄ vn⁹
vel duo exercent curā nomine collegij nec per ℔ nota
tur diuerſitas. q⁹ is facit cuius noīe ſit. vt in. c. cū qs
de ſen. ex. lib. vj. ⁊ in. c. cū veniſſent de inſti. ad p̄edi
cta vide Inno. in. c. cū non ignores. ℟. de p̄eben. ī
puto ℔. c. loqui ſm iura antiqua ⁊ conſiderato mero
ſtatu religioſoꝝ. naꝝ regulariter monachus nō debꝫ
p̄fici cure etiā eccleſie ſeculari ſed, ppter neceſſitatē
fuit inſtitutū q̄ monachus poſſit p̄fici vt dixi in. d.
c. qō dei. ſi ergo reperiunť clerici ſeculares ſidonei nō
debent ipſi monachi p̄fici. ⁊ ita p̄prie dꝫ intelligi
iſte tex. ſed in defectū ſeculariū ſatis p̄t ſuſtentari p̄
mus intellectus glo. vt poſſit vnus eligi ex monachiſ
qui inſtitueť per epiſcopuꝝ. nam cura animaruꝝ non
eſt collata ipſi collegio monachorum cū ſint ibi non
vt exerceant curā ſed vt regulariter viuant. vnde cu-
ra eſt potius eccleſie ipſoꝝ ideo inſtitutio dꝫ fieri per
ep̄m ſed de cōſilio iſtoꝝ monachoꝝ. ⁊ rō, p̄hibitōis
eſt illa ne habeāt mām vagādi ⁊ viſitādi domus mu-
lierū p̄ro p̄feſſionibus ⁊ alijs. Et ex p̄edictis infe
ro ad aliā q̄nē nū q̄d monachi habeāt p̄ītare capel
lanū. aliqui doc. ſentiūt q̄ ſic. vnde intelligunt tex. q̄
monachi p̄ītabunt ⁊ ep̄s inſtituet. ſed certe ℔ lec. eſt
aliena a mente ⁊ verbis lī. ⁊ ideo dicerē q̄ aut cura
pertinet ad eccleſiā que eſt iuriſpatronat⁹ monacho-
ruꝝ. ⁊ tūc bꝫ locū q̄ iſti dicūt q̄ ex patronatu cōpe-
tit ius p̄ītandi. vt in. c. vnico. de iurepa. aut cura cō-
petit eccleſie eoꝝ q̄ monaſteriū bꝫ parochiā ⁊ tunc
inhererē verbis huius lī vt ep̄s bēat ibi inſtitutionē
capelle requiſito monachoꝝ ꝓfilio ſufficit tī requiri
nec teneť ſequi. Et ex bis infero ad aliā. q. nū q̄d ī
oībus eccleſijs monachoꝝ bēat locū diſpoſitio bui⁹
c. ⁊ in ℔ q̄dā dixerūt vt refert Inno. q̄, p̄cedit in oī-
bus eccleſijs pleno iure mō aſterio nō ſubiectis. xvj.
q. ij. ſane. ⁊ q̄ ibi nō. in ſūma. Alij q̄ idē ſit pleno iu
re dūmodo populus nō ſit exēptus. Alij ⁊ tertio q̄ñ
monaſteriū nō bꝫ patronatū eccl̄e. ipſe vero Inno.
firmat hāc regulā q̄ vbicū q̄ꝝ ep̄s bēret iſtituere quo
ad curā populi ſemp̄ depoſitio p̄tinebit ad eū. ſed p̄
boc ñ apparet q̄ñ iſtitutio quo ad curā p̄tinet ad ep̄m
dic ergo q̄ vbicū q̄ꝝ populus parochie nō eſt exēpt⁹
ſemp̄ inſtitutio quo ad curā pertinet ad ep̄m nec iſti-
tutus p̄t per aliū remoueri. vt in. c. vno. e. ti. li. vj. ⁊
vide q̄ ibi le. ⁊ nō. ⁊ vide q̄ dixi de diuerſo iure cō-
petenti monaſterijs in eccleſijs ſecularib⁹ in. c. ō mo
nachis. ℟. de p̄eb. Ultimo q̄rit̄ nunq̄d valeat con
ſuetudo ꝫ diſpoſitionē bui⁹. c. vt ſic monachi poſſint
per ſe exercere curā. Doc. expreſſe non tangunt ſed
ſm p̄dr dicit Jo. an. ℔. c. male ſeruari de cōſuetudine
ſed credo p̄ſuetudinē valere. de quo vī tex. a ꝫrio vt
in cle. ne in agro. §. ceterū. de ſta. reg. lꝫ gl. ibi alr ſen
tiat ſed dꝫ intelligi de iure cōi. hāc opi. repio ſentire
Lau. ⁊ ēt Jo. de lig. i. d. §. ceteꝝ ⁊ ſentit Jo. an. i. d.
c. ſtatutū de elec. li. vj. in nouella.

Dilectus. Si eccleſia nō cathedra
lis vēdicat ſibi ius ī alia
eccleſia obtinebit ſoluꝫ quo ad ea que, p̄
babit ſibi deberi p̄ſcriptōe vel alio legiti-
mo modo. b. d. ſm cōem ⁊ verū intellectū. Et tria fa
cit. primo ponit petitionē actoris. ſcō defenſionem
rei. tertio pape diffinitionē. ſecūda ibi ad ℔. tertia ibi
nos. Caſus lr̄alis. Sidicus eccleſie ſancte cecilie
noīe ipſius recte petebat ab iconomo ſancti laurēcij
de piſcina: ſubiectionē in ſcrutinijs baptiſmate capi
tolis ⁊ ſimilibus: poſſeſſoriū ⁊ petitoriū intērando di
cēs. q̄ cū eccleſia ſancti laurēcij ſit in parochia ſancte
cecilie ſita de iure cōmuni dꝫ ei in p̄dictis omnibuſ
ſubiacere: cum p̄iuilegiū exemptionis non habeat:
nec p̄ſcriptionē p̄o ſe poterit allegare: cuꝫ eccleſia
ſancte cecilie p̄ſcripſiſſet p̄edicta ſicut p̄ teſtes di-
cebat eſſe, pbatū. Preterea cū inter p̄dictas eccle
ſias cōā. E. papa ſuper p̄dictis queſtio verteret.
D. p̄ſbyter eccleſie ſancti laurentij fuit ſponte cō
feſſus q̄ eccleſie ſancte cecilie debebat ſcrutiniū ⁊ ba
ptiſma: ⁊ cum eccleſia ſancte cecilie vellet p̄ducere
teſtes ad p̄obandū q̄ ille p̄ſbyter diuerſis tēpo-
ribus vocatus fuerit ad capitulū ⁊ q̄ ad ipſuꝫ vene-
rat dictus p̄ſbyter confeſſus fuit ſe vocatū ad capi
tulū veniſſe. vnde. E. reſtituit eccleſiam ſancte cecilie
quo ad capitulū quo conqueſta fuerat ſpoliatum ſal
uo iure p̄prietatis eccleſie ſancti laurēcij per boc er
go ſindicus ſancte cecilie, pbare volebāt, pp̄rietatem
quo ad ſcrutiniū ⁊ baptiſma ⁊ poſſeſſionē quo ad ca
pitulum iconomus ſancti laurentij ex aduerſo reſpō
dit q̄ eccleſia ipſa nullo medio pertinet ad romanuꝫ
eccleſiā. Preterea ipſa fuit monaſteriū monialiuꝫ ⁊
generaliter ſeruatur in vrbe: vt nulluꝫ monaſteriū ti-
tulo ſit ſubiectum. Quare incongruuꝫ videbatur vt
regulares ſecularibus ſupponantur. ⁊ do. pa. in ip-
ſa eccleſia inſtitutionē liberam exercebat. do. pa. bis
⁊ alijs intellectis condemnauit iconomuꝫ ſancti lau-
rentij ſindico eccleſie ſancte cecilie in ſcrutinio ⁊ ba-
ptiſmo: ita tamen q̄ per boc nullū p̄eiudiciū genere
tur eccleſie romane ſi quando ius ſuuꝫ forte duxerit
p̄roſequendū. In inſtitutōe vero ⁊ deſtitutōe ⁊ capi
lo iconomū ſancti laurēcij ab ipetitōe ſindici ſancte ce
cilie, p̄ſus abſoluat: ſibi ſup̄ ℔ p̄petuū ſilēciū īponen
do. Ber. Nō p̄ a iure nō eſſe improbatū vt eccl̄a
inferior puta parochialis acquirat ſubiectionē in ali-
quibus iuribus ep̄alibus in eccleſijs ſitis infra ple-
banatū. facit. c. auditis. ⁊. c. cū oliꝫ. ſ. de p̄ſcri. p̄t
ergo licite eccleſia inferior hec iura petere ſi p̄ſcripti-
one vel alio legitimo modo acq̄ſiuit. Nō ſcō ibi
⁊ ſiſtibus. q̄ nō viciať libellus per appoſitionē huius
clauſule gn̄alis. p̄it ḡ in libello exp̄imi aliqua iura
particularia cōp̄rebenſa ſub aliquo genere ⁊ annecti
illa clauſula gn̄alis cōp̄rebendit ēt hec clauſula oīa ac
ceſſoria ⁊ filia. exp̄reſſis de quo vide latius p̄ Inno.
in. c. fi. de offi. archi. Tertio nō q̄ reſpectu⁹ ſubie-
ctiōis p̄t agi poſſeſſorio. ſi ergo ſubdit⁹ meus ſub-
trahit mihi obedientiā de facto poſſuꝫ agere poſſeſ-
ſorio vt reducat ad p̄riſtinā quaſi poſſeſſionem iuriſ-
dictionis. ⁊ ſic ſuper iuribus incorporalibus p̄t agi
poſſeſſorio. de quo nō in. c. querelaꝫ de elec. concor
dat. c. cuꝫ eccleſia de cauſa poſ. ⁊ pp̄rie. Nota ibi
de iure cōmuni. q̄ eccleſia ſita infra parochiā alteri⁹
eſt illi de iure cōmuni ſubiecta ſed illud ius cōe ℔ alle
gatuꝫ nullibi videť exp̄ſſuꝫ. vnde ℔ fuit allegatio par
tis continens falſitatem ſm omnes doct. merito iſta

a Reſpectū ſubiectiōis agi p̄t poſſeſſorio.

ecclesia solū obtinuit in his in quib⁹ ꝓbauit sibi de/
beri. ⁊ de hoc dico latius cū glo. Itē nō ⁊ tene mē
ti q⁹ vbi in ecclesia solus ꝓsbyter absq; collegio est
instituꝰ ꝯfessio solius ꝑsbyteri ꝓtioste facta ꝓiudi
cat ipsi ecclesie. qō bene notabis. secꝰ vꝝ vbi ecclesia
bz collegiū qꝛ tūc requirit ꝯfessio totius collegij. de
quo vide qō le. ⁊ nō. in. c. pītiū de testi. li. vj. ⁊ i. c. de
ꝯstātinopolitana. xxij. di. Itē nota ⁊ tene mēti q⁹
ꝯfessio facta in vno iudicio facit fidē in alio iter easdē
partes. nā ꝟ allegabat ꝯfessio facta coꝛaz celestino. ⁊
de hoc aliqd. j. Nō q⁹ missi ad vocādū aliquez ad
ꝯgregationē vel aliquē aliū actū pīt postmodū testi/
ficari sup vocatione ab eis facta. vt pz ibi vocasse.

Itē nota q⁹ nō vitiat testimoniū alicuius si ꝓius
in ꝓsentia partis dixit qō erat dicturus in iudicio ī
mo est cautela vt inducat ad ꝓius dicendū ne habe/
at materiā variādi fm notabilē theoꝛicā bar. in. l. eos
ff. de fal. Itē nō qualiter ꝓbat subiectio respectu
veniēdi ad certā ꝯgregationē vt si ꝓbat talē pluries
vocatū venisse ⁊c. nō. n. vꝝ sufficere vnica vocatio qꝛ
solz qñq; obedire ex mera liberalitate. ꝓ hoc qō no
tat Inno in. c. bone. ij. de postu. ꝓela. ⁊ per legistas
in. l. i. ff. de itinere actuq; ꝓi. Itē nota q⁹ lz mona
sterij mutet statū de regularibus ad seculares nō ꝓ
hoc mutat subiectionē. nā remanet ecclesia subiecta
illi cui ꝓio subijciebat lz in alijs mutet morē. ar. i. c.
recolētes de sta. reg. ⁊ hoc tz ꝟ Inno. ⁊ cōiter doct.
qō bene notabis. Ex hoc. n. inferꝛ q⁹ si aliqō mona/
sterū exemptū ex defectu monachoꝝ reducit ad sta
tum ecularē q⁹ ecclesia remanebit exempta sicut ꝓi
us. Nota ibi generaliter seruet ꝯsuetudo q⁹ con/
suetudo generalis alicuius loci extendit ad ecclesiaz
particularez habentē illam qualitatē que regulariter
est in alijs ecclesijs illius loci. Ultimo nota q⁹ etiā
in istis spiritualibus fīa formal in personā iconomi
taz ex parte actoris quā ex pte rei. de quo dic vt nō. ī
d. c. querelā. In glo. i. ibi catbecisimi. ⁊ dicit catbe
cisimus a catbeczo catbeczas. qō idez est q⁹ instruo
instruis. vt est glo. in. c. per catbecisimum de cogna.
spi. lib. vj. ⁊ iste catbecisimus seruabat olim in adul/
tis baptizandis ⁊ deberet seruari hodie si adulti infi
deles venirent ad fidem. naz debent instrui per. xx.
dies in fide ante baptismū. ⁊ iste actus instructionis
appellat catbecisimus seu scrutinium. ⁊ dicitur scruti
nium a scrutando qꝛ scrutant vota istoꝝ. ⁊ hodie
fit infantibus anteqz intrent ecclesiam. vnde iste pri/
mus actus vocat catbecisimus nec cōtrahit cognatio
spiritualis per illū actū. de quo vide bo. tex. in. d. c. ꝓ
catbecismū. In glo. in. v. in capellis in fi. dic clari
us q⁹ ecclesia sancte cecilie pretendebat hanc subie/
ctionē q⁹ ꝓsbyter sancti laurētij tenebat venire ad
capitulū cōgregandū in dicta ecclesia sancte cecilie ⁊
recipere statura ⁊ debitā correctionē. In glo. ī. v.
de iure cōmuni in fi. aduerte. naz quatenus glo. ꝓo
isto iure allega: o in tex. adducit. c. cōstitutus de reli.
do. videt velle q⁹ ista allegatio sit vera. ⁊ sic q⁹ de iu/
re cōmuni ecclesia matrix. i. plebanatus vel alia paro
chialis fundet intētionē suaz super subiectione eccle
site infra parochiā. Sed doc. cōiter impugnant istaz
glo. nam. c. cōstitutus. loquit de epo ⁊ nō de ecclesia
inferiori. ideo dicit Inn. se ignorare vbi sit istud ius
allegatū in tex. īmo ꝟrium videt expressum in. c. fi. ō
offi. archi. vbi archidiaconus succubuit quaten⁹ pe/
tebat subiectionez in monasterio suo infra parochiā
archidiaconatus. vnde concludit ꝟ Inno. ⁊ cōmuni
ter doc. post eū q⁹ ecclesia inferioꝛ citra cathedralem
nō pōt de iure cōi petere aliquaz subiectionē in alijs
ecclesijs inferioribus lz sint site infra parochiam suā
qꝛ lz de iure cōmuni parochiani debeant recipere sa
cramēta ab ista ecclesia principali. vt. s. de paro. qua
si per totum. tamē ꝓsbyteri istaꝝ ecclesiaꝝ inferio/
rum nō tenent hec sacramēta recipere ab illa ecclesia
sed potius ab episcopo. ar. in. c. officiū de offi. archi.
Et nota singulariter hoc dictū. naz ex hoc inferꝛ sin/
gulariter q⁹ ꝓsbyteri capellaꝝ que sunt ifra pleba
natū alicuius ecclesie nō tenentur confiteri plebano
nec alia sacramēta ab eo recipere sed subijciunt epo
⁊ ab eo seu ab archiꝓsbytero illius loci debent hec
sacra recipere. qō bene notabis. Nec ob. c. is q. s. ō
ma. ⁊ obe. vbi ecclesia inferioꝛ matrix vēdicat sibi ius
instituendi in ecclesijs inferioꝛibus ⁊ aliā subiectōez
qꝛ loquitur in titulo cardinaliū. habent enī tituli car
dinaliū maiorē ꝓrogatiuā ⁊ est vna opi. que est qua
si cōmunis q⁹ cardinales bēnt ius epale in titulis suis
⁊ sic infra totā parochiā tituli. vt nō. in. c. is qui. ⁊ in
c. i. de ma. ⁊ obe. li. vj. ⁊ forte iste tex. loquit de tali ti/
tulo. ideo allegabat ius cōmune. Do. an. dicit q⁹ ec/
clesia plebis de iure cōmuni fundat intentionē suā in
capellis super istis duobus. s. scrutinio ⁊ baptismate
⁊ ideo in istis duobus obtinuit ecclesia ista. Sed con
tra hunc intellectuz facit qꝛ hic allegata fuit confessio
ꝓsbyteri ad ꝓbandum subiectionē in istis duob⁹.
ergo de iure cōmuni nō vēdicant sibi banc subiectio
nem. nam bene fateoꝛ q⁹ ex quo capelle nō bnt fontē
debent parochiani capellaꝝ ire ad plebem ꝓo scru/
tinio ⁊ baptismo. sed q⁹ ꝓsbyteri capellaꝝ teneant
ire quādo fons benedicit vel ad instructionez bapti
zandorū nō ꝓbat iure. ideo cōclude q⁹ ecclesia ista
tātū obtinebit quātū ꝓbabit sibi deberi de iure spe/
ciali vt dixi in sūmario. ⁊ facit iste tex. vbi succubuit ī
omnibus nisi in istis duobus ꝓbatis per confessio
nem. ⁊ ad hoc quotidie allegatur iste tex. ⁊ est singu/
laris in hac materia. In glo. in. v. confessius. ibi ꝓ
curatoꝛ erat. dic q⁹ potius colligit q⁹ erat rectoꝛ illi⁹
ecclesie vt pz ibi ꝓsbyter eiusdem ecclesie ⁊ tanqz
rectoꝛ vocabitur ad capitulum sancte cecilie. Et no/
ta fi. glo. q⁹ variata instantia iudicis remanet confes/
sio. ⁊ lz docto. hic instent aliquantulum inuoluendo
materiam tene tamē pure q⁹ confessio facta in vno iu
dicio valet in alio inter easdem personas. nā instantia
perempta non perit cōfessio. notat Inn. in. c. cām de
testi. ⁊ Bar. in. l. cū lite. ff. iudi. sol. Itē confessio ad
sui essentiā nō exigit validitatē ꝓcessus. vnde posi/
to q⁹ ꝓcessus sit nullus nihilominus remanet con/
fessio. vt ꝓbat in. c. fi. de testi. ꝓpo. ⁊ ibi aperte ꝟ tz
Inno. ⁊ facit cle. constitutionem. de elec. ⁊ vide aliud
notabile dictum Inno. in. c. qualiter ⁊ quando. ij. de
accu. vbi tz q⁹ valet confessio facta in iudicio sine alia
tela iudicij. Idem Bar. in. l. si confessus. ff. de cust.
⁊ exhi. re. vbi vide. hinc notabiliter dicit Inno. in. c.
ij. de oꝛ. cog. q⁹ confessio[a] facta in sūmario iudicio va
let in plenario. qō nō. In glo. in v. vocatum in fi.
dic q⁹. c. cum olim. procedit cum non interuenit actꝰ
positiuus. nam solum illi ibi seruauerunt sniam excō
municatōis sed hic fuit ꝓcessum ad actū exterioꝛē qꝛ
vocatus iuit ad capitulū. vnde clarius pz de intentio
ne per actū positiuū qz per actū negatiuum. Glo. in
v. titulo in fi. nō glo. singulariter ⁊ declarando eā dic
q⁹ monachi non subsunt ecclesie parochiali seculari
quo ad iurisditionē foꝛi cōtentiosi. vt pz in. c. fi. de of
fi. archi. ⁊ hic in isto tex. Sed dubitatur nunquid
quo ad sacramenta recipienda ⁊ sic quo ad iurisditio
nem foꝛi penitentialis debeant subesse quemadmo/
duz subsunt omnes in parochia habitantes. ⁊ dic q⁹
olim suberant quando monachi nō erant clerici. ⁊ sic
intelligi debēt iura in glo. allegata. sed hodie mōachi
cōiter sunt clerici ⁊ habent a iure vt invicem admini/
strent sibi sacramenta. xvj. q. i. c. i. Sed posset du
bitari de monialibus nunquid subsunt ꝓsbytero
pochie quo ad spiritualia. ⁊ satis posset teneri q⁹ sic

[a] Confessio facta ī sūmario iudicio vz ī plenario.

ſicut olim erat in monachis. ⁊ idē puto dicendū i oī-
bus religioſis qui nō ſunt preſbyteri. naz preſbyter
parochialis fundat ſuā intentionē ſup omnibus ha-
bitantibus in parochia. xiij. q. i. c. i. ⁊. c. paſtoralis. ꝺ
bis que fiunt a prela. cōiter tñ ſeruaſ ꝙ eps ,puidet
eis de preſbytero. In glo. in. v. generek i ſi. nota
iſta glo. ſingulariter ⁊ bene facit text. in. c. cū dilecta.
§. q̄ vero de ꝓbr. vti. ⁊ qꝺ le. ⁊ nō. in. c. ad audientiā
de preſcrip. ⁊ ibi glo. nō. in. v. principaliter. ⁊ i. c. no
lumus. xvj. q. iiij. vide ſimile per bar. in. l. ſi publica-
nus. §. i. ff. de publica. ⁊ vꝰ h mirabile vt preſcribaſ
exēptio ꝺ eccleſiaz ſubiectā que ſubiectionē ſui ipſi⁹
nō poſſidet ſz ſupior. ſed h ꝓtingit q̄ exemptio cōce
diſ in priuilegiū exēpti. vnde quaten⁹ eſt fauorabile
ipſi ſubiecto preſcribiſ ſpacio cōperēti ſicut alia iura
ipſius ſubiecti. ⁊ ,pbat iſte tex. ſatis bene ſaltē in arg.
nā vides h ꝙ ꝓfeſſio rectoris ecclefie exempte preiu
dicat ipſi eccleſie ſed nō pape ſubiectionē poſſidenti
qꝺ notabis. Ex quo infero ꝙ confeſſio ſubiecti non
preiudicat ſuperiori in preiudiciū ſubiectiōis. In
glo. ſi. vult ergo glo. ꝙ exercens aliqua iura ep̄alia
ſolū poſſidet ⁊ ꝓſcribit ea que exercet ⁊ nō alia. ⁊ be-
ne facit tex. in. c. auditis. ⁊. c. cū oliz de preſcrip. ⁊ ge
neraliter idē voluit Bar. in. l. i. §. figs. ff. de iti. actu
q̄z prīua. vbi dicit ꝙ exercitiū in vno articulo nō ex-
tendiſ ad alios articulos. nec ob. c. i. s̄. de reli. domi.
q̄ ibi nemo erat in poſſeſſiōe alioꝝ iuriū ideo nō ex-
tendiſ ibi poſſeſſio. qꝺ eſt notāꝺū ſed h eps eſt i poſ
ſeſſione alioꝝ iuriū. ſed an h ſit verū indiſtincte. vide
h pulchra nō. per Inn. qui multū inſtat. nunqꝺ per
vnū actū iuriſditionalē quis preſcribat vniuerſalē iu
riſditionē in loco vel in ꝑſona. Iterē tractat qualr q̄raſ
quaſi poſſeſſio vniuerſalis iuriſditiōis in loco. ⁊ vide
qꝺ ipſe nō. in. c. in lr̄is de reſti. ſpo. ⁊ in. c. ꝙuerente
de offi. ordi. ⁊ in. c. ij. de poſtu. prela.

e **Ex parte tua.** In ꝓpriatib⁹ mo-
nachoꝝ non poſ-
ſunt ſinguli monachi cōmorari ēt ſi ſuper
hoc habeāt reſcriptū apoſtolicū niſi in il-
lo fiat mentio de lateranenſi ꝓcilio. h. ꝺ. primo ꝓſulta
tio. ſcꝺo reſponſio ibi hoc aūt. Caſus lr̄alis. Ab-
bas ⁊ conuentus riuen̄. veneten̄. dioc. lr̄as apoſtoli-
cas ad quoſdā iudices impetrauerūt ne epūs dioce.
eos cōpelleret plures monachos ponere in quibuſ-
dā prioratibus ſuis vbi ſinguli monachi eſſe ꝓſueue
runt cū pluribus facultates nō ſufficerent eorundez
inquiſita prius veritate de facultatibus prioratuuz ⁊
occaſione iſtaꝝ lr̄aꝝ dicebāt ſibi eſſe conceſſuz: vt in
ſingulis ipſoꝝ prioratibus ſuis ſinguli monachi cō-
morentur dūmodo pluribus facultates non ſuppe-
tunt eorundē. Eps venetē. ſignificauit hoc do. pa. ⁊
ipſe reſcribit ei dicēs cū iſtud obuiet cōci. lat. de quo
nulla fit mentio in lr̄is predictis. Reſpondet ꝙ non
credit huius lr̄as a ſe. ap. emanaſſe ꝙ ſi forſitan ꝑ oc
cupationē emanauerint: nō vult ,pter hoc derogare
cōcilio ante dicto. Ber. Nō ꝑ ex hoc tex. ꝙ etiaz
in defectū facultatū nō poſſunt monachi ſingulariter
inſtitui ⁊ cōmorari in prioratibus eoꝝ ⁊ ſic non ſolū
,phibitio ,pcedit in eccleſijs parochialib⁹ vt in. c. qꝺ
dei. ⁊ in. c. ij. de ſta. reg. ſed etiā in prioratib⁹. Quid
autem tunc fienduz quando facultates deficiunt. dic
vt in cle. ne in agro. §. ad hoc de ſta. regu. Nō ibi
obuiet lateranenſi concilio. ꝙ dicitur quid eſſe iuri
contrarium non ſolū quando de directo ⁊ ſm verba
illi obuiat ſz etiā ſm mentē. nā dictū. c. ij. de quo iſta
lr̄a facit mentionem nō loquitur ſpecifice de prioratī
bus ſed de eccleſijs parochialibus. ſed tamen hec lit
tera dicit ꝙ ſi illud fit in prioratibus cōtrariaſ illi cō-
cilio. ⁊ h poteſt notabiliter adduci ad illā materiā cū
ſententia ſit lata contra ius ſcriptū vt nō ſolū dicatur
late cōtra ius qſi expreſſe eſt contra verba iuris ſz ēt
contra mentē qꝺ eſt bene nō. de quo tñ vide qꝺ ſenſit
Inno. in. c. Pꝺ. ⁊. G. de offi. dele. ⁊ in. c. cū ſpeciali
de appel. Nō ſcꝺo ꝙ reſcriptū emanans ꝑ ius ꝑ-
ſumiſ aut falſuz aut per occupationē nimiaz emanaſ
ſe niſi in reſcripto fiat mentio de iure cōtrario. Et ex
hoc ⁊ ex tex. ſingulariter nota ꝙ omne ius habz clau
ſulam derogatoriam ad reſcripta contraria vt ad va-
liditatē ipſoꝝ ſit neceſſe facere mentionē de iure con
trario ſaltez in genere. de hac materia vide quod nō.
in. c. nonnulli. s̄. de reſcrip. ⁊. c. i. de conſti. li. vj. i gl.
⁊ per Jo. an. in. c. i. de exceſſi. prela. li. vj. in nouella.

In glo. ſi. nota glo. ꝙ papa diſpenſat contra con-
cilium. ⁊ vide glo. in. c. vbi periculū de elec. li. vj. que
plus vult. ſ. ꝙ papa ſolus poſſit reuocare conſtituti-
oneꝫ ꝓcilij. qꝺ an ſit vez indiſtincte tetigi in. c. ſignifi
caſti. ⁊. c. lz. s̄. de elec. ⁊ dic vt ibi. dicūt tñ doc. hic ꝙ
lz poſſit nō ꝺz velle. nā dictū. c. ij. emanauit ,pter pi
culū peccati carnalis cōcupiſcentie qꝺ iminet ducen
tibus vitā ſolitariā inter boīes ſeculi. vt ꝓz ex tenore
illius. c. ij.

a **D audientiam.** Ordinari
us cōpel-
lit abbatē vt monachos a prioratibus re-
uocet ad clauſtrū vel eis ſocios adiungat
primo ponit tranſgreſſionē concilij quā ſcꝺo mādat
corrigi ibi ideoqz. Caſus lr̄alis. Significatū fuit
do. pa. ꝙ quidā ſubiecti archiepo burdegaleſi. ſoli-
tarij habitabant in quibuſdā prioratibus ꝓtra ſtatu-
tū la. ꝓci. vnde mandat papa eidē archiepo. quaten⁹
abbates ⁊ ꝓres ipſoꝝ: vt vel ipſos reuocēt ad clau
ſtruz facientes per clericos ſeculares in eiſdē eccleſijs
deſeruiri vel aſſociēt ſibi alios monachos cū quibus
vitam regularem obſeruent per cen. ec. ⁊ monitio-
ne premiſſa compellat. Ber. Nō primo ꝙ correc
tio monachoꝝ primo loco ſpectat ad abbatem.
non aūt concurrit epiſcopus cum abbate vt ſic ſit lo
cus preuentioni. nam vt hic vides papa mandat ar-
chiepiſcopo non vt ipſe compellat monachos ſed ab
bates vt per eos monachi reuocentur. ſed in defectū
abbatis poterit epiſcopus ſupplere. vt in. c. quanto
de offi. ordi. ſecus eſt in alijs prelatis ſecularibus ha
bentibus ſubditos. nam cum illis concurrit epiſco-
pus in iuriſditione exercenda ita vt ſit locus preuen-
tioni. vt nō. maxime per Inno. in. c. cū ab eccleſiarū
⁊. c. paſtoralis de offi. ordi. Iterē nota ꝙ optio daī
abbati reuocandi ſingulariter inſtitutos ad clauſtrū
aut eis aſſociādi alios monachos. ⁊ ſic poteſt abbas
⁊ alterare ſtatum prioratus ſibi ſubiecti vt ſtatum re
gularem poſſit reducere ad ſtatum ⁊ vitam ſecularīū
qꝺ intelligo quando redditus prioratus non ſuffici-
unt ꝓ pluribus alīs autē non poteſt abbas priora-
tus ſolitos gubernari per regulares cōmittere cleri-
cis ſecularibus quinimo nec monachis alterius mo
naſterij. de quo dic vt habetur in. c. cum ſingula. de ꝑ
ben. li. vj. Sed ꝓtra tex. op. naz etiā clericus ſecu
laris ꝺz in eccleſia habere clericū. vt i. c. vt quiſq̄z. s̄.
de vi. ⁊ ho. cle. ⁊ in. c. ꝓpoſuit. s̄. de fil. preſby. ergo
non ſufficienter hic ,puideſ. Solu. dicit Hoſtiē. ꝙ ſi
prioratus non eſt curatus tunc ceſſat predicta ratio.
ſi aūt eſt curatus tūc poteſt dici ꝙ clericus ſecularis
cū habeat patrimoniū poterit de ſuo impendere ad
ſuſtentationeꝫ clerici. qꝺ non poteſt facere religioſus
cū nihil habeat. dicit tamen ꝙ ſi cū auxilio conſangui
neoꝝ religioſus poterit tenere ſocium ceſſabit com-
pulſio de qua hic. Item dic ꝙ clericus ſecularis non
tenetur habere ſocium ſed clericū ſeruitoreꝫ. vt i. ꝺ.
c. vt quiſq̄z. ⁊ tales redditus ſufficerent rectori ⁊ cle-
rico ſeruitori qui nō ſuppeterēt ꝓ duobus ſocijs.
ita nō. glo. in cle. ne in agro. §. ad hec de ſta. reg. ⁊ dic

de istis prioratibus vt ibi habet. Sed oppo. alr ꝫ lra. monachus assumptus ad regimē alteri⁹ eccle sie eximit a ptāte sui abbatis ita vt nullā cōionē habe at amplius cū priori monasterio. vt ī. c. ne pro cuius liber. xvj. q. i. ergo nō tenet abbas dare sociū extra neo. So. dicit Jo. an. q istud. c. loquit in monachis claustralibus. i. in his qui nō definūt esse monachi p oris monasterij. vt qꝫ deputant ad prioratus subiectos monasterio. Si aūt ppetuo ad eccl̄am nō subiectā monasterio, pmouerent nō tenet abbas sibi dare sociū. ꝛ sic limita. c. ij. de sta. reg. ꝛ hoc idem ꝓfirmat Jo. an. in gl. sua in. d. §. ad ḃ. sed tu vide qō dixi ī. c. qō dei. s. de sta. reg. ꝛ dic vt ibi.

De iurepatronatus. Rubrica.

Supra visuꝫ est de ꝓben. ꝛ dignitatib⁹. Itē de religiosis domibus. Itē de capellis monachoꝝ. sꝫ qꝫ ad istas fit institutio nōnunqꝫ per pītatōeꝫ patroni. ꝛ sic posset dubitari de iurepatronatus ꝛ de modo ꝓsentandi ꝛ similibus merito post rubricas precedentes subijcit ista. Et scias q patronus dr̄ multipliciter in iure. naꝫ dicit patronus aduocat⁹ respectu cāe quā, pmouendā assumit patrocinio suo. l. rem nō nouaꝫ. §. patroni. C. de iudi. xv. q. ij. c. ij. Itē dr̄ patronus dns respectu serui. vt pꝫ in toto titulo. ff. de iure patro. ꝛ de istis patronis seu patronatibus nō tractatur ḃ. tertio dr̄ patron⁹ qui cōstruxit vel dotauit seu fundauit eccleā. ꝛ dicit patronus qꝫ sicut pater ducit filiū de nō esse ad esse ita patronus eccleā deduc ad esse ꝛ de isto patronatu tractat ḃ. Quid aūt sit iuspatronatus[a] vt sic habeat substātia rei de qua tractaturi sumus. dic post Jo. an. q ē ius honorificum oneroſuꝫ ꝛ vtile alicui cōpetēs in eccl̄a pro eo q dio cesani ꝓsensu eccleā ꝓstruxit fundauit vel dotauit ip se vel is a quo cām habuit. ꝛ declara hoc modo. Est enim ius honorificū qꝫ patronus bꝫ honorē presentādo rectorē. nō. n. pōt episcopus vel alius prelatus īstituere rectorē in beneficio sine presentatōe patroni vt in. c. decernimus. xvj. q. vij. ꝛ j. quasi per totum. Itē est honorificuꝫ qꝫ dꝫ pre alijs honorari in eccleā patronata. vt. j. e. nobis. Itē dr̄ ius oneroſuꝫ qꝫ patronus tenet defendere eccleā ne bona indebite dilapident. xvj. q. vij. filijs. Dicit ius vtile qꝫ ꝓsequt vtilitatē ex patronatu qꝫ si deueniret ad inopiā tenet eccleā ex redditibus vltra necessaria remanentibus alere patronū pinguius qꝫ alios pauperes. vt ī. c. q cunqꝫ ea. cā ꝛ. q. ꝛ de bis aliqd nō. j. e. nobis. Dixi in diffinitiōe q cōpetit ex eo q ꝓstruxit ꝛc. nā debes scire q iuspatronatus acqrit altero de tribus modis aut qꝫ ꝓstruxit eccleā. vt in. c. monasteriū. xvj. q. vij aut qꝫ eā dotauit. vt in. d. c. filijs. aut qꝫ illā fundauit i. assignauit fundū vbi eccleā deberet ꝓstrui. vt ī. d. c. nobis. ꝛ. c. abbatē. xviij. q. ij. possunt ergo tres patroni ꝓcurrere in eadē eccleā. vt qꝫ vnus dedit dotē alter fecit cā ꝓstrui alius dedit fundū vbi ꝓstrueret. dic ēt q in dote ꝓferenda possunt plures concurrere nam si simul dant oēs dotē sunt patroni ēt si vn⁹ conferat minus qꝫ alius vt voluit Inno. hic. ꝛ habes in glo. lxiij. di. in sūma. ꝛ sic limita gl. d. c. quicūqꝫ. que dicit q si quis modicū ꝓtulit pro dote nō efficit pātronus quā fingit nō. sed eā intellige qñ vnus solus dedit dotē. secus si plures dederūt dote sufficiētē. nā iura ī distincte dicūt q ex dotatōe qꝫ efficit patronus nec distinguūt si sit vnus vel plures dotantes. Idē cōsimili rōne dicēdū in plurib⁹ ꝓstituētibus vel dotantibus vel fundātib⁹. Dixi postremo vel is a quo cām habuit. nā satis est q pātronat⁹ fuerit a principio acqsitus altero ex modis predictis. nā trāsmittit ad heredes. vel alio modo de quo. j. in processu ti. ꝛ ad pre dicta vide glo. nō. ꝛ plenam. xvj. q. vij. c. pie mentis.

Nico. Abbas.

Perlatum. Si, ppter discordiā patronoꝝ ecclesia caret administratōe cessat in ecclesia a diuinis tollunt relique ꝛ hostia claudunt si aliter fine scādalo ecclesie ꝓuideri nō pōt. b. d. cū sequenti. Et duo facit ꝓcilū. p, phibet eccleā inter patronos diuidi. scō ponit qd facere dꝫ epūs cū patroni nō ordinant eccleā. scda ibi ꝛ si. Casus lr̄alis. Aliqñ cōtingit q vnus patronus ecclesie relinquit plures heredes: quilibet heredū vult pro suo arbitrio eccleā ordinare cū vacat. statuit ꝓcilū q inter heredes patroni ecclesia diuidi nō debeat. si discordia fuerit iter eos ꝓpter quā sacerdos ibi ordinari nō possit. epūs precipiat vt nullo modo missaꝝ solēnia celebrent ibi dē donec ad ꝓcordiā redeāt: ꝛ canonice ꝓuideant ecclesie. Ber. Nō p ibi iter heredes patroni. q ius patronatus trāsit in heredes patroni. ꝛ nō q⁹ tex. in distincte loquit de heredibus patroni. ex quo pōt inferri ad multas. q. Prio nunquid iuspatronatus trāseat solū ad heredes sanguinis sicut iuspatronat⁹ libertoꝝ. An ad heredes ēt extrāeos. Inn. s. sup rubrica dicit q tranſit ad quoscunqꝫ[b] heredes. ꝛ ḃ cōiter tenet. pro hoc glo. i. nā si trāsit cū vniuersitate in extraneū. vt in. c. ex litteris. ꝛ. c. cū seculū. j. c. fortus transit cū hereditate in heredes institutos a patrono Et ex ḃ infert q si pater instituit filiuꝫ vel filiaꝫ in re certa ꝛ extraneū vniuersalē heredē iuspatronatus nō trāsibit in filiū vel filiā sed in heredē vniuersaleꝫ. Si aūt sūt plures heredes oēs simul efficiunt patroni[c]. vt hic ꝛ in cle. fi. eo. ti. vbi vide. An aūt in diuisiōe hereditatis possit iudex vni adiudicare iuspatro. dic vt notat Jo. an. j. e. querimoniā. vbi dicet. Scō pt dubitari nūqd tranſit in feminas⁹ an tm̄ in masculos dic q pariter in oēs qꝫ iura nō distinguūt iter masculū ꝛ feminā. pro hoc facit. c. fi. de ꝓcess. pbē. sentit glo. in. c. qm̄ inuestituraā. xvj. q. vij. ꝛ doc. in. d. cle. fi. ꝛ vide qō dixi in. d. c. fi. Quid aūt si cōpetit infāti nū quid pupillus possit presentare vel tutor. vide Fed. cōfilio. xcvij. ꝛ Archi. xvj. q. vij. decernimus. ꝛ per Jo. an. in. c. cū ex eo de elec. li. vj. Itē dubitabat olī an heredes succederent in iurepatronat⁹ per stirpes an per capita. ꝛ hodie est declaratū q per stirpes. vt in. d. cle. fi. ideo si plures succedunt vni ex duob⁹ patronis ecclesie oēs habentur loco vnius. Itē querit qualiter dꝫ itelligi tex. dū prohibet diuisiōem iter heredes. Doc. ponunt triplicē intellectū. quidā intelligunt q nō possunt patroni cōuenire vt vnus habeat patronatū in vna parte ecclesie ꝛ alius in alia qꝫ hoc est indiuisibile. Alij intelligūt de redditibus ꝛ possessionibus ecclesie qꝫ non possunt patroni inter se diuidere illos nec aliquid ab ecclesia exigere. x. q. i. in. c. nouerint. Alij intelligūt de ipso iurepatronatus. nā cū sit incorporale nō potest diuidi vt dicitur in glo. ꝛ quelibet expositio est bona ꝛ vera in se. possunt tamē patroni conuenire vt alternatis vicibus presentent. vt in. d. cle. fi. ꝛ si habent plures patronatus possunt cōuenire vt vnus presentet in vna ecclesia ꝛ alius ī reliqua. vt sic quēadmodū permittit diuisio in tempore ita ꝛ ratione locoꝝ. talis enim diuisio non prohibetur per istū tex. In glo. i. ibi si ex diuersis inequalibus ꝛc. nota bene glo. ꝛ eaꝫ tene menti q iuspatronatus est apud quemlibet heredeꝫ insolidū[c] etiam si sunt heredes pro inequalibus partibus ꝛc. nota bene glo, ꝛ tene eam menti qñ hec opi. cōiter tenet per doc. lꝫ dixerit Inno. q pinguiorē vocē[c] bꝫ hūs maioreꝫ partē in hereditate. sed tene glo. qꝫ cū istud ius sit indiuisibile nō possumus dicere vnū habere duas

[a] Quid sit iuspatronatus Et adde archi. i. c. veniens circ. pnc. xvj. q. vij. q ēt diffinit qd sit patronatus libertoꝝ. et dicit q ē potestas a iure ei ꝓcessa pro no in psona liberti pp beneficiū mūmissionis. ꝛ dicit q ḃ diffinitio colligit ex. l. i. ꝛ. ij de iurepa. sꝫ de hoc vide pau. & leaza. in cōmēto. c. nobis. j. eo. vbi pōit plura in mā buius ti.

[b] Juspatronatus trāsit ad quoscūqꝫ heredes.

[c] Et idez dicit glo. magna in fi. i. c. pie mentis. x vj. q. vij. ꝛ facit q notat glo. lxiij. di. ī sūma in fi. ꝛ ideo dicit bal. in. l. familie. C. q. vtri. iudi. q cū iuspatronatus cōperat in solidū nō venit in divisione vide ēt bal. ī l. eā quā in fi. C. de fideiuss.

[d] An mulieres succedāt ī iurepatronat⁹ ꝛ vide ter. ꝛ ibi p do. an. in. c. fi. de excess. p la. ꝛ ibi ēt alia pulc. ad mām. ꝛ pro hoc vide optime q elegāter scribit bā. in. l. stipulatōes nō diuidunt ī iij. op. ō v. ob. ꝛ vide oio bal. in c. quāto in i. col. ō iu. e Idem tꝫ hosti. in sū. eiusdez ti. §. qualr trāsferat v si. nou⁹ heres. ꝛ de h vid̄ p pau. de leaza. ī cōmēto. c. nobis cir ca pri. j. e. f De h vide p gl. magnā in med. ī cle. plures de iurepat. ꝛ ō. an. hic ꝛ vide anc. ī ꝓsi. cccxlij vide tm̄ hosti. in sūma de iurepa. §. qualiter trāsferat v si. qd si plures fundū vbi dic q lꝫ plures qñ dotant eccleā sive fundāt oēs sint patroni insoliduꝫ tm̄ q⁹ ad alimenta ꝛ honores eccl̄ia est magis astricta illi q plus ō dit.

partes in hoc iure sicut bz i hereditate. Quid aūt si vnus instituat in re certa alius in vniuerso supra te tigi. ꝛ vide Jo.an.in.c.cū seculū.j.e.vbi dicā. In glo.fi.ibi hodie seruari nō dz.sentit ergo glo.q; hodie hoc.c.fit correctū nisi fine scādalo ꝛc. sed certe ħ c.hodie manet firmū.nā,puideri qſi aliter ecclesie ꝓuideri non pōt. Pone q; patroni sunt ita potētes q; epūs nō pōt supplere eoꝝ defectū tunc adhibebit remediū.de quo hic ꝛ.c.se.ꝛ vide de intellectu boꝝ. c. glo.satis notabilē in.c.si plures.xvj.q. vij.ꝛ distingue. Aut.n.est ꝓtentio inter patronū ꝛ epm.ꝛ ponit epūs iconomū in eccla donec fuerit sopita contētio. vt in.c.cū vos.de offi.or. Aut est ꝓtētio inter patronos super iurepatronatus.ꝛ dz epūs spectare lapsuz temporis pfixi ad pſitandū post qō si nō pſitabit epūs instituet rectorē.vt in.c.qm̄.j.e.ꝛ hoc si pōt fine scāda lo.alꝫ aūt seruabit qō hic dr.ꝛ.c.se.

a Pro intellectu huius decr. viō oio late host.i ſūma eiusdez ti.ō in repa. ſ. qd turis i pn. vſq; ad .v. fiue qō.et oio q̄ late ꝛ elegāter ſcribit lap. all.lxxviij in pe. col. v.ad qntā q. Itē viō bal. in.l. i. ff.de sena. vbi per illum tex.dicit q; si masculꝰ ꝛ alia mulier fiāt ſint patroni ꝛ discordēt in pſitādo dz preferri ꝓsentatus a maſculo.

q **Uecunque.** Sūmatū est.s.c. ꝓx. Casus lra lis. Si patroni eccle discordes fuerint: vt eam nolint sub vno pr̄ byterο ordinari si epūs aliter eccle ꝓsulere nō poterit tollat inde reliquias ꝛ claudat hostia eccle ne diuinū celebrē ibi officiū donec canonice vnū elegerint pr̄byterū. Ber. Et nota p̄ ibi si aliter q; vltimū remediū dz eē dispositio huius.c.ꝛ p̄cedētis.pro hoc vide qō dixi.s.c.,pri.

Itē nota q; lz reliquie tollant de eccla non,ꝓpter hoc execrat eccla.ꝛ intellige de reliquijs que sunt in ecclesia in capsa vel in arcba.secus aūt de reliquijs q̄ sunt sub tabula altaris.naz ex motione illaꝝ execrat altare.vt in.c.i.de ꝓse.ec.vel alta. Nō tertio q; nō pnt patroni velle vt plures instituant in eadē ecclesia qꝛ ecclesia dz eē vnius rectoris.vt in.c.cū nō ignoret s.de p̄bē. Nō ibi eligunt.q; patroni dicunt largo modo eligere pr̄ byterꝫ nō tn̄ stricte est electio qꝛ p̄ pſitationē nō transfert ius in pſitatuz in ecclesia in.c. qō aūt.j.e.sz per electionē fic.vide bo.glo.in.c.quā to.lxiij.di.vnde.ꝓprie pſitatio ꝛ nō electio spectat ad patronū sz pro tanto patroni dicunt eligere q; ante pſitationē oz q; vnū eligant.Et sic nota q; largo modo dr patronus eligere nō ergo vitiabit libellus si dicatur q; patroni elegerūt.de quo le.ꝛ nō.in.c.nobis j.e. Nō q; pſoni tenent eligere idoneū nūqd eligētes nō idoneū fint priuati.dic vt i.c.cū vos de off. or. In gl.ibi tn̄ posset ſuari.ꝛ vide gl.in.c.si plēs hic allegato.ꝛ qō pleni⁹ dixi.s.c.,pri.

q **Uoniam in quibus.** Si patroni in pſitando discordāt prefert pſitatus a maiori parte si est idoneus.ꝛ si hoc fine scandalo fieri nō pōt vel pſoni infra tps debitū nō pſitant epūs ordinabit eccla.b.d.pria ponit abusuz patronoꝝ.scō ꝓstitutōez ibi pſiti. Casus lr̄alis. In quibusdā locis pſni ecclesiaꝝ vel eoꝝ berēdes abutunt prāte sibi ab eccla ꝓcessa qꝛ cū eccla vni⁹ debeat eē rectoris:ipſi in discordia plurimos representāt.vnde statuit lat.ꝓci.vt si forte vota pſonoruz in plures partes se diuiserint:ille pficiat ecclesie qui plurimoꝝ eligit ꝛ approbat assensū ꝛ alias idoneus fuerit.si aūt fine scandalo fieri nō poterit epūs ordinet ecclesiā sm q; melius sibi visuz fuerit. In fine dicit. Si de iurepatronatus questio emerserit inter aliquos ꝛ illa infra quatuor menses non fuerit diffinita ex tunc superior ordinet ecclesiā. Ber. Nō primo ibi sustinuit.q; patroni consequunt iuspatronatus ex gratia[b] ꝛ permissione quadā ꝛ tolerantia ecclesie.naz de iure cōmuni ex sola fundatione nō posset patronus acquirere iuspatronatus cum illud sit annexuz spiritualibus in.c.quanto de iud.Et p̄ boc infertur q; papa[c] possit,puidere de ecclesia patronata laicoruz sine pſitatione patronoꝝ lz secus sit in aliis prelatis citra papaz.vt nō.in.c.cū dilectus.j.eo.ꝛ vide bo.glo.in cle.ij.de preb.ꝛ per archi.xvj.q.vij. filijs.ꝛ in.c.hortamur.lxxj.di. Nō scōo q; in presentationis actu necessario non requiritur consensus omnium patronoꝝ sed valet pſitatio facta per maiorez partē. Nota in v̄.si autē.q; ratione scandali inhabilitatur quis ad beneficiuz obtinēdum.nam presentatus per,maiorē partē hic non admittitur ratione scandali.ad idē qō in simili habetur in.c.cum teneamur de prebē. Nunquid autē ius quesitū in re perdatur ratione scandali vt sic prelatus remoueri possit si sine scandalo populi non potest prelaturaz tenere.vide Inno.in.c.nisi cum pridem de renun. Ultimo ex tex.nota duos casus in quibus episcopus instituit rectorē sine pſitatione patroni. Primus quādo sine scandalo per patronū pſitatus institui nō pōt Secundus quādo contētio super patronatu non deciditur infra tempus patronis ad pſitandū prefixuz Et ex hoc vltimo habes casum notabilē in quo non valēti agere currit tēpus. Et ħ adducuntur ad.q. Pone q; inter electores contēditur de potestate eligendi ꝛ non decidit questio infra tēpus prefixuz ad eligēdum queritur nunquid potestas libere ordinandi ecclesiaz deuoluat ad superiorē.Host.ꝛ Jo.an. ħ tenēt q; nō qꝛ non est quid imputet babētibus ius eligēdi cum per eos non deficiat quin eligant sed per litem sibi moram.vnde cuz contrariū non sit statutū nisi super presentatione non debemus hoc ius extendere ad contentionē super electione.pro hoc videtur tex.in.c.ij.de in integ.resti.vbi longo tēpore fuit certatum super iure eligēdi nec potestas fuit deuoluta. ꝛ facit qō legi.ꝛ nō.in.c.fi.s.de elec.Et ex hoc habes vnā differētiam inter ius eligendi ꝛ ius pſitandi. Et potest esse ratio diuersitatis.nam pſitatio innitit gratie.vt.s.dixi electio vero iuri cōmuni.vt in.c.i.s. de elec. Item pinguius ius habēt electores quaz pſitatores.vt colligitur ex glo.in.c.quāto.lxiij.di. iuncto c.qō aūt.j.eo. Item tractatur de modico preiudicio patronoꝝ si pēdente lite alius instituat per episcopū sed electoribus fieret magnū preiudiciū cuz forte haberent superiorē quē non vellēt vel quē non expediret habere merito aliud statuit cum contēditur de iure pſitandi ꝛ aliud de iure eligēdi.quinimo plus sentit hic Jo.an.q; si contēderet non super iure presentandi sed super idoneitate pſitati non haberet locum finis huius.c. Idē vbi esset contētio inter episcopuz ꝛ patronū.pro hoc.c.cum vos de offi.ord.facit glo. xvj.q.vij.c.si plures.ꝛ ħ notabil.Et hec possunt adduci in ar.notabile q; patrono impedito currit tempus.ꝛ vide ad materiā qō dicam.in.c.cū,ppter.j.e.

Jn glo.i.[d] ibi q; acquirat iuspatronatus.nota bene glo.ꝛ eam sequunt doc.ꝛ maxime pondera in eo q; dicit consensum episcopi requirēdum.pro quo facit sm Host.qō habetur in auc.vt nullus fabri.ora.do.col.v.nam quēadmodū a principio non lz ecclesiam constituere sine cōsensu episcopi.vt in.c. nemo de consecra.di.i.ita nec ex postfacto iterū reedificare vt acquirat iuspatronatus.ꝛ sic habes q; ex noua cōstitutione quis acquirit iuspatronatus. Et hec faciunt ad aliam questionē quotidianā. Pone q; ecclesia sit fine dote nunquid ex noua dotatione acquirit quis iuspatronatus. Glo.in.c.pie mētis.xvj.q.vij. sentit q; non qꝛ res sacra non capit seruitutē sz iuspatronatus est quedā seruitus ipsius ecclesie. Jnn. s. eo.super rubrica.ꝛ Jo.an.in.c.i.eo.ti.li.vj.eos conuingēdo concludunt q; si non potest haberi recursus contra eum qui primo ecclam construxit vel consecrari fecit acquirit nouus patronus dūmodo de consensu episcopi hoc fiat. Itē dz requiri primus patro

d Circa istā gl.adde gl.i.v.demū in.c.i.in.§. q firmatos de reli.domi.in vj.ꝛ vide q; scripsit idez d.ab.panor. in.c.cōsuluit ō inde.ꝛ Jnno.in rubri. de ꝓse.ec. vl alta.vbi querit si ecclesia destructa reedificet ō eadem mā debeat itez reconsecrari.

nus. pro hoc qđ legi. ⁊ nō. in. c. cum sicut. j. de consecra. eccle. vel alta. ⁊ hoc est bene notandū. nā quotidie accidit in capellis fundatis in istis ecclesijs conuentualibus. nam fauore ecclesie hec constitutio dotis non retrotrahitur ⁊ videt dotata antecōsecrationem sicut in simili cauet in matrimonio. vt in. c. tanta j. qui fi. sint leg. Et aduerte qz non sufficit qđ aliquid detur ecclesie ad acquirēdū iuspatronatus sed oportet qđ det ratione dotis. alś donans vt potius benefactor ⁊ non acquireret iuspatronatus. nā iura indulgent patronatū nō benefactori sed dotāti. d. c. filijs. ⁊ ideo fit cautus volēs ecclesiā de nouo dotare vt exp̄esse dicat qđ pro dote illa bona largit. Et i fi. gl. vult ergo gl. qđ primus desinat esse patronus. ⁊ pro hac opi. bene facit tex. in. l. quid tamē. ff. qui. mo. vsufru. amit. vbi dicit qđ si nauis reficiat per partes non perdit vsufructus. secus si ex toto dissoluat ⁊ de nouo reficiat. ⁊ per hoc potest responderi ad iura ꝛ̄ia alle. in glo. ⁊ hanc opi. sequit Cal. Ego intelligo ħ, p cedere qñ quis erat patronus ex sola ꝓstructione ſz si dedisset dotē vel fundū puto indubie qđ nō desinat esse patronus ⁊ sic erunt ambo patroni. primus rōe fundi seu dotis. scōs ratione noue ꝓstructionis. pro hoc qđ dixi sup rubrica ⁊ pro predictis satis bene facit §. affinitatis insti. de nup. vbi pz qđ si due cause ꝯcurrunt ad quēlibz effectū ⁊ quelibet causa per se sufficiat non sufficit ad extinguēdū effectū defectus alterius cause tm̄. In glo. in v. qui maioribus in fi. nō bene glo. nam idē pōt dici in electis. ⁊ vide ad hoc glo. in. c. ij. de offi. custo. ⁊ bo. tex. cum glo. in. c. monasteriorum. xvj. q. vij. ⁊ in. c. ſz. viij. q. i. Nunquid aūt saluent ꝓsciam qui eligunt idoneū cuz poterunt eligere idoneiorē. vide qđ dixi in. c. ꝓstitutus de appel. ⁊ qđ nō. in. d. c. ſz. Quero extra glo. de notabili ⁊ quotidiana. q. hic dr̄ qđ valet p̄ſtatio facta pluribus nunquid sit necesse vt cōueniat maior pars habito respectu ad oēs patronos an sufficiat maior ps habita cōparatione ad minorē partē. exēpluz quatuor sunt patroni duo p̄ſtant vnū tertius aliū quartus alium presentatus a duobus non bz maioremz partez oium sed bz maiorē partē habito respectu ad alios p̄ſtatores. Jo.ª an. dicit qđ aut p̄ſtatio fit ab istis vt a collegio ⁊ tunc requirit maior pars respectu totius collegij. ⁊ pro hoc p̄r̄ tex. in. c. ecclesia. §. de elec. Aut isti p̄ſentant tanqz singulares vt cōmuniter faciūt laici qui de patrimonio habēt iuspatronatus. ⁊ tunc sufficit maior pars respectu aliaz partiū. ⁊ sic intelligit istū tex. ⁊ nota singulariter hoc dictū qz facit ad multa. vbi. n. habent plures explicare aliquē actū debes semp aīa duertere vtruz habeant banc ptātem vt collegiuz an vt singuli. vt primo casu requirat maior pars totius collegij. scōo casu sufficit maior pars respectu aliarū partiū. Et per hoc als dixi qđ cessante iure speciali nō valet electio rectoris facta per scholares nisi interueniat maior pars totius vniuersitatis nec sufficit maior pars cōparatione minoris partis. ⁊ ideo si in vniuersitate sunt centū ⁊ quinquaginta eligunt vnum ⁊ xxx. eligunt alteꝝ ⁊ alij aliuz nulla electio valz. qz nō reperit facta a maiori parte totius vniuersitatis. naz scholares eligunt vt collegiuz ⁊ non vt singuli. ar. in c. cū pro cā. de procu. ⁊ per Jnno. in. c. cuz ab ecclesiarū de offi. ordi. ⁊ per Bar. in. l. ſi. ff. de colle. illi.

Et ex hoc decidit alia questio non minus nō. nunquid patroni debeant simul conuenire in p̄ſtationis actu an quisquis possit per se p̄ſentare vel aliqui eorum alijs nō vocatis. Jo. an. ex predictis infert qđ si isti habēt p̄ſtare vt collegiū debēt oēs vocari. als si vocati possent agere de cōtēptu in. c. qđ sicut ⁊. c. bone de elec. sed si presentant vt singuli hoc non est necesse ⁊ nota hoc dictū qđ ēt vr̄ sequi Fed. consi. xxv.

ª Et istā doctrinā Jo. an. sequit domi. in. c. sicut post gl. in. v. cōis de elec. in. vj. de quo vide p̄ Pau. de leaza. i cō mento. c. nobis j. e. ⁊ vide oio. d. an. in. c. cuz oēs de ꝓsti. i. viij colū.

aks. xcvij. ⁊ pōt adduci. l. per fundū. ff. de serui. rust. predi. Ego dubito an vez sit illud dictū per notabilez theoricā Bart. in. l. oēs populi. ff. de insti. ⁊ iur. vbi dicit qđ siue a collegio consensus sit explicandus siue a pluribus siue a singulis dummodo i actu maior pars preiudicet minori parti semper debent isti esse simul per. l. iurisgentium in fi. ⁊ alias incipit suum beredem. ff. de pac. ⁊ plus hoc mihi placet. nam ex contrario dicto maior pars patronorū posset negligere minorē partē que si fuisset presens potuisset adducere minorē partē ad aliā p̄ſtationez. ⁊ facit qđ leg. ⁊ nō. in. c. ij. de arbi. li. vj.

p **Reterea.** Excōicant patroni laici qui clericos instituūt ⁊ destituunt in ecclesijs ēt patronatis vel bona ipsaꝝ als administrāt ⁊ clerici quiā stitutionē laicoꝝ recipiunt cōione priuent. duo sunt dicta. scōm ibi clericus. Casus lr̄alis. Quidā laici patroni in tantā audaciā, prumpunt vt sine auctoritate epoꝝ clericos instituant in ecclesijs ⁊ destituunt: possessiones ⁊ alia bona ecclesiaꝝ pro sua voluntate distribuunt. ꝓpter qđ lat. ꝓci. decernit illos anathemate feriēdos. clerici vero qui de manibus recipiūt laicoꝝ sine auctoritate epi sui cōmunione priuentur: ⁊ si eas non dimiserint a ministerio ecclesie ⁊ ordine deponant. Ber. Nō ꝓ qđ ex iurepatronatus patronus laicus nō consequit ius instituendi vel destituendi vel bona ecclesie administrandi sed ſolū ius p̄ſentandi. vt in. c. precedēti. ⁊. c. vnico. j. e. li. vj. ⁊ hoc ꝓcedit ēt si p̄ſonus sit clericus. vide bo. text. xvj. q. v. c. i. vbi dicit qđ si ep̄s ꝓstruxerit ecclesiaz in dioceſi aliena ſolū p̄ſtationē bz. consecratio vero ⁊ institutō ⁊ totius ecclesie dispositio pertinet ad ep̄m loci. nec potest patronus ſnper hoc aliter statuere qz non pōt imutare iuris dispositionē. pro hoc tex. nō. in. c. cum dilectus de consue. facit qđ notat Jnno. in. c. quoniaz ne prelati vices suas. facit. x. q. i. c. nouerit. vbi pz qđ super bonis ecclesie nullā potestatē bz patronus. facit qđ dixi super rubrica. Nō qđ clericus recipiens a laico ecclesiā nō est ipso facto excōmunicat⁹ vt ſuſpensus maiori ſuſpēsione sed peccat mortaliter ⁊ bz cōmunione priuari. Ex quo infero qđ si impetraret hoc beneficiū nō expresso qđ prius habuerit a laico nō valet impetratio. qz si papa sciuisset non ita de facili sibi concessisset cū deberet propter delictū suū cōione priuari vt hic, p hoc. c. postulasti. §. ō rescri. ⁊ qđ ibi notat Hosti. bene facit. c. quisquis. ⁊ qđ ibi nō. §. de elec. In glo. ſi. ibi hoc dicere videnť. ⁊ de intellectu istoꝝ capituloꝝ vide qđ nō. in. d. c. quisqs in glo. iij. ⁊ super ea ⁊ potest dici qđ iste sit ſuſpensus ſuſpensione minori vt ibi non autem maiori que iducit irregularitatem in celebrante. facit qđ legi. ⁊ nō. i c. ſi. de cle. excō. mi.

q **Quod autem.** Si patron⁹ laicus succeſſiue p̄ſtat duos ⁊ scōs instituť ab ep̄o valet iſtitutio. b. d. primo patronus nō pōt clerico vel aliter ecclesie ꝓferre ecclesiaz patronataz vel alteri donare. scōm dictū ibi de cetero. Casus lr̄alis. Patronus ecclesie ad vacantē ecclesiā presentauit prelato suo ad quē pertinet institutio clericū idoneum: clericus ille nō fuit a prelato admiſſus. postea patronus voluntate mutata: aliū idoneū presentauit qui fuit ab ep̄o institutus: ⁊ in possessionē inductus: querit quis istoꝝ alteri preferre debeat. Respōdet qđ in casu isto melior est conditio possidentis: qz ante quā presentatio per ep̄m approbet ratū nō est qđ a patrono fuit inchoatū. De cetero. Aliquis laicus patronus cōcessit ecclesiā: ⁊ instrumentum fecit sub hac forma. ego talis concedo ⁊ do ecclesiā talib⁹

a Vbi dño viō ip fuz ab. pa nor. p⁹. d. an. sup gl. fi. vbi čt po nit qñ ver ba pñti tēporis ap posita fūt q̄ pñt refer ri ad tēp⁹ ꝓfecti istri t ad tpſan terius vtz ꝑſumat fa ctū tpe in stri. t ꝓclu dit ibi do. an. q̄ sic t idē dic ipe d. an in c. p⁹ cessionē i. xvj. colū. in. e. ri. s. ō ,pb. t bar. i. l. pdia. ff. ō acq. pos. t p ancha. i. c. ad apo stolice i pe nul. col. de re iud. i. vj soluēdo di ctū bal. i. l. p⁹ dotē. ff. lo. ma. Et de isto arti culo an no tarius de beat ꝓficē instrm per vba p̄teri ti tpis vel pñtis viō p bal. i vsi. feu. ti. ij. et vide Jo. ō mo. in. l. si sic. §. i. ff. de le. i. vbi di cit q̄ nō re fert an nō ri° scribat instrm i p̄sona p̄ria vel ttia vt in. c. dudū de q̄er. ꝓ iu. Et vtz snia possit ferri in ter tia psona ſ debeat i p̄ ma. viō. d. ab. in c. ex aiata ō iu di. vbi dic q̄ in p̄ria. sz si ferat i ttia purva lebit sz pre sumet lata sine scripti t alle. spe. Sz ado q̄ idē dic. d. an i. c. qñ ō de. pba. i tccj. col. v.

clericis siue collegijs t p̄senti carta ꝓfirmo. q̄ritur an talis cōcessio teneat. Respondet papa si ꝓsensus epi nō accedat nihil agit: q̄ pro non dato habet: qđ datur ab illo qui donare nō pōt. Ber. Nō primo ex tex. q̄ pñtatus per patronū nō cōsequit ius in ecclesia ex sola pñtatione. Est enim pñtatio quoddā in choamentū seu preambulū ad obtinēdaz institutionē epi vt pz ibi incboatū t c. t in boc notabis istum tex. Nō scđo q̄ patronus pōt variare ante institutionē epi. vnde primo pñtato pōt pñtare scđm. t intellige q̄ pōt variare accumulādo nō aūt prorsus recedēdo a primo. vt notat Jo. an. in regula in re cōi ō re. iu. li. vj. in mer. facit. c. cū aūt. t qđ ibi dicā. j. eo.

Nō tertio q̄ eps pōt instituere scđo pñtatū t nō primū. t ad boc. d. c. cū aūt. Nō in v. de cetero. t tene mēti q̄ instrm pōt loqui per verba preteriti tempozis lz actus interueniat de pñti sic vt nō refert vtz loquat in prima aut in tertia persona. vt i. c. dudum s. de q̄er. cōiug. Nunquid aūt actus presumat gestus tēpore cōfecti instri q̄ loquit per verba preteriti tēpozis. dic q̄ sic si actus tūc potuit interuenire. p boc qđ notat Jnno. in. c. q̄m. s. de. pba. t gl. in. l. i. C. de fi. instru. t iure aste. fil. li. x. t bar. in auc. si quis in aliquo. C. de eden. t in. l. sciendū. ff. de verb. obli.

Et per boc decidit questio dī in actis cause q̄ talis testis iuratus sic deposuit nunqd presumat iuratus tūc tēpozis. t dicēdū q̄ sic. de quo per bar. in. l. theopōpus. ff. de dote prele. t facit qđ dixi i. c. ij. de testi. Ultimo nota finē. c. q̄ donatio facta a nō domino est nulla q̄z nemo dat qđ nō bz. vt in iuribus al leg. in glo. fi. Oppo. ꝑ. tex. de. c. cū bertoldus. de re iudi. vbi ex sola pñtatione pñtatus cōsequit ius t pōt agere p̄ institutū per epm. So. si patronus remanet in eodē, pposito pōt pñtatus suā pñtationem ,prosequi t agere vt sortiant effectū t sic cōsequit ius prosequendi. t ita loquit p̄zium sed per boc nō cōtra. it ius ad beneficiū. Aut patronus transit ad scđam presentationē. t eps instituit scđm t nō pōt primo pñtatus agere ꝓtra scđm. Et aduerte q̄z lz tex. b dicat potiorē fore cōditionē possidētis nō tamē per b credas q̄ possessio sit necessaria. nā ex sola institutione institutus cōsequit ius plenū in beneficio. vt probat i. c. si tibi absenti de preb. li. vj. ita q̄ post institutōez nō valet institutio alteri facta ēt cū traditōe possessionis vt in. c. si tibi absenti. t qđ ibi nō. lz aliud sit in rebus ,ppbanis. l. quotiēs. C. de rei ven. In glo. i. ibi sz eps punit. b intellige vt dicā in. c. pastoralis. j. eo. t c. cū aūt. Et in fi. glo. vī glo. sentire q̄ ex sola institutione scđi nō trāsit plenū ius sed possessionis adeptione. sed p̄zium est vez in istis spiritualibus. vt. s. dixi. t in. d. c. si tibi absenti. vnde bic narrat factū respectu possessionis t non ponit iuris ministerium.

In glo. ij. in fi. vult ergo glo. q̄ donando ecclesiā de ꝓsensu epi trāsferat iuspatronatus. qđ satis plz t tz Cal. j. eo. illud. sed quid dicēdū si epi ꝓsensus non intercessit. vt in terminis lre. Ain. t Obi. fuerunt in p̄zia opi. Ain. dixit q̄ transit iuspatronatus. q̄ intēdebat transferre omne ius quod habebat in ecclesia. Obi. ꝑ. q̄ intēdebat cōferre ecclesiā t non iuspatronatus. t sic dz habere locuz illa regula si nō valet qđ ago. vel qđ noluit potuit t c. vt in. c. cū sup in fi. de offi. dele. ſ. opi. Obi. plus mihi plz per istū tex. qui videtur inuere illā cōcessionē fuisse nullā. t clarius probat. j. e. illud. vbi dicā. t tz ibi Cal. Et ex boc nota q̄ si habēs ius in re intēdat donare ipsaz rez totaliter t nō solū ius qđ bz in re nō valet cōcessio ēt respectu sui iuris. ar. i. l. fi is qui putabat. ff. de acq. here. t in. l. nec ignorans. C. de dona. secus qñ intēdebat donare ipsaz rē t omne ius qđ esset in re. t sic pōt intelligi. l. si domus. §. fi. ff. de lega. i. vbi legando rē videt testator legare omne ius qđ habebat i re. In glo. fi. ibi cura. de intellectu huius. c. dic vt ibi latius dicā. t ea que sequunt in glo. nō faciunt multū ad ꝓpositū. c. q̄z b in scđa parte nō loquimur de pñtatione facta per possessorē sed de ecclesie ꝓcessione in ,pprietatē. vnde cū patronus nō habeat ,pprietatem ecclesie nō pōt illaz in aliuz transferre. q̄z nemo dat qđ nō bz. vt in. l. traditio. ff. de acq. re. do. An aūt de cōsuetudine possit habere laicus ius cōferēdi ecclesiaz. dic vt plene notat Jo. an. in. c. ij. de prebē. li. vj. t cōcludo est q̄ nō. Nico. Abbas.

q **Quia clerici.** Comparans vel emēs iuspatronatus eo spoliari dz. vel alr. Qui emit iuspatronatus vt possit pñtare filiuz vel nepotem seu quē vult eo priuari dz. t vtraq̄ lec. pōt sustēnari. p̄cio ponit excessus. scđo pena ibi eosdē. Casus lr̄alis. Quidā clerici cōparant ius patronatus ecclesiaz: vel alio modo quo possunt acquirunt vt post modū cū vacauerint eoz filij: vel nepotes presententur ad eas. Precipit pa. epō vt boc districte, pbibeat: t eosdē clericos aduocationibus taliter acquisitis ap. re. spoliet. Ber. Nō primo iūcta glo. i. q̄ iuspatronat⁹ appellat qfiq̄z aduocatia. vnde patron⁹ᵇ pōt appellari aduocatus ecclesie. t bec denoiatio surgit ab eo iure q̄z tenet ecclesiam defendere. vnde boc ius onerosum transit in patronū. vt dixi. s. eo. in rubrica. t q̄ bic loquat de patrono pz in lra dum dicit q̄ emebant vt possent presentare filios ad ecclesias.

Secundo nota ibi spoliando q̄ emens iuspatronatus dz eo spoliari. sed contra boc facit. nam spoliatio sonat in vitiū t in actū violētum. vt. s. de rest. spo. per totū. sed iura nō debēt permittere violentiam ne inde iniuriaz actio nascat t c. vt in. c. qualiter. el. i. j. de accu. t. l. meminerint. C. vnde vi. So. metu buius ꝓtrarij doc. intelligunt lr̄am dupliciter. primo exponendo illud verbuz spoliando. i. priuando q̄z priuatio sonat in actū iudicialem t licitū. secus in vbo spoliario. qđ nota. Secūdo itelligunt ꝓprie vt ex quo isti agunt actū a iure interdictuz sicut de facto processerunt ita da facto poterunt spoliari per episcopū q̄z nō est necesse q̄ res deducat in iudicium quasi velint q̄ ratione notorietatis nō sit opus iudicium intentare. t sm boc nota q̄ in actibus notorie iniustis procedit iudex extraiudicialiter. facit. c. quoniā. s. de fi. presby. t nota b ad similes questiones. si ergo notorie quis teneret ecclesiaz iniuste nō est necesse q̄ episcopus eum vocet in iudicio sed potest eum spoliare de facto. sicut de facto se intrusit. In glo. in v. comparant ibi sed cum vniuersitate. vult ergo glo. q̄ i casu huius. c. non puniret emptoz si emisset vniuersitatem temporaliuz in qua esset iuspatronatus. t idem sentit Hosti. t clarius Jo. Cal. nam sm euz cū text. premittat verbū comparant alia verba generalia sequentia vel quocunq̄z modo t c. debent intelligi sm qualitatē verboz precedentiuz. s. quando iniuste acquirunt. arg. in. c. sedes de rescrip. t in. l. fi. §. cui dulcia. ff. de vino oleo t tri. le. sed boc dictū placet extra terminos huius. c. sed quo ad tex. puto contrarium. nam ex quo isti emebant vt principaliter presentarēt filios vel amicos cōmittebant simoniā mentalē. t sic vt isti cōpescerētur ab bac insolertia tex. apponit bic penā spoliationis seu priuationis. t pro boc illud verbum quocūq̄z modo qđ est valde vniuersale. In glo. super verbo filij vel nepotes. ibi satis credo. nota bene glo. q̄z quotidie allegatur. Jnno. tamē tenet cōtrarium bic sed doc. cōmuniter sequunt glo. t idē sentit Jnno. in. c. cōsuluit. j. eo. t spec. eo. ti. ad finez nō ob. c. cōsuluit q̄z loquit quando filius se intruderet in ecclesia patronata. secus si obtineret ad pñtati

ex bis dic. t pc. de anc. in c. fi. de re iu. i pe. col. li. vj. t vide imo. i l. diuortio. i pri. ff. so. ma. vbi dic q̄ arbitri pñt ferre laudū i se cūda psona. Et an iudex possit ferri sē tētiaz p vba futuri tpis ſ p̄teriti tpis plē examiat Jo. an. in. c. abbate de v. sig. sup glo. i v. fides. t in d. c. ad apolice t ibi pe. de anc. t do. an. i. d. c. post cessionem in xvj col.

b Patronus ecclesie pōt appellari aduocat⁹.

onez pris per institutionē episcopi. Et ex hac gl. infe ro q; episcopus pōt cōferre beneficium filio alis legi timo vel nepoti dūmodo sit dignus. pro hoc facit. l. si cōsul. ff. de adop. ⁊ c. non satis. lxxxvj. di. ⁊ c. om ne. xxxj. dis. sentit archi. in c. episcopus. x. q. ij. vide qō leg. ⁊ nō. in c. graue. s. de prebē. Jn glo. fi. ibi erat patrona suupsius. Jnno. dicit q; ecclesia rema nebit libera. ⁊ h tene. hoc tamen etiā fuit de mēte gl. naz proprie loquendo ecclesia non potest esse patro na suupsius. vnde is qui primo habebat istituere ba bebit liberā collationē sicut si beneficiū non esset pa tronatū. ⁊ de hoc vide bo. gl. in. c. i. j. e. li. vj. ⁊ ad istā particulaz dz referri cauda glo. in. v. arg. contra. ⁊ lz variet tamen qō predixi tene. nec obstat finale motiv uum glo. naz si patronatus remaneret penes vendi torez ter. inandasset declarari emptionē nullā qō nō facit sed mandat emptorē spoliari. Jtē pena[a] appositi ta in vno ex correlatiuis videt apposita in altero con current eadē ratiōe. vt est cōmunis theorica legista ruz in. l. fi. ff. de accepti. ⁊ i. l. vltima. C. de indicta vi dui. Circa hoc tñ vide qō dixi in. c. i. s. de loca. h pro cedunt quādo extraneus emit iuspatronatus. Sz querit quid si ipsamet ecclesia patronata emit iuspa tronatus. Glo. videt velle q; nō remanebit libera. si tñ ꝯctus nō teneat remanebit apud vēditorem. Alij tenēt ꝯ q; delictū persone nō dz nocere ecclesie. Jo. an. ꝓcordādo dicit q; aut solus prelatus emit ⁊ hz lo cuz ꝯria opi. precedēs. aut prelatus cū collegio ⁊ p cedat opi. glo. qz delictū prelati ⁊ capituli nocet eccle sie. vt in. c. ij. de or. cog. ⁊ in regula delictū de reg. in. li. vj. sed Jo. cal. vī sequi indistincte precedentē opi. vt eccla remaneat libera qz iste vēditor dz spoliari, p pter delictū suuz. ⁊ lz do. an. sequat Jo. an. nubi tñ plz opi. cal. vt saltē iudex ex officio suo psulat ecclesie nā indignū est vt patronus habeat amplius iuspatro natus qui presumpsit id vendere. vnde ecclesia rema nebit libera nō ratione sui cōtractus sed qz venditor dz spoliari ⁊c.

[a] Jn penalibus dispositū i vno ex correlatiuis extenditur ad reliquuz et respectū pene qui vnisoz mis rō militat. ita et firmat idē pa nor. s. i. pe. decr. vbi ad hall. bar. in auc. q semel C. quō ⁊ qñ iu. Idē tz in c. fi. i. iij. col. s. de rescrip. ⁊ gem. in. c. i. de tēpo. or. in. iiij. col. in ij. fallēcia vbi ad hoc spāl all. bar. in. l. liberoz. ff. ō bis q nō. isa. p illū tex. te nentez q; ex idētitate rō nis statutuz pēale loqns de vroze extēdit ad maritū ⁊ eō. et vidē que nō. plenius i. c. i. s. de locat. et ipse panō. hic se remittit.

[b] Jspro intellectu huius c. vide bal. i l. a. pcurato re. C. man. ⁊ bal. in l. siqs C. de se. nup. ⁊ bal. i. c. ꝑro in pri. vlt. col. de iudi.

e X litteris.

[b] Juspatronatus psi stēs i aliqua vniuersi tate tēporaliū trāsit cū ipsa vniuersitate et si vniuersitas trāseat tantuz quo ad vtile dūiuum nisi iuspatronat[b] specifice fuerit exceptū ⁊ est notabilis casus ⁊ quotidie allegat. diuidit in duas. primo ponit querela episcopi. scōo dant sibi iudices ⁊ instruunt qūo debeāt diffinire ibi mādam[b]. La sus lralis. Abbatissa ⁊ moniales monasterij de vin to. quandā villā suā in qua sita erat eccla de latosi. lo cauerunt ad firmā. g. militi. miles ille ad ecclesiā ipsā postmodū vacantē pntauit epo. vv. clericū quē epūs istituit. postmodū abbatissa predicta monasterij epi scopo aliū pntauit. sed eps admittere noluit pntatuz ab ipsa. vnde abbatissa apud cātuarien. arcbiepm de epo deposuit questionē qui primū presentatū fecit re moueri: ⁊ secundū sibi pntatū fecit institui. vnde orta fuit contētio inter eos. Salebriē. eps qui primū insti tuerat significauit hoc dño pa. vnde mādat iudicib[b] quatenus si cōstiterit q; predicto militi predicta villa fuerit ꝓcessa: nō excepto iure patronatus: vel et si cō stiterit q; anteqz de iure patronatus inter abbatissaz ⁊ militē ꝓtroversia esset orta. prefatus. vv. institutus fuisset per episcopuz ad pntationē militis ecclesiā ei dez adiudicent: dūmodo idoneus sit ita q; si abbatis sa obtineat aduersus militē. predictus. vv. illi de tem poralibus debeat rndere ⁊ sic vtroqz casū obtinebit Ber. Primo nota q; lz ꝯctus nō gratuitus. pbi beat super iurepatronatus. vt. s. c. precedenti. ⁊ cla rius. j. e. c. de iure. tñ si ꝯctus non gratuitus interue nit in aliqua vniuersitate temporalium iuspatronat[b] existens in vniuersitate transit ex illo titulo non gra tuito qz contractus videtur initus super rebus tem poralibus ⁊ non super iurepatronatus sed accesso rie transit iuspatronatus. Et ex hoc nota q; iuspatro natus potest esse accessoriū rebus temporalibus. fa cit. l. in modicis. ⁊ qō ibi nō. ff. de contraben. emp. ⁊ l. si mercedē. §. fi euz fundū. ff. de ac. emp. ⁊ sic nota q; magis dignū pōt accedere minus digno. Nō vlterius q; existens in possessione iurispatronat[b] lz nō habeat proprietatē illius iuris valide pntat ita q; presentatus per eū ⁊ institutus per superiorē non dz postmodū remoueri l z appareat in futurū presenta torē nō habuisse ius presentandi. ⁊ est ratio qz pnta tio censet quidā fructus iuris presentandi. vt nō. j. e. c. psultationibus. sed fructus pertinent ad possesso rem nec tenet restituere si illuz bona fide cōsumpsit. vt nō. in. c. grauis. s. de rest. spo. ⁊ hec est propria ra tio scōi casus. c. ⁊ idez dic eadē ratione in electoribus vt probat in. c. querelā de elec. Tertio nota vnaz practicā recognoscendi vez patronū si obtinet con tra possessorē. naz institutus ad presentationē possess soris dz respondere patrono de temporalibus. aliaz practicā videbis. j. e. c. psultationibus. Jtem no ta q; beneficiatus tenet patrono respondere de tem poralibus. ⁊ intelige de patrono ecclesiastico non se culari. vt le. ⁊ nō. in. c. cū ⁊ plātare. j. de priui. ⁊ ibi p Jnno. ⁊ in. c. in lateranensi de preb. Quō aūt fit ista recognitio seu responsio de tēporalibus. certe nō in telligas q; debeat dare tēporalia patrono sed dz red dere rationē administrationis tēporaliuz nō tñ valde stricte puta dicēdo quid expēdat quotidie pro victu alibus sed in gener. de quo vide per Jnnocē. in. d. c. cū ⁊ plātare. Et ex hoc nota q; pinguius ius habz patronus ecclesiasticus qz secularis. Jtem patron[b] ecclesiasticus[b] hz sex menses ad pntandū ⁊ secularis quatuor. vt in. c. i. e. ti. li. vj. ⁊ de aliis differentijs dic vt nō. in. c. cum ꝓpter. j. eo. ⁊ in iuribus superius al legatis. Ultimo nota q; si presentatio facta perti net ad monasteriuz valet presentatio per solaz abba tissaz. In contrariuz tamē facit. c. ea noscit. s. de bis que fiunt a prela. ⁊ dic vt ibi dixi. Et nota ex hoc ⁊ ex tex. mulierē esse capacē iuris presentādi. ⁊ vide qō di xi. s. eo. in. c. i. ⁊ c. fi. de concess. preben. Jn glo. i. in fi. aduerte qz glo. non reddit specifice rationez di uersitatis quare iuspatronatus transit cum villa loca ta ⁊ non cū villa pignorata. videtur tamen glo. velle q; hic fuit initus talis contractus per quem transiuit dominiū videlicz ville. vt puta qz locatio fuit facta ad magnū tempus iuxta nō. per Jnno. in. c. propter. s. de loca. ⁊ sic cuz conductor habeatur hic loco domi ni respectu vtilis dominij transit etiā iuspatronatus sicut trāsiret si ex toto venderet villa sed in creditorē non trāsit dominiū aliqō rei pignorate ideo non tran sit iuspatronatus. sed aliud sensit hic glo. ⁊ aliud Ho sti. ⁊ Bof. sed nō clare iudicio meo. ideo dic q; i cre ditorem nō trāsit qz creditor tenet restituere omnes fructus quos percepit ex re pignorata. vt in. c. cū cō tra de pig. ⁊ in. c. i. j. de vsuris. sed si creditor presen taret ⁊ pntatus istituere[b] nō possz postea repetere il lum fructuz ⁊ sic creditor lucraret illū fructuz ex mu tuo cōtra naturā pignoris cū mutuū debeat esse gra tuituz in. c. cōsuluit de vsuris. sed in cōtractu locatio nis ad magnū tempus cuz trāseat possessio ⁊ omnis vtilitas rei locate trāsit iuspatronatus taqz accessori um. nā ille qui est in possessiōe hz presentare. vt in. c. cōsultationibus. j. eo. nec tenet restituere cōmodita tem quā percepit ex re locata. idem ⁊ fortius quādo trāsit dominiū vtile ⁊ directū vel vtile tātum. ad hoc c. cū seculuz. j. e. ⁊ d. l. in modicis. ⁊ d. l. si mercedē. per hoc dico dispositionē huius. c. non ꝓcedere si lo catio fuisset fcā ad modicū tempus qz tunc non trāsi

[c] De illo qui est i possessione pntandi.

[d] Ofte inter pro nuz eccles asticum et seculare3.

[e] Et vi de que no taui. j. li. c. c. in glo. in cipi. an ⁊ qñ iuspro natus trā seat tē. in fi.

ret dominiū vtile nec possessio sed detentatio q2 colonus ad modicū tempus possidet domino ⁊ non sibi l. male agit. C. de prescrip. xxx. vel. xl. āno. vnde ꝓsentatio reperiret fcā ab eo qui non est in possessiõe presentādi nisi diceres q colonus possidet nāliter si bi lz ciuiliter dño vnde ratione illius nālis videt posse presentare. vt si iste percipiat istū fructū sicut percipit ceteros fructus ville ⁊ maxime q2 iste tex. loquitur indistincte. In glo. fi. in fi. glo. in effectu ponit duas opi. pria q existēs in possessione iurispatronatus põt pñtare nõ obstāte q sit sibi mota ꝯtrouersia sup ipso iure ex quo nõ reuocat in dubiū de ipsa possessione. ⁊ bāc opi. vr seq Jo. iij. q. vj. ꝟ qppe. ⁊ cõiter doc. sentiūt ꝟ illa rõe q2 pñtatio est quidā fructus iuris pñtandi. vnde sicut possessor in re ꝓpbana colligit fructus lite pēdēte ita ⁊ ī hoc iure. Scōa opi. quā glo. sequit est q nõ possint pñtare ex quo lis est sibi mota vel si admittit pñtatio nõ dz sequi institutio per superiorez sz dz expectari exitus cāe. Sz tu dic latius colligēdo aliqua dicta do. ant. ⁊ declarādo banc mām ampliādo terminos glo. q aut quis est in possessione sine aliqua ꝯtrouersia ⁊ tūc põt pñtare ⁊ institutus ad pñtationē suā non dz postea remoueri lz appareat possessorē nõ habuisse ius ꝓprietatis. ad ꝟ vr tex. in. c. ꝓsultatōibus. j. e. ⁊ in. d. c. querelā. Ratio nālis est q2 possessor nõ tenet restituere fructus quos ꝓbabili rõne consumpsit nec est effectus locupletior vt dixi in. d. c. grauis. ita in casu nr̃o nā per ꝓsentationē possessor nõ est effectus locupletior ideo pñtatus ⁊ institutus ad eius pñtationē nõ dz remoueri sed dz deinceps cognoscere vex patronū. ⁊ hoc modo intelligo istuz tex. in scõo casu. nā debes intelligere q iste miles erat in possessiõe ⁊ q pñtauit ante motā ꝯtrouersiā ⁊ pñtatus fuit institutus. ⁊ ꝟ itellige qñ pñtatus erat possessor bõe fidei. secꝰ si male fidei q2 sicut possessor male fidei nõ facit fructus suos etiā quos ꝓsumpsit. vt ī. d. c. grauis. ita nec iste potuit valide pñtare. hoc est notabile dictū Inno. in. c. ij. de ī inte. resti. ⁊ in. c. lr̃is de resti. spo. ⁊ per hoc notabile dictū limita predictū. c. querelā. ⁊. d. c. ꝓsultationibꝰ aut pñtans erat in possessione bone fidei sed fuit sibi mota ꝯtrouersia ante pñtationē. ⁊ tunc aut lis est mota super possessione q2 negat ipsuz possidere ⁊ nõ dz admitti pñtatio q2 sup hoc depēdet questio ⁊ sic debes intelligere predictū. c. ij. de in inte. resti. expresse vult glo. ibi. ⁊ in. d. c. hoc qppe. Q̃ñqz mouet controuersia nõ super possessione sed sup ꝓprietate iuris vt q2 alius dicit ipsuz esse patronū lz reus sit in possessione. ⁊ iste casus est dubitabilis de quo ꝓprie loquit glo. ⁊ dic q pñtare põt sicut ⁊ alios fructus colligere sed pñtatio nõ dz admitti per superiorē ita vt īstituat pñtatum sed potest admittere simpliciter ⁊ differre institutionez in euentū cause. Ratio est ista. possessor tenet restituere oēs fructus quos percipit pꝰ lit. cõtest. vt dixi in. d. c. grauis. sed si instituer̃et presentatus lite pēdēte ⁊ succūberet pñtator in ꝓprietate nõ posset restituere illū fructū q2 legitime institutꝰ remoueri nõ dz. ⁊ ideo ꝓpter impossibilitatē restituē di dz differri institutio. Simile si quis dilapidat fructus post lit. cõtest. nec est soluendo. nam fructus sequestrant vt dixi in. c. fi. s̄. de sequest. pos. ⁊ fruc. sed in rebus ꝓpbanis põt possessor percipere fructus ⁊ vti libere possessione sua lite pēdente q2 põt eosdem restituere vel estimationē. Et ex his habes declaratū istum tex. in secūdo casu. vnde nõ colligas ꝟ arg. a cõtrario sensu q pñtatio non dz admitti post cõtrouersiam sed qõ institutio nõ dz fieri ⁊ facta non tz. ⁊ per hoc habes satis declarata istaz materiā. Extra gl. ꝓ declaratõe predictoꝝ ⁊ materie querit qñ iuspatronatusª dz trāsire cum vniuersitate. Sol. ex dictis

a An ⁊ qñ iuspatronatus trāseat cum vniuersitate circa q vide dicta q scribit idē. d. ab. in sua disputatõe q incipit augerio i. xix col. ⁊ fac ad hoc q plene notat bal. in c. i. de depo. que et sequit lud. ro. in. l. iij. in prin. ff. de ac. pos. et vide host. in sūma de iurepa. s. qualiter transfer. v. fi. ⁊ vide bart. in. l. aufidius per illuz tex. ff. ꝺ priui. cre. et vide plene p pau. de leaz. in cōmento c. nobis. j. e. ti. ⁊ bal. i. l. i. C. de bo. q̄ li de. cū cōcor dan. ibi assignatis. ⁊ ad de q in obligatõe pignoris iuspatronatꝰ nõ trāsit cū vniuersitate. tex. est in. c. cū bertoldus de re iudi. ⁊ rõnē ibi vide pul. p. d. an. in vlti. col. pº glo. magnā. Itē adde hic bā. in. l. bāc legē ff. de ꝺb. ēp.

Inn. potest colligi q nõ sufficit q ibereat cuicunqz rei sed oz rē esse talē q absqz alia expressione cōtineat in se iura vniuersitatis. vt est villa ⁊ castruz que habent in se iurisditionē honorē ⁊ districtū. ⁊ intellige ꝟ habere iurisditionē ⁊ districtuz ex cōsuetudine seu ex statuto hominum. secus de iure cōmuni. vt ipsemet Inno. nō. in. c. cuz ad sedē de resti. spo. Et per ꝟ inferr̃et ad. q. quid si habēs aliquos fundos in villa dicat vendo tibi omnia iura que habeo in villa nūquid transeat iuspatronatus. ⁊ dicit Inno. q non q2 ꝟ nõ subest aliqua vniuersitas. vnde perinde est ac si diceret vendo tibi talē ⁊ talem fundū. Quid autē si dicat vendo tibi omnia bona mea. Inno. ⁊ Jo. an. sentiūt iuspatronatus nõ transire q2 ista nõ continēt vniuersitatē in se lz alij contra. sed pro hac opi. contraria adduco bonum text. in. l. bonoꝝ la. ij. ff. de v. signi. vbi dicit q bonoꝝ appellatio continet vniuersitatem sicut hereditas. Nunquid aūt vēdita hereditate transeat iuspatronatus. cōmuniter tenet q sic q2 hereditas in se est quid vniuersum. vt in. d. l. bonoꝝ. ⁊ in. l. hereditas. ff. de pe. here. Quid aūt si vēdat palatiūᵇ ī quo est iuspatronatus nec habet aditus nisi per palatium. quidam tenuerunt iuspatronatus transire. argu. in. l. si mercedē. §. si cum fundum. ff. de ac. emp. vbi hoc sentiunt glo. ⁊ Bar. loquunt tamen in fundo in quo est iuspatronatus. sed Inno. ⁊ Jo. an. tenent hic oppositum q2 palatium non est quid vniuersum sed res particularis. nec obstant dicte leges q2 procedunt in sepulchro. qō est inutile domino si non posset ad illud habere aditum. sz iuspatronatus põt possideri ⁊ exercitari absqz eo q quis vadat ad ecclesiam. ⁊ hoc plus plz.

b Utrū vēdito palatio vl fūdo videat vēditū iuspatronat⁹ q vēditor ꝟ ī capella ad quaz nõ põt ꝟ accessus nisi p palatiuz illud vl funduz de quo vide plene p eū dē. d. abb. panor. in sua disputatione q̄ incipit augerio i. xix col. ⁊ vide tex. in. l. in modicis. ff. de ꝺb. ēp. c Et q sit nulla tz idē panor. in. c. cū bertoldus. s̄. de re iudi. p illū text. q̄ ad hoc põderat ī iij. col. cir. fi. in. v̄fi. ex ꝟ nō. colligit q institutio cē. ⁊ p text. d. c. decernim⁹ hic alle. p ipsum vbi dic cē text. opt. ⁊ fiert ad intellectū istiª. c. se remittēdo ad dicē da hic plenius. per eū. Et iunge seu ꝓtinua hic q ipse ponit. j. e. c. ad fi. v̄fi. vlti. extra gl. op. cē.

i Illud pretereundum

Si laicus clerico vel religioso loco concedit ecclesiaz sine ꝓsensu episcopi nõ obstāte tali ꝓcessione que nõ valet ad ipsaz ecclesiā cū vacauerit poterit pñtare ⁊ eaz alteri ecclesie de ꝓsensu episcopi poterit cōcedere. h. d. cū. c. suggestū. ⁊. c. cum laici. j. eo. bz duo dicta. scōm ibi lz. Casus lr̃alis. Patronus ecclesiā nõ vacantē cōcedit alicui religiose domui in ꝓsulto epo. postmodū vacat ecclesia. patronus pñtauit clericū epo ad ecclesiā illā vacantem: ⁊ eps illū instituit. Querit vtrū prima cōcessio impediat secundā. Respōdet papa q secūda concessio tz ⁊ valet non obstante prima que de iure nullius ē momenti: tuz q2 de re nõ vacante facta est: tum q2 laici sine auctoritate episcopi nulli possūt ecclesias dare q̄z ius iuspatronatus possint loco religioso cōferre. Si aūt ecclesia vacāte iuspatronatus loco religioso contulerit ⁊ aliquis fine presentatione fratruz eiusdē loci fuerit in ipsa ecclesia institutus eius institutio est ꝺ iuris rigore irritanda. Ber. Nō primo q ex acquisitione iurispatronatus nõ bz laicus potestatē concedendi ecclesiam quo ad ꝓprietatē vt hic. nec quo ad titulū. vt. j. eo. cum laici. sed soluz consequit potestatem pñtandi clericum episcopo per eum instituēduz vt. j. e. c. fi. Secūdo nota ꝟ tex. apertum q ex cōcessione eccle facta per patronū nõ videt cōcedi iuspatronatus. nam si trāsiuisset hic iuspatronatus non potuisset patronus postmodū presentare clericuz cuius contrariū hic dicit. Itē nota episcopū non posse beneficiū patronatū alicui ꝓferre fine pñtatione prōni ēt ecclesiastici. ⁊ q institutio facta fine pñtatõe patroni est de rigore iuris irritanda. Et nota bene hec verba. nam ideo dicit de rigore q2 de equitate nõ eēt retractanda cum ius patroni pendeat ex gratia vt dixi. s̄. e. q̄ñ. hic tamen rigor preferetur equitati patrono instante. vt in. c. decernimus. xvj. q. vij. ⁊ per illū tex. potest dici q institutio sit ipso iure irrita. qō etiā

sentit Jo.an.in.c.ij.de offi.vica.li.vj.⁊ tunc expone verbuz irritanda.i.irrita nuncianda.vel est irritanda quo ad factū sicut de facto processit. Sed opp.cō tra primam partē.c.vr enim ꝙ cuz consensu epi non possit laicus cōcedere ecclesiaz cuius contrariū hic i nuit cum laicus non possit eam possidere.vt in.c.cau sam.de prescrip.⁊ pro non dato habet ⁊c.vt in.c.cū autē.s.eo.So.doc.intelligunt tex.in ecclesijs que ō facto detinent a laicis potētibus.vnde vt eripiant a manibus eoruz iura concedūt ꝙ interuenīēte aucto ritate episcopi valeat concessio facta loco religioso vt alteri ecclesie.simile in decisione decimaz.vt le.⁊ nō. in.c.cum apostolica.de bis que fi.a prela.⁊ intellige qñ laicus cōcedit in proprietatē.nam in titulum nullo modo concedere pōt nec iura hoc ꝙmittunt. ꝙnimo laicus conferēs excōmunicat saltē minori excōmuni catione.vt in.c.siquis deinceps.xvj.q.vij. Jn gl. i.in fi.sentit hic glo.ꝙ patronus pōt cōcedere iuspa tronatus sine cōsensu episcopi.sed ꝯriū sentit gl.pe. ⁊ fi.⁊ vide glo.in.c.nemini.xvj.q.vij.doc.ponūt hic varias opi.sz concludēdo distingue ꝙ aut patronus concedit ecclesiam alicui loco religioso in ꝓprietatez ⁊ hoc constat.aut concedit iuspatronatus ⁊ constat. aut concedit simpliciter ecclesiaz ⁊ nō constat quid i tēdebat concedere vtruz ecclesiam vel iuspatronat⁹. primo casu concessio sine auctoritate episcopi est nul la.vt hic ⁊ in.d.c.qō autē.vnde etiam iuspatronatus nō trāsferr.Rō qz illud ius nō intendit concedere ⁊ donatio sumit vires ab intētione donatoris.vt in.l. nec ignorās.C.de dona.ergo nō valet cōcessio eccle sie qz nō poterat eā cōcedere nec ꝓcessio iurispatro natus qz nō intēdebat illud ꝓcedere.vnde bz locū il la regula qō noluit potuit.⁊ ꝙ voluit adimplere neq uit.vt in.c.cū super de offi.dele.⁊ in.l.multū interest C.si quis alte.vel sibi.⁊ in hoc casu,ꝓprie pōt intelli gi iste tex.⁊.c.qō aūt.s.e. Scōo cāu principali cū cōcedit iuspatronatus aut ꝓcedit generaliter ꝓceden do vniuersitatē aliquā ⁊ tunc transit in quēcunqz etiā sine auctoritate epi.vt s.eo.ex litteris.⁊.j.eo.cū secu luz.nō tñ dz exprimere iuspatronatus. vnde si dice ret vendo tibi talem villaz cum iurepatronatus in ea existēte nō valet venditio respectu iurispatronatus.⁊ de hoc vltimo vide latius[a] per Jo.an.in.c.i.eo.ti.li. vj. Aut vult ꝓcedere iuspatronatus per se ⁊ aut i vlti ma voluntate.puta legando.⁊ si hoc facit cum cōsen su episcopi indubie tz.sed nunquid valeat sine cōsen su episcopi.dicam post Jo.an.j.e.c.cū seculum.aut vult cōcedere inter vivos ⁊ tunc aut ecclesie aut loco religioso ⁊ valet concessio etiam sine auctoritate epi scopi.tex.vr hic in v.lz.nā ille v.venit aduersative ad precedentia. Jtē tex.hic dicit ꝙ bz liberā facultatem ꝓcedendi loco religioso.nō.n.esset libera facultas si necessario deberet habere cōsensum episcopi.vt nō. in.c.de multa.s.de prebē.⁊ in.c.lz episcop⁹ eo.ti.li. vj.⁊ banc opi.cōmuniter tenēt doc.⁊ facit.c.vnicum a ꝓtrario sensu.eo.ti.li.vj. Aut vult concedere laico[b] vel clerico recipienti nomine,ꝓprio.⁊ nō valet cōces sio sine consensu episcopi.ar.hic ⁊ in.d.c.i.a ꝯrio sen su.⁊ banc opi.tz hic Hosti. Jo.an.sequit Archi. in d.c.i.⁊.xvj.q.vij.pie mētis.lz Jnno.⁊ quidā alij sen serunt cōtrariū.s.ꝙ laico etiā posset cōcedere sine cō sensu episcopi.sed prima opinio cōmunior⁊ verior. Ratio diuersitatis est duplex.pria ꝙ laici magis cō sueuerunt aggrauare ecclesias qz clerici.ar.ij.q.vij. laicos.⁊.c.laici.Secūda ratio qz si clerici excedūt ter minos suos facilius possunt cōpesci per ecclesiā quā laici.ar.lxxxix.di.indicatū.⁊ banc opi.tene. Ad qd aūt requirit episcopi consensus.dic vt videat an ex pediat ecclesie mutare patronū.nā si vellet cōcedere potentior seu tyrānus episcopus nō consentiat. Jtē aduertet an interueniat fraus.nam timēduz est an sit ficta vēditio.⁊ hoc quo ad scōm membrū. Venio ad tertiū qñ simpliciter cōcedit ecclesiā ⁊ nō apparet quid vellet ꝓcedere.in quo distingue ꝙ aut ꝓcedit cū ꝓsensu episcopi ⁊ transferr iuspatronatus ⁊ omne ali ud ius qō bz in ea.ar.c.pastoralis de dona. pro hoc c.qō aūt.s.e.⁊ qō ibi nō.in glo. Aut cōcessit sine cō sensu episcopi ⁊ nō valet cōcessio in aliquo qz peccat in forma.⁊ hoc casu pōt intelligi iste tex.nam hic non distinguit animus donatoris.⁊ pz ꝙ in nullo valuit ꝓcessio ecclesie facta per laicos.⁊ per hoc habes de claratos ⁊ suppletos casus glo.⁊ materiā huius.c.⁊ c. qō aūt.⁊ vide qō ibi dixi. Jn glo.ij.in fi.de hoc brocardo dic vt nō.in regula nō prestat de reg.iu.li. vj.⁊ per glo.in.c.auditis hic alle. Jn glo.iij.in fi. vult ergo glo.ꝙ loco religioso pōt cōcedi ecclesia nō vacans cū auctoritate episcopi. Sed cōtra hoc facit iste tex.nā concessio fuit facta religiose domui ⁊ tamē dicit ꝙ nō valuit cōcessio de re nō vacante.vñ dicerē ꝙ aut quis intendit donare ecclesiam nō vacantē lo co religioso vt valeat vt exnunc in preiudiciū rectoris ⁊ nō valet donatio.⁊ ita intelligat iste tex.aut intendit ꝓcedere sine preiudicio rectoris ⁊ valet.⁊ sic itelligo glo.⁊ pro hoc tex.i.c.ꝓsultationibus de dona.⁊ cle. fi.de re.eccl. nō alie. Ultimo extra gl.opponit de c.ij.de supplē.negli.prela.vbi valet institutio episco pi sine pītatione patroni:cuius ꝯrium innuit ista lra in fi.So.regulariter nō valet.vt hic.⁊ in.d.c. decer nimus.Fallit fm Hosti.si patronus fuit negligens in presentando.vt in.d.c.ij.⁊ dic ꝙ data negligentia patroni potestas deuolui ad eū qui habebat institu ere etiā si episcopus nō fit.vt est glo.multū nō. i cle. i.de supplē.neg.prela. Secūdo fallit quando pa tronus presentauit indignū.vt i.d.c.ij.⁊ per hoc sen tit Host.ꝙ patronus pītando indignū priuat ea vi ce potestate pītandi qō an sit vez indistincte pleniꝰ dixi in.c.cū vos de offi.or.⁊ dic vt ibi. Tertio fal lit fm eum si ꝓcessio fit per papaz vel per legatuz de latere.vt in.c.dilectus.j.e.Sed tu dic melius ꝙ aut est iuspatronatus ecclesie ⁊ procedit dictū Hosti. vt legatus possit concedere sine presentatione ecclesie. ⁊ ita loquit.c.dilectus.Aut est patronus laicoruz ⁊ nullus citra papā pōt ecclesiaz conferre sine pītatio ne patroni.⁊ iste est proprie casus in.d.c.cuz dilect⁹ j.eo.vbi de hoc ⁊ vide bonam glo.in.c.per litteras. de preben.in cle.

q **Querimoniam.** Jnstituti in ecclesijs pa tronatis per nouos patronos mutari nō possunt nec vicissitudines ecclesiaz per eos fieri.duo sūt dicta.secūdum ibi ⁊ vicissitudines.

Casus lr̄alis. Mortuo patrono cuiusdā ecclesie beres suus in iurepatronatus sibi succedens ecclesi az eandē de nouo ordinare voluit.Consultus papa super hoc respondet dicens ꝙ,ppter mutationē pa tronoz:ordinatio ecclesiarū mutari non dz ab ipsis patronis vel ab alijs qō esset absurdum cū in patro norū potestate ecclesia nō consistat.Ber. Nō ꝙ lz patronus bēat ius pītandi in ecclesia.vt.s.e. qua si per totū tñ legitime institutus ad pītationē antiqui patroni nō dz remoueri ad instantiā noui patroni.⁊ iste est,ppie intellectus. Et hec faciūt ad.q.pone plures beredes fuisse institutos per defunctū reperi tur iuspatronatus[c] in bereditate nūquid possit illud adiudicari alteri ex beredibus.Jo.an.post Bof.tz ꝙ nō.ar.huius.c.qō,phibet mutationē ordinatiōis ecclesie fm humanaz ꝓditionē.lz eniz nomina debi toruz inuenta in bereditate possint adiudicari vni ex beredibus lz diuidi non possint.vt in.l.ea que.C.fa mi.berci.⁊ in.l.ij.⁊.iij.ff.e.tñ iuspatronatus nō pōt

a Et plep dom.i.c.vni co in prin. ō iurepa.li.vj. ⁊ viō qō nō. pcūdē.d.ab. panor.i.c.q̄ relā.v.⁊ idu co banc gl.ē simo.

b Et add ꝙ hoc plenis sime disputāt do.abb. in sua disputatōe q̄ incipit augerio ⁊ tādez facit amplis allegationibus ad vtrāq; pr̄ē ꝓcludit cōcōem opi.ꝙ ēt cū ꝓsensu epi patron⁹ iuspatronatus ꝙ bz nō poterit dōare laico ⁊ b ponit i prio dubio suedis putatōis.et de hoc vide oio ꝙ hosti. late scribit i sūma eiusdē ti.de iurepa. §.qualr trās ferat v.dona tio. Jtē add hic ꝙ nō. d. ō ro.i nouis. dcci.dv.

c An ius patronat⁹ possit adiu dicari alte ri ex here dibus.

diuidi inter heredes nec adiudicari vni ex heredib⁹ sed oēs heredes patroni erūt insolidū. Do.pe. miratur ō hoc dicto Jo.an. cū iste tex.nō ꝓhibeat trāslationē de vno i aliū. vñ tz ipse q̄ licite pōt adiudicari vni ex heredibus. tū q̄ iuspatronat⁹ trāsit cū vniuersitate. vt in.c.ex lr̄is. s̄.e. tū q̄ vtilius ē eccl̄ie vnū habere patronū q̄z plures q̄ solet negligi q̄ō cōiter possidet. C. qñ ꝛ quibus quarta ps debet. l.ij.li. x. sz mihi plus plz opīo ꝓcedēs tali rōne. Aut enim hereditas equaliter diuidit ītr istitutos. ꝛ nō appareret rō quare magis dz adiudicari vni ex heredib⁹ q̄z alteri. vñ cū sit ius indiuisibile ꝓsistit penes oēs īsolidū vt nō. glo. s̄.e.c.i. Aut cui adiudicat fuit data minor ps hereditatis. ꝛ non valet illa adiudicatio q̄ vī adiudicatū iuspatronatus in cōpensationē bonor⁹ ꝛ sic quodāmodo cōmutaret cū retali ꝛ reciper estimationē ꝛ.c. de iure. j. eo. ꝛ tene mēti hāc qōnē quia quotidie pōt accidere ꝛ p hās alīs dixi q̄ patron⁹ nihil hīs in bonis nō poterit cedere inspōnatus creditoribus q̄ nō recipit estimationē vt dixi nec pōt iteruenire titulus nō gratuitus. vt in.c. q̄ clerici. s̄.e. ꝛ i.c. p̄terea. de trāsac. Sed quero qd intēdat littera per vbū vicissitudines. So. tres sūt ītellectus. qdam exponūt vicissitudies. i. mutatiōes seu grauamia. Alij vt Jnno. q̄ intēdit ꝓhibere q̄ patroni nō pñt cōuenire adinuicē vt vnus sit pōnus vno anno alius alio vt sic habeant quandā vicissitudinē. Sed hoc dictuz limita qñ vellent ex toto ius diuidere. nā respcū exercitij bene pñt hanc cōuentionē facere. vt vnus pñtet vna vice alius alia. vt ē tex. in cle. fi. eo. ti. Simile ī tutoribus q respectu administratiōis pñt diuisionē adinuicē facere sz nō pñt diuisionē adinuicē facere quoad ius tutele. vt. l. inter tutores. ff. de admi. tu. Tertij vt bost. ītelligūt q̄ ꝓhibet h̄ ꝓmutatio iurispatronatus. vt puta si duo patroni haberēt plura iura pōnatus nō pñt illa permutare sine auctoritate episcopi ꝛ nota hunc intellectū q̄ facit ad ea que dixi in.c. precedenti. ꝓ hoc vī glo. in.c. nemini. xvj. q. vij. ꝛ quilibet intellectus est bonus in se. Jn glo. i. in fi. hec glo. nō respōdet specifice ad. c. decernimus vbi mutat rector ad instantiā patroni. ideo dic q̄ illud loquitur qñ eps sprēto pōno instituit rectorē ī ecclesia. h̄ loquimur qñ sacerdos fuit legitime institut⁹ q̄ mutari nō dz ex mutatōe patroni. Sed quero que fuit rō dubitādi. So. potuit esse duplex. prīa q̄ rēsoluto iure actoris resoluit ius successoris. vt in. l. lex vectigalis. ff. de pigno. sed patronus antiqu⁹ fuit actor iuris huius sacerdotis. videbat q̄ resoluto iure illi⁹ esset resolutū ius istius. sc̄da rō successor nō tenet stare ꝛctui inito per predecessorē. nā emptor domus nō tenet stare locationi facte per vēditorē cū sit successor singularis vt in. l. emptorē. C. loca. ita videbat q̄ nouus patronus nō tenebat stare p̄sentationi facte p predecessorē sed ꝛriuz h̄ decidit. Ratio q̄ rector institutus in ecclesia nō bz ius a patrono principaliter sed a superiore instituente. vt in.c. q̄ aūt. s̄.eo. Jtez institutus bz ius in ecclesia. vt in.c. si tibi absenti de p̄ben. li. vj. ideo non potest remoueri per successorē. facit q̄ nō. in. d. l. emptorem.

c **Cum laici.** Sūmatū est. s̄.e. illō vel sūma sic. Patronus ecclesiā clerico ꝓferre nō pōt ꝛ si contulerit pōt h̄ nō obstāte ad illā pñtare rectorē. primo dictū. sc̄do rō ibi nō. n. Casus lr̄alis. Aliquis laic⁹ patronus cōcedit ecclesiā nesciēte epo aut nō ꝓsentiēte. postea pīa ductus clericū aliū pñtauit epo ꝛ eps ipsuz instituit. Querit̄ que ꝓcessio valeat: dr̄ q̄ institutio illius valere dz: qui auctoritate epi est institutus nō obstante prima ꝓcessione que nulla est: q̄ nō lz laicis clericos ī ecclesijs ordinare. Ber. Nō primo casuz in quo quis pōt venire ꝛ ꝓpriū factuz. ꝛ in hoc multū instat glo. ꝛ Jo.an. ponit plures casus. sed tu⁹ vide plene per Cal. in.c. siqs p̄sbyteroz de re.ec. nō alie. dixi in.c. cū sup de ꝓbe. p̄bē. per bar. in. l. post mortē. ff. de adop. ꝛ in. l. qui ea mēte. ff. de fur. per Ci. in. l. siquis nō dicā rapere. C. de epi. ꝛ cle. vbi tractat an sit locus pnie in delictis ꝛ aliquid tetigi in.c.i. de eo qui mit. in pos. Scōo nota ꝓnū nō posse ordinare ecclesiā. vnde nō pōt eaz alicui ꝓferre in tituluz. ꝛ dic h̄ ꝓcedere ēt si sit patronus ecclastic⁹. vt in.c. fi. j. e. ꝛ in.c. i. xvj. q. vj. Sz hic quero nunquid iudex secularis possit ꝓpter delictū priuare patronū laicū iurepatronatus. vide glo. nō. xvj. q. vij. c. filijs. Jn contrariū vide gl. in cle. pastoralis in. v. su biecte. de re iudi. satis putarē q̄ per se nō possit cū priuare cū iuspatronatus teneat ab ecclesia ꝛ nō a principe seculari sed cū vniuersitate bonorū poterit. ꝛ ideo si pater cōmisit crimen lese maiestatis ꝛ sic oīa bona cōfiscant. dico q̄ transit iuspōnatus ī fiscū ꝛ nō ad filios. ꝛ sic intellige gl. nō. in. d. c. filijs. facit qō dixi. s̄. eo. c. ex lr̄is. Et hec faciunt ad aliā. q. nō. ¶Done q̄ cōmittēs crimen lese maiestatis bz filiuz clericū beneficiatū nunquid filius ꝓdat beneficiuz. ꝛ videt primo q̄ sic q̄ filij huius crimio si efficiunt infames. vj. q. i. c. verū. v. siquis cū militibus. ꝛ. l. quisqs. C. ad. l. iul. maie. sed infamis nō pōt tenere beneficiū. vt in regula infamibus de reg. iur. li. vj. ꝛ in. c. inter dilectos de excess. prela. sed cōtrariā sententiā tene q̄ cuz filius sit clericus nō efficit infamis q̄ lex secularis nō potuit inficere. cum nō sit legi subduus. vt in.c. qō clericis. ꝛ qō ibi nō. de foro cōpe. ꝛ ad hoc vide glo. nō. in. c. satis puersum. lvj. dis.

Nico. Abbas.

b **Cura pastoralis.** Religiosi vēdicare vel retinere nō pñt eccl̄as sibi cōcessas a laicis sine diocesani ꝓsensu nisi legitime prescripserint vel postea diocesanus ꝓsenserit. ꝛ tria facit. primo ponit dictū. sc̄do exceptionē ibi nisi. tertio rationē ipsius ibi cū eni. Casus lr̄alis. Quidā religiosi ꝛ alij ēt clerici recipiebāt ecclesias de manibus laicor⁹ sine auctoritate epōrū qō erat iuri contrariuz. Unde mandat papa predictis religiosis ꝛ clericis q̄ nullus eor⁹ ecclesias recipiat ex donatione laicorum sine auctoritate ꝛ consensu diocesani episcopi vel retinere presumat taliter acquisitas nisi legitima fuerint prescriptione munit: vel postea ꝓsensum habuerint dioce. episcopi. q̄ laici non possunt in alios nisi ius qō habent transferre huius concessiones irrite sunt censende. Ber. Nota primo laicum posse ex diocesani consensu conferre ecclesiam quo ad ꝓprietatem loco religioso. ꝛ intellige istum text. prout dixi. s̄. eo. illud. vt intelligat dispēsatiue qñ laici istas ecclesias de facto tenebant ꝛ erant ita potentes vt ab eorum manibus eripi non possent. alīs autem laicus conferre vel donare ecclesiā non potest quantūcūq̄z interuenerit ꝓsensus epi q̄ nemo dat qō nō h. s̄. e. qō aūt. Nō scōo q̄ ecclesia potest prescribi p ecclesiam intellige iure ꝓprietatis vt ecclesiam habeat ad ꝓprios vsus vel tanq̄z subiectam vel vnitam. ꝛ in hoc tene menti istum tex. ꝛ vide qō dixi in.c. vt super de re. eccle. non alie. ꝛ qō notat glo. in cle. i. de excess. prela. secus dicunt doc. respectu tituli. nam prescribere quis ecclesiā non potest vt eam habeat tāq̄z prelatus seu rector in regula. i. de reg. iur. in. vj. ꝛ in c. ex frequentibus de insti. qō limita ꝓut glo. singularis in. c. contingit de do. ꝛ contu. ꝛ ibi dixi. Jtez nota casum in quo titulus minus legitime dat causaz prescribēdi. ꝛ de hoc latius. j. Jtē nō ibi postea cō sensuz ꝛc. q̄ vbi in actu requiritur alicuius cōsensus

a Nō remissiue cāus in ād⁹ ꝓmittit pnia. Et vide h̄ p do. an. in. i. col. i v. in foro vo iudiciali ꝛ vide nō p⁹ gl. i c. diuersis fal lacijs de cle. ꝓiu.

b Ꝓtellectu huius decre. vīd oīno. d. ab. panor. in disputatione sua i cip. augerio in. x. col. vbi recitat nouū intellectum ad hanc decre. quē dicit posuisse. do. an. in. c. cū ꝓ fuctudinis. de ꝓsue.

sufficit vt interueniat ex postfacto. ⁊ nō q̄ pōt īterue/nire consensus etiā post actū nullū. ª quod videtur p̄ nō. per Inn. in. c. cū consuetudinis de consue. ſz dic q̄ actus valebit vt exnūc nō vt extunc. facit qđ notat glo. in regula ratū. ⁊ in regula rati. ⁊ regula nō firma matur de reg. iur. li. vj. In glo. ij. in fi. ex hac glo. habes tres solutiōes ad p̄ncipiū formatum in principio prima q̄ rōne scādali toleratur hec prescriptō. ⁊ hāc so. sentit Guil. naso. dicens q̄ in hoc ista decre. continet gr̄az. sed ꝟ so. nō placet qr intellectus iurium nō sunt trahēdi ad gratiam. vt nō. in. c. ex parte de testi. Item hic nō est aliquod verbū sapiēs gratiam. īmo tex. in v̄bo legitima innuit oppositū. nā prescriptio nō pōt dici legitima nisi habeat oēs qualitates req̄sitas a lege. scōa solutio q̄ ex cursu tp̄is tacite īteruenit cō sensus episcopi. hec solutio prima frōte est nōbilis. Sed obstat qr in actu odioso nō p̄sumitur consensus ex taciturnitate. vt nō. in regula qui tacet de reg. iur. li. vj. facit. c. cū iādudum de prebē. nisi velis salvare dicēdo q̄ ex cursu tanti tp̄is p̄sumitur q̄ consensus īteruenerit p̄ quo gl. nō. in. c. puenit de ēp. ⁊ ven. tertia solutio ⁊ nōbiliōr q̄ illi qui receperūt a laicis nō potuerūt prescribere sed successōres qui p̄babiliter potuerūt ignorare qualitatē facti potuerūt p̄scribere qr poti⁹ successōres errāt in facto q̄z i iure[b] ⁊ nō sing'r hanc solutionē. ⁊ habes glo. fi. ībem in. c. de quarta de p̄scrip. ⁊ in. c. in primis. ij. q. j. ⁊ in. c. si sacerdotes. xvj. q. iij. Et nō q̄ vitiū prelati p̄decessōris nō nocet successōri in prescriptione ſz cōtrariuz fit in herede qr mala fides defuncti nocet heredi vniuersali vt in. l. cū heres. ff. de diuer. ⁊ tēp. prescri. ⁊ l. vitia. C. de acqren. pos. ⁊ est diuersitatis rō qr heres censet̄ una p̄sona cū defuncto. vt in auc. de iureiurā. a morīēte prestito. §. j. sed successōr[c] in dignitate nō est eadē p̄sona cū p̄decessore. Ratio rōnis est qr heres. omne ius causat a defuncto sed successōr in dignitate causat a supiore qui promouit eū ⁊ nō a defuncto. ad hoc qđ nōt īno. in. c. eā te de rescrip. ⁊ do de ro. decr. cxxxiij. ⁊ hāc differētiaz sequit Di. in regula possessor de reg. iur. li. vj. Quarta sol. extra gl. ponitur per Inno. q̄ isti clerici vel religiosi errabāt in facto ⁊ nō in iure qr credebāt cōsensuz ēpi īteruenisse vt qr hoc audiuerūt a fide dignis vel fuerūt eis ostēse littere false. nā error p̄babilis in titulo prestat cām prescribēdi. vt. l. qđ vulgo. ff. pro emptore. ⁊ plene per bar. in l. cellūs. ff. de vsuca. Et nō benetu canonista hāc sol. q̄ in prescriptione vbi requirit titulus sufficit q̄ qs credat titulū specialē īteruenisse p̄babili credulitate ductus vt qr audiuit a fide digni⁹ vel est fama vicinie. p̄hac so. vide qđ dixi in. c. ij. de his que fiunt a p̄latis Quinta solutio datur per gof. ⁊ Uin. dicētes q̄ ꝟ nō cadit p̄pria p̄scriptio sed pp odiū episcopi negligentes cātur istis clericis exceptio. Et nota singl̄r hanc so. nā innuit q̄ vbi prescriptio cātur ex sola negligētia[d] nō potētis tūc currit prescriptio etiā cū mala fide cuz pareť exceptio ꝫ nō petentē. ⁊ sic facit q̄ cōtra creditorē nō petentē debitū currat p̄scriptio ēt cū mala fide. qr ex sola negligētia creditoris sine facto debitoris currit p̄scriptio. ⁊ hoc sensit Inn. in. c. qr plerīq̄z de immu. ecclesie. ⁊ Archi. xvj. q. iij. §. pōt. ⁊ bar. in. l. sequit. §. si vuaz de vsuca. in. l. fi. ff. quēadmodū fui. amit. sed ipsemet bar. sensit oppositū in. l. oēs popu/li. ff. de iusti. ⁊ in. ⁊ Jo. an. in. c. ij. de exce. li. vj. ⁊ hāc ptez ꝫ̄ riaz cōiter tenent moderniores. in. c. fi. de prescrip. ⁊ ibi dixi ⁊ tāgo in. c. qđ clerici de fo. ppe. Alij aliter soluūt sed diuināt iō tene vltimā lo. glo. vel aliā Inno. In gl. pe. in fi. de hoc dic vt in regula nō firmatur de reg. iu. li. vj. ⁊ vt supra dixi concessio ista ex subsequenti cōsensu valet vt exnūc nō aūt trabitur retro vt valeat vt extūc. In glo. fi. in fi. dic q̄ id qđ

a Et ita ēt nōt. d. an. hic in. i. col. in v. nō hic aptuz ēē. Et p̄ hoc decidit qđ ō qua fui p̄die interrogat⁹ de facto. duo ex tribus p̄/sentarunt cō tēpto tertio ē sic p̄ntatio nō valuit ar. c. venerabilē de ele. ⁊ dixi tū q̄ p̄ntatō poterat ratificari per tertiū ⁊ allegauit istū tex.

b Nota p̄ limitatione. gl. in. c. apostolice de do na. in. vj. an bōa fides cū errore iuris cauſet p̄scriptionem.

c Successor in dignitate nō cēſet eadē p̄sona cū p̄decessore ſz ſecus ſit in herede

d Licet ex lōgotp̄is cursu cū malafi. nō cauſetur p̄scriptio cātur tū exceptio in odiū tādiu negligētis petere et adde hic do. an. in. v. col. vſ. ſexta ſolo fuit ⁊c. Et q̄ notat idē. d. an. i. c. ſi. de p̄scrip.

quis nō ꝟ in actu nec in potētia nō pōt in aliū trāſferre ſed id qđ ꝟ in potētia ſz nō bēat in actu pōt trāſferre. exēpluz in electorib⁹ q̄ nō hūt dignitatē ēpalē ⁊ tñ trāſferunt in electū ⁊ in cardinalibus in papam.

s **J vero.** Si patroni ecclesie vacātis infra tp̄s a iure concesſuz nō p̄ſtant ep̄s ordinabit ecclesiaz. p̄. qđ. ſcđo ſolutio ibi ſas. tertio limitatio ibi ita. Caſus l'ralis. Inter aliquos vertit̄ controuerſia de iure patronatus ſup aliqua ecclesia ꝓpter quā cōtrouerſiā differt̄ vltra tp̄s a iure cōſtitutū ordinatio ipſius. Super hoc cōſultuſ papa a lingon. ep̄o rūdet eidē dicēs q̄ ap. re. ordinet ecclīam de p̄sona idonea. ita q̄ ſtitut⁹ rep̄ſentet̄ ab eo q̄ ius obtinuerit patronatus. Ber. Nota primo q̄ epiſcop⁹ q ꝟ inſtituere nō ꝺz expectare p̄nos ꝓtendētes ſup iurepatronatus niſi vſq̄z ad tp̄s patronis prefixum ad p̄ntandū. ⁊ ſic vſq̄z ad quatuor mēſes ſi ſunt laici ⁊ vſq̄z ad ſex ſi ſunt clerici. vt in. c. vnico. j. e. li. vj. ad idē c. qm̄. ſ. e. ⁊ in. c. eā te. j. eo. Nō ibi ꝓgať. q̄ ep̄s nō ꝺz incōrinēti ꝓferre ecclesiā ſi alij ꝓtendūt ſup iurepatronatus. ⁊ itellige qñ conſtat ecclīaz eſſe patronatā ſi ignorat cui cōpetat. tūc. n. ꝺz ſpectare vſq̄z ad tp̄s predictū. ſed ſi nō cōſtaret ecclesiam eē patronatam nō tenet epiſcopus differre inſtitutionē ad ſolaz aſſertionē cōtendētiuz de iſto iure ar. xvj. q. iij. in. c. volumus. Jtez nō caſum in quo epiſcopus habet inſtituere in ecclesia patronata ſine preſentatione.

Ultimo nota caſum in quo fit preſentatio poſt inſtitutionem nō aūt intelligas q̄ hec p̄ſentatio ius de nouo trāſferat in inſtitutū ſed fit vt verus patronus adipiſcat poſſeſſionē p̄ſentandi poſt victoriam in lite vel vt iſte preſbyter inſtitutus nō vexet̄ de facto p̄ verum patronū. Quid aūt ſi iſte qui obtinuit in lite nō, vult preſentare inſtitutū per ep̄z. dicūt doc. q̄ nō nocet inſtituto qr iā hūit plenū ius ex inſtitutione ep̄i auctoritate iuris. nā iſta repētatio fit ad cautelā vt. ſ. dixi. Et nō ex hoc vnum modū recognoſcendi patronum qui ꝓnunciať patronus poſt inſtitutionē legitime factam per epiſcopum.

c **Um ſeculum.** Si iuſpatronatus eccle deuenit ad exēptos per hoc ī nullo debet ledi ius epiſcopale. primo exordiū deciſum. ſcōo ꝓhibitio ibi prohibemus. Caſus l'ralis. Hoſpitalarij aliquando acquirunt iuſpatronatus in eccleſijs parochialibus ratione feudorum emptorū aut alio mō, ꝓhibet eis papa ne ius epiſcopale hac occaſione diminuant dioceſano epiſcopo. Ber. Nota primo q̄ iuſp̄onatus exiſtens in aliquo feudo trāſit cum venditione feudi. quod intelligit Inno. quādo villa vel caſtrum fuit datum ī feudum. ſecus ſi res particularis vt vnum predium quaſi tunc feuduz nō fit quid vniuerſum ſed potius res particulariſ quod nō. Ex hoc etiam infertur q̄ licet iuſpatronatus competat in eccleſia conſtructa in fundo tuo nō tamē cum alienatione fundi tranſit iuſpatronatus licet ego dubitem quando fundus eſt datus in feudum quia cum habeat dominus fundi iuriſditionem. vt in. c. ceterum de iudi. ⁊. c. ex tranſmiſſa. ⁊. c. verum de foro. competenti. ⁊ ſic feudum abſq̄z alia expreſſione multa contineat videtur q̄ tranſeat iuſpatronatus. doct. tamen cōmuniter ſentiunt oppoſitum. Nota ſecūdo q̄ fratres hoſpitalarij poſſunt acquirere iuſpatronatus etiam in eccleſijs parochialibus. Ultimo nota q̄ exemptus habens iuſpatronatus in nullo pōt diminuere ius epiſcopi. per hoc bon. tex. xvj. q. vij. c. j. In glo. prima in fine nota ex glo. plures modos in quibus iuſpatronatus tranſfertur. eoſdē modos ponit[e] Inno. ſ. eo. ſuper rubrica. ⁊ vide gl. xvj.

e Protellectu h⁹ decr. vide que ſcribit d. an. i. c. ex litteris ſ. e. Jtē viō bald. ī. l. i. C. de bon. lib. ⁊ i. l. iij in. xvj. col. C. de edic. di. adr. ſol.

f Et latius p̄ hoſti. in ſūma de iurepa. §. q̄ſi trāſferat̄ p̄ totū illū. §. ⁊ vide plene per pau. ō leaza. in. c. nobis. j. e. Et an iuſpatronat⁹ poſſit dari in pignus. vī q̄ nō p̄ tex. in. c. cū bertoldus de re iudi.

a Et hãc opi. sequit̃ o. an. h̃ i. ij. colũna. v. q̃ intelligũt doc. tñ cõ. t ipse abb. panõ. i sua disputatõe incip. augerio in. v. colũ. vbi hoc plene examinat. Et adõ h̃ bal. in. l. ij. C. ō in ius vo. vbi dic̃ q̃ iuspr̃onat9 ecclesie regul̃r tranſit in heredes extraneos nisi expresse in fundatiõe fuerit. pbi birũ. Itez adde h̃ archi. in. c. filijs vel nepotib9. vbi dicit q̃ bñ pñt succedere in alijs bonis tñ nõ pñt succedere i iurepr̃onat9 sicut iudei t hereticj. Itẽ an pr̃ possit iuspr̃onatus q̃ hz in ecclesia relinquere vni ex filijs vide tex. et ibi arc. circa pñm. i. c. pñs clericus. xx. q. iij. de h̃ an iuspr̃onat9 ecclesie trãseat extraneos heredes. vidē optimã gl. i. l. fi operũ. ff. de op. lib. t latiſ. per pau. de leaza. in disputatõe sua i cip. pr̃on9. Itẽ vidē q̃ notat bal. in. l. i. C. de bo. lib. t in l. isulã i pñ. ff. sol. ma.

q. vij. in. c. pie mẽtis. Et quatenus gl. dicit de ſucceſſione dubitatur nunquid tranſeat iuſpatronatus ad heredes extraneos an ad ſuos. So. quidã dixerunt q̃ quẽadmodũ iuſpatronatus libertor̃ tranſit ſoluz ad filios etiã ſi nõ ſunt heredes. C. de lati. liber. tol. l. i. §. ſub ꝯditione. t in. l. filij. ff. de iurepa. t ita patronatus9 cõpetens in eccleſia. t de hoc vide glo. xvj. q. i. c. ꝓſtitutũ. t ea. cã. q. vij. in. c. ꝓſiderandũ. t in. c. ſi plures. Item tz Inno. ſ. e. ſup rubrica. t Jo. an. h̃ t ſentit glo. i. c. filijs. xvj. q. vij. t facit iſta gl. que ſimpliciter dicit q̃ tranſferr̃ ſucceſſione nõ diſtinguens inter filios t alios. Itẽ ſi ſolum filij ſuccederent non poſſet patronus tranſferre in aliam perſonam etiam cum vniuerſitate nec poſſet donare. cuius contrariũ hic apparet. t in. c. illud. ſ. eo. t ideo dic q̃ iuſpatronatus tranſferr̃ in quoſcunq; heredes. hoc idem ſentit F e. confilio. cvj. vbi dicit q̃ ſi filia dotata non ſuccedit patri q̃ renuncianit hereditatẽ non ſuccedit in iurepatronatus cum filijs maſculis. nam collige duo primo q̃ vbi filia eſt heres ſicut maſculus ſuccedit in iurepatronatus ſicut t maſculus. quod plenius dixi in. c. fi. de conceſ. preben. t ſentit Jo. an. in. c. nobis j. e. vbi dicit q̃ femina ex dotatione efficitur patrona ſicut maſculus. Secundo habes notare q̃ iuſpatronatus regulatur ab hereditate etiam inter filios. t ſic filius qui non eſt heres non ſuccedit in iurepatronatus. h̃ etiã ſentit Jo. an. j. c. proxi. vbi dicit q̃ vbi eſt conſuetudo vt in anglia q̃ ſolum primogenit9 ſuccedit alij filij nõ ſuccedunt in iurepatronatus. Sz ex eodẽ verbo queritr̃ nunqd poſſit tranſferri iuſpatronatus titulo legati. Dicit hic Jo. an. q̃ quemadmodum iuſpatronatus poteſt donari ita t legari. q̃ legatũ eſt quedam donatio a teſtatore facta. vt inſti. de leg. in pñn. t ideo ſufficit q̃ ſi eccleſie legat̃ non ẽ neceſſe interuenire conſenſuz epiſcopi ſicut in donatione inter viuos. vt dixi. ſ. eo. illud. Si aũt legatur laico vel clerico nomine proprio dz interuenire conſenſus epiſcopi ſicut in donatione. dicit tamẽ hoc ſpeciale fauore vltime voluntatis vt cõſenſus epiſcopi poſſit interuenire ex poſtfacto ſed conſiliuz eſt vt habeatur conſenſus vel ante mortẽ teſtatoris. ſed F ed. conſilio. ccxxij. fuit in ſingulari opi. q̃ poſſit tranſferri titulo legati ſine conſenſu epiſcopi. mouet̃ q̃ iura indiſtincte dicunt q̃ tranſferr̃ ſucceſſione. nec diſtinguũt inter legatuz t hereditatẽ. nam is qui hz ex legato hz ex ſucceſſione. Adducit etiã alias ratiões t alij doc. moderniores cõmuniter dicunt oppoſitũ t maxime Cal. qui dicit q̃ ante conſenſum epiſcopi iuſpatronatus conſiſtit apud heredẽ q̃ ex ordinatione laici iuſpatronatus nõ poteſt in aliũ tranſferre. qõ mihi pluſ placet q̃ iura loquuntur cõmuniter de filijs vel heredibus non autem de legatarijs. vt in. c. filijs. xvj. q. vij. t in. c. i. ſ. eo.

e **Ex insinuatione.** Sine conſenſu pr̃o ni nõ poteſt quis eccleſiam occupare. primo narrat factũ. ſcõdo dat iudices ibi mandamus. Caſus l̃ralis. O clericus conqueſtus fuit do. pa. q̃ cum frater eius ceſſerit ei iuſpatronatus qõ cõmuniter habebant ĩ quibuſdã eccleſijs: quidã clerici ſine ipſius aſſenſu t preſentatione illas eccleſias occuparunt t detinent occupatas. Mandat pa. quatenus ſi eſt ita. detentores earum compellant: vt illas predicto clerico reſtituant per eum libere ordinãdas. Ber. Nõ primo ibi liberaliter. q̃ vbi iuſpatronatus donatur dz eſſe conceſſio liberalis vt ſic nullum intercedat preciũ nullumq; donũ. alſ cõmitteret̃ ſimonia. ar. in. c. preterea de tranſac. Nõ ſecundo q̃ obtinẽtes eccleſiam patronatã ſine preſentatione dicuntur occupatores t detẽtores. t ſic facit h̃ l̃ra optime in ar. q̃ inſtitutio epiſcopi ẽ nulla abſq; pñtatione patroni. t tetigi. ſ. e. c. illud. Nota vltimo q̃ patronus largo modo dicit̃ ordinare eccleſiã t hoc reſpectu pñtatiõis quaz facit de rectore. In glo. i. in fi. nõ. glo. ſingulariter q̃ neſcio alibi. nam intelligit tex. q̃ ambo iſti fratres erant patroni t q̃ alter conſenſit reliquo neſciẽte vt ipſe ſolus eſſet patronus. nec fuit neceſſarius conſenſus epiſcopi q̃ nõ eſt proprie donatio ſz potius proprij iuris relaxatio cũ quilibet patronus habeat ius inſolidũ. Et ex hoc limitatur cõmunis theorica doc. in. c. illud. ſ. e. vt tũc ſit neceſſe habere cõſenſum epiſcopi cũ iuſpatronat9 datur extraneo ſecus ſi conferr̃ cõpatrono. In cõtrariũ tamẽ facit ſm Jo. an. q̃ remittere eſt idem qõ dare. vt j. c. veniẽs de teſti. ſi ergo cõpatronus remittit ius ſuum ergo illud donat t per ꝯſequẽs dz interuenire cõſenſus epiſcopi. dictũ glo. approbat. d. an. t profecto illud videt̃ equius ſed aliud dictũ verius. nam conſenſus epiſcopi deſiderat̃ nequid falſitatis vel fraudis cõtingat in donatiõe. naz ſepe eſt ficta empcio t ſimulata donatio. vt dixi. ſ. e. c. illud. que ratio etiã militat in cõpatronis. Itẽ ex alio hec lec. glo. nõ videt̃ ꝓcedere q̃ tex. dicit q̃ frater habebat iuſpr̃onatus nõ autẽ iſte cui fuit facta cõceſſio t ſic ſolus donator erat patronus qõ potuit ꝓtigere ſm Jo. an. q̃ forte iſti erant fratres vterini tñ t iuſpatronatus fuit patris alterius. vel hoc cõtingit ſm conſuetudinẽ anglie per quã ſuccedit primogenitus ĩ hereditate t ſic per conſequens in iurepatronatuſ. qõ bene nõ. t tũc ad iſtũ tex. poteſt reſpõderi ſm Hoſti. q̃ donatio fuit facta clerico recipienti nomine eccleſie t ſic non exigebatur conſenſus epiſcopi. Sed queritur nunquid poſſit donatarius preſentare donatorem. Conclude poſt Jo. an. q̃ ſi eſt vere donatarius q̃ ex toto fuit conceſſum iuſpatronatus t tunc potuit preſentare donatorem q̃ preſentat nomine proprio. Aut nõ eſt vere donatarius ſed patronus cõceſſit pro iſta vice ius preſentandi t tunc non poteſt illum preſentare q̃ is facit cuius nomine fit. vt in. l. i. ff. de vi t vi ar. t in. c. cum quis de ſen. excõ. lib. vj. t hoc dictum nota pro ampliatione. c. per veſtras. j. eo.

Nico. Abbas.

c **Consuluit.** Non poteſt patron9 eccleſiaz ſibi retinere vel eam alteri concedere. primo ponitur ratio. ſecundo diſpoſitio ibi non decet.

Caſus litteralis. Quidam clerici quaſdam eccleſias fundatas a parentibus propria auctoritate vſurparunt. Conſultus papa reſpondet ſanctuarium dei hereditario iure poſſideri non poteſt: t ideo ſuſtineri non debet q̃ clerici auctoritate propria detineant eccleſias a parentibus ſuis fundatas aut laici filijs vl̃ aliquibus laicis concedant eaſdem cum ſola preſentatio t non conceſſio ad patronum pertineat. Ber.

Nota primo q̃ licz patronus ſit clericus vel eius filius non tamen poteſt propria auctoritate eccleſiaz ſibi retinere vel filio concedere t hoc q̃ ex vi iuriſpatronatus conſequitur patronus ſolum preſentationem quantũcunq; ſit clericus. vt in. c. fi. j. eo. In glo. ij. nota glo. t idem tenet glo. ſ. eo. quia clerici. t Jmoc. hic licz aliud dixerit in. d. c. q̃ clerici. t idem Spec. eo. ti. ad fi. Sed contra glo. oppo. naz certum eſt q̃ patronus non poteſt preſentare ſeipſum. vt in. c. per veſtras. j. eo. ergo nec filium cum pater t filius cenſeantur eadem perſona. xxxv. q. iij. §. hac auctoritate. t. l. fi. C. de impub. t ali. ſubſti. Itez q̃ quid acquirit filius acquirit patri ſaltem bodie quo ad vſufructum inſti. per quas perſonas nobis acquiritur. t in. l. cum oportet. t. l. fi. C. de bo. que lib. q̃ pater pñtando filium vl̃ in effectu preſentare ſeipm.

a Patronus in eccla posset pñtare etiaz filiũ suũ. Et ad ħ facit tex. z ibi bal. i. l. si cum fir. ff de adopt. z q nõt pau. de cast. i. l. si seruus alienus in fi. ff. de cõdi. idc. z facẽ q nõt bal. i l. bonoz. ij. C. q admit. z viõ q nõ. pleni⁹. post d. ab. ĩ. c. petitio de iure iurã. z p. do. an. ħ ĩ vſ. itẽ doc. zc. z vide gl. in terminis ĩ. c. q clerici e ti. z host. i fũma eiusdẽ ti. de iurepa. §. in quib⁹ in vlt. col. vſ. iz nũ gd filiũ vbi cõcordat cũ hac glo. cuz qua concordat ẽt ab. in c. ex ore cir. pñn. de his que fi. a ma. par. ca.

b Utruz aũt vẽdens iuspatronatus pdat illud dic q ñ fm archi. in c. q studet. j. q. j. q dicit q ideo nõ perdit qz ius solũ annullat cõtractũ.

c §. eo aũt tpe z ibi per ĩmol. z pau. de ca. z bal. in. l. deinde C. de nup. z in. c. j. de cõsue. re. feu. z vide q nõt domi. i. c. domino sãcto cir. med. vſ. z nõ gl. l. di. p istũ tex. dicit etiã Jo. an. in. c. cuz ex eo in no. sup v. possit li. vj. q si epſ fine cã denegat ĩiaz clerico volenti ire ad studium q poterit agere corã superiore vt cõpellat. So. pater z filius videtur vna psona iuris fictõe sed in veritate sunt diuerse. z in istis spũalibus est potius attendenda veritas qz fictio fm gos. z idẽ in boc vltimo vult Archi. in. c. vnico de voto li. vj. Nõ ob. fm motiuũ qz in spũalibus filius nõ acqrit patri ĩmo nõ curat de patria ptãte in. c. si annũ de iud. li. vi. Cõclude⁹ ergo q dũmodo filius sit idoneus licite põt per patrẽ pñtari. In gl. fi. nõ hãc vltimã. q. glo. z cõiter tenetur p doc. z Spe. e. ti. ĩ fi. z facit ħ glo. ad. q. plures sunt deputati in aliquo officio z habẽt, puidere de certis officialibus nũqd pñt vnũ eligere ex se. z vr q sic arg. hic in. d. c. cũ in iure. z bene facit. l. vbi absunt. ff. de tuto. z cura. da. ab bis. vbi dr q in casu quo decuriones pñt dare tutores poterũt vnũ ex se depurare. nã idẽ videm⁹ ĩ electoribus q pñt ꝑlatum eligere ex seipsis. vt in. c. ne p defectu. z in. c. qz pp de elec. z. xvj. q. vltima. in. c. congregatio.

d **E iure.** Jus patronatus per se vendi nõ põt. h. d. Casus lr̃alis. Quidã emebat ius pr̃onatus in aliqua eccla sup boc cõsult⁹ papa respõdet q ius patronatus cũ sit spũali annexũ vendi vel emi nõ põt: z iõ q illud cõparauerit talis ꝓtractus irrit⁹ ẽ decernẽdus. Ber. Nõ ꝑ q lz ius patronatus trãseat cũ vniuersitate vẽdita. vt in. c. cũ seculũ. s. e. tñ p se vendi nõ põt.b Rõ diuersitatis est qz primo casu preciũ ꝓstituit, p re tpali. z ius patronatus trãsit accessorie nõ aũt, p eo cõstitutit preciũ z si aliud ageret cõtrahẽtes nõ trãsiret ius patronatus. vt nõt Jo. an. in c. vnico. j. e. li. vj. sed qñ per se specifice vendit surgit duplex incõueniẽs. nã estimat res inestiabilis. Itez ꝓmittit simõia qz sic simõia ꝓmittit ĩ mere spũali ut ĩ anexo. vt, pbat. in. c. quesitũ de re. pnu. z ĩ. c. ꝓterea de trãsac. Itẽ ex boc z ex tex. nõ q mixtuz ex diuersis naturis assumit sibi nãz a potẽriori z digniori. nã ius pr̃onat⁹ est pri spũale z pti tpale. vt nõ. in. c. piemẽtis. xvj. q. vij. z tamẽ, pbibẽt venditio ac si ex toto eẽt spũale. Ultio nõ q simonia ĩpedit ipso iure ꝓctum. In gl. fi. in. fi. sed vltra gl. queritt qs hẽbit preciũ. nõ. n. videtur ꝓuenienſ vt emptor recupet ex quo fuit in mala fide z emit ꝑ interdicta capl̃or. ar. in l. si fundũ. C. de euic. z ĩ. c. de boc de simo. z in. l. quẽ admodũ. C. de agri. z censi. li. xj. nec vr̃ ꝓueniens vt remaneat apud venditorẽ qz nõ dz locupletari ex iactura emptoris. vt in regula locupletari in. vj. vnde Vinc. dicit tenendũ. qõ nõ. in. c. figs in atrio. xvij. q. iij. z in. d. c. de boc z in auc. de san. ep. in. §. sz nemo z vr q debeat applicari ecclesie cui facta fuit iniuria vnde isti principes seculares qui capiunt precium pro ꝓmotione clericoz secularium tenent restituere illi ecclesie cui iuria irrogata est. vt nõ. in gl. ĩ. d. c. de boc.

n **Nullus.** Patron⁹ nõ põt sine epi vel pape cõsensu ẽt loco religioso cõferre eccle decimas vel aliud spirituale. habet duo dicta. secundũ ibi z figs. Casus. lr̃alis. Statuitur hic q nullus laicus decimas vel ecclesiã aut qcqd ecclesiastici iuris est sine consensu epi sui monasterijs vel canonicis ꝓferre ꝓsumat. si vo eps ꝑobitatis cã vl̃auaricie consentire noluerit regsitus ro. pontifici nũcietur vt de ipsius licẽtia qõ offerendũ est offeratur. Ber. Nõ primo regulã q nullũ spũale põt laicus ꝓferre alicui etiã eccle sine sũmi pontificis cõsensu. z ex hoc videret q etiã religiosus nõ possit ꝓcedere ecclie ad libitũ. nã relige nõ possunt esse laicoz cũ nõ cadunt in dominio alicuius j. de relig. z vene. sanc. c. ij. z. l. in tantũ. ff. de rerũ di ui. Scõo nõ a ꝑrio q cũ cõsensu epi põt laicus cõferre decimas eccle z alia spũalia monasterijs z alijs ecclesijs. sed tu intellige, put dixi in. c. illud. s. e. nam respectu decimaz est dicendũ. vt in. c. cuz apostolica de bis que fi. a pñel. vt intelligatur de decis quas laici tenẽt in feudũ ab antiquo de ecclesijs est intelligendũ si laici sunt potẽtes z nõ pñt aliter eripi a manib⁹ eoz z idẽ est itelligendũ de alio spũali. als nõ possũt laici se ipedire de istis spũalibus ẽt in fauorẽ ecclesiarum. vt in. c. ecclesia de ꝓsti. z. xcvj. di. bene quidem.

Nõ q vbi desiderat cõsensus vnius in fauorẽ alterius si nõ vult cõsentire sine cã legitia põt haberi recursus ad superiorẽ vt supior ipse det lniaz vel cõsensum vel q cõpellat illũ ad ꝓsentiẽdũ. Et optime facit hec littera ad statutũ qõ viget in multis locis q nullus ꝓhat matrimoniũ cũ pupilla seu cũ minore. xxv. ãnis sine ꝓsensu duoz agnatoz ipsius puelle. Si. n. agnati reqsiti sine cã denegant prestare ꝓsensum põt adiri supior vel vt ipse det licentiaz cã cognita. vel q ipse cõpellat cognatos ad consentiẽdũ. z sic alias cõsului. z vr̃ de mẽte Bar. in. l. si cũ dotẽ. ff. so. ma. z ĩ l. fi. C. de bo. que lib. z optie facit iste tex. Sed qro nunqd epo nolente ꝓsentire sine cã possit adiri archieps. vr̃ primo q nõ qz tex. facit mẽtionẽ dũtaxat de papa. z sic vr̃ casus pape reseruatus. simile ĩ. c. ad uersus de ĩmu. ecc. In ꝓrium facit. archieps est ordinarius epi. vt in. c. pastoralis de of. or. ergo põt eum cõpellere. facit. c. ex lr̃s. s. e. ĩ boc sunt varie opi. nã Host. tenuit q nõ possit z alij aliter. Jo. an. ꝓcordãdo dicit q archieps põt adiri vt ꝓpellat epm ad consentiendũ nõ aũt ipse poterit dare licentiã ĩ defectum epi sed datio lniẽ pertinebit ad solũ papã. Jo. cal. tz indistincte archieptz posse adiri vt ẽt det lniaz in defectum epi. vt in. c. cũ simus. ix. q. iij. z hec qõ depẽdet ab illa nũqd archieps succedat generaliter in iurisdictione epi eo negligẽte vel iurisditionẽ vel officiũ suuz exercere nolẽte. de qua. q. plene nõt. in. d. c. pastoralis. z. ix. q. iij. in sũma dixi plene in repetitiõe. c. figs ꝑ clericũ de fo. ꝓpe. z plz mihi opi. vt nõ succedat data qualibet negligentia sed tm̃ in casibus iure exprẽssis. vnde lz regr possit cõpellere epm ad officiũ suũ debite exercendũ nõ tamẽ ipse succedet in exercitio. z ad. c. cũ simus. dic q loqtur in casu suo quãdo epus negligit cõstituere ꝓuentũ. z nõ dictũ Jo. an. qz põt adduci ad qõnez predictam.

s **Significasti.** Legit varijs modis z fm vnum intellectũ. h. d. Si eps in ecclesia alteri⁹ diocesis est pr̃onus ꝑsentat⁹ ab eo dz admitti si est idoneus. Sz fz aliã lec. nõ refert an sit patronus in alia vel in, ppria dioceſi. Tertio põt fz aliam lec. intelligi q nõ pr̃onat⁹ sed mera ꝑsentatio fuit cõcessa epo. Casus lr̃alis. Aliquis eps postquam adeptus est epatũ acqsiuit ius patronatus in aliqbus ecclesijs a pr̃onis ipsaz, p eccliã sua z ad illas certas personas volebat ꝑsentare. Querebat a domĩo papa qd super hoc fiendum esset. qui respõdet q si epi post, pmotionẽ suã ꝑsentatiões psonaz ad ecclesias a pr̃onis eaz, p eccljs sibi cõmissis adepti fuerint. p sone idonee quas ad eas vacãtes ꝑsentauerint sũt admittẽde. Ber. Nota primo q vna ecclesia etiam si est cathedralis potest habere ius presentandi ĩ alia ecclesia per boc. c. fina. j. eo. Nota secundo q epi scopo potest concedi iuspatronatus z in dubio videtur sibi concessum cõtemplatione ecclesie nunqd ecclesia possit esse patrona suiipsius. z vide bo. gl. in. c. vnico. e. ti. lib. vj. In glo. ij. ibi quorum parochia z cetera. dic latius q intelligi potest iste tex. multipliciter. primo q eps acquisiuit iuspatronatus in aliena dioceſi quod potest vt in. c. j. xvj. q. vij. z boc casu est dubiũ nunquid possit presentare quoscũq clericos quos vult dũmodo sint idonei. Hugo. dicit q sic z hec videbatur rõ dubitandi quia clerici peregrini nõ debẽt istitui sine approbatione epoz locoz z absq

Et idẽ dicit oldr. in cõsi. cclij. Idẽ dicit d. ab. in. c. tua in fi. j. col. de cle. nõ resi. z ĩ c. relatum eo. tit. per istũ tex. dicit etiã gl. nõ. i. c. si religiosus ꝺ elec. ĩ. vj. q si abbas ꝺ negat licẽtiã sine cã suo monacho electo ad epatuz quod poterit mõachus agere corã iuspiof p istũ tex. dicit ẽt archi. in. c. primates i fi. lxxi. di. q si, pp⁹ prelat⁹ sine cã denegat ꝓmendaticias ad ordinẽ poterit clericus agẽ corã papa vt cũ licentict. Itẽ vide etiã q p istũ tex. de ĩmiat gl. i c. exigũt. j. q. vij. z. d. an. in. c. ar si clerici. §. ꝺ adulteris i. vj. col. de iudici. Itez vide ẽt q p istũ tex. nõt. d. an. in. c. de multa in. xiij. col. ꝺ preben.

lris ꝓmendaticijs suoꝝ ꝑlatoꝝ. vt in. c. fi. de cle. pe. z. lxxj. di. c. hortamur. Sed ꝑiū hic decidit sed ħ in priuilegiū eꝑoꝝ ꝫ vnū intellectū. sed Jo. an. dicit qꝫ hodie de ꝓsuetudine qlz patronus ꝑt ꝑntare quēcū qz clericū quē vult lz sit extraneus dūmō alꝫ sit notꝰ z idoneus [a] sed de iure ꝓcedit primū dictū. facit qđ le. z nō. in. c. ad decorē. de ist. z. c. cū deputati de iud. Scōs intellectꝰ qꝫ eꝑus acqsiuit iusꝑonatus in sua dio. z istō illaꝝ ecclesiaꝝ ptinebat de iure spāli ad ꝑlatuz inferiorē. z tūc idubie ꝑt eꝑs ꝑntare clericuz vndecūqz originē duxerit qꝫipse eū approbat ꝑntando z approbare ꝑt in sua dioces. ar. in. d. c. fi. đ de. pegri. Si aūt istitutio ptineret ad eꝑz z de nouo acq siuit iusꝑonatus. sūt opi. qđr eꝑs hēat ꝓuidere eccle sie. Bof. dicit qꝫ ipse ꝑntabit sibiipsi tanqz ꝑonus z tanqz eꝑs instituet ar. in. l. fi cōsul. ff. de adop. Host. dicit qꝫ ꝑntatio cōfundit cū instōe. vnde eꝑs ꝓuidebit ꝑ viā collatōis sicut facit in alijs beneficijs nō patronatis. z hec opi. plz Jo. an. si eꝑs est sol⁹ patron⁹ sed si hēt cōꝑonos ꝓcedit opi. Bof. z hoc satis potest sustineri. Et vide in fiū qđ plenius nō. in. c. tue ꝓ defectu. de elec. z in. c. vt circa. eo. ti. li. vj. z in. c. cum inter canonicos. e. ti. Alitio ꝑt intelligi tex. vt loquat qñ ptās ꝑntandi ꝓ prima vice fuit cōcessa eꝑo z forte dubitabat an valeret cōcessio ꝓp ea q hr in. c. fi. de cōces. prebē. z distingue vt ibi. Abbas.

[a] Et ꝓ hoc fac qꝫ nōt inno. i c. j. de cle. pe. Et idē dicit host. in sūma de iurepa. §. ex quibus v. sed eꝑs de quo vide hic do. an. in vlti. col. v. ꝫ an ꝑsonā illi⁹ quā notā. z cetera.

[b] Pro intellectu dui⁹ decr. vide oino qꝫ late scribit do. an. in. c. ex lris in. j. z vlti. col. s. e. ti.

Consultationibus.

[b] Institutus ad ꝑntationē eius q tūc iusꝑonat⁹ ecclesie possidebat remoueri non dz lz illud ius ab ea postmodū euincat. secus si non possidebat sed tm̄ credebat eē ꝑonus. scōa pars ibi si vero.

Casus lralis. Aliquis qui credebat ꝑon⁹ alicuius eccle ꝑntauit aliquē ordinario ad illā ecclesiā vacantē z ille fuit per ipz institut⁹: postea alius ꝑ illū eum cit ius patronatus in iudicio. querit vtruz ille institutus ꝓp hoc debeat remoueri. Rñz pa. si tpe presentationis sue ille q presentauerit eum iusꝑatronat⁹ ecclesie possidebat z credebat patronus nō dz ꝓp hoc ab ipsa eccla remoueri. cū per hoc patrono nullū preiudiciū in posterꝝ generet. si vo ñ possidebat ius ꝑonatus. sed tantū credebat esse patronus cuz nō esset ab ipsa potest ecclesia remoueri. Ber. Nota primo qꝫ ad validitatē ꝑntationis sufficit qꝫ ꝑsentās sit i possessione iuris ꝑntandi. z idē est quo ad validitatē electionis. vt in. c. querelā. s. de elect. z rationem. j. subijciam. Nota scōo qꝫ solus error cōis absqz possessione nō est sufficiens vt actus gestus a nō possessore valeat. lz ergo qs reputetur patronus exquo tamē nō est nec habet possessionē nō valet presētatio z sic dz limitari quod dicit qꝫ error cōis facit ius. vt. l. barbarius. ff. de offi. preto. z. iij. q. vij. tria in. §. verum. Item nō qꝫ institutus ad presentationē illius qui est vere patronus lz nō sit in possessione presentandi nō debet remoueri exquo alius nō est i possessione. z hoc colligitur ħ in fi. a contrario. z tz Jnno. in. c. cumana de elec. ex quo infert qꝫ fructus fundi ptinent ad dominū lz nō sit in possessione exquo null⁹ alius est in possessione. Ultio nō ex fi. lre qꝫ ꝑsentatio facta ab eo qui nō est in possessione nec patron⁹ lz sequatur institutio nō per hoc videt facta a possessore. z sic actus retro non trahitur. vnde licet acquirat possessionē i futurum. vt nōt. Jnno. i. c. ij. ō in iteg. resti. tm̄ prima ꝑsentatio nō uidetur facta a possessore qđ ē bñ nō. nā si fingeretur possessiōe tpe ꝑntatiōis nō remoueretur institutus ad ꝑtationē ipius cuius cōtrarium hic in fi. dicitur. Et ꝓ declaratione. c. z materie primo quero de rōe dubitādi z decidendi in tex. nostro. So. rō dubitādi fuit qꝫ ꝑntatio ptiet ad patronum vt. s. eo. ꝓ totū. ꝛ. xvj. q. vij. decernimus z. c. filijs. ex quo ergo ē cōpertū illum presentatoꝝ nō fuisse patronū videbatur qꝫ institutus esset remouendus z alius ponendus ad presentationē ueri patroni. ꝓ hoc tex. s. eo. ex insinuatiōe. vbi tenēs eccle siam fine ꝑntatiōe patrōi dicitur occupator. z detentor. Sz rō decidendi in cōtrarium ē qꝫ presentare ē quidā fructus iurisꝑonatus. vnde quēadmodum fructus rei materialis ptinet ad possessorē bonefidei z nō ad dñm. vt insti. de rerum diui. §. siquis a non dño. z nō. in. c. grauis de resti. spo. ita z iste fruct⁹ iuris presentandi ptinet ad possessorē z nō ad dominū sed ex quo quis cōsumpsit fructū nō tenetur illuz restituere. ita ꝓ ꝑntationē z institutionē iste fructus vr consumptus quare institutus remoueri nō dz. Et si diceres possessor nō facit fructus naturales suos. vt in. l. fructus. ff. de vsuris. Respōdetur ꝑm Jnno. qꝫ presentare non est fructus naturalis [b] sed industrialis quia in presentādo requiritur hominis industria cū habeat presentare idoneum z infra tempus legitimū Item presuppositō qꝫ eēt fructus naturalis ex quo bona fide ē cōsumptus z possessor nō est effectus locupletior nō tenetur ad restitutionem. vt plene dixi in d. c. grauis. z ex his apparet rō decidēdi in 2ª pte. c. nam si ꝑntās nō erat i possessiōe nō potuit istū fructū facere eē suū. vnde quēadmodū occupās possessionē alteri⁹ tenetur restituere oēs fructus. vt in. c. nō lz xij. q. ij. z in. d. c. grauis. z i. l. si nauis. ff. de rei vendita z isti fruct⁹ ꝑsentatiōis subiacēt restitutiōi. qđ fit ꝓ remotionē istituti. Et ex his infertur ad decisionem alterius questionis. quod si possessor erat male fidei. So. glo. ħ pe. z clarius Jnno. ħ z in. c. ij. de in inte. resti. tenēt qꝫ institutus ē remouēdus. rō. pz ex predictis. nam quemadmodum possessor malefidei non facit fructus suos vt in. d. c. grauis. ita nec iste q mala fide est in possessione presentandi. Quādo aūt quis dicatur in possessione bona fide vl mala. Jnn. instat sed generaliter dic qꝫ habens conscientiam rei aliene dicitur i mala fide. i bona vero dicitur eē qui possidet cogitatiōe domini. puta qꝫ putat se eē dominū vel patronum. vt probat in. c. fi virgo. xxxiij. q. j. z nota illum tex. hec ꝓcedunt quādo cōstat de alio Sed dubitat quid in dubio. dicit hic Jnno. qꝫ si auctoritate iudicis fuit missus in possessionē presumit i bona fide dūmodo iudex iuris ordine seruato hoc fecerit aliaſsecus. pro hoc qđ le. z nō. i. l. iuste possidet ff. de acqui. possess. z in. l. fi. C. si per vim vel alio modo z in. c. conquerente de resti. spo. z in. c. cū causaz de offi. dele. z quod in eis nō. z nota bene hoc dictuz qꝫ auctoritas iudicis non excusat si non seruat iuris ordinem. z qꝫ restituere tenetur omnes fructus acsi propria auctoritate occupasset. Si autem iudex legitime interposuit auctoritatem tamen iste erat in mala fide. videt primo qꝫ gesta per istū possessorez ꝓpter iudiciariam auctoritatem teneant. ar. in. l. barbarius ff. de off. ꝑto. z in. d. c. verum. z facit qđ de ꝑlato nō. i. c. nihil de elec. z in. l. j. ff. quod falso tutore. Cōtrarium vero concludit Jnno. dicit enim qꝫ aliud in patrono aliud in prelato. nam patron⁹ nō habet auctoritatē ex publico nec nititur auctoritate publica sz ꝑnata. Prelatus aūt bz auctoritatē ex publico z iuri publico innititur ideo tenēt gesta per euz collata. sec⁹ aūt in patrono quod bene notabis. Simile dicim⁹ i gestis per excōicatū vt teneant gesta ab excōicato tolerato que facit rōne publici officij. sed in bis que facit ex iure priuato nō est dōria inter occultum z notorium. vt nō. dicit Jnno. in. c. cum dilectus de consuetudine z Jo. an. in. c. j. de rescrip. lib. vj. Item adde ad predicta qđ notat Jnno. in. d. c. ij. de in integ. resti. z do. de ro. deci. cclxij. vbi volunt qꝫ possidēs resistēte iure ꝑsumit i mala fide. ꝓ hoc. l. quēadmōz de agri.

[b] An ꝑnta revel eligere dicat esse fructus nālis vl idustrialis.

[c] De ꝑsentatione facta ab eo qui nō est in poss.

ɔ cenſi.li.xj.ɔ in regula qui ꝫ iura de re.iur.li.vj.niſi lõgo tpe poſſederit vel poſſeſſionẽ ꝓbabilibus ꝓcuris acqſiuit. Et nõ ſingulariter bas duas actiones originaliter ſunt Inn.in.d.c.ij.facit.c.cũ eccleſia ſutrina.ɔ qõ ibi dixi de cã poſ. Aut poſſidet iure reſiſtente ɔ tunc in dubio ꝓſumit in bona fide.de quo tñ vide qõ latius dixi in.c.ſi diligẽti de ꝓſcri.ɔ nõ in.c. ſi.e.ti. Ultio queritur pone ꝙ verus patronus ꝓſentauit vnũ exiſtens in poſſeſſiõe ꝓſitauit alium qs iſtoꝝ ſit potior. Dic ꝙ aut poſſeſſor erat in bona fide ɔ potior ẽ ꝓſitatus ab eo.arg. ff.ɔ tz inn.in.d.c. ij.ɔ in.c.cumana de elec.qõ ego itelligerẽ qñ fuit ꝓceſſum ad inſtitutionẽ ɔ ante qꝫ ꝓſtaret de iure ꝓprietatis.ſecus aũt ſi prius ꝓſtiterit de ꝓprietate qꝫ proprietas abſorbet cãm poſſeſſiõis.vt in.c.cũ dilectus de cã poſ.ɔ ꝓprie. Si vero poſſeſſor erat in mala fide.ɔ tũc tz ꝓſitatio facta ꝑ veꝝ patronũ.ɔ ita nõt Inno.in.d.c.cumana.ɔ ſic ſolet allegari. Sed ꝑriũ ɔ verius tz idẽ Inn.in.c in lris de reſti.ſpo. nã patron nõ potuit ꝓſitare cũ nõ eſſet i poſſeſſiõe nec lz ꝓpria auctoritate ſpoliare ĩuaſorẽ.vt in.d.c.in. lris.nulla ꝙ ꝓſitatio valebit nõ poſſeſſoris qꝫ erat in mala fide.ne qꝫ dñi qꝫ nõ erat in poſſeſſione.ɔ adde qõ dixi. ſ.c. in.c.ex lris. In gl.i.ibi veritate.vbi dr ꝙ veritate manifeſta cedit opio veritati. Sol.dic ꝙ ibi nõ concurrebat ſola opio ſed ẽt poſſeſſio ɔ ꝓſitatio. capit ergo efficaciam ſuã de poſſeſſione rõne ſupradicta.ɔ iõ ſufficit opio cum poſſeſſione.

a Quis ꝓferat an ille qui eſt ꝓſitat⁹ a vero patrono an vero a poſſeſſore.

s **Aggeſtum.** Summa.vt.ſ.c. illud vl aliter ɔ ſic Valet ſcõa cõceſſio eccle facta alteri eccle per epm ɔ ꝓnũ nõ obſtante priori facta ꝓſolum ꝓnuz.cõis diuiſio.fa ibi vnde licet ɔc̃.

Caſus lr̃alis. Quidã patronus ꝯrundã eccl̃arũ de aſſenſu eboraceñ.archiepi.eccleſias illas ꝓceſſit eccleſie beati petri eboraceñ.vt illas hẽrent in prebendam.canonici de nouo burgo cõceſſionem illam annullare nitebanr ex eo ꝙ dicebãt cõceſſionẽ illarũ eccleſiaꝝ prius ſibi factam.queritur que cõceſſio valere debet. Reſpondet pa.ꝙ lz in donationib⁹ eccleſiarum regrendus ſit ɔ expectandus patronoꝝ aſſẽſus.tamen niſi auctoritas põtificalis interuenerit cõcedi nõ poſſunt.ɔ iõ prima ꝓceſſio ſi cũ aſſenſu patroni ɔ auctoritate dioceſani facta eſt aut etiã poſtea ei⁹ aſſenſus fuerit ſubſecutus.poſteriori cõceſſioni prefertur.alioquin illa dz valere.que conſenſu dñi ɔ auctoritate dioceſani facta eſt. qꝫuis poſterius facta dicatur. Ber. Nõ ꝑ ɔ tene mẽti ꝙ etiã in ꝓceſſionib⁹ eccl̃aꝝ q̃ ſiunt iure ꝓprietatis valet prima ꝓceſſio ɔ nõ ꝑa lz vigore ſcõe fuerit poſſeſſio tradita. nã vt vides hic in ſcõa cõceſſione fuit trãſlata poſſeſſio vt pz ibi ꝓceſſe ɔ aſſignate.prima vero fuit facta ſine traditiõe poſſeſſionis ɔ tñ prima ꝑualet dũmõ habuerit alias debitas ſolẽnitates. Cõceſſiones ergo iuriũ ſpũaliũ aſſumũt vim ɔ effectũ nõ ex traditiõe poſſeſſiõis ſed ex titulo habili. Idẽ eſt qñ eccl̃a ꝓfert in titulũ.vt le. ɔ nõ.in.c.ſi tibi abbãti de ꝓben.li.vj.ſecus ãt eſt in cõceſſione rei ,ꝓbbane qꝫ illa ꝑualet ꝑ quã ad traditõez rei puentũ eſt.vt.l.quotiẽs. C.de rei ven. vide ad ꝓdicta Inn.in.c.inter cetera de ꝓben. Nõ ſo ibi requirendus ɔ ſpectãdus.ꝙ eccleſia pronata non põt ſubijci vel menſe alterius eccle donari ꝑ epm ſine cõſenſu patroni nec ſufficit petere cõſiliũ ſed oz hẽre cõſenſum ad idẽ bo.tex.in.c.monaſteriũ.xvj.q.vij. Item nõ ꝙ cõcurrẽtibus pluribus titulis in eadem re preferẽdus eſt validior prioritate tpis nõ obſtãte Et ꝑ hoc dicit hic gl.nõ.quã ſemp tenebis mẽti ꝙ ſecunde lr̃e nõ facientes mentionẽ de prioꝛib⁹ ſunt inualide ſi prime ſint nulle vel pñt ꝑ exceptionẽ elidi. ɔ hẽs aliã gl.in.c.ex tenore de reſcrip.ɔ aliã in.c.cũ no ſtris.de cõceſ.ꝓben. Ultio nõ patronũ nõ poſſe eccleſiã pronatã ꝓferre ſen ſubijcere alteri eccle ſine epi conſenſu. Et nõ ꝙ cõſenſus epi põt bic iteruenire ex poſtfacto lz actus fuerit a principio nullus. ſic̃ in.c. cura.ſ.eo.ɔ dic vt ibi dixi. Sed q̃ro pro declaratione lr̃e qd intendat dũ dicit ꝙ eccleſie iſte fuerũt cõceſſe in prebendã cũ prebenda nõ conſtituatur in eccleſijs ſed ex rebus tpalibus.vt nõ.in.c. maioribus ſ.de preben.ɔ in.c.cũ. Ad.de cõſti. Sol. vario mõ boc verbũ exponitur. Inn.intelligit ꝙ fuerunt conceſſe in prebendã.i.ad ꝓprios vſus vt ſic iſti canonici poſſent redditus conuertere in vſus ꝓprios.ɔ tũc dic in prebendam.i.loco prebendaꝝ. Hoſti. expõit ideſt ad prebẽdas faciendas vt ſic de redditibus eccleſiarum iſtarum poſſunt conſtitui prebende.argu. in.c.expoſuiſti.ſ.de preben.vel forte fuerunt donate mẽſe capuli ɔ quelibet expoſitio eſt bona ɔ poteſt practicari cũ eccleſia collegiata ẽ tenuis in redditib⁹ vt ſic poſſint cõcedi alique capelle ipſis canonicis vl menſe eorum loco prebendarum.vt in.d.capitſo expoſuiſti. Nunqd aũt eps ſine conſenſu patroni poſſit ex redditibus cõſtituere prebendas. Inno. dicit ꝙ nõ.quia ſic patronus priuaretur iurepatronatus Hoſt.dicit ꝙ ꝑ hoc nõ priuaret ꝓnus qꝫ poſſet patronus ꝓſitare ad illas ꝑbẽdas.fatet tñ Hoſti.ꝙ eccleſia non põt eligi in collegiatã ſine ꝓſenſu ꝓni qꝫ ſic ꝓnus ꝑderet ius ꝓſitandi.vt in.c.nobis.j.e. fatent tñ cõiter doc.ꝙ iura epalia poterit eps ꝓcedere alteri eccl̃ie ſine ꝓſenſu ꝓni qõ nõ. ɔ puto ꝙ bona illius eccl̃ie nõ ꝓſit ꝙerti in ꝑbẽdas vt deſeruiãt neceſſitatibus alteri⁹ eccl̃ie ſine ꝓſenſu ꝓni lz per hũc actũ ꝓnus nõ amitteret iuſpatronatus qꝫ intereſt ꝓni ne bõa eccleſie alienent.vt i.c.filijs.xvj.q.vij. Credẽ tñ ꝙ vnã ꝑbẽdã pro clerico poſſet eps ibi inſtituere nõ obſtãte ꝓſenſu ꝓni qꝫ nullũ ꝓiudiciũ ꝑ hoc ſit ꝓno.ar.in.c.ꝓquerẽte de cle.nõ reſi.ɔ ordinatio eccl̃ie ſpectat ad epm nõ aũt ad patronũ. vt ĩ c.nouerint.x.q.i.vide ad ꝑdicta qõ notat Inno.ĩ.c. cũ ɔ plãtare.j.de priui.ɔ in.c.in lateranẽſi de prebẽ.

In glo.ſi.in ſi.ibi dr ꝙ magis peccat trãſgrediẽs iuramẽtũ interpoſitũ per creatorẽ qꝫ is qui tranſgredit iuramẽtũ factũ ꝑ creaturã lz i hoc vltimo caſu cõcurrãt duo peccata.vt in.c.ɔſi xps.ô iureiu. Soluit Hoſt.ꝙ in equalẽtibus ſingl̃r ɔ diuiſim preferr̃ numerus.ɔ ſic ꝑcedũt iura prio alle.in gl.ſz vbi eſt eadẽ auctoritas in ſingulis ꝓferr̃ qñqꝫ minor numer⁹. rõ eſt ex quo rõnes ſunt potẽtiores. Vel clarius dic ꝙ data paritate in ceteris recurrim⁹ ad numeꝝ vl ad rõnes efficaciores lz ſint pauciores numero.vt in.c. innotuit.ſ.de elect.ɔ ſic vna ratio fortior vincit plures non ita fortes.

r **Elatum.** Ab officio ɔ beneficio remouetur qui monit⁹ nõ dimittit eccleſiã ſine cõſenſu epi ſibi cõceſſaz.h.d.ꝑ Laici ſpoliãtes eccl̃iaz excõicant ɔ ſunt due ptes.ſcõa ibi ad ꝟ. Caſus lr̃alis. Quidã clerici occaſione cõceſſionis ſibi facte per laicos nõ requiſita epi auctoritate ĩ ipſis eccleſijs beneficia ſibi vẽdicare preſumũt. qꝫ huiuſmodi ꝓſone nõ intrãt per hoſtiũ ſed aliũde aſcendũt. ac per hoc ſe reddunt indignos. Ad hãdat pa.prelatis ipſorum. quatenus ſi moniti predicta nõ reſignauerint niſi epiſcopali cõceſſiõe fuerint muniti a beneficio rẽoueantur. Quidam laici ſpoliãt eccleſias poſſeſſionibuſ ſuis:vt ſic viros eccleſiaſticos faciãt litigare coram iudice ſeculari.vnde mãdat papa prelatis predictis.q̃tenus id publice ſub interminatione anathematis deb eant inhibere ɔ ſi contra boc fecerint excõicentur. Ber. Nõ primo ꝙ obtinẽtes beneficia nõ canonice nõ debent gaudere prerogatiua paſtoris ſeu re/

ctōris nec in effectu nec in noīe qz nō debent vocari rectores ⁊ ꝓ hoc quia nomen dz esse ꝓnis rei. vt ī. c. cū sm de prebē. ⁊ in. §. est ⁊ aliud insti. de donati.

Nō scōo penā eox q consequūtur beneficia a laicis. nō. ii. sunt suspensi nec excōicati sed debēt depōi si nō resignauerint. ⁊ vide q dixi. s̄. e. ꝑterea. Nō tertio q sacrilegus pōt per epm excōicari nisi se emē det ⁊ sic rōne sacrilegij laicus efficit de foro ecclīastico. vt in. c. cum sit de fo. cōpe. Item nō q sacrilegus seu spoliās ecclesiam nō est ipso iure excōicatus sed excōicandus. vt in. c. conquestus. de fo. ꝓpe. nisi cū spoliatiōe cōcurrat fractio ipsius ecclesie. vt in. c. cōquesti. de sen. ex. Vltimo nō q per hec verba p cipio sub pena excōicationis seu anathematis nō fer tur ipso facto excōicatio in transgredientez sed potius est quedā monitio de excōicando nō obediente. nam vt hic vides ꝓueniens tali precepto mādatur excōica ri ⁊ sic nō incidit in excōicationē ipso facto ⁊ hoc tene lz gl. fi. nō firmet pedes. sed vide bo. gl. in. c. sicut de simo. ⁊ in. c. vnico de sagit. ⁊ in. c. ij. de ma. cōtrac. ꝑ i ter ec. ⁊ in. c. salonitane. lxiij. di. ⁊ si qua iura videan tur tenere ꝓrium intellige q in eis fuit lata excōicatio sed per alia verba recitatur in eis. vt in. c. i. de loca. ⁊ qō ibi nō. ⁊ per hoc est declarata glo. fi. In gl. pe. in fi. ⁊ generaliter vtrum cleric⁹ possit recōueniri co ram iudice seculari. dic vt plene nō. in. c. atsi clerici de iudici. Abbas.

Eam te. Si qō pronatus infra sex mēses nō terminatur a tpe vacationis libere pōt eps sine pītatione ibidē instituere rectorē. ⁊ itellige de patro nis ecclīasticis sm verum intellectū. nā in laicis suffi ciunt quatuor menses. vt. j. dicam. Casus lr̄alis.

Orta cōtrouersia inter aliquos de iurepronatus alicuius ecclie fic q ipsa per multū tpis pastore care bat tandē ad do. pa. deuoluta est qō. Ad qō ipse rn̄ det. Si de iure pronat⁹ alicui⁹ ecclie ꝓtrouersia fue rit inter aliquos. ⁊ infra sex mēses nō fuerit termina ta postqz vacauerit. q tunc licitū sit superiori eam de psona idonea ordinare. Ber. Nō p ibi postqz va cauerint. q istud tps semestre currit nō a tpe mote li tis, put quidā ⁊ male intelligere voluerunt sed a tpe vacationis. Nō ꝺo casum in quo eps instituit recto rem sine pītatione. ⁊ intellige tex., put dixi in. c. si ꝺo s̄. eo. In gl. hec glo. nititur reducere ad cōcordiā multa iura in hac materia disponētia sed vide glo. cla riorem. xvi. q. vij. si plures. ⁊ in effectu ista glo., ꝑpe mediū ponit duas solutiones ad ꝓriū sed nulla tene tur per doc. sed cōiter dicimus q in patronis eccle spectat lapsus sex mēsium a tpe vacatōis ⁊ sic loqua tur hec decre. In patronis vero secularibus spectāt quatuor mēses. ⁊ sic itelligatur. c. qn̄. s̄. eo. ⁊. c. cū ꝑ pter. j. e. rō diuersitatis qz pronus ecclesiasticus bz sex menses ad presentandū laicus bz quatuor mēses vt in. c. vnico. eo. ti. li. vj. vnde qsqz spectat infra tps sibi prefixū ad pītandū. ⁊ sic paz curat de pendētia litis qz ꝑꝑ ꝓtentionē patronoꝝ nō dz differri ecclesie ordinatio. Si aūt laicus ⁊ clericus ꝓtendūt sup ipo pa tronatu tūc dz spectari p mēses sex qz magis dignuz trahit ad se minus dignū. vt in. c. qdam dubijs de ꝓ. cc. vel alia. ⁊ hoc tz Jo. an. lz host. aliter. ⁊ qō dixi de patrono ecclīastico itellige qn̄ ecclīastica psona bz pa tronatū noīe eccle. nā si bēret rōne pr̄imonij idē per oia dic in clerico qō ī laico. ar. ī. c. cū dilectus. j. eo. ⁊ vide bo. glo. in cle. fi. eo. ti. in verbo plures. in fine.

Preterea. Patronus iuspro na ꝑ, ꝑpria auctoritate ali enare nō pōt nec ab eccla aliqd tpale exi gere nisi tpe fundationis a dioceſano illud fuerit sibi reſeruatum. primo ponit duplex factum reprebensi bile. ſcōo ꝫ ſcōm ſtatuit ⁊ penā īponit. tertio primuz decernit. ſcōa ibi preſenti. tertia ibi ꝫctus. Caſus litteralis. Patroni eccleſiarum ius patronatus ti tulo donationis vel emptionis ⁊ alijs contractibus pro arbitrio ſuo in alios tranſferre preſumebāt ⁊ ali as exactiones ab eis exigebant tanqz a proprijs ru ſticis. Unde ſtatuit concilium q ab his grauamini bus ceſſare debeant: ⁊ nihil aliud exigāt preter anti quos ⁊ moderatos reddit⁹ a locorum epiſcopis iſti tutos ⁊ ſi aliud exegerint excommunicētur ⁊ contrac tus huiuſmōi ſi quos fecerit ſtatuit cōciliū nō tenere Ber. Nō primo ex principio iuncto ſi. q patro nus nō poteſt donare iuſpatronatus ſine cōſenſu epi ⁊ intellige dū vult donare laico vel clerico ratione pa trimonij ſecus ſi vult donare eccleſie. vt in. c. illud. s̄. eo. Nota ſecundo regulam ⁊ tene mēti q patron⁹ nō poteſt exigere aliquod ſeruitiuz ab eccleſia patro nata nec aliquid tpale nec aliud grauamē inferre ni ſi reperiatur illud iure cautum vel fuerit reſeruatum per epiſcopuz tempore fundationis eccleſie. Et per hunc tex. principaliter alias conſului q populus ba bens iuſpatronatus non poterat exigere a preſbytero certos cereos in recognitionem iuriſpatronat⁹ ex quo illud nō fuit ſibi reſeruatum tēpore fundationis Nota tertio ex hoc ⁊ ex tex. q patronus nō poteſt proꝑria auctoritate reſeruare aliquod ſeruitium ſibi vel tpale in eccleſia ſed hoc debet facere epūs ad petitionē patroni qō nō. ⁊ pro hoc allego bo. tex. in. c. cū dilectus de ꝓſue. ⁊ vide ino. in. c. qn̄. j. ne pla. vi. ſu. Et per hoc īfero q ſi patronus in teſtō mandauit ec cleſiam ꝓſtrui ⁊ reſeruauit aliquā pēſionē annuatim filijs exoluendā q niſi epūs illud reſeruet patrono q ſtatutum ſuū nō poterūt filij exigere illam penſionez facit quod le. ⁊ nō. in. c. ſignificatū de ꝓben. Et ex p dictis ⁊ ex tex. nō nō ꝓbatum a iure vt perceptio alicuius temporalitatis reſeruetur patrono tpe fun dationis auctoritate epi. ⁊ tene menti iſtum tex. iūcta glo. Nō vltimo ibi ⁊ moderatos. q grauamē im poſitum per epm dz eſſe moderatū. iō ſentiūt doc. ⁊ bene q ſi epūs pēſionez ſtatuit pro quē īmodera ta reſpectu alioꝝ reddituū eccleſie vel ex poſtfacto ī cipit multū grauari q poterit reduci ad debitā mo derationē. facit. c. j. de ꝓſue. qō nō. Sed hic dubita tur nunqd patronus poſſit vendere iſtos fructus vl̄ redditus tēporales quos percipit ab eccleſia. Et idē poſſet queri de aduocato. Innocē. videtur velle q ſi redditus ſunt incerti non poſſunt illos vendere. ⁊ ſic pōt intelligi hec littera sm eū. nam etiā ſequeretur ab ſurdum qz patronus nō poſſet exigere iſtos reddit⁹ exquo vēdidit. emptor nō poſſet qz nō habet ius exi gendi. Sed hoc nō placet hoſt. qz qſqz poteſt vēde re rem incertā. ⁊ videt tunc vendita ſpes habendi ſi cut cū venditur iactus retis vel partus ancille vel fru ctus futuri. vt ī. l. ſi iactum. ff. de ac. emp. ⁊ ven. l. nec emptio. ff. de ꝓtrahē. empti. iō ꝓcludit hoſti. q iſtos redditus tpales pōt patronus vel aduocatus vende re. Nec ob. q emptor nō poſſet exigere qz imo po terit cum iura venditoris tranſferuntur in emptorez. dicit etiā goſ. q cū iſta iura nō poſſunt eē ſine iure pa tronatus vēditis iſtis redditib⁹ trāſibit acceſſorie iuſ patronatus. ⁊ videt mirabile q minus dignū acceſ ſoriū trahit ad ſe maius dignū ⁊ principale. adducit in ar. c. ex litteriſ. s̄. e. Sz certe illud ar. nō ē bonū qz ibi iuſpatronatus accedit vniuerſitati ⁊ rōne acceſſio nis eſt minus dignū. Sed in caſu noſtro iuſpatrona tus eſt qd principale ⁊ dign⁹ oī reſpectu ⁊ ſic nō dz trā ſire tranſlato acceſſorio. ⁊ ideo moderniores tenent ꝓtrariū ⁊ meli⁹. nā fundamētum hoſti. ex alio eſt fal ſum qz vl̄ pſupponere q ius exigēdi redditus non pōt tranſferri titulo remanēte apud venditorē. nā vi,

addē q prō nus eccle in dubio poſt ea cōſebitur prōn⁹ capel lax circa fū dationē ſm do. de ro. in antiquis de ci. cxxxiij. Item vide gl. in. v. p quo dā iure in. c. cū bertold⁹ de re iudi. Et vide q nōt. d. abb. panor. in. c. cū dilect⁹ cir ca prī. de cō ſue. Et adō archi. viij. q. iij. in. c. j. cir. medi. vbi dicit iſtuz tex. eſſe nō. q cē ſus non pōt īponi eccle ſine cōſenſu patroni.

a Ido intellectu dui⁹ decr. vide q no tar domi. i c. cūi eccla ſti. i. colū. vl̄. facit ad dubiuz de preben. in vj. Item

a ¶Pro intellectu hui⁹ ō cre. vide qō late scribit hosti. i ſūma de iurepa. §. in qb⁹ in fin. p totā pmaz colū. Et q̄ notat. d. an. in. c. dilectus el. iij. in fi. i. col. de preb. Nō aūt ius q̄rat priuato in brīficio vide p gl. et doc. in. c. dilectus de of fi. ordi. ꝛ eleganter p. d. abb. in. c. cuz bertold⁹ de re iudic. vbi oio vide do. an. in. iij. col. post host. ꝛ io. ā. vbi elegāter examinat intellectū huius decr. circa hāc variationē patroni laici.

dcimus q̄ rector ecclesie locat ꝛ vēdit reddit⁹ toti⁹ ecclesie titulo tm̄ remanēte penes cuz vt in. c. fi. ne pla. vi. su. pz ēt in vsufructuario q̄ pōt vēdere ꝓmoditatē vsufructus iure remanēte penes se. vt i. l. necessario. §. si. ff. de pi. ꝛ cōmo. re. vē. pōt q̄ pōnus vel aduocat⁹ vēdere reddit⁹ tpales ēt icertos iurepōnat⁹ remanēte penes se ꝛ intellige de redditibus ipositis tē pore fundatiōis. nā ipsuz ius alimērandi qō hz pōnus ex disposītione iuris vel bonoz q debēt psone sue licz sint ista tpalia nō tm̄ pōt vendi qz inherent psone ipsius pōni qz nō possunt ali vel bonorari p aliū ar. i. c. fi. de of. dele. Sūt. n. hec iura ita annexa iuripōnat⁹ vt nō possint ab eo addicari. Abbas.

b In materia gratificationis vide glo. fi. ꝛ iura in ea allegata in. l. fi tic⁹ ꝛ seius de v. ob. gl. mag. i. l. ciues. C. de inco. li. x. ꝛ i. l. pe. §. si mī pluref. ff. de lib. ho. exhi. Et q̄ ponūt doct. i. l. sīgs in gra. ui. ff. ad fill. bal. in. l. in q bus. C. de se. nup. ꝛ i. l. fi. C. de tes. mi. ꝛ in. l. siquis ad decimā dā i. xvij. col C. de epīsc. ꝛ cle. ꝛ in. c i. i tit. q seu. da. pos. ꝛ vīd. d. an. in. c. cum sup i fi. de re iud. ꝛ bal. in ca. expo fuit circa fin. de dila. ꝛ gl. i. c. cum parati. de ap

"autem. Laicus pōnus vno pītato pōt aliū pītare secus i patrono clerico. Vel spāliusf sic. In plurib⁹ succesſiue pītatis a pōno laico epo dat ratificatio sed in pītatis a persona ecclīastica potioz est primo pītatus. ꝛ ſa pars ibi verū. ꝛ est de principaliozibus tituli. Casus lfalis. ¶Pōnus ad vacantē ecclesiā clericū idoneū presentauit epo:ꝛ eo nō reprobato post modū aliū presentauit eque idoneuz q̄rtur qs preferri debeat. Rñz pa. iudicio epi eē relinquendū ꝛ hoc verū est si laicus fuerit pītator sz si collegiū vel ecclesiastica psona pīsentare būerit q prioz est tpe potioz est in iure. Bernar. Nō p̄ q̄ hz patronus laicus possit variare cū pīsentat scōm accumulatiue nō aūt pōt ex toto recedere a p̄. ꝛ hoc, pbaī ar. b⁹. c. nā si posset ex toto recedere a priori nō daretur facultas epo īstituēdi quē vellet cui⁹ ꝓriū hic cauetur ꝛ iō inter plures pītatos a patrono laico eps debet eligere idoneioze. Et firmat hoc Jo. an. hic ꝛ i regla in re cōi de re. iu. in mer. Nō so q̄ pīsentatio q̄ñq̄z ptinet ad laicū q̄ñq̄z ad collegiū q̄ñq̄z ad psonā eccla stica. facit. c. ea noscit de bis q̄ fi. a pla. Nō tertio q̄ pōnus ecclīasticus nō pōt variare. vnde dicit Inn. q̄ pīsentatio ipsius hz vim electionis qz quēadmodū electores variare nequeunt. vt in. c. publicato de ele. ita neq̄z patronus. ꝛ intellige de patrono ecclesiastico cui competit presentatio iure ecclesie. secus si iure patrimonij qz tunc idem per omnia in eo qō in laico. argu. j. eo. cum dilectus. ꝛ vide bo. gl. quam tenebis menti in cle. ij. j. eo. titu. In glo. i. in fi. dic melius vt. s. dixi in primo nō. q̄ ex toto recedere nō potest a prioz. In glo. ij. ibi. cum dubitatur quis potioz sit. Nota glo. q̄ locus est gratificationi b cum cetera sint paria. alias potioz est preferendus. Et ex hoc decidit qō. pone q̄ erant duo patroni vnus clericus alter laicus q primo pīsentarunt vnuz deinde laicus variādo pīsentauit aliū. nūquid habeat locum dispositio huius tex. vt eps possit inuestire scōm. dic q̄ nō qz prim⁹ est potioz cū fuerit presentatus ab vtroq̄z scōs vō tātum a patrono laico. Item licz pōnus possit pīsentare in preiudiciū presentati nō tm̄ potest i preiudiciū ꝓpatroni. de quo vide latius per Jo. an. in dicta regula in re cōi. Itē dubitatur qd si scōo presentatus est idonetoz primo vel econtra nūqd episcopus bēat optionē. Jo. an. videt sentire q̄ fic. dicit. n. q̄ h nō ponderatur excessus idoneitatis sed satis ē q̄ vterq̄z est idoneus. sed ego putarem oppositū per. c. si forte. lxiij. di. vbi dicitur q̄ vbi vota sunt paria p̄ferendus est qui maioribus iuuatur meritis. ꝛ videt tex. s. eo. qm̄. ꝛ iste tex. satis facit pro hac opi. dū pōderat q̄ secūd⁹ erat eque idoneus. secus ergo si erat magis idoneus. ꝛ per hoc putarem q̄ si magis idoneus posteregaretur potest appellare qz hoc cōmittitur iudicio episcopi tanq̄z bono viro. nā verbum iudicium sapit discretionem ꝛ arbitriū boni viri. pro h vide quod le. ꝛ nō. in. c. ii. de corpo. vicia. ꝛ in. l. fideī cōmissa. §. q̄z q̄z. de le. iij. In gl. pe. in fi. glo. dicit

bost. q̄ iō est qz cetus clericoꝝ tanq̄z spiritualis ē dignior ꝛ spiritualia debent esse firmiora. vt in. c. ij. de transla. prela. facit cle. cum illusio de renum. ꝛ illud psalmiste. Que procedūt ō labijs meis nō faciā irrita. xxvi. di. psalmista. ꝛ hic dixit beatus bernardus. q̄ verbum sacerdotis aut sacrum aut sacrilegum q̄ō nō. Vltra glo. quero de questione quotidiana. pone q̄ patroni variant in pari numero. vtputa qz vn⁹ presentat vnum ꝛ alter alium nūquid episcopus habeat optionem instituendi quē vult. Jo. an. adducit istam litteram i ar. q̄ fic qdā tenuerūt oppositum. Sed ego teneo primum dictum ꝛ allego glo. nota. xvj. q. vij. si plures ꝛ īno. in. c. i. s. eo. in fi. facit. c. venerabilē de elec. iuncta gl. in. v. fauere. ꝛ banc opi. tenent etiam Saſ. de cal. ꝛ dominus meus dominus Card. b quinimo de iuris rigore posset attentari q̄ eps pōt ēt instituere extraneū ex quo patronus non ꝓcordat ar. c. qm̄. s. eo. sed primuz dictū est equius marie per dictū. c. venerabilē q̄ bene facit. Vltrio querit nūqd eps instituendo pm̄ fit puniendus aliq̄ pena quia postergauit primū. Inn. videt variare. ꝛ Joā. an. post eum. Sed dic q̄ aut sprezuit instituere primū sine cā. ꝛ tūc bēt locuz pena. c. pastoralis. j. e. aut nō sprezuit instituere sed distulit vt haberet cāz examinādi. ꝛ ante institutionē patronus presentauit alium ꝛ nō dz puniri aliqua pena qz vsus est auctoritate legis qz nō peccat q legis auctoritate actum gerit. xxiij. q. iij. qui peccat ꝛc.

c ¶Pro intellectu hui⁹ decr. vide oīno host. in ſūma de iure patr. §. qd competat patrono p totū illum §.

n Obis. "Ex constitutione ecclesie facta de cōsensu epi acqrit iuspatronatus. b primo. ¶Patronus nō eligit prelatū in conuētuali eccla sz in capella fic. b so ¶Patrono debetur ,pcessionis bonoz ꝛ alimentaī ab eccla si vergat ad iopiā. Et vt ex bis patz tria sunt dicta. scōm ibi cetex. tertiū ibi, p fundatione ꝛ iste tex est de principaliozibus. Casus lfalis.

Quesitū fuit a papa. vtruz aliqs efficiaī patronus ex sola cōstructiōe. Itē querit vtruz patronus sit ad electionē plebani cū clericis admittēdus vel repellendus q̄z uis allegauerit se ex longa consuetudine inter esse debere taliter. Respōdet papa q̄ si aliqs de assē su epi ecclesiā cōstruexerit de hoc iuspōnatus acquirit. Ad scōam qōnem. Respōdet q̄ in ecclesia ꝓuentuali cōsensus pōni ad electionē faciendā nō est requirendus: sed electioni iam facte eius debet requiri consensus nisi aliter de sua iurisditione obtineat. sed ī capella vbi vnus presbyter eligitur pōnus ipsuz epo presentare pōt ꝛ debet de iure. Itez patronis bonoz ,pcessionis seruatur. ꝛ si ad inopiam vergat ab eccla illi reseruata ꝑz facultates ipsius succurritur sicut est in canonibus constitutū. Ber. Nō p̄ ibi siquis. q̄ quicunq̄z ꝓstruit ecclesiā acqrit iuspatronatus dū modo b faciat cū cōsensu diocesani secus si sine ipsi⁹ ꝓsensu. nam nemo dz edificare eccliam vel capellam vel altare sine ꝓsensu epi. vt in. c. nemo de con. di. j. ꝛ in. c. auctoritate de priuil. li. vj. vnde ex sua ꝓbitate nō dz priuilegiū ꝓsequi. Et per hoc verbū siquis īferī ad qōnem. nūquid mulier infidelis hereticꝰ iudeus vel excōicatus acqrat iuspatronat⁹ ex cōstructione eccle. De muliere tz Joā. an. q̄ fic. qz masculinū ꝓcipit femininū. vt nō. in. c. generali de elec. li. vj. ꝛ in. c. siquis suadente. xvij. q. iij. iuncto. c. mulieres de sen. ex. adduco. c. fi. de cōcel. pben. ꝛ vide bo. gl. in. c. qm̄ iuestituras. xvj. q. vij. ꝛ alias ꝓcor. quas di xi in. c. cum seculum. s. e. ꝛ in. d. c. fi. de iudeo ꝛ ifideli dicendū est q̄ nō acquirunt. p̄o hoc tex. cū gl. ī. c. frigētius ꝛ in. c. pie mentis. xvj. q. vij. De hereticoᵈ idē dicendū. tū qz hereticus nihil bz cū oīa ipso iure sint cōfiscata. vt in. c. cū fm̄ leges de heret. li. vj. tū qz p̄supposito q̄ acqsiuisset ius illud esset confiscatū ꝛz

d Idez tz hic Jo. de ligna.

a Que dicat ecclesia cõuentual & collegiata et qualiter p̃bet collegiuz. vide oio archi. in.c.j.x.q.i. vbi ffert que super hoc hic dicũt Jnn. & host.

b Quãdo p̃stant alimẽta ab eccl'a p̃ono vide h p.d. an. in vij. col. et adh̃ hic archi. in.c. si plures circa pri. xij. q. vij. vbi dicit q̃ si vniuẽsitas vel populus hz iusp̃ patronat⁹ eccl'ie non tenebitur alere singlos pauꝑes de populo sz solũ vniuersitatez vel populum si vniuersitas vel populus egeat. ar. c. q manumittitur xij.q ij. Jtẽ adde hic bar to. post di. in.l. siquis a liberis. §. de alimẽt. ff. de lib. agno. vbi dicit q̃ capellanus tenet alẽ p̃onũ ecclesie si super ẽ. Jtẽ vide host. in ti. de iurepa. §. qualiter trãsferat. vt qd si p̃res fũdãt vbi dicit q̃ quãdo plures fundãt ecclesiã licet oẽs sint patrõi tamẽ quo ad bonoz est & alimẽta eccle sia est magis astricta ei qui

Jo.an. & facit qõ nõ. ij. q. vij. maxime. & nõ h̃ dictum q̃ iuspatronatus trãsit cũ confiscatione bonoꝝ. vide qõ dixi in.c.cũ laici. s. co. & glo. xvj. q. vij. filijs. De excõicato ꝓcludit Jo.an. q̃ nõ dz admitti tñ admissus acqrat iusp̃onatus sed nõ exercitiũ. facit qõ nõ. in fin in.c. veritatis de do. & contu. & c. decernimus. de sen. ex. li. vj. in nouella. Nõ ꝺo q̃ in capella patronus hz p̃itare rectorẽ. & dic in capella. i. in qualz eccl'a nõ collegiata ẽt si sit parochialis q̃ iura nõ excludunt patronũ a p̃itatiõe rectoris nisi in eccl'a collegiata. Jtẽ ex hoc & ex tex. nõ q̃ quelz ecclesia collegiata a põt dici cõuentualis lz de cõsuetudine h̃ verbum referat ad ecclesias religiosoꝝ sed de iure & ex vocabuli etymologia hoc verbũ ,ꝓportionabile ẽ oibus collegiatis. nã dr̃ cõuentualis a ꝓueniendo quia ibi conueniunt. sic collegiata a colligendo q̃ ibi colliguntur. facit qõ habetur in.c.j.xv.dis. Nota ibi a patronis eligitur. q̃ p̃onus largo modo dicit eligere. nam primo in se eligit vnum ex pluribus & post modũ illũ p̃sentat epo ñ tamẽ ẽ ,ꝓprie electio de qua iura tractãt. quod ꝑz q̃ per electionem acqritur ius electo. vt in.c. cum inter canonicos de elec. vide glo. nõ. in.c. quãto. lxiij. di. que dicit q̃ per electionẽ acqritur ius p̃latur & p ꝓfirmationẽ acquiritur exercitium. & illam glo. semper nõ quam videntur seq doc. in.c. transmissaz de elec. sed per p̃sentationẽ vel electionem quã fecit patronus nõ acquiritur tale ius p̃sentato. ar. in.c. quod aũt. s. eo. Nota q̃ vbi p̃sentat patronus superioꝝ nõ simpliciter dr̃ ꝓfirmare sed potius instituere p̃itarũ. nã ꝓprie dr̃ia est iter instõez & ꝓfirmationem. confirmatio fit de electo a collegio & dicitur supioꝝ cõfirmare quasi simul firmare q̃ per electionem iã fuit translatũ ius sed per istitutionem transferr plenũ ius. vnde instituere est ius in beneficio in aliũ transferre de quo in.c. aucte. s. de insti. & facit quod le. & nõ. in.c. cũ in illis de p̃bẽ. li. vj. & in.c.i. & ij. de inst. c. li. Nota ibi loci episcopo q̃ de iure cõi in ecclesijs patronatis instõ p̃tinet ad episcopuz. nõ ergo põt patronus istud ius institutionis trãsferre in aliũ p̃latũ q̃ nõ põt imutare dispositionem canonũ in p̃iudiciũ episcopi. vt in.c. req̃sisti. s. de testa. & nemo potest facere gn iura locũ babeant in sua dispositione. vt in.c. tua de testa. & i. l. nemo. ff. de leg. j. Ex hoc infero q̃ siquis in vltima voluntate mãdauit capellã cõstrui & disposuit q̃ instõ p tineret ad certum p̃latũ inferiorẽ epo non valet illa dispõ. vnde illa pticula bẽbit ꝓ nõ adiecta. sz si vlt illud obtinere dz supplicare epo vt h̃ statuat qõ põt. ,p hoc tex. nõ. in gl. in.c. cũ dilectus de ꝓsue. facit qõ hic nõ. in gl. in. v. nisi ,ppe mediũ. Nota tria iura que cõsequitur patronus ex iure patronatus. primũ est q̃ p̃itat rectorẽ. scõm est honoꝝ ,pcessiõis. tertiũ q̃ si deuenit ad inopiã ꝓsequit alimenta. Sed q̃ primũ est clarz q̃ circa fm qd est ,pcessionis honoꝝ vario nõ exponit. quidã intelligũt q̃ cũ patron⁹ venit ad ecclesiã dz p̃latus cũ clericis obuiã sibi facer ,pcessionaliter saltẽ vsq; ad ambitũ ecclesie. quod intelligũt doc. q̃ñ persona est talis cui h̃ cõueniat puta rex vel magnus p̃inceps. & hoc seruat venetijs i eccl'a sancti marci in qua dux hz iuspatronatus & primicerius cũ alijs canonicis exeũt sibi obuiã. Jtem debet honoꝝ q̃ pre ceteris laicis ẽ honorãdus in cessiõib⁹ vel alijs. Vel ponit p̃ro p̃sentatione q̃ is quẽ p̃sentare vult & ipse simul ,pcedit ad epz p̃ro institutione habenda. ita notat gl. in.c. pie mentis. xvj. q. vltima. & vtrũ q; dictũ põt sustentari. Circa tertium ius q̃ritur quid indistincte vergens ad inopiã debet alimentari ab ecclesia. b dic q̃ nõ sed q̃ñ supereſt ecclesie detractis expẽsis necessarijs. nam primo subueniendum est seruitoribus & cultui diuino ac reparatiõi ipsius ecclesie & de bis que supsunt subueniendũ est patrono sicut in simili seruatur in liberto qui bz alere patronũ egentẽ. vt in.l. siquis a liberis in. §. alimenta ff. de lib. agno. & ad hoc allego tex. cum bo. glo. in.c. quicunq; xvi. q. vij. Sed diceres tu quale p̃uilegium est illud. nam ecclesia de supfluis tenetur subuenire oibus pauperibus. vt in.c. qm̃. xvj. q. i. So. abũdantius & melius ,putidebitur patrono q̃z aliis pauperibus. Jtẽ pauperes nõ habẽt actionẽ cõtra ecclesiam. c vt nõ. in.c. sicut bi. xlvii. di. & c. exigũt. i. q. vij sed patronus habet actionẽ per hec iura canonica.

Circa p̃imũ ius põt dubitari qd si ecclesia est collegiata nunqd saltẽ p̃ron⁹ bẽbit p̃itare ad ꝑbẽdas d & sentit io. an. q̃ sic. qõ satis plz. ar. c. fi. de ꝓcess. ꝑbẽ. & c. dilectus de ꝑben. Jtẽ iura solũ excludũt p̃onũ ab elec. prelati in ꝙtuali eccl'a. secus ẽ in p̃itatione canonicoꝝ qõ nõ. Et idẽ sentit hosti. s. eo. suggestuz Et vltra hec tria iura cõsequit p̃onus quartũ. s. ius defendendi. vñ dz defendere eccl'az & põt denũciare p̃lbyterꝝ si est dilapidatoꝝ vel als inbonestus. vt i. c. filijs ꝑalle. Glo. j. satis fuit. s. declarata ideo & c.

In gl. in. v. incõuentuali. Ex hac glo. nõbili potes capere doctrinã certã qualiter cognoscat an eccl'a sit collegiata & sepe cõtingit hec disceptatio inter epm & clericos eccl'ie. nam eps vult libere cõferre bñficium clerici vo beneficiati in ecclesia dicũt q̃ habẽt eligere cum ecclesia sit collegiata de iure cõi electio pertinet ad collegiũ. vt in.c.i. de ele. qualiter ergo cognoscit Jnno. hoc tractat in.c. postulasti. j. eo. & Hostien. & Jo.an. hic & ꝓclusio sit ista. nam primo est recurrendum ad ordinem seu institutionẽ ecclesie. & si fuerit institutum vt ibi essent plures collegiati tũ ecclesia habebit iura collegij si fuit institutum vt ibi esset rector solus vel cum clerico tunc non habebit ius collegij. Et sic potest intelligi. c. vt quisq; supra de vi. & hon. clericorum. Jtẽ ecclesie cathedrales & regulares de iure cõi sunt collegiate. vt in.c. ne ,p defectu. s. de electione & s. de sta. reg. c. ii. Si vero nõ apparet de ordine seu institutione videndum est vtrum ecclesia habeat p̃uilegiũ sup iure collegij. si vero nõ constat defendet eccl'a in possessiõe sua. nã si est ĩ possessiõe collegij bẽbit ,p collegio nisi ꝓriũ probet. alias si nõ est in possessione tractabitur tanq̃z beneficium simplex

Quomodo aũt cognoscet q̃ sit in possessione collegij. dic q̃ exercet iura p̃inẽtia ad solũ collegiuz. vt puta q̃ ꝓsueuerũt clerici facere sindicũ & p eũ iurare l. j. ff. quod cuiusq; vniuer. & in.c. ĩperatoꝝ & in.c. in ptractãdis de iura cal. vel habuit sigillũ cõe. ar. in.c. significãte de appel. Jtẽ ꝓsueuerũt eligere p̃latũ. vt i c.i. s. de ele. & idẽ in fillibus. & vide aliqua p Fe. cõsilio. lix. bis cessantib⁹ nõ sufficit q̃ in ecclesia sint plures clerici beneficiati vt p hoc dicat q̃ faciãt collegiũ q̃ possunt eẽ singulares. vt est bo. tex. i.c. dilecta de excess. prela. In glo. in v. nisi. nõ bãc gl. q̃ nullus citra papã põt cõcedere laico p̃ono vt eligat p̃latũ vna cũ clericis in ecclesia ꝙtuali. & p h̃ ego alle. c.ij. de iudi. vbi dicit q̃ eps nõ dz disponere spũalia iudicio laicoꝝ. Jtẽ allego. c. massana. s. de elect. vbi pz q̃ nõ valet ꝓsuetudo vt laici & clerici simul eligant nec ob. c. per tuas. s. de arbi. vbi clericus & laic⁹ p̃nt esse arbitri in cã spũali quia actus arbitrandi non est spũalis sz actus eligẽdi sic. vel potes vltra gl. ĩtelligere tex. vt sentit ino. q̃ ex cõsuetudine vel statuto epi põt patronus ĩterponere ptes suas in electiõnis tractatu. & sic logtur tex. nõ aũt vt ipse eligat. vñ vox sua nõ p̃stabit suffragiũ electiõi. & vide qõ nõ. idẽ Jnno. in.c. q̃ sicut de elec. In gl. in. v. in capella. nõ istã glo. q̃ quotidie allegat & in effectu vult q̃ inuito patrono non põt effici eccl'ia collegiata. & si de facto fiat subdistinguit q̃ si patronus nõ ꝓsentat bẽbit p̃sen-

plus ꝓtulit.

c Et p.d. an. in.c. j. de empt. & ven. Sz tu vide bar. in.l. sigs a liberis in p̃i. ff. de lib. agno. vbi dicit q̃ pro alimẽtis nõ datur actio sed officiũ iudicis. Sz vide qõ nõt bart. i.l. solẽt post p̃i. ff. de ali. & cibaria lega.

d Utrz laicus in ecclesia collegiata possit hẽre ius p̃itandi ad p̃bẽdã & h̃ vide p do. ant. in. d. c. fi. cir. p̃in. s. de concess. p̃bẽ.

a Pro intellectu hui⁹ decret. vide oino qō scribit hosti. i ſūma ō iurepatro. §. i qbus in vlt. col. v. illō ār omittēdum nō ē z. v. eccla vacante. An ār ille ī quē fuit cōpromiſſū vt eligat p̄latum poſſit eligere ſeipſuz dic q nō ſm gl. z bart. i. l. plāe. ff. q cu iuſq vni no. ō quo tñ dic vt tradit i. c. cū in iure de ele. Et q gl nō poſſit eligere ſeipſuz eſt tex in. l. ſi tibi mādauero. §. ſi tibi cētū z ibi bar. ff. mā. ō quo vide quod ſcribitur per moder. poſt gl. in. d. c. cuz in iure.

tationē p̄lati ītellige p̄ſuppoſita illa opi. q̄ iuridice fieri poſſit. ſi aūt p̄ſenſit tūc p̄dit ius p̄ſentandi ſed retinet alia iura p̄onat⁹. Sz opi. bn⁹ gl. q nō pōt fieri īuito p̄ono tz hoſti. ſ. eo. ſuggeſtū. z videtur ſeq cōiter doc. h̄ p̄ter do. An. q ſatis bene diſtinguit q aut ſubeſt neceſſitas z tūc pōt h̄ fieri īuito p̄ono alīs ꝓcedat p̄ia opi. qō ſatis plz cū ius patronatus bēat patronus ex gratia vt in. c. qm̄. ſ. e. ideo nō dz ſua ꝯdictio īpedire quomin⁹ ſubueniat neceſſitatib⁹ eccle. facit. c. nullus. ſ. eo. Altrio h̄ queri⁊ qd ſi p̄onus ñ vult p̄ſtare aſſenſum electo p canonicos. dicūt cōiter doc. z bene q ſi ſine cā ꝯdicit nō obſtat ꝯdictio ex quo electio alias eſt legitīe facta. z facit. c. ſacroſancta in fi. ſ. de elec. z c.

Er[a] veſtras. Patronus eccle vacantis q̄ tz fit clericus ad eā ſe p̄ ſentare nō pōt. cōſultatio z reſpōſio. ſcōa ibi cū igit̄. Caſus ſalis. Clericꝰ dz ius patronatus in aliqua eccla queritur vtruz poſſit ad eā vacantē ſeipſum p̄ſentare z reſpondet q nō. q̄tūcunq tz fit idoneus: q nullus ſeipſuz eligere dz. Ber. Nō p̄ regulā q nullus dz ſe ingerere eccleſiaſtice p̄latiōi. z facit hec lr̄a ad qōnē nunqd licite qs pōt petere ep̄atū vel aliā p̄lationem. de quo vide per arch. in. c. q ep̄atū. viij. q. j. z in. c. ſcripture ea cā z qō pōt argui ibi ex tex. q ſi mouet ex fauore cha ritatis vt alijs p̄ofit nō peccat petēdo. ſecus ſi vt p̄ fit z ſic ratione ambitionis. de quo vide latius per eūdem ar. i. q. j. ordinationes. z bo. gl. in. c. tuā de eta. z quali. q̄ videt in hoc ponere veritatē. Sed quero nunquid iſte tex. bēat locum in beneficio ſimplici. videtur q nō. nā papa in reſpōſione fundat ſe ſuper p̄latōe ꝯzium tz hic Jo. an. q̄ eadem ratio eſt ī alijs beneficijs ſimplicibus. Sed ꝯ ſuum dictū ego oppo. nō enim eſt ambitioſum pauperē clericū emittere p̄eces vt ſibi ꝓuideatur de beneficio. vt in. c. cū ſm apoſtolū. ſ. de p̄ben. z in. c. tuā. ſ. de eta. z quali. nō. gl. in. c. fi. de cōceſſ. p̄bē. li. vj. z in. d. c. tuā. So. credo poſſe dici q p̄eces emittere pōt ex quo dign⁹ eſt z indigēs lz ſeipſuz p̄ītare nō pōt q̄ videtur hoc expoſcere ex debito. Jtē facere iudicium de perſona ſua z auctorizare in ſeipſo que oīa ꝓhibita ſunt. ar. in cle. ij. de re. ec. nō alie. z in. c. qualiter. ſ. de elec. z ī c. fi. de inſti. Sed quero quid ſi epiſcopus cōfert ſponte z motu ꝓꝓrio beneficium patronatus ipſi patrono nūquid valeat collatio. videt primo q nō q̄ inſtitutio facta ſine p̄ſentatione patroni eſt irritāda vt irritat. vt in. c. illud. ſ. eo. z in. c. decernimus. xvj. q. vij. Contrarium tenent hic doc. nec obſtat contrarium q̄ patronus acceptādo collationē videtur conſētire. nec hoc caſu videt ſe ingerere q̄ nō h̄z originez a ſe ſed a ſupiore. Jtē p̄ſentatio q̄ñq̄z interuenit ex poſtfacto. vt in. c. ſi vero ſupra c. Jtē valet ſepe inſtō ep̄i ſine p̄ſentatione. vt in. c. iij. z. c. eā te ſupra eodē cū ſimilibus. z hoc notabis. Puto etiā poſſe attentari q̄ patronus non p̄ſentando ſe ſed p̄eces emittendo poſſit aſſiſtere ep̄o vt ſibi ꝓuideat de illo beneficio dūmodo nō ſit curatuz vt ſic euitetur p̄lationis ambitio z ſit indigens. z h̄ per ea que dixi. ſ. In gl. j. in fi. dic ad illud. c. cuz in iure. q ibi ille nō elegit ſe ſed coelegit q̄ ꝑ fuit electus ab alijs z poſtea ipſe cōſenſit. z eſt caſus valde notabilis. q vbi procedit ad electionē palam ſiquis videt ſe vocari a fratrib⁹ pōt conſentire electioni ſue z alium non eligere z vox ſua cōputabitur in numero. ſecus vbi ꝓcederetur clam ſeu per viam ſcrutinij clandeſtini. q̄ tunc vox ſua nō cōputaretur q̄ cuz ipſe ignoret vota alioꝝ ſi diceret eligo me ranq̄z ambitioſus eēt repellendus. z ſic ītelige. c. cumana de elec. z qō ibi nō. z in glo. le. In glo. fina. ibi non videtur cōputanda. hoc intellige vt plene nōt. in. d. c. cum in iure de electione. z. ſ. ſuccincte tetigi. z cetera.

c Cum[b] propter. Si queſtio iuriſpatronatus non diffinitur infra quatuor menſes epiſcopus ordinabit eccleſiam ſine p̄eiudicio eorundem ponit dictum z ꝓteſtationem iſubdit ibi ita q̄. Nota primo caſum prima frōte mirabilē in quo nō valēti p̄ſentare currit tps. nam ratiōe litis pēdentie nō poteſt patronus aliquē p̄ſentare. z nihilominus ſibi tps currit q̄ ſi nō p̄ſentat infra quatuor menſes eps libere ordinabit eccleſiam z intellige ꝓut reſtringendo dixi in. c. qm̄. ſ. eo. Et facit iſte tex. ad. q. quotidianam nunqd patrono ignorāti z īpedito vel ſolum ignoranti currat tempus. Do. pe. dicit poſſe argui per iſtū tex. q̄ fic nam litigans īpeditur p̄ſentare. vt in. c. ex litteris. ſ. eo. z in. c. ij. de in ītegr. reſti. z nihilominus ſibi currit tps. facit q̄ iſtud tps videt p̄ſcriptum patrono potius in fauorem eccleſie q̄z ī ſui odium ergo tps currit ignoranti. pro h̄ glo. nō. in. c. ſtatutum de p̄ben. li. vj. facit. l. genero. ff. de his q̄ notan. īſa. Jtē q̄ agit̄ de modico p̄iudicio patroni cum in ceteris recognoſcitur in patronum per inſtitutum ab ep̄o vt hic in fi. Contrariam ſententiā ſemp tenui z ita poſtmodū reperi tenere Fed. cōſilio. cxxiiij. ‘ z aperte ſentit Jo. an. in. c. ij. ſ. de ſup. neg. p̄ela. naz regulariter tempus p̄ſcriptum ad eligendum vel conferendum non currit ignoranti. vt in. c. q̄ diuerſitatē de conceſſ. p̄bē. in. fi. nec dz quis puniri ſine culpa ſua. nec obſtat iſte tex. q̄ hic non cōſtabat quis eēt patronus merito epiſcopus ordinat eccleſiā ſine patrono. ſed ex quo epiſcopo conſtat de patrono nō dz illam ordinare ſine illius p̄ſentatione. xvi. q. vij. decernimus. facit. c. ſi vero. ſ. eo. vbi euincens iuſpatronatus repreſentat inſtitutum. fortius ergo re integra debet iſte patronus qui nō fuit negligens requiri vt p̄ſentet z nō eſt verum q̄ nō agatur de p̄iudicio. q̄ expedit patrono habere clericum ſibi gratum. Jtez eſt bonor in p̄ſentando. vt in. c. nobis. ſ. e. quo non debet p̄mari ſine culpa ſua. nec eſt verum q̄ tps ſit hic ſtatutum nō in odium patroni ſed in fauorem eccleſie. nam ſi hoc eſſet verum nō eſſet diuerſitas inter patronum laicum z clericum in tempore p̄ſentationis. z tamen vnus habet quatuor mēſes alius ſex. facit theorica bar. in. l. genero p̄eal. vbi dat regulā q̄ ad īcommodū alicuius nō pōt allegari ignorantia ſecus ſi ad cōmodum p̄o hoc quod nō. in. d. c. ſtatutū de p̄eben. lib. vj. In glo. ij. ibi. ſ. eodem. eam te. z dic vt ibi dixi. nam tex. iſte poteſt intelligi in p̄ono laico qui habet quatuor menſes ſolum ad p̄ſentandū ideo litis deciſio nō ſpectatur vltra quatuor menſes. ſed q̄ patronus eccleſiaſticus hz ſex menſes iō ſpectatur exitus litis vſq̄z ad lapſuz ſex menſiū. z ſic loqtur. c. eā te. Et ex his bēs vnā[d] dr̄iaz inter patronuz eccleſiaſticū z laicū. Secunda differētia eſt quia patronus laicus pōt variare z p̄ītare ſcōz vt in. c. cū aūt. z quod ibi dixi. ſ. eo. ſecus in patrono eccleſiaſtico vt ibi. tertia dr̄ia reſpectu ſubiectionis q̄ magis ē ſubiectus patronus eccleſiaſticus q̄z laicus. nam legatus confert beneficiū nō vocato patrono eccleſiaſtico. quod facere nō pōt ſi patronus eſt ſecularis vt nō. j. c. proxi. Quarta dr̄ia eſt in pena incurrenda ſi p̄ſentatur īdignus. nā ſm quoſdā p̄onus eccleſiaſticus p̄ītando indignū primatur eoipſo ꝓ prima vice ptāte p̄ſentādi. vt in. c. ij. de ſupplē. neg. p̄ela. ſecus in patrono laico ſm quoſdā. ſed hoſt. dicit idem in laico pro hoc tex. in auc. de ſan. epi. §. ſiquis oratorij domum. z in auc. de eccle. titu. in. §. ſiquis pro redemptione. tu vide qō plene nō. in. c. cum vos de offi. ordi. z ibi ſatis plene dixi. Quinta differentia ē in

b Pro intellectu hui⁹ decre. vide oino do. de ro. decl. ccvj. ſz ord. no uiſ. z do. poſt io. ā. in. c. j. §. verum in. iij. col. de iuſpa. i. vj. et adde q̄ ſi ſufficiēt q̄ patron⁹ eligat vel p̄ſentet. j. iiij. meſes niſi p̄tet ſm lap. alle. lxxv. i. ij. col. q̄ ita dicit tenere io. an. in. c. fi. j. eodem. Jtē adde hic lap. alle. xcv.

c Alias cxxix.

d Nō cō. dr̄ias inter p̄onū eccleſiaſticū et p̄onum laicū. Et vide et p. d. an. h. v. q̄ro quāto i quo oſſerat. z c. ena. liā nō. diſferentia vide p eūdē do. an. i. c. pe. j. c. i vl. col.

a Adde q̄ scribit Jo.de lig. in.c. dilectus.iij.de p̄bē.

b Et ibi dē nōt ipe pauor. in iiij.colū.& ita arguit pa. q̄ epm cōuentrē sez i.c.vel non est cō pos.s. de tēp. ordi. et ad idez vide tex.i c.dilecto. s. de p̄bē. & in.c. iter alia de immu. cc.& i c.ij.ō cog. spiritu.bo. tex isti.de ob.que ex quasi deli. na.in p̄n.& ibi Ange. de arc.nō. in.i. nora. & insti. de ob.que ex quasi p̄ctu & ibi ang. de arc.i vlti.nō.& .d. chri.por.& isti.ō actō. i.§.i.vs.nā q̄ agit fm nicola. de nea.& .do. Jason .de mai.ibi in ij.nō.& i ḡ iura abundāt & dicit bar.i.l.scif os.§.os in fi.q̄ i istis vulgarib⁹ si debem⁹ allegaſ tot leges sufficit allegaſ vnā. et q̄ istō arg.sit validū dicit exp̄sse glo.i. magna circa med.i.l.i.i p̄i.ff.ō ac. & ob.& gl. in v.locū i l.fili⁹ a p̄e ff.de lib. & po.& in.l. q̄ se p̄fis. C.vñ lib.i gl.si. Intellige tñ sane dummō oēs p̄tes sint enumerate fm bal.i.l.

rōne reddēnda q̄ p̄iono laico nō redditur rō de tē poralibus secus in patrono ecclesiastico.vt i.c.cum & plantare de p̄iui. Sexta dīa est in ordinatiōe titu li.& de hac dic vt dicam.j.eo.postulasti. Septima in donatione q̄ inspīonatus pōt donari p̄sone ecclesia stice sine p̄sensu epi sed nō seculari.vt in.c.illud.s.e. Octaua dīa in custodia ecclesie vacantis.nam p̄io nus ecclesiasticus bz custodiā ecclesie vacātis & non secularis.vt in.c.bone de appel.& ibi dixi. Ultia diſ ferentia pōt colligi ex dictis ino.i.d.c.cum & plantare.q̄ in oneribus dz ecclesia patronata patronum adiuuare.vide ad p̄dicta p bosti.in sūma in.§.in quibus differunt. Si aūt cōcurrūt simul p̄ionus eccle siasticus & secularis tunc dic q̄ censenſ iure ecclesia stici vt sic maius dignū attrahat ad se minus dignuz de quo vide bo.glo.in.c.i.eo.ti.li.vi.per Fede.con silio.lxiij.

c **Am'dilectus.** Legatus ō la tere ecclesiaz cuius alia ecclesia est patrona sua sue colla tioni reseruare pōt lz nō vacet & cōferr̄ cū vacat ħ p̄mo. Ex duob⁹ p̄ntatis a patrono laico po test superior instituere ꝛm̄.& sic quo ad intellectū iste tex bz duo dicta diuersa lz quo ad ambo cōmiscean tur.diuidiſ.nam p̄mo ponit̄ petitio. 2° diffinitio ibi nos igit̄. Casus lr̄alis. Eps bostien̄.apostolice se dis legatus mandauit archi.carnotensi:vt ecclesiam que p̄mo vacaret in archidiaconatu suo donatiōi sue suaret.,p̄hibendo eidem ne alicui cōferret eādez de qua Guil.clerico suo ,puidere volebat:tandē vaca uit ecclesia de berouilla & idē archidiacon⁹.ꝑ māda tum legati. G. subdia p̄sentauit ad ipsam dioce.epo q̄ nō fuit admissus. Legatus hoc audiēs cassauit q̄ archidia.fecerat:& ecclesiaz illā Guil.p̄fato cōcessit fic vacantē.post hoc vacauit quedā p̄benda in eccle sia sancti martini carnoten̄.que assignari debebat de iure.b.clerico.dioce.eps cōsiderans q̄ p̄bēda sā cti martini magis cōgruebat Guil.p̄dicto & ecclesia de berouilla.b.clerico. Prebēdā sancti martini assi gnauit. Guil.clerico legati & ecclesiam de berouilla post p̄sentationem archid.p̄dicto.b.clerico cōcessit. vnde orta fuit cōtrouersia iter.b.clericū & .g.subdia conum.cui archidiaconus ecclesiā de berouilla con tulerat vnde dictus.b.& p̄fatus.g. subdiaconus ad curiā accesserūt diu sup ipsa ecclesia litigando. Do minus papa auditis hinc inde ,ppositis cōsiderans q̄ & si archidiaconus p̄dictus p̄fatuz.g. subdiaco num tanq̄ laicus p̄sentauit & ipse nō fuit p dioceſa num admissus. Sed dictus.b.ab archidiacono p̄ſ tatus & ab ep̄o institutus fm decretalē alex.nō p̄m⁹ sed secūdus dz ecclesiā obtinere.si vo archidiacon⁹ p̄fatum.g.subdiaconū tanquā clericus p̄esentauit: in eo q̄ tanq̄ clericus faciebat suberat iurisdictiōi le gati:vnde ꝑ ,p̄hibitionē legati q donationi sue colla tionem ipsius ecclesie decreuerat reseruandā :ad eā tanq̄ clericus nō potuit aliquē postea p̄sentare: vñ papa p̄sentationē ipsius.g.minus canonice factā de creuit:& ea nō obstante ,pnunciauit cōcessionā ipsi⁹ ecclesie.b.clerico factā canonicā extitisse.adiudican do eidem ecclesiam ipsam cū fructibus medio tēpo re p̄ceptis aduersario scz p̄dicto.g. ppetuū silentiū imponendo. Ber. Nota p̄ q̄ legat⁹ de latere po test reseruare bñficiū p̄mo vacatuz collatiōi sue con ferendū p se certe p̄sone.& sic habes bonū casum q̄ lz legatus nō possit cōferre ius ad rem nec ,p̄mitter bñficiuz vacatuz pōt tñ reseruare beneficiū p̄o certa p̄sona non tñ ius aliquod acq̄ritur illi p̄sone.vt.j. dicā. Et de hac reseruatiōe legati dic vt in.c. delibe ratione.& .c.p̄ti.de offi.le.lib.vi. Nō seqūbo duas dīas inter patronū ecclesiasticū & secularē,nam pa tronus ecclesiasticus subest iurisditioni legati. vnde pōt legatus p̄ferre bñficium patronatū & reseruare collationi sue patrono ecclesiastico inuito & irreq̄sito secus in patrono seculari.& ad hoc quotidie allegaſ ista lr̄a.& de ħ aliqd.j. Scōa dīa est in variatiōe qa secularis pōt variaſ & nō bene q̄ p̄mittit̄ variatio ēt clerico si est patronus rōne p̄imonij sui q̄ p̄ntat vt laicus & nō vt clericus q̄ nō ita bene alibi ,p̄batur.

Item nō arg.opti.q̄ in p̄imonialibus cleric⁹ cē setur vt laicus.& sic vī q̄ sicut laicus non pōt p̄uari p̄imonio suo cr̄ p imp̄atorē sine cā.vt nōt Inn.i .c. que in ecclesiaꝝ de cōsti.& legiste i.l.fi.C.si ꝑ ius vel vti.pub.ita nec cleric⁹ p̄imonio suo p papā.fac̄ q̄ dixi in.c.p̄stitutus de reli.do. Itē nō q̄ valet ar. a sufficiēti p̄tium enumeratione.de quo ar.vide bo. tex.in.c.venerabilē⁹.s.de elec. Item nō q̄ possi dens iniuste beneficium cōpellitur restituere cū fru ctib⁹ medio tp̄e p̄ceptis q̄ō itellige si erat possessor male fidei secus si bone fidei.vt nō.dñi de ro. deci. xxiij. Ultio nō practicā ,pnunciādi i beneficiali bus in fauorē petēris bñficiuz.nam pōt ecclesia sibi adiudicari pacifice possidēda & sic vī hr̄e locū vtilis rei vēdicatio.facit q̄ō nōt Inno.i.c.cū venerabilis. s.de reli.do. In glo.ij.ibi quandā cōmutationē. & ex hac glo.iūcto tex.nō q̄ si ,p̄mittaſ beneficiū iuſ patronatus dz p̄ionus p̄ntare sicut hic fecit arch.,p hoc q̄ō nō.glo.i cle.i.de re.p̄mu.vbi dī q̄ pōt supe rior se expedire de p̄sensu p̄ionoꝝ sine alia p̄ntatiōe vt nō.Fede.i tractatu de re.p̄mu. In gl.in v. de creuerat ibi finit̄ legatio.& ħ dictuz est hodie app̄o batuz in.d.c.p̄ti de offi.lega.li.vi. In ea.glo.ibi dictum pape.itellige q̄ ħ facit de spāli mandato suo alias nō pōt legatus reseruare beneficiū collatōi pa pe.de quo vide in Spe.e.ti.§.nūc tractemus in. v. sed etiā. In glo.pe.ibi nō dedit sz reseruauit. Et dīa est iter ista.nā p collationē bñficij vacaturi acq̄ ritur ius isti p̄uiso.& sic de facili desideraret morte ,primi i cuius locū se crederet succedere.vt in. c.ij. de p̄ceſ.p̄bē.sed p istā reseruationē nō acq̄ritur ius ei p̄o quo reseruauit q̄ nihil cū eo actū fuit.& iō vt dicit bosti.& bene posset legat⁹ mutare ,ppositum & alteri cōferre.& sic nō datur ita votū captāde mortis hoc vltimo casu.honestius tñ esset & tutius vt reser uatio fieret gnāliter nulla p̄sona exp̄ssa. In cadē glo.ibi reseruare electiōes.hoc nō ,p̄cedit.vñ ō hac particula dic vt hodie habeť i.c.p̄ti & in.c.delibera tione p̄al. Et in fi.glo.nō bene glo.nā cōiter tene tur p doc.lz spe.tenuerit oppo.ti.ij.§.nūc tractem⁹ v.sed nunqd.sed tu tene p̄mū.q̄ō satis ,p̄batť p istū tex.nā si potuisset reseruare bñficium p̄ionatus lai coꝝ nō oportebat distinguere iter laicū & clericū.,p ut ħ facit papa & idez archi.in.c hortamur. lxi. di.& p eundem i.c.ij.de p̄bē.li.vi.& habes glo.nō.in cle. p lr̄as.de p̄bē.que querit qd in papa.& certe pa pa pōt cū laicus habeat hoc a papa.ar.in.c.iij.s.e. ti.sed vbi papa facit mētionē de patronatu laici non valet collatio tanq̄ surrepticia q̄ papa non ꝓsueuit cōferre talia beneficia saltē q̄n faciat mētionē.vt nō. in.d.cle.p litteras. Dic tractāt aliqua Inno. bosti. que sunt hodie decisa in.c.p̄ti.& in.c.deliberatione de offi.le.li.vi.& vide ibi q̄ materia huius.c. ibi ex peditur.

p **Astoralis.** ‘Si laicus patron⁹ duos successiue p̄n tet valet institutio de 2° nō ob. appellatiōe p̄ius facta p p̄ionū.eps tñ q̄ malicioſe p̄ mū repulit eidē incōpetēti bñficio ,puidere cōpellit & in hoc vltimo est casus singularis.in p̄ima ponit̄ ꝓsultatio.in scōa rn̄sio ibi nos.& vtraq̄ ps subdiuditur vt p̄z in tex. Casus lr̄alis. Aliqs est p̄ntat⁹

cōnēticulā. C.de epis.& cle.facit bñ tex.in.l. cuz hi.§.p̄to.ff. de transl.

c Pro intellectu huius decre.vi de oio q̄ a te scribit ar chi.i.c. decernimus.xvi. q.vij.et ad de q̄ si eps dicat q̄ non recipit p̄ntatuz vt ipsuz reprobare. vt nōt do mi.in.c.p si monia i.iij. nō.p illum tex.xl.dist.& adde q̄ nō. post.d. an.i c.cuz aūt.s. e.circa p̄i. Et declara istū tex.nō. vt per do. an.p⁹ doc.j c.cū bertol dus in.iij.& iiij.col.de re iudi.& bost. in sūma de iure pa.§.in q̄bus vs.pe.

epō a pr̄ono laico ad aliquā eccl̄iā vacantem. Sed eps ipm nō admisit. queritur vtrū ex tali p̄sentatiōe illi ius sit quesitū in illa eccl̄esia: ⁊ si ille appellauerit ne alius instituat̄: ⁊ post appellationē patronus aliū p̄sentauerit: ⁊ eps sc̄ōm pr̄itatū instituit: queri. vtrū ille ab eccl̄esia remoueri possit. Inn. vero volēs inberere vestigijs alex. qui distinguēs inte pr̄itatos a laico ⁊ clerico patronis possidētis cōditionē censuit meliorē. rn̄det q; institutio secundo loco p̄itati a laico patrono robur obtinet firmitatis. Sed q; episcopus idoneus clericū sibi p̄itatū maliciose recusauit admittere: statuit vt ad ,puidēdū eidē in competenti beneficio cōpellat̄ quatenꝰ puniat̄ in eo in quo peccauit. Ber. Nō primo q; p̄onus post pr̄ationē p̄mi pōt variare ⁊ sc̄ōm pr̄itare non solū imediate ⁊ re īregra sed etiā īterposita appellatiōe p̄ p̄mus. Et ex hoc ⁊ ex tex. nō. q; p̄mo p̄itatus nō pōt appellar̄ vt alius nō pr̄et̄ ⁊ instituat̄. Item ex h̄ nō regu q; id qō attētari pōt ante appellationē pōt attentari etiā appellatiōe interposita si alia iuris regula nō obstat. nam vides hic q; variatio patroni laici admittit post appellationē īterposita p̄ p̄mū quēadmodum admitteret̄ aī oēm appellationē bene facit qō in simili habet̄ in. l. post q̄ꝫ. ff. vt legatoꝝ noie caueatur.

Item nō ar. ⁊ quasi exp̄ssum q; si patronus eccl̄e fiasticus pr̄itat 2m non valet institutio ipsius. hꝫ ergo illa pr̄itatio quasi vim electiōis. vt in ea p̄onus eccl̄esiasticus cogat̄ p̄fistere. de quo dixi ī. c. cū aūt. s. e. ti. In glo. i. ibi q; appellatio tenet ab initio. nō glo. iuncto tex. ex qua habes vnū remediū p̄ debentem īstituere si fine cā legitima nō vult admittere p̄tatuꝫ. pōt. n. p̄itatus appellare ab hoc grauamine. Do ⁊ aliud remediū extra gl. vt p viā querele iste p̄sentatus adeat supiorē debetis instituere ⁊ petat vt cōpellat illū ad īstituendū euꝫ. p h̄ qō le. ⁊ nō. in. c. ex parte astensis de cōcess. p̄bē. ⁊ in. c. cū bertoldus de re iudi. Quid aūt si hīs instituere nō instituit infra sex mēses nunqd ptās deuoluitur ad supiorēꝫ sicut fuatur in eo q hꝫ cōferre. dic q; non q; nullibi statuit̄ ps ad institutionē faciendā. vñ tēpus ē arbitrariū vt dixi post do. de ro. in. c. ij. de cōce. p̄bē. Oꝫ ergo q; p̄itatus attētet vnū ex duobꝰ remedijs p̄dictis. hec tñ appellatio quā īterponit primo p̄itatus valet. vt dicit glo. ante p̄itationē sc̄i sed post p̄sentationē tollit̄ q; si fuit appellatū ꝑ patronū nec potuisset appellar̄ ne alū p̄itaret q; esset ꝑ ius qō cōcedit p̄ono laico ptātem variandi ⁊ accumulandi qō nō.

In glo. in v. maliciose in fi. Jo. an. ⁊ Host. in hoc articulo fic distīguūt q; aut p̄sentatus notorie erat dignus. vt q; sciebat bene cātare ⁊ legere ⁊ erat bone fame ⁊ p̄sumit̄ malicia ꝑ epm eū respuentē. ar. in c. vnico de scrutinio. aut p̄sentatus euidēter erat idignus ⁊ nō p̄sumit̄ malicia. ar. in. c. euidēcia de accu. aut sumus in dubio. ⁊ tūc si eps eū nō examinauit ⁊ spreuit eū instituere p̄sumit̄ malicia vt dicit ista gl. in fi. ar. bo. ī. c. coꝝ. xi. q. iij. aut p̄misit examīationē sed nullā īterlocutoriam ,ptulit ⁊ idez. aut īterlocutus est q; nō erat idoneus ⁊ ille non appellauit ⁊ sibi nō est imputāduꝫ q; vī acgeuisse īterlocutorie ⁊ sic trāsiuit in rē iudicatā. ar. in. c. cū dilecti. s. de elec. h vltimū nō plꝫ qñ omissio appellatiōis hꝫ solū ipedire regressuꝫ sup̄ principali nō aūt ꝑ iudicē q; male iudicauit q; ad illud agit̄ nūc ⁊ ad aliud p̄mo. naꝫ agit̄ nūc non vt instituat̄ in p̄mo beneficio sed vt eps puniat̄ de malicia sua ⁊ sic nō obstat res p̄us iudicata. pro hoc vide Inn. ⁊ Jo. an. in. c. sacro ō sen. ex. vbi apte tenēt q; succūbens in cā ⁊ non appellās potest postmodū habere regressuꝫ cōtra iudicez qui male iudicauit. ⁊ facit quod nō. insti. de obli. que ex quasi deli. in prin. ⁊ per gl. ⁊ doc. in. c. pastoralis. in §. q; vero de off. dele. ⁊ hec bene notabis. ⁊ satis facit iste tex. in arg. in ver. verūtamen. vbi generaliter constituitur vt episcopus qui maliciose renuit puniat̄ ⁊c. vt in littera. Sed quero nunqd ista pena habeat locuꝫ siue episcopus sp̄euit p̄imū ante p̄esentationem secūdi vel postmodū. Sol. sunt opi. vt recitat hic Joā. an. qdam intelligunt q; hec pena habeat locum quādo episcopus ante p̄esentationē secundi noluit admittere p̄imū. secus si fecerit h̄ post p̄sentationem secūdi q; tunc vsus est iure suo. vt in. c. cuꝫ aut̄. s. eo. Alij dicunt q; si p̄imus est idoneior habet locū pena. secus si secundus est idoneior vel saltem eque idoneus. Tertij dicūt ⁊ videtur approbare ipse Jo. an. q; pena locuꝫ habet si episcopus maliciose p̄imū non admisit q; sic littera loquitur. do. An videtur velle q; si p̄mus erat idoneior vel saltez eque idoneus cōmittitur pena. secus vbi secundus non fuisset idoneior. nō placet mihi sc̄ōm mēbrū sci licet q; si p̄mus ⁊ secūdus sint eque idonei cōmittatur pena si non instituit p̄imus. moueor q; c. cū autem. s. eo. relinquit h̄ iudicio episcopi vtrū instituat p̄imū vel sc̄ōm. si ergo episcopus vtitur facultate a iure sibi cōcessa penā nō meretur. xxiij. q. iij. q pecc at. Item indirecte p̄uaretur patronus facultate p̄sentandi. sc̄ō q; si episcopus incurreret penaꝫ nisi instituret p̄mo eque idoneum nunqꝫ īstitueret secūdum qñmo sentit Jo. an. in. c. cum aūt. s. eo. q; ex quo sc̄us est idoneus hꝫ primus sit idoneus nō cōmittitur pena si instituitur secūdus. de quo tamē dic vt ibi dixi. Cōcludēdo ergo dic q; aut episcopus sine cā rationabili ante p̄esentationē secūdi noluit admittere p̄muꝫ ⁊ habet locū pena. aut nō dixit ante p̄sentationeꝫ secūdi se nolle admittere sed forte q; volebat eum examinare ⁊ interiꝫ fuit p̄esentatus secūdus si ex cōiecturis potest cōstare de malicia episcopi instituentis sc̄ōm habet locū pena. in dubio vero aut secundus est idoneior ⁊ nō p̄sumitur malicia. aut p̄mus est idoneior ⁊ credo q; sit p̄sumenda malicia. ar. in. c. si forte. lxiij. di. aut vterqꝫ est eque idoneus. ⁊ placet do. an. vt. s. dixi vt cōmittat̄ pena qz data paritate in meritis p̄mus videtur potior. ar. in c. si a sede de preben. li. vi. sed mihi plus placet ꝓ̄ū qz data p̄esentatione ratiōe secūdi nullus est potior cum patronus possit accumulare auctoritate iuris. sed in. c. si a sede ꝑalle. primus erat potior in iure vt ibi colligitur. Abbas.

p **Postulasti.** Si ad p̄esentationē rectoris ad tituluꝫ ecclesie aliquis fuerit ordinatus patronus qui nō consensit ad ipsaꝫ cuꝫ vacabit poterit p̄esentare. h. d. vel sic. Nullū p̄eiudiciū generatur patrono qui nō consensit p̄esentationi facte p rectorem de ordinādo ad titulum ecclesie sue. p̄mo cōsultatio. secūdo responsio ibi ad quod breuiter.

Casus litteralis. Primo formatur talis questio vtrum sacerdos parochialis ecclesie possit aliquem p̄esentare ordinādum ad titulum ecclesie sue irrequisito patrono ⁊ si possit intitulari irrequisito patrono quo minus possit p̄esentare quem voluerit cum ecclesia vacauerit illo intitulato excluso. Ad primam questionem non videtur papa respondere sed ad secundā respondet q; per talem intitulationē nullum p̄eiudiciū generatur patronis in posterum quin possint ad illas ecclesias cum vacauerint quos voluerint p̄esentare nisi illi de assensu patronorum intitulati fuissent. Ber. Nota p̄mo argu. ⁊ quasi expressum q; rector ecclesie potest p̄esentare ad tituluꝫ ecclesie sue aliquos ordinādos. ⁊ vigore huius p̄esentationis debent isti ordinādi cum fuerint ordinati cōsequi alimēta ab illa ecclesia. pro hoc tex. bo.

in.c.tuas.el.iij.de fimo.⁊.c.cõquerente de cle. non resi.quod intelligo vt ibi dixi. Hec procedunt etiaz si ecclesia sit iuspatronatus sed patrono qui nõ consenserit per ħ nullum preiudiciũ generatur vt in tex. Nota scõo q plures possunt esse ordinati ad titulum vnius ecclesie nõ tamẽ omnes erũt rectores ecclesie sed solũmodo habẽt ius alimentoz donec eis fuerit aliter prouisum. In glo.i.ibi eo inuito possent intitulari.cõpetentius adaptaretur quod sequitur in glo.in ver.vel posset vsqz ad fi.⁊ iste due questiones que hic sequũtur fuissent ponẽde in fi.glo.⁊ sic glo.esset clarioz ⁊ mens totius glo.est inuestigar quale preiudiciũ generatur patrono si consensit intitulationi.⁊ qd si non cõsensit. Et in effectu facit tria membra q aut patronus erat absens ⁊ nullo modo cõsensit.aut expresse consensit.aut erat presens ⁊ tacuit. In primo mẽbro quãdo nõ consensit ⁊ erat absens.glo.ponit tres opi. Prima q preiudiciũ non generatur patrono quominus possit psentare rectorem quẽcunqz cum ecclesia vacauerit.sed isti intitulati ad presentationez rectoris remanebũt in ecclesia vt ibi alimẽtentur. Secũda opi.est q post mortẽ sacerdotis qui eos psentauit poterit patronus illos remouere de ecclesia.⁊ sic debet intelligi littera duz dicit nulluz pindiciũ generari patrono.⁊ hec fuit opi. Jo.qui fuit mot⁹ qz ad patronũ pertinet psentatio rectoris ⁊ clericoz fm eũ. Tertia opi.est distinguẽs q aut ecclesia est collegiata ⁊ patronus nullũ habet ibi presentare nec prelatũ nec clericos.ant nõ est collegiata ⁊ ꝓcedat opi. Joã.preal. Quo ad scõz ⁊ tertium mẽbrum glo.est satis clara ⁊ ideo dic vt in ea.

Sed comprehendendo ħ sparse tacta per glo.⁊ doc.distingue q aut queritur de presentatõe ordinãdi ad titulum ecclesie.aut de presentatiõe vel institutione vt sit clericus in ecclesia.⁊ sic habeat ibi perpetuuz beneficiuz.primo casu dico q rector solus habet potestatez presentãdi ordinandos dũmodo tempora alta ecclesie ad aliam ecclesiam nõ pertineãt.ħ.p bat satis bene ista littera ibi p intitulationẽ huiusmodi ⁊c.vbi papa videt approbare istaz presentationẽ rectoris tamẽ sine preiudicio iuris patroni. Ad idẽ d.c.per tuas.⁊.c.cõquerente.⁊ isti sic ordinati habebunt in ecclesia alimẽta non tamẽ erunt canonici i ecclesia vt qdam dixerunt ⁊ male.qz illa presentatio solum sit ad effectuz vt habeat vnde viuere.vt satis innuit in tex.in.d.c.per tuas. Episcopus tamẽ nõ deberet admittere nisi redditus ecclesie sufficerent rectori ⁊ ordinãti vel intitulãti.alias fm hostẽ.⁊ bene non euadet episcopus penã.c. accepimus de era.⁊ qualita. Sed est dubiũ numqd post mortez rectoris q presentauit isti remaneãt i ecclesia.nã sunt opi. vt patet ex predictis. Cõcordãdo dicerem q aut ecclesia nõ est patronata ⁊ debet ibi remanere exquo rector ⁊ episcopus cõsenserũt.sed si facultates non sufficerent nisi pro rectore successor qui nõ peccauit non debet puniri ideo remouebũtur illi intitulati.ħ ꝓbo per.d.c.cõquerente.iuncris bis que ibi dixi.⁊ per host.in.d.c.per tuas.aut ecclesia est iurispatronatus.⁊ procedit opi. Jo.an.vt ad petitionẽ patroni isti remoueãtur qz fine ipsius cõsensu nõ potuit titulus perpetuus cõstitui in ecclesia.ar.in.c. principali.lxiij.di.⁊ eozum que nõ.in.c.ad ħ de offi.vic.⁊ sic possunt reduci ad cõcordiam opi.glo.nam patrono imminet preiudiciuz nã si veniret ad inopiã non ita posset alimentari abundãter si etiã intitulari sunt alimentandi ab ecclesia. Scõo casu principali cum queritur de presentatiõe ad inferiora beneficia ecclesie aut ecclesia est collegiata ⁊ glo.ħ dicit q nullum habet patronus presentare.⁊ sic nec prelatũ nec canonicum.⁊ notabis hãc glo.singulariter quã videt approbare Joã.an.cũ distinctione q aut patronus non reseruauit sibi ius presentandi ad canonicatus.⁊ procedit opi.glo.aut reseruauit sibi ħ ius presentandi ⁊ poterit presentare.arg.in.c.fi.de cõcess. preben. Sed aduerte qz ipsemet Joã.an.simpliciter in c.nobis.s.eo.tenuit q licet patronus nõ possit presentare prelatum ad prebẽdas tamẽ poterit presentare.⁊ banc opi.ego arbitroz veriozem qz.c.nobis. solum aufert in ecclesia collegiata potestatem eligendi prelatum ⁊ sic videtur ꝓmittere presentationẽ ad prebendas. Item iura simpliciter dant patrono potestatem presentãdi ad beneficia per eũ dotata .facit c.dilectus.el.iij.s.de preben.aut ecclesia nõ est collegiata ⁊ patronus in dubio habet presentationez rectoris ⁊ alioz clericoz.vt in.c.principali preal.quod intellige vt dixi quãdo instituendus debet esse perpetuus.secus si rector vult sibi eligere vnuz clericũ vt sibi ministret in diuinis non dãdo sibi beneficium in ecclesia.istum enĩ potest rector sibi eligere ad libitum.arg.in.c.vt quisqz clericus de vi.⁊ bone.cler. ⁊ ħ omnia procedũt vbi patronus nõ consensit intitulationi.si autẽ patronus cõsenserit opi. assignãtur extra glo.sed cõmunioz ⁊ verioz est q cessante consuetudine patronus nõ tenetur presentare de necessitate aliquez ex illis intitulatis sed de honestate.secus.vel vbi esset cõsuetudo.⁊ sic potest itelligi ar. ħ sumptũ in fine a contrario sensu.vel dico posse dici q illa exceptio nisi de patrono ⁊c.nõ refert ad proxime dicta sed ad id qõ dixerat nullũ preiudiciũ generari patrono vt sit sensus q si patronus cõsensit facẽ sibi pindiciũ vt nõ possit ãplius illos remouere. Item in alimentis qz primo erunt illi intitulati alimẽtãdi.nec moneat te q clausula debeat referri ad proximioza ⁊ nõ ad magis remota.nam istud fit qñ ex relatiõe ad ꝓxima surgit absurditas.vt in.cle.ne in agro ⁊ in.§.ceterũ.iuncta glo.de sta.regu.est enĩ absurdum dicere q patronus teneat presentare intitulatũ. qz sic per intitulationez indirecte daret ius ad vacaturũ bñficium qõ esse non dz.⁊ vide ad materiam qõ nõt pau.in cle.ij.eo.ti.

Transmisse Patronus etiã clericus ecclesiã vacãtem conferre nõ põt ⁊ si contulit potest nihilominus ad illã presentare. Cõmunis diuisio.scõa ibi ꝑsultationi. Casus lr̃alis. Capitulũ eboracen̄.ecclesie ecclesiã de gamesorde vacantem in qua ius obtinet patronatus cõcessit.r. clerico.postmodum.l.clericum presentauerunt archiepo ad eandem ecclesiã post appellationem a dicto.r.ad se.apo.interpositã.quefuit archieps vtrũ clericum illũ sibi presentatuz deberet instituere non obstante appellatione predicti. R. respõdet pa.q illum presentatuz instituere poterit in ecclesia illa ad quã extitit presentatus tanqz potiorem dũmodo aliquod aliud canonicũ nõ obstat cuz ex vi iuris patronatus sola presentatio pertineat ad patronũ: ⁊ non cõcessio ecclesie. Ber. Nota ꝑmo q ꝓcessio seu collatio facta per patronũ etiã clericũ nõ habet vim presentationis.nã si haberet effectũ ꝑsentatõis non potuisset capitulũ alium postea ꝓsentare.qz patronus ecclesiasticus nõ potest variare.vt in.c.cũ aũt.s.c.

Nota scõo quez posse venire ꝑ factum ꝓprium si iuribus non subsistit.de quo tamẽ dic vt plene dixi in.c.cum super.de concess.prebẽ.⁊ ꝑ cal.in.c.siqs ꝑsbyterozum.de re.ec.nõ alie. Nõ q patronus ex vi iurispatronatus non cõsequitur potestatẽ ecclesiam concedẽdi neqz proprium rectorẽ eligendi sed ꝑsentandi instituẽdum episcopo loci. Et nota ex tex.ꝓpria vocabula quibus debemus vti i hac materia.nam ꝓprie patronus nõ eligit sed ꝓsentat ⁊ epi-

scopus ,ppie non cõfirmat sed instituit. Itẽ nota q̃ patronus hz p̃sentare. ex quo infert Jo. an. q̃ patronus non releuatur si infra tẽpus sibi a iure cõcessum solum eligit p̃sandũ. nam debet realiter presentare q̃ tempus est prefixuz nõ ad nudam electionem sed ad p̃sentationẽ episcopo faciẽdam. pro b. c. vnico. j. eo. ti. li. vi. Interuenit tamẽ quedam electio impropie dicta q̃ patronus primo in mẽte eligit. vel etiam simplici verbo vt electuz presenter episcopo. non enim posset p̃sentare nisi primo eligeret sed tamẽ vt dixi non est ,ppie electio de qua iura canonica disponunt. vnde per eum nõ transfertur ius spirituale in electuz sed est quoddã initium ad institutionẽ obtinendaz. vt in. c. quod autẽ. s̃. eo. facit quod nõ. Innocẽ. in. c. quod sicut de elc. ⁊ sic impropie intellige iura que dicunt patronũ posse eligere. Et per hunc tex. doc. dant practicã in p̃sentationis actu. non enim debet dicere patronus presento vobis clericũ cui ecclesiam cõcessi seu contuli sed debet dicere hunc clericum eligi vobis presentandũ. ⁊ sic presento eum ⁊ peto cum p vos instituí. Oppo. p̃ tex. in eo quod dicit q̃ capitulum primo cõcessit ecclesiam vni ⁊ postmoduz p̃sentauit alium. ex quo enim lapsum erat tẽpus p̃fixum ad p̃sentandũ nõ poterat amplius presentare. vt in. c. ij. de sup. neg. prela. So. dicit Joã. an. q̃ capitulum fecit p̃sentationez. j. semestre cõputandum a tpe vacationis ⁊ noticie. ar. in. c. ij. de concess. p̃ben. Et nõ singulariter h verbuz expresse enz sentit q̃ patrono nõ currit tempus ad p̃sentandũ nisi a tẽpore noticie idem ipse sentit in. d. c. ij. quod latius dixi in. c. cũ propter. s̃. eo. Sed h cadit nota bilis questio. pone q̃ patronus fuit negligens infra tẽpus ⁊ sic deuoluta est potestas ad epm. quero igitur quãtum tempus habebit eps ad conferẽdum ⁊ quãdo incipit sibi currer tẽpus an a die deuolutiõis an a die noticie. Et de hac questiõe vide plene p dominos de ro. dec. ccxxij. ⁊ cõclude q̃ eps habet sex menses a die deuolutiõis ⁊ noticie quẽadmoduz habet in alijs beneficijs spectantibus ad collationẽ suã ⁊ h semestre nõ currit nec primo nec secundo seu vltriori collatori nisi a tẽpore noticie. vt in. c. lz de sup. neg. prela. vbi p Inno. ⁊ in. c. q̃ diuersitatẽ in fi. de concess. p̃ben. Oportet tamẽ vt ignorãtia epi non sit nimis supina q̃ illã non excusat. vt in. c. vt aĩgruz o consti. li. vi. ⁊ circa h latius vide quod dixi in. c ij. de cõcess. preben. In glo. ij. ibi nõ debet imponi nisi exprimatur. nõ gl. singulariter q̃ pena puatiõis potestatis eligendi vel p̃sentandi nõ debet imponi nisi a iure exprimat. Item nota q̃ pena que a lege ipso iure imponitur nõ debet extendi p identitatez rõnis pro h facit de pe. di. i. in. §. pena. ⁊ vide quod plene nõt Jo. an. in regula odia. ⁊ in regula in penis i mercũ. fatetur tamẽ hic Jo. an. q̃ isti capitulares puniẽtur pena extraordinaria. facit. c. de causis de offi. de leg. Ultimo extra gl. quero de questiõe vtili quã omisi in. c. cum dilectus. s̃. e. vbi melius cadebat pone[a] q̃ presentatio simul pertineat ad patronuz clericum ⁊ laicuz nũquid legatus de latere possit tale beneficium cõferre. nam si habetur respectus ad clericum boc potest. si ad laicũ minime. vt in. d. c. cuz dilectus. vnde surgit dubietas rõne mixture cum ista componẽtia sint diuerse nature. vnde dubitatur de cõposito seu mixto cuius nature debeat censeri. de boc vide p Fed. cõsilio. lxiij. vbi post multa concludit legatum nõ posse. q̃ nõ debet priuari patronus laicus propter mixturaz clerici. facit ad boc. c. sacris de sepul. ⁊. l. si cõmunẽ. ff. quẽadmoduz serui. amit. fatetur tamẽ q̃ legatus poterit vti iure clerici ⁊ conferre ecclesiam cuz consensu solius laici. qõ nõ ⁊ ibi vide latius.

a De h i c. i. §. fi. e. ti. in. vi.

De censibus[b] ⁊ exactionibus ⁊ procurationib[9] rubrica.

Cõtinuat ad precedẽtia sic. visuz est de vno onere ecclesiaz vt est iuspatronatus restabat merito videre de alijs oneribus ideo subijcitur rubrica de cẽsibus ⁊ exactiõibus ⁊ ,puratiõib[9]. ⁊ de materia habetur. x. q. ij. ⁊. iiij. p totuz.

Tancitum. Tario modo intelligit ideo vario modo sumari potest. sed inberendo litter cõiter potest sumari. Ecclesie fundãde debet ,p dote tribui mãsus liber a quolibet seruitio temporali ad ecclesiasticũ tñ tenetur. sed si aliquid cõfertur ecclesie vltra mãsum tenet ecclesie ex eo soluere onera cõsuera. ⁊ tria sunt dicta. scõz ibi ⁊ presbyteri. tertium ibi ⁊ si. Easus lr̃alis. Statutum fuit in cõci. gramatien̄. vt vnicuiq̃ ecclesie mansus integer tribuatur absq̃ vllo seruitio ⁊ presbyteri in eis cõstituti nullum seruitiũ faciant neq̃ de decimis nec de oblationibus fideliuz nõ de domibus nec de areis vel hortis iuxta ecclesiã positis nec de mãso p̃dicto preter ecclesiasticũ. si aũt amplius habuerint seniorib[9] suis debitum seruitiũ impẽdant. Ber. Nota primo q̃ patronus nõ potest sibi retinere aliquod fuitium in dote necessaria ecclesie. ⁊ sic itellige illud verbum mansus. de quo. j. latius. Ex quo infertur q̃ si patronus dat soluz dotẽ necessariam nõ põt sibi retinere aliquam pẽsionẽ vel aliquod fuitium. nec puto auctoritatẽ episcopi prodesse cuz sit cõtra ius. ar. in. c. vides. x. di. Per hoc infero ad intellectum. c. preterea. s̃. ti. primi. vt patronus statuto episcopi possit aliquod temporale reseruar̃ quando scilicet illud põt impẽdi extra dotẽ necessariam. ⁊ appello istã necessariam sine qua ecclesia in statu debito commode sustentari non potest. arg. in. c. i. de institu. Nota scõo q̃ clericus nõ debet aliquod seruitiũ impartiri pro decimis perceptis. pro h vide bo. tex. in. c. decimas. xvi. q. vij. vbi dicitur q̃ eps non debet pati vt decime aliquo munere redimant̃ a laicis. Et p istuz tex. ⁊ illum infero q̃ si clericus obligauit se parochianis ad danduz certũ quid pro decimis nõ valet obligatio. ⁊ sic alias in facto respondi cũ de boc esset q̃stio. Nota tertio ibi de areis vel de hortis ⁊c. q̃ appellatiõe domus[c] nõ venit area vel hortus lz sint iurta domũ. nam hic ponunt̃ ista vt diuersa. facit. c. i. s̃. de decimis ⁊ quod ibi dixi. vide quod nõ. in. c. fi. xij. q. ij. ⁊ dic vt ibi nota. ⁊ tetigi in. c. rainutius de testamẽ. Nota ibi pter ecclesiasticam. q̃ de dote ecclesie p̃statur fuitium ecclesiasticum. ⁊ ex boc infertur ad questionẽ glo. vtrum debeat solui decima ex dote ecclesie. ⁊ randẽ glo. concludit q̃ sic si prius illa p̃dia erant tributaria. ⁊ singulariter nota istam gl. nec vnq̃z tradas oblitioni ⁊ eaz allega cõtra glo. cõtrariam in. c. nouũ genus de decimis. Sz Hostiẽ. ⁊ cõmuniter doc. sequũtur istam glo. quia cum in iure nõ repiatur q̃ ecclesia antiqua debeat priuari decimis ,pter constructionẽ noue ecclesie non debemus interpretatione magistrozũ generalez iuris dispositionẽ alteraz quinimo in iure cauetur ⁊ innuit oppositum. xvi. q. i. c. ecclesie. ⁊. c. quicũq̃z. dixi latius in. d. c. nouum genus. In glo. i. in v. mansus in fi. alij dicunt[o] q̃ est tanta quãtitas terre ex qua potest viuere rusticus cum familia sua quasi inuat tex. q̃ non minus debet habere ecclesia pro dote q̃z sufficere possit rustico cum sua familia. Alij intelligunt q̃ mansus appellatur p̃dium ex quo p̃capitur vinuz ⁊ panis ad eucharistiam cõficiẽdam. ⁊ ita videtur exponere glo. in. c. fin canonicam. xxiij. q. viij. ⁊ h di-

b Glde gl. in l. i. in pri. ff. ō public. ⁊ bal. ⁊ doc. in l. sacrosan ⁊ cta. C. de. ss. san. ec.

c Bom[9] appellatione nõ venit arca vl hortus. ⁊ vide q̃ nõ i. d. c. j. de deci.

o De quo vide i c. j. §. siqs ō mãso. in ti. de p̃. in ue. bar. in l. si ita. ff. ō au. ⁊ ar. le. Et qd sit ,ppie mãsus ⁊ vnde dicat̃ vide bal. in l. si plures i. j. colũ. vl. fi nunqd vẽdita. C. de cõdi. insti.

rit vt ſugeret ꝫrium quod formari poſſet cum enim xp̃s ſoluit tributū. vt in.c.tributū. xxviij.q.viij. ⁊ in c.ſi tributum. ⁊ in.c.magnuꝫ.xi.q.i. fortius eccleſia tenetur ſoluere tributū de p̃dio etiam dotali cū omne p̃dium ſit tributariuꝫ impatori. vt in.d.c. magnū ⁊ in.l.impatores. ff. de publicanis. Alij vt Jnno. ꝟ ⁊ refert glo. in.d.c. ſm canonicā. capiunt māſum ꝓ dote eccleſie vt ſit ſenſus q̃ id quod datur eccleſie ꝓ dote dꝫ eſſe exẽptum ab omni ſeruitio tẽporali. Alij aliter capiunt ſed cõiter intelligitur modo predicto vt capiatur pro dote. Sed tũc ego quero nunqd eccleſia ſit exempta ab omni ſuitio tẽporali ex dote ſibi collata. Ex dictis Jnno. Hoſtiẽ. ⁊ Joan. an. põt colligi hec diſtinctio q̃ aut bona collata eccleſie pro dote erant tributaria ipſi patrono ⁊ ſimpliciter conferẽdo ea eccleſie pro dote videtur remiſiſſe illa onera exquo ius ita diſponit vt hic. aut exp̃ſſe retinet ſibi illa onera vel de nouo ponit ⁊ nõ valet ꝑpoſitio vel retentio qꝫ eſt ꝯius vt hic. ⁊ facit. l. nõ dubiũ. C. de legi. ⁊ quod nõ. in.c. ſignificatũ. de prebẽ. quod ego intelligerem modo predicto quãdo retinet ſibi ſuitium circa dotem neceſſariã. vnde tex. hic facit mentionem ſolum de manſo. ⁊ ideo ſi conferret ampliſſimaꝫ dotez videtur q̃ de cõſenſu epiſcopi poſſit ſibi aliquid reſeruari. vt in.c. ꝓterea. ⁊ quod ibi dixi. ſ. ti. ꝑ. aut ꝟ predia erãt tributaria alijs qꝫ patrono ⁊ tunc ſi patronus contulit de cõſenſu dñoꝝ ⁊ videtur dñi remiſiſſe ius qõ habent. ar. in.l. gaius. ff. de pig. act. quod ego intelligerem in dote neceſſaria ꝑ vt. ſ. dixi. alias ãt videretur dñs conſenſiſſe vt tranſeat cum onere ſuo. ar. op. in.l. ſicut. ff. qui. mo. pig. vel hyp. ſol. vbi patet q̃ ſi creditor habens rem obligatam conſenſit vt vendatur nõ ꝑ ꝟ videtur remittere ius ſuũ. facit. c. ex. litteris de pigno. aut domini cõtradixerunt ⁊ non valet quod agitur. arg. in.c. potuit. de loca. ⁊ nõ ꝟ dictum. nã per hoc extẽditur. c. ponit ad p̃dium tributarium. Si autẽ domin⁹ ignorauit credo diſtinguẽdum ꝑut diſtinguit gl. in.d.c. ſm canonicam. quã videas ⁊ tene mẽti. Unuꝫ tamẽ ſcias q̃ fundus vbi edificatur eccleſia debet omnio eſſe liber. ⁊ idem in cimiterio idẽ in agro. vnde percipiuntur panis ⁊ vinũ pro euchariſtia conficiẽda. vt eſt tex. cum glo. in.d.c. ſm canonicaꝫ. nec patronus poſſet ſibi retinere ibi aliquod tributũ ⁊ ſic intellige Jnno. in.c. vex. de fo. compe. Sed doc. ꝟ nõ attingunt quid de tributo debito impatori. nam patron⁹ vel alius nõ poteſt alienare predium ſine onere tributi. vt in.d.c. impatores. tex. videtur ĩ.l. placet. C. de ſacro ſan. eccle. canonizata. xvi.q.i. q̃ eccleſia teneatur. ⁊ idem ſentit glo. ⁊ archi. in.d.c. ſm canonicam. ſed glo. in.d.l. placet. ⁊ in.l. de bis. C. de epiſ. ⁊ cle. tenet q̃ illa iura ſint hodie correcta ꝑ auc. ĩẽ nulla cõitas eo. ti. quod non placet bar. in.d.l. placet. dicit enim q̃ auc. loqtur in oneribus extraordinarijs ſi aũt in tributo. ⁊ certe ꝟ vltima opi. vꝫ verior ꝺ ſubtilitate iuris qꝫ cum oĩa predia eſſent obligata imperatori ad tributuꝫ ſoluendum. vt in.d.l. imperatores. ⁊ quod ibi nõ. tranſiuerunt in eccleſiam cum onere eorum ⁊ me multũ adducit ad hanc ſnĩam diſpoſitõ veteris teſtamẽti. nam deus noluit vt clerici haberẽt partem in terra ꝑmiſſiõis ſed ſolum eſſent contenti decimis ⁊ primitijs. vnde qcquid poſtmodũ habuit eccleſia non ex debito ſed ex gratuita deuotione fidelium ſecutuꝫ eſt vt nõ. ſ. de decimis ſup rubrica. fideles ergo ſubiecti donando illa bona eccleſie non poterunt hoc facere cum ꝓiudicio imperatoris. ⁊ hãc ſententiam multi canones prima fronte videnꝫ approbare. vt. xxiij. q. vij. conuenior. ⁊ dicto. c. tributuꝫ. ⁊ c. magnuꝫ ꝓalle. ⁊ ad iſtuꝫ tex. poteſt dici q̃ dꝫ tradi manſus abſq; vllo ſuitio. ſ. nouiter ꝑponẽdo vel impoſito ſed patronus poteſt ab illo p̃dium liberaꝝ vt qꝫ eſt tributarium alteri qꝫ impatori. Jn glo. ĩ ỽ. ꝓeter eccleſiaſticuꝫ in fi. ſed quero qõ ſeruitiũ appellatur eccleſiaſticũ. dicunt doc. q̃ charitatiuũ ſubſidium. de quo. j. e. cum apoſtolus. idem dic in alijs iuribus ep̃alibus. vt in cathedratico ⁊ ſimilibus. vt in.c. conquerẽte de offi. ordi. vel ſi onus antiquitus fuerat impoſituꝫ. puta per ep̃m in fundatiõe cuꝫ cõſenſu patroni ꝑ.c. ꝓterea ꝓeal. ſed ego reſtringerem hoc vltimũ ꝑut. ſ. dixi. Jn glo. in ỽ. ſenioribus ibi. ideſt dominis ſenſus glo. iuncto fine littere eſt q̃ ſi vltra dotẽ neceſſariam aliquid donatur eccleſie tenetur eccleſia ꝑſolnere dominis temporalibus debita ſeruitia. hoc itelligunt doc. ⁊ bene de onerib⁹ annexis ⁊ ꝑpetuis. vt qꝫ forte prediũ habet onus faciendi certum qd vel ſoluendi. idem ſi prediuꝫ eſſet feudale. nam rõne feudi eccleſia ſubijcitur laico. vt ĩ c. ſolite. ⁊ quod ibi nõ. ſ. de maio. ⁊ obe. ſecus dic ꝺ aliis oneribus non annexis. qꝫ eccleſia ab alijs eſt exẽpta etiam de iure ciuili. vt in.d.l. placet ⁊ dicta auc. item nulla cõitas. ⁊ plene de bis nõ. in.c. nõ minus. j. de imu. eccle. ⁊ dic vt ibi. ⁊ optime facit tex. ĩ c. ſi. de vi. ⁊ ho. cleri. vbi patet q̃ etiam clerici de patrimonio ſuo nõ tenentur ſoluer̃ gabellas ⁊ alia onera ad que tenentur laici. ſecus dic vt dixi in onere rei annexo ⁊ perpetuo. ⁊ vide quod dixi ĩ dicto. c. ſi.

o **Omis.** Solutio tributi arguit ſubiectionem ⁊ non diuiditur.

Nota primo q̃ omis ania recognoſcit ſuperiorem ſeu de iure recognoſcere debet. ⁊ intellige de anima ſubdita peccato. naꝫ xp̃s habuit aĩaꝫ non tamen fuit ſubiectus alicui peccato cum ipſe eſſet princeps terre iuxta illud pſalmiſte. Omnia ſubieciſti ſub pedibus ei⁹ ⁊c. ⁊ vide ad hoc glo. in.c. magnuꝫ. xi.q.i. nec obſtat q̃ xp̃s ſoluit tributum. de quo multi laici faciunt magnũ feſtum. qꝫ illud non ſoluit ex debito ſed vt gereret morẽ cõſuetudini patrie ne alios ſcandelizaret. ita dicit tex. nõ. quem ſemp tene mẽti in.c. iam nunc. xxviij.q.i. ⁊ gl. in.d.c. magnum. Jtem nota q̃ nemo in hoc ſeculo poteſt eſſe azephalus quin recognoſcat aliquẽ in ſuperiorez ſaltẽ papaꝫ concordat. c. nulla. xciij. di. Hinc ſingulariter dicit Jnno. in.c. bone. el. ij. de poſtu. p̃la. q̃ ꝑ ſupremaꝫ poteſtatẽ pape nemo põt preſcribere qꝫ ſicut nec ꝑ deuꝫ ita nec ꝑ vicariuꝫ cũ papa teneat locum veri dei ĩ terris. vt in.c. ij. de trãſla. p̃la. Jtem nota q̃ ſolutio tributi que fit ſupiori non improbatur a lege ẽt canonica imo quẽadmoduꝫ ꝓcipitur xp̃s etiam approbauit duꝫ ſoluit ⁊ duꝫ dixit Reddite ceſari que ſunt ceſaris ⁊c. Ultimo nota tex. mirabilẽ q̃ ſolutio cẽſus ẽ probatio ſubiectiõis cõtra quod apte facit. c. recepimus. j. de priuile. vbi recepti ſub protectiõe pape ſoluerunt cẽſum nõ in ſignum ĩmediate ſubiectiõis ſed receptiõis ĩ ꝓtectione. So. dicit Jnno. q̃ ẽ ꝓbatio ſubiectiõis quo ad aliquid nõ aũt plene ꝓbatur ſubiectio ſed inducitur quandoqꝫ ꝓbatio quãdoqꝫ p̃ſumptio ſm ſubiectã mãm. ad idẽ quod plene nõ probetur vide qõ leg. ⁊ nõ. in.c. ſi. de cã poſ. ⁊ ꝓpie. ⁊ qõ ibi dixi. Et p hoc dico bal. male dixiſſe in.l. ſolẽt. ff. de offi. procõ. vbi dixit q̃ ſi ꝓbatur vnaꝫ eccleſiaꝫ ſoluiſſe ꝑ. xl. annos cẽſum alteri eccleſie ꝑ hoc ꝓbatur eccleſiaꝫ iſtam fore illi ſubiectaꝫ. ⁊ ipſemet bal. ſenſit alibi ꝫrium vt plene dixi in.d.c. ſi. facit etiaꝫ apte. c. conſtitutus. ſ. de re. do. vbi cenſus ſoluitur in ſignum percepte libertatis. cum ergo ſolutio cẽſus poſſit eſſe equiuoca ad multa ſimpliciter ꝓbatio altex p̃ciſe non probat. ar. in c. in pñtia de proba.

s **Cientes.** Non põt ep̃s nouũ cẽſum imponer̃ monaſte

a Medio opinio ē am plectēda facit tex. in .§. cū ergo. ifti. qb⁹ ex cau. ma. nō pos. ē tex. iūcta gl. in v. viaz mediā in. c. liras de rest. spo. z glo. ij. z ibi panor. in. c. pen. de cōsue.

b De mā but⁹ decre. vide late p gl. z archi. i c. qz cognouimus. x. q. iij. z p glo. z archi. maxime in vltri. col. in. c. fer uitiuz. xviij q. ij. z i vlti. col. dicit q; qñ petit ser uitiū ex tēporis diuturnitate p̄ statū nō dz libellus se solū fundare ex tēpore qz tēpus nō est solū modus tollendē rē. sz dz peter qz cō stitutū z de bituz z tot annis soluz z qz tunc solutio pluriuz ānorū iducit prēsumptionē obiti. ita dicit tenet cō munit doc. i. c. in cā de cā pos. z p̄ peta. z ideo dic bal. i. l. i. iiij. col. C. de fideiuss. z z ibi clarius pau. de cas. Item vide bal. i. c. tua el. i. i v. q̄ro an maior ō iureiur. irē an vicari⁹ q ōbebat mi bi p̄stare cē sum p̄stitit illud. xl. annis alij prelato bonaſi de recipiente an ille p̄latus p̄scriberet etiā p̄me cēsuz vide late per domi. post Jo. an. i. c.

rio hoc dicit. Casus litteralis. Quidam abbas conquestus est domi. pap. q; episcopus masse. nouas consuetudies siue pēhiones monasterio suo volebat imponere: vnde mandat cuidam cātori quatenus sup hoc veritatē inquirat: z si ab initio hec ipo sita nō fuerit decetero nouiter imponi non p̄mittat. Ber. Nota uncta glo. i. q; appellatione p̄sbyteri quandoq; cōprehenditur ep̄s. nam glibet ep̄s ē p̄sbyter nec aliter pōt esse ep̄s. vt in. c. ex litteris de excess. p̄la. q̄nimo z beatus petrus scripsit se p̄resbyteruz. vt in. c. legimus. xciij. di. z olim nō erat diuersitas in nomine inter ep̄os z p̄resbyteros. oēs enim appellabātur p̄sbyteri. vt in. c. oliz. xcv. di. Nota scdo ar. q; monasteria exempta esse debent ab oīb⁹ oneribus z p̄restationibus. p̄to h. x. q. i. in. c. i. z. q. iij. c. inter cetera. In glo. ij. in fi. vult ergo glo. q; vbi sunt opi. inter doc. debemus sequi mediaz⁹ opi. Sed in dic. h, p̄cedere nisi alia opi. sit, p̄babilior. nā vt nō. Jo. an. in. c. i. de consti. etiam p̄ cōem opi. debemus iudicare si pōt conuici de falsitate. z scias q; h brocardum p̄to quo glo. multa allegat non potest p regulas declarari qz discurrit p multas materias vnde videtur dicendum z decidendum ꝑm subiectā materiam.

1 **Jcet** Cecus nō tenet ad munera p̄sonalia. vel fic. Cecus z paup ad collectas nō tenentur. h. d. Casus litteralis. Quidaz cecus conquestus est do. pa. q; ipse cōpellebatur ad soluendas collectas pariter cum alijs nō habito respectu ad cecitatē suā mandat papa ep̄o loci q; hoc fieri non permittat qz iniquū est eum q taliter afflictus est in collecta affligere cū ei debeat potius ex collecta si esset necessitas subueniri. Ber. Notabilia nō possunt colligi. iō in glo. videbimus itellectuz. c. In glo. ij. in fi. vel forte iste cecus erat de tpali iurisditiōe ecclesie ideo habuit recursum ad papaz. vt in. c. si duobus. s̄. de appel. Et nō ex alijs sol. glo. q; miserabiles p̄sone aggrauant in collectis possunt implorare auxilium ab ecclesia. facit. c. significantibus de offi. dele. z qō ibi nō. In glo. fi. in fi. cōcludit glo. duo. primo q; a muneribꝰ p̄sonalibus excusant ceci z alij morbo laborantes. 2° q; istud priuilegiū cōcessuz patri nō trā sit ad filios. Circa p̄mū dic clarius q; quedā sunt munera p̄sonalia que iponūtur p̄sonis quedam realia. i. que imponūtur rebus. a p̄sonalibus excusant isti ceci vtroq; lumine z alij morbo laborātes vt i. l. ij. C. qui morbo excusent se li. x. 2° casu aut sunt munera ordinaria z nō excusant nisi p̄ncipes velint eis misereri. C. de vaca. mu. z de mune. p̄imo. quasi p totuz. aut sunt extraordinaria. z ad illa non tenent. l. vnica. C. de sup̄indicto. facit. c. iudicatuz. lxxxix. di. Que aūt sunt munera ordinaria. dic q; sunt illa que imponūtur a p̄rincipe vel a lege. ō quo plene p bar. in. l. bi qui. ff. de iure imu. Quo ad 2ᵐ nunqd p̄ui leginm cōcessuz patri transit in filios. dic post Et. in l. ij. C. de epi. z cle. q; qñq; p̄uilegiū concedit ratione dignitatis ignote. qñq; respectu officij seu, pfessionis. qñq; respectu necessitatis. p̄imo casu trā sit in filios. vt in. l. femie. ff. de senatoribꝰ. nam si pater nobilitatur rone dignitatis h̄ p̄uilegiū transfert in filios de quo dicendū vt plene in. l. i. C. de dignita. li. xij. 2° casu transit in filios legitimos patre viuente. 3° casu nō transit. vt hic in glo.

p **Eruenit**ᵇ Non debet census cuius cā ignorat. vel ad idem fic. Petēs cēsum dz rōnem exprimere. Casus lr̄alis. Abbas fraxinoren. depredatus fuit ecclesiā carpētesem occasione cuiusdam cēsus quē petebat ab ecclesia carpen. sed archip̄sbyter carpen. dicebat q; ipse ignorabat causaz quare cēsum illuz soluere deberet: q̄ fuit a pa. qd iuris esset. respōdet pa. comitisse matelde q; cēsus cuius cā ignorat nec diuinis nec humanis legibus inuenitur q; solui debeat: z sic abbas cām huius census ostendere tenetur. Ber. Iste est bonus tex. z bz subtilem mām. z nō possunt colligi nōbilia qz cēsus est dubius sicut videmus in glo. In glo. ij. in fi. hec glo. ī effectu cōcludit q; fuitia. i. futures cēsus z similia possunt acgri spacio. xl. ānoz sine alio titulo dūmodo ius cōmune nō resistat. dicit. n. q; in petitione dz exp̄mi cā quā sufficit ,pbare ex solo cursu tanti tēporis. z h mā difficillima est z apposuit h aliquid Jo. an. ex tactis p Et. i. l. si certis annis. C. de pactis. Bar. plene examiat i. l. cū de in rez vso. ff. ō vsuris. z vide p bosti. e. ti. in. §. qs census. Et cōcludendo h aliqua p̄to itellectu tex. z glo. dic q; qñq; cōstat cēsum deberi lz cā nō sit expressa. qñq; nō cōstat vtrū debeaī. p̄mo casu census pōt peti. z idē intellige de alijs fuitijs. hoc ,pbaī in. c. quāto. j. e. vbi testator mādauit sine exp̄ssiōe cause vt ,pcuratio vna daretur singulis ānis fratribus. z idē vbi constaret statuto vel p̄uilegio idulto p babentē ptātez. sufficit eni cōcessio z bñ pōt p̄to cā. z hoc voluit Inno. h. vsi in tex. nostro nō p̄stabat q; iste census aliquo iur deberetur. Scdo casu cū nō constat q; debeaī sz solūmodo ,pbatur p̄statio ānua facta lōgo tpe. z tūc aut agit possessorio aut petitorio. p̄ casu dic Inno. h q; nō bz locū iste tex. qz glibet est defendendus in possessiōe sua exquo nō vi nec claz nec p̄cario i possessiōe est ar. in. c. querelā de elec. vbi bo. tex. z in. c. cū ecclesia sutrina de cā pos. z ,ppie. z nō. in. c. fi. e. ti. pōt ergo is q; solitus erat recipere cēsuz vel aliud fuitium si subtrabatur de nouo agere possessorio vt sic restituaī ad p̄mcuā possessionez z in ea defendaī donec decidaī questio sup ,pprietate. Et ex h dicto sentit Inno. q; sup p̄stationibus ānuis pōt agi possessorio. sed tu in hoc latius distīgue ,put nō. in. d. l. si certis ānis. z in. d. c. querelā. z h. q; aut p̄statio est mere p̄sonalis z nō pōt agi possessorio qz cū non sit dare petitoriū. ar. h ita nec possessoriū. nā petitoriū z possessoriū sunt correlatiua. vnde si deest petitoriū ergo z possessoriū. l. i. ff. de acq. pos. nā non possum possidere p̄sonā liberā ideo frustra ageret possessorio q̄z q̄z do. gn. in. d. c. querelam. dicat q; in istis p̄stationibus ānuis est reperire quendā statū ad quē pōt facere qs se restitui ar. eoꝝ que nō. ij. q. ij. in. c. nullus. z p gl. in. c. cum inter de excep. cōiter legiste tenēt oppositū indistincte. vt nō. in. d. l. si certis ānis. z p bar. in. l. si. ff. quoz bo. z h opi. videtur verior ō subtilitate iuris. Aut census est realis. vtputa qz soluitur rōne certe rei z tūc pōt agi possessorio cum nō possideaī h casu p̄sona. z iste est ,pprie tex. in. d. c. q relam. vbi census petebaī ab ecclesia z rōne ipsius. z sic limita dictuz Inno. h. Si vero agitur petitorio z tunc considera tres casus principales ,put voluit bar. z bene in. d. l. cum de in rem verso. q; qñq; in petitione quis fundat se super solo cursu tēporis vt qz p̄sus ignorat cām legitimā constitutionis ipsius census. aut fundat se sup causa legitima quā tamē soluz probat p̄sumptiue p cursuz magni temporis. qñq; z tertio allegat titulū minus legitimū quez dicit cōferri z validari ex cursu tēporis. p̄mo casu aut allegatur p̄statio tanti tēporis de cuius initio non est memoria z obtinet actor hoc ,pbando qz p̄sumptio est ex cursu tanti temporis q; ex causa legitima census fuerit impositus. vnde ,ppter diuturnitatem z quasi ipossibilitatē excusaī iste ab expressione cāe cum in talibus nō sit memoria z cursus tanti temporis bz vim tituli. vt in. c. i. de p̄scri. li. vi. z in. l. hoc

fi. ī. ij. col. de off. vic. li. vi. Jtez vide glo. magnā in ca. nullus eps. i. q. i. quā al. do. abba. in. c. ad audientiā de p̄scrip. que vult q; cēsus non p̄scribiī nisi spatio tanti tpis cuiꝰ initij nō. Sed in p̄riū est casus in. d. c. ad audientiā i vbo. lx. annis z j. ō quo vide per spe. in ti. de re. spo. §. nūc dicam⁹. v. vlti. z i ti. de locato. §. nunc aliqua p bal. i. l. cū falsā C. de iur. z fac. igno. z in. l. solent §. fi. post glo. ibi. ff. ō offi. p̄re. bal. in. l. si certis ānis C. de pac.

iure.§.ductus aque.ff.de aqua quotidi.facit.c. sup quibusdã.j.ō v.fig.sufficit ergo isto casu dicere peto talem cẽsum ex iusta causa ab initio impositum.ꝛ hanc opi.tenet ħ Jo.an.ꝛ bar.in.d.l.cuꝫ de in rem vso ꝛ glo.i.q.i.nullus.ꝛ in.c.fuitium.xviij.q.ij.ꝛ ħ casu non habebit locũ iste tex.ꝛ renebis mẽti ħ dictũ qꝛ quotidianũ.nam multa monasteria ab antiquo receperunt censum ab ecclesijs ꝛ cãm ꝓsus ignorant possiunt.n.defendi modo ꝑdicto.Aut allegaꝫ minꝰ tẽpus ꝛ tunc aut agiꝫ de obligãdo quẽ aut de liberatione.ꝓmo casu nõ prodest cursus solius tpis.ꝛ sic pōt intelligi iste tex.ꝛ.l.creditor.C.ō pac.scõo casu aut ius cõe resistit liberationi ꝛ nõ inducitur liberatio ex solutione non facta.vt in.l.cõperit.C.de ꝑscr.xxx.an.vbi patet qꝺ ex notabili solutiõe tributi non inducitur liberatio.aut ius cõe nõ resistit ꝛ tũc inducitur liberatio ſm nãm actionũ.nam quedam actiões tollunt ſpacio.xxx.an.quedam.xl.an.vt.in.l.ficut.C.de prescrip.xxx.an.ꝛ in.c.de quarta.e.ti.ꝛ ħ circa primũ mẽbrũ quãdo scꝫ titulus nõ allegaꝫ. Secundo casu ꝓncipali qñ allegaꝫ titulus ꝛ non ꝓbaꝫ nisi ꝑsumptiue de cursu tpis.Exemplum dicit actor peto talem cẽsuꝫ q fuit impositus in fundatiõe ecclesie vel p romanũ põtificem vel debetur ex cõpositione.ꝛ ad ħ ꝓbandũ induco tps longum in quo reus semꝑ soluit.vnde dubitatur nũqd titulus prealleg atus ꝓbetur fic ꝑsumptiue.nam si vere ꝓbareꝫ non esset questio.ꝛ ħ casu sunt opi.vt nõ.in.l.cũ de in rẽ verso. Sed ponẽdo cõiorem opi. cõclude qꝺ aut ius cõe resistit ꝛ nõ sufficit allegare titulum nisi probetur.pro hoc dictũ.c.i.de prescrip.li.vi.ꝛ.d.c.cõperit.Aut ius cõe non resistit ꝛ tunc ꝯ agẽtẽ vel solventeꝫ ꝑsumitur titulus allegatus si soluit spacio.x.an.vt ꝓbatur in.d.l.cũ de in rem verso.vbi dicit qꝺ siquis soluit vsuras p decẽniũ ꝛ nũc desistit soluere satis est actori allegare ꝓmissionẽ p solẽnem stipulationem fuisse factã ꝛ ꝓbare p cursum.x.annoꝝ.naꝫ ꝯ aliquid facientẽ tanto tempore de facili presumit. caueat tamẽ ille q allegat ne faciat ꝯ conscium. Aut agitur de ꝑsumẽda causa cõtra patientem.vtputa in acgrenda fuiture alicuius rei ꝛ tunc ex quo agitur ō modico preiudicio ꝑsumitur illa causa allegata.ad ħ quod in simili nõ.in glo.pe.C.cõi diui. vbi tex.nõ. iuncta glo.dicit qꝺ si duo fratres q habebãt bona cõmuniter possiederint illa bona p decẽnium tanqꝫ dimissa presumitur diuisio lꝫ nõ ꝓbeꝫ ex cursu tanti tẽporis.Si vero agitur de magno preiudicio. puta ō ꝑscribenda ꝓprietate nõ sufficit cursus magni temporis ſꝫ regitur ꝑscriptio legitima.Et de ħ ꝛ de tertio mẽbro qō nõ facit ad itellectuꝫ.c.dic vt plene nõ in.d.l.cum de in rem verso.nam predicta sufficiunt ad intellectum.c.ꝛ vide ad mãm quod nõ.in spe.in a.de loca.§.nũc aliqua.v.lxiii.ꝛ.iiij. Abbas.

c Tam apostolus. Determiat cõcilium numeꝝ equoꝝ quos secum ducere pñt prelati visitantes ꝛ ꝓhibet eis tũc vti venatiõibus vel sumptuosas epulas querere.ħ pmo vsqꝫ ad.§.ꝓhibemus.vbi in effectu dr qꝺ prelati nõ debẽt grauare subditos tallijs ꝛ exactionibꝰ pmittit tamẽ ex iusta cã petere ab eis moderatũ auxilium hoc vsqꝫ ad.§.sane.Sed inde vsqꝫ ad finem dicit qꝺ numerus equoꝝ statutus in prĩcipio.c. non dꝫ trahi ad augendũ numerũ alias solituꝫ.ꝛ diuisio pꝫ per ꝑdicta. Casus lr̃alis.Quod plati tam cardinales qꝫ archiepi ꝛ alij inferiores cum ecclesias visitabant grauabant eas in ꝓcurationibus exigẽdis: vt qñqꝫ ornamẽta ecclesiastica subditi vẽdere vel obligare cõpellebant:ꝛ breuis hora lõgi temporis victum cõsumabat:statuit cõcilium latera.qꝺ prelati ꝑ dicti ſm facultates ecclesiaꝝ recipiãt,pcurationes sta tuendo certum numeꝝ cuilibet ꝑdictoꝝ tã psonarũ qꝫ equoꝝ qbus cõtenti existant recipiẽtes cum gra rum actiõe qõ illis fuerit institutũ ab illicitis abstinẽ do:querẽtes nõ que sua sunt sed que iesu xp̃i quere re videãtur. Prohibet insup ne subditos indebitis exactiõibus aggrauare ꝑsumãt:tñ si qñqꝫ necessitaꝰ supuenit vt si manifesta ꝛ rõnabilis cã exterit: moderatum auxiliũ ab eis poterũt postulare:cum dicat apostolus nõ debẽt filij thesaurizare parẽtibus sed ecõuerso. In fi.dicit qõ dictuꝫ est ō predicto numero psonaꝝ ꝛ cuectiõis ſm tolerantiã dictũ est. In illis locis poterit obseruari i qbus ãpliores sunt redditus ꝛ ecclesiastice facultates.in paupibus locis illam teneãt mẽsurã vt accessũ maioꝝ minores nõ debeant aggrauari:ꝛ illi q paucioribus equis vti solebant nõ credant ꝑdictã indulgentiã sibi esse cõcessã. Ber. Nota primo qꝺ presumptio est ꝯ ꝑdicantes ex munere vt potius querant que sua sunt qꝫ q̃ iesu xp̃i.si tñ vere indigeret iuste poteſt necessaria petere qꝛ nõ magnũ est si ab eo metiant̃ temporalia q seminauit spũalia.ad ħ.c.si eps de offi.ordi.li.vi.ꝛ in.c. iter cetera.eo.ti.facit.c.cũ voluntate.j.de sen.excõ.

Nota scõo ꝯ scholares q repente ꝓsumũt id qõ sufficit ad victum longi tẽporis sic.n. redditus sunt expendendi vt semꝑ aliqd in fine supfit iuxta cõsiliũ iurisc̃olti in.l.ius alimẽtoꝝ.ff.vbi pupillus educari debet. Item nõ qnqꝫ spẽs prelatoꝝ q prit subditos visitare ꝛ qõ dicit de archidiacons ꝛ decanis ħ respectũ ad ꝓsuetudinem quorũdã locoꝝ in quibus archi.visitant aut iure ,pprio aut vice epi.ꝛ potes dicere qꝺ qlꝫ prelatus habens iurisdictionẽ põt visitare.,p ħ.c.in singulis.s.ō sta.no.Et nõ ex tex. arg.optimũ.qꝺ archiepi ꝛ epi sunt magis honorãdi qꝫ cardinales ꝛ intellige de cardinalibꝰ nõ epis. nã maior numerus equorũ ꝓmittit archiepo ꝛ epo qꝫ cardinalibus ꝛ hinc est qꝺ alibi disputaꝫ nunqd episcopus sit maior cardinali.de quo vide bo.tex. cum glo.in.c.qꝫ qꝫ.ij.q.vij.ꝛ p hostiẽ.in.c.ecclesia.el.ij. ō.de elec. Nõ in v.,pbibemus regulam generalẽ qꝺ nullus prelatus citra papã poteſt imponere collectam subditis. Scõo nota casum exceptũ a regula.qꝺ vbi subest cã rõnabilis ꝛ manifesta põt eps petere a subditis moderatũ auxiliũ qõ hodie in vulgari vocaꝫ charitatiuũ auxiliũ.Et nõ qꝺ nõ sufficit cãm esse rõnabilem nisi sit manifesta.Et collige ex ħ ꝛ ex tex.qꝺ charitatiuũ subsidiũ nõ solũ semel sed pluriesꝫ ab eodem epo põt exigi dũmodo subsit cã rõnabilis ꝛ manifesta.quod clare ,pbat lr̃a ibi aliquotiens ꝛc̃.

Jte m nõ qꝺ epi ꝛ alij prelati potius debẽt de suo donare subditis qꝫ ab eis recipere qꝛ parentes debent thesaurizaꝝ filijs ꝛ nõ ecõuerso. Ultimo nõ ex fine lr̃e qꝺ constitutio edita ad moderationeꝫ non debet ita intelligi vt inducat grauamẽ ꝛ excedat cursum solitũ.facit.c.si J.de v.fig.ꝛ.c.ꝛ si necesse.ō do. post diuoꝝ.resti. In glo.in.v.contenti. ibi tꝫ forte sentẽtia.dicit Jnno.qꝺ lꝫ hec opi.sit tutior tñ verior vr̃ sniam non tenere.datur tñ ꝑ abbatem cõsiliuꝫ vt interponaꝫ ꝑus appellatio.sed saluando opi.põt sic distinguere.aut.n.eps excõicat subditum qꝛ non vult eũ recipere vltra numerũ euectionũ ħ contẽtuꝫ ꝛ non tenet excõicatio tanqꝫ lata ꝯ ius expresso iuris erroꝛe.vt in.c.per tuas ō sen.excõ.ꝛ in hoc casu potest saluari.c.cũ ad quorũdam alleg.in glo.vt sic cõtineaꝫ ius sed non indulgentiam. aut erroꝛ non fuit expressius in snĩa.vtputa qꝛ excõicauit subditum qꝛ nolebat eũ procurare ꝛ tũc aut notoriuꝫ est excõicationem ferri qꝛ noluit recipere vltra numeꝝ hic statutũ.ꝛ credo etiam excõicationem non tenere cuꝫ sit notorie iniusta.ad hoc tex.cũ glo.in dc. pastoralis i

a Videcẽt tex.nõ in auc.vt õter mi.sit numerus i.ij. col. ibi ſꝫ ex his q̃ sunt expẽsas quoque metiri collatiõe.i.vbi tex.qꝺ oꝝ ex pẽsas scõm reddit⁹ metiri. Et ibi gl.notat qꝺ ħ fuaret paup̃ eẽt. ad idem vi de gl.nõ.in v.trãscẽdẽt in auc.ō cõsuli.in prin. col.iiij.

a Etruz ēps possit ꝯpellere subditos ad pstandū charitatiuū subsidium. Et p que ẏba debeat petere vide hic p do. an. i. i. col. 2 p eundem post host. i. c. cōquerēte in fi. de of. ord. Adde et q capitulū vacāte sede ex causa posset exigere a clericis charitatiuū subsidium glo. est nō. in ẏ. alij unde in. c. cupientes. §. electos de ele. i. vi. Itē adde quod ēps pōt petere charitatiuū subsidium ab exēptis tex. est a ꝓio i cle. i. iver. in exigēdis de excess. pla. vide ibi anch. in vlti. nō. Et ibi etiā dare p do. abb. 2 idem 2 do. ab. in c. dilectꝰ de of. ord. Itē an ēps possit remittere charitatiuū subsidiū. vide Inno. i cle. i. in añpe. col. vlti. 2 an charitatiuū de iure pa. Itē adō h archi. i. c. vnio. x. q. iij ubi dicit q ēps. p expē sa faciēda. p aduentu regis marie fi ab eo 2 regalia pōt a suis subditꝭ subsidiū petere 2 ii 2 eos grauar. 2 que sint iuste cause petendi charitatiuū subsidium vide oldr. i. cōsi. icip. vltra. p posita. 2 an baro a quo gs 2 feudū frācū 2 liberū possit abeo exigef caritatiuū subsidiū pecuniarū vide oldr. in. pli. ccxxxiiij. incip. factū tale est qdam baro. itē ad de h q non valet statutum capituli sede vacāte diminuēs §. pisana de re iudi. 2 qō nōt Inno. in. c. fraternitatis. j. ō frigi. 2 male. 2 in. c. ij. de dila. nisi aliud dicamus in sñia excōicationis. nam voluerūt quidaz dicere vt archi. in. c. venerabilibus de sen. exc. li. vi. q excōicato semp tenet quantūcūqz iniusta nisi error sit expressus in sñia. sed primū dictū mihi plus plz. ar. eoz que nō. in. c. romana in. §. vniuersitatem de sen. ex. li. vi. 2 vide qō dixi in. c. inter cetera. s. de re iudi. Aut non est notoriū 2 tūc tenet sñia lz iniusta. 2 fic. p̄cedat opi. glo. In glo. in. ẏ. rōnabilis i fi. nō glo. 2 dicūt doc. q supior erit hoc casu archiēps si subditi agunt ꝯ ēpm. Si vero ēps agit ꝯ subditos tunc eligunt arbitri. vt in. c. si clericus. xi. q. i. Sz circa h querit nunqd subditi pōt ꝯpelli exīte cā rōnabili ad h charitatiuū subsidiū exhibendū. vī primo q nō qz tex. dicit cū charitate hoc esse petēdū. doc. cōiter tenēt oppositū. naz primo dz charitatiue postulari. 2 fic dz intelligi tex. sed si charitas nō p̄ficit exhibēda est prās. ar. lxv. di. c. 2 q emēdat. 2 pro h facit qz in pn. §. p̄hibemus. p̄hibet imponi collectas 2 exactiōes postmodū ex cā rōnabili sustinet. Quis aūt erit supior in hac coactiōe subditoz. dicūt aliqui vt refert Inn. q archiēps 2 alij q papa alij q ipsemet ēps q hoc petit qō vī plus placere Inn. dūmodo cā sit rōnabilis euidēter ne subditi nimiū grauentur. si aūt subditi referrēt qōnē. puta qz dicerēt se nimiuz ꝑgrauari vel cām dicāt nimis esse irrōnabilem tūc debēt adiri supiores vel arbiter modo p̄dicto. 2 plures cās legitias petēdi h charitatiuū subsidium vide p. Inno. in. c. i. de sta. reg. vide gl. in. c. vnio. x. q. iij. que dicit nō esse iustā cām si ēps vult ire ad papaz vel ad p̄cipē. sed ꝺriū innuit Inno. in. d. c. i. satis dicerē q si accedit pro cōi vtilitate seu pro necessitate ecclesie sue pōt qz tūc posset petere moderatū auxiliū 2 intelligo qñ nō pōt p se 2 hoc vident sonare illa ẏba moderatū auxiliū 2 verbū p necessitatibꝰ.

Nūqd aūt possit p̄scribi ꝯ charitatiuū subsidiū. 2z. d. an. q nō. qz ꝯ charitatē nō pt p̄scribi.. Itē qz peter subsidiū ē i facultate supioris sz i his q sunt facultatis nō currit p̄scriptio. vt dixi in. c. ex pte de cōcess. p̄ben. nō. p Ci. in. l. ij. C. q̄ sit lōga ꝓsue. In glo. i ẏ. exactiōes in fi. pōdera istā glo. nā sentit duas opi. in qōne que pōt accidere quotidie nunqd p̄lati inferiores ēpis possint petere ex cā rōnabili h charitatiuum subsidiū vt faciūt epi. 2 videt gl. in scḋa opi. tenere q fic. 2 idē tenuit Bof. 2 Ẏbi. sed Ẏde. Abbas Hosti. sentiūt oppositū. vñ dicit Host. q archidiaconus nullas collectas facere pōt nisi in boc sit p̄uilegiatus vel habeat cōsuetudo. tu circa h vide qō nōt Inn. in. c. cū 2 plātare de pui. 2 Fede. p̄filio. cxviij. Extra glo. quero quot diebus pōt ēps morari tēpore visitationis apud eandē ecclesiā. tex. i. c. placuit. x. q. i. dicit q duobus diebus in pma die dz habere clex. in scḋa populū. sed tex. in. c. inter cetera. x. q. iij. dicit q p vnam diē. 2 in cōcor. illox. c. sūt opi. aliq dicunt q illud. c. placuit. fit correctū p illud c. inter cetera. Alij q in die aduentus hz clex 2 in sequēti die mane p̄dicabit ad populum 2 recedet 2 fic stabit in effectu respectu grauaminis p vnum diem. Alij dicūt q visitatio incipit a cena 2 finit in prādio sequentis diei ita q potest dici q steterit p duos dies qz attigit partes duoz dierū p vnū diez nālez. illud aūt vex est vt nō. Inno. in. c. i. eo. ti. li. vi. 2 Joā. an. h q si cā rōnabilis exposcit pōt ibi diutius morari trahere qz si ex cā rōnabili pōt redire ad locū visitatum. vt in. d. c. i. fortius poterit ibi morari trahere 2 continuari. Et quid debeat facere prelatus tempore visitationis vide boonuz. tex. in dicto. c. placuit. 2 per Specu. eo. titu. 2 in titu. de inqui. §. nunc tractemus. ẏ. licet.

charitatiuū subsidiuz episcopo fm lap. al. xx. 2 sc. itez de isto charitatiuo subsidio vide bal. in. l. j. alias. ij. in fi. C. de op. lib. 2 lap. al. xxxvij. icipi. cōsilio beneō. vbi dicit q pōt negari volenti aliter tarare de quo j. item ad

p Rohibemus.

Nouus census ecclesijs imponi nō potest nec augeri. primo ponit duplicem ꝓhibitionez quaz iustificat. secundo ponit decretū ibi figs vero. Et nō q iste tex. est de pncipalioribꝰ. Casus litteralis. Precipit cōci. latera. q archiepi epi abbates 2 alij p̄lati nouū censum non imponāt ecclesijs: nec veteres augeant nec partē prouentū ecclesiaz suis vsibus appropare p̄sumant sed libertatē inferioribus ꝓseruēt quā sibi volunt a suis supioribus conseruari: qui contra fecerit irritum habeatur quod fecerit. Ber. Nota primo q nullus prelatus citra papā siue sit secularis siue regularis potest imponere nouū censum vel antiquuz augere in ecclesia sibi subiecta. 2 hoc intellige quando prelatus ꝙvult imponere] ad vtilitatem suaz. non enīz debet auctorizare in facto proprio ꝙvt in cle. i. de reb. eccle. non alienā. sed ad vtilitatem alterius ecclesie subsistente causa rationabili hoc potest vt nōt Inno. h 2 facit a ꝓio. c. preterea 2. c. cū clerici 2. c. significasti. j. eo. 2 intelligo de prelato qui habet episcopalez iurisditionez in loco. arg. in iuribus s. alle. Nō scḋo q habens ecclesiā subiectaz non pōt retinere sibi partem ꝙuentuū 2 de epis dic vt in c. vt nostrū in fi. vt eccle. beneficia. De abbatibus 2 alijs prelatis inferioribus vide bo. tex. in cle. q regulares in. §. i. de supplē. ne. prela. vbi concludit q qualiscunqz sit locus subiectus abbati dūmodo nō sit de mensa ipsius nō potest partem redditnuz sibi retinere. Ultimo nota pro illa regula quod tibi nō vis fieri alij nō facias. 2 pro illa omnia quecūqz vultis q faciant vobis homines facite illis. vt. i. dist. bumanum genus. In glo. in verb. nec veteres in fi. vult hec glo. q census potest augeri auctis facultatibus ecclesie censuate. sed glo. sequens boc limitat vt procedat respectu p̄sentationis vel procurationis non autez respectu census 2 tene menti illaz glo. sed non reddit rationez nec doc. bene explicant. sed dic q census ideo nō augetur qz aut soluitur superiori. 2 est signū subiectionis non autez refert an soluatur multū an parum. naz semper denotatur subiectō. p boc. c. omnis aīa. s. eo. facit. c. constitutus. de reli. do. aut soluitur priuato 2 nō est proprie census nec debet augeri auctis facultatibus. ratio qz ī cōtractu censuali transit dūium ex toto in recipientem. vt dicit glo. nota. in preal. c. constitutus. 2 per bar. in. l. i. ff. de publicanis. vnde augētur facultates istius nō illius cui debetur census merito nō debet augeri cē sus. secus est in possessione quia illam quis soluit ratione fructuū quos quis percipit de alieno. naz pro prie conductor soluit pensionez. vnde quēadmodū si conductor patitur magnuz dānum fine culpa sua consequit diminutionez pensionis ita si ex vbertate fructuū casu fortuito consequit magnū cōmodū debet augumentare pensionē qz ꝓioz eadem est rō. 2 hoc tenet glo. 2 bar. post eū in. l. si merces in. §. vis maior. ff. loca. 2 vide qō dixi in. c. propter de loca. 2 aliqd nō. j. eo. quanto. Et ex hac rōne infert q si ecclesia fuit donata monasterio ad vsus ꝓprios. 2 monasteriū reseruata sibi pensione ꝓcessit eam alteri dz auctis facultatibꝰ augeri pensio qr illa fuit imposita rōne fructuū quēadmodū diminueret facultatibus diminutis 2 idem in ꝓcuratione debita. vt in. c. quāto. j. eo.

de q epi/copus po/test punir subditos suos inbumaniter ō negantes charitatiuū subsidiū suo archiēpo metropolitāo vt dicit. d. an. post. inno. in. c. cuz ex officij. i. ij. col. de. prescrip. imo potest pro pōere edictuz q quicūqz clericus bñficiatus de suis subditis nō p̄stiterit sibi subsidiuz charitatiuuz i tñi tēpus sit excōicatus fm. d. de ro. dicit. ccxv i or di. nouis. item adde q quādo ēps vel p̄latus aliꝰ ex cā a subditis exigit charitatiuū subsidiū non dz a qualibet eccl'ia boc nōine plꝰ exigef pecunie q̄ exigeret nisi ꝓcurationis si visitaret casus est singu. 2 vnicꝰ i extrauagāti bñdicti. xij. que icipit vas electionis circa fi.

a Tu vide glo. in v. pedagia i. c. sup quibusdã i. §. preterea. j. de verbo. signi. que ponit que sint pedagia guidagia ꝛ salinaria ꝛ habetur per arch. xxxiij. q. i. in. c. si quis romperas ꝛ per bal. vbi plura dicit in rubrica ff. de re. dim. Et qd sit vectigal adde gl. in rubrica. C. de vectiga. ꝛ cõ. Et ista sũt que portoria dicũtur ꝫ gl. i v. portoria in. l. iij. C. de vectiga. vulgariter ẽt appellant thelõca vt ẽ rex. in. c. i. in princi. ti. que sint reg. in vsi. seu. Hinc dr i cuãgelio q̃ beatus bartholome⁹ sedebat i thelo neo q̃erat publican⁹ Quid aũt sit tributũ cẽsus collecta gabella ꝓstãtia ꝛ de aliis huiusmõi põit bal. i d. rubrica ꝛ hosti. i h ti. i. §. ex q b⁹ cãis cẽ. ꝛ alij cão. hic.

b Et ꝟ ẽ verũ ẽt si laici hẽrẽt prãtẽ a principe secularis faciendi soluere pedagia a p sonis ecclesiasticis q̃ princeps secularis nõ lã hz prãtẽ i psonis et reb⁹ ecclesiasticis vt ꝺclarat hosti. i h ti. in §. ex quibus cãis i v. sz nũqd ꝛ vide gemi. in c. q̃q̃ in h ti. li. vi. i. iij nõ. Limito pdcãm cõclusionẽ nõ. pcedeꝺ i bis reb⁹ quas clerici alio negociandi portarent quia rũc p derẽt beneficiũ ꝺ. cle. presenti. e. ti a contrario sensu ꝛ ibi glo. ꝛ imo. declarãt quomodo dicatur negociator. et debet stari iuramento clerici vtrum portent cã negociandi fm eundem gemi. in ꝺ. c. q̃q̃. ꝛ est de mente glo. in ꝺ. cle. presi. nri ꝛ habetur per spe. in ti. de immu. c. c. cir. fi. Secundo limita nisi clerici vel persone ecclesiastice vellẽt gaudere cõmoditate ꝛ emoluméro statuti disponẽtis super solutione pedagiorũ q̃ tunc tenerentur ad eorũ solutionẽ. puta si statutũ disponeret de sũmaria cognitione vel de alio mõ, pcedẽdi nã ꝟ brificũ ñ cõpetet clericis nõ soluẽtib⁹ vectigal. nec ꝟ statutũ diceꝝ p libertatẽ ecclesie q̃ aliud

Preterea

p Prelatus seu rector ecclesie nõ põt presertĩ post mortẽ ecclesiã suã, ppria auctoritate cõstituere censualẽ. ponit casũ gnãlẽ rõnẽ subdẽs ibi nõ emẽ. Casus lr̃alis. Quidã rectores ecclesiarũ p collusionẽ quãdã fcãz cũ religiosis: q̃ bñt in illis ecclesijs ius pronat⁹ solũt de eisdez ecclesijs annuã pẽsionez: ꝛ illi eã recipiunt episcopo ignorãte. q̃ritur an successores pensionez istã soluere teneantur. Respondeꝺ q̃ monachi ñ sũt audiendi i receptiõe pẽsiõ⁹s si auctoritas episcopi vel eius officialis q̃ auctoritatẽ prestare possit nõ intereuenit sup hoc. ꝛ q̃ simplices sacerdotes vel clerici nõ pñt ecclesias q̃bus psunt cõstituere censuales presertim post ipsorũ decessũz Ber. Nõ primo q̃ nemo põt auctoritate propria ecclesiã alteri ecclesie cõstituere cẽsualẽ ꝛ ẽ rõ. nã nõ põt quis alienare res ecclesie sine iuris solẽnitate. xij. q. ij. sine exceptiõe. fortius nõ põt iponere cẽsuz cũ sit quedã alienatio corporis sue ecclesie ꝛ quedã fructus iposita.

Nõ ibi si põtificis aut alteri⁹ cẽ. q̃ auctoritate põtificis vel alterius prelati bñtis ecclesiaz pleno iure subiectã põt de nouo iponi cẽsus qõ intellige ex cã rõnabili. vt dixi. §. c. prio. Vltio nõ ibi presertiz post decessũz. q̃ simplex sacerdos nõ põt ẽt in vita sua cõstituere ecclesiã censualez. ꝛ ꝟ denotat verbũ illud presertim exponendo pro maxie. alij vero exponũt. p tã. ũ dicẽtes q̃ i vita sua põt ꝑlatus obligare se ad soluẽdũ cẽsũ. ꝫ dicẽdũ q̃ lz possit se obligare psonaliter nõ tñ obligaꝛ ecclesiã. ꝛ sic itellige ultũ tex. nã ista ẽ ppria expositio huius verbi presertim vt exponaꝛ pro maxime. vt nõ. in. c. audiuis de elec. nã ex contrario posset ecclesia ledi de facto quia posset adduci ad consuetudinẽ. facit quod nõ. in. c. peruenit. §. de arbi.

Ecclesiis

e Breue ẽ vel p alia ꝟba sũma sic. Epus ecclesie de manu laici p se erepte nõ põt ob ꝟ cẽsuz iponere. Casus lr̃alis. Quando q̃z laici tenẽt ecclesias: epi liberãt eas de manib⁹ laicoꝝ. q̃riꝭ vtrũ pl⁹ iuris bẽant i istis ecclesijs q̃z ali is. rñdt pa. q̃ nullã exactionẽ iponere eis pñt nec debent pter cathedraticũ ꝛ oia alia iura q̃ alijs ecclesijs iponũt Ber. Et vt itelligas rõ dubitandi fiunt q̃ sicut tpe fundatiõis vel pcepte libertatis põt epi scopus certũ cẽsuz sibi cõstituere. vt i. c. ꝓtitur⁹. §. de reli. do. ꝛ in. c. pterea. el. ij. de iurepa. ita videbat q̃ si capiebat ecclesiã de manib⁹ laici cũ eã q̃si de nouo adduceret ad libertatẽ q̃ i recõpẽsationẽ brificij põt iponere nouũ cẽsuz sz ꝑuũ decidit q̃ eps ad ꝟ tenebaꝛ ex offõ suo ꝛ i necessitatib⁹ nemo liberalis exĩstit. vt in. l. rẽ legatã. ff. de adimẽ. lega. Et ex hac rõne nõ q̃ faciẽtibus aliqd laudabile ex offõ suo nõ ẽ necessario pmiũ iponendũ. Et facit ad. q. pmittẽ certũ pmiũ capiẽti certũ exbãnitũ nũqd debeaꝛ familie prãtis capiẽti exbãnitũ. ꝛ vi q̃ nõ q̃ ad hoc tenebaꝛ ex officio. facit. l. cõgruit. ff. de offi. presi. ꝛ. c. ẽ cõpellere clericos ad solutionẽ vectigaliũ ꝛ istud bñ cẽt ꝺ libertatẽ eccle sie aliud ẽ sub certa. l. prestatiõis eos ad cõmodũ statuti inuitare. vt ẽ rex. nõ. i. l. ricio cẽtũ. §. i. ff. de cõdi. ꝛ ꝺc. ista sũt ꝟba bal. i. l. i. C. de ꝓhẽ. emp. ꝛ ibi ꝺat cautelam quã vide. Tertio limito i bis q̃ emũt res ppias clericoꝝ ab ipsis clericis q̃ immunitas ipsorum nõ trãsibit ad emptores. ita glo. i

Innouamus.

i Noua pedagia sine ꝓsẽsu principis iponẽs cõione priuaꝛ. ꝑ ponitur, phibitio. scõo pena ibi siquis. Casus lr̃alis. Quidã presumebãt ecclesijs iponere noua pedagia. Super hoc cõsult⁹ papa rñdet q̃ noua pedagia sine auctoritate regũ vel principũ cõstitui nõ debẽt: q̃ ꝺ fecerit et cõmonit⁹ nõ deliuerit cõmuniõe careat christiana donec satisfaciat Ber.

Nõ ꝑ vnũ casũ reseruatũ regib⁹ ꝛ pricipib⁹. nã ad eos duntaxat spectat ipõere noua pedagia. iferiores ergo ꝺcti tpales peccãt iponẽdo ꝟ pedagia de nouo. Itẽ nõ ibi donec satisfaciat q̃ extorũ occasiõe pedagij illicite ipositi subiacet restitutioni. Ex quo iferẽ q̃ tales ꝺni ñ pñt de tali pedagio elemosynã facerẽ iurta nõ. i. c. ex trãsmissa. §. ꝟ decis ꝛ xiij. q. v. i sũma. Vltio nõ cãuz vnũ i quo ecclesia exercet iurisditõez i laicos. s. q̃ñ iponũt noua pedagia citra auctoritatẽ iuris. nã ex quo ecclesia excõicat laicos trãsgrediẽtes q̃ bẽt i eos iurisditionẽ q̃ excõicatio ñ ꝺz ferri nisi ꝑ subditũ vel forũ sortiẽtẽ rõne delicti ad ꝟ qꝺ ꝺixi i. c. qꝺ clerici de fo. cõpe. Sz q̃ro qd ꝺicaꝛ pedagiũ. So. ꝺicit Jo. an. ⁹ q̃ ẽ q̃ꝺã pstatio q̃ fit a trãseũntibus, p reb⁹ q̃ vehũtur vel portãtur ꝛ q̃ñq̃z soluũ, p psona. ꝛ alio vocabulo vocatur i iure ciuili vectigal q̃ solũ, p bis que vehuntur. i. portantur. vñ pedagiũ ꝛ vectigal idẽ important. de quo aliqd nõ. in. l. i. ff. de publicanis. Item habetur tributum ꝛ census. ꝛ si soluitur pricipi nõ ẽ ꝺia inter tributum ꝛ cẽsuz. vt nõ. in. ꝺ. l. i. sed ꝑuato q̃ñq̃z soluitur census, p re cẽsuali. de quo ꝺixi in. c. cõstitutus. de reli. do. ꝛ tñ tributũ differt a censu. An ãt clerici ꝺebeant soluere pedagia seu vectigalia etiã licite statuta per ꝺnos tpales. ꝺic q̃ nonᵇ quia pedagium est onus personale ꝛ persona clerici nullo modo est subiecta laico. ꝛ hodie ꝺic vt in. c. q̃z q̃z de cens. li. vi. ꝛ in cle. presenti eo. titu. Et ex hoc ifertur ad q. nunquid clericus possit libere fundare pedagiuz seu vectigal. ꝺic q̃ nedum clericus sed etiaz omnes extranei licite defraudant seu non soluunt ex quo nõ est legitime impositum quia non cadit propie ꝟ casu fraus sed potius quis emtat grauamen sed ipsi ciues qui cõmuni cõsensu sibi iposuerũt nõ licite fraudant q̃ in eorũ preiudiciũ nõ bñ potuerũt hoc statuere. ꝛ hec sunt de mente bar. in. l. vectigalia. ff. de publica. Vltimo opp. contra tex. in eo quod innuit q̃ de consensu regũ ꝛ principum licite iponuntur pedagia. nam videtur q̃ solus imperator possit ista imponere. vt i. ꝺ. l. vectigalia. ꝛ. C. de vecti. ꝛ cõmis. q̃ñ p totũ. ad idẽ. c. super quibusdã. j. ꝺ verbo.

i. de offi. ord. Qualiter aũt eripiebanꝛ ecclesie iste ꝺ manib⁹ laici põt tripliciter itelligi. ꝓmo q̃ de scõ laici tenebãt. ꝛ vsufructuabãt sibi istas ecclesias. vel respectu iurispronatus. qꝺ fuit libere p laicũ cõcessuz ẽpo ad ipsi⁹ instãtiã. vel forte cẽsus debebaꝛ pprono laico a quo suo igenio ẽps liberauit ecclesiam ꝛ nõ est vis q̃s itellectus preferaꝛ alias teneatur.

ꝺ. cle. ppiti. ꝛ facit ad hoc ꝓma litatio ꝛ idẽ voluit exꝑsse bar. i. l. licitatio. in. §. fi. ff. de publica. vbi ꝺic q̃ lz fiscus ñ teneaꝛ soluere vectigal tñ emẽtes a fisco soluere debent. pro quo facit q̃ mutatiõe p sone mutaꝛ ꝺitio rei. l. p. ꝑcurato re. §. fi. ꝛ ibi ꝺi. ꝛ bal. ff. ꝺ acq. be. facit l. fi. C. de in offi. te. et p ñ põt decidi occurrẽs. q. q̃ lz clerici de fructibus suarũ ꝓbendarũ nõ soluãt gabellã ñ ementes huiusmodi fructus bene soluere teneaꝛ q̃ intellige fm distinct. bar. i ꝺ. l. licitatio. vbi tã git vtrũ ꝓuilegiũ transeat ad ẽptores de quo ẽt spe. ꝛ bal. in ad. i ti. de immu. ec. i fi. ꝛ vi q̃ ꝛ imol. in. l. maritũ ff. so. matri. Quarto limito q̃ licet clerici ꝛ alie ecclesiastice psone nõ teneanꝛ ad soluẽ. vectigaliũ tamẽ coloni ptiarij ipsoꝝ bene tenentur soluere vectigal seu gabellas ꝑ fructibus seu portiõe fructuũ eis contingente. ita determinat fede. de senis in consi. cvj. incip. questio est. Adde tamẽ predictis q̃ si clerici per suos operarios colerent fundos eoꝝ tenentur indistincte soluere vectigal etiã, p portiõe que tangeret colonũ partiarũ ita pe. de an. in ꝺ. c. q̃q̃. ego plus ꝺico q̃ etiã si clerici ꝓducerẽt fũdos laicoꝝ quo, ppriis pecũijs excolerẽt q̃ idẽ eẽt q̃ de fructib⁹ taliũ ꝑdiorũ nõ tenerentꝛ soluere uectigal per doctrinã bar. in. l. legaꝛ. in. ij. q. ff. de leg. iij. vbi ꝺicit q̃ ille q̃ locat sua ꝑdia alteri ꝛ ab alio ꝓducit nõ, p hoc põt ꝺici negociator ꝫ clerici indistincte, p reb⁹ suis bũt imunitatẽ ꝺũmõ nõ aio negociãꝺi ergo cẽ.

a Sic ẽt expon it seu itelligit i sũma sua i. §. cr qb⁹. v. ex actões ãt in fi ó hac mã hf p bal. i. l. si plses. C. de cõdi iser. et i. l. cũ. ppõas C. de nau. fc. ꝛ p d. alexã. imo. cõsi. vi. vbi tangit quãto tpe p̃ scribat ius i ponẽdi talia pedagia. et an regratur scia pncipis an ti. vel bo nasi. dic vt ibi late p eũ ꝛ p cũdẽ in sua solẽni di sputatõe in cip. clsmũd⁹ vbi attigit i tij. dubio q̃ liter possit p scribi ꝯ ipe ratorem vel ea q̃ sũt me rij iperij seu refuata pri cipi vt ẽ hoc ius iponẽdi pedagia. de hac ẽt mã tã git p ang. cõ si. xl. ꝛ p pa. de ca. consi. xix. incip. vsus vecti galis cozzu pt⁹ ẽ zc. ꝛ p oldr. cõsi. xxxij. icip. pũctus talis ẽ Adde ẽt ad id qõ dicit ḃ pãoz. i si. id qõ nõt idez pãoz. i. c. cuz apostolica. s. ó his q̃ si. a pla. fine cõ sen. ca. q̃ qñ quis aliegat possessionẽ tãti tpis cu ius initij me moria ñ exi stit oia p̃sumũtur iter ueniſſe ꝑz in tẽtionẽ alle gãtis. ꝛ ita dñt ibi Jo. an. Aincen. host. ꝛ d. an. ꝛ alij vbi in termis illi⁹ decre. dicen tis q̃ laici p̃nt hãe de cias eccleſi arũ i feudũ si mõ fuerit

fig. vbi textus excipit imperatozes ꝛ reges ꝛ respe ctu regum exponit ibi Host. ⁹ regẽ. s. romanozũ. nã post electionẽ ꝛ ante cozonationẽ nõ appellat ipera tor sed rex romanozũ. So. doc. nõ tãgũt ḃ cõtrariũ sed põt tex. itelligi dupliciter. ꝓmo vt intelligat ſm q̃ itelligitur. d. c. super quibusdã. ſcõo potest itelli gi de regib⁹ ꝛ pncipib⁹ q̃ prescripserũt hoc ius ipo nẽdi pedagia vel alia iura pncipis. nã cõiter bodie reges iferiozes p̃scripserũt i eozũ regnis ḃ iura im peratozis quo casu p̃nt ḃ exercere vt iperator. vt in simili nõt ino. in. c. cũ. p. de fi. istr. Bar. in. l. ifamẽ ff. de pub. iudi. ꝛ sic videmus bodie i aliquibus cõi tatibus italie que videnť ḃ p̃scripſiſſe. i quo tñ bar. vꝫ ꝓius vt ipsemet nõ. i. l. i. ff. de aqua plu. ar. ꝛ i. d. l. vectigalia. ꝛ i. d. l. ifamẽ. Et scias q̃ cũ prescribit ꝯ pncipẽ requirit tps de cui⁹ initio nõ ẽ memoria. vt i. d. c. sup q̃busdã. ſz ꝯ iferiorẽ q̃ bẽret hoc ius ñ requirit tãtũ tempus. vt nõ. in. d. l. vniuersa.

c **Cum clerici.** Qui p collusio nẽ ecclesiã cẽsualez illa p̃uabit. ꝑ excessus. scõo pena ibi precipim⁹. Casus litteralis. Quidã clerici cũ q̃busdã religiosis sine auctozitate epi faciũt collusionẽ cõstituẽdo eis censuales eccle sias quas tenẽt. vt post eozũ decessũ ad p̃tationem religiosozũ ad easdẽ ecclesias filij vel nepotes cleri cozũ ipsozũ repũtentur. Precipit pa. vt q̃ iuẽti fue rint facere talia: ecclesijs ipis appellatõe postposi ta spoliẽtur Ber. Nõ ꝑ penã eozũ qui cõstituũt cẽsualẽ ecclesiã citra auctozitatẽ epi nã dz illa pzima ri. sed cõsidera q̃ tex. iste loquit̃ qñ p collusionẽ im ponebãt cẽsum publicũ. puta vt filij vel nepotes p̃ tarent̃ postmodũ ad illã ecclesiã. Quid aũt si cessat collusio. dic vt dicet̃ in. c. graue. j. eo. Op. vꝫ eni q̃ isti clerici debuissent depoti qz cõmiserũt simoni am. nã soluebãt cẽsuz vt filij vel nepotes cõsequerẽ tur ecclesias. ꝛ sic dabãt tpale ꝑ spũali cõsequendo ad hoc. c. cũ clerici. s. de pac. ꝛ qõ ibi nõ. in glo. fin. Sol. doc. fatent̃ ꝓriũ q̃ de rigoze iuris tales clerici p̃nt deponi ꝛ ẽt religiosi deberẽt pzmari iurepatrõa tus exquo taliter eo abutunt̃. facit qõ nõ. in. c. q̃ cle rici. s. de iurepa. qõ nõ. In gl. i. in fi. Host. dicit ꝛ bñ q̃ tex. iste nõ est restrigẽdus ad collusionẽ que fit in iudicio, put glo. vꝫ itelligere sz põt itelligi gnã liter qualitercũq; fiat collusio siue in iudicio siue ex tra. vñ verbũ collusio capit ḃ late. In glo. ij. i fi. nõ glo. q̃ ex iusta cã põt eps iponere nouũ cẽsũ ec clesie. ad ḃ. c. cõstitutus. s. de reli. do. ꝛ in. c. cũ vene rabilis. j. e. ꝛ idez nõ. in. c. significauit. j. eo. sed fine iusta cã nõ põt tri vbi interuenit auctozitas epi nõ p̃ sumit̃ collusio. ar. in. c. nisi. de preben. ꝛ sic põt intel ligi iste tex. dum ponderat q̃ hic non interuenit au ctozitas episcopi.

e **Aque** Si collectozes grauãt ec clesias pzmari debẽt offi cio. ꝓmo excessus, secũdo pena ibi q̃ si. Casus lr̃alis. Quidã archidiacon⁹ fa ciebãt collectã denariozũ bti pe. p archidiaconatus suos: ꝛ sub tali occasiõe ecclesias ꝛ pochias pluriuz aggrauabãt. Papa p̃cipit q̃ hoc nõ faciãt. q̃ si se cus p̃sũpserint id quod videnť bẽre auferetur ab eis. Ber. In glo. i. dic q̃ ẽt põt itelligi tex. gnã liter in oĩbus collectozibus. si eni excedũt debitum finẽ debẽt officio pzmari. facit. c. indicatum. lxxxix. di. Sz quero quid intẽdit lr̃a dũ dicit id qõ vide mini bñe auferet ꝛc. Doc. exponũt tripliciter. ꝓmo vt intelligatur de indulgentia peccatozum quia non merebuntur exquo grauant. secundo potest intelli gi de officio archidiaconatus. tertio de officio colle ctozie ꝛ ſm hunc vltimũ intellectum sũmaui.

Ignificauit Qui recipit in ramẽtũ ó nouo cẽsu iposito ecclesie p̃soluẽdo ꝯpellitur iurautẽ absoluere. ꝓmo ponit casum per plexũ. scõo distiguẽdo, puidet. scõm mẽbz ibi si ve ro. Casus lr̃alis. Monachi de castig. elegerunt quẽdã clericũ. t. noĩe ad regimẽ ecclesie de fultig. ip sum iuramẽti viculo cõstringẽtes de soluẽdo eisdez annuati cẽsũ triũ marchaz q̃s predecessoz eius sol uerat. postmodũ eps diocesis eidẽ in pziculũ ordinis iterdixit ne censũ illũ eis solueret nisi pzius cõstaret q̃ auctozitate epali fuisset ipositus: sacerdos p̃dict⁹ hoc significauit pape: vnde mãdat cuidã q̃ten⁹ si cõ stituerit p̃fatũ canonẽ auctozitate epi ꝛ nõ de nouo fuisse ipositũ: p̃cipiat eo vt, pbibitõez suã flaxet. si vero census de nouo sit ipositus sine auctozitate epi factũ sit siue nõ cõpellat monachos illos appellatio ne remota vt clericũ illũ a iuramẽto absoluãt. Ber. Nõ pzio ex tex. q̃ sola auctozitas epi nõ sufficit vt ecclesia efficiat cẽsualis. nã quẽadmodũ eps nõ va let alienare bõa ecclesie sine cã. xij. q. ij. sine excepti one. ita ꝛ fortius nec cẽsum iponere cũ sit quedã ali enatio iuris ecclesie. ꝛ de hoc. j. cũ glo. i. Nõ scõo ibi nisi pzius ꝓstaret. q̃ in censu etiã antiquo nõ pre sumit̃ auctozitas epi nisi, pbet̃ sicut dicim⁹ i ꝛctu mi noris vt nõ p̃sumat̃ auctozitas tutoris nisi exp̃sse, p bet̃. vt in. l. quecũq; ff. de publi. rõ est qz solẽnitas extrinseca nũq; p̃sumit̃ nisi, pbet̃. vt nõ. in. c. inotuit de eo q̃ fur. oz. rece. p Jnno. ꝛ p bar. in. l. sciẽdum. ff. de vbo. ob. Tertio nõ q̃ sacerdos nõ põt etiã in vita sua ꝓstituere ecclesiã censualẽ. nã ẽ quedã alie nario. vt. s. dixi. In gl. i. ibi iusta tñ de cã nõ glo. ꝛ ſm eã restrigerẽ tex. i fi. nã tex. vꝫ velle i fi. vt auctoritas epi nõ sufficiat ad cẽsũ nouiter ꝓstituẽdũ. nam intelligo qñ sine cã als sec⁹. vt. s. de reli. do. c. ꝓstitu tus. ꝛ. c. venerabilis. j. eo. Et ex hoc collige duo q̃ regrunt̃ i ipositõe census. ꝑ auctozitas epi. scõo q̃ subsit cã iusta. tertio ſm host. q̃ capl̃z ꝓsentiat. ar. i c. tua. ꝛ. c. pastoralis. ó bis que fiũt a plaris. q̃rto q̃ si ecclesia cui cẽsus iponit̃ ẽ collegiata ꝓsentiat huic ipositiõi. ar. c. i. s. de re. ec. nõ alie. ꝛ de rex pmu. c. i. puto tñ q̃ vbi cã ẽ vrgẽs ꝛ ecclesia iferioz nõ velit ꝓsentire poterit eps hoc facere cũ ꝓsensu capl̃i. ar. i de. fi. de re. ec. nõ alie. ꝛ i. c. i. e. ti. li. vi. In gl. ij. i fi. Bof. ꝛ lau. videnť distiguere q̃ aut certũ ẽ cẽsuz deberi ꝛ suadũ est iuramentũ. aut certũ est nõ debe ri ꝛ parendũ ẽ p̃cepto epi i dubio dz obedire. Sed aduerte qz p hoc nõ solũt̃ ꝓriũ formatũ i glo. nam istũmõachi erãt i possessiõe bui⁹ cẽsus q̃ p̃decessoz huius rectozis soluerat ꝛ lite pẽdẽte nõ dz q̃s puari possessiõe sua. Ex dictis doc. põt multipl̃r so. col ligi. pzio q̃ solutio rectozis sine ꝓsensu epi nõ potu it trãsferre possessionẽ i istos monachos qz sine au ctozitate epi cẽsus iponi ñ põt. ꝛ ḃ pzio tenuit ino. postea dicit q̃ possessio fuit eis q̃sita. vt i. c. dilectus de capel. mo. sz erat clãdestina respectu epi. vñ potu it eps post q̃z sciuit solutoz iterdicere. tertio põt sol ui q̃ ḃ possessio erat ꝯ ius. vñ spoliat⁹ tali possessio ne nõ ꝓsequ restitutiõez nisi, pbet̃ q̃ ex, pbabili cã acquisuit possonẽ. vt i. c. ad decias. ó resti. spo. li. vi. Et nõ ex p̃dictis ꝛ ex tex. p istis onerib⁹ q̃ p̃sbyteri exoluũt qñq; ꝯ ius vt ñ obstãte illa possessiõe facti possit eps iterdicere sacerdoti vt illa onera ãpli⁹ ñ soluat. In gl. fi. dic vt supra dixi q̃ tpe fũdatiõis põt cẽsus ipõi. vt i. c. ꝑterea. de iurepa. Itẽ ó nouo vbi subest cã. vt nõ. i fi. gl. quã nõ. Itẽ põt acquiri p̃ scriptõe. vt i. c. eleutheri⁹. xviij. q. ij. sz cũ hec pscri prio sit ꝯ ius oz q̃ p̃scribẽs bẽat titulũ ꝛ bonã fidẽ vel q̃ tãto tpe possederit de cui⁹ initio nõ sit me moria. vt i. c. i. de prescrip. li. vi. ꝛ dicit ḃ Host. q̃ sola

cõcessũ añ cõciliũ la teranẽse se cus si post pone q̃ lai cus possi debat decĩ mã alicui⁹ ecclesie vt q̃ erat po sita i paro chia illi⁹ ec clesie quo casu de iu re cõi p̃su mũtur spe ctare ad ip sas eccleſi as. c. i. ó re spoli. li. vi. ꝛ ecclesia volebat vẽ dicare talẽ decimã di ces q̃ suerat cõcessa p⁹ cõciliuz lateranẽse laicus dice bat q̃ fuit añ dñt q̃ si laic⁹ p̃o bat possessionẽ eẽ tã ti tpis cui⁹ initiũ mẽo ria ñ exter i ꝓriũ obti nebit ac si appareret añ cõciliũ cẽ. ita ergo diceret i ꝓ posito in mã nãa q̃ si aliqs di ceret ad se spectaſ ex actionẽ pe dagij ꝛ ꝑ baret pos sessionẽ tã ti tpis zẽ. q̃ p̃sume retur iuste ad se spec tare ꝛ ille qui allega ret esse no ua vectiga lia bẽret necesse il lud ꝓbare

auctoritas epi sufficit ad parādū titulū prescribēdi ar. h. qđ ego limitarē qñ prescribēs erraret ī fcō. qz putauit cōsensuz capituli iteruenisse. sec9 si errabat in iure credēs solū cōsensū epi sufficere qz error iuris ipedit prescriptionē. vt i. c. duduz de decimis. z in. l. nunqz. ff. de vsucapi. facit qđ nō. i. c. ij. de bis q̄ fi. a prela. z in. c. de quarta de prescript. Sed q̄rit h bost. quid si census ab initio posit9 fuit sz ꝑscriptione legitima sublatus nunqd valeat ipositio nouiter facta. z tz q9 fic. tū qz ꝑ censuz nō ꝑscribit. vt i. l. cōperit. C. de prescrip. xxx. vel. xl. an. tū qz aliud ē de nouo oīno iponere aliud recēsere antiquū. ar. in. c. cōsuluit. j. de iudeis. h dictū tñ nō plz. nā. l. ꝓpit. loquitur de censu debito principi in signū subiectiōis qui nō pōt prescribi sicut nec subiectio. secus ī cēsu debito inferiori puta patrono vel alteri ecclesie. non enim video q̄re ꝑ cēsuz istū nō possit ꝑscribi. ex quo ergo census ē legitime sublatus nō pōt epus de nouo iponere sine cā legitima.

s **Opite.** Archiepiscopus visitans prouinciaz ēt a monasterijs, puincie, pcurari dz. primo narrat factū. secūdo diffinit ibi inde. Casus lr̄alis. Inter archiepm rauennatē. z mōasteria ō boñ. cōtrouersia vertebatur sup, pcurationib9 recipiendis cā visitatiōis. abbas sci, pauli et oīuz aliorū monasteriorū de bononia, pcurator, p mōasterio suo, pter cōtrouersiā istā ad apo. se. accessit: z sup cā ista diutius litigauit. Archieps asserebat, pcurationes ipsas ī alijs monasterijs sue, puincie sibi sine cōtradictione pstari: z, pbauit p testes, pcuratiōes exbibitas fuisse predecessoribus suis ī monasterijs boñ. Papa videns intentionē archiepi iure cōi fundatā z antecessorū cōsuetudine aduuari: cōdēnauit mōasteria ad pstandū, pcurationē dcō archiepiscopo et successoribus suis sz facultates eorū Ber. Nō ꝑ q9 monasteria lz sint exēpta a lege diocesana. vt in c. dilectus. z qđ ibi nō. de offi. or. tenētur nihilominus ad, pcurationē pstādā rōne visitatiōis. Exquo inferē q9 illa theorica ē falsa que bēt q9 ea q̄ cōsistūt ī dādo sunt de lege diocesana. nā, pcuratio cōsistit ī dādo nec tñ ab ea monasteria sūt exēpta. de quo vide qđ dixi in. c. i. de sta. regu. Nō scōo q9 abbas pōt eē, pcurator aliorū monasteriorū. an ät possit h officiū exercere, p alijs [a]. vī q9 nō. ar. ī. c. ij. s. de postu. prela. z in cle. religiosus de, pcura. Bosti. tñ simpliciter tz q9 cū bēat administrationē pōt eē, pcurator. vñ nō repellit sicut simplex religiosus. qđ vbuz nō. z vide bo. glo. q̄ facit ad multa. xvi. q. i. de prescriptiū. Itē in simplici religioso dicit bosti. q9 pōt eē procurator epi. alle. xvi. q. i. c. si vere. qđ verbū ēt nō qz p iura aptē nō probat. sed facit qđ leg. z nō. ij. q. vij cū pastoris. Itē nō q9 ius cōe iunat ex cōi vsu patrie z sic cōsuetudo pōt cōcurrere cū iure cōi. z facit ad. q. tactā p glo. ī. c. i. de cōsti. i. vi. Ultimo nota q9 archieps pōt visitare nedū suā diocesiz sz ēt totā prouinciā. z nedū ecclesias seculares sed ēt religiosas z monasteria z ab eis exigere, pcurationez rōne visitationis. z de modo visitandi p archiepm dic vt hodie bēs bo. tex. in. c. i. e. ti. li. vi. An ät archiepus seu epus possit visitare bospitalia qualiacunqz sint. vide p Fede. cōsi. xlvi. z cōclude tres casus. Primus q̄ certū ē bospitalia eē religiosa. vtputa auctoritate epi fundata. z h indubie visitātur p epm z archiepm. vt in. d. c. i. §. i. z ibi glo. sup v. pia loca. Secūdus casus q̄ nō cōstat q9 sint fūdata auctoritate epi sed bñt signa religiōis z publicitatis. vt qz bēnt cāpanile cū cāpana. z ibi publice celebrat quotidie qz presumptio ē q9 sint religiosi. vt nōt archi. de cōse. di. i. nemo dixi in. c. patētibus. de priuile. Tertius casus ē magis dubitabilis qñ cōstat q9 sunt bospitalia priuata. z sentit Fe. q9 poterit adhuc visitare exquo sunt deputata ad vsus pios. loquit tñ de bospitali ī fectorū vel leprosorū. z facit. c. ij. j. de ecclē. edi. sed ego in hoc casu distinguerē q9 aut viuit ille q bospitale erexit. z nō poterit epus eō inuito illud visitare quēadmodū z domū, ppriā alicuius priuati. aut ille decessit z voluit bospitale remanere in suo statu z tunc superior potest illud visitare. ar. opti. in auc. de eccle. titu. §. siquis edificationem. z facit qđ dixi in. c. inter dilectos de dona.

[a] An abbas possit eē procurator.

g **Grauis.** Patroni ēt clerici nouū censū ecclesie iponere ñ pūt nec veterē augere. z si sup h iuramēta vel cautiōes exegerūt coguntur absoluere. pria ps narrat fcm. secūda, puidet ibi discretioni. Casus lr̄alis. Quidā ecclesiastici seu religiosi bñtes presentationē in ecclesijs nolūt ad eas vacātes aliquos ꝑsentare nisi aut nouuz censuz eis iponāt: aut veterē pēsionē augmētent cōtra cōciliū lateranē. z ad solutionē ipsius instituēdos presbyteros iuratoria vel fideiussoria cautione cōpellāt. Peruenit h ad noticiā do. pa. vnde mādat quibusdā quatenus q̄cqđ cōstituerit cōtra cōstitutionē cōcilij super huiusmodi a tpe prolati cōcilij attētatū in irrituz debeant reuocare: sed presbyteros qui super bis iuramenta illicita prestiterūt faciāt absolui cōgrua satisfactiōe imposita: z qui cōtra formā canonū decetero super bis venire presumpserint canonice puniātur Ber. Nō ꝑ q9 lz ad petitionē pāoni possit tēpore fundatōis cēsus vel pēsio cōstitui. vt in. c. ꝑtea de iurepāonat9. z. j. c., prio. post tñ fūdationē h fieri nō posset vt h. Nō scōo q9 iuramētuz non ligat ꝑsbyterū ī preiudiciū iuris ecclesie. Ultio nō q9 rector cōstituēs ecclesiā cēsualē, ppria auctoritate ē canonice puniēdus. Que ät dicat pena ī h canonica. dic vt ī glo. si. In glo. in v. absolui ibi duo. nō gl., p intellectu illi9. c. tua. s. de iureiuran. z dic vt ibi plene dico. Et ī fi. gl. vel dic q9 iste absoluit quo ad vulgi opi. vel absoluit a peccato qa temere iurauit.

In gl. si. ibi de elec. nibil. z vide meliorē glo. i. c. generali de elec. li. vi. Et ī fi. glo. Hostiē. dicit q9 pena ī hoc casu erit arbitraria exquo certa ñ ē ī iure expressa. nec ob. c. cū clerici. s. e. qz ibi p collusionem fuit cēsus ipositus seu institutus. Itē ibi iteruēit simonia h nō. nec ob. c. querelam de iureiuran. quia ibi loquitur de trasgressione liciti iuramenti. istud autē iuramentum erat illicitum. Jo. an. dicit q9 etiam in hoc. c. pactum poterit esse simoniacum. vult dicere q9 si iste promisisset censum vt presentaretur ad beneficium cōmisisset simoniam. z sic priuaretur' ecclesia. secus dic vbi post institutionez ex sua simplicitate promisisset soluere censum. si autem h feciss̄et sciēter credo q9 deberet priuari ecclesia quia hec est pena alienantis indebite bona ecclesie vel obligantis ecclesiā pro alienis debitis. de quo ī. c. quod sicut ī si. s. de elec. z in. c. ij. de so. cum si.

q **Quanto.** Qui tenetur procurare fratres alicuius domus obligatur ad procuranduz omnes licet illorum numerus nunc creuerit sed si ex hoc grauaretur nimium per iudicis officium si bi prouidebitur. hoc dicit fm magis communē lec. primo recitat fcm. scōo indulget z idulgentiam moderatur ibi indulgemus z iste est bonus textus.

Casus lr̄alis. Fundatores monasterij belliuille ab ipsa fundatione ipius monasterij cōstituerunt vt fratres illic domino seruiētes fratribus sancti irenei vnā, pcurationē ānis singulis exbiberēt: quānis ab eis nibil teneāt sed ab initio, ppter paucitatē fratruz

ꝛ seruiciũ sancti irenei. ꝓcuratio illa fratres monasterij bellimille ñ grauabat. postmodũ ī tantũ creuit numerus eorũdē qꝫ ad ꝓcurationē vix sufficiũt quatuor marche que ꝓ vna fieri cõsueuit: quare mõachi isti sup hoc sibi ꝓuideri postulauerũt. ℙapa idulget eis ne vltra ꝑmaz mẽsurã ī ꝓcuratione sint vlterius predictis fratribus obligati: sed expẽsis q̃ cõsueuerũt fieri sint contẽti nisi facultates sui monasterij ī tantũ excreuerint qꝫ sine grauamĩe possint exhibere procurationẽ predictã ℙer. ℙõ ꝑ qꝫ ad voluntatẽ fundatoris ecclesie nõ solũ ꝑponi põt census seu pensio ꝓsoluẽda ipi ꝑsono sz ẽt tertio seu alteri ecclesie qõ idẽ est. ℭt ex ℏ ꝛ ex tex. colligo qꝫ cõtingere põt vnã ecclesiã obligari ad soluẽdũ cẽsum vel pensionẽ alteri ecclesie lz illi nõ sit subiecta. ꝛ soleo allegare istũ tex. ad ꝓbandum qꝫ solutio census seu pensiõis necessario nõ ꝓbat subiectiõnẽ qꝛ nõ ꝓbat hoc eẽ qõ ab ℏ contingit abesse. vt in. c. ij. de trã sla. ꝓpela. ꝛ in. l. ne qz natales. C. de ꝓba. ꝛ vide qõ dixi ī. c. ij. s̃. eo. Secũdo nota ar. qꝫ licite testator grauat heredẽ vel legatariuz ad exhibendũ vnaz ꝓcurationẽ singulis annis aliquib⁹ fratrib⁹. ꝛ ℏ multuz ẽ ī vsu. ozĩ. n. ex hoc obligatio vt ℏ ꝓz. Item nõ ar. qꝫ obligatus ad ꝓcurãdũ dñz tenet̃ ẽt ꝓcurare seruitores. nã ī ipositione huius oneris nulla fcã fuit mẽtio de seruitoribus ꝛ tñ exꝑsse ex lĩa colligit̃ qꝫ ẽt seruitores ꝓcurari debebãt. ꝑ ꝛ ꝯ facit tex. nõ. in. c. licet de priuil. li. vi. ꝛ vide ℳld. cõsi. xi. Itez nõ qꝫ obligatio cõcepta sub noĩe collectiuo vel appellatiuo recipit augmẽtũ vel diminutionẽ ꝑm qꝫ diminuitur vel crescit cõprehẽsiuz sub illo noĩe collectiuo. vñ si teneor ꝓcurare fratres alicui⁹ loci obligor ad ꝓcurandũ ꝑm eorũ numerũ siue crescat siue diminuat̃. Itẽ nõ ar. ex si. lĩe. qꝫ vbi on⁹ ꝑponit̃ habito respectu ad redditus diminuit̃ ꝛ augetur ꝑz facultates redditũ. de quo dic vt in. c. pp. s̃. de loca. ꝛ in. l. si merces. §. vis maior. ff. eo. Jn glo. ij. ibi seruãda ẽ huiusmodi liberalitas. vult dicere qꝫ liberalitas habetur ꝓ cã. qõ clarius dicit Jnno. ꝛ fac̃ c. i. s̃. de dona. ꝛ hãc solutionẽ tene lz ℭoff. dixerit qꝫ isti erãt in possessiõe ꝓcurationis istius iõ nõ tenebantur allegare cãm. que solutio nõ plz hoſt. naz lz ꝓpria auctoritate nõ debeant spoliari tñ nõ apparente cã ex quo hec solutio ẽ ꝯ ius ꝑnt̃ soluẽtes repetere qõ soluerũt nisi oñdatur cã legitia. ℕec ob. qꝫ possessor nõ cogit̃ ostẽdere titulũ possessiõis. ij. q. v. in ꝓin. qꝛ illud ꝓcedit nisi possessio sit cõtra ius. vt ꝓbat̃ in. c. cũ ecclesia suttrina de cã pos. ꝛ ꝓpriet. vbi electores succubuerũt cũ agerẽt de ꝓprietate iuris eligendi ex quo nihil ostẽderũt vltra possessionẽ. ꝛ nõbis bene hoc dictũ. ꝑz in casu nr̃o erat cã. s. mera liberalitas patroni ad cuius instãtiã eps ipositit hoc onus tpe fundatiõis. ꝛ adde ea que dixi ī. c. pueniet. s̃. e. Jn glo. in ỽ. idulgem⁹ ibi quotcũqz essent nota glo. vult. n. qꝫ ex quo obligatio fuit simpliciter cõcepta sub noĩe collectiuo nõ variatur lz crescat vel diminuat̃ numer⁹ cõprehẽsorũ sub noĩe collectiuo. vñ papa hic ꝓuidit ex indulgẽtia ꝛ ex officio suo. ℳosti. ꝛ ꝯiũ. dicit. n. qꝫ de iure fuit ista restrictio qꝛ nõ ẽ verisimile qꝫ quis velit se grauare in infinitũ. ꝛ idẽ ℬar. brix. in. q. venereali. ꝑz Jnno. ꝛ io. an. ꝛ cõiter doc. sequẽtes tenent primuz ītellectũ. ꝑ quo multũ facit tex. in si. vbi dicit̃ qꝫ si augerent̃ facultates istius monasterij onerati debẽt oẽs ꝓcurari ꝑm numerũ ampliatũ qõ nõ fieret si ꝓpria obligatio ītelligeret̃ restricta ad numerũ tũc exĩtẽ. Jnno. tñ multũ notabiliter vꝛ restrĩgere istã ꝓuisionẽ vt fieri debeat qñ ex mera liberalitate ꝓcessit obligatio. secus si aliquo dato vel retẽto fuisset ĩducta. nã subueniẽdũ ẽ donatori vt nõ teneat̃ cũ mag̃ grauamine suo. vñ nõ põt cõueniri vltra qz̃ facere possit deductio eo ne egeat. vt in. l. iter oẽs. ff. de re iudi. que rõ cessat in obligatione cãta ex facto non lucratiuo. qõ satis mihi placet. qꝛ nõ ꝺz iudex cõsulere vni cũ graui ꝓeiudicio alterius. vt nõ. in. l. iiij. §. hoc aũt iudicium. ff. de dã. infec. ℱaciunt hec ad questionem quotidianam quidaz dedit furnũ⁹ seu molendinum ī ẽphitheosiz ℏ adiecto vt hẽret ꝛ deberet recipiens gratis coq̃re vel molere, ꝑ isto donãte ꝛ familia sua demũ excrevit mltũ familia isti⁹ vltra solitũ q̃rit̃ nũ qd teneat̃ coq̃re vel molere, ꝑ oĩb⁹ an ꝑz numer⁹ antiquũ. ℱe. ℙde. ꝛ ℳb. dicũt de iure qꝫ sic ꝑz ex offõ iudicis poterit sibi ꝓuideri, put ℏ fcm̃ fuit. Sed aduerte qꝛ ℏ vltimũ ẽ ꝯ illã nõbilẽ limitationez Jnn. q voluit hũc tex. solũ, ꝓcedere respectu restrictõis qñ obligatio, ꝓcessit ex mera liberalitate ñ ãt qñ aliquo dato vel retẽto vt ī termis nr̃is. ℭt ꝑ ẽt adduci ad id qõ quotidie obſuat̃. nã paterfamilias sepe cõstituit certũ ꝑciuz vt qs teneat̃ coq̃re, ꝑ toto familia sua nũqd aucta familia teneat̃ pariter fic̃ ꝑus. ℭx ꝑ dcis potes colligere solutõez. nã exquo recipiens ꝑt se bñe ad lucrũ. s. de mĩorata familia ita dz sentire dãnũ aucta familia cũ ꝓriorũ eadẽ ẽ disciplina. Jngl. fi. ī fi. ℏ ñ attigit, ꝓprie mãz nr̃am qꝛ vt. s̃. dixi ℏ moderatio, ꝓcessit ex indulgẽtia ꝑz de iure tenebat̃, ꝓcurare oẽs frẽs quotcũqz eẽnt siue diminutis facultatibus siue auctis. ꝛ de mã ᵇ dic vt plene nõ. in. c. ꝓpter de loca. ꝛ in. c. cum. ℳd. de consti.

c **Cum instantia.** ℭmnes ecclesie ni si que ab hoc per priuilegiũ apostolicuz sint exẽpte, ꝓcurare tenentur legatos sedis apostolice seu ẽt eius nũcios. nec in ℏ prescripti one iuuantur. h. d. vsqz ad. §. saue. abide vsqz ad finẽ tractat de modo, ꝓcuratiõis ipoꝝ legatorũ ꝛ nũciorũ. due sunt ꝓtes principales. secũda ibi sane.

Casus lꝛalis. ℙdimiceri⁹ ꝛ clerus mediolanensis ꝑ quosdã nuncios suos cõquesti sũt domino pape: qꝫ cũ ipsi legatos ꝛ nũcios apostolice sedis deuote recipiãt ꝛ ꝓcurẽt. ordinarij maiores ecclesie mediolanẽ. ipsos, ꝓcurare renuunt: ꝛ ad faciẽdas expẽsas subsidiũ denegãt ipartiri: vnde ī ꝓcurationib⁹ exhibendis plus debito aggrauãtur: quare sibi sup hoc, puideri postulabãt. ℙapa sic eorũ petitiõi rñdet qꝫ cũ oẽs ecclesie legatis ꝛ nũcijs ecclesie romane, ꝓcuratões ipẽdere teneant̃ nullã haberi vult ab huiusmõi, ꝓcurationib⁹ excusatiaz: nisi forte ꝑ spãle priuilegiũ apostolice sedis sit exẽpta: qõ tñ papa nõ credit etiã si lõgissimo tpe, ꝓcurationẽ ñ ꝑstiterit cũ ī talibus locũ nõ bẽat ꝑscriptio: qꝛ ꝛ papa circa prouisionẽ ꝛ sollicitudinẽ oĩuz ecclesiarũ ñ cessat: verũtamẽ ī bis exigẽdis eũ modũ ꝛ ordinẽ vult obseruari vt nullus ꝓlatus vel ecclesia sup ℏ rõnabiliter cõqueratur. Si vo de cõi collecta expẽsas legatorũ et nũciorũ apostolice sedis facere voluerit: hoc eis papa nõ ꝓhibet tñ ꝑ ℏ nullũ vult ꝓiudiciũ generari nũcijs ꝛ legatis suis: quo min⁹ possint a quocũqz voluerit, ꝓcuratões debitas postulaꝛ: ita tñ qꝫ si aliqs fuerit ī ℏ grauat⁹ sibi ab alijs restauraret̃ ꝛ nuncijs apostolice sedis ī necessarijs exhibẽdis pareat qcũ qz̃ fuerit requisitus ita qꝫ in fraudẽ nihil fiat. nec cõpellãtur, ꝓcuratiões recipere ꝑ oẽs ministros si noluerit ꝛ q cõtumaciter eis restituerit ꝑ cẽsurã ecc. sũt cõpellẽdi ℬer. ℙõ ꝑ ex isto tex. qꝫ taz legati q̃z nũcij sedis apostolice licite petunt procurationem. ꝛ procedit tex. nedum ī legatis ꝛ nũcijs destinatis ad certũ locum vbi procuratio queritur sed ẽt ī trã seũtibus. vt ī. c. ego emi. s̃. de iureiurã. Secũdo nõ ibi si lõgissimo tpe qꝫ ꝯ procurationem debitam nõ currit prescriptio ẽt lõgissimi tẽporis. ℭt multũ

a De hac qõne vide hic p do. an ꝛ in terminis p imo. ī. cle. fi. in. xviij. col. de rescrip. vbi ī hac. q. all. io. an. hic. ꝛ bar. in. l. fin. C. de sacrosan. ec. Sz ad istã qõ. allego tex. ī. c. suggestũ ỏ de cimis. ℭt ad istaz. q. vide duas alias similes qõnes quas põit bal. ī. l. nõ mod⁹. C. ỏ sui. i vl. colũ.

b ℭt p d. an. hic ī iij. col. ỽ. q ro quid si fruct⁹ ꝛc. vbi ponit meli⁹ q̃ alibi an per augmẽtatiõnẽ fructuũ augeri debeat pensio vel cẽsus. ꝛ ad de qꝫ scribit idẽ do. an ī. c. pp hic al. ī añpe. colũ. et gl. ꝛ. d. an. ī. c. cũ clerici de pact.

facit iste tex. ꝫ vnã opi. Jo. de lig. i. c. accedẽtes de prescrip. vbi dixit q; lz nõ valeret prescriptio ꝫ epz seu legatos valet tñ ꝫ residuũ clericoꝝ vt reliqui⁹ clerus subeat totũ onus, pcuratiõis. nã illo casu nõ ꝓscribit, pcuratio sed poti⁹ ꝫ aliquos clericos vt ipsi soli hoc onus explicẽt. ⁊ ẽ dcũz satis nõbile i se sz vt dixi ꝟ lra multũ facit i oppositũ dũ dicit q; nulla ꝑsona dz cẽ excusata ab onere, pcuratiõis. ⁊ vide qõ larius dixi in. d. c. accedẽtes. Tertio nõ cãuz in quo aliqd ẽ quesibile ꝑ ꝓilegiũ ⁊ ñ ꝑ ꝓscriptionẽ. ⁊ sic ꝓilegiũ ⁊ ꝓscriptio nõ semp, pcedũt a pari. vñ prescriptio nõ reddit laicũ capacẽ iuris spũalis sed ꝓilegiũ apostolicũ sic. de quo ꝑ Jo. an. in. c. ij. ꝺ ꝑben. li. vi. i nouella. Itẽ nõ i. §. sane. q; legat⁹ non teneꝛ recipe, pcurationez ꝑ oẽs ministros tot⁹ cleri sed põt nũc ab vno ꝓlato nũc ab alio, pcurationẽ exigere. grauaruſ tñ vltra facultates i vna, pcuratõe bz regressuz ꝫ alios vt sic ab alijs restaureꝛ. Itẽ nõ vnã regulã i materia, pcuratõis. dz. n. sic prestari vt nulla ecclesia nullusq; prelatus vltra facultates, ꝑpas pregraueꝛ. ⁊ de ꝟ in glo. Ultõ q2 tex. hic excipit cãum i quo cõcedit ꝓilegiũ apostolicũ. queriꝛ de. q. quotidiana. papa cõcessit ꝓilegiũ cuidã mõasterio monialiũ vt nõ teneꝛeꝛ ad, pcurationẽ legatorũ ẽt si i litteris eoꝝũdẽ dicatur vt tã nõ exẽpti q; exẽpti teneãtur ad ꝟ onus nisi de isto idulto ꝓcessõ monasterio fiat mẽtio de verbo ad verbũ. dcmuz papa cõcessit legato vt possit exigere, pcurationẽ a qbuscũq; ꝑsonis ẽt exẽptis q; talia sint ꝓilegiata q; de eis sit fiẽda mẽtio de ꝟbo ad ꝟbũ que voluit in illis lris bẽre, ꝑ expressis queriꝛ nũqd ꝑ bas lras legatoꝝ sit derogatuz illi ꝓilegio. qõ vt satis dubia. vñ Fe. cõ. ccxxv. tẽnit ꝓmũ ꝓilegiũ ñ eẽ iublatuz ꝑ secũdas litteras q2 de ꝓilegio dz fieri mentio ad ꝟ vt illi de. roget. vt i. c. veniẽs de prescrip. ⁊ plene nõ. xxv. q. ij. i ſũma. ⁊ in. c. i. §. de rescrip. nec sufficit mẽtio gnãlis sed requiritꝛ specifica. vt i. c. ij. de do. ⁊ cõtu. Itẽ si dicerem⁹ oppositũ ꝓmũ ꝓilegiũ eẽt iutile cũ papa semp cõcedat plenissimas lras legatis ⁊ nũcijs. Sed postea idẽ Fe. mutauit sniaz vt pz cõsilio xlvi. tenẽdo ꝯriũ. nã ꝑ verba generalia plenissima reuocanꝛ oĩa ꝓiuilegia statuta ⁊ cõsuetudines. vt est bo. tex. i cle. dudũ, ppe finẽ. de sepul. Itez si dicerem⁹ ꝯriũ indirecte diminueꝛeꝛ prãs pape. nã cũ ꝓilegia cõsistãt in fcõ ⁊ papa nõ bẽat oiuz memoriã ꝑossibile foꝛet q; de oĩbus bñnbus ꝓilegia faceret mentionẽ de ꝟbo ad ꝟbũ. nã satis ẽ q; appet de itẽtiõe sua volẽte reuocare talia ꝓiuilegia. Cõclude ergo q; tam in hac mã q; in alia debemus semp cõsiderare clausulas ꝓimi ⁊ secundi ꝓiuilegij ⁊ fz eorum vim indicandum vel ꝓo ꝓiuilegio vel ꝓo reuocatione. Et faciunt hec ad materiã testamentoꝝz cum ꝑ testatoꝝ apposuerit clausulaz certaz in ꝓimo testamẽto ⁊ in secũdo fecit gnãlem mentionem de ꝑdicta clausula. de quo vide qõ nõt⁹ Di. in regula qõ semel de re. iur. li. vi. ⁊ per legistas i. l. siquis in ꝓi. ff. de leg. iij. In glo. ij. in fine ita nec ꝑperatoꝝ. vt i l. ꝙpit. C. de prescrip. xxx. an. gnũmo dicit Jo. an. se nõ credere q; papa posset aliquez ꝓiuilegiare ne teneatur venire ad eum vel vt per eum nõ possit excõicari. ⁊ ego hoc habeo ꝓo indubitato q2 cum papa teneat locum dei in terris. vt in. c. ij. de transla. ꝑla. non debet posse aliquem eximere a sua potestate cum per hoc eximeretur a potestate dei. vnde cõtra sũmam prãtez pape nõ valet prescriptio. vt nõt Jnno. in. c. bone. ij. de postu. prela. sed respectu imperatoris dubitatur. de quo dicendũ vt nõ. in. c. ꝑ venerabilẽ. j. qui fi. finr legi. Et nõ ex hoc tex. dum littera dicit non credimus ⁊c. q; contra ꝓiuilegium indultum super exemptione a procuratione est ꝓesumptio de falsitate vel q; emanauerit inaduertẽter de curia romana. vnde posset expectari secunda insertio. facit quod nõ. ꝺ. de testi. causam. el. i. In glo. in verbo indebite ibi a paupere non debet exigere. Nota glo. q; clerici pauperes[a] non debent grauari in procuratione exhibenda. ⁊ idem nõt glo. in. c. ꝑcurationes. j. eo. In eadẽ glo. ibi nõ coganꝛ. vbi dicit q; delicate[b] persone nõ cogũtur vti cibis grossis nec peccãt vtẽdo delicatis. ⁊ ꝑ hoc cõtrariũ voluit glo. q; legatis ⁊ nuncijs fiat procuratio sm qualitatem personarũ. ⁊ per hoc recedit ab eis que fuit ꝺicta in glo. In glo. fi. in fi. dic q; ꝟ cõtraria nõ vngẽt ꝫ tex. loquunꝛ enĩ i falcidia detrabẽda ex quolibet legato. vnde non põt peti nisi quarta pars cuz illa sit tantũ debita. sed i casu huius. c. oẽs tenentur ad, pcurationẽ ⁊ quelibet ecclesia de per se iõ a qualibet põt seoꝛsuz exigere, pcurationẽ. ⁊ si i aliquo ꝑ grauaꝛ debet ab alijs restaurari. vt in lra.

e **Ex parte.** Si ad vnicã mẽsuram solui solet quod debeꝛ ex voto ad illã in posteꝛ solui debebit si vero ad diuersas liberabiꝛ soluẽs ẽt ad minoꝛẽ. Et vt itelligas icipias sic cãuz. quidã voueruit dare ecclesijs certos sextarios frumẽti in illo loco repiunꝛ plures sextarij mĩoꝛes ⁊ maioꝛes dubitatur an sm minoꝛẽ vel maioꝛẽ vota eẽnt exoluẽda. ⁊ respõdetur vt in lra. Nõ primo q; votum efficaciter obligat vouentem licet ab aliquo votũ ñ fuerit receptuz. ⁊ ẽ rõ q2 votũ sit deo q vbiq; pñs ẽ. ⁊ semp intelligitur recipere votũ. Et ex ꝟ habes q; ex simplici pollicitatiõe facta ecclesie quis põt cõpelli ad executionẽ. ꝓo ꝟ vide bo. tex. cuz glo. xij. q. i. c. scimus. Ex quo infero q; vouentes dare cereũ vel imaginem vel certum quid ecclesie possent compelli ad prestationem ecclesie lz ecclesia vel clerici ecclesie non fuerint pñtes tpe voti. qõ nõ. ⁊ ꝟ satis ꝓbat lra ibi cogendi ⁊c. ⁊ ibi exigẽda. nã exigere ẽ ab iuuto exoꝛquere. vt i. l. fideicõmissa. §. si rẽ. ff. de lega. iij. Ex ꝟ ẽt nõbiliter infert Jnno. q; q vouit itrare certã⁹ religionẽ põt cõpelli per clericos illius ecclesie ad itrãdũ. ⁊ si vouit i genere itrare religionez põt cõpelli vt intret vnã de approbat. nã licet vota a principio sint gratuita ex postfacto tamen sunt necessaria. vt i. c. lz. §. de voto. idem nõ. in. c. ꝓrectũ §. de reg. Nõ q; vbi cõstat de substantia obligationis incertitudo respectu quantitatis non vitiat facit. l. nummis. ff. de leg. iij. ⁊ in. l. si seruus plurium de le. i. Tertio nõ q; verba dubia ẽt prolata i voto recipiunt interpretationẽ a cõi vsu, patrie. cõcoꝛ. quod legit in. c. ex litteris de sponsa. ⁊ in. d. l. si Fu⁹ pluriũ. Ultõ nota cãum mirabilem in quo interpretatio fit in voto vt minus obliget vouentem. vñ ꝫ ꝟ videtur tex. in. l. ticia. §. sempronio ⁊ se. ff. ꝺ au. ⁊ ar. le. vsii tex. nõ. dicit q; legatum factũ ecclesie recipit latissimã interpretationem. vnde siquis legauit ecclesie calicem nõ debet intelligi de ereo sed potius de argenteo ⁊ ẽ ille tex. nõbilis. ergo vouendo dare ecclesie certas mensuras debet intelligi de maioꝛibus mensuris ⁊ nõ de minoꝛib⁹ vt sic faueaꝛ religioni. So. ꝯriũ videt difficile ⁊ nõ tactũ hic ꝑ doct. sed põt dici q; ꝯriũ, pcedit in legato vbi interpretatio fit poti⁹ ꝫ heredem q; ꝫ ipsum donatoꝛem. nam ꝑsumptio est q; testatoꝛ intellexit de meliori fauoꝛe pie cãe. sed hic loquitur de interpretatõne fienda ꝫ ipm vouẽtem qui negabat se intellexisse de maioꝛi. Itẽ ꝟ interpretatio fit ita stricte propter rõnez de q; in fi. littere ne clerici videantur exactoꝛes improbi ⁊ inbiare rebus tpalibus. Et ꝑ banc rõnez dubitarem si ex voto deberetur calix vel alia res deputata ad cultum diuinum. nam isto casu cessaret ista ratio

a Daup tas, pdest.

b Eꝫ ergo familia rustica ⁊ ꝑsone nõ delicate ñ ꝺẽt vti pullis et alijs delicatj cibarijs sed calco ccpis ⁊ fabis dixit gl. iij. i. l. seruis vsbanis ff. de leg. iij.

c Et an ex simplici pollicitatõe oriatur actio ꝺ iure canoni co. vide do. ab. i. c. cũ inter vniuersas de elec. ⁊ vide beatũ thomã in scõa scõe. q. clxxxix. ar. iij. vbi disputat an ille q vouit itrare religionẽ teneat igredi ⁊ concludit q; sic.

d Siqs vouit simpliciter itraꝛ certũ mõasteriuz illõ mõasteriũ ꝓtagẽ ꝫ cũ ⁊ ipm ꝙpellere. vt illud itret si cõstare põt ecclie de voto. ⁊ idẽ dic hic. ꝺ. an. i. i. col. ⁊ archi. in. c. scimus circa. fi. xij. q. j. Et quãdo tali mõ agit⁹ talis cã dz expediri de plano ⁊ sine libello sm archi. in. c. lõgiqrate xij. q. ij. Et illud dictuz q; dicit ẽt ñ ꝺo. an. vt dixi dicit etiaz domi. in. c. q post votum cir. ꝓin. de regu. li. vj. ⁊ idẽ sentit archi. i. c. psalmus cir. ꝓi. xvij. q. ij. tñ dicit secus si nullus fecit votuz sed se facturũ ꝓmisit.

littere sup quo eēt cogitādū. Secūdo op. fortiter ꝑ ter. de. l. triticū ⁊ dc. l. qui ifulā. ff. de v. ob. vbi dr qꝫ si, pmitto tibi tritcū nulla ozit obligatio exquo ñ appet de certo genere tritici vel certa quātitate. nam dādo modicū eēz liberat⁹ quēadmodū dr i legatis qꝫ nō valet legatū si legat alal i genere qz dādo mu scā qs libaret. vt nō. i. l. legato gnāliter. ff. de lega. i. ergo idē dicēdū i casu huius. c. Solutio dicit gof. qꝫ i casu nro fuit itellectū de certa mēsura. nā isti vo uerūt dare. puta vnū sextariū frumēti sz nō appare bat de quo sextario fuisset itellectū vñ dando modi cū nō cōtigisset liberatio qz saltez valebat obligatio fm sextarū minorē. ⁊ ex hoc sentit gof. qꝫ incertitu do nō vitiat obligationē i istis spūalib⁹ ⁊ ecclesiasti cis sicut i, p pbamus. sed vide archi. i. q. i. i. c. sūt non nulli. vbi dicit nōbiliter qꝫ ex equitate canonica non vitiat talis obligatio sed debet fieri reductio ad ar bitriū boni viri. nā si fauor dotis h̄ iducit vt nō vitie tur obligatio ex nimia generalitate. vt nōbiliter, pba tur i. l. cū post. §. gener. ff. de iure do. vbi dr qꝫ si do tē, pmisi i genere nō vitiat obligatio sed determina bit fm facultates ⁊ dignitates psonaruz ita equitas canonica dz inducere vt obligatio nō cozzuat ex in certitudine exquo cōstat de animo volētis se obliga re. vñ p arbitriū superioris cōsideratis circūstātijs fiet certa declaratio ⁊ determiatio. ⁊ hāc opi. sequit do. an. ⁊ facit de ea magnū festū ⁊ certe dictū ē satis nō. ⁊ equū ⁊ semp mēti cōmēdāduz vt dicam⁹ qꝫ de benignitate canonica exquo constat de aīo volentis obligari i certitudo seu nimia gnālitas nō vitiat obli gationē sed fiet determinatio arbitrio boni viri con sideratis circūstātijs psonaꝝ ⁊ materie subiecte. qō semp nōbis nec erit spāle illud i voto sz semp habe bit locū in foro cānonico. ar. c. dilecti. s. de iudi. In glo. i vbo i p casu ibi qō maior ps facit ⁊ c. nō gl. sen tit enim qꝫ vba dubia recipiūt interpretationez fz in tellectū maioris ptis ciuitatis nō obstante qꝫ minor ps aliter sentiat. ⁊ facit h̄ dictū ad multa maxime ad mām. l. labeo. ff. de supel. lega. sed glo. sequēs vr p ma fronte recedere ab isto dicto i eo qꝫ dicit nō curā dū siue plures siue pauciores soluerint ad certā mē surā. satis ē. n. qꝫ nō apparet de certa mēsura añcel sorū. Nosti. exigit cōsuetudiné duplo maioris ptis ar. c. scriptū de elec. sed ille tex. cōtinet cāum spālez fm Jo. an. ⁊ bñ. vnde vr ipe iberere pme opi. vt ste tur cōsuetudini maioris pris. qō satis placet. ar. c. i. de bis que fi. a ma. pte. ⁊ saluādo glo. a ꝓrietate pos set dici qꝫ pria opi. glo., pcedit qñ apparet de cōsue tudine maioris pris totius ciuitatis. secūda opi. , p cedat qñ plures soluerūt taz ad vnā mēsuraz qz ad alia sed illiꝫ nō cōstituūt maiorē ptē totius ciuitatis. tūc. n. nō est curandū an sint plures an pauciores sz seruādū ē qō dr i tex. i secūdo mēbro. Et h̄ indicio meo voluit tex. ibi an ad varias ⁊ diuersas ⁊c. nā nō pōt iduci cōsuetudo ex facto minoris partis ciuita tis. vt nō. in. l. ij. C. que sit longa consue.

c **Cum olim.** Ecclesie tenēt epi scopo in cuius di oceſi sunt rndere de, pcurationibus quar taꝝ decimaruz ⁊ alijs ep̄alib⁹. h. d. quo ad titulū. diuidit. pmo diffinit. secūdo soluit vnū ob staculū ibi licet. tertio aliud ibi absonū. Et qz tert. ē aliquātulū itricatus, ppter nimiā discutionē facti sic pono casuz. Eps augustanēsis ipetebat quēdā ab batē rōne duarū ecclesiarū possessoꝝ ab eodē abba te petēdo illarū rōne, pcurationez ⁊ alia iura ep̄alia abbas vero ⁊ cōuentus opponebāt illas ecclesias nō eē in dioceſi illius epi. Itē, pducebat qdā istru mētū i quo cōtinebat qꝫ eps illas ecclesias vel forte aliqua iura i eis cōcesserat abbati ⁊ ꝑ qdā instra cō positionū, pducta p episcopū obijciebat ille abbas qꝫ p metū regiū ille cōpositiōes emanauerāt vel for te dicebat istra eē falsa. papa vo diffiniuit vt h̄ i stra ⁊ ē. c. saris difficile. Nō p qꝫ si ꝑ episcopū petēt epiſcopalia i aliq ecclesia negat ecclesiā illā eē i dio ceſi sua ipſi epiſcopo rcūbit on⁹, pbādi qꝫ sit i dioce ſi sua. Scdo nō qꝫ exquo ecclesia rndet episcopo de epiſcopalib⁹ pma fróte vr qꝫ sit i sua dioc. ita ar guit hec stra fundādo se sup istris cōpositionū. ⁊ nō bñ istū modū, pbādi ecclesiā eē i dioc. ⁊ fac bñ. c. i. s. de relig. domi. ⁊ illa videtur cōuertibilia. ecclesia ē in dioceſi. ergo tenet de episcopalibus ⁊ ecōuerso

Tertio nō qꝫ decia itegra ñ ē o iure episcopi sed ḡrta deciarū. vñ decia ptinet ad ecclesiā pochialem vt in. c. cū cōtingat de decimis. sz ecclesia pochialis dz soluere quartā decie episcopo. vt h̄ ⁊ i. c. de ḡrta de prescrip. ⁊ in. c. cōquerēte de of. or. Itē nō qꝫ cū ecclesie possident vt proprietas ab aliqua prela tura nō cōueniūtur ipse ecclesie sup episcopalib⁹ sz prelatus superior q eas possidet. nam vt hic vides abbas fuit cōuētus ⁊ cōdēnat⁹ noie ecclesiarū iferi orū ⁊ ñ ipse ecclesie. de quo dic vt le. ⁊ nō. i. c. audi tis. de prescrip. ⁊. c. iter quatuor de ma. ⁊ obe. Itez nota qꝫ fcūm prelati nocet ecclesie in iudicio. ⁊ i hoc ē iste tex. multū nōbilis. Itē nō qꝫ ipugnās istru mētum pdit etiā priuilegiū ⁊ cōmoduz ipsius instru menti. ⁊ in hoc tene menti istum tex. ⁊ j. videbis la tius. Nō in verbo absonū. qꝫ producēs instrum vr cōfiteri oīa cōtēta in instro. vñ siqua sunt contra cum pōt alia ps in fauorē suū adducere. Itē nō. in fi. qꝫ concedēs ius in aliqua re presumit esse dns illius rei saltē cōtra ipsū cui fit cōcessio. sic arguit h̄ papa cōtra abbatē. nā exquo episcop⁹ cōcessit istas ecclesias abbati. ergo presumendū qꝫ erant subiec te ipsi episcopo. Ultio nō ibi patebat expresse. qꝫ pbatio q̄ fit p instrz dr patēs. ᵃ vñ Inno. i. c. ex i inuatiōe de appel. ⁊ i. c. ij. de cōfir. vti. dixit esse no toriuz ᵇ id qō cōstat p istrumētū qō facit ad multa.

Item aliud notabile probat ista littera ex eisdem verbis. s. qꝫ instrm dr clare ⁊ expresse probare non solum id qō directe continetur in instrumento sz ēt id quod indirecte. nā papa h̄ dicit qꝫ per instrumen ta concessiōis ecclesie ius episcopale patebat expres se ⁊ tñ instra non fuerūt directe cōfecta sup iure epi scopali sz idirecte colligebat ex ꝓcessiōe ius episco pale. ⁊ facit h̄ ꝛz do. an. ᶜ multū notabiliter, p instris guarētigie vt mādentur executiōi nō solū in bis sup qbus fuit directe cōfectū sed ēt in bis que indirecte probātur in instrumēto. Op. ꝑ tex. ⁊ ꝑ predcā nā exquo episcop⁹ approbauit instra cōpositionuz ꝓ se ḡ debuit recipe ꝑ se. vt in fi. littere ne vna ⁊ ea dē res diuerso iure censeat ꝑ. c. cum in tua. s. de de cimis. ⁊. xij. q. ij. in. c. cognouim⁹. So. Inno. i hoc multū subtiliter istat. Et ex dictis suis pōt elici due opi. pma qꝫ si instrumentū ᵈ continet vnū articulum sz qualificatum si producens recipit pro se tenetur recipere etiā quatenus continet fauorem eius qui i pugnauit instrm exquo ille non obtinuit impugna tionem. pone exemplum producis instrz in quo cō tinetur qꝫ ego, pmisi tibi soluere mille venetijs hinc ad annū. ego dixi instrm esse falsuz. pseueraui vsqꝫ ad diffinitiuā sniam sed nō, pbaui. certe non fiet cō dēnatio pure sed cū illis qualitatibus que sunt in in strumento. s. vt soluatur venetijs hinc ad annum qz vnicum est factum. vnde fauor impugnantis non est diuisibilis a fauore producentis ⁊ pro hoc facit. l. ēt ff. de mino. ⁊ l. petende. C. de temp. in integ. restit. ⁊ hoc casu non habet locum iste tex. Aut instrumē tū cōtinet plura capitula quedā. s. i fauorē, producen tis. ⁊ aliqua in fauorē ipugnantis. ⁊ tunc iudicabit

aduersarius meus si videtur eē ꝓcessū mo tu, ppo qꝫ ad mei in stantiaz ⁊ postulatō nē qꝫ ēt vi de ꝑ supi⁹ dicta. Sz ei⁹ vba mi bi nō pla cēt sz qꝫ ꝑ dixi tenet imol. i cle. j. in v. mei de testi. ⁊ gl. in regu la qꝫ gfam li. vj. ⁊ i. l. qꝫ fauore. C. de le. et adde qꝫ di xi ō motu, pprio, p cedit qñ ē cōcessuz p priuilegiū tñ cū distinc. bar. in. d. l. fi. sec⁹ si cir ca ordina ria ꝑz bar. i. l. fi. C. de fruc. ⁊ lit. expē. Et adō qꝫ spe ciale ē i ec clesia vt ñ teneat re cipe leges ꝓtra se. ita dic. d. an. ⁊ alij doc in c. ex pte de cani super gl. i v. dice bant de re scrip.

e Nota hāc elegā tē doctri nā Inno. Et vō qꝫ h̄ copiosi⁹ scribit do. an. ⁊ facit ad h̄ qꝫ no tat idē Jn no. i. c. pa storalis de excep. cir ca. pri. cui⁹ dictū retu li post. do. an. i. c. j. s. ō testi. vbi oino vide. Itez facit ad h̄ qꝫ no tat. do. an. post glo. i c. cū venis sent ō isti.

tantū ꝓ ꝓducēte ⁊ nō quatenus facit ꝑ ipugnā/
te q̄ ipugnās videt renūciaſſe bñficio ſuo ibidē cō
tēto. ⁊ in hoc caſu ꝓcedit iſte tex. Finge. n. q. ſecun/
da cōpoſitio ſcā inter ep̄m ⁊ abbatem hēbat vt iura
ep̄alia itegre ſoluerētur ep̄o ſed poſtmoduꝫ ex illis
iuribus debebāt fieri alique deductiōes forte debe
bat detrahi tertia pars aſſignanda abbati. vñ fauoꝛ
abbatis erat ſepabilis a capitulo faciente ꝑ ep̄o. vñ
abbas nō cōſequit aliq̄ cōmodū ex quo impugna
uit inſtrumētū ſed ſolū iudicabit ꝑ ep̄o vt ḃ ſcm̄ fuit.
dicit tñ Inno. ſe putare q̄ i foꝛo cōſcie ep̄s dꝫ aſſi/
gnare abbati q̄cq̄d aſſignādū erat ſm̄ formā cōpo/
ſitionis ex quo ipſe vere ſcit inſtm̄ eē legitimū. Sed
ego dubito vtrū ḃ reſtrictio ꝓcedat q̄ tex. ḃ exclu/
dit abbatē ex tacita renūciatiōe. ⁊ maxīe ḃ ꝓcederet
i ꝓuata ꝑſona que pōt ſuo iuri libere renūciare. vt
i. l. poſt q̄ꝫ liti. C. de pac. ⁊ i. c. dudū i fi. ij. de elec. ñ
ergo teneť ꝓducēs facere ſibi cōſciaꝫ ⁊ i ꝓcedenti
opi. ꝑſeuerat Inno. ḃ lꝫ ponat aliaꝫ que bꝫ q̄ ſiue
inſtrumētū cōtineat vnū capitulū ſiue plura ſemp iu/
dicabit ēt ꝑ ipugnāte ſi ꝓducēs approbat ꝑ ſe ⁊ nō
iuuat alia ꝓbatione. ſecus ſi iuuat alia ꝓbatiōe. ⁊ ſic
intelligūt quidā tex. iſtū ſed nō ꝓcedit ḃ ſecūda opi.
q̄ etiā ep̄s fundauit ſe ſup̄ inſtrumētis cōpoſitionū
vt patet in lr̄a ⁊ ꝑfuerūt ipi ep̄o ⁊ nō abbati ipugnā
ti. Sed ꝑ ḃ ⁊ cōtra tex. fortiter op. ſcm̄ prelati ñ
debet nocere eccleſie. vt i. c. cū venerabilis. de exce/
ptio. cū ſi. ergo ipugnatio ſolius abbatis nō dꝫ ob/
eſſe monaſterio. dicit do. an. q̄ abbas erat i iudicio
cū cōſenſu capituli. vñ ſicut cōfeſſio ꝑlati ⁊ capituli
nocet eccleſie. vt in. c. ij. iuncta glo. de teſti. li. vi. ita ⁊
hec tacita cōfeſſio que inſurgit ex ipugnatiōe inſtru
mēti. ⁊ licet hoc dictū videat ſubtile nō tñ procedit.
ꝓ̄io q̄ nō apparet de cōſenſu cōuētus. Itē littera
ḃ ſe nō fundat ſup̄ cōfeſſione tacita ſed ſup̄ tacita re/
nūciatiōe. Aliā lec. reperio ſenſiſſe glo. nō. in regu/
la delictū de re. iur. li. vi. vbi dicit q̄ i iudicialib⁹ deli
ctū ſolius prelati nocet eccleſie. ad ḃ allegat iſtū tex.
q̄ ſemp̄ tenebis menti. Sed ego dubito an ſit illō
dictū verū q̄ nō ꝓbat ꝑ iſtū tex. cū hic papa non ſe
fundet ſup̄ delicto ſed ſup̄ tacita renūciatiōe. Itē de
lictū ꝓcuratoꝛis nō nocet dño ēt in iudicio. vt plene
nō. in. c. i. vt lit. nō cōteſt. fortius nec delictū prelati
dꝫ nocere eccleſie. vnde poſſet dici q̄ iſta ipugnatio
nō cadit i delictū cū iuſte crederet ꝓmouere iura ec
cleſie. ſed accedit mādato ipſi⁹ ꝓcuratoꝛis. vñ cū ꝑ/
latus hēat ptātē ꝓmouēdi iura eccleſie factū ipſi⁹ in
in cōiunctis mādato eccleſie nocet. alia nō ꝓſequoꝛ
nūc ſed iſta ſufficiāt. In glo. ij. ſigna gl. iſtā ad fi.
⁊ eſt valde nōbilis. Ex qua habes q̄ ꝑ v̄ba enūcia/
tiua[a] ꝓlata ꝓpter aliud pñt ꝓbari cōfines. ⁊ intelli/
ge glo. in caſu in quo loquit. nā cōfines ꝓbant ex le
ui ꝓbatione. vt in. c. cū cām de ꝓba. ideo ſufficit hec
leuis ꝓbatio que reſultat ꝑ verba enūciatiua. ⁊ idez
q̄ glo. tenet ēt Inno. hic ⁊ vide q̄ nōt glo. ij. i. c. ſe
ries de teſti. ⁊ in. l. optimā. C. de ꝓben. ⁊ cōmit. ſtip.
ſed vbi agit de magno ꝓeiudicio talia v̄ba enūciati
ua ꝓlata ad aliū finē plene nō ꝓbāt. vt in. c. ſi papa
de ꝓbat. li. vi. dixi plene i. c. fi. de ſucceſſ. ab inteſta.

In glo. in ver. quarta i fi. de hac mā vide q̄ dixi
i. c. reg ſiſti de teſta. ⁊ dic q̄ iura allegata i gl. loquū
tur de media vel tertia oīuꝫ reddituū eccleſie iferio
ris quā bēbat ep̄s ꝑ tenuitatē ep̄ar⁹. ſꝫ iſte tex. logit
ō q̄rta decia ꝑ q̄ ēt bodie de iur cōi debeť ep̄o ab ec
cleſijs iferioꝛib⁹. ⁊ idē i q̄rta funeraliū. vt bñ i. c. cō
querēte de offi. ord. niſi obſtet ꝓſcriptio. vt i. c. ō q̄r
ta de preſcrip. ⁊ nō. glo. in. c. i. de ſtatu regu.

o **Lim cauſam.** Soluēdi ſūt cēſus ad an/
tiquā monetā in qua inſtituti fuerint niſi
ſit i alterius monete ſolutiōe preſcriptū. ⁊ eſt caſus
nōbilis ⁊ multū allegabilis. ꝓ narrat ſcñ. ſcdo deci
dit exprimēdo motiua ibi cū igit. Caſus lr̄alis.
In ep̄m ſpoletanū ⁊ clericos plebis rupine q̄ ver
tebatur ſup̄ ſynodatico: cā ſup̄ hoc cōmiſſa fuit ep̄o
tudertio ⁊ collegis ſuis coꝝ quibus ꝓponebat ex
parte epiſcopi q̄ idē clerici predeceſſoꝛib⁹ ipſi⁹ epi
ſoluere cōſueuerūt tres denarios papienſes i feſto
natiuitatis dñi ⁊ tres i feſto reſurrectiōis ꝑ ſynoda
tico nūc tātū ſoluūt tres lucenſ. ꝑ ſingulis denarijs
papiē. cū tñ denarius papiē. valeat ſex lucenſ. vñ pe/
tebat eos cōpelli ad ſolutionē papiē. ⁊ cū ipſe ꝓmo
anno recepiſſet lucenſ ius tñ ſuū poſtmodū ſemp fu
it ꝓteſtatus q̄ ꝑ hoc nō fieret ei ꝓeiudicium quo ad
dēarios papiē. Ex aduerſo dicebat q̄ ⁊ ſi aliq̄ de/
narij papienſ. ꝑ ſynodatico fuerit ſoluti iā ꝑ. xlv. an
nos ⁊ amplius tā huic ep̄o q̄ꝫ predeceſſoꝛib⁹ illi⁹ lu
cenſ. fuerāt ꝑſoluti: ⁊ ſic videbātur ſe preſcriptiōe tu
eri lit. cō. ⁊ ſup̄ predicta petitiōe recepti fuerunt te/
ſtes ab vtraq̄ ꝑte: ⁊ poſitiōes ⁊ reſpōſiōes hinc in/
de facte ⁊ tandē iudices cām remiſerūt ad papā. ipe
vero examinato negocio: q̄ cōſtitit ſibi q̄ papienſes
oliꝫ fuerant ꝑſoluti ꝑ ſynodatico: qō ex eo ꝓbat q̄
lucēſes ſoluti ſunt poſtmodū ꝑ eiſdez. Et ex dictis
teſtiū ⁊ ex cōfeſſiōe aduocati clericoꝝ nō reuocata
euidenter appeat q̄ tpe lotharij p̄deceſſoꝛes ⁊ bu/
ius epiſcopi papiē. moneta ꝑ ſynodatico ſoluta fu/
it: ⁊ a tpe dci. l. nō niſi. xxv. annoꝝ ad plus tempus
effluxerit: ꝓbatū etiā fuit q̄ tres lucenſ. q̄ ꝑ vno pa/
piē. ſoluebantur: poſt mortē ipſi⁹. ℔. v. vel. vi. vale/
bāt de illis qui mō ſunt in vſu ⁊ videns q̄ ꝓpter
mutationē monete acciderit q̄ vſq̄ ad tp̄s hui⁹ epi/
ſcopi lucenſ. dati fuerāt ꝑ ſynodatico ſicut erāt i vſu
cōdēnauit ꝓcuratoꝛē partis aduerſe noīe clericoꝝ
plebis predicte epiſcopo ad ſolutionē denarioꝝm
papien. ꝑ ſynodatico vel ꝙoꝝ eſtimationē ꝑ diffini
tiuā ſnīaꝫ Ber. Nō ꝑ q̄ ꝓ ſynodatico pñt de/
beri ſex denarij forte argētei vel aurei. ⁊ ē ſynodati:
cū q̄dā ius ep̄ale q̄ꝫ ꝓprie vocat cathedraticuꝫ. ⁊
dꝫ cathedraticū q̄ ſoluit i bonoꝛē cathedre ep̄alis.
appellat ſynodaticū iō q̄ antiquitus ſoluebat in ſy
nodo. nā ep̄s annuatiꝫ cōgregabat ſynodū clerico/
ruꝫ dioc. ⁊ quilibet clericus noīe eccleſie ſue porta/
bat cathedraticum. ⁊ de iure cōi non debet excedeť
duos aureos ꝓ ꝙlibet eccleſia. de quo plene vi
de. x. q. iij. in ſumma. ⁊ in. c. i. Et ex iſto tex. ⁊ ex illo
nō q̄ valet cōſuetudo ſup̄ diminutione vel augmen
tatione iſtius cathedratici. Item ſuper modo ⁊ tem
poꝛe ſoluendi. nam vt hic vides ſoluebant tres pa/
pienſes bis in anno ⁊ valuiſſet preſcriptio vt ſolue/
rentur ſex lucēſes qui minus valebant. ⁊ de hoc vi
de bo. glo. xvi. q. vij. in. c. quicū q̄ꝫ. ⁊ quod dicaꝫ. j.
c. ꝓxi. Secūdo nō q̄ cōfeſſio[b] aduocati nocet
parti eā nō reuocāti. qō itellige ſm̄ doc. q̄ñ fit noie
ꝓis de quo vide qō nō. i. c. cū cām. ſ. de app. ⁊ . C.
de erro. aduocato. l. i. ⁊ fi. Nō ibi ad papiēſem
ſolutionez ⁊c. ⁊ tene menti q̄ in actione ꝑſonali ꝓce
dit iſte libellus peto talē cōpelli ad ſolutionem talis
q̄ntitatis mihi debite. quod eſt cōtra Bart. in. l. ni/
mis ꝓpere. C. de exe. rei iudi. vbi dicit q̄ debet pe/
tere eum cōdēnari ⁊ poſtea compelli ad ſolutionem
ſed vt vides ꝑ̄ium eſt verū nā licet theoꝛica Bart.
ſit magis tuta tamen libellus ñ vitiatur q̄ tacite pe/
titur cōdēnatio nā qui vult cōſequēs v̄ velle ⁊ ante
cedēs. vt nō. in. c. cum. ⁊ D. de cōſti. ⁊ in. l. ad rē mo
bilem ⁊ . l. ad legatum. ff. de procura. Itē nō q̄
debitū ꝑ̄cti in quātitate dꝫ ſolui ſm̄ monetam que
erat tpe ꝑ̄cti debiti vel ſi nō reperitur ſoluēda eſt ipſi⁹
eſtimatio. ⁊ hoc ꝓcedit ex quacunq̄ diſpoſitione
ꝑ̄ctū ſit debitum. vnde oldra. conſuluit q̄ ſi teſtatoꝛ

[a] Be v̄bis enun ciatiuis ꝓ latis ꝓꝛo/ pter aliud an ⁊ q̄ñ ꝓ bent. ⁊ dic do. an. hic in. i. col. q̄ vbi ſufficiſ fama ad ꝓ bandū ibi ſufficiunt v̄ba enun/ ciatiua et idē opant q̄ fama. ſꝫ tu vide eū dē. d. an. in c. q̄ñ ꝑ in xxij. col. ō ꝓbat. vbi vī reſtrige re ḃ verus i ſcō anti/ quo.

[b] Vide ḃ p. d. ant. i. v. col. ⁊ i repe. c. cū. m. fer/ rarienſis de cōſti. in. xij. col. vbi dicit q̄ cliētulo ñ pōt nocere niſi preſenti

legauit puta centũ florenos demũ supuirit ⁊ mutata ẽ iterũ moneta q̄ solucẽdũ ẽ legatũ ad estimatiõez monete que erat tpe testamẽti q̄ ita testator sensit. ꝓ hoc bo.tex.in.l.vxorẽ.§.testamẽto.ff.de lega.iij.et hñ facit iste tex.⁊ idẽ dicẽdũ ꝑm eũ i cõdẽnatiõe iudicis ⁊ in similibus dispõnibus quod tene menti.

Ultrio nõ q̄ vbi aliqd dari vel tradi ẽ i obligatõe satis est illud petere ⁊ si nõ põt bẽri iudex põt cõdẽnare ad illud qõ ẽ in obligatõe tradẽdũ vel ad ipsi⁹ estimationẽ lz estimatio nõ fuerit perita i libello. qõ est valde nõndũ.nã i petitiõe ep̄i nulla fuit facta mẽtio de estimatiõe ſz solũ papa fecit in ſnia.⁊ quãus aliqui hic dicãt q̄ petita hic fuit estimatio lz nõ dicatur ħ tñ est diuinare.primũ tñ dictũ est verũ de iure de quo plene ⁊ subtiliter ꝓ bart.in.l.stipulatiões ñ diuidũt i fi.ff.de v̄ ob. Jn gl.pe.ibi q̄ ꝑscriptũ esset.Ex hac glo.potes nõte multa.ꝓmo q̄ in quãtitate catbedratici currit ꝑscriptio.⁊ idẽ ꝓ istuz tex. tẽnuit gl.nõ.xvj.q.vij.c.quicũ q̄z.ſcõo q̄ i debito annuo icipit currere ꝑscriptio a tpe cessatiõis prie ita q̄ nõ est necesse vt ꝯ quãlibet ꝑstationẽ ãnuã de nouo incboet ꝑscriptio.⁊ an ħ ꝓcedat tã in annuis legatis q̄z in ceteris debitis ãnuis vide nõ.per glo.⁊ bar.in.l.cũ notissimi.§.illud cũ.§.se.C. de ꝑscript. xxx.an. Nõ tertio q̄ cõtra ecclesiã seu cõtra iura ep̄alia nõ admittitur ꝑscriptio nisi.xl.an.nõ solũ cũ agitur de prescribẽda substãtia debiti sed de diminutione ipa debiti vel modo⁹ soluẽdi.Hostiẽ.tñ tenuit q̄ i casu huius capituli nõ poterat currere ꝑscriptõ propter malã fidẽ q̄ sicut cẽsus nõ tollit ꝑscriptiõe ita nec diminui põt sed cõiter tenet oppositũ.vt ẽ ẽt glo.i.d.c.quicũ q̄z. Jn glo.fi.i fi.de bac mã[b] vide ꝓ Jo.de lig.post paulũ i cle.ij.de decimis ꝓ docto.in.c.quanto.s̄.de iureiurã.⁊ per Bar.i.l.paulus alias creditor.ff.de so.

a Nõ ad declaratõez auc.quas actiões.C.de sacrosan.ec. cũ si.

b Jn mutatiõe mẽte qõ tps inspiciat ⁊ viõ ꝓ istũ.s̄.co. c.i vſ.itẽ nota q̄ debitũ ẽ.⁊ i.c.cuz cãonicis .j. co.

c **Tam venerabilis.** Ep̄s remittens ecclesie suitia que sibi debebat ⁊ statuẽs q̄ aliud seruitiũ nõ ipone[c] ꝓcuratio nẽ nõ itelligitur remisisse.ꝑma ps decisa narrat factũ.scõa ptis allegationẽ.ʒ[a] diffinitõis motiuũ. q̄rta diffinit.scõa ibi cognouim⁹. tertia ibi q̄.q̄rta ibi decernim⁹. Casus lr̄alis. Jnter ep̄z faueri.⁊ porez sci stephani sup̄ iuribus ep̄alib⁹ cõtrouersia vertebat̄ que a dicto priore dictus ep̄s petebat: priore ecõtra respõdebat q̄ ab ipo nibil petere poterat exhibẽs quoddã istrumẽtũ i quo cõtinebat̄ expresse q̄ ep̄s faueri.oliz ab oi exactiõe tã sua q̄z suoꝝ successorũ dictã ecclesiaz prorsus absoluit ⁊ remisit eidẽ spallas quas ipse ⁊ antecessores sui ab ipsa ecclesia recipe consueuit retẽto sibi ⁊ ecclesie sue vno cereo triũ librarũ cere ãnuatiz soluẽdo:statuẽs q̄ nulluz aliud seruitiũ ipone[c]ret.Do.pa.viso istrumẽto predicto ⁊ alijs auditis ⁊ intellectis q̄ partes ꝓponere voluerũt cognouit q̄ ꝑfatus ep̄s spallas predictas quas recipere cõsueuerũt ipse ⁊ antecessores sui ecclesie predicte remisit ⁊ q̄ nibil aliud ei ipone[c]ret:retento sibi ⁊ ecclesie sue predicto cereo:tñ q̄ visitationi annexa ẽ ꝓcuratio ⁊ ep̄s rõne episcopalis iurisdictiõis quã bẽt in ea teneat̄ ecclesiã cã correctionis visitare nec intelligat̄ quasi nouũ imponi qõ ab ipsa fundatione de cõi fuerat iure ipositũ.preterea i bibet q̄ idez ep̄s cũ ad ecclesiã illã accesserit cã correctionis moderatã,ꝓcurationẽ ab ea recipiat bis i anno ⁊ nibil aliud ab ipsa exigere vel extorquere ꝓsumat ꝑter pẽsionẽ ⁊ ,ꝓcuratiões ꝑscriptas Ber.

Nõ ꝓ ep̄m posse dimittere ecclesie inferiori suitia que sibi ab ea debent̄.⁊ intelligo q̄ boc faciat ex cã ⁊ ex cõsensu capituli q̄ alias nõ põt ep̄s alienare iura ecclesie sue.vt in.c.pastoralis de dona.xij.q.ij.sine exceptiõe ⁊ vide tex.cũ glo.xij.q.iij.c.si. Nõ scõo q̄ ex cã põt ep̄s iponere ecclesie inferiori cẽsuz seu pẽsionẽ sibi soluẽdã facit.c.cõstitut⁹ de reli. do.

Tertio nõ q̄ i generali remissione non intelligit̄ remissa visitatio nec ea que accedũt visitationi vt est procuratio. Jn glo.ij.i fi.de bac mã nõ.ꝓ glo. et hosti.i.c.pastoralis de dona.⁊ latius ꝓ Jo. an. Et cõiungẽdo dcã eoꝝ dic q̄ ep̄s quãtũcũq̄z generaliter eximat ecclesiã a se semp̄ saltẽ retinet octo[c] a qb⁹ nõ põt ecclesiã eximere.vt est cobertio.xvi.q.ij. visis.visitatio ⁊ procuratio rõne visitationis vt ħ. Jtẽ catbedraticũ.vt in.c.pastoralis ꝑalle.Archi.tñ i.c. i.de prebẽ.li.vi.dixit q̄ lz in verbis gñalibus non videat̄ remissũ catbedraticũ spãliter tñ põt ep̄us remittere.sed glo.tz ꝓriuz in.c.quicunq̄z.xvi.q.vij.⁊ idẽ videt̄ sequi Jo.an.bic.⁊ boc cõiter tenet̄.Quinto nõ põt remittere reuerẽtiã que sibi debet̄ ab ecclesia inferiori. Sexto charitatiuũ subsidiũ.vt i.c.cũ apostolus.s̄.eo. Septimo istitutionẽ auctorizabilẽ quo ad curã populi.ar.i.c.cũ satis.s̄.de offi.archi. ⁊ i.c.ij.de capel.mo.li.vi. Octauo ea que sũt ordis ep̄alis.nõ enim põt ep̄s eximere subditũ vt nõ teneatur recipere ab eo que sũt ordinis ep̄alis.Alia iura ab istis citra põt ep̄s remittere ecclesie inferiori. qõ itelligo ex cã ⁊ de cõsensu capituli vt.s̄.dixi. Jn tribus tñ casibus ecclesia põt cẽ plene exẽpta a iurisdictiõi ep̄i. Jdem⁹ si ep̄s cõsensit ⁊ papa confirmauit ex certa scia sic loquit̄.c.cõstitutus.alle.i gl. scõs si snia fuit lata ꝯ ep̄z sup̄ plena exẽptiõe ⁊ nõ fuit appellatũ.vt i.c.cũ inter.s̄.de re iudi.tertius casus rõne prescriptiõis.vñ põt quis ꝯ ep̄m prescribere iura ep̄alia i ecclesia epo subiecta.vt in.c.auditis.⁊.c. cũ oliz de prescript. Jdotes addere quartũ casũ in dubitabilẽ qñ papa plene eremit ꝑ se.vt in.c.j.de ꝑ uile.li.vj.dicit tñ Jo.an.q̄ lz ep̄s nõ possit a se i totuz eximere ecclesiã tñ ꝓ modũ cuiusdã vicarie ppetue põt ꝓcedere i ferioꝝ ꝑlato etiã recipiẽti noie sue dignitatis oia iura ꝑdicta ꝑter tria vt catbedraticuz reuerentiã ⁊ charitatiuũ subsidiũ ſz in alijs quinq̄z põt ex cã ⁊ de ꝓsensu capli cõstituere aliquẽ vicariũ sibi in ꝑpetuũ noie dignitatis sue vt illa exerceat tãq̄z vicari⁹ ep̄i ꝓ boc tñ iura bec nõ erũt abdicata ex toto ab epo q̄ saltẽ illo negligente poterit ep̄s exercere.ar.in.c.irrefragabili i.§.excessus ō offi. ordi. ⁊ ħ nõbis.ad pdcã vide qõ nõt Jnn.i.c.i lateranẽsi.de pbẽ.⁊ ꝓ doc.i.c.cũ satis de offi.archi.⁊.c. cuz ⁊ plãtare de pui.An ãt ꝯ istitutõez auctorizabilem currat ꝑscriptio.vide qõ nõ.i.d.c.cũ satis.⁊ io.an. satis sentit ħ q̄ sic.ꝓ ħ.c.cũ oliz.⁊.c.auditis de ꝑscrip.⁊ qõ nõt Jo.an.i.c.si ep̄s de offi.ord.li.vj.et ita alias i fcõ cõsului ⁊ vide qõ dico i.c.cũ cõtingat de foro cõpe. Jn gl.fi.cõclude q̄ de iure ordinario semel tñ i ãno põt ⁊ dz ep̄s visitare suã diocesiz ⁊ qualiter debeat se bẽ tã circa clerũ q̄z circa populũ vide casũ bonũ.x.q.i.placuit.⁊ i.c.i.j.co.li.vj.ex cã tñ põt iterare visitationẽ.vt i.d.c.i.⁊ sic vno mõ põt itelligi tex.iste.vel ħ forte ħ fuit ipositũ a fũdatõe istius ecclesie vt bis i ãno cã ep̄s visitaret ⁊ ꝓcuratõez reciperet.⁊ ħ vltia solutio meli⁹ ꝓgruit lr̄e.⁊ de mõ ꝓcurãdi aliqd dicet̄.j.e.,ꝓcuratões.

s **Uper eo.** Ecclesie ō nouo cõuerse i ,ꝓcuratõib⁹ ⁊ alijs seruabũt cõsuetudinẽ vicinarum. ꝓponit̄ cõsultatio.2° rñsio ipsi⁹. 2° ibi tibi. Casus lr̄alis. Fere tota,puincia cõpostellana ad iurisdictiõez cõpostellane eccle de nouo cõuersa erat.q̄situit ꝓpostellan⁹ a dño pa.q̄liter ei obseq de beãt ⁊ fuit cũ ipe,puicia visitat vel,puicie ptẽ ⁊ q̄liter i,ꝓcuratõib⁹ ⁊ alijs ,puidere.Rñt pa.q̄ illõ obseruare tenet̄ qõ in vicinis,puincijs obſuat Ber.

c Aquibus ñ põt ep̄s eximere ecclesiã Et de boc an ep̄s possit i totum eximere ecclesiã a sua iurisditõe vide ꝓ oldra.consi. clxxxij. et glo.que dicit q̄ sic.xxv.q.ij. in summa.

Nō q̄ modo,pcurādi ⁊ alijs obsequijs prestā dis attēdit cōsuetudo vicinarū ecclesiarū.boc intellige quādo nō apparet de,ppria cōsuetudine loci nā cōsuetudo cuiusq; loci prefertur cōsuetudini aliorū locorū.vt in.c.illa.xij.di.⁊ i.c.de trina.de cōse. di.iiij.⁊ p̄ h̄ ē expedita glo.⁊ itelligo h̄ qñ cōsuetudo nō ē multū onerosa.q2 negligētia vnius loci non debet obesse alteri loco qui nō neglexit.ita nō. dicit Inno.in.c.fi.de offi ord.⁊ de excusa.tuto.l.nō tantū. Itē itellige preterq; i sacramētis ecclesie.vt i articulis fidei.nā in illis debemus seq ⁊ tenere q̄ ꝛz romana ecclesia.vt i.c.abolēde.j.de bere.⁊ de h̄ vi de glo.i.c.i.de summa tri.li.vi.i v̄bo docuit.⁊ in.c. cōsultatiōi i v̄.iudicare de frigi.⁊ male.⁊ ad māz vi de q̄ nō.in.c.cum oliz de cōsuetudine.

Additio Quero qñō ista ciuitas erat ō nouo cōuersa.dicit host.q̄ ipsaz occupauerant sarraceni postea rex castelle recuperauit.⁊ sic erat restituta iure postlimunij. ff.de capti.⁊ postli.re.l.postliminiū.⁊ sic nōt ipse q̄ vbi postmodū aliqua ciuitas vel terra reducatur redigēda ē ſz cōsuetudinē vicinarū.⁊ sic ad aliuz locum consuetudo exigit rōne vicinitatis.vt.s.dixi quod nō.

p **Rocurationes.** Prelati tūc sūt ,pcurādi cū psonaliter visitāt.⁊ debent tūc suare pcaliū lateranen.⁊ predicatiōi correctiōi ⁊ reformationi vacare.legati ⁊ nūcij apostolici,p bis diebus tm̄ qb⁹ morā trabūt procurari debeut.⁊ p̄ hāc cōstitutionē exactū restituit duplicatū.b.d.pimo,phibet.scdo docet ibi pozzo.terno punit ibi q aūt. Casus lr̄alis. Quidā prelati aliquā do recipiebāt,pcuratōes cā visitatōis nec visitabāt vnde cōciliū generale statuit vt,pcuratiōes que debent prelatis rōne visitatiōis nullatenꝰ exigātur abeis siue sint episcopi vel archidiaconi vel ēt cardinales vel alij absq; rōnabili cā ⁊ necessaria nisi q̄ personaliter visitatōis ipēdūt officiū:⁊ tūc fuēt modū ⁊ mensurā in later.cōci.cōstitutā.boc adbibito moderamine circa legatos ⁊ nūcios apo.se.vt cū apō aliquā ecclesiā morā fecerit longioꝛē ⁊ necessariā nec locus ille nimiū aggrauet,pcurationes recipiat ab alijs ecclesijs vel psonis moderatas q̄ nōdū fuerant de suis,pcurationibꝰ aggrauate ita q̄ numerus ,pcurationū nō excedat numerū dierū qbꝰ huiusmōi morā fecerint:⁊ si vna ecclesia nō sufficit due vel plures simul colligant ad vnā procurationē faciēdam. Postremo visitatores nō querāt q̄ sua sūt:sed que iesu christi:⁊ qui cōtra hoc statutū venire presumpserit quod accepit reddat ⁊ tātūdē ecclesie quam taliter grauauit ipendat Ber. Nō p̄ ibi vel qbuslibet alijs.q̄ nō solū epi vel superiores pūt visitare sz etiaz alij prelati iferiores.qō itellige qñ bñt ecclesias subiectas de iure spāli.nā de iure cōi ecclesie sūt subiecte epo dūtaxat.xvi.q.vij.oēs basilice.x.q.i.regenda.⁊ i.c.cū venerabilis de reli.do. Scdo nō q̄ legati pape pūt visitaꝛ ⁊ exigeꝛ ,pcuratōnē rōe visitationis.,p h̄.c.ij.de offi.lega.li.vi.⁊ de ptāte legatorū vide qō plene dixi i.c.fi.s.de cōfir.vti.vel inuti.

Tertio nō q̄ quelibet ecclesia p se sufficiēs teneꝛ ,pcurationē ipēdere superiori visitāti.sz si ecclesia per se nō sufficit debēt plures i vnū coniungi.⁊ scias q̄ cessante cā nō dz superior vltra vnū diē trabere morā i eadē ecclesia vt i.c.iter cetera.x.q.iij.⁊ vide qō dixi i.c.cū instātia.s.eo. Itē nō q̄ si epus nō visitat nō pōt aliqd exigere rōne,pcuratōis. Sz quero nūqd visitās possit exigere expēsas q̄s fecit i cūdo ad locū vel emēdo equorū mortuorum vel vecturas equorū. Itē vestes ⁊ similia. Inno.h̄ dixit q̄ sic. et boc vltra numerū ,pcurationū que ipēduntur in virualibus.sz h̄ dictum Inno.dz intelligi in legatis ⁊ nūcijs apostolicis q̄ veniūt pp vtilitatez loci. sz epi ⁊ alij nō pūt illa exigere sz,pcurationē duntaxat. vt nōt Inno.i.c.i.j.e.li.vi.⁊ p dictū suum ibi declaraꝛ glo.sua bic sic itellige gl.i.c.ij.eo.ti.li.vi.⁊ ibi p̄ io. an.i nouella. Quare aūt epus pōt exigere ,pcurationē rōne visitatōis cū,ppter h̄ onera hēat reddit⁹ episcopat⁹ dicit Inno.i.d.c.i.q̄ bz i signū subiectiōis dic ēt vt facili⁹ iducaꝛ ad visitatōnē sicut videm⁹ i canonicis quibus quotidie dānur distributiones pp interessēnā diuinoꝛū licet teneanꝛ ad diuina officia. vt i.c.i.⁊ qō ibi nō.de cle.nō resi.li.vi.⁊ h̄ nō. Quid aūt si legatus nō visitat nūquid debeatur sibi,pcuratio. Doc.q̄ sic.nā legatis ⁊ uūcijs daꝛ,pcuratio nō p̄cipaliter rōne visitatōis sz q2 subeūt onera aliorū.vt i.c.ij.de offi.lega.li.vi.,p h̄.c.cū ista.s.e.et c.ego.n.de iureiurā. In glo.i.i fi.q̄rta ē ſz doc. rōne p̄uilegij.ar.c.accedētib⁹ de excess.pla. In glo.iij.ibi iter cetera.⁊ meli⁹,pbaꝛ i.c.fi epus de offi.ordi.li.vi.⁊ tūc,pcuratio nō daꝛ epo sed ipi visitāti noie epi.an āt possit exigere vel recipere pecuniaz ,p procuratiōe.dic vt bz i.c.ij.⁊ iij.j.eo.li.vi. In gl.fi.ibi i ensenijs.vult ergo gl.q̄ si prelat⁹ gravat ecclesiā i,pcuratiōe vltra debitū q̄ hēat locū pena[a] dupli vt h̄.sed si gravat recipiēdo ensenia seu munera tenetur i quadruplū.⁊ sic itelligit.c.qñ.xviij.di. sed doc.cōiter dicit idē i ensenijs qō i,pcuratiōe.et vī,pbari i.d.c.i.e.ti.li.vi.vbi dz q̄ p̄latus visitās ñ dz recipe munera sz si recipit nō pōt absolui a peccato nisi restituat duplū.⁊ dic lati⁹ vt ibi leg.⁊ nota. Ad.c.qñ.rñdeꝛ q̄ loquit i casu qñ archiepus aufert aliquid epo veniēti ad cōciliuz,puinciale. Et ad c.q2 pleriq;.vbi aliud simplū daꝛ pauperibus.dic vt ibi nō. Extra gl.quero qd si ecclesia visitata allegat ipotētiā.[b] So.dicit host.q̄ aut notorie cōstat ō potētia ⁊ epus cōpellet rectoꝛē ad,pcurandum.ad h̄ c.j.,primū.aut notorie cōstat de ipotētia ⁊ nō compellet rectoꝛē q2 si ecclesia totaliter ē ipotēs tenetur plat⁹ eā suis expēsis visitare.qō nō.,p boc.c.cū ista.⁊.c.cū apostolus.s.eo.⁊ ibidē h̄ ēt nō.in glo.n dubio poterit epus exigere iuramētū de impotentia. arg.i.c.fi.de iureiur.vel excōicare sub cōditōe. pura excōico te nisi ,pcuraueris me ſz facultatē tuā. et nota istum vltimum modum. Abbas.

v **Enerabili.** Ecclesia ēt ciuitatē fis teneꝛ ,pcurare epm visitātē q̄z q̄z ipsū nūq̄z procuraue rit.p̄ ponit querelā epi.scdo iudicū istructionē.scda ibi discretioni. Casus lr̄alis. Inter epm cenomanen.⁊ abbatē ⁊ cōuētū de cultura sup ,pcurationib⁹ exhibēdis qō vertebaꝛ q̄ cōmissa fuit iudicibus coꝛā q̄bus petebat epus,pcuratiōes rōne visitatiōis.abbas dicebat se ad boc non teneri ex eo q̄ monasteriū suū in cenomani.villa fit situ:cidē ,pcuratiōes bacten⁹ nō soluit. Judices cōsuluerūt dominū papaz.⁊ ipe rñdet quaten⁹ nisi aliud rōnabile oñderint:cōpellat sicut uis dicrauerit abbatē ⁊ monachos ad exhibēdas cidē epo,pcuratiōes Ber.

Nō p̄ ex isto tex.q̄ epus pōt ⁊ dz visitare nedū ecclesias diocesis sz ēt ciuitatis ⁊ ,pcurationēab ecclesijs visitatis exigere pōt. Secūdo q2 stāte iure visitādi ius,pcurādi ē iprescriptibile.vñ q̄z q̄z illud monasteriū nūq̄z,pcurauerit epm ni cōpulsuz fuit ad,pcurationē exhibēdā. Nō q̄ appellatiōe valle q̄z cōprehēdit ciuitas nō in ex,ppio significato vocabuli sz potius ex allusiōe.nā in quibusdā locis.vt apud gallicos ciuitas vocaꝛ villa.,ppue tamē aliud ē villa aliud ciuitas. Villa enī recte dī vnitas quarūdā domoꝛū sine muris quasi vallis vallata.de quo plene p Jo.an.i.c.fi ciuitas.de sen.ex.li.

a Cōcordat glo.i.c. exigit de cōsti li vi.c. audiuim⁹.j.de simo. Sz ꝑ fortiter vt ꝛget tex.in.c. fraternitatē. xij.qō.ij. ibi absit vt ecclesia cum augmēto recipiat tē. sz posset rñderi q̄ deliquētes tenēt soluere sz ecclesia ñ dz recipere ar.eius q̄ i simili dixit gl.i.c.extrāsmissa de decī.i mere trice circa decimas.

b Adde q̄ si vno anno nihil potuit solnere ,p,pcuratōe epi si sequenti āno tantū colligit q̄ posit duas ,pcuratōes pstare tenetur eas soluere archi.i.c.relata i fi. x.q.i.ar.l.fi vno.ff.locati. Sed tu ō h̄ adducas i ar.tex.i.c. pp sterilitatē de loca.ex ter.sing.ſz ioā. palatē sz ⁊ bar.i.l. diuortio in fi.ff.so.matri.

a Facit q̄ si statutū p̄ honore cuiusdā ciuitatis dispōit q̄ quilibz ō illa ciuitate q̄ effectus fuit doctor vel miles debeat hꝫ certū salariū singulo āno q̄ si vn⁹ efficiatur doctō & miles hēbit salariū duplicatū. fac etiam ad id q̄ nōt bal. i l. binos i fi. C. de ad. diuer. iud. vbi dic̄ q̄ si vn⁹ sūgitur offō duorū debz hꝫe duo salaria & fac ad ꝫ q̄ nōt bar. to. i. l. fi. i. ij. colū. C. de leg. i. vbi dic̄ q̄ si testator dixit q̄ si filiꝰ vn⁹ p̄ficeret i legib⁹ ei p̄lego libros legū si i medicia libros medicie certe si filiꝰ p̄ficit in vtraq̄ facultate hēbit libros vtriusq̄ facultatis. et ad hoc ēt facit q̄ nōt al. be. i. ij. parte sta. q. clxxx. ij. & q̄ notat lap. all. ccix. que icipit ce florētie. Et q̄ pleniss ie i mā scribit ro. p⁹ bar. in l. ij. in p̄n. de v. ob. ō qua p moder. p⁹ d. an. i. c. at si clerici ō iudi. Et adde ter. & glo. & ibi. d. an. i. c. cū oliz de re iudi. itē vi ō oino q̄ nōt imo. p⁹ ang. i. l. p̄ris & filij cir. p̄n. ff. de vul. & pupil. vbi p̄oit an ſtāte statuto q̄ ō q⁹ libz p̄ctu debeat solui tā tū p gabella an solui debeat duplex fi in ca- vi. In glo. i. in fi. vel dic fm doct. & bñ q̄ iō istij ꝫ allegabāt q̄ exquo mōasteriū erat in ciuitate poterat expleta visitatiōe eps redire ad domū, p̄priaz. & sic videbaf q̄ nō eēt, pcurādus. nā & alias q̄n iudex p̄ficiscēf extra domicilū cōputat ea que expēdisset domi. vt nō. in. c. cū ab oī de vi. & bone. cle. Sed rō decidēdi i cōtrariū fuit q̄ i, pcuratiōe nō cōsideraf interesse sed dic q̄ daf rōne officij. vel dic q̄ daf i signū subiectiōis. vt dixi. s. c., p̄ri. hec ār rō vēdicat si bi locū taz i ecclesijs diocesis q̄z ciuitatis. Et ex bis & ex tex. cōclude q̄ ēt ab ecclesijs ciuitatis q̄s eps visitat pōt, pcurationē exigere. hoc tene mēti. In glo. fi. ibi suis sumptibus. nota glo. & cōsimilē glo. hēs. s. e. cū ista. nō. doc. s. c., p̄ri. & c. cū apostol⁹ s. eo. Ultimo scias q̄ Inno. posuit ꝫ gl. aliquantulū intricatā. & p̄prie expedit hodie i. c. cū persone de p̄uil. li. vi. & q̄ mā ē quotidiana & gl. Inn. aliquā tulū cōfusa. vt. s. dixi. iō subijcia cōclusionē p̄ quaz facillime itelliget Inno. Querit. n. hic de hac questione quidā eps admonuit quēdā abbatē vt pararet se ad visitationē & ad, pcurationē. Abbas respōdit monasteriū eē exemptū & offerebat se iācōmenti, pbaturū cora ipso episcopo vel alio iudice cōpetēti & videns episcopū paratū ad fulminādū sniaz cēsure appellauit ad papā insta causa expressa episcopus nō obstāte appellatiōe tulit excōicationē ꝑ euz queritf vtruz dicta excōicatio teneat & p̄suppositā nullitate vtrū episcopus sit puniēdus. Et in hoc distingue tres casus. aut enim episcopus erat i possessione visitādi. & hoc ꝓstabat aut ꝓstabat q̄ non erat i possessione. aut dubitabat. p̄mo casu tz excōicatio q̄ cū eēt i possessiōe non tenebaf i p̄iudiciū sui iuris admittere appellationē nec ēt, pbationē recipere q̄ episcopus, pcedebat vt ps, p conseruatione sui iuris non ār vt iudex. & sic oblatio, pbationis ñ bēt iustificare appellatiōez vt bz i. c. interposita ō appel. & c. cū inter cānonicos de elec. vnde isto casu nō tenetur episcopus assumere cāe cognitionē dz tñ monere p̄tē. Host. dicit q̄ exquo ꝓtumacia ē manifesta ñ tenef citare p̄tē. sz p̄mū dictū ē tuti⁹. ar. coz q̄ nō. i. c. cū sit romana in fi. de appel. Secūdo casu dic q̄ snia non tenuit p̄suppositā exēptione. vt i. c. cū dilectus. & qō ibi nō. de reli. domi. nō tñ vēit episcopus puniēdus si monasteriū erat i diocesi sua quia potuit duci, pbabili errore. secus si monasteriū non erat i diocesi. argu. c. sacro. de sentē. ex. Tertio cāu pēdet ex futuro cuētu an teneat snia. nā si constiterit episcopū nō esse i possessione & monasteriū exēptū nō tenebit snia alias sec⁹. Et p̄ predicta cōsuluit inno. vt semp episcopus ,p̄cedat extraiudicialiter vt ps ad cōseruationē iuriū suoz q̄ ñ teneāf tūc admittere, pbationē vl appellatiōez sz pt se defēdēf gladio māli & spūali. vt i. c. dilecto de sen. ex. li. vi. & idē dic̄ i alijs iurib⁹ episcopo ꝓpetētib⁹ vel circa possessionis corpalis cōseruationē, dicit. n. q̄ si subdit⁹ qui allegat exēptionē ostēdit p̄iuilegiū suū poterit eps videre nō vt iudicet sz vt iformet se q̄ nō dz esse iudex i fcō suo cū cōmodū veniat sibi applicādū. fac qō dixi i. c. ad audiētiā de appel. & i. c. sup lr̄is de rescrip. & per hoc vī q̄ i casu dicti. c. cū p̄sone. eps, p cedit nō vt iudex sz glo. aliud ibi sentiat. nā quāuis eps posset eē iudex i cā ecclesie nō tñ vbi cōmodum venit sibi applicandū. ar. nō. in. l. de iure. ff. ad municipal. & in. cle. ij. de re. eccle. non alie.

c **Cum nuper.** Qui iur̄ metropolitico vl legationis visitat, puncias i, puinciales q̄ sibi, pcuratiōes denegant pōt ferre snias p̄rio querelā decisaz. secūdo mandatū ibi mādam⁹ tertio cōminaf ibi aliogn. Casus lr̄alis. Archiēps beneuētan⁹ dū visitabat, puinciā suā tā auctoritate, p̄p̄ria q̄z auctoritate do. pa. cui⁹ auctoritatez gerebat. clerici nolebant ei procurationem exhibere: vnde conquestus est domino pape. vnde mandat q̄ ten⁹ cū archiepiscopus, puinciaz visitauerit siue auctoritate, p̄p̄ria siue auctoritate pa., pcuratiōes rōne visitatiōis fm facultates ecclesiaz sibi exhibeāt alio quin sniās quas ipse tulerit in rebellos ratas hēbit & eas faciat inuiolabiliter obseruari Ber. Nō p̄ q̄ q̄ñq̄z pōt qs locū visitare duplici⁹ iure vt erat iste archiēps nā poterat visitare, puinciā iure metropolitico. vt. s. eo. sopite. Itē iure legatiōis q̄ erat legatus pape. & sic vī q̄ si eodē āno bis visitasset, puinciā diuerso iure bis habuisset, pcurationē. Secūdo nō ex hoc & ex tex. q̄ legat⁹ pape pōt visitare totā, puinciā & ab oibus ecclesijs exigere, pcurationē rōne visitatiōis. Tertio nō q̄ supior licite fert sētentiā censure ꝯ denegātes idebite, pcurationem.

Sed q̄ro quo tpe debeāt, pcuratio. Vinc. vī velle q̄ i fine anni recollectis fructib⁹ q̄ tūc dz supior visitare. Do. an. putat q̄ sit i optiōe epi. vī q̄cunq̄z visitauerit poterit exigere, pcurationē. & ꝫ plus mihi plz p hūc tex. ibi cōtigerit visitare & c. & c., pcurationes. s. eo. Sed dcm̄ vin. pōt assumi, p cōsilio.

Jn glo. i. ibi cū eps negligēs ē. imo & si nō ē negligēs pōt archiēps visitare, puinciā seruando tamē formā que habetur i. c. i. & fi. eo. ti. li. vi.

c **Cum canonicis.** Ad antiquam monetā vel si nō ē in vsu ad eius estimationē soluēde sūt pēsiones antiq̄. ꝑ recitat fcm̄. secūdo, p̄uidet ibi dam⁹. Casus lr̄alis. Rector cuiusdā ecclesie soluebat certā pēsionē ānuatim canonicis maioris ecclesie & illaz aliquot ānis soluit ad monetā antiquā in qua pēsio ab initio fuerit cōstituta: postea alia moneta maior fabricata fuit canonici exigebāt pēsionē sibi solui de meliori mōeta ex integro. Mandat pa. q̄busdā quatenꝰ canonicos illos faciant manere cōtētos solutione p̄oris pecunie vel si nō est i vsu cōtēti sint extimatiōe pēsiōis antique Ber. Nō p̄ q̄ ecclesia cathedralis appellaf ecclesia maior quandoq̄z appellaf matrix. de quo i de. i. de sen. ex. & i. c. venerabili i fi. j. de verb. sig. Itē nō q̄ satisfaciēdū ē debito sz monetā currentē tēpore cōtracti debiti & si illa nō ē in vsu dz solui estimatio. Ex quo iferur q̄ exquo pecunia nō ē i vsu nō pōt solui debitū licet eēt in vsu tpe debiti cōtracti. de quo vide p̄ Inno. & Host. i. c. quāto. ō in reiur. & per bar. i. l. paulus. ff. de solu. & ad declarationē māe vide qō dixi in. c. oliz. s. eo. Jn glo. i. ibi vī q̄ duo sufficiāt. dic q̄ i casu illius. c. nō refert an duob⁹ vel pluribus annis fuerit solutio facta qa ꝫ nō cōtēdebaf de substātia debiti imo debitū p̄supponebaf sed petebaf fm monetā nouiter currētē ātiqua meliorē fatēdū ē tamē q̄ potuisset p̄scribi vt in moneta noua fieret solutio iuxta tñ ea que dixī in. d. c. olim.

a **Auctoritate.** Propter p̄uatū oratoriū, pcuratio rōe visitatiōis ñ debeāt. ñ diuidit Casus lr̄alis. Religiosi licet aliquando celebrēt i grāgijs suis p̄p̄ hoc rōne visitatiōis, p curatiōes aliqui exigere p̄sumebāt. Sup hoc cōsultus papa rñdet inhibēdo ne ex eo, pcuratiōes ab illis religiosis exigere vel extorquere p̄sumāt Ber. Nō p̄rio q̄ oratoria p̄uata nō sūt sub ptāte epi saltē quo ad ius visitandi & , pcurationē exigēdi. Et ex hoc & ex tex. nō q̄ loca publica & religiosa sūt visitanda dūtaxat. ad hoc. c. i. j. eo. li. vi. vbi bo. tex. naz ibi dī q̄ loca pia eps pōt visitare. Et ex illo tex. iun

dē scriptura scm̄ fuerit testiñ pris & filij et ad hoc facit q̄ de statuto, p̄ hibēte vltra decem milia ires ad nuptias nō. i. l. ifici ādo. §. isās i fi. ff. ō fur. & adde oi no qō late & elegātissime scribit do. io. maria. i repe. c. qualiter & q̄ñ i. x. q. vij. q. p̄rin. de accu. itē vide q̄ not tat guil. de cuneo & ibi pau. de ca. p⁹ eū in l. nauis. §. cū ār cir. fine p illum tex. ff. ad l. ro. de ia. et ad p̄dcā fi atqō q̄ relinquit pōri biblia et fratrib⁹ capa qd debeatur pōri de quo late scripsi p⁹ d. ab. de sumo. c. fin. item, p illo dcō bal. in d. l. binos qō. s. retuli de iudice exercente duo officia q̄ debz hꝫe duo salaria vide oino bald. idē dicētez i. l. q duobus. ff. de cōdi. & demō. p text. i auc. vt iudi sine q⁹, quo suf. §. illud. q̄ limita singulariter vt p bar. in. l. fi. C. de cōbar. li. xij: & i. l. i. C. ō p̄po. agen. in re. e. li.

cto isto infertur q̃ appellatiõe pij loci nõ venit oratoriuz priuatũ. Itẽ nõ ibi celebrãt iterduz. q̃ actus celebratiõis necessario nõ cõcludit locum eẽ publicuz qõ nõ. nã facit ,p istis hospitalibus in qb⁹ interdũ celebraf vt ex hoc solo nõ cõcludaf hospitale esse religiosũ. qz nõ probat hoc eẽ qõ ab hoc ꝓtingit abesse. vt. c. ij. de trãsla. ꝓla. qõ intelligo nisi act⁹ celebrãdi sit publicus ꝛ oẽs indifferenter admittanf. vt nõt archi. de ꝓse. di. i. nemo. dixi in. c. patẽtibus. de priui. Sz quero qualiter cognoscit oratoriuz ab ecclesia. dic ꝑm doc. q̃ ecclesia est illa que principaliter deputaf ad celebrationẽ ꝛ ad orandũ ac etiã ꝓsecraf ꝑ epz ꝛ ꝓstituit sibi dos, ꝑ ministris ꝛ cultu diuino. vt i. d. c. nemo. Oratoriũ vo nõ ꝓsecraf nec ꝓstituit sibi dos nec ꝑncipaliter fit vt ibi celebret sz vt ibi oret. vñ sine licentia epi nõ est in istis oratorijs priuatis celebrandũ. vt in. c. vnicuq̃z. cum. c. se. de ꝓse. di. i. nec ꝑsit habere cãpanam[a] publicã. vt in. d. c. patẽtibus. dicit tñ Inno. q̃ si is qui habet oratorium priuatũ nõ honeste illud tractat põt eps illud facere destrui. ar. in. c. oẽs basilice de conse. di. i. quod nõ. Et ex his iferf ad aliã questionẽ. nũqd ista oratoria gaudeãt ĩmunitate[b] ecclesiastica. ꝛ cõis cõclusio est q̃ nõ cũ sint loca ꝑuata. naz hodie põt eẽ oratoriũ qõ cras erit camera ad volũtatẽ dñi. sic dicim⁹ de hospitali priuato. vt nõt Inno. in. c. iter dilectos ẽ. de dona. ꝛ itellige qñ oratoriũ nõ ẽ cõstructuz auctoritate pontificis. nã si interessisset ei⁹ auctoritas esset publicũ ꝛ religiosuz ꝛ nõ posset amplius deputari ad humanos vsus. ar. i. c. ad ẽ. ẽ. de reli. domi.

Alterius quero qs debet habere curã eorũ q̃ habitant in huiusmodi oratorijs religiosorũ. dicit Hosti. q̃ de professis nõ ẽ dubiũ qz hẽbit abbas vel is cui ipse iniungit. Sed de familia seculari vt rusticis bubulcis ꝛ similib⁹ ẽ dubiũ. ꝛ dicit Hostiẽ. q̃ timet ne eorũ aie periclitẽtur cũ non cõfiteant proprio sacerdoti nec alteri de ipsius lnia sz qñq̃z illis monachis q̃ nullã ptãtẽ ĩ eis hñt. Nõ hoc dcm̃ q̃ rustici ꝛ famuli religiosorũ lz hitẽt ĩ eoz grãgijs seu monasterijs nõ valẽt eis ꝓfiteri sed debẽt ꝓfiteri ꝑsbytero pochiali. ꝛ pro hoc facit ho. tex. iuncta gl. ĩ de. qz ꝓtingit in fi. de reli. do. vbi dr̃ q̃ de iure hospitale non potest admiſtrare sacra paupib⁹ ibi degẽtibus sed debent recurrere ad parochianũ sacerdotẽ. subijcit tñ ibi tex. q̃ in hoc est attẽdenda loci ꝓsuetudo qõ hñ nõbis. Per hoc potest iferri q̃ monasteriũ potest ꝑscribere ꝑ pochianũ vt suis fuitorib⁹ possit ꝓferre sacra. In gl. in fi. dicit tñ Inno. q̃ si ĩ oratorio istituereturr sacerdos ꝑpetuo q̃ tũc eps posz oratoriũ visitare. nã tunc cessat ratio gl. refert tamẽ alios tenere contra. ꝛ forte melius qz si loc⁹ ẽ ꝑuat⁹ non ẽ capax ĩtitulationis ꝑpetue. sz posset saluari dictũ Inno. qñ oratoriũ fuisset constructuz auctẽ epi qz tũc publice posset ibi celebrari ꝛ sacerdos deputari. Et credo q̃ sz eps non posset visitare huiusmodi oratoria vt hic tñ posset ad illa accedere vt videat quõ se bẽant ꝛ si preter formã iuris cõstructa sint et an honeste illud tractet. de quo dixi. ẽ. ꝑm Inno.

a Vide eũdẽ d. ab. pano. ĩ. c. sopite. ẽ. e. ꝛ i. c. patẽtib⁹ de priuile.

b Et vtz oratoriũ ꝑuatũ gaudeaft/munitate quo ad cõfugientes. vide h̃ per d. an. ꝛ idẽ dicit archi. i. c. vxor felicis circa ꝑn. xvij. q. iij. ꝛ vide q̃ nõ. p⁹ d. an. i. c. pe. de ĩmu. ec.

De cõsecratiõe ecclesie vel altaris. Rubrica.

Cõtinuari põt dupliciter. ꝑ ad ꝑcedentẽ rubricã secũdo ad sequẽtẽ. ꝓmo sic. Supra visuz ẽ de censibus sed qz ĩ cõsecratione ecclesie solẽt dari ĩmunitates ꝛ cẽsus ĩponi iõ post rubricã precedẽtẽ subijcit istã. secũdo sic. Tractaturus auctor de celebratõne missarũ qm̃ misse nõ debẽt celebrari nisi in locis cõsecratis iõ premisit hãc rubricã. Et ex hac cõtinuatiõe isurgit qõ. nũquid ĩ locis nõ consecratis possit celebrari cũ altari viatico. Inno. i. c. i. j. c. sẽtit q̃ sic dicit enim locũ eẽ cõsecratũ ex quo ibi ẽ altare viaticũ cõsecratũ ꝑ epz. ꝛ sic nõ ob. c. missarũ de cõse. di. i. sed aduerte qz archi. post aliquos antiquos tz ꝛriũ ĩ. d. c. missarũ. dicens q̃ vbi ĩ ecclesijs cõsecratis ñ põt celebrari ẽt cũ altari viatico nisi cõcurrat licẽtia epi. In locis ãt nõ cõsecratis ꝛ sine altari viatico nõ sufficit licẽtia epi. ꝛ hanc opi. ' credo veriorẽ. ꝑ hoc adduco tex. ĩ. c. fi. de ꝑuile. li. vi. vbi de gratia ẽ concessiuz epis vt possint celebrare vel facere' coram se celebrari ĩ itinere sup altari viatico. ñ enim hoc liceret ꝛ iure cõi, pnt ĩno. sentit fruſtra cõcederet ꝑuilegiuz l. i. C. de fi. istru. li. x. ad idez. c. vnicuq̃z. ꝛ. c. siquis extra de cõse. di. i. vbi dicitur q̃ ĩ oratorijs ꝑuatis ñ debet celebrari sine licẽtia sui epi. Itẽ scias pro ĩtellectu rubrice ꝛ materie q̃ ecclesia anteq̃z cõsecretur nõ appellatur ,p prie ecclesia sed basilica post consecrationẽ assumit nomẽ ecclesie sicut electꝰ ĩ epm qui post cõsecrationẽ assumit nomẽ epi. vide ad vtrũq̃z bo. glo. cũ tex. quẽ tenebis mẽti de reli. do. c. i. ꝛ dicit ecclesia grece latine idẽ est qõ ꝓuocatio qz vocat oẽs publice. Tẽplũ vo iudeorũ appellaf olim ꝛ hodie synagoga⁹ q̃ idẽ ẽ q̃ ꝓgregatõ qz ppls ibi ꝓgregabaf. Sed apostoli ecclesiã nr̃az nũq̃z voluerunt appellare synagogã lz sic possit vocari vt pz ex etymologia vocabuli sz ẽ potuerũt facer ad dr̃iaz synagoge iudeorũ vel qz magis cõuenit hoib⁹ rõne vtẽtibus ẽ nomẽ ecclesia q̃z synagoga qz aialia ẽt irrõnabilia cõgregãtur sed solũ hoies vocãtur. vñ hoc vbũ ꝓuocatio ẽ magis aptũ hoib⁹ q̃z ꝓgregatio. et hãc rõnẽ reddit papias. Basilica vo dr̃ q̃si regũ bitaculũ a basilico qõ idẽ ẽ qõ ĩperator seu rex ꝑm eũ dẽ. nã añ cõsecrationẽ ñ vocãtur ibi hoies ad diuina merito adhuc nõ põt appellari ecclesia. Et facit ad statutũ. nã si puniret delictũ cõmissũ ĩ ecclesia ñ vẽdicaret sibi locũ ĩ delicto ꝓmisso ĩ basilica sepe tamẽ vnũ ponit ,p reliquo sz ĩproprie vt clare vñ ex ꝑdictis. Itẽ scias q̃ dedicatio seu cõsecratio cuiuscũq̃z oratorij ẽ solẽniter ãnuatiz celebrãda. vt ,pbat in c. solẽnitates. i. ꝛ ij. de cõse. di. i. ꝛ clari⁹ de cõse. dis. iij. c. i. vñ oritur dubitatio. nũqd tũc fit cessandũ ab ope seruili ꝛ a foro iudiciali. Spe. ti. de ferijs ĩ ꝑn. sentit q̃ sic. nã lz. c. fi. ẽ. de ferijs nõ faciat mẽtionez nisi de dedicatiõe basilice michaelis que ẽ ĩ penultima die septẽbris tñ ĩ. c. i. preal. facit mẽtionẽ de dedicatõe cuiuscũq̃z oratorij. Jo. an. ibi ĩ addi. spe. dicit dcm̃ spe. ,pcedere quo ad celebrationẽ fiẽdã solẽniter in ipsis ecclesijs ꝑ clerũ ñ ãt quo ad forũ iudiciale nisi tm̃ ĩ dedicatione michaelis vt ꝑdixi. hec rñ sio Joã. an. satis põt sustineri quo ad. c. solẽnitates sed respectu. c. i. pall. iudicio meo sustineri non põt. nã illud. c. loquit de ferijs celebrãdis ẽt ꝑ laicos. vt colligit ibi maxime ĩ fine. c. fateor tñ q̃ cõsuetudo ẽ in cõtrariuz. ꝛ tm̃ quo ad officiũ celebrantur huiusmodi ferie consecratõnis.

Hec. A moto altari vel lapide cõtinẽte sigillũ recõsecratur altare nõ ãt ecclesia ꝛ hz duo dcã scõm ibi ,ppter hoc. Casus, lr̃alis.

a

Querebat a dño papa qd fiendũ si altare motũ fuerit vel lapis superior cõfract⁹. Papa respõdet q̃ si altare motũ fuerit vel lapis supior q̃ sigillũ ꝓtinet confract⁹: aut diminutus enormiter. iterũ cõsecret: sed ecclesia ꝑ hoc ꝓsecrari nõ dz lz qdã canones hoc dicere videant. Ber. Nõ prio duos casus ĩ qbus altare iã' cõsecratũ execrat. primus qñ mẽsa seu tabula supior mota ẽ. secũdus qñ lapis qui ẽ loco sigilli ẽ cõfract⁹ seu diminut⁹. ꝛ hoc declara vt ifra latius ꝛ clari⁹ dicã. Secũdo nõ q̃ ad execrationez altaris ñ sequit necessario execratõ ecclesie ꝛ idem cõ. nã possibile est q̃ ipa ecclesia sit

c Adde eũ dẽ pano. in c. si ecclesia ĩ eo.

d Adde h̃ eũdẽ pãor. i. c. iij. ĩ. ẽ. in decis.

e Vide q̃ nõt sã. tho. ĩ. iij. sen. di. xiij. q. j. ar. ij. circa. fi. vbi dicit qõ beatus siluester istituit q̃ altare deceto ñ nisi lapide um eẽt q. ñ. altare cõsecrare dz oz eẽ aliquã rẽ fortez ꝛ nõ frãgibilẽ fiẽ lignũ vel terra. ꝛ dz esse copia altari uz, ĩ ecclesia vt frequẽtet h̃ misteriuz iõ dz eẽ mã cõis ñ ãt arũ vel argẽtũ vel aliud huiusmodi qz de facili ñ posset hẽri et dicẽ q̃ cõperit lapis ad significationẽ altaris quia xp̃m signat q̃ ẽt p petrã significatur. i. ad chorin. petra aũt erat xp̃s.

execrata tñ ñ altaria que fuit i eccleſia. vt dicã i.c. ꝓpoſuiſti.j.eo. Tertio nõ q; res inanimata ſemel cõſecrata qñqz iterũ ꝓſecrar. vt pz qñ ex aliquo ici denti execrar. qõ qñ ꝓtingit dicã plene i.d.c. ꝓpoſuiſti. ſecus vt i re aiata ſemel ꝓſecrata nã nũqz execratur nec denuo cõſecrar. ſ. de ſacra. ñ ite. qñ ꝑ totũ. Ex quo iſero q; fortior eſt cõſecratio q̃ adhibet rei aiãte qz rei iaiate. ⁊ põt eſſe rõ diuerſitatis. nam ꝓſecratio i re aiata ꝓducit effectũ ſuũ circa aiaz. vt i.c.i. de ſacra vnctione. vñ etiã p⁹ mortez aia ñ relinqt effectũ ꝓſecrationis. nã ſemel baptizat⁹ vel ordinat⁹ nũqz deſinit eſſe etiã p⁹ mortez baptizat⁹ vl ordinat⁹. vt nõ. xxx. q. vij. c.i. ſz i re aiata ꝓſecratio cõſiſtit i iſtis exterioꝛib⁹. vt i muris ſeu i iſtis altarib⁹ lapideis que ex violatione ꝓſecrationis execrañ.

Sed hic q̃ro qs dz lapis continens ſigillũ. So. cũ ꝓſecrar. altare ſit vnũ foramen paruũ vel i ſupioꝛi pte i ipa menſa lapidea altaris vel añ altare vel in latere dextro altaris ⁊ poſt ꝓſecratiõez claudit⁹ paruo lapide q̃drato vel rotũdo ⁊ ille lapis paru⁹ vocat⁹ ſigillũ qz eſt ad iſtar figilli. nã ſicut ſigillũ denotat ⁊ ſignat ipſũ ſigillantẽ ita ipe lapis denotat locũ eẽ ꝓſecratũ. Et i ipſo foramine apponuntur relige. Itẽ nomẽ epi cõſecratõis. Itẽ nomẽ ſci i cui⁹ bono rẽ cõſecrar. vñ dubitar vtr deficiẽtib⁹ reliquijs poſſet apponi coꝛpus xpi. ⁊ Jo. i.c. placuit. d. cõſe. di. i. tenuit q; ſic. Aug. dixit nõ eẽ de ſubſtãtia cõſecratiõis vt reliquie ponãtur ea. di. nullus. Hoſt. i ſumma. e. §. iij. refert ſe cõſuluiſſe Jnno. papaz ſup illo dcõ Jo. an. licite põt apponi coꝛpus xpi ꝓ reliquis ſeu loco reliquarũ. Et dicit Jnn. rñdiſſe de aſſiſtẽtiũ cõſilio q; nõ ſz ñ reddit rõnẽ. ſz Jo. an. dicit q; põt eẽ qz coꝛpus xpi ẽ cibus aie. de cõſe. di. ij. pãis. nec dz cõſeruari niſi cã ifirmoꝛum vel alia de cã neceſſaria. vt i.c. vnico de cuſto. eucha. ⁊ vti debem⁹ reb⁹ ad vſuz deſtinatũ i.c. iij. de appel. ⁊ ꝟ opi. multũ mihi plz. Fert tñ q; leo papa deficiẽtib⁹ reliquijs dedit ptẽ coꝛpalis ⁊ euchariſtie i cõſecratiõe cuiuſdaz eccleſie. Jn glo. i. ibi de loco ad locũ mouet. aduerte qz hec glo. vł ſibi ꝓria ꝓria frõte. naz hic dicit q; tabula ꝓſecrata põt moueri de loco ad locũ ſine execratiõe. Cõtrarũ ſentit infra dũ dicit q; ſi menſa altaris fuit mota vel aliquis de lapidib⁹ tãgẽs menſaz ipſaz execratũ ẽ altare ⁊ debet iterũ conſecrari. Do. an. vł itelligere q; qñ ꝓſecratio ꝓfiſtit iter mẽſaz ſuperioꝛẽ ⁊ ipaz cõſecratõnẽ altaris iferioꝛis ita q; ꝓſecratio claudit totã mẽſã altaris tunc ꝓcedit ſecũdũ dictũ glo. qz ſi mouet mẽſa violat ꝓſecratio q̃ erat ſub mẽſa. vbi vo cõſecratio ꝓfiſtit i foramine facto ſup mẽſa altaris tũc exquo nõ mouet illõ ſignũ ſz moueat tota mẽſa nõ ẽ altare execratũ qz remanet cõſecratio iuiolata. ⁊ ſic ꝓcedit ꝑma ꝑs gl. Sed aduerte qz Jnno. ſentit ꝓriũ ſup rubꝛica. nã vult q; ẽt ſi cõſecratio ꝓfiſtat i dextero latere altaris nihilominus ſi mouet mẽſa altaris execratũ ẽ ipm altare. Et credo q; hoc dcm̃ ẽ verius itelligẽdo de altari ſtabili ſz in altari portabili ſeu viatico poſſit ꝓcedere dictũ do. anto. Unde ſcias q; quoddã ẽ altare portabile qõ portar de loco ad locũ ⁊ ẽ puus lapis continẽs i ſe foramẽ cũ cõſecratõe ⁊ ſigno ſuppoſito et iſtud nõ execrar niſi moueat illud ſigilluz continẽs ꝓſecratõez. Altare vo ſtabile ẽ qõ ẽ firmũ i loco ⁊ illud execrar multis mõis. ꝑ vbicũqz violat⁹ loc⁹ cõſecratiõis. puta qz cecidit aliqs de lapidib⁹ tãgẽtibus ipaz cõſecratiõnẽ vel motũ ẽ ſigilluz ipm vel ſi tota mẽſa ẽ mota ſz ibi nõ fit foramẽ cõſecratõnis. rõ qa qñ altare ẽ firmũ nõ cõſecrar ſolũ tabula ſz totũ altare. vñ ſi patit enoꝛmẽ leſionẽ amittit formã ſuã ⁊ dr execratũ iõ dz de nouo cõſecrari. Et i ſi. glo. nõ itelligas ſi lapis de nouo addit altari q; efficiat ſacer qz. c. qõ i dubijs. j. eo. ꝓcedit i liquoꝛib⁹ ⁊ in his q̃ cõmixtione cõfunduntur vt ibi clarius dicam. ſecus in alijs rebus.

t **Ua.** Dieb⁹ ẽt nõ feſtiuis pñt eccleſie cõſecrari. Calus lr̃alis. Quia ꝓſecratiões clericoꝛũ certis tẽporibus debẽt fieri. queſuit eps romacẽ. gb⁹ diebus cõſecratio eccleſiarũ fieri debeat. Rñt papa q; tã in dieb⁹ dominicis qz ꝓuatis pñt eccleſie conſecrari. Ber. Nõ ꝑ ibi i dioc. tua q; extra dioc. ñ lz epiſcopos cõſecrare eccleſiã ſicut nec iudicare alienos ſubditos. ⁊ ſi de facto ꝓſũpſerit ſine licẽtia, ppꝛij epi lz teneat cõſecratio ipe tñ eps veniet puniẽdus. vij. q. i. c. ſi eps. Secũdo nõ q; ad cõſecrationẽ eccleſie nõ ẽ ꝓfixa certa dies. ⁊ rõ dubitãdi fuit vt dz i gl. qz alie cõſecratões vt ep̃orũ virginũ ⁊ clericoꝛũ fuit certis dieb⁹ feſtiuis. Sed rõ decidẽdi ſm doct. fuit qz dz eſſe dña iter ꝓſecrationẽ iaiate rei ⁊ aiate. naz altera dignioꝛ. itez firmioꝛ. nã illa nõ iterar vt dixi i c. ꝓcedenti ſicut iſta que fit i re iaiata iõ nõ eſt opus ſeruare tãtã ſolennitatez. Et ſcias incidenter q; ſit qõ quare monialis nõ cõſecrar ſi fuerit ſemel coꝛrupta ⁊ tñ electus i epz cõſecrar lz habuerit vxoꝛez vł cõcubinã vltra vxoꝛez. de quo vide bo. glo. i.c. acuti⁹ xxvi. di. ⁊ i.c. vidue. xxvij. q. i. ⁊ dic vt ibi.

q **Quod in dubijs.** Habet duo dicta. ⁊ primo idẽ dicit qõ. c. i. ſ. eo. ſecũdũ dictũ ibi nec negam⁹. ⁊ illud breue. ⁊ põt ſic ſũmari ad mentez. Oleũ nõ cõſecratũ põt ꝓmiſceri oleo cõſecrato ⁊ totũ ſit cõſecratũ. Calus literalis. Ꝓzio dz B: q; ſi altare motũ fuerit vel tabula ſupioꝛ cui cõſecratiõis bñdictio adhibet enoꝛmiter fracta totũ debet iterũ cõſecrari. Itez oleum non conſecratum poteſt commiſceri oleo conſecrato ⁊ dicetur totum cõſecratum. ⁊ ita que religioſis adherent religioſa cenſent Ber. Nõ ꝑ q; totum altare execrar ſi tabula ſupioꝛ mota fuit: ⁊ nõ q; loquitur idiſtincte. nõ. n. refert ſe ad caſuz qñ ꝓſecratio cõſiſtit ſub tabula ſed indiſtincte loquit. iõ facit, ꝑ bis q̃ dixi i. c. i. ſ. eo. qz exquo altare amittit formã ſuã ſz locꝰ cõſecratiõis remaneat iuiolat⁹ totuz altare execrabit. ⁊ ꝑ ꝟ qõ ſequ̇ i lr̃a dũ dicit idem eſſe ſi enoꝛmiter ſit facta menſa altaris. Nõ ſcõo i ſi. q; compoſitũ ex diuerſis aſſumit naturã ſimplicis dignioꝛis ⁊ hoc tene menti. naz quotidie iſta lr̃a allegar q; magis dignũ trahit ad ſe min⁹ dignũ. ad idez. c. vni cũ eo. ti. li. vi. Jn glo. ſi. ibi ſecus ſi vinũ apponatur ſanguini. nã ſi poſt trãſubſtãtiationez fcãz ꝑ ſacerdotez i altari apponeret vinũ i calice remanet vinũ nec aſſumit naturã ſanguinis xpi. vt i.c. cũ marthe. j. ti. ꝓri. ſed glo. nõ ſoluit ꝓriũ. Doc. ſoluũt triꝑliciter. ꝑ q; oleũ cõſecratũ nõ definit eſſe oleũ. ſtat ergo i ſua natura iõ cõmixtione cũ alio oleo fit cõfuſio. ſz vinũ p⁹ cõſecrationez definit eſſe vinũ ⁊ efficitur ſãguis xpi. iõ cũ fuerit vinũ alteri⁹ nature nõ fit cõmixtio. Et credo q; poſſit dari alia rõ fortioꝛ. naz poſt cõſecrationez ñ eſt ibi purus ſãguis xpi qz nõ eſt ſãguis ſine coꝛpoꝛe vt nõ. i. d. c. cũ marthe. vnde quẽadmodũ i hoſtia eſt verũ coꝛpus xpi cũ ſãguine. ita in calice eſt verum coꝛpus chriſti cum ſanguine. ⁊ ibi videbis q̃re ſũt iſta duo ſacra ⁊ ñ vnum tãtum merito vinũ poſtea ipoſitũ vel ali⁹ liquoꝛ ñ trãſit in ſãguinez qz ñ eſt ibi purus liquoꝛ ſanguinis. ⁊ hec rõ iudicio meo fortius ſtrigit q̃z rõ doc. ſecunda rõ qz ſicut ſanguis ẽ incõmutabilis ita eſt incõmixtibilis. tertia q; hoc ꝓcedit vtute ſacri ſz alia ꝑcedens videt mihi verioꝛ. Jn ea. glo. ibi minus⁹ dignũ. dic q; vniuerſitas ſeculariuz que venit ꝓncipaliter eſt dignioꝛ iurepꝛonatus qõ venit acceſſoꝛie. nã id qõ

a An et qñ magis dignũ trahat, ad ſe minus dignũ. addeo ſo q; nõ. doc. oẽs in c. ſuper qõnũ. §. ſi vo ſuper glo. i v. delegari d offi. dele. ⁊ ter. i. l. ſi. §. ſz ⁊ ſi ſi. ff nau. cant ſts.

venit accessorie lz in se simpliciter sit dignio rõne tñ accessiõis est minus dignũ ⁊ trãsit cũ ꝑncipali. vt ꝑ bat insti. de re. diui. §. hiquis. ⁊ vide qõ dicaz i. c. ex lris de iurepa. nã, pcedũt ista qñ vnũ põt venire ac cessorie ad reliquũ. sed ecclesia q̃ est mere spũalis si trãsiret cũ vniuersitate seculari. vt nõt Inn. in. d. c. ex lris. Et in fi. glo. ñ intelligas q̃ filũ ñ sacrũ efficit sacrũ. qz vt dixi i. c. i. ẽ. eo. iste tex., pcedit in liquoribus ⁊ in bis que mixtione confunduntur sed in alijs que mixtione non confunduntur vnum non trãsit i nãz alteri⁹. ⁊ sic ar. gl. nõ colligitur ex tex.

p **Roposuisti.** Recõciliatur ecclesia q̃ pp bõicidia ⁊ vulnera boiuz ibidez perpetrata est polluta. ꝑ consultatio. scõo rñsio ibi fraternitati. Casus lr̃alis. Peregrini de diuersis mũdi partibus veniunt ad ecclesiam scĩ iacobi i ter quos rixas ⁊ ꝓtẽriões, ꝓpter custodiã altaris fieri cõtingit vnde vulnera ⁊ bomicidia iferuntur ibidẽ. Queritur vtrũ, ꝓpter boc ecclesia iteruz debeat cõsecrari. Rfidet papa q̃ nõ dz recõsecrari lz dz recõciliari ꝑ aquã cũ vino ⁊ cinere bñdictã Ber.

Nõ ꝑ q̃ bomicidiũ cõmissuz i ecclesia ipaz ecclesiã polluit adeo vt ante recõciliationẽ ñ possint ibi dẽ diuĩa celebrãi. ad idẽ. c. fi. j. e. ⁊ cũ iste tex. simplr facit mẽtionẽ de bomicidio nec i hoc requirit sanguinis effusionẽ sufficit bomicidiũ ẽt sine effusione sanguinis. puta qz fuit ibidẽ laqueo suspẽsus vel strangulatus vel qd simile. qõ clarius tz glo. eo. ti. c. vnico. li. vi. ⁊ limita bũc tex. ꝑ ibi nõ. nã dz itelligi ꝺ bomicidio violẽto seu iurioso sec⁹ i casuali. ⁊ qd in eo qui se defendendo aliũ occidit vt i ecclesia vel si ibi i terficiat aliquis scũs homo. bec ⁊ similia vide ꝑ bo. glo. i. d. c. vnico. Secũdo nõ. q̃ ꝑp vulnera citra bomicidiũ ecclesia polluit ⁊ idẽ i cimiterio. vt in d. c. vnico. Et aduerte qz vulnera nõ fiũt sine sãguinis effusiõe vnde alia iura faciũt mẽtionẽ de effusione sanguinis i. c. fi. j. eo. ⁊ i. d. c. vnico. Ex quo infero ad duo notãda. ꝑ q̃ pp extractionẽ modici[a] sanguinis nõ polluit ecclesia qꝺ denotat boc verbũ effusio nã illud verbũ abũdãtiã significat. ꝑ boc vide bo. tex. cũ glo. ibi i. c. cũ illoz̃ i. §. q̃ si claustrales i ỽ. illi. j. de sen. ex. ⁊ vide glo. ibi nõ. i ỽ. sanguine effusione. Et bec notabis ad statuta que qñqz requirunt sanguinis effusionẽ. secũdo ifero q̃ ex alia iniuria corꝑali citra sanguinis effusionẽ nõ polluitur ecclesia vt necessario idigeat recõciliatiõe lz i aliquibus locis sit cõsuetudo nõ ipzobãda vt fiat reconciliatio saltẽ ad terrozẽ aliozũ. ꝑ boc qꝺ nõt Jo. an. i c. aqua. j. eo. Vltio nõ q̃ ecclesia qñqz polluit et tũc nõ idiget recõsecratiõe lz recõciliatõe. qñqz execrat ⁊ indidiget recõsecratõe nec sufficit recõciliatio ⁊ qui sunt isti casus videbis. j. cũ glo. ⁊ dicũt doc. q̃ ꝑ aquã designat populus. ꝑ vnũ aque mixtũ designat vnio deitatis ⁊ humanitatis. ꝑ cinerẽ memoria passiõis. iõ cũ istis tribus fit recõciliatio ꝑm formaz cõtẽtã i põtificali. Sed ꝺ predicta oppo. de. c. vestra de coha. cle. ⁊ mu. nã ecclesia cũ sit sca ñ dz posse pollui cũ peccare nõ possit. Sꝺ. ꝺr̃ñ ẽ verũ q̃ ecclesia i se nõ polluit ex delicto boiuz lz ad terrozem fit illa recõciliatio vt boies vidẽtes q̃ ex facto atroci scã q̃si polluant ita vt idigeãt recõciliatione inducant ad cogitãdũ quãtũ sit elaborãdũ ꝑ expiatione ꝓpzij peccati. Ex boc iferr̃ q̃ vbi ista fierẽt occulte ñ ẽ opus recõciliatõe qz cessat cã iductiua qꝺ bene notabis. ⁊ vide glo. nõ. i. d. c. vnico. In gl. i fi. Ex hac gl. collige tres casus i qb⁹ eccl̃a recõsecrat̃ ⁊ tres i qb⁹ altar̃ ⁊ duos i qb⁹ ecclesia reconciliat̃. Prim⁹ casus qñ dubitat̃ an ecclesia fuerit cõsecrata. lz ẽ dubiũ qñ dz dubitari. iuo. ẽ. c. ſ rubrica quẽ sequũtur doc. cõiter hic dicit q̃ dz dubitari si nõ apparet scriptura i libro ecclesie vel colũna vel tabula marmorea i quibus solet scribi ipse cõsecratõis vel nõ apparet testis saltẽ vnus deponẽs de visu vel lz quosdã de auditu. nã ꝺ casu cũ nõ tractat̃ de ꝓiudicio alterius sufficiũt tales, ꝑbationes qꝺ bñ nõbis nã põt facere regulã q̃ scriptura i loco marmoreo fcã vel vnicus testis faciat fidẽ vbi nõ agitur de ꝓiudicio alterius. ⁊ ad ꝺ semp allegat̃ dictũ Inno. ⁊ facit de cõse. dist. iiij. punlos. xxiiij. q. ij. sane. ⁊. xxij. q. v. boc vz. Secũd⁹ casus ẽ si parietes ecclesie fũt cõbusti. ⁊ ẽ rõ qz cõsecratio ecclesie cõsistit i exteriori pte. fit. n. delinitio seu vnctio cũ crucib⁹ i ipsis parietibus ecclesie ab iterioꝛ pte in superficie muri. vñ violat̃ ipa cõsecratio ex cõbustiõe parietum lz parietes nõ corrũat. de cõse. di. i. ecclesijs. Tertius casus si parietes corruerũt ita q̃ oportet de nouo ipos reficere. ⁊ boc ꝑ rõnẽ ꝑdictã. lz glo. ꝺ limitat qñ simul ⁊ semel parietes corruerũt ⁊ reficiũtur. sec⁹ dicit ipa si bodie corruerit vna certa ps ⁊ reficiatur cras alia ps ⁊ ẽt reficiẽt ⁊ sic successiue. nã eadẽ vz ecclesia fic̃ dicim⁹ i naui. nã si successiue reficiat ẽt tota eadẽ navis dz. vt in. l. q̃ in re. ff. de leg. i. ⁊ idẽ dicit̃ popul⁹ lz aliqui moriãtur ⁊ aliqui nascant̃. vt in. l. , ꝓbeatur. ff. de iudi. ⁊ de boc vide glo. q̃ boc disputat i. c. de fabrica de cõse. di. i. ⁊ istã opi. vident̃ sequi doct. bic maxime Hosti. Inno. sentit sup rubrica sed ibi refert ꝺr̃iũ teneri a quibusdã vt idigeat recõsecratione ⁊ bãc ptẽ puto veriozẽ. nã i istis spũalibus consideramus veritatẽ ⁊ ñ fictionẽ. vt nõt archi. i. c. i. de voto li. vi. lz i veritate nõ ẽ illa ecclesia. exquo ex toto de nouo lz successiue ẽ refecta. naz negari nõ põt qn cõsecratio que cõsistebat i antiquis parietib⁹ sit sublata. ⁊ iura ꝺr̃ia loquunt̃ de fictiõe. nec ob. si dicatur q̃ exquo fuit refecta ꝑus minoꝛ ps traxit maioꝛ ps minozẽ ptẽ ad nãm suã. ar. i. c. ẽ. ꝓi. in fi. et sic de alijs ptibus. nã dico q̃ boc ñ, pcedit in istis q̃ mixtiõe cõfundunt̃ vt dixi i. c. i. ẽ. eo. Prim⁹ casus in qbus altare recõsecrat̃ ẽ cũ dubitat̃ an fuerit cõsecratũ. ⁊ declara, put. ẽ. dixi i ecclesia. Secundus casus qñ mẽsa altaris ẽ mota. tertius qñ cnoꝛmiter fracta ad ꝺ. j. e. c. ligneis. ⁊ declara vt dixi i. c. i. ẽ. eo. Primus[d] casus i quo ecclesia polluit̃ ⁊ indiget recõciliatione ẽ ꝑ sanguinis effusionẽ. Secũdus ꝑ effusionẽ seminis. Põt addi tertius lz pcedẽtẽ opi. gl. qñ successiue ecclesia fuit reparata. nã dz recõciliari ꝑm opi. glo. lz nõ sit polluta sed adde duos casus quos bẽs i. c. cõsuluisti. j. e. Sed dubitat̃ nũqd execrata ecclesia ꝺbeat ẽt recõsecrari altare ⁊ qd i polluõe. Cõcludũt doc. ꝺ q̃ possibile ẽ q̃ ecclesia idigeat recõsecratione ⁊ nõ altare. ⁊ idez ecõtra. secus ẽ i polluõe, rõ diuersitatis. nã consecratio ecclesie cõsistit i parietibus ⁊ ẽ sepata a cõsecratiõe altariũ. vnde põt violari cõsecratio ecclesie. pura qz parietes sũt cõbusti vel corruerũt cõsecratione altariũ remanẽte itacta ⁊ ita ecõtra. nam altaria pssit destrui parietibus ecclesie remanẽtib⁹ illesis lz polluto cõcernit totũ corꝑus ecclesie. nã ex homicidio cõmisso i ecclesia totũ corꝑus cũ sit vnũ ⁊ idiuiduũ polluit̃ ideo ẽt i altaribus non põt celebrari ante recõciliationẽ cũ sint i corꝑe ecclesie. Et tractatur bic qꝺ quotidiana cuius expẽsis debeat veni re epus ad ecclesiã recõciliãdã. Vinc. i. c. cõqueren te de of. oꝛ. dicit q̃ epi dz hoc facere expensis suis qz pp boc ⁊ similia bẽt reddit⁹. nec ob. c. cũ sit romana. j. de fimo. qz loquit̃ i cõsecratiõe. ⁊ placz ista opi. ar. c. i. de cẽsi. li. vi. sed alij, vt refert ꝺ Jo. an. distinxerũt q̃ aut scit̃ qs violauit ⁊ ẽ soluẽdo ⁊ tũc expẽsis illius dz recõciliare. ar. in. c. fi. de iniur. ⁊ i. l. i. ff. de eo per quẽ fa. erit. aut nescit̃ vel nõ ẽ soluendo

a Con firmo per rex. valde nõ. ⁊ sig. in l. i. § lz sciẽdum. ff. de edi. edic. ꝑ quẽ tex. notat ibi alb. de rosa. et ang. q̃ statutum loquẽs i vulnere ñ bẽt locũ i vulnusculo et sic i paruo vulnere facit. c. ligneis. j. eo.

b Casus i qb⁹ eccl̃a reconsecratur:

c Casus in quib⁹ altare reconsecratur.

d Casus in quib⁹ ecclesia reconciliatur.

a Aduerte tñ q licet cps p recōciliatiōe ecclesie debeat procurari tñ recōciliatiō ñ ē fienda p precio nisi h̄ beat consuetudo ad h̄ ē glo. fmg. i. c. nullus eps i v. restituit i q. i. q̄ h̄ dic̄ p tex. i. c. nemo ō sumo.

7 tūc recurrēdū ē ad ꝓsuetudinē 7 statutū ecclesie q bus deficientibus rector 7 parochiani debent procurare[a] cp̄m. ar. in. d. c. cū sit. in defectū oium debet ep̄s facere expēsis suis. ar. x. q. iij. cauendum. 7 hec opi. vī placere Jo. de lig. ī cle. i. de cele. missā. et illa eadē mihi satis plz. 7 h̄ de isto. c. sufficiant.

c **Cum sis.** Plura altaria simul ī eadē ecclesia cōsecrari pñt. 7 idē ī plurib⁹ ep̄is. h. d. Casus lr̄alis. Cū plures clericos possit ep̄us simul ordinare. q̄situ fuit a quodā archiepo vtrū plura altaria in vna ecclesia: 7 plures epos possit ep̄us simul cōsecrar 7 papa rñdit q̄ potest Ber. Et fuit rō dubitandi. nam vni persone nō pñt plures sacri ordines eadē die cōferri. vt ī. c. lr̄as de tēpo. or. Itē vnica missa in die per ep̄m dici pōt. vt in. c. consuluisti. j. ri. proxi. 7 iste cōsecratiōes nō fiūt sine missa. de quo tñ dic vt bēs gl. nō. in. c. q̄ sicut de elect. vbi disputatur an celebratio missē sit de substātia cōsecratiōis. vnde videbat q̄ plura altaria ī eadem ecclesia simul consecrari nō possent. 7 idē ī ep̄is. sed ꝛ rium h̄ decidit. nā nihil obstat quominus in eadem missa 7 in eodē loco possint plures ep̄i cōsecrari vel plura altaria. Et nō tex. ibi in vna ecclesia. ex hoc enim verbo potes īferre q̄ si altaria sint in diuersis ecclesijs non pñt simul ꝓsecrari. q̄ requirit h̄ certa forma que nō pōt saluari in altaribus nō pñtib⁹. et lz h̄ cōsecratio ep̄orum 7 altariuz parificentur tamē differūt in die cōsecratiōis q̄ altaria pñt consecrari quolibet die sicut ecclesia. vt in. c. ij. s̄. eo. lz ep̄i ñ nisi die dñico. vt in. c. i. 7. c. qō die. lxxv. di. Quid āt de benedictionib⁹ abbatū. vide bo. glo. in cle. attendentes de sta. regu. ī v. benedici. 7 per host. ī. c. cuz cōtingat de eta. 7 quali. 7 nō ē hoc iure expressū sed per argumēta. cōiter tenem⁹ q̄ in diebus dñicis fic obseruatur in cōsecratione ep̄orū. nā si minores ordines nō possunt conferri quolibet die pp reuerentiaz. vt in. c. i. de tēpo. or. fortius benedictio abbatis q̄ dat ptātē ipsi abbati cōferendi minores ordines. 7 sic minores ordines depēdēt ab ista bñdictiōe. ergo dz impēdi cum maiori solēnitate 7 c̄.

l **Igneis.** Corruente tecto parietibus illesis 7 mensa altaris nō enormiter fracta nec altare nec ecclesia ꝓsecrat. h. d. secūda ibi inquisitiōi.

Casus lr̄alis. Ligna ecclesie cōsūpta sūt vetustate: vel alia cā tectū ecclesie destructū ē 7 cōsūptū est: lz parietes ītegri remāserūt: ac mēsa principalis altaris modicā passa est fractura repatū ē tectū. queritur vtrū ecclesia vel altare debeāt cōsecrari. rñt pa. q̄ cū parietes in sua ītegritate pmāserint: nec ecclesia nec altare pp cām p̄dcām debet denuo cōsecrari. Ber. Nō pr̄io ex tex. iuncta glo. q̄ cōsecratio ecclesie cōsistit nō in tecto sed in parietibus iō corruēte tecto remanētibus parietib⁹ nō fiet recōsecratio.

Nō scōo q̄ altare nō execrat si patit modicā fractura. secus si enormē. Et aduerte q̄ tex. nō distinguit vtrū fractura sit in loco ꝓsecratiōis. 7 iō ītelligo idistincte q̄ vbicūq; ꝓtingit enormis fractura mensa altaris execratū ē altare. 7 hoc q̄ vī perdere formā suā. 7 facit ad ea que dixi in. c. i. s̄. eo. Et per istū tex. īfert abbas ad q̄nē quotidianā. nūqd altare viaticum fit execratuz si lapis remoueat a ligno. nā sepe altare viaticū fit ex lapide paruo inserto lig. 7 cōcludit q̄ nō 7 credo q̄ vult arguere a simili. naz sicut corruēte tecto ecclesie remanētib⁹ pietib⁹ ñ fit recōsecratio ita sublata illa tabula seu ligno cui īherebat lapis nō dz fieri recōsecratio. Jo. an. hoc fatetur si sepulchrū est in ipso lapide. sec⁹ āt si in ligno esset sepulchrū siue foramē 7 ibi eēt ꝓsecratio 7 lapis eēt loco sigilli 7 hoc ē indubitatū. nā tunc violat cōsecratio. Sed ego dubito ēt ī pōi casu ponendo q̄ altare recipiat formā suā ex ligno 7 lapide. puta q̄ lapis est ita paruus q̄ p se nō sufficeret ad formā altaris viatici. nā licet cōsecratio sit in ipso lapide tañ sublato ligno verū ē dicere q̄ ipsū altare patit enor mē fractura. 7 sic perdit formā suā. ad hoc adduco istū tex. ī scōa pte. nā hoc casu qñ lignū vel tabula ē de forma altaris consecratio fuit facta ī toto altari. lz foramē fit ī certa pte fractū. 7 hoc credo verū. Jn gl. ī fi. hāc gl. declara, put dixi ī. c. ꝓposuisti. s̄. eo.

c **Consuluisti.** [b] Breue ē vel potest sic summari. Polluit ecclesia vel cimiteriū si excōicatus ī ea sepelit. Casus lr̄alis. Corpora excōicatorū ī cimiterio ecclesie sepulta sūt. queritur vtruz cimiteriū debz denuo cōsecrari. rñt pa. q̄ cimiteria illa recōcilianda erūt p aspersionē aque solēniter bñdicte sicut ī recōciliatiōibus ecclesiar uz fieri cōsueuit eiectis p̄us corpibus excōicatorū si a corpibus fideliū discerni poterūt Ber. Nō q̄ cimiteriū ecclesie polluit quēadmodū 7 ipsa ecclesia 7 an cimiterio polluto polluat ecclesia. vide tex. ī. c. vno eo. ti. li. vi. Secūdo nō q̄ excōicatus nō ē in cimiterio sepeliēdus. Et nūqd sepeliētes eū incurrant sniaz excōicationis. vide tex. ī cle. eos ō sepul. 7 vide bo. gl. ī. c. ad hec. j. de pui. que tractat nūqd cōicās excōicato mortuo īcurrat excōicationē mior rē sicut incurrisset cōicando viuo. 7 tz ibi glo. nōbili ter q̄ sic lz host. teneat ibi ꝓprium sed dic plene vt ibi dixi. Sed quero qd si excōicatus sepeliret ī ecclesia. Solu. sentit h̄ Jo. an. q̄ ecclesia dz recōciliari 7 parietes ēt sūt radēdi 7 corpora excōicatorū sūt reijciēda de cōse. di. i. ecclesia. 7 idē si pagani sepelirent. Sed hoc dictū non placet quaten⁹ dicit q̄ parietes sūt radēdi. nā per hoc violaret cōsecratio ecclesie. 7 sic eēt recōsecrāda 7 nō recōciliāda. nec ob. c. ecclesia. allegatū p Jo. an. q̄ loquit ī ecclesia non dum ꝓsecrata. tūc enim est verū qō prędixi. secus āt si ecclesia ē cōsecrata rōne prędicta. Et bēs ex text. vnū casuz addēdū ad nō. ī. c. ꝓposuisti. s̄. eo. vbi ecclesia seu cimiteriū recōciliat. Aliū casū ponit h̄ io. an. scz quādo ecclesia seu cimiteriū fuisset cōsecratū p notorie excōicatū. nā si sepultura corporis excōicati polluit istū locū fortius quādo ipsa consecratio fit p manus notarij excōicati. 7 vī hic facerre regulā q̄ oīa que cōsistūt ī exterioribus benedictionib⁹ et cōsecratiōib⁹ nō debēt exercitari per fideles si gesta sunt per notariū excōicatū ad recōciliationē. sec⁹ dicit ī corpore xp̄i 7 in alijs sacris. nā illa sūt verissima in se nec idigēt recōciliatiōe lz excōicatus ꝓfecerit. facit. i. q. i. i. c. multi. 7 adde istū aliū casū ad nō. ī. d. c. proposuisti. vide qō nō. in. d. c. ij. de sacra. nō ite. Itē vide ēt tex. cū glo. xiij. q. ij. c. cuz grauia. 7 in. c. nullus. vbi bēs q̄re corpora fideliuz sepeliunt ī sacro. 7 bēs ibi bonū ꝓsiliū vbi dz eligi sepultura 7 c̄.

c **Cum sicut.** Qui fecit ecclesiaz ꝓsecrari teneat eam dotare 7 tene mēti hūc casū. In pma sci narratio. In scōa exhortatio. ibi cū ñ sit.

Casus lr̄alis. Regia vngarie q̄zdā ecclesiā fūdauit 7 eā fecit ꝓsecrari: 7 ī ea fuerūt clerici instituti sed ecclesiaz nō dotauit. clerici illius ecclesie significauerunt hoc do. pa. vnde ipse scribit regine dicēs cum ecclesia ñ sit cōsecrāda nisi de dote sit ei prouisuz: tāto libētius ad dotādā ecclesiā prędcāz liberalitatis seu, puisiōis manus apire dz: q̄zto ex debito iā tenetur Ber. Nō p ex tex. iuncta glo. q̄ fundās ecclesiā vel faciēs eā cōsecrari obligat ad dotē cōpetētem illi dandā quēadmoduz pater carnalis obli

b Et p gl. hic q̄ dicit q̄ idem iudicamus de cimiterio q̄ de ecclesia hēs vltra alle gata in ea bo. tex. ī. c. cū ecclesia j. de īmun. eccle. 7 melioꝛē q̄ nō consueuit ad hoc allegariī. c. fi ciuitas. ij. rñso de sē. ex. li. vi. et idē dicunt doc. ibi de quo dic̄ h̄ d. bartho. de bellēzinis se fuisse prędie interrogatū 7 q̄ nescie bat illū textum.

c An sepeliētes excō municatū, īcurrāt excōicatōez.

d Vbi debeat eligi sepultura.

e Fundās vel cōsecrari sacriēs eccle siā tenetur eā dotare sicut patrē filiam.

gatur ad dotẽ cõpetẽtẽ filie dãdã.l.fi.de dotis pro/ miss.ita ꝛ qui fecit ecclesiã ꝓstrui vel consecrari quia quod ãmõ cẽsẽt pater cum deduxerit ecclesiã de nõ esse ad esse. Secundo nõ ꝙ ī hoc casu ecclesiastī cus iudex bẽt iurisditionẽ ī laicuꝫ. Jn gl. ibi vel si b̄ omissiuꝫ sit ī fundatiõe.dic ergo ꝙ ante fundati onẽ ꝺꝫ dos ꝓstitui.vt ī.c.nemo de cõse.di.i.ꝛ si fuit omissum in fundatione nõ debet cõsecrari nisi dos assignet vt b̄.ꝛ si fuit omissũ põt cõpelli fũdatoꝛ seu faciẽs eã consecrari ex q̄si cõtractu.ꝛ lꝫ gl.hic ī fine dicat ꝙ prius sit cõuenictus cõsecratoꝛ nõ b̄ dicit nã vt ꝓbat hic actio ẽ prius dirigẽda ꝯ faciẽtẽ cõse/ crari.nec ob.motiuuꝫ glo.īmo facit potiꝰ pro.qꝛ si episcopꝰ oꝛdiat ad pñtatõnẽ alicuiꝰ pus ꝓpellit pñ tatoꝛ q̄ꝫ oꝛdinatoꝛ.vt ī.c.cũ fꝫ de p̄bẽ.fꝫ ī defectuꝫ fundatoꝛis seu faciẽtis cõsecrari agendũ ẽ ꝯ epm cõ secratoꝛẽ qui dotabit vel ex bonis ecclesie sue si fine enormi lesiõe b̄ fieri poterit.ar.ī.c.apostolice .s. de dona. vel de pñmonio suo.sicut ī simili nõ. in. c.de multa.s. de prebẽ.Et nõ ꝙ hec obligatio trãsit ī be redẽ.vt in glo.ꝛ in iuribus allegatis in ea.Et nõ ga sepe accidit maxime ī cõstructoꝛibꝰ capellarũ. Jn ea.gl.ibi recipere hospites ꝛc̃.dicit host.ꝙ si tãta de
a Quid sit mãsus. beret eẽ dos pauci repirent qui vellẽt ecclesiã cõsti/ tuere.vñ sufficit fm eũ ꝙ assignet vnus mãsus pro dote.ꝛ qd sit mansusª vide bo.tex.ī.c.i.s. de cẽs.et ibi ī glo.ꝛ dicit ꝙ cũ ista obligatio puenerit ex mera liberalitate nõ ꝺꝫ multũ seuere agi ꝯ ipm edificatoꝛ/ reꝫ.nec ẽ opus ꝙ dos deꝰ a pncipio,p hospitalitate tenẽda vel,p iumbꝰ epalibus soluẽdis.nã ecclesia i/ portẽs nõ tenet ad ista īmo nec tenet ,pcurare epꝫ vi sitatẽ.xvi.q.iij.ī.c.cauẽdũ.fꝫ si ecclesia puenerit ad pinguioꝛẽ fortunã tũc poterit exercere hospitalitatẽ ꝛ alia facere de quibꝰ ī glo.Et nõ b̄ hoc dcm Ho/ stiẽ.ꝛ adde opi.vinc.qui dicit ī assignatiõe dotis at/ tẽdẽdũ vtrũ ecclesia sit pochialis nã tũc bñda ẽ ratio decimarũ ꝛ oblationũ ꝛ aliarũ obuẽtionũ ſpũaliuꝫ ꝓt.n.ex oibus predictis iferriꝰ ꝙ dos ꝺꝫ eẽ tãta vt presbyter viuere possit saltẽ cũ vno ministro res/ pectu habito ad obuẽtiones ſpũales.ꝛ si ecclesia est collegiata ꝺꝫ dotari fm quãtitatẽ ꝛ numeꝝ collegia toꝝ ꝛ q̄liratẽ collegij ꝛ vide qõ nõ.xxi.q.i.i.c.i.ꝛ vi de bo.gl.ad p̄dcã ī.d.c.nemo.de cõse.di.i.

a **Aqua.** Ecclesia polluta ꝑ sacerdotẽ simplicẽ recõciliari nõ põt ẽt si aq̃ fuerit ꝑ eꝫ bñdicta.tria facit. põit dictũ.dãnat cõsuetudinẽ cãm reddẽs et subdit preteriti tolerantiã.scõa ibi nõ obstãte.tertia ibi ꝙ ãt. Calis lr̃alis. Jn prouincia bachareñ qñ ecclesia vel ꝑ sanguinis effusionẽ vel alio mõ fuerat violata recõciliabaꝰ ꝑ simplices sacerdotes: puenit hoc ad noticiã pape.vnde sup hoc scribit epo astoꝛi ceñ.dicẽs ꝙ ꝑ aliũ epm q̄ꝫ p,ppriũ ecclesia põt re/ cõciliari aqua ꝑ epm benedicta:ꝛ ꝙ nõ ꝑ simplices sacerdotes decetero ecclesie recõciliẽtur nõ obstan/ te cõsuetudine,puincie bachareñ.q̃ dicẽda ẽ potius corruptela:qꝛ lꝫ epꝰ cõmittere possit q̃ iurisditõnis sũt īferioꝛibꝰ clericis:tñ ea q̃ sũt epalis ordinis ñ ꝑt eisdẽ clericis īferioꝛibꝰ demãdare.Qõ ãt sup recõ/ ciliatione buiusmõi bactenꝰ fcm̃ est de mãdato epoꝝ duxit de misericoꝛdia tolerandũ Ber. Nõ prio bonã regulã ī materia delegatiõis ꝙ ea q̃ sũt oꝛdis epalis nõ pñt cõmitti nõ epo.multa.n.sunt que non pñt fieri nisi ꝑ epos tãq̄ꝫ depẽdentia ab oꝛdie epali vt cõsecratio virginũ,ordinatio clericoꝛũ cõsecratio ecclesiarũ ꝛ similia.de qbꝰ vide tex.lxviij.di.c.quã/ uis.ea vero q̃ sũt iurisditõis demãdari pñt ẽt ñ epis Ex quo iferr ꝙ ptãs excõicandi põt cõmitti ẽt non epis.ꝛ idẽ de oibꝰ que epꝰ ꝓsequit ī sola confirma/ tione.de quibꝰ ī.c.trãsmissã de elec.ꝛ ad p̄dcã vide glo.singularẽ quã tenebis mẽti ī.c.puenit.xcv.di.q̃ dicit ꝙ nihil bẽt epꝰ qõ sit meri ꝑij qõ nõ fit de/ legabile.sed distingue,put b̄ ī tex.nã ea q̃ sũt oꝛdi nis nõ debẽt cõmitti nisi b̄ñti illũ oꝛdinẽ.Ex quo in fert ibi glo.nõbiliter ꝙ ẽt papa nõ posset dare ptãtẽ nõ sacerdoti cõficiẽdi coꝛpus xp̄i qꝛ ī dispõne diuĩa illud ẽ distributũ oꝛdini sacerdotali.vt in.c.i.§. vna s. de sũ.tri.Et ex hoc posses facere aliã regulã ꝙ ea que sũt alicuiꝰ oꝛdinis nõ pñt delegari alicui nõ b̄ñ/ ti illũ oꝛdinẽ ꝛ sic nõ est spãle in epo. Et ex hoc ꝛ ex tex.nõbis ꝙ epatusᵇ ẽ oꝛdo ꝛ nõ simplex dignitas lꝫ theologi tenẽt ꝯtrũ.de quo vide bonã glo.ī proe/ mio sexti. Ultimo nõ ꝛ tene mẽti ꝙ cõstitutio iu/ ris antiqui declaratoꝛia extẽdit ad ptẽrita lꝫ repiat cõsuetudinẽ ī oppositũ exquo declarat irrõnabilita tem cõsuetudinis ꝛ sic gesta ptextu cõsuetudinis ir/ rõnabilis nõ tenẽt.vnde papa hic ex misericoꝛdia to/ leranit actus precedentes.ꝛ de hoc vide qõ dixi ī.c. fi.de cõsti.ꝛ vide tex.cũ glo.ī cle.ij.de re.ec.nõ ali. sed vide bo.gl.ᶜ ī.c.cũ venerabilis.s.de cõsue.q̃ vꝫ velle ꝙ gesta ptextu cõsuetudinis q̃ reputabaꝰ irrõ nabilis sũt tolerãda saltẽ ex misericoꝛdia vt hic.ꝛ b̄ tene menti. Jn gl.i.ᵈ ibi ꝯ iuris naturã.põt dupli citer glo.ītelligi.ꝑ ꝙ cõsuetudo irrõnabilis est ꝯ iu ris naturã.nã de iuris natura ẽ ꝙ qs exerceat oꝛdi/ neꝫ quẽ recipit.nã ptãs ministrãdi seu exercẽdi ea q̃ sũt oꝛdinis nõ depẽdet ex nuda voluntate supioris fꝫ cõfiitit ī certa forma tradita ꝑ ecclesiã.ꝛ ista est rõ decidendi ī tex.nã ea q̃ sunt iurisditõis cõfiitũt ī nu do exercitio seu volũtate ideo pñt ꝺlegari cuicũqꝫ. secus ī bis q̃ sũt oꝛdis. Jn glo.fi. ī fi.ꝛ ex hoc et ex tex.collige papaꝫ posse cõmittere simplici sacer/ doti ptãtꝫ recõciliãdi ecclesiã.ꝛ vide qõ plene nõ.ī c.quãto de cõsue.ꝛ idẽ dicerẽ de oibus que sũt iu/ ris epalis ex dispõne bũana qꝛ ī illis papa bẽt pleni tudinẽ ptãtis ī.c.proposuit de cõcef.prebẽ.fꝫ ea q̃ ī dispõne diuina sũt tributa certo oꝛdini nõ pñt cõ/ mitti illũ oꝛdinꝫ ñ b̄ñti ẽt ꝑ papã vt vult glo. fin. in d.c.puenit.ꝛ nota istã regulã ꝛc̃. Abbas.

s **Si ecclesia.** Ecclesia ẽt nõ cõse/ crata si polluit re/ cõciliãda ẽ.b.d.bẽt duo dicta. secũdum. ibi ẽ tñ. Calis lr̃alis. Aliqua ec/ clesia nõ cõsecrata sanguinis effusiõe aut alio modo polluta ẽ.Queritᵉ q̃liter fit recõciliãda.rñdit pa. ꝙ lauetur aqua exoꝛcizata ne diuine laudis oꝛgana ſu spendant in ea ꝛ q̃ꝫ cito poterit fieri debet cõsecrari Ber. Nõ ꝙ basilica largo mõ põt vocari eccle/ sia vt hic.ꝛ vide qõ dixi.s. super rubꝛica.Et ex hoc ꝛ ex tex.iferõ ꝙ ī materia fauoꝛabili ꝛ priuilegiata appellatiõe ecclesie venit basilica seu ecclesia nõ cõ/ secrata.nã exquo ẽ deputata ad diuinũ cultuꝫ ꝛ ,pti nus ẽ cõsecrãda babeᵗ,p cõsecrata ī fauoꝛeꝫ ipsiꝰ.si cut ī simili dicit ꝙ de,prio militãdus babeᵗ ,p mili te.l.pe.ff.de testa.mili. Secũdo nõ ibi suspendã tur.ꝛ tene menti ꝙ in ecclesia nondũ cõsecrata licite celebrant diuina.nã b̄ mandaᵗ vt,ptinus recõcilieᵗ ne officiũ diuinũ ī ea suspendatur.dic tñ ꝙ in ea ꝺꝫ celebrari cũ altari viatico quia in locis non cõsecra/ tis celebrari non potest.de conse.di.i.missarum. di xi super rubꝛica.Et aduerte ꝙ hic nõ fit mentio de licentia episcopi.videtur ergo ꝙ exquo locus a pri moꝛdio est deputatus ad diuinas laudes non exiga tur alia licentia. Jtem nota ꝙ post pollutiõneꝫ ec clesie cõtingenteꝫ ex sanguinis vel seminis effusiõe oꝛgana clericoꝛũ in ea suspenduntur.Ex quo iferoꝛ ꝙ nedum missa sed nullus officiuꝫ ꝺꝫ ibi celebrari ante reconciliationem.An aũt de facto ibi celebran tes incurrant irregularitateꝫ. Hostien.sentiebat ꝙ sic qꝛ ecclesia videtur interdicta.argumentũ hic.sed

b An epus sit oꝛdo

c Et est gl.ꝑma qnã ibi idem pa/ noꝛ.nõt ad b̄ ꝛ allegat cõcoꝛdãteꝫ.

d Ad ma teriã huius glo.vide gl. i.c.ꝙ sedes de offi.oꝛdi. ꝛ aliam ī.c. quãto ꝺ cõ/ sue.ꝛ aliam put.ī. c.pue nit.xxv.di.

ꝝium eſt hodie determinatum ⁊ habetur ī.c.is qui de ſen.ex.li.vi.non eſt ergo eccleſia interdicta ſi or/gana clericorum ſunt ſuſpenſa. Ultimo hic queri tur nū quid pollutio nocturna contingens in ipa ec/cleſia polluat eam vt indigeat recōciliatōne. Jo.an. dicit q̄ cōſuetudo ſatis rōnabilis habet q̄ non. licꝫ pollutio quādoqꝫ contingat cum peccato. Et an et quādo ꝓueniat hoc ſine peccato. vide tex.cum glo. nōbili.vi.di.teſtamentum. Sed ego dico q̄ alio re ſpectu eccleſia iſto caſu nō eſt reconcilanda q̄ talis pollutio cōtingit occulte ⁊ ea que occulte fiunt nō in digent recōciliatione ꝑ ea que dixi ī.c. ꝓpoſuiſti .ſ. eo.⁊ declara hunc tex.ꝑ ea que dixi in.d.c. ꝓpoſui/ſti.⁊ vt ē glo.nō.in.c.vno.j.e.li.vi. In glo.i.ibi in fi.nota finem glo.⁊ per iura ī ea allegata. Clemēs papa mandauit denūciari excōicatos effractores cu iuſdā eccleſie nōdū cōſecrate[a] vbi tū celebrant diui/na.⁊ nota q̄ ꝓpꝛie ſacrilegiū nō cōmittit ibi q̄ non ledit reſ ſacra ſꝫ ꝓꝑ deputatōꝫ gaudet eo ꝑuilegio quo ſacra. In gl.ij.ī fi.hoſt.vī ſequi ꝑmā opi.ſꝫ Jo.an.⁊ cōiter doc.trāſeūt cū opi.gl.⁊ illa vī veri/or ꝑ rōnes gl. Itē ſi exigeret ꝑnīa epi poſſit imme diate cōſecrari ⁊ tū tex.dicit q̄ citius fieri pōt. Itē ī expectando ep̄m ꝑnt diu diuina ſuſpēdi ꝑ mētem tex.⁊.c.pe.de īmu.eccle.q̄ lꝫ iſte locus nō cōſecra/tus gaudet eodē ꝑuilegio cū cōſecrato nō tū ſequit q̄ in reconciliatiōis actu debeat ſuari eadeꝫ forma. nā cū magis delinquat ī loco cōſecrato expedit vt maior fiat demonſtratio ī actu reconciliationis.ar. ī c.cum illorum de ſen.ex.⁊ in.c.cum bone. de eta.⁊ quali.

a Adde ß archi.i.c.i. ī ꝑn.i.qōe.v. vbi dic̄ q̄ ſic laic⁹ nō ꝑt ſe/gregare bo/na ab eccl̄ia ita nec̄ ab il la nō conſe/crata ⁊ facit q̄ ipemet ar chi.nōt ī .c. nouerit ea. cā ⁊ qōne.⁊ adō ß q̄ nō ui p⁹.d.an. i c.i.ō immu. eccle.

De celebratione miſſarū[b] ⁊ ſacramento eucharī/ſtie ⁊ diuinis officijs. Rubrica.

b Ꝓro i/tellectu bu/ius rubri. vi de oīno ſan. tho.ī.iiij.ſe. di.xiij.qō.i. ar.ij.cir.me. vbi dicit q̄ quotidie in eccleſia miſ ſa cārat mul tiplici rōne ꝑmo q̄ opꝫ ſemp eē pa/rata medici nā ꝑ pecca/ta quotidia na. ſecundo vt lignū vi/te ſit in me/dio paradi/ſi. tertio vt xp̄us quoti die nobis vniat ſacra/liter. Quar to vt ſit apō nos magne memorie. Quinto vt vero agno quotidie vtamur.

Supra viſum ē de cōſecratōne eccleſie ⁊ altaris. ſꝫ q̄ ī eccleſia cōſecrata miſſe celebrātur ⁊ alia diui/na officia dicūtur ideo ſubiungit hec Rubrica.

Reſbyter. Cōiter nō ſūmat ꝓꝑ multitudinem ꝓ dictorū ſꝫ ſm vnū intellectū ꝑt ſic ſūma ri. Presbyter tenet horis debitis di/cere horas canōicas ꝑmittit tū ſibi ex cā dicere eas vſq̄ ad veſpas iclusiue.b.d.ꝑmo ꝓ/cipit offm dici horis debitis ⁊ ex cā ꝑmittit āticipati onē.ſecūdo ſpecificat cāuꝫ q̄re ꝑmittit ſibi anticipa re ibi deinde.tertio cōcludit ibi ḡ. Caſus lr̄alis. In cōcilio agatēſi.q̄rebat de horis cōueniēt[ib⁹] cir/ca offm dicēdū. Et rndet q̄ ꝑſbyter mane matuti/nali officio expleto pēſuꝫ ſuiſſet ſue ſcꝫ ꝑmā tertiā ſextā nonā veſperā q̄ ꝑſoluat ita tū vt ī horis cōpe/tentib⁹ iuxta poſſibilitatē aut a ſe aut a ſcholaribus publice cōpleantur. Deinde pactis horis ⁊ īfirmis viſitatis ſi voluerit exeat ad opus rurale ⁊ alia faciat que in textu ſequūt Ber. Nō ꝑ ibi mane iuncto v.ibi expleto.q̄ matutinū dꝫ eē expletū mane ⁊ ſic añ ortū ſolis.vñ dicit Hoſt.q̄ lꝫ mane expleri ōbe at tū dꝫ media nocte īcohari.ꝓ hoc qō ſequit ī tex. media nocte ⁊c. Ex quo īfero q̄ matutinū ē de vigi lijs nocturnis ſi diurnis.⁊ ſic illa auctoritas ſepties ī die,ꝓcedit in die nāli ꝓtinēs.xxiij.horas.⁊ qō po/ſtea tex.dicit de nocturnis vigilijs ⁊c. voluit ſpāluer diuidere ipas horas īter diē artificialē ⁊ noctē ſi āt voluit denotare q̄ eēnt vigilie nocturne ꝑter ſeptez horas nūeratas ī tex.⁊ ſic ītelligo iſtum tex.⁊ q̄ ſic voluerit pꝫ q̄ matutinū ß cōnumerat ī ſeptēnario numero q̄ ꝓſoluī dꝫ quolibet die ⁊ tū matutinū dī ō nocte lꝫ expleat de mane. Sed de vno dubito ſi matutinū īcipit media nocte nō vī q̄ expleat mane q̄ nō ponit tū ꝑs ad dicendū matutinū niſi ſuare tur cōſuetudo quorūdā religioſorū q̄ media nocte ī cipiūt matutinū ⁊ dicūt vſq̄ ad laudes ⁊ poſtea ici/piūt laudes modicū añ diluculū ⁊ explent de mane ita vt tūc ſit hora ꝑme ⁊ tūc oꝑie ſuaſ qō dī in tex. ſꝫ tūc nō ſepties ſꝫ octies ꝓſoluūt laudes.⁊ faē qō nōt archi.ī.c.preſbyter.xci.di.vbi tacite īnuit q̄ oc ro ſūt hore canonice ſepando illā auctez media noc/te ⁊c. a ſeptē horis alijs de quib⁹ ī illa alia auctoritā/te ſepties ī die ⁊c. ß tū iudicio meo apte iure ñ,ꝓbaſ vt.ſ.dixi.contra ß tū facit q̄ matutinū ē in ꝑma ho ra diei nālis ⁊ tū hic cōputaſ ſub illo numero ſeptē/nario q̄ expleſ ī die nāli. Ex quo neceſſario īferſ q̄ illa auctoritas media ⁊c. cōꝓrebēditur ī illa ſepties in die. ſed vt dixi ß diſtinguit iter diē artificialē ⁊ no ctem. Nō ibi penſuꝫ ſuiſſet q̄ ſicut vaſallus te/neſ dño ſoluere tributū ⁊ ſeruitiū ſic clericus tenet ſoluere hanc ſeruitutem deo.ſ.in dicendis horis ca/nonicis.⁊ expone penſum.ī.quantitatem vel debi/tum.⁊ idem verbuꝫ ponitur.iiij.di.deniqꝫ. Ter tio nō q̄ officiū diuinuꝫ appellat hora ⁊ et vigilia.⁊ dī hora ab ore oras.appellantur vigilie q̄ ī eis di/cendis debēt clerici vigilare ⁊ ñ dormire. Quar/to nō ibi īfirmis viſitatis.q̄ ſacerdos pochialis nō debet exire ciuitatē quin ꝑius viſitet omnes paro/chianos īfirmos nequis ſine confeſſione ſeu eucha/riſtia decedat.facit de offi.archipreſ.ī.c.iij. Nō ibi opus rurale.q̄ ß opus non eſt clericis etiaꝫ pre/ſbyteris interdictū. Item nō ibi ieiunus.q̄ pre/ſbyter parochialis tenetur ſeruare ieiuniuꝫ vſq̄ ad horā tertiā in qua pōt miſſa celebrari ſm qualitatez diei. Et ex hoc verbo infero q̄ ſacerdos parochia/lis nō debet cauſa celebratiōis recipere vinū puriſi/catū niſi habeat alium ſacerdotē qui ſit paratus di/cere miſſam ſupueniēte neceſſitate.nā iſte tex. loqui tur de ſacerdote qui ꝑius celebrauerat vt denotat illa dictio vt iterū neceſſitatibus ⁊c.⁊ tū dicit q̄ de/bet eſſe ieiunus vſq̄ ad horā ſtatutā ⁊ iterū ex neceſ ſitate celebrare poſſet.ille āt q̄ recepit vinū purifica tū nō dī ieiunus nec poteſt ex neceſſitate iterū cele/brare vt innuit iſte tex.⁊ clarius legitur ⁊ nō.in.c.ex parte.⁊.c.conſuluiſti.j.eo.ti. Nō ibi peregrino/rū ⁊ boſpi.pulchrum dictuꝫ q̄ ſacerdos pochialis licite miniſtrat ſacramenta peregrinis ⁊ boſpitibus ꝓfluentibus ad parochiam ſuam.ergo inferri ꝑt q̄ peregrini ⁊ boſpites non tenentur ire ad eccleſiā ca/thedralē ſed neceſſitate ſuperueniente videnſ eſſe ō illa parochia ad quā ſe cōtulerūt. Et facit hoc ad qō nem quotidianā que tractaſ in.c.i.de ſepul. Mori/tur peregrinus in parochia alicuius vtꝫ debeat ibi ſepeliri vel in eccleſia catbedrali ſi nō elegit ſepultu/ram vel ſi elegit extra parochiā ſuā vtruꝫ debeatur quarta eccleſie catbedrali an parochiali.iſte tex. faē ꝓ eccleſia parochiali.latius examinatur ß qō in. d. c.i. Nō ibi ſepties in die ⁊c. q̄ de iure diuino cle ricus tenet ad.vij.horas canonicas ſꝫ nō ſūt de iuſ diuino iſte hore determinate.vñ officiū ſeu determi/natio ⁊ diſtinctio officij eſt de iure poſitiuo ſed ſepti es in die laudare eſt de iure diuino. Ex quo infero q̄ papa licite pōt diſpenſare circa mutationē officij ſed nō credo vt poſſit diſpēſare vt clericus nō renea tur dicere aliquod offm ſꝫ Lau.⁊ Joā.de lig. aliter ſenſerint in cle.ij.eo.ti.vbi arguūt q̄ ſicut papa ibi dat ptātem certo caſu mutandi officiū ita poſſit diſ/penſare vt nō teneatur qs dicere officiū arguendo de parte ad totū. Sed illud dictū mihi nō plꝫ quia alia rō ē ī toto alia ī pte.q̄ ō iure diuio ē ip̄z officiū generaliter ſumptū ꝑ qō papa ſine rōne ñ diſpēſat. ſecus in diſtictiōe ⁊ mutatione officij q̄ illud vt dixi eſt de iure humano.ꝓ hoc qō le.⁊ nō.i.c.ꝓpoſuit de cōceſ.ꝑben. In glo.i.ī fi.nō bene glo.⁊ refert

a Adde q̄ ordinatus ad titulū patrimonij tenet ad officium ſz nō i certa eccliā ſz. do. an. i. c. tuiſ de p̄bē. allegantē gl. i. c. fi. xcij. diſ. & vide imo. i cle. i. de celebra. miſ. ſup gl. i v. miniſtri. & qd de ſcholari q exiſtēs in ſtudio retinet p̄ſbyteꝝ q ſuo nomie officiat in eccleſia an teneat etiā dicere officium vide imol. i cle. i. de magi. i vlt. col. & vide imol. in cle. vt hi q i. ij. col. 6 eta. & qua. & vide oio Jo. de lig. in cle. di/gnū de celeb. miſ. & q̄ quis teneat dicer offiū vide p archi. i. c. clericuſ victū cuz. c. ſeq. xci. di. Et circa diuinū officiū vide q ſcribit Jo. de lig. in rep. cle. dignū i. x. q. de cele. miſ. Et ſolet dubitari qd ſit antiphōa dicq̄ p̄ria ātiphona dr̄ p̄paratio ad pſalmū & alibi miſſio i poſſeſſionē ex p̄mo decreto dr̄ antiphona q̄ eſt p̄parātio ad ſecū dū decretū. ad hoc ē tex. & gl. i. l. ſi pecuniaz. ff. de pign. acti. vbi. d. paulus de ca.

boſti. q̄ papa cardiales & alij pōtifices ꝑ parte maiozi hoc obſeruāt dicēdo ꝺ mane officiū vſq̄ ad ſextam & nonā iclusiue ꝓpter occupatiōes ſupuenientes poſtea. nā p̄ma hora diei eſt aptioz & deuotioz iō meli⁹ eſt p̄uenire horā q̄ p̄ueniri. ad hoc tex. cū gl. in. l. ij. ff. de v̄b. ſig. & q̄ hoc poſſet fieri hēs nō. tex. hic q ēt ex cā p̄mittit vt poſſet clericus de mane etiā veſperas dicere. Sed aduerte qz tex. p̄ma fronte vī ſibi ꝛriuſ. nā p̄mo p̄mittit vt poſſit qs de mane dicere officiū vſq̄ ad veſpas incluſiue tm poſtea vī velle ꝛriū dū dicit ita vt horis cōpetētib⁹ & c. ſz ego ītelligo q̄ clericus i p̄uato pōt p̄uare cōſiliū ꝺ traditū ſz i eccleſia ſua i q̄ ſolēt diuīa officia publice dici debēt hore canonice celebrari ꝓpetētib⁹ horis aut a ſe aut a ſuis ſcholarib⁹. ſ. clericis. & habuit iſte tex. r̄ſpectū ad cōſuetudinē quorūdā vltramōtanoꝝ q̄ bīt in eccleſia multos clericos ſcholares q̄ adiuuāt eos i officijs dicēdis. & refert Jo. an. ꝺ miraculū de quodā ſancto beremita quē deficiētib⁹ alimētis angelus paſcebat & tpe vuarū portabat ſibi q̄ſq̄ vuas bonas q̄ſq̄ marcidas q̄ſq̄ agreſtes. iterrogatuſq̄ angelus ab hr̄mita q̄ ſit tāta diuerſitatis cā. rn̄dit angeluſ q̄ bonas portabat tempore quo dicebat offiū horis ꝓpetētib⁹. agreſtes vo q̄ anticipabat horā dicē di officiū. marcidas q̄ differebat vltra debitā horā & hoc iō qz hr̄mita nō occupabat alijs exterioribus ſed vbi clericꝰ ex cā legitima ſeu neceſſaria timet occupationē p̄t licite ſuari q̄ hic dr̄. In glo. ij. in fi. ſed glo. nō declarat que ſit hora cōpetēs ad dicendum officiū. dicunt hic doc. illā eſſe cōpetētē in qua credit populū acceſſuꝝ ad diuina q̄ nō. ſi aūt veriſimiliter creditur q̄ populuſ nō veniat. dixerūt qdā q̄ clerici poſſunt dicere ad votum ſed nō placet hoc doc. ſed dicūt q̄ cōpetēs eſt cū hora officij rn̄det hore diei vt ſic dicat matutinū in nocte p̄ma in diluculo & ſic de alijs horis. Et dicit Joā. and. hic q̄ illarum ſeptē horaꝝ tres ſunt nocturne & quattuoz diurne. nam matutinū p̄ma & ꝓpletoriū ſunt hore nocturne. iō tex. dicit in plurali de nocturnis vigilijs & c. i multis tn̄ locis cōpletoriuz dicit imediate poſt veſperas & hoc fuit inductuz forte vt populus poſſit cōmode officijs ītereſſe. & nō q̄ quelibet hora deſignat aliqd de officio paruo de cruce. In glo. in ver. ſuccurrere in fi. dicit Boſti. q̄ generalis ꝓſuetudo ꝺ q̄ in diebus cōibus poſſit miſſa dici vſq̄ ad ſextā in vigilijs vſq̄ ad nonā. in quattuoz tpibus vſq̄ ad veſperas. facit qō nō. i. c. ſolet. de cōſe. di. i. & i. c. nō liceat xliij. di. In glo. fi. i fi. aduerte qz glo. dicit etiam alios clericos nō p̄ſbyteros teneri ad dicendū officium ſed nō aperit vtrū oēs teneant i quocūq̄ ordine ſunt conſtituti & qd ſi nō ſunt beneficiati ideo aduerte. nam p̄mo ponā duos caſus in q̄bus oēs conueniunt. Primus eſt q̄n clericus eſt beneficiatus. nam ſm oēs iſte tenet dicer officiū. xcij. di. c. fi. nā. p pter officiū datur beneficiū. c. fi. de reſcrip. li. vi. & q altari ſeruit de altari ꝺ viuere. ita econtra q̄ viuit de altari ſeruire debet altari in. c. cum ſm apoſtoluz de p̄ben. Scōs caſus q̄n clericus eſt i ſacris. nā cōiter tenet q̄ ꝛ nullū habeat beneficiū tn̄ rōne ordinis tenetur ad officiū vñ verbū p̄ſbyter capit ꝺ large. fac. c. ij. de coba. cle. & mu. vnde in ordiatiōe admonetur clericus q̄ ſi fuit piger i eundo ad eccleſiam ſit deinceps ſollicitus ſi fuit ſōnolentus ſit vigilans. Sz dubito i alijs duobus caſibus. Primus nunquid clericus i minoribus releuet ab officio dicendo ſi ē abſens ab eccleſia in qua eſt beneficiatus ex ꝓbabili cā & deſeruit eccleſie p vicariū. nam Jo. de. & Abb. dicūt hic q̄ ſic & hanc ꝛriam aſſignāt iter clericū in minoribus & ꝓſtitutuz i ſacris. allegant. c. puenit de appel. facit. c. cū ex eo de elec. li. vi. ſed illa iura hoc nō ꝓbāt iudicio meo nā loquunt quo ad officiādū eccleſiā. nā ex iuſti cā qs excuſat nō tn̄ releuat qn dicat officiū i p̄uato. & pro ꝺ iſte tex. naz ſacerdos ꝺ dirit offiū i p̄uato & p clericos ſcholares dr̄ i eccleſia ſed dicunt q̄ hoc. c. loqtur i p̄ſbytero q̄ tenet rōne ſacri ordis. & poſſet adiuuari eoz dictū hac rōne. clerici i minoribus vident teneri ad officiū rōne bn̄ficij ſz beneficio eſt ſatiſfactuz exquo deſeruit p vicarium. hanc opi. refert ꝺ Jo. an. & nō reuocat nec exp̄ſſe approbat. & idē facit Jo. ꝺ lig. i cle. i. eo. ti. ſed ipe Jo. an. i fi. iſtius. c. dicit vnū dictū p q̄ꝺ tacite videt recedere a dicto Pe. & Ab. dicit. n. libēter vidiſſe q̄ eccleſia ſtatutū feciſſet vt clerici ſaltem i minoribus beneficiati nō curati excuſarent occaſiōe ſtudij ab officio dicēdo deſeruiēdo eccleſie p vicariū & dicēdo officiū beate marie virgis. & aperte vī ſentire q̄ ceſſāte ſtatuto eccleſie clericus in minoribus beneficiatus non excuſat ꝛz deſeruiat p vicariū & ipſe dicat horas beate marie virgis etiā ſi ſit abſens ex cā ꝓbabili vt ſtudioꝝ. & credo q̄ hec opi. ſit verior & tutior. nā aſſumptus eſt i ſortē dn̄i & tenet de iure diuīo ſepties in die laudare deū. nec pōderat ꝓpheta q̄ dicat i eccleſia vel alibi. nam ꝛz nō poſſit i eccleſia dicere non dz excuſari quominus laudet deū i p̄uato marie cū viuat de p̄timonio x̄pi. Et eſt dubiū nunqd officium beate marie virgis ſit i p̄cepto. doc. hic nihil dicūt ſed Jo. ꝺ lig. ponit i. d. cle. i. & dicit q̄ ꝛz hoc iur̄ non ꝓbetur tn̄ hoc cōis cōſuetudo ꝺz vt cōputet inter horas canonicas. & ꝺ credo eſſe veriſſimuz. nam ordo antiquus eſt ab eccleſia traditus vt etiaz publice dicatur i eccleſia certis tēporibus qō nō eſſet ſi nō eſſet i p̄cepto. nam multa ex radice antiquoꝝ patrum ſunt i p̄cepto que nō repiunt̄ ſcripta. r̄. di. eccleſiaſticaꝝ. & i. c. cum marthe. j. eo. Scōs cauſus in quo dubito eſt nūqd clerici i minoribus non beneficiati teneant̄ ad officiuz. Inn. hic generaliter loquēdo dicit q̄ oēs clerici tenētur dicere vel audir̄ officium. & ſi ſunt beneficiati tenent̄ dicere in illa eccleſia vbi habent beneficium. xcij. di. c. fi. Exp̄ſſe tn̄ non attigunt doc. hunc caſum ſed potius ſentūt q̄ nō dicēdo de conſtitutis i ſacris & de beneficiatis in minoribus & ita ꝺz generalis ꝓſuetudo que vt credo non dicētes excuſat. ar. in. c. cū dilectuſ de ꝓſue. Sz de mente iuris diuini & humani credo q̄ ſit oppoſitum. nā eoipo q̄ qs ꝓmouetur ad ordies aſſumitur in ſortē dn̄i & trāſfert ſe in deū & in eccleſiā. vnde eximit̄ a p̄bate ſeculari. i. c. cum non ab hoie de iud. optime facit. xij. q. i. cum portio. cū. c. p̄cedēti. naz & q̄ſq̄ clericus ꝺz viuere de p̄timonio x̄pi vel ſaltem eps tenetur ꝓuidere. ſ. de p̄bē. c. ij. & c. eps. & c. cū ſm apoſtolū. Sed ꝺ cadit ſcda q̄ſtio nunqd clericus nō dicēs officiū ſine cā rōnabili tenet reſtituere fructus quos iteriz p̄cepit ab eccleſia. Joā. cal. formar hic iſtā qōnē & ꝓcludit q̄ ſic. b mouet qz ꝓpter nō reſidentiaz clericus p̄uatur beneficio & fructib⁹ beneficij in. c. pe. ſ. de cle. nō reſi. ſed nō dicens officium effectualiter nō reſidet. Item qz beneficiū dat pp officiū. vt i. d. c. fi. & fortificādo hoc vbicūq̄ aliquid dat ob cām cā nō ſecuta illud pōt repeti. vt. ff. de ꝺdi. ob cau. quaſi p totū ſed beneficiū dat pp officiū dicendū. ergo officio nō dicto fructus bn̄ficij repeti p̄t. ſed hec opi. eſt nimis rigida nec eam ſequitur do. Car. dicēs q̄ iure nō ꝓbat ſed tn̄ non rn̄det ſpecifice ad ꝛriū. ſed tenēdo opi. ꝛriā poſſumuſ dicere q̄ bn̄ficiū nō datur ſimpliciter pp officium ſed ēt vt clericus aſſumptus in ſortē dn̄i viuat ꝺ p̄timonio x̄pi & nō mendicet. xciij. di. diaconi. & in. c. ij. de p̄ben. Itē facit. c. ſiquis in clero. vij. q. i. vbi clerico i ponitur alia pna. Item pp nō reſidētiam clericus p̄uat beneficio nō tn̄ repimus q̄ arctetur ad reſtitu

ita declarat & vide tex. in. l. ſi is. §. i. ff. ꝺ pign. & ibi bar.

b Et p̄o opi. cal. hic vide bo. tex i. c. vnico de cle. nō reſi. i vi. Et ita q̄ ſi clericꝰ nō dicit officiū ex ſua negligētia teneat ad reſtituō nez fructū bn̄ficij determinat ſingulariť domi. pꝰ rain. & arch. xliij. di. i ſūma i. i. col & ita dicit tenere cal. i. c. cū tu ꝺ vſu. & vide oino i termis eūdem domi. i c. ſi canonici §. ſciturī in pn. de of. or. in. vi. & do. ab. i. c. diuerſis fallacijs p nō. p illuz tex. ꝺ cle. cō iu. Et de ꝺ p eundē domi. i. c. fi. i. i. col. ꝺ reſcri. i. vi. Et ad/de q̄ de hoc ponit. d. ab. in. c. i. ne cle. vel mo.

tionez fructuũ vñ i.c.ex parte de cle.nõ resi.ille non resedit p decẽnũ ⁊ tñ nõ fuit cõpulsus ad restitutionem fructuũ. Item occasiõe tituli quez semp hz do nec ꝓuetur pcipet fructus ⁊ si nõ fuerit ecclesie dicendo offm̃ tñ fuuit ecclesie vniuersali i ordie clericatus. ꝓria tñ opi. i foro aie esset tutior. Itẽ hic ponitur p Inn. qõ. clericus diu dimisit offm̃ ⁊ cõfiteꝰ nũ qd audiẽs confessionẽ dz ꝑponere pnãm qꝫ redicat oĩa officia aut mutare possit pnãz. Inn. dic̃ ꝫ qꝫ potest mutare si vult ⁊ cõiter sequuntur doc. qꝫ põt idicere ẽt illã pnãm. vide ꝫ p euz. ⁊ põt defendi hoc ẽt de stricto iure ciuili qz i obligatiõibus facti succedit obligatio ad itheresse. l. fiqs ab alio i fi. ff. de re iud. ⁊ l. stipu. nõ diuidũ. i. v. celsus. de v. ob. qz opa vnius dici sunt diuisa ab alijs. l. fi. vsufructus i biennũ de vsufru. lega. l. si nõ sorte ẽ §. si libertus de condi. ide. Aliaz qõnez videlz qd de infirmo vel aliter ipedito. vide hic ẽt p Inn. vtrũ excuset ab officio dicẽdo ꝓpter infirmitatẽ. ⁊ distiguit qꝫ aut ẽ infirmitas que noceret multũ sibi ꝓpter offm̃ dicẽdum ⁊ tunc excusatur secus si nõ multum noceret. puta i febre quartana antiquata vel febricula. Abbas.

q **Quidam.** Propter missam spãlez missa de feria dimittẽda. ñ est. b. d. ꝓmo excessus. scdo ꝓuisio. Casus lr̃alis. Quidã laici hñt i cõsuetudie vt p singulos dies audiãt euãgeliũ. In ꝓncipio erat vbuz ⁊ missas peculiares. hoc est de sancta trinitate ⁊ de sancto michaele ⁊c. vñ statuit triburicẽse cõciliuz vt vlteriꝰ hoc nõ faciãt: nisi suo tpe: nisi aliquãdo ex deuotõe hoc facere velit ⁊ nõ ꝓp aliã cãm. sz ꝓp ꝫ si postponãt audire missaz ꝺ eodẽ die ⁊c. Ber. Nõ ꝑ qꝫ euãgeliũ i ꝓncipio erat vbũ nõ est ꝺ necessitate dicẽdũ i qlibet missa. nã si hoc eẽt vex non notarent isti laici q i singulis missis volebãt audire illud euãgeliũ nõ tñ p hoc putes malũ esse i qlibet missa illud audire marie cũ bodie ꝫ bẽat cõis ꝓsuetudo. sz ꝺnãt hec superstitio qz credebãt isti sic dicũt qdã vetule qꝫ nõ poterũt isti sine pnã decedere audiendo illud euãgeliũ vel qd simile. Nõ 2° qꝫ ꝓp missas peculiares ñ debẽt i ecclesia dimitti misse q̃ occurrũt aut de feria aut de festo ꝓpo. ⁊ itelligũt hoc doc. qñ i ecclesia nõ ẽ nisi vnꝰ sacerdos. si. n. essent plures bene possz vnꝰ dicere missaz occurrẽtẽ ⁊ aliꝰ ob deuotionem dicere missam peculiarẽ. pro hoc vr̃ tex. in. c. ⁊ ꝫ attendẽdũ de cõse. di. i. Nõ ibi non pro alia deuotiõe. qꝫ missa peculiaris nõ dz audiri nisi ꝓncipaliter ob reuerẽtiã dei ⁊ sanctoz nõ aũt ob aliã deuotionẽ. puta vt habeãt meliores segetes. Quid ãt de sacerdote q missam celebrat vt deꝰ ꝓdat aliquez. dic qꝫ cõficit. sed hoc cõperto dz deponi qz abutitur tãto sacr̃o. vide glo. i. q. i. c. dictũ. q̃ ad ꝫ allegat bo. tex. Nõ vltimo i fi. qꝫ qsqꝫ celebrãdo rogat pro vivis ⁊ defunctis. ⁊ ideo dicit tex. in fi. pro salute vivoz̃ atqꝫ mortuoz. ⁊ ob hoc cõiter in plurali dicũtur misse ⁊ raro in singulari dr̃ missa. Ex quo ẽt collige qꝫ misse ꝓsunt viuis ⁊ defunctis. xiij. q. ij. anie defunctoz. Nõ qꝫ misse peculiares dicũtur quasi spãles siue appropriate qz sicut peculiũ appropat alicui ita tales misse peculiares appropriant ei qõ ẽ quasi peculiuz. In glo. i. ibi. i. spãles. vel expone peculiares idest quas sibi appropriant.

c **Consuluisti** Breue est vel sic. Sufficit sacerdoti semel in die celebrare. Et duos casus excipit. s. necessitatẽ ⁊ festuz natiuitatis. Casus lr̃alis. Quesitũ fuit a papa vtrũ sacerdos possit dicere plures missas eodẽ die. Rñdit papa qꝫ excepto die natiuitatis dñi sufficit sacerdoti semel in die missaz vnã celebrari nisi necessitas immineat. Ber. Nõ ꝓmo qꝫ sacerdos increpari nõ põt si quolibet die celebrat. Augustinꝰ tñ tales nõ laudat nec vituperat. vt in. c. quotidie de cõse. di. ij. nã difficile ẽ qꝫ qs quolibet die sit ita dispositus vt missaz digne valeat celebrare. Nõ tñ valet statutũ artãs eũ ad quotidie celebrãdũ. vt est bo. tex. in. c. significatũ. s. ꝺ ꝑben. ⁊ dic vt ibi dixi. qꝺ est notãdũ pro institutiõibus bñficioz. naz ꝓmotus qñqz facit apponi vel instrui vt ꝓmotus ad illud beneficium teneat quolibz die celebrare. ⁊ vide latius qꝺ dixi in. d. c. significatum.

In glo. fi. ibi fine vtilitatis. nõ intelligas qꝫ pro lucro ꝓpo debeat sacerdos celebrare iex sed istud ꝺ buz vtilitas est referẽdũ ad pson̄ tertij vt segtur in glo. iõ dicẽs missaz ꝓncipaliter ꝓp intẽtionẽ lucri tẽporalis ꝓmittit simoniã mẽtalẽ. vñ tenet agere penitentiã lz nõ teneat reddere lucrũ exquo nõ iteruenit pactũ exp̃sum ⁊ idẽ in canonicis q vadũt ad officiũ ꝓncipaliter ꝓp distributiões quotidianas. ꝺ q° vide bo. glo. i. c. vno de cle. nõ resi. li. vi. i fi. facit tex. c. fi. in fi. j. de simo. In ea. glo. ibi aliqua magna pson̄a. puta eps ꝑm doc. quẽ nõ decet absqꝫ missa celebrãda vel audiẽda diẽ ptrãsire. vt in. c. fi. de ꝓuil. li. vi. ⁊ idẽ dic de aliquo magno viro. arg. in. c. i. s. eo.

Et inquãtũ gl. in fi. videt velle qꝫ qs põt celebrare vnã missaz de die ⁊ aliã ꝓ defunctis vñ hoc ꝑ tex. nã solũ excipit duos casus vt. s. dixi. ⁊ vide tex. i. c. sufficit de cõse. dist. i. q ꝓmittit aliã missaz pro defunctis celebrar̃ exñte necessitate. ᵃ vtputa qz ꝺficit ꝓsbyter q debebat aliã missã celebrare ⁊ i ecclesia ꝓsueverũt due misse celebrari. ꝓ boc. c. cũ creatura. j. eo. ⁊ idẽ dicũt doc. qñ pochian⁹ ifirmaretur q vellet cõfessari. nã si eucharistia nõ eẽt cõseruata i ꝓma missa licite sacerdos dicit aliã dũmõ hoc faciat non recepto vino purificatiõis qꝺ nõ. nã i ꝫ multi errãt. ex ꝫ. n. vbo sumi põt vna regula qꝫ ẽt pro cã necessitatis nõ lz sacerdoti iex celebrare si priꝰ recepit vinũ purificatiõis. Et aduerte qꝫ hoc ẽt bz locũ i festo natiuitatis dñi. nã si sacerdoꝰ accepit vinũ purificatiõis non põt dicere scdam missam vel tertiã. ⁊ ꝫ exp̃sse volũt doc. i. c. ex parte. j. eo. vbi dicit hosti. qꝫ vidit in hoc magnos viros errare.

c **Consilium** In missa cõmemorationis lz dicat̃ ꝓpria p̃fatio non in dr̃ hymnꝰ angelicꝰ nec symbolũ. Et i hoc errãt multi sacerdotes q cõiter i missa cõmemorationis marie beate marie virginis dicũt gloria. Cõis diuisio. 2° ibi ingsitioni.

Casus litteralis. Quesitũ fuit a papa vtrũ in diebus feriatis in qbus ad honorem sancti spũs beate marie virgis vel sancte crucis missaz celebrari ꝓngit hymnus angelicus symbolũ ac p̃fatio ꝓpria de beata cãtari. Rñdet papa qꝫ apud ip̃m i diebus ꝑfestis cũ missaz solẽnia i honore beate vgis celebrant neqꝫ hymnus angelicꝰ neqꝫ symbolũ decãtatur lz i missa ꝓpria p̃fatio decãtetur vt dzia ostendat̃ iter cõmemorationẽ ⁊ festiuitatẽ. vñ Te deũ laudamus regularius dimittit qꝫ dicat̃ in laudibus matutinis. Ber. Nõ ꝓmo qꝫ licite missa dicit̃ i cõmemoratiõe alicuius sancti extra festũ ꝓpriũ sed intellige vt dictum fuit i. c. qdam. s. e. sed hoc marie obseruat̃ in ecclesijs conuentualibus seu collegiatis in quibꝰ debent quotidie dici due misse. vt in. c. cum creatura. j. eo. Nota secũdo qꝫ propria prefatio dicitur in missa cõmemorationis ⁊ sunt tantum decem prefationes institute per ecclesiam nouẽ habent̃ in. c. in uenimus de cõse. di. i. decimam habes in. c. sanctorum. lxx. di. vnde si reperiuntur alie extra illas sunt delende qz ab ecclesia nõ sunt iuente nec approbate. In glo. fi. in fi. vel dic ꝑm Hostiẽ. qꝫ iste hymnus ponitur in laudibꝰ matutini de domina nostra

a Vide san. tho. in iij. sen. di. xij. q. iij. arti. i. cir. fi. vbi dic̃ qꝫ sacerdos necessitate cogẽte potest pluries in die celebrare.

a Adde hic beatũ thomã in ſcõa ſcõe.q.clxvij.arti.vi.cir.ſi.vbi dicit q̃ ieiuniũ euchariſtie ſoluit̃ p̃ quẽlibet potũ. Et dicit q̃ ieiuniuz eccleſie q̃ dr̃ ieiuniũ ieiunãtis nõ ſoluit̃ p̃ potũ q̃ magis ſumit̃ ꝓpter alterationez corpis vel ad digeſtionẽ ciboꝝ aſſumptoꝝ ꝯ nutritionẽ. Et etiaz dicit q̃ ieiunantibus licitum eſt plurics bibere ſed ſi immoderato potu vtun tur poſſũt peccare z meritũ ieiunij pdeꝛficut z ſi inmoderate cibũ i vna cõmeſtiõe aſſñat. itez adde h̃ oꝛno ſanctũ thomã in iiij.ſen.diſ. viij.q.i.ar. iij. vbi dic̃ q̃ cum duplex ſit ieiuniũ nãe z ieiuniuz eccleſie. ad debitã aſſumptõez corpiſ dñi nõ regrit̃ ieiuniũ eccleſie quia hoc ſa rm celebrat̃ ẽt p̃ter dies ieiunij eccleſie ſz regrit̃ ieiunium nãe z idẽ dic̃ ꝑm cõez ſniaz q̃ electuaria z vinũ p̃aſſũpta impediũt ad pceptiõez euchariſtie. z ſimiliter dic̃ q̃ de aqua ẽ diũſa opinio ſed cõcludũt q̃ ꝓbabiliuſ z ſecuriꝰ ẽ q̃ poſt aq̃ potuz corpus dñi ñ ſit reſumẽdũ. z dicit ẽt q̃ oia q̃ iterius gerũtur ſine exteriozis cibi p̃ſumptiõe non videntur ſoluere ieiunium nature nec impedire euchariſtie aſſumptionem ſicut deglutõ ſaliue. z ꝑm eũ ſic idẽ rñdetur de his q̃ infra dẽtes retinent̃ z de mutationibus tñ ꝓpter reuerẽtiã niſi neceſſitas incũbat põr ſine piculo abſtineri. dicit ẽt ſan.tho.in ꝑal.di.viij.q.i.ar.iiij.q̃ iter ciboꝝ aſſumptionẽ que fit poſt pceptionẽ euchariſtie eſſe dz aliq̃ intervallũ ſed nõ regrit̃ magnũ itervallũ. z in ſuſcipiẽte corpus xp̃i regrit̃ coꝛ eius in deuotiõe pſiſtere ñ añt poſt pceptiõem. z ideo dicit q̃ ea que p̃nt actũ impedire prohibent magis ãte aſſumptiõez ꝙ poſt. dicit tamẽ ſanctus tho. q̃ hoc ſacramẽtũ corpoꝛis xp̃i a ieiunis tñ debet pcipi niſi ꝓpter neceſſitatem in articulo moꝛtis ne contingat eum i hac vita ſine viatico trãſire. ibi etiã dicit hoc ſacramẽtũ ſumat̃ a ieiuno nñ eſt ſtatutũ triplici de cauſa. Primo ꝓpter ipſaz ſanctitatẽ ſacramẽti vt os chriſtiani quo ſumendũ ẽ non ſit aliquo cibo imbutũ z quaſi nouz z purũ ad perceptiõez eius reſeruetur. Secundo propter deuotionẽ que exigitur a parte recipiente z attentionẽ que a cibis perceptis impediri poſſet a ſumis ad caput a ſtomacho aſcẽdẽtibꝰ z qz frequenter per cibũ turbatur diſcretio hominis z ſobꝛietas que pꝛecipue in hoc ſacramẽto exigit. Tertio ꝓpter periculum vomitus vel alicuius huiuſmodi. z ex iſtis dictis ſancti tho. patet melius eſſe declaratã iſtaz decre. ꝙ declarẽt meri cãoniſte. ad de tamẽ h̃ gl. in.c.q̃ a patribuſ.lxxv. diſt. z in.c.liquido de cõſecra. diſ.ij. z in.c.nihil. vij.q.i. Itez vide oino ſan.thomaz in.iiij.ſentẽ. di.xv.artic. iiij.circa mediuz. vbi dicit q̃ cõueſtio coꝛuz q̃ de ſe ad mãducandum nõ ſunt ſed ad aliũ vſũ qui vſus cõmuniter mãducãdo nõ vocatur talis cibi vel pꝋtus ſumptio pꝛeter manducat̃. vnã vel ante vel poſt ſi facit mãducationẽ bi nam. z ideo talꝭ mãducatio ieiuniuz eccleſie non ſoluit. Similiter dicit q̃ licet potus vini vel aque pluriès ſumptus in die ſoluat ieiuniuz nature non tamen ſoluit ieiunium eccleſie quia licet aliquis potus aliquo modo nutriat non tamen in ſe inclinat ad nutriendum ſed magis ad diſpoſitionem bonam eorum que nutriunt vt ſcilicet per membra deducantur. z ibi etiam dicit ſanctus Tho. q̃ per electuarij aſſũptionem ieiunium nõ ſoluitur ꝙ is immoderate ſumendo poſſit ieiunans moꝛtaliter peccare z meritum ieiunij in totum vel in partem perdere ſi in fraudem ſumeret aut ſi electuarijs z aliis vtatur ad famen extinguendam quia tunc frangeretur ieiunium eccleſie. Adde hic Archidia. in.c.nihil.vij.q.i. vbi dicit q̃ aut eſt ieiunium nature z ſolnitur per quẽcunq; modum vt ſiquis bibat aquam ſecus dicit ſi ſit ieiunium eccleſie. Item an per electuarij vel medicine aſſumptionem ſoluatur ieiunium. vide per domi. Antoni. in rubrica. ĩ. de ob. ieiu. z quod ibi dixi. z vide omnino glo. ſi. in.c. ſufficit de conſecratio. diſtin. i. z Adde hic ſan. Thomã. in. iiij. ſenten. diſtin. xv. q.ij. articu. iiij. vltra medium. vbi dicit q̃ cum odoꝛ nõ nutriat ſed aliquo modo confortat vt patet per philoſophũ i li. de ſenſu z ſenſatoꝝ frãgit nec ieiunii nature nec ieiuniũ eccliẽ.

in quibus de cõmendabili deuotiõe dicitur Te deũ laudamus. Abbas.

c **Ex parte** Breue eſt z ꝑm hoſtiẽ. determinatur quattuoꝛ queſtiones. nam ꝓmo querebatur an ſacerdos poſt ſacrã ſumpta perfundere debeat manus. ſcõo cum quo liquoꝛe. tertio vtruz illã pfuſionẽ debeat ſacerdos ſumere. quarto an poſt illam ſumptã debeat ſeu poſſit itez celebꝛaꝛ. z in effectu rñdet hic papa ad oẽs queſtiones. naz dz manꝰ ꝓmo pfundere cuz vino z vinuz pfuſionis ſumeꝛ niſi ſit celebꝛaturus aliã miſſam z poſt pfuſionez ſumptam nõ põt aliã celebꝛare. z itellige vt dixi in.c.cõſuluiſti. ſ. eo. naz hoc ꝓcedit tam in feſto natiuitatis dñi q̃z alia neceſſitate z ex hoc declaraꝛ iſte texꝛ. Et ꝓmo nõ q̃ pfuſio poſt ſumpta ſacrã dz fieri cum vino. Et hoc facit ad qõnem nunqd nõ bibens vinuz poſſit ꝓmoueri ad ſacerdotiuz: z cõcluſio eſt q̃ non z vide glo.ij.q.vij. ipſi apoſtoli. z credo q̃ nõ ſufficeret q̃ ille polliceꝛet ſe ſumpturuz ſacrm qz ex quo ſolet näliter abboꝛꝛere vnũ poſſet emittere ſeu euomere ſacrm ſumptũ. ar. in.c. ſiquis p negligentiã. cũ c. ſe. de cõſe. di.i. Nota q̃ per aſſumptionem vini qs definit eſſe ieiunus. z hoc itelligo in reuerẽtiaz tanti ſacri. nam ieiunium abſtinẽtie non rumpit̃ per potuz ante vel poſt cibum ſumptuz vel p aſſumptõnem medicine. vt nõt Inno. ĩ. de obſer. ieiu. ſup rubꝛica. In glo. ſi. ibi euacuaꝛ. ſed clarius hoc habetur. ĩ. c. ꝓxi. §. queſiuiſti. In ea. gl. ibi ſed magis affirmatiue. nõ ex hoc iuncto texꝛ. q̃ aduerbiuz fozte nõ ſemper ponitur dubitatiue ſed q̃n̄q affirmatiue vel dic clariꝰ. ꝑm boſt. q̃ illa dictio fozte nõ refertur ad verbũ impediret ſed ad verbũ acciperet. z eſt ſenſus q̃ ſi forte accipet vinũ pfuſionis forte p obliuionem vel qz nõ credebat ſe celebꝛaturũ denuo ipediretur. In eadẽ gl. ibi afiq̃z cibꝰ digeſtus ſit. Nõ glo. q̃ qs dr̃ ieiunus poſt digeſtũ cibũ iõ neceſſario nõ regꝛitur dozmitio. põt ꝙ ſacerdos celebraꝛ ỏ mane ſz nocte p̃cedẽti poſt cenã non dozmiuerit dũmodo digeſtio ſit pfecta. vt nõ. in.c. ſi cõſtiterit. ĩ. de accu. vbi per docto. vide bonuz texꝛ. cũ glo. de cõſec. di.i. ſacꝛa. Et aduerte quẽadmodũ ob reuerentiã ſacramẽti ſacerdos dz eſſe ieiunus qñ ſacrm ſumit ita poſt ſumptũ ſacrm dz ſtare ieiunus eadẽ rõne ne cibus nãlis ꝑm opi. quozũdã admiſceaꝛ ſacris. z ideo dicit texꝛ multũ nõbiliter in.c. tribus de conſe. di.ij. q̃ ſiqs ſumpſit coꝛpus chriſti de mane dz differꝛ cibum mãlem vſq̃z ad ſextaz. z ſi ſumpſerit in tertijs dz differre vſq̃z ad veſperas ſz nõ obſeruet̃ z male. nam opinio videt̃ magis cõis q̃ coꝛpꝰ chriſti z ſanguis tam diu durãt q̃z diu durant accidẽtia panis z vini z ſic oz differre p tm̃ tẽpus quo verifimiliter illa accidẽtia z p cõſequẽs chriſti coꝛpus nõ ſit amplius in coꝛpe recipiẽtis. fuit tñ opi. quozundã q̃ ĩmediate quo ꝓmit̃ dentibꝰ definit ibi eſſe coꝛpus xp̃i q̃ tñ opi. nõ teneꝛ. facit. c. ſiqs p ebꝛietatẽ de cõſe. di.i.

Et in fi. glo. nota q̃ de ſubſtãtia ſacri nõ eſt vt ſacerdos ſit ieiunus ſed ad deccẽtiã z reuerẽtiaz ſacri. nam z xp̃s inſtituit hoc ſacrm nõ ieiunus. ſed poſt cenam. z vide rõnem quare in.c. liqdo de conſe. di.ij. vñ ſacerdos ꝓtrafaciendo põt ꝑuari beneficio in.c. ſi conſtiterit pꝛius allegato.

c **Cum marthe.** Siq̃ ẏba ſũt i canõe miſſe que abꝰ euãgeliſtis dcã nõ fuerũt credere debemus q̃ a xp̃o apoſtoli z ab apoſtolis eoꝝ ſucceſſoꝛes acceperũt. h. d. vſq̃z ad. §. q̃ſiuiſti. z ille. §. h. d. In ſacꝛo altaris aq̃ cũ vino tranſubſtantiaꝛ in ſanguinẽ. h. d. ſcõo vſq̃z ad. §. tertio z ille §. vſq̃z ad finẽ h̃ itendit. Ꝺño q̃ dr̃ in ſecreto in feſto ſancti leonis ĩmutata eſt qz vbi dicebaꝛ ãnue nobis dñe vt aĩe famuli tui leonis h̃ ꝓfit oblatio. bodie dr̃ vt interceſſiõe beati leonis hec nobis ꝓfit oblatio. z h̃ mutato cõtigit qz ſancti nr̃is oꝛonibus nõ idigẽt ſed nos ſuis. z tres ſunt ptes ſicut tria ſũt dicta que patent p. §. Caſus lr̃alis. In euangelio ſic legit̃. accipiens calicẽ gr̃as agẽs benedixit: z dedit diſcipulis ſuis dicẽs. bibite ex hoc omnes. hic eſt enim ſanguis meus noui teſtamẽti qui pro vobis z ꝓ multis effundet̃ in remiſſionez peccatoꝝ. Ad vim z platonez iſtorũ verboꝝ panis z vinuz in coꝛpus xp̃i trãſubſtãtiantur. In canone miſſe quo eccleſia vtit̃ generalis additũ fuit verbũ iſtud ſcz miſterii fidei qõ verbũ nullus euangeliſtaꝝ exꝑſſit. vnde mirabatur archiepus iſte quiſ auſus fuit adijcere verbuz illud querens a papa quis illud verbuz adiecit. Ad hoc reſpõdit papa declarãdo ſingulos articulos eiuſdẽ q̃ſtionis vt clare ex litera capi poſſis. Ber. Nõ ꝓmo ibi in canone miſſe. q̃ nõ qcqd dicit̃ in ſecreto miſſe dicit̃ canon ſz tm̃ illa verba quibꝰ tranſubſtantiatio fit. hic dicit poſt. qdã ſimplices ſacerdotes appellãt canonẽ qcqd dicit̃ in ſecreto. Et ſcias q̃ ſunt pauca verba ĩ q̃bus fit trãſubſtãtiatio ĩ coꝛpus z ſãguinẽ xp̃i z ſtati illis ỏbis ꝓfatis z nõ añ eſt ibi coꝛpus xp̃i z ſanguis. ea vero q̃ pcedũt ĩ miſſa z ſequũtur nõ ſunt de ſubſtãtia cõſecratõis ſz ſacerdos oꝛat pro populo z refert gr̃as deo z ſimilia. de quo vide bo. texꝛ. de ꝓſecr. di.ij. panis. Scõo nõ q̃ ſi aliter repiatur ſcriptũ in exẽplato q̃z in originali cõtineat̃ preſumitur exẽplar falſum niſi ꝓbet̃ q̃ additio fuit facta p habentem ptãtem ita arguebatur h̃. nam dicta euãgeliſtaꝝ ſunt quaſi oꝛiginalia eoꝝ que xp̃s dixit z fecit. vnde videbaꝛ q̃ libꝛi aliqñ aliud cõtinẽtes eẽnt falſi ſz tolerant̃ ex rõnibus hic poſitis ĩ texꝛ.

a Adde glo in rubrica.ff.commo.
b Ad tollendū cōsequ. ntiā sufficit dare vnam instātiā. adde glo.in.c.si cut vrgeri.i.q.i.z glo.i.l.manumissiões.ff.de iusti.z iu.cū si.
e Et an possit dari cautela p quā nō possit mutari seu reuocari. vide hic p.d.an.vſ.scōo nō q lz zc. Et adde q nōt bal.post Bi.in.l. sancimus.C. de testa. vbi refert cautelā di.vt q ñ vult reuocare testm̃ dicat. Et si cōtigeit me reuocaſ testm̃ extūc dono iter viuos sed ipse bal. ibi vſ mltū dubitare de hac cautela. Sz an isto casu si talis donatio fuisset firmata iuramento opet̄ iuraſſi tū q nō possit reuocari. vide plene examiatū p Jmol.i cle. ne romāi de iureiur.i vl. col.v.p pdicta decidit. Ego darez cautelā per quā nō posset reuocari pmuz testm̃ vz q istitutus i primo testō ipetret de cōsilio testatoris pui legiū a pncipe q ille ampliꝰ nō possit testari vl reuocare pmū testamētū. z hoc iudicio meo sētit archi.i.c. vltia voluntas.xiij.q.ij. vbi dic q lz p pactū nō possit tolli arbitriū vltie volūtaſ pōt tn restringi p pullegium a papa cōcessū. Sz ad pdicta z scripta h p d.an.faē qō nōt archi.i.§.sed aliud.xiij.q.ij. vbi dicit q siqs eligat sepulturā z iurauit ñ reuerti lz forte de rigore iuris possit alia eligere z mutare nō tātū h faceſ dz fm deū z bonā egtatē. facit et q voluit glo.fing.in fi.i.c.fi.de pcu.i.vi.z de dicto iuramēto an possit reuocari vide p ancha.i.c.canonū i.vi.pricipali q̄sito i.iiij.col.illi. q̄siti vſ. z sile et de testō. z vide oio q singulariter scribit bal.i.d.l.sancim. vbi ponit q̄dā singularia q̄ alibi non reperiunt de pmo testō hīte clausulā derogatoriā qualr reuoceſ p scōm de eo mētione nō facies. z ibi et in fi.ponit an possit dari cautela q primū testm̃ nō possit reuocari ibi vide oio. Jtē de pdicto articulo qn testm̃ primū fuit iuratū an possit reuocari vide p imol.in.c.cū cōtingat i.xiij.car. vſ. itē p pdicta bene possit inferri de iureiur. z p.d.an.i.c.t.i pe.col.de his q̄ fi.a pla. z de isto articulo an ille q iurauit ñ murare testm̃ possit illud mutare. vide oldra. in cōsi. xxv. z cōsi.clx. z bosti.i sūma de sepul.§.an.sit licitū. vſ. sed siqs iurauerit z vſ. siqs eligat sepulturā z p archi.i.d.c.vltia volūtas. z ibi et dicit archi. q siqs sine iuramēto fecerit testm̃ z dicit q si cōtigerit q faceret aliud q nō vult q vz scōz nisi dicat se penituisse poris volūtaſ. z ibi et dic q si in prio testō dixit q sibi nō liceret penitere q nihilomin⁹ poterit penitere si primi dicti exprimat qualitatē. Itē sup h vide qō nōt Bi. z Io.an. in reg. qō semel placuit in vi. vbi faē plures qōnes. z an dari possit modus p quē ñ possit reuocari pmū testamētū. ō quo et per Imol.in.c. cū ees ō testa. vbi dat cautelā q in pōi testamēto apponat hec verba si facio scōz testamētū ex nūc fateor me facer illud timoſ cōsanguineoz z dicit q pmū nō poterit reuocari. z adde q nōt.d.an. i.c.dilecto i.iiij.col.3 de pben. z vide oino bal.i.add. spec.i.ti. ō dona.i ad di.magna z bal.in.l. humanū. C. de legi. i pe.col. z an si dictū fuit i testō dono iter viuos zc. z nūc constituo me nomie eiꝰ posse fidere possit testamētū illud vſ illa donatio reuocari ampliꝰ vide oldr. consi.xxv. z cōsi. clx. ō Be dictione z. z

a Adde glo in rubrica.ff.commo,
b Ad tollendū cōsequ. ntiā sufficit dare vnam instātiā. adde glo.in.c.si cut vrgeri.i.q.i.z glo.i.l.manumissiões.ff.de iusti.z iu.cū si,
e Et an possit dari cautela p quā nō possit mutari seu reuocari. vide hic p.d.an.vſ.scōo nō q lz zc. Et adde q nōt bal.post Bi.in.l. sancimus.C. de testa. vbi refert cautelā di.vt q ñ vult reuocare testm̃ dicat. Et si cōtigeit me reuocaſ testm̃ extūc dono iter viuos sed ipse bal. ibi vſ mltū dubitare de hac cautela. Sz an isto casu si talis donatio fuisset firmata iuramento opet̄ iuraſſi tū q nō possit reuocari. vide plene examiatū p Jmol.i cle. ne romāi de iureiur.i vl. col.v.p pdicta decidit. Ego darez cautelā per quā nō posset reuocari pmuz testm̃ vz q istitutus i primo testō ipetret de cōsilio testatoris pui legiū a pncipe q ille ampliꝰ nō possit testari vl reuocare pmū testamētū. z hoc iudicio meo sētit archi.i.c. vltia voluntas.xiij.q.ij. vbi dic q lz p pactū nō possit tolli arbitriū vltie volūtaſ pōt tn restringi p pullegium a papa cōcessū. Sz ad pdicta z scripta h p d.an.faē qō nōt archi.i.§.sed aliud.xiij.q.ij. vbi dicit q siqs eligat sepulturā z iurauit ñ reuerti lz forte de rigore iuris possit alia eligere z mutare nō tātū h faceſ dz fm deū z bonā egtatē. facit et q voluit glo.fing.in fi.i.c.fi.de pcu.i.vi.z de dicto iuramēto an possit reuocari vide p ancha.i.c.canonū i.vi.pricipali q̄sito i.iiij.col.illi. q̄siti vſ. z sile et de testō. z vide oio q singulariter scribit bal.i.d.l.sancim. vbi ponit q̄dā singularia q̄ alibi non reperiunt de pmo testō hīte clausulā derogatoriā qualr reuoceſ p scōm de eo mētione nō facies. z ibi et in fi.ponit an possit dari cautela q primū testm̃ nō possit reuocari ibi vide oio. Jtē de pdicto articulo qn testm̃ primū fuit iuratū an possit reuocari vide p imol.in.c.cū cōtingat i.xiij.car. vſ. itē p pdicta bene possit inferri de iureiur. z p.d.an.i.c.t.i pe.col.de his q̄ fi.a pla. z de isto articulo an ille q iurauit ñ murare testm̃ possit illud mutare. vide oldra. in cōsi. xxv. z cōsi.clx. z bosti.i sūma de sepul.§.an.sit licitū. vſ. sed siqs iurauerit z vſ. siqs eligat sepulturā z p archi.i.d.c.vltia volūtas. z ibi et dicit archi. q siqs sine iuramēto fecerit testm̃ z dicit q si cōtigerit q faceret aliud q nō vult q vz scōz nisi dicat se penituisse poris volūtaſ. z ibi et dic q si in prio testō dixit q sibi nō liceret penitere q nihilomin⁹ poterit penitere si primi dicti exprimat qualitatē. Itē sup h vide qō nōt Bi. z Io.an. in reg. qō semel placuit in vi. vbi faē plures qōnes. z an dari possit modus p quē ñ possit reuocari pmū testamētū. ō quo et per Imol.in.c. cū ees ō testa. vbi dat cautelā q in pōi testamēto apponat hec verba si facio scōz testamētū ex nūc fateor me facer illud timoſ cōsanguineoz z dicit q pmū nō poterit reuocari. z adde q nōt.d.an. i.c.dilecto i.iiij.col.3 de pben. z vide oino bal.i.add. spec.i.ti. ō dona.i ad di.magna z bal.in.l. humanū. C. de legi. i pe.col. z an si dictū fuit i testō dono iter viuos zc. z nūc constituo me nomie eiꝰ posse fidere possit testamētū illud vſ illa donatio reuocari ampliꝰ vide oldr. consi.xxv. z cōsi. clx. ō Be dictione z. z

facit ad hoc.c. qñ ꝯ de ꝓba. Nō tertio q euāgeliste supplent se adinuicē. facit ꝓ testibus vt si vnus plus dicat q̄z alter nō reddant falsi qz potuit vnus plus ꝓcipe q̄z alter sz potꝰ minus dicēs dz supplere p alios. qd sentit ino.in.c.qualiter z qñ. de accu. el.ij. dūmō ñ sint i apta ꝯrietate. vt i.c.licz. de ꝓba.

Nō quarto z tene mēti illō dictū. beatus⁹ est magis dare z c. z declara vt dixi in.c.i. de dona. Nō quito ibi sane modū soluēdi qōnē. s. dādo instātiā⁹. nā papa ꝓbādo q nō oia gesta z verba xpi fuerunt scripta p euāgelistas dat istantiā vnā de verbis aliā de tactis. z sic nō q sufficit dare vnā instantiā. Itē nō q testamētū nō est firmū in vita testatoris. nā pōt ad libitū mutari sed sola morte cōfirmaſ. ad hoc allegaſ iste tex. Nō q in sacramēto altaris ē figura sacramēti mysteriū z veritas. z tria sunt ibi principaliter. s. forma panis z vini veritas sanguis z carnis. vtus vnitatis z charitatis z ꝓsequere vt in littera habeſ. z vide simile in circulo posito ad tabernā z in taberna z vino. nā circulus designat duo z nō ē signatū. nā designat tabernā. Itē q ibi vēdaſ vinū. taberna vero designaſ p circulū z signat q ibi sit vinū venale. vinū vero est tm̃ signatū z nō signū qz designaſ p circulū z tabernā. ita i corpore xpi nā spēs panis z vini ē tantū sacramētū. nā designat duo. s. veritatē carnis z sanguis xpi z vnitatē inter xpm z ecclesiam scōm. s. veritas carnis z sanguis designaſ z ōsignat nā designaſ p spēm panis z vini z designat vnitatem que est inter xpm z ecclesiam z sic ē sacrm̃ vnū. s. vnitatis z res alterius. s. spēi panis z vini. tertiuz. s. vnitas designaſ z nil designat. nā designaſ p spēm pāis z vini sanguis z corpus xpi z sic ē res gemini sacramēti. Nō in fi. huius pncipij ꝓsumendū ꝓ bis qbus ecclesia vīa est ab antiquo q q̄ ab apostolis z alijs sanctis viris fuerint instituta z iō debēt esse i tāta reuerētia sicut ea que scripta sūt. vide bo. tex. i. c. ecclesiasticaꝝ. xi. di. Nō in. §. quesiuisti. q ex tribus opi. que erāt iter scholasticos de aqua posita in calice approbaſ h illa q aqua nō remāeat aqua nec ꝓncipaliter trāsubstātiaſ in sanguinē sz cū vino trā leat in sanguinē. Et solet iste tex. allegari ad ꝓbādū dziam esse an aliqua copuleť p copulā z° an p copulā cū. nā copula z facit copulatū venire pncipaliter si accessorie. lz copula cū facit venire copulatū accessorie. z iō tex. nō. i. l. ficti fundū. ff. ō fun. istru. z ist. ō leg. dicit q si testator legauit fundū cū istrō z postea vendidit fundū nō valebit legatū de instrō qz veniebat accessorie ad fundū vñ sublato fundo tollit̄ tacite instrm̃. secus si legasset fundū z instrm̃ qz tunc vēdito fundo remanet legatū in instrō qz sunt duo legata pncipalia. vñ vno adēpto remanet reliquū sz pmo casu erat vnū legatū. Et inducit Jo.an. h ad qōnē. papaꝰ mādat vt ꝓuideaſ ticio de dignitate cū canonicatu z prebēda vacat canonicatus sine dignitate nūquid debeat sibi ꝓferri. z vſ q nō p suprādicta qz dictio cū facit canonicatū venire accessorie ad dignitatē. sz ꝑiū ipse tz. nā sciendū vt volūt canoniste cōiter z legiste q q̄cz dictio cū ponit iter ea de quoꝝ nā est vt vnū possit accedere ad aliū. z hoc casu ꝓcedit illa dzia quā dixi iter cū et z. q̄cz ponitur iter ea de quoꝝ nā est vt vnū nō accedat ad reliquū z tunc nō ē dzia an ꝓiungant p dictionē cū an p dicti onē z. nā veniunt ambo eque principaliter. exēplus lego ticio. x. cuz sēpronio idē ē ac si dixisset lego ticio z sempronio qz vnus homo nō accedit alteri. z sic intelligitur tex. i. l. ticie i. §. nihil. vbi p Bar. ff. de leg. i. z in. l. illi cuz illo. ff. de vsufru. leg. Ad ꝓpositū ergo cum canonicus nō accedit ad dignitatē ex nā sz p se stat nō est dzia an mandeť ꝓuideri de dignitate cū canonicatu vel de dignitate z canonicatu. z vide tex. in.c.sepe. de ꝓben. li. vi. z h notabis. Nō q vinū admixtū sanguini post ꝓsecrationē nō trāfit in sāguinē nec madidat. i. balneat sanguinē z est rō qz vt cōiter dicunt h doc. z est cōis opinio theologoꝝ sāguis nō est in calice p effusionē sz p glorificationē corpis. vñ in calice est integꝝ corpus xpi sicut in eucharistia nā cum xps sit ibi viuus nec ē corpus bois viui sine anima z sanguine. neq̄z sanguis ē bois viui sine corpore z aīa. vñ quēadmodū si ꝓijceres aquā sup hominē nō balneaſ sanguis venaꝝ ita vinū z aqua appositum post ꝓsecrationē nō madidat sanguinē xpi.

Sed diceres tu exquo i hostia est totum corpus xpi z in calice est itegꝝ corpus xpi quare ecclesia vitur supflue altero sacro. Rñdet q ꝓpter tria. Primo ad repzesentandum xpi passionē de cuiꝰ corpore exiuit sanguis. iō vinum trāsubstātiaſ in sanguinem pncipaliter. vnde ex vi sacramēti sanguis principaliter est in calice sz ex cōcomitantia necessario ē ibi corpus cum aīa. in eucharistia vero ex vi sacramēti ē ibi corpus pncipaliter sz ex mera cōcomitātia ē ibi sanguis cum aīa. scōo fit qz magis conuenit huiusmodi sacramēto vt corpus detur in cibum z sanguis in potum. tertio propter effectum. nam corpus principaliter datur pro salute corporis z sanguis ꝓ salute anime de quo vide latius per beatum thomam in tertia parte sūme in. q. lxxv. arti. ij. Et intellige predicta quādo apponitur ita modica quantitas liquoris alterius q assumit saporem accidētium que sunt in calice. nam si apponeretur vinum vel aqua vel alius liquoz in tanta quātitate qz absorberet accidentia poris vini desinit ibi esse sanguis christi quia sanguis non durat nisi durantibus accidentibus prioris vini. z hoc voluit in summa Joan.an. sed latius h pro sequitur hic z videť quasi opi. theologorum. facit qō cū de qbꝰ videas i.c.qz sepe de ꝑbē. i. vi. Et de dictione cū que copulat accessorie est glo.in.c.querelam de simo. z habetur plenissime per do.anto. in.c.in litteris in.i.col. de resti.spoli. z per Joa.an. in regula nullus ex cō filio. inter mercu.

e Si papa mādat ꝓuideri de dignitate cum canonicatu z ꝑbēda vtq vigoꝝ dictarū lrārū sibi ꝓuideri possit de cānonicatu z ꝑbēda vacāte siue dignitate. Et de ista. q. i termis vide p imol. i cle. fi. de ꝑbē. i. vlti. col. z. d. an. i. c. i lris de rest. spo. i. ij. col. z vide de h p io. an. i. d. c. qz sepe. Et ꝓ pte affirmatiua quā tz h. d. an. et adducaſ tex. i. l. siq̄s legauerit ticio cū meuto ff. de le. i. Sz credo q ad oia ista sua iura faciliter posset rideri q loquāt i legatis q̄ sunt fauorabilia z iō secus forte vſ dicendū in hoc cāu cū mā sit multū odiosa z maxie qz pro ista pte vſ multū vzgere tex. i. d. c. cui de. §. i. de ꝑbē. li. vi. z vide q scripsi post. d. an. in. c. ex parte. i. de offi. dele.

dixi in.c.p̄cedenti. Et ex his potes sumere rōnez q̄ re cōmunicantibus dat̄ tm̄ eucharistia ꝛ nō sanguis qz recipiēdo eucharistiā recipit corpus ꝛ sanguinez nec est necesse vt itex recipiat sanguinē qz vt dixi cū sanguīe est itegrū corp⁹ ʒ sacerdos vtitur his duobus sacr̄is ad repr̄sentādū passionē xp̄i vt dixi. Dicūt tm̄ doc.s.c.p̄ri.ꝛ sentiūt hic q̄ nō.malū esset si cōicans etiā sumeret de sanguīe.ꝛ dr̄ q̄ illi cartusiēses apponūt modicū de vino in calice post cōsecrationē vt sufficiat oībus frībus q debēt cōicari. sed itellige vt dixi vt ponat̄ in tā modica quātitate q̄ absorbeat̄ ab accidēt̄ib⁹ p̄rioris vini alias defineret ibi esse sanguis. vt.s.dixi. Nō ibi cedit nā miraculo. q̄ illud ,ppzie est miraculū q̄ cōtingit ꝫ nām. nam si natura liter posset illud cōtingere nō esset miraculū. ꝛ quot sint necessaria ad esse miraculi vide bo. glo. in. c. i. de reli. ꝛ vene. san. li. vi. ꝛ istud de quo in tex. est maius miraculū q̄ʒ fit in corpe xp̄i. nec pōt dari aliq̄ similitudo q̄ maret subiectū remanēt̄ibus p̄orib⁹ accidēt̄ibus. Sūt ēt multa alia miracula ī corpe xp̄i. ō quo hic p Jo. an. ꝛ lʒ nō possint reddi rōnes sed similitudines tm̄ nobis deseruiūt. nam sicut cibus ꝛ pot⁹ cōuertunt mediāte nā ī carnē humanaz ita panis transubstātiat̄ in carnē seu in corpus xp̄i. nā si p̄mū opatur nā forti⁹ scōm pōt operari ipse de⁹ q ē supra naturaz ꝛ ita de similibus. Nō in. §. tertio q̄ oēs sācti sunt p̄fecte beati ꝛ q̄ oīa succedūt eis ad votum.

Nō q̄ ozo nō dʒ esse īdiscreta ꝛ si aliq̄ indiscretū repiat̄ iter mores antiquos dʒ illud mutari ficut cōtingit ī illa oz̄one beati leonis. Nō fm vnā lec. q̄ hic nō reprobat̄ q̄ gloria sanctoꝝ pōt augmētari vsq; ad diē iudicij. Nō q̄ suffragia facta ,p sācti⁹ prosūt quo ad tria. p̄ vt magis glorificent̄ a fidelib⁹ in terris. ꝛ° vt apud deū augmēter gl̄a fm illā opi. p̄dictā. ʒ° vt sint actiōes gratiaꝝ. Nō vltio quatuor spēs defunctoꝝ. qdā sunt valde boni vt illi qui decesserūt sine aliquo peccato mortali ꝛ vēiali. Alii sunt valde mali vt hi q decesserūt cū multis peccatis mortalib⁹. Alij sunt mediocriter boni vt hi q decesserūt cū peccato vēiali sine mortalib⁹. nā debēt hec peccata p̄ius purgari ī purgatorio. xxv. di. qualis. Alij dicunt mediocriter mali. ꝛ de his est dubiū. nā qdā dicūt q̄ nō est spēs dilicta p se. ꝛ q̄ idē sūt mediocriter boni ꝛ mediocriter mali. Aī augustin⁹ ponit tres spēs tm̄. vt ī. c. tps. xiij. q. ij. ʒ multi theologi tenēt q̄ sunt q̄tuor spēs. ꝛ ita tʒ papa hic ꝛ glo. in d. c. tps. xiij. q. ij. ꝛ sūt opi. plurime de qb⁹ hic in gl. si. Jn glo. in. v. in veritatē. hec glo. vt vides ponit tres opi. in corpe xp̄i. ꝛ lʒ ecclesia apte nō reprobet aliquā istaruz tm̄ cōiter tenet̄ ꝛ conueniunt catholici in p̄imā ꝛ secūdā opi. itelligēdo p̄imā q̄ panis fit corpus xp̄i p trāsubātionē nō q̄ panis efficiat̄ corpus qz panis nū q̄ʒ fuit nec est nec erit corp⁹ xp̄i. ʒ itelli ge q̄ resoluat̄ illa mā vel annihilet̄ vel q̄ cōtingat p trāsubātionē. Et beat⁹ thomas vbi. s. abhorret istā tertiā opi. positā in glo. q̄ hʒ q̄ substātia panis ꝛ vini remaneat. nā hoc ē ꝫ reuerētiā tāti sacrāmēti. Itē cōtingeret q̄ nos veneraremur panē quē sacerdos sumēdo desineret eē ieiunus cū simul comederet panez ꝛ corp⁹ xp̄i ꝫ. c. ex pte. s. e. ꝛ. c. j. tertio ꝛ magis subtiliter id qō post nō erat in loco nō pōt eē in loco nisi altero de duob⁹ mōis. aut p motū localē qz moueretur de loco ad locum. aut p modū p̄uersionis seu trāsubātiōis ficut ignis nō pōt esse in domo nisi aut ibi portetur aut ibi fiat. ʒ corpus christi non est ibi p motū localē qz sequeret̄ q̄ descēderet de celo ꝛ veniret ad eucharistiā. ꝛ ex ꝫ seqret̄ q̄ si possʒ eē eodē mōēto ī multis locis qz non posset p motum localem esse in varijs locis ꝛ tm̄ p totū mūdū eadē hora corpus xp̄i ꝓficit. ergo oʒ dicere q̄ sit ibi p modum trāsubātiōis seu cōuersiōis ꝛ sic oz necessario dicet q̄ mā panis ꝛ vini deficiat. ꝛ q̄ ibi fit corp⁹ xp̄i dūtaxat. ꝛ nō bn̄ hāc rōnez ꝛ istud est vnuz aliud miraculuz q̄ idē corpus xp̄i sit in diuersis locis. simile in cāpana q̄ cū bʒ sonū audit̄ in varijs locis. Jn gl. si. q̄ est in v. iuestiget in si. nō hāc glo. q̄ quotidie alle gat̄ ꝛ similē glo. habes etiā ī decretis. xiij. q. ij. tēp⁹ ꝛ in effectu hec glo. ꝛ illa cōcludunt q̄ mediocriter boni sūt spēs dilicta a mediocriter malis. vn̄ ʒ gl. mediocriter mali dicunt dānati q decesserunt in quibusdā peccatis leuibus. mediocriter boni sunt existentes in purgatorio q decesserūt in venialibus. Et inquantū iste tex. dicit q̄ p̄o mediocriter malis suffragia viuoꝝ sunt ,ppiciatiōes. itelligūt gl. predicte q̄ p hec suffragia viuoꝝ mitigat̄ pena nō aūt in totū tollitur. vū scōm suffragiū tollit tantā penā quātam abstulit p̄mū nō in quātitate sed in ,pportione. ꝛ pone exēplū fingendo q̄ pena defuncti ascēdit ad. xx. p̄mū suffragiū fuit tāte potentie q̄ abstulit decimaz partez pene ꝛ sic duo. scōz suffragiū auffert decimā ptem refidui nō toti⁹ pene. ꝛ sic aufert decimā ptez ex. xviij. ꝛ hoc dixerunt glo. vt euitaret̄ ꝫ̄niuz ne per multa suffragia possit qs liberari ab inferno vbi nulla est redēptio. Alij extra glo. voluerūt q̄ suffragia non p̄osunt dānatis in inferno quo ad hoc vt tollat̄ quātitas pene sed vt leuius ꝓtet̄ pena ficut si fame licum portātem trabē reficeres. nā pōdus non alleuiatur in quantitate sed leuius portat̄. Alij aliter dixerunt sed Jo. cal. hic ꝛ archi. in. d. c. tempus. ꝛ augustinus ꝛ magister sniaꝝ li. iiij. di. xlvij. vbi ipsi ffe runt teneri ꝫ̄nium asserentes q̄ dānatis in inferno n̄ p̄sūt aliqua suffragia qz exquo decesserūt extra charitatez nō p̄nt esse participes bonoꝝ ecclesie. ꝛ p̄o hoc facit bo. tex. xxv. di. §. alias ea demū. vbi dr̄ q̄ dānatus p̄o peccato mortali[a] flamine perpetuo cruciabitur. ꝛ idem de pe. di. ij. c. fi. Jtem. c. p obeuntibus. xiij. q. ij. indistincte dicit q̄ p̄o decedentibus in peccato mortali nō est oādū nec distinguit iter grauia ꝛ leuia. Jtem moriuū glo. nō videt̄ rōnabile. cū eni scōm suffragiū fit eiusdē qualitatis ꝛ quātitatis vt p̄mū non appareat rō quare non debeat tollere tā tam penā etiā in quātitate quantū abstulit p̄muz. ar. huius dicti generalis par in parē nō bʒ iperiū ī. c. i. notuit de elec. ꝛ sic dānatus posset liberari ab inferno per moltiplicationez suffragioꝝ quod est falsuz. Jtem p̄supposita opi. glo. q̄ scōm suffragiuz tolleret tantam penā in ,pportione posset sequi q̄ ita alleniaretur pena per multa suffragia multiplicata q̄ quasi non sentiretur. qō etiā sonat in absurdum cū dānati in inferno debeāt cruciari perpetuo igne. ideo tenēt cōiter doc. q̄ mediocriter mali dicunt illi qui decesserunt cum multis venialibus. ꝛ sic funt in purgatorio mediocriter boni qui decesserunt cum paucis venialibus. vnde suffragia ,p mediocriter malis sunt ,p piciatiōes. s. quia deus p̄opiciatur eis ad mitigationem pene. naz in purgatorio est magna pena. Et dicit augustinus q̄ est maioꝛ qualibet pena quam homo posset pati in hoc seculo. vt est tex. in. c. qualis. xxv. di. Sed p̄o mediocriter bonis suffragia sunt expiationes qz cū decesserūt cū paucis venialib⁹ ex toto pena expiatur ꝛ purgatur ex suffragijs ecclesie. ꝛ vide archi. in. d. c. tempus. cui nullo modo placet q̄ idem sint mediocriter boni ꝛ mediocriter mali qz sequeretur absurdum q̄ idez fit bonus ꝛ malus cōtra. c. fi eni de pe. di. ij. Habes ergo ex predictis ad quid p̄osunt suffragia vbi nulla est redemptio ōfūctis. ꝛ colligendo nunc in summa cōclude q̄ p̄o valde bonis q sunt in paradiso possunt habere tres effectus. p̄imus vt sint gratiaruz actiones quia ecclesia refert gratias deo de merito collato illi ōfuncto.

[a] Vide ēt p san. tho. in iiij. sentē. di. xv. ar. iij. circa fi. vbi oīo vide. Jtem adde q̄ p̄o decedēte in peccato mōtali eterno ꝛ syne a pena ifernali liberare nō p̄nt ita disputādo cōcludit idē tho. ī. iiij sen. di. xv. q. ij. ar. ij. item vide eūdem tho. ī. iiij. sē. di. xv. ar. v. circa fi. vbi dicit q̄ suffragia per alios facta nō p̄osunt mortuis nisi inquātum meruerunt vt eis ,pdesset duz adhuc viuerēt vt dicē aug.

a Ꝑer istū rem. determinat tho. in. iiij. sen. di. ix. q. i. ar. v. qō si peccator peret eucharistiaz a sacerdote in cāu quo ei deneg̃are nō posset sacerdos licite ei non pōt dar hostiā nō consecratā pro consecrata qz in sacramento vitatis nulla debet esse fictō ⁊ nc sacerdos det cāz idolatrādi peccatōi qz adorat qō manducat. Quādo āt sacerdos possit denegare eucharistiā pecca tōi nō. i rem. l. c. non ꝓbi beat de consecr. di. ij.

b Sz pone qō sacerdos nō idutus sacerdotalib⁹ audit missaz celebrātis ⁊ ꝓferat verba consecratoria an conficiat. dic q ñ vide oio. d. an. in. c. q fi cut de elec. vbi ponit plures qōnes ad māz in viij. col. ⁊ vide oio qō nō in. c. si sacerdos i vltia col. ō of. or. de sacerdote qui credit cōficere decē hostiaſ ⁊ tm̄ sūt. xi. vtrū oēs dicant ꝓsecrate ibi etiam ponit vtrū sacrdos possit cōsecrar totū panez qui est i platea.

secūdus vt magis ille sanct⁹ glorificet in terris. tertius vt augumētet gloria apud deū tenēdo illā opi. q; gloria bonoꝝ possit augumētari vsqz ad diē iudi cij. ⁊ quo ad istos tres effect⁹ possum⁹ orare ꝓ sanctis. Ꝑro valde malis suffragia sunt ꝙsolatiōes viuoꝝ dūtaxat. Ꝑro mediocriter bōis sūt expiatōes qz ex toto liberāt a pēa purgatōij. ꝓ mediocrit malis sūt ꝓpiciatōes qz pena purgatōij mitigat ñ tm̄ ex toto auferr̄ sīc ī p̄ casū rōe p̄dicta. Sz extra gl. q̄ro ad mām. c. cū h̄ dicat q; ī calice debeat poni de vino ⁊ de aqua. qd si sacerdos p oblionē omisit aquaz vel eā omisit vinū ⁊ misit aquam. Inno. hic ⁊ cōter doc. dicūt q; si fuit appositū solū vinū secutis v̄bis trāsubstātiatiōis ibi est vex sacr̄m sed nō pfectuz. s. quo ad significatū qz aq̄ significat populuz ⁊ sic erit ibi xp̄s sine eccl̄ia nec hz significare vtutē vnitatis ⁊ charitatis sed sacr̄m erit vex qz ꝓncipaliter fit ad repr̄sentandū passionē xp̄i ex cui⁹ latere exiuit sanguis ⁊ aq̄. vñ satis est q; ibi sit sanguis xp̄i ⁊ ex cōcomitātia necessario erit ibi ītegrū corp⁹ xp̄i. vt. ō. dixi. sed si fuerit posita aq̄ sine vino sentiūt doc. q; ibi non sit vex sacr̄m. ⁊ pōt esse rō qz nō est ibi aliqd qō repr̄sentet xp̄m. vñ esset ibi eccl̄ia sine xp̄o. vnde cōsulunt q; si sacerdos deprebēdat errorem statiz anteqz sumat illā aquā hz ponere vinū ⁊ itex dicere v̄ba cānonis. ⁊ vide latius de hoc h̄ p. Jo. an.

d **E homine.** Grauius peccat q simulat cōficere ⁊ ñ cōficit qz ille q cōficit in mortali. p̄ ponit q̄stio. scdo so. ibi cū ergo. Casus littera lis. Quidā sacerdos cū esset in mortali peccato constitutus ⁊ oporteret ipsuz missaz solēnia celebrare: ꝓpter ꝙsciam dubitabat celebrare pactisqz ceteris circūstantijs: missam celebrare se finxit: ⁊ suppr̄essis v̄bis qbus cōficitur corpus xp̄i panē ⁊ vinū solummodo puꝝ sumpsit credēs p hoc populo satisfacere ⁊ deū nō ꝓuocare. Quesitū fuit qd de hoc p̄byterо videat. vtrū minus malū fecerit qz ꝙficiēdo. Rñdet pa. q; falsa remedia sunt abijcienda: que sunt veris piculis grauioza. hz. n. ille q pro sui criminis conscientia reputat se indignū grauiter peccat si se ingerit irreuerenter ad illud: graui⁹ tm̄ offendit q sic fraudulenter p̄sumpserit simulare. qz ille qui vero conficit in solius misericordia dei manū incidat. Iste vo qui sic simulat ⁊ deo ⁊ populo se constringit qz taliter decipit. Ber. Nō p q; eoꝝ q̄ dicūtur ī missa q̄dā sunt ō solēnitate seu de circūstātijs. q̄dā sunt de substātia⁹ cōsecratiōis. illa. n. sunt sola ō substātia cōsecratiōis q̄ dicunt ī secreto ⁊ tpe quo eleuat eucharistia ⁊ calix. q̄ v̄ba habent. ē. e. cū marthe. alia vo ñ sūt de substātia neqz p illa fit ꝙsecratio sed sacerdos orat pro populo. de quo vide bo. tex. de cōse. di. ij. c. panis. sic videm⁹ ī iudicio. nā q̄dā sunt de substantia. q̄dā de solēnitate. vt nō. ij. q. i. ī sūma. ⁊ p bar. in l. plataz. C. ō sen. Nō scdo q; vbi ꝑtermittūt illa v̄ba canonis qbus fit trāsubstātiatio remanēt in altari panis ⁊ vinū dūtaxat. Itē nō q; existēs ī peccato mortali ⁊ celebrās nō dr̄ offendere populū sed soluz deū. Ex quo iferr̄ q; existēs in peccato mortali vere cōficit corp⁹ xp̄i hz ipse grauiter peccat ad h̄ i. q. i. c. multi. ñ tm̄ ita ꝓdest populo malus sacerdos sicut bonus qz hz vter qz vere cōficiat tm̄ citius exaudiтur bon⁹ p̄sbyter dū orat pro populo qz malus. vt in. c. ipsi sacerdotes. i. q. i. ⁊. iij. q. vij. c. i grauib⁹.

Nō plus delinquere illū q cōmittit plura peccata qz illū q cōmittit pauciora. hz boc itellige nisi pauciora sint grauioza. vt ī. c. mouet. xxij. q. i. In gl. ī verbo veris. ibi alio autem respectu ⁊c. aduerte gl. hic intrat alium articulum qs magis peccet an delinquens occulte⁊ an publice ⁊ nō bene explicat. ⁊ vi

de hoc glo. xxxij. q. iiij. c. nemo. ⁊. lxxxi. di. clericus solus. ⁊ p But. in. l. ij. C. de sūma tri. ⁊ distigue sic post cū q; aut queritr̄ de cā delicti aut de effectu. si de cā que est dolus seu aīus delinquētis tūc aut cōstat de dolo. ⁊ nō est dr̄ia ītcr clam ⁊ palā. nā ex quātitate cōtempt⁹ de⁹ punit peccatū. vt nō. in. c. cū qdā de iureiu. ⁊ in. c. homo xp̄an⁹. xl. di. aut dubitat de aīo delinquētis ⁊ tūc in his que sunt de genere ꝓhibito ruz semp p̄sumit̄ dolus vt in. c. i. de plump. ⁊ in. l. i. C. de fica. In bis vo q̄ sunt de genere p̄missoꝝ ī specie tm̄ sunt ꝓhibita. vt ꝫbere mr̄imoniū ⁊ tūc aut qs deligt palā ⁊ p̄sumit̄ errare ⁊ nō cōtēnere. aut occulte ⁊ p̄sumitur dolus. l. fi. ff. ō riru nup. ⁊. l. pupillus ō admi. tuto. Scdo cāu cū queritur de effectu delicti magis ōlinquit q peccat publice pp malus exemplij qō p̄stat ꝓximo. ⁊ sic loquit̄. c. ꝓcipue. xj. q. iij. Vel dic p alia verba cōcludēdo p̄missa q; respectu illati magis peccat deliquens palā sed respectu inferentis cōsiderat aīus. Et ex illis soluitur q̄stio qdā ꝓfessus quādā religionez exiuit ordinē ⁊ duxit vxorem ingsitoꝝ hereticę prauitatis volebat ꝙ eū ꝓcedere vt suspectū de hereſi queritr̄ nunqd possit. Ex p̄dictis dicit But. q; aut ille ꝙrit palaz ⁊ p̄sumit̄ errare in fide. ⁊ sic p̄t ꝓcedere ꝙ eū. aut clandestine ⁊ nō p̄sumit̄ errare. ⁊ sic nō poterit ingsitoꝝ ꝓcedr̄ ꝙ eū qō nō qz facit ad multa. In glo. fi. ibi vel notorius fornicatoꝝ nō glo. vult. n. q; notorius fornicatoꝝ sit suspensus quo ad se ⁊ alios. ⁊ sic q; alij peccēt eū audiendo. Tu vero vide qō dixi in. c. vestra ō coba. cle. ⁊ mulie. Sentit etiā ista glo. q; aliter notori⁹ criminosus nō est suspensus quo ad alios. Et ī fi. gl. nō. singulariter hāc vltimā qōnem. ⁊ ex ea collige q; sacerdos nō dz celebrare si sciat se in peccato esse nisi pus cōfiteat. nec sufficit sola cōtritio vel ꝓposituz cōfitendi exquo de p̄nti pōt cōfiteri qō multi sacerdotes male obseruāt. ⁊ p boc dicit do. an. falsam esse opi. eoꝝ q dicūt sufficere cōtritionē cū ꝓposito ꝙfitendi semel i āno. Tu vero circa hūc articulū vid qō plene dixi in. c. ois utriusqz sexus. ī. de pe. ⁊ re. ⁊ volens tenere illā opi. posset rñdere ad illum tex. q; logtur de eo q non est ꝓtritus de peccato sed p̄seuerabat in eo ⁊ quānis crederē illaz opi. verā in nō debente celebrare p ea que ibi dixi tm̄ i sacerdote tu tū est tenere illā opi. quā sentit ibi gl. ⁊ vide gl. in. c. nibil. vij. q. i. qnimo in sacerdote dubitat nūqd possit celebrare post confessionē nō expleta pnia sibi iuncta. ⁊ deuotius est vt prius expleat non tamē necessariuz est dūmodo nō fit in mora ipsaz explendi. de quo vide bo. glo. in. c. de his⁹. l. di. ⁊ p Inn. i. c. omnis.

c Et qs magis puniat vide bar. in. l. ij. §. ⁊ generaliter. ff. vi. bo. rap. Et qñ ali qd dicat clā vel occulte scīn vide bar. i l. ij. C. ō bis q ex pu. rō lib. x. ⁊ ibi do. alexā. imol. i ad dit. vnum nō. qō nūquā excusat mulier vel rustic⁹ qñ faciunt actū clam glo. est nō. ⁊ ibi bal. i. l. i. C. de iter. ma.

i **In quadam** Dic ꝓbat̄ opinio. q̄ bz q; in sacramento altaris aqua ꝙuertat̄ i pblegma ⁊ ꝓbat̄ xp̄m fuisse vex deū ⁊ vex hoiem ⁊ q; de ipsi⁹ latere exiuit vera aqua. Primo pōitur q̄stio. scdo solutio ibi nos. ⁊ ibi p refert duos errores. scdo illos ꝙbat. tertio ibi p h̄. rñdet p̄ncipali qōni ꝓbās q; de latere christi exiuit vera aq̄. quarto ibi cuz aūt. dicit quare de latere christi exiuit sanguis ⁊ aqua. Casus lr̄alis In precedēti decreta cum marthe ītcr ceteras opiniōes q̄ ibi ponunt erat alia opinio que dicebat. In sacro eucharistie aquā in flegma cōuerti: qz dicebāt de latere christi ñ aquā sed humorē aquaticū, pfluxisse. hāc opinionez tenebat magister hugo eps ferrarien. quā opinionē papa reprobauit in decretali predicto cū marthe. hz ex quo vidit q; pa. ꝙriū sentiebat voluit sibi adherere. Sz auctoritas Joānis, apostoli mouebat magistruz bugonē q̄ dicit tres sunt q testimoniū dāt ī terra. sp̄s aqua ⁊ sanguis: ⁊ hi tres vnū sunt. vnū id est

d Ꝑrio ⁊ vide qō scribit idē pano. in c. testimonii super gl. fi. in pe. col. ō. ō resti.

a Et vtq; ſatisfaciāt vel mereā tur clerici dicētes officiū ſuū i peccō mortali viō oīno p.d.ab. in.c.q; quidā circa fi. de pe.z re. z vide io. de lign. in rep.cle.di. gnū de celeb.miſ.z adde q; ſi ſunt multi clerici dicētes officiū licet ſolus vn9 ex eis dicat oīo nes tñ oēs intelligūt dixiſſe. ita nōt do.i.c. cū ab vno in.i.col.p illū tex. de re iud.i vi. b Adde glo.i.v. de negef in.c. q; in te. de pe.z re.

c Et idē cōcludit h d.an.z idē tenet ro.i ſuis ſin. in Ifa.m. nō. bili q; inci pit fugiēs z hoſti. in ſum.de im mu.ec.i.§. inquātū i iij.col. vſi. qd ergo ſi qs dum fugit ibidez in vſ.ſi cuz eccleſia z ē q; recipiēſ corp9 xpi pro ca die tm̄ vel trib9 dieb9 vel quat i tuor erit i mūis a pena mortis q; ē ſingulare. Itez adde q; ille q ducit ad mortez ſi obuiat cardinali i curia rōana libera ret a morte de conſuetudine ſm̄ bal.i.l. adictos. de ap. quē ſeqt pan. de vna z eadē re.ſ.de humanitate xpi.vt.h. exponebat.dicebat.n.h.q; ſi va fuit aqua q̄ exiuit de latere chriſti z nō aq̄ticus humor.non videbat q̄liter,pbet̄ p auctoritatē illā:q; xps ſit verus homo.glo. ſup lo cū illū ſic ſe hz.ſpūs. id eſt humana aīa quā emiſit i paſſiōe.aqua z ſanguis que fluxerūt de latere xpi p hāc auctoritatez,pbaf̄ q; xps ſit verus homo ſed q; illa nō fuerit vera aqua ſed aquaticus humor verba apoſtoli z gl.ſup illo loco itelligibilia ſibi videbant̄ ſed dicto q; eſſet vera aq̄ nō itelligebat auctoritatez Joānis z glo.ſup illo loco.vñ petit a papa vt auctoritatē z gloſam ſibi expōeret. Et ipſe rñdet declarā do ſingula vt pz in textu ibi. Nos igitur z c̄. Ber.

Nota p̄ q; xps fuit verus de9 z verus homo. habuit ergo duas nās in vno corpe diuinaz.ſ.z humanam.ꝓcor.c.cū xps.j.de bere. Scōo nō q; ad eē hoīs exigunt̄ ꝑncipaliter duo.ſ.corpus z aīa.altero q̄ deficiēte nō eſt homo z ſic cadauer relictū ab aīa nō pōt appellari homo nec aīa ſine cadauere. Item nō q; xps ē veritas.z forte hz Jo.an.ob hoc noluit xps rñdere pilato ītergogāti qd eſt veritas nolēs ſe forte iactare. Itē nō ibi ſz pblegma.nō eē recedēdum a verbis vbi aliter de mēte nō conſtat.vt i.c. fi.j.de vb.ſig. Nota q; humores ſunt ſimiles elemētis.z dic q; hñt ꝓportionatē i hoc.nā terra eſt frigida z ſicca.aq̄ eſt frigida z hūida.z ignis caliduſ z ſiccus.aer calidus z humidus.melācolia hz nām ꝑmi elemēti.ſ.terr̄.pblegma hz nām aque.cholera habet nām ignis.ſanguis hz nām aeris.z de h̄ habes glo. iuris ciuilis in ,pemio inſti.lz glo.ſi.hoc videat̄ ignoraſſe. Abbas.

d **Dolentes** ° Precipit prelatis z clericis in vtute obedientie vt nocturnū officiū z diurnuz ſtudioſe celebrent z deuote.duo facit.p̄ ponit clerī cor duplicē exceſſuz.2°,pbiz ibi hoc igit̄.ꝑma ſub diuidit̄ i duas ,pt duo ſunt exceſſus.ſcōa ibi ſunt z alij. Caſus lr̄alis.Jn cōcilio gn̄ali rephēdit papa clericos z prelatos eccleſiaz circa cōmeſſatiōes ſuperfluas z cōfabulatiōes illicitas circa q̄s potius ſunt i tenti q̄z circa diuīa officia z qdā eoz vir miſſaz ſolēnia quater i āno celebrēt.hec z alia ſimilia p̄cipit papa ſub pena excōicationis z i virtute obie corrigi ac emēdari.Ber. Nō ꝑ illicitas z ſuperfluaſ comeſſationes z cōfabulatiōes z marie ſerotinaſ cui nil p̄cio ſius ſit tpe z nil vilius a multis reputat̄. Itē nō q; offm̄ ē celebrādū ſtudioſe z deuote.z dic ſtudioſe q° ad offm̄ oris qz ū ſyncopādo vel aliqd cmutēdo dicendū ē.Syncopa eſt.n.figura q̄ de medio tollit.vt nō.in.c.forus.j.de v̄.ſig.deuote vo refert̄ ad officiū cordiſ.xxiij.di.c.pſalmiſta. Tractat h̄ inn.qd ſi clerici vel laici itereſſentes diuinis officijs nō itelligāt ea q̄ ibi dicūtur.dicit q; nihilominus meretur dūmodo hēant cor deuotū ad deū z intēdāt officijs quātuz in eis ē. Scōo q̄rit nunqd peccēt clerici cogitando ſup aliquo bono ſpūali vel tpali dū dicūt officium.z dic̄ q; ſi neceſſitas cogitādi nō capit dilationē excuſātur a peccato alias icurrūt peccatū nō tm̄ mortale qz ſm̄ Boetiū cor hoīs vagū eſt z mobili9 oī mobili. vñ nullus ē ita fortis qn patiat̄ varias cogitationes.

Querit h̄ ēt Jnn.qd ſi clericus ex aliq̄ legitia cā nō occurrit i p̄ncipio vel i fine officij nūqd teneat̄ illud reaſſumere.dicit q; nō niſi maximā partē omiſerit q̄ſi ſuppleat̄ defect9 p alios.cautū tm̄ eſſet i filētio reaſſumere. Ultio q̄rit̄ nunqd cōfabulātes in diuinis officijs vel nō dicētes officiū ſtudioſe z deuote peccēt mōtaliter.Jo.an.ponit tres opi. Prima q; ſic pro h̄ tex.ibi penitus ibidem9 diſtricte p̄cipiētes z c.veniūt q̄ ō p̄ceptū iſtius.c.z p ꝑns icurrunt peccatū mortale.xiij.q.i.qō p̄cipit.z in.c.ij.de ma. z obe.ſcōa opi.q; nō peccāt mōtaliter ſed venialiter qz dicere ē in p̄cepto alia vo ſuadent̄.z ,p h̄ facit tex. duz dicit q̄ztū eis de9 dederit z c̄.tertia opi.q; ex indeuotiōe obligant̄ ad penā ſz nō ad culpā.nā h̄ tex. p̄cipit ſub pena ſuſpēſiōis.i.q; cōfabulantes z inde uote celebrātes debēt ſuſpēdi ab officio.ſatis crede rē q̄ztitatem reatus cōſiderādū ex qualitate z quātitate contēptus z negligentie.

s **Ane.** Euchariſtia dz mūde ſeruari z in ei9 eleuatiōe z delatōe populus dz ſe iclinare.z cū deferī ad infirmū dz ferri i decēti habitu z cū lumīe.trāſgreſſorel vo grauiter ſūt puniēdi.ſcōa ibi ſacerdoſ.tertia ibi quā q̄rta ibi plati. Caſus lr̄alis. Precipit papa q; ſacerdotes in loco mundo z ſingulari ac ſignato ſemp cuſtodiāt euchariſtiā diligēter ne p eoz icuriā diuīa idignatio exardeſcit.z habet ſacerdos frequēter doceat plebē ſuā vt q̄n in celebratiōe miſſaz hoſtia eleuat̄ ſe reuerēter iclinet.z idē faciāt cū portat̄ ad infirmū luīe p̄cedente.z plati bui9 mādati trāſgreſſores puniāt h̄ z ipſi diuinā z apoſtolicā volūt effugere vltionē.ber. Nō p̄ q; ex icuria z negligētia ſacerdotuz i diuinis de9 ſepe ,puocat̄ z exardeſcit ꝓ hoīes. facit.vi.q.i.ex merito plebis. Scōo nō q; i eccleſijs pochialib9 ſemper euchariſtia dz reſeruari i aliquo mūdo z ſingulari z ſignato loco.z dic ſingulari i.vbi nihil aliud ſit.z dic ſignato qz dz ſeruari ſub fidelibus clauib9 ne iſti incātatores z maleſici ſubtrahere poſſent illud.vt in.c.i.de cuſto.eucha. z cōſeruat̄ corp9 xpi i eccleſia vt poſſit,ifirmis ſuccurri. Tertio nō ibi doceat plebē.q; officiū ſacerdotis pochialis ē p̄dicare z populū docere.vñ p̄dicatio eſt oſſiū cure.vt nōt gl.i cle.i.de regula.vñ frēs iſti mēdicantes nō de iure ſed ex ꝓuilegio p̄dicāt vt i cle.dudū ō ſepul. Nō q; corp9 xpi dz deferri ad infirmū p ſacerdotē in decēti habitu.vt puta ſup pellitio vel ēt i cappa rotūda cū ſtola.facit.c.clerici ō vi.z bo.cle. Nō ibi ferat z referat.q; ſacerdos deferēſ euchariſtiā ad infirmū nō dz redire ſine euchariſtia.vñ dz ire munitus plurib9 euchariſtijs ita vt ſemp redeat cū eucha riſtia.z ſi ,ppter multitudinē infirmoz oporteret oēs euchariſtias diſtribuere nō dz redire cū lumīe nec i apparatu ne populus ex ignorantia adoret taberna culū. Nō q̄re corp9 xpi eleuat̄ z deferī cū lumīe fit.n.nō ad fugādū tenebras ſz ad deſignādū q; ipe eſt cādor lucis eterne. Quero qd ē dicere euchariſtia z vñ dr̄.So.euchariſtia ſumit̄ ,p hoſtia ꝓſecrata.z dr̄ ab eu qō ē bonū z charis qō ē gr̄a. q̄ſi bona gr̄a z dz ſcribi ſine h qz heu cū h eſt iteriectio dolentis.de quo vide tex.i.q.i.multi.b Alteri9 q̄rit nū qd fugiēs ad corp9 xpi gaudeat īmunitate q̄ gaudet fugiēs ad eccleſiā.de q̄.j.de īmu.eccle.p totū Am. z gof.dicebāt q; nō aſſumētes rōnē gl.xiij.q.ij.c.fi. vbi dic̄ gl.q; aſſumēs corp9 xpi nō gaudet īmunitate eccleſiaſtica qz ē cib9 aie z non corpis.videm9.n. q; dānati ad mortē aſſumūt corp9 xpi z tñ pp h̄ non eripiunt̄ a manib9 officialiū.ſz illa gl.logtur de aſſumēte z nō de fugiēte ad corp9 xpi.q̄re dic̄ boſt.tum9 z deuoti9 eē dicere q; fugiēs ad corp9 xpi gaudeat i munitate'. Mouet ꝓncipaliter qz corp9 xpi eſt lōge digni9 q̄z ſit eccleſia mālis. Itē qz ipa eccleſia hz h̄ ꝓuilegiū pp ipſū xpm forti9 q̄ ipſū corp9 dz hac i munitate gaudere. Itē ſi ſtatue dñi tpalis gaudēt h̄ ꝓuilegio iſti.de bis q ſunt ſui vel alie.i u.§.h̄ tpe facl.pñti.C.ō bis q ad ec.ꝓfu.forti9 dz h̄ bñe vez cōp9 xpi cū lōge graui9 ſit offendere ppetuā q̄z tpalē maieſtatē.j.de bere.vgētis.nec ob.q; ē cib9 aie qz ēt ,p deſt corpi.nec ob.gl.pal.qz alia ē rō i ſumēte alia in fugiēte.nā ſumēs repit̄ captiu9 ideo captiu9 dimittitur.ſed fugiēs eſt in libertate ideo dz ob reuerētiam

de caſtr.ibi qui dicit q; iſtud ſit ponēdo capellum ſuū ſup caput eius q ducit̄ ad mortē z dic̄ q; ita de ſcō ſeruatur refert z ſeq̄t d.bart.cep. vero.in cautela.ij.ibi oīno vide.z circa predicta q̄nē vide Jmol.in cle.i.in pe. col.de pe.z re. Et q; fugiēs ad corpus xpi gaudeat munita tenet arc. in.d.c.queſitū.xiij.q.ij. ſeq̄ndo ho. h̄ q dicit q; iſta opi.ē tenenda vſq; ad ſanguis effuſionē.z idē vī cōcludere arch.i c.ad eius vero cōcubitū v.diſt. dum formar que ſtionē in terminis z arguēdo ,p z ꝓmittit ſe ad nō.in.d. c.queſitū.

corporis xpi in libertate conseruari. ⁊ nota banc cõclusionem. Ex cuius decisione potest notari q̃ ꝓuilegiũ extenditur ad casum nõ expressum qñ ex mente ꝓuilegiantis potest ille casus cõprehendi. facit qđ nõ. glo. de milite celesti in. l. miles. ff. de re iudi. nam ꝓuilegia cõcessa militibus secularibus congruentia clericis extendimus ad clericos. vt ibi ⁊ diri in. c. i. de cleri. egro. Jn glo. i. in fi. vide plures alias rõnes conformes hic p Jo. an. in hoc tñ nõ est vis dũmodo deuote oretur. ⁊ qsq̃ dz orare ꝑm statuz suũ in quo est. i. in quo magis stimulatur.

c **Cum creatura** In conuentualibus ecclesijs cõuentualiter celebrande sunt misse de festo vel feria ⁊ pro defunctor̃ ãniuersario. vel clarius sic. Jn ecclesijs collegiatis debent celebrari due misse collegialiter vna pro defunctis alia ꝑm occurrentiam diei vt pro festo si festum occurrit vel pro feria si feria. ꝓmo ponit mandatuz. 2° premittit casum generalem ibi mandam⁹. Casus litteralis. Prelati ⁊ clerici cõuentualiũ ecclesiarum missas pro ãniuersarijs defunctor̃ sine conuẽtu celebrabant scz solus sacerdos cũ vno alio qđ significatũ est dño pape. Vnde mãdat papa prelatis ecclesiar̃ quatenus nullã negligentiã i eos ꝓmittãt obrepere quo minus missar̃ solẽnia ,p ãniuersarijs defunctor̃ ⁊ pro festo vel feria cõuentualiter ꝑm iporum possibilitatem debeãt celebrare. Ber. Nota ꝓmo q̃ creatura nõ potest sufficiẽter regratiari creatori suo. hic disputat apud philosophos an filiꝰ possit recõpensare patri beneficia ab eo recepta. recepit enim filius a patre esse doctrinam ⁊ alimẽta. vltima duo beneficia potest filius patri recõpensare sed eẽ sibi dare nõ põt illum tñ põt in esse suũ conseruare. Jtem allegat iste tex. q̃ recipiens ab aliquo beneficium est illi naturaliter obligatus. ad hoc tex. in. l. sz ⁊ si. §. cõsuluit. ff. de peti. here. ⁊. ſ. de testa. c. cuz in officijs. vbi bo. tex. Jtem nõ ibi mãdam⁹. q̃ clerici ecclesie collegiate peccant non dicendo solẽniter duas missas in die cum in qualibet missa orandũ est etiam pro defunctis. vt in. c. pe. de cõse. di. i. Jtez nõ q̃ missa defunctor̃ preferẽt misse de feria. nã missa defunctor̃ non omittit propter festuz sed missa ꝺ feria sic vt ꝺ.

t **Te referẽte** Jn die cene domini eps in sua ecclesia tñ missam celebrare debet ⁊ chrisma ꝓficere. ponit mandatuz cuius premittit cãm generalem ibi fraternitati. ⁊ pone cãuz vt in gl. si. Casus lis. Archieps sipontinus in die cene dñi de antiqua cõsuetudine tenet ꝓficere crisma i ecclesia sipõtina. Sed idẽ archieps eodẽ die mane de cõsuetudie accedit ad ecclesiã gargoni cã: vt ibi recipiat peregrinos illius loci. ⁊ ibi a clero ⁊ populo cõpellit celebrare. vñ sup hoc petijt ꝓciliũ a. d. pa. ,pui deri. Et ipse respõdet ꝓcipiẽdo eidẽ archiepꝑo q̃ i die cene dñi in ecclesia sipõtina in qua tenet cõficere crisma debeat celebrare missarũ solẽnia cũ cuilibet sacerdoti q̃ztũcũ qz dignus sit sufficit vnã in die missarum celebrare nã ⁊ valde felix est q̃ digne celebrat vnã. Ber. Nõ q̃ ex maioritate dignitatis non lz plures missas in die celebrare. ⁊ sic siue sit eps siue archieps siue patriarcha nõ decet nisi vnã missam in die celebrare. Jtẽ nõ q̃ archieps tenet residere i ecclesia sua ⁊ ibidẽ diebus ordinatis ꝑsonaliter celebrare. ad ꝺ. c. puenit. vij. q. j. ⁊ alibi dic̃ tex. q̃ cessãte cã legitima nõ dz eps in die dñico abesse ab ecclesia sua de cõse. di. iij. c. eps. Opp. ꝯ tex. nã ex cã vt puta ,ꝑter peregrinos supuenientes licitũ est sacerdoti ẽt simplici plures i die missas celebrare. vt nõ. in. c. cõsuluisti. ſ. eo. ergo fortius hic debebat licere isti epo. So. dicit host. q̃ ꝺ erant multi alij sacerdotes qui poterãt satisfacere pegrinis ⁊ istud fit i reuerentiã chrismatis vt solũ illo die eps celebret vnam missam lz hoc iure nõ ꝓbet. tñ seruãdo hoc dictum host. dicit q̃ figs haberet duos episcopat⁹ ita vicinos vt in vtraq̃ ecclesia posset celebrare ⁊ chrisma cõficere dz alternatis annis ibidẽ hoc officium exercere ⁊ nõ duas missas celebrare.

p **Ernitiosus** Jn sacrificio altaris plus de vino q̃z de aqua ponenduz est. ꝓmo ponit abusuz quẽ. scõo reprobat. tertio fieri ,ꝓbibet. 2° ibi cuz. 3° ibi ideo. Nota ꝓmo q̃ in sacrificijs ⁊ sacramẽtis dz attendi generalis ecclesie consuetudo quanuis in iure specifice non caueat. multa enim obseruant ab ecclesia generali de qbus nõ repitur aliqua scriptura. ⁊ credẽduz ẽ q̃ ab ipso xpo vel ab apostolis vel sanctis ꝓtibus illa obseruãtia emanauit. ⁊ vide bo. tex. in. c. ecclesiasticar̃. xi. di. Secundo nõ q̃ in facto cõcernẽte totã ,puinciam vt in mala ,ꝓsuetudie dz archieps inrisditõez etiã i subditos suffraganeor̃ suor̃. vnde potest eos cõpellere ad desistenduz a prana consuetudine. pro hoc vide Jnn. in. c. ex frequẽtibus. de insti. ⁊ bo. glo. ix. q. iij. in sũma ⁊ tenet hic io. an. ⁊ satis bene facit iste tex. ⁊ c. ex frequẽtib⁹. qđ tene mẽri. Potest ẽt ,ꝓbari alia rõne. nã ꝓsuetudo nõ põt esse nõ notoria sz in notorijs maleficijs archiepiscopus supplet negligentiaz episcopor̃. vt. c. j. §. notoria de censi. li. vj. Altio nõ in sacrificijs plus ponẽdũ ẽt de vino ª q̃z de aqua Ex quo iferẽ q̃ sine aqua nõ dz celebrari. vt. j. c. ,pri. Jtẽ inferẽ ꝯ illos q̃ solũ ponũt aque guttã. nã dz poni de aqua lz plus de vino. nam dictio plus refertur ad modicam quãtitatez. vt in. l. hec adiectio. ff. ꝺ ẏbo. sig. Jn gl. i. ibi alia ratio posset assignari. meliorem rõnem vide per Jnno. in. c. cuz marthe. ſ. e. ⁊ facit ibi tex. nam vinum denotat chrisstum. q̃ transubstantiatur in sanguinẽ. aqua ꝑm denotat. vnde sicut populus trãsit i chrisstũ p vnionẽ charitatis sic aqua debet apponi in tanta quãtitate vt trãseat i vinum ita q̃ assumat illius sapozem vt clari⁹ eluceseat sacramentũ. vel dic clarius q̃ aqua ⁊ sanguis exiuerunt de latere chrisstı. vt in. c. in quadã in fi. ſ. e. ⁊ credendũ est q̃ plus exiuit de sanguine q̃z de aqua qa exitus sanguinis est magis naturalis. Jtem ⁊ tertio non legitur q̃ in cõfectione huius sacramẽti chrisstus apposuit de aqua. ⁊ ex bis oibus fuit inducta cõsuetudo ecclesie generalis vt plus apponeretur de vino q̃z de aqua.

ª Vide oĩno p. d. an. in. c. cũ marthe in §. q̃sinisti. ſ. co. Jtez vide tho. i iiij. sen. di. xi q. ij. ar. iiij. circ. fi. vbi dic̃ q̃ aqua ponita in vino in vinũ cõuertit ⁊ sic totũ ꝙuertitur i sanguinẽ. vnde non tãtũ ꝺ aqua dz apponi q̃ vinũ in aquã conuertat vel i aliquod mediũ permixtionẽ. Et iõ semper tutius ẽ apponere parũ de aqua quia quãtũcunq̃ apponatur paruz significatio seruat.

l **Jtteras** Ab officio ⁊ beneficio deponitur presbyter q̃ sine aqua ⁊ igne vel i pane fermẽtato vel vase ligneo sacrificat. ꝓmo põit duos excessus presbyteror̃. scõo alios duos ibi intellecto.

Casus litteralis. Cũ episcopus brixien. inquireret sup excessibus presbyteri ecclesie sancte brigide brixiensis: cõfessus ẽ idẽ sacerdos q̃ cũ quadaz die hostiã nõ haberet nec calicẽ. Jn pane fermentato ⁊ cipbo ligneo missarũ solẽnia celebrare presumpsit. Jntellecto itex q̃ ecclesia illa p eundẽ presbyterum multipliciter ledereť. Jtex cepit ingrere ꝓra ipsuz ⁊ eius cõfessione inuenit q̃ idem sine igne sacrificabat ⁊ aqua. Quesiuit episcopus a papa qd faciẽdũ esset de ipso. Rsidet q̃ cuz ex apta malicia vel nimia negligentia siue ignorantia peccasse videat mandat quatenus officio ⁊ beneficio ꝑpetuo ꝓuet eundem. Ber. Nõ quattuor delicta depositione digna. vt siqs celebrat in pane fermẽtato. ſ. illo quo quotidie vtimur. dz. n. panis azimus esse vt statim dicet cum-

a Et ibi vide ipſum ab ĩ. v. col. v. ⁊ per hoc habeꝫ ⁊c. vbi al. ſing. iſtũ tex.
b Idem dicit tho. in. iiij. ſen. di. xiij. q. i. arti. ij. cir. fi. Item vide tex. ⁊ ibi bar in. l. tricia. §. fi. ff. de au. ⁊ arg. leg. ⁊ oio in d. ro. in rep. auc. ſiſr. v. xxij. C. ad. l. falci.
c Adde ſuper iſta rubrica q̃ baptiſmus eſt inſtitutus de iure diuio. tex. c̃ in. c. nulla

Jté ꝑ id quod. s. diri q̃ m̃ gratie olim cõferebat circunciſio quantũ hodie baptiſmus. vide tho. i. iiij. ſen. di. ij. q. i. arti. iij. vbi dicit q̃ quãuis circunciſio olim auferret culpã ſicut baptiſmus non tñ diminuebat fomitẽ iõ opoꝛ ruit baptiſmũ ſuccedere. Jté ad intellectũ huius rubꝛice vide etiã tho. i. iiij ſen. di. v. q. i. ar. ij. ⁊. iij. Jtẽ baptiſmũ cathecizmus precedere dꝫ ex forma ita

praeter baptiſmũ de cõſe. di. iiij
Et adde q̃ illud q̃ hodie confert. baptiſmus olim cõferebat circũciſio eſt tex. i. c. q̃ apud ⁊ c. ſe. de ꝓf. di. iiij. vide tñ ibi gl. ⁊ vide miſta de iſta circũciſiõe q̃ oliꝫ fiebat ꝑ tho. iiij. ſen. di. i. ⁊ quomodo ⁊ quando fuit inſtitutũ ſacramentũ ponit gl. in. c. ex quo de cõſe. di. iiij de quo vide late per tho. in. iiij. ſen. di i. q. ij. ar. i. ij. iij ⁊. iiij. vbi ponit vtꝛ fit ſacrm ⁊ de efficacia ipſius ⁊ quib⁹ cõpetat ⁊ miſta alia. que ãt fit difficilimo baptiſmi dicq̃ eſt multiplex ⁊ mltũ elegans ⁊ ⁊ melius q̃ alibi tradit tho. in. iiij. ſen. diſtinctio. tertia. q. i. vbi oio vi ð. Jté vtꝛ adultus q̃ baptizat: dꝫ ab aliq⁹ tenerí an vero ſufficiat q̃ ipſe ſolus rñ deat baptizãti vide late ꝑ do. in. c. fi. de cogna. ſpi. li. vj. Item adde q̃ ille q̃ nimis forte in extremis cõſtitutus petijt ſe baptizari nõ põt poſt mortẽ baptizari quẽadmodũ ñ põt ab excõi ca. abſolui q̃ baptiſmus ip̃rimit caracterẽ aie que poſt mortẽ eſt ſeparata a corpore. ita dicit Jnno. in. c. a nobis el. ij. de ſen. exc. quẽ ſequit archi. in. c. quãta. ij. q. v. ⁊ facit tex. in. c. ſiquis in egritudie. l. vij. diſ. Item vtꝛ fuerit neceſſarium inſtituere ſacrm baptiſmi poſt circũciſionẽ ⁊ q̃ fuit inſtitutum ⁊ q̃ ꝓſupſerit efficaciã ſuã vide per tho. in. iiij. ſen. diſt. iij. q. i. art. v.

glo. vel ſi celebꝛat in ligneo cypho. Jtẽ ſine aqua ⁊ ſine lumine. ⁊ ſic nota ñ eſſe celebꝛandũ ſine lumine. ⁊ habuiſti rationem. s. eo. ſane. An autem omnia hec delicta debeãt ꝓcurrere ad depoſitionẽ an ſufficiat al tex tñ. doc. hic nõ exp̃imũt ſatiſ credere, ꝓcedendũ ꝫ qualitatẽ loci ⁊ cõẽptũ ꝑſbyteri. Jtẽ cõſiderãdũ an aſſũpſerit illud in cõſuetudinẽ. regula. n. eſt q̃ ꝓ delicto enoꝛmi põt fieri depoſitio. vt in. c. tue ⁊ quod ibi dixi. ĩ. de penis. Scõo nõ q̃ ingſitio põt iterari ex noua iſamia. Jtẽ nõ ⁊ tenc mẽti q̃ ad depoſitionẽ preſbyteri nõ ſemp regꝛitur dolus ſed ſufficit qñq̃ nimia deſipientia vt craſſa ſeu ſupina ignoꝛãtia ⁊ bẽs hic tex. valde nõ. q̃ ſupina ignoꝛãtia eq̃parat dolo ad depoſitionẽ faciendã. qõ tene menti. Ultimo nõbis ⁊ tenebis etiã mẽti q̃ melius ꝓbaꝫ ĥ q̃ alibi q̃ vbi de crie clerici cõſtat ꝑ ipſi⁹ ꝓfeſſionẽ apponit pena ordinaria. nõ ob. q̃ fit ꝓceſſum ꝑ viã ingſitionis qõ vꝫ ſingl̃r limitare. c. qualr ⁊ qñ. ª ij. de accu. vbi ꝓꝫ q̃ de iure canonico in ꝓceſſu ingſitionis nõ ponit pena ordinaria vt depoſitio ab ordine vl alia grauis ⁊ facit ꝑ dicto Jnno. ibi q̃ vꝫ hoc tenere lꝫ loquatur ꝑ alia verba. alle. tex. huic cõcoꝛdanter in. c. ij. de cõfeſ. Et vꝫ ꝑ iliã regulã qua cauet minus agẽdũ cũ cõfeſſo q̃ cũ ꝓuicto. xij. q. i. nõ dicatis. ⁊ in. c. nolo ſed itellige iſtũ tex., put gl. nõ. ĩ. c. de hoc. ĩ. de ſimo. ⁊ vide eundẽ Jnn. in. c. ꝑ ingſitionẽ de elec. In gl. ij. in fi. habetur de hac mã ẽt in. c. ij. de ꝓſe. diſt. ij. Et doc. ĥ cõiter ⁊ theologi tenẽt ꝓpriũ vt tranſubãtio fiat ẽt in pane fermẽtato lꝫ latini ſic celebrantes grauiter peccẽt ⁊ ſint puniẽdi ð quo vide ꝑ thomã i tertia ꝑte ſũme. q. lxxiij. arti. iiij. Et ibi inter cetera ponit duas rões q̃re celebrãdũ ſit in pane azimo ⁊ nõ in pane fermẽtato. ꝓia q̃ xps inſtituit hoc ſacrm ꝓma die azimoꝝ. matbei. xxvij. c. quo die nil fermentatuꝫ erat in domibus iudeoꝝ. ⁊ ſic ꝑſumendũ q̃ xps i pane azimo inſtituerit hoc ſacrm. ſcõa rõ q̃ mel⁹ ꝓuenit deuotioni fidelũ ⁊ ſinceritati huius ſacrí vt fiat in azimo. nõ i fermẽtato. nã vix põt fermẽtatus rũpi qn aliqua mica cadat. Jtẽ facit illud apl̃i in epla ad cozinthios. nõ in fermẽto veteri ſed in azimis ſinceritatiſ ⁊ veritatis. tñ vt dixi ẽt i fermẽtato fieret trãſubãtio. ar. i iſto tex. vbi preſupponit q̃ iſte celebꝛabat ⁊ ſacrificabat Jdeꝛ hãc eandẽ rõnez infert q̃ ẽt ſine aqua fit verũ ſacrm lꝫ nõ pfectũ quo ad ſignificatũ q̃ nõ põt ſignificare vnionẽ inter xpm ⁊ eccliam cuꝫ aqua ſignificet ppl̃ꝫ vt in. c. cũ marthe. ⁊ ibi dixi. s. eo. In glo. in ỽ. ligneo in fin. nota glo. ⁊ dic q̃ non dꝫ eſſe calix[b] de ligno q̃ lignum abſoꝛbet vinũ ⁊ ſic abſoꝛberet ſanguinẽ qõ eſt indecẽs. nõ dꝫ eẽ de vitro ꝓ periculuꝫ fractionis. nõ de auricalco ſeu ere ꝓ rubiginẽ nã ꝑnocat ad vomitũ. vt in gl. dꝫ ergo calix eſſe aureus vl argẽteus. ⁊ ꝓ pauptatẽ poteſt tolerari vt ſit ſtagneꝰ vt in. c. calix de conſe. di. j. ⁊c.

De baptiſmo[c] ⁊ eius effectu, Rubꝛica.

Viſo de ſacro eucbariſtie quo nihil i ſacrificijs ma

ius eſſe põt ⁊c. de cõſe. di. ij. nihil. merito ſubijcit de baptiſmo qõ eſt ſacrꝫ valde neceſſariũ ſine quo nẽo põt ſaluari. ĩ. c. maiozes de ꝓſe. diſ. iiij. c. firmiſſime. tractat etiã de effectu huius ſacrí ⁊ iõ in rubꝛica ſubijcitur de eius effectu ꝓducit enim tres effectus nã remittitur culpa. item vitat dãnationis periculum ⁊ aperit regnũ celeſte. vt. ĩ. eo. c. maiozes. vbi latius dicã ⁊ vide gl. de ꝓſe. di. iiij. c. ij. Super hac rubꝛica querit Jnno. in quo ꝓſiſtit hoc ſacrm baptiſmi. ⁊ i ĥ reperiunt tres opi. Quidã dicũt in ipſa aqua ⁊ ſic ſi alal bꝛutũ biberet de aqua ꝓſecrata que ẽ in fonte vꝫ q̃ biberet ſacrꝫ. de quo vide gl. i. q. j. c. detrabe. Se cũda opi. q̃ ipſa intinctio ſeu ablutio eſt ſacrm ⁊ nõ aqua in qua quidem itinctiõe duo repiunt. ſ. actio ex parte baptizãtis ⁊ paſſio ex parte baptizati. vñ ipſa itinctio ſeu ablutio q̃ten⁹ ẽ paſſio ẽ ſacrꝫ baptiſmi. ⁊ hãc opi. tꝫ magiſter ſniaꝝ. ꝫª opi. q̃ character ipe q̃ ip̃rimit aie baptizate eſt ſacrꝫ. ipſe ỽo ĩno. dicit q̃ ſicut in eucbariſtia reperiunt tria. vt i. c. cũ marthe. s. ti. ꝓxi. ita in ſacro baptiſmi quoꝝ ꝓmũ eſt ſacrꝫ tñ ⁊ nõ res vt aqua ablues ſeu ipſa ablutio. ꝫ eſt res ſacramẽti tñ vt remiſſio culpe ⁊ infuſio gratie. tertiũ eſt res ⁊ ſacrꝫ. vt character q̃ ip̃rimit in aiaꝫ baptizati. ⁊ eſt character qualitas q̃ habilitat ſeu diſponit aiam ad ſuſcipiendã gratiã dei. de quo plene per Joã. an. ſup rubꝛica de ſacra. nõ iterã. ipſa ergo aqua verbo dei cõſecrata eſt, ꝓprie ſacrꝫ. Ex ĥ inferꝛ ad qõnẽ pone q̃ aliqs baptizetur i flũine nũqd tota aq̃ fluminis ſit ſacrm. Jnno. q̃ nõ ſed ſolũ illa que tetigit baptizatũ. ⁊ idẽ dicũt quidã in aqua que eſt in fontib⁹ eccleſie vt illa ſola ſit ſacrm que tetigit coꝛpus baptizati. vnde ſi in fonte nõ fuit aliquis ibi baptizat⁹ nõ ẽ ſacramentũ baptiſmi cũ nõ ſit ibi aliqua aia in qua poſſit ſacrꝫ bẽre ſuũ ſignificatum. nã ſacrꝫ eſt ſacre rei ſignũ. i. q. i. multi. Et ꝑ hoc facit alia opi. quã gl. põit in. d. c. detrabe. que dicit q̃ aqua ĩtingens coꝛp⁹ baptizati imediate icipit eſſe ſacrꝫ cũ ꝓmiſſa forma vbꝝ tãgit coꝛpus ⁊ imediate poſtea deſinit eſſe ſacrꝫ ⁊ ſatis videt ꝓbabilis illa opi. Ex quo inferꝛ q̃ bibens ipſaꝫ aquam nõ bibit ſacramentũ. tu vide bo. tex. in. c. ſabbato de cõſe. di. iiij. vbi dñ q̃ ſi i ſabbato paſchali vel pẽtecoſ. qs velit ſumere de aqua fontiuꝫ ꝓ deuotione ad aſpſionẽ domus ĥ dꝫ facere anteq̃ infundat chriſma. aliqui tñ bibũt de illa aqua non tñ eſt neceſſariũ ſꝫ eccla ex deuotione ꝓmittit. vt. s. dictum eſt. Ultimo qd fit baptiſmus ⁊ vñ dicat ⁊ ꝑ que verba fuerit inſtitutus ⁊ de eius effectu vide bo. glo. de conſe. di. iiij. c. i.

Jquis,[d] Breue eſt. vel ſic. Licet puer ſit ter merſus
s in aqua in noie patris ⁊ filij ⁊ ſpũs ſcĩ ſi nõ fit dictũ. Ego te baptizo in noie patris ⁊c. nõ eſt baptizatus. Nõ. ꝑ iuncta gl. fi. q̃ vbi aliqua verba ſũt de ſubſtãtia vel forma ſubſtãtiali alicui⁹ actus omiſſio alicuius verbi vitiat totũ actum ſicut ꝓbꝫ hic ĩ omiſſione illoꝝ verboꝝ ego te baptizo ⁊c. ſecus eſt vbi

p̃ia gl. ſi baptizans diceret baptizo te in noie trinitatis nõ diceꝫ collatus baptiſmus. de quo ꝓ iſtum hic in fi. ſecus dicens ipſe tho. ſi diceret baptizo te in noie genitoꝛis ſi lij ⁊ ſpũs ſancti amẽ. vbi ẽt dicit multũ ſinglr q̃ ſi plures ſacerdotes ſimul dicãt nos te baptizamus in noie patris ⁊c., pferendo reliqua verba apta ſi eſt baptiſmus. ſed ſi vnus ſacerdos dicat pluribus vos baptizo in noie patris ⁊c. tũc dicit q̃ baptiſmus eſt ſed peccat taliter baptizãs niſi ex neceſſitate id faciat. Ibidẽ etiã ponit ſi coꝛrupte verba, plata fuerunt vitieꝫ baptiſm⁹

ꝛ ibi cõcludit ꝙ si ꝑ facit ex industria vitiaꝫ baptismꝰ. si vo ex ignorãtia ꝑ cõferꝛ nisi sit tãta corruptio que oio auferat sensuz locutõis qꝛ tũc nõ cẽt baptismus. Et de hoc vltio vide tex. in c. retulerũt de cõse. di. iiij. ꝛ põit ẽt i ꝑal. di. ar. ij. si addaꝫ aliqd in verboꝝ prolatione vltra formã iuris vitieꝫ baptismus ꝛ cõcludit ꝙ si baptizãs nõ intẽdit mutare ritũ iuris nõ vitiaꝫ baptismus. dũmõ id ꝙ additur nõ sit ꝑriuz forme baptismi a iure tradite. Et iõ ꝓcludit ꝙ si baptizans vltra alia ẽba dicat i noie beate marie ñ vitiaꝫ baptismus. Et idez si aliqd aliud addat ex deuotõne ¶Ponit etiã san. tho. i. o. ar. ij. circa finez an interruptio que intercipiat intentionez in ꝓlatione ẽborũ bẽat vitiare baptismũ ꝛ cõcludit ꝙ sic si ẽ tanta interruptio que intercipiat itẽ tionẽ baptizãtis. Et iõ dicit ꝙ si baptizãs dicat in noie pris ꝛ iterponat longaz fabulaz ꝛ postea dicat ꝛ filij ꝛ spũs scti ꝛc. nõ erit baptizatus. secꝰ vero dicit si fuerit parua interruptio vel verbi nõ corrũpentis formam vt si dicat i noie patris. oĩpotentis vel aliquid silentii vel tussis vl huiusmõi ꝙ intẽtionẽ nõ discutiũt qꝛ tunc bñ erit baptismus. ad hoc facit l. que extrinsecus cũ ibi nõ. ff. oc ẽb.

omitterent aliqua verba q̃ nõ sunt de substãtia ſz de solẽnitate. vtputa si ꝓsbyter omitteret catbecismuz vel salis ipositionẽ vel vnctionẽ quaz facit in pectore ꝛ in frõte. exquo. n. in aqua euz baptizauit baptizatus est puer. sicut videmus ꝙ faciunt aliqñ mulieres quãdo infans est in ꝑiculo mortis. nã cum baptizant simplr ꝛ omittunt illa verba q̃ sunt de solẽnitate baptismi. ꝓ ꝫ de ꝫse. di. iiij. in. c. mulieres. nec dz reiterari baptismus. dic tñ ꝙ si postea ifans supuixerit debẽt suppleri per sacerdotẽ ea que fuerũt omissa vt catbecismus ꝛ vnctiones ꝛ similia. ꝓ boc ꝙ nõ. ꝫ gl. si. ꝛ expressius bic abbas. Et ex bis tãgendo qꝺlibet ẽbũ huius. c. infero ad qõnez qs possit baptizare. nã tex. bic dicit ſigs quod verbũ ẽ generis masculini. dic tu ꝙ ꝓprie boc officiũ pertinet ad sacerdotẽ. vnde necessitate etiã instãte diaconus baptizare ñ dz de ꝫse. di. iiij. c. cõstat cũ duobus sequentibus. tñ si de facto aliquis ꝓsbyter baptizat tz baptismꝰ si ue baptizãs sit laicus siue masculus siue femina. vt i c. j. in fi. de summa tri. ꝛ in. d. c. mulieres. tñ graviter peccãt nõ sacerdotes vt dixi vsurpãtes sibi boc officium cessante necessitate. ꝓ boc. j. q. j. in. c. qꝺ quidã. nec dz vt dixi reiterari baptismus exquo illa forma subãlis de qua bic fuit obꝟuata. sed poterunt supleri solẽnitates omisse vt prediri. Ex bis dic ꝙ istꝺ verbũ siquis cõprehẽdit ẽt femininũ nã masculinum cõcipit femininũ. l. si ita. ff. de le. ij. ꝛ. xvij. q. iiij. siquis suadẽte iuncto. c. mulieres de sen. ex. Secũdo quero ibi puerꝝ. quid in puella. dic ꝙ idẽ. nam baptismꝰ est generalis ꝛ cõpetit tam feminis q̃z masculis tã adultis q̃z pueris. vt. j. eo. maiores. Tertio quero ibi ter imersit. nunquid sit de necessitate vt baptizãdus terª imergaꝫ in aqua. Inn. bic dicit nõbiliter ꝙ licet in verbis sit tradita certa ꝛ substãtialis forma vt bic nõ tamẽ in facto sola. n. itinctio est de substantia. vnde sufficit ꝙ baptizans effundat aquã sup baptizando quãtũcunq̃z modicam. nã qñq̃z posset cõtingere ꝓpter debilitatem baptizãtis ꝛ grauitatẽ baptzandi ꝙ nõ posset illũ sustẽtare manibus ꝛ imergere ter in aqua. Dicit tamẽ Host. tutũ esse vt in verbis vel i factis obseruet consuetudo loci. ꝛ vide tu bo. tex. in c. de trina. de ꝫse. di. iiij. vbi dr ꝙ loci ꝫsuetudo obseruari põt licite siue fiat imersio trina siue vnica. ꝛ ibi videas significatũ. Quarto quero ibi in aqua [b]. qd si ficret in alio elemẽto vt i vino vl alio liquore. dic ꝙ nõ esset baptismus qꝛ elementũ aque est de substãtia baptismi. vt in. c. nõ vt apponeres. j. eo. ibi saline aspersione liniuit. nã xps mãdauit in aqua baptizari. ꝛ ita fuit ipse baptizatus ꝛ forte ad boc designãduz eximit aqua de ipsius latere in passione eius. vt in. c. in quadã. s. ri. ꝓri. Quinto quero ibi in noie. qd si dicerẽtur in noibus patris ꝛc. vel i virtute pris ꝛc. dic ꝙ nõ esset baptismus ꝑm Inno. qꝛ plus iportat i singulari q̃z in plurali. nã denotat vnitatẽ essentie. Itez nõ lz variare formã per ecclesiã tradtã. Sexto quero ibi ego. nũqd illud ꝓnomẽ ego sit de substãtia baptismi an sufficiat dicere baptizo ꝛc. glo. ij. boc tãgit ꝛ cõis opi. est ꝙ non sit de substantia qꝛ intelligitur sb alijs verbis. dicit tamẽ gl. in. c. mlti de cõse. di. iiij. ꝙ nõ dz omitti si tñ omittit tz baptismus. ꝛ hec opi. bona. ꝛ qꝛ aliqui tenẽt boc esse de sba precauendũ est a principio vt istud ꝓnomẽ ego exprimaꝫ. Septimo quero ibi baptizo te. quid si dicit baptizo te in noie xpi ꝛ pris ꝛ filij ꝛc. quidã vt refert Inno. dicit ꝙ nõ est baptismus ꝓp omissionẽ forme substantialis nisi forte in vna ꝓuincia consuetudo aliud bẽret. Et nõ bene boc dictũ. vult. n. ꝙ vna ꝓuincia põt vti alia forma q̃z sit bic expressa dũmõ in sba sit isti equipollẽs ponit exẽplũ in calabria. ꝛ dicit ꝙ papa intantũ approbauit illoꝝ consuetudinẽ ꝙ eis cõcessit vt in futuꝝ possint ita facere. secus dicit vbi in vna ciuitate vel in pluribus qꝛ nõ est ita iustus error in vna ciuitate sicut in vna ꝓuincia. Item nõ eminet tantũ scandalũ sm bos. ꝛ cõcludit Inn. ꝛ bos. ꝙ ecclesia romana dz quantũ põt sine tñ violatione fidei tolerare ritꝰ ꝛ cõsuetudines aliaꝝ ꝓuinciaꝝ vt grecoꝝ ꝛ aliorum xpianoꝝ vt facilius redeãt ad fidẽ integrã. ꝛ bis rõibus papa sustinet grecos sacerdotes in matrimonio vt in. c. cũ olim de cle. ꝓiu. ꝛ in. c. nicena. xxxj. di. Itẽ iudeos ꝛ paganos ꝛbentes in secũdo gradu. vt in. c. gaudemus de diuor. Et sic bene ꝛ singulr nõ ꝙ constitutio pape nõ extenditur ad alios habentes cõsuedinem contrariam. ꝓ boc vide bo. glo. xxj. di. in. c. j. in fi. Octauo quero ibi te. qd si omittaꝫ illud ꝓnomen te. cõiter tenetur ꝙ ille nõ est baptizatus qꝛ non apparet qd iste baptizet. Ultimo quero ibi i noie patris. qd si dicatur in noie trinitatis vel in noie xpi. banc. q. ponit gl. pe. ꝛ dicit ꝙ tz baptismus qꝛ oliz sic baptizabãtur boies. vt in. c. quodam de ꝫse. di. iiij. doct. bic cõiter tenẽt oppositum qꝛ bodie fuit imutata illa forma. vt ꝑz in boc tex. ꝛ boc tene menti. Quedam tangit bic Inno. ad materiã facientia vide ꝓ te. ꝛ per predicta expedite sunt glo.

d **E quibus.** [d] Breue est ꝛ boc intendit. si ꝓbabiliter dubitaꝫ an quis fuerit baptizatus põt baptizari forma ꝫ expressa. Nota ꝙ vbi dubitaꝫ an solẽnitas debita interuenerit dz in dubio reiterari. ad boc de ꝫse. di. i. solẽnitates. ꝛ qꝺ ꝫ dicit de baptismo ꝓcedit ẽt de cõfirmatõe seu de chrisma tione ꝑm doct. Idem dicerẽ in omnibus alijs sacramentis ñ iterabilibus eadẽ ratione. Itẽ nõ casum i quo sacramentũ conferr sub cõditione. bic tñ nõ est ꝓprie cõditio cũ sit de preterito. nõ. n. suspẽdit actuz qꝛ certũ est nature vtrum fuerit baptizatus. vt nõ. in l. cũ ad tps. ff. si cer. pe. Ultimo quero in quo duvide ẽt bic ꝓ. d. an. in. ẽj. col. v. i bis q̃ facit. ꝛ eiº opi. i termis ẽt firmat san. tho. i. iiij. sen. di. iij. q. i. ar. iiij. ꝛ dicit ꝙ lz trina imersio nõ sit de necessitate baptismi ñ ꝫgruẽtissime sit ad exprimẽdũ in factis fidẽ trinitaꝫ. ꝛ dic ꝙ si trina imersio omittaꝫ ꝝ ꝫsuetudinẽ eccle grauiter peccat semel imergẽs ꝛ dicit ꝙ si sacerdos nõ intendebat nisi semel imergere prima sola imersio cõplet baptismũ terminans intentionẽ baptizantis.

b Qualr aqua sit necessaria i baptismo ꝛ quare ipsa potº ad ꝫ sumaꝫ q̃ aliº liquoꝛ, put ẽ vinũ vel sanguis ponit elegãtr tho. i. iiij. sen. di. iij. q. i. ar. iij. ꝛ vide ꝓ. d. an. i. c. ꝓr. s. e. c Adde ꝫ ꝙ si sacerdos baptizet aliquẽ ego baptizo te ſz ꝙ docet ista ẽr. ita determiat do. i. c cũ ab vno ꝺ re iu. i. vj

Adde bic ꝙ nõt bar. in. l. i. C. ne sa. ba. rei. vbi dicit de iure ꝫ posse fieri

ſche reſurrectiõis ꝛ in vigilia penthecostes. ꝛ ibi ponit rationẽ quare boc potius debeat fieri illis diebus ꝙ alijs diebº solẽnibº ꝛ põit ẽt ibi que signa sint facienda qñ quis baptizat aliuz vl qñ cũ facit catbecumi nuz ibi plene videbitis. Item vtrũ asinº bibẽs aq̃ baptismi dicatur bibere sacramentum baptismi. vide glo. i c. detrabe i. q. i. ꝛ faĉ ꝙ nõt glo. in l. q bõa de cõse. di. ij. Et adõ ꝙ creatura irrationabilis ñ est capax baptismi nec per se nec ꝓp aliud. ita determinat tho. in. iiij. sen. dis. ix. q. i. ar. ij. vltra medi. Itẽ adde ꝙ papa ñ põt dispẽsare ꝙ aliquis sine baptismo saluet. ita dicit idem tho. in. iiij sen. di xvij q. iij. arti. i. cir. finem.

a De ñ

cum quis in periculo fuit baptizatus iterum baptizari potest in ecclesia cum hac conditione si non est baptizatus ⁊c. Et de ista baptizatiõe qua pena puniantur facientes eam est tex. cuz gl. i. ⁊ ibi. d. Abb. in. c. ex litterarum de apo. Itẽ vide tex. nõ lz ⁊. c. ne baptizare cum. iij. seq. de consec. di. iiij. ⁊ ista practica protestandi est quam notat idez. d. ab. in. c. i. in fi. de cle. per sal. p.

a De h genere cã rũ. s. q̃ sint maiores q̃ medie vi̇ per io. an. post bosti. in. c. fin. de cri. fal. ⁊ p glo. remissius in ver. grauiõa ⁊ Imol. in. ii. col. i cle. non potest de procur. facit qõ legitur i tex. ⁊ glo. in. c. frater vester. xvj. q. i. ⁊ per gl. i. c. litteras de iura. ca. Et que dicatur minima cã vide per glo. in c. de appellatõnibus de ap. ⁊ p glo. in. c. fi. de re iudi. lib. vj. Et facit q̃ nõ. d. an. in. c. ceterum d' donat. vbi põit qd dicatur esse minimum Et circa h̃ que dicã tur causse maiões ⁊c vide. d. an. in. c. vt debitus i vl. col. de ap. post gl. fi. ibi q̃ dicit q̃ cãe maiores sunt de quibus in. c. q̃ trãslatus ẽ of. dle. Et ad de q̃ cuius cũq̃ valoris sit causa nõ dicit cẽ magna cã si agitatur solum de possessione non ẽ propetare ita nõ. dic Bar. in. l. admonẽdi in. x. col. ff. de iurein. Item que

bio, pcedit iste tex. doc. instãt sed finalis ⁊ vera ꝓclusio est q̃ procedit tam in dubio facti q̃z iuris. ⁊ prio pone exemplũ cum reperitur infans expositus sine signo baptismi. nã dubiũ consistit in facto. De secũdo possunt poni multa exẽpla ex nõtis. ẽ. c. pxi. puta si fuit dictũ baptizo te in noie xpi. nã i iure dubitaf an iste sit baptizatus. ió põt baptizari sub ista fõma de qua hic. In glo. fi. in fi. dic q̃ ista qõ nõ pcedit ad tex. relata qz ex quo pmittit, ptestationẽ q̃ nõ intẽdit baptizare si erat baptizatus nõ põt dici q̃ ipimatur nouus character. Itẽ sine illa ptestatione tene q̃ nõ ipimitur nouus character si iterũ qs baptizetur sed tantũ fit reiteratio in facto. ar. in. c. in genesi. de elect. nã dñium alicuius rei nõ põt bẽri amplꝰ q̃z semel ⁊ bis haberi nõ põt. vt in. c. iter dilectos de fi. istr. multo fortius hoc est dicendũ in charactere ⁊c.

m **Maiores.** Hoc dicit vsq̃z ad. §. verum. Sacramentũ baptismi vtiliter ꝓfertur paruulis lz nõ credãt nec intelligãt ⁊ remittit eis peccatũ originale. Et diuidit tota decre. in duas ptes. p̃ ponit exordiũ, pbans magnas qõnes maxie fideni rãgentes referendas esse ad papã. fa ibi in qbusdã. ponit epistolã que quatuoz bz ptes sicut quatuoz sunt qõnes scõa ibi vez. tertia ibi sed adhuc. quarta ibi itẽ queritur. pria subdiuidit. p̃ ponit berencoz obiectio duabus auctõritatib⁹ munita. fa ibi ad id. ipsius so. tertia ibi cetez auctoritatibus respondet. Casus lr̃alis. Quidã berenici fecerũt quasdã qõnes catholicis. archiepi a relatẽ. postulauit dñz papã illis qõibus respõdere. Ad qõ rñdet papa declarãdo singulos articulos vniuscuiusq̃z qõnis vt clare ex lr̃a capere possis. Ber. Nota p̃ q̃ magnaz cãz [a] decisio reseruãda est soli aplice sedi., p boc. c. vt debitus. s̃. de appel. ⁊. c. q̃z nis de elec. li. vj. hinc est q̃ nemo citra papã põt ferre sniaz sup depositionẽ epi. iij. q. vj. accusatus. ⁊. c. q̃z nis. ⁊. c. ij de trãsla. ꝓpel. ⁊ presertim si talis cã attingit articulos fidei vel sacra eccle. hic enim agebaf de sacris eccle. Et ex boc ⁊ ex tex. infero solũ papã posse cognoscere ⁊ decidere cãs fidei ⁊ sacroz eccleie. In ꝑmuz tm facit gl. in. c. anastasius. xix. dis. que vr̃ velle q̃ papa cã fidei dz cõgregare cõciliũ ⁊ i tali cã cõciliũ est supra papã ⁊ sic aliq ruditer itelligẽtes illã gl. aperte venit ꝑ istũ tex. vnde dic q̃ regulariter solus papa põt decidere cãm cõcernentẽ fidẽ ⁊ sacrm eccle. vt pbatur hic ⁊ in. c. hec ẽ fides. xxiij. q. j. Ad. c. anastasius dic q̃ ibi papa voluit decidere ꝑ aliquod statutũ p ecclias. qõ nõ poterat fine cõcilio. qz vbi in cã fidei cõstat de iudicio totius eccle papa ñ põt aliqd decernere ꝑ statutũ ecclesie qz posset papa esse bereticus ⁊ sic errare in fide. xl. di. si papa. sed tota eccla errare nõ põt. vt i. c. a recta ⁊ ibi bo. gl. xxiij. q. j. Scõo nõ q̃ xps orauit, p petro vt nõ deficeret eius fides. Ex quo ifertur q̃ fides xpiana deficere nõ põt qz nõ est p̃sumendũ q̃ xps fuit frustrat⁹ labijs suis. Sz ꝑ hoc opp. xps orauit, p petro. ergo segtur q̃ successores petri nõ possent errare. qõ tm ẽ falsum. nã papa põt peccare. vt. in. c. alioz. ix. q. iij. ⁊ põt esse bereticus. vt i. d. c. si papa. Itẽ põt esse ignarus adeo q̃ ꝓpter insufficientiã põt resignare papatum. vt. in. c. i. de renũ. li. vj. ergo rõ littere nõ cõcludit vt pp orationẽ xpi facta in persona petri sit recurrendũ ad papã in causis arduis. So. dicũt hic doc. q̃ xps orauit, p petro ⁊ successoribus suis vt nõ deficerent tã in fide q̃z in moribus. nã successores in fide ⁊

dicatur grauis vel ardua causa vide. d. An. de procu. querelaz in. vj. col nã causa electionis dicitur magna causa ut glo. nõ. in. c. bone el. i. in ver. securaz de elec. maxime si sit de electione epi̇scopi vt est tex. in. c. ipsius de elec. li. vj. vel de electione coadiutoris epi. vt est tex. in. c. j. de cle. egro. li. vj. ⁊ vide. do. an. in. c. edoceri in. iij. col. de rescrip. vbi dicit q̃ statur arbitrio iudicis q̃ dicatur ardua cã. Idẽ. d. ã. i. d. c. edoceri in vlt. col. dicit q̃ constituere vniuer salẽ sindicuz vl̃ iconomũ in eccla dicit arduũ negociũ. Itẽ que dicant le uesc cãe vide oio bar. i. l. leuia in fi. ff. de accu. Que aũt dicantur leuia grauia l̃ grauissima delicta vide bar. i. l. nõ solum. §. si mãdato. vi̇. cir. fz. ff. de iur. Et de multiplici genere cãz vide gl. xi. q. i. i fi ⁊ lap. al. lxx. Itez que dicant grauia delicta vide d. an. i. c. arti clerici. i. §. ó adulteriis i pe. col. de iudi.

moribus erunt salui nec errabũt in fide. Ad id qõ dicitur de heresi rñdent q̃ dixit p petro ⁊ eccla. ego aliter dicerẽ q̃ quẽadmodũ ptãs tradita petro fuit sibi tradita i persona eccle sed sibi tanq̃z capiti. vt nõbi liter probaf in. c. qõcunqz. xxiij. q. j. ⁊ in. c. ita dñs. xix. di. ita xps orauit, p petro. i. pro tota ecclesia in p sona petri sed pro petro principaliter tãq̃z pro capite vt nõ deficeret fid s petri. fides aũt petri est fides vlis eccle ⁊ ideo directe cõcluditur q̃ ecclesia tota errare nõ põt quin saltẽ remaneat in vno ⁊ ita, pbaf p Au. ⁊ est tex. cũ glo. notabilis in. d. c. a recta. xxiij. q. i. fz qz papa est caput huius ecclesie. ⁊ preluit oim⁹ sanctioz ⁊ doctioz. xl. di. c. i. ió ad ipsuz est recurrẽdũ in causis maxime arduis qz de facili nõ põt totam ecclesiam cõgregare dubio maximo existẽte. ⁊ vide gl. nõ. in. c. quãuis. xxj. di. que dicit q̃ vbi sunt bo. xpiani est romana eccla. vnde post mortẽ xpi fides remãsit solum apud beatã virginẽ sic põt cõtingere quod absit quod apud vnum solũ dũtaxat fidele lz femina posset cõsistere recta fides. Nota tertio in. §. qui busdã q̃ lex mosayca nõ est seruanda cuz euangelio nec circũcisio cũ baptismo vnde baptismus succedit circũcisiõi nõ aũt cõcurrit cũ circũcisiõe. Itẽ nõ q̃ baptismus ꝓpetit cuiq̃z sine distinctiõe sexus vl̃ etatis. Itẽ nõ hic apertũ. q̃ in lege diuina ẽt masculinũ ꝓcipit femininũ ita apte arguit hic tex. nã xps dic nisi qs renatus fuerit ⁊c. ⁊ dr̃ q̃ per hoc ꝛcludere nolunt masculos ⁊ femias. nõ solũ q̃ in lege bũana masculinũ ꝓcipit femininũ. l. si ita. ff. de le. ij. ⁊ i. l. i. ff. de verb. sig. ⁊. xvij. q. iiij. siquis suadẽte iuncto. c. mulieres de sen. ex. sed ẽt in. l. diuina vt hic. qõ tene menti.

Itẽ nõ duos effectus circũcisionis antique. nã tollebatur pcñ ⁊ euitabaf dãnationis piculũ. sed p boc nõ poterãt puenire ad regnũ celeste. Baptismus vero bz tres principales effect⁹. primus inducit remissionẽ peccatoz. scõs tollit dãnationis periculũ. tertius apit regnũ celeste. ⁊ dic quarto q̃ infundunt gre ⁊ virtutes in ipso baptismo. vt. j. in. v̇. illud. ⁊ in cle. j. de sum. tri. in. fi. dic ẽt clarius q̃ per baptismũ dimittit nedũ peccatũ sed ẽt ois pena peccati. ita q̃ si ifidelis adultus hodie baptizaret ⁊ illico decederet nõ sẽtiret etiã penã purgatorij. vt est tex. augu. nõbilis de pe. di. vij. c. fi. exemplũ in latrone cui credẽti ⁊ tũc baptizato baptismo flaminis fuit dictũ. Amẽ dico tibi qz hodie mecũ eris in paradiso. vt in. d. c. fi. Itez nõ q̃ dispõ bñs plures orationes dz vniformiter intelligi vnde cauda nõ est sepanda a capite vt ad aliud referatur principiũ ⁊ ad aliud finis. ⁊ ad h̃ nõbis istũ tex. in v̇. fi. iuncta glo. in. v̇s. auctoritas. Nõ ibi fz cõez vsum loquẽdi. tex. satis nõbilẽ q̃ ẽt verba scripture diuine intelligũtur fz cõem vsũ loquẽdi. c. ex lr̃is j. de spõ. ⁊. l. labeo de supel. lega. Itẽ nõ q̃ verba apta referri ad habitũ ⁊ actũ referunt ad habitũ solũ q̃n subiecta materia hoc expostulat ⁊ sic nõ põt quis redargui de ineptitudine loquẽdi. exẽplum si dico titius comedit lz actualiter nõ comedat tm vez est dicere q̃ comedit referẽdo sermonẽ ad aptitudinẽ ⁊ non ad actuz. aptus est. n. comedere. Et idẽ dicẽdũ est in statutis ⁊ alijs dispõibus. Ultimo nõ in hoc principio q̃ etiã paruulis [b] virtutes infundunt in baptismo. ⁊ hec opi. hodie est approbata in cle. j. in fine. de summa trinitate. Sequitur. §.

Verum Originale peccatũ quod sine cõsensu ꝓtrahit remittit in baptismo ẽt nõ cõsentiente vt paruulis secus de actuali. qz sicut non

b Et circa baptismũ paruulorũz ⁊ eiꝰ effectũ vide tex. i. c. i. §. verũz. s̃. de sum. tri. ⁊ oino sã. th. i. iiij. sen. dis. iiij. q. iij. art. i. vide ẽt ad materiã huius. c. q̃ ipse th. nõ. ea. di. q. iij. ar. ij.

cõmittit fine conſenſu ita nõ relaxat.h.d.vſq; ad.§. ſed adhuc. Nõ ꝓ q; etiã in cõcernẽtibus aiam i lege diuina licitũ eſt arguere a ſili dũmodo detur oĩmoda ſilitudo in eo in quo fit cõparatio.alias ar.a ſimili cozzuit vt hic.de quo vide qõ nõt Jo.an.in.c.nõ poteſt de prebẽ.li.vj.ꝛ quod nõ in.c.trãſlato de conſti.

Nõ dupler eſſe peccatũ.ſ.originale ꝛ actuale ꝛ q; actuale ñ cõmittit ſine cõſenſu.nã peccatũ ade eſt voluntariuz vt nullo mõ ſit pcm̃ niſi detur voluntas peccandi nã peccatum ẽ volũtas cõſequẽdi qõ iuſticia vetat.de quo dic vt plenius habeꝛ.xv.q.j.in prin.ꝛ dr̃ actuale q; ipſo actu ꝛ fctõ ꝓmittit.nã ipoſſibile ẽ quẽ peccare ſine facto ſuo.Originale vo dicitur qõ ꝓtrahitur ab origine.ſ.cũ aĩa infunditur in cozpoze.vnde ſcias poſt Inn.hic q; in aĩa pueri repiunt tria.ſ.,pnitas ad peccandũ.ꝛ hoc ꝓbitur ex carnis cozzuptiõe.nã per peccatũ primoz parentũ caro bũana fuit cozrupta.vnde dicit canon q; oĩs etas ab adoleſcẽtia ,pna eſt ad malũ.xij.q.j.oĩs etas.ſcõm eſt quedã macula ſeu ſozdes quã contrabit aĩa i infuſiõe ad cozp9 per imixtionẽ carnis cozzupte.tertiuz eſt reatus ſeu debitũ pene eterne quod quidẽ ſequitur ex ſecũdo.nam ꝓpter illam maculã contractã primi parentis cum poſteritate ſua fuerunt deputati huic pene eterne. Sed dubitatur quod ex iſtis tribus dicaꝛ peccatum originale.magiſter ſniaz plene ,pſequitur ſecundo ſniaz diſt.xxx.ꝛ ibi concludit q; illa pronitas ad peccandũ ſit peccatum originale.quod nõ placet ino.q; ſeqtur q; per baptiſmũ nõ dimitteret peccatũ originale cũ poſt baptiſmũ remaneat ipſa ,pnitas ad peccandũ.vt in.d.c.oĩs etas.ꝛ.c.ſeptieſ in die de pe.di.iij.dicit ĝ ipſe teneri cõiter q; illa macla ſeu ſozdes ſit pcm̃ origiale cui eſt annexa illa,pnitas ad peccandũ.vñ lz tollat illa macula remanet tñ ,pnitas pp cozzuptionẽ carnis.ꝛ ſic intelligit illa auctozitas auguſtini.dũ dicit q; per baptiſmũ tollit peccatũ originale reatu ꝛ nõ actu.i.tollitur ille reat9 q; priuabat bominẽ viſione dei ſed remanet ipropzie tñ i actu q; rẽanet illa ,pnitas ad peccãduz.dicit ẽt aug.q; iſti qui carent viſione dei decedẽtes ſine baptiſmo mallent fic eſſe q̃ nõ eſſe.Et hoc facit ad ſolutionez vnius ꝓij.nã videtur iniuſtũ vt paruulus q; nullũ peccatũ ꝓmiſit decedens ſine baptiſmo puniatur.So.carẽtia viſionis dei nõ ẽ,ppzie pena ſed pp iobedientiã primorũ parentũ deus nõ vult eis cõicare beatitudinẽ ſuaz nõ aũt iponit eis penã actualem.ꝛ iſto reſpectu pena iſtoz paruuloz dr̃ mitiſſima.vt in.c.regenerante de cõſe.di.iiij.q; animo deus facit eis gratiã eos creãdo.q; ſm illã auctozitatẽ aug.iſti volũt magis fic eſſe q̃ nõ eẽ.ꝛ idẽ nõ.gl.in.d.c.regenerãte. Cõclude ergo q; per baptiſmũ tollit illa macula ſeu ſozdes aĩe ꝛ ꝑ ꝛns tollit ille reatus.Itẽ illa ,pnitas ad peccãduz debilitaꝛ maxie poſt ſacr̃z cõfirmationis.nã per chriſmationẽ ſeu cõfirmationez xp̃anus cõfirmatur in fide ꝛ efficitur fortioz ad reſiſtendũ diabolo ꝛ cõcupiſcentijs carnalibus.vt in.c.i.de ꝓſe.di.v.ꝛ adde iſtis gl.nõ.i.c.ij.de ꝓſe.di.iiij.quã oĩno vide. Abbas.

Sed adhuc. Licet in baptiſmo dimittaꝛ originale peccatum paruulis qui tamen conſentire nõ poſſunt.in adultis tamẽ amentibus vel dormientibus qui nõ conſentiunt baptiſmo nõ dimittitur actuale.ꝛ idem etiam nec originale.ſecunda pars ibi ad hoc. Nõ q; nunq̃ quis liberatur ab vno peccato quin liberetur ab omnib9 q; deus nõ nouit opus imperfectionis.Ex hoc infero q; confitens aliqua ex ſuis peccatis vel etiaz oĩa ſi diſpoſitus eſt in aliquo peccato iacere a nullo in veritate abſoluitur recte q; peccata ex parte nõ dimittuntur per rationẽ littere.ꝛ vide quod le.ꝛ nõ.i.c. quod quidã de pe.ꝛ re. Scõo nõ q; pena originalis peccati nõ eſt niſi carentia viſionis dei.Exquo inferꝛ ad id quod dixi in ꝓcedẽti.§.q; paruuli decedentes ſine baptiſmo nõ patiuntur aliã penã niſi q; carent viſione dei illa tñ pena maxima eſt.vt i.c. firmiſſime de cõſe.di.iiij.lz reſpectu pene actualis dicatur mitiſſima.ꝛ ſic cõcozda tex.in.c.regenerãte ea.di.ꝛ ob hoc dixit Auguſtinus q; dãnati ad perpetuos cruciatuſ mallẽt eẽ cum illis crutiatibus ꝛ videre deũ q̃z extra cruciatus ꝛ carere viſione dei.quaſi innuat q; carentia viſionis dei eſt in ſe maioꝛ pena q̃z ſit cruciatus ille quẽ dãnatus ſuſtinet in inferno.immo iſta carentia dicitur grauiſſima pena. dãnatus tamen in iferno habet vtranq; penam q; caret viſione dei ꝛ tamen patitur alios cruciatus. Item nõ q; abijciendus eſt ĩtellectus exquo ſequitur quedam contrarietas ſeu q̃dam repugnantia.ꝛ nõ modum arguendi.facit.c.ſollicitudinem de appella.ꝛ.l.vbi repugnãtia.ff. de re.iur.cum ſi.

Item queritur. Hoc dicit vſq; ad finem. Amentes vel dormientes baptizati ſi ante dementiam vel dormitionem baptizari volebant characterem ſuſcipiũt. alias ſecus coacti vero cauſatiue ſuſcipiunt.h.d. vſque ad finem. ꝑ ponitur qõ.in ſcõa ibi ſunt aũt quozũdã opi.in tertia ibi ſed opponit illi qõni opponit.i quarta ibi ,pter quod.opionis veritatẽ exprimit.in qnta ibi dormientibus.principli qõnem ſoluit. Nõ primo alienũ foze a religione xpiana.vt infideles cõpellant ad fidem ſuſcipiendã.ꝓcoz.c. ad fidez.xxiij.q.v. Nota dr̃iaz inter vim preciſam ꝛ cõditionalem.nã vis preciſa ipedit iprellionẽ characteris ſecꝰ in conditionali.rõ eſt q; primo caſu potius dr̃ qs pati q̃z agere.c.ſacris qd me.cã.exẽpluz figuis ligatuſ manibus ꝛ pedibus inuitus baptizaretur.ſed in vi cõditionali eſt volũtas lz coacta.Et ex hoc ꝛ ex tex.nõ q; coacta voluntas.voluntas eſt lznon ſit abſoluta.Ex hoc inferꝛ q;,i actu in quo regrit abſoluta voluntas vt in matrimonio vbi requiritur oĩmoda libertaſ vt.c.cum locũ de ſpõ.coacta voluntas nõ ſufficit q; nõ eſt abſoluta voluntas ꝛ vide quod dixi in.d.c. cũ locuz.ꝛ tene mẽti. Itẽ nõ q; quis preſumitur ꝑdurare in eodẽ conſenſu.allegãs ergo voluntatem mutatã habet probare.ff.de proba.eum qui. Itẽ nõ caſum in quo demens vel dormiẽs põt baptizari qñ ſ.ante dementiam vel ſõnum erat in propoſito baptizãdi. In glo.in.v.conditionaliter ibi Jo.an.dixit q; nõ cogeret ꝛ hoc tenuit h ꝛ in.c.vbi iſta.lxxxij.di.ſed doc.videntur cõiter tenere cõtrarium pro hoc facit iſte tex.nã quẽadmodum ſuſcipiens baptiſmuz per vim conditionalem cõpellitur ad obſeruantiaz fidei ꝛ ipſius ſequelã.vt hic ꝛ i.c.de iudeis .xlv.di. ita ꝛ ordinem ſuſcipiens debet cõpelli ad obſeruantiam ordinis ꝛ ſequelam ipſius ꝛ erit hic caſus in quo metum paſſo nõ ſuccurritur per actionem quod metus cauſa.rõ q; ꝓ impreſſionem characteris cũ ſit idelibilis reſtitutio fieri nõ debet nec poteſt maxime cũ iſte poſſet dici inuitatus ad meliora.vt nõ.in ſimili i.c.cũ dilectus qõ me.cã.ꝛ vide per goſ.in ſũma de etate ꝛ quali.§.circa banc.ꝛ duobus.§.ſe. ſi tamen iſte baduiſſet vxorem poterit matrimonio licite vti q; ſi potuit ordinari in preiudicium vxoris etiã ſi vxor nõdũ fuiſſet cognita.ar.eozum que nõ.glo.de voto lib.vj.c.j. In gl.in.v.ꝑdurare.nõ bene iſtã gl.ꝛ qõnem quam ponit quia quotidiana eſt.

Debitum. Nemo põt ſeipſuz baptizare etiã inſtante neceſſitatis articulo.cõis diuiſio.ſecũda ibi reſpondemus. Caſus lr̃alis. Quidaz iudeus in mortis articulo conſtitutus cũ iter iudeos exiſteret nec aliquem chriſtianũ habere poſſet ſeipſũ

a Et de ista.q.an sufficiat tāgere aqua caput vel aliaz partē corporis vide glo.i l.iij.i prī.in.v.quālibet.ff.de acq.pos.⁊ ibi p moder.⁊ vide bar. in l.qp certatū.ff.de po.here.⁊ etī.vbi dicit qp canonīste dicūt i ti.ō baptismo qp sufficit caput tm̄ imergi i aqua lz reliqua ps corpis nō balneet⁊ tenet tho.in.iiij.sen.di.iij.q.j.arti.iiij.vltra me.Et adde qp not.archi.i.c.nouissime de cōse.dis.v. vbi dic qp de subā cō firmatiōis i.chrismatis ē qp fiat in frōte alias nō diceret quis cōfirmatus.

b Adde b gl.i.c.baptismi vicē de ple.dis. iiij. Sz tu vide de h elegāter i termis p tho.in.iiij. se.di.iii.q.i arti.iij.vbi ꝓcludit qp si aqua trā sit i aliam spēz p alteratiōez sic per putrefactiōez vl trāsit in vinū vt qz p additionē tm̄ alteriº liqºris solua spēs accidētie aq̄ vt si paruz aq̄ admisceat mīo vino tunc ex illa aq̄ nō pōt fieri baptismº. Sed si aqua ñ trā sit in aliaz spēz sz alterātur q̄dā eiº accīntia vt qz aqua ē calida tē ex illa aq̄ fit baptismº.⁊ pōt ibi signa cognoscēdi qūo trā sierit i aliā spēz vl qī recedit in termio raritatis vel densitatis aq̄ vel i actu vel i potentia. Et adde hic.

in aquā imersit dicendo ego baptizo me in noīe prīs ⁊ filij ⁊ spūs sancti amē. queritˉ an iste sacramentū baptismi receperit. Respondet pa.qꝫ cū inter baptizantem ⁊ baptizatū dz esse discretio fm qꝫ ex verbis dñi colligitur q dixit apostolis baptizate oēs gētes i nomine patris ⁊ filij ⁊ spūs sci. predictus iudeus est ab alio baptizādus. vt ostendat qꝫ alius est qui baptizatur ⁊ alius qui baptizat vnde dñs nō a seipso sed a ioanne voluit baptizari. tm̄ si iudeº statim decessisset ad patriam quolasset nō pp sacramentū baptismi sz pp fidem quā habuit sacri. In baptismo illa spūalis generatio celebrat de qua dixi dñe nisi quis renatº fuerit ex aq̄ ⁊ spū scō nō intrabit in regnū dei qꝫ sicut enī in carnali generatione alius est qui generat ⁊ alius q generatur sic ⁊ in spūali alius debet esse qui spūaliter generat ⁊ alius qui spiritualiter generatur. Sane cū corpus exterius siue corporium baptizatur. oportet vt vtrobiqꝫ paternitas ⁊ filiatio valeat inueniri quibus baptizans ⁊ baptizatus adinuicem referantur. Ber. Nota primo qꝫ vbi aliqua requirunt ab sb stantiam actus nisi illa intercidat nō tz actus ēt si ex necessitate solēnitas seruari nō possit. Ex quo infert qꝫ necessitas nō facit deficere solēnitatē substantialez quod nō. Nō so qꝫ in baptismo quis dicit renasci qz primo fuit natus carnaliter nūc vero renascitur spūaliter. Et ex hoc infertur ⁊ ex tex. qꝫ ista generatō spūalis dz imitari naturā seu naturalē generationem inquantū pōt. vnde sicut in generatiōe naturali quis nō pōt seipsuz generare sed regritur alius q generat ita ⁊ in ista spūali regeneratōne. Et ex hoc ego crederem qꝫ nemo pōt alium baptizare vel ipsum de sacro fonte leuare qn posset esse pater suº carnalis.⁊ sic qꝫ precedat baptizādum in plena pubertate. i. qꝫ sit maior. xviij. annis sicut in simili dicimus in adoptiōe legali qz oz qꝫ adoptans excedat adoptatū in plena pubertate.⁊ qꝫ sit maior. xviij. ānis eo quem vult adoptare vt sit certissimū vt posset eē pater carnalis. vt pz insti. de adop. §. minorē. lz pe. de an. hoc dixit sufficere qꝫ excedat in. xiiij. annis qz tūc possunt generare. sed nō plz qz vt dixi lex in simili requirit plenā pubertatē. vt in. d. §. minorē. nā multi reperiunt qui nō sunt puberes i. xiiij. anno. vt nō. in. c. puberes de de spō. ipu. Et ex hoc nota quasi nouū qō nō dz qs admitti ad leuandū aliquē de sacro fonte vt sit pater eiº spūalis nisi precedat seu sit maior baptizādo in. xviij annis. nā absonū vr eū fieri patrē spiritualē qui ñ potest esse carnalis. d. §. minorē. Itē colligo vltra alios arg. optimū ⁊ quasi in tex. expressum qꝫ ad sbam baptismi nō requirit leuās de fonte seu suscipiēs de sacro fonte sed sufficit ipse baptizatus. hoc apte ꝓbatur in eo qꝫ papa arguit de carnali generatōe ad spūalem.⁊ in spūali in patrē regrit dūtaxat ipsum baptizātem. leuās ergo potius interuenit ad solēnitatē actus q̄z de necessitate.⁊ fuit hoc. vt arbitror introductū pp paruulos qui nequeūt rīdere in chatecismo. ad hoc. c. paruuli de cōse. di. iiij. sed chatecismus nō est de substātia baptismi. vt in. c. i. §. e. ꝓ hoc facit tex. in. c. pri. a ꝓnio. Ultiō nō qꝫ in baptismo nō soluz baptizat. i. intingit corpus exterius sed etiā corpus interius.⁊ illa ablutio que fit exterius nōt ablutionē interiorē.⁊ interior fit per spūz sanctū. nā aqua ⁊ ẏba nil ꝓdessent nisi spūs sanctus baptizaret interius in. c. per aquā. de ꝓsec. di. iiij. vnde reperitur duplex paternitas ⁊ filiatio in baptismo. vna exterius in qua baptizans est pater. alia interius in qua spūs sanctº

d. an. in. c. ꝓce. in fi. prīe col. vbi dicit qꝫ ꝓfert baptismº lz aqua sit lutosa. si cus si sit lutū ex quo nī aqua excuteret.⁊ vide ad hoc tho. in. iiij. sen distinc. q. j. ar. iij. i fi. vbi dicit qꝫ si aqua paludis cēt tantū grossa qꝫ recederet a vera rōe aque nō cēt baptismº sicut si cēt lutū alias cēt baptismº qz adhuc species aque manet. vide cundē san. Tho. i. iiij. di. v. q. ij. ar. ij. cir. me. vbi dicit qꝫ oz aquam in qua fit baptismº eē mūdaz ob reuerentiā sacri tī si sit imūda nihilominus fit in ea baptismus. Itē vide eūdē tho. i. iiij. sen. di. xi. q. ij ante me. vbi dicit qꝫ nō refert i quacūqꝫ aqua baptismus fiat. et qꝫ baptismº possit fieri de oi aqua maria ⁊ sulfurea ⁊ de lixiuio lz exꝑsse tho. in. iiij. sen. dis. iii. q. i. arti. iij. redde rōnē qz nō mutatur spēs aque ni si qꝫ trāsit p montes sulfureos. Et similit lixiuiū in nullo mutat ab aqua quo ad substantiaz nisi qꝫ trāsit p cineres. Itez vide tho. in iiij. sen. di. xi. q. ij. ar. iij. circa fi. vbi dicꝫ qꝫ in baptismo aqua est principalis mā si aqua alterius speciei apponatur ñ seruat debita mā ⁊ propter hoc nō est sacrm baptismi

est pater. ⁊ ideo oēs xpiani dicunt filij deī. ⁊ iter se sūt fratres spūales qz habent vnum ⁊ eundē patrem spiritualē in ista scda natiuitate. facit qō nō. iii. c. ad mensam. xj. q. iij. ⁊ per hoc itelliges istū tex. in fi. Hic queritˉ nūqd iudeº debeat idistincte admitti ad baptismū. dic qꝫ nō. nā primo debet restituere ea q̄ extorsit p vsurariā prauitatē ⁊ illicite. vt in. c. iudei. ⁊ ibi gl. de cōse. di. iiij. nō aūt tenet relinquere alia licite q̄ sita sicut multi simplices credūt. ꝓ hoc. c. sicut iudei. j. de iudeis. Itē nō dz baptizari illico sed dz aliquo tpe differri. vt appareat an habeat rectā intēctionez ⁊ olim fuit statutū vt staret chatecuminus p octo mēses. vt i. d. c. iudei. sed postea fuit statutū qꝫ p. xl. diel tm̄. vt in. c. ne qō absit ea. di. multi tm̄ ⁊ nō bene h nō obseruāt sed illico baptizāt sed pº modū gescente illo calore sepe tales redeūt ad vomitū erroris eorum

Ultimo q̄ro qd si aliqs imergat seipsū alio dicēte ego te baptizo nūquid sufficiat dic qꝫ nō qz nisi imergat ille nō pōt dicere ego te baptizo. Dicit ēt ino. qꝫ de necessitate nō requirit imersio sed satis est qꝫ baptizās effundat aquā sup corpe baptizādi lauādo totum corpus vel maiorē partē vel saltē caputª. dicit ēt sufficere qꝫ singula aque ꝓiecte a baptizāte tāgat corpus baptizādi. qō nō lz rutius sit vt seruet qō ꝓmissum est. sed hoc vltimū valet pro istis īfantibus q sūt multū debiles vt nō imergātur in aqua neqz lauetur totū corpus ne incurrāt periculum mortis.

On vt apponens.

n Vbi deest verbū vel elementū aque nō est baptismi sacramētuz. Eoīs diuisio. scda ibi respondemus. Casus lr̄alis. Ecce aliqs simplicitate ductº liniunt puer in caput ⁊ pectus ⁊ iter scapulas saliue aspsione loco baptismi. queritˉ an talis cēt baptizatus. Rsit pa.qꝫ cū in baptismo duo sunt necessaria scilicet verbū ⁊ elementū. ⁊ dñs dicat nisi quis renatus fuerit ex aqua ⁊ spū scō nō intrabit in regnū celoꝝ dubiū nō est qꝫ ille nō est baptizatus in quo defuit nō solū alterū sed vtrūqz. Ber. Nō primo duo que regrunt ad sbam baptismi. s. ẏba ad hoc īstituta. de qbº h. ⁊ in. c. i. §. e. itē elementū aque. nō pōt ergo qs baptizari in aliquo liquore. Et ex h ⁊ ex tex. nō qꝫ vbi plura regrunt ab sbaz actus defectus vnius facit totū deficere. ꝓcordat. l. si vnus. C. de testi. Sed q̄ro nūquid in aqua rosata possit qs baptizari maxīe instāte necessitate. doct. hic ꝓcludūt qꝫ nō. ⁊ idē tenuit beatus tho. rō qz xps fuit baptizatus in aqua iordanis ⁊ sic in elemento. ⁊ iō nō sufficit alius liquor. nā xps sactificauit nobis aquam in baptismo suo. vt in. c. nunqz. de ꝓse. dist. iiij. ⁊ fuit hoc sacramentū institutū in aqua qz aqua est igni ꝓria. peccatum ergo cōparat igni. vnde sicut ignis extinguit per aquā ita peccatū per baptismuz. vt. s. eo. c. pri. Sed in aqua etiā transmutata ᵇ baptizari pōt dūmō nō mutet spēs aque ⁊ ideo in lixiuio pōt etiam quis baptizari. Itez in aqua balnei sulpburei qz aqua est lz aliquātulum transmutata. idem dicunt doc. i aqua lutosa. secus āt in luto. Ultimo queritur de vna q̄stione que fuit de facto quidam deferens pueruz ad baptizādum ad ecclesiam valde remotam videns in puero signum mortis nec habens secum aquam ꝓiecit puerum in vno puteo dicendo verba īstituta nūquid iste puer fit baptizatus ⁊ sic possit sepeliri in cimiterio ecclesiastico. quidā lector theologie de ordine fratrū predicatorꝝ in mōte pessulano dixit qꝫ non.

sed vt hic refert abbas ⁊ multi canoniste illud fuerũt detestati qz nõ defuit hoc casũ verbum nec elementũ sed postmodũ ipse abbas cõsuluit magistrũ suũ qui respondit qꝺ nõ erat baptizatus. ⁊ sic cõcordauit cũ iudicio illius theologi. motus qz in baptismo requiritur nõ solũ submersio sed etiã eleuatio ab aquis in signũ resurrectionis xp̃i de ꝑse. di. iiij. ō trina. ⁊. c. ꝓ prie. sed hec rõ apud me nõ cõcludit. qz vt dixi in. c. ꝑcedẽti de necessitate nõ regritur imersio ⁊ per ꝓns nec leuatio. vnde credere q ꝺ si posset cõstare q puer virit q̃diu baptismus fuit cõpletus q ꝺ satis dicatur baptizatus sed qz potuit ꝓdecedere in via aneq̃ baptizaret posset sustẽtari illa opinio. Glo. quasi nil hñt ergo per vos expediatis. Abbas.

1 **Licet grecos** Baptizatos a latinis greci rebaptizare nõ debent p̃mittit exordiũ ⁊ duplicẽ narrat grecoꝝ excessũ. scõo id fieri ꝓhibet. tertio penã iponit. scda ibi volẽtes. tertia ibi siquis. Casus lr̃alis. Postq̃ greci subtraxerunt se ab obedictia ecclesie romane intantũ ceperũt abhominari latinos q ꝺ inter alia que contra xp̃ianos cõmittebãt. si quãdo sacerdotes latini in eoꝝ sacrificarent altaribus nõ prius sacrificabãt in ipsis q̃ ea tanq̃ per hec polluta lauissent ⁊ baptizatos a latinis presumebãt ausu temerario rebaptizare. precepit papa vt talia de cetero nõ presumãt ꝓformãtes se tanq̃ filij obedientie sacrosancte roma. ecclesie vt sit vnum ouile ⁊ vnus pastor. Siqs aũt tale qd presumpserit excõicationis sñia pcussus ab omni officio ⁊ beneficio ecclesiastico deponatur. Ber. Nota primo q ꝺ inter mores ⁊ ritus est differẽtia. hic. n. ponunt̃ ista vt diuersa. ⁊ dic q ꝺ mores referunt̃ ad illa que sunt extra sacra ⁊. v̄. ritus ad ea que sunt de sacris. Nota ꝺo ⁊ tene mẽti q ꝺ eccla romana põt ⁊ ꝺz de honestate venientes nouiter redeuntes ad fidẽ tolerare in moribus ⁊ ritibus eoꝝ antiquis. hinc est q ꝺ multi greci in calabria ⁊ quibusdã alijs regionibus tolerant̃ in forma baptizãdi ⁊ celebrãdi ⁊ multis alijs in qbus nobiscũ nõ cõueniunt. vnde per istã tolerãtiaz nõ min⁹ sunt vera eoꝝ sacra dũmõ in tñ nõ differãt q ꝺ deũ in illis offendãt. vñ nõ sunt tolerãdi cũ periculo aiarũz ⁊ ꝓ honestatẽ ecclesie vñs. ⁊ h̄ nõ. facit qõ nõt gl. ī. c. j. in fi. xx. di. Tertio nõ q ꝺ greci ⁊ alie nationes debẽt eẽ ⁊ ꝓstituere vnũ ouilũ nobiscũ. debẽt ergo oẽs boues eẽ de ouili xp̃i. nã ipse dixit fiet vnũ ouile ⁊ vn⁹ pastor. vt hr̃ in euãgelio. ergo de iure oẽs boues sunt sub pastore eccle. s. sub papa lz de facto nõ valet papa ꝓ multos infideles exercere suã ptãtez. de quo vide p. ino. in. c. q ꝺ sup bis de voto. Itẽ nõ qz eccla romana est mr̃ ⁊ magistra oiuz eccl'aꝝ. greci ergo de iure debẽt recognoscere papã romanuz in pastorem ꝓcor. c. ij. in fi. de sũ. tri. Ultio nõ q ꝺ rebaptizans aliquẽ ex studio est depositiõe dign⁹. Quero h̄ qd si baptizãs peccat in latinitate. vtputa dicẽdo baptizo te in noie p̃ris ⁊ filio ⁊c. Cõcludũt doc. q ꝺ baptismus cõfertur qz forma intellectualis est seruata lz nõ quo ad cortice. h̄ ꝓbatur ex eo qz mulieribus p̃mittitur baptizare in idiomate vulgari. vnde qsq̃ põt baptizare in idiomate suo nec falsa latinitas vitiat dũmõ quis nõ faciat h̄ sciẽter aĩo inducẽdi nouũ errorẽ seu nouã formã. vt in. c. si nõ sanctificat. ⁊. c. retulerũt de cõse. di. iiij. Itẽ quero qd si baptizãs ⁊ baptizat⁹ intendũt baptizare ⁊ baptizari sed credũt q ꝺ baptismus solus ꝓsit ad sanitatẽ corporis ⁊ nõ aĩe nũqd ꝓferatur verus baptismus. doct. q ꝺ sic satis. n. est q ꝺ seruat forma tradita ab eccla ⁊ q ꝺ isti baptizare ⁊ baptizari itẽdũt. Idẽ dicũt doc. ꝑ. c. i. ẽt si credãt q ꝺ baptismus sit vna trufa dũmodo vt dixi intẽdãt baptismũ conferre qz spiritus scũs ad formã verboꝝ inuisibiliter operat. ꝓ hoc facit qz cayphas princeps iudeoꝝ ꝓphauit non ex merito vite sed officij prãte. i. q. i. dictuz. vnde ex quo seruat forma tradita a deo ⁊ ab ecclesia ⁊ isti credũt baptizare baptismus operatur suũ officiũ. secus ẽt vbi baptizans nõ intẽderet baptizare vel baptizatus baptizari. nã requirit intẽtio vtriusqz. vt nõt Inno. ꝑ. c. i. intẽtio tamen patrini leuãtis de fonte sacro nõ nocet ſm doc. hec rõ põt eẽ qz patrinus nõ baptizat nec regritur ad substãtiam baptismi vt dixi. ꝑ. e. debitũ. Ultimo querit q̃re xp̃s voluit baptizari a ioanne cũ baptismus cõferatur ad remissionẽ peccatorum. ipse. n. xp̃s nullo peccato tenebatur cũ fuerit conceptus sine semine virili ⁊ sic ñ erat in eo peccatum etiã originale. So. duplex. pria vt ꝑficeret oẽm gradũ humilitatis. tres sunt. n. grad⁹ humilitatis. de quibus vide per glo. fi. in cle. i. de reo. ⁊ vltimus gradus est vt quis supponat se minori ita voluit xp̃s se subijcere ioanni. scõo hoc facit vt lan ctificaret nobis aquam de ꝓse. di. iiij. nunq̃. hoc nõ. in. c. per aquam. ea. di. ⁊ in. c. debitum. ꝑ. e. ⁊ ex illis babetis materiã istius ti.

De presbytero nõ baptizato Rubrica.

Viso de baptismo qz aliqui sepe promouẽtur nõ baptizati ad ordines de qbus dubitari poterat vtrũ essent vere ordinati vl'an deberent baptizari merito post rubricam precedentẽ subijcitur ista. s. de presbytero nõ baptizato. ⁊c.

s **Siquis.** Breue est vel per alia v̄ba sũma sic. Si non baptizatus ordinatur ordinis characterez nõ recipit. ⁊ hoc sũmat. c. fi. j. eo. Nõ q ꝺ defectus sacramẽti baptismi ꝑdit ipressionem characteris alioꝝ sacramẽtorũ vbi ergo nõ est baptismus ibi nõ est validũ aliqꝺ aliud sacrm̃ in quo ꝑmatur character. ⁊ hoc qz baptismus est ianua alioꝝ sacramẽtoꝝ. vt. j. eo. c. fi. Sed quero q̃liter potuit iste deprehendere se nõ esse baptizatum. So. forte fuerat expositus ⁊ credebatur baptizatus nũc aũt constabat per exponẽtes q ꝺ nõ fuerat baptizatus vel forte instante necessitate fuerat baptizatus asperfione saliue. vt. ꝑ. ti. pri. in. c. nõ vt. ⁊ credebat a pentib⁹ baptizat⁹ vel qd silẽ. Scõo q̃ritur quid si dubitetur vtrum fuerit baptizatus. So. tã respectu baptismi q̃ respectu ordinis poterit seruari qꝺ habetur in. c. ij. ꝑ. ti. priori. ſm bosti. Ultimo querit qd si iste nõ vellet de nouo ordinari. dicit io. an. q ꝺ remanebit laic⁹ ⁊ lz nõ deberet cõtrahere matrimoniũ qz tacite vr̃ vouisse continentiã. ar. in. c. quidã. ꝑ. de quer. cõiu. tamẽ si ꝓberet lz matrimonium cũ illõ votum nõ fuerit solẽne exquo vere nõ recipit sacrũ ordinem vt in. c. i. de voto li. vj. Et nõ ex hoc dicto q ꝺ ad solẽnizandũ votum nõ sufficit opi. ⁊ credulitas sz oz q ꝺ vere subsequat sacer ordo vel ingressus religionis vt in. d. c. i. de voto li. vj. Credit tñ hic. do. an. istũ debere cõpelli ad suscipiendũz ordines pp intentionẽ quã semel habuit. qõ satis posset admitti argu. c. qui bona agũt. xvij. q. i. facit qõ le. ⁊ nõ. ꝑ. de regula. porrectũ. ⁊. c. fi. j. e. vbi talis mãdat ordinari nec relinqtur proprie voluntati.

2 **Postolicam** Orari dz pro eo qui credens se baptizatum in fide xp̃i decessit sine baptismo. vel aliter ⁊ melius. Omissio baptismi nõ nocet credẽti probabiliꝫ se eẽ baptizatũ. primo ponit decisa ꝓsultatio. scõo rñsio ibi vñ. quã probat duab⁹ auctoritatib⁹. pria ibi lege. scda ibi libz̃ Casus lr̃alis. Quidã sacerdos credẽs se baptizatũ ⁊ in fide baptismi ꝓfitẽs mortuus ẽ. postq̃ cõ-

pertū est q nō fuerit baptizatus. q̄situ est a pa. vtruz eccla deberet eū hēre ꝓ baptizato vt possit ꝓ eo ora re. Rñt papa q ꝑbyter ille in fide sc̄ē matris ecclesie ⁊ in cōfessione noīs xp̄i ꝑseuerauit ab originali pc̄ō solutus gaudiū celestis patrie fuit adeptus. Jn. viij. li. augustini de ciuitate dei legitur. baptism⁹ inuisibl̄r ministrat quē nec cōtemptus religionis sed necessitatis terminus excludit. Et in li. brī ambrosij de obitu valētiniani idē legit ⁊ sic hmōi qōib⁹ sopitis eccl̄a pōt ꝓces ⁊ hostias deo offerre, ꝓ ꝑsbytero mēorato. Ber. Nota primo q peccatū originale dimittit. nō solū in baptismo fluminis sed ēt in baptismo flāinis. i. spūs sci. qui qdē baptismus flaminis ministratur oībus bñtibus xp̄i fidē ⁊ nō ꝓtēntib⁹ baptismū fluminis siue excludant a baptismo fluminis ex necessitate. vt ꝓtigit valentiniano. siue ex ignorantia, ꝓbabili q credebāt se esse baptizatos. Scōo nō q decedēs in fide xp̄iana presumit adept⁹ seu adipisci gaudiū p̄rie celestis intellige re vel spe. nā si presumeretur oppositū nō oraret ꝓ decedēte. vt in. c. ꝓ obeuntibus. xiij. q. ij. Ultimo nō q ꝓ obeuntibus ēt sacerdotibus debēt deo offerri preces spāles in ecclesia ⁊ missas celebrari. Jt̄ē nō q dicta aug. sunt approbata ab ipsa eccl̄a ⁊ possunt allegari cū dubitatur de efficacia sacramētoꝝ ⁊ idē de opusculis ābrosij ⁊ alioꝝ doctoꝝ ecclesie. de qbus vide tex. i. c. i. de reli. ⁊ ve. san. li. vj. ⁊. xvj. di. q̄si per totū. Jn gl. i. in fi. nō gl. singl̄r que solet multū allegari. ⁊ dic latius q baptismus flumis. s. quo quotidie vtimur, ꝑdest tam adultis q̄ꝫ puulis. vt in. c. maiores. i. rñso. s. tit. ꝓri. Baptismus flamis. i. spūs sci q inuisibiliter baptizat cor interius. vt in. c. debitū in fi. s. ti. ꝓr. ⁊ i. c. per aquā de cōse. di. iiij., ꝑdest adultis tm̄ q in charitate ⁊ fide xp̄iana decesserūt. nō aūt ꝑdest puulis. qr cū ipsi nō sentiāt nō bñt xp̄ianaz fidē nec charitatē. ⁊ de isto baptismo potuisset ꝓcedere opi. illoꝝ hereticorū asserentiū puulis baptismū nō ꝑdesse. vt in. d. c. maiores. Baptismus sanguis est qñ qs occiditur ꝓ fide xp̄iana ⁊ ista fides, ꝑdest taz adultis q̄ꝫ puulis exquo nō cōtēpserūt baptismū fluminis. exēplum in sanctis innocentibus. latro vo in cruce nō fuit baptizatus baptismo sanguinis qr nō ꝓ fide christiana sz ꝓ suo merito fuit cruci affixus sz fuit baptizatus baptismo flaminis, ꝓpter fidē quā habuit in xp̄o. vt i. c fi. de pe. di. vij. Jn glo. fi. ibi ventrē meū doleo. hoc dicebat ad instar mulieris que parit abortiuū. nam ista regeneratio spūalis cōparatur regeneratōni carnali vt in. c. debitū. s. ti., ꝓri. vñ iste valētinian⁹ abortiu⁹ erat qr nō puenit ad baptismū fluminis. Et i fi. glo. nō singulariter hāc vltimā. q. glo. ex qua habes singularē limitationē ad. l. barbari⁹. ff. de off. ꝓreto. ⁊ ad. §. vex. iij. q. vij. ⁊ ad nō. in. c. ad ꝓbandu. de re iudi. ⁊ in. c. nihil de elec. in quib⁹ iurib⁹ nō. q cōis error seu opi. facit valere gesta. ista. n., ꝓcedūt i depēdētibus a iurisditōe nō aūt in dependentibus ab ordine seu in istis sacramentalibus. in his. n. attēditur veritas ⁊ nō opi. facit. c. q̄ꝫto. s. de cōsue. Ex quo iferē q ordinatus ab eo qui putabat eps cū nō esset nullū ordinē recipit. valēt tamē fic gesta quo ad meritū, ꝓpter fidē. ⁊ vide bo. glo. in. c. dudum. ij. de elec. ⁊ dic vt ibi plene nota.

a Vide gl. in. c. fi. missime de conse. dist. iiij. Et baptism⁹ flaminis vel sāguis sufficiat ad sal nādū bōinem vbi ō est baptismus aque nō ex volūtate sed ex necessitate latenando firmat tho. i iiij. sen. dis. iij. q. iij. ar ij. Jt̄ē ulō tho. in. iiij. sen. dis. ix. q. i. arti. ij. circa fi. vbi dic q baptizat⁹ baptismo flaminis emūdatōez cōsecutus est ꝓpter ꝓpositu baptismi sacramētalis ⁊ accipiēs sacramētū ampliorez gratiā consequitur.

v **Eniens.** Pro summa accipe. c. j. s. eo. vel ad idē fic. Nō baptizat⁹ ordinari nō pōt ⁊ si de facto ordinetur nō recipit ordinis characterē lz crederetur baptizatus. primo ponit de baptismo tradito ei qui nō fuerat rite baptizat⁹. scōo ibi cū q̄ꝫ circa ordinē allegat ꝓ ⁊ cōtra. tertio ibi quia vero diffinit.

Casus litteralis. Quidā credēs se baptizatū fm formā ecclesie, ꝓmotus fuit vsq̄ ad sacerdotiū. tādē inuenit q nō fuerit fm formā ecclesie baptizatus accessit ad papā hoc sibi exponēs. vñ pa. fecit eum rite baptizari. Postea disputatū fuit sup ordinib⁹ vtrū videlicet ordines suscepisset. ⁊ quidā dicebāt q cum baptismus sit ianua oium sacrorū añ baptismū nō susciph aliud sacrm. qr vbi fundamentū nō est supedificari nō pōt. Sed ecōtra videt q ꝑ solā fidem baptizati efficit quis mēbrū xp̄i ⁊ qui xp̄m hz per fidē etiam si baptismū nō habeat hz vtiq̄ fundamentum. ⁊ ita supedificari posse videt sicut salutifera opa sic ⁊ q̄libet ecclastica sacra. ꝓterea sacrm ordis pōtificalis ⁊ sacerdotalis ⁊ leuitici ex istitutōe sua ꝓcessit baptismū: ꝓ qō vr̄ q etiaz añ baptismū hmōi ordines possint rite ꝓferri maxime bis qui baptizati creduntur. Bis p̄missis dicit papa q cū i cōcilio apud cōpēdiū fit ꝓstitutū. vt si quis in presbyteꝝ ordinat⁹ dep̄henderit se nō eē baptizatū baptizet ⁊ iteꝝ ordinet. mādat pa. quaten⁹ iste ꝓ singlos ordines vsq̄ ad sacerdotiū ordinet ⁊ ministret i officio sacerdotis. qr non intelligit iteratū qō ambigit esse factū nec de sacrām to male sentit cum illud nō ꝓtēptus religiōis sz necessitatis articls impediuit. Si. n. aliquis nat⁹ est de xp̄ianis parētib⁹ ⁊ iter xp̄ianos fidel̄r ꝓuersat⁹ tam vio lēter ꝑsumit q fuerit baptizat⁹ vt hmōi p̄sumptio ꝓ certitudie habeat dōec i p̄riū mānifestis ꝓstiterit argumētis. Ber. Nō ꝑ ex isto tex. ibi fm formā euangelij q baptism⁹ habuit formā suā ab euāgelio. cuz scz xp̄s dixit apl̄s. Baptizate oēs gētes i noīe p̄ris ⁊ filij ⁊c. vt i. c. pe. s. ti., ꝓri. alia vero q̄ fiūt ⁊ dicūtur i baptismo fuerūt istituta ab eccl̄a ⁊ nō sunt ō sba, baptismi sz de solēnitate vt i. c. j. ⁊ qō ibi dixi. s. ti., ꝓri.

Scōo nō q baptism⁹ nō, ꝑdest nō solū cuz ex toto omittit sz etiā cū nō rite cōfert. i. nō solēniter fm formā euāgelij. Ex quo infero paria ee aliqd nō fieri vel nō rite fieri sicut nullū ⁊ iutile paria iudicātur. vt in. c. inter corpalia de trāsla. p̄la. facit tex. in. l. j. ff. qō cuiusq̄ vniuer. no. Et ꝓ illū tex. ⁊ ꝓ istuz pōt argui q si, ꝑcurator nō facit fidē de suo mādato pinde ē ac si nō ꝓparuisset. vñ pōt dñs puniri tanq̄ꝫ contumax qō nō. bar. ibi ⁊ tene mēti. Nō q sacrm matrimonij pōt adesse sine baptismo., ꝓ boc. c. de infidelibus de ꝓsan. ⁊ affi. sz dic q nō est ratū nec ita firmū sicut si p̄cessisset baptism⁹. vt in. c. q̄ꝫto. j. ō diuor. Nō q nō baptizatus accipit vex corp⁹ xp̄i si eucharistia sibi ꝓferr̄ ⁊ nimirū. nam ⁊ iudas accepit corp⁹ christi ⁊ a iudeis xp̄s passus ē. sz i sacrāmēto vbi imprimit character. serua. c. j. s. e. ⁊ qō hic dicit in fi. Jtem nō q tres ordines fuerūt instituti in veteri lege ante baptismū. ⁊ vide lati⁹. xxj. di. §. j. Jt̄ē nō q nō intelligit iteratū qō ambigit esse factū. qō facit ad multa. ⁊ cōcor. de ꝓse. di. j. c. solēnitates. Ex quo ifertur q si quis nō recordat vtrū dixerit aliquā horaz diei puta iertiā vel sextā tenet iterare. Jt̄ē si non apparet q eccl̄a fuerit ꝓsecrata debeat cōsecrari. ⁊ generalr vbi act⁹ de necessitate dz explicari si ambigit vtrum fuerit gestus dz iterari. i. iteꝝ geri. Ultiō nō q violēta p̄sumptio ꝓ aliquo trāsfert onus, ꝓbādi ꝓriuz in aduersariū. ꝓcor. c. vt nostrū. vt eccle. benefi. Et nō q ꝑ violentā p̄sūptōz admittit, ꝓbatio in ꝓriū., ꝓ quo vide gl. l. di. ferrū. ⁊ qō dixi i c. bis q de spō. dz tm̄ probatio talis esse euidētissima qō nō. ar. i. c. qr verisimile. de p̄sūpti. ⁊ l. nō ē visile. ff. qō metus cā.

De custodia eucharistie chrismatis ⁊ alioꝝ sacrorum. Rubrica.

Jn p̄cedētib⁹ titulis visuz ē qual̄r eucharistia ꝓsecrat iō merito subijcit de ipsius custodia. ⁊ qr in baptismate vtimur chrismate. vt in. c. j. de sacra vnc. et supra vilum ē de baptismo iō additur hic ō custodia

chrismatis ⁊ generaliter de custodia oium aliorum sacramentorum.

Statuimus. Hoc dicit Eucharistia ⁊ chrisma debēt fideliter sub clauibus custodiri ⁊ ꝓriū faciētes sunt puniēdi. ꝑ statut. scō rōnem submittit. tertio addit penā scōa ibi ne possit. tertia ibi si vero. Nō ꝑ ꝙ eucharistia dz cōseruari in ecclesia sub clauibus ⁊ cōseruat pp necessitatē i firmoꝝ. vt in. c. sane. s̄. de cele. miss. ⁊ ibi bn̄ in quo loco dz cōseruari. Scō nō ꝙ ponēs rem sub clauibus nō pōt redargui de negligētia ⁊ incauta custodia facit pro istis qui recipiūt cōmodatum vel depositū. Itē nō ꝓuidendū ꝫ sacrilegos q cū sacro eucharistie vl cū chrismate sua nephāda sacrilegia ꝑsumūt exercere. ⁊ ꝫ tales sepe mira miracula visa sunt de qbus vide per ioā. an. sup rubrica de cele. missa. Itē nō quē puniri nō solū de negligētia ꝓmissa in officio sed de oi delicto ⁊ dāno ide postmodum ꝓueniēnbus ⁊ sic nota ꝙ ad delictū puniēdum nō solum cōsideraī volūtas delinquēdi sed exitus delicti vnde iputaī totū id qō ꝓter voluntatē suā inde secutum est. ⁊ ꝓ hoc bo. tex. in. l. sciaz. §. q cū aluer. ff. ad. l. aquil. vbi dicit ꝙ figs credēs vnū percutere cū lapide pcussit aliū tenet de illa pcussione lz nō habuit ꝓpositū pcutiendi illū. Idē dic siquis credebat pcutere vnū ⁊ pcussit duos ⁊ gnāliter de hac mā vide qō nō. in regula iputari de re. iu. li. vj. ⁊ subtilius ꝙ bar. in. l. diuus. ff. de fica. ⁊ ꝙ hec sit declarata gl. fi. Dicit tamē vin. hic vnū nōbile vbū ꝙ lz in foro cōtentioso ferēs falsum testimoniū puniet de falso ⁊ de oi dāno inde secuto tn̄ in foro aie solū puniet de falso testimonio lz aggraueī per sequentia. ⁊ vide tu Inno. in. c. sicut dignū de homi. vbi singulariter dixit ꝙ in foro aie ñ punitur quis ad satisfactionē dāni si dānum ītulit ꝓter ꝓpositū sed punitur de negligētia quasi velit ꝙ in foro aie habeaī respectus ad voluntatem delinquentis. ⁊ dic vt ibi latius notatur.

r **Relinqui.** Supellectilia in ecclijs poni nō debēt nisi necessitas vrgeat. b. d. ꝑ. Ecclesie debent sua vasa ⁊ vestimēta mūda tenere. hoc ꝺo. recitat duos excessus ꝫ quos ꝺo. ꝓuidet scōa ibi qz vero

Casus lr̄alis. Quidā clerici ecclesias supellectilibus suis ⁊ etiā alienis sic exponunt vt potius videātur domus laicoꝝ q̄z ecclieꝝ. Sūt ⁊ alij qui ecclesias dimittūt incultas sine inundas ⁊ etiā vasa ministerij vestimēta ⁊ pallas altaris ⁊ ipa corporalia tā inūda relinquūt ꝙ aliqbus interdū sunt horrori. vnde ꝓcipit pa. ꝙ hmōi supellectilia in ecclesijs non ponantur nisi necessitate instāte fic tamē vt necessitate cessāte de ecclesia remoueanī. ꝓcipit etiā vt oratoria vasa. corporalia ⁊ vestimēta predicta munda ⁊ nitida ꝓseruent. absurdū est. n. in sacris hmōi sordes negligere que dedecerēt ēt in vestibus priuatoꝝ. Ber. Nota primo ꝙ nec supellectilia aliena nec propria ipsoꝝ sacerdotū debēt in ecclesia poni nisi vrgente necessitate. Et ex hoc nō ꝙ necessitate instante puta pp metum hostiū vel incendia repentina licite supellectilia laicoꝝ deferunī ad ecclesiā. ⁊ facit boc. i ar. ꝙ ecclesie tpe necessitatis possunt incastellari. i. fortificari ⁊ custodiri ꝫ inimicos. de quo nō. in. c. i. j. de imu. ec.

Nota tertio ꝙ cōcessum ex certa cā dz cessante cā reuocari. xvj. q. i. generaliter. Ultio nō ꝙ sordes sunt negligēde etiā in vestib⁹ priuatis. vnde alibi dicit tex. nec exquisite delitie nec affectate sordes laudez pariunt. xli. di. in prin. ⁊ facit qō habeī in. c. per simoniā ea. di. vbi dicit fractos vestibus ⁊ dissolutos crimibus non admittimus. Hic querit quid fiendū de vestibus sacris vsu cōsumptis. dic ꝙ debēt cōburi ⁊ cineres in loco per quē nō habeī trāsitus debēt recōdi. vt in. c. altaris. ⁊ in. c. se. de ꝓse. dis. i. qō est contra clericos qui ex casulis antiqs vel cappis faciunt fieri bursas ⁊ aliqua alia ornamenta ad vsuz mūdanū qō est cōtra regulā semel deo dedicatū de re. iur. lib. vj.

In gl. fi. ibi debēt incedere ornatis vestibus ⁊ c. dicit bosti. ꝙ de ornatu nihil dicit hic sed tn̄ imundicia negligenda. tu vide in boc gl. notabilem. xxj. q. iij. ī summa ⁊ in. c. ois iactātia ⁊ vide quod dixi in. c. clerici. de vi. ⁊ bone. cle.

De reliquijs ⁊ veneratione sanctoꝝ. Rubrica.

Viso de custodia eucharistie ⁊ chrismatis ⁊ veneneratione sacroꝝ sacramētoꝝ merito subijcitur rubrica de reliqjs ⁊ veneratione sanctorum.

a **Audiuimus.** Sine papē licentia non licz aliquem venerari ꝓ sancto. primo narrat quod audiuit. secundo illud ꝓbat ibi cum vir. Tertio illud ꝓhibet ibi illum ergo. Casus lr̄alis. Quidā diabolica fraude decepti quēdā in ebrietate occisum quasi sanctum venerabanī. cū etiaz ꝓ talibus in ebrietate occisis ecclesia vir orare ꝓmittit cū dicit aplūs ebriosi regnuz dei nō possidebunt. Unde mādat pa. ꝙ illuz de cetero colere nō presumant. qz ⁊ si per eū miracula fierēt sine auctoritate ro. ecclesie nō liceret ꝑ scō venerari. Ber. Nō primo ꝙ vir ebriosi decedunt sine peccato. ista. n. ebrietas qñqz est veniale qñqz mortale de quo aliqd ꝺ per vin. sed vide ꝙ dixi in. c. a crapula. de vi. ⁊ bo. cle. Illud tn̄ indubitatū est ꝙ ebrietas assidua est pcm̄ mortale in. §. als ea demū. xxv. dist. nā frequēter qs inebriaī q scienter ⁊ volūtarie iebriaī nullū aūt pcm̄ adeo veniale est qn̄ fiat mortale duz sumit in ꝓsuetudie. xxv. di. §. cris. ⁊ sic ītellige qō nōt arch. p⁹ aug. ī. d. §. als ea demū. Nō ꝺo ⁊ tene mēti qñ lz aliquē colere ꝓ scō ēt si in vita fecisset miracula sine auctate rōani pōtificis. Et ꝺ ītellige qñ publice qs vult aliquē venerari secus āt si in occulto quis emittit ꝑces apud eū quē credit scm̄. vt ꝓbaī a ꝓpo. j. c. ꝓi. in. v. publice. ⁊ ibi nōt Inno. qō tenemenți Et vide gl. eo. ti. c. i. li. vj. Quare aūt miracula ñ sufficiunt vt aliqs veneret ꝑ sancto. dic ꝙ iō qz qñqz ꝑ malos ēt fiunt miracula. multi aūt boc faciunt ex arte magica vt simon magus. multi ex spiritu ꝓphetie eis a deo tributo. Exemplum de saul qui prophetauit dum ꝑsequeret dauid. Alij ꝓpter fidem quam habēt sine charitate iuxta illud euangilij. Et si tantaz fidem habeam vt montes transferam charitatem autem nō habeam nihil mihi prodest. ⁊ transumptiue habetur de cōse. di. iiij. in. c. solet. ⁊ notabis boc semper ꝙ pōt haberi fides maxima ita vt eius virtute faciat miracula sine charitate. ⁊ vide ad p̄dicta' tex. i. c. multi. ⁊. c. teneamus. ⁊. c. prophetauit. i. q. i. Ultimo hic queritur quare nō debet aliquis ꝓ sancto coli nisi prius canonizetur per ecclesiam quid est canonizare ⁊ qualiter fiat. Solu. fm Joā. an. Canonizare est aliquem per summū pontificez catbalogo sanctorū ascribere ⁊ decernere ⁊ declarare vt debeat coli ⁊ venerari ꝓ sancto. ⁊ ꝙ fiat annuatim officiuz solenne ꝓ eo sicut ꝓ alijs sanctis iuxta qualitatē suam vt si ē confessor fiat officium confessorum. ⁊c. Fit autem ista canonizatio qz preces iuges ⁊ incessantes debent fieri apud summum pontificem vt iformet se de vita et miraculis ⁊ finaliter canonizet. papa vero non det de facili moueri maxime ad primam requisitionem sed debet etiam differre cōmissionez inquisitionis vt iterum videatur an fama ⁊ miracula cōtinuētur tandē cōmittit inquisitionez super vita ⁊ miraculis. ⁊

a An ebrietas sit veniale vel mōtale peccatū. ꝙ sit mortale apte sētit gl. i. c. ꝓ ob cūtib⁹. xlij q. ij. Sed ꝓriū tz gl. i. c. inebriauerūt. xv. q. i. Et de boc vide oino gl. in. d. §. ea demū ⁊ d. an. i. d. c. a crapula. ⁊ latissime p tho. i scōa secūde. q. xv. arti. i. ij. ⁊. iij. ebrietas tn̄ in clericis semp ē pcm̄ mōtale vt nōt. dominic⁹ i. c. añ oia i. i. nō. per illum tex. xxxv. dist. scō ꝙ gl. i l. i. C. de rei vx. ac. Sz ꝙ ebrietas sit pcm̄ veniale nisi sit assidua tz do. ab. i cle. i. de homi.

vide que exigũtur ad ſubſtantiã miraculi p glo. e. ti. in. c. i. li. vj. tandẽ habita informatione vocatis prelatis curie papa declarat ⁊ decernit illũ habendũ pro ſancto ⁊ ſolẽniter celebrare miſſam in illi⁹ honorẽ. et vide ſerioſe hũc ordinẽ per Jo. an. hic.

c **Cum ex eo.** Hoc dicit. Sanctorũ reliquie vendi nõ pñt vel paſſim oſtẽdi nõ debẽt ne circa illas popul⁹ decipi poſſit. ponit duplicem exceſſum quẽ prohibet diſtinguẽdo inter veteres et nouas reliquias ibi pñti. tertio fraudes p prelatos ꝓhiberi ꝓcipit ibi prelati. Caſus litteralis. Quidã exponebãt reliquias ſanctorũ venales ⁊ eas indifferẽter oſtẽdebãt ꝓpter qõ ſepe detrahebat chriſtiane religioni vnde ſtatuit ꝓciliũ generale vt antique reliquie decetero extra caſſam nullatenꝰ extrahant nec exponãtur venales ĩuentas aũt de nouo nullꝰ venerari preſumat niſi prius a ſede apoſtoli. fuerit approbate. nec prelati eccliarũ pmittãt eos q ad eorũ eccleſias cã veneratõis accedũt varijs figmentis aut falſis documẽtis decipi. ſicut in pleriſq; locis occaſione q̃ſtus fieri ꝓſueuit. Ber. Nota duplicem venalitatis cãm circa ſanctorũ reliquias fore prohibitam. prima cũ vere vendũtur inde accepto precio. nã ſacra ⁊ religioſa nõ ſunt in dominio alicuius nec accipiunt eſtimationẽ. inſti. de re. diui. §. ſacra loca. ⁊. §. nullꝰ ſcõa cũ exponũtur paſſim cauſa queſtus vt habeant largiores oblatões. eſt. n. hec quedã larga venditio.

Nõ ſcõo q relige ſanctorũ nõ debẽt oñdi extra capſaz rõ ꝓhibitõis eſt q cũ oñdunt extra capſaz oſſa nuda multorũ deuotio tepeſcit ⁊ dat detractorib⁹ cã obloquẽdi. dicũt. n. q fi fuiſſet ſanctus oſſa nõ fuiſſẽt ſic diſperſa nõ aduertẽtes q oĩbus generaliter dcm̃ eſt. Cinis eſt ⁊ in cinerẽ reuerteris. illis exceptis quibus deus ſingularẽ grãm facere voluit. vt in corpore beate marie virginis ⁊ ſancti ioannis euãgeliſte ⁊ ſimiliũ. de quib⁹ ſcriptũ eſt in pſalmo. xviij. Non dabis ſanctũ tuũ videre corruptõez. ⁊ põt. ppie intelligi de corpore xpi. Nõ q reliquie de nouo inuẽte nõ ſũt venerãde in publico ſine auctoritate ſedis apoſtolice. ⁊ intellige glo. de oĩo nouis. ſecus ſi eẽnt reliquie ſanctorũ approbatorũ. ſed dictũ gl. ⁊ doc. põt, p cedere qñ certũ eſt q ſunt reliquie ſancti canonizati. Sz vbi oriũ aliqua dubitatio tũc hz locuz iſte tex. vt nõ venerent publice ſine auctoritate pape. vñ ppie loquit qñ dr q ſunt reliqe ſancti approbati. ſed de hõ habeẽ clara certitudo alꝰ nihil adderet ad. c. precedens. ⁊ hoc ẽt ſentit do. an. h. ⁊ certe tex. hoc clare innuit. Nõ ꝫ clericos qui cã q̃ſtus decipiũt populuz fingẽdo reliqas vbi nõ ſunt. ⁊ maxime in boc errant iſti queſtuarij ſancti antonij ⁊ alioꝝ.

De obſeruatione ieiuniorũ. Rubrica.

Aiſo de veneratõe ſanctorũ qz ꝓpter eorũ veneratiõnẽ ⁊ deuotionẽ ſunt indicta ieiunia ab eccleſia merito poſt rubricã precedẽtẽ ſubijcit iſta. Et ꝑ quo ad declaratõez rubrice ⁊ materie quero qd eſt ieiunium ⁊ vnde dicat. So. dicit Jnn. q ieiuniũ eſt triplex Primũ eſt abſtinẽtia cuiuſlibet rei edibilis ſm̃ pro priã volũtatẽ ⁊ nõ ꝫz ſtatutũ eccleſie. vnde largo mõis qui abſtinet ab aliquo cibo placito põt dici ieiunator. nã ieiuniũ dr a quodaz inteſtino ſic vocato qz vt plurimũ eſt vacuũ ⁊ exinanitũ. vnde ad inſtar illi⁹ inteſtini dr illud ieiuniũ, ppter abſtinẽtiã ⁊ euacuatõez Scõz ieiuniũ eſt cũ qs abſtinet a rebus humectanti bus comedẽdo. ſ. ſicca. puta panẽ nuces ⁊ ſiſſa. Tertiuz eſt abſtinẽtia a cibis ſm̃ ordinatõem ſeu conſuetudinẽ eccleſie. ⁊ hoc mõ capiũ h. Goff. dicit q triplex eſt ieiuniũ ſz alio mõ. nã quoddã eſt ieiuniũ gnãle vt abſtinere a vitijs ⁊ voluptatib⁹ de ꝓſe. di. v. ieiuniuz Scõm ieiuniũ eſt moderata refectio. de ꝓſe. di. v. c. ſint tibi. ⁊. c. nõ dico. ⁊ hec ieiunia ſũt ſingulis diebꝰ ſoluẽda ⁊ de his nõ tractabiũ h. Tertiũ eſt ieiuniuꝫ ſm̃ q ſumiũ hic ⁊ in cõſuetudine loquẽdi. ⁊ iſtud eſt ſubtractio prãdij ⁊ poſt cenã cuiuſlibet cibi priuatio vſq; ad die ſequẽtẽ ⁊ abſtinẽtia a carnib⁹ ⁊ trahẽtib⁹ ſeminã originẽ a carnibus vt ab ouis lacte ⁊ caſeo iij. di. deniq;. Jtẽ abſtinẽtia a cibis delicatis ⁊ pciosis. vt in. d. c. deniq;. ⁊ a voluptatib⁹. vt in. c. qd ꝓ deſt. lxxxvj. di. ⁊ ſic in effectu eſt ieiuniũ afflictio carnis ex abſtinẽtia ciboꝝ, puenies nõ predicto. Et hz doc. h trãſeãt tñ quedã diſcutiã ad verificatõez buiꝰ diffinitõis. dicit. n. ꝓio Gof. q eſt ſubtractio prandij. ex hoc vr velle q ieiunãs dz cenare ⁊ nõ prandere. Cena. n. eſt ſerotina dicta ab eo q fit quaſi in tenebris. prandiũ vero eſt de mane. ſed ego allego tex. ⁊ glo. in ꝑuum in. d. c. ſint tibi de ꝓſe. di. v. vbi dic̃ tex. quotidie eſurire. ⁊ quotidie prãdere ⁊c. ⁊ ſic loquit de prãdio. vnde glo. ibi ꝓcludit q nõ eſt differendũ prandiũ vſq; ad noctis tenebras ſicut faciũt iudei ⁊ ſaraceni. vnde ꝓclude q aut logmur de ieiunijs quadrageſimalibus. ⁊ tunc hora veſpertina eſt tantũ cõpetens. i. poſt expletas veſperas in eccleſijs que tempore quadrageſimali dicũtur de mane ⁊ peccatũ eſt anticipare illam horaz. de hoc eſt tex nõ. in. c. ſolent. de cõſe. diſt. i. Et ratio illius ſtatuti fuit qz in ieiunio quadrageſimali imitamur veſtigia xpi iõ q chriſtus abſtinuit a cibo. xl. diebus ⁊ noctibus nos ita deberemus agere ſi natura pateretur humana. ſed qz hoc nõ eſt poſſibile in humanis preter diuinũ miraculuz ſtatuit eccleſia vt ſaltez per omnes. xl. dies ficte ſumpros homines ieiunarent. nam poſt veſperas expleras dies ficte dicitur expletus cũ non reſtet aliud officiuz diurnũ. de quo in. d. c. ſolent. vbi per archi. In alijs vero ieiunijs nõ eſt hora prefixa ab eccleſia. ⁊ iõ cõmuniter tenẽ vt in nonis licite ſumaũ cibus. ⁊ ita biñt homines in obſeruantia generali. ⁊ tz archi. poſt beatũ tho. in. d. c. ſolent. Dicit ſcõo in diffinitõe q eſt priuatio cuiuſlibet cibi poſt cenaz vſq; ad diez ſequentem. Ex hoc videt velle Gof. q ſumere aliqd poſt cibum aſſumptum ſit frangere ieiunium. Jnno. hic reuocat in dubiũ de potu. ⁊ tandem videtur concludere q potius ante cibum vel poſt ſumptus non frangit ieiunium. Jtem ſentit q prandere pluries eſt frangere ieiuniũ qz ſic de cõſuetudine eccleſie ieiunium approbatũ eſt quaſi idẽ ſentiat. ⁊ ponderabis hz nullo iure caueri vt ſemel tm̃ comedaũ in die tempore ieiunij. ſed ego dicerez ſatis hoc caueri ſi bene põderet mens. c. quadrageſima de cõſec. di. v. nam ibi dicit q dies dominicales ſũt illo tẽpore ſubtracti ab obſeruãtia. qõ nõ põt intelligi niſi vt tũc pluries poſſit comedi. ergo in alijs diebus vt exceptio ſit bona ſoluz eſt ſemel comedendũ. ad idem text. in. d. c. ſint tibi. vbi dicit quotidie eſurir ⁊ quotidie prãdere ⁊c. videt enim permittere ſolum ſemel comedere in die ante vero ⁊ poſtea eſt eſuriendũ ad afflictionem carnis. putarez tamen q aliquid ſumere pro collatione de ſero magis ad ſuſtentationẽ nature q̃z ad delitias non eſſet peccatũ nec frangere ieiuniũ dũmodo hoc fiat temperate ſm̃ conſuetudinẽ loci. nã ex quo nõ habemus in hoc ius ſpecificũ recurrendũ eſt ad cõſuetudinẽ loci. ad hoc. c. vtinam. lxxj. di. ⁊. c. illa. xij. di. videmus enim in ſimili religioſos precipue ciſtercienſes ſtatuiſſe vt hi qui miniſtrãt reliquis tẽpore ieiunij aliquid ſumant vt melius poſſint differre prandiuz. ⁊ ſm̃ Jnno. iſti nõ dicunt frangere ieiunium. Idẽ dicit de miniſtrantibus dominis qui preguſtant cibos ex ſuſpitione veneni. Idem dicendum in medicina⁹ neceſſaria. ſerua ergo in hoc conſuetudinem. Adde

illã horam quã eccleſia cõſtituit ieiunans cibum ſumat. ſed dicit q iz ieiunans numis laute comedẽdo vel cũ nimia auiditate vel nimis magnã quãtitate cibi ſumendo peccet ⁊ meritũ ieiunij p dat vel in toto vel in parte nõ tñ eccleſie ſtatuta tranſgredit ⁊ iõ ieiuniũ nõ ſoluit. ſz ad hoc vulgatũ, inquantũ dixi de nimia auiditate vide tex. i c. quinq; modis in fi. de ꝓſe. di. v. ⁊ i. c. ſiqs ⁊ in. c. ſequẽ. xl. di. et inq̃ntũ dixi õ nimia cõmeſtione i prãdio vide tex. in. c. ſint tibi quotidiana ieiuna de ꝓſe. diſ. v. Jtẽ inquãtũ dixi õ hõa prãdij pro ieiunantibus vide oĩo dom. poſt archi. i c. qui dic̃ circa fi. xl. di. et q hora tertiarum ſit hora prandij, pnõ ieiunantibus eſt text. que ibi not dom. in. c. ñ iz. xliij. diſt. Jtez vtrum ieiuniuz ſoluat qui potũ aſſumit pluries vide plenõ. in. c. ex p te poſt. d. an. de cele. miſſ.

a Et q hora nona ſit hõa prãdij pro ieiunãtibus p pulcherrias ⁊ medicinales rões determinat ipſe tho. in. iiij. ſen. di. xv. q. iij. ar. iiij cir. fi. ⁊ adde q anticipãtes p̃dictas horas dicunt frãgere ieiuniuz. ita iz aperte tho. vbi. ſ. xv. di. q. ij. art. iiij. cir. fi. dicit tñ q eccleſia nõ intẽdit artare ieiuniũ ad ſubtilẽ rpis inſpectionez qz nõ debz aſtrolabiũ accipe ad horã cõmeſtionis cognoſcendi vnde ſufficit q circa

b Et vi õ de hoc p do. an. in. c. ex p te. ſ. de cele. miſſ. ⁊ vi õ q ibi nõ.

a De isto articulo an tẽpore ieiunij liceat comedere ova vel lacticinia vide latiꝰ per domi. in c. deniqz. iiij. di. Et ibi dicit q; si tẽpore ieiunij comedatur de camalione nõ frangit ieiunũ peccat tñ comedens si hoc faciat propter gulã. Jtẽ dicit ibi domi. q; tẽpore ieiunij nõ est licitus comedere aues que nutriunt in aquis lz quidã vulgares ꝑ. Jtẽ an tẽpore ieiunij liceat comedere olera cocta cuz carnibus. vide tert. in. c. si. v. non pro abstinentia. xxx. di. z ibi vide domi. i terminis in vij. nõ. vbi tz q; nõ. Jtem vide omnio sanc. thomã i .iiij. sen. di. xv. q. iij arti. iiij. circa fin. vbi dicit q; ieiunũ quadragesime magis artꝰ obseruatur quam alia ieiunia qz i eo xp̃i ieiunium ꝑm modum nr̃m imitat. Et ideo i ieiunio q̃dragesimali vsus cãnũ z ouorum est generaliter inter dictus sed i aliis ieiunijs ꝓsuetudo cuiusliber loci est seruãda. b Qua etate quis teneatur ieiunare vide late p archi. in c. ꝓnũciandũ circa med. ö ꝓse. dist. iij. vbi recitat ij varijs opin. ꝓcludere vt q; nõ teneat ante. xxj. annũ. Et vide oio de b late p. d. an. in c. ꝓsitũ in vlt. col. j. e. z viõ et p san. tho. in loco b al. per illũ. vbi ꝓcdit q; cũ pueri indigeant frequenti cibo z nõ mlto simul assumpto tam et qz indiget multo nutrimento nõ tenent ad obseruanda ecclesie ieiunia vsq; ad finẽ tertij septennij. i. vsq; ad fi. xxj. anni. dic tñ q; tamẽ notabile dictũ Hosti. in. c. ij. j. eo. vbi dicit q; in ieiunijs solẽnibus z indictis per ecclesiam nil potest facere consuetudo. qõ intelligo quando consuetudo ex toto vult istud tollere secus si interpretatur qualiter fit explendum ieiunium modo predicto. nã consuetudo est optima legũ interpres. in. c. cuz dilectus de consue. Dicitur tertio in diffinitione q; est abstinẽtia a carnibus z ab omnibus trahẽtibus sementinã originez ab eis. z sic videtur velle Goffr. q; in ieiunijs sit abstinendũ ab ouis lacte caseo z c̃. z idem videtur velle Jnno. ħ. dicit enim q; ex causa posset statui puta propter penuriã piscium vt liceat vti istis lacticinijs dicit tamen q; eis vti extra ieiuniuz quadragesimale non est frangere ieiuniuz lz edentes peccent. secus i quadragesima. z forte ħ volunt dicere qz. c. deniqz. qõ facit mentionẽ de istis lacticinijs loquitur i ieiuniis quadragesimalibus. nã in alio ieiunio nullus tex. specifice disponit. sic transeunt cõmuniter doc. Sed vide notabile dictũ per archi. post beatũ thomaz in c. rogationes de cõse. di. iij. vbi dicit q; extra quadragesimam possumus licite vti lacticinijs si hoc habet consuetudo. z placet mihi hec opi. qz vt predixi. dictum. c. deniqz. solum loquitur in quadragesima. z videtur hec consuetudo laudabilis presertim in ciuitatibus vbi non est copia piscium. vt senis. Secundo principaliter quero quibus temporibus fit ieiunandum. So. dicit Jnno. in quadragesima. vt in dicto. c. quadragesima. z. c. solent. z. c. deniqz. Jtez in quatuor temporibus anni. de quibus in multis. c. lxxvj. di. Jtem in vigilijs apostolorum preter exceptas de quibus. j. eo. c. ij. Jtem in vigilia assumptionis domine nostre. z scias q; in iure nõ reperitur aliud festum domine nostre qõ habeat vigiliam in precepto. nam hoc festum assumptionis est celebrius aliis. vt in. c. fi. de sen. excom. lib. vj. fertur tamen q; quidam papa omnes festiuitatũ domine nostre vigilias posuit in precepto. sed de hoc non habeo scripturaz auctenticaz. Jtem in vigilia natiuitatis domini. vt in d. c. i. Jtẽ in vigilia omniũ sanctoꝝ. Jtẽ in vigilia sancti laurentij. alias vigilias non enumerant hic doct. Sed tu adde vigiliã pentecostes de qua habes duas glo. vna est Jo. i. §. necessario. lxxvj. di. alia est ber. in. c. ij. j. e. z eas tene menti. nam gratianus visus est tenere contrariuz in. d. §. necessario. Jtem dubitaf de vigilijs rogationum per tex. d. c. rogationes. sed in hoc seruanda est consuetudo loci. vt ibi nõ. sed hic in ista ciuitate senarum z in istis partibus non est de consuetudine. in francia vero secus obseruatur vbi celebrantur isti tres dies qui precedunt pentecosten ímediate etiã obseruaf ieiuniũ. ideo dimittendus est vnusquisq; locus iudicio suo. Tertio quero qui obligenf ad ieiuniũ. Jnno. dicit q; omnes doli capaces z ieiunare valentes. nam sicut in tali etate peccare possũt. vt in. c. i. z. ij. de delic. pue. ita z peccata flere per ieiunia debent. z ita lente transeunt hic doc. sz in. c. ij. j. eo. Jo. an. post Hosti. ponit plures opi. nã quidam tenuerunt qõ. s. dictũ est. Alij q; ieiunium non obliget nisi post pubertatẽ. Alij q; requiraf plena pubertas. vt tempus. xviij. annoꝝ. Alij q; tẽpus xx. annoꝝ. nam sicut ſm legem mosayca ante illud tẽpus non erat quis idoneus ad pugnã temporalem. vt habef numeri. i. c. ita nec ad pugnaz spiritualem. Alij q; requiritur tempus maius vt. xxv. annorum nam vsq; ad illam etatez minor restituif quasi nõ habeat integrum sensum. ff. de mino. per totuz. Alij q; ꝓueniẽs c̃ q; ad ieiunandũ in hoc tpe se exercecãt plꝰ vel minꝰ ſm moduz sue etatis. dicit tamẽ q; qñq; magna tribulatiõe iminẽte in signũ penitẽtie artioris z ieiunia pueris idicũtur ad placãdũ deũ. Et idẽ etiã pũcta liter in termis ad litterã ꝓcludit Tho. in. iiij. sen. di. xv. q. iij. arti. ij. vltra me. Et adde hic tho. in scõa scõe. q. clvij. arti. iiij. vltra me. vbi dic q; pau

post. xxj.b annum quis obligatur añ vero nõ qz eras illa non patitur qm̃ indiget puer seu adolescens cibo frequẽrato propter debilitatẽ nature. Jtem cibus cõuertif in augmentũ seu dilatationẽ mẽbroꝝ. z sic nõ sunt ita potentes ad ieiunandũ sicut maiores. Host. in. d. c. ij. plz opi. vt ante. xx. annuz quis non obligetur. z ita transit ibi Jo. an. beatus Thomas secũda scõe. q. clvij. arti. iiij. tz q; vsq; ad. xxj. non obligef ꝓpter rationes supradictas. dicit tamen q; dz puer vel adolescens se exercitare in ieiunijs vt sic capiat cõsuetudinẽ ieiunãdi. z inter hanc opi. beati Thome z Hosti. non est magna differentia. z satis potest teneri eoꝝ opi. quã etiã tz beatus Hieronymus in quadaz epistola. non enim preceptum quasi impossibile seu contra naturam est iniungendum istis pueris seu istis adolescentibus qz non esset nisi eos illaqueare ad peccatũ ex transgressione. lex autez debet esse honesta z possibilis. iiij. di. erit aũt lex. Quarto queritur quid in mulieribus c coniugatis. So. dicunt doc. q; ieiunia voluntaria non debent expleri sine licentia maritoꝝ. xxxiij. q. v. noluit. z. c. manifestũ sed ad ieiunia necessaria z indicta per ecclesiam obligantur nec excusat maritorũ contradictio. qz magis est obediendũ deo z vicario suo q̃z maritis iniuste ꝑcipientibus. xj. q. iij. in. c. iulianus. z. c. dominus. z c. qui resistit. nisi oriret scandalum inter eas z maritos. tunc enim saltẽ cum licentia sacerdotis poterunt ieiunia dimittere. qõ nõ. pro hoc facit qz preceptum positiuum ecclesie non obligat quẽ cuz scandalo i. c. ij. de no. ope. nun. in. c. nihil cũ scãdalo. de prescrip. in. c. cũ tencamur de prebẽ. Quinto queritf vtrũ in istis ieiunijs possit dispensari per superiorẽ. So. conclude post Jnno. q; in ieiunijs indictis per ecclesiam non potest aliquis dispensare preter papam nisi causa sit in debente ieiunare. Ex causa. n. põt eps dispensare z talia ieiunia in aliqõ aliud bonũ cõpensare. z causa satis sufficiens est debilitas persone siue ꝓueniat ex defectu nature siue ex exercitio exteriori exemplu z in agrimessoribus z in alijs artificibus q ex diurno z longo labore debilitantur ita q; cõmode ieiunium tolerare non possunt licite enim fit istis cõmutatio. ar. lxxxij. di. c. presbyter. in fi. Nec intelligas q; propria auctoritate quis possit sibi hoc ieiunium cõmutare. ar. in. c. ij. in. fi. j. e. z. c. i. de voto. vnõ glo. in. d. c. presbyter. dz restringi ad casuz illius. c. nam ibi redemptio ieiunij permittif auctoritate illiꝰ canonis. vnde non dz trahi ad alia ieiunia, z multos decipit illa glo. z de hoc etiaz ibi per archi. qui tz qõ s. dixi. In ieiunijs vero ad que quis se obligauit ex voto põt eps dispensare etiã sine causa existente i vouente dũmodo id i qõ fit cõmutatio fit melius z deo acceptius. vt i. c. i. de voto. vbi satis bene hoc probatur z vide quod ibi dixi. Et ex his habes dictum prima fronte mirabile vt magis stringat ieiunium indictum per ecclesiam q̃z ieiuniuz ad qõ aliquis se obligauit ex voto. rõ põt esse qz primũ fuit a principio necessariũ nec est obniãduz precepto supioris sine cã. scõm vero a principio fuit voluntariũ. z apparet satis de voluntate dei cui acquisita est obligatio q; vult cõmutationem fieri in melius. arg. in. c. magne. z quod ibi nõ. de voto. Sexto quero nunquid ieiuniũ sal tem possit de die in diem transferri. dicit Jnno. q; sic exñte causa. nã videmus q; si festũ sit in feria scõa nõ ieiunatur in die dñico sed trãsfertur ieiuniũ in diẽ sabbati p̃cedẽtis. vt i. c. i. j. eo. ita dicendũ pari ratione

peres que pñt sufficiẽter habere q; eis sufficit ad vnã cõmestiõz ñ excusant a ieiunio, pter paupertatẽ. lz dic q; illi q; frustratim edemosynas mẽdicant qui nõ pñt simul habere q; eis ad victum sufficiat a ieiunijs ecclesie excusari videntur. Dicit etiã i ea. q. z eo. ar. q; magis cõuenit q; cũ implectis z nouicijs in ieiunijs dispẽsetur q; cũ antiquioribꝰ z perfectis. Jtẽ adde q; nõt domi. i. c. nerui circa fi. xiij. di. vbi dic q; aõo extenuans corpꝰ suuz ieiunijs et vigilijs q; ex hoc verisimiliter sequatur mors peccat mortaliter. z all. archi. in. c. nõ mediocriter ö cõ se. di. v.

c Vide plene per archi i. ca. pronũciandũ. de cõ. dis. iij. vbi videtur tenere q; mulieres possint ieiunare inuitis maritis.

q; si vigilia cõtingit in aliquo festo solẽni q; tunc vigilia, ꝓpter veneratiõnẽ festi possit quo ad ieiuniũ expliciari die precedẽti. ⁊ ponũt exẽplũ doc. in multis locis francie vbi colit festũ sancti quintini qõ accidit in vigilia oĩum sanctoꝝ. nõ. n. tunc hoĩes ibi ieiunãt ꝓpter festũ solẽne sed trãsferũt ieiuniũ in aliũ diẽ. ⁊ idẽ posset fieri qñ accidit ieiuniũ in festo principali alicui⁹ ciuitatis vel loci vt ieiuniũ trãsferat in diẽ precedentẽ qõ bene notabis. ⁊ placeret nubi vt ista trãslatio fiat per ep̃m. ar. in. c. ij. ĩ fi. j. c. Vltrio ꝑ quero nunqd trãsgrediẽs ieiuniũ solẽne obligeť ad peccatũ mortale. glo. xxv. di. in. §. alꝫ ea demuꝫ. videť sentire q; sic sed dominus car. j. eo. c. ij. dixit hoc procedere quãdo ieiuniũ omittit ex contemptu vel inobedientia. vt qz nõ vult se subijcere precepto superioris secus si sine cõtemptu qz tunc transgressio solũ obligat ad veniale. ⁊ dicit hoc tenere archi. in. d. §. alꝫ ea demum. sed certe archi. ibi soluꝫ refert opi. Jo. de fontana. ⁊ tranſit sed aliter reperio eum sentire in. c. vtinã. lxxvj di. vbi dicit q; si quis ex aliqua causa transgredit ieiunium nõ peccat mortaliter. qõ potest intelligi quãdo forte erat debilis nec curauit ire ad superiorem ꝓ licẽtia. ⁊ sic secus sentit quando nulla subest licita causa. Sed ꝓ primo dicto facit notabile dictum Colt. in. cap. i. de constitu. vbi dicit q; transgressio canonis obligat ad mortale quando fit ex contemptu seu inobedientia. Et contemptus ꝓprie est quando ex sola voluntate nõ vult se subijcere statuto superioris. vnde dicit q; iste contemptus clare apparere non potest nisi post monitionem. sed siquis transgreditur ex concupiscentia ira vel negligentia tunc solum obligat ad venale. qõ dictũ prima fronte videtur mirabile. ⁊ hoc dictũ putarez verum vbi superior aliquid iniungeret per verbum cõmune. puta per verbum statuimus vel ordinamus vel simile. secus credo vbi procederet per verba preceptiua seu equipollentia. nam trangressio precepti superioris obligat ad mortale ꝫ fiat sine contemptu. xiij. q. i. c. qõ precipitur. ⁊ in. c. ij. de maio. ⁊ obe. facit qõ dicam in. c. nam cõcupiscẽtiam de consti. vbi omnio vide in quo generaliter tractabo. an ⁊ quando transgressio statuti vel regule obliget ad mortale. ⁊ fuit illud iudicium beati thome. q; vbi statutuꝫ fit per verba cõmunia transgressio regulariter non obliget ad mortale. qõ intellige quando fit sine contemptu. nam sicut non omnis transgressio legis obligat ad mortem temporalem ita nec ad mortem eternaꝫ que prouenit ex peccato mortali. xxv. di stin. vnum oratium. ⁊ ideo ad propositum ponderãda sunt verba statuti seu canonis quibus indicitur ieiunium an sint verba preceptiua an equipollentia seu cõmunia ⁊c̃. Et colligitur ex predictis ⁊ ex bis que dicam in. d. c. nam concupiscentiam. ⁊ predicta nota bene. quia materia est peregrina ⁊ ideo serioſe institi super rubrica.

Ex parte. e Vigilia occurrens ĩ domica ieiunari debet in sabbato ⁊ ieiunãda est vigilia matbie. cõmunis diuisio. scõa ibi ad quod. Casus lr̃alis. Quesituꝫ fuit a domino papa. Vtruꝫ si natiuitas domini vel assumptio beate marie virginis vel festiuitas alicuius apostolorũ in scõa feria venerit: die sabbati precedenti vigilia debeat ieiunari. Et vtrum in vigilia beati matbie apostoli sit ieiunuꝫ iniungendũ. Ad qõ breuiter respondit papa q; die sabbati festiuitates prelibatas secunde ferie precedẽtis ⁊ beati matbie apostoli debet vigilia ieiunari. Ber. Nõ primo ex tex. q; in vigilia natiuitatis domini ⁊ assumptionis beate marie virginis ⁊ omnium apostolorũ est necessario ieiunandum. ⁊ pondera q; solum dicit de vigilia assumptiõis beate Marie virginis. Ex quo infertur q; alia festa beate Marie non habẽt quo ad preceptum ieiunij vigiliaꝫ. quod dixi. s. in rubrica.

Secundo nota q; causa legitima potest mutari ieiunium de die in diem. Et facit⁹ prima fronte iste tex. q; non valens ieiunare in die statuta tenetur alia die quasi sit obligatus ad duo. s. ad ieiunandũ ⁊ illa die. vnde si impeditur ĩ illa die remanet obligatio ieiunij in alia die. ar. optimuꝫ bic ⁊ in. c. cum dilecti de do. ⁊ contu. ⁊ in. l. celsus. ff. de arbi. de quo dubito per. c. ij. j. eo. vbi non valenti ieiunare in quadragesima nõ iniungitur vt ieiunet alio tempore. ad idem qõ notat Inno. in. c. i. de cele. miſ. vbi dicit q; non valens dicere officiuꝫ propter infirmitatẽ non tenetur illud reassumere alio tempore quasi officiuꝫ sit seruit⁹ cuiusqz diei ⁊ variatur ex tẽpore ita videť dicendũ in ieiunio. nam si teneoꝝ prestare operas certo tempore ⁊ impediar non sum obligatus in alio tempore qz non sunt eedem opere sed variantur ex tempore. vt est tex. nõ. in. l. si non sortem. §. libertus. ff. de condit. inde. ⁊ si relinquitur mihi vsufructus biennij futuri ⁊ impediar non possim petere vsufructuꝫ alterius biennij qz non est idem vsufructus. vt. l. si vsufructus mihi in biennioꝫ. ff. de vsufru. lega. ⁊ istaꝫ partẽ crederem verioꝝ. ad istũ tex. respondẽ q; loquitur in translatione fienda ex cã que nõ est in ipso debẽte ieiunare: sed ꝓpter festũ fit in aliuꝫ diem. Vltimo nota q; vigilia beati Mathie est in precepto. ratio dubitãdi fuit qz mathias nõ fuit de numero. xij. a principio sꝫ successit post mortẽ cbristi in locum iude dum apostoli posuerunt sortem super eum ⁊ Barnabaꝫ. ⁊ ratio decidendi est qz surrogatum debet sapere naturam eius in cuius locum surrogatur. vt in. c. maiores. de baptismo. ⁊ in. c. ecclesia vt lite pendente. Ab.

c **Consilium.** Non capit congruam sũmationẽ ⁊ tex. in se satis clar⁹ est. ⁊ multa sunt dicta que patent per. §. Casus litteralis. Quesitum fuit vtruꝫ omnes vigilie apostoloꝝ debeant ieiunari. ⁊ respondetur q; sic preter vigilias apostolorum philippi ⁊ iacobi: ⁊ beati ioãnis euangeliste: qz festiuitas illoꝝ infra solẽnitatẽ paschalẽ celebratur. festiuitas beati ioãnis infra natale domini. Jeiunũ etiã apud nos in aduẽtu domini agit. Vigilie sanctorum quoꝝ festiuitates secũda feria celebrant in precedenti sabbato ieiunande sunt. De celebratõe beati Bartholomei cum dubitat apud quosdã. respondet papa q; cõsuetudo regionis seruet. Item quidã in quadragesima ꝓpter necessitatẽ famis coacti fũt comedere carnes. querit que penitentia sit illis iniũgenda. respondet papa q; in tali articulo non peccãt preces tamen domino ꝓ illis ⁊ cum illis sunt effundende. Item quidam ꝓpter debilitatem comedũt carnes die sabbati contra loci consuetudinem vnde alij habent molestũ. respondet papa q; consuetudo loci seruetur: ita tamen q; debilibus ⁊ infirmis ꝓpter hoc periculum non immineat. Item quidaꝫ infirmantur in quadragesima ⁊ alijs ieiunijs ⁊ petunt esuꝫ carniũ sibi cõcedi. respondet q; desideriũ infirmoꝝ admittẽdũ est cũ vrgens necessitas hoc requirit cum legi nõ subiaceat necessitas. Nota primo ex principio q; vigilie omnium apostoloꝝ preter exceptuatas de quibus in tex. debent ieiunari. ⁊ intellige de. xij. apostolis quos enumerat glo. in. c. i. ō reli. ⁊ vene. san. lib. vj. Nota secundo q; ꝓpter magnam solennitatem loci contingentez in die ieiunij potest omitti seu transmutari ieiunium. Ꝫ tamen ĩ vigilia istoꝝ apostoloꝝ exceptuatoꝝ non fit cõmutatio sicut in precedenti. ⁊ credo boc contigisse qz accidunt iste vigilie inter festa diuturna. vnde non dea Item facit q; si concurrant eo. die plura ieiunia q; debeat fieri trãsmutatio ieiunij. Sz in contrarium determinat archi. in. c. ō ieiunio. lxxvj. di. vbi dicit q; si concurrãt eodẽ die vigilia matbei ap̃i o stoli ⁊ vigilie quattuoꝝ tpoꝝ q; celebrãt oẽ ieiunij vnico die ⁊ ꝓ boc facit tex. in. ca. magne ĩ pri. de vo. ⁊ dicit q; ita tꝫ bug. dicẽs q; nusq; reperitur in iur̃ ꝓpter boc transmutationẽ fieri debere. Ad idẽ vide Jo. an. i. c. cum ĩ cunctis. §. fi. de elec. q; dicit q; si plã ieiunia cõcurrãt ea. die vt puta q; sit tẽpus quadragesimale. et sit vigilia vnius sancti ⁊ sit tẽpus quatuoꝝ tpoꝝ q; sufficit vna die ieiunare.

a Et ad de q̄ si cartusiēsis infirmus iudicō mediocrum aliter euadere nō potest nisi cōedat carnes licet eis carnes comedē nō obstante statuto contrario. ita nō. dicit do. ab. in c. si vero. de iureiuran. et ꝯino ibi viō modernos'. Item rōem quare i ieiunijs magis interdicat vsus carnium q̄ vsus vini pl. pōit tho. ij. ij q. cxlvij. Et vide do. an. in c. ex parte. super glo magna. s. de cele. miss. vbi refert q̄ doctō. dicūt experti q̄ hō pl⁹ viuet ex sola aqua q̄ ex solo vino et vide. d. an. hic i fi. i. col. vbi dic̄ q̄ vtre bois ē magis necessarium vinuz q̄ carnes. pro quo allego glo. no. i. ca. forte. ō ꝑse. di. ij.

b Et sac̄ ad. q. quam pōit. d. chrysto. porti. in §. sz q̄ principi i fi. isti. de iure gētiū. et ci. vbi querit pone q̄ scholaris mediolanēsis repiat se i studio tpe quo mediolanenses ex priuilegio sancti ābrosij vescuntur carnib⁹ an et ipse quoq; poterit cōedere carnes vel ibi p eū.

bet fieri cōmutatio in diem ita longiorem sed quādo solum vna dies intermedia est impedimento tunc fit commutatio. vt in. c. precedenti. nam propter breuitatem temporum vigilia non videtur differre a festo

Nota in. §. ieiunium. et tene menti ar. opti. et quasi expressum q̄ aduentus dñi de necessitate non ē ieiunandus sed inspicienda est consuetudo cuiuslibet loci. vñ ꝟ papa caute locut⁹ est dicēdo q̄ apud nos ieunat̄ &c. quasi dicat ꝟm Hostiē. habemus hoc de ꝓsuetudine sz statutū nō facimus nec aliquē astringi volumus nec reperit̄ alibi cautū q̄ sit in precepto. cōsuetudo vero romane eccl̄ie nō est necessario obseruanda in alijs regionibus. vt nō. glo. in. c. i. de sū. trin. li. vj. et de ꝓse. di. iij. c. de trina. Nō in. §. de festiuitate. q̄ in colēda festiuitate beati Bartholomei attēdenda est regionis ꝓsuetudo. et ratio dubitādi fuit q̄ beat⁹ Bartholomeus fuit excoriatus vna die i qua virit alia die decessit. vnde aliqui colunt diē excoriationis aliqui diē mortis. ideo seruāda est loci ꝓsuetudo. Sic dubitat̄ de festo beate Margarite. nā varie in diuersis locis colit̄. ꝓpter diuersa martyria et diez mortis. sed dicit Jo. an. se vidisse in li. auctētico q̄ dz coli. xx. iulij. Nō in. §. cū aūt. q̄. ꝓpter necessitatē famis licite qs vsit̄ carnib⁹ in quadragesima. Itē nota q̄ signū bone et timorate mētis est timere culpā vbi culpa nō est. et sic in dubio dz quis potius se estimare cupabilē in foro aīe q̄ illa via est tutior. Nō in. §. itē optimū ar. q̄ esus carniū nō est ꝓhibitus in die sabbati de iure. vnde cessante loci ꝓsuetudine posset quis comedere sine peccato illo die tū de honestate et ꝓfilio abstinendū est. de quo vide tex. cū glo. i. c. de esu carnū. et. c. sabbato de ꝓse. di. iij. Nō in. §. preterea. q̄ in quadragesima ē licitū infirmis comedere carnes et idē in alijs⁹ ieunijs solēnib⁹. Et nota ibi potes et debes. q̄ ep̄s nedū pōt sz etiā dz idulgere postulātib⁹ tali tpe esum carniū. et sic habes argu. q̄ dispēsatio q̄z ē debita. vide qō nō. et leg. l. di stin. vt ꝓstitueretur. et. c. dño sancto. et nō. in. c. at si clerici. in. §. de adulterijs. s. de iudi. Ultrio nō q̄ etiā exīte cā nō dz quis vti carnib⁹ in ieunijs solēnib⁹ sine licētia epi et requiritur hec licētia vt ep̄s sciat distinguere inter infirmitatē et infirmitatē. vbi aūt cā est vt ges nō putarē illū delinquere q̄ sine licētia hoc fecit ꝑ tex. §. cū aūt. s. e. et idē dicendū est cū ex cā qs abstineret a ieunio. In glo. j. in fi. et istos versus bñ seruāt frācigene. et dicūt docto. et bñ q̄ non apparet rō diuersitatis inter istos et alios aplos. exquo enim fuerūt pares merito debēt pari obseruatōe venerari. ꝑ boc. c. j. de reli. et vene. sanc. li. vj. quidā tñ dixerūt q̄ vigilie ꝓtēpoꝝ in his versib⁹ sunt ō necessitate ieunā de. in alijs vero seruāda ē ꝓsuetudo loci. et hāc opi. secutus ē Hosti. in sūma. Sed hoc reprobat dicēs q̄ in istis solēnib⁹ ieunijs nihil facit ꝓsuetudo. qō bene nō quasi nō habeat rōnabilitatē in se. qō puto verum nisi papa sciret et toleraret. ar. ei⁹ qō dixi post glo. j. de secū. nup. in. c. vir aūt. sz nō. glo. ꝓpter ipsius autoritatē q̄ ꝓsuetudo vz ieuniox relaxatiua et eā tene mēti. In glo. ij. in fi. dic vt dixi sup rubrica. In glo. in. v. in sabbato ibi comedi nō debēt. dic q̄ potius colligit̄ ꝟ ꝑiū in eo q̄ attēdit̄ ꝓsuetudo regiōis. et ad. c. in sabbato dic q̄ loquit̄ de consilio sicut cauet̄ de die mercurij. et vide glo. in. d. c. de esu. Nō tam ex ꝟ et ex tex. q̄ peregrini debēt in ieunijs et i abstinētia cibarioꝝ se ꝓformare cōsuetudini loci et ad ꝟ pñt ꝓpelli p epm vt ꝟ ne sint alicui scādalū. ꝑ ꝟ. bo. tex. i c. illa. xij. di. vbi dicit̄ q̄ ad quācū q̄z ecclesiā accesseris ei⁹ ꝓsuetudinē serua si nō vis ee cuiq̄z scandalum nec quēq̄z tibi. iō peccāt⁹ catbalani q̄ comedūt i istis ptibus carnes i die sabbati lz i eoꝝ ptib⁹ vtantur. et facit quod nota. glo. sequtēis.

c **Explicari.** Si festū natiuitatis occurrit sexta feria licitū est carnes cōedere exceptis ꝓfessis et vouētib⁹. cōis diuisio. scōa ibi respōdemus

Casus lr̄alis. Eps pragēsis postulabat a dño papa si licitū esset vti carnib⁹ cū festū natiuitatis pagere tur in sexta feria boc ē in die veneris. Rñdet papa q̄ illi q̄ nec voto nec regulari obseruātia sunt astricti in sexta feria si festū natiuitatis dñice die ipso venire ꝓti gerit carnib⁹ ꝓpter festi excellentiā vesci pñt ꝟm cōsuetudinē eccl̄ie generalis. Nec tñ hi reprehendendi sunt q̄ ob deuotionem voluerint abstinere. Ber.

Nō ꝓio q̄ regulr in die veneris non est licitū vti carnib⁹. et illa dies dūtaxat ꝑ totā septimanā est i precepto. vt in. c. de esu carnū. et qō ibi nō. de cōse. dist. iij. nūqd aūt tūc fit ieiunandū. fuerūt opi. sz cōiter tenet̄ q̄ nō ex ꝓcepto sz ex ꝓfilio tñ. vj. feria ē ieiunāda vt nō. p Jn. s. e. sup rubrica Nō secdo q̄ qs pōt se voto astringere vt nō cōedat carnes etiā in dieb⁹ alis ꝓhibitis sicut ꝟ pz i sexta feria. Nō. tertio ibi voto nec regulari q̄ regularis nō tenet̄ ex voto abstinere a carnib⁹ sz ex regula. exquo colligit̄ arg. optimū religiosum nō obligari ex voto ad oia q̄ ꝓmittunt in regulari obseruātia sz votū dūtaxat versatur circa tria substātialia regule. de qbus in. c. cū ad mōasterium. in fi. de sta. regu. et in hac opi. fuit etiā beat⁹ Thōas et archi. p⁹ eū. xxvij. q. j. i. c. j. dicā. i. c. nā ꝓcupiscētiā s. de ꝓfti. Itē nō. q̄ ꝓpter excellentiā diei detrahit̄ abstinētie et maceratiōi carnis. et sic videt̄ q̄ i die festo nō solū spūalr̄ boies gaudere debēt sz etiā cum honestate pñt in cibis aliquā delectationē accipe. et i ꝟ tene mēti istū tex. facit etiā vt cessante iactantia pñt tūc boies licite vti vestib⁹ magis preciosis i veneratione festiuitatis Nota ibi ꝟm ꝓsuetudinē ecclesie generalis tex. semp mēti tenendū q̄ ꝓsuetudo valet in relaxatōe ieunij et obseruātie indicte p eccl̄iam. et facit optīe iste tex. ꝑ glo. in. c. ꝑcedēti. et ꝟ dictū Hosti. ibi qō etiā recitaui. s. sup rubrica. Sz ꝑ concordia dico q̄ aut ꝓsuetudo pōt in se habere cām rōnabilē et honestā et valet et sic intellige istū tex. naz ꝓpter venerationem tāte festiuitatis ꝓsuetudo fuit ꝟ fulcira rōne. secus aūt vbi ꝓsuetudo nō ꝟ in se rōem. vt q̄ ꝓsuetudo fuit inducta vt boies intēderent vētri. et ꝑ pter festa et gaudia tpalia. et hoc casu salua dictū Hosti. nā ꝓsuetudo nō valet ꝓ ius maxie i ꝓcernentibus salutē aīe nisi sit rōnabilis. vt i. c. fi. s. de cōsue. et i. l. ij. C. eo. ti. Ultrio no. ꝟ opi. vulgariū q̄ credūt homines peccare abstinētes a carnib⁹ feria. vj. i die natiuitatis. nā merent̄ ex abstinētia. oī enī die ieiunādo bō magis meret̄. vñ dicit Hiero. vtinā oī die ieiunare possem. nā legit̄ aplm ieiunasse in die pentecostes vt habet̄ in. c. vtinā. lxxvj. di. dūmodo nō fiat ex sup stitōe. In glo. j. in fi. ꝟ glo. nō exēplificat clare tex. sz intelligit de voto generalr̄ emisso qō pōt dupl̄r intelligi. prio qñ qs vouit nunq̄z cōedere carnes et tūc ꝟm oēs indubie nō pōt talis comedere i festo nativitatis etiā si nō veniret i feria sexta qz exquo nullū diē excipit generalr̄ indistincte intelligi dz vt ꝟ et in. c. fi. xxxij. q. vl. Scōo pōt itelligi ō eo q̄ vouit nō cōedet̄ carnes feria. vj. forte. n. pz⁹ ō facto cōedit et postmodū facti penitēs emisit votū. et tūc ēt tenet̄ abstiere i die natiuitatis ꝑ rōez gl. qz exquo vouit gñalr̄ tenet̄ abstinere i q̄libet. vj. feria et būc itellectū vī approbare Jo. an. sup tex. sz sup gl. ista ipz reprobat dicēs tale votū referēdū ad esū illicitū nisi būissz aīum būc diē icludēdi ar. c. petitio de iureiur. et. c. ad nīaz. el. iij. e. ti. et. l. adigere. §. vlti. de iurepatro. ff. sed ꝑcedens opi. verior et in eam videtur inclinare moderniores. nā si intelligeretur votum de esu illicito iste vouisset deo de vento. vnde vt videatur deo aliqd offerre dz

intelligi q; abstinebit feria sexta ẽt si alꝫ licite possent carnes comedi.ꝛ hoc vꝝ velle iste text.ꝓ hoc ẽt adde aliã rationẽ.nã dispositio dꝫ semp intelligi vt non sit inutilis sed vt aliq d operet in.c.abbate.j. de ỽb. sig.ꝛ in.l.quotiẽs de ỽ. ob.sed si votũ ꝑdictũ refert ad esuꝫ illicitũ de nihilo seruiret deo illud votũ.ar. l. qui bis.ff.de ỽb.ob.ergo dꝫ gnäliter intelligi vt cõprebendat ẽt esuꝫ licitũ.Et ex hoc infero ad nõ.dciñ q; vbi constitutio disponit id qõ ius cõe ꝛ aliqd vltra sublato iure cõi nõ tollit ꝓstitutio sicut ℔ nõ tollit vo tũ ꝓcurrẽs cũ iure cõi ꝛ disponẽs aliquid vltra.ꝛ sic limita in.c.i.de consti.li.vj.

De purificatõe post partuꝫ. Rubrica.

Supra visuꝫ est de ieiunijs indictis ob reuerẽtiã sanctoꝝ sequit merito videre de purificatõe post partuꝫ que sunt indicta ob reuerẽtiã ecclesiaꝝ.

Veniens. Mulier post partũ statiꝫ põt ingredi ecv clesiaꝫ nec tenet abstinere ꝑ aliquos dies ꝑm legẽ mosaycã.ꝑ ponit decisa consultatio.scõo dubij fortificatio ibi lꝫ.tertio solutio ibi q;.quarto permissio ibi si tñ. Lamꝫ lꝛalis. Quesitũ fuit a papa per quãtũ tẽpus debeat mulier post partũ ab ingressu eccℓie abstinere ꝑm legẽ mosaycã certi dies determinati erant quibus mulier ab ingressu ecclesie post partũ abstinebat:sed q; per ieſuꝫ xp̃m veritas facta est.respõdet pa.q; post q̃ꝫ vmbra euanuit ꝛ veritas illuxit euãgelij si mulieres post partũ voluerint ecclesiaꝫ intrare acture gr̃as deo nullũ est peccatũ nec aditus ecclesie illis est denegãdus ne pena illis videatur in culpã cõuerti:tñ si aliquãdiu voluerit abstinere nõ est improbandũ.Ber. Nota primo q; p̃cepta veteris testamẽti nõ sunt hodie obseruãda.qõ intellige de preceptis figuratiuis seu ꝓtinẽtibus cerimonias. secus in preceptis ꝓcernẽtibus mores.vt est illud. Honora patrẽ ꝛ matrẽ nõ mechaberis ꝛ similia.Et de his vide tex.cũ glo.vj.di.§.ex his.dicaꝫ latius in c.fi.de ꝓsue. Nõ secõdo q; mulier i partu nullũ peccatũ cõmittit.lꝫ in ꝓceptiõe possit peccatũ cõmitti iuxta illud psalmiste.Et in peccatis cõcepit me mater mea.que verba intellige vt leg.ꝛ nõ.in.c.vir.cũ prõpria.xxxiij.q.iiij.in partu tñ nullũ peccatũ incurrit intellige rõne partus sed potius patit dolorẽ. Itez nõ ar.q; criminosus nõ dꝫ ingredi ecclesiã.ita vꝝ prima fronte inuere lꝛa a ꝓrio sed ꝓrium est vez.vt nõ.in d.c.vir cũ,ppria.vbi bo.gl.ꝛ fac.c.eps nullũ de ꝓse. di.i. nã ꝛ xp̃s nõ remouit a se iudã sꝫ excõicati debẽt bñ ab ecclesia expelli.xxj.di.in.c.cleros.ꝛ nõ in.d.c. vir cũ,ppria.qõ limita vt habet in.c.rñso.j. de sent. ex. Itẽ nota q; arbitrãs vel habẽs ꝓsciam grauataꝫ põt licite ob deuotionẽ abstinere ab ingressu templi donec bene purget. Nunquid aũt tẽpore purificationis vel mẽstrui teneat mulier reddere debitum viro vel econuerso.vide tex.cũ glo.v.di.in.c.ad eius

In glo.i.ibi sꝫ prõ femina.ꝛ rõnem inter feminaꝫ ꝛ masculum vide per glo.v.di.in.§.i.ad fi.ꝛ vide gl. in cle.i.de summa trini.

De ecclesijs edificãdis vꝫ reparãdis. Rubrica.

Supra visuꝫ est de ecclaꝝ ꝓsecratõe.sꝫ q; ecclesie ꝓsecrate q̃ꝫ ruit ꝛ sic reparatiõe indigẽt q̃ꝫ vo ex necessitate de nouo edificari debẽt merito subijcit rubrica de ecclesijs edificãdis vꝫ reparãdis.vel cõtinua magis ad,prima sic. Supra visũ est in rubricis p̃cedẽtibus de veneratiõe ecclesiaꝝ ꝛ scõꝝ.sꝫ q; ad dec⁹ ecclesie ptinet reparare eã vel nouiter edificare ideo subijcit hec rubrica.

Quicunque. Breue est.ꝛ ꝑ alia ỽba sic põt q sũmari.Nõtes beneficiũ in ecclesia tenent ꝓtribuere ad ipsius reparationẽ

Nota primo q; nedũ rector parochialis ecclesie tenet ad fabricã ipsi⁹ ecclesie.vt in.c.de his.j.e.ꝛ.xvj.q.i.si monachus.sꝫ ẽt minores beneficiati in ipsa ecclesia.ꝛ hoc inuit ista lꝛa in ỽ.ecclesiasticuꝫ beneficiũ.ꝛ in ỽ.adiuuẽt.ꝛ hoc ꝓbo clarius ꝑ.c.fi.§.de his que fi.a ma.par.ca.vbi canonici vltra eꝑm cõpellunt ad fabricã ecclesie.ꝛ intellige hoc q; illi tenent ꝓ rata beneficij.arg.eoꝝ q̃ nõ.bar.in.l.iiij.ff.de re iudi.qõ intellige videlꝫ q; sõlũ tenent dare de supfluis.i.de redditibus qui super sunt deductis redditibus pro necessarijs eoꝝ qz nõ tenet cleric⁹ ad fabricã vltra q̃ꝫ facere põt ꝺducto eo ne egeat.text.est nõ.j.eo.de his.que tenebis menti.

In glo.i.ibi nã ꝛ ipse fructuarius.nõ glo. in eo q; cõparat beneficiatũ vsufructuario.de quo vide glo. latiozẽ in.c.pñti.de offi.ordi.li.vj. alibi equiparauit eũ vsuario. vt nõ.in.c.fi. de pignori.ꝛ ibi dixi i. c.fi. de pe.cleri. Et in fi.glo.vult ergo glo.vt primo recurrat ad quartã deputatã fabrice ecclesie.dic latius colligẽdo dicta doc.ꝛ multa addẽdo q; primo recurrẽdũ est ad cõsuetudinẽ.fi.n.ꝓsuetudo trãsfert onus fabrice in populũ illa seruãda est.ar.c.ad apostolicã de simo.idẽ dico nisi aliter dispositio spãliter ,puideret.nã videm⁹ hodie q; cõiter ecclesia precipue cathedrales bñt redditus distinctos prõ fabrica.tũc.n. ꝑlatus nõ tenet dare quartã partẽ suoꝝ redditꝫ qz i hoc valet ꝓsuetudo ex quo ecclesia nõ patit defectũ i fabrica.nã videmus hodie q; nõ fiunt quatuoꝛ partes de redditib⁹ ecclesie vt antiqua iura disponebãt xij.q.ij.c.quatuoꝛ.ꝛ.c.cognouimus.ꝛ.c. de redditibus.ꝛ q; valet consuetudo lꝫ Inno.in.c.fi.de his q̃ fiunt a ma.parte ca.intelligo tñ q; episcopus nõ possit se excusare quominus pauperibus,puideat lꝫ redditus sint in confuso qz talis consuetudo esset irrationabilis.xvj.q.i.c.fi.Et idem dico quo ad casum nostrum q; si nulla est cõsuetudo de quarta parte fabrice nõ valeret quominus prelatus teneat ad quartaꝫ per tex.apertũ in.d.c.cognouimus.lꝫ hosti.in sum. e.§.i.ad fi.Si vero quarta pars nõ sufficit nec ꝓsuetudo aliter disponit recurrẽdũ est ad clericos ecclesie vt ℔ ꝛ.j.e.de bis.ꝛ intellige si redditus eis supsint.si aũt redditus nõ supsunt cõpellunt vltimo loco parochiani ecclesie.nã ex quo pcipiunt ibi diuina tenẽtur ad refectionẽ eccℓe.ar. in.c.si epꝰ de offi.oꝛ.li.vj.nec posset parochianus volẽdo euitare onus cedere vsui ecclesie qz ℔ nõ dependet a facultate sua.vt in.c. ois de peni.ꝛ re. Quid aũt de vicinia bñte puteuꝫ vel porticũ seu clibanũ cõem nũquid possit aliquis de vicinia renunciare vsui ꝛ euitare onus refectionis.vide Spe.ti.de cenſi.§.ij.ỽ.item pone.adde etiam ad p̃dicta qõ notat Inno.in.d.c.fi. Nunquid autem posset episcopus cum capitulo deputare ad fabricã necessariã ecclesie cathedralis fructus beneficiorum vacantium.dic vt plene notat Jo.an.in.c.si propter de rescrip.lib.vj.ꝛ conclusio est q; si episcopus ꝛ canonici non sufficiunt.arg.in.c.i.de re.eccle.non alie. lib.vj.eodem modo dic de redditibus capellaꝝ deputandis ad fabricam plebis.de quo dic per Jo. cõ si.ccvij.alle.ccxvij.

c **Cum dicat.** Hoc itẽdit.Lꝛpro si ꝓmitti debẽt sine ꝓiudicio antiquaꝝ parochiaꝝ bñe eccleſiaꝝ,ppriã ꝛ ꝓes bytez nec tenent solueꝛre decimas de hortis vel nutrimẽtis aialiuꝫ.due sunt partes.scõa ibi statuim⁹.ꝓria subdiuidit.scõa ibi ca.

ueāt. Casus lr̄alis. Quia leprosi cū sanis habitare nō debēt ne vna ouis morbida inficiat sanas oues: leprosi ipsi volebāt ꝓstruere ecclesias i locis in quib⁹ morant̄: impediebant̄ a rectorib⁹ parochialiū ecclesiaruz. statuit ꝓci. laterañ. vt vbicū qz tot simul leprosi fuerīt cōgregati sub cōi vita q⁹ ecclesiā cū cimiterio possint ꝓstruere ⁊ ꝓpriū presbytez habere sine contradictiōe alicuius boc faciāt. caueāt tñ q⁹ de iure parochiali veteribus ecclesijs iniurioſi nequaqz existāt qr qō ex ꝓpietate ꝓcedit̄ ad alioz iniuriā redūdare nō dz. De bonis tñ ⁊ nutrimētis aīaliuz suoz decimas soluere nō coganť. Ber. Nō primo q⁹ regulariter nō ꝑmittit̄ edificatio noue ecclesie infra parochiā alterius. h. n. ꝓbat̄ h per locū a speciali. si. n. ex cā ꝑmittit̄ hoc leprosis ceteris vī interdictū. ad hoc j. c. pxi. Nō scō ar. pro ⁊ ꝑ. nunqd leprosi debeant sepeliri in cimiteriis vna cum alijs christianis. ex quo. n. permittit̄ eis cimiteriū vī q⁹ cuz alijs sepeliri nō debeāt qr alias ista cōcessio nō haberet cām rationabilē. Jn ꝓrium facit qr ex quo nō precipit̄ vt habeant cimiteriū speciale sed permittit̄ vī q⁹ eis liceat vti iure cōi. ⁊ vide qō dixi in. c. sacris de sepul. Nota tertio q⁹ priuilegiū est stricte intelligendū quaten⁹ tāgit preiudiciū tertij lz sit cōcessuz ex cā pietatis. ⁊ sic est h tex. pro dicto Jnno. in. c. cū dilecti de dona. de quo per bar. in. l. beneficiū. ff. de ꝓsti. princi. Jtez nota arg. q⁹ pauperes tenent̄ ad solutionē decimaz. vides. n. h q⁹ leprosi tenent̄ qui cōiter sunt pauperes ⁊ solū ex priuilegio eximunt̄ in duobus casibus. de quo vide bo. gl. xij. q. i. c. qr tua. ⁊. xvj. q. i. c. qcūqz ⁊ vide qō dixi in. c. cū boies. s̄. de decimis. Quero nūqd de omnibus bonis teneant̄ soluere decias. dicunt doc. q⁹ nō. ⁊ tex. est intelligēdus de bonis deputatis ad vsuz eoz alś possent facere fraudes deducendo oēs possessiones ad bonos. ⁊ sic priuilegium esset valde nociuū ꝑ. c. suggestuz de decimis. qō nō. nā ita debes intelligere exemptionē quā hñt fratres minores vt de ꝓprijs bonis nō teneant̄ ad decimaz s. de deputatis ad vsuz ꝓpriū. secus aūt si vellent olera exponere ad vēdendū. de quo in cle. exiui. de vb. sig. Scō querit̄ quid intēdat ista lr̄a in scō casu dū dicit de nutrimētis aīalium. dic. i. de aīalibus que nutriunt ꝓprijs expēsis. de quo vide tex. cū gl. ī cle. i. de decimis. Ultimo querit̄ nunqd isti leprosi faciunt collegiū licitū ⁊ religiosuz. Jnno. dicit q⁹ sic. ⁊ hanc dicit fuisse cām ꝓcedēdi hoc priuilegiū. Host. ⁊ Jo. an. sentiūt ꝓrium. nā isti nō ꝑñt dici religiosi licz cōiter viuant qr nō ꝓfitent̄ tria substātialia regule. ⁊ in hoc optime loquunt̄. qr illi dicunt̄ stricte religiosi qui tria ꝓfitent̄ de quibus in. c. cū ad monasteriū de sta. regu. ad hoc vide gl. in cle. i. de reli. domi. ⁊ in cle. pe. de sen. ex. dixi sup rubrica de reg. vel plus dicunt Jo. an. ⁊ Host. s. nullibi ꝓbari q⁹ leprosi faciūt collegiuz licitū. nullus. n. tex. super hoc disponit. iste. n. tex. nō dat eis iura collegij sed ex pietate concedit aliqua priuilegia. puto posse sustinere q⁹ faciūt collegiū licitū ⁊ approbatū. nā ex quo hñt māz licite ꝓueniēdi in vnū vt hic. ergo faciūt collegiū. vt notat Jnno. ī. c. cū ab ecclesiaz de offi. or. facit text. in. l. i. ff. de colle. illici. vbi plus ꝓbat ille tex. q⁹ pauperes faciūt collegiuz licitū ⁊ ꝑñt simul ꝓuenire pro sustentatione vite eoz tñ nō ꝑñt ꝓuenire nisi singulis mēsibus. vt ibi ⁊ clarius tz bar. in. l. fi. ff. eo. fortius ergo dicēdū ī istis leprosis qui hñt mām licitā ꝓueniēdi simul quasi continue. ꝓ hoc facit tex. ibi fuerint cōgregati. approbat ergo ius eoz ꝓgregationē ergo ꝑñt facere collegium ⁊ br̄e iura collegij. An religiosus possit prefici istoz hospitali seu collegio. fuit alś obtētuz q⁹ sic vt recitat Jo. an. sed tu melius distingue prout bēs glo. nō. in cle. qr cōtingit de re. do. Jn glo. i. ibi vel ēt paucio res. ēt vnus sufficeret ſm Uin. ⁊ Tan. sed boc nō cō sonat lr̄e. sz lr̄a habuit respectū qr cōiter vnus leprosus nō sufficit ad ꝓstructionē vel dotationē ecclesie. si enim reperiret̄ sufficiēs permittēdus esset. Et itellige q⁹ cū lnia epi dz ecclesia edificari de ꝓse. di. i. c. nemo facit. c. pastoralis. j. de priuile. ⁊ si episcopus nō vellet ꝓsentire dz recurri ad superiorē. ar. in. c. nullus de iurepatronatus. Nico. Abbas.

a **Audientiam.** Propter nouam di stantiā ecclesie pōt noua ecclesia in ipsius parochia edificari ⁊ certa portio de antiqua sibi deputari. primo ponit facti narrationē. scōo ꝓpositionē ibi qr igit̄. que primo, puider qñ rector consentit. secūdo qñ dissentit ibi si vero. Casus lr̄alis. Quedā villa tantū distabat a parochiali ecclesia q⁹ tē pore byemali cū pluuie inundant sine magna difficultate ipsaz ecclesiā adire nō poterat ⁊ diuinis officijs interesse: vnde dominus illius ville petijt a dñō papa vt ibi posset ecclesiā ꝓstruere quam dotare volebat ⁊ maior ecclesia in tātū abundat q⁹ nullū vel modicum preiudiciū per boc fieret eidē siue obuētionibus illi⁹ ville. Unde mandat pa. dioce. epō quatenus si est ita ecclesiā ibi edificet ⁊ sacerdotē ibi instituat ad presentationē rectoris maioris ecclesie cū assensu patroni p ceptuz obuentiones illius ville, puideat tñ vt cōpetens in ea bonor fm facultates illius loci ecclesie matrici seruet̄ qō quidē fieri pōt qr dñs eiusdē ville. xx. agros terre illi ecclesie assignare velit. si aūt rector matricis ecclesie opus illud voluerit impedire: vel presbytez idoneū distulerit pñtare. archiep⁹ nihilominus opus fieri faciat ⁊ presbyterum instituat. Ber.

Nō primo q⁹ regulr̄ ecclesia parochialis nō dz cōstrui. j. parochiā alterius. naz si boc ꝑmittit̄ hic ex cā ergo regula est in ꝓriū nulla cā subsistēte. pro boc. c. pñti. §. loca. de p̄bēb. li. vj. nō. n. dz sine cā parochia ecclesie diuidi. sic intellige glo. nō. xcix. di. in. c. nulli. est. n. ista alienatio iuriū eccl̄e que sine cā fieri nō dz. vt in. c. i. de re. ec. nō alie. li. vj. Scōo nō vnā cām licitā diuidēdi parochiā antiquā ⁊ ꝓstruēdi nouā ecclesiā qñ. s. parochia antique eccl̄e est adeo ampla q⁹ tpe discrimioso populus nō pōt debitis bonis ad diuina ꝓfluere. Tertio nō q⁹ ex ꝓstructiōe vnius ecclesie plures ꝑñt effici patroni. nā vt h vides antiqua eccl̄a efficit̄ patrona ipsi⁹ capelle qr sibi donauit obuentiones spirituales illius ville. Jtē dñs ville efficitur patronus qr posuit fundū ⁊ dedit residuū dotis. ⁊ pro boc vide bo. glo. xvj. q. vij. c. pie mētis ꝓ doc. in. c. i. de iurepa. ⁊ vide glo. nō. lxiij. di. in sūma. que dicit q⁹ lz fundatores ecclie equaliter nō ꝓtribuerint ad dotationē ipsius tñ oēs efficiunt̄ patroni. ⁊ ita est patronus ille qui dedit modicū sicut ille q dedit multuz. illā tñ glo. limita qñ in dotatōe oium ecclesia dz cōperētē dotē. si vero nō cōsequit̄ dotē integrā ⁊ sufficientē nō adipiscit̄ iuspatronat⁹. ad hoc vide gl. singularē quā tenebis semp mēti in. c. quicū qz el. ij. xvj q. vij. Et ex boc habes vnū remediū compellēdi edificatorē ad dationē sufficientem doris vt nō admittatur volēs exercere iurapatronat⁹. Do ⁊ aliud remedium vt directe compellatur ad sufficienter dotandū qui construxit ecclesiaz vel capellā qr ex constructione tacite se ad boc obligauit. ad hoc tex. nō. in. c. cum sicut de conse. ec. vel alta. ⁊ vide qō ibi dixi. Jtem nota ex boc ⁊ ex tex. q⁹ quemadmodum laicus acqrit iuspatronatus edificando vel dotando ecclesiam ita et ecclesia acquirit iuspatronatus in ecclesia quaz suis sumptibus edificat. ⁊ de boc. j. latius. Jtem nota ibi pro facultate loci q⁹ capella edificata infra parochiam antique ecclesie debet pro ipsius facultate aliquem bonorem tribuere ipsi ecclesie matrici.

puta cẽſuz annuũ vel qd ſimile. ⁊ de .h.j. In gl. ij. in fi. vult ergo gl. capellã nõ eẽ edificatã ſi ex ſubtractiõe redditꝰ illius ville nõ valet ſacerdos antique eccleſie ꝓgrue ſuſtẽtari. Hoſt. dicit banc glo. eẽ corrigendã. qz ſi imineat periculũ aiarũ dz eps ꝓuidere ⁊ huic neceſſitati adhibebit hoc remediũ. naz cõpellet prius populũ ad ſubueniẽdũ preſbytero capelle. ⁊ ſi populus nõ ſufficit cõpellet abbatẽ vel ꝓpoſitum cui capella eſt ſubiecta iſtis deficientibus eps ꝓuidebit de ſuo. ar. in. c. fi. j. e. ⁊ ſi nõ põt vltimũ refugium erit vt ſacerdos inſtituẽdus in capella q̃rat ſibi victũ manib⁹ ⁊ induſtria. ar. xcj. di. clericꝰ victũ. nã ꝓpter penuriã dotis nõ dz eps pati periculũ aiarũ. puta ſi ꝓpter lõgã diſtantiã ſepe decederẽt boues ſine ſacramẽtis. ⁊ hoc dictũ nota ſingl̃r ex quo collige q⁹ vbi ꝰ neceſſitate eccleſia eſt edificãda ſeu ꝓſtruẽda põt conſtrui ſine dote ex quo nõ reperiꝝ modus ipſaz dotandi. ſic limita. c. nemo de ꝓſe. di. i. qõ dicit ſine dote eccleſiaz nõ eẽ edificandã. do. an. dicit gl. poſſe ſuſtineri vt eccleſie edificentꝝ ſed nõ cũ tãto preiudicio antique eccle. dico q⁹ gl. habuit intellectũ quẽ ſentit Hoſti. ⁊ optime loquit relata ad tex. nec mereꝝ reprehẽſionẽ Hoſti. qz papa mãdat hic capellã edificari ſub ꝓditõe ſi preter reddit⁹ ville põt miniſter antique eccleſie ꝓgrue ſuſtentari. g̃ ſi non põt ceſſat mandatum pape. Sed ſi queraꝝ de iure qd fiendũ. dicerẽ diſtinguendũ. q⁹ aut nõ eſt magna neceſſitas ſed aliqualis incõmoditas ⁊ tũc bz locũ qõ dicit iſta glo. ⁊ nõ edificeꝝ ex quo nõ põt bñe ſufficientẽ dotẽ. ⁊ ita loquitur iſta lra. aut ſubeſt magna neceſſitaſ vt qz populus decedit ſepe ſine ſacramẽtis ⁊ tũc ſerua dictum Hoſti.

In glo. iij. ibi qz ille eſt eis ſubiectus. aduerte qz hec ratio eſt falſa ⁊ nullo iure ꝓbatur imo iſte tex. ꝓbat ꝓriuz. nã reſeruãdo antique eccleſie patronatũ ⁊ cõperentẽ bonorẽ pro facultate loci vñ in ceteris illaz capellã eripere a ptãte rectoris antique eccleſie. Itẽ nulla eccleſia citra cathedralez fundat intentũ ſuũ de iure cõi ſup ſubiectõe alterius eccleſie ẽt ſi ſit fundata in parochia ſua. vnde eccleſia volẽs ſibi vendicare ius in alia eccleſia tñ obtinebit quãtũ ꝓbabit ex iure ſpãli ſibi cõpetere. ad hoc tex. ⁊ cõis doc. theorica in c. dilectus de capel. mo. dic g̃ q⁹ pñtatio eccleſie dz fieri per miniſtrũ antique eccleſie qz ad eũ pertinet patronatus illius capelle ex rõnibus ſuperius dictis.

Et in fi. glo. hãc vltimã ſolutionẽ ſequit Innoc. ⁊ Hoſt. ⁊ cõiter doc. ⁊ mihi ſatis placz vt ſic iſte tex. loquẽs per verba dubia recipiat declarationẽ a cõmunibus regulis iuris. ar. in. c. cũ expediat de elec. lib. vj. ⁊ in. l. vnica. C. de inoffi. doti. ⁊. l. ſi ſeruus pluriũ in fi. de leg. i. Et ex his ⁊ ex hac gl. ⁊ ex ſupradictis habes q⁹ eccleſia acquirit patronatũ i eccleſia fundata. j. parochiã ſuã. nunqd aũt hoc fit vex indiſtincte. Inno. in. c. cũ venerabilis de excep. ſentit q⁹ ſic. ⁊ ſic refert ⁊ tz Jo. an. in. c. i. de capel. mo. li. vj. ſed tu aduerte qz nõ eſt aliqs tex. in iure qui loquat de hac materia preter iſtũ. ⁊ ſuper iſto põt fundari opi. doc. ſed iſte tex. nõ ꝓbat hoc ſimpliciter ſz loquit qñ eccleſia antiqua cõtulit de ſuo eccleſie nouiter ꝓſtructe. ſi aũt eccleſia antiqua nil de ſuo ꝓtuliſſet nullo iure ꝓbaret q⁹ efficiat patrona. ⁊ ideo reſtringe dicta doc. ꝑ iſtũ tex. ſic intellectũ. ⁊ q⁹ aliter nõ acquirat patronuz ad duco in ar. ẽ. c. ꝓri. vbi nõ ſeruat patronat⁹ antique eccleſie que nihil de ſuo ꝓtulit. Itẽ patronat⁹ acquiritur altero de tribus modis. ꝓſtructione fundatõe aut dotatione. vt nõ gl. xvj. q. vij. pie mẽtis. ſz ex edificatione infra limites parochie dũtaxat eccleſia antiqua nõ ponit fundũ qz nõ bz ꝓprietatẽ illius loci neqz dotẽ neqz ſũpt⁹ ad ꝓſtructõez. g̃ nõ acquirit patronatũ ⁊ facit. c. qñ de iurepa. Dz dubitat de qõne quã bacten⁹ nõ reperi tactã qd ſi capella edificat infra eccleſiã per aliquẽ laicũ ⁊ per eũ dotat nunqd eccleſia acquirat pñatũ in illa capella vt ſic in pñtatõe concurrat cũ laico ꝓſtructore ⁊ dotatore. ego ſemp tenui q⁹ ſic qz nõ põt negari quin eccleſia antiqua ponat fũ dũ ⁊ ex fundatõe acqrit iuſpatronat⁹. vt nõ. in. d. c. pie mẽtis. vnde ſicut eccleſia acqrit ẽ iuſpñatus qz ꝓtulit obuẽtiones illius ville ita eccleſia illa dz obtinere patronatũ qz ꝓtulit fundũ. ⁊ hoc bene notabis qz in multis locis ꝓpter inaduertẽtiã nõ ſeruat. Itẽ ad de ad predicta tex. nõ. in fi. iuncta gl. xij. q. ij. apoſtolicos. q⁹ ſi rector alicuius eccleſie ꝓſtruxit capellã ex redditibus alicuius eccleſie nõ acquirit ſibi ⁊ cõſanguineis ſuis ſed eccleſie. Et ex ẽ credo peccare illos clericos qui cũ redditibus eccleſie edificãt capellas eas attribuentes patrimonio ⁊ vẽdicantes ſibi vt priuato iuſpñatus. nã vſurpãt bona eccleſie. Et ex illo tex. potes inſtrui quid fiendũ de eccleſia quã de facto prelatus alicuius eccleſie de redditibus prelature ꝓſtruxit. Itẽ adde glo. nõ. que nõ ſolet allegari in c. eã te. de eta. ⁊ qual. que dicit q⁹ eccleſia põt ſibi edificare aliã eccleſiã infra limites ſue parochie ⁊ illi deſeruire per capellanũ ſuũ. Dicit tñ ibi Ain. hoc vex ſi eccleſia ꝓſtruẽda eſt vicina eccleſie antique. alꝫ deberet ibi ponere ꝑpetuũ vicariũ. Illa tñ glo. iudicio meo nullo iure ꝓbat. ⁊ vide Inno. in. c. in lateranẽſi in fi. de prebẽ. vbi dicit abbatẽ nõ poſſe ꝓſtituere eccleſiaz vt eaz teneat gratia monaſterij vel pro monaſterio qz nõ põt edificando preiudicare iuribus epi. ad hoc. x. q. i. in. c. ij. ⁊ in. c. nouerint. ſatis eſt ergo q⁹ edificans bz iuſpatronatus. ⁊ tenebis menti iſtud dictũ Inn. q⁹ patronus nõ põt ſtatuere vt ius ꝓfirmãdi pertineat ad inferiorẽ prelatũ epo niſi eps cõſentiret ad hoc. c. cũ dilectus. de ꝓſue. In glo. in ỽ. obuentiones in fi. in illo. c. cum interdicit. q⁹ appellatione oblationũ veniũt decime. ergo fortius appellatione obuentionũ. ⁊ hoc ꝓriuz glo. nõ ſolvit. Et aduerte qz ex deciſione glo. huius ſoluit queſtio quotidiana ⁊ difficilis. nunqd decime debeant eccleſie plebiſ an capellis ꝓſtructis infra plebanatũ. quã qõnez plene examinat Jo. an. in addi. Spe. in ti. de decimis. ⁊ ibi poſt multa concludit q⁹ ceſſante conſuetudine vel deputatione ſpecialiter facta debẽtur plebi ⁊ non capellis. qõ intelligit in decimis predialibus ſed perſonales debentur capellis. Jo. cal. tz hic q⁹ ſi capelle ẽ deputata certa perſona q⁹ tunc debentur omnes decime capelle per iſtũ tex. qui omnes illius ville tribuit obuentiões capelle. ſecus aũt vbi capelle nõ deputarent certe parochie. ⁊ hoc dictũ ſequunt doct. moderniores in. c. cũ ꝓtingat. ſ. de decimis. ⁊ dic vt ibi plene dixi. Et ſm banc opi. alꝫ in queſtione facti cõſului. ⁊ poteſt allegari vna ratio incõuincibilis. de iure cõmuni oẽs redditus ſpirituales, pueniẽtes ex pdijs finis infra parochiã alicuius cedunt illi eccleſie. vt in. c. paſtoralis. ſ. de bis que fiunt a prela. ergo ⁊ decime, pueniẽtes ex predijs finis in parochia capelle debẽt cedere ipſi capelle. ⁊ nõ cauillando litteram de hoc videꝝ caſus i. c. ad decimas de reſt. ſpo. li. vj. ⁊ optime, ꝓbat ẽ. nam verbũ obuentiones eſt vbuz multũ generale cõprehẽdẽs oẽs redditus cuiuſcũq; qualitatis ſint. ar. in. c. ex tranſmiſſa de renun. ⁊ i. d. c. cum inter. Scõo principaliter pondera gl. i eo q⁹ dicit epm nõ poſſe ẽt ex ca diuidere parochiã inuito rectore eccleſie matricis. ꝓriuz aperte tz glo. in. c. nulli. xcix. di. Sed glo. x. di. c. i. que ſemp eſt notãda diſtinguẽdo vñ ponere veritatẽ dicit enim q⁹ vbi ſubeſt iuſta cauſa poteſt epiſcopus etiam inuito rectore. ar. op. in. c. i. de re. ec. non alie. li. vj. ⁊ in. c. ſicut vnire de exceſ. prela. ⁊ vide glo. in. c. conſtitutus de re. do. ſed ſi non ſubeſt cauſa ẽ facere nõ põt. ad ẽ iura ſupius allegata. ⁊ idem dicit ibi glo. in papa volente

diuidere episcopatū. In glo. in. v. bonor ibi vt aliquid annuatim. ⁊ pro hoc intellectu glo. facit iste tex. in verbo pro facultate loci. Lau. hic dic̄ q̄ nō est iure expressum q̄ debeat capella ecclesie matrici ⁊ bene dicit. ad hoc. c. dilectus de capel. mo. ⁊ qō ibi dixi Inno. dixit q̄ habebit ius psuetudinariū illi⁹ loci ⁊ seruabit psuetudo aliar capellar ī hac capella nouiter pstruenda. facit dictū. c. cū olim de psue. Hosti. dicit q̄ in plebibus ⁊ ecclesijs parochialibus est a iure tributū vt habeant curā super omnes alios clericos ⁊ laicos habitantes infra parochiā. ⁊ per hoc dictū vī ꝑ do. an. distinguere q̄ aut capella fundata infra parochiā nō est curata. ⁊ tunc taz clerici q̄z laici ibi habitantes debēt pro sacramētis recurrere ad ecclesiam parochialē. ⁊ hoc dictū vī verissimū. nā ⁊ clerici non habētes curā subiacēt illi ecclesie vbi habitāt de cons. di. i. c. ⁊ ꝑ attēdendū. ⁊. c. alia. xvj. q. i. ⁊ qō nō. in d. c. dilectus. Si vero capella hz parochiā tunc clerici capelle debēt recurrere ad ecclesiaz parochialem.

Nō hoc dictū quāq̄z mihi hoc nō videar verum. ⁊ primo cōcludo casum indubitabilē cū sunt ibi clerici inferiores citra rectorē. nā ipsi debēt habere recursū ad ipsum rectorē ex quo sunt in parochia sua. īmo credo q̄ teneant recurrere ad episcopū q̄r oēs rectores ecclesiar parochialiū debēt recurrere ad eꝑm in confessionibus vel similibus vel ad archipresbyter ecclesie cathedralis qui in istis tz locū episcopi. vt est casus notabilis in. c. officiū de offi. archipresby. pro ꝑ facit iste tex. qui nō reseruat hoc ius ecclesie matrici: sed tm̄ mandat bonorē cōpetentē sibi reseruari ꝑz facultatē capelle. nō ob. c. fi. de offi. archipresby. q̄r loquit de archipresbytero rurali nec vī habere ibi curam circa particulares clericos sz solū vt ingrat mores ⁊ referat episcopo.

o **E bis.** Bene est. ⁊ pōt sic sūmari Rectores ecclesiar possūt cōpelli vt de redditibus qui supersunt teneant cōferre ad pstructionē seu reparationē ecclesie. h. d. Lam. Iral. Dū supplicaretur a quibusdā clericis parochiales ecclesias habētibus vt subuenirēt ecclesie in reparatiōe sua hoc facere negabant. Super hoc cōsultus papa respōdet q̄ bi q̄ ecclesias parochiales habēt. ad reparationē ⁊ institutōez ecclesiar sunt cogēdi cū opus fuerit de bonis q̄ sunt ipsius ecclesie si supersunt cōferre: vt eor exemplo ceteri inuitētur. Ber. Nō prio q̄ rectores ecclesiar nō tenent se priuare necessarijs vt reddit⁹ cōuertant in piam cām: qō ergo dī q̄ quicqd habēt clerici est pauperū. xvj. q. i. c. fi. dz intelligi de eis que sibi supersunt q̄r ordinata elemosyna seu charitas incipit a se. vt in. c. nō satis. lxxxvj. di. ⁊ de pe. dis. iij. qui vult. facit. xxij. q. v. si nō lz. ⁊ nota istū tex. perpetuo q̄r nescio alibi vt sacerdos nō teneat ad reparationē ecclesie sue nisi quatenus ei supereſt detractis necessarijs. Qui aūt tūc teneant ad reparationē dic vt dixi. s̄. in. c. i. vbi latius explicaui hanc mām. Quero quid intendit Ira ibi institutionē. dic q̄ Ira reperit duplex. vna hz institutionē. alia hz institutionē. ⁊ ꝑz hanc vltimā colligebat hic Inno. q̄ clerici neduz cōpellunt reficere sed etiā de nouo vbi est opus facere Sed aduerte lz. n. iste tex. loquat ō habētibus ecclesias parochiales idē dic de habentibus alias ecclesias vel inferiora beneficia q̄r oēs tenent contribuere ꝑm facultatē reddituz beneficior vt in. c. i. ⁊ qō ibi dixi. s̄. e. ad predicta facit. c. pastoralis. s̄. de bis que fi. a prela. ⁊ intellige istū tex. ꝑm predicta. In glo. i. in fi. plus dicit Inno. q̄ si nō sufficit portio assignata pro fabrica tenent clerici de, pprio impartiri. allegat. xij. q. iij. pontifices. ⁊ doc. se. allegāt doc dictum Inno. q̄ clerici hoc casu tenent pferre de patrimoni alibus. sed iudicio meo illa non fuit mens Inno. q̄r c. qō allegat hoc nō, pbat. vnde intelligo Inno. q̄ tenent pferre de, pprio. i. de parte eis relicta de redditibus ecclesie detracta portōe pro fabrica. nā de reddi tibus patrimonialibus clericus pōt facere ad libitū xij. q. i. ī. c. sint manifeste. quinimo si aliqd expendit de patrimonio suo ad vtilitatem ecclesie potest illud repetere nisi fecerit anīo donandi. xij. q. iij. quicū q̄z qō tene menti.

a **B audientiam.** Secularis eccl̄ia sine preiudicio clericor ad statū regularē pōt reparari. ⁊ collegio rei que nōdū est priuilegiū nō conferr̄. diuidit ī duas partes. scd̄a ibi lz. Casus lr̄alis. Quidā canonicus ecclesie secularis vocatus fuit in eꝑm ecclesie alterius episcopatus desiderabat in ecclesia illa de qua fuerat assumpt⁹ instituere canonicos regulares. petijt a do. pa. vt hoc ei liceret. indulget ei pa. vt hoc facere possit si eps diocesanus in hoc sibi consentiat. ita tm̄ q̄ clericis si qui sunt ibi dū vixerint vel alibi necessaria ministrentur. Itē petijt a papa vt faceret priuilegiū pfirmatōis canonicis ibidē instituendis. In hoc pa. ipsū exaudire nō pōt cum nulli canonici adhuc ibi sint quibus priuilegiuz concedat. Ber. Nō primo q̄ ecclesia secularis licite reducit ad statū regularē. vt ꝑ ⁊ melius vij. q. ij. in. c. antepe. Contra vero fieri nō pōt nisi in defectū regulariū. vt in. c. relatū. j. ne cle. vel mo. ⁊ in c. inter quatuor de re. do. ⁊ sic quantū ad hoc magis deferr̄ regularibus q̄z secularibus clericis. ⁊ fit hoc fauore cōtemplationis ⁊ religionis. Nō scd̄o q̄ sine licentia eꝑi nō pñt clerici inferiores mutare statuz ecclesie. facit. c. cū dilectus. s̄. qō me. cā. ⁊ qō ibi nō.

Nota tertio q̄ si alterat status ecclesie non tenentur clerici seculares ibi existētes mutare statū nec debent necessarijs priuari in vita eor. Vltimo nō q̄ rei que nōdū est priuilegiū pferri nō pōt. ⁊ sic nō pōt donari priuilegiū ecclesie cōstruēde. intellige vt valeat vt exnunc sed bene postq̄z fuerit ecclesia cōstructa sic intellige istū tex. facit qō nō. in glo. fi. sentit ꝑ Joan. ⁊ clarius Bar. in. l. seruos ad custodiā. ff. de ali. ⁊ cibā. lega. Sed quero nunqd possit donari ecclesie que nōduz est. dic q̄ nō vt est tex. nō. quē teneb̄is menti in. c. abbate sane de re iudi. li. vj. secus dic in legato. nam ecclesie pstituende pōt legari ⁊ etiā beres institui vt postbumus. vt ī. d. l. seruos ad custodiaz. ratio diuersitatis est q̄r donatio cum sit quidaz contractus requirit personaz cui acquirat obligatio seu ipsa res. vt in. c. si tibi absenti. de prebē. lib. vj. q tex. bene facit in hac mā. ⁊ in. l. absenti. ff. de dona. ⁊ in. l. qui absenti. ff. de acq. pos. sed legatū nō requirit prelentiā persone. vt. l. cū pater. §. surdo. de leg. ij. ⁊ banc rationē ponit Bar.[a] in. d. l. seruos. ⁊ eam tene menti. In glo. i. in fi. ex hac glo. collige duos effectus istius priuilegij. Primus q̄r eps facilius induceret ad cōsentiendū. Scōs q̄r clericis illius ecclesie inuitis hoc facere poterit eps vbi alⁱs nō potuiss̄z eis inuitis. Nota hoc dictū sed ꝑium tz gl. in. c. antepe. xij. q. ij. sed ad cōcordiā reducunt vt ibi. ⁊ hoc nota q̄ aut subest cā ⁊ poterit eps clericis inuitis. vtputa q̄r clerici seculares inbonestē ibi viuunt. ⁊ hoc casu, p cedat illa glo. aut eps vult ꝑ facere ex causa voluntaria ⁊ tunc, pcederet ista glo. ⁊ intelligo qñ ꝑ vult facere ex cā voluntaria in vita illor clericor sed si vult facere sine preiudicio illorum clericorum vt sic alteratio status habeat effectū post mortez clericor credo q̄ ꝑ poterit facere etiaz inuitis clericis. ad hoc. c. cōsultationibus. de dona. ⁊ cle. ij. de re. eccle. nō alie. ⁊ ꝑ scd̄o modo saluo glo. illius. c. antepe. ⁊ tene menti banc potestatē traditaz epo. Tertius effectus huius

a Et ibi bart. ī cōsi. xxv. incip. i noie domini amē testator in testameto dispositi ꝛc. ⁊ vide do. alex. imol. in. d. l. seruos ad. ad bar. ibi.

ꝓuilegij ꝺm Jo. an. q᷑ iſte cui ꝓcedit erit ꝓncipalis ⁊ auctor in ordinatõe eccleſie. ceſſante vero ꝓuilegio hoc pertinet ad epm loci. hic aũt eps hz ꝓſentire nñ iſti priuilegio. ⁊ aliud eſt preſtare aſſenſuꝫ ⁊ aliud vt principalis diſponere. vt in. c. vnico. ne ſe. va. lib. vj. Quartus effectus q᷑ virtute huius priuilegij nõ requirit cõſenſus capituli vbi alꝫ nõ poſſet eps facere hoc ſine capitulo. vt in. d. c. antepe.

Tua nos. Nõ ob. iuramẽto ꝺ rebus eccleſie nõ alienãdis põt eps, ꝓpter indigẽtiã nouã eccleſi aꝫ edificare. h. d. ꝓña pars ponit dubiũ ep̃i. qõ ſcõo tollit ibi fraternitati. Et hinc vſq; ad ſi. ꝓſequor per modũ lecture. q᷑ in ſcholis ſed in camera compoſui. Caſus ſr̃alis. Quidã eps iurauit q᷑ bona eccleſie nõ alienaret: poſtmodũ quidaꝫ habitatores ſui epatus nõ hñtes eccleſias vel oratoria in q᷑bus pñt audire diuina: petebãt ab epo oratoria in locis illis erigere in quibus diuina officia poſſent audire. eps occaſione iuramẽti predicti dubitauit eccleſias ibi erigere ne pretextu nouaruꝫ eccleſiaꝝ eccleſia ſua detrimẽtũ incurreret. quare conſuluit papaꝫ ⁊ ipſe mãdat eidẽ quatenus occaſione illius iuramẽti nõ dimittat quin populo indigẽti ſup eccleſijs ꝓſtruendis debeat ꝓuidere. Ber. Nõ ꝓño q᷑ eps iurat non alienare bona eccleſie. quãdoq; iurat nõ alienare bona mẽſe ſue. q̃ñq; iurat nõ infeudare de nouo. vt i. c. ij. de feu. hodie vero preſtãt prelati iuramẽtũ magis gnãle. iurãt. n. nõ alienare romano põtifice incõſulto qõ iuramẽtũ ipſo facto preſtãt ⁊ nõ exempti ſi cõfirmationẽ conſecrationẽ vel pallũ a papa recipiũt. ⁊ qd ꝓportat iſtud iuramẽtũ. j. ſubijctã. Nõ ſcõo epm teneri ad ꝓſtructionẽ noue eccleſie, ꝓpter indigentiã populi. vtputa q᷑ eccleſia parochialis multũ diſtat ita q᷑ ſine magna difficultate nõ põt populus ꝓcurrere ibi dẽ ꝓno diuis. facit. c. ſ̃. ꝓx. ⁊ põt ob hoc aliqd detrahere eccleſie antique ⁊ tribuere noue vt hic ⁊ in. c. ꝓcedenti. ceſſante aũt neceſſitatis cã nõ ꝺz eccleſia edificari cũ ꝓiudicio alterius. xv. q. i. c. eccleſie. ⁊. c. q᷑cunq; ⁊ vtrobiq; per glo. facit. c. i. de no. ope. nun.

Nõ ſcõo q᷑ largo ſumpto vocabulo eccleſia oratoriũ ⁊ baſilica ſumunt̃ equiuoce. nã idẽ appellãtur hic ⁊ in diuerſis locis oratoriũ baſilica ⁊ eccleſia. ꝓprie aũt vnũqõq; iſtoꝝ per ſe ſumẽdo differũt. Oratoriũ eſt, ꝓprie locus ad orandũ qõ quiſq; in domo ſua edificare põt nec ſine licẽtia ep̃i ꝺz ibi celebrari. ꝯ ꝓſe. di. i. vnicuiq; cũ duobus ſeq. ⁊ vi ꝯ qõ leg. ⁊ nõ. in. c. patẽtibus. de priui. ⁊ in. c. fi. de cẽſi. ⁊ in. c. inter dilectos de dona. ⁊ vtrobiq; per Inno. Baſilica, ꝓprie eſt eccleſia nõ ꝓſecrata. ad hoc vide bo. tex. iuncta glo. in. c. i. de re. do. ⁊ quod dixi ſuper rubrica de conſecra. eccle. vel alta. ſumunt̃ tamen iſta ſepe equoce. vt. ſ̃. dixi. ⁊ ꝓbat̃ hic ⁊ in. c. pe. j. de ĩmu. ec. cũ ſi. Nõ vltimo ⁊ tene mẽti q᷑ iuramẽtũ ſimpliciter preſtitũ de re. ec. nõ alie. reſtringit̃ ad alienationẽ illi citã nõ aũt ad neceſſariã. ⁊ eadẽ rõne puto idẽ in alienatione que fit ob vtilitatẽ eccleſie. nã neceſſitas ⁊ vtilitas in hoc equiparant̃ a iure. xij. q. ij. ſine exceptõe. ⁊ qõ nõ. in glo. in ſũma. facit qõ in ſimili nõ. Inno. i. c. cũ oẽs de ꝓſti. Et ex hoc ⁊ ex tex. arguo q᷑ iuramẽtũ preſtitũ in mã iuris reſtrigit̃ ad limites iuris vt ſic recipiat limitatões ⁊ reſtrictiones iuris. ad hoc text. opti. in. l. fi. C. de ꝓdi. inde. ⁊ in. l. fi. ff. qui ſatiſ. cog. ⁊ vide qõ notat Inno. in. c. per tuas de arbi. In ꝓmiſ facit q᷑ iuramẽtũ ꝺz aliquid operari. hoc eſt q᷑ hz vi clauſule ſi nõ valet qõ ago vt ago valeat vt valere poteſt. l. cũ pater. §. filiꝰ matrẽ. ff. de leg. ij. ⁊ in. c. ad noſtrã. iij. de iureiu. per bar. in. l. ſi quis ꝓno eo. ff. de fideiuſ. ⁊ in. l. ſciẽdũ. ff. de v̄. ob. põt tñ dici q᷑ primuꝫ ꝓcedat q̃ñ iuramẽtũ põt per ſe operari. naꝫ adducit vinculũ ⁊ ligat ſtrictius ipſũ iurãtẽ vt nõ ꝓueniat ⁊ q̃ſiq; accumulat foꝝ foro. vt in. c. fi. de fo. cõpe. lib. vj. ⁊ vide ad oĩa predicta bo. tex. in. c. ex parte tua de cle. nõ reſi. vbi iurãs reſidere ĩ eccleſia põt iuramẽto ſi ob. ſe abſentare ꝓno neceſſitate vel vtilitate eccleſie aut iuramẽtũ per ſe nihil aut parum operaꝫ ⁊ tũc hz vim illius clauſule ſi nõ valet qõ ago vt ago ⁊c. ⁊ hoc nõ. Sz quero an idẽ ſit dicendũ hodie in illo iuramẽto de nõ alienãdo romano põtifice incõſulto. Jo. an. b᷑ q᷑ nõ q᷑ h iuramẽtũ ex vi verboꝝ ꝺz intelligi ẽt de licita alienatiõe ſiue ſit iuratũ pape ſiue inferiori ꝓlato. v̄r. n. papa vel inferior tale iuramẽtũ recipiẽdo a ſubiecto voluiſſe obuiare neq̃ indiſcrete agaꝫ ⁊ ꝓuidere eccleſijs ẽt in licitis alienationibus. nã de illicita alienatõe nõ põt intelligi q᷑ illa ẽt de ſuperioris licentia fieri nõ ꝺz. Quidã tñ ꝓſuluerũt ꝓnum dicẽtes q᷑ ẽt hoc iuramẽtũ ꝺz extẽdi ſolũ ad illicitã alienationẽ. ſed dicit Jo. an. q᷑ iſti fic ꝓſulẽtes nõ poterunt poſtea eoꝝ cõſiliũ defendere. ⁊ ꝯ eos inducit text. in. c. aduerſus. j. de ĩmu. ec. in v̄. ꝓpter ꝓuidentiã. vbi ẽt neceſſaria vel vtilis ꝓtributio nõ fit ĩcõſulto papa neq̃ indiſcrete agaꝫ. fateꝫ tñ Jo. an. q᷑ h eſſet de facto corrigendũ q᷑ eſt multũ eccleſijs grauoſuꝫ cũ ratiõe talis iuramẽti impediant̃ ſepe prelati facere ꝓcius alias vtiles de, ꝓximoꝝ prelatoꝝ licẽtia. ⁊ cũ hoc dicto Jo. an. trãſeunt cõiter doc. hic. ⁊ mihi plz. ⁊ pro hoc adduco talẽ rõnẽ. certũ eſt q᷑ recipiẽs tale iuramentũ v̄r ſibi reſeruare ꝓſiliũ. vt pz ex vi verboꝝ. ſz altrictus ad petendũ ꝓſiliũ ſup aliqua re nõ põt ẽt licite de illa re diſponere ꝓſilio prius nõ petito. vt in. c. cuꝫ in veteri. de ele. ⁊ in. c. cũ oliz de arb. ⁊ in. c. nouit. ꝯ his que ſi. a prela. qõ le. ⁊ nõ. in. c. ſi pro debilitate. de of. ſi. deleg. ⁊ bar. in. l. i. §. ſi plures. ff. de exerci. idẽ puto dicendũ de iuramẽto preſtito de nõ alienãdo ſine licẽtia pape vel alterius. nã licẽtia ꝺz precedere de regula. c. lz. ⁊ hz Jo. an. poſt boſti. in. c. i. de bis que ſi. a prela. Oĩa predicta arbitroꝝ vera ceſſante ſũma neceſſitate. ſi aũt imineret ſũma neceſſitas alienandi ⁊ tantã celeritatẽ requireret q᷑ ſuperiorẽ cõſuli nõ patiaꝫ tũc puto alienationẽ poſſe fieri cõſenſu pape vel alterius ſuperioris cui fuit iuramẽtũ taliter preſtituꝫ minime requiſito. ar. op. in. l. tutor. qui repertorium ff. de admini. tu. vbi in cã neceſſitatis põt tutor inuentario nõ cõfecto adminiſtrare bõa pupilli. qõ alꝫ ceſſante neceſſitate facere nõ põt ad idẽ qõ notat Jo. xij q. ij. fine exceptõe. ⁊. c. placuit. ⁊ Aug. ⁊ archi. in. c. abbatibus. ea. cã ⁊. q. ⁊ Jo. de fan. in cle. i. de re. ec. nõ alie. vbi dicit in caſu illius cle. poſſe fieri alienationẽ impune illa ſolẽnitate nõ ſeruata ſi neceſſitas non capit tantã dilationẽ ⁊ tz pau. in diſpu. ꝓdẽnatus ⁊c. ⁊ ad hoc allego bo. tex. in ſimili in. c. nullus res eccleſie. xvij. q. iiij. ⁊ hec nota q᷑ faciũt ad multa maxime ꝓno exẽptis hñtibus ſuperiorẽ in remotiſſimis locis ⁊ facit ad idẽ. c. nihil de elec. ⁊. l. ſi longius. ff. de iudi. ⁊. c. fi. de ſepul. li. vj. ⁊ vide ad idẽ multas ꝓcordantias in. c. tũ ex lr̃is de reſti. in inte. in gl. in verbo diſtantia. ⁊ qõ in ſimili notat Jo. de lig. in cle. ne in agro de ſta. re. Itẽ puto hoc iuramentũ nõ extendẽdũ ad alienationẽ modice rei. ar. xij. q. ij. terrulas. ⁊ facit Fed. ꝓſilio. ccij. ⁊ vide qõ nõ. in. c. vt ſup de re. ec. nõ. alie. ⁊ archi. in. c. abbatibus preal. vbi, ꝓſequit̃ an prelati citra ep̃m poſſint rem modicã alienare ſine ſolennitate q᷑ dictũ. c. terrulas. v̄r loqui in epo. ſed q᷑ poſſint allego tex. bo. in. c. cetex. de dona. ⁊ in. c. ad hec. ⁊. c. relatũ. ij. ſ̃. de teſta. An autẽ legatus de latere poſſit dare licẽtiã alienãdi ꝯ hoc iuramentũ. vide p ſpec. in ti. de diſpen. §. conſequenter. v̄. cetex. vbi concludit q᷑ non. ar. c. venerabilẽ. de elec. ⁊ credo q᷑ optie loquatur q᷑ non poteſt diſponere in his que papa ſibi ſpecialiter reſeruauit. vt in. c. qõ tranſlationem de

offi.lega.ſecus dicit ibi ſpe.in v.ſe.in iuramento preſtito inferiori prelato.nam tunc cū ipſe concurrat cū quolibet prelato,puincie ſue quicunqz ſit ille poterit talē licentiā dare qz iuramētuz illud eſt preſtitū babito reſpectu ad dignitatē.7 nō ad ꝑſonā prelati. Ḃ dic verū in v.fi.in fi.niſi is cui iſte iurauit ſit prelatus alterius,puincie qz cū illo nō ꝯcurrit lz fateť q circūſcripto iſto iuramēto poſſit legatus dare rectori licentiaz alienādi bona que ſunt in,puincia ſua lz prelatus iſtius rectoris ſit in aliena,puincia.7 nota bene bec dcā. ſed vide tu de prāte legatoꝝ que dixi in.c.fi.de ꝯſir. vti.7 circa vltimū dictū vide qō nō.doc.in.c.paſtoralis de priuile. Ulterius circa predicta querit an ꝑlatus⁹ qui iurauit nō alienare vel pignorare bona ecclesie ſue poſſit fructus poſſeſſionū vēdere ad.x. vel xx.annū.So.guido Ḃ q fic per.l.pe.§.querit.ff. ō leg.ij.nec ob.l.fi.C.de re.alie.nō alie.qz ibi rē aliena uit hic vero pēſionē vel ipſius pēſionis fructus. Tenet ēt q,phibitus alienare locare pōt in.c.annos.7 boc tz glo.in.d.l.pe.§.inſtituto. ſed glo. boc reprobat in cle.i.de re.ec.nō alie.doc.Ḃ cōiter trāſeunt recitando. Sed tu dic q aut querit nūqd,phibitus vē dere poſſit pignorare ſeu an,phibitus emere in loco poſſit rē pignori capere. So.dic vt notat bar.in.l.in quoꝝ.ff.de pig.vbi bo.tex.7 oīo vide per eundez in l.qui babebat.ff.de leg.iij.aliqd per eūdē in.l.fi.C.ō re.alie.nō alie. Aut querit an,phibitus alienare vendere poſſit fructus ſeu locare.7 dic q ſic dūmodo ñ faciat ad magnū tēpus.vt eſt tex.iuncta glo.in.d.cle.i.7 dic vt ibi nō.7 in iurib⁹ ſuperius alle. Op.7 vť q iſta decre.ſit de indubio.nā cū ex cōſtructōe eccleſie nō cōtingat eccleſie ſue bonoꝝ alienatio fruſtra timebat iſte ēps iuramēti vinculū.So.duplex colligitur ex glo.ij.prima q iſte ēps trepidauit vbi nō erat trepidandū.quaſi dicat q iſte erat vanus timor.ſcōo ſoluit 7 melⁱ⁹ q cōtingebat indirecte alienatio qz forte illi parochiani veniebāt ad eccleſiā ſuā nūc aūt pro pter ꝯſtructionē noue eccleſie alienabanť ab eccleſia ſua 7 ſic priuabať eccleſia iſta ſuis antiquis parochianis.7 bec ſolutio eſt ſatis bona lz.n.nō alienent bōa eccleſie alienanť tñ iura ipſius eccleſie.facit qō leg.7 nō.in.c.ꝯſtitutus de elec. Ex quo nota q iuramētū de nō alienādo bona eccleſie intelligiť largo modo ſiue directe ſiue indirecte contingat bonoꝝ 7 iuriū alienatio.facit qō leg.7 nō.c.nulli.de re.eccle. non alie. Tertio ſoluit ſm abbatē q ideo timebat qz ꝯſtruendo eccleſiaz tenebať ad dotē de cōſe.ec.vel alta.cum ſit.7 ſic oportebat,ppter dotē alienare bona eccleſie ſue. Nota hunc intellectū q,ppter indigentiā populi pōt ēps cōſtruere eccleſiā de nouo 7 eaz etiā dotare de bonis eccleſie ſue.ar.in.c.apoſtolice de don. 7.xij.q.ij.bone rei.7 in.c.aurū.qō itelligo dūmodo ex boc eccleſia ſua ninīū nō graueť.vt in.d.c.apoſtolice.fac.c.i.de re.ec.nō alie.li.vj.7 qō legi.7 nō.in.c. ꝯſtitutus.de re.do. Quarto ſoluit Pe.q ēps habebat cōſciam de iuramēto non ,ppter dānū eccleſie cathedralis ſue ſed qz damnificabať aliqua eccleſia ſibi ſubiecta 7 boc voluit ſm eū iſte tex.dū dicit q eccleſia tibi cōmiſſa eſt.ar.c.i.ō vſu pal.ego dicerē aduertendū formā iuramēti.naz ſi eſt generaliter preſtituz extendiť ad bona eccleſiaꝝ ſue dioceſis.ſecus ſi eſt ꝑſtitum reſpectu eccleſie ſue ſicut cōmuniter obſeruať tunc enim nō extendiť ad bona eccleſie ſibi ſubiecte. 7 iuramentum debet ſtricte intelligi,vt leg.7 nō.i.c. penul.de iureiuran.

a An prelatus qui iurauit nō alienare vel pignorare bona ecclie poſſit fructꝰ poſſeſſionū vendere ad magnuz tps.x. vel.xx.an,et quid ſi vēderet ad.ix.annos tñ.pōt qz iſta nō eſt alienatio poſtea qñ ſunt elapſi duovť iij.anni. vendit vel relocat ad.ix.alios annos inchoaturos i fi.primi nouēnij nunqd valeat dic q ēt iſto caſu nihil valz qz cēſeť facta in fraudē 7 eſt ſpēs alienationis ita decidit ſinguľ do.car.flo.i d.cle.i.in §. ſi.in pe.q.de re. eccle. nō alle.ad boc iar.c.ꝯto de priui.qō bñ nō qz miliť videbis i facto.

De īmunitate eccleſiaꝝ 7 ciniteriorū. Rubrica.

Continuať bec rubrica ad precedētia boc ordine ſm Hoſt.7 Jo.an. Uiſo de eccleſijs edificatis 7 reparatis.qz ipſa cū ſuo ambitu ſeu ciniterio 7 ſuis rebus premi nō dz oneribus quibus res laicoꝝ ꝑmūtur ideo recte poſt ꝑcedentē rubricā ſubijciť iſta vbi de iſtoꝝ īmunitate tractať.7 dicunť eccleſie īmunes ſm Jnno.i.extra munera ſeu officia. Et dic tu q munerū ciuiliū eſt triplex diuiſio.nā quedaz munera dicunť perſonalia quedā patrimonialia.quedā mixta. 7 Ḃ,pſequere vt bť in.l.munerū in prin.ff.de mune. 7 bo.7 in.l.ſunt munera.ff.de vaca.7 excu.mu. Et ō multiplici ſignificato huius verbi munⁱ⁹ vide tex.op. in.l.munus.ff.de ver.ſig.vbi dť q munus capiť tribus modis:qñqz eniz capiť ꝑ dono.vt in.l.inter donū.ff.e.vbi ponit differētia ſtricte inter munus 7 donuz.qñqz munus capiť pro officio.qñqz pro onere 7 boc modo capiť Ḃ.vnde eccleſie dicunť bře īmunitatē.ſ.ab oneribus 7 officijs ſecularibus.7 qō ſit eccleſia.ſ.dixi ſuper rubrica.de ꝑſe.eccle.vel alta.7.ſ. c.,pr.qd aūt ſit ciniteriū vide.xij.q.ij.aurū.7.xvij. q.iij.ſicut antiquitus.7.c.quiſqs. Et dť cimiterium qz cinis mortuoꝝ ibi tegiť.7 vide qō nō.in.c.pe.de ſepul.7 in.c.i.eo.ti.

Tin domibus.

In domibuſ ecclesiaꝝ nō dz iudex laicus iudicare nec boſpitiū querere. Caſus lťalis Statuit papa in.c.iſto q in domib⁹ eccleſiaꝝ placitū vel boſpitiū nullus dz ſe vendicare nō ob.aliqua ꝯſuetudine ſed ī publicis locis boc faciant. Ber. Nō primo q nedū eccleſie ſed ēt eaꝝ domus gaudent īmunitate quo ad onus boſpitādi ꝑſonas publicas.ad idē vīd bo.tex. de iure ciuili 7 qō ibi nō.in.l.i.C.de epiſ.7 cle. Secundo nota q iudex ſecularis nec in eccleſia nec ī ipſius domo dz ius reddere. An aūt ſi ꝯfecerit teneat ſnīa.dic q in eccleſia ſnīa 7 ois,pceſſus iudicis ſecularis corruit ipſo facto.vt in.c.decet.e.ti.in fi.li.vj.ſecus aūt in domo eccleſie.vnde lz facere nō debeat ſi tñ facit credo,pceſſuz valere.qz cū illa ꝯſtitutio.c.de cet.ſit penalis nō dz extendi vt ibi nō.glo. Et intelligo q ī domo eccleſie nō dz ſecularis ius reddere qñ ,ppria auctoritate quaſi ex iure publico eligit ſibi māſionē.7 pro boc tex.ibi quaſi pro cōſuetudine.ſecus aūt puto vbi bře illā domū ꝯductam ab eccleſia vel gratis ꝯceſſaz. Nō ibi ſed ī publicis locis.q bona eccleſiaꝝ nō cēſenť publica ſed priuata.in ꝯnū allego.c.rō nulla de prebē.7.xij.q.i.videtes.7 xvj. q. i.c.fi.in qbus vť,pbari q bona eccleſiaꝝ ſunt vſib⁹ publicis deputata. So.dicerē q iſta bona eccleſiaꝝ ſunt vſibus publicis deputata eccleſiaſticis 7 alimonie indigentiū ſm diſcretionē prelatoꝝ vt in ꝯnijs nō aūt vſibus publicis laicoꝝ vt bic 7.j.eo.nō minus.

Nō ex eiſdē verbis q iudicibus aſſignande ſunt māſiones in loco publico tā cā boſpitādi qz ius reddendi.7 boc vt facilius poſſint adiri.dz.n.iudex ſe ꝑbere facilē in adeundo.vt.l.obſeruāduz.ff.de offi.ꝑ fi.binc dicit tex.nō.in.l.i.§.adeundi.ff.qñ appel. fit q quis dť bře facultatē iudicis qñ in publico ſui copiā facit.nec eſt ſibi imputandū ſi ad domū ſuā nō accesſerit vel ad bortos vt ibi. Primo inſtabo circa declarationē tex.vna cū glo.demū veniā ad quedaz notabilia dicta Jnn. Quero ergo primo quis bic appellatur miſſus. So.glo.ij.exponit vt pz ī ea vbi dicit ſm Hoſt.q ponit bic pro legato principis ſicut legatū pape vel archiepi vocamus miſſuz dominicuz. vt in.c.ij.de regula.7 q ť capiať pro legato principis faciunt ſm Hoſti.7 Jnno.7 bene verba que ſequunť.nā prio tā qz de dignioꝝ facit mētiōez de legato 7 poſtea de alijs inferioribus.nā legatus eſt comite maioꝝ comeſ iudice iudex miniſtro. Et ex bac opinota ꝯ principes ſeculares ſeu eoꝝ officiales qui po

nunt legatos principis seu alicuí⁹ dñi seu comitis vel capitaneos gentiū armoꝝ ad hospitādū in ecclesijs seu monasterijs seu eoꝝ domibus qō fieri non dz vt hic. tū, ppter īmunitatē ecclesiaꝝ vt hic. tū, ppter dissolutōes ꝛ lasciuias que per tales ibi fiunt. vt in. d. l. i. C. de epi. ꝛ cle. vbi tex. apertus. facit qō le. ꝛ nō. in l. plz. C. de sacrosan. eccle. Oppo. ꝛ vr̄ q; iudicia pñt in ecclesia exerceri. ij. q. ij. c. fi. So. glo. iij. q; cōtrariuz, pcedit in placitis ecclesiasticis secus in secularibus. ꝛ nota q; iudicia appellanr placita' ꝛ alludit in ꝟ vulgari loci ꝼm Jo. an. simile. xv. q. iiij. placita.

Alterius op. ꝛ vr̄ q; clerici teneanr ad hospitium xlij. di. §. i. ꝛ in. c. i. de em. ꝛ vē. So. vt in glo. in ꝟbo nec ad hospitiū. ꝛ nota eā. ꝛ vide aliā bonā glo. in. d. l. i. C. de epi. ꝛ cle. Extra glo. quero nūquid saltē rōe ꝓsuetudinis possint laici vēdicare sibi ius hospitandi in domibus ecclesiaꝝ. So. tex. hic est notabilis q; nō valet vt pz ibi quasi pro ꝓsuetudine. ꝛ dari uz tz Jnno. ꝛ Jo. an. dicit. n. q; in talibus nō ꝓdest ꝓsuetudo cū sit ecclesijs onerosa. vt i. c. i. de ꝓsue. qō nō. Sz quero quid si ꝑsona ecclesiastica vel secularis reseruauit sibi certū censuz vel hospitiū ānuū i ecclesia aliqua pro recognitōe beneficioꝝ suoꝝ an tale hospitiū sit debitū ꝛ reddi debeat. Jnn. dicit q; sic alle. xviij. q. vlti. eleutherius. qō plz. ad qō allego qō le. ꝛ nō. in. c. cū dilecti. de dona. ꝛ. c. vex de fo. cōpe. Idē puto in patrono ecclesie. nā a principio pōt sibi reseruare aliqō ius dūmodo auctoritas seu ꝓsensus ep̄i accedat alr̄ nō. de quo dic vt leg. ꝛ nō. in. c. preterea de iurepa. ꝛ in. c. cū bertoldus. de re iudi. Idem qō Jnno. sequir̄ ꝟ Jo. an. ꝛ dicit ꝟ patere in. c. quanto de cēsi. Venio nūc ad alia ꝟ notāter tacta ꝑ Jnno. pone q; aliqs bz ius hospitādi in aliqua ecclesia ꝛ est in quasi possessione huius iuris nūc aūt veniens de nouo nō admittir̄ quero nūquid possit sua auctoritate domū intrare ēt violēter ꝛ necessaria sibi in domo recipere iuxta debitū suū. Et formal Jnno. i bac materia fere. vj. qōnes. nā scdo incidēter tāgit quid i prelato bñte iurisditionē in ecclesia seu in alio loco ꝛ veniēs nō admittir̄ an liceat rūpere ostia ꝫ violentuz ꝛ illū expellere. Tertio querit quid in canonico an ei liceat rūpere ostia domus ecclesie ꝛ expellere violentū. Quarto querit de abbate nunqd ei liceat rūpere domus capelle sibi subiecte quo ad tēporalia. Quinto quid si aliquis opponit se abbati canonico vel alio clerico veniēti ad vtendū iure suo qō bz in aliqua ecclesia nunqd possit illū per violentiā distringere seu cōprimere ꝛ expellere. Sexto an predicta habeāt locū in rebus, ppbanis seu seculariū priuatoꝝ. vt sigs diceret se hr̄e seruitutez in fundo alterius ꝛ sic esse in possessiōe ipsius ꝛ alius facit murū seu sepē quo impediat illa seruitute vti an possit murū rūpere seu sepez frangere. So. multi vt refert Jnno. fuerūt in opinione q; in predictis liceat violētiā inferre etiā rumpēdo ostia domus. mouebanr isti qr vnicuiqz vim vi repellere licitū est ꝛ ius suū defendere. vt in. l. i. C. vnde vi ꝛ. s̄. de resti. spo. oliz. i. ꝛ q; possit domū frāgere fac. ff. qō vi aut clā. l. fi. §. ad ianuā. ꝛ. ff. ad. l. aquil. l. quē admodū. §. i. ꝛ ij. Sed ipse Jnno. aliter sentit. dicit enim quo ad primā questionē q; nulli laico vel clerico lz violēter rūpere domus ecclesie rōne alicuius iuris sibi debiti cū bona ecclesiaꝝ eadē īmunitate gaudeant qua ꝛ ecclesie debēt gaudere. vt ꝟ. ꝛ. x. q. i. nouerit. ꝛ cū ecclesia ꝛ bona ipsaꝝ sint sācta sanctoꝝ ꝛ domino cōsecrata quicunqz in eis violētiā facit sacrilegiuz cōmittit. xij. q. ij. nulli liceat. ꝛ. c. quicunqz. cum se. ꝛ in. c. cōquestus. ꝛ qō ibi nō. de fo. cōp. qō dic, pcedere nō soluz si ecclesia teneat̄ ad hospitiū actione ꝑsonali sed ēt si res ecclesie essent ad hoc obligate. vñ ꝼm eū inferens violētā incideret in penā ꝓstitutiōis siquis in tātā. C. vnde vi. vel saltē nō euaderet penaz l. extat. ff. qō me. cau. vbi creditores primanr debito qui volūt sibi, ppria auctoritate ius dicere i bonis debitoꝝ. debēt. n. isti debitis actiōibus agere ꝛ nō violentiā inferre. Ad scām vero fater Jnno. q; prelat⁹ bñs iurisditionē vel dñium loci possit violēter intrare ꝛ rūpere ostia domus ꝛ expellere violētū. ꝛ sic deberet intelligi dictū. c. oliz. idē putat dicēdū si iurisditionē nō bēret bz tm̄ ius in ecclesia quasi prelatus ꝛ possessionē einsdē. qz ꝟ casu dr̄ talis defendere ius suum qō bz. vt in. c. dilecto. de sen. excō. li. vj. Et vide i ꝟ qō in prelato volente visitare cui claudunr ostia ecclesie. ponit Jnno. in. c. venerabili de cēsi. secus dicit ꝟ Jnno. in. iij. q. i. in canonico. nō. n. lz rūpere ostia domus ꝛ expellere violētū allegat. c. cū qui. ij. de prebē. li. vj. mouer̄ qr lz iste sit canonicus ecclesie non tm̄ bz possessionē ipsius vel domoꝝ. vnde nō lz sibi ius dicere. ar. C. vnde vi. l. si quis in tantā. ꝛ. C. de bis q ad ec. ꝓfu. denūcianus. ꝛ. C. de iudeis. l. vltima i fi. nisi forsitā ꝼm eū canonico pro habitatōe sua eēt domus aliqua deputata. naz si in tali domo intraret aliquis violēter liceret canonico vim vi repellere ꝛ possessionē suā defendere. vt in iuribus preal. talis. n. nō facit iniuriā ecclesie si hac de cā irruat. nā irruendo in camerā deputatā sibi potius ecclesiā in suo iure conseruat ꝛ vtr̄ iure suo qz dicar̄ vim inferre. ad hoc. c. cū ecclesia vulterana de elec. Idē qō. s̄. in cānonico dicit in abbate respectu capelle sibi subiecte quo ad tēporalia vt nō possit domū vel ostiū rūpere ꝛ violentū expellere qr eā nō possidet lz fit ei subiecta quo ad tēporalia. allegat in ar. ff. ad. l. aquil. l. sed ꝛ quicū qz l. quēadmodū. §. i. ꝛ ij. Idē dicit in rebus, ppbanis seu priuatoꝝ. q; lz quis bēat seruitutē i fundo alteri⁹ ꝛ impediat illa vti nō tm̄ lz irruere ꝛ rumpe murū nouiter edificatū ad impediendū euz. nec ob. ꝼm euz. l. ij. ff. de vsufru. vbi dr̄ q; pro vsufructu inducit legatarius in possessionē fundi i quo relictus est vsufructus. vnde vr̄ q; sicut dñus, ppietatis pōt rūpere murū si in solo suo, ppio fieret de nouo. sic ꝛ hoc dz licere vsufructuario ꝛ alijs qui sunt in possessiōe aliquoꝝ iuriū. Ad hoc. n. respōdet ꝼm Jnno. q; aliud est in dño aliud in vsufructuario. ratio diuersitatis est qr edificiū cedit solo. ideo lz dño ipsuz diruere qr nō diruit alienū sed suū. vt pz insti. de re. diui. §. cū in solo suo. vsufructuario aūt ideo ꝟ nō lz facere qr nō est dñs soli. ff. de vsufru. si cuius rei. §. vsufructuarius ꝛ se. fatet tm̄ Jnnoc. q; vsufructuarius ꝛ alij habentes ius in re pñt agere vt murus remoueat̄. ff. si ser. ven. si eo loco. ꝛ. l. egi. secus dicit Jnn. circa plonā impedientē aliquē vti iure suo qō bz in aliqua re. nā talē lz distinguere ꝛ ēt re expellere vt sic desistat ab impedimento lz nō deberet ostiū domus vel murū frangere diuersitatis ratio ꝼm euz est qr ejciēdo personā mihi ꝑdicentē vtor̄ possessione mea. ꝛ vim vi repellere lz. vt in iuribus prealle. vbi vero intro violenter possessionē rumpēdo sepē vel ostiuz illius tunc mihi ius dico qō nō lz. vt in. d. l. siquis in tantā. ꝛ. l. extat preal. ꝛ in. c. placuit. xvj. q. vj. nisi in casibus qui nō. C. qñ liceat vni. fine iu. se vindi. l. i. ꝛ ij. cū suis ꝓcor. hec sunt dicta Jnno. singlr notanda que, ppter ipsoꝝ effectū maxime volui serioſe recitare. Ex quib⁹ dictis potes in sūma capere cōclusionē q; babēs iurisditionē in loco vel ius prelature cū possessione seu dñium loci ꝛ possessionē vel possessionē legitimā tm̄ licite potest ad remouendū obstaculū sibi paratū irruere taz in personā impedientez qz in ostiū ꝛ muros loci illa rumpēdo vt valeat vti suo iure. secus aūt si solummodo bz ius in loco seu sit in possessione alicuius iuris i illo loco nō tm̄ possidet totū locū simpliciter. iste enim nō potest frangere ostiuz seu murū seu sepez. sz bene

poteſt diſtringere ꝑſonaꝫ eaꝫ impedientē ⁊ viꝫ vi repellere. ⁊ boꝝ dictoꝝ recitatione fuerūt ꝓtēti Hoſtien. ⁊ Jo.an. ⁊ ſic videnť illa approbare. Sꝫ do.pe.de ancha.doc.egregius lōgiſſimo tēpore bononie legens inſurgit ꝙ ꝫ dicta Jnno. dicēs ꝙ illi qui tenebāt ꝓtra riaꝫ vt in principio dixi nō imerito mouebanť. nā, ꝑ eis ꝙ liceat oſtiaꝫ ⁊ muꝝ rūpere bīnibus ius in re ⁊ cōtra Jnno. faciūt oīa iura per que bis bīnibus aliq̄ ius in re aliena eſt, puiſuꝫ vt ſi expellanť inde poſſint reſtitui ad poſſeſſionē. vt ꝓꝫ in.c.cū eccleſia ſutrina. de cau.poſ.⁊ ꝓpꝛie. ⁊.c.querelā de elec. ⁊ in vſufructuario qui ēt in re aliena bꝫ ius vtēdi ⁊ fruēdi eſt expreſſuꝫ in iure vt poſſit ſi expellať poſſeſſorio recuperande agere. vt in.l.iij.C.vnde vi.l.interdictū. ff.ō vi ⁊ vi.ar. imo q̄ plus eſt glo. dicit ibi idē in vſuario Natura aūt iſtius interdicti eſt vt incōtinēti poſſit ꝑ ꝓꝛia auctoꝛitate recuperare. vt ī. l.iij.§.eū igiť.ff.e.⁊ in.ō.l.interdictū. ⁊.ō.c.olim. ⁊.l.aquilius regulus. ff.de dona. vbi bo.tex. de expulſo de habitatione ad quā iudicio poſſeſſorio reſtituiť. Jtē ꝓ iſtis cōperit interdictū vti poſ.ꝑ ꝓpter quaſi poſſeſſionē quā bꝫ ille cui cōperit. alle. de iudi. examinata. melius pōt allegari. c.ꝫ de ꝓba. ſi.n. ꝓ recuperāda ⁊ ꝓ recipiēda re ſunt ꝓdita in caſibus nr̄is interdicta poſſeſſoria quare nō cōperat beneficiū ꝑpulſandi iniuriā illata ꝑ appoſitionē obſtaculi ſepis vel clauſure nō apparet preſertim cū ipſemet Jnno. fateť q̄ licitū ſit ꝑ pulſare aduerſus ꝑſonā vti iure nr̄o ꝑhibente. ergo fortius licitū ꝺꝫ eſſe irruere in oſtiū ⁊ alia obſtacula īanimata cū ſit maius ꝑiculū in ꝑſonis q̄ꝫ in rebus. argu. eoꝝ que nō. bar. in.l.iij.C.de pig. ⁊.l.iuſte poſſidet. ff. de acqui. poſ. nō ob. ſm eū. ō.l.extat. vbi creditori bñti actionē perſonalē ſeu hypothecariā nō ꝫ ꝓpꝛia auctoꝛitate capere poſſeſſionē q̄ hypothecaria ꝫ ſit realis tñ eſt acceſſoꝛia ꝑſonali actiōi ⁊ ſine cā nō ſubſiſtit. adducit. l.ſi tibi. §. de pigneꝛe. ff. de pac. ⁊ q̄ ibi nō. ſed nos loquimur in iure mere reali in re ꝑſtituta. vt in habitatiōe vſufructu itinere ⁊ ſiūbus q̄ iura dr̄ poſſidere is qui ea bꝫ. vt in.ō.c.exaīata. ⁊.c. querelā. ſed nō hypothecariā. quare cōcludit ipſe ꝙ nō eſſet malū dicere ꝙ ſi ille qui bꝫ ius hoſpitandi in domibus alicuius vel vſufructū ſi reperit domū clauſaꝫ vel ſepē factā vel aliud q̄ impedit vſuꝫ rei poſſit illud remouere ꝓpꝛia auctoꝛitate, ꝓteſtādo ꝙ per talē remotionē obſtaculi vel ingreſſuꝫ nō intēdit preiudicare dño ſoli. vt nō. in ſimili in.l.ſiqs in tantā. C. vn de vi. in ſcōa qōe principali. hāc eādē ꝓcluſionē vr̄ tenuiſſe do. an. hic ⁊ vidi in quibuſdaꝫ ſuis recollectis ꝫ in lec. que cōiter eſt in vſu videať trāſire ſimplr̄ recitando Jnno. ſꝫ nō eſt curandū q̄ illā lec. nō perfecte expediuit. ſed poſt mortē ſuā fuit exēplata a quodā ex varijs ſcripturis repertis poſt mortē ſuā. ⁊ impugnabat ipſe in dictis reportationib⁹ vtrāq̄ rōem Jnno. Mouebať primo q̄ habēs ius habitationis dicit habere naturalē poſſeſſionē rei ⁊ ius in re ſic bꝫ vſuarius. l. nāliter. ff. de acq. poſ. ff. ſi vſufr. pe. l. vti frui. §. i. cū ſi. Jtē impugnat aliā rōem Jnno. quatenus fundat ſe ſuper ſacrilegio. dicit. n. hāc rōem nō cē bonā q̄ nō reperiť eccleſie vel eius domibus ꝺ ꝓpriuilegiū ꝓceſſuꝫ. vnde ſtat regula ꝙ cuiq̄ eſt licitū defendere poſſeſſionē ſuā vel incōtinēti recupare cū moderamine inculpate tutele. ō.c. olim de reſti. ſpo. ⁊.c. ſignificaſti de homi. mihi aūt plus plꝫ hec opi. iſtoꝝ modernoꝝ q̄ꝫ Jnno. ⁊ alioꝝ recitatiū. ⁊ vltra ꝑdicta allego in arg. tex. nō. in.l. ſiqs fumo. ff. ad.l. aqli. vbi dr̄ ꝙ iuſto metu inſtātis ignis poſſuꝫ ītercidere ⁊ dirimere murū vicini mei ſi verifiť timeť ne ad me igniť pueniat. ſi ergo cā iuris mei ꝓſeruādi poſſuꝫ diruere domū vicini mei vt cohibeā ignez. ergo fortius mihi ꝺꝫ eē licitū remouere obſtaculū ſerioſe ⁊ malo animo ad impediendū ius meū mihi preparatū. Preterea ⁊ ſcōo ex quo preſupponim⁹ iſtū eſſe in poſſeſſiōe iuris illius quare nō eſt licitū oīa facere per que poſſit in ſua poſſeſſione ꝓſeruari. cui. n. ꝓmittiť principale ꝓmittiť ēt preparatoriū ad illud vt. l. ad rē mobilē. ⁊ l. ad legatū. ff. de ꝓcu. ⁊.c. prudētiā. ⁊.c. preterea de offi. dele. videmus. n. in ſimili q̄ō rōe iuris q̄ō habeo in re poſſuꝫ vendicare totā rē q̄ nō poſſuꝫ meo iure vti niſi relaxeť tota res. vt leg. ⁊ nō. in.c. examinata ō iudi. vbi dixi. ⁊ facit q̄ō leg. ⁊ nō. in. l. qui tabernas. ff. de ꝺben. emp. Tertio facit optime q̄ō in ſimili le. ⁊ nō. in.c. piſanis. de reſt. ſpo. vbi agiť poſſeſſorio pro libertate poſſidēdi ⁊ cōpelliť tertius relaxare rē que nō eſt agētis ſed fit relaxatio vt libere agēs poſſit reꝫ ſuā poſſidere. ecce ergo tex. valde notabilē ꝙ ꝫ agere poſſeſſorio pro re nō noſtra vt iuribus noſtris ſiē prius libere vtamur. ſicut ergo ꝫ inrētare interdictū ad ꝓſeruatōez poſſeſſionis ita pōt reſiſti ⁊ irrui ꝫ oīa obſtacula nobis facta. vt in.ō.c.oliꝫ. Quarto facē q̄ō notat bar. in.l.i.§. hoc interdicto. ff. de iti. actuq̄ priua. vbi dicit ꝙ ēt in quaſi poſſeſſionib⁹ iuris bꝫ locū id q̄ō dr̄ vim vi repellere ꝫ. vnde cōcludit ꝙ ſi vniuerſitas vel capitulū coadunatū eēt ad faciēdū aliq̄d ⁊ ibi eſſet aliquis qui nō eſſet de corpore capituli vel vniuerſitatis ⁊ vellet oīno intereſſe pōt licite per vniuerſitatē expelli q̄ turbat vniuerſitatē vel capitulū ī quaſi poſſeſſione iuris. Quinto ⁊ vltimo facit hec cōſideratio quelibꝫ violēcia corporalis eſt maior qualibet realiꝫ. l. in ſeruoꝝ. ⁊ q̄ō ibi nō. ff. de penis. Si ergo ꝓ ꝓſeruatione iuris noſtri licitū eſt irruere ī perſonā vt ipſemet Jnno. voluit ⁊ ꝓbať in.c. dilecto. de ſen. excō. li. vj. ergo fortius ꝺꝫ eſſe licitū irruere in loca inanimata nobis in obſtaculū preparata. Et ad. l. extat. ff. q̄ō me. cau. rñdeo magis ſpecifice ⁊ clare. dico. n. ꝙ ꝓcedit q̄n quis nō bꝫ poſſeſſionē rei ꝫ bēat actionē hypothecariā vel aliā ad illā ꝓſequēdā. ⁊ hoc ēt caſu loquiť. c. eū qui de preb. li. vj. ⁊ l. ſiqs in tantā preal. iſte. n. nō ꝺꝫ, ꝓpꝛia auctoꝛitate violentiā īferre. q̄ videreť ſibi ius dicere ꝫ. l. nullus. C. de iudeis ſed nos loquimur in eo qui eſt in poſſeſſione[a] alicuiꝰ iuris in re aliena qui remouendo obſtaculuꝫ nō vult cōſequi aliquid, ꝓpꝛia auctoꝛitate ſed ſolū ius ſuuꝫ ⁊ poſſeſſionē antiquā vel perditā incōtinēti recuperare q̄ꝫ. vt in iuribus preal.

p **Eruenit.** Hoc. c. multos bꝫ ītellectus ideo ꝓ multos ſi ſūmať. ſed ſm ꝙ intelligo. h. ō. Tpe magne neceſſitatis non ꝺꝫ aliquis excuſari a muroꝝ ſeu ciuitatis cuſtodia. h. ō. primo ponit dcm̄ ſcōo rōnez ipſius ibi quaten⁹. Caſus ſ̄ralis. Statuit in. ca. iſto ꝙ cū neceſſitas īminet nullus a cuſtodia ciuitatis ſeu murorū vigilijs debeat excuſari ſed oēs ad hoc generaliter teneanť vt omnibus vigilantibus ciuitas melius valeat cuſtodiri. Ber. Nota primo vigilandū eſſe pro ciuitatis cuſtodia. teneť. n. quis defendere patriā ſuaꝫ. ad q̄ō vide bo. tex. in.c. omni timore. ⁊.c. ſi nulla neceſſitas vꝛget. xxiij. q. viij adeo ꝙ propter ipſius defenſionē excuſať pater occidens filiuꝫ ſm Goff. allegat bo. tex. in.l. minime. ff. de reli. ⁊ ſū. ſume. q̄ō eſt notandū. ⁊ idēꝫ Hoſt. in ſūma. eo. ti. §. a quibus. v. materie. Tu vero addeᵇ notabile dictū bar. in.ō.l. minime. qui per illū tex. dicit ꝙ exbannitus qui poteſt impune offendi vel occidi ſm formā ſtatuti poterit occidi a filio vel a pr̄e. ⁊ viō q̄ō ipſe nō. in. l. amiſſione. ff. de cap. dimi. Oppo. ꝫ tex. de. c. reprehenſibile. xxiij. q. viij. vbi tex. videť velle ꝙ clerici nō teneanť ad cuſtodiā ciuitatis etiā cōtra pirrataſ maris q̄ cū ſint milites chriſti debēt chriſto in diuinis ſeruire. milites vero ſeculi debēt huiuſmodi vacare. ad idem. c. nō minus. j. e. vbi generali

a Jtē ad ꝓdicta faciunt nōta ꝑ doc. marie d. ale. imo. ⁊.d. fran. ō are. i. l. clā i. §. fi. i illo articlo an poſſidens ciuiliť poſſit, ꝓpa auctōitate re cuperare ſuā nālē occupatā clam ab alio ⁊ ꝑ eundē do. fran. ō arc. in ꝓſi. xxj. i cipi. ſi diligēter ⁊ mature ꝓſideret inſtr̄m eē. in pe. et vlt. dubio.

b Ego addo ꝙ ciuis deſerēs ciuitatē pelirantē pdit priuilegiū ciuilitatis ⁊ ōſinit eē ciuis. ita ſingliť nōtabal. in l. ij. C. de inſā. expo. li. v. iij. vbi ē tex. t⁹. q̄ ſi pať hāet filiū ⁊ poneret in hoſpitali ꝑderꝫ ius q̄ bꝫ ipſo. facit tex. in. l. i. § ⁊ gnāliť. ff. de ven. in poſſ. mitt. vbi eſt tex. ō eo q̄ dicit ꝛullus⁹ i. i. officioꝝ. ortus⁹ nr̄i priꝫ patria vendicat pr̄i parētes ꝓtim amici.

ter videnť clerici ꝛ ꝑsone ecclesiastice excusari a grauaminibus publicis. Sol. ꝓpter hoc ꝫrium. c. istud legiť diuersis modis. quidã enim vt Jo. an. ꝛ Hosti. ponunt duos intellectus. Primus vt hec decre. habeat locũ in ciuitatibus que sunt de tẽporali dñio ecclesie. sicut est ħ ciuitas terracensis cuius epus scribit hec lec. nõ multũ mihi plz qz tex. loquit indistincte. ꝛ ratio vť cõis ad omne oppidũ nec de facili dicẽdũ ꝙ decretales sint locales per id qđ scribit. ğ. in. premio. ꝛ. c. i. de ꝑsti. Secũdus intellectus est ꝙ ponit specialle cũ ciuitas inuadit a sarracenis ꝛ sic ab infidelibus hec. n. ciuitas terracẽsis est iuxta mare ꝛ sepius inuadebatur a sarracenis. vnde, ꝓpter cõe ꝛ improuisum piculũ noluit papa aliquẽ a custodia excusare. ꝛ hũc intellectũ attribuit Jo. an. Inno. ꝛ Host. pro quo allegat. xxiij. q. viij. igiť. ꝛ. c. sepe. ꝛ. c. se. Sed certe in dicto meo ex fi. glo. ipsius Inno. posset colligi tertius intellectus magis generalis vt istud. c. bẽat locũ vbicunqz timor est cõis subitus ꝛ improuisus. ꝛ hunc intellectũ sequiť hic do. Lar. Sed do. an. trãsit simpliter cũ duobus primis intellectibus doc. Sz aduerte qz iste tex. nõ loquit aperte de clericis. vnde quidã sentiunt boc. c., ꝓcedere in hominib⁹ ecclesie. vt in mãcipijs rusticis ꝛ similibus qui regulr nõ debẽt angariari. xij. q. ij. ecclesiax seruos. ꝛ in. l. i. ꝛ ibi per bar. C. de epi. ꝛ cle. ꝛ, ꝑfecto ita vť intelligere Inno. ꝛ glosator vť in ꝓria ꝛ scõa glo. ꝛ clari⁹ Hosti. in sũma. e. ti. §. a quibus. v. materie. vbi dicit ꝙ instãte necessitate boies ecclesie nõ debẽt excusari a custodia ciuitatis. vt hic. clerici autẽ nõ debẽt in hoc grauari nisi magna eẽt necessitas. quo casu possent per epm nõ per iudicẽ secularẽ distrigi. de ꝑsti. ecclesia sancte marie. ꝛ nõ singlr hoc dictũ Host. qz nõ solet per aliquos doct. ad hoc allegari. ꝛ põdera ꝙ nõ restringit se ad terras ecclesie nec ad inuasiones infidelũ. ꝛ plz mihi intellectus iste. ꝛ dico ꝙ originaliter fuit Inn. ī. e. nõ min⁹ vbi clarius locut⁹ fuit. sentit ẽt ibi aliuz intellectuz vt ꝓcedat cã pietatis. ar. l. ad instructionẽ. C. de sacrosan. ec. ꝛ ꝙ iste tex. ponit casuz spãlem voluit Goff. in ꝓcal. c. non minus. ꝛ plus puto ꝙ directe põt iste tex. intelligi generaliter tã in clericis q̃z in alijs hominibus ecclesie ꝛ magis, ꝓprie iudicio meo intelligiť in clericis q̃z in alijs hominibus ecclesie per tex. ibi per nostre vel ecclesie sue nomẽ ꝛc. nã ecclesia nõ dicitur esse boium ipsius imo boies sunt ecclesie. xij. q. ij. ecclesiax seruos. ꝛ. l. i. C. ỏ epi. ꝛ cle. sed ecclesia, ꝓprie dť ipsius rectoris rõne iurisditionis quã bz in ipsa. vt, pbať in. c. si tibi absenti de prebẽ. li. vj. vnde prelatus vel rector põt dicere ecclesiã suã eẽ vt ibi. sensus ergo lře est ꝙ siue isti sint clerici ecclesie cathedralis cuius epus scribit siue habeant alias ecclesias seu sint ibi beneficiati ꝛ fortius si sint de ecclesia ꝛ non clerici nõ debẽt tẽpore necessitatis pretextu ecclesie a ciuitatis custodia excusari. ꝛ pro hoc intellectu adduco de iure ciuili tex. notabilẽ. in. l. nullus penitus. C. de cursu publico. li. xij. vbi dť ꝙ tẽpore expeditiõis nullus cuiuscunqz ordinis vel dignitatis vel sacrosancta ecclesia vel domus regia excusationẽ angariax seu pangariax habeat. ꝛ nõ illũ tex. singulariter per quẽ nõ. ibi dixit bar. ꝙ tpe quo venũt iste societates pessime ad disrobandũ comitatũ pñt clerici cogi ad collectas tallias ꝛ exactiõẽs ꝛ angarias. In ꝫrium facit tamen tex. in. c. nõ minus. ſ. e. Unde pro ꝓcordantia oium dic sic ꝙ aut querit an clerici debeãt ire ad bellicãdũ ira ꝙ volunt alios impugnare. ꝛ dicendũ est ꝙ nõ ẽt si ageret pro recuperatione terre sancte qz clericatus reddit eos inhabiles ad pugnandũ ẽt cõtra sarracenos. vt, pbať in. c. ex multa. §. fi. de voto. Aut queritur nũquid teneant custodire ciuitatez seu oppidum vbi morant ꝛ tunc si maxima necessitas nõ subest ex

a Vide ỏ boc. ğ. e. c. in i nõ.

cusant qz nõ debẽt auocari ab officijs diuinis. vt i. d. c. reprehensibile vbi tex. nõ. facit. c. cyprian⁹. xxj. q. iij. ꝛ. l. i. C. de epi. ꝛ cle. ꝛ. l. plz. C. de sacrosan. eccle. Aut imminet magna necessitas ita ꝙ sine eis nõ potest cõmode ciuitas ab oppressione ꝛ inuasione custodiri. ꝛ tunc eos puto teneri. vt ħ. ꝛ arg. in. d. l. nullus. q̃ dz intelligi, ꝓpter necessitatẽ instantẽ ne alijs iuribus ꝫdicat. Et facit qz quilibet⁹ tenet patriã suã defendere presertiz cũ ipsius defensione, pteganť orphani vidue ꝛ miserabiles ꝑsone. pro quibus epi ꝛ alij clerici debent sũmopere laborare. lxxxvij. di. c. i. facit. c. i. ꝛ fi. de postu. quilibet. n. tenet, ꝓpulsare iniuriã inferẽdã, primo de sen. excõ. dilecto. li. vj. xxiij. q. iij. ꝓ totũ fortius ergo dz, ꝓpulsare iniuriã inferendã toti ciuitati. ad idẽ allego tex. singularẽ in. c. pe. de homi. vbi, pbatur ꝙ tẽpore inuasionis ciuitatis pñt clerici vna cũ laicis ẽt arma mouere ꝛ pugnare nec efficiunť irregulares ex occisione aliox nisi ipsi, ꝓpijs manibus occiderint quãtũcunqz vulnerauerint. de quo dicendus vt ibi plene nõ. ꝛ vide qđ generaliter dixi in. c. clerici de vi. ꝛ bone. cle. Aut queriť vtrũ ecclesie vel ꝑsone ecclesiastice tenenť tẽpore necessitatis ad collectas ꝛ ꝓtributiones. ꝛ dic vt plene dicaz in. d. c. non min⁹ ꝛ per hec habes clare intellectũ huius. c. ꝛ multorus iurium. ꝛ maxime ad. c. ecclesiax seruos. alle. in glo. iij. pro ꝫrio. Nunc extra materiaz intrinsecam. c. ponã vnã qõnẽ notabilẽ quã posuit Jo. an. qui licet vnam questionẽ principaliter formauerit multa tamẽ dicta nota digna incidenter tetigit que. ī. in multis reformabo aut hic aut remittẽdo. Formar. n. q. sub his terminis. pone ꝙ preses, puicie vel dux vel marchio comes cõitas vel alius dominus prouincie temporalis alicui habitatori ciuitatis castri vel alterius loci sibi subiecti hanc imunitatẽ vel libertatẽ dederit ne in aliqua tallia vel collecta vel exactione aliqua a quocũ qz vel ex quacunqz cã imponenda hominibus eiusdem loci aliquid dare vel contribuere teneat. queriť in effectu an tale priuilegiũ isti prosit saltẽ in preiudicium vniuersitatis vt sic totuz onus imineat reliquis de vniuersitate, an vero presupposita validitate priuilegij soluz valeat in preiudiciuz priuilegiantis. vt sic reliqui tanto minus teneanť soluere quantũ est illud qđ iste priuilegiatus soluisset si nõ emanasset priuilegiũ. Et qz Jo. an. multa allegat ꝛ aliquantulũ confuse instabo capiendo dicta sua per ꝓclusiões. Prima conclusio sit ista. omnes tallie ꝛ exactiones generaliter sunt dãnate per noua iura ꝛ maxime quantuz ad ecclesias. vt in. l. federici hac editali. §. illicitas. et dic ꝙ illa lex est in li. seu. sub rubrica de pace iuramẽto firmãda colla. x. ꝛ illus. §. verba formalia sũt hec Illicitas ẽt exactiones ꝛ maxime ab ecclesijs quarũ abusus longo tẽpore inoleuit per ciuitates ꝛ castra omnimode damnamus ꝛ prohibemus ꝛ si facte fuerint in duplum reddanť. ad idem facit alia. l. que incipit ad decus ꝛ decorẽ super rubrica de statu. ꝛ ꝓsue. contra liber. eccle. edi. colla. ea. §. itez nulla cõmunitas. cuius verba sunt hec. Item nulla cõmunitas potestas vel persona publica vel priuata collectas siue exactiones angarias ecclesijs vel alijs pijs locis vel ecclesiasticis personis imponãt. aut inuadere ecclesiastica bona presumãt. qđ si fecerint. ꝛ requisiti ab imperio vel ecclesia emendare cõtempserint in duplum refundant nihilominus banno imperiali subiaceant qđ nullatenus absqz satisfactione debita remittatur. Ad idẽ vide qđ babeť in auč. de ec. ti. §. ad hoc sancimus. ꝛ auč. vt nulli iudi. liceat. §. nulli vero col. ix.

Nõ banc cõclusionẽ ꝛ intellige eã regulariter. nã in multis casibus permittunť collecte ꝛ exactiões vt ī. patebit. ꝛ nota bene penã collectantiũ ecclesias. ꝛ ꝑsonas ecclesiasticas de iure ciuili. de iure vero canoni

a Et ideꝫ dicit ibi bar. in scholaribus qꝫ lz ad onera psonalia cogi non possint.l.i.ꝛ ibi per bart. C.qui ꝑsess. vel era.ex.li. x.nī si de cōsuetudie eis ꝓponunt ad ea poterunt cogi ꝛ hoc sequit do.ale. in.d.l.i. C.q ꝑses. in ad. ad bar.

b Adde h qꝫ determiat io.de imol. i q.quē ponit ꝛ dicit fuisse de facto in.l. ab oibus in fi.prin. ff. de leg.i.qꝫ si papa imponat collectā clero ꝛ aliq de clero sint exempti qꝫ no teneant solue aliquod onus vel ali quā collectā quacūqꝫ ex cā iposita qꝫ alij clerici tenebūt solue collectā i tegrā ēt pro pte exēptoꝝ ꝛ si dicerꝫ qꝫ clerici nimis grauent ex eo ꝙ sertiꝫ qꝫ soluūt ꝑ pti bus exēptorū rndet ipe imola qꝫ erit dare remediuꝫ qꝫ priuilegiū exēptionis reuocet ꝛ papa debꝫ reuocare ex quo tale priuilegiū est a lijs pnitiosū alī.tex.quꝫ alle.hic Jo. an.ꝛ panor. i.c. suggestū de deci.ꝛ refert ꝛ simpliciter sequit do. Jas. de mai.in.l.auꝰ ff.de pac.

c Jn. iij. colū.ꝛ adde lu.ro.in.l.iiij in prin.ff. de re.iu.d.alex. imol.in.ꝓsi. cccrix.icipi. in occurrēti casu in pen. co vide qō nō.j.e.nō minus.ꝛ in cle.pūti de cēsi. Et quatenus dicit tex. preall.qō debet collectās banno imperiali subiacere dic bannū esse diffidationē quanꝺaꝫ ꝛ est initū belli. de quo vide qō notat bal. i auc. itē nulla cōitas. C. de sacrosan.ec. Quādoqꝫ.n. sumitur bannū pro pena pecuniaria. de quo vide tex.cuꝫ glo.in.c.statuimus.xvj.q.i. Scōa ꝯclusio quicunqꝫ dicit collectas seu exactiones esse licitas h ꝓbare tenet vel per leges vel per senatusconsultū vel ꝯstitutionē pncipis. C. de vaca.mu.pu.l.vnica.li.x. vel per ꝯcessionē a principe ex cā ꝛ spāliter impetrata. C. de supindi.l.vnica.li.x.ꝛ vide qō notat archi.in.c. siqs rompetas.xxiij.q.iij.ꝛ qō le.ꝛ nō.in.c. inouamus de censi. vel per ꝯsuetudinē diuturnā nō per violētiā sed pone cōiter ab omnibus approbatā. C. de cano. largi.l. precipit de au.coronario.l.vna.li.x.ꝛ intelligo hoc vltimū qñ ꝯsuetudo tendit in fauorē principis vt sibi acquirat collecta tunc.n. valet consuetudo diuturna modo predicto. vnde dicebat in quadā.l.corꝺi quā hodie nō habemus vt h refert Jo. an. qñ nri anteceſſores habuerunt hre volumus. Illud vo qō nō habuerunt nullo modo exigimus ꝛc. vnde aliud puto cū quis citra imperatorē velit sibi vēdicare ius imponēdi tallias ꝛ collectas per ꝯsuetudinē. naꝫ tūc cū velit prescribere iura reseruata pncipi requiritur tēpus de cuius initio nō est memoria. vt in.c. super q busꝺaꝫ de verb.sig.ꝛ vide qō notat bar. in.l. publicanus. §. in omnibus vectigalibus. ff. de publi.ꝛ nota bene qō dixi de ꝯsuetudine inspiciēda in collectis istis.ꝛ p illā.l.i. C. de auro coro. dixit singu. ibi bar.* qꝫ si ꝯsuetudo bꝫ qꝫ forenses teneant subire onera p sonalia poterunt vigore ꝯsuetudinis ad hoc cōpelli. qō perpetuo tene mēti.ꝛ intellige predictā ꝯclusiōeꝫ �means Jo.an.ꝛ bene quo ad laicos. Ecclesia vero ꝛ psone ecclesiastice legibus ēt imperialibus in bis astrīgi nequeunt. vt pꝫ in eo qō le.ꝛ nō.in.c. ecclesia.ꝛ.c. que in ecclesiaꝝ. de ꝓsti.ꝛ de solu.c.fi. de deci.c.tua. ꝛ.j.eo.nō minus.ꝛ.c. aduersus. nec valet ꝯsuetudo cōtraria que in hac parte censenda est ecclesijs onerosa ꝛ ideo remittenda. s. de ꝯsue.c.i. Quantū vero ad laicos pōt princeps imperator super bis leges cōdere ꝛ priuilegia ꝓcedere. vt pꝫ. C. de vaca.mu.l.vnica.li.x.ꝛ.ff. de iure īmu.l.semper. §.fi.ꝛ C. de excu. mu.l.placet.li.x.cū si. Ipse.n. imperator solus inter principes seculares solutus est legibus. ff. de legibꝰ l. princeps.ꝛ. C.e.l. digna vox.ꝛ ipse solus mūdi dominus dr. ff. ad.l. rhodiā de iactu.l. deprecatio.ꝛ. C. de quadri. prescrip.l. bene a zenone. ipse.n. est vnus ꝛ solus inter seculares per quē necesse est reipublice ꝯsuli cui etiā datū est vt qōcū qꝫ ꝯstituere ratū sit. ff. de orig.iur.l.ij. §. nouissime. in fi. igit̄ hāc plenitudinē ptātis in tēporalibus extēdere nō possumꝰ ad aliquē aliū pncipē secularē quāuis multi alij nō soluꝫ reges sed ēt inferiores hāc sibi appropriāt vsurpando sed errant ſm eū vt le.ꝛ nō.in.c. per venerabilem qui fi. sint leg.ꝛ.c. sane de priui. Nō plura ex premissa cōclusione. primo qꝫ solus imperator possit super bis exactionibus nouā legē cōdere ꝛ super bis libere disponere secus i alijs principibus inferioribꝰ limita prout dicā in sequēti cōclusione. Jtē intellige nisi talis sit princeps qui nō recognoscit superiorem de facto. vt rex francie vel hispanie vel alius qui prescripserit iura imperij. vt probat in.d.c. per venerabileꝫ.ꝛ.c. super quibusdā. de v. sig.ꝛ per Jnno. i.c. cū. p. tabellio. de fi. instr.ꝛ bar. in.l. ifamē i fi. ff. de pub. iudi.ꝛ.l. bostes. ff. de capti.ꝛ.l. si publicanus. §. i oī bus vectigalibus. ff. de publi.ꝛ vide de suprema potestate imperatoris ꝛ qualiter oīs alia potestas ab eo tanqꝫ a flumine dependet in.c.i. quis dicat dux comes ꝛc.ꝛ in.c. vno. que sint regalia col.x.ꝛ vtrobiqꝫ per bal. Nō scōo qꝫ ecclesia nō distringit legibus imperialibus in istis oneribus subeundis. qō dic, pcedere etiā si sint realia.ꝛ hoc ideo qꝛ ecclesia sacerdotes ꝛ eoꝝ bona sunt ab eis exempta ēt de iure diuio ad qō vide bo.tex.cū gl.in.c. q̄ q̄ pedagioꝝ. de cēsi.li.vj.ꝛ facit qō notat bal.in auc. itez nulla cōmunitas. C. de sacrosan.ec. Tertio nota qꝫ nō valet cōsuetudo in ꝓiuꝫ.ꝛ facit ad predicta qō dicā. j.e. nō minus. Tertia cōclusio. dñi tēporales citra impetrationē pōt ab hominibus suis tallias exigere in casibus licitis a iure vel a ꝯsuetudine approbatis. quatenus dicit de ꝯsuetudine intelligo ſm qꝫ predixi i cōclusione precedēti. Quarta ꝯclusio nō solū imperator sed etiā dñi inferiores pōt īmunitatez talliaꝝ ꝛ exactionū cōcedere subditis suis. Differunt tñ i hoc ſm qꝫ Jo.an. sentit si aliquis citra principē concessit hanc īmunitatē nō est occasione huius priuilegij bominū vniuersitas aggrauāda. vnde ſm eū si vnus locus ꝯsueuit dare centū libras ꝛ dñs terre alicui ō habitatoribus īmunitatē prestitit dicendū qꝫ sibi preiudicare potuit sed nō vniuersitati. ꝺz ergo detrahi de sūma centū librazꝝ pars que in hoc priuilegiatū contingeret si priuilegiū nō brēt. qō aūt restat ꝓportionabiliter finglis alijs īponat. de quo remittit ad spe. de cēsi. §. nūc dicēdū. nā si dicerem⁹ ꝓiuꝫ sequeret i iustuꝫ ꝛ absurdū qr si singuli sic priuilegiarent pucis exceptis sequeret qꝫ totū onus illis paucis remaneret. qō est iniustū ꝛ qñqꝫ foret eis impossibile. ar. ff. de cōdi. insti. l. ꝺitiones.ꝛ.l. filiꝰ. Si aūt talia priuilegia ab imperatoribꝰ ꝓcedant oīo sunt seruanda sicut sonāt dūmodo motu, ꝓprio principis sint cōcessa. vt in iuribus superiꝰ alle. secus si per ambitionez vel importunitatē petētiū sunt obtenta.ꝛ hoc casu ꝺz eū pōt iura intelligi que vident huiusmodi priuilegia annullare. vt. C. si ꝯ ius vel vti.pub. l. fi.ꝛ.l. vacuatis C. de decurio. li.x.ꝛ.l. si quis fine. cū. l. se. C. de vect. ꝛ cōmis. cū si. dicit tñ. Jo.an.b qꝫ si per priuilegiū principis, ꝓprio motu ꝓcessuꝫ vniuersitatez grauiter ledi ꝓtingeret est sup hoc ipsius principis remediū iplorandū. vt pꝫ in eo qō leg.ꝛ nō.s. de deci. suggestuꝫ. ꝺz tñ vniuersitas equanimiter ferre modicā lesionez qr nec pro modico est restitutio facienda. vt in.l. scio ff. de in īte.re.ꝛ.c. pe. de re.ec. nō alie.ꝛ.c.i. de in īte.rest. p hoc tñ nō derogat principi ꝛ maxime papē ptāti. que quāta sit colligit ex. d.c. p venerabilem.

Nō plura ex hac ꝯclusione. p qꝫ ꝓcessio seu priuilegiuꝫ inferioris nō preiudicat vniuersitati sed ꝓcedenti vnde secus in priuilegio per principē cōcesso. h dcm plene examinani i.c. accedētes de prescrip. ideo dic vt ibi dixi in lec. Scōo nota qꝫ priuilegiū ꝓcedēs īmunitatē nō valet nisi fit, ꝓprio motu ꝓcessum. tu dic h vez nisi in rescripto sit apposita clausula tali lege ſi obstāte qr cū sit ꝯ legez nō valet nisi fit in eo de ea facta mētio. vt nō. bar. in.l. euacuatis. C. de decu. li.x.ꝛ in.l. fi. C. si ꝯ ius vel vti. pub. facit. c. ex parte. de capel. mona.ꝛ vide qō dixi in.c. nonnulli. de rescrip.

Jtē nota qꝫ inferior a principe pōt in suo priuilegio īmunitatē a collectis ꝓcedere sed nō in vniuersitatis preiudiciū. idē ꝛ fortius dic qñ veniret priuilegiū in preiudiciū imperatoris. vt in.d.l. euacuatis. ꝛ qō ibi nō. in glo. Et ex bis īfero ad questionē an ciuitas possit hoc priuilegiū īmunitatis alicui ꝓcedere.ꝛ qd in decurionibus ciuitatis. So. distingue post bar. in l.ij. ff. de iure īmu.ꝛ.l. euacuatis prealle. qꝫ aut queritꝝ de ipsis decurionibus.ꝛ dicendū vt babet in.l.i. C. de decu. vbi ꝯcludit qꝫ doctoribus ꝛ medicis pōt p eos ꝓcedi alijs vo nō.ꝛ dic vt ibi legit ꝛ nō. respectu vero ciuitatis distingue qꝫ aut vult ꝓcedere i preiudiciū dñi superioris ꝛ nō pōt. vt nō. gl. in.d.l. euacuans facit qō in simili le.ꝛ nō. i.c. venies de iureiu. aut col.ꝛ pau. de ca. in. l. anus. ff. de pac. Tu i hoc distingue vt per io. de imo. in.l. ab oibus in fn. ff. de leg. i. Et ad predicta etiaꝫ vide bart. in.l.ij. C. ō apo. pu. li. x. vbi pōit qñ vnus ō vniuersitate non pōt soluere pte collecte sibi ꝯpositc an alij teneant p eo subire. dic vt ibi p eū ꝛ in.l. le garoꝝ. ff. ō le.ij.ꝛ in.l. iiij. §. actoꝝ ff. de re īndi.ꝛ ibidē p do. mcū. ō ambrosi uꝫ de opizonibus. Adde ēt p dictis glo. nō. ꝛ rep. sin.i.l. cuacuatī. in gl. fi.li. x. que nō. ex illo tert. arg. q̄ rusticos q ꝓcedūt ali qñ īmunitatē alicui fabro qui pitencant p eis soluere ad quā gl. adō lu.ro. in ꝓsi. cclij icip. p decisione p positc con sultatōis ꝛ d.ale. imo. i ꝓsi. cclxxviij incipi. in cā ꝛ lite vtēte inter iacobuꝫ in vj col. in fi. Et sm illaz gl. limita predcā qñ cōitas cui fuit imposita collecta est illa que fecit aliquē exēptuꝫ tūc, p cul dubio ipsa tenet soluere.

a Corru pte allegat hic panor. qz est in titulo de annonis z tribu.li.x.et idē bal. in suo tractatu d carce. in.iiij.col. p gl.in.d.l. oēs. C. de anno. adō bar.in.l.interduz. §. si qs ꝓfessus.ff ō put.d.alexā. imol. in.l. filiussa. in prin. ff. de dona. Itē addc ꝫ q̄ illā gl. in d.l.oēs. C. de ānō. dixit bal. in auc defuncto. C. ad tertu. z i.l. ēt in vlt.colū C. d ex. rei iudi. q̄ pauperes quoz iuſtria sit necessaria ad eoz alimēta z victuz nō debent ꝓcurrē ad onus ipositę collecte z vide q̄ scripsi i. c. q̄ nō est licitū. j. d re. iur. Itē vide ad māz ipz panor. cuz cōcor. ibi additis in.c.ex rōe in.i.col. §. de app.

b Nō sor mā imunitatis. Et adde eūdē bar.in.l.euacuatis i fi. C. de decu.li.x. Et adō q̄ dicaſ z fiat mētio i rescripto seu priuilegio de muneribus que iponeni rō ne guerre als in dubio ab illis quis nō videret erēptus ꝙ priuilegiū vt

vult ꝓcedere in sui ꝓiudiciū z tunc si vult cōcedere iaz subditis z nō pōt. vt. d. l. ij. ff. de iure imu. nisi fieret ꝓcessio aliquibus exꝯā puta doctoribus vel medicis. vt in. d. l. i. C. de decu. aut vult ꝓcedere nō subditis venientibus ad habitādū de nouo in ciuitate z pōt vt in. d. l. ij. z. l. pe. ff. de decre. ab or. fa. z qō ibi nō. Ꝫ intellige in ciuitate nō būte iura principis vt predixi. nā illa pōt sicut imperator vt nō. in. d. l. infamē. z ī. c. super quibusdā de v̄. sig. An aūt possit ciuitas, imponere collectas. dic q̄ nō ꝓ vtilitate publica. vt. l. vna. C. de sup erindi. li. x. sed ꝓ necessitate ipsius ciuitatis sic. z idē dic in, puincia. vt nōt bar. in. d. l. vna z vide glo. nō. in. l. i. ff. qō cuiusqz vni. no. per eūdez bar. in. l. iiij. §. actor. ff. de re iud. facit qō notat Inn. in. c. grauē de sen. ex. Itē qō dixi q̄ nullus citra prin cipē pōt remittere collectā in preiudiciū ipsius principis. dic ꝫ vex nisi ob nimiā paupertatē. tūc. n. officialis sup exactione deputatus pōt remissionē facere vt notāter posuit bar. post glo. in. l. oēs. C. de decu. li. x. Ultimo nota remediū ꝙ priuilegiū ipsius principis vt implorez remediū ipsius principis. Et pondera q̄ Jo. an. nō dicit q̄ subditi pñt resistere sz supplicare principi. z vide in hoc qō dixi in. d. c. accedētes de prescrip. Quinta cōclusio q̄ imunitas subgnālitate cōcessa nulla specificatōe facta neminē excusat ab oneribus patrimonialibus supportādis. z vide tu in hoc bo. rex. in. l. qui imunitatē. C. de mu. pa. li. x. Tu vero distingue vt latius nō. bar. in. l. ij. ff. de imre imu. vbi dicit[b] q̄ qui vult plenā imunitatē ꝓseq dz eā būe ſpāliter z distincte vt fiat mētio de onerib⁹ realibus z personalibus ordinarijs z extraordinarijs. si. n. alicui ꝓcederet imunitas a muneribꝰ simpliciter nō būet imunitatē a patrimonialibus. d. l. qui imunitatē. z vide de hac mā bo. glo. in. l. bis. ff. de vaca. z excu. mu. nec intelligeret de muneribus ordinarijs sed extraordinarijs. vt. l. bi qui. z. l. sunt munera ff. eo. ti. Itē nō ponigunt ad honores. vt. l. cui muneris. ff. de mune. z bo. ideo sit cautꝰ qui hec priuilegia impetrat. Ultimo ponit ꝫ Jo. an. an is qui factus fuerit ciuis alterius ciuitatis eo pacto vt collectas et munera nō subiret sit in suo priuilegio manutenēdꝰ. z ꝓcludit post Bof. q̄ sic. l. i. C. de bis que spō. mu. su. z dic q̄ hoc priuilegiū est irreuocabile cū transiuit in ꝓctū vel quasi. de quo vide qō nō. bar. in. l. qui semel. ff. de decre. ab or. fa. per Jo. an. in addi. spe. ti. de censi. §. nūc dicendū in tertia colūna z quarta vbi de hoc z similibus qōnibus. Tangit ēt incidenter Jo. an. ꝫ an habens imunitatē nō soluēdi renunciet illi soluēdo. arguit post tā. ex multis legibus q̄ sic. tu vide in duobus locis an per actū ꝓrium renunciet qs priuilegio in totū in. l. volūtarie. C. de excu. tu. vbi plene per Cin. z in. c. cum venissent de institu. vbi plene per doc. z aliquid per Inno. in. c. accedentibus ō priuileg.

Abbas.

Indicatum.

i Hoc. c. cōiter non sumaſ sed gnāliter pōt sic sumari. Rusticus astrictus ad cultūrā agroz ecclie nō pōt illā deserere. b. d. Casus frālis. Quidā rustici ecclesie rura eiꝰ deserētes in priuatoz possessionibus culturam exhibebant. Qō significatū fuit dño pape qui scribit Vitali defensori sarō. vt experictia sua hmōi fieri nō permittat. Ber. Nō prio q̄ ēt ecclesia pōt bre rusticos astrictos z necessarios. z nimiz nā z seruos bre pōt. vt in c. ecclesiaz seruos. z in. c. cū redēptoz cū si. xij. q. ij. Et aduerte qz tex. iste iudicio meo pōt intelligi dupliciter. Primo in colonis nri tēporis qui aut pro certa mercede aut pro certa quota fructuū se obligauerunt ad certū tēpus vel incertū ad agros colēdos. bis n. obligatōis durāte tpe nō lz illoz agroz culturam deserere. qz Jctus a principio sunt volūtarij ex post facto vero sunt necessitatis. vt. l. sicut. C. de ac. z obl. vnde per hunc tex. dicit spec. in ti. de loca. §. nūc aliq̄ v̄. cxxxviij. q̄ si emphiteota vult dimittere rē quā bz in emphiteosim dño ꝙdicēre nō potest. vt. d. l. sicut.

Scōo modo pōt intelligi de rusticis ascripticijs qui sunt imperpetuū ascripti z obligati glebe. i. terre q̄ nō būt facultatē inde recedēdi. z tales sunt in veritate liberi. vnde nō pñt vendi sine terra z pñt bre ꝓpriuz z testari in multis tñ equiparant seruis. z de differentijs inter istos z seruos vide per gl. pe. in. l. ne diutius. C. de agri. z cēsi. li. xj. z qō le. z nō. in. c. ij. de iudeis. z in istis ascripticijs intellexit glo. nra ista tex. Ex qua infertur q̄ ecclesia pōt bre istos ascripticios lz sint in veritate liberi. Ex quo etiā infert q̄ ecclesia approbat nedū seruitutez sed etiā istā ꝙditionē quasi seruitutē in hominibus liberis. Sz qm̄ ipsi reperiuntur in multiplici specie z sepe ignorant vocabula pro sequar ꝫ quedā que tangunt per Host. in sūma de natis ex libero vētre. §. sic fecim⁹. als incipit. §. z ī q bus. Scias. n. q̄ agricola est nomē gnāle ꝓtinēs sub se multas species z dr agricola q̄si agz colēs. Agricolaz alij dicunt ascripticij. alij cēsiti. z alij ꝓperui. z alij coloni ꝙditionales. alij inquilini. alij originarij. alij simplices coloni. Ascripticij dicunt sm Host. i loco prealle. bi qui per scripturā solo fuit terre vel glebe sunt scripti. i. astricti sunt. fieri aūt dz fides de hoc genere seu obligatōe ex duabus speciebus obligationū. s. tam scripture q̄z confessionis vel depositionis apud acta. dz. n. sm eū prius fieri scriptura in qua, promittunt dño terre nunq̄z a solo recedere. z ex tali scriptura ꝓstituunt ascripticij. tñ per hanc solā scripturā nō, pbant ascripticij imo alia scriptura est necessaria in qua ꝓfiteant se esse ascripticios. sic intelligit. l. cuz scimus. C. de agri. z censi. li. xj. z hoc ne homines de facili detrahant ad deteriorē ꝙditionē vt dicit ibi tex. simle in. l. si mulier. C. ad velleia. vbi scda ꝓfessio efficaciā prestat. Aduerte hec fuit opi. glo. in. l. ne diutius. C. de agri. z censi. vt sola pactio nō sufficiat ad cōstituendū quē ascripticiuz. sed bar. in. d. l. cū scimus tz oppositū dicēs q̄ per solēnez stipulationē pōt qs sine alio ꝓstituere se ascripticiū. z hāc opi. dicit tenuisse Bar. de sa. z An. de bar. Et ad illā. l. cū scimus rsidet q̄ dz intelligi q̄ ꝓfessio emanauit enūciative q̄ per se nō probat vt in. c. si papa. de priuile. li. vj. ideo exigunt alia adminicula z scda ꝓfessio seu cursus. xxx ann. vt ibi. Et ad. d. l. ne diutius. respondēt q̄ debēt intelligi de pactione non solenniter facta. s. per stipulationē. nam tunc exigunt adminicula de quibus in d. l. cū scimus. Ibi tamen plus plz opi. Host. tuz q̄ magis ꝓgruit lre illius. l. cū scimus. tuz q̄ cuz iste ascripticius parū differat a seruo iuxta nō. i. l. ne diutius. z in. c. ij. de iudeis. nō vr q̄ per solā pactionem lz solēnē dz trahi ad talē ꝙditionē. sicut non pōt quis se vēdere ad preciū participandū nisi vēdaſ ignoranti. vt nō. insti. de iure perso. i fi. sed si perseverat i suo ꝓposito vt qz vltra obligationē itez ꝓsenserit seu cōsessus fuit se esse ascripticiuz prejudicat sibi et quo ex toto nō efficit seruus. facit optime qō leg. z nō. in. c. peruenit de em. z ven. z in predicta. l. si mulier. Et ex bis nota ar. pro z ꝓtra an in perpetuū possit quis locare operas suas de quo vide qō nō. in. l. antiquitas C. de vsufru. z habitatione. z in. l. stipulatōes nō diuidunt. ff. de v̄. ob. z vtrobiq̄z per bar. Tensin vero dicunt bi qui cēsibus persoluēdis sunt ascripti. vt in l. colonis. C. in quibus causis coloni. li. xj. z bi eodē modo ꝓstituunt sm Host. quo ascripticij. debent. n. modo predicto, pmittere se nō recessuros a solo z soluere pro terra certū censuz. z tū inter istos est differentia sm aliquos qz cēsitus est ille qui est ex ascripti

elegāter nōt ci. z alb. in. l. itē ex toto in prin. ff. ō leg. i. q̄ est valde notādū. Et ex predictis oibus vt priuilegiuz exēptionis oia i cludat dicaſ sic. Talis cō cessit priuilegiū exēptōis z imunitatis ab oib⁹ z singulis muneribus z oneribus realibus z personalib⁹ z mixtis z ordinarijs z extraordinarijs z ab illis que ponerentur rōe guerre z de oibus alijs cuiuscunq̄ gēris quō cūq̄ z quali tercūq̄ ponerent vel iudicerent i genere vel i spē nō obstante l. euacuatis. C. de decu. z ista sōma cō plectit plenissime exēptionē q̄ est bene nō. ad practicā sm d. bar. veronēsez in cautela. lxij.

cio natus. Sed Azo dicit illū cēſitū eſſe qui rei certe annuatim prestāde obligatus eſt. vt in. l. ij. C. in qui. cau. colo. cēſi. li. xj. ⁊ hec opi. vī magis placere hoſt. ⁊ glo. in. d. l. ij. que tñ dicit q̄ qñq̄ large accipit censitus vt cōprehēdat ēt aſcripticiū. ⁊ ibi vide de ſignificato boꝝ verboꝝ alias expoſitōes ſed predicta ſufficiant. Aſcripticius aūt ad rē incertā obligatus puta tertiā vel quartā partē fructuū vel mediā, put dñs elegerit ſm azo. Hoſt. ⁊ refert glo. in. d. l. ij. Perpetui dicunt bi quos proditor ſtudioſus ⁊ diligēs ſuo colonatui ꝑpetuo acquiſiuit. erat. n. ſm Hoſt. antiquitus ſtatutuz q̄ vilibus ⁊ miſeris perſonis redditus certi ex publico aſſignarent tpe famis. ⁊ tūc q̄ validi erāt ſimulātes corporis miſeriā partē redditū ꝓcipiebāt ⁊ ſic veris miſeris ⁊ debilibus partē ſeu prebendam diminuebāt. Hos aūt ribaldos ⁊ ſimulatores ſiquis diligēs, pdebat ⁊ deferebat i publicū. Si liberi erāt bi qui talia faciebāt ⁊ fingebant in ſuo ꝑpetuo bēbat colonatu. Si ſerui prius dñs eis carebat ⁊ proditori ſeu delatori aſſignabant. vt. C. de mēdicātibus vali. l. vna. li. xj. Nō tu mirabilē intellectū quem ponit Hoſt. ex predictis ad. d. l. vnicā. ⁊ iudicio meo multū illā legē reſtringit. ideo plus mihi plz ille intellect⁹ quē ponit ibi bar. intelligēdo illā. l. ſimplr vt iacet. ſ. vt ſiquis mēdicat ſimulādo ſe debilē ⁊ ipotētē q̄ accuſans eū ⁊ ꝓbans ex corporis aſpectu acgrit illū in perpetuuz ſuo colonatui ſi erat liber q̄ melius eſt vt ſtet in ꝑpetuo colonatu q̄z q̄ debeat ita viliter mēdicare. Si aūt erat ſeruus perdit dñs dñiuz ⁊ acquirit iſti qui eū reduxit in publicū. qō nō ꝫ iſtos ribaldos iniuſte mēdicātes. Sz ꝫ illā. l. op. de auc. de q̄ſto. §. ſi vero. vbi dī q̄ ſerui ſuis dñis ſunt reddēdi liberi vero in opus publicū dandi. So. multiplex. q̄daz n. dicūt q̄ illa lex. hodie ſit correcta. Hoſt. vero dicit q̄. l. antiqua loquit de ſimulātibus q̄ a diſpēſatore ſepe validi cū īualidis admittunt ad elemoſynā. ⁊ dicit Hoſt. q̄ cū bi ſimulatores tā grauiter puniant q̄d putandū eſt de occupātibus plura beneficia in preiu diciū pauperū clericoꝝ vt. ſ. de preb. q̄ intm̄. de reſcript. ad aures. ſed tu ꝫ iſtos vide. i. q. ij. clericos. ⁊ c. paſtor. xij. q. i. illi qui. ſed circa precedēs dictū vid bar. in. d. l. vnica. vbi dicit tex. dictā auc. debere intelligi q̄ tales ribaldi reperiunt a perſona publica. ſed tex. in. l. vnica loquit q̄ deferunt a priuato. qō ſatis plz. Coloni cōditionales dicunt qui ꝓſtituunt ꝫ ſolo q̄ per. xxx. annos in ſolo ſine ꝓtrouerſia fuerūt vt ī. l. cū ſatiſ. C. de agri. ⁊ cēſi. ⁊ hec ꝓſuetudo eſt bononie ſz azo. ꝫ tñ nō plz azo. vt ſoluſ curſus tpis faciat eoſ ita aſcriptos q̄ nō ſuffic vna ſola cā. d. l. cū ſcim⁹ ⁊. ſ. dixi. ⁊ iō neceſſe ē ſm eū q̄ ꝑcedat, pmiſſio in ſcriptis vel ſine ſcriptis. ſ. q̄ ꝑpetuo, pmittat ſe ſtare ī fūdo ⁊ poſtea p. xxx. annos ibi pmaneat. Hoſtiē. vero dicit q̄ prior ſnīa vī ꝓfirmari. ī. de iudeis. c. ij. ⁊ in. c. iſto. ⁊, pfecto opi. Hoſt. eſt magis ꝓſentanea tex. illi⁹ l. cū ſatis. ⁊. d. c. ij. ⁊ vī tenere ber. ⁊ glo. in. d. c. ij. ⁊ vide qō ibi nō. intellige tñ ſufficere lapſuz. xxx. annorū qñ ſteterūt tanq̄ aſcripti ⁊ obligati ſolo. nā tūc ex curſu tāti tpis p̄ſumit ꝑcedēs obligatio. ar. l. cū de in rē vſo. ff. de vſu. ⁊ ita loquit text. in. d. l. cū ſatis. Secus dic ſi ſteterūt per. xxx. annos tanq̄ coloni nr̄i tēporis q̄ tunc nulla acqrit obligatio ar. in. l. ſi. ff. quē ad. ſer. amit. Inquilini vo nō differūt ſm quoſdaz a colonis. ar. pro eis in. l. diffinimus. C. de agri. ⁊ cēſi. Azo tñ tz ꝫ rium q̄, ppie colon⁹ conditionalis eſt q̄ cū ſua familia in fundo inhabitat nec a fundo recedere pōt. Inquilinus vo eſt qui ⁊ ſi in fundo teneat in ſuburbio tñ morat ⁊ in eo minus eſt aſtrictus quaſi ī alia parte ſuburbij domū ꝫducēdo inhabitare poſſit ꝫ. n. colono nō lz ſm Hoſt. Ego credo ꝫ, pcedere capiēdo hoc verbū inquilinus ſtricte ſed large capit, ꝑ eo qui domū nr̄am inhabitat ad certū tēpus ēt ſoluēdo preciuz vt probat in. c. ꝑpter. §. verum de loca. Originarius eſt qui ex colono ⁊ ꝓditionali naſcit. ⁊ ſm quoſdā in ipſo ſolo aſs nō eſſet originarius ſz azo tz ꝫrium. ſufficit. n. q̄ pater ſuus ſuſcepit fundū modo predicto colēdo. ⁊ ad tex. d. l. cū ſatis dum dicit ſi ibi fuerit natus ſupplet maxime. aſs pōt fieri fraus ꝑ dñm q̄ mulier pregnās ſe alio ꝓferret vt ibi pareret. ⁊ hoc plz. ⁊ idē nō. in. d. l. cū ſcimus. ⁊ vī tex. iudicio meo in. d. l. cū ſatis. i. rñſo. C. e. ⁊ intelligo p̄dicta q̄ñ ſoboles eſt nata ex muliere colona. ſecus ſi eſt oio libera. ſequit. n. part⁹ ēt in hoc ꝓditionē vētris. ō quo vide qō le. ⁊ nō. in. l. ſi. C. e. Coloni vo ſimplices ſūt qui ſub certa annua mercede in pecunia numerata p̄dia colēda accipiūt. aſs. n. ſine pecunia nō eēt locatio l. ſi merces. ff. loca. ⁊ boꝝ q̄dā ſunt partiarij. q̄dā ad nūmū ꝓbuci ⁊c. vt ī vſu quotidiano verſant. hec aūt ſufficiūt ad, ppoſitū noſtrū ⁊c.

n **On minus.** Laici collectas ī ponētes clericis vel eccleſijs ſeu iuriſditionē eoꝝ vſurpantes ſi moniti nō deſiſtūt ſunt excōicati cuz ſuis fautoribus. pōt tñ eps cū clero eis in neceſſitate p̄bere ſubſidia. b. d. pria pars narrat ⁊ aggrauat horridā oppreſſionē eccleſie quā faciebāt ptātes ſeculares. ſcdo ibi quocirca, puidet. ⁊ hec tria facit. ꝑ penā cōminat. ſcdo ponit caſuz pmiſſuz. tertio penā cōminatā ꝫponit. Caſus lr̄alis. In q̄buſdā pribus mūdi rectores locoꝝ ꝫponūt tot onera eccleſijs vt ſacerdotes eaꝝ deterioris ꝓditōis videant q̄z fuerint ſub pharaone q legis noticiā nō bēbat ímo ſacerdotes ⁊ iura eoꝝ in priſtina libertate dimiſit: ⁊ de publico eis neceſſaria miniſtrabat: ſed iſti oīa ſua onera fere ꝫpo nunt eccleſijs ⁊ iuriſditionē eccliaꝝ ſibi in totū vſurpant. vñ later. ꝓci. ſub anathemate, pbibet ne talia de cetero attētare p̄ſumāt niſi eps ⁊ clerus tātā neceſſitatē pſpexerint vel vtilitatē vt abſq̄z vlla coactōe extimēt ſubueniēdū vbi laicoꝝ nō ſupperūt facultates. ſi vero de cetero venire ꝫ iſta p̄ſumpſerint ⁊ cōmoniti nō deſtiterint ſe nouerint excōicatos nec cōioni reſtituant donec ſatiſfecerint cōpetēter. Ber. Nō primo diuerſa noīa regētiū ciuitates. quidā. n. vocātur ꝓſules. alij rectores. alij ptātes. ⁊ vide alia nomia. ī. e. c. q̄ñ. li. vj. Nota ſcdo q̄ ceteris paribus plus peccat habens noticiaz legis q̄z ignorans ad hoc de pe. di. ij. ſciēdū. Nota tertio q̄ regulariter clerici ⁊ eccleſie ſunt īmunes ab omnibus collectis laicorū ⁊ ipoſitionibus. ⁊ vide aliū bo. tex. in. c. q̄z q̄z. de cenſi. li. vj. ⁊. ī. dicā latius. Nota caſuz ī quo licite clerici ⁊ eccleſie ſoluunt collectā ſeu ꝓtribuunt vna cum laicis in rebus publicis licz ad hoc non teneant. debēt tñ plura ꝓcurrere. primo q̄ ipſaz deliberet epūs cū clero. Ex quo nota q̄ in tangētibus totū clerū nō ſufficit ep̄m br̄e ꝓſenſuz ſui capituli ſed oz vt interueniat ꝓſenſus cleri. facit cle. i. ⁊. ij. de cēſi. ⁊ vide qō notat Inno. in. c. veſtra. de loca. ſcdo requirit q̄ ſoluat imminente maxima neceſſitate vel vtilitate ciuitatis. tertio q̄ laicoꝝ facultates nō ſupperant. ⁊ ſic oz in ſubſidium fieri. quarto requirit hodie q̄ fiat romano pōtifice prius cōſulto vt. ī. e. aduerſus. Nota q̄ bona eccleſiarū dicunt deputata vſibus clericoꝝ ⁊ pauperum. non ergo ſunt clericoꝝ vel pauperuz niſi ad vſum ſolum. ſic intellige. c. ſi. xvj. q. ſi. ⁊ vide qō dixi in. d. c. cū ſuper de cauſa poſ. ⁊, ppie. vbi dixi ad quē pertinet proprietas bonoꝝ eccleſie. Nota penaz laicoꝝ eccleſias collectātiū vel clericos. non ſunt eni ipſo iure excōmunicati ſed requirit q̄ admonito precedat. ſecus dic in exigentibus ab eis pedagium q̄ tales ſunt ipſo facto excōicati. vt ī. c. q̄z q̄z de cenſi. li. vj. ⁊ in cle. pñti eo. ti. ⁊ rōnem diuerſitatis ibi vide. ⁊

etiam in.c.innouamus de cenſi. Et id quod dicitur hic de collectas exigẽtibus habet locum etiam in turbante iuriſdictionem prelatorum vt hic.hodie vo addequod habetur in.c.quoniam .j.eo.lib.vj. Ultimo nõ q̃ per hec verba noueris te excõmunicationi ſubiacere ,pferẽ excommunicatio ipſo facto vt ſatis colligitur ex fin.littere.ad idem facit quod legi .7 nõ. in.c.ꝓterea requiſiſti de appell.7.c.nouit de his que fi.a prela. Uenio ad glo.7 primo quero q̃ tex.facit mẽtionem de angarijs que dicantur angarie. Solu.dicit glo.in.v̈b.de angarijs. q̃ reperiunt̃ angarie 7 pangarie. Angarie dicunt̃ pſonalia obſequia pro prijs ſumptib⁹ preſtita.pangarie dicuntur cum preſtant̃ alienis ſũptibus. Aduerte totũ ꝟ̃ũ voluit gl. in.l.neminẽ.C.de ſacroſan.ec.7 ſentit Jnn. ꝺ q̃ angarie cõſiſtunt in opis.pangarie vero in qbus vtrunq̃ vertit.ſ.opa pſonar̃ 7 rer̃ ipẽdentia.7 hoc veri⁹ q̃ dictio p auget vt in.l.vrbana.§.pnoctare.ff.de.v̈. ſig.7 in.c.ſi cõſtiterit de accu.7 ſic primũ eſt munus mere pſonale ſcõz vero eſt mixtũ.7 ſcias q̃ hoc v̈bũ reperit̃ in plurali 7 in neutro genere 7 appellant̃ angaria 7 ſic vr̃ appellare Jnn.hic.itẽ reperit̃ in ſingulari 7 in plurali in feminino genere vt hic. Op.ſo 7 vr̃ q̃ eccla teneat̃ ſoluere onera ſicut 7 alij.xi.q.i.ſi tributũ.7.xxiij.q.viij.tributũ.7 in.c.i.in fi.de cenſi. Sol. vt in gl.in.v̈.ſub tributo que pfecte 7 formaliter nõ ſoluit.Jnn.ꝺ late examinat ad q̃ munera teneant̃ eccla 7 clerici 7 aliquãtulũ loquit̃ cõfuſe more ſuo.7 in effectu videnr̃ facere hec mẽbra q̃ munerũ quedã ſunt ſordida quedã honeſta.honeſtor̃ quedã ſũt ordinaria.itẽ quedã pſonalia quedã patrimonialia. ꝓterea quedã reſpiciũt pietatẽ quedã publicã vtilitatẽ quedã nudã voluntatẽ.ſed hũc ordinẽ nõ proſequor ſed faciliorẽ 7 veriorẽ quo vtit̃ iuriſcõſultus in.l.mũerum.ff.de mu.7 bo.7 legatur bar.in.l.i.C.de mul.7 i quo loco munera ſerui cõgruẽ. agno.l.vna li. x.vbi plene ,pſequtur hãc materiã quo ad laicos tã maſculos q̃ feminas vt dicamus munerũ quedã ſunt pſonalia quedã primõialia quedã mixta.7 ꝑ ſcias q̃ munus dr̃ trib⁹ modis. vt.l.munus trib⁹.ff.de. v̈.ſig. dixi.ſ.e.ſup rubrica.ſed in ,ppoſito nr̃o mun⁹ ,ppꝛie eſt qõ neceſſario ſubim⁹ lege vel morib⁹ vl̃ ipio ei⁹ q bz prãtez.vt.l.munus ,ppꝛie.ff.de v̈. ſig.7 hoc tenent̃ pſone eccl̃aſtice ſubire reſpectu iuriũ eccl̃aſticorũ.vt in.c.cõquerẽte de offi.or.cũ ſi.ſed mã nr̃a ꝓſiſtit reſpectu laicor̃ an 7 qñ eccle 7 clerici teneant̃ ad munera laicor̃. Ueniamus igit̃ ad primũ mẽbrũ dixi.n.q̃ quedã ſũt mere pſonalia 7 dñr mere pſonalia q̃ labore corꝑali explicant̃ ſine detrimẽto rer̃. vt d.l.mũer̃ in pn.7 iſtor̃ q̃dã bñt honorẽ ãnexũ 7 appellant̃ honores.hinc dixit tex.nõ.in.l. cui muneruz ff.de mu .7 bo. q̃ ſi alicui fuit muneris publici conceſſa vacatio nõ remittit̃ ei ne magiſtrat⁹ fiat q̃ id ad honorẽ magiſ q̃ ad munera ptinet.qõ nõ.7 ad ꝺ munus honorabile tenent̃ laici.l.incola.ff.ad muni.ẽt ſemine ſi ñ bñt iuriſditõz admixtã.d.l.vnica.C.ꝺ mul. 7 dic plene de hoc quo ad laicos vt ibi nõ.ꝑ bar. clerici vero nec tenent̃ nec pñt hos honores iter laicos ſumere q̃ nemo militãs deo iplicat ſe negocijs ſecularibus.j.ti.,pri.c.i.7 aptius probat̃ in.l.plz.C. de epi.7 cle. vbi tex.dicit q̃ nihil cõe debẽt clerici bẽre cũ publicis actionib⁹ vel ad curiã ptinentibus cuiuſ corꝑi nõ ſunt annexi 7c.7 ꝑ illũ tex.dicit q̃ etiã de vniuerſitate laicor̃ nõ ſunt. vnde nõ bñt vocẽ in cõſilio populi qõ tz Jnn.in.c.dilecta. ,ppe finẽ de exceſ. ꝓla.quedã vero munera perſonalia bñt nõ honorez ſed quandã vtilitatẽ annexã 7 appellant̃.ſ.mũera ſordida.7 hec cõſiſtunt in vilibus officijs.vt in arena fodienda 7 in calce coquẽda 7 alijs in quib⁹ verſat̃ quedam vtilitas.7 vide multa exẽpla in.l.maximianum. C.de excu.mu.li.xi.7 poteſt in iſtis cognoſcẽdis dari hec regula ſm bar.in.d.l.vnica.q̃ ſicut illud ẽ bonor̃ quod in loco reputatur honor.vt notauit Jnno. in.c.de multa de preben. facit.c.cum olim de cõſue. ita illud eſt vile quod reputatur vile.7 hec officia vilia poſſunt dici angarie ab ango quod idẽ eſt quod conſtringo q̃ cõſtringũt ad illud.ita ſumitur illud v̈bum in paſſione dñi.q̃ ad ferendũ crucẽ angariauerunt quendã ſimonẽ 7c.hec officia vilia de iure ciuili deferunt̃ tm̃ humilioribus pſonis nõ aũt maioribus vt.l.humiliores.C.de ſuſce.7 arcba.lib.x.ab his vo clerici 7 mãcipia ſeu coloni clericor̃ 7 eccleſiarũ ſunt imunes ẽt de iure ciuili.l.placz.C.de ſacroſan.eccle. 7.l.ij.C. de epiſcopis 7 cleri.7.xvj.q.i.nouar̃. Sz contra hoc facit.l.neminem.C. de ſacroſan.eccl. vbi inuitur q̃ eccla tenet̃ ad angarias 7 pangarias. So. Jnnoc.dupliciter.primo q̃ ibi nõ dicitur q̃ eccleſia ſubijt angarias ſed dicitur neminẽ excuſari etiã ſi poſſeſſio pertineat ad eccl̃az quod eſt intelligendũ ꝟz eũ de ruſticis 7 colonis poſſeſſionũ eccleſie qui nõ excuſantur in caſu ibi expreſſo.ſ.in aduentu principis q̃z uis alias ſerui 7 coloni eccleſiarũ nõ debent angarijs 7 perãgarijs fatigari.xij.q.ij.eccleſiarũ ſeruos. clerici aũt hoc caſu ſunt imunes ſm quoſdã. vel ſcõo põt dici ſm eũ q̃ eſt ſpeciale in aduẽtu principis vt angarias 7 pangarias pſtent ẽt eccleſie dũmodo ad ſordida munera nõ cogantur. Ego puto q̃ clerici vel ſerui qui ſunt in dñio eccl̃ar̃ nullo modo tenentur etiaz in aduentu principis q̃ tunc dicte perſone ſunt exẽpte a dñio 7 iuriſditione laicorum vt legi. 7 nõ. xcvj. di.c.ſi imperator.notat Jnn.in.c.ij.de maio.7 ꝺbe. 7 glo.iuncto tex.in.c.q̃z q̃z.de cenſi.li.vj.ergo in nullo tenentur eorum perſone ad obſequium imperatoris.facit.l.reſcripta.§.ſi.7 quod ibi nõ.per Bar.ff. de mu.7 bo.7 qõ.j.dicaz.vnde non potuit imperator in hoc per aliquam legem diſtringere clericos.argu.in.c.que in eccleſiarum.de conſti.7.c.ſi.de re. eccle.non alie.7 notat ꝺ Jo.and.ſuper glo.vt.j.latius dicam.ſed reſpectu colonorum liberorum qui ſeruiunt eccleſie pro mercede poteſt procedere.d.l.nemi nem.7 dictũ Jnno.cum enim illi ſint ſubiecti imperatori iuxta nõ.in.c.indicatũ.lxxxix.diſti.7 per ipſum imperatorẽ a multis exempti.in.d.l.i.7.ij.C.de epiſ.7 cleri.potuit imperator in certis caſibus illam immunitatẽ limitare et reſtringere.vt in ſimili nõ.glo.in.c. cũ ſm leges de hereticis.li.vj. Queda3 7 tertio ſunt onera perſonalia que nõ habẽt in ſe dignitatẽ ſeu honorez vel vtilitatem vt eſt legatio ſeu tutela vel cura 7 ad hoc omnes laici tenentur niſi habeant excuſatõez legitimam.ff.de excu.tu.per totuz.ff.de lega.per totum .ſed clerici non tenentur vt. l. generaliter. C.de epi.7 cle.canonizata.xvj.q.i.generaliter . vide tamẽ tex.iuncta glo.notabili in.c.peruenit.lxxxvj. diſtin. vbi legitur. Et nota q̃ licet clerici 7 monachi non teneantur ſubire tutelam 7 curam minorũ poſſunt tñ ſi volunt agnoſcere legitimam q̃ eſt officium piuz.qõ nota 7 dic vt ibi latius nõ . 7 in hoc caſu recte poteſt intelligi.c.ij.ſ.eo.nam q̃ pium eſt cuſtodire ciuitatẽ 7 patriam tempore neceſſitatis: ideo diſponitur ibi vt clerici teneantur 7 dic latius vt ibi dicam.7 hec ſufficiunt quo ad primum membrum.7 intelligo predicta procedere quo ad clericos tam in muneribus ordinarijs q̃z extraordinarijs.7 dic q̃ ordinaria munera dicuntur illa que habent certam 7 determinatam ſeu ordinatam preſtationem.extraordinaria ſũt que quandoq̃z per accñs ꝓponunt̃.ad hoc quod in ſimili bñ in.l.ſeio.§.medico.ff.de annu.lega.7 hoc tenuit guil in.l.neminez.C.de ſacroſan.eccle.vbi tractauit iſtam materiam 7 poſuit bar.in.d.l.vna.7 ſecunduz eũ põt dici q̃ illa ſunt extraordinaria munera q̃ nõ i-

ponuntur a lege vel a senatusconsulto vel constitutionibus principis. ⁊ hoc videtur innuere tex. in l. i. C. de vaca. mu. li. x. sed in idē recidit cū precedēti. qz qñ iponit lege vel cōsuetudine bz de necessitate certā pstationē. ⁊ hec ordinaria munera respectu rex ⁊ pstationū appellant qñqz indicta qñqz supindicta. nam princeps qñqz iponit collectā ꝓ necessitatib⁹ occurrētibus. ⁊ h̄ pōt appellari supindictū. qz indicit sup ordinariū. idictū vo olim erat extraordinariū sed postea effectū fuit ordinariū. qz iponebat ꝓ singula lustra. i. de qn quēnio in qnquēniū. ⁊ sic bēbat certaz ⁊ determinatā pstationē. ⁊ vide de bis. C. de indi. p totū. ⁊. l. vna. C. de supidi. li. x. ab bis oīb⁹ eccla est exē pta vt. j. patebit ēt de iure ciuili. d. l. plz. C. de sa. san. ec. auc. itē nulla cōitas eo. ti. ⁊. c. qz qz. de cēsi. li. vj.

Uenio nūc ad scōm mēbrū principale. i. ad munꝰ patrimōiale. ⁊ sciendū qz id appellat ꝓprie patrimoniale vbi vertit sūptus. vt i. l. munex. §. primonioz ff. de mu. ⁊ bo. ⁊ h̄ munꝰ triplr iponit nā qñz iponit rebus nulla bita ꝓtēplatione psone. qñqz iponit psone tm̄ nulla bita cōtēplatōe patrimonij. qñqz iponitur pone ꝓ rebus bita ꝓtēplatione patrimonij.

Uenio ad primū membrū qō est munus mere patrimoniale. ⁊ istud est triplex. naz qñqz indicit rei de eo qō fiendū ē de ipsa re. vt qz nauis equꝰ vl̄ currꝰ vadat ad futurū reipu. h̄. n. fit in ipsa re. qñqz hoc munꝰ iponit sup eo qō pcipit ex ipsa re vt det certa ps fructuū. vt. l. modios. C. de sulcep. ⁊ arcba. li. x. qñqz iponit ipsi rei de eo qō nō pcipit ex ipsa re nec ē in ipa re sed est oīo extra rē. vt qñ dz ꝓ ipsa re prestare certā quātitatē pecunie annuatim. exēplū primi ⁊ scōi in. d. l. munex. §. patrimonioz ⁊ seq. exēplā tertij in l. hactenus. ff. de vsufru. ⁊ in oīb⁹ legib⁹ tractātibus de tributo ⁊ vectigalib⁹ que soluūtur in pecunia pro reb⁹. vt i. c. i. i fi. de cēsi. ⁊. d. l. plz. C. de sacrosan. ec. ⁊. c. tributū. xxiij. q. viij. ⁊ differt istud tertiū a munere qō iponit psone ꝓ rebus nā ibi ē obligata pson a ⁊ p ꝓñs oēs res patrimonij. l. aufert. §. fisc⁹. ff. de iure fis. h̄ vo quelz res tenet ꝓ munere qō eā respicit ⁊ nō vltra. l. iperatores. ff. de publi. q aūt excusant ab istis muneribus dixit Bar. i. d. l. vnica qz nemo cuius cūqz dignitatis existat ēt si sit eccla allegat d exac. tri. l. fi. C. de sacrosan. ec. l. iubemus nullā nauē. l. plz. ⁊ l. de bis. C. de epi. ⁊ cle. nisi quaten⁹. l. vel priuilegio spāliter sit expressum. vt in. l. i. C. de epi. ⁊ cle. Aduerte lz Inn. hic inolute loq̄tur hoc tū in hoc passu sentire vī. dicit. n. qz si ad ecclesiā pueniūt possessiones q̄rū rōe dz pstari psonale munꝰ seu militare puta exercitus seu bospitiū vel aliud sīle illud pstabit eccla ar. xviij. di. si eps metropolitanus. xxiij. q. viij. si nobis. ⁊. c. sepe. ff. de publica. iperatores. tūc tm̄ si subit ista tāqz onera sed vel ex pacto vel tanqz tenēs rē onerata. quelz. n. res cū suo onere trāsit. s̄. de deci. pastoralis. ⁊. c. ex lris de pigno. hec āt munera ꝓprie primonialia appellant ꝓ eū. ff. de mu. l. i. §. patrimōiale. ⁊ hec bene subit eccla nisi sint supindicta qz ad illa nō tenetur. C. de epi. ⁊ cle. l. oēs. xi. q. i. si tributū ab bis etiā supindictis imunes sunt clerici ⁊ eoz vxores ⁊ liberi. xvj. q. i. nouoz. C. de epis. ⁊ de. l. ij. ⁊. l. oēs nisi necessitas immineat. s̄. eo. peruenit. ⁊ in boc iudicio meo incōperenter alle. illud. c. in istis muneribus patrimonialibus quia illud. c. loquitur de personalibus. Subijcit ēt Inn. qz ab alijs oīb⁹ ⁊ singulis excusant ⁊ quantū ad decias ⁊ oblationes ⁊ alia spūalia ⁊ ēt qz̄tū ad māsū eccle siue dotē ita tm̄ qz si fundꝰ eccle. i. i quo fundata ē eccla vel fundus dotalis erat prius tributarius redimetur ⁊ tributū nō soluet. xiij q. vj. c. cōperimus. ⁊. c. i. de cēsi. Quātum vero ad alias possessiones subit ecclesia munera extraordiaria dū tamen respiciāt pietatem. C. de sacrosan. eccl. l. ad instructionez ⁊ sic pōt intelligi sm̄ eū. s̄. eo. ꝓuenit. ad h̄ tamen nō sunt eccle ⁊ clerici per seculares iudicē ꝓpellendi sed p ecclesiasticoz de cuius foro sunt persone. Extraordinaria vo que publicā vtilitatē tm̄ respiciunt nō subut eccla nisi in aduētu principis ⁊ felicis embole. C. de sacrosan. ec. l. iubemus. ⁊. l. plz ⁊ l. neminem. Item ecclesie sunt imunes ab erariozuz inscriptionibus. xxiij. q. viij. sancimus. hec sunt i effectu dicta Inn. que vident cōcernere totū scōm mē bruz principale sed ego distinguendo quodlibet mē brum p se dicerē sic. cū queritur an eccla teneat ad munus patrimoniale. qz si possessio seu fundus perueniens ad eccla habebat certū onus annexū ⁊ ad illud tenet siue habuerit illud onus ex priuata dispositiōe argu. in. d. c. dilecti de dona. ⁊. c. quanto. de censi. siue ex dispositione publica puta principis antequam peruenirent ad ecclesiam. Exemplum in tributo. naz q̄libet possessio est ab antiquo onerata onere soluendi tributum imperatori. vt. l. imperatores. ff. de publi. l. placet. C. de sacrosanctis ecclesijs. ⁊. c. primo i fi. de censi. iō dico qz eccla tenebit ad tributū ratione possessionis seu possessionū quas postmodū acquisiuit qō clare innuit. d. c. i. ⁊ ibi dixi plene. Fateor qz Italia que est princeps ꝓuinciaz nō obligat hodie ad hec tributa. vt nō. in. l. i. ff. de cēsi. idē dico in alijs oneribus que rōne nāli incūbunt in ipsis reb⁹ vt reficere iter ante domū. ff. de via publ. ⁊ iti. pub. refi. l. i. nō. bar. in. l. ad instructionē. C. de sa. san. ec. Itē in purgatōe putei necessarij toti vicinie[a] in qua est eccla ad hoc qō nōt spe. in ti. de cēsi. §. nūc dicendū. v. utez pone qz vicinia. Ad alia āt onera que iponunt reb⁹ sm̄ necessitatē accidentē puto eccla m̄ tenerī qz nō pt res ad illa onerari iō exquo ꝓuenerūt ad eccla exi mūt ab oī exactōe ⁊ h̄ forte volut dicere Inn. dū dixit eccias ēē imunes a supindictis. tm̄ nō mihi plz dictū Inn. in q̄z tū dicit eccla teneri in aduentu principis ⁊ felicis embole. qz nō video qūo iperator potuit h̄ statuere in ꝓiudiciū eccle. exquo a principio nō obligauit possiones ad h̄ onus. nā possiones que dātur eccle dant deo ⁊ sic efficiunt scā scōz. xij. q. ij. q̄ cū qz militū. ⁊. c. nulli. iperator aūt tā qz subditus nō pōt statuere super rebus deo dedicatis de conth. q̄ in ecclesiaz. pīertim cū taz eccle qz clerici ⁊ bona eoz habēt a iure diuino imunitatē ab istis exactionib⁹. vt ē tex. iuncta glo. in. d. c. qz qz. Imperator āt nō pōt statuere ꝓ legē dei. xxv. q. i. sunt qdā. ⁊ boc ē qō voluit Jo. an. h̄ ⁊. s̄. e. pueniit. vbi dixit qz nulla lex potuit astringere ecclesiā ad hec onera. ⁊ p boc pz rñsio ad. l. munerū. §. ab huiusmōi. iuncta glo. ff. de mu. ⁊ bo. ⁊ ad alia iura q̄ vident idistincte velle ecclesiā teneri ad onera pīmonialia. vñ puto. l. iubemus nullā nauem C. de sacrosā. ec. nō ꝓcedere in ꝓiudiciū rei eccle. de quo ēt tetigi in. c. i. de dolo ⁊ cō. Circa mansuz eccle seu dotē ⁊ bortū iuxta positū sto cū Inn. vt tributuz nō debeat solui sed debeat prius redimi ab eo q vult eccla edificare alꝰ nō dz epus pati ecclesiā ꝓstrui de quo dicendū vt le. ⁊ nō. in. d. c. qz qz. de cēsi. ⁊ h̄ quo ad pīmū onus pīmoniale. Scōz fuit qñ iponit pso ne nulla facta mentiōe de re ⁊ ad istā in dubio nō tenetur eccla nec clerici qz nō sunt subditi iperatori sed oīo exēpti. vt in iuribus superius alle. in. d. c. qz qz. animo dico qz ad h̄ ñ tenent laici ciues lz tm̄ rustici ⁊ appellat h̄ exactio capitatio qz iponit per capita ñ bita rōne patrimonij. vt. l. vna. C. de capitatione ciuium censibus eximēda. li. xj. notat Bar. ibi in dicta. l. vna

Tertiū fuit qñ iponitur onus psone habito respectu ad patrimoniū. ⁊ ad boc nō tenet eccla nec etiaz laici nō subditi lz habeant patrimonium in loco. vt. l. rescripto. §. fi. ⁊ ibi ꝓ Bar. ff. de mune. ⁊ bo. nisi aliud habeat consuetudo. vt nōt Bar. in. d. l. vna nō tm̄

a Et ad de albe. de ro. in. l. cuz vsufructuf ff de vsufr. vbi ēt bal. dixit vicinum posse cogi ad dictz contributionem expense.

valebit ꝓsuetudo ī ꝓiudiciū eccl'aꝝ. tū qz est grauo sa ecclesijs. vt in. c. i. de cōsuetudine. tū qz est ꝯ libertatē ecclesiasticā. vt ī auc. cassa ⁊ irrita. C. de sacrosā. ec. ꝓsuetudo auc. itē nulla cōitas. C. de epi. ⁊ cle. ⁊ ī isto mēbro pōt ꝓprie intelligi iste tex. ⁊. c. fin. de vi. ⁊ bo. cle. ⁊. c. q̄z ꝯ ꝓreal. Venio ad tertiū mēbrū principale. s. ad onus patrimoniale mixtū. ⁊ dr munus mixtuz illud qō bz onus cū sūptu. ff. de mu. ⁊ bo. l. munerū. §. mixta. ꝓticip ant. n. de munere ꝓsonali q̄tenꝰ bz onus annexū. itē cū patrimoniali quatenus est cū sumptu. vñ pangarie dicunt munera mixta. ⁊ de his dic vt. s. in precedēribus. nā vbi ecclesia nō tenet ad ꝓsonalia nec realia fortius nec ad ista mixta vbi dixi eam teneri ad vtrunqz tenet ad ista. ad boc. c. ij. s. e. bec ꝓcedūt regr. Sed dubirat in qbusdā. ⁊ ꝑ qd si est aliqd explicandum qō respiciat pietatē. Inno. vt. s. dixi voluit ecclesiā teneri per. d. l. ad instructōz ⁊ per. c. ij. s. eo. sec⁹ dicit si respicit publicā vtilitatez vt hic. Aduerte. l. ad instructionē. loqtur de refectōe itinerū ⁊ pontiū. ⁊ sic vult Inn. ecclesiā teneri ad contributionē taliū ⁊ similiū. ⁊ ꝑ hoc vr idē sensisse ī edificatione seu repatione ciuitatis seu castri ⁊ idē videt hic velle gl. in. v. releuandas. idē Ain. ⁊ host. sz Jo. xvj. q. ij. §. nouarū. sentit ꝝium. loqtur tñ de instructione muroꝝ. ⁊ cū Jo. cōcordat Accur. in. d. l. ad ī instructionē. ¶Dbi. dicit ꝟ tales ꝓtributōes sine papelnia fieri nō debere ꝑ. c. aduersus. j. e. Joā. an. dicit se nō videre qūo. ll. nō solū. ffozū. sed ēt auctēticoruz possunt cōstringere eccl'as ad talia. ⁊ remittit ad nō. ꝑ se in. c. ꝓstitut⁹ de re. do. ⁊ sic vr velle q. l. ad īstructionē. ⁊ sic nō ꝓcedāt in ꝓiudiciū eccle. Do. an. trāsit hic filr recitādo doc. in. d. l. ad instructionē. itez Jo. an. ⁊ ¶Dbi. dicūt. n. q in oībus casibus in qb⁹ id reputur expssuz de iure ciuili eccl'as teneri q tenentur ēt incōsulto romano pōtifice. nec ob. d. c. aduersus qz ibi, puidet ꝯ grauamina extraordinaria q̄ ꝓpter aliqō accūs ꝑ principē secularē ponunt. alꝫ si. c. aduersus loqueret gnāliter de oībus muneribꝰ multe leges corrigerent qō nō est sentiendū. ar. de elec. c. cū expediat. li. vj. nā leges bñt vim canonū si canō spāliter nō ꝯdicit. de no. op. nū. c. i. ⁊ ex hoc putat stā dū huic gl. q eccl'a teneat ad iter vel pontē faciendū vel muros reficiendos si fuerit de necessitate. secus si ad decorē. Do. pe. de anch. trāsit quo ad cōstructōz ⁊ refectionē muroꝝ cū opi. Ja. bu. quā posuit in. d. l. ad instructionē distinxit. n. aut fiunt ad ornatū ⁊ nō tenet. aut necessaria. puta ꝓp guerrā vel suspitionem guerre ⁊ tenet eccl'a dixit. n. Bu. ibi q eccl'a. tenetur soluere gabellā de plaustris siue curribus si gabella cōuertit in reparationē viaꝝ ⁊ pontiū qz de eis sicut de priuatoꝝ vtilitate tractat. Et ꝑ hoc dixit ipse do. ¶De. posse dari generalē doctrinā q vbicū qz tractatur de generali vtilitate clericoꝝ ⁊ laicoꝝ sil'⁊ mixtim clerici teneant cōtribuere vna cū laicis. binc dicit se audiuisse q ad aggeres q fiunt iuxta mare vel flumina ꝓp timorē iundationū possessionū tenēt ꝓ ro possessionibus suis cōtribuere clerici sicut laici ꝓp cōes iundationē seu ꝓp cōe piculū. idē forte ſm eū ad euitandū rapinas īcēdia captiuitates ⁊ alia multa mala ex aduentu alicuius societatis hostilis ꝯ ciuitatē si pecunia se redimāt alr se defendere nō valētes. hic enim versat vtilitas clericoꝝ sicut ⁊ laicoꝝ ꝓp dāna in eorum possessionib⁹ infligēda vbi enim est dānum debet eē ⁊ cōmodū. vt in cle. i. de cēsi. ⁊ hoc vltimū originaliter fuit bar. lz ipse nō alleget in. l. nullus. C. de cursu pub. li. xij. ad idē facit ſm do. ¶De. s. c. puenit vbi clerici tenent ēt vigilare ꝑ custodia ⁊ tuitōe ciuitatis. Itē licitū est ecclesias incastellari vt boni a mali valeant se tueri. vt nō. in. c. j. ꝓr. Itē nulla maioꝝ pietas q̄z defendere patriaz ⁊ debiles paupes ab hosti-

bus. xxiij. q. iij. fortitudo. ⁊. c. nō inferēda. ⁊ hac rōe ꝑ pace ⁊ quiete quā tueri ⁊ defendere debēt eccl'e solui ab ipsis ecclesijs īperatori tributū. xxviij. q. viij. tributū. Itē hoc munus respicit pietatē vt euitentur incēdia ⁊ occurrat periculis captiuoꝝ ⁊ multis malis ergo tenet eccl'a ꝑ supradicta marie ꝑ Inno. non ob. hoc. c. vbi hoc relinqtur arbitrio ēpi ⁊ cleri. dz. n. fm eū ītelligi cū ꝓ necessitatibus mere laicoruz volebat eccl'as grauare vt dicit patere ibi isti vo onera sua ⁊c. ⁊ ibi quelibet arbitrentur sibi ⁊c. ⁊ ibi coēs necessitates vel vtilitates ⁊c. quod verbum repetitur in. c. aduersus. j. eo. secus ergo vbi onus venit imponendum ꝓ cōmuni necessitate clericoruz vel laicorum. hic enim nō habet locum hoc. c. nec. c. aduersus j. e. ⁊. b. d. salua determinatione melius sentientis. dicit tamē q ꝓ portio tangēs ecclesiā dz peti cora iudice suo nō ꝑ laicos debz cogi. Et quo ad principalē questionem de refectione muroꝝ opinio. Butri. tenuit bal. in. d. l. ad instructionem. cū hac vltima limitatiōe vt fiat compulsio per iudicē ecclesiasticū ⁊ nō per laicū. Ego in hac ciuitate senarū habui bāc. q. de facto tangentē principale mōasteriū mōtis oliueti ꝯ quod istabat cōitas vt ꝓtribueret ad expensas murorū cuiusdā ville in qua monasterium habebat multas possessiones ⁊ cōsului monasteriū nō teneri. ⁊ ita mediāte consilio meo monasteriū fuit ab illo onere absolutum. ⁊ qz ꝑ motiua apitur intellectus multoruz iuriū in hac materia inserā in effectu cōsiliū meū ⁊ rndebo ad motiua in ꝓriū facta. ꝓbo. n. eccl'az nō teneri iuribus rōnibus ⁊ summoꝝ doct. auctoritatibus. Et primo adduco boc. c. nō min⁹ vbi tractabatur de fossatis faciendis que profecto cōcernūt custodiam ciuitatis ⁊ vtilitatem publicam tā clericoruz q̄z laicoruz ⁊ tñ decidit ꝟ q ab ecclesia nō dz exigi aliqua portio vt debita īmo prohibet sub anathematis districtione nisi episcopus ⁊ clerici tantam necessitatē vel vtilitatem inspexerint vt absqz vlla districtione vel coactione ad releuandas communes vtilitates vel necessitates vbi laicoruz nō suppetunt facultates subsidia per ecclesias estiment conferēda. ⁊ pondera illud verbum cōes vtilitates nō. n. dicit laicoꝝ tm ⁊ hoc idem verbū repetit in. d. c. aduersus. Ex quo pz q īmīnēte necessitate clericoruz ⁊ laicoꝝ nō tenet clerici aliqd conferre nisi spōte velint approbante ēpo cū clero. ⁊ vbi laicoruz nō suppetant facultates. ⁊ hodie ꝑ. c. aduersus. nō possunt clerici ī bis cōtribuere nisi rōano pontifice prius cōsulto. ⁊ fuit illud sanctum pp quorundā īprudentiā sepe allegantiū talē necessitatē vel vtilitatem. Scōo ad idem adduco tex. nō. in auc. itē nulla cōitas. C. de epi. ⁊ cle. vbi generaliter prohibetur nequis audeat ab ecclesijs exigere collectas exactiones angarias ⁊ perangarias que omnia propter cōem vtilitatem ⁊ defensionē reipublice in qua indubie includit vtilitas ecclesiaꝝ ⁊ clericoruz exiguntur Ad idē tertio adduco. c. i. de inu. ec. li. vj. ⁊. c. q̄z q̄z ꝺcensi. eo. li. ⁊ cle. pñti. eo. ti. ⁊. fi. de vi. ⁊ bo. cle. ⁊. l. plz. C. de sacrosan. ec. l. ij. C. de epi. ⁊ cle. xvj. q. i. generaliter cū multis si. que eximūt eccl'as ⁊ ipsaꝝ bōa ab oībus gabellis collectis exactionibus ⁊ fūbus. ¶Probat quarto hac rōe bona eccl'esiaꝝ sūt deputata publico vsui spūali. xij. q. i. videres. xvj. q. i. qñ. ꝺ ꝑben. c. rō. ⁊. d. l. plz ⁊ hic. binc dicit tex. in. c. nulli liceat. xij. q. ij. q oē illud qō eccl'e consecrat siue fuerit aīal siue ager sanctuz scōꝝ dño efficit ⁊ ad ius ptinet sacerdotū. nō ergo debēt mūdano vsui ⁊ publico deseruire qz semel deo dedicatū ad būanos vsus transire nō dz amplius vt ī illa regula semel deo de re. iur. li. vj. nā ⁊ ius publicū versat in sacerdotib⁹ ⁊ sacris. i. di. ius publicū. laici ḡ cū sint mūdani ⁊ pricipaliter bñt vtilitatē in re publica mūdana debent subire one

ra reipublice mũdane. bona vo eccl'ax que sũt dei debent deseruire reipublice spũali. sic videmus in pso nis. nã milites seculares militãt mundo milites celestes militãt deo. ꝛ sic illi in tpalibus isti in spũalib⁹ vt in. c. reprehensibile. ꝛ in. c. quo aut su. xxiij. q. viij. recte ergo dixit tex. in hoc. c. nõ minus. q; ꝯdu laicorũ facultates suppetãt ẽt spõte nõ debẽt eccle aliquid elargiri ne subtrahant bona vsui publico spũali. hic nõ tex. ĩ cle. q; ꝓtingit de re. do. dicit q; deputata certo vsui largitione fideliũ nõ debẽt deputari ad aliud vsuz auctate rõani põtificis dũtaxat excepta. hic tex. in hoc. c. dicit hec onera esse laicor vt pz ibi isti vero onera sua ꝛc. lz in sequentibus tractet de cõi vtilitate vel necessitate sed dicit illa laicor. q; eis incũbunt rõnibus ꝓdictis lz do. pe. intellexerit ꝛ non bñ iudicio meo q; loq̃tur de necessitate vel vtilitate laicor dũtaxat p illud verbũ sua ꝛc. nã si dictũ suũ fuisset vex replicasset postmodũ de laicis qõ nõ fecit sz dixit de cõmunibus. ꝛ idẽ dixit in. c. aduersus. qõ̃ presertim ꝑ bat ibi dñ papa dixit q; sua interest ꝑuidere cõibus vtilitatib⁹ clericor. hãc ẽt sniam ꝑbat cõis opi. doc. vtriusqz iuris de qua per canonistas in. c. fin. de vi. ꝛ bo. cle. ꝛ in. c. i. de imu. ec. li. vj. ꝛ ĩ cle. de pñti. de cen si. p Jo ọ lig. ꝛ p Bar. ĩ l. rescripto. ff. ọ mu. ꝛ bo. ĩ l. plz. C. de sacrosã. ec. dicũt. n. q; bona ecclastica nõ tenent ad aliq̃ onera mũdana nisi prius fuissent cẽsualia aut tributaria anteq̃z pueniss̃et ad eccl'az ita q; soluissent certũ tributũ vel censũ alr aũt nõ tenent q̃z̃q̃z priores possessiones prius soluissent tpe necessitatis vel vtilitatis aliquas collectas seu factiones. ad hoc multa iura supius alle. Hanc sniaz precise quo ad casum nr̃m. s. in refectione muror tz glosator inbtilis i ẽcre. xvj. q. i. §. nouarũ. vbi expresse dicit q; l. ad instructionẽ. nõ tz. idẽ aptissime voluit ille iuris canonici speculator Jo. an. hic vt. s. dixi qui voluit singlr q; nulla. l. nec. ffor nec codicis nec auctticor potuit ĩ hoc astringere ecclesias. banc eandẽ sniaz secutus est glosator iuris ciuilis clarissimus in. d. l. ad instructionez. idẽ ibi bar. iuris ciuilis illuminator dicẽs q; d. l. ad instructionẽ ĩ parte corrigit ꝑ auc. itẽ nulla cõitas prealle. distinguit. n. inter onera realia ꝛ que ponuntur psonis pp bona vt ad prima teneant eccle ad secũda vo nõ vñ ꝑ refectiõe põtis ꝛ muror onera ipponunt psonis ꝑ rebus. nullo. n. iure caue̅t possessiõ̃s ad hec onera obligata fore. Quid plura ipemet Jo. vr̃ confessus fuisse opi. suã quã astruebat in. c. non minus nouissime in sũma sua in ti. eo. §. in quibus. v. ad extraordinaria. vbi dicit q; hodie eccle sunt imunes ab illis mũeribus cõcernẽtibus publicã vtilitatẽ per dictã auc. itẽ nulla cõitas cũ filiabus. ꝛ sic q; hodie nõ ꝑcedit ex toto dispositio illius. l. ad instructionẽ. multi ẽt doc. antiq̃ hanc opi. secuti sunt. de qbus non curo specificã mentionẽ facere. cũ pro snia nr̃a habeamus vtriusqz iuris illuminatores. vt glosatorẽ in decre. ꝛ glosatorẽ sanctionis iuris ciuilis Bar. ꝛ Jo. an. qs enim auderet ab hac opi. saltem in practica recedere marie ꝯ religionẽ cũ nõ parua sit rõ que pro religiõe facit. l. sunt plõne. ff. de reli. ꝛ sũp. su. ꝛ ꝑfecto figs recte põderat gl. istius. c. nõ sentit opi. quã prima fronte sentire vr̃ nã ista gl. est hic posita super casu excepto. s. q̃n epus ꝛ clerus inspicientes necessitatẽ vel vtilitatẽ laicor volunt absqz coactõe aliqua subsidia elargiri. vñ glo. ista in. v. ad releuãdas. voluit potius exẽplificare de hac necessitate vel vtilitate cõi q̃z ponere casum exceptũ a dispositiõe istius. c. qõ satis colligit ẽt in eo q; dixit cõferre. n. dz ꝛc. ꝛ sic ꝑ verbũ. n. cõtinuat se ad tex. fi. n. voluisset ponere casum exceptum dixisset ꝓferre tñ dz vel p ỹba sibi locuta fuisset. ꝛ qcqd sentiat satis est hec opi. nr̃a fulcita iurib⁹ rõnibus ꝛ auctibus q̃re eccle ad hec onera nõ tenent nisi ser/uata dispõne huius. c. ꝛ rõano põtifice prius cõsulto vt dr̃ in. d. c. aduersus. Duraret tñ q; vbi tanta necessitas imineret q; nõ posset fine alio scãdalo ꝛ piculo bẽri prius recursus ad papã q; sufficeret tũc deliberatio epi ꝛ clericor ar. opti. ĩ. l. tutor q reportorũ ff. de admini. tu. ꝛ eor que dixi. s. ti. pri. c. fi. Non ob. huic cõclonj motiuũ do. car. in eo quod dixit stãdum legibus ex quo in canonibus ꝛium nõ reperit vt in. c. i. de no. op. nũ. dico. n. illa iura nõ procedere qñ lex ꝑialis est dãnosa ecclesijs seu ecclesiasticis personis. nõ. n. tenet nisi specifice approbetur ab ecclesia vt est cõis doc. theorica in. c. fi. de so. ꝛ in. c. ecclesia sancte marie de ꝓsti. facit. x. di. fi in adiutorium ꝛ. c. fi. de re. ec. nõ alie. Et per hoc pz q; l. ad instructionẽ. ꝛ. l. iubemus nullã nauẽ. C. de sacrosan. eccl. ꝛ. l. nullus. C. de cursu pub. li. xij. cuz si. nõ tenẽt quo ad ecclesias cũ specifice nõ reperiant approbate per ecclesiã imo potius reprobate saltẽ quo ad effectuz vt hic ꝛ in. d. c. q̃z̃q̃z. de cẽsi. li. vj. cũ si. Item ꝛ scdo potest rñderi q; illa iura ꝑcedunt qñ lex ꝑialis generaliter disponit tũc est seruãda in foro canonico si canon nõ ꝯdicit. secus qñ lex specifice disponit super rebus ꝛ psonis ecclesiasticis q; talis lex est nulla ex defectu prãtis q̃z̃cunq̃z canon specifice illã nõ ꝓprobet. vt voluit Cal. ꝛ bene in. d. c. i. de no. ope. nũ. dixi plenius in repetitiõe. c. ecclesia sancte marie. de cõsti. ꝛ pondera q; iste tex. vr̃ directe cõcludere ꝯ illam l. nullus. nã ibi dicitur q; tpe expeditionis nullus excusatur etiã ecclesia. ꝛ iste tex. innit aperte opposituz in eo q; facit mẽtionem de expeditione. ꝛ cõcludit ecclesiam nõ teneri nisi sponte velit ecclesia ꝛ clerus subsidia aliq̃ cõferre vbi laicor nõ suppetunt facultates ꝛ exponit Jo. an. B illud verbũ expeditõnes. i. cauallcatas vl̃ missiões nunciorũ. ꝛ p hec vr̃ q; dictũ bar. in. d. l. nullus ꝛ dictũ Pe. hic nõ procedit saltez indistincte in eo q; volunt ecclesias ꝛ clericos teneri ad cõtribuẽdũ tpe cauallcate. cum scilicet veniunt iste societates ad dãnificandũ cõitates. vnde ad illaz. l. nullus per quam fuit Bar. motus ꝛ ad alia iura ciuilia patet satis responsum. Restat nunc respõdere ad cõsiderationem dñi Pe. in eo q; ponderauit cõem vtilitatem clericorum ꝛ laicorum. dicerẽ. n. sic q; aut necessitas vel vtilitas imminens cõcernit vtilitatem ecclesiarum a remotis per quandam consequentiaz ꝛ tũc tex. apertus est hic. q; ecclesie nõ tenent inducendo tex prout. s. dixi. ꝛ faciũt alie rationes per me. s. iducte. nam in hoc ꝑdest imunitas ecclesie concessa q; ĩ publica vtilitate in qua includitur vtilitas priuata nõ tenetur ad munera subeunda. si enim concernerẽt ad expediendam solam vtilitatem laicorum in nullo ꝑdesset hec imunitas ecclesie. Aut necessitas vel vtilitas concernet de directo ꝛ principaliter vtilitatem ecclesiarum ꝛ laicorum. vtputa praua societas territorium ciuitates incẽdit deuastat consumit in quo ecclesia habet multas possessiones ꝛ tunc dico q; ecclesia deberet contribuere sed non ad solam deliberatiõez laicorum. vnde pondera q; cum ad hec onera possessiones nõ sint obligate sed collecta est imponenda psonis cõtemplatione rerum. oportet q; clericus ꝛ populus principaliter conueniant ꝛ deliberent sup hac exactione recumenda nec totius populi deliberatio habebit obligare clerum nec econtra. cum enim agatur de vtilitate vtrorumq̃z oportet vtrorũ q̃z cõsensũ interuenire q; q̃ oẽs tangit dz ab omnib⁹ cõprobari. vt in cle. i. de censi. ꝛ. c. ad hoc de offi. archi. facit quod in fiñ legi. ꝛ nota in. c. pastoralis de rescripti. ꝛ optime facit. c. fi. de ferij. c. i. de censi. vbi tex. in concernẽtibus clerũ ꝛ populũ etiã in actu cõcernẽte animã regrit cõsensuz vtriusqz. ꝛ vide q; dixi. in. d. c. fi. Fateor tñ q; si clerus nõ vellet sine legitima cã cõsen bellũ et ex necessitate belli vt declarãt glo. ꝛ bar. ĩ rubrica de superdictis ꝛ bar. in. l. is q. ff. ọ iure imu. sz i d. l. plz est text. q; ecclesia ẽ immunis a superdictis hoc ẽ a mueribꝰ realibꝰ que imponunt, ꝑpter necessitatẽ belli ergo ꝛc. Ad idẽ vide q; elegãter et pul. determinat ꝛ bene ad propositũ di. rai. bal. d. alex. et omẽs moder. in. l. si ex toto. in prin. ff. de leg. j. vbi q̃ runt pone aliquis habet imunitatẽ ab oibus munc ribꝰ psonalibus realibus mixtis ordinarijs vel ẽ ordinarijs ꝛ finaliter fin modũ quẽ tradit bar to. i. d. l. is q. nunqd i telligat ex empt° etiã a mueribus ẽ ordinarijs q̃ imponent ob necessitatẽ belli q; passus est multũ ãbiguus ꝛ varijs varia dicũt vt ibi videri ꝑt tãgit ẽt nõt. d. an. in. c. pueniț de censi. vbi generaliter tãgit an ꝑ uilegiati ꝛ exẽpti intelligant ẽt ꝑ uilegiati. q° ad mũera extraordinaria q̃ iponũtur rõe belli.

* Jtez cõtra illud dictum bar. ꝛ per. ad duco tex. expressũ i. l. plz. C. de sa. sanc. eccl. naz collecte vl̃ datia q̃ imponũtur rõne belli vl̃ vt ꝓuideatur talibus gẽtibus q; sunt mũera extraordinaria. et ꝓ prie dicũtur supidcã quãdo ꝓpter

tire q; ppls poterit officiū supioris ecclastici iploꝛare vt cōpellat clerū ad cōsentiendū ⁊ cōtribuendū ar. bo. in. c. nullus de iurepa. ¶Duto etiā q; in hoc casu nō habebit locū dispositio. c. aduersus. vt roman⁹ pontifex prius cōsulatur q; hec ipensa est fienda nō solū pp vtilitatē publicā sed etiā pp vtilitatē priuataꝝ bonoꝛ ecclesie ⁊ sic sumus extra casum illius. c. aduersus. facit cle. i. ⁊. ij. de censi. ⁊ nō diligenter hec dicta mea. quia optima ⁊ nemo sentit. Rñdeo insuper ad alia motiua q̄. videnť obuiare ꝓcōni. s. facte. Et p̄ ad. c. puenit. s. e. dico q; nō loqtur in fructibus ⁊ bonis distrabēdis sed de quadā custodia ad necessariā tuitionē ciuitatis que nō iminet in casu nostro. Item p̄suppposito q; eēt magna necessitas dꝫ seruari tenoꝛ buiꝰ. c. ⁊. c. aduersus pp periculū indebite alienationis bonoꝛ eccle q; nō iminet in casu. c. puenit. Item ibi tractať de negocio cōcernēte imediate vtilitatē clericoꝛ nec fit deliberatio per laicos sꝫ eps bꝫ hoc dispōere vt ibi. Itē nō obstat qđ dř de pietate. dico. n. q; vbi agiť directe de captiuis redimēdis vel pauperibus alendis tūc eccla dꝫ nedum subuenire sꝫ ēt bona sua distribuere vt in. c. aurū. xij. q. ij. secus aūt i casu nostro. s. in refectione muroꝝ ⁊ similiū vbi ēt diuitum nutriť vtilitas. Itē exquo laici sunt potentes debent ipsi hoc facere vt hic disponiť de fossatis ⁊ ñ detrabere de cultu diuino ⁊ pauperibus ⁊ religiosis sūptus ⁊ necessaria vt expensa fiat sibi in causā nō necessariā. ⁊ vbi p̄sumereť q; laicoꝛ facultates nō sufpetāt ⁊ necessitas vrget tūc seruet qđ ħ dř ⁊. j. e. c. aduersus. ⁊ hec bñ nōbis. Ultio queriť hic an eccla ⁊ clerici teneanť ad gabellas que hodie ponunť i vino ⁊ filibus. ⁊ dic q; nō per illā auc. ute nulla cōitas. C. de sacrosan. ec. tꝫ bal. in. d. l. plꝫ. C. e. ti. nisi gabella fuisset posita pro onerib⁹ ad que teneť eccla qꝛ tūc succedit loco oneꝛ. vt voluit But. in. d. l. ad instructionē. ⁊ vide de materia quod plenius leg. ⁊ nō. in. c. fi. de vi. ⁊ ho. cleri.

Cum ecclesia.

Cause sanguis in eccla vl in cimiterijs agitari nō debēt. h. d. Diuiditur nā in principio ⁊ in fine ponit duplex constitutionis cā in medio ponit cōstitutio. scōa ibi seculares. Casus lr̄alis. Cum eccla dei fm euangeliū domus oꝛationis esse debeat ⁊ nō spelūca latronum aut sanguis foꝛ statuit papa q; iudices seculares cās crimiales vbi de sanguis effusione vel de coꝛporali pena agiť ibi sub ītermination anathematis non debeāt exercere. absurd ū est. n. ibi cā sanguinis agitari vbi est tutela refugij constituta. Ber. Nota primo q; ecclesia est oꝛationi deputata. ⁊ facit iste textꝰ vt magis in eccla q̄ alibi fit oꝛādū. ad qđ vide bo. tex. cū gl. in. c. parsimoniā. xli. di. ⁊ in. c. decet. §. nullus. e. ti. li. vj. Nō scōo q; cimiteria gaudēt eodē priuilegio cū ecclesia. sicut. n. ītercliť iudiciū leculare in ecclesia ita ⁊ in cimiterio vt hic. ⁊ bodie ꝓcessus est ipso iure nullꝰ siue fiat in eccla siue in cimiterio. vt in. d. c. decet. §. ad hec. Itē cimiteriū gaudet imunitate sicut eccla ⁊ pariter vtrobiq; cōmittiť sacrilegiū. xvij. q. iij. q̄s. ⁊ interdicta eccla vř interdictū cimiteriū. vt in. c. si ciuitas de sen. ex. lib. vj. ad qđ tñ vide qđ hř in. c. vnico de ꝓse. ec. vel al. li. vj. ⁊ si alicui ītercliť ingressus eccle vř etiā interdictū cimiteriū. vt in c. is cui de sen. ex. li. vj. ⁊ vide qđ nō. ibi gl. que tāgit an predicta eq̄paratio ꝓcedat si cimiteriū eccle nō fit cōtiguū ⁊c. Nō tertio q; in eccla ē tutela refugij cōstituta. ⁊ ħ qꝛ ꝓfugiēs ad eccl̄az est tutꝰ. vt in. c. j. ꝓx. vbi de boc. ⁊ olim in lege veteri talis tutela erat in alīq̄bus ciuitatib⁹ de quo vide text. iuncta gl. in. c. illa. xv. q. i. Et inducit iste tex. ad qōnez an eccle debeant incastellari. ⁊ dicūt Inn. ⁊ Host. q; nō ad offensionē alicuius. x. q. i. sanctoꝝ in fi. tñ vt defendāť xp̄iani ⁊ boni viri a malis credūt posse incastellari. ⁊ cū ħ transeūt cōiter doc. hic. ⁊ p̄ boc bñ facit iste tex. ħ ī fi. in ar. ⁊. c. nulli. xlij. di. vbi pꝫ q; tpe necessitatis licite quis hospitaťur in eccla ⁊ nō hoc dicū ꝓ consuetudine rusticoꝝ q; tpe hostilitatis hūt refugium cū bonis suis ad ecclesiā ⁊ ibi fortificanť. facit optime arguendo de ꝓlonis ad locū. c. ij. s̄. e. Op. de. c. i. s̄. e. vbi pꝫ q; neduꝫ iudiciū sanguis sed ēt ciuile in eccla seu in ipsius domibus agitari nō dꝫ. So. gl. ij. fateť ꝫrium ⁊ ad tex. supplet maxime ⁊ bodie vt p̄dixi bēmus tex. in. d. c. decet. in quo inducit nullitas ipso facto traꝫ ꝓcessus q̄ꝫ snie iudicis secularis. secus dic quo ad iudicē ecclasticū. ipse. n. licite iudiciū exercet in eccla. vt in. c. p̄ceptū. ij. q. ij. ⁊ in. c. qua fronte de appel. q̄nimo nō istā gl. in eo q; dicit iudiciū ecclasticū de honestate exercēduꝫ in eccla ⁊ nō alibi vt pp loci reuerentiā caueāt boies magis a piurijs ⁊ mendacijs. pōt tñ alibi exercere. ad boc. c. qua fronte de appell. vbi pꝫ q; in palatio epali pōt exerceri. ⁊ sic i multis locis seruať. Sed gl. ista postmodū querit qđ si actori vel reo est interdictus ingressus eccle ⁊ iudiciū agitať i ecclesia qđ interdictū nō extendiť ad istuꝫ casum ⁊ ñ dicit q̄re puto q; ista solutio pōt intelligi duobus mōis ¶Prio q; interdictū ingressus ecclesie extēdiť ad celebrationē diuinoꝝ ⁊ auditū nō aūt ad simplicē ingressum. sed hoc mihi nō plꝫ p. c. is cui. de sen. ex. lib. vj. vbi dř q; interdicto ingressu eccle vř p ꝓñs ibidē interdicta diuinoꝝ celebratio. vñ pōdero illud verbū p ꝓñs ergo principaliter interdiciť sibi ipse simplex ⁊ nudus ingressus ecclesie. ⁊ pro boc facit qꝛ excōicatus dꝫ repelli ab eccla quacumq; cā intret. vt. xxi. di. cleros. ⁊ xxv. di. perlectis. Scōo pōt bec solutio ītelligi q; nō extendiť ad būc casuꝫ. s. cū venit ad iudiciū vt fiat ius. ⁊ p̄ boc intellectu facit fiktudo que segtur in gl. So. gl. scōo principaliter q; dꝫ tūc iudiciū agitari extra ecclesiā vt sic iste seruet interdictū. ⁊ hāc vltimam so. dicit Host. tenendā per quā interdictū seruať ⁊ cā expediť ar. de spō. cōmissū. Ala. ⁊ gof. distiguūt iter actoꝛē ⁊ reū. mihi plus plꝫ hec opi. vltima q; ñ dꝫ pp delictum actoris mutari solitus iudicij locus. vnde actoꝛ repelleť cū nō possit ecclesiā intrare. faciat se q̄ absolui si vult audiri. sicut dicimus in excōicato. secꝰ in reo cū veniat necessitatus. vt in. c. intelleximus de iudi. Quero extra glo. an tutoꝛ vel curatoꝛ pōt decerni in eccla. Do. pe. de ancha. dicit posse dici q; fic qꝛ isti sunt actꝰ pietatis ⁊ remittit ad nō. p Bal. in. l. nemo. C. de sacrosan. ec. Ego generaliter distinguo sic q; aut actus q expediť in eccla p iudicē secularem fit p viā voluntarie iurisditionis aut ꝓtentiose. ꝑ casu actus tꝫ nec annullať vigoꝛe. c. decet p̄realle. qꝛ illud c. loquiť in strepitu iudicioꝝ. ⁊ tenet Bar. in. l. actus C. de ferijs per illum tex. vbi patet q; actus qui spectant ad voluntariam iurisditionem possunt celebrari diebus feriatis quasi valeat ar. de tpe feriato ad locū sacratum. ⁊ facit q; ipse notauit in. l. diuus. ff. eo. sed ego credo q; actus teneant sed fieri non debent diebus feriatis. nec in ecclesia nisi cōcernāt pietatē. ar. i c. i. de ferijs. ⁊ qđ ibi nō. ⁊ facit qđ. j. dicā. q; aūt actꝰ teneāt facit idē tex. in. d. c. decet. qꝛ loquitur in strepitu iudicioꝝ vnde cū sit penale nō dꝫ extendi. vñ dicit ibi gl. nō. q; illud. c. nō dꝫ extēdi ad ꝑctꝰ q; fiunt in ecclesia. Ex quo nō q; dispō odiosa cōcepta sup quasi ꝓtractu nō extendiť ad purum ꝑctuꝫ. nā in iudicio q̄ si ꝓtrahimus. l. iij. ff. de pecul. Idē dic ecōtra. s. q; dispositio odiosa ꝓcepta sup quasi ꝑctu nō extenditur ad ꝓtractuꝫ. qđ tenuit bar. in. l. mꝛe. ff. de acqui. here. vbi dicit q; si statutū prohibet mulierem contrahere sine certa solennitate potest nihilominus heredita tem sine vlla solennitate adire. ⁊ vide quod legitur ⁊

nō.in.l.apud iulianū.ff.ex q.cau.in posſeſ.ea. Si vō actus expedit in eccl̃a p iudicē ſecularē p viā ꝓtenſio ſe iuriſditionis ⁊ tunc credo q̄ indiſtincte ,pceſſus ſit nullus p dictū.c.decet. qō logtur indiſtincte. vñ crederē q̄ ſi ēt cōcerneret pietatē annullareť ,pceſſuſ.dz n.iudex ,pcedere in tribunali ſuo.tex.n.in.d.c.decet logtur vīr ⁊ indiſtincte. vt pz ,ppe finē ibi nulla inibi cā p laicos ⁊c. Ulterius q̄ro an in eccleſia poſſet qs doctorari vel magiſtrari. Jo. an. poſt guil. formauit iſtam.q.i.d.c.decet. ⁊ ꝯcludit tandē q̄ ſic. tū q⁹ actꝰ iſte eſt licitus ⁊ honeſtus ⁊ eccleſiaſticꝰ. tū q⁹ recipiť gradus a ꝑſona eccl̃aſtica. vt i cle.ij.de magiſtris. iū cta gl.tū q⁹ ſcia eſt ſciſſima res. vt.l.i.§.eſt qdē.ff.de va.extraor.cogni.⁊ hoc mihi plz ⁊ ꝯſuetudine cōi ⁊ gnāli roborať facit qō nō.in.d.cle.ij.q̄ dicit q̄ licite ⁊ ſine pctō petit qſ būc honorē magiſterij ſi eſt idoneꝰ q⁹ petit oportunitatē cōicādi alijs ſciaz qō ptinet ad charitatē. indignus vero peccat q⁹ incurrit peccatuz p̄ſumptionis ⁊ tāto plus qñ petit in eccleſia ar.c.cuz grauia.iij.q.ij. vbi dicit tex.nō.nā quos grauia pctā deprimūt ad maiorē cumulū dānationiſ potiuſ q̄z ad abſolutionē eoꝝ corpa in eccl̃js ponunť. dic tū q̄ actus ſemp tz cū nō expediať per viā ꝓtērioſe iuriſduti onis. Ultrio h̄ q̄rit an laici ſeu ſocietates laicorum licite faciāt parlamēta ⁊ cōcilia ſua i eccleſia. dic q̄ regulariter iſta ,phibēt̄. vt pz in.d.c.decet. v̄. ceſſent vbi dr̄ q̄ in eccl̃js debēt ceſſare vniuerſitates ⁊ ſocietates q̄rūlibet cōcilia ꝯciones ⁊ publica parlamenta dicit tū ibi Jo.an.q̄ ,p actu pietatis vel ſpūalitatis. bene poſſent ibi ꝯgregari. vtputa vt faciāt aliquā oblationē vel faciāt ibi ſocietatē alicuius actus pietatis qō nō pro ꝯſuetudine hodierna ⁊ facit bene in arg.c. ſiquis deſpicit.xlij.di. Abbas.

Inter alia. Malefactor fugiēs ad eccleſiā īmunitate gaudet niſi in duobus caſibus. ſeruus vero reſtituiť dño de ipſius īpunitate iurāti h.d.⁊ ſic cōiter ſūmať. Ego vō latius ⁊ nōbiliꝰ ſūmo ſic. Reus cris ad eccleſiaz fugiēs nō eſt violenter ab ea extrabendus nec dz amplius p̄textu cris cōmiſſi dānari ad mortē vel ad aliā penam corporalem eſt tamen alr legitime puniēdus. fallit in duobus caſibus hic expreſſis. b.d.p̄. Seruus fugiēs ad eccleſiā timore dñi ſui eſt dño de eius īpunitate iurāti reſtituēdus hoc dicit ſcō.duo ſunt dicta. ſecundum ibi ſi vero.

Caſus litteralis. Queſitū fuit a papa vtrū confugientes ad eccleſiam debeāt ibi defendi. Papa ſup hoc diſtinguit q̄ cōfugiens ad eccleſiam aut eſt liber aut ſeruus. ſi liber quātūcunq̄ grauia cōmittat nō ē ab eccleſia p violentiā extrabendus. nec ide dz dānari ad mortē vel penā ſed rectores eccl̃aꝝ mēbra ⁊ vitam ſibi ſeruēt. puniātur tamē alias ſup eo qō iniquę fecerint niſi fuerit latro publicus vel nocturnꝰ depopulator agroꝝ q̄ publicas ſtratas obſideret ſuis inſidijs q̄ ab eccleſijſ extrabi poſſunt nulla defenſione ſibi preſtita. ſi aūt fuerit ſeruus ad eccleſiā cōfugiēs ſi dñs eius de īpunitate perſone clericis iuramentuz p̄ ſtiterit dño ſuo reſtituat etiā inuitꝰ. alioqn a ꝑſona nō poterit occupari. Ber. Nota primo q̄ vbi i eodē facto dať canonū ⁊ legum cōcurſus licite etiā in foro canonico ⁊ ad deciſionē cāe eccleſiaſtice ſimul allegaňť cōcor.c.i.de iura calū.⁊.c.i.de no.op.nū. cum ſi.⁊ per hoc ego dico nō bene dixiſſe gl.in.c. ſi in adiutoriū.x.di. que dicit leges nō eē allegādas niſi i defectū canonis. Et nō ex hoc tex.q̄ cū ſimul allegā tur p̄mitti debēt canones tāq̄ digniores. ⁊ pōdera q̄ tex. appellat canones ſacros videnť. n. ,pmulgati inſtinctu ſpūs ſci.l.di.ſi ille. tex. tū legis appellat leges ſacratiſſimas. vt.l.leges ſacratiſſime. C. de legi. ⁊ dicunť diuinitus ,pmulgare.l.ſi.C.de preſcrip.lō. tem.⁊ p vtriſq̄ facit tex.in.l.i.§. eſt qdez. ff. de va. ⁊ extraor. cogni. vbi ſcia dicit res ſciſſima. Itē nō tex. ,p cōſuetudie doctorꝝ qui ex mēte ⁊ diſpōne canonū ⁊ legū formāt diſtinctionē. ſic.n. papa fecit hic.

Nō tertio tex. ibi q̄ztūcunq̄z grauia ⁊c. q̄ pp atrocitatē delicti nō dz qs ad eccleſiā ꝓfugiēs īmunitate priuari eccl̃aſtica. ⁊ h̄ facit ad ea que dicam ſup glo.

Nō q̄rto quā īmunitatē cōſequitur reus ad eccleſiā ꝓfugiens nō.n. effugit ,pnſus vltionē delicti ſed ꝓſequitur p̄ncipaliter duo. primo vt inde violēter nō poſſit extrabi. ſcōo vt nō poſſit ampliuſ de illo dānari ad mortem vel ad aliā penā corporalē ſeu corpis afflictiuā. pōt ergo dānari pecunialr ⁊ alr q̄z in ꝑſona. Et ex hoc ⁊ ex tex. nō q̄ ſtricte appellatione pene venit pena corpis afflictiua nō aūt pecuniaria vel alia extra corpus. nā tex. hic dicit q̄ dz dānari ad penam ⁊ poſtea dicit q̄ eſt alias lr̄ie puniēdus. ad idē. c. id ꝓſtitutus. xvij. q. iiij. vbi dr̄ q̄ fugientes ad eccl̃az ſunt ab oī penaꝝ genere ſecuri ⁊ tū ꝓpellunť alr de delicto ſatisfacere. vt ibi ⁊ hic. Nō q̄ publicus latro vel nocturnus depopulator agroꝝ nō gaudēt hac īmunitate eccl̃aſtica. Dicit aūt publicus latro q̄ palā ⁊ publice furať. vt ſunt iſti pirrate vel qui publice ſtant in ſtratis vel iſti hſites arcē vel caſtrū ⁊ diſrobāt boies tranſeūtes. Nocturnus vero depopulator agrozuz dr̄ q̄ obſidet ſtratā publicā diſrobādo trāſeuntes vt dr̄ i tex. ⁊ differt a publico latrōe q⁹ iſte clādeſtine furatur ⁊ morať in loco. vnde dicitur nocturnꝰ depopulator agroꝝ ſm Jnn. q⁹ i nocte ſegetes deſtruit duz ibi ſe abſcondit iacet ⁊ latet. ⁊ q⁹ pp homicidia ⁊ rapinas que faciunt in ſtratis comburunt ⁊ deſtruunt agros illorum qui eis nō ſeruiunt. Expediam ergo glo. ⁊ quod eis nō erit applicabile reſeruabo in fine. Primo igitur quero qd ſi iudeus fugiat ad eccleſiā nun quid gaudeat hac īmunitate. So. gl. in. v. extrabendus dicit q̄ ſic dūmodo abſit ſimulatio. allegat. l.i. C. de his qui ad ec. confug. vult dicere q̄ ſi iudeus fugiat ad eccleſiam ⁊ vult vere effici chriſtianus gaudere debet hac īmunitate. ⁊ licet doct. noſtri tranſeāt cōiter cum hac glo. ⁊ idē Lau. in cle.i. de pe. ⁊ remiſ. tamen vide glo. in ꝑiuz in. d. l. i. que dicit q̄ etiam ceſſante ſimulatione non gaudet iudeus hac īmunitate. ⁊ ad tex. illius. l. i. que videtur ponderare ſimulationē r̄ndet q̄ denotat frequentiā. quaſi dicat q̄ ideo fecit tex. ille mentionē de ſimulatione quia frequenter iudei ſimulant religionem fidei vt fugientes ad eccleſiam poſſint euitare penas criminuz ⁊ debitorum onera. Ego credo illam glo. veriorem q̄z noſtram. vnde dico q̄ illa. l. inducit preſumptionē iuris ⁊ de iure ꝯ ſimulationez. Ex quo enim iudeus reatu aliquo vel debitis fatigatus fugit ad eccleſiā ⁊ dicit ſe velle effici chriſtianuz preſumitur violenter q̄ hoc faciat in fraudē nec debet recipi probatio in contrariū q⁹ illa lex preſumendo fraudem ſtatuit. dicit enim q̄ antea nō debent ſuſcipi q̄z debita vniuerſa reddiderint vel fuerint innocentia demōſtrati purgati ex quo enim lex ſuper preſumptione certum quid ſtatuit nō admittitur probatio in contrarium. vt notat gl. in .c. ferrum. l. diſt. facit quod leg. ⁊ nōt. in. c. is qui fidem de ſponſa. facit ad predicta in argu. opti. qō le. ⁊ nō. in. c. vnico. de oblig. ad ratioci. Quero quia text. dicit q̄ fugiens ad eccl̃az eſt alias legitime puniēdus queritur qua pena puniatur. Solu. dicit glo. in ver. puniendus. q̄ punietur pecunialiter. vel aliter ſatisfaciet preter penam corporalē. ⁊ idē doc. cōiter h̄ dicentes q̄ ciuiliter cum illis agi. poteſt accuſari vero etiā proceſſu tpis nō pñt. alſ modica eſſet hec īmunitas eccleſie. dixit tamē Jnn. q̄ pretextu huius criminis poterunt repelli a promotōne. Aduerte puto q̄ ciuiliter ⁊ criminaliter poteſt cum iſtis agi etiam duz

exiſtunt in eccleſia dūmodo non conſequātur penaꝫ corporis afflictiuam vt hic vbi tex. dicit q; ſunt alias legitīe puniēdi ꝯ loqtur etiā de accuſatione crīali. hic poſt multa dixit gl. nō. in. c. reū. xvij. q. iiij. q; priuile giū eccl'e operat' vt oīo neq; vitā ꝑdat neq; mēbꝝ ſz alīs pecunial'r ſatiſfaciat. vel ſi h̄ nō pōt ſuiet ei ꝑpetuo quē leſit ar. c. ō raptoꝛib⁹. xxxvj. q. i. qō nō. ad idē fir mat ibi archi. dicēs q; illa fuit ſnīa bug. vt fugiens ad eccl'aꝫ nō dz ꝛplius puniri pena mortis mēbꝛoꝝ vel verbeꝝ. ſz dz puniri pecunial'r ⁊ ſatiſfacere. ⁊ hoc in nuit h̄ iſte tex. duꝫ dicit qō cōponat ⁊c. qō ſonat quo ad ſatiſfactionē pecuniariā nō tñ ꝑ h̄ negat' ſz bug. qn ēt al'r poſſit ſatiſfacere. puta iurādo illi fidelitatem vel ꝓſtando aliud ſuitiū ꝓut voluit gl. ꝑal. Sz tu cō fidera q; tex. hic vtit vbo puniēdus. ⁊ vnū ius dz per aliud ſuppleri. vñ vt dixi poterit puniri ad oēꝫ penaꝫ ꝓter coꝛporalē. fateoꝛ tñ q; poterit cū leſo cōponere ꝓut eis placuerit. nā ſatiſfactū itelligit' qualitercūq; volūtati creditoꝛis ſatiſfiat. vt in. l. ſi reꝫ. §. oīs. ff. de pig. ac. Sz ego q̄ro q̄l'r mādabit' executōi iſta pena ⁊ q̄l'r ꝓcedet' ꝫ iſtū ad cōdēnationē exquo eſt i eccl'ia Aduerte circa modū ꝓcedendi dico q; poterit exire eccl'aꝫ. nā ex illo ſolo cōfugē ad eccl'aꝫ ꝓſequtur imuni tatē. vt in. c. ꝓſtituimus. xvij. q. iiij. ⁊ hic ꝓlati tñ de fa cto violāt has imunitates. debēt. n. a iudicib⁹ ſecl'ari bus ꝓmiſſionē de vita ⁊ mēbꝛis ſaluandis obtinere. vt hic ⁊ dic' Inn. q; ſi neceſſe fuerit exigē ſup h̄ iuram tum ⁊ ēt maioꝛes cautiōes. ar. c. l'ras de reſti. ſpol. ⁊. c. grauē de ſen. ex. qō bene nō. ⁊ eo exeunte poterit fieri ꝓceſſus ⁊ ſnīa executōi in bonis mādari. vl' po terit aliter componere cū leſo. vt. ſ. dixi. Si vo nullo mō velit de eccl'a exire forte timēs tyrānidē iudicis ſe cularis nullo mō dz ō eccl'a extrabi ꝑ iudicē vel ꝑ aliū Quaꝫ vt inuit tex. duplex eſt imunitas. ꝓma vt nullo mō extrabat' inuit⁹. ſcōa vt nō ꝛdēnet' inde ad penaꝫ coꝛporalē vt hic ⁊ facit tex. in. d. c. reū. ⁊ in. l. ij. C. de bis q ad eccl. ꝛfu. vbi idiſtincte ꝓhibetur extractio. Poterit ergo tūc citari in eccl'a ⁊ tenet' cōparere ꝑ ſe aut ꝑ ꝓcuratoꝛē vt ꝓbat' in. l. pñti. C. eo. vbi tex. ⁊ bar. ſi aūt noluerit ꝑ ſe vel ꝑ aliū ꝛpere. ſi lis erat con teſtata añ fugā ꝓcedet' ad ſnīam pecuniariaꝫ vt hic ⁊ ibi. ⁊ mādabit' ſnīa executioni in bonis. ſi aūt nō erat lis ꝛteſtata ꝓcedet' ad ꝓmū ⁊ ſcōm decretū ſm qua litatē cāe. vt in. d. l. pñti. hec ꝓcedūt reſpectu iudicis ſecularis. ⁊ quo ad reū laicuꝫ. Sed dubitat' an iu dex eccleſiaſticus poſſit iſtū cōfugientē arcere ⁊ ꝓſtrī gere ꝑſertim ſi ē ꝓiona eccl'aſtica. So. Inno. h̄ in. v. ad eccl'aꝫ tetigit ſuccincte modica vba i hac. q. dicēs q; lz iſti ꝓfugientes ad eccl'aꝫ nō poſſint ꝛdēnari ad pe nā coꝛporalē pñt tñ in monaſterio retrudi ad pnīam agendā allegat. l. di. ſi eps. ⁊. C. de adulte. auc. ſz no uo iure. ſed dicit Jo. an. q; per hāc gl. vī Inn. ſentire q; per iudicē eccleſiaſticū fugiens ad eccl'aꝫ bene pōt ide abſtrahi ⁊ puniri eccl'aſtica pena. ⁊ ꝑ hoc facit ſz eū q; ꝑ ſeculares ptātes nō ꝑ eccl'aſticas vī hec īmu nitaſ adiuēta ꝑ h̄. xvij. q. iiij. frater ibi nec q; ptātib⁹ q̄dēnec ꝓncipib⁹ vnq; licuit ꝑpetrare vt boiez i ſan ctuarijs ꝓſtitutū. ⁊c. vt ibi ad idē. c. diffiniuit. ea. cā. ⁊ q. vbi uiolās eccleſie īmunitatē puniri iubet' ſeueri tate regia. ergo de laicis loqtur. Preterea ad predi cta facit q; eccleſia nō ꝓſumit' ꝓiuilegiaſſe ꝑ ſe. de cē ſi. cū inſtantia. Itē iudex eccleſiaſticus nō ꝓponit pe nam mortis aut trūcatōis a q̄bus debetur imunitas vt hic. Sed Jo. an. ꝓdicta nō placēt nec credit Inn. ſic intellexiſſe. vñ cōcludit ipſe q; abſtractio violenta etiā ꝑ iudicē eccl'aſticū vel dñz eccl'aſticū ēt de ſubdi to vel ſeruo fieri nō poterit allegat. l. ij. C. de his q ad ecc. ꝛfu. vbi ſimpl'r dī minime licere fugiētes ⁊c. Idē habet'. xvij. q. iiij. reū. vbi dī reū ad eccl'aꝫ fugientes nemo abſtrahere audeat. ⁊ in. c. diffinuit. ea. cā. ⁊. q. vbi dī. Diffiniuit ſanctū cōciliū vt nullus audeat cō fugientē ⁊c. vl'e igit' verbū negatiuū ēt eccleſiaſticos includit. ⁊ facit in ar. c. vnicū. j. de natis ex libero ven tre nō. n. dz ille īpugnare q; defendere dz vt ibi ⁊ de reſt. ſpo. c. conquerēte in ꝓnci. Itē patere legē quā tuipſe tuleris. de cōſti. cum oēſ. Ad motiua aūt ſupe rius facta cum dicit' iudicem eccleſiaſticū nō īponere penam mortis vel detruncationē mēbꝛoꝝ reſponde tur q; tex. loqtur de oī pena ⁊ apertius loqtur ꝑalle. c. id conſtituimuſ. vbi cauet' de oī penaꝝ genere. nec gl. Inn. loqtur de pena ſed de pnīa. ⁊ ꝓ hoc facit gl. i. c. de raptoꝛibus. xxxvj. q. i. que vī ſentire q; talib⁹ poteſt iniungi pnīa. Aduerte q; Jo. an. aperte tāgit quid in ſubdito vel ſeruo dñi eccleſiaſtici vel i iudice eccleſiaſtico reſpectu ſecularis pſone. ⁊ concludit q; per iſtos violenta abſtractio fieri nō debet quod mi bi ſatis plz. ⁊ allego ꝓ eo. c. null⁹. xvij. q. iiij. vbi tex. expreſſe dicit q; nullus clericoꝝ ſeruū aut diſcipulū ſuum confugientem ad eccleſiam extrabere audeat. vel flagellare preſumat ⁊c. Sed circa duo pōt du bitari. primo an iudex eccleſiaſticus poſſit fugiēti ad eccleſiam inuito indicere pnīam. ⁊ iſtā. q. ſuccincte tā git Jo. an. poſt Inn. ⁊ vterq; vī ſentire q; ſic ⁊ facit gl. in. d. c. de raptoꝛibus. qō mihi plz dūmodo inui tus nō extrabatur de eccleſia vt ſic conſulat' pariter i munitati eccl'aſtice ⁊ anime iſtius fugiētiſ. ⁊ ſic poſſūt reduci ad concordiam lau. ⁊ zenze. qui in hoc viden tur contrariari in cle. j. de pe. ⁊ re. nam imunitas nō intelligitur conceſſa in preiudiciū anime. poteſt enim quis cōpelli ad agendū penitentiā de peccato publi co. vt in. c. j. de ſponſa. ⁊. xxvj. q. vj. c. fin. nec eccleſia excuſat cum hec pnīa imponatur in eccleſia. vt in. c. i capite. l. di. Scōo principaliter poteſt dubitari nū quid hec imunitas ſit conceſſa clericis ⁊ religioſis vt non poſſint per iudicem proprium in eccleſia arceri ſeu violenter extrabi. Et hanc queſtionem expreſſe nō attingunt hic doc. nam Jo. an. nullam mentioneꝫ facit de clericis vel religioſis fugiētibus ad eccleſiam vel in ea delinquētibus ſeu exiſtētibus nec ego repe rio aliquem tex. qui expreſſe ꝓuideat. Sed ego ſal na meliori deliberatione teneo q; hec imunitas non habet locuꝫ in eis ſi iudex eccleſiaſticus cā diſcipline ⁊ nō odij vult eos arcere in eccleſia ⁊ punire ⁊ extra bere vt duci faciat ad ſcarcerē. ⁊ ꝑ adduco gl. que hoc apte ſentit in. c. nullus. xvij. q. iiij. Scdo cōſidero q; ciuilis lex nō facit apte mentioneꝫ de clericis vl're ligioſis. ⁊ ſi faceret nō valeret qz ñ potuiſſet dare pri uilegiū in ꝓiudiciū eccl'aſtice iuriſdictiōis iuxta nō. per Inn. in. c. nup de teſti. facit. c. eccl'a ſcē marie de ꝓſt. ⁊. xcvj. di. bñ qdē. iura vo canonica ⁊ ſi nō diſtiguāt inter clericos ⁊ laicos tñ ſi pōderent' vident' mentez habuiſſe ad laicos dūtaxat. ꝑ hoc in eo q; dicit h̄ re ctoꝛes eccl'aꝝ debēt obtinere ꝓmiſſionē de morte ⁊ mēbꝛis ſaluādis. nō. n. dicit q; debēt indulgere. qō feciſſet ſi fuiſſent locuti de clericis quoꝝ punitio ſpe ctat ad ipſos eccl'aꝝ rectoꝛes vt ep̄m ⁊ alios ꝓlatos. de offi. oꝛ. cū ab eccl'aꝝ ꝓlatis. idē vī velle. c. reū. ⁊. c. id cōſtituimus cū ſi. xvij. q. iiij. Itē ꝓbat' hoc apertiſ ſima rōe ꝑſertiz in religioſis q raro aut nunq; exeūt clauſtra mōaſterij. xvj. q. i. c. placuit. cl. ij. nā ꝛz regu lam eoꝝ ⁊ iura cōia pñt per eoꝝ ſupioꝛē in monaſte rio arceri verberari ⁊ īcarcerari ⁊ ſi op⁹ eſt de mōa ſterio expelli ⁊ in alijs artioꝛibus monaſterijs reclu di vt ꝑz ex bis q̄ le. ⁊ nō. in. c. vniuerſitatiſ. de ſen. ex. ⁊ in. c. ſi. de reg. ⁊ trāſe. ad re. xvj. q. vj. de lapſis. ⁊ in c. dilect⁹. ij. de ſimo. ⁊ idē dicendū de ſecl'aris⁹ cleri cis reſpectu eꝝoꝝ. nā eps iudicat in eccl'ijs. ij. q. ij. ꝓ ceptū. vel i palatio ſuo de ap. qua fronte. ⁊ in ſnīa cō dēnat qñz clericū ad ꝑpetuū carcerē qñz ad vbera. vt in. c. tue de pe. ⁊ in. c. nouim⁹ de v. ſig. ⁊ i. c. i. ō ca-

lū.ꝛ in.c.i.in fi.xxiij.q.v.ꝛ.v.q.v.illi q.ꝛ nō.xlv.di. in ſūma.durum aūt eēt dicere ꝙ in eccl̄ia nō poſſent capi arceri ꝛ icarcerari ꝛ verberari īmo ꝓ honeſtate eccl̄e debēt ꝟberari ī eccl̄a ꝛ ꝓ clericū ꝛ nō ꝓ laicū. vt ī i.c. vniuerſitatis de ſen.ex.ꝛ nō. i.d.c. i.ꝛ ī ſūma.xlv di.ꝑterea ſi clerici gauderēt hac īmunitate eccl̄aſtica boc tēderet nō ad decorē ſed ad maximū dedecus ecclēſie cū videreť velle defendere facinus clericoꝝ q debent eē ſci ꝛ in ſuis actibus relucere.vt in.c.oz ſacerdotes.lxxxj.di.ꝛ canones mādant ꝓ facinore eoſ deponēdos ab ordine de iudi.at ſi clerici.ꝛ in.c.cum nō ab boie.ſequeretur etiam abſurdū ꝙ cū multi ſūt clerici q nihil habent de patrimonio remaneret eorū delictū īpunitum cū nō poſſent pecunialiter puniri. ad p̄dicta etiā facit cle.i.de priuil.ꝟ.ſiq vero ꝛ p̄miſſa.ꝛ in.c.nō ſolum de reg.li.vj.vbi religioſi delinquentes in religione mādātur ſubijci grauib⁹ penis ¶Preterea ꝛ vltimo cū occidēres in eccl̄ia gaudeāt hac īmunitate niſi malicioſe in eccl̄ia id fecerint. vt. c.fi.j.e.ſequereť ꝙ clerici maxīe q cōiter viuūt raro aut nunq̄ punirent de delictis eoꝝ cū vt plurimū delinquāt in eccl̄ia.cui⁹ ꝛrū aperte ꝓbať in.d.c.nullus.xvij.q.iiij.ꝛ clarius in.c.ij.ꝛ.c.cū illoꝝ de ſē.ex cōi.cū fi.ꝛ iſta puto ꝟiſſima.relinquo tū hec cōſuetudini que in boc multū dz attendi vt ḃ nōt Jnn. Et ex bis oībus pz fz boſt.ꝙ ꝛ bāc ꝓſtitutionē delinquūt p̄incipes ꝛ p̄relati.p̄incipes qꝛ ſi fugiēs ad eccl̄az ponit pedē extra eccl̄iā ſtatim eum capi faciunt ꝛ ſi nō exit tenēt eū obſeſſum denegāt victualia ꝛ qcqd mali facere poſſunt faciūt ꝛ illos ꝛ.l.pūti.ꝛ cāones p̄al. ¶Prelati ꝟo in boc delinquūt qꝛ q̄tūcū q̄ grauia fugiens cōmiſerit ipſuz tū ſeruare in totuz nituntť ita ꝙ nullā penā pecuniariā patiať ꝛ id qō bic dť ꝛ ꝛ iuſticiā que eſt ſūmū bonū.xij.q.ij.cū deuotiſſimā. ideo optabat boſti.ꝛ bñ ꝙ ī boc ꝛ in alijs vtriq̄ eēnt ſuis terminis cōtenti.ꝛ ꝓ boc ſit expedita iſta gl.cū materia ſua. ¶Op.ꝛ tex.ī eo ꝙ excipit duas p̄ſonas tm̄ vī.n.ꝙ ꝛ alie debeāt excipi.vt.p̄batur ī auc̄. de mā. p̄in.in.§.qd ſi delinquētes.ꝟ.ꝛ neq̄.vbi excipiuntur adulteri bomicide ac raptores virginuz. ſed glo. in ꝟ.niſi publicus dicit illud ,p̄cedere de iure ciuili.ō iure aūt canonico cui in hoc ſtandū eſt excipieudi ſūt ſolum iſti duo caſus de quibus in lr̄a ꝛ addēdus eſt tern⁹ cū ſua limitatione,put babeť in.c.fi.j.e.vult ergo in effectu ꝙ iuri ciuili derogať in boc per ius cānonicum. ¶Boſt.aūt volēdo ſaluare iura ciuilia dicit dictā auc̄.,p̄cedere qñ ſunt delicta cōmiſſa in eccl̄ia vī in cimiterio poſſet admitti bec ſolutio. ſed oportebit illā reſtringere ſm diſpōnez.c.fi.j.e.ſz lau.ꝛ pe.trā ſeūt cū gl.dicebat tū pe.addendū caſū.c. i. de bomi. ſ.qñ qs ex īduſtria ꝛ ,p̄poſito occidit ,p̄rimuz ſuum Jnn.ſentit idē qō gl.ḃ.dicit.n.nō eē ſtandū illi auc̄. do. ¶Pe.de anch.tenuit ſtandū eē illi auc̄.ꝛ huic. c.ꝛ ſic ius ciuile nō corrigiť in boc ꝓ ius canonicū qꝛ ex quo exp̄ſſe nō corrigit dz vnū ius ſuppleri ꝓ aliō facꝛ l.ſed ꝛ poſteriores.ff.de legi.ꝛ.c.cū expediat de ele. li.vj.nō.n.eſt bona ꝓnūtia ſm eū ꝓſtōes canonice enumerāt aliquos ſed nō oēs de qbus facit mētionē lex ergo in nō numeratis vī legē corrigere ꝛ cū bac opi. trāſit ipſe ſed ,p̄fecto ,p̄ eo facit multū in arg.iſte tex. quē ipſe in boc nō p̄derauit.cū.n.papa ḃ ſe fūdauerit ſup ſtatutis canonū ꝛ legū vt pz in p̄in.ergo ñ poteſt dici ꝙ voluit legē corrigere cū vna ꝛ eadē lex nō debuit inducere ꝛrios effectus de baptiſ. maiores./ ¶Preterea vbicū q̄ loqtur ꝓſtō in materia iuris cōis ꝛ aliquos caſus excipit nō per boc firmat regulā ī nō numeratis ꝛ ius cōe antiquū īmo in caſibus nō exceptis ſuppleť a iure cōi.ad boc allego tex.in.c. ad audiēciaz cū ibi nō.de cle.nō reſi. Jtē adduco gl.ꝛ bar. in.l.ſerui.ff.de vſuca.vbi notāter voluit ꝙ ſi vnū ius ponit regulā ꝛ excipit aliquē caſum cū dictiōe tarati ua ꝙ nihilbominus excipiunť alij caſus q reperiunť excepti in alia p̄te iuris,p quo allego tex.iūcta gl.i.c. qñ frequenter.ꝓ rñſo.vt li.non p̄te.ꝛ q̄z q̄z iſta videantur multū corroborare opi.do.pe. eā tm̄ nullo mō puto verā. ¶Doueor qꝛ cū tex.in dicta auc̄. excipiat virginū raptores ꝛ nos habemus tex.exp̄reſſe ī ꝛrū in.c.de raptorib⁹.xxxvj.q.i.ꝛ voluit ḃ gl.ergo ipoſſibile eſt dicere ꝙ ille text⁹ auctentice in nullo corrigať.ꝛ ꝙ iſte ſuppleať ꝓ illū ꝓterea ꝛ ſcōo cū ſum⁹ in mā eccl̄aſtica ꝛ aiaz ꝓcernēte ac eccl̄aꝝ decorē ꝛ canō ſpecifice diſponit ponēdo regulā ꝛ excipiēdo caſus. ꝛ boc tam iure antiquo q̄z nouo.vt in.c.ſicut antiqt⁹ xvij.q.iiij.ꝛ.c.miroꝛ cū multis.c.illius.q.ꝛ ḃ ꝓ totū ti.nō eſt curandū de iure ciuili aliter diſponēte.vñ nō ſuppleť in boc ius canonicū ꝓ ciuile p̄ſertim cū talis ſuppletio tēderet in ipſaꝝ eccl̄iaꝝ detractōz ad hoc allego notabile dictū Jnn.ī.c.i.de rebus ec. nō alie. li.vj.vbi dicit ꝙ lz ius ciuile multa regrat in alienatione reꝝ eccl̄aſticaꝝ vt pz in.l.iubem⁹.ꝛ in auc̄.ḃ ius porrectū.C.de ſa.ſan.ec.tñ exquo ius canonicū ſup boc ſtatuit m ioza regrēdo ſtať iuri canonico nec ſuppletio fit per ius ciuile.mouet p̄incipľ ibi qꝛ ſtatuta ciuilia ſup rebus eccl̄iaſticis nō ligant eccl̄az niſi ea acceptauerit.xcvj.di.bene qdē.ꝛ.ſ.de re.ec.nō alie. c.fi.ſi ergo in caſu iſto nō fit ſuppletio in quo verſať vtilitas eccl̄aꝝ.fortius fieri non dz in caſu noſtro niſi ſuppletio tēderet in diminutionē bonoꝛis eccl̄iarū nā poſſibile eſt ꝙ papa pingui⁹ voluit p̄uilegiare eccl̄iā q̄z īperatoꝛ.iō nō dz decurtari p̄riuilegiū pape per p̄riuilegiū īperatoꝛis p̄ſertim cū iura ciuilia p̄buiſſent īmūitatē īdiſtincte.vt.C.de bis q ad ec.ꝓfu. p to. ergo ꝓ ius auctēticoꝝ nō dz diminui priuilegiū pape.ꝛ bec eſt optima ꝓſideratio. Jtez ꝛ tertio cū ḃ in tex.dicať qō quatūcunq̄ grauia maleficia ꝑpetrauit ꝓfugiēs ad eccl̄az nō eſt ab eccl̄a violēter extrabēdus ꝛc.igiť abſurdū eſt dicere ꝙ iſte tex.debeat ſupleri per tex.illius auctētice cū illa auc̄.excipit bomicidas adulteros ꝛ raptoꝛes virginū ꝑꝑ īmanitatē delicti.ꝛ p̄ſertim ,p̄cedit cōſideratio dñi ¶Pe. tenendo opi.gl.in.l.ij.C.de bis qui ad eccl.ꝓfug.ꝛ in.d.auc̄. de mā.p̄inci.§.neq̄ aūt.que voluit ꝙ bodie ꝓ text. ipſius auctētice ,p quocūq̄ crie eſt reus ab ecclesia extrabēdus.ꝛ facit ille tex.in eo ꝙ poſtea facit generaliter mentionē de delinquētibus. Jmpoſſibile enī eſt ſm boc ꝙ vtrunq̄ ius poſſit ſeruari. ¶Nā ꝙ quilibet delinquēs extrabať ē aperte ꝛ tex.iſtuz.ꝛ.c.ſicut ātiqtus.ꝛ.c.id cōſtituimus.xvij.q.iiij.in raptoribuſ optime pz ꝛrium in.c.de raptoribus ꝓalle.in bomicidio etiā reꝓbať in.c.fi.j.e.nam bomicida tūc nō gaudet hac īmunitate cū delictū cōmiſit ī eccl̄esia ſub ſpe īmunitatis eccl̄efie.ſecus ergo ſi nō ex ꝓpoſito occidat vel quando delictum extra eccl̄eſiam perpetrauit.vides ergo clariſſime ꝙ tenendo opini. cōmunem illius auctentice īpoſſibile eſt ſeruare vtrunque ius.Et per p̄dicta dico dictum do.An.etiā nō procedere qui in quadā diſtinctione quā bic ſubmittit videť velle ꝙ in grauibus delictis nō gaudet cōfugiēs ad eccl̄eſiam bac īmunitate per tex.illius auctentice. ſecus in leuibus.vt in.l.ij.p̄all.profecto nō credo ꝙ appenſate poſuiſſet banc opi.ſed recitauit diſtinctionem quoꝛundā legiſtaꝝ qui fuerunt locuti habito reſpectu ad ius ciuile.vt.j.ſnbijciam.ꝛ lect. ¶Do.An. ſuper tertio reperitur multuz corrupta qꝛ ipſe eā nō publicauit in vita.nā ḃ dictū ſuū exp̄reſſe eſt ꝛ iſtum tex.in eo ꝙ dicit ꝙ q̄z tūcunq̄ grauia maleficia ꝓmiſerit ꝛc.ad idē.c.fi.j.e.inducendo.vt.ſ.dixi.ꝛ.xvij. q.iiij.in multis iuribus ſuperius alle. Quare indubitāter cōcludo ſtandū eē ſup iſta īmunitate diſpoſitioni huius.c.cum ſuis caſibus duntaxat exceptis.

ꝛ cum limitatione.c.fi.j.e.nec placet mihi opi.pe.s. recitata vt hoicida ex ꝓpofito fugiēs ad eccleſiā nō gaudeat hac imunitate ꝑ.c.i.de homi. Nam hoc dicitur vī ꝯ.c.fi.j.eo.vbi loqtur de homicida ex ꝓpofito ꝛ tñ ponit ſpāle qñ in eccleſia fuit ꝓpetratus ſub ſpe imunitatis.ergo ſecus qñ fuit cōmiſſus extra lz ex ꝓpofito.ad idē.c.ſicut antiqtus pal.vbi ſolū ꝓcipiť latro.ſicut facit iſte tex.non ob.illud.c.i. qz vt ibi nō.ille eſt tex.legis veteris ꝛ bz multos itellect⁹ ꝛ itelligendo in termis noſtris rñdeť q ꝓcedat ſm antiqua tpa qz altaria veteris teſtamenti non gaudebant illa imunitate.qua.ſ.hodie gaudent nra. Item pōt itelligi ꝛ reduci ad terminos.c.fi.j.eo.cū homicidiuz fuit cōmiſſum in eccleſia mō ꝑdicto.ꝛ ſatis bñ videnť ibi tenere doc. Reſtat ergo ſolū rñdere ad illud auctēticū de māda.pn. Ad qō rñdeo multiplicit er. Dzio q dz intelligi de delictis in eccleſia cōmiſſis.vt voluit hic Hoſt.ꝛ pro hoc facit qz ibi nulla facta fuit mētio de fugiente ad eccleſiā ſed dūtaxat dicq ibi delinquētes debēt de eccleſia extrabi.ſed tunc illum tex.dico reducēdum ꝛ limitādū ad terminos. c.fi.j.eo.ꝛ dic vt ibi diceť.ſcdo pōt itelligi q ibi loq tur in alijs ꝓuilegijs ꝑ que īduceret ipunitas que nō inducit ꝑ hanc decre.ꝛ hanc opi.tenuit hic do.Car. q ſatis pōt admitti vt iura ſaluenť tñ ibi nō apparet de qua alia imunitate loquať.tertio pōt itelligi q illud ꝓcedit de iure ciuili.ſecus de iure canonico vt bñ ꝛ hoc tenet glo.bñ.ꝛ Li.in.d.l.pñti.ꝛ multi alij ꝛ videtur ſatis vera ſm ꝑdicta lz illa Hoſtiē.tuto⁹ ſit vt ſic ius ciuile nō corrigať. Quarto poſſet dici q ō iure ciuili antiquo.ſ.C.nō erat dzia īter ius canonicuz ꝛ ciuile.vt pz.C.de his q ad eccle.cōſu.ꝛ habito reſpectu ad illud ius loqtur iſte tex.i eo qō allegat ius ciuile ꝛ ius canonicū nec curauit papa de iure auctēticoꝝ.tum qz illud ius videť dubiū vt pz ex ꝑdictis. tum qz ſi etiā impator voluiſſet reuocare ꝓuilegium qō ꝑus dederat eccleſie nō potuiſſet cum ꝓuileguz fuerit datū non ſubdito iuxta ea que diximus poſt Inn. in.c.nouit de iudi.ꝛ ꝑ bñ habes hunc articuluz plene ꝛ clare declaratū. Sed quero circa ꝑdicta quare eccleſia excipit magis iſtos duos caſus de qbus in lra qz alios.Sol.dicit Jo.an.q de alijs ꝑſumiť q ſi inſidioſe hoc fecerit niſi aliud ꝓbetur.ff.de ꝓbat. quotiens.§.q dolo.ff.de iuſti.ꝛ iur.l.vt vim.de iſtis vero ꝑſumitur q inſidioſe fecerint niſi ꝯrium ꝓbeť ar.ff.de vſur.l.q ſemiſſes.ꝛ de ꝑſum.c.i.ꝛ iij. Ho. Pe.de ancha.reprobat hāc rōnē qz in oī delicto ꝑ ſumiť dolus.vt leg.ꝛ nō.i.l.i.C.de ſicar.ꝛ in.c.i.de ꝑſum. Sed ego credo q Jo.an.itellexerit id q alij non ꝑſumūtur ex ꝓpofito ꝑus deliberato deliqſſe lz in actu delicti ꝑſumatur dolus.in iſtis aūt q ſtant in ſtratis publicis ꝑſumiť q ex deliberato ꝓpofito hoc fecerit exquo in illis rapinis ſe aſſuefecerint. dz enī inſpici hois conſuetudo.ꝛ ob hoc credo q allegauerit.l.q ſemiſſes.ff.de vſu. Sz ex alio mihi nō placet opi. Jo.an.qz ꝑ rōnē ſuā ſentit q delinquēs ex ꝓpofito imunitate eccleſie nō gaudeat.qō eſt ꝯ nō. ꝑ ſe in.c.i.de homi. Item ꝯ.c.fi.j.e.iducendo illud c.ꝑ locum a ſpāli qō.ar.validuz eſt in iure.vt legi.ꝛ nō.in.c.pñti.§.loca.de ꝑben.li.vi.tunc.n.deliquēs ex ꝓpofito nō gauder hoc ꝓuilegio quādo illud delictuz cōmiſit in eccleſia ſub ſpe imunitatis.ſecus ſi extra eccleſiā etiaz ſi ſub ſpe.imunitatiſ.valet.n.ar. a ꝯrio exquo non repitur in iure ꝯrium.vt in.c.cum apoſtolica.de his que fi.a prela.vnde allego aliā rōnem.dico.n. q iura magis exaſperant i iſtis latrōibus qz in alijs qz illi ſunt deteriores ꝛ itereſt plurimuz illos puniri qz alios malefactores cuz pluribꝰ plura exitia cogitent qz alij.ar.xxiij.q.iiij.c.eſt iniuſta.vbi dť q non eſt miſericordia vni parcere ꝛ multos ad diſcrimē adducere.ad idem alle.l.aut facta.i fi.ꝛ.l.capitaliū.§.famoſos latrones.ff.ō penis vbi ꝯ iſtos famoſos latrones iura multū vltra debitum penam exaſperant ne multis craſſantibus locus ſit exemplo.ꝛ hanc rōnem apte ſentit glo.in.c.fi.j.e.ꝛ bñ nō bene. Nūc quero an fugiēs ad eccleſiam ꝓ debito gaudeat imunitate vt inde non poſſit extrabi inuitus. So.dic q fic.pmo ꝓbať hic i eo q generaliter ꝓhibetur extrabi de eccleſia iuitus.ꝛ loqtur generaliter tex.in.c.miroꝝ.ꝛ.c.ſiqs contumax.xvi.q. iiij.ꝛ clarius ꝓbatur in.l.pñti.C.de his q ad ec. cōfu.tz Old.ꝑſi.liij.cum limitatiōe tñ inſpecto.ſ. iure cōi.ſed ſi ſtatutū haberet vt debitor poſſit cōpelli ad ſeruiendū pro debito tūc pōt extrabi qz nō videtur cōceſſa imunitas cum ꝑiudicio iſtius q eſt quaſi dominus iſtius.ar.eiꝰ qō hic dť de ſeruo ꝛ plz do.an. bñ ꝛ ſatis pōt admitti ne alter ꝑuetur iure ſuo qō cōpetit ꝯ ꝑſonam illius. Et circa banc mām cum q̄ritur nunqd eccleſia preſtet imuniratem fugiētibus ad ipam.poſuit Li.diſtictionem i.d.l.ꝑſenti. quam in aliqbus reformando ſubijciam.diſtinguit autē q aut ille q ꝓfugit ad eccleſiam non eſt catholicus. aut eſt catholicus.pmo caſu nō iuuabitur ꝑ eccleſiā. vt in.d.l.i.C.ō bis q ad ec.ꝓfu.ꝛ in auc.vt liceat ma.ꝛ auie.§.qz vo col.viij.qō nō pro bis q̄ dixi.ſ. ſuper glo.in.v.extrabēdus.ſcdo caſu cum eſt catholicus. aut deliquit in eccleſia.aut extra.ſi in eccleſia deliqt ad quā nunc ꝓfugit non iuuabiť ꝑ eam qz fruſtra legis iuocat auxiliū ꝛc.de vſu.c.qz fruſtra.ꝛ.d.§.qz vo. Ego dico bñ reſtrīgendum ꝛ itelligēdū.vt leg.ꝛ nō.j.e.c.fi. Aut deliquit extra eccleſiā.ꝛ tunc refert an ſit liber an ſit ſeruꝰ.ſi ſeruus aut fugit ꝓpter magnam atrocitatē dñi q ad mortē eius ſatagit.ꝛ tūc bz locū inſti.de his qui ſunt ſui vel alie.iur.quaſi dicat q tunc pīgnius ſuccurriť ſeruo qz bñ dicať. nam nō redditť dño ſicut bñ dť.ſed exquo eius ſeuitia eſt intolerabilis eſt cogēdus ſeruū vēdere.expedit.n.reipublice ne qs abutať re ſua. Aut fugit pp modicā ſeuitiam ꝛ tunc bz locū qō bñ dť ꝛ i.d.l.pñti.§.ſane. vbi idē i effectu diſponiť qō bñ. Aut fugit ſine aliqua ſeuitia dñi.ꝛ tūc aut ſine delicto.ꝛ idē dicēdū quod bñ. aut pp delictū.ꝛ ſi modicū ꝛ tunc ſi deliqt erga dñz vt qz forte ſurripuit vnā menſurā vini vel qd ſimile ꝛ bz locū qō bñ dť. Aut fugit ſuus ꝓpter delictum nō facile.ꝛ tunc aut dz puniri a dño ſuo aut ab alio. ſi timet a dño puniri fiet ſibi reſtitutio ꝑſtita ipunitate ō qua bñ.ꝛ in.d.l.ꝑſenti.§.ſane.ſi vero timet puniri ab alio puta a iudice tunc idē dicēdū eſt i eo qō in libero.qz non eſt acceptio ꝑſonaꝝ apud deuz. vt in auc.ō mona.ad fi.ꝛ in.c.nouit ō iudi.nam bñ fit diſtrictio īter ſuum ꝛ libeꝝ ꝓpter intereſſe dñi qō ceſſat cum ab alio repetiť. Aut q̄ritur ō libero homīe fugiente ad eccleſiā ꝛ tūc aut fugit pp debitum.aut pp delictū.ꝑ caſu aut fugit pp debitū tributoꝝ.aut pp aliud debitū.ſi pp tributū.ſ.debitū ꝓncipi tūc extrabitur ō eccleſia.vt in auc.ō manda.pn.§.publicoꝝ vo tributoꝝ.ꝛ ibi nō.glo.ſed Hoſt.vt refert Li.vī i bñ dicere q debitores tributoꝝ non extrabunť ō eccleſia ſed ibi citabunť ꝛ ſi defendāt ſe beneqdez alio qn ꝓcedetur ad miſſionē i poſſeſſionē bonoꝝ.ꝛ ita itelligit.d.auc.ꝛ ſic recitando trāſit Li.qō ſatis placet.nam i dubijs fauendū eſt eccleſie.ꝛ fac.d.l.preſenti. Item non potuit ipator ꝑ ius ſuū nouiſſimū ꝓiudicare imunitati eccleſie a lege ꝛ canone ꝓceſſe. Aut fugit pp aliud debitū ꝛ tunc ſm oēs non dz extrabi iuitus vt in.d.l.ꝑſenti.ſed in modo ꝓcedendi ſunt opi. Quidā.n.dicūt q debēt ſibi dari.xxx.dieſ in qb⁹ ſecure exeat.ꝛ ſi ſiſa feret ifra illos.xxx.dieſ iudex eā ſiſiam exequeť.ſi aūt poſt illos dies fugiat ad eccleſiā iudex exequeť ſiſiam meliori modo quo

a Idē tz ang.de are. in oper suo mal.i gl.i.v. in scalis sci petronij in pn.z ibidez vide.d.aug. de bōfranci scbis dc arimino i add.

b In tertio nō .z ad de qō idē dicit ipsemet bal.in.c.i.in pn.in.v.seu furtū ō pa. iura.fir. in usi.feu. Et p bal. videtur tex. sm d.alex.imo. in.d.auc. sz nouo i add. ad bal. ibi i l.fi.vs. vt ät diuus pius iūcto vs.idē rscripserūt ff.de bo.eo. q mor. sibi psci. Sz ō riū tz Bali. pau.dc ca.z sul.i.d.auc. sz nouo iur reps̄bēdens bal.ibi.z cū sali.ō bal.tz d.ias.ō mai. i.l.i.C. de p ci.imp .of.z ita semp tenuit mori nā clarū est q statutum voluit pūir pena mortis ñ furtū sim plr sz psuetudinē furādi z iō figs faciat vnuz furtū statutū indulget sibi z sic secūdo sz tertio nō certe p vno furto ñ iducit cōsuetudo furādi.l.iij. C.ō epi.au. glo.nō.i rubrica .q sit lon.consue. Itē ō bal. allabat tex. nō.i.c.furtū xiiij.q. vlti. vbi ē tex .solēnis quod magnū obiectuz excusat.ad idem tex.i.§.si vero i auc. vt nulli iudi.i dictiōe pci/ poterit.vt in.d.§.sed neqz.in auc.ō manda.pri.sm Pe.sed glo.ibi aliter distinguit. Ja.de ra.aliter intelligit z credo q melius.dicit.n.q dabit sibi securitas exeūdi z standi extra ecclesiā p.xxx.dies infra quos rñdebit vocatus ad iudiciū z si iudex ferat sententiā infra illos dies tūc iudex dabit sibi electionez vt impleat iudicatū z renūciet securitati vel redeat i ecclesiā.z b voluit lra in.d.auc.ibi pdēnabis eū z c. z cū hac opi.trāfit Li. Si aūt liber homo fugit ppt delictū aut pp atrox delictū z nō habebit imunitatē aut ppter nimiū z tūc habebit.vt in.l.ij.C.de bis q ad ecc.confu.z hoc voluerūt pe.z Ja.de ra.sed gl.sentit idē i quolibet delicto.vt nō.i.d.l.ij.z in.d. §. sed neqz i auc.de man.pn.z b.d.Li.,pcedes de iure ciuili sed de iure canonico distīxit q aut delingt in ecclesia.aut extra.p casu nō inuat p ecclesiā p.c.fi.j.c. si extra ecclesiā inuat vt nō puniat psonaliter in vita vel i mēbro.allegat b.c.exceptis publicis latronib⁹ vt b.refert tñ pe.q qdam scripta canōica distīguūt q aut delictū atrox est pmissuz ex ,pposito aut ex casu.si ex ,pposito nō gaudebit imunitate ecclesie vt in d.auc.2° casu sic vt i isto tex.qz delictū qō pmittitur ex ,pposito est magis punēdū.l.abstinez i fi.ff.ō pe. z hoc voluit bost.p decre.i.de bom.sz aliq vt refert Li.itelligūt istū tex.de altari veteris testamēti. Sed ꝫ hanc distinctionē ,prunā facit sm Li.qō de raptor dr q gaudet imunitate.vt in.c.de raptoribus⁹.xxxvij. q.i.z tñ ille deligt ex ,pposito.iō pe.circa istud membrū distīxit sic.aut delictū cōmissum ex ,pposito cōmittit stimulo nāli aut sine stimulo nāli.p cāu gaudebit.vt i pal.c.de raptoribus⁹.2° nō.z ita simpliciter recitando trāsiunt Li. Sed tu dic de b vltio mēbro. s. qñ pp delictū homo liber fugit ad ecclesiā.vt.s.dixi nā bec dicta pe.vī ꝫ istū tex.iuncto.c.fi.j.e.bic.n. dr q qztucū qz grauis⁹ maleficiū pmiserit gaudet imunitate.z i.c.fi.excludit grauiter delinquētez ex ,ppositio qñ deligt in ecclesia secus ergo si extra ecclesiaz vñ tam de iure ciuili qz de iure canonico quo ad boc mēbrū dic vt.s.dixi sed volui pdicta iserere vt dicta legistax ñ videāt icognita z vt pateret ad illa rñsio. Ex pdictis pz clarissime q gaudeant hac imunitate ecclesie. Nūc qro qd si de facto pfugiēs ad ecclesiam fuit ide p violentiā extractus ideb te. Sol.dic bar.in.d.l.psenti se putare q de iure peter posz vt restituat pstine libertati cum ea sit de facto puatus p ti.de li.ho.exbi.z idē tz Oldr.pfi.liij.dicēs q ecclesia posset agere cū sit spoliata libertate. Ego ō b allego tex.aptū i.c.miror.xvij.q.iiij.vbi ponit tex. augu.ex quo euidēt.ssime colligit q ecclesia dz p ex cōicatione pellere extrabentē ad restitutionez ac ēt interdicere ne a tota domo sua recipiant oblationes. z ,pcedit ēt in extrabēte seruū qō plus est vt ibi notat bug.z archi.nec euitat dns restitutionē lz nunc velit pstare iuramētū de ipunitate.dz.n.i iure ecclesie sanctificari. Item iuramētū dz pstari ante extractionez z nō postea vt b.qō diligēter nō. Et faciūt bec ad qōnem an si fuit aliqs captus p rectores terre vicine z in isto territorio pōt repeti p istā ciuitatē cuz nō potuerit i alieno territorio capi.z dicēdū est q sic p illud. c.miror.z firmabat bar.i.l.ficui.ff.de accusa.qō tene mēti.z boc de iure canonico sz de iure ciuili extra bens aliquē de ecclesia dz puniri sic de crie lese maiestatis.vt i.d.l.psenti. Quero qs ,puidebit in victualib⁹ pfugiētib⁹ ad ecclesiā. Sol.tex.i.d.l.pīti. i fi.vī inuere q ecclesia dz iitis facere expēsas z boc firmauit p illū tex.glo.i.c.diffiniuit.xvij.q.iiij. Sed archi.post bug.z alios distīxit ibi z meli⁹ q aut habēt ,ppriū z faciēt sibi expēsas de reb⁹ suis. aut nihil bnt z debēt laborare z manib⁹ victū quereꝝ. aut neutrū pnt z tunc ecclesia ,puidebit eis tanqz pauperibus z hoc plz.ar.c.clerici⁹ victū.xci.di. Nam si clericis bñtib⁹ ,ppriū ecclesia nō subuenit.vt i.c. pastor.i.q.ij .z. xij.q.i.illi.fortius nec in istis ex facio re ad ecclesiā pfugiētib⁹. Preterea clerici⁹ nō bñs sufficiēs bñficiū dz manib⁹ qrere victū z nō dz qrere de bonis paupex.vt in.c.clerici⁹ victus pal.z de cele.mis.c.i.q forti⁹ tenent isti laborare si nō bñt patrimoniū saltē sufficiēs. Et ad.l.psenti.dic q tex.ille nō loqtur dispositiue sz narratiue z pōt itelligi sz p dicta.z psertiz cū loqtur de suis q nō habēt,ppriū.

Ulteri⁹ qrit qs extrabet istos de ecclesia violēter in casib⁹ in qb⁹ pnt extrabi. Sol.Li.i.d.l.psenti dist̄inguit q aut delictū fuit pmissuz extra ecclesiā z tc iudex secularis extrabet z puniet cū ad ipm ptineat punitio cū sit cōmissuz delictū i suo territorio. Aut delictū fuit pmissuz itra ecclesiā z tūc iudex ecclesiasticus extrabet cū sua sit iurisditio.z bāc opi. simpliciter fuit secutus do. Pe.b sed tu vide bar.i.l.sicut ff.de accusa.vbi dic q punitio delictox i ecclesia cōmissox prinet ad iudicē secularem z nō ad iudicē ecclesiasticū.exquo deliquētes sunt laici p.l.figs in b genus.C.de epis.z cle.z.c.fi.j.eo.qō bene fac i ar. Ego sic distīguerē q aut qrit nungd ecclesiasticus possit punire illū deliquentē in ecclesia de sacrilegio z credo q sic i.c.cū sit.z qō ibi nō.de fo.ppe. pmisit.n.iste sacrilegiū deliquēdo i ecclesia.z dr violare imunitatē ecclesie.sicut.n.nō lz inde aliquē violēter extrabere ita z forti⁹ nec verberare vel occidere. ad b alle.bo.tex.i.c.cū pro cā de sen.excō. Aut qritur nungd possit eū directe punire de crie seculari ibidē pmissio z credo q nō qz ecclesia nō bz territoriū nisi respectu eox q sunt seu ptinēt ad fox ecclesiasticū fac.c.postulasti.z qō ibi nō.de fo.ppe.z.c.rex dz. xxiij.q.v. Itē qro q loca gaudēt bac imunitate ecclesiastica.naz pōt dubitari ō palatio epi z de oratorijs. Itē vsqz ad qztū spatium ecclesia psecrata gaudeat imunitate z similib⁹ que b nō subijciā .cū sit b c.satis sua mā oneratū sed dicā.j.pe.c.vbi mā melius cadit. Ultio b aduerte ad glo.magnā i fi. i eo q ponit penā latronuz.z dic q famosi latrones tm furca suspēdunt alij vo iubent castigari. q vo dicūt famosi gl.nō declarat.sed tu vide p bar.i.l.ficui i fi. ff.ō accu.z meli⁹ i auc.sed nouo iure.C.de ser.fug. vbi ēt bal.b posuit nōbile dictuz q ēt pro vno furto potest qs suspēdi qñ fuit circa rē magnā qz equalet plurib⁹ furtis successiue pmissis.z dic pleni⁹ vt i palle.iurib⁹ nō.qz b mäz istā examīare nō itendo cū nō sit,pportōabilis ti.z.c.istud est satis oneratuz.sz b dictū gl.attigi,ppter Jo.an.q reprobat bāc gl. dicit.n.q bodie ponit pena furcax,p furto qnqz solidox vel vltra. Idē z clari⁹ tenuit.i.d.c.tua ō bom. z,p boc.c.ad palatium.§.figs qnqz solidos de clerio.pa.aliasꝝ.c.i.§.figs qnqz solidos ō pa.tenē.col. x. Do.an.dic q b doc.cōiter tenēt illū.§.bīe locuz qñ ex tali furto segtur pacis fractio.alias aūt statur iurib⁹ hic alle.i gl.sed ego nō video q doc. ponant bāc restrictionē ad illum tex.saltē vt dicat cōis opi. Doc.n.nīi cōiter b trāseūt Jo.an.z idē faciūt i .d. c.tua. Idē vident velle legiste.vt nō. Li.i.d.auc. sz nouo iure.z sentit ibi bar.lz videat dubitare an illa l. Sed.sit obseruāda.nā gl.vī multū dubitasse in.c. i.§.iniuria in pn.de pace iura.fir.col.x.z tandē concludit q est ,p lege obseruāda nisi forte sit ei derogatū p ꝫriā psuetudinē. Idē vī velle bal.in.d.auc.sed ō nouo iure.z in.d.§.figs qnqz solidos.dicit.n. q bodie cōiter in italia ille.§.nō est i obseruātia placet tñ mibi dictū dñi anto.rone illius rubrice.ponit .n. sub rubrica de pace tenenda.vñ vt ꝫueniat rubro q minus qz fieri possit recedat a iure antiquo itelligat quādo ex tali furto segtur pacis fractio. Ultimo

sa oio vbi dic tex. qō nō vult q oino vnqz qs morialtur. Nec ob. illō di ctū inn.p qō mouet Bal.i.d. auc.sz nouo iur i tertio nō. qz rñderi pt vt p eūdez bal. i auc. bodie.C.ō indi.q nō ,pcedit nisi i papa z impator z i eo q non recognoscit superiorez z sic i sūmis magistrati b⁹ sed ñ ,p cedit i ise/riozibus q iurāt suas statuta. vl rñde sz sali.i.d.auc. bodie vt,p cedat i causis arduis statutū publicū recip. ꝫcernenti b⁹ puta si ficret vna seditio i ciuitate licitū est potestati transgredi legez z facere suspēdi sine ,pcessu. itē vide ō boc dicto bal. p moder.i c.fi.j.ō fur z hec nō. ad practicam.

põt ħ applicari q̃stio de eo q̃ die solẽni fuit dimissus de carcere vt iret ad audiẽdũ missam cũ iuramẽto ꝺ redeũdo q̃ iuit ad ecclesiã ⁊ nõ vult redire. an teneat redire ad carcerẽ seu possit inde extrahi. quã. q. viꝺ ꝑ Jo. an. ĩ addi. Spe. ti. de iureiu. sup rubrica ĩ pe. col. vbi refert dicta alioꝝ. ⁊ ĩ effectu ꝯcludit q̃ si iuste detinebat vel a nõ bñte ptãtẽ nõ teneꝫ redire. ꝓ quo vide bo. glo. ĩ cle. pastoralis de re iudi. in v̄. per violẽtiã. qꝺ ego puto ꝓcedere qñ imminet piculũ mõtis alias satisfaciẽdũ est iuramẽto vel petẽda absolutio. vt in. c. si vo. ⁊ qꝺ ibi nõ. de iureiu. Aut iuste detinebat ⁊ tũc teneꝫ redire. peccat. n. fugiẽdo carcerẽ qꝺ ẽt voluit bar. ĩ. l. relegan. ff. de pe. vbi vide. nõ tñ ꝺz ecclesia pati illã extrahi nisi p̄stita ipunitate ꝺ mõte vel mẽbro. put ħ dr̃. ⁊ nõ. ħ vlti.

3 **Duersus.** Jo. an. specifice nõ sũmat sed. ꝑ sũmario diĉ fic. Generale ꝯciliũ repetit laterañ. s̄. e. ñ minus. addẽs quãdã ꝓuisionẽ in v̄. pp. ⁊ penã in v̄. qz vo. sed do. an. sũmat fic. Ciuitatib⁹ p̄si dentes ⁊ ecclesias collectãtes p̄ter formã cõcilij generalis sũt excõicãdi nisi satiffecerit ifra mẽsez ⁊ sñie ab eis late sunt nulle q̃ pene trãseũt ad successoꝛes ⁊ eos sequũtur officio deposito. Sed certe hoc sũmarium nõ euacuat radicit⁹ itellectũ. c. vñ ego dico q̃ istud. c. hz p̄ncipaliter tria dicta. nã ꝑ repetit ꝯcilium laterañ. s̄. e. ñ min⁹. ⁊ quãdã determiationẽ ãnecrit. 2° ibi qz vo. penã illi⁹ ꝯcilij auget. 3° ibi cetex. penaz illi⁹ ꝯcilij determiat ⁊ extẽdit ad successoꝛes. ⁊ diuisio sufficeret ꝑ sũmario sed ad maioꝛẽ declarationẽ ꝓ nonitijs sũmo fic. Clerici nõ debẽt necessitatib⁹ seu vtilitatib⁹ ciuitatũ seu alioꝝ locoꝝ ẽt vbi laicoꝝ nõ suppetũt facultates subuenire nisi ꝑus romanus põtifex ꝯsulat. hoc ꝑ. Sñie ⁊ ꝓstitutiões edite a laicis collectãtib⁹ ecclesiã sunt ipso iure irrite nec vllo tpe cõualescũt. hoc scꝺo. Rectoꝛes excõicati ob grauamia p̄missa remanẽt excõicati ẽt post depositũ officiũ nibilomin⁹ excõicati sunt successoꝛes nisi satisfecerint ifra mẽsem hoc tertio. Casus lr̃alis. Latera nẽse cõciliũ excõicauit rectoꝛes ciuitatũ ⁊ alioꝝ locoꝝ q̃ admonitõe p̄missa de grauamibus illatis ecclesijs nõ satisfacerent ꝑm tenoꝛẽ cõcilij lateř. supra e. nõ min⁹. sed qz nec sic eoꝝ malitia cõqeuit. adijcit in isto cõcilio gñãli vt ꝓstitutiões ⁊ sñie q̃ a talib⁹ de ipsoꝝ mãdato fuerit ꝓmulgate inanes ⁊ irrite bẽantur nullo vnq̃z tpe valiture: verũtñ qz fraus ⁊ dolus alicui patrocinari nõ debẽt nullus rectoꝛ decipiatur vano erroꝛe nec credat vt ifra tps sui regimis tm̃ fit excõicat⁹ q̃si post illud nõ fit ꝓpellẽdus ad satisfactõnem. qz tã ipse q̃ satisfacere recusauerit q̃z successoꝛ ipsius erit excõicat⁹ nisi ifra mẽsem satisfecerit sciat se ecclesiastica cẽsura manere cõclusuz donec satisfecerit cõpetẽter qz ĩ onere succedit q̃ substituit in boꝛe. Ber. Nõ ꝑ ibi cões ⁊c. q̃ clerici nõ tenent ꝓtribuere ĩ necessitatib⁹ imminẽtib⁹ cõiter ciuitati seu alteri loco. vñ põdera q̃ tex. nõ loqtur de necessitatibus laicoꝝ vt qꝺã voluerũt itelligere sed de necessitatibus cõib⁹. hic est q̃ bis repetit illud vbũ cões. facit. n. hec lr̃a ĩ alio q̃ten⁹ diĉ q̃ pape itereſt, puideꝛe cõibus vtilitatib⁹. loqtur g̃ de vtilitatib⁹ laicoꝝz ⁊ clericoꝝ qz ĩ necessitate ⁊ vtilitate ciuitatj satis, pcuraꝫ vtilitas clericoꝝ eccl̃aꝝ. clerici g̃ sr̃ exẽpti ĩ puilegiũ. qꝺ satis inuit tex. ĩ. d. c. nõ min⁹. dñ dicit q̃ pbarao ꝓ oĩb⁹ alijs ꝼuituri subactis sacerdotes ⁊ eorũ possessiones in p̄stina libertate dimisit de quo diĉ vt lati⁹ dixi ĩ. d. c. nõ min⁹. Nõ 2° q̃ ecclesia vẽdicat sibi iurisditõez ꝫ grauãtes seu aliter extẽdentes ĩ ecclesiã seu psonas ecclesiasticas. ⁊ isurgit hec iurisditio iudicio meo rõne sacrilegij qꝺ cõmittit ex tali lesiõe. ar. c. cũ sit gñãle. de so. ꝓpe. secus aũt vbi cessaret sacrilegiũ. nã tũc nõ vẽdicat q̃ sibi iurisdictionẽ ꝫ eũ q̃ deligt ĩ subditũ suũ ĩ alieno territoꝛio. vt nõt Jnn. ĩ. c. postulasti. de so. ꝓpe. ⁊ bar. ĩ. l. cũctos populos. C. de sum. tri. Nõ ibi cũ grauz actiõe. q̃ qñ ecclesia ꝓfert in necessitatib⁹ laicoꝝ illud facit ex gr̃a ⁊ nõ ex debito. hic est q̃ laici debent referre gr̃arũ actiões vt ħ. Et nõ q̃ hodie pp̄ ip̄rudẽtiã quorũdã ꝑlatoꝝ q̃ sine iusta cã ⁊ alĩq necessitate dabant laicis subsidia ꝺz ꝑus sup hac ꝙuentiõe ꝓsuli romanus põtifex ⁊ sic bẽs hodie ꝑ istũ tex. q̃ nedum laici nequeũt, ꝑpa auctoꝛitate collectare clericos seu eos artare ad ꝓtribuẽdũ sed ẽt ipsi clerici nõ p̄nt sponte, ꝑpa auctoꝛitate de reb⁹ ecclesiasticis soluere nisi ꝑus habeat lñia a papa. qꝺ tñ itellige ⁊ limita vt dixi ĩ. c. nõ min⁹. s̄. e. vbi oio vide. Nõ ĩ v̄. qz vo q̃ ꝓstitutões ⁊ sñie edite a collectãtib⁹ seu artantibus clericos ⁊ eccl̃as ad soluẽdũ seu ꝓtribuendũ ẽt ꝑ necessitatib⁹ cõib⁹ sunt ipso iure nulle nec aliquo tẽ poꝛe sunt valiture. An aũt ħ ꝓcedit idistincte. s. si ue isti ĩcurrãt excõicationẽ sine nõ sine tolerent ĩ officio siue nõ tex. nõ apit iõ examiabo. j. cũ gl. Nõ ĩ v̄. cetex. ⁊ tene mẽti q̃ excõicat⁹ ab hoĩe vel a iure rõne delicti cõmissi p̄textu officij ẽt publici non desinit eẽ excõicatus finito officio qñmo sicut ꝑus poterat durãte offõ ꝓpelli ad satisfaciẽdũ ita ⁊ nũc finito officio põt ꝓpelli. ⁊ ꝑ boc vide bo. tex. ĩ. c. romana. §. caueãt. de sen. ex. lib. vi. vbi dr̃ q̃ ꝓ delicto vniuersitatis nõ ꝺz excõicatio ferri ĩ ipsam vniuersitatẽ sed ĩ eos dũtaxat q̃ fuerĩt culpabiles. Et ex illo tex. ⁊ isto nõ q̃ ꝓ delicto vniuersitatis puniunt illi qui fuerũt auctoꝛes delicti. qꝺ tñ itellige vt nõt Bar. in l. aut facta. ff. de pe. vbi oĩno vide. ⁊ qꝺ nõ. in. c. dilectus de fimo. Item ex his ⁊ ex tex. nõ q̃ deliquẽs p̄textu officij teneꝫ satisfacere durante offõ ⁊ eo finito ẽt si cõmoditas, ꝙueniẽs ex delicto non sibi sz vniuersitati seu dño cesserit. vñ si non põt iducere dñm seu vniuersitatẽ ad satisfaciẽdum teneꝫ satisfacere de suo. qꝺ clare ħ colligt̃ dum ẽt finito offõ cõpellunt isti ad satisfaciẽdũ ecclesijs respectu grauaminũ que intulerunt p̄textu officij. nõ. n. debebãt p̄stare idebite auxiliũ vel ꝓsiliũ facit. xi. q. iij. q̃ resistit. ⁊ c. si dñs ⁊ c. ulian⁹. ⁊ oĩno vide ꝑ Jnn. ĩ. c. sicut dignũ ꝺ bomi. ⁊ oprie facit tex. illi⁹. c. ad mãm istam. Nõ q̃ sñia cẽsur̃ lata ĩ aliquẽ sub noĩe officij nõ tranſit ipso facto ĩ successoꝛẽ sed tũc demũ si satisfacere noluerit de delicto ꝓmisso ꝑ pdecessoꝛẽ qꝺ nõ ꝓ litatione. c. qm̃ abbas de off. del. an hoc, ꝓcedat ĩ alijs casib⁹ dicã. j. Nota vlrio ibi ĩ honoꝛe. q̃ magistrat⁹ dr̃ honoꝛ. ad idem. c. vt debitus de appel. iõ alibi dicit tex. nõ. q̃ ĩmunitas publici muneris alicui cõcessa ñ refert ne fiat magistratus qz id ad honoꝛẽ magis q̃z ad munera ptinet. vt. l. cui mũeris. ff. de mune. ⁊ bono. An aũt hoc, ꝓcedat in dignitatib⁹ seu admiſtratoibus ecclesiasticis. vide oĩno ꝑ Archi. viij. q. i. qui ꝑatum. Glo. ĩ v̄. tempoꝛe valiture. nõ. ex tex. q̃ sñia excõicati est nulla. ⁊ hoc sentit ꝑm vnũ itellectũ ad v̄. qz vo. vbi dr̃ q̃ sñie ⁊ ꝓstitutões istoꝝ laicoꝝ grauãtium ecclesias ⁊ clericos sunt nulle vt itelligaꝫ postq̃z iciderunt ĩ excõicatõem latam ab hoĩe vel a iure ꝑm formã. c. nõ minus. s̄. e. nõ aũt ꝑus. Hosti. dat duos itellectus ad istum v̄. qz vo. Primus vt itelligatur, put glo. itelligit ĩ excõicatis. vnde dicit q̃ iste tex. procedit potius declarando q̃z disponendo qz nõ est hoc nouũ ius vt irrita sint que ab excõicato fiunt siue sint constitutões sñie vel quecunq̃z alia. vt patet. i. q. i. §. q̃ autẽ sacra. ⁊ c. seq. ⁊ c. odit deus. ⁊ j. de bere. c. excõicamus. §. credentes. ⁊ remittit generaliter ad nõ. in. c. veritatis de do. ⁊ contu. ⁊ de re iud. ad probandũ. Secundo p̄ncipaliter itelligit de constitutionibus ⁊ sñijs ꝑ̃llos laicos factis quo

a Ex verbis ꝑmiſ colligitur mens diſponẽtis.
b An officialis poſſit cõueniri de maleficio vel ꝯctu durãte officio eꝰ vi de q ſcribit ħ.o.an. ⁊ i.c.cũ cõtigat de iureiu.i.xxiiij.col.⁊ q ibi nõ .⁊ i tex. ⁊ in gl.in.c. ꝓhibent.ij.q.i.facit qđ nõt do.an.in.c.legebaꝫ de ma.⁊ obe. vſ. extra glo.q̃ro, Et adde q ſi nõ eſt ſpes de fine officij officialis q alias non poſſit cõueniri tpe offi cij poterit cõueniri ſ3 do.an.in .c. ceterũ i vlt. col.de iura. ca. allegãtẽ ad hoc tex. in l.niſi fini ta. ff. de tu. ⁊ rõ.di. vbi in termis ħ dicit bal. ꝓ quo ẽ tex.in l. iterdũ .§. i.ff.de iudi. ⁊ viõ tex. ⁊ gl.i.l.ps lſra rũ.ff.ỏ iud. ⁊ i.l.ij. i pri. ff. de in ius vo.⁊ ibi vi de.d. bñdi/ ctuꝫ bargi. q poſt glo. ponit regu lã ⁊ fallẽtiaſ ⁊ qñ deliqt i offõ an de beat ꝓuari vide bal.i l. mãcipia.C. de ſuis fu. Et de hoc qñ officialiſ poſſit cõue niri pẽdẽte officio vide late ꝓ bar.i l.ỏ pupillo. §.ſiqs ipi ꝓ trori.i.ij.col. ff.de no.op. nun. Et vi de tex. cum glo.i.l. nec magiſtrati/ bus.ff.de in iur.⁊ tex.in l.ſi adulteri um.§.ſi.ff.ỏ adul.tex. ⁊ ibi bar.in l. ſenatus. ff. de of. ꝓſi. ⁊ vt ex oĩbus ſup̃adictiſ clare ⁊ ordi nate doctri na habeaẗ pri̇o do re/ gulam q iudex regulariter durãte offõ cõueniri nõ põt tex.eſt i.l.ij.in pri. ff.de i ius vo.i c .ꝓhibent.ij.q.i.⁊ i.l.ps lſraꝫ.ff.de iudi. Hec regula fallit p/ mo i maioꝛib⁹ magiſtratib⁹ q indiſtincte cõueniri pñt tex.eſt in.l.nec.magi/ ſtratib⁹.ff de inirr. Scõo fallit niſi iudex delinquat pẽdẽte officio tex.eſt in c.iubem⁹.C.ad.l.iul.repe. Et qualr debeat pẽdẽte officio remoueri ab offi cio.⁊ qualiter nõ declarat bal.i.l.mãcipia vltra med.C.de ſuis fug. Ter/ tio fallit niſi pẽdẽte officio faciat aliquẽ ꝯctũ q̃ de illo poterit cõueniri pẽ dẽte officio tex.eſt in.l.iterdũ.§.i.ff.de iudi.⁊ in.l.ij.§.legaꝰ.⁊ .§.oẽs.co.ti. Quarto fallit niſi iudex pẽdente officio ſe ſubmittat alteri⁹ iuriſditiõi tex. eſt in.l.ẽ receptũ.ff.de iuriſ.om.iudi.⁊ facit tex.i.c.nos ſi incõpetenter.ij.q. vij. Quinto fallit niſi officialis pẽdẽte offõ cõueniret de furto cõmiſſo i lo co qꝛ bene de hoc põt cõueniri tex.ẽ ſing i.§.i.i auẽ.vt iudi.ſine quoquo ſuf fra.col.ij.quẽ ibi nõt ang.⁊ gl.i.l.ij.in pri.ff.de in ius vo.quẽ tex.ẽt al.lu. in ſuis ſing. Sexto fallit niſi iudex pẽdẽte offõ in aliena ꝓria de delicto vel de ꝯctu cõueniret in ꝑpria ꝓria ſeu in ꝑpꝛio domicilio dũmodo ſit talis cã q poſſit agitari p ꝑcuratorẽ ſm albꝛi.i.l.ſenat⁹.ff.de offi.ꝓſi. Septimo fallit niſi offiñ ſit ꝑpetuũ qꝛ tũc ne delicta remaneãt ipunita pẽdẽte offõ poterit cõueniri.ita determiat bal.ꝑ illũ tex.i.l.niſi finita.ff.de tu.⁊ ra.di. ⁊ bar.in.l. de pupillo §.ſiqs ipſi prꝛetoꝛi in ij.col.ff.de oper.no. nun.⁊ do. an.in.c.ce terũ i vlt. col.ỏ iura. calũ.⁊ i.c. legebatur circa fi.de ma.⁊ obe. ꝑ quo faci unt ibi iu/ ra allega/ ta p.d .an. ⁊ tex.in.l. principali bus cuꝫ.l. ſe.ff. ſi cer. pe. Et itel ligo verũ etiam ſi of ficiũ ſit p/ petuuꝫ ad beneplaci tum prin/ cipis ita elegãter ỏ terminat bar.in.d.l. ỏ pupillo §.ſiquis ipſi ꝓtoꝛi. in.ij.col.ff. de operis no.nun.⁊ per tex. in l. iuriſperi tos.ff.ỏ ex cu.tu. Et determiat bal.in.l.ꝯ uis circa prin.ff.ſi cert.pe. ꝑ quo oprie facit q no tat gl.i cle. ⁊ ſi princi palis in v. per cle. tõ nem ⁊ ibi per imol. de reſcrip. ⁊ glo.in.c. ſi.i vſ.per/ petuus ⁊ ibi domi. de reſcrip.

ad eccleſiaꝫ.deficit.n.eis ptãs. Jo.an. ītelligit gnãli ter vt pꝫ q ꝓſtões ⁊ ſnie quas tales fecerũt ⁊ tule/ runt ẽt in alios ſubditos ſunt nulle ꝑter excõicatõ nem.⁊ q nullo tpe valeant vt in regula nõ firmaẗ de reg.iur.li.vi.⁊ ſic vr̃ Jo.an. icidere ī itellectũ gl. ſed ſm boc bec lr̃a nihil adducit de nouo. vt dicit boſtiẽ. qđ mihi nõ placet cũ ex vbis ⁊ mẽte huius tex. colli gatur aptiſſime papã voluiſſe ħ augmentare penaꝫ c.non min⁹.ſ.e.dicit.n.q qꝛ ꝑ ,puiſionẽ.c.non mi/ nus.malicia quoꝛũdã ꝓ eccleſiã dei nõdum cõgeue rat. vñ voluit addere iſtã nouã penã. de qua in v .qꝛ vo.non ġ põt intelligi lr̃a de ſtatutis ⁊ ſniꝭs ediis ꝓ eccleſiã qꝛ ille ſunt nulle ⁊ erant ꝑ ꝑus ex prãtis de/ fectu. vt i.c.fi.ỏ re.ec.nõ alie.⁊ in.c.q̃ ī eccleſiaꝫ de ꝓſti. cũ ſi.nec ẽt põt itelligi q nihil addat ad ius anti quũ.qꝛ ſm boc illa vba pape eſſent ſupflua. cuꝫ ꝑ ħ non minus ceſſaret malicia puerſoꝛ.ġ oporteret in telligere vt aliqd addat ad iura antiqua tũ ꝓꝑ vbum adijcimus. tum qꝛ ex vbis ,pemiª colligiẗ mens di/ ſponẽtis. vt.l.ſi.ff.de bere.inſti.⁊ ꝑ bar.i.l.ambitio ſa.ff.de decre.ab oꝛ.fa. itellige ġ q illico q iſti p̃ſidẽ tes īponũt hec oncra eccleſijs ⁊ pſonis eccleſiaſticiſ cũ effectu ſ3 nõ ſint excõicati. qꝛ non p̃ceſſit monitio iuxta formã.c.nõ minus.ſ.e.ſnie ⁊ ꝓſtitutões coꝛ ſunt ipſo iure irrite. hic.n. nulla mẽtio fit de monitiõe ſicut i.c.non min⁹.2° põt itelligi q ẽt ſi ſunt excõica ti qꝛ p̃ceſſit monitio ſnie ⁊ ꝓſtitutões erunt īdiſtincte nulle ẽt ſi tolerant in offõ vel ignoret excõicatio vt ſic aliqd noui afferat hec ꝓſtitutio. ceſſante.n.hac cõ ſtitutõe teneret geſta ab excõicato tolerato rõne pu/ blici officij. vt i.d.c.ad ,pbandũ de re iu.⁊ bunc ītel lectũ ad iſtũ tex. ſenſit alias do.an. vt vidi i qbuſdaꝫ ſuis repoꝛtatis. Ultio nõ ex fi.huius glo. q ꝑui/ legia excõicatoꝛ nõ valẽt allegat.c.nullus.iij.q.iiij. ſed ille tex.hoc nõ ,pbat ſed ſolũ dicit q non debent credi q̃ ab eis ſcribunt vel dicunt. vñ ꝓſidera q aut q̃ritur numqd valeat inſtrm cõfectũ ab excõicato ſic ꝑuilegiũ vel alia diſpoſitio.⁊ dicẽduꝫ vt diſtinguit gl. nõ.in.c.decreuim⁹ de ſen.ex.li.vi. Aut q̃rit numqd valeat ꝑuilegiũ ab eo cõceſſum ab alio tñ ſcripturꝫ ⁊ tunc ī cõcernẽtib⁹ offiñ publicum diſtigue vt plene diri in.d.c.ad ,pbãduꝫ. In ꝓcernẽtibus vo factum ꝑuatum qꝛ aliqd cõceſſit i ꝑiudiciũ iuris ſui ⁊ tũc de pendet ab alia qõne an teneat donatio facta ab excõi cato. de quo dic vt dixi in.c. vitatis de dolo ⁊ ꝓm. ⁊ ibi ꝑ doc. Op.ꝯ tex.vi.n.q depoſito officio nõ poſſit qs ꝓueniri rõne eius qđ in offõ geſſit. vt in. l. curatoꝛes. ff. de admi. re. ad ciu. ꝓtinẽ. cui⁹ ꝯriũ hic īuit ī v. cetex. So. glo. in v. ifra tps. diſtinguit aut eni agit de maleficio ꝓmiſſo ī offõ ⁊ põt cõueniri vt hic ⁊ i.l. iubemus canoniꝫata. i.q.i. Aut ꝓueniẗ rõ/ ne ꝯctus ⁊ tunc bꝫ locũ ꝓriuꝫ. ⁊ ħ ſm glo. i babente offiñ publicũ ſaltẽ auctoꝛitate vt qꝛ erat tutoꝛ vel cu ratoꝛ. ſecus dicit ī procuratoꝛe q̃ſi iſte babeat offiñ ꝓuatũ alle.l. ,pcuratoꝛ q ꝓ eu victione. ff. de ,pcura. vel iõ poſuit bãc diuerſitatẽ qꝛ ,pcuratoꝛ eſt adminiſ ſtratoꝛ volũtarius tutoꝛ aũt ⁊ curatoꝛ eſt neceſſariuſ vñ magis ſubuenit ei q ẽ ī neceſſitate ꝓſtitut⁹. iuxta nõ. i. c. ab arbitris. de offi. dele. li. vi. ſed boc vlrimũ dictũ glo. nõ ,pcedit īdiſtincte imo vr̃ ꝯ. l. ſi. ff. de iſti. vbi iſtitoꝛ q eſt volũtarius admiſtratoꝛ nõ teneẗ fini to officio de bis que egit in officio. vñ in ,pcuratoꝛe ſeu ī alio admiſtratoꝛe voluntario an ⁊ qñ teneaẗ rõ ne admiſtratiõis poſt finitum offiñ dic vt plene nõ. bar. i. d. l. ,pcuratoꝛ q ꝓ eu victõe. Jn brãte vo offiñ neceſſariũ dic vt ipſe nõ. i. l. poſt mortem. ff. qñ ex fa cto tu. An⁹ aũt ⁊ qñ ⁊ vſq ad q̃ztũ tẽpus poſſit of/ ficialis ꝓueniri rõne ꝺlicti qđ ī offõ cõmiſit vide ple ne ꝑ bar. i. l. i. ff. ad. l. iu. re. ⁊ ibi ꝓcludit q ī ꝑria ſua ſemꝑ põt ꝓueniri ſm näm actionis. Jn loco aũt vbi offiñ exercuit nõ põt cõueniri niſi in findicatu ſuo q ꝺz expediri ifra qnquagĩta dieſ. vt ī.l.i.C. vt omneſ tam ciui. q̃z cri. ⁊ facit iſte tex. optime ,p opi. bar. nã bic idifferenter iſti teneñt ⁊ remañt obligati poſt ỏ poſitum offiñ. Dices tu q̃re poſt depoſitũ offiñ te/ neẗ rõne delicti ⁊ nõ rõne ꝯctus dic q ꝑtextu officij nõ debuit deliquere. vñ delictũ potius cõcernit euꝫ q̃z offiñ. vt i.d.c.romana. §. caueãt. ⁊ dicẽdũ vt ple ne nõ. i. d. l. aut facta ⁊ i. d. c. dilect⁹. Et ꝑ ꝑdicta dic ħ gof. q ſi prãs aliqd extoꝛ fit teneẗ ipſe ⁊ nõ ſuc ceſſoꝛ. ⁊ vniuerſitas teneẗ q̃tenus ẽ facta locupletiõ. alle. ff. de acti. emp. l. iulian⁹. dic de boc vt. j .lan⁹ di cam. Colligit ẽt gof. ex hac decre. ꝓtãtem bononien ſem vel iuſticiariũ neapolitanũ poſſe excõicatũ ſi com pellat ſcholares clericos ſub ſe litigare.⁊ ab eis pe/ cuniã exigat cum nõ ſint de ſua iuriſditõe ſed illoꝛuꝫ ep̃oꝛ ī quoꝛ dioceſib⁹ ſtudẽt ar.ſ.e.ti.nõ ,minus. Do.an. dicit q hec decre. hoc nõ ,pbat.⁊ q ꝯrium cõiter teneẗ ꝑ ter. iuncta gl. i. c. ij. ỏ fo. ꝓpe. ex eo. n. q clericus ꝓpellit litigare coꝛã laico iudex nõ eſt ex cõicatus ſm eum. Aduerte tu latius ⁊ meli⁹. aut ſe cularis iudex ꝓpellit clericũ p diſtrictionẽ pſonaleꝫ ad rñdendũ coꝛã eo ⁊ tũc idubie icurrit excõicatio/ nem p.c. ſigs ſuadẽte. xvij.q.iij.⁊ c. nup. j. de ſen. excõ. aut ꝓpellit eũ litigare ſine diſtrictõe pſonali foꝛ te metu pene ⁊ tũc ſm iura antiqua iudex nõ erat ex cõicatus ſed excõicãdus.⁊ ſm hec tẽpoꝛa intelligo. c.ij.alle.ꝑ do.an. ſed hodie ꝑ.c.non min⁹.ſ.e. dico nõ ſolum ī clerico ſed ẽt ī laico q alias eſt de foꝛo ec/ cleſiaſtico q ſi ſecularis turbat iuriſditõnem ꝓlati ⁊ monitus nõ deſinit ipſo facto īcurrit excõicatiõem. vt eſt tex. nõ. i. d. c. nõ minus ī v. iuriſditõem. ⁊ exꝑſ ſe hoc ſentiunt ibi Hoſt.⁊ Jo.an. q ꝑ illũ tex. dicũt q hodie infiniti iudices ſeu rectoꝛes ſunt ligati q nõ

li.vi ⁊ adde q in bis caſibus quibus officialis pendente officio non po/ teſt conueniri de maleficio vel delicto poteſt tamẽ compelli conteſtari li/ tem tantum etiam pendente officio tex.eſt. in.l.ſenatus quẽ ibi nõt bar. circa prin. aſſignando rõnem de offi. preſi. Et cõpellit cautionẽ ꝓſtare ỏ ꝓſequenda lite finito officio tex. eſt in.l.ſi adulterũ.§.ſi.ff.de adulte.⁊ eſt glo.in.d.c. ꝓhibent in v. ,pter magiſtratũ in ſi.ij.q.i. Item adde q ma/ giſtratus pendente officio põt citari vt cõparcat finito officio ſm bar. in l.ij. circa prin.ff.de in ius vo. Item adde q codẽ modo iudex pendente officio ſuo nõ poteſt aliuꝫ cõuenire tex. ẽ in.d.l pars lr̃arum de iudi.⁊ de iſta mã vide oio nõ.ꝑ bar.in.l.de pupillo.§.ſiquiſ ipſi prꝛetoꝛi.in iiij.ꝑmis qõnibus ⁊ ꝑ bal.in.l.ſi appellatiõe ꝓ illum tex.C.de appel.⁊ vide ſpc. in ti.de accu.§.i.vſ item illuſtris ⁊ in ti.de reo.§.i.i.xij.col.vſ.itẽ cõiul.ex q/ bus iuribus habebis illas limitationes.

solū diminuere sed ēt ī totū subtrabere iurisditōem ecclesiasticā moliunt qō nō. nō est. n. ille tex. restringendus sed ampliandus cū emanauerit ī fauorē ecclesie ⁊ clericor maxīe ꝓ libertate ꝓseruanda. vt in simili nō. dicit glo. ī. c. sciant cuncti. de elec. li. vi. Modie vero de iure nouissimo adde tex. nō. in. c. qñ de īmu. ecc. e. li. p quem fertur excōicatio ipso facto sine aliqua monitione ꝫ oēs q impediunt lras īpetrari a sede apostolica ī causis spectātibus ad for ecclesiasticū vel ī pedientes litigari corā ordinarijs locor in causis spectantibus ad eos. ⁊ dic latius vt ibi le. ⁊ nō. Op. ꝫ tex. videt. n. q succesſor nō debeat ꝓ grauari ex facto ⁊ delicto ꝓdecessoris. vt in regula non dꝫ. de re. iur. li. vi. nā delicta debent tenere suos auctores. vt in. c. q̄ fuit de his que fi. a ma. parte ca. ⁊. l. sancimus. C. de pe. Sol. glo. fi. in p̄n. q exquo succesſor negligit satisfacere nō tenet ex delicto alieno sed potius ex ,ppio. exquo. n. succedit ī honore dꝫ succedere in onere satisfaciēdi. Ego intelligo glo. ⁊ tex. qñ officialis deligt prętextu officij ad cōmodū ipsius officij seu vniuersitatis tūc. n. tenet succesſor satisfacere cum succedit in officio. secus aūt si officialis deligt vel ꝓrerit ad cōmodū ,ppriū vel libidinez suam satiādam nam tūc nō succesſor sed ipse ⁊ eius heres cōueniri debēt. iuxta id qō le. ⁊ nō. in. l. i. ⁊. ij. ff. ad. l. iul. repe. ⁊ in. l. iubemus. C. e. ⁊ in. l. nec magistratibus. ff. de iniur. ⁊ in. c. i. de solu. ⁊ in. c. i. ō de posito cum fi. ⁊ ī hoc casu ,pcedit ꝓriuz. ⁊ ꝑ forte voluit Inno. ꝑ in eo q dixit istū. §. cetex. solū habere locū qñ qs succedit solum ī regimīe illius q fuit excōicatus ex causis ꝑ contētis vel aliter qualitercūq ,ppter libertatē ecclesie violatā. secus dicit si ex alia cā esset potestas excōicatus vel ꝓsiliarij vel vniuersitas seu ciuitas iterdicta. tunc. n. succesſor nō esset excōicatus ſm eum. Mostiē. aūt loqtur magis clare dicēs illud certū esse q qcūq succedit excōicato ⁊ fouet factū dānatū, ppter qō pdecessor excōicatus fuit eandē sniam īcurrit qō nō. ⁊ puto q vbi expresse fouet statim alio tpe nō expectato fit excōicatus. puta qꝫ clericū captū p pdecessorē tenet in carcere vel qd simile. ar. hic ī fi. ⁊. c. si concubīe de sen. excō. sed vbi non fouet sed nō satisfaciat nō fit illico excōicatus sꝫ dꝫ expectari p mensez. ar. ꝑ. Sed ꝫ ꝑ ⁊ ꝫ tex. op. ⁊ vī q succesſor in offō debet īdistincte ⁊ illico esse excōicatus qꝫ snia excōicatōis fertur sub nomīe dignitatis. vt in. c. qñ abbas. de offi. dele. Sol. nō hic gl. fi. q illud. c. non habet locū ꝑ casu cum agatur rōne delicti. Nō singulariter ⁊ dic clarius q. c qñ abbas. locū habet qñ dispositio concepta sub nomine dignitatis est pariter ,pportionabilis dignitati ⁊ persone. tunc. n. idubie videt potius contēplata dignitas q̄ persona. secus autem vbi mā est proportionabilis pſone dūtaxat ⁊ non dignitati qꝫ tūc semper ꝓtemplat pſonaz ⁊ non dignitatē vt ꝑ. nam cū excōicatio liget aīam ⁊ fert ,ppter delictū seu ꝓtumaciam nō potest ꝓcernere dignitatē seu officiū cū non bēat aīam. vt in. d. c. romana. nec dignitas deligt sed pſona ideo cōcernit pſonā siue exprimat nomē ,ppriū siue appellatiuū. Idem dicimus ez in disponē ꝓcernente dignitatē tm̄ vt nō extēdat ad pſonam lꝫ sit expressiuz nomē ,ppriuz tm̄. vt i. d. c. dilecti. ō so. ꝓpe. ⁊ de mā vide qō plene dixi in. c. qñ abbas prealle.

Extra glo. quero dī in v. cetex. q tam pdecessor q̄ succesſor tenet hic ad satisfactōem debiti ī quo cōstitit ista satisfactio. So. dic Inn. q iste officialis debet omne dānū emendare ecclesie qō ex ipsius regimine sibi contigit. ⁊ si ꝓsilium dedit ad collectam imponendā ipam eū emēdare oportebit. si aūt ꝓsilium nō dedit tunc forte nō cogēt ad emēdationē collecte sed tenebit ad itereſſe qō ecclesie ex ipsius regimīe ꝓtingit. ⁊ forte penā spūalem vel ēt pecuniariā cum subir oportebit ſm q bonus iudex arbitrabitur. ꝑ sunt formaliter vba Inno. q̄ Jo. an. aliter nō declarat. Sed q̄rit qd si nouus rector opaz dedit qꝫtū potuit vt ꝑ emēdaret sed vniuersitate resistēre nō potuit qō itendebat obtinere. arguit ꝓmo q sit excusatus. ar. c. si habes. xxiij. q. iij. sed ipse finaliter tꝫ ꝓrium. dꝫ. n. si non pōt obtinere reliquere regimē. nec ſm euz timeat ꝑ casū amissionē salarij qꝫ cū vniuersitas sit in culpa nibilominus tenet sibi ad salariū cuz p ipm̄ non stet quo minus regat. ⁊ idē dicit eadē rōne si ꝫ exp̄ssam ībabitatōem antiq rectoris vniuersitas ,pcessit ad collectā ponendā quasi sentiat q debeat antiquus rector si volebat euitare culpaz ⁊ penam excōicationis reliquere regimē. Cum pdictis simpliciter recitando trāsit bic do. an. sed Pde ō ancha. dicit bec vera in rectoribus sed ī ꝓsiliarijs q ꝫ dixerunt p̄dictis dicit se credere q nō tenent dimittere offiū sed sufficit eis q ꝫ dixerūt ad euitationem pene. ar. nō. ī. c. i. de his q̄ fi. a ma. pte ca. ⁊. l. q̄ñ. C. de appel. quā dicit ad boc nō. Ego q̄ztū ad boc vltimuz respectu ꝓsiliarioz alle. Inn. q hunc articuluz tetigit ī. c. nouerit de sen. excō. vbi ponit duas snias seu opi. Mā qdā dicūt q ēt si dederūt ꝫrū ꝓsiliū tenent dimittere dignitatez ⁊ offiū. Alij ꝫ si nō possūt obuiare malis agēdis. Ego latius ⁊ clarius istaz māz attigēdo facio tria mēbra. Aut. n. loqtur ī rectore q erat tpe grauamis. aut ī succesſore. aut in ꝓsiliarijs. Primo casu aut rector nō ꝫdixit sed dedit cōsiliū ⁊ auxiliū ⁊ p̄cedēte monitione īcurrit excōicationē. vt in. d. c. non minus. ⁊ tenet de delicto satisfacere siue fuerit excōicatus siue nō. versabit aūt satisfactio ī ꝑ. Nam si pōt inducere vniuersitatē ad satisfaciēdū in cuius cōmodū collecta versa est. ⁊ tūc solum ipse tenebitur satisfacere de delicto suo ſm arbitriū iudicis nam violauit libertatē ⁊ īmunitatē ecclesie. ergo pōt cura emēdā dāni puniri de delicto suo. ar. xvij. q. iiij glqs. ⁊ in. c. cū sit gnāle de so. ꝓpe. ⁊ optime facit. c. sicut dignū de bomi. Si aūt vniuersitatē non pōt inducere ad emēdā dāni tenet ipse in totuz satisfacere qꝫ nō debuit ipse dare ꝓsiliū aut auxiliū. Et si plures fuerunt ꝓsiliētes vel auxilium īpendētes an omnes teneantur insolidū an pro parte. vide p Inno. in. d. c. sicut dignum. Si vero rector resistit q̄ztuz potuit an teneatur si non dimisit officiuz seu dignitatē. Jo. an. sentit ꝑ q sic. ⁊ videtur cōiter seq doc. Sz certe circa ꝑ possz dubitari cū ꝑ nullo iure caueat. imo potius tex. in. c. non minus. innit ꝓrium dum solum excōicat rectores imponētes collectā ⁊ aliter turbātes iurisditionē ecclesiasticā ⁊ fautores eor. sed iste rector de quo q̄ritur nec collectam imposuit nec fuit fautor īmo ꝫdixit quātuz potuit. ergo non debuit ī aliquo puniri. nec tenet officium dimittere cum ipse non cogat ad cōmittēdum iniquitatē. ar. c. ephesijs xliij. di. Nam pōt ipse dicere sicut dicit apostolus. Munde sunt manus mee ⁊c. vt ibi. sed si ipse possz obuiare vel cogere ne exercerēt banc iniquitatē tūc fateor q̄ veniret puniēdus si non obuiaret vel non dimitteret officiū. vt in. c. iulianus. ⁊. c. dñs. xi. q. iij. Inno. tm̄ in. c. nouerit p̄. al. in v. edite. clare sentit q istī tenētur dimittere officiū a ꝓncipio si non possunt facere statuta deleri ō libror cōis. ⁊ facit pro hac opi. qꝫ non debēt exercer officiū in loco ecclesijs aduerso ⁊ qꝫ debēt facere quātū possunt vt iniqtati obuietur. ⁊ p banc ꝓstitutionē alias ꝓsiderationē possunt sustentari dicta Jo. an. ⁊ Inno. in. d. c. nouerit lꝫ sit valde rigorosum. Ad scōm respectu succesſoris dic q aut negligit satisfacere seu inducere vniuersitatem ad satisfaciēduz ⁊ tenet vt pdecessor vt ꝑ. aut nō neglexit sed nitit vniuersitatē inducere ad satisfacien

dum quãtuz põt. ⁊ dic vt. s. dixi in p̃decessore. nam potest dubitari an teneant dimittere officium si non potest aliud fieri. ⁊ possunt induci p̃dicta pro ⁊ ꝛ. ⁊ maxime. l. i. ff. de magi. ꝓue. vbi solũ tenẽtur isti magistratus q̃ consenserunt ⁊ nõ alij. ad idẽ. c. romana §. in vniuersitatẽ in fi. p̃al. vbi inuitur q̃ pro delicto collegialiter cõmisso debẽt dũtaxat culpabiles puniri qõ tñ est intelligẽduz ⁊ distinguenduz vt nõt bar. i d. l. aut facta in fi. ff. de pe. turius tñ est dimittere dignitatẽ seu officiũ. ar. ex his que. s. dixi in. d. c. nouerit. ij. Respon. In ꝓfiarijs aũt ecclesie sunt opi. Si eni dederũt consiliũ ad hec grauamina iferẽda idubie sunt excõicati. vt in. d. c. nouerit. An aũt teneant insolidũ an pro parte ad onus satisfactiõis. dic vt notat Inno. in. d. c. sicut dignũ. Si vero tacuerit ita q̃ nõ ꝓsiluerit ꝑ nec ꝯ. ⁊ dic q̃ inoluũtur pena ⁊ peccato cum bis q̃ exp̃sse consenserũt vt nõbiliter dicit Inno. in. c. i. de bis q̃ fi. a ma. par. ca. ⁊ hoc ideo. q̃ ex quo vocãtur vt consulãt si tacẽt sunt in culpa. ar. i l. de etate. §. q̃ tacuit. ff. de iterroga. ac. ⁊ in. c. si post p̃stitum de ꝓbend. li. vi. Aut exp̃sse consenserũt ⁊ hoc est dubiũ an teneãtur dimittere officiũ. Inno. refert opi. ꝓprias in. d. c. nouerit. tutior via est vt dimittãt officium. ar. ibi posset tñ sustineri opposituz ꝑ nõ. per Inno. in. d. c. i. ⁊ ꝑ illud. c. romana. in fi. Ultimo hic quero an mẽsis q̃ expresse dat hic successori ad satisfaciendũ añ q̃z incurrat excõicatiõez detur etiaz p̃decessori q̃ erat tpe grauaminis. Host. tz q̃ sic. q̃ iste ỽ. nisi satisfecit ⁊c. refertur ad vtrũ q̃z. ⁊ ẽ declaratio. c. nõ minus. vbi tps nõ fuerat declaratũ. ⁊ cũ ħ dicto transeũt cõiter oẽs doc. ꝑ hoc dicto satis facit. c. inquisitioni de. ap. iuncto. c. cũ dilecti. de dona. ⁊ que d xi in. c. 2° regris de appel. cũ eniz hic fit mẽtio de ꝓdecessore sicut de successore. ⁊ circa factũ ipius p̃decessoris nulla fit tpis determinatio ħ. vel i. d. c. nõ minꝰ ñ apparet rõ q̃re illa tpis determiatio nõ dẽ at cõcernere vtrũ q̃z ꝑtinz cum sit in fi. posita. facit qõ nõt bar. in. l. ꝓpo. ij. ff. vi. bo. rap. ⁊ in. l. talis scriptura. ff. de le. i. posset tñ meo iudicio sic eque distinguj q̃ aut p̃decessor dum istaret circa collectã error quẽdam fuit admonitus vt desisteret ⁊ ipse nõ soluz nõ desistit sed ꝓcessit ad executionẽ faciẽdã ⁊ tũc illi co mẽse nõ expectato incidit i excõicationez. frustra eni hic expectat ꝑ mẽsem. nam. c. nõ minus. dicit q̃ si iste monitus nõ desistit excõicationi inoluitur. iste aũt satis dr̃ nõ desistere cũ ꝓcessit post monitionem ad executionẽ. Sed alia est rõ in successor q̃ sibi datur mẽsis non vt desistat sed vt satisfaciat. vñ merito cũ in hoc possit iter vtrũ q̃z notari diuersitas non dz illa determiatio tpis vtrũ q̃z pariter concernere ꝑ ea que nõt bar. in. d. l. ꝓpo. sed vbi predecessor non ꝓcessit ad actũ ꝯrium puta ad executionẽ sed nõ desistebat a petitiõe ⁊ executiõe vel fuit admonitus post executionẽ vt satisfaceret. tũc cũ fit in eis eadẽ rõ babebit locũ i vtrisq̃z illa mẽsis determiatio. ⁊ hec nõ. ꝑ que habes mãm. c. plene declaratã.

q **Alia plerique.** Casus. Prelati plus debito a subditis extorquẽtes ptextu ꝓcurationis vel alterius fruitj ipensi legato vel alteri illud restituẽt ⁊ tñdẽ pauperibꝰ erogabũt. primo ꝓhibet. 2° penã iponit ꝯfaciẽti ibi qõ si. 3° supiori negligẽti penam cõminat. ibi supior aũt. Casus ſralis. Aliquãdo cõtingit q̃ epi ⁊ alij prelati vt procurationẽ vel aliud fruitũ ipẽdãt legato vel alij plus extorquẽt a subditis q̃z soluãt legato vel alij ⁊ sic in alioz dãnis lucra sequũtur. ꝓhibet cõciliũ ne decetero id fiat q̃ sigs forte ꝯ ꝓsumpserit sic extorta restituat ⁊ tñdez de suo cogat pauꝑibus elargiri: ⁊ si õ boc ad supiorẽ querela ꝙuenerit ⁊ negligẽs fuerit in huiusmodi statuti executõe canonice subiaceat vltõi. Ber. Nõ ar. q̃ ad supiorẽ pinet iponere ⁊ exigere collectã pro legato ꝓcurãdo seu alijs onerib⁹ cõiter iminẽtibus ꝓsoluẽdis. q̃z tñ ista expediuntur p̃ totũ cleruz seu ꝓcuratores ⁊ sindicos cleri. vt in. c. accedẽtes. de prescrip. q̃z a qualibet ecclesia vel ꝑlato legatus exigit ꝓcurationez integrã sed ecclesia exacta habet postmodũ regressum ꝯ alias ecclesias. de quo dic vt in. c. cũ instantia. s. de censi. Illud tamẽ certũ est q̃ i illis oneribus imponẽdis debent omnes vocari etiã si sint religiosi vt in cle. i. de censi. qõ nõ. Nota sc̃o q̃ legato pape nedũ ꝓcurationes debẽtur sed etiã alia seruitia. debẽt enim clerici ei subuenire in suis necessitatibus. vt in. c. ego eniz de iureiuran. ⁊ vide generaliter qd possunt exigere legati. ꝑ nõ. in. c. ꝓcuratiões. s. de censi. vbi ꝑ Inno. vide etiã ꝑ Joan. an. in. c. exigit. eo. ti. lib. vi.

Nõ tertio q̃ exigens collectã pro oneribus publicis nõ debẽt aliquã vtilitatez cõsequi imo punitur si plus exigant q̃z impendũt. ⁊ nota penaz hic ꝯ eos statutã. Nota q̃ clerici ⁊ ꝑlati q̃libz puniuntur pecunialiter. ⁊ est valde honestũ vt talis pena cõuertatur in pium vsum sicut ħ disposuit papa in casu isto. Qualiter aũt in alijs penis iponendis ꝑ iudicẽ fit ꝓcedendũ vide quod dixi post doc. in. c. licet de pe. ⁊ qõ nõt Jo. an. post Host. in. c. i. de homi. lib. vi. Ultimo nõ q̃ superior nõ põt ꝑ libito remittere penã a iure impositã imo punitur si negligit illã imponere. Quid aũt si subest causa vel fine cã imponit penã minorẽ debito. vide qõ leg. ⁊ nõ. maxime ꝑ bar. in. l. qd ergo. §. pena grauior. ff. de bis q̃ nõ. infa. ⁊ in. l. i. ff. ad turpi. i col. ij. vbi ponit Bar. q̃dam nõ. Opp. ꝯ rex. in eo q̃ soluit aliud tantũdẽ non illis a q̃bus idebituz fuit extortũ sed pauperibus. ⁊ sic ob. c. ꝓcurationes in fi. s. de censi. vbi dupluz datur ecclesijs grauatis ⁊ nõ pauperibus. Sed gl. nostra soluit duobus modis. ꝓmo q̃ ignorabat q̃ztum q̃libet contulisset ideo solutio fit pauperibus in ꝯrio secus. hanc sol. reprobat ⁊ bene q̃ sicut cuilibz restituitur q̃ztum q̃q̃z soluit ita potuit restitui tantũdem ideo soluit sc̃o q̃ i ꝯrio plus excessit superior q̃z ħ. ibi. n. cõmisit crimẽ concussionis q̃ de directo plus extorsit a qualibet ecclesia q̃z deberet habere ideo potuisset de stricto iure puniri i quadruplũ cũ talis sit pena cõcussionis. s. cum supior ptextu officij extorquet aliqua a subditis. vt. i. q. vij. sancimus in fi. ⁊ xxiij. q. i. militare. cum fi. hic aũt a nemie extorsit vltra q̃z soluit. ⁊ sic ꝯ neminẽ ꝓmisit cõcussiõis crimen sed facta coaceruatiõe plus repitur percepisse q̃z soluisse. ⁊ ideo satis est q̃ cuilibet reddat suum. ⁊ in penaz iste superior cogit dare pauperibus tantũ plus q̃ztuz habito respectu ad totã sũmaz extorsit. ⁊ pro tãto fuit iudicio meo cõsideratio bona. Extra glo. soluitur alijs modis. ⁊ ꝓmo ꝑ Jo. an. ⁊ ℣bi. dicẽres q̃ in effectu idem disponitur ħ qõ ibi. nã qõ datur ibi ecclesijs itelligitur datum pauperibus q̃ qõ habet ecclesia paupex est. xvi. q. i. c. ñ. sc̃o solui uitur ꝑ Sof. dicẽrem q̃ ꝯrium locũ habet cũ grauatur ecclesia. hic qñ grauant clerici singulariter q̃ ꝓpter vitandas inimicitias iter prelatuz ⁊ clericos fit erogatio iter paupes. ar. ff. fami. herc. l. plane. simile de iudeis. cum sit. ⁊. c. ad liberanduz. Sol. tertio Hostiẽ. q̃ casus sunt diuersi ⁊ non ꝯrij. fi. n. ꝑlatus grauat subditũ tunc habet locũ. d. c. ꝓcurationes. i fi. ñ in ensenijs vt q̃ recepit ensenia tempore visitationis ⁊ tunc bz locum. c. romana. cũ. c. se. de cẽsi. li. vi. ñ alio tẽpore aliqd extorsit a subditis bz locũ. c. de eulogijs. xviij. di. sed melius allegaret. c. p̃cedẽs qõ icipit quoniã. vbi dicitur q̃ si archiep̃s aufert aliqd alicui epor̃ veniẽtium ad cõciliuz prouinciale puni

a Jn hac mā cōscie capias ēt aliā regu laz q. l. positiua q̄ nititur pre/sumptioni ⁊ nō veri/tati. non ē seruanda i foro cōscie fm bal. in d. l. ea q̄. se cus si. l. nō se fūdat su per p̄sump/tione sed sup verita te. q̄ tunc illud q̄ ob tinet de iu re ciuili ob tinet etiaz in foro cō/scientie seu pniali fm bal. i a uc. i gr. ssi i. vij. col. vſ. cir/ca p̄mum pone. C. ō sa. san. ecc. late firmat istā regulā anch. i re. possessor. lib. vi. limi ta tñ singu lariter esse verā nisi p̄ sūptio sup qua se fun/dat. l. posi tiua cēt ap parens ⁊ quasi i du/bitata pre sumptō vt est presum ptio q̄ sur git ex lata culpa ſua bitur in fo ro conscie quēadmo dum si illa l. fundaret se sup veri tate ita fin gula. dicit Jnno. i. c. sic dignuz de homi. quē sequū tur doc. in varijs lo/cis ⁊ tene menti q̄ ē aureū ⁊ so lēne dictū vsq̄ ad h̄ rpa h̄ mo/do a nemi ne allega/tū. ⁊ ista fa ciūt ad ea que dicun tur p istuz in. vij. q. j.

tur in quadruplū. Si vero p̄latus excedit ,ppter seruitium factum legato vel alij tunc hz locū quod h̄ dicitur. ⁊ aliam dat so. sub dubio forte dicēs. q̄ bodie indistincte redditur duplū. remittit ad nō. i. o. c. ,pcurationes. ibi. n. dicitur q̄ hz vbi aliqd extorqueatur p vim seu p concussionē hz locum illa pena quadrupli. vt in iuribus p̄al. ⁊ ar. i anē. vt iudi. fine quoquo suffra. §. sic igitur. ⁊. §. necessitatē in fi. videt tñ q̄ in bis sufficiat de iure canonico q̄ reddatur duplum. nam decreta. romana. p̄real. loqtur de ensenijs ⁊ de violēter extortis fm eū. ⁊ recitando ita trāsit ibi. ⁊ h̄ Jo. an. Sed plus mihi placet p̄cedēs so. q̄. c. romana simpliciter loquit in recipiēte munera tēpore visitationis. c. vero se. loqtur in eodem casu videlicet in violante debitū visitationis vt q̄ aliter exigit q̄z debeat ⁊ mandat idebitū restitui duplicatū. ⁊ sic loquitur in casu. c. ,pcurationes. nec debemus de facili inducere iuriuz correctionē vt i. c. cū expediat. ō elec. li. vi. Quare aūt h̄ ⁊ ibi non punitur in quadrupluz potest respōderi q̄ i istis iuribus excessit p̄latus petendo alias debitum ⁊ exercēdo p̄cipaliter officiuz suum sed ēcidenter extorsit vltra debitū. vnde nō cōmisit directe violētiam seu cōcussionem ideo minus punitur. sed in. c. q̄m p̄al. ⁊ similibus cōmisit directe concussionis crimē q̄ p̄textu officij ⁊ potentie extor sit oīno indebitū ideo plus punitur. Quare aūt i. c. ,pcurationes erogatur pena ecclesie grauate hic aūt in pauperes. Dixit do. Car. vltra p̄dicta q̄ ibi fuit ecclesia dupliciter grauata i eo. s. q̄ extorsit plus debito ⁊ i onere mansionis q̄ mansit apud ecclesiam plus q̄z deberet ideo magis subuenitur q̄z h̄ vbi clerici fuerunt grauati solum i eo q̄ō soluerūt vltra debitū. Certe hec non est bona so. q̄. c. ,pcurationes. ⁊. c. ij. de censi. li. vi. loquūtur generaliter qualitercū q̄z ecclesie grauētur tempore visitationis plus debito iō tene so. glo. declaratā. vt. s. vel so. gof. An aūt q̄ñ soluit quadruplū totū sit pena. Jo. an. dicit q̄ ñ ſz inest rei p̄secutio vt tñ triplū sit p̄o pena. de quo remittit ad nō. i. q. vij. in cū. sed voluit allegar. i. q. i. nam ibi est illud. c. cū glo. sua. An alie pene possint excedere quadruplū remittit Joā. an. ad nō. xij. q. ij. cum deuotissimā. ⁊. xvij. q. iij. siqs domū. vide tñ de pena dupli tripli ⁊ quadrupli quod le. ⁊ nō. in. l. i. ī pn. ff. de publi. ⁊ insti. de ac. §. tripli cuz se. Extra mām. c. scias q̄ Jnno. tractauit h̄ nō. ⁊ subtilem mām restitutiōis fiende in foro pniali sumpta occasione ex isto rex. in eo q̄ mādat erogationē pene debere fieri i pauperes xp̄i ⁊ singulariter tractādo materiā p̄ cum tractā possint formari. xiij. q. sed do. ant. reduxit mām ad. vi. casus. ⁊ q̄z q̄z subtiliter ,pcedat tñ aliquaten⁹ p̄ illos. vi. casus intricat mā. Ego clarius attingēdo mām ponā duas regulas[a] per quas iudicio meo decidunt ille qōnes ⁊ similes. ⁊ postea ,psequor singulariter ⁊ figillati illas. q. Jnn. ⁊ aliqs quas addit hic do. an. Prima regula sit ista. q̄ vbicūq̄z ius positiuū habēs cōcursuz legis seu eqtatis nālis disponit super restitutione vel retentiōe seruāda est talis lex etiaz in foro conscientie. hec cōclusio ,pbatur ex bis que dixi in. c. i. de cōsti. vbi post beatuz Tho. ⁊ Gal. dixi q̄ lex positiua peccati nō nutritiua est seruanda etiā in foro cōscie ex quo nulla alia lex distinguit illo casu ītер fori pniale ⁊ iudiciale. nec subest causa distinguēdi. sūt. n. superiores leges seruā de ex quo non occurrit alia equitas nālis in p̄rium.

Scōa regula vbicūq̄z inter legem positiuā ⁊ legē naturalez datur discrepātia seruanda est lex seu equitas naturalis i foro anime nisi lex positiua ex aliqua iusta ⁊ vera cā disponat p̄ illam legē nālem. nam tūc ſuanda est eqtas nālis. ar. eox que nōt Jnno. in. c. que in ecclesiarū. de consti. ⁊ hic p̄ Jo. an. in. c. fi. de ītmu. eccle. li. vi. ⁊ in. c. ij. de vsur. li. vi. ⁊ p̄ bar. in extraua. ad reprimēdam in ver. denunciationez. exempla clarius. j. patebūt. His premissis venio ad q̄ stiones Jnno. Et p̄ma est an babēs aliquid ex furto rapina oppressione dolo vel calūnia teneat ad restitutionē in foro anie. an sufficiat solū penitere de peccato. Jnno. cōcludit q̄ tenet ad restitutionē. alle. c. fi. xiij. q. v. ⁊ idem dicit in oībus casibus in quibus competit repetitio siue p̄ actiōes. vtputa p̄ actionem q̄ō metus cā. de dolo ⁊ similes. siue iudicis officio ⁊ dic q̄ questio ista deciditur p̄ p̄maz regulaz. naz ad restitutionē fiendā restrīgit ius positiuū ex quo dat actio vel iudicis officium. ⁊ hz cōcursum legis nālis nam cōgruit legi ⁊ eqtati naturali neminē debet locupletari cum aliena iactura. vt in regula locupletari de reg. iur. li. vi. ⁊ in. l. nam h̄ nā. ff. de cōdi. ide. suadet ⁊ p̄cipit ius diuinū. vt le. ⁊ nō. in regula peccatū de reg. iur. li. vi. ⁊ i. c. cū tu de vsur. Scōa questio Jnno. est q̄ñ qs est obligatus ad debitū de iure nāli tñ quale est q̄ō debet suo. nam suus nō obligatur alicui nec aliqs sibi nisi nāliter. vt i. l. nāliter. ff. de cō di. ide. ⁊ alibi dicit rex. q̄ q̄stū ad ius ciuile serui ,p nullis habētur. secus de iure nāli. q̄ q̄stū attinet ad ius nāle oēs boies equales sunt. vt i. l. q̄ō attinet. ff. de reg. iur. Jnno. dicit q̄ tale debitū est soluēdū seruo in foro cōscie ita q̄ ō tali debito nō p̄t fieri elēosyna p̄ obligatū. ar. de iureiu. eā te. ⁊ dic q̄ ista questio deciditur p̄ illā regulā scōam quā. s. tradidi. nā lz ius positiuū tali debito nāli nō assistat tñ nō tollit obligationē nālem ex sufficienti cā ideo eqtas iuris nālis est in foro pniali suanda. ⁊ pono exemplū q̄ñ aliqs ,pmisit aliqd dare suo. nam ex cōsensu suo obligat nāliter vt in. l. cum amplius. §. is nā. ff. de reg. iur. peccat autē q̄s non implēdo q̄ō ,pmisit. vt in. c. i. ⁊ q̄ō ibi nō. de pac. nam deus respicit cor ⁊ nō solēnitatem vbor. xxij. q. v. iuramēti. xiij. q. v. siqd iuenisti. ⁊ p̄sertiz bec dispositio ,pcedit q̄z ius positiuū nō resistit huic obligationi. lz non assistat. vñ peccat qs quo ad deū nō suando. q̄ō satis sensit etiā bar. ī d. extraua. sup vbo denūciationem. vbi dicit obligatum nāliter tñ ex suo cōsensu peccare nisi adimpleat ideo pōt denūciari ecclesie fm euz. Do. an in promissione facta suo latius distīguit sic q̄ aut qs ,pmisit suo vt dño suo acgrat ⁊ tunc nō deficit ius positiuum. quasi dicat q̄ seruus etiā ciuiliter pōt acgrere dño. alle. l. suus. ff. de vbo. ob. sed potuisset allegar. ff. de stipul. ser. p̄ totū. ⁊ hoc casu credit debitū debere solui dño in foro cōscie. Sed tu dic hoc ,pcedere q̄ñ solēniter acq̄siuit obligationē. si aūt p̄ pactuz nudum tñ tunc deficit ius ciuile. vt i. l. iurisgētium. §. sed cum nulla. ff. de pac. quo casu subest nālis obligatio tñ sicut in libero. An aūt vtroq̄z casu sit solutio fienda dño in foro ꝓscie. do. an. vult q̄ sic ex quo ,pmisit vt acgrat dño. videtur tñ h̄ limitare q̄ñ ,pmittens suo crederet sibi soluēdo ipsum nō traditurum rem illā domino tunc etiam sibi soluēs non esset tutus q̄ eqtas iurisgētiū est in p̄rium que vult vt p ser uum acgratur dño. Ego habeo istuz casum sic intellectuz p̄o indubitato etiā quo ad fox p̄tentiosum. p̄o quo alleg. tex. aptum in. l. q̄ seruus. ff. de solu. vbi dicitur q̄ si suus ex peculio suo seu ex pecunia dñi cōtraxit etiam sibi soluit nisi dñs p̄sumat nō cōsentire. nam profecto iste casus deciditur p̄ primam regulam. concurrit. n. tunc ius positiuum ⁊ equitas naturalis. nam si promittēs nō babuit respectuz ad suum nō debuit sibi soluere si p̄sumpsit q̄ infideliter agit p̄ dñm suū. videt. n. dñs tacite prohibere. vt in. l. h cuz cornelius. ff. ō solu. ⁊ in. l. si boiez. ff. mā. Et idē dicit in monacho. p̄o quo allego tex. iuncto eo q̄ō nōt bar. in. l. nō ideo. ff. de noua. ⁊. d. l. q̄ō ser

c. ⁊ in. c. i. circa me. ī. de cōsti. de isto articulo an ⁊ q̄ñ l. positiua sit seruanda in foro cōscie vide oīo ele gāter p̄ ab. in. c. rex pacificus i. ij. col. in p̄oe. greg. vbi al leg. bona ītra.

nus. iuncto eo qđ nõt Jnno. in. c. cũ oliz de ꝓuile. sed intellige ꝑ ꝓie dictũ Jnno. qñ qs promisit ꝓuo contemplatiõe ꝓui tunc. n. solum obligatur in omnẽ euentuz näliter ⁊ debet in foro aĩe ꝓsoluere ꝓuo quia ꝓuus est sicut liber quo ad ius näle. vt. s. dixi acgrit tñ dño. facit qđ le. ⁊ nõ. in. l. q seruo. ff. de cõdi. ⁊ de mon. iuncta. l. placet. ff. de acq. here. Jdem dic si dominus aliqd ꝑmisit ꝓuo. lz. n. nõ obligeť de iure ciuili qz nõ cadit obligatio iter ꝓuum ⁊ dñm vt ĩ. l. iter posita. C. de transac. tñ teneť in foro anime ꝓpter obligationem naturalem cui ius non resistit sed non assistit. acquisitõ tamẽ fit domino sed dñs debet pati seruuz illam rez habere conniuẽtibus oculis. vt in simili dicitur in. l. iiij. ff. de manu. Et idem potest dici in abbate qui aliquid ꝑmisit monacho. de quo vide quod notat Joan. an. in regula non est obligatorium. de reg. iur. lib. vi. in mercu. ⁊ in. c. cuz singula. de ꝓsben. eo. li. ⁊ per Jnno. in. c. insinuãte qui clerici. vel vo. Tertia questio ẽ qđ si mathematicꝰ vel meretrix vel similis dolo vel fraude vel ꝓsuasionibꝰ induxit aliquẽ vt daret eis pecuniaz an isti teneantur illam restituere in foro iudiciali. Soluit Jnno. ꝙ nõ competit repetitio. qz hincinde versatur turpitudo. vnde potioꝛ est cõditio possidentis. ff. de condi. ob tur. causaz. l. vbi aũt. Jn foro aũt penitẽtiali est vtrique penitẽtia iniungenda ꝓm eum. Nõ hoc v̈buz quod aperte sentit ꝙ isti non teneãtur ad restitutionem etiam in foro aĩe. ⁊ ita simpliciter recitando trãsit Joã. an. Jnno. tamẽ non loquitur ita clare vt refert Joã. an. Do. an. dicit se credere ꝙ sigs ꝑmisit aliquid meretrici⁹ vel mathematico ꝙ in foro anime non teneť sibi soluere qz illi ꝑmissioni ex turpi causa non assistit deus. si aũt nõ promisit sed ꝑcessit ad traditionẽ. ⁊ tunc dicit do. an. se credere ꝙ ille qui recepit nõ teneť in foro anime restituere qz ille habuit donatuz ꝓo derelicto. sed putat ꝙ recipiens teneť illud dare pauperibus exquo turpiter acgsiuit. ⁊ dicit de hoc esse casum. xiiij. q. v. non sane. nõ credit tñ illũ peccare si restitueret illi a quo habuit. ad hoc qđ nõ. in. c. ex transmissa de deci. i. q. i. non est putanda plus mihi placet dictũ Jnno. ⁊ Joã. an. vt ad restitutionem seu erogationẽ paupibus fiendam non teneantur isti. primo qz ius positiuuz est ꝓo eis. dicit enim ꝙ meretrix turpiter facit ꝙ est meretrix sed nõ turpiter accipit cũ sit meretrix. vt in. l. iiij. ff. de cõdi. ob tur. cau. ⁊ nõ hoc vltimũ videtur etiã in hoc concurrere eqtas naturalis. si enim non turpiter accipit exquo est meretrix ergo non teneť restituere. ꝓterea fauet sibi ius naturale in retentiõe ꝓpter cõsensum dñi tradentis. nam nil tam naturale q̃z vt acgsitio fiat ꝓm voluntatẽ dñi tradentis. vt in. l. nihil tam naturale. ff. de reg. iur. ⁊ in. §. per traditionez. insti. de re. diui. ⁊ facit optime quod habetur ĩ simili in. c. si. de simo. Ad. c. non sane. alle. ꝙ do. an. dico ꝙ nõ loquitur in casu nostro ꝑ ꝓie. Jtem ꝑcedit potius consulitiue. s. vt faciat inde elemosynam de acgsito ꝙ ĩmoderataz ĩprobitatez sed non distribuit tanq̃z aliena sed tanq̃z ꝓpria distribuit vt ibi. ⁊ idem consulerem in casu nostro. ⁊ logtur cũ talis peruenit ad statum perfectiõis. sed de necessitate salutis nõ tenetur restituere sed satis est deo satisfacere ꝙ pnĩaz. ar. in. d. c. fi. de simo. vbi bo. tex. in ar. ⁊ hoc credo apte sentire glo. xiiij. q. v. in summa. ⁊ in. c. ex transmissa. de deci. dicũt enim ꝙ talis possit elemosynaz ex tali questo facere exquo fuit translatum dñium ⁊ nõ competit repetitio. nõ enim dicunt ꝙ tenẽtur. ⁊ tenementi illaz regulã que colligiť ex istis glo. in materia restitutionis. hanc partẽ aperte fouet Ci. in. l. cũ te. C. de condi. ob tur. cãm. [b] vbi in questiõe facti recitat se dicere ꝙ meretrix de eo qđ lucrať in meretricio põt facere testamentũ ⁊ disponere ꝑut vult. idez bal. in. l. i. C. eo. vbi dicit ꝙ eꝑs nõ potest in illis taliter acgsitis apponere manũ etiam post mortẽ meretricis ⁊ ita dicit se respondisse a quodam epo interrogatus. secus dicit Ci. in loco ꝓalle. in ea que nõ est meretrix. dicit. n. ꝙ lz dñium rex donataꝛ transit in illam mulierẽ tamẽ fiscus tanq̃z ablatoꝛ iniuste acquisiti illud totum aufert per. l. lucius. ff. de iure fisci. dicit enĩ ꝙ tales mulieres tenentur in foro anime hec turpiter quesita restituere. quod mihi satis placet quia iste turpiter receperunt exquo nõ erant meretrices. i. palaz questuz facientes. cessat enim dispositio. l. iiij. ff. de condi. ob tur. cãm ⁊ etiaz equitas naturalis. ⁊ in hoc casu possetis saluare scõm mẽbrum distinctionis do. an. sed respectu ꝓmi mẽbri in eo qđ dicit ꝙ si ꝑmissio fuit facta meretrici non tenetur ꝑmittens in foro anime. ꝓ opi. sua vide glo. in. l. idẽ ⁊ si. ff. de cõdi. ob tur. cau. que dicit illam promissionem non valere etiam in meretrice. licet enĩz non turpiter recipiat donata vt ibi turpiteꝛ tamẽ petit ꝑmissa ob tur. cau. sed Ci. post Pe. in. d. l. cum te. tenet ꝓprium cõcludit enĩ ꝙ peccat ille qui meretrici nõ seruat promissa ꝙ rationez predictam qz sicut non turpiter recipit ita nec turpiter stipulatur seu recipit ꝑmissionez. ⁊ hanc opi. videtur firmare Bar. in. d. l. idem. ⁊ licet Bal. in. d. l. i. videatur tenere ꝓprium ꝙ aliud sit in receptione q̃z in ꝑmissiõe. ⁊ dicit de hoc esse casum in. l. fi. ff. de ac. ⁊ ob. sed certe ille tex. ñ ꝓbat. loquiť. n. in muliere que ꝑmisit viro ob tur. ca. sed nos logmur in viro qui ꝑmisit meretrici. ⁊ ita comperi postmodũ ꝙ bar. ĩ. d. l. idem. respondebat ad illã. l. quod satis placet. Cõclude ergo ex oĩbus premissis ꝙ meretrix turpiter non recipit dona vel ꝑmissionẽ. ⁊ ꝙ potest de illis ad libitum disponere lz consultus agat dando pauperibus. secus ĩ aliis mulieribus non meretricibus publicis quia ille turpiter accipiunt dona vel ꝑmissiones. vnde ꝓ ꝓmissione nõ possunt agere ⁊ recepta tenẽtur restituere ⁊ fiscus posset illa bona occupare. ⁊ predicta bene nõ. Quarta questio qđ si quis recipit ĩdebituz iure ciuili tñ. ponit exemplũ Jnno. ĩ legatario. vt puta beres credens hereditatem ad oĩa sufficere soluit ĩregruz legatũ de quo poterat detrahere falcidiam nunqđ tenetur legatarius hoc casu restituere beredi quod sibi ex beneficio legis falcidie cõpetebat. Jnn. tenet ꝙ non qz lz ius positiuũ disponat super hac falcidia tamẽ eqtas naturalis que oriť ex dispositione testatoris est ꝓ legatario. Host. aũt dicit dicta Jnno. ꝓcedere ĩ berede q̃ soluit per iuris ignorantiaz. si enĩ erranit ĩ facto competit repetitio ꝙ. l. erroꝛ. C. ad. l. fal. Do. an. dicit illam legem ꝑceder in contentioso foro sed in foro anie logtur Jnn. ipe tamẽ putat in hac cõne sic distiguendũ. ꝙ aut testatoꝛ voluit in testamẽto falcidiam detrahi. ⁊ tũc legatarius tenet cũ bona conscietia illa bona etiã si testatoꝛ fuisset ignarus sui patrimonij lz aliud dicat lex fori cõtentiosi vt in auč. sed cuz testatoꝛ. C. ad. l. fal. mouetur qz habemus certũ fundamẽtuz volũtatis defuncti. nec aligs erroꝛ cadere põt implẽdo voluntatem defuncti. facit. n. iura voluntatez defuncti. Si aũt testatoꝛ non voluit falcidiam detrahi tunc si persona est ignara ⁊ grossa verisimiliter ignorans detractionez falcidie putat idem scilicet ꝙ legatarius iste teneat in foro anime quod habuit vltra falcidiaz quasi tunc concurrat consensus testatoris in solutione totius legati. Si autem testatoꝛ esset persona instructa in iure certificata de iure falcidie tunc dicit se credere ꝙ legatarius tenetur restituer quod habuit contra legem falcidiam siue erroꝛe facti siue iuris beres soluerit integrum legatum. quia cum possibi-

a An me retrix teneatur restituere acquisita ex meretricio ĩ foro cõscietie vide de ĩ tho. secunda scõe. q. xxxij. ar. vij. Sed tu vide de hoc et ꝓ tho. ĩ secunda scõe q. lxij. ar. v. vbi concludit ꝙ mere trix licite poterit retinere sed si aliquid superflue ꝙ doluꝫ vel fraudez extoꝛsiſſz tenetur eidez a quo accepit restituere.

b Adde pau. de ca. distiguenle ĩter publicaz meretricez ⁊ ꝓstituam in. l. iiij §. sed quod meretrici. ff de cõdi. ob. tur. cãm.

a Adde h̄ q̄ scribit. d. an. hic ⁊ i. c. nouit i. xviij. col. de iudi. ⁊ vide de hoc p̄ Io. de lig. i. c. q̄ sicut de elec. i. vij. col. ⁊ ibi ēt p̄ do. an. p̄ino. ⁊ ad mām cō sciēte vltra scripta h̄ p̄ inocē. ⁊ d. an. viō mlta p̄ bal. i auc̄. ad h̄. C. ō vsur. ⁊ p̄ eūdē bal. i disputa. sua icipiēte statuto cauc̄ q̄ fenerator. ⁊ bar. in extraua. ad repri. i v. denūciationē ⁊ aliqd p̄ ino. i. c. q̄ sic̄ de elec. ⁊ plen⁹ q̄ p̄ aliū p an cha. i reg. possessor li vi. ⁊ mlta egregia dicta in hac mā cōscie vide p̄ do. ias. ō mai. i. §. s; iste i pe car. isti. de actio.

le sit testatorē voluisse falcidiam detrahi. exquo erat sciens ⁊ nō p̄hibuit cōsultus ē vt legatarius restituat ⁊ sic satisfaciat volūtati defuncti nam i dubijs via tutior est eligenda. vt in. c. inuenis. de spō. ⁊ si diligē ter aduertis vī do. An. banc q̄onem decidisse semper ſm taciturn volūtatem defuncti ex qua insurgit obligatio naturalis licet lex positiua aliter disponat in foro contentioso. ⁊ sic voluit indistincte vt illa eq̄tas naturalis p̄feratur in foro anime iuris positiui dispositioni. Aduerte tu nam decisio huius. q. plurimuz dep̄ēdet ex alia. q. an beres sit naturaliter obligatus ad legata integra soluēda de qua plenissime per legistas maxime Bal. in. d. l. cum quis. C. ō iu. ⁊ facti igno. aliquid per canonistas in. c. fi. de solu. Et si tenemus opi. vltramon. qui dixerūt nullā oriri obligationem naturalem cōtra. l. falcidiā cessabūt omnia dicta do. An. fūdata super illa equitate ⁊ obligatione naturali. Si vero tenemus opi. contrariā que videtur placere cōmuniter citramon. tūc in foro iudiciali sumus certi per. c. rainutius ⁊ rainaldus ō testa. ⁊ p̄ auc̄t. s; cū testator p̄realle. iuncta. l. error. C. ad. l. fal. Sed difficultas oritur in foro penitentiali. ⁊ in hoc dicerem aduertendum ad tres casus dūtaxat. Aut enim a principio beres vult vti beneficio l. falcidie in casibus a iure concessis. ⁊ dico q̄ poterit sine aliquo peccato. nec tenetur in aliquo foro penitentiali. hoc apertissime probatur per. d. c. rainutius ⁊ rainaldus. si enim foret aliquod peccatum in retentione falcidie non permitteret ius canonicum falcidiā ita indistincte sicut fac̄ nō distinguendo an defunctus fuerit simplex persona an discreta. quia ius canonicum etiam quatenus disponit in foro contentioso nunquam disponit cum peccato vt in. c. fi. de p̄scrip. ⁊ banc partem indistincte tenet Bald. in. d. l. cum quis. dicens absurdum fore dicere contrarium. ⁊ firmans q̄ eo casu quo beres vult vti beneficio legis fal. nulla oritur obligatio naturalis q̄ lex falcidia resecat legata ipso iure vt in. l. linea margaritarum. ff. ad. l. fal. Itez dic q̄ siqua orta fuerit illa ñ bz effectum ex dispositione legis in contrariuz. que mouetur ex optima ratōe in contrarium vt si defunctus reperit aliquem qui velit esse beres hereditate grauata. ⁊ banc opi. sentit etiaz Bar. in. d. extraua. ad repr̄imēdam in ver. denūciatōem. Ex quo cōcluditur q̄ beres nō p̄t denūciari in foro ecclesiastico vt soluat integra legata. q̄ tenet Bar. in loco p̄all.

Scōs casus ē qñ beres sciēs soluit integra legata ⁊ tūc legatarius tenet cū bona p̄scia q̄ ex quo beres noluit vti. l. falcidie beneficio iam legatarius tenet sibi debitū de iure nāli ⁊ ciuili. ⁊ firmat Bal. i. l. cū qs p̄alle. Tertius casus ē cū bz soluit integra legata ignorāter. quo casu, p̄babilr dubitaf i foro penitētiali. ⁊ puto stādū idistincte iuris positiui dispōni, put voluit bost. vt distinguam⁹ an soluerit p̄ ignorātiā iuris vel facti. moueor p̄ id q̄ dixi. ś. i scōa regula. cū. n. ius positiuū possit ex cā legitima tollere effectum obligationis naturalis. vt in macedoniano, p̄ut. j. subijciam fortius potuit disponere in casu nr̄o in quo dubitaf an obligatio nālis oriatur. Induxit enim ius. l. fal. ex iusta cā adeo q̄ fuit approbata p̄ ius canonicum. vt. ś. dixi quam q̄dē legem induxit cū limitatōe an solueret beres per ignorantiam iuris vel facti. nec in hoc versaf aliq̄ peccatum ergo talis lex est seruāda in foro penitētiali cū ex cā possit quē p̄iuare re sua iuxta nō. in. c. que in ecclesiarum ō cō

iuris ⁊ de iure ñ admitti, p̄batōez ē verū de, p̄batōe directa i p̄riū sec⁹si eēt idirecte p̄ria, p̄batio hoc dicit gl. q̄ nō ē alibi s; d. an. ⁊ imol. i cle. i. i v. secus se narram⁹ de, p̄ba. ⁊ illā glo. alle. ēt d. abb. i. d. c. is q fidē de spōsa. ⁊ idem dicit. d. an. i. c. vidua i fi. de regu. itē q̄ lz p̄ p̄sūptionē iuris ⁊ de iure admittatur, p̄batio p̄ cōfessionē tī p̄ fictionē ñ admittit, p̄batio p̄ cōfessionez sti. vnde nō video iustā cām recedēdi in casu nostro a dispositiōe iuris positiui in foro aīe. ⁊ h̄ de ista. q.

Quinta q̄ō est in eo qui est obligatus ciuiliter tātum ⁊ nō nāliter. Exēplum in eo q̄ scripsit se debere cētum spe future numeratiōis tī in veritate nihil accepit an lapso biennio teneaf soluere in foro aīe. dubium facit q̄ in foro p̄tētioso artatur exquo infra biēnium tacuit vt in. l. in p̄scribus. C. de nō nu. pecu. dixi plene in. c. si cautio de fi. instru. Inno. tz būc nō artari in foro aīe q̄ exquo nil in veritate recepit non obligatur naturaliter etiam biēnio elapso. vnde p̄t de illo patrimonio suo facere elemosynam ⁊ disponere vt vult. hec p̄clusio Inno. placet Io. an. ⁊ ē verissima. lex enim p̄ lapsum biēnij p̄sumpsit veritatē debiti. nō. n. agit obligare debitorē ad id q̄d nō recipit. cū aūt in foro aīe cōster de veritate cessat lex positiua fundata super p̄sumptōe q̄ p̄sumptio cedit veritati. viij. di. veritate. ⁊ facit q̄d in simili notat Io. an. in. c. ij. de vsuris li. vj. ⁊ q̄d legi. ⁊ nō. i. c. tua ⁊. c. is qui fidē de spō. ⁊ tetigi in. c. i. de cōsti. An autē subsit aliquod remediū in foro cōtētioso. post lapsum biēnij. dic vt plene dixi in. d. c. si cautio. Sexta questio ē in eo qui fuit iniuste p̄dēnatus an teneatur in foro aīe ad obseruatōem sententie vel spōte soluere in foro p̄tentioso. Inn. tenet q̄ nō q̄ talis sniа ñ inducit obligatōem nālem neq̄ tollit eā ideo in foro aīe non tenet tali sententie parere. ⁊ in hac. q. p̄nt ex dictis Inno. alique pulchre p̄clusiones elici. Prima cōclusio q̄ in foro[a] aīe nō tenet q̄s parere iniq̄ sētie. Rō huius p̄clusionis q̄ ex iniqua sniа nō oritur obligatio naturalis nec extinguitur si prius erat orta. iuxta illud q̄d leg. ⁊ nō. i. l. iulianus. ff. de cōdi. inde. ⁊ in. l. ab eo. C. quō ⁊ q̄n. iu. dixi in. c. q̄d ad cōsultatōem. de re iudi. q̄d p̄cedit ēt si nō fuit appellatum dūmodo nō habuit aīum p̄firmādi sniam. vt dixi in. c. q̄d ad cōsultatōem. ius aūt positiuū cōpellit ad obseruationem talis sententie post decēdū q̄ p̄sumit iusta. vt in. c. cū inter de re iudi. cū fi. sed in foro aīe statur veritati. vnde nō ē iusta cā recedēdi a iure positiuo in foro aīe q̄ cessat rō super qua se fundat lex positiua. Secūda cōclusio obtinens iniustā sniam tenetur in foro aīe restituere quicquid inde fuerit cōsecutus. h̄ cōclusio, p̄batur q̄ retinet alienum. nam vt dixi sniа iniusta nō tollit nec inducit obligationem naturalem. ⁊ lex mandauit vt sniа māda ref executiom q̄ p̄sumpsit p̄ro iusticia sentētie. ergo cū in foro aīe cōstat de cōtrario teneī ad restituti onem q̄ peccatum nō dimittitur nisi ablatū restituatur. vt in. c. cum tu. de vsur. ⁊ in regula peccatum de re. iur. li. vj. Tertia cōclusio si in foro cōtētioso cō staret p̄ cōfessionem illius qui obtineret sniam de illius iniusticia cassaretur illa sentētia etiam in foro iudiciali. Nō singulariter banc cōclusionē. rō est q̄ vt p̄dixi sniа iniusta sustinetur ex sola p̄sumptione iusticie s; p̄ p̄sumptionem iuris ⁊ de iure admittitur, p̄batio in cōtrariū p̄ cōfessionem illius in cuius vtilitatem ius induxit illam p̄sumptōem. vt nōt. in auc̄. sed ⁊ iam necesse. C. de dona. aī nup. q̄d est nō. ⁊ ad h̄ dictum scias allegare dictū Inn. h̄. ⁊ vide q̄d dixi in. c. is qui fidem[b] de spō. Quarta conclusio succumbens iniuste nō dz etiam in foro anime sponte parere sentētie q̄ induceret victorem ad peccādū supple nisi babebat animum donādi q̄ tunc ille non peccaret recipiē.o. sic intellige dictū Do. hic. sed ad mādatū iudicis nō peccat parēdo iniuste sniе q̄ iu-

ita dic̄ nota biliter bal. i cōclusioni bus speculi i ti. de cōsef. i. iij. colū. de quo vide p̄ d. an. i. d. c. is q fidez. ⁊ q̄ p̄ p̄sūpti onē iuris et de iure ad mittaf, p̄batio i p̄riū tz anch. i. c. i. ō consef. li. vi. ⁊ dicit q̄ de hoc ē gl. fin. i auc̄. s; iam necesse. C. ō dona. ante nup. idē dic̄ pau. de ca. i. l. q iurasse §. i. ff. de iurē. vbi etiaz post glo. ibi multum nō. dic̄ q̄ lz p̄ iuramētū a p̄te delatū nō admittatur, p̄batio. vt. l. nō erit §. dato. ff. de iureiur. admittit tī p̄ batio p̄ confessionem ⁊ roma. i rep. l. admonendi. ff. de iure iuran. ⁊ do. ab. in. c. cuz contigat de of. dele. vbi etiā alle. in no. i. d. c. cū dilecta de rescript. ⁊ vide bald. ad idez i. l. siqs instituaf. §. si qs sub cōditione i fi. ff. de here. institu. ⁊ auc̄. ad hec i āte pe. col. C. de vsur. vide ēt ab. i. c. cū cessante de ap. ⁊ gl. i auc̄. illud de equado. et adde supradictis q̄ est verus q̄ admittit̄ p̄batio p̄ cōfessionē ēt si p̄fessio cēt ficta vt volu it bar. i. l. ab sēte i vt. q̄ro circa. ff. de

penis quem ſecutus eſt ancha. de conſeſ. li. vi. i. c. ij. ꝛ pro hac ampliatione bar. vide tex. ſing. ꝛ ibi bal. i. l. pe. C. de interdic. ma. et idem in terminis late examinando determinat bar. i conſi. ſuo. quod incipit a dño Ci. de bonia in car. x. in. v. col. ꝛ. ſ. alleg. glo. i. d. auč. illud al. ꝑ ſingulari. ancha. in repe. c. in pntia de proba. in pri. vide ēt pleniſſime ibi per do. an.

a Vide repe. imol. i. c. quoniaꝫ omne de p/ſump. i. viij. car. ſup glo. i ſi. vbi neli⁹ q̄ alibi ꝛ qđ plene nō. ancha. in rep. regu. poſſe ſ ſoꝛ in vi. et vide bal. in l. ij. in fi. C. de fideiuſſ. vbi dicit q̄ ille q̄ pſcrip ſit nō ē tut⁹ iure poti ꝛt vide glo. in c i. de cōceſ. prebē. ꝛ de iſta. q. vide multū ple/ne p rai. i ti. de preſcrip. v. itez pone qđ eſt cōpleta pſcriptio vbi plene arguēdo ad vtrāq; ptez vt inclinare q̄ non teneāt reſtituere niſi ꝓſciēcia eū remorde at. ꝛ late et eleganter in ſminis poſt hoſt. i ſū. ō pſcrip. ver. quicquid di cant legiſte ſub. §. q̄ exi/guntur in p̄ ſcripttōe et v. ſz quid ſi iā cōpleta p̄ ſcriptiōe cō ſcia rei alie/ne. Et etiaꝫ vide gl. xiiij q. iij. c. ſi res ꝛ i. c. ſi virgo xxxiij. q. ij. Et de hoc vide oio in terminis p bal. i auč. ad hec in. vj. co lū. verſi. ve nio ergo ad. q. foꝛ. C. de vſur. Et. de b ēt vide p bal. in l. cuꝫ qs. C. ō iur: ꝛ fac. ſgno. vbi tz q̄ ſit dicium redditur in inuitum. vt in. l. inter ſtipulantez §. ſi ſtichū. ff. de verbo. obli. ꝛ i. c. itellexim⁹. ō iud.

Septima qō ē an tutus pſcriptione teneaſ ſibi fa ceꝛ ꝓſciaꝫ i foꝛo aīe: ego hāc. q. plene tetigi i. c. vigi lāti. de p̄ſcrip. ꝛ dic vt ibi. ſed vt ibi nō deſint dicta doc. hic ſcias q̄ Inn. i effectu voluit diſtinguere in ter p̄ſcribentez bona fide ꝛ mala fide. vt primo caſu nō teneaſ ad reſtitutiōez ſcō ſic. ꝛ banc opi. tenuit Jo. an. i regula poſſeſſoꝛ ō reg. iur. li. vj. vbi plene ꝓſequtur. ꝛ multi tenuerūt ꝛ ē cōis opi. canoniſtarū ſz do. an. voluit magis rigoroſe procedere propter opi. quoꝛūdā theologoꝝ que ē i ꝓtrariū. ſ. vt ſupue niēte ſciētia rei aliene⁹ teneaſ ad reſtitutiōez in foꝛo aīe hicz ſupueniret poſt ꝓpletā p̄ſcriptiōez diſtīguit n. ipe hic. q̄ aut qs pſcripſerit ꝛ. ignoꝛātē et teneāt ad reſtitutōz qz poſito q̄ lex ō p̄ſcriptōe loquēs ſit fun data ſup aliq̄ eqtate nō tñ ē tanta eqtas ex parte pre ſcribētis q̄ta ē eqtas ex pte ei⁹ ꝛ quē p̄ſcribitur ex quo ē ignorās. ſi aūt p̄ſcriptio fuit ꝓpleta ꝛ ſciēteꝫ dū tñ pſona ſit diligēs ꝛ ſagax tūc ſubdiſtinguit. aut eniꝫ habuit illā rē ex titulo lucratiuo ꝛ teneāt ad reſti tutiōez qz ſz ex pte illi⁹ ꝛ quē p̄ſcribit deāt negligen tia nō tñ ſubē tāta eqtas ex parte p̄ſcribētis quanta ſubē ex pte illius ꝛ quē p̄ſcribit. aut habuit illā rem ex titulo oneroſo. puta ex empto ꝛ tunc dicit q̄ non teneāt ad reſtitutiōez qz nō debet ꝛcurrere dānū pro pter alterius negligētiā. ſi enī reſtitueret nō bēret re greſſū de euictiōe ꝛ illū a quo habuit cām. ſentit tñ q̄ ſi is ꝛ quē ē p̄ſcriptū vellet ſoluere p̄ciuꝫ ꝛ melio/ratōez rei q̄ tūc teneāt in foꝛo aīe ad reſtitutiōez. Quare aūt i caſib⁹ p̄dictis nō teneāt ad reſtitutio/nē i foꝛo iudiciali tñ i foꝛo aīe ſic ſcōz ſuā opi. rñdet qz foꝛ iudiciale p̄ſcriptiōez iduxit vt litiū ſit finis ꝛ vt magis timeaſ ipz foꝛ ſz i foꝛo pnīali attēdit ſolū eqtas. Aduerte hec potuiſſent dici aduerſus ius ci/uile ſz nō aduerſus ius canonicū nā ēt q̄tenus ē foꝛi iudicialis nō inducit aliqd ſciēter cū periculo aīe ali cuius imo dicit q̄ oī ꝓſtitutioni ē derogandū que ſi ne peccato ſuari nō pōt. vt in. d. c. ſi. de p̄ſcrip. facit rō. c. matheus de ſimo. dū ibi alle. illud euangelij. Quā cōmutatiōez dabit homo ꝓ aīa ſua. Itē quid ꝓdeſt hōi ſi vniuerſū mūdū lucreāt aīe vero ſue de/trimētū patiaāt. q̄ſi dicat nihil. vñ nū q̄z ius cāonicū fundādo ſe ſup veritate iducit aliqd cū peccato. cū ergo ius canonicū i oib⁹ mēbris formatis p d. an. inducat ꝛ approbet p̄ſcriptiōez ꝛ vult q̄ poſſit pre ſcribēs ſe ex ſua p̄ſcriptiōe defendere ergo nō eſt di cēdū q̄ peccat p̄ſcribēs ſi nō reſtituit ſupueniēte ſci entia. ſi aūt nō peccat nō obligaāt ad reſtitutiōez. q̄ aūt p̄ſcriptiōe poſſit ſe defendere p̄ſcribens ēt ꝓtra ignoꝛātē ꝓbatur. vt i. c. ij. de p̄ſcrip. li. vj. vbi pz qđ ēt ꝛ eccleſiā pōt ſe ōfendere q̄ p̄ſcribēs titulo lucra tiuo boc idē poſſit ēt ꝛ eccleſiā. ꝓbatur i. c. apoſtoli ce ō dōa. tene ergo indiſtincte q̄ nō teneāt ad reſtitu tiōez qz tutus ē iuris diſpoſitōe q̄ potuit ex cā rem vni⁹ dare alteri. vt in. l. itez ſi verberatū. ff. ō rei vē. ꝛ in. l. antiochiēſū. ff. de priuile. credi. ꝛ nō. i. c. que i eccleſiaꝝ de ꝓſti. ꝛ. i. l. fi. C. ſi ꝛ ius vel vti. pu.

Octaua qō an tutus in foꝛo iudiciali exceptione odioſa veluti macedoniani teneāt reſtituere pecuni/am ſibi creditā nō obſtāte exceptōe ſibi cōceſſa per ius poſitiuū. Inno. ꝓcludit eū nō teneri. mouet du abus rōnib⁹. Prima qz illud ius emāauit nō ſolū i odiū creditoꝛis ſed ēt ꝓpter bonū publicū, vt ide euitetur moꝛs ſeu expeccatio moꝛtis parēcuꝫ. ff. ad tutus in foꝛo conſcientie ita dicit tenuiſſe q̄ndaꝫ. d. pe. vltra. auditoꝛē dñi legati bononien. in publica diſputa. ꝛ ideꝫ tz inno. i. c. cura paſtoralis i ſi. de iurepa. ꝛ vide per ang. i rep. l. ſi certis annis i. i. car. C. ō pac. Sz limita ſing. vt per. d. an. i. c. ſi diligenti. i. vj. col. de preſcri. ꝛ de iſto articulo vide etiā late p ab. ꝛ imol. poſt glo. ꝛ doc. i. d. c. vigilāti de preſcri. ꝛ p imol. i. d. c. cura de iurepa. ꝛ p bal. i. d. c. i. §. ſiquis p. xxx. ſi de feu. fuerit contro. inſ do. ꝛ agna qō nō bar i extraua. ad repri. i. v. p denun ciationem ꝛ de. q. iſta vide p āg. i rep. l. i. C. de iudi. cu ius verba refert imo. in rep. d. c. ſi. de p̄ſcri. Et an per p̄ſcriptōez intelligaāt ſublata ac/tio nālis ꝛ ciuilis po/nit Bal. i d. auč. ad h Et q̄ ma/laſi. ſupue/niens poſt cōpletaꝫ p̄ ſcriptōem nō obliget ad reſtitu/tōem ē op. tex. in. c. ve niens in ſi. v. ſi vero ñ dū ꝓſuma ta ēt de p/ſcrip. queꝫ ad hoc ſin gulr pōde rabat. do. frā. ō are. in voce le/gēs ſz poſ/ſet reſpon/deri q̄ ille tex. loquit/ur in foꝛo ꝓtrioſo ñ in foꝛo cō/ſcientie ſed hec ſolutō faciliter eli dit q̄ ius cano. in p/ſcrip. nō di ſcrepat a foꝛo cōſciē tie vt pz in c. ſi. de pre/ſcrip.

macedo. l. j. Scōa rō ē melioꝛ ſm euꝫ qz nihil eſt a/pud filiūfa. cuius dñiuꝫ non bz. nec pecunie ſibi nu merate dñiuꝫ i eū tranſmittit. aduerſus vero actōez contra eū ꝓpetētez bz legitimā exceptiōez ſibi datā ab illo q creditoꝛi actōez dedit ꝛ ió p talē exceptio/nez tutus ē ſcōm euꝫ. prima tñ rō ē verioꝛ ſz boſti. hoc dictū ſuuꝫ videtur tēperare Inno. ꝓpoſe ſi. gl. ſue. ſentit enī ꝛ debere ꝓcedere niſi cā ꝓpter quaꝫ lex fuit mota ceſſaret i illo cāu. puta qz creditoꝛ mu/tuauit filiofa. ꝓpter charitatē parētū qz vidit filiū in aliquo piculo ꝓpter qō indigebat pecunia. tūc enī teneāt i foꝛo aīe reſtituere. do. an. dic ꝓfeſſoꝛē debeāt examinare tā mutuātē q̄ſ filiūfa. ꝛ ſi cōſtat q̄ mutua uit pecuniā ob necē patris tūc qz quilibet ē i turpi tudine putat idē dicēdū qō. ſ. dixi ſcōm euꝫ i mere/trice. q̄ſi ſentiat q̄ nō teneāt reſtituere creditoꝛi ſed pauperib⁹ exquo turpiter acquiſiuit. ſi ār cōſtat q̄ ex charitate tūc tenet cū Inno. vt teneatur ad reſtitu tionem. in dubio autez dicit q̄ lex poſitiua preſumit q̄ mutuaunt in necem patris ſz lex cōſcientie preſu/mit q̄ ꝓpter charitatem. ergo in dubio maioꝛ eſt lex conſciētie. ſ. vt reſtituat qz in reſtitutione nullum verſatur periculum aīe. ſz in cōtrario pōt ſubeſſe pi culū qz forte mutuauit ex charitate. Ego dico q̄ ex mutuo facto filiofa. oꝛitur obligatio nālis ꝛ ciuilis ſz beneficio iuris cōpetit regulariter exceptio. vt in. l. i. ff. ad mace. nō. Bar. in. d. extraua. ad reprimědaꝫ in ver. denūciationem. Quādo autē exceptio nō cō petat ꝛ qſi ſic. pōt dari regula iudicio meo in vtroq; foꝛo vbicū q̄ creditoꝛ nō fuit in culpa mutuādo tūc exceptio macedoniani nō cōpetit in foꝛo iudiciali. ꝛ per ꝓns fortius nō cōpetit in iudicio aīe. Si aūt cre ditoꝛ fuit in culpa tūc exceptio cōpetit ꝛ ſuū effectū operatur in vtroq; foꝛo. ꝓma pars huius regule ꝓ batur in. l. iij. ff. ad mace. vbi dicit q̄ ſigs credit ali/quē patrēſa. nō vana ſimplicitate deceptus nec iuriſ ignoꝛātia ſz qz publice paterf. reputabatur. ꝛ ita ba bebaāt in ꝓtrahendo ꝛ ſi. ceſſat ſenatuſcōſultum. ad idē bo. tex. in. l. macedoniani. C. e. vbi dicit q̄ ceſſat auctoꝛitas ſenatuſcō. quotiens quis mutuaunt pecu nias filiofa. ad neceſſarios ſumptus quos patris pi etas veriſimiliter nō recuſaret. ꝛ nō illum tex. Et rō illoꝝ iurium nō eſt alia niſi qz nō reperitur credi/toꝛ in aliqua culpa ꝓpter quam fuit inducta illa ex ceptio. idē ergo in alijs caſibus in quibus ceſſat cul pa creditoꝛis. ꝛ videtur de mēte Bar. i. d. extraua. ad reprimědā. Secunda pars regule ꝓbatur rōne nā ſz ex tali mutuo oꝛiatur obligatio naturalis ꝛ ciui lis tamē potuit lex ex cauſa iuſta ꝛ honeſta illius ob ligationis efficaciam tollere. ꝛ in effectu priuare cre ditoꝛem debito ſuo ſicut facit in vſucapione ꝛ ſi. ad boc quod nō. in. d. c. que in eccleſiarum. ꝛ hoc aper te videtur de mēte Bar. i. d. extraua. vbi dicit q̄ de nunciatio euangelica non habet locum cōtra filium/fami. ratione obligationis naturalis qz efficacia illi/us eſt eliſa ꝓpter auctoꝛitatem legis ex iuſta ꝛ hōe ſta cauſa diſponentis. ꝛ ſic aperte ſentit q̄ non teneāt reſtituere etiam pauperibus. nam ſi peccaret in reci piendo pecunias haberet contra eum locum denun ciatio euangelica vt in. c. nouit de iudi. ꝛ vide per ca noniſtas in. c. ſi. de ſolu. ꝛ pro hac parte facit quod dixi in ſecunda regula ſuperius alle. ꝛ idem dic vbi/cū q̄z naturalis eſt eliſa a iure poſitiuo ex iuſta ꝛ ho/neſta cauſa maxime fundata ſuper aliqua equitate naturali. ex quo ī fero q̄ mulier que iuuatur vellcia

no in foro iudiciali nõ teneť ad soluẽdũ in foro peni tentiali nec põt ecclesie ônũciari qõ ẽt bar. firmauit in loco ꝓalle. sicut. n. is qui prescripsit tutus ẽ i foro aie ex dispõne legis ita ꝛ iste filiusfa. ꝛ hoc satis voluit Jnno. hic. Ad vnũ tñ aduerte. nã cũ hodie saltem inter christianos si soleat sequi parẽtũ mors ex mutuo fcõ siliosa. videť qꝫ debeat cessare senatusco sultũ qz cessante cã dz cessare cõstitutio. xvi. q. i. gnãliter. ꝛ sic in vtroq3 foro debebit obligari ad restitutionẽ. qõ satis vr de mente Jnno. i vltia sua qõe, vbi dicã. Nona qõ ẽ i eo cui res aduocari põt petita restitutiõe in integrũ iure spãli vel gnãli an añquam implorať teneat in foro aie rẽ illã restituere. Sol. in no. qꝫ exquo cõtractus tenuit mero iure nõ tenetur ad restitutionem nisi is qui põt petere restitutionez lesus eẽt malicia ꝓbentis. ꝛ nõ ħ vltimũ. secus dicit qsi cõtractus eẽt ipso iure nullus. puta ex defectu solẽnitatis vt qz res ecclesie fuit vendita sine solẽnitate debita ꝛ res minoris sine decreto. tũc enim teneť illã restituere qz nõ hz iustũ titulũ ꝛ bonã fidẽ. nã hic titulus ꝓ nõ titulo bñdus ẽ. Do. an. quo ad ꝓmã ptẽ qsi cõtractus tenuit sz cõpetit restitutio an solũ tenetur restituere i foro aie in quo fuit deceptus venditor dicit qꝫ si vẽditor veriſimiliter sciebat verũ ꝓciuz rei qz erat ꝓsona sagax tũc videť illud modicũ quod valebat vltra hẽre, ꝓ derelicto. ꝛ iõ nõ teneť emptor sibi facere cõsciaz. ꝛ idẽ dicẽdũ i ꝓsona emptoris si fuisset eodẽ mõ i ꝓcio lesus. Si aũt vẽdẽs eẽt ꝓsõa ignara tũc teneť emptor sibi facere cõsciaz eo qꝫ plꝰ valebat. Jdẽ dicit si prelatꝰ vẽdidit vel aliꝰ ,pcurãs facta alterius. nã lz sciat verum preciũ tñ non debuit vendere pro minori ꝓcio. ar. in. c. ij. de dona. Ad uerte primã ptẽ sue distinctõis puto verissimaz ẽt in magna quãtitate qz videť tũc vẽditor dõare exquo sciẽs verũ valorẽ vendidit pro valde minori. vt nõ. doc. in. l. ij. C. de rescin. vẽ. ꝛ in. c. cũ dilecti de emp. ꝛ vẽ. ꝛ facit regula sciẽti ꝛ cõsentiẽti ó re. iur. li. vi. ꝛ regula cuius ꝓ errorẽ. ff. de reg. iur. Quo ad secundam partẽ dic qꝫ si emptor decipit vẽditorẽ dolo in precio quãtũcũqz modico[a] teneť in vtroq3 foro. vt l. iulianus. §. vẽditor. ff. de ac. emp. nõ gl. i. l. i cause ff. de mino. ꝛ in. c. cũ dilecti de em. ꝛ vẽ. Si aũt dolꝰ nõ dedit cãm ꝓcui nec incidit i ꝓctu ꝛ tũc aut ẽptor sciebat rem plus valere ꝛ venditor ignorabat ꝛ dic qꝫ in foro aie teneť restituere qõ plus valebat quia egit cõtra iusticiã nãlẽ decipiẽdo taltẽ, primũ i ꝓcio. facit. xiiij. q. iiij. quicũqz. ꝛ melius i. c. i. de em. ꝛ vẽ. ꝛ sentit Jo. cal. i. c. nauiganti ó vsur. Et qꝫ dz licitũ eẽ ꝓbẽtibus se decipere vsqz ad dimidiam iusti ꝓcij vt in. d. l. in cãe. dic ſm ino. i. c. i ciuitate. de vsur. qꝫ illud ,pcedit iure fori nõ iure poli. i. quo ad deũ non ,pcedit. sed ius positiuũ noluit ꝓ modica lesione dare actionez i odiũ litiũ. ꝛ qz boies oi die sup ħ litigarẽt ꝛ ꝓ hoc vide bo. glo. x. q. ij. hoc ius ponectũ. in v. ꝛ plus. que dicit ecclesiã nõ debere recipere preciũ vltra verũ valorẽ rei oblatũ qõ nõ. Si aũt vterqz fuit ignorãs ꝛ emptor ꝛ vẽditor sed re ipsa interuenit deceptio in ꝓcio põt dubitari an scia supueniẽte teneat restituere id i quo alius fuit deceptꝰ. ꝛ credo qꝫ sic si a principio emisset pro vero valore si illõ sciuisset secus puto si nõ emisset ꝓ illo precio. dz tñ restituere rẽ exquo vult alter restituere precium exquo nõ vult supplere iustũ ꝓciũ. ar. bo. i. l. in fundo ff. de rei vẽ. ꝛ in. l. siquis cũ aliter. ff. de ver. obl. vbi parificãtur deceptio re ipsa ꝛ ex ꝓposito. Quo ad secũdã ptẽ qõnis Jnno. qñ cõtractus fuit nullꝰ ex defectu solẽnitatis do. an. dicit se credere qꝫ hoc licite teneat i foro cõsciẽtie qz quãtũ ad metas iuris naturalis ibi ẽ verus titulus quãuis deficiãt solẽnitates ponitur. iõ i foro aie tz cũ bona cõscia exquo nõ subest deceptio ꝛ affuit legitia cã alienãdi. ꝛ nota bñ ħ dictũ qz sepe occurrit in practica. ꝛ adduco ad huius dicti cõfirmationẽ nõbile dictũ Jnno. i. c. qõ ficut. de elec. vbi dicit qꝫ si electio tenuit de iure nãli s. rõne consensus eligentiuz lz fit nulla ꝓpter solẽnitates iuris positiui nõ seruatas nõ teneť electꝰ in foro conscie renũciare qz habuit fundamẽtũ naturale. ius. n. positiuũ adinuenit solẽnitates, ppter periculũ ecclesiarũ ꝛ deceptiões euitandas sz cũ omnia cessant i casu occurrenti nõ ẽ i foro cõscie de illaruz defectu curãdũ. qõ singulariter nõ qz facit ad multa

Decia qõ ẽ i eo q ĩmoderate aliqd vltra debituz extorsit vel aliquid accepit ab aliquo seu lucrať i aliqua negociatione illicita. an teneať ad restitutionẽ in foro anime. So. ex dictis Jnno. pñt i hac. q. colligi tres cõclusiones. Prima cõclusio sit ista vbicũqz lucrať quis aliqd vltra debitũ ex licito exercitio ita qꝫ nõ hẽt iurisdictionẽ puniẽdi puta qz ẽ aduocatusᵇ vel medicus vel cursor vel exercẽs licitã negociationẽ non teneť restituere qcqd vltra debituz fuerit lucratus. exquo sine dolo malo illud bñit alle. c. nõ sane ꝓalle. xiiij. q. v. nisi forte in medico aliquid speciale dicas. vel nisi tãtũ eẽt ĩmoderate exactũ qꝫ index ex officio suo ad illud restituẽdũ deberet exigentem cogere tũc. n. in foro penitẽtiali ꝓcipietur ei vt restituat. dicit tamẽ qꝫ in casu in quo nõ artať ad restitutionem prudenter facit si oĩa in elemosynã largitur alle. xiiij. q. v. qui habetis. ꝛ c. nõ sane. dicit tñ qꝫ nõ dãnaret illos si talia lucra heredibus relinquerent ꝛ nõ ħ dictũ singulariter maxime pro intellectu illiꝰ c. non sane. nam expresse sentit qõ. s. dixi in meretrice vt illud. c. loquať cõsultiue i illa pte, erogatõis fiẽ de in pauperes. Secũda cõclusio ẽ qꝫ si habens officiũ cũ iurisdictiõe ita qꝫ si rõne iurisditõis potuisset exprimere aliquid ꝛ aliquid vltra debitum fuit exactus tenetur ad restitutionem indebite exactorum ꝓ. d. c. non sane. in ꝓnci. ꝛ i. q. vij. sancimus. et C. quod me. causa. l. pe. ꝛ fi. Tertia ꝛclusio exercens illicitas negociatiões vel alias iniuste acquirẽs aliquid sine calũnia alicui facta teneť in foro aie qcquid fuerit lucratus in pauperes vel in alios pios vsus erogare. ar. xvij. q. iiij. siquis contumax. ꝛ i. c. magne ꝛ in. c. quod super bis de voto. facit. c. cum tu in fi. de vsur. Do. an. quo ad primam conclusionem putat dicendum qꝫ si cõscientia repulsat vel remordet in eo qõ ĩmoderate exactum ẽ tunc sequenda est cõscia vt in. c. lras de resti. spo. ꝛ illud est restituẽdũ aut pauperibus erogandum. si aũt non facit sibi de hoc cõsciam ꝛ tunc dicitur qꝫ de hoc tenetur sibi facere cõsciẽtiã cũ hac tamen moderatione. Si enim dans vltra debitum erat persona sagax ꝛ discreta ita qꝫ verisimiliter sciebat qꝫ donabat vltra debitũ tũc videť ex sua liberalitate donasse ꝛ tũc recipiens non tenetur sibi facere cõsciaz nec tenetur ad restitutionẽ nisi velit. Si vero donauit nescius ita qꝫ non ex proposito vel erat iuuenis parum sagax aut ,pdigus seu donauit exactus ꝛ tũc tenetur recipiẽs sibi facere conscientiam de eo quod recepit vltra debitum ita qꝫ tenetur in foro anime ad restitutionem Attende qꝫ hoc dictum do. an. differt a dictis Jnn. respectu pue quãtitatis. nam vbi ĩmoderate aliqd fuisset exactum voluit inno. qꝫ fieret restitutio i vtroq3 foro. placet mihi plus opin. Do. antoni. nam ex quo scienter aliquid bũit vltra debitum venit cõtra equitatem ꝛ iusticiã nãlem merito tenetur ad restitutionẽ ar. xxiiij. q. i. nõ afferamus. ꝛ in. d. c. i. ó em. ꝛ vendi. ꝛ videtur de mente cal. in. c. nauigãti ó vsu. vbi cõcludit neminez debere ex proposito aliquid plus vel minus debito emere alia parte ignorante. ꝛ pondera dictum Jnnocẽ. in eo qꝫ dubitauit an in

a Emẽs rẽ modico mĩori ꝓcio iusto teneť ad restitutionẽ adõ nisi vẽdẽs sit sagacissima ꝓsõa vt ħ p do. an. in pe. col. i vs. quintus ꝛ sext⁹ casus. ibi qꝫ sit modicũ ꝛc. ꝛ idẽ dic do. ab. pa. i. c. i. de emp. ꝛ vẽ. ꝛ vide, ẽt p eũdẽ d. ab. ꝛ p do. an. i. d. c. i ciuitate ó vsu. ꝛ p pe. de anc. i reg. peccatũ in y. q. prin.

b Vtruz aduocatꝰ teneať restituere siqd exegit vltra debitum ꝛ qd de medico. ꝛ de ħ vide p archi. i d. c. nõ sane ħ al. vbi dicit qꝫ aduocatꝰ teneť restituere qꝫ imoderate exegit vel ꝓ iusto ꝓmio

medico eēt aliquid ſpāle ⁊ nihil allegauit. Ego dico q; ī ar. oprīe facit. l. ſi medic⁹. de va. ⁊ extraor. cog. vbi dicit͛ q; dat͛ officiū ad reſcindendaz vēditionem medico fcām p ifirmū durāte ifirmitate q2 vī ħ fe/ciſſe, ppter ſanitatē recuperādaz ⁊ timoꝛē vite ꝑden de ⁊ ſic vī q; ſi dat͛ aliquid medico vltra debitū illō nō vī datū ex mera liberalitate ſed potius ꝓp volun tatē euadēdi. ⁊ ſic vī poſſe repeti ī vtroqz foꝛo. ⁊ nō bñ illā. l. ſic īductā cū dicto Jnno. ħ. Undecima qō ē de eo qō qs lucrat͛ ī ludo an ſubiaceat reſtituti om ſaltē ī foꝛo[a] aīe. Jnno. dicit q; ſi iſte fuit tract⁹ ad ludū nō teneť reſtituere q2 non videť dolo feciſſe. ſi vero alīū traxit reſtituere teneť quaſi dolo fecerit. ſi aūt aliquid amiſit pōt repetere vel forte melioꝛ erit cōditio poſſidētis. ar. ff. de cōdi. ob tur. ca. l. vbi aūt ⁊ vī per illā. l. itelligere iſtud mēbꝝ qñ vter qz fuit ī turpitudine. dicit tamē Jnno. q; ſi recreatōis cā mo dicū ludit ⁊ lucrat͛ reſtituere nō teneť. ar. ff. de alea. p totū. ⁊. xiiij. q. v. ñ ſane. ⁊. ff. ſi quadrupe. pau. fe. di. l. i. Jo. an. remittit de hac mā ad nō. ī ſūma de ex/ceſ. prela. §. vnico. ſub. §. clericus vo. ⁊ p Rai. ī ſi. ſcde partis. ⁊ per btūm tho. ſcda ſcde. q. xxij. ar. vij. ⁊ in. c. clerici el grāde. de vi. ⁊ bone. cleri. do. an. pu/tat idiſtincte reiecta illa diſtinctione Jnno. an fiat re creatōis cā vel nō. vel modicū ſit lucrū vel īmodera tū an ſit attract⁹ vel attrabit tenēdū q; lucrū ſubiace at reſtitutioni. ſicut. ſ. dixi poſt eū ī meretrice ⁊ ma/thematico q2 nec recreatio nec īmodicitas aut atra/ctio excuſat quē a peccato ⁊ iō ī foꝛo conſcīe tenetur lucrū ſm eū reſtituere. Ego de iſta. q. remitto te ad ea que plene dixi ī. d. c. clerici de vi. ⁊ bo. cle. ⁊ vide gl. ī. c. eps. xxxv. di. ⁊ p bal. ſup rubꝛica de cōdi. ob tur. cau. vbi iter cetera ponit tres caſus ī quibus in dubitāter pōt lucꝝ reperi. Primus ſi ille ludus erat prohibit⁹ p legē cōem ſeu municipalē. ſecūdus ſi fu it lucratus ei qui nō bēbat plenā adminiſtrationem pecunie vt filiofa. ſuo vel monacho. Tertius ſi fuit lu cratus cū falſis taxillis. nā hoc caſu pōt ille puniri ō furto vel ſaltē extra ordinē coerceri ar. l. falſus. ff. ō fur. qō nō. ⁊ vide pleniſſime de oī ludo vbi te remiſi ⁊ tene mēti opi. do. an. que ſatis eſt tuta ī foꝛo aīe.

Duodecima qō ē ī hypocrita q multa bona acq fuit ſub noīe boni xp̄iani an teneat͛ illa reſtituere. et cōcludit q; ſic[b] q2 p fraudē acquiſiuit. xiiij. q. v. c. ſi. dicit tñ ſub dubio foꝛte q; hoc dz reſtituere deo ī ele moſynā. ⁊ nō illi qui dedit. q2 ille cōſecutus ē a deo mercedē ſuā ex quo dedit cōtēplatiōe dei. ar. eoꝝ q nō. ī. c. ex trāſmiſſa. de deci. ⁊ nō ħ dictū ⁊ de mā vi/de ī ſūma de pe. §. ſi. ⁊ puto q; ēt ī foꝛo iudiciali ꝑñt ħ bona ab eo extoꝛqueri q2 nō ſūt ſua ſz eccleſie vni uerſalis ſicut cetera bona eccleſiaſtica. ar. xij. q. i. vi/dentes ⁊. c. requiſiſti de teſta. adduco optimū ſimile ſicut enim datum filiofa. cōtēplatione ꝑris vī datuz ipſi ꝑñ ⁊ acquirit͛ patri ex quo pater fuit cā, prima ⁊ īmediata ipius donationis. vt le. ⁊ nō. maxīe p bar. ī. l. ſed ſi plures. §. ī arrogato. ff. de vul. ⁊ pup. ⁊ idē ī donis ſcīs ſpōſe vt ibidē nō. p bar. ita donatū ei q videbat͛ quaſi ſcūs ſub noīe boni xp̄iani vī donatū deo q fuit cā, prima ⁊ īmediata illius donatōnis qō bñ nō. Tertiadecīa qō ⁊ vltima īno. ē qd ſi īpera toꝛ vel alius p̄ceps faciat ſine cā cōſtitutionē ꝯ ius nāle. puta q; dñia rerū trāſferantur de vno ī aliū ſi/ne cā. ⁊ quid ſi cōſtitutio fuit a p̄cipio iuſta ex cauſa illa tñ cā ceſſat nūc ī caſu de quo agit͛ an talis con/ſtitutio ſit ſeruāda. Et dicit Jnno. q; ī p̄mo caſu qñ nulla ſuberat iuſta cā ſtatuendi ꝯ ius nāle ſiue diui/nū talis cōſtitutio ſi ē ſeruāda ī foꝛo aīe ⁊ ēt ī foꝛo iu diciali. p ea que nō. ī. c. que ī eccleſiarū ō cōſti. ⁊ idē voluit bar. ī. l. oēs populi. ff. de iuſti. ⁊ iur. ⁊ ī. l. fin. C. ſi ꝯ ius vel vti. pu. Jn alio vero cāu cū a p̄ncipio fuit iuſta cā ſtatuēdi ſz ī caſu occurrenti ceſſat illa cā dicit q; cōſtitutio ē ī vtroqz cāu reſtrīgēda ad caſuz ī quo emanauit. exēplū cōſtitutio q̄ dat exceptionez macedoniani emāauit ex iuſta cā ⁊ rōnabili vt ſ. di/xi ſi tñ certuz eſſet q; illa cauſa ob quā emanauit nō ſubeſſet. puta q2 ob neceſſitatez fuiſſet pecunia nu/merata debet ceſſare exceptio ⁊ peccaret ſcōm eum q defenderet ſe illa exceptiōe. ⁊ nota ſingulariter ħ dictū q2 vt. ſ. dixi bodie cōiter mutuat͛ filioſa. ob ne ceſſitatē ⁊ iuſtā cām nō aūt, ppter necē parētum. nec vidi nec audiui q; tpib⁹ nr̄is ſecuta ſit moꝛs p̄ris ex tali mutuo. vñ videť q; ſaltem ī foꝛo penitētiali ceſſa re dz bodie illa exceptio ⁊ ſic poſſet denūciari filiuſ/fa. rōne peccati ī foꝛo eccleſiaſtico. ⁊ ſic puto limitā/dū bar. q aliud ſentit ī. d. extraua. ad repꝛimenda ī v. denūciationē. qō tene mēti. refert tñ Jnn. aliquos dicere q; exquo cōſtitutio emanauit ex iuſta cā ꝯ ius nāle ſz poſtea eueniat caſus in quo ipa cā ceſſat niſi ſit caſus qui a iure excipiat͛ nihilominus ē cōſtitutio obſeruanda gnāliter. ar. ſ. de cōſti. c. i. ⁊. c. ſi. nec. n. ē expediēs nec poſſibile oēs particulas cōpꝛehēde re ſigillatiz. vt ī. l. nō ꝑñt. ff. ō le. ⁊ ita ſimpliciter trā ſit ħ Jnno. Do. an. cōcoꝛdando p̄mū dcm cū ſcdo dicit ſe putare q; ſi lex ſtatuat aliqua ex cā legitima ⁊ indiſtincte loquatur ⁊ ī oīb⁹ cāibus ꝑſumit cāz pꝛo cedit ħ vltīa opi. ſi aūt nō ꝑſumit cām ī oībus caſi/bus vel ſaltem de defectu cāe pōt cōſtare p moduz pꝛobandi a lege non repꝛobatum tūc pꝛocedit p̄ri/mum dictum. Ego latius ⁊ clarius concludo ſic. q; aut lex ſiue ſtatutū pꝛeſumit cām ⁊ ſuper ea inducit pꝛeſumptionem iuris ⁊ de iure ⁊ nō admittitur pꝛo batio ſuper defectu cauſe per. c. is qui fidez de ſpō. niſi ius induceret illam pꝛeſumptionem in fauoꝛem alicuius. tunc. n. admittetur pꝛobatio in contrariuz per confeſſionem illius vt. ſ. dixi poſt Jnno. ⁊ nō. ī d. auē. ſed iam neceſſe. C. de dona. ante nup. ſz ī fo/ro anime non eſſet illa conſtitutio ſeruanda ſi cōſtat de defectu cauſe. vt notaui in. d. c. is qui fidem ⁊ di/xi in. c. i. de conſti. ⁊ facit qō. ī. dicā in eo qui non cō fecit īuentarium. aut lex ſeu canon nō īducit pꝛeſū/ptionē iuris ⁊ de iure ſed ſimpliciter ſtatuit ⁊ tunc ſi cā eſt exꝓeſſa in lege ⁊ poteſt pꝛobari cām iſtam nō extitiſſe in caſu occurrenti ⁊ nō dz ꝑuari conſtitutio nec in foꝛo aīe nec iudiciali q2 rō legis ē lex ⁊ ñ ecō/tra. vñ vbi ceſſat rō ceſſat lex. vt in. l. nō dubiū. C. de legi. ⁊ in regula ſi. de re. iur. li. vi. ⁊ in. l. cuz pater. §. dulciſſimis. ff. de leg. ij. vbi pꝛobatur q; dictum ge/nerale reſtringitur ad rōnem diſpōnis ēt cōtra ver/ba legis. ad idem. l. ex facto pꝛio reſpōſo. ff. de vul. ⁊ pu. vbi pꝛobatur hoc idem, pcedere in pꝛiuilegijs ⁊. xvi. q. i. gnāliter. iuncta glo. facit. c. ſuggeſtū ō ap pel. in ſi. ⁊ qō nōt bar. ī. l. itē quero. §. qui ipleto. ff. loca. Aut rō legis non eſt exꝓſſa ⁊ tunc ſi pōt natu/raliter ⁊ indubitanter vnica pꝛeſumi ⁊ nulla alia dz lex ſeu illa diſpoſitio reſtringi ad limites illius ratio nis vt nō. dicit Ci. in. d. l. non dubium. C. de legi. et bal. in. l. maximum vicium. C. de liber. pꝛete. alle. in hoc bo. tex. in. d. l. ex facto in pꝛin. quod pꝛocedit ēt in diſpoſitione penali. vt voluerunt pꝛedicti doct. in locis pꝛealle. ⁊ optime facit. l. ij. §. quid ſi curatoꝛes in ver. quid ergo. ff. ad tertu. Do. ant. poſuit ħ ali/quas queſtiones alibi tactas per doct. querit enim quid ſi lex vel ſtatutum pꝛobibet aliquid alienari et ſi fuerit alienatum diſponit q; debeat confiſcari an res taliter confiſcate poſſunt cum bona conſcientia emi a fiſco. banc. q. ponit Jo. an. in. c. ſi. de īmu. ec/cle. li. vi. dic vt ibi quia do. an. nihil hic addit. Alia queſtio quid ſi beres non confecit inuentariuz an te neatur creditoꝛibus hereditarijs vltra vires here/ditarias in foꝛo conſcientie. nam in foꝛo iudiciali te/

a An ī fo/ro cōſcie te/neat͛ qs re/ſtituere acq ſita ex ludo ⁊ vide ācb. in rep. regu. peccatū ī. vi q. pri. vbi tā git ēt de lu/ſoꝛib⁹. ⁊ ō ħ vide tho. ſe cunda ſcde q. xxxij. ar. vij. vbi con cludit q; qñ qs ē lucrat⁹ ab eo q̄ tra/xit eū ad lu dū nō teneť ei reſtituere ſz dz dare, p elemoſyna alias ſec⁹. et vide q; ibac mā ludi ſcri bit ange. de are. ī opere ſuo malefi. ī v. meticloꝛe de mali da/di. ⁊ ibidem p. d. auguſti nū de bōfrā ciſcbis ī ad/di. ad ipſuz angelum.

b Et idē ad lſram dic archi ī. c. nō ſane. xiiij. q. v.

netur vt ī.l.fi.C.de iure deli. Jo.an.cōcludit[a] q nō ꝛ eū sequit do.an.ħ.qꝛ lex ē fundata sup ꝑsumpt ōe q beres fraudauit bōa exquo ñ cōfecit iuētariū vī exquo ꝓstat ī foro cōscie de ꝑrio nō hz locū disposi tio.ꝛ ħ dixi tibi.s.,pri.,pcedere ī oī lege fūdata sup ꝓesumptiōe lz ler.iducat ꝑsumptionē iuris ꝛ de in re vt nō sit ꝑuāda ī foro aīe.exquo cōstat de defectu cāe ꝑsumpte. Alia rō ꝑm do.an.ē q illa lex ē pena/ lis īquātū teneť soluere vltra vires hereditarias sz ī foro cōscie qs nō artať ad soluēdū penā adducit gl. ī.c.fraternitatis.xij.q.ij.tu vide an ħ sit idist icte ve rū vt pena legis ñ artet ī foro cōscie.qđ lati⁹ dixi in c.i.de cōsti.ꝛ per Jnno.ī.c.sicut dignū ỏ homi.vbi Jnno.nō.tractat an ī foro aīe teneať quis ad emen dā dāni qđ intulit,prīo an vero sufficiat penitere. q cā breuitatis omitto ħ sed vide ibi. Vltimo ħ q̄ri tur an beres teneať ī foro aīe soluere[b] legata ī mun⁹ solēni testō relicta.nā ī foro iudiciali nō tenetur. de quo dicendū vt ī.l.fi veritas.ꝛ in.l.fi.C.de fideicō. Do.an.dicit se cōsuluisse ī scō ī quo tātū vn⁹ testis fuerat adhibitus q ī foro cōscie teneať beres solue re legata.nec ob.fi dicať q vī testatoꝛ noluisse testa mētū valere exquo nō adhibuit solēnitatē debitā qꝛ hz cū testatoꝛ sciebat testm valere ꝑm metas fori na turalis. Jtē cū ad mīn⁹ sum⁹ dubij de volūtate testa toris dz seruari id qđ tuti⁹ ē.s.vt legata soluātur qꝛ ī solutiōe nullū subest periculū secus ī nō solutōe.ꝛ ita simpliciter trāsit. Hec qđ depēdet ab illa difficili qōne an ex testō minus solēni oriať obligatio nālis. nā si nō oriť vt vltramon.ꝛ aliqui voluerūt certe nō teneť qs ī foro cōscie cū cessaret ius positiuuz ꝛ eg/ tas nālis vt.s.dixi. Alij tñ voluerūt q nascať obli/ gatio nālis nō indistincte sed certis casib⁹.ꝛ de hac q.aliqd p canonistas ī.c.fi.de solu.ꝛ plenissime per legistas ī.l.cū quis.C.de iur.ꝛ fac.igno.ꝛ maxīe p bal.ī.iij.col.vbi videre poteris ad saturitatez. mihi tñ ex toto dicta sua nō placēt sz cōcluderē materiaz sic q aut defūctus nō egit solēniter relinquere sz to tū posuit fidei heredis ꝛ tunc teneť heres ciuiliter ꝛ nāliter ꝛ sic ī vtroq foro ē casus nō.ꝑm vnā lectu. quā sequit ibi bar.ī.l.fi.C.de fideicō. Aut nō reli/ quit fidei heredis sed simpliciter relicta fecit fine so/ lēnitate debita ꝛ puto idistincte q fi heredi innote/ scit teneť ī foro aīe. Rō que me mouet ē q iste solē nitates iuris ciuilis fuerūt īducte ad falsitates euitā das ꝛ de rigore.si ergo cōstat ī foro aīe q nulla fal/ sitas īteruenit dz cessare dispō iuris positiui ꝛ ꝑuari egras ꝛ obligatio nālis q̄ oritur ex dispositōe defū/ cti.l.cū amplius.§.is nā debet.ff.de re.iur.ꝛ optīe facit dcm̄ Jnno.ī simili ī.d.c.qđ sicut de elec.īducē do vt.s.īduxi.ꝛ.l.ex testō.C.de fideicō.ꝛ vide oio que dixi ī.c.i.de successio.ab intesta.vbi tractaui an legara ad pias cās ī minus solēni testamēto valeant ꝛ p bar.ꝛ bal.ī.l.i.C.de sacrosā.eccle.ꝛ ħ sufficiāt.

e Ecclesie. Ecclesia nō cōsecrata ī q̄ diuina officia celebrantur gaudet īmunitate.h.d.ꝑ ponit dcm̄. se/ cūdo rō dicti ibi qꝛ. Casus lr̄alis. Aliqua ecclesia nōdū ē cōsecrata tñ diuīa officia ce lebrāt̄ur in ea:querit vtrū cēseri debeat eodē priui/ legio ac si esset cōsecrata.ꝛ rñdeť q hz nōdū sit ꝓse/ crata nullo iure adimit ꝑuilegiū īmūitatis:quia ex/ quo diuinis obsequis ē dedicata nō ť temerarijs au/ sibus quozūlibet,ppbanāda Ber. Nō prīo q appellatiōe ecclesie venit ecclesia que nōdū ē conse/ crata.idē,pbať ī.c.fi.de cōse.ec.vel alta.sz dic ħ ,p/ cedere largo sūpto vocabulo.stricte autē ꝛ proprie vocabať basilica añ cōsecrationē p⁹ cōsecratōz vo assumit nomē ecclesie.ꝛ vide bo.ter.īūcta glo.ī.c.i. de reli.domi.ꝛ qđ nō.sup rubrica de cōse.ec.vel al/ ta.dixi tibi vbi vide significationē istoꝛū nominum.

Nō scō q ī ecclesia nōdum cōsecrata celebrari ꝑit diuina mysteria qđ itelligo de licētia ꝛ pmissiōe ep̄i.aliter.n.ñ hz sacerdoti celebrare ī locis nōdū cō secratis.vt ī.c.nullus ꝑsbyter.ꝛ ī.c.vnicuiqz.ꝛ ī.c. clericos de cōse.di.i. Nō 3° ar.bonū q puilegiū ecclesie simpliciter collatū extēdit ad basilicaz ideſt ecclesiā nōdū ꝓsecratā.fac,p ꝛ ꝛ.c.fi.ꝛ qđ ibi nō.s. de ꝓse.ecc.vel alta.ad idez fac.l.pe.ff.de mīli.testa. vbi hz q de,prīo militādus gaudet ꝑuilegio militū iō cū ħ basilica sit irreuocabiliter obsequis diuīs de/ dicata ꝛ de,prīo cōsecrāda gaudere dz ꝑuilegio ec clesiarū cōsecratarū. Vltīo nō rōnēz buī⁹ tex.ibi qꝛ obsequis diuinis dedicata ꝛc.q̄re ecclesia nōdum cōsecrata gaudet ꝑuilegio īmunitatis.fūdat enī tex. se sup ea rōne qꝛ obsequijs diuinis ē dedicata.ꝛ sic vī q sufficit sola deputatio alio nōdū accedēte.ħ sa ciūt ad multas qōnes. Prīo an basilica vel ec/ clesia nōdū ꝓsecrata gaudeat ꝑuilegio īmunitatis lz diuina mysteria ibi nōdū fuerūt celebrata.gl.i. dicit q nō.mouet ꝑ istū tex.ī ꝑn.a ꝑrio sensu ꝛ idē tenu/ it abbas. Host.tenuit ꝑriū.suffic.n.ꝑm cū q locus sit dedicatus deo auctozitate pōtificis ꝑmariū lapi/ dē īponēris cū postea ñ possit ad būanos vsus re/ dire.s.de reli.do.ad ħ ꝛ ad tex.ī eo q dicit celebrā tur exponit.i.celebrari ꝑit.ñ.n.ē multū ispicienda celebratio ꝑm eū qđ dicit pateť ī ꝑuato ozatozio qō gaudet īmunitate ꝑm gof.qđ an sit verū dicā ī se.q. fateť tñ host.q clemēs quart⁹ q fuit egregi⁹ iurista sentiebat cū opi.ber.glosatoris sz ,p sua opi. dice/ bat host.vltra ꝑdcā q de palatio ep̄i dz.xvij.q.iiij. id cōstituimus.ꝛ.j.dicā. Do.car.exꝑsse sequit istā opi.host.qꝛ cū mā ista sit fauozabilis nō ē restringē da sz laxāda. ar.regule odia.de reg.iur.li.vi. Alij vero doc.trāseūt simpliciter recitādo,p opi.hosti.fa cit iudicio meo multū rō lr̄e quā.s.pōderaui.nō.n. fūdat se sup celebratōe lz de ea fiat mētio ī narratōe sed sup deputatōe qꝛ ē deputata diuinis obsequijs q̄ rō vēdicat sibi locū lz nōdū fuerit ibi celebratuz. nā exquo eps posuit solēniter primū lapidē erigen/ do ibi cruces,put le.ꝛ nō.ī.c.nemo.de ꝓsecra.di.i. satis loc⁹ ē deputatus diuīs obsequis.ꝛ rō posita in dispositione debet restrigere ꝛ āpliare dictū ad limi tes ꝓpius rōnis.vt ī.l.cū pī.§.dulcissimis.ff. de le. ij.ēt ꝯ verba.vt in.l.nō dubiū.C.de legi.ꝛ ī regula fi.de reg.iur.li.vi.Sepe enī in narratiōe ponuntur plura qꝛ acciderunt sic in facto sed rō legis est ipsa lex vt in iuribus proxime alle.ꝛ banc partem teneo adducens vltra ꝑdicta.l.oia priuilegia.C.de epi.ꝛ cle.vbi probatur q omnia priuilegia cōcessa eccle/ sijs extenduntur ad hospitalia.fortius ergo idez di cendum in ecclesia nōdū cōsecrata de proxīo conse crāda ad idē.d.l.pe.ff.de mili.testa.ꝛ banc opi.te/ nuit Jo.de lig.p⁹ lau.in cle.i.de pe.ꝛ remi.sz in ħ stādū eēt cōsuetudini.vt nō.Jnno.in hac mā in.c.ī ter.s.eo.ꝛ qꝛ ē optima legū interpres.de cōsue. cū dilectus.s. Scōo q̄rit qd de hospitalib⁹ an gau/ deāt hac īmunitate. Gof.dicit q priuata ozatoria[c] que in domibus priuatoꝛū sūt ħ priuilegiū nō hnt. ar.de cōsecra.di.i.in ꝑn.ꝛ in auč.de eccle.ti.§.figs in sua domo.pro hoc facit qꝛ ista loca ꝑmittunt reuocari ꝛ reduci ad ꝓres vsus prophanos auctozitate do/ minoꝛū.vt plene nō.per Jnno.ī.c.inter dilectos. de dona.secus dicit Ain.si auctozitate episcopi ozato/ rium fuit cōstructum.qđ tacite sentit gof.ꝛ facit qđ ipe nō.in.c.fi.de eccl.edi.ꝛ tenuit lau.in.d.cle.i.qđ satis placet per.d.l.oia.in hoc tamē stādū ē ꝓsuetu/ dini. Tertio quero qd si ecclesia sit interdicta[d] an gaudeat immunitate. Gof.ꝛ vin.q sic ar.huius c.ꝛ.s.dictoꝛum.facit quod in simili dr̄ de clerico q

[a] Ad heres non cōficit iuē/ tariū an re neať ī foro cōscie vtū p do.an.in c.i.de solu.

[b] Vide hic latissīe disputatū p anch.ī re gula pos/ sessoꝛ.li.vi. ꝛ qđ nō.d. an.i.c. cuz ecs cir.fi.ỏ testa.ꝛ qđ nō.bal.i d. l.fi..i.i. col. v.nūqd ex ista minus solēni.C.ỏ fideicō.

[c] Vide d.an.i.c fin. cir.med.vs. tertio q̄ro ỏ cēsi.ꝛ hosti. ī sūma de i/ mu ec.§.in/ quātū in.iij. col.v.qd de ozatoriis p uatoꝛū ꝛ vi de hic p do. an.

[d] Adde archi.ī.c.ff nť cir.fi.xv/ ij.q.iiij.ꝛ ar chi.i.c.vroz felicis circa prin.xvij q. iiij.vbi dicit q ecclesia ī terdicta reti net ꝑuilegi/ um de quo hic.Secꝰ di cit si essent ozatoria ꝑ uata qꝛ ta/ lia ñ hnt pri uilegiū īmu nitatis. Et q ecclia iter dicta retine at ꝑuilegiū suū.s.tutelā ad eā confu giētiū lz ho stiē.in sūma de īmu.ec.§. īquātū i. ij. col.v.sz nū. quid hoc ꝑ uilegiū.

lz sit interdictus suspensus vel excõicatus retiet nihilomin⁹ pulegiuz imunitatis circa manuũ iectionẽ ⁊ circa forũ.lxxxi.di.dictũ.⁊ in.c.at si clerici.ó iu di.i fi.⁊ idẽ Hosti.dicẽs ꝙ deus ī cuius bonorẽ datur imunitas nõ deliquit ⁊ peccata debẽt tenere suos auctores de bis q̃ fiunt a ma.pte.c.q̃suit.⁊ satis ecclesia affligit ī eo ꝙ sibi subtrahit debitũ suiutis obsequij.vñ nõ dz dari afflictis afflictio ó cle.egro. c.i.⁊.vij.q.i.cũ percussio.⁊ remittit ad sũmã.e.ti.§. iquãtũ.v.lz nũqd ḃ priuilegiũ.qõ satis plz ⁊ sequũtur doc.cõiter ⁊ lan.ī.d.cle.i. Quarto querit an palatiũ epi gaudeat hac imunitate. Jnno. i.c. inter s.eo.refert quosdã tenere ꝙ sic per.c.id cõstituim⁹ xvij.q.iij.vbi vi expressum ī pn.ꝙ tenuit simplicit p illũ tex.Hosti.ī.d.c.iter. Alij vo intellexerunt illũ tex.dũ dom⁹ epi ẽ itra.xl.passus q deputãt eccle sie,p suo atrio ⁊ circuitu de qb⁹ ī.c.sicut antiquitus xvij.q.iij.nã dom⁹ epi nõ debz distare ab ecclesia. vt in.c.eps.xli.di. Hug.vero tenuit tertiã opi.vt ꝓ cedat tex.ille qñ ī domo epi est capella. Tu vo vide gl.ī.d.c.id cõstituim⁹.q̃ tz ꝑmaz opi.simpliciter vt dom⁹ epi gaudeat dcõ pulegio lz sit extra dcõs passus seu circuitũ ecclesie qõ plz cũ tex.ille loquat idistincte.nã vides ī simili ꝙ familia epi gaudet pulegio forj lz sit secularis.vt ī.c.fi.⁊ qõ ibi nõ.de offic. archi. Jtẽ cũ materia ista sit fauorabilis nõ dz restrigi ille tex.ī.d.c.id cõstituim⁹.sed poti⁹ ãpliari.vt in regula odia.li.vi. Quinto queritꝰ an ecclesia gaudeat hac imunitate q̃ten⁹ cingit muris ⁊ non vltra. Sol.dic ꝙ hãc imunitatẽ bz cũ suo cimiterio. vt in c.figs cõtumax.xvij.q.iij.⁊ de iure ecclesia maior dz habere p circuitũ.xl.passus.capelle vo vel minores.xxx.vt ī.c.sicut antiquit⁹ .xvij.q.iij.⁊ vide ibi gl.quãtũ continet passus.⁊ qd ī castellis an ecclesie vel capelle debeãt hre tãtũ circuitũ idẽ dic ꝙ porticus ecclesie adherẽtes gaudẽt hac imunitate vt ī.d. c.siquis cõtumax.⁊ nõ.ī.c.inter.s.eo. Et facit ḃ ad qõnẽ de pena insultãtis ad domũ an bẽat locũ ī insultãte ad porticũ. Jo.an.ī.d.c.iter remittit ad spe.in ti.de inurijs.v.pone ī statuto. Tu vide p bar.in.l. meminisse.ff.de offi.,pcõsul.⁊ ī.l.itẽ apud labeonẽ ff.de inur.⁊ quod dixi.ī.c.i.de deci.p ḃ bẽs q̃ loca ecclesiastica gaudere debẽt hac imunitate. Ultio ḃ queritꝰ de pena violantis hãc imunitatẽ.dic ꝙ de iure cuili tenetur crimie lese maiestatis.vt in.l. priti C.de,bis q ad ec.cõfu.de iure vo canonico dz excõicari ⁊ cõdẽnari pecunialiter ⁊ ipom sibi publica penitẽtia nec debet restitui cõioni nisi restituat eũ quẽ violenter de ecclesia extraxit.vt in.c.miroꝛ.iũcto.c. figs cõtumax.⁊.c.qsqs.⁊ qõ ī eis nõ.xvij.q.iij. et vide bo.gl.ī.d.c.figs cõtumax. Abbas.

a Adde ꝙ dispõ huius decretal'bẽt locũ ẽtiã co q deliqt extra ecclesiaz sz,ppe ecclesiã aio cõfugiẽdi ad ecclesiã als ñ cõmissurus ita elegãter determinat host.ī sũma de imu.ecc.ī §.iquãtũ in fi.i.col.vsi.si vo malefici uz cõmisit ⁊ ita intelligit.§.lz nec ī auc.de mã. ꝑn.col.iiij. itez vide ꝙ nõt domi. ī c,decet.i. iij. col.v.an cõmittẽs furtuz de imu. ec.li.vi.⁊ vi de do.an.in c.iter alia in pc.col.vs.q̃ ro aliqs alium ī ecclesia s.e.ti.⁊ ꝙ ó hoc nõt sali. i auc.figs in vi.col.C.de adul.itẽ cir. ꝑn.huius.c. vide bar.ī.l. verum.ff.de fur.itẽ vide oio hosti.in sũma de imu.ecc.§.in quãtũ v.qd si committit furtũ ī ecclesia ī ij.colũ. itẽ ad istum text.facit ꝙ nõ.ange.ī.l. is q bois.ff. de cessi. bono.vbi dicit ꝙ q̃ ꝓbit debita spe cessiõis future ñ gaudet ꝑ priuilegio cessionis bonorũ facẽ quod nõ.bar.in.l. i.ī ꝑn.ff.figs re.li.eẽ ius. fuerit.

Imunitatẽ. Casus. Quí sub spe imunitatis ī ecclesijs vel cimterijs delinquunt imunitate nõ gaudẽt.b.d.ꝑ ponit dcũm secũdo rõ dcī ibi cũ ī eo. Casus lrãlis. Quidã in ecclesijs vel cimterijs earũ cõmittũt aliqñ homicidia vel alia maleficia sperãtes obtinere ibidẽ ipunitatẽ suorũ excessuũ:quos nullaten⁹ cõmisissent nisi p ecclesiã ad quã cõfugiũt crederẽt se defendi. q̃rit an isti debeãt ab ecclesia defendi. Rñt pa.ꝙ cũ ī eo quis puniri debeat ī quo peccauit:⁊ frustra legis ī plorat auxiliũ qui cõtra ipsaz legez delinquit. mandauit pa.ꝙ tales publice nũciẽtur ñ deberẽ gaudere ꝓuilegio imunitatis quo faciũt se idignos Ber. Nõ prio tex.ꝙ peccãtes sub spe venie.forj⁹ enī delinquũt illi q̃z alij vñ scriptura. Maledict⁹ bõ q peccat ī spe.vñ voluerũt quidã ḃ eẽ peccatũ ī spũm scũz dic tñ,ppie ꝙ peccatũ ī spũm scũz ẽ peccatuz obstinatõis.illud.n.nec ī hoc seculo remittit nec in futuro.de quo vide qõ legi.⁊ nõ.ī.c.q̃lis.xxv.di.⁊ ī.c.sciẽdũ de pe.di.ij. Nõ 2° ꝙ delinquẽs ī ecclesia grauiꝰ peccat q̃z q delingt extra.ad ḃ.l.figs ī ḃ gen⁹.⁊.l.cõuẽticulã.C.de epi.⁊ cle.⁊.c.cũ,p cã.de sen.ex.⁊.xvij.q.iiij.frater. Nõ 3° ꝙ ñ solũ eccle sz earũ cimiteria hac imunitate gaudẽt ⁊ gnãliter in qb⁹ locis ḃ bz locũ dic vt dixi.s.c.,px. Nõ vltio ex fi.ar.opti.⁊ q̃si exp̃ssũ ꝙ laic⁹ delinquẽs ī ecclesia venit puniẽdus p suũ iudicẽ laicũ ⁊ nõ ecclesiasti cũ.⁊ ḃ tenuit bar.[b] ī.l.ficti.ff.de accu.⁊ ad ḃ alleg. ibi istũ tex.⁊ ī.l.figs ī ḃ gen⁹ palle.lz Ei. opposituũ tenuerit ī.l.pñti.C.de bis qui ad ec.cõfu.lz pmum veri⁹ vide qõ dixi.s.eo.iter.⁊ facit iste tex.in eo qõ mãdat iudicib⁹ ecclesiasticis vt denũciẽt tales ñ gaudere hac imunitate.nõ.n.mãdat illos per se puniri qõ feciss̃et si forũ eoꝝ sortiti fuissent.credo tñ posse dici ꝙ,p delicto principaliter ibidẽ cõmisso ,pcedat qõ.s.dcm ẽ.lz qz negari nõ põt qn cõmiserit sacrilegũ delinquẽdo ī ecclesia cũ p hoc violauerit eius imunitatẽ maxie si eã sanguinis effusione polluerit. vt in.c.cũ pro cã.⁊ qõ ibi nõ.de sen.ex.⁊.xvij.q.iiij sigs domũ.facit.c.cũ sit gnãle de foro cõpe.ꝙ de ḃ delicto sacrilegij possit puniri p iudicẽ ecclesiasticuz facit.c.qsqs.xvij.q.iiij.⁊ qõ nõ.ī.d.c.cũ,p cã.nã,p eodẽ delicto põt qs puniri varijs penis qñ ex eo resultãt diuerse species delicti.vt nõ ꝓbar.ī.l.senatus ff.de accusa.⁊ sic põt intelligi glo.nõ.in.c.vginib⁹. xxvij.q.i. Oppo.ꝓ istũ tex.de.c.iter.s.e.vbi excipiuntur duo casus tm̃ ab ista gnãli imunitate eccle sijs cõcessa ⁊ eodẽ mõ loquit tex.in.c. fic ãtiquitus xvij.q.iiij. So.dic ꝺm gl.ñ.ḃ qcqd dixerit bug. ꝙ illa iura loquũtur gnãliter ī delicto extra ecclesiam cõmisso.istud vero loquit ī delicto cõmisso in ecclesia ⁊ ḃ teneas qz dispõ gnãlis limitatur p dispõnem spãlẽ.vt in regula generi.de re.iur.li.vi.⁊ ī.c.i.ó rescrip.⁊.l.sanctio.ff.de pe.vbi dz,q̃ dispõ gnãlis ñ extrẽdit ad,ea qbus ẽ spãliter,puisuz.⁊ vide qõ plene dixi ī.c.iter ꝓcal. Sz circa ꝑdcã q̃ro.põe ꝙ delinquẽs ī ecclesia ñ deliquerit ibi eo aio vt defenderetur ab ecclesia nũqd excluditur ab hac imunitate.vñ ꝑ ꝙ ñ qz tex.iste vñ se fundare sup ista spe vẽie vt pz ibi q̃ nisi p ecclesiã.Host.tz ꝑriũ mouet ꝑ qa ꝓsumptio iuris ⁊ de iure ẽ cõtra delinquentẽ ī ecclesia ar.ḃ.preterea ꝺm eũ licet cesset hec rõ nõ ꝓp ḃ cessant alie rõnes que subijciuntur ī tex.que vidẽ tur cãe finales huius disositõis.vñ tñ postea dicẽ ꝙ si potest cõstare ꝙ nõ ex ,pposito ,ppter veteres inimicitias sed ex verbis nouiter ortus homicidium ibi cõmiserit ꝙ tunc habebit imunitatez.⁊ ī ḃ casu soluat opi.bug.de qua ī glo.⁊ videtur velle ꝙ ꝓsumatur iste animus exquo non habebat cum offenso inimiciciam.⁊ cum ḃ dicto transeunt communiter doc.ḃ que opi.est magis equa.sed mihi nõ multum placet quia tex.allegat in decisione duas rationes q̃ satis militant in casu nostro.prima quia in eo debet quis puniri in quo deliquit. Jtez quia frustra legis auxilium inuocat quasi dicat ꝙ exquo deliquit ī ecclesia ⁊ per consequẽs extra ecclesiã nõ dz reportare aliquod cõmoduz occasiõe ecclesie.be.n.rõnes vẽ dicãt sibi locuz etiã in eo qui nõ deliquit sub spe venie.ꝑma autem ratio de qua in prin.c.potius fuit ī pulsiua q̃z finalis.⁊ presuppositio ꝙ ẽt fuisset finalis tñ exquo subsunt ⁊ alie finales ⁊ illarum quelibz per se sufficit cessante vna non cessat legis dispositio vt in.§.affinitatis.insti.de nup.ꝙ aũt iste alie rationes que subijciuntur in tex.per se sufficiant patet ex alijs iuribus.vt in.c.quia frustra de vsu.⁊ in.c.cum olim de offi.delega.vbi generaliter militant iste rationes.preterea potest esse ꝙ non suberat vetus inimicitia ⁊ nibilominus non commisisset delictũ si sci-

b Et ḃ dcñi bart. segt̃ ẽt idẽ ab. panor. i.c.cum sit gnãle in fi. xiiij.col.de foro cõpe. ⁊ ange. in auẽ.vt licet mgtri et auit.§.fi.ī vij.col.

c Propter qõ vñ ꝙ si delinquẽs ī vna ecclesia cõfugiat ad aliã ñ gaudeat imunitate q̃ ẽt vñ voluisse gl.ī.c.frat nñ.xvij.q.iij.ad qõ vide oino qõ scribit bal.ī.l.i.in iij.col.v.fz põe ꝙ duo sunt carceres.C.de edi.actio. vbi ponit an fugientes de vno carcere dicant fugisse de carceribus.

uisset ab ecclesia non defendi. naz ī delictis p̄sumīt malus aīus. vt ī. c. i. ⁊ qō ibi nō. de p̄sump. Sed ego vltra alios quero qd si nō homicidiū vel membroꝝ mutilationē sz alia delicta iferioza in ecclesia cōmisit nūqd bz locū iste tex. pōt. pbabiliter dubitari: nā rōnes videt̄ militare ī oī delicto. Jn p̄mum facit qz cū ℔. c. deuiet a cōib⁹ regulis iuris ⁊ fit odio sui bz restringi quātū fieri potest vt sic nō extēdat extra casū exp̄ssū. ar. ō pe. di. i. pene. ⁊ ī regula odia de reg. iur. li. vi. Jtē, ppter īmanitatē delicti sepe recedit a cōibus regulis iuris. vt ī. l. aut facta ī fi. ff. ō pe. Hostiē. videt tacite ℔ sentire. extēdere tū vī istū tex. ad adulteria ⁊ raptus virginū. ⁊ sic sentit q̄ nō bēt locū ī oībus delictis ⁊ forte illa duo voluit supplere p ea que dixi ī. c. iter. s. e. vbi vide ⁊, pcedit dictū hostiē. fm vnū itellectū q dat ad auc̄. de mā. p̄n. ⁊ satis posset dici q̄ ī oībus grauib⁹ delictis bēt locū ℔. c. tum, ppter idētitatē rōnis. ad qō nō gl. i. l. i. C. de cōdi. ide. tuz pp rōnes q̄ ℔ ponūtur. que sunt generales ad oīa delicta saltē enormia ⁊ ℔ nō. Ultimo ℔ queriť qd si stās extra cimiteriū trahit eum q stat ītra p ptē mātelli q̄ manet exterius an talis dicatur offendere ecclesie īmunitatē. [a] Vim. tz ℔ q̄ sic. nā ⁊ qui sic traheret clericū ī cideret ī canonē. vt ī. c. nuper de sen. ex. secus aūt fm goff. si volēte de loco īmūitatis extrahit eū ad mortē vel ad aliā penā corporalē dānat. Nō qz canon solā violētiā cōdēnat. s. eo. iter. sed volēti nō fit violētia nec iniuria. vt ī regula scienti de re. iur. li. vi. Jtē quero qd si ī loco īmunitatis pcutiat enormiter existēte extra illū locuz an habeat locū dispositio huius. c. credo q̄ sic qz delictū principiatū fuit in ecclesia z alibi cōsūmatū. ad ℔. c. i. ⁊ quod ibi dixi de p̄sump. ⁊ facit qō nōt io. an. ī regula ispicim⁹. de reg. iur. li. vi. in mercu.

Quid ī eo q exīs ī ecclesia mādauit delictū alibi cōmitti vel ecōtra exīs extra ecclesiā mādauit delictū in ecclesia cōmitti an gaudeat īmunitate ad ecclesiā secuto delicto cōfugiēs. hec qō dependet ab alia vbi quis dicat delinquere mādato an ī loco vbi mādauit an vero eo vbi delictuz fuit cōsecutū tex. ī cle. pastoralis ī v̄bo necnō cōiūcta glo. ī v. distrectu. de re iudi. vī inuere q̄ vī delictū cōmittere vbi fuit delictū secutū. tu vide de hac. q. plenius p bar. ī. l. fi vt proponit. ff. de fideiusso. ⁊ de hac mā latius p eū in l. non solū. §. fi mandato. ff. de iniur.

[a] Vide baldū ī. c. i. §. iuria ī v. col. ō pa. iur. fir. vbi ponit de illo q p mātellū extrahit ō ecclesia ⁊ postea pcurit an dicat p cutere ī ecclesia ⁊ cōcludit q̄ ñ

Ne clerici vel monachi secularibus negocijs se īmisceant. Rubrica.

Cōtinuatur ℔ rubrica ad p̄cedētia ℔ ordie sz docto. Supra visū est de bis q̄ clericis cōpetūt nūc ār de, pbibitis ē videndū. vel cōtinuat ad ri. p̄ie p̄cedē tē sic. Quia. s. tractatū ē de īmunitate ecclesiaruz et clericoꝝ ne forte ob hāc īmunitatē clerici ⁊ monachi supbirēt ⁊ arbitrarent fibi oīa licere merito sub ijcitur hec rubrica p quā ostendit q̄ nō debent se īmiscere secularib⁹ negocijs. Sed, p declaratiōe rubrice queriť qō dicat̄ seculare negociū. So. Jnno. in. c. i. cuius dicta sequit Jo. an. ℔ sup rubrica videtur velle q̄ dicatur tripliciter seu trib⁹ modis sumi p̄t. p. n. dō seculare negociū qlibz act⁹ secularīū rex exēplū sumi p̄t ex numeratis. ī. c. i. a qb⁹ actib⁹ turpib⁹ abstinēdū ē. secūdo dō negociū seculare iudiciū de reb⁹ secularib⁹ qō clericis nō lz nisi iter clericos tm̄. xi. q. i. §. ex bis. tertio dō seculare negociū qō ē ī ter seculares boies qō ēt nō lz clericis nisi de bis q̄ ptinēt ad iudiciū ecclesie puta de decis de iurepa. ⁊ fi. de iudi. q̄to. lxxx viij. dist. p to. sed ego allego ad hāc mām glo. sūme. xxi. q. iij. que dicit negocia secularia dici trib⁹ mōis sz aliter, pseqtur q̄ Jnno. vide eā que iudicio meo mām plene nō cuacuat. Ego āt dicerē q̄ negociū seculare pōt quo ad, ppositū nr̄m sumi stricte ⁊ large. pōt. n. ℔ dici seculare negocium qcqd puenit ex carnali cōcupiscētia nō subiecta freno rōnis ⁊ ℔ inuit tex. ī. c. pri. ī p̄n. ⁊ dō tūc negociuz seculare qz p illa oio viuitur seculariter. i. fm seculum ⁊ mundū seu carnē nō aūt fm deum ⁊ spūm ⁊ ℔, phibent ēt laicis vt pz ex multis enumeratis. ī. c. proxi. sed precipue clericis. secundo potest ℔ verbum seculare sumi magis stricte vt cōprehendat negocium pertinens ad rempublicaz mundanaz ⁊ seculares boies. quod lz permissuz sit laicis tamē clericis īterdicitur vt negociari. lxxxviij. di. fornicari. ⁊ in. l. placet. C. ō epis. ⁊ cle. vbi dicitur q̄ nihil cōe debent habere clerici cū publicis actibus vel ad curā ptinentibus cuius corpori non sunt annexi ⁊ per illuz tex. probatur q̄ nullum officiuz pōt cleric⁹ habere in republica seculari. ⁊ probatur in. c. proxi. et c. reprehensibile. xxiij. q. viij. nec sunt clerici de vniuersitate seculari. vt nōt Jnno. ī. c. dilecta de excess. prela. prope fi. debēt enim clerici attendere circa rēpublicā spūalem. laici vero circa rempu. temporalē. ar. xij. q. i. duo sunt genera. ⁊. xxiij. q. viij. cōueniōr. ⁊ in. c. reprehēsibile. ⁊. c. solite de maio. ⁊ obe. ⁊ xcvi. di. duo sunt. Jtem vita clericoꝝ dz vexari circa vitam contēplatiuaz non aūt de rebus mundāis habere curam nisi quatenus sunt necessaria ad corporalē vitā. i. q. iij. si quis obiecerit. laici vero postūt liberius istis bonis exterioꝝ vti non aūt abuti. vt le. ⁊ nō. in. d. c. duo sunt. hinc apostolus. Nolite cōformari huic seculo. ⁊ ℔ voluit tex. ī. c. pri. alle. dō apostoli dicentis. q̄ nemo militans deo implicat se negocijs secularibus. i. temporalibus ⁊ mundanis quātūcūq; illa laicis liceant. hinc nō. dicit tex. in. l. cōsulta diualia. C. de testa. Absurdū nāq; ē si, pmiscuis actibus rerū turbēt̄ officia ⁊ alij creditū ali⁹ subtrahat ⁊ precipue clericis quibus opprobrium est si se peritos velint disceptationū esse forēsiū ostēdere. q̄ vba nō. ⁊ ita intelligo banc materiaz merito tex. c. i. enumerans. xiiij. negocia secularia cā exēplī dicit illa esse pauca. sunt enim pauca respectu oīum cum plura sūt negocia q̄; vocabula. l. natura enim ff. de prescrip. vb.

Multa sunt. Casus. Enumerat cōcilium multa secularia negocia a quib⁹ iubet clericos ⁊ monachos abstiere. Nō p ibi pauca q̄. xiiij. dicuntur pauca. nam ℔ dicit papa se velle pauca negocia perstrīgere ⁊ tñ enumerat. xiiij. de quo remittit Jo. an. ad. c. latores de cler. excō. mi. Ego dico q̄ dicuntur. xiiij. pauca fm subiectam materiā qz negocia secularia sunt tanta q̄ illoꝝ respectu. xiiij. sunt pauca sic eodē respectu. xxiij. milia dicunt pauca. vt in. c. disciplia[b]. xlv. di. ⁊ alibi dicit glo. q̄ id qō fit coram papa reddit notorium. vt ī. c. manifesta. ij. q. i. debet ergo ispici mā subiecta. Nō secundo q̄ appetere plus iusto p̄cio ē turpe lucrum. Ex quo infertur q̄ emens rem scienter minus q̄; valet ignorante venditore turpiter acquirit. ad ℔. c. i. de empti. ⁊ vendi. ⁊ nō glo. x. q. ij. hoc ius porrectum. vide per Cal. in. c. nauigā ī de vsu. ⁊ per hunc text. dicit Hostien. q̄ clericus debet cauere a negociatione de qua ī. c. fi. ī. de vsu. puto tamē clericum non peccare si non causa negociationis vendit vel emit rem prout ibi dicitur dum modo fraudulenter non faciat qz talis cōtract⁹ ñ reprobatur ibi nec ēt ℔ cum illud nō sit lucrum si iuste fiat. sed quia illud habet apparētiā prauam dz clericus ex honestate abstinere. ar. c. cū ab omni. de vi. ⁊ bone. cleri. vel tene dictū hosti. ad ℔ alle. bo. tex. in

[b] Adde gl. ī. c. comessatōes. xliij dist. ⁊ glo. i. in p̄n. ī. l. i. ff. de lega. i. ⁊ tex. ī. §. fin. ⁊ ibi ang. de are. ī. istitu. de iur. perso.

[c] Facit gl. ī fi. i. l. sep ī cōuentionibus. ff. de regulis iuris.

a Et vide latissime per san. tho. i scđa secunde. q. lxviiij. ar. i.
b Vide ad ħ gl. i. c. q venatoꝛib⁹. lxxxvi. di. ꝛ oio qđ nō. archi. i. c. vnico ó obli. ad rōci. li. vi. ꝛ glo. i. c. ad rcatū. lxxxvi. di. Itē an religiosi teneant ꝓ ꝓuis manib⁹ laboꝛare vide latissime ꝛ elegātissime ꝛ melius q̄ alibi dispu ꝛatū p tho. secūda scđe. q. clxxxvij. arti. iij. ꝛ vide glo. i. c. clericus qliber i v. artificio ꝛc. di. ꝛ vide de ħ p bal. i c. nauiganti de vsuris. Item adde q̄ clericis permissū ē exercere op⁹ rusticale tex. ē quez ibi nō. domi. i. c. p̄terea. lib. vi. ꝓo quo bñ fac̄ tex. in. c. nū quā ó cō secra. di. v.

c An clericꝰ possit cō ducere vide i. c. i. de vi. et bo. cle. i vi. ꝛ adde hic q̄ pul. nō. ino: i. c. i. ó obli. ad rōci.

d Tu adō q̄ idez, dicit bal. i. l. hēditatis. C. de here. isti. et facit tex. i. l. ex hoc edicto. §. alienare. ff. de alie. iu. mu. cā facta. et iō dic̄ ancha. i. c. in lateranēsi ó preben. q̄ p hibitio illi⁹ tex. ne religiosi recipiāt decias vl̄ ecclesias ó manu laicoꝛuz hēt locum si recipiāt iter viuos secꝰ si vigoꝛe testiar. l. si ita qs §. ea. l. de v. ob. ꝛ ar. d. §. alienare. et ꝓ hoc fac̄ q̄ nō. fede. i cōsi. ccxviij. vbi dicit q̄ lz iuspatronatus ñ possit donari sine cōsensu epi vt i. c. i. de iurepa. lib. vi. tñ dic̄ q̄ poterit legari sine cōsensu epi. Sz ab. i. c. cū ſz circa. fi. de iure pa. dicit q̄ illud dictū cōmūit a doc. ſprobꝛatur marie p cal. c. siquis clericus. xiiij. q. iiij. vbi dī q̄ si clericꝰ mutuauit nūc pecuniā vt recipiat aliaz spēz puta frumēti dz fieri estimatio ſm valorē currētē tpe solutionis vel tpe quo res tradit ſm doc. ibi. ꝛ sic vī q̄ nō dz vēdi plus q̄z valet vel minꝰ, put dī i. d. c. fi. Nō tertio clericū debere abstinere ab iustis munerib⁹ actiue ꝛ passiue. ꝛ dicūt iusta munera que ob iustā cām fiūt. ꝛ de his, ppbeta dicit. Btus q excutit manus suas ab oī munere. triplex tñ ē munus. vt in. c. sunt nōnulli. i. q. i. ꝛ dic vt ibi vide qđ le. ꝛ nō. i. c. et si qōnes de simo. ꝛ. c. mā de eta. ꝛ quali. Nō q̄ꝛto differentiā iter cōtētiōes ꝛ rixas ꝛ dicit Jo. post pe. q̄ cōtētiones cōsistūt in verbis lites i iudicijs rixe i factis vt percussiōib⁹ iuicē. qđ nō, ppter statuta de his mētionē faciētia. puto tamē q̄ verbū lis possit uerificari i cōtētiōe extraiudiciali. vt i. c. sepe i fi. de app. ꝛ pz ex etymologia vocabuli vt colligit i. c. foꝛus de v. sig. ħ ät restrigit ad cōtētionē iudicialem pp verbū cōtētiones qđ precedit. Nō quito q̄ clericus i sacris dz abstiere ab offō aduocatiōis nō solū i curia seculari sz ēt nō dz ibi ob aliquā cāz publice disputare nisi ꝓ viduis aut oꝛpbanis ꝓ bis cui pñt clerici ēt postulare. de quo i. c. i. ꝛ. c. fi. ó postu. dicit tñ Mostiē. nō. ħ q̄ ħ debēt gratis facere cuz ħ pmittat ħ eis ex pietate vt i. d. c. i. ꝛ fi. Nō clericū nō debere habere oꝛnamēta suo ꝓposito nō cōuenientes. ꝛ dic ꝓposito. i. oꝛdini seu dignitati sue. facit c. di. ꝑ moꝛē ꝛ. c. clerici de vita ꝛ hōc. cler. ꝛ vide ad mām bo. gl. xxi. q. iiij. i sūma. ꝛ dicit hieronymus. Qui virtutib⁹ polleꝛ oꝛnatꝰ ē. ꝛ vide bo. tex. i. c. epūs xl. di. Nō clericū nō debere exercere ēt iustā negociationē. cōcoꝛdat. c. foꝛnicari. lxxxviij. di. nisi ex iusta cā puta, ppter necessitatē. itellige tñ q̄ñ aliquid operat ex suis manibus[b] vel emit rē vt ide bēat materiā reducēdi ad aliquas foꝛmas. non. n. dz emere rē vt eā itegrā, p maioꝛi pcio vēdat. ó quo vi. ó. xiiij. q. iij. i sūma. ꝛ. q. iiij. i. c. i. ꝛ. c. canonū. ꝛ. c. quicū qz tpe messis. ħ. n. laicis ēt nō licet vt ibi. ꝛ. c. ejiciēs. et c. q̄ñ. lxxxviij. di. Nō vltimo ex fine littere maxime iuncto rubꝛo q̄ appellatiōe clericoꝛū nō venūt monachi. Itē q̄ mōachi nō dicūtur ministri altaris. sed dic hoc vltimū, pcedere bīto respectu ad monachos q ñ fūt clerici saltē i sacris. ꝛ pōt itelligi ſz antiqua tēpoꝛa q̄ñ mōachi nō erāt clerici. xvi. q. i. gnāliter. An ät hodie appellatiōe clericoꝛū veniāt mōachi dico q̄ illi q fūt ꝓuersi ꝛ ñ clerici ñ veniūt. xij. q. i. duo sūt gnā. monachi vero alias clerici veniunt in materia fauoꝛabili sz i odiosa credo q̄ nō q̄ bñt q̄litatē religiōis vltra clericatū. ad ħ tex. opti. in simili ¡ūctis ibi nō. ꝑ Jo. an. i. c. statutū de elec. li. vi. facit qđ nōt Jnno. in. c. sedes de rescrip. Similis¦ qđ fit an appellatiōe ecclesiarū veniāt monasteria. de qua i. c. grādi de sup. negli. pla. li. vi. ꝓio igit q̄ꝛo an indistincte clerici ꝓhibeant cōducere bona secularia. tex. nō aperit ħ. sed dic q̄ si. s. q̄ñ ħ faciūt cā lucri. secus si pp necessitatē vel aliam honestā cām. de quo vide bo. tex. cū glo. i. c. puenit. lxxxvi. dist. ꝛ. c. dilecti. de deci. Itē vide glo. nō. hic i vbo conducto res. q̄ dicit q̄ si clericus succedit ꝓductoꝛi pōt licite stare i illa cōductiōe vsq; ad pfinitū tps locationis. ar. l. decurio. ff. de decu. vbi tex. nō. dicit q̄ decurio q, pbibetur cōducere quedā si iure successerit i ꝓductione remanet i ea qđ ꝛ i oīb⁹ similib⁹ ē obſuāduz qđ ē bñ nō. ad similia. ad idē vī bo. tex. i. l. ij. v. sz si iure. ff. de fal. per quē tex. dicit ibi bar. d q̄ si statutū t ibi ēt vide do. an. vide bar i. l. filiūſa. §. siqđ alicui de leg. i. vbi dicit p illū tex. q̄ si statutū ciuitatis dicat q̄ alienatio rei ĩmobilis non possit fieri p ciuē i foꝛēsez, si testatoꝛ i testamēto legat rē ĩmobilē foꝛēsi lz foꝛensis non possit cape illā rē tamen ei debebit estimatio. Itē vide qđ nōt do. an. in. c. illud i. iij. col. vſ. p que nō. q̄ si foꝛensis ꝛc. de prescrip. vbi vī sentire ꝑ nū ei q̄ hic dicit. Sz tu ꝓ decisiōe oīum pne dictoꝛū vide oīo elegātissima ꝛ pulcherrimā doctrinā quaz sup ħ tradidit bar. i. l. si ita qs promiserit §. ea. l. post med. ff. de ver. ob.

c Adde hic q̄ nō. bar. i. l. cc/tera. §. fi. ff. ó leg. i. vbi dic̄ q̄ si statutū ipōit penā emēti frumentū vt vendat ñ hz locū i illo q emit, p suo vsu ꝛ posteā vendidit q̄ eo, p suo vsu ñ i diguit ꝛ ħ refert ꝛ sequit. pau. de ca. i. l. ij. i prin. ff. si cer. pe. ꝛ ó qōe ħ tacta vide ħ d. an. ꝛ docto. l. c. i ciuitate de vsu. ꝛ io. ó lig. i. c. fi. e. ri. ꝛ p abb. i. c. nauigāti i vlt. col. eo ti. ꝛ per do. lau. de rodul. in suo tractatu de vsu. q. xxxiij.

disponit q̄ si nobilis nō possit recipe cessionē ꝑ populārē si nobilis succesſit i aliqua actiōe iure hereditario nō p ħ icidit i statutuz. ego vo limito oia pdcā qñ aliqd, pbibeat attēto mō sed si, pbibeat attēto effectu tūc nō poterit retinere ēt iure hereditario. exem plū i mēdicātib⁹ q, pbibent tenere bona ĩmobilia. ñ emz poterūt illa renere lz succedāt iure hereditario vt i cle. exiui de paradiso de v. sig. §. cupiētes. ꝛ vide bo. glo. iūcto tex. i. c. vnico de relı. domi. li. vi. in verbo domū. ꝛ i. l. apud iulianū i fi. iūcta. l. se. de lega. i. Cōductio. n. pdioꝛū, pbibeat clericis attēto mō sez, ppter cupiditatē. q̄ rō cessat si alij i cōductōe succedūt. secus. n. si, pbibentur qz nō pñt illa tenere. et idē dic i fi. facit qđ nō. glo. i regula cū quid de reg. iur. li. vi. ꝛ i. c. tue de, pcura. Secūdo p̄cipaliter quero an licet emere victualia ꝛ postmodū illa reuēdere preserriz, p maioꝛi pcio. So. Jnno. ħ dicit q̄ siquis emat vt tpe famis abūdet sicut fecit Joseph. Gen. xli. licitū ē. Idē dicēdū ſm eū ēt si emat nō solū, p se sed vt tēpoꝛe famis alijs vēdere possit eo pcio quo tūc vēdet ab alijs. qđ intelligit dūmō faciat bono aīo puta ne terra sua deficeret i victualib⁹ ga videbat boes pp abūdantiā illa victualia cōsumere vel ad extraneos deferre seu nō babere circa illa debitā diligētiā. si aūt nulla vtilitate pēsata emant vt carius vendant. dicit eos peccare ꝛ graui⁹ clerici q̄z laici. xiiij. q. iiij. quicū qz. ꝛ. c. i. de emp. ꝛ vendi. ꝛ cū bis dictis trāseūt cōiter docto. ħ. Ex predictis colligo hanc cōclusionē q̄ nō ē licitū emere rez vt carius illa vendatur alio tēpoꝛe si hoc p̄cipaliter fit pp lucrū. secus si emptio fit p̄cipaliter ob publicā vtilitatem. Sed ego latius hūc articulū exoꝛdiēdo dico q̄ respectu clericoꝛū indubitanter nō ē licitū emere rē cā negociatiōis vt integra reuēdatur. vt i. c. foꝛnicari. ꝛ in. c. negociatoꝛē. lxxxviij. di. ꝛ vide ad materiā bonā glo. xiiij. q. iij. i sūma. In laicis aūt dixerūt bug. ꝛ lau. xiiij. q. iiij. siquis clericus. q̄ si laicus emit vilius vt carius vendat ñ ex cupiditate sz vt suis necessitatibus, puideat licitū ē. vñ ēt si emit sine, p posito vendēdi ꝛ postea articulus necessitatis vēdēdi occurrat poterit vendi ꝓ maioꝛi pcio si tantū valet ar. c. q̄ cū q̄z. xiiij. q. iiij. q̄si voluerit dicere q̄ ille tex. pꝛohibet rem emi vt carius vendatur, ppter cupiditatem secus si fit, ppter aliam honestā cām et predictis videtur concoꝛdare bea. tho. scđa scđe. q. lxxvij. ar. iiij. vbi dicit q̄ si negociatio que fit, ppter lucrum oꝛdinatur ad aliquem effectum necessariuz vel honestum. puta ad domus sue sustentationē vel ēt ad subueniendum idigentib⁹ vel propter publicam vtilitatem est licita quia capit lucrum ꝓ sui laboꝛis stipendio. Idem dicit si emit rem non vt vēdat sed ad sui vsum. si postea propter aliquam necessitatem illam vendere vult non pꝛohibetur vendere ꝓ maioꝛi pcio si tantum nunc valet qz ista nō est negociatio. nam potest contingere illam rem plꝰ valere nunc vel qz in aliquo melioꝛauit rem illaz vel qz pcium rei est mutatum ſm diuersitatem loci vel tēpoꝛis vel propter periculuz cui se exposuit trāsferēdo de loco ad locū vel eam trāfferri faciēdo sed illicitum est vbi finem p̄cipaliter constituit in lucro quando emit rē vt causa ĩmutata vendat cariꝰ. Jo. cal. attingit hunc articulum in. c. fi. de vsu. ꝛ conclude post eum sic q̄ aut quis emit rem vt carius illam vendat pꝛopter cupiditatem ꝛ non est licitum qz qc quid plus iusto apperit bō turpe lucrū ē. vt ħ ꝛ i. d.

a Be h vide latiſſime p anch. in rep. fgule peccatū in. v. q. vſi. ſubiūgit ⁊ v. qd de negociationibus lib. vj Sz tu viō oio beatū Tho. ij. ij. q. clxix. ar. ij. in fi. vbi dic̄ q; ſi ſit aliqua ars cuius opibus boies poſſint bñ vel male vti fic̄ gladij ⁊ ſagitte ⁊ huiuſmodi non ꝓhibēt caz exercere. et iō dicit q; facientes. ea que ſpectāt ad ornamētū mulieꝝ licite hoc faciūt. Si tribis actib⁹ vt plrimū boies male vtuntur licet de ſe nō ſint illicite tñ p officiū ꝓncipaliſſūt a ciuitate repellēde. b Vide oīno late Tho. in. ij ij. q. clxix. arti. ij. vbi dicit elegāter idē concludit q; licitū ē mulieribus maritis ſe ornare vt placeant maritis ſuis ne ipi habeant cām adulterandi pp coꝝ cōceptum alias nō lz ſi hoc faciant cā laſcuie. Et idē vī ſentire i cupientib⁹ ꝓiugari vt nō peccent ſe ornādo ſi hoc faciant vt facilī poſſint repire maritum. In alijs aut q

c. quicūq; aut non facit ꝓpter cupiditatem ſed ob honeſtam cauſam. puta ꝓpter ſuſtentatōem familie ſue vel quid ſimile ⁊ tūc ſi vēdit illam rem oīno integraz ꝓ maiori precio nō ē licitū p. c. eijciēs. lxxxviij. di. Rō q; aut a principio minus iuſto precio emit. aut nunc vendit plus debito. ⁊ ſic fuit iniuſticia. aut tempore emptōis vel vēditōis. qō nō eſt licitū vt in c. i. de emp. ⁊ ven. nō. n. licet ex ꝓpoſito emere vel vēdere rē minus vel plus qz valet. vt in. d. c. i. ⁊ nō. glo. x. q. ij. h ius poſſectū. Si aūt non eſt oīno integra ſed immutata tūc bñ licet vēdere ꝓ precio currenti lz ſit maius. pōt aūt cōtingere mutatio multis modis. vt puta qō eſt trāſlata in aliā formam vel ꝓpter mutationem loci vel tēporis vel qd ſimile. vnde tex. in. d. c. eijciēs. dum ꝓmittit rem immutatam vendi ꝓ maiori pretio pōt intelligi multis modiſ. vt ſ. dictum ē ⁊ in h caſu ꝓcedit dictuz beati Thome. Lau. ⁊ Hug. hoc. n. caſu ceſſat cupiditas ⁊ oīs iniuſticia ⁊ vī lucrari ꝓpter induſtriam ſuā ⁊ ob honeſtā cām. ⁊ ſic limita dictū Inno. hic ⁊ maxime qñ rē trāſſert de loco ad locum. ⁊ hec nō q; multi mercatores in predictis errāt. Itē ſcias q; vbi alias negocia tio in ſe ē licita tñ ex cā[a] efficitur qñq; inhoneſta ⁊ iniuſta ſm Inno. hic. cuius dicta retulit Joā. an. ſ. in rubrica. vt puta ꝓpter cupiditatē. xiiij. q. iiij. quicūq; ⁊ nō hec ad intellectū illius. c. ⁊ ſatis. ſ. dixi. Itē ex tempore q; die feriata. ſ. de feriis in. c. i. in fi. Ex loco q; in eccleſia. ſ. ti. ꝓri. c. i. Ex ꝓſona q; clerici vt p totum iſtū ti. ⁊ in iuribus pal. Itē ex re q; nō lz negociari in his que nec p ſe nec cū admixto pñt eſſe vſui. vt in. l. qō ſepe. §. veneni. ff. de ꝛhen. emp. vnde negociari lz in veneno. q; admixtum pōt eē vſui in medicinis vel ēt puꝝ ꝓ feris occidēdis ſicut ō gladio dicimus ꝓpter defenſionem. Idez dicit Inno. de coloribus ad colorādos boies vel mulieres pro bono. ſed h dictū vltimū de colorādis maxime boibus nō placuit Hoſt. cū cuiq; ſufficere ōbeat ⁊ placere nālis color datus a deo ⁊ vix ſine ipſius iniuria pōt alius ſupponi. ar. de cōſe. di. iiij. oñditur. vñ eccleſiaſtes. iiij. Nec accipias facīē aduerſus facīē nālē ⁊c. Unde Cyprianus de diſciplina ⁊ habitu virginum dicit q; opus dei eſt qō naſcitur diaboli eſt qō mutaſ. nō tñ reprobat Hoſt. honeſtum ⁊ preciosuz ⁊ placitū ornamētum mulieꝝ ſine pictura ſi ideo ſe ornēt vt magis viris ſuis placeāt[b] ſed ſi vt alioꝝ oculos ad ſe trahant illicituz ⁊ mortale peccatuz ē. xxxij q. v. nec ſolo. ⁊ c. ſe. venenū. n. obtulit lz nullus ſ bibe rit ⁊ cū h trāſit Jo. an. ſup rubrica. ⁊ vide de pictura ⁊ ornatu mulieꝝ. qō latius ipſe pōit ſup r̄gula ea que fiūt. de reg. iur. li. vj. in mercu. qō placet. Sed circa primū pōt dubitari nūqd exercēs negociationē licitā ſed ex cauſis predictis illicitā teneaſ reſtituere lucrū. Credo q; ſic ꝓ ea q̄ dixi poſt Inno. ſ. ti. ꝓ ri. q; plerīq; Ultimo h querīſ an oēs clerici includāntur ſub ꝓhibitōe huius. c. Sol. Inno. ⁊ Jo. an. vidēt velle q; nō lz ſolū conſtituti in ſacris ordinib⁹ ꝓ ter. ibi miniſtris altaris ⁊c. q; voluit vt ꝓſtituti in ſacris dūtaxat dicantur miniſtri altaris. ad hoc alle. doc. de cōſe. di. ij. tribus. ⁊ c. ſe. Idē dicit Hoſti. in oībus bñficiatis. de quo remittit ad nō. in. c. i. de poſtu. ⁊ c. ij. de cle. ve. ego dicerē q; negocia ſecularia ꝓuenientia ex carnis cōcupiſcētia ſunt ꝓhibita oī bus clericis ⁊ etiā laicis ſed maxime clericis vt hic. nā appetere plus iuſto precio h ⁊ ſimilia indubitanter omnibus ſunt ꝓhibita. negocia vo ſecularia ſtricte ſumpta ideſt que licēt laicis cū ſint mūdana ꝓhibentur miniſtris altaris ⁊ etiam bñficiatis vt voluit Hoſti. ⁊ in his procedit dictum ipſoꝝ. facit qō dixi ſuper rubrica. Ex bis nō q; clericis in minoribus non beneficiatis minime ꝓhibenf negocia ſecularia alias licita. qō tenē mēti diligēter.

Acerdotibus

Caſus. Si clerici mīni ſtri vel procuratores laicoꝝ deprehēdūtur in fraude nō dz eis ab eccleſia ſubueniri. vel ſumma ſic. Clerici nō debēt eſſe miniſtri vel ꝓcuratores laicoꝝ q; ſi ꝓfecerint deprehēdantur in fraude nō ſubuenitur eis ab eccleſia. primo ponit. ꝓ hibitōem. Scōo penam trāſgrediēntium ibi q; ſi.

Caſus lr̄alis. Quidā clerici publice adminiſtrabant negocia laicoꝝ. ⁊ eoꝝ ꝓcuratores fiebant. mādat pa. dioceſano ep̄o vt eis publice denūciet ne de cetero hoc faciāt q; ſi poſtmodū hoc facere preſumpſerint ⁊ in adminiſtratōe ꝓpter cām pecuniariam in fraude deprehēſi fuerint ab eccleſia nō ſubuenieī. eiſdem vbi ex hoc ſcādalum contingat in eccleſia generari. Ber. Nō primo q; clerici ēt nō ſacerdotes nō debēt eē miniſtri laicoꝝ. Ꝑer qō infero q; ſi debēt eſſe famuli laicorum vel ſeruitores. ⁊ intelligo ter. in clericis conſtituris in ſacris vel beneficiatis p id qō dixi. ſ. c. ꝓri. ⁊ bñ facit. c. puenit in pn. lxxxvj. di. Nō ſcōo q; clerici nō debent eſſe ꝓcuratores laicoꝝ ēt extra iudiciū vt pz ibi in rebus eoꝝ ⁊c. ad idē. d. c. puenit. Sed q̄ro an h ꝓcedit īdiſtincte. Sol. dicit Hoſt. ⁊ Jo. an. poſt eum q; nō. nā poterit eē clericus in eccleſiaſticis ⁊ corā eccleſiaſtico iudice ꝓcurator laici qz h nō ꝓhibetur h nec alio iure ideo ē admittēdus. l. inuitus. ff. de ꝓcu. ad idem inducit Jo. an. c. cū eēnt de ſimonia. vbi ēt ō hoc ſicut ecōuerſo pōt laicus eē in iudicio ꝓcurator clerici vel eccīe. vt i. c. i. de ꝓcu. li. vj. ſz tu ad pmū vid bo. tex. iuncta ſuprāſcriptōe in. c. per venerabilē q fi. ſint le. vbi archiep̄s ꝓcurauit cām eccleſiaſticaz laici apud papā. ⁊ ꝓfirmāt doc. in. c. in nr̄a de ꝓcura. vbi vide qō dixi. ⁊ hūc tex. videtur intelligere doc. qñ clericꝰ vult aſſumere ꝓcuratōez corā iudice ſeculari vel extra iudiciū. ⁊ vī ſentire hic Inno. tex. iſtū ꝓcedere ī ꝓcuratore gñali. ⁊ idē videt velle. j. eo. ſed nec. ⁊ clarius ⁊ latius h affirmat in. c. vnico. ō ob. ad ra. in fi. vbi dicit q; vbicūq; inuenitur q; clerici nō pñt eē ꝓcuratores vel huiuſmodi officia exercere intelligēdū ē gñaliter. nā vnū negociū clericoꝝ vel laicoꝝ procurare vel adminiſtrare nō ꝓhibētur ſm eū. qō ē mēti renēdū. nam doc. h trāſiuerūt ficco pede. ⁊ vide Fe de. ꝓſi. cclxvj. vbi h dictū Inno. ſequit ⁊ archi. in. d. c. puenit. ſz collec. in. c. i. de poſtu. ⁊ c. dilecti ō arb. tenet ꝓrium. q; iura loquūtur in hoc indiſtincte dicere ſic. q; ant clericus ex cupiditate vult aſſumeī vnū negociuz vel plura ⁊ ñ pōt ar. h ⁊. ſ. c. ꝓri. ⁊ ī. d. c. puenit ī pn. aut nō ex cupiditate ſz ex charitate ⁊ ꝓcedit dictū Inn. ar. ī. d. c. puenit a ꝓrio ſenſu. Et facit dictū Innoc. cōiter approbatū in. c. cū. J. ⁊. A. de re iudi. vbi dicit q; religioſus pōt de licētia abbatis aſſumere ꝓcuratōem laicoꝝ amicorum mōaſterij ſi h arbitretur ſupior redūdare in ꝓſequētiam ad cōmodū monaſterij. An aūt teneat iudiciū ſi clericꝰ fuit. ꝓcurator vbi nō poterat īteruenire. dic q; ſic ar. in. c. pia. de excep. li. vj. dz tñ p exceptōem repelli vt in. c. ij. de poſtu. ⁊ h firmat Col. in. d. c. dilecti. Cōclude cū queritur an ⁊ qñ clericus poſſit eē procurator laici. aut vult eē ī foro eccleſiaſtico ⁊ pōt ſaltē ī eccleſiaſticis ō quo dic vt plemꝰ ī. d. c. ij. ō poſtu. ⁊. c. ī nr̄a. ō ꝓcu. aut ī iudicio ſeculari aut extra ⁊ aut cupiditate lucrādi ⁊ ñ pōt. aut ex charitate ⁊ amicitia ⁊ tūc ad vnū negociū poteſt indifferenter autē ⁊ generaliter nō ex predictis. Quid autez ecōuerſo. an laicus[d] poteſt eſſe procurator clerici vel eccleſie. dic q; ſic de procu. c. i. li. vi. ⁊. ſ. c. vno de ſin. iconomus autem generalis eſſe nō poteſt vt in. c. indicarū. lxxxix. di. qō tamē intellige vt dixi in. c. nōnulli. de reſcrip.

viros nō habent nec volūt hēre vel ſunt in ſtatu nō habendi dicit q; ſi ornēt ſe vt alios ꝓuocent ad ꝓcupiſcētiam mortaliter peccāt. ſi vero ex leuitate vel ēt ex vanitate pp iactātiaz quādā nō ſē p ē peccatuz mortale ſed qñq; veniale. Et an liceat mulieribus ſe colorare ⁊ de ſtatuto epi q; p cipit mulieribus ſub pēa excōicatōis q; nō audeant ſe ſucaſ vel portare veſtes lōgaſ vide p Joā. an. in regula ca in fi. in merc. li. vj. ⁊ p anch. in repe. c. cāonuz ſtatuta ō cō ſti. in. iij. pn. q̄ſito in. ix. col. illius q̄ſiti ⁊ p Alb. i. ij. parte ſtatu. circa fi. q. cci. in. iij. col. vbi incipit tractare hāc q. ⁊ cā latiſſime proſeqf. Itē adde h ēt be. Tho. i. ij. ij. q. clix. arti. ij. circa me. vbi dicit q; excuſanf mulieref nupte de peccato q; pp cōſuetudinē pfic in eccla ſtāl nudo capite lz illa cōſuetudo non ſit laudabilis. idē tz. d an. in. c. fi. de vi. ⁊ ho. cler. in vl. col. ⁊ nō. glo. i. c. canonum xiij. q iiij.

c An ⁊ qñ clericus poſſit eē procurator laici.

d An laicus poſſit eſſe procurator clerici.

vbi omnino vide ⁊ in.c.ij.de iudi. Ultimo expediendo glo.oppo.videtur.n.q; ꝙ clericus transgrediatur ꝓceptū huius.c.⁊ capiatur in fraude in administratione nō tñ per hoc ꝺz posse capi aut puniri ꝑ iudicez seculare; q; clericus non ꝑdit ꝓuilegium sui fori nisi ꝓcedat trina monitio.vt in.c. in audiētia ⁊ in.c.cōtingit de sen.ex.cuius ꝛium innuit ħ lra in fi.dum dicit q; non debet ifti ab ecclesia subueniri si capiatur in fraude. So.glo.ij.timoꝛe ꝛij ponit duos ītellectus ad istuz tex.ꝓmus est vt ītelligaꝯ ⁊ reducatur ad ꝛium sc; quādo ꝓcessit trina monitio sed certe hunc ītellectuz ex toto non patitur iste tex. cum nulla fit in eo mētio de trina monitione.scōo intelligit q; nō debet capi seu distrigi per laicum sed ꝑ iudicem ecclesiasticū.⁊ ad tex.rñdet q; nō debet itelligi de subuēcīōe respectu foꝛi sed vt subleueꝯ a fraude cōmissa.puta dādo auxiliuz vel fauoꝛez ⁊ est bonus intellectus ⁊ hunc ītellectū sequūtur ħ cōmuniter doc.dicūt enim maxime Inn.⁊ Host .q; ecclesia non debet eis subuenire vt det ei pecuniaz ad satisfaciendum de fraude vel vt det sibi aliquod auxiliū vel fauoꝛē quominus teneatur respōdere in loco ī quo gessit administrationē.vt in.l.i.⁊.ij.C.vbi agi oꝛtet ō rō.⁊ ī.l.i.vbi de cri.agi oꝛtet.⁊ satisfaciat cō petenter ad cognitionē iudicis ecclesiastici. Si autē secularis iudex illum ꝓpꝛia temeritate distringeret ecclesia ei subueniret nō tñ respectu psone q̄stuz respectu libertatis ecclesiastice nisi oīno esset icoꝛrigibilis ⁊ monitionem ep̄i contēneret.vt in ꝛijs .⁊ dic q; iudex ecclesiasticus ex officio suo potest illum repetere q̄stūcunq; ille nō exciperet.vt in.c.dilectus. de appel.nō.in.l.i.§.per hāc.ff.de rei ven.ꝑ Bar. in.l.pe.§.ad crimē.ff.de pub.iudi. Tertium ītellectuz sentit tacite Host.dicens q; vbi monitio facta fuit per ep̄m sub pena ꝑuationis omnis ꝓuilegij clericalis q; illa loco trine admonitionis habetur .perditur ex contrauentione ꝓuilegiū foꝛi ⁊ ita contingit hic ꝓut pꝛobat lra ibi publice nūcietur ⁊c.⁊ ibi q; si postmoduz ⁊c. ℙꝛo ꝓmo q; admonitio ep̄i habeat vim trine admonitionis adducit hostiē. c.i.de loca. ⁊ de sen.ex.a nobis.sed melius potuisset adducere. l.ij.C.quomodo ⁊ quādo iudex.⁊ glo.i.c. consuluit de offi.dele.sed mihi hec lec.nō placet q; iura quo ad ꝓuilegiū foꝛi ꝑdendū requirūt cōiter trinā monitionem ab ep̄o fiendā.vnde nō sufficit vnica etiā per emptoꝛia.ad ħ vide bo.tex.iūcta glo.nō.in ver. tertio de vita ⁊ bo.cle.⁊ ħ est regulare q; vbicūq; ī materia odiosa ius regrit trinam monitionez nō sufficit vnica etiam perēptoꝛia vt nō.in.d.cle.i.dixi in. c. extue.ō cle.nō resi.vbi vide ad idē bo.glo.ī.c.i.de milite vasallo ī v.tertiā col.x.⁊ ad iura alleg.ꝑ host.dic q; loquūtur ī alio casu. Abbas.

a Et pꝛo hoc facit qō nō.do.ō ro. deci.cccxxvij.vbi vnica monitio facta ī syndo succedit loco trine monitionis que regrit, ad ferēdam sniaz excōicationis.⁊ eos ad hoc al.d.abb.in suo repertorio ī v. sicut non regrit. Et vide io. an.in.c.aplice de cleri. excō. mini.

n **On magno.** Religiosi pꝛofessi exeūtes ad audiendas leges vel phyficam nisi infra duos mēses ad clausꝛuz redeant excōicati sunt ⁊ ī nulla causa patrocinari possunt.⁊ in choro ⁊ ī capitulo ⁊ ceteris erūt vltimi ⁊ sine dispēsatione pape nō ꝓmouētur.diuiditur in tres partes.ī ꝓma ponit factuz repꝛehēsibile.scōo id fieri pꝛohibet ibi vñ.ī tertia quadruplicē penā ꝑponit ibi si vero.

Casus lrālis.Quidā regulares audiūt phyficales cōfectiōes inde sumētes occasionē vt subuenāt fratribus ifirmis.audiūt etiā leges vt negocia ecclesie sciant melius tractare.sed q; regulares mūdanis actiōibus iuolui nō debēt.statuit.ꝑ.turoñ.vt nullus post factaz in aliquo loco ꝓfessionez ad phyficā vel leges mundanas permittatur exire quod si fecerint ⁊ infra duos mēses ad clausꝛuz suū nō redierit vltimuz locū iter fratres ⁊ ī mensa ⁊ in oībus alijs habeant ⁊ spem totius ꝓmotiōis amittant nisi miserꝛcoꝛdiaz se.apo.fuerint cōsecuti.Ber. Nota pꝛimo q; demon inuidet homī ⁊ semper nititur cū decipere ⁊ seducere ad peccāduz dolet.n.satis ⁊ erubescit charitatē quā ī celo nequit habere hoies cōstantes ex lutea materia in terra tenere ⁊ ideo conatur q̄ztum potest a ꝓncipio ruine siue vnitatez ecclesie rescidere charitatez ecclesie vulnerare sanctoꝝ operū dulcedinez iuidie felle ifficere ⁊ omnibus modis humanū genus euertere ⁊ perturbare.vt dixit tex .nō. in.c.visis.xvi.q.ij.vbi vide. Scōo nō ꝑ decepꝛores qui semper veniūt ad decipiēdū sub specie boni sicut demō qui trāsfert se in angeluz lucis suadet. n. mala sub specie alicuius boni.vñ videtur persuasio boni angeli ⁊ nō maligni.hīc canō dicit q; sepe se vicia ingerūt ⁊ mentiūtur se esse virtutes .de quo vide pulchꝛū tex.in.c.sepe.xli.di. Nota tertio q; oēs religiosi compbēdunt appellatiōe regulariū.cuz.n. iste tex.faciat generaliter mētionē de regularib⁹ tex. in.c.sup specula.j.eo.istū ī effectu referēs appellat eos religiosos.vñ dico q; oēs babētes regulam apꝛobataz ꝑ quā ꝓmittūt tria substantialia religiōis dicūtur regulares ꝓpꝛie ⁊ religiosi.ista vero tria nō ꝓmittētes nō dicūtur ꝓpꝛie regulares vel religiosi. de quo vide glo.nō.in cle.i.de reli.domi.⁊ ī cle.pe. de sen.excō.⁊ qō dixī sup rubꝛica de regula. Nō quarto ibi ad legēdas.⁊ tene mēti q; vbuz legere neduz cōuenit scholaribus sz ēt doc.ꝓbaꝯ ꝓmū ħ iuncto.d.c.sup specula.j.e.naz ħ vtitur vbo legēr.⁊ in c.sup specula.vbi recitaꝯ tenoꝛ huius.c.vtī vbo audire ⁊ studere ſm.s.q; cōueniat doc.ꝓbaꝯ ī cle.i.de magis.⁊ in.l.ij.ff.de oꝛi.iur.Ex quo decidi pōt .q. an dispositio loquēs de legēribus hēat locū in scholaribus.⁊ꝑfecto ex ꝓpꝛio significato vocabuli dicē duz est q; sic.⁊ facit qō nōt Jo.an.ī regula cū quid ꝓhibetur de reg.iur.li.vi.in mercu.sed ꝓpter cōez vsum loquēdi q ꝺz attēdi in omni dispōne.vt in.l.labeo.ff.de supel.leg.⁊.l.libꝛoꝝ.§.qō tñ cassius.ff.ō leg.iij.nōt bar.in.l.oēs populi.ff.de iusti.⁊ iur.gl.ī c.nōnulli de rescrip.⁊ doc.in.c.olim de vb.sig.dicerem legētes magistraliter dūtaxat īcludi. Nō gnto ibi viri spūales q; oēs regulares ⁊ religiosi dicuntur viri spūales q; debēt magis viuere ſm spūz q̄z ſm carnē nec debēt inuolui actionibus mundanis ⁊ carnalibus.facit ad id qō dixi sup rubꝛica. Nota sexto q; delictū vniciuz qñq; punit dupliciter. vt pz ħ in fi.⁊ boc qz qōlibet ꝑ se nō sufficiebat.ad ħ vide qō le.⁊ nō.in.c.at si clerici de iudi. Nō septimo q; ꝑ ista vba talis sicut excōicatus ab omnibus euitet ꝓfertur ipso iure excōicatio vt colligitur ħ iūcto.c. sup specula.j.e.⁊ ħ vex vbi talia vba ꝓferant a iur babēte ptātē excōicandi.qd aūt si ꝓferātur ab hoie distingue ꝓut ī simili nō.i.c.i.de iudi. Quero nun qd ꝑlatus citra papā possit dispēsare ꝫ istam constitutōem.puto q; non tum qz ħ.c.fuit editum ī concilio generali ꝫ quod nullus citra papaz dispēsat etiā si sit legatus apostolicus.vt in.c.dilectus.de ꝓben. nō.glo.ī.c.dilecti.de elec.⁊ ī cle.i.de elec.tum qz regulariter iferioꝛ non dispensat ꝫ canonē vbi non reperitur dispensatio ꝓmissa.vt ī.c.dilectus de temp. oꝛ.⁊ quod nō.in.c.at si clerici.§.de adulteriis . vbi plene dixi de iud.tuz qz tex.ħ vtitur verbo oīo qō videt excludere dispensationem.ad hoc qō nōt gl. in cle.vt bi qui de eta.⁊ quali.in glo.in verb.nullo modo.que est nō. Secūdo quero nūqd studiuz maxime extra clausꝛum sit religiosis ꝓbibitū.tex. iste innuit q; nō cū solum eis ꝓbibeat duas sciētias.s.phyficam ⁊ legē ciuilē.s.mūdanā.ergo aliaſ videtur permittere.ar.c.nōne.de pꝛesump.ad idē alle.c.vt periculosa.j.eo.li.vj.vbi imponitur pena re

ligiosis si exeunt claustrum causa veniendi ad studium sine licentia prelatorum. vnde cum licentia prelatorum ille tex. permittit ꝟ ⁊ bene facit cle. ne in agro de sta. reg. ,ppe fi. ver. rursus. vbi dī q ad ꝟ vt ipsis monachis via oportuna in sciētia ,pficiēdi nō desit ꝺ bet teneri magister in monasterio q eos instruat ī p̄mittuis sciētijs diligēter. Et q studiū ꝓueniat religioni vide plene p Jo. an. in. c. sane de regula. ⁊ ibi dixi. Doc. ēt ꝟ ⁊ in. c. super specula. ꝯcludūt q decreta ⁊ theologiā pñt religiosi studere q̄ sunt scie pietatis. dicit tñ Jo. an. q magis ꝓsuleret vt manerent ī eoꝝ claustro qꝝ sepe ex scīa intumescūt ⁊ insurgunt ꝑ eoꝝ abbates illos accusando ⁊ multa dāna ex hoc ,ꝓueniunt monasterio. Ego fateor q ꝟ ⁊ similia sepe cōmgūt ex scīa nō bñ digesta tñ ex scīa bñ ꝓcepta multa infinita bona ,ꝓueniunt ecclesie etiam vniuersali que ad sui regimē indiget p̄maxime viris litteratis vt dicit tex. in. c. cū ex eo. de elec. li. vj. ⁊ deus dixit p ,ppbetā. Qꝛ tu sciētiā repulisti ⁊ ego te repellam ne fungaris sacerdotio. ⁊ trāsumptiue habetur ī. c. nisi cū pdē. ꝺ renū. ⁊ Hieronym⁹ ad rusticū monachū ī gr. Si clericat⁹ titulat desideriū discas q possis docere ne sis miles añ q̄ tyro. ne p̄sul magr añ q̄ discipl's. mihi placet vt sactoꝝ doctorū habeas cōuersationem nec ipse te doceas ⁊ absq doctore ingrediaris viā quā nunquā ingressus es vt habet. xvj. q. i. si clericatus. ⁊ alibi ad eūdem. Longo tpe discе que postmodū docеas ⁊ c. ea. cā ⁊ q. sic viue. p que patz q nō solū adiscere sed ēt docere licituz est religiosis dūmodo ad officium docēdi assumātur p̄ habentes ptātem. vt nō. doc. in. c. qꝛ nōnulli de magis. nam ꝟ studiū adiscēdi ⁊ docēdi in sciētijs pietatis p̄uilegiatū ē. vt in. c. fi. de magis. Tertio quero qd si religiosus exit claustrum ⁊ tñ ñ visitat scholas sed sibi ipsi legit vel studet in sciētijs ꝟ ,pbitis. So. dicit ꝟ Jnno. q nihilominus incidit in penā buius. c. qꝺ puto verissimū qꝛ tex. iste ad penā incurrēdā nō requirit scholarū visitatōem sed solū q exiuerit claustrū cā audiēdi leges vel phyſicā ⁊ nō redierit infra duos mēses. quare plus puto q ēt si sibiipi nō legat neq studeat in his ,pbitis exquo tñ exiuit bac de cā ⁊ nō redierit infra duos mēses incidit in hāc penā. qꝛ verba huius. c. aliud nō exposcūt ad hoc adduco qꝺ le. ⁊ nō. in. c. i. ,ppe fi. de bonī. li. vj. maxime iūcta gl. que ē super verbo mādauerit. vbi ex solo mandato qs punitur lz mādatum nō habuerit effectū nec sufficit reuocare mādatū ex postfacto. ad idē ꝺo. tex. iūcta glo. in cle. ne in agro. §. qꝛ vero. super verb. ipso facto verſi. q fi. vbi quis incurrit penam eoipso q qs exit claustrum vt visitet curiam p̄incipis cā dāpnificandi monasterium lz effectus nō fuerit subsecutus. facit. l. fiquis nō dicam rapere. C. de epi. ⁊ cle. ⁊ l. is qui cū telo. C. de sicca. ⁊ p ꝟ ⁊ istū tex. puto q fi quis exiuit claustꝝ nō causa[a] audiendi has scientias interdictas sed ,ppter alias permissas vel ,ppter aliam honestam cām lz postea studeat in istis ,pbitis nō incurrit hāc penam saltem cū nō stat extra monasteriuz ,ppter istas sciētias ,pbitas p̄incipaliter sz ,ppter aliam cām honestā ⁊ hoc puto verissimū. qd sentiāt doc. in. ꝺ. c. super specula. vbi dicam. naz iste tex. ⁊ ille fundant se ad penā incurrēdā super istis duobus. s. qñ exiuit claustrum. Item pp audiēdas seu legēdas has sciētias ,pbitas ⁊ cū sumus in penalibus nō debemus recedere a ꝟbis maxime vbi ponitur pena ipso iure. ad ꝟ. c. cū ex eo de elec. iuncto. c. perpetue eo. ti. li. vj. facit qꝺ nōt Jo. an. in regula in penis de reg. iur. li. vj. in mercu. nec ꝺz pena excedere casum ,ppriuz. vt dicit tex. de peni. di. i. § pene. nec ēt subest eadē ratio qꝛ fortius peccat q exiit claustrum p̄incipaliter ,ppter rem probibitam q̄ qui exijt ꝓpter rem honestam. ⁊ p̄incipaliter detinetur ꝓpter rem ipsam honestam lz incidēter attēdet rem ꝓbibitam. facit qꝺ nō. in. ꝺ. cle. ne in agro in glo. ꝓealle. ⁊ ad hoc nemo in hac materia aduertit. dicaz in. ꝺ. c. super specula. vbi doc. tāgūt qōnez de religioso studēte ius ciuile in camera an incidat ī penā. Quarto quero an iste tex. habeat locū ī volente intrare religionē qui tamē adhuc nō intrauit. So. Jo. an. post ℔De. videtur velle q sic. ,p hoc facit iste tex. ibi post votū religionis post factam in alī quo loco religioso ,pfessionem ⁊ c. vñ videtur quod libet p se sufficere ad penā incurrēdā. Itez facit ſm eos qꝛ ex voto quātū ad deū religiosus ē ⁊ timēduz est ne ,ppter ꝟ retardet a voto ar. s. de voto litterarā ⁊ c. per tuas. ℔Preterea religiosus pōt dici ex quo ad seculum redire nō potest. Ego puto hoc ,p cedere qñ occasione voti iam intrauerat religionem lz adhuc ,pfessionē nō fecerit ⁊ hoc innuit littera dū requirit exitū a claustro. secus ergo si adhuc non intrauerat monasterium qꝛ tūc verba tex. ad istū explicari nō p̄nt dicit tñ Jo. an. hoc. c. habere locū in ,pfesso tacite vel expresse. ar. c. vt piculosa. j. e. li. vj. qꝺ satis mihi placet qꝛ verba nō restrīgūt ⁊ in vtrisq cadē ē rō. Quinto queritur an bodie expectet lapsus istorum duoꝝ mēsiuz. Jnno. q nō in. c. sup specu. j. eo. Jo. an. ꝺ de quo dicetur ibi ⁊ ꝟ vltimū puto verius. Venio nūc ad glo. quā in ꝟ vltimo reseruaui qꝛ ponit mām oīno separatā a materia intrī seca. c. Jnstat. n. p̄incipaliter an pretextu boni futuri sit malū cōmittēdum seu res ,pbibita attentanda. vī. n. q nō per istum tex. qꝛ pretextu bñ tractādi negocia ecclesiastica vel curādi lāguētiū corpora nō p̄mittit religiosis rem illicitā. s. leges ⁊ phyſicaz audire. Jn ꝑuium oppo. de aliquibus iuribus ⁊ tādem soluit vt pz in ea ⁊ loquitur aliquātulū ītricate. Jo. an. post ℔Host. clari⁹ distinguit sic. q aut malum qꝺ cōpensatur ē malum ex lege diuina ⁊ tūc nō admittitur cōpensatio. aut ex lege canonica ⁊ tunc cōpēsari pōt auctoritate pape cū possit tollere malū qꝺ cōstitutio induxit. facit qꝺ le. ⁊ nō. in. c. proposuit. de cōcess. prebē. ⁊ ꝺ voto. c. i. ⁊. c. magne. ⁊. c. ⁊ si Christ⁹ de iureiur. cum si. ⁊ sic possunt ad cōcordiaz reduci iura superius alle. Tu potes sic distinguere lati⁹ q aut queritur nūquid debeat admitti cōpēsatio in diuersis psonis aut in eadem. ℔Primo casu dic q nō ꝺz quis cōmittere malū vt alius euitet maius maluz vel vt cōsequat bonum spirituale vel corporale qꝛ ñ ꝺz quis impēdere animam suam cōmodis alienis. ad hoc vide glo. nō. xiij. di. in summa. ⁊. c. i. facit. c. nequis. xxij. q. ij. ⁊. c. sup eo. de vsuris. ⁊. xiij. q. v. multi sine peccato. nisi superioris auctoritas ad hoc habentis potestatem aliud indulgeat. facit. c. qꝺ ꝑdecessor. xi. q. iij. Scōo casu subdistingue aut queritur nunquid possit cōmittere malum vt ipse idē euitet maius malum. aut vt ꝓsequatur aliquod bonum primo casu dic q in iure nō est dare perplexitatē. s. vt quis sit inter duo mala ꝓstitutus ita q alterū euitare nō possit de quo per glo. nō. xij. di. ī summa sz quo ad fatuā opi. ⁊ scrupulosam ꝓsciētiam qs dī p plexus quo casu cōsulitur vt cōmittat minus malū vt euitet maius sic intellige. c. duo mala. ⁊ qꝺ ibi nō xiij. di. ⁊. c. siquidē verius. xxxiij. q. ij. Tertio casu ñ lz pretextu boni cōmittere malū. vt ꝟ. ⁊ in. ꝺ. c. multi. siue sit malū de iure diuino siue de iure positiuo nisi superioris auctoritas ad ꝟ potestatem habētis excuset vt. c. gaudemus. ⁊. c. quāto de diuoꝝ. vt ē videre omni die cū per dispensatōez recedit a iure positiuo ⁊ quādoq a diuino in casu ꝓmisso iuxta nō. ī c. cum ad monasterium de sta. re. ⁊ in. c. innotuit de elec. sed tunc virtute dispensationis illud ,pbitum

a Ergo cō si monach⁹ exiuit monasterium vt tenderet ad leges vel phiam postea tendit ad logicā non cuitabit penam bui⁹ decretalis de q̄ vide p archi. i. c. nō dicat. xij. .q. i. qui dicit q nō lz eis nisi aucrōitatesui ꝑlati dummō itēdāt theologie. ⁊ vide ēt ꝺ hoc ipsuz panoꝝ. i. c. fi. j. e. i. iiij. col. ī p̄in. ⁊ qñ sit licitum clericis ⁊ personis ecclesiasticis legere libꝛos gētiliū vt ciceronis vgilij ⁊ ceterorū vide oio ⁊ dilligue vt per domi. i. c. i. ⁊ i. c. legimus in fi. xxxv. dist. ⁊ an sciētia phīe sit p̄missa viꝺ doc. i. c. nō ne ỽsic. qꝺ studens xxxvij. di.

non est malum. ⁊ per hoc habes expeditam mãz. c.

s **Sed nec** Clericus generalis, pcurator vel iusticiarius pncipis secularis deponẽdus est si religiosus ẽ grauius punietur. ita cõiter summatur ed ego intelligo tex. in pena excõmunicatiõis ⁊ nõ depositionis vt. ĩ. dicã. diuiditur. nam primo ponit, pbitionem. Scõo penam trãsgredientium ibi siquis autem. Casus literalis. Quidã clerici circa negocia secularia ⁊ sub secularibus viris plus debito intẽdebant ⁊ eox iusticiarij fiebant statuit. ꝓ. latera. q nullus clericorum talia decetero exercere ꝑsumat. Siquis vero contra hoc venire presumpserit ab officio ecclesiastico fiat alienus ꝓ eo q ministerio clericali neglecto vt secularibus placeat fluctibus seculi se immergit. ꝑ doctrinã apostoli dicentis nemo militans deo se negocijs secularibus implicet ⁊ siquis religiosorum aliquid predictox ausus fuerit attẽtare seuerius castigetur. Ber. Nõ primo ⁊ tene mẽti q sicut clericus vel religiosus nõ pót eẽ procurator laici ita nec officialis principis secularis in iusticia exercenda. Ex quo infero q si nõ pót esse officialis in iusticia exercenda fortius nõ poterit aliud officium seculare obtinere. ar. in auc. multo magis. C. de epi. ⁊ cle. ⁊. c. cum in cũctis. de elec. ⁊. xxiij q. viij. reprehẽsibile. nam summũ bonũ in rebus est iusticiam colere. xij. q. ij. cũ deuotissimam. Nõ secũdo q data paritate delicti grauius venit puniendus religiosus q̃z clericus secularis. dz. n. religiosus tanq̃z in statu pfectiõis nõ solũ a vetitis sed ẽt a quibusdã licitis abstinere ẽm Joã. an. alle. xi. q. i. aliud de pe. di. i. aliud. Aduerte. b, pcedit vbi religiosus peccaret ex cõtẽptu vel ꝑ votum seu publice cũ alio rũ scãdalo. alias aũt nõ venit grauius puniẽdus nec grauius peccat, ppter bona opera precedẽtia. Juxta illud psalmiste. Si peccauerit iustus nõ collidetur q dns supponit manum suam vide de hoc latius ꝑ Jo. an. post beatũ Tho. in. c. accusatus. de bere. li. vj. ⁊ qd dixi in. c. cũ quidam de iureiu. Quero primo nũ qd iste tex. habeat locũ in omni, pcuratione. Inno. videtur velle q nõ. vt enim intelligere in procuratõe gñali quasi innuat ẽm Jo. an. q bene possit clericus tractare vnuz negociũ laici. alle. de simo. cũ eẽnt. nõ bene hoc dictũ qd plenius examinaui. ŝ. c. ij ⁊ dic vt ibi. tex. tñ in. d. c. cũ essent. nõ, pbat simpliciter id ad qd inducitur. loqtur. n. qñ clericus vult, promouere negocium laici apud papam qd indubitanter põt ẽt si sit prelatus vt in. c. ꝑ venerabilez. iuncta suprascriptõe q fi. sint le. fz nos loquimur qñ aut extra iudicium vel in iudicio seculari vult, pmouere tã q̃z, procurator negocium laici sed vide qd dixi in. d. c. ij. Dz quero an in iusticia exercẽda debemus facere bãc distinctõem vt vnum negocium possit clericus expedire. crederem qd sic. ad qd alle., p casu. c. in archiepiscopatu. de rapt. vbi clericus vel prelat9 pót esse delegatus principis secularis ẽt in cã criminali. ⁊ tenẽt doc. ĩ. e. clericis. fz gñalis officialis eẽ ñ pót ⁊ multũ bene facit ille tex. iuncto isto q vnuz negocium laici nõ videtur interdictum clerico. vt sic valeat ar. de mandato iurisdictiõali ad mãdatuz, procuratoriuz. ar. eius quod habetur in. l. ⁊ qz de iur. omn. iudi. ⁊ in. c. penult. iuncto. c. suscitata cum glo. ŝ. de in integ. resti. ⁊ nota b quia Inno. nihil alle. pro dicto suo. ⁊ vide de hac delegatione quod dixi in. c. ij. de iudic. Sed queritur cum generaliter clericus secularis venit deponendus ex delictis de quibus b in quo grauius punientur religiosi. So. potest dici q vltra dispositionem poterunt detrudi in artiozi bus monasterijs ad penitentiam peragendaz. ar. c. tue. de pe. ⁊ vide de istis religiosis quod nota. in. c. dilectus de simo. Mihi tamen videtur valde graue sentire clericos fore deponendos propter tale exercitium istorum officiorum. maxime hodie cum non ita acerbe delicta debeant puniri. vt est tex. opti. in c. fraternitati. xxx. di. vnde plus mihi placet vt isti debeant excommunicari ⁊ non deponi nisi essent forte incorrigibiles. satis enim per excommunicationem fiunt alieni a ministerio ecclesiastico. cum illa durante administrare sicut priuſ nõ valent. alias essent seu efficerentur irregulares. xi. q. iij. siquis episcopus de re iudi. c. i. li. vj. facit. xxiiij. q. iij. certum. lz Joã. an. in suo summario videatur intellexisse de depositione seu id quod dixi plus mihi placet maxime hodie. ⁊ facit. c. ij. ŝ. eo. vbi solum disponiť q si in fraudem capiuntur non debet eis ab ecclesia subueniri. probo etiam per. c. clericis. ĩ. e. vbi etiam depositio imponitur in casu irregularitatis sed pro exercitio officij secularis infligitur solum excommunicatio. ⁊ b puto verissimum. Ultimo quero nunquid iste tex. habeat locum in quolibet officio iusticie exercẽde. credo q sic quia verba tex. sunt multum generalia ⁊ ratio generalissima quia nemo militans deo ⁊c. Ratio enim precipue attendenda est. l. cum pater. § dulcissimis. ff. de leg. ij. ⁊. c. intelligentia. de verbo. signi. quare dicerem per istum tex. q̃ clericꝰ nõ posset esse vicerex vel vicecomes vel locum tenens alicuius pncipis secularis nec habere sub sua cura aliquam ciuitatem seu locum temporalem pro quo alle. tex. magis specificum. in. c. clericis. §. i. ĩ. e. ti. videtur tamen q principis consiliarij esse possunt vt etiam sentit Jo. an. in. d. c. clericis. vbi dicaz. ⁊ intelligo tex. etiam in prelatis qz tex. ⁊ ipsius ratio disponit generaliter. vñ rubrica ne cle. vel mo. cõprehendit etiam prelatos. ad. b. c. sup specula. in fi. ĩ. eo. ficut in simili rubrica de vi. ⁊ ho. cle. cõprehendit etiã prelatos vt pz in nigro. ⁊ dixi super rubrica nec ratio est restringenda.

c **Clericis.** Casus. Clericus iudicij sanguinis exercẽs ab officio ⁊ bñficio ꝺponiť. b. d. primo. Excõicatus ẽ habens officium ꝑpositi secularis si monitus nõ desistat. sunt duo dicta. Scõm ibi iubemus. Casus lr̃alis. Statuit tolletan. pc. q clerici iudicium sanguinis exercere nõ audeãt. vñ ⁊ hic, pbibet ne clerici p se vel p alios membrox trũcatões faciãt nec iudicẽt inferẽdas ⁊ qui contra fecerint honorẽ ⁊ locũ amittant. Item nullus sacerdos officiũ vicecomitis vel secularis prepositi habeat. si quis cõtra hoc venire presumpserit ⁊ cõmonitus ñ destiterit nouerit se excõmunicatũ. Ber. Nõ primo ibi honore priuetur ⁊ loco. q incurrens irregularitatem nõ est priuatus ipso iure dignitate sua sed dz priuari. tex. enĩ loquitur per verbum futuri tpis vt ibi pz priuet iuxta nõ. in regula i peniſ de reg. iuli. vi. ⁊ in. c. si diligẽti. vbi plene dixi. de foro compe. ⁊ exponit tex. Jo. an. ibi honore. i. ordine. tex. autez ibi loco exponitur. i. beneficio. sensus ergo luttere ẽ q dz priuari officio ⁊ beneficio ⁊ p consequens deponi. q ãt ñ sit priuatus beneficio seu dignitate ipso facto vñ etiam probari in. c. ex litteris. de excess. prela. sentit Inno. in. c. cum nostris de pces. prebẽ. ⁊ b tene mẽti. Nõ scõo ar. op. q p solã mortẽ seu mẽbrox detrũcationem qs incurrit irregularitatẽ. secꝰ ergo si aliã vindictam sanguinis exerceat ad idez. c. in archiepiscopatu in fi. de rapto. qd aũt dicit tex. in cle. si furiosus de ho. de mutilatõe dz exponi pro detrũcatione. vñ si debilitatur mẽbrox nõ per hoc efficiť clericus irregularis. ar. i. q. i. sicut vgeri. ⁊ vide qd nõ. Saſ. b cal. i. c. i. q cle. vel vouẽ. vbi tetigi. Quid autem proprie dicatur membrum[a]. vide per Bar.

[a] Quid proprie dicatur membrum.

in.l.ij.ff.de pub.iudi. vbi concludit q̄ membrum, p̄ p̄rie est illud q̄ b3 certum officiū distinctum vt pes manus ⁊ similia., p̄ quo ego allego tex. in.c. singula. lxxxix.di. ⁊ alibi hunc articulum recolo latius explicasse ideo h̄ vltra nō ,p̄cedam. Tertio nō. q̄ per h̄ verba p̄cipio sub interminatione anathematis seu sub pena excōicationis q̄ idē est nō ferē excōicato ipso facto in ꝫfacientes sed est cōminatio. h̄ colligit q⁊ in fi. postmodū fulminat excōicatōez monitōe tm̄ p̄cedēte de quo vide bo. glo. in.c. vno de sagit.

Nō quarto h̄ expressum q̄ clericus nō pōt tenere vices p̄incipis in iurisditōe seculari exercenda l3 nō infligat penam mortis vel mēbrox detruncationem. q̄ intellige qñ h̄ vult facere tanq̄ officialis p̄n cipis secularis. vt in.c. ſ3 ne q̄. ſ. eo. vbi dixi. secus aūt si iurisditio secularis eēt dignitati sue annexa q⁊ tūc pōt per se exercere dūmō nō inferat penā mortis vel mēbrox detruncationē. Et idē dic si ipsam iurisditionem b3 noīe ,p̄rio. puta rōne p̄rimonij. Ad hoc vide bo. tex. in.c. fi. j. co. ti. li. vj. q̄ vī ,p̄cedere in p̄relato religioso. vt in.c. dilectus. de offi. ordi. ⁊ i c. auditis. de p̄scrip. ⁊ in.c. inter dilectos. in p̄n. ō fi. instru. q̄ limita vt nō. in.c. recolētes. de sta. regu.

Ultimo nō istū tex. in fi., p̄ bis que dixi. ſ. c., p̄ri. q̄ clericus nō est deponēdus ex eo solo q̄ est officialis p̄incipis secularis sed excōicatur. sequitur tm̄ q̄ peccat mortaliter q⁊ excōicatio nō fertur nisi ,p̄ mortali. vt in.c. nemo. ⁊ in.c. nullus. xi. q. iij. Quero q⁊ tex. loq̄t de ꝑstitutis in sacris qd de cōstitutis in minoribus. Inno. dicit q̄ idē. dicit tm̄ hosti. q̄ bis q̄ sunt in sacris magis imminet piculum q⁊ nec ꝫbere p̄nt ⁊ sunt irregulares. mihi placet q̄ habeat locū in minoribus p̄ma pars. c. q⁊ p̄ impositiōem illax penax incurrit irregularitatez qua rōne d3 deponi ita ꝑstitutus in minoribus sicut in maioribꝰ. vt le. ⁊ nō. in.c. cū nō ab hoīe. de iud. ⁊ ad istū tex. dic q̄ verbū sacris sumit̄ large. nam oēs ordies ecclesiastici sunt sacri. de quo vide bo. glo. xxxij. di. in summa. S3 circa scōam partē. c. que facit mētionem de sacerdote dubitari pōt magis q̄liter sumit̄ illud verbum an stricte ,p̄ presbytero an large. Host. exponit multū large. exponit. n. tex. ibi sacerdos factus vel fiēdus vel. i. clericus. de coha. cle. c. ij. ⁊ cū hac expositione sua trāseūt h̄ cōiter doc. Et puto q̄ respectu clericorum in minoribus ꝑstitutox q̄ sunt sine aliquo bñficio nō h3 locū. ar. eox que dixi in.c. i. ſ. e. vbi h̄ sentire vident doc. ⁊ in.c. ij. de postu. dūmodo nō exerceāt seua. ,p̄ h̄ ēt facit q⁊ verbū sacerdos non pōt ad istos ꝫgrue adaptari. vt in.c. ij. de cohabi. cle. ſ3 arbitror tex. intelligēdum in ꝑstitutis in sacris q̄ largo mō p̄nt appellari sacerdotes. vt i. d.c. ij. ⁊ q̄ ibi nō. ⁊ l3 h̄ ꝑstitutio videatur penalis ⁊ sit restringēda tm̄ habito respectu q⁊ excōicatio non infligit ipso facto ſ3 regrit̄ p̄cedēs monitio. Itē q⁊ excōicatio ē magis medicina q̄z pena. vt in.c. cū medicinalis. ō sen. excō. li. vj. ⁊ q̄ h̄ ꝑstitutio tendit ad decorē ecclesie ñ d3 illud verbū stricte sumi ar. eox q̄ nō. glo. in.c. sciant cūcti. de elec. li. vj. Quero qd si p̄lati sunt in ꝓcilijs p̄incipum ⁊ querit̄ ab eis de pena imponenda in delicto grauissimo ,p̄ quo forte venit imponenda pena mortis vel mēbrox detrūcatio queritur an aliquis veniat illa pena puniendus. So. dicūt Io. ⁊ Jo. an. q̄ si reus ē in cā absolutōis p̄nt ꝓsulere illū absoluēdū. si aūt in cā damnatōis nullo mō ꝓsulēt ex quo casus imminet de p̄nti nisi veniret imponē da pena corpalis leuis. ar. in.c. in ep̄atu. de rap. si āt nō immunet casus tūc bñ p̄nt de iure respōdere. ar. xxiij. q. vj. c. i. ⁊ idē nō in.c. ex litteris. de excess. p̄latorum. vbi vide. Nō ex bis q̄ p̄latus pōt eē cōsiliarius p̄incipis secularis l3 nō debeat eē officialis iusticie exercende quod mihi satis placet ar. eox que dixi de laicis in.c. ij. ⁊ in.c. nouit. de iudi. vbi recurrebaṫ ad iudicium ecclesie ⁊ melius i.c. per venerabilē qui fi. sint legi. vbi ,p̄ arduis dubijs recurrit̄ ad papam ēt p̄ p̄ncipes seculares. ſ3 quatenus dñt isti p̄dicti q̄ in cā absolutōis p̄nt ꝓsulere. Ego dicerē cauēdū ne i cā absolutōis immineat pena talionis ꝫ actorem ⁊ sic sit cā mortis actoris. nā irregularitas ꝫbitur ēt ex ꝓsilio. vt in.c. siqs viduam. l. di. de quo tm̄ vide plene glo. lj. di. in.c. i. vbi tractaṫ an aduocatus ,p̄ reo incurrat irregularitatē si illo absoluto punit̄ accusator pena talionis. Ulterius q̄ritur numquid clericus possit cognoscere de cā criminali vice epi. Doc. q̄ sic. q⁊ nō imponit̄ pena sanguinis ſ3 ō trusionis seu qd simile. ō pe. tue. idem dñt si vult cognoscere vice alicuius secularis dūmō a pena sanguinis abstineat. de quo remittit Host. ad nō. in. d.c. in archiep̄atu. Ego intelligerē qñ eēt deputatus delegatus ad certā cām secus aūt si vellet cognoscere tā q̄z officialis vt hic. vel si p̄ceps vellet sibi delegare vniuersitatē cārum secularium. nā credo q̄ nō fit sibi licitū acceptare q⁊ nō d3 se istis actōibus implicare vt. ſ. c., p̄ri. ⁊ ar. xi. q. i. te qdem. ⁊ q̄ dixi in.c. ij. de iudi. Glo. ij. ē facilis ⁊ vera p̄terq̄z in eo q̄ querit qd d3 facere p̄latus cū h3 iurisditōem tpalez. ⁊ rñdet q⁊ d3 alicui facere ꝓmissionē gñalē vt faciat iusticiā. Tu dic q⁊ etiā pōt spāliter casum occurrentez delegare vt inquirat ⁊ iusticiā faciat. nec incidit irregularitatē l3 officialis suus vl alius cui cōmiserit penā sanguinis iusticiā exequēdo inflixerit. vt ē hodie tex. i. c. fi. j. e. ti. li. vj. ⁊ dic vt ibi. optabat tm̄ Host. q⁊ aut clericis cōcederet̄ p̄ se iusticiam facere secularez vbi talē iurisditōem hñt ⁊ sine metu irregularitatis. aut in totum tolleret̄ eis iurisditio tpalis cū cōmissio huiusmodi cārum sit ꝫ iura. vt in.l.i. ff. de offi. eius cui mādata ē iurisd. nec dubiū ē fm eū q̄n papa possit in h̄ ,p̄uidere vt h̄ possit fieri sine pena irregularitatis iurta nō. in.c. sicut dignū de homi. Nō h̄ vltimum ⁊ tene mēti. ⁊ alle. ibi in simili aliud notabile dictū Jo. cal. in.c. penul. de homi. vbi dicit papam posse dare licētiā clericis intereſſendi in bello iusto sine metu irregularitatis q⁊ hec irregularitas que ꝫbitur ex actu in se licito ē a iure positiuo. ad hoc facit c. is q̄ de sen. excō. li. vj. ⁊ nōt Inno. in.c. ad audiēti am de homi. Ubi tm̄ de honestate nō placet motiuū Host. nō. n. ē honestum vt clericus q̄ ē minister vnitatis ⁊ māsuetudinis debeat exercere vindictam sanguinis p̄sertim vbi venit imponēda pena mortis. ⁊ vide ad h̄ q̄ nō. in.c. nouit de iudi. Querit glo. fi. an ipso iure excōicatio feratur h̄ post monitionem. rñdet q⁊ sic p̄ hoc verbū subiaceat. Nota bene de significato huius verbi subiaceat q⁊ l3 sit futuri tp̄is nihilominus pena imponit̄ ipso facto. ⁊ hoc approbat pe. ⁊ dicit ,p̄bari p̄. c. siqs suadēte. xvij. q. iij. vbi ponit̄ verbū subiaceat ⁊ tm̄ ab oibus intelligit̄ q⁊ sit canon late sñie. ⁊ vī ,p̄bari. j. de sen. excō. p̄to. ⁊ cū hoc dicto trāseūt cōiter doc. h̄ p̄ter do. an. q̄ dixit q⁊ aut pena imponit̄ p̄ verba futuri tp̄is relata ad iudicē ⁊ tūc pena imponit̄ ipso iure vt h̄. aut referūtur ad partē ⁊ regritur sñia. ad h̄ q⁊ nō. i. c. si diligēti. de sor. cōpe. ⁊ in regula in penis. de re. iur. li. vj. ſ3 mihi h̄ theorica nō placet. p̄mo q⁊ h̄ verbū subiaceat nō referṫ ad iudicē immo ē impsonale. Item qd si dicaṫ excōicatōi supponaṫ vel supponas dicemus q⁊ fit late sñie. certe hoc sentire absurdum ē iuxta nō. in. d.c. si diligēti. preal. vbi plene tetigi mām ⁊ in.l. in criminali. ff. de iur. om. iu. ⁊ i. c. ij. de ali. iu. mu. ⁊ in.c. qsqs de elec. cum fi. Uñ aduerte tu latius ⁊ primo circa significatū huius verbi subiaceat habes glo. hic cum qua transeunt communiter doc. q̄

a Quomodo cognoscatur an pena imponatur ipso iure an requiratur sentētia.

excommunicationem seu penam ipso facto infligat. Idem voluit glo.fi.in.c. vnico de iniur.lib.vj.in fi. ⁊ facit quod notat Jo.an.in.c.licet de cri.fal.contra riũ apte sentit Jnno.in.c.cũ ⁊ plãtare.de p̃riuile.in fi.⁊ cũ eo trãsit ibi Jo.an.⁊ cõiter alij doc.⁊ fac̃ theorica illa cõiter tradita q̃ vbi pena imponit̃ p verba futuri tp̃is ẽ p iudicẽ inferẽda.vt nõ in turibus p̃ceal.ego p cõcordãtia dicerem sic q̃ quãdo pena imponit̃ p verba futuri tp̃is denotãtia executõem act⁹ ⁊ pena intelligit̃ imposita ipso facto.⁊ in ꝟ casu intelligo istũ tex.⁊.d.c.figs suadẽte cũ fi.nã verbũ subiaceat nõ vĩ ex sui significato exigere ministeriũ alicuius cũ denotet executõem.simile in verbo fit. vnde si dõ fit excõicatus intelligitur ipso iure.vt nõ gl. in.c.qcũq; de vereti.li.vj.⁊ sentit glo.in.l.in criminali.C.de iur.om.iud.de quo vide qõ dixi i.c.ij. de so.p̃pe.vbi gl.vĩ in p̃ncipio.aut pẽa ipõit̃ p v̈ba futuri tẽporis denotãtia act⁹ exercitiũ seu facti ministeriũ ⁊ tũc pena venit imponẽda p sñiaz iudicis.⁊ ꝟ casu ꝓcedit theorica cõis circa quã vide qõ plene dixi in.c. si diligẽti.de so.compe.

Secundum. Breue est tria dicta p̃tinens ⁊ põt sic summari. Nõ licet clericis vel monachis lucri cã negociari.ꝟ p̃mo. Monachi nequeũt noie p̃prio ꝓductas possessiones habere.hoc scdo. Laicis nõ dz ecclesia titulo ꝓductionis ꝓcedi hoc tertio.⁊ partes patẽt. Et quero circa p̃mam partẽ quare dicit q̃ nõ licet clericis negociari lucri cã. Sol.dic q̃ negociatio que nõ fit lucri cã nõ ẽ eis ꝓhibita.p̃mit.n.vendere ⁊ emere vt eorũ necessitas exigit nõ tñ p̃ncipaliter pp lucrũ.ad ꝟ cle. p̃siti de cẽs.⁊.c.q̃q̃.e.ti.li.vj.p̃prie tñ ⁊ stricte qs dicatur negociator vide bo.tex.in.c.ejicies.⁊.c.qm̃ nõ cognoui.lxxxvij.di.⁊ p Bar.in ꝓemio.ff.o̊.⁊ in.l.seruis legatis.ff.de leg.iij.q̃mmo dicit ꝟ Jnno.q̃ etiã lucruz nõ ẽ clericis ꝓhibitũ qñ ꝓuenit ex opera seu rebus eorum.ar.s̃.c.i.itelligo ꝟ dictũ qñ clericus operatur pp lucrum suadẽte necessitate.alꝫ aũt nõ dz clericus vel monachus taliter negociari. ꝟ vĩ ꝓbare tex.si recte põderet̃ in.d.c.i.⁊ ibi terigi. facit.c.fornicari.lxxxviij.di.⁊ sic in cã necessitatis intelligo glo.xiij.q.iij.in summa. Scdo circa secũ dã partem quero q̃re tex.in p̃ma parte fecit mẽtionem de clericis ⁊ monachis.⁊ in scda solũ subiecit de monachis cum ꝓductio alienaz rerum sit ꝓhibita ẽt clericis.vt in. c. puenit.lxxxvj.di.So.dicit bo sti.⁊ bñ q̃ ideo de clericis secularibus non repetijt qz illi p̃sit suo noie necessitate instãte res conductas habere vt in.d.c.peruenit.monachis aũt nullo modo hoc lz nomine ꝓprio.⁊ ꝟ casu loquitur iste tex. Diuersitatis rõ ẽ qz clerici seculares p̃sit habere ꝓprium monachi aũt nihil sibi appropriare p̃sit de testa.c.requisisti.§.fi.⁊.xij.q.i.c.nolo.⁊.c.nõ dicatis. ⁊ de elec.si religiosus.li.vj.cũ fi.noie aũt monasterij p̃sit ꝓ eorum necessitatibus habere sicut clerici.vt i glo.⁊ ꝓbat̃ in.c.dilecti.ō deci.cũ si. Circa tertiã partẽ quero qz ꝟ ꝓhibeat̃ laicis habere ecclesiam ad firmam.i.cõductam ⁊ ẽ vulgare loci quid in clericis secularibus. Itẽ an in laicis ꝓcedat ꝟ ꝓhibitio indistincte.So.ꝓ hoc alle.tibi tex.nõ.in.c.querelaz ne p̃rela.vi.su.⁊ ibi habes de hoc bo.glo.ex qua colligę q̃ oẽs obuentões ecclesie p̃sit clerico locari.⁊ largo mõ dz locari ipsa ecclesia vt ibi.laico aũt nõ põt huiusmodi locatio fieri rõne spiritualium obuentionũ ne ecclesia subijciatur regimini seu dispõni laicorum vt ꝟ qõ tene mẽti.facit.c.in noua.⁊ qõ ibi nota. xvj.q.vij.⁊ qõ nõ. Jnno.in.c.ij.de iudi.⁊.lxxxix.di stin.indicatum.vbi bo.tex.cum glo.instãte tamẽ magna necessitate posset fieri talis vel cõsimilis ꝓcessio laico non tamen vt ipse regat ecclesiam sed vt per alium eam faciat gubernari.⁊ firmat Jo.an.in.c.ex rõne.de eta.⁊ quali.vbi vide per eũ.vnde puto q̃ clerico põt locari ecclesia.s.vt ipse bẽat curã regiminis ecclesie eam officiãdo ⁊ de ꝓuẽtibus respõdeat i certa quãtitate rectori ⁊ sic intelligo illud.c.querelã. ex cã.n.hoc fieri põt.ar.c.cum ex eo.de elec.li.vj.⁊.c. puenit de appel.cũ si.laico aũt nõ põt taliter ecclesia ꝓcedi nisi ſtãte magna necessitate mõ predicto.ar.in d.c.ex ratiõe ⁊ hic. tpalia vero bñ p̃sit laico locari ⁊ ẽt fructus decimaz vt in.c.vña.de loca.facit qõ nõ. glo.in.d.c.mdicatũ ⁊ cle.i.de re.ec.nõ alie.sz reddi tus spirituales ꝓuenientes infra ecclesiã vt oblationes ⁊ similia nõ credo posse laicis ꝓcedi ne videant̃ habere administratõez ecclesie ⁊ ꝟ cãu intelligo istũ tex.facit.d.c.in noua.⁊ vide oĩno qõ post Host. notat Jo.an.in.d.c.ex rõne.vbi firmat q̃ si ecclesia sit oneribus aggrauata ita q̃ nõ põt releuari nisi p laicũ q̃ poterit dispẽsatõe ep̃i laico ad tp̃s ꝓcedi vt ip̃i us curã bẽat mõ predicto qõ tene mẽti.allegat i ar. d.c.vestra.ō loca.

Tertium Casus. Mõachi incorrigibiles de monasterio expellũtur ⁊ reformabit̃ monasterium ō fratribus alterius ordis si de monachis eiusdẽ ordinis reformari nõ põt.b.d.p̃mo excessus Scdo corrigi mãdat ibi. ideoq;. Casus lr̃alis. Monachi cuiusdã monasterij de. N. seculariter viuebant religione neglecta.vñ mãdat pa. diocesano ep̃o qua.ap.re.eos cõpellat ad obseruãtiã regularẽ q̃ si ꝑdixerint inde remoueãtur.⁊ si nõ põt reformare de monachis eiusdẽ ordinis fratres alterius ordinis in illud inducat vt labores impioz iusti edãt ⁊ tã dẽ illi cõfusi rubore ad sui ordinis obseruãtiã reuertãtur. Ber. Nõ q̃ aggrauatur peccatum alicui⁹ maxime religiosi vel clerici in eo qõ delinquẽdo aliũ corrũpit.exẽplũ de voto.c.magne.⁊ vide bo.tex.in c.p̃cipue.xi.q.iij.vbi dz scire ꝓlati debẽt q̃ si puer sa vnq; ꝑpetrãt tot mortibus digni sunt quot ad suos subditos pditõis exẽpla trãsmittũt.⁊ vide qõ nõ in.c.de boie.de cele.mis. Nõ scdo q̃ regulares p̃sit ad obseruãtiã regule cõpelli ẽt p ep̃m vt hic. p̃mo.n.debent p eoz abbatem compelli.vt in.c.iij.ō ap.⁊.c.quãto de off.ordi.sz si ipse negligit vel pariter viuit dissolutus succedit in correctõe ep̃s.vt i.d. c.quãto.⁊ ꝟ ⁊ in.c.abbates.⁊.c. mõasteria.xviij.q. ij. Nõ tertio q̃ si religiosi oĩno resistũt viuere regulariter p̃sit de mõasterio expelli hodie tñ circa expulsionẽ vt euitet̃ vagatõis piculũ arbitroz debere obseruari qõ habetur in.c.fi.de regu. Nõ vnum casum in quo licite põt alterari status ecclesie.naz si non potest reformari de monachis eiusdez ordinis potest reformari de monachis alterius ordinis vt ꝟ. Ex quo collige.ar.q̃ cessante cã non põt ep̃s alterare statũ ecclesie religiosoz.dixi de reli.qz secus in secularibus. Nam fauore religionis põt ep̃s ecclesiam secularem trãsformare in regularez. vt in.c. apostolice.de dona.⁊ in.c.bone rei. xij.q.ij.vide p glo.in.c.ad audiẽtiã.de eccle.edi. Quero qd si ñ reperiãtur regulares ẽt alterius ordinis p quos possit monasterium reformari. So.dicit Joã.an.q̃ tũc poterunt institui clerici seculares p.c.relatũ de reli. do.vbi ꝓbatur.dic ergo q̃ p̃mo debẽt induci mõachi monasterij ad obseruãtiam vt ꝟ ⁊ si sint incorrigibiles dz reformari de monachis eiusdẽ ordinis si haberi possint vt ꝟ.⁊ in defectum debẽt assumi de alio ordine.oĩbus aũt deficiẽtibus recurrendũ ẽ ad clericos seculares.vt in.d.c.inter quatuor.⁊ sic ẽ casus in quo põt ep̃s ecclesiã regularẽ reducere ad statũ secularẽ. Scdo quero an regula religiosoz sit

a Et aliquid p gl. i v. i. posterū i cle. vt hi qui de eta. z qua. z p gl. xxxi. di. añ triēniū z p gl. i v. prohibitum i. c. multorū. xxvij. q. ij. z glo. in. c. pro posuisti. lxxxij. di. z glo. i. c. integritas xxxij. q. i. Et adde q̄ seculares cāo nici pñt si biipsis nō trāsferendo suā ecclesiā inducere asperiorem vitam rex. est cū gl. i. z ibi. d. an. i. c. cū dilect⁹ q̄ me. cā. Et adde q̄ papa pōt sta/tuere q̄ nl̄ lo mō possint exire claustrum vt dicit. d. an. i. c. ioānes. circa fi. de regu. Et ō hoc an papa possit iclu dere mōachū p̄ suaz volūtatez vide oldr. i cōsi. xcvi. et de hoc an mona/chi possit astrigi ad asperiorez vitaz vide gl. fi. i. c. ge sta. lxxiij. di. h alle. p istū doc. et ibi ēt vide archi. i. §. idē ē quan do contra equitatem xi. q. iij. vbi refert bu/go. tenere q̄ si abbas vult mōa/chis iiun/gere stricti orē vitam q̄ nō tenē tur ei obe/dire. an āt possit idu/cere asperi orē vitam suis cleri/cis secula/ribus vi ō ino. i. c. cū oēs in sua p̄ia gl. in fi. de cōsti. vbi ponit an eps possit facere statutū q̄ clerici nō comedāt carnes vel non iduant nisi de nigro. Itē adde h archi. i. c. certe. xij. q. i. vbi dicit q̄ papa pōt sta/tuere q̄ clerici i minoribus teneantur voucre continentiā. Quid autem de eo an possit hoc statuere. glo. tz q̄ sic i. c. placuit. xxxij. q. vij. Sed ar/chi. dicit hoc verū ee si faciat hoc statutum de cōsensu clericorū z successo/rū z idē dicit archi. in. d. c. certe. assignans rōnē q̄ tūc ipsi clerici dicunt ipsimet induxisse continentiam non episcopus.

b Ut clare bēas ea que ponit hic iste doctor z aliquid vltra cum queri tur an sacerdos possit ee notari⁹ dic q̄ regula ē z cōis cōclusio q̄ nō. tex. ē hic. z ita spe. i ti. de instru. edi. §. restat i v. quid si tabellio. bar. z moder. i. l. i. §. huius studij. ff. de iusti. z iur. bar. z doc. in. l. seruus. ff. de testa. idez barto. z docto. in. l. vniuersos. C. de decurio. li. x. z do. an. de bu. in. c. fi. in vlt. col. s. de cōsti. limita primo istā cōclusionē z sic istū tex. qui vult q̄ sa cerdotibus z alijs clericis in sacris constitutis debet hodie interdici of/ficiū tabellionatus vt nō possint cōficere instra postquā fuerit eis inter/dictū. Sed antequā sibi interdicatur officiuz tabellionatus p̄ suū superiorem si faciat instrm vz q̄ ipso iure nō intelligitur interdictū ita vult iste do ctor hic in p̄io nō. z vide cūdē. j. eo. in. iij. col. v. quero quid si clericus de facto hic statuto non obstāte ee. late disputāt post antiquos p eū rela/tos. Adde q̄ idem expresse tenet spe. q̄ ante interdictionē factam a supe/riore possit sacerdos conficere instrumētū in ti. de sta. mo. in vsic. xvij. et ita in contingentia facti singulariter cōsulēdo decidit bar. i cōsi. suo. liiij.

in precepto. vñ q̄ sic. ar. huius. c. cuz religiosi cōpel/luntur ad eius obseruantiam. vt in. c. iij. de appella. Jo. an. post Mosti. dicit hoc idistincte, pcedere quo ad tria substātialia. de quibus in. c. cū ad monasteri um. de sta. reg. alia vero nō putat sub precepto aliaſ vir. vnus de multis saluareſ. z p hoc sm eū cōmen/daſ regula predicatoꝝ p quā trāsgressores ꝓstitutō num ad penā obligātur nō aūt ad mortale nisi in his que in se sunt mortalia. de fratribus aūt minoribus remittit ad ea q̄ habētur de ver. signi. in cle. exiui. §. cū igit. z se. z sic trāseūt doc. sequētes sz tu vide latius hanc mām p beatū Tho. ij. ij. q. clxxxvj. arti. ix. cuius dicta retulit i parte. Archi. xxvij. q. i. c. i. z io. cal. in. c. i. de ꝓsti. dixi in. c. nā ꝓcupiscētiā. e. ti. vbi vi de. Et ꝓclude q̄ si religiosus venit p̄ tria substantia/lia religionis. s. castitatē pauptatem z obediētiā pec cat mortaliter qz pfessio seu votū versaſ principali/ter circa ista. trāsgressio aūt maxime circa p̄dicta in/ducit mortale. vt pbaſ. in. d. c. i. xvij. q. i. Idem si re ligiosus peccat p̄ alia ꝓtenta in regula ex cōtēptu. ad h facit q̄ notat glo. x. di. gl. z p collec. in. c. i. ō ꝓsti. z q̄ dixi in. c. i. de vi. z bo. nā peccatū ꝓtēptus ē gra guissimū p̄sertiz in religioso. ad h vide q̄ nō. Jo. andre. in. c. accusatus de here. li. vj. Aut non peccat ex cōtēptu z tunc aut logſ p verba preceptiua vl̄ eq pollētia aut p verba exhortatiua aut per verba cōia. Primo casu inducit mortale qz venit p̄ votū cū ve/niat p̄ obediētiā q̄ est de tribus substātialibus regu/le. sicut. n. peccaret mortaliter veniēdo p̄ preceptū su periorꝭ. vt in. c. ij. de ma. z obe. z. xiiij. q. i. q̄ preci piē. ita z si venit p̄ preceptū regule. z idē si regula lo quiſ p verba eqpollētia p̄ceptis. puta p verba expſ se, pbibitiua. nā expressa, pbibitio eqparaſ precep/to. vt nō. archi. lvj. di. in summa. Quid aūt si dispo/nit p verba impatiui modi an talia verba eqpolleant p̄cepto. vide tex. nō. in cle. exiui p̄eal. in. §. item qz. vbi ꝓcludiſ q̄ sm subiectā mām pōt h deprehēdi q̄ si in pōderosis videātur hre vim p̄cepti alias secus. z h pōt colligi ex circūstantijs. Scō casu cum regu la loqſ p verba exhortatiua nō obligat ad peccatuz iiij. di. §. h z si legibus. facit q̄ nō. i. c. i. de vi. z bo. cle. Tertio casu cū disponit p verba cōia. vt p verba ꝓstituimus vel similia verba z tūc ex quo est statutū nouū nō obligat regulariter ad mortale sm Tho. z

alios qz votū seu ꝓmissio versaſ principaliter circa ista tria substātialia sup q̄bus essentialiter ē fundata vita regularis. Alia aūt in regula ꝓtēta venīt accef sorie ad illa tria. z idē dic in trāsgrediēte legem pape vel alteri⁹ superioris q̄ dispōit mō p̄dicto. nā vt dicit btūs Tho. sic. n. nō ois trāsgressio legis inducit penā mortis tpalis ita nec penā mortis eterne quā induce/ret si peccarz mortaliter qz qōlz pctū mortale ē dignū mōte etna. xxv. di. vnū oratorū. dux. n. cēt sm btm Tho. q̄ trāsgressio cuiuslibet articuli regule obliga ret ad mortale cuz status religiosoꝝ eqpareſ portui tranquillo vita vero seculariū mari fluctuāti. p quo facit rex. Hiero. cum glo. xvij. q. ij. nos nouimus. Nā si diceremus p̄rium vita religiosoꝝ cēt piculosi or qz vita seculariū cū ꝓpter multitudinē statutorum ꝓtērox in regula sepe inciderēt in mortale. peccāt er go h casu venialiter tm̄. Aduertēdū tm̄ q̄ nō deduca/tur i ꝓsuetudinē qz nullū peccatū ē adeo veniale qō nō fiat mortale dū placet. xv. di. §. cruminis. frequen tia tm̄ nō operaſ ꝓtēptum sz dispositiue inducit cōtē ptū sm beatū Tho. Predicta tm̄ limita sm nō. per Archi. in. c. vtinā. lxxvj. di. vbi dicit q̄ qñ aliqd dis/ponit in finē alterius si illud in cuius finē fit statutuz nō violaſ nō peccat quis ꝓuenīēdo subsistēte aliqua cā legitima. Itē limita p̄dicta vbi ꝓsuetudo monaste rij p superiorē tolerata lōgissimis tpibus excusat ꝓue/nientē in his que nō sunt de substātialibus sup quo vide quod dixi in. c. cū ad monasterium preall. z. c. deus q̄ de vi. z bo. cle. Glo. sunt faciles. Nō ta/mē vnū dictū ex gl. ij. q̄ religiosis nō pōt indici arti/or regula q̄z vt sit. nā intelligo de ēpo. z ita in verita/te loquiſ si pōderet principium secus dic de papa. vt in. c. i. z ibi glo. de sta. reg. li. vj. z vide⁹ bo. glo. in regula q̄ oēs tāgit de re. iur. li. vj. q̄ ꝓsequiſ tam in regularibus q̄z in secularib⁹. z in. c. gesta. lxxiiij. di. plene dixi de vtrisq̄z in. c. iij. de appel. dic vt ibi. In eo aūt q̄ glo. h postea colligit q̄ vniuersitas nō po test delinquere. dic vt plene nō. in. c. dilect⁹ de simo. vbi dixi. z per Bar. in. l. aut facta. ff. de pe. vbi ple/ne prosequitur.

r **Jcut te.** Breue ē sz p alia vba p̄t sic summari. Clerici i sa/cris cōpellēdi sunt p beneficiox subtracti onē vt desistāt a tabellionatus exercitio.

in spē tactū dixit se non inuenisse. Quinto fallit in causa inquisitionis he/retis tex. est i. c. vt officium. §. ad conscribendas de here. in vi. Sexto fallit quando sacerdos conficeret instrumentum in fauorem ecclesie sue puta ō aliquo relicto ecclesie suc. nec per hoc incidit in falsum cum ecclesia sit sua z commodum sit suū ꝓout incideret alius notarius per ti. ff. z. C. de his qui si. in te. aseri. ita expresse determinant io. an. z. d. an. in. c. cum inter vos de re iudi. de quo dicto facit magnum festum do. marbe. in suis nō. dictis i nō. lxxxviij. z lu. ro. in sing. suis. z. d. alex. in. d. l. vniuersos in addi. ad bar. Septimo limita quando adesset consuetudo vel statutum puta in villis vel similibus locis qz p cōsuetudinē vel statutū potest induci q̄ sacerdos possit ee nōri⁹ z cōficere instra ita signanter limitat bal. in. l. i. i. xiij. col. C. ō sum. tri. p. tex. i. c. cum dilectus de cōsue. Ocrauo limita si fuisset notarius antequā efficeretur sacerdos qz instra de quibus fuisset rogatus añquam efficeretur sacerdos teneretur cōficere z edere i publicā formā gl. ē nō. et ordi. i. d. §. ad cōscribēdas i v. ad p̄missa. bar. i. l. i. §. si penes. ff. de tab exhi. z i. l. fuus. ff. de testa. bal. i. l. ij. i vlt. col. C. de sen. z i. l. nec q̄ pfon⁹. C. de bo. li. bōa glo. i. §. ij. i auc. de tabel. nō. i. l. siquis ex argētarijs. §. i. ff. de edē. cum mille si. Mono z vltimo fallit mirabiliter qz sz sacerdos vel clericus in sa/cris nō possit facere istra tm̄ si faceret z traderet valeret ar. l. pe furioso. ff. de bis q̄ sūt sui. ita expsse bar. i. d. l. vniuersos z i si. bar. i. l. ij. C. de tabu. li. x. vbi dicit q̄ decurio z doctor nō pōt ee notari⁹ tm̄ si faceret istrm valeret. et ita iste hic i. iij. col. v. si aūt clericus fecit instrumentum.

Casus litteralis. Quidam clerici in sacris ordinibus constituti indifferenter exercebant officiū tabellionatus. mādat pa. dioc. ēpo q̄tenꝰ clericis in sacris ordinibus ꝓstitutis ap. re. p bñficioꝝ subtractiōem interdicat officiū tabellionatus. Ber. Nō ex isto tex. singulariter q̄ tabellio effectus clericus nō pdit ipso facto tabellionatus officiuꝫ. si. n. eis interdici ɔz officium ergo illud nō pdiderūt alias frustra fieret eis interdictio. ar. l. decē. ff. de ver. ob. ⁊ c. ad dissoluēdum de despō. impu. ⁊ idē vī in tabellionibus effectis religiosis vt p religionē nō perdiderint officiū sed exercere nō debent de nouo nisi in cā hereſis de quo ē tex. nō. in. c. vt officium. §. ad cōscribēdas de here. li. vj. Simile in tabellionibus effectis decurionibus vel aduocatis q̄ p supueniētiā dignitatis non pdūt officiū sed illud exercere nō debēt de quo vide tex. iuncta glo. in. l. vniuersos decuriones. C. de decu. li. x. Et p h̄ inferꝝ ad se. q. an clericus effectus tabellio pdat eoipso clericatus priuilegiū vel bñficium. Ain. hic dicit q̄ si clericus in minoribus suscipit tabellionatum cedit clericatui ⁊ bñficijs ac si ꝺ̄ heret matrimonium. de cle. ꝓiu. c. i. ⁊ c. diuersis. Joā. an. dicit q̄ istud nō reciperet hodie nisi p aliquas circūstātias iustificaret hoc dictū. puta q̄ officiū suscipit a rege vel a principe q̄ quos facit notarios ad publica ⁊ criminalia officia deputat. hoc dictū Jo. an. plꝰ mihi placet q̄z dictū Ain. ad hoc induco istū tex. sicut. n. per supueniētiam clericatus nō pditur tabellionatus saltē i habitu vt h̄ ⁊ d. c. vt offiñ. ita p supueniētiā tabellioātꝰ ñ ɔz pdi clericatꝰ vel bñficiū. pz. n. q̄ ista nō sunt incōpassibilia saltē in habitu vt hic. ergo nō ɔz pdi clericatus priuilegiū cū nō exerceat actuꝫ oīno ꝓtrariuꝫ clericatui. ad hoc induco notabilē the ocicā Inno. in. c. i. de aposta. vbi dicit q̄ tūc pdit clericus ipso facto priuilegiū clericatus cū sumpsit aliqd penitus ꝺ̄rium ordini. vt si accepit scōam vxoꝝ vel corruptā vel fecit se militē ⁊ seua exercuit. lxxxiij. di stin. q̄s. si vero nō fecit actum penitus ꝺ̄riū clericatui vt q̄ factus ē miles sz seua nō exercuit pōt viuere clericaliter ⁊ clericalibꝰ priuilegijs gaudere. xxxij. di. seriatim. si aūt vult viuere seculariter negociādo tabernam tenēdo vel tōsurā dimittēdo tūc regritur monitio ad h̄ vt pdat priuilegiū. vt i cle. i. de vi. ⁊ ho. cle. ⁊ in. c. ꝓingit. ⁊ c. ad audiētiā. de sen. ex. cū si. ita dicēdū in ꝓposito. ad idē adduco. c. i. de postu. ⁊ c. fi. eo. ti. vbi clericus in minoribus nō pdit clericatū suscipiendo aduocatōis vel, pcuratōis officiū ⁊ tñ officiū ,pcuratiōis non est minus vile q̄z officium tabellionatus immo magis cum infamis possit esse ,p curator saltem de iure ciuili insti. de excep. in fi. sed tabellio indistincte eē nō pōt iuxta nō. p Bar. i. l. iij ff. ad. l. iul. repe. Itē vtrū q̄z officiū pariter ,pbibeat decurionibus. vt. l. vniuersos. ⁊ l. fīgs ,pcuratōem C. de decu. li. x. Cōcludo ergo q̄ clericatus vel bñficiū nō pdit ipso facto p supueniētiā tabellionatus sicut nec eꝫ. ⁊ vide aliud simile ex nō. per doc. in. c. i. de cle. ꝓiug. vbi volūt q̄ p supueniētiā seu ꝺ̄riōem spōsalioꝝ de futuro nō pdit bñficiū lz secus p ꝺ̄ctū matrimonij. Nūc venio ad glo. ⁊ primo q̄ro q̄ fuit rō q̄ clericis inhibeat h̄ officium tabellionatus cū in se sit laudabile dūmō abstineāt a seuis. Sol. glo. reddit duas rōnes primo q̄ clerici h̄ indistincte exercebāt tā in iudicijs ciuilibꝰ q̄z criminalibus ⁊ sic erat timor irregularitatis. j. e. smaz. Alia so. q̄ plus placet glo. est q̄ hoc officiū ē extraneū ab officio clericoꝝ cū sit quoddā genus negociatōis quātūcūq̄z clericꝰ abstineat in criminalibus. Nō hāc rōnez que vī in se satis bona. Hosti. n. adducit plures rationes necessario nō cōcludentes ⁊ alique cōcludūt idifferēter quo ad omnes clericos ⁊ laicos ideo non curo recitare. Sed ego addo duas alias rationes que sumi possunt ex dicta. l. vniuersos. prima q̄ hoc officium ē vile cū tabellio dicatur seruus publicus. vt i. c. ij. de vsu. li. vj. ⁊ ff. de adop. l. non. n. ⁊ ob h̄ ꝓhibet ēt decurionibus vt ibi fortius ɔz ob hāc cām ,phiberi militibus dei. Scōa rō q̄ h̄ ē officiū seculare. hinc dī seruus publicus a seruiēdo oībus sz ab istis officijs ɔz clericus abstinere vt in. c. i. §. e. ɔz. n. intendere circa rē publicā ecclesiasticā ⁊ spūalē ⁊ nō munda nā. xxiij. q. ij. reph̄ēsibile. ⁊ c. ꝙnioꝝ. dist. §. e. c. i.

Scōo glo. q̄rit nūqd clericꝰ possit exercere h̄ officium in causis ecclesiasticis ⁊ spiritualibus coā iudice ecclesiastico. ꝓmo dicit q̄ nō q̄z indistincte ,phibetur h̄ officium clericis. Ultimo opp. de. c. qm̄ ꝺ̄ de ,pba. ⁊ de. c. multoꝝ. xvij. q. ij. ⁊ nō soluit. ⁊ buic ꝺ̄rio stāt Jo. an. ⁊ phi. ⁊ idē Gof. q̄ dixit q̄ clerici pñt eē notarij pape. v. q. i. c. qdā. ⁊ epoꝝ ⁊ archieporum p iura palle. ⁊ j. de simo. c. i. sz inter laicos non debēt scribere cū ab eis quersatio ipsoꝝ ɔz eē segregata. ij. q. vij. laicos. immo nō debēt rogari testes in instrumētis secularium negocioꝝ si sunt ꝓbyteri. xiij q. ij. q̄z q̄z. ⁊ cū h̄ dicto trāsit h̄ Jo. an. ⁊ do. An. sed do. Car. tz ꝺ̄rium p. c. vt officiū. §. ad ꝓscribēdas p alle. q tex. optime facit. vbi in cā hereſis q̄ exerceat solum coā iudice ecclesiastico ⁊ pmittit ēt religiosis i hac cā exercere h̄ officium vt ibi datꝝ ptās clericis secularibus libere exercēdi h̄ officiū nō obstante quo cū q̄z statuto ergo in alijs causis ēt ecclesiasticis non est eis licitū exercere h̄ officiū. ⁊ h̄ dictum vī placere Ain. ⁊ rñdet ad. c. multoꝝ. q̄ ibi ponitur notarius ,p scriptore. similē in. l. fi. C. cōia dele. vbi seruus appellatur notarius. ad idē. c. monachus. lxxvij. di. vbi exponit notarius. i. lector a litteris seu notis legēdis. Ego distinguerē sic q̄ aut coā papa seu eius curia h̄ officiū exercēt ⁊ ē admittēdū maxime si a papa habuerūt h̄ officiū. nā papa admittēdo vel eis illud officiū tribuēdo vī eos habilitare. ar. in. l. idē Vulpianus. ff. de excu. tu. Aut queritur nūquid in alia curia pñt exercere vl extra iudiciū in spiritualibus seu ecclesiasticis. ⁊ tūc aut bñt cōperētia bñficia ⁊ dicerē q̄ nō cū indistincte ,phibeat h̄. Itē q̄ vt dicit glo. ē quoddam genus negociatōis q̄ ,phibet clericis. §. c. i. aut indigēt ⁊ arbitroꝝ eos admittēdos. ar. i. d. c. i. §. e. ⁊ eoꝝ q̄ notat glo. xiij. q. iij. canonū. ⁊ sic pñt iura diuersa ad ꝙcordiā reduci. Extra glo. q̄ro q̄d si clericus nō ē in sacris an possit hoc officiū exercere. Jo. an. h̄ in prin. vī velle q̄ sic p tex. q facit mētio nē de ꝓstitutis in sacris. do. An. vī velle h̄ verū nisi habeat bñficiū nō tñ vī pōderasse dictū Jo. an. ⁊ p recto tex. iste vī mihi in ꝺ̄rium. nā ,phibet clericis in sacris sub priuatōe bñficioꝝ ergo nō ,pcedit in minoribus quātūcūq̄z sint bñficiati. tñ pōt dici q̄ h̄ accipiuntur sacri ordines large pro oībus ordinibus q̄ indubitāter sunt sacri. vt notat. xxxij. di. i summa. nā cū h̄ officiū sit seculare ⁊ vile vt. §. diri ergo ɔz eē interdictū oībus clericis saltē bñficiatis. ad idē. c. i. de postu. vbi beneficiatis in minoribus ,phibet officiū postulādi ergo fortius h̄ officiū tabellionatus cū sit vilissimū. vt nō. glo. in. d. l. vniuersos. Itē h̄ officiuꝫ est quoddā genus negociatōis. vt in glo. ergo ɔz eē ꝓhibitū bñficiatis. §. c. i. cū si. cū bñficiū datꝝ ,ppter officiū. ō rescrip. c. fi. li. vj. ergo ɔz vacare officijs ecclesiasticis. facit. xxj. q. i. gñaliter. ⁊ hoc placet sz vbi bñficiū nō sufficeret posset h̄ exercere. ar. xci. distin. clericus victū. nā talis nō pōt dici bñficiatus. ar. c. ij de trāsla. pla. ⁊ h̄ vltimū vī h̄ tenere hosti. Quero q̄d si clericus in sacris nō ɔz bñficiū. So. dicit Jo. q̄ pōt hoc officio vti. immo plus dicit Joā. an. q̄ h̄ officiū non probibetur precise clericis sed causatiue ,ppter subtractionem beneficij. simile de eta. ⁊ qua

litate queris. ⁊ per hoc ꝑz q; non potest clerico in sacris indistincte ꝓhiberi hoc officium sed causatiue si vult tenere beneficium. mihi placet primum vt possit vti ꝫ officio si non hꝫ beneficium cum possit tunc exercere negociationem honestam. s. c. i. vbi dixi. ⁊ arg. hic a contrario sensu. ſz scom dictum mihi non placet. s. vt det clerico optio dimittẽdi beneficiũ vel tabellionatũ. exquo. n. hꝫ vñ viuat dꝫ posse ꝑase cõpelli ad viuẽdũ clericaliter exquo est in sacris. ar. d. c. i. ⁊. c. clericis. s. eo. ad tex. istum rñdeo q; ꝫ fuit dictum in penã illoꝝ q; nõ videbat verisimile q; plus appeterẽt tabellionatũ qꝫ bñficium saltem sufficiens vñ nõ dꝫ eis dari optio. ar. eoꝝ que nõ. in. c. si diligẽti. de fo. cõpe. vbi bo. tex. in simili cũ ibi nõ. Quero qd si clericus de facto ꝫ statuto non obstante confecit instrumẽtũ nũquid teneat. So. Inno. dicit q; si fecit instrumẽtũ anteqꝫ ei interdicat ꝓut hic dicit ſz secus si postea. ⁊ idem Abbas. ⁊ pót esse rõ ꝫz Jo. an. q; interdicto officio interdicit eis executio. ar. de appel. c. pastoralis. §. i. alias ꝫ interdictio eẽt eluſoria qꝫ eẽ nõ dꝫ. ff. de iudi. si pretor ⁊ de ele. c. cõmiſſa. li. vj. Itẽ fit ꝫ ẽt in penã ꝓbentium delicto ꝓsentiẽtium. ⁊ dixerũt qdã vt ipse refert q; si ꝫ ꝓhibitio peruenit ad illos ꝺ populo nõ valet instrumẽtũ. alias secus cũ excusabilis debeat eẽ ignãtia respectu ꝓiudicij eoꝝ ar. c. fi. de coha. cle. ⁊ mu. ⁊ de ordi. ab epi. c. i. ⁊ ij. sed ipse Jo. an. tenet indistincte siue precedat interdictum siue non valere instrumentuz sed tabellio posset priuari bñficio. mouetur quia ꝫ sola pena imponit. vñ aliã inuenire nõ debemus de sepul. vio. l. iij. ar. in regula odia. ⁊ regula in penis. de reg. iur. li. vj. do. ¶De. de anch. impugnat ꝫ dictũ Joan. an. q; pene impositio in actu a iure ꝓhibito nõ ꝓfirmat actũ ꝑ inhibitõem attẽtatũ. vt nõ. Bar. in. l. pretor ait. ff. de no. ope. nũ. ⁊ notãt qdam in. l. nõ dubium. C. de legi. vñ melior rõ vi fm eum ꝓ dicto Joan. q; annullario instrumẽti ꝓpter carentiã fidei non cõcernit ipm clericũ ſz partes qbus ꝓhibitio ñ ẽ facta. ⁊ ꝓ ꝫ forte nõ eẽt malũ distinguere ꝭz eũ q; si publice ꝓ dicta solẽniter publicata sit facta hec interdictio clericis ita q; potuit verisimiliter trãsire in noticiam populi nõ valebũt instrumẽta alias secus sicut obseruat in ꝓdigo cui bonis ẽ interdictũ. ut. l. is cui bonis. ff. de verb. ob. Aduerte cõsidero ꝫ duos casus principaliter. primus ante interdictũ specifice fiẽdũ ꝑ supiorẽ. scos post interdictũ ⁊ ꝓhibitõez. ꝑmo casu credo q; clericus bñficiatus sit interdictus quo ad se. nõ. n. dꝫ tale officiũ exercere in qcũqꝫ cã ꝫ ꝓbo p. d. c. vt officiũ. §. ad ꝓscribendas. vbi papa quo ad illũ casum dat clericis ẽt secularibus potestatẽ illud officiũ libere exequẽdi nõ obstãte quocũqꝫ statuto ꝓrio. ⁊ glo. alle. istũ tex. ergo regularit nõ habẽt ptãtem exercẽdi ſz habeãt officium in habitu. Scõo ꝫ ꝓbo p. c. i. s. e. vbi ꝓhibetur clericis omne negocium ⁊ negociatio secularis tabellionat⁹ aũt est huiusmodi. vt. s. dixi. Tertio facit. d. l. vniuersos. C. de decurio. li. x. si. n. ꝓhibẽtur decuriones seculi fortius clerici q sunt ĩ maiori dignitate. maxime si sint sacerdotes. qꝫ vt dicit tex. in. c. duo sunt. xcvj. di. nulla dignitas secularis similis ẽ sacerdotio. ⁊ ꝑ ꝫ tollit motiuũ Jo. an. dũ dixit q; clericis solũ ꝓhibetur ꝑ bñficioꝝ subtractõem. vt. n. dixi ꝫ fuit dictũ in penã eoꝝ. nõ. n. est ista noua ꝓhibitio ſz noue pene cõminatio. Si aũt clericus fecit instrumẽtũ credo q; tenet exquo tolerabat in officio rõne publici officij. ar. eius qõ de notario excõicato notat glo. in. c. ꝺ cernimus de sen. excõ. in. vj. Et videt ꝓbari p istuz tex. si. n. instrumẽtũ eẽt nullum nõ fieret interdictuz de quo ꝫ. Et tenet Bar. in. d. l. vniuersos. q idẽ dicit in decurionibus ⁊ aduocatis exercentibus ꝫ. officium contra iuris prohibitionem. Si vero fuit clericis ꝑ superiorem interdictum officium ⁊ tunc aut palam ⁊ publice ⁊ ñ valebit instrumentum qꝫ gesta ratione publici officij post interdictũ supioris nõ tenẽt. vt in. c. veritatis. ⁊ in. c. si. de do. ⁊ ptu. notat Inno. in. c. rainaldus. de testa. nec põt allegari tolerantia. exquo publice emanauit ꝓhibitio. vt in. c. apostolice de cle. ex. ⁊ in. c. ij. de ꝓsti. li. vj. ⁊. xvj. di. qõ dicitꝰ notat Inno. in. c. qualiter ⁊ qñ. de accu. vbi dicit q; ĩ depposito nõ daꝭ tolerãtia. nec ob. si dicaꝭ q; ꝓhibitio ẽ bodie facta oibus ꝫ qꝝ dico q; tex. ꝫ. nõ ꝓhibꝫ principaliter ſz mãdat ꝓhiberi ꝑ supiorẽ. Itẽ plus afficit interdictũ iudicis. Itẽ ante ꝓhibitiõem iudicis vi tolerari in officio. Aut interdictũ non fuit publice factũ ⁊ tũc tenet in preiudiciũ ꝓhibiti vt possit beneficio priuari vt hic. sed gesta rõne publici officij tenebũt saltẽ quo ad ignorãtes. vt in iuribus preall. ⁊ ꝫ nõ. Ulterius quero nũquid tabellio ꝓstitut⁹ a laico possit sup ecclesiasticis* ꝓficere instrumenta. So. Jo. an. refert primo quosdaz tenere q; sic ⁊ ita dicit de facto seruari. ſz postea referẽdo ℳosti. videtur velle ꝑmum. dicit enim ℳost. q; de rigore ⁊ veritate iuris ꝓcedit ꝑmũ. ar. in. c. massana. de elec. Itez qꝫ duo operãtur vt credaꝭ publico instrumẽto ꝑstatio iuramẽti de ꝑscrip. ad audientiã in fi. ⁊ iudicialis auctoritas a qua tabellio banc ptãtem accipit in auc. de tabellio. §. i. ⁊. C. de tabellio. l. iij. li. x. quoꝝ secũdũ hic deficit. Adducit aliud simile. sicut. n. dictum testis auctoritate iudicis laici in cã ecclesiastica recepti fidẽ nõ hꝫ in cã ecclesie ſz in se forsan sit verum de iudi. at si clerici. sic in instrõ tabellionis auctoritate supioris secularis ꝓstituti. sicut. n. in teste nõ pót speciali ter imperator hoc demãdare ita nec gñaliter vt cõtingit in casu nostro. ar. de deci. tua. secus dicit in instrũmẽto ꝓfecto a tabellione clerico etiam in tpalib⁹ ſz tale officiuz exercere nõ ꝺbeat vt hic. adducit nõ. in. c. per venerabilẽ q fi. sint legi. §. rõmb⁹. do. An. vi trãsire simpliciter cũ hoc dicto. Et aduerte qꝫ ex bis rõnibus hosti. sequitur q; notarius impialis nõ possit in terris ecclesie ꝓficere instrã etiam inter laicos cũ deficiat hec auctoritas iudicialis cuz in terris ecclesie impator cẽseaꝭ priuata persona. ar. l. iij. ff. ꝺ offi. ꝓcõs. Cõtrariũ aũt in vtroqꝫ casu ꝺ facto seruatur ⁊ forte bñ ꝑm do. ¶De. de anch. ꝓficit. n. instrumẽta notarius de ꝓsensu partiuz quo casu iurisditio volũtaria pót de ꝓsensu partiũ ꝓrogari etiã extra territoriũ. vt. in. l. ij. ff. de offi. ꝓcõsul. ⁊ ita simpliciter trãsit idẽ Bas. de cal. ꝫ. ⁊ ad simile de teste rndit q; illꝺ facit ꝑ ℳost. cum testis receptus a iudice seculari in cã seculari faciat fidẽ coram ecclesiastico. vt in. c. seculares. de fo. cõpe. li. vi. hanc eandem opinio. contrariam tenet hic do. Car. mouet qꝫ cõficere instrumẽta nõ ẽ ptãtis seu iurisdiriõis sed officij seu facultatis ⁊ auctoritatis. ar. de prescrip. ad audiẽtiam. ⁊ de presump. illud. Item qtenus sit iurisdiriõis ẽ iurisditionis volũtarie que pót exerceri etiã in nõ subditũ cõsentiẽtẽ. vt. in. d. c. ꝑ venerabilẽ. ⁊ ꝫ opi. ꝓria videtur mihi verissima ⁊ primo vi ꝫ de mẽte Bar. in. l. ij. ff. de offi. ꝓcon. ⁊ in. l. cũctos populos. C. de sum. tri. vbi firmat notariũ ꝓstitutũ a principe posse ꝓficere ĩstrumenta de consensu partium etiam in alieno territorio. idem Bald. in. d. l. cunctos populos. vbi plus sentit q; etiam non constitutus a principe sed per statutuz loci hic poterit inter subditos in alieno territorio qꝫ officiũ notarij non habet iurisditionem annexam ſz ẽ quoddã officiũ ⁊ tale officiũ sine iurisditiõe pót exerceri sine distinctione territorij. ar. in. l. quero. ff. de solu. Idem ĩ notario creato ab imperatore vt possit ꝓficere instrumentũ in terris ecclesie tenuit do. An. in. d. c. ꝑ venerabilem. Ego vltra alios

a Et vñ ad mãm qõ nõt io. an. in c. romana. § pe. de so. cõ pe. li. vi. ĩ v. cozã. vide ẽt d. an. ĩ proe. grego. i. vij. col. v. ſz nunquid nõziuſ

a Cōsuetudo pt daf ptātē cōficiendi instrumenta alias nō hūti cc. q ēt vz tēuisse io.and. et pe.de ācha. i.c.seculares de fo. cōpe. li.vi. vide ēt d.an.i proc/grego.i. vij. col.v.sz nūquid nōri?.

b Excusat tī pp mlitudinē in/strozū ꝯctuum quos hz leuare vt in auc. de tab. cir.med.iiij. col.z ita determiat bar to.i.l.i.§. serui.cir.pri.ff. fur. aduer. nau.

c Propt hoc dicebaz q si nōrius pādit alteri pti attestationes ātecp̄ fint publicate dr̄ piurus vide bal.i.l. fi.i vl.col.v. extra q̄rit ō dictis.C. de eden.vbi dixit q nōri? talit pādēs teneat pēa falsi p ter.i.l.si quis.§. istfa ff.de pc.

d Vide h d.an.q dicit q nōri? conficiēs istām fr ꝯctu vsurario ē piurus.z idē in terminis dicit arch.i.c. sic i suo.xvi. di.z ibi dōi. i fi. Qui ēt addit q tal decetero nō poterit testificari cuz sit infamis cui act? legitimi fūt interdicti z h totū dic tenere host. i sū.de vsur. §.pe.v.qd ō nōrijs.z an tabellio cōficiēs istām fr vsuris teneatur ad restitutōez vsurarū vide p lau.i tracta

specialiter in hac questione adduco.c. quāquam.de vsu.li.vi.vbi in cā ecclesiastica seruus publicus et sic notarius laicus stipulat.secundo adduco.c.cum dilectus.de fi.instru.vbi consuetudo[a] patrie pōt dare hanc ptātem conficiēdi instrumēta alias non hūti ptātem cuius instrumēta faciūt fidez in vtroqz foro vt ibi.tertio adduco rōnem.istud est officium seculare z nō clericale h.vt in.d.c.i. ergo recurrendum ē ad ipsos laicos sicut ad seruos publicos argu.opt. in.l.repetita.z qō ibi nō.C.de epi.z cle.nec verum q in laico deficit auctoritas in spiritualibus qz. officium suum non expeditur per viam auctoritatis seu iurisditionis sed potius per viam cuiusdam facultatis z off cij quod obtinet a principe habente potestatem nec h officium exercetur contra nolentes sz solum in voluntarios. Spe.tamen fuit secutus opin. host.in ti.de instru.edi.§.restat.v. quid de constituto.sed primum vz verius.nam z infamis potest conficere instrumentum si rogatur a partibus volentibus.vt nōt barto.in.l.iij.ff.ad legem iuli. repe. puto tamē q vbi notarius haberet etiam iurisditionez a constituente vt cōmuniter hodie cōtingit q constituuntur iudices ordinarij z faciunt precepta partibus de adimplendo promissa contenta in instrumēto q talia precepta non obtinent vim suam respectu clericorum quia eis precipere non possiunt.de iud. at si clerici.quod sentit bal.in.d.l.cunctos populos z sic statutum quo cauetur vt instrumentum guarēdigiatum habeat executionem paratam nō habet locum contra clericum vt voluit ibi bal.sed bar. cōtra An autem laicus possit conficere instrumentuz i cā electionis vel alia spirituali.dic q sic.vt nota.in.c. quia propter de elec.z Spec.in.d.§.restat.v.quid ergo si tabellio.licet quidam contra.sed primum verius cum notarius exerceat nudum ministerium qō laicis non prohibetur ēt in spiritualibus.vt nō.in.c. i.de procura.li.vi. Item notarius est quidam testis l.dominus labeo.ff.de testa. Sed quero numqd valeat consuetudo contra dispositionē istius.c. credo q non.quia est contra honestatem ecclesie ideo non potest induci consuetudo.vt in.c.cum ab omni z.c.cum decorem de vita z ho.cle.z hoc innuit Jo. an.tacite dum notat istuz tex.cōtra venetos vbi seruatur contrarium possent tamē excusari si h facerēt propter insufficientiam beneficiorū ,put dixi. Ultimo scias q Host.hic ponit sex que dicit tabellionem in principio sui officij iurare de consuetudine. primo q de bis que videbit z audiet z requisit? fuerit sine diminutione veritatis z commixtione falsitatis conficiet instrumentum.ideo si requisitus nō cōficit instrumentum est periurus z sic sm eum suis instrumentis postea non crederetur.ar.de testi.testimonium. Nō h dictum.sentit enim per h q notarius p iurus non possit conficere instrumentum.quod nō puto verum quia etiam infamis potest conficere instrumentum si rogatur a partibus.vt nōt bar.in.d. l.iij.ad.l.iul.repe.vbi vide q semper requisitus potest nisi deliquerit cōmittendo falsitatez in officio ita loquitur tex.nō.in.l.si aliquid.C.de suscep.z arc.li. x.z vide ad materiam quod notat Jnno.in.c.fraternitatis de here.q autem notarius teneatur ad regsitionem cuilibet conficere instrumentum facit[b] qa dicitur seruus publicus vt in iuribus.s.alle.ergo si dz officium suū alicui denegare.secundo iurat q secreta sibi iniuncta celabit[c] intelligo quando ex iusta causa iniungitur silentium alias autem cum sit psōa publica debet palam z non latenter conficere instrumenta.arg.in.c.i.z qō ibi nō.vt eccle.be. Tertio q super vsurario contractu vel in fraudem vsuraruz[d] inuto nullum cōficiet instrm.dic tu q sup nullo illicito ꝯctu debet conficere instrm alias dz puniri z ab officio deponi vel remoueri vt i.l.imbemus.C.ō sanc.ec.z ibi nō.bart. Quarto q de oibus instrīs q̄ redder tenebit penes se,ptocollū pro hoc pōt allegari.c.qm̄ ꝯ.de,pba. Quinto q sit fidelis illi a quo fuit ꝓstitutus.z si sciret dānū suū tractari illi reuelabit p se vel p nūciū. Sexto q officiū sibi iniunctū exercebit cupiditate amore odio z timore remotis hz bonā cōsciaz.de quo vide i spe.de instru.edi.§. restat v.sed quero sub qua forma.vbi ponit formā creandi tabellionē. Sed quero qd si is q exercebat publice offiū tabellionatus non erat in veritate tabellio nūqd valebūt instrīa.vide p spe.e.ti.§.restat.vi. quid si is.vbi cōcludit q nō si a nemine habuit ptātem.secus dicit si habuit ptātem a superiore sed pp defectum nō poterat habere istud officium.z h casu loquitur.l.barbarius.ff.de offi.presi.z vide tu Jnno.i.c.nihil de elec.z bal.i repetitiōe.d.l. barbari[e] Qualiter aūt ,pbabo aliquem fuisse notarium ad effectū vt instrīs per eū cōfectis detur fides vide Jnno.in.c.veniens.de ver.sig.li.vi. Ultimo h q̄ro an notarius debeat scire iura.Spe.i.d.§.restat.v. sed nūquid tabellio.dicit q sic ne cōmittat aliquem errorem.z hec fuit originaliter opi.glo.in.l. generali.C.de tabel.li. x. sed bar.ibi dicit q nō tenetur ēe doctor sed satis est q sciat summam notarie z alia q̄ requiruntur ad peritiā illius artis z vide Jnno.i.c. cum in cunctis.de elect.vbi dicit z bene q quilibet tenetur scire ea que requiruntur ad officiū suū exercendum.alias aūt tenet si cōmittit per ignorātiā aliquē errorē.vt in.l.illicitas.§.sicuti.ff.de offi.pfi.z i regula non est fine culpa.de reg.iur.li.vi.

s **Entētiam.** Habz multa dicta iō cōmode sūmari nō pōt sed generaliter pōt sic summari. Clericis,phibent[f] oia illa ex quib[g] segt vel sequi pōt vite amissio vel sanguinis effusio. vel specialius sic.Clericus nec dictare nec,pferre sniaz sanguinis dz nec qcqd aliud exercere p quod ad vī dictā sanguinis tendatur vel purgatiōi vulgari opē prestare nō dz.z habet quatuor dicta principalia.se cūdū ibi nec qsqz.tertium ibi nullus.quartū ibi nec quisqz.Et qz tex.in se ē satis clarus ita vt notabilia extrahi nisi iuxta lraz nō pōt prosequar dicta doc.q̄ veniunt ad declarationem lrē p partes.z prio attingam iuxta ordinē primā partez tex. Quero igit quare prohibetur clericis dictare sniam sanguinis[c] So.dic sm doc.q per hunc actum prestant cōsiliū z auxiliū ad mortem seu sanguinis effusionē qō facere nō debent.sicut enim ista nō debent p se exercere vt in.c.in archiepiscopatu de rap.z de excess. prela. ex lris.z.s.e.clericis.ita nec aliis h exercentib[g] debent prestare auxilium vel consilium.l.di.siquis viduam.z in.c.sicut dignum.de homi.z per h infert Jo.an.non referre an dictet vt iudex vel vt assessor vel vt iurisperitus vel aliter qualitercunqz . semper enim per hunc actū prestat cōsiliū seu auxiliū. Sed ꝯ h facit.c.illud.xxiij.q.iiij.vbi dī q dū legum auctoritas i iprobos exercet erit dictator imūis.z sic nullam maculam dz ex dictamine sniē iuste ꝯbere. So.dicit Gof.illud,pcedere i laico q̄ immunis est a culpa si trī ab irregularitate.z dic latius q oēs interficiētes aliquē quātūcūqz iuste seu sniam dictantes vel auxilium vel opem inferentes ꝯbunt irregularitatem.vndē iudex notarius accusator z testis ī possunt ,pmoueri ad ordines exquo ex facto eorum secuta est vindicta sanguinis.de quibus vide bo. tex. cum glo.in.c.i.li.di.z ibidem ēt vide de aduocato z dicā.j.latius.i istis.n.ꝯbitur irregularitas sine peccato.z fuit statutū h ab ecclesia,ppter horroꝛē ne illi

rū ō vsur[qō.lviij.z adde hic bal.i.c. ipi alez.§.cali dis i fi.ō,p bi.seu.alic. p se.vbi di cit q nōri us cōficiēs istrumētū sciēter sup ꝯctu celebraro i fra udē vsura rum dz removeri ab offiō tabellionat[g].ité adō h āge. i.l.si scient ff.ō parri. vbi p[g] rai. sub dubio forte tz q tenet ad restōnez vsurarū. qua āt pena teneat nōri[g] cōficiēs instrm sup illicita alienatiōe rei ecclesiastice vide text.i c.nō liceat pape.xij. q.ij.z.c.si qs ꝑsbyterorū ō re. ec.ñ alie.

c Adde oio h que scribit ab. p[g] gl.i.c.ex lris de excess.pla.et q ibi late nōui.item adō oio h que scripsi p[g] imol.latissime i.c. si.ō excess. pla.ité viō thomā.iiij sen.di.xlv. q.ij.ar.v. p[g] mediuz vbi dic q iudex et oēs q participant i cā sanguis st irreglares pp h q est fusio sanguinis ñ ōcet ministros dei.ité viō gl.xxi.di. §.i.z gl.li. di.in sūma z tex.cum gl i.c.sigs p[g] acceptū li.di.z oio q nō.bal. i proc.gre

go.i.v.col. vbi dicit q̄ exercuit executões corpales vel capitales ñ põt esse rector scholarū nec vicarius.

quí dederunt cām effusionis sanguinis efficiant ministri vnitatis ⁊ mansuetudinis. ħ. n. irregularitas ē de iure positiuo. vt notat Inno. in. c. ad audientiaz. de homi. ⁊ dixi. s̄. eo. clericis. ⁊ notat Joā. cal. in. c. pe. de homi. Clerici aūt predictis prestantes auxilium vel opez peccant qz rem eis ꝓhibitam attērant ⁊ incurrūt irregularitatē qō intellige qñ sequit ex tali facto mors vel mēbri detrūcatio. vt in cle. si furiosus de homi. ⁊. c. clericis. s̄. e. vbi dixi. secus aūt si sequitur alia vindicta sanguinis. nam tūc fateor ꝙ peccant si sequitur magna sanguis vindicta sic intelligo hunc tex. ⁊ in. c. in archiepiscopatu. de rapto. sed irregularitatem nō incurrunt nisi in predictis duobus casibus ⁊ sic intelligo dicta docto. hic. Hec aūt irregularitas ꝯbitur nō solum facto cuz sez quis ꝓpriis manibus aliquē occiderit vel mēbrū detruncauerit sed etiam in precepto cōcilio vel fraude vel auxilio. vt in. c. si quis viduā. l. di. ⁊ vide bo. tex. in. c. periculose. de pe. di. i. ⁊ in. c. sicut dignū. de homi. ⁊ qō ibi nō. Scōo queritur ħ ꝓhibetur clericis exercere vindictaz sanguinis. Itez interesse vbi sanguinis vīdicta exerceť. Quid si clericus interfuit qñ fuit lata sñia super vindicta sanguinis ⁊ nō qñ de facto fuit facta executio. So credo ꝙ peccauerit qz satis exercetur vindicta sanguinis per sententiam super eo lataz ar. opti. in. d. c. periculose. de pe. di. i. nudi enim dicuntur crucifixisse christum verbis seu lingua. hinc psalmista. ⁊ lingua eoꝝ gladius acut⁹. quare dico ꝙ tex. iste põt verificari taz tēpore sententie q̄z executionis ipsius. An aūt per hanc interessentiam seu p̄sentiam corporalē efficiant isti clerici irregulares. Sol. glo. i. ħ dicit ꝙ non nec debent etiam per hoc deponi lz aliter puniri debeāt qz ꝑ preceptū huius canonis venerunt. ⁊ bene logtur. ⁊ idē dicit Inno. ħ. dicēs ꝙ interesse non facit quē irregularē nisi interesse auctoritatez prestans vel auxiliū. idem ſm Hosti. si ꝑstaret auxiliū cōsilium vel fauorē aut operaz. vt pz ex nō. i. d. c. sicut dignū de homi. ⁊ de cle. pug. i duc. ij. dicit. n. host. ꝙ si ad clericū spectat iurisditio nullo modo debet interesse vindicte ne videať prestare auctoritatez. vt in. c. ex lris ⁊ qō ibi nō. de excess. prela. ⁊ idem guil. in spe. de lega. §. iuxta. v. qd si epus. Ego limitarē istum tex. cū glo. ⁊ restringerē in clericis interessentibus ex sola libidine seu volūtate. non n. debent prestare p̄sentiaz istis eis prohibitis sic nec alijs spectaculis vel cōuiuijs coniugioꝝ. vt in. c. ꝑsbyteri. xxxiij. di. ⁊ in. c. nō oz. de cōse. di. v. secus autē puto in interessentibus ex iusta cā puta qz associant iusticiādum ne incidat in desperationez ⁊ remorant sibi diuinaz scripturaz ⁊ cōfortant ad pacīētiaz sicut obseruatur in multis locis. Tertio quero an istud ꝑceptū habeat locū ī oīb⁹ clericis. Sol. tex. ĩuit ħ aperte ꝙ sic dum ħ logtur ꝑ verbuz vniuersale negatiuū. vt pz ibi nullus clericus. qui. n. vniuersaliter logtur neminez excludit. vt in. c. solite. de ma. ⁊ obe. ⁊. c. si romanoꝝ. xix. di. ⁊ ħ apte tz hosti. dicit. n. nō referre an sit in sacris vel ne si ordinari deberat. li. di. c. i. ⁊. s̄. eo. clericis. ego dico ꝙ etiam si nō deberat ordinari exquo. n. est clericus nō dz exercere illa ꝑ que sequit sanguinis vindicta. aliter aūt debet deponi ranq̄z irregularis. nam clericus etiaz in minoribus deponēdus est occasione delicti. vt in c. cum nō ab homine. de iudi. Quarto quero qd intendat littera in ver. siquis autem. vbi dicitur ꝙ si occasione huiusmodi statuti ⁊c. So. dicit Jo. an. ꝙ forsan dicit potestas clerico tu non vis seruire mihi nec tibi seruiatur a meis ⁊ sic interdicit sibi cōmerciū suoruz subditoꝝ vel aliter eum grauat. ⁊ ħ satis potest admitti. Sed ego per tex. istum dico ꝙ si potestas vel alius officialis vellet clericum etiā in minoribus constringere vt sit minister iusticie. puta manigoldus vel ꝙ debeat dictare sñiam seu interesse sententie debet ab ħ compesci per censuram ecclesiasticaz. Quinto quero an ꝓncipium istud habeat locum siue clericus habeat iurisditionē temporalez siue non. dic ꝙ sic. nunquā. n. debet ipse cognoscere vel dictare sñiam ꝑ quaz tendatur ad sanguis vindictā. debet. n. alijs tales causas cōmittere vt ī. c. fi. j. e. li. vi. dixi. s̄. e. clericis. põr tñ reū flagellis afficere ita tñ ꝙ nō videatur tendere ad sanguinis vindictaz vt in. c. in archiepatu. de rapto. facit. c. ad audientiā. de fal. ⁊ vide qō ibi nō. in glo. fi. ⁊ per hoc habes. de claratā ꝓmaz partem. c. Uenio nūc ad scōaz partem. s. ad. §. nec qsquā clericus. ⁊ ꝓmo quero nūqd clericus efficiať irregularis si scribat litteras vel dictat pro vindicta sanguinis. dic ꝙ sic si ex ħ sequať mors vel mēbri detruncatio qz dedit auxiliū vel cōsilium vt dixi in precedēti parte vbi vide. Si aūt non fuerīt predicta secuta cessat irregularitas. sola. n. scriptura vt dicit Jo. an. in nullo casu cōstituit irregularem scribentē quāuis aliter puniri possit pro eo qō exercuit rem illicitā sibi. iste enim tex. indistincte prohibet hanc scripturā per clericuz fieri. ĩmo disponit vt ħ officium nō cōmittatur clerico in curijs principum. Secūdo quero qd si clericus scribat litteras simpliciter vt aliquis capiatur. nihil aūt fuit scriptum de sanguinis vindicta tamē ex illa captura fuit secuta mors vel mēbri detruncatio clerico ignorāte ipsiuz factum ⁊ causam capture an efficiatur irregularis ex hoc. So. dicit Host. ꝙ ħ est ei periculosum qz nō consueuerūt homines capi pro nihilo. ⁊ lex ꝓ motionis non in volūtate sed in facto cōsistit. xv. q. i. c. fi. debuit. n. ħ cogitare euenire. ⁊ ideo ħ dicit ꝙ in curijs principū ħ officium non debet cōmitti clerico. ⁊ videtur ꝑ ħ velle hosti. ꝙ talis sit irregularis lz aperte non loquatur sed dicat ħ illi periculosum. docto. tamē sequentes cōiter intelligunt host. in irregularitate. sed do. ℣De. de ancha. dicit se credere ꝙ ex qualitate persone eius qui capi mādauit clericus dicitur in ħ culpabilis vel nō. si enim iudex causarū ciuiliuz vel alius qui nō cōsueuit homies capere ꝓpter delicto sed pro debito ħ scribi mandauit lz ex illa captura postmodū moriatur qz forte ꝓmo erat de crimine condēnatus vel post illam capturaz factaz fuit convictus de crimine capitali non erit irregularis ille clericus. secus dicit si scripsisset lras captionis ad instantiam iudicis causarū criminalium vel illius qui habet cognitionem de ciuilibus vel criminalibus. tūc enim ꝓcederet dictū Host. mihi videtur ꝙ sit inuestigandum ꝙ clericus scribēdo litteras super captura fuerit in culpa. nā si dederit operam rei illicite oia debēt sibi imputari que sequunť licet sine culpa sua ⁊ ꝑ casum fortuitū. vt leg. ⁊ nō. in. c. tua. ⁊. c. sicut dignum. de homi. cuz si. vnde si scripsit ī causa criminali īdubitanter videť sibi īputandū qz istud officiuz est sibi interdictū vt ħ. ⁊ vide tex. opt. i. c. fi. de homi. li. vi. vbi mādatori īputať mors sequēs preter volūtatem suaz qz mādādo illū ꝓcuti fuit ī culpa. Si aūt scripsit simpliciter capturā credo ꝙ idem a quocunqz fuerit sibi inīūctū si fuit ī culpa scribēdo. puta qz nō spectabat ad officiū suuz. ⁊ fuit sibi mandatum ab eo cui non teneba obedire. debuit enim cogitare ħ euenire posse. nam saltē poterat cōmendari in carcere pro aliquo delicto precedenti ad petitionem iudicis competētis iurta nō. ꝑ bar. in. l. sicui. ff. de accu. secus aūt vbi in scribēdo non deprehēderet in aliq̄ culpa quo casu posset ꝓcedere opi. do. pe. Tertio quero qd si in causa sanguis clericus recipiat vel scribat dicta testium* nunquid efficiatur irregularis So. conclude breuiter post Inn. ⁊ alios ꝙ si ex tali

a Adde ħ ꝙ vbi vertitur pena sanguinis non cogit clericus testificari vide ꝙ nōt host. in c. dilectorū de testi. cogen. vbi etiam Jo. an. voluit id cē verū etiā i laico aspirāte ad clericatum.

ſcriptura etiam non auctẽrice facta vel alia ſequatur mors vel mẽbri inciſio efficitur clericus irregularis q2 dat auxilium ⁊ conſilium ⁊c̃. vt. ſ̃. dixi. ⁊ vide qͦ le. ⁊ nͦ. in. c. i. l. di. ſecus dicendũ ſi mors vel mẽbri detrũcatio nͦ fuit ſecuta. tũc. n. ſcriptura ſola non facit quẽ irregularez lz clericus poſſit aliter puniri q2 rem ſibi ꝓhibitam attentauit. vt. ſ̃. dixi. Quarto quero qd ſi littere mittant alicui ꝓncipi vt talẽ homicidam ſeu facinoroſum q in tali hoſpitio moretur capi faciat ⁊ ſuſpendat. ꝓnceps aũt has litteras tradit clerico ſuo legendas q litteras legit quib⁹ lectis ꝓnceps fecit capi homicidam ⁊ ſuſpẽdi nunqd clericuſ ex ſola lectioe litterarꝫ efficiat irregularis. Jo. an. ⁊ Moſt. qͦ ſic. ⁊ dicũt qͦ pro hac parte fuit rn̄ſum per do. clemẽtem papã quartũ. q2 ex lectura ſua ſecutuz fuit homicidiũ ⁊ preſtitit auxiliũ ſeu opem ad mortẽ ipſius nec ꝓdeſt ſi dicat ſe ignoraſſe tenorẽ q2 debuit litteras ſibi ꝓmo legere. qͦ ⁊ ſi nͦ fecit tn̄ q̃ẓcito p uenit ad captionẽ debuit ſubtrahere ⁊ litterã dño reddere ⁊ dicere qͦ talẽ lr̄am legere non erat officij ſui. facit qͦ leg. ⁊ nͦ. in. c. ſicut dignũ. de homi. ⁊ ſ̃. eo. clericis. Quinto quero qd ſi clericus nͦ ſcripſit nec dictauit ſed fuit aduocatus in cã ſanguinis. So. dicit Jo. an. qͦ ſola aduocatio non facit ipſuz irregularem ſed ſi ex officio aduocationis ſequitur vidicta ſanguinis irregularis efficitur ſiue ſit ex parte actoris ſiue accuſatoris ⁊ cõtingat reũ occidi. de quo nemini dubiũ eſt ſiue ſit ex parte rei. ⁊ ex h̃ cõtingat occidi accuſatorẽ q ſe ad penã taliõis obligauerat ⁊ iõ caueat clericus ne in cauſa ſanguinis ſit aduocatus. de quo vide tex. iuncta glo. bo. li. di. c. i. ⁊ l. di. ſiquis vidnã. Quidã tn̄ tenuerũt ꝑriuz qñ fuit aduocatus ex parte rei q2 reum etiam eccleſia defendit. xxiij. q. v. reos ſanguis. ſed Jo an. tenendo ꝓmũ dixit qͦ h̃ genus defenſiõis nͦ pertinet ad clericũ. ⁊ ꝑriũ pal. loquit̃ de alia defenſione vt nͦ. in. c. inter alia. de imu. eccle. ⁊ c. nos nouimus. j. de vb. ſig. ⁊ cum h̃ dicto Jo. an. trãſeunt cõiter doc. hic. ⁊ examinat plene gl. in. d. c. i. li. di. ⁊ cõcludit hanc opi. tutiorẽ. ⁊ vide qͦ plenius nͦ. ſ̃. c. i. de poſtu. in clerico. n. cui nͦ lz poſtulare in iure ciuili hanc opi. puto indiſtincte veram q2 cũ dederit operam rei illicite imputãtur oĩa que ſequũtur. vt. d. c. tua. de homi. ⁊ quod ibi nͦ. ſed in laico vel in clerico in minoribus nͦ ꝓhibito poſtulare eſt maius dubium cuz ſit ex parte rei q2 ꝓncipaliter tendit ad defenſionẽ nͦ aũt vt actor puniatur h̃ calũnia abſit. n. qͦ ea que facimus ꝓpter bonũ ſi ꝑter noſtrã intentionem quicq̃ mali alicui accidat nobis imputetur. vt dicit tex. in. d. c. de occidendis. xxiij. q. v. facit in ſimili qͦ le. ⁊ nͦ. in. c. prelatis. de homi. li. vi. fateor qͦ ꝓma opi. tutior eſt ſed iſta forte eſt verior de ſubtilitate iuris. Sexto ⁊ vltimo quero in quibus clericis habeat locum. §. iſte. Sol. credo qͦ in omnibus. nam tex. iſte loquitur generaliter vt patet ibi nec quiſquã clericus ⁊c̃. h̃ maio. ⁊ obedi. ſolite. ⁊ facit quod. ſ̃. dixi in precedẽti reſpõſo. Venio nunc ad tertiã partem. c. ad. §. nullus quoq̃. in quo ꝓmo quero dicitur h̃ qͦ clericus non debet preponi ruptarijs ⁊ baliſtarijs aut huiuſmodi viris ſanguinis ⁊c̃. qui dicãtur ruptarij. ſo. dicit Boſ. qͦ hoc verbum fuit formatuz ex vulgari loci ⁊ dicit abbas qͦ dicitur a rumpo is. vnde vt dicit Jo. an. h̃ verbũ ſumitur pro bis q preſunt machinis que tendunt ad rupturam. vnde clericus non debet deputari ſup illos miniſtros cũ tendant ad deſtructionem ⁊ mortẽ aliorum. Et ex h̃ ⁊ ex tex. nota qͦ clericus non debz deputari princeps ſeu capitaneus belli. facit. c. clericis. ſ̃. eo. ⁊ cum iſte tex. loquatur indiſtincte puto h̃ procedere ſiue bellum ſit iuſtum ſiue iniuſtum. licet enim clericus poſſit intereſſe bello iuſto[a] ⁊ portari alios ad pugnam iuxta nͦ. in. c. ſciſcitaris. vij. q. i. vbi glo. facit. xxiij. q. viij. omni. ⁊ c. vt pridẽ. ⁊ c. pe. de homi. ⁊ quod ibi nͦ. ⁊ de ſen. excõ. dilecto. li. vi. cuz ſi. non tamẽ debet conſtitui capitaneus ſeu dux belli acies ordinando vel ſimilia faciendo q2 h̃ non conuenit manſuetudini clericorꝫ. ar. c. cõuenior. xxiij. q. viij. ſentit tamẽ Jnno. qͦ ꝓponi debet bello qͦ non ſit directe ad occidendum ſed ad ſua defendẽda vel recuperanda iuxta nͦ. in. c. olim de reſti. ſpo. nͦ tamen debet preponi his perſonis que tamen directe ſunt quaſi viri ſanguinũ. ſed Boſtiẽ. dicit tutius eſſe vt nulli preponatur acies ordinãdo lz aliter pro iuſ ſuo poſſit eſſe in bello. vt in iuribus prealle. ⁊ h̃ vltimuz mihi placet q2 vt dixi non videtur h̃ officiuz cõuenire clericis. An autem ꝑueniendo ſunt clerici irregulares. credo qͦ ſi bellũ erat iniuſtum erunt irregulares ſiue a ſe ſiue ab alijs laicis aliqui occidãtur vel mẽbra multilent̃ q2 preſtando preſentiam preſertim auctorizabilem preſtiterunt ⁊ auxiliũ ⁊ operam ad mortem illorꝫ. ad h̃ facit quod le. ⁊ nͦ. in. c. ſicut dignuz de homi. ⁊ c. ad audientiã. e. ti. Si autẽ bellum erat iuſtum efficiũtur irregulares ex facto proprio nͦ autẽ alieno. puta ſi ꝓpꝛijs manibus aliquez occiderũt vel mẽbra mutilauerũt. ad h̃ tex. in. c. pe. de homi. ⁊ quod ibi nͦ. h̃ vex niſi propriaz mortem aliter euitare non poſſent. vt in cle. ſi furioſus. de homi. de officio tn̄ qͦ clericus vſurpauit contra huius c. prohibitionem eſt aliter puniẽdus. vt. ſ̃. dixi in. §. precedenti. Sc̃o quero qd ſiquis in bello iuſto non ad impugnationẽ alterius ſed ad ſui defenſionẽ baliſtario dedit vel miſtrare fecit ſagittã ſeu baliſtaz baliſtarius aũt poſtea aliquez occidit nunquid clericus ſit irregularis: vel ponẽſqͦ miniſtrauerit alicui lãceam ſeu enſem vel aliud genus armoruz exquo poſtea fuit homicidiuz vel membri detrũcatio ſecuta. clericus tamẽ vt prediri non miniſtrauit vel miniſtrari fecit h̃ ad mortem alicuius ſed ad ſui defenſionez. So. Jnno. multũ ſuper hoc inſtat nam primo videbatur qͦ nunquã hoc caſu clericus eſſet irregularis cum iſta nͦ miniſtrauerit ad mortez ſed ad defenſionem ſuã ⁊ ſuorꝫ. qͦ aũt mors inde ſecuta fuerit ipputanduz eſt durine inuadentiũ. clericus. n. non dedit conſiliũ vel auxiliũ ad mortez ſed ad ſui defenſionẽ. Sed in ꝑrium facit q2 nũquã licet clerico in bello q̃ẓ tũcũ q̃ẓ iuſto miſteriũ vel ꝓfiliũ ita imediatũ ad mortẽ ꝓbere. vt i. c. qͦ i dubijs de pe. ⁊ ar. j. h̃. pe. ⁊ re. c. ij. q2 nͦ dat diligentiã quã poteſt ne ſequatur homicidium imo potius fic procurat miniſtrari ⁊ cãm propinquã prebet ar. j. de homi. ad audientiã. ſicut enim prohibetur clericis preeſſe iſtis baliſtarijs. vt h̃. ita videtur prohibitum parare eis baliſtas vel ſagittas ⁊ hanc partem ſequitur Jnno. in iſtis baliſtarijs ⁊ alijs qui quaſi directe tendunt ad mortẽ. enſez aũt vel lanceaz aliquibus preparare ad ſui defenſionem dicit non prohibitum. q2 iſta non tendunt ita directe ad mortem ⁊ totuz ſit defenſionis cauſa. ⁊ cum hoc dicto trãſeunt hic Joan. and. ⁊ alij preter do. Anto. qui dicit ſe non facere differentiam inter lanceam ⁊ ſagittam. ſed in hoc articulo diſtinguit ſic qͦ aut extra actum belli preparãtur arma offendibilia vt ſunt baliſta lancea vel enſis ⁊ preparans nͦ eſt irregularis. aut preparãtur in actu belli ⁊ tũc dicit clarius qͦ preparãs efficitur irregularis maxime ſi bellum eſſet illicituz. dicit tn̄ hoc ꝓcedere quando quiſ preparauit p̃dicta ꝓpter defenſionẽ rex. ſecus aũt ſi ꝓpter defenſionem ꝓpriã q2 aliter perſonaz ſuaz defendere nͦ poterat. ⁊ veriſimiliter imminebat periculũ mortis. nihil ad p̃dicta allegat. Sz tu aduerte. nã vbicũ q̃ẓ cleric⁹ vifiir̃ ñ valet aliter euitare mortẽ ꝓpriã niſi aliũ occidat tũc idubitãter euitat irregula

a Utruz liceat clericis pugnaꝛ vel intereſſe bello iuſto vide nͦ. p moder. p⁹ ipſum abb. in. c. peritio de homi.

ritatem ⁊ peccatū nō solum si alij arma ꝑparat sz ēt si suis manibus occidat. tex. est aptus in. d. cle. si furiosus. de homi. sed dubiū est quādo poterat aliter vitare mortem puta fugiēdo vel instabat pro suarum rerum defensione seu patrie ⁊ tūc si suis mābus aliquē occidat vel mēbrū mutilet indubitāter efficitur irregularis. vt in cle. si furiosus. ⁊ in. c. pe. de homi. Si aūt preparauit arma ex qbus mors est secuta ⁊ tunc si ad hunc finē ministerū ꝑbuit indubitāter est irregularis qz ꝑstitit auxiliū in mortē alicuius vt .h. i. ⁊ .ij. responso. ⁊ .c. periculose. de pe. dist. i. l. di. sigs viduaz. nam clericatus reddit clericos inhabiles ad pugnandum ēt cōtra sarracenos. vt dicit tex. in. c. ex multa de voto. Aut preparauit arma non in mortez ꝓncipaliter sed ad sui defensionem. ⁊ iste est ꝓprius casus Inno. qui satis est dubitabilis. nam cuz liceat pro suaz rez defensione ⁊ recuperatiōe mouere arma etiā clericis vt ī. c. dilecto de sen. ex. li. vi. ⁊ .c. olī de resti. spo. ergo fortius lz arma alijs preparare ad sui defensionē nec dz imputari mors sequens cuz in mortem iste nō consenserit. facit optime. c. ij. de homi. li. vi. Sed in ꝓrium facit qꝺ clericus non dz pro defensione suaz rex ad seua puta ad occisionez vel sanguinis effusionē ꝓcedere. vt in. c. suscepimus. de homi. ⁊ ibi bo. tex. Item clericus nunqȝ euitat irregularitatem ex occisiōe nisi qñ aliter mortem ꝓprīā euitare nō poterat vt in. d. cle. si furiosus. ergo ꝑparando arma pro defensiōe rex incurrit irregularitatem si mors inde sequatur qz mandato ⁊ auxilio suo videt secuta. nec ob. si dicatur qꝺ iste nō intendebat ad .h. qz debuit cogitare .h. euenire posse cū arma ī cōflictu de facili nō possunt mensurari ⁊ regulari. ad .h. alle. tex. opti. in. c. fi. de homi. li. vi. vbi dicit qꝺ sigs mandauit alicui vt aliquē verberaret. ⁊ exprese pro hōbuit ne occideret vel mutilaret qꝺ si mādatarius excedendo fines mādati illū occidit efficitur mādatoz irregularis qz fuit in culpa mandādo verberare. itē qz potuit cogitare .h. euenire posse. ⁊ hoc nō. Et faciunt ad qōnem[a] quā ponit bar. in. l. siquis mihi bona §. ausum. ff. de acqui. here. de quodaz nobili q recepit iniuriā a quodā ⁊ rediens domū dixit famulo fac qꝺ nō appareas in cōspectu meo nisi aliqd sentiā ille iuit ⁊ interfecit iniuriantez querebat an dīs debeat puniri tanqȝ mandatoz. ⁊ fuit cōclusuz in qōne facti qꝺ sic qz satis tacite mandauit. ⁊ idem dic in clerico similia mandāte. qō nō. Tertio circa artē chirugie quero quare ꝓhibet clericis. So. dicūt doc. qꝺ ꝓpter piculuz erroris qō ei inest. Itē ꝓpter lubricū conscie. ar. s. de eta. ⁊ qualita. ad aures. ⁊ propter dubiū curationis euētum. Preterea dic qꝺ est officium seculare nō aūt spūale merito ꝓhibetur clericis. vt. s. e. c. i. Clerici aūt debēt esse medici animarum nō aūt corpoz. vt in. c. cū sit ars artiū. de eta. ⁊ qualita. ⁊ militare deo nō aūt seculo. vt in. d. c. repre hensibile. xxiij. q. viij. ⁊ indignū est ⁊ iniustū si ꝓmiscuis rex actibus turbentur officia. vt. l. consulta di ualia. C. de relta. Concludo ergo qꝺ clericus non dz artem chirugie exercet vt .h. ⁊ aduerte qz tex. loquit de sacerdote diaconō ⁊ subdiacono. Jo. an. intelligit de subdiacono facto vel faciēdo. sed ego miror qua re sic impropriet litteram. vnde ego dicerem qꝺ in sacris constitutus oīo potest ab hoc officio compesci ⁊ si attētauerit poterit puniri quantūcunqȝ mors inde secuta nō fuerit qz officiū sibi ꝓhibituz exercuit vt. s. dixi in ꝑcedentibus. §. ⁊ idem intelligerē in cōstituto in minoribus cōpetēter beneficiato. ar. in. c. i. ō postu. ⁊. s. tetigi. ⁊ si mors inde sequatur vel mēbri detrūcatio arcebitur a ꝓmotione fienda. ⁊ idem esset in laico quādo ꝓuenit ex culpa sua vel cōsciētia eī de hoc remordeat. ar. in. d. c. ad aures. exquo enim illud officium non est sibi a iure ꝓhibitū nō debet sibi imputari cuctus mortalitatis fine culpa sua cōtingēs. vt in. d. c. ad aures ⁊ qō ibi nō. facit qō nō. in. d. c. tua de homi. Sed circa artem phyce pōt dubitari an indistincte clericis ꝓhibeaf. dicerez sic qꝺ religiosis ⁊ in dignitate cōstitutis ac sacerdotibus ⁊ alijs qui ꝓhibēt sciaz phyicalez audir ꝟ exercitium videtur ꝓhibitum. de qbus in. c. nō magno. s. eo. ⁊. j. e. c. ꝓxi. ꝓhibetur. n. eis studere in hac scia ꝓpter exercitiuz. vnde exquo ꝓhibetur studiū videtur eis ꝓhibitū exercitium. ar. c. tue. de ꝓcu. ⁊. l. oratio. ff. de spon. ⁊ in regula cum quid. ⁊ quod ibi nōt Jo. an. in mercu. de re. iur. li. vi. In alijs vero si sūt in sacris vel beneficiati dicerē idem si habent cōpetēter vnde viuant qz nemo militans deo ꝛc̄. vt ī. c. i. s. e. ⁊ qō. s. dixi. Cōstituti vero in minoribus vel in sacris nō beneficiati nō crederē eis .h. officium interdictum. ar. c. i. de postu. Item qz nō repitur eis .h. exercitium interdictuz. ⁊ facit iste tex. in eo qō ꝓhibet eis istam artē chirugie que adustionē vel incisionem inducit sed in phyca istud cessat. vnde non ita contigit periculum mortis directe in phyca sicut in chirugia. Sed quero an exercēs hanc artem chirugie efficiatur irregularis siue sit clericus siue laicus. Sol. conclude breuiter dicta doc. sic qꝺ si mors vel mēbri detrūcatio inde non sequit nemo illoz irregularitatem incurrit. ar. in cle. si furiosus de homi. Sed clericus exercēs ꝑ ꝓhibitionē istius. c. poterit puniri. vt. s. dixi. ⁊ dicūt doc. qꝺ si monitus non emendauerit poterit deponi. Si vero sequatur mors vel membri detrūcatio clericus ꝓhibitus oīo efficitur irregularis ēt si nō fuit in culpa qz dedit operā rei illicite iō imputatur casus inde contingēs. vt in. d. c. tua. ō homi. ⁊ qō ibi nō. laicus aūt nō exquo in culpa nō repitur. de quo dicēdū vt in. c. ad aures. pal. secus aūt si fuit in culpa qz imperitia imputat medico. vt. l. illiciatas. §. sicuti. ff. de offi. presi. Venio nūc ad vltimā ptez. s. ad. §. nec quisqȝ. ⁊ quero qualiter fiebat purgatio in aqua frīgida. So. dicūt doc. qꝺ implebatur vas aque tante ꝓfunditatis qꝺ excedebat altitudinē hominis ⁊ ponebat purgādus sup ea ⁊ dimittebāt eū cadere. ⁊ si nō attingebat fundū vasis innocēs iudicabat aliter iudicabat nocēs. in feruēti vero aqua vel ferro cādenti fiebat qī quis per illa non ledebat

Vltimo querit qd appellat monomachia. Sol. dicūt doc. qꝺ est singularis pugna. ⁊ dicit a monos qō est vnū ⁊ machia qō est pugna quasi vnius ⁊ alterius pugna. sic duellū qz duoz bellū. ad esse. n. pugne duo necessario requiruntur.

a Vide plenius ō ista. q. per ipsūmet Panor. i. c. ex lris per illū tex. j. de excess. p la. cuz his que ibi nō addidi. ⁊ his adde. ō. augusti nū oe bon frācisch is de arimo i addi. ad ang. s are. in li. malefician sup gl. sempro nium mādatorē cē. in antepe. col.

s **Super specula.** Hoc intēdit in summa. Cōstitutio turonēsis concilij puniēs religiosos audientes leges vel phycam est canon late sine. ⁊ incidentes in illā debēt per ordinarios puniri. ō ꝓmo. scō extendit dictam constitutionē ad babētes dignitates ⁊ psonat[s] ⁊ ad ꝑsbyteros. ⁊ pars huius. j. de magi. ⁊ ō primi. sup specula. diuiditur in quinqȝ partes. primo ponit decisuz exord. ū. scō ibi cōtra. relatio turonensis cōcilij. tertio ibi vez. opi. varias circa illud. quarto ibi nos determinatio. qnto. ibi qz vero. constitutionē extēdit.

Casus lr̄alis. Alex. papa statuit in cōcilio turon. supra eo. nō magno. ꝑ regulares psonas exeūtes ad audiēdū leges vel phycā: vt nisi infra duos mēses ad claustrū redirēt sicut excōicati ab oībus vitarent ⁊ in nulla cā si patrocinīū ꝑstare voluerint audiātur reuersi ad claustrū in choro mēsa capitolo ⁊ ceteris vltimi fratrum existant ⁊ spem omnē ꝓmotionis amittant: nisi forte ex misericordia se. ap. sed qz nōnulli ꝓpter diuersas opiones quorūdā excusationē assume

bāt. volēs papa vt decetero ipso facto sñiaz excōica
tiōis icurrāt mādat q̄tenus tā diocesani epi q̄z capi
tula ipsox ⁊ alij i quox diocesi tales cōmoz̄ant pu
blice denūcient eos excōicatos ⁊ p̄dictis penis ob
noxios. vex qz dñs papa theologie studiū ōsiderat
ampliari vt fides catholica circūcincta sit muro inex
pugnabili bellatox: gbus resistere valeat veniētib⁹
ex aduersō: statuit cōcilij turon. extēdit ad archidia
conos decanos plebanos p̄positos ⁊ alios clericos
psonatū bñtes. nec nō p̄sbyteros nisi ifra spaciū p̄
scriptū desiterit ⁊ appellatiōe postposita p̄cipit ob
seruari. Ber. Nō ibi ad audiēdū iūcto. c. nō ma
gno. s̄. e. q̄ scholaris audiēs vnā sciaz ⁊ i ea studēs
dicitur eam legere. nā cuz. c. nō magno. loqueret de
religiosis excuntibus ad audiēdas leges vel pbyca
h̄. c. illā constitutionē referēs dicit de audiētib⁹. ius
enim interp̄trans dz intelligi fm ius interp̄tatū. ⁊ de
h̄ aliquid. j. Nō 2° q̄ ꝓbabiliter pōt dubitari an
p ista verba sicut excōicatus ab oībus euitetur ⁊c.
ꝓferatur ipso iure excōicatio. nam. c. nō magno. lo
quebat p ista verba. ⁊ tñ insurgebant opi. varie. pa
pa autē exp̄sse h̄ voluit declarare ⁊ dixit q̄ decetero
tales forent ipso iure excōicati ⁊ sic papa noluit p̄o
babiliter p̄teritos ligari. ad hoc vide circa intellectū
huius verbi decetero qō nō. glo. in. c. vno. ō postu.
p̄la. in verbo decetero. ⁊ qō nō. in. c. fi. j. ō spō. duo.
exquo credo q̄ si hodie similia ẏba ꝓferāt a iure
vel ab homie nō deberet dici indistincte q̄ inducant
sñiam ipo facto cū papa solum fuit in casu nostro il
la verba interp̄tatus. ⁊ cum vtaf̄ p̄sertim h̄ verbo vo
lentes qō non est iuris antiq declaratiuū sed noui iu
ris inductiuū. vt nō. gl. in cle. vna. de of. vica. ⁊ i cle.
vna de re. pmu. ex cōiecturis aūt potent h̄ deꝓhēdi. iuxta nō. in. c. i. de iudi. sic intelligo que dixi in. d.
c. nō magno. Ex predictis infero etiā do. An. h̄ nō
bene dixisse q in quodā notabili dixit q̄ p talia ẏba
a iure ꝓlata fertur ipso iure excōicatio. nō. n. ponde
rauit p̄dicta que ex cōiecturis possent accidere vt in
terp̄retatio fiat q̄ sit canon late sñie. credo q̄ si mate
ria subiecta est grauis verisimiliter pōderata erit ca
non late sñie aliter secus. ar. cle. exiui ō paradiso. §.
item qz de ẏb. sig. Si aūt ꝓferunt ab hoie cōsidera
bimus an ꝓferens esset in actu ferēdi sñiam excōica
tionis vel ne vel qd simile. Nō tertio q̄ inciden
tes in excōicationē in casu huius. c. nō possunt ad ali
quos bonoz̄es sine pape dispensatiōe ꝓmoueri ⁊ h̄
aperte innuit lr̄a ibi totius spē ꝓmotionis ⁊c. vñ pon
dera verbū totius ⁊ sic nec ad ordines nec ad bene
ficia ꝓmoueri poterūt. ar. c. solite de maio. ⁊ obe. ⁊
xix. di. si romanox. Nō quarto q̄ delinquēs i lo
co studij sortit̄ fox illius epi in cuius dioceſi delingt
⁊ h̄ est generale nō aūt spāle in casu huius. c. ad hoc
qō le. ⁊ nō. in. c. qō clericis de fo. cōpe. ⁊ in. c. postu
lasti eo. ti. Quid dicēdū respectu absolutiōis fiende
dicam. j. Nō qnto quattuoz penas quas incurrūt
religiosi ⁊ clerici ꝓhibiti audire leges ⁊ phyficam ⁊
hodie multi illaqueant̄ p̄sertim cū credāt studiū i h̄
a papa p̄uilegiatū. qō in veritate nō est. nam cuz es
sez scholaris bononie fui deputatus cū gbusdā alijs
ad videndū oīa p̄uilegia illius studij ⁊ inuenimus q̄
de audiētibus libere legibus a psonis h̄ ꝓhibitis fue
rat p̄uilegiuz pluries cōcessū ad tps decē ānoz̄ū⁹ tñ
qō tempus tūc diu erat elapsū ⁊ tñ multi ꝓhibiti stu
debāt in legib⁹ credentes p̄uilegiuz fuisse ꝑpetuuz
nec p hanc credulitatē euadebāt penas h̄ expssas cū
eēnt i culpa i nō videdo p̄us p̄uilegiū exquo attēta
bant actuz a iure ꝓhibituz. videt̄. n. crassa ⁊ supina
ignoāntia q̄ nō excusat ēt a pena excōicatiōis. vt in. c.
ij. de const. li. vj. ⁊. c. ij. de tempo. ord. e. li. vñ videt̄
affecta ignoāntia vt ibi dicit̄. ⁊ h̄ nō. an aūt hodie illō
studium bononie sit in hoc p̄uilegiatū ignoz̄o sed in
struātur volentes audire in illis scientijs p predicta.
⁊ p h̄ dico q̄ caueant studētes in hoc studio senensi.
nam h̄ studiū tale p̄uilegiū specifice nō bz sed papa
cōcessit p̄uilegiū qō bz studiū bononiēse. An aūt p
hanc cōcessionē veniāt p̄uilegia postmodū ꝓcessa il
li. studio bononiēsi res nō est sine dubio sed dico q̄
debēt diligēter pōderari verba vtriusqz p̄uilegij ⁊
maxime p̄uilegij cōcessi ad instar alterius. ⁊ vide de
hac. q. p bal. in. l. p̄uilegia. C. de sacrosan. ecc. vbi re
fertur guil. formaliē qōnez in his terminis. papa cō
cessit studio tolosano oīa p̄uilegia pisiensis studij q̄
rebatur an venirent p̄uilegia postmodū cōcessa stu
dio parisiēsi. ⁊ determinauit guil. q̄ nō. qz p̄uilegiū
nō extendit̄ ad nō cogitata verisimiliter sicut sunt ea
que postea accidūt. Sed bal. ibi distinguit q̄ aut p̄
uilegium fuit cōcessum sub determinatione rēpoz̄is.
puta qz cōcessit p̄uilegia cōcessa illi studio ⁊ tunc re
stringitur fm p̄uilegiū ad iam cōcessa. Aut fuit con
cessum cum extensiōe qz cōcessit concessa ⁊ cōceden
da vel per similia verba ⁊ tunc est clax q̄ p̄uilegiū
dz extēdi ad postmodū cōcessa. aut ꝓcessio fuit facta
p ẏba indefinita ⁊ tunc si pōt apparere de mente ex
aliquibus verbis illa seruanda est. vt in. c. intelligen
tia. de ẏb. sig. alias aūt stat in dubio cum guil. vt nō
extendat̄ ad postmodū concessa cum p̄uilegiū p̄ ius
cōcessum sit stricte intelligendū ⁊ interp̄trandum fm
verba. c. pozzo de p̄mi. ⁊ nō p̄dicta ꝓ quibus re
mitto te ad nō. in simili. i. c. qz circa. vbi tex. opti. de
p̄uil. vbi vide ⁊ p Jo. an. in regula cum qd ꝓhibet
in so. qōnis de reg. iur. lib. vi. Sed queritur circa
predicta qd si reuocarent̄ p̄uilegia studij bononien
sis nūquid tacite videāntur reuocata p̄uilegia studij
senēsis cum sint cōcessa ad instar illox. Guil. in. d. l. p
uilegia. tenuit q̄ nō qz iam fuit quesitū ius studio se
nensi ideo non cessat p reuocationē alioz̄ p̄uilegioz̄
⁊ idem ibi bal. dicit tñ q̄ q̄libz rō se habet p modū
cause fiende q̄libz p modū cause essentie. primo casu
sufficit q̄ rō fuit tempoze cōcessionis qz tunc habuit
suū effectū cōsūmatuz. vt in casu nostro. scōo casu ō
structo vno destruit̄ ⁊ reliquū. ar. in. l. fi. ff. de acce.
⁊ obscure logtur vt ipsemet fatet̄ sed vult dicere q̄
q̄libz ratio cōcessiōis nō dep̄ēdet a futuro quādoq̄z
sic vt. s̄. Aduerte quoniā hec faciūt ad qōnez nō.
quam posuit gl. in cle. dudū de sepul. in ẏ. confessio
nem. vbi datur potestas fratribus absoluendi ita ta
men q̄ nō habeāt ampliorē potestatē q̄z curatis pa
rochialibus sit a iure concessa. querit ibi nunc glo.
an ep̄o restringente potestatē parochialiū in aliqb⁹
que sibi reseruat videat̄ per ꝓsequētiaz restricta po
testas fratrū. ⁊ determinat ibi glo. q̄ sic. Sed certe
dubitari potest de illa determinatione ⁊ potius tene
rem oppositum per predicta. Item per verba illius
cle. vbi papa dat p̄tatem fratribus tantā quanta a iu
re est concessa curatis sacerdotibus. vnde pondera
verbū a iure ⁊ tempus cōcessionis. veniūt ergo oēs
casus preter illos quos ius spāliter reseruauit epis.
papa aūt non habuit ibi respectū ad constitutiones
ep̄oz̄ que variātur fm loca ⁊ tēpora ⁊ in facto cō
sistunt. ar. de consti. c. i. li. vi. cum si. ⁊ nō bene predi
cta. Nō vlterius ex tex. q̄ studium theologie de
bet esse magis p̄uilegiatum q̄z ciuile. facit ad nō. in
c. fraternitati de cle. non resi. ⁊ in. c. sūper specula. ō
magis. ⁊ credo posse attentari q̄ studiū iuris canoni
ci non excludatur ab h̄ fauoze. quia scientia canoni
ca est pars diuine. Est enim in multis extracta ab au
ctoritatibus noui ⁊ veteris testamēti. vt dicit tex. i. c.
qualiter ⁊ quādo de accu. vt pz ex ipsius inspectiōe
⁊ maxīe i decreto. hic appellat̄ i multis locis ius di
uinū. vt i. c. nimis ō iureur. ⁊. c. i. ō iura. ca. ⁊ qō ibi

a An per ista ẏba sīē excō. ab oī
bus euitet̄ ꝓferat̄ ipso iure excō.
b Sz hic quero ō ta
li. q. pone q̄ papa cōcessit p̄uilegiū mōacho q̄ possit p trie
niū audire leges iste monachus audiuit po stea leges p ānū. deide cessit ō studio ⁊ stetit p q̄nq̄ an
nos vel plu res ⁊ postea reuertit̄ in studium an poterit cō
plere trien niū non ob stante iter uallo arch. determinat q̄ sic i. c. fra ter noster. xvi. q. i. Sz p̄dictū videt̄ tenere bal. in. l. nō solū in p̄n. ff. de excu. tu. vbi ponit hanc q. in termis Et vide q̄ ipse nō. in. l. siqs ita. ff. ō cōdi. ⁊ de mon. ⁊ facit q̄ nō. Jo. ō lig. in c. ad apostolicā. de reg. ⁊c.

nō. Ultimo nō multa noīa que ſonāt in pſonatū. vt patet in verbo ad archidiaconos. Et qd ſit pſonatus ꝛ in quo differat a dignitate. vide q̄ dixi in. c. de multa de p̄ben. Expediam p̄mo gloſas applicādo dicta doc. quatenus cōgrue ad illas applicari poterunt. Primo igit̄ quero qñ incipiunt currere iſti duo menſes de q̄bus in tex. So. glo. ij. q̄ a tempoꝛ huius cōſtitutiōis ſeu publicatiōis. ꝛ idē tꝫ glo. pe. dicēs q̄ hodie ceſſat iſtud tēpus duoꝝ menſū cum ḃ cōſtitutio iamdudū fuerit publicata. ꝛ ſic aperte īnuit q̄ hodie ſtudētes in his facultatibus interdictis ipſo facto ſine expectatiōe alicuius temporis ſūt excōicati ꝛ iſtis penis ꝛ alijs ḃ p̄tētis obnoxij. Aduerte tñ latius colligēdo que ſcribūt doc. ḃ ꝛ ſup tex. q̄ mā ſparſim poſita ingerit difficultates. vt dicit tex. ſ. in ꝓemio huius cōpilatiōis. In ḃ. n. paſſu tres reperiūtur opi. p̄ncipales. Prima fuit glo. ij. eſt huic ꝓxima. nam dixerūt qdam q̄ olim ſm cōciliū turonēſe aſſignabat iſtud tēpus duoꝝ mēſiuꝫ ſed hodie p iſtum tex. ḃ fuit īnouatuꝫ ꝛ ſancitū vt ipſo facto incurrāt excōicationeꝫ per tex. ibi vt decetero ipſo facto ꝛc. ſed gof. nō placuit ḃ opi. p iſtuꝫ tex. in fi. litteꝝ vbi videt cōſeruare illud tēpus vt patet ibi infra ſpacium p̄ſcriptum ꝛc. ꝛ ḃ dictū gof. tenuit Ain. ꝛ placuit Inno. ſed in. c. nō magno. tenuit ipſe Inno. p̄muꝫ. ſ. vt hodie fit facta īnouatio. ꝛ idem Host. ḃ rñdens ad iſtū tex. in fi. q̄ nō loquit̄ de religioſis ſꝫ de ſecularibus clericis. Joan. an. ꝛ do. An. ſimpliciter trāſeunt recitādo. tertia opi. p̄ncipalis fuit viu. q̄ dixit etiam hodie tempus duoꝝ mēſiuꝫ habere locuꝫ ꝛ illud currere ab exitu ipſius monaſterij hac de cauſa vt audiāt bas ſcientias interdictas. ꝛ idez Inn. pe. ꝛ abb. ꝛ hoc quo ad religioſos. quo ad ſeculares vero currit ab inceptiōe auditus. ꝛ cum hac opi. trāſit Jo. an. ḃ ſup glo. ꝛ hāc ꝓtem ſequitur do. car. ꝛ do. pe. de ancha. tū vt euitet̄ iuriū correctio. tuꝫ q̄ iſtud c. venit ad declarādam penā. ꝛ ad eius augmentum diſponēs vt excōicatio intelligat̄ inflicta ipſo facto ī alijs ergo remanet cōcilium turoneñ. īmutatū. ar. in l. ꝓcipimus. C. de appel. in fi. nō ergo incurrunt excōicationē niſi poſt lapſum duoꝝ mēſium etiā ſi certum ſit añ eos ad monaſteriū redire non poſſe. ar. c. cōmiſſa. de elec. li. vi. ſm eos. hāc eādem opi. videt tacite formare Jo. an. in tex. ſup vbo redierint. vbi reiectus quibuſdam opi. cōcludit q̄ iſtud vbū ſicut poſitū in. c. nō magno. inducebat difficultatē ꝛ opi. que recitātur ḃ quaſi illi eſſent ſicut excōicati euitandi nō aūt eſſent excōicati. vnde erāt opi. an illud verbum eſſet ſimilitudinariū an veritatis exp̄ſſiuū. ꝛ iō dicit q̄ ipo facto eſſent excōicati. ꝛ hec opi veriſſima nō ergo intendebat ḃ papa tollere beneficiū duoꝝ mēſium ſed ſolū vt nō requiraꝫ ſnīa ab homīe ferenda. cum. n. ḃ veniat ad declarationē illius non debemus intelligere q̄ voluerit in aliquo corrigere p̄ſertiꝫ q̄ pene ſunt potius moliēde q̄ relaxāde vt in regula odia. ꝛ in regula in penis. de reg. iur. li. vi. ꝛ. c. ſtatutum. de elec. li. vi. Preterea facit tex. in fi. vbi ī ſecularib⁹ retulit ſe ad tēpus p̄ſcriptū. nō ergo erat ſublatum q̄ alias oportuiſſet de nouo apponere tēpus. Item papa ḃ voluit in penis religioſos ꝛ iſtos ſeculareſ equipare vt pꝫ ibi hoc extēdi volumus. ergo debēt eſſe equales etiā in tempe vinculādi. alias eniꝫ eſſet diſparitas in penis. ꝛ nō bas meas cōſiderationes que iudicio meo multū ſtringunt. ꝛ p ḃ eſt ſublata opi. hoſt. ꝛ alioꝝ. Ad opi. glo. dico q̄ euidēter eſt falſa p. c. nō magno. vbi papa voluit exp̄ſſe ḃ tempus currere nō a tpe ꝯſtitutionis ſed a tpe exit⁹ vt pꝫ in verbo ſi vero exierint. vbi refert ſe ad illos q̄ exierint ꝛ infra duos mēſes nō redierīt. vñ poſſibile fuit q̄ ob hāc cām nō exierūt poſt ānuꝫ. ſi. n. tex. aſſignaſſet illū terminū his q̄ iam exiuiſſent tunc poſſet glo. ꝓcedere. Sed circa ḃ quero qd ſi religioſus exiuit cā audiēdi leges poſtea mutato ꝓpoſito cōtulit ſe ad theologiā. Sol. dicit Inno. q̄ ſibi nō ꝓdeſt ad penas euitādas ſed oꝫ q̄ redeat ad monaſteriuꝫ iuxta diſpoſitionē huius. c. ꝛ ſufficit ita ſcriptum eſſe. dicit tñ q̄ ſi abbas ſignificaret ei q̄ iret ad theologiam q̄ tūc cenſet reuerſus ad clauſtrū ſꝫ vba ī hoc nō ſonēt. ff. de in ius vocā. q̄ſuis. ſicut purgat̄ vitiū furti re apud furē remanēte de auctoꝛitate dñi. ff. de vſuca. ſi fur. Sed ſi poſtmodū abbatis mādato deſerto itex redit ad leges incidit in hāc penaꝫ ipſo facto ſm eum. mihi nō placet p̄mū dictum puto. n. q̄ ſꝫ exiuerit cā audiēdi leges exquo tñ mutato ꝓpoſito contulit ſe ad ſciam permiſſaꝫ nō incidit in penaꝫ ſꝫ nō redeat ad monaſteriū. moueoꝛ qꝛ ceſſat hoc caſu rō conſtitutiōis. de qua in. c. nō magno. ſ. eo. ī v. vñ ne occaſione. vbi dicitur ḃ ſtatutum emanaſſe ne viri ſpūales mundanis rurſus actionibus inuoluantur. que ratio ꝓxſus ceſſat ſi ab his actiōibus mundanis deſiſtant p̄ſertiꝫ non incobādo. nam conſtitutio p̄ſertiꝫ penalis ceſſat ceſſante rōne cōſtitutionis. vt. l. adigere. §. q̄ſuis. ff. de iurepatro. vbi caſuſ ſi enim conſtitutio penalis extenditur p̄ identitatē rationis. vt in. l. ij. ff. ad tertul. potius dꝫ ceſſare ceſſante rationē. vt ī. c. cū ceſſante de appel. Itē ceſſat hoc caſu fauoꝛ theologice facultatis. ꝓterea deus mutat ſnīam peccatoꝛe mutante vitā vt in. c. incōmutabilis. xxij. q. iij. ergo idem in conſtitutione eccleſie. ar. c. vt noſtrū ꝓdeat in p̄in. vt eccle. bene. ꝛ ad iſtū tex. in eo q̄ requirit q̄ redeat. j. duos menſes dico q̄ habuit reſpectum ad effectuꝫ quādo. ſ. dedit operam ſcientie interdicte vel ſtat in illo ꝓpoſito. naꝫ verba debent intelligi cum effectu p̄ſertim in penali b⁹. vt in. l. i. §. ḃ autē verba. ff. q̄ q̄ſq̄ iuris. ꝛ ō pe. di. i. c. hec añt verba. Oppo. ꝛ videtur q̄ etiā ceſſante hac conſtitutione monachi ꝛ canonici regulares debent repelli a patrocinando niſi p̄o monaſterio ꝛc. vt in. c. ij. de poſtu. So. glo. ij. ſentit q̄ ḃ repelluntur tanq̄ excōicati ibi repelluntur ratione religionis. ḃ ſo. non multum ſatiſfacit niſi de verbis. vnde gof. dicit ꝛ melius q̄ in caſu huius. c. non admittentur iſti etiam p̄o monaſterio ſuo ꝛ abbate impetrante p̄o eo q̄ ſunt excōicati aliter nulla eſſet pena ſm eum. ḃ rō eſt bona ſed nō quatenus ſe fundat ſup excōicatione q̄ tūc nullum eſſet ḃ ſpāle cuꝫ quilibet excōicatus repellatur a patrocinādo. vt ī. d. c. decernimus de ſen. ex. li. vi. vſi intelligo tex. iſtuꝫ q̄ q̄ſcunq̄ iſti ſint abſoluti tñ in penā non debent in aliqua cauſa admitti ad patrocinādum etiā in caſib⁹ in quib⁹ alias religioſi admitterent̄ iuxta nō. in. c. ij. de poſtu. ꝛ in. c. cū. J. ꝛ. A. de re iudi. puta p̄o monaſterio ꝛ p̄o pauperibus ſm Ja. ꝛ Pbi. ḃ ꝛ nō ḃ vltimū. ꝛ vīō qō nō. ī. d. c. ij. ſic. n. quātūcūq̄ ſint abſoluti nō poſſunt ꝓmoueri abſq̄ diſpēſatione ſedis apoſtolice. vt ḃ ꝛ in. d. c. nō magno. ita nec ad patrocinādum admitti ne exerceant ſciam ꝯ ꝓhibitionem iuris dicitaꝫ. Glo. in verbo p̄esbyteros. ī eſſecta facit duo. p̄mo querit an ꝓhibitio iſta habeat locum in habentibus pſonatū non curatū. ſcdo an habeat locū in habente eccleſiā parochialeꝫ ſi alias nō eſſet p̄esbyter. Ad p̄mū rñdet q̄ ſic qō mihi plꝫ qꝛ iſta lra loquitur indiſtincte nec ad eſſe pſonatus requirit q̄ habeat aīarū curā īmo ꝯtium ꝓbat̄ in. c. dudum. ij. de elec. Ad ſcdm dubiū rñdet etiā affirmatiue ſed bodie dic tu vt eſt determinatū in. c. i. eo. ti. li. vi. vbi declaratur ꝯtiū niſi eccleſia parochialis ſit plebania ſub ſe bñs capellas vt ibi dr̄. Glo. in v. ſpaciū. fuit declarata ſup gl. ij. quo ad p̄mā ptē. Sꝫ in ſcda pte querit nūqd eps poſſit illos abſoluere. ꝛ

concludit q; sic ex quo conditor canonis absolutionem sibi nō reseruauit. idē etiam tenet Gof. Inno. ⁊ Host. q dicūt q; uterq; ep̄s poterit absoluere. s. ille in cuius dioceſi studet ⁊ ep̄us ꝓprius ipsius excōicari. Abb. tenuit ꝛ̄riū quo ad ep̄m ꝓprium ꝑ nō. i c. pe. de offi. leg. Ego dico latius sic q; aut queritur de ꝓprio ep̄o ⁊ teneo q; poterit absoluere. ꝑ. c. nup de sen. excō. ⁊ si hoc facere vult in ꝓpria dioceſi res est sine dubio. aut vult absoluere in dioceſi aliena ⁊ ꝫ casu videt tacite voluisse abb. q; nō possit ꝑ illud c. pe. Sed ego alter abb. dico tibi ꝛ̄rium q; cū ꝫ casu nō regratur in absolutiōe cognitio cause est iurisdictionis volūtarie que pōt exerceri extra territoriuꝫ vt in. l. ij. ff. de offi. ꝓcō. nō. in. c. nouit de offi. lega. ⁊ ꝫ aperte in absolutiōe voluerūt ibi Inno. ⁊ hosti. ⁊ Jo. de lig. in cle. q̄zuis. de so. cōpe. glo. tñ in. d. c. nouit. videt vacillare sed debēt reduci ad cōcordiaꝫ ꝑ supdicta. an. s. fiat cū cause cognitiōe an fine. Ad c. pe. dicas q; loqtur in legatis volētibus absoluere in casibus reseruatis pape iure singulari q non possunt nisi ſm limitationē ibi traditā. Aut queritur de ep̄o in cuius dioceſi studet ⁊ tunc in religiosis credo q; nō possint q; nisi redeāt ad monasteriū nō videntur cōtriti cū cōstitutio turon. cōcilij artet vt redeant ad monasteriū nisi aliud dicamus in excōicatiōe ꝓpter periculū ne decedāt in via. ar. c. qua frōte de appel. in clericis vero secularibus poterit. tuꝫ q; ī sua dioceſi deligt. tum q; rōne residentie dī ep̄s ꝓprius. ar. eius qō de sacerdote curato dicit glo. nō. in cle. i. de p̄ui. Ultima gl. querit an omnes pene statute ꝛ̄ religiosos habeāt locū in secularibus clericis ꝫ ꝓhibitis. Et tandeꝫ concludit q; sic. ⁊ ꝫ videt mihi indubitabile cū tex. in extēdendo illam cōstitutionem loquatur ibi in plurali vt patet ibi ꝫ extendi volumus ⁊ c. vnde deriſoriū esset dicere q; cōꝑhēdat partem penaꝝ ⁊ nō oēs. vbi. n. verba clara sunt cessat interpretatio. l. ille aut ille de lega. iij. ⁊. l. nō aliter eo. ti. ⁊. c. fi. de vbo. ſig. ⁊ hāc opi. sequūtur ꝫ cōiter doc. nam ex ꝛ̄rio sequeret vt dicit Jo. an. q; qua rōne non ī currant illas de qbus in gl. ita nec reliquas.

Nunc glo. explicitis ꝓ declaratiōe tex. ⁊ materie ſubmittam aliqua hic per docto. tacta. Et ꝓmo quero quid si religioſi nō exeāt clauſtrū sed in clauſtro entes audiūt vel legūt facultates hic ꝓhibitas. So. Inno. sentit q; tales nō ligant penis ꝫ contentis ꝑ tex. ꝫ. ⁊. ꝫ. eo. nō magno. q disponit ꝛ̄ exeuntes clauſtrū. Host. dicit hoc ꝓcedere quo ad verba secus quo ad mentē. de quo hic in v̄. q; vero. adducit ar. ꝓ ⁊ ꝛ̄. c. iter cetera. de off. ord. ⁊ dicit q; hec īdigent declaratione consulit tñ q; in ꝫ dubio debent tales se reputare ligatos. ar. c. illud. de cle. excō. minister. n. monasterij videtur ſm eum q; fuerit causa ipulsiua huius cōstitutionis sed causa finalis fuit q; iste scie non cōueniūt religioſis cū ⁊ exercitiū sit eis interdictū. vt in. c. ij. de poſtu. Do. an. ſequtur p̄nuꝫ dictū Inno. q; pene sunt odioſe ergo restringēde. ō pe. di. i. pene. ⁊ qō le. ⁊ nō. in. c. ſtatutū. de elec. li. vi. Aduerte ꝓ dicto Hoſti. facit tex. ꝫ in fi. vbi in clericis ſecularibus ꝓhibitis nō pōderatur exitus ecclesiaꝝ. vñ in eis dicūt doc. ſup tex. q; ſpaciū duorū mēſium cōputat a tempore auditus. Si ergo ī ſecularibus ꝓcedūt pene vbicūq; audiant vel ſtudeant ergo fortius idē dicendū in religioſis qbus p̄cipaliter iste ſcientie fuerūt interdicte vt. s. eo. nō magno. ar. in. auc. multomagis. C. de epi. ⁊ cle. ⁊. c. cū in cūctis. de ele. ⁊ est ꝫ fortis cōſideratio ſed nihilominus ſequor dictū Inno. q; cōſtitutio penalis non est ampliāda. imo reſtringēda adeo vt nō veniāt illa que ex lata verboꝝ ſignificatiōe p̄nt cōꝑhēdi. vt ꝓbat ī c. cum in cunctis. de elec. iuncto. c. ſi cōpromiſſarius eo. ti. li. vi. ⁊. c. ſtatutū. c. ti. ⁊ li. ⁊ qō ibi nōt Joā. an. q idem nō. in regula odia de reg. iur. li. vi. in mercu. ſed tex. in. c. nō magno. de religioſis loquēs. ⁊ iste il lam constitutionē referēs loqtur de religioſis exeuntibus monasteriū cā audiēdi leges ⁊ nō redeuntibus infra ſpaciū duoꝝ mēſium ergo nō debet habere locum pena in non exeuntibus ſed ſtudētibus vel legentibus in clauſtro ꝛ̄ aliter male faciant cum v̄ba ꝫ non patiātur. ꝓ ꝫ vide tex. ī ſimili in cle. ne in agro. §. q; v̄o de ſta. regu. iūcta glo. in v̄. ipſo facto. nec obſtat si dicat eandē esse rōnē in nō exeūtibus q; ꝓmo negari pōt ꝫ cū magis delinquat religioſus exeundo clauſtrū ex cā illicita ⁊ deserēdo monasteriuꝫ. ar. xvi. q. i. placuit. q̄z rex ipam illicitā in monasterio attētando. cuꝫ hoc vltimo casu cōmittat vnū peccatuꝫ ⁊ in p̄cedēti duo merito magis fuit ibi ī pena exaſperandū. ar. xxiij. q. i. nō afferamus. ⁊. ff. de pe. reſpiciendū. facit qō nō. Jo. an. in. d. regula odia. Itē facit qō nōt Jo. an. in. c. diſpendia. ō reſcrip. li. vi. vbi vult. q; data aliqua idēritate rōnis ꝺꝫ habere locum diſpoſitio. l. ſed non ipſius pena. non ob. qō dicit in ſecularibus clericis. ꝓmo q; ipſi nō habēt monasterium. ſcō dico q; nō esset peccatū ī eis attentare q; ſi ī domibus ſtuderent in iſtis q; euaderent has penas q; tex. iste in v̄ſi. q; v̄o. ſolum voluit extendere cōſtitutionē turonen. cōcilij ad iſtos habētes p̄ſonatus ⁊ c. vt ergo iſta ſit vera extēſio debemus facere illam cuꝫ oibus ſuis qualitatibus. s. qñ exeunt ꝓ pos lares cā audiendi has ſcientias ⁊ effectu aliter in eis dant opam. nā cōſtitutio penalis nō est multuꝫ laxāda maxime cū ex ſe ſcīētia nō est mala ſed neceſſaria ad regimē eccleſie vniuerſalis ſaltez in tpalibus. vt ī. dicaꝫ. ⁊ per hoc facilius decidūtur queſtiones ſeq.

Quero ergo quid ſi religioſus canōiſta vel theologus vadat ad p̄ncipiū amici incipiētis ī legib⁹ vel pb̄yca cauſa honorādi amicū. So. dicit Inn. q; nō est ſuū ꝫ interpretari cū quātū ad v̄ba dānatur ꝫ lectio ⁊ auditus putat tñ q; papa rīderet talē ex mēte nō ligari q; verba ſunt cū effectu intelligēda maxie in penalibus. l. i. §. ꝫ aūt v̄ba. ff. quod quiſq; iuris. ⁊. c. relatū ō cle. nō reſi. ſed ego dico tibi q; etiā quo ad verba talis nō includitur nec ligat ⁊ miror de bo ſtiē. qui ita ad cortice videt pōderaſſe litterā. nā tex. iſte ⁊. c. nō magno. diſponit in religioſis exeūtibus cā audiēdi leges. ſ. vt p̄incipaliter in eis ſtudeāt cā ꝓficiēdi. vt clare probat in. c. nō magno in p̄m. vbi dicitur q; iſti volebāt audire leges ſub p̄textu eccleſiaſtica negocia fidelius ꝓpetrādi ⁊ medicinaꝝ occaſione lāguentiuꝫ fratruꝫ. ⁊ ſubijcitur ibi q; ne occaſione ſcīētie viri ſpirituales iteruꝫ inuoluāt mundanis actiōibus ideo ſtatutū fuit ⁊ c. que oīa ceſſant in queſtiōe noſtra quādo religioſus exīs p̄ſertꝫ in ſtudio vadit cauſa bonorādi p̄ncipiū alicuius amici. naꝫ videmus q; ꝓ amico monasterij potest religioſus aſſumere ꝓcurationeꝫ ſeu aduocationē etiā in foro ſeculari q; in cōſequētiam tractatur vtilitas monasterij iuxta nō. per Inno. ⁊ alios in. c. cū J. ⁊ A. de re iudi. ergo fortius licitū est ire ad bonorandū p̄ncipiū amici. Sed queritur tertio qd ſi ille qui incepit legere habet paucos ſocios ꝓpter qō ille religioſus vult eū continue bonorare. Sol. dicit host. ſe nō admittere talē bonorē etia ſi legētē extraordinarie vellet tātū ſemel in ſeptimana bonorare ⁊ hoc vt oīs fraus excludat. alle. inſth. vi bo. rap. §. ſz neduꝫ talia. ⁊. ff. ō trāſac. cū bi. ⁊ de diuor. quāto cū ſi. placet mihi dictū host. q; iſte faceret in fraudeꝫ ⁊ cū hoc exigeret cōtinuationem duoꝝ mēſium ꝑ predicta. ſed vbi faceret ſine fraude dico ſecus per ſupradicta ⁊ ſanꝫ videtur de mēte host. fraus autē poterit deprehēdi ex cōiecturis. vt in. c. ij. de renūcia.

li. vi. l. dolum. C. de dolo. Quarto quero nūquid ꝑsona ecclesiastica ħ ,phibita possit aliqbus ꝑuatiz in camera leges vel medicinā legere. So. Host. cōcludit q; nō ⁊ q; talis non euadat penas hic positas q; studium hoc ,phibet ⁊ lectio vt ħ iuncto. c. nō magno. s̄. eo. lex. n. nō dz esse impositā verbis sed reb⁹ vt in. c. cōmissa de elec. li. vi. Ego dicerē q; aut legit in monasterio ,ppio ⁊ non incurrit penas de quibus hic p ea que. s̄. dixi de studēte in mōasterio post Innocē. ⁊ in alijs qōnib⁹. Aut extra monasteriū ⁊ tūc pendet ab alia qōne an. c. nō magno. habeat locū in legente seu docēte. Host. videt velle q; sic. ⁊ Jo. an. hic sup v̄. student vbi dicit q; istis religiosis ,phibet auditus vt ħ in p̄n. ⁊ lectio. vt. s̄. c. nō magno. ⁊ studium vt ħ in v̄. nō vex. ⁊ idē sentit Jo. an. i regu. cū qd de reg. iur. li. vi. in mer. Sed in qōnis solutione videt illud restringere magis ad religiosos respectu legēdi q̄z ad clericos seculares. q; iste tex. de secularibus loquens nō repetijt de legēte. de quo fecerat mētionez tex. in. c. nō magno. s̄. eo. formauit enī ibi Joā. an. qōnem in ꝑuilegio cōcesso studio vt ꝑsone alias ,phibite possint ibi libere in his scientijs iterdictis studere an p ħ videat data ptās capiendi doctoratū ⁊ legēdi magistraliter. ⁊ post multa cōclusit q; ante factuz tenēdū est q; nō cū oīa ista videant in istis iuribus ,pcedere a pari ideo ꝑuilegiū odiosum non dz extēdi vltra casum cōcessuz facit qđ nō. glo. in. c. si canonici. de offi. or. li. vi. Sed post factū putat q; secularis clericus non sit censendus ligatus q; hoc iura exp̄sse nō ,phibēt ei nisi auditū seu studiū ex quo ergo cōcedit ꝑ ꝑuilegiū q; possunt libere ibi studer ergo videt sibi cōcessuz illud qđ venit accessorie ad studiū. s. facultas assumēdi doctoratū ⁊ p ꝓfis legendi sed in religiosis dubitauit q;. c. nō magno. iuncto isto videt eis ,phibere lectionē auditū ⁊ studiū. vno ergo cōcessō nō venit alia spāliter ,phibita. ar. in. l. qđ vo ꝙ rōnez. ff. de legi. ⁊ q̄z q̄z videant ħ subtiliter dicta figs vellet subtiliter hunc passuz ꝓsiderare poset dicere ꝙrium. Et aduerte queso diligēter. nam dico. q;. c. nō magno. nō loquit de legētibus. i. docentibus. sed de adiscentibus. vñ ponit ibi legere largo mō q; oīs qui studet vt ,pficiat legit. ,p quo facit etymologia vocabuli. nam dr̄ lex a legēdo. vt dicit isidorus. v. etymologiax. ⁊ ideo io. an. sup regula nemo pōt. li. vi. in mercu. ħ apte ,pbat rōne lr̄e in. d. c. non magno. dicit. n. ibi q; religiosi exeūt ad audiendū leges ⁊ pḧycaz sub ꝑtextu ꝓsulēdi languētiū fratrum coꝛporib⁹. ⁊ ecclesiastica negocia fidelius ꝑtractādi ⁊ sic vt possint ,pficere ⁊ edocti agerēt p̄dicta. ħ etiā aptius ,pbat lr̄a huius. c. que referēs mentē ⁊ quasi v̄ba illius cōstitutiōis vbi illa dixit de legētibus. ista v̄ba declarādo dixit de audiētibus. nec est vex q; ista ,phibeat audituz ⁊ illa lectionē vt voluit hosti. ꝺ quo miror q; ħ lr̄a solū venit ad declarandū illam nil aūt adducit de nouo nisi quatenus q; religiosi incurrant excōicationē ipso facto. ⁊ q; hec ꝓstitutio extēdit ad babētes p̄sonatū ⁊ ad p̄sbyteros vt ħ. ⁊ eodē modo dr̄ de studio. nam ponit ħ studiū pro ipsis studentibus. s. adiscentib⁹. naz studiū magis cōuenit adiscētibus q̄z docētibus. studere. n. est valde cupere. hic lr̄arū studia dicta sunt a cupiditate lectionū vt nō. arcbi. i. c. i noua. xvi. q. vij. vñ qđ ꝑus ħ dixerat de audientibus postea subiecit de studētibus quasi audiētes sint studētes. quare concludo q;. c. non magno ⁊ istud solū loquūtur in audiētibus seu studentibus adiscendo ⁊ isti sunt q; incurrūt penas p̄dictas. legētes aūt. i. docētes nō puto incurrere has penas nec etiā illos qui nō studēt vt adiscāt q; verba illis nō cōueniūt vt pz ex p̄dictis. ⁊ a verbis cōstitutionis penalis nō est recedēdū vt. s̄. dictū est. p̄sertiz cum nō puto in eis ,pcedere ⁊ militare rōnem que est in adiscentibus. nam adiscēs videt moueri malo zelo scz vt inuoluat rursus actionibus mūdanis in patrocinando ⁊ similibus. vt inuit tex. in. d. c. non magno. Item fauoꝛe theologie vt ex quo in actu adiscēdi est melius vt det operā theologie sed ille q; prius sciam istā didiscitā docet nō facit vt inuoluat actōibus mūdanis imo cōmunicat alijs sciam in se bonā ⁊ necessariam ad regimē oꝛbis. facit qđ nō. glo. in cle. ij. de magis. in verbo bonoꝛez. vel p̄suppositō q; peccet ñ tm̄ tm̄ quātū ille q; nūc incipit adiscere merito non debet in eo babere locū penax dispositio. ⁊ p hoc dicerem q; priuilegiatus vt in his scientijs possit studere videt priuilegiatus ad id qđ sequit ex studio. s. ad doctoꝛatū sumēdū ⁊ p ꝓfis ad legēduz cuz in doctoratu detur ptās legēdi. vt nō. in. d. cle. ij. ⁊ in. l. magistros. C. de ,pfes. ⁊ medi. li. x. ħ tñ est magis dubitabile ⁊ ante factū cōsulerē abstinēduz. Ultimo op. ꝓ lr̄am ⁊ p̄dicta videtur enim q; minus legitime pꝛo hibeat religiosis ⁊ maxie ꝑlatis studiuz scie ciuilis. nam. s̄. in ,premio huius ꝓpilatiōis mādatur vt oēs in iudicijs ⁊ scholis vtant hac cōpilatione. ergo mādatum cēsetur omne id fine quo illud explicari non pōt. vt in. c. prudētiā de offi. dele. ⁊ l. ad rem mobilem. ⁊ l. ad legatū. ff. de ,pcu. sed non possumus vti nisi illā sciamus. scire aūt nō possum⁹ nisi studeam⁹ in illa sed studeri ⁊ pfecte itelligi nō potest sine noticia scientie legalis cum multa sint in hac cōpilatione ⁊ scīa canonica que minime intelligi valeāt nisi data sciētia legali p̄sertiz cū multe leges sint incoꝛpoꝛate in decreto. ergo debet illax studiū p̄mitti maxime cū lex ciuilis sit pars diuine ⁊ theologice sciētie ⁊ locū suū necessario obtiet i eccha saltē quo ad regimē tpaliū q̄ nō sūt cōtēnēda. xij. q. i. videtes. i. q. iij. figs obiecerit. vñ legeſ dicūt sacratissime. l. leges sacratissime. C. de legi. ⁊ alibi dicit scīssima. vt i. l. i. ff. ꝺ va. ⁊ extraoꝛ. co. ⁊ p oꝛa p̄ncipū de⁹ dr̄ illā ,p̄mlgasse. vt in. c. fi. xvi. q. iij. ⁊ in. l. fi. C. de p̄scrip. xxx. vel. xl. anno. So. Host. formauit ħ ꝙrium ⁊ refert q; ros. benetanus i rubꝛica de rapt. post p̄n. dicebat q; papa cuz duobus suis cōsiliarijs fecit sicut vulpes faciunt que dānant cerusa cū illa comedere nō possūt. Et dicit q; ad regimē ecclesie scīa ciuilis est sume necessaria. Et ,pfecto satis inboneste locutus est ꝺ p̄ncipe ⁊ recoꝛdari debuisset de. c. sup specula. j. de p̄uileg. vbi dr̄ q; raro occurrūt cause ecclesiastice que nō possunt canonicis statutis expediri. Ideo host. dixit ħ ⁊ melius ad ꝙriū q; mā le gū in canonibus contēta poterit fine p̄ncipali studio lectōe ⁊ auditu legū baberi ⁊ declarari ꝑ libꝛos iuris ciuilis q; baberi licite poterūt. ⁊ sic p studiū camere ad ħ p̄ncipaliter nō oꝛdinatuz sed in finē melius itelligēdi sciam canonicam poterit qs ꝙrio satisfacere. Et nō hoc vltimū q; licitū est religiosis ⁊ alijs ħ ,phibitis habere libꝛos ciuilis scīe ⁊ i eis i camera studere ad finē itelligēdi melius canones nō aūt p̄ncipaliter ꝑ ipsam ciuilez scīam acq̄rēdaz. pro hoc allego bo. tex. i. c. turbat. ⁊ c. figs grāmatica. ⁊. c. de q̄busdā. xxxvij. di. naz cuius finis bonus est ipsuz quoq; bonū est. i. q. i. non ē putanda. Est. n. scīa adiscēda p̄ncipaliter ,pter deū ⁊ bonū publicū. p scīam. n. mundus illuminat ⁊ ad obediēdum deo ⁊ ministris vita subiectoꝛ iformatur. vt dic tex. i auc. habita. C. ne filius pro patre Et idubitanter q; ad hunc finē eam adiscit cōsequtur nedū famā i boc seculo sed mercedē maxtmā i futuro. In cui⁹ finē altissimus nos ⁊ oēs alios naz p̄sentes q̄z posteros scie isistētes dirigat ꝑ suam ineffabilem clementiam. Abbas.

Finis.

Super tertio preclara lectura famosissimi doctoris dñi Nicolai siculi cincta optimis glo. seu additionibus excellentissimi iuris vtriusq; doctoris domini Bartholomei de bellenzinis ⁊ aliorum prudentium viroruz conuenientibus dictis hic finit cum casuuz Bernardi interpositione. Impressa Venetijs vt cetere partes impẽsis magistri Gabrielis brixiẽsis ac Dionysij de bertochis de Bononia. Anno. M.ccccxcij. die. xxvi. maij.

(Vid. Pan. V. III Pag 317 A° 1509)

Registrum.

a A b B c C d D e E f F g G h H i J
k K l L m M n N o O p P q Q r R
s S t T u V x X y Y z Z 1 2 3 4 5 6

Vnaqueq; harũ per quaternũ se extendit demptis i J ⁊ 6 quarum prima ternuz. altera scz 6 quinternum denotat.

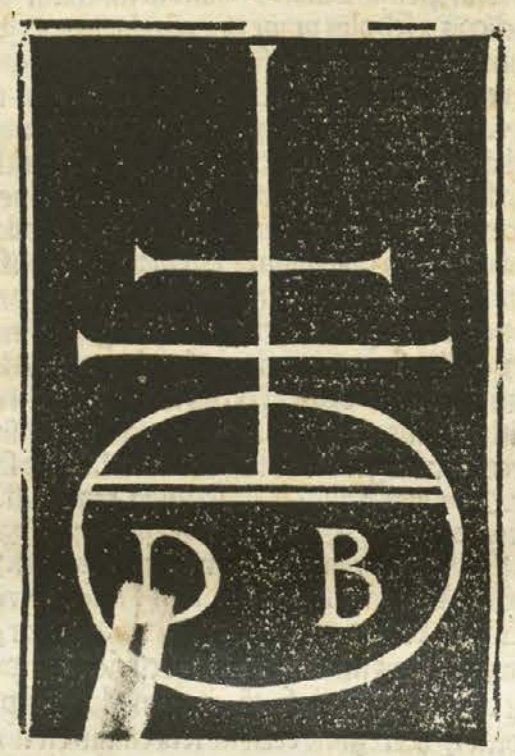

H 12317
Pars II